ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ.

ARISTOTELES.

PARISIIS. — EXCUDEBANT FIRMIN-DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ.

ARISTOTELIS

OPERA OMNIA.

INDEX

NOMINUM ET RERUM
ABSOLUTISSIMUS.

VOLUMEN QUINTUM
CONTINENS
INDICEM NOMINUM ET RERUM.

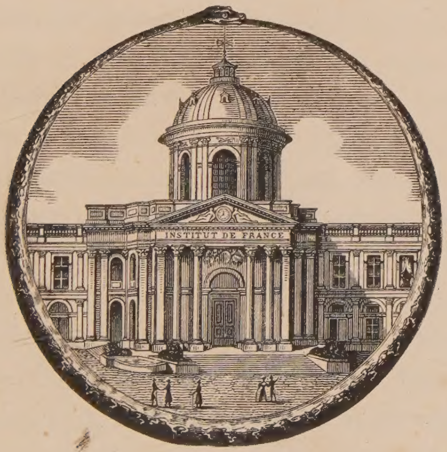

Property of
COSA
Please return to
Graduate Theological
Union Library

PARISIIS,
EDITORE AMBROSIO FIRMIN-DIDOT,
INSTITUTI FRANCIÆ TYPOGRAPHO,
VIA JACOB, 56.

M DCCC LXXIV.

25,766

PRÆFATIO.

Quibus de causis factum sit, ut hic index Aristoteleus, qui ineunte mense Augusto anno MDCCCLXX longe maximam partem typis jam exscriptus erat, nunc demum post diuturnam intermissionem in lucem prodeat, non hujus est loci pluribus enarrare. Prodit tandem et ita hæc editio Aristotelis scriptorum quotquot sive revera exstant, sive immerito nomen philosophi præ se ferunt, absolvitur, quæ ante hos XXV annos incepta non uno tantum modo experta est, quam instabilis et incerta sit humanarum rerum conditio. Postquam enim e vivis excessit qui tertium ejus volumen et priorem partem quarti curavit et præterea operosum tædiique plenissimum laborem indicis conficiendi in se susceperat, Cats Bussemaker, et ipse Fr. Dübnerus, cujus felici industriæ indefessæque diligentiæ primum et alterum volumen debentur, supremum diem obiit. Non hoc sane speraverat vir optimus qui primo volumini præfatus est, se solum, absoluto opere, in vivis superstitem fore ex omnibus, qui inde ab initio huic Aristotelis editioni salutarem manum admovissent. Quod si ipse ille dies mensis Novembris anni quadragesimi octavi hujus sæculi, quem præfationi primi voluminis subscripsit Ambrosius Firminus Didot, imperturbatam ab omnibus externarum rerum mutationibus et, ut ita dicam, in proposito obstinatam mentem viri præstantissimi arguerat, nunc totum opus inter tot et tam varia obstacula ad finem feliciter perductum, non minus luculento exemplo, paratum ejus animum ad juvanda antiquarum litterarum studia ostendit. Nam quibus ipse ornamento est (1), iis pro virili parte per quinquaginta annorum spatium nunquam opitulari desiit, ita ut qui eorum patronus quasi hereditarius jam fuisset, multo etiam magis, omnium consensu, propriis beneficiis factus sit.

---

(1) Cujus rei, etsi supervacaneum fortasse iis videri poterit, qui illicus viri egregia in Thucydidem merita norunt, documentum quoddam hic dare liceat,

Quod ad ipsum indicem attinet, qui se absolutissimum profitetur, paucis lectorem morabor.

Sicuti ante hos tres annos, jussu Academiæ regiæ Berolinensis, in lucem emissus index Bonitzianus, qui sive usum loquendi Aris-

---

adscriptis iis, quæ mihi nuper per litteras communicavit de glossa Hesychiana : ἀειναῦται· ἀρχῆς ὄνομα παρὰ Μιλησίοις, quam probabiliter sane Aristoteli de hac re in Milesiorum republica disserenti, vindicandam esse arbitratur. Plura quam apud Hesychium, ubi quid sibi velit locus Herodoti IX, 93, a nuperrimo editore lexici laudatus, extricare nequeo, leguntur in Plutarchi quæstionibus græcis, de cujus utilissimæ collectionis fontibus miror neminem ad hunc usque diem accuratam instituisse disquisitionem. Hæc itaque apud illum c. 32, p. 298 D : Τίνες οἱ ἀειναῦται παρὰ Μιλησίοις; Τῶν περὶ Θόαντα καὶ Δαμασήνορα τυράννων καταλυθέντων, ἑταιρεῖαι δύο τὴν πόλιν κατέσχον, ὧν ἡ μὲν ἐκαλεῖτο Πλουτίς (de quo nomine, olim Πλοντὶς scripto, conferenda est Wyttenbachii adnotatio), ἡ δὲ Χειρομάχα, κρατήσαντες οὖν οἱ δυνατοὶ καὶ τὰ πράγματα περιστήσαντες, εἰς τὴν ἑταιρείαν, ἐβουλεύοντο περὶ τῶν μεγίστων, ἐμβαίνοντες εἰς τὰ πλοῖα καὶ πόρρω τῆς γῆς ἐπανάγοντες. Κυρώσαντες δὲ τὴν γνώμην κατέπλεον καὶ διὰ τοῦτο ἀειναῦται προσηγορεύθησαν. Pertinent hæc sine dubio ad internas Milesiorum seditiones, de quibus narraverat etiam Heraclides Ponticus, teste Athenæo, XII, p. 523 F, quarum culpa aliquando factum esse videtur, ut pars civium, si ita dicere licet, in Versalias marinas confugere coacti sint. Vocem ἀειναυτῶν apte cum simili forma apud Dionysium Halic. Ant. rom. IV, c. 74 ἀειβασιλεὺς contulit Lobeckius in Pathologiæ græci sermonis elementis t. I, p. 590. Abeat igitur hic locus in numerum fragmentorum quæ e Politiis aristoteleis ætatem tulerunt.

Præterea nonnulla alia sunt quæ item fragmentorum collectioni addi possunt. Satis autem erit ea indicasse quæ a Rosio in t. V editionis Berolinensis ex arabico indice prolata sunt cui nomen Ptolemæi philosophi inscriptum est, in quo sub formis Almikun, Ablikun, Atlikun quæ leguntur p. 1472 B, facile erit Apellicontem agnoscere. Deinde de necessitudine quæ inter Aristotelis Protrepticum et Hortensium Ciceronis intercesserat, egregie disputatum est a viro doctissimo Ingram Bywater, in diario inscripto *The Journal of Philology*, vol. II, n. 2. Præsertim vero commemorandæ sunt utilissimæ simul et ingeniosissimæ conjecturæ quas ad Aristotelis fragmenta vir minus non grammaticæ quam criticæ artis peritissimus Carolus Thurot diariis *Revue critique* et *Annuaire de l'association pour l'encouragement des études grecques en France* inseri jussit.

toteleum accuratius cognoscere, sive quomodo singulis in locis librariorum errores probabiliter emendandi sint investigare cupientibus, mirum est quam firmum auxilium præbeat quantoque adjumento sit, verba scriptoris præcipue respicit, ita hic noster index rerum qui vocatur, talis est quales ceteris quoque in hac Bibliotheca editis scriptoribus adjecti sunt. Quod sane commodissime accidisse arbitror, cum ita spes quædam remaneat, etiam post eum de quo diximus, non ab omni plane utilitate hunc nostrum indicem destitutum fore.

Nostrum autem si voco, quomodo hoc accipiendum esse velim, jam paucis explicabo. Cum opus multorum annorum fore prævidisset, statim primo volumine typis exscripto, excerpta sua in singulas chartas contulit Bussemaker, quæ usque ad paginam quingentesimam septuagesimam quintam tertii voluminis continuavit. Hæ chartæ postquam mihi traditæ sunt, reliquum erat ut cetera quoque excerperem atque deinde omnia in rectum suumque ordinem disponerem. Quod quomodo a me factum sit, penes illos qui indice uti volent judicium esto. Illud tantum addam singulorum librorum titulos numeris voluminum et paginarum ideo a me non adscriptos esse ne moles hujus voluminis magis etiam augeretur. Eadem de causa factum est, ut nullo discrimine res a philosopho tractatæ cum iis quæ in libris pseudepigraphis memorantur permixtæ sint.

Librorum tituli quibus in disponendo rerum naturalium indice, qui in fine additus est, præcipue usi sumus, hi sunt :

Histoire des animaux d'Aristote, avec la traduction française, par M. Camus. Paris, 1783;

Aristotelis de animalibus historiæ ll. decem ed. J. G. Schneider. Lipsiæ, 1811;

Sundevall, C. J. die Thierarten des Aristotéles, aus dem schwedischen übersetzt. Stockholm, 1863;

Aristoteles Thierkunde, übersetzt von H. Aubert und Fr. Wimmer. Leipzig, 1860.

Nomina gallica Indici rerum naturalium addita adscripsit vir clarissimus et de re botanica inprimis meritissimus Fée, per multorum annorum spatium in Academia Argentoratensi professor, qui, precibus editoris amicissimi concedens, eandem operam quam Theophrasto in hac Bibliotheca edito navaverat, Aristoteli quoque præstare voluit.

Argentorati, Idib. Nov. a. MDCCCLXXIII.

ÆM. HEITZ.

INDEX RERUM ET NOMINUM.

A.

A; exemplum vocalis, 472, 39; ab eo distantia ad Ω æqualis est distantiæ a bombo ad acutissimam neten II, 637, 38, s.; eo metiri oportet seriem ABG II, 636, 49.

α· quæ in productum exeunt feminina sunt, 474, 45.

α privans; quot modis dicitur, tot etiam privatio II, 529, 38 ss.

Abacus pythagoricus (κεφαλισμοί); eum memoria tenere in arithmetica multum interest, 274, 47.

Abantes; eorum rex Elphenor fr. 315, a; ex Aba Phocica profecti Eubœam incolebant fr. 294, b.

Abas; quum duceretur moriturus, servatus est, 465, 23.

Abdera; patria Democriti II, 416, 44; III, 361, 5; III, 392, 38 s.; III, 537, 25; III, 591, 3.

Abdomen (ἦτρον); quid III, 11, 12; (ὑπογάστριον); si ad id declinaverit matrix, concipere nequit III, 211, 12 s.; ejus inferior pars quod ad carnis copiam vel defectum faciei respondet III, 12, 4 s.

Abductio (ἀπαγωγή); quænam sint duæ ejus species, 117, 19 ss.; quænam species scientiæ propior, 117, 23, 34; quando cesset, 117, 35; quando in scientiam transeat, 117, 35.

Aberratio (ἀποπλάνησις); pars orationis secundum Licymnium, 402, 12.

Abjectiones (ἀποβολαί); quænam argumenta ex iis petenda de optabili, 200, 19.

Ablatione (ex) (ἐξ ἀφαιρέσεως) quæ sunt; priora esse nequeunt II, 613, 30 s.

Abomasum (ὁ ἐχῖνος); ultimus ventriculus est III, 273, 32 s.; in eo non invenitur coagulum *ibid.*; alimentum recipit contritum III, 271, 28, 30, v. *Faliscus venter.*

Abortientes (ἐκτιτρώσκουσαι); quædam simul conceperunt III, 140, 29 s.

Abortus (ἐκρύσεις, ἄμβλωσις); vocantur effluxus quando ejiciuntur concepta ovis similia III, 384, 35 s., cf. *Concepta;* quidnam et quomodo ab effluxione differat III, 138, 4 ss.; quibus e causis fiat IV, 109, 38 ss.; IV, 321, 40; frequenter eveniunt III, 406, 21; iis similes sunt fœtus superfœtatione concepti quos ejiciunt mulieres III, 407, 24; procurandus est, ubi præter numerum consuetudine receptum procreatus fuerit fœtus, 622, 14; quomodo distinguatur licitus ab illicito, 622, 13, 15; eum cur facile patiatur equa IV, 324, 38 ss.

Abrucalis (ita pro Empedocles ex arabica versione in libro primo de Plantis); IV, 17, 47; IV, 18, 18; IV, 20, 36, 46; IV, 21, 29; 22, IV, 22.

Abscessus (ἀποστήματα); quare salubres sint IV, 151, 38.

Absentes; iis crimen inane inferri non debet III, 537, 7 s.

Absentia; ea non meminissemus, si memoriæ subjectum esset imago animæ impacta, non vero id quod huic ansam dedit III, 495, 42 s.; quæritur quomodo fiat ut ea meminerimus, non vero audiamus aut videamus III, 495, 43 s.

Absinthium; urinam movet et calefacere valet IV 258, 27; ejus succus amarus IV, 27, 2.

Absistens; eo fit motus III, 306, 36.

Absoluta (τὰ ἀπολελυμένα); ad ea pertinet latio II, 428, 5 s.

Abstractæ res; v. *Mathematicæ res.*

Abstractio (ἀφαίρεσις); quæ ab ea pendent spectat mathematicus II, 588, 7; v. *Mathematica.*

Abstractum (χωριστόν); quidnam sit et quomodo se habeat docetur in libris *de prima Philosophia* II, 263, 50 (cf. Metaph. XII et XIII).

Absurdum (ἄλογον); evenire non debet, si id quod fieri licet ponatur II, 334, 48 s; in epica poesi magis admitti potest quam in tragica, 478, 9; eo omnino carere debet tragica poesis: sin vero minus, extra fabulam relegandum est, 469, 15; 478, 27; reprehenditur Sophocles quod id in *Electra* et in *Mysis* admiserit, 478, 30; quodsi tamen probabilius sit, recipi potest, 478, 33; id ceteris suis virtutibus condiendo sublevat Homerus, 478, 37; si sine necessitate admittatur jure reprehenditur, 480, 36; id superare debet exemplum, 480, 29.

Abundantia; in ea clementes sumus, 350, 42.

Abydeni; eorum ager propter seditionem incultus erat, 644, 11; quidnam fecerint ut inquilinos ad pecuniam agricolis mutuam dandam impellerent, 644, 14.

Abydus; quomodo ibi fieret magistratuum electio, 572, 18; quomodo ibi sodalitiorum tempore eversa sit oligarchia, 573, 1; quid ibi mente destitutus aliquis fecerit IV, 79, 29 ss.

Acalephæ (ἀκαλῆφαι); ita nonnulli vocant urticas marinas III, 281, 46.

Acamas; ejus epitaphium fr. 317, a.

ἄκαμπτον· v. *Inflexibile.*

Acanias; portus Rhodiorum infestatur Borea IV, 45, 5

Acanthiæ (ἀκανθία); cor quinquangulare habent fr. 179, a; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 192, 10 ss

Acanthias; v. *Mustelus spinus.*

Acanthis (ἀκανθίς); spinis vescitur III, 151, 11.

Acanthyllis (ἀκανθυλλίς); eam magnitudine æquat culicilega III, 151, 25 s.

Acari (ἄκαρι); animalculum album III, 102, 9; omnium animalium videtur esse minimum III, 102, 7 s.; gignitur in cera vetusta III, 102, 6 s.

Acarnania; ejus partem Curetæ obtinebant, occidentalem Leleges, deinde Teleboes, fr. 251, b; 252, a.

Acastus; ludos in Peliæ honorem instituit fr. 311, b.

ἀκάτακτον· v. *Rumpi quod non potest.*

ἄκαυστον· v. *Comburi quod non potest.*

Accedens (τὸ προσιόν); exemplum citatur, 72, 18. Accedentem (τὸν προσιόντα λόγον) vel coopertum novisti, 301, 9; quomodo solvatur hoc sophisma, 301, 17; id nonnulli solvunt negata interrogatione, 301, 23; improbatur hæc solutio quia non in omnes ejusdem generis captiones quadrat, 301, 28; quia vera solutio non est, 301, 35; quia nec in ipsum sophisma hoc quadrat, 301, 45.

Accentus (τόνος); eo differunt elementa, 472, 46; eo (vel spiritu) quæ differunt vocabula duplicem significatum habere non dicenda sunt, 297, 46; eadem hæc vocabula scripta non differunt, pronuntiata vero differunt, 297, 47; captiones secundum accentum, species captionum secundum dictionem, 278, 5; in disputationibus non scriptis non facile obveniunt, obtinent vero in scriptis, 279, 12; quales, 279, 14; eo quomodo solvantur poetica problemata, 479, 53.

Acceptiones (λήψεις); quænam ex iis argumenta petenda de optabili, 200, 21.

Accidens (τὸ συμβεβηκός); quidnam II, 520, 49 s.; II, 533, 24 s., 32 ss., II, 536, 10 s.; II, 593, 41, cf. 45 s.; quidnam sit, exemplo exponitur, 140, 3; duplex ejus definitio, 175, 21; 177, 19; 206, 9; 243, 22; utra melior, 175, 28; idem quod ut fors tulerit II, 536, 35, cf. 593, 38; ea omnia esse necessario dicent qui principio contradictionis adversantur II, 505, 50 s.; II, 506, 5 s.; non necessarium est, sed indefinitum II, 594, 15 s.; non necessarium est, sed id etiam non esse licet, 127, 33; 128, 25; II, 351, 1, cf. II, 352, 38, 52; ei licet, non adesse II, 584, 18 s; in aliis necessarium est, in aliis non, 301, 4; si non exstaret, omnia essent necessaria II, 536, 30, 50; II, 593, 49 ss.; fieri non posse probatur ut nihil præter ea sit II, 506, 12 s.; de eo indeterminatum an rei insit, 301, 2; quod de eo verum est, non necessario de re verum est, 301, 12; quasi nomen solum est II, 535, 42; prope ad non ens videtur accedere II, 535, 50 s., cf. 43 s.; II, 593, 30 s.; infinita sunt II, 535, 34, cf. II, 594, 15 s.; ea quia infinita sunt, percurrere non licet II, 505, 42; ejus nulla est scientia nec speculatio idque quare II, 535, 31, ss.; II, 536, 4, 38 ss., 46; II. 593, 18 s., 46 s., II, 614, 6; nec ars nec facultas definita II, 536, 23; eorum demonstratio est, II, 584, 45 s.; igitur eorum scientia, si sapientia sit, demonstrativa erit sapientia nec eadem quæ substantiarum scientia II, 584, 47 ss.; circa id inprimis versantur sophistarum sermones II, 535, 44 s.; II, 588, 23 s., cf. II, 593, 29 s.; quomodo a substantia differat II, 506, 7, ss.; semper de subjecto aliquo significat prædicamentum II, 506, 10; accidenti non est accidens, nisi ambo eidem accidant, II, 506, 13 s., 27 s.; ratione toto prius est II, 523, 38 s.; de ente proprie sic dicto testimonium affert, nec aliam quamdam entis ostendit exstare naturam II, 537, 39 ss.; considerandum est utrum ejus principium pertineat ad materiem, ad causam finalem, an ad principium movens II, 537, 17 ss.; factum quidem est, non tamen quatenus ipsum, sed quatenus aliud II, 533, 39 s.; ejus ortus vel interitus non est II, 536, 1, cf. 48; II, 537, 16; ejus causa nulla definita est, sed quæ fors tulerit II, 533, 35 s.; causa cur exstet est quod quædam non necessario, nec semper sunt, sed plerumque II, 536, 9 s.; ejus causa etiam per accidens est II, 536, 24 s., cf. II, 593, 47 ss.; ejus causa est materies cui licet præter id quod plerumque sit aliter se habere II, 536, 31 s.; ejus causa indeterminata est II, 537, 38 s., cf. II, 594, 16 s.; si semper ejus causam ascendendo persequamur tandem ad præsens tempus vel ad cras perveniemus II, 536, 52, ss., cf. II, 594, 7 s.; imo ad præteritum tempus transsilire possumus II, 537, 5 ss.; semper posterius est eo quod per se fit II, 269, 18; II, 594, 30; igitur et posterior causa II, 269, 19 s.; II, 594, 30; ipsa eorum genera et quæ ea continent tanquam causæ considerari possunt II, 265, 8 ss.; II, 515, 52 s.; alia propiora, alia remotiora sunt II, 265, 14 s.; II, 516, 6; partim potentia, partim actu causæ sunt II, 265, 17 s.; II, 516, 10 s.; in iis quoque effectus eodem modo quo causæ dicuntur II, 265, 23; II, 516, 16; et inter se et cum causis proprie sic dictis complicantur II, 265, 24; II, 516, 17; primum carpenda sunt, ut dein causæ inveniantur III, 8, 4 ss.; in iis aliquatenus idem est quidditas et unumquodque, aliquatenus non, idque quare II, 543, 36 ss., cf. II, 542, 25 s.; II 551, 38 s.; quænam æterna esse possint quænam non II, 533, 44 s.; alia separabilia sunt, in aliorum vero notione inest id de quo prædicatur II, 251, 36; separari nequeunt II, 480, 33; copulari non solent II, 94, 28; multa sunt quæ multis generibus inter se diversis competunt, idque quænam III, 218, 21 s., cf. 31 s.; quæritur igitur an de his potius sit disserendum, an de singulis substantiis seorsim III, 218, 17 ss.; de his sermo obscurus et indeterminatus erit III, 218, 25 s.; alia sunt quæ ad eandem pertinent classem, sed specie differunt III, 218, 32 ss.

Accidens (*quatenus id spectat dialecticus*): ad ea referri non debent πρός τι, 10, 51; est quod de subjecto dicitur, 125, 26; alio modo quod non propter se, 125, 28; 127, 10; 128, 50; non vicissim prædicatur, 175, 6; etiamsi de eo fiant problemata et propositiones, per se nec problema nec propositio est, 174, 1, 10; ad id pertinent comparationes quomodocunque ab accidente ductæ, 175, 32; nihil impedit quominus interdum sit proprium aliquando, et proprium πρός τι, 75, 40; quomodo ab eo idem dicatur res, 176, 38; in eo non necessario fit inversio, 186, 36; in eo solo inesse potest τὸ aliquatenus et τὸ non universaliter, 186, 21; ejus loco habendum non est quod alio modo inest, 187, 1; videndum ne id sibi ipsi accidere dicatur, 192, 26; videndum est de quibus prædicetur incipiendo a speciebus ac pergendo usque ad individua, 187, 21; definitiones faciendæ cum ipsius tum ejus cui accidit, 187, 39; in quæstione de eo oppugnanda, ex problemate propositione facta, objectio inferenda, 188, 9; item definiendum est qualia vocanda sint, ut vulgus ea vocat et qualia non, 188, 14; quænam de eo argumenta fieri possunt ex iis quæ multis modis dicuntur, 188, 23 ss., v. Πολλαχῶς λεγόμενα; in quæstione de eo investiganda commutandum est nomen positum in notius, 189, 38; item ut probetur contraria eadem inesse, animadvertendum est, quod de genere prædicatur idem etiam de aliqua specie et vice versa, 189, 44; et de quo genus, de eodem etiam species aliquo prædicari, de quo autem nulla species, de eo nec genus, 190, 14; item perscrutandæ sunt definitiones eorum quæ in re proposita sunt, aut inesse videntur, 190, 23; item considerandum quæ consequentia sint ejus de quo disputatur et ex quibus id sequatur, 190, 38; item temporis ratio habenda est, an alicubi discrepet, 190, 45; item disputatio traducenda est ad ea quæ facilius a nobis impugnabuntur, 191, 3; sufficit ad quæstionem de eo impugnandam si quodlibet consequens tollitur, 191. 26; si e duobus alterum solum necessario inest, sufficit ad unum tantummodo oppugnemus, 191, 35; deinde quid nomen ipsum significet et unde deductum sit, examinandum est, 191, 44; deinde num confusa sint, quæ necessario fiunt, quæ plerumque et quæ fortuito, 192, 4; dein an respondens aliquid ipsum sibi accidere dixerit, ut diversum, quoniam diversum nomen est, 192, 26; quænam de eo argumenta peti possint e contrariis, 192, 33 ss.; ex oppositis, 194, 1; e conjugatis et casibus, 195, 3 ss.; e generationibus et corruptionibus, et facientibus et corrumpentibus, 195, 35; e similitudine, 195, 45; e magis et minus, 196, 10; ex adjectione, 196, 42; dein considerandum est quod magis et minus dicitur, id etiam simpliciter dici, 197, 4; item quod aliqua ex parte, aut aliquando, aut alicubi, id etiam simpliciter dici posse, 197, 13; ad id transferri potest locus, quo genus et species ad alium ordinem τῶν πρός τι pertinere vetantur, 213, 44; eidem inesse

debet ac id cui accidit, 214, 49; loci de eo adhibentur ad quæstiones de proprio ad aliud, 220, 4; iisdem quatenus eadem sunt, eadem inesse, vel non inesse debent, 226, 17; e locis de eo considerandum est an de quo nomen verum est, de eo etiam vera sit definitio, 235, 35; non secundum id de se invicem prædicantur τὰ πρός τι, 251, 23; quomodo ex eo dijudicetur, an res duæ numero idem sint, 256, 6; problemata de eo omnium facillime evertuntur, difficillime adstruuntur, 260, 42, 46; unico tantum modo refelli possunt, cetera vero problemata duobus, 260, 48; ex locis de eo etiam de reliquis problematis argumentari licet, non vero vice versa, 260, 24; universale facilius refellitur quam adstruitur, particulare contra, 260, 8; ejus non est syllogismus, 282, 33; nec refutatio, 282, 31; quomodo a consequenti differat, 283, 4; in laudatione sumenda sunt ac si consulto facta essent, 331, 43.

Accidentia propria (τὰ κατὰ συμβεβηκὸς ἴδια); demonstrationis ope investigantur III, 431, 16 s.

Accidentia per se (τὰ συμβεβηκότα καθ' αὑτά); quidnam II, 533, 42 ss.; eorum non est definitio, 155, 15; quæritur an ea quoque spectet speculatio II, 489, 18; II, 491, 38 s.; ejusdem generis, id est de eodem subjecto spectat omnis scientia demonstrativa II, 491, 31 s.; omnia igitur eadem spectaret scientia, si omnes substantiæ ad eandem pertinerent II, 491, 30; argumenta quæ probare videntur ea non ad eandem scientiam pertinere ac substantias II, 491, 43 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 491, 45 ss.; ad easdem scientias pertinent ac causa movens et causa formalis, sive hæc ad eandem pertineant, sive non II, 491, 35 ss.; de iis demonstrant mathematicæ scientiæ II, 491, 42; ea de genere subjecto manifestat demonstratio, 128, 39; ea non sumunt mathematica, 133, 33; multa unicuique rei sunt II, 614, 13 s.; non solum ad earum causas investigandas multum confert substantiæ cognitio, sed etiam vice versa III, 432, 5 s.; quæcumque de iis nihil docet definitio, vane ac dialectice dicta est III, 432, 15 ss.; ex iis causæ non petendæ sunt III, 224, 32 s., ante causas exponendæ sunt III, 227, 42 ss.; æterna esse possunt II, 533, 45; non per se, sed de particularibus simpliciter dicuntur II, 522, 11.

Accidentia non per se (σ. μὴ καθ' αὑτά); circa ea non est scientia demonstrativa, 128, 10; licet iis non inesse, 128, 12 ss.

Accidentia communia (συμπτώματα); de iis disseritur IV, 298, 30 ss., quid ita vocetur, *ibid.*

Accipiter (ὁ ἱέραξ); avis III, 30, 12 s.; igitur admodum parvum lienem habet III, 30, 10 ss.; fel modo jecori applicitum, modo ad intestina porrectum habet III, 31, 3 s.; calidum ventriculum habet atque ea propter exiguum lienem III, 265, 13 ss.; uncos ungues habet III, 110, 17; III, 150, 33; III, 366, 46 s.; quatenus iis similis vel dissimilis cuculus III, 110, 17 ss.; fere non conspiciuntur quo tempore cuculus canit III, 110, 13 ss., 23 ss.; perperam tamen eos in cuculos mutari putant III, 110, 11; interdum cuculum devorant III, 110, 26; media magnitudine aves sunt III, 109, 42 s., igitur viginti dies incubant, *ibid.*; minor accipitre catarrhactes est III, 182, 28; eorum genus in prræruptis et remotis saxis nidificat III, 110, 37 s., cf. III, 181, 44 s.; eorum pulli valde pingues et suavi carne fiunt III, 110, 36 s.; carnivori sunt atque parvas aves devorant III, 169, 27 s.; eorum causa volutabrum spina vel alia quadam re consepiunt aves graves III, 179, 43; crudivori sunt III, 181, 45; avium quas capiunt cor non devorant III, 181, 45 ss.; æstate minus venantur quam hieme III, 182, 1; alii columbas solummodo humi sedentes adoriuntur III, 190, 8 ss.; alii nonnisi arbori aut alii cuidam rei insedentem III, 190, 10 ss.; alii volantem tantummodo III, 190, 12; aiunt columbas hæc eorum genera a se invicem distinguere III, 190, 14 s.; quænam eorum genera III, 150, 33 ss.; eorum non pauciora quam decem genera esse contendunt aliqui III, 190, 6 ss.; omnia eorum genera mixta et adulterata sunt III, 188, 20 ss.; ad diversam speciem pertinentes secum invicem coire dicuntur III, 366, 47 s.; in quanam parte Thraciæ cum venatoribus societatem inierint III, 190, 18 s.; IV, 96, 36 ss.; quomodo ibi una cum venatoribus aves capiant III, 190, 20 s.; iis partem prædæ impertiunt hi venatores III, 190, 28 ss.; ad eos referuntur qui oculis mobilibus et acutis sunt IV, 13, 44 s.

Accipiter Ægyptius; minores quam Græci III, 169, 25; idque quare III, 169, 27 s.

Accipiter fringillarius (σπιζίας); peculiare genus III, 190, 5.

Accipiter palumbarius (φασσοφόνος); peculiare genus III, 190, 3; eum magnitudine æquat cymindis III, 182, 38.

Accipiter rubetarius (φρυνολόγοι); peculiare genus III, 190, 5; quovis cibo contentus est et prope solum volat III, 190, 5 s.

Acclive (τὸ ἄναντες, τὸ σιμόν); eodem modo se habet ad declive, quo actus rei mobilis ad actum rei movere valentis II, 275, 36; II, 595, 50 s.; cur contra ea difficilius ambulemus IV, 151, 14 ss.; quare ingressus per ea sudorem magis moveant et respirationem magis impediant quam per declivia IV, 126, 3 ss.

Accolæ (περίοικοι) ubi multi sunt, ibi quoque adesse debent nautæ, 608, 20.

Accrescere quod potest (τὸ αὐξητόν); quatenus in sese habeat principium motus, quatenus non II, 427, 49 ss.; si moveatur, quatenus accrescere potest, ad magnitudinis excessum movetur II, 427, 43 s., 52; in quantitatis categoria movetur II, 427, 45 s.

Accretio (αὔξησις) (*aliorum de ea sententiæ*); quomodo eam fieri censeat Leucippus II, 448, 45, cf. II, 451, 23 s.; secundum Empedoclem nonnisi appositione fieri potest etiam si non revera ita fieri videatur II, 460, 27 ss.; de ea verba non fecit Plato II, 434, 16; de ea excepto Democrito, nemo aliquid protulit quod mentione dignum sit II, 434, 20; sic eam plerique similis accessione fieri putant II, 434, 22; eam alii simili fieri censent III, 449, 51 s.; alii contrariis iis quæ alterum ex altero augentur II, 449, 53 s., cf. 43 ss.; idque ambo partim recte, partim non recte III, 450, 12 s.; ea conantur probare inane revera esse II, 292, 52; refutantur II, 294, 3 ss.; ostenditur quæstio quam de ea movent inanis assertores quadruplex non simplex esse II, 294, 7 s.; eam nonnulli igni tanquam causæ tribuunt idque quare III, 449, 29 ss.; ejus tantummodo causa adjuvans ignis est idque quare III, 449, 34 ss.; eam tollit qui omnia partim semper quiescere, partim semper moveri putat II, 347, 14.

Accretio; motus genus est, 23, 9; 190, 27; III, 436, 24; motus localis species est II, 292, 37; motus est ad perfectam magnitudinem tendens II, 310, 51; altera species est motus secundum quantum *ibid.*; II, 440, 40; est magnitudinis quæ in quopiam est, augmentatio II, 442, 10 s.; ejus principium supra II, 390, 41; æquabilis non est II, 307, 3; in loco fit III, 436, 27 s.; ea, quod movetur corpus, per se in loco est II, 291, 14; esse nequit sine motu continuo quem movet primum movens II, 357, 8 ss.; probatur ex corpore fieri non posse, ita ut accretionis materies inseparabilis sit II, 442, 23 ss.; nec ita ut aer ex aqua fit, mole aucta II, 442, 26 s.; si fiat e materie quæ potentia

quidem corpus et magnitudine est, actu vero utrisque caret, hæc materies vel seorsum erit vel in alio corpore II, 441, 25 ss.; probatur utraque hac ratione fieri non posse II, 441, 30 s.; probatur etiam fieri non posse ex hujus modi materie inseparabili II, 441, 43 ss.; ejus materies infinita esse posset, si corpore ac magnitudine careret II, 441, 40 s.; ejus materies si inseparabilis est, numero quidem eadem erit ac res quæ augetur, definitione vero non eadem II, 441, 44 s.; vel materie corpore carente fieri debet, vel corpore II, 442, 20 s.; quomodo se habeat ejus subjectum II, 558, 35 s.; in ea nihil interest inter augens et id quod augetur II, 336, 37; a rebus ambientibus pendet II, 355, 20; nec sine prægressa alteratione, nec igitur sua latione fieri posse probatur II, 356, 25 ss., cf. II, 356, 45 s.; ea moventur animalia dum quiescunt, nec se ipsa movent *ibid.*; secundum formam in qualibet parte simul fieri potest, secundum materiem non potest II, 443, 23 ss., cf. 35 ss.; semper fit contrario II, 443, 39; fit re quæ potentia id est quod accrescit II, 443, 44; in ea actus ejus quo res augetur interire debet, antequam illud in formam abeat rei quæ augetur II, 443, 45 s.; eodem modo fit quo ignis res cremabiles simulac eas tangit in substantiam suam convertit II, 443, 50 ss.; in ea simul esse debent res quæ augetur et res qua accretio fit II, 443, 53; ejus terminus est perfecta magnitudo propriæ naturæ congrua II, 332, 41; ejus, postquam perfectum est, sibi ipsum causa est animal III, 520, 37 s.; initio vero apud id ab alio et per alia fit III, 520, 40 ss.; cum apud singula generationi obnoxia, tum alioquin generatione posterior est II, 357, 15, 27; ideoque et latione II, 357, 29 ss.; ei contraria imminutio, 23, 32; a generatione et ab alteratione differre probatur non solum re circa quam fit mutatio, sed etiam ratione qua fit II, 441, 4 ss.; quæritur quatenus mixtioni similis sit II, 443, 48 s.; æque animalibus ac plantis competit III, 449, 33; sine ea alimentum habere nequeunt animalia III, 504, 8 s.; melius per somnum fit III, 504, 3 s.

Accretiones; sibi invicem contrariæ non esse videntur ut naturales et præter naturam II, 316, 23 s.; attamen exstant quædam violentæ quæ contrariæ sunt naturalibus II, 316, 32.

Accretio et deminutio (αὔξησις καὶ φθίσις); eam concretioni et disjunctioni tribuunt atomorum assertores II, 364, 8 ss.; refutatur eorum opinio II, 451, 22 ss.; uno nomine conjunctim enuntiari nequeunt II, 274, 1; motus species II, 289, 7; in ea fit mutatio II, 289, 8; motus secundum quantum est II, 335, 8, II, 600, 37 s., cf. II, 320, 50 ss.; mutant quantum II, 357, 41; ideoque id quod movetur magis ab essentia dejiciunt quam latio II, 357, 39 s.; fiunt, ubi quanti contrarietatem continet materies III, 528, 43 s.; eas aliquatenus tantummodo, non simpliciter motus vocamus II, 364, 19 ss.; motus secundum eas pendet ab anima vegetativa III, 471, 36 s.; igitur hunc motum habent plantæ et animalia omnia III, 471, 35 s., cf. 24; in iis locum mutat magnitudo, ita ut sine latione fieri nequeant II, 356, 45 s.; eas necessario comitatur motus secundum locum II, 441, 12; sunt mutatio circa magnitudinem II, 441, 7 s., 23, cf. II, 442, 43; est mutatio ab eo quod potentia est ad id quod actu II, 441, 9; in iis eadem manet substantia et subjectum II, 433, 16, 31, cf. 3; continenter fieri nequeunt quia inter eas exstat intermedium II, 346, 31; eorum termini sunt contraria II, 332, 40; eorum termini sunt magnitudo et parvitas vel magnitudinis perfectio et imperfectio II, 358, 1 ss.; æquales vel inæquales esse possunt II, 314, 17; in iis tria obtinere debent, quibus absentibus, revera non amplius exstant accretio et deminutio II, 442, 36; nempe quælibet pars rei quæ augetur vel deminuitur augeri vel deminui debet II, 442, 18; 35 s.; II, 443, 15; II, 451, 23; augeri vel deminui debet id quod augetur vel deminuitur, accedente vel decedente aliquo II, 442, 19, 38; II, 443, 14; perstare atque manere debet id quod augetur vel deminuitur II, 442, 38 s., 41; II, 443, 13; in iis quoque fit transitus a potentia ad actum II, 600, 44; ad eas nihil conferunt color, sonus et odor III, 474, 34 s.; eas efficiunt calidum et frigidum quæ cibis continentur III, 483, 24 s.; sine nutritione fieri nequit III, 449, 16 s.; pendent igitur ab anima III, 449, 18 s., 28; quæ præter has nulla alia munera habent, somno et vigilia carent idque quare III, 501, 1 ss.; unica plantarum munera sunt III, 501, 3.

Accumbere (ἐγκατακεῖσθαι); cur laboriosius in planis quam in concavis accumbamus IV, 145, 1 ss.; cur libenter in sinistrum latus IV, 152, 19 ss.

Accubitus; de eo problemata IV, 151, 21 ss.

Accuratio (ἀκρίβεια); aliis placet, alii eam ægre ferunt idque quare II, 488, 16 ss.; in contractibus illiberalis esse videtur II, 488, 19; in omnibus disputationibus æque postulari nequit II, 2, 10; II, 7, 22; II, 15, 46; eadem postulari nequit in rebus quæ rationibus disputantur ac in iis quæ sensui patent, 609, 23.

Accusatio (κατηγορία, κατηγορικόν); quidnam, 422, 5; species orationum civilium, 413, 16; pertinet ad genus judiciale, 422, 2; in eam inprimis quadrant probationes, 424, 14; quibusnam animi vel corporis vel sensuum affectibus in ea uti possimus, 424, 48 ss.; in ea consentaneum ex hominibus petimus, idque quomodo, 425, 22, ss.; quomodo ordinanda sit in oratione judiciali exponendum est, 448, 9; in ea eadem prooemii ratio est ac in defensione, 451, 15; quomodo in ea se habere debeat confirmatio, 449, 46 ss.; quænam in ea post confirmationem sint exponenda, 451, 6; quomodo conflandæ sint in vituperatione, 447, 46; communibus utendum est, si apud vulgus fiat vituperatio, 448, 5.

Accusatio injusta; consulto plerumque fit IV, 263, 22 s.

Accusatio et defensio; sæpe insunt orationibus concionalibus, sed non quatenus deliberatio sunt, 401, 47.

Accusator (ὁ κατηγορῶν); semper melior esse vult reo, 376, 45; spectantes ea quæ rei ipsi insunt, accusant, 374, 18; quidnam dicere debeat, ubi adversarium de improbitate criminari vult, 422, 10; quidnam ubi de stultitia, 422, 13; sedulo distinguere debet quibus injuriis leges pœnam infligant, quibusnam judices, 422, 17; quidnam ei dicendum sit, ubi lex pœnam infligit, 422, 20; quidnam ubi judex, 422, 23; quidnam ubi adversarius perhibet reum per errorem aut infortunium deliquisse, 422, 29; in universum ostendere debet rei facinora multorum malorum causas fuisse, 422, 23; in peroratione crimen inferre debet et quare, 403, 16, 20; inquirere debet quanta adversario insint eorum quorum causa injuriam inferunt, 333, 23; eum ab omnibus desertum esse et injuria premi dicere debet juvenis pro alio crimen inferens, 449, 26; an vel ipse vel ejus propinqui eidem crimini obnoxii sint, spectandum est defendenti, 404, 36; item utrum alios accusaverit, an ipsum alii, qui tamen innocentes reperti sunt, 440, 41; eum recriminari debet defendens, 404, 43, v. etiam *Crimen;* in nullo versatur periculo, 433, 4; meliores partes tert IV, 262, 17; cur injustior judicari debeat quam reus, IV, 263, 46 s.

Acelga; herba et olus IV, 25, 35.

ἀκηράτου, 413, 3.

Acerbitas (πικρότης); ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 4; medicamenta comitatur idque quare IV, 116, 28 s.; (πικρία); species iracundiæ II, 245, 29; sermonis (πικρολογία); sequela iracundiæ II, 245, 34.

Acerbum (πικρόν); inter dulce et amarum medium tenet III, 458, 35 s.; III, 483, 44 s.; cur ad ea vinum aut aqua epota dulcior videatur IV, 228, 5 ss.

Acerbi humores; quare prius res inficiendas colore iis humectent IV, 228, 10, 13 ss.

Acerbum (λυπηρόν); omne violentum est II, 199, 33; animæ malum videtur II, 206, 17.

Acerbi (πικροί); quinam II, 48, 4; II, 196, 33; cessant repensa injuria II, 48, 5; id ubi facere nequeunt, onus retinent II, 48, 7; nemo iis persuadere potest quia latet eorum onus II, 48, 8; et sibi et amicissimis molestissimi sunt II, 48, 10; ulciscendi causa injusti sunt, 333, 15.

Acervus (σωρός); quando ut is se habent partes, actu in loco sunt II, 291, 13.

Acetabulum; (κοτυληδών) quidnam III, 11, 17 s.; post coxam venit III, 45, 29, s.; rotundum, stolidi signum IV, 5, 14.

Acetabula (κοτυληδόνες); venarum terminis imposita sunt III, 366, ss.; ad ea pertingit atque iis adhæret umbilicus III, 142, 19 s., cf. 38.; III, 365, 50 s.; iis appensus est fœtus in animalibus ea habentibus III, 37, 49; in iis in gratiam fœtus deponitur sanguineum alimentum III, 366, 7 s.; hinc mammis comparantur III, 366, 9; pustulæ vel inflammationi similia sunt, idque quare III, 366, 9 ss.; dum parvus est fœtus, majora ac manifesta sunt, idque quare III, 366, 11 ss.; minora fiunt ac concidunt grandescente fœtu ac perfectionem appetente III, 142, 34 ss.; III, 366, 5 s., 13 s.; evanescunt fœtu perfecto III, 366, 6 s.; quænam animalia ea habeant III, 37, 43; III, 365, 46; quænam iis careant III, 366, 14 ss.; iis prædita multas ac confertas in utero habent venas III, 365, 49.; iis vero carentia unicam habent venam per uterum pertendentem III, 365, 48; III, 366, 16 s.; causa non sunt cur uno plura simul condantur concepta III, 404, 37; attrahere valent ac retinere quæ receperint, nec nisi invita emittunt, si mulier post insomnium venereum primum sicca sit et dein humectetur III, 212, 8 ss.

Acetabula (*molluscorum*); quæ in pedibus habent mollusca comparantur texturis quibus medici antiqui digitos indebant III, 287, 53 ss.; quomodo eorum ope caruncula et res cedentes comprehendant mollusca III, 288, 8 ss.; unicam eorum seriem in pedibus habet, genus unum polyporum idque quare III, 288, 10 ss.; reliqua mollusca omnia duplicem eorum seriem habent III, 56, 14; III, 288, 10; duplicem eorum seriem in brachiis habent mollusca omnia excepta heledone III, 56, 11 s.; III, 57, 52 ss.; ultimi brachii polypi in anteriori parte spinæ dorsi sita sunt III, 56, 24 s.; ea sub ultimis pedibus habet locusta mas III, 60, 48; ab iis incipiunt duo corpuscula alba quæ in pectore habet idem III, 58, 47.

Acetabula (*piscium cartilagineorum*); v. *Mammis similes partes.*

Acetum (ὄξος); ad aquam potius pertinet idque quare III, 617, 34; III, 624, 20 s.; ex aqua fit idque eodem modo quo e die nox II, 562, 36 s.; igitur ejus materies secundum privationem et interitum præter naturam aqua est II, 562, 30 s., 35 s.; e vino fit II, 562, 34; vini quædam concoctio IV, 317, 19; vini caliditatem amisit, putredine vero aliam assumpsit fr. 203, a; vinum fieri nequit nisi prius in aquam mutetur II, 562, 39 s.; calefacere valet IV, 283, 25; quamobrem putredinis expers IV, 328, 19 s.; e vermibus quæ in ejus fæce gignuntur fiunt culices III, 95, 16 s.; cur non fiat vinum album IV, 328, 32; vino additum non sentit vinolentiæ deditus II, 220, 31; cur melli, sal vero oleo congruat IV, 328, 24 ss.; cur finem imponat singultui IV, 280, 35 ss.; IV, 283, 25 s.; IV, 300, 17 s.; carnem non mordet sed interiorem partem, idque quare IV, 276, 20; pro medicamento est IV, 276, 28; quamobrem inprimis æs et ferrum inficiat IV, 328, 21; quare si quis subantium suum pudendis affuderit, aliquantisper cessent IV, 318, 18 ss.

Acetum mulsum (ὀξύμελι); eo tritum alicæ granum comeditur idque quare IV, 292, 10 s.; eo suavius est vinum idque quare IV, 212, 41 s.

Achæi; iis olim bellum intulerunt Thessali, 511, 20; Troja redeuntes in locum ad mare Tyrrhenicum veniunt fr. 298, b; ibi sedes locare coacti sunt facinore mulierum Trojanarum fr. 298, b; quare iis in Tenedo succensuerit Achilles, 381, 54; circa Pontum, etiamsi humana carne vescantur, tamen fortitudine non excellunt, 627, 17; II, 81, 24; cum Trœzeniis Sybarim condiderunt, sed postmodum eos ejecerunt, 568, 5.

Achaia; quo tempore ibi locum habuit terræ motus, apparuit cometa III, 559, 21 s., cf. *Cometa qui apparuit quo tempore Helice et Bura dirutæ sunt*; terræ motus ibi et inundatio simul acciderunt III, 565, 38; idque quare *ibid.*; vehementissimi ibi terræ motus fiunt idque quare III, 592, 36 s.

Achaica; Minervæ cognomen IV, 94, 29.

Achaici portus; plurali numero dictum pro Achaicus portus, 391, 49.

Achainæ dicti cervi; sub cauda habent aliquid felli simile, idque quomodo se habeat III, 30, 21 ss.; olim captus est cui hedera in cornibus pullulaverat III, 177, 2 ss.

Achane; mensura XLV medimnos atticos continens fr. 282, b.

Acharnas (ὁ ἀχάρνας); inprimis capitonibus vescitur III, 149, 20; æstate laborat ac macrescit III, 163, 41 s.

Achelous; e Pindo oritur III, 570, 6 s.; multis locis cursum mutavit III, 572, 45 s.; regio circa eum vocatur Græcia prisca III, 572, 44 s., v. *Græcia prisca*; inter eum et Nessum inveniuntur leones III, 131, 11; III, 169, 44 s.; eum incolit aper piscis qui sonum edit III, 72, 14; III, 455, 48.

ἀχερωΐς· quænam arbor fr. 140, b.

Achetæ (ἀχέται); cicadarum genus sunt III, 68, 18 ss, cf. III, 72, 3 s.; ita vocant cicadas magnas et canoras III, 100, 15 s., cf. 12; quomodo a tettigoniis differant III, 68, 20 s.; post tettigonia apparent et ante ea intereunt III, 100, 12 s.; quomodo canant III, 72, 3 s.

Achilles; Aspetus vocatus in Epiro fr. 280, b; ejus socius Automedon fr. 315, a; ludum in Patrocli honorem instituit fr. 311, b; primus pyrrhichen saltavit ad Patrocli rogum fr. 265, 6; ejus ingenium inconstans fr. 142, b; ejus epitaphium in Leuce insula fr 312, a; ejus res gestas omnes norunt, 405, 30; ejus causa Peleus II, 603, 25; sive eum laudare, vel vituperare, accusare vel defendere, vel ei consilium dare velis argumenta ex iis petenda sunt quæ ipsi insunt, 374, 22; quænam ei cum aliis heroibus communia sint, 374, 45; quænam propria, 374, 50; homo erat et semideus, 374, 45; Orcum intravit ob virtutis desiderium fr. 334, a; ejus mortem præsagit Hector moriens fr. 35, b; adversus Trojam profectus est, 374, 46; Hectorem interfecit, 374, 50; item Cycnum, 374, 51; omnium natu minimus, nec jurejurando adstrictus adversus Trojam profectus est, 374, 52; e centum viris quinquaginta reliquit, 279, 10; laudatur quia Patroclo opem tulit, etiamsi sciret se moriturum esse, 317, 48; cum eo Hector propter verecundiam pugnam iniit II, 146, 26; II,210, 45; eum recte interfecit Alexander, si Hector jure Patroclum, 376, 23; ei similior Ajax quam Ulysses, 200, 27, 38; propter magnanimitatem iratus, 167, 3, 5; quidnam iratus dixerit, 348, 18; in Tenedo non in cœnam vocatus Achivis succensuit, 381, 54; eum, licet iracundum, tamen bonum fecerunt Agathon et Homerus, 469, 23; eum Homerus prætulit, 324, 38; ejus iræ in Hectorem finem imponere volens quid dixerit Homerus, 351, 17; quare eum leonem vocaverit Homerus, 390, 5; ubi laudandus est, quænam addat Gorgias, 408, 8. ejus et Patrocli epitaphium fr. 312, a; fr. 318, a; ejus templum Tarenti IV, 93, 48

Achilles; secundum argumentum quo probare conatus est Zeno motum non exstare II, 330, 11.

ἄκικυς· 475, 46.

Acidum (τὸ ὀξύ); inter dulce et amarum medium tenet III, 458, 35 s.; III, 488, 44 s.; ubi ei dulce commixtum est, tota mixtio dulcior redditur IV, 190, 16; ubi non amplius sincerum est, sed mixtione ad proportionem reducitur, jucundum evadit III, 463, 49; alimento additur ad retrahendam dulcedinis altricem facultatem nimiam III, 483, 35 ss.; ea nec naturaliter, nec absolute jucunda sunt II, 87, 46; nec voluptates II, 87, 46; quando iis delectemur II 87, 45; iis solis adsidet culex III, 71, 16; ea ubi edentes adspicimus quare dentes stupeant IV, 153, 16 s.

Acidus sapor; vini est putredo IV, 328, 7.

Acies; in fugam versæ et dein consistenti comparantur animi habitus, 171, 2; in ea si quis adstantem deserat, refertur ad ignaviam II, 54, 19.

Acini racemorum (αἱ τῶν βοτρύων ῥάγες); ex iis provenit vini sedimentum IV, 326, 33; quomodo colorentur III, 645, 7; dulciores vindemiati quam non vindemiati IV, 218, 51 ss.; in iis restant vestigia caloris solaris fr. 204, b; iis carent uvæ si quis medullam e sarmentis exemerit IV, 326, 31 ss.; quare si integri devorentur crudi rursus excernantur IV, 295, 15 ss.

ἀκολαστότατα· fr. 347, a.

Acquirendi vel possidendi scientia (ἡ κτητική); pars est rei domesticæ, 484, 47; æque a scientia herili ac a servili differt, 488, 20; ad justam pertinent ars bellica et ars venatoria, 488, 21; exstat ejus species quæ naturaliter viris competat domus vel reipublicæ administrandæ peritis, 489, 44; 490, 2; ejus exstat quoque aliud genus quod inprimis jure vocant pecuniariam artem, 490, 5.

Acre (τὸ δριμύ); inter dulce et amarum medium tenet III, 458, 35 s.; III, 483, 44 s; quodque carnem non mordet sed interiorem partem, idque quare IV, 276, 20 ss.; ea si quis edat, sitiet II, 537, 6, s.; cur ab iis tardius repleamur quam a dulcibus IV, 226, 25 ss., 36 ss.; non valde nutriunt sed multum excrementi habent IV, 226, 43 s.; nonnulla augent copiam humoris quem voluptate coitus ad summam evecta excernunt mulieres III, 338, 50 s.

Acriores; quare cum convalescentes, tum irati, tum dolentes sint IV, 155, 7 ss.

Acrimonia (τὸ δριμύ); a caloris copia fit IV, 291, 20; contra eam mel commendant IV, 291, 20.

Acroatici libri; editi et non editi sunt idque quare fr. 326, a.

ἀκρόπολις· 412, 16.

Acropolis Athenarum; v. *Athenæ.*

ἀκροκώλια· v. *Trunculi.*

Actio (ἐνέργεια); habitu præstat II, 145, 27; ideoque et virtute II, 145, 23; II, 207, 24; præferenda consilio II, 207, 28; ea laudabilius consilium II, 207, 29; optimum est II, 229, 45; præferenda est II, 229, 39; ei eadem ratio quam operi II, 229, 40. Cf. *Actus.*

Actio (πρᾶξις); motus est II, 195, 12; II, 198, 34; ejus notio non adeo late patet ac notio movendi II, 445, 26; omnes comitatur motus II, 490,14; usus est et operatio II,193, 6; differt ab effectione, etiamsi ambæ instrumentis egeant, 485, 16; II, 68, 20, 35; II, 69, 11; nec effectione continetur nec eam continet II, 68, 23; in omni inest excessus et defectus et medium II, 195, 10; per accidens quantum est, 7, 53; particularia spectant II, 25, 13; II, 70, 48; II, 468, 31; patienti inest non agenti III, 463, 11 s., 20; quidnam ejus terminus II, 528, 20 s.; exstat minimum tempus in quo unaquæque fieri potest II, 396, 38; sine ea generatio fieri nequit II, 305, 37 s.; absunt a re mathematica II, 272, 38; omni cui est etiam peculiare opus est II, 6, 37; notione facultatibus priores sunt III, 448; 27 ss.; eas tunc inprimis scire dicimur ubi causam moventem cognoverimus III, 490, 47; sine robore fieri nequit III, 503, 42 ss.; ejus principium est ultimum III, 472, 27; necessario ex uno proficisci debet II, 444, 34; ostendit non omnia necessitate fieri, 29, 29, 46; ea gaudent stellæ æque ac animalia et plantæ II, 401, 36, 50; perfecta vel mala fieri nequit sine intellectu et moribus II, 67, 26; ea carent feræ II, 67, 11; animalium ab affectibus pendent plerumque III, 206, 24 s.; interdum tamen et eas secundum mores mutant III, 206, 25 s.; aliæ omnibus animalibus communes sunt, aliæ quibusdam propriæ III, 476, 4 s.; quæ penes hominem sunt fieri vel non fieri possunt II, 199, 1; earum nos eodem modo quo liberorum principium et causam hominem esse putant nonnulli II, 29, 11; exstant quædam quæ non penes nos sunt, etiamsi cogitando fiant II, 202, 49; pro partibus animæ a se invicem distingui debent, 618, 10; quænam semper optabiliores, 618, 11; ejus initium est finis cogitationis II, 207, 2; pars est felicitatis quam ex amicitia percipimus II, 236, 12; ei comparatur disciplina II, 540, 19; ad eas obeundas multis rebus opus est II, 125, 52; perpetua difficilis est ei qui solus degit II, 113, 12; facilior ei qui cum aliis vivit II, 113, 13, v. *Munera* et *Negotia.*

Actio (*de ejus fine*): finem habet II, 377, 18; ei nullus alius finis est nisi actio perfecta II, 69, 14, cf. II, 67, 31; in unaquaque finis bonum est II, 5, 45; suum quæque habet bonum II, 5, 40; quæ extremum habent, eæ omnes fine carent II, 568, 25; ideoque actio non sunt, aut non perfectæ II, 568, 29; aliarum usus solus finis est, aliæ præterea aliquid faciunt II, 570, 46 ss.; illarum actus simpliciter finis est, harum magis quam potentia II, 570, 50; illæ in opere quod fit, hæ vero in agente sunt II, 570, 52 ss.; quarum finis motus est, in iis non agimus ut agendi potentiam nobis comparemus II, 570, 38 s.; earum finis in ipso agendi cardine est II, 24, 35; aliarum rerum causa fiunt II, 28, 24; omnes voluptatibus et molestiis dirigimus, alii magis, alii minus II, 17, 18; multum ad eas confert utrum recte an male gaudeamus et molestemur II, 17, 22; semper cum voluptate sibi propria conjuncta est II, 171, 6 s.; semper duobus rebus consistit, nempe cujus gratia et hujus gratia II, 402, 3 s.; ejus causa movens, sed non cujus gratia fit consilium est II, 67, 22; eo constat ut e rebus nobis bonis quæ simpliciter bona sunt, nobis faciamus bona II, 540, 19 s.; sine ea bonum possidet, id quod optime se habet

II, 401, 38; II, 402, 2, 8; ad eas nihil confert idea boni II, 190, 18; omnibus commune est quod secundum rectam rationem fieri debeat II, 15, 40; suas homo generat, idque e quibusdam principiis II, 140, 37; earum principia consilium, voluntas et recta ratio II, 140, 47 s.; mutantur, idque sponte II, 140, 41, 44, 49; ideoque et earum principia II, 140, 44, 50; in ea sectanda sunt necessarium et consentaneum, 463, 38; 464, 3; 469, 4.

Actio (*quid ad habitum conferat*) : iis definitur habitus II, 42, 35; alio modo voluntariæ ac habitus II, 31, 23; quæ singula quaque occasione peraguntur ad has ipsas actiones proclives reddunt II, 30, 16; qui ad aliquam se exercent probant habitus ex agendi assiduitate acquiri II, 30, 17; ab iis pendet quales futuri sint habitus II, 15, 39; unicuique ei familiares gratæ sunt II, 93, 20; quæritur an plus ad virtutem conferant quam consilium necne II, 125, 50.

Actio (*quatenus eam spectet ars scientiave*) : ad eam non pertinet ars II, 63, 36; ab iis incipienda artis moralis pertractatio II, 15, 38; eas quæ spectant nihil stabile habent, præsertim si singulatim pertractentur II, 15, 47, 49; singulas quæ spectant, nec sub artem nec sub præceptionem ullam cadunt II, 15, 50; ubi de iis disputatur, dissertationes universales inanes, particulares vero veriores sunt, idque quare II, 20, 42; eas quæ spectant quæstiones non magis definitæ sunt quam res circa quas versantur II, 105, 28, 50; ex iis argumenta petenda de optabili, 201, 42; eas imitatur saltatio, 457, 22.

Actiones et affectus (πράξεις καὶ πάθη); circa eos versatur virtus moralis II, 16, 43; II, 19, 42, 50; omnes comitatur voluptas vel molestia II, 16, 44; morum sunt indices IV, 209, 22 s.; iis inest excessus et defectus II, 19, 42, 49; nonnullis deest medium ideoque et excessus et defectus, idque quibusnam II, 20, 20 ss., 36; quibusnam laus tribuatur II, 134, 19; honesti et inhonesti ratione habita non per se, sed ex fine diversæ sunt, 617, 44; quæ honores aut opes tanquam finem sibi proponunt absolute pulcherrimæ sunt, idque quare, 616, 8; circa ipsas rebus ipsis majorem fidem habent quam verbis II, 116, 43; ex iis petitur laudatio, 331, 39, 46; eorum qui magna mala perpessi sunt, misericordiam movent, 359, 40; e dissidentibus quomodo petantur enthymematum argumenta, 379, 37; breviter proponendæ sunt, ubi adolescentis animi dotes laudare inchoas, 447, 12; item ubi viri, 447, 33; in hominum inquirimus in oratione inquisitoria, 453, 49; 454, 13.

Actiones alienæ (ἐκείνων πρ.); eas melius contemplari possumus quam nostras II, 113, 5.

Actiones bonæ (εὐπραγίαι); quæ erga alios fiunt, honestæ sunt, 330, 35; item quæ erga benefactores, 330, 36; a virtute vel a mente proveniunt II, 123, 29.

Actiones honestæ (πρ. καλαί); earum gratia fit societas civilis, 530, 22; a virtute pendent II, 186, 30; circa eas versatur vita politica II, 186, 29; eas nonnulli voluptatibus corporalibus et prudentiæ præferunt, etiam si ex iis nullam gloriam reportent II, 187, 36; eas politici revera sic dicti sui ipsarum gratia præferunt II, 187, 42; iis gaudere assuefieri debemus, 629, 47; circa eas quoque loco cedere licet amico II, 112, 14; ab iis refugit animo humilis II, 46, 36; eas facere non licet, nisi ei qui tantum differt quantum maritus ab uxore, vel pater a liberis, vel dominus a servis, 604, 40; externarum eos inprimis auctores esse dicimus qui cogitando architecti sunt, 605, 9.

Actio et passio (τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν) (*de illis aliorum sententiæ*); de iis quatenus rebus naturalibus competunt, excepto Democrito, nemo aliquid protulit, quod mentione dignum sit II, 434, 24; rebus quibus insunt necessario subjectum esse debet commune II, 444, 40; idque recte pervidit Diogenes II, 444, 35; eas rebus dissimilibus tribuunt, similibus vero abnegant antiqui plerique II, 445, 46 s.; Democritus vero eas similibus tribuit, dissimilibus abnegat II, 446, 2 s.; eas meatuum ope fieri putabat Empedocles II, 447, 42 s., 50; II, 448, 41; de iis maxime modo ordini et rationi consentaneo disseruerunt Leucippus et Democritus II, 448, 1; quomodo eas fieri censeat Leucippus II, 448, 37, cf. 43 s.; II, 450, 13; II, 451, 13 ss.; iis utuntur cum qui elementa generant, tum qui res ex iis factas II, 444, 26 ss.; iis tribuunt generationem qui plura elementa esse censent II, 444, 32 s.;

Actio et passio; sine iis fieri nequit alteratio II, 444, 30 s.; sine contactu obtinere nequeunt II, 444, 45, 50 s.; igitur antequam de iis sermo fiat, de contactu dicendum est II, 444, 43 s.; necessario competit rebus quæ se invicem tangunt II, 448, 14, 31; non quibuslibet rebus competunt II, 446, 24; res quibus competunt aliquatenus eædem, aliquatenus diversæ et dissimiles esse debent II, 446, 32 s.; competit rebus contrarietate præditis vel intermediis II, 446, 25, 31, 36 s, 41; id est rebus quæ genere eædem sunt, specie vero differunt II, 446, 26 ss., 34 ss.; eodem modo se habent ac movere et moveri II, 447, 1 s.; exponitur quomodo revera fiant II, 450, 43 ss.; non alia ex parte fiunt, alia ex parte non, sed omni ex parte simul II, 450, 46 s.; non competit corporibus quæ nec se invicem tangunt, nec alia corpora naturaliter actioni et passioni obnoxia II, 450, 52 s.; probantur non ita fieri posse, ut alia ex parte obtineant, ex alia vero non II, 451, 4 ss.; probatur discissis corporibus fieri non posse, ut putant atomorum assertores II, 451, 13 ss.; alicujus rei qui novit, eum hanc rem scire vix dicimus II, 490, 43.

Actio (πρᾶξις); ejus imitatio tragœdia, 461, 10, 23, 43; 462, 21; moribus et sententia qualitatem quamdam induunt, 461, 26; ejus causæ duæ, mores et sententia, 461, 26; ejus imitatio fabula est, 461, 29; tragœdiæ finis, 461, 45; iis felices sunt homines vel contra, 461, 47; quænam inter eam et mores intercedat ratio, 461, 48; ea carere nequit tragœdia, 461, 51; pessime comparata est si agnoscens cunctetur nec inexpiabile facinus perpetret, 468, 16; secundum locum occupat, si facinus perpetret, 468, 20; melius se habet, si ignorans perpetret deindeque post facinus agnoscat, 468, 21; optime se habet, si propter ignorantiam in eo sit ut perpetret, sed ante perpetrationem agnoscat, 468, 13, 23; nihil continere debet quod rationi repugnet, sin vero minus, extra tragœdiam relegandum est, 469, 15; 478, 29; in ea quæ fiunt probatio, amplificatio, vel metus aut misericordiæ excitatio quatenus eædem sint ac quæ in oratione fiunt, et quatenus differant, 472, 14 ss.; aliæ simplices, aliæ implicatæ, 465, 7; quænam simplex, 465, 9; quænam implicata, 465, 11; episodicæ pessimæ sunt, 464, 39.

Actio (ὑπόκρισις); tertia pars rhetoricæ, quam ultimo loco excoluerunt, 385, 18; sero ad artem tragicam et rhapsodicam accedit, 385, 19; nondum ejus ars condita est, 385, 18, 32; maximam vim habet, 385, 17; magis naturalis quam elocutio est, 386, 1; in voce posita est, 385, 28; ea qui præstant in civilibus controversiis maxime valent et quare, 385, 31; de poetica libros conscripserunt cum Glauco Teius, tum alii, 385, 23; eam quæ respiciunt, sublata actione, inepta

videntur, 400, 33; in quibus ea maxime opus est, in iis minime inest accuratio, 401, 19; ea opus est, ubi voce, atque inprimis ubi magna voce, 401, 20.

Activi (οἱ πρακτικοί); vel ubi rei essentiam investigant, non æternum spectant, sed alicujus respectu temporisque præsentis II, 486, 26 s.

Activum (τὸ ποιητικόν); πρακτικοῦ et ποιητικοῦ differentia II, 156, 25 ss.; sibi simile efficit patiens II, 446, 40, cf. 42; ad passivum refertur II, 526, 36 s.; ejus actus patienti inest III, 463, 14 s.; ubi tangit passivum, quo modo, quo loco et quo tempore alterum in alterum agere potest, statim agit III, 357, 52 ss.; semper ab eo pendet affectus III, 451, 10 s.; ita se habet, ut si omnia ei insint quæ ad ejus notionem pertinent, statim agat III, 523, 18 ss., cf. 27 s.; III, 528, 31 ss.; quædam eorum afficiuntur, quædam vero non II, 447, 24 s.; quænam igitur affectu careant II, 447, 12, 18; quænam afficiantur II, 447, 19 s.; circa ea res se habent ut circa motum II, 447, 25 s.; eorum alia a se invicem afficiuntur, alia omni affectu carent II, 452, 43 s., non afficiuntur autem quorum eadem non est materies ac rerum in quas agunt II, 452, 44 s.; afficiuntur vero quorum eadem est materies II, 452, 43 s.; quæ affectui obnoxia non sunt, iis non competit mixtio II, 452, 45; quæ a se invicem affici possunt, etiamsi facile dividi possint, si ita sibi invicem addantur, ut alterius copia alterius quantitatem magnopere superet, non fit mixtio, sed rei superantis accretio II, 452, 47 ss.; si aliquatenus æqualia sunt potentia, utrumque mutatur in id quod natura sua superet, fitque ex iis aliquid intermedium et commune, id est miscentur II, 452, 53 ss.; quando alterum (eorum quæ a se invicem afficiuntur) solummodo passivum, sit, aut valde passivum, alterum admodum remisse, mixtum parum aut vix ab altero eorum differt II, 453, 12 ss.

Actor; pater Protesilai et Podarci fr. 315, a.

Actor primarum partium (πρωταγωνιστής); eum induxit Æschylus, 460, 13.

Actus (ἐνέργεια); eum semper fuisse censent Leucippus, Plato, Anaxagoras, Empedocles II, 605, 27, 38 ss.; qualis eum respiciat definitio II, 559, 51; ejus natura per inductionem in singulis patescit II, 568, 4; cavendum ne in genere constituendo habitui subjiciatur, nec vice versa, 214, 1; item ne ad eum fiat relatio, ubi πρός τι definiendum est, 246, 50; finis est II, 570, 30; II, 572, 13 ss.; opus est II, 570, 44; determinatus est et hoc aliquid atque ad determinatum et hoc aliquid pertinet II, 628, 11 s.; vocis significatio latius se extendit quam actus secundum motum II, 564, 11 ss.; differt a potentia II, 450, 45; II, 452, 8; sine potentia ei respondente esse nequit III, 492, 22 s.; ad eum evehitur potentia II, 113, 25; semper potentia prior est, 36, 53; probatur potentia notione vel cognitione prior esse II, 569, 49 ss., cf. 44; II, 604, 42; ejus causa potentia sumitur II, 572, 13 ss.; quando simpliciter, quando magis quam potentia finis est II, 570, 50; eidem inest cui potentia III, 500, 32 s.; quinam sine potentia sint, 36, 54; quinam cum potentia, 37, 5; dicitur vel ut motus ad potentiam, vel ut substantia ad materiem II, 563, 12 s.; eo constat ut res adsit non potentia II, 567, 49 s.; unicus in indivisibili tempore unicæ potentiæ respondet, idque quare III, 490, 46 s.; bona potentia melior et honorabilior esse probatur II, 572, 1 ss.; in malis rebus potentia pejor esse probatur II, 572, 13 ss.; quomodo ad eum se habeat potentia notum est III, 222, 28; quomodo a motu differat II, 568, 35 ss.; primo loco de motu dicitur II, 566, 24 ss; aliquatenus idem haberi potest ac motus et affectus III, 451, 7 s.; non solum motui, sed etiam immobilitati competit II, 90, 31; quod ad tempus attinet, probatur specie prior, sed numero posterior esse II, 569, 52 ss., cf. 45 s., II, 570, 22 ss.; semper alius alium tempore prægreditur usque ad eum qui primarie movet II, 571, 10, cf. II, 570, 6; qui tempore prior et dignitate prior II, 571, 12; probatur substantia prior esse II, 570, 24 ss., cf. II, 569, 45; quando in re quæ fit, quando in agente sit II, 570, 52 ss.; contrarii simul adesse nequeunt II, 572, 9 s.; nihil impedit quominus alius in alio sit II, 276, 10; nec quominus duarum rerum idem sit II, 276, 13; ejus non est generatio II, 338, 26; numero unus rei numero unius II, 313, 29; forsan non necessario unus est, ubi habitus numero unus est II, 313, 30; ei opponitur materies II, 614, 41.

Actus (ἐνέργεια) (*quatenus mores spectet*); fit non est, ut possessio quædam II, 112, 50; e similibus oriuntur II, 15, 29; danda opera ut eos certo quodam modo conformemus II, 15, 30; iis non respondent artes II, 88, 12; eum docere nequit scientia II, 174, 33; specie differentes etiam voluptatibus specie differentibus perficiuntur II, 121, 10; quinam optimus et perfectissimus ac jucundissimus II, 120, 15, 17; eum perficit voluptas idque quomodo II, 120, 24 ss., 32, 52; II, 121, 5; II, 124, 48; sine eo non fit voluptas II, 121, 4; unicuique circa ea inprimis est quæ maxime amat II, 120, 49; specie differunt quæ ab intellectu pendent ab iis quæ a sensibus II, 121, 12; II 122, 11 ss.; quænam iis propriæ sint voluptates ac molestiæ II, 121, 45; eos augent voluptates unicuique propriæ II, 126, 16, 21, 37; eos impediunt voluptates alienæ æque ac molestiæ propriæ, sed non eodem modo II, 121, 24, 38, 47; nullus perfectus est si impeditur II, 88, 47; differunt bonitate et pravitate atque alii expetendi sunt, alii fugiendi, alii neutrius modi II, 121, 49; cum iis arctius conjunctæ sunt voluptates quam cupidines II, 122, 3; partim necessarii sunt ac alius causa expetuntur, partim per se expetuntur II, 122, 52; per se expetendi sunt, unde nullum aliud emolumentum quærimus nisi actum ipsum II, 123, 4; quinam per se expetendi II, 123, 6, 8; ejus gratia fit ludus II, 123, 38; quomodo ab habitu differat II, 8, 16; uniuscujusque fines sunt ea quæ habitum spectant II, 32, 23; melior est dispositione (διαθέσει) II, 192, 42; si est alicujus rei usus, agere est uti, 2[illegible], 45; principatum tenet II, 113, 25; extra non est II, 222, 52; interrogationis et cogitationis et appetitionis locum tenet, ubi sine ratiocinatione agimus III, 522, 12 s.

Actus proprie sic dictus (ἡ ἁπλῶς ἐνέργεια); rei perfectæ competit et eatenus a motu differt III, 469, 41 s.

Actum habens (τὸ τὴν ἐνέργειαν ἔχον); non e qualibet materie facit quodlibet III, 361, 50 s.

Actu quod fit (τὸ κατ' ἐνέργειαν); bonum est II, 222, 39.

Actus (ἐντελέχεια); eo ubi quid constat magis id quod est esse dicitur quam ubi potentia II, 262, 10; ab eo aliquid gigni potest II, 441, 52; separat II, 553, 46; duplex est, vel ut scientia, vel ut contemplatio III, 444, 31; qui se habet ut scientia, generatione primus est III, 444, 36 s.; id est quod proprie ens et unicum dicitur III, 444, 48; uniuscujusque rei suapte natura subit propriam materiem, id est id quod potentia est III, 447, 13 s.; ejus quod potentia est notio est III, 449, 3 s.

Actus et perfectio (ἐνέργεια καὶ ἐντελέχεια); quænam inter actum et perfectionem intercedat affinitas II, 566, 25; II, 570, 45.

Actus et potentia (ἐνέργεια καὶ δύναμις); pro portione in

omnibus rebus eadem sunt, in aliis vero alia et aliter se habent II, 603, 5 ss.; nonnullis rebus vicissim inesse possunt II, 603, 7 s.; cadunt in causam formalem, privativam, materialem et moventem II, 603, 9; secundum ea distinguitur τὸ esse II, 281, 29; alio modo de vacuo et de infinito dicitur ac de multis aliis rebus II, 568, 16 s.; iis refutari potest placitum eorum qui generationem esse negant II, 259, 33.

Actu quod est (ἐντελεχείᾳ ὄν); ab eo aliquid gigni potest II, 441, 50; semper ab eo ad actum evehitur quod potentia est II, 570, 7 s; in rebus naturalibus vel arte factis facit id quod potentia est III, 348, 7 sq.; igitur ei inest hujus notio ac forma III, 348, 9 s.; facit rem naturalem vel arte factam ex eo quod potentia hæc res est III, 348, 39 s.; semper ab eo pendet motus III, 451, 10 s.; ex eo sunt omnia quæ fiunt III, 469, 37 s.

Aculei (ἄκανθαι); v. *Spinæ.*

Aculeus (κέντρον); est pars pugnæ inserviens III, 252, 35 ss.; III, 284, 1 ss., cf. 8 s., 14 s., 21; igitur eum tribuit natura animalibus quæ eo uti poterant, idque vel solis vel præ aliis III, 252, 35 ss.; eum nonnulla insecta habent III, 67, 35; idque partim intus, partim foris III, 67, 36 s; partim ab anteriori parte, partim a posteriori III, 284, 1 ss.; eum in ore habent quædam insecta III, 282, 42 ss.; quæ pone non habent insecta, parte linguæ simili tamquam telo utuntur III, 67, 31 s.; quasi e lingua et labiis compositus est et amborum vim habet III, 282, 43 ss.; quæ eum in anteriori (?) parte non habent iis linguæ similis pars intra os atque intra dentes sita est e. g. formicis III, 277, 35 ss.; III, 282, 45 s.; inter eum et linguam medium tenet cochlearum proboscis III, 279, 1 s.; ejus loco proboscide utuntur insecta et testacea ea prædita III, 251, 32, 45, cf. III, 63, 7 ss.; quibus insectis pone est, eorum nullum duas alas habet III, 67, 40 s.; quæ cum pone habent insecta, iis pars lingua similis eodem modo se habet ac apud cicadas, idque quomodo III, 68, 15 s.; quænam retro habeant insecta, quænam in anteriore parte III, 6, 45 ss.; eo carent quæ alas sub tegmine habent III, 6, 47; eum habent apes operariæ III, 386, 11; III, 96, 32; idque quare III, 386, 40, ss.; eo carent fuci III, 96, 33, 40; III, 203, 5 s.; III, 201, 48 s.; III. 196, 41; III, 386, 10; III, 387, 44 s.; eum habent reges etiamsi eo non tundant III, 96, 33 s., cf. III, 198, 43; III, 201, 47 s., cf. III, 387, 8, 17; unde nonnulli eo carere putant reges III, 96, 34 s., cf. III, 203, 5 s; eum sine intestino exserere nequeunt apes III, 198, 37 s.; igitur si eum exprimat ictus servantur sæpe III, 198, 38 ss.; eo amisso moritur apis III, 49, 33 s.; III, 198, 40 s.; inservit apibus, ut pro cibo dimicent III, 387, 44 s.; eo præditæ sunt omnes vespæ feræ III, 200, 49 s., cf. III, 202, 9 s.; apud has pro portione major est quam apud mitiores III, 200, 51; non constat an eo præditum sit matrix vesparum III, 201, 45 s.; verisimile tamen est matricem eo præditam esse, sed non ferire III, 201, 46 ss.; eo aliæ vespæ præditæ sunt aliæ vero carent III, 201, 48 s.; eum circa hiemem abjicere videntur multæ vespæ aculeatæ III, 201, 53 ss.; eo præditi esse videntur omnes crabrones III, 203, 7 s.; nondum constat an eo præditi sint crabronum principes III, 203, 8 s., v. *Insecta stimulo prædita.*

Aculeus (ὀξύ); eum habent in posteriori corporis parte cicadæ et attelabi eumque parientes adhibent III, 101, 27.

Aculeus piscium; ossi pro portione respondet, 167, 50.

Acumen et gravitas soni; v. *Sonus.*

Acumen oculorum; cur ei exercitatio non prosit IV, 275, 8 ss. v. *Oculi.*

Acus (βελόνη); in aqua subsidit propter longitudinem II, 431, 20; si acu percutiatur sonum non efficit idque quare III, 455, 25 ss.

Acus (βελόνη, *piscis*); gregatilis est III, 175, 11; longus est III, 30, 41 s.; dentibus caret et lævis est fr. 176, b; fel in jecore habet III, 30, 39 ss.; quomodo pariat III, 115, 46 ss.; III, 120, 5 ss.; III, 380 ss.; hieme parit III, 83, 14 s.; sero parit III, 120, 4; non multa, sed magna habet ova III, 120, 6; III, 380, 2 s.; circa eum congregatur proles æque ac phalangiorum, idque quare III, 120, 7 s.; aufugiunt ejus pulli, si contingantur III, 120, 8 s.; æque ac cæcilia serpens rimam sub ventre et inguine habet III, 115, 48 ss.; ex ejus spinis maxima parte factus esse videtur nidus alcedinis, III, 184, 1.

Acutum (ὀξύ); quot modis dicatur, 183, 9, 52; 184, 7, cf. II, 339, 26 s.; ex eo et albo unum quid fieri nequit nisi per accidens III, 490, 28 s.; in rebus tactilibus quasi pungit III, 455, 37; idque quia brevi tempore multum movet III, 455, 37 s.; cito hebetatur III, 430, 5; debile est nisi plane opertum sit III, 298, 43 s.; ei in magnitudine contrarium est obtusum, 181, 29.

Acutum et obtusum (ὀξὺ καὶ ἀμβλύ); sensibilia sunt aut omnibus sensibus communia aut certe visui et tactui III, 484, 9 ss.; de saporibus et de molibus dicitur, 181, 49; 583, 52; in saporibus gustu discernitur, in molibus tactu, 181, 50.

Acutum (*in voce*); seorsum definiendum est, 167, 21; partium affectus est III, 414, 14; ei contrarium est grave, 181, 28, 34; velox est in motu IV, 178, 7 s.; motus celeritate constat et eo quod minor sonus IV, 309, 6; ex eo et gravi fit concentus III, 490, 30; facilius quam grave cantatur IV, 213, 29 s.; cur de eo ad grave concinnius fiat transitus, quam de gravi in acutum IV, 209, 46 ss.; cur in id plerique discrepent IV, 209, 9 ss.; IV, 213, 29 ss.; idem significat in nete et in paranete II, 339, 29; non vero in vino, in stilo et in nete II, 339, 26 s., v. *Cantare, Cantica, Sonus, Vox.*

Acutum et grave; præcipuum contrariorum par est quæ respicit auditus III, 458, 48 s.; si modum superent auditum pessumdant III, 463, 42 ss.; III. 467, 33 s.; iis minus quam mixto respondet concentus (συμφωνία) III, 463, 50; facilius simul percipi posse viderentur quam quæ ad diversos sensus pertinent III, 490, 35 s.

Ad aliquid; v. πρός τι.

Adamas; a Cotye defecit quia eum puerum castraverat, 581, 39.

Adeps (πιμελή); pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 38, 8 s.; III, 230, 50; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; e sanguine concocto fit III, 52, 27; liquidus est III, 268, 6; igni expositus liquescit et exhalat III, 120, 35 s.; si digitis teratur, constat eum lævem esse III, 120, 37 s.; quomodo a sevo differat III, 50, 38 ss.; III, 236, 14 s., 30 s., cf. III, 53, 26; inter cutem et carnem est III, 50, 43; eum qui habent iis cerebrum pingue est III, 51, 14 s; medulla adiposa III, 237, 11 s.; senioribus fit III, 53, 2 s.; eo stipantur renes apud animalia eo prædita III, 267, 37 s.; quænam animalia eum habeant III, 51, 1; III, 236, 29 ss., cf. III, 50, 41; III, 51, 15; III, 53, 25 s.; qui eum habent iis rarius flatus circa renes interclusi dolorem movent idque quare III, 268, 6 s.

Adeps et sevum (πιμελὴ καὶ στέαρ); humoribus congenitis accensenda sunt III, 230, 47; sanguis per se coctus sunt III, 237, 32; probæ concoctionis sanguinis terminus sunt III, 267, 29 s., cf. III, 276, 17 ss.; sanguinis naturam sequuntur III, 236, 14 s.; sanguis per se concoctus sunt, qui propter alimenti copiam non in carnem convertitur III, 236, 15 ss., cf. 40, 50 s.; probe concoqui ac nutrire possunt III, 236, 17 s.; iis carent animalia exsanguia, idque quare III, 236, 20 s.; modica eorum copia animalibus prodest, idque quomodo III, 236, 32 ss.; nimia vero nocet et interimit, idque quomodo et quare III, 236, 35; sensu carent, idque quare III, 236, 39 s., v. *Pinguedo.*

Adhærentia (προσπεφυκότα) animalia; aquatilia sunt idque quænam III, 2, 54 ss.; quædam interdum vagantur, idque quænam III, 3, 4 ss. v. *Animalia sessilia.*

Adjectio (πρόσθεσις); primus argumentorum de accidente locus ex ea petendus, 196, 42; item secundus, 196, 45; secundus non invertitur ad refellendum, 196, 50; quænam ex ea petantur argumenta de optabili, 202, 7; quomodo ea utendum, ut universaliores fiant loci magis ac minus spectantes, 203, 15; quomodo ex ea dijudicetur quæstio an duæ res numero idem sint 256, 23.

Admetus; Pheretiades, pater Eumeli fr. 315, a; fr. 154, a.

Administratio (οἰκονομία); ejus quattuor genera ad quæ reliqua referri possunt, scilicet regia, satrapica, civilis et privata, 639, 12; ejus varia genera multa communia habent, 639, 13; in omni curandum ne reditus excedant impensæ, 640, 4.

Administrator (ὁ οἰκονομεῖν μέλλων); qualis esse debeat, 639, 7; considerare debet quinam reditus desint, etiam si provenire possint, 640, 12; item quinam augmentum admittant, 640, 13; item quænam impensæ sine detrimento omitti possint, 640, 15.

Admirabile; quidpiam ex re admirabiliori exsistere neutiquam absurdum est IV, 54, 28 s.

Admirans; se ignorare putat II, 470, 52.

Admirari; jucundum est, 337, 7, 16.

Admirari (θαυμάζειν); noctuam quando aviculæ dicantur III, 173, 12 ss.

Admiratio (τὸ θαυμάζειν); philosophiam peperit II, 470, 45 ss., cf. II, 471, 30; eam movent quæ secundum naturam fiunt et quorum causa ignoratur IV, 54, 1 s.; quæcunque præter naturam ad utilitatem hominum arte fiunt IV, 54, 2 s; eam movere jucundum est, 336, 51; in eam non proclivis est vir magnanimus II, 46, 10.

Admiratores; nostros amamus, 352, 29; eorum nos pudet et quare, 356, 29; 357, 18.

Admissura (ὀχείας ὥρα); ejus tempestatem quænam ad prolem alendam idonea sit omnes considerant IV, 323, 17 s.

Admonitio (νουθέτησις); docet animæ partem rationis expertem rationi obedire II, 14, 21.

Adolescens; rerum mathematicarum vel geometricarum peritus evadere potest, sed non prudens, idque quare II, 71, 2 ss., 38; rebus naturalibus et ad sapientiam pertinentibus non credit, sed eas affirmat tantum II, 71, 38; ei non competit experientia II, 71, 33; quomodo ejus animi dotes laudandæ sint, 447, 11 ss.; ejus res gestæ quomodo in laudatione cum aliorum comparandæ sint, 447, 17 ss.; qui talis et ibi tantus philosophus factus est, senex factus inde maximum emolumentum cepissel, 447, 24; qui adeo robuste gymnasiorum labores perfert, vehementer in philosophiæ studiis industriam collocabit, 447, 26; quomodo circa cupiditates se habeat, 363, 28; in venerem proclives et circa eam intemperantes, 363, 30; II, 93, 1; facile mutantur et fastidiunt quæ concupiverant, 363, 31; eorum voluntates quales ægrotorum sitis et fames, 363, 34; quomodo circa iram se habeant, 363, 35; honorem amant, sed magis adhuc victoriam, 363, 38; pecuniam minus amant 363, 40; non malitiosi sunt, sed simplices, 363, 43; creduli sunt et quare, 363, 48; bona spe sunt, *ibid.*; ebriis similes, 363, 46; II, 90, 13; iis quod futurum est, multum est, præteritum vero breve, 363, 50; fortes sunt, 364, 3; item verecundi, 364, 6; iis molestum est status indifferens inter voluptatem et dolorem II, 90, 12; contrario modo affecti sunt ac senes, 364, 38; calidi sunt, 364, 49; iis propriæ sunt vires, 611, 4; militum munere fungi debent, *ibid.*; jucundum ac id quod præsens est, sectantur II, 93, 1; affectu vivunt II, 92, 52; vitæ societate conjungi volunt II, 93, 8; cito amicitiam contrahunt ac dissolvunt, imo sæpe uno eodemque die II, 93, 3, 7; II, 95, 22; iis inprimis competunt amicitiæ jucundum spectantes II, 92, 51; II, 95, 39; nonnulli utile sectantur atque ejus causa amicitias contrahunt II, 92, 46; lege tantum instituti sunt. 364, 7; magnanimi sunt, 364, 8; magis cupiunt pulchra facere quam utilia, 364, 11; mores in vita magis quam rationem sequuntur, 364, 12; amicos et sodales impense amant et quare, 364, 14; inprimis in eo peccant ut modum transeant, 364, 17; omnia se scire putant atque asseverant, 364, 20; injurias faciunt propter contumeliam magis quam propter malitiam, 364, 22; in misericordiam proclives et quare, 364, 23; risum amant, 364, 26; fortes ac intemperantes sunt, 365, 47; iis non convenit sententias vel fabulas dicere, et quare, 372, 30; imperio parere debent, 617, 28, 47; liberos non dedecent actiones multæ quæ ministris congruere videntur, 617, 41; quatenus iis utiles sint amici II, 91, 2; apud eos quidam versari debent magistratus, 614, 49; quomodo instituenda sit oratio, ut iis placeat, 365, 13; quorumnam pictorum et statuariorum opera iis spectare liceat, 630, 13.

Adolescentes; duo quomodo olim Syracusis propter causam amatoriam seditionem excitarint, 568, 38; quidam bellicosi quomodo paulatim Thuriorum rempublicam ac dynastiam mutaverint, 574, 53.

Adolescentia; suam quomodo excusare debeat orator, 432, 18.

Adolescentuli; pubescentes si vi semen prolicere conantur, simul voluptate et dolore afficiuntur III, 134, 44, ss.

Adoptivæ (θετικοί) leges; quasnam ita vocent Thebani, 519, 42.

ἀδοξότατα· ἀδύνατα fr. 347, b.

Adramytium; nomen habet ab Adramyto conditore fr. 275, b.

Adramytus; Alyattæ filius, Crœsi frater Adramytium condidit fr. 275, b.

Adrastea; nihil aliud quam Jupiter III, 642, 13.

Adrianæ gallinæ; quales III, 103. 34 ss.; quotidie pariunt III, 103, 34; sæpe pullos suos interimunt III, 103, 36.

Adriaticum mare; III, 630, 24; in illud partim Ister influere dicitur IV, 93, 10; per Istrum in id redeunt trichiæ III, 158, 52 ss.; igitur in id intrantes capiuntur, exeuntes vero non III, 159, 3 s.; Mentores id accolunt IV, 93, 1; in ejus recessu Electrides insulæ IV, 87, 19; in illo insula Diomedea IV, 87, 1; in una ejus insularum templum ostenditur a Medea exstructum IV, 93, 17 s.

Adspergo (ῥανίδες); in ea colores adspiciuntur IV, 118, 15.

Adul silvestris; in eam insitio artemisiæ fit IV, 28, 2.

Adulatio (κολακεία); animæ affectus II, 195, 33; ejus definitio II, 196, 2; est affectus moralis animæ vituperandus II, 150, 17; II, 216, 34, 48; quidnam ei proprium sit II, 216. 48; II, 150, 15; jucunda est, 336, 52; quænam ejus signa pudorem incutiant, 355, 48; divitum non a priva bonorum possessione, sed ab improbitate pendent, 501, 24.

Adulator; quisnam II, 22, 6; II, 49, 20; est admirator vel amicus apparens, 336, 53; quomodo ab amico differat II, 119, 9; jucundum est, 336, 52; eos plerumque amant, 337, 36; idque quare II, 97, 9; amici non sunt etsi esse videntur II, 175, 12; amici sunt amicis suis inferiores aut tales se esse præ se ferunt II, 97, 10; mercenariis animo similes sunt II, 46, 9; inprimis apud tyrannos valent, 549,28; et sermones et actiones spectat II, 22, 41; ei convenit ut demisse se gerat, 585, 19; cum apud tyrannos tum apud plebem in honore est, 585, 16; iis comparantur demagogi, 549, 23, 27; eum nonnulli præferunt amico, idque quare II, 226, 5; ad eum non pertinet in hominum congressu cuique suum tribuere, etsi ita videatur II, 159, 44; quomodo eum vocaverit Gorgias, 388, 42.

Adulter (μοιχός); unum aliquem, non commune lædit, 340, 41; non omnis est qui adulterium fecerit II, 59, 42, 46; si sceleris purus est, etiam hic atque ille, 404, 40; non ita dicitur quod plus quam decet matronas sectatur II, 138, 46; II, 196, 39; propter cupidinem multa audacia facinora perpetrant II, 34, 35.

Adulterium (μοιχεία); pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 13; ad intemperantiam refertur II, 54, 18; id alius lucri causa facit, alius cupidinis II, 54, 12; alter potius intemperans est quam nimium sibi vindicat, alter intemperans est, sed non injustus II, 54, 14 ss.; comprehenditur voluptate quæ ad intemperantiam pertinet II, 138, 48; vituperio dignum est II, 138, 49; non excessu vel defectu constat II, 138, 45; id vetant leges II, 53, 19; in suam uxorem nemo facit II, 65, 45; II, 155, 14; medium non recipit nec excessum nec defectum II, 20, 23, 36; nec quod decet, nec quomodo aut quando facere licet II, 20, 28; quæritur an ignorans vel coactus committi possit II, 196, 43; in id proclives sunt divites, 367, 2; eo perpetrato latere solent turpis vel pauper, 338, 22; id interdum denegant, etiamsi concubuisse agnoscant, 341, 13; quomodo propter sententiam de eo latam Thebis et Heracleæ orta sit seditio, 573, 9.

Adultus (ὁ καθεστώς, ὁ ἀκμάζων, ὁ τελεωθείς); ei jucunda simpliciter jucunda II, 220, 34; se habet ad infantes et feras, ut pravus et insipiens ad honestum et prudentem II, 220, 36; dici potest eum exercitum ducere posse, sed non eodem modo quo idem de puero affirmari potest III, 452, 6 ss.; lectum appetit secundum Homerum II, 36, 4; quod ad mores attinet, inter adolescentes et senes medium tenent, 365, 46, 49; æque ac juvenes institutione indigent II, 128, 10; quidam utile sectantur ejusque causa amicitias contrahunt II, 92, 46; quatenus iis utiles sint amici II, 91, 4; iis etiam inest anima plantis competens II, 13, 35; iis solis competit latio II, 357, 15 s., 35; iis multo minores sunt partes superiores III, 21, 54 s.; III, 289, 28 s., cf. III, 312, 37 ss; augentur vero inferiores III, 289, 32 s.; III, 312, 6 s.; iis imprudentiores sunt infantes III, 289, 47; inter eos intellectu inferiores sunt pumiliones, idque quare III, 289, 47 s.

Adulta (τὰ ἀκμάζοντα); secundum naturam apud ea oriuntur dentes, teste Democrito III, 429, 23, cf. 36 s.; exceptis bubus, graviorem vocem habent quam juniora III, 426, 36 ss., cf. III, 427, 32 ss.; idque quare III, 427, 37 ss.; eorum pars movens (i. e. cor) majorem vigorem habet III, 427, 49 s.; apud ea sub septo transverso invenitur alimentum III, 391, 30 ss.; robustiora sunt III, 428, 1; idque quare III, 427, 54.

Adumbrata (τῇ περιγραφῇ καλῶς ἔχοντα); rite quæ sunt, unusquisque videretur provehere ac quasi in membra distinguere posse II, 7, 17 s.

Adumbrata pictura (ἡ σκιαγραφία); quomodo falsa esse dicatur II, 532, 44 s.; in ea exquisita supervacanea et deteriora sunt, 401, 13; præcedere debet ulteriorem quæ pictura fit exornationem II, 7, 15.

ἀδυναμία· i. e. ἀδύνατα, 479, 7.

ἀδύνατα· alia secundum potentiam dicuntur (i. e. lat. *impotentia*) alia non (i. e. lat. *impossibilia*) II, 525, 1 ss.

ἀδύνατοι· duo vel unum obolum apud Athenienses accipiebant, fr. 250, b.

Aduncitas (γρυπότης); est curvitas in naso II, 381, 30; ejus materies caro est II, 381, 31.

Aduncum (τὸ γρυπόν); unicum tantummodo exstaret, nec aliud esse posset si ex universa carne unicus factus esset nasus aduncus II, 381, 32 ss.

Adusta plaga (ὁ κατακεκαυμένος τόπος); aquas non habet propter solis propinquitatem III, 588, 6 s.; nec inde Etesiæ nasci possunt idque quare III, 588, 8 ss.; qui ex illa spirat ventus Auster est III, 588, 5 s.

Advenæ (ἔποικοι); si in civitatem recipiantur, plerumque fit seditio, 568, 4, cf. 10, 14.

Adventitia (ἐπίκτητα); iis quoque parentibus similes nascuntur liberi III, 329, 47; iis accensendæ sunt cicatrices et puncturæ III, 329, 47 ss.

Adventitia aqua (ἐπακτὸν ὕδωρ); ea est quæ se e. gr. in lanam insinuat III, 615, 26.

Adventus; ejus causa eadem est ac id secundum quod aliquis venit II, 528, 35.

Adversarius (ἀντίδικος); cuique duas orationes concessit legumlator, 432, 41; ejus partes agere non debet qui de veritate judicium ferre vult II, 383, 19 s.; eorum orationes audire melius est ad rem dijudicandam II, 488, 46 s.; quod bonum judicarint, magis bonum est, 327, 24; quomodo efficiendum sit, ut iis irascatur judex, 349, 54; magis metuendi sunt, si lenes et dissimulatores et callidi quam si iracundi et libere loquentes, 354, 14; si crimen negent quænam dicenda sint accusatori in accusatione, 450, 7; quænam ubi crimen confessus facinus suum scriptæ legi non repugnare perhibet, 450, 11 ss.; quænam, ubi ne hæc quidem perhibere potest, 450, 16; si contradicat, e probationibus confirmationem facere debet orator, sin consentiatur, e justo ac utili similibusque, 449, 46; eum quæ spectant, peculiarem speciem probationum non constituunt, 408, 17; eum quæ spectant inesse possunt nec generi concionali, nec demonstrativo, 401, 44; eum quæ spectant pertinent ad probationem, 402, 3; ejus argumentis retorquendis egregius oritur enthymematum locus, 376, 36; cum ei soli, tum ei et sibi ipsi enthymemata e dissidentibus petita adhibent oratores, 379, 38, 42; de eo mala opinio auditoribus concilianda est in narratione, 405, 44; 406, 37; an aliquid falsi dicat extra causam spectandum est in eloquentia concionali, 407, 18; eum vel absolute, vel auditoribus malum fuisse, in peroratione ostendere debet orator, 410, 9; eum rerum quibus contradicit imperitum esse demonstrare debet orator, 430, 25; ei non conducere, si vera dicat, ostendere debet orator, 430, 29; quæ ab eo verisimiliter dici poterunt, quomodo prævenienda sint, 433, 27 ss.; si quæ dicturi sumus, præoccupaverit, quomodo ea rursum contra anticipando solvamus, 433, 36; ne injusta a judicibus petat, cavendum est, 434, 11; si justa esse ostenderit ea quæ suaserit, ostendendum est, ea vel turpia, vel perniciosa, vel impossibilia, et sic deinceps, 445, 21; quando et quomodo irridendus sit in vituperatione, 448, 3; adeo magnas se fecisse injurias arbitratur ut putet defensorem eum rite accusare non potuisse, nisi scriberet et multum temporis meditaretur, 452, 6; dicendum est defensori civibus profuisse, si ille rhetoricam disceret, 452, 15; eum ut pecuniam injuste capiat, non ut ne reddat in judicium ire, dicendum est defensori, 452, 24; ex eorum sententia quænam dicendi argumenta petamus, 414, 28; ab iis, si fieri possit, consentaneum sumere debet accusator, 425, 28; si exemplis utantur contra rationem, quomodo iis respondendum sit, 427, 16; unde petenda sint enthymemata quibus eos refutemus, 428, 3; tyrannis comparantur, 428, 43; si quid mihi debent, haud reddunt, 428, 46; si quid iis debeo, et hoc et fœnora sibi restitui arbitrantur, 428, 47; vel ex eorum fautoribus, vel ex iis ipsis peti possunt signa, 429, 15; omnia eorum flagitia congerenda sunt ubi testimonium impugnare volumus, 430, 51; ubi testimonium subducere volunt quænam facienda sint, 431, 17; ubi ad jusjurandum confugerint, quidnam dicendum sit, 432, 1 ss.; quomodo et quando in eos maledicendum sit in prooemio orationis judicialis, 448, 28; iis se inferiorem esse, insimulare debet orator in prooemio orationis judicialis, 448, 36; quando et quomodo in eum culpam transferre debeat orator calumniæ obnoxius, 449, 16, 34; ejus odio se excusare debet juvenis pro alio crimen inferens, 449, 25; adversus eos odium et iram et invidiam apud judices post præoccupationem excitare debet accusator, 451, 7; 453, 30, 31 ss.; quomodo male erga eos afficiendi sint judices, 453, 8, 26 ss.; eorum malis moribus, vel inimicitia, vel amicitia se excusare debet qui orationem facit inquisitoriam, 454, 7; eos sibi antea molestos fuisse dicere debet idem, 454, 6; ejus res quibusnam repugnare ostendendum sit eidem, 454, 15; eo magis male audient quo pluribus horum repugnare eorum res ostenderimus, 454, 22.

Æacidæ; certis illis temporibus parentare dicuntur Tarentini IV, 93, 43 s.

Æacus; eum laudat Gorgias, ubi de Achille dicendum est 408, 8.

Ædepsus; thermæ prope eam unde ortæ III, 592, 39.

Ædes (οἶκος); pertinent ad nutrimentum (i. e. ad res necessarias, ideoque sub imperium herile cadunt), 635, 25; in iis exstruendis et possessionum et sanitatis et jucundi usus ratio habenda est, 638, 43; æstate vento, hieme soli patere debent, 638, 50; aquilonem secundum habere, nec ab omni parte æquilaterales esse debent, 639, 6; eas hieme petunt homines nonnulli III, 156, 26; cur in altis aer freti more reciprocet præsertim sereno cælo IV, 243, 17 ss.; veteribus comparantur qui propter duritatem debilem habent memoriam III, 495, 31 s., v. *Ædificium*, *Domus*.

Ædilis (ἀστυνόμος); pertinet ad magistratus necessarios, 598, 10, 16; ejus munus proxime ad fori præfecti munus accedit, 598, 16; quidnam sit ejus officium, 598, 17; ejus munus in magnis civitatibus pluribus viris partitur, 598, 23; ad ejus munus proxime accedit agrorum præfecti munus, 598, 26; ejus sententias ad finem perducere debet fori præfectus, 599, 5; ad forum necessariarum rerum convictus celebrare debent, 615, 10; iis opus erit civibus suis secundum Platonem, 502, 26.

Ædificabile (οἰκοδομητόν); quando actu est, fit ædificatio II, 274, 4; II, 594, 46; ejus actus, quatenus ædificabile est, non domus est, sed ædificatio II, 274, 35 ss.; II, 595, 16 ss.; quatenus ædificabile est, modo agere potest, modo non II, 274, 34; II, 595, 16

Ædificandi peritus; fieri non potest ut omnis necessario ædificet II, 351, 49.

Ædificans (ὁ οἰκοδομῶν); eum ædificare non posse contendunt Megarici, ubi non ædificat II, 565, 35 s.; se habet ad ædificativum, ut actus ad potentiam II, 568, 6 s.; certus quidam semper simul cum certo quodam ædificio adest II, 265, 34; II, 516, 27.

Ædificare (οἰκοδομεῖν); si est agere, ædificavisse est egisse, 211, 32.

Ædificatio (οἰκοδόμησις); ejus definitio facile deduci potest a motus definitione II, 276, 35; ejus definitio domus definitionem continet, non vero vice versa III, 229, 16 ss.; non ad idem genus pertinet ac domus II, 87, 16; in rebus ædificandis est III, 342, 36; motus quidam est II, 274, 40; II, 595, 21; ideoque actio imperfecta II, 568, 37 ss.; etiam animæ motus erit, si ira hujusmodi motus sit III, 439, 49 ss.; obtinet quando ædificabile actu est II, 274, 4; II, 594, 46; in eo quod ædificatur est II, 570, 51, 54; solus artis ædificatoriæ finis non est II, 570, 49; una cum domo est et fit II, 570, 51; hoc modo fit, quia domus aut ejus ratio hujusmodi est III, 219, 49 s.; eodem modo domum facit quo motus semini inditus fœtus partes III, 348, 34 s.; ejus causa cum architectus, tum architectus ædificans est II, 516, 12, cf. II, 265, 19; ejus eadem potentia ac destructionis, idque æque activa ac passiva II, 572, 6 s.; ejus periti evadunt qui ea delectantur II, 121, 20.

Ædificativum (οἰκοδομικόν); quidnam II, 569, 48; ei inest ædificandi potentia II, 564, 39 s.; se habet ad ædificans, ut potentia ad actum II, 568, 6 s.; per se domus causa est et habitus effectivus cum ratione conjunctus II, 68, 25,

Ædificator (ὁ οἰκοδόμος); causa movens domus est II, 490, 30; ejus essentia est ut ædificet II, 565, 39 s.; secundum Megaricos ædificator non est, ubi non ædificat II, 565, 38 s., cf. 45; quæritur quomodo artem suam recuperet II, 565, 46; domum facit II, 151, 42; quænam secundum Platonem inter eum et agricolam sutoremque et textorem de operibus commutandis intercedat proportio II, 151, 42 ss.; opus suum majoris æstimat quam opus sutoris II, 152, 1; non facit quæ accidunt domui, dum fit, idque quare II, 535, 33 s.; non dicit domum bonum quid esse, sed se eam facere II, 132, 41; quam rem ipse fabricatur, eam ipsius virtus bonam efficit II, 135, 46; cum domum pulchram facere conatur, tum res ad eam faciendam necessarias sibi comparat II, 144, 51; definita domo rationem reddit eorum quæ facit III, 219, 15 ss.; ubi ædificat ei non tribuenda est alteratio III, 451, 35 ss.; nemo esse potest qui non prius ædificavit II, 570, 13 s.; ei comparantur virtutes (morales) respectu habito prudentiæ II, 158, 48 s.; si ei accidat ut musicus sit, vel vice versa, musicum ædificare dicimus II, 520, 48 s.; nonnisi per accidens sanare potest II, 536, 16 ss.

Ædificatoria ars (ἡ οἰκοδομική); domus forma est II, 544, 40; simul causa movens et causa formalis domus est II, 602, 44, cf. 39; ejus opus domus, non ædificatio II, 192, 24; ei præter actum alius est finis II, 180, 14; ejus finis domus est II, 5, 44; idque pulchra II, 144, 15; ejus præter ipsam ædificationem finis est domus II, 156, 27; II, 570, 48 s.; pertinet igitur ad facultates effectivas *ibid.*; ei inest excessus, defectus et medium II, 195, 9; ut alii grata sit domus postquam facta est, alii noxia, alii utilis, non efficit II, 535, 35 ss., cf. II, 593, 19 ss.; in ea idem finem sibi proponit et res ad finem tendentes sibi comparat II, 144, 49 s., simulac eam didicimus architecti sumus II, 188, 14; secundum eam ædificat architectus II, 265, 39; eam habemus ut ædificemus, non vero vice versa II, 570, 48 s.; in ea architectus est et ædificator ejus minister quorum ambo domum faciunt, sed non eodem modo II, 658, ss.

Ædificatoria potentia (ἡ οἰκοδομικὴ δύναμις); potentia est quæ non inest rei quæ ædificatur II, 524, 9 s.; sed ædificativo II, 564, 40.

Ædificatorius motus (ἡ οἰκοδομικὴ κίνησις); perfectus est ubi effecerit id quod desiderat II, 119, 33.

Ædificium (οἰκοδόμημα); cum certo quodam semper simul adest certus quidam ædificans II, 265, 34; II, 516, 27; corruentium curam gerere debet ædilis, 598, 18; cuique duas areas tribuit Plato, 504, 49; iis in oligarchiis urbem ornare debent amplissimi magistratus, 597, 42; ex iis tunc tantummodo omnia quæ debebantur persolvebant Mendæi, quum pecuniæ inopia laborarent, 645, 40; Græcorum vetusto more exstructa multa esse feruntur in insula Sardinia IV, 91, 23 ss.; ab Iolao Iphiclis filio exstructa esse existimantur IV, 91, 26 ss.

Æditui (ναοφύλακες); pertinent ad magistratus a sacerdotio distinctis quibus rerum divinarum cura demandata est, 600, 6.

Æetes; ejus epitaphium in Colchide fr. 316, a.

Ægæ Syriæ; apud eas Eurus vocatur Scopeleus IV, 45, 30 s.

Ægæum mare; III, 630, 27; Ponto profundius est III, 575, 21; eo profundius est mare Siculum III, 575, 22; in id effluit Pontus III, 575, 14; cur minus candidum in eo mare quam in Ponto sit IV, 230, 12 ss.; aer cæruleus in eo idque quare IV, 230, 15, s.; ibi hiemem transigunt coliæ III, 158, 30; circa id (?) pinguissimi capiuntur pisces gregales intrantes III, 159, 17 s.

Ægeus; Euripidis citatur, 480, 37.

Ægialus (?) (*codd. nonn.* Ægæum); circa eum pinguissimi capiuntur pisces gregales intrantes III, 159, 17 s.

Ægidæ; Thebanorum genus, e quo nonnulli Spartanis in bello contra Amyclæenses opitulati sunt fr. 269, a; eorum dux Timomachus, *ibid.*

Ægina; eo qui tempestate pulsus aut a latronibus captus venit, per accidens illuc venit II, 533, 37 ss.; ibi frequentes sunt mercatores, 548, 38; eo navigare necessarium est ut pecuniam accipias II, 518, 6 s.; eam Piræei lippitudinem vocavit Pericles, 396, 50; quare ibi qui urbem Chareti prodere voluit, reipublicæ formam mutare voluerit, 572, 27; huc Homeri mater concessit fr, 26, b.

Æginetæ; eos in servitutem redegerunt Athenienses, etiamsi ipsis adversus barbaros opem tulissent, 374, 16; servorum numerus apud eos fr. 251, b.

Ægineticus obolus; eam æquat litra fr. 252, b.

Ægisthus; Oresti inimicissimus erat, 467, 23.

Ægithalus; v. *Parus.*

Ægithus (αἴγιθος); fœcundus est et facile sibi victum parat III, 184, 15 s.; pede claudicat III, 184, 16; asini ulcera vellicat eique bellum ingerit, idque quare III, 173, 31 ss., 35 s.; asino rudiente audito metuens ova et pullos ejicit III, 173, 33 s.; spinulæ et antho inimicus est III, 174, 26 s.

Ægo; ex Æthiopicis montibus originem petit III, 570, 2.

Ægolius (αἰγωλιός *de alia ave* αἰγώλιος, v. *Capriceps*); uncunguis est III, 173, 27; noctu pascitur, interdiu vero raro conspicitur III, 184, 32 s.; quænam loca incolat III, 184, 33 s.; quinam sint ejus mores III, 184, 34 s.; quot pullos educat III, 109, 45; calarin devorat eique bellum infert III, 109, 45.

Ægos potami; quo tempore apud illos lapis ex aere decidit, apparuit cometa III, 561, 28 ss.

Ægritudo (ἀρρωστία); ex desidia provenit, 420, 47; in iis manifestum fit animas corporis motibus affici IV, 1, 2.

Ægrotandi causa (τοῦ νοσεῖν αἰτία); nimia excrementorum copia IV, 149, 12.

Ægrotans; hunc ego curavi, ille vero mihi maximorum malorum causa exstitit, 438, 5.

Ægrotare (νοσεῖν); idem esset quod sanum esse, si ægrotare posse non differret a valere posse II, 274, 26 s.; II, 595, 8, cur aliquibus accidat ubi incontinenter vivere assueti, victus ratione utantur non incontinenti IV, 259, 1 ss. posse; id., notione idem non est quod valere posse, etiamsi subjectum idem sit II, 274, 25 s.; II, 595, 6 s.

Ægrotus; ex sano fit idque quomodo III, 333, 25 s.; quomodo sophistice valere probetur, 278, 18; quatenus sponte ægrotus sit II, 30, 25; magis sanitate opus habet quam sanus II, 508, 11; ei comparatur opinans ideoque, si opinans sit, principii contradictionis obtrectator II, 508, 11; ei bonæ medicationes et incisiones II, 220, 26; quæ ei conferunt non simpliciter bona sunt *ibid.*; ei non prodest sani cibus II, 241, 33; quæritur utrum pati an medico obtemperare debeat II, 105, 23; eum imitatur delicatus II, 84, 5; magis sanari dicitur quam homo II, 545, 21 s.; qui testamentum faciat cui similis fr. 339, b; eorum habitus non idem est ac quum sani essent II, 591, 21 s.; igitur iis non videntur eadem sensibilia, idque quare II, 591, 22 ss.; eorum voluptates non revera voluptates sunt, idque quare II, 87, 36; iis quæ salubria vel dulcia vel amara videntur, revera non ita se habent II, 118, 51; iis omnia amara esse videntur, idque quare III, 458, 31 s.; irascuntur iis qui res morbum spectantes negligunt, 348, 39, 42; eorum opinionis ratio habenda non est II, 185, 32; castigatione vel medica, vel civili indigent II, 185, 35; quando vituperio digni, quando non II, 140, 14 s.; medicos studiose audiunt, sed eorum præcepta non exsequuntur II, 18, 13; eorum fami vel siti comparatur adolescentum voluntas, 363, 34; nonnulli canuere, quibus sanatis nigri rursus pili suborti sunt III, 47, 45 s.; semine carent III, 335, 26 s., cf. III, 334, 29 s.; idque quare III, 335, 28; æque ac bene valentes vocem interdum acutam habent III, 427, 34 s.; idque propter eandem causam propter quam juniorum animalium vox ab adultorum differt III, 427, 31 ss.; voces tenues habent III, 661, 3; nonnunquam literarum obliti sunt quas didicerant fr. 49, b; eorum capita in longis morbis a pediculis deseruntur fr. 184, b.

Ægrotus ego sum, ille vero corpore valet, 278, 48.

Ægrotus sanus; non dicitur II, 515, 23.

Ægrotum; privatio est II, 603, 12; ex eo fit sanum III, 449, 46 s.; quæritur an generatio semper fiat quo modo ex eo sanum et vice versa II, 437, 11 s.; cum id, tum hominem sanari dicimus II, 446, 46, 49.

Ægyptiacæ res; probant omnia antiquissima esse, 612, 14.

Ægyptiæ arbores *vargaration* dictæ IV, 24, 30 s.

Ægyptii; antiquissimi hominum habentur III, 573, 12; iis antiquiores sunt magi fr. 31, a; nihilo minus regio quam incolunt manifesto facta et fluminis est opus III, 573, 14 s., cf. III, 571, 51 s.; etiamsi antiquissimi sint, tamen legibus et ordine civili fruuntur, 612, 15; eorum rex Taos, 646, 54; multa fide digna circa stellas ab iis accepimus II, 401, 28; stellarum occultationes enarrarunt II, 401, 20 ss.; contendunt stellas fixas interdum sibi comam adsciscere III, 559, 29 ss.; planetarum et inter se et cum stellis fixis conjunctiones fieri contendunt III, 559, 51 ss.; quomodo sine avium feminarum ope ova maturent III, 104, 32; quidnam dicant de serpentibus quibusdam cornutis III, 20, 45 s.; qui a rege defecerant, quidnam ei responderint, 405, 46; cum ore tum moribus a ceteris differunt hominibus IV, 1, 29; crispiores habent pilos IV, 191, 14; cur blæsi sint IV, 191, 11 ss.; ad eos referuntur qui valde nigri sunt IV, 12, 9 s.

Ægyptium mare III, 630, 26.

Ægyptium mel; humidum et aquosum, idque quare IV, 291, 42.

Ægyptus; eam alii Africæ, alii Asiæ tribuunt III, 631, 12 s.; Nili ostia eam circumfluunt *ibid.*; universa Nili adaggeratio est III, 571, 51 s.; III, 573, 14; ejus solum emporium Naucratis Homeri ætate fr. 144, b; semper siccior fit manifesto III, 571, 50; id quod probat cum regionis adspectus, tum quæ circa Rubrum mare evenerunt III, 573, 15 ss.; ea altius Sesostris invenit mare quum canalem a Nilo ad Rubrum mare effodere conatus est III, 573, 20 ss.; unde constat eam olim mare continuum fuisse III, 573, 24 s.; quia ejus paludes sensim exsiccatæ sunt ac semper a finitimis occupabantur, latet quo tempore inchoarint hanc migrationem III, 571, 52 ss.; olim Thebæ appellabatur III, 572, 4 s.; terra cava secundum partes inferiores est IV, 252, 6; alimentis abundat III, 172, 49 s.; ideo ibi et inter se et erga hominem mansuescunt animalia ferocissima III, 172, 46 s.; quamnam ibi curam animalibus impendant III, 172, 48 s.; in ea conspiciuntur stellæ quædam, quas in regionibus septentrionibus vicinis videre non licet II, 409, 49 ss.; in ea occidunt stellæ quæ in regionibus septentrionibus vicinis semper apparent II, 409, 51 s.; ejus inferiores partes post superiores incoli cœperunt III, 572, 9 s.; idque quare III, 572, 10 ss.; cur in ejus partibus ad mare sitis Auster non flet, super Memphin vero splendidus spiret IV, 252, ss.; ubi ibi Africi spirent IV, 252, 5 s.; quænam ibi animalia majora quam in Græcia, quænam minora, quænam pari magnitudine, idque quare III, 169, 22 ss.; ibi raræ sunt parvæ aves III, 169, 28; igitur carnivoris parum alimenti suppeditat III, 169, 27 s; ibi non diu durant poma ac nuces III, 169, 29 s.; in ea plantatio semel in anno fit IV, 29, 4; in eam transplantatum belenum perniciosum e Perside comestibile factum est IV, 28, 39 ss.; per totam, excepto Pelusio, inveniuntur abietes albæ, desunt vero nigræ III, 186, 19 ss.; in ea optimi pepones IV, 220, 24; patria crocodili fluvialis II, 25, 19; trochili in ea in crocodilorum ora involare dicuntur IV, 76, 18 s,; ibi duodecies pariunt columbæ III, 109, 3; fr. 175, a; quales ibi inveniantur mures III, 134, 17 s.; ibi cum aspide dimicat ichneumon III, 177, 39 ss.; aspidi qui in ea est similem vim serpentes habent qui Curii inveniuntur IV, 102, 27; ad paludes supra eam sitas migrant grues III, 156, 38; ex iisdem paludibus fluit Nilus III, 156, 38 s.; easdem incolunt Pygmæi III, 156, 39 1 ss.; in ea invenitur equus fluvialis III, 24, 1 s.; ibi mulieres facile graviditatem ad finem perducunt, multosque fœtus et gerunt et edunt III, 139, 27 ss., cf 52 s.; igitur ibi vivere possunt partus octimestres III, 139, 26, 30; fr. 190, a; ibi valde fœcundæ sunt mulieres, indeque ibi sæpius quam alibi fiunt partus monstrifici III, 402, 29 ss.; ibi bovem Apin nomine colunt II, 187, 15; in quadam ejus provincia crocodili dii habebantur, 649, 3; memorantur ejus pyramides, 584, 49; ibi cadavera conservant II, 219, 40; ibi constituta est ars mathematica, idque quare II, 469, 41 ss.; ibi medicis non nisi post quartum diem alvum movere licet. 539, 4; in ea originem cepit civium in classes distributio, 612, 5; in ea ab agricolis distincti sunt milites, 611, 35; ejus satrapa fuit Cleomenes Alexandrinus, 648, 48; ibi tempore Cleomenis mediocris erat fames, alibi vero magna, 648, 50; ejus satrapa fuit Euæses Syrus, 648, 40; si cui ibi esse non licet, eo ire non potest II, 376, 22; eam ne invadat, quomodo exemplo adhibito curare debeat orator, 370, 13.

ἀειδής· 475, 48.

Æmulatio (ζῆλος); affectus animæ est II, 18, 21; II, 138, 17; quidnam sit, 362, 29; æqua est et æquis viris competit, 362, 32; quomodo ab invidia differat, 362, 34; quinam in eam proclives sint, 362, 30 ss.; circa quænam fieri soleat, 362, 47; apud auditores in peroratione excitanda est, 410, 19; quinam eam excitent, 363, 1 ss.; ei oppositus est contemptus, 363, 10; quorum (*æmulatio)* nos tenet, eorum amici esse conamur, nisi invideamus, 352, 41; qui ab ea pendentem molestiam prævidet, metu non percellitur II, 209, 31.

Æmulatores; eorum nos pudet, 356, 30; ab iis videri nolunt mala fortuna utentes, 357, 23; eos qui habent, facile pudore afficiuntur, 357, 33.

Æmuli (ἀντερασταί); iis invidere solent, 362, 11.

Ænea opera; eorum prima materies quod ad ipsa æs est, universaliter vero aqua II, 517, 40.

Æneas; rex locorum circa Adriaticum mare dolo necavit Diomedem IV, 87, 12 s.; ejus epitaphium fr. 317, a.

Ænesidemus; cur Geloni cottabos miserit, 339, 53.

Æniaca regio IV, 100, 11.

Ænianes; Athenas miserunt columnam cum inscriptione literis vetustis exarata IV, 100, 11 ss.; Thebas ad Ismenium deducti sunt IV, 100, 17 ss.

Ænigma; ejus species eo constat ut dum dicis quæ sunt, conjungas quæ non possunt esse, 475, 10; hujusmodi metaphora fieri potest, non vero nominum compositione, 475, 12; oritur frequentiori metaphoræ usu, 475, 8 s; metaphora fiunt, 388, 8, cf. 398, 35; e bene confectis semper petere licet metaphoras, 388, 7; bene confecta quanam re jucunda fiant et quare, 398, 4; Homero propositum fr. 27, b; Pythagorica fr. 71, a ss.

Ænus; pater Heraclidis et Parchonis qui Cotyn interfecerunt, 581, 38.

Æoles; Lydos bello presserunt fr. 27, a.

Æolis; ejus quædam oppida occupabat Charidemus Orita, 648, 10.

Æoli septem insulæ; IV, 92, 1; ignis et spiritus fons in iis III, 633, 49; quod circa eas accidit argumento est spiritum sub terra fluere III, 593, 38 ss.; Auster quum flaturus est ibi ante significatur III, 593, 40 s.: loca e quibus efflationes fieri solent resonant, idque quare III, 593, 41 ss.; una ex his Hiera III, 593, 28; una earum palmis abundare dicitur indeque Phœnicussa appellari IV, 100, 1 ss.

Æquabile; id est quod modicum est IV, 147, 14.

Æquabilitas numeri; quatenus numerus est, affectus est II, 502, 6.

Æquales (οἱ ἴσοι); iis inæquale præter naturam est, 604, 46; eos miserari solent, 359, 27; bona eorum non participare pudori est, 356, 12.

Æquales fieri; secundum Melissum idem quod eandem magnitudinem capere, 283, 13.

Æquales ætate (ἡλικιῶται); iis plerumque iidem mores iidemque affectus sunt II, 100, 21.

Æquales (οἱ ὄντες, οἱ νῦν); eorum opinionem magis curant quam futurorum, 336, 40; quomodo virtutem definiant, idque quatenus recte II, 158, 14 ss.

Æquale (ἴσον); non homonymum est, sed ejus definitio homonyma est II, 339, 38, cf. 36; omni rei continuæ sed dividuæ inest II, 19, 14; affectus per se quantitatis est II, 542, 9 s.; majore minus, minore majus II, 22, 28; II, 195, 18; opponitur et ei quod superat et ei quod superatur II, 358, 24 s.; medium est inter defectum et excessum II, 19, 17; II, 55, 18; in duabus ad minimum rebus est II, 55, 23; II, 151, 24; in proportione arithmetica quidnam II, 57, 8; aliquibus et in aliquibus æquale est II, 151, 28; probatur et magno et parvo simul secundum negationem privativam opponi II, 579, 47 ss.; probatur ambobus his simul contrarium non esse II, 579, 36 ss.; nec ambobus simul privatione opponi posse II, 579, 52 ss.; quod non est semper est non æquale, sed non semper inæquale II, 578, 50 s.; inter magnum et parvum intermedium est II, 579, 43; II, 580, 4; IV, 54, 38; est igitur quod nec magnum, nec parvum est; sed suapte natura utrumque esse potest II, 580, 2 s.; itaque non omne eo pertinet quod nec majus, nec minus est, sed solummodo quod etiam ita se habere potest II, 579, 52 ss.; qui id inæquali opponunt materiem alteri contrariorum assimilant II, 610, 3 s.; inæquali oppositum est II, 629, 12; ei forsan respondet rectum et impar et album II, 637, 53 s.; ei unum assimilant qui uni inæquale opponunt II, 636, 12; ad unum refertur II, 527, 4; II, 577, 2 s.; igitur numeri affectus est et ad numerum refertur, sed non eodem modo quo duplex et similia II, 527, 2, 7 s.; si idem est quod dimidium, non ad idem referuntur ambo II, 512, 22 s.; non ad duplex refertur II, 512, 23; semper idem erit, sed aliud in alio, si omnia quæ in eodem primo receptaculo sunt, inter se comparari queant II, 339, 46; in æquali tempore æquale alterat II, 376, 51; in minori tempore minus movetur II, 377, 23; ab eodem in majori minorive tempore majus minusve afficitur, idque pro portione II, 377, 27 ss.; si undique circum idem punctum agglomeretur, necessario ubique ultimum æque distabit a medio II, 408, 51 ss.; ad bonorum seriem pertinet II, 637, 46.; vel ad rem refertur, vel ad nos II, 19, 16; in democratia videtur quod multitudini placuerit, id ratum esse, 579, 24; in cantu minus est lugubre IV, 206, 18 s.

Æquale et inæquale (ἴσον καὶ ἄνισον); quanto maxime proprium, 9, 12, 21; πρός τι esse dicuntur (v. *Waitz, ad Arist. Organ.* t. I, p. 97, 299), 9, 48; id habere licet in rebus omnibus quæ inter ejusdem reipublicæ cives distribui debent II, 55, 6.

Æquale secundum proportionem (ἴσον κατὰ τὴν ἀναλογίαν); quidnam conferat ad remunerationem faciendam II, 58, 12.

Æqualia; quænam II, 527, 5 s.; eo quod certo quodam modo habent inter se æqualia sunt III, 489, 25 s.; igitur non necessario alicubi sunt III, 489, 26 s.; nihil ad eorum æqualitatem refert utrum prope an longe a se invicem absint III, 489, 27; igitur iis æquiparanda non sunt videns et id quod videtur III, 489, 25 s.; majora vel minora esse falsum est, 151, 16; si æqualibus demantur, æqualia restant 130, 32; 131, 6; 132, 14; II, 588, 37 s.; hoc principium omnibus quantis commune est II, 588, 38 s.; quomodo eo utatur mathematica II, 588, 39 s.

Æquale iter (ὁμαλὴ πορεία); cur ocius quam inæquale expediant IV, 147, 10 ss.

Æqualia loca (ὁμαλά), cur in iis magis quam in inæqualibus fatigemur IV, 147, 24 ss.

Æqualitas (ἰσότης); ejus contrarium inæqualitas II, 579, 9, 38; definiri nequit inæqualitatis privatio, 248, 25; quatenus ad aliquid referatur II, 527, 37; in quibusnam unitas sit, II, 577, 11; duplex est, vel numero vel dignitate, 565, 35; quænam numero, 565, 37, 38; quænam dignitate, 565, 38, 39; eam quærentes seditiones movent, 565, 34; 566, 20; absolutam justam esse agnoscunt, de ea quæ dignitatem spectat, disceptant, 565, 42, cf. 564, 37; si secundum alteram ex omni parte constituta sit respublica, malum est, 565, 50; democratiæ maxime propria esse existimatur, 548, 50; 560, 29; eam jure vel injuria quærere licet, 567, 25; eam pro multitudine quærunt populares, 575, 47; inter similes non solum justa, sed etiam utilis est, 575, 47; eam habens æquiori animo est plebs, 574, 20; quæ proportione constat sola stabilis est, 574, 29; ea constare videtur jus in democratia, 579, 24; de ea in administranda republica contendunt virtus et divitiæ et libertas, ac aliquatenus generis præstantia, 552, 50; amicitiæ propria esse videtur, idque præcipue æqualitas quod ad virtutem II, 96, 36; II, 97, 36, cf. II, 95, 17; non eodem modo se habet in amicitia ac in jure II, 96, 37; amicitia est secundum proverbium II, 111, 2, cf. II, 95, 17; II, 96, 36; II, 97, 36; eam natura nos docet in majoribus rebus concordiæ esse servatricem III, 635, 37 s.

Æqualitas (ὁμαλότης); ea producitur sanitas II, 544, 34, 47; calore producitur II, 544, 34, 48.

Æqualitas et inæqualitas; cuivis motus generi inesse potest II, 314, 14.

Æque celeriter (ὁμοταχές); non id est quod in æquali tempore movetur II, 339, 3; nec quod in æquali tempore æquale vel per æqualem longitudinem movetur II, 339, 7; II, 340, 6 s.; nec quod in æquali tempore æquale movetur tantumdem II, 340, 2 s.; sed quod in æquali tempore per eandem magnitudinem movetur II, 340, 14; quidnam revere sit in alteratione II, 340, 25 ss.; quidnam in generatione et interitu II, 340, 50 ss.

Æquicruris triangulus; v. *Triangulus æquicruris.*

Æquilaterus triangulus; v. *Triangulus æquilaterus.*

Æquinoctium (ἰσημερία); hiemis et æstatis confinium IV, 247, 38 s., cf. 48; post id facta est navigatio II, 530, 46; cur si circa id spiraverit Africus aqua fiat IV, 247, 35 ss; — autumnale; post id usque ad alterum æquinoctium quacunque hora iris fieri potest, idque quare III, 607, 39 ss.; circa id spirat Africus III, 589, 55 s. — vernum; circa id spirat Cæcias III, 589, 49 s.

Æquitas (ἐπιείκεια); non rite definitur imminutio eorum quæ justa et utilia sunt, 238, 26; quidnam II, 65, 20; II, 159, 12; justitiæ species est II, 65, 21; non spectat jus naturale sed jus legale II, 159, 18; eadem spectat quæ modestia II, 159, 2; sine ea non exstat modestia II, 189, 27; virtutis universalis sequela est II, 247, 9.

Æquivoca; eorum commune genus non est II, 587, 24; nec unica scientia II, 587, 23; v. *Homonyma.*

Æquivoce dicta (ὁμωνύμως); III, 625, 24, 33.

Æquus (ἐπιεικής); quisnam II, 65, 17; II, 159, 12 ss. agit secundum judicium quod tulerit modestus II, 159, 28; eum inprimis ad ignoscendum proclivem esse dicimus II, 73, 15; interdum hujus nomen laudando transferimus ad virum bonum II, 63, 30; tales efficiendi sunt, ut fraudare nolint, 507, 46.

Æquum (ἐπιεικές); est justum scripta lege prætermissum, 341, 38; quasnam ob causas a legum latoribus omittatur, 341, 39 ss.; ea sunt quibus veniam tribuere oportet, 341, 52; loci de eo, 341, 55 ss.; eo constare dicimus quod nonnullis in rebus, veniam damus II, 73, 16; ejus recta dijudicatio sententia est II, 73, 14; recte de eo judicat venia II, 73, 17; nec simpliciter idem quod jus, nec tamen genere aliud esse videtur II, 64, 29; id interdum laudando ad reliqua transferimus ac pro bono usurpamus II, 64, 30; jus est certo aliquo jure melius II, 64, 39; II, 65, 5; jure melius est, etiamsi ambo bona sint II, 64, 42; juris legitimi correctio est II, 64, 44; legis correctio est quatenus deficit propter universalitatem II, 65, 8; omnia bona participant in rebus quæ ad alium pertinent II, 73, 25.

Aer (*de eo aliorum philosophorum sententiæ*); eum nonnulli physici omnium rerum principium esse statuunt II, 248, 30; eum nonnulli unicum elementum esse censent II, 417, 34, cf. II, 252, 16; II, 453, 40; eum nonnulli rerum naturam esse putant II, 261, 40; cf. II, 517, 26; ex eo entia esse et facta esse statuunt nonnulli naturæ scrutatores II, 497, 7 ss; eum infinito assimilant nonnulli eorum qui de rerum natura libros conscripserunt II, 277, 13, cf. II, 278, 51; II, 280, 20; II, 282, 26; alii infinitum rei inter eum et aquam intermedio assimilant II, 277, 13; II, 280, 20; ejus ope naturam construunt omnes antiqui III, 220, 35 s.; ejus transitu rares factas esse consent antiqui III, 220, 33 s.; ei assimilant naturæ scrutatores corpus quod extra cælum esse fingunt II, 282, 26; ei assimilarunt naturæ scrutatores partem sensoriam aliquam III, 230, 11 ss.; ei ens et unum assimilant nonnulli II, 489, 47; II, 497, 7; eum nonnulli plus ignis quam aquæ continere putant II, 431, 2; ex quorumnam opinione necessario ad aliquid dicatur II, 418, 3 ss., 51.; de ejus ortu absurda est antiquorum opinio III, 576, 46 ss.; nonnulli eundem, si moveatur, ventum esse putant qui in nubes et aquam convertitur, si concrescat III, 567, 51 ss.; eum per universum effusum esse multi putant II, 400, 5 s.; refutantur qui eo repletum esse censent spatium inter stellas et terram intermedium III, 553, 52 ss.; III, 554, 9 ss.; eorum opinio puerilis dicitur III, 554, 2; quomodo nonnullis causa videatur cur corpora jacta ferri pergant non amplius tangente qui jecit II, 295, 3; II, 365, 34 ss.; II, 415, 13 s.; ei forsan manus formam tribuissent antiqui naturæ scrutatores III, 221, 14; ei unum assimilat naturæ scrutator aliquis (scil. Anaximenes) II, 575, 51; eum universi formam esse ait Anaximenes III, 673, 50; eum inter corpora simplicia maxime principium esse censent Anaximenes et Diogenes II, 472, 42 s., cf. II, 408, 49; II, 479, 39, 52; operculi modo in eum agere terram propter latitudinem putant Anaximenes, Anaxagoras et Democritus II, 405, 8 s., 14; propter copiam nempe locum non invenit per quem prætereat II, 405, 22 s.; ut probent eum, ubi intercipitur, magna pondera sustinere posse, citant multa experimenta II, 405, 17 ss.; ejus profunditatem infinitam esse censet Xenophanes III, 674, 53; eum omnium principium, idque subtilissimum esse censet Diogenes III, 435, 16 s.; igitur ei animam assimilat cum ipse tum alii quidam III, 435, 15 s., cf. 40; quomodo ex eo deducat cognitionem et motum idem III, 435, 17 s.; eum aliquid esse idque valens ostendunt Anaxagoras et qui eodem modo quo ille inanis refutabant assertores II, 292, 21 ss.; eo plenum inane non est agnoscentibus ipsis inanis assertoribus II, 292, 27; eum ex innumeris similaribus visum latentibus compositum esse putat Anaxagoras II, 416, 7; eum igitur mixturam habet ossis et carnis et omnium aliarum rerum seminum II, 416, 5 s.; interdiu stridere et sonare a sole concalefactum Anaxagoras dicit IV, 130, 38 s., ejus et aquæ ope nos videre putabat Empedocles II, 447, 46; eum non semper in supremum locum secerni putabat Empedocles, sed interdum ut fors tulerit II, 266, 23; eum æternum esse statuebat Empedocles III. 673, 24 s.; eum aquæ calidiorem esse censet Empedocles III, 546, 28 ss.; eum, aquam et terram atomorum magnitudine et parvitate inter se differre putant Leucippus et Democritus II, 417, 4, 16; nihilominus in se invicem transire putant, id quod sic fieri non posse videtur idque quare II, 417, 17 ss.; in aere secundum Democritum multa sunt corpora individua globosa III, 539, 11 s; non mixturam esse censet Parmenides II, 456, 22; secundum Platonem ex iisdem triangulis constat e quibus ignis et aqua II, 424, 48.

Aer (*quomodo ad reliqua se elementa habeat*); elementum est ideoque odore caret III, 484, 46 s., v. *Elementa*; (*elementaris*) non idem quod aer proprie sic dictus sed ei similis II, 456, 32; rerum principium potius quam unum quodque aliud quattuor elementorum, idque quare II, 256, 5; præstat tamen rem inter eum et ignem intermediam principium rerum esse statuere II, 256, 2.

Aer (*quomodo se ad aquam habeat*): similis est aquæ II, 427, 36; ei similis est aqua II, 427, 34; forma est, si ad aquam respicitur II, 291, 48; aquæ quasi actus est II, 291, 48; potentia aqua est, sed non eodem modo quo aqua potentia aer est II, 291, 50; quatenus ejus materies sit aqua, quatenus ejus actus II, 291, 48 s.; II, 292, 2; aquam tangit II, 293, 3; aquam circumdat II, 394, 28; III, 555, 15 s.; III, 576, 12; ubi ex aqua fit moles augetur II, 442, 27 s.; ubi ex aqua fit, nec aer, nec aqua augentur, sed altera interit, alter gignitur II, 442, 32 ss.; si quid augeatur, id augetur quod utrinque subest, puta corpus II, 442, 33, cf. 30; eum non ex aqua fieri videmus eodem modo ac res quæ exit ex alia re manente II, 441, 42; fieri igitur nequit ex aqua, ita ut aqua non mutetur, nec ejus materies in aqua ut in vase continetur II, 441, 38 ss.; si ex aqua fiat, et ex eo rursus aer, hæc generatio aliquatenus numero, aliquatenus specie reciprocat II, 467, 50, cf. 38; fit ex aqua II, 349, 30; II 487, 16, 23; idque altero intereunte II, 487, 16, 23; adhuc potentia levis est, ubi obstaculum aliquod eum ascendere vetat II, 349, 41 s.; remoto obstaculo agit et semper magis ascendit II, 349, 43; eodem modo ex aqua est ac gignitur aqua ex ipso quo lateres e domo et domus e lateribus II, 253, 49; ejus plus fit ex aqua II, 297, 40 s,; se habet ad aquam ut pars divisa ad totum II, 291, 47; quando facilius, quando segnius in eum transeat aqua II, 437, 4; ubi ex aqua fit statim aer est et non amplius fit II, 428, 8 ss.; igitur a potentia transit ad actum II, 428, 10 s.; si ex aqua fiat, majorem occupat locum II, 420, 24; eo natura prius aqua II, 480, 11; non partim post generationem remanet, nec partim gignitur et in aquam rursus interit III, 577, 2 s.; si in eum mutetur vel in eum intereat aqua, inprimis interitus obtinere dicitur II, 440, 26 s.; ubi in eum transit aqua, alteratione fit accretio II, 294, 4; quando ex eo fit aqua, aut quando ex aqua fit, alterius generatio, alterius interitus obtinet II, 440, 23 s.; ex eo aqua fieri potest, idque quomodo II, 457, 25 ss.; ubi in aquam mutatur eadem manet materies; item vice versa II, 298, 3 ss.; ubi majorem vel minorem molem acquirit, æque eadem manet materies II, 298, 7 s.; ubi ex eo fit aqua, ambo pellucida vel frigida manere possunt et tamen generatio obtinere II, 440, 29 s.; tam intra terram quam super terra in aquam mutatur III, 568 42, ss.; idque propter frigus III, 568, 44 s.; crassescit frigore, et in aquam mutatur III, 617, 30 s.; ubi in aquam mutatur locus perit II, 287 28; in eo est aqua II, 291, 29; aqua contentus, ejaculatur, hac compressa II, 294, 2 s.; ubi aquam subierit, emergit III, 484, 41; igitur in aqua contineri nequit III, 484, 40 s.; III, 537, 36 s.; III, 664, 47; ejus majoris copiam quam ipsius aquæ continent aquæ calidæ III, 425, 41; facilius dividitur quam aqua II, 431, 35, 42; multo minus quam aqua corpulentus fieri potest, ideoque alere nequit III, 487, 43; ejus copia major quam aquæ II, 418, 37; multus cum multa aqua comparari nequit, idque quare II, 339, 32 s.

Aer et aqua; de affectibus iis communibus sermo fit in *Meteorologicis*, III, 552, 13 s.; ad ea quædam communiter pertinent III, 617, 35; in iis altera differentia contraria est II, 457, 13; intermedia elementa sunt ideoque magis mixta quam ignis et terra II, 456, 43; necessario exstare debent quia terra et ignis exstant II, 392, 48 s., cf. II, 393, 13; refutatur placitum quo aliquid inter ea intermedium unicum elementum esse statuitur II, 417, 35 s.; II, 458, 41 ss.; II, 480, 7; eo intermedio omnia cæla circumdata esse statuunt nonnulli II, 417, 36; iis communis est terræ proximus locus III, 564, 10 s.; iis communis affectus est intermedium cujus ope odor olfactu percipitur III, 454, 8 s.; cf. III, 457, 11; idque quare III, 454, 7 s.; III, 457, 11 s.; unica elementa sunt quibus aliquod sensorium respondeat III, 461, 45 s.; III, 462, 1 s.; eorum ope igitur percipiuntur omnia quæ per intermedium percipiuntur III, 461, 36 s.; alterutri eorum tribuendus est olfactus III, 461, 47; pellucida sunt III, 475, 46 s.; igitur ut in iis cernere possint visum habent animalia III, 475, 46 s.

Aer (*quomodo se ad ignem habeat*): si cum reliquis elementis comparatur, ignis est III, 529, 27; III, 552, 36 s.; igni contiguus est III, 555, 36; III, 556, 37 s.; III, 560, 18; igni similis est II, 427, 35; ex eo fieri potest ignis II, 415, 25 s.; igni proprior est quam ligna, ferrum aut lapides II, 397, 14; incandescit motu stellarum idque quomodo II, 397, 11, 21 ss.; item emissis sagittis II, 397, 17; ictu nempe in ignem transit II, 397, 19; ex eo fieri ignis non poterit, si numero infinitæ sint contrarietates II, 460, 1; igne refertus est IV, 243, 4; si igneus sit, prima materies non est II, 569, 22 s.; ex igne fit II, 486, 41; ex igne fieri potest idque quomodo II, 457, ss.; etiam ex igne et aqua fieri potest, sed hæc mutatio, etsi facilior, non reciproca est II, 457, 45 s.; quomodo id fiat II, 457, 47 ss.; ejus ope calefacit ignis e longinquo II, 451, 2 s; in eo sursum fertur ignis II, 429, 18; ab igne circumdatur II, 394, 28 s.; III, 576, 12 s.

Aer (*quomodo ad terram se habeat*); ei contraria est terra quatenus substantia substantiæ contraria esse potest II, 456, 45; II, 462, 50; secundum sensum, minus esse videtur quam terra, secundum veritatem vero magis determinatum quid et forma est II, 439, 15, 18 s.; ex eo terra fieri potest, sed difficilius, idque quare II, 457, 37 ss., 42 s.; II, 486, 40 s.; e terra fieri potest sed difficilius idque quare et quomodo II, 457, 37 ss., 41 s.; terram circumdat III, 555, 15 s.; II, 286, 30.

Aer (*quomodo sensus afficiat*): si undique circulo cum nostro corpore coaluisset, arbitraremur nos eadem parte colores et sonos et odores percipere III, 459, 15 ss.; quare partem corporis nostri constituere nequeat III, 459, 20 ss.; hujusmodi aeri similis est caro III, 459, 14 s.; afficit pupillam et auditum III, 470, 1 s.

Aer (*ad visum et colores quomodo se habeat*); quomodo se habet ad visum, auditum et olfactum, eodem ad tactum se habere videtur caro, ad gustum lingua III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s., v. etiam III, 450, 1 s.; ei non tribuendus est visus III, 416, 34; forsan visus intermedium est III, 479, 2; ei comparatur pellucidum III, 453, 41; pellucidus est III, 461, 43; III, 479, 6 s.; III, 452, 49; III, 484, 35, cf. *Pellucidum*.; idque non quatenus aer est, sed quatenus continet intra se aliquid supero ac æterno corpori simile III, 452, 49 ss.; non quatenus aer est, sed quatenus pellucidum ad visum confert III, 478, 36 s.; causa materialis noctis et diei est II, 602, 30; facile transspici potest, sed oculis multa affert offensacula III, 246, 41 ss.; non solum ab eo afficitur visus, sed etiam in eum agit eumque movet III, 509, 12 s.; idque quomodo III, 509, 20 ss.; longissime movetur et agit et patitur, si immergas aliquid III, 475, 1 s.; idque dummodo perstet et unus maneat III, 475, 2, 4 s.; manet autem unus in lævibus corporibus III, 475, 5; si unus maneat, vicissim in oculum agit III 475, 5 s.; igitur tunc comparandus est ceræ, cui ad fundum usque immersum fuerit sigillum III, 474; 6 s.; hocce ejus motu melius explicatur visio quam refractione visus ex oculo exeuntis III, 475, 2 ss.; et soni et coloris intermedium est III, 461, 42; res quæ in eo spectantur ejus colorem habent III, 646, 53; etiam colorari potest III, 480, 16; eminus alium colorem habere videtur ac cominus idque quare III, 480, 17 ss.; cominus spectatus nullum colorem habere videtur idque quare III, 647, 9 ss.; in profundo ubi spectatur cæruleo colore apparet III, 647, 13 s.; natura albus est III, 643, 2; condensatus omnium rerum est albissima III, 647, 16 s.; niger apparet quando lumen non omnino penetrat III, 643, 27: quum ab igne peruritur nigrum colorem fieri contigit III, 644, 2 ss.; eum purpurascere quando cernamus III. 644, 32 s; reflexionem passus multos gignit colores III, 557, 52 s.; præcipue tamen puniceum et purpureum idque quare III, 528, 1 ss.; ubi efficere volunt, ut in eo aliquid appareat, alium colorem alii superillinunt pictores III, 481, 4 ss.; eum interdum albi ope reminiscimur, ejus vero ope humidum III, 497, 43 s.. vaporosi inclusio communis causa est cur cutis et pili apud quodlibet animal albi sint, seu naturalis sit albedo, sive a morbo aut senectute pendeat III, 425, 48 s., cf. 41 s.

Aer (*quomodo ad auditum et sonum se habeat*), et soni et coloris est intermedium III, 461, 42, cf. 43; intermedium est cujus ope sonus auditu percipitur III. 454, 7 s.; ei tribuendus est auditus III, 461, 47; ei tribuendum est sonorum sensorium idque quare III, 479, 20; ejus sensus auditus est III, 418, 40 s.; III, 244, 30 s.; eo repleta est posterior pars capitis quæ vacua dicitur III, 244, 29 s.; intus in auribus impactus est III, 455, 9; idque ut immobilis maneat et sic accurate percipiat omnes motus differentias III, 455, 9 s.; hicce cum auditus instrumento concrevit III, 455, 3; hicce motu aeris externi movetur atque rursus movet auditus instrumentum III, 455, 3 s.; eum non quavis sui parte continet auditus instrumentum III, 455, 3 s.; igitur non quaqua versus penetrat, nec omni ex parte audit animal III, 455, 5; non ad hunc penetrat aqua, ubi in aqua audimus III, 455, 12; quodsi fiat cessat auditus III, 455, 13 s.; internus hinc semper proprio motu movetur III, 455, 16 s.; audimus igitur aliquo quod intra se continet hinnitatum III, 455, 19 s.; aeris certus quidam motus est sonus III, 455, 46 s., in eo fit sonus III, 455, 51; id est quod auditum efficit ubi movetur continuus unusque manens III, 454, 50 s., cf. 40; idque inde a corpore sonanti ad aurem usque III, 455, 2 s.; per se non sonat propter fragilitatem III, 455, 7, cf. III, 454, 51 s.; quum prohibetur disrumpi ejus motus sonus est III, 455, 8; sonat, ubi id quod percutitur læve est, idque quare III, 454, 52 s.;

id est ubi percussus manet et non diffunditur III, 454, 345; igitur cito et vehementer eum percutere oportet III, 454, 36; ejus disruptionem prævenire debet qui eum verberat III, 454, 36 ss.; igitur arenæ cumulo vel acervo celeriter progredienti comparatur sonans III, 454, 38 s., in eo audiri potest III, 454, 31 s.; non tamen præcipua soni causa est III, 454, 32 s.; simul eum et se invicem percutere debent corpora solida ut sonus fiat III, 454, 33 s; verberatus sonum efficit III, 595, 11; qui repercussus echo efficit pilæ comparatur III, 454, 41 s.; sonus ut fiat, aer confertim resilire debet ac concuti III, 455, 27; ubi audimus, aer continuus est ab altera parte cum re sonum producente, ab altera vero cum eo quod primum alteratur, id est auditu II, 336, 30; est igitur primum movens relatum ad id quod movetur II, 336, 33.; is cujus motu fit sonus, si transfiguretur in itinere, non recte auditur dictum III, 489, 22 s.; ejus percussiones plurimam efficiunt vocis differentiam III, 655, 22 ss.; eo differenter emisso iidem imitantur voces equorum, ranarum, lusciniarum, gruum, aliorumque animalium fere omnium III, 655, 26 ss.; si per eum ferrentur stellæ sonum excitarent II, 400, 5 s.

Aer (*quomodo se habeat ad olfactum et odores*); in eo æque ac in aqua percipiuntur odores III, 484, 34 s., 37 s., cf. III, 485, 22, 32 s.; III, 487, 29 s., olet III, 461, 24; id quod probat cum ab odore affici III, 461, 24 s.; afficitur autem quia limite caret, nec perstat III, 461, 24; propter eandem causam et a sono afficitur III, 461, 23; non tamen eodem modo ab iis afficitur ac corpora quæ sentiunt, idque quonam III, 461, 25 ss.

Aer (*quomodo se habeat ad tactum*); quatenus intactilis sit III, 460, 37 s.; eum non secare sed quasi operculo operire videntur corpora lata II, 405, 10 s.; si ei imponatur cubus ligneus, si non comprimatur, tantum aeris transportetur quantum cubi magnitudini æquat II, 296, 33 ss.; ejus contactus tanquam attritio detersioque et ablutio considerari debet III, 509, 27 ss.; eodem modo se habet ad corpora quæ ei insunt quam aqua ad corpora quæ ea continentur III, 459, 40 s.; in eo se invicem tangere nequeunt duo corpora III, 459, 39 s.; nos tamen magis latet qui eorum superficiei adhæret quam aqua quia madidorum superficies scatet III, 459, 41 s.; quum nos lateat qui inter tactilia et sensoria intercedit, eodem modo habemus ac si nobis insciis membrana carni obducta esset III, 459, 51 ss.

Aer (*de ejus pondere et motu*); modo gravis modo levis est II, 429, 45; II, 430, 7; levis est aquæ respectu II, 369, 44 s.; aqua levior II, 404, 47 s.; ei non innatat lignum vel simile quoddam II, 404, 43 s.; multus pauca aqua gravior erit, si sequaris opinionem eorum qui unicam naturam tribuunt elementis magnitudine differentibus II, 426, 46; aliis subsidit, aliis supernatat II, 428, 32; excepto igne omnibus supernatat II, 430, 8 s.; igitur alio modo levis, vel gravis est quam terra vel aqua II, 428, 30 s.; terræ supernatat quælibet ejus pars II, 428, 34 s.; igitur terra levior est, non simpliciter levis II, 428, 33 s.; igni subsidit quælibet ejus pars II, 428, 35 s.; igitur igne gravior est, non simpliciter gravis II, 428, 33, 35; aquæ innatat quælibet ejus copia II, 428, 37; igitur, si cum aqua comparetur, simpliciter levis est II, 428, 36; ubique gravitatem habet nisi in terra aut aqua II, 429, 1 s.; et in suo loco gravitatem habet II, 429, 3, cf. II, 430, 18; levitatem non habet nisi in iis quibus supernatat II, 430, 20; si ei subtrahatur aqua, in ejus locum abit, idque quare II, 430, 21 ss.; 30, 33, si tollatur ignis tamen nonnisi vi in ejus locum non ascendit II, 430, 23 s.; vel ipse in aere pondus habet IV, 225, 9; in eo graviora sunt quæ majorem ejus copiam continent quam aquæ aut terræ, idque quare II, 429, 5 ss., cf. II, 428, 48 ss.; natura sua gravis et levis esse potest II, 415, 9; eo tanquam instrumento utitur potentia cum ad motum præter naturam, tum ad naturalem II, 415, 8 s.; sursum fertur levitate ubi pulsus est et initium motus ei impertit potentia idque quomodo II, 415, 10 ss., cf. II, 368, 47; deorsum fertur gravitate II, 415, 12; sine eo vel alia re simili non posset motus fieri præter naturam II, 415, 14 s.; adjuvat etiam motum naturalem II, 415, 16; ejus major copia semper magis sursum fertur II, 424, 52; quævis ejus pars ex aqua sursum fertur II, 425, 1; modo sursum, modo deorsum fertur II, 430, 6; nullam ejus partem deorsum ferri videmus II, 430, 48; nunquam magnam ejus copiam celerius deorsum ferri videmus quam parvam copiam aquæ II, 431, 4 ss.; movetur in loco ubi est, non in loco ubi gignitur II, 290, 6; locus ubi gignitur pars est totius cæli II, 295, 8; si ejus pars movetur, hæc pars se habet ut pars divisa ad totum II, 291, 45 s.; utpote dividuus et cui semper motus impertitur, motum unum impertire nequit, sed cohærentem II, 366, 29 ss.; continuus est, sed tamen ejus motum partiri licet III, 489, 30 s.; ad id fluit quod cavissimum est IV, 244, 39 ss.; ad figuram rerum quibus continetur se accommodat II, 421, 46; eum discernere ac incendere potest motus III, 555, 51 s.; maxime disjungitur a solidi motu III, 556, 9; hinc maxime incalescit qui rebus vi raptis proximus est III, 556, 6 s.; quæcunque ejus pars, calore in superiorem partem extruso, deorsum fertur III, 555, 37 ss.; sic alio semper ascendente, locus ei destinatus semper eo repletus et plenus est, licet qui eum implet semper alius atque alius sit III, 555, 39 ss.; quia non intra ambitum continetur ita conterminatum ut terra globi formam accipiat circulo fertur III, 555, 28 ss.; idque quia eum universi circumvolutio secum trahit III, 555, 34 s; motu prohibetur quo minus in aquam condensetur III, 555, 36 s.; magna ejus pars una cum sicca exhalatione a circulari latione orbiculariter circum terram circumagitur III, 560, 18 ss.; alius semper atque alius efficitur III, 580, 31 s.; magna ejus copia nec principium nec fontem habens ingenti aliquo casu moveri posset III, 584, 7 ss.; a sole movetur II, 486, 43; ab eo movetur homo II, 486, 42 s.; in locis editis et excelsis assidue movetur, in cavis sæpe quiescit IV, 250, 50 s.; unicuique rei circumfusum, quum movetur flatum fieri et undecunque agitatus ventum esse absurdum est III, 584, 2 ss.

Aer (*motus in eo*); non eo modo quo vulgo putant causa est cur res jactæ moveri pergant, non amplius movente qui jecit II, 365, 34 ss., cf. III, 515, 10 ss.; III, 509, 20 ss.; III, 508, 25 ss.; ne tunc quidem ubi eodem modo movit ac lapis Herculeus II, 365, 40 ss.; causa est cur rei jactæ motus continuus est II, 365, 54 s.; non amplius movente qui jecit, moveri desinit, movere vero pergit II, 365, 43 s; ubi desinit movere, moveri desinit res jacta II, 365, 49 s.; per eum celerius feruntur corpora quam per aquam aut terram, idque quare II, 295, 14, 24 s., 27 s.; in eo res graviores et majores medium petunt propter conversionem II, 405, 44; incidens, quo citius vehitur, eo magis facit ictum mollem IV, 145, 26 s.; quem movet milii modius effusus, forsan minime in ullo tempore movebit granum milii II, 341, 32 s.; multum propellunt lata III, 298, 42; multum trahunt res latæ III, 312, 34; incidentem fa-

cile repellit avium uncunguium pectus quia validum est III, 312, 30 ss.; ut per eum celerrime et validissime moverentur, alas a latere adnexas habent aves et insecta III, 316, 18 ss.; per eum, utpote cedentem facile et prorsum et retro alarum impulsum sequuntur avium et insectorum corporis partes III, 316, 20 ss.; nisi stet, volatus fieri nequit III, 518, 11 s.

Aer; vacuum esse videtur III, 454, 49 s.; aliquid est etsi non videtur II, 297, 6; omnium consensu substantia est II, 558, 6; corpus simplex est, ideoque natura constat II, 260, 38, cf. II, 517, 26; ejus pars quoque aer est II, 278, 45; II, 596, 21; propter eandem causam infinitus esse nequit, propter quam quodvis aliud II, 279, 38 s.; contrariis implicitus est II, 256, 3; ab eo differt principium quod locum superiorem ad lunam usque sese extendentem replet III, 554, 54 s.; si ejus accidens est infinitum, ipse principium erit, non illud II, 278, 50 s.; II, 596, 28 ss.; unum continuumque corpus non est idque quare IV, 229, 1 ss.; naturaliter actioni et passioni obnoxius est II, 451, 3 s.; propemodum insensibilis est II, 440, 27; si ei insit anima, quæritur cur ex eo animal non fiat III, 443, 8 s.; idque etiamsi ei insita nobilior esse debere videatur III, 443, 10; quæri etiam potest cur ei insita anima melior ac magis immortalis esset ac animalium III, 443, 10 ss.; absurdum esse videtur si eum animali assimiles III, 444, 14; nec minus absurdum est, si eum animal esse neges, etiamsi ei anima insit III, 443, 15; ei inseri nequit anima, nisi quæ species sibi similis sit III, 443, 20 ss.; eo constitui non potest corpus anima præditum idque quare III, 459, 20 ss.; probatur ex eo solo constare non posse corpus animalis III, 475, 8 ss.; quare omnibus compositis corporibus insit III, 351, 4 s.; liquabilium ultimum subjectum esse potest II, 519, 36; non in omni sunt res ut in loco, sed eas propter extremam et continentem ejus partem in eo esse dicimus II, 289, 18 ss.; si omnis locus esset, locus (primus) non æqualis esset unicuique rei cujus locus est II, 289, 20; eo quod incorporeum videtur, difficile perspectu fit quidnam sit locus II, 290, 30; non figuratur ut quidam putant III, 655, 2 s.; cælo continetur II, 286, 29; II, 289, 19; olim fuit ubi nunc aqua est II, 285, 5, 9, cf. II, 286, 2; II, 287, 5; magis ad humidum quam ad calidum pertinet II, 456, 48; calidus et humidus est II, 456, 9 s; II, 457, 14, 23, 26; tanquam humidus considerari potest III, 484, 42 s.; III, 485, 24; quasi vapor est II, 456, 10; vapor est humidus et frigidus III, 583, 48 ss.; non simplex corpus est, sed mixtum II, 436, 29 s.; ejus pars terram circumdans quasi humida et calida est, idque quare III, 555, 18 ss.; ei imposita pars calida et sicca est III, 555, 20 s.; ignisque facultatem habet III, 563, 2 s.; terræ superdatus frigidus, ideoque vaporem ex ea exhalantem in aquam cogit III, 239, 4 s.; III, 506, 15 ss.; frigidus esse ponitur II, 279, 34; necessario frigidus erit, si ignis unicum elementum est II, 458, 36; quia tenuis est, celeriter refrigerat et ideo penetrat III, 547, 31 s. cf. 36 s.; eo extrinsecus fieri potest refrigeratio III, 263, 9; in eo non sunt animantes idque quare III, 614, 35 ss.; eo præcipue constant volatilia III, 546, 21 s.; ei tribui possunt pedestria III, 389, 18; putrescit III, 610, 34; eum participat pinguedo III, 236, 19; qui oleo continetur tanquam vase ejus levitatis causa est, idque aquæ innatare cogit III, 350, 21 ss.; idem quum ipse frigore densatur causa est cur oleum frigore crassescat III, 350, 35.; calore vero suo impedit quominus concrescat III, 350, 24 s.

Aer; de eo problemata IV, 239, 29 ss.; quare inter currendum in flatum converti nobis videatur IV, 146, 22 ss.; cur eo facilius ambusta sanentur IV, 114, 43 ss.; cur ubi aquam tangat humidus non fiat IV, 240, 12 ss.; sed frigidus IV, 241, 47 ss,; cur bullis contentus madidus non emergat IV, 242, 5 ss.; cur etsi luce crassior sit solida permeet IV, 241, 41 ss.; cur non impleat IV, 242, 9 ss., 13 ss; cur non sursum feratur IV, 242, 19 ss.; cur minor ejus copia calidior sit majori IV, 242, 46 ss.; cur non putreat IV, 243, 1 ss.; cur in altis ædibus, freti more, reciprocet præsertim cælo sereno IV, 243, 17 ss.

Aer (*quomodo se ad respirationem habeat*); ei perperam proprium esse dicitur ut respirabilis sit, 229, 16; 234, 42; quomodo et quare dum respiramus, ingrediatur et egrediatur III, 223, 12 ss.; qui respiratur ad duo munera adhibetur a natura III, 455, 52 s.; nempe ad calorem internum temperandum et ad vocem effingendam III, 456, 2 ss.; cor ingreditur III, 456, 2 ss.; ejus ope aerem qui arteria continetur ad vocem effingendam huic illidit anima quæ voci dicatis partibus continetur III, 456, 9 ss., 17 s.; eo fit tussis et sonus qui eam comitatur III, 456, 16 s.; ubi attollitur pectus introit ac caloris excessum exstinguit III, 550, 40 ss.; subsidente pectore exit III, 550, 44 s,; omnes eundem respiramus III, 655, 17 s.; quem inspiramus, frigidus est, quem vero exspiramus calidus, idque quare III, 540, 32 s.; III, 550, 45 ss.; III, 664, 3; idque maxime apud animalia quæ sanguineum habent pulmonem III, 550, 47 s.; in pauco vel in eodem suffocantur animalia respirantia, idque quare III, 548, 16 ss.; si pauxillus concludatur, suffocantur in eo respirantia animalia III, 150, 22 s.; frigidus quum sit eum recipiunt animalia pulmone prædita III, 547, 22 ss.; eo refrigerantur animalia respirantia III, 263, 9; eum quæ recipiunt animalia sola vocem habent III, 455, 51 s.; eum non recipiunt pisces III, 317, 50; III, 456, 22; eum recipiunt aves et quadrupedes oviparæ III, 321, 38 s.; aves palmipedes III, 317, 34; quatenus eum recipiant delphis balænaque et cete his similia, pedestribus accensenda sunt III, 303, 18; nonnullis exsanguibus ad vitam sustentandam auxilio est III, 544, 1 s.; animalia quæ eum inprimis participant, nonnisi olfaciendo respirare possunt III, 486, 20 ss.

Aerem recipientia animalia; v. *Respirantia.*

Aer ambiens (ὁ περιέχων); ejus partem in sese recipientia animantur animalia ex sententia eorum qui animam universo insitam esse putant III, 443, 19 s., cf. III, 442, 50 s.; secundum Democritum a corpore animalium exprimit figuras quæ ei motum impertiunt quia et ipsæ nunquam quiescunt III, 433, 39 ss; temperamentum ejus simile vitæ diuturnæ causa est III, 413, 15 s.; ejus temperamentum multum confert ad corporis constitutionem et ad alimenti bonitatem III, 397, 43 ss.; omnia quæ in illo eveniunt a principe causa et primordiali eveniunt III, 639, 1 ss.; ejus calor e terra vel mari condit principium materiale plantarum ac animalium sponte nascentium III, 390, 44 s.; ubi frigidus est, etiam frigidiora sunt animalium corpora III, 354, 4 sq.; ejus calore putrescente pilorum alimentum fiunt cani III, 423, 23 ss., cf. 32 ss.; quatenus crispitudinis pilorum causa sit III, 420, 52 s.; III, 421, 2 s.; apud Scythas et Thraces Ponti accolas humidus est III, 421, 8 s.; in Æthiopia vero siccus III, 421, 10; crassus et albidus in Ponto, cæruleus in Ægæo IV, 230, 14 ss.; sistitur ac mutatur secundum solis ac lunæ circuitum III, 413, 46 s.; æstate siccior est III, 567, 24 s.; vere adhuc humidus est III, 567, 25; minus est stabilis vere IV, 244, 77 s.; autumno jam humidus

fit III, 567, 25 s.; noctu a turba liberior est quam interdiu, idque quare III, 515, 18 s.; in altis locis magis fluit, indeque concrescere vetat pruinam III, 565, 18 s; terræ proximus crassissimus est hieme IV, 249, 9; interdiu densus idque quare IV, 180, 44 s.; eo sudo cur frigus acrius fiat quam nubilo IV, 242, 37 ss.; ejus maxima tranquillitas circa Orionis ortum usque ad Prodromos et Etesias III, 586, 6 ss.; ejus tranquillitas matutinos terræ motus indicat III, 593, 50 s.; idque quare III, 594, 1 ss.; austrinus magis quam qui ad septentrionem positus est in aquam mutatur III, 608, 38 s.; crasso assimilandus est vapor terrenus III, 423, 36 s.; in eo apparet insuper quædam nebula III, 647, 6; multum continet situs III, 423, 35 s.; ei innatant propter parvitatem ramenta et pulvis et terrea quædam II, 431, 21 s.; pertinet ad res quæ maxime ad valetudinem conferunt, 613, 30; cur ejus mutationem non morbidam esse affirment IV, 110, 36 s.

Aer superior (ὁ ἄνω); ita consistit, ut incendi possit ac flammis ardentibus, facibus et stellis transcurrentibus ansam det III, 557, 48 s.; nec igitur absurdum est, si condensatus omnis generis colores præ se ferat III, 557, 49 ss.; nisi condensatus sit consistere nequeunt halones III, 560, 50 s., cf. III, 563, 12; in eo inveniuntur naturæ calidæ III, 547, 10; in eo apparentia inconstantia sunt nec ullum constabilitum fuisse memoriæ traditum est III, 633, 42 ss.; qui tonitrua comitatur lignum findit III, 461, 19 s.; aer in æthere est II, 291, 30; suffusus est naturæ ignitæ et inconditæ III, 629, 12 s.; caligine et frigore permixtus III, 629, 13; agitatione vero illustratus et succensus III, 629, 14 s.; in eo nubes, imbres, nives, pruinæ, grandines, flatus ventorum et tempestatum, tonitrua, fulgetra, fulminum casus aliæque sexcentæ conflictationes III, 629, 15 ss.; quæ in eo apparent, alia specie tenus exsistunt, alia substantiæ cuidam innituntur III, 633, 17 ss. V. *Æther*.

Æramenta (χαλκᾶ, χαλκώματα); olim in regione Mossynœcorum facta præstantissima IV, 84, 34 s.; cur quibusdam eorum admotis, ut cyathis, sugillationes removeantur IV, 160, 16 ss.

Æramenta æruginosa (χαλκεῖα ἰωμένα); eorum fumus III, 646, 24 s.

Æramenta consonantia (χαλκεῖα συνηχοῦντα); instrumentorum sonos distinctiores efficiunt III, 657, 29 ss.

Æraria (ἡ χαλκευτική sive ἡ χαλκουργική); ars idque quo modo, 488, 30, 32; statuariæ subservit, in ea incus et malleus ad multos usus adhibentur III, 430, 28; parsimoniæ gratia facit obeliscolychnia III, 284, 33 s.

Ærariæ officinæ (χαλκεῖα); in iis follibus utuntur III, 541, 55; III, 550, 32; statuarum in iis vestium rugas vel alas limant III, 658, 49 ss.

Ærarii fabri (χαλκεῖς, χαλκοτύποι); pars reipublicæ Platonis, 547, 36; per consuetudinem dicuntur qui ferrum cudunt, 480, 7; vix distinguunt an sonum quem excitant audiant necne II, 399, 29.

Ærarium (τὰ κοινά); eo carebant Lacedæmonii, 514, 43; ei præsunt quibus magnus est census, 532, 40; erga id se justum fuisse, affirmare debet orator, 439, 34.

Ærarius ignis (χαλκευτικὸν πῦρ); ab aurario, coquinario, fabrili distinguitur III, 669, 38.

Aeria natura (ἀέριος φύσις); ab ea terra et mare situm fixum habent III, 629, 22; ei maxime finitima est humida III, 629, 22; ss.

Ærugo (ἰός); coloris mutationes efficit III, 645, 27 ss.; quamobrem eam ab ære contrahat vinum, aqua vero non contrahat IV, 328, 9 ss.; cur maxime oleo efficiatur fr. 204, a; ejus expers est æs apud Indos IV, 84, 16 s.; medicamenti vim habet IV, 159, 33.

Ærumnæ (τὰ ἐπίπονα); eas perferre non quia pulchrum est, sed ut malum fugias mollities est II, 33, 12.

Ærumnosa vita; eam non præcavit bonorum æqualitas, 566, 34.

Æs; pertinet ad proventus singulis regionibus proprios, 639, 37; pertinet ad res quæ effodiuntur III, 485, 2 s.; e terra fit II, 569, 13; similare corpus est III, 623, 5; ærugo est IV, 159, 32; frigoris et caloris motione fit III, 626, 10; non aliter generatur quam aurum III, 609, 33; ad aquam pertinet idque quare III, 624, 17 ss.; ligno gravius est II, 423, 44; ejus parva mole magna lanæ copia levior est II, 425, 16; liquefieri potest calore III, 619, 25; sed non aqua III, 619, 39; liquefieri sed non inflammari potest III, 622, 36; scuti a fulmine liquefactum III, 599, 37; ductile est III, 621, 11; tundi potest III, 620, 27 s.; molliri potest III, 620, 33; odore præditum III, 485, 3; concoqui nequit calore animalium IV, 116, 19 s.; sonum habet III, 454, 19, 28; idque quare III, 454, 29; sonus ejus durus III, 659, 44; concavum maxime sonat IV, 175, 33; ei colorem tantummodo impertit stannum quod ei additur II, 453, 20; III, 647, 47; læve est III, 454, 23 ss., 47; igitur ab eo repercutitur lumen, ita ut umbram faciat atque cernatur III, 454, 46 ss.; quia læve est id e quo specula fiunt qualemcunque tactum facile sentit III, 509, 26 s.; item quia purum est, in eo conspicua fit quantulacunque macula III, 509, 29 s.; lævigatum, attritu colorem mutat III, 646, 1; medicamenti vim obtinet IV, 114, 39 s.; cur sugillationes tollat IV, 159, 28 ss.; cur eo incisus facilius sanescat quam qui ferro IV, 114, 36 ss.; quamobrem aceto inprimis inficiatur IV, 328, 21; in Æthalia insula ex eadem fodina erutum est ex qua postea ferrum IV, 90, 6 ss.; Mossynœcum splendidissimum atque candidissimum esse fertur IV, 84, 30 s.; huic stannum non additur, sed terra quædam isthic nascens IV, 84, 32; ejus temperaturam primus inventor neminem docuit IV, 84, 33 s.; id conflare et temperare docuit Scythes Lydus fr. 275, a, b; miræ naturæ in Cypro circa Tyrrhiam (*Curiam?*) provenire dicitur IV, 81, 15 ss.; apud Indos adeo splendidum ut colore ab auro discerni nequeat IV, 82, 16 ss.

Æs urinatorum; ad passus duos infra maris superficiem prope insulam Demonesum invenitur IV, 84, 5 s.; ex eo conflatæ statuæ IV, 84, 6 s.; qui id effodiunt visu acutissimo redduntur et si ciliis fortasse carent, iis nascuntur IV, 84, 12 s.; ejus florem medici oculis medicandis adhibent IV, 84, 14 s.

Æs; materies est II, 539, 30; materies sensibilis est II, 549, 36; facultate quadam aut agendi aut patiendi præditum est III, 625, 44 ss.; id siccum et humidum et calidum vocamus II, 337, 4 s.; imo id dicimus ipsum humidum et ipsum calidum esse II, 337, 6 s.; non vero dicimus statuam id esse II, 437, 1; quatenus statuæ pars esse dicatur, quatenus non II, 548, 11; quomodo globi et cubi ænei pars esse dicatur II, 531, 11 s.; statuæ materies est, quo modo pars totius II, 283, 16; quomodo ex eo esse statua dicatur II, 530, 28, 36 s.; III, 333, 21 s.; ex eo statuam fieri dicimus, non id statuam II, 257, 14, cf. 34, 45; statuam non facit II, 473, 9; nec mutationis suæ causa est II, 473, 7 s.; statuario materies est, 488, 34; formam statuæ habere dicitur II, 530, 10 s.; quomodo se habet ad statuam sic natura subjecta ad res naturales II, 258, 23; utensilium æneorum natura esse dicitur II, 517, 21; statuæ natura esse videtur II, 261, 29; II, 517, 20 s.; ad eam se habet ut lignum ad lectum II, 261, 36; operum æneorum quod ipsa prima materies est II, 517, 40 s., cf. II, 261, 36; cum ipsum tum ejus genera causa materialis statuæ sunt II, 264, 11, 21; III, 515, 2 s., 21 s.; aut ejus in universum, aut hujus illiusve causa dici possunt eadem quæ statuæ II, 265, 22; II, 516, 15; potentia statua est II, 274, 19; II, 595, 1; ejus actus quatenus æs est, motus non est II, 274, 20 ss.; II, 595, 2 ss.; quale in statua est, tale quid etiam in circulo et triangulo esse statuunt nonnulli II, 550, 23; circuli substantiæ pars esse nequit II, 550, 8 ss.; ne tunc quidem si omnes circuli ænei essent II, 550, 13; non ut sine eo circulus, sic sine partibus esse potest homo II, 550, 40 s.; ex quo factus est circulus longius ab ejus forma remotum est quam segmenta II, 548, 18 s.; erit triangulus propter compositionem æris cum triangulo si vita compositio animæ et corporis sit II, 563, 38 s.; ubi rotundum fit, æs ipsum non fit II, 601, 21 s.; modo rotundum est, modo angulis præditum idem manens ideoque alteratur II, 440, 19 s.; non quatenus id est, annuli signum recipit cera III, 460, 46; quatenus id spectet faber II, 263, 47; id non facit qui globum æneum facit II, 545, 40; ejus major copia gravior minori II, 424, 41; id nonnullorum animis admiscuit deus secundum Platonem, 502, 52.

Æsalo (αἰσάλων); uncunguis est III, 174, 15 s., 19; vulpem vellicat, ejusque catulos interficit et ei bellum infert III, 174, 14, 17; vulturi bellum infert idque quare III, 173, 45; III, 174, 18 s.; quod ad robur attinet, secundum locum inter accipitres tenet III, 190, 1 s.

Æschines; quænam de Cratylo dixerit, 406, 30.

Æschylus poeta; mysteria revelans invite egit II, 25, 53; quatenus immutaverit tragœdiæ formam 460, 11; fr. 28, b; non rite Niobes fabulam tractavit, 471, 41; quænam de Terei in upupam mutatione cecinerit III, 207, 28 ss.

Ejus *Choephoræ* (v. 164-211 Ahr.), 470, 2; *Philoctetes* (fr. 100 Ahr.), 475, 44; *Phorcides* (?), 471, 25; *Prometheus* (?), 471, 25; *ex incerta fabula* (fr. inc. 341 Ahr.) III, 207, 28 ss.

Æschylus; Hippocratis Chii discipulus III, 558, 32 s.; ejus de cometis opinio, cf. *Hippocrates Chius.*

Æsio; Athenienses bellum in Siciliam effudisse dixit, 397, 10; Græciam clamare dixit, 397, 12 (Orator. Fragm. II, 445).

Æsopeus sanguis; proverbii origo fr. 255, a.

Æsopus; fabulas narrans inclaruit fr. 286, b; quanam fabula Sami demagogum defenderit, 370, 24, 39; apud eum Momus taurum vituperavit quia cornua ejus capiti non humeris inserti sunt III, 255, 4 ss.; de Charybdi quid fabulatus sit III, 578, 43; non dedecebat eum in portitorem iratum ejusmodi fabulam comminisci III, 578, 46 s.; ejus fabulæ citantur, 370, 11; ab iis nihil differre videtur qui sibi maris copiam decrescere persuasit III, 578, 42 s.

Æstas; totius anni facit sol, mensis vero luna, idque quomodo III, 397, 16 ss.; fit ob conversionem qua sol solstitium petit III, 585, 8 s.; homini secundum ætates evenit III, 422, 23; III, 423, 1; ea minus frequens est grando quam vere aut autumno, sed magis quam hieme III, 567, 23 s.; idque quia tunc siccior est aer III, 567, 24 s.; quare secundum Anaxagoram ea inprimis decidat grando III, 566, 28 ss., cf. III, 567, 8 s.; in ejus fine interdum decidit grando idque quare III, 566, 10; III, 567, 26 ss.; cur per eam de continente nubes metuendas esse dicant IV, 255, 6 ss.; cur eam rigores infestent IV, 113, 45 ss.; sicca admodum IV, 111, 19; sicca et aquilonia IV, 110, 6; imbres et austros afferens IV, 112, 8; cur per eam flatus ab occasu emittantur IV, 247, 11 ss.; cur per eam flatus post meridiem et de occasu spirent IV, 254, 3 ss.; cur per eam magis adversa valetudine laboretur IV, 113 11 ss.; cur per eam morbi magis letales IV, 113, 35 ss.; cur per eam magis profluvia ventris fiant quam hieme IV, 313, 38 ss.; cur morbida fiat si austrina et pluvia fuerit hiems, ver autem et aquilonium et siccum IV, 109, 32 ss.; cur si pluvia fuerit febres et lippitudines oriantur IV, 109, 27 ss.; cur graves lippitudines et febres per eam oriantur si venti septentrionales hiemem occuparunt, ver autem austros et pluvias exhibuit IV, 109, 12 ss.; si morbida est, in ea lippitudinibus febres præceduntur IV, 111, 51 s.; sicca et aquilonia cur conferat pituitosis et mulieribus IV, 110, 16 ss.; cur infestet biliosos IV, 110, 24 ss.; quare per eam gravius vociferentur IV, 307, 34 ss.; quare per eam sudori corpora magis pateant IV, 126, 20 ss., cf. 43 ss.; quare in ea corpora frigidiora sint quam hieme IV, 286, 8 ss.

Æstuaria (πυριατήρια); cur in iis tum magis sudemus quum tempestas frigidior est IV, 124, 10 ss.; cur in iis æque ubi subito cumuletur ignis nec ubi sensim deminuatur, sed ubi semper augeatur, magis sudemus IV, 125, 1 ss.

Æstus (καῦμα, πνῖγος); fiunt non quum sol maxime ad septentriones accessit III, 586, 43; sub canicula frequentes II, 270, 43; II, 536, 13; si sub caniculam sunt, non casu fiunt, fiunt vero si hieme II, 270, 43; meridie accenduntur idque quare IV, 194, 44 ss.; eos afferunt Auster, Favonius et Vulturnus III, 590, 22 s.; cur maxime in Ponto fiant IV, 240, 34 ss.; cur vehementes et crebri in hibernis regionibus fiant IV, 192, 22 ss.; cur qui in nimiis incolunt effero sint habitu IV, 190, 41 ss.; dissolvunt corpora, IV, 307, 38; emaciant magis quam ambulationes in frigore IV, 150, 41; obtinentibus iis magis respiratione indigemus ac frequentius respiramus III, 539, 38 s., 46 s.; quare cito iis humidi suffocentur IV, 147, 3 ss.; cur per eos noctes molestiores sint diebus IV, 242, 30 ss.; quæ iis regnantibus fit conceptio animalium quomodo differat ab ea quæ vere fit III, 83, 23 ss.; eo tantummodo recedente exspirant animalia fr. 209, b; fr. 217, b; validis siderantur et sphacelismum patiuntur arbores III, 536, 12 ss.; cur aliis somnum adducat, aliis autem non IV, 332, 40 ss. (*num.* 54).

Æstus maris (ῥοῦς); præcipue fit flante Austro, idque quare IV, 229, 51 ss.

Æstuosa loca (ἀλεεινοὶ τόποι); ea incolentes sobrii sunt idque quare IV, 192, 51 ss.

Æsymnetæ; tyranni erant electi, 537, 44; 538, 27; 554 29; eorum imperium vigebat apud Græcos priscos, 537, 43; 554, 29; quatenus herile, quatenus regium sit, 538, 2; 554, 32; eorum imperium partim ad regnum, partim ad tyrannidem referendum est, 554, 25; quomodo differant a regibus barbarorum, 537, 45; 554, 31; quantum temporis duraverit eorum imperium, 537, 46; quantam custodiam iis dederint antiqui, 540, 21; ejus dignitatem Pittaco detulerunt Mytilenæi, 537, 48; ita Cymæi summum magistratum vocant fr. 267, a.

Ætas (ἡλικία); numero tres, adolescentia, ætas virilis et senectus, 363, 25; de iis quæcunque eveniant IV, 298, 32 ss.; earum mutatio minus momentum habet quam tempestatum III, 422, 20 s.; quæque declinante corpore in frigus vergit III, 428, 16 s.; non reciprocant sicut anni tempestates III, 423, 2; nec igitur affectus ab iis pendentes III, 423, 2 s; secundum eas mutantur homines, non secundum anni tempestates

II, 422, 23, 54 ss.; III, 426, 17; aliquid ad iram conferunt, 348, 50; eo conferunt ut res majores videantur, 327, 44; non secundum eas distinguendæ sunt actiones, 333, 40; iis determinantur decorum et quod fieri potest, 634, 4; pro iis mutantur mores et jucundum II, 221, 28; omnibus grata est musica, 629, 42; iis quid conveniat in tractandis operibus musicis facile determinari potest, 631, 3; iis congruentia dicenda sunt, ubi animi dotes illustres laudas, 447, 5; ea imperandi facultatem determinat legislator II, 160, 45; in amicitia secundum excellentiam ab ea pendente locum habere nequit mutui amoris æqualitas II, 225, 37; ea ad excusandum reum uti debet defendens, 425, 43; sanat prodigalitatem II, 40, 48.

Ætas stata; quod ad sanguinem et crassitiem et colorem attinet, inter juventutem et senectutem medium tenet III, 52, 45.

Æterna (ἀΐδια); omnia esse censebat Melissus III, 671, 1 ss.; eorum causam quæri nec posse, nec debere censet Democritus, idque quare III, 361, 3 ss.; quod si verum esset, eorum demonstratio non esset III, 361, 9 ss.; constat tamen multa eorum demonstrari posse III, 361, 11 ss.; quænam eorum demonstrari nequeant III, 361, 17 s.; partim semper sunt, partim semper fiunt, III, 361, 11 s., 16 s.; pertinent ad res quæ semper sunt, id est quæ non esse nequeunt II, 463, 29 s.; ad ea non pertinent quibus licet non esse II, 630, 31 s.; nec oriri nec interire possunt II, 68, 6; iis competere nequit generatio II, 634, 7 s.; nihilo minus ea manifesta generant Pythagorei II, 648, 9 s.; interitui obnoxiis substantiis priora sunt, 36, 53; II, 571, 12 s.; probatur ex elementis composita esse non posse II, 630, 21 ss.; generationem iis non inesse dicebat Empedocles, idque quare III, 673, 34 s.; eorum principia quoque forsan æterna esse debent II, 421, 8; eorum causæ tot numero sunt quot rerum ortui et interitui obnoxiarum, eædemque genere quæ illis II, 465, 22 s., iis æque ac rebus ortui ac interitui obnoxiis non sufficiunt duæ causæ II, 463, 24 ss.; igitur tertia causa iis esse debet (nimirum principium motus) II, 463, 25; in iis eodem redit an sint, an esse possint II, 278, 11; in iis nihil fortuna aut casu fit II, 395, 4 s., cf. II, 388, 37 s.; iis competit necessitas proprie sic dicta III, 219, 23; iis adnectere non licet rerum naturalium demonstrationis necessitates III, 219, 37 s.; eorum principium ens est III, 219, 33 s.; in iis forsan etiam facile inveniri possunt affinitates a numeris pendentes, quales in interitui obnoxiis exstant II, 637, 37 s.; si quædam sint, iis nihil violentum, vel præter naturam est II, 518, 35 s.; iis nullus alius motus nisi latio competit II, 357, 11 s.; in iis nullum malum est, nec error, nec corruptela II, 572, 17; ea quoque spectat opinio II, 27, 9; non vero deliberatio II, 27, 36.

Æterna sensibilia; v. *Sensibilia æterna.*

Æterna substantia; v. *Substantia æterna.*

Æternum; ab interitui obnoxio separari potest III, 446 32; nihil esse potest, si nihil esset præter res singulares II, 494, 40; sine eo obtinere nequit generatio II, 494, 42 ss.; probatur nullum potentia esse II, 571, 13 ss.; sine eo nullus esset ordo II, 586, 26 s.; igitur id quærere videntur omnes elegantissimi II, 586, 24 s.; veri dissimillimum foret tale quid præter omnia sensibilia et interitui obnoxia exstare II, 586, 16 s., cf. II, 495, 6 s.; causa tamen non est cur potius præter hæc sensibilia exstaret quam præter illa II, 586, 14 s.; si separabile non est videretur materies id esse, etsi non recte II, 586, 18 ss.; igitur magis videtur esse forma, *ibid.*; non mirum est si ei competat sufficientia et incolumitas II, 635, 1 s.; nulla alia de causa interitus expers ac sufficiens est nisi quia bene se habet II, 635, 3 s.; semper necessarium est, itemque vice versa II, 467, 11; circa id versatur sapientia II, 157, 18; id non spectant viri activi II, 486, 27.

Æternum, separabile et immotum v. *Immotum, æternum et separabile.*

Æternum ac superum corpus; v. *Superum ac æternum corpus.*

Ætha (equa); eam jure Echepolo prætulit Agamemnon fr. 144, a.

Æthalia insula; in Etruria IV, 90, 6; ex eadem fodina ibi quondam æs eruebatur deinde ferrum *ibid.*, maris Tyrrheni insula IV, 93, 21; monumenta Argonautarum in ea IV, 93, 22 ss.; Græci eam incolentes IV, 93, 25.

Æther; eum infinitum habuisse videtur Xenophanes secundum Empedoclem II, 404, 37; divinus est secundum Empedoclem II, 496, 15; III, 434, 37; eodem teste eo ætherem videmus II, 496, 15; III, 434, 27; secundum Empedoclem profundas sub terra radices egit II, 461, 22; secundum eundem non a discordia sursum latus est II, 461, 16 s.; modo, eodem teste, ut fors tulerit currit II, 461, 19; modo natura sua sursum fertur II, 461, 20; ætherem auget secundum Empedoclem II, 460, 29, perperam ita ignem vocabat Anaxagoras II, 371, 8 s.; II, 416, 9; III, 553, 41 ss.; ei terræ motus causam tribuit Anaxagoras III, 591, 3 ss.; ejus opinio refutatur ut nimis simpliciter prolata III, 591, 10 ss.; nominis etymologia II, 371, 6 s.; III, 553, 45; III, 628, 26; jam antiquitus hoc nomen accepit III, 553, 40 s.; ei hoc nomen indidere, quasi ab omnibus quæ apud nos exstant differret III, 553, 46 s.; existimasse videntur eum semper currere et divinum aliquid habere III, 553, 45 s.; ita vocabant antiqui supremum locum idque quare II, 371, 5 s.; in eo est aer II, 291, 30; in cælo est *ibid.*; substantia est cæli et siderum III, 628, 25 ss.; elementum maxime a quattuor aliis diversum, incorruptum atque divinum III, 628, 29 s.; quum divina contineat corpora ratas etiam vices motuum complectitur III, 629, 1 ss., cf. 9 ss.; deorum est domicilium III, 629, 50; ei confinis est natura patibilis et vertibilis, solubilis et interitui obnoxia III, 629, 2 ss., v. *Superum ac æternum corpus.*

Ætherea pars; quænam animalia illam incolant fr. 38, a.

Ætheria terra; ita Pythagorei lunam vocabant fr. 76, a.

Ætherii; ita olim Æthiopes vocabantur fr. 350, a.

Æthiopia; distantia ab ea usque ad Mæotim et extremos Scythiæ terminos comparatur cum distantia ab Herculis columnis ad Indicam III, 587, 28 ss.; ibi siccus est aer ambiens III, 421, 10; ibi æstate non hieme fiunt pluviæ, idque vehementiores ac sæpius eodem die III, 567, 38 ss.; quænam harum causa sit III, 567, 41 ss.; fr. 211, b; in ea longævæ sunt oves et capræ III, 124, 4 ss.; in ea serpentes alati esse dicuntur III, 6, 38 s.; in ea ferunt nonnulli magistratus secundum pulchritudinem distribui, 546, 34.

Æthiopes; soli vicini in ingenti calore degunt IV, 304, 36; eorum terra Zara dicta IV, 26, 17 ss.; ipsi olim Ætherii vocabantur fr. 350, a; homines nigri sunt III, 46, 25 s.; III, 350, 36; eorum ossa et dentes alba sunt III, 46, 26 s.; III, 350, 47 s.; nigrum semen non emittunt III, 55, 14 s.; quod perperam censet Herodotus III, 350, 44 ss.; eorum cutis et ungues nigri sunt III, 46, 27 s; cur eorum dentes candidi, ungues autem non sint IV, 173, 27 ss.; crispiores habent pilos IV, 191, 14; idque quare IV, 304, 1, 33 ss.; III, 421, 9 s.; sicca habent cerebra III, 421, 10; cur blæsi sint IV, 191, 11 ss.; eos peperit filia cujusdam mulieris quæ cum Æthiope mœchata erat III, 141, 38 s.; III, 330, 10 ss.; ad eos referuntur qui capillos crispos habent IV, 13, 16 s.; item qui valde nigri sunt IV, 12, 9 s.

Æthiops; sophistice dicitur simul niger et non niger esse, quia albos habet dentes, 280, 14.

Æthiopici montes; ex iis originem petunt Ægo et Nysis III, 570, 2.

Ætna; ignis et spiritus fons in eo III, 633, 48; ejus regio sæpe igne invaditur III, 640, 31 ss.; IV, 93, 41 s.; ejus fluentum nec flammeum nec continuum post multos annos redire aiunt IV, 80, 33 s.; ejus eruptione quondam facta miro modo servati sunt juvenes qui ipsi parentes servabant III, 640, 34 ss.; IV, 104, 29 ss.

Ætoli; dextrum pedem nudum in præliis gerebant fr. 26, a.

Ætolia; eam habitant Eurytanes fr. 262, a; talpas in ea visu hebeti præditas vivere aiunt, neque terra vescentes, sed locustis IV, 107, 17 s.

Ætolius; v. *Ægolius.*

Afer; v. *Libys.*

Affectum (τὸ πεπονθός); id eodem nomine indicamus quo affectus designatur II, 337, 4.

Affectus (πάθος); quot modis dicatur II, 529, 19 s.; ut reliqua generant qui unicum elementum esse statuunt II, 474, 52; eorum causa cuique elemento figuram tribuerunt nonnulli II, 422, 16 s.; nihilominus iis non accommodantur hæ figuræ II, 422 15 s.; eorum principia iidem habent rarum et densum II, 474, 53; duplici modo dividi possunt, vel secundum speciem vel per accidens II, 411, 35 ss.; aliquatenus idem haberi possunt ac actus et motus III, 451, 7 s.; semper fiunt ab activo III, 451, 10 s.; potest esse id in quo fit motus II, 358, 48, cf. II, 356, 23; exemplum rerum in quibus fit motus II, 313, 4; omnium principium est concretio et disjunctio II, 356, 38 ss.; mutatio secundum eos dicitur alteratio II, 440, 41; II, 441, 8, cf. II, 442, 42 s.; II, 443, 3; II, 445, 24 s.; modo significat corruptionem quæ fit a contrario, modo conservationem ejus quod potentia est ab eo quod est actu III, 451, 28 ss., cf. III, 468, 13 s.; nisi duo ponantur alterationis genera, tribui non potest ei qui discit et scientiam adsumit III, 451, 39 ss.; quidam idem manere potest et in alteratione et in generatione II, 440, 28; quomodo tamen, ubi hæc fiunt, differant inter se alteratio et generatio II, 440, 30 s.; in iis solum obtinent in quibus alteratio II, 445, 24; indeterminati sunt II, 569, 34 s.; igitur recte de iis adhibentur adjectiva in -*eum* II, 569, 33 s.; eorum subjectum est et homo et corpus et anima II, 569, 25 s; differunt a subjecto de quo dici solent II, 440, 14; nec definitione, nec tempore, nec generatione substantia esse possunt II, 553, 30 s.; substantiam significare non videntur, idque quare II, 493, 5 s., cf. 11; præter substantias consistere nequeunt II, 603, 3; II, 613, 25; aliis rebus misceri nequeunt quia perstant II, 452, 1 s; fieri nequit, ut a corpore separentur, ubi hoc in aliquid ramento terra tecto simile convertitur II, 435, 47, cf. II, 436, 4; a substantia separari nequeunt II, 437, 24, 48; inseparabiles sunt II, 253, 38; II, 442, 4; II, 452, 7; II, 480, 33; II, 553, 32; III, 528, 30 s.; quæritur an nemo sit qui versetur circa non separabiles, ne eatenus quidem quatenus separabiles sunt III, 433, 5 sq.; quæ eidem rei insunt, a se invicem separari nequeunt, etiamsi eorum substantia diversa sit III, 492, 38 s.; iis quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 14 multi reduci possunt ad excessum et defectum II, 559, 17 s.; si excedit dicitur *magis* II 341 2: iis semper continuitas III, 483, 30 s.; tanquam species considerari debent III, 488, 30; continui non sunt nisi quia res cui insunt continua est II, 466, 15; igitur non propter eos continuus est motus II, 466, 14; nec finiti, nec infiniti II, 276, 41; nonnisi per accidens infiniti esse nequeunt II, 249, 45; quæritur an in corpore essentia uni sint II, 313, 22; iis prædita corpora moveri et fluere videntur II, 313, 23; non moventur II, 308, 16; II, 597, 42 s.; quæ secundum eos mutantur circularem lationem imitantur II, 465, 40 ss.; finem habent II, 377, 18; iis æqualis esse nequit longitudo II, 339, 6 ss.; eorum materies eadem quæ magnitudinis II, 442, 3; iis non obnoxia quæ extra cælum sunt II, 382, 45; nullus e planis gigni potest II, 435, 9 s.; e numeris repeti non posse videntur II, 636, 28 s.; monadibus non competunt II, 621, 47 s.; quidam latent nec actu sensibiles sunt sed tantummodo potentia III, 488, 49 s.; ab agendo et patiendo nomen sortiti sunt III, 618, 42 ss.; cavendum ne in genere constituendo subjiciantur ei quod affectum est, 216, 6; item ne ei cujus est affectus, 216, 16; cavendum ne differentiæ loco ponantur, 244, 24; item ne in definitione constituenda tribuantur ei quæ eos capere nequeat, 245, 1; qui ita agunt vel effectum efficaci subdunt, vel vice versa, 245, 18; omnis major factus essentiam alterat, 244, 45; competunt omnibus rebus naturalibus II, 423, 24 s.; ab iis partim pendent præcipuæ corporum differentiæ II, 424, 23; jucundi vel molesti semper aliquo calore aut refrigeratione conjuncti sunt III, 523, 8 ss.; omnes voces immutant III, 656, 41 ss., v. *Qualitates.*

Affectus corporales (σωματικὰ πάθη); quinam III, 226, 29 ss.; iis inter se differunt partes animalium quorum genus similitudinem habet III, 226, 26 s.; enumerantur nonnulli III, 228, 23 ss.; a calido frigido, sicco et humido pendent III, 228, 43 ss.; eorum qui in corpore exorituri sunt principia parva sunt III, 514. 6 s.; multi multis animalibus communes, idque vel simpliciter, vel pro portione III, 227, 47 s., cf. III, 225, 44 s.; III, 226, 1; III, 228, 1 s.; communes et proprii in animalibus IV, 7, 1 ss,; ab iis pendent plerumque animalium actiones III, 206, 24 s.; iis determinantur partes similares III, 381, 22 ss., cf. III, 229, 35 ss.; partes instrumentales præparant III, 523, 24; eos præparat appetitus III, 523, 25; vehementiores si multis quam si uni parti accidant III, 329, 31 ss.; qui coitum spectant iidem sunt apud omnia animalia, ideoque et causæ III, 215, 33 ss.; iidem eveniunt quodcunque semen in locum ante ostium intersitum conjicitur eædemque causæ locum inveniumt III, 215, 19 ss.

Affectus partium corporis (παθήματα τῶν μορίων); enumerantur III, 414, 13 ss.; alii totis animalium generibus insunt, alii ut fors tulerit III, 414, 15 ss.; homini inprimis ut fors tulerit insunt III, 414, 17 s.; alii omnibus animalibus secundum ætatis mutationes æque eveniunt, circa alios contrarium obtinet III, 414, 18 ss.; alii statim inde ab ortu consequuntur, alii procedente ætate aut senescentibus manifesti fiunt III, 414, 25 ss.; non omnibus eadem causæ ratio est III, 414, 25; qui nec communia naturæ opera sunt, nec singulis generibus proprii, alicujus gratia nec sunt nec fiunt III, 414, 27 ss.; hi apud nonnulla ad substantiæ notionem non pertinent, sed necessario fiunt atque materiei et causæ moventi tribuendi sunt III, 414, 31 ss.; qui a necessitate et causa movente, non a causa finali pendent in l. V. *de Generat. Animal.* enarrantur III, 430, 36 ss., cf. III, 414, 11 ss.

Affectus animæ; forma materiei insitæ sunt III, 432, 42; quomodo igitur definiri debeant III, 432, 43 ss.; non eodem modo definiuntur a dialectico et a naturæ interprete III, 432, 46 ss.; a materie inseparabiles sunt, sed non eodem modo quo res mathematicæ III, 433, 13 ss.; eorum vix ratio reddi potest, si animam harmoniæ assimiles III, 439, 3 s.; item si numero III, 441, 18 ss.; revera motus sunt III, 439, 38 ss., 42 ss.; non tamen animæ, sed qui ab ea fiunt III, 439, 41 s., 44; i. e. qui ab ea procedunt vel usque ad eam pertingunt III, 439, 54 ss.; partim certo quodam cordis motu fiunt, partim aut forsan simili modo aut alio aliquo III, 439, 45 s.; partim latione, partim alteratione fiunt III, 439, 47 s.; quinam autem hac, quinam illa, idque quomodo, alio loco exponetur III, 439, 48 s.; igitur non proprie animæ sunt, sed ejus qui animam habet III, 440, 11 ss.; igitur cessant ubi is interiit III, 440, 13 s.; non per accidens sunt II, 196, 22; eorum species unde nomina petant II, 196, 28; quidam non excessu vel defectu constant, sed omnino mali sunt II, 196, 38; quinam, 363, 21; II, 138, 18; enumerantur II, 18, 20; II, 138, 17; II, 194, 49; quinam sint et quomodo ab habitibus et a facultatibus differant II, 18, 2 ss.; iis nec honesti, nec improbi dicimur, nec laudamur, nec vituperamur II, 18, 29 ss.; si quæ hominibus eveniant propter necessarios vel naturales, injustam quidem actionem peragunt, sed injusti non sunt nec improbi II, 62, 5; quæ propter non naturales nec humanos fiunt venia indigna sunt II, 62, 28; iis moveri dicimur II, 18, 37; eos sequitur plerumque voluptas tristitiave sensitiva II, 194, 50; ab iis fiunt voluptates et dolores II, 198, 13; voluptatibus et dolore finiuntur II, 197, 5; voluptate et molestia consistunt II, 170, 54; iis consistit virtus *ibid.*; laudandi vel vituperandi II, 216, 34; II, 217, 35; mediocritates aut excessus vel defectus sunt II, 216, 34, cf. II, 150, 34; non sunt virtutes vel vitia, quia consilio carent II, 217, 35, cf. II, 150, 31 s.; iis præditi laudantur II, 150, 33 s.; ad virtutes naturales aliquid conferunt II, 217, 39; eorum nomina ab excessu vel defectu petuntur II, 195, 40; sunt quorum vitia non excessu vel defectu consistere videntur II, 138, 44; eos delet Socrates eo quod virtutes scientias habet II, 131, 36; eorum respectu partim excessu et defectu, partim proportione ab homine differunt reliqua animalia III, 145, 11 ss.; homini propriorum vestigia in reliquis animalibus occurrunt III, 145, 3 ss.; alii homini alii reliquis animalibus magis proprii III, 145, 13 s.; quatenus eos participent animalia III, 171, 39 s.; eos dividunt nonnulli in spontaneos, invitos et cogitando paratos, idque non omnino recte, sed tamen veritati propius II, 202, 25; exstant quidam qui non penes nos sunt etiamsi cum cogitatione fiant II, 202, 49; nonnulli natura humana superiores sunt II, 210, 1; eos quæ spectant quæstiones, non magis definitæ sunt quam res circa quas versantur II, 105, 28, 50; eorum pertractatio pertinet ad rem moralem II, 91, 39; circa eos majorem fidem rebus ipsis habent quam verbis II, 116, 43; ab iis dissentit ratio in continentia et incontinentia, in reliquis virtutibus consentiunt II, 162, 1; II, 164, 29 s.; II, 163, 13 ss., 23 s.; II, 165, 39; II, 166, 6 s., 12; 47 s.; II, 167, 15, 17 ss; iis etiam competunt medietates II, 22, 8; si bene se habent, facile parent rectæ rationi II, 171, 38, cf. II, 171, 52; quidam sunt pro armis, si quis illis bene utatur fr. 152, a; eos cohibet et temperat prudentia II, 159, 8; eorum mediocritatem servare debet qui bene audire vult II, 139, 34; ab iis quidam non vincuntur quia eos præsenserunt ac præviderunt seque ipsos et rationem expergefecerunt II, 84, 24; ubi mentem non impediunt quominus munere suo fungatur agimus secundum rectam rationem II, 174, 16 ss.; potius quam ratio virtutis principium et dux habendi II, 171, 44, 53; iis implicita sunt justitiæ et fortitudinis munera II, 125, 25; arcte cum iis cohærent virtutes morales II, 125, 28, 32; iis abrepti eodem modo se habent ac dormientes vel ebrii vel furentes II, 79, 11; 44; iis obscuratur intellectus III, 467, 6; qui eorum valido motu agitantur memoria non pollent III, 495, 28 ss.; iis abrepti facile circa sensus fallimur III, 509, 49, s.; III, 511, 15; idque eo facilius quo vehementiores III, 590, 53 s; III, 510, 2 s.; in iis qui sunt non consulto agunt, sed tolerant II, 203, 35; causæ sunt cur nos ipsi cognoscere nequeamus II, 181, 31 ss.; iis plerique dediti sunt II, 127, 35; iis deditus sermones dissuadentis nec audit nec intelligit II, 127, 51; non sermoni cedit sed vi II, 128, 1; iis accensendi sunt timor et horror III, 522, 44; pars sunt felicitatis quam ex amicitia percipimus II, 236, 12; rationis expertes homini nihilominus proprii esse videntur II, 26, 27; plerumque iidem sunt æqualibus ætate II, 100, 21; qui quosdam animos vehementer exagitant, etiam reliquos commovent, sed lenius, 633, 3; iis obedit juvenis II, 2, 33; iis magis obnoxius est vir unicus quam multitudo, 539, 27; eos imitatur saltatio, 457, 23; eorum notæ quæ visui patent quare ipsos affectus nobis inferant IV, 153, 16 s.; ipsi quare inferantur notis quæ visui patent *ibid.*; eos anima et corpus secum invicem communicare videntur IV, 6, 30; iis sensum et cognitionem et intellectum assimilant qui simile simili cognosci contendunt III, 442, 12 ss., v. *Actiones et Affectus.*

Affectus animæ nomine carens invidiæ contrarius II, 195, 29; definitur II, 196, 18.

Affectus (*de eorum usu in arte oratoria*); quinam apud auditorem excitandi sint, 410, 18; quarumnam mutatione alia atque alia judicent auditores, 347, 19, uniuscujusque pertractatio rhetorica tripartita, 347, 22; si laudandi sint statim ab insignibus quæ iis insint inchoandum est, 446, 25; speciem constituunt consentanei, 424, 46; quibusnam animi vel corporis vel sensuum utamur in accusatione vel defensione, 424, 48, s.; ad eos confugiendum est defensori, ubi crimen fateri cogitur nec similitudine cum vulgi moribus excusare potest, 426, 11; eorum excitatio pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 12; iis si percellantur facillime auditoribus persuadent poetæ, 470, 31.

Affectus activi; eos adducunt imaginatio ac cogitatio idque quare III, 525, 42 s.

Affectus consimilis; eum maxime erga nos ipsi habemus II, 178, 42; II, 179, 12 s.

Affectus proprii; quinam II, 337, 39.

Affectus simplices; omnes per accidens divisibiles sunt II, 411, 39.

Affectibus obnoxia pars; ei utile est a mente regi, 486, 8.

Affici (πάσχειν); hoc verbo tanquam usu recepto utendum est, etiamsi ejus significatio æquivoca sit III, 452, 8 ss ; id æque de subjecto et de contrario dicitur II, 446, 45 ss.; ad materiem pertinet II, 464, 11; nihil a seipsum potens, quatenus coaluit II, 564, 40 s.

Affirmare aut negare; qui hæc necessaria esse negant iisdem difficultatibus implicantur ac principii contradictionis adversarii II, 506, 52 s.

Affirmatio (φάσις); non idem est quod dictio II, 573, 10 s.; quatenus ab ea differat, 26, 3; quomodo dicatur fr. 112, b; oratio affirmativa est, 18, 53; quomodo differat ab eo quod sub affirmatione est, 18, 55 ss., v. *Opposita;* species orationis enuntiantis, 26, 17; 122, 51 ; definitio 26, 36 ; 123, 1 ; omni opponitur negatio, 26, 44 ; 125, 41 ; negatione prior, 148, 36 ; privatione prior II, 392, 45 ; negationi nunquam inest, 230, 51 ; etiamsi contineatur in negatione, tamen non idem significat, 305, 24 ; transposito nomine et verbo eadem fit, 32, 28 ; disceptatur an ei contraria sit affirmatio vel negatio, 37, 4 ss. ; una cum negatione opposita eidem inesse nequit, 86, 27, 28 ; de omni uno est, nisi sit negatio, 87, 3 ; 104, 50 ; cujusvis affirmationis est, 87, 5 ; cuique tres sunt contradictiones, 109, 5 ; quidpiam de quopiam est, ideoque vel vera vel falsa esse potest III, 469, 29 s. ; quænam una dicatur, 28, 13 ; omnis aut vera aut falsa est, 2, 35 ; 28, 36, 40. V. *Contradictio*, *Enuntiatio* : omnis e nomine et verbo, vel e nomine infinito et verbo constat, 30, 28 ; nulla vera est in qua de prædicato universali prædicatur universale, 27, 23 ; quænam contradictione opponatur cuinam negationi, 27, 26 ; quænam contrarie, 27, 30 ; unica unicæ respondet negationi, 27, 51 ; ea carent quæ conjunctione carent, 2, 31 ; contrariæ de eodem veræ erunt, si homo omnium mensura sit II, 590, 11 ; verisimilius videri possit omnes falsas esse quam omnes veras II, 513, 43 s.

Affirmatio et negatio ; qui eas simul postulat contraria petit, 273, 47 ; simpliciter simul eidem inesse nequeunt, aliquatenus vero, vel quodammodo, vel πρός τι, vel alterum simpliciter, alterum aliquatenus licet, 302, 35 ; eodem modo se habent ad intellectum quo persecutio et evitatio ad appetitum II, 67, 12 ; termini sunt mutationis secundum contradictionem II, 332, 36 ; si disjunctæ non magis una quam altera vera sunt, etiam in unam affirmationem aut negationem conjunctæ si sint, altera non magis quam altera vera erit II, 589, 46 ss. ; si æque valeant, id de omnibus verum erit, aut non de omnibus II, 507, 4 ss. ; si non de omnibus, de quibus non verum est, omnium consensu constabunt II, 507, 7 s. ; si de omnibus, de omnibus æque valebunt affirmatio et negatio, aut de omnibus, de quibus valet negatio, non semper valebit affirmatio II, 507, 8 ss. ; si posterius obtineat, non ens aliquod firmiter verum erit II, 507, 11 s. ; quodsi prius, vel dividendo dicere licebit vel non II, 507, 14 ss. ; si dividendo dicere non liceat, nihil omnino erit II, 507, 17 ss., cf. 27 ss. ; item omnia unum idemque erit II, 507, 19 ss. ; item nulla inter res differentia erit II, 507, 22 s. ; si non liceat, iisdem implicamur difficultatibus II, 507, 24 s. ; item omnes simul mentientur et vera dicent et qui hoc perhibent se ipsos mentiri agnoscere coguntur II, 507, 25 ss.

Affirmatio vel negatio ; alterutra semper de eadem re vera est, 242, 26.

Affinitas (κηδεία); quomodo ex ea Delphis diuturnæ ortæ sint seditiones, 569, 4 ; quamobrem fiant in civitatibus, 530, 15; eas in aristocratiis vulgo sic dictis cum quo velint contrahere licet proceribus, 574, 41 ; non vero nec in democratia, nec in aristocratia bene temperata, 574, 43.

Afflictio (κακοπάθεια); animæ affectus II, 195, 35 ; ejus definitio II, 196, 6.

Africauster ; v. *Libonotus*.

Africus (λίψ); hiberni est ordinis IV, 248, 1 ; ad Austrum pertinet III, 589, 31 s. ; Zephyrorum is est qui ab hiberno oritur III, 632, s. ; contrarius Cæciæ III, 588, 48 ; huic proximus est Libonotus III, 632, 36 s. ; humidus est III, 590, 17 ; circa æquinoctium autumnale spirat III, 589, 52 s., cælum nubibus densat idque quare III, 590, 23 s. ; cur si circa æquinoctium spiravit aqua fiat IV, 247, 38 ss. ; cur ortum versus in Ægypto flet IV, 252, 5.

Agamemnon ; ab Thersite ut pluribus mulieribus utens vituperatur fr. 144, a ; in concione maledicta tolerabat, extra concilium vero necandi potestatem habebat, 537, 21 ; decem optabat consilii socios, 541, 34 ; quare eum populorum pastorem vocarit Homerus II, 100, 8 ; cur Græcorum animos tentaverit fr. 131, a ; recte fecit bonam equam Echepolo præferens fr. 144, a ; quomodo locum Homericum de ejus somnio immutarint sophistæ, 279, 18 ; 479, 53 ; ejus epitaphium Mycenis fr. 312, a ; aliud *ibid.*

Agamemnoniadæ ; sacrificia illis facere dicuntur Tarentini certa die IV, 93, 45 ss.

ἀγαπᾶν· v. *Dilectio*.

Agapenor ; rex Tegeæ Ancæi filius, ejus epitaphium fr. 315, a.

ἀγαπητόν· 499, 44.

ἀγχίνοια· v. *Sagacitas*.

Agathocles : Siculorum rex torquem Dianæ a Diomede consecratam in Jovis templo consecravit IV, 95, 6 s.

Agathon ; tunc tantummodo non stetit, quum tragœdiam in epicam constitutionem deflecteret, 471, 42 ; chori cantica ita conficere cœpit, ut exodia caneret, 472, 4 ; in ejus *Flore* actiones et nomina omnia ficta sunt, 464, 26 ; quomodo Achillem depinxerit, 469, 23 ; ignavos habet qui laboris metu mortem sibi consciscunt II, 210, 24 ; verisimile esse putat multa hominibus evenire quæ verisimilia non sunt, 382, 81 ; 471, 49 ; quænam ei dixerit Antiphon condemnatus II, 214, 42.

Citatur ex *incertis fabulis* II, 67, 38 (*inc. fab.* 1 Wagn.) ; II, 68, 39 (2) ; II, 210, 24 (3) ; 368, 51 (4) ; 382, 32 (5).

Agathyrsi ; apud eos ad hunc diem leges cantantur IV, 209, 26 s.

Agave ; Baccha, Penthei mater ; quare cædem furore perpetrarit IV, 294, 24 sq.

Agellus ; si quid e reditibus supersit, tantum semel cuique pauperi distribuendum est ut eum emere possit, 596, 9.

Agendæ res ; v. *Res agendæ*.

Agens (τὸ ποιοῦν, τὸ ἐνεργοῦν) ; patienti contrarium est II, 445, 23 s. ; II, 446, 41 ; ita vocatur et principium agendi et quod rei quæ afficitur proximum est II, 447, 6 ss. ; ubi adest patiens fit quidpiam II, 447, 31 s. ; ita vocamus quod movendi vim habet cum in rebus naturalibus tum in arte factis II, 464, 8 ss. ; id movere dicimus II, 445, 21 ; partim a re in quam agit afficitur, partim non II, 445, 20 ; etiam a patiente afficitur III, 399, 49 s. ; idque interdum magis quam ipsum agit III, 399, 54 s. ; ei nec actio nec passio inest III, 463, 20 s. ; ejus actio in eo quod afficitur inest III, 446, 51 s. ; semper præstabilius est quam patiens III, 468, 35 s. ; in universum non cum passivo in unicum corpus coalescit III, 341, 13, 18 ss. ; nec continetur in eo quod fit III, 341, 14 ; duplici potentia agit III, 615, 11 ss. ; quando cum patienti congruit ac eodem modo se habet, oritur voluptas II, 120, 38 ; ubi eodem modo enuntiatur ac patiens, fit captio secundum figuram dictionis, 279, 25, cf. 299, 4 ; videtur omnia posse II, 604, 17 s. ; semper simul adsunt vel desunt cum rebus quarum causa sunt II, 265, 32 ; II, 516, 25.

Agentes (οἱ πράττοντες) ; eorum imitatio tragœdia, 462, 21, cf. 458, 35, 40 ; moribus qualitatem quamdam induunt, 461, 46 ; necessario hoc vel e moribus vel ex sententia faciunt, 461, 24.

Ager ; haberi dicitur, 24, 12 ; eum se coluisse interdum agnoscunt, sed publicum negant, 341, 14 ; dici potest nos necessitate coactos rus properare, ne in eo omnia pessumdentur II, 142, 38 ss. ; eum si quis injuste alicui adjudicaverit, non agrum sed pecuniam accepit II, 63, 43; ad urbem condendam qualis et quantus esse debeat 607, 1 ss.; res communis est, 534, 25; ejus majorem partem possident divites, 534, 24; in publicum et privatum dividendus est in politia proprie sic dicta, 612, 35; publicus partim deorum cultus consecrari, partim conviviorum publicorum sumptibus destinari debet, 612, 37; in democratia viritim dividendus non est, 418, 2; in eo imitari oportet urbis instituta, 615, 14; quæ in eo fieri debent facilius est excogitare quam facere, 615, 21; omni quoad fieri potest, communis esse debet urbs, 613, 9; ejus modus quæritur an res sit cujus omnes cives participes esse debent, 609, 32; ubi equitatui accommodatus est, ibi validam oligarchiam instituere licet, 597, 9; ubi gravis armaturæ peditibus, ibi proximam, 597, 13; Abydenorum propter seditionem incultus erat, 644, 16; olim ejus plus quam certam mensuram possidere non licebat, 593, 47; eum ad certam usque partem fenori addicere vetabat Oxyli lex, 593, 51; eum in tres partes dividere volebat Hippodamus Milesius, scilicet sacrum, publicum et privatum, 508, 23; ejus partem exemptam sibi conserere jussit Cotys Thrax, 647, 26; ejus proventum quare Samiis a se obsessis vendiderit Timotheus Atheniensis, 646, 23.

Agri; in politia proprie sic dicta quisque civis duos possidere debet, alterum finibus proximum, alterum suburbanum, idque quare, 612, 40; si longe ab urbe distent, facile instituitur bona democratia, 594, 21; tantos possidere quantos cuique libuerit cum Solon lege præcavit, tum aliorum gentium leges vetant, 506, 24; eorum tantummodo possessionem æquat Phaleas Chalcedonius, 507, 51; eorum æquationem Lacedæmone sub Messeniacum bellum postularunt aliqui, 574, 3.; eorum maximam partem Thurii præter legem possidebant proceres, 574, 32; eos colunt viri in republica Platonis, 502, 39.

Agri publici; eos vendiderunt ut pecuniam sibi pararent Byzantii, 640, 38.

Agere (πράττειν); id solum ratione præditis competit II, 201, 15, cf. II, 198, 23; de solis dicitur hominibus II, 140, 39.

Agere (ποιεῖν); id et de agente et de contrario dicitur II, 446, 50; non ad materiam pertinet sed ad aliam potentiam, id est principium motus II, 464, 12; in se invicem nequeunt res, quibus nihil commune est III, 408, 8 s.; contrarietatem ac magis et minus recipit, 17, 4; ejus exempla citantur, 2, 30.

Agere et pati; a quibus ea pendeant, docere nequeunt ideæ II, 485, 10; ea elementis tribuunt qui solam agnoscunt causam materialem II, 464, 22; in se mutuo, quibuslibet rebus competere nequit III, 438, 33 s., v. *Actio et passio.*

ἀγεωμέτρητος· duplici sensu dicitur, 133, 3.

Agesilaus; eo regnante Cinado adversus Spartiatas conspiravit, 573, 48.

Agibile (πρακτόν); idem est quod arbitrio subjectum II, 534, 25; ita vocamus et ea quorum causa agimus et quæ horum causa agimus II, 189, 37; circa ea versatur fortuna II, 268, 24.

Agilia (εὐκίνητα, κινητικά); interitui minus obnoxia sunt quam sedentaria III, 283, 35 ss.; necessario plures partes habent quam sedentaria, idque quare III, 285, 3 ss.

Aglaïa; Nirei mater, 401, 5; fr. 314, a (ibi Aglae vocatur).

Agni; Homero teste in Libya cum cornibus nascuntur III, 169, 19 s.; phagili vocantur apud Ithacenses fr. 261, b.

Agninæ carnes; cur iis meliores hædinæ IV, 329, 38.

Agnitio (ἀναγνώρισις); fabulæ pars, 462, 12; 465, 26, 44; ea maxime animum corripit tragœdia, 462, 11; ea caret actio simplex, 465, 10; eam interdum habet implicata, 465, 11, cf. 471, 22; ex ipsa fabula oriri debet, 465, 13; ejus variæ species, 465, 31, 39; 469, 30 ss.; quænam optima et fabulæ actionique maxime consentanea, idque quare, 465, 28, 33; ad percellendum facit, ubi qui in eo erat ut facinus perpetraret, agnoscit, nec perpetrat, 468, 22; quænam optima, 470, 16; quænam post illam secundum locum obtineat, 470, 21; ea opus est epicæ poesi, 477, 10; ea fere tota constat Odyssea, 477, 15; qua usus est Homerus in Odyssea reprehenditur fr. 148, a, b; 149, a.

Agnon; pater Theramenis fr. 232, b.

Agonistæ musici; ad eos olim nomi pertinebant IV, 207, 16, 26.

ἀγῶνος (i. q. δικανικῶν λόγων)· 446, 10.

Agoranomi; magistratus nomen apud Athenienses fr. 244, b.

ἄγραφα δόγματα· v. *Opiniones non scriptæ.*

Agricola (*in republ. Platonis*); quænam secundum Platonem inter eum et ædificatorem sutoremque et textorem de operibus commutandis interesset proportio II, 151, 42 ss.; si iis communia omnia sunt, nullo modo a custodibus different, 502, 12; ægre custodum imperium tolerabunt, 502, 14; eos bonorum dominos facit Plato, quippe quum vectigal pendant, 502, 29; probabile est eos asperos et superbos fore, 502, 30; non determinavit Plato, quænam esset eorum reipublicæ administrandæ ratio et disciplina et leges, 502, 34; quales sint, multum intererit custodibus, 502, 36; si iis communes sint uxores liberique quæritur quinam domum administraturi sint, 502, 38; eorum animo statim inde ab ortu æs admixtum est, 502, 53; iis utilior esse videretur uxorum liberorumque communitas quam custodibus, 499, 17; ab iis ad custodes recens natorum translatio quænam incommoda afferret, 499, 45; an eos magistratus participes fecerit iisque arma tribuerit Plato, non constat, 503, 21.

Agricolæ; altera classis civium in republica Hippodami Milesii, 508, 21; parum aberat necessario quin propugnatorum servi essent, 509, 1; nihilominus eos reipublicæ administrandæ participes esse voluit, 509, 9; nisi propugnatoribus victum suppeditent, utiles non erunt, 509, 11, 14; si et privatum et publicum colant agrum, quæritur cur non ex eo eodem agro nutriri possint et ipsi et propugnatores, 509, 26.

Agricolæ; cibum parare debent, 547, 19; 610, 18; II, 151, 42; iis carere nequit civitas, 610, 18; 611, 27; soli possessiones extra munimenta habent, 636, 4; quia rebus ad victum necessariis carent, operibus rusticis incumbunt nec aliena appetunt, 593, 9; magis opere faciendo quam imperando delectantur, nisi magnos quæstus a magistratibus petere liceat, 593, 10; cito vel ditescunt vel non egeni sunt, 593, 16; si forte ambitiosi sint, sufficit iis, si magistratuum eligendorum et rationum reposcendarum potestatem habeant, 593, 17; sine iis concio convocanda non est, 594, 26, iis exceptis optima plebs est quæ pastoribus constat, 594, 7; ubi prævalent, ibi primum genus democratiæ oritur, 550, 26; 557, 21; 593, 5; quidam si cum sutoribus et fabris eundem locum incolerent, eorumque numerus esset decies mille atque pactum fecissent, quo in mercibus commutandis ab injuriis abstinerent, inde non fieret civitas, 529, 51; partem civitatis constituunt, 547, 9; item reipublicæ Socraticæ, 547, 34; iidem milites vel judices vel deliberantes esse possunt, 547, 53; 548, 15; magis necessarii sunt quam sutores, 547, 50; iidem esse possunt qui artifices et consultatores et judices, 610, 24; cives esse nequeunt in politia proprie sic dicta, 610, 40; in politia proprie sic dicta aut servi, aut barbari, aut accolæ esse debent, 611, 47; 612, 52; 613, 1; partim perpetuo ab artificibus, a mercenariis, a consultatoribus et a militibus distincti sunt, partim vicissim eorum munere funguntur, 611, 30; sacerdotum munere fungi nequeunt, 611, 20; non iidem esse debent qui milites, 612, 21; non nuper tantummodo animum adverterunt eos a militibus distinguendos esse, 611, 32; eorum a militibus distinctionem in Ægypto instituit Sesostris, in Creta Minos, 611, 37; ad hunc usque diem in Ægypto et in Creta a militibus distinguuntur, 611, 35; non omnes ejusdem nationis, nec animosi esse debent, 612, 53; in agros publicos et privatos partiri debent, 613, 3; prout cum mercenariis, vel cum opificibus, vel cum utrisque conjunguntur, non solum pejorem vel meliorem, sed etiam aliam efficiunt rempublicam, 590, 38; si alii sint quam reliqui cives, minora incommoda fert bonorum communitas, 500, 19; ubi multi sunt, ibi quoque multi adesse debent nautæ, 608, 21; curandum ut in democratia, hominibus forensibus anteponantur, 417, 52; liberales habentur, 352, 2; ad pecuniam mutuam iis dandam quomodo inquilinos impulerint Abydeni, 644, 14; iis apud Thessalos aditus ad forum liberum non patebat, nisi a magistratibus vocarentur, 614, 44. Agricola cum sutore societatem inire nequit, nisi proportione æquentur opera II, 233, 36; ex eo et medico fit societas II, 58 19; terram aquæ miscentes rigant II, 463, 7 s.; caprineos ficubus circumserunt, earum poma ficubus appendent, idque quare III, 102, 27 ss., quare asserant cicadas urinam atque excrementum habere roreque ali III, 100, 48 ss.

Agricola Corinthius; quonam modo Gorgiæ Platonici lectione ad philosophiam excitatus sit fr. 42, a.

Agricultura; pertinet ad res naturales, 635, 24; fortitudini plurimum confert, 635, 37; justa est, 635, 32; inter rei familiaris curandæ rationes primum locum tenet, 635, 29; quærendum an artis pecuniariæ pars sit, 488, 42, cum nudæ, tum consitæ peritus esse debet quæstus studiosus, 493, 1; quinam de ea libros conscripserint, 493, 26; si quid e reditibus supersit, tantum semel cuique pauperi distribuendum est, ut eam inchoare possit, 596, 10; ei olim sedulo operam dabat plebs ruri degens, 571, 6; quibusnam legibus ad eam adigenda sit plebs, 593, 45 s.; vivæ quodammodo operam dant nomades, 489, 9.

Agrigentum; Empedoclis patria II, 383, 25.

Agrigentini; quinquaginta litris mulctabantur fr. 252, a.

Agrorum præfectus (ἀγρονόμος); pertinet ad magistratus necessarios, 598, 26; ejus munus proxime ad ædilis officium accedit, 598, 26; ruri eadem curant quæ ædiles intra urbem, 598, 27; eum nonnulli vocant silvarum inspectorem (ὑλωρόν), 598, 29; iis ruri debent esse propugnacula et convictus, 615, 16.

αἱμωδία· v. *Dentium stupor.*

αἰών· v. *Duratio.*

Αἶσα· nihil aliud quam Jupiter III, 642, 14.

Aïscopes; v. *Semperasiones.*

αἰσθάνεται· eodem modo dicitur quo τέμνεται et καίεται, 299, 2.

Αἰθέριος· Jovis cognomen III, 646, 39.

αἰσθητικοί· v. *Observatores.*

αἰσθητικόν· animal, 11, 53; una cum eo fit sensus, 11, 54; v. *Sensibile.*

Αἴθριος· Jovis cognomen III, 641, 38.

Aithyia; v. *Mergus.*

Ajaces; tragœdiæ sunt patheticæ, 471, 23.

Ajax; Theodectis citatur, 379, 11, 49.

Ajax (Oilei *f.*); propter magnanimitatem manus sibi intulit, 167, 3, 5; Orcum intravit ob virtutis desiderium fr. 334, a; penitus furiosus factus est IV, 265, 25; an Ulysse melior necne, 200, 26, 38; eo se fortiorem esse perhibebat Ulysses apud Theodectem, 379, 50; ejus epitaphium in Mycono insula fr. 314, a.

Ajax (Telamonis *f.*); ejus epitaphium fr. 313, a.

Ala; v. *Axilla.*

Alæ; πρός τι, 10, 14; si ad avem refertur non reciprocat, 10, 15; non ad avem referri debet, sed ad alatum, 10, 16; non referri posset ad avem quod alatum non esset, 11, 12; eam habent multa quæ aves non sunt, 10, 18; partes instrumentariæ sunt III, 306, 15 s.; iis fit volatus II, 340, 53; secundum eas in genera distribui nequeunt animalia idque quare III, 223, 49 ss.; III, 224, 41 ss.; multis animalibus communes sunt, aliis quæ iis pro portione respondent, nempe pedes vel squamæ III, 227, 45 ss.; homini inutiles forent III, 313, 19 s.; item avibus si erectæ essent III, 318, 11 ss.; iis carent pisces III, 300, 43 s.; iis competit motus secundum locum III, 5, 28; aliæ fissæ sunt, aliæ integræ III, 223, 43 s.; III, 297, 34; aliæ caulem habent, aliæ eo carent III, 297, 34 s., avium fissæ sunt et specie ab integris differunt III, 297, 32 s.; eas volantia flectunt et extendunt volucria III, 311, 22 ss.; cum avibus tum insectis a latere adnexæ sunt III, 316, 16 ss.; idque quare III, 316, 12 ss., 18 ss.; earum origo et avibus et insectis alatis flexionis principium est III, 311, 45 s.; quibus solidæ sunt, iis non repullulant evulsæ III, 49, 32 s.; iis carentia, in species dividi nequeunt III, 223, 38 s.; vespertilionis, cute constant III, 303, 20 s., v. *Volatilia* et *Insecta alata* et *Aves.*

Alæ (*avium*); brachiis et cruribus anterioribus respondent III, 18, 36 s.; III, 26, 44 s.; quomodo igitur eas flectant aves III, 18, 37; III, 298, 28 s.; loco brachiorum et crurum anteriorum avibus peculiares sunt III, 26, 46; III, 298, 22 ss., 34 ss.; III, 300, 19 ss.; earum vigore eminent aves III, 298, 37; earum extrema scapularum loco dorso imposita sunt III, 288, 25 s.; iis et cruribus apud aves interposita sunt pectus et venter III, 298, 46 s.; pro portione respondent cruribus anterioribus III, 315, 44 s.; igitur eodem modo flectuntur quo crura anteriora III, 315, 45 s.; ab iis incedentibus avibus petitur motus principium idque quare III, 315, 47 ss.; avibus motus sunt cardines III, 307, 3 s.; supra agnatæ sunt, ideoque piscium pinnis pronis respondent III, 318, 3 s.; iis demptis nec ingredi nec stare potuissent aves III, 311, 39; III, 313, 49 s.; quænam eas apud aves petat vena III, 41, 31 s.; aliis avibus longæ, aliis breves sunt III, 225, 50; squamis piscium respondent III, 225, 51 s., cf. III, 227, 47 s.; avium nandi peritarum inutiles sunt III, 299, 40 s.; earum ratione contrario modo se habent insecta et aves idque inprimis aves volaces III, 312, 21 ss.; iis stridorem cient aves volaces III, 72, 28 s.; magnas et validas habent aves volaces, ideoque et uncungues et carnivora III, 298, 53 s., cf. III, 299, 8 s.; in eas impenditur residuum seminale apud aves uncungues III, 371, 19 s.; alcedinis qualem colorem habeant III, 183, 33 ss., cf. 12 s., iis aquilam marinam adspergunt aves gregales III, 189, 43 s.; iis feriunt aquilæ III, 188, 34; III, 189, 11 s.; item Scythica avis III, 189, 10; sub iis caput abscondunt grues dormientes III, 181, 28; malas habet malacocraneus III, 185, 36; satis bonas vero collyrio III, 185, 41; meropis quem-

num colorem referant et supra et infra III, 183, 11 ss.; quales habeat oripelargus III, 188, 6 s.; quales aquila marina III, 188, 15; albas vere, variegatas æstate habet upupa III, 207, 31, 35; quattuor habent pulli monstrosi gallinarum III, 402, 14 ss.; eas habet struthio libycus sed ad volandum incommodas et pilosas III, 303, 36 ss.
Alæ (*insectorum*); eas præter reliquas partes habent insecta volucria III, 67, 40; nullum insectum pone aculeo instructum binas habet III, 67, 42 s.; quibus insectis vagina tectæ sunt, iis etiamsi inter se cognatis, commune nomen inditum non est III, 67, 9 ss.; insectorum caule et scissura carent III, 67, 46 s.; II, 283, 37 s.; igitur revera alæ non sunt III, 283, 38; necessario a corpore absistunt, idque quomodo et quare III, 283, 39 s.; quænam insecta iis prædita sint III, 283, 24 s.; quænam quaternas habeant easque vagina non tectas III, 283, 26 ss.; quænam binas III, 283, 30 s. quænam quaternas idque vagina tectas III, 283, 31 ss.; debiles ac parvæ sunt III, 312, 15 s.; nec solum ipsæ, sed et earum insertio debilis est III, 312, 18 s.; igitur non pro portione respondent corporis ponderi III, 312, 13 ss.; e residuis fiunt III, 426, 24 s.; eas pleraque habent insecta pedestria III, 385, 7 s.; iis contractis autumno moriuntur alata insecta III, 96, 9; quales habeant apes operariæ III, 199, 51 s.; iis fremunt vespæ III, 202, 14.
Alacres; interdum tardis delectantur, idque quare II, 227, 17; tales redduntur vino IV, 265, 43 s.
Alacritas (προθυμία); magnæ forsan argumentum est, si de nonnullis rebus aliquid dicere velimus, et si de omnibus, et si nihil prætermittere II, 395, 11.
Alæus; Apollinis cognomen IV, 94, 11.
Alapi; qui iis cæsi non irascuntur, nimis mansueti sunt II, 198, 4.
Alarum carnes; facile concoquuntur idque quare IV, 292, 35 s.
Alatum; species habet, idque quasnam III, 228, 39, 43 s.; ejus differentiæ non sunt album et mansuetum sed solummodo accidentia III, 225, 12 ss.; igitur id fero et mansueto, aut albo et nigro dividere non licet III, 225, 11. Alata; iis accensendæ sunt aves III, 298, 31; III, 544, 8; apud ea magis distinctum est dextrum quam apud animalia quæ corpore ipso dimensiones determinant III, 306, 15 ss.; quorum alæ caulem habent, earum compluribus pediculi innascuntur III, 101, 26.
Alauda (ὁ κόρυδος); gravis avis est III, 180, 53 s.,; terrestris avis est, nec admodum volax ideoque pulveratione delectatur III, 207, 39 ss.; non in arboribus sed humi considit III, 180, 53 s.; humi nidulatur III, 186, 34 s., quomodo nidificent III, 104, 5 s.; in ejus nidum ovum cuculus reponit III, 186, 34; ardeolæ fuscæ ova furatur III, 174, 11; latitat III, 161, 11; eam magnitudine æquat chloris III, 183. 17; cum quibusdam avibus mutuum gerit bellum quia sua invicem ova devorant III, 173, 4 ss.; ei amicus est schœnio III, 174, 29; earum duo genera III, 186, 9; eundem colorem habent ambo III, 186, 11.
Alauda cristata; humi degit III, 186, 9 s.; ea minor est alauda gregalis III, 186, 12.
Alauda gregalis; alauda cristata minor est III, 186, 12; esculenta est *ibid.*
Alaz (i. e. *rhamnus*); spinas habet IV, 26, 36
Albardeola; v. *Ardeola alba.*
Albatum; per se mutatur in colorem album, quia pars est in colorem, per accidens in cogitatum II, 308, 24 ss.
Albedo; id cui inest vocatur album, 15, 27; II, 569, 28 s.; ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 6; qualitas esse probatur, 14, 9; quomodo qualitas patibilis dicatur, 14, 21 ss.; motus non est, sed dealbatio II, 308, 21; nonnisi per accidens moveri potest, idque quare II, 289, 14; ponitur ejus ope in species distribui genus aliquod III, 224, 25; ejus receptaculum superficies est II, 339, 43; quies quæ in ea fit, contraria esse nequit quieti in sanitate II, 316, 3; ad eam non it sanabile, si moveatur, quatenus sanabile est II, 427 41; a linea affici nequit, nisi per accidens II, 446, 1 s.; nihil confert hominum actionibus justis vel injustis, 334, 4; ejus differentiæ non sunt II, 312, 38; eadem apparet in nive ac in cerussa II, 5, 9; homini nonnisi accidens esse potest II, 536, 14; canis et equi comparari possunt II, 339, 42; vocis vero et aquæ non II, 339, 44; propria est igni IV, 154, 46; cuivis flammæ parti inest II, 298, 18; nigredini contraria, 15, 47; ejus extremum idem esse non potest ac nigredinis II, 362, 16 s.; nigredini opposita ideoque earum ope in species dividi possunt genera III, 224, 38 s.
Albedo et nigror; elementum non faciunt, idque quare II, 454, 42; secundum ea alterantur corpora II, 526, 16; igitur affectus et qualitates sunt substantiarum quæ moventur II, 526, 13 ss.; iis exempli gratia a se invicem differre ponuntur aer et ignis II, 459, 23; non per se animalis differentia sunt II, 583, 22; hominis specificam differentiam non faciunt II, 583, 30 s., cf. 25.
Albere (λελευκῶσθαι); id loco τοῦ *album esse* dicebant nonnulli recentiores antiquorum II, 250, 24
Albescere; contrarium τῷ nigrescere, 23, 45.
Albicilla; v. *Pygargus.*
Albicula (πύγαργος); avis fissipes est circa fluvios ac lacus degens III, 151, 49; fissipedum minutiorum maximus est III, 151, 49 s.; quanta sit ejus magnitudo III, 151, 50; caudam movet III, 151, 51.
Albion; maxima Britannicarum insularum III, 630, 42; super Celtas jacet III, 630, 44.
Albo adscripti (οἱ ἀπογραψάμενοι); omnibus nonnusquam concioni vel judiciis interesse licet, magna vero mulcta irrogata est si non intersint, idque quare, 558, 8.
Albugo oculorum (ἐπάργεμος); ea laborant ossifragæ III, 189, 31.
Albumen (τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ); perperam id Alcmæo et vulgus ovi lac esse putant III, 376, 9 s.; idque quare III, 376, 12; in avium ovo a vitello distinctum est III, 378, 52 s.; non vero apud pisces III, 379, 2 s., 19 s.; multo copiosius est in aquatilium avium ovis quam in reliquarum III, 104, 25 s.; membrana a vitello disjungitur III, 105, 46; III, 377, 19; ubinam inveniatur membrana quæ albumen et vitellum a testa separat III, 375, 42 ss.; calidum est III, 374, 11; continet principium et calorem ab animale pendentem III, 374, 16, 50 s.; ceteroquin natura humidum est III, 374, 49 s.; ex eo principium generationis petit fœtus III, 374, 15 s.; III, 375, 52; III, 377, 16 s., cf. 18, 35; in avibus calidioribus purum est et copiosius quam vitellus III, 374, 20 s.; in avibus humidioribus et parum calidis, e. gr. lacustribus, minus a vitello distinctum est III, 374, 17 ss.; in ovis subventaneis etiamsi imperfectum sit a vitello distinctum est III, 374, 34 s.; non a mare provenit, sed a femina æque ac vitellus III, 374, 39 s.; ubi a vitello distinguitur, circumquaque superficiem petit, idque quare III, 374, 47 ss.; in piscium ovo non a vitello distinguitur propter paucitatem III, 374, 29 s., cf. 42 ss.; tertio post incubationem die membrana ambitur strias sanguineas habente III, 106,

46 ss.; crescente pullo partim inter superiorem et inferiorem vitelli partem interponitur, partim inferiori supponitur III, 107, 25 ss.; decimo die extremam ovi partem occupat, exiguumque ac viscidum et subluteum est III, 107, 27 ss.; ex eo petitur pulli principium III, 107, 4 s.; ex eo prius fiunt partes superiores III, 402, 14 s.; frigore liquescit igne vero concrescit III, 105, 41 ss.; gelu non concrescit, sed potius liquescit III, 377, 12 ss.; igne subactum solidescit III, 377, 14 s.; hinc ubi per animalium generationem maturatur, crassescit III, 377, 15 s.; igitur contrariam naturam habet vitello III, 377, 4 s.; omne in ambitu colligitur si multa ova simul molli elixentur igne III, 105, 50 ss.; III, 374, 52 ss.; si quis ovum perforet effunditur, vitellus vero remanet IV, 331, 2; cur prius eo vitellus ovorum in assando ruptorum exeat IV, 330, 40 ss.; cur difficulter concoquatur IV, 293, 13 ss.

Albus; non es quia nos te album esse putamus II, 572, 41 s.; quia es, nos te album esse dicentes vera dicimus II, 572, 42 s.; dicitur aliquis quia ejus superficies alba II, 287, 50, cf. II, 288, 9 s.; eum musicum esse dicimus, itemque vice versa, idque quomodo II, 520, 52 ss.; non semper aut plerumque musicus est II, 536, 28 s.; igitur si fiat, per accidens erit II, 536, 29 s.

Albus homo; a nigro homine specie non differt, nec si ei daretur unicum nomen II, 583, 31 s; cur a nigro equo specie differat II, 583, 48 ss.; non est notio hujus alicujus II, 541, 5; ejus explanatio et definitio est, sed non eodem modo quo albi et substantiæ II, 541, 52 s.; ei probatur non esse quidditas II, 540, 43 ss.; album quid est, sed non quidditas albi II, 540, 52; forma cum materie conjuncta est idque quare II, 583, 39; ex oppositione albi ita dicitur II, 613, 31 s., cf. *Album;* eum eundem esse dicunt ac hominem II, 542, 49 s.; probatur non necessario idem esse quod album hominem esse II, 542, 42 ss., cf. II, 543, 34 ss.; esse affectu idem est quod hominem esse, non vero simpliciter II, 543, 49, cf. II, 542, 48 ss.; unum fit præter album et hominem quia eorum particeps fit (secundum Platonicos) II, 620, 29 ss.; non eodem modo e nigro homine fit quo album e nigro II, 562, 22 s.

Albi; quamobrem immodicæ purgationi minus obnoxii sint, IV, 311, 17 ss.; cur magna ex parte oculos cæsios habeant IV, 162, 24 ss.; cujusnam ingenii sint IV, 6, 14 ss.; libidinosi IV, 6, 22; cum rubore conjuncto bonam indolem habent IV, 3, 22 s.; valde ignavi sunt, et ad mulieres referuntur IV, 12, 10 s., cf. 40 s.

Alba animalia; cur interdum ita fiant III, 652, 53 ss.; fere omnia reliquis calidiora sunt et suaviorem habent carnem idque quare III, 425, 50 ss.; facilius cibum concoquunt IV, 329, 35; nigris plerumque imbecilliora III, 653, 8 s.

Albissima; omnium rerum aer et aqua condensata III, 647, 16 s.

Albius; alia re alba necessario albius est II, 412, 17.

Album (*aliorum de eo philosophorum opiniones*): purum non exstare putabant Anaxagoras et Empedocles II, 252, 47; id lævi assimilat Democritus III, 484, 15 s.; quæritur an eodem modo quo id, unum dicant ens Parmenides ac Melissus II, 249, 34; quomodo id albo mixtum causa est, sic etiam ideas putarunt, etsi perperam, Eudoxus aliique II, 483, 5; II, 616, 39 s.; an omne simul non album sit, quæritur a principii contradictionis obtrectatoribus II, 507, 4 s., 16; id e non albo fieri non posse censent (omnes fere physici), nisi id simul non album sit II, 590, 21 ss.

Album; quot modis dicatur, 183, 7, 14, 38, 52; 184, 12, 19; ab albedine denominatur, 15, 28; II, 569, 28 s; ejus definitio, 184, 14; 203, 24; 209, 31; 257, 42; privatio est affirmatione enuntiata II, 309, 33, cf. II, 598, 27; species coloris II, 411, 37; ejus genus, non accidens color, 187, 5; 206, 23; 209, 31; genus esse nequit, quia species non continet, 216, 39; nec nivis, nec cygni genus esse potest, idque quare, 205, 43; 206, 1, 7, 12; pulchri genus esse nequit, nec vice versa, etiamsi ambo magis ac minus recipiant, 217, 46; id est quod rei non albæ adjectum eam albam reddit, 196, 42; nigro adjectum id non necessario totum efficit album, 197, 3; affectus est II, 445, 25; II, 569, 26 s.; II, 636, 28; causa formalis coloris est II, 602, 30; simul res et nomen est, 291, 51; in quo inest, in eo inest color, 214, 34; substantia non est, II, 538, 9; primario sensu dici nequit in corpore esse II, 288, 3 s., cf. 9 ss.; primario sensu in superficie esse dicitur II, 288, 10 s.; erit compositio albedinis et superficiei, si vita compositio animæ et corporis sit II, 563, 39 s.; quatenus album est, principium esse nequit, si subjecto insit II, 628, 25 ss.; præter substantiam cui inest consistere nequit II, 613, 25 s., cf. 28 s.; igitur albo homine notione, sed non substantia prius est II, 613, 26 ss.; ejus definitio non eodem modo se habet atque albi hominis II, 541, 52 s.; ejus notione non continetur notio hominis albi II, 251, 44; ejus notio continetur in hominis albi notione III, 234, 10; si idem significat quod homo omnia unum erunt II, 506, 32 s.; idem esset quod homo, si unum significare idem esset quod de uno prædicari II, 505, 8; accidens est II, 543, 35; quomodo per accidens ad aliquid referri possit II, 527, 40 s.; per accidens quantum est, 8, 25 ss.; II, 525, 46 s.; propter superficiem quantum dicitur, 7, 52; nonnisi per accidens dividi potest II, 325, 18, 20 ss.; per accidens idem habetur quod cygnus, 283, 47; musici accidens esse potest II, 250, 27; II, 533, 30 s.; musicum esse potest et vice versa, quia ambo eidem accidunt, e. gr. homini II, 506, 15 s.; per accidens idem dicitur quod musicum, idque quare II, 522, 2; idem esset ac musicum, si liceret ut termini syllogismi per accidens iidem fierent II, 543, 3 ss.; homini accidit quia albus est, non vero ejus notio eadem quæ albi II, 506, 7 ss.; per accidens hominis vel Calliæ affectus est II, 542, 7 s.; igitur sine notione hominis definiri potest II, 542, 13 s., quia ei accidit ut Diaris vel Cleonis filius sit, sensibilis fit hicce, nec tamen nisi per accidens III, 452, 29 ss.; III, 462, 21 ss., 25 s.; III, 466, 42 s.; ubi id homini assimilamus falli possumus III, 469, 33; alati differentia non est, sed solummodo accidens et alius differentiæ principium III, 225, 12 ss.; ex eo et acuto unicum quid fieri nequit, nisi per accidens III, 490, 28 ss.; omni rei inesse potest, sed non omnia ex eo constare possunt idque quare III, 528, 28 ss.; per accidens movetur III, 436, 39 s.; idque quia corpus cui inest movetur III, 436, 31 s.; igitur locum non habet III, 436, 32 s.; per accidens domus causa esse potest II, 267, 20; causa remota statuæ esse potest II, 265, 15; II, 516, 7; semper idem est II, 70, 18; semper idem erit, sed aliud in alio, si omnia quæ in eodem primo receptaculo sunt, inter se comparari possint II, 339, 46 s.; si quid modo hujusmodi est, modo non est, maximum tempus determinandum est per quod hujusmodi esse et non esse possit II, 385, 52; dicentes id nec album nec nigrum esse falsa dicemus, idque quare II, 591, 44 s.; propter syllogismum non est, si quum illa sint, necesse est hoc esse, hoc autem album sit, 282, 24; etiamsi contineatur in *non album*, tamen non idem significat, 305, 25; tempus non significat, 473, 23; ejus sensus si cum ejus opinione connectatur, exinde non oritur imaginatio III, 466, 17 s; nec si ejus sensus cum boni opinione complectatur III, 466, 18 s.; si quis id non album esse dicat, non album componit III, 469, 3 s.; ejus ratione comparari possunt plus et minus in colore II, 339, 52 ss.; alii rei admisceri nequit quia perstat II, 452, 54; II, 452, 2, cf. II, 452, 15; si colores separari possent exstaret aliquod quod aliud non esset quam uniuscujusque rei albor et tamen subjecto non inesset II, 253, 40; quæritur an aliud judicandum sit quia in alio aliud vel quia omnino aliud II, 340, 24 s.; utrum aliquid sit an nigrum, quærimus II, 579, 24; item utrum illud, an non album II, 579, 25; non vero, utrum illud an homo, nisi ex suppositione II, 579, 25 s.; quo modo opponitur albis, sic unum multis II, 580, 41; cui vehementer inest et cui parcius, ea similia esse dicuntur, idque quare II, 577, 18 s; si quid factum esse non licet, hujus modi fieri non potest II, 376, 22; diuturnum non magis album est quam id quod per unum diem II, 4, 41; II, 190, 48; æquale vel inæquale non dicitur, sed simile, 9, 20; ei forsan respondet rectum et æquale et impar II, 687, 53; rogante aliquo an sit, si alter respondeat non esse nihil aliud negavit quam id esse II, 513, 17 ss.; hocce quod nunc videmus, memoriæ subjectum esse nequit III, 494, 14 s.; si ab hocce quod unum est, in hocce nigrum quod unum est, motus fiat, motus hicce numero unus est II, 334, 9 s.; si in universum ab eo in nigrum, motus specie unus est II, 334, 15; movetur homo, ubi ex eo in nigrum transit II, 309, 48; II, 598, 39 s.; ita non solum appellamus aliquid quando totum hujusmodi est, sed quando pleræque ejus partes aut præcipuæ II, 331, 9 ss.; quæritur utrum tale an nigrum dici debeat quod pro dimidia parte album, pro altera nigrum est, 230, 22; numeri aut monades non sunt II, 631, 34; II, 636, 28; igitur dyas indeterminata vel magnum et parvum causa non est cur multa vel duo sint II, 631, 32 ss.; si ejus idea tetras sit, dyas vero hominis idea, ejus pars homo erit II, 623, 36 ss.; si sola esse ponantur, tamen multa erunt, non unum, idque cum continuitate, tum specie II, 251, 6; eo modo se habere rem accedentem in somniis dicimus III, 507, 12 s, 16; id quod opinione sine sensu affirmari nequit III, 507, 13 s.; videri nequit nisi quantitatem habeat III, 488, 8 s.; id interdum lactis opinione reminiscimur, ejus vero ope aerem III, 497, 42 s.; circa id quatenus salubre sit, occupatur medicina, quatenus homo est, hominis scientia II, 614, 6 ss.

Album (*quo modo fiat vel intereat*); non fit II, 562, 19; ejus generatio est mutatio e non albo in album II, 309, 5; si quid fit ex alia conditione, id non motus, sed mutatio est II, 315, 24 s.; fit e non albo quod potentia album est II, 631, 26 s.; potentia transit in album actu II, 600, 43; non eodem modo e nigro fit quo albus homo e nigro homine II, 562, 22 s.; fieri poterit, ut non ex non albo fiat, si inter contradictoria exstet medium aliquod II, 513, 1; non fit e musico, nisi albo aut nigro per accidens contingeret esse musico II, 254, 19; fit e non albo, idque vel e nigro vel ex intermedio 254, 21; ex eo fit nigrum III, 675, 43; non interit in musicum, nisi per accidens, sed in nigrum vel intermedium II, 254, 26; ubi factum non erit, vel ubi interiit, erit, vel simul non album erit, nisi punctum divisionis motus ultimæ parti rei quæ movetur tribuas II, 361, 12; si e non albo ad id fiat mutatio, perperam perhibetur id quod mutatur in neutro extremorum esse, itaque nec album nec non album esse II, 331, 5 ss.; simul interiisset et factum esset album itemque factum esset non album, si alteratio in album continua esse posset cum alteratione ex albo II, 362, 10 s.

Album (*quatenus sensibile sit*); sensibile est, III, 464, 6; III, 618, 44 ss.; alio modo sensum movet ac dulce III, 464, 25 ss.; igitur sensu (scilicet communi) cum dulci comparari debet III, 464, 5 s.; III, 492, 27 ss.; III, 502, 21 s.; quo modo ab eo differat dulce, discernit sensus communis III, 464, 8 ss.; III, 502, 21 s.; probatur id quod a dulci discernitur, unicum quid esse debere III, 464, 8 ss., cf. III, 470, 3, 6; III, 492, 29 ss.; quodsi verum non esset, etiam a dulci discerni potuisset, si tu dulce ego vero album percepissem III, 464, 10 ss.; probatur individuo tempore a dulci discerni III, 464, 16 ss.; multo minus simul cum dulci percipi posse videtur quam sensibilia ad unicum sensum pertinentia III, 491, 2; id eodem modo dijudicare videtur visus quo gustus dulce III, 491, 9 s.; igitur dulci pro portione respondet III, 491, 26; magis specie a dulci differt quam a nigro III, 491, 27 s.; quod est simul dulce esse potest et multas alias qualitates habere III, 492, 37 s.; eodem redit utrum roges quidnam id a nigro discernat, an quidnam dulce a calido III, 470, 8 s.; igitur sensu communi a nigro discernitur, *ibid.*; si quid sit eadem proportione quo aliud calidum, pro portione comparabilia sunt II, 460, 20; quod lippis videtur revera non est II, 118, 52.

Album esse; non est quidditas superficiei II, 540, 32 s.; idem erit quod læve esse, si superficiem albam esse, idem sit quod superficiem lævem esse II, 540, 37 s.; si id definiens aliquis albi hominis explanationem afferat, non secundum se explanat II, 540, 49 ss.

Album et nigrum; cum de voce tum de colore dicitur, 180, 41; 182, 12; in voce discernitur auditu, in colore visu, 181, 49; ea idem sensus dijudicare videtur III, 491, 5 s.; sed non eodem modo III, 491, 8; nec idem qui dulce et amarum III, 491, 7; ea sine visu exstare non putabant naturæ scrutatores antiqui III, 463, 31 ss; idque quatenus recte III, 463, 34 ss.; contraria sunt aliis posteriora, 15, 49; II, 255, 32; II, 582, 4 s.; II, 584, 13 s.; præcipuum contrariorum par est quæ respicit visus III, 458, 48; III, 464, 1 s.; III, 484, 23; III, 488, 25; iis priora et prius contraria sunt discretivum et concretivum, idque quare II, 582, 4 ss., cf. 16; in categoria τοῦ quale sibi respondent quomodo privatio et forma in categoria substantiæ II, 273, 41; II, 594, 39; res quibus insunt non necessario specie differunt II, 584, 10; universalibus simul inesse possunt II, 584, 10 ss.; singularibus simul inesse possunt, ambo, sed non eodem tempore II, 584, 12 s.; cum ipsa tum eorum affectus alterationes vocantur II, 529, 20 ss.; elementorum differentiæ vel affectus sunt II, 433, 21; quod ea percepturum est, neutrum eorum actu, utrumque vero potentia esse debet III, 460, 30 ss.; in corpore naturaliter fiunt, 18, 12; 21, 28; inter ea sunt media et quænam, 18, 24; 19, 26; in se invicem transire possunt, 20, 3; non necessario semper alterutrum eorum adest, 21, 18; eorum eadem scientia, 181, 13; iis alatum dividere non licet III, 225, 11 ss.; ex iis reliqui colores fiunt II, 576, 15 s.; eorum mixtione consistunt colores omnes III, 483, 37 s.; inter ea medium tenent purpureum, puniceum, porraceum et cæruleum III, 483, 50 s.

Albus color; discretivus est II, 582, 4.; ei accenseri potest dimidia pars colorum intermediorum III, 491, 16; non rite definitur color igni permixtus, 251, 19; simplicium colorum alter est, idque quare III, 458, 33 s., 48; multas differentias habet III, 645, 41; cum nigro permixtus fusci speciem præbet III, 644, 22 s.;

postquam eum diu intuitu fuimus, omnia videntur alba in quæ oculos convertimus II, 508, 41 s.; nocet visui IV, 275, 48; ipsi oculo impositus sensum non movet III, 460, 11, cf. III, 453, 39 s.; idem est in corporum superficie, quod in pellucido lumen III, 480, 32 s.; is et pellucidum, quando rarum fuerit, colore aereum apparet III, 647, 3 ss.; quare in eum mutentur et pili et pennæ et coria III, 651, 42 s.; quomodo nigro opponatur, 17, 44; simul substantia et actu nigrum esse nequit III, 464, 34; ex nigro fieri non potest, si elementa non in se invicem transeant II, 433, 26 s.; ejus privatio nigrum est II, 576, 16; igitur reliquorum colorum unum est principium II, 576, 14 s., 19 s.; ubi in nigrum mutatur, primum in fuscum transit II, 322, 29; primum per fuscum et puniceum transire debet II, 581, 32 s.; si cum eo comparatur, nigrum est fuscum II, 308, 43, cf. II, 315, 32; in nigro multos ac varios gignit colores III, 558, 13, cf. *Colores*.

Album et nigrum; inter ea in voce intermedium, 182, 12, 18; vel nihil, vel τὸ σομφόν, 182, 13, 19.

Album, nigrum; contrarietas quam Alcmæon rerum humanarum principiis adnumerat II, 476, 7.

Album quadantenus (τὸ πῇ λευκόν); ejus negatio quadantenus non album, 282, 38.

Album simpliciter; ejus negatio simpliciter non album, 282, 39.

Album oculi; quidnam III, 9, 6; omnibus fere idem est III, 9, 21 s.; apud animalia sanguine prædita pingue est, idque quare III, 478, 42 ss.; semiapertum est apud pisces dormientes atque ita capiuntur III, 74, 19 s.

Alcæus poeta; cum Antimenide exsules Mitylenæos ducebat adversus Pittacum æsymnetam, 537, 49; quomodo Sappho allocutus sit, 330, 40.

Alcæus; citatur e *carmine scolio* (37ª Bergk.), 537, 52.

Alcedo (ἀλκυών); aves sunt fissipedes circa mare degentes III, 151, 53 s.; III, 152, s.; omnium avium rarissime in conspectum venit III, 82, 6; nonnisi circa brumam et Vergiliarum occasum apparet III, 82, 7 s; passere non multo major est III, 183, 32 ss.; admodum variegatum colorem habet III, 183, 33 ss.; idque et alis et collo et toto corpore III, 183, 34 s., cf. 12 s.; ejus alæ superiori parte eundem colorem referunt ac meropis III, 183, 12 s.; quomodo se habeat ejus rostrum III, 183, 36 s.; qualem nidum construat III, 183, 37 ss., cf. *Nidus*; piscibus vescitur III, 184, 2; quot ova pariat III, 184, 3; per totam vitam concipit a quarto inde ætatis mense III, 184, 4; fluvios subit III, 184, 2 s; circa brumam parit III, 81, 34 s.; septenis diebus nidum ædificare, septenis alteris pullos parere et educare dicitur III, 81, 44 ss.; ei nomen debent alcedonii dies III, 81, 35 ss.; earum duo genera vocalis et muta III, 151, 54 s.; utrumque genus dorsum cæruleum habet III, 152, 2 s.; eam depinxit Stesichorus navigia in portu circumvolitantem et illico rursus evolantem III, 82, 8 ss.; picta secundum Simonidem III, 81, 41.

Alcedo muta; vocali major est III, 152, 2.

Alcedo vocalis; arundinibus insidet III, 152, 1.

Alcedonii dies; III, 81, 35 ss; unde nomen petierint III, 81, 34 s.; Simonidis de iis testimonium III, 81; 39 ss.; eos, teste Simonide, mortales vocant tempestatem ventos oblitam III, 81, 40; in Siculo mari fere semper fiunt III, 81, 49; in nostra autem regione non semper III, 81, 47 s.; fiunt ubi Vergiliarum occasum aquilonium bruma austrina excipit III, 81, 43 s.

Alceste; propter conjugis malam fortumam gloriam sibi peperit fr. 154, a.

Alcibiades; quæ fecerit aut quæ passus sit singularia sunt. 464, 15; propter magnanimitatem bellum intulit, 167, 2, 4; quonam loco mortuus sit III, 131, 11; ejus progenies degeneravit, 366, 23; ejus corpus pulcherrimum fœdissimum videretur si Lynceis oculis introspiceretur fr. 43, b; 44, a.

Alcidamas (Elaita, orator); epithetis non tanquam cibo usus est, 389, 11; quibusnam metaphoris oratori incongruentibus usus sit, 389, 43 (cf. Orator. Fragm. Müll. II, p. 318, fr. 10); item nominibus compositis, 388, 44; secundum eum sapientes honorantur ab omnibus, 377, 25 (cf. ib. p. 317, fr. 5).

Citatur in *Messeniaco*, 375, 23 (cf. ib. p. 316, fr. 2); in eo de lege communi verba fecit, 340, 36 (cf. ib. fr. 1).

Alcimachus; narrat secundum Celtarum opinionem equas facilius concipere mulos IV, 324, 32 s.

Alcimenes, Sybarita; vestis illius opulentissima IV, 90, 32 ss.; ipsius in illa effigies erat IV, 91, 1 s.

Alcinous; Nausicaæ pater fr. 261, b; ejus apologus apud Penelopen in sexaginta versus contrahitur, 406, 3.

Alcinoi apologus (i. e Odyss. ι—μ); citatur 406, 3; 469, 51.

Alcmæon; de eo tragœdias facere solent poetæ recentiores, 467, 3; quæ eum apud Euripidem matrem occidere cogunt ridicula sunt II, 25, 1; in fabula Eriphylam occidisse traditur 468, 1; apud Astydamantem in ipsa tragœdia horrendum facinus perpetrat, ac post facinus cognationem agnoscit, 468, 10.

Alcmæon; Astydamantis citatur, 468, 11.

Alcmæon; Theodectis citatur, 376, 2.

Alcmæon; Crotoniates II, 475, 52; III, 376, 9 ss.; ejus ætas II, 476, 8; non constat utrum placita sua Pythagoreis debuerit, an hi illi II, 476, 1 ss.; plerasque res humanas duo esse dixit II, 476, 5; id est contrarietates numero indeterminatas pro principiis habuit II, 476, 5 ss.; ab eo discere licet contrarietates rerum principia esse II, 476, 10 s.; animam immortalem censet quia æque ac reliquæ res divinæ ac immortales semper movetur III, 435, 25 ss.; igitur simili modo de anima sentire videtur ac Heraclitus III, 435, 24 s.; homines idcirco mori perhibet, quod initio fini connectere non possint IV, 203, 13 s.; perperam lacti comparat albumen ovorum III, 376, 9 sq.; idque quare III, 376, 12; pilos pubis floribus plantarum comparavit III, 134, 30 s.; perperam capras per aures respirare putabat III, 9, 35 s.

Alcmæon; Bacchas docuit fr. 305, b.

Alcyon; v. *Alcedo*.

Alcman poeta; morbo pediculari mortuus est III, 101, 14.

Alea; ejus ludus jucundus, 336, 31; ejus jactu alii prospero, alii improspero successu utuntur II, 239, 1, 37.

Aleatores; dei vel boni genii tutelæ prosperum successum tribuunt II, 239, 2, 5.

Alopeconnesus; circa eam inprimis inveniuntur amiæ III, 153, 26.

Aletafur (σμηρίον vers. gr.); arbor ita dicta IV, 42, 48.

Aletus; mons fr. 213, b.

Aleuadæ; eorum imperium Larissæ quomodo eversum sit, 572, 34.

Aleuas; rufus cognomine fr. 258, a; sub eo Thessalia in quattuor partes divisa est fr. 258, a, b; quot milites singulis Thessaliæ urbibus imperaverit, *ibid.*

Alexamenes; Teius sive Styreus primus dialogos conscripsit fr. 24, a.

Alexander; Priami filius, 402, 35; injuriam non fecit, si nec Theseus, 376, 21; item, si nec Tyndaridæ, 376, 22; jure interfecit Achillem, si Hector jure Patroclum, 376, 23; eum deæ prætulerunt, 324, 37; 377, 53; cur cum poeta tam miserum finxerit fr. 134, b; ejus epitaphium fr. 318, a; referendus est ad viros qui nec bene audiunt nec improbi sunt, sed quorum virtutes latent, 402, 34; aptus, est qui laudetur in prœmio orationis demonstrativæ, 402, 34; enthymemate apparenti e consequente magnanimus dicitur, quia contempta hominum multitudine in Ida solus degit, 382, 3; enthymemate apparenti per omissionem Helenam jure abduxisse dicitur, 382, 19.

Alexander; Pherarum in Thessalia tyrannus fr. 48, a.

Alexander Molossus; a Tarentinis ad bellum contra barbaros advocatus est fr. p. 300, a.

Alexander rex; quomodo pecuniam ei confecerit Antimenes Rhodius, 649, 47 ss.; Cleomeni mandavit, ut urbem ad Pharum exstrueret, 649, 8; ad eum scriptus est liber *de Mundo* III, 627, 1; item *Epistolæ* fr. 331, a; ab eo rogatus *de Regno* sive *de ducendis coloniis* scripsit Aristoteles fr. 61, a; eum quomodo idem se Græcis atque barbaris præbere jusserit fr. 60, a; præstantissimus imperator appellatur III, 627, 34 s.; non multum sibi tribuere debet ob imperium in tot homines fr. 326, b; ei nullus par fr. 325, b; ejus virtutes et vitia fr. 319, 6; quidnam illi Anaxarchus physicus responderit fr. 337, a.

Alexander; oratio oratoris anonymi citatur, 377, 2.

Alexandria; ejus conditor Cleomenes, 648, 48; 649, 9.

Alexis; filius Elei fr. 312, b.

Alexis (poeta comicus); ejus dictum, fr. 337, a.

Alga (?) (θίς *corruptum esse videtur quum nomen plantæ desideretur*); nigra prope terram nascitur III, 158, 7 s.; reliqua agrestibus plantis similis est III, 158, 8.

Alga (φῦκος); purpurarum testis innascitur III, 165, 13 s.; ea conditæ myrti IV, 220, 12 s.; desiccat utpote salsa IV, 220, 19; iis aluntur pisces nonnulli III, 163, 51; III, 191, 7; in locis iis scatentibus fere omnes pisces pinguescunt, idque quare III, 163, 49 ss.; pro iis pisciculi habent radiolos quorum ope a nonnullis majoribus piscibus capiuntur III, 191, 7; iis vescuntur crustata III, 148, 18; item mulli III, 148, 53 s.; item scarus et melanurus III, 149, 2 s.; item salpa III, 149, 3; item mugil III, 149, 10; fucula et gobius et saxatiles pisces III, 149, 32 ss.; amia et thynna et lupus III, 149, 38 s.

Alibilia; tactilibus accensenda sunt III, 487, 28; eorum affectus est odorabile III, 487, 27 s.

Alica (ὁ χόνδρος); cur plus aquæ recipiat quam triticum IV, 225, 19 ss.; e tritico confecta IV, 225, 20; calorem continet IV, 225, 24; ejus granum nutrit sed difficulter subigitur IV, 292, 9 s.; ideo comeditur aceto mulso tritum IV, 292, 11.

Alicubi (ποῦ); semper definitum quid significat II, 281, 19; aliquid est, et præterea aliud quid extra id esse debet II, 291, 22; idem est quod in loco II, 281, 15, 19; II, 597, 26 s.; argumentorum loci ex eo petendi 197, 54, v. *Simpliciter*.

Alicubi potentia (τὸ ποῦ δυνάμει); mobile naturaliter est ubi hanc potentiam per se non per accidens habet II, 349, 7 ss.

Alicui; ei opponitur revera *nulli*, 107, 45; 109, 7; secundum dictionem tantum alicui non, 107, 47.

Alicujus gratia (ἐκείνου ἕνεκα) quæ fiunt; si sint, etiam erit id cujus gratia fiunt, 369, 34; si facta sint, etiam factum fuerit id cujus gratia fiunt, 369, 19.

Aliena (τἀλλότρια); ea sibi vindicare pudori est, 356, 7; iis nemo eandem curam adhibet ac propriis, 638, 16.

Alieni (ὀθνεῖοι); non eodem modo tractandi sunt ac familiares II, 49, 1.

Alimentum; ejus natura tantummodo delineata est in l. *de Anima* III, 450, 36; amplius de eo dissereretur in l. *de Alimento* III 450, 37 s; de eo amplius fiet sermo in ll. *de Generatione* (*et Alimento*) III, 483, 27 s., de eo atque de ratione qua eo aluntur partes sermo fiet, ubi *de Generatione* dissereretur III, 235, 15 ss.; liber *de Alimento* præterea citatur vel citari videtur III, 357, 41; III, 364, 25 s.; III, 450, 37 s.; III, 504, 17; III, 506, 37 s.; III, 525, 1 s.; III, 614, 8, cf. fr. 167, b.

Alimentum (*quidnam*); nisi sciamus quidnam sit, sciri nequit quidnam sit ali et quidnam anima vegetativa III, 448, 25 s.; igitur de eo primum loqui debet quicunque de anima disserere velit III, 448, 32 s.; id capere debet quodcunque augetur III, 234, 22; ita vocatur id cujus accessione fit accretio II, 442, 50; II, 443, 38 s.; idem quod contrarium II, 443, 39; contrarium contrario esse dicitur II, 356, 32 s.; mutatur in formam rei quæ augetur II, 443, 39 s.; idem quod incrementum est, sed essentia aliud II, 444, 11 s.; quomodo ejus notio ab incrementum facientis notione differat II, 444, 6 ss.; III, 450, 16 ss.; sine eo incrementum fieri status et decrementum nequit III, 474, 4; materies est III, 236, 8; ad materiem pertinet II, 463, 8 s.; potentia id esse debet in quod convertitur II, 443, 44; id quod antea actu erat interire debet antequam transeat in rem quæ augetur II, 443, 45 s.; ejus attractio animæ vegetativæ munus est III, 351, 33 s.; igitur antequam ad se attrahant, animam hanc potentia tantummodo, non actu possident concepta III, 351, 30 ss.; animam vegetativam ad operandum excitat III, 450, 24 s.; igitur sine eo nequit esse hæc anima III, 450, 25; vocatur forma sine materie, quasi potentia materie carens in materie II, 444, 14 s.; si ei accedit quædam materies, potentia materia carens, quibus hoc accidit ii increscunt II, 444, 16 s.; si non amplius agere possit, deminutio fit quanti, sed forma perstat II, 444, 18 ss.; quæritur cur non majus fiat eodem modo ac res quæ accrescit II, 442, 50; non majus fit, quia ejus substantia interit II, 442, 53; interdum tamen majus fit, scilicet ubi in flatus mutatur II, 443, 9 s.; sed tunc corruptum est, nec vis movens ei inest II, 443, 10 s.; plus affluit e majori quam e minori copia III, 429, 49 ss; omne extrinsecus venire censetur III, 357, 32 ss.; res præter naturam est quæ in corpore invenitur III, 334, 6 ss.; res est adventitia, ideoque ei non accensendum est semen III, 334, 17 ss.; ex eodem fit unaquæque pars e quo incrementum capit III, 395, 45 s.; omnibus idem est ac id ex quo fiunt II, 463, 4; omnibus multiplex est II, 463, 5; probat igitur corpora composita ex omnibus elementis constare II, 463, 3; perfectorum animalium ex eadem materie fit unde primitus generantur III, 412, 26 ss; ejus causa parentes II, 100, 11; II, 101, 25; animalia quæ ovum aut vermem edunt simul pariunt, quantum sufficit donec sibi ipsi victum parare queat, 489, 27; animalia vivipara aliquamdiu natorum in gratiam id intra se habent, 489, 30; eo quod intra corpus continetur incrementum capiunt animalia in lucem edita III, 357, 40; substantiam servat III, 450, 19; tamdiu est, quamdiu nutritio fit III, 450, 19 s.; efficit generationem non ejus quod nutritur, sed talis qualis est id quod nutritur idque quare III, 450, 20 ss.; e quo id aliquid recipit, ex eo etiam probabile est id constitisse II, 230, 43 s.; id corpori misceri non dicimus II, 451, 50 s.; ubi nihil id impedit, confestim movetur II, 428, 15 ss.; ubi motu agitatur, inde sumi potest III, 292, 35 ss.; eo fit nutritio tanquam re quæ movet et movetur III, 450, 25, 33; eo quod corpus est constare putant inanis assertores id revera exstare II, 293, 1; non se habet quo modo caro, nec tactu sensum movet III, 235, 10 s.; ejus sensus tactus est III, 447, 29; corpus tactile est III, 474, 33 s.; ejus quasi condimentum sapor est III, 447, 36; nihil ad id conferunt color et sonus et odor III, 447, 32 s.; III, 474, 34 s.; ejus qualitates tactiles accretionem et deminutionem efficiunt, gustabiles vero alunt III, 483, 21 s.; id spectat gustus III, 474, 33, 37; ejus gratia exstat gustus III, 251, 17 s.; id spectans molestum ac jucundum discernit gustus III 476, 39 ss.; ex eodem diversi sapores fiunt III, 482, 31 s.; ei admiscendum acidum et salsum ad retrahendam dulcedinis facultatem altricem nimiam III, 483, 35 ss.; reliqui vero sapores condimenti loco III, 483, 33 ss.; naturæ munus est ut id præbeat ei quod procreatum est, 492, 28; id præbere debet natura sive terra, sive mare, sive aliud quid, 492, 9; ejus multa sunt genera, 488, 44; omnium ex sicco et humido petitur III, 234, 23 s.; humidum est II, 472, 25; III, 336, 12; aqua et terra constat III, 262, 28; igitur crassescit maturescens III, 262, 27; animalium ac plantarum sive terra, sive aqua, sive res ex iis factæ sunt III, 390, 41 s.; semper compositum aliquid esse debet, idque quare III, 483, 20; III, 487, 38; item corpulentum III, 487, 42; quatenus crudo assimilandum sit III, 504, 49 s.; fructuum nondum digesto comparatur menstrua purgatio III, 339, 20 ss.; puro si admisceatur hujusmodi alimentum nutrire valet III, 339, 23 ss.; qui ea suppeditat cum eo qui suppeditat, non necessarium est vitam degere II, 234, 11; quæritur an cura et possessio quæ id respicit ad rem pecuniariam sit referenda, 488, 43.

Alimentum (*quænam eo indigeant*); anima prædita respicit, idque non per accidens III, 450, 15 s.; sine eo vivi non potest, 488, 46; ex suppositione necessarium est III, 222, 34 ss.; id appetunt omnia animalia, idque quare III, 251, 20 ss.; ejus desiderium quid sit IV, 226, 40 s.; eo, ut sint, indigent omnia animalia III, 544, 35 s.; sine eo nec esse nec crescere possunt animalia III, 243, 17 s.; quare iis necessarium sit II, 518, 2 ss.; simulac eo indiget animal, revera est animal III, 357, 8 s.; si id non recipiant animalia pereunt et se ipsa consumunt, idque quare III, 530, 18 ss.; sine eo sensum habere nequeunt animalia III, 504, 8 s.; animalibus proprium est ut id sibi quærant III, 281, 49 ss.; id e longinquo sibi quærunt animalia gressilia sensibus quæ intermedii ope percipiunt III, 477, 3 s.; circa ea versatur altera negotiorum pars quibus animalia operam dant III, 146, 11, v. *Annona*.

Alimentum (*de partibus ei dicatis*); id foris capere debent animalia III, 276, 34 s.; ingestum recipi, exsuctum vero emitti debet III, 270, 40 s.; ingesti vel nondum cocti nec idem locus est nec idem tempus ac excrementi III, 270, 41 s.; 43 s., cf. III, 273, 14 ss , 21; locus esse debet in quo immutatur III, 270, 43, cf. III, 272, 52 ss.; III, 273, 17; ei obversum est supra III, 307, 16; ejus per corpus distributione apud animalia et plantas determinatur supra III, 305, 40 ss., cf. 48 ss.; partem qua ingreditur apud viva vocamus supra III, 532, 29 s.; partes quibus capitur et recipitur omnibus animalibus communes sunt III, 4, 42; earum apud ea differentiæ III, 4, 43 s.; partem qua arripitur pleraque animalia habent III, 4, 46 s.; partes hæ maxime necessariæ sunt III, 5, 14 s.; post lactis usum opus est instrumentis ad id elaborandum III, 429, 33 s.; ejus elaboratio pluribus partibus demandata est III, 234, 28; partes ejus elaborationi dicatæ muneribus suis se invicem excipiunt III, 395, 29 s.; ei assumendo inservit os, cum apud pulmone prædita tum apud eo carentia III, 544, 40; eadem parte qua emittitur recipi non solet III, 540, 49; ejus elaboratio ori competit III, 5, 26 s.; III, 288, 46 s., cf. 50; præstat si id attrahere valeat linguæ similis pars III, 284, 30 s.; ejus elaborationi inserviunt dentes III, 242, 47 ss.; III, 252, 3 ss., 20 s., cf. III, 429, 13 s.; homini dentes ad id conficiendum probe facti sunt III, 252, 10 s; in ore lævigatur III, 257, 13 s.; per gulam in ventriculum penetrat III, 256, 13 s.; III, 545, 2 s.; eo intrante gula distenditur III, 256, 26 s.; nihil in id efficit gula III, 256, 16 s.; igitur ejus causa non exstat III, 256, 15 s.; si quæ ejus pars in arteriam delabatur, suffocationem, dolorem et tussim excitat III, 256, 35 ss.; si dum assumitur respiret aliquis superveniunt suffocatio et tussis III, 257, 9 ss.; nunquam id assumentes respiramus III, 544, 48 s.; eo in pulmonem descendente suffocamur III, 544, 49 s.; quomodo ligula impediat quominus in arteriam delabatur III, 257, 6 ss.; apud animalia ligula carentia ejus in arteriam introitus impedit ipsius arteriæ et gutturis apertio et contractio III, 257, 4 s., 20 ss ; id concoquit ventriculus III, 382, 9, cf. III, 75, 22 s.; III, 381, 42 s., prope septum transversum concoquitur III, 324, 47; ejus receptaculum infra est III, 268, 37; igitur septum transversum impedit, ne ejus vapore turbetur anima sentiens III, 268, 29 ss.; ei dicatæ sunt partes inferiores corporis III, 411, 40 ss.; igitur ejus suppetias intra se habentia locum mutant animalia gressilia III, 411, 41 ss.; cuique receptaculum est III, 234, 54 s.; ejus apud animalia receptaculum est, unde id attrahit corpus III, 487, 44 s.; utilis receptaculum est venter superior III, 335, 8; sicci residui vero venter inferior III, 335, 6 s.; liquidi vesica III, 335, 7; sicco et humido plenus est ventriculus III, 276, 14; in tenui intestino immutatur, nec amplius recens est, nec jam stercus III, 278, 17 s.

Alimentum (*de ejus elaboratione*); necessario mutatur et concoquitur III, 450, 1, 34; aliquid patitur ab eo quod nutritur, sed non vice versa III, 450, 3 s.; ejus elaboratio et coctio caloris vi efficitur III, 234, 24 s.; IV, 297, 46; id cito concoquit et multo indiget calidum III, 283, 3 s.; pauco vero contentum est frigidum III, 283, 4; per spiritus motum calefieri censent III, 664, 5 s.; hic motus ratiocinationi tantummodo patet III, 665, 31 s.; a respiratione pendere videri possit III, 665, 36 s.; ejus in minutas partes divisio faciliorem reddit calidi operationem III, 234, 32 s.; ejus in ore fit prima elaboratio, si divisione opus habeat III, 234, 29 ss.; III, 534, 15 s.; oris elaboratio id ventriculo tradit III, 234, 29 ss.; III, 534, 16; ejus in ventre superiori et inferiori elaboratio cum calore naturali fit III, 234, 34 s ; ejus officinam refrigerat atra bilis III, 506, 32 s.; ejus concoctionem adjuvant jecur et lien, idque quare III, 264, 52 s.; ejus concoctioni favet omentum III, 276, 21; ejus elaborationi finem imponit cor III, 534, 17; quæ circa id operantur reliquæ partes, eorum gratia fiunt quæ cor facit III, 534, 20 s.; incalescens in ventriculo intumescit III, 292, 43 ss.; quomodo e ventriculo hauriatur, exponetur ubi de generatione sermo fit III, 261, 38 s.; ex eo quod foris capitur fit ultimum alimentum III, 276, 35 ss.; per venas ac meatus in unaquaque parte obviis transsudat, idque quomodo et quando III, 361, 32 ss.; attrahitur venis et arteriis ad intestinum et ad ventriculum pertinentibus, e venis in carnem transmittitur III, 667, 12 ss.; aliquid esse debet cujus ope a ventre ad venas progreditur, scilicet mesenterium III, 276, 48 ss., 43 s.; e quali fiant partes nobilissimæ III, 363, 54 ss.; e quali necessariæ quæ aliarum partium causa exstant III, 364, 2 s.; id omnes partes caloris naturalis ope concoquunt III, 423, 19;

III, 535, 8 s.; si id concoquere nequeat, interit animal ac morbus fit vel mutilatio III, 423, 20 s. .

Alimentum (*de ejus utilitate et de motu quem impertit*); ex eo gignitur et vivit calidum II, 472, 25 s.; ejus pars dulcis et potabilis attracta a calore innato in carnem reliquamque partium compagem abit III, 577, 17 ss.; ejus pars in carnes distribuitur, alia vero in bilem aliaque in membra subtilia IV, 304, 42 s.; idem est partibus superioribus et inferioribus III, 402, 17; id e ventriculo et intestinis capit totum corpus ope venarum III, 234, 39 ss.; III, 276, 42 s.; idque ut insequentis coctionis finem attingat III, 234, 48; multum continetur in latiori parte maxillæ III, 430, 16; omne proprio incremento impendit maxillæ pars anterior et tenuis III, 430, 18 s.; apud magna animalia in corporis incrementum impenditur III, 335, 25 s.; III, 403, 50 s.; propter ejus confectionem fere omnia cornigera magna sunt III, 272, 40 ss.; ab ejus ubertate pendet pinguedo III, 236, 16 s.; III, 335, 50 s.; ejus redundantia sterilitatis causa esse potest III, 367, 18 s.; causa est nonnullorum motuum quibus moventur animalia dum quiescunt, nec se ipsa movent II, 355, 24; ubi coquitur obdormiscunt animalia II, 355, 24; ubi discernitur expergiscuntur et se ipsa movent II, 355, 25; III 505, 42 s.; eo assumpto inprimis obtinet somnus, idque qualis et quare III, 504, 37 s., 47; III, 505, 41 s.; III, 506, 38 ss.; eo assumpto obdormiscentibus non fiunt somnia, idque quare III, 510, 37 ss.; motu ab ejus calore exeunte eliduntur motus qui somniis ansam dant III, 510, 39 s., 45 ss.; humore ab eo profecto cor tumefaciente oritur ejus pulsus III, 550, 11 ss.

Alimentum (*de ejus residuo et excremento*): omni ejus e quo gignitur reliquiæ sunt, 492, 29; ejus reliquiæ residuum (περίττωμα) vocantur III, 334, 10; ejus quod immutatur residuum est semen III, 351, 50; ejus ultimum residuum est semen III, 396, 28 s.; ejus scopo destituitur ubi semen emittitur III, 335, 14 s.; apud fœcunda in semen convertitur III, 372, 23, cf. 28 s.; ex eo apud animalia generantia calor condit residuum seminale III, 390, 35 ss., 43 s.; si quid est ei residui, id quædam animalia in dentes, alia vero in cornua elocant IV, 172, 50 s.; membrorum in residuum seminale impenditur cum apud gallinas, tum apud homines quorum crura gracilia sunt III, 372, 5 s.; item apud sues, idque quare III, 409, 1 ss.; apud gallinas Adrianicas proli generandæ impenditur III, 371, 48, s.; omni excrementum est III, 663, 20 s., cf. III, 654, 21 ss.; idque sive intus sive foris III, 487, 39 s.; ei contrarium est excrementum III, 275, 28; ubi de eo disseritur etiam de excrementis sermo fiet III, 239, 52 s.; concoctum omnium rerum dulcissima est III, 411, 25 s.; igitur eo dempto, quod restat necessario salsum et male sapidum est III, 411, 26 s.; III, 577, 14 ss.

Alimentum (*ejus differentiæ*); non omne eadem facilitate concoquitur III, 262, 33; igitur et copia et qualitate redundare potest III, 262, 32; ejus redundantia vetat quominus calor venarum sanguinem coquat III, 262, 28 ss.; cum siccum, tum humidum sæpe morbidum est, etiamsi jucundum sit III, 486, 17 s.; odore per se jucundo præditum semper utile est, utcunque se habeant homines III, 486, 18 s.; ejus bonitas inprimis pendet ab aeris ambientis temperamento et ab aquæ rerumque quæ adsumuntur qualitate III, 297, 42 ss.; differunt pro materie e qua unumquodque animal consistit III, 146, 13 s., cf III, 147, 34 ss.; quænam difficulter transeant III, 312, 17 s.; alia lac resiccant, alia ejus copiam augent, idque quænam III, 54, 39 ss., cf. 26 s., et *Pabulum;* quædam non prægnantibus aliquantulum lactis præbent III, 53, 34; quædam augent vel deminuunt copiam humoris quem per coitum excernunt mulieres quædam, idque quænam III, 137, 18 ss.; III, 338, 48 ss.; cur post id cum siccum tum humidum eructemus IV, 296, 17; in Ægypto abundat III, 172, 49 s.

Alimentum (*animalium circa id differentiæ*); secundum id differunt animalium actiones et vitæ, 448, 47; III, 145, 2 s.; humidum cur sæpius quam siccum capiant homines, cetera vero animalia sæpius siccum IV, 172, 4 ss.; cum ipsum tum ejus residuum causa sunt coloris animalium III, 426, 22 ss.; hinc ejus varietas varium parere solet colorem III, 426, 23 s.; causa est cur animalia sibi invicem bella ingerant III, 172, 35 s.; III, 175, 3, cf. III, 173, 21 ss.; III, 174, 18, 25, 35; ejus si penuria obtineat sibi invicem bellum ingerunt animalia ejusdem generis III, 172, 36 s.; ejus abundantia causa est cur et inter se et erga hominem mansuescant animalia ferocissima III, 172, 45 ss.; causa esse videtur cur alia animalia in Ægypto majora sint quam in Græcia, alia minora, alia pari magnitudine III, 169, 26 s.; id non concoquunt animalia frigida III, 421, 37; quæ id non concoquunt multa residua habent III, 421, 38; eo plena evadunt animalia quibus aut excrementum nimium est aut parum calidus lien, idque quare III, 265, 22 s.; ex eo nullum emolumentum capere videntur qui atra bili laborant III, 505, 30 s.; partes id respicientes magis quam feminæ habent mares III, 252, 41 s.; id brachiorum ope adsumunt homines III, 291, 12 ss.; ei arripiendo inservire non possent brachia, si anteriora versus flecterentur III, 314, 8 ss.; id in plantis recipiunt radices, in animalibus os III, 305, 49 s.; III, 444, 42 s.; III, 533, 3 s; intrans refrigerat cum apud plantas, tum apud hominem, idque quamdiu et quare III, 536; 3 s.; plantarum et fœtuum humidum esse debet III, 377, 33 s.; ejus parum capere potest fœtus, dum parvus est III, 366, 11 ss.; ne ejus absumptio refrigerationi obstaculo sit eodem modo apud animalia respirantia et aquam recipientia præcavit natura III, 544, 46 s.; idque quomodo III, 544, 48 ss., cf. III, 545, 10 ss.; athletarum concoquere nequit natura, idque quare III, 400, 10 ss.; omne apud infantes superiora petit III, 505, 2 s., cf. 16 s., et sicci et humidi magna copia opus est animalibus quorum pulmo sanguineus est III, 266, 2 s.; circa id continentiores sunt quorum intestina vortices habent III, 322, 30 s.; partium superiorum inferioribus continetur cum apud vermes et in universum animalia sponte nascentia tum apud ea quæ ex ovo generantur III, 391, 25 s.; idque etiam apud animalia adulta omnia sub septo transverso invenitur III, 391, 30 ss.; id simulac nati sunt, sibi comparare nequeunt oviparorum pulli III, 378, 4 s.; eo minimo egent sanguine carentia animalia IV, 332, 18; ei dicatas partes habent omnia exsanguia III, 277, 22 s.; earum ratio apud ea valde diversa est, idque quare III, 277, 23 s.; eminus ad id accedunt animalia respiratione carentia nonnulla odore allecta III, 457, 13 ss., cf. III, 486, ss.; raro id capiunt carnivora e. gr. leo III, 292, 7 s.; id in corpus impendit leo III, 292, 6 s.; qua conditione id accipiat unusquisque animalium ruminantium viviparorum ventriculus III, 271, 26 ss.; quali utatur camelus III, 271, 8 s., 17; id ex aqua petunt animalia palustria, ideoque et elephas III, 248, 13 ss.; et siccum et humidum proboscidis ope ori admovet elephas III, 248, 10 s.; III, 284, 5 ss.; apud aves uncungues in arma et adminicula impenditur III, 299, 10 s.; nihil habent quo id dividant vel lævigent aves III, 271, 36 s.; III, 278, 4 s.; inconfectum in gulæ quadam parte tumida recondunt III, 271, 40 s., cf. III, 281, 33; id e vitello petunt avium fœtus III, 374, 61, cf. 19, 35; ejus copiam una cum fœtu non edunt turtur, palumbes et columba III, 490, 11 ss.; id facile sibi parant columbaceæ aves III, 371, 42; difficulter vero uncungues III, 371, 43; quæ ejus causa rostrum habent aves, rectum habent III, 298, 7; quali utantur aves longicrures palustres III, 271, 48 s.; orrhopygio destinatum apud aves longicrures in crura impenditur III, 299, 53 s.; id ex aqua petunt balæna, delphis et cete his similia III, 303, 6 s., 19; id cito adsumere coguntur animalia branchiis prædita, idque quare III, 545, 14 s.; hinc id molere non possunt eadem III, 545, 17 s.; id diu exsugere vel lævigare nequeunt pisces, idque quare III, 250, 43 s.; III, 253, 4 ss.; III, 272, 4, cf. 18; igitur apud eos cito ad ventriculum pervenit III, 250, 47; id in appendicibus intestinorum conficiunt ac putrefaciunt pisces III, 272, 10 ss.; ovo contentum postquam consumptum fuerit, non ab utero absolvitur apud nonnullos pisces cartilagineos III, 353, 19 ss.; ejus suavitatem tantummodo deglutientes percipiunt pisces et crocodili fluviales III, 295, 22 ss.; nisi se conversi resupinent, id capere nequeunt pisces quorum os a supina parte situm est III, 302, 29 ss.; ejus si copia suppetat, congregantur et pisces non ad idem genus pertinentes, sed eodem vel simili alimento utentes III, 175, 17 s.; id lævigare nequeunt mollusca III, 278, 4 s.; eo ingrediente dilatari non potuisset molluscorum mytis, si gulæ et pronæ parti interposita esset, idque quare III, 282, 18 ss.; ejus loco humore utuntur tethya III, 281, 39; id arripiunt urticæ marinæ nonnullæ III, 281, 49 s.; eorum suavitatem ope partis linguæ similis dijudicant mollusca III, 277, 27; item testacea III, 277, 31 s.; item linguæ ope sanguine prædita III, 277, 31; id forficibus adsumunt cancri et locustæ III, 285, 36 s.; inferne id adsumunt plantæ et testacea III, 285, 18 s.; habent partem quo id adsumunt testacea III, 285, 21; pars quo id recipitur apud testacea, unica est eorum pars quæ nomen accepit III, 285, 22 s.; quæ humido utuntur insecta dentibus carent III, 277, 39 s.; non ejus gratia dentibus prædita sunt multa insecta III, 277, 40 s.; ei dicatæ partes apud diversa insectorum genera multum variant idque quomodo III, 282, 41 ss.; id stimulo et percipiunt et arripiunt et ori admovent insecta, eum in anteriori parte habentia III, 284, 8 ss.; id dentibus et accipiunt et admovent nonnulla insecta, quibus aculeus in anteriori parte non est, idque quænam III, 284, 10 ss.; pauco contenta sunt insecta idque quare III, 283, 1 s.; paucissimo vero cicadæ III, 283, 4 s.; quonam utantur cicadæ et ephemera III, 283, 5 s.; ope cujusnam partis id capiat cicada III, 282, 54.

Alimentum (*plantarum*); id radicum ope e terra capiunt plantæ III, 234, 41 ss.; III, 243, 20 s.; III, 532, 37 ss.; e terra petunt plantæ III, 307, 16; ex eo partim constat conceptum plantarum sponte nascentium III, 390, 49 ss.; plantarum semini continetur III, 357, 34 s.; ei inservire videtur residuum materiei, unde fit conceptum III, 357, 36 s.; igitur non quærendum est unde advenerit primum III, 357, 30 ss.

Alimentum (*pilorum*); ubi calore proprio non concoquitur, sed calore aeris ambientis putrescit, pili fiunt cani III, 423, 23 ss., 32 ss.

Alimentum adventitium (ἡ ἐπίκτητος τροφή); quænam ex eo incrementum capiant partes III, 364, 28 ss.

Alimentum exsuctum; v. *Excrementum.*

Alimentum inconfectum (ἡ ἀκατέργαστος τροφή); ejus meatus sunt os et gula III, 234, 35 ss.

Alimentum incremento destinatum (τὸ αὐξητικὸν τῆς τροφῆς); quidnam et quomodo ab alimento nutritivo (τὸ θρεπτικόν) differat III, 364, 21 ss.; id partim e femina, partim foris petunt animalia III, 364, 31 s.; quænam incrementum capiant partes III, 364, 28 ss.; de discrimine inter id et nutritivum postea sermo fiet III, 364, 25 s.

Alimentum naturale (ἡ φυσικὴ τροφή); eo augentur partes principales III, 364, 19 s.; ejus reliquiis vero ossa III, 364, 18 ss.

Alimentum nutritivum (ἡ θρεπτικὴ τροφή); quidnam et quomodo ab eo differat quod incremento destinatur III, 364, 21 ss.; de discrimine inter id et alimentum incremento inserviens postea sermo fiet III, 364, 25 s.

Alimentum primum (ἡ πρώτη τροφή); concepti lacteum est III, 357, 35 s.; ejus residuum pituita est III, 334, 36 ss.; si copia redundet, eo abeunte corpora vigent magis III, 335, 17 s., v. *A. ultimum.*

Alimentum purum (ἡ καθαρὰ τροφή); ei admixta pituita in corpus absumitur apud sese exercentes III, 334, 39 s.

Alimentum sanguineum; fœtus in gratiam in acetabula deponitur III, 366, 7 s.; umbilici ope hauriunt fœtus III, 365, 35.

Alimentum ultimum (ἡ τελευταία τροφή); a primo distinguendum est III, 450, 6 ss.; primum crudum est, ultimum concoctum III, 450, 8 s.; primum contrarium, alterum simile III, 450, 10 ss.; fit ex alimento quod foris adsumitur III, 276, 35 s.; in partes distribuitur III, 276, 36; animalium sanguine præditorum sanguis est III, 235, 3; III, 236, 8 s.; III, 504, 10 s.; III, 276, 38; exsanguium nomine caret III, 235, 4; III, 504, 10; III, 276, 37; a primo parum quod utile est secernitur III, 395, 26; tandem perexigua pars ejus restat quæ ultimum alimentum est III, 395, 28 s., 30 s.; ejus causa sanguinem habent animalia eo prædita III, 235, 7 s., 18 s.; inde, si non sumatur, deficit sanguis III, 235, 4 s.; si vero sumatur augetur sanguis III, 235, 5 s.; si bonum sumatur sanus est, si pravum vitiosus III, 235, 6 s.; eo distributo augetur corpus III, 352, 31 s.; ex eo fit pars unaquæque III, 384, 35; id concoquere valet mas, non vero femina III, 396, 15 s., cf. 33 ss.; id in semen convertere nequit mulier III, 339, 10 s.

Alimentum utile (ἡ χρησίμη τροφή); quomodo ab inutili differat III, 334, 25 ss.; tam utilis quam inutilis exstat residuum III, 334, 24 s.; plurimi relinquitur paucissimum residuum ultimum III, 334, 40 s.; ejus residuum pituita est III, 334, 37.

Alimenti exhalatio (ἡ τῆς τροφῆς ἀναθυμίασις); per venas sursum fit III, 238, 51 s.; III, 506, 2 s.; quæritur an refrigeretur, si nimia copia sursum vehatur donec concoquatur III, 505, 53 ss.; ubi in caput incidit, mentem aufert, postea imaginationem suggerit III, 506, 7 s.; eam refrigerante cerebro morbidæ fluxiones de capite descendunt III, 486, 13 s., cf. III, 238, 50 ss.; postquam alimentum conceptacula intravit, venas subit exhalatio, in quibus in sanguinem convertitur et principium petit III, 504, 13 ss.; aliquo usque pellitur dein reciprocans iter mutat, sicut fretum III, 504, 32 ss., cf. III, 506, 1 ss.; ubi consistit capitis gravitatem et nictationem affert III, 504, 39 s.; ubi inferiora petit et reciprocans calorem deorsum pellit, somnum III, 504, 40 ss., cf. III, 506, 1 ss.; quibus multa in superiorem locum incidit ac deorsum vecta magnum motum excitat, ii nunquam insomnia vident III, 512.

29 s.; ejus pars excrementitia in pituitam convertitur III, 506, 18 s.; ejus pars alibilis et non morbida consistit descenditque ac calorem refrigerat III, 506, 21 s.; ad ejus refrigerationem et ad impediendum ne in caput recipiatur confert tenuitas et angustia venarum cerebri III, 506, 22 ss.

Alipta (ὁ ἀλείπτης); quamnam in cibo distribuendo sequatur normam II, 19, 26.

Aliqua ex parte (κατά τι); eo omisso fit deceptio in disputationibus litigiosis, 382, 34; argumentorum loci ex eo petendi, 198, 13, v. *Simpliciter.*

Aliquando (τὸ ποτέ); quidnam significet II, 305, 2; temporis spatia quæ hoc adverbio designantur ad præsens momentum terminata esse debent II, 305, 4; argumentorum loci ex eo petendi, 197, 14, v. *Simpliciter.*

Aliqui (ἕτεροί τινες *i. e. præcipue Plato*); perspexerunt aliquid contrariis subjectum esse debere II, 259, 52; affirmant simpliciter aliquid fieri e non ente II, 259, 41; eatenus recte opinatum esse putant Parmenidem II, 259, 42; non ens non solum numero, sed et potentia unum esse putant II, 259, 43; non ens dyadem indeterminatam, i. e. magnum et parvum vel seorsum, vel conjunctum esse affirmant II, 259, 49; II, 260, 1; privationem prætervideruut II, 260, 3; secundum eos matris instar ad rerum quæ fiunt formam aliquid confert altera dyadis pars II, 260, 4; altera pars contrarietatis, quam esse statuunt, omnino non exstare videtur II, 260, 5; quod apud eos ideis opponitur, necessariam suam ipsum perniciem appetit II, 26, 101.

Aliud (ἕτερον); multis modis dicitur, 226, 37; alicujus (τινός) dicitur, 212, 48; ei oppositum est ipsum II, 629, 18; nihilo minus nonnulli id uni opponunt II, 629, 9.

Alius; quandoque introducendus est qui de moribus dicat, 408, 38.

Allium (τὰ σκόροδα); urinam movet IV, 117, 33; IV, 188, 11 s.; IV, 258, 31; cur si quis ederit ejus urina redoleat IV, 189, 29 ss.; quare lacrimas non moveat IV, 218, 47 s.; solum ex rebus odore vehementi præditis et urinam cientibus inferiorem ventrem inflat IV, 189, 40 ss.: elixum delinit IV, 181, 49; cur ubi excaulescit plenius quam recens oleat IV, 220, 4 ss.; cur eo melius evadat quo siccius seratur IV, 219, 38 s.; cur germinet etsi terra non conditum IV, 219, 26 ss.; IV, 219, 44 ss.

Alnus; nullos fructus profert, sed aliam utilitatem præbet III, 641, 25.

Aloadæ; stolidi instilerunt cælestem se in locum conferre III, 627, 11 s.

ἀλόγιστος. V. *Inconsideratus.*

Alope; Carcini citatur II, 84, 11.

ἀλωπεκίαι; quidnam et cur ex iis pili non nascantur IV, 165, 34.

Alopecias; piscis ad galeorum genus pertinens fr. 179, a; quomodo pariat *ibid.*, cf. *Vulpes.*

Alpha; universale nonnisi per accidens speculatur grammaticus II, 628, 14 s.; nihil vetat quin multa sint nec exstet eorum idea II, 628, 1 s.; uno plura non erunt, si literæ substantiarum elementa sint II, 627, 34.

Alphesibœa; quidnam dixerit in *Alcmæone* Theodectis, 376, 5.

Alphesticus (piscis); ejus descriptio fr. 178, b.

Alpheus; ex ejus genere Althephius fr. 293, a.

Alphus, vitiliginis albæ genus; cur in eo sanguis punctus non profluat IV, 297, 11 ss.

Alsiosi (δύσριγος); homines et sues pinguescentes, idque quare IV, 157, 15 s.; magis sumus diluculo idque quare IV, 157, 15 s.; cur magis simus exercitati quam inexercitati IV, 156, 6 ss.; quare athletæ sint IV, 155 10 ss.; quare vinolenti sint IV, 127, 5 ss.; IV, 128 32 ss.

Alter; utrum venerit, an ambo quando quærere liceat II, 579, 30 ss.

Alter ego; dicitur amicus, ubi impense amatur II, 182, 23, 37, cf. II, 236, 1 ss.

Alterabile (ἀλλοιωτικόν); mobilis species II, 307, 46; ejus species sanabile et calefaciendum II, 307, 47; omnia moventur ad formam suam II, 427, 42; in qualitatis categoria moventur II, 427, 45.

Alterandi vim habens (τὸ ἀλλοιωτικόν); absurdum et figmento simile foret, si omne necessario augeretur II, 352, 2; II, 427, 15.

Alterans (τὸ ἀλλοιοῦν); modo propius, modo longius distat ab eo quod alteratur II, 356, 33 s.; id magis causa generationis esse videtur quam forma II, 464, 7; si in certo tempore determinatam quantitatem alteret, non necessario dimidium in dimidio tempore alterabit II, 341, 47 ss.

Alterari (ἀλλοιοῦσθαι); hoc verbo tanquam usu recepto utendum est, etiamsi ejus significatio æquivoca sit III, 452, 8 ss.

Alteratio (ἀλλοίωσις) (*aliorum de ea opiniones*): eam ab ortu et interitu differre censent fere omnes II, 434, 36; eam affectuum mutatione fieri censent fere omnes II, 434, 37; eam perperam nonnulli mutationem putant quæ in continuo fit II, 436, 48 s.; ad eam perperam pertinere putant nonnulli omnem mutationem quæ ex hoc in illud fit II, 436, 52; ea nonnulli ortum et interitum fieri censent II, 453, 45; tollitur, si actio et passio fiant discissis corporibus, ut putant atomorum assertores II, 451, 15 s.; eam præcipue innuunt qui omnia fluere perhibent II, 362, 51; eam concretioni et disjunctioni atomorum tribuunt vacui assertores II, 364, 9 s.; eam necessario cum ortu et interitu confundunt qui unum esse universum statuunt et ex uno omnia construunt II; 432, 9 ss.; II, 433, 1 ss.; eam vero ab his distinguunt qui plures statuunt materies esse II, 432, 12 ss.; II, 433, 4 s.; Anaxagoras tamen, etiamsi infinita numero agnoscat elementa, ortum et interitum cum alteratione confundit II, 432, 15 s.; quidnam Melissus aliique ita appellaverint III, 675, 41 s.; quidnam de ea senserit Empedocles non constat II, 449, 4 s.; eam sustulit Empedocles II, 480, 21; revera obtinere nequit, si vera esse statuas placita Empedoclis, Leucippi et Democriti II, 433, 13; quomodo eam fieri censeat Leucippus II, 448, 43, cf. II, 451, 17; eam ordine et positu fieri censent Leucippus et Democritus II, 434, 28 s., cf. II, 435, 4 s.; eam conversione et attactu fieri censet Democritus II, 451, 18; perperam omnem principium habere putabat Melissus II, 250, 45; de ea verba non fecit Plato II, 434, 15.

Alteratio; nomine ab ortu et interitu distinguitur II, 432, 6; species motus, 23, 9; III, 436, 24; a ceteris motus speciebus differre probatur, 23, 13 ss.; eam aliquatenus tantummodo non simpliciter motum vocamus II, 364, 20 s.; motus est secundum quale, 23, 42; II, 310, 46; II, 335, 7 s.; II, 370, 27 s.; II, 440, 41; II, 630, 2; quidnam ei contrarium, 23, 38; in loco fit III, 436, 27 s.; eam non necessario comitatur motus secundum locum II, 441, 11 s.; esse nequit sine motu continuo quem movet primum movens II, 357, 8 ss.; cum aliqua probantur fieri motus involuntarii III, 525, 40 ss.; æque ac motus secundum locum intermedii ope perficitur III, 474, 50; ejus intermedium tamen locum non mutat III, 474, 50 s.;

mutatio secundum affectum est II, 440, 41; II, 441, 8, cf. II, 445, 24 s.; II, 442, 42 s.; II, 443, 3; II, 600, 38 s.; mutatio est quæ in affectibus et accidentibus fit II, 437, 2; secundum tangibilium affectus fit II, 457, 3 s.; eo constat quod affectus rerum mutantur, dum subjectum idem manet II, 433, 4, 15, 28; secundum elementorum affectus vel differentias fit II, 433, 19; secundum quasnam affectus vel qualitates fiat II, 526, 14 ss.; ejus termini sunt affectus contrarii II, 358, 1; fit ubi qualitatis contrarietatem continet materies III, 528, 49; obtinet ubi manente subjecto, sensibus patente, mutantur ejus affectus ita ut vel contrarii vel intermedii sint II, 440, 16 ss., cf. II, 442, 41 s.; II, 443, 3 s.; differt a generatione idque quomodo II, 440, 11 ss., 21 s.; est mutatio ab eo quod est potentia ad id quod actu II, 441, 9; ea potentia calidum transit in actu calidum II, 356, 31 s.; ab accretione differre probatur non solum re circa quam fit mutatio sed etiam ratione qua fit II, 441, 4 s.; in contrario mutatio est II, 356, 29 s.; sine latione fieri non posse probatur II, 356, 30 ss.; mutat quale II, 357, 41; ideoque id quod movetur magis ab essentia dejicit quam latio II, 357, 39 s.; cum apud singula generationi obnoxia, tum alioquin generatione posterior est II, 357, 15, 27; ideoque et latione II, 357, 29 s.; non ejusdem generis motus est ac latio II, 312, 33; ei æqualis esse nequit latio II, 339, 5, 8; II, 340, 4 s.; probatur ei posterior esse apud animalia latio III, 521, 35 ss.; in ea celer non idem est quod in latione II, 339, 30; ea fieri potest accretio II, 294, 4; sine ea fieri non posse probatur accretio II, 356, 25 ss.; contrariis fit II, 389, 9; ei obnoxia sunt generata et corruptibilia II, 389, 8; iisdem fit quibus res naturales consistunt et intereunt II, 389, 9 s,; ei obnoxia omnia etiam incremento et decremento obnoxia esse videntur II, 370, 27 ss.; ejus extrema et termini sunt contraria II, 332, 39 s.; universa simul fieri potest III, 489, 49 s.; eatenus igitur a latione differt III, 489, 45 s., 48 s.; quodsi tamen id quod alteratur permagna copia prostet, ita fit, ut semper insequens a præcedenti et primum ab alterante afficiatur III, 489, 51 ss., cf. III, 508, 29 ss.; non necessario ergo universa simul fit III, 489, 53 s.; rei alterabilis, quatenus alterabilis, actus est II, 276, 32; per eam eadem manet substantia et subjectum II, 433, 67, 31; ut fiat necessario adesse debent res quæ alterari possunt II, 342, 39 s.; II, 356, 30 s.; II, 454, 12; ejus subjectum modo sanum, modo ægrotum est II, 558, 36 s.; in ea interdum nihil, interdum aliquid patitur, id quo fit alteratio II, 443, 5 s.; in eodem genere ad magis et minus mutatio est II, 351, 3 s.; nec sine concretione et discretione, nec sine actione et passione fieri potest II, 444, 30 ss.; eorum quæ ad aliquid referuntur, non exstat II, 337, 41; probatur in ea ultimum alterans (secundum locum) simul esse cum eo quod primum alteratur II, 336, 10 ss.; omnis rebus sensibilibus originem debere probatur II, 336, 45 ss., cf. 13 s.; in sensibilibus et in animæ parte sensibili fit II, 338, 47; nec in ullo alio nisi per accidens II, 338, 48; ei præest sensitiva pars animæ III, 221, 49; ab anima pendet idque quare III, 449, 13 s.; solis iis rebus inesse potest quæ per se afficiuntur a sensibilibus II, 336, 46 s.; figuris igitur et formis non competere probatur, etiamsi ita videri possit II, 336, 51 ss., cf. 49; nec corporis aut animæ habitibus nec eorum assumptionibus nec amissionibus II, 337, 18 ss.; ejus species exstant II, 340, 38 s.; ejus nonnullæ species enumerantur II, 336, 14 s.; tam rebus anima carentibus quam anima præditis competit II, 336, 16 s.; item anima præditorum partibus sensu carentibus et ipsis sensibus II, 336, 18; in ea idem est simile quod in quantitate est æquale II, 340, 30 s.; eadem vel alia erit, prouti affectus idem vel alius II, 340, 47; æqualis vero prouti id quod alteratur æquale vel inæquale est II, 340, 48; æqualis vel inæqualis esse potest II, 314, 15; æquabilis non est II, 307, 8; continua esse nequit quia sæpe per intermedia transire debet II, 362, 42 s.; in album si continua esse posset cum alteratione ex albo, simul interiisset et factum esset album, itemque factum esset non album II, 362, 10 ss.; ei non obnoxia quæ extra cælum sunt II, 382, 44 s.; in rebus ei obnoxiis manifesto obtinet ut deinceps fiant nec sit interruptio II, 466, 21 s.; expenditur quatenus necessario ita deinceps fiant, quatenus non II, 466, 24 ss., cf. *Fiunt* (*quæ*); revera exstabit si contrariis unicum sit subjectum, et si exstet contrariis unicum erit subjectum II, 483, 32 s.; ejus causa nequaquam potest esse inane II, 293, 47; tollitur si elementa in se invicem transire negentur II, 454, 32 s.; II, 457, 3; ejus causa esse possunt densum et rarum secundum duri et mollis oppositionem II, 298, 39 s.; non tribui debet cogitanti, ubi cogitat, vel ædificatori, ubi ædificat III, 451, 35 ss.; non tribui debet scientiam habenti ubi contemplans fit, idque quare III, 451, 32 ss.; aut statuendum est duo esse ejus genera, alterum transitum ad privativas dispositiones, alterum ad habitum et naturam III, 451, 42 ss., 34 s.; in infinita numero dividi nequit, etiamsi id quod alteratur ita dividi possit II, 346, 42 s.; sed confertim fit sæpe II, 346, 44; ea fiunt nonnulla animæ quæ dicuntur affectus vel munera III, 439, 48; ejus, postquam perfectum est, sibi ipsum causa est animal III, 520, 37 s.; initio vero apud id ab alio et per alia fit III, 520, 40 ss.; secundum calorem et frigus vel alium affectum vel in exilissima cordis parte facta magnam efficit differentiam in reliquo corpore III, 522, 50 ss.; ea carent machinæ spontaneæ et curriculi III, 522, 30 s.; ea aliæ majores, aliæ minores fiunt partes animalium III, 522, 45 s.; naturalis necessaria est animalibus III, 525, 35; ea aliæ partes augentur, aliæ deminuuntur III, 525, 35 ss.; duæ unius rei ad eandem formam simul fieri nequeunt II, 276, 2; aliæ violentæ, aliæ præter naturam esse possunt II, 316, 35 s., cf. 19 s.; quæritur quando æque celer sit habenda II, 340, 25 ss.; non semper æque celeres erunt, ubi æquali tempore fiunt II, 340, 29 s.; sed ratio est habenda cum affectus tum ejus in quo affectus est II, 340, 33; item quantitatis ejus quod alteratur II, 340, 45; eas faciunt et sensus et imaginatio et cogitationes III, 522, 37 s.; iis accensendi sunt horror et timor III, 522, 44, v. *Mutatio*.

Alteratum (τὸ ἠλλοιωμένον); id eodem nomine significamus quo affectus designatur II, 337, 4.

Alteratur (quod) (τὸ ἀλλοιωτόν); non idem ac id quod augetur II, 427, 14; in eo est alterans et principium motus II, 443, 6 s.

Alteratur quod a se ipso; quatenus in eo aliquid quiescere oporteat III, 520, 33 ss.

Alterum; ei oppositum est idem II, 629, 12; nihilo minus nonnulli id uni opponunt II, 629, 8 s.; quæritur num quid altero amisso ex necessitate alterum assumat fr. 121, b.

Althephias vitis; nomen ab Althephio habet, fr. 293, a.

Althephius; ex Alphei genere, nomen viti Althephiæ dedit fr. 293, a.

Altitudo (τὸ βάθος); quid II, 525, 29; ejus principium ante II, 390, 38; ejus mensura unum est II, 574, 38; longitudine et latitudine posterior II, 613, 8 s.; tertia magnitudo III, 459, 31 s.; eam omne corpus habet

III, 459, 31.; in animalibus et in plantis semel augetur IV, 202, 36 s.

Altum; id æstate quidam pisces petunt III, 156, 50 s.; III, 158, 1 ss.; cur in eo fluctus non subsideant IV, 228, 35 ss.; IV, 232, 20 ss.; 32 ss.; cur ex eo celerius in terram decurrant navigia quam vice versa IV, 229, 7 ss.

Altum et humile; quantitatis vel substantiæ affectus vel habitus sunt II, 525, 39; relationis species II, 631, 48 s.; eorum genus non sunt latum et angustum II, 484, 20, 23 s.; magni et parvi species sunt II, 625, 2; ex iis solidum composuit Plato II, 484, 17 s.; ex iis corpora generant idearum assertores II, 631, 48; item Platonici quidam II, 625, 1 s.

Aluco; v. *Ulula*.

Alumen (στυπτηρία); ejus odorem habet fons Apolloniæ IV, 98, 31; ejus facultates igne assumit terra III, 582, 54 s.; quanam parte ei similis sit flos purpurarum III, 88, 11.

Aluminosa terra; per eam percoluntur aquæ calidæ pleræque IV, 239, 21 ss.

Alvearium (τὸ σμῆνος); quomodo in id congregentur apes III, 200, 1 s.; eorum introitus duobus linimentis obducitur, nempe pissocero et myti III, 195, 41 ss.; ubi purum præbetur apibus, statim favos ædificant III, 195, 18 ss.; si nimis magnum sit, minori alacritate laborant III, 200, 21 s.; ejus fundum melligine oblinunt apes, idque quare III, 195, 22 s.; ejusque aditus eadem adstruunt III, 195, 24; ab ejus tecto favos struunt apes, nonnullosque ad pavimentum usque deducunt III, 195, 33 ss.; in ejus introitu excubias agunt apes, idque quare III, 197, 37 ss.; bene habet, ubi multum strepitum edunt apes exeuntes et intrantes idque quare III, 200, 14 ss.; eo ægrotante, interdum alienum invadunt ac mel rapiunt III, 199, 14 s.; in ejus recessu degunt fuci III, 199, 13; præstantissimum habetur e quo apes operariæ frugi oblongas ejecerint III, 197, 27 s.; si bene valeat, in eo non amplius quam quadraginta dies circa brumam deest soboles (vel labor?) III, 198, 10 ss.; in unoquoque plures adsunt reges III, 96, 44; III, 202, 48 s.; si in eo non sufficienti numero adsint, perit examen, idque quare III, 96, 45 ss.; item si nimii, idque quare III, 96, 48; III, 197, 16, 20; III, 198, 49 ss.; si omnino desint ferunt iis non innasci apum genituram, innasci vero fucorum III, 96, 25 ss.; III, 386, 16 s., 26 ss., 34 s., 46 ss., cf. III, 196, 27 s.; ei quidam obtexunt aliquid ut fucos arceant, apes vero intrare sinant III, 96, 41 s.; peculiaris vox in eo auditur ubi examen exiturum est III, 197, 43 s.; item paucæ quædam apes id circumvolitant III, 197, 44 s.; id vino dulci adflant apiarii ubi apes migraturas esse præsentiunt III, 200, 36 s.; quonam anni tempore castrentur III, 97, 29 s.; III, 199, 43 ss.; melle exempto rursus uno aut duobus diebus post plena inveniuntur III, 97, 14 s.; ea qui vere castrant, favos pro ratione multitudinis apibus relinquere debent III, 200, 18 ss.; si autumno castrentur, mel non amplius fit III, 97, 15 s.; ea autumno castrantes apiarii apibus per hiemem cibum relinquunt idque quare III, 198, 68 ss.; quantis congiis castrari soleant singula III, 200, 22 ss.; ea castrantes fumo apes vexant apiarii III, 195, 10 s.; ea castrantes inprimis impugnantur, ubi mellis penuria obtinet III, 197, 21 s.; quibusnam morbis affligantur III, 168, 22 ss.; III, 199, 19 ss., cf. III, 197, 3 ss.; iis potissimum affliguntur quæ bene habent III, 199, 18; interdum quoque malo odore affliguntur III, 199, 23; iis nocet ictis III, 178, 23; ea confringit ursus III, 153, 17; in iis etiam favos faciunt apes Thermiscyranæ III, 98, 3; quænam stirpes circa ea serendæ sint III, 200, 37 ss.

Alveus insectorum; v. *Venter*.

Alveus (τὸ κύτος) molluscorum; indiscretus et foris positus est III, 286, 31 s.; partes internas replicatas circumdat III, 287, 13 ss.; apud polypos solos vocatur caput III, 287, 15 s.; testaceorum turbini respondet, nec nisi duritie ab eo differt III, 287, 16 ss.; apud sepias et loligines magnus est, apud polypos vero parvus III, 287, 38 s., 43 s.; III, 288, 23; post caput situs est III, 56, 6, 10 (?); III, 57, 4 s.; continet partes interiores III, 56, 7 s.; cum perperam quidam caput vocant III, 56, 7 s.; id circulo ambiunt pinnæ III, 56, 8, cf. 18, 19; III, 288, 13 s.; polyporum quomodo differat a reliquorum molluscorum III, 56, 39 s.; sepiarum quomodo a loliginum et loliorum III, 56, 42 s.; quomodo se habeat ejus caro III, 57, 6 s.; cute circumdatur III, 57, 6 s.; ante eum habent fistulam III, 56, 26; eo mare recipiunt III, 56, 27; circa eum (?) polypus habet cartilagineum aliquod quod senescentibus osseum fit III, 57, 30 s.; sepiæ incubantis sæpe super terram exstat III, 92, 37 s.

Alvus (ἡ κοιλία); sicci excrementi receptaculum est III, 5, 4 ss.; quæ eam habent non omnia vesicam habent III, 5, 1 ss.; una cum ejus excrementis fit III, 395, 43 s.; dura est quibus lien morbo laborat idque quare III, 265, 23 ss.; item iis quæ parum mingunt idque quare III, 265, 25 s.; desiccatur copiosa mictione IV, 312, 24; qui eam siccam habent macilenti sunt potius quam carnosi IV, 312, 41 s.; adstricta, infantibus convulsiones infligere solet III, 144, 45; quænam animalia humidam habere soleant III, 209, 4 ss.; semper humidam habet ardeola fusca III, 184, 44; humidam habent potatores IV, 312, 28; peramara cur sæpe secedat iis quibus natura calida est, si modo pleni robustique sint, nisi concumbant IV, 142, 15 ss.; cur eam alia medicamenta solvant IV, 115, 29 ss.; quamobrem maxime solvatur succis dulcibus et salsis IV, 312, 43 ss.; cur eam solvant muria et serum, vinum vero magna copia bibitum non IV, 313, 3 ss.; cur eam solvat piper, si parce sumatur, scammonea vero si large IV, 116, 35 ss.; cur solvatur metuentibus IV, 123, 45; IV, 257, 51 s.; IV, 258, 20 ss.

Alvi excrementum (τὸ κατὰ τὴν κοιλίαν περίττωμα); ejus major copia naturæ calidioris documentum est III, 395, 23 ss.; quocunque corporis loco occurrat, semper excrementum habetur III, 275, 15, 46 ss., v. *Excrementum*.

Alvi fluxus (διάρροια); coctionis defectu fit III, 339, 13 s.; cruditas est IV, 313, 48 s.; qui eo laborant cur admodum siti laborent IV, 296, 1; cur interdum multo æque ac parvo potu sistatur IV, 312, 18 ss.; ad id conferunt alimentum et noctes breviores IV, 313, 49 s.; cur æstate magis quam hieme fiant IV, 313, 38 ss.; eo moriuntur ebrietati dediti IV, 312, 28 s.; quamobrem ea laborent inprimis cum pueri tum senes, etiamsi oppositis vescantur cibis IV, 311, 49 ss.; quamobrem interdum eo afficiantur quorum generatio depravata est (i. e. molles mares) III, 339, 5 ss.; ei maxime confert coagulum leporis, vel quodcunque vetustius III, 54, 22 ss.; eo laborant elephantes III, 168, 7 s.; quomodo eum curent apud elephantes III, 168, 8 ss. apud sues vocatur κραυρᾶν III, 165, 37 ss.; apud eosdem incurabilis esse videtur III, 165, 39 s.

Alvi sedimentum (τὰ ὑποστήματα τῆς κοιλίας); excrementum est ideoque pars similaris humida et mollis III, 2, 15; III, 38, 9 s.; III, 231, 15; crudum dicitur, idque quare III, 612, 32.

Alyattes; ejus filius Adramytus fr. 275, b.

Amabile; majus bonum est, 328, 27; simpliciter bo-

num est II, 175, 33 s., cf. 30, 48; vel bonum, vel jucundum, vel utile esse videtur II, 91, 49; idque bonum et jucundum tanquam finis II, 91, 51; magis ad rei speciem quam ad rem ipsam referendum est II, 92, 6; quomodo differat ab amando II, 175, 35; connectitur aliquatenus cum amando II, 175, 38 s.; secundum id connectitur proborum amicitia II, 175, 42; non vero pravorum II, 175, 47 s.; aliis sunt quæ odiosa aliis II, 122, 24.
ἀμάλακτον· v. *Molliri quod nequit.*
Amandum; bonum ipsi est II, 175, 34; aliquatenus connexum est cum amabili II, 175, 38 s.; secundum id probus cum pravo amicitiam contrahit II, 175, 49.
Amandum (pronus ad) (φιλητικοί); natura fimus II, 226, 8; magis delectatur eo quod amat quam eo quod amatur II, 226, 9, 12 s.
Amans; beneficia tribuit II, 178, 14; ei nemo irascitur, sed si gratiosus est, beneficia rependit II, 102, 13; ei competit impedire ne amicus malorum ipsius particeps fiat II, 236, 46; facile ejus de quo judicat culpam aut nullam esse, aut exiguam putat, 346, 47, cf. 313, 32; absurdum est Platonem iis concedere ipsum amorem, denegare vero coitum, 499, 10; secundum Aristophanem (in Platonis *Convivio*) coalescere cupiunt, ita ut unum ex duobus fiant, 499, 31; secum invicem esse volunt, sed non recta ratione II, 235, 49; eorum nos pudet et quare, 356, 34; iis adspectus res jucundissima est II, 116, 1; visum ceteris sensibus præferunt quippe qui maxime affectui ansam dat II, 116, 2; potius audaces quam ignavi sunt II, 209, 13; hujus rei exempla citantur II, 209, 14 ss.; irascuntur iis qui rem amorem spectantem negligunt, 348, 39, 44; de amasio loquentes, vel scribentes, vel aliud quid facientes gaudent, 336, 11; enthymemate apparenti e signo dicuntur reipublicæ utiles esse, 381, 46.
Amare; quidnam sit, 351, 26; duplici modo dicitur II, 222, 39; multis modis aliquid dici possumus II, 47, 10; jucundum est II, 222, 54; voluptatis actus et bonum II, 178, 9; solis anima præditis proprium est II, 178, 13; II, 223, 2; melius est quam amari II, 178, 8; ei tamen vulgo præferunt homines ut amentur II, 178, 16; magis amicitiæ opus est quam passio amandi II, 223, 2; II, 226, 15.
Amare actu; (τὸ φιλεῖν κατ᾽ ἐνέργειαν); probatur jucundum esse II, 222, 39 ss.; est mutua familiaritatis reciproca electio cum voluptate conjuncta II, 222, 48; eo constat ut amato tanquam amato utamur II, 223, 4.
Amari; quonam constet, 336, 50; jucundum est, 336, 47; jucundum non est, idque quare II, 223, 1; amati opus est II, 223, 2; II, 226, 16; accidens esse probatur II, 226, 13 s.; cum eo nulla conjuncta est amati actio II, 178, 10; passioni simile est II, 110, 29; eo melius est amare II, 178, 8; amoris est scopus, 116, 5.
Amaritudo (πικρότης); ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 4; si modum superet olfactum pessumdat III, 463, 46, cf. III, 467, 33 ss.; dominabitur in arboribus recens plantatis, idque quare IV, 43, 46 ss.; medicamenta comitatur idque quare IV, 166, 28 s.; detergit IV, 236, 14 s.
Amarum (πικρόν); sensibile, 11, 51; dulci contrarium est III, 275, 29; III, 491, 14; contrario modo sensum afficit ac dulce III, 464, 25 s.; eidem sensui subjacet quo dulce III, 491, 13 s.; est dulcedinis in humore nutritivo defectus III, 483, 53 s.; ex eo fit dulce III, 675, 43; propter pondus alere nequit III, 483, 30 s.; in ignem missum dulcescit IV, 43, 19; quod aliis videtur, aliis videtur dulce II, 509, 11 s.; non magis quam dulce rebus inerat secundum Anaxagoram, ubi omnia simul erant II, 591, 53; simplicium saporum alter est, idque quare III, 458, 33 s., cf. 49; ei vicinum est salsum III, 458, 34 s.; ei accenseri potest dimidia pars saporum intermediorum III, 491, 17 s.; id eodem modo dijudicare videtur gustus quo visus nigrum III, 491, 19 s.; quæ ægrotis videntur revera amara non sunt II, 118, 52; quæ revera sunt, bene dispositis corporibus amara sunt, morbidis alia II, 29, 15; nec naturaliter, nec absolute jucunda sunt, ideoque ne voluptates quidem II, 87, 46; quando iis delectemur II, 87, 45; eorum dilectio nihil ad mores refert II, 206, 29.
Amari sapores; difficulter deglutiuntur III, 485, 31; iis, pro portione respondent putidi odores III, 485, 29 s.
Amasis; lacrimas non fudit filium ad supplicium duci videns, 359, 22; amicum vero mendicantem videns fudit, 359, 23; ejus dictum de pelluvio, 494, 25.
Amasius (ὁ ἐρώμενος); gaudet amatoris erga se studio nec eadem re qua ille II, 93, 49 s.; ætate deflorescente plerumque inter eum et amatorem cessat amicitia II, 93, 50, cf. II, 107, 1; sæpe tamen perstat, idque quando II, 94, 1; ei non rependenda quæ ipse dat, sed forsan quæ amicus utilis II, 234, 12; ei qui omnia dant dignitate carent II, 234, 13; ejus corporis partem quamlibet vel minimam conspicere gratissimum est III, 226, 25 ss.; eum ubique se videre putat amans parva similitudine deceptus III, 509, 51 s.; eorum oculos solum respiciunt amatores, idque quare fr. 43, b; quænam amanti exprobrare soleat II, 104, 15; II, 225, 27; iis ut gratificentur, aliis injuriam facere solent, 339, 46; 421, 1; ejus nuptiis celebrandis alia decent quam servi II, 216, 26; quomodo olim propter eum Syracusis orta sit seditio, 568, 41; eum inter pocula rogavit Periander Ambraciota, an jam ex se ventrem ferret, 581, 16; eos quoque amicos vocant homines II, 94, 20; eos interdum interficiunt pravi, idque quare II, 237, 24; amatorum erga eos amicitia ad amicitiam utile spectantem referri possit II, 97, 50.
Amatio (ἡ φίλησις); effectioni (ποιήσει) similis est II, 110, 29; quomodo ab amicitia differat II, 95, 9; cadit etiam in res inanimatas II, 95, 10; quomodo ab ea differat benevolentia II, 108, 32.
Amator (ὁ ἐραστής); nemo secundum Euripidem qui non semper diligat, 372, 6; II, 220, 11; gaudet amasii adspectu, nec eadem re qua ille II, 93, 49; amasiorum oculos solum respicit, idque quare fr. 43, b; quando maxime ament fr. 134, b; ætate deflorescente, plerumque inter eum et amasium cessat amicitia II, 93, 50, cf. II, 107, 1; sæpe tamen perstat, si ex vitæ consuetudine alter alterius mores utpote similes diligere cœperit II, 94, 1; quænam amasio objicere soleat, idque quando II, 104, 13; eos plerique amant, 337, 37; ridiculi sunt, ubi ab amicis æquali mensura redamari volunt II, 97, 51; eorum erga amasios amicitia ad amicitiam utile spectantem referri possit II, 97, 50; mulierum quinam sint IV, 6, 16 s.
Amatores; ita vocant quidam notas albas in unguibus manuum IV, 302, 38.
Amatoria pocula (φίλτρα); iis adhibetur remora III, 29, 27 s.
Amatoria res; quomodo olim propter eam Syracusis seditionem excitarint duo adolescentes, 568, 39.
Amatorii sermones; v. *Convivium.*
Amatum (τὸ φιλούμενον); omnibus amicum est II, 219, 5; probatur et bonum et jucundum esse II, 220, 7 ss.; quando jucundum sit II, 220, 8 s.; quando bonum II, 220, 13; dulce erit si actio quo actu amatur res

jucunda sit II, 222, 11; ei comparatur primum movens immobile II, 605, 23.

Amatus (φιλούμενος); ei competit cupere ut malorum amici particeps fiat II, 236, 47; quatenus amatus est, beneficia non tribuit II, 178, 15; semper eminet aut voluptate aut opibus aut virtute II, 178, 18 s.; ei nullus est actus dum amatur II, 178, 10.

Ambidextri (ἀμφιδέξιοι); consuetudinis ope fieri possumus, etiamsi dextra naturaliter sinistris præstent II, 153, 7 ss.; tales exercitando cives fieri voluit Plato, 519, 51.

Ambiens (τὸ περιέχον); mutationi favere vel obesse potest III, 528, 43 s., cf. 36; non mirandum est, si ea corpori multos concilient motus II, 345, 41 ss., cf. II, 355, 19 ss., v. *Aer ambiens*.

Ambigere; de quibus primum ambigitur, de iis certi esse debemus III, 433, 16 s.

Ambigua (ἀμφίβολα); vitanda sunt, idque quomodo, 437, 9, 37; vitanda sunt ut vere græca sit elocutio, nisi consulto ea adhibeas, 391, 6, 19; quinam iis utantur, 391, 7; iis usus est Empedocles, 391, 9; quomodo iis respondendum sit, 409, 23.

Ambiguitas (ἀμφιβολία); obscurat veram refutationem, 294, 26; discernenda est non ne refutemur, sed ne refutari videamur, 294, 23; nisi discernatur, si non ipse respondens, certe ejus argumentatio refutatæ similis videbitur, 295, 7; interdum eam discernere dedignantur, ne adversus omnia tergiversari videantur, sed immerito, 295, 9; quomodo ea solvi possint problemata poetica, 480, 3.

Ambiguitas (captiones secundum eam); species captionum secundum dictionem, 278, 4; quænam, 278, 26; ejus tres modi, 278, 35.

Ambitio (φιλοτιμία); quidnam II, 21, 27; si cum ea comparatur, honoris contemptus, vocatur medius circa honorem habitus II, 47, 19; ea carentes in indignationem non proclives, 361, 21; ea carent mores mansueti II, 244, 24; item ignavi II, 245, 42; ea a ratione deflectimur, 426, 13; ejus utilitas in defensione, *ibid.*; causa est cur divitias imperiumque nunquam cedant plerique II, 181, 17; propter eam fieri solent reipublicæ commutationes idque quomodo, 566, 41; 567, 43; eam omnibus civibus inculcavit Lycurgus, 513, 54; nisi ea permotus, nemo magistratum petet, 514, 2; vel ea vel avaritia fiunt fere omnes injuriæ quæ sponte inferuntur, 514, 3.

Ambitiosus (φιλότιμος); quisnam II, 28, 25; circa honorem incontinens est II, 165, 11; iis bonum videtur honos, 325, 7; non rite definitur honoris cupidus, omisso cujusnam honoris, 247, 9; propter honorem injustus est, 333, 13; ita interdum vocamus medio circa honoris studium habitu præditum, tanquam virum fortem et honestatis studiosum, ideoque eum laudamus II, 21, 29; II, 47, 8; is est qui solus habere vult atque eo ceteros anteire II, 170, 26; ei igitur convenit argumentum quo voluptas bonum esse negatur, quæ omnibus communis est II, 170, 25; eum interdum vituperamus, quasi magis quam decet, aut non unde decet honorem appeteret II, 47, 5; constat igitur hoc nomen non semper de eadem re adhiberi II, 47, 11; laudantes eum designamus qui magis quam vulgus honori studet II, 47, 12; vituperantes vero eum qui magis quam decet II, 47, 13. Ambitiosi natura fimus II, 226, 9; excellentiam affectant II, 178, 9; præferunt amicitiam secundum excellentiam amicitiæ secundum æqualitatem II, 226, 7; magis delectantur eo quod amantur quam eo quod amant II, 226, 10, cf. II, 178, 16 ss.; ægre ferunt ignominiam, 587, 18; inprimis cavere debet tyrannus ne eos contumelia afficiat, 587, 16; honore defraudandi non sunt, 575, 44; invidi esse solent, 361, 41; in indignationem proclives, 361, 17.

Ambo; sic vocamus duos II, 367, 18; plura significat, 305, 14; oppositio inter ea refertur ad unum et multa II, 579, 32; utrum venerint, an alter, quando quæramus, II, 579, 30.

Ambracia; ibi quum antea exiguus esset census, postea sine eo magistratus gesserunt, 567, 22; ejus tyrannus Periander, 569, 39; 581, 15.

Ambracis; famulæ nomen fr. 332, b.

Ambrachion (φρύγανον *græce* v. *Meier. ad Nicol. Damasc.* p. 77); IV, 25, 17; ejus definitio IV, 25, 24 s.

Ambula; casus verbi est, 473, 29.

Ambulans; id dici potest homo, non ambulatio II, 569, 29 s.; fieri non potest ut aliquis nunquam fuerit et tamen ambulaverit II, 318, 42; alio modo actu et potentia esse dicitur quam vacuum et infinitum II, 568, 16 s.; magis substantia est quam ambulare, idque quare II, 538, 13 ss.; cur genus esse nequeat animalis, 205, 47; fieri non potest ut dum ambulat illuc jam ambulaverit quo ambulat II, 318, 36; sentit se ambulare II, 113, 38.

Ambulare (βαδίζειν, περιπατεῖν); positionem et locum significat II, 528, 39; igitur de loco quo refertur dicimus *secundum quod* II, 528, 38; jam quemnam dicamus II, 305, 21; ejus qui causa sibi est, etiam non ambulandi causa sibi erit II, 348, 41; interdum eos non posse dicimus qui possunt quidem, sed non bene, aut quo modo volunt II, 524, 18 ss.; aliquem quum sol defecerit, res est fortuita III, 513, 23 ss.; quamobrem eo difficilius sit currere IV, 148, 34 ss.

Ambulare potens; fieri potest ut non ambulet II, 566, 17.

Ambulasse; jam quemnam dicamus II, 305, 22 s.

Ambulat; idem est quod ambulans est II, 521, 16; in loco τοῦ ambulans est dicebant nonnulli antiquorum recentiores II, 250, 40; præsens tempus significat, 473, 23.

Ambulatio (βάδισις, περίπατος); incessus species III, 218, 36; ad genus φορὰν pertinere adstruitur, 208, 20, cf. 209, 21; motus est, ideoque actio imperfecta II, 568, 37 ss.; ejus genus, non accidens motus, 187, 11; quare non ita appelletur homo II, 569, 29 s.; pedum proprius motus est III, 436, 19; item hominum III, 436, 19 s; latio est quæ pedibus fit II, 340, 12; sine pedibus exstare nequit III, 351, 47; ei competit celeritas et tarditas II, 118, 26; cum ea continua esse nequit linea II, 313, 42; transitus species est II, 119, 45; in eo τὸ alicunde aliquo non idem est in stadio ac in ejus partibus, nec in alia atque alia parte II, 119, 47; motus est quia ambulans ambulando movetur 218, 24; exstat minimum tempus in quo fieri potest II, 396, 36 ss.; sine flexione fieri nequit, idque quare III, 310, 23 ss., cf. 42 s., 51 s.; III, 311, 41 s.; ejus terminus quoque substantia erit, si omnes termini substantiæ sint II, 633, 18 s.; si ejus tempus principium habeat, etiam tempus ejus principium habebit et magnitudo quam pertransiit II, 372, 49 ss.; non amplius exstat ubi quis desierit ambulando, ubi denuo ambulat, rursus exstabit II, 313, 31; quonam syllogismo concludat homo eam sibi faciendam esse III, 521, 44 ss.; quonam eam non faciendam esse III, 521, 46 s.; simul ac concluserit eam faciendam esse, statim ambulat III, 521, 45 s.; III, 523, 22 s.; simulac vero concluserit eam non faciendam esse statim quiescit, nisi a quopiam prohibeatur aut cogatur III, 521, 46 ss.;

ubi eam sibi faciendam esse concludit aliquis, non insistit alteri propositioni, qua se hominem esse affirmat III, 522, 7 ss.; eodem modo se habet ut ædificatio II, 594, 48; animalium munus vel affectus est III, 228, 23 ss.; ejus consilium capimus sanitatis gratia, 161, 48; II, 143, 19; II, 204, 8; II, 486, 46; ejus causa finalis sanitas est II, 264, 20; II, 515, 11 s.; ventris molliendi causa fit II, 268, 48; quodsi venter non molliatur, eam frustra factam esse dicimus II, 268, 49; post cœnam fit ne fluitent eibi ad os ventriculi, 161, 51; cœnatorum calorem exsuscitat fr. 206, b; de ea spectat medicus II, 206, 46; post cœnam facta non eodem modo se habet ad bonum habitum, quo respiratio, vigilia ac motus II, 185, 25; post cœnam, si quis negavit meliorem esse propter Zenonis placitum (cf. 111, 12;, 269, 26), non medice argumentatus esset, 288, 31; parva nonnullis sufficit, ut bonum habitum acquirant II, 401, 41 s.; cur difficilior contra loca acclivia IV, 151, 14 ss.; non facienda est in sole nudo corpore, idque quare IV, 149, 27; nec nudo pectore IV, 149, 32; in viis inæqualibus cur minus laboriosa sit quam in rectis IV, 150, 35 ss.; cur prolixa per plana laboriosior sit quam per inæqualia, brevis autem non æque lasset IV, 143, 1 ss.; quid intersit inter eam et cursum IV, 146, 32 s.; e meridiana largius bibunt oves III, 155, 37 s.

Ambulaturus; qui est non necessario ambulabit II, 466, 29 s.

Ambulavit; præteritum tempus significat, 473, 24; casus est verbi, 473, 29.

Ambusta (πυρίκαυτα, καύματα); cur ea faciat et tollat calor IV, 118, 47 ss.; cur ære facilius sanentur IV, 114, 43 ss.; cur, si articulis vicina sint, cicatrix non obducatur IV, 297, 20 ss.

Amentia (ἀφροσύνη); omnis modum excedens vel ferina vel morbosa est II, 81, 43; vel naturæ, vel morbis debetur II, 81, 47; ejus signum est, inconsulto si quis agat, 412, 10.

ἄμεσον· ejus definitio, 122, 45; eorum definitio est positio τοῦ τί ἐστι quæ demonstrari nequit, 161, 7; eorum syllogismus non est, 80, 43; ad ea pervenitur per condensationem syllogismorum, 135, 38, v. *Simplicia*.

Amiæ (ἀμία); pisces gregales sunt III, 8, 36; nominis etymologia fr. 178, b; ejus descriptio *ibid.*; inveniuntur in stagnis maritimis, idque inprimis circa Alopeconnesum III, 158, 26; vere Pontum intrant, ibique æstatem transigunt III, 158, 31 s.; fluvios subeunt atque in fluviis stagnisque bene habitant III, 163, 14 ss.; dentes robustos habent III, 191, 31; quomodo a sese defendant belluas marinas III, 191, 29 ss.; interdum vulneribus conficiunt lamiam III, 191; 32 s.; plerumque carne vescuntur, carpunt tamen et algas III, 148, 51 ss.; III, 149, 38 s.; singulis diebus incrementum manifestum capiunt III, 120, 25 s.; earum esca delectantur pisces III, 19, 69; quale et ubinam situm habeant fel III, 30, 46 s.; III, 274, 34.

Amicitia; ejus definitio fr. 344, b; unum e pluribus facit secundum Empedoclem II, 342, 20, cf. II, 363, 52 s.; ejus definitiones quæ vulgo feruntur, omnes aliquatenus ad amicitiam pertinent, sed non ad eandem II, 234, 15, 21 ss.; omnia quibus definitur ab iis quæ nobis ipsis præstamus profecta esse videntur II, 107, 13, 45; II, 110, 51; II, 227, 26, cf. II, 113, 47; videtur res stabilis esse, idque recte II, 223, 14; II, 224, 4; II, 226, 39; sine fide stabilis esse nequit II, 223, 17, cf. II, 175, 15 s.; animæ affectus est II, 18, 21; æqualitas esse dicitur II, 228, 7; II, 230, 1; II, 235, 41; consilium est una vivendi, 330, 17; quænam ejus sint opera in civitate *ibid.*; ejus essentia non est ut causa sit, se ut conjungat II, 344, 26 s., cf. II, 364, 1; homines conjungit II, 344, 30; ejus actio vita communi constat II, 116, 8, cf. II, 114, 26; miram quandam inter omnes parere videtur bonorum communitas, 501, 19; communio quædam est II, 116, 5; ejus munera obeunt qui vitæ societate conjunguntur II, 93, 9; II, 94, 50; II, 95, 21, 28; ex ea pendet societas, **555**, 37; ab ea remotissima sunt invidia et contemptus, 555, 36; ei maxime similis est habitus inter morositatem et blanditiam medius II, 48, 45; quomodo tamen ab ea differat II, 48, 47; magis ad eam pertinet actio quam passio amandi II, 97, 33, 31; II, 223, 2; II, 226, 15; II, 229, 3; actus est cui nullus alius finis nisi ipsa amatio II, 180, 15; quatenus amori similis sit, quatenus ab eo discrepet II, 235, 48; quomodo ab amatione differat II, 95, 9; habitui, non affectui similis est II, 95, 9; magis ad eam accedit concordia II, 180, 40; ejus principium videtur esse benevolentia II, 108, 38; II, 229, 8, 10; est benevolentia non latens quæ rependitur II, 92, 14 ss., 25; II, 108, 31, 42; non cadit in res inanimatas II, 92, 8; II, 95, 10; II, 100, 32; erga deum vel res inanimatas non exstat II, 175, 19 s., cf. 24 s.; neque idem quod ea est benevolentia, neque plane ab ea differt II, 228, 50, cf. II, 180, 26, 31 s., 38 s., v. *Caritas*; quomodo a benevolentia differat II, 229, 7, 9; II, 180, 30; ei cognata res est justitia II, 232, 50, cf. II, 178, 50; divitiis præstat, 199, 20; per se expetitur, 199, 24; ejus exsuperantia præstat exsuperantia opum, 202, 3; bonum est et quare, 323, 46; bonum est et ad totam vitam omni tempore se extendit II, 174, 44; probatur cum voluptate conjuncta esse II, 222, 36 ss.; felicitas quam ex ea percipimus partim affectus est, partim actio, partim aliud quid II, 236, 12; ejus genus nequit esse voluntas, 214, 43; τῷ ἐπιθυμητικῷ, non τῷ θυμοειδεῖ inest, 193, 36; 214, 43; confunditur sæpe cum habitu eorum, qui amicitiam inter se contrahere volunt, sed nondum contraxerunt, idque quare II, 223, 23; in ea æque ac in re pecuniaria, qui plus contulerit eum plus reportare debere putant II, 103, 24; eam muneribus publicis similem esse dicunt si non pro meritis ex ea emolumenta reportent II, 103, 20; circa eadem esse videtur ac jus II, 98, 13, 15, 27; II, 100, 42; in omni non idem jus est II, 98, 21; in alia arctior est conjunctio, in alia laxior II, 98, 18; simul cum ea intenditur jus, itemque injuria II, 98, 23, 26; talis erit, qualis fuerit communio II, 98, 50; habitus moralis esse videtur II 218, 26; vel idem quod justitia est vel prope ad eam accedit II, 218, 29; eam conciliare scientiæ civilis negotium est II, 218, 20; iis conciliandis virtutis utilitatem constare arbitrantur II, 218, 21; eam nonnulli similitudine constare putant, alii contrario habitu II, 91, 26 ss.; argumenta eorum qui eam inter similes conciliari putant II, 174, 48 ss.; II, 218, 40 ss.; argumenta eorum qui inter oppositos II, 175, 5 ss.; II, 219, 5; etiam feris competere videtur II, 219, 31; cur eam inter se colant animalia III, 175, 2 ss.; nonnulli eam utilitatis causa tantummodo conciliari putant II, 219, 33; felicium omnes sectantur II, 219, 46; qui in infelicium perstant tantummodo ad felicium benevolentiam captandam ita agere videntur II, 219, 48; aut virtus est, aut cum virtute conjuncta II, 90, 42; ad vitam quam maxime necessaria est II, 90, 42; qua in re utilis sit adolescentibus II, 91, 2; qua in re senibus II, 91, 3; qua in re adultis II, 91, 4; quibusnam naturaliter insit II, 91, 7; civitates continet II, 91, 13, cf. 499, 26; ei majorem operam quam justitiæ dant legum latores II, 91, 14; non solum necessaria, sed etiam honesta est II, 91, 20; eam quidam unam esse putant quia amplificationem et deminutionem recipit II, 91, 42; omnis vel boni, vel jucundi gratia consistit, idque vel absolute vel amanti, tum etiam similitudine quadam II, 93, 23; maxime versatur circa bonum absolutum et jucundum absolutum et circa ea versata optima est II, 93, 28; qui ejus munera cito obeunt, ejus conciliandæ voluntatem habent, non vero ipsam amicitiam II, 93, 35, 37; eam cito contrahere non licet, nisi amabilibus, si sciant se hujusmodi esse II, 93, 36; eam sibi præstari quam aliis præstare malunt plerique II, 97, 8; quæ nobis præstatur, proxime ad honorem accedit II, 97, 12; honore præstantior est, quippe quæ per se expetitur II, 97, 22; stabilis est si amici se invicem pro dignitate ament II, 97, 33; eam exæquat et conservat dignitatis ratio II, 103, 39; quærit id quod fieri potest, non quod dignitati respondet II, 103, 43; quæ moribus nititur stabilis est idque quare II, 104, 22; aliquatenus inæqualibus potius competere videri possit II, 97, 35; civitatibus maximum bonorum est, 499, 26, cf. II, 91, 13; ejus munus esse putat Socrates, in Republica Platonis, ut unam efficiat civitatem, 499, 29; minus obtinere debet, ubi communes sunt uxores liberique, 499, 19; aquosa esse debet in Platonis Republica, 499, 34; unicuique reipublicæ inest II, 100, 3; regis erga subditos qualis II, 100, 4 s.; quatenus patris erga filios similis sit vel differat regis erga subditos II, 100, 9; fratrum, itemque quæ in timocratia obtinet sodalium amicitiæ similis est II, 100, 19, 22; pauca inest in civitatibus quæ a recto tramite aberrarunt II, 100, 25; minima in tyrannide II, 100, 26, 39; plurima in democratia II, 100, 40; cum equo vel bove non est II, 100, 33; nec cum servo, quatenus servus est, sed quatenus homo II, 100, 33, 35; homini cum omni est quocum legis vel pacti communitas esse potest, dummodo homo sit II, 100, 38; in ea primum locum occupat æqualitas pro quantitate, secundum vero æqualitas pro dignitate II, 96, 40; exstare nequit inter deos et homines II, 96, 44, 51; II, 97, 1; nec inter reges et homines longe inferiores II, 96, 46; nec inter optimos sapientissimosve et homines nihili faciendos II, 96, 47; ad amussim definiri nequit, quanta differentia eam contrahere vetet II, 96, 48; ei consentaneum est amicos de beneficiis sibi invicem præstandis certare II, 103, 15; vehementem erga multos fovere non licet II, 114, 36, 38; II, 182, 49 ss.; II, 224, 2; ea compensant nonnulli quod minus acceperunt quam iis debitum erat II, 154, 18; ei consentaneum est, ut simul vitam degere cupiamus II, 236, 39; item ut omnium simul participes simus II, 237, 4; in re adversa magis necessaria, in re secunda honestior est II, 115, 1 ss.; ejus definitio, qua amico optare dicimur ut bona eveniant, quadrat et in amicum utilem et in benefactorem et in amicum verum, idque quare III, 234, 16 ss.; quisnam illi idoneus fr. 336, a; temperatur eorum moribus qui ea utuntur fr. 340, b; malorum improba est, bonorum vero bona, idque quare II, 116, 17 ss.; quatenus inter pravos contrahi possit II, 226, 38, 44, cf. II, 176, 29; quot modis inter pravos contrahi possit II, 224, 32 ss., cf. II, 176, 29 ss., v. *Amicitia utile spectans;* quot modis inter probum et pravum II, 224, 38 ss., cf. II, 176, 28; in omnibus oriri possunt contentiones, idque quænam et quare II, 177, 40 ss.; in quibus utrique amico idem finis, in iis facile constat cuinam defectus sit imputandus II, 177, 44 ss.; cessat si accidens aliquod majus impedimentum afferat gaudio quod bono debetur II, 223, 9; non eam ipsam, sed ejus functionem locorum dissolvunt intervalla II, 94, 39; ejus oblivionem affert absentia diuturna II, 94, 40; multas secundum poetam anonymum dissolvit silentium II, 94, 43; dissolvitur, ubi amicis non ea eveniunt, quorum causa amicitiam contraxerant II, 104, 19; item ubi iis eveniunt alia ac ea quæ quærebant II, 104, 22; quæritur an ea quam errore ducti cum improbis contraximus, semper dissolvenda sit, an tunc tantummodo quum incurabiles sunt improbi II, 106, 38, 43; quam cum improbis contraximus, semper dissolvere licet II, 106, 46; non dissolvi non potest, si amicus virtute admodum nos antecellat II, 106, 41; quæritur an dissolutæ memoria conservanda sit, nisi propter nimiam improbitatem dissoluta sit II, 107, 7; eam qui decipit gravius peccat quam qui nummos adulterat II, 106, 36; eam non celat vir magnanimus II, 46, 3; ex particularibus cognoscitur II, 179, 10; ejus tractatio subjungenda est felicitatis II, 174, 45 s.; probari potest eam esse, 353, 22; refutari possunt qui eam prætendunt, 353, 23; ex ejus contrariis de odio et de inimicitia spectandum est, 353, 5; quando ad eam colendam in suasione excitandi sint auditores, 444, 24, cf. 445, 30; in dissuasione eodem modo ad eam colendam excitantur ac in suasione, 445, 45; cum quibusnam eam colere omnes soleant, 444, 28; eam quomodo nobis conciliemus, 455, 28; judicis in peroratione sibi conciliare debet accusator, 451, 9; ea se excusare debet juvenis pro alio crimen inferens 449, 24; erga adversarium se excusare debet qui orationem facit inquisitoriam, idque quomodo, 454, 8.

Amicitia (*ejus species*); quænam ejus species, 353, 1; fr. 93, a; fr. 344, b; quænam eam faciant, 353, 2; quare plura ejus genera recipienda sint II, 94, 21; tot ejus species quot communionum et juris II, 178, 52; II, 230, 5, 25; non simplici modo dici videtur II, 229, 21, cf. II, 175, 18 ss.; ejus tres vel quattuor species, idque quænam II, 176, 9 s., 15 s., 24 s.; II, 220, 44 ss.; II, 221, 13 ss.; II, 225, 1, 29; II, 231, 26, cf. II, 175, 50 ss.; ejus tres species non æquivoce ita appellantur II, 220, 51; II, 221, 51, cf. II, 176, ss., 11; neque unius generis species sunt II, 220, 49; II, 221, 53; sed ita vocantur respectu habito unius, id est amicitiæ veræ II, 220, 50; II, 222, 1; quæritur quomodo ejus diversæ species se habeant ad rerum extranearum conjunctiones II, 226, 29 ss.; ejus tria genera, prouti bonum, vel jucundum, vel utile spectat II, 92, 7, 24; II, 102, 1; unumquodque genus vel secundum æqualitatem, vel secundum excellentiam contrahi potest II, 102, 2; II, 231, 28, cf. II, 177, 38 ss.; alia secundum æqualitatem, alia secundum excellentiam II, 96, 18; distinguitur cognatorum, sodalium, sociorum et civilis II, 230, 32; ejus species quædam familia II, 231, 11; ejus fons et principium familia II, 231, 25.

Amicitia secundum æqualitatem (κατ' ἰσότητά, ἐν ἰσότητι); in aliis amici eadem alter alteri præstant, in aliis aliud alio commutant e. gr. utile jucundo II, 96, 6 ss.; ambæ minus genuinæ amicitiæ sunt et citius dissolvuntur quam vera amicitia II, 96, 9; in ea et amando et ceteris in rebus par pari referre oportet II, 102, 6; in ea frequentiores fiunt contentiones, idque quales II, 183, 14, 16 ss., 22 s.; igitur ad eam pertinet quæstio quomodo utendum sit amicis II, 183, 13 s., 23.

Amicitia inæqualis (ἀνομοειδὴς μὴ κατ' εὐθυωρίαν); quænam II, 177, 50; II, 233, 7; in ea multæ oriuntur controversiæ II, 177, 50; II, 233, 18; idque quænam II, 177, 52 ss.; in iis difficile est justum discernere idque quare II, 233, 19; II, 177, 51; in ea ab origine amicitiæ repetenda est controversiarum causa II, 233, 42; eam exæquat et conservat proportio II, 104, 6; II, 233, 33, 37; in ea etiam considerandum est quantum valeat officium præstitum, ratione habita facultatuum utriusque amici II, 233, 40; alia præcepta de dirimendis litibus in hac amicitia ortis II, 233, 3 ss.; ad eam pertinet amatoria amicitia II, 233, 20.

Amicitia amatoria; v. *Amicitia jucundum spectans.*

Amicitia ex affectu consimili (ἐξ ὁμοιοπαθείας); quænam II, 178, 27; pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 178, 26; non est simul secundum virtutem, secundum voluptatem et secundum utilitatem II, 178, 28 ss.; potius est amicitiæ genuinæ affectus quam revera amicitia II, 178, 31.

Amicitia bonum spectans (ἡ τῶν ἀγαθῶν φιλία); et tempore et reliquis rebus perfecta est II, 93, 10, 39; rationi congruit eam diuturnam esse II, 93, 22; II, 96, 15; II, 97, 37 ss.; item eam raro occurrere II, 93, 29; ea qui conjunguntur per se nec per accidens amici sunt II, 93, 14, 26; ei consuetudine et tempore opus est II, 93, 30; II, 95, 33; in ea ab omnibus eadem fiunt et similia alteri ab altero II, 93, 40; ejus imitationes tantummodo sunt amicitiæ quæ utile aut jucundum spectant II, 93, 42 s.; II, 94, 23; II, 96, 12; in ea sola non oboriuntur criminationes idque quare II, 94, 11; II, 96, 14; II, 102, 12; in ea alter alteri fidem habet cavetque ne alter alteri injuriam afferat II, 44, 14; in ea amici sibi invicem beneficia præstare student II, 102, 10; ejus mensuræ similis est benefactoris consilium II, 103, 13; ei congruit officium sui causa sine pacto præstare II, 104, 43; in ea remuneratio e consilio æstimanda est II, 104, 49; contenti esse debemus si paucos ea dignos reperiamus II, 114, 46.

Amicitia civilis (πολιτική); ab utilitate pendet, idque omnium maxime II, 230, 38; II, 231, 48; cum ipsa, tum ejus aberrationes non solum amicitiæ sunt, sed socii etiam amici, idque quare II, 230, 40 ss.; e manu in manum est II, 230, 52; in ea obtinet jus secundum æqualitatem II, 231, 47; II, 232, 2; in ea exstat imperium nec naturale, nec regium, sed vicissim impertitur idque quare II, 231, 52 ss.; rem et pactum et æquale spectat ut ementes et vendentes II, 232, 6, 48; ejus duæ species legalis et moralis II, 232, 8 ss.

Amicitia civilis legalis (π. νομική); quænam II, 232, 8; in ea non adeo frequentes sunt controversiæ ac in amicitia civili morali II, 232, 20; pecuniæ ope dissolvitur II, 232, 21; quomodo in ea dirimendæ sint lites II, 233, 6.

Amicitia civilis moralis (π. ἠθική); quænam II, 232, 9; præter naturam est, idque quare II, 232, 11, 51; in ea inprimis fiunt controversiæ II, 232, 10; sponte fit ejus dissolutio II, 232, 22; in ea interdum utrinque fiunt ancipites criminationes II, 232, 22; in ea lites difficulter dirimuntur, quia dubium magisne officii præstiti an conditionis utriusque socii ratio habenda sit II, 232, 29 ss.; in ea conveniunt ut amici morales, postea palam faciunt se alios esse II, 232, 52 ss.; quomodo in ea dirimendæ sint lites II, 232, 4 ss.; in ea si quis officia præstita pro facultatibus rependat, bene se habet II, 233, 13.

Amicitia erga se ipsum (φ. πρὸς αὑτόν); eam quatenus quisque habere possit II, 107, 47 ss.; exponuntur argumenta quibus confirmatur vel refutatur II, 178, 39 ss.; II, 227, 39 ss; ea nonnulli amicitiam erga alios tanquam norma dijudicant II, 227, 26; exstat quidem aliquatenus secundum analogiam, non vero simpliciter II, 227, 30, cf. II, 178, 39 ss.; II, 181, 3; quæstio de ea pendet a quæstione an anima duplex sit II, 227, 37, cf. II, 179, 23 ss.; ad amicitiam genuinam respicere videtur II, 228, 24; omnia ei insunt quæ illi II, 178, 39 ss.; II, 179, 11 ss; solis hominibus competere videtur II, 228, 38; idque nonnisi bonis II, 228, 18, cf. II, 179, 30; II, 181, 3 ss.; non vero reliquis animalibus II, 228, 39; nec infantibus II, 228, 40; nec pravis II, 179, 32 s.; ei maxime similis est necessitudo quæ inter cognatos intercedit II, 228, 42 ss., cf. *Studium sui.*

Amicitia secundum excellentiam (ἡ τελεία φιλία); pertinet ad amicitiam utilitatis causa contractam II, 177, 21; ad eam pertinent omnes amicitiæ species, præter civilem II, 230, 42; in tribus amicitiæ speciebus locum habere potest II, 225, 4, 29, cf. II, 177, 38 s.; multæ ejus species enumerantur II, 177, 22 ss.; II, 179, 43 ss.; II, 183, 19 ss.; II, 225, 5 ss.; in ea deest, vel alio modo inest amor mutuus II, 225, 13, 35 ss.; quodsi tamen excellentia parva est, res dubia est II, 225, 42; ubi maxima, ne ipsi quidem amicitia conjuncti amorem mutuum postulant II, 225, 47; in omni excellentis vel minor vel nullus est amor II, 225, 40, cf. II, 178, 5, 20 ss.; inter quosnam intercedat II, 96, 19; II, 100, 14, 16; ei opus est experientia et consuetudine II, 95, 33; eam cum multis simul colere non possumus II, 95, 28 ejus varia genera differunt inter se II, 96, 21; nec in omnibus eadem virtus, nec idem opus, nec eadem causa amandi II, 96, 25; in ea alter alteri non eadem præstat, sed pro portione II, 96, 27, 31; in ea pro portione excellentiæ beneficia rependere oportet II, 102, 7; in ea non est æqualitas II, 183, 18 s.; in ea et aliæ et pauciores fiunt contentiones quam in amicitia secundum æqualitatem II, 183, 14 s., 21 s.; quomodo in ea oriantur dissensiones II, 103, 15; quomodo in ea inter amicos partienda sint honor et lucrum II, 103, 28, 41; in ea eodem modo partienda sunt honor et lucrum ac in rebus publicis II, 103, 32; in ea non semper eodem modo partiri possunt honor ac lucrum, quo inter homines ac deos, vel filium et patrem II, 103, 44; in ea obtinet jus pro portione, sed ratione inversa, idque quomodo II, 231, 31, 40, cf. II, 179, 46 ss.; nisi hoc jus obtineat superior socius æquale sibi tribui postulat II, 231, 35; in ea superior socius se habet ad inferiorem ut princeps ad subditum II, 231, 34; in ea honore compensatur detrimentum quo alioquin afficeretur superior socius II, 231, 42 ss.; in quanam magis, in quanam minus locum habere possit, amor mutuus II, 225, 37, cf. II, 178, 15, 20; qua norma in ea metiri oporteat amorem mutuum II, 225, 36; in ea interdum excellenti tanquam dedecus objiciunt amorem erga inferiorem II, 225, 36; quandoque pendet a consimili affectu, id est ab eo quo bona alicui optamus II, 178, 26; competit regi erga subditos et patri erga filios II, 100, 14; item aristocratiæ et marito erga uxorem II, 100, 16 s.; in eam quadrat definitio, qua amico optare dicimur ut vivat II, 234, 24; eam plerique anteponunt amicitiæ secundum æqualitatem, idque quare II, 226, 2 ss., cf. II, 178, 16; inprimis tamen anteponunt ambitiosi II, 226, 7, cf. II, 178, 16 ss.

Amicitia genuina (κατ' ἀρετήν); ejus definitio II, 222, 50; est habitus a quo oritur electio bonorum et jucundorum simpliciter II, 222, 51; ejus operatio actus est II, 222, 52; qualem voluptatem pariat II, 223, 7 s.; virtutis causa contrahitur II, 221, 15, 26; II, 222, 26; II, 224, 27; præstantissimis competit II, 176, 40; II, 221, 26; solis hominibus competit, idque quare II, 221, 30 ss.; pravis non competit II, 221, 38, 41; II, 223, 33; ejus definitio II, 221, 27; quomodo se habeat ad alias amicitias II, 220, 49 ss.; II, 221, 47, 51 ss.; eam perperam unicam esse arbitrantur, idque quare II, 221, 8 ss., 38, 47 ss., cf. II, 176, 13 ss.; stabilis est II, 176, 33; II, 221, 46; II, 223, 15; æqualitate constat II, 177, 20; in ea exstare potest et amicitia secundum æqualitatem vel secundum excellentiam II, 225, 14, 31;

II, 231, 28; ejus affectus esse videtur amicitia a consimili affectu II, 178, 31; quare in ea raro controversiæ occurrant II, 232, 57; eam tanquam rem supervacaneam plerique sectantur II, 233, 2.

Amicitiæ non genuinæ; eas perperam amicitias non esse putant, idque quare II, 221, 8 ss., 38, 47 ss; II, 223, 14; aliquatenus amicitiæ sunt, aliquatenus non II, 221, 50, cf. 43; etiam feris competunt II, 221, 32; II, 224, 29; item pravis II, 221, 37 ss.; II, 224, 29; item pueris II, 224, 28; instabiles sunt II, 223, 15; genuinæ amicitiæ causa esse videntur II, 223, 13; II, 224, 26.

Amicitia hospitalis (ξενική); firmissima esse videtur II, 179, 3; quando dissolvatur II, 179, 6.

Amicitia jucundum spectans (κατὰ τὸ ἡδύ); eam qui negant amicitiam proborum respiciunt II, 176, 13 s.; perfectæ amicitiæ tantummodo imitatio est II, 93, 42; II, 94, 23; II, 96, 12; eam non respicit benevolentia II, 229, 1; si ei inesset benevolentia, etiam rebus anima carentibus benevoli essemus II, 229, 5; amicitiæ proprie sic dictæ similior est ac quæ utile spectat, idque quare II, 95, 37; qui ea conjunguntur non per se amici sunt II, 92, 30; in ea amant quod sibi jucundum est II, 92, 33; nonnisi per accidens consistit II, 92, 35; inprimis adolescentibus competere videtur II, 92, 51; idque quare II, 221, 23; instabilis est II, 92, 38; II, 96, 10, 15; II, 221, 24, 46; II, 223, 15; quomodo se habeat ad amicitiam veram II, 221, 47; etiam pravis competit II, 224, 32; inter probum et pravum contrahi potest II, 224, 47; II, 176, 28; II, 175, 45; viris importunis et parvi faciendis propria II, 176, 42; et pravos pravis et bonos pravis et neutros qualibuscunque conjungere potest II, 94, 7; vel secundum æqualitatem vel secundum excellentiam esse potest II, 225, 1, 4, 21, 31; II, 231, 28; quænam in ea fiant exprobrationes ubi secundum excellentiam est II, 225, 23; facile in ea oboriri possunt criminationes et calumniæ II, 94, 16; in ea infrequentiores sunt criminationes, idque quare II, 102, 17; II, 232, 17; quænam in ea soleant fieri contentiones, idque quare II, 176, 43 ss.; eam dissolvere licet ubi non amplius jucunda est II, 106, 26; diutius durat quam pravorum, idque quamdiu II, 97, 44; in ea perperam eandem rationem inter sese mutuo esse putant amator et amasius quam inter amicos proprie sic dictos II, 225, 28; idque rixis et exprobrationibus ansam dare solet II, 225, 24 ss.; pertinet ad amicitias inæquales II, 233, 21; in ea plerumque alter jucundi, alter vero utilis causa amicitiam contraxit II, 104, 17; II, 233, 21; si in ea tantummodo jucundum alter alteri rependunt, parum durant et minus amici sunt II, 94, 2, cf. II, 107, 1; quando dissolvatur II, 104, 19; II, 233, 23.

Amicitia moralis (ἠθική); honestis convenit II, 232, 14; consilium respicit II, 232, 49; II, 232, 49; II, 233, 4, 12; magis jus est quam amicitia civilis II, 232, 49; pulchrior est quam amicitia quæ utile respicit, sed non æque necessaria II, 232, 51.

Amicitia paterna (πατρική); ab ea omnis cognatorum amicitia pendere videtur II, 100, 49.

Amicitia perfecta; v. *Amicitia secundum excellentiam.*

Amicitia proborum (τῶν σπουδαίων); simul bonum et utile et jucundum respicit II, 176, 15 s., 26 s.; æqualitate constat II, 177, 20; probatur non sine jucunditate esse II, 177, 4 s., 9 ss.; quomodo differat ab ea quam vir probus cum pravo contrahit II, 175, 41 ss.; eam respiciunt qui negant amicitiam jucundi gratia contractam II, 176, 13.

Amicitia utile spectans (κατὰ τὸ συμφέρον); vulgi amicitia est II, 176, 41; II, 221, 17; de ea citantur proverbia duo II, 221, 20 ss.; etiam pravis competit II, 176, 29 ss.; II, 224, 36; inter probum et pravum contrahi potest II, 224, 39, ss.; II, 175, 46; pravos et pravis et bonos pravis et neutros qualibuscunque conjungere potest II, 94, 7; inter contrarios fit II, 97, 46; II, 177, 29, 36; ad eam pertinet amicitia secundum excellentiam II, 177, 21; eam non respicit benevolentia II, 228, 52; in ea si amicus amico suo bona optat, id non ipsius, sed sui causa facit II, 229, 1; amicitiæ proprie sic dictæ minus similis est ac quæ jucundum spectat II, 95, 37; circumforaneis hominibus convenit II, 95, 40; in re adversa convenit II, 115, 5; diutius durat quam pravorum, idque quamdiu II, 97, 44; ad eam quoque referri possit amicitia inter amatorem et amasium, interque pulchrum et turpem II, 97, 50; qui ea conjunguntur non per se amici sunt II, 92, 28; in ea amant quod sibi bonum est II, 92, 32; nonnisi per accidens consistit II, 92, 35; facile dissolvitur II, 92, 38; II, 96, 10, 15; inprimis senibus competere videtur II, 92, 43; item adolescentibus vel adultis qui utile sectantur II, 92, 46; ad eam referunt amicitiam hospitalem II, 92, 51; perfectæ amicitiæ tantummodo imitatio est II, 93, 43; II, 94, 23; II, 96, 12; magis necessaria est quam moralis, sed minus pulchra II, 232, 51; ad eam pertinet amicitia civilis II, 230, 38; II, 231, 48; ejus jus maxime jus quia jus civile II, 230, 44; ad eam pertinet necessitudo inter maritum et uxorem II, 231, 16; vel secundum æqualitatem vel secundum excellentiam esse potest II, 225, 1, 4, 20, 31; II, 231, 28, cf, II, 177, 26; quænam in ea fiant exprobrationes ubi secundum excellentiam est II, 225, 22; probatur in ea beneficia rependenda emolumento metienda esse quod inde percepit indigens, non liberalitate benefactoris II, 102, 51 ss.; eam respicit qui beneficia collata causam putat, cur pater magis amet filium, quam filius patrem II, 180, 7 s.; eam respicit qui probos amicitiam inter se contrahere negat II, 176, 19 ss.; stabilis non est, idque quare II, 176, 38; utilitate sublata dirimitur II, 94, 4; facile in ea oboriri possunt criminationes et calumniæ II, 94, 16; II, 232, 16; idque quare II, 102, 8, 20; fiunt in ea inprimis criminationes, ubi non eadem conditione contrahitur ac dissolvitur II, 102, 29, 39, cf. II, 106, 31; eam dissolvere licet, ubi non amplius utilis est II, 106, 26; distinguitur in legalem et moralem II, 102, 27; II, 232, 4.

Amicitia utile spectans legalis (-νομική); ea est in qua merces quædam præstituitur II, 102, 30; est alia prorsus circumforanea, alia liberalior II, 102, 31; circumforanea est in qua pretium de manu in manum numeratur II, 102, 31; liberalior est in qua in diem differtur merces, etiamsi pactis, aliquid rependendum esse II, 102, 32; nonnunquam non dantur judicia iis qui eam liberaliori modo contraxerunt II, 102, 34; II, 105, 12; in liberaliori non dubium est id quod debetur, sed dilatio amicitiæ congrua esse videtur II, 102, 33.

Amicitia utile spectans moralis (-ἠθική); ea est in qua merces non præstituitur, sed tamen benefactor tantundem vel plus se reportaturum esse putat II, 102.

Amicitia et dissidium; v. *Amor et discordia.*

Amicum (τὸ φίλον); etiam adhibetur de rebus extraneis II, 226, 29; id alii simili, alii contrario tribuunt, idque quatenus recte II, 226, 31, cf. II, 218, 40 ss.

Amicus; ejus definitio, 322, 34; 351, 28; fr. 342, a; bonum est et quare, 323, 46; quilibet jucundus est, 336, 46; II, 228, 8; est eo quod alii bonus II, 223, 52; simul simpliciter bonus et alii bonus esse debet II, 223, 53; tribus rebus definitur, idque quibusnam II, 107, 15 ss., cf. II, 110, 48; is esse videtur qui alicui bona vera vel apparentia non sui causa sed propter ipsum, licet contradicentibus aliis, tribuit II, 227, 41, 49; alio modo videtur is qui amicum suum vivere vult non sui causa, sed propter ipsum, licet contradicentibus aliis II, 227, 43, 49; quomodo vulgo amico suo bona tribuere videatur II, 227, 44; alio modo videtur is, quocum aliquis vivere vult propter ipsam convictionem non propter aliud, contradicentibus aliis II, 227, 46, 50; alii eum statuunt qui cum dolente condolet non propter aliud, sed vix recte II, 227, 51, cf. II, 178, 26 s.; cum amico quantum fieri potest, eundem dolorem sentire cupit II, 228, 2 ss.; alter ego dicitur ubi impense amatur II, 182, 23, 32, cf. II, 223, 51 s.; alter ipse est II, 107, 45; II, 112, 24; II, 113, 43; eum invitum facere non licet II, 102, 44; cum amico quam maxime unus effici vult, licet corpore separatus II, 236, 4; quænam impediant ne hunc scopum perfecte assequatur II, 236, 1; de hac re proverbium *alius Hercules, alius hicce* II, 182, 25; II, 235, 54; cum amico suo natura cognatissimus II, 236; 2; corpore alius, similis, anima diversus II, 236, 3; eum sentire et cognoscere et contemplari idem est quod se ipsum sentire et cognoscere et contemplari II, 236, 6, 11, cf. II, 182, 33 ss.; II, 235, 16; eum videre res est dulcissima II, 237, 16; attamen non ægrotum II, 237, 17; si simul cum eo esse liceat, ita ut ille simul secunda fortuna fruatur, id omnes præferunt II, 236, 40; sin vero non liceat eum abesse malumus secunda fortuna fruentem II, 236, 38, 41; cum eo vivere parvo bono fruentem melius est quam eum abesse majori bono fruentem II, 237, 2; non recte tamen asserere videntur melius esse si perquam mala fortuna utentes cum eo vitam degamus, quam si separati simus perquam bona II, 237, 8; sed quia hæc difficulter inter se compensantur hominum opiniones in diversa abeunt II, 237, 3 ss.; eum molestia affectum vel malo habitu usum videre reveremur II, 237, 15; quales erga eos esse debeamus fr. 342, b; quorumnam esse velimus, 351, 30 ss.; eorum esse volumus a quibus juvari posse putamus, 348, 7; quæritur an facile fieri possit aliquis, vel difficulter II, 175, 11; quando fiat aliquis II, 220, 46; amicum suum redamat II, 221, 29; qui maxime est, is maxime amare dicitur II, 110, 47; ei congruit benefacere II, 112, 29; et id inprimis ubi egeni sunt amici nec aliquid postulant II, 115, 41; omnis socius est II, 231, 5; ad eum refertur omne jus II, 231, 3; qui quærit quomodo cum eo versari debeat jus quærit II, 101, 51; II, 231, 2; omnis benevolus est II, 229, 9; facit quæ fieri optat II, 229, 7; ei non idem jus est erga amicum ac erga sodalem, vel peregrinum, vel condiscipulum II, 101, 52; eodem modo se habet erga amicum quo erga se ipsum II, 116, 5; unusquisque sibi, ut nonnulli arbitrantur II, 227, 25, cf. II, 177, 37; exponitur quatenus eum magis quam se ipse amat vir probus, quatenus non II, 181, 26 ss.; eum esse gaudemus quemadmodum nos ipsos esse II, 113, 49; II, 114, 5; quæritur eine an viro bono magis mos gerendus sit II, 105, 25; eum nequaquam respiciunt simpliciter mala vel bona non ipsi II, 222, 13; quidnam ei maxime molestum esse debeat II, 236, 49; qualem bonum esse optamus, ita, si excipias amandi affectum, se habet amœnus II, 48, 46; ab amico non amatur quatenus musicus vel medendi peritus est II, 223, 6; ei se cessisse gloriantur interdum qui minus acceperunt quam iis debitum erat II, 154, 25; non sine amico suo vivere posse, sed cum eo mori velle putatur II, 228, 16; sine temporis ope acquiri nequit II, 223, 22, 49; eum experiri oportet II, 223, 19; II, 236, 37; eum probat tempus; idque tam verum amicum quam amicum utilem II, 224, 8, 15; eum fortuna adversa magis probat quam secunda II, 224, 9; cum eo vel vulgaribus voluptatibus perfrui jucundum est II, 236, 8; multo magis igitur divinioribus II, 236, 10; ei jure criminari licet, si utilis vel jucundi causa eum diligens quis morum causa se diligere simulet II, 106, 29, 35; si morum causa se diligi putet, etiamsi utilis tantummodo vel jucundi gratia diligatur se ipsum accusare debet II, 106, 33; magis cognoscere vult quam cognosci, idque quare II, 226, 17; sitire vult, si amicus sitit II, 228, 4; eum decet gaudere quod amicus gaudet II, 228, 6; ei injuriam facit qui depositum fraudat, idque quare IV, 260, 44 s.; non est cui debetur IV, 261, 1; non mutuum dat, sed donat IV, 261, 2; an quis antea fuerit, postea vero inimicus, itemque amicus, investigare debet inquisitor, 423, 33; ridiculus foret qui diceret se ejus uxorem voluptate coactum occidisse II, 142, 33 ss.; si perquam male olet relinquitur II, 223, 11; quomodo ab adulatore differat II, 119, 9; ei nonnulli adulatorem præferunt idque quare II, 226, 5.

Amici; quatenus ad felicitatem necessarii sint II, 8, 52; II, 9, 4; eos impense amant adolescentes, 364, 14; sine iis nemo vivere vellet II, 90, 43; eorum nomine appellamus cujusvis societatis participes II, 98, 11; opibus præstant, 202, 5; eorum studium opum studio præstat, 326, 37; nonnullis res sunt II, 234, 28; iis præferenda est veritas, præsertim philosopho II, 4, 15; eorum virtus eo constat ut ament II, 97, 32; ab iis viri boni officia prava non requirunt, immo prohibent quominus hujusmodi præstent II, 97, 38 ss.; iis maxime opus est divitibus et imperio vel dominio fungentibus II, 90 44; in eos maxime et summis laudibus usurpatur beneficientia II, 90, 47; sine iis conservari nequit prosperitas II, 90, 49; in paupertate ac fortuna adversa unicum perfugium sunt II, 90, 50 s.; eos qui impense amant, vicissim amamus, 352, 47; laudantur qui eos amant II, 91, 21; II, 97, 32; eorum multitudo res honesta est II, 91, 22; nonnulli eos eosdem esse putant ac viros bonos II, 91, 23; eos vulgo cum hominibus utilibus confundit vulgus II, 112, 43; sunt qui ejusdem inimici, 153, 21; non sunt amicitia secundum excellentiam conjuncti II, 225, 33, 49 s.; alii actu, alii habitu sunt II, 94, 35; actu qui vitam simul traducunt II, 94, 36; habitu dormientes vel locorum intervallo dissiti II, 94, 37; eos amantes quod nobis bonum est amamus II, 95, 13: II, 97, 2; iis par pari referimus cum voluntate tum specie meritorum II, 95, 16; a quibus beneficium accepimus, vel accipimus, vel accipiemus congruens, eos diligere solemus, 444, 30; a quibus beneficium accepimus vel accipimus vel accipiemus majus quam congruit, iis gratiam referimus, 444, 33; a quibus inique malum quid perpessi sumus, eos odimus, 445, 35; a quibus ultra quam congruit neglecti sumus, iis irascimur, 445, 37; quod sibi prodest præferre non debent II, 236, 50, 52; impediunt ne amicus malæ eorum fortunæ particeps fiat II, 236, 51; gaudium præferre non debent amici molestia emptum II, 236, 53; leviores fiunt ubi non amplius soli mala sua ferunt II, 236, 54; iis quorum causa esse malumus majora bona sunt, 327, 12; quorum nolumus, majora mala, 327, 13; quæ cum iis communicare licet optabiliora sunt, 201, 3 quæ iis præstare cupimus optabiliora quam quæ quibuscunque, 201, 4; iis utilia facere solemus, 379, 18; condolescunt, 349, 34; eorum præsentia jucunda est vel in re adversa II, 115, 9; eos quam minime malorum nostrorum participes facere oportet II, 115, 35; ne iis doloris causa fiet cavet unusquisque II, 115, 22; qui eorum dolore affliguntur intemperantes non vocantur II, 36, 10; quæritur an amici dolorem sublevent quod partem oneris in se suscipiant, an alio modo II, 115, 11 ss.; eorum adspectus gratus est idque inprimis infelici II, 115, 17; et adspectu et sermone consolari valent si dexteri sunt II, 115, 19; amici mores norunt et quibusnam rebus delectetur, et quasnam vero moleste ferat II, 115, 20; eorum præsentia infelici res anceps est, i. e. partim sublevat, partim offendit II, 115, 16; molestum est animadvertere eos propter nostras res adversas ægritudine affici II, 115, 21; quamobrem felici eorum præsentia jucunda sit II, 115, 30; alacriter in re secunda vocari debent, in re adversa vero cunctanter idque quare II, 115, 33; quando præcipue eos accersere debeant infelices II, 115, 36; procul absentes ærumna esse dicuntur, idque recte II, 235, 46; bonorum participes facere cupiunt omnes II, 235, 42; de iis bene mereri oportet, 178, 22, 25, 30; 192, 38 ss.; eorum ope quæ fiunt, nostra opera quodammodo fiunt II, 28, 28; officia quæ iis præstamus, ab officiis quæ nobis ipsis præstamus profecta esse videntur II, 107, 13 ss., cf. II, 113, 47; in eos qui benevoli sunt, eorum causa amici sunt II, 93, 13; in eos ipsorum causa benevolos esse debemus II, 92, 12; II, 95, 12; II, 97, 3; esse nequimus, nisi iisdem delectemur ac offendamur II, 107, 2 ss; iis potius gratificandum est quam peregrinis II, 107, 8; II, 112, 31; vita communis cum iis jucundior est ac cum peregrinis et vulgaribus hominibus II, 112, 40; præcipue iis rebus quas maxime amamus, cum iis tempus transigere cupimus II, 116, 10, 14; alii cum iis bibunt, alii talis ludunt, alii exercentur, alii venantur, alii philosophiæ operam dant II, 116, 11 ss.; cum iis simul vivere optamus II, 235, 41, 46; II, 236, 20; omnia quæ iis esse debent, concurrunt in bonorum amicitia II, 93, 22; II, 94, 15; II, 95, 18; eos beneficia nobis debere arbitramur, 609, 16; in eos magis exasperatur animus, ubi se negligi vel injuria affici putat, 609, 3, 13; eos incusans merito animum alloquitur Archilochus, 609, 5; eorum ut res communes sint, etiamsi bonis privis utantur, efficit civium virtus, 500, 41, 46; recte eorum communia omnia esse dicit proverbium II, 98, 14; II, 111, 2; II, 223, 39; II, 224, 10; iis gratificari et opem ferre vetat bonorum communitas, 501, 7; iis bene facere justum est, 413, 47; in eos beneficia conferre, vel ab iis accipere omnes cupiunt II, 236, 18, cf. II, 182, 1, 41; eorum amor sequela est liberalitatis II, 245, 13; item virtutis universalis II, 247, 11; bonum externum sunt II, 165, 4; par pari referre debent II, 93, 41; ita vocant cum homines, tum civitates, qui utilitatis, vel voluptatis causa se invicem diligunt II, 94, 17; raro iidem simul propter utile et jucundum conjunguntur II, 94, 26; utile sunt acquisitum, 414, 9; quanta eorum possessio optima II, 242, 36; quanta mala II, 242, 38; cum corpore, tum animo utiles sunt, 456, 40; iis tribuendæ sunt facultates, non ipsi accensendi sunt facultatibus II, 223, 40; eorum causa acquirendæ sunt potius facultates fr. 338, a; eos omnes juvant et docendo et consulendo, 452, 29; eos ubi secunda fortuna fruimur, interdum adesse, interdum abesse volumus, idque quando II, 237, 10 s.; iis secundum poetas non opus est cui genius prospera dat II, 181, 44; iis non opus est deo II, 234, 43; II, 236, 25, cf. II, 182, 5; quæritur quatenus iis opus habeat sibi sufficiens II, 234; 36 ss.; II, 182, 1 ss.; iis opus habet vir sibi sufficiens, ut eos spectans se ipsum cognoscat II, 182, 35; jucundis, non utilibus opus est beato II, 95, 41, 45; II, 112, 44; nec jucundis nisi aliquo usque II, 112, 46; simul boni et jucundi, idque cum per se, tum sibi esse debent II, 95, 45; seorsum jucundos et utiles quærunt potentes II, 95, 47; quæritur utrum in re adversa an secunda magis necessarii sint II, 112, 33; II, 115, 1; felici iis non opus esse perhibent cum vulgus tum Euripides (*Or* 667) II, 112, 21, 26; quamobrem iis indigere non putet felicem vulgus II, 112, 45; quamobrem iis opus sit felici II, 112, 28, 35, 36; II, 113, 1 ss.; eorum copia supra modum vigent in quarto oligarchiæ genere, 551, 23; eorum copia contumeliosos et audaces reddit, 354, 33; eorum potentia confidentes reddit, 355, 16; nec multos nec paucos habere oportet, idque quare II, 182, 48; II, 183, 9; eorum numerum expendere oportet ad occasiones et uniuscujusque ad amandum pronitatem II, 183, 10; si multos habeamus verbo tenus tantummodo amicus erimus II, 183, 5; multorum gaudium ac dolorem participare difficile est II, 114, 13; item semper tristabimur, quia semper amicus aliquis adversa fortuna utetur II, 183, 17; multorum qui esse videntur, revera nullius sunt II, 114, 41; cui multi, ei nullus, vulgo dicitur idque recte II, 236, 32; fr. 343, a; nihilominus multos habere optamus, nec minus recte II, 236, 31 ss.; solvitur hæc difficultas eo quod multos acquirere, vel ubi adsunt, multis perfrui difficillimum est II, 236, 34 ss.; eorum defectum metuimus II, 31, 37; videntur quæri propter defectum II, 234, 37; eorum defectus vel paucitas misericordiam movet, 359, 11; ab iis si divellaris misericordiam movet, 359, 12; eorum copia magis indignationem movet, si recens parta sit, 360, 44; iis qui carent, injuriis peti solent, 339, 34; iis injuriam facere solent, et quare, 339, 33; adversus quorum aliquid prætendere possunt, iis injuriam facere solent, 339, 30; iis ut gratificentur, aliis injuriam facere solent, 339, 46; in iis eligendis non eodem modo agere oportet ac in vestibus II, 223, 44; vetus ignoto præferendus, etiamsi hicce melior sit II, 223, 47; fidus non est antequam cum eo modium salis comederis II, 223, 50; si eosdem per totam vitam servemus benevolentiam nobis conciliamus, 454, 48; eosdem qui sunt, si inimicos esse finxeris, ratione fide indigna negotia pertractabis, 455, 13; qui recens nobis esse volunt, eorum nos pudet; 357, 1; eorum quorum nos pudet, ipsi etiam pudorem nobis incutiunt, 357, 30; eos in amicitiam recipere non oportet, priusquam noveris eos amabiles esse, iisque fidem habeas II, 93, 33; nondum sunt qui fieri volunt II, 223, 28; qui fieri volunt facile calumniæ patent, idque quatenus II, 223, 29 ss.; quæstio quomodo iis utendum sit pertinet ad amicitiam in quo frequentiores sunt contentiones, id est ad amicitiam secundum æqualitatem II, 183, 13 s., 22 ss.; bono congruere putant, ut egentibus opem ferat qui ipsi inferiores aut egeni sunt II, 103, 25; amicis suis, quatenus homines sunt, maxima etiamsi fortasse non omnia bona evenire optant II, 97, 5; amicos suos deos evadere non optant II, 97, 1; nonnisi ab eorum, a neminis nutu pendere vult vir magnanimus II, 46, 8; quo modo iis obedimus, sic rationi obtemperat anima concupiscens II, 14, 18; iis prævalentes obedire nec volunt, nec sciunt, 555, 27; falsa est opinio qua eos amicorum nullam rationem habere jubent, si de imperio agatur, 604, 35; eorum causa bellum gerendum est, 419, 16; 455, 52; utilissimos reipublicæ comparat civis bonus, 456, 18; eorum in gratiam pecuniam profundit vir bonus II, 112, 1, 9; eorum in gratiam magistratus et honores negligit vir bonus II, 112, 1, 11; eorum in gratiam licet quoque honestas actiones omittere quo ipse eas facere possit II, 112, 14; si ad opem iis ferendam promptus est quis, ab eximia virtute pendet, 341, 35; iis qui damnum vel ignominiam timet, seditionem movet, 566, 30; suis quisque ad virtutem exercendam opem ferre debet, ubi leges hanc curam negligunt II, 128, 43; imperii socios sibi adsciscunt reges, 541, 52; iis servatur regnum, 585, 6; iis diffidit tyrannus idque quare, 585, 7; inter eos calumniam et discordiam serere debet tyrannus, 584, 45; eorum actionibus delectatur vir beatus, si boni sint II, 113, 6; eorum causa scientias colere illiberale non est, 625, 28; iis magis irascimur quam aliis, 349, 12; idque inprimis quando, 349, 24; carissimos qui quadrantis causa perdit, felix esse nequit, 601, 5; sibi invicem injurias non inferunt II, 218, 22; eos præcipue respicere videtur justum et injustum II, 218, 23; eorum jura penes nos sunt II, 218, 36; eos maximis accensent bonis II, 218, 31; iis carere rem gravissimam putant II, 218, 32; eorum acquisitionem alii facilem habent, alii rarissimam II, 219, 44, cf. II, 175, 11; inter eos tunc oriuntur dissidia, ubi non eodem modo amici sunt quo se esse putant II, 106, 31, cf. II, 102, 29, 39; inter quos simultas quædam orta est alter alterum ipsius causa vivere cupiunt eique bona vel vera vel apparentia facere II, 107, 18; interdum se invicem fallunt, idque quando II, 234, 27; eos qui in jus vocat odiosus est, 449, 10; detestandus foret qui eos in hostes converteret ut cædes et pugnæ fierent II, 124, 37; qui erga eos improbitate utitur pessimus est II, 53, 40; iis noxius est injustus opibus et imperio potitus II, 160, 31; improborum improbi evadunt dum iis assimilantur II, 116, 18; bonorum meliores fiunt agendo et mutua peccata corrigendo II, 116, 20; eos nec felices esse optant pravi, nec necessario tamen fortuna adversa uti, idque quare II, 237, 20; eorum amicos amamus, 351, 35, 42; nostri etiam inter sese amici esse debent II, 114, 29; inprimis de amicis suis recta somnia habent III, 515, 33 ss.; idque quia inprimis de se invicem solliciti sunt III, 515, 35 s.; tam amicos suos ipsos quam eorum motus, ubi procul sunt, idque quare III, 515 36 ss.; iis præsentibus cur minus risum retineant IV, 260, 23 ss.; de iis effatum Biantis, 364, 41; 373, 1; quomodo impugnandum sit hoc effatum, 373, 1 ss.; quos vituperant improbi sunt, 324, 32; quæ iis bona sunt facere malunt, 324, 40; iis grata bona habentur, 324, 53; eos justos esse optabilius est quam inimicos, 198, 24; eos justos esse optaremus, etiamsi apud Indos essent, 198, 31; apud eos non pudet nos eorum quæ opinione tantum turpia habentur, 352, 38, 51; eos veremur conscios habere eorum quæ revera turpia sunt, 352, 39; hominem præferunt naturaliter bonis vel malis II, 224, 12; eorum qui curam gerit, etiam parentes colet, 421, 34; si in monarchas conspirent, aliquatenus contemptu permoventur, 582, 11; suspecti habentur ne, gratiam ut ineant, testimonium dent, 431, 3; quibus multi sunt, se pœnam effugere posse sperant, 338, 11; quibus ita se habent, ut facile pœnam effugiant, sibi idem eventurum esse sperant, 338, 14; iis injuriam inferre solent et quare, 338, 16; iis præpotentes viri legatione e civitate submovendi sunt, 576, 45; eorum numero præpotentes viri ostracismo mulctabantur in civitatibus populari imperio parentibus, 535, 51; eorum numero præpotentes quomodo tractandi sint in optima republica, 536, 50; eorum studiosum se esse perhibere debet orator in prooemio orationis judicialis, 448, 30; item eorum osorem esse adversarium, 448, 33; seniorum inopia se excusare debet juvenis crimen inferens, 449, 21; rei tales esse adstruere debet accusator, qualem ipsum reum esse perhibet, 425, 35; nullum unquam tale delictum fecisse dicere debet defensor qualis reus accusatur, 425, 41; rei si simile facinus patraverint quidnam dicendum sit defensori, 425, 47; æquos et honestos esse reo, demonstrare debet defensor, 425, 50.

Amicissimi (οἱ μάλιστα φίλοι); iis molesti sunt acerbi II, 48, 11.

Amici bonum spectantes (σπουδαῖοι) multi quærendi non sunt II, 114, 45; forsan tantus eorum numerus esse debet quantus maximus est eorum quibuscum vitam communem degere licet II, 114, 25, 35; viro bono suapte natura exoptabiles sunt II, 113, 20.

Amici genuini (οἱ ἀληθῶς φίλοι); eos animam unam esse dicunt II, 228, 8, cf. II, 179, 25; unus et individuus est II, 228, 21 s.; si quæratur an ei magis utilia sint suppeditanda, an ei qui beneficia rependere possit et velit, eodem redit ac si quæras utrum honesto viro an amico magis sit benefaciendum II, 233, 45 ss.; si simul honestus, non admodum dijudicatu difficilis est res II, 233, 49; sin vero non, exponuntur quæstiones tunc solvendæ II, 233, 52 ss. in æqualitate virtutis sibi invicem amici sunt II, 225, 3; II, 234, 51; primi sunt II, 222, 3; ipsi sui causa præferendi, idque quare II, 222, 4; item simpliciter jucundi II, 222, 7; item simpliciter boni II, 222, 26; idque non utilitatis causa, sed alio modo II, 222, 27; eos probat tempus II, 224 15; non vero adversa fortuna II, 224, 14; in eos quadrat amicitiæ definitio qua amico optare dicimur ut bona eveniant II, 234, 18.

Amici jucundum spectantes (οἱ ἡδεῖς); paucos quærere præstat II, 114, 18; citius patent quam amici utiles II, 224, 16; non tamen cito simpliciter jucundi II, 224, 17; in eos quadrat amicitiæ definitio qua una cum amico dolere et gaudere dicimur II, 234, 19 s.; cum iis vita degenda est II, 234, 26.

Amici utiles (οἱ χρήσιμοι); omnino pauci faciendi sunt II, 114, 14 ss.; vix sufficeret vita quo multis vicissim deservires II, 114, 15; iis non eadem tribuenda sunt quæ bonis II, 234, 10; eos probat cum tempus, tum fortuna adversa II, 224, 14 s.; non cito patent II, 224, 16; in eos quadrat amicitiæ definitio qua amico optare dicimur ut bona eveniant II, 234, 16; quæ ipsi dant, tribuenda sunt amico quocum vivere velimus II, 234, 13.

Amici ac posteri; quatenus eorum fortuna secunda vel adversa ad felicitatem conferat II, 11, 40; multum interest, an casus singuli iis vel vivis vel mortuis accidant II, 11, 50; quatenus eorum fortuna aliquid ad mortuorum felicitatem augendam vel diminuendam conferre possit II, 12, 2.

Amici cum inferioribus amicitia conjuncti; delectantur quod eos amant et mirantur II, 226, 11.

Amicorum multitudo; viris honoratis digna, 362, 40; ea præditi in æmulationem proclives, 362, 40; æmulationem excitat, 363, 6, v. supra *Amici*.

Amicorum multitudo et bonitas; felicitatis pars, 320, 36; quidnam sint, perspicuum est cognita amici definitione, 322, 23.

Aminææ; ita vites appellatæ sunt quas Thessali in Italiam transtulerunt fr. 257, b.

Amisenum ferrum; ejus generatio IV, 82, 5 ss.

Amisus; quale eo e superioribus regionibus afferatur mel III, 98, 8 ss.; quare ut milites deciperet, eo iter sibi faciendum esse dixerit ad argentum signandum Didales Persa, 646, 47.

Amissio et acquisitio; sibi invicem contrariæ sunt II, 315, 27; non motus sed mutationes sunt II, 315, 28.

Ammon; ejus filius Apollo Libys fr. 348, b; ad ejus oraculum pervenit Andron Argivus sicca polenta vescens absque potu fr. 64, b; fontium circa ejus templum mira natura fr. 268, b.

Ammonia regio; pars Libyæ est III, 573, 25 s.; demissior est et concavior quam regio infra eam sita III, 573, 26 s.; id quod probat eam olim lacum fuisse adaggeratione a mari separatum qui postea omnino exaruit III, 573, 27 ss.

Ammonias; triremis sacra apud Athenienses fr. 242, a.

Ἀμμοῦς· Jovis nomen fr. 268, b.

Amneus; ita nonnulli Eurum vocant IV, 45, 34 s.

Amnios; v. *Pullus;* piscium; v. *Pisciculi.*

Amœnitas (τὸ ἡδύ); quidnam II, 22, 5; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; II 51, 28; II, 150, 14; voluptates et molestias spectare videtur inter hominum consuetudinem occurrentes II, 21, 43; II, 22, 4; II, 49, 5, 30, II, 51, 30, 32; amicitiæ maxime similis est II, 48, 45; quomodo tamen ab ea differat II, 48, 47; affectus est moralis animæ laudandus II, 216, 34, 47; inter odium et adulationem medius II, 150, 13, 17 s.; II, 195, 33; II, 216, 48; quidnam ei proprium sit II, 216, 50; II, 150, 18 ss.; circa eadem fere ac ea est medium inter arrogantiam et dissimulationem nomine carens II, 49, 25.

Amœnus; quisnam II, 22, 4; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; talis fere est qualem bonum amicum esse optamus, si amandi affectum excipias II, 48, 46; non quia amat vel odit, unumquodque probat, sed quia eo est ingenio II, 48, 49; ita agit tam erga notos quam ignotos, am erga familiares quam erga alienos, sed semper ut decet II, 48, 51; honesti et utilis ratione habita non lædere vel oblectare conatur II, 49, 3; quando ei non honestum aut utile est oblectare, indigne feret et lædere præfert II, 49, 6, 16; si quid facienti dedecus vel detrimentum sat magnum afferat, adversando vero levi molestia afficiat, non probat, sed indigne fert II, 49, 8; alio modo tractat dignitate præditos et vulgares homines et magis ac minus cognitos II, 49, 11; cuique tribuit quod decet II, 49, 13; per se præfert oblectationem et offensionem veretur II, 49, 14; magnæ in posterum voluptatis causa leviter offendit II, 49, 17, v. *Blandus.*

Amomum; ex eo Rhodiacæ ollulæ fiunt fr. 66, a.

Amor (*aliorum de eo opiniones*): inter omnes deos eminet secundum Hesiodum II, 473, 52; eum primum fuisse censet Hesiodus III, 672, 44 s.; antiquissimus deorum teste Parmenide II, 473, 48; post chaos genitus est secundum Hesiodum II, 473, 50 s.; eum qui tanquam principium considerant causam moventem respexisse videntur II, 473, 45, cf. II, 474, 1; II, 479, 1; eum unum vel unius causam esset censet Empedocles II, 497, 5 ss.; II, 575, 51; ei ens et unum assimilat Empedocles II, 489, 46, cf. II, 497, 5 ss.; eum elementum esse censet Empedocles II, 634, 48; eo vicissim agente et quiescente quomodo mundum construxerit Empedocles II, 414, 19 ss.; apud Empedoclem elementa discernit II, 460, 50; concretionis solummodo causa est secundum Empedoclem II, 460, 40 s.; igitur causa esse nequit cur semper vel plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 40 s.; ei contrarium esse censet Empedocles, si terra deorsum moveatur II, 461, 10; igitur potius omnino præter naturam se habere videtur II, 461, 12 s.; alicujus motus causa est secundum Empedoclem II, 461, 26; determinare vel demonstrare debuisset Empedocles quinam motus ad ejus essentiam pertineret II, 461, 3 ss.; igitur dicere non sufficit eum movere II, 461, 2 s.; tunc solummodo, ubi adhuc cum discordia certabat, affectus ab elementis separari potuisse censet Empedocles II, 433, 51 s.; Empedoclis quatenus tanquam causa finalis considerari possit II, 479, 12 ss.; causa bonorum est, si Empedoclis mentem respicias non verba II, 474, 11, cf. II, 479, 12; sæpe discernit idque quando II, 474, 31 ss.; ei bonum assimilat Empedocles II, 610, 12 s.; cogit II, 610, 13 s.; igitur causa movens est II, 610, 13; miscelæ (id est sphæri) pars est II, 610, 14; igitur materies est *ib.*; olim eo regnante, eodem modo se habebat mundus, teste Empedocle, ac nunc prævalente discordia II, 461, 28, s.; quomodo ejus ætate generet Empedocles III, 331, 7, cf. 15; quo modo secundum Empedoclem capita cum cervicibus componit, sic intellectus componit notiones III, 468, 46 ss.; eo, teste Empedocle, composita sunt capita collo carentia III, 468, 49, cf. II, 413, 48; III, 331, 8; quærendum est an cujuslibet mixtionis causa sit, an ejus tantummodo quæ proportione fit III, 439, 22 s.; item an ipse proportio sit vel aliud quid III, 439, 23 s; eo amorem videmus secundum Empedoclem III, 434, 28; III, 496, 17; absurdum est Platonem eum amantibus concedere, coitu interdicto, 499, 10; orietur in Platonis republica, e recens natorum ab agricolis et opificibus ad custodes itemque vice versa translatione, 499, 51; eum qui juxta infinitum non recipiunt, infinitum divinum esse putant II, 277, 45.

Amor; quatenus amicitiæ similis, quatenus ab ea differat II, 235, 48; amicitiæ excellentia quædam esse conatur II, 114, 27; eum simul erga multos colere non possumus II, 95, 30; II, 114, 37; affectu fit et voluptatis causa II, 93, 5; in eum proni sunt adolescentes II. 93, 5; non animæ affectus est, sed hominis eum habentis III, 440, 11 s., 14; igitur post mortem cessat III, 440, 13 ss.: sine corpore locum habere nequit III, 432, 35; in eo manifestum fit corpus affici animæ passionibus IV, 1, 6; quinam ejus sit scopus, 116, 5; an coitus gratia fiat fr. 345, a; non est coitus cupido, idque quare, 246, 5; 256, 22, cf. 116, 5; ejus principium est voluptas quam visus præstat II, 108, 39; tunc tantummodo adest, ubi absentem desideramus et ejus præsentia delectamur II, 108, 41; ejus initium ubi absentis memoria gaudent, 336, 13; eum involuntarium esse putant, idque quare II, 201, 36; ei veniam dare solemus, idque quare II, 202, 38; inprimis ita se habet ut cupiamus id quod amamus II, 220, 9; eo abreptus ubique amasium se videre putat, parva similitudine deceptus III, 509, 51 ss.; eo qui tenentur, gratia egent, 358, 1; jucundus est, 336, 46; ejus causa manus sibi inferre potius ignavia quam fortitudo est II, 33, 11; plerumque spectat res quæ fieri possunt 368, 33; spectat res quorum principium penes nos est, 368, 37; eum non parit morum dissimilitudo, 637, 1; dissidium (νεῖκος) non cogit, nec aliquid ex eo facit, sed e tertio quodam alio II, 255, 38; eo a ratione deflectimur, 426, 12; ejus utilitas in defensione *ibid.*; duobus modis e re ipsa objectio inferri potest contra enthymema quo honestus esse adstruitur, 383, 9; in eum proclivis animæ potentia ita dicitur II, 195, 2; in eum proclives quosdam vinum reddit IV, 266, 20 ss.; quosnam in eum proclives atra bilis reddat IV, 267, 29.

Amores; quales alatos pingunt, iis similes essent aves, si simul erectæ essent et alas haberent III, 313, 13 ss.

Amor filialis; ejus exemplum narratur IV, 104, 29 ss.

Amor mutuus; ubi exstat amicitia, ibi eum reperiri dicimus II, 175, 20 s.; non competit amicitiæ erga deum II, 175, 22; nec amicitiæ erga res inanimes II, 175, 24;

proborum amicitiæ proprius est II, 175, 41; in amicitia secundum excellentiam deest vel alio modo inest II, 225, 13, 35 ss, cf. II, 178, 20; quodsi tamen excellentia parva est, res dubia est II, 225, 42; ubi maxima, ne ipsi quidem amicitia conjuncti eum postulant II, 225, 47; cuinam amicitiæ secundum excellentiam magis, cuinam minus proprius sit II, 225, 37; qua norma eum metiri oporteat in amicitia secundum excellentiam II, 225, 36; interdum in eadem amicitia excellenti tanquam dedecus objicitur *ibid*.

Amor puerorum; v. *Masculorum amor*.

Amor sui; quinam proprie sic dictus II, 181, 5, 39; proprie sic dictus solis pravis competit II, 181, 6, 37; sensu latiori competit etiam viro probo, idque quatenus II, 181, 12 ss.; rite vituperatur, sed tantummodo ubi modum excedit, 501, 3, v. *Studium sui*.

Amor et discordia (φιλία καὶ νεῖκος); ea invicem separare et movere putat Empedocles II, 344, 6; idque æqualibus intervallis II, 344, 32; ea e rebus humanis ad universum transtulisse videtur Empedocles II, 344, 29 ss.; dicere debuisset Empedocles quasnam in res agant II, 344, 29; nonnusquam ita se habere videntur ut Empedocles exposuit II, 344, 32, causæ efficientes sunt secundum Empedoclem quarum ope universum construxit III, 220, 24 ss.; ea prima fuisse censet Empedocles II, 604, 39; quænam Empedoclem permoverint ut ea introduceret II, 474, 4 ss.; tanquam causæ moventes consideranda sunt II, 474, 36 ss.; II, 477, 1, 5; II, 479, 1; si motum non cierent, ex Empedoclis sententia nec motus nec quies exstarent II, 461, 13 ss.; ea nonnulli generationis causas esse putant II, 255, 8; ea tanquam principia posuere nonnulli II, 502, 29; ad unum et multitudinem reduci possunt II, 502, 30; non ad idem genus ac illa pertinere putabant fortunam philosophi antiqui II, 266, 19; iis qui rerum naturalium causam tribuunt, nihilominus mox ad necessitatem confugiunt II, 270, 16.

Amphiaraus; de eo Pittaci effatum, 363, 46; apud Carcinum e delubro rediit, quod quum non viderent spectatores, eos latuit, 470, 27.

ἀμφίβιος· cordylus est fr. 180, b.

ἀμφιβολία· v. *Ambiguitas*.

Amphictyones; Solonis auctoritate moti, bellum declarant Cirrhæis fr. 301, a; Pythios ludos propter Pythonem occisum condiderunt fr. 312, a.

Amphimachus; Cteati filius, ejus epitaphium fr. 315, a.

Amphiphanes; ejus soror Clymene fr. 281, a.

Amphipolis; ibi Cleotimus arcessitos Chalcidensium colonos contra divites incitavit, 572, 24; in Thraciæ parte quæ supra eam est pueri ad aviculas capiendas accipitres sibi socios adsumunt IV, 96, 34 ss., cf. III, 119, 18 s.

Amphipolitæ; receptis Chalcidensium colonis maximam partem ab iis ejecti sunt, 568, 17.

Amphissa; ab Andræmone condita fr. 280, b.

Amphitryon; Herculis pater IV, 84, 9; tam male tractavit Cythnios ut inde natum sit proverbium Cythnia calamitas fr. 266, b.

Amphora; dici nequit in se ipsa esse II, 287, 52; vini dici potest in se ipsa esse, idque quare II, 288, 1 ss.; ejus fundum si quis detracto operculo perterat, sonus tam ingens inde reddi potest ut feræ fugentur IV, 240, 7 s.; inanis per osculum si quis strepitum moverit, mugitui similis sonus fit IV, 240, 3 s.

Amplificatio (αὔξησις); 421, 6 ss.; ad omnes rhetoricæ species pertinet, 368, 5; sed inprimis ad laudationem et vituperationem, 424, 9; eodem modo in utraque adhibetur, 448, 6; inprimis laudationi convenit et rhetoricæ demonstrativæ, 382, 27, 32; 368, 11; utilis est etiam in aliis orationum speciebus, sed valet præcipue ad laudandum et vituperandum, 421, 49; ejus usus in laudatione, 447, 29, 36, 38; in dissuasione, 445, 25; in præoccupatione orationis concionalis, 444, 14, 18; in oratione inquisitoria, 454, 27; ad ea pertinet quæ sententiam spectant, 472, 13; ex iisdem locis petitur in actione e quibus in oratione, 472, 15; ea probari debet in eloquentia demonstrativa res gestas honestas vel utiles esse, 407, 12; quomodo ea utendum sit accusatori, 422, 23, 43; unde petenda sit, 332, 14 ss.; ejus argumenta petenda sunt e locis de magnitudine bonorum, ac de majori vel minori bono, 369, 43; ad eam faciunt dissoluta, 401, 20; ad eam facere probatur ejusdem vocabuli repetitio, 401, 6.

Amplificatio et extenuatio; probantur enthymematum loci non esse, 384, 16 ss.; sunt enthymemata quibus ostenditur rem parvam vel magnam, bonam vel malam, justam vel injustam esse, 384, 19; alteram partem constituunt perorationis, 410, 3, 12; eæ ut fiant, res ipsæ concessæ esse debent, 400, 13; 407, 13.

Ampulla; pulcherrima puero magnificum donum est II, 43, 36; ejus pretium parvum quid et illiberale est II, 43, 38.

Amurca oleæ (ἀμόργη τῆς ἐλαίας); plures in se habet colores III, 650, 16.

Amyclæenses; in bello contra eos Lacedæmoniis opitulati sunt Ægidæ fr. 269, a.

ἀμυστίζειν· qui id faciunt cito inebriantur fr. 65, b.

Amygdala (arbor); in iis statim semen fit cum coperculo quo teguntur IV, 27, 10, per culturam a malitia sua mutantur IV, 28, 43; ejus gummi IV, 22, 34; clavis confixa gummi per multum tempus emittit IV, 28, 46; melius fructificat in senectute quam in juventute IV, 29, 19; quomodo feraces fiant fr. 166, a; maximum usum ad conficienda mella præbet IV, 78, 10 ss.; circa alvearia seri debet III, 200, 37 ss.; (fructus): cur solæ modo duræ, modo molles, modo dulces, modo amaræ sint IV, 326, 23 ss.; amygdalam aliquando tertio ictu pertudit picus atque nucleum comedit III, 181, 18 ss.

Amygdalæ amaræ; ex iis meliores proveniunt IV, 28, 10; stercore suillo dulces fiunt fr. 165, b; sol earum amaritudinis causa *ib.* b.

Amylium; ex massa farinacea in exiguam molem redigitur IV, 140, 20 s.

Amyntæ; Thesproticus populus fr. 257, b.

Amyntas; ei pater Archelaus filiam natu minorem despondit, idque quare, 581, 30.

Amyntas cognomine parvus; cur eum aggressus sit Derdas, 581, 18.

ἀνάβλεψις· v. *Intuitus*.

Anacharsis; seria ut agas ludere jubet II, 123, 35; ejus dictum de tibicinibus, 134, 46.

Anacreon; ejus dictum fr. 336, a.

Anacyndaraxas; Sardanapali pater fr. 59, a.

Ἀνάγκη· nihil aliud est quam Jupiter III, 642, 8

ἀναίσθητος· v. *Stolidus*.

ἄνακτες· ita vocantur regis filii et fratres apud Cyprios fr. 267, a.

Analoga; non omnia simul adhibenda, 392, 47.

Analogia; ex ea petendæ sunt metaphoræ et epitheta, 387, 29.

ἀνάλογον· quid ita vocetur IV, 189, 4; in eo etiam κατ' ἀναλογίαν sunt, 169, 24; ejus ratio habenda ut teneamus problemata, 167, 48; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 378, 31, v. *Proportio*.

Analysis; in ea fieri nequit ut quodvis ex omnibus demonstretur, 151, 43; quod ea ultimum, origine prius est II, 28, 24.

Analytica; eorum ignorantia causa fuit, cur nonnulli eorum qui de veritate disserunt, insufficienter de syllogisticis principiis locuti sint II, 503, 23.

Analytica; eorum argumentum demonstratio, 39, 2; in iis pertractantur argumentationes demonstrativæ, 277, 33; (*priora*); citantur 31, 12; 272, 10 (cf. p. 90 ss.); 273, 24 (cf. p. 109, 37 ss.); 314, 14 (cf. 116, 10); 315, 21 (cf. p. 48, 37 vel 77, 11); 315, 54 (cf. p. 119); 384, 4 (cf. p. 119, 20); 384, 10 (cf. p. 119, 29); II, 68, 9 (cf. p. 121, 2); II, 68, 15 (cf. p. 122, 22); II, 164, 7; II, 189, 16 (cf. p. 90 ss.); II, 198, 44; II, 205, 38; II, 551, 41 (cf. p. 158, 10 ss.); 132, 8; 156, 45; 164, 13; citari videntur III, 219, 39 ss. (cf. p. 53); (*posteriora*); respici videntur, 257, 12, 26 (cf. p. 163-167).

Analytica scientia; ex ea et politica quæ circa mores versatur, composita est rhetorica, 318, 47, cf. 313, 44; spectat demonstrationem et scientiam II, 585, 29 s.; igitur non spectat rerum mathematicarum materiem *ibid.*

Anapæstus; eo caret stasimum, 466, 13.

Anaphalantiasis; superciliorum glabritas est III, 48, 9 s.; nemini evenit ante Veneris usum III, 48, 10 s.

Anaphysema; terræ ventus sublimem sese rapiens III, 632, 48 ss.

ἀνάρρινον· v. *Antirrhinum.*

Anas (νῆττα); avis palmipes III, 152, 9; ei similis sed minor est boscas III, 152, 9 s.; ingluvie carens totam gulam amplam habet III, 34, 19 s.; appendices intestinorum habet III, 34, 38; quomodo futuram tempestatem significent fr. 159, b.

ἀνάσχετος· 399, 5.

ἄνασσαι· ita vocantur regis uxores et sorores apud Cyprios fr. 267, a.

Anataria aquila; v. *Aquila anataria.*

Anaxagoras; Clazomenius II, 186, 33; II, 472, 48 s.; III, 590, 51; pertinet ad sapientes recentiores II, 634, 47; Empedocle ætate anterior, sed operibus posterior II, 472, 49 s.; eum sepulcro honorarunt Lampsaceni, etiamsi peregrinus esset, 377, 30; vereri se dixit ne inepti viderentur quos beatos esse prædicabat II, 126, 51; II, 186, 34; idque quare II, 126, 51, 54; II, 186, 36 ss.; quidnam responderit rogatus utrum vivere an non vivere mallet II, 187, 27; quibusdam ejus discipulis dixisse fertur talia iis entia futura esse qualia ea esse putarent II, 509, 39 ss.; eum sapientem, sed non prudentem vocant, idque quare II, 70, 34; eum exquisita et admirabilia et difficilia et divina sed inutilia scire dicunt, idque quare II, 70, 36; ejus placita Empedoclis placitis opposita esse videntur II, 432, 27 ss.; propriam linguam ignorabat II, 432, 14 s.; partium interiorum experientia carebat III, 538, 50; non agnoscebat naturam omnia alicujus gratia facere III, 538, 51; ortui et interitui et motui fere solis operam dedit II, 480, 53 ss.; eum nonnulli affirmare dicunt ex æternis et infinitis ea quæ fierent gigni III, 673, 43.

Anaxagoras (*ejus placita*); recte mundum ex immotis construere incepit II, 414, 15; omnes res simul esse dixit II, 506, 39; ei assentiendum est, si Protagoræ assentiamur omnia quæ alicui videntur vera esse dicenti II, 506, 38 s.; si ei hac in re assentiamur, nihil revera erit II, 506, 39; eo teste omnia simul erant infinita multitudine et parvitate II, 580, 49; dicere debuisset *paucitate*, non parvitate, idque quare II, 580, 51 ss.; unum et multa esse dixit II, 252, 24; e miscela reliqua excernit, idque semel tantummodo II, 252, 26, 28, cf. II, 277, 19 ss.; apud eum contraria, i. e. corpora similaria innumera sunt II, 252, 28; II, 255, 28, cf. II, 277, 15 ss.; unde ad has opiniones asserendas adductus sit II, 252, 30 ss.; ejus opiniones refutantur II, 252, 50 ss.; ejus mens inepta esse videtur, quippe quæ quærit quæ fieri nequeunt II, 253, 41; non recte sumit generationem corporum similarium II, 253, 46; ejus opinioni præferendum est Empedoclis placitum II, 253, 51; II, 255, 29; contrario modo atque Empedocles de elementis sensit II, 415, 51; II, 416, 3; similaria elementa esse censet, ignem vero et aerem ex innumeris similaribus visum latentibus composita esse II, 416, 4 ss., 18; ejus placita de elementis refutantur II, 416, 19 s.; materiam multiplicem esse statuebat II, 432, 12 s.; elementa numero infinita agnoscebat II, 277, 14, 17; II, 432, 19 s.; nihilo minus alterationem cum ortu et interitu confundebat II, 432, 15 s.; infinitum sui simile esse ostendit III, 674, 33; perperam infinitum se ipsum fulcire statuit II, 280, 30 ss.; infinitum tactu continuum esse statuit II, 277, 18; quamvis particulam esse miscelam asserit II, 277, 19; omnia olim simul fuisse affirmat II, 277, 21; II, 601, 1 s., cf. II, 252, 33; igitur melius dixisset *unum* II, 601, 1 s., v. *Omnia qui simul esse censent*; ejus de discretione, de generatione et de mente placita II, 277, 24 ss.; ejus de similaribus ac de ortu et interitu placita II, 472, 50 s.; II, 478, 47; res similares simplices atque elementa esse statuebat II, 432, 21 s.; terram, aquam, aerem et ignem rerum similarium seminarium esse statuebat II, 432, 32 s.; secundum eum rebus, ubi omnes simul erant, omnia simul competebant contraria II, 591, 51 ss.; si vera dicat, contraria de eodem prædicari poterunt II, 591, 50 s.; omnia in omni mixta esse dicebat II, 508, 48; idque non solum potentia, sed actu et separatim II, 591, 54 s.; similaria non gigni censebat III, 331, 38; igitur ei aliquatenus similia dicere videntur qui semen ab omni parte secedere contendunt III, 331, 32; quatenus tamen ab eo differant III, 331, 38 s.; probabiliter dixit carnes ab alimento ad carnes accedere III, 331, 36 s.; ejus mixtura potentia erat (unumquodque) II, 408, 45; secundum eum quæ segregabantur undique ab ultimis ferebantur ad medium II, 408, 45 ss.; a mixtione rerum naturam pendere putabat II, 483, 7; II, 616, 41; ejus mixtio neque bona, neque non bona esse videtur II, 513, 31; arbitratur forsan quæ de origine rerum enarrat principium et a natura et necessitate pendere II, 344, 8 ss.; aliquatenus eo melius de origine rerum sentit Empedocles, idque quare II, 344, 19 s.; ejus opinio de origine rerum refutatur II, 344, 10 ss.; si quis recte digerat quæ dixit, forsan nova quædam dixisse videretur II, 480, 35 s.; si recte eum interpreteris, etsi id distincte non dixerit, duo agnovit elementa II, 480, 26 ss.; scilicet unum et materiem indeterminatam omni forma carentem II, 480, 48 ss.; licet igitur nec recte, nec manifeste locutus sit, simile quid innuit ac posteriores dicunt idque rebus apparentibus consentaneum II, 480, 51 ss.; censuisse videtur, inter contradictoria aliquid medium esse II, 513, 29 s.; igitur omnia falsa habuit II, 513, 30; vacuum nullum esse putat II, 425, 32 s.; III, 537, 33; quæstionem de vacuo de industria tractavit III, 675, 20 ss.; vacuum non exstare censet, et tamen res moveri arbitratur III, 675, 30; ut probaret inane non exstare ostendit aerem aliquid esse, idque quomodo II, 292, 20 ss.; nihil de gravi et levi determinavit II, 425, 32 s.; ejus de motus origine sententia II, 342, 16 ss., cf. II, 344, 13 ss.; II, 364, 2 s.

lationem primum motuum habere videtur II, 364, 2; perperam ætherem igni assimilat II, 371, 8, s.; II, 416, 9; ejus de causa quietis terræ opinio II, 405, 8; dicit aerem interdiu stridere et sonare a sole concalefactum, noctu vero requiescere IV, 180, 38 s.; ejus de via lactea opinio III, 562, ss.; refutatur hæc opinio III, 562, 15 ss.; ejus de cometis opinio III, 558, 22 ss.; fulmen ignem esse censet e superiori ætheris parte quam igneam vocat deorsum delatum III, 597, 17; tonitru vero ejus sonitum et stridorem III, 597, 20 s.; refutatur hæc ejus opinio III, 597, 23 ss.; ejus de causa grandinis opinio III, 566, 24 s., cf. III, 567, 8, s.; cur secundum eum inprimis æstate ac in calidis regionibus decidat grando III, 566, 28 ss.; refutatur ejus de grandine opinio III, 566, 31 ss.; III, 567, 8 ss.; ejus de terræ motibus opinio III, 590, 51 s.; hæc ut nimis simpliciter prolata impugnatur III, 591, 10 ss.; nihil de his quæ in terræ motibus accidunt tradit III, 591, 19 s.; ejus de Nili incremento opinio fr. 213, a; ejus de plantis opinio IV, 17, 41, 43 s.; dixit plantam habere spiritum, sed non habet IV, 20, 17 ss.; plantas intellectum et intelligentiam habere dicebat IV 18, 18 s.; plantarum fructus ab aere esse dicit IV, 21, 16 ss.; sexus discrimen jam semini inesse putat III, 392, 27 s.; item semen a mare provenire, feminam vero locum præbere III, 392, 29 s.; item marem a dextris provenire et dextram uteri partem occupare, feminam a sinistra et sinistram III, 392, 30 ss.; ejus opinio refutatur III, 394, 13 ss.; ejus de sexus discriminis origine opinio eodem redit ac Empedoclis III, 394, 21 s.; igitur iisdem argumentis refutari debet ac Empedoclis et Democriti III, 394, 14 ss.; censet marem materiem aliquam conferre ad fœtus generationem III, 394, 18 s.; ejus de respiratione opiniones exponuntur ac refutantur III, 537, 28 s.; dixit hominem omnium animalium prudentissimum esse quia manus habet III, 290, 13 ss.; valde inepte et inconsiderate contendit ibin et corvum ore coire, mustelam vero ore parere III, 381, 46 ss.; unde ortus sit ejus error III, 381, 50 ss.; III, 382, 18 ss.; ejus opinio refutatur III, 382, 3 ss., 12 ss.; perperam morborum acutorum causam a felle repetit III, 275, 4 ss.; manifesto in natura ordinis causam esse censet mentem II, 473, 38 ss.; mentem et tanquam causam finalem et tanquam causam moventem considerat II, 473, 41 ss., cf. II, 478, 35; II, 479, 1, 12 s.; quomodo mente usus sit ad mundum construendum II, 478, 24 ss.; eo magis causis utitur Empedocles II, 474, 28 s.; ei mens causa efficiens est cujus ope mundum exstruxit III, 220, 24 s.; mentem principium esse censet II, 634, 48; igitur primum generans optimum esse censet II, 634, 48 s.; omnia mixta esse dicit præter mentem II, 480, 46, cf. 30; mentem vero puram et mixtionis expertem II, 480, 47; recte mentem dixit impatibilem et mixtionis expertem idque quare II, 351, 19 ss.; actum prius fuisse censet utpote mentem II, 604, 37 s.; animam etiam id esse dicit quod movet III, 434, 4 s.; intellectum omnia movere censet III, 434, 6; III, 435, 12; non tamen omnino eadem de intellectu ac anima sentire videtur ac Democritus III, 434, 6 s.; quin eo indistinctius de intellectu locutus est III, 434, 12; intellectum causam esse dicit cur res bene et recte fiant III, 434, 13 s.; alio loco intellectum omnibus animalibus inesse dicit III, 434, 15 ss.; ita ut eum animæ assimilare videatur III, 434, 14, cf. III, 435, 6 ss.; intellectum omnium rerum maxime principium censet III, 435, 8 s.; igitur eum solum simplicem et purum et mixtionis expertem esse dicit III, 435, 9 s.; III, 467, 18 s.; cognitionem et motum eidem principio tribuit III, 435, 10 ss. cf., 51 ss.; intellectum passionis expertem esse et nihil cum reliquis rebus commune habere censet III, 435, 49 ss., III, 468, 6 s.; ejus de bono et malo opiniones exponuntur et expenduntur II, 610, 10 ss.; ejus clepsydræ explicatio IV, 200, 7 ss.; non satis exposuit quatenus aer causa sit, ne aqua ingredi possit, obturata fistula IV, 200, 12 ss.; innui videtur III, 574, 15 ss.

Anaxilaus Rheginus; ejus tyrannis ex oligarchia orta est, 589, 22; lepores in Siciliam invexit fr. 283, b; idem quum rheda in Olympia vicisset Rheginorum monetæ rhedam et leporem insculpsit fr. 283, b.

Anaxandrides; irrisit civitatem quæ decet decernentem bonasque leges habentem, sed iis non utentem II, 86, 35; histrione Philemone usus est, 400, 41; in ejus *Gerontomania* secum invicem verba faciunt Rhadamanthys et Palamedes, 400, 42 s.

Citantur ejus *Iambi* de filiabus suis, 397, 5 (Fr. fab. inc. 17 Bothe); ex *incertis fabulis*, 399, 10 (Fr. 18 B.). II, 86, 36, (Fr. 16 B.).

Anaxarchus physicus; quidnam Alexandro responderit fr. 337, a.

Anaximander; ad antiquos pertinet philosophos II, 406; 29; (*ejus placita*): infinitum immortale et interitus expers esse asserit II, 277, 47; unum infinito assimilat II, 575, 51 s.; unam quandam formam universam esse ait III, 673, 48; idque aquam III, 673, 49; ex uno contrarietates excerni dicit II, 252, 24; ejus miscela materies est II, 601, 3 s.; ejus opinio de causa quietis terræ II, 406, 28 ss.; refutatur hæc opinio II, 406, 34, ss.

Anaximenes; Milesius III, 591, 1, s.; (*ejus placita*): aerem omnium rerum principium esse censet II, 472, 42 s., cf. II, 478, 49; II, 479, 39, 52; III, 673, 49 s., unum aerem esse censet II, 575, 51; ejus opinio de causa quietis terræ II, 405, 8; ejus de terræ motibus sententia III, 591, 1 ss.; refutatur hæc opinio III, 591, 34 ss.

Ancæus; pater Agapenoris fr. 315, a.

Ancæus Samius; de illo narratio fr. 285, a.

Anchimolius; a Lacedæmoniis missus est ut Pisistratidarum tyrannidem everteret fr. 229, a.

Ancora; quatenus cremastræ comparari possit, 398, 22 cur si in mare æstuans jacta fuerit tranquillitas oriatur IV, 229, 18 ss.; earum loco proboscidibus utuntur sepiæ, loligines et lolii III, 56, 16 s.; earum munere funguntur viscera septo transverso subdita III, 264, 41 ss.

Andræmon; Amphissæ conditor fr. 280, a.

Andræmon; pater Thoantis fr. 314, a

Andria; sic olim Lacedæmonii atque etiamnum Cretenses vocant convivia publica, 515, 27; in iis nuper ostenderunt ephori se propter paupertatem venales esse, 513, 8.

Androcles Pittheus; quomodo probaverit leges legibus egere, 379, 30.

Androdamas Rheginus; Chalcidensibus Thraciis leges dedit, idque quales, 520, 9.

Andromache; Antiphontis magis cognoscere volebat quam cognosci II, 226, 19.

Andron Argivus (Archonides); salsis cibis usus absque potu duravit fr. 64, b.

Androtion; Idrieum canibus comparavit (Orat. att. II, p. 346), 390, 10.

ἀνήλατον· v. *Cudi quod nequit.*

ἄνελκτον· v. *Duci quod nequit.*

Anethum; urinam movet et calefacere valet IV, 258, 27.

Anfractus (ἕλιξ); motus qui per eum fit inæqualis est II, 314, 20; ii causa sunt cur plerumque in aurem non penetret aqua, ubi ei immergimur III, 455, 13; quibus quadrupedibus longo intus intortæ sunt aures, melius sonos remotos percipiunt, idque quare III, 419, 18 ss., v. *Vortex.*

Anfractus (ἑλίκη, ἑλιγμός); quot et quales quomodoque dispositos in pectore habeat locusta mas III, 60, 43 ss.; eodem modo se habent apud squillas quo apud locustas III, 60, 42 s., v. *Corpuscula*; eum habent testacea quædam, e. g. buccina III, 285, 10 s.; eo prædita testacea turbinata omnium maxime molluscis similia sunt III, 286, 46 s.; versus caput et partes anteriores numero plures fiunt apud turbinata III, 391, 38 s.

Anfractus inferior; ei subjacent apud locustam marem corpuscula quædam arenacea ad genituram pertinentia III, 60, 52 ss.

Angina; morbus est quo sues afficiuntur III, 165, 27 s.; quænam partes ea præcipue affligantur, idque quomodo III, 165, 29 ss.; ubi ad pulmonem pervenerit necat III, 165, 32 s.; celeriter augetur III, 165, 33 s.; nihil edunt sues ea affecti III, 165, 34 s.; quando sues ea præcipue laborent III, 165, 43 s.; quomodo eam curent subulci III, 165, 35 s.; quænam præterea remedia contra eam adhibeantur III, 165, 45 s.; canes necat III, 166, 21.

Angor (ἀγωνίαι); in eo fit pulsus inæqualitas et tensio III, 666, 2, s.

Anguilla (ἔγχελυς); piscis longus est III, 30, 41 s.; III, 47, 1 s.; oblonga et lævis est duasque pinnas habet III, 6, 18; III, 28, 16, 50 s.; serpentibus similior est III, 309, 10; ss.; piscibus longis et crassis accensendæ sunt, ideoque pinnis supinis carent III, 301, 21 s., cf. III, 311, 25 s., cf. etiam *Pisces longi et crassi;* utrinque quattuor simplices branchias habet III, 28, 36 ss., cf. III, 302, 25 s.; gulam habet, sed parvam III, 31, 26; pertinent ad animalia sanguine prædita quæ sponte nascuntur III, 390, 54; earum corpus lumbricis terrestribus innascitur III, 391, 4 s.; ovis caret III, 47, 2; etiamsi sanguine præditæ sunt nec e coitu, nec ex ovis procreantur, nec ova pariunt III, 118, 39 s.; 42 s., 49 s.; quomodo probetur rem ita se habere III, 118, 44 ss.; dissectæ nec seminales meatus, nec uterinos habere reperiuntur III, 118, 41 s.; gignuntur autem revera e lumbricis terrestribus III, 119, 1; quomodo probetur eas ex his gigni III, 119, 2 s.; nonnulli eos generare putant quia quibusdam earum vermiculi innascuntur III, 118, 50 s., cf. III, 75, 16 s.; quomodo coeant fr. 179, a; sexus differentia carent, neque ex sese aliquid generant III, 75, 15 s,; III, 359,6 s.; quæ feminæ dicuntur, adspectu non sexu differunt III, 171, 34 s.; feminæ ita dictæ reliquis præstant III, 171, 33 s.; feminas etiam a maribus capitis speciei differre asserunt III, 75, 23 ss.; hoc earum discrimen non sexus sed generis differentia est III, 75, 26 s.; nullam unquam vel genituram vel ovum habere observarunt III, 75, 20 s.; III, 115, 8; III, 117, 28 s.; III, 118, 40 s.; fel in jecore habent III, 30, 39 ss.; iis separata pinguedo non est III, 51, 10 s.; exiguum sevum circa omentum habent III 51, 11 s.; quibusnam rebus vescantur III, 149, 52 ss., cf. III, 150, 24 ss.; in perennibus lacubus non inveniuntur nec per squalorem III, 118, 46 ss.; aqua pluvia vivunt atque nutriuntur III 118, 48; branchias parvas habent III, 150, 4; ideoque suffocantur, nisi pura sit aqua III, 150, 3 s., easque ut capiant aquam turbant III, 150, 5; fr. 179, a; suffocantur aquis vi tempestatum conturbatis fr. 179, a; quidnam commenti sint earum nutritores ut puram habeant aquam III, 150. 1 ss.; quonam anni tempore capiantur in Strymone, idque quare III, 150, 5 ss.; parvum ventriculum habent III, 150, 10 s.; igitur mortuæ nec fluitant, nec emergunt III, 150, 9 s.; omento pleræque carent III, 150, 11 s., ex aquæ exemptæ quinque vel sex dies vivere possunt III, 150, 12 s.; idque aquilonia tempestate diutius quam austrina III, 150, 13 s.; mutationes vehementes non perferunt III, 150, 16 s.; moriuntur si æstate e lacubus in piscinas transferantur III, 150, 14 ss.; item si eas subito in aquam frigidam immergant ferentes III, 150, 17 ss.; item si in pauca aqua alantur III, 150, 19, s.; nonnullæ earum septem vel octo annos vivunt III, 150, 23 s.; fr. 179,a; inprimis noctu pascuntur, interdiu aquam profundam subeunt III, 150, 26 s., cf. fr. 179, a; e fluviis et lacubus ad mare descendunt III, 117, 31 s.; in siccum egredi atque ibi diutius vivere possunt, idque quare III, 302, 24 ss.; III, 309, 18 s.; quomodo ope salsamentarii fictilis et coli capiantur III, 70, 24 ss.

Anguillæ fluviatiles; quibusnam rebus vescantur III, 150, 24 ss.

Anguillarum nutritores (ἐγχελυοτρόφοι); quidnam commenti sint, ut anguillæ aqua pura natarent III, 150, 1 ss.

Angulis carens; qualitas est II, 526, 4.

Angulus; aliquatenus rectus acuto prior, aliquatenus posterior, idque quomodo II, 624, 7 ss., 18 s.; uterque unus est II, 624, 19; cubi ænei pars esse dicitur II, 531, 13; quæ unicum habent celerius operiuntur et clauduntur quam quæ plures II, 294, 22 ss.; si interior major esset exteriori, parallelæ conciderent, 111, 52; magnitudinis affectus sunt II, 625, 12; ideoque eorum rationem reddere non possunt idealium numerorum assertores II, 625, 10 s.; quomodo eos spectet mathematicus II, 588, 42; quomodo philosophus II, 588, 43 ss.; circa unum punctum positi duobus rectis æquales sunt II, 572, 23; triangulo per se accidit ut ejus anguli duobus rectis æquales sint III, 224, 35 s.; non in species distribui possunt figuræ prouti earum anguli duobus rectis æquales vel non æquales sunt III, 224, 34 s.; propter eos urere et calefacere perhibent ignem II, 422, 23, 35.

Angulus acutus; quinam ita dicatur, 183, 11; pars est anguli recti, qui nihilo minus eo prior esse videtur, idque quare II, 547, 50 ss.; II, 548, 48 ss.

Anguli æquales; omnes semicirculi æquales, 69, 12, cf. 161, 27; si ab æqualibus æquales auferantur, restant æquales, 69, 14; cur secundum eos resiliant in partem contrariam corpora quæ feruntur, ubi impegerunt IV, 198, 21 ss.; IV, 201, 50 ss.

Anguli externi; quattuor rectis æquales, 147, 8; id latius patet quam triangulus aut quadratum, 169, 28.

Anguli oculi (κανθοί); palpebræ superiori ac inferiori communes sunt III, 9, 6 s.; numero duo alter ad nasum, alter ad tempora III. 9, 7; quænam de moribus signa ex iis colligere liceat III, 9, 8 ss. Angulus oculi inferior; ejus membrana nictitant aves III, 245, 33 s.; idque quare III, 246, 11 ss, v. *Membrana nictitans.*

Angulus rectus; acuto prior esse videtur etiamsi hic ejus pars sit, idque quare II, 547, 50 ss.; II, 548, 48 ss.; si quæratur utrum ipse prior sit, an ejus partes quidnam respondendum II, 546, 40 s.; terminus est angulorum inter se oppositorum IV, 199, 1 s.; ita vocatur et æneus cum materie conjunctus et qui singularibus lineis inest II, 549, 48 s.; ejus notio posterior est partibus definitionis et alicujus anguli recti II, 549, 47; qui sine materie est partibus definitionis posterior est II, 549, 49 s.; singularis vero partibus prior II, 549, 50; eum alio modo investigat faber ac geometra II, 7, 25; duobus æquales sunt trianguli anguli III, 361, 12 s.; idque demonstrari potest, etiamsi æternum sit III, 361, 14, s.; quomodo probetur in semicirculo positos omnes rectos esse II, 572, 25 ss.

Anhelantes (ἀσθμαίνοντες); iis comparantur insecta quæ bombum edunt III, 543, 11.

Anhelatio; fit ubi calidum aerem inspiramus, idque quare III, 540, 33 ss.; ea afficitur equus lymphatus III, 167, 12.

Anhelitus (ἆσθμα); eo æstate laborant cervi propter corporis molem III, 131, 27.

Anima (ψυχή); (*aliorum de illa opiniones*): qui de ea verba fecerunt, unice de humana locuti esse videntur III, 441, 31 ss.; non de omni loquuntur nec qui eam ex elementis componunt, nec qui eam id esse dicunt quod maximam vim movendi habet III, 442, 35 ss.; nec qui intellectum aut id quod sensui præest ex elementis componunt III, 442, 42 s.; nec hi, si consentias intellectum vel id quod sensui præest (cujusvis) animæ partem, aut de omni universaliter, aut de tota, ne de unica quidem locuti sunt III, 442, 45; nec de omni locutus est sermo qui in carminibus Orpheo tributis legitur III, 442, 48 ss.; ei fere omnes tribuunt movendi facultatem III, 438, 51 s.; recte censent eam nec corpus esse, nec sine corpore III, 447, 6 ss.; idque non sine certo aliquo corpore III, 447, 9; sunt et qui eam universo admixtam esse dicant III, 443, 5 s.; refutatur eorum opinio III, 443, 7 ss.; eam alii e corporeis, alii ex incorporeis elementis deduxerunt, alii ex utrisque III, 434, 45 ss.; ei alii unicum, alii plura tribuerunt principia III, 434, 48 s.; eam præcipue ex elementis compositam esse contenderunt qui præcipue ad sensum et cognitionem animum attenderunt III, 442, 36 s.; quare eam inesse aeri et igni putent nonnulli III, 443, 16 s.; qui per conversionem probare conantur quid sit a principio petunt, 156, 26, ss.; eam antiqui partim motu, partim sensu, i. e. cognitione vel intellectu determinarunt III, 433, 24 s., cf III, 471, 9 ss.; III, 434, 20 s., 42 s.; III, 435, 39 s.; III, 441, 22 ss.; III, 442, 36 ss.; III, 464, 44 ss.; hinc alii eam id esse dixerunt quod maximam movendi haberet vim III, 434, 19 s., cf. III, 433, 25 s.; præterea eam rebus quæ moventur accensuerunt, idque quare III, 433, 26 ss., cf. III, 434, 3 s.; qui inprimis ad sensum animum attenderunt, eam principiis assimilarunt, idque vel uni vel pluribus III, 434, 20 ss.; excepta terra, vicissim unicuique elementorum ab aliquibus assimilata est excepto aliquatenus Empedocle III, 435, 36; eam fere omnes sensu vel motu vel incorporeo et subtili definiunt III, 435, 39 ss.; III, 444, 22 ss.; qui eam cognitione definiunt, eam elemento assimilant vel ex elementis componunt III, 435, 42 s.; idque quare III, 435, 46 s.; simile simili cognosci censent iidem excepto Anaxagora III, 435, 35 ss.; qui unicum elementum esse statuunt, e. g. aerem, ei animam assimilant III, 435, 46 ss.; qui plures eam pluribus principiis assimilant III, 435, 49 s.; qui elementis contrarietatem tribuunt, eam vel e contrariis, vel ex eorum altero e. g. calido vel frigido componunt III, 435, 53 ss.; qui eam calido assimilant vitæ nomen græcum a fervendo deducunt III, 436, 3 ss.; qui vero a frigido, ipsius nomen a refrigeratione, cui respirationem assimilant III, 436, 5 s.; probatur ex elementis constare non posse III, 441, 29 — 442, 54; si ex elementis componi debeat, sufficit eam e duobus componere, idque quare III, 442, 54 ss.; eam alii in rationis participem et ratione carentem distinguunt, alii in rationis participem, animum (θυμόν) et cupidinem III, 471, 19 ss.; habere tamen videtur partes, quæ magis a se invicem differunt quam hæ duæ aut tres III, 471, 21 ss.; III, 472, 46 ss.; vix discernendum utrum ad rationis participem an ratione carentem pertineat sensitiva III, 471, 25 s.; item cuinam harum duarum vel trium tribuenda sit imaginatio III, 471, 27 ss.; omnibus tribus partibus tribuendus erit appetitus, si eam in rationis participem animum et cupidinem dividas III, 471, 31 ss; qui ei partem rationalem et iracundam tribuunt non recte reprehenduntur III, 666, 29 s.; secundum Orphica carmina ventis portata respiratione ex universo ingreditur III, 442, 50 s., cf. III, 443, 19 s.; ei vim movendi tribuisse videtur Thales III, 435, 12 ss.; eam lapidi (Heracleensi) tribuit Thales III, 435, 14 s.; de ea Diogenis (Apolloniatis) opinio III, 435, 15 ss.; item Heracliti III, 435, 20 ss.; item Alcmæonis III, 435, 24 ss.; item Hipponis III, 435, 29 ss.; item Critiæ III, 435, 34 ss.; qui eam sanguini assimilant, e. g. Critias, sensum rem ei maxime propriam censent III, 455, 34 s.; quomodo redarguat Hippo eos qui eam sanguini assimilant III, 435, 32 s.; de ea Empedoclis sententia III, 434, 23 ss., cf. III, 435, 38 s.; eam ex elementis compositam vel unum eorum esse censet Empedocles II, 461, 27 s.; si ignis sit ei competent ignis proprii affectus II, 461, 31 s.; si ex elementis mixtura est, ei competent affectus corporales II, 461, 32; quærendum ab Empedocle, an mixtionis ratio sit an aliud quid III, 439, 21 s.; eam rem moventem esse censent cum Anaxagoras tum reliqui qui intellectum omnia movere censent III, 434, 4 ss.; quatenus eam intellectui assimilaverit Anaxagoras III, 434, 12 ss.; III, 435, 6 ss.; eam igni assimilarunt nonnulli, idque quare III, 434, 51 ss.; III, 435, 48 ss.; qui eam igni assimilarunt, eorum elegantissime disseruit Democritus, idque quare III, 434, 54 ss.; eam ignem et calidam esse affirmat Democritus III, 433, 29; eam globosis corporibus individuis assimilat idem III, 433, 31, 35; III, 539, 8 s., 12; idque quare III, 433, 35; item ramentis quæ per aerem feruntur in radiis qui per fenestram ingrediuntur III, 433, 31 s.; igitur secundum Democritum id est quod animalibus motum impertit III, 433, 37 s.; eadem de ea quæ Democritus sentit Leucippus III, 433, 34; Pythagoreorum alii eam ramenta esse dicunt quæ per aerem feruntur, alii id quod hæc ramenta movet III, 433, 48 s.; in eandem sententiam abire videntur, qui eam id esse dicunt quod se ipsum movet III, 433, 51 s.; cum hi, tum Pythagorei ac Leucippus et Democritus censere videntur motum animæ maxime proprium esse III, 433, 52 ss.; item omnia alia anima moveri, ipsam vero per se III, 434, 2 s.; ejus e corpore expressionem a respiratione prohiberi censet Democritus III, 539, 4 s.; eam intellectui assimilat Democritus III, 435, 5 s., cf. 2 s., III, 434, 7 s., 11 s.; eam nonnulli e. g. Democritus eodem modo corpus movere censent quo et ipsa movetur III, 437, 10 ss.; arbitrio vel intellectione corpus movere videtur, non quomodo Democritus dixit III, 437, 20 ss.; plerisque qui de ea disseruerunt objiciendum est, quod nihil de corpore determinarunt III, 438, 27 ss., 34 ss.; III, 447, 9 ss.; nihilo minus in corpus agit idque movet III, 438, 32 s.; igitur quælibet quodlibet corpus subire nequit, ut Pythagorei fabulantur III, 438, 36 ss., cf. III, 447, 11 s.; ei certum quendam numerum tribuerunt Pythagorei II, 475, 20; quæritur an eodem modo quo illa, unum esse dicant ens Parmenides ac Melissus II, 249, 33; de ea Platonis sententia III, 434, 29 ss., cf. III, 437, 22 ss.; eam Plato definivit id quod se ipsum movet, 237, 33; disceptatur an recte definiatur numerus se ipsum movens, 237, 22; eam corpus movere censet Plato quia et ipsa movetur corpusque ei connexum est III, 437, 23 s; igitur eandem de motu quem corpori impertit habet sententiam Plato quam Democritus III, 437, 22 s.; teste Platone secundum numeros harmonicos partita est III, 437, 26; idque ut concentus insitum sensum haberet et ejus motus cum cæli lationibus consonarent III, 437, 27 s., cf. 31; igitur ejus linea recta in circulum inflexa est, isque circulus in alios partitus, idque quomodo III, 437, 28 ss.; exponitur Platonis opinio qua circulari motu cietur cæli conversioni pro portione respondenti III, 437, 25 ss.; refutatur eadem opinio III, 437, 32-438, 25, cf. III, 439, 31; Platone teste multisque assentientibus præferendum fuisset, eam nunquam cum corpore copulatam esse III, 438, 16 ss.; eam interdum una cum cælo fuisse censet Plato II, 604, 35; Platonis placitis congruere videretur si ei motum circularem impertisset deus, quia ita melius erat III, 438, 23 ss.; ejus substantia e Platonis opinione causa non esse videtur cur circulo moveatur cælum III, 438, 19 s.; eam in tres partes distinguit Plato II, 243, 6; eam recte Plato distinguit in partem ratione præditam et ratione carentem II, 131, 38, cf. II, 137, 14; II, 155, 47; cuique ejus parti tribuit Plato virtutes congruas II, 132, 1; perperam nonnulli (sc. Plato) ejus partem jecori insitam a felle morderi vel laxari putant III, 274, 37 ss.; ejus principia a numerorum et magnitudinum principiis distinguit Speusippus II, 539, 11; definitur (a Xenocrate?) quod sibi ipsi vitæ causa est, idque numerum se ipsum moventem, 156, 29, cf. 159, 39; eam nonnulli (Xenocrates?) numerum se ipsum moventem esse dixerunt III, 434, 44, cf. III, 440, 19; idque ut sensum vel cognitionem motui copularent III, 434, 42 s.; omnium de ea opinionum minime consentanea est rationi quæ eam numerum se ipsum moventem esse dicit III, 440, 18 s.; cadunt in eam opinionem difficultates cum quæ a motu ei tributo pendent, tum quæ ab eo quod numero assimilatur III, 440, 19 ss,; refutatur igitur hæc opinio III, 440, 21-441, 22, cf. 156, 28 ss.; 205, 26; 209; 43; 210, 7; ne accidens quidem ejus potest esse numerus III, 441, 16 s.; eam quidam harmoniæ assimilarunt III, 438, 46; eam quidam sapientes concentum esse dicunt, alii eam concentum continere, 630, 40; hæc opinio multis magis placuit quam ulla alia earum quæ de anima traditæ sunt III, 438, 43 s.; nihilominus jam refutata est in sermonibus vulgo tritis III, 438, 45 s.; unde hæc opinio petita sit III, 438, 47 s.; refutatur denuo III, 438, 49 ss., cf. III, 439, 30 ss.; fr. 51, b; vix ejus affectuum et munerum ratio reddi potest, si eam harmoniæ assimiles III, 439, 3 s.

Anima (*ad quamnam scientiam pertineat de ea disserere*): ejus investigatio pertinet ad scientias (εἰδήσεις) maximi faciendas III, 431, 3 s.; ejus cognitio multum ad omnem veritatem conferre videtur, sed maxime ad naturæ scientiam III, 431, 5 ss.; quatenus circa eam speculetur scientia naturalis II, 534, 41; naturæ studiosus de ea disserere et scire idque quatenus debet III, 221, 7 ss., cf. III, 432, 45 ss.; si universa ejus contemplatio ad naturalem scientiam pertineret, nulla alia præter hanc esset III, 221, 41 ss.; probatur non totius, vel omnium ejus partium contemplationem ad scientiam naturalem pertinere III, 221, 47 ss.; ejus consideratio non aliena est a moribus et a scientia civili II, 157, 49; quæ eam spectant considerare debet politicus, idque quatenus II, 13, 17, 22 s.; ejus penitior investigatio non pertinet ad morum disciplinam II, 13, 24; de ea sermo fit in disputationibus exotericis II, 13, 25.

Anima (*quomodo de ea instituenda sit quæstio*); difficillime de ea aliquid comperitur, idque quare III, 431, 11 s.; qui de ea disserere vult, primum de alimento et de generatione loqui debet III, 448, 32 ss., cf. III, 449, 40 s.; investiganda sunt cum ejus substantia et natura, tum ejus accidentia III, 431, 7 ss.; investigandum est ad quamnam categoriam pertineat III, 431, 24 ss.; item an potentia sit vel actus III, 431, 27 ss.; item an in partes dividi possit necne III, 431, 29; item an omnes ad eandem speciem pertineant III, 431, 30; si omnes non ad eandem speciem pertineant, quærendum utrum specie an genere differant III, 431, 30 s.; quæritur an omnium eadem sit ratio III, 431, 33 ss.; item utrum primo loco consideranda sit tota, an ejus partes III 431, 38 s.; item utrum primum consideranda sint ejus partes an harum munera III, 431, 41 s.; item utrum primum hæc munera, an quæ iis respondent III, 432, 2 s.; singularum ejus partium pertractatio multum confert ad eam universam investigandam III, 448, 19 s.; igitur inquirendum est, quidnam sit unaquæque ejus pars III, 448, 22 ss.; quidnam sint ejus facultates determinari nequit, nisi prius cognoscamus harum facultatum actiones et munera III, 448, 25 ss.; munera vero et actiones determinari nequeunt, nisi prius cognoscamus eorum objecta III, 448, 29 ss.

Anima (*ejus definitio et natura*): quidnam III, 444, 44, cf. 29 s., 37 s.; III, 666, 27 s.; vitæ causa et principium est III, 449, 3 s.; animalium quasi principium est III, 431, 7; ea præditum est omne animal III, 536, 1; in ea est vita II, 571, 6; ea vivimus II, 136, 1, 5; pars animalis est, 485, 49; 523, 50; potius pars animalis dicenda est quam corpus, 547, 46; idem est quod animam esse II, 549, 26 ss.; II, 560, 21 s.; in ea est anima II, 288, 5; ejus pars anima II, 486, 14; dubitatur an ipsa animal sit II, 549, 5 s.; vitæ particeps est 210, 7; quomodo sophistice probetur, eam non idem esse atque vitam, 281, 21; substantia et actus alicujus corporis est II, 560, 16 s.; alicujus corporis substantia est III, 354, 53 ss.; anima præditi substantia est II, 549, 2 s.; animalis substantia esse dicitur, idque quomodo II, 521, 38; substantia est, non quantum aut quale III, 442, 6 ss.; substantia prima est II, 551, 2 s.; substantia secundum definitionem et forma et quidditas hujusmodi corporis est, idque quare II, 549, 4 ss.; est substantia secundum notionem III, 444, 49 s.; id est quidditas rei certa qualitate præditæ III, 445, 1; non hujusmodi corporis notio est et quidditas, sed naturalis certa qualitate præditi quod intra se motus et quietis principium habet III, 445, 6 ss.; forsan separabilis ideoque et substantia et causa est II, 603, 4; notio et forma est, non materies et subjectum III, 446, 54; corporis alicujus actus et perfectio est III, 447, 5; est actus et perfectio et notio ejus quod potentia certo aliquo modo se habet III, 447, 14 ss.; eodem modo se habet ut figuræ III, 447, 44 ss.; idque quatenus ejus communis exstat notio quæ in nullam peculiarem quadret III, 447, 46 ss.; igitur ridiculum foret, si missis peculiaribus animis communem ejus notionem investigaremus III, 447, 49 ss., cf. III, 448, 4 ss.; videtur forma et species esse II, 613, 16 s.; forma quædam, idque qualis fr. 53, a; vel ipsa vel ejus pars causa movens et finis III, 221, 33 ss.; corporis vivi et causa formalis et causa finalis et causa movens est III, 448, 48 ss.; probatur ejus causa formalis esse III, 449, 1 ss.; item causa finalis III, 449, 4 ss.; item causa movens III, 449, 11 ss.; probatur actus et perfectio prima esse, id est eodem modo quo scientia III, 444, 31 ss.; eodem modo quo visus et instrumenti facultas actus et perfectio est III, 445, 20 s.; quodammodo omnia est quæ exstant III, 470, 37; id est scilicet formæ, non res ipsæ III 470, 45 s.; se habet igitur ut manus III, 470, 46 s.; aliquatenus ei insunt universalia III, 451, 52; ea aliquatenus omnia plena sunt, idque quare III, 390, 10 ss.; nulla in alio est quam in eo cujus anima est III, 349, 10 s.; eam necessario omnia habebunt, si simile simili cognoscatur III, 442, 26 ss.: nobiliorem habent nobiliora animalia III, 546, 7 s.; ignobilior potentia semper sequenti continetur III, 448, 1 ss.; ea carere stellas perperam arbitramur II, 401, 35; ejus definitio hominis definitio est II, 551, 28; pars hominis est cui primæ inest vita II, 528, 48; id est quo vivimus et sentimus et intelligimus primo III, 446, 52 s.; eandem habent mas et femina III, 358, 23; particularis se habet ad universalem, ut corpus particulare ad universale II, 551, 6 s.; sensibilis non est II, 168, 53; ipsa non sub adspectum cadit, operibus tamen ipsis spectatur III, 639, 28 s; exstabit etiam si non sint magnitudines II, 633, 28; igitur nihil ad eam conferunt hæ II, 633, 25; non rite definitur substantia scientiæ capax, utpote et ignorantiæ, 254, 30; probatur partium compositio esse non posse III, 439, 10 ss.; III, 448, 27; III, 446, 14 ss; nec mixtorum ratio mutua III, 439, 13 ss., cf. 26, 29; eveniet ut multas habeamus, si anima mixtorum mutua ratio sit III, 439, 16; affectuum subjectum est II, 569, 25 ss.; in ea tanquam subjecto est quædam grammatica, 1, 28; scientiæ subjectum est, 1, 33; in ea etiam discrimen esse debet inter materiem et causam effectivam III, 468, 20 s.; vocatur medicinalis, sed non proprio sensu II, 220, 51; propter naturam ea aliquo modo affecti nascimur, 616, 37; puerorum fere nihil a brutorum differt III, 145, 20 s.; non in extremo oculo est, sed intus III, 479, 7 s.; tritici velut lentus dulcisque succus est IV, 223, 9; si aeri aut igni insit, quæritur cur ea animal non faciat III, 443, 8 s.; idque etiamsi ei insita necessario nobilior esse debere videatur III, 443, 10; quæri etiam potest cur aeri insita melior sit et magis immortalis III 443, 10 ss.; necessario specie sibi similis esse debet ut aeri inseri possit III 443, 12 ss.; alioquin nonnisi partiario ei inseri poterit III 443, 20 ss.; etiam ignem et terram continebit, si ea opus habeat III, 449, 26 ss.

Anima (*de ejus motu*); quærendum quo motu moveatur, 190, 25; ejus genus nec differentia esse potest quod se ipsum movet, idque quare, 205, 45; 206, 6; 209, 47; si ejus status melior est motu, ad statum tanquam genus referri debet, 217, 20; probatur nec se ipsam movere, nec omnino fieri posse ut ei insit motus III, 436, 9 ss.; III, 439, 36 ss., cf. III, 440, 16 s.; constat eam revera non moveri III, 443, 26 s.; si omnino non moveatur, constat eam a se ipsa moveri non posse III, 440, 17 s.; non est id quod movet et movetur, sed solummodo id quod movet animal III, 440, 38 ss.; in ea motus principium deus est II, 240, 37; per accidens movetur II, 355, 20; si moveatur, de statu suo dimovebitur, nisi per accidens se ipsa moveat III, 437, 8 ss.; principium motus continet II, 565, 20, 24; ejus principium movens probatur principio inesse non posse quod simul alius finis sit III, 523, 28 ss.; probatur principium ejus movens necessario in medio esse III, 524, 6 ss.; si motus ejus substantiæ non insit, præter naturam movebitur III, 438, 13 s.; non per accidens moveri potest quum ejus notioni inesse dicitur ut moveatur III, 436, 28 s.; igitur locum habebit III, 436, 33 s.; si natura moveatur, sequitur eam quoque vi moveri posse III, 436, 34 s.; item eam et vi et naturaliter quiescere posse III, 436, 35 s.; si sursum moveatur ignis erit, si deorsum terra III, 436, 40 s.; rationi consentaneum videtur eam per accidens ab alio moveri III, 436, 51 s.; e. g. si vi pellatur animal III, 436, 52; quum tamen ejus notioni insit ut a se ipsa moveatur nonnisi per accidens ab alio moveri deberi videtur III, 436, 52 ss; nihilo minus, si moveatur, præcipue a sensibilibus moveri videtur III, 437, 4 ss.; per accidens moveri et se ipsa movere potest III, 439, 32 ss.; eo scilicet quod id cui inest movetur, idque ab ipsa III, 439, 34 s.; non vero alio modo moveri potest secundum locum III, 439, 35 ss.; per accidens in loco est II, 291, 19; si corpus moveat iisdem motibus movetur quibus corpus III, 436, 43 ss.; igitur locum mutabit, idque vel tota vel per partes III, 436, 47 ss.; sequitur inde eam corpus egredi et rursus ingredi posse III, 436, 48 ss.; potest esse id quod alteratur II, 310, 29; II, 599, 19; dummodo in ea motus fiat tempus elapsum esse arbitramur II, 300, 22; probatur sine ea tempus esse non posse, excepto eo quod eo ipso momento tempus est II, 306, 21 ss., cf. 14 ss.; vel ipsa vel ejus pars sola numerare potest II, 306, 25 s.; si sine ea motus fieri possit, hicce erit quod eo ipso momento tempus erit II, 306, 27 s.; quando affirmat duo momenta esse, tunc atque hoc dicimus esse tempus II, 300, 47 s.; eo solo rem numero unicam esse videtur affirmare, quod eam uno eodemque momento percipit III, 491, 2 ss.; unum vero specie ipso sensu et sensus modo discernere videtur III, 491, 4 s.; ejus cessatio quatenus bona vel prava dicitur, somnus est II, 13, 42; ejus tamen aliquatenus et parva ex parte in somno aliqui penetrant motus II, 13, 43; in somno maxime jactatur idque quare IV, 272, 6 ss.; ubi maxime movetur ne cogitare quidem potest IV, 272, 12 s.; idque non solum inter vigilandum, sed vel in somnis IV, 272, 17 ss.; unde hoc probetur IV, 272, 19 s.; ejus motus interdum pervertuntur æque ac corporis membrorum resolutione affectorum II, 14, 7; ejus perversi motus oculorum aciem latent II, 14, 7.

Anima (*de calore ei proprio*) : sine calore exstare nequit III, 536, 1 s.; ei proprius calor omni spiritu continetur III, 390, 11; ejus possessio cum quodam calore conjuncta est III, 542, 14 s ; omnium corporum maxime ejus operibus subservit calor III, 238, 22 ss.; inde inepte quidam eam igni vel alii cuidam hujusmodi facultati assimilaverunt III, 238, 19 ss.; melius dici potest eam in hujusmodi corpore consistere III, 238, 21 s.; si eam igni assimiles fabrum quoque vel fabrilem artem serræ vel terebro assimilare possis III, 238, 26 ss.; necessario majorem ejus calorem habent animalia majora III, 345, 7 s.; calore ei indito crescunt cum piscium non cartilagineorum ova, tum vermes III, 379, 39.

Anima (*de ejus partibus*) : plures partes habet II, 179, 22, 27; dubitatur an ei partes tribuendæ sint, ac si tribuendæ sint, quot III, 471, 17 s.; quænam sint ejus partes fr 97, a, b; videtur aliquatenus innumeras partes habere III, 471, 18 s., cf. III, 472, 46; nil refert an partes habeat necne II, 193, 34; difficile determinatu est quænam ejus partes revera a reliquis diversæ sint III, 431, 39 ss.; constat parte ratione prædita et parte ratione carenti, 617, 51; 620, 25; II, 13, 27; II, 66, 43; in plures dividitur partes quarum alia melior, alia pejor II, 155, 18; II, 174, 9; præstat ejus pars ratione prædita, idque quare, 618, 2, 6; ejus pars ratione prædita rursus bifariam distinguitur, prouti ratio actiones aut contemplationes spectat, 618, 7; duas partes habet rationis participes II, 193, 33; ei inest aliquid quod a ratione differt eique repugnat II, 14, 8;

maxime ei proprius esse videtur intellectus III, 432, 23 s.; ejus pars mens est II, 306, 26; in ea idem est mens quod visus in corpore II, 5, 16; in ea inest alterum quod imperat, alterum quod paret, 495, 13; ratione prædita se habet ad rationis expertem ut imperans ad subditum II, 16, 17; ejus partes altera alteri injuriam inferre posse videntur II, 155, 20; ubi ejus partes a se invicem dissentiunt, nobis ipsis injuriam infligimus II, 179, 22 ss.; ubi inter se consentiunt, nobis ipsi amici sumus II, 179, 28 ss.; si duplex est, aliquis sibi ipse amicus esse potest vel inimicus II, 179, 23 ss.; II, 227, 35, 37; a quæstione an duplex sit necne, pendet quæstio an sponte vel inviti agant continens et incontinens II, 227, 33, 37; nonnisi apud viros probos ejus partes inter se consentiunt II, 179, 31; ejus honesta dispositio exemplar est bonæ reipublicæ II, 247, 4; aliquatenus inter ejus partes jura quædam intercedere possunt II, 66, 12; omnibus quæ in ea sunt imperare dicitur prudentia II, 158, 50; melioribus tamen ejus partibus non imperat prudentia II, 76, 2; II, 158, 51 s.; si mala est humana, pars rationalis paret parti animosæ et cupidinibus obnoxiæ, 219, 41; ejus norma optima est qua alteram ejus partem minime sentimus II, 242, 40; ei τὸ λογιστικὸν pars erit primo, si τὸ ἐπιθυμητικὸν item ejus pars est primo, 234, 24; cuinam ejus parti respondeat facultas deliberativa II, 205, 12; non in eadem ejus parte resident phantasia et opinio II, 220, 19; quanam ejus parte meminerimus II, 496, 27 s., cf. III, 494, 30; III, 495, 5, 8, 17 s.; ad ejus partes rationis expertes pertinere videtur fortitudo et temperantia II, 35, 47; ejus partes vel omnes vel nonnullæ priores sunt et cuncto animali et singulari II, 549, 8 s.; ejus pars ratione carens generatione præcedit partem ratione præditam, 620, 28; ejus partes accretio et nutritio IV, 18, 32; præter altricem reliquas ejus partes alia animalia habent, alia iis carent III, 358, 18 ss.; III, 446, 38 ss.; mortalia ratione prædita etiam reliquas habent ejus omnes partes, non vero vice versa III, 448, 15 ss.; ejus partes prope ad id accedunt ut sint substantiæ et potentia et actu II, 556, 7 s.; probatur nec totam nec omnes ejus partes naturam vel causam motus esse III, 221, 47 ss.; incrementi causa ejus pars est quam et plantæ habent III, 221, 48; alterationis pars sensitiva III, 221, 49; lationis alia quædam III, 221, 49 s.

Anima (*ejus munera, habitus, affectus, facultates*): ejus munera nutritio et motus sunt III, 238, 24; nutritionis causa est III, 449, 28 s., 35 s.; sine ea fieri nequit coctio III, 542, 15 s.; partibus voci et respirationi dicatis insita aeris respirati ope eum qui arteria continetur huic illidit ad vocem efficiendam III, 456, 10 ss., 17; ab ea prodit motus secundum locum III, 449, 11 s.; ab ea quoque pendent alteratio et incrementum III, 449, 13 s.; ab ea pendet mensura magnitudinis et incrementi III, 449, 39; motus quem animali impertit, unice motus secundum locum esse videtur III, 442, 40 s.; quæritur an toti, an alicui ejus parti vel magnitudine vel ratiocinatione separabili tribuendus sit motus secundum locum, item an parti ei soli dicatæ III, 471, 12 ss.; est movens immobile ac superius membrorum motus principium III, 524, 34 s.; spiritu insito tanquam motus instrumento utitur III, 525, 14 s.; cujusque ejus parti peculiaris est habitus, scilicet appetitus et mens, 626, 26; ei innascuntur appetitus, voluntas et cogitatio II, 143, 34; ei triplicia insunt, scilicet habitus, affectus et facultates II, 18, 13; mente cognoscit ac sapit III, 467, 9 s.; item cogitat et existimat III, 467, 23 s.; differentibus ejus partibus diversa cognoscuntur subjectorum genera II, 156, 5 s.; itaque etiam sensibilia et intelligibilia II 156, 7 s.; ipsi ejusque parti ratione præditæ insunt potentiæ quædam II, 565, 2 s.; in ea tria sunt quæ actioni et veritati præsunt, scilicet mens, appetitus et sensus II, 67, 8; ratione et appetitu constat, 523, 51, cf. 486, 5; non omnis ejus pars cupiditatem participat II, 196, 52; ei insunt impetus partim a ratiocinatione, partim ab appetitu ratione carente orti II, 239, 39; sensitivi ope dijudicat calidum et frigidum et res quarum caro proportio est III, 467, 49 s.; alia re quam sensu, idque separabili (scilicet intellectu) dijudicat notiones a materie disjunctas ac quidditatem III, 467, 50 ss.; alia re (quam intellectu) aut (potius intellectu) alio modo se habenti dijudicat res quarum notio a materia separari nequit III, 467, 47; III, 468, 3; cf. III, 468, 22 ss.; quomodo dijudicet ac cogitet res mathematicas III, 467, 52 ss.; III, 470, 27 ss.; indivisibili ejus parte res forma indivisibiles cogitat intellectus III, 469, 16 ss.; probatur fieri non posse ut duobus diversis ejus partibus simul percipiantur duo sensibilia ad idem genus pertinentia III, 492, 10 ss.; duo sensibilia simul percipit parte quæ una eademque est, etiamsi notione non eadem III, 492, 42 ss.; facilius simul percipi posse viderentur duo sensibilia quæ ad unum eundemque sensum pertinent, quam quæ ad diversos III, 490, 3 ss., 50 s.; III 492, 25 ss.: vel ea vel ejus parte multæ res sensibiles unum sunt et continentur II, 613, 4; nunquam sine imaginibus cogitat III, 469, 52 s.; III, 471, 2 s.; ope imaginum et intellectionum quasi videns futura ad præsentia expendit III, 470, 21 ss.; in somniis futura præsagit fr. 35, b; item quum in morte a corpore separatur fr. 35, b; eo quod ejus naturalis turbatio sedatur, scientes et prudentes fimus II, 338, 37; ei tanquam in alio proprium est prudentia, 227, 42; sui scientiam habere potest, sed non necessario habet, 213, 31; ei inest contrariorum notio II, 565, 23 s.; igitur ab eodem principio profecta ad contraria pertendit II, 565, 25; conclusionem vel affirmare vel peragere debet, ubi in unam coaluerunt opinio universalis et particularis II, 79, 24; non ideo cognoscit quia ex elementis constat III, 443, 25 s.; ei (apud fabrum) inest (lecti) forma III, 342, 44; ei comparatur natura III, 342, 48; alia facultate verum a falso discernit ac quæ imagines suggerit III, 510, 9 ss.; et sensu et intellectu aliquid dijudicat ac cognoscit III, 464, 47 s., cf. III, 465, 42 ss.; pleræque ejus facultates enumerantur III, 443, 27 ss., cf. III, 445, 44 ss.; III, 446, 16; III, 447, 12, 39; III, 471, 23 ss.; III, 472, 46 s.; ad eam pertinentes qualitates patibiles, 14, 48; ejus primariæ passiones, 24, 26; ejus passionum signa quæ voce emittuntur, 24, 22; ejus naturales affectus cupidines et ira, 119, 39; eam dolere et gaudere et confidere et timere et irasci et sentire et cogitare dicimus III, 439, 38 ss.; melius tamen diceremus hominem ea miserere et discere et cogitare III, 439, 51 s.; quod si eam dicamus irasci aut timere eodem redit ac si eam texere aut ædificare affirmemus III, 439, 49 ss.; quatenus verum ac falsum recipiat, 24, 30; quinque sunt quibus secundum veritatem aliquid affirmat vel negat, scilicet scientia, ars, prudentia, sapientia et mens II, 67, 45; II, 69, 48; existimatione et opinione falli potest II, 67, 47; plus temporis in errore versatur III, 465, 9; affirmans aut negans persequitur aut fugit, ubi sensus molestus aut jucundus est III, 469, 43 ss.; id est ubi affirmaverit vel negaverit bonum aut malum III, 469, 51 s.; vel ubi dixerit illic esse jucundum aut molestum III, 470, 23; atque in universum discernit de re gerenda III, 470, 24; quidnam ejus opus II, 192, 35; ita se habet ut ei jucundum bonum, acerbum vero molestum videatur II, 206, 16; naturaliter ei inest aliquid quo impellimur ad ea unde bene habeamus II, 172, 52 s.; ei est pars qua oblectamur II, 168, 46 s., 54; ejus partis qua oblectamur motus et actus est voluptas II, 168, 47; ejus voluptates non spectat temperantia et intemperantia II, 36, 5; ei quietem et stabilem habitum conciliat mansuetudo II, 244, 24; ejus mores quales chamæleontis III, 297, 16 ss.; una est amicis secundum proverbium II, 179, 25 ss.; II, 228, 8, 15.

Anima (*de ejus cum corpore conjunctione*): a corpore differt, 620, 24; ejus substantia corpus esse nequit III, 532 5 s.; nihilo minus alicui corporis parti inesse debet, idque in parte quæ inter reliquas vi aliqua polleat III, 532, 6 ss.; non quærendum est an unum sit cum corpore III, 444, 45 s.; potius corporis causa est quam ipsius causa corpus III, 438, 21 s.; eam generatione præcedit corpus, 620, 27; ea posteriora sunt corpus et ejus partes II, 549, 9 s.; non quod eam abjecit, sed quod eam habet corpus potentia vivit III, 445, 16 ss.; quidnam ex ea unum faciat cum corpore, nemo dicere valet II, 610, 49 s.; facit autem causa movens II, 610, 51; non idem est quod medium corporis quia magnitudo non est, sed in eo est III, 524, 35 s.; ejus principium calefacto humore intra bullam spumosam suscipitur consistentibus animalibus ac plantis sponte pullulantibus III, 390, 13 ss., cf. 24 s.; ejus principii dignitas pendet a locis vel corpore quod intus suscipit III, 390, 18 s.; ab ejus principio pendet nobilitas vel ignobilitas plantarum vel animalium sponte pullulantium III, 390, 16 ss.; ejus principium intra bullam susceptum, principium materiale plantarum ac animalium sponte nascentium in conceptum convertit III, 390, 46 ss.; eodem redit si quæras utrum eam habeant partes an semen III, 349, 9 s.; eam manifesto habent partes, sed potentia III, 349, 13; nulla ejus pars est quæ non aliqua corporis parte contineatur III, 347, 44 ss.; si in partes dividi possit ac totum corpus contineat, etiam quæque ejus pars aliquam corporis partem continebit III, 443, 48 ss.; sine ea recte definiri nequeunt partes animalis, idque quare II, 549, 5 ss.; non habet quæque pars suam III, 439, 28 s.; non opus est eam unicuique parti inesse, sed sufficit eam principio inesse, idque quare III, 525, 23 s.; ejus generationis nulla pars causa est, sed primum movens forinsecus, id est vis a patre semini insita III, 349, 16 ss.; omnis potentia haberi debet antequam actu habeatur III, 351, 36 s.; aut omnes ante fœtus generationem exstant, aut omnes ei innascuntur, aut aliæ hoc modo, aliæ illo III, 351, 38 s.; si innascantur, aut in materie gignuntur aut cum semine intrant, aut in materie gignuntur, sed e semine venientes III, 351, 40 s.; si in mare fiant, extrinsecus adveniunt aut omnes aut nulla, aut partim adveniunt, partim non III, 351, 42 s.; quarum actio corporea, eæ extrinsecus advenire nequeunt III, 352, 43 ss.; idque nec corpori conjunctas, nec solas per se III, 352, 48 s.; omnes divinioris corporis quam elementa participes esse videntur III, 352, 1 s.; quo nobiliores ipsæ sunt, eo nobilius etiam earum corpus III, 352, 3 ss.; eam proli suppeditat mas III, 354, 53; eam continet semen III, 355, 24; ejus principii semen cum genitura abit III, 352, 18 s.; ejus principii semen apud mente prædita partim a corpore separari potest, partim inseparabile est III, 352, 19 ss.; non actu, sed potentia genituræ ac concepto continetur III, 352, 28 ss.; ejus principii absentia tantummodo a semine differt menstrua purgatio III, 352, 42 s.; ejus principium et calor ovi albumini inest, idque quare III, 374, 16, 50 s., cf. 18 s., 41, 35; ea prædita est mola, idque quare III, 216, 41; item ova subventanea III, 216, 41 s.; eam postmodo fieri dicere aliquis posset, ubi semina discernuntur et in cujusque naturam abeunt III, 663, 19 ss.; apud sanguine prædita animalia cordi, apud exsanguia parti ei respondenti quasi inusta est III, 535, 13 ss., cf. III, 542, 34 s.; III, 547, 42; ejus principium apud pumiliones corpulentum est et difficulter movetur III, 289, 50; gressilium animalium quia pondus ferre non poterat, quadrupedes facta sunt III, 289, 21 s.; eam habere nequit corpus non sessile ac generationi obnoxium nisi etiam sensum habeat III, 474, 16 ss., 21 s.; eam vero habere possunt corpora non sessilia ac generationis expertia, etiamsi sensu careant, idque quare III, 474, 18 ss.; ubi abierit, animal non amplius est, nec partes ejus nisi figura tantum III, 221, 24 ss.; igitur, id quo animal ejusque partes sunt, vel ea est, vel pars ejus, vel sine ea esse nequit III, 221, 23 s.; ea egressa, dissipatur ac putrescit corpus III, 443, 40 s.; ejus a corpore separatio in senectute omnino non sentitur III, 549, 10 s.; si eodem modo cum corpore conjuncta esset ac scientia cum ipsa, etiam sola sine corpore interire posset III, 528, 10 ss.; igitur alia ratione cum corpore conjuncta esse videtur III, 528, 14 s.; si totum corpus sentiens occupat, ipsaque corpus aliquod sit, duo corpora in eodem loco erunt III, 441, 4 ss.; eam omnia corpora haberent, si ipsa numerus esset punctorum quæ corpore continentur III, 440, 48 ss.; III, 441, 7 ss.; item a corpore separari non posset III, 440, 52 ss.; ejus conjunctio cum corpore comparatur ei quæ ab Etruscis prædonibus fiebat, mortua corpora cum vivis colligantibus fr. 50, a; eorum obliviscitur quæ ei acciderant antequam cum corpore conjungeretur, idque quomodo, fr. 49, b; eas multum mutant corporis passiones IV, 1, 4; ejus accidentia partim affectus ei proprii sunt, partim propter eam animalibus eveniunt III, 431, 9 ss.; non constat utrum omnes ejus affectus ei cum corpore communes sint, an exstent etiam qui ei proprii sint III, 432, 18 ss.; plerique affectus ei cum corpore communes esse videntur III, 432, 21 ss., 32 ss., cf. III, 433, 13 ss.; ea et corpus affectus secum invicem communicare videntur IV, 6, 30 s.; an una cum corpore mutet affectus naturales, 119, 36; quia ejus affectum participant nonnullæ partes (quorundam animalium), præcisæ levem sensum produnt III, 533, 40 ss.; si exstent affectus vel munera ei propria, poterit separari III, 432, 26 s.; sin vero non, nequibit III, 432, 27 s.; tunc eodem modo se habebit ac rectum III, 432, 28 s.; de muneribus ei cum corpore communibus v. *Munera;* corpore mutabilior est III, 161, 3; ei quietem suppeditat corporis relaxatio quæ in somno fit III, 390, 7; cum in senectute, tum in morbis et ebrietate non afficitur ipsa, sed id cui inest III, 440, 7 ss.

Anima (*ejus in corpus imperium*); ejus gratia exstat corpus II, 174, 11; III, 228, 8; ejus propria res et instrumentum corpus II, 230, 10, 12; corpore tanquam instrumento uti debet III, 438, 41 s.; ejus instrumenta sunt corpora animalium ac plantarum III, 449, 8 s.; ad eam se habet instrumentum ut terebrum ad artem II, 230, 46; ad corpus se habet ut dominus ad servum et artifex vel ars ad instrumentum II, 230, 7; II, 231, 12; ei proprium est ut corpori imperet, 218, 47; se habet ad corpus ut tyrannus ad subditum II, 100, 30; ei quod inest præstat eo quod corpori inest, 198, 46; corpore melior est III, 344, 29; inter eam et corpus nec amicitia exstat, nec justitia, nec communio II, 230, 8; II, 231, 3; corpori prodest, sed amicitiam cum eo non colit II, 100, 31; naturaliter in corpus exercet imperium herile, apud homines saltem optime constitutos, 485, 49, 53; 486, 4; ubi eam non impedit corpus quominus officio suo fungatur, bene se habet corpus II, 174, 12 ss.; ad ejus bonum refertur corporis bonum II, 230, 11; movet manus vel aliam corporis partem III, 342, 44 s.; sæpe totum corpus regit, non vero singula membra IV, 145, 51 s.; constat sive ipsam, sive ejus partes nonnullas, si partibilis sit, a corpore separari non posse III, 445, 23 ss.; non separari possunt ejus partes quæ quarundam corporis partium actus atque perfectio sunt III, 445, 25 s.; nihil vetat quominus aliæ quædam quæ nullius corporis partis actus sunt, separari possint III, 445, 26 s.; non constat an eodem modo corporis actus sit, quo gubernator navis III, 445, 28 s.; sine ea manus non amplius manus est, nec ulla alia pars eadem, nisi æquivoce III, 337, 1 ss. talem necessario tale sequitur corpus IV, 1, 15.

Anima (*de ejus immortalitate*); animalium an immortalis sit, necne vulgo non constat, 296, 26; fieri forsan nequit, ut tota perstet II, 601, 45 ss.; humana si immortalis est, erunt immortales et reliquæ, sin vero minus, contra, 204, 28; si hominis immortalis est, non propterea omnis, 188, 41; immortalis esse probatur fr. 48, b; fr. 49, a; absurdum foret, si quis ab ejus immortalitate procederet ad probandum angulos trianguli duos rectos æquare II, 133, 45 ss.

Anima (*de ejus præstantia*); ea nihil melius nec superius esse potest III, 442, 32 s.; et opibus et corpore præstat, 601, 33; bonum honorabile est II, 134, 14; ejus bona, quo magis excellunt, eo utiliora sunt, 601, 26; ejus causa expetenda sunt bona externa, 601, 36; ejus bona inprimis et maxime propria bona vocamus II, 7, 46; eam quod bonam efficit, præstat eo quod corpus bonum efficit, 201, 40; ejus curam præcedere debet corporis, 620, 33; ejus causa fit cura corporis, 620, 35; ejus actio felicitas est II, 7, 10; II, 9, 29; II, 13, 1, 15; II, 571, 6; ejus melior pars actio magis seria est, ideoque et præstantior ac plus ad vitam felicem confert II, 123, 42; philosophia duce in cælestem locum se contulit et res inter se longissime sejunctas cogitando complexa est III, 627, 12 ss.; ab ea omnis vitæ cultus inventus est III, 639, 30 ss.; cum deo comparatur III, 639, 34 ss.

Anima (*quatenus virtutem spectat*); ei inest virtus II, 136, 2; cf. II, 137, 12; ad eam pertinet virtus humana II, 13, 14; ejus habitus virtus est II, 136, 18; ejus virtus non æque bene cernitur ac corporis, 486, 41; ejus finis est usus et actio virtutis II, 136, 14 s.; idem facit ejus virtus quod ipsa II, 136, 2; ejus virtute bene vivimus II, 136, 6; ejus virtutes bonum sunt, 323, 40; quænam virtutes totam spectent II, 243, 10, 26, 27, 29; item quænam vitia II, 243, 14; II, 244, 4, 6, 8; quamnam dispositionem ei impertiat virtus universalis II, 247, 2; utrius ejus partibus (ratione præditæ et irrationalis) boni dicantur viri, 618, 1; in ea sunt justitia et fortitudo, 253, 41; ejus profunditatem et magnitudinem habet vir magnanimus II, 245, 12; eam ad virtutem exercendam ineptam reddunt artes illiberales, 625, 21; lumen accipit a doctrinis liberalibus ut visus a circumfuso aere fr. 341, a; eam conservat disciplina, 412, 35; quærendum est an ei aliquid conferat musica, 629, 34; eam forte immutat qui musicam didicit, 119, 37; ea mutamur numeros et cantilenas audientes, 629, 52; ei tres causæ innascuntur cur pravi dicamur, scilicet vitium, incontinentia et feritas II, 162, 4; quibus male affecta est, iis non sunt pro bonis divitiæ, robur, forma fr. 62, a.

Anima altrici facultate prædita (θρεπτική); quænam III, 446, 10 s., cf. III, 445, 47 ss.; eadem quæ generans III, 358, 15 s.; III, 471, 37; item quæ uniuscujusque natura III, 358, 16; animarum ultima est III, 358, 42 s.; altera pars est animæ ratione carentis II, 13, 32; nequaquam rationis particeps est II, 14, 15; prima et maxime communis animæ facultas est III, 448, 34 s.; ei vitam debent omnia III, 448, 35; ejus mora vita est III, 549, 18; propter eam vitam habent viva III, 446, 4; eam habent animalia III, 365, 40 s.; eam habent omnia quæ nutriuntur tam fœtus quam adulti II, 13, 34; eam habent feminæ et in universum quæcunque vivunt III, 383, 20 s.; eam habent omnia anima prædita inde ab ortu usque ad interitum, idque quare III, 474, 1 ss.; eam necessario habent semina et concepta animalium III, 351, 18 s., 29; eam necessario primo accipere debent concepta III, 351, 19; eam potentia, non actu habent concepta donec separata nondum (?) sunt III, 351, 30 s.; eam tum demum actu possident quum æque ac ea quæ separantur alimentum attrahunt III, 351, 31 ss.; eam potentia habent ova subventanea III, 358, 41 s.; plantis et animalibus communis est III, 444, 8 s.; III, 448, 33 s.; III, 358, 16 s., 43 s., cf. 7 s.; III, 471, 24, cf. 36 s.; eam habent plantæ III, 444, 7 s.; III, 448, 8; III, 461, 6 s.; III, 474, 5; igitur a reliquis animæ facultatibus separari potest III, 445, 52, cf. III, 446, 8 s.; non vero ab ea reliquæ partes apud res mortales III, 446, 1 s.; III, 448, 4; a reliquis animæ partibus separari potest in iis quæ vitam solam habent III, 500, 37 s.; ab anima sensitiva separari potest non vero vice versa III, 444, 9 s.; III, 445, 52 ss.; magis a sensitiva et intellectiva et appetitiva differt quam animus a cupidine III, 472, 46 ss.; sine ea exstare nequeunt reliquæ animæ facultates III, 542, 31 ss.; nutrit III, 450, 27; nutritur corpus eam habens III, 450, 27 s.; nutritione a reliquis animæ facultatibus distinguitur III, 449, 41 s.; quidnam sit determinari nequit, nisi prius sciamus quidnam sit ali, et adhuc prius quidnam sit alimentum III, 448, 25 ss.; ejus munus est ut alimentum attrahat III, 351, 33 ss.; ab ea pendet incrementum, status et decrementum, idque quare III, 474, 3 ss.; accretionis et deminutionis motui præest III, 471, 35 ss.; principio condit, id quod natura consistit III, 358, 11 s.; postea ex alimento incrementum facit III, 358, 8 s.; arti comparatur III, 358, 6 s.; calore et frigore tanquam instrumentis utitur III, 358, 9; ejusmodi facultas est, ut id conservet quod quatenus tale est, ipsam habet III, 450, 23 s.; est quæ generare valet tale quale ipsum est animatum III, 450, 30 s.; major ejus facultas est, ubi generat quam ubi incrementi causa est III, 358, 14; eam ad operandum excitat alimentum III, 450, 24 s.; ideo alimento carere nequit III, 450, 25; melius munere suo fungitur apud animalia dormientia III, 502, 1 ss; in somno præcipue agere videtur II, 13, 38; unde constat ei nequaquam opus esse anima sensitiva, ut munere suo fungatur III, 502, 4 s.; probatur motui secundum locum non præesse III, 471, 42 ss.; medium locum inter superiora et inferiora occupat III, 532, 25 ss.; et ratione et sensu constat ejus principium medium locum inter os et anum occupare III, 533, 13 ss.; III, 534, 38 s., 43 s.; III, 542, 21 ss., cf. III, 548, 25 ss.; apud animalia quæ dissecta vivere possunt, itemque apud plantas actu una, potentia vero multa est III, 533, 22, 28 s.; et apud plantas constat ejus principium medium locum occupare III, 533, 44; idque apud has ex insitionibus et plantationibus et generatione quæ semine fit III, 533, 45 ss.; ejus principium necessario in corde residet III, 534, 18 s,; III, 542, 24 ; in eodem loco, in eodemque hujus loci particula sedem habere debet ac calor naturalis III, 545, 18 ss.; ipsa sine calore naturali exstare nequit III, 542, 34 ; de ei conjuncto calore v. *Calor* ; ejus prima in calido participatio ortus est III, 549, 17 s.; umbilicum tanquam radicem in uterum demittit III, 365, 40 ss.; ejus virtus communis quædam est, non humana II, 13, 36, 47; ei non est virtus virtutibus moralibus respondens II, 74, 31; penes eam non est an agat, necne II, 74, 32, cf. *Nutritiva pars animæ.*

Anima appetitiva (τὸ ὀρεκτικόν); vix partium compositio haberi potest III, 439, 13; notione et potentia a reliquis animæ facultatibus differre videtur III, 471, 29 s.; necessario in duo vel tres partes distrahi debebit, si animam in rationis participem et ratione carentem, vel in rationis participem, animum et cupidinem dividas III, 471, 31 ss ; magis ab ea quæ altrici facultate prædita est et sensitiva et intellectiva et deliberativa differt quam animus a cupidine III, 472, 46 ss., cf. *Appetitivum.*

Anima cogitativa (διανοητική); ei tanquam sensibilia subjiciuntur imagines III, 469, 50 s.

Anima concupiscens (ἐπιθυμητική); altera pars animæ ratione carentis II, 13, 48; II, 14, 16 ; aliquatenus rationis particceps, idque quo usque II, 13, 48; II, 14, 17, 24; apud continentes rationi obedit II, 14, 12 ; sed magis etiam apud temperantes et fortes II, 14, 13; v. *Anima moralis* ; circulo non movetur III, 437, 36; igitur ei animam mundi non assimilat Plato III, 437, 34 s., v. *Concupiscens pars animæ.*

Anima deliberativa (βουλευτικόν); magis ab ea quæ altrici facultate prædita est et sensitiva et intellectiva appetitiva differt quam animus a cupidine III, 472, 46 ss., v. *Deliberativa facultas.*

Anima generans (γεννῶσα); eadem quæ altrici facultate prædita III, 358, 15 s.; III, 471, 37.

Anima humana; ei propria sunt duæ partes rationis participes II, 193, 35, 45; necessario affectibus obnoxia est, 539, 11 ; ei insunt justitia ac injustitia, 21, 29.

Anima intellectiva (ἡ νοητική, τὸ νοητικόν); magis ab ea quæ altrici facultate prædita est et sensitiva et deliberativa et appetitiva differt quam animus a cupidine III, 472, 46 s.; ejus habitus alterationes non sunt II, 338, 19; ejus habitus generationi non obnoxii sunt II, 338, 20, cf. 22 s.

Anima moralis vel concupiscens; ei duo insunt, nempe virtus naturalis et virtus proprie sic dicta II, 75, 24.

Anima movens (ἀρχὴ ψυχική); ad eam se habet spiritus insitus ut ad movens immobile id quod in flexuris simul movet et movetur III, 524, 45 ss.

Anima mundi; eam manifeste intellectui assimilat Plato III, 437, 33 s.; non vero animæ concupiscenti aut sensitivæ, idque quare III, 437, 34; eam qui motus causam habent, lationem primum motuum censere videntur II, 364, 14; iidem id quod se ipsum movet eorum quæ moventur principium esse dicunt II, 364, 15 ; perperam ei tribuunt aliqui cæli incolumitatem II, 390, 1; ejus vita nec doloris expers nec beata esse posset II, 390, 2; Ixioni comparatur II, 390, 9.

Anima opinans (τὸ λογιστικόν, τὸ δοξαστικόν); ei duo insunt, nempe sollertia ac prudentia II, 75, 23 ; spectat res quæ hoc vel illo modo sese habere possunt II, 66, 47; II, 67, 2; ejus virtus optimus ejus habitus est ad proprium ejus munus obeundum II, 67, 6.

Anima plantis competens; v. *Anima altrici facultate prædita.*

Anima prima ; v. *Anima altrici facultate prædita.*

Anima ratione carens (τὸ ἄλογον); distinguitur in animam altrici facultate præditam et in concupiscentem II, 13, 32, 48; II, 14, 15; eam rationi aliquatenus obedire docent monitio reprehensioque et exhortatio II, 14, 20; ei morem gerunt qui pecuniæ, honoribus ac corporis voluptatibus operam dant II, 111, 16; paret, 495, 15.

Anima ratione prædita (τὸ λόγον ἔχον); ab ea differt pars altrici facultate prædita II, 136, 41; quatenus duplex sit II, 14, 23; distinguitur in duas partes, nempe scientiæ destinatam et ratiocinantem vel opinantem idque quare II, 66, 45; II, 67, 1; II, 69, 34; II, 155, 49 s.; utriusque ejus partis veritas munus est II, 67, 41; utriusque ejus partis virtus is habitus erit, quo maxime verax est II, 67, 42; ad optima recte hortatur II, 13, 51 ; eam apud continentes et incontinentes laudamus II, 13, 50; imperat, 495, 15; vincitur ab irrationali apud incontinentes II, 171, 23 ss.; si eam pars ratione carens non impediat quominus munere suo fungatur, agimus secundum rectam rationem II, 174, 6 s.; ejus actiones vel rationi obtemperant, vel rationem habent et cogitandi munere funguntur II, 6, 50; ejus actionum rationem habentium duæ sunt species quarum potior altera quæ actu constat II, 6, 52 ; quænam ejus virtus II, 137, 16; II, 243, 7, 16; quodnam vitium II, 243, 11, 31 ; sedes virtutum perfectarum II, 161, 10; quia sciens est dicitur homo sciens II, 287, 51.

Anima scientiæ dicata (τὸ ἐπιστημονικόν); portio est partis ratione præditæ II, 155, 49 s.; non movetur, sed manet III, 473, 44; spectat eas res quarum principia aliter se habere non possunt II, 66, 46; II, 67, 1; ejus virtus optimus ejus habitus est ad proprium ejus munus obeundum II, 67, 6; potentia idem est quod res scibiles III, 470, 42 ss.

Anima sentiens (αἰσθητική); difficulter discernitur utrum ad animam rationis participem, an ad ratione carentem pertineat III, 471, 26 s.; probatur motui secundum locum non præesse III, 471, 47 ss.; potentia idem est quod res sensibiles III, 470, 42 ss.; magis ab anima altrici facultate prædita et intellectiva et deliberativa et appetitiva differt, quam animus a cupidine III, 472, 46 ss.; potentia et substantia separabilis est III, 501, 5; ea nequaquam opus est animæ altrici facultate præditæ, ut munere suo fungatur III, 502, 4 s.; ab ea separari potest anima altrici facultate prædita III, 444, 9 s.; III, 446, 8 s.; III, 448, 4, 7 s.; alterationi præest III, 221, 49; sensibilibus alteratur II, 338, 4 s.; ejus alterationes sunt voluptas et molestia II, 338, 15; eam alterari necesse est ut fiant animæ habitus II, 338, 7 s.; ea carent quæcunque nulla alia munera habent, nisi accretionem et deminutionem e. g. plantæ III, 501, 1 ss., 50 ss.; ea carent ova subventanea III, 358, 44 ss.; eam habere debent animalia III, 358, 45; ea animal a reliquis rebus distinguitur III, 351, 13, 22; quæritur an semini et concepto insit III, 351, 14; eam tantummodo processu temporis acquirunt concepta III, 351, 21 s.; eam impertit mas III, 358, 30 ; III, 359, 12 s., cf. III, 358, 22 s.; apud omnia animalia alicui principio corporis et partium inesse debet III, 277, 20 ss., v. *Sensus*; vix partium compositio haberi potest III, 439, 13; medium locum inter os et anum occupat, idque quare III, 534, 38 ss., cf. 43 s.; ejus principium necessario in corde residet III, 534, 18 s., cf. 30 ss.; apud sanguine prædita necessario in corde, apud exsanguia in parte ei respondente residere debet III, 535

15 ss.; ne alimenti vapore et calore adventitio turbetur, factum est septum transversum III, 268, 29 ss.; unam actu habent omnia animalia III, 261, 15 s.; igitur et unicam habent partem qua primo continetur III, 261, 16 s.; idque et potentia et actu sanguine prædita III, 261, 17 s.; actu tantummodo nonnulla exsanguia III, 261, 18 s., cf. III, 282, 36 ss.; eadem parte qua ea contineri debet caloris principium, idque quare III, 261, 19 s., 22 s.; nisi eam actu aut potentia habent partes animalis, revera partes non sunt III, 358, 26 ss.; apud animalia quæ dissecta vivere possunt, actu una, potentia plures est III, 533, 30 ss.; imperfecta est in somno II, 193, 28; circulo non movetur III, 437, 36; igitur ei animam mundi non assimilat Plato III, 437, 34 s., v. *Sensitivum.*

Anima vegetativa; v. *Anima altrici facultate prædita.*

Animæ affectus; v. *Affectus animæ.*

Animæ ardor; appetitus species est III, 447, 23 s.

Animæ dejectiones (ἀθυμίαι); ab atra bili fiunt, idque quando IV, 267, 19.

Animæ deliquium (λιποψυχία); in eo æque ac in somno sensus impotentes sunt III, 502, 44 ss.; III, 504, 22 s.; undenam oriantur fr. 210, b; obtinet ubi multum sanguinis amittitur III, 52, 19 s.; eo afficiuntur nonnulli ubi hominem strangulari vident IV, 153, 17 s.; qui eo afficiuntur eorum lingua quoque afficitur IV, 134, 49 ss.; eo affectos sternutamento levant IV, 281, 36; sternutatorio medicamento discernunt nullam iis esse salutem IV, 301, 20; cur eo affectorum moles minor et vox acutior videatur IV, 143, 16 ss.; gravi oppressis interdum imaginatio quædam accidit III, 504, 23 s.; quodsi revera obdormiscunt, hæc imaginatio tanquam insomnium considerari possit III, 504, 25 ss.; qui gravi oppressi fuerant et mori videbantur multa dicunt quæ eodem spectant III, 504, 27 ss.; eo afficitur equus lymphatus III, 167, 12.

Animæ fervor; sine eo multa consulta facimus II, 203, 34; quod ei repugnat acerbum est II, 200, 11; feris inest II, 203, 32; eum semper comitatur dolor II, 203, 36, v. *Animus.*

Animæ habitus, virtutes et vitia; v. *Habitus; Virtutes; Vitia.*

Anima præditum (ἔμψυχον); materie et forma constat III, 447, 4; inter id et inanimatum medium ponere non convenit IV, 19, 3, 35, cf. IV, 18, 40 s.; ei eodem jure rem inanimatam comparare potes quo homini feram II, 83, 17; melius est quam inanime III, 344, 29 s.; ignobilius semper potentia sequenti continetur III, 448, 1 ss.; omne tactu præditum est III, 475, 11; solidum aliquid continere debent III, 459, 21 s.; igitur aqua vel aere constitui nequit III, 459, 20 s.; igitur nihil restat nisi ut ex aqua, aere et terra componatur III, 459, 22 s.; ab eo remotissimum est siccum III, 346, 23; iis competit alteratio II, 336, 17; immo eorum partibus sensu carentibus II, 336, 18; eorum alterationes numero plures sunt quam rerum anima carentium II, 336, 21 ss.; apud ea modo latet, modo non latet passio quæ alterationem comitatur II, 336, 25 s.; etiam tunc, ubi alterantur partes eorum sensu cassæ, simul (secundum locum) sunt ultimum alterans et id quod primum alteratur II, 336, 35; iis proprium est ut a se ipsa moveantur II, 348, 40; ubi ab iis movetur inanime aliquod, facile distinguitur movens ab eo quod movetur II, 348, 52; interdum moventur, etiamsi quiescant, nec ulla res extrinsecus ea movere videatur II, 345, 4 ss., 34 ss.; II, 355, 16; ambulant interdum, etiamsi antea quiescerent, nulla re externa ea movente, ut videtur II, 345, 35 ss.; hicce eorum motus forsan ab ambientibus rebus pendet II, 345, 38 ss., cf. II, 355, 19 ss., 27; motu secundum locum feruntur II, 364, 16; ab iis pendent motus omnes qui nec a mutua rerum illisione, nec ab universi motu pendent III, 521, 4 ss.; eorum motus terminum habent III, 521, 7 s.; ideoque et motus qui ab eorum motu pendet III, 521, 6 s.; apud ea necessario adesse debet movens quod et ipse movetur III, 524, 39 s.; vi multa faciunt et patiuntur II, 201, 5; iis plura sunt principia II, 201, 8; iis insunt potentiæ quædam II, 565, 2; quatenus anima prædita sunt, ea sunt quæ nutriuntur II, 136, 38; III, 450, 14 s.; igitur ea respicit alimentum non per accidens III, 450, 15 s.; iis omnibus competit supra et infra II, 391, 16 s., cf. II, 390, 47; omnia calorem habent III, 450, 35 s.; in iis quoque exstinctio caloris naturalis violenta est III, 542, 39 s.; eorum substantia est anima II, 549, 2 s.; si non exstarent, nec sensibilia essent nec sensiones, essent tamen sensus subjecta II, 511, 21; necessario omnia animam altrici facultate præditam habent, idque quare III, 474, 1 ss.; iis æque inesse possunt potentiæ irrationales et cum ratione conjunctæ II, 567, 21; eorum sonus aliquis vox est III, 455, 40 s., cf. III, 456, 14 s.; inprimis eorum qualitatem significat bonum et malum II, 526, 30; iis solum competit ut ament et cognoscant II, 178, 13; excepto homine, agere non dicuntur II, 140, 39; ea secundum munera animæ et corpori communia in genera et species distribuere coguntur bipartita divisione utentes III, 224, 42; ea ergo dividunt in gressilia et volatilia III, 224, 43; si in captione per homonymiam id negant anima præditum non esse dicitur, ostendendum est id anima præditum esse, 300, 38; ea necare vetabat Empedocles, 340, 31; omnibus inest imperium, 485, 45; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 47, v. *Animal.*

Anima (de) liber; quidnam ejus argumentum III, 476, 1 ss., 31 ss.; III, 479, 37 ss.; in eo solummodo delineatur uniuscujusque sensus natura III, 460, 39, cf. III, 479, 37 ss.; librum *de Incessu animalium* insequitur III, 318, 24 s.; insequi videtur librum *de Partibus animalium* III, 526, 13 s.; eum insequi videtur liber *de Sensu* III, 526, 14, cf. III, 476, 1 ss.

Citatur : 24, 28; (III, 449, 13 ss.?) III, 351, 20 s.; (III, 461, 46) III, 416, 32 s.; (III, 454-456) III, 426, 48, III, 429, 11; III, 476, 33, 38; (III, 460, 49 ss.), III, 479, 48; (III, 454-456) III, 482, 6; (III, 464-467) III, 494, 31; (III, 447 vel 474-475) III, 500, 37; (III, 473-475) III, 502, 11, 29; (III, 464-467) III, 508, 20; (III 436-437) III, 520, 47 s.; III, 532, 4; (III, 447-448) III, 542, 33 s.; (III, 457, 10 ss.) III, 541, 14 s.

Animal (*aliorum de eo opiniones*); secundum carmina Orphica, eodem modo fit quo rete plectitur III, 347, 49 ss.; ejus definitioni Plato indidit vocabulum *mortale*, 249, 12; necessario separabile et substantia erit, secundum idearum assertores II, 554, 20 s.; quæritur ab idearum assertoribus cur non per se exstet II, 554, 24 s.; quam de eo facere solebat comparationem Socrates junior non recte se habet II, 550, 37 ss.; animantur intra sese recipientia partem aeris ambientis e sententia eorum qui animam universo insitam esse putant III, 443, 19 s., cf. III, 442, 50 s.; tam magnis quam parvis, tam nobilibus quam ignobilibus intellectum inesse censet Anaxagoras III, 434, 14 ss.; non tamen omnibus inesse videtur intellectus a quo prudentia pendet III, 434, 16 s.; perperam Empedocles in iis multa ita se habere censet quia ita in generatione facta sunt III, 219, 52 ss.; plerasque earum partes casu factas esse censet Empedocles II, 266, 27; ea nonnulli non fortuito, sed mente naturave aut alia hujusmodi de causa facta esse censent II, 266, 33; eorum principio perperam inesse censent pulchrum et perfectum Pythagorei et Speusippus II, 606, 4 ss.; eorum divisio secundum Pythagoram fr. 70, a; perperam asserunt Pythagorei nonnulli quædam eorum odoribus ali III, 487, 35 ss.; iis motum impertire animam, i. e. corpora individua globosa, censet Democritus III, 433, 38, 41.

Animal (*de iis quomodo quæstio instituenda sit*); pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss.; de iis quomodo inquisitio instituenda sit, 167, 30 ss.; primum quæ iis accidunt exponenda sunt, dein causæ III, 227, 42 ss.; dicendum quid et quale quid sint III, 221, 20 s.; item quare et qua potentia hujusmodi sint III, 220, 40 s.; eorum doctrina ad finem perducta erit absoluto libro de *Juventute ac Senectute, de Vita ac Morte* III, 531, 18 s.; eorum bonum non unica scientia considerat, sed cujusque propria II, 70, 27; ea possunt e forma contemplari, qui uniuscujusque periti sunt IV, 1, 16.

Animal (*ejus definitio*); cum hominem significat, tum picturam, 1, 2; anima et corpore compositum est, 485, 48; 535, 50; III, 445, 23; corpus anima præditum est III, 354, 45 s.; III, 474, 26; non rite definitur animæ et corporis compositio, 254, 12; iis accensenda non sunt omnia quæ corpus habent III, 224, 30 ss.; eorum corpora animæ instrumenta sunt III, 449, 8 ss.; latet interdum utrum animam in corpore, an animam solam significet II, 560, 15 s., cf. II, 551, 3 s.; utroque modo non secundum unam definitionem, sed unius respectu dicitur II, 560, 17 s.; ei semper proprium est ut ex anima et corpore compositum sit, 219, 25, cf. 222, 37; ei proprium est ut ex anima et corpore compositum sit, quum idem ideæ animalis, non quatenus idea, sed quatenus animal competit, 232, 42; recte ei proprium esse dicitur animam habere, 222, 7; ei proprium est animam habere, si animal vere dicitur de eo quod animam habet et animam habere de eo quod animal est, 225, 12; recte iis proprium esse dicitur, esse substantias anima præditas, 228, 53; si ei proprium est ut anima præditum sit, ei non proprium erit ut non animatum sit, 230, 23; si ei proprium est ut vivat, non animali proprium erit ut non vivat, et vice versa, 230, 38; si ei proprium sit ut anima præditum sit, non animali idem proprium non erit, 230, 46; omnia anima prædita sunt III, 536, 1; eorum quasi principium anima est III, 431. 7; quomodo ejus substantia esse dicatur anima II, 521, 38 s.; ejus substantia secundum definitionem et forma et quidditas est animæ II, 549, 4 s.; ei simpliciter proprium est vita, 227, 41; necessario vivere debent III, 344, 6; simul vivunt atque animalia sunt III, 532, 10 s.; idque necessario eadem parte III, 532, 12 ss., 31 ss.; nisi viverent animalia esse non possent III, 532, 14 s.; ei proprium est vita, quum homini proprium sit ut natura mansuetus sit, hominique minus propria sit mansuetudo quam animali vita, 233, 32; probantur figura et colore non constare III, 220, 49 ss.; item animæ quadam parte id esse quod sunt III, 221, 23 ss.; anima ubi abierit iis similia sunt quæ fabula in lapidem transiisse narrat III, 221, 24 ss.; perperam ei proprium dicitur ejus speciem esse hominem, 222, 32; item modo moveri, modo stare, 223, 4; item animam habere, 224, 21; ei non proprium erit ut divisibile sit, si ei non proprium est ut sensibile sit, quum ei magis proprium est ut sensibile sit quam ut divisibile sit, 233, 47; necessario tale quid est III, 415, 3; omnia unum esse dicuntur II, 519, 40; probatur fieri non posse ut **non** sit idem quod animal esse II, 543, 10 ss.; nullius rei differentia esse potest, 242, 4; naturam habet II, 544, 16; sensibile est, 11, 53; II, 550, 42; ideoque nec sine motu, nec sine partibus definiri potest II, 550, 42 s.; dici non potest id quod visibile, aut id quod sensibile est, 215, 3; dici non potest corpus animatum, 215, 8; cum ipsa, tum eorum partes substantias esse dicimus naturales II, 410, 23 s.; II, 521, 35; II, 538, 42; II, 558, 8; ejus substantia est cui ut proprium inest II, 553, 25 s.; numero æterna esse nequeunt, specie vero possunt III, 344, 34 ss.; igitur eorum genus semper exstat III, 344, 37, cf. III, 448, 36 ss.; cuique ætati et vitæ numerus proprius est II, 637, 4 s.; perfectum quid est III, 346, 12; perfectum et deminutum inter se commune habere aliquid debent IV, 19, 32 s.; affectibus subjacet II, 553, 6; ejus affectus per se masculum est II, 542, 9; in ejus corpore naturaliter fiunt morbus et sanitas, 18, 4; 21, 24; ei vis inferri potest II, 142, 20; ubi vi pellitur, anima per accidens movetur III, 436, 51 s.; ejus substantia non in corporis partes tanquam in materiem dividitur II, 549, 11; etiamsi totum gressile et visu præditum dicatur, tamen præcipue pedibus et oculis III, 321, 9 s.; item etiamsi totum mas vel femina sit, tamen præcipue partibus quibusdam et facultate quadam III, 321, 6 ss.; si totum brachio constaret, ejus anima in cubito esset III, 523, 39 s.; comparatur civitati bene legibus institutæ III, 525, 15; ei comparatur semen virile III, 525, 51; item carmen epicum, 476, 30; ei aliquatenus comparari potest cor III, 259, 8, 41 s.; se habet ut globus æneus II, 546, 24; in iis multo magis quam in rebus cælestibus obtinet quod modo sic, modo aliter et ut fors tulerit fit III, 222, 9; nihilominus ea natura esse et facta esse omnes agnoscunt III, 222, 10; iis præstantiores stellæ II, 398, 50; nihilominus eorum curam gessit natura motus instrumenta iis tribuens II, 398, 49; ejusdem generis ac illa vitam et actionem habent stellæ II, 401, 50 s.; eorum imbecillitates præter naturam sunt II, 396, 18; causa non est cur potius præter ea quam præter res inanimes exstet principium aliquid æternum II, 586, 15; erunt inter ideam animalis et interitui obnoxia intermedia, si res mathematicæ ab ideis et a rebus sensibilibus distincta sunt II, 492, 20; II, 612, 44; numero ideas excedent, si numeri ideales non ultra decadem provehantur II, 623, 31 s., cf. 27; omnia bona erunt, si unum boni substantia sit ex eoque facti numeri (ideales) II, 635, 15 s.; semper ex imperfectis et indeterminatis perfectiora fiunt II, 635, 38 s.; igitur eorum principiis assimilanda non sunt universi principia II, 635, 36 ss.; nihilo minus eorum quoque principia perfecta sunt II, 635, 41; omnibus pulchrum aliquid et naturale inest III, 227, 26 s.; quodnam pulcherrimum sit fr. 62, b; fr. 343, a; simul cum eo tollitur scientia, sed non scibile, 11, 39; causa remota statuæ esse potest II, 265, 13; II, 516, 5; ei accidentia sunt album et musicum, 125, 21; quæ proprium quid aut admirabile habent ea alit vir liberalis II, 245, 10; quibusnam curam impendant Ægyptii III, 172, 48 ss.; quædam in succino conspiciuntur III, 623, 48 s.; pauca propria habent signa (physiognomonica), multa vero communia IV, 2, 9 ss.; ratio cur ei interdum similis sit humana proles non facile ab eadem causa repetitur ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; ei similis videtur facies satyrio morbo affectorum III, 400, 13; qui id e luto fabricantur primum solidum aliquid subdunt III, 241, 42 ss; quodlibet vel de industria vel fortuito passim laudamus, 329, 31; ea in parietibus se videre putant febricitantes, a parva similitudine eorum lineamenta componentes III, 510, 5 s., v. *Febricitantes.*

Animal (*quid inter illum et hominem equum etc. intersit*): nullum exstat præter peculiaria II, 553, 36 s; universale quod neque homo, neque aliud particulare est, non gignitur II, 444, 3; a singulari longius distat quam homo III, 398, 37 s.; ejus genera cum homo, tum bos, 1, 8, cf. 2, 45, 47; 3, 28, 54; 4, 10, 19, 26; 5, 17; 207, 3; ejus genus esse nequit ambulans, et cur, 205, 47; in definitione non prædicatur de bipede, 155, 38; non est animal et bipes, sed forma præter illa II, 560, 30 s.; simul bipedis et multipedis particeps esse nequit II, 554, 25; nec ut ex iis compositum vel mixtum sit, vel ut ea contingat II, 554, 29 s.; equo et homini inest II, 553, 20; sive homini sive equo inest, semper definitione unum est II, 554, 15 ss.; probatur fieri non posse ut unum numero sit et in equo et in homine II, 554, 22 ss; nec ut diversum sit II, 554, 30 ss.; ad eorum genus pertinet homo II, 483, 20; II, 617, 2; ad ea pertinet homo, non eorum possessio est, 296, 13; 302, 18; homini consequens est, ut universale particulari, 304, 17; de homine, de bove et de reliquis pedestribus animalibus prædicatur, 243, 30; II, 555, 36; omne vel species vel individuum est, 243, 37; in eo esse dicitur homo II, 287, 37; hominis causa est II, 529, 1; quæritur an magis principium sit quam homo, necne II, 489, 31; ejus notio Calliæ notioni inest II, 528, 44; idem modo homo, modo non homo esse potest, 214, 28; id fiunt concepta, antequam equi vel homines fiant III, 351, 22 s.; quod cuique proprium est (equum vel hominem esse), ulteriori loco fit III, 351, 24 s.; probatur ens quoddam per se esse, si homo ens quoddam per se sit II, 251, 33; sine ejus notione definiri nequit femininum II, 542, 14, 29; forsan hominis, dei et equi mensura est, ideoque eorum numerum efficiunt hi tres II, 629, 31 ss.; ad id non referri debet caput, 10, 33.

Animalia (*undenam constent*); natura constant III, 220, 37; cum ipsa tum eorum partes natura constant, idque quare II, 260, 36; II, 517, 37 ss.; igitur dicere non sufficit e quanam materie facta sint II, 220, 42; eorum materies non idem est quod habitus et dispositio III, 546, 42 ss.; eorum materies ab iis ipsis differt IV, 30, 42 s.; ex animalibus constabunt, si monades inter se differant posito animalium ideas esse II, 620, 51 s.; e quanam materie fiant III, 347, 21 ss.; ex elementis composita sunt II, 521, 35; ex igne, aqua et similibus fit, 12, 2; in aliis aliud prædominatur elementum III, 546, 20 ss.; omnia disposita sunt in locis, ubi idem prædominatur elementum ac in eorum corpore III, 546, 22 s.; probatur eorum corpus ex aqua sola vel ex aere solo vel igne solo constare non posse III, 475, 9 ss.; nec e terra sola III, 475, 18 ss.; id ex sese non facit aqua II, 464, 14; e calido, frigido, humido et sicco primo constitit, 198, 53; suapte natura humidum et calidum est III, 529, 20 s.; quæ calida ac humida sunt perfectiora sunt III, 346, 6 s.; item quæ terrena non sunt III, 346, 7; nullum generat ignis III, 352, 11; nec in ignitis, sive siccis, sive humidis consistit ullum III, 352, 11 s.; omnia habent humorem quo privata vivere nequeunt III, 5, 18 s.; triplicem compositionem sortita sunt III, 228, 36 s.; primo loco ex elementis III, 228, 37 ss.; vel potius e qualitatibus III, 228, 39 ss.; secundo loco e partibus similaribus III, 228, 46 ss.; tertio loco e partibus dissimilaribus III, 228, 48 ss.; III, 229, 23; aliis perficiuntur ac picturæ, statuæ, domus et vasa II, 121, 8.

Animalia (*de spiritu et calore iis insito*); omnia spiritum innatum habent eumque non foris adventitium III, 249, 18 s.; eo spiritu odores percipiunt et motum peragunt III, 249, 16 s.; omnia videntur spiritum insitum habere atque eo valere III, 524, 42 ss.; iis necessariæ sunt alterationes naturales III, 525, 35; omnia calorem vitalem habent III, 540, 44; omnia calorem naturalem insitum habent III, 535, 2 ss.; inde viva calida apparent, mortua vero frigida III, 535, 4 ss.; necessario calorem participare debent, idque quare III, 238, 22 ss.; eorum calor nec ignis est, nec ab igne originem petit III, 352, 16 s.; eorum calor vitale continet principium III, 352, 13 ss.; intra ea idem efficit calor quod in corporibus exterioribus III, 483, 31 ss.; deficiente calore attollente et superante materie terrena, parva et multipeda evadunt III, 289, 52 ss.; dein pedibus carentia III, 289, 54; tandem plantæ III, 290, 1 ss.; aliorum calor pinguis est, aliorum alium saporem habet III, 529, 39 ss.; naturaliter calidi et frigidi mutationes sentiunt III, 156, 24 s.; omnibus sufficit unus refrigerationis modus III, 544, 30 s.; quænam calida vel frigida vocari debeant, per se consideratione dignum est III, 546, 36 ss.; eorum corpora frigidiora sunt quando aer ambiens frigidus est III, 354, 4 s.

Animalia (*de eorum differentiis secundum animæ partes sive facultates*); naturaliter sensum habent II, 468, 8; recte ei proprium esse dicitur sensum habere, 220, 36; 225, 43; ei non proprium erit ut sentiat, etiamsi homini proprium sit ut sciat, quum homini magis proprium sit ut sciat quam animali ut sentiat. 233, 27; ei proprium erit vita, si ei proprius est sensus, quum ei magis proprium sit vita quam sensus, 233, 52; sensu definiuntur II, 113, 23, 26; III, 240. 7; III, 259, 22; III, 501, 47, cf. III, 236, 37; sensu animalia sunt III, 351, 13, 22; III, 415, 20 ss.; III, 534, 33 s., cf. 52; omnia sensum habent III, 306, 2: ideoque et ante et retro III, 305, 52 ss.; sensu distinguuntur a rebus quæ animalia non sunt III, 532, 17 s.; simul cum eo tollitur sensus, sed non sensibile, 11, 50; simul cum eo fit sensus, 11, 54; eo prior sensus. 12, 1; singulari priores sunt vel omnes vel nonnullæ animæ partes II, 549, 8; iis proprium est sensus quia participatur, 227, 48; item vita, 228, 19; omnia habere debent animam sensitivam III, 277, 20 ss.; III, 358, 45; sine sensu exstare nequeunt III, 230, 21 s., cf. III, 281, 50, v. etiam 25 ss.; III, 474, 8, 10; III, 476, 34 ss.; idque quare III, 474, 12 ss., 26 ss; ea a vivis ac plantis distinguit sensus III, 344, 4 s.; III, 358, 25 s.; non solum vita, sed et sensu prædita sunt III, 243, 28; ideoque multiformiorem speciem habent quam plantæ III, 243, 27 s.; omnibus cum homine communis est sensus III, 6, 49; sensu primo loco animalia sunt III, 446, 5; hinc iis accenseri solent quæ nec moventur, nec locum mutant, dummodo sensum habeant III, 446, 5 ss.; omnia sensus principium habent III, 282, 10; omnia animam altrici facultate præditam habent III, 471, 24, cf. 36 s.; III, 358, 16 s., 43 s., cf. 7 s.; III, 365, 40 s.; igitur et motum secundum accretionem et deminutionem III, 471, 35 s.; quænam in iis hæc efficiat anima III, 358, 7 ss.; reliquas animæ partes alia habent alia non habent III, 358, 17 s.; constat apud ea animam altrici facultate præditam medium locum obtinere III, 533, 44; iis cum plantis communis est anima altrici facultate prædita III, 448, 8 s.; III, 448, 33 ss.; omnes facultates habent quas plantæ et præterea alias nonnullas IV, 22, 19 s.; nonnulla etiamsi solummodo inhærentia vivere possunt, tamen, quia carnosas habent partes, aliquo sensu gaudere videntur III, 281, 34 ss.; ea optimo jure animalia plantaria vocabuntur III, 281, 42 s.; quibus in rebus iis similes sint urticæ marinæ III, 281, 49 ss.; inter ea et plantas medium tenent urticæ marinæ III, 282, 1; item testacea omnia III, 282, 5; III, 344, 9 s.; plantis comparari possunt quarum, postquam semen protulere, partem masculinam a feminina separasset aliquis III, 343, 36 ss.; eorum vita non eadem ac vita plantarum, 249, 28; ad ea a rebus anima carentibus per plantas continuo tenore progreditur natura III, 281, 20 ss.; pedetentim a plantis ad ea transit natura III, 145, 31 ss.; alia omnes animæ partes habent, alia quasdam, alia unam tantummodo præter animam altrici facultate præditam, III, 446, 38 ss.; III, 447, 12 ss.,39 ss.; item alia omnes sensus habent, alia quosdam, alia unum tantummodo III, 446, 41 ss.; III, 502, 8 s.; omnia manifesto tactum habent III, 5, 15 s.; III, 446, 12, cf. 7 s., 42 s.; III, 447, 24 s.; eorum vita tactu definitur III, 475, 40 s.; hinc sine eo vivere nequeunt, eoque privata moriuntur III, 475, 27 ss., 41 s.; hinc ea necat tactilium excessus e. g. calidi vel frigidi vel duri III, 475, 37 ss., 42 s.; probatur omnibus necessarius esse tactus isque solus III, 474, 25 ss., cf. 38 s., III, 475, 27 ss., 43 s.; III, 476, 36 ss.; III, 502, 9 s., 32; item necessario gustum habent, idque quare III, 474, 36 s.; III, 476, 37 s.; III, 502, 9 s.; tactum habent ut sint III, 475, 45; quare visum habeant III, 475, 46 s.; quare gustum III, 475, 47 s.; quare auditum III, 475, 48 s.; quare linguam III, 475, 49 s.; omnia sensu prædita sunt III, 343, 50; nempe gustu et tactu III, 344, 2; igitur omnia cognitionem quandam participant III, 343, 48; idque alia majorem, alia minorem, alia perexiguam III, 343, 48 s.; ubi vivi munere fungi debent, conjunguntur et quasi planta fiunt III, 344, 6 s.; omnia percipiunt odores qui saporibus pro portione respondent III, 485, 47; III, 486, 3 s.; æque ac homo vehementibus odoribus, e. gr. bitumine et sulfure necantur, eosque fugiunt III, 457, 26 ss.; III, 487, 17 ss.; male olentia nil morantur, nisi iis perniciosa sint, aut aliquid ad cibum gustandum sumendumve conferant III, 487, 13 ss., 19; nonnulla visu carent III, 502, 8 s.; multa visu et auditu et olfactu carent III, 447, 11 s.; eorum quæ sentiunt quædam motu secundum locum carent III, 448, 13 s., cf. III, 446, 5 ss.; III, 447, 39 s.; III, 449, 12 s.; paucissima mentem ac rationem habent III, 448, 14 s., v. *Mortalia*; in iis ordinis causa est mens II, 473, 36; multa ratione (διανοίας) carent III, 442, 44 s.; excepto homine ratione carent II, 143, 12; III, 472, 22; omnibus aliis ratione præstamus, 412, 24; cur omnium homo prudentissimus sit IV, 269, 19 ss.; ante reliqua imitandi facultate excellit homo, 459, 11; habent etiam θυμὸν et ἐπιθυμητικόν, 412, 27; quæ nec imperfecta sunt, nec manca, omnes sensus habent III, 462, 3 s.; multis quod ad visum, auditum et olfactum attinet inferior est homo III, 13, 20 s.; habent sensum cum secundum corpus tum secundum animam, 182, 36; omnia habent facultatem ingenitam judicandi quam vocant sensum, 170, 35; nonnulla præterea memoriam, 170, 36 ss.; nonnulla tandem præter memoriam et rationem, 170, 42; alia memoria prædita sunt, alia ea carent II, 468, 9 s.; prudentiora et dociliora memoria prædita II, 468, 11; prudentia sunt, sed non docilia quæ auditu carent II, 468, 12 s.; docilia quæ et memoriam et auditum habent II, 468, 14; excepto homine imaginatione et memoria vivunt II, 468, 16; experientiam parum participant II, 468, 17; quænam eorum memoria prædita sint III, 494, 29 s., cf. III, 495, 9 ss.; III, 498, 47; quædam communi sensu musicæ frui valent 631, 30.

Animalia (*de eorum motu*); totum a se ipso ideoque naturaliter movetur II, 348, 10, 12, cf. 40; ejus corpus et naturaliter et contra naturam moveri potest II, 348, 13 ss.; ejus partes sæpe præter naturam moventur II, 348, 18 ss.; dicimus id se ipsum movere II, 345, 10, cf. II, 355, 13; ita motu secundum locum movetur, ut ipsum non moveat III, 472, 12; motu secundum locum fertur II, 364, 16; postquam perfectum est in eo omnium primus est motus eorum quæ se ipsa movent III, 520, 37 s.; igitur tunc sibi ipsum alterationis et accretionis causa est III, 520, 39 s.; primæ vero ejus alterationes et accretiones ab alio et per alia fiunt III, 520, 40 ss.; generationis vero et interitus sibi ipsum causa esse nequit III, 520, 42 s.; id dicimus se ipsum movere non omni motus genere, sed motu locali II, 345, 40, cf. II, 355, 17 s.; iis insunt multi motus naturales quibus moventur quiescentia nec se ipsa moventia II, 355, 19 ss.; non semper et continenter se ipsa movent II, 355, 26 s.; in iis per accidens movetur primum movens et causa cur se ipsa moveant II, 355, 29 ss.; item quod se ipsum movet ubi vectis modo aliquid in iis movetur II, 355, 32; eorum motus quem per se ipsa peragere videntur forsan pendet a rebus ambientibus II, 345, 39 s., cf. II, 355, 19 ss., 27; ultima causa qua ad motum incitantur appetitus est III, 522, 15 ss.; ea quæ facere appetunt, partim propter animam aut cupidinem, partim propter appetitum aut voluntatem faciunt aut agunt III, 522, 18 ss.; omnia movent aut moventur alicujus gratia, idque cujus gratia movent aut moventur, eorum motus terminus est III, 521, 9 s., cf. 27 s.; moventur a cogitatione, ab imaginatione, ab arbitrio, a voluntate et a cupidine III, 521, 10 ss.; id est a cogitatione et ab appetitu III, 521. 12 s.; igitur quæ ea primo loco movent cogitabile sunt et appetibile III, 521, 17 s.; non omne tamen cogitabile, sed rerum agendarum finis III, 521, 18 s.; nec igitur omne honestum, sed boni aliqua species III, 521, 19 s.; quatenus et quomodo moveantur a rerum agendarum fine III, 521, 20 ss.; igitur aliquatenus eodem modo moventur quo id quod semper movetur ab eo quod semper movet, aliquatenus diverso III, 521, 25 s; probatur eorum primum movens principio inesse non posse quod simul alius finis sit III, 523, 28 ss.; perspicuum est ea ab aliquo moveri, sed non quatenus movens ab eo quod movetur, distingui debeat II, 348, 24, ss.; necessario principium motus habent III, 360, 37 ss.; moventur sensione vel intestina vel foris petita in sensorio communi facta III, 503, 48 s.; moventur ac ambulant appetitu aut arbitrio, alteratione aliqua facta in sensu aut in imaginatione III, 521, 35 ss.; igitur ultimum munus quod iis nascentibus obveniat, latio est III, 521, 34 s.; eorum multa genera latione carent II, 357, 34 s.; III, 442, 39; moveri nequeunt, nisi sit aliquid quod quiescat III, 517, 16 ss.; III, 520, 23, cf. III, 518, 25 s.; ideoque flexuras habent III, 517, 19; præter id quod intra ea quiescit, ut moveantur extrinsecus aliquid immobile esse debet III, 518, 27 s.; eodem modo moventur ac machinæ spontaneæ aut curricula, quatenus eorum motus a parvo motu incipit III, 522, 21 ss.; item quatenus instrumenta habent eorum lignis et ferramentis et tormentis similia III, 522, 27 ss.; eorum motus vero machinarum spontanearum ac curriculorum dissimilis est quatenus hæc non alterantur III, 522, 30 ss.; quæ moventur omnes motus suos peragunt rei exteriori innisa III, 520, 27 s.; quæritur an sit aliquid quod necessario ad universum se habeat ut terra ad ea III, 518, 49 ss.; vel universo corpore simul, vel per partes locum mutant III, 305, 9 ss.; ubi moventur, eorum corpus flecti debet III, 241, 25 s.; omnia quattuor vel pluribus cardinibus moventur III, 6, 54; omnia per diametrum moventur et ita stant III, 7, 13 s.; III, 18, 46 s.; partim volatu, partim natatu, partim incessu, partim aliis similibus rationibus moventur III, 517, 5 ss.; motus et munera multiformia habent III, 229, 29 ss., v. *Motus animalium.*

Animalia (*quatenus supra, infra, dextrum, sinistrum habent*); eorum naturæ maxime conveniunt dextrum et sinistrum, supra et infra, ante et retro II, 390, 26; apud alia omnia hæc, apud alia nonnulla tantum manifesto apparent II, 390, 27 ss.; quamnam vim apud ea habeant supra, dextrum et ante II, 390, 41 ss.; non minus apud omnia differunt ante et supra a retro et infra quam dextrum a sinistro II, 391, 12 ss., cf. 37; eodem modo se habent a dextro et sinistro latere et simul eorum opposita latera moveri possunt III, 524, 6 s.; æque ac plantæ habent supra et infra III, 305, 37 s.; quomodo apud ea distinguantur supra et infra III, 305, 38 ss.; ore alimentum capiunt, ideoque os eorum supra est III, 305, 49 s.; quatenus eodem modo apud ea se habeant supra et infra quo apud plantas III, 305, 44 ss.; quædam nec superiora et inferiora, nec anteriora et posteriora, nec dextra et sinistra habent III, 12, 51 s.; alia habent quidem, sed magis confusa quam homo III, 12, 52 s.; reliquis opposito modo se habet homo, quod ad partes posteriores et inferiores attinet III, 293, 53 s.; quibusnam competant dextrum et sinistrum, quibusnam non III, 306, 5 s.; dextris potius omnia peragunt III, 286, 16 s.; multa eorum in utramque partem vergunt, idque quænam III, 263, 13 ss.; quæ in utramque partem vergunt ita se habent quia unumquodque, ubi generatur, ejus materiei particeps est qua postea nutrietur III, 147, 34 ss.; eorundem quasi distorta esse videtur natura III, 147, 20 s.; apud ea pars superior locum occupat inter universi supra et infra III, 352, 35 s.

Animalia (*eorum partes*); maxime partibus inter se differunt, idque quomodo III, 8, 10 ss.; igitur eorum partes primum investigandæ sunt III, 8, 9; eorum partes et quæ apud ea apparent, ante causas exponenda sunt III, 219, 5 ss., 46 s.; quo melius reliquorum partes externæ cum humanis comparari possint, exponendus est harum situs III, 12, 44 ss.; cum eorum partibus interioribus comparari debent partes interiores humanæ III, 13, 26 ss.; eorum materies partes corporis sunt III, 319, 10; in eo postquam natum est, nihil invenitur quod totius pars non sit III, 347, 37 ss.; ejus partes recte definiri nequeunt sine opere II, 549, 6; ideoque non sine sensu neque sine anima II, 549, 7; si quæratur utrum ipsum prius an ejus partes, quidnam respondendum II, 549, 42 ss.; digito prius esse videtur, etiamsi hic ejus pars sit, idque quare II, 547, 50 s.; ejus pars jam facta inesse nequit semini vel genituræ, idque quare III, 348, 12 ss.; universa eorum compactio constat partibus quæ proprium locum non occupant II, 396, 19 ss.; enumerantur quædam partes vel membra III, 228, 26 ss.; multa dissecta vivunt et nihilo minus eandem specie animam habere videntur III, 440, 30 s.; III, 443, 52 ss.; III, 446, 25 ss.; quæ optime constant dissecta vivere nequeunt, quia eorum natura maxime una est III, 533, 58 s.; multa resectis capite et ano vivere possunt III, 533, 16 ss.; multa etiam præter insecta dissecta vivere possunt, idque quare III, 533, 20 s.; partibus similaribus et dissimilaribus constant idque quare III, 229, 25 s., cf. 52 ss.; III, 230, 21 ss.; probatur eorum corpus simplex esse non posse III, 474, 23 ss.; III, 475, 8 ss.; iis necessaria sunt ossa vel quæ iis respondent III, 237, 24 ss.; ideoque nonnullis eorum necessario suppetit medulla III, 237, 26 s.; omnia ossa inde ab ortu perfecta habent III, 144, 11 s.; non omnia ossa habent III, 240, 19 s., cf. 51 s.; III, 241, 23; nec omnia membra III, 241, 28; omnia cum dentibus nascantur III, 144, 13 s.; ungues habent ut iis utantur III, 291, 9 ss.; non omnia carnem habent III, 240, 4; quomodo ea e carnibus fecerit natura III, 241, 42 ss.; non omnia viscera habent III, 270, 1 s.; alia fel habent, alia eo carent III, 30, 17 s.; III, 274, 29 ss.; quænam alvum humidam habeant, quænam facile vomant III, 209, 4 ss.; quorum venter est calidissimus, eorum sedimentum tam humidum quam siccum est calidissimum III, 581, 32 s.; in iis pinguedo dulcedinis locum obtinet III, 530, 27 s.; iis prodest modica pinguedinis copia, idque quomodo III, 236, 32 ss.; iis vero nocet atque perniciem affert nimia, idque quomodo et quare III, 236, 35 s.; multi iis sunt cum partes tum affectus communes, idque vel simpliciter, vel pro portione III, 227, 45 ss., cf. III, 225, 44 ss.; aliis pulmo est vel sanguis, aliis quod iis pro portione respondet III, 227, 48 ss.; omnia principium habent, idque intus III, 357, 4 ss.; iis dispensationis principio opus est III, 356, 48 ss.; naturale caloris principium habere debent, idque quare et quale III, 234, 25 ss.; fere omnia intra se ventriculum habent III, 234, 45 s.; non omnia gulam habent III, 234, 37 s.; principium partim in corde, partim in parte ei respondenti habent III, 524, 48 ss.; eorum principium alii cor, alii cerebrum, alii quodcunque fors tulerit esse censent II, 514, 29 s.; omnia caput ad corporis sui partem superiorem conversum habent III, 12, 53 s.; apud ea eundem situm occupat cerebrum ac apud hominem III, 13, 30; cur alia caput moveant, alia vero non IV, 163, 34 ss.; vel duos pedes habent, vel quattuor, vel plures, vel nullos III, 6, 9 ss.; omnia pares numero pedes habent III, 6, 13; idque quare IV, 165, 13 ss.; IV, 166, 7 ss.; excepto cancro duos pedes duces habent omnia III, 7, 15 s.; quum manibus careant in latera despiciant necesse est IV, 163, 25 s.; ei pedem nimis magnum, etiamsi pulchritudine excellentem non concedit pictor, 536, 31; in eorum partibus terræ motus non erit IV, 31, 49, v. *Partes.*

Animalia (*eorum magnitudo, vox, color, pili*): iis proprius magnitudinis terminus est, 606, 19; II, 253, 8; III, 364, 34; III, 404, 41 s.; IV, 306, 32; ut pulchra sint non solum partes ordine dispositas, sed et magnitudinem habere debent, 463, 4; nec perexigua placent, idque quare, 463, 8; nec permagnum, e. gr. decies mille stadiorum, idque quare, 463, 10; magnitudinem quidem habere debent, sed quæ facile conspicienda sit, 463, 13; omnes pumiliones sunt, si cum homine comparentur III, 289, 22 s.; igitur imprudentiora sunt III, 289, 45 s.; cur in longitudinem potius crescant IV, 202, 35 ss.; nullum loquitur IV, 174, 9 s.; eorum sonus vox est, sed non qualibet parte III, 455, 49 s., cf. III, 456, 13; non omnia vocem edunt, sed solummodo quæ aerem recipiunt III, 455, 44 s., 52; iis cum homine communis est vox, 483, 45; eorum natura eo usque progressa est, ut jucundum et molestum sentiant sibique invicem nuntient, 483, 46; eorum capita præcisa nunquam sonum edunt III, 269, 30; partim unicolora sunt, partim multicolora, sed toticolora, partim varia III, 425, 13 ss.; apud nonnulla varietas totum genus pervadit, apud alia in eodem genere partim varia sunt, partim non III, 425, 19, ss.; nonnulla statim ab ortu nigra fiunt III, 653, 28 s.; idque quænam III, 653, 30 s.; quædam alba statim ab ortu sunt, procedente ætate flava fiunt III, 653, 38 s.; nonnulla ab ortu flava fiunt in ætatis vero vigore eximie albi III, 653 43 s.; cur alia ubi aquam mutant colorem suum mutent, alia vero non IV, 161, 47 ss.; pilorum commixtione varia fiunt III, 425, 1 s.; quæcunque non volant cur pilos hibernos abjiciant præter sues IV, 164, 7 ss

Animalia (*eorum generatio*); quomodo eorum generationem exponant antiqui III, 220, 30 ss.; semper sibi simile procreare cupiunt, idque quare III, 448, 39 s.; omnia relinquere cupiunt sibi simile, 482, 31; 636, 9; iis communior est liberorum procreatio II, 101, 39; iis inest studium sobolis generandæ et conservandæ, idque quare II, 229, 41; generant substantiam sibi similem, idque ex principiis II, 140, 22; quomodo e semine fiunt, sic substantia e subjecto quodam II, 257, 32; ante exstare debet ut fiat animal II, 547, 38; per accidens ex animali fieri potest, sed non quatenus animal est II, 259, 23 s.; alia perficiunt ac foras emittunt sibi simile, alia pariunt membris nondum absolutum ac propria forma carens, idque quænam III, 345, 15 ss.; eorum quæ propria forma carens emittunt, alia ovum, alia vermem pariunt, idque quænam III, 345, 18 s.; alia vivipara, idque vel intra se, vel foras III, 347, 18 s.; intromissa genitura in feminam consistunt ac propriam formam adipiscuntur III, 347, 14 s.; idque alia intra parentes, alia in ovis aut seminibus III, 347, 16 s.; fieri nequeunt nisi prius fuerit semen II, 271, 36; eorum semen natura differt a semine plantarum III, 340, 18 ss.; quomodo e semine fiant, quæstio est multis dubiis obnoxia III, 347, 18 s.; ambobus sexibus procreari debent III, 216, 17 s.; omnium principia sunt mas et femina III, 392, 19 s.; partim sexum distinctum, partim indistinctum habent III, 392, 20 s.; perfectissima sexum distinctum habent III, 392, 17 s.; ubi adhuc in genere suo imperfecta sunt, distinguitur eorum sexus III, 392, 22 s.; aliqua eorum sexus discrimine carent III, 5, 10; III, 333, 47 s., 52 s.; si revera omnia principium generationis habuerunt, verisimillimum est ea e verme orta esse, idque quare III, 391, 16 ss.; non omnia e semine procreantur III, 347, 11 s.; alia cur non solum ex se invicem, sed etiam sponte naturæ procreentur, alia vero ex se invicem duntaxat, ut homo, ut equus IV, 173, 19 ss.; cur alia ex se invicem procreentur, alia vero concrescentibus quibusdam in modum generationis IV, 162, 48 ss.; partim e congeneribus generantur partim sponte III, 77, 45; eorum quæ sponte generantur alia e terra vel plantis putrescentibus gignuntur, alia in animalibus ipsis III, 76, 47 ss.; III, 77, 19 s.; aliqua e residuo gignuntur IV, 216, 24 s.; e residuo quæ fiunt in senectute et in morbis augentur, idque quare IV, 216, 26 ss.; non, ut quidam putant, in concocto alimento nascuntur, sed in excrementis quæ in ventre inferiore putrent III, 614, 3 ss.; quare in putridis rebus nascantur III, 611, 8 ss.; nunquam tale generatum est quod formam alterius animalis haberet, alterius vero animam IV, 1, 12 s.; diversi generis quando coitu fœcundo uti possint III, 169, 51 ss., v. *Genus*; si æquali tempore generentur, non ideo æque celer est generatio II, 340, 51; eorum generatio secundum lineam rectam fieri videtur II, 467, 43; eorum generatio non reciprocat, nisi specie, idque quare II, 467, 40, 48 s., 51 s.; quonam ordine se insequantur quod ad generationem attinet III, 346, 47 ss.; juniorum fœtus imperfecti et exigui sunt, 621, 11; III, 136, 1; in iis sæpe a malis meliora proveniunt IV, 28, 16; quædam fœtus pariunt parentibus simillimos, 498, 51; ceterorum proles cur magis quam hominum iis similis reddatur IV, 162, 16 ss; cur alia semel ineantur, alia vero sæpe, alia æstate, alia vero ut fors tulerit IV, 169, 33 ss.; multa fœcunditate inter se differunt, etiamsi ad idem genus ac eandem speciem pertineant III, 335, 33 ss.; parva in universum fœcundissima sunt, idque quare III, 324, 37 ss.; cur alia multos fœtus pariant, alia vero non IV, 163, 12 ss.; in quolibet eorum genere inveniuntur sterilia quædam III, 367, 10 s., cf. III, 368, 1 s.; quibusnam de causis sterilia esse soleant III, 367, 12 s.; duo nascentur, si progeniei cum parentibus similitudo pendet ab eo quod ab unaquaque utriusque parentis parte aliquid abeat III, 330, 45 ss.; omnibus unicum præstitum est uterum gerendi tempus III, 139, 16 s; III, 405, 38 ss.; III, 411, 16 s.; omnia vel semper unicum, vel semper multos fœtus pariunt III, 139, 47 ss.; umbilico agnata sunt III, 366, 22; excepta muliere vix partus dolores sentiunt III, 143, 10 ss.; cur alia post partum torva, alia vero non IV, 166, 44 ss.; cur alia brevi pariant, alia vero non IV, 162, 8 ss.; quamobrem statim post partum obambulent, homines vero non IV, 296, 41 ss.; cur quædam simul edita nutriri per se ipsa possint, alia vero non IV, 172, 15 ss.; ex nostro semine procreata cur nostra proles sint, non vero quod ex aliquo alio nostro sive excrementum sive pars fuerit prodiit IV, 138, 30 ss.; novellum dirimeretur si in utero separarentur fœtus multiplices qui uno coitu procreantur III, 332, 26 s.

Animalia (*eorum respiratio*, *alimentum*, *somnum*, *mors*); sine respiratione et alimento vivere nequeunt II, 518, 3; num omnia respirent, non dixit Empedocles III, 541, 2 s; non omnia respirant, 134, 37; III, 442, 52 s.; III, 539, 34; multa inventa sunt quæ spiramen non habent IV, 20, 20; hæc respiratione igitur anima ingredi nequit III, 442, 52 s.; omne quod respirat animal est, 134, 41; apud nonnulla vita a respiratione pendet III, 532, 3 s.; si omnia respirent, dicendum est qu modo III, 540, 6 s.; in lucem edita incrementum capiunt alimento quod eorum corpore continetur III, 357, 39 s.; omnia crescunt postquam nata sunt III, 346, 50; eorum corpora et partes incremento et decremento, ideoque et alterationi obnoxia sunt II, 370, 32; necessario augetur III, 357, 9 s.; revera animal est simul ac alimento indiget III, 357, 8 s.; alitur semper, augetur vero non semper, 190, 48; sine alimento vel esse vel crescere nequeunt III, 243, 17 s.; igitur perfectis omnino necessaria sunt os et anus III, 243, 15 ss.; tertio vero loco principium vitæ III, 243, 22 ss.; id est cor III, 244, 2 ss.; omnia habent partes quibus alimentum capitur et recipitur III, 4, 42 ss.; pleraque habent partes quibus alimentum arripitur et excrementum emittitur III, 4, 46 ss.; multa habent partes quibus semen emittunt III, 5, 6 ss.; iis maxime necessariæ sunt partes quæ ad alimentum et ad semen pertinent III, 5, 13 s.; iis pars est quæ nutritioni præest III, 349, 21 s.; idque quia perfectorum munus est ut sui simile faciant III, 349, 23 s.; oris ope ac per se alimentum capiunt III, 533, 3 s.; omnia alimentum appetunt, idque quare III, 251, 20 ss.; ut sint, alimento indigent omnia III, 544, 35 s.; refrigeratione indigent ut vita conservetur III, 544, 36; iis proprium est ut cibum sibi quærant III, 281, 49 s.; omnia alimenti receptaculum habent III, 487, 44 s.; quomodo nutriantur, exponetur, ubi de generatione sermo fiet III, 261, 37 ss.; iis competit nutritio et accretio III, 449, 33; parva aliqua copia quotidie augentur III, 334, 41 s.; si perexiguum quid huic copiæ adderetur, multum eorum moles incresceret III, 324, 42 ss.; coctionis ope nutriuntur III, 542, 16; iis ventriculus et intestina terra sunt III, 234, 46; III, 276, 44 s., cf. III, 234, 44; igitur ex iis alimentum arripiendum est III, 276, 42 s.; omnia igne cibum conficiunt III, 542, 17; calidis, frigidis, siccis et humidis aluntur III, 447, 30 s.; eorum alimentum sive terra vel aqua, sive res ex iis factæ sunt III, 390, 41 s.; eorum alimenta differunt inter se pro materie unde constiterunt III, 146, 13 s.; eorum ultimum alimentum vel quod ei respondet sanguis est III, 357, 10; sanguine carentia minime alimento indigent IV, 332, 18; alimentum non accipientia pereunt ac se ipsa consumunt, idque quare III, 530, 18 ss.; omnia vario cibo gaudent III, 166, 8 s.; distinguunt cibos, atque aliis delectantur, aliis non II, 37, 36; si cui nihil jucundum nec alterum ab altero differt, id longe ab homine distat II, 37, 37; cur citissime pinguescant farina hordacea cum lolio admixta saginata IV, 315, 16 ss.; in eorum corporibus licet dulce alimentum ingestum sit, alimenti humidi sedimentum atque excrementum amarum salsumque est III, 577, 14 ss.; suo exemplo probant lac optimum infantium alimentum esse, 622, 37; probatur omnibus competere somnum II, 562, 13; III, 239, 8 s.; III, 501, 36 ss.; III, 502, 31; id esse nequit, nisi somni causæ adsint III, 506, 48, cf. III, 503, 16 ss.; nullum exstat quod semper dormiat aut semper vigilet III, 501, 5 ss., 11 ss., 28 ss.; neque quod nec vigilet nec dormiat III, 501, 8 s.; cur minus tempus dormiant quam vigilent, idque non continuo IV, 166, 11 ss.; quando obdormiscant II, 355, 24; quomodo expergiscantur II, 345, 46 s.; II, 355, 24 s.; quædam eorum etiam insomnia habent III, 514, 33, cf. III, 73, 42 ss.; quibusnam somnus brevis sit III, 501, 41; vel mortalia, vel immortalia, 208, 54; pertinent ad res naturales ortui et interitui obnoxias II, 600, 22; III, 226, 46; omnibus communes sunt ortus et mors, sed eorum modi specie differunt III, 548, 23 s.; eorum interitus mors vocatur III, 549, 25; nullum nisi æstu recedente exspirat fr. 209, b; (217, b); si morbo moriuntur, sæpe morbosis affectibus affectum invenitur eorum cor III, 261, 2 ss.; exceptis insectis non propter eandem causam diu vivunt ac arbores III, 530, 35 s.; quæ calidas regiones incolunt, diutius vivunt quam quæ frigidas III, 527, 25 ss.; cur alia moriantur protinus præciso capite, alia vero non IV, 173, 36 ss.; ex eo fit cadaver ut e die nox II, 562, 36 s.; igitur ejus materies secundum interitum cadaveris materies et potentia est II, 562, 35; e cadavere fieri nequit, nisi hoc prius ad materiem revertatur II, 562, 38 s.; iis intereuntibus, per accidens interit eorum scientia vel sanitas III, 528, 8 s.

Animalia (*eorum differentiæ cum inter se tum cum homine*); vitæ, actionum, morum et partium ratione inter se differunt III, 2, 20 ss.; ejus prima differentia est in quam omne animal incidit, 165, 50; eorum aliæ differentiæ quam scientiæ, 184, 4; alia pro portione, alia secundum genus, alia secundum speciem aliquid commune habent III, 228, 16 s.; citantur nonnullæ ejus differentiæ, 2, 13; ejus per se differentia est masculinum et femininum II, 583, 21 ss., cf. 26, 51; sed non differentia specifica II, 583, 20 ss.; idque quare II, 583, 27 ss., 51 s.; iis multa accidunt per se quatenus mas et femina sunt II, 614, 14 s.; item quatenus plana et lineæ II, 614, 17; ejus per accidens differentia est albedo et nigror II, 583 22; dividitur in volatile, pedestre et aquatile, 22, 42; item in volatile et quadrupes, 190, 7; item in pedestre volatile, aquatile et bipes, 242, 10; eorum divisio in terrestria, aquatilia, volucria, cælestia fr. 38, b; eorum differentiæ fr. 111, a; ejus differentia bipes II, 620, 31 s.; alia aquatilia, alia terrestria III, 2, 25; III, 542, 49 s.; non necesse aquatile est, 23, 2; non omne alis fissis vel integris præditum est, 165, 48; dubitatur an recte dividantur in pedestria vel terrestria et aquatilia necne, 244, 16; dividuntur secundum loca quæ incolunt in aquatilia et terrestria, idque triplici modo III, 146, 18, III, 147, 49; nonnulla tamen utramque naturam participant III, 146, 26 ss., 41 ss.; III, 147, 14 ss., 41 ss; nonnulla primum in humido vivunt, deinde formam mutant et in siccum transeunt III, 2, 48 s.; alia sessilia sunt, alia locum mutant III, 2, 52; alia gregalia sunt, alia solitaria, alia ambigua III, 3, 29; alia domi manent, alia migrant III, 3, 43 s.; alia carne, alia fructibus, alia omni re, alia peculiari cibo vescuntur III, 3, 45 s.; alia piscibus vescuntur III, 3, 49; alia domus struunt, alia iis carent III, 3, 51; alia venantur, alia cibum recondunt, alia non III, 3, 50 s.; alia cavernas subeunt, alia super terram degunt III, 3, 54 s.; alia foramina sibi excavant, alia non III, 4, 1 s,; alia noctu vivunt, alia interdiu III, 4, 2 s.; alia fera sunt, alia mansueta, idque quot modis III, 4, 3 ss.; alia sonum edunt, alia vocem, alia voce carent III, 4, 9 s.; alia loquuntur, alia literis carent III, 4, 10 s.; alia garrula, alia taciturna III, 4, 11; alia cantant, alia non III, 4, 12; omnibus commune est ut circa coitum garriant et cantent III, 4, 12 s.; alia rustica, alia montana, alia cum hominibus degunt III, 4, 13 ss.; alia in venerem proclivia, alia casta III, 4, 15 s.; alia pugnacia, alia cauta III, 4, 20 ss.; quædam in aliis locis desunt, in aliis non desunt, sed non diu vivunt et male habent III, 168, 37 ss.; non multa erunt in locis a sole remotis, idque quare IV, 37, 50 ss.; quomodo moribus inter se differant III, 4, 23 ss.; memoriam et disciplinam multa participant III, 4, 37 s.; excepto homine reminisci nequeunt III, 4, 38 s.; alia sanguine prædita sunt, alia exsanguia III, 5, 29 s.: III, 231, 23 s.; quomodo in genera distribuenda sint, 547, 3; anima potius eorum pars est quam corpus, 547, 46; eadem plures oris vel aurium species habere nequeunt, 547, 15; difficillime ita in genera distribuuntur, ut omnia in aliquod, nullum vero in duo simul cadat III, 223, 46 ss.; bipartita divisione rite in species distribui nequeunt III, 224, 21 s.; eadem utrique divisioni simul accensere absurdum est, idque quare III, 147, 3 s.; eorum genera sumi debent quo modo vulgus, id est pluribus differentiis simul III, 224, 58 ss., cf. III, 225, 36 s.; pedum ope in genera et species distribui non debent III, 346, 1 s.; idque quare III, 345, 43 ss.; primum insigne vel obscurum quod iis insit, genus est, 446, 22; iis igitur congruit generis enarratio, 446, 24; pro eorum generibus differunt quædam jucunda secundum naturam II, 81, 18; alia aquatilia sunt, alia in aere degunt III, 536, 18 s.; alia aqua, alia aere refrigerium sibi parant III, 536, 20 s.; nonnulla ut plantæ prolis educationi non student III, 146, 4 s.; alia proli tenera ætate enutriendæ operam dant, adultam vero non morantur III, 146, 8 s.; sapientiora civilius sua prole utuntur II, 146, 8 s.; multa et natant et gradiuntur III, 3, 26 s.; sunt quæ sexu femineo carent IV, 19, 14; item quæ non generant IV, 19, 15; quæ motu carent IV, 19, 15; diversorum colorum IV, 19, 16; prolem sibi dissimilem facientia IV, 19, 16; quæ ex terra vel arboribus crescunt IV, 19, 17 s.; in nive inveniuntur IV, 35, 10 s.; quæ mansueta exstant, propemodum omnia etiam fera exstant III, 224, 47 s.; igitur feritate et mansuetudine in genera et species distribui nequeunt III, 224, 46 ss.; nec muneribus animæ et corporis communibus III, 224, 42 ss.; utrumque tamen facere coguntur bipartita divisione utentes *ibid.*; cur in eorum genere quæcunque domestica, eadem et fera exstent, quæcunque vero fera non utique domestica IV, 168, 45 ss.; in terra et aqua solum sunt, in aere autem et igni non sunt, idque quare III, 614, 35 ss.; cum reliquis commune est nobis bibere et edere II, 235, 34 s.; calceata dormire et omnia facere coguntur III, 290, 36; item corporis integumenta nunquam deponere III, 290, 37 s.; arma quæ semel nacta sunt mutare nequeunt III, 276, 34 s.; foris capere debent animalia III, 276, 34 s.; cur nullum suaviter oleat, excepta pardali IV, 188, 39 ss; cur minus sternutent IV, 301, 28 ss.; eorum ipsorum maxime multiformem speciem habent quæ non solum vivendi, sed et bene vivendi participia sunt III, 243, 29 ss.; eorum optimum homo II, 70, 29; solus aut maxime eorum divinitatis particeps est homo III, 243, 38; item solus eorum superiores partes universi parti superiori obversas habet III, 243, 36 s.; consilio carent, etiamsi iis insit opinio de re facienda vel non facienda II, 205, 7; II, 143, 11; nullum agere dicitur præter hominem II, 198, 23; reliqua pauciores actiones habent quam homo II, 402, 5; eorum natura humana pejor est II, 189, 24; iis non competit felicitas, idque quare II, 9, 36; II, 126, 25, 29; II, 189, 25; alia quædam bonorum participatione aliud alio melius vivit II, 189, 28; iis non competit ratio qua honestum æstiment et eligant II, 147, 27; iis non competit temperantia II, 147, 26; iis non competit amicitia erga se ipsa II, 228, 29; eorum actiones plerumque ab affectibus pendent III, 206, 24 s.; interdum tamen et affectus secundum mores mutant III, 206, 25; immo sæpe et partes quasdam III, 206, 26 s.; eorum actiones et vita secundum habitationes et escas differunt III, 145, 2 s., cf. III, 146, 13 ss.; plerisque insunt vestigia animæ homini propriorum III, 145, 3 ss.; quod ad animæ mores attinet, partim secundum plus et minus, partim proportione ab hominibus differunt III, 145, 11 ss.; alii animæ affectus iis magis competunt, alii homini III, 145, 13 s.; quod ad animæ affectus attinet, iis similiores sunt pueri quam homines adulti III, 145, 17 ss.; eorum mores secundum animæ affectus differunt III, 175, 26 ss.; quomodo inter se differant eorum mores III, 175, 28 ss.; III, 203, 22 ss.; iis communis est voluptas, 323, 32; II, 17, 14; omnibus fere communia sunt voluptas et dolor III, 476, 11 s.; voluptatibus a visu, auditu et olfactu pendentibus nonnisi per accidens delectantur II, 36, 27; a duobus tantum sensibus voluptatem percipiunt IV, 260, 25 s.; quænam eorum inebrientur fr. 65 a; si quis simul e sinu emittat aquatile, pedestre et volucre, id quodque petet ubi illi victitare commodum erit III, 638, 22 ss.; aliæ actiones omnibus communes sunt, aliæ quibusdam propriæ III, 476, 4 s.; plerisque pro portione iidem affectus sunt III, 226, 1; iis similis qui nascitur, probus evadere nequit, 616, 36; sponte agunt, non consilio II, 26, 35; II, 83, 13; II, 268, 30; nihil sponte facerent, si omnia quæ ira aut cupidine fiunt, invite fiant II, 26, 17; quatenus animi affectus participent III 171, 39 s.; III, 175, 27 ss.; aliqua discendi et docendi facultate prædita sunt III, 171, 42 s.; idque vel ab hominibus vel ab se invicem III, 171, 42 s.; quænam his facultatibus gaudeant III, 171, 45 s.; enumerantur quidam eorum affectus vel munera III, 228, 23 ss.; fortuna nihil facere possunt, possunt vero pati, idque quare II, 268, 29 ss.; iis non competit fortuna secunda vel adversa, nisi similitudine quadam II, 268, 30; iis competit casus II, 268, 37; etiamsi nec arte, nec instituta inquisitione aut deliberatione agant, tamen in iis constat priora finis alicujus gratia fieri II, 271, 11; nec felicitatis participes sunt, nec facultate vivendi ut libet, 529, 21; si vivendi gratia fierent civitates, illorum quoque societas esset, 529, 20; in iis videre licet et herile imperium et civile, 486, 3; iis omnibus præstat ab hominibus imperari, 486, 12; an honesta, necne, 190, 8; semper laborant II, 90, 9; multa vi faciunt et patiuntur, idque quando II, 201, 6; eorum, excepto homine, violentum simplex II, 201, 10; non habent rationem et cupidinem inter se pugnantes II, 201, 11; cupidine vivunt II, 201, 12; quatenus appetere valet, se ipsum quoque movere valet III, 473, 22; sine imaginatione appetere nequit III, 473, 23; secundum ætatem et anni tempestates figuram et mores mutant III, 207, 49 s.; item castratione III, 207, 51; quænam castrari possint III, 207, 51 s.; non iisdem tempestatibus nec iisdem excessibus bene habent III, 162, 36 s.; nec iisdem tempestatibus vel sana vel ægrota sunt, nec eodem modo III, 162, 38 s.; eorum naturæ diversæ, aliæ bonæ, aliæ malæ II, 169, 48 s.; II, 170, 2; vilium naturæ malæ II, 169, 36; non omnibus idem jucundum est II, 170, 1 s.; unicuique proprium opus ac propria voluptas est II, 122, 14; eorum vitæ ratio differt pro locis quæ incolunt idque triplici ratione III, 147, 41; nobiliorum et longæviorum mores facilius a nobis deprehenduntur III, 171, 38; ignobiliorum et quæ brevioris sunt vitæ nos magis latent III, 171, 36 s.; multis in rebus humanam vitam imitantur III, 178, 28 s.; magis in minoribus quam in majoribus videre licet intellectus acumen III, 178, 30 s.; omnia mansueta fient aliquando in certo quodam temperamento universi IV, 169, 17 s.; mansueta præstant feris, 486, 11; quænam eorum operosissima sint III, 193, 37 ss.; ferissima non semper fortissima sunt, 627, 13; quænam apud ea immutari debeant ut sint fortia et ignava, justa et injusta IV, 7, 36 ss.; cur inter ea fortia duriora sint IV, 172, 30 ss.; nonnullis competere potest fortitudo, 119, 50; manifestant sese, ubi coitu opus habent, idque quomodo III, 215, 30 s.; omnia coitus cupidine flagrant III 120, 48 s.; apud omnia iidem sunt affectus coitum spectantes, ideoque et causæ III, 215, 33 ss.; præter studia quæ coitui prolisque procreationi et alimentorum abundantiæ impendunt, frigora ac tepores a se defendere conantur et anni tempestatum mutationes cavent III, 156, 22 s.; eaque re hominibus similia sunt III, 156, 25 s.; alia in consuetis locis contra hæc mala inveniunt præsidia, alia migrant III, 156, 29 s.; cur sibi invicem bellum ingerant III, 172, 34 ss.; III, 175, 2 ss.; ferocissima si alimenti suppetat abundantia, et inter se et erga hominem mitescunt III, 172, 45 ss.; quæ iisdem pascuntur inter se inimica sunt II, 219, 14; sine sexu masculo et feminino non exstarent II, 219, 25; iis competere videtur amicitia II, 219, 31; cum inter se, tum cicura etiam cum hominibus contrahunt amicitias non genuinas II, 221, 34; iis aliquatenus competit utile II, 221, 33; iis gratissimæ voces et habitus et convictio animalium ejusdem generis II, 226, 42 ss.; apud mitiora et prudentiora magis elaborata est feminæ cum mare conjugatio, 636, 14; apud reliqua eadem conjugatio sine ratione est et liberorum procreandorum tantummodo causa exstat, 636, 12; apud pleraque parentes liberos diligunt atque ab iis diliguntur II, 91, 9; omnibus prolis amorem inserere voluisse videtur natura III, 376, 28 s.; idque quatenus diversis eorum generibus III, 376, 30 ss; præcipue secundum naturam vivunt, 616, 41; quædam etiam nonnihil secundum consuetudinem, 616, 41; eorum unicum negotium non est generatio III, 343, 46 s.; duo iis insunt negotia ac studia, scilicet alterum circa generationem et prolis educationem, alterum circa alimenta III, 146, 10 ss.; III, 156, 20 ss.; apud aliqua tamen nullum aliud præter generationem negotium deprehendere licet III, 145, 48 s., cf. III, 322, 24 ss.; III, 324, 33; attamen propter sensum eorum actus coitum prolisque educationem spectantes multum inter se differunt III, 146, 1 ss.; cur iis nunquam per somnum seminis profusio incidat, partim vero raro IV, 163, 29 ss.; omnium, tam terrestrium quam aquatilium pernicissimum esse videtur delphis III, 206, 6 ss.

Animalia (*eorum inimici, utilitas etc.*): non est creatum propter plantas IV, 22, 11 s.; iis vescuntur crudivora III, 172, 42; igitur iis infesta sunt crudivora ipsaque crudivoris III, 172, 41 s.; ab iis victum petunt aves carnivoræ III, 298, 9; iis potissimum vescuntur vespæ III, 202, 6; etiam magna ictibus interficiunt apes III, 198, 41; majora interdum filis obvolvunt et necant araneæ, idque quomodo III, 194, 40 ss.; quænam ad epulas vel sacrificium parandum venari oporteat, 603, 45; eorum vitæ ratio multiplex pro vario alimentorum genere, 488, 45, 47; eorum gratia creatæ sunt plantæ, 489, 33; hominum gratia ipsa, 489, 34; vel ab iis vel a frugibus pendet ars pecuniaria naturæ congrua, 492, 30; omnium e quibus subsidia petere licet, sive aquatilium, sive volatilium peritus esse debet qui rei pecuniariæ studet, 492, 49; 493, 3; eorum succi ad tingendum inserviunt III, 647, 23.

Animalia ætheriam mundi partem incolentia; qualia sint fr. 38, a, b; quosnam sensus habeant fr. 39, a.

Animalia agilia; v. *Agilia.*

Animalia alba; v. *Alba animalia.*

Animal aliquod; ei proprius est sensus quia ejus particeps est, 227, 49; item vita, 228, 18.

Animalia aquam recipientia; v. *Aquam recipientia animalia.*

Animalia aquatilia; v. *Aquatilia.*

Animal bipes; et animali et bipedi inest II, 555, 2, v. *Bipes.*

Animalia bisulca; v. *Bisulca.*

Animalia branchiis prædita; v. *Branchiis prædita.*

Animalia carnivora; v. *Carnivora.*

Animalia cicura; v. *Animalia mansueta.*

Animal cunctum; eo priores sunt vel omnes vel quædam animæ partes II, 549, 8 s.; tanquam in materiem in corporis partes dividitur II, 549, 11; eo aliquatenus priores sunt corporis partes aliquatenus non, idque quare II, 549, 12 ss.; simul cum eo sunt corporis partes principales II, 549, 15 ss.

Animalia cornigera; v. *Cornigera.*

Animalia crustata; v. *Crustata.*

Animalia domestica (τὰ συντρεφόμενα); qualis iis destinetur cibus in domo bene dispensata III, 364, 8 s.

Animalia δυτικὰ vocata; fr. 185, a.

Animalia exquisitissime figurata (ἠκριβωμένα μάλιστα); in his lien locum occupat jecinori oppositum III, 259, 14 s.

Animalia fera; v. *Fera.*

Animalia fœcunda; v. *Fœcunda animalia* et *Fœcunda parum animalia.*

Animalia exsanguia; v. *Exsanguia.*

Animalia fortia; gravem vocem habent IV, 4, 21 s.

Animalia generantia; apud ea subeunte alimento residuum seminale condit calor III, 390, 35 ss., 43 s.; eorum residuum seminale motu suo in animal convertit maris principium III, 390, 31 s.; pleraque eorum maris principio opus habent III, 390, 40 s.; pauca quædam eo non indigent, idque quare III, 390, 39 s.

Animalia gregalia; v. *Gregalia.*

Animalia gressilia; v. *Gressilia.*

Animalia gravida; v. *Prægnantia Animalia.*

Animalia non gressilia; sexu carent III, 320, 13 ss.; igitur et quæ adhærendo vivunt, idque quare III, 320, 14 ss.

Animalia ignava (δειλά); acutam vocem habent IV, 4, 22.

Animalia ignobiliora; eorum contemplatio vero philosopho gratissima est, dummodo causus perspicere possit III, 227, 9 ss.

Animalia imperfecta (ἀτελῆ); ea sunt quibus præter tactum nullus alius sensus est III, 473, 26 s., cf. III, 502, 30 s.; iis etiam dolor et voluptas inesse cernitur III, 473, 29; hinc et cupidinem eaque moventur III, 473, 26 ss.; quia indeterminate moventur, indeterminate etiam imaginationem habent III, 473, 30 ss, cf. *Imperfecta animalia et plantæ.*

Animalia in diem victitantia (ἐφήμερα); infimam regionem habitant III, 629, 50 s.

Animal infinitum (ἄπειρον); non exstat II, 378, 4.

Animalia juniora; v. *Juniora animalia.*

Animalia latitantia; v. *Latitantia animalia.*

Animalia magna; magnum cor habent III, 260, 4; igitur eorum cor duos ventriculos habere potest III, 260, 3 s., cf. III, 259, 46 ss.; apud ea plerumque maxima copia prostat corpulentum et terrenum et osseum III, 255, 31 s., 37 ss.; igitur sola fere cornigera sunt III, 255, 32 ss.; fulcris majoribus, validioribus et durioribus opus habent III, 242, 7 ss., cf. 20 s.; mares eorum manifesto moribus a feminis differunt III, 172, 1; necessario majorem animæ calorem habent III, 345, 7 s.; eorum motus multo indiget calore III, 303, 14 s.; apud ea plurimum alimentum in corpus impenditur III, 335, 2 s.; igitur pauciora residua, sed plura colliquamenta habent quam parva III, 334, 54 ss.; ideoque parum fœcunda sunt III, 334, 53; unipara sunt III, 403, 40; III, 405, 24; III, 407, 5 s.; mirum videri possit rem ita se habere, quum semen proferant multum III, 403, 38 ss., 46 ss.; apud ea tamen in corporis incrementum impenditur alimentum III, 403, 48 ss.; ad ea generanda majori opus est seminis copia quam apud parva III, 403, 53 ss.; difficilius multa eorum in eodem loco (nempe utero) continentur quam si parva essent III, 404, 1 s.; cum pedestria, tum volatilia ac natatilia paucipara sunt III, 404, 16 ss.; eorum residuum seminale in fœtum impenditur III, 407, 6 s.; eorum fœtus etiam pro portione magni sunt III, 407, 8 s.; igitur non superfœtant III, 407, 5 s.; prius diximus cur magna sint III, 404, 4 s.; iis accensendi sunt boves III, 142, 39 s.; item elephas et camelus et equus et solidungula III, 403, 40 s.

Animalia magnitudine media; etiam quod ad fœcunditatem attinet medium locum obtinent III, 404, 3; prius diximus cur mediam habeant magnitudinem III, 404, 4 s.

Animalia majora; senectute moriuntur III, 96, 8; cur ad ea marina pertineant animalia IV, 171, 51 s.

Animalia manca; v. *Manca.*

Animalia mansueta (ἥμερα, συνανθρωπευόμενα); propter hominum usum ac victum exstant, 489, 34; ex iis alimentum petitur desidiosis sine labore, 489, 6; eorum multa quovis anni tempore coeunt, idque quænam et quare III, 81, 24 s.; III, 121, 29 s.; ideoque minus iracunda sunt coitus tempore, partu vero edito feminæ III, 121, 31 s.; multa eorum dentibus injurias propellunt III, 252, 9 s.

Animalia marina; quædam peculiaria ad nullum genus referri possunt quia rara sunt III, 68, 22 s.; nondum exploratum est, an ad diversum genus pertinentia secum invicem coeant III, 366, 49 s.; quædam eorum intra se vivum pariunt animal, idque quænam III, 345, 24 ss.; inprimis multiformia sunt III, 389, 3 s.; cur majora et vegetiora sint quam terrestria IV, 171, 51 s.; de quibusdam dubitari potest utrum plantæ sint an animalia III, 145, 32 ss.; quænam sanguine careant III, 5, 32; non omnia longiorem habent vitam III, 529, 8; imbribus ingruentibus, multa apparent quæ antea vel raro vel nunquam visa erant III, 160, 49 ss.; multa artis vestigia in eorum vita deprehendere licet III, 190, 32 s.; cum immobilia, tum natantia iis pascuntur locis quibus generata fuerint, vel similibus, idque quare III, 191, 51 ss.; quænam in euripo Pyrrhæo desint III, 192, 10 ss.; eorum alia altum, alia littora, alia loca saxosa incolunt III, 4, 19 s.; quænam senectam exuant III, 162, 21 ss.; multa eorum eminus accurate olfactu sentiunt alimentum quo uti solent, etiamsi non respirent III, 486, 49 ss., cf. *Respiratione carentia*; quædam sensu omnino carent, etiamsi libere vagentur III, 281, 26 ss.; igitur tanquam plantæ libere vivunt III, 281, 28 s.; item parum a spongiis differunt III, 281, ss.; omnium eorum de delphine plurima narratur lenitatis et mansuetudinis exempla III, 205, 40 s.; iis accensendæ sunt purpuræ III, 486, 49 s.; item delphis III, 274, 43.
Animalia migrantia; post æquinoctium autumnale Pontum et frigidas regiones relinquunt III, 156, 31 s.; post vernum vero e calidis regionibus ad frigidas transeunt III, 156, 33 s.; alia ex propinquis locis, alia ex ultimis terræ finibus migrant III, 156, 35 s.; semper debiliora ante reliqua migrationem inchoant III, 157, 5 s.; pinguiora sunt ubi frigida loca deserunt quam ubi calida III, 157, 9 s.; simul frigida loca et calidam tempestatem relinquunt III, 157, 12 s.; magis in venerem prona sunt vere e calidis locis venientes III, 157, 13 ss.
Animalia minora; ventriculum partim suillo, partim canino similem habent III, 32, 30 s., cf. III, 272, 24 s.; iis accensendæ sunt lutariæ ac ranæ III, 147, 37 s.
Animalia multifida; v. *Multifida.*
Animalia nascentia; eorum alimentum lac est III, 243, 13; vocem acutiorem reddunt quam adulta IV, 178, 36 ss.
Animalia natatilia; v. *Natatilia.*
Animalia nigra; v. *Nigra animalia.*
Animalia nobiliora (τιμιώτερα); majorem calorem habent III, 546, 6 s.; hinc et animam nobiliorem III, 546, 7 s.; ideoque pulmonem habent et respiratione indigent III, 546, 4 ss.
Animalia multipara; v. *Multipara.*
Animalia mutila; v. *Manca.*
Animalia ovipara; v. *Ovipara.*
Animalia parva; fœcunda sunt, idque quare III, 334, 51; eorum magnitudinem diminuens natura eorum residuum seminale auxit III, 403, 51 ss.; minori seminis copia generatur quodque eorum quam magnum animal III, 403, 53 ss.; facilius multa eorum in eodem loco (nempe utero) continentur quam magna animalia III, 404, 1 s.; cum apud pedestria, tum apud volatilia et natatilia multipara sunt III, 404, 16 ss.; apud ea longe copiosior est menstrua purgatio quam ad alendum conceptum necesse est III, 408, 16 ss; hinc si simul multipara sint et multum seminis habeant vel tunc superfœtare et fœtum superfœtatione conceptum perficere possunt, ubi longo intervallo distant coitus III, 408, 40 ss., 18 s.; itemque eorum uterus post conceptionem apertus manet, idque quare III, 408, 20 s.; item perstat apud ea secundum naturam menstrua purgatio III, 408, 24 s.; prius diximus cur parva sint III, 404, 4 s.; apud ea latent membranæ, idque quare III, 49, 40 s.; non omnia longiorem habent vitam III, 529, 2 s.; iis accensendus est lepus III, 408, 27.
Animalia parva quæ non ex se invicem procreantur; causa cur, ut olim exstiterunt, nunc etiam nascantur seminis exiguitas est IV, 163, 5 ss.
Animalia pedestria; v. *Pedestria.*
Animalia perfecta (τέλεια); omnia in tres dividuntur partes, id quo alimentum recipiunt, id quo excrementum emittunt et quod inter has medium tenet III, 533, 5 ss.
Animal pictum; et tanquam animal et tanquam imago considerari potest III, 495, 51 ss.
Animalia pinguia; parum sanguinis habent, idque quare III, 236, 43 ss.; cito senescunt III, 236, 42 s.; parum fœcunda sunt, idque quare III, 236, 47 ss.; pauca vel nulla excrementa habent III, 236, 51 s.; cur alia sub carne fiant, alia intra carnem, alia utroque loco IV, 161, 12 ss.
Animalia pinguiora; sterilia sunt, idque tam mares quam feminæ III, 51, 28 s.
Animalia plantaria; ita optimo jure vocabuntur, quæ sicut tethya, solummodo adhærentia vivere possunt, sed quia carnosas partes habent, aliquo sensu gaudere videntur III, 281, 42 s.
Animalia prægnantia; v. *Prægnantia animalia.*
Animalia pugnacia (ἀμυντικά); eorum duplex genus, idque quomodo III, 4, 21 s.
Animalia quæ partibus instrumentariis usa progrediuntur; secundum ante et retro determinata non sunt III, 307, 45 ss.; idque quare III, 307, 41; secundum supra vero et infra ac secundum dextrum et sinistrum determinata sunt III, 307, 47; idque quare III, 307, 28 ss.
Animalia respirantia; v. *Respirantia.*
Animalia respiratione carentia; v. *Respiratione carentia.*
Animalia ruminantia; v. *Ruminantia.*
Animalia sanguine prædita; v. *Sanguine prædita.*
Animalia sapientiæ participes; homines III, 629, 26; urbes condiderunt, *ibid.*
Animalia sapientia et intellectu destituta; ejus generis conchylia sunt IV, 19, 1 ss., 5.
Animal seminale; v. *Seminale animal.*
Animalia sessilia; sensu prædita sunt III, 471, 47 ss.; eorum sensus principium medio loco inter os et excrementi vel genituræ exitum quærendum est III, 282, 29 ss.; generare valent ac statum et decrementum habent III, 472, 1; igitur nec manca nec imperfecta sunt III, 471, 51 s.; haberent igitur instrumenta motui secundum locum dicata, si anima sensitiva huic motui præesset III, 472, 1 s; omnia aquatilia sunt III, 2, 53 s.; in universum gressilibus minora sunt III, 345, 10 ss.; eorum alimento inservit id ex quo orta sunt III, 474, 15 s.; sexus differentia carent III, 75, 3 s.
Animalia sexus discrimine prædita; ubi generatione indigent inseparabilia fiunt et unum evadere conantur III, 343, 24 ss., cf. III, 344, 6 ss.; sensui manifestum est coeuntibus iis unum ex ipsis fieri animal III, 345, 27 ss., v. *Sexus discrimen.*
Animalia sexus discrimine carentia; semen habent III, 333, 51 ss.
Animalia sexu feminino carentia; IV, 19, 14.
Animalia somnolenta; v. *Somnolenta animalia.*
Animalia sponte nascentia; v. *Sponte pullulantia.*
Animal subventaneum (τὸ ὑπηνέμιον, i. e. quod sine

mare procreatum est); nihil a reliquis differt, nisi quod aliud non generat, idque quare III, 215, 45 s.

Animalia superfœtantia; v. *Superfœtantia animalia.*

Animalia terrestria; v. *Terrestria.*

Animalia torpidiora; v. *Torpidiora animalia.*

Animalia toticolora; v. *Toticolora.*

Animalia (non) unicolora; apud ea venter magis albet quam reliquæ partes, idque quare III, 425, 49 ss.

Animalia unipara; v. *Unipara animalia.*

Animalia varia; etiam linguam colore variam habent III, 426, 5 ss.

Animalia violentiora; fulcris majoribus, validioribus et durioribus opus habent III, 242, 9.

Animalia vivipara; v. *Vivipara.*

Animalia (non) vivipara; iis pro magnitudine corporis majora ossa habent quæ et intra se et foras animal pariunt III, 242, 3 ss.

Animalia volatilia; v. *Volatilia.*

Animalia voraciora; v. *Voraciora animalia.*

Animalia et plantæ; miro modo differunt prouti magis minusve unumquodque elementum participant aut ei propiora sunt vel ab eo remotiora sunt III, 339, 18 ss.; æque ac ea senectutem et vigorem suum habent interiora terræ III, 571, 9 s.; eatenus tamen a terræ interioribus differunt quod universa simul his affectibus obnoxia sunt III, 571, 12 s.; vi solis ejusque conversionis augescunt et imminuuntur III, 571, 14 s., v. *Plantæ et Animalia.*

Animalis idea; e quibus elementis eam composuerit Plato III, 434, 33 s.; necessario multitudo erit, si animal non idem sit in homine et in equo II, 554, 33; quæritur num animali insit, an aliud quid sit quam animal II, 625, 17; numerus mathematicus esse nequit II, 618, 43 s.

Animalibus et de Plantis (de) libri; insequentur *Meteorologica* III, 552, 21 ss.; iis absolutis finem imponere poterimus expositioni quam inde ab initio nobis proposuimus III, 552, 24 ss.

Animalibus (de) libri; v. *Historiæ Animalium.*

Animalcula (θηρίδια, ζωδάρια); ea vel rostro vel alio quodam modo ex aqua venantur pleræque aves palustres et palmipedes III, 298, 15 ss.; ad ea capienda elegans os habent aves minutæ III, 258, 41 ss.; in putridis innascuntur idque quare III, 624, 48 s.; porricidis similia habent in superiori ventre equi, muli et jumenta IV, 324, 14 s.

Animatum; v. *Anima præditum.*

Animositas (εὐτολμία); fortitudinis sequela est II, 244, 31.

Animosus; ejus signa IV, 5, 33 ss.; esse iracundi signum est IV, 5, 53.

Animus (θυμός); eum aliqui tanquam animæ partem considerant III, 471, 20, cf. III, 472, 48; animæ ratione carentis appetitus aliquis esse videtur III, 471, 32 s.; ea animæ pars, qua amare valemus, 609, 1; imperiosus et invictus est, 609, 9; ab eo pendent imperii libertatisque amor, 609, 8; in amicos magis extollitur, ubi se negligi vel injuria affici putat, 609, 8, 13; eum alloquitur Archilochus amicos incusans, 609, 5; eo præstant Europæi et frigidarum regionum incolæ, 608, 35; item Græci 608, 42; eo inferiores sunt Asiani, 608, 39; eo præditi esse debent cives, 608, 49; appetitus species est III, 521, 16; minus a cupidine differt quam multæ aliæ animæ partes a se invicem III, 472, 46 ss.; munus corpori et animæ communis est III, 476, 9; idque quare III, 476, 26 ss.; ei idem confert quod corpori, 487, 43; quænam ei utilia sint, 414, 8; 456, 38, 39; maxime viget circa annum XLIX, 366, 3, cf. 622, 22; quæritur an ad ejus elationem aliquid conferat musica, 628, 16; propter eum quænam fiant, 334, 27; partim eo agunt et faciunt animalia quæ facere appetunt III, 522, 19; magistratus et optimos homines pervertit, 541, 7; eorum quæ in eo sunt notæ enuntiationes voce expressæ, 38, 28, cf. 37, 10; hominem multis criminibus insimulatum non recipit, 408, 28; nec orationem, ubi adversarius egregie dixisse videtur, 408, 29; auditis urbane dictis, quidnam dicere videatur, 398, 30.

Animus demissus (μικροψυχία); quidnam II, 21, 19; II, 44, 22; II, 46, 27; magnanimitati magis contrarius est quam vanitas II, 46, 45.

Animus excelsus (φρόνημα ἐλεύθερον); eum inprimis apud cives reprimere debet tyrannus, 584, 26; 585, 22, 27, 36, 51; eo præditus non assentatur, 585, 22.

Animus generosus (γενναῖος); potius in siccis et gracilibus corporibus consistit III, 371, 51 s.

Animi ægritudo (βαρυθυμία); species iracundiæ II, 245, 29; illiberalitatis sequela est II, 241, 33.

Animi impetus (θυμός); quomodo a consilio differat II, 26, 39, 46; ratione carentibus competit, 412, 27; II, 26, 39; corpus immutat, immo interdum furores concitat II, 79, 11.

Animi remissiones (ῥᾳθυμίαι, ἄνεσις); jucundæ sunt, 335, 18; 337, 48.

Animum augentia (θαρραλέα); eorum opinione fere eodem modo afficimur ac iis ipsis III, 465, 30 s.; eorum imaginatione vero eodem modo ac pictis III, 465, 32 ss.

Animo præceps (ὀξύθυμος); qui II, 196, 31.

Annona (τροφή); ea carere nequit civitas, 610, 2; quæritur an res sit cujus omnes cives participes esse debent, 609, 31; eam parare debent agricolæ, 610, 18; quænam scire debeat de ea disserturus, 319, 41.

Annona militaris (σιταρχία); eam quotannis per sex dies militibus non distribuebat Memnon Rhodius, 648, 2; quomodo idem effecerit ut eam non duodecies, sed undecies tantummodo quotannis distribueret, 648; 5; trimestrem jam solutam militibus dono dedit Timotheus Atheniensis, ut crederent revera pecuniam exspectari, 646, 17.

Annonæ caritas (σιτοδεία); quidnam fecerint Byzantii simul ea et pecuniæ inopia laborantes, 641, 5.

Annonæ negotiatores (σιτοπῶλαι); olim Athenis plebiscito cautum est, ne a frugum emeris arcerent mulum octogenarium idque quare III, 129, 36 s.

Annonæ præfecti (ἀγορανόμοι); ad forum necessarium convictus celebrare debent, 615, 9; magistratus apud Athenienses fr. 244, b.

Annonæ ubertas (εὐετηρία); interdum propter eam census qui antea sufficiebat, nimis exiguus evadit, 573, 22.

Annulus; in manu haberi dicitur, 24, 7; ejus non est idea II, 484, 30; II, 617, 11 s.; ejus signum sine auro vel ferro recipit cera III, 460, 43 s.; ferreum digito gerens qui verberavit lege culpabilis est, sed revera non, 341, 47; pala carentes infinitos esse dicunt, idque quatenus recte II, 282, 39 ss.; effigiebus quas eorum ope exaramus, comparandæ sunt imagines a sensu animæ impactæ III, 495, 26 ss.; eorum sigilla distincta non fiunt, nisi exacte imprimantur III, 657, 24 s.; Carthagine tot quisque gerit quot bellis interfuerit, 603, 14, s.

Annulus magicus; talem possidebat Execestus Phocensium tyrannus fr. 294, a.

Annus; cum ipse, tum tempora quæ metitur naturales circuitus sunt III, 413, 30 s.; sæpius reverti potest II, 302, 38; nonnullis vitæ mensura est II, 465, 17; in

hoc ambulamus quia in ejus parte ambulamus III, 491, 50 s.; in eo quoque mutari dicitur quod in die mutatur II, 325, 36; cur pestilens evadat quum sol multum vaporis de terra excitat IV, 112, 30 ss.; cur humidus et pluvius morbidus sit IV, 112, 40 s.; cur interdum pluvius et humidus, interdum ventosus et siccus reddatur III, 584, 13 ss ; cur morbidus fiat cum copia est exiguarum ranarum quæ rubetarum faciem repræsentant IV, 112, 37 ss.
Annus maximus; quinam fr. 40, a.
Anno transacto (πέρυσιν); de eo dicere non licet quod nunc est II, 338, 47.
ἀνομία· v. *Legum mala constitutio.*
Anonyma ; quales de iis faciendæ sint metaphoræ, 388, 2.
Anonymi; v. *Poetæ* et *Scriptores anonymi.*
Anser (χήν); magna avis est III, 109, 41 s.; igitur triginta dies incubat III, 109 40 ss.; femina sola incubat III, 110, 42 ss.; palmipes est III, 152, 14; ingluvie carens totam gulam amplam habet III, 34, 19 s.; appendices intestinorum habet III, 34, 39; ejus pedibus similes cameli pedes III, 20, 1; quum recens coierit, satis manifestum habet pudendum masculinum III, 35, 36 s.; post coitum aquam subit III, 106 8; ejus ovum magnitudine æquat crocodili fluviatilis III, 103, 9 s ; ova subventanea parere solet III, 105, 14 s.; idque interdum nunquam coitum experta III, 105, 8 s.; in ejus pullis coitum nondum expertis ova subventanea inveniuntur III, 373, 38 s.; violenter sonat, idque quare III, 656, 17; verecundus et cautus est III, 4, 35 s.
Anser parvus ; gregalis est III, 157, 49 ss.; avis palmipes est III, 152, 15.
Antandria ; in ea inveniuntur duo fluvii, quorum alter nonnisi oves nigras facit, alter nonnisi albas III, 49, 20 s.
Antandrus ; Edonis et Cimmeris vocata est, idque quare fr. 253, a.
Ante; v. *Anterius.*
Antecedens (τὸ προβεβηκός); eo non fit motus III, 306, 35 s.
Antenna (ἡ κεραία); cur quanto magis evecta fuerit, tanto citius eodem velo atque eodem vento navigent navigia IV, 60, 33 ss.
Antennæ; v. *Cornua.*
Antennæ talorum (αἱ κεραῖαι); ubinam inveniantur in talo animalium iis præditorum III, 20, 38.
Anterius (τὸ πρόσθεν, τὸ ἔμπροσθεν, τὸ πρόσθιον), altitudinis principium est II, 390, 38 s.; est id ad quod tendit motus II, 391, 24; iis opposita vocamus posteriora III, 532, 25; sæpe idem est quod posterius II, 285, 23 ; apud animalia sensus principium est, id est id ad quod tendunt sensus II, 390, 42 ss.; III, 257, 30 s.; III, 259, 37 s.; III, 532, 24 ss.; oculis determinatur III, 315, 37 ; id est in quo sensus tendit et a quo exit III, 306, 3 ss.; igitur principium est III, 306, 53 s.; nobilius est quam posterius III, 247, 6; III, 257, 43; III, 261, 29 s.; III, 307, 22 s.; inde ab eo principium ducitur III, 307, 20 s.; vel vice versa nobilius est quia ei inest principium III, 307, 24 ss.; potius principium est quam latus III, 246, 17 s.; motu et sensu a posteriori distinguitur III, 257, 31 s.; apud quænam animalia a posteriori distinctum sit III, 261, 26 s.; discernuntur antequam respirent animalia III, 360, 3 s.; apud hominem magis distinctum est quam apud reliqua animalia III, 306, 53 s.; quibus id a supra distinctum non est, bipedes sunt III, 307, 1 s ; quibus eodem obversum est ac supra, quadrupedes aut multipedes aut pedibus carentes III, 307, 4 ss.; hominis quadrupedum supinis pro portione respondet III, 18, 52 s.; id eodem obversum ac posterius habent mollusca et turbinata III, 307 9 ss.; III, 384, 13 s.; iis apud mollusca et testacea turbinata adducta sunt posteriora III, 286, 30 ss.; id occupat cor III, 257, 28; inprimis ejus mucro, idque quare III, 258, 27 ss.; etiam apud pisces, etiamsi alio modo se habere videatur III, 259, 34 ss.; ei apud pisces respondet caput III, 259, 37 ; in inferiori corporis parte alternatione venarum principalium cum posterioribus copulantur III, 262, 44 s.; in superiori vero ope cordis III, 262, 45 s.; apud aves leviora sunt III, 316, 1 s.; apud mares validiora sunt III , 75, 48 ; prius canescunt quam posteriora III, 47, 49.
Anterius et posterius (τὸ πρόσθεν καὶ ὄπισθεν); loci oppositiones sunt II, 281, 10; II, 371, 48 ; II, 358, 41 s.; 49 s.; dimensionum magnitudinis par III, 305, 2, 35; non solum ad nos referuntur, sed etiam in universo definita sunt II, 281, 11; termini sunt II, 281, 21; cælo etiam insunt II, 391, 31 s.; ea tamen cælo non tribuerunt Pythagorei II, 391, 11; in infinito inesse nequeunt II, 281, 13; apud res animatas et principio motus præditas quærenda sunt II 390, 45 s.; animalium naturæ maxime conveniunt II, 390, 26; III, 264, 13; probabile est ea corporibus perfectis competere II, 390, 36; quomodo eorum notionem ad res inanimes transferamus II, 390, 50 ss.; apud animalia non minus differunt inter se quam dextrum et sinistrum II, 391, 12 ss.; differunt et potentia et figura II, 391, 15 s.; necessario medium inter ea locum occupat sensorium commune III, 532, 23 ss.; sensu determinantur III, 306, 2 s.; igitur ea habent animalia omnia III, 305, 52 ss.; igitur non situ, sed munere determinantur III, 306, 9 ss.; inter ea non intervenit motus principium, idque quare III, 307, 39 ss.; igitur eorum discrimine non determinantur animalia quæ partibus instrumentariis usa progrediuntur III, 307, 45 ss.; ubinam ea habeant serpentes III, 308, 40 ss ; ea habet homo III, 11, 47 ss.; idque maxime secundum naturam disposita III, 12, 50 s.; non intelligitur quomodo a se invicem distingui possint, si semen ab omnibus parentum partibus secedat III, 331, 18 ss.
Anthedon ; nomen dedit Anthedoniæ viti fr. 293, a.
Anthedonias; vitis apud Trœzenios ita vocata ab Antho fr. 293, a; oraculum de ea *ibid.*
Antheus ; regii generis ex Halicarnasso fr. 277, b ; de eo narratio *ibid.*
Anthemussa; ita antiquitus Samos vocabatur, idque quare fr. 284, b.
Antes; v. *Comæ capronæ.*
Anthias; gregalis est III, 175, 10; vocatur etiam aulopias III, 119, 39 s.; quonam anni tempore pariat *ibid.* ubi invenitur, desunt belluæ marinæ III, 191, 8; ideo eum piscem sacrum vocant spongiatores III, 191, 9 s.
Anthinum mel; quale IV, 77, 27 ss.
Anthos; v. *Florus.*
Anthosmias ; quare non fiat vinum dulce sed austerum IV, 327, 21.
ἄνθραξ ὁ καλούμενος· v. *Carbunculus.*
ἀνθρακευτά· III, 622, 29, 34.
Anthrene ; v. *Crabro.*
Anthropus ; Olympia vicit II, 80, 17.
Anthus ; nomen dedit viti Anthedoniæ fr. 293, a.
Anthus ; fissipes avis est III, 182, 23 s.; circa fluvios degit III, [illegible]82, 24; pulchrum colorem habet et facile sibi victum parat III, 182, 24 s ; III, 174, 1 s.; quænam loca incolat III, 174, 1; ejus oculi nube occupati acute non vident III, 173, 52 s.; herba vescitur 173, 52 ; equi vocem imitatur eique bellum infert, idque quo-

modo III, 173, 50 s., 53; eum e pascuis ejicit equus, atque, si capere valeat, interficit III, 173, 51, 54 s.; ægitho et spinulæ inimicus est III, 174, 26 s; ejus sanguis cum spinulæ commisceri non posse fertur III, 174, 27 s.

Antichthon; ita Pythagorei lunam vocabant fr. 75, b, v. *Terra adversa.*

Anticnemium; quidnam III, 12, 23 s.

Antidosis; Isocratis citatur, 408, 41.

Antigone; apud Sophoclem fratrem magis luget quam maritum et liberos, idque quare, 406, 20; apud Sophoclem affirmabat, Polynicem sepeliendum esse, etiamsi vetitum esset, 340, 26; 343, 29; de ea Hæmonem loquentem introducit Sophocles, 408, 46.

Antigone; Sophoclis citatur, 406, 20; 468, 19.

ἀντιγραφεὺς τῆς βουλῆς · magistratus apud Athenienses fr. 240, a.

Antileo; Chalcidensis tyrannis transiit in oligarchiam, 589, 15.

Antilochus; Nestoris filius, ejus epitaphium Troiæ fr. 313, a.

Antilochus Lemnius; Socratis æmulus fr. 26, b.

ἀντιλογία· 408, 38.

Antimachus Colophonius; elegiarum carmina scripsit fr. 28, b; ea commemorare solebat quæ rei non adsunt, 392, 6.

Citatur (Fr. 2 Dübn.) 392, 7.

Antimenes Rhodius; Babylone ab Alexandro præfectus viarum (?) creatus est, 649, 46; quomodo lege obsoleta de rebus importandis in usum revocando, pecuniam sibi compararit, 649, 47; quomodo pecuniam sibi pararit, dum fidejussorem sese constituerat, ne mancipia aufugerent, 649, 54; thesauros propter vias regias inveniundas implere jussit, 650, 31; quoties exercitus, aut alia multitudine inopia laborabat, vendebat quæ thesauris continebantur, 650, 34.

Antimenides; cum Alcæo poeta exsules Mytilenæos ducebat adversus Pittacum, 537, 49.

Antiope; mater Zethi fr. 316, a.

ἀντιπαραβάλλειν · 421, 16.

Antipater; curator ab Aristotele lectus fr. 331, b.

ἀντιπερίστασις· v. *Circumpulsio.*

Antipheron Orita; imaginationes suas tanquam res factas enarrabat III, 496, 19 s.

Antiphon; artem et conditionem a natura pendentem per accidens esse, substantiam vero persistere putabat II, 261, 43; id eo probabat quod lecto terra obruto, si putredo vim acquireret, lignum inde, non lectus pullularet II, 261, 30; ejus quadratura circuli contentiosa est æque ac Brysonis, 288, 30; eam non refutare debet geometra II, 249, 25.

Antiphon tragicus; quænam dixerit Agathoni condemnatus II, 214, 42; quidnam dixerit, ubi ad supplicium ducebatur, 357, 37.

Citatur ejus *Andromache* II, 226, 19; *Meleager*, 346, 26; e *Meleagro* (Fr. 3 Wagner), 379, 8; ex *inc. fab* (Fr. 5, 20.) IV, 54, 10 ss.

Antiphon prodigiorum interpres; Socratis erat æmulus fr. 26, b.

Antiphonon; e quibus consistat IV, 211, 20 ss.; quare fiat in consonantia diapason gravis ad acutum IV, 207, 3 ss.; quare gratius quam unisonum sit IV, 207, 33 ss.; cur nunquam in diapente consonantia cantetur IV, 207, 38 ss.; obtinet vocem chordæ ejusdem IV, 208, 3; idque quare IV, 208, 4 ss.

Antiphus; ejus epitaphium Ephyræ fr. 316, a

Antipodes; in superiori hemisphærio et a dextro latere sunt II. 392, 7; a Pythagoreis vero ab inferiori parte et a sinistro latere collocantur II, 392, 9; ab inferiori parte et a sinistro latere secundæ conversionis sunt II 392, 14; igitur ad finem hujus conversionis sunt II 392, 17.

Antipus; id circumquemque sibi esse undique perperam statuunt nonnulli II, 424, 6.

Antiqui; cur corporis certaminibus præmium proposuerint, sæpientiæ vero nullum IV, 271, 17, ss.; eorum duces in tragœdiis heroes erant IV, 213, 49; cur septem fidibus concentus disponentes hypaten, non vero neten reliquerint IV, 206, 20 ss.; IV, 213, 32 ss.; nonnulli intellexisse videntur bonorum æqualitatem aliquid ad societatem civilem conferre, 506, 22; quamobrem musicam educationis partem haberent, 625, 40; 626, 16, 24, 41; agnoscebant educationis partem quam non propter utilitatem sectabantur, 626, 39; nihil de legibus ferendis memoriæ tradiderunt II, 130, 20, cf. II, 129, 37; eorum compositionibus breviora esse debent carmina epica, 477, 21; politice dicentes faciebant, 462, 26.

Antiqui, v. *Philosophi antiqui* et *Naturæ scrutatores*; ad eos pertinet Anaximander II, 406, 29; potius spectabant quomodo unaquæque res fieret, quam quomodo esset III, 219, 42 ss.; dialectica non usi sunt II, 478, 15; si quis eos consideret, videri possit physicus non circa formam versari debere II, 263, 14; essentiam et quidditatem definire neglexerunt III, 223, 1; ideo causæ finali operam non dederunt III, 222, 53; omnes naturam ortus et interitus respectu immotam esse censent II, 473, 17; alii alterationem cum ortu et interitu confundunt, alii eos ab hac distinguunt, idque quinam II, 432, 7 ss.; eorum recentiores perperam conturbabantur metu, ne unum simul multa dicerent II, 250, 20; corpus ens et substantiam esse putant II, 498, 18 s.; igitur corporum principia entium principia esse censent II, 498, 20; substantiæ principia et causas et elementa investigarunt II, 600, 15 s.; item singularia, non universalia II, 600, 19; testantur igitur substantiam solam separabilem esse II, 600, 14 s.; eorum opinio de modo quo aer genitus fuerit absurda III, 576, 46 ss.; cur mare universæ aquæ principium et corpus esse existimarint III, 575, 40; III, 576, 1; recte dixerunt ignem unicum esse elementum quod alitur II, 463, 12; ridendi sunt ii quotquot solem humore ali existimarunt III, 576, 21; eorum nonnulli ob eam causam aiunt illius fieri retrocessum III, 576, 23; divine pronuntiarunt nomen æternitatis vel durationis (αἰῶνος) II, 382, 47; supremum locum æthera appellabant, idque quare II, 370, 54 s.; supremum locum atque cælum diis tribuebant, idque quare, II, 389, 32, cf. II, 370, 43; II, 381, 54; recte arbitrati sunt divinum aliquid exstare motu præditum, huncque motum fine carere II, 389, 22 ss,; perperam arbitrati sunt cæli incolumitatem ab Atlante quodam pendere II, 389, 40 ss; eorum nonnulli eo usque provecti sunt ut omnia deorum plena esse dicerent III, 636, 36 ss.; de quanam re cogitasse videantur, ubi Oceanum commenti sunt III, 564, 38 s.; rebus divinis studentes fontes mari tribuunt III, 574, 9 s., v. *Divinis rebus studentes*; stellas frigidas esse dicebant IV, 243, 8; iridem a luna non exstare putabant, idque quare III, 600, 51 s.; dicebant simile ferri ad simile II, 427, 22 s.; plerique simile a simili affici non posse censent, idque quare II, 445, 46 ss.; idque quatenus recte II, 446, 8 ss., 44, 53; fere omnes motu vel sensu, i. e. cognitione vel intellectu animam determinarunt III, 433, 24 s., cf. III, 434, 20 s., 42 ss.; III, 435, 39 s.; III, 441, 22 ss.; III, 442, 36 ss.; III, 464, 44 ss.; III 471, 9 ss.; hinc alii id eam esse dixerunt quod maximam movendi vim haberet III, 434, 19 s., cf. III, 433, 25 s.; præterea eam rebus quæ moventur accensuerunt III, 433, 28; idque quia omne movens necessario moveri debere putabant III, 433, 26 ss.; III, 434, 3 s.; qui inprimis ad sensum et cognitionem animæ attenderunt, eam principiis assimilarunt, idque vel uni vel pluribus III, 434, 20 ss.; quamlibet animam cuilibet corpori inserebant III, 447, 9 ss., cf. III, 438, 27 ss.; sapientiam et intellectum cum sensu confundunt III, 464, 49, cf. III, 509, 22 ss.; idque quare III, 464, 46 ss.; sensum et intellectum aliquid corporeum esse censent III, 465, 4 s.; simile simili sentiri ac intelligi contendunt III, 465, 5 s., cf. III, 434, 26 ss.; III, 435, 44 s.; III, 441, 30 s.; quum de sapientia verba fecerunt, etiam de errore loqui debuissent III, 465, 7 s.; colores atque visionem effluviis fieri censent, etiamsi non recte III, 481, 11 ss.; agnoscere debent omnem sensum contactu fieri III, 481, 13 s.; quæ de plantis dixerint IV, 29 s.; folia omnia fructus esse asserebant IV, 49, 21 s.; lepidissime opinati sunt nonnulli felle carentia longæva esse III, 275, 31 ss.; unde in hanc opinionem devenerint III, 275, 33 ss.; ignorabant camelum et delphinem simul felle carere et longæva esse III, 275, 35 ss.; semen calore motu excitato ab omni parte secedere credebant III, 334, 20 s., 45; igitur id pro colliquamento habuisse videntur III, 334, 19 ss., 46 s.; contrarium dicendum est eorum quæ illi affirmarunt III, 334, 44; seminis naturam spumosam novisse videntur quum deæ quæ coitui præest nomen a spuma derivarunt III, 350, 54 s.; non distinxerunt quot modis dicatur necessarium III, 219, 22; ad necessitatem fere omnes sermones suos referre conantur III, 219 21.

Antiquorum nonnulli (sc. *Eleatæ*); ens necessario unum et immotum et infinitum esse putabant II, 448, 3, 16; vacuum non exstare putabant II, 448, 4; motum fieri non posse arbitrabantur, nisi vacuum separatum sit II, 448, 4 s.; eodem redire censent utrum universum non continuum esse et ejus partes divisim se invicem tangere, an multa esse dicas et non unum et vacuum II, 448, 6 ss.; secundum eos si universum ex omni parte divisibile est, nihil unum erit, nec multa, sed vacuum omne II, 448, 9; figmento simile esse affirmabant si universum alia ex parte divisibile esset, alia ex parte non II, 448, 11; nullam causam exstare putabant cur universum partim plenum, partim divisibile esset II, 448, 13; motum non exstare putabant II, 448, 14; universum nisi infinitum esset, ejus limites vacuo terminari debere putabant II, 448, 17 s.; sensum transgressi sunt et despiciebant II, 448, 15; rationi majorem fidem habendam esse censebant II, 448, 16, cf. 20; eorum opiniones insaniæ similes esse videntur II, 448, 21.

Antiquiores; eorum placita expendenda II, 292, 15; quatenus de gravi et de levi disseruerint II, 423, 44 ss., cf. 36 s.; II, 424, 21 ss.; 36 s.; nonnulli non recte de venis disseruere III, 38, 13, v. *Naturæ scrutatores*.

Antiquissimi; eorum de diis et de divina stellarum natura opiniones fabulæ forma tradita II, 608, 30 ss.; hæ opiniones partim reliquiæ sunt antiquæ sapientiæ deperditæ II, 608, 36 ss.; partim inventæ sunt ut vulgus legibus pareat et reipublicæ utile sit II, 608, 32 s.

Antiquissimum; maximo in honore habetur II, 472, 35 s.

Antiquitas; orationis quomodo excusetur, 441, 23.

Antiquius; bonum honorabile est II, 134, 15.

Antiquum; naturæ propinquum esse videtur, 360, 40.

Antiqua; magis elaborata sunt quam recentiora, 515, 5,

Antirrhinum; admotum oculos non mordet IV, 218, 28; comesum vero lacrimas ciet IV, 218, 34 s.

Antissæi; Chiorum exsules primum receperunt, sed postmodum ejecerunt, 568, 11; splendide quotannis Bacchanalia celebrare solebant, 641, 37; quare suadente Pollide (?) ea in proximum annum distulerint, 641, 40.

Antisthenes; contradici non posse putabat, 179, 13; inepte putabat nihil dici posse nisi unum de uno II, 533, 5 ss.; ita contradictionem tollebat II, 533, 7; parum abest quin etiam falsum II, 533, 8; refutatur II, 533, 8 s.; quidnam narrarit de leporibus a leonibus rerum æqualitatem poscentibus, 535, 45; Cephisodotum comparavit thuri, 390, 30.

Antisthenei; ineruditi II, 560, 46 s.; eorum de definitione placita II, 560, 47 ss.; hæc non omnino inepta sunt II, 560, 46.

ἀντιστροφή· v. *Inversio*.

Antistropha; simplex est, idque quare IV, 207, 27 ss., ejus nullus est usus in scena IV, 20 29 s.; cur non per eas olim cantilenarum genus quod νόμοι appellatur ageretur, verum cetera chorearum cantica IV, 207, 44 ss.; ea carent subdorius et subphrygius modus IV, 209, 35; iis dithyrambi non amplius utuntur, idque quare IV, 207, 20 ss.; veterum poetarum similis elocutio ambitu comprehensa, 394, 10; earum loco exordia fecisse Melanippidi objiciebat Democritus Chius, 394, 50.

ἀντίθεσις· 274, 24.

Anus; corporis necessarii terminus est III, 258, 27 s.; III, 533, 6 s.; eo excrementa emittuntur III, 243, 17; III, 294, 4 s.; igitur perfectis animalibus omnino necessarius est III, 243, 15 ss.; ei tuendo inservit cauda III, 294, 3 s., cf. 12 s.; quænam ad eum deveniant venæ secundum Polybum III, 40, 4; eo una cum capite resecto multa animalia vivere possunt III, 533, 16 ss.; ad eum usque extenditur venter cum apud aves tum apud homines et quadrupedes III, 298, 44 ss.; medio loco inter eum et os quærendum est sessilium sensus principium III, 282, 29 ss.; aliis nidorosus est, aliis pinguedine caret III, 272, 47 ss.; ante et supra eum situm est pudendum III, 326, 44 ss.; apud vivipara et foras et intra se ab eo distinctus est urinæ et seminis exitus III, 326, 39 s., cf. 42 s; III, 336, 7 ss.; non vero apud ovipara III, 326, 50 ss.; nec apud vivipara foras, intus vero ovipara III, 327, 20 ss.; apud nonnulla animalia, e. gr. apud oves, interdum occlusus invenitur III, 406, 47 ss.; eo Perinthi apud vaccam, cui excrementum alvi per vesicam abibat, inciso, sæpius incidendo adversus ejus occlusionem prævalere non potuerunt III, 406, 49 ss.; ad eum usque pergit meatus seminalis apud pisces et serpentes III, 35, 23; supra eum positus est hicce meatus apud aves et quadrupedes III, 35, 34; eo terminatur insectorum intestinum III, 282, 47 s.; item apud crustata III, 278, 48 s.; item apud mollusca III, 277, 48; eum habent omnia testacea III, 279, 31 ss.; in unicum convergunt omnes erinaceorum ventriculi sectiones diremptæ III, 279, 45 ss.; eum in sinistra parte habent bivalvia III, 280, 6 s.; eum et urticæ et omnia bivalvia in superiori parte habent III, 148, 2 s.; intra fistulam situs est apud mollusca III, 278, 8 s.

Anxii; ut simus, aliqua spes salutis subesse debet, 354, 36; cur gravem proferant vocem, metuentes vero acutam, IV, 308, 12 ss.

Anytus; corrumpendorum judiciorum auctor fr. 233, a.

Aorta; unde nomen petierit III, 40, 26 s.; valde nervosa est et angustior quam magna vena III, 40, 53, cf. III,

43, 37; altera vena principalis est a vena magna differens III, 259, 52 ss.; ejus ultimæ partes omnes nervosæ sunt III, 43, 38 ss., cf. III, 42, 40; III, 40, 54 s.; pone venam magnam sita est III, 261, 31; idque magis a sinistra parte III, 40, 24 ss.; a corde originem petit III, 40, 27 s.; idque multo angustiori meatu quam magna vena III, 40, 49 s.; maxime circa cor cum spina dorsi venulis nervosis et parvis connexa est III, 42, 36 ss.; circa renes rursus magis spinæ dorsi adhærescit ibique ante venam magnam collocata est et in duos ramos finditur III, 42, 32 ss., cf. III, 41, 23 s.; finditur ita ut ex una duæ fiant III, 142, 44 s.; ubi e corde exit valde capax ést III, 42, 39 s.; ejus ultimi rami cavo carent III, 43, 38; ad eam per medium cordis sinum tendit vena, idque quomodo III, 40, 46 ss., 50 s.; tendit ad ejus commissuram magnæ venæ ramus, isque uno tenore decurrens et ipse e vena magna III, 41, 2 ss.; eodem modo in ramos dividitur quo vena magna III, 42, 1 s.; ejus rami venæ magnæ ramos comitantur sed longe minores sunt III, 42, 3 s.; ad jecur tamen et lienem nullum ramum emittit III, 42, 45 s., cf. III, 16, 28 s.; ejus rami quæ mesenterium petunt multo minores sunt quam venæ magnæ propagines eodem vadentes III, 42, 41 ss.; ad uterum quoque multos et spissos ramos emittit III, 43, 10 s.; ei cum magna vena communis est medius cordis ventriculus III, 506, 32 s.; ei ope membranæ adiposæ et crassæ connectitur cor III, 15, 16 s.; ei impositus est mucro cordis III, 15, 17 s.; ei appensus est medius magnitudine cordis sinus idque quomodo III, 15, 39, cf. III, 40, 48 ss.; reliquorum alter ex ea sanguinem recipit III, 506, 34 ss.; cum pulmone connexa est III, 14, 33 s.; ei appensum est mesenterium III, 15, 8 s.; ab ea proficiscitur alterum venarum umbilicalium par, idque quanam ejus parte III, 142, 44 s.; infra septum transversum cum spina dorsi et vena magna meatibus laxis et membranaceis connectitur III, 42, 8 s.; ab ea in renes fertur meatus idque quorsum tendens III, 16, 38 ss.; III, 42, 48 ss.; ab ea ad utrumque renem tendit ramus inæqualis III, 264, 50 s.; III, 267, 5 s.; III, 268, 17 ss.; ab ea in vesicam tendunt meatus validi et continui III, 16, 48; III, 42, 51 ss.; ab ea ad utrumque testem tendit meatus apud quadrupedes viviparas, idque qualis III, 36, 3 ss., 15; infra ea posteriori parte ad anteriorem procedit III, 262, 41 s.; ab ea ad membranam cerebri tendunt venæ, idque quare III, 238, 42 ss.; eam nonnisi obscure aut parum manifeste habent animalia nonnulla sanguine prædita III, 261, 32; igitur ea nobilior est vena magna III, 261, 29 s.; ita a nonnullis vocatur minor duarum venarum quæ intra pectus spinæ dorsi incumbunt III, 40, 26, cf. III, 42, 11.

ἀπαγγέλλειν· 441, 38; ἀπαγγελλόντων, 442, 1; ἀπαγγέλλωμεν 442, 2; ἀπαγγελτέον, 442, 3.

ἀπαγγελία, 441, 42; ἀπαγγελίας, 442, 37; 449, 42; ἀπαγγελίαν, 442, 50.

ἀπαρκτίας· v. *Septentrionarius.*

ἄπηκτον· v. *Concrescere quod nequit.*

ἀπειρόκαλος· v. *Inelegans.*

Apeliotes; v. *Subsolanus.*

Aper; ejus sanguis maximam fibrarum copiam continet III, 235, 47 s.; ideoque in iram et furorem proclivis est III, 235, 46 s.; animosus, ad aggrediendum proclivis et ad discendum ineptus est III, 4, 25 s.; pilum durum habet IV, 3, 28 s.; quantum a suibus differunt, tantum a bubus mansueti differunt boves feri III, 19, 29 s.; coitus tempore et iracundissimi et debilissimi III, 121, 1 s.; eo tempore pugnant inter se, corpore luto oblecto et ad arbores affricto III, 121, 2 ss.; eorum ira IV, 321, 17; ineunte hieme coeunt III, 130, 17; triginta dies inter scrofas versantur III, 130, 20 s.; villaticis suibus similem vocem edunt, etiamsi raro III, 130, 23 ss.; qua occasione se ipsi castrent juniores III, 130, 30 ss.; castrati majores et ferociores evadunt III, 130, 25 s.; quare pauci exstent, plures vero sues feri mares IV, 318, 43 ss.; eos aggreditur ursus, idque quomodo III, 153, 20; in Libya desunt III, 169, 5 s.; item in India teste Ctesia III, 169, 5 s.

Aper (κάπρος); utrinque unicam branchiam habet III, 28, 35; durissimus est et asperam cutem habet fr. 176, b; Acheloum incolit III, 72, 14; sonum edit, idque qualem III, 72, 15 s.

ἀφ' ἑαυτοῦ· i. e. a rationibus suis alienum II, 110, 43.

Aphæa; ea saginantur oves III, 155, 40.

Aphareus; ita vocatur pinna quam circa ventrem habet thynna, ea carente thynno III, 82, 31 ss.

ἀφλόγιστα· v. *Inflammari quæ nequeunt.*

Aphytæi; etiamsi multi sint ac paucos agros possideant, tamen omnes agros colunt, 594, 8; eorum lex qualis, 594, 4; eorum lex utilis est quo plebs ad agriculturam adigatur, 594, 2; hodie eorum lege prava instituta corrigere oportet, 594, 1.

Apiarius (μελιττουργός); olim non ab apibus suis ictus est quum alias apes earum alvearium invadentes necaret III, 199, 15 s.; quando tempestatem exspectent III, 200, 32 ss.; contendunt, apum operariarum fœturam non fieri, ubi desunt reges III, 386, 49 s.; quidnam vocent commosin III, 195, 23 s.; signo utuntur apibus solstitia denuntiantibus IV, 85, 5 s.; quidam apes suas agnoscunt adspersa farina III, 200, 40 s.; nonnulli alveariis aliquid obtexunt, quod apes intrare sinit, fucos vero non III, 96, 41 ss.; quomodo apum migrationem impedire conentur III, 200, 36 s.; nonnulli censent favos asperos ac pravos quæ vulgo tribuuntur apibus operariis oblongis a junioribus fieri III, 199, 2 ss.; deficiente melle, fucos ex alveario ejiciunt apibusque ficos et alia dulcia apponunt III, 199, 7 s.; piscantur ranas e stagnis unde aquantur apes III, 198, 29 s.; item vesparum examina hirundinesque et meropum nidos alveariis vicinos tollunt III, 198, 31 s.; ipsas vero vespas ope patinæ carne plenæ capiunt, idque quomodo III, 200, 26 ss.; item rubetam interficiunt III, 199, 1; bene secum actum censent si examina novem vel decem annos durant III, 97, 53 s.; fumo vexant apes alvearia castrantes III, 195, 10 s.; eos inprimis impugnant apes, ubi mellis penuria est III, 197, 21 ss.; alvearia vere castrantes apibus favos pro ratione multitudinis relinquere debent, idque quare III, 200, 18 ss.; autumno apibus cibum relinquunt per hiemem, idque quare III, 198, 18 ss.

ἀπίεστον· v. *Comprimi quod nequit.*

ἀπίλητον· v. *Densari quod nequit.*

Apis; bos est quem Ægyptii colunt II, 187, 16; multos monarchas antecellit voluptate e cibo vel re venerea percipienda II, 187, 16.

Apis (μέλιττα); etsi cum vespa et crabrone cognata sit, iis tamen nullum commune nomen inditum est III, 67, 7 s.; sanguine caret III, 5, 31 s.; insectum est III, 46, 45 ss.; alatum III, 55, 47; parvis animalibus vel insectis accensenda est III, 543, 36 s.; insectum est, ideoque resecto capite et ano vivere potest III, 533, 19 s.; eæ animalia terrestria ac volatilia sunt, sed non eodem modo quo aves III, 3, 10 s.; insectum est ideoque aerem non recipit, sed victum e terra petit atque in ea degit III, 2, 43; animal civile est III, 3, 39; duci obtemperat III, 3, 42; quibusnam rebus vescatur III, 3, 46 s.; earum genus pertinet ad insecta, immo ad animalia operosissima III, 193, 37 ss.; ea civilius animal homo, 483, 41; totipennibus accensendæ sunt III, 503, 40 s.; apud eas manifesto in parte cordi respondenti attollitur ac subsidet spiritus insitus *ibid.*; quattuor alas habent III, 67, 42; alimenti causa vagam vitam agunt III, 283, 26 ss.; ideoque corpus leve habent et quattuor alas, vagina non tectas III, 283, 27 s., 35 s.; ab utroque latere duas alas habent III, 283, 29 s.; earum alæ nudæ sunt III, 67, 45; III, 312, 7 s.; uti et reliqua insecta non recte volant, idque quare III, 312, 52 ss.; magno vento flante, lapidem ferunt III, 199, 27 s.; membranaceis alis præditæ sunt III, 6, 33; earum alæ continuæ sunt III, 49, 32 s.; evulsæ non repullulant III, 49, 32; plures quam quattuor pedes habent III, 6, 12; proboscidem linguæ loco habent III, 277, 33 ss.; ea et gustant et cibum attrahunt III, 251, 35, v. *Proboscis* et *Linguæ similis pars*; dentes habent, sed satis diversos a reliquis animalibus III, 277, 37 ss.; idque quemnam in usum III, 284, 11 ss.; eam latitudine æquat tenthredo III, 203, 14; aculeum habent intus III, 67, 36; aculeum in posteriori parte habent III, 284, 10 ss.; eorum aculeus armorum munere fungitur III, 284, 14 ss.; tenuis est quia volucres sunt III, 284, 17 s.; igitur eum intus habent III, 284, 15 ss.; aculeum habent ut pro cibo dimicent III, 387, 44 s.; aculeo amisso moriuntur III, 49, 33 s.; III, 198, 40 s.; si feriant, moriuntur, idque quare III, 198, 37 s.; si ictus aculeum exprimat servantur sæpe III, 198, 38 ss.; interficiunt ictibus et magna animalia, e. gr. equum III, 198, 41 s.; minus varium colorem habent quam vespæ et crabrones III, 426, 21 s.; idque quia minus voraces sunt III, 426, 19 ss.; nitidæ et sublustres otiosis mulieribus similes sunt III, 199, 53; non acute cernunt, idque quare III, 74, 42 ss.; duros oculos, ideoque debilem visum habent III, 284, 37; hinc res oculis incidentes pedibus anterioribus abstergunt III, 284, 38 ss.; quapropter hos pedes robustiores habent III, 284, 35 ss.; plausu delectari videntur III, 199, 54; strepitu et testis congregari feruntur in alvearium III, 200, 1 s.; non constat tamen an auditum habeant III, 200, 2 s.; auditu carent II, 468, 13 s.; ideoque prudentes sunt sed non dociles II, 468, 12 s.; male olentia ægre ferunt III, 198, 47 s.; item unguenta III, 198, 48 s.; unicum insectum est quod nulli rei putridæ insidet III, 156, 15 s.; dulcibus alitur III, 156, 16 s.; aquam purissimam diligit III, 156, 17 s.; purissimum est animal III, 198, 45; e longinquo sentiunt mel, ideoque olfactum habent III, 71, 1 ss.; eminus olfactu accurate sentiunt mel quo aluntur, etiamsi non respirant III, 486, 48 ss., v. *Respiratione carentia*; putridis non assident, sed dulcibus ideoque gustum habent III, 71, 14 s.; ex unguento eas consopiri aiunt IV, 78, 13 s.; inprimis unguento delibutos feriunt IV, 78, 14 s.; quomodo expergiscantur III, 200, 9 ss.; quomodo obdormiscant III, 200, 11 ss.; earum somnus nobis magis manifestus est quam reliquorum insectorum III, 74, 39 s.; idque maxime earum quæ nobis præsto sunt III, 74, 41 s.; noctu quiescunt et a murmure cessant III, 74, 40 s.; non solum quia non acute cernunt noctu quiescunt III, 74, 42 s.; lucerna admota quiescere pergunt III, 74, 44 s.; nonnullis sanguine præditis diutius vivunt III, 529, 5; III, 530, 28 s.; plerumque sex, interdum septem annos vivunt III, 97, 52; nonnullæ earum septenos annos vivunt III, 543, 8 s.; igitur pertinent ad insecta quæ reliquis diutius vivunt III, 543, 8; bombum edunt III, 543, 9 s.; idque quomodo III, 72, 1, 5 s., cf. *Insecta quæ bombum edunt* et *Insecta quæ reliquis diutius vivunt*; multis animalibus sanguine præditis prudentiores sunt, idque quare III, 231, 28 ss.; III, 235, 33; imaginatione carere videntur III, 465, 50; unde constet eas imbres et tempestates prævidere III, 200, 30 ss.; divinum quid habent III, 388, 22; iis cognatæ sunt vespæ et crabrones III, 388, 19 s.; quatenus earum generationi similis sit vesparum et crabronum III, 388, 18 ss.; cum ipsæ tum animalia iis similia pertinent ad insecta favificantia III, 194, 48 s.; ipsæ ad favificantia gregalia III, 194, 50; simulac natæ sunt, senectam exuunt III, 162, 16; nonnulli apiarii apes suas farina adspersa agnoscunt III, 200, 40 s.; quot et qualia genera III, 96, 36 ss.; III, 196, 35 ss.; quodnam eorum genus optimum III, 96, 36 s.; III, 196, 38 s.; differunt, prouti parentes earum saltus vel villaticas pastiones incoluerunt, idque quomodo III, 196, 42 s.; in Ponto exstat peculiare genus, quæ bis quovis mense mellificant III, 97, 54 s.; Themiscyranæ et in terra et in alvearibus favos faciunt mel crassum continentes eosque quales III, 98, 2 ss.; hieme tantum id faciunt eædem, quia tunc in hac regione frequens est hedera florens III, 98, 5 ss.; in quibusdam Ponti regionibus album valdeque crassum ad arbores mel faciunt III 98, 8 ss.; quædam ad terram faciunt triplices favos, eosque quales III, 98, 11 ss.; eorum curæ operam dare debet rei pecuniariæ studiosus, 493, 2.

Apes (*de earum moribus*): duces habent III, 202, 33 s.; earum magnitudinem non tantum excedunt apum reges quantum crabronum duces crabrones III, 202, 35 ss.; si a rege aberrarint migrantes, eum quærunt donec odore detexerint III, 196, 4 ss.; regem, si volare nequit, gestare dicuntur III, 196, 6 s.; rege mortuo cito intereunt III, 196, 7 ss.; interdum tamen aliquandiu favos struere pergunt, sed melle vacuos III, 196, 8 s.; examina emittunt III, 202, 40 s.; ubi examen emissuræ sunt quædam alvearium circumvolitant III, 197, 44 s.; ubi emittitur examem, circa regem conglomerantur III, 197, 41 s.; III, 200, 34 s.; emisso examine avolant et cum suo quæque rege congregantur III, 197, 47; si paucæ seorsum sedent, ad plures migrant et regem suum interficiunt III, 197, 48 ss.; quomodo earum migrationem inhibere conentur apiarii III, 200, 36; consistente examine nonnullæ pastum eunt atque hoc facto redeunt III, 198, 9 s.; domum sibi struunt III, 3, 52; admodum varia est earum vitæ et operum ratio III, 195, 17 s.; quomodo labores inter se partiantur III, 197, 53 ss.; III, 200, 5 ss.; faciunt aliquid et reponunt sed non venantur, eoque ab araneis et formicis differunt III, 195, 7 s., cf. III, 202, 45 s.; tertio postquam natæ sunt die operari incipiunt, dummodo cibum habeant III, 198, 7 s.; eos ad laborandum promptiores reddunt fuci si pauci sint III, 200, 29 s.; otiosæ vel prodigæ a reliquis ejiciuntur III, 200, 4 s.; non stato tempore operari incipiunt III, 198, 3 ss.; si iis suppetant necessaria, ipsæque bene habeant, æstate potius labori incumbunt III, 198, 6; sereno cælo sine intermissione laborant III, 198, 7; earum labor (?) non plures quam XL dies circa brumam cessat in alvearibus bene valentibus III, 198, 10 ss.; latitant, idque gelidissimis diebus tantum III, 159, 43 s.; nempe inde ab occasu Vergiliarum ad ver usque III, 159, 47 s.; dum latent appositum cibum non tangunt III, 159, 45 s.; si quæ prodeant hoc tempore pellucidæ sunt et manifesto nihil in ventre habent II 159, 46 s.; solstitia denuntiare videntur suo ad labores egressu IV, 85, 4 ss; maxime esuriunt quando opus inchoant III, 200, 17; minori alacritate operantur si alvearium nimis magnum

est III, 200, 21 s.; segniores quoque evadunt si nimis multos favos iis reliquerit qui alvearia castrat III, 200, 18 s.; item si nimis paucos III, 2000, 20; alvearium purum nactæ statim favos ædificant III, 195, 18 ss.; unde melliginem petant III, 97, 8 s.; III, 195, 20 ss.; quemnam in finem melliginem adhibeant III, 195, 22 ss.; earum cibus mel est III, 195, 8 s.; III, 198, 22 s.; III, 386, 4; unde rationi consentaneum est eas id aliunde afferre III, 386, 3; quando præcipue eo utantur III, 195, 10 ss.; afferunt sibi et alium cibum quem cerinthium et sandaracam vocant III, 195, 14 s., cf. *Melligo*, *Sandaraca* et *Erithace*; quomodo, quo ordine et qua dispositione favos exstruant III, 195, 25 ss., 30 ss.; quosnam favos semper exstruant, quosnam non semper idque quando III, 195, 27 ss.; eorum favi sexanguli sunt III, 98, 20; favos collabentes erigunt iisque fulcra substituunt, idque quare III, 197, 8 ss.; nisi semper favos adire queant, telis araneis similibus obducuntur et pessumdantur III, 197, 10 s.; favos enim insidentes concoquunt III, 197, 2 s.; interdum insidentes favorum araneis obductorum perniciem inhibere valent III, 197, 4 ss.; flores legunt III, 202, 27 s.; earum pastus thymum est III, 199, 23 s.; quando inprimis fœturæ studeant, quando melli III, 96, 49 ss., cf. III, 200, 41 ss.; III, 387, 34 ss.; primum favos struunt, dein fœturam indunt, et postea mel III, 97, 3 ss., cf. III, 98, 23 s.; III 196, 24; e quibusnam floribus succos colligant III, 97, 24 s.; fructui nulli nocent III, 97, 26 s.; succos parte linguæ simili colligunt III, 97, 27 s.; ceram et erithacen cruribus afferunt, mel vero ore III, 97, 30 ss.; eas quoque fœturam ore in favum afferre asserunt aliqui, idque quinam III, 97, 4 s.; incubant avium more III, 97, 32; stercus (extra alvearium) non emittunt, præterquam ubi foras non prodeunt III, 97, 47 s.; III, 198, 46; III, 199, 48 ss.; quomodo flores conscendant ad ceram colligendam III, 196, 10 ss.; eodem volatu semper ejusdem generis advolant flores III, 196, 15 ss.; manifesto gravantur III, 196, 14 s.; ubi in alvearium pervenerint, onus excutiunt III, 196, 18 s.; semper ternæ vel quaternæ deinceps intrant III, 196, 19 s.; non facile videre est quidnam accipiant III, 196, 20; nec perspectum est quomodo operentur III, 196, 21; quando ceram conficiant III, 199, 43; in oleis diu eodem loco manent idque quare III, 196, 23 s.; inde in iis perspectum est quomodo ceram colligant III, 196, 22; iis mel secundum naturam est IV, 224, 1; eo tantum vescuntur IV, 224, 2; viribus imbecilles sunt IV, 224, 2; nulli carni insident, nec obsonio vescuntur III, 198, 2 s.; in alvearii introitu excubias agunt, idque quare III, 197, 37 ss.; prope sit fluvius, nonnisi ex eo bibunt, idque onere deposito III, 199, 28 ss.; si aliunde biberint, mel revomunt atque ad opus redeunt III, 199, 30 s.; qualis locus iis æstate conveniat, qualis hieme III, 199, 24 s.

Apes (*de earum generatione*) : quæ earum generationem spectant nondum satis explorata sunt III, 385, 27; III, 388, 11; quodsi unquam deprehendantur, sensui magis credendum erit quam ratiocinationibus III, 388, 11 ss.; iisque nonnisi quam si cum sensu consentiant III, 388, 14 s.; quum earum genus eximium sit, etiam peculiarem generationis rationem habet III, 386, 51 ss.; earum coitus nunquam visus est III, 386, 30 ss.; falsæ de earum generatione opiniones refutandæ sunt partim ex iis quæ iis privatim eveniunt, partim e rebus quæ iis cum reliquis animalibus communes sunt III, 385, 45, cf. III, 388, 8 ss.; sine coitu videntur generare III, 385, 28 s; eorum fœtura exigua in cellulis est III, 388, 15; id quod probare videtur eas sine coitu generare III, 388, 14 s.; si coitu procreentur, regibus necessario procreari debent III, 386, 4 ss.; aliquid, ut aiunt, ad earum generationem confert rex III, 96, 47 s.; si sibi simile procreassent, omne earum genus regibus constaret III, 387, 11 s.; probatur earum generatio proportionem servare III, 387, 6 ss.; earum generatio ternario numero absolvitur III, 387, 31; earum generationem bene dispensavit natura III, 387, 32; omnia nempe earum genera perstant, etiamsi non omnes generent III, 387, 32 ss.; eas quidam nec coire, nec parere putant III, 96, 12 s.; alii iis coitum tribuunt III, 96, 27 ss.; qui eas non coire censent, eas fœturam aliunde afferre asserunt, idque unde III, 96, 13 ss., cf. III, 97, 5; III, 385, 31 s.; qui iis coitum tribuunt, eas feminas esse aiunt III, 96, 27 ss.; alii eas fucorum fœturam aliunde afferre censent, ipsarum vero a regibus pari III, 96, 18 ss., cf. III, 385, 34 s.; idque quia, ut ferunt, rex ubi deest, earum fœtura non innascitur III, 96, 25 ss.; III, 386, 17, 35 s.; fœturam aut generare, aut aliunde afferre debent III, 385, 30 ss.; si fœturam aliunde ferant, aut sponte nata, aut ab alio animali edita esse debet III, 385, 32 s.; fieri etiam potest, ut fœturam partim aliunde afferant, partim generent III, 385, 33 s.; si fœturam generent, aut e coitu aut sine coitu generare debent III, 385, 35 s.; si coitu, aut quodcunque earum genus per se coibit, aut unum reliqua generabit, aut aliud cum alio coibit III, 385, 36 ss.; argumenta quæ probant eas fœturam aliunde afferre non posse III, 385, 47 ss.; argumenta quæ probant eas fucorum fœturam solam aliunde afferre non posse III, 386, 21 ss.; si fœturam aliunde afferrent, etiam in iis locis nasci deberent, unde eam afferunt III, 385, 47 ss.; argumenta quæ probant earum fœturam alius animalis semen non esse III, 386, 1 ss.; quatenus sine coitu generent, piscibus quibusdam similes sunt III, 385, 28 s.; III, 386, 37 s., 54 s.; quatenus vero non se ipsæ, sed aliud genus hoc modo procreent, ab his piscibus differunt III, 387, 1 s; id autem fit quia non ex eodem sed e cognato genere procreantur III, 387, 3 ss.; igitur non eodem modo generantur quo muscæ III, 387, 3 s.; in cellulis separatim generantur III, 402, 24; hinc nunquam apud eas occurrit partus monstrificus III, 402, 22 s.; earum vermes aluntur et manifesto stercus habent III, 93, 49 s., cf. III, 97, 46, v. *Vermes apum et vesparum*; earum nymphæ nec cibum sumunt, nec amplius stercus habent III, 93, 51 s., cf. III, 97, 47, v. *Nymphæ*; ubi prolem alunt, aquam foris afferunt III, 198, 2; cellulas plenas cera oblinunt III, 199, 48; quæ multum strepitum edunt exeuntes et intrantes soboli operam dant III, 200, 16; ideoque si id faciant, bene valet alvearium III, 200, 14 s.; soboli, postquam incrementum ceperit, cibum apponunt ac cellulam oblinunt III, 198, 13 s.; iis per hiemem cibum relinquunt apiarii alvearia castrantes, idque quare III, 198, 18 ss.; sobolem suam devorant, ubi quis ei antequam pedes et alas habeat, corpus amputarit III, 97, 48 ss.

Apes (*de earum morbis et inimicis*); earum desidium morbis alveariorum accensendum est III, 199, 22 s.; quibusnam tempestatibus inprimis ægrotent III, 168, 32 s.; III, 199, 26; quænam animalcula iis nociva in alveariis gignantur III, 168, 22; III, 197, 6 s.; III, 199, 19 ss.; quænam eorum non pungant nec expellant III, 168, 29, 31 s.; ægrotante alveario, interdum aliena domicilia invadunt et mel rapiunt III, 199, 14 s.; evenit jam ut apiarium non pungerent quum alias apes ipsarum domicilium invadentes necaret III, 199, 15 ss.;

moriuntur si nimii adsint reges III, 198, 49 ss.; mortuæ a reliquis ex alveario efferuntur III, 198, 44, cf. III, 197, 33; iis inimici sunt pari et hirundines et meropes et vespæ III, 198, 24 ss.; III, 200, 24 s; eas quoque venantur ranæ ubi ad aquam accedunt III, 198, 27 ss.; item rubeta, idque quomodo III, 198, 51 ss.; rubetæ vicissim nullam injuriam inferre possunt III, 198, 54; iis quoque inimicæ sunt oves III, 200, 24 s.; nullum animal fugiunt nisi sui generis III, 198, 32 s.; pugnant et inter se et adversus vespas III, 198, 33 s.; extra alvearium nec sibi invicem, nec ulli alii animali injuriam inferunt III, 198, 35; quæ vero prope alvearium inveniunt, interficiunt, si possint III, 198, 36 s.

Apes fures; v. *Fures apes.*

Apes juniores; pro iis habendæ sunt anniculæ III, 199, 5; glabriores sunt quam natu majores III, 199, 11; foris important quibus opus est *ibid.*; minus pungunt quam natu majores III, 199, 4 s.; nonnulli apiarii iis tribuunt favos pravos et asperos quos vulgo ab apibus operariis oblongis fieri tradunt III, 199, 2 ss.; ab iis interimuntur reges anni superioris III, 201, 35 s.

Apes natu majores; domestica opera obeunt, ideoque hirsutiores sunt quam juvenculæ III, 199, 9 s.

Apes operariæ (ἐργάτιδες); quatenus regibus similes sint III, 387, 8 s., 13 s., 17 s.; recte magnitudine inter reges et fucos medium tenent, idque quare III, 387, 46 s.; et patres et liberos alunt III, 387, 48; rationi consentaneum est eas reges sequi, idque quare III, 387, 48 ss.; recte reges sinunt otio indulgere, idque quare III, 387, 52 s.; recte quoque fucos castigant, idque quare III, 387, 53 s.; aculeum habent III, 96, 32; III, 386, 11; idque quare III, 386, 40 ss.; multa in eorum corpore residua generat serenum, idque quare III, 387, 38 s.; prolis curam gerunt III, 386, 14; semper sibi favos exstruunt III, 195, 27 s.; idque ante regum et fucorum favos III, 195, 25 s.; earum cellulæ minores sunt quam fucorum III, 196, 31 s.; interdum ab earum cellulis sejunctæ exstruuntur fucorum III, 196, 32 s.; plerumque tamen iis intermixtæ sunt III, 196, 33 s.; mortuo rege in earum cellulis generari dicuntur fuci III, 196, 27 s., cf. III, 96, 25 s.; numero multæ sunt III, 388, 5; eas ante sui similes generant reges III, 388, 5 s.; earum fœtura alba est III, 97, 36 s.; gignuntur e verme qui ipse ex hac fœtura fit III, 97, 37 s.; eas alii mares, alii feminas esse putant III, 385, 42 ss.; fieri potest ut se ipsæ coitu procreent III, 385, 38 s.; item ut cum fucis coeuntes et reges et se ipsas et fucos procreent III, 385, 42; argumenta quæ probant eas nec omnes mares, nec omnes feminas, nec partim mares, partim feminas esse III, 386, 7 ss.; eorum fœturam deesse ferunt, ubi desunt reges III, 96, 26 s.; III, 386, 16 s., 26, 46 ss.; argumenta quæ probant eas nec secum mutuo, nec cum fucis coeuntes fucos procreare posse III, 386, 15 ss.; argumenta quæ probant eas non se ipsas generare posse III, 386, 26 ss.; III, 387, 26 s.; argumenta quæ probant eas nec a mutuo fucorum coitu, nec ipsarum cum his coitu procreari posse III, 386, 28 ss.; reges nec coitu generare possunt, nec eorum fœturam aliunde afferre III, 386, 35 s.; III, 387, 20; sine coitu generant fucos III, 386, 38; III, 387, 25 s., cf 47, 53 s.; igitur feminæ sunt III, 386, 39; nihilominus æque ac plantæ utrumque sexum simul habent III, 386, 39 s.; quum fuci sine coitu generentur, rationi consentaneum videtur, eas eodem modo generari III, 386, 42 ss.; idque a se ipsas III, 386, 48; quod quum fieri nequeat, necessario a regibus procreabuntur III, 386, 49 ss.; III, 387, 5 s., cf. 48, 49 s., 52 s.; III, 388, 1.

Apes operariæ frugi (χρησταί); quales III, 96, 36 s.; III. 196, 38 s.; III, 199, 51 s.; melius operantur quam oblongæ III, 199, 50 s.; favos æquales eorumque integumentum læve faciunt III, 196, 46; semper (omnes eodem tempore) idem favorum cellularum genus ædificant III, 196, 47 s.; idque vel tunc ubi in eodem favo et melli et proli et fucis cellulas faciunt III, 196, 48 s.; interficiunt fucos et fures III, 197, 13 s.; quando inprimis fucos interficiant III, 197, 24; III, 199, 11 ss.; item reges superfluos et maxime deterioris generis, idque quare III, 197, 14 ss.; hoc faciunt inprimis, si non larga suppetat soboles III, 197, 17 s.; tunc etiam regios favos jam factos destruunt III, 197, 18 ss.; fucorum quoque favos destruunt ubi mellis penuria est III, 197, 20 ss.; tunc quoque inprimis apiarios alvearia castrantes impugnant III, 197, 22 s.; ac sæpe seorsum sedentes in alveario conspiciuntur III, 197, 24 ss.; bellum acerrimum inferunt oblongis easque ex alveario ejicere conantur III, 197, 25 ss.; alvearium, in quo oblongas vicerint præstantissimum habetur III, 197, 27 s.; semper extra alvearium interficere conantur quascunque necandas esse censent III, 197, 31 s.; alioquin mortuas efferunt III, 197, 33, cf. III, 198, 44 s.; bestiolas favis noxias ex alveariis ejiciunt III, 198, 15 s.; iis altero tanto major est rex deterioris generis III, 96, 22; III, 196, 37 s.

Apes operariæ oblongæ; quales III, 96, 37 s.; III, 196, 39; favos inæquales faciunt eorumque integumentum tumidum, quemadmodum crabrones III, 196, 20 ss.; sobolem et reliqua opera sine ordine et ut fors tulerit faciunt III, 196, 52 s.; iis acerrimum bellum inferunt apes operariæ frugi III, 197, 35 ss.; quodsi eas ex alveario ejecerint hæ, illud præstantissimum habetur III, 197, 36 ss.; bestiolas favis noxias ex alveario ejicere negligunt, idque quare III, 197, 17 s.; quodsi solæ per se sint, otiantur ac nihil boni faciunt III, 197, 28 ss., cf. 1; atque ante autumnum moriuntur III, 197, 30 s.; ab iis procreantur fures deteriorisque generis reges et multi fuci III, 196, 53 s.; favos asperos et pravos quos faciunt nonnulli apiarii a junioribus apibus fieri censent III, 199, 2 ss.

Apum reges; v. *Reges apum.*

Aphritis; apuæ genus fr. 178, b.

Aphya; v. *Apuæ.*

ἀφύσικοι· ita Aristoteles Melissum et Parmenidem vocavit fr. 33, a.

Apium; cur aquam salsam recipiat IV, 214, 26 ss.; ejus radices validæ IV, 214, 27; cur si quis radice tenus circumfodiat, atque polentam undique radicibus adjiciat, deinde terram adaggeret atque sic irriget, radices pergrandes pullulent IV, 215, 29 ss.; ei comparantur crura distorta, 399, 44; 400, 6.

ἄπλαστον· v. *Formari quod nequit.*

Aplysias; peculiare genus spongiarum est III, 90, 30; unde nomen petierit III, 90, 30 s., quomodo se habeat et quomodo a reliquis spongiis differat III, 90, 31 ss.; pulmoni similis est intus III, 90, 32 s.; eum sensu præditum esse et diu durare omnes agnoscunt III, 90, 34 ss.

ἀποδέκται· decem magistratus apud Athenienses fr. 240, a.

ἀποδεικνύναι λεγομένης... εἰ τὸ ἀδύνατον ἀγούσης 145, 43.

Apollodorus Lemnius; librum conscripsit de agricultura, cum nuda, tum consita, 493, 27.

Apogæi; venti qui ex terra humefacta prodeunt III, 632, 14 s.

Apollo; ejus templum vetustum Sicyone IV, 84, 7; similis ejus cultus apud Teneatas et Tenedios fr. 292, b;

in ejus templo quod in eorum urbe exstabat Crotoniatæ consecrarunt Herculis sagittas ex templo Apollinis Alæi, quod apud Sybaritas erat, ablatas IV, 94, 11 ss.; ei sacrum esse dicunt nonnulli Stilbonis circum III, 628, 49 s.; ejus imago expressa erat in veste Alcimenis Sybaritæ IV, 9, 1; ab eo leges accepit Lycurgus fr. 269, b; hymnus in eum ab Empedocle conscriptus fr. 25, b; quibus verbis eum consuluerit Hegesippus, 377, 49; idem atque Liber, idque unde probetur fr. 348, a; Apollines varii fr. 348, b.

Apollo Alæus; in ejus templo apud Sybaritas Philoctetes Herculis sagittas consecravit IV, 94, 10 s.

Apollo genitor (γενέτωρ); ejus aram solam adorabat Pythagoras fr. 255, b; quomodo illi sacrificaretur *ibid.*

Apollo Hyperboreus; ita Crotoniatæ Pythagoram vocabant fr. 69, a.

Apollo Nomius; ab Arcadibus ita vocatur fr. 348, b.

Apollo Patrius; quando Atheniensibus nuncupatus sit fr. 225, a; qui sorte thesmothetæ creati erant interrogabantur num ipsis esset fr. 244, a.

Apollo Pythius; quæ templa ejus oraculum non alibi exstrui jubet, ad forum liberum collocari debent, 614, 37.

Apollonia (Cretæ); patria Diogenis III, 38, 33 s.

Apollonia (portus Cyrenes); maxime infestatur Subsolano IV, 45, 23.

Apollonia (ad Ionium mare); quale ibi fuerit reipublicæ regimen, 546, 40.

Apollonia (in Ponto); quomodo ibi eversa sit oligarchia, 572, 32.

Apolloniatæ ad Pontum Euxinum; apud eos arcessitis advenis seditio orta est, 568, 13.

Apollonia juxta Atlantinorum (?) regionem sita; in ea bitumen fossile nasci dicitur, e terra instar aquarum subsiliens, nihil a Macedonica pice differens IV, 98, 23 ss.; non procul isthinc ignis perpetuo ardens IV, 98, 26 s.

Apolloniatis; circa ejus fines Atintania IV, 80, 20.

Apollonides; exemplo citatur nomen, 307, 4.

Apollophanes; ejus filiæ Satyro histrioni a Philippo manumissæ sunt fr. 323, a.

ἀποφάσεις ὅλαι· 296, 30.

Apophthegmata; urbana quonam modo fiant, 398, 31; Laconica vel ænigmatica, aliquatenus ad sententias pertinent, 372, 25.

Apoplexia; eam morbum quinque foraminum vocavit Polyeuctes, 397, 6; ex atra bili proveniunt, idque quando IV, 267, 19; in eos inciderunt qui frictionibus et carnibus utebantur pro cibo IV, 133, 16 s.; celerrime post compotationes superveniunt IV, 134, 25; cur in eam non incidant qui appropinquant eos qui inciderunt IV, 153, 17 ss.; partis qua vocem emittimus IV, 184, 8; IV, 185, 20.

Aporema; idem quod syllogismus dialecticus contradictionis, 272, 17.

ἀπορήματα· v. *Dubitationes.*

ἀποστερητής· v. *Prædo.*

Apotauri boves; quænam III, 154, 48 s.

ἄπουν· v. *Impes.*

Apparatus; quod sine eo fieri potest, poterit etiam fieri cum cura, 368, 48.

Apparens (τὸ φαινόμενον); secundum Democritum verum est III, 434, 8 s.; alicui est apparens II, 511, 48; igitur tantummodo verum est cui apparet et quando et quatenus et quomodo apparet II, 512, 1; dicendum iis qui dicis causa tantum principio contradictionis adversantur, id non simpliciter, sed huic verum esse III, 512, 16 s.

Apparentia; ea contraria et infinita esse censent Leucippus et Democritus II, 434, 30; iis veritatem censent inesse iidem II, 434, 29; iis non contraria sunt Leucippi placita II, 448, 29; II, 449, 2; eorum causas non investigant Pythagorei, sed ea sermonibus et opinionibus suis accommodant II, 403, 12 s.; de iis locuti res perturbant quæ cum iis non consentiunt qui elementa planorum dissolutione in se invicem transire censent (i. e. Plato) II, 421, 3 ss.; ante causas exponenda sunt cum in mathematica et astronomica, tum in re naturali III, 219, 4 ss., 46 s.; nonnulli omnia vera esse contendunt III, 465, 10 s.; iis multi sæpe magis animum attendere debent ac argumentationibus II, 189, 11; iis contrarias rationes examinantes ad veritatem pervenimus II, 162, 25 ss.; non ex iis argumenta sua petunt qui terræ medium locum denegant quoniam ea præstantior est ignis II, 403, 17; astrologiæ subjiciuntur, 135, 1; fiunt, ubi mutantur figuræ quibus ordo stellarum determinatur II, 408, 31 ss.; fiunt eodem modo ac si terræ medium occuparet, *ibid.*

Apparent (quæ) alicui; si omnia æque vera esse censeas, eodem redit ac si digitum oculo subjectum duos esse putes II, 590, 39 ss.

Appellatio eorum quæ sunt (ἡ τῶν ὄντων ὀνομασία); ejus divisio fr. 105, b.

Appendices (ἀποφυάδες); eas in intestinis habent nonnulla animalia non utrinque dentata III, 32, 40 s.; item nonnulla vivipara idque ubinam et quare III, 272, 15 ss.; piscibus et plerisque avibus peculiares sunt III, 33, 45 s.; III, 272, 9 ss.; eas infra circa extremam partem intestini habent aves iis præditæ, easque paucas III, 33, 46 s.; III, 34, 35 ss.; III, 272, 12 ss.; pisces vero superne circa ventriculum III, 33, 47 s.; III, 34, 2 ss.; III, 272, 10, 13 s.; sunt et pisces qui iis omnino careant idque quinam III, 33, 54 s.; quomodo eorum ratione a se invicem differant pisces III, 33, 48 ss.; quænam aves iis præditæ sint III, 34, 37 ss.; eas habent et parvæ quædam aves, sed valde parvas III, 34, 41 s.

Appetibile (τὸ αἱρετόν); movet, dum non movetur II, 605, 9; ejus primum idem est quod cogitabilis II, 605, 10; pertinet ad res quæ primo loco animalia movent III, 521, 17 s.; vel bonum, vel apparens bonum est III, 472, 40 s.; non tamen omne bonum, sed bonum quod sub actionem cadit III, 472, 41; unice primaria motus secundum locum causa est III, 472, 32 ss., 39 s.; III, 473, 3 s.; idque quia movet eo quod cogitatur aut imaginatione percipitur, nec, dum movet, movetur III, 473, 4 s., cf. 8 s.; principium est intellectus effectivi (πρακτικοῦ) et cogitationis (διανοίας), ideoque hanc movet III, 472, 26 s., 29 s.

Appetit (quod); quatenus appetit, movetur III, 473, 10 s.

Appetitio (ὄρεξις); ejus locum tenet ipse actus ubi sine ratiocinatione agimus III, 522, 12 s.; majorum majores sunt, 326, 41, v. *Appetitus.*

Appetitio agendi (ἡ ὄρεξις τοῦ πράττειν); ejus divisio fr. 105, b.

Appetitivum (ὀρεκτικόν); movet, dum ipse movetur III, 521, 31 s.; quatenus appetitivum est, specie unum est quod motum ciet secundum locum III, 473, 2 s.; movet ita ut et ipsum moveatur III, 472, 9 ss., cf. *Anima appetitiva.*

Appetitivum et fugitivum (τὸ ὀρ. καὶ φευκτικόν); nec inter se, nec a sensitivo differunt, sed substantia aliud sunt III, 469, 48 ss.

Appetitum (τὸ ἐπιθυμητόν); omnibus amicum est II, 219, 5; eo pertinet contrarium, tanquam utile et ad finem ducens II, 226, 50; (τὸ ὀρεκτόν); vel bonum, vel apparens bonum est II, 220, 16.

Appetitus (ὄρεξις); animæ innascitur II, 143, 34; pars animæ est, 523, 51, cf. 486, 5; quæritur an toti animæ tribuendus sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 29 ss.; munus corpori et animæ commune est III, 476, 10; idque quare III, 476, 26 ss.; pertinet ad animæ facultates quæ actioni et veritati præsunt II, 67, 9; res agendas spectat II, 67, 32; quod in intellectu affirmatio et negatio est, id in eo est persecutio et evitatio II, 67, 12; ut bonum sit consilium, rectus esse debet eademque persequi quæ ratio affirmet II, 67, 15; recto consentit veritas facultatis cogitabundæ activæ II, 67, 22; consilii principium est et causa cur fiat II, 67, 24; naturaliter pertinet ad id quod cupidinis causa jucundum est II, 239, 42 s.; animæ rationis expertis habitus est, 620, 27; ejus cura insequi debet corporis curam, 620, 34; ejus cura mentis causa fit, 620, 34; eo ad agendum impellimur II, 141, 20 s.; non competit rebus vita carentibus II, 191, 9; non ad eum solum pertinet concordia II, 229, 15; ei accensenda sunt voluntas et animæ ardor et cupido III, 447, 23 s.; III, 521, 16; distinguitur in voluntatem, cupidinem et animi fervorem II, 141, 21; II, 199, 25; II, 203, 30; affectus præparat III, 523, 25; eum præparat imaginatio III, 523, 25; omnis alicujus gratia appetit III, 472, 26; inanis esset, nisi exstaret quiddam quod sui causa appetimus II, 1, 23; vel rationis particeps, vel rationis expers est, 333, 33; partim rectus, partim non rectus est III, 472, 38 s.; separabilis est, ideoque substantia et causa II, 603 5; medium sectatur II, 98, 4; deliberativa facultate caret III, 473, 39 s.; modo vincit voluntatem, modo ab ea vincitur III, 473, 40 s.; interdum alius alium pellit, e. gr. apud intemperantem III, 473, 41 s.; non sine eo motum ciet imaginatio III, 472, 31; nec intellectus III, 472, 34 s.; eum necessario habent quæcunque sensum habent III, 446, 27 ss.; III, 447, 22 ss., 38; motus quidam est III, 473, 11; movet, dum ipse movetur III, 521, 31 s.; movet animalia III, 521, 12 s., 36; ei cum intellectu commune est arbitrium III, 521, 17; prima causa est cur moveantur vel agant animalia III, 522, 16 s.; vel a sensu, vel ab imaginatione vel a cogitatione pendet III, 522, 17 s.; partim ea agunt vel faciunt animalia quæ facere appetunt III, 522, 20; causa media motus animalium est, quum moveat ita ut ipse moveatur III, 524, 37 s.; fieri potest ut moveatur a re externa et tunc ipse animal moveat II, 345; 44; motuum non voluntariorum simpliciter causa non est III, 525, 33 s.; movet præter rationem III, 472, 37; non semper motus secundum locum arbiter esse videtur III, 472, 15 s.; semper cum aliquo conjunctus est motus secundum locum III, 471, 42 ss.; instrumentum quo motum secundum locum ciet corporale est III, 473, 12 s., v. *Motus secundum locum.*

Appetitus (*quatenus mores spectant*); in iis definiendis semper addendum est *quod videtur*, 247, 23; eorum definitiones ad ideas exigere debent qui ideas esse statuunt, 247, 30; rerum honestarum laudabiles, turpium vero vituperandi sunt II, 122, 2; tempore ac natura ab actibus distincti sunt, ideoque longius ab iis distant quam voluptates II, 122, 4; naturalibus inprimis ignoscere solemus II, 82, 28; eos qui ratione dirigit, emolumentum capit e politicæ cognitione II, 2, 39; quia contra eos aliquid a nobis ipsis perpeti possumus, putant aliquem sibi ipsi injuriam inferre posse II, 66, 16; duo contrarii oriuntur, ubi appetitus rationi contrarius est III, 472, 49 s.

Appetitus actu (ἡ ὄρ. ἡ κατ' ἐνέργειαν); idem est quod delectatio III, 469, 47 s.

Appetitui quod præest; animæ facultas est III, 447, 20.

Apposita sibi invicem (τὰ παρ' ἄλληλα τιθέμενα); facilius sensibus patent II, 396, 47.

Appositio (πρόσθεσις); ea fieri censent accretionem atomorum assertores II, 451, 24, cf. II, 448, 45.

Appositione (ex) (ἐκ προσθέσεως); quænam dicantur II, 613, 31 s.; posteriora esse nequeunt II, 613, 31.

Apria (ἡ καπρία); matrici adnata est apud scrofas, idque quonam loco III, 208, 37 s.; ejus pars exsecatur scrofis, idque quare III, 208, 33 s., 39; quando eam emittant scrofæ III, 123, 26 s.; quod apud scrofas ita vocatur, apud equas dicitur hippomanes III, 121, 46.

Apricum (τὸ ἡλιούμενον); extra id ubivis tenebræ obtinerent, si lumen non semper et ubique repercuteretur III, 454, 45 s.

Apuæ (ἀφύη); excepta spuma piscium proles sunt III, 118, 27 s.; enumerantur varia earum genera III, 118, 28 s.; fr. 178, b; reliquis omnibus præstat quæ spuma vocatur III, 118, 12 s., v. igitur *Spuma.*

ἀπύρηνον· v. *Exosse.*

ἄπυρον χρυσόν· IV, 81, 22.

Apus (avis); unde nomen petierit III, 3, 18 s.; vocatur etiam cypselus III, 187, 15; bonis alis præditus est III, 3, 19; ei et pedibus et alis et moribus et adspectu similes sunt hirundo et falcula III, 3, 20 ss.; III, 187, 15 s.; quovis anni tempore conspicitur III, 3, 23 s.; crure tantum hirsuto ab hirundine distinguitur III, 187, 17 s.; qualem nidum exstruat III, 187, 18 s.; idque ubinam et quare III, 187, 20 ss.

Aqua (*aliorum de ea opiniones*): eam nonnulli physici omnium rerum principium esse censent II, 248, 30; II, 256, 1; eam aliqui rerum naturam esse putant II, 261, 40, cf. II, 517, 26; ei ens et unum assimilant nonnulli II, 489, 47; eam nonnulli unicum elementum esse putant II, 417, 34, cf. II, 252, 16; eam infinito assimilant nonnulli eorum qui de natura conscripserunt II, 277, 13; II, 280, 19; eam olim totam terram circumdedisse censent nonnulli III, 574, 16 s.; hanc a sole evaporatam et exsiccatam ventos et solis lunæque conversiones effecisse censent iidem III, 574, 17 ss.; ejus ope naturam construunt omnes antiqui III, 220, 35 s.; ejus transitu secundum eos facta sunt omnia cibi et excrementi receptacula III, 220, 31 ss.; eam multi naturæ scrutatores antiqui talem esse dicunt qualis terra per quam meat III, 482, 45 s.; pauca gravior erit multus ignis vel multus aer, si sequaris opinionem eorum qui unicam naturam tribuunt elementis magnitudine differentibus II, 426, 46; eam nonnulli plus terræ quam aerem continere putant II, 431, 2; ex quorumnam opinione necessario ad aliquid dicatur II, 418, 3 ss., 51 ss.; eam omnium rerum principium habuisse fertur Thales II, 472, 39, cf. 23; II, 478, 49; II, 479, 39, 52; item nonnulli theologi perantiqui II, 30 ss.; item Hippo II, 472, 40; eam universi formam esse ait Anaximander III, 673, 49; ei animam assimilat Hippo aliique ineptiores nonnulli, idque quare III, 435, 29 ss.; eam nonnisi concretione et discretione gigni et interire putabat Anaxagoras II, 472, 52 ss.; eam æternam esse statuebat Empedocles III, 673, 24 s.; ea aerem calidiorem esse censet Empedocles III, 546, 28 s.; ea aquam videmus secundum Empedoclem III, 434, 26; III, 496, 14; eam Nestidem vocat Empedocles III, 441, 42; splendida secundum eundem *ibid.*; quot ejus partes contineant ossa, secundum eundem *ibid.*; si in cyatho circulo feratur non elabitur II, 405, 53; igitur ei comparat causam Empedocles cur terra loco maneat II, 405, 52; eam ex aere excerni putant Empedocles et Democritus, quum antea inesset II, 420, 20; eam mixturam esse censet Parmenides II, 456, 22; secundum Platonem ex iisdem triangulis constat e quibus ignis et aer II, 424, 48; optimum est secundum Pindarum, 326, 24.

Aqua (*ejus natura*); elementum est III, 449, 49 s.; ideoque odore caret III, 486, 46 s., v. *Elementa*; frigidissimum elementum est, ideoque locum circa medium occupat III, 555, 13 s.; reliquorum trium elementorum proxime ad terram accedit III, 552, 37; sola inter elementa facile limitatur II, 462, 44 s.; excepto aere, omnium elementorum paucissimas habet differentias sensui patentes II, 256, 7; contrariis implicita est II, 256, 3; ejus si nullus exstet locus, ut ceterorum elementorum, absurdum esset III, 577, 8 ss.; hic locus mare est III, 577, 15 s.; ubi nunc est, ibi olim fuit aer II, 285, 5, 9; II, 286, 1; II, 287, 4; si infinita esset ejus partes quoque infinitæ esse deberent II, 376, 13; propter eandem causam infinita esse nequit propter quam quodvis aliud II, 279, 38 s.; eam substantiam esse dicimus II, 538, 44; II, 558, 6; corpus est II, 476, 50 s.; corpus simplex est ideoque natura constat II, 260, 38 cf. II, 517, 26; inter similaria recensetur II, 472, 52; ejus partes etiam aqua sunt II, 516, 35; quemadmodum quælibet ejus pars aqua est, sic unaquæque mixti pars reliquis similis est II, 452, 23; humidorum naturæ principium est II, 472, 29 s.; humidi corpus est III, 615, 16 s.; humida est III, 484, 42 s.; II, 279, 35; humidum potabile, 85, 53; ea quæ replere possunt et actu et potentia humida sunt III, 233, 51; magis ad frigidum quam ad humidum pertinet II, 456, 48; ei contrarius est ignis II, 456, 44 s.; frigida et humida est II, 456, 10 s.; II, 457, 14, 26, 30; tundi nequit III, 620, 28, 35; item comprimi III, 621, 2; intractilis est III, 621, 7; item inductilis, III, 621, 18; evaporari sed non exhalari potest III, 622, 17; e vapore fit III, 485, 14 s., cf. 16; mutila esse nequit II, 532, 2; facilius quamvis formam induit quam terra et non multo minus corpulenta est III, 389, 2 s.; ad figuram rerum quibus continetur se accommodat II, 421, 46; mollis non est idque quare III, 614, 43 s.; inter corpora quæ in ea se invicem tangunt, interesse debet aqua quæ eorum superficiem implet, nisi eorum extrema sicca sint III, 459, 36 ss.; igitur in ea revera se invicem tangere nequeunt duo corpora III, 459, 38 s.; multa cum multo aere comparari nequit, idque quare II, 339, 32 s.; omnis dicitur, non vero tota, nisi per translationem II, 531, 36 s.; multum, non multa dicitur II, 580, 35 s.; ei et aeri communis est terræ proximus locus III, 564, 10 s.; ejus moles consistens et undique conterminata non exstat, neque a corpore terram circumdante separari potest III, 553, 27 ss., cf. III, 554, 14; si forsan in ima terra lateat, idem de ea dicendum est III, 553, 3 s.; in ea est terra II, 291, 29; in aere est II, 291, 29; terram circumdat II, 394, 27; III, 576, 11; circumdatur ab aere II, 394, 28; III, 576, 12; natura sua semper confluit ad locum maxime concavum II, 394, 31; igitur ejus superficies globosa est II, 394, 35 s.; quemadmodum se habet ad terram, sic ad eam se habent elementa magis remota II, 394, 53 s.; terra continetur III, 390, 10; spiritum continet III, 390, 10 s.; eodem modo se habet ad corpora quæ ei insunt quo aer ad corpora quæ eo continentur III, 459, 40 s.; ea facilius dividitur aer II, 431, 35, 42; facilius dividitur quam terra II, 431, 36; in ea consistere nequit fumida exhalatio III, 485, 17, s.; cur ubi eam tangit aer, humidus non sit IV, 240, 12 ss.; in ea apparet insuper quædam nebula, idque quare III, 647, 6; ubi evaporat et in spiritum convertitur, rumpuntur vasa eam continentia II, 420, 26 ss.; corporum materies est III, 220, 34 s.; eam inesse in rebus inde colligitur quod vapor, si quis eum colligere velit, in aquam consistit III, 617, 25 ss.; excepta exigua terreni copia, ea sola restat, ubi semen vel pituita desiccatur III, 350, 31 ss.; elementum animalis, 12, 2; animali et sensu anterior, 12, 3; quæ sunt aut aquæ species aut aquam continent siccescunt III, 615, 24 s.; perdit quæ sicco et calido constitere III, 546, 49 s.; quare omnibus compositis corporibus insit II, 462, 43 ss.; etiam si una sit, movetur in se ipsa II, 250, 48; movetur in loco ubi est, non in loco ubi gignitur II, 290, 8; locus ubi gignitur pars est totius cæli II, 290, 8; si ejus pars moveatur, hæc pars se habet ut pars divisa ad totum II, 291, 45 s.; continua est sed tamen ejus motum partiri licet III, 489, 30 s.; in cado continetur, ut contentum divisum, ideoque in eo movetur II, 289, 34, 36; ubi in vase movetur, ejus partes in eodem loco manent quo ante II, 290, 4 ss.; ejus cyathum si quis super magnam mensam effundat, simul omnis evanescet III, 577, 38 s.; ad distantiam longam movetur, si ei immergas aliquid atque hinc sensuum e longinquo percipientium intermedium esse nequit III, 474, 52 ss.; eodem modo ac aer causa esse potest cur res jactæ moveri pergant non amplius movente qui jecit II, 365, 41, cf. III, 515, 10 ss.; III, 508, 29, cf. igitur *Aer*; semper alia atque alia fit quam eadem mensura metiuntur II, 443, 27; eam sublatam semper descendere videmus III, 576, 51 s.; quibusdam definitis temporibus totum id quod exemptum est rependitur III, 576, 52 ss.; ex ea omnia liquabilia esse creduntur II, 517, 41, cf. II, 261, 36; II, 519, 36; II, 530, 28; eam quotidie dissolvi videmus II, 419, 15; ea alia resolvuntur, alia non III, 361, 31 s.; ubi alia aliam tangit, coalescunt, idque quare II, 450, 9 ss.; ejus numerus esse nequit bis tria II, 636, 51; omnis quæ gignitur in mare influit, idque quare III, 577, 24 ss.; ejus notio non idem est quod ipsa III, 467, 44; ei nullus naturæ scrutator manum vel faciem assimilavit III, 230, 9 ss.; forsan operum æneorum universaliter prima materies est II, 517, 40 s.; se habet ad æs et aurum ut lignum ad lectum II, 261, 36; ubi in aliquid hujusmodi transit, ejus partes moventur, idque quomodo, totum vero aliquatenus movetur, aliquatenus non II, 291, 2 ss.; si ejus sextarius idem valet quod decem aeris sextarii, secundum potentiæ quantitatem comparabiles sunt II, 460, 16 ss.; si ex ejus sextario decem fient aeris sextarii, idem esse debent quia eodem mensurantur II, 460, 12 ss.; ab eodem fonte manans eatenus alio modo eadem dicitur ac quævis aqua, quatenus major est similitudo, 176, 21; in vas ignitum attrahitur II, 430, 29; elixa dicitur sed minime cruda, idque quare III, 612, 38 s.; eam qui bibendam esse censet, arbitrari nequit de omni re omnia simul affirmari ac negari posse II, 508, 3 s.; ignorari potest cum omnem gravem insalubrem esse, tum hanc vel illam gravem esse II, 71, 41; in eam incidere videtur apud homines qui valido motu agitantur atque ideo parum memores sunt III, 495, 29 s.; unde probetur ejus particeps esse cerebrum III, 239, 20 ss., cf. III, 238, 31 s.; e cerebro, dum coquitur, exhalat III, 239, 22 s.; an cinerem non recipiat sed cinis aquam IV, 241, 27 s.; ex humidis sola non crassescit, idque quare III, 612, 27 ss.; in pingui non prædominatur III, 350, 19 s.; vel ea constat vel eam continet quod madidum est III, 459, 35; cur impleat IV, 242, 9 ss.; cur multum

temporis ea uti possimus IV, 223, 32; confert ad concoctionem IV, 327, 37; nihil tale in mores efficit quale vinum IV, 265, 45; per ejus excessum nonnulli medici sanant IV, 108, 4; in aurem si infusa fuerit, cur oleum superinfundant IV, 279, 17 ss.; quamobrem polenta ea subacta melius cohæreat quam oleo IV, 224, 39 ss.; cur in ea minus concumbere possint homines IV, 139, 15 ss.; ejus fluentis fæci similia sunt viscera III, 230, 39 s.

Aqua (*ad cetera elementa quomodo se habeat*); aere natura prius, ea vero terra II, 480, 11; aeri similis est II, 427, 34; item terræ II, 427, 36; ei similis est aer, *ibid.*; in ea contineri nequit aer, idque quare III, 484, 40 s.; in ea omnino aerem non esse affirmamus III, 664, 47; ubi comprimitur, aer ejaculatur II, 294, 2 s.; ubi in aerem mutatur, alteratione fit accretio II, 294, 4; ex ea fit aer II, 349, 30; quodammodo potentia leve est II, 349, 40, cf. 30; aeris materies est II, 291, 48; potentia aer est II, 291, 49; actu materies aeris est, potentia vero actus aeris II, 292, 2; aerem tangit II, 292, 3; ubi in aerem mutatur, eadem manet materies, item vice versa II, 298, 3 ss.; ex aere fit, et vice versa, idque altero intereunte II, 440, 23 s.; II, 487, 16, 23; ubi ex ea fit aer, locus periit II, 287, 28; ubi ex aere fit, ambo pellucida vel frigida manere possunt et tamen generatio obtinere II, 440, 29 s.; ubi ex aere facta est, gravior est II, 420, 21; ex eo plus fit aeris II, 297, 40 s.; non augetur, sed interit, ubi in aerem transit II, 442, 32; eodem modo ex aere est ac gignitur aerque ex ipsa quo lateres e domo et domus e lateribus II, 253, 49; si ex aere fiat, et ex ea rursus aqua, hæc generatio aliquatenus numero, aliquatenus specie reciprocat II, 467, 50, cf. 38; semper tantum ejus in aerem mutabitur quantum aeris in aquam, aut motus non erit, aut fluitabat universum, si non sit inane, aiunt ejus assertores II, 297, 13, 38 ss.; id quod verum est si circulo non fit motus II, 297, 45; tam intra terram quam super terra ex aere fit III, 568, 42 ss.; idque propter frigus III, 568, 44 s.; ubi in parvas particulas discerpta est, facile in aerem transit, ubi in unum collecta, difficilius II, 437, 4 ss.; aere fieri potest, idque quomodo II, 457, 25 ss.; ex ea terra fieri potest, idque quomodo II, 457, 28 ss.; ex igne fieri potest, sed difficilius, idque quare II, 457, 36, 38, 42 s.; ex ea ignis fieri potest, sed difficilius, idque quare et quomodo II, 457, 37 ss.; etiam ex aere et terra fieri potest, sed hæc mutatio, etsi facilior, non reciproca est II, 457, 45, 47, 52; quomodo id fiat II, 458, 1 ss.; ex igne fit II, 487, 12; ex ea fit terra II, 487, 12 s.; ex igne fieri nequit, nisi iis subsit materies communis II, 461, 43; si ex igne fieri nequeat, vel si ex ea fieri nequeat terra, e molli quoque durum non fieri poterit II, 433, 26 s.; ignem nutrit, non vero vice versa III, 449, 47 ss.; igitur alimenti partes agere videtur III, 449, 50 s.; igni quam maxime contraria est II, 177, 30; ignis quadantenus alimentum est II, 177, 33; nimia ignem exstinguit II, 177, 35; igni interitus causa est III, 527, 31 s.; igitur et quæ ea constant, nisi congerie e multis rebus facta sint III, 527, 34 ss.; ea exstinguitur flamma et corpora candentia, non vero lumen III, 478, 9 ss.; in ea nulla res liquitur quæcunque ab igne liquefit IV, 139, 16; ea solvuntur quæcunque igni solo concreta sunt III, 618, 10 ss.; quæ ad eam spectant, igne non concrescunt III, 616, 5 s.

Aqua (*ejus pondus*): modo gravis, modo levis est II, 429, 45; II 430, 7; gravitatem habet II, 411, 43; ubique gravitatem habet nisi in terra II, 429; in ea gravitate caret aer II, 429, 2; terra levior esse dicitur II, 426, 3; II, 404, 48; aliis subsidit, aliis supernatat II, 428, 32; II, 430, 6; excepta terra, omnibus subsidit II, 430, 7 s.; deorsum fertur II, 368, 47; alio modo levis vel gravis est quam ignis aut terra II, 428, 30 s.; terræ supernatat quælibet ejus pars II, 428, 34 s.; igitur terra levior est, non simpliciter levis II, 428, 33 s.; igni subsidit quælibet ejus pars II, 428, 35 s.; igitur igne gravior est, non simpliciter gravis II, 428, 33, 35; aeri subsidit quælibet ejus copia II, 428, 38 s.; igitur si cum aere conferatur simpliciter gravis est II, 428, 36 s.; ea levior aer II, 404, 47 s.; ei innatat lignum vel simile quiddam II, 404, 4 s.; si ei innataret universa terra, etiam unaquæque pars terræ ei innataret II, 404, 50; ejus respectu levis est aer, terræ respectu levis est, *ibid.*; in suo loco gravitatem habet II, 430, 18; levitatem non habet, nonnisi in iis quibus supernatat II, 430, 20; si ei subtrahetur terra, in ejus locum abit idque quare II, 430, 21 ss., 30, 33; nonnisi vi sursum in aeris locum trahi potest, idque quando II, 430, 24 ss.; in ea leviora sunt quæ majorem aeris copiam quam ejus vel terræ continent II, 429, 5 ss., cf. II, 428 43 ss.; in ea sæpe propter exiguitatem supernatat terra vel aurum III, 566, 18 s.; ei innatant laminæ ferreæ vel plumbeæ, subsidunt vero corpora longa vel rotunda, etiamsi sint minora vel leviora II, 431, 18 ss.; si ei imponatur cubus ligneus, si non comprimatur, tantum aquæ transponetur, quantum cubi magnitudini æquat II, 296, 32 ss.; in ea res graviores et majores medium petunt propter conversionem II, 405, 44; in dulci mergetur ovum, in salsa natabit IV, 33, 41 ss.; per eam celerius quam per terram feruntur corpora II, 295, 15; celerius quam per eam per aerem feruntur corpora, idque quare II, 295, 15, 24 s., 27 s.; ejus potabile et dulce quod est attollitur universum propter levitatem, quod salsum est præ pondere remanet III, 577, 5 ss.; quod magis potulenta est, eo levior est IV, 234, 26 s.

Aqua (*quatenus frigida vel calida sit*): refrigerat III, 232, 41 s.; III, 424, 42; ea extrinsecus fieri potest refrigeratio III, 263, 5 s.; ea refrigerantur pisces III, 263, 8 s.; minus cito refrigerat et minus celeriter penetrat quam aer III, 547, 32, s.; calidissima et frigidissima reddi potest IV, 109, 21; e puteo hausta cur frigidior reddatur si in ipso puteo suspensa pernoctet fr. 199, b; injectis lapillis et incudibus refrigeratur et duratur fr. 198, b; frigore concrescit III, 235, 37; hieme congelatur III, 566, 8; universa simul congelari potest III, 489, 50; quodsi vero permagna ejus copia adsit, ita afficitur, ut insequens semper a præcedenti afficiatur, prima vero ab ipso congelante III, 489, 51; antea calefacta celerius refrigeratur III, 567, 29 s.; in superiore regione congelari nequit III, 566, 13; idque quia sublimis manere nequit III, 566, 15, cf., tamen III, 567, 17; quæ ea constant frigore concrescunt III, 233, 27; idque ita ut rursus solvi queant III, 233, 29 s.; eam non solum concrescit, sed etiam exsiccat frigus III, 617, 29 s.; facile resiccatur III, 424, 43; quæ in calidis regionibus vel tempestatibus concrescit, cito incalescit III, 567, 36 ss.; calore non crassescit III, 349, 39 s., 49 s.; idque sola III, 482, 40 s.; ea tardius incalescunt, sed calefacta magis urunt ferrum et lapides III, 232, 45 ss.; non semper eo magis calefit, quo magis augeas ignem, idque quare III, 404, 5 s.; si ultra modum augeas ignem, evaporatur evanescitque ac siccescit, idque quare III, 405, 6 s.; vehementius urit quam fumus, idque quare III, 625, 14; cur etiamsi interdum calidior reddatur quam flamma, ligna non deurat

flamma vero deurat IV, 236, 38 ss.; non simpliciter, sed copulatione tantummodo calida dici potest III, 233, 8 ss.; idque quare III, 233, 10 s., 15 s., cf. III. 234, 6 s.; ea tactu calidior est sanguis, sed citius concrescit III, 232, 44 s.; cur non perinde hiberno tempore ut æstivo ferveat IV, 237, 12 ss.; cur ubi calefiat vasorum fundi, donec frigida est, aqua calidiores sunt, fervente vero ea frigidiores fiant IV, 331, 6 ss.; in Ægypto noctu tepidior est quam serenus aer III, 25, 32 s.; cum frigida tum calida infusa cur inhorrescamus IV, 156, 15 ss.; quæ ad eam pertinent magna ex parte frigida sunt, nisi alienum calorem habeant III, 624, 35 s.

Aqua (*quomodo ad sensus sese habeat*) : pellucida est III, 479 4 s.; III, 480, 27 s.; III, 484, 35; v. *Pellucidum* ; idque non quatenus aqua est, sed quia intra se continet aliquid supero ac æterno corpori simile III, 452, 49 ss.; ideoque coloris intermedium esse potest III, 461, 43 ; ejus sensorium est pupilla III, 461, 46 s.; non quatenus aqua est, sed quatenus pellucidum est ad visum confert III, 478, 35 s.; facilius retineri ac constipari potest quam aer III, 478, 37 ss.; ei tribuendus est visus III, 416, 29, 34 ; perperam tamen ejus inopiam Empedocles causam esse censet cur oculi cæsii interdiu non bene cernant III, 416, 26 s.; ejus redundantiæ tribuit nigredinem oculorum III, 416, 25; omnium rerum pellucidarum facillime concludi potest III, 244, 15 s.; eo constat visus III, 244, 14 s.; visus acumen impedit, sed oculis non multa affert offensacula III, 246, 41 ss.; lævis est, ideoque ab ea repercutitur lumen ita ut umbram faciat atque cernatur III, 454, 46 ss.; ea vehementer commota interdum nulla apparet effigies, interdum admodum distorta III, 510, 40 ss., cf. III, 515, 51 s.; in eam inspicientibus noctu apparet via lactea III, 562, 48 ss.; quæ fieri incipit, visum maxime reflectit, idque quare III, 602, 49 ss.; effigiebus quæ in ea apparent, comparantur imagines quæ somniis ansam dant III, 510, 44 ss., cf. III, 515, 49 s.; colores rerum in ea obviarum ejus fere speciem exhibent III, 646, 50 ss.; natura alba est III, 643, 2; ejus color niger est III, 350, 36 s.; nigra apparet quando lumen non omnino penetrat III, 643, 27 ; cur si moveatur minus candida appareat, ut in maris horrore fit IV, 234, 19 ss.; exasperata nigra apparet III, 643, 21 s.; condensata, omnium rerum est albissima III, 647, 16 s.; varios colores efficit III, 646, 28 ; est quæ facit ut colores mutentur IV, 284, 27 s.; quum ab igne peruritur, nigrum colorem fieri contigit III, 644, 2 ss.; etiam colore imbui potest III, 480, 16; ubi efficere volunt, ut in eo aliquid appareat, alium colorem alii superilliniunt pictores III, 481, 4 ss.; translucidior est quam oleum , idque quare IV, 231, 4 s.; micare videtur si noctu virga percutiatur III, 598, 2 s.; idque quare III, 598, 7 ss.; qui sapores vel colores in ea abluunt, eam his similem reddunt III, 483, 8 s.; in ea æque ac in aere percipiuntur odores III, 484, 34 s., 37 s.; III, 485, 22, 32 s.; III, 487, 29 s.; quomodo se habet ad visum et olfactum, eodem ad tactum se habere videtur caro, ad gustum lingua III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 6 ss., 49 s., v. etiam III, 458, 1 s.; quæ inter duo corpora madida se invicem tangentia intercedit latet animalia aquatilia III, 459, 42 s.; ei et aeri communis affectus est intermedium cujus ope odor olfactu percipitur III, 454, 8 s., cf. III, 457, 11 ; idque quare III, 454, 7 s.; III, 457, 11 s.; suapte natura insipida esse solet III, 482, 13 s.; hinc Empedocles omnes sapores in ea contineri putat, propter parvitatem vero percipi non posse III, 482, 14 ss.; id quod fieri non posse probatur III, 482, 20 ss.; censeri etiam possit, ejus insipiditatem seminarium esse saporum atque omnes ex ea fieri, sed alium ex alia parte III, 482, 16 ss.; hoc quoque fieri non posse probatur III, 482, 29 ss.; poni etiam potest ipsam nullam differentiam habere, sed a saporum causa, e. gr. calore aut sole iis imbui, ita ut patiendo aliquid sapida fieret III, 482, 18 ss., 32 ss., probatur calidum non esse cur sapida fiat III, 482, 33 ss.; v. *Sapores* ; si in ea essemus, nihilo minus sapores perciperemus III, 457, 49 s.; idque non intermedii partes agente sed materiei cui admiscetur sapor III, 457, 50 s.; quum nos lateat quæ inter sapores et linguam intercedit, eodem modo habemus ac si linguæ nobis insciis obducta esset membrana III, 459, 51 ss.; ei exiguum dulce admixtum vix percipitur, 499, 37; si in ea degeremus, sapores eminus ac ante contactum perciperemus III, 489, 54 ss.; cur ad acerba dulcior sentiatur, e. gr. si quis glandes aut myrta aut tale quid eserit IV, 228, 5 ss.; unde pateat, eam quo crassior sit, eo et salsiorem esse IV, 331, 42; cur si quis apud mare fodiat primum dulcis, deinde vero salsa fiat IV, 235, 22 ss.; cur si quis in Africa foderit propter mare, primum dulcis deinde vero salsa prodeat, quod ceteris in locis minus evenit IV, 232, 49 ss.; quæ per cinerem percolatur amarum saporem efficit III, 482, 48 s.; in ea quoque audiri potest, verum minus quam in aere III, 454, 31 s.; non tamen præcipua soni causa est III, 454, 32 s.; in ea auditur, quamdiu in aurem non penetrat ipsa III, 455, 11 ss.; quare plerumque in aurem non penetret III, 455, 13; sonus ab ea proveniens tonorum accurationem cohibet III, 662, 1 s.; in ea loqui non possumus, idque quare IV, 134, 44 s.; cum voce comparari nequit, quod ad albedinem attinet II, 339, 44.

Aqua (*quomodo ad cetera fluida se habeat*) ; omnium liquidorum tenuissimum est ac oleum tenuitate superat III, 482, 35 s.; minus quam oleum extendi potest III, 482, 37 s.; idque quia fragilis est III, 482, 38 ; difficilius quoque manu continetur quam oleum III, 482, 39 ; crassescit, ubi ei admiscetur oleum, idque quare III, 350, 16 ss., cf. 52 s.; ubi oleo permixta fuerit semper aliquid utroque spissius oritur III, 617, 11 s.; ejus species sunt vinum, urina, serum et quæcunque nullum aut exiguum sedimentum habent III, 615, 27 ss.; insita in lacte est III, 615, 26 ; ad eam pertinent vinum, urina, acetum, lixivium, serum III, 617, 33 s.; quatenus unum esse dicatur cum vino II, 519, 33 s.; ejus opus non facit mixtura e vino et aqua confecta II, 443, 1 ; ubi admiscetur vino, illud mixturam in suam naturam convertere potest II, 443, 48 s.; ejus cava et solida longe ultra sensum sunt, igitur ejus cum vino mixtionem efficere nequeunt III, 368, 21 ss.; ea affusa temperatione augetur vinum III, 331, 45 s.; plurima si vino addatur, id aquosum reddit et postremo in aquam convertit II, 444, 18 s.; utrum ea, an vinum difficilius concoquatur IV, 327, 25 ss.; cur melius quam ea vinum sitim sedet IV, 327, 41 ; fit vinum et quotquot humores vaporantes rursus in humores concrescunt III, 581, 41 s.; quamobrem ab ære aruginem non contrahat, vinum vero contrahat IV, 328, 9 ss.; non æque potentia acetum est quo potentia vinum II, 562, 29; ex ea fit acetum quo modo e die nox fit II, 562, 36 s.; igitur vini secundum habitum et formam materies est II, 562, 29 s.; aceti vero secundum privationem et interitum præter naturam II, 562, 30 s., 35 s.

Aqua (*ejus putredo*); putrefactioni obnoxia est III, 423, 28 s.; III, 610, 4; cur putrescat IV, 243 1 ss.;

quæ non movetur putrescit IV, 149, 22; IV, 288, 22; per partes divisa celeriter putrescit, idque quare III, 111, 8; ejus magna copia difficilius corrumpitur, eique æquiparanda est multitudo, 539, 25; ubi putrescit, pallidos efficit IV, 192, 19.

Aqua (*quomodo animalia afficiat*); ea constitui non potest corpus anima præditum, idque quare III, 459, 20 ss.; animal non facit ex sese II, 464, 14; ei tribui possunt aquatilia III, 389, 18; ea præcipue constant aquatilia III, 546, 20 s.; in ea fieri nequit respiratio III, 457, 41 s.; ad vitam sustentandam magis idonea est quam terra III, 388, 46; in ea inveniuntur naturæ humidæ III, 547, 9 s.; in ea fiunt animalia ac plantæ sponte pullulantia, idque quomodo et quare III, 389, 53 ss.; III, 390, 9 ss.; quæ in iis nascuntur insecta, eodem modo consistunt ac reliqua sponte orta III, 385, 1 ss.; in ea et terra animalia sunt, non vero in aere et igni, idque quare III, 614, 35 ss.; quomodo ex ea fiat materiale principium plantarum ac animalium sponte nascentium III, 390, 44 s.; nonnullis exsanguibus ad vitam sustentandam auxilio est III, 544, 1 s.; ad eam se habent testacea ut plantæ ad terram III, 388, 49 s.; quanam parte eam recipiant mollusca III, 328, 14 s.; tam frigida quam calida cur pernionibus prosit IV, 117, 42 ss.; eam recipiunt pisces III, 317, 49; in ea degunt pisces III, 317, 49; eam partibus branchiis similibus recipiunt et emittunt crustata III, 286, 8; quando eam transmittant branchiæ III, 551, 5 ss.; ea cor subeunte, e branchiis emittitur III, 551, 7 s.; ab ejus receptione apud pisces pendent vita et mors III, 551, 11 s.; ea eodem modo utuntur pisces serpentibus similes quo serpentes terra III, 6, 19; III, 301, 26 s., cf. III, 309, 12 s.; in ea natant pisces III, 316, 10 s.; ut per eam celerrime et validissime moverentur, pinnas a latere adnexas habent pisces iis præditi III, 316, 18 ss.; per eam utpote cedentem facile et prorsum et retro pinnarum impulsum sequuntur piscium corporis partes III, 316, 20 ss.; nihil esse videretur, si pisces ferrei essent II, 297, 7; ex ea supera non aluntur III, 577, 1; alere nequit IV, 327, 38; si nihil ei admisceatur, alimento inservire nequit, idque quare III, 487, 41 s.; cum ipsa, tum res ex ea factæ plantis ac animalibus alendis inserviunt III, 390, 41 s.; impedit quominus pisces diu alimentum exsugant vel lævigent III, 250, 48 s.; III, 253, 5 ss.; eam simul cum cibo recipere coguntur pisces III, 253, 4 s.; eam maxima copia assumunt animalia III, 397, 45 s.; in omnibus rebus, vel in siccis alimento est III, 397, 46 s.; multum confert ad alimenti bonitatem et corporis dispositionem III, 397, 42 ss.; ei danda qui corpore male præditus est II, 160, 53; ex ea petunt alimentum balæna, delphis et cete hisce similia III, 303, 6 ss., 19; quam ore una cum cibo receperint per fistulam rursus emittunt eadem III, 303, 4 ss., 11; in ea degunt palmipedes aves III, 317, 35; eam melius propellunt pedes crassi quam longi III, 317, 43 ss.; videtur ejus major copia gruum senescentium alis contineri, quam ut facile putrescere possit III, 424, 34 s.; puram præferunt boves III, 155, 11 s.; III, 167, 45; turbidam vero cameli et equi III, 155, 12 ss.; III, 167, 40 ss.; eam diligit equus III, 167, 43 s.; quænam ovibus autumno utilior III, 155, 43 s.; si in eam descenderint sues a scorpionibus icti, citius moriuntur III, 170, 24 s.; quatenus per eam ingrediatur elephas III, 205, 22 s.; purissimam diligit apis III, 156, 17 s.; si impuram biberit, mel revomit apis III, 199, 30 s.; eam foris afferunt apes, ubi sobolem alunt III, 198, 2; eam melli miscent, thymum elaborantes priusquam ceram cellulis obducant III, 199, 47 s., cf. III, 200, 8 s.; quæ eam foris afferunt apes, nulli alii labori operam dant III, 197, 54 ss.; III, 200, 8 s.; ubi bona est, ibi etiam bonum est pabulum III, 155, 6 s.; male olenti si rigetur medica herba, mala est III, 155, 10 s.; ejus beneficio crescunt sata hortorum III, 261, 49; eam in vasculis arborum radicibus apponunt ad siderationem prævertendam III, 536, 17.

Aquæ (*earum variæ differentiæ*); quæ circum terram inveniuntur aut fluunt aut stagnant III, 574, 29 s.: fluentes omnes ex fontibus manant III, 574, 31; stagnantes partim collectitiæ sunt ac subsidentes, partim puteales III, 574, 35 ss.; collectitiis accensendæ sunt paludosæ ac lacustres, copia majore vel minore differentes *ibid.*; puteales omnes arte factæ sunt, sicut cisterninæ III, 574, 37 s.; omnium fontes necessario in loco quodam editiore sunt III, 574, 38 s.; aliæ sponte fluunt, ut fontanæ et fluviatiles, aliæ manu egent artifice III, 574, 40 s.; omnium radix dulcis est IV, 33, 29; sistuntur ac mutantur secundum ventorum motum ac quietem III, 413, 44 ss.; earum maxime ratio habenda in urbe condenda, 613, 20, 27; pertinent ad res quæ plurimum ad valetudinem conferunt, 613, 30; si non admodum abundent, nec omnes inter se similes sint, potui idoneæ a reliquis distinguendæ sunt, 613, 32; cur earum mutationem morbidam esse affirment IV, 110, 36 ss.; cur magis morbida sit quam ciborum IV, 110, 44 ss.; cur quæ ex nive glacieve diluta fit deterrima sit ad potum fr. 199, b; si mutent quibus lavantur animalia lavari solita, pediculis obnoxia esse solent III, 101, 33 ss.; idque quare IV, 111, 7 ss.; una cum earum mutatione nonnulla animalia pilorum colorem mutant, idque quomodo III, 49, 13 ss.; IV, 166, 47 ss.; aliæ efficiunt ut oves eas bibentes semper nigros, vel albos, vel rufos agnos pariant III, 49, 15 ss., v. etiam *Fluvii*; inprimis colorem mutant animalium multicolorum sed toticolorum, III, 425, 37 s.; calidæ plus aeris quam aquæ continent III, 425, 41; igitur calidæ albos faciunt pilos, frigidæ vero nigros III, 425, 39 s.; eodem modo agunt in plantas III, 425, 40; aliæ sterilia, alia fœcunda reddunt animalia eas bibentia, aliæ marum, aliæ feminarum partum iis conciliant III, 397, 47 ss.; sunt quæ capris et ovibus masculinum vel femininum partum concilient III, 124, 10 s.; salsas si bibant oves prius ad coitum incitantur III, 124, 20 s.; quoties saliendæ ovibus præbendæ sint III, 124, 21 s.

Aqua si suffocet, quæritur, secundum proverbium, quid amplius bibendum sit II, 78, 9.

Aquæ acetosæ; arbores in iis nascentes dulcem fructum faciunt, idque quare IV, 43, 20 s.

Aqua acida (ὀξέα); ejus fons in Sicania Siciliæ III, 583, 2 s.; circa Lyncum, III, 583, 6.

Aqua adventitia (ἐπακτόν); ea est quæ se in lanam, e. gr. insinuat III, 615, 26.

Aqua amara (πικρόν); ejus fons in Scythia III, 583, 7 ss.

Aqua calefacta (θερμανθέν); calidior quam ipsa flamma fit IV, 267, 12 s.

Aqua calida (θερμόν); cur affusa minus calida videatur oleo perunctis IV, 236, 29 ss.; cur ei immersa membra non sudent IV, 120, 1 ss.; cur si in ea teneat quis pedem, moto pede aqua calidior esse videatur IV, 238, 27 ss.; cur ruget, ignis vero non IV, 237, 24 ss.; pota sanat alvi fluxum apud elephantes III, 168, 8 ss.; ea affusa oritur horripilatio III, 505, 49 s.; cur qui ea usi fuerint alsiosi sint IV, 114, 9 ss.; cur quæ parum temporis in ea maduerunt, tumeant, quæ vero multum collabantur et corrugentur IV, 238, 6 ss.; in locis ubi currit planta multotiens nascitur, idque quare IV, 36, 47 ss.; eam arundinibus affundunt Ponti incolæ quo celerius congeletur III, 567, 34 s.; de iis problemata IV, 236, 29 ss.; undenam proveniant IV, 36, 8 ss.; cur in iis potius lapides concrescant IV, 238, 17 ss.; cur universe salsæ sint IV, 239, 21 ss.; quæcunque stirpes iis rigantur validiores sunt IV, 172, 34 s.; haud procul a lacu Averno scaturiunt IV, 92, 29; prope Ædepsum, undenam proveniant, III, 592, 39 s.; Magnesiæ et Atarnei potulenti sunt IV, 239, 5 ss.; cur Magnesiæ esse desierint, salsa tamen fuerit aqua IV. 239, 9 ss.

Aqua cinere percolata (διὰ τέφρας ἠθημένον); alienum calorem habet III, 624, 45; IV, 239, 14 s.; cinere colorata III, 579, 54.

Aquæ confluentes (συρρέοντα); salis saporem habent IV, 317, 10 s.; cur eas potius bisulca bibant IV, 317, 7 ss.

Aqua defluens (ἀπορρέον); cur solidipedes eam bibant IV, 317, 7 ss.

Aqua dulcis (γλυκύ); naturalis idque quare IV, 34, 9 s.; quamobrem eam inveniamus in littore fodientes IV, 298, 16 ss.; ejus scaturigines tribus in locis exstant in Profundis Ponti trecentis stadiis a littore remotæ III, 570, 44 ss.; cur salsis frigidiores sint IV, 230, 30 ss.; defluæ sunt, idque quare IV, 232, 45; quomodo commutentur et acidæ fiant III, 583, 1 ss.

Aqua fervens (ζέον); tacta magis calefacit quam flamma III, 232, 36 s.; III, 233, 5; nihil vero comburit vel (calore suo) liquat III, 232, 37 ss.; idque quare IV, 237, 1 ss.; ideo per accidens calida est III, 233, 2 ss.; calidior est quam ignis parvus, eo vero citius et magis refrigerescit III, 232, 39 ss.; tactu calidior est oleo, sed citius refrigeratur ac concrescit III, 232, 42 s.; calorem alienum habet III, 624, 45; etiamsi insit, cur fundus vasorum non urat, illa vero dempta urat IV, 237, 7 ss.; cur bullas cum stridore non attollat IV, 237, 39 ss.

Aquæ fluentes (ῥέοντα); eas si quis paulatim educit canalis ebibit IV, 119, 6 s.

Aqua frigida (ψυχρόν); cur eam nonnullis in faciem infundamus ubi sanguis e naribus profluit IV, 281, 7 ss.; affusa moribundis calorem intercludit et exire vetat IV, 238, 37 s.; cur ex eodem vase defluens acutiorem efficiat sonum (quam calida) IV, 175, 41 ss.; cur quæ ea irrigantur dulciora fiant quam quæ calida IV, 219, 50 ss.

Aqua marina (θαλάττιον); fluviali corpulentior est IV, 231, 35; cur in ea vestes minus bene eluantur quam in potulenta fr. 200, b.

Aqua nitrosa (νιτρῶδες); in Ascanio lacu IV, 83, 10 ss.; ejus virtus, *ibid.*

Aquæ percolatæ (διηθούμενα); potui optima redduntur IV, 232, 33.

Aqua pluvialis (ὄμβριον); quamobrem levis sit, etiamsi e mare rapiatur, quod grave est IV, 297, 26 ss.; colore herbacea fit ubi plusculo tempore constiterit III, 648, 11 ss.; cur ea magis quam fluente arbores et semina nutriantur fr. 199, b.

Aqua potulenta (πότιμον); levis est III, 274, 11 s.; tenuior est marina III, 147, 46; percolatur igitur per res densas III, 147, 45 s.; cur in ea vestes melius eluantur quam in marina fr. 200, b; in universum frigida est III, 164, 51 s.; cur frigidior marina IV, 230, 30 ss.; dulcis est et nutrire valet III, 389, 4 s., 13 s.; piscibus meliora suppeditat pascua III, 158, 35 s.; III, 163, 13, cf. 41 s.; ea pleræque aluntur anguillæ III, 149, 54; cur minus facile perspiciatur quam marina IV, 230, 39 ss.; IV, 235, 45 ss.; alia semper atque alia efficitur III, 580, 31 s.; ex ea siccata et concreta lapides fieri nonnullis Heracliti sectatoribus placet IV, 234, 32 ss.; terrosæ sunt IV, 230, 46; cur non deurantur IV, 234, 43 ss.

Aquæ propter mare sitæ; cur dulces magna ex parte non vero salsæ sint IV, 232, 32 ss.

Aquæ puteales (ἐν τοῖς φρέασι); cur æstate inde a meridie calidæ reddantur IV, 236, 33 ss,

Aqua salsa (ἁλμυρόν); de ea problemata IV, 228, 35 ss.; cur deflua non sit IV, 232, 36 ss.; plus pendit quam potabilis III, 582, 11; quomodo id probetur III, 582, 13 ss.; mota dulcior redditur IV, 232, 46 s.; IV, 234, 37; cur frigida potulenta non sit, calfacta vero magis fiat, sive calida sive refrigerata bibatur IV, 232, 26 ss.; cur in ea sal potius liquet quam in potulenta IV, 233, 6 ss.; cur vino dulci magis quam austero supernatet IV, 232, 40 ss.; cur omnino innatet IV, 232, 45 ss.; in ea herbæ non innascuntur, idque quare IV, 35, 3 ss.; cur eam recipiat apium, porrum vero non IV, 214, 26 ss.; ex iis calidæ modo defluæ sunt IV, 232, 38; cur minus quam dulces frigidæ sint IV, 230, 30 ss.; inprimis docent aquam talem esse qualis terra per quam meat III, 482, 46 s.; prosilit apud Illyrios Ardæos vocatos IV, 101, 33 ss.

Aquæ salsiores (ἁλυκώτερα); cur eas contineant loca austrum versus spectantia IV, 233, 37 ss.

Aquæ salsæ et vitiosæ (ἁλυκὰ καὶ μοχθηρά); cur eas melius sentiant vinolenti, sobrii vero minus IV, 128, 50 ss.; IV, 131, 46 ss.

Aqua sole tepefacta (ἐν ἡλίῳ θερμανθέν); cur bona non sit IV, 239, 3 s.; cur minus ad lavandum salubris sit IV, 238, 42 ss.

Aqua vetustæ (χρονιζόμενα); omnes initio virides fiunt, paulatim vero nigrescentes, rursus herbaceæ III, 648, 16 ss.

Aqua intercus (ὕδρωψ); ea vino dediti afficiuntur IV, 128, 25; cur ab ea non capiantur qui ægrotum appropinquant IV, 154, 17 ss.; ea corripiuntur perjuri qui ex aqua Asbamæa biberint IV, 104, 22.

Aqua et aer; qualis esse debeat eorum materies II, 480, 4 ss.; ad ea quædam communiter pertinent III, 617, 35.

Aqua et terra; pertinent ad ea quæ ad medium feruntur II, 456, 41 s.; alterutrum earum igni tanquam causæ moventi opponunt qui plura agnoscunt principia II, 473, 26 s.; temperata juxta utriusque copiam nuncupanda sunt III, 617, 22 s.; quæ iis constant crassescunt ubi coquuntur III, 262, 27 s.; iis constant sanguis et alimentum III, 262, 28.

Aqua, aer et terra; ex iis composita sunt cum caro et quod ei respondet, tum omnia corpora anima prædita III, 459, 22 ss.; idque quare III, 459, 20 ss.

Aquam recipientia animalia; partim refrigerii causa, partim cibi aquam recipiunt III, 147, 5 ss.; quæ refrigerii causa recipiunt branchias habent III, 147, 10 ss.; quæ cibi fistulam si sanguine prædita sint III, 147, 11 s.; inter ea unicum tantum genus exstat quod in sicco ambulet et ex eo victum quærat III, 147, 17 s.

Aquæ potatores; plus edunt IV, 327, 39.

Aquæductus; eos qui faciunt aquam fossis et cuniculis colligunt, idque quare III, 569, 3 ss.; ei comparatur vena umbilicalis III, 366, 23 s.

Aquatile; differentia animalis, 2, 16; 22, 43; ubi est, necesse est animal esse, 23, 1; præcipue aqua constant III, 546, 20 s.; aquæ tribui possunt III, 389, 18; non simpliciter humida sunt, sed aquosa III, 530, 23; calidissima esse ac plurimum ignem habere censet Empedocles III, 546, 24 ss., cf. III, 577, 17 ss.; ea nonnulli calidiora esse censent quam pedestria, idque quare III, 231, 50 ss.; eorum duplex genus III, 2, 25

ss.; alterius generis multa simul pedestria vel volatilia sunt III, 2, 31 ss., cf. 46 s.; multa nec aerem, nec aquam recipiunt, sed extra aquam degere nequeunt atque ex ea victum petunt III, 2, 39 ss.; multa eorum sessilia sunt III, 2, 54 ss.; vel marina, vel fluvialia, vel lacustria, vel palustria sunt III, 2, 37 s.; alia ita vocantur quia aquam intus recipiunt, alia quia in aqua degunt et victum sibi quærunt III, 146, 20 ss., cf. III, 147, 38 ss.; eorum quæ aquam recipiunt, alia eam refrigerii gratia, alia cibi recipiunt III, 147, 4 ss.; III, 545, 50; quædam eorum respirant, idque quænam III, 263, 11 s.; eorum a pedestribus discrimen pendere videtur a mutatione partis alicujus minimæ, sed principii dignitate præditæ III, 147, 30 ss.; iis affectus nonnulli cum volatilibus communes sunt III, 225, 44 s.; mirari igitur possimus cur non communi genere comprehendantur, nec commune iis inditum sit nomen III, 225, 41 ss.; multiformiora sunt quam terrestria, idque quare III, 388, 52 ss.; eorum colores varii III, 654, 29; nonnulla adeo pedestrem naturam participant, ut eorum vitæ finis sit respiratio III, 263, 16 s.; quæ exsanguia sunt diutius in aere degere possunt quam quæ aquam recipiunt III, 543, 43 ss.; ea latet aqua quæ intercedit inter duo corpora madida se invicem tangentia III, 459, 42 s.; pauco vel nullo sanguine prædita partim in frigidis locis omnino desunt, partim minora sunt quam alibi III, 530, 13 ss.; partim exsanguia sunt, partim parum sanguinis habent III, 546, 35 s.; nec pedestribus calidiora esse videntur III, 546, 34 s.; eorum spinæ ossibus pro portione respondent III, 237, 25 s.; pleraque eorum pedibus carent III, 546, 31 s.; quidnam sit apud illa spiritus insiti alimentum atque incrementum III, 664, 45 s.; videntur etiam olfactum habere III, 454, 11 s.; III, 457, 11 ss., cf. III, 485, 18; III, 484, 39 s.; III, 486, 45 s., v. *Respiratione carentia*; idque tam sanguine prædita quam exsanguia III, 454, 11 s.; III, 457, 11 s., cf. III, 486, 45 ss.; nonnulla eorum eminus ad alimentum accedunt, simulac odorem animadverterint III, 457, 13 ss., cf. III, 486, 47 ss.; raptim tantummodo sapores percipiunt idque quare III, 250, 44 ss., cf. III, 253, 4 ss.; III, 272, 21 s.; apud ea eodem modo se habet omentum quo apud terrestria III, 276, 10; æque ac reliqua animalia per graviditatem melius habere solent III, 410, 25; quænam vivipara III, 5, 36 s.; III, 325, 8 s.; nonnulla etiam autumno et hieme coeunt ac pariunt III, 81, 22 s., v. *Natantia*; brevissime vivunt IV, 170, 3; indicium sunt brevis vitæ IV, 285, 9; iis in universum diutius vivunt pedestria, idque quare III, 529, 12; III, 530, 23 ss.; iis partim accensendæ sunt aves III, 223, 26 s.; partim quoque multipeda III, 223, 34 s.; iis accensenda sunt cetacea III, 545, 19; quatenus iis accensenda sint balæna delphisque et cete his similia III, 303, 18 ss.; inter ea et pedestria medium tenent delphis balænaque et cete his similia III, 303, 17 s; item vitulus marinus III, 303, 20 ss.; iis accensendus est vitulus marinus III, 114, 37; III, 419, 28 s.; iis accensendi sunt pisces III, 69, 12; III, 547, 45 s., v. *Pisces*; eorum genus distinctum multas species continens constituunt pisces III, 27, 48 s., cf. III, 7, 17 s.; iis accensendi sunt pisces et crustata et mollusca III, 73, 48 s.; manifesto somnum capiunt, etiamsi brevem III, 73, 48 ss.; an vero insomnia habeant non constat III, 73, 48; palpebris carent III, 73, 52; igitur eorum somnus oculorum ope deprehendi nequit, sed immobilitate III, 73, 51 ss.

Aquatilia vivipara; partim branchiis carentia fistulam habent, partim branchiis non opertis prædita III, 5,37 ss.

Aquila (ἀετός); vox æquivoca, 278, 37; volucre animal est III, 46, 44; curvos ungues habet, *ibid.*; III, 173, 43; alas pennatas habet III, 6, 32; ea major est ossifraga III, 150, 37; ea non minor est bubo III, 150, 42; quot ova pariat, quot excludat, quot pullos educet III, 109, 28 ss.; quo tempore pullos educat, a cibo abstinere dicitur, idque quare III, 109, 35 s.; quot dies incubet III, 109, 40; paucis diebus ejus ungues distorquentur pennæque albescunt III, 109, 37; in pullos iniqui sunt III, 109, 38, cf. III, 110, 1 ss.; quamnam diei partem labori impendat III, 188, 25 ss.; quamnam quieti III, 188, 26 s.; senescenti augetur incurvescendo rostri superior pars atque demum fame moritur III, 188, 27 ss.; hoc ei accidisse ferunt quia olim quum homo esset hospitem injuria affecit III, 188, 30 s.; haud facile sibi quovis die alimentum parat III, 188, 32 ss.; ideo pastus reliquias pullorum in gratiam reponit III, 188, 31 s.; alis feriunt et unguibus pungunt quem circa nidum negotia facessentem deprehendunt III, 188, 34 ss.; III, 189, 31 s.; ubinam nidum exstruat III, 188, 36 ss.; invida et famelica est promptaque ad præripiendam escam III, 188, 24 s.; magnum (?) frustum rapit III, 189, 25; pullos educat donec volare queant III, 188, 38 ss.; tunc eos non solum e nido ejicit, sed etiam ex universa regione vicina abigit III, 188, 40 s., cf. 3; immo antequam volare possint adhuc victu indigentes III, 189, 21 ss.; idque propter invidiam quia ad edendum prompti sunt III, 189, 23 s., 26 s.; eosque ejiciens ferit et unguibus lacerat III, 189, 27, 29; ejus pulli ejecti clamant ac de sede et cibo inter se pugnant III, 189, 27 ss.; eosque excipit atque educat ossifraga III, 189, 20 s., 30; III, 109, 39 s.; alias aquilas prope se habitare non sinit III, 188, 42; prædam non quærit in locis nido vicinis III, 188, 43 s.; prædæ pondus explorat antequam eam auferat III, 188, 42 ss.; quomodo lepores capiat III, 188, 47 s.; non statim ad solum descendit, sed a majori ad minorem impetum progreditur, idque quare III, 188, 48 ss.; tarde a terra tollitur III, 188, 52; ideo in sublimi considit III, 188, 51 s.; alte volat idque quare III, 188, 53; ideoque sola avium divina appellatur ab hominibus III, 188, 54; quænam animalia venetur III, 189, 3 s.; crudivora, ideoque omnibus infesta III, 173, 50; ardeolæ fuscæ insidias struit eique bellum infert III, 173, 43 s., cf. III, 174, 9 s.; pessime olet omnium avium IV, 331, 33; ne hesternæ quidem venationis suæ reliquias tangit unquam IV, 331, 34; cum ea pugnant vultur et olor III, 174, 20; sæpe ab olore vincitur III, 174, 20 s.; serpentibus vescitur III, 173, 2; igitur draconibus inimica est III, 173, 1; trochilo bellum infert idque quare III, 182, 14 s.; sittæ et trochilo inimica est, idque quare III, 173, 48 ss.; earum causa volutabrum spina vel alia quadam re consepiunt aves graves III, 179, 43; noctu venatur III, 182, 45; adeo acriter cum hybride pugnat ut interdum simul ambæ vivæ capiantur III, 182, 46 s.; unde probetur longæva esse III, 189, 4 ss.; augurii præsidem bibentem cecinit Hesiodus III, 162, 48 s.; ad eam referuntur qui nasum aduncum sed a fronte disjunctum habent IV, 11, 5 ss.; item qui fulvis oculis sunt IV, 12, 42 s.; earum alæ cur aliis (?) impositæ perniciem afferant IV, 331, 32; earum plura genera III, 187, 39; omnia earum genera ad uncungues aves pertinent III, 150, 32; excepto pygargo, raro campos et lucos frequentant III, 187, 43 s.; earum maxima aquila genuina III, 188, 22 ss.; minima sed nobilissima leporaria III, 188, 1; omnia earum vitia sed nullam earum virtutem habet cujus alæ nigris maculis distinguuntur III, 188, 9 s.; excepta ge-

nuina omnia earum genera mixta et adulterata sunt III, 188, 20 ss.; ex earum pari alter pullus aquila marina fit, donec vicissim conjuges adsint IV, 84, 20 s.

Aquila anataria (νηττοφόνος); eadem quæ plangus III, 187, 46.

Aquila genuina (γνήσιος); omnium maxima est III, 188, 22; unica avis esse fertur quæ purum servavit genus III, 188, 19 s.; quanta III, 188, 23 s.; quinam ejus color III, 188, 24; raro comparet, *ibid.*

Aquila leporaria (λαγωφόνος); vocatur etiam melanaetos III, 188, 2; quinam ejus color III, 187, 48; aquilarum minima sed nobilissima est III, 188, 1; sola pullos alit atque educat III, 188, 3; quænam loca incolat III, 188, 1 s.; quinam ejus sint mores III, 188, 4 s.; nec lamentatur, nec clangit III, 188, 5 s.; igitur auspicata est III, 188, 5.

Aquila marina (ἁλιαίετος); circa mare degit III, 152, 16 s.; lacustres aquas deprædatur III, 152, 17; quomodo se habeat III, 188, 14 ss.; quænam loca incolat III, 188, 16; III, 189, 36; visu acutissimo est III, 189, 32, 41; pullos solem intueri cogit III, 189, 33; utrius oculi primum lacrimarint, eum interficit, alterum educat III, 189, 34 ss.; aves marinas venatur III, 189, 37; idque singillatim a reliquis segregatas III, 189, 38; quomodo eas persequatur et capiat III, 189, 39 ss.; quomodo eam effugere conentur aves, *ibid.*; sæpe rapta præda quam gestare non potest, in profundum delata mergitur III, 188, 16 ss.; aves in gregem si convenerint non adoritur, idque quare III, 189, 42 s.; unde fiat IV, 84, 20 s.; ex ea nascitur ossifraga IV, 84, 22.

Aquila nigra (οἱ μέλανες ἀετοί); erga pullos benevola est III, 110, 3, v. *Melanaetos.*

Aquila pygargus; v. *Pygargus.*

Aquila (ἀετός); piscis cartilagineus est III, 79, 3.

Aquilo (βορέας); flatus est qui ab ursæ regione venit IV, 246, 20; vicinus est parti orbis terrarum habitatæ IV, 245, 31 s.; frigidus est ac exhalationis calorem exstinguit antequam major ejus copia consistat III, 565, 24 s., 31 s.; ideoque hiemem facit III, 565, 23 s.; in Ponto frigore suo calorem undique stipando colligit, atque ideo majorem ciet evaporationem III, 565, 27 s.; propter eandem causam eo flante majorem vaporis copiam emittunt putei quam Austro III, 565, 30 s.; non totam quæ apud nos est telluris habitatam partem pervadit III, 587, 45 s.; ejus flatus ceu abterraneus est III, 587, 46 s.; versus eum habitamus IV, 244, 5 s.; IV, 252, 31 s.; IV, 253, 18; ita peculiariter appellatur qui Cæciæ finitimus est III, 632, 30 s.; ei contrarius est Auster III, 588, 45; IV, 244, 18; illi respondet in loco ad alterum polum sito ventus quidam ab ea quæ illic exsistit ursa exsistens III, 587, 43 ss.; ex imbre congelato gignitur IV, 255, 32; ab humidis locis spirat, vaporum plenus est ideoque frigidus III, 581, 20 ss.; ei et subsolano communis est Cæcias III, 589, 30 s.; III, 590, 25 s.; inter eum et Argestem intermedius Thrascias III, 589, 8; inter eum et Cæciam Meses III, 589, 9 s.; cur eo flante acrius frigus fiat quam Austro IV, 242, 40 s.; cur sæpissime spiret IV, 250, 36; cur crebrius Austro IV, 245, 30 ss.; cur magnus incipiat parvus vero desistat IV, 251, 20 ss.; IV, 252, 8 ss.; Hellesponto et Cyrenæ imbrem affert IV, 254, 44 s., 51 s.; Meses vocatur Cauni IV, 45, 4; in Rhodo Caunias idque quare IV, 45, 4 s.; eum nonnulli Cauniam appellant (*leg. est* : παρὰ δέ τισι καυνίας, cf. *Rose*, *Aristot. Pseudep.* p. 247) IV, 45, 13; Olbiæ prope Mygalum Pamphyliæ Gaureus dicitur, idque quare IV, 45, 5 s.; eum nonnulli pro Aquilone habent quorum e numero Lyrnantes sunt prope Phaselida IV, 45, 7 ss.; in Ciliciæ Mallo Pagreus dicitur, idque quare IV, 45, 1; liberis procreandis magis congruit quam Auster, 621, 43; eo flante plures nascuntur mares, idque quare III, 397, 8 s., 20 s.; ovibus et capris masculinum partum conciliare solet III, 124, 12, cf. III, 397, 8, 20 ss.; ei obversa aqua ovibus autumno utilior III, 155, 43 s.; eum secundum habere debent ædes, 639, 1; urbes quæ eum secundum habent ceteris salubriores sunt, exceptis iis quæ in ortum vergunt, idque quare, 613. 15; quare ab iis locis quæ sunt sub septentrione flet III, 586, 39 ss.; minus illo frigidus Zephyrus est, idque quare IV, 253, 39; ejus speciem habent Favonium 546, 6; cur eo spirante mare caliginosum fiat IV, 251, 10 ss.; eo major et crebrior et calidior Auster, idque quare III, 588, 9 ss.; in sinu flabat ubi Helice et Bura dirutæ sunt III, 561, 33 s.; fulgura adducit III, 590, 30 s.; cur interdiu strenuus sit, nocte vero sternatur IV, 255, 31 ss.; cur cito post Austrum, non autem cito Auster post eum superveniat IV, 252, 29 ss.; si lutum offenderit, dici solet mox terram gelascere IV, 252, 26; nocte exorsus cur tertio die cesset IV, 246, 11 ss.; IV, 245, 22 ss.; si eum duxerit Auster cur hiems glacialis fieri dicatur IV, 252, 20 ss.; eum flantem erinacei Byzantii sentire dicuntur IV, 76, 23 ss.; regiones ad eum versæ montosæ sunt IV, 253, 45 s.; versus eum qui incolunt cæsios habent oculos idque quare IV, 192, 34 ss.; ipsi albi sunt IV, 192, 42, v. *Boreas.*

Aquilones; venti vocantur qui a septentrionibus spirant III, 585, 18 s.; III, 632, 21 s.; eorum genera III, 632, 30 ss.; ad eos pertinent maxime proprio sensu Aquilo, tum Thrascias ac Meses III, 589, 28 s.; ex eorum genere Ornithiæ sunt III, 632, 43; cur ii quos Etesias appellamus post solstitium æstivum continenter spirent, nonnulli dubitant III, 586, 34 s.; cur Etesiæ fiant, Austri vero non IV, 244, 3; Etesiæ tranquillo aere flant IV, 244, 6; idque æstate IV, 244, 7; cur plurimi ventorum spirent IV, 246, 15 ss.; plurimi apud nos spirant, idque quare III, 587, 48; motus eorum obliquus est, idque quare III, 585, 19 s.; semper continue spirant IV, 322, 41; iis spirantibus cur edaciores simus quam Austris IV, 051, 49 s.; vehementes cur locis frigidis hieme obnubilent, extra horum vero fines sereni sint IV, 255, 47 ss., cf. *Etesiæ.*

Aquilones, Thrasciæ, Argestæ; maxime alios ventos sedant, idque quare III, 590, 1 ss; maxime sereni sunt idque quare III, 590, 3 ss., 29 ss.; nisi tamen frigidi sint III, 590, 7.

Aquilones, Austri, Vulturni et Favonii; vicissim semper sibi succedentes continenter spirant III, 587, 51 ss.

Aquilones et Austri; ut ii hic, ita in mari australi ultra Africam sito, Vulturni et Favonii vicissim continenter spirant III, 587, 51 ss.; maxime fiunt inter ventos, idque quare III, 585, 2 ss.

Aquilo et Favonius; cur iis Auster et Eurus fertiliores sint IV, 248, 2 ss.

Aquilonia loca; quibusnam piscibus prosint III, 164, 1 ss.

Aquiloniæ regiones; in iis terreniores et lapidosiores fiunt plantæ III, 421, 41 ss.; idque quia frigidæ sunt ac humor in iis evaporatur III, 421, 44 s.

Aquiloniæ tempestates; cur iis melius mare perspiciatur IV, 230, 48 ss.; per eas turbo non fit, idque quare III, 599, 12.

Aquilonii venti (βόρεια); quinam III, 589, 35; iis Favonii accensentur III, 589, 36.

Aquosum (ὑδατῶδες); quod oleo continetur, in spiritum convertitur, ubi oleum dealbatur III, 350, 9 ss.; frigore consistunt III, 349, 41 s., cf. 47.

Ara; ei arbitrium comparavit Archytas, 398, 22.

Ara communis (ἡ κοινὴ ἑστία); ab ea honorem habent magistratus, quibus demandata est cura sacrificiorum quæ sacerdoti non tribuit lex, 600, 9.

Arabia; locus circa eam est magis terrenus IV, 186, 35 s.; ibi æstate non hieme pluviæ fiunt, idque vehementiores ac sæpius eodem die III, 567, 38 ss.; earum causa III, 567, 41 ss.; suaviter olet IV, 189, 15; plantæ ibi reperiuntur odoratæ, *ibid.*; quonam mense ibi coeant cameli III, 87, 7 ss.; ibi cameli matres suas non inire dicuntur IV, 75, 24 ss.; ibi majores sunt lacertæ quam alibi III, 169, 33 s.; item mures III, 169, 34 s.; hyænarum peculiare genus in ea IV, 103, 4 ss.

Arabes; aurum in Palæstinam important fr. 351, a.

Arabicus sinus; ad eum posita insula Phebol III, 630, 46 s.

Arabicus isthmus; III, 631, 5 ss., 8 s.; ab eo ad Herculis columnam Africa porrigitur III, 631, 10 ss.

Arabicum gummi; IV, 22, 34.

Arachotæ; apud eos inveniuntur et equicervi et boves feri III, 19, 28 s.

Araneæ (ἀράχνια); insecta sunt III, 93, 13 s.; ab araneis nascuntur III, 93, 14; quatenus iis similis sit cancellus III, 64, 22 s.; eas magnitudine æquat asilus thynni III, 101, 43; item et gladiorum III, 164, 8; eas devorat stellio, ideoque bellum infert III, 173, 28 ss.; venatu muscarum victitant III, 3, 48; igitur peculiari cibo vescuntur III, 3, 46 s.; exsugendo cibum capiunt III, 194, 22; prædam suam foris exsugunt III, 152, 37 s.; quomodo igitur earum edendi ratio a serpentum differat, *ibid.*; nihil faciunt, nec reponunt, sed venantur unde victitent, eoque ab apibus et a formicis differunt III, 195, 4 ss.; opus exsequuntur ubi cælum serenum est IV, 255, 37, 42; alsiosæ sunt IV, 255, 43; dubitant mente quadam an alia de causa agant II, 271, 13; natura et alicujus gratia eas facit II, 271, 8; simulac natæ sunt araneum habent III, 194, 36 s.; nec id ex internis corporis partibus tanquam excrementum emittunt III, 194, 38; sed ab ipso corpore tanquam corticem III, 194, 39; etiam majora animalia, veluti lacertas parvas araneis obvolvunt et necant idque quomodo III, 194, 40 ss.; coeunt eodem modo quo reliqua insecta III, 99, 6 s.; earum fœtura vermis est non ovum, idque quare III, 99, 7 s.; præ rotunditate ovis similior videtur quam vermibus III, 384, 40 s.; nihilo minus vermibus accensenda est, idque quare III, 384, 42 ss.; quomodo se habeant earum vermes III, 99, 7, 9; post partum incubant III, 99, 9; earum vermes tribus diebus in membra distinguuntur III, 99, 10; omnes in araneo pariunt, sed hæc aranea pro specie diversa sunt, idque quomodo III, 99, 10 ss., cf. 17 s.; circiter quattuor septimanis perficiuntur III, 99, 27 s.; a liberis adultis expelluntur et interficiuntur III, 99, 3; ubi earum una cum lanis concludatur, præcipue in iis fiunt tineæ III, 102, 4 s.; earum multa genera sunt III, 193, 47 s.; videntur tamen tria exstare genera majora, nempe phalangia, lupi et araneæ elegantissimæ, quæ densum texunt araneum III, 193, 48-194, 36.

Araneæ elegantissimæ (γλαφυρά); tertium aranearum genus sunt III, 194, 12 s.; sapientissimæ ac agilissimæ in vitæ functionibus III, 193, 41 s.; III, 194, 12; spissum texunt araneum III, 194, 30 s; idque quale et quomodo III, 194, 13 ss.; prædam in medio araneo observant III, 194, 18; alio vero loco cubant et prædam reponunt III, 194, 17; quomodo animalia in araneum incidentia capiant III, 194, 18 ss.; capta præda si esuriant, eam exsugunt III, 194, 21 s; alioquin ad prædandum revertuntur, scisso sarcito opere III, 194, 22 s.; si ea sarciente aliquid inciderit, primum medium petit araneum, et inde prædam adit III, 194, 23 ss.; si quis lacerarit araneum, iterum texere incipit, oriente vel occidente sole, idque quare III, 194, 26 ss.; earum feminæ texunt ac operantur, mares vero cum iis præda fruuntur III, 194, 29 s.; earum duo genera eaque qualia, III, 194, 30, 36; pauciores pullos pariunt quam phalangia III, 99, 19 ss.

Aranearum elegantissimum genus majus; longiora habet crura III, 194, 32; propter magnitudinem non facile latet III, 194, 34 s; infra araneum pendula observat, idque quare III, 194, 32 s.

Aranearum elegantissimarum genus mediocre; supra observat prædam, obumbrato exiguo aranei foramine III, 194, 35.

Araneæ pratenses (λειμώνιαι ἀράχναι); quomodo pariant et incubent et fœtum vivificent III, 99, 17 ss.

Araneolæ; non omnes simul nascuntur III, 99, 13 s.; statim saliunt et araneum emittunt III, 99, 14 s.; in iis idem continetur succus ac in vermibus aranearum, idque qualis III, 99, 15 s.

Araneum (ἀράχνιον); id simulac natæ sunt habent araneæ III, 194, 36 s.; id perperam tanquam excrementum ex interiori corpore emitti putabat Democritus III, 194, 38; separatur vero a corpore tanquam cortex III, 184, 49; comparandum est pilis quos jaculantur hystrices III, 194, 39 s.; quomodo eo obvolvant araneæ majora animalia, veluti lacertas parvas III, 194, 40 ss.; nullum texit lupus (aranea) minor III, 194, 6 s.; quale et ubinam id texat lupus major III, 194, 7; quale lupus varius III, 194, 10 ss.; spissum texunt araneæ elegantissimæ III, 194, 30 s.; idque quale et quomodo III, 194, 13 ss; in medio observant prædam eædem III, 194, 18; in alia vero ejus parte cubant ac prædam deponunt III, 194, 17; præda capta resarciunt scissum opus III, 194, 23; si sarcientibus iis inciderit nova præda, primum ad medium eunt et exinde ad prædam III, 194, 23 ss.; oriente vel occidente sole inprimis in id incidunt bestiolæ III, 194, 28; igitur hoc diei tempore novum texunt araneæ si quis prius lacerarit III, 194, 26 s.; sub eo pendulum prædam observat majus genus aranearum elegantissimarum III, 194, 32 s.; idque ut superne sine metu in id incidant bestiolæ III, 194, 33 s.; alterum vero genus supra id prædam observat, idque quomodo III, 194, 35 s.; in id omnes araneæ pariunt, sed pro diversis generibus multum differt III, 99, 10 ss, cf. 17; ei similis est membrana quæ superne cubicula spongiarum obducit III, 89, 39 s.; item nautili brachiis interposita III, 193, 29; item proles cleri apibus nocivi III, 168, 25 s.; III, 199, 19 s., cf. III, 197, 4 ss.; item tunica xylophthororum III, 102, 17 s.; iis retinentur pleraque animalia quæ e vermibus aut erucis gignuntur III, 95, 37 s.; cur per aerem ferantur IV, 255, 38 ss.; quum multa feruntur cur flatus indicium sit IV, 255, 36 ss.

Aratores; multas effodiunt matrices vesparum mitiorum, III, 201, 14.

Araxes; e Parnasso (Paropamiso) oritur III, 569, 28 s.; ejus ramus est Tanais, qui in Paludem Mæotim influit III, 569, 30 s.

Arbiter (διαιτητής); eo opus est quando res neutro modo fieri posse videtur II, 281, 27; inventus est ut æquitas valeat, 342, 18; malle ad eum quam ad judicem ire æquum est, 342, 15; ubique fidissimus, 557, 40; ejus partes agere debent qui de veritate judicium ferre volunt II, 383, 18 ss.; ejus munus quomodo a judicum differat, 509, 30; colloquuntur inter se de judicio

509, 33; eum cum ara comparavit Archytas, idque quare, 398, 22.

Arbiter magistratus (ἄρχων μεσίδιος); ei propter mutuam diffidentiam quum custodiam corporis tradiderint proceres, ipse sæpe rerum potitur, 572, 53.

Arbitratus (βούλησις); hominum non tuta regula est, 516, 24.

Arbitrium (προαίρεσις); principium est II, 523, 29; eo anima corpus movere videtur III 437, 21 s.; appetitui et intellectui commune est III, 521, 17; eo moventur animalia III, 521, 10 s., 36.

Arbitrio prædita (προαίρεσιν ἔχοντες); inprimis eorum qualitatem significant bonum et malum II, 526, 31.

Arbor; species plantæ, 3, 33; 241, 29; ejus definitio IV, 25, 20 ss.; quælibet ascendit semper donec compleatur et intereat IV, 41, 6 s.; generat substantiam sibi similem, idque ex semine II, 140, 23.

Arbores; secundum Empedoclem discordiæ originem debent II, 496, 4; secundum Empedoclem ex ovo procreatæ sunt III, 343, 19; proceres appellantur, *ibid.*; altas pullos non generare Empedocles (*Abrucalis*) dicit IV, 21, 29 ss.; earum partes quædam simplices (*similares*), quædam ex his compositæ (*dissimilares*) IV, 22, 39 ss.; quædam nodos habent et venas et ventrem et lignum et corticem et medullam IV, 22, 35 ss.; in iis albedo interius est et viriditas exterius, idque quare IV, 40, 4 ss.; quare non in aqua, sed in terra nascantur III, 547, 4; vix quattuor cubitis ab igne perpetuo ardenti crescentes IV, 98, 33; earum forma pyramidalis IV, 40, 1 s.; cur folia amittant, v. *Foliorum defluvium*; quædam hieme alterantur fiuntque quando virides, quandoque glaucæ, nec corrumpuntur earum folia nec fructus idque quare IV, 43, 2 ss.; plerarumque folia postremo flava fiunt, idque quare III, 651, 18 ss.; earum fœcunditas triplex est IV, 38, 46 ss.; quædam etsi ad idem genus pertineant, partim fructus ferunt, partim non III, 320, 19 ss.; quæ fructibus carent ad fœcundarum fructus concoquendos aliquid conferunt III, 320, 20 s.; quædam fructus sub cortice, scilicet inter corticem et lignum habent IV, 22, 37 s.; ubi nimis multos fructus tulerint, exarescunt idque quare III, 372, 24 ss.; in aqua acetosa nascentes dulcem fructum faciunt, idque quare IV, 43, 20 s.; in terris temperatis maturitatem accelerant ante dies vernales, idque quare IV, 43, 40 ss.; quæ loca vento solique exposita tenent parvæ et spissæ fiunt, quæ vero in locis cavis manent et riguis magnæ et fungosæ IV, 215, 40 ss.; cur magis a pluviis aquis quam a fluentibus nutriantur fr. 199, b; paulatim deflexa non laborabunt, vehementius vero franguntur IV, 157, 20 s.; quædam gummi habent ut resinam, gummi amygdali et myrrham et thus et gummi arabicum IV, 22, 33 s.; diu vivunt quia semper juvenescunt III, 530, 36 s.; id est quia semper novos ramos et caulem et radices producunt, idque quomodo ac quonam ordine III, 530, 37 ss.; igitur non propter eandem causam diu vivunt ac animalia, exceptis tamen insectis III, 530, 35 s.; etiam ideo diu vivunt quia caput prægrave et magnam radicem habent III, 531, 9 ss.; ex iis animalia quædam crescunt IV, 19, 17; eas evellit elephas, idque quomodo III, 248, 12; in eas escendit ursa fugiens III, 177, 20; iis corpus affricantes se ipsi castrant apri juniores, idque quare III, 130, 30 ss.; eas incolit certhius III, 184, 37; quænam aves in iis non considant III, 180, 53 s.; in iis nidum struit atriceps III, 184, 13; item chloris III, 186, 35; item pica III, 183, 4; in altis earumque ramis cinnamomus avis III, 183, 27 ss.; in iis nidum facit atque parit ardeola alba III, 184, 46 s.; interdum et in iis nidum exstruunt aquilæ III, 188, 38; in iis nidulatur picus III, 181, 13 s.; ex iis vermes scnipasque et formicas colligit idem III, 181, 2 s., 14 ss.; quonam modo super iis ingredi possint et picæ et stelliones III, 181, 4 ss.; picus firmius quam monedulæ (coliæ?) iis innititur III, 181, 6 s.; eas interdum dejicit picus III, 181, 16 s.; eas quæ tundunt aves robustum et durum habent rostrum III, 253, 40; in summa observat avis quædam Scythica ne quid mali ovis aut pullis evehiat III, 189, 10 s.; ubi desunt non inveniuntur cicadæ III, 100, 18 s.; ad eas apes quædam mel sine favis faciunt III, 98, 10; ex earum lacrimis melliginem colligunt apes, idque e quibusnam III, 97, 8 s.; III, 194, 20 ss.; sub iis araneum tendit lupus (aranea) varius, idque quale III. 194, 10 ss.; in vias regias procidentium fructus vendebat Condalus, 643, 7.

Arbores aromaticæ; quarundam radix aromatica est IV, 27, 37; aliarum cortex IV, 27, 38; aliarum flos, *ibid.*; aliarum lignum, *ibid.*; aliarum omnes partes IV, 27, 39., fieri dicuntur in quas arcus cæli descenderit IV, 186, 16 ss.

Arbores corticis duri; sterilis effectæ, si findatur radix earum et lapis intromittatur fissuræ, rursus fructiferæ fient IV, 28, 17 ss.

Arbores hortenses; insitio in eas silvestrium arborum IV, 28, 4.

Arbores recens plantatæ; in iis dominabitur amaritudo vel ponticitas, idque quare IV, 43, 46 s.

Arbores silvestres; earum in hortenses insitio IV, 28, 4; magis fructificant quam hortenses sed fructus hortensium meliores sunt IV, 26, 10 s.

Arca (κιβωτός), totum est II, 282, 48; arte fit III, 626, 12; e ligno fit II, 561, 37; eam e solo ligno facit faber III, 361, 52; nec tamen sine fabri ope e ligno fit III, 361, 52 s.; non terrea nec lignum, sed lignea vocatur II, 569, 15, 18; igitur ejus materies est lignum, idque potentia arca II, 569, 19; idque universaliter arcæ universaliter sic dictæ, hocce vero lignum hujusce II, 569, 20; clavo esse dicitur II, 559, 11; cur crepent et moveantur subito IV, 179, 37 ss.

Arcades; ante eos barbari Arcadiam incolebant fr. 291, a; eos aggressi ante lunæ ortum ejecerunt et inde Proseleni (*antelunarii*) vocati sunt *ibid.*; Apollinem Nomium vocant fr. 348, b; Lacedæmoniorum vicini, eorumque hostes, 511, 18; 512, 8; eorum multitudo non per vicos divisa est, 497, 26; quid in eorum fœdere cum Lacedæmoniis de Tegeatis scriptum sit fr. 291, a.

Arcadia; pars Peloponnesi est III, 570, 32; montosa est ejusque cavernæ effluxum in mare non habent III, 570, 33 s.; hinc ibi plurima flumina absorbentur III, 570, 32; barathra ibi inveniuntur multa, idque quare IV, 225, 20; cur ibi flatus nihilo frigidiores sint quam alibi, ubi vero flatus silent cælumque nubilum est, cur frigus perinde obtineat atque in locis planis ac palustribus IV, 255, 16 ss.; ejus civitas Cyllene III, 185, 12; item Lusi IV, 98, 13; ibi (?) caput præcisum sacerdotis Jovis hoplosmii interfectorem prodidisse fertur III, 269, 19; Lycæi ludi in ea a Lycaone instituti fr. 311, b.

Arcadicum vinum; id utribus inditum fumo adeo desiccatur ut concrescat III, 623, 31 s.

Ἀρχή (*initium et principium*); ejus divisio fr. 98, a.

Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι· Biantis dictum II, 53. 34; fr. 32, b.

Arcana (ἀπόρρητα); ea qui per inscientiam revelat, invite agit II, 25, 53.

Arcas: ejus filius Dryops fr. 253, a.

Archelaus rex Macedoniæ; permagna audacia factus est ab atra bili IV, 268, 17; cur ei insidias struxerit Cratæus, 581, 24; Cratæo filiam in matrimonium non dedit, etiamsi pollicitus esset, 581, 26; filiam natu majorem Elimeæ regi despondit, idque quare, 581, 29; natu minorem vero filio suo, idque quare, 581, 30; simul cum Cratæo adversus eum conspiravit Hellanocrates Larissæus, idque quare, 581, 34 ss.; Hellanocratem non ab exsilio revocavit, etiamsi pollicitus esset, 581, 35; conspirationis adversus eum primus auctor fuit Decamnichus, idque quare, 581, 47; cur ad eum ire noluerit Socrates, 377, 5.

Archemorus; in ejus honorem instituti sunt ludi Nemeæi a septem contra Thebas fr. 311, b.

Archias; adulterii condemnatus Thebis numellæ affixus est, 573, 11.

Archibius; quidnam ei dixerit Plato, 344, 21.

Archidamus; eum Euxeno comparavit Theodamas, 390, 13.

Archilochus Parius; elegiarum carmina scripsit fr. 28, b; eum honorarunt Parii, etiamsi maledicus esset, 377, 26; patrem introducit de filia loquentem, 408, 42; item Charonem fabrum, 408, 44; animum alloquitur amicos incusans, 609, 5.

Citatur 408, 43 (fr. 74 Bergk), 45 (fr. 25); 609, 7 (fr. 67); citari videtur II, 221, 20 (fr. 14).

ἀρχιτεκτονικὴ διάνοια· II, 189, 4.

Architectus; ad eum pertinet opus, 495, 28; se habet ad domum faciendam ut medicus ad sanitatem faciendam, 231, 38; ei cum domo nihil commune est, 609, 37; ejus ars domus causa adest, 609, 38; causa est cur domus ædificetur II, 265, 19; II, 267, 47; II, 516, 12; non interit simul cum domo II, 265, 36; II, 516, 29; ædificat secundum ædificandi artem II, 265, 39; et formam et materiam domus spectat II, 263, 20; ei comparatur prudentia II, 158, 47; ejus minister ædificator II, 158, 37; non minus quam ædificator domum facit, sed non eodem modo II, 158, 38 s.; ædificando fiunt, idque cum boni tum mali II, 15, 4, 16; eorum quæ faciunt causas noverunt II, 469, 17; igitur opificibus in unaquaque parte honorabiliores, doctiores et sapientiores habentur II, 469, 15, 50; pars reipublicæ Platonis (οἰκοδόμοι), 547, 35.

Architectus ædificans; domus et ædificationis causa est II, 265, 19; II, 516, 12.

Architheorus; ei non idem sumptus faciendus est ac trierarcho II, 42, 22.

Archon; quot paredros sibi sumpserit apud Athenienses fr. 237, b; olim comœdiis chorum non dabat, 460, 36; unicus, qualis Epidamni erant, oligarchicum est institutum, 565, 31.

Archontes; ita vocantur magistratus quidam quibus demandata est cura sacrificiorum quæ sacerdoti non tribuit lex, 600, 10; legi obsecuti ad curiam prodeunt III, 640, 51 ss.

Archonides (Andron) Argivus; salsis cibis usus, absque potu duravit fr. 64, a.

Archytas; qualem definitionem probet II, 560, 1 ss.; dicebat in motu naturali æqualem inesse proportionem IV, 201, 19 ss.; ejus crepitaculum dabatur infantibus ne quidquam in domibus confringerent, 630, 49; non sine causa inventum esse videtur ejus crepitaculum, 630, 48; arbitrum cum ara comparavit, idque quare, 398, 21.

Arcisius; nominis etymologia fr. 261. a; Cephali filius *ibid.*

Arcturus; ejus ortus vim vel contrahendi vel intendendi, vel tollendi, vel judicandi morbum habet IV, 108, 23 s.; post ejus ortum rursus boni fiunt thynni III, 158, 20 s.; eo exoriente abit chlorio III, 185, 30.

Arcus; ejus funiculum e pudendo virili camelorum facere solent III, 78, 17 s.; non potest longe jaculari si nervus durus fuerit III, 656, 5 ss.; dici potest cum cithara fidibus carens, tum simpliciter cithara, 399, 31, 33; quem non viderat, se agniturum esse aiebat in *Ulysse mendace nuntio*, 470, 13.

Arcus cælestis; v. *Iris.*

Ardæi vocati Illyrii; in eorum regione aqua prosilit unde sal efficitur IV, 101, 32 ss..

Ardeola (ἐρωδιός); avibus non volacibus accensendus est, ideoque orrhopygium habet, ad volatum dirigendum ineptum III, 312, 8 s., v. *Aves non volaces*; avis fissipes est circa fluvios ac lacus degens III, 151, 44 s.; quomodo ab ea differat albardeola III, 151, 45 ss.; ei insidias struit atque bellum infert aquila, idque quare III, 173, 42 s., cf. III, 174, 9 s.; sese defendens moritur III, 173, 44, cf. III, 174, 9 s.; ei amica est cornix III, 174, 28; ejus ova devorat pipo, ideoque sibi invicem inimici sunt III, 173, 30 s.; quomodo significet tempestatem futuram fr. 159, a; earum tria genera, nempe alba, fusca ac stellaris III, 174, 4 ss.

Ardeola alba (λευκερωδιός); quomodo ab ardeola differat III, 151, 45 ss.; pulchrum colorem habet III, 184, 45 s.; sine incommodo coit III, 184, 46; in arboribus nidum facit ibique commode parit III, 184, 46 s.; quænam loca depascatur III, 185, 1 s.

Ardeola fusca (ἐρωδιὸς πέλλος); quinam ejus sint mores III, 184, 42 s.; colorem malum habet et alvum semper humidam III, 184, 43 s.; coiens clangit atque sanguinem ex oculis emittit III, 174, 7 s., cf. III, 184, 41 s.; incommode et cum dolore parit III, 174, 8; cum aquila pugnat quia ejus præda fit III, 174, 9 s.; cum vulpe quia nocte ab ea interficitur III, 174, 10; cum alauda quia ejus ova furatur III, 174, 11.

Ardeola stellaris (ἐρωδιὸς ἀστερίας); vocatur etiam ocnus III, 185, 2 s.; pigerrima est III, 185; 4; olim e servis mutatam esse fabulantur III, 185, 3 s.

Area (ἅλως); locus ejus amplitudine paulo major IV, 97, 19.

Area solis; v. *Corona.*

Arena; quid sit et unde fiat IV, 234, 50 ss.; IV, 33, 21 ss.; cur nulla in lacubus fiat vel paucior quam in mari et fluviis IV, 234, 47 ss.; ejus radix IV, 33, 23; ea vescuntur mugiles III, 149, 11; ejus cœnum olent cepphi clunes III, 189, 47 s.; ejus cumulo vel monili celeriter progredienti comparatur qui ictus sonum efficit III, 454, 38 s.; qui per eam incedunt, non progrediuntur quia semper cedit III, 518, 10.

Arenosa loca; in iis terræ motus non fiunt IV, 31, 32 s.

Areopagus; oligarchicum institutum est, 518, 8; Solone antiquior erat, 518, 46; ante pugnam Salaminiam pecuniam irrogavit ut naves militibus implerentur fr. 230, a; ejus auctoritatem mutilarunt Ephialtes et Pericles, 518, 52; fr. 232, a; ad eum judicium sustinuisse ferunt Pisistratum, 588, 12; in eo causam dicere recusavit Mixidemides etiamsi non recusassent Deæ venerandæ, 377, 42; quum in bello Medico existimatione valeret, restrinxit reipublicæ formam, 569, 27; in eo ne extra rem dicerent, lege cautum erat, 310, 25; in eo absoluta est mulier quæ philtro dato alicui mortem intulerat, idque quare II, 143, 1 ss.

Arethusa; fons Siciliæ Syracusis quinto quoque anno moveri affirmatur IV, 107, 4 s.

Argentariæ officinæ; v. *Officinæ argentariæ.*

Argentarius (χρηματιστής); unicum tantummodo in urbe tolerarunt Byzantii, idque qua lege, 640, 50 ; cur eum callidum appellemus IV; 204, 12 ss. peculiares sibi in castris habebat Didales Persa, 646, 52.

Argentea vasa ; quomodo ut milites deciperet ea e cujusdam oppidi sacris abripuerit Didales Persa, 646, 43.

Argentei montes (τὸ Ἀργυροῦν καλούμενον ὄρος); ex iis originem petunt Chremetes et Nili primum fluentum III, 570, 3, cf. fr. 214, a.

Argentum; quidnam sit definiri non posse contendunt Antisthenei II, 560, 49; nonnullorum animis admiscuit deus secundum Platonem, 502, 52 ; similare corpus, III, 623, 5 ; densum et læve III, 646, 26; ei simile stannum II, 577, 21 ; II, 560, 50; ad aquam pertinet, idque quare III, 624, 17 ss.; terra et aqua constat, tum exhalatione quæ ab utroque dimanat III, 618, 40 ; frigoris et caloris motione fit III, 626, 10 ; pertinet ad res quæ effodiuntur III, 485, 2 ss.; aquosum est III, 485, 6 ; quatenus igitur odore præditum III, 485, 5 s.; pertinet ad proventus singulis regionibus proprios, 639, 36 ; concoqui nequit a calore animalium IV, 116, 19 s.; ubi depuratur bullas attollit et projicit et hinc argentarii lucrum faciunt IV, 237, 41 ss., 51 ; cum ipsum, tum ejus genera causa materialis phialæ sunt II, 264, 11 ; II, 515, 2 s.; facultate quadam aut agendi aut patiendi præditum est III, 625 , 44 ss.; in Iberia combustis quibusdam silvis solum manifesto ejus rivo fluxisse aiunt IV, 89, 5 ss.; terræ motu facto ejus magna copia collectam fuisse, quod Massiliensibus non vulgares suppeditavit proventus IV, 89, 8 ss.; maximam ejus vim Phœnices Tartessum quum navigarent reportasse dicuntur IV, 101, 3 ss.; ab eo nullo pacto differret ferrum Chalybicum nisi uno fornace ureretur IV, 82, 13 s.; id e Leucotheæ fano abstulit Dionysius Syracusanus, 645, 29; idem quod pecunia II, 152, 4 ; ex eo olim nummos conficiebant 490, 48 ; non signatum ad sese afferre jussit Taos, 647, 18 ; omne, mortis pœna proposita, ad sese conferre jussit Dionysius Syracusanus, quo drachmis didrachmorum signum incuderet, 645, 24 s.

Argentum lævigatum (ἄργυρος παρατριβόμενος) ; attritum colorem mutat III, 646, 1.

Argentum vivum (ἄργυρος χυτός); inconcretile est III, 619, 30 s.; eo infuso Veneri ligneæ motum impertiit Dædalus, teste Philippo comico III, 437, 13 s.

Argenti mons ; v. *Argentei montes.*

Argestes ; v. *Corus.*

ἀργῆτες· ita vocantur fulmina quæ raptim emicant III, 633, 15.

Argilla (ἡ ἄργιλος); cur sugillationes tollat IV, 159, 28 ss.

Arginusa ; in Asia invenitur III, 131, 11 ; ibi mortuus est Alcibiades III, 131, 11 s.; ibi invenitur mons Elaphus III 131, 10 s.; prælium navale ibi commissum Callia archonte fr. 232, b.

Argivi; eorum regio Troicis temporibus propter paludes paucos homines nutrire valebat III, 572, 17 s.; inde ei præferebatur Mycenæa III, 572, 19; ejus partes quæ tunc propter stagnationem steriles erant, nunc utiles factæ sunt III, 572, 21 s.; apud eos invenitur Nauplia III, 163, 37 s.; Lacedæmoniorum vicini atque hostes, 511, 17; 512, 8; terga dederunt quum in Lacedæmonios inciderent Sicyonios esse arbitrati II, 35, 11 ; præ ceteris Græcis Junonem colebant fr. 256, b; Phidoniæ mensuræ apud eos fr. 253, a.

Argo ; quare eam Herculem vehere noluisse fabulentur, 536, 3.

Argolis; in eam Iones una cum Heraclidis venerunt fr. 256, a.

Argonautæ ; iis per Symplegadas exitus e Ponto non fuit, idque quare IV, 93, 30 ss.; eorum monumenta in Æthalia maris Tyrrheni insula IV, 93, 21 ss.; quare eos reliquisse fabulentur Herculem, 536, 1.

Argos ; ibi locustæ genus nasci dicunt quod scorpiomachum vocant IV, 102, 3 ss.; ibi Danaus ludos instituit ob nuptias filiarum fr. 311, b; ibi sepulti sunt Sthenelus et Euryalus fr. 315, a ; ex ea ejecti sunt Pelasgi IV, 87, 41 ; ibi periœcos in civitatem adsumpserunt, quum periissent qui in Hebdoma erant, 567, 34; ibi post prœlium Mantineæ commissum nobiles democratiam abrogare conati sunt, 569, 62 ; ejus tyrannus Phido, 580, 12 ; quare ibi ostracismo uterentur, 567, 5; ibi pœna statuta est in eos quorum causa lex lata, vel carcer ædificatus est, 342, 38 ; ibi statua Mytyos occisorem interfecit, 465, 2; IV, 105, 1 ss. (*ubi tamen* Bityos *legitur*).

Argumenta ; semper adversus id quod deest dirigenda sunt, 247, 19.

Argumenta captiosa (ἐριστικοὶ λόγοι); iis qui resistere nequeunt sæpe opiniones a communi alienas veras esse fateri coguntur II, 513, 29 s.

Argumentationes (ἐνθύμημα); demonstrationes ex universalibus sunt IV, 204, 6 s.; e quibus fiunt, eadem sunt et numero paria iis circa quæ versantur syllogismi, 173, 45 ; 174, 21 ; fiunt e propositionibus, 173, 46; sunt vel syllogismus, vel inductio, 179, 42 ; inductione probatur omnes fieri vel de definitione, vel de proprio, vel de genere, vel de accidente, 177, 4, cf. 174, 1 ss.; item syllogismo, 177, 8 ss.; falsæ quomodo solvendæ sint, 269, 43 ; earum solutionem novit qui scit, unde pendeat falsum, 270, 9 ; sæpe non eas spectare debet reprehensio, sed disputantem, 270. 31, 36 ; 271, 13, 26, 50 ; per se vituperanda esse potest. ratione problematis vero bona , et vice versa, 271 , 51 : quæ concludit deterior est ea quæ non concludit, 272. 2; quæ per falsa verum concludunt jure reprehendi non possunt, 272, 6; quot modis perspicuæ esse possint, 272, 37; quot modis falsæ, 272, 43; ejus falsitas argumentantis magis peccatum est quam argumentationis, 273, 7; multis veris magis probamus quæ e valde probabilibus verum aliquid evertunt, 273, 9 ; quæ verum e falsis ac valde futilibus colligunt, deteriores sunt multis quæ falsum colligunt, 273, 14; tria in iis consideranda sunt, an concludant, dein verumne an falsum, et e qualibus, 273, 17 ; quænam logicæ sint, quænam pravæ ratione habita veritatis vel falsitatis, probabilitatis, vel improbabilitatis propositionum , 273, 19; adversus problemata maxime usu trita primasque theses scire debet dialecticus, 274, 38 ; conandum est dialectico ut sciat, quo tendant reliquæ, 274, 44; eas memoria tenere non tantum interest quantum propositiones communes, 275, 4 ; assuescendus est dialecticus ut ex una multas faciat, 275, 6; in universalibus facillime ex una multæ fiunt, 275, 9; si de particularibus disputes, semper una de universalibus disputatur, 275. 19; pravæ oriuntur ubi adversus quemvis disputas, 275, 40; earum commemorationes semper universales facere oportet, 275, 13; paratas habere oportet adversus problemata in quibus pauca argumenta suppetunt, 275, 47; quænam adversus hujusmodi problemata itemque adversus plurima conveniant, 275, 50; perperam distinguunt in argumentationes adversus nomen et adversus sententiam, 286, 7; esse probantur quæ simul adversus nomen et adversus sententiam sunt, 286, 15; 286, 7 ss.; idque non tantum quæ multiplici significatu peccant, 286, 25; probatur vel omnes ad nomen esse posse, vel nonnullas nec ad nomen esse, nec ad sententiam , si *ad nomen* eo sensu intelligatur quo jubent qui ita distinguunt, 286, 28; quæritur an mathematicæ adversus nomen, vel adversus sententiam sint, 287, 1; sunt revera quædam ad nomen, sed non omnes, 287, 14; nonnulli clam proferunt ab argumento alienas, idque qua de causa et quonam prætextu II, 188, 50; multi iis non æque animum advertere debent ac rebus apparentibus, idque quare II, 189, 10; eas qui solvere nequeunt dictis fidem habere coguntur II, 189, 12; fieri potest ut falsa sit, etiamsi res quæ demonstratur vera sit, sed alia de causa II, 189, 13; in unaquaque methodo philosophiæ differunt ab iis quæ philosophiæ non congruunt II, 188, 43; communes simul et refellentes ad nullam aliam scientiam pertinent nisi ad logicam II, 190, 10; quænam argutissima dicatur, 307, 17; quænam futiles sint, 307, 41, 43; quænam non contemnendæ, 307, 42, 46; earum vitium videre non idem est quod solvere, 294, 1; eas, non interrogantem spectare debet refutatio, 298, 31; 299, 50; quibus in disserendo utantur quattuor genera, 277, 22.

Argumentationes contentiosæ (ἐριστικοὶ λόγοι); quænam, 277, 31; de iis sermo fit in lib. de *Sophist. Elenchis*, 277, 35; quonam consistat earum difficultas, 307, 20; quænam earum sit argutissima, 307, 34; quænam quod ad argutiam secundum locum teneat, 307, 36; quo modo solvatur, sic etiam impugnari debet placitum quo ens unum et immotum esse statuunt II, 249, 14.

Argumentationes dialecticæ; v. *Dialecticæ argumentationes.*

Argumentationes rhetoricæ; quasnam edocendas traderent sophistæ, 309, 4.

Argumentationes sophisticæ; quatenus utiles sint ad philosophiam, 293, 34; quatenus ad gloriam, 293, 42; qui eas vituperat nec tamen earum vitium determinat propter imperitiam, non veritatis causa difficultates movere videtur, 293, 44; iis partim similis est rhetorica, 318, 48, v. *Argumentationes contentiosæ.*

Argumentationes syllogisticæ; quonam consistat earum difficultas, 307, 19; quænam earum sit argutissima et quare, 307, 23, 29; quænam quod ad argutiam secundum locum teneat, 307, 30.

Argumentationes tentativæ (πειραστικοί); unde petantur, 277, 28; pertractantur in Topicis, 297, 35.

ἀργυροκοπεῖον: v. *Officinæ argentariæ.*

Argus; Ulyssis canis provectam ætatem attigit fr. 149, b.

Ariadne; quare eam Bacchus cupierit IV, 294, 28 s.

Ariditas (αὔανσις); ita vocatur plantarum interitus III, 548, 29; III, 549, 25.

Aridum (αὖον); nihil pullulat III, 424, 48.

Aries; cornibus ab ovibus differunt III, 252, 46 s.; eorum urina tenuior quam ovium III, 123, 8 s.; in Libya cum cornibus nascuntur III, 169, 18 s.; in Ponti parte Scythiæ vicina cornibus carent III, 169, 20 s.; coitus tempore inter se pugnant III, 121, 9 ss.; alioquin vero gregatim pascunt III, 121, 10; cornibus inter se certant III, 148, 37; nisi eos adducat pastor, domum redire nolunt oves nive deprehensæ III, 175, 32 ss.; seniores oves primas ineunt, junioresque non sectantur III, 86, 27 s.; eos vero non admittunt oves quæ mane iniri consueverunt III, 124, 15 s.; quidam ovibus gemellum partum conciliare solent III, 124, 7 ss.; quidam masculinum vel femininum III, 124, 9 ss.; prouti sub lingua albas vel nigras vel rufas venas habent, albos vel nigros vel rufos agnos parient oves quas ineunt III, 124, 16 ss.; quendam nomine imposito gregi ducem præponere solent pastores III, 124, 1 ss.; isque vel quindecim annos vivere solet III, 123, 52 s.; ejus interdum caput habere dicunt prolem humanam monstrosam III, 401, 18 s.; immo homines deformes interdum ejusdem caput habere videntur III, 401, 23 s.; revera tamen id fieri nequit, idque quare III, 401, 21 s., 28 ss.; eorum pelles cur maxime vibices arceant IV, 158, 18 ss.; sæpe petulco homines deformes comparant cavillantes III, 401, 24 ss.

Arimanius; idem qui Pluto, malus dæmon secundum Magos fr. 31, a.

Ariobarzanes; quare eum aggressus sit Mithridates, 582, 20.

Arimnestus; ejus statua fr. 332, b.

Arion; primus cyclicum duxit chorum fr. 28, a.

Ariphrades; qua de re tragicos poetas reprehenderit, 476, 5.

Aristæ; duris si scateat farrago, jumentis nocet III, 155, 9.

Aristæus; priscorum hominum ætate studiosissimus agri colendi fuisse fertur IV, 91, 35 ss.; hunc Nymphæ educaverunt et culturam et mellificium docuerunt fr. 263, a; hunc Sardiniæ imperasse fabulantur IV, 91, 36 s.

Aristides; aptus est qui laudetur in prooemio orationis demonstrativæ, 402, 33; propter ipsius nobilitatem ejus quoque filia nobilis fr. 56, a; ejus filia Myrto Socrati nupsit fr. 58, a; ridiculum argumentum quo adversus Aristophontem Iphicrates usus est, si in eum adhiberetur, 376, 38.

Aristippus; sophistis accensetur II, 490, 20; rem mathematicam spernebat, idque quare II, 490, 20 ss.; quidnam Platoni dixerit, 377, 45.

Aristocratia; quænam, 328, 46; 527, 42; unde nomen petierit, 328, 47; 527, 43; plurium bonorum virorum imperium est, 539, 38; regno præferenda est, ubi plures viros æque bonos deprehendere licet, 539, 40; ejus scopus quæ pertinent ad disciplinam et leges, 329, 4; in ea pro virtute et dignitate conferuntur honores, 517, 37, 53; 525, 43; II, 99, 41, 47; II, 100, 17; in ea cives esse nequeunt nec artifex, nec mercenarius 525, 42; aliquatenus oligarchia esse videtur, 573, 37; 574, 38; in ea æque ac in oligarchia pauci ad magistratus evehuntur, sed non propter eandem causam, 573, 37; evertitur ubi non bene inter se mixtæ fuerint democratia, oligarchia et virtus, 574, 10; ab ea in democratiam, vel oligarchiam, vel politiam fieri potest commutatio, itemque vice versa, 565, 14; mutatur vel in oligarchiam vel in democratiam, 574, 25, 26; quando in eam vergat secundum oligarchiæ genus, 550, 1; eam oligarchiæ speciem habent, 546, 4; tyrannidi opposita est propter contrariam reipublicæ naturam, 582, 53; in eam interdum mutatur tyrannis, 589, 17; ei respondet regnum, 579, 37; 580, 17, cf. 539, 38; ejus aberratio oligarchia est, 528, 2; 544, 45, cf. 552, 10; II, 99, 24; II, 230, 18, 20, 22; ei similis est necessitudo quæ inter maritum et uxorem exstat II, 99, 19; II, 230, 20 s.; in optima valet jus pro portione II, 230, 27; in ea valet jus pro dignitate et amicitia secundum excellentiam II, 100, 17, 19; ab ea longe distat oligarchia 544, 47; qui de ea disserit, de optima republica verba facit, 554, 33; virtute constare conatur, 544, 34; quando ab ea in oligarchiam fiat transitus II, 99, 19; in ea optimi viri magistratibus funguntur II, 99, 23; eam determinat virtus, 552, 19; optimis civibus primum locum tribuere conatur, 552, 25, 38; ita vocari debent cum democratiæ tum oligarchiæ mixtiones quæ potius in oligarchiam vergunt, 552, 21; ita inprimis vocari debent respublicæ, ubi et virtutis et divitiarum et libertatis rationem habent, 553, 2; in iis ratum habetur quod pluribus eorum placuerit qui reipublicæ administrandæ participes sunt, 552, 42; fieri non posse videtur ut in ea non bonæ sint leges, 552, 29; nec ut civitas quæ legibus non bonis utitur, ea regatur, 552, 30; quæritur quatenus in ea iidem sint magistratus ac in reliquis reipublicæ formis, 562, 12; in ea ex eruditis creantur magistratus, 562, 15; ad eam pertinet puerorum ac mulierum præfecti magistratus, 562, 35; quænam ei congruat magistratuum eligendorum ratio, 563, 25; quænam magistratuum eligendorum ratio partim ad eam, partim ad politiam pertineat, 563, 20; tunc tantummodo democratiæ copulari poterit, si e magistratibus lucrum referre non licet, 577, 13; ei consentaneum est proceres magistratum occupare, 577, 17; ejus summus magistratus sunt legum custodes, 600, 29, 31; ei congruens multitudo qualis, 542, 2; eam condentes jus præ se ferunt, 542, 34; ejus fautores jus secundum virtutem distribuendum esse putant II, 55, 38; qualis ei congruat judiciorum constitutio, 564, 27; quot modis in ea institui possint quæ deliberantem reipublicæ partem spectant, 560, 14; quot modis institui possit pars deliberans reipublicæ, ita ut partim ad hanc, partim ad politiam referenda sit respublica, 560, 17; in bene temperata proceribus facere non licet quidquid libuerit, nec affinitates cum quolibet contrahere, 574, 44; quomodo in ea creari debeant magistratus, 553, 33; in ea institui potest imperator perpetuus, 540, 30; ei conveniunt plura loca munita, 613, 37; in ea seditiones fieri solent quia pauci honorum sunt participes, 573, 34; inprimis ubi plebs constat hominibus qui jactant se ceteris civibus virtute non minores, 573, 40; item ubi aliqui viri magni cum dedecore tractantur, 573, 44; item ubi vir fortitudine præstans ad honores non admittitur, 573, 47; item ubi alii valde pauperes, alii valde divites sunt, 573, 20; item si quis adeo magnus fieri possit, ut solus regionem sibi vindicet, 574, 2; evertitur inprimis, si jus violetur in ipsius reipublicæ administratione, 574, 8; dissolvitur inprimis latenter ac paulatim, 574, 45; persistit interdum, non quia per se stabilis est, sed quia magistratus bene se gerunt, cum adversus eos qui reipublicæ regimen participant, tum adversus eos qui non, 575, 38; minus in dynastiam abit ubi brevi tempore occupantur magistratus, 576, 2; multi eorum qui eam institui volunt, errant, idque duplici modo, 557, 43; ab ea propter ephororum magistratum ad democratiam deflexit Lacedæmoniorum respublica, 513, 13; partim propositum est reipublicæ Carthaginiensis, 517, 13; quænam ad eam referenda sint in republica Carthaginiensi, 517, 27 ss.; ab ea deflectuntur Carthaginienses, dum divitiarum etiam rationem habendam esse putant, in eligendis magistratibus, 517, 31; capp. *de Aristocratia* citantur, 549, 39, 551, 37.

Aristocratia oligarchica; quænam, 590, 13, 16.

Aristocratia proprie sic dicta; respublica est quæ nititur viris revera virtute præstantissimis, 551, 38; in ea sola vir bonus et civis bonus iidem sunt, 551, 41, cf. 542, 52; differt ab aristocratia vulgo sic dicta, 552, 2; 553, 3.

Aristocratia vulgo sic dicta; est respublica in qua magistratus creatur, cum divitiarum, tum virtutis ratione habita, 551, 46, cf. 574, 11; differt ab aristocratia proprie sic dicta, 551, 37 ss.; 552, 2; 553, 3; differt cum a politia vulgo sic dicta, tum ab oligarchia, 551, 44, 47; nititur viris qui adsumptione quadam boni habentur, 551, 39; in ea cives non absolute boni sunt, sed suæ reipublicæ ratione habita, 551, 42; quamobrem aristocratia vocetur, 551, 48; ejus duæ species, 551, 51 ss.; tanquam tertia ejus species consideranda politiæ vulgo sic dictæ species quæ maxime in oligarchiam vertit, 552, 3, cf. 574, 17, 38; tanquam aberratio considerari nequit, 552, 7; revera tamen a probatissima republica aberratio est, 552, 9; quare ea inter aberrationes pertractanda sit, 552, 8, 14; vel ejus, vel politiæ vulgo sic dictæ aberrationes sunt reipublicæ species quæ vulgo enumerantur, i. e. democratia et oligarchia, 552, 10; parum a politiis vulgo sic dictis differunt, 553, 7; 552, 2; partim a plerisque civitatibus remota est, partim politiæ vulgo sic dictæ similis, 555, 1; quomodo differat a politia vulgo sic dicta, 574, 10, 17; minus stabilis est quam ea, 574, 16, 19; in ea proceribus facere licet quidquid libuerit et affinitates contrahere cum quo velint, 574, 40.

Aristodicus Tanagræus; ejus ope occisus est Ephialtes fr. 232, a.

Aristogenes; spiritus alimentum respirationem esse autumat, ex aere in pulmone concocto et per vasa distributo, excrementis vero foras expulsis (*locus corruptus ita fortasse restituendus est* : ἡ δ᾽ ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τροφή, ὥσπερ Ἀ. οἴεται (τρέφεσθαι γὰρ οἴεται τὸ πνεῦμα) III, 663, 30 ss.

Aristogiton; Harmodii causa Pisistratidas aggressus est, 581, 13.

Aristomenes; tutor Nicanoris Aristotelis filii fr. 331, b.

Aristomenes; exemplum citatur, 79, 40.

Aristonymus Ephesius, Demostrati filius; asinam iniit fr. 349, a.

Aristophanes; quatenus cum Sophocle concordet, 458, 40; agentes imitatur, 458, 40; ejus fabulæ vocantur dramata, 458, 41; secundum eum (in Platonis *Convivio*) amantes coalescere cupiunt, 499, 30; in *Babyloniis* deminutione usus est, 388, 34; alteram fabulam *Pacem* docuit fr. 305, a.

Aristophontem (*adversus*); citatur oratio Iphicratis; 376, 38.

Aristoteles Rhodius; Phocæensium principatum obtinebat, 643, 20; eorum factiones quomodo inter se reconciliarit, simul pecuniam ab iis exigens, 643, 21 ss.; quomodo civium litibus antiquis finem imposuerit, simul inde multum pecuniæ contrahens, 643, 31 ss.

Aristoteles Stagirita; Pythiam domesticam se habere dicebat fr. 323, b; per annos plus quam L bis tantum lunæ iridem se deprehendisse testatur III, 601, 6 s.; Stagirorum urbem adjuvit fr. 324, a; Athenis Stagira venit propter magnum regem fr. 328, a; in Epistola ad Philippum narrat se cum Platone usque ad ejus mortem XX annos mansisse fr. 323, b; eum admiratus est fr. 324, a; matris suæ imaginem Cereri Nemeæi consecrari jussit fr. 332, b; ejus de scribendis epistolis sententia fr. 328, b; scripsit epistolas ad Diarem fr. 323, a; quid de honoribus sibi Delphis decretis senserit fr. 327, a; citatur IV, 327, 20.

Aristoxena; ita vocata est Petta regis Naxi filia, idque quare fr. 276, a.

Arithmetica; circa nullam substantiam versatur II, 607, 5 s.; versatur circa numeros, 313, 6; ei proprium principium monas, 130, 39; sumit quidnam significent ejus affectiones, 130, 41; genus ei subjectum numeri, 128, 44; 130, 36; 152, 3; ex ea in geometriam transferri potest demonstratio, 128, 42; ei subjecta sunt harmonica, 129, 5, 44; 130, 13; 135, 1; harmonicæ præstat, 149, 26; item geometriæ, 149, 27; II, 470, 26; magnitudinis rationem non habet II, 614, 19 s.; igitur accuratior est geometria II, 614, 20; maxime adhibet syllogismos primæ figuræ, 135, 25; in ea multum interest abacum pythagoricum memoria tenere, 274, 46; præter numeros circa quos versatur aliud eorum genus ponere coactus est Plato II, 483, 54 ss.

Arithmetica proportio; quænam II, 19, 24; II, 57, 8.

Arithmeticus; ponit cum quid sit monas, tum eam esse, 160, 32, cf. 121, 15, 17; non quærit an axiomata vera sint, idque quare, II, 503, 14; non separabilia tanquam separabilia spectat, idque rectissime II, 614, 30 ss.; unum et indivisibile ponit II, 614, 34; hominem considerat quatenus unum et indivisibile est II, 614, 34 s.; sumit non probat definitiones, 257, 10; eorum theoremata omnia rebus sensibilibus conveniunt II, 632, 33 s., 51 s.; II, 633, 6, 11 s.

ἀριθμός· εἰς ἀριθμὸν θέντες, 153, 32.

Arma; cujuscunque eorum munere fungi potest manus III, 290, 41 ss., cf. 40 ss.; eorum munere funguntur ungues, ungulæ, cornua et avium rostrum III, 242, 51, cf. 45 s.; eorum munere fungitur stimulus insectorum eo in posteriori parte præditorum III, 284, 14 s.; quomodo iis præstent milites II, 33, 48; eorum non minima pars juvenis interest, 440, 46; olim aliter se habebant ac hodie, 479, 31; ea non fabricatur fortitudo II, 148, 21; pulchra conveniunt forti, non justo, 360, 53; ea abjicere vetant leges II, 53, 18; ea mente deturbati abjicere videmur II, 38, 11; ea abjicientes IV, 319, 43; ex ea possidentibus composita esse debet respublica, 558, 28; ea qui possident in politia reipublicæ administrandæ participes, 527, 52; ea qui possident, decernere valent, an respublica manere debeat, necne, 611, 1; ea qui tenent in politia proprie sic dicta agros possidere debent, 612, 19; an ea possidere debeant agricolæ et artifices, non determinavit Plato, 503, 23; iis carere nequit civitas, 610, 4; eorum duplex usus, *ibid.*; quibusnam opus sit civitati, 504, 1; quænam in oligarchiis commentati sint, ut ab iis arcerent pauperes, 558, 15; quomodo efficere debeat tyrannus, ut eorum ademptione opus non habeat, 507, 39; eorum possessio apud Cretenses servis interdicta est, 502, 17; ne quis subditorum ea domi possideret, mulcta præstituta, edixit Charidemus Orita, 648, 21; quum primum hoc mandatum negligere visus esset, postea subito domos invadens multa invenit et mulctam exegit Charidemus, 643, 24.

Armamenta (ζεύγη) tibiarum; III, 661, 39.

Armatura gravis; v. *Gravis armatura.*

Armatura plenaria (πανπευχία); eam upupæ vere tribuit Æschylus III, 207, 30.

Armati; quantum eorum numerum instituerit Plato, cum in *Republica,* tum in *Legibus*, 503, 38; cum inermibus pugnantibus comparantur milites II, 34, 2.

Armatus est; exemplum τοῦ habere, 2, 29; 17, 17.

Armenia; venenum in ea nascitur quod pardalium vocatur, IV, 76, 10.

Armentarii; equorum gregi ducem non præficiunt, sicut boum, idque quare III, 128, 33 ss.

Armi summi (ἀκρώμιον); in iis jubam habent equicervus et pardum (vel hippopardium) III, 19, 21 s.; in iis terminatur juba equi et bonasi III, 19, 19; III, 104, 32 s.; probatur naturam tauri cornua iis recte non inseruisse III, 255, 8 ss.

Armorum Judicium; tragœdia e parva Iliade desumpta, 477, 3.

Aromata; cur acrius oleant cinere suffita quam igne IV, 187, 24 ss., 48 ss.

Aromaticæ arbores; v. *Arbores aromaticæ.*

Arrhabæus; propter bellum cum eo Sirrha Elimeæ regi filiam natu majorem despondit, 581, 28.

Arrogans (ἀλαζών); quisnam II, 21, 53; II, 49, 33; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; vituperio dignus est, idque magis quam dissimulator II, 49, 45; II, 50, 32; non facultate, sed consilio spectatur II, 50, 11; habitu ergo arrogans est II, 50, 12; alius arrogans est quia ipso mendacio delectatur, alius gloriæ aut quæstus gratia II, 50, 14; qui nullius gratia sibi arrogat, improbo quidem similis est, attamen potius futilis quam pravus videtur II, 50, 7; qui gloriæ vel honoris gratia sibi arrogat, non admodum vituperandus est II, 50, 9; qui vero lucri causa turpior II, 50, 10; qualia affectare soleat qui gloriæ causa arrogans est II, 50, 15; qualia qui lucri II, 50, 17; qualia affectent plerique, idque quare II, 50, 18; veraci opponitur, idque quare II, 50, 32; in laudatione magnificus et gravis appellari debet, 331, 18.

Arrogantia; quidnam II, 21, 52; et sermonis et actionis simulationem spectat II, 21, 41; II, 49, 32; medium nomine carens inter eam et dissimulationem circa eadem fere versatur ac amœnitas II, 49, 25; spectat veritatem colentes et mentientes II, 49, 31; ea vel alicujus, vel nullius gratia uti licet II, 49, 40; ei interdum similis evadit dissimulatio modum excedens II, 50, 27; ad eam pertinet cum amplificatio, tum extenuatio modum omnino excedens, II, 50, 28; quænam ejus signa pudorem incutiant, 356, 6.

ἄρρυθμον· duplici sensu dicitur, 133, 1.

Ars; Licymnii citatur, 402, 11; item Isocratis fr. 123, b; 124, a.

Ars; quidnam III, 220, 12; III, 349, 6 ss.; III, 358, 6; quomodo a natura differat III, 349, 6 ss.; III, 358, 6; II, 601, 26; ejus notio motui instrumentorum inest III, 349, 5 s.; spectat res faciendas et facturam II, 156, 34; forma est II, 547, 7; ita dicitur et quod secundum artem et quod artificiosum est II, 261, 51; eam abesse dicimus in rebus quæ natura constant, itemque ubi lectus solummodo potentia II, 261, 54; distinguitur ea quæ utitur a fabricatricum principalissima (ἀρχιτεκτονικῆς) II, 263, 36; universalia spectat II, 468, 37 s., cf. II, 469, 5; ei fere similis videtur experientia II, 468, 21; ab experientia pendet, ut recte vidit Polus II, 468, 22 s.; quomodo ab experientia differat II, 468, 27 ss.; II, 469, 8; quod ad actionem attinet, experientia non superior esse videtur II, 468, 33 ss.; propius ad scientiam accedit quam experientia II, 469, 24 s.; quomodo a scientia differat, 170, 50; II, 68, 13 ss., cf. II, 469, 44; ejus initium provenit ab experientia vel ex primo universali in anima quiescente, 170, 47; ad physicam vel ethicam pertinet, ut ejus differentiam exponat a mente, ab intellectu, a scientia, a sapientia, a prudentia 153, 15; interdum scientiæ effectivæ principium est II, 534, 22; II, 592, 23; non deliberat II, 272, 4; æque ac ei, naturæ quoque competit causa finalis II, 272, 6; qualis in arte factis causa et principium, talis in rebus naturalibus natura III, 222, 1 ss.; in rebus ea factis eodem modo se habent priora ad posteriora ac in rebus naturalibus II, 271, 9; naturam imitatur II, 263, 17; partim efficit quæ natura efficere nequit, partim naturam imitatur II, 271, 6; naturæ tantum defectus explere conatur, 624, 17; quæ ea perficiuntur, aliis perficiuntur ac res naturales II, 121, 8; omni exquisitiores et meliores sunt natura et virtus II, 19, 39; ea indigemus quotiescunque præter naturam aliquid facere oportuerit IV, 54, 6 ss.; naturæ æmula III, 613, 53 s.; contrariis consonantiam efficit III, 635, 8 s.; inest animalibus potentia naturalis huic similis III, 145, 15 ss.; multa ejus vestigia in animalium marinorum vita deprehendere licet III, 190, 32 s.; quamcunque qui primus invenerit, hominibus admirationi fuisse, probabile est II, 469, 30 ss.; unaquæque in re sibi subjecta exercet vim docendi et persuadendi, 313, 3; nulla singularia considerat, 314, 35; operis gratia materiem fabricat II, 263, 43, cf. 32; quatenus formam (εἶδος) considerare debeat II, 263, 18; se habet ad materiem ut causa et efficiens III, 468, 29; causa movens est II, 490, 30; nisi eadem sit, ex diversa materie idem fieri nequit II, 561, 41; inutilem materiæ partem demit, idque quare III, 390, 7 s.; lecti materies est III, 220, 45; lectum facit II, 464, 14 s.; de ejus cum stanno mixtione v. *Stannum*; instrumentis uti debet III, 438, 40 s.; non propter commune aliquod cum terebro convenit, sed utentis gratia II, 230, 45; se habet ad terebrum ut instrumentum ad animam II, 230, 46; se habet ad instrumentum ut anima ad corpus et dominus ad servum II, 231, 12; inter eam et instrumentum nec amicitia exstat nec justitia II, 231, 13; ejus actus motus instrumentorum est III, 358, 5; ei comparatur anima vegetalis III, 358, 6 s.; in ea fit τὸ ἕνεκά του, 162, 37; suum quæque habet bonum II, 5, 42; omnis bonum aliquid appetit II, 1, 1; nulla circa accidens versatur II, 536, 23; ad eam nihil refert, si res melior per accidens pejor evadat II, 66, 6; semper circa difficilius versatur, idque quare II, 17, 24; in ea a notione et definitione ducitur principium II, 272, 52; spectat ea quæ alio modo habere se possunt II, 69, 45; principiorum non est II, 69, 44; inductione probatur, eam habitum effectivum esse cum ratione conjunctum II, 68, 25 ss., 40; ea secundum veritatem affirmat vel negat anima II, 67, 46; circa quænam versetur II, 68, 30 ss.; non spectat res quæ necessario sunt vel fiunt, nec res naturales, idque quare II, 68, 33; pertinet ad actionem non ad effectionem II, 68, 36; aliquo modo circa eadem versatur ac fortuna II, 68, 37; nullius est omnes scientias tenere, 285, 25; in unaquaque falsus est syllogismus, 285, 35; ad omnes pertinent dialecticarum refutationum loci, 285, 40, 44; nulla quæ naturam quandam docet, interrogativa est, et quare 288, 39; omnes communibus quibusdam utuntur, 288, 54; quæ extra eam posita sunt, sponte disci debent, 438, 25; ea imitantur nonnulli, 457, 14; sub nullam cadunt actiones singulæ II, 15, 50; in nulla fieri potest, ut ratio inferior superior efficiatur 382, 50; ejus virtus exstat II, 69, 30; in ea qui sponte peccavit anteferendus est II, 69, 31; ejus præstantiam sapientiæ nomine designamus II, 70, 1; in ea quoque fieri possunt peccata II, 271, 24; quando peccat, alicujus gratia agere aggreditur, sed a fine aberrat II, 271, 29; quibus rebus inest, modo in iis multum valeant fortuna, imprudentes sæpe prospero successu utuntur II, 238, 35; quare non sit prosperitas II, 238, 45; ea quæ fiunt, semper, quantum fieri potest, optime se habent II, 9, 25; in unaquaque parere scriptis præceptis stultum est, 539, 3, cf. II, 130, 8 ss.; ea quibus opus est magistratus, vel in democratia suffragiis cooptandi sunt, 591, 31; ea quoque vivunt homines II, 468, 18; ei tribuenda est citharistæ peritia, 616, 21; voluptatis non exstat II, 87, 21; ejus opus esse putatur omne bonum II, 87, 21; haud mirum est voluptati nullam respondere II, 88, 16; actui non respondet, sed facultati II, 88, 17; eam Minervæ tribuere solemus, 632, 13; eam per accidens esse putabat Antiphon II, 261, 33.

Artes; earum divisio fr. 101, a; ex iis fiunt opera, idque quomodo III, 333, 32 s.; bonum sunt, 324, 3; earum scopus id quod maxime expetitur, 116, 7; omnes e prægressa fiunt cognitione, 121, 5; in omnibus finis bonum est, 533, 13; in omnibus eadem est via, 76, 42; ex iisdem ac per eadem gignuntur ac intereunt II, 15, 14; omnes potentiæ sunt II, 565, 4 s.; omnes finis ratione in infinitum extenduntur, non vero ratione eorum quæ ad finem tendunt, 491, 27; in iis cum finis rectus subesse debet, tum actiones quæ ad hunc finem tendunt, 615, 39; spectant res quæ fieri possunt, 368, 34; quæ sine ea fieri possunt, poterunt etiam cum arte, 368, 48; in rebus ad eas pertinentibus semper deterius melioris gratia exstat, 618, 6; principia sunt, idque maxime architectonicæ II, 514, 38; operam non dant ut insit bonum quod unicuique inesse potest II, 191, 25; quænam requirantur ut actiones revera secundum eas fiant et quomodo hoc respectu a virtutibus differant II, 17, 42, 50; magis de iis fit deliberatio quam de scientiis, idque quare II, 28, 5; eas exercitio consequimur II, 15, 2; disciplina parantur II, 567, 14; aliæ materiam fabricant, aliæ eam operi idoneam reddunt II, 263, 32; duæ materiæ imperant ac eam cognoscunt II, 263, 35; quæ altera alteri subjiciuntur, earum quæ maxime princeps est, finem habet maxime expetendum II, 1, 11; in iis nonnullæ res ad multos usus adhibentur III, 430, 27; non semper eædem fabricant, quæ re fabricata utuntur, 635, 5; omnes terminum habent, 489, 53; omnibus ad pecuniam parandam abutuntur qui corporis voluptatibus student, 492, 3; in omnibus, quæ diligentiam quandam ac prudentiam requirunt, solus peritus quemlibet recte disponere valet II, 129, 25; iis uti præstat qui earum periti sunt, 541, 10; in iis patria instituta mutare confert, 510, 10; in iis non omnia accurate perscribi possunt, idque quare, 510, 27; iis assimilandæ non sunt leges, 510, 39; iis semper suppetere debent instrumenta, 484, 19; iis ministri pro instrumentis sunt, 485, 2; igni tanquam instrumento utuntur III, 669, 46 ss.; in iis sunt quædam exordia doctrinæ, quibus assuescere debent qui earum muneribus fungi debent, 624, 32; in omnibus quæ non partem pertractant, sed circa unam rem absolvuntur, ad eandem pertinet investigare quid cuique conveniat, 543, 11; non intereunt II, 565, 44; quomodo amittantur II, 565, 43; eas habere non possumus nisi acquisiverimus ac didicerimus II, 565, 44; nec non habere, nisi amiserimus II, 565, 42 s.; probabile est unamquamque sæpius inventam et deperditam fuisse II, 608, 40, cf. II, 604, 41 s.; perirent, nisi efficiens faceret tantum et tale, patiens vero pateretur id ipsum et tantum et tale II, 57, 25; II, 58, 16; initio postquam inventæ sunt, parvum sed utilissimum capiunt incrementum, 308, 36, 14; eas particulatim auxerunt qui ab antiquioribus acceperunt, 308, 34; quomodo ulterius provehantur II, 7, 19; iis unusquisque quod deest addere posse videretur II, 7, 20; memorantur quæ non compertæ sunt, 316, 20; in omnibus fere exstant homines qui in iis eruditi sint, etiamsi eas non exerceant, 532, 11; de earum operibus eruditis æque competit judicium ac peritis, 532, 12; nonnullas aliquatenus participant privati, sed non magis quam periti, 532, 18; de nonnullarum operibus melius judicant qui iis utuntur quam qui fecerunt, 532, 26; iis præstant Asiani, 608, 38; iis sunt inferiores Europæi et frigidarum regionum incolæ, 608, 36; cur qui iis exercendis claruerunt, melancholicos fuisse videamus IV, 265, 13 ss.; iis carere nequit civitas, 610, 2; plurimarum capax est homo III, 290, 28 s.; semper doctiores et nobiliores habentur quæ oblectationi inserviunt, quam quæ necessaria spectant II, 496, 36; quænam illiberales habendæ sint, 625, 23, cf. 636, 1; odiosæ (φορτικαί) et sordidæ (βάναυσοι) quæstuariæque spem vitæ beatæ consequendæ non fovent II, 186, 15; quænam odiosæ dicantur II, 186, 19; quænam sordidæ II, 186, 20; quænam quæstuariæ II, 186, 21.

Artes illiberales (βάναυσοι); in iis boni habetur ratio II, 490. 21 s.

Artis ignis; in eo rem perinde se habere statuendum est ac in naturæ III, 669, 36 s.

Artis opera (τῆς τέχνης ἔργα); quomodo in iis, ita etiam in natura res se habet IV, 169, 4 s.

Arte facta (τὰ τεχναστά, τὰ γινόμενα κατὰ τέχνην, τὰ σκευαστά); pertinent ad res generationi obnoxias III, 219, 24 s.; in iis prima est causa finalis idque quare III, 219, 12 ss.; iis minus quam rebus naturalibus competit pulchrum et causa finalis III, 219, 18 s.; iis competit necessitas III, 219, 23 ss.; in iis quæstioni *quapropter* respondet causa finalis II, 557, 14; qualis in iis principium et causa ars est, talis in rebus naturalibus natura III, 222, 1 ss.; in iis ars demit inutilem materiei partem III, 390, 8 s.; igitur nullum eorum ex universa materia fit III, 390, 6 ss.; fiunt quod potentia sunt ab eo quod actu est III, 348, 7 s.; fiunt ex eo quod potentia tale est ab eo quod actu est III, 348, 39 s.; in iis agens vocamus quodcunque movendi vim habet II, 464, 8 ss.; in iis faciens simile est, atque præcedit factum III, 220, 10; in iis manifesto a materie differt principium motus II, 464, 13; eorum causa ex qua materies est II, 264, 43; II, 515, 34; omnia materiem habent, ideoque et esse et non esse possunt II, 544, 12 s.; qualitates debent elementis III, 349, 2 ss.; formam vero motui instrumentorum notionem artis continenti III, 349, 4 ss., cf. III, 358, 3 ss.; nonnulla eorum et casu vel fortuna fieri possunt II, 544, 22 ss.; item sponte III, 220, 2 s., cf. 13; in quibus faciens et ratione et tempore prius sit *ibid.*; quænam eorum et casu fieri possint, quænam non II, 546, 44 ss.; eorum forma in anima est II, 544, 26 s., cf. 31, 40, 51; in iis non exstat forma præter cunctum II, 601, 32 ss.; iis non competit ortus et interitus II, 601, 34; alia ratione quam res naturales sine materie sunt et non sunt II, 601, 35 s.; eorum forma non exstat præter res singulares II, 560, 41; igitur separabilis non est II, 560, 40; nec forsitan substantia II, 560, 42 s.; in omnibus differt forma per se a forma materiei juncta II, 380, 48 ss.; eorum forma extra id quod fit est III, 349, 6 s.; omnia proportione quadam fiunt III, 397, 28 s.; si minora sint facilius ad finem perveniunt III, 409, 43 s.; ea quoque a cognomine gignuntur II, 601, 49, cf. 24; II, 544, 37 ss.; eorum ideæ non sunt II, 483, 30; II, 617, 11.

Artabazus; contra Charidemum Oritam expeditionem suscepit, 648, 11.

Artapanes; quomodo propter metum Xerxem interfecerit, 582, 2; Darium injussu Xerxis suspenderat, 582, 3.

Artaxerxes Ochus; ejus error de Nilo et Indo fr. 213, b.

Artemisia; ejus insitio in *adul* silvestri IV, 28, 2.

Arteria; quidnam III, 10, 51 s.; in pulmonem tendit apud omnia animalia III, 31, 40 s.; eam habent quæcunque pulmonem habent III, 14, 11 s.; eam omnes habent quadrupedes viviparæ, idque eodem loco sitam quo humanam III, 29, 41 ss.; eam habent aves et quadrupedes viviparæ, atque in universum omnia animalia quæ respirant, sed apud ea hæc pars humanæ dissimilis est, etsi eundem locum occupet III, 29, 44 ss. eam exceptis piscibus habent omnia animalia sanguine prædita III, 274, 25 s.; apud omnia animalia ea prædita eodem modo sita est III, 274, 26 s.; intra collum sita est III, 14, 7 ss.; item ante gulam III, 14, 10 s., 48; cum gula membranaceis ligamentis connexa est III, 14, 49 s.; cartilaginosa est et pauci sanguinis, multisque tenuibus venis circumdata III, 14, 12 ss.; ubinam sita ejus pars superior III, 14, 14 ss.; foramine ex ea in os pervenitur III, 14, 20; ejus inferior pars ad medium pulmonis interstitium devenit III, 14, 21 s.; deinde in utramque pulmonis partem distribuuntur ejus rami III, 14, 22 s.; apud aves et quadrupedes viviparas duo ejus rami in utramque pulmonis partem tendunt III, 14, 31 ss.; cordi quoque connexa est, idque cujusmodi ligamentis III, 14, 39 s.; quo loco cordi connectitur cavum est III, 14, 40 s.; ejus foramini ad os tendenti applicari potest ligula III, 14, 19 s.; ei incumbit ligula III, 27, 38; si infletur, in cavas pulmonis partes transit spiritus III, 14, 34 ss.; item in cor III, 14, 41 ss.; idque si non in omnibus, certe in magnis animalibus III, 14, 42 s.; nihil nisi spiritum recipit et emittit III, 14, 45; si aliud quid accipiat, vel siccum, vel humidum, dolore afficitur donec id tussiendo rejecerit III, 14, 45 ss.; ea cum corde communicat pulmo III, 260, 54 ss.; ejus causa exstat eamque protegit collum III, 289, 1 s.; ad cor et pulmonem tendit III, 257, 39 s.; per eam fit respiratio III, 257, 35 s.; III, 541, 5 s., cf. 50; moriuntur animalia, si respiratione quæ per eam fit, priventur III, 541, 9 s.; est tractus communis quo spiritus per arterias in fistulas distribuitur III, 256, 19 ss.; cartilaginoso corpore constat, idque quare III, 256, 30 ss.; ante gulam sita est, etiamsi sibi invicem impedimento sint III, 256, 38 s., 51 s., cf. III, 257, 26 ss.; ejus situm ope ligulæ correxit natura III, 257, 1, 24 ss., cf. 6 ss.; si alimenti vel potus aliqua pars in eam delabatur excitatur dolor et suffocatio et tussis III, 256, 34 ss., cf. III, 257, 9 ss.; igitur omnino falsi sunt qui ea potum recipere putant animalia III, 256, 37 ss., cf. *Guttur*; ante gulam sita est III, 545, 1 s.; per eam in pulmonem descendit cibus, si eum assumentes, respiremus III, 544, 49 ss.; ei apud quadrupedes sanguine præditas (i. e. viviparas) tanquam imposita est ligula III, 545, 4 s.; ejus contractione idem efficiunt aves et quadrupedes oviparæ quod ligulæ ope quadrupedes viviparæ III, 545, 6 ss.; ejus scissuræ impositum est cor III, 15, 15 s.; juxta eam porriguntur venæ jugulares III, 41, 35 s., 39; ex ea nonnisi per vim fit sanguinis fluxus III, 262, 37; ejus ramos comitantur rami meatuum a corde profectorum, idque quomodo III, 15, 40 ss.; item rami meatus a vena magna profecti III, 15, 51 s., cf. III, 41, 7 ss.; ex ea venulæ derivantur III, 667, 15 s.; meatus ab illa ad ossa pertinentes III, 667, 48 ss.; unice spiritum recipere potest III, 667, 4; facile rumpitur III, 666, 52; si longa fuerit et arcta, vox difficulter foras emittitur, idque quare III, 656, 12 ss.; qui valde spatiosam habent, spiritum facile transmittunt III, 656, 27 ss.; qui inæqualem, ii participant omnes difficultates III, 656, 33 ss.; qui brevem celeriter emittunt spiritum, sed acutius vociferantur III, 656, 38 ss.; ad vocem efficiendam ei ope aeris respirati illidit aerem qui ea ipsa continetur anima vocis et respirationis instrumentis insita III, 456, 10 ss., 17 s.; ob ejus duritiem vocem duriorem fieri nonnulli male putant, idque quare III, 660, 1 s.; nulla dura est sicuti tibia III, 660, 10; ea præcisa loqui non licet III, 269, 26 s.; si humiditate aut asperitate laboret, vox emittitur inæqualis III, 428, 54 ss.; calorem continet III, 667, 26; a vehementi calore maxime exasperari solet IV, 178, 18 s.; quando humiditate plena fuerit, spiritus distrahitur crassus et humida fit III, 656 44 ss.; eam contrahunt et dilatant ovipara, utpote ligula carentia, ita ut nihil gravius in pulmonem incidere possit III, 27, 39 ss.; chamæleontis qualis III, 26, 21; serpentum qualis III, 33, 10 ss.; longæ ope spiritum recipiunt serpentes et quadrupedes oviparæ III, 296, 40 s.; ea carent branchiis prædita III, 545, 12 s.; ea carent pisces III, 72

11; item et testacea quia et pulmone III, 538, 32 s.; eam habet delphis III, 72, 33.

Arteriæ ad intestinum et ventriculum pertinentes; verisimile est e dissectionibus iis alimentum attrahi III, 667, 11 ss.

ἄρθρα· i. e. pudenda III, 28, 7; III, 36, 36; III, 321 52; III, 324, 24; III, 325, 22.

Articulationes; quot et quibusnam modis se habeant idque quare III, 241, 29 ss.

Articuli (τὰ ἄρθρα); semper duorum terminus est IV, 53, 10; quodammodo discriminatus est IV, 53, 13; nullus est in lapide IV, 53, 18; infinitos nemo in corpore habet IV, 53, 17; in iis abundat materia IV, 297, 21 s.; eorum extremum cartilago est IV, 297, 23; circa eos dispersi sunt nervi III, 43, 47; in iis vires nostræ resident IV, 113, 6; austrinis flatibus laxantur IV, 113, 6 ss.; quæ iis carent brevis vitæ et imbecilla sunt IV, 285, 6; quibus male compacti sunt, brevissime vivunt IV, 170, 2 s.; nondum compactos habent juniora animalia III, 428, 1 ss.; iis feminis præstant mares III, 76, 1 s.

Articulus (τὸ ἄρθρον); ejus definitio, 473, 12 s.; elocutionis pars est, 472, 33; ejus vis ad distinguendum verborum significatum, 278, 24; terminis vel adjiciendus vel non adjiciendus prouti conclusio postulat, 83, 3; animadvertendum est ut recto loco ponantur idque quomodo, 437, 11, 29; si addantur plerumque dilucidam reddunt elocutionem, si eximantur obscuram, 437, 32; interdum tamen contrarium efficiunt, 437, 33.

Artifex; unum est II, 230, 9; ejus propria res est instrumentum II, 230, 10; ab ejus bono separari nequit instrumenti bonum II, 230, 10; inter eum et instrumentum non exstat communio II, 230, 8; se habet ad instrumentum ut anima ad corpus et dominus ad servum II, 230, 7; ut tyrannus ad subditum II, 100, 30; instrumento prodest, sed cum eo amicitiam non colit II, 100, 31; omni peculiare opus est II, 6, 36; quidnam ejus contemplationis argumentum sit III, 433, 8 s.; causa sanitatis est II, 265, 6; II, 515, 50; quæritur an ei virtute opus sit 495, 50; quomodo a servo differat, 495, 52 ss.; sæpe per intemperantiam munere suo male fungitur, 495, 50.

Artifices (βάναυσοι, δημιουργοί, τεχνῖται); iis opus est cuique civitati, 509, 12; 547, 21; 610, 19; 611, 28; ab artificio suo victum sibi parare possunt, *ibid.*; pertinent ad operarios, 524, 35; quomodo a servis differant, 525, 36; virtutis studio sese dedere nequeunt, 524, 44; plerique divites sunt, 525, 48; quæritur an inter cives referendi sint, 525, 17; olim in nonnullis civitatibus, omnes peregrini, vel servi erant, quemadmodum etiamnum plerique, 525, 28; optima civitas eos civitate non donabit, 525, 30, cf. 610, 38; 611, 10; olim, antequam extrema invaluisset democratia, magistratus participes non erant, 525, 36; in alia civitate cives esse possunt, in alia nequeunt, 525, 40; in aristocratia cives esse nequeunt, 525, 43; in oligarchia possunt, 525, 48; ubi prævalent, oritur ultimum genus democratiæ, 557, 23; iis largiri non debet tyrannus quæ a plebe tenuiter victitanti exegerit, 586, 14; circa artes versantur sine quibus civitas consistere nequit, 547, 21; partem civitatis constituunt, 547, 19; eorum artes partim necessariæ sunt, partim luxuriam vel vitam decoram spectant, 547, 22; iidem qui milites vel judices vel deliberantes esse possunt, 548, 15; eorum vita ignobilis est et virtuti subcontraria, 610, 39; iidem esse possunt qui agricolæ et consultatores et judices, 610, 24; sacerdotum munere fungi nequeunt, 611, 20; partim perpetuo ab agricolis, a mercenariis, a consultatoribus et a militibus distincti sunt, partim vicissim eorum munere unguntur, 61 , 30; eorum vita prava est nec aliquid cum virtute commune habet, 594, 14; facile concioni intersunt, 594, 18; pertinent ad spectatores importunos, 633, 20; iis similes fiunt qui musicam certaminum gratia exercent idque quare, 632, 20; iis cum opere nihil commune est, 609, 36; opus suum impensius amant quam ab eo amarentur, si animatum evaderet II, 110, 6 s.; causam noverunt II, 469, 12, 14; igitur sapientiores habentur quam experti II, 469, 10, 50; docere possunt II, 469, 25; ignorant, nec quærunt emolumentum quod ex ideæ cognitione percipi possit II, 5, 20; boni, medium respiciunt II, 19, 38; falluntur ab imperitis ope captionum ex accidente, 282, 30; qui se ipsos vocant, alius vocat Bacchi adulatores, 387, 42; reliqui si improbi non sunt, nec philosophi, 376, 24; ad opera eorum rectius dijudicanda valet pingendi peritia, 626, 20; iis accensendi sunt medicus et faber III, 433, 9; iis adnumerare solent musicos, 628, 44; quomodo refutandi sint qui musicæ studium iis similes reddere perhibent, 631, 5, 11 ss.; fieri possit ut iis similes reddant quidam musicæ modi, 631, 18; iis pueros similes reddunt Lacones, 627, 30; iis apud Thessalos aditus ad forum liberum non patebat, nisi a magistratu vocarentur, 614, 44; tertia classis civium in Hippodami Milesii republica, 508, 21; parum necessario aberat quin propugnatorum servi essent, 509, 1; nihilominus eos reipublicæ administrandæ participes esse voluit, 509, 9; quo tempore multi exspectabantur, decimam de mercibus quæ importarentur exigendam in usum revocavit Antimenes, 649, 51; peculiares sibi in castris habebat Didales Persa, 646, 51.

Artifices Bacchici; cur magna ex parte improbi sint IV, 271, 11 ss.

Artificium; quid appellemus IV, 54, 9 s.; latet, si quis verba a communi sermonis consuetudine desumpta adhibeat, 387, 1.

Artocles; magister Timonis citharœdi fr, 164, b.

Artus (κωλῆνες); ita vocantur crurum ossa III, 45, 20 s.; iis carent quæ crura et brachia non habent III, 45, 50 s.

Artus (ἀκρωτήρια); in eorum parte supina nullum animal præter leporem pilos habet III, 49, 25 s.; eorum magnitudo an fortitudinis signum, 119, 46; validi et magni, fortitudinis signum IV, 4, 37; item iracundiæ IV, 6. 1; imbecilles ignaviæ IV, 4, 51.

Arum (τὸ ἄρον); id comedere fertur ursus post latitationem prodiens, idque quare III, 161, 36 s.; III, 177, 20 s.

Aruncus (ὁ ὄρυγγος); pili species est III, 175, 36 s.; si unius capræ apprehendas, restitant ceteræ quasi stupefactæ *ibid.*

Arundo; flexilis est III, 620, 3; ignem alit IV, 128, 30; in stagnis crescunt III, 163, 9; vix incrementum capiunt, ubi desunt pluviæ III, 163, 8 ss.; ad eas sæpe pariunt pisces III, 116, 29, 37; iis insident cicadæ, idque quando III, 162, 18; iis hieme insidet elea III, 184, 21 s.; iis plumbi loco glaciem affingunt Ponti incolæ ut immobiles maneant III, 567, 35 s.; igitur iis aquam calidam affundunt iidem quo celerius congeletur III, 567, 34 s.; iis combustis in quodam loco Umbricorum salem gignunt III, 582, 42 ss.; levi membrana obductis sonum edunt pueri III, 543, 22 s.

Arundo piscatoria; ei comparandum est nonnullarum palmipedum avium collum III, 298, 18 s.

ἀρύσαι· 474, 9.

Arva cessantia (ἀργοί); in iis pariunt et cicadæ et attelabi III, 100, 27 ss.

Arva laborata (ἔργα); in iis frequentes sunt ascarides, idque quare III, 94, 44 s.

Arx; ei comparatur cor III, 265, 7; oligarchiæ et monarchiæ convenit, 613, 36; inde ab ea usque ad certam distantiam olim plus quam definitam agri mensuram possidere non licebat, 593, 48; in ea Athenis erat templum Minervæ, 641, 25.

Asbamæa; aqua Jovi jurisjurandi vindici sacra prope Tyanam IV, 104, 17 s.; ejus natura et vis IV, 104, 18 ss.

ἄσβολος· quidnam IV, 290, 19.

Ascalaphus; ejus epitaphium fr. 314, a.

Ascalaphus, (ἀσκάλαφος, avis); appendices intestinorum habet III, 34, 39.

Ascalopas (ἀσκαλώπας); in hortis ope caveolarum capitur III, 186, 13; quantus III, 186, 14; quale rostrum habeat *ibid.*; quemnam colorem III, 186, 15; cito currit et hominem amat III, 186, 15 s.

Ascanius lacus; in eo aqua nitrosa est, IV, 83, 10 ss.; circa eum Pythopolis IV, 83, 14 ss.

Ascarides; lumbricorum genus III, 93, 26; e quonam luto fiant III, 94, 27 ss.; idque quomodo III, 94, 30 ss.; primum fucis perexiguis et rubris similes sunt III, 94, 32 s.; quamdiu eum habitum præ se ferunt, adhærentes moventur III, 94, 33 s.; dein abruptæ super aqua feruntur, atque tum demum vocantur proprie ascarides III, 94, 34 s.; nonnullis diebus interjectis stant rectæ super aqua, duræ et immobiles atque in tipulas mutantur III, 94, 36 ss.; in quibusnam locis inprimis et celerius gignantur, idque quare III, 94, 42 ss.; autumno inprimis nascuntur, idque quare III, 94, 45 ss.

Ascendentes; cur genibus, descendentes vero femoribus laboremus IV, 146, 34 ss.

ἄσχετος· 399, 5.

ἄσχιστον· v. *Findi quod nequit.*

Ascoliasmus; facilius fit in sinistris III, 306, 27.

ἀσκός· masculini generis est, etiamsi utensilis nomen sit, 291, 45.

Asellus (ὄνος); æstate latitat III, 160, 40; unde constet eum diutissime latere III, 160, 40 ss.; in arena vel limo se abscondit atque radiolorum ope capit pisciculos III, 191, 3 ss.; os late patens habent fr. 181, a; gregalis non est *ibid.*; cor ejus in ventre situm est *ibid.*; in ejus capite lapis invenitur molari similis *ibid.*

Aselli multipedes (ὄνοι πολύποδες); quatenus iis adspectu similes sint pediculi piscium III, 101, 37 s.

Asia; ejus fines III, 631, 5 ss.; nonnullis Tanais et Nili ostia III, 631, 9 s.; ei alii Ægyptum tribuunt III, 631, 12 s.; ad eam pertinet Arginusa III, 131, 11; parum ab ea remota est Creta, 515, 19; in ea maxima flumina e monte Parnasso (Paropamiso) oriuntur III, 569, 22 ss.; idque quænam III, 569, 26 ss.; ejus flumen Mæander IV, 106, 19; in quibusdam ejus fluminibus ad mare non decurrentibus sponte nascuntur pisciculi, idque quales III, 117, 43 ss.; ibi minus quam in Europa inveniuntur leones III, 169, 48 s.; ibi inveniuntur pardi III, 169, 44 s.; ibi feræ ferociores sunt III, 169, 45 ss.

Asia; apud eam habitant Lesbii fr. 273, b.

Asia superior; quot camelos possideant nonnulli ejus incolæ III, 208, 42.

Asiæ imperium; Hellesponto ab Occidente, Indo ab Oriente terminatur III, 647, 35; quomodo cautum erat ut quidquid in eo novi accidisset ex Persarum eodem die resc isceret III, 637, 42 ss.

Asiani; quomodo ab Europæis differant, 608, 39; natura mores habent serviliores quam Europæi, 537, 33; herile imperium nequaquam ægre ferunt, 537, 34; multi equitatu cum finitimis bellum gerebant, 545, 36.

Asias citharis; unde nomen habeat fr. 273, a, b.

Asilus (avis) (οἶστρος); si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 3.

Asilus (οἶστρος); primum in aqua, deinde in sicco degit III, 2, 49; fiunt e latis animalibus quæ super fluminibus currunt III, 94, 20 s., cf. III, 2, 51; igitur maxima eorum frequentia est propter aquas ubi hujusmodi animalia inveniuntur III, 94, 21 ss.; duobus alis præditus ideoque aculeum in anteriori parte habet III, 6, 48 s.; proboscide cutem quadrupedum perforant III, 63, 10 s., cf. III, 251, 39 ss.; igitur firmissimam habent quemadmodum purpuræ et buccina III, 63, 9 ss.; III, 67, 28 ss., cf. III, 251, 36 ss., cf. *Proboscis* et *Linguæ similis pars*; sanguinem hauriunt III, 156, 14.

Asilus (marinus); est vermiculus sub thynnorum et gladiorum pinnis latens III, 164, 4 ss.; scorpio similis est III, 164, 7; magnitudine araneam æquat III, 164, 8; tanto dolore afficit gladios ut eos exsilire cogat III, 164, 8 ss.; quonam anni tempore hos pices infestet III, 158, 22, s.; III, 160, 31 s.; III, 164, 5; circa thynnorum nascuntur pinnas III, 101, 41 s.; qualem figuram et quantam magnitudinem habeant III, 101, 42 s.

Asina; frigidior materies est quam ad condendum fœtum confert III, 369, 44 s.; post coitum semen emingit, nisi impediatur III, 128, 41 s.; III, 369, 26 s.; cur semen emingat IV, 325, 21 ss.; quomodo prohibeant, ne ita agat III, 128, 42; quamobrem eam post coitum persequantur IV, 326, 12 ss.; eam post coitum sectantes flagellant III, 369, 27; quot menses uterum gerat III, 128, 43; idem tempus ac equa uterum fert IV, 323, 8 ss.; duodecim menses uterum fert III, 369, 36, cf. III, 370, 12 s.; hinc eodem anni tempore parit quo inita fuerit III, 369, 35 s.; ei admissarios admovent circa solstitium æstivum III, 369, 32 ss.; idque ut earum pulli calida anni tempestate nascantur III, 369, 34 ss.; non semper concipere valent III, 369, 22 s.; quot pullos pariat III, 128, 43 ss.; decimo graviditatis mense lac habet III, 128, 48; ejus lac post camelinum et equinum tenuissimum est III, 53, 27 s.; id caseo admiscent Phrygii III, 54, 5 s.; quanta ei post partum fiat purgatio III, 122, 46 s.; ejus urina tenuior quam asini III, 123, 9 s.; nono post partum die iterum marem admittit atque tum facillime impletur III, 128, 48 ss., cf. 19; si non ineatur antequam notas amittat, nec se adiri sinit, nec impletur postea III, 128, 51 s.; pariens conspici non vult III, 129, 1; ideo parituram ad tenebras abducunt III, 129, 23 s.; per totam vitam parit, si parere inceperit nondum abjectis notis III, 129, 3 s.; diutius vivit quam asinus III, 129, 5; facilius abortit, si ab equo inita fuerit quam si ab asino III, 129, 6 ss.; si ab equo impleta fuerit, uteri gerendi tempus maris rationem sequitur, corporis vero magnitudo et species et robur feminæ III, 129, 8 ss.; non admittit equum, nisi ipsa equam suxerit III, 129, 17 s.; si sine intermissione ab equo ineatur, cito sterilis fit III, 129, 13 ss.; evenit jam ut annicula pareret et fœtum educaret III, 86, 11 s.; III, 128, 40; cur raro monstra pariat IV, 172, 36 ss.; quondam inita ab Aristonymo formosissimam peperit filiam Onoscelin fr. 349, a.

Asine; Dryopes huc deduxit Dryops Arcadis filius fr. 253, a, b.

Asinus; ei non eadem natura ac homini aut equo aut cani II, 169, 51; ad jumenta pertinet III, 7, 48; quadrupes vivipara est III, 30, 18 ss.; felle caret, *ibid.*; III, 274, 39 s., cf. III, 275, 33 s.; solidungulus, ideoque lienem partim latum, partim angustum habet III, 270, 28 s.; solidungulus non multifidus est ac unicum pullum parit, ideoque animalibus parum fœcundis accensendus est III, 292, 27 ss.; igitur mammas in femoribus habet, idque quare, *ibid.*; solidungulus est, ideoque unicum ventriculum habet III, 271, 4 ss.; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; crassissimum et nigerrimum sanguinem habet III, 52, 11 s.; dentes abjicit III, 22, 49; quoto ætatis mense et quo ordine dentes abjiciat III, 128, 37 s.; quosnam ejus dentes notas (γνώμονας) vocent III, 128, 39; ei quod ad magnitudinem et ad partes interiores attinet similis est equus fluvialis III, 24, 6, 3; ei similis equus, 200, 41; ei quod ad caudam attinet, similis est camelus III, 19, 44; quando nati sunt perstant, nec pars inde ab ungula sursum versus ad genu crescit IV, 316, 42 ss.; nullo alio morbo laborat nisi malleo III, 167, 48; omnium animalium frigoris impatientissimum est III, 168, 1, cf. III, 169, 33; pediculos, nec ricinos habet III, 101, 27 s.; herbivori et frugivori sunt III, 155, 3 s.; maxime potu pinguescunt III, 155, 4, cf. *Jumenta*; spinis teneris vescitur III, 174, 25 s.; igitur ei inimica spinula III, 174, 24 s.; teste Heraclito, paleas auro præfert II, 122, 18; esurientes ne verberibus quidem a pastu dimoveri possunt II, 34, 34; iis quoque tribuenda esset fortitudo, si feræ in venatores irruentes fortes dicendæ essent II, 34, 33; ex eorum stercore fiunt vermes e quibus melolonthæ procreantur III, 94, 48 s.; cur plus excrementi sicci egerat quam humidi IV, 172, 19 ss.; ad spinas præteriens ulcera scabit III, 173, 32 s.; igitur ejus ulcera vellicat eique bellum infert ægithus III, 173, 31, 35 s.; eo rudiente audito, ova et pullos ejicit ægithus III, 173, 33 s.; ei bellum infert corvus, idque quomodo III, 175, 40 s.; ei inimicus est atque insidias struit lupus, idque quare III, 173, 36 ss.; in ejus nares subit stellio, idque quomodo III, 174, 3 s.; ideoque stellioni inimicus est III, 174, 2; cur iis pili e cicatricibus erumpant IV, 165, 21 ss.; IV, 166, 1 ss.; IV, 322, 49 ss.; cur pili albi IV, 325, 25 ss.; quot annos vivat III, 129, 4 s.; eo diutius vivit mulus, idque quare III, 529, 47 s.; frigidi et alsiosi sunt III, 369, 28 s., 36 s.; hinc in frigidi regionibus non reperiuntur, idque quibusnam III, 369, 28 ss.; hinc ejus genitura quoque frigida est III, 369, 37 s., 44 s.; in Scythia, in Gallia et in Ponto non inveniuntur, idque quare III, 168, 1 s.; III, 169, 32 s.; non gignuntur in Scythia, idque quare IV, 323, 13 s.; ubinam parvi sint III, 169, 31; in Ægypto minores (?) quam in Græcia III, 169, 24; ex asinis fiunt III, 368, 26 s.; cum mas tum femina tricesimo ætatis mense coire incipiunt III, 86, 9 s.; III, 128, 36; non generant plerumque, nisi trimi fuerint, aut sex mensibus minores III, 86, 10 s.; nisi post primam dentitionem coitu uti cœperit, sterilis manet III, 369, 52 s.; unde constet eum ad sterilitatem proclivem esse III, 369, 50 s., 53 s.; III, 370, 4; cur post coitum mingat IV, 325, 17 ss.; ad coitum cur eos ante solstitium admittant IV, 323, 8 ss.; in eorum genere unicus pullus paritur post coitum cum cognatis animalibus III, 369, 21 s.; III, 379, 6 s.; ex iis quæ eorum generi propria sunt petenda est causa sterilitatis mulorum III, 369, 19 s.; eos non admittunt equæ ætate inclinata, idque quare IV, 324, 34 s.; si inscendat equam a caballo initam equi semen perdit, idque quare III, 128, 31 s., 45 s.; III, 369, 40 s.; citius (equas) implet quam equus III, 126, 50 s.; eorum initum quomodo sustineant equæ IV, 321, 22; communis eorum affectus in rem veneream proclivitas IV, 7, 4 s.; item innocentia IV, 7, 8; ad eos referuntur quibus labia crassa et superius ante inferius eminet IV, 10, 46 ss.; item qui faciem carnosam habent IV, 11, 15 s.; item qui magnam IV, 11, 19; item quibus oculi prominentes IV, 11, 34 s.; item qui frontem rotundam habent IV, 11, 42 s.; item qui caput parvum IV, 12, 4; item qui aures longas IV, 12, 7; item qui magna voce graviter vociferantur IV, 14, 4 s.

Asini Epirotici; reliquis non majores sunt III, 54, 32.

Asinus Indicus; solipes est et unicum cornu habet III, 20, 25 s.; solidungulus et unicornu esse fertur III, 254, 37 s., 42 ss.; solus inter solipedes talum habet III, 20, 27 s.

Asini silvestres (ὄναγροι); genere a domesticis differunt, etiamsi specie similes sint III, 133, 32 s.; celeritate præstant III, 133, 34; in Syria inveniuntur IV, 76, 31; unus præit armento IV, 76, 31; si junior aliquis pullus feminam conscenderit dux indignatur et pudenda ejus ore evellit IV, 76, 32 ss.

Asinus (piscis); v. *Asellus*.

Asio (ὁ σκώψ); avis uncunguis est nocturna III, 150, 43: quanta ejus magnitudo III, 150, 45 s.; carne vescitur ululæque et capricipi similis est III, 150, 46 s.; quidam eorum autumno per unum aut duos dies comparent III, 186, 25; idque Favonio flante III, 186, 31; hi a reliquis asionibus nulla alia re nisi pinguedine differunt III, 186, 27 ss.; esculenti sunt hi et valde commendantur III, 186, 26 s.; voce carent iidem III, 186, 29; de eorum generatione nihil constat III, 186, 30.

Asius; ejus epitaphium fr. 318, a.

Aspalax; vivipari sunt et sanguine præditi III, 68, 38 ss.; inde ab ortu mutilatum est eorum genus III, 68, 39 s., 49 s.; igitur visu carent III, 9, 14 s.; III, 68, 41; manifestos oculos non habent, sed mutilos sub cute latentes III, 9, 15 ss.; III, 462, 5 s.; quomodo se habeant eorum oculi III, 68, 41 ss.; alio modo cæci dicuntur ac homines II, 529, 30 s; eorum cutis crassa est III, 68, 42, 49; apud eos oculorum sedem petunt meatus duo nervosi et robusti a cerebro profecti, idque a quonam ejus loco III, 48, 50 ss.; ad superiores dentes exsertos terminantur hi meatus apud eosdem III, 69, 1; domum sibi struunt III, 3, 52; in quibusnam Bœotiæ partibus inveniantur, in quibusnam non III, 168, 46 ss.; magna copia eorum in Bœotia redundat IV, 98, 12; nec vivere nec fodere possunt Coroneæ Bœotiæ oppido IV, 98, 10 ss.; in Ætolia eos visu hebeti præditas tradunt, neque terra vesci sed locustis IV, 107, 17 s.

Asper (χαλεπός); qui excessu peccat circa iram II, 213, 14; opponitur mansueto II, 213, 4; quinam II, 48, 11; ad vitæ consuetudinem iracundis pejores sunt II, 48, 17.

Asperum (τραχύ); non ad quale, sed potius ad positionem pertinet, 15, 14, 16; ejus definitio, 15, 20; violentiorem sensum faciunt III, 660, 50; super ea incedit polypus in terram egressus III, 193, 14; in iis potissimum gignuntur vespæ III, 202, 1 s.

Asperum et læve; tactus contrarietates sunt II, 454, 51.

Asperitas (τραχύτης); affectus corporalis est III, 226, 29 s.; plantis proprium est ut ea saluti prospiciant III, 281, 51 s.; ea saluti suæ prospiciunt urticæ marinæ, *ibid.*

Asperitas et lævitas; sensibilia sunt aut omnibus sensibus communia, aut certe visui et tactui III, 484, 9 ss.; corporum affectus sunt III, 228, 45 s.; a calido, frigido, humido et sicco pendent III, 228, 43, ss.; secundarium contrariorum par est auditum ac vocem respiciens III, 459, 2 s.; mortis et vitæ, somni et vigiliæ, senectutis et vigoris, morbi et sanitatis causæ esse nequeunt III, 232, 15.

Asperitas (χαλεπότης); quatenus homini et reliquis animalibus communis III, 145, 7; III, 171, 38 ss.; propter eam fit maledicentia II, 54, 6; naturalior est quam cupidines non necessariæ vel quæ nimium expetunt II, 82, 31; ea frequentior est iracundia II, 48, 15; lenitati minus opponitur quam iracundia II, 48, 14; omnis modum excedens vel ferina vel morbosa est II, 81, 43.

Aspetus; Achillis cognomen in Epiro, fr. 280, b.

Asphaltites lacus; in Palæstina III, 582, 22, ss.; eum quidam fabulantur talem esse, ut si quis hominem aut jumentum ligatum injecerit, illud supernatet III, 582, 24 ss.; ejus aquam amaram et salsam esse aiunt, ut nullus piscis in eo oriatur III, 582, 26 s.; item ut vestes extergantur, si madefactæ excussæ fuerint III, 582, 28.

Asphodelus; ex eo ceram ferunt apes III, 199, 46.

Aspis; serpens est III, 170, 27; in Libya gignitur III, 170, 26 s.; ejus morsus incurabilis est III, 170, 28; ex eo fit medicamentum putrefactivum III, 170, 27; ejus cum ichneumone pugna III, 177, 39 ss.

Aspis Ægyptia; vim non absimilem habet atque eam quam possidet serpentum genus Curii in oppido Cypri IV, 102, 26 ss.

Assare; cur alia oporteat, alia vero elixare IV, 214, 42 ss.; assatur quod in sartigine frigitur III, 612, 45 s.; assabant omnia antiquitus IV, 331, 17; assa, cur coquere soleant, non vero cocta assare IV, 331, 15; meliora quam ea cocta sunt, idque etiam magis quum antea assata fuerint IV, 331, 20; iis aridiora sunt elixa, idque quare III, 612, 50 s.; in iis partes exteriores aridiores fiunt III, 613, 43, s.

Assæ carnes; magis quam elixæ partes interiores humidas habent IV, 288, 31 s.

Assatio; species concoctionis III, 611, 15; concoctio est quæ ab arido et alieno calore fit III, 613, 37; plus negotii facit quam elixatio, idque quare III, 614, 45 ss. arte et natura efficitur, *ibid.*; oppositum ei quidquam est, sed difficile nomen invenit III, 614, 9 s.

Assatio imperfecta; incoctionis species III, 611, 16.

Assimilatio (παρομοίωσις); quidnam, 395, 34; 438, 18; fit vel initio, vel fine periodi, 395, 53; si initio fiat, semper nomina similia habet, 495 36; si in fine, vel extremas syllabas, vel ejusdem nominis casus, vel ipsum nomen, 395, 37; ex ea peti possunt sententiæ, 428, 28; comparatione major, 438, 17; ejus exempla, 438, 19, 24; in ea præcipue assimilanda sunt postrema nomina, 438, 20.

Assumptivi motus (ληπτικαὶ κινήσεις); corporis tractiones sunt II, 335, 35.

Assyrii; philosophiæ apud eos auctores Chaldæi fr. 67, b.

Astaci (ἀστακοί); eorum genera pertinent ad animalia crustata III, 7, 22; III, 58, 12 ss.; 80, III, 25 s.; unum e quattuor magnis generibus crustatorum III, 285, 25 s.; locustis similes sunt III, 58, 13 s.; eodem modo coeunt quo locustæ III, 80, 31 s.; quibusnam rebus a locustis differant III, 58, 14 s.; III, 59, 17, ss., 37, 40 ss., 51 ss.; totum corpus pectusque læve habent III, 58, 51 s.; quinam sit eorum color III, 59, 14 s.; eorum corpus carnosum et molle est III, 59, 44 s.; colli eorum regio exterior in sex partes dirempta est III, 59, 47 ss.; quarum sexta quinque habet plagulas II, 59, 48 s.; ab interiore parte quattuor habent earum partium in quas primum ova pariunt femina III, 59, 49 s., cf. III, 58, 32 s.; unaquæque eorum colli sectio exteriora versus spina brevi et recta munita est III, 59, 50 s.; pectus eorum latius est III, 59, 43 s.; octo pedes habent corpori suppositos III, 59, 16 s.; eorum quattuor apice bifidi, reliqui vero non III, 59, 45 s.; forfices habent quia ad genus pertinent forficibus præditum III, 586, 23 s.; forficibus non utuntur ad prehendendum, sed ad incedendum III, 286, 25 s.; ideo modo dextram modo sinistram forficem majorem habent III, 586, 21 s., 24; quomodo se eorum habeant forfices vel pedes majores III, 59, 17 ss.; quomodo eorum dextra forfex a sinistra differat III, 59, 19 ss.; eorum forfices maxillis comparantur III, 59, 21; eorum forfices majores ab exteriori parte spina majori munitæ sunt III, 59, 53 s.; semper alterutram forficem majorem habent, non tamen semper eandem, idque tam mares quam feminæ III, 59, 54 ss.; quomodo moveant earum partem extremam atque bifidam III, 59, 26 s.; eorum forfices et ad prehendendum et ad premendum factæ esse videntur III, 59, 28 s.; super majoribus forficibus duas minores habent forfices vel pedes, eosque quales et ubinam sitos III, 59, 29, s.; minores forfices flectunt et ori admovent III, 59, 32 ss.; sub minoribus forficibus habent partes branchiis similes, easque multas et hirsutas III, 59, 31 s.; has partes assidue movent III, 59, 32; dentes duos habent (in ore) III, 59, 35 s., cf. III, 61, 19; quales, quot et ubinam sitas habeant antennas vel cornua III, 59, 36 ss.; quales et ubinam sitos habent oculos III, 59, 39 ss.; eorum quasi frons acuta et aspera et satis magna III, 59, 41 ss.; eorum facies acutior est III, 59, 43; modo vere, modo autumno post partum senectam exuunt III, 162, 21 ss.; in locis lævibus inveniuntur, non vero in cænosis III, 91, 27 s.; ubinam igitur occurrant III, 91 28 s.; hieme et vere terram petunt, æstate vero altum, idque quare III, 91, 34 s.; eorum multæ species sunt non solum forma sed et magnitudine longe diversæ III, 285, 27 ss.

Astaci fluviatiles; parvi sunt III, 65, 7; iis similia animalia in quibusdam cochleis marinis inveniuntur III, 65, 6 s.; ab his animalibus differunt eo quod eorum testa intus mollis est III, 65, 8 s.; qualis sit eorum figura e *Dissectionibus* disci potest III, 65, 9 s.

Aster; gigas a Minerva occisus fr. 311, b.

Asterias; peculiare accipitrum genus III, 190, 2 s.

Asterias; v. *Mustelus stellaris.*

Asteus; eo archonte apparuit cometa III, 559, 41 s.; idque quo tempore Helice et Bura combustæ sunt III, 559, 22.

Astra; eorum elemento pro portione respondet spiritus vel calor qui semine continetur III, 352, 10; circa Gades secundum musicæ harmoniam moventur fr. 76, a; eorum motus quomodo deos esse demonstret fr. 39, a; cur orientia et occidentia majora videntur III, 602, 47 s.; ex eorum scientia olivarum ubertatem prævidit Thales, 493, 38, v. *Stellæ*, *Sidera*.

Ἀστραπαῖος· Jovis cognomen II, 641, 38.

Astrologi; cæli motum æqualem et celerrimum esse censent II, 575, 6 s.; igitur eo motu reliquos dijudicant II, 575, 8; de eorum suppositionibus dubitationes in quæstionibus naturalibus moverat Aristoteles fr. 198, a.

Astrologia; circa naturam quandam speculatur II, 535, 16; speculatur circa substantiam sensibilem sed æternam II, 607, 3 s.; igitur omnium scientiarum mathematicarum philosophiæ maxime affinis est II, 607, 2 s.; nullum aliud officium habet nisi rerum sibi subjectarum cognitionem et contemplationem II, 188, 18; pertinet ad scientias mathematicas II, 492, 11; quomodo eam exponant mathematici III, 219, 4 ss.; accuratior est mechanica, idque quare II, 614, 21 s.; est disciplina mathematica naturalior II, 263, 2; contrario modo se habet ac geometria II, 263, 3; æque ac physica considerat solem et lunam, sed non eodem modo II, 262, 30 ss.; eodem modo monstrat ac geometria et arithmetica, 130, 41; in ea quod ad sensum indivisibile

est mensura et principium est II, 575, 5 s.; ex ea peti debet lationum cælestium numerus II, 607, 1 s.; præter res circa quas versatur erunt aliæ substantiæ separatæ, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstarent II, 612, 36 ss.; sensibiles magnitudines et cælum hocce non spectaret, si geometria a geodæsia differret, ut dicunt (Platonici) II, 492, 31; motus et revolutiones de quibus loquitur cæli motibus et revolutionibus dissimiles sunt, inquit Protagoras II, 492, 37 s.; ei subjiciuntur apparentia, 136, 1; nomine tenus fere non distinguuntur mathematica et navalis, 135, 3; exemplum citatur, 77, 8.
Astrologia (*de*) libri; citantur II, 400, 17 s.
Astrologica; probant terram medium locum obtinere II, 408, 29 ss.; quomodo probent lunam globosam esse II, 400, 44 ss.
Astrologica theoremata; ad ea remittitur III, 562, 22.
ἀστρονόμος· IV, 204, 25.
ἄστυ· 474, 50; 568, 28.
Astyages; luxuriæ deditus erat, 582, 19; ejus exercitus inertia labefactatus erat, 582, 18; eum propter contemptum aggressus est Cyrus, 582, 17.
Astydamas; citatur ex *Alcmæone*, 468, 11.
Astynomi; magistratus apud Athenienses fr. 244, a.
Astypalæa; terra circum eam serpentibus inimica fr. 186, a.
Astyrites ager; pars est Chalcidicæ Thracicæ III, 49, 18 s.; in ea Psychrus fluvius III, 49, 19.
Atalante; Iasii filia, ejus epitaphium in Arcadia fr. 316, a.
ἀτάλαντον· de hujus vocabuli significatione quæstio fr. 131, a.
Atarneus; eam ne obsideret quomodo Autophradati dissuaserit Eubulus, 507, 30; cur ibi aquæ calidæ potulentæ sint IV, 239, 5 ss.
Atavia (τήθη); quando ei similis nascatur proles III, 399, 14 s.
Atavus; quando ei similis nascatur proles III, 399, 12.
ἀταξία· v *Ordinis perturbatio.*
ἄτεγκτον· v. *Humectari quod nequit.*
ἄτηκτον· v. *Liquefieri quod nequit.*
Atharafa; planta ita dicta in loco humido et arido vivit IV, 26, 23.
Athenæ; Europæ pars II, 308, 27; iter hinc Thebas ducens eodem modo se habet ad iter Thebis ad eas, quo actus rei mobilis ad actum rei movere valentis II, 276, 19; si quis noctu, quum in Libya est, Athenis se esse putat, non ad Odeum vadit II, 510, 52 s.; ibi nobiscum pactum fecisse adversarium impossibile est, si probare possimus nos eodem tempore peregre in alia urbe fuisse, 429, 29; ibi manere laboriorum est fr. 327, b; inde Stagira venit Aristoteles propter magnum regem fr. 328, b; quomodo paucos homines continere dicantur, 8, 22; ibi olim quum templum ædificaretur, mulus octogenarius reliqua jumenta ad laborandum exhortabatur III, 129, 33 ss.; sacrum oleæ ramum ibi uno die germinasse et crevisse dicunt IV, 104, 26 ss.; ibi frequens est multitudo quæ triremium cura occupatur, 548, 37; ibi magis populares erant Piræei incolæ quam urbis, 568, 26; ibi plerique liberi tibia canebant, 631, 50; ad eas miserunt Ænianes columnam veterem cum inscriptione vetustis literis exarata IV, 100, 14 ss.; earum tyrannus Pisistratus, 580, 15; quomodo ibi tyrannidem sibi vindicarit Pisistratus, 571, 10; quidnam tyrannis ejectis ibi fecerit Clisthenes, 522, 5; 594, 52, ibi defecerunt corvi quum Medii milites peregrini Pharsali interirent III, 187, 35 ss.; ibi de opificibus, vel de servis publicis legem tulit Diophantus, 508, 6; quare ibi ostracismo uterentur. 567, 5; ibi quum versus Laconicum bellum terra male rem gessissent, nobiles e delectu militare coacti sunt, 567, 37; ibi Charicles viguit, utpote triginta viris assentans, 572, 5; item Phrynichus, utpote quadringentis, 572, 6; quænam ibi circa comœdiam innovarit Crates, 460, 42; ibi archon fuit Nicomachus III, 561, 35 s.; item Euclees Molonis filius III, 559, 24; quidnam ibi sit undecimvirorum munus, 599, 12; qualia judicia ibi in Phreattone fiant, 563, 51; ibi bello mortuorum liberis de publico victum præbere jubet lex, 508, 42; ibi Mantias orator adversus filium contendebat, 377, 15; patria Chabriæ, 646, 54; Iphicratis, 647, 23; Pythoclis, 650, 20; Timothei, 646, 3; ibi Menesthei sepultura fr. 315, a.
Athenarum acropolis; in eam cornix non ascendit fr. 186, a.
Athenagoras; Arimnisti filius fr. 213, b.
Atheniensis ager; in quibusnam ejus partibus inveniatur apua spuma dicta III, 118, 15 ss.
Athenienses (*de eorum republica*); Ione Atticam incolis frequentante Iones dicti sunt atque Apollinem patrium colere cœperunt fr. 225, a; eorum liberi in Cretam missi a Minoe non interfecti sunt, sed mercenariam vitam egerunt fr. 254, a; postea quum una cum Cretensibus emigrassent in Italiam circa Iapygiam trajecerunt, deinde in Thraciam ubi Bottiæi dicti sunt fr. 254, a; quomodo Theseus rempublicam eorum constituerit fr. 224, b; φυλαί, φρατρίαι, γένη, γεννῆται, τριττύες fr. 225, a; Solonis leges fr. 226, a ss.; naucraria et naucrari fr. 226, a; divisio populi a Solone instituta fr. 226, b; thetes 226, a; pentacosiomedimni fr. 227, a; pelatæ fr. 227, a; Solonis leges in κύρβεις inscriptæ fr. 227, b; lex Solonis in eos qui dissensione inter cives orta neutri se parti addicunt fr. 228, a; cum Pisistrato manus conseruerunt apud Pallenensium demum fr. 228, a; Lycopodes fr. 228, b; Lipsydrium fr. 228, b; Pisistratidarum apud eos tyrannis quamdiu steterit fr. 229, a; Clisthenes demarchos instituit fr. 229, b; Areopagus ante pugnam Salaminiam pecuniam militibus erogavit fr. 230, a; Hellenotamiæ fr. 230, b; Cimon fr. 231, a; Pericles fr. 231, a, b; 232, a; Ephialtes fr. 232, a; Nicias, Thucydides Melesii, Theramenes Agnonis filius fr. 232, b; prælium navale apud Arginusas fr. 232, b; Cleophon fr. 232, b; Anytus fr. 233, a; quadringenti fr. 233, a; triginta tyranni fr. 233, a; eorum magistratus fr. 233, a, b; thesmothetæ fr. 233, a; 234, b; 235, a; tritopatores fr. 234, b; λίθος fr. 234, b; ἀπὸ συμβόλων δίκη fr. 235, b; εἰς ἐμφανῶν κατάστασις fr. 235, b; δατηταί fr. 236, a; σῖτος fr. 236, b; ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων fr. 236, b; πολέμαρχος fr. 237 a; πάρεδροι fr. 237, b; στρατηγοί fr. 237, b; ἵππαρχοι fr. 238, a; φύλαρχος fr. 238, a; Prytania fr. 238, b; κυρία ἐκκλησία fr. 238, b; ἐπιστάτης fr. 239, b; πρόεδροι fr. 240, a; γραμματεύς fr. 240, a; ἀντιγραφεύς fr. 240, b; ἀποδέκται fr. 240, b; πωληταί fr. 241, a; ταμίαι fr. 241, a; sacræ triremes fr. 242, a; ἱεροποιοί fr. 243, a; εὔθυναι fr. 243, a; λογισταὶ καὶ λογιστήριον fr. 243, b; συνήγοροι fr. 243, b; ἀστυνόμοι fr. 244, a; πεζαὶ μόσχοι fr. 244, a; ἀγορανόμοι fr. 244, b; ἐπιμελητὴς τοῦ ἐμπορίου fr. 244, b; σιτοφύλακες fr. 244, b; μετρονόμοι fr. 245, a; δικασταὶ κατὰ δήμους fr. 245, b; διαιτηταὶ fr. 245, b; ἐχῖνος fr. 246, a; ἔφεσις fr. 246, a; δικαστήριον ἐπὶ Παλλαδίῳ fr. 246, b; βουλεύσεως actio fr. 247, a; ἐπὶ Δελφινίῳ fr. 247, b; varii judiciorum colores fr. 247, b; merces judicialis fr. 248, a; Callicrates præsertim hanc mercedem auxit fr. 248, b; διαμεμετρημένη ἡμέρα fr. 248, b; calculorum descriptio fr. 249, a; urna judicialis fr. 249, b; οἱ ἐγγραφόμενοι fr. 249, b: περίπολος fr. 250, a; ephebi fr. 250, a; στρατεία ἐν

τοῖς ἐπωνύμοις fr. 250, a; ἀδύνατοι, fr. 250, b; choragi fr. 251, a; parasiti fr. 251, b.

Athenienses; quomodo vocent tetricem III, 104, 16; exemplum citantur, 116, 45; quod eorum est, eorum possessio est, 296, 10; secundum proverbium non amplius cognoscunt Megarenses II, 221, 22; II, 231, 50; alicujus dictum affertur qui eorum rempublicam deplorat fr. 20, b; frumenta et leges invenerunt, sed frumentis utuntur non vero legibus fr. 341, a; quænam scire oporteat, ubi iis de bello gerendo consilium dare vis, 374, 3; quænam ubi eos laudare vis, 374, 8; quidnam ubi eos vituperare vis, 374, 14; iis audientibus Athenas laudare difficile non est, secundum Socratem in Platonis *Epitaphio* vel *Menexeno* (init.), 331, 25; 404, 7; eos si quis multis adscitis sociis victoriam reportasse monstret, utitur exemplo secundum rationem, 4[illegible], 36; templum Cereris Eleusiniæ exstruentes columnam saxeam invenerunt cum inscriptione IV, 99, 40 ss.; iis imperium maris an initium fuerit malorum, 398, 50, 52; ubique dum Græciæ principatum tenuerunt, oligarchias dissolvebant, 556, 38; 575, 15; Solonis legibus usi, beate vixerunt, 377, 32; δήμους vocant quas Dorienses κώμας, 459, 2; item πράττειν quod Dorienses δρᾶν, 459, 4; de Salamine Homero teste usi sunt, 344, 4; cum Eretriensibus Sardes invaserunt, 161, 39; hostes puniendos esse censent, 414, 43; iis devictis eorum urbem in servitutem redigere noluerunt Lacedæmonii, 415, 42; Spartam diruere quum possent, Lacedæmonios superesse maluerunt, 415, 44; iis non commemorarunt Lacedæmonii quæ in eos contulerant beneficia, sed quæ acceperant II, 45, 46; quomodo eos ut in Eubœam transirent, hortatus sit Cephisodotus, 396, 43; quomodo eorum cum Epidauriis et ora maritima incolis fœdus reprehenderit Iphicrates, 396, 45; Chios, Samios et Lesbios contra pacta humiles reddiderunt, 536, 19; eos bellum in Siciliam effudisse dicit Æsio, 397, 19; quænam causa fuerit cur bellum intulerint Mytilenæis, 569, 11; quomodo eorum clades causa fuerit cur Syracusis politia mutata sit in democratiam, 569, 35; suadente Pythocle, plumbum quod duabus drachmis emerant sex vendiderunt, 650, 20; eos Græcorum fingebat circumdari corona Cydias, 357, 22; eos bis in philosophiam peccare noluit Aristoteles fr. 327, a, b; in eorum portu quales inveniantur apuæ III, 118, 31 ss.

Athenienses Potidæam incolentes; quare et quomodo a civium bonis tributa exegerint, 641, 29.

Atherina (ἀθερίνη); ad terram parit III, 119, 35; idque ventre ad arenam attrito III, 120, 9 s.; piscium migratoriorum prima parit III, 119, 34 s.; unde id colligatur III, 119, 36 s.

Atherini (ἀθερῖνοι); gregales sunt III, 175, 10.

ἄθλαστον· v. *Tundi quod nequit.*

Athletæ; multum se exercent IV, 290, 4; eorum habitus et victus ratio corporis incremento et speciei nocet, 627, 6, 40, 45; eorum habitus ad unum tantummodo opus exercitatus est, 621, 52; eorum habitus nec ad rectam habitudinem civilem, nec ad valetudinem, nec ad liberos procreandos prodest, 621, 47; apud eos propter voracitatem natura copiam alimenti domare non potest III, 400, 10 ss.; igitur eorum partes alienæ fiunt et interdum omnino a pristina forma desciscunt III, 400, 13 s.; idem iis accidit quod satyria morbo affectis III, 400, 14 ss.; cur decolores sint IV, 289, 43 ss; cur alsiosi IV, 155, 10 ss.; aut nullo morbo premuntur aut celeriter e vita discedunt IV, 113, 41 s.; sorte non ducendi sunt, e sententia Socratis, 370, 20; fieri potest ut eorum victoriam velimus II, 26, 22; erga eos benevoli esse possumus, non vero amici II, 108, 35; quamobrem in eos benevoli esse possimus II, 109, 4; adversus privatos pugnantibus comparantur milites II, 34, 2; in eorum pugna cum privatis, superant non fortissimi, sed qui robore et corporis habitu præstant II, 34, 8.

Athos; in eo nulli flatus excitantur IV, 251, ss.; id quomodo probetur IV, 251, 2 ss.; quales ibi sint sues III, 170, 15 ss.; circa eum inveniuntur locustæ marinæ, idque quare, III, 91, 29 ss.; eum perfodit Xerxes, 395, 20.

ἄθραυστον· v. *Infragile.*

Athribita ditio; misso in eam procuratore qui nomarchis displiceret, quomodo multam pecuniam sibi compararit Ophelas Olynthius, 650, 10 ss.

ἀθυμίατον· v. *Exhalari quod nequit.*

ἄθυμος· v. *Tristis.*

Atintania; circa eam juxta fines Apolloniatidis petra est e qua superfuso oleo ignis apparet IV, 80, 20 ss.

Atlanticum mare; IV, 253, 47; totam terram quasi insulam circumdat III, 629, 30, 36; ita et Oceanus dicitur III, 630, 11, v. *Oceanus.*

Atlantinorum regio (*scribendum videtur* Ἀτιτάνων *sive* Ατιντάνων *coll.* IV, 20. *Brodæus* Ταυλαντίων *conjiciebat*); circa eam sita est Apollonia IV, 98, 23.

Atlas; ejus filia fr. 155, b; secundum poetas et quosdam naturæ scrutatores cælum sustinet II, 530, 18 ss.; ab eo secundum fabulam pendet cæli incolumitas II, 389, 41; non sine mente ei tribuunt fabulæ quod cælum movet, terræ insistens, quippe quæ quiescit III, 519, 2 ss.; cum tanquam diametrum considerare videntur, quæ cælum circa polos torquet III, 519, 4 s.; nihilo minus qui ita censent contendere cogerentur cæli partem universi non esse III, 519, 7 s.

Atlas; Libycus fr. 67, b.

ἄτμητον· v. *Insecabile.*

Atomi; Democriti de iis doctrina fr. 78, a; de iis Leucippi et Democriti placita eorumque refutatio II, 416, 45 ss.; argumenta quibus earum assertores probant eas revera esse debere II, 435, 21 ss.; horum argumentorum refutatio II, 436, 8 ss., 29 ss.; ex iis ceteras res construunt Leucippus et Democritus II, 432, 23 s.; earum multitudo et figuræ infinitæ sunt secundum eosdem II, 432, 25 s.; quibusnam rebus inter se differant, secundum eosdem II, 432, 26 s.; secundum Democritum et Leucippum natura eadem sunt, figura solummodo diversæ II, 378, 10; frustulis auri comparantur II, 378, 11; figura tantum differunt secundum Leucippum II, 449, 6 s.; ex iis primis omnia constant et in eas omnia dissolvuntur secundum Leucippum II, 449, 7 s.; secundum Leucippum figuris infinitis determinantur II, 449, 16 s.; eas tanquam substantias habet Democritus II, 553, 50; maximæ deficient, ubi secundum Leucippum et Democritum sæpius in se invicem transiere aqua, aer et terra II, 417, 18 s.; nihilominus maximarum defectu hunc transitum fieri asserunt iidem II, 417, 19, v. *Insecabile corpus*; eas in vacuo fieri putat Leucippus II, 448, 35; quomodo earum ope fieri putet ortum et interitum idem II, 448, 36, 38 s.; quomodo actionem et passionem II, 448, 37, cf. 43 s.; quomodo alterationem II, 448, 43; quomodo accretionem II, 448, 45; earum concretioni et accretioni tribuunt accretionem, deminutionem et alterationem vacui assertores II, 314, 9; eas qui esse statuunt, etiamsi antiquiores sint, tamen opinionem magis novam de gravi et levi protulerunt quam Plato II, 425, 4 ss.; una transposita rem plane aliam videri asserunt Leucippus et Democritus II, 434, 34; eas visui non patere perhibent qui eas exstare censent II, 436, 26; ab iis non pendet concretio et discretio II, 436, 42 s.; necessario impatibiles esse debent, quia a nibilo alio affici possunt nisi a vacuo II, 449, 27; nec frigidæ igitur, nec duræ esse poterunt II, 449, 29 s.; rotundas tamen calidas esse asserunt II, 449, 31; si iis competat caliditas et frigiditas, iis necessario æque competent gravitas et levitas, durities et mollities II, 449, 34 ss.; eas gravitate inter se differre censet Democritus II, 449, 36 ss.; si iis competit durities et mollities, non amplius impatibiles erunt II, 449, 41 s.; etiam si una tantum re differant, nempe figura, non amplius una erit earum natura II, 449, 43 s.; si uno plures habeant differentias, simul diversæ actiones et passiones uni rei indivisibili inerunt II, 449, 46 ss.; rariores vel densiores fieri non poterunt quia iis non inest vacuum II, 449, 52 s : nulla est causa cur potius parvæ quam magnæ forent II, 449, 54 ss.; si eadem omnes sint natura, nihil est quod eas a se invicem distinguat II, 450, 7 s.; neque ulla est causa cur non coalescerent, ubi se invicem tangunt II, 450, 8 s.; si aliæ terreæ sint, aliæ igneæ, hæc differentiæ magis causa erit eorum quæ eveniunt quam figuræ II, 450, 7, 11 ss.; necessario natura erunt diversa, quum contactu in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur III, 450, 13 s.; si ab alia re moveantur, patibiles erunt II, 450, 14 s.; si se ipsæ moveant, dividentur in id quod movet et in id quod movetur II, 450, 15 s.; vel materies earum non solum numero, sed et potentia una erit II, 450, 18; omni ex parte affici nequeunt II, 451, 6 s.; earum ampla pertractatio in alium remittitur locum III, 449, 25 s.; exponuntur tamen quædam argumenta quæ earum absurditatem probant II, 449, 27, 450—18, v. *Corpora prima.*

Atomorum assertores; corpora in contactibus disjungi posse perhibent II, 451, 11; actionem et passionem discissis corporibus fieri censent II, 451, 13 s.; id est divisione et compositione III, 451, 17; accretionem appositione fieri censent II, 451, 22, 24.

ἀτόμως· v. *Individue.*

Atrabiliarii; v. *Melancholici.*

Atractylis (ἀτρακτυλίς); ex ea ceram ferunt apes III, 199, 45.

Atramentum (θολός); id omnia mollusca habent sed plurimum sepia III, 57, 15 s.; iisque peculiare est III, 278, 10 s.; ubinam situm sit III, 57, 14, 18 s.; intestino applicatum est quo remotius esset a mytide III, 282, 21 s.; eadem membrana circumdatur ac intestinum III, 57, 19 s.; id necessario habent atque emittunt, idque quare III, 278, 27 s., 36 s., cf. 21; eo utuntur ad salutem conservandam III, 278, 6 s., 38 s.; id emittunt ubi terrentur sed maxime sepia III, 57, 16 s.; idque quomodo III, 278, 12, ss.; eadem via emittunt qua excrementum III, 57, 20 s.; nempe fistula qua aquam ore receptam recipiunt III, 56, 29 s.; in tunica membranacea agnatum est III, 278, 7 s.; per fistulam emittitur III, 278, 8 s.; quanam parte id (?) emittant mollusca III, 328, 12 s.; majorem ejus copiam habet sepia quam reliqua mollusca III, 278, 1 s.; 22 s., 29; idque quare III, 278, 16 s., 29 s.; quare id in inferiori corporis parte habeat sepia III, 278, 23 ss.; septo comparatur III, 278, 13; item sedimento albo, excremento avium incumbenti III, 278, 25 ss.; id ovis adspergit sepia mas III, 92, 15; læve est, et ideo in tenebris lucet III, 477, 46 s.; nunquam universum simul emittunt mollusca atque emissum de integro rursus augetur III, 192, 28 ss.; id polypus et loligo pavoris tantum causa emittunt III, 192, 27 s.; sepia vero non solum pavoris causa, sed etiam ad latitandum III, 192, 26 s., 30 ss.

Atraquila; v. *Melanaetos.*

Atricapilla; v. *Atriceps.*

Atriceps (μελαγκόρυφος); eam nonnulli omnium avium plurima ova parere contendunt III, 184, 9 s.; quot pariat ova III, 184, 11 s.; semper ova numero imparia parere dicitur III, 184, 12 s.; in arboribus nidulatur et vermes depascitur III, 184, 13 s.; linguæ apice caret III, 184, 14 s.; si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 3; statim post autumnum apparet III, 207, 8; mutatur in ficedulam III, 207, 5 ss.; nullo alio nisi colore et voce a ficedula differt III, 207, 9 s.; jam conspecta est avis quæ inter eam et ficedulam medium teneret III, 207, 10 ss.

Atridæ; certis temporibus illis parentare dicuntur Tarentini IV, 93, 43 s.

Atrocia (τὰ δεινά); quomodo a miserabilibus differant, 359, 24; propinqua ubi sunt, misericordiam movent, 359, 26.

Atropos; una e Parcis III, 642, 19; nominis etymologia *ibid.*

Atrum esse; videtur omne quod tranquillum est IV, 251, 12 s., v. *Nigrum.*

Attactus (διαθιγή); II, 435, 5; semper duas res requirit II, 435, 50; igitur ex iis compositum esse nequit corpus II, 435, 48, 51; II, 436, 6, 35.

Attagen (ἀτταγήν); terrestris avis est, nec admodum volax ideoque pulveratione delectatur III, 207, 39 ss.; ei colore similis ascalops III, 186, 15.

Attalus; quomodo causa fuerit cur Philippum aggrederetur Pausanias, 581, 18.

Attelabi (ἀττέλαβοι); insecta sunt quæ e congeneribus animalibus gignuntur III, 93, 15; eodem modo quo locustæ pariunt et post partum moriuntur III, 100, 4 s.; eorum ova autumnalibus imbribus, si frequentes sint, perduntur III, 100, 5 s.; per squalorem frequentiores sunt III, 100, 6 s.; igitur eorum interitus absque ordine fit atque ut fors tulerit III, 100, 8 s.; ubinam et quomodo pariant III, 100, 27 ss.; habent in posteriori corporis parte mucronem acutum quo terram effodiunt parituri III, 100, 28; in agro Cyrenensi frequentes sunt III, 100, 30.

Attente observantes: eorum nos pudet, 356, 40.

Attica; ejus ager tenuis et siccus IV, 218, 5 s.; imbrem illi affert Hellespontias IV, 254, 43 ss., 52 s.; cur in ea fructus dulcissimi fiant, thymum vero acerrimum IV, 218, 3 ss.; campus Thriasius in ea IV, 246, 36; in eam ex Salaminia natando pervenit canis Xanthippi fr. 230, b; eam invasit Cleomenes fr. 229, a; quare in eam iter ut Philippo concederent, suaserint Thebanis, 376, 33.

Attica tetrapolis; ex ea Iones una cum Heraclidis in Argolidem venerunt fr. 256, a.

Attica vetula; sine noxa hyoscyamum comedit fr. 218, b.

Atticus vicinus; proverbium, 372, 46.

Attici; patrémfamilias vendentem emere jubent, 638, 11: iis propria redituum dispensandorum ratio exili rei familiari convenit, 638, 36.

Auctio; v. *Accretio.*

Auctor; eo passim opus habent inquilini, ubi litem intendere vel suscipere volunt, 520, 39.

Auctoritas; ea præditi non semper gratiosi sunt, 558, 36.

Auctoritas summa (τὸ κύριον); ejus opinionem sequi solent reliqui cives, 517, 51; ubique regimen civitatis est, 526, 24; 527,33; in democratia plebs est, 526, 26; vel penes unum, vel penes paucos vel penes plerosque esse debet, 527, 34; in oligarchiis pauci, 526, 27; ea differunt respublicæ, 534, 42; in alia penes divites est, in alia penes bonos viros et sic deinceps, 534, 43; vel penes multitudinem, vel penes divites, vel penes viros bonos, vel penes unum omnium optimum, vel penes tyrannum, 530, 32; quæritur quatenus penes multitudinem esse debeat, quatenus non, 531, 12 ss.; in democratia penes multitudinem esse debet, 579, 23; 591, 13; penes quos est, eos odio prosequi debent cives, 595, 36.

Auctum (τὸ ηὐξημένον); quatenus unum sit cum deminuto II, 519, 49.

Aucupes; noctuæ ope cujusvis generis aviculas venantur III, 173 14 s.; illices occæcatos avium columbacei generis alunt III, 179, 20 s., 26 s.; austrina tempestate coturnices persequuntur, idque quare III, 157, 31; cychrami voce audita sciunt coturnices abituras esse III, 157, 37 ss.; quomodo saltando capiant otos et noctuas III, 157, 44 s.

Aucupium; ejus causa secum ducunt perdices III, 373, 41.

Audacia (θράσος); fortitudinis finis est, 492, 1; fortitudo facultate prædita est, 582, 24; fortitudini similior II, 22, 45; II, 23, 6; fortitudinis sequela est II, 244, 32; excessus est II, 139, 4; non opponi solet fortitudini *ibid.*; animæ affectus est II, 18, 20; II, 195, 26; ejus definitio II, 195, 44; ei inest excessus et defectus II, 19, 44; ei ignavia propior confidentia II, 218, 6; cum fortitudini tum metui contraria II, 207, 38 s.; ad mores pertinet II, 194, 6; homini et reliquis animalibus communis est III, 145, 8; semper cum aliquo calore conjuncta est III, 523, 8 ss.; sine corporis affectu locum habere nequit III, 432, 21 s., 34; quando eam civibus impertiant sacra, 416, 32.

Audax (θρασύς); circa eadem versatur ac fortis et ignavus, sed alio modo II, 33, 2; quisnam II, 20, 48; natura sunt IV, 226, 25; is est qui confidentia in rebus terribilibus modum excedit II, 32, 42; arrogans esse videtur fortitudinemque affectare II, 32, 43; plerique eorum audaciam quandam cum ignavia conjunctam ostendunt II, 32, 46; procax est et ante periculum alacer, in ipso vero discedit II, 33, 50; interdum eadem sectatur ac fortis idque quare II, 214, 17; pericula sustinet, sed non eodem modo quo fortis II, 214, 19; confidit rebus quibus non confidendum est II, 208, 48; confidit vel tunc ubi ratio non jubet II, 208, 54, cf. 46; inæqualis est II, 209, 2 s.; decipitur circa res terribiles et fiducia dignas, idque quomodo II, 210, 4; fortem ignavum vocat II, 22, 39; II, 139, 13; cum excessu tum defectu peccat II, 207, 48; ignavo opponitur II, 207, 40; II, 208, 1; minus timet quam decet, plus confidit quam decet II, 207, 44; eodem modo confidenti similis esse videtur quo pertinax continenti II, 85, 34; ei comparatur fera II, 209, 19; interdum simul ignavus est II, 217, 49; quomodo fiamus II, 16, 13; in laudatione fortis appellari debet, 331, 19; dignitatem militarem nactus, propter contemptum et lucri causa tyrannos aggredi solet 582, 23; ne nimis magnus evadat, inprimis cavere debet omnis monarcha, 587, 9.

αὐδήεσσα· cur ita Calypsum, Inum et Circen vocaverit Homerus fr. 145, b; pro eo scribendum est αὐλήεσσα *ibid.*

Audibile; æque ac illud intermedii ope percipiuntur molle et durum III, 459, 46 ss., 49, cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; quatenus tamen differant III, 459, 48 s.; III, 460, 1, cf. *Gustus* et *Tactus*; ejus quoque affectus esse videtur odorabile III, 487, 28 s., 30 ss.

Audibilia; res exteriores sunt III, 451, 48 ss.; cur sola inter ea quæ sensum movent mores spectent IV, 209, 12 ss.

Audiens; sentit se audire II, 113, 37; probamur ejus operationem etiam auditu cognoscere III, 462, 40 ss., cf. tamen III, 250, 19 ss.; primus aliquatenus idem audit ac secundus, aliquatenus non III, 489, 32 s.; eum quoque audire dicimus etiamsi dormiat III, 451, 2 ss.; non quaque sui parte audiens est III, 396, 27; unum melius intelligit quam multos simul idem dicentes III, 657, 37 ss.; quomodo in captionibus penes figuram dictionis respondentem confusum esse putet etiamsi non sit, 299, 10; eum varie afficit epica poesis, 477, 31.

Audire; an sit auditum habere, 195, 47; cur oscitantes minus audiant IV, 179, 50 ss.; IV, 182, 27 ss.; cur melius audiamus retento spiritu IV, 182, 5 ss.; IV, 183, 11 ss.; IV, 309, 30; cur longius audiamus voces acutiores IV, 183, 7 ss.; cur melius nocte quam die audiatur IV, 180, 37 ss.· quamobrem facilius audiantur quæ superne inferiora, quam quæ inferne superiora petunt IV, 308, 27 ss.

Audiri; a multis simul idem non posse nonnulli contendunt, idque quare III, 489, 34 ss.; fieri tamen potest quod ad rem quæ prima sonum movit attinet, non vero quod ad intermedium III, 489, 37 ss.

Auditio (τὸ ἀκούειν); idem quod auditus actu III, 463, 10, 23; propria auditus actio III, 502, 17 s.; auditus usus est III, 507, 5; molesta est etiamsi propter consuetudinem non sentiamus II, 90, 10; in somno obtinere nequit III, 507, 38; III, 508, 4, cf. III, 507, 10.

Auditiones (τὰ ἀκούσματα); quasnam jucundas esse dicamus II, 120, 28; generatione carent, ita ut qui audit simul et audierit III, 489, 17 ss.

Auditor; ejus animus fallitur elocutione rebus accommodata, 392, 26; eodem modo afficitur ac orator, ubi hicce animi motus exprimit, etiamsi nihil dicat, 392, 29; afficitur ubi veretur, ne solus ignoret quæ omnes intelligunt, 392, 41; fallitur, ubi non omnia analoga non simul adhibeantur, 392, 48; ubi eum secum rapuerit orator, conveniunt vocabula composita vel peregrina, 393, 6; eos multi percellunt oratores, 392, 31; quibusnam ei fide dignus videbitur orator, 347, 13; multum interest ut certo quodam modo affectus sit, 313, 19, 31; 346, 36; idque inprimis in rhetorica judiciali, 346, 43; affectus quibus immutatis alia judicia fert sunt illi quos consequuntur voluptas vel molestia, 347, 19; quomodo ejus iram moveamus, 349, 53; quomodo afficiendus sit ut metuat, 354, 40; conandum est, ut eum conscium faciamus rei de qua disserimus, 424, 42, cf. 425, 8; quidnam dicendum sit ut eum deliniamus, 351, 19; quidnam dicendum sit de iis quibus irati sunt, si ipsos delinire velimus, 351, 21; quomodo eorum opiniones sinistræ præcavendæ sint, 432, 17 ss.; iis magis persuadent narrationes quam cavillationes et quare, 447, 49; elocutione ambigua eodem modo afficiuntur, quo vulgus vatibus, 391, 10; cavendum est ne nostras narrationes reprobent antequam probationibus et legitimis rationibus (δικαιολογίαις) eas probaverimus, 442, 10; propter eorum vanam stultitiam utiles sunt sententiæ, 373, 10; gaudent, ubi orator universaliter loquens incidit in sententias quas ipsi particulariter habent, 373, 11; propter eorum infirmitatem multum interrogare non licet, 409 20; item enthymemata contrahenda sunt, 409, 22; tumultum facit, ubi argute (σοφιστικῶς) respondet adversarius, 409, 19; plerique ex repugnantiis in dicendo agendove conjectant nihil sani inesse nec in dictis, nec in factis, 427, 42; eorum propter vitium plurimum valent elocutio et actio, 385, 42; quatenus eos respiciat probatio rhetorica, 313, 30; laudandi sunt quod juste et prudenter orationes dijudicare solent, 439, 43; iis infesti sunt cum juvenes tum senes concionari volentes, 440, 36; item oratores qui nimis crebro concionantur, 440, 38; item qui nunquam antea concionati sunt, 440, 39; eos latent argumenta ex artibus vel scientiis particularibus desumpta, 316, 21; vel judices sunt, vel auscultatores, 317, 4 s.; gaudent præsentientes quidnam orator dicturus sit, 380, 40; quænam juste ab iis peti possint, 434, 3; quænam injuste ab iis petantur, 434, 7; apud eos orationi nostræ locus præparandus est, 408, 30; quænam eos spectent in procemio orationis judicialis, 403, 22; non semper interest oratoris ut attentus reddatur, 403, 24; multi ejus risum excitare conantur, 403, 25; omnis docilis efficitur, si orator operam det ut probus vir esse videatur, 403, 25; ut docilis reddatur, nonnulli perperam eadem sæpius repetenda esse censent, 410, 23; quidnam dicendum sit ut attentum reddamus, 403, 27, 40; quomodo dormitantium mentem in sese convertere conatus sit Prodicus, 403, 43; quidnam dicendum, si eum non attentum esse voluerimus, 403, 30; in omni alia orationis parte magis quam initio animum remittere solent, 403, 37; non solum in procemio igitur ejus mentem in nos convertere debemus, 403, 35; quæ eum spectant in oratione, proprie malum auditorem spectant, 403, 32; nisi pravus esset procemio opus non esset, 403, 33; quæ eum spectant, eum non spectant quatenus auditor est, 403, 45; quando ex iis quæ eum spectant, ducendum sit procemium orationis demonstrativæ, 402, 38; in procemio orationis demonstrativæ efficiendum est, ut una laudari putet vel sese, vel genus, vel studia sua, cet., 404, 4; ejus benevolentia captanda est in prima perorationis parte, 410, 2; ejus benevolentia duobus modis captatur idque quibusnam, 410, 7; ejus animi motus in tertia perorationis parte concitandi sunt, idque quinam, 410, 4, 17 ss.; in procemio inprimis orationis concionalis, exhortandi sunt, ut animum attendant, idque quomodo, 439, 4, 14 ss.; eorum benevolentia captanda est in procemio, inprimis orationis concionalis, 439, 5; si nobis benevoli sint, de benevolentia disserere supervacaneum est, 439, 29; quodsi nihilominus velis, breviter et ironice loquendum est, 439, 31; si nec infensi, nec benevoli sint, quænam dicenda sint, 439, 41; quodsi infensi sint, calumniæ depellendæ sunt, 439, 49 ss.; eodem modo in oratione judiciali eorum mentem in nos convertimus ac in suasione vel dissuasione, 448, 14; ne eos lateant res adversarii, se orationem facere inquisitoriam dicere debet orator, 454, 6; quando maxime apud eos male audient adversarii, in quorum res inquirimus, 454, 22; eo majorem apud eos fidem merebimur quo mitioribus disserimus moribus in oratione inquisitoria, 454, 24; ut eorum quæ diximus reminiscantur, iteratione concludenda est oratio inquisitoria, 454, 28; iis in peroratione dicta in memoriam revocamus, 455, 25.

Auditus (ἀκοή); eo sonum cognoscimus II, 156, 3; non colores, sed sonos audit secundum Gorgiam III, 681, 27; unus e quinque sensibus est III, 68, 36; III, 461, 29; ei non proprium est ut sit sensus, 230, 6; æque audibilis atque inaudibilis sensus est III, 457, 5 s.; III, 458, 10 s.; in eo actio et usus finis sunt II, 135, 39; quare eum habeant animalia III, 475, 48 s.; homini proprium non est, 234, 19; fit intus recipiendo aliquid, 180, 29; aeris sensus est III, 244, 30 s.; III, 418, 40 s.; aeri tribuendus est III, 461, 47; ex aere compositus IV, 277, 42; cum eo aer est continuus II, 336, 30; intermedii ope percipit III, 474, 29 s.; III, 477, 2; III, 487, 26 s.; ejus sensorium aeri tribuendum est III, 479, 20; afficitur ab aere, ipse vero afficit sensum communem III, 470, 2; ejus sensorii principium parti spiritali (i. e. cordi vel parti ei respondenti) impositum est III, 418, 49 s., cf. III, 419, 2 s.; hinc minus bene fit oscitantibus et exspirantibus quam inspirantibus III, 418, 47 s.; idque quia ejus sensorium tum una cum parte spiritali concutitur ac movetur III, 418, 48 ss.; minus bene quoque fit in temperamentis vel tempestatibus humidis III, 418, 52 ss.; ejus sensorium si tangat sonus, sensum non movet III, 453, 54 ss.; III, 454, 4 s.; III, 457, 19; movetur vero ab intermedio quod rursus a sono movetur III, 454, 2 s.; ejus intermedium aer est III, 454, 7 s.; fit ubi inde a corpore sonanti usque ad aurem unus continuusque manet aer III, 455, 2 s.; ac præterea externus aer movet aerem intus auribus impactum, is vero sensus instrumentum III, 455, 4; ejus præcipua causa esse dicitur vacuum, idque quatenus recte III, 454, 48 ss.; III, 455, 18 ss.; non quavis sensorii fit parte, idque quare III, 455, 5 ss.; fit et in aere, et in aqua, verum minus in hac III, 454, 31 s.; in aqua fit quamdiu in aurem non penetret aqua III, 455, 11 s.; cessat etiam, ubi membrana ægrotat III, 455, 14; si ab eo deveniunt motus ad sensorium commune, audire nobis videmur III, 511, 3 s.; ejus sensibile proprium non corpus est, sed affectus vel motus, non tamen sine corpore III, 489, 42 s.; sensibile ei proprium sonus est III, 452, 22; III, 507, 8; III, 479, 38; III, 502, 26; ideoque circa eum non fallitur III, 452, 20 s., 24; III, 484, 13; fallitur vero circa naturam aut locum rei sonoræ III, 452, 25; æque sonum ac silentium percipit III, 458, 10; præterea magnum sonum III, 458, 11; probatur eo sentire quod sentimus III, 462, 40 ss., cf. III, 502, 19 ss.; duplex est vel actu vel potentia III, 463, 18; qui actu est, idem atque unus ac sonus actu, etiamsi substantia diversus III, 463, 5 ss., cf. 40 s.; qui actu, eo continetur qui potentia est III, 463, 12 s.; ejus propria actio est auditio III, 502, 17 s.; ejus usus auditio est III, 507, 5; ejus ope nihil aliud facere licet quam audire II, 144, 35; non deliberamus an eo audire debeamus vel videre II, 144, 36; eo aliter uti non licet nisi ad audiendum II, 205, 54; proportio quædam est III, 463, 41 s.; hinc pessumdatur ab acuti et gravis excessu III, 463, 42 ss., cf. III, 467, 33 s.; acutum ac grave respicit III, 458, 48 s.; respicit tamen et magnitudinem et parvitatem et lævitatem aliaque contrariorum paria III, 459, 2 ss.; ejus unicum subjectum sonus est III, 459, 5 s.; ejus acumen duplex est III, 417, 45 s.; III, 418, 30 s.; alterum quo omnium sonorum discrimina accurate percipimus III, 418, 31 ss.; alterum quo sonos remotos facile audimus III, 418, 34 s.; illud a puritate sensorii et membranæ id obtegentis pendet III, 418, 34 ss.; III, 419, 3 ss.; hoc vero ab eo quod ante sensorium canalium longe porrectorum quædam species exstat III, 419, 8 ss.; ejus sensorium meatus est spiritu nativo plenus III, 362, 54 ss.; ejus meatus ad aerem externum pertingunt, *ibid.*; desinunt vero in venas quæ a corde ad cerebrum tendunt III, 363, 2 s.; ejus cum corde nexus non admodum manifestus est III, 244, 6 ss.; eidem foramini cum pulmone et aspera arteria impositus est IV, 278, 42; non omnes ejus intermedii partes simul moveri probantur III, 489, 29 ss., cf. 4 ss., III, 490, 2 ss.; eum meatuum ope fieri censebat Empedocles II, 447, 44; quales aures optimum præbeant III, 10, 7; eo longe penetrare non possumus propter debilitatem II, 183, 2; in eo semper ultimum alterans (secundum locum) simul est cum eo quod primum alteratur II, 336, 32; quomodo eo hallucinemur III, 495, 507, 36 s.; non versatur circa res absentes III, 49; cur illi potius faveat nox IV, 174, 28 ss.; de eo problemata IV, 298, 45; cur eo inde ab ortu maxime mutilentur IV, 173, 43 ss.; cur ille et vox ab eodem initio proficisci videri possint IV, 173, 44.

Auditus (*quomodo a ceteris sensibus differat et de ejus usu*); puritate differt a gustu II, 122, 11; quo modo ad eum se habet aer, eodem ad tactum se habere videtur caro, ad gustum lingua III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s., v. etiam III, 458, 1 s.; eum a visu et olfactu distinguere non possemus, si undique circulo nobis coaluisset aer III, 459, 15 ss.; distinguuntur tantummodo eorum sensoria quia eorum intermedia diversa sunt III, 459, 18 s.; quatenus eo præstet visus, quatenus e contra III, 477, 8 ss.; eo celerius fit visus III, 597, 12; id unde probetur III, 597, 12 s.; ejus motus magis a visus motu differt quam a se invicem duo motus ad eundem sensum pertinentes III, 490, 27; fieri possit nos ideo arbitrari eum simul cum visu fieri posse quia tempus intermedium latet III, 491, 34 s.; voluptatem parit molestiæ expertem II, 118, 44; ab eo orta voluptas non est generatio II, 168, 25; ab eo ortam voluptatem non præcedit molestia II, 168, 32; ab eo profecta voluptas fit reverso ad naturam qui oblectatur, ideoque optima est II, 170, 17, 21; quæ eum spectant cupidines rationis expertes sunt, 335, 29; ejus voluptatibus qui delectantur, intemperantes non vocantur II, 36, 16; ejus voluptatibus nonnisi per accidens delectantur animalia II, 36; 28; propter voluptates vel dolores ab eo oriundos nemo dicitur temperans vel intemperans II, 211, 45, 48; II, 212, 30; errores has voluptates spectantes sine ignominia vituperantur II, 212, 32; quomodo ejus ope discamus III, 418, 43 ss.; apud pleraque solius soni, apud pauca quædam et vocis nuntiat discrimina III, 477, 14 s.; per accidens multum confert ad prudentiam III, 477, 15 ss., cf. 9 s.

Auditus (*quænam eum habeant*): post visum hujus sensus instrumentum maxime manifestum est III, 69, 7; animalium eo præditorum alia aures habent, alia auditus meatus III, 69, 7 s.; ejus nullum manifestum instrumentum habent pisces III, 29, 4; III, 69, 21 s.; item delphines III, 69, 35 s.; III, 70, 42 s.; probantur tamen pisces et delphines manifesto ejus sensu præditi esse III, 69, 26 ss.; III, 70, 43 s.; eo præditi sunt pisces iisque similia animalia, etiamsi nullum manifestum ejus instrumentum in capite habeant III, 244, 11 ss.; quare apud reliqua animalia circa cerebri regionem sita sint ejus instrumenta III, 244, 28 ss.; non solum recto tramite, sed undique fit III, 244, 45 s.; inde recte ejus instrumentum medio capitis orbe situm est III, 244, 44 ss.; quænam animalia ejus meatus habeant aurium loco, idque quare III, 245, 21 ss.; quænam eo prædita aures habeant, quænam non III, 9, 46 ss.; ejus meatum habent aves, idque ubinam III, 27, 19 s.; ejus meatus habent quadrupedes oviparæ III, 25, 24; ejus instrumenta sunt aures cum apud serpentes et quadrupedes oviparas, tum apud reliqua animalia III, 295, 40 s.; ejus tantummodo meatum habent cum aves tum serpentes et quadrupedes, idque quare III, 295, 42 ss.; eum omnia vivipara sanguine prædita habent III, 69, 1 s.; an eum habeant testacea, non valde manifestum est III, 71, 20 ss.; quænam testacea eo inprimis prædita esse videantur III, 71, 27 ss., 33 ss.; non constat an eo præditæ sint apes III, 200, 2 s.; multa animalia eo carent III, 448, 11 s.; quæ eo carent animalia, prudentia esse possunt, sed non docilia II, 468, 12 ss.

Auditus instrumentum; cum eo concrevit aer intus auribus impactus III, 455, 3; non tamen ubivis aerem continet III, 455, 6 s.; igitur non quavis sui parte audit III, 455, 5; id plerumque non penetrat aqua, ubi ei immergimur III, 455, 12; quodsi fiat cessat auditus III, 455, 13 s.; continet igitur limitatum aerem III, 455, 20; ubi dormimus deorsum se defert IV, 182, 7 s.; si quis inter oscitandum tangat maximam noxam inferet atque vel vulnus infligere poterit, idque quare IV, 279, 43 ss., v. *Auris.*

Auditu præditum; non semper audit III, 463, 6 s.; ejus actus vel auditus vel auditio est III, 463, 17; simulac audit, fit sonus actu et auditus actu III, 463, 7 ss.

Auditus et surditas; eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 23.

Augendi vim quod habet; non idem ac id quod alterandi vim habet II, 427, 15.

Augens; semper una est cum re quæ augetur II, 336, 37; quæritur cur non æque majus fiat ac id quod augetur II, 442, 50; interdum fieri potest ut augeatur, idque quando II, 443, 9 s.; si in certo tempore determinatam quantitatem augeat, non necessario dimidium in dimidio tempore aut in dimidio tempore dimidium augebit II, 341, 47 ss.

Augetur (quod); non idem est ac id quod alteratur II, 427, 14; in eo est principium motus II, 443, 6 s.; ex parvitate ad magnitudinem transit II, 379, 48; augetur a cognato quodam accedente II, 370, 23; aliquatenus simili, aliquatenus dissimili augetur II, 356, 26 s.; id est cui aliquid apponitur II, 442, 48 s.; aliquam magnitudinem habere debet II, 442, 12; non eodem movetur ac id quod fertur II, 441, 13 s.; ejus partes semper majorem occupant locum II, 441, 18 s.; igitur eodem movetur eodem modo quo metallum quod ducitur II, 441, 15; alimentum capere debet III, 234, 22 s.; quatenus potentia aliquanta caro est, carnem augere valet, quatenus solummodo potentia caro, alit II, 444, 12.

Augetur (quod) a se ipso; quatenus in eo aliquid quiescere oporteat III, 520, 34 s.

Augias; ab Hercule necatus IV, 84, 10 ss.

Augmentatio; v. *Accretio.*

Augures; quomodo intelligant dextrum et sinistrum II, 391, 1 s.; eorum dissidia et considia probant animalibus competere amicitiam non veram II, 121, 35; unde originem petierint eorum dissidia et considia III, 172, 43 ss.

Augurium; quodnam optinum secundum Homerum, 372, 41.

Aulopias; v. *Anthias.*

αὐλοτρῦπαι· IV, 208, 43.

Aulus Peucetius; insidiatus esse fertur cum Gaio Cleonymo Spartiatæ letali veneno quod in Circæo monte Italiæ nascitur IV, 86, 36 ss.; in jus vocatus a Tarentinis supplicio affectus est *ibi l.*

Aura (αὔρα); quid sit IV, 249, 4; ita vocantur exspirationes quæ ex humore prodeunt III, 632, 13 s.; frigida quamobrem de mari non spiret, de fluminibus vero spiret IV, 232, 1 ss.

Aurarius ignis; III, 669, 38.

Aurata (χρύσοφρυς); piscis littoralis est atque maritima incolit stagna III, 158, 13, 24 s.; piscis cursor est III, 119, 41 s.; quattuor pinnas habet, idque ubinam III, 6, 16; aliæ plures, aliæ pauciores habent appendices intestinorum III, 33, 52 ss.; carne sola vescitur III, 149, 29 s.; quibusnam in locis pariat III, 83, 6 s.; quonam anni tempore III, 160, 40; sæpe interdiu dormiens fuscina capitur III, 74, 26 s.

Aurelia; v. *Chrysallis.*

Aureum (τὸ χρυσίον); in eo multum valet parvum pondus II, 225, 44.

Aureus color; exsistit quando flavus solarisque densatus vehementer coruscat III, 645, 48 ss.

Aureæ res; calidæ sunt (ut vitellus ovi) IV, 293, 14.

Aurichalcum; v. *Orichalcum.*

Auriga; peritus optimus, 179, 46; illi comparatur deus III, 640, 41 ss.

Auripigmentum (τὸ ἀρσενικόν); ventus qui super id flat quidnam efficiat IV, 37, 2 ss.; rufos reddit capillos IV, 289, 18.

Auris; quidnam III, 9, 34; ea non fit respiratio, ut de capris arbitratur Alcmæo III, 9, 34 ss.; cartilagine et carne constat III, 9, 37; circa eam inveniuntur cartilagines III, 46, 10; quæ circa eam inveniuntur ossa reliquis capitis ossibus minora sunt III, 45, 4 s.; ejus ossa vel apud animalia vivipara cartilaginea sunt, idque quare III, 242, 40 ss.; ei simile est os, ad quod tanquam ad ultimum vas pervenit sonus III, 9, 49 s.; ejus interna natura turbinibus similis est III, 9, 38; præter lobum reliqua ejus pars nomine caret III, 9, 36 s.; quænam venæ eam terminentur secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 13; quænam juxta eam decurrant secundum Polybum III, 39, 43; eam petunt venæ jugulares III, 41, 40, cf. 46 s.; juxta eam capiti connectitur maxilla III, 41, 40 s.; ei cum pulmone est communio IV, 280, 6; ejus morbi in pulmonis affectus transferuntur IV, 300, 11; ei intus impactus est aer idque quare III, 455, 9 ss., cf. *Auditus instrumentum*; eam plerumque non intrat aer, ubi aquæ immergimur, idque quare III, 455, 14; quod si eam subeat, cessat auditus III, 455, 13 s.; semper sonat perinde ac cornu, dum sana est, idque quare III, 455, 15 ss.; meatibus auditus imposita est, ut aeris eminus allati motum servet III, 419, 29 s.; igitur vitulo marino non solum inutilis, sed etiam noxia foret, idque quomodo III, 419, 30 ss.; spiritu repleri videtur in humidis temperamentis et tempestatibus, idque quare III 418, 52 ss.; quæ ei circumtenditur cutis tenuissima est IV, 279, 35 s.; eam comprimi necesse est quoties os distrahitur IV, 182, 33 s.; ubi eam scalpiunt, cur nonnulli tussiant IV, 278, 41 ss.; IV, 280, 8; IV, 300, 13; cur eam nemo oscitans scalpat IV, 279, 38 ss.; cur in ea titillemur IV, 285, 44; cur maxime erubescat apud pudibundos IV, 277, 43 ss.; IV, 279, 5 ss., 31 ss.; IV, 273, 1 ss.; cur si in eam aqua infusa fuerit oleum superinfundant IV, 279, 17 ss.; cur urinantibus dum intra mare sunt rumpatur IV, 278, 11 ss.; cur ei spongias alligent urinantes IV, 278, 19 ss.; cur urinantibus minus rumpatur si oleum antea infundant IV, 279, 24 ss.; cur eam spongiarii dissecent IV, 278, 26 ss.; earum sonitus cur accito strepitu cesset IV, 279, 14 ss.; duæ sunt, idque quare III, 265, 4, cf. III, 244, 49 s.; dextra cur nullam differentiam exhibeat cum sinistra IV, 277, 38 ss.; sinistra cur ocius magna ex parte ubi perforata est coalescat IV, 278, 47 ss.; eas non omnes habent auditu prædita III, 9, 46; III, 69, 7 s.; ubinam eas teneant fœtus humani III, 142, 26; earum meatus interdum apud fœtus septimestres fissi non sunt III, 139, 25; III, 409, 21; plures earum species habere nequit idem animal, 547, 13; quænam auditu prædita eas habeant, quænam non III, 9, 46 ss.; apud solum hominem immobiles sunt III, 9, 44 s.; III, 10, 1, 24; apud reliqua iis prædita moventur III, 10, 3; eas movent nonnullæ quadrupedes III, 246, 36 s., cf. III, 245, 19 s.; a latere sitæ sunt (apud hominem) III, 13, 15 s.; apud hominem in eadem circumferentia sitæ sunt in qua oculi III, 10, 4; III, 13, 15 s.; apud nonnullas quadrupedes iis superiores sunt III 10, 5 s.; apud hominem uterque malleolus secundum eas situs est (pro κατὰ τὸ οὖς; *novissimi editores Aubert et Wimmer e conj.* ἑκατέρωθεν) III, 13, 9; vel glabræ, vel hirsutæ, vel media natura sunt III, 10, 6 s.; quæ media natura sunt ad audiendum optimæ, sed nullum de moribus indicium præbent III, 10, 7 s; vel magnæ vel parvæ vel mediæ III, 10, 8; vel valde erectæ vel mediocriter, vel nullo modo III, 10, 8 s.; quænam de moribus signa ex iis colligere liceat III, 10, 9 ss.; qui parvas habent simiis sunt similes IV, 12, 6; qui longas asinis IV, 12, 7; amplæ longævitatis signum fr. 192, b; quibus quadrupedibus longæ aut procul suggrundii in modum concameratæ aut intus longo anfractu intortæ sunt, remota melius audiunt, idque quare III, 419, 16 ss.; qualem apud quadrupedes viviparas situm habeant, idque quare III, 245, 14 ss.; quum quoquoversum circumaguntur, melius sonos recipiunt III, 149, 19 s.; quales habeant simiæ III, 24, 23; quo modo illas, sic et cornua movent boves quidam III, 47, 36 s.; eas demittunt boves strumate affecti III, 166, 33 s.; quantas habeant capræ Syriacæ III, 169, 18 ss.; eas ubi arrectas habet cervus, acute audit III, 177, 15 s.; ubi vero demissas, eum latet strepitus III, 177, 17; scissas habent montis Elaphuntis cervæ, cum ipsæ, tum earum fœtus III, 131, 10 ss.; eas ad jubam demittit et rursus erigit equus lymphatus III, 167, 11 s.; si eas subans demiserit scrofa, maxime concipere solet III, 86, 52 s.; ubi eas demiserit scrofa maxime iniri debet III 123, 33 s.; suum interdum angina afficiuntur III, 165, 31; circa eas pinnas habent otus et noctua III, 157, 42; iis carent aves III, 27, 18; earum loco auditus meatus habent aves, idque quare III, 245, 21 ss.; item quadrupedes oviparæ et squarrosa animalia, idque quare III, 265, 24 ss.; item vitulus marinus, idque quare III, 265, 26 s.; iis carent quadrupedes oviparæ III, 25, 23; auditus instrumenta sunt cum apud serpentes et quadrupedes oviparas tum apud reliqua animalia III, 295, 40 s.; erectis carent cum aves tum serpentes et quadrupedes oviparæ, idque quare III, 295, 42 ss.

Aures; multas sibi adsciscunt monarchæ, 541, 51.

Aurium sordes (ὁ ῥύπος); cur amaræ sint IV, 278, 23 ss.; fr. 207, b; cur morituris dulces fiant fr. 185, a.

Auris marina; ita nonnulli vocant patellam feram III, 64, 11 s.

Auris pedis (?); III, 13 9, v. supra *Auris.*

Auritus; v. *Otus.*

Aurivittis; *Chrysometris.*

Aurora; initium quasi quoddam est IV, 282, 8; melius dicitur roseos digitos habere quam purpureos, deteriusque rubros, 388, 23; cur frigidior quam vespera sit IV, 242, 25 ss.; circa eam flatus incipiunt III, 592, 30 s.

(Aurora borealis?); describitur III, 557, 43 ss.; quænam ejus causa sit III, 557, 45 ss.; cur brevi duret III, 558, 7 s.

Aurum; similare corpus III, 623, 5; ei simile stannum II, 577, 21; quatenus igni simile II, 577, 21 s.; non aliter generatur atque æs III, 609, 33; solum non ignitur III, 609, 36; terra et aqua constat, tum exhalatione quæ ab utraque dimanat III, 618, 40; ad aquam pertinet, idque quare III, 624, 17 ss.; ad id se habet aqua ut lignum ad lectum II, 261, 37; exemplum rerum quæ moventur II, 313, 3; eo celerius defertur, quo major sit ejus copia II, 426, 10; multum pauco igne levius erit, si corpora ideo tantum leviora sunt quia plus vacui continent II, 425, 29 ss.; sæpe propter exiguitatem aquæ supernatat III, 566, 18 s.; pertinet ad proventus singulis regionibus proprios, 639, 36; pertinet ad res quæ effodiuntur III, 485, 2; odore caret idque quia et sapore III, 485, 2 s.; elixari dicitur sed translato sensu III, 613, 6 s.; sine eo annuli signum recipit cera III, 460, 43 s.; nec quatenus aurum est III, 460, 45; ex eo fit statua II, 257, 45; numerabile est idque quare II, 258, 1; ad id probandum utilem esse ferunt lapidem quem grues iter facientes ferunt III, 157, 19 s.; contra id venit chrysocollæ pulcherrima species IV, 84, 4; ab eo nequit discerni æs apud Indos IV, 82, 16 ss.; oritur circa Philippos in Macedonia IV, 81, 12 ss.; non signatum defossum in Pieria Macedoniæ IV, 82, 1 ss.; multas ejus glebulas defert Oxus IV, 81, 30 s.; item Theodorus (Thermodon?) fluvius in Iberia IV, 81, 32; ejus species quod ignis expers vocant circa Pæoniam invenitur, idque quomodo IV, 81, 21 ss.; ejus copia in Pæonia IV, 81, 22 s.; glebæ duæ quarum una tres, altera vero quinque libros appenderet in Pæonia repertæ IV, 81, 25 s.; ab Arabibus in Palæstinam importatur fr. 351, a; a muribus comportatur in parva quadam insula ultra Chalybas sita IV, 79, 3 ss.; id simulant vasa felle tincta, 276, 15; item lithargyrina et stannea, 276, 14; pretiosissima est possessio II, 42, 52; ferro majus bonum est, etiamsi inutilius sit, 326, 21; id in Gymnesiis insulis Iberos possidere non licet, idque quare IV, 39, 23 ss.; id gestare mulieres vetuerunt Ephesii, 644, 17; quod habebant civitati mutuum dare mulieres jusserunt Ephesii, 644, 18; mulieres id gestare volentes constitutum quid in templo consecrare jussit Dionysius Syracusanus, 644, 33; id e Leucotheæ fano abstulit idem, 645, 29; non signatum sibi afferre jussit Taos, 647, 18; multum attulerunt Cleomeni sacerdotes Ægyptii, ne crocodilos venando persequeretur, 649, 7 eo fulgebat regia Persarum regis III, 637, 21; si eo magnifice quis utatur, splendidum spectaculum præbebunt sacrificia, 417, 24; ejus frustulis comparantur atomi Democriti et Leucippi II, 378, 11; ei comparat Plato omnium susceptivum (πανδεχές), id est omnium rerum materiem communem II, 454, 10, 15; id imperantium animo admiscuit deus secundum Platonem, 502, 51; eo paleas præfert asinus, teste Heraclito II, 122, 18.

Aurum lævigatum (χρ. παρατριβόμενος); colorem mutat III, 646, 1.

Auscultationes (αἱ ἀκροάσεις); e moribus pendent II, 488, 7.

Auscultator (ὁ θεωρός); aliquatenus judex est, 367, 36 s.

Auscultatores (ὠτακουσταί); eos emittebat Hiero, 584, 41.

Ausone ; eo cognomine et nunc et olim designabantur Opici, 612, 2.

Auster (Νότος); eodem apud omnes vocatur nomine IV, 45, 36; nomen unde traxerit IV, 45, 37; ita peculiariter vocatur ventus qui a polo nobis recondito spirat III, 632, 34 s.; ei proximus est Euronotus III, 632, 34 s.; item Libonotus III, 632, 36 s.; non spirat ab altero polo III, 587, 54 s.; is est necesse qui a plaga adusta spirat III, 588, 5 s.; ut hic ille et Aquilo, ita in mari australi ultra Africam sito Favonius et Vulturnus vicissim continenter spirant III, 587, 51 ss.; ita vocantur qui a meridie spirant III, 585, 18 s ; III, 632, 23; eorum species III, 632; ejus speciem habent Vulturnum, 546, 6; ab æstivo flat solstitio, non ab altera terra III, 587, 2; contrarius est Aquiloni III 588, 45; IV, 244, 18; ad eum pertinet cum genuinus Auster, tum Africus III, 589, 31 s.; e longinquo flat IV, 245, 33; ejus initium procul a nobis est III, 585, 2 ss.; ejus motus obliquus est idque quare III, 585, 19 s.; humidus est IV, 244, 9; humidus ac gravis est III, 157 30 s.; et magnitudine et flatu calidissimus ventus III, 581, 14 s.; a locis siccis et calidis spirat, ideoque calidus III, 581, 15 s.; IV, 245, 49 s.; exhalationis siccæ multum a propioribus locis provenientis continet III, 581, 19 s.; Africæ incolis serenus III, 581, 24 s.; cur in Africa frigidus sit IV, 253, 11 s.; cur in partibus ipsius Ægypti ad mare sitis non flet, super Memphim vero splendidus spiret IV, 252, 1 ss.; quintodecimo die post solstitium flat IV, 250, 4; cur caniculæ tempore flet IV, 245, 41 ss.; IV, 249, 35 ss.; hieme pollet III, 632, 41; vere oritur IV, 244, 7; dubitant nonnulli cur post brumale solstitium non oriatur III, 586, 33 ss.: æstus affert III, 590, 22 s.; teporem creat III, 565. 23; in Ponto non satis magnum calorem facit ut evaporatio oriri possit III, 565, 25 ss.; colligi sinit exhalationem III, 565, 32; cur spirent cum hieme atque ineunte vere, tum autumno cessante, imbresque afferant et contorti sint et Libyæ incolis non minus frigidi quam nostræ regionis incolis Aquilones IV, 246, 21 ss.; cur non Etesiæ fiant IV, 244, 3 ss.; cur minus crebro quam Aquilo spiret IV, 245, 30 ss.; cur sæpissime spiret IV, 250, 36; semper flando dominatur IV, 322, 41; cur post eum cito Aquilo, post Aquilonem vero non cito superveniat Auster IV, 252, 29 ss.; ii et Aquilones inter ventos maxime fiunt, idque quare III, 585, 2 ss.; cur major et crebrior et calidior ventus sit quam Aquilo III, 588, 9 ss.; cur acrius frigus Aquilone quam eo flante IV, 242, 40 s.; cur is et Eurus Aquilone et Favonio plus aquæ afferant IV, 248, 5 ss.; quominus multi flent Etesiæ impediunt IV, 245, 44; quamobrem leniter spirantes obnubilationem non faciant, magni vero faciant IV, 251, 14 ss.; cur non incipiens sed desinens imbrem afferat IV, 246, 47 ss.; cur ubi minor est serenus sit, ubi vero major, nubilus et diuturnior IV, 247, 3 ss ; cur parvus incipiat, augeatur vero desistens IV, 248, 27; IV, 251, 20 ss.; IV, 252, 8 ss.; cur minus hibernis noctibus quam diebus flet IV, 245, 34 ss.; cur post pruinam flet IV, 244, 15 ss.; post nivem flat IV, 244, 19; si duxerit Aquilonem cur hiems glacialis fieri dicatur IV, 252, 20 ss.; sæpissime facit lutum atque in universum aquam IV, 252, 27; cur eo spirante mare cæruleum fiat IV, 251, 10 ss.; eo flante æstus maris præcipue fit, idque quare IV, 230, 1; iis spirantibus hieme iris circa lucernam fieri solet III, 603, 42 s.; de eo proverbium IV, 248, 27; cur male oleat IV, 246, 33 ss.; ex mare provenientes stirpibus prosunt, idque quare IV, 112, 50 s.; IV, 246, 35; fœcunditatis causa est Thriasio campo Atticæ, idque quare IV, 246, 36 s.; Lesbo imbrem affert IV, 254, 45; IV, 255, 2 s.; extra sinum flabat, ubi Helice et Bura dirutæ sunt III, 561, 34 s.; eum flantem erinacei Byzantii sentire dicuntur IV, 76, 23 ss.; quum circa Æoli insulas flaturus est, antea significatur, idque quomodo III, 593, 40 s.; sicci et non aquosi cur febres creare soleant IV, 112, 44 ss.; IV, 253, 19 ss.; cur iis spirantibus homines se gravius et invalidius habeant IV, 251, 45 ss.; IV, 113, 3 ss.; eo flante, apud viros humidius est semen, apud mulieres vero menstrua purgatio III, 397, 10 s.; plura residua gignit quam Aquilo III, 397, 9; hinc eo flante plures gignuntur feminæ quam mares III, 397, 8, 20 s., cf III, 124, 12; eo ad liberos procreandos magis congruit Aquilo, 621, 43; si eum spectent pecora coeuntia, feminas ea parere contendunt pastores III, 397, 19 ss.; ovibus et capris femininum partum conciliare solet III, 124, 12 s., cf. III, 397, 8, 20 ss.; ei obversa aqua ovibus autumno deterior III, 155, 43 s.; cur eum versus spectantia loca salsiores aquas contineant IV, 232, 37 ss.;

ad eum versæ regiones montosæ sunt IV, 253, 45 s.

Austri albi; v. *Leuconoti.*

Austeri moribus (στρυφνοί); eorum signum III, 8, 47 s.; ad amicitiam idonei esse non videntur, idque quare II, 94, 44; II, 95, 19, 24; inter se potius benevoli quam amici esse solent II, 95, 25; interdum urbanis delectantur, idque quare II, 227, 17.

Austerum; inter dulce et amarum medium tenet III, 458, 35 s.; III, 483, 44 s.

Austrinæ regiones; iis sol noctu propinquus est IV, 245, 35; noctes ibi tepidiores sunt quam dies Aquilonem versus IV, 245, 36; in iis minus quam in Aquiloniis terrenæ ac lapidosæ plantæ sunt, idque quare III, 421, 41 ss.; cur in iis feminæ potius generentur IV, 191, 16 ss.

Austrinum cælum; in eo raro portenta conspiciuntur III, 633, 41 s.

Austrini flatus; laxant articulos IV, 113, 6; iis subsolani accensendi sunt III, 589, 35.

Austrinæ tempestates; cur iis minus bene perspiciatur mare IV, 230, 48 ss.; cur iis vinum transfusum deterius fiat quam Aquiloniis IV, 327, 12.

Autariates; Illyriæ populus, Ardæis vicini IV, 101, 33.

αὐθέκαστος· v. *Rigidus.*

αὐτίτης· fr. 328, a.

Autocles; quid in Mixidemidem dixerit, 377, 42.

αὑτοῖς· pro ἀλλήλοις, 585, 39.

Automedon; Achillis auriga, ejus epitaphium fr. 315, a.

αὐτονόμους· 411, 18.

Autophradates; quibusnam argumentis ei dissuaserit Eubulus ne Atarnea obsideret, 507, 29.

Autopta; non invenit Aristoteles qui vespas aculeum abjicientes vidisset III, 201, 45 s.

Autumnus; sæpius reverti potest II, 302, 38; homini per ætates evenit III, 423, 1 s.; eum interdum humidi ope reminiscimur III, 497, 44; eo satis frequens est pluvia III, 566, 8 s.; III, 567, 23 s.; idque quia tunc aer jam humidus fit III, 567, 25 s.; quæ eo tempore fit animalium conceptio, quomodo differat ab ea quæ vere fit III, 83, 23 ss.; cur circa eum voraciores simus fr. 206, b; in eo calidum refrigescit IV, 113, 32 s.; in eo pluviæ duriusculæ sunt, idque quare III, 581, 25 s., cf. 13 ss.; cur morbidus IV, 113, 29; cur vere morbidior IV, 113, 30 ss.; cur febres ardentes gignat IV, 113, 44 ss.; humidum et Austrinum hiems morbosa consequitur, idque qualis et quare IV, 110, 7; IV, 112, 8; siccus et Aquilonius, cur conferat pituitosis et mulieribus IV, 110, 16 ss.; cur infestet biliosos IV, 110, 24 ss.

Auxides; ita Byzantii vocant thynnorum prolem, idque quare III, 120, 20 s.

Auxilium; fert ubi maxime refert vir liberalis II, 245, 5; ita sita esse debet urbs, ut id facile ferri possit, 607, 29, 39; item ut facile in omnes partes emitti possit, 607, 23; 608, 10; quibus multa magnaque sunt confidunt, 354, 52.

Avaritia (μικρολογία); circa pecuniam versatur II, 148, 17; vituperio digna est II, 148, 18; sequela illiberalitatis est II, 246, 32, cf. II, 148, 13; item pusillanimitatis II, 246, 43; vel ea vel ambitione fiunt omnes fere injuriæ sponte illatæ, 514, 5; ejus insimulari debet adversarium qui odiosum crimen infert, 449, 35; ea Spartam perituram esse oraculum prædixerat fr. 272, b.

Avarus; non rite definitur opum cupidus, non addendo quantarum, 247, 11; iis bonum videntur opes, 325, 17; pecuniæ jacturam ægre ferunt, 587, 17; ejus signa IV, 5, 49.

Avernum; lacus circa Cumas Italiæ IV, 92, 18 ss.; circulari figura est et immensa profunditate IV, 92. 22 ss.; nullum folium in ea natans conspicitur IV, 92, 24 ss.; avem nullam illum transvolare falsum est quum cygni haud pauci in eo inveniantur IV, 92, 30 s.

Avia; quando ei similis nascatur proles III, 399, 13 s., 31 s.

Aviculæ (μικρὰ ὀρνίθια); quando aliam vocem edant ac parentes III, 73, 28 s.; quando noctuam *admirari* dicantur III, 173, 12 ss.; cujusvis generis noctuæ ope venantur aucupes III, 173, 14 s.; ad eas capiendas pueri in Thraciæ parte quæ supra Amphipolim est, accipitres sibi socios adsumunt IV, 96, 34 ss., cf. III, 119, 18 s.; eas comedunt serpentes III, 152, 40.

Aviditas (πλεονεξία); bonum spectat II, 53, 5; species injustitiæ est II, 246, 6, cf. II, 52, 42; ejus definitio II, 246, 9.

Avis; est animal volatile bipes, 183, 22; quum homini proprium sit, ut sit pedestre bipes, ei quoque proprium erit, ut sit volatile bipes, 226, 29; ejus differentia prima in quam omnis avis cadit, 165, 52; quærendum quid omni commune sit, ubi de animalibus fit investigatio, 167, 32; ad eum referri non debet ala et quare, 10, 15 ss.; 11, 12 ss.; felix esse nequit II, 189, 26; in universum magnitudine minima esse debet III, 303, 45 s.; ei non turpe excrementa in alium demittere, 389, 50; inter eas quoque parentes liberos diligunt et ab iis diliguntur II, 91, 9; earum sola aquila divina esse dicitur ab hominibus, idque quare III, 188, 53 s.; in illas mutati dicuntur socii Diomedis IV, 87, 9 ss.

Aves (*quid sint*): genus sunt III, 228, 14; peculiare genus animalium efficiunt III, 264, 2 ss.; magnum genus animalium sanguine præditorum III, 7, 19, cf. III, 29, 38; ita vocatur universum genus pennatum III, 6, 39 s.; duos pedes habent III, 6, 10, cf. 37; duobus pedibus et duabus alis moventur III, 7, 3; sanguine præditæ III, 6, 34 s.; animalia terrestria sunt ac volatilia, sed non eodem modo quo apes III, 3, 10 s.; ita appellantur volucres III, 263, 36 s.; animalium similitudo vel classis sunt cui nomen inditum est III, 223, 28 ss.; si animalia bipartita divisione in genera dividantur, aliæ in aliam sectionem cadent III, 223, 24 ss.; in *Divisionibus scriptis* partim in aquatilium genere partim in alio ponuntur III, 223, 26 ss.; earum genus revera genus est similitudinemque habet et naturam communem et species continet non multum a se invicem differentes III, 226, 11, 17 ss., 24; igitur præstat forsan de iis in universum disserere III, 226, 16 ss.; partium et totius corporis figura determinantur III 226, 23 ss.; earum partes affectibus corporalibus, i. e. secundum magis et minus a se invicem differunt III, 226, 26 ss.; bipedes sunt III, 142, 24; III, 304, 14 s.; III, 313, 26; III, 307, 2; III, 345, 44; etiamsi æque ac homo bipes sint, tamen pedum specie ab eo differunt III, 224, 5 s.; secundum Empedoclem discordiæ originem debent II, 496, 5; pumiliones sunt omnes III, 289, 43 ss.; III, 300, 18 s.; inter eas et quadrupedes medium tenet struthio Libycus III, 303, 35 ss.; iis accensendus est grus III, 157, 15 s.; III, 226, 12; item passer III, 226, 12; item gallina III, 206, 27 s.; III, 402, 3; item parus III, 198, 26 s.; item hirundo III, 178, 31 s.; excepta aquila genuina, omnia earum genera mixta et adulterata sunt III, 188, 19 ss.; iis similes sunt qui nasum extremum tenuem habent IV, 11, 2 s.; item qui pectus et ventrem valde hirsuta habent, idque quare IV, 12, 52 ss.; item qui humeros hirsutos IV, 13, 4 ss.

Aves (*quatenus a piscibus differant*): iis aliquatenus similes sunt pisces III, 318, 2 ss.; genere a piscibus differunt III, 1, 25 ss.; a piscibus pro portione differunt, idque quare III, 225, 51 s.; iis magis manci sunt pisces quod ad partes exteriores attinet III, 300, 42 s.; eas recte pluribus differentiis simul a piscibus distinguit vulgus III, 224, 54 ss.; earum alæ piscium squamis pro portione respondent III, 225, 51 s., cf. III, 227, 47 s.; piscibus contrario modo situm habent uterum III, 326, 30 s.; quomodo generationis ratione ab iis differant pisces III, 111, 47 ss.; earum generationi partim similis est, partim dissimilis piscium cartilagineorum III, 378, 32 s.; III, 379, 14 ss.; non eodem modo se habent circa ovorum partum quo pisces ovipari III, 380, 36; quatenus iis matricis ratione similes vel dissimiles sint pisces cartilaginei III, 111, 41 s.; iis frigidiores sunt pisces III, 372, 51 s.; iis frigidiores et humidiores sunt pisces cartilaginei III, 378, 26; III, 346, 19 s.

Aves (*earum partes externæ et differentiæ secundum illas*); excessu ac defectu partium a se invicem differunt III, 225, 49 s.; III, 297, 22; sic aliæ longa, aliæ brevia habent crura III, 297, 24; aliæ latam, aliæ angustam habent linguam III, 27 34 s.; III, 297, 25 s.; paucas partes habent quibus privatim inter se differant III, 297, 27 s; a reliquis animalibus etiam forma partium discrepant III, 297, 28 s.; pennatæ sunt omnes eoque a reliquis animalibus differunt III, 297, 29 ss.; eorum alæ fissæ sunt nec simili specie ac alæ integræ III, 297, 32 s.; iis quoque peculiare est rostrum quod in capite habent III, 297, 55 s.; collum habent idque porrectum et eadem de causa ac reliqua animalia III, 297, 41; item aliæ longum, aliæ breve III, 297, 42 s.; eorum collum plerumque crura sequitur III, 297, 43 s.; quatenus prona ac supina habeant III, 298, 20 ss.; earum truncus indiscreta moles est III, 298, 21 s.; earum substantiæ inest ut sanguine præditæ sint et alatæ III, 298, 30 s.; item ut volandi peritæ sint III, 298, 37 s.; quattuor membra dependentia habent ut reliqua pedestria et gressilia III, 298, 32 ss.; loco brachiorum et crurum anteriorum iis peculiares sunt alæ III, 298, 22 ss., 34 ss.: III, 300, 19 ss.; alarum vigore eminent III, 298, 37; earum dorso scapularum loco imposita sunt alarum extrema III, 298, 25; hinc necessario bipedes sunt æque ac homo III, 298, 26, 29 s., 38 s.; III, 300, 13, 25; sic enim quattuor cardinibus moventur III, 298, 39 s.; ut quadrupedes exteriora versus, non ut homo introrsum flectunt III, 298, 26 ss.; III, 18, 33 ss.; III, 26, 44 s.; III, 313, 32, cf. III, 315, 42 s.; III, 316, 6 s.; alas vero, ut quadrupedes crura posteriora, in partem convexam III, 298, 28 s.; quare pectus acutum habeant III, 298, 40 ss.; quare carnosum III, 298, 43 s.; sub pectore æque ac hominibus ac quadrupedibus venter ad anum et crurum flexuram tendit III, 298, 44 ss.; earum alis ac pedibus interposita sunt pectus et venter III, 298, 46 ss.; earum umbilicus apud adultas delitescit III, 298, 48 s.; idque quia cum intestino coalescit III, 298, 51; aliæ earum volaces sunt III, 298, 52 ss.; aliæ non volaces sed graves III, 299, 6 ss.; bipedes sunt, etiamsi gibberes sint III, 312, 49; idque primo loco quia onus retro habent III, 312, 50; secundo loco quia coxas sub ventre porrectas habent III, 312, 52 ss., cf. III, 300, 13 ss.; hinc equis æneis comparanda sunt crura anteriora elata tenentibus III, 312, 50 ss.; bipedes, sed non rectæ sunt III, 316, 1; si rectæ essent et nihilominus alas haberent, amoribus alatis quas pingere solent, similes forent III, 313, 11 ss.; erectæ non sunt, sed gibberes III, 300, 13 s., 25; III, 312, 49; III, 313, 12; crura duo habent sicut homo III, 26, 43; manuum et pedum anteriorum loco habent alas III, 26, 45 ss., cf. III, 18, 36 s.; quales coxas habeant et ubinam sitas III, 26, 47 ss.; coxam habent, eamque femori similem III, 300, 10 s.; III, 313, 1 s.; earum coxa longa est et sub ventre porrecta III, 300, 12 s., 21 s.; III, 316, 4 s.; idque quare III, 316, 3; ejus coxæ supposita sunt crura, idque quare III, 300, 22 ss.; crura sub medio ventre habent III, 323, 6 s.; in concavum flectunt crura III, 304, 18, cf. III, 313, 32; idque quare III, 316, 1 ss.; igitur hominibus contrario modo III, 304, 15 s.; III, 313, 26 s.; iis crura secundum naturam moventur III, 313, 35 s.; earum crura carne vacua sunt, idque quare III, 300, 25 ss.; quattuor digitos habent omnes III, 300, 27 ss.; excepta illecebra apud omnes tres digiti anteriora spectant, unus posteriora III, 300, 31 ss.; duo femora habere videntur, idque qualia et ubinam III, 26, 49 s.; III, 313, 2 ss., cf. III, 300, 11; III, 316, 4 s.; item quare III, 316, 3; omnes multos ungues habent III, 26, 25 s.; item omnes multifidæ, sed non eodem modo III, 27, 1 ss.; nonnullis pravi sunt pedes, idque quibusnam III, 3, 18 ss.; adhuc magis quam quadrupedes natibus carent III, 20, 7; ex quattuor his alæ duo motus cardines sunt III, 307, 3 s.; earum alæ supra agnatæ sunt, crura vero in supinis III, 318, 3 ss.; aliquatenus quadrupedibus natura similes sunt III, 315, 43 s.; earum alæ cruribus anterioribus pro portione respondent III, 315, 44 s.; ideo et eodem modo flectuntur quo illæ III, 315, 45 s.; earum motus proprius volatus est III, 315, 48 s.; igitur iis incedentibus ab alis petitur naturale motus principium III, 315, 47 s.; alas a latere adnexas habent III, 316, 16 s.; idque quare III, 316, 12 s., 18 ss.; aliæ longas, aliæ breves alas habent III, 225, 50; iis quod ad alas attinet contrario modo se habent insecta alata III, 312, 22 s.; quænam apud eas alas petat vena III, 41, 31 s.; nec volare potuissent demptis pedibus, nec ingredi demptis alis III, 311, 38 s.; apud eas flexionis principium in alarum origine est III, 311, 46; caudæ loco orrhopygium habent, idque quale secundum diversa genera III, 27, 30 ss.; orrhopygium iis inservit ad volatum dirigendum III, 311, 49 s.; quod iis orrhopygium præstat, id molluscis pinna III, 288, 20 s.; quænam orrhopygium ad volatum dirigendum ineptum habeant III, 312, 2 s., 8 ss.; quibus orrhopygium ad volatum dirigendum ineptum est, non recta volant III, 311, 52 ss.; quomodo pedes gerant volantes diversa earum genera III, 27, 32 s.; pennatæ sunt III, 295, 44; idcirco et cutem duram habent III, 295, 43 s.; III, 245, 21 ss.; unde probentur duram habere cutem III, 326, 20 ss.; pennas pilorum loco habent III, 245, 22 s.; squarrarum vel pilorum loco pennas habent III, 27, 28 s.; pilis carent III, 246, 48 s.; ideoque et ciliis III, 246, 47 s.; pilorum loco pennas habent III, 28, 46 s.; III, 49, 3; III, 420, 5 ss; iis peculiaris est penna III, 2, 4; earum pennæ in senectute durescunt, idque quare III, 421, 51 ss.; omnes partiario pennas amittunt III, 422, 10 s.; partem anteriorem pilosiorem habent quam posteriorem IV, 170, 38; hirsutæ circa ventrem sunt IV, 3, 38 s.; partim pennis iisdem affectibus obnoxiæ sunt quibus pilis animalia iis prædita III, 240, 7 s.; earum morbos produnt plumæ, idque quomodo III, 162, 52 ss.; quæcunque duram pennam habent fortes IV, 3, 29 s.; quæcunque mollem ignavæ IV, 3, 31; æque ac reliqua animalia partim unicolores, partim multicolores, sed toticolores, partim variæ sunt III, 425, 15; in nonnullis earum generibus aliæ variæ sunt, aliæ non III, 425, 23 s.; excepta grue secundum ætates colorem non mutant III, 49, 4 s.;

secundum anni vero tempestates mutantur idque quænam et quomodo III, 49, 6 ss.; III, 171, 8; III, 204, 21 ss.; III, 206, 39 s.; III, 426, 14 ss.; III, 653, 44; immo mutantur pleræque adeo, ut imperitos decipiant III, 49, 11, s.; caput et collum et dorsum habent III, 26, 41 s.; item supinas corporis partes III, 26, 42; item partem pectori respondentem III, 26, 42 s.; bipedes pennatæ sunt III, 249, 6; igitur earum caput et collum parum ponderis habent III, 249, 7 s.; III, 316, 1 s.; pectus earum angustum est III, 249, 8; iis peculiare est rostrum III, 46, 15; III, 242, 42; rostrum earum maxillarum locum tenet III, 249, 4; oris loco rostrum habent III, 27, 16; III, 253, 31 s.; necessario osseum et angustum est, idque quare III, 249, 8 ss., 21 ss.; unicuique earum ad vitæ rationem accommodatum est rostrum III, 253, 33, 39 s.; quomodo igitur rostri ratione inter se differant III, 253, 34 ss.; senescentibus rostrum majus fit III, 49, 1; labiis et dentibus carent III, 27, 17; dentibus carent III, 271, 36; igitur apud eas haudquaquam suo munere fungitur os III, 271, 35 ss.; quapropter natura earum oris defectum ventriculi calore et potentia compensat III, 271, 45 s.; idque quomodo III, 271, 38 ss., cf. III, 34, 6 ss.; maxillas tantummodo sursum deorsum movent III, 296, 9 s.; idque quia dentibus molaribus carent III, 296, 12 ss.; naribus carent sed olfactus meatus habent III, 27, 18 ss.; III, 69, 9 s.; in rostro olfactus meatus habent III, 249, 11 s., cf. III, 248, 52; geminas nares habere nequeunt III, 249, 2 s., 11, cf. III, 248, 50 ss.; auribus carent sed auditus meatus manifestos habent III, 9, 46 s.; III, 27, 18 ss.; III, 245, 21, 23 s.; III, 295, 42 s.; in longinquum prospicere debent III, 246, 21 s.; igitur humido et acuto visu iis opus est III, 246, 19 ss.; oculos duos omnes habent, sed ciliis carent III, 27, 20 s.; palpebra superiori carent III, 295, 49 ss.; hinc palpebra inferiori connivent III, 295, 51; iis magis visus acumine opus est quam animalibus squarrosis, idque quare III, 296, 3 ss.; hinc molliores habent oculos III, 296, 2 s.; oculorum tutamen habent III, 245, 28 ss.; quænam earum palpebra inferiori nictitent III, 245, 31 ss.; idque quare III, 245, 47 ss.; anguli oculi interioris membrana nictitant III, 27, 22 s.; III, 245, 33 s.; III, 295, 52 s.; idque quare III, 246, 11 ss.; nonnulla earum genera calcaria habent, idque quænam III, 27, 41 ss.; quomodo calcarium ratione a maribus differant feminæ III, 76, 14 s.; item cristas habent, idque quales III, 27, 44 ss.

Aves (*earum partes interiores*); internarum partium ratione et inter se et a reliquis animalibus differunt III, 34, 4 s.; pulmonem habent et aerem recipiunt III, 321, 38 s.; III, 346, 14 ss.; idque qualem III, 263, 32 ss.; pulmonem sanguineum habent III, 544, 10; ligula carent, sed arteriam contrahendo idem efficiunt quod quadrupedes sanguine præditæ (oviparæ) ligulæ ope, idque quomodo III, 27, 38 ss.; III, 545, 5 ss.; arteriam et gulam habent, easque eodem loco sitas ac apud hominem III, 29, 44 s.; de earum pulmone et arteria v. *Ovipara*; qualem ventriculum habeant pleræque III, 34, 11 ss., cf. III, 271, 42 s.; quænam calidum ventriculum habeant III, 265, 14 s.; nonnullæ ante ventriculum ingluviem habent, idque quænam III, 34, 6 s.; III, 271, 38; iis ingluvie similia sunt mollusca III, 57 9; eidemque usui inservit, idque cuinam III, 277, 47; III, 278, 2 ss.; earum ingluviei similis est cochleæ ventriculus III, 63, 14; III, 279, 2; aliæ ingluvie carentes gulam vel totam vel inferiorem ejus partem latam et amplam habent III, 34, 14 ss., cf. III, 271, 39 s.; aliæ ipsius ventriculi partem habent ingluviei similem III, 34, 21 s.; III, 271, 41 s.; aliæ et gula et ingluvie ampla carentes longum ventriculum habent III, 34, 23 ss.; paucæ quædam ingluvie carentes gulam non amplam, sed valde longam habent, idque quænam III, 34, 25 ss.; quædam gulæ partem tumidam habent, qua cibum inconfectum recondunt III, 271, 40 s.; qualia intestina habeant pleraque III, 34, 33 s.; pleræque earum appendices intestinorum habent, sed paucas, idque ubinam et quænam III, 33, 45; III, 34, 35 ss., cf. III, 272, 12 ss.; omnes fel habent III, 30, 37 ss.; quomodo fellis ratione a se invicem differant III, 30, 53 ss.; pleræque admodum parvum lienem habent III, 30, 12; III, 265, 27 s.; idque quia parum excrementi habent III, 265, 26 s.; præcipue tamen quibus ventriculus calidus est III, 265, 13 ss.; earum carnes raræ sunt III, 265, 19; III, 266, 22; igitur earum excrementum in pennas impenditur III, 265, 18 s., 32 s.; III, 266, 12, 14 s., cf. III, 274, 7; unicam tantummodo habent venam umbilicalem III, 142, 46 s.; quædam per corpus dispersa habent corpuscula latiuscula renibus similia III, 266, 31 ss.; omnes vesica et renibus carent III, 31, 7; III, 265, 18; III, 266, 12, 15 s.; III, 266, 28 s.; III, 278, 27 s.; IV, 162, 10; igitur earum excremento incumbit sedimentum album terrenum III, 278, 25 ss.; earum corpora facile perflantur et parum excrementi vitiosi habent III, 270, 12 s.; igitur earum jecur purum et sanguineum colorem habet æque ac oviparorum III, 270, 10 ss.; sanguine præditæ sunt sed non viviparæ III, 242, 16 s.; ossa debiliora habent III, 242, 17; earum ossa paululum ab animalium viviparorum et pedestrium differunt III, 45, 36.

Aves (*earum generatio*) : omnes sexus discrimen habent III, 358, 47 s.; III, 383, 27 s.; pudendo masculino carent, idque quare III, 323, 5 s.; testes omnes habent, sed intus III, 408, 1; III, 207, 51 s.; III, 300, 38 s.; testes habent lumbis applicitos III, 35, 8 s., 29 ss.; III, 79, 20 ss.; III, 321, 24 ss., cf. III, 326, 20 ss.; idque quare III, 323, 20 s.; III, 326, 20 ss.; quomodo se habeant et ubinam siti sint earum testes III, 321, 34 ss.; III, 35, 29 ss.; III, 79, 20 s.; item meatus seminales III, 321, 35 ss.; III, 35, 33 s., 38 ss.; III, 79. 19 s.; apud eas a vena magna ad utrumque testem tendit meatus III, 35, 40 s.; aliæ earum ante coitus tempus testes parvos habent, aliis omnino latent III, 35. 44 s., cf. III, 322, 50 ss.; coitus tempore testes valde magnos habent III, 35, 46; III, 111, 28 ss., cf. III, 113. 29 s.; III, 322, 49 s., 52 s.; quatenus iis tribui possit pudendum masculinum III, 35, 35 ss.; castrari possunt, idque quare III, 207, 51 s.; earum testes semen recipiunt III, 322, 46 s.; ideoque iis celerius semen emittunt pisces III, 322, 47 s.; apud majora magis manifesta sunt quæ ova et pulli generationem spectant III, 378, 10 ss.; ubinam apud eas situs sit uterus III, 36, 50; III, 322, 3 s.; III, 324, 27, cf. III, 354, 19; ova et uterum ad septum transversum habent III, 324, 43 ss.; III, 373, 30 s.; III, 376, 22, s.; III, 356, 6 s.; III, 407, 51 s.; III, 382, 11 s.; uterum supra situm habent III, 371, 14, cf. III, 324, 27; quomodo se habeat apud eas uterus III, 37, 3 ss., cf. III, 37, 12 ss.; majorum uterus si per cervicem infletur, turget et sinuatur III, 37, 6 ss.; apud minores magis inconspicuæ sunt hæ partes III, 37, 9; coitu gignuntur III, 385, 22; æque ac pisces nulla earum ore coit III, 381, 45; cito coeunt III, 323, 5 s.; III, 401, 42 s.; cuinam causæ Democritus tribuerit duplicem ovorum colorem apud eas III, 401, 43 s.; earum genitura alba est III, 104, 42 s.; earum residuum seminale debito tempore consistit eodem modo quo viviparis fit menstrua purgatio

III, 372, 52 ss.; quæ multum seminis habent semper coitu indigent III, 408, 1 ss.; omnes honesto coitu utuntur III, 77, 41 s.; quomodo tamen coitus ratione a se invicem differant III, 77, 41 ss.; orrhopygio conjunguntur coeuntes III, 208, 3 s.; interdum quæ ad diversum genus pertinent secum invicem coeunt III, 366, 48 s., cf. III, 355, 5 s.; idque inprimis salaces III, 366, 44 s.; de eorum coitu et partu v. *Volucria*; plerisque celeriter fit conceptio III, 106, 8 ss.; feminæ in uterum projiciunt semen III, 216, 10; carent loco extra matricem sito, in quem ejaculent et mas et femina III, 216, 10 ss.; marum semen, si non coeant, in terram effunditur III, 216, 11 s.; oviparæ sunt III, 14, 29; III, 53, 20 s.; III, 103, 26; III, 345, 44; III, 263, 36 s.; III, 544, 8; igitur nec lac, nec mammas habent III, 53, 20 s.; III, 297, 2, 6 s.; calidiores et sicciores sunt III, 346, 14 ss.; perfectum ovum pariunt propter caliditatem III, 346, 17 s.; ovum pariunt propter siccitatem III, 346, 18 s.; quomodo ova concipiant ac maturent et emittant III, 104, 44 ss.; perfectum pariunt ovum III, 345, 28 s.; perfecta ova ideoque testa contecta pariunt III, 324, 40 ss.; III, 381, 16; III, 380, 37 ss.; III, 378, 7 ss., cf. III, 376, 22 s.; idque nisi aliquo morbo mutilatum fuerit III, 370, 43 s.; III, 373, 53; earum ova testeum putamen habent et bicolora sunt III, 6, 3 s.; III, 370, 45; III, 374, 5; idque quare III, 374, 6 ss.; earum ovis similia sunt testudinum III, 102, 40 s., 48 s.; quinam sit earum intra ovum situs III, 142, 24; earum ova intra perficiuntur III, 382, 47 s.; III, 383, 1, idque a mare III, 382, 52; intra sese pullum conficere nequeunt III, 376, 41 s.; igitur una cum pullo in ovo pariunt ejus alimentum III, 376, 5, cf. 31 s., et *Albumen* et *Vitellus*; apud calidiores albumen purum et copiosius est quam vitellus III, 374, 17 ss.; apud minus calidas et humidiores vitellus copiosior et humidior est III, 374, 21 s.; intra ovum a matre sejunctæ fiunt III, 359, 50 s.; earumque partes intra ovum secernuntur III, 359, 51; igitur earum partes nec matris, nec sui ipsarum spiritu discernuntur III, 359, 49; fere semper continent ova, etiamsi valde parva, dummodo semel initæ fuerint III, 373, 34 s.; pleraque earum ova coitu originem debent III, 391, 12; etiam post coitum nonnulla ova sterilia pariunt III, 108, 17 s.; menstrua purgatione carent III, 372, 45 s., 49; igitur ex earum residuo seminali fiunt ova subventanea III, 372, 42 ss.; earum feminæ sine marium ope ova subventanea pariunt III, 358, 34 s.; III, 342, 22 ss.; III, 216, 8 s.; sponte concipiunt, nempe ova subventanea, idque quænam III, 371, 14 ss., cf. III, 381, 10 ss.; solæ per se generant ova irrita III, 216, 8 s.; idque quomodo III, 216, 16 s.; multa simul intra se pariunt ova subventanea III, 216, 43 s.; quare ea non ejiciant sed retineant III, 216, 43 ss.; pleræque ovis incubant III, 82, 4 s.; usque ad generationem et educationem amorem erga prolem sentiunt III, 376, 35 s.; igitur earum feminæ pejus habent si non incubent III, 376, 36 s.; ea incubante ex ovo fit pullus III, 375, 50 ss.; III, 376, 12 ss.; quomodo incubatione ovi maturationem promoveat III, 376, 42 s.; earum modo incubant apes III, 97, 32; in plerisque earum generibus mas et femina incubantes se invicem excipiunt III, 110, 39 ss.; eodem modo ex earum ovo gignitur animal quo plerumque apud pisces cartilagineos et viperas III, 325, 20 s.; contrario modo pariuntur ac vivipara, nempe in pedes, idque quare III, 375, 46 ss.; in caput versæ atque ventre adnexæ nascuntnr III, 92, 19 s.; apud eas ovi luteum semper diminuitur atque postremo evanescit III, 92, 22 ss.; earum umbilicus non una cum fœtu ejicitur, idque quare III, 375, 25 ss., v. *Ova avium* et *Umbilici*; apud eas frequens est monstrorum generatio quia multiparæ sunt III, 402, 2 s.; cur monstra edant IV, 172, 44 s.; pro earum magnitudine differt temporis spatium quo et ova post coitum et pulli generantur III, 106, 14 ss., 34 ss., 38 s.; quænam earum maturissime parit III, 84, 16 s.; excepto cuculo nulla unicum ovum parit III, 372, 18 ss.; quænam plurima ova pariant III, 184, 8 ss.; juniorum ova minora, idque quare III, 84, 39 ss.; multæ ova pessumdant III, 108, 35 s.; pleræque annicula juniores non generant III, 108, 39 s.; pleræque, postquam semel pepererint, perpetuo ova continent III, 108, 40 ss.; non idem omnibus coitus tempus ac partus III, 103, 26 s.; pleræque vere pariunt III, 103, 42; aliæ sæpe pariendo fœcundæ sunt, aliæ eo quod multa ova pariunt III, 103, 44 s.; quænam in nidis pariant, quænam non III, 104, 2 ss.; sunt quæ imperfectos et cæcos fœtus pariant quia multiparæ sunt ac parvo corpore, idque quænam III, 409, 8 ss.; aliæ quia una cum fœtibus alimenti copiam non edunt, etiamsi pauciparæ sint, idque quænam III, 409, 11, ss.; igitur imperfecti sunt harum pulli quia ante debitum tempus eduntur III, 409, 18; ante debitum tempus eduntur quia eos perficere nequeunt matres III, 409, 16 ss.; earum pullis pectore inciso, sanies non vero sanguis prosilit III, 668, 10 s.

Aves (*earum mores, alimentum et victus*); aliæ cavernas et convalles et saxa incolunt III, 181, 40 s.; aliæ montes et silvas III, 182, 9 s.; aliæ circa mare victitant III, 182, 16; quænam gregales III, 157, 49 ss.; quænam semper conspiciantur III, 185, 32-186, 3, quænam inprimis in urbibus vivant III, 186, 1 ss.; multæ latitant III, 161, 1; igitur perperam arbitrantur omnes ad loca calidiora secedere III, 161, 2 s.; debiles hieme ad campos descendunt, æstate vero montes petunt III, 157, 2 ss.; quæ æstate huc veniunt, exceptis columbaceis, hic nidos faciunt et maximam partem pullos animalibus alunt III, 151, 36 ss.; aliæ pulveratione gaudent, aliæ lavacro, aliæ neutro III, 207, 38 s.; quænam pulveratione gaudeant III, 207, 39 ss.; quænam lavacro III, 207, 41 ss.; quænam utrisque III, 207, 43 s.; quænam neutro III, 207, 44 s.; quibusdam peculiaris est peditus, idque quibusnam III, 207, 46 s.; quæ pedunt, etiam vehementer sedem movent vociferantes III, 207, 47 s.; neque ructant, neque crepitum ventris edunt IV, 168, 38 s.; non uncungues quædam carne vescuntur III, 150, 47 s.; quænam vermibus, idque vel semper, vel plerumque vescantur III, 150, 48 ss.; quænam spinis vescantur III, 150, 11 ss.; quænam culicibus (σκνιψί) III, 151, 15 ss.; quænam frugivoræ et herbivoræ III, 151, 28 ss.; aliæ in terra obambulant cibi gratia, aliæ circa aquam (nempe fissipedes), aliæ in ipsa aqua (n. palmipedes) III, 151, 39 ss.; multæ omnivoræ sunt III, 152, 17 s.; omnes parum bibunt III, 152, 22; III, 162, 50; III, 266, 12 s.; humor per earum carnes difflatur III, 266, 20 s.; iis non conducit potus multus III, 162, 44; quomodo bibant III, 154, 5 ss.; quænam facillime sibi victum paret III, 184, 19; quænam omnium maxime oculos voret III, 185, 6 s.; ejusdem generis se invicem devorare non solent III, 110, 27, cf. tamen III, 174, 21; iis cum ad pastum tum ad reliquam sanitatem prodest siccitas, nocent vero imbres III, 162, 40 ss.; ex insulis ad terram fugientes quidnam significent fr. 158, b; fr. 159, b; quænam alvum humidam habeant, quænam facile vomant III, 209, 4 ss.; nimiæ purgationi obnoxiæ sunt III, 372, 32 s., cf. 30 ss.;

earum excrementum album est III, 274, 7 s.; vocem edunt III, 72, 52; quænam maxime loquelam emittant III, 72, 53 s.; in aliis earum generibus mares eandem vocem quam feminæ emittunt, in aliis diversam III, 73, 1 s., cf. 7 ss.; parvæ plerumque copiosiorem vocem habent quam magnæ et loquaciores sunt III, 73, 2 s.; idque maxime circa coitum III, 73, 4; III, 207, 18 s.; aliæ pugnantes vocem edunt, aliæ ad pugnam provocantes, aliæ post victoriam III, 73, 5 ss.; quæ maxime literas enuntiant ceteris latiorem habent linguam III, 250, 18 s.; nonnullæ earum multam vocem emittunt idque inprimis minores III, 250, 22 ss.; linguæ ope mentem sibi invicem interpretantur III, 250, 24 ss.; apud nonnullas hac in re docendi obtinet usus III, 250, 26 s., cf. III, 73, 31 s.; multæ, quum audierint, reliquarum voces imitantur III, 655, 31 ss.; multæ secundum anni tempestatem vocem mutant III, 206, 39 s.; volantes alis stridorem cient, non vocem III, 72, 28 ss.; interdum secundum mores actiones suas mutant, immo sæpe et partes quasdam III, 206, 25 ss.; quænam humanam industriam imitentur III, 178, 31 ss.; cur fortes duriores sint IV, 172, 30 ss.; cur salaces sint IV, 142, 28 ss., 30 s.; earum feminæ salaciores sunt quam mares, idque quare III, 407, 50 ss.; pleræque pullos e nido ejiciunt simulac volare queunt III, 109, 48 s.; III, 110, 6 ss.; suis vulneribus origanum imponunt III, 178, 6 s.; æque ac reliqua animalia per graviditatem melius habere solent III, 410, 26; quænam sibi invicem bella ingerant, idque quare III, 173, 4 ss., 30 s., 43 ss.; III, 174, 9 ss., 18 ss.; iis vescuntur accipitres III, 181, 45 s.; item ictides et feles III, 178, 24 s.; eas eadem ratione jugulat mustela, qua lupus oves III, 178, 10 s.; quomodo et ubinam eas ope accipitrum venentur III, 190, 18 ss.; omnium pessime olet aquila IV, 331, 33; quædam in Ponto reperiri dicuntur hieme latitantes, quæ nisi perustæ igne, nullo sensu afficiantur IV, 841, 36 ss.

Aves agrestes; pleræque speciem pro anni tempore mutant III, 184, 6 ss.

Aves aquatiles; eorum ova quomodo a reliquarum avium differant III, 104, 25 s.

Aves carnivoræ; præter hirundinem semel tantum pariunt III, 109, 23 ss.

Aves brevicrures; v. *Brevicures aves.*

Aves cicures, vel quæ cicures fieri possunt; sæpius quovis anno pariunt III, 84, 18 s.; iis accensendæ sunt columbæ et gallinæ III, 84, 19 s.; quomodo tempestatem significent fr. 159, b.

Aves columbaceæ; v. *Columbaceæ aves.*

Aves fœcundæ; rationi consentaneum est earum ova facile corrumpi, idque quare III, 376, 50 ss.; ova subventanea habere solent, idque quare III, 371, 17 s.

Aves graves; volandi imperitiores sunt III, 179, 39; III, 246, 2; III, 371, 29; ideo nidum non exstruunt III, 179, 38; volutabrum vero in pulvere faciunt atque in eo pariunt et incubant III, 179, 41, 44; volutabrum spina vel alia quadam re consepiunt idque quare III, 179, 42 s.; volando pullis victum parare nequeunt III, 179, 45 s.; ideoque pullos simulac excluserint statim ejiciunt III, 179, 44 s.; apud eas pennarum incrementum cutis crassitudini impenditur III, 246, 2 ss.; ideoque palpebra inferiori connivent III, 245, 31 ss.; III, 246, 4 s.; III, 27, 22; idque quare III, 245, 47 ss.; quare membrana anguli oculi nictitent, non vero palpebra III, 246, 11 ss.; fœcundæ et in venerem proclives sunt, idque quare III, 371, 26 ss., cf. 31 ss.; partim terrestres sunt et frugibus vivunt, partim natant et apud aquam degunt III, 299, 6 ss, earum corpora in molem excrescunt majorem III, 299, 11 s.; nonnulla earum pro adminiculis calcaria in pedibus habent III, 299, 12 s., 19 s.; iis inutiles forent, immo noxii ungues adunci III, 299, 19 ss.; inter eas et uncungues medium tenent columbaceæ III, 371, 35 s.; quænam iis accensendæ sint III, 179, 39 s.; III, 180, 53 s.; iis accensendæ sunt perdices et gallinæ III, 371, 29; item omnes calcari præditæ III, 27, 43 s.

Aves gregales; quænam III, 157, 49 ss.; iis accensendus est pardalus III, 185, 38 s.; item alterum alaudarum genus III, 186, 12.

Aves hirtæ; cur libidinosæ IV, 165, 3 ss.

Aves lacustres; humidiores et frigidiores sunt quam pedestres III, 374, 23 s.; apud ea vitelli copia major sed color pallidior est, idque quare III, 374, 25 ss.

Aves latitantes; iis defluunt pennæ III, 422, 7 s.; idque hieme III, 422, 21; quare iis post latitationem repullulent pennæ III, 422, 48 ss.

Aves longicolles; quomodo bibant III, 154, 5 s.; quomodo inter volandum collum teneant, idque quare III, 300, 6 s.; loco ingluviei gulam valde longam habent III, 34, 25 ss., cf. III, 271, 46 ss.; pleræque earum excrementum liquidius habent quam reliquæ aves III, 34, 28, cf. III, 271, 45 s.; iis accensendus porphyrio III, 34, 27 s.

Aves longicrures; palustres III, 271, 48; III, 299, 45 s.; nare nequeunt, ideoque palmipedes non sunt III, 299, 48 s.; nec volaces sunt III, 299, 52; crura longa habent quia in solo subsidenti degunt III, 299, 49 s.; ideo et longos habent digitos et pleræque earum multas in digitis flexuras III, 299, 50 s.; digitum posteriorem minorem habent quam reliquæ III, 300, 33 s.; parvum orrhopygium habent III, 27, 31; apud eas alimentum orrhopygio destinatum in crura impenditur III, 299, 53 s.; igitur ea inter volandum posteriora versus porrigunt, idque quare III, 299, 53 ss., cf. III, 312, 10 ss.; crurum longitudinem debent materiei terrenæ inferiora petenti III, 299, 32; longum collum habent III, 297, 44; alioquin cibum e terra colligere non potuissent III, 297, 46 ss.; iis accensendus est crex III, 300, 33 s.; quali alimento utantur III, 271, 48 s.; ingluviem longam habent III, 271, 47, cf. III, 34, 25 ss.; alvum liquidam habent, idque quare III, 271, 50 s., cf. III 34, 28 s.

Aves magnæ; quænam III, 109, 40 ss.; quot dies incubent, *ibid.*

Aves magnitudine mediæ; quænam III, 109, 42 s.; quot dies incubent, *ibid.*

Aves marinæ; eas venatur aquila marina III, 189, 37; idque quomodo III, 189, 38 ss.; quomodo eam effugere conentur III, 189, 38 s., cf. III, 188, 16 ss.; quæ in gregem convenerunt eam adspergentes fugant III, 189, 42 ss.; sibi invicem inimicæ sunt III, 173, 22 s.

Aves nantes; v. *Nantes aves.*

Aves nigræ; earum pennæ nigriores quo corpori propiores III, 652, 35 s.

Aves nocturnæ; quanam noctis parte venatui operam dent III, 189, 15 ss.; quænam animalia venentur III, 189, 17 s.

Aves palmipedes; v. *Palmipedes.*

Aves palustres; latum rostrum habent III, 253, 43 ss.; III, 298, 10 ss.; nonnulla et longum, idque quare III, 298, 13 ss.; pleræque earum vel rostro vel alio modo animalcula aquatilia venantur III, 198, 15 ss.; ubinam nidos exstruant III, 110, 44 s.; incubantes cibum capere possunt III, 110, 46 s.; earum ova pallida sunt extrinsecus III, 104, 29; iis accensendæ sunt nantes et palmipedes III, 253, 43 s.; item longicrures III, 299, 45 s.

Aves parvæ; ingluviei loco ventriculum longum habent III, 34, 23 ss.; nonnullæ earum appendices intestinorum habent sed valde parvas III, 34, 40 s.; fructibus et animalculis vivunt III, 253, 42 s.; igitur elegans rostrum habent III, 253, 41; fœcundæ et in venerem proclives sunt, idque quare III, 371, 43 s.; ab iis vellicatur cuculus easque fugit III, 187, 13 s.; iis accensendæ sunt hirundo et passer III, 34, 24 s., 40 s.; in Ægypto rariores sunt III, 169, 28; eas devorant accipitres III, 169, 27 s.

Aves pedestres; iis humidiores et frigidiores lacustres III, 374, 23 s.

Aves quæ spinis vescuntur; v. *Spinæ.*

Aves simul enitentes (συνωδίνοντες *quod idem videtur significare atque* συνεπωάζειν *quod legitur* III, 99, 25); dolentibus condolent II, 228, 2.

Aves silvestres; quare domicilia struant III, 181, 36 s.; aliæ majorem, aliæ minorem sobolis curam gerunt III, 181, 37 s.; aliæ ad victum parandum aptiores, aliæ minus III, 181, 38 s.; pleræque semel quovis anno coeunt et pariunt III, 84, 12; quarundam feminæ mares fugiunt incubaturæ, idque quare III, 111, 22 ss.

Aves terrestres; volaces non sunt III, 207, 39 s.; III, 246, 24; nec acute cernunt, idque quare III, 246, 25 s.; pulveratione gaudent III, 207, 40; quænam iis accensendæ sint III, 207, 40 s.; iis accensendi sunt galli III, 246, 24 s.

Aves uncungues; v. *Uncungues.*

Aves variegatæ; initio atræ sunt postea varietatem adsumunt, idque quare III, 654, 23 s.

Aves volaces; omnes quattuor digitos habent III, 27, 4 s.; plerisque earum tres digiti anteriora spectant, unus vero posteriora III, 27, 5 ss.; iis inutilia forent calcaria, idque quare III, 296, 16 ss.; magnas et validas alas habent III, 298, 53 s.; ova subventanea non habent III, 371, 16 s.; III, 373, 5 s.; exceptis quarum corpus grandiusculum est, nec fœcundæ nec in venerem proclives sunt III, 371, 27; III, 373, 6 s.; quod ad alas attinet, alio modo se habent quam insecta III, 312, 22 s.; iis accensendæ sunt aves uncungues III, 27, 43; III, 312, 24; III, 371, 36 s.; iis accensendæ sunt uncungues et carnivoræ, idque quare III, 298, 54 s.; item aliæ quædam quæ volandi pernicitate sese tuentur aut loca mutant III, 299, 3 ss.; iis accensendæ sunt columbaceæ III, 371, 28, 36; non vero aves longicrures III, 299, 52; nonnullæ earum humi nidificant III, 180, 51 ss.

Aves non volaces; orrhopygium ad volatum dirigendum ineptum habent, ideoque non recte volant III, 312, 1 s., 8 s.; igitur cruribus extensis orrhopygii loco utuntur, idque quomodo III, 312, 10 ss., cf. III, 299, 54 ss.

Avulsione quæ seruntur; parum abest quin eadem de causa vivant ac quare arbores diu vivunt III, 530, 50 ss.; eatenus tamen ab iis differunt quatenus sejuncta vivunt III, 531, 2 s.

Avus; quando ei similis nascatur proles III, 399, 10 s., 28.

Axilla (μασχάλη); pars lateris et brachii et humeri communis III, 11, 36 s.; quænam venæ per eas brachia petant III, 41, 29; III 42, 15, cf. 21 ss.; iis suppositæ mammæ primæ sunt III, 292, 18 s.; igitur plurimum lactis hauriunt III, 292, 14; interdum ex illis effluit lac III, 144, 21 s.; hinc eas pullo primum edito præbent scrofæ III, 292, 15 s.; iis suppositas habet mammas elephas, idque quare III, 292, 8 ss.; III, 21, 7 s.; solus in iis pilos habet homo III, 247, 10 ss.; ejus pili postumi sunt III, 48, 1 s.; post pubem, sed ante barbam nascuntur ejus pili III, 48, 2 s.; ejus pili quamobrem minus et crescant et canescant quam capilli IV, 306, 24 ss.; ejus titillatio maxime risum movet III, 269, 8 ss.; idque quare IV, 285, 42 ss.; IV, 286, 34 ss.; in iis sudor fœtidissimus est IV, 138, 28; idque quare IV, 190, 9 ss.; IV, 309, 44; quæ in iis exstant medicamentis sananda sunt, idque quare IV, 114, 30.

Axiomata; definitio et quomodo a thesibus differant, 123, 4; ea sunt e quibus demonstratur, 128, 37; eadem esse possunt (in quacunque demonstratione), 128, 40; ea prætermittunt nonnullæ scientiæ quia nota sunt, 131, 5; scientia quæ ea demonstrare conatur, cum aliis communicat, 132, 13; iis utuntur omnes scientiæ demonstrativæ II, 491, 21; idque tanquam rebus notis II, 491, 15; eorum commune genus non esse probatur II, 491, 16 ss.; nec scientia demonstrativa II, 491, 16 ss., cf. *Demonstrationis principia*; maxime universalia et omnium principia sunt II, 491, 24; eorum principium est principium contradictionis II, 504, 3; omnibus entibus insunt, nec generi cuidam peculiari II, 503, 4 s., 10; idque iis commune est II, 503, 10; ad ens, quatenus ens est, pertinent II, 503, 6 s.; igitur iis omnes utuntur II, 503, 7 ss.; nullus eorum qui particularia pertractant quærit an vera sint, necne II, 503, 12 ss.; merito vero nonnulli naturæ scrutatores de iis speculati sunt, idque quare II, 503, 15 ss.; quæ de modo quo accipienda sint, dicunt nonnulli eorum qui de veritate locuti sunt, propter analyticorum ignorantiam ita dicta sunt II, 503, 21 ss.; oportet ad ea accedere antea scientia instructos, nec audientes de iis quærere II, 503, 24 s.; causæ sunt cur necessaria aliter se habere nequeant II, 518, 28 s.

Axiomata mathematica; ita vocant mathematici principia syllogismorum II, 503, 2, cf. 27; eorum consideratio pertinere probatur ad eandem scientiam, ad quam substantiæ, i. e. ad philosophiam primam II, 503, 3 ss.; rebus sensibilibus competunt II, 633, 6, cf. II, 632, 33 s., 41, 56 s.; II, 633, 11 s.

Axis (ὁ ἄξων); ad eum offendunt in curribus onera vehentes IV, 62, 35; ita vocant nonnulli lineam cardines jungentem III, 628; 18 s.; diametrus erit mundi III, 628, 20.

B

B; idem esse nequit atque BA II, 602, 14; hocce hujus BA causa est, universalis vero universalis BA II, 603, 26.

Ba; non idem est atque b et a II, 557, 33; necessario unum aliquod erit, si syllabæ substantiæ sint II, 627, 29.

Babyca; ita pons vocatur Spartæ fr. 270, a.

Babylon; ea tertium jam diem capta, pars urbis cladem ignorabat, 522, 40; ibi ab Alexandro viarum præfectus (?) creatus est Antimenes Rhodius, 649, 47.

Babylonia; in ea in cavernis pisciculi aliqui remanere dicuntur ubi flumen dessiccatur IV, 85, 28 ss.; eorum natura atque figura IV, 85, 30 ss.; ibi exstabat lex antiqua qua decima exigebatur ab omnibus quæ importarentur, 649, 48; ei magnitudini pari opus esset ut nutrirentur ac viverent otiosi tot cives, quot in *Legibus* instituit Plato, 503, 44.

Babylonii; quare sæpius eorum vires fregerit rex Persarum, 536, 22; philosophiæ apud illos auctores Chaldæi fr. 67, b; multa fide digna circa stellas ab iis accepimus II, 401, 23; stellarum occultationes enarrarunt II, 401, 20 ss.

Babylonii; Aristophanis citantur, 388, 35.

Bacca caprarum (ἡλιοσκόπιον *interpr. græc.*); plantæ genus e qua arbor fit IV, 25, 38.

Baccha; quare eam sequatur Bacchus IV, 294, 18 s.; earum una Agave IV, 294, 24.

Bacchanalia; ea splendide quotannis celebrare solebant Antissæi, 641, 37; quomodo iis persuaserit Pollis (?) ea in proximum annum differre, 641, 40; ea se celebrare velle finxit Philoxenus Cariæ satrapa, idque quare, 648, 30, ceterum v. *Dionysia.*

Bacchiadæ; ex eorum gente erat Philolaus, Thebarum legum lator, 519, 28.

Bacchica concitatio; ex instrumentis tibiis, e modis vero Phrygio maxime inest, 633, 40.

Bacchici artifices; cur magna ex parte improbi sint IV, 271, 11 s.

Bacchicum certamen; ex eo ad forum trahi causam dixit Euripides, adversus impietatis crimen se defendens, 404, 49.

Bacchus; ejus clypeus si dicatur phiala, clypeus quoque phiala Martis dicatur, 390, 38; 474, 16, cf. 399, 31, 37; is et Venus se invicem comitari recte dicuntur idque quare IV, 266, 38 s.; eum Baccham sequi haud inepte fabulantur IV, 294, 18 s.; item Satyros IV, 294, 19; item Lydam et pardum IV, 294, 20 ss.; nudum quare fingant IV, 294, 26 s.; Venerem et Ariadnem quare cupierit IV, 294, 28 s.; calvus cur sit IV, 294, 29 s.; Maron cur vocatus sit IV, 294, 31 s.; cur Pan ei adsit IV, 294, 32 s.; fulmine cur ictus et femore receptus sit IV, 294, ss.; cur quattuor sorores ei uxores sint IV, 294, 38 ss.; ejus templum in Crastonia prope Bisaltarum regionem, de quo mira narrantur IV, 97, 30 ss.; ejus oraculum apud Ligyreos in Thracia fr. 348, b; idem atque Apollo fr. 348, a; idque unde probetur fr. 348, b.

Bacchus Lysius; ejus templum condiderant Thebani, idque quare fr. 348, a.

Bacides; eorum affectus ab atra bili oritur IV, 267, 33.

Bactri; apud eos Oxus fluvius IV, 81, 30 s.

Bactrus; e Parnasso (Paropamiso) oritur III, 569, 28 s.

Baculus; movet lapidem, dum movetur a manu II, 350, 12 s., 39 s.; non movebit, nisi moveat homo II, 350, 19; quem manu tenemus, tanquam pars separabilis considerari potest III, 523, 50 s., cf. III, 523, 40 s.; et principium et finem habet ad manum III, 523, 45; ei inesse non potest animæ principium movens III, 523, 46 s.; ejus ope movere potest homo II, 350, 32; ab iis suspensa diu vivere potest planta epipetrum dicta III, 281, 33 s.; in cæno defossi nigrescunt IV, 319, 8.

Balæna (φάλαινα); aquatile viviparum est III, 5, 39; pertinet ad cetacea fistula prædita III, 5, 38; III, 74, 31; III, 146, 43 s.; III, 114, 5 ss.; III, 53, 18; III, 545, 21; quonam igitur habitu dormiat III, 74, 32 ss.; branchiis caret III, 5, 38; pertinet ad cete quæ reflant, ideoque respirat et pulmonem habet III, 263, 12; vivum animal et intra se et foras parit III, 114, 5 ss.; III, 346, 1; III, 53, 16 ss.; III, 325, 8 ss.; quot catulos pariat III, 114, 11 s.; mammasque et lac habet III, 53, 16, 19; pedibus caret III, 346, 1, v. *Cete balænis et delphinibus similia.*

Balagrus (βάλαγρος); piscis fluviatilis atque epitragias est III, 75, 27 ss., v. *Epitragiæ pisces.*

Balani; v. *Glandes.*

Balatus; debilitatis vox est IV, 322, 25.

Balaustia (τὰ βαλαύστια *interpr. gr.*); olivis conferunt simul plantatæ IV, 28, 32 s.

Balbi (τραυλοί); iis lingua ligata est III, 10, 42 s.; iis lingua non satis libera est III, 250, 13 s.; literarum defectu laborant III, 250, 15; cur submissa voce loqui nequeant IV, 181, 17 ss.; distincte loqui non possunt, idque quare III, 657, 27; IV, 181, 43; cur fiant III, 662, 39 ss.; IV, 184, 7 ss.; IV, 185, 12 ss.; cur solus homo fiat IV, 167, 43 ss.; IV, 184, 11 ss.; cur magis fiamus in puerili ætate quam in virili IV, 180, 4 ss.; cur melancholici sint IV, 181, 39 ss.; cur trepidantes magis quam ebrii fiant IV, 181, 26 ss.

Balbutiendi vitium (ἡ τραυλότης); quale sit IV, 180, 15 s.

Balerus (βάλερος); vada petit pariturus III, 117, 17 ss., v. *Cyprinus.*

Ballirus (βαλλιρός, *fortasse leg. est* βάλερος); piscis est qui fluvios ac lacus incolit III, 164, 40; quonam morbo afficiatur III, 164, 40 ss.

Balneum; cur si quis in eo furatus sit morte mulctetur IV, 263, 48 ss.; corpore constrictos et duros agiles reddit IV, 131, 1 ss.; mobiles et humidos enervat IV, 131, s.; commodum aqua frigida et calida ex igne IV, 238, 48 s.; cur eo lassitudinibus æstivis mederi oporteat IV, 150, 17 ss.; calor in eo humorem attrahit et in vaporem convertit IV, 31, 10 ss.; calida cur sacra sint IV, 239, 27 s.; hieme calidiora sunt quam æstate idque quare IV, 331, 13; IV, 237, 15 s.; in omnibus vapor dulcis erit IV, 35, 10; iis præparandus est ægrotus in febribus intermittentibus IV, 119, 17 ss.; sacra, an ex sulfure et fulmine proveniant IV, 239, 28; ea diligit equus III, 167, 43, cf. 42; calida boves pinguefaciunt III, 154, 41; calida multa suum anginæ opem ferunt III, 165, 45 s.

Balnea ex aqua salsa; quidnam in illa efficiat calor IV, 54, 41 s.

Balsamum; omnes ejus partes aromaticæ IV, 27, 39; fr. 66, a.

βαναυσία· v. *Operaria insolentia.*

βάναυσοι ἐπιστῆμαι· v. *Sedentariæ scientiæ.*

Bapos; v. *Rubicola.*

Bapyrus mons; cum Libano regionem includit magnæ areæ similem IV, 45, 16.

Barba; post capillos, ejus pili maxime crescunt III, 48, 23; aliis magis in mento et labio superiori, aliis magis in malis pullulat III, 48, 36 ss., v. *Mentum*; quando pullulare incipiat III, 136, 15 ss.; ea quoque parentibus similes fiunt liberi III, 330, 8; deficit viris quorum genitalia inde ab ortu manca sunt III, 367, 16; cur eam spadones non gignant IV, 296, 11; cur absque capite rufescat, caput autem non absque barba IV, 303, 17 ss.; ejus pili cur citius albescant, et cur magis rufi fiant quam capilli IV, 302, 3 ss., 15; tenuem habentes æquo animo sunt IV, 13, 9, s.; ad canes referuntur *ibid.*; magnam habentes iracundi IV, 6, 2; cur non habeant solidipedes IV, 316, 35 ss.; eam in gutture habet equicervus III, 19, 24 s.; circa eam maculas nigras habent passeres mares III, 179, 30; non tamen vere III, 179, 29.

Barba Jovis (χρυσοκόμη ἢ χρυσῖτις *interpr. græc.*); stipitem sine fructu et folio habet IV, 39, 2.

Barbaræ gentes; nonnullæ etiamnum permutatione utuntur, 490, 33.

Barbari; natura mores habent serviliores quam Græci, 537, 31; herile imperium nequaquam ægre ferunt, 537, 34; quomodo se iis præbere debeat Alexander fr. 60, a; iidem qui natura servi, 483 5; iis Græcos imperare secundum poetas congruum est, 483, 4; apud eos eundem locum tenent femina ac servus, idque quare, 483, 1; domi, non ubique nobiles esse putant nobilitatis defensores, 487, 26; ab iis multa desumi possunt subsidia quibus tyrannis servetur, 584, 36; apud longe remotos exstant gentes quædam ratione carentes ac ferinæ, solique sensui viventes II, 81, 49; apud illos inprimis occurrunt homines ferini II, 76, 25; nonnulli agros communiter colunt, fructus autem cuique ad proprios usus distribuunt, 500, 17; eorum qui dignitate præstant, consilio utuntur antequam agant 412, 15; cito capite truncant III, 269, 28 s.; multi infantes in fluvios frigidos mergunt, 622, 48; apud multos eorum etiamnunc consuetudo obtinet hastas in terram defigendi fr. 137, b; cur ad decem usque numerent IV, 193, 32 ss.; omnes diis supremum locum tribuunt II, 370, 44; quinam philosophiæ apud illos auctores fr. 67, b.

Barbarismus; oritur e glossematum frequentia, 475, 8, 9, 15.

Barbarus (i. e. rex Persarum); adversus eum Atheniensibus opem tulerunt Potidæatæ et Æginetæ, 374, 15, v. *Rex Persarum*.

Barbatæ stellæ; ita vocantur cometæ, quorum coma in longitudinem extensa est III, 560, 30 s., v. igitur *Cometæ*.

Barbiti; instrumenta musica antiqua, 632, 2; in pueris educandis adhibendi non sunt, *ibid.*

Barenus; v. *Balagrus*.

Bases bullarum; cur candidæ sint in aqua et soli expositæ nullam umbram efficiant IV, 197, 40 ss.

Basilidæ; eorum oligarchia, etiamsi bene rempublicam administrarent, olim a plebe eversa est, idque quare, 571, 49.

Basilicus; eum nonnisi multitudine et paucitate a domino et œconomo differre putant, 482, 10, cf. 484, 41; quomodo eum a politico differre putent, 482, 15.

βασίλισσα · fr. 150, b.

Bati; v. *Rajæ*.

Batiacæ; poculorum genus IV, 82, 19.

Batis; v. *Rubicola*.

Batios; v. *Rubicola*.

Batos; piscis cartilagineus latus est, longa cauda instructus III, 78, 40 s.; quomodo coeat III, 78, 41 ss.

Battus; Cyrenes conditor fr. 267, b; nummus in ejus honorem excusus, isque qualis fr. 267, b.

Baubicæ speluncæ; in Parnasso fr. 348, b.

Beati prædicatio (εὐδαιμονισμός); quomodo a laude et ab encomio differat II, 193, 15.

Beata vita; quodsi cui displiceat hæc dictio, utendum est dictione *vita bona et honesta* II, 185, 48.

Beatitudo; an divitiis præstet, nemo dubitat, 197, 45; alii rei non bonæ conjuncta præstat justitia et fortitudine, 199, 45; quod ad eam tendit præstat eo quod ad prudentiam, 199, 5; si pluribus superet sanitatem quam sanitas salubre, quod beatitudinem efficit melius est sanitate, 199, 10.

Beatorum insulæ; earum incolas otio frui in maxima rerum abundantia narrant poetæ, 619, 50; eorum incolis præcipue philosophia et temperantia et justitia opus erit, 619, 49.

Beatus; ei opus non esse amicis putabant cum vulgus tum Euripides (*Or.* 667) II, 112, 21, 26; ei necessario tribui debent amici quippe qui bonorum externorum maximum sint II, 112, 28; indiget in quos beneficia conferat II, 112, 35; II, 115, 4; amicis indiget quia solitaria vita difficilis est II, 112, 36; II, 113, 10; II, 115, 3; ei amicis opus non esse putant quia amicis utilibus opus non habet II, 112, 44; nec jucundis, nisi aliquo usque II, 112, 46; amicis indiget ut honestas eorum actiones contemplatus delectetur II, 113, 8; ei virtutis exercitationem suppeditat vita communis cum amicis II, 113, 18; amicis ei opus est, ut delectetur eos esse videns II, 113, 20 ss.; quæ ejus actum vel actus perficiunt voluptates revera homini propriæ sunt II 122, 40 ss; ei opus est bonis externis, etiamsi non multis nec magnis II, 126, 34, 37 ss.; recte nemo invitus dicitur a poeta anonymo II, 29, 36 s.

Beati; vitam una traducere conantur II, 95, 1; iis minime convenit solitaria vita II, 95, 1; iis jucundis, non utilibus amicis opus est II, 95, 41; molestum non diu ferunt II, 95, 42; plerique qui pro iis habentur, ludis operam dant II, 123, 11.

BEGZ; ignis non erit, si hæc series elementa alicujus rei significat II, 636, 50.

Belenum (βελένιον *interpr. gr.*); perniciosum in Persia natum transmutatur et in Ægyptum et in Jerusalem (*v. gr.* Παλαιστίνῃ) transplantatum comestibile factum est IV, 28, 39 ss.

Bellaria; cur edenda sint IV, 227, 20 ss.; qui ea comedere in theatris solent, tunc inprimis ita agunt, ubi histriones male munere suo funguntur II, 121, 35.

Bellator (πολεμῶν); irascitur si res bellum spectantes negligunt, 348, 43.

Bellerophon; loca deserta sectabatur IV, 265, 26; de eo Homeri versus (Il. ζ, 200-202) citantur IV, 265, 27 ss.

Bellica actio; omnis arti imperatoriæ subjecta est II, 1, 13; ad eas opportunus esse debet situs urbis, 613, 17.

Bellica ars (πολεμική); ad artem acquirendi justam pertinet, 488, 22; natura quodammodo pertinet ad artem possessionis augendæ, 489, 40; ejus pars est ars venatoria, 489, 41.

Bellica virtus (ἀρετὴ πολεμική); in multitudine occurrere solet, 527, 50; sine ea rite incoli nequit civitas, 534, 12; ei de civilibus honoribus certare licet, 534, 11.

Bellicæ exercitationes (τῶν πολεμικῶν ἄσκησις); quænam sint earum causæ justæ, 619, 13; iis ineptum reddere non debent musicæ opera, 631, 21.

Bellicæ res (τὰ πολεμικά); negotiosæ sunt II, 124, 34, 44; pertinent ad præstantissimas actiones virtuti congruas II, 124, 43; iis ad actum perducuntur virtutes activæ II, 124, 32; in iis per omnes fere pervadit imperium et obedientia, 518, 17; probant eundem hominem plures magistratus gerere non debere, 518, 16.

Bellici apparatus ((αἱ πρὸς πόλεμον παρασκευαί); eorum robur fiduciam facit, 355, 17.

Bellici quæstus; ab hominibus, iisque invitis petuntur, 635, 33.

Bello occisi; eorum liberis victum de publico præberi jussit Hippodamus Milesius, 508, 40; eorum liberis Athenis atque in aliis civitatibus de publico præbetur victus, 508, 42.

Belluæ marinæ (θηρία); in Ponto pauciores et minores sunt II, 158, 36 s.; desunt ubi invenitur anthias III, 191, 8; quomodo adversus eas se defendant amiæ III, 191, 29 ss.; ne ab ea devoraretur delphinillus mortuus, eum dorso gestarunt duo delphines III, 206, 1 ss., v. *Cete*.

Bellum; in eo frequentes ac inexspectatæ sunt vicissitudines, 419, 48; eo alii valde pauperes, alii valde divites fieri solent, 573, 50; multos interimit vel eorum qui secunda in eo fortuna usi sunt, 419, 44; iis celerrime et maxime intereunt gentes III, 571, 33 s; an gerendum sit, necne, res est ad deliberationem pertinens II, 205, 40; de eo deliberatur cum in senatu tum coram populo, 416, 14; quasnam ob causas geri soleat, 419, 12; 455, 51; si quæritur cur geratur respondi potest, vel quia prædati sunt, vel ut dominentur II, 269, 31; non sui, sed pacis gratia geritur, 618, 19; 619, 31; II, 124, 31, 35; quasnam ob causas ei finem imponere soleant homines, 420, 4; quænam dicenda sint ubi ad id hortari volumus, 419, 20; quibusnam de causis eo superiores evadamus, 419, 23; 456, 29; quænam dicenda sint, ubi bellum futurum dissuadere volumus, 419, 31; quænam ubi victores a bello ut abstineant cohortari volumus, 419, 41; quænam ubi victos, 419, 51; ejus peritia indiget respublica, sed minus quam pacis, 618, 26; in eo multitudo multum ad victoriam confert, 426, 40; id facilius tolerant civitates mari vicinæ, 607, 39; ejus facultas civitati utilis est, 414, 11; id qui imparati gerere aggressi sunt, sæpe victi sunt, 427, 29; id si bene instructi aggrediamur, meliorem spem de victoria habebimus, 427, 30; qui ad id bene parati sunt, eos invadere non solent, 614, 26; ejus non minima pars juvenis interest, 440, 47; paribus vel similibus illatum ne tolerare possimus, prohibere non debet bonorum exiguitas, 507, 24; in eo mediocritatem et opportunitatem dijudicat ars imperatoria II, 4, 33; II, 190, 33; quæ in eo signo dato fiunt similia sunt iis quæ in hoc mundo eveniunt III, 639, 13 ss.; in eo occurrit maximum et honestissimum periculum II, 32, 6; in eo inprimis instant quæ mortem, idque honestam afferunt II, 32, 11; in eo multi sunt inanes terrores II, 33, 45; quodnam justum, 489, 44; justos et temperantes esse cogit, 619, 43; id amare debet tyrannus, 585, 4; si languescat, socii derelinquendi sunt, 456, 34; in eo vel parvorum rivulorum trajectio phalanges dirimit, 568, 28; ejus viatica sustulisse Athenienses dixit Iphicrates, 396, 47; quando ei utilis sit sacrorum celebratio, 417, 26; ejus tempore cur mentham neque edendam neque serendam esse proverbio dicant IV, 214, 29 ss.; fratrum, asperum, 609, 18; id effundi dixit Æsio, 397, 10; id apud Lacedæmonios et Cretenses cum educatio tum leges fere omnes spectant, 603, 8; curæ ad id pertinentes tanquam pulchræ, sed non tanquam ultimus omnium rerum finis considerandæ sunt, 603, 52; quibusnam de causis sibi invicem ingerant animalia III, 172, 34 ss.; III, 175, 2 ss.; idque interdum et quæ ad idem genus pertinent III, 172, 36 ss.; quænam animalia id sibi invicem ingerant, idque quare III, 172, 41 ss.; III, 173, 1 ss.

Bellum ac pax; de iis fit deliberatio, 319, 8; quænam scire debeat qui de iis disserere vult, 319, 21 ss.

Bellum contra finitimos; exemplum citatur, 116, 44.

Bellum sacrum; quænam ejus causa fuerit, 569, 16.

Bellum (Trojanum); egregie non totum cecinit Homerus, 476, 42, v. *Trojanum bellum*.

Belone; v. *Acus*.

Belotæ (glandes, αἱ βάλανοι *interpr. græc.*); in *casta* (*capta legit Meier.*) sunt IV, 27, 20.

Belus flumen; ad ejus ostia sepultus est Memnon fr. 317, a.

Bendidia; post ea celebrantur Panathenæa fr. 349, b.

Bene; idem significat quod pulchre II, 73, 9; si id principio tribuas, non ideo difficultatibus implicaberis nisi unum principium elementare facias et numerum (idealem) ex eo construas II, 634, 77 ss., cf. II, 635, 4 s.

Bene et male olentia; eorum sensus nihil nisi olfactus esse potest III, 457, 25 s.

Bene facere; melius quam bene facere videri, 201, 6.

Bene faciens; necessario agit, non vero vice versa I, 565, 30 ss.

Bene habere; ejus gratia exstat loquela III, 451, 2; item vox III, 456, 4 s; item sensus qui intermedii ope ac eminus percipiunt III, 474, 39 ss.; III, 475, 44 s.; III, 477, 5 ss.

Bene habentes; qualem sanguinem habeant III, 52, 4 ss.; iis paucior sed purior sanguis est III, 395, 22; interdum æque ac ægroti acutiorem habent vocem III, 427, 34 s.; idque propter eandem causam propter quam et juniorum animalium vox ab adultorum differt III, 427, 31 ss.

Bene valere; an simul bonum ac non bonum sit, 303, 9; quomodo solvatur hoc sophisma 303, 11.

Bene vivere; finis civitatis est, 483, 28; 529, 20; 530, 11, 18.

Benefactor (εὐεργέτης); in eum quadrat amicitiæ definitio qua optare dicimur amico ut bona eveniant II, 234, 17; item qua optare dicimur ut amicus vivat II, 234, 24; ejus opus est beneficio affectus *ibid.*; inter eum et beneficio affectum necessitudo pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 225, 9; amicitiæ ejus erga beneficio affectum similis est amicitiæ mariti erga uxorem II, 225, 12; sive eadem quæ patris cum filio, dei cum homine, natura principis cum natura subdito II, 231, 17, cf. II, 180, 6; ei gratia rependenda est, 413, 48; 414, 33, 39; in eum nemo irascitur, sed si gratiosus est, beneficia rependit II, 102, 13; ei præstat gratiam referre, quam sodali dona dare II, 105, 26; ei congrua tribuenda sunt, nec eadem ac fratribus vel parentibus, vel sodalibus II, 106, 2, cf. II, 105, 31, 52; si quis ei gratiam rependat, vel vicissim beneficia tribuat, ab eximia virtute pendet, 341, 34; eum qui læsit, majorem fecit injuriam 342, 49; ii honor tribuitur, 362, 49; eum amamus, 351, 39, 48; pro eo bellum gerimus, 419, 16; mirandum videtur cur impensius diligat in quos beneficium contulerit quam hi eum II, 109, 38, cf. II, 229, 33 ss.; ejus huncce affectum plerique comparatione cum creditore instituta illustrare conantur II, 109, 40 ss.; in quos beneficium contulit tunc quoque amat, ubi inutiles sunt II, 110, 4; potius e naturæ legibus explicandus est hicce affectus, quia unusquisque opus suum amat II, 110, 1 ss.; II, 229, 38; explicatur item eo quod honesti quid inest in beneficio præstito, utile tantummodo in beneficio accepto II, 110, 18 ss.; II, 229, 36 s.; item quia cum labore beneficium conferunt, qui vero beneficium accepit, laboris immunis est II, 110, 31 ss., cf. II, 229, 49 ss.; quis unquam cuidam bovem immolaverit fr. 262, a.

Benefica (εὐεργετικά); aliis quæ sunt æmulanda sunt, 362. 49.

Beneficentia (εὐεργεσία); ejus præmium honor est II, 103, 31; sine ea inutilis est prosperitas II, 90, 47; maxime et summis laudibus usurpatur in amicos II, 90, 47; ejus species fr. 99, b.

Beneficium (τὸ εὖ πάσχειν); quænam spectet, 321, 39; id plerique accipere quam conferre malunt II, 109, 49; cum tribuere, tum accipere jucundum est, 337, 11; qui acceperunt non semper amant, 383, 17; eo affici potius eligendum esse videtur quam bene facere, 328, 12; præstito honesti aliquid inest II, 110, 18; accepto nihil nisi utile II, 102, 42; II, 110, 20; præstitum laboriosum est, acceptum laboris immune II, 110, 34; id præstare non eo consilio ut rependatur honestum est II, 102, 42; ei qui dederit rependendum est II, 58, 5; is qui dederit eo rursus provocare debet II, 58, 6; considerandum est a quonam acceperis et qua conditione II, 102, 50; quidnam faciendum sit, ubi acceperis a quo accipiendum non erat II, 102, 43 ss.; id qui accepit si justa facit, benevolus est in benefactorem II, 108, 50; id qui præstitit sperans fore ut largiter ei rependatur, benevolus non est, nisi in se ipsum II, 108, 51; conveniens putant se magnos fieri apud eos qui tribuerint, 348, 30.

Beneficia (εὐεργετήματα); honesta sunt, 330, 36; ea tribuere melius est quam non tribuere II, 178, 14; ea tribuit amans non vero amatus II, 178, 15; ea præbere valere res honesta est II, 115, 34; II, 182, 41; ea accipiendi cupido res honesta non est II, 115, 45; cavendum ne in iis repudiandis acerbitatis suspicionem moveamus II, 115, 46; ut habeat in quos ea conferat, amicis opus est viro sufficienti II, 182, 1, 41;

præbere magis congruit amico quam accipere II, 112, 29; ea præbere convenit virtuti et viro bono II, 112, 30; melius præbentur amicis quam peregrinis II, 112, 41; ea qui accepit inferior, qui vero tribuit superior est II, 45, 39, 40, 43; quomodo circa ea se gerit vir magnanimus II, 45, 38 ss.; iis dignos afficere virtutis universalis officium est II, 247, 6; ab alio accipere pudori est, 356, 3; item sua alii exprobrare, 356, 4; ea accipere plerique cupiunt II, 104, 3; ea ne conferant plerique sibi cavent II, 104, 4; in quos conferre possit, quærit opibus sufficientibus instructus II, 235, 1, cf. II, 182, 1; quæritur utrum magis tribuenda sint ei qui ea rependere possit ac velit an amico vero II, 233, 46; accepta magis quam collata recordari æquum est, 342, 13; ea rependere plerumque præstat quam sodali morem gerere II, 105, 42; pro iis non semper par pari referre licet idque quando II, 105, 42; æque rependi debent ac injuriæ secundum Socratem, 377, 6; eorum gratia ut rependant, largitionibus utuntur, 456, 24; ea non rependentibus irasci solemus, 349, 17; ab amicis accipere et in eos conferre cupimus omnes II, 236, 18, cf. II, 182, 1, 41; irascimur iis qui aliis tribuunt, nobis vero non, 349, 45; ea nobis debere amicos arbitramur; 608, 16; sua qui non exprobrant amamus, 352, 20; ea non facile accipit beneficus II, 39, 41; ea in filium confert pater, pro iis gratiam patri referre debet filius II, 180, 6; in multitudinem collatis auctoritatem suam debuerunt reges, idque qualibus, 538, 7; 539, 45; 540, 21; viris bonis propria sunt 539, 46.

Benevolentia (εὔνοια); quomodo ab amicitia differat II, 92, 12 ss.; II, 108, 29 ss.; non cadit in res inanimatas II, 92, 9; II, 180, 36; eam sæpe sentimus simulac aliquem viderimus aut bonum aliquod de eo audiverimus II, 180, 27 ss.; mores spectat II, 180, 35; præcipue erga probum sentitur II, 180, 37; quando in amicitiam transeat II, 180, 33; quomodo ab amatione differat II, 108, 32; subito exoriri potest II, 108, 34, 37; ea erga athletas affici possumus II, 108, 35; II, 109, 4; amicitiæ principium esse videtur II, 108, 38; II, 229, 8, 10; iners quædam amicitia esse videtur II, 108, 46; tempore et consuetudine abit in amicitiam idque in eam quæ bonum spectat ', 108, 47; nec jucundum, nec utile spectat II, 108, 49; eam tribuit qui beneficium accepit, si justa facit II, 108, 50; non vero qui beneficium præstat, sperans fore ut sibi ei largiter rependatur II, 108, 51; propter virtutem et bonitatem conciliatur II, 109, 2; aliis idem quod concordia esse videtur, aliis vero altera sine altera esse non posse II, 228, 49; nec plane idem est quod amicitia, nec omnino ab ea differt II, 228, 50, cf. II, 180, 38 s.; quomodo ab ea differat II, 229, 7, 9; II, 180, 30; amicitiæ initium est II, 180, 31; unice congruit amicitiæ veræ II, 229, 6; non vero iis quæ utilis vel jucundi causa contrahuntur II, 228, 52 ss.; minus pertinet ad eum qui bene vult quam ad eum cui bene vult II, 229, 3; si exstaret in amicitia quæ utilitatis causa contrahitur, etiam rebus anima carentibus benevoli essemus II, 229, 5; causa est cur nos ipsi cognoscere nequeamus II, 182, 31 s.; risum potius excitare valet IV, 260, 34; eam ab auditoribus petere licet oratori, 434, 4; ejus ope audientibus fide dignus videtur orator, 347, 5, cf. 329, 11; ea si caremus, fieri potest, ut optima etiamsi sciamus, non suadeamus, 347, 11; judicis quomodo sibi conciliare debeat orator, si judex ei jam antea benevolus sit, 448, 17; quomodo si nec malo animo erga eum fuerit, 448, 21, 27 ss.; quomodo si male apud judicem audiat orator, 448, 42 ss.; quomodo tibi eam in vitæ negotiis conciliabis, 454, 46.

Benevolentiæ captatio; quomodo instituenda sit in concionalis orationis proœmio, 439, 26 ss.; insequi debet exhortationem auditorum ad animum attendendum, nisi calumnia quædam depellenda sit, 441, 29.

Benevoli; quinam II, 92, 13; esse possumus in eos quos nunquam vidimus II, 92, 16; II, 108, 30; item nescientes quomodo in nos affecti sint in quos benevoli sumus II, 92, 18; iis similiores sunt quam amicis qui se invicem tolerant, sed vitam non una traducunt II, 94, 49; multis simul non facile esse possumus II, 95, 32; tanquam sibi utiles accipient actiones quibus mala avertis, vel bona tibi comparas, 455, 1.

Berecynthius; mons ubi lapis invenitur gladius nomine isque qualis IV, 107, 6.

Berecyntias; apud Sinopenses Apeliotes vocatur idque quare IV, 45, 26 s.

Bestiæ (θηρία); eas nequaquam attinet res domestica, 502, 43; cum iis comparatione instituta, mulieribus eadem munera tribuit Plato quæ viris, 502, 41; multæ imaginationem habent III, 466, 10, 12; non tamen omnes eam habere videntur III, 465, 49 s.; fide ac ratione carent omnes III, 466, 9, 12; quia intellectu carent, multæ secundum imaginationem agunt III, 467, 4 s.; appetitu, ira et cupidine vivunt IV, 271, 40 s.

Bestiolæ noxiæ; propter eas fundum alvearii melligine oblinunt apes III, 195, 23; eas ex alveariis ejiciunt apes operariæ frugi III, 198, 15 ss.; eas vero negligunt oblongæ III, 198, 17 s.

Beta; de ejus cultura fr. 166, a.

Beta; nihil vetat quin multa sint, nec exstat eorum idea II, 628, 1 s.

Bias; ejus præceptum de amicis, 364, 41; 373, 1 ss.; secundum eum virum declarabit magistratus II, 53, 34; fr. 32, b.

Bibaces; cur multi, multum merum raptim bibentes sicci evadant IV, 132, 33 ss.

Bibendum; quonam syllogismo ad id incitetur aliquis III, 552, 13 ss.; est non solum sitis gratia, sed etiam post cibum IV, 227, 21 s.

Bibendi desiderium; pulmonis calore oritur IV, 257, 8, cur id confiteri neminem pudeat IV, 141, 50 ss., cf. *Sitis*.

Bibendi libido; propter eam qui nullo probro abstinet, felix esse nequit, 601, 4.

Bibendi modus; quadrupedum et avium III, 154, 1 ss.; III, 179, 8 ss.

Bibentes; temperatum cur magis crapulam sentiant quam qui meracius IV, 132, 25 ss.; tremebundi quamobrem delirent IV, 296, 37.

Bibere; id nobis cum reliquis animalibus commune est II, 235, 34 s.; aliis gratius est IV, 170, 20; ab eo profecta voluptas non est generatio etsi ita videri possit II, 168, 27, 40; se suaviter cur omnes dicant IV, 314, 24 ss.

Bibere simul; res inepta videtur, nisi sermones serantur II, 235, 35 ss.

Bibere raptim (ἀθρόως); cur ventres sicciores faciat IV, 132, 19 ss.

Bibliopolæ; multos fasciculos orationum judicialium Isocratis circumferunt fr. 123, b.

Bicubitum; quantum sit II, 281, 18; exemplum quanti, 2,25; 8, 24; II, 281, 18; ei nihil contrarium, 5, 24; 8, 10; non recipit magis et minus, 9, 6.

Biga (συνωρίς); conscenditur audito classici signo III, 639, 18 s

Bilanx; v. ***Libra***.

Biliositas (ἀκροχολία); species iracundiæ II, 245, 29.

Biliosi (ἀκρόχολοι); quinam II, 48, 2; si sciamus quidnam iis prosit, ad artem pertinet II, 468, 32; cur eos infestent æstas sicca et aquilonia itemque autumnus IV, 110, 24 ss.

Biliosum sedimentum (χολώδης ὑπόστασις); ubi non amplius adest sanguis a jecore trahitur IV, 297, 2 s.

Bilis (χολή); est pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 230, 50; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; cum flava, tum atra excrementum, ideoque pars similaris est III, 38, 10; eam alii calidam, alii frigidam esse censent III, 232, 3 ss.; ejus prima materies forsan amara sunt II, 561, 29; forsan ex eodem fit ex quo pituita II, 561, 30; ex ea fieri potest pituita, idque quomodo II, 561, 33 s.; excrementum, ideoque calorem habet, idque quare III, 233, 22 ss.; quæ per totum corpus extra fel (vesiculam) invenitur, excrementum vel colliquamentum esse videtur III, 275, 12 s., 48 s.; ejus copia quæ in morbis acutis prostat comparari nequit cum ea quæ a felle destillare potuisset III, 275, 10 s.; quatenus uno sensu percipitur, eam et flavam et amaram esse constat III, 462, 27 ss.; circa eam fallitur visus atque omne flavum ei assimilat III, 462,30 s.; a putredine provenit IV, 314, 33; cur æstate potius gignatur IV, 314, 31 ss.; cur sæpe prædominetur apud eos quibus natura calida est, si modo pleni robustique sint, nisi concumbant IV, 142, 15 ss.; in eam distribuitur alimenti pars IV, 304, 42; eam dejiciunt metuentes IV, 257, 42; eam spectat medicus, quia ea quoque consistit sanitas II, 263, 19; morbi ab ea oriundi cur æstate contrahi soleant IV, 108, 35 s.; cur eam medicamenta purgantia ad ventrem agant IV, 314, 11 ss.

Bilis atra (χολὴ μέλαινα); frigida est III, 505, 32; item excrementum III, 505, 34; refrigerat alimenti officinam et omnes partes quibus potentia inest III, 505, 32 s.; redundat ubi contrarii humores siccescunt IV, 110, 34 s.; ejus succus et temperamentum flatuosa sunt IV, 266, 29 s.; ideo ei affectus flatuosos et præcordiorum morbos medici tribuunt IV, 266, 30 s.; simile ei temperamentum et naturam vinum sortitur IV, 266, 32 s.; et calidissima et frigidissima fit, idque quare IV, 267, 9 s.; si modum in corpore excedat morbos attonitos, aut torpores, aut animæ dejectiones aut timores parit IV, 267, 17 ss.; IV, 268, 15 ss.; in quibus admodum incaluerit parit hilaritates cum cantu, mentis alienationes et ulcerum eruptiones IV, 267, 20 s.; plerisque morbum melancholicum quendam creat IV, 267, 22 s.; quibus vero multa et frigida inest torpidi et fatui fiunt IV, 267, 27 s.; quibus multa et calida furiosi, ingenui, in amorem proclives fiunt IV, 267, 28 s.; item ira et cupidine facile permoventur et loquaces fiunt IV, 267, 29 s.; multi morbis furiosis vel qui numinis affectui tribuuntur ab ea capiuntur, idque quare IV, 267, 31 ss.; quibus propter vehementem calorem medium versus effluxerit prudentiores et multis in rebus ceteris sapientiores fiunt IV, 267, 36 ss.; magnum ad pericula subeunda discrimen facit IV, 267, 41 ss.; item in quotidiano animæ habitu IV, 267, 53; quos vexat ii insomniis tenentur IV, 133, 5; qui ea laborant, eorum nonnulli in crapulis penitus enervantur IV, 130, 51 s.; ejus modo adhærescit corpori humoris crudi sedimentum IV, 112, 5 ss.; si purgatur cur purgatio modum non excedat IV, 311, 26 ss.; eam facile purgare solent IV, 311, 30; cur qui eam evomuerint in periculo sint IV, 297, 1 ss.; vitiis ab ea ortis varices prosunt IV, 140, 9 s; morbi ab ea oriundi IV, 265, 19 ss., v. *Melancholia* et *Melancholici*.

Bilis flava (χολὴ ξανθή); unde proveniat IV, 311, 34 ss.; dum intra corpus est, calida et crassa est, ab eo vero separata refrigeratur et humectatur III, 234, 14 ss.; igitur humectatur magis III, 234, 18; ei proprium esse statuendum est ut plus minusve oppositorum particeps esse possit III, 234, 18 ss.; si purgetur, cur purgatio modum excedat IV, 311, 26 ss.

Binarius numerus (δυάς); solus numerorum parium primus est, 264, 17; inter eum et monadem nihil interest II, 312, 25; numerus simpliciter minimus est II, 302, 16, cf. 18, 21; numero non mensuratur, nec ex numeris componitur, 165, 2, 6; numeri species individua 165, 24, v. *Dyas*.

Binarii numeri; in quaternario numero partim hoc, partim illo modo insunt, 287, 27.

Bipartita divisio (τὸ διχοτομεῖν); partim fieri nequit, partim frustra fit III, 226, 36; quasi conjungendo una efficitur, si in ea utimur differentia aliis differentiis carente III, 225, 8 ss.; quodsi ea individuas species attingere liceret, id unica differentia fieri deberet III, 225, 5; idque quare III, 225, 24 ss.; in ea privationes differentiam non faciunt III, 225, 16 s.; in ea inutiles sunt omnes differentiæ præter ultimam III, 225, 28 s.; quidam ea semper singularia petunt, idque perperam III, 223, 18 ss., cf. III, 225, 19.

Bipartita divisione utentes (οἱ διχοτομοῦντες); privatione dividere debent atque revera dividunt III, 223, 36 s.; species individuas assequi nequeunt, idque quare III, 224, 20 ss.; III, 225, 17 ss., 39 s., cf. III, 225, 3 ss.; iis differentiæ ultimæ semper quattuor erunt vel alio numero qui duplicanda unitate obtinetur III, 224, 27 s.; secundum munera animæ et corpori communia dividere coguntur anima prædita III, 224, 42 ss.; item feritate et mansuetudine III, 224, 46 ss.

Bipedalis linea; ei potentia inest pedalis III, 488, 39.

Bipes; qualitas est II, 526, 2; de multis prædicatur II, 555, 36; differentia animalis, 2, 15; II, 620, 31 s.; ad eum non referri debet servus, 10, 47; 11, 1; ultima differentia esse nequit quia pedes specie inter se differunt III, 224, 5 s.; ultima esset differentia, si homo unicum animal bipes esset III, 225, 34 ss., cf. 28; ejus idea est secundum idearum assertores II, 616, 28; necessario separabile et substantia erit secundum idearum assertores II, 554, 20; probatur ens quoddam per se esse, si homo ens quoddam per se sit II, 251, 34; hominis causa est II, 529, 1; quomodo ex eo dicatur homo II, 530, 35; in definitione non prædicatur de animali, 155, 39; species animalis pedestris et volatilis est 244, 6; secum affert vel pedestre vel volatile, 244, 12; exemplum citatur, 4, 29; 52, 16, 37; 96, 4; 135; 36; 143, 11; 186, 24; 209, 4.

Bipedes; iis accensendus homo est II, 483, 20; II, 617, 2; III, 142, 24; III, 307, 2 s.; III, 298, 26 s.; 28 s.; III, 300, 13, 25; III, 304, 14 ss.; III, 313, 26; III, 312, 36; III, 314, 4; III, 345, 44 s.; item avis, etiamsi gibber sit III, 142, 24; III, 307, 2 s.; III, 345, 44 s; III, 249, 6; III, 298, 26, 29 s.; 38 s.; III, 300, 13, 25; III, 312, 49 s.; III, 304, 14 ss.; III, 313, 26; iis accensendæ sunt aves palmipedes, idque quare III, 317, 34 s.; iis accensendus est struthio libycus III, 303, 42 s.; partim viviparæ, partim oviparæ sunt III, 345, 44 s.; earum solus homo viviparus est III, 76, 39; sexus differentiam habent III, 75, 7; quisnam sit earum intra uterum (vel ovum) situs III, 142, 24 s.; quæ hujusmodi sunt, ubi perfecta sunt sanguinem habent III, 5, 30 s.; apud eas supra ab ante distinctum est III, 307, 1 ss.; superiorem sui partem universi parti superiori obversam habent III, 307, 13 s., 18 s.; idque quia rectæ sunt III, 307, 19; nulla omnia membra in convexum vel in concavum flectit III, 314, 42 s., cf. 35 ss.; inter eas et quadrupedes medium tenet simia III,

294, 7 s.; quatenus iis similes sint simiæ III, 25, 1.
Bipedes oviparæ; v. *Aves*.
Bipedes viviparæ; v. *Homo*.
Bis diapason; cur consonet IV, 210, 3 ss.; IV, 211, 51 ss.
Bis diatessaron; cur non consonet IV, 210, 3 ss.; IV, 211, 51 ss.
Bis per acutos; cur non consonet IV, 210, 3 ss.; IV, 211, 51 ss.
Bis tria; aquæ numerus esse nequit II, 636, 51.
Bisaltarum regio; prope eam Crastonia IV, 97, 27.
Bistonis palus; in ea inveniuntur pleraque piscium genera III, 158, 26 s.
Bisulca (δισχιδῆ); pedes bifidos habent III, 223, 45; defectu naturæ eo modo se habent animalia III, 254, 51 s.; multa eorum talum habent III, 20, 30 s., cf. III, 24, 4; III, 294, 28; posteriora leviora habent III, 294, 33 s.; igitur iis est talus III, 294, 33; si talum non haberent solidungula essent, idque quare III, 294, 34 ss.; cur talos in posterioribus habeant fr. 206, a; minus naturæ consentaneum esse videtur, si unum habeant cornu quam si solidungula, idque quare III, 254, 47 ss.; quomodo variis ætatibus se habeant quod ad rationem inter partes superiores et inferiores attinet III, 289, 38 ss., cf. III, 22, 13; III, 292, 31 s.; minus quam ea pumilionis speciem referunt multifida et cornibus carentia III, 289, 40 s.; perfectos fœtus pariunt, idque quare III, 408, 38 ss.; plerumque paucipara sunt III, 404, 7 s., cf. III, 408, 40 s.; idque non propter ungularum fissuram, sed quia plerumque satis magna sunt III, 404, 9 ss.; utrinque dentes habentia vivipara ac sanguine prædita sunt III, 271, 3 ss.; unicum ventriculum habent III, 271, 4; quomodo se habeant III, 20, 15 s., 20 s.; ad ea pertinent pleraque cornuta III, 20, 23 s.; III, 254, 37; pleraque eorum cornibus utuntur ad injurias infligendas, nonnulla tamen et ad propellendas III, 254, 17 ss.; quibus cornua denegavit natura, iis aliud auxilium dedit ad injurias propellendas III, 254, 19 ss.; item iis quorum cornua ad pugnandum inutilia sunt III, 254, 26 ss.; eorum exempla citantur III, 20, 16 s; 24, 27, 42; III, 24, 3; iis accensenda est camelus III, 292, 28 ss.; idque etiamsi unipara sit III, 404, 15; quatenus ad ea pertineat camelus III, 19, 49 ss.; iis non accensendus est elephas III, 248, 39 s.; ad ea pertinet equicervus et pardium (vel hipparidion) III, 19, 35 s.; iis accensendus est oryx III, 254, 43; iis accensendus est struthio libycus III, 300, 29 s.; III, 303, 43; iis accensendus est sus III, 271, 7; iis accensendum est suum quoddam genus III, 524, 25; iis accensenda est sus, etiamsi multipara sit III, 403, 45 s., cf. III, 408, 50 ss.; cur, ut boves, potius confluentes aquas bibant IV, 317, 7 ss., v. *Dentes utrinque non habentia* et *Ruminantia*.
Bithynia Thraciæ (*leg. videtur* ἐν Σιθονίᾳ); ibi nascitur id quod spinus vocatur IV, 80, 8.
Bitumen (ἄσφαλτος); ejus vehementi odore necantur tam homo quam reliqua animalia III, 457, 26 ss.; III, 487, 18; ei similem odorem emittunt quum comburuntur, lapides qui in Ponto flumine deferuntur IV, 96, 16 ss.; fossile gignitur Apolloniæ juxta regionem Taulantiorum (?) IV, 98, 22 ss.
Bitys; ejus statua Argis occidit eum qui Bityis mortis causa fuerat IV, 105, 1 ss., cf. *Mitys*.
Bivalvia (τὰ ὄστρεα); eorum genus similitudinem habet ideoque partium et totius corporis figura determinatur III, 226, 23 ss.; eorum partes affectibus, id est secundum magis et minus differunt III, 226, 26 ss.; eorum corpus unicus circulus est III, 280, 31 s.; in ambitu dissimilitudinem exhibent III, 280, 34 s.; pauca quædam unica sunt testacea quæ in fluminibus inveniantur III, 165, 24; alia in aliis locis nascuntur, idque in quibusnam III, 89, 8 ss.; alia locum mutant, alia non III, 89, 11; anum in superiori parte habent III, 148, 2 s.; quatenus iis similes sint urticæ III, 148, 4 s.; quænam III, 62, 6 s.; partim apertilia sunt, partim clausa III, 62, 8 ss.; III, 285, 12 ss.; quomodo se habeant apertilia III, 62, 9 ss.; III, 285, 13 ss.; clausa, quod ad partes internas attinet, non multum ab univalvibus differunt III, 62, 45 s.; differunt vero magis immobilia III, 62, 47, v. *Univalvia*; testacea sunt III, 170, 48; ideoque prægnantia optima sunt III, 170, 48: papaver in cardine habent III, 63, 48; III, 280, 5; ovum vero a dextra parte III, 280, 6, cf. 28, 37, 44 ss.; anum a sinistra III, 280, 6 s.; ad apertilia pertinent pectines et musculi III, 62, 9; III, 279, 21; III, 285, 13; ad clausa solenes III, 62, 12 ss.; III, 285, 15 s.; saluti suæ prospiciunt sese concludendo III, 279, 21 s.; quatenus iis assimilari possint turbinata III, 279, 12, 23; quatenus univalvia III, 279, 19 s.; multa invadunt atque exsugunt stellæ marinæ III, 282, 2 s.
Blæsi (ψελλοί); iis ligata est lingua III, 10, 42 s.; iis lingua non satis libera est III, 250, 13 s.; literarum defectu laborant III, 250, 15; cur Æthiopes et Ægyptii sint IV, 191, 11 ss.
Blæsitas (ἡ ψελλότης); quidnam sit IV, 180, 13 s.
Blanditia; ei opponitur morositas, quia medium nomine caret II, 49, 23; spectat voluptates et molestias in hominum consuetudine occurrentes II, 49, 30.
Blandus (ἄρεσκος); quisnam II, 22, 6; II, 48, 36; II, 49, 19; II, 114, 43; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; II, 48, 35; vituperandus est II, 48, 42; habitus inter eum et morosum nomine caret II, 48, 44; II, 49, 18; eorum signa fr. 192, b, v. tamen *Amœnus*.
Blax; locus prope Cumam situs fr. 267, a.
Boces (βῶκες); gregales sunt III, 175, 9; in dorso notati fr. 177, a.
Bœoti; Parnassum Apollini sacrum esse tradunt fr. 348, b; quomodo vocent meropem III, 104, 6 s.; eos ilicibus comparavit Pericles, 390, 24.
Bœotia; eam tenuerunt Leleges fr. 276, b; per eam iter fecerunt Ænianes Athenas missi IV, 100, 16; urbs Orchomeniorum in ea IV, 91, 14; ejus civitates vicinæ Orchomenus et Lebadia III, 168, 46 s.; eam ante prælium Leuctris commissum cum Peloponnesiis invaserant Lacedæmonii, 426, 49; in quibusnam ejus partibus inveniantur aspalaces III, 168, 46 ss.; aspalacum magna copia redundat IV, 98, 12.
Bolbe lacus; in Sycino agro invenitur III, 31, 32 s.; circa eum gignitur leporum quoddam genus qui duos pulmones habere videntur, idque quare III, 31, 32 ss.
Bolinthus; in monte Hesæno nascitur IV, 75, 1; monæpon a Pæonibus vocatur IV, 75, 3; bovi est similis IV; 75, 4; jubam habet IV, 75, 6; cornua deorsum flexa et atra habet IV, 75, 9; tergoris ejus magnitudo quanta sit IV, 75, 12; qualem carnem habeat IV, 75, 15; quomodo se defendat IV, 75, 15 ss.
Bolitæna; genus polyporum est III, 57, 48, 54; vocatur etiam ozolis III, 58, 1; ei specie similis est nautilus III, 58, 7 s.; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 192, 10 ss.
Bolus; cur ubi magnum devoravimus strangulemur IV, 284, 47 ss.
Bombus; distantia ab ea ad acutissimam neten æqualis est distantiæ ab A ad Ω II, 637, 33.
Bombus; enumerantur quædam insecta quæ eum edant III, 543, 8 ss.; quomodo eum edant insecta hac facultate prædita III, 543, 11 ss.

βόμβυκες (tibiarum pars); eas omnes difficulter implent idque quare III, 656, 18 s.

Bombyces (βομβύκιον); quale et ubinam e luto ædificium pullis struant III, 98, 37 ss.; eorum vermes albi sunt et nigra membrana continentur III, 98, 42; eorum cera sine membrana in luto continetur III, 98, 43 s.; multo tenuior est quam apum III, 98, 44 s., v. *Bombylii.*

Bombylii (βομβύλιοι); insectorum favificantium solitariorum maxima sunt III, 195, 2 s., cf. *Bombyces*; qualem nidum faciant, idque ubinam III, 203, 10 s.; in eorum nido cujusdam pravi mellis principium invenitur III, 203, 11 s.

Bombylius (βομβύλιος); ex eruca fit atque ea rursus e verme, idque quali III, 94, 7 ss.; ex ejus filis bombycinam quandam telam mulieres texere docuit Pamphila III, 94, 11 ss.; ex eo fit necydalus III, 94, 9 s.

Bonasus; quomodo eum appellent Pæones III, 204, 28; ubinam inveniatur III, 20, 42 s.; III, 204, 26 ss.; magnitudine taurum æquat III, 204, 29; quinam sit ejus habitus III, 204, 29 ss.; quantum ejus corium III, 204, 30 s.; quales pilos habeat III, 204, 33 ss., 37 ss.; raro admodum fulvus vel ater evadit III, 204, 39 s.; comas caproneas habet easque quantas III, 204, 45; bisulcus est et jubatus III, 20, 40 ss.; III, 204, 32, 49; fera cornuta est III, 19, 20 s.; III, 20, 41; III, 204, 40, 48; qualia cornua habeat III, 20, 41; III, 204, 40 ss., 44; ejus cornua adunca et in se invicem conversa sunt ideoque ad pugnam inutilia sunt III, 254, 32 s.; igitur excrementis projiciendo saluti prospicit III, 254, 33 s.; in latus potius quam antrorsum prospicit, idque quare III, 204, 45 s.; dentibus superioribus caret III, 204, 46 s.; crura hirsuta habet III, 204, 48; qualis ei sit cauda III, 204, 49 s.; qualis cutis III, 204, 51 s.; excitat pulverem et fodit III, 204, 50 s.; ejus caro suavis est III, 204, 52; ideo eum venantur III, 204, 52 s; quidnam faciat ictus III, 205, 1 ss.; multum stercoris emittit, idque facile et sæpe III, 205, 3 s., 11 s.; per quantum spatium stercus emittere possit III, 205, 3; perterriti ac perturbati stercus adurit, pacati vero non III, 205, 5 ss.; pariendi tempore in montibus congregantur III, 205, 8 s.; locum ubi pariunt stercore suo circumvallant III, 205, 9 ss.; partes internas bubulis similes habet III, 31, 11 s.

Bonitas; virtutis universalis sequela est II, 247, 9.

Bona fortuna; v. *Fortuna bona.*

Bonum (*aliorum de eo sententia*); Anaxagoræ idem est quod mens II, 610, 19, 22; id idem esse quod malum arbitratur Heraclitus, 268, 12; II, 250, 15; id aliquatenus tanquam principium consideravit Empedocles, idque primus II, 474, 12 s.; id amori assimilavit Empedocles II, 610, 12 s.; id finito adnumerant Pythagorei II, 20, 4; perperam cum ejus scientia confudit virtutem Plato II, 132, 4; id uni assimilavit Plato II, 478, 32 s.; id aliquis (Speusippus) tanquam necessario uni adnectere veritus est II, 635, 19; quæritur num principiis elementisque assimilandum sit II, 634, 27 ss.; id theologi progrediente natura apparuisse censent II, 634, 31 ss.; item hodierni nonnulli II, 634, 32; idque quare II, 634, 34 ss.; item poetæ antiqui II, 634, 39; idque quare II, 634, 42 s.; quibus difficultatibus implicentur qui id statim ab initio adfuisse censent II, 634, 36 ss.; II, 635, 5 ss.; id primo generanti assimilant mixti theologi, inter quos Pherecydes II, 634, 44 s.; item Magi II, 634, 46; item Empedocles et Anaxagoras II, 634, 47; id unius ideæ assimilant nonnulli eorum qui immotas substantias esse ponunt II, 634, 49 s.; unum maxime ejus substantiæ esse censent iidem II, 634, 51; omnes artis opus esse putant II, 87, 21; qui eo pertinere negant quod omnes appetunt inepta proferunt II, 117, 30; id tollunt qui infinitum esse statuunt II, 487, 38 s.

Bonum; definiri solet id quod omnes appetunt II, 1, 3; finis est rerum agendarum quem sui ipsius causa appetimus II, 1, 20, 24; ejus species fr. 101, a, b; ejus cognitio magnum momentum habet ad vitam instituendam II, 1, 25; politicæ finis est II, 1, 30; II, 2, 3; etiam si idem sit civitati et individuo, majus et perfectius est civitatis bonum II, 2, 3; proprium quiddam et quod difficulter adimitur videtur esse II, 3, 42; probatur ejus idea non exstare II, 4, 16 ss.; II, 190, 12 ss.; nec si tantummodo eorum ratio habentur quæ per se bona sunt II, 5, 2 ss.; non est commune quiddam quod una idea comprehenditur II, 5, 12; quæstio de ejus idea remittitur ad aliam disciplinam II, 5, 19; II, 190, 8; si exstet aliquod commune et separatum per se, non pertinet ad rem moralem II, 5, 20; II, 190, 17; nec in ea tanquam exemplum adhiberi possit ad quod cetera bona exigantur II, 5, 27 ss; non rite definitur habitus virtutis et quare, 240, 40, 44; ei proprium est ut optabile sit, 229, 38; II, 235, 20; id omnes appetunt II, 170, 31; naturaliter est finis deliberationis II, 205, 47; II, 206, 5; viro sibi sufficienti idem quod vivere II, 235, 21 s.; id quærunt omnes, non quod patrium est, 510, 21; id nobis ipsis optamus II, 178, 41; voluptatis genus esse nequit, si aliqua voluptas bonum non sit, 205, 38; cur scientiæ genus esse nequeat, 206, 15; id solum amabile est II, 106, 40; si non necessario jucundum, malum non necessario molestum est, 195, 26; differt a jucundo II, 220, 14; id amamus ubi volumus quæ amamus II, 220, 13; ne id quidem perpetuo toleraret aliquis, si simul molestum esset II, 95, 44; multis modis dicitur, 182, 54; II, 191, 26; ei peculiaris quædam pulchritudo est II, 191, 26; non agibile est II, 191, 27; agibile id est cujus gratia res fiunt II, 191, 28; difficile est II, 20, 6; per se bonum est, per accidens non malum, 37, 38; si ei non proprium sit ut optimum sit, malo non proprium est ut pessimum sit, 231, 32; per malum rite definiri nequit, 240, 13; 248, 28; ei perperam proprium esse dicitur quod sit malo contrarium, 222, 46; ei contrarium est malum, 21, 7; II, 89, 27; quomodo malo opponatur, 17, 27, 43; numero idem esse nequit quod malum, 256, 14; simul malum erit, si homo omnium mensura sit II, 590, 10; id quoque per translationem de malis dicimus II, 527, 50; ex eo fit mutatio in non bonum, et vice versa II, 512, 49 s.; si ab eo in malum fiat motus, hicce motus specie unus est II, 334, 16; in omnibus maxime principium est II, 610, 9; igitur recte agunt qui id ita sumunt II, 610, 10; non tamen dicunt utrum causa finalis an movens an formalis sit II, 610, 11; multis rebus cognitionis et motus principium est II, 514, 47 s.; id nec non inter principia ponere licet, nec ita ponere ut idearum assertores II, 635, 34; ejus opinio si cum albi sensu connectatur, exinde non fit imaginatio III, 466, 18 s.; ipsorum bonorum principium est II, 474, 15; non in genere est, sed ipsum genus, 23, 34; 210, 30; eo tanquam genere continetur mediocre, 210, 51; omnibus categoriis inest, 4, 29; 190, 23; II, 133, 10; II, 169, 18; tot modis dicitur quot unum, 4, 23; 190, 19; qualitas est II, 538, 7; non sine subjecto dicitur II, 538, 22; differentia, non genus esse probatur, 243, 7; probatur fieri non posse ut quod non de alio prædicatur non sit idem quod bonum esse II, 543, 9 ss.; id est quod rei non bonæ adjectum eam bonam reddit, 196, 42; malo additum id non necessario totum efficit bonum, 197, 3; quod cuique rei est, eam rem cui bo-

num est, servare solet, 497, 47; semper in actione est II, 614, 42 s.; igitur a pulchro differt *ibid.*; ipsum significamus dicentes *secundum quod* bonum II, 528, 29 s.; omnis generationis et motus finis est II, 471, 50 s.; causa est cur generatio semper vel plerumque eodem modo fiat II, 460, 48; per se et natura sua finis et causa finalis est II, 490, 10; causa finalis est II, 585, 4 s.; rebus agendis competit iisque quæ in motu sunt II, 585, 5 s.; in unaquaque re causa finalis est II, 469, 39, 43, cf. II, 471, 50; amabile est idque tanquam finis II, 91, 49, 51; id sine actione possidet optime se habens II, 401, 38; II, 402, 8; tanto pluribus ad id acquirendum actionibus indiget unumquodque quo longius ab optime se habenti distet II, 401, 39 s.; II, 402, 9; id nonnulla assequi nequeunt, quidcunque fecerint, nec omnino assequi conantur II, 401, 43; II, 402, 10, 15; partim ab eo deducuntur propositiones quibus de rebus agendis concludimus. III, 522, 5; cur causæ quæ ad id faciunt necessariæ esse dicantur II, 518, 23 ss.; in universi natura partim tanquam separatum est, partim ordine constat II, 609, 32 ss.; qui hæc non agnoscunt in multa impossibilia vel absurda incidunt II, 609, 48; elegantiores de eo opiniones latere non debent II, 609, 49; nec quænam paucioribus difficultatibus obnoxiæ sint II, 699, 49 s.; ejus ratio non habetur in re mathematica II, 490, 17 ss.; habetur vero in artibus illiberalibus II, 490, 21 s.; revera numeris et rebus mathematicis inest II, 637, 45; simplex est II, 148, 15; II, 226, 35; sibi simile est II, 226, 40; non simplex, sed sibi persequuntur omnes, 343, 42; aliquid proprie sic dictum, præter virtutes morales requirimus II, 75, 15; non necessario verum est II, 537, 30; eo quod æternum est non magis bonum est II, 4, 40; ejus causa esse nequeunt nec elementa, nec fortuna vel casus II, 473, 31 ss.; id non cognoscere posset anima, eo quod ex elementis composita esset III, 441, 49; quænam ejus species animalia moveat III, 521, 19 s.; cujusvis actionem sequitur quædam voluptas II, 169, 17; ejus effectivum utile, 258, 32; quod habet quisque, cumulare et augere solet, 366, 10; unumquodque alii bono additum magis expetendum quam solum II, 117, 28; proprium magnum videtur ob propinquitatem II, 225, 45; alienum parvum propter distantiam II, 225, 46; quæque res peculiare appetit, non omnes commune aliquod atque idem II, 191, 13; nunquam imperfectum esse perhibent II, 168, 12; nunquam pravitati inest II, 168, 14, 17; omnibus commune non est II, 168, 17; optimum esse perhibetur II, 168, 18; honesta impedire nequit II, 168, 80; aliquod omnibus pravis inest II, 224, 34, 39, 51; æquale non tribui debet meliori et pejori II, 179, 48; in eo res esse dicuntur II, 287, 42; alio modo de justitia dicitur ac de fortitudine, 181, 18; magno quod contrarium dicitur, id magnum malum esse videbitur et vice versa, 421, 21; si quid post calamitates perpessas eveniat, misericordiam movet, 359, 15; nullum si eveniat, vel si nullum emolumentum ex eo redundet, misericordiam movet, 359, 17; vel absolute bonum est vel alicui II, 87, 30; partim actus est, partim habitus II, 87, 36; de omni disserere ad nullam pertinet scientiam vel facultatem II, 133, 9.

Bona; perperam a jucundis et pulchris distinguuntur in Deliaco epigrammate II, 8, 43, II, 183, 4; eorum causa Empedoclis amor est, si ejus mentem respicias II, 474, 11, cf. 8; in eorum ordine unum reponunt Pythagorei II, 4, 43; omnium ipsum bonum, i. e. ideam boni optimum esse statuunt idearum assertores II, 189, 44 ss.; iis voluptatem accensere recusant nonnulli II, 167, 51 s.; II, 168, 9; eorum non unica est scientia, ne eorum quidem quæ ad eandem categoriam pertinent II, 4, 32; II, 190, 28 s., 35; distinguenda sunt quæ per se bona sunt ab iis quæ propter hæc ipsa II, 4, 51; quænam per se bona sint II, 5, 2; quæritur quatenus homonyma sint II, 5, 13 ss.; quæstio de eorum homonymia remittitur ad aliam disciplinam II, 5, 17; eorum divisio fr. 92, a; fr. 102, b; fr. 103, a; fr. 119, b; eorum similitudo fr. 92, b; in re morali de iis tantummodo sermo fit quæ ab homine vel peragi vel acquiri possunt II, 5, 21, 24; quæ ad animam non pertinent, partim felicitati necessaria sunt, partim eam instrumenti instar adjuvant II, 9, 30; omnium consensu eorum tria sunt genera, nempe corporis, animæ et externa, 600, 46; II, 7, 44, 49; II, 88, 49; II, 135, 26, cf. II, 192, 2; omnibus opus est felici, idque quare, 600, 47; II, 88, 49; pertinent partim ad eum cui insunt, partim externa sunt, 320, 42; quænam pertineant ad eum cui insunt, 320, 44; quænam externa, 320, 45; alia externa sunt, alia corporis II, 165, 3 s.; alia simpliciter bona, alia alicui II, 208, 21; partim honorabilia, partim laudabilia partim facultates vel potentia bona II, 134, 12; quartum genus constat iis quæ bonum servant vel faciunt II, 134, 29 ss.; partim omnino et semper bona sunt, partim non II, 134, 32; partim fines sunt, partim non II, 134, 37; dividuntur in bona animæ, bona corporis et bona externa II, 135, 26; distinguuntur in bona simpliciter et bona alicui II, 220, 23; utraque appetimus II, 220, 34; item alia bona quia ejusmodi sunt, alia quia utilia II, 220, 39; ea appetimus omnes II, 181, 9 ss.; ea quisque sibi maxime exoptat II, 97, 6; maxime etiamsi fortasse non omnia, amico suo, quatenus homo est, evenire optat amicus II, 97, 5; quænam sint cum in universum, tum unicuique, 323, 8; 325, 18; de iis loci communes, 323, 22 ss.; item de bono apparenti vel dubio, 324, 7; eorum sumptio bonum est, 323, 22; majoris loco minoris sumptio bonum est, 323, 25; loci de peculiaribus unicuique, 324, 16 ss.; de quibus usurpatur prospera aut adversa fortuna, absolute quidem bona sunt, sed huic vel illi non semper II, 52, 47; circa eadem versatur injustus, utpote avidus II, 52, 46; quænam optent ac sectentur homines II, 52, 48; quænam vero optare ac præferre deberent II, 52, 49; quæ revera ita se habent meliora iis quæ opinionis ratione, 328, 10; quomodo definiantur quæ ab opinione pendent, 328 15; quæ esse magis quam videri volunt, meliora sunt, 328, 15; quæ ad multa utilia sunt, meliora sunt, 328, 18; eorum maxima erit copia, si unum boni natura sit II, 635, 11; naturæ insunt II, 474, 4; eorum causa bonum ipsum est II, 474, 15; nisi per se sunt bona, nihil vetat quominus quod ex iis compositum est, non sit bonum, 253, 19; quænam eorum fines sint II, 241, 18 s.; quænam eorum honesta sint II, 241, 20 ss., 38; distinguuntur ab honestis II, 173, 31 s.; alia simpliciter bona sunt, alia non simpliciter II, 173, 32 s.; enumerantur quædam II, 173, 33 ss.; qui alicui eorum se subtrahit nec id possidere vult, ingenuus non est II, 173, 44 s.; nec qui ab iis corrumpitur II, 173, 46; maxime eveniunt cum publice omnibus, tum privatim unicuique ubi omnes certatim honestum summopere sectantur II, 111, 44; laudabile est discernere quænam magna, quænam parva sint II, 214, 25; magna esse videntur quæ sectantur qui optimo gaudent habitu circa res jucundas II, 214, 27; præter rationem magna despiciunt virtutes II, 214, 33; alia honore digna, alia præter rationem magna II, 215, 12; eorum quæ honore sunt alia magna, alia parva II, 215, 13; majora iis quæ omnium

consensu magna sunt, vel magna videntur, majora habentur, 327, 32; quæ eidem adjuncta majus efficiunt totum, meliora, 328, 24; quæ non latent præsentia meliora quam quæ latent, 328, 25; ea sunt quæ facere convenit viro bono II, 74, 5 s.; ea facere per se res est expetenda II, 123, 7; in eorum electione quinam committantur errores II, 144, 39; præsentibus male uti opus est imprudentiæ II, 245, 25; ea sibi quisque cupit II, 107, 33; si quis aliud quid factus est ac antea, omnia non cupit id habere quod factum est II, 107, 34; dubitant an lege tantummodo an etiam natura exstent II, 2, 15; multis detrimento sunt II, 2, 16; eorum bonitatem probant definito fine II, 191, 41; divinissima ac præstantissima laude superiora sunt II, 12, 30; revera magna pretio et studio digna sunt II, 215, 5; eorum causæ ac principia honore digna divinaque laude superiora sunt II, 12, 44; studio digna putamus, 347, 47; invita non laudamus, sed spontanea II, 207, 22; nihil impedit quominus non bonis sint præferenda, 199, 43; sophistice quæritur, utrum hujusmodi sint, an non bona quæ partim bona, partim mala sunt, 281, 42; ea quæ non esse putat, nemo facere vult II, 63, 14; alia homini agibilia sunt, alia non II, 189, 31; quædam omnino motu carent atque hæc forsan præstantissima sunt II, 189, 34; quædam agibilia quidem sunt, sed homine præstantioribus II, 189, 35; qui plura sibi tribuit injuriam infligit II, 151, 13; iis uti non posse, turpe est, sed præcipue in otio, 619, 54; iis nemo solus perfrui velit II, 112, 37; iis qui secum frui possint quærit sufficientibus opibus instructus II, 235, 1, cf. II, 182, 40 ss.; eorum participes facere amicos cupimus II, 235, 42, cf. II, 182, 41; iis qui nobiscum gaudent, eos amamus, 351, 31; quibus eadem sunt amamus, 351, 35, 46; nostra qui laudant amamus, 352, 16: amamus quos ad ea consequenda adjuverimus 352, 43; ea immodice laudare pudorem incutit, 355, 49; quomodo ea amico suo vulgo tribuere putetur amicus II, 227, 44; ea sibi optat eodem modo vir bonus, quo amicus amico suo II, 228, 10; accepta magis quam mala recordari æquum est, 342, 12; quæ omnes, vel plerique habent, non participare, pudori est, 356; 10; non omnia æque indignationem movent, 360, 33; quænam inprimis, 360, 37; item magis indignationem si recens parta sint, 360, 41; item quod possidenti non convenit, 360, 52 ss.; maximis digni eaque adepti in indignationem proclives, 361, 12; quibus carent qui se dignos putant in indignationem proclives. 362, 36; honoratis viris digna qui habent, in æmulationem proclives, 362, 28; quænam æmulanda, 362, 47, 50; circa ea versatur noxa et injustitia II, 160, 4; eorum privatione consistit noxa II, 160, 34; iis contraria mala II, 474, 4; ea a malis discernere valet prudens II, 110, 6; quæ sibi bona habet pravus, ei revera bona non sunt II, 160, 35; qualia ea sui causa esse vult aliquis, talis necessario ipse est II, 222, 5; quænam numerorum et rerum mathematicarum facultates ad eorum seriem pertineant II, 637, 45 ss.; de quibusnam inprimis fiat contentio II, 241, 28 ss.; causa non sunt cur in civitatem coeant, 529, 13.

Bona; eorum communitas Platoni propria est, 519, 49; civium æqualia esse jussit Phaleas Chalcedonius, 506, 5; 519, 46; eorum æqualitatem aliquid ad societatem civilem conferre, intellexisse videntur nonnulli antiqui, 506, 21; ea æqualia esse non sufficit, 506, 35; nec mediocria esse sufficit, nisi cupiditates compensantur, 506, 36; non tantum usibus civilibus sufficere debent, sed etiam periculis externis, 507, 19; quanta esse debeant ad avertenda, quantum fieri possit, pericula externa, 507, 21, 27; aliquid ad præcavendas seditiones confert eorum æqualitas, sed non multum, 507, 36; eorum æqualitatem non bene ordinavit Phaleas, 507, 50, v. *Possessio* et *Res familiaris*; eorum æquationem inducunt demagogi, 570, 42; ea ut publicare possint, divites calumniantur demagogi, 570, 43; ea ut publicare possent Megaris multos nobiles in exsilium miserunt demagogi, 570, 34; æquanda non sunt in democratia, 577, 31; si æquentur, necessario alia exsistit respublica quam democratia vel oligarchia, 578, 45; multa in ultimo democratiæ genere publicant demagogi, 595, 24; publicata non publica esse, sed sacra statuendum est, idque quare, 595, 27; e publicatis sæpe peti debet merces quæ tribuitur plebi concionem celebranti, 595, 41; earum publicatio multas jam democratias perdidit, 595, 42; in politia proprie sic dicta possidere debent cives, 611, 8, 16; iis oppositis pecuniam Byzantii elocarunt quidam, 641, 9; ea possidendi jus qua lege iis concesserint Byzantii, 641, 11; sterilia et pulchra fructuosis præfert vir magnanimus ac sibi sufficiens II, 46, 20.

Bonum absolutum (τὸ ἁπλῶς ἀγαθόν); differt ab eo quod unicuique bonum est II, 92, 2; absolute amabile est II, 92, 4; absolute jucundum est II, 93, 27; maxime amabile est et circa id maxime versatur amicitia II, 93, 28; II, 95, 7.

Bona absoluta; eorum forsan diis nimium esse nequit II, 64, 22; aliis nulla eorum particula utilis esse potest, nempe insanabiliter malis II, 64, 23; aliis aliquatenus utilia sunt II, 64, 24; qui eorum participes sunt quibusque eorum nimium vel parum esse potest, iis competunt jura II, 64, 20.

Bonum æternum; non, modo divinius ac honorabilius est, modo non nec ita ut ad aliud referatur III, 521, 28 ss.

Bonum alicujus respectu; de communi nec civilis scientia, nec ulla alia scientia vel facultas disserit II, 133, 21.

Bona animæ; ea optima sunt II, 135, 29; reliquis præferenda II, 192, 3, 41; partim habitus et potentiæ, partim operationes sunt II, 192, 6; vel omnia, vel nonnulla finis sunt II, 192, 5; distinguuntur in tria, nimirum prudentiam, virtutem et voluptatem II, 135, 30.

Bonum apparens; ejus gratia omnes faciunt omnia, 482, 3; quatenus animalia movet, bonis accensendum est III, 521, 22 s.; æque ac genuinum causa finalis esse potest II, 515, 44 s., cf. II, 265, 1; præter naturam vel perversione est deliberationis II, 205, 47.

Bonum civile; de eo agit scientia civilis II, 132, 19.

Bonum commune; idem quod bonum universale II, 132, 35 s.; optimum est quod unicuique rei inest II, 132, 22; id est quod propter naturam suam præferendum est II, 132, 33, 36; probatur ab idea boni differre II, 132, 26 ss.; probatur non ad scientiam civilem, i. e. moralem pertinere II, 132, 31 ss.; idque nec secundum definitionem II, 132, 33 ss.; nec secundum inductionem II, 132, 49 ss.; nec secundum singulas categorias II, 133, 10 ss.; probatur idem non esse quod idea boni II, 190, 49; ipsum bonum est quia et parvis bonis competit II, 191, 22, cf. 30; mobile est, sed non agibile II, 191, 23, 32.

Bona corporis; necessaria sunt II, 165, 5; ad ea pertinent gustus et tactus *ibid.*; nimia nocent II, 161, 23; ad præcipua virtutis officia pertinent, ut iis bene utatur II, 161, 24 ss.

Bona externa; nec actiones, nec operationes sunt II, 7, 50; eorum domina fortuna II, 172, 5; quatenus iis indigeat felicitas II, 8, 49; sine iis exsistere nequit felici-

tas II, 172, 5; II, 173, 19; cur ea felicitatis causam putent homines, 616, 18; iis opus est viro beato, etiamsi non multis II, 126, 34, 37; ad ea felicitatem exigit vulgus, idque quare II, 126, 54, cf. II, 186, 36; iis minus eget felicitas menti congruens quam felicitas moralis II, 125, 37; terminum habent quippe quum instrumentum sunt, 600, 23; animæ causa appeti debent, 601, 36; virtute acquiruntur ac conservantur non vice versa, 601, 15; a casu et fortuna pendent, 601, 46; iis non opus est deo, 601, 42; minus ad felicitatem conferunt quam mores et intellectus dotes, 601, 18; nimia nocent II, 161, 22; ad præcipua virtutis officia pertinet, ut iis bene utatur II, 161, 34 ss.; qui eorum gratia virtutes sectandas esse putat, per accidens honesta facit II, 242, 5; ea spectat magnanimitas II, 44, 25; II, 45, 7, 15; ea non petit humilis animo, quasi iis indignus esset II, 46, 18; eorum maximus honos II, 44, 28; enumerantur quædam II, 165, 4; non sunt vituperanda II, 165, 19 s.; eorum optimum sunt amici II, 112, 28; in laudatione post prooemium distinguenda sunt a bonis quæ virtute consistunt, 446, 13; enumerantur, 446, 15; subducuntur, non jure laudantur, 446, 18.

Bona honorabilia; quænam II, 134, 14.

Bonum huic (τὸ τῳδὶ ἀγαθόν); duplici modo dicitur, idque quomodo II, 222, 28 ss.

Bona illi (τὰ ἐκείνῳ ἀγαθά); quatenus ea quærat probus cum pravo amicitia contracta II, 224, 43.

Bonum ipsi (τὸ αὐτῷ ἀγαθόν); ipsi bonum est II, 222, 16; optandum est II, 175, 33; item amandum II, 175, 34; connexum est aliquatenus cum simpliciter bono II, 175, 38; id a bono simpliciter distinguere valet prudens II, 160, 26; differt ab eo quod unicuique bonum est II, 92, 2; cuique amabile est II, 92, 3; II, 95, 7; minus id quam quod sibi bonum videtur amat unusquisque II, 92, 5.

Bonum majus; de eo loci rhetorici, 325, 32 ss.

Bonum ipsum; v. *Ipsum bonum*.

Bonum naturaliter (τὸ φύσει ἀγαθόν); manifesto optabile 203, 2; omnibus jucundum est II, 113, 29; viro bono bona sunt II, 241, 28; ad ea pertinent bona de quibus inprimis contentio fit II, 241, 28, 30; eorum causa virtute præditum esse debere putant qui habitum civilem habent II, 241, 42; viro ingenuo honesta sunt II, 241, 49; eadem videntur esse quæ simpliciter bona II, 241, 49; II, 242, 2; quando honesta fiant II, 241, 48; etiam quæ naturaliter non honesta sunt, honesta habent civili habitu instructi II, 241, 47; eorum quæ laude digna non sunt mensuram rectæ rationis ope determinat vir honestus II, 242, 16; quanta eorum possessio optima II, 242, 34; quanta mala II, 242, 38; viro felici præsto sunt II, 112, 39, 45; viro bono per se bona et jucunda sunt II, 113, 22, 29, 46; ea amico præferunt pravi II, 223, 37, cf. II, 224, 12; ea dum agimus nobis bona facimus II, 540, 20.

Bonum nobis; de eo agit scientia civilis, i. e. moralis II, 132, 17; II, 133, 26, 39.

Bona non ipsi; amicum non spectant II, 222, 13.

Bonum per se; nonnisi per accidens alius gratia bonum esse potest III, 436, 3 s.

Bonum peragendum; finis est omnium rerum peragendarum II, 5, 47; id est quod et aliter habere se potest III, 472, 42.

Bona potentia; eadem quæ facultates bonæ II, 134, 24; iis recte utitur honestus, male vero pravus II, 134, 22; honesti, non pravi usu æstimantur II, 134, 24; a generis fortuna pendent II, 134, 26; enumerantur II, 134, 21.

Bona privata; propter eorum ademptionem interdum evertuntur monarchiæ, 581, 2.

Bona propria et communia; eorum divisio fr. 109, b.

Bonum propter se; nonnisi per accidens propter aliud bonum esse potest III, 436, 3 s.

Bona publica; iis non egent divites, 577, 22; si ea compilari putat multitudo ægre fert se a magistratibus prohiberi, 577, 11; quomodo cavendum sit ne dilapidentur, 577, 25; ea furantur in oligarchiis proceres qui patrimonium profligarunt et sic seditioni ansam dant, idque quot modis, 572, 30 ss

Bona quæ omnium consensu sunt; ea idearum sectatores hujusmodi esse probant ex iis de quorum bonitate non omnibus constat II, 190, 52; ex iis probari deberet bonitatem rebus immobilibus competere II, 191, 3; quodsi immobilibus competat bonitas, hisce magis bona erunt, idque quare II, 191, 5.

Bonum quando; id in unaquaque scientia novit hujus scientiæ peritus II, 133, 13 ss.; de communi nec civilis scientia nec ulla alia scientia vel facultas disserit II, 132, 20.

Bonum sibi; v. *Bonum ipsi*.

Bonum simpliciter; duplici modo dicitur, idque quomodo II, 222, 28 ss.; amabile est II, 175, 33 s.; item optabile II, 175, 32; connexum est aliquatenus cum ipsi bono II, 175, 38; id sequuntur jucundum et utile II, 175, 40, 45, cf. II, 177, 3; eligendum est II, 222, 16; homini naturaliter bonum ipsi est II, 222, 19; ope virtutis et scientiæ civilis fit bonum alicui II, 222, 17; ab eo per jucundum transitus fit ad bonum alicui II, 222, 21; non pertinet ad scientiam civilem, i. e. naturalem II, 132, 17; idem quod jucundum simpliciter II, 220, 24, 41; idque nisi quid obstet II, 222, 2; item moraliter II, 222, 44; quibus bonum, iis et jucundum est II, 222, 44; inter amicos alii bonum est II, 223, 54; in amicitia vera idem esse probatur quod alicui bonum et quod jucundum II, 222, 9 ss.

Bona simpliciter; jucunda sunt II, 242, 9; vulgo bona non sunt II, 242, 2; viro ingenuo bona sunt II, 173, 36; II, 242, 2; cui non bona sunt, ingenuus non est II, 173, 38 s.; ea a sibi bonis distinguere valet prudens II, 160, 26; non vero injustus II, 160, 10 ss., 23 ss., 27 ss.; ad ea pertinent imperium et divitiæ II, 160, 29 s.; ea simpliciter quærit probus cum pravo amicitia contracta II, 224, 42; eorum causa quærit bona illi idem probus II, 224, 44; an eadem sint quæ naturaliter bona II, 241, 49; II, 242, 2.

Bonum summum; id alii prudentiam, alii virtutem, alii voluptatem esse putant II, 184, 35, II, 186, 23, cf. II, 189, 43, v. *Ipsum bonum*; idem quod felicitas II, 2, 47; de eo plerique nomine tenus consentiunt, re vero sapientes a vulgo dissentiunt II, 2, 46; II, 3, 1; id alii voluptate, alii divitiis, alii honore constare putant II, 3, 3; id non semper eodem constare putant iidem II, 3, 4; id nonnulli aliud quid præter voluptatem et divitias sanitatemque et honorem esse putabant II, 3, 7, v. *Felicitas*; perfectum quid est II, 65, 1; item sibi sufficiens II, 6, 16; id definitum esse perhibent II, 118, 4; item perfectum II, 118, 18; laude superius est II, 12, 35; de eo non solum e syllogismi conclusione et propositionibus considerandum est, sed etiam e vulgo recepta opinione II, 7, 40; magis exoptandum non evadit addita ei alia re per se bona II, 117, 34; id idem esse putant Lacedæmonii quod ceteri homines, id tamen peculiari aliqua virtute potius parari arbitrantur, 620, 6.

Bonum universale; idem quod bonum commune II, 132, 35 s.

Bonum vere et primo; non modo divinius ac honorabilius est, modo non, nec ita ut ad aliud referatur III, 523, 28 ss.

Bonum malum, series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 71; contrarietas quam Alcmæo rerum principiis accenset, II, 476, 7.

Bonum et malum; ea e numerorum idealium principiis deducunt (Platonici) II, 623, 50 s.; ea nonnulli principiis non accensent, idque quare II, 610, 8 s.; quomodo contraria fr. 122, a; multis modis dicuntur II, 580, 6; communi receptaculo carent II, 580, 7; utrique simul opponitur quod nec malum nec bonum est II, 580, 5, cf. 14 s.; quænam tanquam eorum mensura considerari debeant II, 590, 38; qualitates sunt II, 526, 17; inprimis anima præditorum II, 526, 29 s.; idque maxime eorum quæ arbitrium habent II, 526, 30 s.; comprehendi posse probantur affectibus substantiarum quæ moventur II, 526, 24 ss.; quod ea discernit ac dijudicat unicum quid est III, 464, 17 s; eorum eadem scientia, 181, 13; quæ res agendas respiciunt eatenus tantum a vero et falso differunt quatenus id quod simpliciter ab eo quod alicui est III, 470, 25 ss.; qui idem esse postulat, contraria petit, 273, 48.

Bonum vel malum; ubi idem sequi solet, quomodo inde petantur enthymematum argumenta, in unoquoque rhetoricæ genere, 378, 6.

Bonus; natura sibi similis et indivisus et unus et ipse sibi bonus II, 228, 21 s., 25 s.; ideoque ipse sibi amicus et appetendus II, 228, 21 s., 26 s.; neque dum agit sibi contradicit ut incontinens II, 228, 28; neque re acta est quem factorum pœnitet II, 228, 29; nec ante rem actam ut mendax II, 228, 30; si sane sibi ipse contradicit, eo tantum modo id facit quo sophistæ inter Coriscum et Coriscum honestum distinguunt II, 228, 31; quamobrem sibi ipse quærat esse amicus II, 228, 35 ss.; in ejus erga se ipsum habitum quadrant omnia quæ vulgo amico erga amicum tribuunt II, 228, 18, cf. II, 178, 39 ss.; II, 179, 11 ss.; forsan etiam secum ipse conversatur II, 228, 17, cf. II, 178, 40; si id quod sibi non convenit acquirit, indignationem movet, 361, 2; ei non eadem tribuenda quam amico utili II, 234, 10; quamobrem qui cum eo versatus fuerit proficiat IV, 262, 4 ss., v. *Honestus* et *Probus*.

Bonus eventus (ἀγαθὸς δαίμων); ejus poculum infundere jubebat Dionysius, quoties in templo mensam auream vel argenteam inveniebat, 651, 5.

Bonus habitus; v. *Habitus bonus*.

Bonus vir; v. *Vir bonus*.

Bonus et malus; inter eos exstat intermedius II, 530, 4 s.

Boni; alii actu sunt, alii habitu II, 94, 34; per se boni sunt II, 93, 12, 17; amicis boni sunt II, 93, 17; sibi invicem utiles sunt II, 93, 18, 44; II, 95, 8; II, 96, 2, 13; jucundi sunt et per se et sibi invicem II, 93, 19, 43; II, 95, 8; II, 96, 1, 13; eorum actiones vel eædem vel similes sunt II, 93, 21; raro occurrunt II, 93, 30; eorum amicitia perfecta est II, 93, 10, 39; II, 95, 9; eorum amicitia diu durat II, 97, 37; idque tantisper quantisper ipsi boni sunt II, 93, 15; eorum amicitiæ omnia insunt, quæ vera amicitia postulat II, 93, 22; II, 94, 15; soli sui causa amici sunt II, 94, 9, 31; eorum amicitia primarie et sensu proprio amicitia est dicenda II, 94, 22, 32; eorum amicitia maxime diu durare solet, ubi par pari inter se referunt, idque inprimis ex eodem genere II, 93, 45, cf. II, 95, 17; nec iis qui jam sunt, nec qui nondum utilis esse videtur prudentia II, 74, 13; eodem redit an hujusmodi simus quia prudentia præditi, an quia aliis obtemperamus II, 74, 14; sibi semper similes sunt neque mores mutant II, 226, 36; ex iis bonos gigni putant nobiles, 487, 35; quare faciant quæ cupiunt, 369, 16; eos qui exstare non putant, misericordes non sunt, 358, 51; iis honor tribuitur, 362, 50; divitiis et potentia digni sunt, 360, 38; eos ubi virtutem suam manifestant æmulamur, 411, 30; facilius decipiuntur quam pravi, nisi experientia edocti II, 223, 36; si simul honesti sunt, in indignationem proclives, 368, 15; non eorum gratia exstat jus II, 232, 24; non evadere solent, nisi legis necessitate constringantur II, 128, 24; II, 129, 22; secundum proverbium dimidia vitæ parte pravis non præstant II, 198, 22; ad eorum judicia provocant oratores, 377, 38; uno tantum modo fimus II, 20, 5, 10; nonnisi ab iis bona discuntur teste Theognide II, 116, 23; nisi simus, prudentes esse non possumus II, 75, 8, 25, 30, 41; II, 86, 19; II, 125, 29.

Boreas; eum e sese spiritum emittentem pingunt pictores III, 518, 21 s.; ne ipse quidem navem sufflando movere posset, si in navigio esset III, 518, 20; idque quare III, 518, 29 ss.; cur dicatur quum cessat, quumque Auster surgit IV, 251, 39 ss.

Boreasne purus est? captio ridicula per homonymiam, 307, 2, v. *Aquilo*.

Borysthenes; fr. 59, a; captum ingenii nostri excedere videtur, quod nonnulli insomniis prævident quæ circa eum fiant III, 513, 15.

Bos; magnum est animal III, 142, 39 s.; quadrupes est III, 345, 46; ejus magnitudinem tarando habet IV, 79, 27; quatenus habitu ac specie ei similis vel dissimilis sit bonasus III, 204, 29 ss.; naturaliter cornutus et bisulcus est III, 20, 24; III, 24, 3; ejus cornua partim ex ossibus, partim e cute gignuntur, idque quomodo III, 20, 49 ss.; mares firmiora habent cornua quam feminæ III, 76, 18 s.; cornigerum est, ideoque plures ventriculos habet III, 271, 22; cornigerus est III, 292, 27 ss.; igitur mammas in femoribus habet, idque quare *ibid.*; cornua habet III, 204, 47 ss.; inde dentibus superioribus caret III, 204, 46; dentibus æqualibus præditus est III, 154, 3; quomodo bibat *ibid.*; non utrinque dentatus est, ideoque ruminat III, 208, 47 s.; ejus dentes non alternant III, 22, 28 s.; ei quod ad partes internas attinet omnes similis est bonasus III, 31, 11 s; etiamsi cornigerum bisulcum sit, propter magnitudinem lienem reliquis magis in longitudinem protractum habet III, 270, 25 s.; quales renes habeat III, 31, 10; III, 266, 45 ss.; ejus renibus similes sunt humani III, 16, 31; III, 266, 45; item vituli marini III, 16, 41 s.; III, 266, 43 s.; item testudinis marinæ III, 31, 9 s.; ejus jecori simile est humanum, idque quale III, 16, 21 s.; ejus jecore quadruplo major est elephantinum, itemque reliqua viscera III, 32, 46 s.; ei pulmone similes sunt testudines marinæ III, 266, 18; eorum quoddam genus os in corde habet III, 30, 4 s.; III, 259, 44, s.; III, 428, 8 s.; id quod docet eorum cor magnum vigorem habere III, 428, 7 s., cf. III, 427, 49; vas per quod primum fertur spiritus apud eum amplum spatium continet III, 427, 46 s.; quattuor venas umbilicales habet III, 142, 40, cf. III, 365, 43; æque ac delphines, pudendum masculinum habet testibus foras tendens III, 321, 45 s.; quattuor papillas mammarum habet III, 19, 43 s.; III, 21, 14, 19 s.; ei hac in re similis est camelus III, 19, 43 s.; III, 21, 20; item quod ad talum III, 19, 48; animal viviparum magnum est III, 77, 52 ss.; III, 164, 27; III, 345, 24, 46 s.; III, 36, 43 ss.; igitur uterum infra septum transversum habet III, 36, 43 ss.; et foras et intra se viviparus est, ideoque uterum ventriculo superpositum habet III, 326, 34 s.; quomodo coeat III, 78, 3 s.; cur semen non emingat IV, 325, 21 ss.; post coitum laborat IV, 325, 19; quo ætatis anno vel mense coire incipiat, cum mas, tum femina III, 126, 5 ss., 33 ss.; jam evenit ut annicula pareret ita ut fœtum educaret III, 86, 13; eius proles non omnino justam magnitudinem attigit III, 86, 13 s.; graviditatis tempore longe ab homine et cane et ove differt III, 401, 29 ss.; quonam anni tempore coire incipiat III, 126, 35 ss.; quot annos vivat cum femina tum mas castratus III, 126, 15 ss.; eorum gregi mares castratos tanquam duces præficiunt III, 126, 19 s., cf. III, 128, 34; gregis duces ceteris longæviores sunt, idque quare III, 126, 20 s.; quinto ætatis anno maxime florent III, 126, 22 s.; quomodo afficiantur ubi podagra laborant III, 126, 28 s.; quando et quomodo dentes abjiciant III, 126, 26 s.; eos sæpe infestat morbus pestilens III, 164, 27 s.; et pediculos et ricinos habent III, 101, 28; cur non tussiat IV, 160, 45 ss.; cur non ructet IV, 168, 32 ss.; insomnia habet III, 73, 44; omnes nigros oculos habent III, 416, 3; ei cauda similis est bonasus III, 204, 49 s.; crassiorem cutem habet quam sus, sed pilorum crassitie ab eo superatur III, 420, 32 ss.; ex eorum cute fit glutinum, idque quare III, 47, 26 s.; pilum quotannis deciduum habet IV, 173, 9; hibernos pilos abjicit IV, 164, 8; inquirendum est an apud eos pili e cicatricibus erumpant IV, 323, 6 s.; alii toti albi, alii toti nigri, ideoque toticolores sunt III, 425, 17 ss.; alii varii sunt, alii non III, 425, 21 s.; statim ab ortu nigri fiunt III, 653, 29; herbivoræ et frugivoræ sunt III, 154, 34 s.; quonam pabulo saginentur III, 154, 35 s., 38 ss.; provectiores pinguescunt si iis, prius incisa cute atque insufflata, pabulum præbeatur III, 154, 36 ss.; pinguescunt maxime sole et balneis calidis III, 154, 40 s.; eorum alimentum paleis constat IV, 315, 25 s.; magis gaudent salsioribus rebus IV, 317, 9; sal admiscetur eorum pabulo IV, 317, 10; puram et frigidam aquam præferunt III, 155, 11 s; III, 167, 45 ss.; cur potius aquas confluentes bibant IV, 317, 7 ss.; ejus lac omnium pinguissimum est III, 53, 28; copiosius est quam sobolis requirit educatio itemque ad caseum faciendum et ad conservandum aptum III, 54, 2 ss., cf. III, 53, 25; III, 55, 1 s.; minus tamen quam ovillum et caprinum III, 54, 4 s.; ex ejus lacte plus casei faciunt quam e caprino III, 54, 6, s.; idque quantum III, 54, 9; ejus lac augent fabæ affatim datæ, idque quare III, 54, 47 s.; cur illi minus lactis demulgeatur ad corporis proportionem IV, 161, 37 ss.; eorum fimus quamobrem referat stercus colicorum IV, 293, 23 ss.; flatibus penetratur idque quare IV, 293, 28 ss.; cur minime fœteat IV, 315, 23 ss.; ex eorum stercore fiunt vermes e quibus melolonthæ procreantur III, 94, 48 s.; acutiorem quam vituli habent vocem III, 85, 28; III, 426, 37; III, 427, 53, cf. III, 427, 32 ss.; quod ad vocem attinet, similis est vitulus marinus III, 114, 51; item bonasus III, 204, 40; graviorem vocem emittunt feminæ quam mares III, 76, 9 s.; III, 85, 27 s.; IV, 178, 40 s.; cur ubi verberantur minus vociferentur quam sues et canes IV, 321, 13 ss.; mitis et morosus est neque aggredi solet III, 4, 24 s.; per societates et prouti sibi invicem assueverunt, pascuntur III, 176, 1 s.; si una aberrarit, ceteræ consequuntur III, 176, 2; inde si unam amiserint, statim omnes quærunt bubulci III, 176, 3 s.; iis inimicus est atque insidias struit lupus, idque quare III, 173, 36 ss.; quomodo probari contendant eos ab ingentibus quibusdam Libyæ serpentibus devorari III, 169, 39 ss.; et feri exstant et mansueti III, 4, 8; III, 224, 48 s.; quodsi æquivoce tantummodo sunt, seorsum in species distribui non debent III, 224, 50; sin specie iidem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; quidam sunt qui cornua eodem modo moveant quo aures idque ubinam III, 46, 37 s.; eorum cornua qualia apud Neuros fr. 186, a; in Ægypto majores sunt quam in Græcia III, 169, 22 s.; circa Phasim inveniuntur quæ multum lactis præbent III, 54, 27 s.

Bos; ejus interdum caput habere dicunt prolem humanam monstrosam III, 401, 18 s.; immo homines deformes interdum ejus caput habere videntur III, 401, 23 s.; revera tamen id fieri nequit, idque quare III, 401, 21 ss., 28 ss.; item ejus interdum caput habere videtur ovis monstrosa III, 401, 21, v. *Bovigena*; ad boves referuntur quicunque tumidi sunt e lateribus IV, 9, 46 ss.; qui extremum nasum crassum habent IV, 10, 50 ss.; qui oculos magnos habent IV, 11, 30 s.; qui frontem valde magnam IV, 11, 41 s.; qui carnosam habent faciem IV, 11, 13 s.; item qui magnam IV, 11, 19; qui oculos paulo concaviores habent IV, 11, 38 s.; qui a gravi incipientes voce in acutam desinunt IV, 14, 5 ss.

Bos; animal est 1, 9; manifestum non est πρός τι, 12, 15; eum pueri a mugiendo vocant IV, 308; ei cum homine communis est sensus II, 6, 49; ei cum multis animalibus communia sunt somnus, respiratio, incrementum, decrementum et mors III, 218, 19 ss.; ejus os et caro quomodo ab equi differant III, 670, 12 s.; de ejus facie non loquimur III, 8, 41 s.; ejus esu, non voce delectatur leo II, 36, 33; nullum felicem esse prædicamus II, 9, 36; alicujus possessio dicitur, 12, 16; pauperibus servi locum tenet, 483, 8; quis unquam benefactori sacrificaverit fr. 262, a; eorum peritus esse debet qui rei pecuniariæ studet, 492, 48.

Boves armentarii (ἀγελαῖοι); podagra et struma laborant III, 166, 26 s. cf. *Podagra* et *Struma*; magis pruina quam nive affliguntur III, 154, 43 ss.; retro pascentes, qualia cornua habere dicantur et quomodo incedant III, 248, 30 ss.

Boves Epiroticæ; reliquis majores III, 54, 28 s.; idque iis etiam magis accidit quam reliquis quadrupedibus III, 54, 33; quantæ sint Epiroticæ III, 54, 30 ss.; quantum lactis præbeant III, 54, 29 s.; omnium vero maximæ sunt Pyrrhicæ dictæ III, 54, 36 s.

Boves feri; apud Arachotas inveniuntur III, 19, 28 s.; quomodo se habeant III, 19, 30 s.; tantum differunt a cicuribus quantum apri a subus *ibid.*; maximi in Pæonia gignuntur, quorum cornua quattuor congios et plus capiunt IV, 99, 1 ss.

Boves Syriacæ; jubam habent in summis armis III, 169, 15 s.

Boves Toronenses; semper lac habent, exceptis paucis diebus ante partum III, 55, 2 ss.

Boves Pyrrhicæ; v. *Boves Epiroticæ*.

Boum utra ante pariet? captio ridicula per homonymiam, 307, 1.

Boum mugitus; v. βούμυκοι.

Bos; piscis cartilagineus III, 79, 3; fr. 176, a; pertinet ad vivipara intus III, 114, 7.

Boscas; avis palmipes III, 152, 9; anati similis sed minor III, 152, 9 s.

Bosporus; fluit adhuc propter adaggerationem III, 573, 37 s.; semper ab eo ab Asiæ latere separatur parvum stagnum qui deinceps exsiccatur III, 573, 39 ss.; hinc procedente tempore flumini similis fieri debet III, 573, 43 s.; tandem exsiccabitur III, 573, 44 s.; in eo maxime constat mare siderum atque inprimis canis exortu turbari, idque quomodo III, 160, 45; in eo aliquando duo parhelia uno cum sole orta per totum diem ad occasum usque duraverunt III, 600, 43 ss.; adversus ejus tyrannos quomodo expeditionem susceperint Heracleotæ, 641, 52

Bosporus Cimmerius; circa eum invenitur Hypanis fluvius III, 95, 30 s.

Bostrychi; v. *Cirrhi*.

Bota (ἀγριέλαιος *i. gr.*); insitio in eam olivarum IV, 28, 3.

Bottiæi; ab Atheniensibus originem ducunt fr. 254, a; cur apud eos virgines canere solerent: ἴωμεν εἰς Ἀθήνας *ibid.*

βουλεύσεως· actionis nomen apud Athenienses fr. 247, a.

βούθυνοι· v. *Foveæ*.

βούμυκοι· ita vocantur sonitus qui fiunt in paludibus juxta fluvios sitis IV, 239, 37 ss.

Bovigena humana facie prædita; quænam de iis dixerit Empedocles II, 270, 35; si unquam fuerint, corrupto aliquo principio fiebant quemadmodum corrupto nunc semine II, 271, 33; quodsi ea exstiterint, in plantis etiam exstitisse debent vitigena oleæ facie prædita II, 271, 39.

Brachium; pars dissimilaris, ideoque munera et officia habens III, 229, 29; totum inter membra recensetur III, 1, 12; alterum membrum duplex III, 12, 9; pertinet ad maxima corporis membra III, 8, 24 s.; iis partim constant gressilium vel pedestrium animalium membra dependentia III, 298, 35; eorum loco alas habent aves III, 298, 23, 26; iis pro portione respondent alæ III, 18, 36 s.; III, 26, 44 s.; iis respondent crura III, 12, 5 s.; eorum loco crura anteriora habent quadrupedes viviparæ III, 17, 35 s.; iis dissimilia sunt solidungulorum crura anteriora III, 291, 21 s.; ea loco crurium anteriorum habent homines III, 289, 9 s., cf. 18 s.; III, 290, 11 ss.; quænam ejus partes III, 12, 9 s.; interiora versus flectitur III, 12, 19; III, 13, 10 s.; flectitur in cubitu III, 12, 15; eo moto quiescit cubitus III, 517, 33; ejus radius quamobrem creatus sit III, 668, 42; ubi movetur, ejus pars ultima movetur ipsa nihil movens, in cubito vero aliquid esse debet quod immobile sit III, 523, 34 ss.; se habet ad cubitum ut manus ad carpum III, 523, 47 ss.; ut se habet ad cubitum, ad manum aliquid se habere potest inanime e. g. baculus III, 523, 40 ss.; si totum animal eo constaret, ejus anima in cubito esset III, 523, 39 s.; de eorum motu eadem referuntur quam de passibus IV, 13, 33 ss.; eorum ossa a spina dorsi pendent III, 45, 10 ss.; eadem insequuntur manuum ossa III, 45, 17 s.; iisdem respondent crurum anteriorum ossa III, 45, 18 s.; eorum articulationes semper contrario modo flectuntur quam cruris quæ ei pro portione respondent, idque quare III, 315, 1 ss.; a lateribus sita sunt III, 13, 9 s.; eorum flexuræ convexitas crurum convexitati respondet III, 13, 11 s.; iis apud homines interpositum est pectus III, 291, 30 ss.; non vetant quominus pectus latum sit III, 291, 33 ss; circa ea plurimi sunt nervi III, 44, 16; quomodo se eorum habeant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 44 ss.; III, 39, 17 ss.; quomodo secundum Polybum III, 40, 6 ss.; quænam claviculis profectæ ea petant venæ III, 41, 28 ss.; quænam per collum ad ea descendant III, 41, 43 ss.; quænam a jecore et a liene ad ea adscendant III, 42, 15 ss., 21 ss.; hominibus motus cardines sunt III, 307, 4; quomodo ea flectat homo III, 12, 14 ss.; III, 18, 26 s.; ea in concavum flectit homo III, 304, 19 s.; III, 313, 29 s.; III, 314, 7, 46; quare ea retrorsum et in concavum flectat homo III, 314, 7 ss.; iis ad cibum adsumendum utuntur homines III, 291, 12 s.; igitur contrario modo flectuntur apud eos ac apud quadrupedes III, 291, 12; ad costas porrectas tenent fœtus humani nascentes III, 143, 38 s.; quam in brachio puncturam habebat pater, ejus aliquam effigiem olim Chalcedone retulit filius III, 329, 49 ss.; qualia habeat simia III, 24, 29; ea eodem modo flectit quo homo III, 24, 30 ss; qualia habeant ursi III, 153, 23.

Brachia molluscorum (αἱ πλεκτάναι); vocantur etiam pedes III, 56, 58, v. igitur *Pedes molluscorum*; expansis innisa coeunt mollusca III, 328, 2; iis manum sibi admotam corripiunt polypi III, 66, 39; iis ad propellendas injurias utuntur polypi III, 278, 19; ea in feminæ fistulam, testibus piscatoribus, intromittunt polypi mares coeuntes III, 328, 19 ss., cf. III, 56, 25; III, 80, 16 s.; III, 83, 50; iis tanquam gubernaculis utitur nautilus III, 193, 30; iis apud nautilum interposita est membrana, eaque qualis III, 193, 26 s.; hac membrana tanquam velo utitur III, 193, 29 s.; longis pisces venatur sepia, idque quosnam III, 192, 33 s.

Brachia et crura; iis carentia artus non habent III, 45, 50 s.

Branchiæ; quænam animalia eas habeant III, 544, 20 ss.; piscibus peculiares sunt III, 28, 13 s.; III, 302, 1 ss.; eas pro pulmone habent pisces III, 263, 7 s.; III, 274, 3; III, 544, 25 s., 33 s.; quasi exspirationi inserviunt III, 302, 11 s.; iis carent cete fistula prædita III, 114, 6; iis carent quædam vivipara aquatilia, ut delphis et balæna et reliqua cete iis similia III, 5, 38; III, 303, 2 ss.; utiles sunt animalibus quæ non respirant III, 303, 8; iis necessario carent animalia respirantia III, 303, 10; ea habent omnia animalia quæ refrigerii causa aquam recipiunt III, 147, 10 s.; III, 544, 19, 29; refrigerationi inserviunt apud animalia pulmone carentia eaque indigentia III, 544, 43 s.; quomodo earum ope fiat refrigeratio postea dicetur III, 544, 44 s.; III, 546, 1 ss.; earum ope aqua sese refrigerant pisces III, 547, 46 s.; per eas semper discurrit aqua III, 548, 12 s.; iis aquam attrahunt pisces III, 545, 33 s.; spinosæ sunt III, 250, 52 s.; earum contactu fit piscium os III, 250, 43, 51; earum operculum necessario spinosum est III, 302, 7; item celeriter moveri debet III, 302, 14 s.; eodem modo moventur quo pulmones III, 551, 3 s.; attolluntur atque aquam transmittunt, ubi calor sanguini insitus attollitur III, 551, 5 ss.; aqua cor subeunte idque refrigerante, subsidunt aquamque emittunt III, 551, 7 s.; quum perpetuo attollitur cordis calor, semper rursus aquam recipiunt III, 551, 9 s.; earum motus apud pisces cartilagineos lentus est III, 302, 8 s.; idque quia nec spineæ nec nerveæ sunt III, 302, 9; apud spineos vero pisces celeriter III, 302, 10; eorum meatus apud cartilagineos pisces contrahuntur atque sic earum motui conciliatur celeritas III, 302, 12 ss.; cordis caloris copia causa est cur alii pisces multas, alii paucas habent III, 302, 19 ss.; celerius et validius moveri debent apud pisces multo hujusmodi calore præditos III, 302, 21 s.; qui paucas habent et minus validas, non multa refrigeratione opus habent III, 302, 26 s.; igitur nonnulli eorum in terram egrediuntur atque in ea diutius vivere possunt III, 302, 24 ss.; eas manifesto movent pisces, sive in aqua degant, sive in terram ejiciantur III, 538, 20 ss.; III, 543, 15 s.; exponitur causa cur moveantur iisque adsurgentibus et residentibus aqua recipiatur ac emittatur III, 549, 34 ss.; III, 551, 3 ss.; eas eodem modo movent pisces quo pectus respirantia III, 548, 15; ubi eas propter morbum vel senectutem non amplius movere possunt, moriuntur aquatilia III, 548, 20 ss.; III, 549, 1, 15 s.; ubi indurantur atque dessiccantur ac terrena evadunt, eas non amplius movere possunt III, 548, 48 ss.; partim ad eas pertendunt meatus quos perperam piscium olfactus instrumentum esse censent III, 69, 25; iis quædam animalia respiratione carentia (pisces) odores percipiunt III, 249, 14 s.; earum ope quidam pisces sonum emittunt III, 72, 18 s.; III, 455, 48; iis aquam rejiciunt pisces quam ore receperant III, 28, 14 s.; aliis piscibus nudæ sunt, aliis operculo tectæ, idque quibusnam III, 28, 21 s.; III, 302, 4 ss.; qui operculo tectas habent pisces, iis omnes a latere sitæ sunt III, 28, 28 s.; non opertas habent cartilaginei III, 5, 40 s.; eas pisces cartilaginei lati in supinis partibus habent, longi vero a lateribus III, 28, 24 ss.; quales et ubinam sitæ apud ranam marinam III, 28, 27 ss.; alii simplices, alii duplices habent III, 28, 29 s.; III, 362, 16; ultima corpori proxima apud omnes pisces simplex est III, 28, 31; III, 302, 17; alii paucas, alii plures habent, sed omnes utrinque æquali numero III, 28, 32, cf. III, 302, 15; qui maximas habent unam utrinque eamque duplicem habent III, 28, 33 s.; alii utrinque duas habent, alteram simplicem, alteram duplicem III, 28, 35 s.; alii utrinque quattuor simplices III, 28, 36 ss.; alii quattuor duplices excepta ultima III, 28, 38 s.; mustelacei quinque habent easque omnes duplices III, 28, 40 s.; gladius octo habet III, 28, 41; earum operculum apud omnes pisces quibus branchiæ eo tectæ sunt spinosum est, excepta rana marina III, 28, 28 s., cf. III, 72, 18 s.; III, 302, 7; prope eas pinnas habet anguilla III, 28, 16; eas habent pisces cartilaginei III, 37, 17; eas habet cordylus III, 147, 16 ss.; III, 301, 14 s.; eas non æque discretas babet muræna ac reliqui pisces III, 28, 20; iis præcipue colorem mutat smaris III, 171, 16 s.; apud chalcidem pediculis infestantur, id quod nulli alii pisci evenit III, 164, 44 ss.; multas partes hirsutas iis similes circa os habent astaci, idque ubinam III, 59, 31 s.; eas semper motant iidem III, 59, 32; item locustæ hujusmodi partes multas habent III, 607; juxta eas iidem aquam emittunt quam juxta os receperant III, 60, 6.

Branchiæ erinaceorum; v. *Corpuscula nigra.*

Branchiæ (?) molluscorum (?); III, 57, 21 ss.

Branchiæ testaceorum et cancellorum; v. *Capillamenta* et *Corpuscula nigra.*

Branchiis prædita; iis celeriter aquam emittunt idque quare III, 545, 14 s.; omnia testibus carent III, 35, 6; pulmone carent III, 30, 7 s.; arteria carent III, 545, 12 s.; iis aqua emissa ore cibum recipiunt III, 545, 10 ss.; alioquin aqua ventriculum subiret III, 545, 14.; ideo cito et aquam emittunt et cibum recipiunt III, 545, 15 s.; iis cibum molere non licet III, 545, 17 s.; hinc acutos dentes habent et pleraque eorum serratos III, 545, 16, cf. *Pisces.*

Branchiis similes partes; ubinam eas habeant crustata III, 286, 7 ss.; iis aquam recipiunt et emittunt eadem III, 286, 8. v. *Hirtæ partes.*

Brasidas; an ei sacra facienda sint, necne, pertinet ad jus legitimum II, 60, 35.

Brassica; eam aliqui vocant cramben III, 93, 32 s.; in ejus viridibus foliis præcipue nascuntur erucæ III, 93, 31 s.; ex ea fiunt crambides (?) III, 94, 18 s.; e vermiculis qui in ejus caulibus gignuntur, fiunt orsodacnæ III, 95, 10 s.; eam medici alvo infundunt IV, 131, 5 ss.; cur sedet crapulam IV, 131, 4 ss.

Brassica marina (καυλίον); quinam pisces ea vescantur III, 149, 32 ss.

Brastæ; ita terræ motus vocantur qui sursum deorsumque ad angulos rectos terram quatiunt III, 634, 13 s.

Bregma (τὸ βρέγμα); quidnam III, 8, 27 s.; III, 13, 50 s.; omnium ossium quæ in corpore sunt postremum concrescit III, 8, 28 s.; III, 363, 25 s.; pars infirmissima et tenuissima ossium capitis est III, 13, 49 s.; ei subditum est cerebrum III, 8, 30; III, 43, 49 ss.; ei subjacet frons III, 8, 42 s.; multum continet humorem III, 424, 8 ss.

Brenthus; montes et silvas incolit III, 182, 9 s.; cantat et facile sibi victum parat III, 182, 11; e mari victum petit, ideoque harpæ et gaviæ inimicus est III, 173, 22 ss.

Brevicrures aves; pedes inter volandum ventri applicant, idque quare III, 300, 3 ss.; exceptis palmipedibus breve collum habent III, 297, 45; idque quare III, 297, 48.

Breve; ei quædam longitudo est II, 588, 29 s.

Breves; lepidi ac concinni esse possunt, non vero pulchri II, 44, 13.

Brevi; opponitur *diu* II, 213, 11.

Brevitas; quare concilianda sit narrationibus orationis concionalis, 442, 8; quomodo ei concilietur, 442, 23.

Briareus; ejus nomine olim Herculis columnæ appellata sunt fr. 296, b.

Brinthus; v. *Brenthus.*

Britanniæ appellatæ insulæ; in Oceano III, 630, 42 ss.; earum maxima Albion et Ierna III, 630, 43; super Celtas jacent III, 630, 44; iis minores Taprobane et Phebol III, 630, 45 s.; circa eas multæ minores III, 630, 47 s.

Βρονταῖος· Jovis cognomen III, 641, 38

Bruchi; v. *Attelabi.*

Bruma; v. *Solstitium brumale.*

Bryas; v. *Bubo.*

Bryso; sophista, Herodori filius III, 109, 17 s.; III, 182, 8 s.; sophistice arbitratus fieri non posse ut turpiter loquamur, 388, 13; ejus quadratura circuli secundum commune deducitur, 129, 32; sophistica vel contentiosa est idque quare, 287, 50; 288, 26; ejus tetragonismum ad vulgus referri licet quotquot ignorant quidquid in quaque re fieri vel non fieri possit, 288, 28.

Bryssi (ὁ βρύσσος); erinaceorum marinorum genus infrequens et altum mare incolens III, 65, 18 ss.

Bubalus (βούβαλις sive βούβαλος); ejus sanguis fibras non continet III, 44, 29; nihilominus ejus sanguis magis coit quam cervinus aut leporinus III, 44, 35; eodem modo nempe vel paulo minus quam ovillus III, 44, 36; ii partim cornibus pugnantes, partim fuga saluti suæ prospiciunt III, 254, 29 ss.

Bubo; avis uncunguis nocturna est III, 150, 40 s.; quænam sit ejus species III, 150, 41 s.; quænam magnitudo III, 150, 42.

Bubulci (βουκόλοι); interdum vaccas vehementi furore percitas capere non possunt, idque quando III, 122, 5 ss.; si unam bovem amiserint, statim omnes quærunt III, 176, 3 s.

Buccinum (κῆρυξ); ejus descriptio fr. 178, a; ejus anfractui, quod ad figuram, similis est molluscorum ventriculus III, 57, 10 s.; quo modo ejus papaver, sic etiam involuti sunt superiores anfractus quos in pectore habet locusta mas III, 60, 46 s., cf. 51; nigrum papaver habent III, 64, 46 s.; ceteroquin iis forma similes sunt neritæ III, 64, 45 s.; testas scabras habent III, 62, 18, v. *Purpuræ et buccinæ*; testacea sunt anfractus habentia III, 285, 10 s.; eodem modo et eodem anni tempore gignuntur quo purpuræ III, 88, 27 ss.; etiam favaginem emittunt III, 87, 33; longæva sunt III, 88, 35; parvis etiam sæpe se induunt cancellis

III, 89, 28 s.; ad finem vergente hieme nascuntur III, 84, 3 s.

Budini (Budiani?); apud Scariscum incolunt fr. 186, a; oves albæ apud eos desunt *ibid.*

Buglottus (βούγλωττος); piscis cartilagineus fr. 176, a.

Bulbi (οἱ βολβοί); alimenti abundantia germinant etsi terra non recondita IV, 219, 31, 47.

Bulimus; quæ appellatur fames cur frigido tempore maxime incidat IV, 155, 29 ss.

Bulla; intra spumosum suscipitur animæ principium ubivis obvium ubi generantur plantæ ac animalia pullulantia III, 390, 13 ss.; ubi hoc principium intra se susceperit, cito fiunt hæc III, 390, 12 s.; ex ea quoque fiunt testacea, idque quomodo III, 390, 20 ss.; quod intra eam suscipitur animæ principium materiale principium plantarum ac animalium sponte nascentium in conceptum convertit III, 390, 46 ss.; cur speciem hemisphærii præ se ferant IV, 198, 4 ss.; unde consistant IV, 229, 35; omnis lævis et tranquilla est IV, 229, 36; cur aqua fervens cum stridore non attollat, fresa vero legumina et lenticula attollant IV, 237, 39 ss.; pauciores et minores hieme fiunt in aqua fervente IV, 237, 17 ss.; cur earum bases candidæ sint et soli expositæ nullam umbram efficiant, reliqua vero bulla faciat IV, 197, 40 ss.

Bullire; quæ bullierint omnia mollia evadunt III, 217, 16.

Bullitio; fit humore a calore in spiritum converso III, 550, 6 s.; cessat ubi e vasis continentibus humor excidit III, 550, 10 s.; ei comparatur pulsus tuberculorum III, 550, 6; ei comparatur ovi in vitellum et albumen disjunctio III, 374, 49.

Buprasis; ejus regionis est Dyme fr. 257, b.

Buprestis; contra venenum ex eo datum valet lac fr. 217, b.

Bura; quæ circa eam contigerint III, 634, 33.

Buteo (ὁ τριόρχης); accipitrum genus est III, 150, 34 s.; eorum valentissimus est III, 190, 1; quanta sit ejus magnitudo III, 150, 35; semper apparet III, 150, 36; serpentes et rubetas devorat, ideoque iis inimicus est III, 173, 23 s.

Buthus; Pythionices fr. 301, b.

Butyrus; quomodo fiat IV, 314, 47 s.; quomodo vocetur apud Phryges fr. 309, a.

Buxum (πύξοι); mel ex eo in Pontica Trapezunte fieri aiunt IV, 77, 33 s.; nullus fructus profert, sed aliam utilitatem præbet III, 641, 24.

Byas; v. *Bubo.*

Byrrhiola; v. *Pyrrhulas.*

Byzantii erinacei, quomodo Aquilonem et Austrum instare significet IV, 76, 23 ss., cf. III, 178, 13 ss.

Byzantium; Aquilone flante, parva piscium gregatilium proles circa id capitur autumno, idque quare III, 158, 45 ss.; ibi si capiatur trichias e Ponto exiens, res pro prodigio habetur, idque quare III, 158, 50 ss.; ibi sæpe rarius capiuntur scombri et coliæ exeuntes si austrino retineantur flatu III, 159, 19 ss.; ibi frequentes sunt piscatores, 548, 37; ibi magnum pecuniæ detrimentum Hippocrati Chio inflixerunt quinquagesimi exactores II, 238, 49.

Byzantii; quidam ope erinaceorum ventos prædicebat, idque quomodo III, 178, 13 ss.; quomodo vocent thynnorum prolem III, 120, 20 s.; agros publicos vendiderunt ut pecuniam sibi pararent, 640, 38; loca forensia, ubi aliquid vendebatur, locarunt, 640, 44; item piscaturam et jus sal e salinis vendendi, 640, 46; præstigiatores, vates et pharmacopolas tertiam quæstus partem pendere jusserunt, 640, 47; pecuniæ permutandæ unicam tantum mensam elocarunt, 640, 50; jus civitatis vendiderunt iis qui ex altero tantummodo parente cive nati erant, 641, 3; quidnam fecerint quum simul annonæ caritate et pecuniæ inopia laborarent, 641, 5; qua lege inquilinis jus funda possidendi concesserint, 641, 10; advenas quum sibi insidias struere animadverterent, e civitate ejecerunt, 568, 9.

C

Caballus; cuique triginta vel paulo plures tribuunt equas armentarii III, 122, 20 s.; quisque equas suas seorsum pascit III, 122, 19; easque odore a reliquis distinguit III, 122, 16 s.; alienas morsu expellit III, 122, 18 s.; quidnam faciat accedente alio caballo III, 122, 21 ss.; coitus tempore equos mordent, equitesque dejiciunt atque insectantur III, 120, 51 s.; non stato dierum numero implent III, 126, 48 ss.; iis celerius implent asini III, 126, 50; tricesimo ætatis mense coire incipiunt III, 127, 6 s., cf. III, 126, 42 s.; nonnisi post dentium jactum tamen, ita ut ejus proles digna sit quæ educatur, ideoque post quinquagesimum quartum ætatis mensem III, 127, 7 s., 16 s., 20 s.; implevisse tamen dicuntur et qui dentes adhuc abjiciebant III, 127, 8 s., cf. III, 126, 45; et matres ineunt et filias III, 127, 23 ss.; tunc demum, ubi filias inierint, armentum completum esse dicunt III, 127, 25 s.; sexto anno absoluto ad justam altitudinem longitudinemque pervenerunt III, 127, 42 s.; sex sequentibus annis crassescunt III, 127, 43 s.; usque ad vicesimum annum perficiuntur III, 127, 44, cf. III, 126, 44 s.; usque ad annum tricesimum tertium coit III, 86, 3 s.; vivit plerumque circiter triginta quinque annos III, 86, 6 s.; Opunte quadragenarius coibat III, 128, 5 s.; si equam ab asino impletam ineat, non interficit fœtum III, 128, 46 s. III, 369, 39; in sterilitatem proclivis est III, 369, 50 s.; III, 370, 1; ejus semen calidius est quam asininum III, 369, 45 s.; si ejus semen asinæ semini mixtum durum ac infœcundum aliquid efficiet, idem efficere deberet equæ semini mixtum III, 368, 28 ss., 36 ss.; quinam mammas habeant, quinam non III, 292, 39 s.

Caballi armentarii; vi superantes equas ineunt III, 129, 20 s.

καχρύδια· v. *Hordeola tosta.*

Cadaver; ex animali fit ut e die nox II, 562, 36 s.; ejus secundum interitum materies et potentia est animalis materies II, 562, 25; ex eo animal fieri nequit, nisi prius ad materiem revertatur II, 562, 38 s.; in iis magis superesse videtur caro aut os quam manus aut lacertus II, 443, 34; ea propter inutilitatem abjicimus II, 219, 38; ubi utilia sunt, e gr. in Ægypto conservantur II, 219, 39; vetusta in sepulcris asservata in cinerem subito convertuntur III, 625, 49 s.; ea quænam aquila rapiat III, 188, 12.

Cadere; cur soleant minus qui ab equis descendunt IV, 151, 19 s.

Cadentia in terram atque resilientia; cur angulos rectos ad solum faciant utraque ex parte puncti quo solum tetigerint IV, 198, 21 ss.

Cadmus; literas a Phœnicibus inventas in Græciam attulit fr. 259, b.

Caduci; iis quibus morbus a dextero occipiat eorum medela difficilior est fr. 208, a.

Cadus; in eo continetur aqua ut contentum divisum, ideoque in eo movetur II, 289, 34, 36.

Cæcias; eum Hellespontiam vocant quidam III, 590, 17; in Lesbo Thebanas vocatur, idque quare IV, 45, 9 s.; nonnulli Subsolanum putant esse, Thebanam vocantes

IV, 45, 28 s.; ita nonnulli appellant Thrasciam III, 632, 33; is Vulturnorum dicitur qui flat e regione ortui solstitiali vicina III, 632, 23 ss.; qui ei proximus est Aquilonum, peculiariter Aquilo vocatur III, 632, 30 s.; communis est Aquiloni et Subsolano III, 589, 30 s.; III, 590, 25 s.; inter eum et Septentrionem medius Meses III, 589, 9 s.; huic contrarius Africus III, 588, 48; humidus est III, 590, 17; cælum spissioribus nubibus densat, idque quare III, 590, 23 s.; cur solus ventorum nubes ad se ducat IV, 243, 31 ss.; IV, 248, 35 ss.; de hac re proverbium III, 590, 11; IV, 248, 38 ss.; reflexos habet flatus III, 632, 40; de locis eminentioribus spirat, idque quare IV, 243, 31 ss.; quum in se reflectitur serenus non est III, 590, 9 s.; cælum versus suæ lineæ cavum dirigit IV, 248, 42; circa æquinoctium vernum maxime spirat III, 589, 49 s.; infestat Mitylenæorum portum IV, 45, 11 s.; maxime vero Maloentem IV, 45, 12.

Cæcilia; serpens est III, 167, 24; ei colore similis est chalcis, *ibid*; æque ac acus piscis rimam sub ventre et inguine habet III, 115, 48 ss.

Cæcitas; quidnam fr. 121, b; de oculo dicitur, 18, 29; privatio est, 18, 40, 42; 211, 51; II, 529, 33 s.; definiri debet visus privatio in oculo, 248, 50; non erit sensus, si visus in sensu tanquam proximo genere continetur 211, 50; quomodo visui opponatur, 17, 28; 19, 10 ss.; quatenus ei proprium sit τὸ non videre, 230, 13; eam sequitur insensibilitas, 194, 36; se habet perinde ac si omni intelligendi potentia careremus II, 573, 25 s.; igitur ei comparari nequit ignorantia circa res incompositas II, 573, 25.

Cæcitas et visus; exemplum citatur, 187, 31.

Cæcus; quisnam II, 529, 34 ss.; II, 530, 2 s; quinam dicantur et quando, 18, 35; 19, 40, 44; qui natura aut morbo, aut vulnere sunt, non reprehensione, sed potius misericordia digni sunt II, 30, 37; qui vero propter vinolentiam aut aliam intemperantiam jure reprehenditur II, 30, 38; interdum cæcos procreant III, 141, 28; memoria valere solent, idque quare II, 240, 54; non iterum visum recipiunt, 20, 17; sæpius eodem die erunt iidem, si vera dicant Megarici II, 566, 2 s.

Cæci qui ab ortu sunt; si de coloribus ratiocinaretur, necessario de nominibus dissereret, nihil intelligens II, 261, 24; prudentiores sunt quam muti surdique III, 477, 20 ss.; cur calvi non fiant IV, 273, 17 ss.; IV, 303, 8 ss.

Cæcum videre; hujus sophismatis multiplex significatio in fine est, 297, 20.

Cæcum; quidnam II, 566, 1 s.; definitur quod non habet visum, quum secundum naturam visum habere debeat, 242, 46; 281, 49.

Cæcum intestinum (τὸ τυφλὸν εντἔρον); id habent omnia animalia quibus non rectum est intestinum III, 272, 42, 44; tumidum est III, 272, 45; id apud mares præcedit jejunum intestinum III, 273, 27 s.

Cædes; pactum invite factum ac violentum est II, 55, 15; ea facta, in partes inæquales distributæ sunt actio et passio II, 56, 37; quotnam judiciorum genera de ea fieri possint, 563, 46; iis ansam dabit uxorum liberorumque communitas, 499, 2; quæ huic communitati debentur, expiari non poterunt, 499, 8; orientur in Platonis republica e recens natorum agricolis et opificibus ad custodes et vice versa translatione, 499, 51; de ea lites Lacedæmone dijudicant senatores, 521, 31; quænam de ea Cumis vigeat antiqua lex, 510, 18; de ea legem dedit Androdamas Rheginus, 520, 10.

Cædes dolo facta; pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 14.

Cælestia; non erunt, si nihil præter sensibilia exstet II, 610, 37 ss.; semper eodem modo se habent, nec mutationi obnoxia sunt II, 590, 48 ss.; III, 640, 21 s.; igitur ex iis dijudicanda est veritas II, 590, 47 s.; qui de iis consentiunt, concordes non esse dicuntur II, 109, 9; quæ ea respiciunt signa, eorum multa non eveniunt III, 514, 46 s.; idque quando III, 514, 48 ss.; iis accensenda sunt pluvia et venti III, 514, 47 s.

Cælum (*aliorum de eo opiniones*); id secundum poetas et quosdam naturæ scrutatores ab Atlante sustinetur II, 530, 18 ss.; id secundum fabulam movet Atlas terræ insistens III, 519, 2 ss.; perperam ejus salutem ab Atlante quodam pendere putarunt antiqui II, 389, 40 ss.; ab antiquis poetis inter antiquissimos deos recensetur, nec tamen id regnare censent II, 634, 40 s.; id antiqui diis tribuunt, idque quare II, 389, 32, cf. II, 370, 43; II, 381, 54; id telluris gratia constitisse censebant antiqui rebus divinis studentes III, 574, 13 s.; id plerique tantummodo ex hemisphærio nobis superdato constare censent II, 424, 11 ss.; ejus partem superam et inferam agnoscunt plerique, etsi non sufficienti ratione, idque quare II, 424, 10; id gigni censent qui (Heraclitus) ejus mutationi tribuunt vicissitudines quibus eadem terræ loca modo sicca, modo humida sunt III, 572, 27, cf. *Universum* et *Mundus*; qui rem inter aquam et aerem intermediam unicum elementum esse statuunt, hoc elemento omnia circumdata esse censent II, 417, 36; id casu factum esse putant nonnulli II, 266, 28, 38; id ut spectaret se vivere quam non vivere m lle dixit Anaxagoras II, 187, 30; infinitum secundum Melissum, 304, 23, cf. 281, 6; id rebus divinis ac immortalibus accenset Alcmæo, quia semper movetur III 435, 26 ss.; id suspiciens unum deum esse pronuntiavit Xenophanes II, 476, 35; si vacuum inter id et oculos interesset, fore censet Democritus, ut in eo accurate distingueretur formica III, 453, 43 ss.; propter ejus lationem terram loco manere putat Empedocles, idque quare II, 405, 50 s., cf. II, 413, 17 ss.; perperam nonnulli, ut Empedocles, id. conversionis celeritate servari putarunt II, 389, 47 ss.; perperam alii ejus æternitatem animæ cuidam deberi putarunt II, 389, 49 ss.; quidnam secundum Pythagoreos fr. 74, b; id generant Pythagorei II, 481, 14 s.; quæ circa ejus partes et opera et affectus observent iidem II, 481, 15 s.; in id et naturam principia et causas suas consumunt iidem II, 481, 16 s.; perperam ei Pythagorei tantummodo dextrum et sinistrum tribuunt, quattuor vero reliquas distantias omiserunt II, 390, 18 ss.; II, 391, 9 ss.; non constat quomodo opera eorum quæ per id feruntur sine motu et mutatione obtinere possint II, 481, 25 ss.; quæ in eo sunt vel fiunt et nunc et olim a numeris vel affectibus eorum pendent secundum Pythagoreos II, 481, 35 ss.; item secundum Platonem II, 481, 49; id e numeris construunt Pythagorei nonnulli II, 412, 46 s.; totum e numeris construunt Pythagorei, idque qualibus II, 618, 14 s; id numerum et harmoniam esse putant Pythagorei II, 475, 26, 46, cf. II, 481, 38 s.; inane adspirat, idque in illud intrat, secundum Pythagoreos II, 293, 5, cf. II, 634, 13; de alio loqui videntur Pythagorei II, 633, 4; certum ejus locum opinioni et tempori et injustitiæ et judicio et mixtioni assignant Pythagorei II, 481, 39; quod extra id est, infinitum esse putant Pythagorei II, 277, 1; extra id nihil esse putat Plato II, 277, 2; id una cum tempore genitum esse putat Plato II, 343, 34 s.; ejus lationibus animæ motus assimilat Plato III, 437, 31, cf. 27; non perspicitur causa cur e Platonis opinione circulo feratur III, 438, 18 s.; causa cur ita moveatur, esse nequit animæ substantia III, 43°, 19 s.; nec corpus, idque quare III, 438, 21 s.; nec id ita moveri affirmat Plato, quia sic melius est III, 438, 22; igitur secundum eum per accidens movetur III, 438, 20 s.; ejus substantiam a communi numerorum atque idearum natura pendere censent nonnulli (Platonici) II, 539, 14 s.; ejus motus et revolutiones dissimiles iis de quibus loquitur stellarum scientia, inquit Protagoras II, 492, 37 s.; ei gratum est secundum Euripidem, pluviam in tellurem delabi II, 91, 32; quomodo id vocaverit Lycophron, 388, 41 s.

Cælum (*quidnam*); tribus modis dicitur II, 381, 50 ss., cf. II, 395, 30; ita inprimis ultimum et supremum vocamus II, 381, 52 s.; unum et unicum et perfectum est II, 382, 33; II, 396, 48; æternum est II, 395, 5; ei patris genitorisque dignitatem tribuimus, idque quare III, 320, 46 s.; cum ipsum, tum ejus partes substantias esse dicimus II, 538, 46; II, 558, 9; cum ipsum, tum ejus partes pertinent ad substantias naturales II, 410, 22 s.; infinitum esse nequit II, 376, 36, cf. II, 373, 9, 53 ss.; aliquid eo majus exstaret, si esset corpus infinitum sensui patens II, 283, 47; probatur extra id corpus exstare non posse, idque nec omnino, nec aliquatenus II, 377, 36 ss., cf. II, 378, 33 ss.; sensibile est II, 381, 9; pertinet igitur ad res singulares et e materie factas II, 381, 9, 41; corpus quoddam divinum est II, 392, 29; quia æternum est, habet corpus rotundum quod movetur semper II, 392, 29 ss.; probatur globosum esse II, 393, 16 ss; III, 628, 12; ita accurate tornatum est, ut nulla res manu facta aut quæ nostris oculis subjici solet, ei comparari possit II, 394, 47 ss.; idque quia omnium rerum æqualissima est II, 394, 50 s.; rationi consentaneum est id globosum esse, idque quare II, 398, 53; II, 399, 8 ss.; id necessario interitui non obnoxium esse arbitramur III, 519, 37 s.; quodsi exstet vis major quam qua quiescit terra aut quo movetur ignis et corpus supremum non interitus expers erit III, 519, 38 ss.; quodsi non exstet, sed exstare possit, dissolvi poterit III, 519, 43 ss.; necessario tamen interitus expers est quia a re immobili movetur eaque nullis viribus moveri potest III, 520, 6 ss.; nec factum est, nec interire potest II, 389, 12, 34; II, 396, 49; totius terminus dicitur duratio vel æternitas (αἰών) II, 382, 50; æternum est II, 389, 14; II, 396, 48; in se continet infinitum tempus II, 389, 15; idque vel ex adversariorum opinionibus docere licet II, 389, 17; omnis mortalis molestiæ expers est II, 389, 35; lassitudini non obnoxium est, idque quare II, 389, 36; in toto præterito tempore nihil mutatum est II, 370, 50 ss.; II, 396, 15; totum nec alicubi, nec in loco est II, 291, 15, 22; nullo corpore circumdatur II, 291, 16, 24, 31; per accidens in loco est II, 291, 20; forsan universum est II, 291, 26; in eo universum divinum collocatum esse dicimus II, 381, 53 s.; in eo omnia sunt II, 291, 25; in eo æther est II, 291, 30; eo continetur aer II, 286, 29; II, 289, 17; in eo collocata esse dicimus sol et lunam et nonnullas stellas II, 382, 2 s.; ejus partes sunt loca, ubi gignuntur aer et aqua II, 290, 8; in eo videtur tempus quia in loco ideoque mobile est II, 306, 16 s.; extra id nec tempus, nec vacuum, nec locus exstat II, 382, 34; II, 394, 6 s.; in grano milii esset, si res tunc in loco essent quum eodem tempore essent quo locus II, 303, 31 ss.; ejus partes se invicem excipiunt II, 291, 18; ejus partes, quatenus moventur, locum habent, idque quare II, 291, 17, 20; ejus extremus terminus immobilis qui mobile corpus tangit, locus est II, 291, 26 ss.; universa materie, universoque naturali et sensibili corpore constat II, 381, 28, 42, 46; II, 382, 7 ss.; ejus materies est corpus naturale et sensibile II, 382, 30 s.; in eo nihil casu fit II, 266, 44; quodsi ejus causa est casus, longe prius ejus causæ erunt natura et mens II, 269, 23; II, 594, 30 s.; in eo multo magis apparet ordo et determinatio quam in rebus nostris III, 222, 7 s, cf. 12 s.; ideo multo magis quam animalia natura factum esse videtur III, 222, 5 ss.; nihilo minus id vulgo fortuna et casu constitisse censent III, 222, 11 s.; unicum esse probatur II, 608, 20 ss.; probatur plura esse non posse II, 378, 31 ss., cf. II, 375, 50; refutantur argumenta quæ probare videntur plura esse aut certe plura exstare posse II, 380, 46 ss.; præter sensibile erit aliud, si res mathematicæ ab ideis et a sensibilibus distinctæ sint II, 492, 13; II, 612, 38 s.; hocce nec mobile, nec immotum esse veri simile est II, 492, 15; aliquod erit præter hocce cælum, idque in eodem loco, si res mathematicæ rebus sensibilibus insint II, 492, 52 ss.; si plura essent etiam plura tempora essent, si tempus universi motus sit II, 299, 37 ss.; anima præditum et motus principio II, 391, 30; igitur cum supra et infra, tum dextrum et sinistrum habet II, 391, 31, cf. II, 395, 21; ejus figura globularis non impedit quominus hæc ei insint II, 391, 33 ss.; etiamsi nunquam moveri incepisset, tamen principium haberet unde inciperet, si inciperet II, 391, 41 ss.; quidnam ejus longitudinem vocare soleamus II, 391, 44; quidnam ejus latera II, 391, 49; moveri incipit a loco unde stellæ oriuntur II, 391, 54 ss.; hic locus igitur ejus dextrum est II, 392, 1; ejus sinistrum vero latus locus est ubi stellæ occidunt II, 392, 2; movetur igitur a dextro ad dextrum II, 392, 2 s.; exponuntur rationes probabiles, cur ad alteram partem feratur non ad alteram II, 395, 6 ss.; quum dextrum et sinistrum habeat, habet etiam prius et posterius II, 395, 21 ss.; in eo non esse nec infra, nec supra nonnulli putant, quod absurdum est II, 424, 3 ss.; quia medium et ultimum est, etiam necessario habet partem superam et inferam II, 424, 9 s.; ejus superior pars tantum circulo movetur II, 291, 21; ejus medium infra proprie sic dictum est II, 290, 40 ss.; circulo vertitur, idque videmus II, 372, 45; II, 394, 4 s., 24; id manifesto moveri videmus II, 397, 28 s.; finito in tempore circulum suum percurrit II, 373, 4, 37; semper movetur, nec fatigatur, idque quare II, 571, 30 s.; nec timendum ne unquam stet, etsi id metuerint naturæ scrutatores II, 571, 30 s.; circumagitur numinis divini vi III, 637, 53; ejus universi motus cum chori concentu comparatur III, 638, 47 ss.; ejus motus æternus est II, 467, 29 s.; igitur et motus qui ab ejus motu pendent, quique propter eum fiunt, necessarii sunt II, 467, 30 ss.; ejus motus solus æqualis et continuus et æternus est II, 394, 18 s.; ideoque celerrimus est II, 394, 20 s., 24; item omnium aliorum motuum mensura II, 394, 17; ejus motus æqualis est II, 396, 49 s., cf. II, 395, 28 ss.; ejus motus celerrimus et æqualis est secundum scientiæ stellarum peritos II, 575, 6 s.; igitur ejus motu reliquos motus dijudicant II, 575, 8; si id vicissim celerius et tardius moveri diceremus, id figmento simile videretur II, 396, 44; si ejus motus inæqualis esset, verisimile est id nos non latuisse II, 396, 46 s.; sumi potest minimum tempus in quo moveri possit II, 396, 35, 40; si infinitum sit atque circulo moveatur, in finito tempore infinitum spatium pertransibit II, 373, 53; probatur fieri non posse ut alterum infinitum maneat, alterum vero huic æquale in eo moveatur II, 374, 1 ss.; si in finito tempore circulo feratur, etiam spatium quod pertransit, finitum erit II, 374, 5 ss.; probatur fieri non posse, ut res quæ id movet, ejus pars sit, aut intra id contineatur III, 518, 35 ss.; si res quæ id movet, ipsa moveatur, hæc aliquid tangere debet quod immobile, nec cæli pars est III, 518, 37 ss.; si vero ipsa immobilis sit, cæli pars non erit II, 518, 39 ss.; a primo movente immobili pendet II, 605, 35; principiis quæ in eo sunt, quæque pluribus lationibus feruntur, competit ut per accidens ab alio moveantur II, 355, 43 ss.; ideo maxime in loco esse putatur, quia in motu est II, 289, 5 s., v. *Motus cæli*; non situ erga id apud animalia et plantas distinguuntur supra et infra III, 305, 38 s., cf. III, 306, 9 s.; calidum est IV, 242, 38; suprema mundi pars, deorum domicilium III, 628, 7 ss.; in eo numen divinum sedem habens, universis rebus incolumitatem præbere opinari præstat, idque quare III, 637, 6 ss.; plenum est corporibus divinis quæ sidera appellamus III, 628, 9 s.; motu sempiterno agitur et omnia illa corpora secum agit III, 628, 10 s.; circumagitur circum duo puncta immobilia III, 628, 14 ss.; ejus substantiam ætherem appellamus III, 628, 25 ss.; cum ejus ordine nihil æquiparari potest III, 635, 44 s.; ei insunt numerorum affectus II, 632, 44; ejus omnimodæ melodiæ æqualis est numerus netæ acutissimæ II, 637, 36, v. Οὐρανός.

Cæli ardor; deus esse dicitur fr. 39, b.

Cælum esse; aliud est quam hocce cælum esse II, 381, 11, 43.

Cælum nubilum; cur lepidius sit quam serenum IV, 243, 75 ss.

Cælum primum; necessario æternum est II, 605, 5.

Cælum (quod extra id est); quidnam de eo sentiant naturæ scrutatores (οἱ φυσιολόγοι) II, 282, 25 ss.; cogitando infinitum esse videtur II, 278, 5; si infinitum sit, exstare videbitur corpus infinitum II, 278, 6; in loco non est II, 382, 42; id tempus non facit senescere, *ibid.*; mutationi obnoxium non est II, 382, 43; nec alterationibus vel affectibus II, 382, 43 ss.; per totam æternitatem vitam optimam et sufficientissimam degit II, 382, 45 s.

Cælo (de) libri; insequuntur libb. *de Naturali auscultatione* II, 552, 1 ss.; eos insequuntur libb. *de Generatione et corruptione* III, 552, 3 ss.

Citantur II, 630, 32; citari videntur III, 227, 6 s.; citantur nomine *Speculationum de loco superiori* III, 554, 5 s.

Cæneus; ejus paralogismus de igne, II, 133, 20.

Cæpæ (τὰ κρόμμυα); ad plantas pertinent quæ e latere germinant IV, 216, 47 ss., cf. 45; cur terra non contentæ germinent IV, 219, 26 ss., 44 ss.; cur eo meliores evadant quo sicciores seruntur IV, 219, 38 ss.; earum genus sobole pullulat III, 389, 35 s.; cur sub solstitium suspensæ floreant IV, 218, 16 ss.; prosunt sæpe oculis IV, 274, 36; cur oculos mordeant IV, 218, 25 ss.; IV, 276, 25; recentiores minus acres sunt IV, 22, 10.

Cæruleum; inter album et nigrum medium tenet III, 483, 50 s.

Cæruleus avis; v. *Cyanus.*

Cæsietas oculorum (ἡ γλαυκότης); debilitas quædam III, 416, 20; partium affectus III, 414, 33; ei non competit causa finalis præter quam si generi alicui propria est III, 414, 30 s.; cerebri humoris debilitas et cruditas est III, 417, 37 s.; alterius oculi pendet ab eadem causa ac canities III, 417, 33 ss.; fit igitur, ubi alterius oculi humor concoctus est, alterius crudus III, 417, 40 s.

Cæsii oculi; ejusmodi natura sumus, ideoque simulac in lucem edimur II, 238, 40 s.; non acute vident II, 239, 16; eos perperam igneos esse censet Empedocles III, 416, 23 s.; eosque interdiu non acute cernere propter aquæ inopiam III, 416, 26 s.; sunt autem cæsii qui minus humoris continent quam motus competens requirit III, 416, 36 ss.; interdiu non acute cernunt quia eorum humor a luce et rebus visibilibus movetur et quatenus humidum est et quatenus pellucidum III, 416, 46 ss.; inprimis glaucomati obnoxii sunt III, 417, 8; cur magna ex parte homines et equi albi tales habeant IV, 162, 24 ss.

Cæsura manuum (ἡ διὰ χειρὸς τομή); cur qui eam per totam manum pertinentem habent, longævissimi sint IV, 285, 5 ss.

Cafta; v. *Casta.*

καί et τέ· sublatis oratio non est græca IV, 208, 18 ss.

καίαρ· *ita legitur in Probl. mechan.* 13, IV, 65, 3, *ceterum in ed. Bekkeri* βάρος.

καιρός· v. *Occasio.*

Calamentum (ἡ καλαμίνθη *interpr. gr.*); in mentham transmutatur IV, 28, 35.

Calamus (κάλαμος); fr. 165, a.

Calami; in eos qui vitibus pedamento sunt interdum pariunt cicadæ III, 100, 30 ss.; iis qui ruri incenduntur similem emittunt flammam quæ in cælo apparent III, 556, 47 s.; ignis ex illis IV, 128, 30.

Calamitates; quomodo reipublicæ conversioni ansam dare possint, 567, 31; raro in democratiis ex iis oritur reipublicæ conversio, 567, 39; maximis afflicto etiam competeret felicitas, si habitus esset II, 122, 49; qui maximis affligitur senex, eum nemo felicem prædicat II, 9, 46., cf. II, 3, 52; magnæ affectus vocantur II, 529, 25.

Calaris (χάλαρις); eum devorat cum ægolius, tum reliquæ uncungues, ideoque ei bellum ingerunt III, 173, 27 s.

Calcaria; quibusdam animalibus peculiaria sunt III, 1, 36 s.; quibusdam avium generibus peculiaria III, 27, 41; iis carent omnes uncungues III, 27, 42; omnes iis præditæ aves graves sunt III, 27, 43 s.; malleolorum partes sunt III, 45, 22 s.; e quanam materie incrementum capiant III, 364, 30 ss.; e terrena materie inferiora petenti fiunt III, 299, 28; ad vim inferendam vel repellendam apta sunt III, 286, 19 s.; quibusnam ergo animalibus ea tribuerit natura III, 286, 17 s.; ad robur conferunt III, 76, 10 ss.; quomodo eorum ratione a maribus differant aves feminæ III, 76, 12 ss.; partes sunt pugnæ inservientes III, 252, 35 ss.; maribus propria sunt, dum iis carent feminæ III, 252, 47 ss.; in pedestribus pugnis utilia sunt III, 299, 18; igitur ea habent aves graves nonnullæ III, 299, 12 ss., 19; avibus volacibus et uncunguibus inutilia forent III, 299, 16 ss.; parva superveniunt gallinis quibusdam postquam gallos vicerunt III, 206, 32; ea in ultimis pedibus habent locustæ cum feminæ tum mares III, 59, 6 ss.; quomodo eorum ratione a se invicem differant locustæ mares et feminæ, *ibid.*

Calceus; ejus duplex usus, vel induendo vel permutando, 490, 16; eorum loco in re civili sutori rependuntur nummi II, 104, 8; ejus usus exemplum rei quæstuariæ per se II, 213, 40; eo etiam utitur per accidens qui vendit vel locat II, 213, 44; eum qui permutat eo non utitur quatenus calceus est, 490, 18; qui eo pro pondere utitur non eodem modo agit ac rei quæstuariæ quæ per accidens fit studiosus II, 213, 42; cum sutoriæ artis, tum sutionis opus II, 192, 31; cujusvis generis qui monstrat, artem sutoriam non docet, 309, 11; eum facit sutor secundum Platonem II, 151, 43; eum cum domo commutare non licet II, 152, 3; ejus partes proschisma, cephalis et chiton, 368, 40; si fieri possit, fieri etiam poterunt ejus partes, *ibid.*; ejus partes unum non esse dicimus nisi continuitate, si ut fors tulerit compositæ sint II, 520, 10 s., unum vero simpliciter eas dicimus, ubi ita ut speciem habeant et calceus sint II, 520, 12 s.; frustra est qui ligari non potest II, 372, 2; inter eum et manum non est intermedium II, 580, 11 ss.; plerumque paternis similes fert filius III, 332, 46 s.; nec ideo statuendum est ab iis aliquid secedere ad semen effingendum III, 332, 45 s.; cavillatio qua huic voci substituitur vox *perniones*, 398, 41; exemplum citantur II, 58, 9, 25.

Calceis indutus; exemplum τοῦ habere, 2, 29; 17, 17.

Calchas; quomodo prodigium de passeribus interpretatus sit fr. 132, a.

Calculus; unum solum dare nequit qui habét plures, 299, 44, cf. *Talus*; eorum subducendorum periti fallunt ignorantes, 276, 28, 33; vetabat, ne iis sententiam ferrent judices, Hippodamus Milesius, 508, 32; de eorum usu apud Athenienses fr. 249, a.

Calculos (ad) qui vocatur (τὸ ἐπὶ τῶν ψήφων μνημεῖον); in insula Æthalia monumentum Argonautarum IV, 93, 23 ss.

Calculi supputationum; iis plantarum formas assimilat Eurytus II, 636, 25 s.

Calculi vesicæ; ex quanam re fiant III, 50, 14 s.; IV, 168, 29 ss.; nonnulli duritie æquant testas ostreorum III, 50, 15 s.; cur iis nullum animal nisi homo laboret IV, 168, 16 ss.

Calefacere; τῷ refrigerare contrarium, 17, 6; recipit magis ac minus, 17, 9; id et de homine et de calido dicitur II, 446, 51; interdum frigus dicitur, sed non perinde ut calor III, 615, 22 s.

Calefaciendum; alterabilis, ideoque mobilis species II, 307, 47.

Calefaciendi vim habens (τὸ θερμαντικόν); simulac adest et accedit ad id quod calefieri potest, hoc calefit II, 447, 22 ss.; nil nisi calorem facit II, 565, 22; ad calefactibile refertur, idque quomodo II, 526, 35; II, 527, 10; ei inest calidum II, 564, 39.

Calefaciens (τὸ θερμαῖνον); calidius eo quod non calefacit, 201, 37; quomodo referatur ad id quod calefit II, 527, 11; calefiet si rei quæ se ipsa movet, alterutra pars ab altera utra moveatur II, 352, 43 s.; fieri non posse probatur ut necessario calefiat II, 351, 27; refrigeratur a calescente III, 399, 51 s.; idque interdum ita ut ipsum vel nihil efficiat, vel minus quam efficitur III, 400, 1 ss.

Calefactibile (τὸ θέρμαντόν); ad id refertur calefactivum, idque quomodo II, 526, 35; II, 527, 10.

Calefactio (ἡ θέρμανσις); motus est II, 597, 44; alteratio est quia affectus est qualitatis subjecti II, 336, 14.

Calefacti; supra modum, refrigerati ad medium habitum redeunt II, 227, 10.

Calefactum (τὸ θερμαινόμενον); id quod sibi proximum est calefacit, atque sic calor usque ad principium transmittitur III, 508, 30 ss., cf. III, 489, 51 ss.

Calefactum et refrigeratum; magis quam calidum et frigidum cum tactu concordat III, 463, 50 s.

Calefieri; τῷ frigefieri contrarium, 17, 6; recipit magis ac minus, 17, 9; id cum de homine, tum de frigido dicitur II, 446, 47 s.

Calefit (quod); quomodo ad id referatur calefaciens II, 527, 11; citius calidius esse dicitur III, 232, 31 s.

Calendæ (νουμηνία); non deinceps sequitur secundam mensis diem, sed vice versa II, 311 47; II, 599, 46.

Calidris; avis est fissipes circa fluvios ac lacus degens III, 151, 51; quinam sit ejus color III, 151, 52 s.

Calidæ tempestates; cur iis res magis putreant quam siccis III, 610, 46 s.

Calidum esse; signum est somnum amantis IV, 6, 26.

Calidæ regiones; earum proventus IV, 36, 28 ss.; in iis inprimis magnitudine excellunt frigida animalia, nempe serpentes, lacertæ ac in universum squarris prædita, idque quare III, 530, 7 ss.; quæ eas incolunt animalia diutius vivunt et majora sunt quam quæ frigidas, idque quare III, 527, 25 ss., III, 530, 5 ss.; cur qui eas incolunt diutius vivant IV, 192, 1 ss.; 10 ss.; earum incolæ sicca habent cerebra III, 421, 10; crispos pilos habent, idque quare III, 421, 9 s.; cur eas incolentes ignavi sint IV, 191, 34 ss.; IV, 193, 8 ss.; cur in iis sapientiores sint homines quam in frigidis IV, 192, 46 ss.; cur eas incolentes diluvie perierint IV, 193, 3 ss.; eas æstate incolunt fringillæ III, 179, 36 s.

Calidum (*aliorum de eo opiniones*); id discernere nequeunt qui solam agnoscunt causam materialem II, 464, 20; ex eo frigidum non fit, secundum Empedoclem, nec vice versa II, 480, 23; id quonammodo definierit Democritus II, 615, 15; id individuis corporibus globosis assimilat Democritus III, 539, 8 s.; ei animam assimilat Democritus III, 433, 29; ei animam nonnulli assimilant, idque quinam III, 435, 53 ss.; qui ei animam assimilant vitæ nomen græcum a fervendo deducunt III, 436, 44 s.; id ignem vocat Parmenides II, 254, 4; id enti assimilat Parmenides II, 476, 47; non erit sublatis sentientibus, si vera dicant Megarici II, 565, 47.

Calidum; multis modis dicitur, idque quot et quibusnam III, 232, 47 ss.; III, 233, 32 ss., 38 s., cf. III, 232, 20 s.; quidnam II, 455, 6; quidnam proprie et simpliciter dicatur III, 234, 3; tantummodo calefaciendi vim habet II, 565, 8; esse debet id quod calefacit II, 352, 24; calefactivo inest II, 564, 39; cum id, tum hominem calefacere dicimus II, 446, 51; sensibile, 11, 51; sensus affectus est III, 555, 48 s.; eo constat quod sensum aliquo modo afficere potest III, 618, 45 ss.; categoria quædam et forma est II, 439, 1; ejus forma si cogitetur, aliquatenus eodem modo se habet ac id ipsum III, 522, 40 ss.; affectus est II, 445, 25; II, 636, 28 s.; nec e numeris repeti posse videtur, *ibid.*; corporum sensibilium causa formalis est II, 602, 20; separatum si exstaret, non afficeretur II, 447, 35 s.; omni rei inesse potest, sed non omnia eo constare possunt III, 528, 28 ss.; substantia non est II, 538, 9; superiora petit III, 420, 48 s.; natura aptum est sursum ferri III, 596, 37; superioribus partibus inest III, 531, 8 s.; natura sua sursum semper fertur III, 557, 23; rationi consentaneum est id attollere III, 541, 56; id est in quo motus fit (ubi lignum calefit) II, 308, 7 s.; simul non calidum esset, si id quod se ipsum movet, per totum se ipsum moveat II, 352, 25 s.; quodvis facile afficit quod parva copia est III, 236, 46 s.; ejus materies frigidum non est, sed subjectum II, 454, 27; frigidi materies non est II, 454, 26; ei potentia contrarium est frigidum II, 423, 8; III, 265, 38; frigido prius II, 392, 46; forsitan non frigidum evadere, sed medium assequi conatur II, 98, 6; quod est simul frigidum esse nequit II, 456, 3; a frigido exprimitur III, 236, 1 s.; in frigidum transit et vice versa manente eadem materie II, 298, 10; item in magis calidum II, 298, 11; liquat quod frigido constiterit III, 546, 47 s.; videtur et cogere et liquare III, 233, 26; frigidum appetit II, 227, 2; in frigidum mutatur II 279, 50 s.; II, 596, 52; frigefieri non posset, nisi subjectum esset commune II, 444, 37; non idem est quod humidum aut siccum II, 455, 43 s.; eo in humidum agente,

necessario fit spiritus III, 360, 11 ss.; quæ eo constitere perdit aqua III, 546, 49 s.; in corpore ut affectus est II, 288, 32; ex alimento gignitur eoque vivit II, 472, 25 s,; cito alimentum concoquit ac plurimo indiget III, 283, 3 s.; dum respiramus, necessario pectus ingreditur atque rursus egreditur III, 223, 11 s.; modo id, modo frigidum e corpore nostro efflat, idque quare IV, 252, 40 ss.; lacrimas movet IV, 145, 23; poni possit id saporum causam esse III, 482, 20; ejus vi sapores immutant fructus ex arbore decerpti III, 482, 22 ss.; probatur saporum causam non esse III, 482, 33 ss.; aliquid tamen ad saporum causam confert III, 482, 42 s.; quomodo ab eo differat dulce, discernit sensus communis III, 470, 4 s.; apud alia animalia pingue est, apud alia alium saporem habet III, 529, 39 ss.; si pingue est, nec facile exsiccatur, nec facile refrigeratur III, 529, 40.
Calida; quædam potentia sunt, frigida vero actu vel vice versa II, 274, 10; quæ terra constant igne ita concrescunt ut solvi nequeant III, 233, 28 s.; quæ vero aqua ita ut solvi possint III, 233, 29 s.; nonnulla per se ita appellari nequeunt, sed tantummodo copulatione, idque quænam III, 233, 8 ss.; quædam humana natura superiora sunt II, 209, 53; quædam in aqua sursum ferri putat Democritus atque ita sustinere laminas plumbeas vel ferreas ei innatantes II, 431, 24 ss.; mota refrigerantur IV, 242, 49; minus putrent III, 610, 51 s.; quæ revera sunt bene dispositis corporibus gravia sunt, morbidis alia II, 29, 16; alia debili esse videntur ac bono habitu prædito II, 122, 26; ea deglutientes percipimus III, 295, 25 ss.; cur amplius in sole quam in umbra refrigerentur IV, 238, 33 ss.
Calidum actu; naturaliter vim habet movendi calidum potentia II, 349, 5 s.; potentia frigidum est II, 462, 29 s., cf 16 s.
Calidum moderate (τὸ ἠρέμα θερμόν); necessario ab exsuperante calore afficitur II, 449, 39 s.
Calidum per accidens; sæpe sensum impensius calefacit III, 233, 2 s., 5 s.
Calidum per se; tardius refrigeratur III, 233, 1 s.; sed magis urit III, 233, 3 s.
Calidum potentia; alteratione transit in calidum actu II, 356, 31 s.
Calidum et frigidum; ea tanquam principia posuerunt nonnulli II, 254, 3; II, 502, 28; ad unum et multitudinem reducuntur II, 502, 30; ea tanquam principia agnovit Parmenides II, 254, 2 s.; II, 473, 24 s.; II, 476, 45 s.; ea Parmenides ignem ac terram vocat II, 254, 4; ea tanquam principia agnoscunt nonnulli eorum qui unicum elementum esse statuunt II, 456, 18; inter ea est medium, 19, 27; in se invicem transeunt, 20, 3; contrarietas rerum tangibilium est II, 454, 50; III, 458, 50; III, 460, 19; III, 461, 7 s.; III, 475, 21, 38; III, 230, 18; elementorum differentiæ vel affectus sunt II, 433, 20; qualitates tactiles sunt III, 483, 22 ss.; item accretionem et deminutionem efficiunt III, 483, 24 s.; activa sunt II, 455, 4 s.; eorum proprietatibus rerum naturalium causam tribuunt omnes II, 270, 13; nostris sensibus manifestissima sunt III, 232, 7; manifestiora sunt quam numerus, 131, 3; eorum recta proportio sanitatis causa est, 134, 33; eorum eadem scientia, 181, 13; multarum rerum natura ad hæc refertur III, 231, 47 s.; ex his fiunt caro et os II, 602, 28 s.; res quarum principia sunt et quæ ex his rebus fiunt substantiæ sunt II, 602, 22; a corporibus quibus insunt differunt, etiamsi ab iis separari nequeant II, 296, 44; eorum eadem materies est quæ coloris II, 298, 1; quia sensibilia sunt, in infinitum dividi possunt III, 488, 3 ss.; ea universo debemus III, 222, 3 s.; densitas quædam et raritas videntur esse II, 356, 40 ss.; se invicem undique coercent ac stipant III, 566, 50 s.; ea sensitivi ope dijudicat anima III, 467, 49; ea percipit cum lingua omni sua parte, tum reliqua caro III, 10, 38 ss.; eorum excessus necant, idque quare III, 475, 37 ss.; eorum temperamento et proportione constant virtutes corporis II, 337, 34; eorum forsan alteratione opus est ut gignantur vel intereant corporis habitus II, 337, 46; multa de iis dubia moventur, idque quia calidius multis modis dicitur III, 232, 5 s., 8 ss.
Calidum et humidum; ubi plurimum est, ibi plurimi pullulant pili III, 247, 27 ss.
Calidum et siccum; ea non percipimus, si æque ac nos ejusmodi sint III, 460, 25 s.; eorum vero excessus percipimus, idque quare III, 460, 26 ss.; humido vel frigido exstinguuntur III, 478, 5 s.
Calidum, frigidum, siccum et humidum; corporum materies sunt III, 529, 23 s.; corporis differentiæ, quatenus corpus sunt, eoque determinantur elementa III, 460, 17 ss.; compositorum corporum materies sunt III, 228, 41 s., cf. III, 232, 18 ss.; ab iis pendent reliqui corporum affectus III, 228, 43 ss.; ex iis compositæ sunt partes similares III, 228, 46 s.; ideoque primo loco iis constant animalia III, 228, 39 ss., cf. 198, 53, cf. *Qualitates elementares*; ab iis pendent vita et mors, somnus, vigilia, vigor, senectus, morbus et sanitas III, 232, 12 ss.; in iis residet sanitas, 198, 52; iis nutriuntur animalia III, 447, 29 s.; eorum per se sensus est tactus III, 447, 31 s.
Calidius; multis modis dicitur, idque quot et quænam et quot ejus munera III, 232, 8, 21 ss.; III, 233, 32 ss.; ejus multiplex significatio causa est cur multæ de calido et frigido dubitationes moveantur III, 232, 8 ss., cf. 5; omnes ejus modi simul eidem rei inesse nequeunt III, 232, 36 s.; id est quod siccius est IV, 230, 37 s.; majori eget refrigeratione III, 547, 35; facile concoquitur III, 409, 40 s.
Calidus; quis sit IV, 6, 18; significatur coloribus acutis IV, 3, 21; in iis sanitas ut habitus est II, 288, 31; incontinentiæ repentinæ obnoxii II, 166, 41; in profluvium genituræ proni sunt IV, 148, 44; sessione implentur, idque quare IV, 151, 23 ss.; IV, 152, 29; cur magnam habeant vocem IV, 174, 17, ss.; IV, 309, 25.
Caliginosus color (ὄρφνιος); quomodo in pennis oriatur III, 644, 42 s.
Caligo; cur quæ per eam cernuntur majora videantur III, 602, 47 ss.
Calios; v. *Celeus.*
Calix; si perforata sit, mutila non est, sed si ansa aut extremum aliquod II, 532, 7 s.; ut mutila sit, debet adhuc calix esse II, 531, 45 s.
Calicem bibit; quomodo solvendum hoc problema, 300, 14.
Calices duplices (ἀμφικύπελλα); iis comparantur cellulæ cum mellis tum sobolis III, 195, 37.
Callias; exemplum particularis, 27, 8; 37, 8; 314, 35; 353, 10; ejus notio (ὅπερ K.) hoc aliquid non est, 300, 25; per se Callias esse dicitur, idque quare II, 528, 42; item per se animal, idque quare II, 528, 43 s.; forma materiei juncta est II, 583, 38; II, 601, 32; ei inest materies II, 551, 33; interit in ossa et nervos et carnes, idque quare II, 548, 40 ss.; se habet ut hicce globus æneus II, 546, 21; hujusmodi forma est in hisce carnibus et hisce ossibus II, 546, 39; materie alius est quam Socrates, forma vero idem II, 546, 40; ejus per accidens affectus est album II, 542, 7 s.; quia albus est, etiam albus homo idem est II, 583, 39; si

arbitremur hocce remedium hocce morbo laboranti profuisse, ad experientiam pertinet II, 468, 28; eum curat medicus, non hominem, nisi per accidens II, 469, 2; si ita appellare licuisset et hominem et lignum, æquivoca essent II, 482, 48; II, 616, 20 ss.; si certus quidam numerus sit, non ideo ejus causa est II, 483, 53 ss.; si in numeris proportio ignis et terræ et aquæ et aeris sit, ipsæ quoque ideæ hujusmodi proportiones erunt II, 483, 41 ss.; exemplum citatur, 72, 8, 18; 131, 50; 143, 2; 174, 9; 295, 18.

Callias (Atheniensis); quidnam Iphicrati responderit, qui eum μητραγύρτην vocabat, 387, 39.

Callias; eo archonte prælium ad Arginusas commissum est fr. 232, b.

Callias; eo archonte binos choragos Dionysiorum festis sumptus tragœdiarum et comœdiarum suppeditare placuit fr. 304, b.

Callichthys (piscis); serratos habet dentes, carnivorus et gregalis est fr. 179, b.

Callicles; in *Gorgia* (v. p. 329) legem naturam contrarium esse perhibet, 290, 12.

Callicles; exemplum citatur, 431, 11.

Callicrates; mercedem judicialem immodice auxit fr. 218, b.

Callicyrii; apud Syracusanos cur ita vocati sint fr. 290, a.

Calliditas; lucrum maxime respicit IV, 204, 17 s.

Callidus; cur ita appellemus rhetorem, imperatorem, argentarium, non vero tibicinem et histrionem IV, 204, 12 ss.

Callinus; primus elegiarum carmen conscripsit fr. 28 b.

Callionymus; piscis littoralis est III, 158, 14; fel in jecore habet III, 30, 42 s.; fel in dextra jecoris parte, jecur in lævo latere habet fr. 180, a; omnium piscium maximum habet fel pro portione magnitudinis III, 30, 43 s.; fr. 180, a.

Calliope; ejus clamorem dixit poesim Dionysius Chalcus, 387, 53; exemplum citatur, 291, 30.

Callipides; simiæ comparabatur a Mynisco, idque quare, 481, 2; vituperabatur quod mulieres non ingenuas imitabatur, 481, 13.

Callippus; in eo nihil significat ἵππος, 25, 5.

Callippus; de sphærarum positione et substantiis et ordine cum Eudoxo consentit II, 607, 33 ss.; quibus in rebus ab Eudoxo dissentiat, quod ad numerum sphærarum attinet, II, 607, 35 s.

Callippus; quonam constaret ejus *Ars*, 378, 13; 379, 25.

Callippus; renuntiata amicitia, quid adversus Dionem fecerit, 339, 50.

Callisthenes; a populo capite damnatus, 350, 51.

Callisthenes; falso asserit Phœnices Syriam littoralem incolentes palmæ nomen indidisse IV, 100, 3 s.; illuditur fr. 329, a.

Callistephanus; olea in Pantheo, omnia folia reliquis oleis contraria producit IV, 82, 29 ss.; ramos mittit quemadmodum myrtus ad coronas accommodatos IV, 82, 32 s.; ab ea sumptam plantam Hercules in Olympicorum ludorum gratiam plantavit IV, 82, 34 s.; invenitur apud Ilissum fluvium IV, 82, 35 s.; ejus ramum Elei Olympiæ plantarunt et coronas inde donarunt IV, 82, 38 ss.

Callistratus; Melanopum sacrilegii accusavit, 342, 21; eum accusans quid dixerit Leodamas, 326, 15; in *Messeniaca concione* refutationem probationi præmisit, 408, 23.

Callistratus; quomodo effecerit, ut e portorio bis tantum quantum antea perciperetur, 645, 49.

καλοκἀγαθία· v. *Ingenuitas.*

καλὸν κἀγαθόν· de corpore adhibetur II, 141, 9.

Calor; dispositio est, nisi temporis ratione in habitum abierit, 13, 19; ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 5; eo absente universum quiescit IV, 240, 44 s.; activus est III, 609, 43 s.; III, 610, 3 ss.; sine eo nullum sensorium percipere potest III, 461, 48 s.; non movetur, sed in eo fit motus II, 308, 18; II, 597, 44; motus non est II, 597, 44; movendi vi pollet III, 345, 10; obscurior fit quando rarior sensui apparet III, 658, 23 s.; passionem circa tactum efficit, 14, 20; id esse quod in corpora agit negantes, non recte loqui videntur III, 669, 31 ss.; partim a sole ad hunc locum pervenit III, 556, 10 s.; partim quia ignis aerem ambiens motu diffluit et vi deorsum fertur III, 556, 11 ss.; solis aut animalium unicus est qui vitæ contineat principium III, 352, 13 ss.; a stellis cietur, idque quomodo II, 397, 10 ss.; 21 s.; idque maxime qua parte sol alligatus est II, 397, 23 s.; fit igitur, ubi oritur sol et ad nos propius accedit et super nos est II, 397, 24; æqualem producet in minori tempore potentia major II, 364, 45 s.; finitum producere non potest potentia infinita II, 364, 52; eum inter se potentia habent quæcunque ignita sunt III, 581, 29 ss.; cuivis igni vel flammæ parti inest II, 298, 18, 27; si caliditate sua ageret, omnia quæ calorem insitum habent persisterent quodammodo, etiam si nihil adesset quod ei opponeretur III, 667, 30 ss.; quænam ejus differentia sit, singulorum sive tanquam differentia, sive tanquam materies, sive tanquam ambo considerandus est III, 670, 6 ss.; quomodo e spiritu fieri possit, vix intelligitur III, 540, 48 ss.; frictione producitur II, 545, 2 s.; qui in motu oritur causa est caloris in corpore II, 547, 9 s.; minor a majori deletur IV, 238, 34; non in frigus mutatur, sed subjectum commune II, 444, 38; unumquemque refrigerant alieni motus III, 260, 37; æque ac frigus indurat III, 421, 45 s.; per se humorem evaporare facit, non ut frigus per accidens III, 421, 46 ss.; non solum indurat sed et rarefacit III, 421, 51; agente frigore, una cum humore abit III, 421, 48 s.; e. gr. in senectute III, 422, 2 ss.; sine eo nullus humor est III, 421, 49; ubi propter frigus exprimitur, evaporatur humor III, 421, 27; si nimis superet, humorem exsiccat III, 397, 29 s.; si multum deficiat, eum non cogit III, 397, 30; igitur medii rationem servare debet ad id quod conditur III, 397, 31 s.; e terreno exsugit humorem III, 326, 44 s.; sursum evehit vaporem e terra exhalantem III, 239, 3, cf. III, 506, 14; ejus ope per siccum et terrenum humidum percolat natura (ad sapores efficiendos) III, 483, 10 ss.; odores et sapores movet et condit III, 485, 35; eum abolent frigus et gelu III, 485, 36; humore alitur non tamen quolibet IV, 128, 11 s.; dissolvit corpora IV, 307, 38; eo fit omnis putrefactio III, 423, 27; cur faciat et tollat ambusta IV, 118, 47 ss.; quamobrem ubi perfrixerimus ab eodem calore magis uramur atque doleamus IV, 157, 29 ss.; IV, 288, 38 ss.; eum frigore suo stipando colligit Aquilo in Ponto III, 565, 27 s.; plerumque simul cum siccitate obtinet III, 163, 44 s.; a nimio defendit capillitium III, 247, 30; vel omnes, vel plurimos dolores adjuvat IV, 258, 16 s.; qui eum bene tolerat, propterea non fortis vocatur II, 209, 38; ne eum patiamur, nemo nos suadet II, 30, 2; voluptas quam ab eo in gymnasiis percipimus pertinet ad liberaliores tactus voluptates quæ intemperantem non spectant II, 36, 51; ejus species III, 611, 14 ss.; alia proprium, alia alienum habent III, 232, 48 s.; quæ alienum habent prope accedunt ad ea quæ per accidens habent III, 232, 50 s.; eum in rebus quæ foris coquuntur nos ipsi moderamus III, 362, 6 s.; in rebus quæ sponte fiunt a tempestatis motu pendet III, 362, 9 s.; a calefaciendo et a cerebro provenit IV, 283, 26 ss.; ejus parum continent terrena III, 361, 37 s.

Calor (*quomodo plantas et animalia afficiat*); tempestatis vel aeris ambientis e terra et aqua condit materiale principium plantarum ac animalium sponte nascentium III, 390, 44 s.; attollentis defectui originem debent primo loco animalia multipeda, secundo pedibus carentia, tertio plantæ III, 289, 52 ss.; ejus fons eadem parte contineri debet qua anima sentiens III, 261, 19 s., 22 s.; sanguini impertit caliditatem et humiditatem III, 261, 20 s.; eo inprimis motus et nutritio fiunt III, 238, 25, s.; omnium corporum maxime animæ motibus inservit III, 238, 22 ss.; eo producitur corporis æqualitas II, 544, 34, 48; cum necessario participare debent omnia animalia III, 238, 29 s.; incremento favet III, 263, 46; III, 430, 3; causa est cur addito fermento incrementum capiat massa III, 379, 40; eo augentur partes animalium III, 522, 35; erigit corpora III, 263, 47; ejus signum est magna sanguinis copia III, 263, 46 s.; parcum habent quadrupedes oviparæ III, 263, 42; ejus vi concoquitur et immutatur alimentum III, 234, 24 s.; III, 276, 23, cf. 17 s.; III, 281, 11; III, 324, 45 ss.; III, 395, 11 s.; III, 409, 40; III, 426, 1; III, 450, 34 s.; igitur ejus principium naturale habere debent animalia et plantæ III, 234, 25 ss.; III, 450, 35 s.; idque multiplex quia in multis partibus elaboratur alimentum III, 234, 27 ss.; ejus operationem faciliorem reddit alimenti in parvas partes divisio III, 234, 32 s.; cum naturali fit coctio in ventre superiori et inferiori III, 234, 34 s.; in magnis cordibus exolescit quia parcus est, idque quare III, 260, 26 ss.; non æque calefacit magnum cordis ventriculum et magnas venas ac parvum et parvas III, 260, 35; auget et condit alimentum III, 483, 29 s.; leve attrahit, amarum vero et salsum propter pondus relinquit III, 483, 30 s.; idem efficit in exterioribus corporibus ac intra animalia et plantas III, 483, 31 ss.; eum non excitant excrementa frigida et humida in ventrem confluentia, idque quare III, 217, 26 s.; subvehit alimenti exhalationem III, 505, 53; III, 506, 2, cf. 17; ubi ei deficiunt vires, repellitur ac deorsum fluit hæc exhalatio III, 506, 3 ss.; eo subtracto decidunt homines III, 506, 5 s.; vigore suo hominis incremento inprimit itineris directionem III, 239, 31 s.; aliquis semper restat in liquidis concoctis, e. gr. in pinguedine III, 267, 33 s.; ejus principio indigent omnia sanguine prædita III, 265, 8; ejus principium continet cor III, 265, 4 s.; ejus defectu fit interitus III, 548, 34 s.; idque apud perfecta in ea parte in qua substantiæ principium residet III, 548, 35; apud sanguine prædita in corde, apud exsanguia in parte ei respondente residet III, 548, 38 s.; agiliora reddit animalia III, 281, 13 s.; plurimum in pulmone habent terrestria animalia III, 456, 6 s.; interno temperando inservit respiratio III, 456, 3; necessario refrigerari debet III, 263, 2 s.; extrinsecus aqua vel aere refrigerari potest III, 263, 5 s.; cordis, causa est cur alii pisces paucas, alii multas branchias habeant III, 302, 19 ss.; apud pisces multo præditos celerior et validior esse debet branchiarum motus III, 302, 21 s.; majorem in universum habent pisces qui duplices aut plures branchias habent III, 302, 22, s.; naturalis ac puri excretio coitus est III, 422, 27 s.; per coitum siccat IV, 139, 41 s.; semini favet III, 372, 10 s., cf. 14 s.; id est quod semen fœcundum reddit III, 352, 6 s.; seminis ignis non est, sed spiritus astrorum elemento proportione respondet III, 352, 7 ss.; animalium nec ignis est, nec ab igne originem petit III, 352, 16 s.; semini inditus tantum ac talem motum habere debet qualis ac quantus unicuique parti convenit III, 361, 53; si deficiat aut modum excedat, aut pejores aut mutilæ fiunt partes III, 362, 2 ss.; eum semini indit genitor III, 362, 8; eo semen concrescit et crassescit III, 55, 19 s.; apud animalia generantia e subeunte alimento condit residuum seminale III, 390, 35 ss., cf. 43 s.; ejus debilitas molæ causa est, non vero ipse calor, etiamsi ita censeant III, 410, 49 s., cf. III, 216, 34 s; III, 217, 3 s.; maris apud insecta idem efficit quod semen apud animalia id emittentia III, 341, 30 ss.; lactis efficit ut dentes citius pullulent III, 429, 52 s.; apud dormientes ab exterioribus ad interiora refluit III, 510, 31 s.; una cum sanguine deorsum fugit apud somnolentos III, 239, 13 s.; magna copia in angustum compulsus ubi concoctus fuerit et vicerit expergiscuntur animalia III, 506, 26 ss.; parvo circa aliquas partes facto, per ignem se incedere putant dormientes III, 514, 2 ss.; apud metuentes subterfugiens ac sese contrahens saltum cordis efficit III, 549, 46 s.; ab ejus defectu pendet metus III, 297, 18 s.; sursum fertur pudibundis IV, 308, 22; si vehemens sit, interdum lacrimas fundimus III, 212, 29 s.; idque quia ab oculis, si humidi sint, superatur III, 212, 31; ei amplum operimentum præbet dorsum, idque quare III, 259, 29 s.; suapte natura apud animalia superiora petit III, 504, 34 s.; ubi vero eo devenerit, universum denuo reciprocat ac descendit, ab alimenti exhalatione depulsus III, 504, 35 ss., 41; diu apud hominem per calvariam exhalat III, 239, 36; ejus vi e cerebro, dum coquitur, exhalat aqua III, 239, 22 s.; minimus ac tenuissimus est in apice pilorum III, 424, 47 s.; apud juniora animalia nondum perfectus est, apud seniora vero deficit III, 397, 3 s.; compacta reddit corpora III, 397, 6 s.; in senectute deficit, idque quare III, 424, 27 s.; III, 549, 3 ss.; majorem habent animalia nobiliora III, 546, 6 s.; multo indiget magnorum animalium motus III, 303, 14 s.; parcum habent exsanguia III, 238, 39 s.; III, 240, 30; crustatorum et testaceorum conservat testa III, 240, 31 s.; morbi qui ab illo proveniunt madore sanantur IV, 119, 39 s.; multus in corporibus febrientium præparandus est IV, 119, 22 ss.; an quasi animans nobis insitus sit IV, 258, 21 s.;

Calores (θερμότητες); substantiæ non sunt II, 498, 10.

Calor adventitius (ἐπείσακτος); ne eo turbetur anima sentiens factum est septum transversum III, 268, 29 ss., cf. 42.

Calor agens (ποιοῦσα); ejus facultas terminis continetur III, 405, 22, s.

Calor alienus (ἀλλοτρία); prævalet per æstatem IV, 125, 24; causa est albedinis cutis et pilorum, ubi hicce color a morbo aut senectute pendet III, 425, 46 s.

Calor animæ vegetativæ conjunctus (τὸ ψυχικὸν πῦρ); cito in utramque partem vergit apud animalia sanguineo pulmone prædita III, 547, 26 ss.; apud eadem cito quaquaversus penetrat propter sanguinis copiam ac calorem III, 547, 28 ss.; æque ac reliquæ partes, immo magis quam illæ alimento indiget III, 550, 27 s.; idque quia reliquarum nutritionis causa est III 550, 28 s.; igitur necessario, ubi amplior fit, attollitur ejus instrumentum III, 550, 29 s.; igitur eo augescente fit respiratio III, 550, 26 s.; ejus instrumentum folli similis esse debet III, 550, 30 ss.; ejus instrumentum duplex esse debet quia ipse in medio positus est III, 550, 34 s.

Calor cordi vel sanguini insitus; quum attollitur apud pisces attolluntur etiam branchiæ et aquam transmittunt III, 551, 5 ss.; quum perpetuo attollitur, semper denuo aquam recipiunt branchiæ III, 551, 9 s.

Calor corpori insitus; interdum causa est cur casu fiat sanitas III, 545, 1 ss.; igitur causa materialis vel pars sanitatis est III, 545, 3 ss., cf. III, 547, 11 ss.

Calor interior (ἡ ἐντός); ejus ope fiunt ossa et nervi, idque quomodo III, 361, 42 s., cf. 46; non e qualibet materie, nec quolibet loco aut tempore facit ossa aut carnes III, 331, 47 ss.

Calor naturalis (σύμφυτος); insitum habent cum universum animalium corpus, tum omnes ejus partes III, 535, 2 ss.; ejus principium apud sanguine prædita in corde, apud exsanguia vero in parte ei respondenti residet III, 535, 6 ss., cf. 12; III, 542, 23 s.; ei primaria vis coquendi inest III, 530. 21 s.; eo omnes partes alimentum concoquunt III, 535, 8 s.; ubi ei alimentum denegatur, materiem cui inest, absumit III. 530, 22 s.; donec perstat incolumis servatur vita III, 535, 15 s., 37 s.; ejus amissione constat mors III, 535, 17; in eodem loco in eademque hujus loci particula sedem habere debet ac anima vegetativa III, 542, 18 ss.; ejus principium continet cor III, 396, 15; in eo animam inussit natura III, 542, 34 s., cf. III, 535, 13 s.; III, 542, 42; sine eo exstare nequit anima III, 536, 1 s.; sine eo exstare nequit anima vegetativa III, 542, 34; ad eum incolumem servandum apud plantas sufficit refrigerium quod efficit aer ambiens et alimentum intrans III, 536, 3 ss.; principio insito refrigeratione opus est III, 535, 39 s.; quæritur an sursum vecta cibi exhalatione eum refrigeret frigus collectum debilitetque ac subterfugere cogat III, 505, 50 ss.; marcescit, ubi jam induratis pulmone vel branchiis intenditur eorum induratio III, 549, 1, cf. 5 s.; eo non fit putrefactio III, 423, 27 s.; excepto homine apud reliqua animalia sufficit ad pilorum alimentum concoquendum III, 424, 17 s.; causa est albedinis cutis et pilorum, ubi hicce color ipse naturalis est III, 425, 46 s.; ejus inopia apud convalescentes laborat cum totum corpus, tum omnes ejus partes, etiam minimæ III, 423, 48 ss.

Calor proprius; eum habet pars unaquæque III, 426, 4 s.; alimentum unamquamque partem adiens concoquit III, 423, 19 s.; si id concoquere nequit fit morbus aut mutilatio III, 423, 20 s.; si propter paucitatem suam humorem copiosum capillos subeuntem concoquere nequit, fiunt cani III, 423, 23 ss., cf. 32 ss.

Calor siccus; ei frigus humidum contrarium est III, 616, 52.

Calor venarum; sanguinem venarum concoquere nequit si nimis parcus sit III, 262, 25 s.; eum non tantum coquere vetat sui ipsius paucitas sed et alimenti redundantia III, 262, 28 ss.

Calor vitalis (ζωτική); eum habent omnia animalia III, 540, 44; ubi non refrigeratur deficit vitæ principium III, 548, 45 ss.; idque quia se ipse consumit III, 548, 48.

Calor et frigus; contrarietates sunt II, 454, 30; ea negligit mathematicus II, 588, 9 s.; si atomis competant, necessario iis competent etiam gravitas et levitas, durities et mollities II, 449, 34 ss.; secundum ea alterantur corpora II, 526, 16; igitur affectus et qualitates sunt substantiarum quæ moventur II, 526, 13 ss.; iis utitur natura ad partes condendas III, 361, 28; facultatem habent qua necessario, modo hoc, modo illud faciunt III, 362, 11 s.; materiam vincendo generant III, 610, 19 s.; in rebus quæ fiunt alicujus gratia calefaciunt ac refrigerant III, 362, 12 s.; ab eorum moderatione pendent generationes et interitus III, 413, 39 ss.; eorum initium et finem regunt motus solis et lunæ III, 413, 41 ss.; eorum ope fiunt partes similares, idque quomodo III, 361, 28 ss., cf. III, 362, 11, s.; partibus animalibus qualitates vel affectus tribuere possunt, non vero formam III, 348, 51 ss.; item instrumentis e. gr. gladio III, 349, 3 ss.; iis tanquam instrumentis utitur anima vegetalis III, 358, 9; causæ sunt affectuum pilorum et cutis III, 426, 2 ss., ab iis pendent interiorum terræ senectus et vigor III, 571, 13.

Calores et refrigeria (θερμότητες καὶ ψύξεις); tam externa quam naturalia interna motuum naturalium causæ sunt III, 525, 38 ss.

Calor vel frigus; loci voci dicati aliquid confert ad naturalem vocis acumen vel gravitatem III, 428, 43 ss.; alteratio secundum ea vel in exilissima cordis parte facta magnam differentiam efficit in reliquo corpore III, 522, 50 ss.; fere semper cum alterutro eorum conjuncta sunt jucunda ac molesta III, 523, 6 s., cf. 2 s.; latent tamen quæ in parvis obtinent partibus III, 523, 5; hinc omnes affectus jucundi vel molesti cum iis conjuncti sunt, idque sive in parte aliqua, sive per totum corpus III, 523, 7 ss.

Calumnia (διαβολή); ex ea fit contumelia, secundum Epicharmum, idque quomodo III, 333, 26 s., cf. 31 s.; odium facit, 353, 6; ei facile patent qui amicitiam contrahere volunt sed nondum contraxerunt, idque quatenus II, 223, 29; eas moderate ferre mansuetudinis opus est II, 244, 21; quomodo dissolvatur detecta paradoxi causa, 379, 44; propter quam oratori infensi sunt auditores, vel oratorem ipsum spectant, vel res, vel orationem 439, 50; quæ oratorem spectant, vel tempus præteritum vel præsens respiciunt, 440, 1; quomodo depellendæ sint quæ tempus præteritum respiciunt, 440. 2; 448, 42; quæ oratorem opprimunt, vel ad rempublicam pertinent, vel ad privatos, 440, 8; promittere debet orator se earum falsitatem probaturum esse, 440, 5; ea si prematur orator, judicium vel factum, vel futurum est, vel rem ad judicium deferre nolunt calumniatores, 440, 10; de ea ubi judicium instat, dicendum est oratori, se paratum esse ut in hoc ipso consessu iis respondeat, 440, 17; ejus falsitatem probatam esse dicere debet orator, ubi calumniatores rem ad judicium deferre nolunt, 440, 20; injustum esse se propter eandem rem novis patere, dicere debet orator, si jam antea judicium in eum latum fuerit, 440, 15; in universum in eas invehere debet orator ubi auditoribus infensus est, 440, 23; tunc quoque multos per eam injuste periisse ostendendum est, 440, 25; item ne propter nonnullorum morosi sint, hortandi sunt auditores, 440, 29; quænam tempus præsens respiciant, 440, 35 ss.; quomodo eædem depellendæ sint 440, 35 ss.; quænam rem spectent, 441, 10; quomodo eædem depellendæ sint, 441, 14; quænam orationem spectent, 441, 21; quomodo eædem depellendæ sint, 441, 22; ubi aliqua depellenda est, eo inchoanda est oratio concionalis, 441, 31; quomodo depellenda sit in prooemio laudationis ac vituperationis, 446, 4; eas ut depellas præoccupando attoniti reddendi sunt judices, 449, 14; item culpa in adversarium vel in alios transferenda est, 449, 16; quænam é præsenti tempore petitæ oratoremque ipsum respicientes generi judiciali propriæ sint, 448, 46 ss.; quomodo eædem depellantur, 449, 20 ss.; quænam rem respicientes generi judiciali propriæ, 449, 9; quomodo depellantur eædem, 449, 34.

Calumniator; non est is qui calumniari potest, 215, 12 ad unum genus referri nequit, 215, 31; semper consulto injuriam facit IV, 263, 32 s.; eum quoque bonum et perfectum vocamus II, 527, 49 ss.

Calvaria (τὸ κρανίον); ita vocatur capitis os III, 44, 46; III, 239, 35; capitis pars est idque quænam III, 8, 26 s.; rarum os est, rotundum, excarni cute amictum III, 8, 32 s.; quænam ejus partes III, 8, 27 s.; ejus pars serrata vocatur sutura III, 44, 47; apud alia animalia unico osse constat, apud alia composita est III, 44, 48 ss.; quot suturas habeat cum apud mulieres tum apud viros III, 8, 33 ss.; visum est apud virum suturis carens III, 8, 35 s.; visum est duplice vertice instructum, non quod ad os sed quod ad capillitii glabretrum III, 8, 37 ss.; ei apud homines subjacet facies III, 8, 40; inferne cum ea continuatur spina dorsi III, 44, 45 s., cf. 43, v. etiam *Caput*; apud homines admodum sero solidatur, idque quare III, 239, 33 ss.; pro magnitudine omnium animalium tenuissimam habet equus III, 424, 20 s.; hinc ejus vulnera apud equum periculosissima sunt secundum Homerum III, 424, 21 s.; idque præcipue quanam ejus parte III, 424, 24 s; hinc per eam apud equos facile affluit humor III, 424, 26.

Calvities (ἡ φαλακρότης); ita vocatur pilorum conferta amissio, non vero partiaria III, 422, 10 ss.; in vertigine glabritia est III, 48, 8 s.; nunquam invadit posteriorem capitis partem III, 48, 7 s.; idque quare IV, 306, 16 ss.; nec tempora III, 420, 4 s.; idque quare IV, 305, 41 ss.; nec ante veneris usum III, 48, 10 s.; III, 422, 24 s.; nec pueros, nec mulieres, nec eunuchos III, 48, 11 s.; III, 208, 14 s.; III, 419, 49; III, 422, 24 s., 40; idque quare III, 422, 41 s.; IV, 172, 7 ss.; nec multum ea affliguntur qui glabro mento sunt III, 48, 39 s.; nec varicosi III, 48, 45 s.; quibus fit apud eos invadit anteriorem capitis partem III, 422, 36 s., cf. III, 419, 48 s.; idque quare III, 422, 38; ei omnium animalium manifestissime obnoxius est homo III, 422, 4 s., 37; ei aliquatenus respondet foliorum abjectio apud plantas et pennarum apud aves latitantes III, 422, 5 ss.; pendet ab humoris calidi inopia III, 422, 14 s.; frequentius accidit in venerem proclivibus et semine abundantibus, idque quare III, 422, 25 ss.; quare ei soli obnoxii sint homines III, 422, 39 s.; eadem de causa soli homini propria est ac cur solus manifesto canescat III, 424, 14 ss.

Calvus; non item fit comatus, 20, 18; idque quare III, 422, 48 ss.; cur ita fingatur Bacchus IV, 294, 29 s.; cur non fiant qui cæci nascuntur IV, 273, 17 ss.; IV, 303, 8 ss.; mutili non sunt idque quare II, 532, 12.

Calx (ἡ πτέρνα); posterior pars pedis est III, 12, 29; III, 13, 8; ejus levem et pravam imaginem exhibent pedes simiarum III, 24, 39 s., 49; ejus officio fungitur apud plerasque aves volucres digitus posterior III, 26, 6 s.; III, 27, 6 s.; III, 300, 32; iis petunt res lædentes solidungula III, 294, 32; cur longo itinere aut cursu peracto, si quis extremis institerit digitis, quatiatur pronusque deorsum trahatur IV, 145, 46 ss.

Calx (ἡ τίτανος); calida est III, 581, 30; III, 624, 37 ss.; ejus facultates igne assumit terra III, 583, 1 s.; ei similes fiunt lapides molares liquescentes et diffluentes III, 616, 43 ss.

Calydon; de ea versus Euripidis vel Sophoclis laudatur, 394, 32.

Calydonius aper; quænam de eo dixerit Homerus, III, 130, 28 s.

Calypso; ejus consilii (*Od.* μ, 219) ratio habenda est in sectanda virtute II, 23, 30.

Calyx; ex omnibus quæ in eo florent, succos colligunt apes III, 97, 25.

Cambyse; Eleorum regis Opuntis filia fr. 280, a.

Cambyses; quænam de ejus magnificentia narrentur III, 637, 17 ss.

Camelarius; olim morsu interfectus est a camelo quem inscium matrem inire coegerat III, 205, 29 ss.

Camelus; post elephantum omnium animalium maximum est et nihilo minus bisulcus III, 404, 15 s.; quia permagnus est, uniparus est III, 403, 40 ss.; bisulcus non multifidus est ac unicum pullum parit, ideoque animalibus parum fœcundis accensendus est III, 292, 27 ss.; igitur mammas in femoribus habet, idque quare, *ibid.*; utrinque dentatus non est, sed nihilo minus cornibus caret III, 22, 24 s.; III, 271, 11 ss.; pedatim ambulant III, 18, 48 ss.; iis peculiare est gibber quem in dorso habent III, 19, 38 s.; eorum dorsi gibberi respondet alius inferior III, 19, 41 s.; inferiori gibberi innituntur corpus, ubi in genua considunt III, 19, 42 s.; quales papillas mammarum habeant III, 19, 43 s.; III, 21, 19 s.; hac in re bovi similes sunt, *ibid.*; qualem caudam III, 19, 44; eorum pudendum retro situm III, 19, 44 s.; quare perperam nonnulli unam tantummodo flexuram cuique cruri eorum tribuant III, 19, 45 ss.; quomodo eorum se habeat talus III, 19, 48 s.; bisulci sunt nec utrinque dentati II, 19, 49 s.; quomodo se habeant eorum pedes III, 19, 50 ss.; jubam in summis armis habent III, 169, 15 s.; propter magnitudinem et alimenti naturam plures ventriculos habent III, 271, 7 ss.; utrinque dentes non habent quia ei inutiles forent dentes anteriores III, 271, 11 ss.; necessario linguam carnosam habent, idque quare III, 271, 17 s.; ideoque materiam terrenam dentibus destinatam ad palatum indurandum adhibuit natura III, 271, 18 s.; ruminant æque ac cornigera, idque quare III, 271, 20 s.; quatenus fel habeat III, 274, 41 s.; simul felle caret et longævus est III, 275, 36 s.; id quod ignorabant antiqui III, 275, 35 s.; retro mingunt III, 21, 48; III, 87, 6; III, 293, 25 s.; pudendum virile nervosum habent III, 21, 50 s.; III, 78, 16 s.; quo mense in Arabia coire soleant III, 87, 7 s.; quomodo coeant III, 78, 11 s.; III, 87, 7; integrum diem coeundo consumunt III, 78, 13 s.; ad coeundum in deserta se recipiunt III, 78, 14 s.; nec tunc aliquem ad se accedere sinunt præter armentarium III, 78, 15 s.; non ineunt matres III, 205, 27; in Arabia matres suas non inire dicuntur IV, 75, 24 ss.; olim morsu camelarium interfecit qui eum inscium matrem inire coegerat III, 205, 29 s.; quot menses uterum gerant III, 87, 9; III, 130, 1; unicum fœtum pariunt III, 87, 9 s.; III, 130, 1 s.; eorum pullus anniculus ab armento segregatur III, 130, 2 s.; tenuissimum lac habent III, 53, 27; tertio anno coire incipiunt tam mas quam femina III, 87, 10 s.; post partum, nisi exacto anno, venerem non repetunt III, 87, 11 s.; quot annos vivant III, 130, 3 s.; III, 155, 23 s.; vere pariunt III, 130, 4; lac habent donec iterum concipiant III, 130, 5; lac et carnes suavissima habent III, 130, 5 s.; turbidam aquam præferunt III, 155, 12 ss.; igitur fluvios antequam ex iis bibant, conturbant III, 155, 14; per quattuor dies potu carere possunt III, 155, 15 s.; iis magnitudo corporis sufficit ad injurias avertendas III, 254, 21 s., 23 s.; etiam rabie laborant III, 166, 23; mas coitus tempore iracundus est et in hominem et in camelum III, 121, 12 s.; equo semper infensus est III, 121, 14; feminæ militares castrantur, idque quare III, 208, 39 ss.; castratæ celerrime currunt, idque quare III, 208, 43 s.; militaribus calceos induunt carbatinos, idque quando et quare III, 20, 1 ss.; quot possideant nonnulli Asiæ superioris incolæ III, 208, 42; eorum duo genera, nempe Arabicum et Bactrianum III, 18, 49 s.; III, 19, 39 s.; quomodo inter se differant III, 19, 39 ss.; antiquis ignoti erant III, 275, 35 s.

Camera; ejus formam immobilem servant umbilici qui vocantur lapides III, 639, 45 ss.

Camicus; circa eam mortuus est Minos, 515, 22.

Campestria loca; qualia animalia proferre soleant III, 170, 14 ss.

Campi (τὰ πεδία); in eos hieme descendunt aves debiles III, 157, 2 s.; eos incolit ardeola alba III, 185, 2; item pygargus III, 187, 40; eos raro adeunt aquilæ, excepto pygargo III, 187, 43 s.; nec in iis nidulantur III, 188, 36 ss.

Campi incolæ (οἱ πεδιακοί); adversus eos seditionem movens tyrannidem sibi vindicavit Pisistratus, 571, 11.

καμπτόν· v. *Flexile.*

καμπύλον· v. *Inflexum.*

Canabi (οἱ κάναβοι); in parietibus pinguntur III, 361, 26; iis comparantur venæ III, 43, 42 s.; III, 361, 25, cf. III, 394, 2 s.

Canalis (ὀχετός); ebibit aquas fluentes si quis eas paulatim educat IV, 119, 6 s.; si eorum quædam species longe ante sensoria porrigantur melius percipiuntur remota III, 419, 8 ss., cf. III, 417, 50 s.; III, 418, 23 ss.

Cancellus (τὸ καρκίνιον); inter testacea et crustata medium tenet III, 64, 16 ss., 20; his quatenus habitu locustis marinis similis est et seorsum nascitur III, 64, 18 ss.; illis vero quatenus testam subit et in ea vitam degit III, 64, 20 s.; forma aliquatenus araneis similis est III, 64, 22 s.; inferiorem capitis et trunci partem majorem habet araneis III, 64, 23; cornicula duo tenuia ac rufa habet III, 64, 24 s.; sub iis vero oculos duos eosque quales III, 64, 25 ss.; sub oculis os habet III, 64, 27; circum os habet capillamenta sat multa III, 64, 28; quot quales et ubinam habeat pedes III, 64, 29 s.; duobus pedibus furcatis capillamentis suppositis cibum ori admovet III, 64, 29; trunci inferior pars omnis mollis est III, 64, 31; ubi aperitur, intus pallidus est III, 64, 31 s.; ab ejus ore meatus tendit ad ventriculum III, 64, 32 s.; excrementi exitus apud eum manifestus non est III, 64, 33; ejus pedes ac truncus duri sunt, sed minus quam cancrorum III, 64, 34 s.; cum testa non cohæret, sed facile ab ea disjungitur III, 64, 35 s.; hicce in turbinatis testaceis invenitur III, 64, 37, cf. III, 65, 4 ss.; quomodo ab eo differat cancellus qui in neritis invenitur *ibid.*; qui in neritis invenitur sinistrum pedem furcatum, dextro longe majorem habet III, 64, 38 s.; III, 65, 4 ss.; majorique pede inprimis ad gressum utitur III, 64, 41; eo oblongior est turbinatorum cancellus III, 64, 37; ceteroquin sibi invicem similes sunt III, 64, 39; coorto vento, ad saxa quietem agunt neritis saxis adhærentibus III, 64, 49 s.; albi et admodum minuti in nonnullis testaceis nascuntur, idque in quibusnam III, 88, 54 s.; eos una cum his nasci asserunt piscatores III, 89, 5 s.; primum e terra et luto gignuntur atque deinde testam subeunt inanem III, 89, 24 s.; nullum manifestum incrementum capiunt III, 89, 4 s.; ubi creverint, in aliam testam transmigrant majorem, idque in quasnam III, 89, 26 ss.; ingressi secum circumferunt hanc testam atque in ea aluntur III, 89, 29 s.; perexigui in pisciculis inveniuntur III, 285, 48 s.; hi ultimos pedes latos habent ut iis ad natandum uti possint III, 285, 49 ss.

Cancer (καρκίνος); crustatorum genus sunt III, 7, 22; III, 55, 35 s.; III, 58, 12, 15; III, 278, 40 s.; III, 240, 24 ss.; III, 545, 38 ss., 44 s.; unum e quattuor generibus crustatorum III, 285, 25; eorum genus aquatile, sed nihilominus gressile est III, 3, 10 s.; partes molles intus, duras vero extra habent, idque quare III, 240, 24 ss., cf. *Crustata*; eorum truncus et pedes admodum duri sunt III, 64, 34 s.; eorum corporis moles unica est et indiscreta III, 61, 13 s.; ab ea distinctum est caput et si quam aliam partem habent III, 61, 14 s.; caput indiscretum habent III, 288, 34 s.; unicum crustatorum genus sunt quod orrhopygio careat III, 58, 51; decem pedes habent, si iis adnumeres forfices III, 58, 34 s., cf. III, 61, 8 ss.; plerumque alteram utram forficem majorem et robustiorem habent III, 61, 10 s.; eorum forfex dexter major et robustior est III, 286, 15 ss.; III, 318, 19; igitur dextrum habent, etiamsi prave III, 318, 17 s.; plerique eorum oculos et extrorsum et introrsum et ad latera movent, idque vel magis quam reliqua crustata III, 59, 12 ss., cf. III, 61, 12 s.; III, 64, 26 s.; quomodo oculorum situ inter se differant singula eorum genera III, 61, 15 ss; os eorum oculis subjacet III, 61, 18; in ore duos habent dentes eosque quales III, 60, 30 s.; III, 61, 19 s.; eorum dentibus imposita sunt opercula duo III, 61, 20 s.; eorum operculis interjacet pars locustarum carunculæ linguam referenti similis III, 61, 21 s., 34 s.; aquam ore recipiunt idque quomodo III, 61, 22 s.; quomodo partem aquæ receptam intercipiant III, 60, 5 s.; III, 61, 24 ss.; quomodo aquam receptam emittant III, 61, 23 ss., 28; eorum dentes insequitur gula admodum brevis ita ut ea omnino carere videantur III, 61, 28 ss., cf. III, 60, 10 ss.; III, 64, 32 s.; eorum gulam insequitur ventriculus, isque qualis III 61, 30 s.; quale sit eorum intestinum et quomodo cum ventriculo continuetur III, 61, 31 s.; ubinam terminetur eorum intestinum III, 60, 15 ss.; III, 61, 32 s.; intra corporis alveum habent humorem subviridem III, 61, 35 s.; item corpuscula quædam oblonga et alba aliaque rufa et maculis respersa III, 61, 36 s.; quomodo eorum mares a feminis differant III, 61, 37 ss.; III, 80, 37 ss.; III, 286, 10 s.; quanam corporis parte ova pariant III, 60, 16 s.; III, 80, 39; quanam excrementum emittant III, 80, 40; exsangues sunt III, 288, 34 s.; nonnulli eorum in ventriculo duos dentes habent, idque quare III, 278, 45 ss.; quomodo coeant III, 80, 32; coeuntes nullam partem alter in alterius corpus intromittunt III, 80, 40 s.; ore extra aquam utitur III, 296, 35; hinc tarde prehendere potest III, 296, 33 s.; nec ad prehendendum, sed tantummodo ad secandum et mordendum ore utitur III, 296, 36 s; ejus forfices manuum munere funguntur III, 296, 30; hinc superiorem tantummodo forficis partem movent III, 296, 28 s.; idque quare III, 296, 21 ss., 31 ss.; quomodo cibum ori admoveant III, 148, 32 s.; multipedibus accensendi sunt III, 315, 32 s.; peculiarissime se habent inter multipeda III, 317, 1 s.; in littoribus vivunt III, 317, 19 s; pedestrem agunt vitam III, 317, 6 s.; cavernas incolunt III, 317, 19; natandi periti non sunt III, 317, 19, 22; igitur orrhopygio carent III, 317, 20 s.; figura rotundi sunt III, 317, 20; pedibus non ad natandum sed ad incedendum utuntur III, 317, 6; vere testam abjiciunt et recens nati et post III, 91, 39 ss.; unicum animal est quod quattuor pedes duces habeat III, 7, 15 s.; ejus membra et cutis dura et testacea sunt III, 317, 5, 18, 26 s.; ejus crura vara sunt flectitque ea in obliquum III, 317, 16, 24 s.; igitur unicum animal est quod partes posteriores lateralibus similes habeat III, 317, 22 s.; igitur et unicum animal est quod plura habeat crura prævia III, 317, 3 s.; immo omnia quia alioquin pedes quiescentes iis qui moverentur obstaculo essent III, 317, 27 ss.; tardi sunt III, 315, 31; per diametrum moventur III, 315, 33 s.; iis proprium est ut non anteriora versus, sed in latus moveantur III, 315, 34 ss.; quum tamen oculos in latus movere possint aliquatenus nihilominus anteriora versus moventur III, 315, 39 ss., cf. III, 317, 2 s.; qui molli crusta teguntur omnium consensu senectam exuunt III, 162, 28 s.; feruntur eam quoque exuere quorum crusta testacea est III, 162, 29 s.; exuta senecta vix incedere valent III, 162, 32; iis vescitur ursus III, 153, 18; eos colligunt atque comedunt cervi a phalangiis vel alia bestia venenata commorsi III, 177, 5 s.; videntur etiam homini utiles esse in potu sumpti, etiamsi hic potus insuavis sit III, 177, 7 s.; eorum genus majorem in modum variat quam squillarum, nec facile recenseri potest III, 58, 16, 20; enumerantur eorum genera III, 58, 21 ss.; eorum multæ species sunt non solum forma, sed et magnitudine longe differentes III, 285, 27 ss.; (plerique eorum) prope littus degunt et cavernas incolunt III, 285, 41 s.; igitur iis inutilis foret cauda (porrecta) III, 285, 40 s.; hinc a locustis differunt eo quod cauda (porrecta) carent III, 285, 37 s.; eatenus vero iis similes sunt quatenus utrisque forfices sunt, idque quemnam in usum III, 285, 30 ss., cf. III, 286, 3; quomodo flectant forfices, quomodo pedes III, 285, 33 s.; quatenus ab iis differant squillæ III, 286, 2 s.; exstant minorum eorum genera nomine carentium III, 58, 18 s.; eorum exstat parvum genus quod specie astacis simile est III, 58, 27 ss.

Cancri feminæ; ova in partes operculo (caudæ reflexæ) adnatis pariunt III, 286, 11 s.; hinc eas partes majores habent III, 286, 10 s.

Cancri fluviatiles; memorantur III, 58, 23.

Cancri saxatiles (πετραῖοι); crustaceis accensendi sunt III, 148, 19; algulas et stercus devorant *ibid.*

Candentia corpora (τὰ πεπυρωμένα σώματα); in aqua exstinguuntur et gelu regnante minus ardent III, 478, 9 ss.

Candida (ἀργῆτες); ita vocantur fulmina quæ raptim emicant III, 633, 15.

Candidiora; eorum divisio fr. 106, a.

Candidum; v. *Album.*

Canere; cur libentius audiamus modulos quos scimus IV, 211, 46 ss.

Canentes; quamobrem multi potius quam pauci numerum servent IV, 208, 32 ss., v. *Cantare.*

Canendi peritia; ejus gratia inter pravos contrahi potest amicitia II, 224, 33.

Canendi periti; quidam etsi canere non didicerint II, 239, 43.

Canicipites (κυνοκέφαλοι); inter quadrupedes et hominem medium tenent III, 24, 9 s.; describuntur III, 24, 12 ss.; quibus in rebus simiis similes sint, quibus ab iis differant III, 24, 12; quibus in rebus cani similes sint III, 24, 14, s.; eorum mores efferatiores sunt quam simiarum III, 24, 14 s.

Canicula (ὑπὸ κύνα); sub eam frequens non esse solet pluvia II, 270, 42; cur ejus tempore Auster flet IV, 245, 41 ss.; IV, 249, 35 ss.; ante ejus ortum præcursores flant qui sunt Aquilones IV, 249, 41 s.; post ejus ortum paucissimæ plantationes fiunt IV, 29, 1 s.; ejus ortus vim vel contrahendi vel intendendi vel tollendi vel judicandi morbum habet IV, 108, 23 s.; si sub ea fiat frigus vel tempestas, per accidens fieri dicitur II, 536, 11 ss.; II, 593, 39 ss.; non vero si æstus aut sudum, idque quare II, 536, 13 s., cf. II, 270, 43.

Canis sidus; eo oriente vel occidente præcipue signum datur IV, 245, 46; post ejus ortum flant Etesiæ III, 586, 19; ejus exortu inprimis turbatur mare III, 160, 44 s., cf *Sidera*; stellam in ejus coxa sitam coma instructam vidimus valde debili III, 559, 32 ss.

Canis; quattuor pedes habet III, 6, 12; quadrupes est III, 247, 15; pertinet ad quadrupedes viviparas, nulla alia specie interjecta III, 7, 46; animal est viviparum sanguine præditum utrinque dentes habens ac multifidum, ideoque unicum ventriculum habet III, 271, 3 ss.; multifidus est III, 291, 22 ss.; III, 402, 34 s.; multifidus est ideoque oblongum habet lienem III, 270, 26 s.; multifidus est, ideoque cæcus nascitur III, 360, 4 ss.; III, 408, 49; multifidus est, ideoque multiparus III, 292, 2 s.; III, 403, 43 s.; multos digitos habet, ideoque multifidus est III, 20, 13 ss.; in anterioribus membris quinque, in posterioribus quattuor digitos habet III, 291, 13 ss.; ei, quod ad interiores partes attinet, similis est leo III, 17, 34; qualem ventriculum habeat III, 272, 28 ss., cf. III, 32, 28 s.; ei partim similem ventriculum habent animalia utrinque dentata vel minora III, 32, 30 s.; III, 272, 25 s.; utrinque dentes habet III, 32, 22 s.; igitur unicum ventriculum habet, *ibid.*; item minorem III, 32, 29; ei partim quod ad ventriculum attinet similia sunt minora animalia III, 32, 31; item quadrupedes oviparæ III, 32, 53 s.; ejus ventriculo similis est humanus III, 14, 52 s., cf. III, 32, 28 s.; ei ventriculi ratione similes sunt serpentes III, 33, 21 ss.; et foras et intra se viviparus est, ideoque uterum ventriculo superpositum habet III, 325, 6 s.; III, 326, 34 ss.; quadrupes vivipara est III, 36, 43 ss.; igitur uterum infra septum transversum habet, *ibid.*; quot et quantas et ubinam sitas habeat mammas III, 21, 16 s.; multas mammas habet easque a ventris lateribus III, 292, 2 s.; intestinum habet prope ventriculum latius, versus finem vero angustius III, 272, 34 ss.; inde alvi excrementum cum labore emittunt III, 272, 36 s.; ejus calvaria unico osse constat III, 44, 49; dentes serratos habet III, 22, 27 s.; III, 23, 41; item os hians III, 23, 41; totum corpus prona parte hirsutum habet III, 19, 16; III, 247, 14 s.; hibernos pilos abjicit IV, 164, 8; eorum pilos deradit stercus bonasi III, 205, 5; statim ab ortu nigri fiunt III, 653, 29; ei pudendo virili similis est hyæna III, 132, 23 s.; coire incipiunt anniculi, idque tam mares quam feminæ III, 85, 45 s.; interdum et octavo mense, idque potius mas quam femina III, 85, 46 ss.; quando catulire dicantur III, 122, 33 s.; coeuntes diu hærent III, 78, 24; eodem modo quo illi coeunt lupi III, 78, 6 s.; aversi coeunt III, 78, 47 s.; nonnulli perhibent pisces cartilagineos interdum eodem modo quo illos coire III, 78, 46 ss.; unico coitu implentur III, 124, 31; idque inprimis clara coeuntibus probatur III, 124, 31 ss.; quot dies uterum gerant III, 85, 48 ss.; III, 124, 33 ss., 38 ss., 42 ss.; graviditatis tempore longe ab homine et ove et bove differt III, 401, 29 ss.; earum graviditas non diu durat III, 81, 25 s.; igitur mansueti omni anni tempore coeunt III, 81, 24 ss.; III, 121, 29 ss.; coitus tempore minus iracundi sunt III, 121, 31 s.; iis et uterum gerendi pariendique tempore et catulorum numero similes sunt lupi III, 133, 7; eodem modo quo ii pariunt feles et ichneumones iisdemque rebus vescuntur III, 133, 20 s.; eodem modo quo ii uterum gerunt lupi cervarii III, 133, 24; cæcos catulos pariunt III, 133, 8 s., 26 s.; quot dies cæci sint eorum catuli III, 124, 36 s., 41 s., 43 s.; educari perfecte non poterunt si ante sexagesimum diem nati sint III, 85, 50 s.; post partum non ante sextum mensem coitum repetunt III, 85, 51 s.; feminæ usque ad duodecimum plerumque annum coeunt et concipiunt III, 87, 1 s.; nonnullis tamen evenit ut usque ad decimum octavum quin usque ad vicesimum coirent et generarent III, 87, 2 ss.; quot dies catuliant III, 124, 44 s., 48 s.; quot dies menstruam purgationem habeant III, 124, 45 s.; iis per menstruam purgationem turgent pudenda III, 124, 46 s.; per menstruam purgationem coitum non appetunt III, 124, 47 ; qualis post partum purgatio III, 124, 51 ss.; pleræque post partum non pro corporis magnitudine emaciantur III, 125, 1 s.; quando lac habere incipiant III, 125, 2 ss.; quando utile fiat earum lac III, 125, 5 s.; earum lac initio crassum est, deinde vero tenuius evadit III, 125, 7 s.; earum lac post suillum et leporinum crassissimum est III, 125, 8 ss.; quonam signo deprehendatur feminarum ætas ad coitum idonea III, 125, 10 ss.; mares ad coitum idonei sunt ubi sublato crure mingunt III, 125, 19 s.: quanam ætate sublato crure mingere incipiant mares III, 125, 16 ss.; III, 124, 29 s.; feminæ pleræque sedentes mingunt III, 125, 20 s.; nonnullæ tamen et interdum sublato crure III, 125, 21; editis catulis iracundæ sunt III, 121, 20, 31 s.; cur post partum torvæ sint IV, 166, 44 ss.; fœcundiores sunt quam grandia animalia IV, 172, 38; multos fœtus pariunt IV, 163, 13; per totam vitam coeunt et mares et feminæ III, 125, 25 s.; quot annos vivant III, 125, 28 ss.; XXIV annos vivunt fr. 150, a; an longæviores mares vel feminæ III, 125, 34 ss.; nullos alios dentes nisi caninos mutant III, 125, 37 ss.; eos alii caninos tantum dentes, alii nullos abjicere putant, sed perperam III, 23, 1 ss.; unde alii eos dentes non mutare censeant III, 125, 40 s.; alii omnes mutare III, 125, 43 s.; dentes septimo mense abjiciunt IV, 318, 26; quomodo dentium ope juniores a senioribus distinguantur III, 23, 7 s.; III, 125, 44 ss.; sublato crure mingunt III, 153, 36 s.; difficulter mingunt et excrementa ejiciunt IV, 321, 21; qualia excrementa emittant III, 153, 33 s.; qua in re iis similes sint simiæ III, 25, 3; quatenus canicipites III, 24, 14 s.; eadem portione augent partes superiores ac inferiores III, 22, 12 s.; super terram degit III, 4, 1; animosus et in amorem et adulationem proclivis est III, 4, 33 s.; cauda demissa fugiunt III, 204, 7 s.; quatenus eodem modo quo illi fugiant leones III, 203, 37 s.; III, 204, 7 s.; eorum latratus IV, 321, 17; senescentibus vox ingravescit III, 85, 12 s.; latratu indicant se insomnia habere III, 73, 46, cf. 44; œnussa inebriantur fr. 65, a; quamobrem verberati magis vociferentur IV, 321, 13 ss.; non latrant, si lapidem viderint in Nilo flumine natum, fabæ similem IV, 106, 14 ss.; eorum voces agnoscunt expergefacti quidam quia eas exiliter inter dormiendum audierant III, 512, 13 ss.; quomodo vestigia leonis legant III, 153, 36; feras ad cacumina tantum montium qui Nigri vocantur persequi dicuntur IV, 103, 5 ss.; cur flante Favonio vestigia pessime legant IV, 247, 21 ss.; quamobrem mortui leporis vestigia non odorentur IV, 310, 12 ss.; eorum olfactus pessumdatur halitu ursorum cujusdam generis alborum in Mysia IV, 102, 36 ss.; cervi intestinum gustare nolunt, nisi admodum pingue sit, idque quare III, 30, ss.; excrementa hominum gustare non audent qui hordeo quodam quod in regionis Sintorum Mædorumque in Thracia loco gignitur vescuntur IV, 96, 24 ss.; sedentes non mordent, 350, 24; quomodo eos decipiat hyæna III, 153, 12 s.; quomodo afficiantur hyænarum genere quodam in Arabia IV, 103, 7; angina, rabie et podagra laborant III, 166, 17 s., v. *Rabies*, *Angina*, *Podagra*; iis fiunt cynoræstæ dicti III, 101, 31; lumbricis infestati tritici segetem depascuntur III, 178, 4 s.; ægroti comesa herba vomunt atque purgantur III, 153, 4 ss.; III, 177, 27 ss.; citissime et cedit et ad pristinum corporis statum revertitur IV, 324, 44 s., eodem modo quo eorum morsus, curantur vulnera a leone inflicta III, 204, 15; iis inimici sunt thoes III, 204, 17 s.; Cyrenis cum lupis coeunt ac generant III, 170, 5 s., cf. III, 366, 42 s.; quomodo coire cogantur cum fera e coitu canis cum tigride procreata III, 170, 10; eos sæpe devorat hæc fera III, 170, 11 s.; ex eo et vulpe procreatur animal quod inter ambos medium tenet III, 355, 5, cf. III, 170, 6; III, 366, 42; eorum genera plura sunt III, 124, 28; et feri et mansueti sunt III, 4, 9; idque saltem in India III, 224, 48 s.; IV, 168, 47; quodsi æquivoce tantummodo sint, seorsum in species distribui non debent III, 224, 50; sin specie iidem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; apud eos cauda significandi vim habet IV, 321, 48 s.; optimi mediocres aures habent IV, 12, 7 s.; eos e forma dijudicare possunt venatores IV, 1, 16; et fortitudine et industria præstant qui e Molotticis cum Laconicis coitu procreantur III, 172, 9 ss.; magni et robusti qualia labia habeant IV, 10, 43 s.; communis eorum affectus obtrectatio IV, 7, 8; blandientes placidam habent frontem IV, 11, 49 s.; ad latrandum proclives gravem vocem habent IV, 4, 23; ad eos referuntur qui tenuem barbam habent IV, 13, 9 s.; item lumbosi IV, 9, 36; item qui caput magnum habent IV, 12, 2 s.; item qui igneis oculis sunt IV, 12, 44 s.; item qui nasum extremum acutum habent IV, 10, 53 s.; item qui labium superius et gingivas prominentes habent IV, 10, 49; item qui frontem planiorem habent IV, 11, 43 s.; item qui supercilia obducunt, pupillas superius tendunt et vultu summisso sunt fr. 192, b; item ad robustos, qui magna voce graviter vociferantur, nec vero plexa IV, 14, 10 ss.

Canis; eorum natura non eadem quæ hominis, equi aut asini II, 169, 51 s.; iis cum hominibus communia sunt somnus, respiratio, incrementum, decrementum, mors III, 218, 21 s., 28 s.; e mare et femina procreatur canis, idque mas vel femina III, 368, 50 s.; a leone differt III, 368, 52; igitur e mare et leæna, vel e femina et leone aliud quid procreabitur quam canis aut leo III, 368, 52 ss.; si ex equo fieret, fieret etiam ex animali, sed non quatenus animal est II, 259, 24; quatenus unum esse dicatur cum homine et equo II, 519, 40; cum equo comparari potest quod ad albedinem attinet II, 339, 42; quæritur, an ejus animæ ratio eadem sit ac equi vel hominis vel dei III, 431, 35 s.; eorum numerus idem esse dicitur ac ovium si ambo decem sunt, non tamen idem denarius numerus vel idem decem II, 307, 20 ss.; eorum numerus idem ac equorum, si ambo septem sunt II, 306, 40; ei aliud opus ac alia voluptas est quam equo aut homini II, 122, 17; leporum esu, non odore delectantur II, 36, 29; latrant antequam viderint an amicus sit necne II, 82, 17; eum pueri a latrando vocant IV, 308, 8; quare ex Empedoclis sententia semper in eadem tegula consideret II, 219, 2; II, 175, 1 ss.; si in eo laudando adhibeatur canis cælestis, vel Pan, fit enthymema apparens per homonymiam, 381, 12; item si eum honore dignum dicat quia turpissimum sit canem nullum habere, 381, 14; iis Idrieum comparavit Androtion, 390, 11; iis Plato comparavit qui mortuos spoliant, 390, 17; alter alterius utuntur Lacedæmonii, 500, 49; vox æquivoca, 278, 38; exemplum citatur, 175, 5; 184, 40.

Canes Ægyptii, minores quam Græci III, 169, 24.

Canes albi; reliquis præcellunt III, 653, 10 s.; quare fiant, *ibid.*

Canes Epirotici; maximi III, 54, 34.

Canes Indici; e canis cum tigride coitu procreari dicuntur, idque quomodo III, 170, 7 ss., cf. III, 366, 43 s.

Canes Laconici; e vulpis cum cane coitu procreantur III, 170, 6 s., cf. III, 355, 5; III, 366, 42 s.; longas habent nares, ideoque olfactum acutum, idque quare III, 419, 12 ss.; feminæ maribus indolis ratione præferendæ III, 172, 4 s.; quo ætatis mense coire incipiant et mares et feminæ III, 124, 28 s.; eodem mense et mares nonnulli incipiunt sublato crure mingere III, 124, 29 s.; quot dies uterum gerant III, 124, 33 ss.; quot dies cæci sint eorum catuli III, 124, 36 s.; sexto post partum mense iterum coitum appetunt III, 124, 37 s.; per triginta dies lac habent III, 125, 6 s.; quot catulos pariant III, 125, 24 s.; quo magis laborant eo magis ad coitum idonei sunt III, 125, 26 s.; quot annos vivant III, 125, 28 ss.; iis peculiare est quod feminæ maribus sunt longæviores III, 125, 34 s.

Canes Molottici; venatici a reliquis ejusdem generis canibus non differunt III, 172, 5 ss.; quibus vero ovium custodia demandata est magnitudine et fortitudine præstant III, 172, 7 s.

Canis marinus (κύων); mustelaceus piscis est III, 114, 1; igitur vivum animal parit primum intra corpus edito ovo, *ibid.*; unicum mustelorum genus est quod semel quotannis pariat III, 113, 40.

Canis; v. *Chia.*

Canities (πολιότης, πολιά); quidnam fr. 207, a; pilorum morbus est III, 423, 14; quatenus natura fiat II, 202, 9; unde constet eam siccitatem non esse III, 47, 42 s.; est cerebri humoris debilitas ac cruditas III, 417, 37 s.; igitur ab eadem causa pendet ac cæsictas alterius oculi III, 417, 33 ss.; corruptione et vitio alimenti evenit IV, 303, 35 s.; primo loco invadit tempora III, 420, 3; homini soli competit excepto aliquatenus equo III, 417, 35; III, 419, 51 ss.; idque propter eandem causam cur ei etiam soli eveniat calvities III, 424, 14 ss.; nempe propter cerebri molem et humiditatem III, 424, 16 s.; prohibetur olei aquæ misti perunctione, idque quare III, 424, 40 ss.; cur magis iis eveniat qui caput unguento inungunt fr. 207, a.

Cannæ (οἱ κάλαμοι *interpr. gr.*); nodos habent IV, 26, 33.

Cannæ magnus (τὰ καλούμενα ἄγνοι *interpr. gr.*); IV, 25, 25.

Canobicum Nili ostium; unicum Nili ostium est quod non manu factum sit III, 572, 3.

Canobus; Cleomeni mandavit Alexander ut emporium inde ad Pharum transferret, 649, 10; quomodo ab ejus incolis et sacerdotibus pecuniam exegerit Cleomenes, 649, 11 ss.

Cantare; nequeunt febrientes IV, 178, 20 s.; quisque hilari animo solet IV, 211, 49 s.; superne valentes pauci reperiuntur IV, 210, 40 s., cf. 50; cantatur facilius acutum quam grave IV, 210, 37 ss.; IV, 213, 30, v. *Canere.*

Cantantes acute; quamobrem discrepantes difficilius deprehendantur quam gravius IV, 208, 25 ss.

Cantandi principium; parhypate est IV, 205, 43.

Cantharides; pertinent ad insecta quotidie nobis obvia III, 81, 3 s.; eorumque coitum observare licet, *ibid.*; eodem modo quo ea, coeunt reliqua insecta coitu utentia III, 81, 41 ss.; insecta sunt quæ coeunt et generant, sed vermes, nec sibi similia III, 328, 33; non ex animalibus procreantur sed e rebus putrescentibus, *ibid.*; e quibusnam erucis gignantur III, 95, 12 ss.; male olentia appetunt, idque quare III, 95, 15 s.; alas vagina tectas habent III, 67, 9 s.; igitur cum melolontha et carabo cognata est, nihilo minus tamen iis commune nomen inditum non est III, 67, 7 ss.; eas comedit draco fr. 187, b.

Cantharolethron; ita vocatur locus juxta Olynthum in Chalcidica Thraciæ, quem si scarabæus intraverit, fame exanimatur IV, 97, 17 ss.

Cantharus (κάνθαρος); piscis littoralis est III, 158, 13.

Canthari (κάνθαροι); vaginipennis insectis accensendi sunt III, 312, 6 s.; igitur ut reliqua insecta, non recte volant, idque quare III, 311, 52 ss.; alas sub tegmine habent III, 6, 43; quare stercus volvant III, 94, 49 ss.; metu perculsi immobiles manent et incisurarum ope corpus suum indurant III, 283, 44 ss., v. *Scarabæi.*

Cantilena (μέλος); eam habere videtur vox III, 455, 43 s.; igitur et inanimes res quædam quæ eam habent, per similitudinem vocem habere dicuntur III, 455, 41 ss.; fidelissimam affectuum moralium continent imitationem, 629, 48; 630, 16; eas nonnulli philosophi distinguunt in morales, activas et instinctu divino percellentes, 632, 42; quæritur an earum quoque ratio habenda sit iis qui educationis gratia musicam exercent, 632, 30; non latere debet quantam vim habeant ad educandum, 632, 33; moralibus utendum est educandi gratia, 644, 30; Doricæ inprimis conveniunt educationi, 633, 54; activæ et instinctu divino percellentes iis committendæ sunt qui de musica theatrali certant, 633, 17; ubi in sacris carminibus ad eas perventum est qui animam furore levant, sedantur ac purgantur divino instinctu perculsi, 633, 8; quibus purgandi vis inest, sine nocumento homines delectant, 633, 15; quantum sufficit ut pulchris delectentur, musicam discere debent pueri, 631, 28; iis qui immodice delectantur, intemperantes non vocantur II, 36, 17; intensis et discoloribus importunorum spectatorum gratia uti licet, 633, 24, 28; cur incompositæ appareant media chorda turbata IV, 208, 8 ss.; omnes egregiæ media chorda sæpe utuntur IV, 208, 14 s.; quas antea noverimus, cur suavius canere audiamus quam quas ignoramus IV, 206, 8 ss.; cur solitariam lubentius audiamus ubi ad tibiam, quam ubi ad lyram cantatur IV, 206, 30 ss.; IV, 212, 40 ss.; earum modis secundum consuetudinem delectamur IV, 211, 5; cur ejus genus quod lex appellatur non olim per antistrophos ageretur IV, 207, 14 ss.; de iis bene disseruerunt musici quidam hodierni et philosophi musicæ periti, 632, 36.

Cantilenæ remissæ; tractari etiam debent futuræ senectutis gratia, 634, 13.

Cantor; multos ejus errores tibia occultat, non item lyra, idque quare IV, 213, 2 ss.

Cantus; eum alia animalia habent, alia eo carent III, 4, 12; sua natura mollis et quietus est, sed admisti numeri ratione asper redditur et movendi vim acquirit IV, 214, 10 ss.; hominibus dulcissimus est secundum Musæum, 629, 6; in nonnullis avium generibus eum æque emittunt mares ac feminæ, in aliis mares soli vel magis III, 73, 7 ss.; eo nonnulli tragœdiarum partes absolvuntur, 461, 17; quomodo ejus ope capiant cervos III, 177, 11 ss.

Cantus amor; ad conciliandam inter pravos amicitiam conferre potest II, 224, 34.

Cani; albi sunt quia eodem modo se habent ac situs III, 423, 34 s.; eos recte poetæ comici senectutis situm et pruinam vocarunt III, 423, 40 ss. ejusdem generis ac pruina sunt quia ambo vapores sunt III, 342, 43 s.; ejusdem vero speciei ac situs quia ambo putredines sunt III, 423, 40 s.; unde constet eos reverâ putredine fieri III, 423, 45 ss.; argumenta quæ probant eos putredine, non ariditate fieri, ut nonnulli contendunt III, 424, 35 ss.; igitur non herbæ quæ exsiccando canescit comparandi sunt III, 424, 44 ss.; interdum de integro cani pullulant III, 424, 45 s.; sæpe apice tantum cani sunt, idque quare III, 424, 46 ss.; plerique statim albi oriuntur III, 47, 41; in quibusnam locis primum oriantur, in quibusnam serius III, 47, 48 ss.; primum in temporibus fiunt III, 424, 6 ss.; IV, 305, 41 ss.; nascuntur sæpe apud convalescentes quorum loco postea repullulant nigri capilli III, 423, 46 s ; idque quare III, 423, 47 ss.; qui morbo fiunt soli a cute pendent III, 423, 8 s.; idque quare III, 423, 12 s.; non vero reliqui III, 423, 10 s.; qui a senectute pendent propter caloris copiam et debilitatem fiunt III, 423, 14 ss.; fiunt nempe ubi pilorum alimentum non concoquitur a calore proprio, sed putrescit calor aeris ambientis III, 423, 23 ss., 32 ss.; sive morbo sive senectute fiunt, eorum causa alienus calor est III, 425, 45 ss.; omnium albedo pendet ab aere vaporoso incluso III, 425, 48 s.; cur excepto homine nulli alii animali eveniant III, 424, 14 ss.; eorum generatione parentibus similes fiunt liberi III, 330, 7.

Capaneius; Sthenelus fr. 315, a.

Capella (χίμαιρα); ei lactis copiam conciliant fabæ affatim datæ, idque quare III, 54, 47 s.

Capella (αἶξ? *Verba* καὶ αἶξ *quæ in tribus codd. mss. desunt e præcedenti* χηναλώπηξ *orta videntur*); avis palmipes est III, 152, 16.

Caper; ignem sufflanti sæpe homines deformes comparant cavillantes III, 401, 24 s., v. *Hircus*.

Caphareus; Eubœæ portus maxime infestatur Subsolano IV, 45, 23.

Capillamenta (τὰ τριχώδη); univalvibus et bivalvibus, e. gr. pectinibus in orbem disposita sunt III, 63, 48 s.; sat multa circum os habet cancellus III, 64, 28; ea insequuntur apud eundem duo pedes furcati, quibus cibum ovi admovet III, 64, 28 s.; intra ea corpuscula rubra duo mammis similia habet loligo femina III, 92, 53 ss.

Capillitium; quænam ejus causa necessaria III, 247, 26 ss; quænam finalis III, 247, 29 ss.

Capilli (τρίχες); pilis congenitis accensendi sunt III, 47, 52 s.; maxime et primi propter ætatem deficiunt ac defluunt, sed tantummodo anteriores III, 48, 5 ss.; omnium pilorum frigidissimi sunt, idque quare III, 422, 31 ss.; omnium pilorum humanorum crassissimi sunt, idque quare III, 420, 34 ss.; item longissimi, idque quare III, 420, 42 ss.; maxime crescunt III, 48, 22, s.; probant maximum numerum meatuum in capite esse IV, 122, 9 s.; cur non per morbos, sed post morbos defluant IV, 306, 10 ss.; qui cadunt similes sunt foliis cadentibus IV, 23, 52 ss.; quamobrem crispentur IV, 303, 48 ss.; crispos quamobrem Æthiopes habeant, Scythæ vero et gentes septentrionales rectos IV, 304, 33 ss.; rufos et tenues omnes plagæ septentrionalis habent incolæ IV, 289, 22 s.; hominum in Crathide lavantium, fluvio circa Thurium, flavi redduntur IV, 106, 29 s.; rufi redduntur lixivia et auripigmento IV, 289, 18; in vitiligine alba canescunt IV, 161, 35 s.; pileo aut tegmine operti citius canescunt, idque quare III, 424, 38 ss.; maritimorum hominum mari tinguntur III, 647, 25 s.; iis evulsis qui manducant incontinentia morbida laborant II, 164, 47; eos rescindens quidnam Socrates dixerit II, 219, 36; promissis gaudebant Lycii, 643, 13; eos se ex Græcia afferri curaturum esse Lyciis dixit Condalus, 643, 17; denso ac promisso erat Hippodamus Milesius 508, 14; illis evulsis narrant Illyrios mortuos intra paucos dies hirsuta capita habere IV, 305, 1 s.; eorum ambitus floridus, deorsum tendens, iracundi signum IV, 6, 2 s.; sursum retractus, mansueti IV, 6, 6; qui horridos habent, ignavi sunt IV, 13, 14; qui crispos, ignavi, ad Æthiopes referuntur IV, 13, 16 s.; subcrispi ad animi præstantiam ducent: ad leonem referuntur IV, 13, 17 s.; qui retro flexos habent in frontis parte versus caput liberales: ad leones referuntur IV, 13, 20 ss.; adnatos in capite ad frontem, juxta nasum, illiberales: ad servos referuntur IV, 13, 22 ss., recti et nigri, avari signum IV, 5, 52; intorti quibus sunt cur maxima ex parte simiores sint IV, 283, 31 ss.; nigri sæpe a morbo sanatis oriuntur in locis ubi convalescentibus cani pullulabant III, 423, 46 s.; idque quare III, 423, 47 ss ; rufi celerius canescunt quam nigri, idque quare III, 424, 28 ss.

Capistrum (φορβειά); eo apud Macedones cingitur qui nullum hostem interfecit, 603, 17.

Capitatio (ἐπικεφάλαιον); ex ea ultimo loco reditum petere debet satrapa, 639, 41; eam a subditis exegit Taos cum rege bellum gesturus, 647, 12; quomodo eam a Lyciis exegerit Condalus, 643, 14; quantam a civibus fundum non possidentibus exegerint Athenienses Potidæam incolentes, 641, 34.

Capito (κέφαλος); mugilum genus fr. 180, a; piscis squamatus, ideoque oviparus est III, 115, 6 s.; piscium migratoriorum ultimus parit III, 119, 35; unde constet rem se ita habere III, 119, 36 s.; limo vescuntur III, 149, 1, 14; nec alium piscem, nec omnino carnem vorant III, 149, 6, 15; ideo nihil hujusmodi in captorum ventre invenitur III, 149, 8 s.; quibusnam rebus inescatur III, 149, 9 s.; graves et mucosi sunt III, 149, 14 s.; sæpius ex aqua emergunt ut mucum abluant III, 149, 16 s.; frequentes sunt quia eorum fœtura a nullo pisce voratur III, 149, 17 s.; adulti vero ab aliis piscibus vorantur, idque præcipue ab acharna III, 149, 18 ss.; eorum species labeo et pareas III, 149, 11 ss.; imbribus modum excedentibus excæcantur III, 163 30 ss.; igitur hieme eorum oculi albescunt ipsique macrescunt atque demum moriuntur III, 163, 32 ss.; idque quare III, 163, 36 s.; et in brevibus circa Naupliam Argivorum et alibi multi capti sunt vel cæci, vel albis oculis, frigore invalescente III, 163, 37 ss.

Cappadocia; ibi mulæ fœcundæ esse dicuntur IV, 85, 21; circa eam quibusdam locis mella aiunt fieri citra favos IV, 77, 30 ss.

Capparis; cur haud facile locis cultis provenire soleat IV, 216, 11 ss.; multi eam colere tentarunt IV, 216, 12 ss.; majus lucrum quam rosæ præstat ejus cultura, *ibid.*; maxime crescit in sepulcris IV, 216, 14.

Capra (αἴξ); naturaliter bisulca et cornuta est III, 20, 16, 24; cornigera est, ideoque plures ventriculos habet III, 271, 22; cornigera est, ideoque mammas in femoribus habet III, 292, 27 ss.; cornigerum bisulcum est, ideoque rotundum lienem habet III, 270, 24; pleræque fel habent III, 274, 51; passim, e. gr. Naxi ingentem habent III, 274, 52 s., cf. III, 16, 25 ss.; passim, e. gr. Chalcidicæ Euboicæ quadam parte eo carent III, 275, 1 s.; non utrinque dentata est, ideoque ruminat III, 208, 47 s.; plures dentes habent quam hirci III, 23, 18; dentes abjiciunt IV, 318, 27; herbivoræ sunt III, 155, 27; ovibus robustiores, sed non saniores sunt III, 156, 5 s.; quomodo pascantur III, 155, 29 s.; eas perperam per aures respirare putabat Alcmæo III, 9, 35 s.; partim variæ sunt, partim non III, 425, 22; statim ab ortu nigræ fiunt III, 653, 29; ubinam tondeantur III, 169, 16 s.; omnes caprinos oexlos habent III, 416, 5 s.; cur magis balent quam hirci IV, 322, 17 ss.; sevum habent, ideoque earum jucula concrescunt III, 50, 42 s ; ventriculi earum sevo repleti suavissimo IV, 330, 1 s.; ricinos habent sed pediculis carent III, 101, 29; citissime et cedunt et ad pristinum corporis statum revertuntur IV, 324, 44 s.; in Cephalenia non bibunt, sed facie adversa hiant auras e mari recipientes IV, 76, 27 ss.; insomnia habent III, 73, 44; et feræ exstant et mansuetæ III, 4, 8; III, 224, 48 s.; quodsi æquivoce tantummodo sint, seorsum in species distribui non debent III, 224, 50; sin specie eædem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; stupefactæ restitant si quis unius alicujus aruncum apprehenderit III, 175, 36 s.; difficilius frigidis locis cubant quam oves III, 175, 38 s.; magis quiescunt et facilius ad homines accedunt quam oves III, 175, 39 s.; frigus ægrius ferunt quam oves III, 175, 40 s.; confertæ secundum cognationes decumbunt III, 175, 46 s.; testibus pastoribus, simulac sol in occasum vergit aversæ cubant, quum antea adversis oculis cubarent III, 175, 48 ss.; anniculæ coire et uterum ferre incipiunt III, 85, 32 s.; idque sæpius quam oves III, 85, 33; tertio aut quarto coitu implentur III, 123, 44; imbre superveniente repetendus earum coitus III, 123, 45; quot catulos pariant III, 123, 46 s.; fœcundiores sunt quam grandia animalia IV, 172, 39; una cum primis (*verba* ἅμα ταῖς πρώταις αἰξίν *corrupta videntur. In cod. Mediceo* C² *legitur* ἐξείσι πρὸς τῇ πόα) plerumque parit vitulus marinus III, 114, 43; quinque menses uterum gerunt III, 123, 48; ideoque nonnullis in locis bis quotannis pariunt III, 123, 48 ss.; circiter octo annos vivunt III, 123, 50 s.; Æthiopicæ vero decem vel undecim III, 124, 4 s.; per totam vitam coeunt III, 124, 6 s.; a quibusnam causis pendeat an gemellum partum udituræ sint necne III, 124, 7 ss.; a quibusnam an marem vel feminam III, 124, 9 ss., cf. III, 397, 19 ss., 41 ss.; quæ feminas parere consueverant interdum postea mares edunt III, 124, 13 s.; coeuntes septentriones spectare debent III, 124, 14; earum gregi ducem pastores non præficiunt, idque quare III 124, 22 s.; iis et ante et post coitum evenit purgatio III, 122, 40 s.; item parituris III, 123, 42 s.; inde cognoscunt pastores earum partum instare III, 122, 43 s.; tandem post partum copiosa III, 122, 44, s.; idque primum parum, deinde valde sanguinea III, 122, 45 s.; earum urina crassior quam hircorum III, 123, 8 s.; uterum gerentes pinguescunt et plus comedunt III, 123, 15 s.; pariunt id quod vocatur mola III, 216, 25 s.; idque postquam per plures annos uterum gesserint III, 216, 24 s.; quæritur igitur cur extrorsum tendat earum semen, non vero attrahatur III, 216, 23 s.; apud eas frequentiores sunt partus monstrifici quia satis fœcundæ sunt III, 402, 31 ss.; gignuntur aliæ quæ plures habent digitos quam earum natura fert, aliæ quæ unicum tantummodo III, 403, 12 ss., 16; item quæ duo habent pudenda, alterum maris, alterum feminæ III, 403, 15 s., cf. III, 406, 7 ss.; in quodam loco Libyæ earum ubera a pectore pendent fr. 186, a; conspecta jam est quæ cornu in crure haberet III, 403, 18; lac copiosius habent quam sobolis educatio requirit, idque et ad caseum faciendum et ad conservandum utile III, 54, 2 ss., cf. III, 53, 25; III, 55, 1 s.; idque vel magis quam boves III, 54, 4 s.; cur iis plurimum lactis demulgeatur ad corporis proportionem IV, 161, 37 ss.; earum lac non crassum nec pingue IV, 329, 40; earum lacti minus casei inest quam bubulo III, 54, 6 s.; idque quantum III. 54. 7 ss.; ubinam earum lac ovillo admisceant III, 53, 53 s.; iis lactis copiam conciliant fabæ affatim datæ, idque quare III, 54, 47 s.; quomodo non prægnantibus urticæ ope lac concilient Œtæ accolæ III, 53, 37 ss.; eas advolans mulget caprimulgus avis III, 187, 25 s.; quarum mammam suxerit caprimulgus, obcæcari earumque lac exhauriri ferunt III, 187, 26 ss.; an sacrificanda sit, an duæ oves, pertinet ad jus legitimum II, 60, 33; ad eas referuntur qui vinosis oculis sunt IV, 12, 42 s.; item qui acute et clamose vociferantur IV, 14, 14 s.

Capræ Ægyptiæ; Græcas magnitudine æquant III, 169, 25.

Capræ Æthiopicæ; decem vel undecim annos vivunt III, 124, 42.

Capræ Creticæ sagittis percussæ quærunt dictamnum IV, 76, 1 ss., cf. III, 177, 25 ss.

Capræ hircinæ (τράγαιναι); quænam ita vocentur III, 403, 17 s.

Capræ silvestres (ἄγριαι); vulneratæ dictamnum quærunt, idque quare et ubinam III, 177, 25 ss.; quatenus ea visa vel reperta gaudeat leo II, 56, 33; in Libya deest III, 169, 5 s.

Capræ Syriacæ; quantas aures habeant III, 169, 13 ss.

Caprarum baccæ (τὸ ἡλιοσκόπιον *interpr. græc.*); ex iis arbor fit, idque quomodo IV, 25, 38.

Capræ quæ dicuntur (αἶγες); circa cælum apparent III, 556, 20 ss.; idem sunt quod stellæ transcurrentes et solum pluris et minoris ratione ab iis differunt III, 556, 22 s.; fiunt ubi fomes quæ incenditur, majorem longitudinem quam latitudinem habet ac scintillas emittit III, 556, 48 ss.; de earum causa, cf. *Faces* et *Flammæ ardentes.*

Capria; v. *Apria.*

Capriceps (αἰγώλιος); avis uncunguis nocturna est III, 30, 12 ss.; III, 150, 43; quanta sit ejus magnitudo III, 150, 44; picas venatur III, 150, 45; carne vescitur ululæque et asioni similis est III, 150, 46 s.; ingluvie carens paulo latiorem habet inferiorem gulæ partem III, 34, 18; liene omnino caret III, 30, 13 s.; fel modo jecori applicatum, modo ad ventriculum porrectum habet III, 31, 2 s., de alia ave v. *Ægolius.*

Caprificatio; quonam modo fiat III, 102, 27 ss.

Caprificus (ἐρινεός); a ficu eatenus differt quatenus altera sterilis et altera fructum fert III, 380, 15 ss.; eodem modo quo hæc inter se differre putant nonnulli piscium cartilagineorum qui vulgo mares ac feminæ habentur III, 380, 14 s.; ad ficus fructus concoquendos aliquid confert III, 320, 21 s.; eas ficubus circumserunt agricolæ idque quare III, 102, 27 ss.; item earum fructus ad ficus appendunt *ibid.*; ubi fructum ferre incipit, alvearia castrantur III, 97, 28 s.

Caprimulgus (αἰγοθήλας); montes incolit III, 187, 22; quantus III, 187, 23 s ; interdiu non acute videt, sed noctu cernit III, 187, 38 s.; quot ova pariat III, 187, 24 s.; quales ejus mores sint III, 187, 25; unde nomen petierit III, 187, 25 s.; capra, cujus mammam suxerit, obcæcari ejusque lac exhauriri dicitur III, 187, 26 ss.

Caprinus oculorum color (αἰγωπός); unus e tribus est qui exstant IV, 162, 26.

Caproneæ comæ (προκόμιον); quænam animalia eas habeant III, 19, 20 s.; III, 204, 45; III, 247, 16 s.; quæ eas habent jubam inde a capite usque ad summos armos habent III, 19, 18 s.; apud bonasum usque ad oculos tendunt III, 204, 45; cruenti ex iis evelluntur pili apud sues grandine laborantes III, 166, 1 s.

Captatio benevolentiæ; v. *Benevolentiæ captatio.*

Captiones (παραλογισμοί); omnes ad refutationis ignorantiam reduci possunt, idque quomodo, 282, 1; 281, 37; non omnes inde pendent quod respondens ad has certo quodam modo se habet, 286, 37; earum causa vel in syllogismo, vel in contradictione est, vel in utroque, 286, 45; omnes ea quæ arti subjiciuntur (i. e. dialecticæ) spectant, 287, 45; iis qui ab aliis sæpius falluntur, etiam a semetipsis facile falluntur in meditatione solitaria, 293, 40; earum refutatio non interrogantem, sed argumentationem spectare debet, 298, 31; 299, 50; earum quæ ab eodem pendent, eadem esse debet solutio, 301, 28; earum futilissimæ videntur captiones per homonymiam, 306, 47; aliæ perspectu faciliores, aliæ difficiliores, 306, 39; 307, 13; quando eædem sint dicendæ, 306, 42; interdum eædem alii penes dictionem esse videntur, alii ex accidente, et sic deinceps, 306, 43.

Captiones a ratione male reddita (παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον); species captionum extra dictionem, 279, 10; quales, 281, 14; fiunt circa deductiones ad impossibile, 281, 16; non sunt ad concludendum ineptæ, sed propositum non concludunt, 281, 28; sæpe latent ipsos interrogantes, 281, 30; definitione (syllogismi) patent, 282, 49; 284, 27; quomodo ad refutationis ignorantiam reducantur, 282, 50; in iis fit deceptio παρὰ μικρόν, 284, 24; quomodo solvendæ sint, 304, 25; quid præterea adversus eas dici possit, 304, 27.

Captiones e consequenti (παρὰ τὸ ἑπόμενον); species captionum extra dictionem, 279, 9; quales 280, 46; fiunt deceptiones ex sensu circa opinionem, 280, 49; quatenus ea utantur rhetorici, 280, 54; ea usus est Melissus in syllogisticis, 281, 5; ope captionum ex accidenti ad refutationis ignorantiam reducuntur, 283, 3; alio quoque modo considerandæ sunt, 283, 22; cur in iis fiat deceptio, 284, 16; quomodo solvendæ sint, 304, 15; ex eo pendent quod eo modo invertuntur propositiones quo eas inverti non licet, 304, 18, 24.

Captiones extra dictionem (ἔξω λέξεως); septuplices, idque quænam, 279, 35.

Captiones inde pendentes quod aliquid non simpliciter dicitur (παρὰ τὸ ἁπλῶς τόδε ἢ πῂ λέγεσθαι καὶ μὴ κυρίως); species captionum extra dictionem, 279, 36; quales, 280, 1; fiunt vel quando particulariter dictum pro simpliciter dicto sumatur, 280, 2; vel ubi aliquatenus dictum pro simpliciter dicto sumatur, 280, 2; vel ubi aliquatenus dictum pro simpliciter, 280, 9; vel ubi ambo aliquatenus inesse creduntur quia contraria simul insunt, 280, 12; fiunt a principio contradictionis, 282, 37; quomodo ad refutationis ignorantiam reducantur, 282, 40; in iis quare fiat deceptio, 284, 20; earum falsitas quando facile perspiciatur, 280, 13; quando sæpe lateat, 280, 17; quomodo solvendæ sint, 302, 32, 30; quænam iis in re rhetorica respondeant enthymemata apparentia, 382, 26 ss.

Captiones per accentum (παρὰ τὴν προσῳδίαν); ab eo pendent quod oratio eadem non est, vel nomen diversum eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 12; cur in iis fiat deceptio, 283, 47; ex iis paucæ fiunt argumentationes cum in scriptis tum in pronuntiatis, 298, 33; quomodo solvendæ sint, 298, 39; quæ ab accentu gravi fiunt, solvuntur ab acuto et vice versa, 300, 36.

Captiones per accidens (παρὰ τὸ συμβεβηκός); species captionum extra dictionem, 279, 36; 287, 17; quænam, 279, 42; definito syllogismo patent, 282, 19; quomodo ad refutationis ignorantiam reducantur, 282, 20; iis imperiti fallunt doctos et artifices, 282, 32; earum ope ad refutationis ignorantiam reducuntur captiones a consequenti, 283, 20; cur in iis fiat deceptio, 284 12 · solvendæ sunt dicendo : non est necessarium, 301, 6; in iis in promptu habere oportet quale sit accidens, 301, 7; eas nonnulli ope significatus duplicis solvere conantur, sed immerito, 302, 6; aliæ difficiliores, aliæ faciliores sunt, 307, 12.

Captiones per amphiboliam (παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν); fiunt propter duplicem significatum eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 10; in iis fit deceptio quia distinguere non possumus quod multis modis dicitur, 283, 42; in ea ex una interrogatione duas faciunt, 295, 16; solvuntur per oppositum, 300, 42.

Captiones per compositionem (παρὰ σύνθεσιν); species captionum secundum dictionem, 278, 5; quales, 278, 45; ab eo pendent quod oratio eadem non est vel nomen diversum eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 11; in iis fit deceptio quia nihil putamus interesse inter conjunctam et divisam orationem, 283, 44; solvuntur dicendo in conclusione contrarium, 297, 39; solvuntur divisione, 300, 34.

Captiones per consequens; v. *Captiones e consequenti.*

Captiones per divisionem (παρὰ διαίρεσιν); species captionum secundum dictionem 278, 5; quænam, 279, 5; ab eo pendent quod oratio eadem non est vel nomen diversum, eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 11; cur in iis fiat deceptio, 283, 44; solvuntur dicendo in conclusione contrarium, 297, 39; non pendent a duplici significatu, et quare, 297, 44 ss.; solvuntur compositione, 300, 35.

Captiones per homonymiam (παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν); quænam, 278, 9; species captionem secundum dictionem, 278, 4; earum tres modi, 278, 35; fiunt propter duplicem significatum eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 9; in iis fit deceptio quia distinguere non possumus id quod multis modis dicitur, 283, 41; nisi in iis sumatur unum significari, nec refutationes sunt, nec syllogismi, 285, 16; in iis ex duabus interrogationibus unam faciunt, 294, 15; iis simpliciter non respondendum est dicendo *ita* vel *non*, ne si vera quidem sit interrogatio, 295, 22, 34, cf. 304, 34; eodem redeunt ac si diversis rebus unum nomen daretur, 295, 32; aliarum peccatum in interrogationibus, aliarum in conclusione, 297, 10; quarum in fine est peccatum, refutari nequeunt nisi assumpta contradictione, 297, 18; quarum in interrogationibus non necesse est, ut antea negetur quod duplicem habet significatum, 297, 21; in iis initio respondendum est, partim esse, partim non esse, 297, 23; si lateat duplex significatio, in fine adjectione corrigenda est interrogatio, 297, 27; quæ in propositionibus habent, id quod multis modis dicitur, eodem modo solvuntur ac reliqui, 297, 30; in universum iis respondendum est adversarium non negasse rem quam affirmavit, sed nomen, 297, 34; quomodo in iis fallatur argumentationum imperitus, 299, 17; interrogatione indigent, 299, 18; eatenus captionibus per figuram dictionis similes sunt, 299, 15; solvuntur dicendo nomine opposito, 300, 37; interdum nihil repugnans colligitur ubi iis simpliciter respondetur, idque quando 304, 34; eatenus captionibus per duarum quæstionum conjunctionem similes sunt, *ibid.*; omnium futilissimæ esse videntur, 306, 47; ad eas pertinent fere omnes argumentationes ridiculæ, 306, 49; aliæ quibuslibet sunt perspicuæ, aliæ vel peritissimos latent, 306, 48.

Captiones per plurium quæstionum conjunctionem (παρὰ τὸ τὰ δύο ἐρωτήματα ἓν ποιεῖν); species captionum extra dictionem, 279, 11; quales, 281, 33; interdum facile perspicitur iis responderi non debere, 281, 36; interdum iis redargui vel eas concedere videntur respondentes, 281, 38; interdum additis quibusdam redargui possunt, 281, 46; inde pendent quod propositionis notio non rite expenditur, 283, 24; 284, 26; 285, 4; quomodo ad refutationis ignorantiam reducantur, 283, 33; in iis fit deceptio παρὰ μικρόν, 284, 24; quomodo inprimis solvendæ sint, 304, 30; 305, 17; quando nihil repugnans colligi possit, ubi perperam simpliciter concedendo his captionibus responderit respondens, 304, 37; eatenus captionibus per homonymiam similes sunt, 304, 32; quando vero cavere sibi debeat respondens, ne simpliciter respondeat, 304, 40; in quænam absurda incidat qui simpliciter hisce responderit quum non deberet, 305, 3; etiam alio modo solvi possunt, nempe per homonymiam, 305, 13.

Captiones per principii petitionem (τὸ παρὰ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν); species captionum extra dictionem, 279, 39; quales, 280, 42; tot modis fiunt quot ipsa principii petitio, 280, 43; quamobrem redarguere videantur, 280, 44; definitione (syllogismi) patent, 282, 48; 284, 27; quomodo ad refutationis ignorantiam reducantur, 282, 51; in iis fit deceptio παρὰ μικρόν, 284, 23; quomodo impugnandæ sint, ubi respondenti patet principii petitio, 304, 7; quidnam agendum, ubi latuit, 304, 11; item alio modo, 304, 12.

Captiones per refutationis ignorantiam (παρὰ τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν); species captionum extra dictionem, 279, 38; quales, 280, 25 ss.; inde nomen petierunt quod de iis maxime patet eas a defectu definitionis refutationis pendere, 282, 44; eo reduci possunt omnes, 282, 1; 283, 37; in iis deceptio fit παρὰ μικρόν, 284, 20; quomodo solvendæ sint, 303, 42; quomodo si ab initio rogetur quis, 303, 46.

Captiones per solœcismum (παρὰ σολοικισμόν); in iis patefit falsum simulac rogatur quod conclusioni deest, 285, 48; fiunt quia *hoc* pluribus casibus commune est, 291, 35.

Captiones secundum dictionem (παρὰ τὴν λέξιν); sextuplices, 273, 3; cum inductione, tum syllogismo probari potest, plures non esse, 278, 6; ad eas aliquatenus referri possunt captiones per refutationis ignorantiam, 280, 40; omnes reduci possunt ad refutationis ignorantiam, 282, 8; idque quia contradictio apparens est, 283, 39; cur ad eas referendæ sint captiones secundum figuram dictionis, 284, 5; in iis patefit falsum, simulac rogatur quod conclusioni deest, 284, 48; absurdum foret, si omnes ad nomen referrentur, 286, 35; non omnes refutationes ad eas referri possunt, 287, 17; semper solvuntur per oppositum, 300, 32; ad eas refertur, si quis, licet nihil concluserit, in conclusionis extremum dicat, 380, 49.

Captiones secundum figuram dictionis (παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως); fiunt propter duplicem significatum, eoque ad refutationis ignorantiam reducuntur, 282, 10; cur in iis deceptio fiat, 283, 50 ss.; cur ad captiones secundum dictionem referendæ sint, 284, 5; iis magis decipiuntur qui cum aliis considerant quam qui secum, 284, 6; nisi in iis sumatur solum hoc significari, nec refutationes, nec syllogismi sunt, 285, 17; iis aliquatenus similis est solœcismus, 291, 47; refutantur ope categoriarum, 298, 42; quando in iis respondentem confundi putent audientes, etiamsi non confundatur, 299, 10; interrogatione opus habent, *ibid.*; eatenus captionibus per homonymiam similes sunt, 299, 15; in iis solutio petitur ex opposito, 300, 39.

Captivus; an mina redimendus sit, an alio pretio, ad jus pertinet legitimum II, 60, 33.

Caput; dissimilare corpus III, 626, 9; inter membra recensetur III, 1, 11; pertinet ad maxima corporis membra III, 8, 24; id insequuntur truncus et membra anteriora III, 289, 7 ss., cf. 26 s., 35 s.; ei suppositum est collum apud animalia eo prædita III, 256, 5 s.; superior colli limes esse videtur III, 296, 42; vertebra committitur III, 30, 26 s.; ab eo protenduntur maxillæ III, 45, 5 s.; quænam ejus partes III, 8, 26 s.; in duas partes dividi potest, nempe superiorem partem et maxillam inferiorem III, 296, 5 s.; de ejus posteriori parte, v. *Occiput*; ubinam cum eo connectantur maxillæ III, 41, 40 s.; ei apud hominem supposita est facies III, 253, 5 s.; ejus os vocatur calvaria III, 44, 46; non quattuor sed sex ossibus constat III, 45, 4 s.; nonnulli ejus os calvariam vocant III, 239, 35, v. igitur *Calvaria* et *Suturæ*; quare ejus pars posterior æque ac anterior carnis expers sit III, 244, 21 ss.; ejus pars posterior cerebro caret III, 244, 27; indeque vacuum vocatur, etiamsi revera aerem contineat III, 244, 30; ad hanc partem ex auribus fertur meatus, idque quare III, 244, 33 s.; ejus pars posterior venis caret III, 244, 42 s.; in ejus anteriori parte situm est cerebrum III, 422, 28; ejus cutis frigidior est quam reliquæ cutis partes, idque quare III, 422, 31 s.; in eo apud hominem crassissima et humidissima et rarissima est cutis III, 420, 36 s.; ejus cutis inprimis sensu caret, ubi inciditur, idque quare III, 47, 29 s.; in eo desunt nervi, idque quare III, 44, 5 s.; omnes ex eo venarum originem repetunt III, 40, 16 s.; id circumplectuntur venæ a jugularibus oriundæ III, 41, 51 ss.; quænam ad id deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 38 s.; III, 39, 8 ss.; quænam secundum Polybum III, 39, 43 ss.; quænam ex ejus posteriori parte secundum eundem III, 39, 37 ss.; quænam ex ejus anteriori parte secundum eundem III, 40, 4 ss.; cum alia vena, idque quali et ubinam sita connectuntur pleræque ab eo profectæ secundum Diogenem III, 39, 14 ss.; quæritur an ejus conceptacula et venæ refrigerentur a cibi exhalatione sursum vecta III, 505, 48 s; alsiosum ideoque frigidum est III, 258, 33 s.; igitur perperam id nonnulli venarum principium esse censent, idque quare III, 258, 30 ss.; fons humoris esse videtur IV, 121, 3; ejus humiditas apta est ad procreandos pediculos IV, 111, 13 s.; cur in eo potissimum gignantur pediculi IV, 307, 16 ss.; puerorum pediculis scatere solet, minus vero virorum III, 101, 18 ss.; qui in eo pediculi habent, eo dolere non solent III, 101, 21 s.; id omnium animalium hirsutissimum habet homo III, 19, 6 s.; ejus anteriorem partem invadit calvities III, 419, 48 s.; III, 420, 2 s.; III, 422, 36 s.; nunquam vero posteriorem III, 420, 4 s.; idque quare III, 422, 38; cur non absque barba rufescat IV, 303, 17 ss.; purissimum ac tenuissimum sanguinem continet III, 506, 30, cf. III, 238, 47 s.; III, 486, 13 s.; III, 506, 41; id nonnulli perperam carnis coopertura carere censent quo melius sentiremus III, 243, 42; III, 244, 25 ss.; si carnosius fuisset diuturniorem fuisse arbitrantur vitam nostram III, 243, 41 s.; quamobrem revera carnosum est III, 243, 46 ss.; III, 244, 21 ss.; cur id moveant alia animalia, alia vero non IV, 163, 34 ss.; apud omnia animalia eo prædita rectissimum esse debet III, 244, 22 ss.; id omnia animalia ad superiorem corporis partem conversum habent III, 12, 53 s.; homo vero adultus solus ad universi partem superiorem III, 12, 54 s.; gravatur apud somnolentos, idque quare III, 239, 10 s.; III, 504, 44 s.; ejus rectitudo adimitur animalibus somnolentis III, 239, 17 s.; si quacunque de causa gravetur, palpebræ attolli nequeunt III, 363, 47 ss.; id erigere nequeunt nictantes ac obdormiscentes, idque quare III, 504, 44 ss.; inferius collocatur, ubi cruri perpendiculari innititur quam ubi progredienti III, 311, 2 s.; ex eo non provenit respiratio III, 10, 20; in eo præcipue tres sensus resident III, 244, 6 ss.; exponitur quare in eo collocati sint sensus nonnulli III, 243, 51 ss.; ei inest olfactus sensorium III, 487, 45 s.; medium inter id et ventrem inferiorem locum occupat apud animalia commune sensus ac motus principium III, 503, 28 s.; eo una cum ano resecto multa animalia vivere possunt III, 533, 16 ss.; cur eo præciso alia animalia protinus moriantur, alia vero non IV, 173, 36 ss.; eo præciso corpus aliquantulum progredi veri dissimile non est III, 269, 32 s.; eo truncata diutius vivunt animalia exsanguia III, 269, 33 s.; perperam asserunt hominis præcisum locutum esse III, 269, 15 ss.; radicibus plantæ respondet III, 290, 5; III, 449, 24; plantarum pars ei respondens motu et sensu caret III, 290, 3; eodem modo se habet medium corporis ad motus ab eo provenientes, ac ad motus a spina apud animalia spina prædita III, 524, 13 s.; confestim post cor generatur atque magnum est, idque quare III, 362, 42 ss.; III, 363, 16 s.; præter cerebrum et oculos nulla ejus pars humida et frigida est III, 363, 10 ss.; id diu regere nequeunt infantes, idque quare III, 363, 32 ss.; initio maximum est apud fœtum, idque quare III, 360, 52 s.; in id fit partus secundum naturam omnibus animalibus, idque quare III, 142, 29; III, 143, 38 s.; III, 375, 47 s.; III, 413, 1 ss.; id primum sursum tenent, postea vero deorsum obvertunt animalium fœtus III, 142, 26 ss.; id ejusque partes omnes habent quadrupedes viviparæ III, 17, 30 ss.; id habent omnia animalia sanguine prædita III, 288, 33; nonnulla exsanguia, e. gr. cancri, indiscretum habent III, 288, 34 s.; maxime cerebri causa exstat III, 288, 38 s.; deinde sensuum quorundam III, 288, 42 ss., cf. 52 s.; tertio loco oris III, 288, 46 ss., cf. 52 s.; multa habent monstra nonnulla III, 401, 34; quare et quando de eo descendant fluxiones III, 238, 48 ss.; III, 486 13 s.; III, 506, 17 s.; eorum qui velociter currunt cur morbo teneatur IV, 144, 31 ss.; ejus dolore affliguntur mulieres post conceptionem III, 138, 34 s.; ejus dolores cur hieme oriantur si æstas sicca et Aquilonia, autumnus vero humidus et Austrinus fuerit IV, 110, 6 ss.; maxime divinum est IV, 281, 26; IV, 301, 13; locus qui circa id est præstantissimus ad signa physiognomonica IV, 15, 6 s.; magnum qui habent, in somnum proclives sunt, idque quare III, 505, 21 ss.; item sensibus præstant, ad canes referuntur IV, 12, 2 s.; qui parvum, stolidi, ad asinos referuntur IV, 12, 4; acuminatum, impudentes, ad aves uncungues referuntur IV, 12, 5 s.; ejus inclinationes ad dextra, cinædi signum IV, 5, 45 s.; fr. 194, a; fere totum materies est, ita ut ejus idea vix esse possit II, 601, 39; non rite ad animal refertur, sed ad capitatum, 10, 32; tanquam exemplum citatur, 12, 12; dubium videri possit an sit πρός τι, sed revera non est, 12, 19 ss.; οὐσία est, 12, 50; collo carentia, teste Empedocle exstiterunt II, 413, 49; III, 331, 7, 9, 15; III, 468, 48; eaque postea composuit amor III, 468, 49; eodem modo quo teste Empedocle ab amore cum cervicibus componuntur, intellectus componit notiones III, 468, 46 ss.

Caput (*apud animalia excepto homine*); quænam magnum habeant, quænam parvum III, 13, 40 ss.; ejus posterior pars omnibus animalibus cava est III, 13, 38 s.; quomodo situm sit apud fœtum et apud quadrupedes et apud mustelos læves III, 112, 50 ss.; ab eo apud equum et bonasum incipit juba III, 19, 18 s.; item apud equi cervum et pardium (s. hippopardium), sed tenuis III, 19, 23 s.; in medio cornu habent animalia unicornia, idque quare III, 254, 44 s.; in eo cornua habent omnia animalia iis prædita III, 254, 4 s.; idque recto III, 255, 2 ss.; leonis robustum est III, 204, 11 s.; tenditur equis tetano affectis III, 167, 2; ejus dolor atque gravedo apud sues vocatur κραυρᾶν III, 165, 37 s.; eo morbo plurimi affliguntur III, 165, 38 s.; tribus vel quattuor diebus necat hicce morbus III, 165, 42 s.; igitur difficulter ex eo servantur III, 165, 42; quomodo ei opem ferant III, 165, 40 ss.; quamdiu solum malleo affectum est, non moriuntur asini III, 167, 49, 52, id habent aves III, 26, 41; avium necessario parvum est, idque quare III, 249, 6 s.; propter ejus parvitatem etiam angustum est rostrum III, 249, 10 s.; in id versæ nascuntur cum aviculæ tum sepiolæ III, 92, 19 s.; avium uncunguium quale III, 312, 27; pulli inprimis sub initium incubationis manifestum est III, 106, 50; decimo die adhuc major est quam reliquum corpus III, 107, 7 ss.; unicum habent pulli gallinarum monstrosi III, 402, 13 s.; idque quare III, 402, 14 s.; quale habeat oripelargus III, 188, 6 s.; id sub ala tenent grues dormientes III, 181, 28; struthionis libyci glabrum est III, 303, 40; quale habeat malacocraneus III, 185, 33 s.; id habent quadrupedes oviparæ III, 25, 12; id eadem de causa habent serpentes et quadrupedes oviparæ ac reliqua animalia sanguine prædita III, 295, 11 s.; prope id anteriores cardines habent serpentes III, 308, 41 ss.; ab eo serpentes senectam exuere incipiunt III, 162, 9; serpentis exuta senecta album apparet III, 162, 7; serpentibus præ reliquis ejusdem generis animalibus proprium est, ut id quiescente reliquo corpore convertant III, 296, 45 ss.; quænam hujus motus causa necessaria sit III, 296, 47 ss.; quænam finalis III, 296, 51 s.; inutile foret, si id tantum attollerent, non converterent III, 296, 54 s.; id habent pisces III, 27, 49 s.; ab eo incipit piscium truncus III, 300, 45; maximum est etiam apud piscium fœtus III, 112, 3; in id moventur pisces III, 259, 37 s.; igitur iis anterius est III, 259, 37; id apud pisces spectat cordis mucro III, 259, 36 s.; in quam partem id nutant et pedestria et pisces, in eam quoque obversum est cordis mucro III, 548, 3 s.; id non in eandem partem nutant pisces ac pedestria animalia III, 548, 5 s.; ejus latitudo apud ranam marinam pinnarum superiorum motum non impedit III, 301, 49 s.; igitur pinnas supinas prope id habet III, 301, 49; qui pisces propter id habent pinnas pronas, longitudine carent in loco qui alioquin moveri his pinnis potuisset III, 301, 43 ss.; qui pisces propter ejus latitudinem in eo pinnas pronas habere nequeunt, corpus versus caudam in longitudinem porrectum habent III, 301, 42 s., 45; id habent omnia insecta III, 67, 11 s.; insectorum solum vivere nequit, cum parte vero inter caput et ventrem intermedia vivere potest III, 67, 19 s.; medium inter id et ventris alveum locum apud insecta occupat sensus principium III, 282, 33 ss.; id e putamine exserit xylophthorum III, 102, 15 s.; circa id branchiis similes partes habent crustata III, 286, 7 ss.; a reliquo corpore distinctum habent cancri III, 61, 14; versus id utrinque quinque pedes habent squillæ gibbæ, idque quales III, 58, 36 s.; ejus inferior pars major est apud cancellos quam apud araneas III, 64, 23 s.; id habent omnia testacea III, 285, 21 s.; id deorsum tenent cum testacea tum plantæ, idque quare III, 285, 16 ss.; id infra habent turbinata et patellæ omnes, idque quare III, 65, 36 ss.; id apud turbinata e media prominet carne firma quam in ostio testæ habent III, 63, 1; apud eadem omnia exseri potest III, 63, 4, cf. III, 62, 2; perterrefacta id rursus retrahunt III, 63, 5; ab eo incipit vortex apud eadem III, 62, 37; juxta id excrementum emittunt eadem III, 63, 28; id habent univalvia et bivalvia III, 63, 41 s.; versus id plures fiunt turbinatorum anfractus III, 391, 38 s.; ubinam situm apud mollusca III, 56, 5 s., 9 s., 51 ss.; ita vocatur molluscorum alveus III, 240, 49; ita perperam nonnulli vocant molluscorum alveum III, 56, 7 s., cf. III, 57, 30, 40; sic apud polypos solos vocatur alveus III, 287, 15 s.; id dum vivit, durum et inflatum habet polypus III, 56, 33 s.; circum id pedes habent mollusca III, 286, 33; cavo super eo sito aquam emittunt sepiæ et polypi III, 545, 46 ss.; ita dictum infra habent erinacei marini, idque quare III, 65, 34 ss.; erinaceorum marinorum in medio est III, 280, 35; tanquam id consideranda est superior eorum pars III, 280, 36; in vermibus e quibus generantur quædam animalia, non illico majus est III, 116, 6.

Caputne confregisti? Confregi, sed quum tu vi noctu domum meam intrares, 452, 38.

Caput et truncus; apud animalia sanguine prædita recto tramite tractum intestinalem et partes internas circumdant III, 286, 49 ss.; eodem fere modo apud crustata et insecta III, 287, 5 ss.; eorum gratia exstant reliquæ partes III, 287, 3 s.

Capitis gravitas; eam afferunt somnifica III, 504, 42 s.; eam afferunt carbones III, 487, 16 s.; ea laborant nictantes et obdormiscentes III, 504, 44 ss.

Carabus; alas vagina tectas habet III, 67, 9 s.; igitur cum melolontha et cantharide cognatus est, nihilo minus tamen commune nomen iis inditum non est III, 67, 7 ss.; cornicula præ oculis habent III, 67, 47 s.; fiunt e vermibus qui in lignis siccis inveniuntur, idque quomodo III, 94, 14 ss.

Carbani Phœniciæ; ab iis Eurus Carbas vocatur Cyrenis IV, 45, 32.

Carbas; ita Eurus vocatur Cyrenis a Carbanis Phœniciæ IV, 42, 32.

Carbones; usti nigrescunt III, 644, 5; coloris mutationes efficiunt III, 645, 27 ss.; perusti puniceum colorem habent III, 644, 27; igneus ab alio ad alium rejectus vi destituitur IV, 293, 48 s.; cur eorum calor deurat IV, 236, 42; humido et frigido exstinguuntur quia calidi et sicci sunt III, 478, 5 ss.; exstinctus frigidus est III, 233, 19; tanquam ignis subjectum considerari potest III, 233, 17 s.; quæ in eum redigi possint III, 622, 34 ss.; qui præfocantur in suffocatorio, si sine intercapedine obturati maneant, cito exstinguuntur III, 535, 40 ss.; si vero alternis vicibus auferatur apponaturque operculum, diutius incensi manent III, 535, 43 s.; eorum halitu capitis gravitatem contrahunt et sæpe interimuntur homines III, 487, 16 s; eos quidam propter morbosam cupidinem, vel propter consuetudinem vorant II, 81, 31.

Carbunculus qui vocatur (ἄνθραξ); minime e gemmis ignem sentire videtur III, 622, 27 s.

Carcer; propter quem ædificatus erat, Argis gravius mulctabatur, 342, 39; in eum lege itur III, 641, 2.

Carcinus; qua occasione a spectatoribus exsibilatus sit, 470, 27.

Citatur ejus *Alope* II, 84, 11; *Medea*, 380, 17; ejus *Œdipus*, 406, 48; e *Thyeste*, 469, 33.

Cardiaci; cur per halitum dissipentur quum febres sudore solvuntur IV, 297, 41 ss.

Cardo (ὁ γιγγλυμός, τὸ σημεῖον); partem concavam et convexam habet, quarum altera finis, altera principium est eæque notione diversæ magnitudine inseparabiles sunt III, 473, 16 ss.; earum altera movetur, altera quiescit III, 473, 18; igitur ei simile esse debet instrumentum quo motum secundum locum ciet appetitus III, 473, 15 s.; duobus aut quattuor moventur quæ maxime secundum naturam constant III, 308, 35 s.; quattuor moventur animalia sanguine prædita, pluribus exsanguia III, 304, 9 s., cf. III, 311, 36, s.; quibus moventur animalia, pares sunt III, 304, 13; anteriores prope caput habent serpentes, posteriores vero prope caudam III, 308, 41 ss.

Cardines portarum; quando aperiuntur violenter durum sonum edunt III, 659, 42 s.

Cardo; in eo papaver habent bivalvia III, 63, 48.

Cardines (*mundi*); puncta immobilia circum quæ mundus et cælum circumaguntur III, 628, 14 ss.; alter eorum arcticus, semper apparens, alter antarcticus semper absconditus III, 628, 21 ss.

Carduelus; v. *Thraupis.*

Cares; olim Epidaurum (Epicarum?) tenebant sicuti etiam Hermionem fr. 256, a; sub reditu Heraclidarum cum iis Iones habitaverunt *ibid.*; a locupletissimis eorum singulis deinceps multam pecuniam exegit Philoxenus ea lege ne choregi munere fungi cogerentur, 648, 31 ss.

Caria; Pedasus in ea IV, 101, 22 s.; ejus mons Latmus fr. 297, b; quales circa eam inveniantur purpuræ III, 87, 47 s.; circa eam præcipue invenitur concha qua pictores utuntur III, 89, 22 s.; ibi gravissimos ictus infligunt scorpii, iique quales III, 170, 19 ss.; ibi de delphinum erga pueros amore multa narrantur exempla III, 205, 42 s.; ibi olim a piscatore captum ac vulneratum delphinem insecuti sunt multi, nec abierunt antequam eum dimisisset III, 205, 43 ss.; in ea sacerdotibus mulieribus barba orta est III, 48, 17; ibi(?) caput præcisum sacerdotis Jovis hoplosmii interfectorem prodidisse fertur III, 269, 19; ejus tyrannus Mausolus, 642, 39; ejus satrapa fuit Philoxenus Macedo, 648, 29.

Carica; ea paulo minor est hippomanes quod pullorum fronti innascitur III, 128, 27; bifidæ quamobrem dulcissimæ sint IV, 227, 41 ss.; multifidæ IV, 227, 42; fissura carentes IV, 227, 42.

Carina; navis principium est II, 514, 28.

Carinus; v. *Balagrus.*

Caritas (φιλότης); recte dicitur paritas esse II, 230, 2, cf. *Amicitia.*

Carmen; an circulus sint, 133, 10, cf. 286, 49; enthymemate apparenti per divisionem id scire dicitur qui elementa scit, 381, 25; quare ea facilius recordentur quam solutam orationem, 394, 28; qui quædam valde recitare assuefacti sunt, ea interdum vel inviti recitant III, 499, 16 ss.; IV, 179, 29; igitur iis comparandi sunt irati ac metu perculsi nonnulli, idque quinam III, 499, 13 ss.

Carmina (ἔπη); Empedoclis citantur II, 474, 44.

Carmina sacra; ubi in iis ad cantilenas animum demulcentes perventum est, sedantur ac purgantur divino instinctu perculsi, 633, 8.

Carniformis pulpa; v. *Caro.*

Carnivora; dentibus utuntur ad injurias et inferendas et propellendas III, 252, 7 ss.; pugna victum sibi quærunt III, 242, 11; ideoque duriora habent ossa III, 242, 10 s.; raro alimentum capiunt III, 292, 7 s.; iis accensendus est leo, *ibid.*; III, 242, 11 s.; item lupi et accipitres III, 169, 27 s.; item aves uncungues III, 253, 44; non vero lepores III, 169, 29; iis parum alimenti suppeditat Ægyptus III, 169, 27 s.

Carnivoræ aves; vi sibi victum parant III, 297, 50 s.; III, 298, 9 s.; idque ab animalibus III, 298 9; igitur carum moribus contrarium esset collum longum, idque quare III, 297, 47 s.; uncum rostrum habent, idque quare III, 298, 7 s.; volaces sunt, idque quare III, 299, 1; igitur multas pennas et alas habent magnas III, 299, 2 s.

Carnosa pars; eam sensum non admittere putant nonnulli II, 243, 44 s.; excepto ventre, omnibus subdita sunt ossa, idque quare III, 241, 45 ss.; multum vaporem attrahunt III, 268, 51; ei apud exsanguia proprius esse videtur sensus III, 281, 36 s.; eam habent tethya et alia quædam animalia marina quæ adhærentia vivunt III, 281, 34 ss.; apud testacea et crustata intus est III, 286, 43 s.; III, 279, 29; eam foris habent mollusca III, 279, 29; ea omnino carent erinacei III, 279, 30, cf. 46 s.; quomodo ex ea apud insecta ala fiat III, 283, 39 s.

Caro (σάρξ) (*aliorum de ea opiniones*); res similaris est II, 432, 21 s., 30 ss.; ideoque eam elementum habet Anaxagoras II, 416, 4; II, 432, 21, 30 ss.; olim secundum Anaxagoram cum omnibus aliis rebus erat II, 277, 22; eas ex alimentis ad carnes accedere censet Anaxagoras III, 331, 36 s.; puram non exstare putabant Anaxagoras et Empedocles II, 252, 48, cf. II, 277, 22; eodem jure ratione constare videtur ac os, etiamsi Empedocles non dixerit II, 485, 44; eam ex elementis inordinate motis fieri censet Empedocles II, 413, 47; non necessario ita ex elementis compositam esse putant Empedoclis sectatores ut parietem e lapidibus et lateribus II, 461, 45 ss.; ex ea aquam et ignem fieri putant ut lapides et lateres e pariete qui elementa immutabilia esse censent II, 462, 7 s.; sub iis teste Diogene Apolloniate crassissimus invenitur sanguis III, 39, 31 ss.; eam trajiciunt venæ ad renes tendentes secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 25; quomodo generetur, non exposuit Plato II, 434, 14.

Caro (*quidnam*); pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss., cf. II, 592, 38 ss.; quid sit III, 625, 16; similare corpus III, 220, 38 s.; III, 330, 18; III, 357, 46 s.; III, 443, 33; III, 623, 8; idque quare III, 1, 6; III, 228, 47 s.; naturale vero III, 618, 50; pars similaris sicca est III, 228, 48; III, 229, 41; III, 231, 10; pars similaris est quia ex ea constant aliæ III, 334, 13 s.; in similares partes dividi potest II, 416, 22; pars similaris humida et mollis III, 2, 13; III, 330, 51; item quod ei respondet, *ibid.*; aliis animalibus mollis est, aliis dura III, 1, 32 s.; non rite definitur compositio ex igne, terra et aqua, 254, 13; e terra fit II, 486, 40; quodsi unicum tantummodo exstaret elementum, ei non necessario inesset II, 415, 49; de ejus mixtione eadem dici possunt quam de ossis III, 670, 35 s.; non eadem portione in ea mixta sunt elementa ac in osse III, 439, 14 ss.; ex elementis fit, ubi hæc in intermedium aliquod transierint II, 462, 34 s., 38 s.; ex elementis, e. gr. ex igne constat III, 330, 36 s.; non ut fors tulerit, ex elementis constat, sed proportione quadam et compositione III, 441, 37 ss.; igitur eam nihilo magis cognoscet anima si ex elementis composita sit III, 441, 36 ss., 44 ss.; ei insunt ignis et terra quia ex ea excernuntur, non vero vice versa II, 415, 44 ss.; fieri non poterit, si cuique elemento peculiarem tribueris figuram II, 422, 7 s.; ejus essentia etiam ratio mixtionis elementorum, si os ita se habeat III, 322, 52; eas e purissima materie condit natura III, 364, 11 s.; quomodo ex alimentis fiant vix intelligere possunt qui eas non in se invicem transire putant II, 461, 38 ss.; non ex qualibet ejus parte fit aqua et ignis II, 462, 1; attamen ex qualibet ejus parte fieri potest vel aqua vel ignis ut e qualibet ceræ parte globus vel pyramis II, 462, 2; quomodo e calido et frigido vel e terra et igne fiat II, 462, 11 ss.; e calido et frigido fit II, 602, 23; igitur rerum sensibilium causa materialis esse potest II, 602, 23 s.; ab ea necessario differt quod ex ea fit II, 602, 24; non solum ignis et terra, aut calidum et frigidum est, sed aliud quid, idque quare II, 557, 33 ss., 37 ss.; hoc aliud probatur nec elementum, nec ex elementis compositum esse II, 557, 39 ss.; est substantia et causa cur caro sit II, 557, 46 s.; ei aliquod munus est III, 348, 50; igitur eam facere nequit ignis solus III, 348, 48 ss.; nonnisi æquivoce igitur ita appellatur quæ anima prædita non est III, 348, 44 s.; idque eodem jure quo lignea vel lapidea III, 348, 46; ejus formam facit motus a genitore semini inditus III, 348, 54 ss.; omnes seorsum conglomeratæ essent, si partes ideo in concepto secernerentur quod simile ad simile fertur III, 357, 47 s.; modo actu, modo potentia est II, 603, 9; ejus materiei ubi augetur, aliud dilabitur, aliud accedit, ejus formæ vero cuilibet parti fit accessio II, 443, 28 ss., 37; igitur aliquatenus ex omni parte augetur, aliquatenus non II, 443, 35; tota tamen major evadit II, 443, 38; in ea minus quam in manu manifestum est discrimen inter materiem et formam II, 443, 32; item eam pro portione accrescere II, 443, 31; apud mortuos magis superesse videtur quam manus II, 443, 34; quæ potentia est, nondum naturam suam habet, antequam formam acceperit II, 262, 3; necessario augetur re quæ potentia caro est II, 443, 44 s.; antequam in eam transeat res quæ augetur, id quod res hæc antea actu erat, interire debet II, 443, 45 s.; ubi augetur vis augendi quæ ei inest potentia carnem mutat in actu carnem II, 443, 51 s.; materies est cui cavitas et simitas innascitur II, 548, 9 s.; nihilo minus simitatis pars est et cavitatis vero non, *ibid.*; eodem modo dicitur quo simus nasus, non quo curvum II, 262, 50; quatenus ejus forma numerus esse possit II, 636, 30 s.; fere tota materies est, ita ut ejus idea vix esse possit II, 601, 39; fieri potest II, 444, 4; non semper caro est, quocunque modo se habeat III, 331, 24; fieri nequit ut ab ea fiat caro III, 331, 26; duplex est, nempe materies et forma II, 443, 23; quæritur quidnam sit quod una cum ea moritur III, 439, 26 ss.; quantamcunque magnitudinem habere nequit, quia pars animalis est II, 253, 10, 12; ubi augetur, necessario quælibet ejus pars augetur II, 442, 38; quatenus solummodo caro est, nutrit, quatenus aliquanta caro, auget II, 444, 7 ss., cf. 12 ss.; quomodo ex alimento fiat III, 361, 32 ss.; in eas distribuitur alimenti pars IV, 304, 42; frigore consistit III, 361, 35 s.; igitur igne resolvitur III, 361, 36; eam non e qualibet materie, nec quolibet loco aut tempore facit calor interior III, 361, 47; non intelligitur, quomodo ex alia re fieri nequeat, si postmodum alimentum in suam substantiam mutet III, 331, 40 ss.; postea magis caro est quam a principio III, 331, 47.

Caro (*quatenus ad animalia se habeat*); cum ipsa, tum re ei pro portione respondenti maxime constat animalium corpus III, 38, 4 s.; post sanguinem et venas animalibus sanguine præditis omnium partium similarium maxime communes sunt, *ibid.*; vel eam vel pulpam carniformem habent omnia animalia sanguine prædita III, 50, 22 s.; eam non habent omnia animalia III, 240, 4; quæ habent iis inter cutem et os vel ossis vicarias partes est III, 50, 23 s.; ad eam se habet pulpa carniformis ut spina ad os III, 50, 26 ss.; quaquaversus secari potest III, 50, 27; macrescentibus in venulas et fibras mutatur III, 50, 29 s.; pabulo læto in pinguedinem III, 50, 30 s.; quibus multa est, venæ minores sunt, sanguis rubicundus, viscera vero et venter parva III, 50, 31 s.; parcior est quibus venæ magnæ, sanguis nigrior et viscera et venter magna III, 50, 34 ss.; pinguis evadit quibus ventres magni sunt III, 50, 36 s.; qui in eam non convertitur sanguis in pinguedinem abit III, 236, 16 s., cf. 43 s.; in eam mutantur venæ pinguescentibus animalibus III, 43, 46; vel per eam pinguescunt animalia, vel pinguedine separata III, 51, 8 s.; nonnisi ad ejus extrema gignitur sevum III, 50, 44 s.; per eam minime pingues sunt pisces cartilaginei III, 51, 5 s.; corporis mole a visceribus differt III, 270, 30 s.; foris posita est, idque quare III, 270, 31 ss.; circum ossa agnata est III, 241, 39 s.; quomodo iis adhæreat III, 241, 40 s.; eodem modo ex ea animalia struxit natura, quo e luto animal fabricare solent III, 241, 44 s.; ea carent omnes flexuræ, ideoque et lumbi III, 267, 45 s.; fere omnis deest inter cutem et os capitis III, 47, 30; sine venis esse nequit III, 270, 34, cf. III, 262, 13 ss.; venis tanquam adumbrationi circumjacet III, 394, 2 s., cf. III, 361, 26 s.; interdum ex ea in spatium ventri et matrici interjectum confluit aliquid III, 217, 33 s.; in eam consumitur urinæ pars dulcis et potulenta III, 274, 11 s.; cutis, corii, membranarum, pilorum, pennarum similiumque his partium principium est III, 243, 9; ex ea non proveniunt nec pili, nec quæ iis pro portione respondent III, 420, 20 s.; sine ea non coalescit cutis III, 245, 46; partim necessario, partim alicujus gratia mollis est III, 362, 15 s.; ea siccescente fit cutis III, 362, 18; ejus pars male condita sudor IV, 120, 3; ubi inciditur quocunque loco, exit sanguis, nisi corrupta sit III, 51, 41 s.; ea dissecta, in quantulacunque ejus parte fluit sanguis, etiamsi venula non conspiciatur III, 262, 13 ss.; ei non contiguus est, nec cum ea coaluit sanguis III, 235, 12 s.; ejus lævitas densitatem declarat IV, 161, 25 s.; ea dempta mutilus non fit homo II, 532, 10; hominis alius hominis carni specie eadem III, 1, 19; etiamsi hominis pars sit, sat magnam nobis abominationem movet III, 227, 32 ss.; iis parentibus similes sunt liberi III, 330, 29; feminis magis lubrica est quam maribus III, 76, 4; omnium animalium mollissimam habet homo, idque quare III, 249, 49 s.

Caro (*ejus varii affectus et munera*): comprimi potest III, 620, 53; per eam, quum rara est, difflatur humor III, 266, 20 s.; cruditas, in ea obvia causa est cur apud convalescentes nascantur cani III, 423, 52 s.; ubi alteratur, manet ipsa ejusque essentia, sed affectus adest quidam qui antea non erat II, 443, 3 ss.; ejus finis naturalis putredo III, 610, 25; facultate quadam aut agendi aut patiendi est III, 625, 45 ss.; ejus munus minus quam linguæ dilucidum est III, 625, 40 s.; sensus instrumentum est III, 145, 39 ss.; tactus instrumentum est III, 249, 49 ss.; attactu sensum movet III, 235, 11 s.; igitur alio modo se habet quam alimentum III, 235, 10 s.; calidum, frigidum ac durum percipit III, 10, 39 s.; ei vel parti ei simili tactus competit III, 5, 23; eodem modo ad tactum se habere videtur quo aer et aqua ad visum, auditum et olfactum III, 460, 6 s., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s.; si ei imponatur tactile percipitur III, 460, 15 s., cf. III, 459, 8 s.; si quis ei obtenderet membranam, nihilo minus si aliquam rem attingeret, eam statim perciperet III, 459, 9 s.; eodem modo se habere videtur ac aer, si is undique circulo cum nostro corpore coaluisset III, 459, 14 s.; si nobis insciis ei obtenta esset membrana, intermedium non adesse putaremus III, 459, 51 ss.; igitur eodem modo haberemus ac nunc quum nos latet aer, qui inter eam et tactilia intercedit III, 459, 53 s.; si omnis æque ac lingua eadem sui parte et sapores et tactilia perciperet, nobis idem sensus esse videretur gustus et tactus III, 459, 28 ss.; si ultimum sensorium esset, necessario res sensibiles hoc sensorio nonnisi contactu percipere potuissent sensibilia III, 464, 7 s.; nisi actu aut potentia habeat animam sensitivam, revera caro non est III, 358, 27 s.; quarum rerum proportio est, eas sensitivi ope dijudicat anima III, 467, 49 s.; cur calidum amplius quam frigidum sentiat IV, 284, 3 ss.; ejus soliditatem cur frictiones siccæ moliantur IV, 288, 43 ss.; cur ad secundam valetudinem efficiendam non densa sed rara reddenda sit IV, 149, 15 ss.; IV, 118, 20 ss.; cur eam magis frictiones quam cursus impleant IV, 289, 1 ss.; deficiente calore magis cogitur IV, 156, 44 s.; densam qui habent non multas redundantias admittunt IV, 112, 17 s.; cur alia sub ea, alia intra eam, alia utroque loco pinguescant IV, 161, 12 ss.; cur sole nigrescat IV, 289, 10 ss.; IV, 290, 38 ss.; cur livescat maxime ætate provectis IV, 155, 1; vinolentorum simile quid fit ac si vestis frigido humore madefacta esset IV, 127, 9 s.

Caro (*animalium secundum eam differentiæ et de ejus esu*); ex ea signa petuntur physiognomonica IV, 3, 12; humida et multa, mansueti signum IV, 6, 4 s.; nitida, signum somnum amantis IV, 6, 26 s.; humidior et mollior, ingeniosi signum IV, 5, 5 s.; quibus hominibus dura est, ingenio tardo sunt, quibus vero molles ingeniosi III, 456, 45 s.; nitida et dura stupidum significat IV, 3, 41 s.; mollis, nisi in valido corpore, ingeniosum et inconstantem IV, 3, 42 s.; equi quomodo a bovis differat III, 670, 12 s.; deterior quadrupedum quæ palustribus locis pascuntur III, 156, 1 ss.; quascunque comedit ursus, prius putrescere sinit III, 153, 26 s.; bonasi suavis est III, 204, 52; item cameli III, 130, 6; hædinæ cur agninis meliores IV, 329 38; cervorum et hircorum coitus tempore prava fit et male olet III, 131, 27 ss.; suaviorem in universum habent alba animalia, idque quare III, 425, 50 ss.; multam in pectore habent aves uncungues, idque quare III, 312, 29 s.; eam venæ et arteriæ originem debere in avibus, serpentibus, piscibus, aut universum oviparibus falsum est III, 668, 6 ss.; admodum paucam habet chamæleo, idque ubinam III, 26, 22 ss.; avium et piscium rara est III, 265, 19; III, 266, 21; item serpentibus et squarrosis animalibus exceptis testudinibus III, 266, 22; animalium pennatorum et squarrosorum dura est III, 257, 16 ss., cf. 2 ss.; piscium concoctu difficilior IV, 329, 42; eam intus habent testudines et lutariæ quemadmodum crustata et testacea III, 240, 32 ss.; non omnia testacea esculentam habent III, 280, 1; molluscorum qualis III, 57, 5 s.; rubram et sanguineam a reliqua carne differentem in pectore habet locusta mas III, 60, 49 ss.; molliores habent loligines quam polypi et sepiæ III, 278, 1 s.; in nuda ejus parte operculum habent turbinata III, 279, 12 s.; ea magis terrenum et osseum est insectorum corpus III, 241, 4 s.; ea potissimum vescuntur crabrones III, 202, 28, in animalium gignuntur insecta quædam III, 93, 22, ex ea fiunt pediculi III, 101, 8 s.; quomodo ejus ope vespas capiat apiarius III, 200, 26 ss.; ei non insident apes III, 198, 2 ss.; crudis gaudent quædam gentes feræ circa Pontum II, 81, 25; cur male oleant IV, 189, 3; cur in utribus vehementer inflatis a putredine immunes fiant IV, 227, 7 ss.; earum esus non eodem modo se habet ad bonum habitum quo respiratio, vigilia ac motus II, 185, 25; leves concoctuque faciles qui selubres esse novit, sanitatem non faciet, nisi sciat quænam leves sint II, 70, 50.

Caro vel quod ei respondet; pars similaris est III, 240, 3; ex aqua, aere et terra composita sunt III, 459, 22 s.; idque quare III, 459, 20 ss.; animalium per se corpus et principium est III, 240, 5 s.; sensus primi, id est tactus instrumentum est, idque quatenus III, 230, 19 s.; III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s., cf. III, 236, 38; probantur ejus causa omnes reliquas partes exstare III, 240, 15 ss., cf. III, 241, 41; omnium partium sensoriarum corpulentissima et minime simplex est III, 230, 15, 20 s., cf. III, 240, 14 s.; probatur non verum tactus sensorium sed intermedium esse III, 459, 7, 13; III, 459, 48 — 460, 17, cf. III, 454, 5 ss.; III, 458, 43 ss.; III, 464, 6 ss.

Carni quod respondet; quomodo ex alimento fiat III, 361, 32 ss; id crustata et testacea intus habent, idque quare III, 240, 24 ss.; ejus ratione insecta et mollusca et sibi invicem et reliquis animalibus opposito modo se habent III, 240, 34 ss., 52 s.; quo modo se habeat ad mollusca III, 240, 37 ss.; separato omnino carent insecta III, 241, 1 s.

Carnes et ossa; non eadem sunt singulis hominibus II, 583, 35; difficulter distingui potest an formæ partes hominum sint, an ad materiem pertineant II, 560, 16 ss.; qualia hæc sunt in homine, tale quid etiam in circulo et triangulo esse statuunt nonnulli II, 550, 23.

Carpathius leporem; proverbium citatur, 399, 49.

Carpus (καρπός); quidnam III, 12, 18; quænam ad eum deveniant venæ secundum Polybum III, 40, 8; in eo est principium manus III, 524, 2; ut ad eum se habet manus, sic ad cubitum se habet brachium III, 523, 47 ss.; in convexum flectitur III, 314, 49 s.; III, 315, 4; item contrario modo ac pes III, 315, 3 s.; iis innituntur cursores manus librantes III, 305, 24 ss.

Carthaginienses; qualenam fœdus cum Tuscis inierint 529, 25; in eorum ditione (in Sicilia) mons est Uranius vocatus et juxta hunc fons olei miræ naturæ IV, 95, 30 ss.; juxta hunc petra quædam IV, 96, 1 ss.; iis Dionysius senior vendidit CXX talentis vestem opulentissimam Alcimenis, qua potitus erat IV, 90, 36 ss.; ex quo tempore Sardinia iis subdita est, fertilis esse desiit idque quare IV, 91, 39 ss.; apud eos stipendio militant Iberes e Gymnesiis insulis IV, 89, 19 ss.; in mari extra Herculis columnas insulam miræ fertilitatis invenerunt IV, 88, 18 ss.; sæpius quum ibi commearent, immo nonnulli ibi sedem locarent, magistratus decreverunt supplicio ultimo mulctandos esse qui ad eam contenderent, idque quare IV 88, 22 ss.; eorum prælium in Sicilia iisdem temporibus factum est quibus pugna navalis ad Salaminem, 476, 36; quomodo adversus eos Syracusanis auxilium tulerint Corinthii, 427, 4; in castris a vino abstinent, 637, 17; non solum ex optimatibus, sed etiam e divitibus eligendos esse magistratus putant, 517, 33; semper plebis partem in circumjecta oppida mittunt, quo ditescat, 518, 20; 596, 16; eos qui deprædati fuerint, sero assequitur vindicta, 339, 17; quadriremes primi ædificaverunt fr. 294, b; dentibus idem nomen tribuunt quod cornibus IV, 320, 45 ss.

Carthaginiensium respublica; merito laudatur, 518, 27; aristocratica est, 551, 52; Lacedæmoniorum et Cretensium rebuspublicis multis in rebus similis est, a reliquis vero longe differt, 516, 44 s.; multa præ aliis eximia habet, 516, 43, 48; etiamsi admittat plebem, nunquam in ea exstitit vel seditio, vel tyrannus, id quod probat eam bene ordinatam esse, 516, 49; quibusnam rebus Lacedæmoniorum reipublicæ similis sit, quibusnam differat, 516, 52 ss.; pleraque quæ ei objiciuntur, item Lacedæmoniorum et Cretensium rebuspublicis objici possunt, 517, 11; ejus propositum est politia et aristocratia, 517, 13; centumviri amplissimus in ea magistratus, 517, 4; a quinqueviris eliguntur, *ibid.*; in ea regnum secundum legem constitutum est fr. 93, b; in ea et divitiarum et virtutis et plebis rationem habent, 551, 51; partim in democratiam, partim in oligarchiam declinat, 517, 14; quænam ei peculiaria sint, 517, 15 ss.

Carthago; ab ea distat CC stadiis Utica IV, 100, 37 s.; CCLXXXVII annis ante eam condita est Utica IV, 100, 38 ss.; eo deportantur thynni singularis bonitatis IV, 101, 18 ss.; ibi iidem magistratus omnes lites disceptant, 521, 33, cf 517, 29; quidnam ibi de annulorum ornatu statutum sit, 603, 14; democratia regitur, 589, 30; ibi quæstui operam dant, nec tamen reipublicæ forma mutatur, 589, 30; ibi tyrannis abiit in aristocratiam, 589, 18; ibi Hanno rerum potiri conatus est, 574, 6.

Carthamus; ejus semini simile quid parit papilionum aliquod genus III, 93, 9.

Cartilaginei pisces (σελάχη); v. *Pisces cartilaginei.*

Cartilaginosæ partes (χονδρώδη); interdum interseruntur ossium flexuris, idque quare III, 241, 37 ss.; ea partim constat pudendum masculinum, idque quare III, 293, 20 s.

Cartilaginosæ partes (locustarum marinarum); v. *Plagulæ.*

Cartilago (χόνδρος); pro portione ossibus respondet III, 38, 6 s.; igitur pars similaris est, *ibid.*; quatenus ossibus similis sit, quatenus ab iis differat III, 461, 1 s.; non crescit, si abscindatur III, 46, 3; III, 242, 34; extremum articulorum est IV, 297, 23 s.; tantummodo secundum magis ac minus ab ossibus differt III, 242, 32 s.; eam mollem reddit medulla in ejus substantia dispersa III, 242, 36 s.; eam ossis loco habent pisces cartilaginei III, 242, 39; apud nonnullos pisces ossibus respondet III, 240, 22; apud pedestria animalia seorsum medullam non continet III, 242, 34 s.; viviparorum terrestrium non pertusæ sunt et medulla carent III, 46, 4 ss.; in quibusnam horum animalium partibus inveniantur III, 46, 10 s.; ea constant guttur et arteria, idque quare III, 256, 29 ss.; nec eandem ac illa naturam habent, nec longe ab ea distant ungues, ungulæ, cornua et rostrum III, 46, 12 ss.; parva continetur molluscorum cerebrum III, 57, 1; circa caput (alveo?) habent polypi, quæ senescentibus ossea fit III, 57, 30 s.

Carunculæ (τὰ σαρκία); eas reticulis acetabulisque quæ in pedibus habent attrahunt mollusca, idque quomodo III, 288, 3 ss.

Caseus; quidnam III, 53, 22 s.; omni lacti continetur, sed plus crassiori III, 53, 22 ss.; ad terram pertinet III, 623, 39; eo adempto lac aqua est III, 617, 52 s.; e quorumnam animalium lacte fiat III, 53, 24 s.; III, 54, 2 ss.; plus fit e lacte vaccino quam e caprino, idque quantum III, 54, 6 s.; quondam in Lemno factus est e lacte hircino III, 53, 44 ss.; quod copiosiorem vel sicciorem continet lac citius coagulatur III, 53, 54 ss.; ei faciendo aptum est ruminantium lac III, 55, 1, cf. III, 54, 2 ss.; non vero animalium quæ plus quam duas mammas habent III, 54, 10 ss.; quod plus continet lac melius nutrit, quod minus infantibus salubrius est III, 55, 6 ss.; ejus parum aut nihil habens lac ad aquam potius pertinet et nullo modo alit III, 617, 45 s.; quomodo fiat IV, 314, 47; quomodo ab eo serum separetur IV, 617, 43.

Caspium mare; III, 630, 36; circumquaque accolas habet, nec cum uno alio mari communicat III, 575, 2 ss., v. *Caucaso monti subditus lacus.*

Casta (*Meier. l. cafta*); in iis fructus sunt IV, 27, 19.

Castaneæ tostæ; cur refrigeratæ deteriores fiant IV, 227, 33 ss.

Castigatio; quomodo ab ultione differat, 334, 28; recte infligitur liberis et otiosis III, 387, 54 s.; labori conjuncta sed sine cibo violentiam et debilitatem parit, 637, 22; pro meritis tribuenda est servis, 637, 30; quibus instant sitiunt, idque quare IV, 256, 39 s., cf. 6 s.; medicationis species sunt II, 16, 47; dolorum ope fiunt II, 16, 46; ejus genera fr. 109, a.

Castigatum; ita vocamus quod modicum ac parcum est, nec rationi adversatur II, 38, 30.

Castra; ubinam metanda sint, deliberat dux II, 205, 49; ibi se fidejussorem constituit Antimenes, ne mancipia aufugerent, idque qua lege, 650, 1; satrapam in cujus ditione situm erat, si quod mancipium aufugisset, domino pretium restituere jussit, 650, 6.

Castrantur (quæ); iis vox in femininam speciem abit III, 85, 30; igitur contrario modo iis fit vocis mutatio apud boves iisque similia animalia ac apud reliqua III, 85, 29.

Castrata; in femininam speciem transeunt pusilla quadam parte mutilata, idque quare III, 147, 35 ss.; eorum habitus in femininum mutatur, idque quare III, 428, 10 ss., 33 ss.; parum abest quin omnino femininum assumant habitum, idque quare III, 321, 20 ss.; generare nequeunt quia eorum meatus seminales retracti sunt III, 322, 42 s.; alia majora cornua habent, alia minora IV, 167, 9 s.

Castratio; maris in feminam mutatio est III, 422, 47 s., cf. 43; ea in femininum mutatur vox III, 208, 15 s.; III, 426, 10 ss., 33 s.; ea oblongiora fiunt animalia III, 208, 44 s.; excepto verre, omnibus quadrupedibus letalis est, nisi juvenculæ exsecentur III, 208, 16 ss.; apud quas prima ætate fit, eæ majores et nitidiores evadunt III, 208, 19 s.; quibus stata jam ætate, non amplius incrementum capiunt III, 208, 20 s.; quænam animalia ei obnoxia sint III, 207, 51 s.; III, 208, 2 ss.; vel pressione, vel resectione fit III, 36, 28 s.; quomodo fiat apud gallos III, 208, 2 ss.; quibusnam mutationibus ansam det apud eosdem III, 208, 5 ss.; quidnam faciat in gallis nondum adultis III, 208, 7 s.; quidnam in pueris, prouti pubescentes vel ante pubertatem exsecentur III, 208, 8 ss.; quibusnam mutationibus ansam det apud cervos III, 208, 21 s.; quanam ætate ei obnoxii sint vituli, idque quare III, 208, 25 s.; quomodo fiat apud juvencos III, 208, 26 ss.; post eam manifesto generant tauri III, 208, 32 s.; fit etiam apud scrofas, idque quare et quomodo III, 208, 33 ss.; item apud camelos feminas, idque quasnam et quare III, 208, 39 ss.; juvat equos qui ex inedia furore agitantur III, 166, 47 ss.

Casus (τὸ αὐτόματον); vocis etymologia II, 268, 46; II, 269, 2; quænam eo fieri dicantur II, 268, 42; II, 269, 14; quomodo a fortuna differat II, 268, 20 ss.; inter causas recensetur II, 265, 46; eo multa esse ac fieri dicuntur II, 265, 47; nonnulli omnia quæ ei tribuuntur causam definitam habere putant II, 266, 1; revera tamen exstat aliquis II, 267, 7; quæ eo fiunt multa, partim fortunæ tribuimus, partim non, etiamsi ad aliam causam referri possint II, 266, 13; eum cæli et rerum ad mundum pertinentium causam esse putant II, 266, 28, 38; eo cælum constitisse vulgo putant III, 222, 11 s.; attamen eo nihil fit in cælo II, 266, 44; competit animalibus et rebus inanimatis II, 268, 37; optime a fortuna distingui potest, in rebus quæ natura fiunt II, 269, 9; pertinet ad causas moventes II, 269, 13; mente et natura posterior est II, 269, 21; quodsi cæli causa est, necessario prius ejus causæ erunt mens et natura II, 269, 22; II, 594, 30 s.; ab eo vel a fortuna pendent quæ fiunt contra id quæ plerumque aut semper obtinent II, 460, 33 ss.; eo nunquam fit aliquid æternum II, 395, 4; eo nunquam aliquid ingeneratum aut incorruptibile fit II, 388, 37; artis et naturæ privatio est II, 601, 27; boni et pulchri causa esse nequit II, 473, 34; eo fiunt interdum nonnulla eorum quæ et arte fiunt II, 544, 22 s.; fieri non posset ut eo stellarum celeritas pro portione responderet sphærarum magnitudini II, 397, 50 ss.; eo fieri dicuntur quæ alicujus gratia fiunt, si per accidens eveniant II, 267, 24, 26; II, 268, 16; pertinet ad res, quæ nec absolute, nec plerumque fieri licet II, 268, 17; II, 270, 40; eo facta si apte facta sint, perstitisse putant qui rerum naturalium causas necessitati tribuunt II, 270, 33.

Casu quæ fiunt (τὰ ἀπὸ ταὐτομάτου συμβαίνοντα); quæ recte eveniunt non pendent a consilii promptitudine II, 159, 36; pertinent ad res quæ eveniunt præter id quod semper aut plerumque est aut fit II, 388, 39 s.; naturaliter modo sunt, modo non sunt II, 388, 43; iis materies causa est cur sint vel non sint II, 388, 44 s.

Casus fortuitus (Democriti); causa efficiens est cujus ope universum construxit, III, 220, 24 ss.

Casus (κλίσεις); in quasnam categorias reponi debeant fr. 116, b.

Casus (πτῶσις); definitio, 473, 25; elocutionis pars est, 472, 33; nominis quomodo ab ipso nomine differat, 25, 21; ejus exemplum, 25, 19; verbi, quomodo ab ipso verbo differant, 25, 37; quinam, 195, 13; qui secundum eos dicuntur pertinent ad conjugata, *ibid.*; quænam ex iis argumenta petantur de utili, 201, 41 ss.; generis masculini et feminini, generis vero neutrius non omnes, 291, 31; *hoc* pluribus communis est, 291, 35; ex iis efficacissime confirmari potest definitio, 258, 18, 47; fiunt solœcismi ubi nec masculinum, nec femininum significant, 291, 26; eorum ope discernuntur τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 182, 38; loci ex iis petiti maxime valent ad problemata particularia, 203, 34; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 20; ad eos exigenda est definitio, 249, 7; ex iis dijudicantur problemata an duæ res idem sint, 255, 11; quænam ex iis petantur argumenta de meliori et utiliori, 227, 18; ex iis petuntur argumenta enthymematum 375, 38.

κατὰ παντός· quid, 40, 5; 125, 3 ss.; idem quod ἐν ὅλῳ, 40, 3.

κατακτόν· v. *Ruptile.*

Catægis; flatus ingruens superne et repente everberans III, 632, 45 s.

Catanæi; iis leges scripsit Charondas, 519, 18.

Cataplasma; quænam ejus sit virtus IV, 114, 14 s.; cur mutari debeant, IV, 117, 5 ss.

κατάπληξις· v. *Stupor.*

Cataporthmias; ita Subsolanus in Sicilia appellatur IV, 45, 27 s.

Catapulta; non longe ejaculari possunt, si nervus durus fuerit nec flecti queat III, 656, 5 ss.; eam qui emittit ostendere volens, invite agit II, 25, 54.

Catarrhactes; ingluvie carens totam gulam amplam habet III, 34, 19 s.; circa mare victitat III, 182, 25 s.; accipitre minor est III, 182, 28; quantum tempus sub aqua mergi possit III, 182, 26 s.

καταρροῖκοί· IV, 290, 35.

Categoriæ; vocantur proposita genera, 17, 19; iis determinatur ens II, 543, 49; de materie prædicantur

II, 539, 51 s.; excepta substantia omnes de hac prædicantur II, 539, 52 s.; igitur earum essentia alia est quam materiei II, 539, 51; in omnibus exstat discrimen inter materiem et formam II, 429, 47; unum significant, etiamsi non sint unum præter multa, 146, 41; secundum eas differunt genera τῶν ὄντων, 151, 25; eas cum ente proprie sic dicto copulat, vel ab eo disjungit cogitatio II, 537, 36 s.; finitæ sunt, 143, 16; omnes præter οὐσίαν de subjecto prædicantur, 142, 32, 38; 143, 21; 177, 39; eædem de substantiis prædicantur, 143, 12, 27; eædem de se ipsis non prædicantur, 142, 44; accidentia sunt, partim per se, partim alio modo, 143, 20, cf. 142, 34; 143, 11; omnes sequuntur ens et unum, nulli vero insunt II, 576, 37 s.; in omnibus similiter se habere debent unum et numerus II, 576, 32, cf. 9; in unaquaque tempus maximum determinandum est per quod res esse et non esse possit, si ea res esse et non esse possit II, 385, 51; in unaquaque aliud actu tantummodo, aliud potentia, aliud simul actu et potentia est II, 273, 25; II, 594, 32 ss., cf. II, 273, 46; II, 594, 43; extra eas cadere nequit motus vel mutatio II, 273, 32, 37; II, 594, 35; omnia quæ sub eas cadunt, duplicem naturam habent, eo modo quo in substantiæ categoria privatio formæ (μορφῇ) opponitur II, 273, 39, II, 594, 37 s.; excepta substantia quæ ad eas pertinent propter hanc sunt II, 538, 34, cf. 10 ss.; excepta substantia nulla separabilis est II, 249, 41; II, 538, 27 s.; in reliquarum definitione inest notio substantiæ II, 538, 29 s.; nulla alia competit ei cui non competit substantia II, 437, 21 ss.; excepta substantia, reliquis insunt subjecto et prædicato composita II, 540, 39; excepta substantia, eorum quæ ad reliquas pertinent aliquatenus tantum essentia et quidditas et definitio, hæ scilicet nonnisi ex additione II, 541, 21; II, 542, 27, cf. II, 541, 15, 25, 33, 45; II, 542, 36 s., 39 s.; excepta substantia, omnes ad hanc referuntur II, 564, 1; excepta substantia rerum quæ ad reliquas pertinent quatenus alia sint principia et causæ ac substantiæ II, 602, 3 ss.; quatenus eadem II, 603, 2 ss., 33 ss.; reliquis præter substantiam, aliqua materies subesse debet, etiamsi non separabilis II, 632, 9 s.; igitur altera causa est cur multæ sint res ad eas pertinentes præter causam omnibus entibus communem, idque quænam II, 632, 5 ss.; reliquæ substantia posteriores sunt II, 630, 10; quæ ad reliquas præter substantiam pertinent separabilia non sunt II, 600, 14; in omnibus fieri nequit ut gignatur forma II, 547, 26 s.; in omnibus ante generationem adesse debent et forma et materies II, 547, 31 ss.; excepta substantia in reliquis ut fiat generatio non necessario aderit substantia actu exstans quæ facit II, 547, 36 ss.; in unaquaque serie ad illas pertinente alterum si fiat generationem obtinere dicimus, si vero alterum non II, 439, 37 ss.; in unaquaque diversa sunt idem, diversum et contrarium II, 523, 1; in unaquaque fiunt res II, 544, 6; præter res sub eas cadentes nihil exstat II, 273, 38; quot modis divisæ sunt, tot modis sumuntur τὸ ὑπάρχειν et τὸ verum esse, 82, 3; quomodo dividendæ sint, 82, 5; ab iis pendet discrimen inter res quæ simpliciter fieri et quæ aliquid fieri dicuntur II, 439, 34; quoties enuntiantur, toties esse significant II, 521, 10 s.; in omnibus idem significat esse II, 521, 13 s.; non exstant elementa omnibus communia III, 442, 2 s.; probatur anima ex omnium elementis conjunctis constare non posse III, 442, 5 ss.; neque in se invicem, neque in unum quidpiam resolvuntur II, 532, 37 s.; differunt inter se II, 169, 23; in omnibus bonum est II, 169, 18; in omnibus dicitur bonum II, 4, 29; II, 190, 23; ad omnes pertinet bonum II, 133, 11; II, 169, 18; iis inesse probantur omnes propositiones dialecticæ, 177, 26 ss.; earum ope determinantur τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 182, 51; earum ope solvuntur captiones penes dictionis figuram, 298, 42; omnes considerandæ sunt, ubi de gratia disserendum est, 358, 19; quot et quænam, 2, 25; 142, 27; 143, 16; 177, 24; non absurdum est idem ad duas pertinere, 17, 1; enumerantur nonnullæ, 16, 3; 142, 27; 143, 14, 16; 326, 52; II, 309, 34 ss.; II, 521, 11 ss.; II, 537, 36; II, 538, 2, 33; II, 540, 40 s.; II, 541, 51; II, 544, 6 s.; II, 593, 29, ss.; III, 431, 26; III, 441, 52; in quibusnam earum fieri possit motus, idque quare II, 309, 37 ss.; II, 310, 44; II, 335, 5; II, 598, 31; II, 599, 25 s.; quæritur ad quamnam pertineat anima III, 431, 24 ss.; ad eandem pertinere debent genus et species, 206, 20; earum in nonnullis definitionibus ratio habenda est, 247, 6; ad eandem pertinere debent res quæ numero idem sunt, 256, 11; ad nullam pertinent principia alterius classis Pythagoreorum II, 275, 4; II, 595, 31 s.

Categoria in qua mutatio fit; non eadem modo se habet ut id quod mutatur et tempus in quo mutatio fit in quibus nempe nihil primum est II, 325, 15.

κατηγορία· id est propositio affirmativa, 74, 8, cf. 76, 33.

Catellus Melitæus; pusillum magnitudine æquat ictis III, 178, 19 s.; omnes partes corporis proportione sibi respondentes habet IV, 162, 46.

Catenæ; earum modo composita corpora III, 621, 41

καθ' ἕκαστα· v. *Singularia.*

καθάρσιος· Jovis cognomen III, 641, 45.

καθό· v. *Secundum quod.*

κατιλλαντιωρίαν· *corruptum verbum* IV, 13, 46 s. (cf. *Bussemaker. in Præfat. t. IV et H. Stephan.* s. v. κατιλλάντης).

Catuli; quot dies cæci sint III, 124, 36 s., 41 s., 43 s.; eos post partum lambendo perficit ac maturat vulpes III, 133, 4 s.; valde parvos æque ac reliquæ fissipedes parit mustela III, 382, 15 s.; eos sæpe ore transfert mustela III, 382, 17 s.; eos post partum intra corpus suum non recipit rana marina, idque quare III, 378, 21, v. *Pulli.*

Catuli marini (σκύλια); piscium mustelaceorum genus sunt III, 112, 20 s.; quomodo se habeant quod ad matricis figuram et ovorum generationem attinet III, 112, 19 ss.; in utero paulo infra septum transversum habent partes mammis similes, idque eo tantum tempore quo fœtus continent III, 112, 24 ss.; eorum ova habent partem testæ similem, idque qualem III, 112, 27 ss.; eodem modo quo apud eos, apud mustelos læves in matrice disposita sunt ova III, 112, 39 s.; eorum species est mustelus nebrias III, 112, 31 s.

Catulire (σκυζᾶν); quidnam III, 122, 33 s.

Caucasus; maximus montium est versus ortum æstivum sitorum III, 569, 35 s.; hinc et e loco qui vocatur Profunda Ponti et Palum intrantibus conspicitur III, 569, 36 ss.; ejus cacumen ad tertiam usque noctis partem et inde a mane et inde a vespere illustratur III, 569, 38 ss.; eum incolunt multæ gentes III, 569, 41; in eo magnos lacus esse contendunt III, 569, 42; nihilo minus omnes has sedes usque ad ultimum cacumen conspicuas esse dicunt III, 569, 42 s.; ex eo defluunt cum Phasis, tum multa alia flumina, magnitudine et copia insignia III, 569, 32 ss.

Caucaso monti subditus lacus; eum accolæ mare vocant III, 570, 30 s.; in eum magna effunduntur flumina, etiamsi manifesto effluxu careat III, 570, 30 ss.; effluxum tamen subterraneum habet in Profunda Ponti prope Coraxos III, 570, 41 s., v. *Caspium mare*.

Caucones; non universam Eleam tenuerunt, sed alteri ad Messeniam in Triphylia, alteri ad Dymem in Bupraside et in cava Elide habitaverunt fr. 257, a, b.

Cauda; ano tuendo inservit III, 294, 3 ss.; eam animalibus natura dedit auferens ab alimento cruribus destinato III, 294, 5 ss.; homini inutilis esset quia nates habet III, 293, 52 s.; ejus alimentum apud homines in nates impenditur III, 293, 53 s.; igitur ea carent homines III, 293, 32, 51; eam habent omnia fere et vivipara et ovipara III, 293, 29 s.; quæ magnam non habent certe caulem quandam habent III, 293, 30 ss.; ea caret simia, idque quare III, 294, 7 ss.; nonnisi pusillam, atque notæ gratia habent simiæ III, 25, 1 s.; eam vero habent cebi III, 24, 11 s.; III, 25, 5; de cauda animalium simiæ similium quæstio remittitur ad alium locum III, 19, 2 ss.; ejus differentiæ multæ sunt III, 294, 10 s.; ea utitur natura non solum ad anum protegendum sed etiam emolumenti et usus gratia III, 294, 11 ss.; eam pleræque quadrupedes habent III, 18, 54 s.; vituli marini cervinæ similis, idque qualis III, 19, 1 s.; cameli asinæ similis III, 19, 44; quibus quadrupedibus longa est, eorum pilis ornavit natura III, 247, 18 s.; si parvum caulem in ea habeant longis, si longam brevibus III, 247, 19 s.; quibus reliquum corpus admodum hirsutum est, iis deminuta est III, 247, 23 s.; quod ad hirsutiam corpori pro portione respondet apud animalia quæ magnam habent III, 19, 35 s.; nonnulla animalia admodum parvam habent III, 19, 36 s.; ea caret vespertilio III, 303, 28; idque quare III, 303, 29, 33; qualem habeat bonasus III, 204, 49 s.; lupis cervariis longa est III, 133, 26; quantas habeant oves Syriacæ III, 169, 12 s.; quibus ovibus lata est melius hiemem tolerant quam quibus longa III, 156, 3 s.; sub ea cervi achaïnæ dicti habent aliquid felli simile, idque quale III, 30, 21 ss.; ea demissa fugiunt canes III, 204, 7 s.; item interdum quoque leones, *ibid.*; apud confidentes porrecta est IV, 322, 8; apud fastidientes et metuentes submissa IV, 322, 9 s.; ejus agitatio apud equos quare fiat IV, 321, 27 ss.; cur qui longam et debilem habent, nisi natura hirsuta sit, plerumque ignavi sint animi IV, 321, 37 ss.; cur significandi vim habeat IV, 321, 47 ss., cf. IV, 321, 39 ss.; quid significet porrecta IV, 321, 40; quid repanda, vel agitata, vel consistens IV, 321, 40 s.; ejus loco orrhopygium habent aves III, 27, 30; magnam habet parus montanus III, 150, 52 s.; eam movent schœnilus, cinclus et albicola III, 151, 51; qualem habeant quadrupedes oviparæ III, 25, 15 s.; chamæleontis qualis III, 25, 38 ss.; ejus quoque colorem mutat chamæleo III, 26, 17; circa ejus originem perpaucam quandam carnem habet chamæleo III, 26, 22 ss.; eam habet scolopendra III, 67, 24; scorpius unicum insectum est quod longam habeat III, 67, 37 s., cf. III, 102, 11; in ea aculeum habent insecta eo in posteriori parte prædita III, 284, 4; apud animalia pedibus carentia inferiorem corporis partem constituit III, 22, 6; lacertis et serpentibus resectæ renascuntur III, 33, 38 s.; prope eam cardines posteriores habent serpentes III, 308, 43 s.; piscium, avium orrhopygio pro portione respondet III, 318, 7; qualem habeant pisces III, 27, 51 ss.; ad eam usque extenditur piscium truncus III, 300, 45 s.; quomodo ejus ratione inter se differant pisces III, 300, 46 ss.; piscium cartilagineorum latorum nonnulli longam et spinosam habent, idque quinam III, 300, 47 s., 49 s.; alii brevem et carnosam, idque quinam III, 300, 51 s.; id quod eodem redit III, 301, 1 s; quanta fuerit thynno seni ingenti olim capto III, 171, 27 s.; qualem habeat rana marina, idque quare III, 301, 3 s.; in eam porrigitur corpus piscium qui propter superiorum partium latitudinem pinnis pronis carent III, 301, 45 s.; impedimento est piscium coitui III, 381, 32 s.; eam leniter movent pisces dormientes III, 74, 19; longam habent pisces cartilaginei lati III, 78, 40; ejus crassities nonnullos pisces cartilagineos latos impedit quominus eodem modo quo reliqui coeant III, 78, 43 s.; copiosam habent squatinæ III, 78, 44; mugilis abroditur a lupo, congri vero a muræna III, 175, 20 s.; quinam ea instructi pisces cartilaginei III, 6, 21; ea natant cum crustata, tum cordylus III, 6, 28; qualem habeant cordyli III, 301, 15 s.; in ea pinnas habent crustata III, 6, 29; III, 327, 48; quod piscibus præstat, id molluscis pinna III, 288, 20 s.; prope eam duas pinnas habet torpedo III, 301, 51 s.; ea innixæ natant locustæ III, 285, 39 s., cf. 37 s.; (porrecta) carent cancri, idque quare III, 285, 38, 40 s.; eam habent squillæ III, 286, 3; eas inter se implicant crustata coeuntia III, 327, 47; impedit quominus coeuntia parte supina in pronam adscendant III, 327, 47 s.; eam habet locusta III, 58, 46 s.; item squilla gibba III, 58, 47; qualem habeat crango III, 58, 48 s.; quomodo se habeat ejus media pars apud squillam gibbam et crangonem III, 58, 49 s.; quomodo ejus ratione a locusta femina differat mas III, 61, 40 s.; prope eam caulem habet locusta femina quo pariens utitur III, 99, 32 s.; versus eam apud locustas et squillas terminatur intestinum, ibique ova emittunt III, 60, 13 ss., cf. *Orrhopygium* et *Operculum*; ea replicata ova plagulis admovere videtur locusta pariens III, 91, 12 ss.; quomodo ejus ope ova immatura ventri subjecta retineat eadem III, 91, 9 ss.; duorum ovorum intervallo ab ea distant ova ventri subjecta, operculisque imposita III, 91, 7 ss.; latam habent pediculi piscium III, 101, 38.

Caudex (τὸ στέλεχος); stirpium cur rotundus sit IV, 201, 15 ss.

Caulis (ὁ καυλός); e quanam seminis parte erumpat III, 533, 50; non eodem tempore novum producunt arbores quo radices III, 530, 39 ss.; albi sunt, idque quare III, 648, 39; cur ocius eum gignant olera quæ semine vetustiori sunt IV, 217, 32 ss.; cur inanem nonnullæ stirpes edant IV, 218, 1 s.

Caulis (*apud animalia*); eum prope caudam habet locusta femina eoque pariens utitur III, 99, 32 s.

Caulis (αἱ κράμβαι *interpr. gr.*); species plantæ IV. 25, 27.

Caunias; ita Boreas in Rhodo vocatur IV, 45, 4; dicitur apud nonnullos quem alii Boream esse putant IV, 45, 13 (*leg. est* : παρὰ δέ τισι Καυνίας, *cf. Rose, Arist. Pseudep.* p. 247.)

Caunius amor; proverbium, 383, 11.

Caunus; ibi Meses vocatur Boreas IV, 45, 4; inde spirat Boreas Rhodiis IV, 45, 5.

Caupo; quidam Tarenti noctu insaniebat IV, 80, 1 ss.; peculiares sibi in castris habebat Didalcs Persa, 646, 52; pars reipublicæ Platonis, 547, 37.

Caupona; ab hominibus iisque volentibus quæstum facit, 635, 33; eas Attica phiditia vocabat Diogenes cynicus, 397, 9.

Cauponaria ars; natura sua non est pars artis pecuniariæ, 490, 25; primum simplex fuit, dein experientia artificiosior facta est, 491, 1; circa nummorum copiam versatur, 491, 9, 23; pecuniæ effectrix est, idque ipsa pecunia permutanda, 491, 21, v. *Pecuniaria ars*.

Causa; principium est secundum Democritum III, 361, 7; multis modis dicitur II, 561, 44; quot modis dicatur II, 264, 10 ss.; II, 515, 1; quot modis dicitur, tot etiam *secundum quod* II, 528, 34 ss.; pro ea haberi debet quæ cuivis initium motus præbet III, 538, 1 ss.; alia unde motus principium, alia materies II, 437, 52 s.; si nulla actu sit, motus fieri nequit II, 604, 23 s.; earum prima principium est II, 447, 5; faciendi prima pars rei est II, 547, 8 s.; differt ab eo cujus causa est II, 173, 9; aliæ simul exsistunt cum re cujus causæ sunt, aliæ non, 163, 1; disceptatur an quædam aliorum causæ esse possint in tempore continuo, 163, 4 ss.; simul adest cum re cujus causa est, 379, 54; ea nihil caret, 379, 54; universale est, 146, 47, cf. 150, 66; eam investigare pergimus, donec ad finem perveniamus, 146, 49; omnes medias novit, qui extrema novit, 153, 22; disceptatur an semper una cum effectu adsit, necne, 168, 13 ss.; disceptatur an plures ejusdem rei esse possint, 168, 43 ss.; semper adest ubi adest effectus, 168, 17; quatenus semper adsit, necne, posito effectum adesse, 168, 47; ubi adest, semper adest effectus, 168, 47; effectu prior est, 168, 33; cum effectu reciprocaret, si semper eam consequeretur effectus, 168, 20; non licet alterum alterius vicissim causa esse, 168, 33; disceptatur utrum res diversæ ejusdem rei causa esse possint, 169, 8 ss.; non posse respondetur, nisi demonstratio fiat per accidens aut per signum, 169, 10; possunt tamen ejusdem rei plures causæ esse, sed rebus non ad eandem speciem pertinentibus, 169, 54; ubi problema universale, necessario cum effectu reciprocat, 168, 53; id (revera) causa est quod unicuique rei proximum est, 170, 8; ejus et effectus consecutionem per figuras explicatur, 169, 42 ss.; potius quam ea substantia sunt unum et ens II, 556, 18 s.; non eodem redit an quæras quænam inter eas recensenda sit, an quænam sit ejus notio II, 574, 17, 25; cujus vel proxima vel remota necessaria est, id ipsum quoque necessarium est II, 593, 49 ss.; item cujus proxima vel remota necessario fit II, 594, 3 ss.; præter res quarum causa est exstare debet, atque ab iis separari posse II, 494, 17 ss.; ejusdem rei eadem II, 239, 30; eædem semper earundem rerum sunt in iisdem II, 406, 9; ejusdem rei plures esse possunt, idque non per accidens II, 264, 29; II, 515, 20; quænam sibi invicem causæ sint II, 264, 33; II 515, 24; eadem contrariorum esse potest II, 264, 36; II, 515, 27; multi earum modi sunt, sed ad pauciores redigi possunt II, 265, 3; II, 515, 46; earum quæ ad idem genus pertinent, aliæ propiores, aliæ remotiores sunt II, 265, 5; II, 515, 49; quæ per accidens consistunt aliæ aliis remotiores sunt II, 268, 6; partim per se consistunt, partim per accidens II, 265, 9; II, 267, 18; II, 515, 52 ss.; quomodo a se invicem differant quæ per se consistunt ab iis quæ per accidens II, 267, 24; cum proprie sic dictæ, tum quæ per accidens vel potentia, vel actu sunt II, 265, 16, 27, 30; II, 516, 9 ss.; earum modi sex, idque quinam II, 265, 27 ss.; II, 516, 19; quænam simul cum re cujus causa sunt, adsint, quænam non II, 265, 32 ss.; II, 516, 25 ss.; alia per se, alia per accidens esse potest II, 267, 18; II 594, 21; quæ per accidens consistit, semper posterior est ea quæ per se II, 269, 19; id maxime est cur reliquis rebus inest id quod eodem nomine designatur II, 486, 29 s.; medium est, 154, 13, 15; in omnibus quæstionibus præcipue investigatur, 154, 13; sine ea veritatem scire non licet II, 486, 28; eam ubi ceperimus arbitramur nos rem scire II, 264, 4; primam ubi cognovisse putamus, rem scire asserimus II, 471, 43 s.; in omnibus methodis quibus sunt, scientia obtinet II, 248, 2; iis notis unamquamque rem nosse arbitramur II, 248, 4; eas ubi cognoverimus, scientiam habere putamus, 122, 10, 33; 161, 18; II, 488, 4 s.; priora sunt, 122, 34; earum rationem qui non tenet rem non scit, 127, 28; interdum ignotior est terminorum qui invertuntur, 133, 49; omnes per medium demonstrantur et quare, 161, 23; earum ope reliqua, non ipsæ subjectorum ope cognoscuntur II, 470, 35 s.; igitur maxime scitu dignæ sunt II, 470, 34; eas qui enuntiant docent II, 470, 28 s.; igitur earum scientiæ ad docendum aptissimæ sunt II, 470, 27 s.; quærendum utrum earum consideratio ad unam an ad plures scientias pertineat II, 488, 28 s.; II, 489, 3, v. *Principia*; primas spectat sapientia II, 470, 42, cf. II, 469, 47, 52; semper ultima quærenda est II, 265, 37; afferri debet eorum quæ de rerum origine exponuntur II, 344, 23; omnes principia sunt II, 514, 41 s.; tot modis dicuntur quot principia II, 514, 41; numero quattuor sunt, idque quænam, 161, 20; II, 264, 10 ss., 41; II, 471, 44 ss.; III, 319, 4 ss; III, 503, 3 ss.; II, 284, 12; eas numero quattuor esse non perspexerunt naturæ scrutatores III, 414, 40; plures quam quattuor non esse probant ipsa antiquorum philosophorum opera II, 472, 5 ss.; II, 478, 39 ss.; II, 479, 20 ss.; II, 485, 35 ss.; uniuscujusque rei quattuor nempe forma, privatio, materies et primum movens II, 602, 36; II, 603, 38; in rebus naturalibus et ab intellectu pendentibus quomodo ad tres reduci possint II, 602, 40 ss.; probantur earum genera nec plura nec pauciora esse quam quattuor II, 269, 25 ss.; omnium scientiam habere debet physicus II, 269, 34, 45; II, 270, 4 ss.; quattuor sæpe ad duo rediguntur, inprimis in re naturali II, 269, 37; eædem et numero et genere sunt in rebus æternis ac in rebus ortui et interitui obnoxiis II, 463, 21 s.; tres necessario suppetere debent cum rebus æternis tum rebus ortui et interitui obnoxiis (nempe materies, forma et principium motus) II, 463, 24 ss.; duæ exstant (in rebus naturalibus), nempe necessaria et finalis III, 222, 28 s., 42; utramque de natura disserentem assequi oportet III, 222, 42 s.; quodsi fieri nequeat, conari oportet ut eas elucidemus III, 222, 43 s.; qui de utraque non locuti sunt, nihil de natura dicunt III, 222, 44 s.; omnes æternæ esse debent II 535, 5 s.; maxime tamen eorum quæ immota et separabilia sunt, idque quare II, 535, 6 s.; exstant generabiles et corruptibiles sine ortu et interitu II, 536, 48 s.; quomodo ab elementis differant II, 602, 33 s.; infinitæ non sunt, neque linea recta, neque genere II, 486, 37 s.; earum species si infinitæ essent, cognitio tolleretur II, 488, 3 s.; aliquatenus aliarum rerum aliæ sunt, aliquatenus, id est proportione, eædem II, 602, 1 ss.; II, 603, 27 s.; omnes nonnullis rebus competunt II, 490, 28 ss.; quærendum inprimis an præter materiem exstent per se aliæ II, 489, 32 ss.; et si exstent, an separari possint, necne II, 489, 34; item an una vel plures II, 489, 35; si quæratur, omnes dicendæ sunt II, 561, 43 ss.; rerum naturalium et interitui obnoxiarum quomodo investigandæ sint II, 561, 50 ss.; proximæ dicendæ sunt II, 561, 49; de iis disserendum est postquam apparentia exposuimus, idque cum in re mathematica et astronomica tum in re naturali III, 219, 4 ss., 46 s.; ante eas accidentia per se investigare oportet III, 227, 42 ss.; ut inveniantur differentiæ primum et accidentia carpenda sunt III, 8, 3 ss.; non in omnibus rebus æque postulari debet II, 7, 30; non e remotioribus deducendæ sunt III, 394, 5 ss.; quam proxime fieri potest, ad primas causas adduci debent, idque quomodo III, 393, 54 s.; quæ in *Naturalibus* pertrac-

tantur, non spectat sapientia II, 285, 2 s.; iis nullo modo nisi paululum quidam usi sunt antiqui II, 474, 23 s., cf. 19; II, 478, 41 s.; II, 485, 38 ss.; iis magis quam Anaxagoras utitur Empedocles II, 474, 28; cur aliquid dicamus, examinanda est quatenus fide digna sit, an humane tantummodo, an ratione magis stringente II, 395, 12 ss.; ea opus est ut mundus qui antea non erat, creetur II, 383, 33; plures circa generationem naturalem esse constat III, 219, 8 ss.; determinandum quænam earum prima sit III, 219, 10 ss.; multis entibus non omnes competunt II, 490, 8; quæ potentia sunt eorum quæ actu fieri possunt causa sunt, quæ actu, eorum quæ aguntur II, 265, 43; quæ coitum spectant apud omnia animalia eædem sunt quia et affectus III, 215, 33 ss.; eædem locum inveniunt, quodcunque semen in locum ante ostium uteri situm conjicitur III, 215, 21 s.; in aliis omnes exstant, in aliis nulla, in aliis quædam adsunt, quædam vero non III, 215, 24 s.; iis pro portione respondent eventa III, 215, 26; quibus multæ sunt, multa subeunt, quibus paucæ pauca, quibus nulla nihil III, 215, 27 ss.; ejus non eadem ratio omnibus corporis affectibus III, 414, 25 s.; esse videntur natura, necessitas, fortuna et mens quæque ab homine pendent II, 27, 47; majus bonum quam id quod causa non est, 326, 5; bonum quod a majori provenit majus quam quod a minori, 326, 8; majoris boni majus bonum quam minoris, 326, 10; mali per se magis fugienda quam mali per accidens, 198, 37; in quæstionibus particularibus latius quam ea patet effectus, in universalibus æqualem habent ambitum, 169, 27; plures sunt ubi plura sunt media, 170, 4; boni per se optabilior quam boni per accidens, 198, 33; se habent ut eventus, itemque vice versa, 326, 32; de quacunque quæ fiunt, semper, quantum fieri potest, optime se habent II, 9, 25; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 379, 51; si adversarius nos eam dicere docere insimulat, quidnam respondendum sit, 452, 26, v. Διότι

Causæ agendi; quomodo ex iis petantur enthymematum argumenta, in orationibus cum deliberativis, tum judicialibus, 379, 14.

Causa agens (τὸ ποιητικὸν αἴτιον); se habet ut principium motus II, 447, 29.

Causa efficiens; ejus rationem habuerunt philosophi antiqui etiam mundum construentes III, 220, 22 ss.

Causa ex qua (τὸ ἐξ οὗ αἰτία ἐστὶν); vel subjectum est, vel quid erat esse II, 264, 45 ss.; II, 515, 37 ss.

Causa finalis (*ita vocavimus quam varie designat aristotelicus loquendi usus, partim simpliciter* τὴν αἰτίαν, *partim* τὴν τοῦ τέλους αἰτίαν τὴν τινὸς ἕνεκα αἰτίαν, τὴν αἰτίαν ὡς τὸ καλὸν αἴτιον *e. g.* II, 614, 52, *cf.* II, 470, 36, τὸ οὗ ἕνεκα, τὸ ἕνεκά του, *cf. tamen* Οὗ ἕνεκα); ut eam agnoscerent a rerum natura coacti sunt philosophi antiqui II, 473, 30; ejus non simpliciter, sed per accidens mentionem faciunt antiqui II, 479, 19 s.; in eam interdum incidit Empedocles, idque quando III, 222, 46 ss.; ejus rationem non habuerunt naturæ scrutatores III, 414, 42 s.; quænam causa sit cur eam neglexerint antiqui III, 222, 53 ss.; eam aliquatenus attigerunt Anaxagoras et Empedocles II, 478, 35, cf. II, 473, 35 ss.; II, 474, 4 ss.; eam neglexit Democritus III, 430, 19 s.; eam non attigit nec Democritus, nec reliqui naturæ interpretes III, 539, 6 s.; quatenus ea usus sit Plato II, 478, 32 s.; idem quod cujus gratia II, 585, 4, 6; ejus ope interdum respondetur quæstioni *quapropter* II, 557, 14; ea est cujus gratia fiunt actiones et mutationes et motus II, 479, 9 s.; primum movet II, 585, 6; probatur immobilibus non competere II, 490, 10 ss.; ei opposita est causa movens II, 471, 49; causæ moventi opposita est II, 490, 49; activa non est II, 447, 29 s.; forsan idem est quod causa formalis II, 561, 48; in re naturali eadem est ac causa formalis II, 269, 38; bonum est II, 487, 39; id ipsum est quod optime se habet II, 402, 3; idem quod melius III, 354, 25; semper melius est II, 134, 41; optimum est II, 263, 30; II, 264, 51; II, 515, 43; ei accensendum est superius III, 268, 35 s.; medium esse probatur, 161, 48; in ea ultimum fit medium, eoque differt a causa movente, 162, 15; interdum simul adest cum causa materiali, 162, 17; interdum in rebus naturalibus, 162, 26; quænam sit ratio inter eam et res quæ ab intellectu proveniunt, 162, 31; inprimis spectat ea quæ et hoc et illo modo fieri possunt, ubi non fortuito fiunt, 162, 34; est finis bonus, 162, 36, cf. Οὗ ἕνεκα· fit arte vel natura, 162, 37; non spectat fortuita, 162, 37; ratio est III, 219, 13; prima est et in rebus naturalibus et in arte factis III, 219, 14; magis tamen competit rebus naturalibus quam arte factis III, 219, 18 s.; quibus inest, ea sine rebus necessariam naturam habentibus consistere nequeunt, sed tamen earum gratia non fiunt II, 272, 20; notione consistit II, 272, 27; materiæ causa est, non ratione inversa II, 272, 49; scientiis causa est II, 484, 36; ejus gratia agit omnis mens et omnis natura II, 484, 37; eam aliquatenus spectare videntur scientiæ mathematicæ II, 614, 52 s.; in re mathematica non actionis, sed ratiocinantis principium est II, 272, 37; ejus scientia principalissima est et reliquis imperat II, 470, 36 ss.; II, 490, 35; ad eam non pertinet philosophia prima, idque quare II, 585, 4 ss.; eam non attingunt ideæ II, 484, 39; principiorum unum est II, 484, 38; probatur in infinitum abire non posse II, 486, 45 ss.; æque rebus naturalibus competit ac causa necessaria III, 430, 21 ss.; pulchri rationem obtinet III, 227, 29 s.; quam maxime rebus naturalibus competit III, 227, 27 s., cf. III, 222, 1; competit omnibus rebus quæ sunt III, 414, 43; quibusnam rebus generationi obnoxiis competat, quibusnam non III, 414, 43 ss.; ejus partes in rebus ortui et interitui obnoxiis agit forma et species II, 463, 37; non competit corporis partium affectibus qui nec communia naturæ opera, nec singulis generibus proprii sunt III, 414, 27 ss.; qui ab ea non pendent partium corporis affectus in lib. IV, *de Generat. animal.* enarrantur III, 430, 36 ss., cf. III, 414, 11, ss.; in nonnullis definitionibus adsciscitur II, 559, 39 s.; ejus conceptu carent animalia excepto homine II, 205, 9; nec hoc conceptu omni ætate vel quovis tempore præditus est homo, *ibid.*; anterior est deliberatione II, 205, 42; ejus exemplum II, 264, 20, II, 515, 10.

Causa formalis (ἡ τοῦ τί ἐστι αἰτία); ejus rationem non habuerunt naturæ scrutatores III, 414, 42 s.; eam neglexerunt qui unicum elementum esse statuunt II, 479, 35 s.; eam aliquatenus tetigit Empedocles II, 485, 42 s.; de ea disserere cœperunt Pythagorei, etiamsi valde simpliciter II, 477, 44; eam ad generandas res ortui et interitui obnoxias sufficere putant nonnulli, e. gr. Socrates *Phædonis* II, 463, 40 s.; refutatur hæc opinio II, 463, 50 ss.; eam nemo manifesto pertractavit II, 479, 2 s.; maxime tamen qui ideas posuerunt II, 479, 3 s.; ea usus est Plato II, 478, 27, cf. II, 479, 3 s.; medium esse demonstratur, 161, 28; quidnam II, 264, 13; forsan idem est quod causa finalis II, 561, 48; in re naturali idem quod causa finalis est II, 269, 38; III, 319, 9; omnium prima est II, 471, 46 s.; movet etiamsi non moveatur, ideoque revera naturalis

non est II, 269, 51, cf. II, 263, 46; potior est materie II, 464, 16 ; eam tollunt qui materiem unicam ortus et interitus causam esse censent II, 464, 16 s., 19; in infinitum abire non potest II, 487, 1, cf. 44 s.; quibusnam rebus competat generationi obnoxiis, quibusnam non III, 414, 43 ss.; probatur scientia ad eam pertinens sapientiæ nomine digna esse II, 490, 37 ss.; non constat an ad eandem scientiam pertineat ac causa movens, ad quam scientiam forsitan etiam pertinebunt accidentia per se II, 491, 35 ss.; una cum re adest II, 601, 41 s.; ejus exempla II, 264, 14, 47.

Causæ insitæ (τὰ ἐνυπάρχοντα αἴτια); nempe forma, privatio et materies II, 601, 14 ss.; II, 602, 27 s., cf. II, 260, 2 s.

Causa materialis (ἡ ὑλικὴ αἰτία, αἱ ἐν ὕλης εἴδει); ejus rationem habuerunt philosophi antiqui, etiam mundum construentes II, 472, 7 ss.; II, 478, 51; III, 220, 22 ss.; item naturæ scrutatores, etiamsi indeterminate III, 414, 40 s.; ei assimilant plenum et vacuum Leucippus et Democritus II, 474, 51 ; alii corporalem, alii incorpoream, alii unam, alii plures posuerunt II, 478, 42 ss.; eam ad generandas res ortui et interitui obnoxias sufficere putant II, 463, 48 s.; qui ita sentiunt locuti sunt ratione scientiæ naturali magis congrua quam qui causæ formali generationem tribuunt II, 464, 5 s.; eorum opinio expenditur et refutatur II, 464, 20 ss., cf. *Materies*; ea usus et Plato II, 478, 28; interdum simul adest cum causa finali, 162, 17; idque inprimis in rebus naturalibus, 162, 26; in aliis eorum quæ ab intellectu fiunt adest, in aliis non, 162, 31; competit omnibus rebus generationi obnoxiis III, 414, 43 ss.; probatur in infinitum abire non posse II, 486, 39 s.; vel absolute, vel plerumque agit II, 270, 5; ita vocare solemus patiens et subjectum III, 553, 9 s.; rerum sensibilium, id est quod primum per se potentia calidum et frigidum est II, 602, 21.

Causa movens (ἡ τῆς κινήσεως αἰτία, τί πρῶτον ἐκίνησε, ὅθεν ἡ τῆς κινήσεως ἀρχή); ejus rationem habuerunt naturæ scrutatores, etiamsi indeterminate III, 414, 40 s.; ut eam agnoscerent a rerum natura coacti sunt philosophi antiqui II, 473, 2 ss.; idque quinam II, 479, 1; ejus rationem habuisse videntur quicunque amorem vel cupidinem tanquam principium considerant II, 473, 45 s.; II, 479, 1 ; igitur et Hesiodus et Parmenides II, 473, 44, 46; eam omnium primum tetigere Eleatæ II, 473, 12 ss.; eam solus Eleatarum perpexisse videtur Parmenides idque quatenus II, 473, 20 ss.; facilius de ea disserere possunt qui plura quam qui unicum agnoscunt principium II, 472, 23 ss.; ejus consideratio nonnullos Eleatas permovit ut unum immotum esse arbitrarentur II, 473, 15; eam primus in duas oppositas diremit Empedocles II, 474, 36 ss., cf. II, 477, 1, 5; II, 480, 19 ss.; eadem quæ causa externa II, 602, 32, cf. II, 603, 17; elementum non est sed principium et substantia II, 602, 33; opponitur igitur causis insitis II, 602, 31; in alia re alia est II, 602, 36 s.; omnium causarum prima, utpote aliud alio movens II, 602, 37; ab ea distinguenda causa movens universalis II, 602, 45; ei opposita est causa finalis II, 490, 49; causæ finali opposita est II, 471, 49; in rebus naturalibus eadem quæ causa formalis II, 602, 40 s.; in rebus ab intellectu pendentibus eadem quæ forma aut quæ privatio II, 602, 41 s.; medium esse probatur, 161, 37; in ea prius fit medium eoque a causa finali differt, 162, 14; ejus exempla II, 264, 17, 48; notionem et formam continet III, 344, 41; igitur meliorem et diviniorem habet naturam quam materies III, 344, 40 s. 44 s.: interdum idem esse potest quod materies II, 610, 15; earum essentia differt II, 610, 16; in re naturali specie eadem est ac causa formalis et causa finalis II, 269, 38; eam præcipue spectamus, ubi generationem investigamus II, 269, 47; ejus ratio intercedit inter propositiones et conclusionem II, 270, 6; ab ea pendet quod ex eadem materie diversæ res fieri possunt II, 561, 36 s.; non vero quod quarundam rerum necessario diversum est II, 561, 39; si et ipsa et materies eadem sunt, res facta diversa erit II, 561, 42 s.; sine ea generationis vel essentiæ causa esse nequeunt ideæ II, 483, 29 s.; II, 617, 10 s.; de ea nihil docent ideæ II, 484, 32, cf. II, 479, 5 s.; circa generationem naturalem constat III, 219, 9 s.; competit omnibus rebus generationi obnoxiis III, 414, 43 ss.; sine ea recte intelligi nequeunt ortus et interitus II, 473, 4 s.; e numeris unum facit II, 610, 49 s.; item e corpore et anima, *ibid.*; item e forma et re II, 610, 50 s.; immobilibus non competit II, 490, 9; modo intra rem cujus causa est continetur, modo extra eam est III, 333, 29 ss.; causa est cur quod potentia erat, actu sit in rebus generationi obnoxiis II, 563, 16 ss.; igitur et causa est cur res unum sint II, 563, 46 s.; probatur in infinitum abire non posse II, 486, 42 ss.; id est a quo mutatio fit II, 601, 19; ea fit mutatio, ortus et interitus III, 576, 15; ejus ope interdum respondetur quæstioni *quapropter* II, 557, 15; idque in rebus quæ fiunt et intereunt II, 557, 16 s.; ab ea pendent apud nonnulla animalia partium corporis affectus III, 414, 33; omnium partium corporis in libb. *de Gener. animal.* enarratur III, 319, 14 s., cf. III, 430, 38; rerum singularium diversa est, sed universali notione eadem II, 608, 31 s.; probatur scientia ad eam pertinens sapientiæ nomine digna esse II, 490, 47; non constat an ad eandem scientiam pertineat ac causa formalis, ad quam scientiam forsitan etiam pertinebunt accidentia per se II, 491, 35 ss.

Causæ moventes; tanquam antea factæ exstant II, 601, 41; iis partim non est eadem materies, partim ne species quidem eadem II, 603, 14 s.; alio modo inter se vel a reliquis causis differunt quam potentia vel actu II, 603, 18.

Causa necessaria (διὰ τί ἡ ἀνάγκη, τὰ αἴτια ἐξ ἀνάγκης); eam non recte exponunt qui rerum æternarum causam dari non posse censent III, 361, 2 ss.; æque rebus naturalibus competit ac causa finalis III, 430, 21 ss.; qui ejus tantummodo rationem habet idem facit ac si apud hydropicos non propter sanitatem, sed propter cultellum aquam emitti diceret III, 430, 29 ss.

Causæ proprie sic dictæ; et inter se et cum accidentibus complicantur II, 265, 24 s.; II, 516, 17.

Causæ quæ non simul sunt cum eo cujus causæ sunt: earum investigatio a præteritis incipienda est, 163, 3 ss.: in iis medium et primum immediata esse debent, 163, 38; in iis incipiendum est a *nunc*, 163, 49.

Causæ quattuor; ad nullam earum pertinet locus II, 286, 13.

Causæ summæ (ἀκρόταται αἰτίαι); ad naturam aliquam pertinent, id est ad ens quatenus ens est II, 500, 7 ss.

καυστόν. v. *Comburi quod potest.*

Cauta (φυλακτικά) animalia; quænam III, 4, 22 s.

Cautio (εὐλάβεια); temperantiæ sequela est II, 244, 39; item ignaviæ comes II, 245, 41; dextre fit IV, 262, 20.

Cavea viminea (πηκταί); ea capiuntur perdices III, 180, 30.

Caveolæ (ἕρκοι); earum ope capitur ascalops III, 186, 13.

Cavernæ; earum figuræ multas mirabilesque efficiunt voces IV, 240, 5 s.; terra effossa in Melo rursus compleri dicuntur IV, 81, 19 s.; eas quænam animalia subeant III, 3, 54; quæ eas incolunt animalia, alta esse nequeunt III, 316, 52 s.; eas incolunt omnia vel pleraque animalia exsanguia pedibus prædita III, 316, 51 s.; eas magis quam animalia vivipara incolunt quadrupedes oviparæ III, 263, 49 ss.; pleræque quadrupedes oviparæ eas incolunt, idque quænam III, 316, 23 ss.; III, 317, 9 s.; quo facilius eas subeant quadrupedes oviparæ eas incolentes crura in latus flectunt III, 316, 27 s.; aliæ quadrupedes oviparæ eas partus gratia subeunt, aliæ per totam vitam III, 317, 11 s.; eas incolunt serpentes et quadrupedes oviparæ III, 296, 4 s.; eas incolunt serpens et vulpis III, 174, 33; eas incolit trochilus III, 182, 11 s.; eas incolunt cancri III, 285, 42; circa eas domicilia exstruit charadrius III, 181, 41 s.; hieme in iis repertæ sunt hirundines latitantes III, 161, 6 s.; item ex iis procedere visi sunt milvi quo tempore apparent III, 161, 8 s.; eas incolunt Pygmæi III, 156, 42.

Cavernosæ regiones (χώρα ὕπαντρος); vehementissimi ibi terræ motus fiunt III, 592, 34 ss.

Cavillantes (οἱ σκώπτοντες); sæpe homines capro ignem sufflanti aut arieti petulco comparant III, 401, 24 ss.

Cavillationes (σκώμματα); rite proferri debent, 389, 49; bene se habent, si nomen cui metaphora vel homonymia inest rite proferatur, 399, 4; ut veræ sint, nec vulgares, rite enuntiari debent, et adesse in quem dicuntur, 399, 18; nisi ambo hæc iis insint, urbana non sunt, 399, 22; quo plura contineant, id est si nomina fuerint translata et metaphora sint probata, et comparatio insit, et contentio et actus, eo magis probantur, 399, 25; quanto brevius in oppositione prolata fuerint, tanto magis probantur, 399, 15; non adhibendæ sunt in vituperatione, 447, 47; iis magis auditorem convincunt et eum quem vituperas lædunt narrationes, 447, 48; speciem et opes respiciunt, 447, 50.

Cavillationes a litera pendentes; quidnam efficiant, 398, 39, 43.

Cavillationes a metro pendentes; quidnam efficiant 398, 40; quo tempore proferuntur, perspicuæ esse debent, 398, 42.

Cavillationes urbanæ (τὰ ἀστεῖα); rite enuntiari debent, 398, 50.

Cavillator (εἴρων); ejus signa IV, 6, 6 ss.

Cavitas (ἡ κοιλότης); forma est II, 551, 30; sine materie sensibili est II, 534, 35 s.; II, 592, 36; ejus pars caro non est, etsi in ea tanquam materie gignatur II, 548, 9; nasi affectus per se est II, 542, 6 s.; nec tamen idem est quod simum II, 542, 17 s.

Cavum (κοῖλον); si communiter accipiatur, idem significat in simo et in varo, sed adjectum aliud de naso, aliud de crure significat, 305, 33; quomodo a simo differat II, 534, 33 ss.; II, 592, 34 ss.; in id quod maxime est, fluxio est III, 577, 26; sonat, idque quomodo et quare III, 454, 29 ss.

Cava; splendore maxime distinguuntur IV, 277, 12; quæ superne sunt insufflationem habent atque spiritu attrahuntur III, 214, 52 s.; in terra facta IV, 239, 45.

Cava et solida (κοῖλα καὶ πυκνά); eorum mutua adaptatione, teste Empedocle, ex ære et stanno fit aliquid utroque durius III, 368, 17 s.; rerum duarum mollium quæ commiscentur, si inter se coaptentur, inde provenit res dura secundum Empedoclem III, 368, 16 s.; hinc seminis equini et asinini sibi invicem adaptari putat, ubi commiscentur ad mulum generandum III, 368, 14 s.; vini et aquæ longe ultra sensum sunt III, 368, 24 s.; igitur eorum mixtionem sibi invicem adaptata efficere nequeunt III, 368, 21 ss.

Cava loca; cur ea habitantes ocius senescant IV, 191, 26 ss.

Cebi (κῆβοι); inter quadrupedes et hominem medium tenent III, 24, 9 s.; sunt simiæ cauda instructi III, 24, 12; III, 25, 5; eorum partes interiores humanis similes sunt III, 25, 6 s.

Cedens (τὸ ὑπεῖκον); divisibile est II, 412, 9; certo quodam modo contundi potest II, 564, 37.

Cedentia (τὰ ἐνδιδόντα); minus quam non cedentia fatigant IV, 145, 8 ss.; ea reticulis acetabulisque quæ in pedibus habent attrahunt mollusca, idque quomodo III, 288, 3 ss.

Cedrinum oleum; quomodo ejus ope conceptionem prævertant mulieres III, 137, 30 ss.

Cedripolis; olim hujus nominis civitas in Thracia erat III, 190, 19; circa locum ubi exstabat, palus invenitur, *ibid*.

Celeres (οἱ ὀξεῖς, οἱ ταχεῖς); in incontinentiam proclives sunt II, 84, 28; parum memores sunt propter humiditatem III, 495, 36 ss.; reminiscentia vero præstant III, 494, 5 s.

Celeritas (τὸ τάχος, τὸ ταχύ, ἡ ταχυτής); duobus modis dicitur II, 574, 39 s., 42 s.; ejus mensura unum est II, 574, 38 s.; in linea recta et circulo non eadem II, 339, 29; nec multo magis in latione et alteratione II, 339, 30; majoris spatii excellit II, 385, 46; pro portione respondet corporis magnitudini, sed inversa ratione II, 414, 51; cui eadem, is motus æqualis est, cui non eadem is inæqualis II, 314, 24 s.; animalibus nonnullis auxilium est ad injurias vitandas III, 254, 19 ss.; e. gr. equis III, 254, 20; item cervis III, 254, 27 ss.; item bubalis et dorcadibus III, 254, 29 ss.; ea qui præstat, plus juris civilis sibi arrogare non debet, 534, 3; qui hac præstat, ei in gymnicis ludis major tribuitur honos, 534, 4; orationis utilis in oratione contentiosa 292, 10.

Celeritas et tarditas; motus species vel differentiæ non sunt, idque quare II, 314, 25 ss.; ab iis interdum pendet motus inæqualitas II, 314, 23.

Celeriter; quidnam II, 299, 51; opponitur *vix* II, 213, 10.

Celerius (τὸ θᾶττον); ad tempus refertur II, 328, 52; semper tempus dividit II, 320, 8; id est quod prius mutatur II, 319, 10; probatur in æquali tempore majus spatium percurrere II, 319, 9 ss., cf. II, 321, 6; II, 339, 19; item in minori minus II, 319, 14 ss.; item in minori æquale II, 319, 21 ss.; II, 339, 20; quidnam moveri dicatur II, 305, 49.

Celeus (κελεός); inprimis scnipibus vescitur III, 151, 20; quanta ejus magnitudo III, 151, 21; quinam ejus color III, 151, 21 s.; arbores vehementer tundit atque in iis vivit III, 151, 22 s.; magnam vocem habet III, 151, 23; in Peloponneso frequentissimus est III, 151, 24; libyo mutuum infert bellum III, 173, 18 s.; quænam loca incolat III, 174, 30; laëdo amicus est III, 174, 29.

Cellula (ὁ κύτταρος); ejus parietibus non in fundo sed a lateribus adhærent fœtura et vermes crabronum et vesparum III, 98, 25, 36 s.; eorundem oblita est quamdiu nymphas continet III, 98, 30; in crabronum e regione fœturæ invenitur quasi mellis gutta III, 98, 31 s.; cum mellis tum sobolis utrinque fenestram habent III, 195, 35 ss.; ideoque calicibus duplicibus similes sunt III, 195, 37; trium ordinum parieti alvearii proximorum parvæ et melle vacuæ sunt III, 195, 38 ss.; fucorum majores sunt quam apum operariarum III, 196, 31 s.; interdum sejunctos fucorum construunt ab apum operariarum III, 196, 32 s.; plerumque tamen iis intermixtæ sunt III, 196, 33 s.; inde etiam utrasque simul resecant III, 196, 34; mortuo rege in apum operariarum generari dicuntur fuci III, 196, 27 s., cf. III, 96, 25 s.; regiæ quot III, 96, 31; paucæ idque in extremo alveario fiunt III, 386, 21 s., cf. *Favi* et *Reges apum*; semper eodem tempore ejusdem generis faciunt apes operariæ frugi omnes III, 196, 47 s.; idque vel ubi in eodem favo cujusvis generis faciunt III, 196, 48 ss.; contrarium faciunt oblongæ III, 196, 52 s.; plenas cera oblinunt apes III, 199, 48, cf. III, 198, 14; quot constent vespeta parva III, 201, 20; quot matricibus destinatæ III, 201, 27 s.; crabronum et vesparum non omnes simul fœturam continent III, 98, 25; quot constet bombyliorum nidus III, 203, 11.

Celtæ; super eos Oceanus adstringit terrarum orbem III, 630, 39; super eos jacent Britannicæ insulæ III, 630, 44; ad eos via Herculea vocata ex Italia protenditur IV, 88, 30 ss.; apud eos maximi æstimatur bellica facultas, 603, 12; nec fluctus nec terræ motus metuere dicuntur II, 32, 41; fluctus armis oppugnant II, 210, 9; infantes paucis indumentis vestiunt, 622, 50; puerorum amorem comprobant, 511, 42; philosophiæ apud eos auctores Druidæ et Semnothei fr. 67, b; apud eos venenum toxicum appellatum reperitur IV, 88, 36 ss.; quod secundum eorum opinionem Alcimachus refert equas facilius concipere mulos, verum non est IV, 324, 32 s.; Romam ceperunt fr. 299, a; eorum populus Germara fr. 297, b.

Celtæ super Hispaniam habitantes; eorum regio frigida est III, 369, 31 s.; hinc apud eos non inveniuntur asini III, 369, 30 s.

Celtica; in ea situs est Pyrenæus mons III, 569, 45; asinis caret, idque quare III, 169, 32 s.

Celticum stannum; IV, 82, 22.

Celtoligures; ad eos via Herculea vocata ex Italia protenditur IV, 88, 30 ss.

κημός· quidnam fr. 249, b.

Cenchreis (κεγχρηΐς); in ventriculo habet aliquid ingluviei simile III, 34, 21 s., cf. *Tinnunculus*.

Census (τίμημα); quibus exiguus est, concionis participes sunt et deliberant et judicant, 532, 39; quibus magnus, exercitus ducunt et ærario præsunt, et maximos magistratus gerunt, 532, 40; ex eo creari possunt magistratus, 562, 39; plebis simul sumptus major quam unius aut paucorum qui magnos magistratus gerunt, 532, 50; iis qui magnum conferunt carere nequit civitas, 534, 9; quomodo definienda sit ejus quantitas, 558, 29; quando secundum eum tributa imponenda sint, 420, 19; 456, 3; interdum in politiis ac oligarchiis qui antea sufficiebat propter aliquam prosperitatem nimis exiguus evadit, 573, 20; quomodo præcavendum sit, ne qui antea sufficiebat, mutatis temporibus, nimis magnus vel nimis exiguus evadat, 576, 20; quomodo ordinanda sint quæ eum spectant in primo oligarchiæ genere 549, 47; 560, 4; 596, 34; quatenus ejus ratio habenda sit in optimo democratiæ genere, 549, 2; 550, 31; 593, 27 ss.; sine eo eliguntur magistratus in patria democratia, 571, 17, cf. 549, 2; 550, 38, 41; vel e nullo vel ab exiguissimo cooptandi sunt magistratus in democratia, 591, 31; in democratia vel nullus vel parvus requiritur, ut aliquis particeps fieri possit concionis, 553, 25; in oligarchia amplus, 553, 26; in politia vulgo sic dicta medius requiri debet, 553, 27; in oligarchia ex eo magistratus eligunt, 553, 32; non vero in democratia et politia vulgo sic dicta, 553, 31, 35; quæritur quomodo inter cives partiri debeat ad cooptandos judices vel senatores in democratia maxime hoc nomine digna, 592, 9; quibus plurimus est, eorum sententia rata esse debet si divites et pauperes inter se dissentiant, 592, 34; quum antea Ambraciæ exiguus fuisset, postea sine eo magistratus gesserunt, 567, 53; ex præfinitis olim Leucade ad magistratus accedebant, 506, 31; nonnisi ex ampliore Thurii ad magistratus aditus patebat, 574, 31.

Centaurea; ejus succus amarus IV, 27, 2.

Centaurus; quærimus an sit, 153, 40; iis similes imagines in nubibus apparent III, 511, 28 s.

Centaurus; Chæremonis rhapsodia cujusvis generis metris constans, 458, 2.

Centipeda; v. *Scolopendra*.

Centrine (κεντρίνη); ad mustelorum genus pertinent fr. 179, a.

Centrum; et initium et medium et finis est magnitudinis II, 363, 33; quia extra circumferentiam, non habet quod per eam fertur quo iter absolvat II, 363, 34 ss.; linea quæ tangit lineas ab eo ductas, curva est II, 394, 44 ss.; quod ei propius magis concavum est II, 394 37, v. *Medium*.

Centum et quattuor viri; quatenus ephoris respondeant, quatenus ab iis differant, 517, 1.

Centumviri (οἱ ἑκατόν); eliguntur a quinqueviris apud Carthaginienses, 517, 24; amplissimus magistratus sunt, *ibid.*

Centuriæ (λόχοι); in iis deponendum est rationum publicarum exemplar, 577, 28; ei qui præest exercitum ducere dixit, 524, 46.

Centuriones (ταξίαρχοι); quomodo commeatus magna copia simul emere ac militibus distribuere coacti sint a Timotheo Atheniensi, 646, 29.

Cepæ; v. *Cæpæ*.

Cephalenia; a Cephalo nomen habet fr. 261, a; ibi capræ non bibunt, sed facie adversa hiant auras e mari recipientes IV, 76, 27 ss.; quatenus ibi inveniantur cicadæ III, 168, 42 ss.

Cephalenses; perhibent Ulyssem apud eos uxorem duxisse atque Icarium revera Icadium esse, 480, 21.

Cephalus; mugilum genus fr. 180, a.

Cephalus; in Cephaleniis insulis habitabat ab ipso nominatis fr. 261, a; quomodo filium Acrisium procreaverit *ibid.*

Cephisodotus; Charetem populum in furno inclusisse dixit, 396, 40; quomodo Miltiadis decretum Atheniensibus in memoriam revocarit, 396, 43; triremes vocabat pistrina varia, 397, 8; cavere jussit ne hostiles concursus facerent conciones, 397, 14; eum thuri comparavit Antisthenes, 390, 30.

Cephisus; prope illum sepultus est Peneleus fr. 314, a.

Cepphus (κέπφος); avis fissipes est circa mare degens III, 152, 6; spumam deglutit III, 189, 45 s.; ideoque ea capiuntur, idque quomodo, *ibid.*; eorum clunes arenæ cœnum olent III, 189, 47 s.; reliqua vero caro suaveolens III, 189, 47; pingues evadunt III, 189, 48.

Cera; contundi potest III, 620, 28; item comprimi III, 620, 53; item molliri III, 620, 31; item inflammari III, 622, 32; item ductilis est III, 621, 18; ad aquam et terram pertinet III, 624, 10; in aqua non liquefit IV, 139, 17; cur sole albescat IV, 289, 10 ss.; ejus exhalatio fuligo est III, 622, 47; eam duritie æquat cerinthus III, 198, 24; ei comparatur ovi vitellus III, 377, 10; e floribus fit III, 196, 10 ss., cf. III, 97, 7, 12; eam conficiunt apes, quando stirpes florent III, 199, 43, cf. III, 97, 7, 12; e quibusnam floribus fiat III, 199, 45 ss., cf. III, 97, 25; quomodo colligatur ab apibus in oleis observatum est, idque quare III, 196, 23 s.; eam cruribus afferunt idque quomodo III, 97, 30 s.; III, 196, 10 ss.; III, 195, 16 s., v. etiam *Favus*; ea cellulas plenas obducunt apes III, 199, 48; quæ plurima obductæ sunt cellulæ, plus mellis continent III, 195, 40 s.; non multam continent favi quos hieme faciunt apes Thermiscyranæ III, 98, 3 s ; quod e nova provenit mel præstantius est III, 199, 34 s.; in vetusta fit animalculum acari vocatum III, 102, 6 ss.; ejus repurgamentum esse videtur mitys III, 195, 43 s.; bombycum multo tenuior est quam apum III, 98, 43 s.; bombycum sine membrana luto continetur III, 98, 42 s.; tepefacta vitulorum cornua quorsum velis obducere potes III, 154, 41 ss.; ea oblitis vitulorum cornibus, minus pedibus dolent III, 154, 43 ss.

Cera (*de ejus figura etc.*); eam siccam et humidam et calidam vocamus II, 337, 4 ss.; non vero pyramidem eam esse dicimus II, 337, 1 s.; non quærendum est an unum sit cum figura III, 444, 46; ei figuram misceri non dicimus, ubi ejus moles figuratur II, 451, 51; ex eadem fieri potest et globus et cubus II, 420, 44; cum ea non coalescit forma ad globum faciendum III, 341, 21; ex alia ejus parte globus fit, ex alia pyramis, etiamsi ex qualibet et globus et pyramis fieri possit II, 462, 3 ss.; si quid ex ea confecisset natura, id non in calido posuisset ut conservaret, idque quare III, 546, 44 ss.; et tota et omnis dici potest, idque quare II, 531, 34; annuli signum recipit sine auro vel ferro III, 460, 43 s.; idque non quatenus aurum, vel æs est III, 460, 44 ss.; igitur ei comparatur sensus III, 460, 43; ei si immergatur sigillum, movetur quo usque immergitur III, 474, 51 s., cf. III, 475, 6 s.; igitur ei comparatur intermedium eorum sensuum qui e longinquo percipiunt III, 474, 51 s.

Cerambyces; v. *Carabi.*

Ceras; locus ita vocatus apud Indos IV, 85, 25.

Cerasa; cito matura fiunt IV, 27, 22.

κέρασσε· ejus significatio apud Homerum explicatur fr. 145, a.

Κεράτινος; nomen aræ Apollinis genitoris Deli fr. 255, b.

Ceratum; nonnulli præstantissimum id medicorum inventum esse dicunt IV, 329, 13.

Κεραύνιος· Jovis cognomen unde ductum III, 641, 39.

Cerbes; flumen Eubœæ IV, 106, 33; oves ex eo bibentes albæ fiunt, IV, 106, 34.

Cercidas; nomen occisoris sacerdotis Jovis hoplosmii a capite præciso proditi III, 269, 24, s.

κέρκισις· v. *Contextus.*

Cercyo; apud Carcinum vehementi dolori succumbit II, 84, 11.

Cerdones (οἱ κοπρολόγοι); eorum olfactus deletus est IV, 319, 37.

Cerebellum (παρεγκεφαλίς); cerebro tanquam ultima pars impositum est III, 13, 36 s.; et forma et adspectu et attactu a cerebro differt III, 13, 37 s.; ad id tendit maximus et medius meatus eorum trium qui ab oculis ad cerebrum pergunt III, 13, 52 s.

Cerebrum (ἐγκέφαλος); principalis pars est III, 269, 51; igitur firmissima et maxima includitur membrana III, 269, 47 ss.; humoribus congenitis accensendum est III, 239, 47; excrementum non est, nec ad continuas pertinet partes III, 238, 12 s.; peculiaris naturæ est III, 238, 13 s.; ejus causa inprimis exstat caput III, 288, 38 s.; frigidum et humidum est III, 244, 14; III, 420, 43; igitur capillis largam suppeditat humoris copiam III, 420, 43 s.; ejus humiditas causa necessaria capillitii est III, 247, 26 s.; parum calidum est III, 422, 31; immo omnium partium corporis frigidissima III, 422, 26; item et humidissima III, 238, 2 s.; III, 479, 29 s., cf. III, 486, 10 s.; III, 506, 11 s.; hinc primum sentit refrigerationem cui ansam dat coitus III, 422, 28; in anteriori capitis parte situm est III, 422, 38; siccissimus et maxime exsanguis est omnium humorum qui in corpore continentur III, 238, 10 ss.; ejus frigus attactu patet III, 238, 9 s.; factum est ut cordis calorem moderaret III, 362, 40 ss.; ad id a corde tendunt venæ et circa id terminantur III, 362, 41 s.; III, 363, 2 s.; initio multum et humidum est III, 362, 45 s.; III, 363, 15 s.; frigore consistit III, 362, 42; propter id statim post cor generatur caput III, 362, 43 ss.; propter id quoque initio magnum est III, 363, 18 s.; postea efflato concoctoque humore corporatur et subsidit III, 363, 16 s.; sero tamen humidum et frigidum esse desinit III, 363, 22 s.; unde constet id apud hominem quoque serius fieri quam apud reliqua animalia III, 363, 23 ss.; omnium animalium plurimum ac humidissimum pro magnitudine habet homo III, 239, 26 ss.; III, 247, 26 s.; III, 486, 32 s.; III, 422, 39 s.; IV, 161, 5 s., cf. III, 424, 16 s.; quum humidissimum sit humanum, plurima tutela indiget III, 247, 32; quare omnium plurimum ac frigidissimum habeat homo III, 363, 28 ss.; ab eo secernuntur oculi, idque quomodo III, 363, 7 ss.; III, 479, 28 s.; ad id pertendunt oculi III, 9, 43; ad ejus membranam manifesto ab oculis tendunt meatus III, 363, 9 s.; ad venas id circumdantes ex oculis tendunt meatus III, 244, 31 ss.; ad id ex oculis tendunt tres meatus, idque quanti et quomodo dispositi III, 13, 51 ss.; bregmati suppositum est III, 8, 30 s.; III, 13, 50 s.; id obtegens os tenuissimum et debilissimum inter ossa capitis est III, 13, 49 s., v. *Calvaria*; ei impositum est tanquam ultima pars cerebellum III, 13, 36 s.; occipite non continetur III, 424, 7 s.; eo caret capitis pars posterior III, 244, 26; quare apud omnia animalia eo prædita anteriorem capitis partem occupet III, 244, 37 ss.; cum medulla spinali continuatur III, 237, 50; III, 238, 4 s.; ideo multi perperam id medullam et medullæ originem habuerunt III, 237, 49 s.; quare igitur cum medulla spinali continuetur III, 238, 5 ss., cf 2 s.; eandem naturam ac illud habet genitura, idque quare III, 367, 48 ss.; apud omnia animalia bipartitum esse conatur III, 13, 35 s.; III, 264, 14 s.; ei duæ membranæ circumdatæ sunt, idque quales et quomodo dispositæ III, 13, 33 ss., 47 ss.; duæ membranæ id vestientes omnium maximæ sunt III, 49, 42 s.; membranarum id vestientium quænam crassior et robustior III, 49, 43 s.; cur apud ejus crassæ membranæ vulnera passos fungi per incisuram oriantur IV, 293, 31 ss.; exsangue est apud omnia animalia, nec in id penetrat vena, sive magna, sive parva III, 41, 49 ss.; nihilo minus ad id tendit vena, idque quænam et unde III, 41, 46 s.; sed multis tenuibus venulis in ejus membranam dispergitur III, 41, 47 ss.; a magna vena et ab aorta ad ejus membranam tendunt rami, idque quare III, 238, 42 ss.; frequentibus sed tenuibus venis circumdatur, idque quare III, 238, 45 ss., cf. III, 506, 22 s.; ejus venæ tenuem et purum sanguinem continent, sed qui facile refrigeratur III, 238, 46 s., cf. III, 244, 16 ss.; III, 486, 11 s.; III, 506, 30; in omnibus exsangue est venisque caret atque ad tactum frigidum est III, 13, 44 ss.; ejus tepori maxime convenit sanguinis capite contenti temperamentum III, 288, 43 s.; cordi oppositum est III, 479, 33 s.; ei vicinum est olfactus sensorium III, 479, 25 ss.; ab eo ad os ad quod tanquam ultimum vas pervenit sonus, non pertendit meatus, sed vena III, 9, 40 ss.; melius se habet adscendentibus ad id odoribus, idque quare III, 486, 23 ss.; sensu caret, ubi tangitur III, 51, 39 s.; attactu sensum non movet III, 238, 16 s.; III, 243, 50; nullo modo cum sensoriis partibus continuatur III, 238, 14 s.; munere suo fungi non posset, si carnosum esset caput III, 243, 46 ss.; ab eo calor provenit IV, 283

26 ss.; eo refrigerante alimenti exhalationem fluxiones morbidæ de capite descendunt III, 486, 13 s., cf. III, 238, 50 ss.; ubi ejus temperamentum mediocri frigidius est de capite descendunt fluxiones pituitæ et saniei, idque quomodo III, 238, 49 ss.; III, 506, 17 ss.; somni causa est animalibus eo præditis, idque quomodo III, 239, 8 ss., cf. III, 505, 32 ss.; III, 506, 1 ss.; ut facilior sit ejus exhalatio plurimas suturas circum caput habet homo III, 239, 38 ss.; si ultra modum siccescat aut humectetur, munere suo fungi nequit, sed mortem, deliria et morbos affert III, 239, 41 ss.; quum ejus sanguis aliquo modo immutatur vel afficitur, cordis calor vel principium facillime ejus affectionis particeps fit III, 239, 48 ss.; id animalia habent ad totius naturæ salutem III, 238, 18 s.; temperat nempe cordis calorem atque fervorem III, 238, 40 s., cf. 33 s.; III. 243, 48; ubi coquitur, siccum et durum evadit III, 239, 21 s.; unde patet id terræ et aquæ particeps esse III, 239, 20, cf. 22 s.; III, 238, 36 s.; a debilitate ac cruditate ejus humoris pendent æque canities ac cæsietas oculorum III, 417, 37 s.; ejus moles ac humiditas etiam causa est cur homo solus manifesto canescat III, 424, 16 s.; relaxatur seminum calore et lævitate unguentorum et florum fr. 205, b; apud juniores humidius est III, 417, 14 s.; ejus pondus causa est cur diu caput regere nequeant infantes III, 363, 32 ss.; multum ejus obtinent spadones IV, 172, 7 s.; ex eo semen venit IV, 172, 10; loca circa id commune aliquid cum pulmone habent IV, 280, 5; IV, 300, 9 s.; dubitatur an in eo primo resideat substantia animalis II, 549, 17; nonnulli in eo et medulla dorsi principium inveniri statuunt III, 668, 33 s.; secundum quosdam animalium principium est II, 514, 29; nonnulli ab eo pendere arbitrantur sensum III, 534, 36 s.; id perperam nonnulli sensus instrumentum vel causam esse censent III, 243, 43 s., 49, cf. III, 244, 25 ss.; omnes ex eo venarum originem repetunt III, 40, 16 s.; quænam animalia eo prædita III, 13, 31 s.; id necessario habent omnia animalia sanguine prædita, idque ubinam et quare III, 238, 37 s.; III, 288, 38 ss.; exsanguia vero nulla, nisi pro portione, e. gr. polypus III, 238, 38 s., cf. III, 506, 12 s.; viri majus habent quam mulieres, idque quare III, 239, 28 ss.; apud pleraque animalia in medio pusillum cavum continet III, 13, 46 s.; sicca habent Æthiopes et regionum calidarum incolæ III, 421, 10; ab eo profecti duo meatus apud aspalacem juxta oculorum sedem decurrunt, idque a quonam ejus loco III, 68, 50 s.; quibusnam animalibus pingue sit, quibusnam aridum III, 51, 14 ss.; chamæleontis ubinam situm III, 26, 27 s.; chamæleontis cum oculis continuatur III, 26, 28 s.; ante id apud cetacea sita est fistula III, 303, 12; III, 545, 36 s.; alioqui id a spina dorsali separasset III, 303, 12 s.; ad id non pertendunt meatus quos perperam piscibus olfactus instrumentum esse censent III, 69, 24; molluscorum parvum est atque parvo cartilagine continetur III, 57, 1 s.; ubinam situm sit III, 57, 1; ab eo apud mares ad inferiorem alvei partem tendit meatus III, 57, 32 ss.

Cerebro quod respondet (τὸ ἀνάλογον τῷ ἐγκεφάλῳ); apud animalia cerebro carentia somni causa est III, 239, 10; apud eadem animalia omnium partium frigidissima est III, 506, 12 ss.

Ceres; metuens ne Corcyra continenti jungeretur fluviorum Epiroticorum alluvie, a Neptuno petiit ut eorum cursum averteret fr. 263, b; eadem, falce a Vulcano petita, Titanas metere docuit fr. 263, b; Eleusinios ludos instituit fr. 311, b; ei consecrari jussit mundum muliebrem Dionysius Syracusanus, 644, 14; postea eam finxit sibi hunc mundum mutuum dedisse, 644, 30; natam esse circum Ennam, unde probent IV, 88, 8 s.

Ceres Eleusinia; ejus templum quum exstruerent Athenienses columnam cum inscriptione invenerunt IV, 99, 40 ss.

Ceres Nemea; ei consecrari jussit Aristoteles matris suæ imaginem fr. 332, b.

Cereum vas (κήρινον ἀγγεῖον); si quis per diem et noctem obturatum in mare demittat, reperitur aqua potulenta plenum III, 147, 50 ss.; III, 582, 3 ss.

Cerinthus (κήρινθος); eo tanquam cibo utuntur apes III, 195, 14 s.; III, 198, 23 s.; deterior melle est et dulcedine ficos simulat III, 195, 15 s.; duritie ceram æquat III, 198, 24., cf. *Erithace.*

Cernere; cur melius possimus manu præ lucerna aut sole ante lumen objecta IV, 277, 30 ss.

Ceropiceum; v. *Pissoceros.*

Certamen (ἀγών); eodem modo est quo infinitum, idque et potentia et actu II, 281, 38 ss., 48; II, 282, 15; qui ad aliquod se exercent probant habitus ex agendi assiduitate acquiri II, 30, 17; in iis victoriam parvi facit vir magnanimus II, 245, 16; injustitiæ quæ in iis obtinet comparatur disputatio litigiosa, 288, 4; qualia tragicissima sint, 467, 12; eo carere potest tragœdiæ facultas, 462, 38, cf. 481, 15.

Certamina musica; ea quæ spectant artis partes, pueri doceri non debent, 631, 24; 632, 16; nuper in ea atque ex iis in educationem invecta sunt mirifica ac artificiosa quædam commenta, 631, 25; etiam ad importunorum et illiberalium spectatorum remissionem instituenda sunt, 633, 22; qui eorum causa musicam exercet non sine virtutis causa, sed propter importunam spectatorum voluptatem agit, 632, 16; eorum in gratiam musicam exercere liberis hominibus non convenit, sed potius mercenariis, 632, 19; artificibus non illiberalibus similes evadunt qui eorum in gratiam musicam exercent, 632, 20.

Certamina publica; ubi in iis indigno decernitur palma, judices injuste agere videntur, non vero qui eam accepit II, 155, 29 ss.

Certandi facultas (δύναμις ἀγωνιστική); corporis virtus est, 320, 39; pars felicitatis, 320, 39; quonam constet, 322, 18.

Certantes; iis alius est scopus quam discenti vel iis qui contemplandi gratia disputant, 267, 14; iis ambobus non licet communem finem persequi, 271, 6.

Certhius (κέρθιος); parva avicula est III, 184, 35 s.; quinam sint ejus mores III, 184, 36, 38; arbores incolit III, 184, 37; cossis vescitur, *ibid.*; claram vocem habet III, 184, 38.

Certius (βεβαιότερον); dummodo quid sit, sufficit ad redarguendos principii contradictionis obtrectatores II, 508, 21 ss.

Cerussa (ψιμμύθιον *sive* ψιμύθιον); in ea eadem albedo apparet ac in nive II, 5, 9; quomodo ejus ope conceptionem prævertant mulieres III, 137, 30 ss.; quum eam undequaque albam esse dicimus, significamus in omnibus ejus partibus inesse albedinem III, 677, 43.

Cervix (ἐπωμίς); idem quod collum III, 288, 32 s.; posterior pars colli est III, 11, 1 s.; ad truncum non pertinet III, 11, 2 s.; ejus venas si quis premat, dormiunt IV, 286, 39 s.

Cervus (ἔλαφος); animal viviparum magnum est III, 77, 52 s.; pertinet ad quadrupedes viviparas, nulla alia specie interjecta III, 7, 45; III, 30, 18 s.; eum magnitudine æquat equicervus III, 19, 27; fera quadrupes est III, 176, 10; satis prudens est III, 176, 10; prudens et meticulosus est III, 4, 26 s.; etsi fera sit, interdum nobiscum alitur III, 208, 49 s.; ruminat III, 208, 50; felle caret III, 30, 19, 29 s.; III, 274, 39 s.; III, 275, 33 s.; longævus est III, 275, 34 s.; inde nonnulli antiqui putarunt longævitatem a fellis absentia pendere III, 275, 33 s.; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; vermes in capite habet, idque quot quales et ubinam III, 30, 24 ss.; ejus intestina admodum amara sunt III, 30, 30 s.; igitur ea gustare nolunt canes, nisi admodum pinguis sit III, 30, 31 s.; eorum sanguis fibras non continet III, 44, 28 s.; III, 235, 21; III, 617, 48 ss.; igitur non perinde ac reliquus coit, idque quatenus III, 44, 31 ss., cf. III, 51, 48; eorum sanguis ad aquam magis pertinet et frigidissimus est III, 617, 48 s.; cornigerus est, ideoque plures ventriculos habet III, 271, 22 s.; cornigerus est et hinc mammas in femoribus habet, idque quare III, 292, 27 ss.; naturaliter bisulcus et cornutus est III, 20, 16, 24; solus animalium cornua per totum solida et ramosa habet III, 20, 47 s.; III, 255, 18 s.; cornua habent III, 252, 44; etiamsi iis inutilia sint III, 255, 52; iis magis nocet quam prodest cornuum magnitudo et multiplex scissio III, 254, 28 s.; igitur celeritate injurias evitant III, 254, 27 s.; solus cornua quotannis abjicit atque repullulare facit III, 20, 52 s.; III, 46, 33 s.; III, 255, 19; idque usque ad bimatum III, 20, 52 s.; III, 46, 33 s.; cur cornua abjiciant III, 255, 18 ss.; quonam mense cornua abjiciant III, 176, 43; cornuum casus apud eos foliorum casui similis IV, 23, 52; abjiciunt cornua locis abditis et inventu difficilibus, idque quare III, 176, 22; IV, 76, 4 ss.; proverbii loco citantur loca ubi cornua abjiciunt III, 176, 23 s., v. *Cornu cervinum*; iis abjectis interdiu latent III, 176, 44; idque in densis fruticetis muscarum metu III, 176, 45; noctu vero pascuntur hoc tempore donec cornua renascantur III, 176, 47; sinistrum cornu abjectum abscondere dicuntur, idque quare III, 176, 25 ss.; anniculis vix oriuntur cornua III, 176, 27 ss.; biennes recta cornua edunt III, 176, 30; triennes vero furcata III, 176, 32; ab eo inde tempore ad sextum annum usque semper asperiora et ramosiora III, 176, 32 s.; quæ exinde edunt cornua semper similia sunt III, 176, 34; ideoque eorum ætas inde a sexto anno cornuum ope dignosci nequit III, 176, 34 s.; quibusnam signis a reliquis distinguantur senes III, 176, 35 ss.; quomodo pullulent eorum cornua III, 176, 47 s.; acuta cornua soli exponunt, ut durescant et percoquantur III, 176, 48 s.; quando abdita loca relinquant cornubus freti III, 176, 50 ss; a phalangio aut alio simili animali commorsi cancros colligunt atque comedunt III, 177, 5 ss.; quomodo capiantur III, 177, 11 ss.; ubi arrectas habent aures, acute audiunt III, 177, 5 ss., demissis vero auribus eos latet strepitus III, 177, 17; ignavissimi sunt et pilum mollem habet IV, 3, 36; quatenus ei pilis similis sit latax III, 150, 49 s.; albus factus III, 652, 54; ei cauda parva est, quemadmodum vitulo marino III, 19, 1 s.; acutæ vocis sunt IV, 4, 25; ejus faciem habet tarando IV, 79, 27; quonam anni tempore coeant III, 130, 40 s.; fabulantur eos longævos esse III, 131, 6 ss.; natura sua salaces sunt III, 131, 25; hieme macri et debiles fiunt III, 131, 29 s.; sub ver maxime cursu vigent III, 131, 30 s.; fugientes subsistunt interdum atque tunc iterum cursum repetunt III, 131, 31 s.; idque quia eorum intestina debilia sunt III, 131, 33 ss.; eos celeriter æquat martichoras secundum Ctesiam III, 22, 46; eos aggreditur ursus III, 153, 19; eos capiunt pardi, idque quomodo III, 177, 37 s.; quatenus eo viso vel reperto gaudeat leo II, 36, 33; in Libya desunt III, 169, 5 s.; de eo equo et homine fabula Stesichori, 370, 29; in Epiro dextrum cornu defodere dicuntur, idque repertum rebus multis utile esse IV, 86, 21 ss.; ad eum referuntur qui nasum simum habent IV, 11, 10 s.; item qui faciem carnosam IV, 11, 15 s.; item qui collum tenue et longum IV, 10, 37; exemplum citatur IV, 2, 13.

Cervus mas; pudendum nervosum habet III, 21, 50 s.; quomodo vocis ratione a cerva differat III, 85, 8 s., 11 s.; coitus tempore vocem emittit III, 85, 9 s.; eosdem ac illi dentes habent cervæ III, 255, 49; versus finem ætatis admodum pinguis evadit III, 176, 19 s.; unde propter obesitatem tunc facile capitur III, 176, 21; ideo hoc tempore nunquam comparet, sed solita cubilia relinquit III, 176, 20 s.; feminas mutant III, 130, 38 s.; quisque eorum plures implet cervas III, 130, 42 s.; impletis feminis segregantur III, 131, 16 s.; scrobem quisque eorum separatim fodit III, 131, 18; coitus tempore fœtent III, 131, 18 s.; eorum facies tunc nigrescit, idque quare III, 131, 19 s.; ita se habent donec imbres superveniunt III, 131, 20 s.; æstate admodum pinguescunt III, 131, 23 s.; ideoque currere nequeunt adeo ut eos facile cursu assequantur pedites III, 131, 24 ss.; tunc propter anhelitum et ardorem ad aquam confugiunt III, 131, 26 s.; coitus tempore eorum carnes pravæ ac male olentes fiunt III, 131, 27 s.

Cerva; cornibus caret III, 76, 14; III, 252, 44 s.; idque quare III, 252, 42 s.; III, 255, 48 ss.; si eam cornibus carere ignorasset poeta, levius peccatum esset ac si male imitando depinxisset, 479, 23; eosdem dentes habent ac cervi mares III, 255, 19; quomodo vocis ratione a cervis differant III, 85, 8 s., 11 s.; perterrefactæ vocem emittunt III, 85, 10 s.; quo habitu coeant III, 130, 33 ss.; raro marem admittunt, idque quare III, 78, 1 s.; III, 130, 35; sese subducentes genituram recipiunt III, 78, 3 s.; in venerem incitatæ se invicem vitant III, 130, 38 s.; octo menses uterum gerunt III, 130, 41 s.; paucis diebus implentur, idque multæ ab uno III, 130, 42 s.; plerumque ad vias pariunt, idque quare III, 130, 44 s.; III, 176, 11 ss.; illico post partum secundas devorant III, 176, 13; III, 177, 8 ss.; idque antequam in terram ceciderint III, 177, 10; post partum seselin edunt III, 176, 13 ss.; quot pullos pariant III, 130, 43 s.; nullam aliam purgationem habent nisi quæ partum insequitur, idque qualem III, 130, 46 ss.; quomodo se habeat earum lustrum III, 131, 4 s.; III, 176, 17; hinnulos ad lustrum deducunt III, 131, 3; III, 176, 15 s.; atque ab eo adorientes repellunt III, 131, 6; III, 176, 18; quot papillas mammarum habeant III, 131, 15; iis impletis segregantur mares III, 131, 16 s.; montis Elaphuntis aurem scissam habent cum ipsæ, tum fœtus earum III, 131, 10 ss.

Cervi Achainæ dicti; v. *Achaïnæ*.

Cervi castrati; III, 46, 35; III, 208, 21; quodsi cornua nondum habentes castrantur, ea non oriuntur III, 208, 21 ss.; quodsi jam habentes, non augentur ea, nec tamen decidunt III, 208, 23 ss.

Cervi cicures (ἔλαφοι τιθασσοί); apud eos observatus est coitus III, 78, 4 s.

Cerylus (κήρυλος); avis fissipes est circa mare degens III, 152, 4.

Cetacea (κῆτός et κητώδη); aquatilia sunt III, 545, 19; aquatilia vivipara sunt III, 5, 36 s.; magnum genus animalium sanguine præditorum III, 7, 20, cf. III, 29, 38; pedibus carent III, 545, 22; pulmonem habent ac respirant et nihilo minus aquam recipiunt III, 545, 22 s., 25 s.; cur igitur aquam recipiant III, 545, 30 ss., cf. 24 s.; ore ex aqua emerso dormiunt III, 545, 26 s.; ubi retibus capiuntur, cito suffocantur, idque quare III, 545, 28 s.; in superficie maris natant, idque quare III, 545, 30 s.; ubinam sita sit eorum fistula III, 545, 35 ss.; testibus prædita pisculentam habent cutem, ideoque eorum testes intus siti sunt III, 326, 16 ss.; eodem modo coeunt quo pisces cartilaginei, idque quomodo III, 79, 8 s.; eorum coitus nec admodum diu durat, nec admodum cito absolvitur III, 79, 10; vivum animal et intra se et foras pariunt III, 53, 16 ss.; igitur mammas et lac habent III, 53, 16, 19; auribus carent etiamsi vivipara sint atque audiant III, 9, 49 s.; resupinata pisces minores capere coguntur, idque quare III, 149, 47 ss.; enumerantur quædam III, 53, 18; iis accensendi sunt delphines balænæque et quæcunque fistulam habent III, 545, 10 ss., v. *Fistula instructa*; ad ea pertinent phoca et delphis III, 9, 48; iis accensendus est delphis III, 79, 7 s.; iis (?) similes evadunt polypi mares, idque quando III, 192, 54 s.

Cete balænis et delphinibus similia; magna sunt III, 303, 14; hinc eorum motus majorem exigit calorem III, 303, 15; ideo pulmonem habent et respirant III, 303, 13 s., 16 s.; ex aqua alimentum petunt III, 303, 6 s., 19; hinc fistulam habent qua aquam una cum cibo ore receptam rursus emittunt III, 303, 4 ss., 11; branchiis carent III, 303, 2 s.; eorum fistula ante cerebrum sita est, idque quare III, 303, 12 s.; hinc pedestria sunt quatenus aerem recipiunt III, 303, 18; aquatilia vero quatenus pedibus carent et alimentum ex aqua petunt III, 304, 18 ss.

Cete delphinibus similia; aquatilia sunt et intra se et foras vivum animal pariunt III, 325, 8 s.

Cete fistula prædita; pertinent ad vivipara intus III, 114, 5 ss.; branchias non habent, sed pulmonem III, 114, 6, 18 s.; igitur respirant III, 114, 17; III, 146, 49 s.; fistula aerem recipiunt atque emittunt III, 148, 48 s.; quare iis necessaria sit fistula III, 147, 9 s.; dubium videtur utrum aquatilibus an pedestribus accensenda sint III, 146, 44 ss.; maxime peculiarem habent naturam III, 146, 41 ss.; iis accensendi sunt delphis et balæna III, 114, 5 s.; III, 146, 41 s.; v. *Fistula instructa*.

Cete quæ reflant; respirant atque pulmonem habent etiamsi aquatilia sint III, 263, 12; quænam animalia iis accensenda sint III, 263, 13.

Cetus; fluvius circa Cumas IV, 90, 27 ss.; quæcunque in eum jacta fuerint in lapidem concrescunt IV, 90, 29 s.

Ceus; in ea piri silvestris genus quoddam est cujus spina qui vulnerantur intereunt IV, 102, 32 s.

κεφαλισμοί· v. *Abacus pythagoreus*.

Chabrias Atheniensis; quidnam suaserit Tao Ægyptiorum regi bellum illaturo, 646, 54; quantum satis esset hominum ad centum et viginti naves implendas collegerat, quum Tao non pluribus quam sexaginta opus esset, 650, 25; quomodo eos qui in supervacaneis navibus erant permoverit ut reliquis duorum mensium stipendium solverent, 650, 27; eum accusans quid dixerit Leodamas, 326, 17.

Chæremo; qui legatur idoneus est, 400, 28; accuratus est ut solutæ orationis scriptor, *ibid.*; quomodo Penthei nomen alluserit, 380, 32; omnia metra commiscuit in *Centauro*, 458, 1, cf. 477, 42.

Citatur ejus *Ulysses vulneratus*, 468, 11; ex incerta fabula (fr. 17. Wagn.) IV, 130, 43.

Chalcedo; ibi olim patri puncturam in brachio habenti natus est filius hujus aliquam effigiem referens III, 329, 49 ss.

Chalcedonii; eorum insula Demonesus IV, 84, 1; quomodo sibi pecuniam pararint quo milites mercenarios dimittere possent, 642, 17.

Chalcidenses in Eubœa; quo tempore Hippobotæ eorum rempublicam tenebant, multæ coloniæ in Italiam et Siciliam deductæ sunt fr. 294, b; iis auxilium missum est contra Eretrienses ab Chalcidensibus in Thracia fr. 295, b; pulchrum Cleomachi facinus in bello inter eos et Eretrienses fr. 295, a, b.

Chalcidenses Thracii; iis leges dedit Androdamas Rheginus, 550, 9; equitatu cum finitimis bellum gerebant 545, 35; eorum coloni quum ab Amphipolitis recepti fuissent, maximam partem eorum ejecerunt, 568, 17; eorum colonos Amphipolin reductos contra divites incitavit Cleotimus, 572, 25; auxilium miserunt Chalcidensibus in Eubœa contra Eretrienses fr. 295, b.

Chalcidica herba; maximum confert ad conficienda mella IV, 78, 10 ss.

Chalcidicæ civitates; iis leges scripsit Charondas, 519, 18.

Chalcidice Euboica; in quadam ejus parte oves et capræ felle carent III, 16, 23 s.; III, 275, 1 s.

Chalcidice Thraciæ; ejus pars est Astyrites ager III, 49, 18 s.; in ea juxta Olynthum locus est Cantharolethron vocatus, idque quare IV, 97, 17 ss.

Chalcis; ibi domum Aristoteles possidebat fr. 332, a; ibi una cum nobilibus Phoxum tyrannum interfecit plebs, 569, 37; ibi Antileontis tyrannis transiit in oligarchiam, 589, 15; circa eam inprimis inveniuntur urticæ marinæ magnæ ac duræ III, 66, 49.

Chalcis; piscis est qui fluvios ac lacus incolit III, 164, 43; carnivorus non est III, 192, 1 s.; gregalis piscis est III, 117, 15 ss.; ter quotannis parit III, 116, 26 ss.; conferta parit idque in aquis profundis III, 117, 14 s; quonam morbo peculiari afficiatur III, 164, 43 ss.

Chalcis; fusaneus piscis est III, 82, 19 s.; igitur semel quotannis parit III, 82, 18 ss.

Chalcis; a nonnullis vocatur zignis III, 167, 22 s.; parvis lacertis specie similis est III, 167, 23; colore vero cæciliis III, 167, 24; morsu equum necat vel ei gravem dolorem infligit III, 167, 21 s.

Chalcis; ita teste Homero dii vocant cymindin III, 182, 42.

Chalcitis; in Cypro uritur III, 95, 22; ubi eam per plures dies igni injiciunt, in igne gignuntur animalcula, eaque qualia III, 95, 22 ss.

Chaldæi; philosophiæ auctores apud Babylonios vel Assyrios fr. 67, b.

Chalybes; insula parva ultra eos sita IV, 79, 3.

Chalybicum ferrum; ejus generatio IV, 82, 5 ss.

Chamæ; in locis arenosis nascuntur III, 88, 41.

Chamæleo; describitur III, 25, 34 ss.; oviparorum gracilissimus est III, 297, 14 s.; idque quia omnium paucissimum habet sanguinem III, 297, 15 s.; quibus in rebus lacertis similis sit, quibus vero ab iis differat III, 25, 35, 41 s.; III, 26, 21, 39; quibus in rebus piscibus III, 25, 36 s.; qua in re simiæ porcinæ III, 25, 38; qua in re avibus uncunguibus III, 26, 2 s.; qua in re crocodilo III, 26, 2 s.; qua in re testudini III, 26, 17 s.; quomodo crura flectat III, 25, 42 s.; quomodo colorem mutet III, 26, 11 ss.; IV, 79, 26; eorum motus admodum tardus est III, 26, 17 s.; moriens pallidus fit atque hunc colorem post mortem servat III, 26, 19 s.; carnem admodum paucam habet idque quibusnam in locis III, 26, 22 s.; item perparum sanguinis, idque quibusnam in locis III, 26, 24 ss.; post mortem cor contrahit, itemque latera et reliqua corporis

partes III, 26, 35 ss.; hieme latet III, 26, 38 s.; propter metum multiformis fit III, 297, 17 s.; ei similis foret beatus, si una cum fortuna casibus immutaretur II, 10, 35.
Channæ; v. *Hiatulæ*.
Chaonia; fons aquæ durioris in ea in fluvium influens dulcem quidem sed pisces non habentem III, 582, 31 ss.; incolæ ejus, facta ab Hercule potestate, pro piscibus salem elegerunt III, 582, 44 s.; quomodo sal ex illo fonte paretur III, 582, 36 ss.
Chaos; ab antiquis poetis inter antiquissimos deos recensetur, nec tamen eum regnare censent II, 634, 40 s.; omnium primum factum est secundum Hesiodum II, 385, 38; II, 473, 51; III, 672, 42 s.; III, 675, 26; non fuit per infinitum tempus II, 604, 41.
Charadrius; avis fissipes est circa mare degens III, 152, 7; ubinam domicilia exstruat III, 181, 40 ss.; et colorem et vocem pravam habet III, 181, 42.
Chares; qui cum eo de prodenda Ægina egerat, quare rebus novis studeret, 572, 27; eum accusat Isocrates in *Oratione sociali*, 403, 4; eum populum furno inclusisse dixit Cephisodotus, 396, 40; quidnam de eo dixerit Iphicrates, 397, 27; adversus eum Platonis testimonio usus est Eubulus, 344, 20.
Chares Parius; librum conscripsit de agricultura, cum nuda, tum consita, 493, 26.
Charicles; Athenis viguit quia triginta viris assentabatur, 572, 5.
Charidemus Orita; oppida quædam Æolidos occupabat, 648, 10; Artabazo eum bello petente, pecunia indigebat quo militibus stipendia penderet, 648, 11; quomodo ex oppidorum locupletissimo etiamsi nolente pecuniam exegerit, 648, 14 ss.; mulcta constituta, mandavit ne quis domi arma possideret, 648, 21; quod mandatum quum primo negligere videretur, subito domos excussit armisque inventis mulctam exegit, 648, 23 ss.; mercenarius qui erat, civitate donatus est, 378, 33.
Charilaus Lacedæmonius; ejus tyrannis abiit in aristocratiam, 589, 17.
Charillus rex; ejus tutelam fugit Lycurgus, 515, 7.
Charisia; herba ita dicta in Taygeto monte nascitur IV, 105, 29 ss.; ejus usus IV, 105, 30 ss.
Charon faber; eum loquentem introduxit Archilochus, 408, 44.
Charondas Catanæus; quibusnam civitatibus leges scripserit, 519, 18; eum perperam Zaleuci discipulum fuisse putant, 519, 25; ei nihil proprium est præterquam quod falsi testimonii actionem instituit, 519, 44; quod ad legum accurationem attinet vel hodiernis legum latoribus accuratior erat, 519, 46; divitibus magnam mulctam, pauperibus vero parvam irrogavit, si a judiciis abstinuissent, 558, 7; quomodo vocet ejusdem domus participes, 483, 10; mediocrem rem familiarem possidebat, 556, 23.
Charopus; ejus filius Nireus fr. 314, a.
Charybdis; de ea quid fabulatus sit Æsopus III, 578, 43 ss.
Chasmatiæ; ita terræ motus vocantur qui labes terræ faciunt III, 634, 14 s.
χειρόκμητα· III, 613, 45.
χειροτονεῖν· 232, 36.
Chelo (χελών, χελλών?); mugilis species est III, 83, 19; fr. 180, a; igitur mense Posideone parere incipit atque triginta dies uterum gerit III, 83, 18 ss.; quonam alimento utatur fr. 180, a; (idem qui κέφαλος i. e. *Capito* III, 149, 11).
Chia; ubinam inveniantur in talo animalium eo præditorum III, 20, 38.
Chilo; eum in senatorum ordinem cooptarunt Lacedæmonii, 377, 28; ejus dictum quo modum transire vetat, 364, 18; 372, 48; 373, 8; ejus dictum ἐγγύα πάρα δ'ἄτα fr. 32, a.
Chiro; etiamsi immortalis esset, mortem optavit propter ulceris dolorem II, 210, 26.
Chius insula; ibi frequentes sunt mercatores, 548, 38; quomodo ibi eversa fuerit oligarchia, 573, 16; ibi omnia utensilia olearia conduxit Thales, ut pecuniam sibi pararet, 493, 40; patria Hippocratis geometræ III, 558, 32.
Chii; Homerum honorarunt, etiamsi civis non esset, 377, 27; eos contra pacta humiles reddiderunt Athenienses, 536, 19; eorum exsules receperunt, sed postmodum ejecerunt Antissæi, 568, 11; quomodo debitorum publice perscriptorum sibi pecuniam paraverint, 642, 33; olim e Pyrrha Lesbiensi ostreas vivas attulerunt III, 391, 52 s.; in quænam loca eas seposuerint III, 391, 53 s.
Chius talus (ἀστράγαλοι Χῖοι); mille projicere impossibile est II, 401, 46.
χλαῖνα· quomodo a chlamyde differat fr. 259, b.
χλαμύς· v. Χλαῖνα.
Chloreus; cum quibusnam avibus mutuum gerat bellum quia sua ova devorant III, 173, 4 ss.; turturem necat eique bellum infert III, 173, 25 s.
Chlorio; quantus III, 185, 31; quinam ejus color III, 185, 28; quonam anni tempore appareat et quonam evanescat III, 185, 28 ss.; quinam sint ejus mores III, 184, 17; volandi imperitus est atque pravum colorem habet III, 184, 17 s.; eum e rogo natum esse fabulantur III, 173, 46 s.; ei bellum ingerit atque cum ipsi tum ejus pullis noxia est crex III, 173, 45.
Chloris; unde nomen petierit III, 183, 16 s.; quanta sit ejus magnitudo III, 183, 17; quomodo construat nidum III, 183, 18 ss.; in arboribus nidulatur III, 186, 35; in ejus nidum ovum deponit cuculus III, 186, 35 s.; quot ova pariat III, 183, 17 s., cf. *Vireola*.
χόαι· IV, 99, 4.
Choaspes; e Parnasso (Paropamiso) oritur III, 569, 28 s.
Choephoræ; Æschyli citantur, 470, 2.
Chœrilus; qualibus exemplis usus sit, 263, 42.
Citatur (fr. 1 Dübn.), 402, 40; 403, 2.
Cholas; quidnam III, 11, 14 s.
Chones; ad Œnotrorum gentem pertinent, 612, 4; versus Iapygiam et Ionium mare Sirin incolunt, 612, 2.
Chonidas; eo antiquior Epicharmus, 458, 47.
Chorda; quæritur an ejusdem unus et idem sit sonus an semper alius ubi eodem modo se habet ac movetur II, 345, 22 s.; ab iis percussiones aeris multæ et separatæ fiunt, auditu vero nequeunt percipi intermissiones III, 661, 16 ss., cf. III, 657, 38; quales optimæ sint III, 659, 15 ss.; quarum nervi non bene coagmentati sunt, in iis soni flaccidi fiunt III, 662, 9 ss.; ubi intenduntur acutius sonant, idque quare IV, 210, 22; crassiores, ampliores voces edunt III, 661, 42 s.; tenues, voculas tenues faciunt et angustas et capillaceas, idque quare III, 661, 5 s.; detortæ voces duriores faciunt III, 660, 20; minus detortæ molliores III, 660, 25 s.; si quis eas violentius tetigerit, violentiorem facient responsionem III, 660, 22; quando quis non in medio tetigerit, duriores fiunt soni, idque quare III, 660, 30 s.; graviori cur semper actus modulandi committatur IV, 206, 45 ss.; quarumnam sono similis sit adolescentulorum hirquitallientium vox III, 134, 35 s.; veteres septem habebant IV, 206, 20; IV, 209, 41; IV, 213, 10 s., 32; septem sunt, sed non quia septem hujusmodi numerus est II, 637, 13 ss; earum tensorium III, 660, 33;

earum percussiones III, 655, 7; madefactæ molles et debiles redduntur IV, 292, 28 s., v. *Hypate* et *Nete*.
Chorda gravis; cur acutæ sonum valeat IV, 206, 27 ss.
Chorda media: quamobrem ita appellaverint veteres IV, 213, 36; cur eam ita appellemus quum inter octo nullum sit medium IV, 209, 6 ss.; IV, 213, 9 ss.; acutissima est tetrachordi IV, 209, 47 ss.; veluti conjunctio sonorum maximeque pulchrorum IV, 208, 22 ss.; ea omnes egregiæ cantilenæ sæpe utuntur IV, 208, 14 s.; ad eam crebro boni poetæ deveniunt IV, 208, 15 s.; cur si quis eam, ceteris omnibus concinnatis turbet, omnes tinniant IV, 208, 8 ss.; IV, 210, 27 ss.; ad neten comparata gravis est II, 308, 41; ad hypaten vero acuta II, 308, 42; earum altera octo, altera novem tonos continet II, 637, 30 s.; quænam igitur inter eas et versum hexametrum intercedere videatur affinitas II, 637, 31 ss.
Chorda media nuda; cum ea intermedium tempus fit, si paramesen canere oporteat, si vero mesen non fit IV, 206, 46 ss.
Chordæ fidium male compactæ; IV, 180, 26 s.
Chordarum concussio; IV, 145, 48.
χορδότονος· III, 660, 33.
Choregia; ei qui non dignos sed parcos sumptus impendit parvificus est II, 149, 4; pertinet ad munera sumptuosa sed inutilia, 577, 35; curandum ne iis nimium impendant divites, etiamsi velint, 577, 33.
Choregus; ejus munere splendide fungi debet vir magnificus II, 43, 7; ne ejus munere fungi cogerentur, multam pecuniam Philoxeno contulerunt Carum locupletissimi, 648, 31 ss.; ejus munere apud comœdos fungens Megarensium more purpuram ad chori introitum confert sordide insolens II, 43, 46; quidam Lacedæmone ipse tibia choro succinit, 631, 49; qua conditione a necessitate ejus muneris obeundi cives liberaverit Hippias Atheniensis, 641, 21; non sunt magistratus civiles, 561, 18; duo instituti sunt Callia archonte fr. 304, b; annum quadragesimum excessisse debebant fr. 251, a.
Choricum; pars communis tragœdiæ secundum quantitatem, 466, 6; distinguitur in parodum et stasimum, *ibid.*; in scena reciprocant IV, 207, 30; olim per antistrophos agebantur IV, 207, 14 ss.
Chorium; v. *Secundinæ*.
Chorus; e populi hominibus constabat apud veteres IV, 213, 49; eos olim liberi homines agebant IV, 207, 22 ss.; sine eo inutilis est tibicen, 651, 1; ejus magister in chorum recipere nequit qui vocem longe majorem ac pulchriorem quam chorus universus edit, 536, 33; adolescentibus iis studentes interdum vi abigere conantur vocem hircosam, sed frustra III, 134, 41 ss.; cur minus resonent paleis in orchestra sparsis IV, 178, 43 ss.; in eo alii aliud incumbit officium, 524, 3; in eo auspicanti præcentori occinit cum virorum tum feminarum chorus III, 638, 44 ss.; non sese post prandium exercent IV, 308, 47; ei competunt mores modulique flebiles, idque quare IV, 213, 50 s.; iis convenit quoque subphrygius (phrygius?) modus IV, 214, 4 s.; quod ei non proprium est subdorio et subphrygio modo agimus IV, 214, 5 s.; minus imitatur IV, 207, 41 s.; curator otiosus est quippe qui benevolentiam his duntaxat præbet quibus adest IV, 214, 7 s.; histrionum uni assimilari debet, 471, 50; ejus cantica hodie plerique ita conficiunt, ut potius ad fabulam vel ad aliam tragœdiam pertineant, 472, 2; inter ejus cantica intercedunt episodia, 446, 10; ejus cantio non fit post exodum, 466, 11; ejus partes minuit Æschylus, 460, 12; eum, etiamsi iisdem hominibus constet, non eundem esse dicimus, ubi e tragico fit comicus, 523, 4.
Chori introitus (πάροδος); ad eum choregi munere fungens apud comœdos Megarensium more purpuram confert sordide insolens II, 43, 46.
Chorus comœdiarum; eum olim non dabat archon, sed voluntariis constabat, 460, 36.
Chori concentus; v. *Concentus chori*.
Chori tragœdiarum; cur in iis neque subdorius neque subphrygius modus adhibeantur IV, 209, 34 ss.; IV, 213, 40 ss.; initio in deorum præconium aliquid cecinit fr. 28, b.
Chori præcentor; v. *Præcentor*.
Chremes; mons fr. 214, a.
Chremetes; maximorum Libyæ fluminum quibus nomen inditum est, alterum III, 570, 3 s.; in exterum effunditur mare III, 570, 4; ex Argenteis montibus originem petit III, 570, 5.
Chremps (?); acutissime audit, ideoque fundum maris incolit III, 70, 11 ss.
χρηστὸν ποιεῖν· idem quod interficere fr. 291, a.
Chromis; fusaneus piscis est, ideoque semel quotannis parit III, 82, 18 ss.; lapidem in capite habet, ideoque hieme male afficitur III, 163, 25 s.; acutissime audit, ideoque fundum maris incolit III, 70, 11 ss.; grunnitum edit III, 72, 13 s.
Chrysallides (χρυσαλλίδες); ita vocantur animalia in quæ mutantur erucæ III, 93, 36 s.; III, 102, 25 s.; in eam mutantur insectorum vermes III, 347, 8; dein ex ea fit animal III, 347, 9 s.; ita a nonnullis vocantur erucæ indurato putamine immobiles factæ III, 383, 11 s.; ovo comparantur III, 347, 8 s.; III, 384, 47; III, 385, 14 ss., cf. 6; durum habent putamen III, 93, 37; si attingantur motum edunt III, 93, 38; adhærent meatibus araneosis III, 93, 38 s.; ore carent, nec ullam aliam partem manifestam habent III, 93, 39 s.; nec aliquid gustant, nec excrementum emittunt III, 93, 44 s.; aliquo tempore post disrupto putamine evolant III, 93, 40 s.; eodem modo quo illæ se gerunt nymphæ apum, vesparum et crabronum III, 93, 51 s.
Chryseis; fr. 155, b.
Chrysocolla; ejus fodina in insula Demoneso est IV, 84, 2 s.; ejus pulcherrima species auro similis IV, 84, 4; oculorum medicamentum est, *ibid.*
Chrysometris; spinis vescitur III, 151, 11 s.
χθόνιος· Jovis cognomen III, 641, 48.
Chytrus; inter ejus incolas et Clazomenios erat seditio, 568, 25.
Cibus; iis indigere vivos natura necessarium est, 429, 23; sanitatem faciunt, 323, 19; continuo usu a medicamentis differt, 637, 32; eum cur auro præferat asinus teste Heraclito II, 122, 19; eorum odore delectantur esurientes II, 36, 25; eorum odore delectari intemperantibus proprium est, idque quare II, 36, 26; eorum perceptio tactu fit II, 36, 42; iis gaudent intemperantes, *ibid.*; propter voluptatem ex eo percipiendam solam nemo vivere vellet, nisi admodum servile haberet ingenium II, 187, 9; voluptates ac molestiæ eum spectantes causa fuere, cur voluptatem repletionem, molestiam vero defectum esse dixerint II, 118, 40; quæ eum spectant cupidines, rationis expertes sunt 335, 26, 27; quemadmodum eum, sic etiam quod sibi bonum est appetit unumquodque secundum Eudoxum II, 117, 13; eo opus est viro beato II, 126, 36; ejus cupido naturalis est II, 37, 2; modo siccum, modo humidum modo utrumque appetit indigens II, 37, 3; quæ eum spectant jucunda, ad jucunda corporalia ac necessaria pertinent II, 80, 8; iis comparantur homines,

idque quatenus II, 224, 18; ejus penuria misericordiam movet, 359, 10; in eo defectus salubrior quam excessus II, 197, 41; quinam bonus dicatur, 185, 54; non idem prodest ægroto qui sano II, 241, 34; copiosus præbendus est operariis, 637, 15, 24; servis pro mercede est, 637, 24; pro meritis servis præberi debet, 637, 29; sine castigatione et labore contumeliosos reddit servos, 637, 20; in eo distribuendo quamnam normam sequatur alipta II, 19, 25 ss.; in domo bene dispensata optimus liberis destinatur III, 364, 5 ss.; pejor servis III, 364, 7 s.; vilissimus animalibus domesticis III, 364, 8 s.; æqualem tribuere iis qui corpore dissimiles sunt, noxium est, 540, 40; Lacedæmone pauperibus ac divitibus idem est, 553, 51; multum interest quonam alantur infantes, 622, 35; ne tenuiori alantur prægnantes, 622, 1; quibus vescuntur prægnantes, iis sæpe referti sunt fœtus III, 140, 33 s.; simpliciter boni ei non dandi qui corpore malo præditus est II, 160, 51; sed potius pauci II, 160, 53; de eorum quantitate decernit ratio medicinæ II, 242, 21; quænam scientiæ in eo mediocritatem et opportunitatem dijudicent II, 4, 33; II, 190, 32; cur eum imminuere salubre sit IV, 117, 9 ss.; IV, 149, 11 ss.; cum nimii tum nimis pauci sanitatem et robur perdunt, modici vero servant II, 137, 31 ss.; per ejus excessum nonnulli medici sanant IV, 108, 4 s.; quovis parari non debet sanitas II, 119, 4; pauciori contenta est mulier quam vir III, 172, 29; lege determinari debet cum juvenibus, tum adultis II, 128, 7, 10, 40; cur ad eum eorum quæ terra gignit idonea sint alia cruda, alia cocta IV, 214, 38 ss.; eum parat agricola secundum Platonem II, 151, 42; omnia ejus receptacula aquæ transitu facta esse censent antiqui III, 220, 32 s.; secundum ejus instrumenta in genera distribuenda sunt animalia, 547, 5; eum recipiunt et elaborant os et ventriculus, *ibid.*; ubi inferuntur, salivam ore emittimus III, 212, 22 s.; propter tumorem ventris cui ansam dat ossibus hic caret III, 241, 50 ss.; cur eum potius hieme concoquamus IV, 297, 44 ss.; cur illum non illico propinemus post exercitationes et medicamenta epota IV, 148, 30 ss.; IV, 314, 18 ss.; nonnulli purgant, si is certa quadam copia detur IV, 117, 20 ss.; concocto excrementitii supernatant IV, 129, 5; cur eo ingesto inhorrescamus IV, 286, 45 ss.; qui ingesto clamitant cur his vox corrumpatur IV, 178, 9 ss.; cur nonnullis multum temporis uti possimus, aliis vero non IV, 223, 32 ss.; quibusnam multum temporis uti possimus IV, 223, 32 ss.; cur eorum mutatio non minus quam aquarum morbida sit IV, 110, 44 ss.; cur triticeus maxime nobis competat magisque nutriat quam hordaceus IV, 221, 24 ss.; impurus puro mixtus universum utiliorem reddit, 531, 54; per balnea et ejus generis alia concoquitur III, 611, 26 s.; principium tamen concoctionis calor est ei insitus III, 611, 27 s.; ultimum agens est et rem quæ afficitur tangit II, 447, 17; igitur ubi agit et ipse afficitur, idque quomodo II, 447, 15 s.; quomodo ascendant IV, 34, 35; in iis coquendis ipsi calorem moderamus III, 362, 5 s.; cur qui eo semel tantum utuntur morosiores sint quam qui bis fr. 207, a; parcus per æstatem convenit IV, 115 25 s.; eum reponunt apes, non vero crabrones III, 202, 45 s., cf. III, 195, 8; eum soboli, ubi incrementum ceperit, in cellulis apponunt apes III, 198, 13 s.; eum apibus per hiemem relinquunt apiarii alvearia castrantes, idque quare III, 198, 18 ss., v. *Alimentum*, *Opsonia*.

Cibus e lege sumendus (ἀναγκοφαγία); eo usque ad pubertatem abstinere debent pueri, 627, 39; iis exercendi sunt pueri, ubi post pubertatem tres annos reliquis disciplinis tribuerunt, 627, 48.

Cibus varius (ποικίλη); eo gaudent omnia animalia III, 166, 8 s.; eo optime saginantur sues III, 166, 7 ss.; morbidus est, idque quare IV, 111, 2 s.

Cibo repleti; cur iis fœtida minime fœtida videantur IV, 310, 1 s.

Cibi et potus; alio loco transeunt quam quo spiramus IV, 284, 47; nimii vel nimis parci sanitatem perdunt II, 16, 8; augent vero faciuntque et servant moderati II, 16, 10; qui quoslibet sibi obvios nimia copia ingurgitant, naturæ modum excedunt II, 37, 10; quomodo vocentur qui ita ventrem implent II, 37, 13.

Cicadæ (τέττιγες); insecta sunt quæ a congeneribus animalibus gignuntur III, 93, 15; III, 328, 28; omnium insectorum maxime peculiarem habent naturam III, 282, 52; unicum animal est quod ore careat III, 68, 14 s.; apud eas os et lingua in unam partem coaluerunt III, 68, 15 s.; III, 282, 53 s.; eaque quasi radice alimentum ex humore capiunt III, 282, 54 s.; omnium insectorum paucissimo alimento contentæ sunt III, 283, 4 s.; iis tanquam alimentum sufficit humor qui e spiritu restat (i. e. ros) III, 283, 5 s.; rore vivunt III, 68, 17; paucos dies vivunt sed uno plures III, 283, 8 s.; eorum ventriculus nullum excrementum continet III, 68, 17 s.; pertinent ad insecta quæ bombum edunt III, 543, 10, cf. *Insecta quæ bombum edunt* et *Insecta quæ reliquis diutius vivunt*; canere dicuntur III, 72, 2, cf. *Achetæ*; canentes eodem modo canunt quo alia quædam insecta bombum edunt III, 543, 23 s.; canentes calidiores sunt et sub septo transverso fissæ III, 543, 24 s.; non canentes vero hac parte fissione carent III, 543, 25 s.; earum voces argutæ III, 661, 49; post solstitia canere videntur IV, 85, 6 s.; multa earum genera sunt, eaque quomodo inter se differentia III, 68, 18 ss.; earum duo sunt genera III, 100, 10; in utroque genere aliæ septo transverso divisæ sunt, aliæ indivisæ III, 100, 13 ss.; item in utroque genere divisæ canunt, indivisæ non canunt III, 100, 14 s.; in quibusnam locis inveniantur, in quibusnam desint III, 100, 18 s.; in aliis Milesiæ partibus desunt, in aliis adsunt III, 168, 40 ss.; eodem modo se res habet in Cephalenia III, 168, 42 ss.; utriusque generis eodem modo coeunt quo reliqua insecta, idque qua ratione III, 100, 22 s.; earum mas aliquid in feminam immittit III, 100, 24 ss.; earum femina pudendum scissum habet III, 100, 25 s.; quonam modo et in quibusnam locis pariant III, 100, 27 ss.; habent in posteriori corporis parte mucronem acutum quo foramina fodere possunt III, 100, 28; eorum fœtus in terram cadunt si in scillæ caules aut vitium pedamenta pepererint III, 100, 30 ss.; pluvio tempore frequentes sunt III, 100, 34; earum vermes in tettigometram transeunt III, 100, 34 s.; quando suavissimæ ad edendum sint III, 100, 35 s., 42 s.; circa solstitium noctu exeunt disrupto putamine III, 100, 36 ss.; disrupto folliculo exeunt relicto humore quodam parco III, 162, 18 s.; postquam exierunt in oleis vel arundinibus considunt III, 162, 17 s.; mox avolant et canunt III, 162, 20; tunc evadunt cicadæ proprie sic dictæ, idque quales atque canunt III, 100, 38 ss.; in utroque genere mares canunt, feminæ vero silent III, 100, 40 ss.; feminæ earum ova alba habent III, 100, 43; si quis eas avolantes abigat, humorem aquosum emittunt III, 100, 43 s.; inde agricolæ eas urinam excrementumque habere atque rore ali censent III, 100, 44 s.; quo argumento probent se visum hebetem habere III, 100. 46 ss.; cavendum esse no humi canerent, Locrenses monuit Stesichorus, 372, 28; 398, 33.

Cicadastræ; v. *Tettigoni*

Cicatrix; res adventitiæ sunt III, 329, 47; quatenus iis interdum parentibus similes nascantur liberi III, 329, 47 ss.; parentum interdum exhibent liberi III, 141, 29 s.; IV, 326, 17 s.; quamobrem non obducatur ambustis partibus articulis vicinis, idque in nonnullis observetur IV, 297, 20 ss.; quamobrem difficulter inducantur igne ambustis IV, 298, 20 ss.; cur reliquo in corpore nigræ, in oculis vero albæ fiant IV, 158, 29 ss.; IV, 159, 39 ss.; eorum qui vitio lienis tenentur nigræ sunt IV, 159, 15 ss.; cur in iis pili non oriantur IV, 136, 68 s.; IV, 160, 37 ss.; cur in iis apud equos et asinos pili erumpant, apud homines vero non IV, 322, 49 ss.; IV, 325, 25 ss.; cur apud equos non albi pili renascantur ubi hordeo combusto et comminuto ulcera adspergantur IV, 325, 46 ss.; cur alba ibi fiat, ubi sæpius ulcus exstitit IV, 160, 24 ss.; Ulyssis alio modo a nutrice agnoscitur ac a subulco, 469, 38, 41.

Cicer (ἐρέβινθοι); ei haud absimilis est sistrum planta IV, 105, 16; iis optime saginantur sues III, 166, 6 s.; ex alborum putamine constare videtur purpurarum favago III, 87, 27 s., cf. 37 s.

Cicindelæ (λαμπυρίς, πυγολαμπίς); partim alatæ sunt, partim alis carent III, 56, 3; III, 223, 50.

Cicindelæ non alatæ; e qualibus erucis fiant III, 94, 23 ss.; ex iis fiunt animalia alata cirrhi vocati III, 94, 25 s.

Cicones; Orpheum sepeliverunt fr. 316, a.

Ciconia (πελαργός); avis fissipes est circa fluvios ac lacus degens III, 151, 47 s.; eam magnitudine æquat corvus palmipes III, 152, 11; latitat III, 161, 11; suis vulneribus origanum imponit III, 178, 5 ss.; eam parentibus educationis gratiam referre omnes fabulantur III, 183, 6 s.; in Thessalia eas venerantur, idque quare IV, 78, 27 ss.

Ciconia montana; v. *Oripelargus.*

Cicura animalia; v. *Animalia mansueta.*

Cicuta (κώνειον); ejus effectus IV, 132, 38 s.; ea Peliades patrem interfecerunt nescientes II, 203, 8.

Cilia (βλεφαρίδες); quidnam III, 9, 3 s.; pilis congenitis accensenda sunt III, 47, 52 s.; non augentur sed defluunt post veneris usum III, 48, 27 ss.; idque eo citius quo magis in venerem proclives sunt III, 48, 29 s.; cur iis quibus defluunt salaces sint IV, 139, 43 ss.; tardissime canescunt III, 48, 30; cur non canescant IV, 303, 30 ss.; tutandi gratia exstant III, 247, 39 s.; id est propter res in oculos incidentes III, 247, 42 s.; ideoque vallis comparantur III, 247, 46 s.; inde et necessario exstant III, 247, 48 ss.; iis carent qui pilis carent III, 246, 47 s.; igitur iis carent aves et squarrosa animalia III, 27, 21 s.; III, 246, 48; iis præditus est struthio Libycus III, 246, 49, s.; idque in palpebra superiori III, 303, 39, 41; qualia habeat simia III, 24, 26 s.; quomodo earum ratione a quadrupedibus viviparis differat homo III, 19, 10 ss.; III, 24, 25 ss.; qui æs urinatorum effodiunt iis nascuntur si iis carent IV, 84, 12 s.

Cilicia; ibi Mallus IV, 45, 1; circa eam aquæ est vortex in quem animalia suffocata immersa vitæ restituuntur IV, 79, 16 ss.; ibi (?) tondentur capræ III, 169, 16 s.; in ea Timonis avia vixit fr. 217, b

κίμβιξ· v. *Sordidus.*

Cimices (κόρεις); insecta sunt quæ vivorum corporum succum depascuntur III, 101, 1 ss.; igitur coitu generant lendes e quibus rursus nihil aliud fit III, 101, 3 s.; e quanam re generentur III, 101, 7 s.

Cimmerii; ab iis Antandrus Cimmeris vocabatur fr. 253, a.

Cimmeris; v. *Cimmerii.*

Cimon; eum in pompa Olympica deducenda æmulatus est Themistocles II, 216, 29; Laciadis cœnam parabat fr. 231, a; ejus progenies degeneravit, 366, 25.

Cinado; adversus Spartiatas conspiravit, idque quando et quare, 573, 18.

Cinædus; ejus signa IV, 5, 44 ss.; caput ad dextram partem inclinant fr. 194, a; ejus exemplum Dionysius sophista citatur IV, 5, 49.

Cinclus (κίγκλος); ávis est fissipes minutior quæ circa fluvios ac lacus degit III, 151, 49 s.; caudam movet III, 151, 51; circa mare vivit III, 182, 16 s.; difficulter capitur, sed facile cicuratur III, 182, 18; quinam sint ejus mores III, 182, 17; partium posteriorum impotens est III, 182, 19.

κινήματα· v. *Saltus.*

Cineritium (φαιόν); inter album et nigrum intermedium, 18, 24; 182, 12.

Cincsiæ; duo fuerunt fr. 304, a.

Cinis; calorem intra se continet, idque quare III, 581, 31; res ignita sicca est, ideoque in ea restat aliquis calor III, 233, 20 ss.; III, 267, 31 s.; calidus est III, 624, 37 ss.; humori mixtus, actu et per accidens humidus est, per se vero et potentia siccus III, 233, 48 ss.; omnis amarus est, idque quare III, 483, 54 ss.; quare modo fulminis urat IV, 239, 24 s.; quare albus evadat III, 643, 4; in eo minus concoquitur odor IV, 187, 27 s.; in iis quæ comburuntur illud fit quod a calore evictum non fuerit III, 580, 50 ss.; omnium rerum salsus est et sulfurem redolet IV, 239, 24 s.; qui sub eo occultatur ignis, diutius perstat, idque quare III, 535, 45 ss.; ejus crebra interstitia esse videntur IV, 241, 16 s.: tantum aquæ recipit quantum vas inane aiunt inanis assertores II, 293, 3; hujus argumenti vanitas ostenditur II, 294, 6, 11 s.; utrum eum aqua recipiat, an cinis aquam IV, 241, 27 s.; quæ per eum percolatur aqua, amarum saporem efficit III, 482, 48 s.; IV, 239, 14 s.; aqua per eum colorata III, 579, 55; aqua eo percolata calorem sibi adsciscit III, 626, 46; nonnulli aquæ per eum colatæ mare comparant III, 574, 55 ss.; calidus in aquam injectus, eam dirimit et in aerem vertit IV, 241, 23 s.; ubi eo diu operiuntur insecta quæ perperam suffocata dicuntur, reviviscunt III, 543, 42 s.

Cinnabari; lapis e concretione cineris ortus III, 609, 22 s.; ejus colorem simulat martichoras secundum Ctesiam III, 22, 42 s.

Cinnamomum; eo fiunt Rhodiacæ ollulæ quæ vocantur fr. 66, a; ex aliunde advecto construere nidum fertur cinnamomus avis III, 183, 24 ss.; quomodo id colligant hujus regionis incolæ III, 183, 29 ss.

Cinnamomus avis: nidum e cinnamomo aliunde advecto facere dicitur III, 183, 24 ss.; in altis arboribus, earumque ramis nidulatur III, 183, 27 ss.; ejus nidum ad cinnamomum colligendum sagittis plumbo munitis de arboribus dejiciunt regionis incolæ III, 183, 29 ss.

Cios; nomen a Cio habet qui Milesiorum ibi coloniam deduxit fr. 264, b.

Cius; coloniam Milesiorum Cium deduxit fr. 264, b.

Circæus mons Italiæ; letale ibi venenum nasci fertur IV, 86, 30; ab eo in Italia et Sicilia Thracias Circas vocatur IV, 46, 1 s.

Circas (κιρκίας cf. *Rose*, *Arist. Pseudep. p.* 248); ita in Sicilia et Italia Thracias vocatur a Circæo IV, 46, 1 s., cf. III, 632, 33.

Circe; Atlantis filia fr. 155, b; qualem se erga illam ostenderit Ulysses fr. 155, b.

Circuitus (περίοδος); aut eo, aut alio modo semper eadem fieri debent II, 604, 41 s., cf. II, 608, 39 ss.; eos facere non oportet, ubi breviori via incedere licet III, 401, 46; ut fieret, in politiam proprie sic dictam mutari debuisset tyrannis, 589, 11; quodam omnia mutari, nec quidquam manere perhibet Plato, 588, 38; cujusmodi sit iste circuitus, 588, 40.

Circuitus naturales (αἱ κατὰ φύσιν περίοδοι); quinam III, 413, 30 ss.; generationis et vitæ et graviditatis tempora dimetiuntur III, 413, 28 ss.

Circuitus orbis terrarum; utiles sunt iis qui de legum latione disserere volunt, et quare, 320, 11; eos qui conscripserunt, Libyæ superioris quasdam gentes uxores communes habere narrant, 498, 47.

Circuitus orbis terrarum qui descripserunt; v. *Geographici*.

Circularis latio (ἡ κύκλῳ φορά, φορὰ ἐγκύκλιος); unicus motus est qui tempore infinitus esse possit II, 333, 7; unicus motus esse probatur qui simul infinitus et continuus esse possit II, 358, 34 ss., cf. II, 362, 17 s., 27; II, 363, 3 s., 19, 22; movetur ad idem ad quod deveniet II, 362, 20; nec motibus contrariis aut oppositis simul movetur II, 362, 21 s.; motus est ex se ipso ad idem II, 362, 28; omnium lationum prima esse probatur II, 306, 48 s.; II, 363, 6 ss.; ejus numerus notissimus est II, 307, 2 s.; magis simplex et perfecta est quam latio per lineam rectam II, 363, 9; in ea indeterminata sunt principium et medium et finis II, 363, 27; sola æqualis esse potest II, 363, 42 s.; in ea naturaliter nec principium nec medium, nec finis sunt, sed extra, nempe in centro II, 363, 46 s.; perfecta est II, 389, 28; maxime temporis mensura est, ipsamque rursus metitur tempus II, 307, 1 14 s., 17, cf. 6 s.; omnia quæ ea moventur, a tergo manent ideoque duobus moventur lationibus, excepta prima sphæra II, 407, 40 ss.; continet motus imperfectos et finem habentes, *ibid.*; ipsa nec principium, nec finem habet II, 389, 29; reliquis motibus vel causæ principium est, vel eorum cessationem recipit II, 389, 31; mensura omnium motuum est quia primus est II, 363, 41 s.; quia omnium motuum primus est, eorum mensura est II, 363, 39 ss.; idem motus esset ac lactio recta, si motus necessario specie unus esset, quando idem ex eodem ad idem trahit II, 312, 47; ejus medium nobis obversum supra proprie sic dictum est II, 290, 41 ss.; longe a nobis remota est, non tam loco quam eo quod paucum sensum habemus eorum quæ ei accidunt II, 392, 21; suam de ea opinionem elegantiorem et magis cum divinatione de deo consentaneam esse pronuntiat Aristoteles II, 390, 10 ss.

Circularis latio superior; ab ea pendet solis motus II, 467, 34.

Circulari lationi subditum corpus; tanquam materies quædam est et potentia calida, frigida, sicca et humida III, 555, 8 ss.; talisque fit vel motu vel quiete III, 555, 11 s.

Circularis motus; necessario primus atque igitur recto motu prior est II, 368, 48; II, 369, 3; circuli figura continetur IV, 29, 22; ei inest necessitas simplex II, 467, 26; natura continet primi motus principium, primum II, 573, 47 s.; igitur prima magnitudo una est II, 573, 49 s.; æternus est II, 395, 5, 40; II, 464, 33; II, 465, 39 s.; II, 467, 29 s.; unicus est qui continuus sit et æternus II, 369, 22; igitur et motus qui ab eo pendent et qui propter eum fiunt necessarii sunt II, 467, 30 ss.; infinitus esse nequit II, 373, 39 ss.; ejus numerus est tempus II, 466, 11; ex eodem ad idem fit II, 371, 41 s., 44; circum medium fit II, 368, 17; II, 377, 44; simplex est II, 368, 39, 15, 30 s.; ei nec principium, nec medium nec finis simpliciter II, 395, 39 s.; ideoque nec locus inde, nec locus ad quem fertur II, 395, 38; longitudine coactus est et infractus II, 395, 40 s.; ei nullus alius circularis motus oppositus est II, 392, 20; ei nihil contrarium esse probatur II, 370, 19; II, 371, 16 ss.; II, 395, 3; aliquatenus opposita habet ea quæ per diametrum a se invicem distant II, 380, 1 s.; toti tamen nihil contrarium est II, 380, 2 s.; cum generationis ipsius, tum ejus perpetuitatis causa est, idque quare II, 464, 34, 44, cf. II, 465, 38 s.; II, 467, 29 ss.; plures si sint, plura moventia esse debent II, 466, 6 s.; si plures essent mundi, in unoquoque æternus esse deberet II, 380, 24; ejus ope probari possit plures mundos non exstare, *ibid.*; sempiternus est et finem motus in loco non consequitur III, 553, 3 ss.; ei necessario contiguus est mundus qui terram circumdat III, 552, 39 s.; eo regitur idem mundus III, 553, 1; ejus potentia causa est movens meteororum III, 553, 16 ss.; circa eum mundus totus primo elemento plenus est III, 553, 37 s.; neque nos solum eum hoc plenum esse censemus, sed ita fert etiam, ut videtur, prisca quædam prioris ævi hominum opinio III, 553, 38 ss.; ei proxima pars mundi terram circumdantis semper motu discernitur ac incenditur ac calorem ciet III, 555, 5 ss.; ei proxima pars mundi terram circumdantis calida et sicca exhalatione constat III, 560, 15 ss.; exhalationem siccam et magnam partem aeris ei subditi secum circulari motu circa terram circumagit III, 560, 17 ss.; eum imitantur omnia quæ secundum affectus et potentias in se invicem mutantur, e. gr. elementa II, 465, 40 ss.; exponitur cur plures sint II, 392, 21 ss., cf. II, 393, 12.

Circularis probatio (τὸ κύκλῳ δείκνυσθαι); quidnam sit, 97, 3; 98, 13; quatenus fieri possit in syllogismis primæ figuræ, 97, 7 ss.; quatenus in syllogismis secundæ figuræ, 98, 36, cf. 124, 39; quatenus in syllogismis tertiæ figuræ, 99, 14, cf. 124, 39.

Circulus; definitur figura plana et sic deinceps II, 616, 24; II, 563, 22; ineptum esset si notio ejus a notione ideæ circuli differre diceretur, quod hæc hujus exemplar sit, idque quare II, 616, 22 ss.; est planum ubivis æque a centro distans, 391, 42; figura est angulis carens II, 526, 3 s.; ejus principia sunt centrum et circumferentia II, 366, 21 s.; omnis figura est, 133, 9; æque ad figuræ genus pertinet ac triangulus II, 307, 28 s.; omnium linearum maxime una est, idque quare II, 520, 14 s.; ejus falsus sermo ad triangulum pertinere potest II, 533, 1; idem est quod circulum esse II, 549, 46; basis est coni IV, 194, 52; qui eum definit, non determinat cur sit, nec cur hoc circulus sit, 158, 43; vocabulum hoc totum aliquid significat a definitione in singulas ipsius partes dirimendum II, 248, 22; in eo aliud aliud circumdat II, 291, 21; perfectus est II, 368, 50; II, 520, 15; perfectus est, quando maxime optimus circulus factus est II, 337, 23; eum circumdans linea perfecta est II, 393, 29; infinitus non exstat II, 373, 43, 45, 48; quatenus infinito similis sit; quatenus non II, 282, 43; magis ac minus non recipit, 16, 25; initium habet, etiamsi non finitus sit II, 467, 20; in eo semper aliquid quiescit, unde motum incipit III, 473, 21 s.; numero infiniti per eadem puncta duci possunt II, 371, 30; IV, 196, 12 s.; ei maxime lineam rectam opponere solemus II, 371, 18; fieri potest II, 545, 39; interit in segmenta, idque quare II, 548, 41 s.; semper in eodem habet concavum et convexum II, 305, 14; ei hac in re comparatur tempus quippe quod semper simul in principio et fine est, *ibid*; eodem modo se habet in figuris planis quo globus in solidis II, 393, 33 ss.; ejus circumferentia nunquam augeri potest II, 393, 28; majoris circumferentia si fit minoris, nec convexum non gignitur in ulla parte quæ antea fuerat recta II, 298, 13 ss.; circumferentia si in minus contrahatur, non gignitur in ea concavum quod antea non erat II, 298, 25; si quæratur utrum ipse prior sit an ejus partes, quidnam respondendum II, 549, 42 ss.; eo definitur semicirculus II, 548, 52; igitur eo posterior semicirculus, etsi ejus pars sit II, 548, 51 s.; ejus definitioni non inesse videtur semicirculi notio, quia sensui non obnoxia sunt II, 550, 47 s.; in segmenta dividitur II, 547, 48; nihilo minus ejus definitio non continet eorum notionem II, 547, 46; idque quare II, 548, 14 ss.; nullus non major est respectu minoris, infiniti enim minores IV, 61, 33 s.; magni, arcus si eminus conspiciatur ad circulum qui parvus videtur, rectam lineam simulat II, 404, 14 s.; eum unusquisque describere potest II, 139, 37; ejus medium invenire difficile est II, 139, 38; non cuique competit ejus centrum invenire, sed soli perito II, 23, 24; eum nonnulli non lineis et continuo definiri debere, sed necessario materiem habere statuunt II, 550, 20 ss.; ejus substantiæ partes esse nequeunt æs vel lapis vel lignum II, 550, 8 ss.; ne tunc quidem, si omnes circuli ænei essent II, 550, 13; propius ad ejus formam accedunt segmenta quam æs ex quo factus est II, 548, 18 s.; non, ut ille sine ære, sic homo sine partibus esse potest II, 550, 40 s.; ejus forma aliud est quam æneus aut ligneus circulus II, 380, 51 s.; perperam perhibent, eum simul moveri et quiescere II, 331, 16 ss.; ejus partes nullo tempore in eodem loco sunt II, 331, 20 s.; II, 362, 30; ejus circumferentia nonnisi per accidens eadem est quum ab alio atque alio puncto sumitur II, 331, 22 ss.; ideoque ejus totum etiam semper mutatur et non quiescit II, 331, 21, 26; necesse est figura cujus motus unus est III, 599, 1 s.; ejus motus conversio est III, 437, 52; motus qui per eum fit æqualis est II, 314, 16; qui per eum fit motus finem cum principio conjungit, ideoque solus perfectus est II, 362, 39; cum ipse, tum motus qui per eum fit simplex est II, 368, 15 s.; qui per eum in oppositas partes fiunt motus, contrarii sunt, quia se invicem tollunt II, 359, 1 ss.; qui per eum recurrendo fit motus continuus esse nequit II, 359, 7; absurdum foret si per eum non similiter, sed tantummodo celerius vel tardius moveri liceret ac per lineam rectam II, 339, 11 ss.; in eo celere non idem est quod in linea recta II, 339, 30; per eum duobus modis, id est duobus directionibus moveri licet II, 395, 1, cf. II, 371, 27; quodsi ei essent loci contrarii, a quocunque puncto per eum moveri inciperet res, ad omnes contrarios locos simul perveniret II, 371, 45 s.; quæritur an ei similis sit anima quod ad rationem quæ inter ejus partes intercedit II, 13, 30; de ejus quadratura non fit deliberatio, idque quare II, 204, 27, v. *Quadratura*; intelligibiles quinam II, 549, 29 s.; sensibiles quinam II, 549, 30; sensibilis regulam non tangit secundum punctum II, 492, 35 s.; æquivoce ita vocatur et simpliciter sic dictus et singuli II, 548, 42 s.; singuli nomine carent II, 548, 44; ejus similiumque definitione posita facile demonstrantur rei mathematicæ elementa, 266, 37; principium continet omnium mechanicarum quæstionum IV, 54, 26 ss., cf. IV, 55, 3 ss.; ejus natura admirabilis, IV, 54, 28; e contrariis constat IV, 54, 30; in ejus linea concavum simul et convexum insunt IV, 54, 36; contrariis simul motibus cietur IV, 54, 44; ad eum referuntur quæ circa bilancem fiunt IV, 55, 5 s.; eum triplici modo volvi licet IV, 61, 6 ss.; an quo major fuerit linea e centro ejus ducta, eo longius spatium in æquali tempore percurrat IV, 62, 4 s.; cur quæ a majoribus tolluntur ac trahuntur facilius moveantur IV, 62, 1 ss.; ejus lineam semper in motu esse nonnulli dicunt IV, 61, 26 s.; multos ab unica motione in contrarium sibi invicem moveri nonnulli faciunt IV, 55, 17 ss.; majores citius ab eodem moventur quam minores IV, 61, 29 s.; iidem citius pondera movent, idque quare IV, 61, 30; major quando per æqualem minori circulo lineam rotetur, quando per inæqualem IV, 68, 14 ss.; magnus per idem spatium inæquali tempore volvitur per quod minor, ubi eidem centro circumpositi sunt IV, 74, 5 ss.; si projiciatur cur primum lineam rectam describat, cessans vero cochleam dum decidat IV, 201, 28 ss.; ejus diametros ubi rectos angulos cum planitie fecerit, circulo puncto tantum planitiem contingente, par utrinque pondus diametros disterminat IV, 61, 16 ss.; ubi vero movetur statim plus ponderis est a parte in quam movetur IV, 61, 22 s.; ejus naturam animadvertentes artifices instrumentum fabricant cujus principium celant ut machinæ solum sit manifestum quod admirationem movet, causa vero lateat IV, 55, 30 ss.; ubi eum moveri videmus cur vertigine afficiamur IV, 299, 31 ss.; cur eos sol efficiat per quadrangula penetrans IV, 194, 49 ss.; quemadmodum in cæli siderumque motu exstat, nihil vetat rerum caducarum ortum atque interitum ejusmodi esse IV, 203, 2 ss.; ei assimilare solent cum res humanas, tum quæ motum naturalem habent ortuique et interitui obnoxia sunt II, 307, 8; item tempus II, 307, 12 s.; exemplum citatur, 165, 25.

Circulus (κυκλώπιον); eum habent aspalacis oculi, sed minorem quam animalia quorum conspicui sunt oculi III, 68, 46 s.

Circulus æneus; in ejus definitione materies continetur II, 545, 14 s.; igitur si quæratur quidnam sit, responderi potest et *æs* et *figura* hæcce II, 545, 11; interit in partes materiales II, 548, 33; igitur ejus pars materies, *ibid.*; interit in æs idque quare II, 548, 40 ss.; quare a ligneo triangulo differat II, 583, 40.

Circulus hicce; ad singularia pertinet sive sensibilis sit, sive intelligibilis II, 549, 28 s.

Circulus obliquus (λοξός); hominis causa movens est, non vero forma, nec materies, nec privatio, nec ejusdem generis II, 603, 18 s.

Circuli singulares (οἱ καθ' ἕκαστα κ.); partes habent quæ definitioni non insunt II, 550, 52 s.

Circulus universaliter sumptus (ὁ καθόλου); partes non habet quæ definitioni non insunt II, 550, 51 s.

Circulum esse; non idem est quod huncce circulum esse, idque etiam tunc ita se haberet, si unicus solummodo exstaret circulus II, 381, 5 ss.

Circulo ferri; non idem est quod per circulum ferri II, 359, 8 ss.; cur omnia ebriis videantur IV, 129, 8 ss.; IV, 132, 1 ss.; cur videantur omnes res in longinquum protensæ IV, 132, 4 s.

Circulo quod fertur; motum continuum efficit II, 466, 20; si semper aliqua moveat, etiam horum motus circularis esse debet II, 467, 32 s.; in iis celerius movetur corpus majus II, 398, 17.

Circulo quod fertur corpus; necessario exstare probatur II, 368, 30 s.; II, 372, 45 s.; II, 397, 6; differt a corporibus quæ nos circumdant diviniusque et prius est II, 369, 9 s., cf. II, 371, 4; eo præstantius est quo magis a nobis remotum est II, 369, 31; globosum esse probatur II, 393, 49; probatur infinitum esse non posse II, 372, 32 s.; II, 376, 34; necessario gravitate et le vitate caret II, 369, 45 s.; omnino fieri nequit ut e loco suo vel sursum vel deorsum trahatur II, 360, 7 ss.; II, 382, 14 s.; nec generationi, nec interitui, nec incremento, nec alterationi obnoxium esse probatur II, 370, 12 ss.; cf. II, 368, 7 ss.; II, 396, 2 s ; id æthera vocarunt antiqui utpote ab igne, aqua et terra differens II, 371, 4 ss.; id nonnulli igne constare putant II, 397, 8, cf. II, 368, 41 ss.; II, 369, 3; ignem circumdat II, 394, 29; non tamen ei continuum est, sed tantum modo tangit II, 394, 30; simplex est et mixtione caret II, 396, 22 s.; proprium locum occupat II, 396, 23 s., ei nihil est contrarium II, 396, 23 s.; ei nihil est præter naturam II, 396, 22; ei non competit imbecillitas II, 396, 24; ejus locus ultimus est II, 380, 30; simplex et primum est II, 396, 2; æternum est et nunquam cessat II, 606, 41; nisi natura circulo moveretur ejus motus æternus non esset II, 392, 35 s.; ejus nulla pars quiescere potest, nec omnino nec in medio II, 392, 33; necessario tamen aliqua ejus pars in medio manere debet II, 392, 31 ss.; ei idem locus incipit et in quem desinit II, 383, 9 s.; exstat peculiare principium ab elementis diversum quo hæc constant III, 552, 28 ss.; probabile est eo constare stellas II, 397, 3 ss.; II, 398, 24; ejus motu calefit aer II, 397, 10 ss., 21 ss.; cur plura sint II, 393, 12, cf. II, 392, 21.

Circumferentia (περιφέρεια); quædam lineæ rectæ erit æqualis si omnis motus qui æquali tempore fit æque celer sit II, 339, 3 s., 24 s.; II, 340, 7 s.; qui per aliam quam circulus fit motus continuus esse nequit, idque quare II, 362, 35 ss.; ubi prope posita est, quanto pars altera ejus propior sit quam altera oculi discernere possunt, ubi vero removetur non sentiunt, sed æque distantes videntur esse ejus partes IV, 195, 28 ss.

Circumforanei homines (τὸ ἀγοραῖον); quinam ita appellentur, 547, 24; 548, 32; pars civitatis sunt, *ibid.*; eorum vita prava est, nec aliquid cum virtute commune habet, 594, 14; 610, 40; eorum vitam agere non debent cives in politia proprie sic dicta, 610, 39; facile concioni intersunt 594, 18; iis convenit amicitia utilitatem spectans II, 95, 40.

Circumpulsio (ἀντιπερίστασις); nonnullis causa esse videtur cur corpora jacta ferri pergant, non amplius tangente qui jecit II, 295, 2; II, 366, 2; omnia simul facit movere et moveri II, 366, 4 s.; igitur causa esse nequit cur res jactæ moveri pergant non amplius movente qui jecit II, 366, 2 s., 5 ss.

Circumpulsio (περίωσις); ea respirationem fieri censet Plato III, 540, 1.

Circumvolutio (κύλισις); alter motus globo proprius II, 398, 25; eam necessario comitatur conversio idque quare II, 398, 42.

Circus (ὁ κίρκος); quod ad robur attinet tertium locum tenet inter accipitres III, 190, 2; uncunguis atque crudivorus est III, 173, 39 s.; ideoque vulpi ulcera infligit eique insidias struit atque bellum ingerit III, 173, 38 ss.; candidus est III, 207, 32; ejus colorem vere imitatur upupa III, 207, 31 s.

Cirrhæi; Delphico oraculo quum injuriam intulissent, illis bellum declaraverunt Amphictyones, Solonis suasu fr. 301, a.

Cirrhi (βόστρυχοι); ita vocantur animalia quæ fiunt e cicindelis alis carentibus III, 94, 25 s.; iis similia sunt sepiarum ova III, 92, 45.

Cisternæ; amplæ exstruendæ sunt, ubi urbi deest aquarum ac fontium copia, idque quare, 613, 22; cur domus in qua est magis sonet IV, 175, 24 ss.

Cithara; quomodo ei comparetur arcus, 399, 31, 33; in pueris educandis adhibenda non est, 631, 33; eam pulsare et simul canere si quis aliquem dicat qui revera non simul canit falsum est, sed non impossibile II, 386, 13 s.; tibiæ adhibita sonum illius obscurat, idque quare III, 657, 39 s.; ei maxime convenit subdorius modus, idque quare IV, 213, 46.

Citharæ cantus; nullum alium finem habet quam ipsum cantum II, 156, 31; pertinet igitur ad res agendas II, 156, 30.

Citharæ pulsio; exstat minimum tempus in quo fieri potest II, 396, 37.

Citharam pulsabis non pulsans; quomodo solvendum hoc sophisma, 298, 22; quomodo id solverent alii quidem, sed perperam et quare, 298, 24 ss.

Citharista; nemo esse potest qui non prius cithara cecinit II, 570, 14 s.; ejus peritiam lyræ tribuenda non est, sed arti, 616, 20.

Citharistica ars; ejus maxima pars imitatio est, 457, 8; quibusnam a reliquis artibus imitationem colentibus distinguatur, 457, 10, 15; concentu et numero utitur, 457, 18; modo honestos, modo improbos, modo similes imitatur, 458, 21.

Citharœdus; physiognomoniæ ope dignosci non licet IV, 2, 46; ejus opus est cithara canere II, 7, 4; boni opus est bene canere II, 7, 5; cithara canendo fit, idque cum bonus tum malus II, 15, 5, 14; quomodo deceptus sit a rege voluptatem pro voluptate rependere præ se ferenti II, 104, 26; II, 233, 28; eo audito lacrimavit Ulysses, 470, 1.

Citharus; multas appendices intestinorum habet III, 33, 49; serratos dentes habet fr. 180, a; solitarius est *ibid.*; alga vescitur *ibid.*; linguam solutam, cor album et latum habet *ibid.*

Citius; quid esse dicamus IV, 55, 39, v. *Celerius.*

Cium; centum et viginti stadia inde distat vicus Pythopolis IV, 83, 15.

Civiles actiones (πολιτικαὶ πράξεις); ad eas opportunus esse debet situs urbis, 613, 17; ad multas utilis est grammatica, 626, 19.

Civilis administratio (πολιτικὴ οἰκονομία); facillima, sed admodum varia est, 639, 16; ejus optimus reditus petitur e rebus cuique regioni propriis, 639, 43; secundum locum tenet reditus e mercatura et ludis petendus, 639, 44; tertium e rebus quotidianis, 639, 45.

Civilia animalia (πολιτικὰ ζῷα); quænam III, 3, 37 ss.; alia duci obtemperant, alia imperio carent III, 3, 40 s.; hominem magis esse quam apem et quodvis congregabile animal, perspicuum est, 483, 41 s.

Civilis communio (πολιτικὴ κοινωνία); ejus partes sunt reliquæ communiones II, 230, 15.

Civilis conventus (πολιτικοὶ σύλλογοι); in iis quibusnam sese excusare debeat qui orationem facit inquisitoriam, 454, 5.

Civiles exercitationes (πολιτικαὶ ἀσκήσεις); iis ineptum reddere non debent musicæ opera, 631, 22.

Civilis facultas utpote moralem comprehendens (πολιτικὴ δύναμις); optima est ideoque optimum finem habet II, 132, 14 s., v. *Civilis scientia.*

Civilis habitus (πολιτικὴ ἕξις); qualis II, 241, 41 ss.; quomodo differat ab ingenuitate II, 241, 43 ss.; eum habent Lacones II, 241, 40.

Civile imperium; v. *Imperium civile.*

Civilia munera; v. *Civiles actiones.*

Civilis potestas; subditorum gratia exercetur, 617, 38; ejus subjectum civitas est, 635, 2; pluribus magistratibus constat, 635, 3; ejus officium et civitatem condere et condita recte uti, 635, 7; ea quod ad generationem prior est domestica potestas, 635, 12; ubi civium æqualitate nititur, vicissim imperant, 527, 15; nonnullis perperam eadem esse videtur ac herilis, domestica et regia, 484, 42, cf. 482, 10; 487, 50; quomodo ab herili differat, 487, 52; 604, 23; 617, 37; quomodo a domestica, 487, 53; 635, 1; in similes genere et liberos homines exercetur, 488, 1; 524, 42; 617, 39; eam parendo discere debet magistratus, 524, 44.

Civilia præcepta (πολιτικὰ παραγγέλματα); judicialibus opponuntur, 413, 10.

Civilis prudentia (πολιτικὴ σύνεσις); ejus munus deliberatio est, 475, 50.

Civilis res; in ea cuique artifici pro præstitis officiis rependuntur nummi II, 104, 10; in ea sola multos amicos habere licet II, 114, 43 ss.; in ea activi esse non possumus nisi honesti simus II, 131, 4; negotiosæ sunt II, 124, 39, 44; in iis præter rempublicam administrandam aliud quid sectantur, idque quidnam II, 124, 39, 45; pertinent ad præstantissimas actiones virtuti congruas II, 124, 43; iis ad actum perducuntur virtutes activæ II, 124, 43.

Civilis scientia; quinam sit ejus finis II, 188, 25; idem est quod prudentia, sed notione differt II, 71, 41; quæ prudentiæ ædificatrici respondet legum ferendarum scientia vocatur II, 71, 6; quæ singula curat eodem nomine designatur ac genus universum II, 71, 7; ultima hæc vel activa est vel deliberativa II, 71, 8; distinguitur in deliberativam et judicatricem II, 71, 15; vulgo a prudentia distingui solet II, 71, 14; homines non procreat, sed acceptis a natura utitur, 492, 13; ejus negotium est amicos facere II, 218, 20; efficit ut bona simpliciter fiant alicui, nisi antea jam ita fuisset II, 222, 18; ei utile est peculiare aliquod bonum, non vero idea boni II, 191, 17; ab ea non aliena est animæ et sapientiæ consideratio II, 157, 42 ss.; diis imperare dicenda non est quia omnia quæ in civitate sunt regit II, 76, 5; ejus opera sunt leges II, 130, 5; ejus pars est legum ferendarum ars II, 129, 28; ejus præcepta docent sophistæ, dum ejus muneribus funguntur qui in republica vivunt II, 129, 33; multum ad eam conferre videtur experientia II, 129, 44; eam cum rhetorica confundunt sophistæ II, 129, 50; nec dicunt quidnam sit aut quænam pertractet II, 129, 49; peritorum silentio et sophistarum ineptia de ea commentarios scribere coactus est Aristoteles II, 130, 20; quod si ei addatur disciplina moralis, absoluta est rerum humanarum philosophia II, 130, 22; ejus pars vel principium est scientia moralis II, 131, 9; una cum morali et domestica scientiam omnium rectricem constituit II, 191, 36; eoque a reliquis habitibus differt II, 191, 37; quomodo a domestica et morali differat, postea exponetur II, 191, 38; eam qui profitetur voluptatem et molestiam considerare debet II, 87, 1; finem construit ad quem respicientes singulas res vel bonas vel malas appellamus II, 87, 2.

Civilis scientia utpote moralem comprehendens; de bono disserit II, 132, 16; II, 133, 26; id est de optimo II, 133, 7, 26; idque de bono civili II, 132, 19; id est de bono nobis, non de bono simpliciter II, 132, 17; II, 133, 7, 26, 39; nec de bono deorum, *ibid.*; probatur ad eam non pertinere consideratio ideæ boni II, 132, 25 ss.; II, 133, 27 ss.; idque nec idea boni per se II, 132, 25 ss.; nec tanquam id quod maxime bonum est II, 133, 32 ss.; nec tanquam boni principium II, 133, 43 ss.; nec bonum commune II, 132, 31 ss.; idque nec secundum definitionem II, 132, 33 ss.; nec secundum inductionem II, 132, 49 ss.; nec secundum singulas categorias II, 133, 10 ss.; non probat finem suum bonum esse II, 133, 41, v. *Civilis facultas*.

Civilis societas (πολιτικὴ κοινωνία); propter actiones honestas fit, non propter vitam communem, 530, 22; qui in eam plurimum conferunt, maxime civitatem participant, 530, 24; utilitatis gratia et contrahi et conservari videtur II, 98, 31; idque non solum præsentis, sed ejus quæ per totam vitam pertinet II, 98, 42; ejus partes esse videntur omnes reliquæ societates II, 98, 28, 41, 49; optime administratur quæ civibus opibus mediis constat, 555, 49; eam proportione metiri oportet II, 233, 35; eam continet pecunia II, 152, 7; ab ea remotissima contemptus et invidia, 555, 36; ejus partes sunt reliquæ communiones II, 230, 15.

Civilis vita (πολιτικὸς βίος); dividitur in usum belli et pacis, 486, 33, v. *Vita Civilis*.

Civis; definitio, 521, 40; 535, 28, cf. 526, 18; II, 59, 50; II, 60, 25; non propter habitationem civis est, 520, 33; nec eo quod litem suscipere vel intendere valet, 520, 35; alius in alia republica est, 520, 29; 521, 24; 526, 17; 535, 28; in democratia maxime civis est, 521, 26; quisnam in optima republica, 535, 29; ad vitæ usum eum definirent qui ex utroque parente cive natus est, vel etiam qui ex avis duobus, aut tribus, aut pluribus, 521, 44; ad eandem civitatem pertinere possunt, etiamsi alius alium locum incolat, 522, 33; arbitrari non debent se suos, sed civitatis partem esse, 624, 41; omnes in rempublicam benevolo animo esse debent, 595, 36; aut saltem non hostili in eos penes quos summa est potestas, 595, 36; eos bonos et legi obedientes reddere conatur politicus II, 13, 5; eos bonos et ad res honestas peragendas idoneos reddere conatur politica II, 9, 34; eos omnis legum lator assuescendo bonos reddere vult II, 15, 9; eorum communem utilitatem respicere debet legum lator, 535, 27; in civitate bene instituta muneribus suis funguntur ut mandatum est III, 525, 19 s.; eorum amicitia manifestius communionem præ se fert, quippe quæ pacto originem debere videtur II, 100, 44; sibi invicem amici sunt II, 230, 42; idque eodem modo quo civitates, id est quamdiu sibi invicem utiles sunt II, 231, 49, 51; non eodem modo convenerunt quo terebrum et ars II, 230, 45; socii sunt II, 152, 33; natura æquales esse volunt, moribus diversi II, 152, 34, cf. 42; quod inter eos exstat jus simile est quod inter patrem et filium adultum II, 152, 40; se invicem cognoscere debent ut rite administrentur cum magistratus tum judicia, 606, 43; iis non idem jus est ac sodalibus II, 98, 20; iis pecuniam eripere levior injuria est ac fratribus II, 98, 24; iis erga hospites competit cum jus tum amicitia II, 178, 53; item inter se II, 178, 54; conandum est ut iis congrua præstemus officia II, 106, 18; ut cognoscas quomodo se habere debeant, considerandæ sunt civitates celeberrimæ et orbis terrarum quomodo inter gentes partitus sit, 608, 32; et animo et intellectu præstare debent, 608, 48; bona eorum non participare pudori est, 356, 12; omnia quæ inter eos distribui debent spectat altera pars justitiæ strictiori sensu sic dictæ II, 55, 5; iis summa felicitas est res familiaris mediocris, 556, 1; iis tantus esse debet ager, ut in otio liberaliter et temperanter vivere possint, 607, 5; nullus cibo indigere debet in politia proprie sic dicta, 612, 27; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 49; iis facilis patere debet aditus ad urbem, 607, 17; 613, 18; omnibus aliquid commune esse debet, sive æqualiter, sive inæqualiter id participant, 609, 30; necessario vel omnes res communes habent, vel nullas, vel aliquas, 496, 40; iis necessario locus communis esse debet, 496, 43; quæritur an iis quoque liberi, uxores et possessiones communes esse debeant, 496, 48, ss.; iis etiamsi dissimiles sint tamen commune est officium, idque quodnam, 523, 30; eorum virtus differre probatur a virtute boni viri, 523, 32 ss., cf. 526, 15; eorum virtus quatenus differat a virtute magistratus, 524, 17; 525, 7; eorum virtus eo constat ut æque imperare ac obedire sciant, idque liberis hominibus secundum civile imperium, 524, 21, 23, 42, 49; ubi æquales sunt, nihilo magis imperare quam imperio parere justum est, 540, 42; eos igitur vicissim parere et imperare justum est, 540, 43; ubi æquales sunt, vicissim magistratus gerere debent, 527, 15, cf. 497, 38; 502, 46; nisi utilitatem e societate redundantem participent, revera cives non sunt, 527, 39; rogandum an pejus se habeant quam antea, ubi sacrorum sumptus diminuendos esse suades, 417, 7; quomodo iis audaciam impertiat sacrorum celebratio, 416, 32; subditorum munera discere non debent, quatenus res necessarias spectant, nisi sua ipsius causa, 524, 39; cum in bello tum in pace debent esse magistratus qui eorum delectum faciant eosque in ordines constituant, 599, 30; æquos honorare utile est, 415, 34; item malos punire, 415, 35; quod pluribus placuerit, id ratum esse debere dicunt cum democratiæ, tum oligarchiæ defensores, 592, 28; eorum opinionem magis curant quam extraneorum, 336, 40; summæ auctoritatis (τοῦ κυρίου) opiniones sequi solent, 517, 51; iis qui nullum sui experimentum dederint, auditores benevolos esse debere dicendum est, ut eorum captent benevolentiam, 439, 42; iis prodesse si adversarius rhetoricam discat, dicendum est defensori, 452, 15.

Cives (*eorum differentiæ secundum varia rerumpublicarum genera*); eorum plura genera, 526, 8; non omnes inter eos numerandi sine quibus civitas exstare non potest, 525, 25; is præcipue est qui honorum particeps est, 526, 9; quæri potest, an revera sint qui post magnam rerum conversionem creati sunt, 522, 4; potius quærendum esset an jure vel injuria cives sint, 522, 8; eorum communitas est respublica, 523, 1, 30; bonorum æquatione eorum numerus potius augendus est quam jure civitatis aliis impertiendo, 512, 48; quantum eorum numerum esse voluerit Hippodamus Milesius, 508, 19; quomodo eos in tres classes distribuerit, 508, 20; fieri non poterat, ut omnium honorum participes essent omnes in Hippodami republica, 509, 1; ideoque benevolo animo in rempublicam esse non poterant, 509, 5; de eorum numero nihil determinavit Plato, 504, 18; eorum numerus semper idem manere debet secundum Phidonem Corinthium, 504, 37; ad eorum in classes distributionem non nuper animum adverterunt qui de politica philosophantur, 611, 32; in Ægypto originem cepit eorum in classes distributio, 612, 5; armis custodiunt regem, 537, 38, 40; 580, 34; contra eos præsidium habent tyranni, 537, 41; tyrannis absentibus minus pertimescendi sunt quam milites præsidiarii, 586, 22; efficere debet tyrannus ut sibi invicem, quantum fieri possit, ignoti sint, 584, 31; eos pauperes reddere debet tyrannus, 584, 46; iis omnem agendi facultatem adimere debet tyrannus, 585, 44, 50; efficere debet tyrannus, ut nonnisi peregre degant, semper ante fores versentur, 584, 33; in timocratia pares et æquabiles esse volunt II, 100, 23; eorum controversiæ quam citissime componendæ sunt in oligarchiis, 418, 18; in oligarchiis cavendum est ne eos contumelia afficiant rempublicam gerentes, 418, 15, 25; si possint civitati imperare conabuntur in republica quæ imperium tanquam finem sibi proponit, 619, 6; in quonam democratiæ genere reipublicæ administrandæ participes sint quorum genus exceptioni non obnoxium est, 549, 6; 550, 37; in quonam omnes, 549, 8, 9; 550, 47; optimi in democratiis legi parentibus principem locum tenent, 549, 14; in ultimo democratiæ genere opera danda est, ut quam maxime inter se permisceantur, 595, 2; omnes ambitiosos esse voluit Lycurgus, 513, 51; eorum animos sibi conciliavit Dionysius Syracusanus, restituta iis pecunia quam antea contulerant, 644, 41; si quis contra civitatem aut privatum prehendendi jus haberet, id profiteri jusserunt Chalcedonii, idque quare, 642, 19.

Cives in politia proprie sic dicta; artificium vel circumforaneorum hominum vitam agere non debent, 610, 39; bona possident, 611, 8, 16; omnes duos agros possidere debent, alterum finibus proximum, alterum suburbanum, idque quare, 612, 40; omnes publicis conviviis interesse debent, 612, 30; omnes spectare debet civitatis felicitas, 611, 14; ab iis honor diis tribui debet, 611, 20; in convictus distribui debent, 614, 28; urbanorum multitudo distinguitur in magistratus et sacerdotes, 615, 4; alternatim imperare et imperio parere debent, 617, 16, 47; omnes reipublicæ administrandæ participes sunt, 616, 29; si omnes qui rempublicam administrant probi sint, proba est civitas, 616, 27; etiamsi fieri posset ut omnes simul probi evaderent, tamen præferendum esset, si singulis quibusque id eveniret, 616, 31; criminis expertes sunt servandi cum apud potentiores, tum apud eos qui ad comparandam annonam utiles sunt, 319, 46; eorum virtus eadem est ac boni viri ac magistratus, 542, 52; 551, 41; 617, 45, cf. 524, 51.

Civis bonus; quisnam, 456, 18; quæritur an idem sit qui vir bonus II, 55, 1; in aristocratia proprie sic dicta iidem qui viri boni, 551, 41, cf. 542, 52; in reliquis aristocratiis tantummodo suæ reipublicæ ratione habita bonus est, 551, 42; eorum copia reipublicæ utilis est, 456, 11.

Civium custodes (πολιτοφύλακες); necessario creabuntur e propugnatoribus in republica Hippodami Milesii, 509, 3.

Cives et peregrini; quomodo erga eos affecti sumus, sic et erga elocutionem, 386, 35.

Civitas; multis modis dicitur, 522, 35; idem quod societas civilis, 482, 7; utpote omnium societatum princeps maximum sibi proponit bonum, 482, 5; quidnam sit, 483, 26; 521, 42; 530, 1, 19; 609, 41; 610, 13; 635, 10; hominum societas est, 483, 53; liberorum societas, 527, 28; 545, 23; 635, 17; domibus constat, 484, 24; 496, 15; multis constat, 539, 22; natura constat, 483, 35; 484, 7; prior est quam domus et unusquisque nostrum, 483, 54; 484, 7; ea prior et magis necessaria est domus II, 101, 38; si non fuisset, tamen exstaret jus et societas II, 231, 11; quæque rerum publicarum arbiter est, 538, 32; parvam perperam idem esse putabant quod magna domus, 482, 14; omnes ad eam naturali impetu feruntur, 484, 11, cf. 526, 35; qui eam primus instituit maximorum bonorum auctor fuit, 484, 12; omnis constat qualitate et quantitate, 557, 9; fieri potest ut altera ejus pars qualitate superior sit, altera quantitate, sed non tantum quantum qualitate inferior, 557, 12; non omnia sine quibus consistere nequit, ejus partes habenda sunt, 609, 27; ejus partes continentur rebus sine quibus consistere nequit, 609, 50; quænam sint ejus causæ et fines, 526, 34 ss.; 529, 13 ss.; enumerantur res sine quibus consistere nequit, 610, 1; est res e multis partibus composita, 520, 22; 523, 49 ss.; quidnam sit quærere debet, qui rempublicam considerare vult, 520, 15; tanquam ejus pars considerandus non est qui adeo omnibus aliis civibus antecellit ut cum iis comparari nequeat, 535, 47; ei debet esse possessio, etiamsi ejus pars non sit, 609, 39; si quædam ejus pars existimatione vel viribus prævaleat, rerum conversionis causa fieri solet, 569, 26, 43; ejus pars quæ rempublicam manere vult semper superior esse debet ea quæ non vult, 557, 7; 578, 20; cavendum, ne ejus partes vicissim prosperitate vigeant, 576, 51; ideoque oppositis ejus partibus semper tradendi sunt magistratus et res agendæ, 576, 53; quænam ejus partes oppositæ vocentur, 577, 1; omnes ejus partes reipublicæ salutem optare debent, 513, 18; si altera ab altera dissentiat pars, ratum esse debet, quod pluribus placuerit, aut iis quibus maximus census est, 592, 33; in cap. *de Aristocratia* se de ejus partibus disseruisse profitetur Aristoteles, 545, 39; ejus partes modo omnes, modo pauciores, modo plures reipublicæ administrandæ participes sunt, 545, 42; ejus partes specie a se invicem differunt, 545, 45; non ex qualibet multitudine, nec intra quodlibet tempus fit, 568, 2; nec decem hominibus, nec centies mille constare possit II, 114, 22; omnis constat divitibus, pauperibus et mediis, 555, 12; tanquam ejus partem sese considerare debent cives, 624, 42; cuique opus est artificibus, 509, 12; hostibus plena est, si multi adsint pauperes honore carentes, 531, 47; eam juvat multitudo melioribus admixta, 531, 53; tota bonis viris constare non potest, 523, 41; ut optima sit omnes cives boni civis virtute præditi esse debent, 523, 46; liberis et divitibus carere nequit, 534, 9; ex pauperibus et servis solis constare nequit, 534, 10; sine justitia et bellica virtute recte incoli nequit, 534, 12; in qua simul adsunt viri boni, divites, nobiles et multitudo civilis, quæritur quibusnam tribuendi sint honores, 534, 37; totius utilitatem respicere debent leges, 535, 26; constat duabus partibus nempe divitibus et pauperibus, 587, 32; 592, 31; utra pars potentior fuerit, eam inprimis imperio suo conciliare debet tyrannus, 587, 36; quod utrique placuerit, vel pluribus id ratum esse debet, 592, 32; si ejus partes quæ oppositæ esse videntur, exæquentur, commutari solet reipublicæ forma, 569, 47; si vero altera longe viribus prævaleat, altera cum periculo contendere non vult, 569, 50; æqualibus et similibus constare conatur, 555, 39; optime administratur quæ civibus opibus mediis constat, 555, 40; bene administratur in qua cives opibus medii numero plures sunt quam divites aut egeni, sin vero minus, quam alterutri, 555, 51; e dominis et servis composita est, quæ nonnisi prædivites et egenos continet, 555, 34; in magnis non adeo frequentes sunt seditiones ac in parvis, 556, 11; omnium regimen suo assimilabant Athenienses et Lacedæmonii, donec Græciæ principatum tenuerunt, 556, 37; hodie in iis prævalet mos, ut quisque vel imperare, vel victus aliorum imperium tolerare conetur, 556, 45; nonnullis sæpe alia reipublicæ forma magis congruit quam quæ ceteroquin præferenda esset, 557, 2; pluribus partibus constat, 547, 1, 17; quænam sint ejus partes, 547, 19 ss.; quænam secundum Socratem (Platonicum), 547, 33 ss.; ejus partes magis dicendi sunt milites, judices et deliberantes quam qui ad rerum necessariarum usum conferunt, 547, 47; ante omnes alios, ejus partes idque oppositas dicendi sunt divites et pauperes, 548, 20; non solum rerum necessariarum, sed etiam pulchri causa constat, 547, 39; fieri non posse videtur, ut revera ita appelletur quæ libera non est, 547, 29; sine artibus illiberalibus consistere nequit, 547, 21; ejus partes sunt consultatores, judices et milites, 610, 43; 611, 22, 29; in politia proprie sic dicta maxime felix est, 610, 34; felix diu esse nequit, nisi omnium civium ratione habita, 611, 14; multo etiam magis quam domibus ei pecunia et reditibus opus est, 494, 9; nonnullæ, ubi pecunia indigent, quarundam mercium vendendarum privam sibi facultatem vindicant, 493, 50; pecunia egena erat apud Lacedæmonios, 514, 47; in unaquaque, ut sibi sufficiat, quædam emi ac vendi debent, 598, 13; sibi, non aliis mercaturam exercere debet, 607, 46; an omnis generis reditus suppeditare possit, necne considerare debet administrator, 640, 10; sine magistratibus consistere nequit, 548, 5; nisi magistratus communes sint exsistere non potest, 529, 29; necessariis magistratibus carere nequit, 598, 4; decenter incoli nequit sine magistratibus ad ordinem et ornatum pertinentibus, 598, 5; 600, 20; in populosa necessario tumultuarie administrabuntur magistratus et judicia, 606. 46; nisi parva sit, idem plures magistratus gerere non debet, 518, 12; in magnis unicuique operi unicus præponendus est magistratus, 561, 36; parvæ interdum iisdem legibus ac magistratibus indigent ac magnæ, 561, 45; in parvis eidem plures magistratus conferre licet, 561, 42, 48; 598, 6; in parvis unicus magistratus omni rei militari præpositus est, 599, 32; item rebus divinis, 600, 4; in magnis peculiares sunt magistratus mœnibus exstruendis, fontibus curandis et portubus tuendis præpositi, 598, 24; vel in magnis raro occurrunt judicia qualia Athenis in Phreattone dijudicantur, 564, 1; nunquam sine custodia esse debet, 638, 32; præcipue id est apud quos est summa potestas II, 111, 28; una aliquatenus esse debet, sed non penitus, 501, 35; quænam mala pariat, si nimis una sit, 501, 9; deterior erit, si in eo fuerit, ut non amplius civitas sit, 501, 38; disciplina, consuetudinibus, philosophia et legibus una reddi debet, 501, 41, 45; ejus locus unus est, 496, 44; multitudo est idque specie differentium, 497, 14, 20; 561, 40; ut quam maxime una fieret, uxores liberosque et possessiones communes esse jubet Socrates in *Republica* Platonis, 497, 12; si una esset, tolleretur, 497, 19; si una esset, sibi non sufficeret, 497, 50; eam servat jus talionis æquum, 497, 28; II, 57, 50; quomodo differat a societate bellica, 497, 22; quomodo a gente, 497, 25; ejus unitatis signum esse arbitratur Socrates, si omnes dicant, *meum atque non meum*, 498, 4; felix esse nequit, nisi omnes aut plurimæ ejus partes felices sint, 503, 2; eam felicem efficere debet legum lator, 503, 2; duæ inter se contrariæ erunt in Platonis republica, nisi bona communia sint agricolis, 502, 19; quibusnam rebus una et communis bonaque efficienda sit, 501, 41, 45; ut felix et honesta sit, ei inesse debent virtutes ad otium referendæ, 619, 30, 52; quæ revera hoc nomine digna est, virtuti operam dare debet, 529, 36; quinam ejus maxime participes sint, 530, 24; per se felix esse potest sine bello vel imperio in finitimos, 603, 46; 605, 11; non ideo felix habenda est, quod finitimis imperare novit, 619, 3; pleræque eorum quæ imperium tanquam finem sibi proponunt bellum gerentes servantur, rerum vero potiti intereunt, 619, 22; ejusmodi comparantur ferro quod aciem amisit, 619, 24; beata est quæ optima est et bene rem agit, 601, 49; ejus nulla bona actio exsistere potest sine virtute et prudentia, 601, 51; ejus fortitudo et justitia et prudentia eadem ac uniuscujusque hominis, 601, 53; quænam sit ejus optima vita, 602, 6; ejus vita respublica est, 555, 11; ejus bonitas et vitium iisdem elementis definitur ac vita beata, 555, 10; quænam ei utilia sint, 414, 10; 456, 41; ei idem bonum est quod individuo, sed perfectius II, 2, 4; ut otio frui possit, temperans, fortis et laborum tolerans esse debet, 619, 36; sibi invicem amicæ sunt eodem modo quo cives, id est quamdiu sibi invicem utiles sunt II, 231, 49, 51; amicos vocant quos propter utilitatem diligunt II, 94, 18; inter eas societates bellicæ utilitatis gratia fiunt II, 94, 19; iis maximum bonum est amicitia, 499, 26; eas continere videtur amicitia II, 91, 14; quando concordes esse dicantur II, 109, 10 ss.; iis confert seditionem vitare, 415, 30; omnia quæ in ea sunt regit civilis scientia II, 76, 6; eam spectat universum legislatoris ac politici munus, 520, 20; rem iis utilissimam fecissent viri politici suæ artis præcepta si tradidissent II, 129, 41; habet suum opus sibi peculiare, 605, 45; magnam plerique felicem esse putant, 605, 40; ei quidam magnitudinis modus proprius est, 606, 18; quomodo æstimanda sit ejus magnitudo, 605, 44, 49; 606, 13, 27, 33, 50; magna non eadem est quam populosa, 606, 6; nulla quæ bonis legibus regi videtur, admodum populosa est, 606, 19; quæ paucis constat sibi non sufficit, 606, 27; quæ admodum multis, quod ad res necessarias attinet, sibi sufficit, sed genti quam veræ civitati similior videtur, 606, 28; ejus actiones partim magistratus, partim subditos spectant, 606, 38; exstare potest quæ justo modo major est, sed non in infinitum usque, 606, 35; quæri potest quo usque eadem maneat et quando aliena fiat, 522, 29, cf. 520, 18; nonnullas dominatione constare, non publica utilitate arbitrantur, 522, 23; facillime investigata est quæstio, an eadem sit, ubi loci hominesque disjuncti sint, 522, 30; mœnibus definiri non potest, 522, 39; quanta esse debeat ejus magnitudo, ac utrum una gente vel pluribus constare debeat ignorare non licet politicum, 522, 45; quæritur an eadem sit dicenda, etiamsi alii in aliorum locum succedant homines, 522, 48; fluvio vel fonti comparatur, 522, 50; statuendum est eam aliam fieri ubi reipublicæ species mutatur, 523, 2, 11, cf. 522, 25; nomine eodem vel alio eam appellare licet, et iisdem in ea habitantibus hominibus et prorsus aliis, 523, 12; quinam iis situs præferendus sit, 607, 15 ss.; 613, 3 ss., v. *Urbs*; ei utilis est portus spatio opportuno dissitus, nec tamen longe remotus, 607, 51; talem multæ habent, *ibid.*; ei utilissimum est, si ei suppetant copiæ navales aliquæ, 608, 7; ex ejus vita determinandum est quantæ ei suppetere debeant copiæ navales, 608, 12; finitimis formidabilis esse debet, 608, 9; quæ urbem mœnibus circumdare spernebant, nuper re ipsa erroris convictæ sunt, 613, 52; in ea instruenda, facultatem bellicarum ratio habenda est, 507, 16; nonnisi parvæ convenire possent præcepta a Phalea Chalcedonio data, 508, 2; res ei necessarias partim legum latori subesse oportet, partim eas ipse creare debet, 616, 22; in rebus ei necessariis quæ a fortuna pendent precamur ut voti compotes fiamus, 616, 23; ejus probitas non a fortuna, sed a scientia et a consilio pendet, 616, 25; proba est si omnes cives rempublicam administrantes probi sint, 616, 27; irrisit Anaxandrides quandam ea quæ decet decernentem bonasque leges habentem sed iis non utentem II, 86, 35; qualem Anaxandrides irrisit, tali similis est incontinens II, 86, 33; quali similis sit improbus, II, 86, 37; celeberrimæ considerandæ sunt, ut sciant quomodo se habere debeant cives, 608, 32; corpori similis est quatenus e partibus constat quæ præter proportionem augeri non debent, 567, 28; omnino ab ea exulari debent sermones obscœni, 623, 28; iis multi servi ex eadem gente esse non debent, 637, 40; in quosnam errores inciderunt quæ puerorum maximam curam habere videntur, 627, 4; in quibus invaluerunt puellarum juniorum nuptiæ, ibi imperfecta ac exigua sunt hominum corpora, 621, 14; conferunt honores iis qui in bello mortui sunt II, 32, 8; quibus honorata est, in æmulationem proclives, 362, 45; propter hominum vituperationem gravi pœna mulctantur, secundum oratorem anonymum, 397, 42; ea qui naturaliter non fortunæ culpa caret, necessario pravus, vel melior quam homo est, 483, 36, cf. 484, 8; item belli cupidus, 483, 39; comparatur talo lusorio impari, 483, 40; ei, non sibi injuriam facit qui manus sibi infert II, 65, 30; punit qui mortem sibi ipse consciscit II, 65, 31; parum abest quin in duas partes æquales, viros nempe et mulieres dividatur, 511, 30; eam perdit multitudo, si paucorum bona partiatur, 530, 40; fieri non potest, ut eam perdat jus, 530, 41; sæpe de maximis rebus quæstioni fidem habuerunt, 421, 23; tota si cui rei studeat, in eam sumptus facere convenit viro magnifico II, 43, 23; ei epulas dare convenit viro magnifico II, 43, 8; ei se benevolum fuisse, affirmare debet orator, 439, 32; populo si suadendum sit ut iis auxilium ferat, ad amicitiam vel gratiam vel misericordiam confugiendum est, 444, 25; quicunque contra aliquam jus prehendendi haberet, id profiteri jusserunt Chalcedonii, idque quare, 642, 20; variis in illis conditionibus principia contraria e quibus mundus efficitur comparantur III, 634, 49 ss.; in plerisque quisque pro libidine vivit II, 128, 38; quænam sit causa cur earum genera et discrimina sint multa, 609, 46; qui de iis bene meruerant, reges creati sunt, 580, 21; propter earum exiguitatem olim frequentior erat tyrannis, 571, 5; quomodo eam exornare debeat tyrannus, 586, 49; iis jam auctis, tyranni fere e demagogis prodierunt, 580, 2; iis majoribus factis auctus est numerus eorum qui reipublicæ administrandæ participes erant, 558, 50; iisdem auxiliis regimine aristocratico, vel auctoritate regia constituitur quibus vir bonus fit, 543, 2; ubi multo majores factæ sunt quam olim, oriri solet ultimum democratiæ genus, 550, 45; eas in duas partes dispescunt demagogi, 578, 50; perperam quæ oligarchia regitur duas civitates esse dixit Plato, 589, 31; magnis vix alia reipublicæ forma accommodari potest quam respublica, 540, 3; non omnis ultimum genus democratiæ ferre potest, 594, 31; eas haud lenius quam tyranni tractant apud quos est summa potestas, 536, 18; plerisque convenit politia vulgo sic dicta, 554, 44, 49; non vero aristocratia vulgo sic dicta, 555, 2; in politia proprie sic dicta optime administrantur, 615, 48; earum species fr. 93, a, b.

Civitates (i. e. Athenæ et Lacedæmon); iis etiamsi multum differrent idem evenit, nempe ut æquarentur (calamitatibus), 398, 26.

Civitas bene legibus instituta; in ea ubi semel constiterit ordo, non opus est peculiari duce qui omnibus quæ fiunt, adsit III, 525, 16 ss.; item quisque suo munere fungitur ut mandatum est et alterum post alterum fit propter consuetudinem III, 525, 19 s.; ei comparatur animal III, 525, 15 s., 20 s.

Civitatis incolæ; eorum divisio fr. 106, b.

Civitatis jus; eo donati, 520, 32; in genuinorum civium penuria eo donant nothos vel e matre cive natos, 526, 3; ubi suppetit civium turba, ab eo excludunt primum qui e servo aut ancilla nati sunt, dein qui e matre cive, 526, 6; ejus ope non est augenda civium multitudo, 512, 47; eo non donanda est nautarum turba, 608, 18; quatenus in ultimo democratiæ genere eo donandi sint nothi et ex alterutro parente cive nati, 594, 43; eo Lacedæmone carebant qui stipitem in convictus ferre non poterant, 514, 24; 515, 40; id antiquorum regum tempore aliis impertiebant Lacedæmonii 512, 43; Byzantii tantum iis erat qui ex utroque parente cive nati erant, 641, 2; id vendiderunt Byzantii, iis cujus alter tantummodo parens civis fuerat, 641, 3.

Clandestinum; omne fraudulentum est IV, 286, 25.

Clara (τὰ φανερά); tanquam testes rebus obscuris adhibenda sunt II, 16, 5.

Classici milites; v. *Milites classici.*

Classicum; ejus sono audito quisque se ad pugnam parat III, 639, 15 ss.

Classis; animalium aliis nomen inditum, aliæ nomine carent III, 223, 28 ss.

Classis Pythagoreorum; alterius principia omnia indefinita sunt, utpote privantia II, 275, 2; II, 595, 50 s.

Classis; ubi adest, ei interdum præponuntur nauarchi, 599, 35; Rhodum appellente fictilibus in mare projectis agnatæ sunt ostreæ lacustres III, 391, 47 ss.

Classis præfectus; interdum classi præponuntur, 599, 36; iis subditi sunt trierarchi, 599, 37; legem Lacedæmoniam eos spectantem recte vituperarunt nonnulli, 514, 26; eorum magistratus seditionis causa est, 514, 28; tanquam alter rex regibus opponitur, 514, 29; iis commendavit Taos qui sibi aurum vel argentum non signatum mutuo dederant, 647, 21.

Claudicans sponte (ὁ ἑκὼν χωλαίνων); meliorem habet Plato quam invitum II, 533, 21; refutatur II, 533, 21 s.

Claudus (ἀνάπηρος); cur solus ab ortu inde nascatur IV, 167, 48 ss.; ii interdum claudos procreant III, 141, 27 s.; cur salaciores sint IV, 142, 39 s.; IV, 165, 6.

Clavicula (ἡ κλείς); ad connectendum et concludendum destinata III, 668, 35 s.; inde fortasse ejus nomen trahitur III, 668, 36; per homonymiam dicitur cum os animalium collo subjectum, tum qua ostia claudimus II, 52, 39; a spina dorsi pendent III, 45, 11 s.; quænam eas petant venæ III, 41, 28 s.; quænam juxta eas decurrant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 38; quænam eas subeant secundum Polybum III, 40, 6; qui ea circumdantia bene solubilia habent sensibus præstant, idque quare IV, 10, 25 s.; qui constricta stolidi, idque quare IV, 10, 28 s.

Clavis cellæ; eam noctu a zona suspensam servabat caupo quidam Tarenti IV, 80, 3.

Clavus (γόμφος); eo quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 10 s.; ejus ope res continuæ esse possunt II, 312, 8; quæ eo unum sunt, minus unum sunt quam quæ natura II, 573, 44; eorum munere funguntur viscera septo transverso subdita III, 264, 44 ss.; ei comparatur talus qui interdum membrorum ossibus quæ secum invicem articulantur interseritur III, 241, 33; iis confixæ multæ plantæ silvestres hortenses fiunt IV, 28, 47 s.

Clavus clavo truditur; proverbium, 585, 24.

Clavus (πηδάλιον); pertinet ad res quæ per accidens moventur, etiamsi per se moveri possint, II, 289, 13; non rite ad navem refertur, sed ad clavatum, 10, 23; gubernatoris instrumentum inanimatum est, 484, 52; de eo melius judicat gubernator quam faber, 532, 30; qualis sit ejus forma, cognoscit ac præcipit gubernator II, 263, 40; e quonam ligno fabricandus sit et quinam ei motus inesse debeant, considerat artifex qui eum fabricat II, 263, 41, cf. *Gubernaculum.*

Clazomenæ; ibi fuit seditio inter insulanos et Chytri incolas, 568, 25; patria Anaxagoræ II, 186, 33; II, 472, 49; III, 591, 1; item Hermotimi II, 473, 40.

Clazomenii; apud eos copiosus erat proventus olei, 643, 43; quomodo annonæ caritate simul et pecuniæ inopia laborantes frumentum sibi compararint, 643, 40; militibus quum viginti talenta deberent, ducibus quotannis quattuor talentorum fœnus pendebant, 643, 46; quomodo tandem militibus totum debitum solverint, 643, 50 ss.

Cleander; ejus tyrannis Gelæ ex oligarchia orta est, 589, 21.

Clearchus; plura male facere valet quam leo II, 166, 26.

Clemens (πρᾶος); eum ejusmodi sequitur facultas, ut, si patiatur, non ducatur sed vincat, 214, 12; in quosnam simus, 350, 8 ss.

Clementia; virtutis universalis sequela est II, 247, 8; contrarium est iræ, 350, 4, 39, dici non potest continentia iræ, 214, 3.

Cleobœa; a nonnullis Philæchme vocata, Phobii Milesiis imperantis uxor fr. 277, b; de ea narratio fr. 278, a.

Cleomachus; pulchrum ejus facinus in bello adversus Chalcidenses et Eretrienses fr. 295, a, b.

Cleomenes; a Lacedæmoniis missus est ut Pisistratidarum tyrannidem everteret fr. 229, a; Atticam invasit *ibid.*

Cleomenes Alexandrinus; Ægypti satrapa, 648, 48; quum fames in Ægypto mediocris, alibi vero magna esset, frumentum exportari vetuit, 648, 49; monarchis dicentibus ita se tributa pendere non posse exportari sivit, sed magnum imposuit vectigal, 648, 51; quum navigio transiret provinciam in qua crocodili dii habentur, aliquem ejus servum devoravit crocodilus, 649, 2; minitante eo se crocodilos persecuturum esse, sacerdotes ei magnam auri copiam attulerunt, ne id faceret, 649, 4; ei mandaverat Alexander ut urbem ad Pharum conderet et transferret emporium quod Canobi erat, 649, 8; primum pecuniam accepit a sacerdotibus et incolis Canobi quo iis antiqua sede manere liceret, postea tamen transportavit eos, 649, 11 s.; quomodo caverit, ne quis, cui aliquid emendum mandaverat, majorem pecuniæ summam ab eo exigeret quam ipse impenderat, 649, 21 ss.; quomodo frumentum quod decem drachmis emerat, triginta duabus vendiderit, 649, 32 ss.; quomodo a sacerdotibus pecuniam exegerit dicendo sacerdotem ac sacrorum numerum diminuendum esse, 649, 39; quomodo quotannis militibus unius mensis stipendium substraheret, 650, 37 ss.

Cleomenes Laco; quum Argivos profligasset, Argis mutata est reipublicæ forma, 567, 35.

Cleon; exemplum citatur, 72, 8; 347, 34; 390, 49; 393, 20; pars significans est in oratione : *Cleon ambulat*, 473, 36; apparens solœcismus de ejus cujus conclusio : *est ergo hicce Cleonem*, 306, 21; quomodo solvatur, 306, 23; quando quæramus, utrum ille venerit an Socrates II, 579, 26 s.; res singularis est II, 555, 49; si quis eum definire conaretur, constaret res singulares definiri non posse II, 555, 50 s.; non eo solum modo falli possumus quod eum album esse contendimus, sed etiam quod eum album fuisse vel futurum esse III, 469, 5 s.

Cleonis filius; nonnisi per accidens sensibilis est, idque quare III, 462, 20 ss., 25 s., cf. III, 452, 9 ss.; III. 466, 42 s.

Cleonymus Spartiates; ei insidiati sunt veneno Aulus Peucetius et Gaius IV, 86, 36 ss.

Cleopatra; ne cum filio quem ex eo susceperat dissentiret Amyntas, huic filiam natu minorem despondit Archelaus, 581, 31.

Cleophon; adversus Critiam Solone teste usus est, 344, 6; post prælium ad Arginusas ebrius et loricatus in concionem venit, ut populum a pace cum Lacedæmoniis dissuaderet fr. 232, b.

Cleophon (tragicus); similes imitatur, 458, 23; ejus dictio vulgaris, idque quare, 475, 3; utitur oratione comœdiæ simili, 392, 20; quali argumentatione usus sit in *Mandrobulo*, 293, 14.

Cleotimus; arcessitos Chalcidensium colonos Amphipoli contra divites incitavit, 572, 25.

Clepsydra; aer qui in illa est causa est, ne aqua ingredi possit fistula obturata IV, 200, 7 ss.; aqua ex ea exire nequit, si quis plenas intercluserit IV, 119, 43 s.; strepitus aquæ in ea indicat aquam a spiritu sursum attrahi IV, 201, 4 s.; earum ope probarunt aerem valentem esse Anaxagoras et qui eodem modo quo ille refutabant inanis assertores II, 292, 23 s.; ut aqua earum aeri innititur, sic etiam terram putant Anaximenes, Anaxagoras et Democritus II, 405, 16; puellæ ea ludenti respirationem comparat Empedocles III, 541, 33, cf. 23; ad eam olim et alias (de tragœdiis) certasse dicuntur, 463, 19; exemplo ponitur IV, 123, 25.

Clerus; vermiculus est qui in alvearibus nascitur favosque devastat III, 168, 23 ss.; III, 199, 19 ss., cf. III, 197, 6 s.; vocatur etiam pyraustes III, 168, 25; qualem prolem in favis pariat III, 168, 25 s.; præcipue in alvearii pavimento gignitur III, 199, 19 s.; capto incremento favos tela araneo simili obducit eosque pessumdat et putrefacit III, 199, 20 s., cf. III, 168, 24; III, 197, 3 ss.; alas nactus evolat III, 197, 7; inhiberi interdum dicitur si apes favis insideant eosque sic concoquant III, 197, 2 ss.; quodsi ita inhibeatur pars favi jam pessumdata, quasi scobs fit III, 197, 4 ss.

Clidemus; fulgur non esse, sed apparere dixit III, 597, 54 s.; id quomodo probare conetur III, 598, 1 ss.

Clima; tertium et quartum IV, 37, 12.

κλίνη· feminini generis est, etiamsi utensilis nomen sit, 291, 45.

Clisthenes; qualia Athenis instituerit, 594, 51; tyrannis ejectis servos, inquilinos ac peregrinos in tribus recepit, 522, 6; demarchos instituit fr. 229, b.

Clisthenes Sicyonius; ad eum a Myrone transiit tyrannis, 589, 14; Orthagorida erat, 588, 6; propter rei militaris peritiam non contemnendus, 588, 6; qui victoriam ab eo abjudicaret, corona donasse fertur, 588, 8.

Clitoris; lapis ita dictus in Indo gignitur fr. 349, b.

Clotho; una e Parcis III, 642. 22; nominis etymologia *ibid.*

Clunes; cepphi arenæ cœnum olent III, 189, 47 s., v. *Nates.*

Clymene; Hesiodi mater fr. 281, a; Amphiphanis et Phegei soror, filia Ganyctoris fr. 281, a.

Clypeus; eum abjicere pudet et quare, 355, 36; eum qui abjecit injustus est, sed nimium sibi non vindicat II, 54, 5; eum et fortis abjicere possit II, 64, 14; eo abjiciendo non constat ignavia, nonnisi per accidens, sed eo ut certo aliquo modo te habens eum abjicias II, 64, 15; id sibi aptant classico audito III, 639, 16; ejus æs fulmine liquefactum III, 599, 37; etiam dici potest phiala vini expers, 474, 29; phiala Martis dicetur, si phiala clypeus Bacchi, 390, 48, cf. 399, 31, 37; 474, 17; dicitur etiam simpliciter phiala, 399, 33; iis similia exstant animalia marina eaque qualia III, 68, 26 s.; ubi per eum ictus infligitur, non ipse ictus fuit, sed una cum milite feritur III, 460, 5 s.; igitur ictui per eum inflicto comparatur rerum tactilium perceptio III, 460, 4 s.

Clytæmnestra; quomodo in eam peccaverit Agamemnon fr. 155, b; in fabula ab Oreste occisa esse traditur, 467, 51.

Cnacion; nomen fluvii Spartæ fr. 270, a.

Cnicus; eo cogendum est lac IV, 292, 8.

Cnidus; circa eam mel anthinum fieri fertur IV, 77, 27 s.; in lacum exsiccatum circa eam redeunte aqua, sponte nati sunt pisciculi, idque quales III, 117, 37 s.; quomodo ibi sublata sit oligarchia, 571, 43; 573, 16; Ctesiæ patria III, 350, 36.

Cnipes; parvarum formicarum genus est III, 486, 48 s.; insectis accensendæ sunt III, 486, 45 ss.; eminus olfactu accurate sentiunt mel quo aluntur, etiamsi non respirent III, 71, 1 ss.; III, 486, 48 ss., cf. *Respiratione carentia.*

Cnipologus; scnipibus inprimis vescitur III, 151, 24 s.; quanta sit ejus magnitudo III, 151, 25 s.; quinam color III, 151, 26; parvam vocem habet III, 151, 26 s.; arbores tundit III, 151, 27.

Cnossus; Merionis et Idomenei ibi epitaphium fr. 313, a.

Coa (κῷα); ubi inveniantur in talo animalium eo præditorum III, 20, 37.

Coacti (ἀναγκασθέντες); qui dant, gratiam non ineunt, 358, 16; agere se dicunt qui ad malum aliquod vitandum res faciunt quas malas aut molestas habent II, 202, 17 ss.; quatenus recte II, 202, 24 ss.; quæ facimus acerba sunt II, 199, 30, cf. 335, 14; II, 518, 12.

Coagulum (πυετία); pars lactis III, 613, 19 s.; lac est calorem vitalem continens III, 356, 24; lac est caseum (vel ignem) continens III, 54, 17 ss.; in lactentium ventriculo invenitur III, 54, 17 s.; quomodo ibi ex lacte fiat III, 54, 19 s.; quænam animalia id habeant III, 54, 20 s.; III, 273, 29 s.; eo lac cogunt III, 54, 13 s.; III, 340, 29; quo vetustius, eo melius, idque quare III, 54, 21 ss.; hinnuli optimum est III, 54, 24; quare id habeant animalia multis ventriculis prædita III, 273, 24 ss.; quare lepus III, 273, 38 ss.; in quonam ventriculo reperiatur apud animalia multis ventriculis prædita III, 273, 30 ss.; in *Problematibus* exponetur quare in omaso inveniatur III, 273, 41 s.; eo lac non cogendum est, idque quare IV, 292, 6 s.; eo ingesto medici serum densant III, 617, 42 s.; ei comparatur semen virile III, 340, 27 ss.; III, 356, 25 s.; quatenus alio modo agit in lac quam semen in residuum seminale feminæ III, 405, 15 ss., cf. *Ficus succus.*

Coagulum phocæ (πυτία); medicamentosum et morbis comitialibus utile IV, 86, 27 s.

Coalescere (συμφύεσθαι); quodlibet cum quolibet non potest III, 478, 54.

Coaluerunt (quæ); impatibilia sunt II, 291, 42.

Cobitis apua; quorumnam gobiorum proles sit III, 118, 28 s.

Coccalia (κοκκάλια); testacea turbinata terrestria sunt III, 62, 3; igitur omnis eorum pars carnosa intra testam latet, excepto capite III, 62, 1 ss.

Coccyx; mons apud Hermionem olim Thornax vocatus fr. 256, a.

Cochleæ (κοχλίαι); earum genus testaceis accensendum est III, 55, 39 s.; cum terrestres, tum marinæ ad testaceorum genus pertinent III, 61, 43 s.; cum testa naturaliter coaluerunt III, 102, 20; ea detracta moriuntur III, 102, 23; turbinatæ sunt III, 62, 2 ss.; III, 63, 6; III, 279, 8; igitur nullam partem carnosam extra testam habent nisi subinde caput III, 62, 1 ss., cf. III, 65, 1; carnosam partem dentibus interpositam habent æque ac mollusca et crustata III, 278, 53 s.; habent etiam proboscidem inter linguam et stimulum medium tenentem III, 279, 1 s.; post os habent ingluviem avium similem III, 279, 2 s.; earum ingluviem sequitur gula

III, 279, 3; gulam vero ventriculus III, 279, 3 s.; in (super?) earum ventriculo invenitur papaver III, 279, 4; earum ventriculum insequitur intestinum simplicem a papavere originem ducens III, 279, 4 ss.; eodem modo quo illæ se habent reliqua turbinata III, 279, 7 s.; dentes habent acutos, minutos et tenues III, 63, 6 s.; duos dentes habent, eosque quales III, 277, 44; III, 278, 52 s.; unicum testaceum est cujus coitus conspectus sit III, 390, 25 s.; nondum satis exploratum est an coitu generentur III, 390, 26 s.; omnes eodem tempore prægnantes esse constat III, 84, 11 s.; hieme latitant III, 159, 36; desunt ubi inveniuntur sues vel perdices III, 191, 11; idque quia omnes ab illis devorantur III, 191, 12; ei similis polypus quidam concha contentus III, 58, 8; quemadmodum illa e concha non exit hicce polypus III, 58, 9, cf. III, 193, 17 ss. (?).

Cochleæ majores; iis inde a ventriculo cum gula connexus est meatus albus (oviductus) isque qualis III, 63, 30 ss.; earum corpusculum album (ovarium) quomodo se habeat III, 63, 33 ss.; ab earum intestino deorsum (i. e. versus testæ ostium) tendunt corpuscula nigra (branchiæ), eaque qualia III, 63, 37 ss., cf. III, 65, 50 ss.

Cochleæ marinæ; testacea sunt turbinata III, 62, 4 s.; igitur omnem partem carnosam intra testam habent excepto capite III, 62, 1 s., cf. III, 65, 1; iis etiam sunt carunculæ albæ mammis similes, sed minoribus minores III, 63, 39 s.; quædam intra se continent animal astacis fluviatilibus simile III, 65, 6 ss.

Cochleæ terrestres; latitantes operculum in superficie habent III, 159, 33 s.; earum colorem habent serpentes sepæ dicti IV, 106, 5.

Cochlea (figura) (ἕλιξ); cur eam describat circulus projectus cessans dum decidat IV, 201, 28 ss.

Coctio (πέψις); omnis calore fit III, 324, 45 ss.; III, 395, 11 s.; III, 425, 1; III, 450, 34 s.; eam impedit frigus III, 353, 50; nec sine anima, nec sine calore fieri potest III, 542, 15 ss.; ejus ope animalia nutriuntur III, 542, 16; dulcedinem conciliat III, 425, 52 s.; ea opus est sanguine præditis III, 265, 8; ejus gratia jecore indigent eadem III, 265, 7 s.; alimenti caloris vi efficitur III, 234, 24 s.; nullius causa est alimenti elaboratio quæ in ore fit, sed eam reddit faciliorem III, 234, 31 s.; quæ in ventre superiori et inferiori obtinet cum calore naturali fit III, 234, 34 s.; ut insequentis perfectionem recipiat alimentum e ventriculo et intestinis venarum ope arripi debet III, 234, 46 ss., cf. 40 s., 50 s., ejus defectus residuorum causa est III, 354, 21 s, v. *Concoctio*.

Coctio imperfecta (ἀπεψία); cruditatis species est III, 411, 3 s., cf. III, 217, 17 s.; molæ duritiei causa est III, 217, 13 s.; III, 411, 3.

Coctu faciles; gallorum gallinaceorum lacte saginatorum testes sunt IV, 291, 1.

Coctum; generatione posterius, ideoque natura prius II, 480, 9 s.; omnia mollia evadunt III, 217, 16; cur ea assare in more non sit, assa vero coquere soleant IV, 331, 15; meliora sunt assatis, idque etiam magis ubi antea assata fuerint IV, 331, 20; cur alia eorum quæ terra gignit cibo idonea sint, alia cruda IV, 214, 38 ss.

Codrus, Nelei filius; quo tempore coloniæ in Ioniam ducendæ præfuit, natus est Homerus fr. 26, b.

Codrus; depulso per bellum servitutis periculo regiam dignitatem debuit, 580, 23.

Cœna; tempore esse dicitur II, 559, 13; e symbolis parata præstat ea in quam unus sumptus contulerit, 531, 17; 539, 22; de ea melius judicat conviva quam coquus, 532, 31; ad eam vocari enthymemate apparenti e signo honorificentissimum esse dicitur, 381, 53.

Cœnare; parce nonnulli præcipiunt, idque quare IV, 130, 3 s.; simul eadem habentes jucundum est II, 237, 5.

Cœnati; eorum calorem exsuscitat ambulatio, suffocat quies fr. 206, b.

Cœnum; ductile III, 621, 18; eo si laventur pinguescunt sues III, 154, 28; inficit sues feros IV, 319, 7; baculi in eo defossi nigrescunt IV, 319, 8. v, *Limus.*

Cœtus (σχολαί); tolerandi non sunt tyranno, 584, 29.

Cogitabile (τὸ νοητόν); quomodo ad cogitationem referatur II, 527, 25 ss.; ejus receptaculum mens est II, 605, 44, s.; quomodo id percipiat mens II, 605, 42 s.; idem est quod mens II, 605, 43 s.; nullum elementum esse potest II, 602, 14 s.; pertinet ad res quæ primo loco animalia movent III, 521, 17 s.; non tamen omne animalia movet, sed tantummodo quod rerum agendarum finis est III, 521, 18 s.; movet dum non movetur II, 605, 9; ejus primum idem est quod appetibilis II, 605, 10; ab eo movetur mens II, 605, 13 s.; omne affirmat aut negat intellectus II, 513, 3; præter quælibet erunt aliæ substantiæ si res mathematicæ a rebus sensibilibus separatæ exstent II, 612, 34 s.; ad ea non solum pertinent substantiæ sed et multa alia II, 482, 30; II, 616, 3 s., cf. II, 482, 17; II, 615, 42; id quoque divisibile esse sumunt scientiæ mathematicæ II, 421, 27 s.

Cogitabile corpus; extra cælum exstare nequit II, 377, 38 s.

Cogitabunda pars animæ (διανοητικόν vel λογιστικόν); in ea residet ratio II, 131, 31; vel omnino vel maxime homo ipse esse videtur II, 107, 30, 36; II, 111, 28, 35, v. *Mens.*

Cogitamus (quæ); eo ipso tempore quo ea cogitamus, scientiæ non memoriæ subjecta sunt III, 494, 15 ss.

Cogitans; ei comparatur id quod in latione consistit II, 359, 34; exemplum citatur, 57, 35.

Cogitans potentia; ubi actu cogitans fit, ei nec alteratio, nec doctrina tribuenda est III, 451, 35 ss.

Cogitare; de nonnullis rebus absurdum est II, 609, 4; ut sapientes oportet fr. 340, b.

Cogitari; nihil potest, nisi unum cogites II, 505, 1; quæ possunt, eorum omnium ideæ sunt secundum earum assertores II, 482, 17, 30; II, 615, 43.

Cogitatio (διάνοια, τὸ νοεῖν καὶ φρονεῖν); divinissimi, id est hominis officium est III, 289, 12 s.; eam impedit pondus incumbens III, 289, 13 ss.; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 40 ss.; non constat an certus aliquis cordis motus sit, an aliud quid III, 439, 46; igitur eam non exsequitur anima sed ea ipsa homo, idque quomodo III, 439, 51; nec animæ affectus est, sed hominis animam habentis III, 440, 11 s.; animæ innascitur II, 143, 34; quatenus ejus particeps sit septum transversum III, 268, 45 ss.; ejus velocissimus est motus IV, 47, 27 s.; infinita est, non subsistente eo quod sumitur II, 284, 36; finito in tempore sigillatim infinita tangit IV, 47, 48 s.; ejus motus qualis IV, 48, 42 s.; ea sigillatim tangere nihil aliud est quam numerare IV, 47, 30; licebit eam finito in tempore infinita numerare IV, 47, 31; partim ab ea pendet appetitus III, 522, 17 s.; persequendorum aut fugiendorum quæ res agendas spectat, semper cum aliquo calore aut frigore conjuncta est, etsi sæpe lateant III, 523, 2 s.; una cum imaginatione affectus activos adducit III, 525, 42 ss.; idque quia propositionum res agendas spectantium species una cum imaginatione suppeditat III, 525, 44 s.; partim ab ea pendet imaginatio III, 523, 25 s.; non eadem est ac imaginatio III, 465, 22 s.; nemini competit nisi cui et ratio III, 465, 22; consilium comitatur II, 27, 30; ejus locum tenet ipse actus, ubi sine ratiocinatione agimus III, 522, 12 s.; fieri nequit, nisi sistas II, 487, 52 s.; cur interdum, etiamsi eadem maneat, non fiant quarundam partium motus involuntarii, interdum fiant III, 526, 9 ss.; ejus principium est finis II, 207, 1; ejus terminus initium est actionis II, 207, 2; quando eam non mutamus, aut inscii mutamus, non videtur nobis elapsum esse tempus II, 300, 3 ss.; ad eam refertur cogitabile II, 527, 25 ss.; non eo definitur quod ad cogitabile refertur II, 527, 27 s.; ejus notio non eadem est quæ cogitati II, 609, 18 s.; ad eandem pertinet consideratio an res sit et quidnam sit II, 534, 17 s.; omnis vel speculativa, vel effectiva, vel activa est II, 534, 26, cf. II, 592, 29 s.; ei insunt verum et falsum II, 537, 29 ss., 34 ss., 39; II, 594, 11 ss.; non vero simplicia et essentia II, 537, 31 s.; falsa esse potest III, 465, 21 s.; nondum affirmatio est II, 72, 18; semper indefinite se habet ubi nescit quomodo intelligenda sit vox quæ multis modis dicitur II, 384, 35; cum scibile, tum scientia speculativa est earum rerum quæ materie carent II, 609, 21 s.; quatenus ea (νόησις) præstet universali scientia (?), 150, 39; etiam ei inest qui pessimum cogitat II, 609, 11; igitur optimum esse nequit II, 609, 13; quomodo opinioni faveat revera exstare infinitum aliquid II, 278, 4; ei hac in re fides non habenda est, idque quare II, 284, 29 ss.; quænam perfectissima II, 120, 21; omni inest voluptas, sed jucundissima et perfectissima II, 120, 20; eorum quorum habitus secundum naturam est, ubi aliqua in una re consistit multifariam non transfertur IV, 204, 48 ss.; ab ea perperam mores deducunt hodierni oratores, 406, 14.

Cogitationes; alterationes faciunt quia eandem potentiam habent ac res ipsæ III, 522, 37 ss.; exstant quædam quæ non penes nos sunt II, 202, 48; non solum quæ eventuum causa fiunt sed multo magis quæ finem intra se continent, activæ habendæ sunt, 605, 5, v. *Intellectiones.*

Cogitativa anima; v. *Anima cogitativa.*

Cogitatum; mente venerabilius esset si mentis essentia potentia esset II, 609, 10, cf. II, 603, 49; in eo per accidens mutatur id quod dealbatur II, 308, 24.

Cognatio (συγγένεια); species amicitiæ est, 353, 1; in amicitia secundum excellentiam ab ea pendente locum habere potest mutuus amor II, 225, 39.

Cognatum; quod est sensum effugit IV, 285, 36; ea in mundo ad eundem locum feruntur II, 414, 5 s.; jucunda sunt, 337, 26, 31; cur cognatis et similibus gaudeant IV, 170, 14 ss.

Cognatus; interdum nulli eorum similes sunt liberi III, 398, 6; III, 401, 11 s.; idque quando III, 399, 43 ss.; ratio cur interdum nulli similes sint liberi, non facile ab eadem causa repetitur ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; cum iis vitam transigimus II, 218, 34; ut iis congrua præstemus officia conandum est II, 106, 17; eos ad nuptias et funera vocamus II, 106, 4 ss.; pro iis bellum gerimus, 419, 15; bona eorum non participare pudori est, 356, 12; quibus honorati sunt, in æmulationem proclives, 362, 44; eorum amicitiæ plura sunt genera II, 230, 33; eorum amicitiæ inprimis propria esse videtur amatio II, 180, 2; eorum amicitia quodammodo a reliquis amicitiis distinguenda est II, 100, 43; eorum amicitia multiplex esse videtur et tota a paterna pendere II, 100, 48; necessitudo quæ inter eos intercedit maxime cum amicitia erga se ipsum convenire videtur, idque quare II, 228, 42 ss.; reliquorum necessitudo e fratrum amicitia pendet II, 101, 19; quæ eorum amicitiam spectant, proportione respondent fratrum amicitiæ II, 101, 20.

Cognita; non eadem nobis sunt quæ naturæ II, 248, 10; ab iis quæ nobis sunt procedendum ad ea quæ naturæ II, 248, 8, 12; ab iis incipiendum est II, 3, 16; alia per se, alia nobis sunt II, 3, 13; ex iis petenda sunt principia demonstrationis III, 368, 20 s.

Cognitio (τὸ γιγνώσκειν, τὸ γνωρίζειν, ἡ γνῶσις); eam tollunt qui infinitum esse statuunt II, 487, 49 s.; eam affectui et motui assimilant qui simile simili cognosci contendunt III, 442, 13 s.; secundum Anaxagoram ab eodem principio pendet ac motus III, 435, 10 ss.; non intelligitur quomodo pendere possit ex intellectu qui passionis expers est et nil cum reliquis rebus commune habet III, 435, 51 ss.; qui ea animam definiunt, omnes, excepto Anaxagora, simile simili cognosci censent III, 435, 42 ss., cf. III, 441, 26 ss.; præcipue qui ad eam inprimis animum adverterunt, animam ex elementis compositam esse dixerunt III, 442, 36 s.; eam ex aere deducit Diogenes (Apolloniates), idque quomodo III, 435, 16 ss.; de ea Heracliti opinio III, 435, 22 s.; eam sine substantiis ingenitis et immobilibus obtinere non posse primi senserunt Parmenides et Melissus II, 411, 1 s.; nihil nisi reminiscentia est secundum Platonem, 114, 5; tolleretur, si causarum species infinitæ essent III, 488, 3 s.; in omnibus rebus per prima fit II, 415, 32; partibus animæ ratione præditæ secundum affinitatem et similitudinem evenit II, 66, 50; non competit animæ quia ex elementis constat III, 443, 25 s.; quæritur an toti animæ tribuenda sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 27 ss.; ei accensendus est sensus III, 343, 50; aliquam habent omnia animalia III, 343, 48; idque alia majorem, alia minorem, alia perexiguam III, 343, 48 s.; eam nobis impertit visus II, 468, 6; ejus species esse videtur prudentia II, 71, 16; omnis bonum aliquid expetit II, 2, 43; sublata voluptate quam præbet, vix aliquis cibi vel rei venereæ gratia vivere vellet II, 187, 11; ejus terminus est quidditas II, 528, 23; ex prægressa fit omnis doctrina et omnis disciplina, 121, 1, cf. 170, 18; quatenus et quorum præcedat demonstrationem et quatenus et quorum non, 121, 19 ss., cf. 113, 37 s.; ad eam comparandam facultatem nobis inesse oportet certitudine non præstantem, 170, 32; ei utilissimum est scire quid utramque hypothesin consequatur, 274, 28; ejus gratia nullus observat piscator III, 381, 29 s.

Cognitores (συνήγοροι); iidem qui correctores, 599, 45.

Cognomen; ex eo gignuntur cum res naturales, tum reliquæ II, 601, 23 s., cf. 49, II, 544, 4 ss.; ab eo generatur unumquodque III, 349, 26.

Cognoscere; melius est quam cognosci II, 178, 11; id magis volunt amici quam cognosci, idque quare II, 226, 17; item mulieres qui infantes suos aliis educandos subdunt II, 226, 18; item Andromache Antiphontis II, 226, 19.

Cognoscere se ipsum; res est unicuique quam maxime optanda II, 235, 10, 18; res est difficillima et tamen jucundissima secundum quosdam sapientes II, 182, 26; id fieri nequit idque quare II, 182, 28 ss.; id fieri non posse ex eo patet quod alios reprehendimus dum nos ipsos latemus eadem facientes II, 182, 29 ss.; id igitur nonnisi amicorum ope fieri potest II, 182, 33 ss.; si quis distinguat inter cognoscere per se et non per se, patebit nihil differre, an nos ipsos cognoscamus, an alium nempe amicum nostri loco II, 235, 13 ss., cf. II, 182, 33 ss.; II, 236, 7; discrimen inter cognoscere per se et non per se latet, etsi fieri potest ut revera non lateat II, 235, 14 s.; eo cognoscibile fimus, idque quomodo II, 235, 30, 27; propter id semper vivere optat vir sibi sufficiens, idque quare II, 235, 31.

Cognosci; quomodo nihil posse, neque si possit alteri tradi, quomodo demonstrare conatus sit Gorgias III, 681, 22 ss., 45 ss. v. *Cognoscere*.

Cognosci quod nequit (ἄγνωστον); id non enti assimilat vulgus II, 439, 8; sophistice sciri posse dicitur, quia sciri potest, id cognosci non posse, 382, 27.

Cognoscibile (γνωστόν); id fimus transsumptione facultatum dum cognoscimus II, 235, 27 s., 30; dum id fimus, naturæ definitæ participes fimus II, 235, 23 s.; ut id fiat semper cognoscere vult viri sibi sufficiens II, 235, 32.

Cognoscit (quod quis) hoc cognoscit; exemplum amphiboliæ, 278, 27.

Cohærens (ἐχόμενον); quidnam II, 311, 48; II, 599, 46 s.

Cohærens cum alio; eadem de causa movetur cur res jactæ moveri pergant, non amplius movente qui jecit II, 365, 45; a motu cessat quando rei quacum cohæret minor vis communicatur quam ut movere possit II, 365, 46 s.; omnino moveri desinit ubi primum movens non amplius vim movendi impertit insequentibus II, 365, 47 ss.

Cohærentia; in motu pendet a tempore II, 313, 7; fiunt eo quod tempus continuum est II, 313, 46.

Cohors; ei qui præest exercitum ducere discit, 524, 46.

Coire; cur alia semel, alia sæpius soleant, alia æstate, alia ut fors tulerit IV, 169, 33 ss., v. *Concumbere*.

Coitus; ex eo nascuntur quæcunque animalia sexum habent III, 77, 2 s., 30 s.; III, 319, 19 s.; eo generantur animalia vivipara, aves et plerique pisces III, 385, 24 s.; eo nascuntur omnia sanguine prædita III, 370, 41; vel eo vel sine eo fit generatio III, 87, 21, cf. III, 76, 39 s.; quæ sine eo gignuntur animalia nec marem, nec feminam pariunt III, 353, 9 ss.; quæ ex eo vel ovum, vel vermem pariunt sexus differentiam habent III, 75, 7 s.; ejus multi sunt modi, sed non omnes æque manifesti III, 380, 48 s.; per eum semen concoquunt vivipara pedestria III, 323, 35 s.; secundum naturam eo utuntur animalia ejusdem generis III, 366, 36 s.; in universum raro eo utuntur diversæ speciei animalia III, 366, 41 s.; quæ e diversæ speciei animalibus procreata sunt animalia, exceptis mulis coeunt ac prolem generant III, 367, 30 ss.; III, 368, 10 ss.; III, 369, 15 ss.; cur eum, teste Empedocle, appetant mares ac feminæ III, 393, 28 s.: animalium est munus III, 228, 23 s.; ei apud unumquodque animal præscriptæ sunt anni tempestates et ætates III, 81, 15 s.; efficere conatur natura, ut omnia animalia eodem anni tempore eo utantur, idque quonam III, 81, 16 ss.; nonnulla tamen animalia et hieme et autumno eo utuntur III, 81, 21 ss.; homo vero omni tempore III, 81, 23 s.; item multa eorum animalium quæ cum eo degunt, idque quænam et quare III, 81, 24 ss.; eum magis hieme appetit vir, æstate vero mulier III, 81, 29 ss.; nonnulla animalia ejus tempus computant ratione habita temporis quo sobolem educare debent III, 81, 27 ss.; ejus cupidine flagrant omnia animalia III, 120, 48 s.; ejus tempore iracundiores sunt mares III, 120, 51; eum qui spectant affectus apud omnia animalia iidem sunt, ideoque et causæ III, 215, 33 ss.; manifestant animalia se eo opus habere, idque quomodo III, 215, 30 ss.; circa eum omnibus animalibus commune est ut cantent et garriant III, 4, 12 s.; ejus tempore peculiarem vocem edunt animalia III, 72, 45 ss.; ejus ratione inter se differunt animalium vitæ, idque quare III, 146, 1 ss.; ei inservientia instrumenta habent mares animalium viviparorum ac pedestrium III, 77, 32 ss.; ei, paucis exceptis, apud omnia animalia sanguine prædita inservit pars urinæ emittendæ dicata III, 292, 48 ss.; per ei inserviens foramen apud vivipara intra se foras vero ovipara etiam emittitur excrementum III, 327, 20 ss.; fœcundo quando uti possint diversi generis animalia III, 169, 51 ss.; III, 355, 1 ss.; III, 366, 38 ss.; ex uno procreari possunt gemelli III, 214, 39 s., 42 s.; item apud multa animalia inprimis apud sues plures fœtus III, 214, 38 s., 42 s.; ab unico nonnulla animalia multiplicem generant sobolem III, 332, 20 s.; III, 340, 20 ss.; III, 401, 44 ss.; idque inprimis apud multipara III, 404, 23 s.; idque quare III, 405, 12 ss., 18 ss.; si nimis brevi intervallo repetatur, monstra generari censet Democritus III, 401, 38 ss.; ad ejus frequentiam multum confert et quadrupedibus et piscibus locorum ratio III, 83, 30 ss.; quod efficit apud mares, idem apud feminas efficit menstrua purgatio, idque quare III, 407, 38 s., 44 ss.; eum faciliorem reddunt uteri descensus et testium retractio III, 408, 3 ss.; lac resiccat III, 54, 51; mulierum menstruam purgationem detrahit, idque quare III, 373, 24 ss.; sub finem graviditatis partum accelerat III, 139, 12 s.; solæ animalium eum post conceptionem appetunt mulieres et equæ, idque quare III, 407, 31 ss.; eum post conceptionem recusant animalium feminæ, exceptis quæ superfœtant ac præterea equa et muliere III, 140, 8 ss.; quæ ad eum necessariæ sint qualitates IV, 165, 4 s.; cur frequentior apud alios IV, 296, 21; quare suavissimus sit et utrum necessario exstet, an rei cujus gratia IV, 139, 20 ss.; amoris scopus non est, 116, 5; ei præest Venus III, 351, 1 s.; de voluptate quam affert, v. *Voluptas quam coeuntes percipiunt*; absurdum est Platonem eum amantibus interdicere, dum concedit amorem ipsum aliasque consuetudines quas inter proxime cognatos intercedere turpe est, 499, 9; absurda etiam est causa cur eum interdicat Plato, 499, 13; puri et naturalis caloris excretio est III, 422, 27 s.; hinc refrigerat III, 422, 27; idcirco ante ejus usum nemo calvescit III, 422, 24 s., cf. *Puer*; refrigerationem cui ansam dat omnium primum sentit cerebrum, idque quare III, 422, 28 ss., v. *Venus*; semper cum aliquo calore aut refrigerio conjunctus est III, 523, 8 ss.; calor per eum siccat IV, 139, 41 s.: eum apud plerosque magna ex parte sequitur debilitas, idque quare III, 335, 23 ss., cf 13 ss.; cur post eum homo maxime animantium enervetur IV, 137, 13 ss.; post eum animum plerique plus minusve dejiciunt IV, 268, 50 ss.; alii vero hilariores evadunt, idque quare IV, 268, 53 s; interdum evenit ut post eum validiores sint viri, non viribus sed sanitate, idque quare III, 214, 15 ss.; eo nisi utantur quibus natura calida est, si modo pleni robustique sint, cur apud eos sæpe bilis prædominetur et alvus peramara secedat et pituita salsa fiat et color corporis immutetur IV, 142, 15 ss.; nonnulli eum eo minus appetunt quo carnulentiores et obesiores et pinguiores sunt, idque quare III, 335, 39 ss.; eo nonnisi sanitatis vel simili de causa utendum est post annum quinquagesimum quartum, 622, 27; eo utentibus manifesto soli distorquentur oculi III, 367, 45 s.; eo nimium utentibus subsident oculi III, 367, 46 s.; idque quare III, 367, 43, ss., 47 ss., cf. III, 363, 4 ss.; in eo quæ partes manifestissime laboris participes fiant IV, 136, 3 ss.; per eum intenduntur crura III, 323, 9 ss.; qui eo frequentissime utuntur, interdum seminis loco sanguinem excernunt III, 336,

37 ss.; IV, 297, 48 ss.; lunæ circuitus est III, 413, 32 s.; post eum cura indiget locus mulieris in quem semen projicitur III, 211, 3 s.; idque qualem III, 215, 2; post eum mola affecta est quædam mulier III, 216, 26 s.; III, 410, 37.

Coitus (*animalium secundum eum differentiæ*); ætate qua eo fungi incipiunt differunt animalia III, 84, 35 s.; eo eadem ætate fungi incipiunt pleraque ejusdem generis animalia, nisi quippiam prodigio aut naturæ nocumento occupet III, 84, 43 ss.; quando eo uti incipiat homo III, 84, 50 s.; s.; quando incipiant canes III, 85, 45 s.; quando desinant III, 86, 16, 53; quando incipiant capræ, hirci et oves III, 85, 32 ss.; quando desinant oves III, 86, 21 ss.; quando incipiant sues III, 85, 36 s; quando desinat verres III, 85, 44 s.; III, 86, 30; quando sues feminæ III, 86, 37; quando incipiant equi III, 84, 17 s., 52 s.; quando desinant III, 86, 3 ss.; quando incipiant asini III, 86, 9 ss.; quando boves III, 86, 13 s.; quando cameli III, 87, 10 ss.; quando elephantes III, 86, 12 ss.; viviparorum diutius durat quam oviparorum III, 79, 6 s.; eo cito perfungitur elephas mas, idque quare III, 21, 33 ss.; quomodo eo perfungatur elephas femina III, 21, 38 ss.; non ab omnibus eodem habitu, vel eodem modo peragitur III, 77, 31 s.; quomodo ejus ratione inter se differunt animalia vivipara pedestria III, 77, 34 s., 48 ss.; quomodo aves III, 77, 42 ss.; quomodo vitulus marinus III, 78, 22 ss.; honesto utuntur pleræque quadrupedes III, 77, 39 s.; item aves omnes III, 77, 41 s.; quadrupedum qualis III, 323, 21 s.; erinacei qualis, idque quare III, 323, 22; avium et erinacei rapidus, idque quare III, 323, 20 ss.; alcedo circa brumam eo utitur III, 81, 34 ss.; leonis qualis III, 132, 1; item leporis III, 132, 36; item vulpis III, 133, 1; cervorum qualis III, 130, 33 ss.; ovium qualis III, 130, 36 s.; ursorum qualis III, 131, 37 ss.; qualem vocem ejus tempore emittant equi, cum mares tum feminæ III, 85, 17 ss.; ejus tempore vocem emittit cervus III, 85, 9 s.; eo minus utuntur hirci pingues III, 335, 44 s.; apud aves celeriter fit III, 401, 42 s.; avium qualis III, 208, 3 s.; ejus tempore potissimum vociferantur aves III, 207, 18 s.; circa eum loquaciores fiunt et copiosiorem vocem habent aves III, 73, 4; eo non procreantur ova subventanea III, 383, 32, cf. III, 373, 6 ss.; eo semper indigent aves quæ multum seminis habent III, 408, 1 ss.; apud gallinas per totum annum fit III, 402, 6; eum non appetunt galli castrati III, 208, 7 s.; corvi raro conspicitur III, 381, 51 s.; nihilo minus conspectus est apud aves corvo similes III, 382, 7 s.; columbarum manifestus est III, 382, 4 s.; apud nullam avem ore fit III, 381, 45 ss.; ardeolæ fuscæ molestus est, idque quomodo III, 174, 7 s.; III, 184, 41 s.; quadrupedum ovipararum qualis III, 78, 26 ss.; animalium longorum et pedibus carentium qualis III, 78, 32 ss.; lacertarum idem qui serpentum III, 78, 36 s.; piscium cartilagineorum qualis III, 78, 40 ss; piscium omnium exceptis cartilagineis latis qualis III, 78, 38 ss.; cetaceorum qualis III, 79, 8 ss.; piscium cartilagineorum sæpe visus est a multis III, 79, 4 ss.; piscium oviparorum non æque manifestus est, idque quare III, 79, 33; III, 80, 1 ss.; nihilo minus interdum visus est III, 80, 3 s.; piscium non cartilagineorum allabendo fit, idque valde celeriter III, 381, 27 s., 32; hinc multos latuit piscatores III, 381, 28 s., cf. 26 s., 34; nihilo minus conspectus jam est III, 381, 30 s.; quatenus eodem modo eo utantur delphines quo pisces non cartilaginei III, 381, 31 s.; causa cur allabendo fiat apud hos pisces et delphines cauda est III, 381, 32 s.; piscium et serpentum rapidus est III, 323, 29; quomodo eo utantur pisces III, 323, 30; serpentum qualis III, 324, 1, 15 ss.; idque quare III, 324, 11 ss.; an piscibus competat III, 115, 17 ss.; III, 116, 38 s.; quodnam ejus tempus apud pisces III, 192, 20 ss.; nullum animal eo utens æque fœcundum esse ac pisces oviparos dicunt qui hos pisces omnes feminas esse censent III, 380, 35 ss.; ranarum plerumque noctu fit III, 72, 51; ad eum feminas provocantes ululatum edunt ranæ mares III, 72, 43 ss.; crustatorum qualis III, 80, 25 ss.; cochlearum conspectus est, non vero ullius alius testacei III, 390, 25 s.; nondum constat an eo generetur cochlea III, 390, 26 s.; eo utuntur mollusca III, 91, 44 s.; molluscorum qualis III, 80, 6 s.; idque quare III, 328, 1 ss., 15 s., cf. etiam 23 ss.; molluscorum et crustatorum diu durat, indeque jam conspectus est III, 380, 42 s.; III, 383, 39 s., 44 s.; crustatorum idem qui retro mingentium, isque qualis III, 327, 45 ss.; de crabronum nihil constat III, 203, 4; quomodo eum apud polypos fieri contendant piscatores III, 328, 19 ss., cf. III, 56, 25; III, 80, 16 s.; III, 83, 50; in eo ultimo brachio utuntur polypi III, 56, 25; eo carent fere omnia testacea III, 87, 23 s.; III, 327, 43 s.; eo carent testacea III, 193, 34 s.; an vero omnia eo careant non constat III, 327, 42 ss.; eo etiam carere videtur nautilus III, 193, 33 s.; apud multa insecta jam conspectus est, idque qualis et quatenus III, 328, 38 ss.; insectorum qualis III, 80, 42 ss.; III, 93, 5 s.; III, 99, 30 s.; III, 100, 24 s.; III, 328, 38 ss.; III, 332, 31 ss.; III, 341, 27 s., 44 ss.; III, 355, 31 ss.; III, 343, 2 s.; insectorum diu durat III, 383, 45 s.; III, 388, 16 s.; fieri non posse probatur ut ex eo generentur apes III, 386, 42, cf. III, 388, 14 ss.; non constat an apibus tribuendus sit, necne III, 96, 12 ss., 27 ss.; apum nunquam visus est III, 386, 30 ss.; vesparum sæpe conspectus est III, 388, 25 s.; idque cum ferarum, tum mitiorum III, 202, 6 s.; quatenus constet, an aculeatæ essent vel aculeo carentes quæ eo utebantur vespæ III, 202, 7 ss.

Coitus honestus; qualis III, 77, 40 s.

Colaris; v. *Calaris.*

Coliæ (avis) (κοιλιῶν *cod.*, κολιῶν *Schneider.*, κολοιῶν *Wimm. et Aubert.*); eodem modo ac apud illos se habent ungues illecebræ, idque quomodo III, 27, 14 ss.; iis (?) non æque bene ac pico comparati sunt ungues ut tute arboribus inniti possit III, 181, 6 ss., v. *Monedula.*

Coliæ (κολίαι); fusanei pisces sunt III, 82, 19 ss.; igitur semel quotannis pariunt III, 82, 18 ss.; oblique notati sunt fr. 177, a; gregales sunt III, 175, 11 s.; plerique Pontum non intrant III, 158, 28 s.; sed in Propontide pariunt atque ætatem transigunt III, 158, 29; in mari Ægæo vero hiemem III, 158, 30; intrantes capiuntur, exeuntes vero minus III, 159, 13 s.; in Propontide optimi sunt antequam pariant III, 159, 14 s.; sæpe si austrino flatu retineantur exeuntes, magis in inferioribus locis quam circa Byzantium capiuntur III, 159, 19 ss.

Colici (οἱ κωλικοί); eorum stercus quamobrem bubulum fimum referat IV, 293, 23 ss.

Colios; v. *Celeus.*

Collabi (συμπίπτειν); quare quæ diu in æqua calida maduerunt collabantur et rugosa fiant IV, 238, 6 ss.

Collænæ (?) (*additum est hoc nomen in optimis codd. vers. lat.*); fusanei pisces sunt III, 82, 19 s.; igitur semel quotannis pariunt III, 82, 18 ss.

Collegium (σύστημα); unumquodque id præcipue est penes quod summa est potestas II, 111, 29.

Colligatæ res; earum solutionem efficit vinculi pernicies IV, 293, 4 s.

Colliquamentum (σύντηγμα); quidnam III, 334, 10 ss.; est res præter naturam quæ in corpore invenitur III, 334, 6 s.; putrefactio est III, 624, 51 s.; primum, idem est quod ultimum residuum III, 337, 9 s.; alimento crudo simile est, nisi frigidum sit III, 504, 49 s.; iis peculiaris locus non est III, 335, 4 s.; semper morbidum est ejusque secessus semper nocet III, 336, 14, 17; quatenus iis accensendum sit cum fel a jecore suspensum, tum bilis per reliquum corpus dispersa III, 275, 12 s.; plura habent animalia magna quam parva, idque quare III, 334, 54 ss.

Colliquatio (σύντηξις); eam affert lassitudo III, 504, 49.

Colliquatio in semen; quando fiat III, 337, 4 ss., cf. III, 336, 6; comparari potest operi tectorio quod statim decidit III, 337, 6 s.

Colliquatur (quod); omne corrumpitur et degenerat III, 334, 51 s.

Collum; quidnam III, 10, 49; ubinam situm III, 13, 1 s.; vocatur etiam cervix III, 288, 32; ita vocatur quod capiti humerisque interjacet III, 296, 42; pertinet ad maxima corporis membra III, 8, 24; ejus pars anterior guttur (λάρυγξ) III, 10, 50; ejus pars anterior et cartilaginea arteria III, 10, 51 s.; ejus pars carnosa et posterior gula (στόμαχος) III, 10, 52 s.; ejus pars posterior cervix (ἐπωμίς) III, 11, 1 s.; ei subditum in anteriori parte pectus III, 11, 5; ei apud hominem superposita est facies III, 253, 53 s.; intra id sitæ sunt gula et arteria III, 14, 7 ss.; arteriæ causa exstat III, 289, 1 s.; arteriam et gulam protegit III, 289, 2 s.; id insequuntur truncus et membra anteriora III, 289, 7 ss.; apud leones et lupos unico osse constat, idque quare III, 289, 4 ss.; apud reliqua vero animalia eo prædita flexile est et vertebras continet III, 289, 7 ss.; circa id plurimi sunt nervi III, 44, 16; quamnam venam ad id pervenire dixerit Homerus III, 41, 6 s., 16 ss.; quænam in eo appareant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 9 s., 14; quænam id trajiciant secundum Polybum III, 39, 37 s., 43, 52; quænam id subeant secundum eundem III, 40, 5 s.; in id a magna vena (quæ a corde pertenditur) finditur vena jugularis III. 41, 34; quænam venæ per id ad brachia descendant III, 41, 42 ss.; ejus motus considerandus est, ac si unum adesset os III, 668, 46 s.; id per quinque menses obvertere nequeunt infantes, idque quare III, 505, 16 s.; quibus ejus venæ intercipiuntur, eorum sensus æque impotentes sunt ac dormientium III, 502, 47 s., cf. III, 504, 22 s.; latum et robustum, fortis signum IV, 4, 41; procerum habentia, violenter sonant III, 656, 16; retro hirsutum habentes, valde liberales, ad leones referuntur IV, 13, 7 s.; crassum habentes validi secundum animam sunt IV, 10, 31 s.; tenue, imbecilles IV, 10, 33; crassum et plenum, iracundi : ad iracundos tauros referuntur IV, 10, 34 s.; vastum, non valde crassum, magnanimi : ad leones referuntur IV, 10, 35 ss.; tenue et longum, ignavi : ad cervos referuntur IV, 10, 37 s.; valde breve, insidiatores : ad lupos referuntur IV, 10, 38 s.; quibus circa id distensæ venæ, difficili excandescunt ira IV, 12, 26 s.; circa id macriora habere, ingeniosi signum IV, 5, 7; carnosa, complexa et colligata, stolidi signum IV, 5, 13 s.; crassum habere, stolidi signum IV, 5, 18 s.

Collum (*quale sit apud varia animalium genera*); id habent quadrupedes viviparæ III, 17, 30 s.; id habent tantummodo animalia quibus guttur et gula est III, 256, 6 ss.; apud animalia eo prædita capiti suppositum est III, 256, 5 s.; quæ eo carent etiam distincte gulam non habent III, 256, 14 s.; quæ pulmone carent, e. gr. pisces, id non habent III, 28, 1; III, 256, 11 ss.; id habent omnia vivipara (intra se) III, 288, 35; item nonnulla ovipara III, 288, 36; id habent quæcunque pulmonem habent III, 288, 36 s.; eo carent quæ foris spiritum non trahunt III, 288, 37 s.; id habent quadrupedes oviparæ III, 25, 12; id movet crocodilus quum expurgatis dentibus ex ejus ore exit trochilus III, 177, 47 s.; serpentes eo carere videntur, id solum habentes quod ei pro portione respondet III, 296, 42 ss.; alioquin id habere videntur omnia animalia squarrosa, utpote pulmone prædita III, 296, 39 s.; eo corripit serpentes locusta cum iis pugnans III, 178, 8 s.; id eodem modo quo serpentes movent illecebræ, idque quomodo III, 27, 13 s.; tenditur equis tetano affectis III, 167, 2; suum inprimis grandinibus laborat III, 165, 48; id habent aves III, 26, 41; avium necessario parum ponderis habet, idque quare III, 249, 6 s.; qua positura id inter volandum teneant aves longicolles, idque quare III, 300, 6 ss.; longum, carnivorarum avium moribus contrarium est, idque quare III, 297, 49 ss.; avium uncunguium quale III, 312, 28; breve habent uncungues aves III, 157, 46 s.; III, 297, 51 s.; longum aptum est ad victum ex aqua petendum III, 298, 3 s.; igitur longum habent palmipedes III, 298, 2 s.; item aves quarum pedes divisi sunt, sed in simam desinunt superficiem III, 298, 1 s.; longum habent nonnullæ aves palustres, idque quænam et quare III, 298, 13 s.; avium quæ animalcula ex aqua venantur arundini piscatoriæ comparatur III, 298, 18 s.; eam partem de eadem causa habent aves ac reliqua animalia, eamque porrectam III, 297, 41; aliæ aves breve habent, aliæ longum III, 297, 42 s.; plerumque crura sequitur III, 297, 43; non tamen apud aves palmipedes III, 297, 45 s.; quando id resupinent bibentes columbacei generis aves III, 179, 8 ss.; quale habeat aquila marina III, 188, 14 s.; alcedinis qualem colorem habeat III, 183, 33 ss.; loca circa id æstate varia habet turdus III, 206, 44 s.; ejus pars superior glabra est apud struthionem Libycum III, 303, 40 s.; apud astacos extrinsecus in quinque partes diremptum est III, 59, 47 s.; sextam ejus constituit partem apud eosdem ultima pars lata quinque plagulis instructa III, 59, 43 s.; intus vero habet quattuor earum plagularum in quas primum ova pariunt feminæ easque hirsutas III, 59, 49 s.; unaquæque ejus sectio apud astacos ab exteriori parte spina brevi et recta munita est III, 59, 50 s.; eo debilis est polypus III, 193, 16; sub eo situs est purpuræ flos III, 88, 6 s., 16 s.

Collyrio; quantus III, 185, 43; eadem edit quæ merula III, 185, 42 s.; semper conspicitur III, 185, 44 s.; hieme inprimis capitur III, 185, 44.

Coloni; Chalcidensium quum ab Amphipolitis recepti fuissent maximam eorum partem ejecerunt, 568, 18; Chalcidensium Amphipolin deductos contra divites incitavit Cleotimus, 572, 25.

Colonia; eæ maximi natu imperio parent, idque quare, 483, 18; statim post eam deductam Heracleæ sublata est democratia, 570, 29; eas qui primum deduxerant, Theræ et Apollonii ad Ionium mare imperium tenebant, 546, 44; de iis ducendis scripsit Aristoteles ab Alexandro rogatus fr. 61, a.

Colophon; ante Lydorum invasionem ibi divites numero plures erant quam pauperes, 546, 46; patria Xenophanis II, 404, 34.

Colophonii; Sirim habitaverunt fr. 289, a; inter eos et Notienses erat seditio, 568, 26.

Colorati; cur sint qui statim post exercitia sudarunt

IV, 289, 43 ss.; cur magis sint qui in navibus quam qui in paludibus degunt IV, 192, 17 ss.; cur magis sint qui loca flatibus pervia incolunt IV, 124, 27 s.; cur minus qui diutius dormiunt IV, 124, 32 ss.; cur magis reddantur qui cursum æstivo tempore nudi agitant, quam qui vestiti IV, 124, 24 ss.

Color; quidnam III, 480, 26 s.; ejus natura nobis magis manifesta quam odoris, idque quare III, 456, 26 ss.; de iis judicat visus, non gustus II, 511, 5 s.; differt a sono, a sapore et ab odore II, 156, 1; eum visu cognoscimus II, 156, 3; ejus eadem materies quæ calidi et frigidi II, 298, 1; genus est II, 582, 12; eorum principia et elementa non eadem ac sonorum, substantiarum et quantitatis II, 603, 29; quomodo qualitates patibiles sint, 14, 21; eorum mutationes multas facit passio, 14, 24; quatenus ad eum referatur visus II, 527, 30 s.; eodem sensu percipi probatur quo visus ipse II, 462, 42 ss.; eos perperam effluvia esse censent antiqui III, 481, 11 s.; illos non audit auditus secundum Gorgiam III, 681, 27; neque eos loquitur oratio III, 681, 32; eum secundum Gorgiam cogitare non licet III, 681, 33 s.; latet an ex eo constiterit unum secundum Pythagoreos II, 634, 12; numeri aut monades non sunt II, 631, 34 s.; igitur dyas indeterminata vel magnum et parvum causa non est cur multi sint II, 631, 32 ss.; quidnam de eo senserit Democritus II, 435, 7; sensibile visui proprium est III, 452, 21; III, 479, 38; III, 502, 26; III, 507, 8; igitur circa eum non fallitur visus III, 452, 20 s., 24; III, 469, 32 s.; III, 484, 18; res eo tinctas respicit visus III, 509, 14; visibile est III, 452, 39; III, 458, 2; visum movet IV, 209, 17; qui actu est, aliquatenus idem est quod visio, aliquatenus diversus III, 479, 46 ss., cf. III, 460, 49 s.; (notione) idem non est quod visibile II, 274, 29; II, 595, 11; eum eadem parte ac sonum et odorem nos percipere arbitraremur si aer nobiscum undique circulo coaluisset III, 459, 15 ss.; rei per se visibili incumbit III, 452, 40; suapte natura movet actu pellucidum III, 452, 42 s.; III, 453, 36 s., 41; igitur nonnisi in lumine videri potest III, 452, 44 s.; III, 453, 28, 35 s., 51; III, 455, 29; idque quare III, 453, 47 ss.; in tenebris latet III, 601, 3; probatur ab eo non affici id quod videri nequit III, 461, 12 ss., cf. tamen 22 ss.; non ipse in corpora agit, sed id cui inest III, 461, 18 s.; quatenus afficiat ea quæ videre possunt III, 461, 16 s.; eum omnia corpora participant III, 477, 11. s.; probatur pellucidi ultimum esse III, 480, 10 ss.; superficiei magis proprius quam corpori, 233, 37; non ipsa corporis superficies, sed in superficie est III, 480, 13 s., cf. 29 s.; idque tam qui corporibus proprius quam quo imbuuntur pellucida III, 480, 27 ss.; existimandum est eodem tinctam esse interiorem corporis partem quo superficiem III, 480, 14 s.; eo etiam imbui possunt aer et aqua III, 480, 16; quatenus tamen eorum differat a corporum colore, idque quare III, 480, 17 ss.; pellucidum causa cur eum participent corpora III, 480, 22 s.; eo caret pellucidum, invisibile aut vix visibile III, 458, 23; quod cernitur, vel ipse est, vel eum habens III 462, 47; quatenus eum habeat primum videns III, 462, 51 ss.; ab eo affici nequit oculus III, 453, 47; igitur si ipsi oculo imponatur, sensum non movet III, 453, 39 s.; III, 457, 19 s.; III, 460, 11 s.; quomodo a corpore eum habenti sensus afficiatur III, 460, 46 ss.; eo secundum nonnullos reflectitur visus ex oculis exiens III, 475, 4; naturaliter in superficie primo fit II, 528, 30 s.; cum luce continuus est II, 336, 31; exstaret corpus eo carens, si sensibilia in infinitum dividi non possent III, 488, 9 ss.; quod ei præstat pellucidum, idem odori præstat affectus quidam aeri et aquæ communis III, 454, 9 ss.; et aeris et aquæ ope percipitur, idque quare III, 461, 42 s.; quænam sint ejus causæ insitæ II, 602, 29 s.; eum semper insequi videretur magnitudo eamque huic assimilaremus, si præter visum nullum alium sensum haberemus III, 462, 34 ss.; eo distinguuntur partes quum jam earum lineamenta descripta sunt III, 362, 35; eum illinunt pictores jam descriptis lineamentis III, 362, 37 s.; in differentias dividitur II, 312, 35; II, 339, 51; ejus plus vel minus inter se comparari nequit, quatenus color est, sed quatenus iste color, e g. album II, 339, 52 ss.; universalem nonnisi per accidens videt visus II, 628, 13; quia sensibilis est, in infinitum dividi potest III, 488, 2 ss.; nonnisi per accidens cogitari potest II, 308, 25; in eum mutatur albatum, quia ejus pars est color albus II, 308, 24 ss.; non sunt tenebræ, sed luminis privatio, idque quare III, 643, 31 ss.; ejus actus nomine caret III, 463, 25; in figuram transire nequit, nisi per accidens II, 581, 36; eum recipit incolor III, 453, 22; non percipitur eo quod materiei alicui admistus est III, 457, 52 s.; purum melius percipimus quam commixtum III, 490, 15; ignis lux est, idque quare III, 643, 36 ss.; ei admisceri nequit ignis, 251, 20; eum si contineret intervallum corpore carens, quæritur an inane esset, necne II, 293, 27; nihil nutritioni confert III, 447, 32 s.; nihil confert nec ad alimentum, nec ad incrementum et decrementum III, 474, 34 ss.; si eo aliud genus in species distribuatur, natatione nequit, idque quare III, 224, 40 s.; exstant ejus differentiæ vocis magnitudini et parvitati vel asperitati et lævitati respondentes III, 459, 4 s.; genus est quo pertinent album ac nigrum, 21, 32; ejus differentia album, 209, 31; a colore afficitur II, 446, 28 s.; quidnam de iis significet *similis*, 169, 23; in iis plura intermedia sunt II, 430, 16; non numero infiniti, sed finiti sunt III, 482, 1; III, 488, 21 ss.; intermedii partim albo, partim nigro accenseri possunt III, 491, 16 s.; si diversi diversis animæ partibus perciperentur, plures erunt animæ partes specie eædem III, 492, 14 ss.; nonnulli prouti sibi invicem apponuntur, magis quam dici potest alii atque alii apparent III, 605, 12 ss.; in iis seorsim definiendæ sunt differentiæ, 167, 21; ad lucernam non iidem esse videntur III, 605, 17 ss.; quærendum ab iis qui omnia quæ alicui videntur vera esse putant, an tales sint quales eminus vel quales cominus videntur II, 510, 47; item an tales quales ægrotis vel quales sanis videntur II, 510, 48; rerum quæ miscentur etiam ipsi misceri probantur III, 481, 44 ss.; eos non melius distinguet oculum manu obumbrans aut per fistulam spectans III, 417, 50 ss.; qui a validioribus transitum fecerint, non acute cernunt III, 417, 1 s.; idque quare III, 417, 3 s.; post vehementes alii percipi nequeunt III, 467, 34 s., cf. III, 463, 44 s.; eundem si diu intuiti fuerimus, eo tincta esse videntur omnia in quæ oculos convertimus III, 508, 40 ss.; eorum quæ in speculis spectantur colores speculorum similes habere videntur III, 646, 51 ss.; rerum in aqua obviarum aquæ fere speciem exhibent III, 646, 50 ss.; clarissimi sunt qui visum maxime movere possunt III, 657, 45 s.; eorum motus impeditur si oculorum humor nimis parcus sit, idque quare III, 417, 16 ss.; qui potentia erant, ut actu sint quodammodo efficit lumen III, 468, 32 ss.; quando celeriter feruntur continuari videntur, etsi distantes sint III, 661, 22 s.; nullum purum videmus, sed omnes aliis temperatos III, 646, 32 s.; quare infinita eorum multitudo sit III, 645, 33 ss.; e mutua temperatione fieri quomodo accipiendum sit III, 644, 45 ss.; nonnulli temperatione fiunt III, 600, 35 s.; iridos fere solos conflare non valent pictores III, 600, 33 s.; qui nec albi nec nigri sunt, definiti sunt II, 580, 8 s.; omnes e tribus mixti sunt, lumine, iis per quæ lumen apparet et subjectis coloribus e quibus lumen repercuti contingit III, 646, 54 ss.; quidnam forsan ejus albo respondeat in longitudine et latitudine et numero II, 637, 53 s.; si separari possent, exstaret album quod aliud non esset quam uniuscujusque rei albor et tamen subjecto non inesset II, 253, 39; omnis in corpore est, 1, 30; 3, 20; eorum generatio quomodo enarrari debeat III, 645, 3 ss.; manifesta est præcipue in lumine cum a sole tum ab igne profecto, in aere et in aqua III, 645, 22 ss.; tunc tantummodo oriuntur, ubi adsunt particulæ sensibiles sat magnæ ut actu cerni possint III, 488, 51 ss.; in iis aliquis color est qui unum est II, 576, 14; quemadmodum in iis, sic in substantiis quærendum est quidnam unum sit II, 576, 34 ss.; ex albo et nigro reliqui fiunt II, 254, 49; II, 576, 15 s.; eorum unum, id est principium, album est II, 576, 14 s., 19 s.; eorum præter nigrum origo III, 643, 11 s.; omnes albi et nigri mixtione consistunt III, 483, 37 s.; numero septem sunt æque ac sapores III, 483, 45 ss.; reliqui ex his septem mixti sunt III, 483, 51 s.; eorum contrarietas sunt album et nigrum III, 484, 23; III, 488, 25; tanquam genus continent album et nigrum et omnes colores intermedios, 210, 48; unus idemque albus atque niger esse nequit, 5, 49; secundum speciem dividuntur in album et nigrum II, 411, 37; inter album et nigrum intermedii, 18, 24, cf. 182, 18; inter album et nigrum intermedii aliis differentiis inter se differre debent quam hæc ipsa II, 582, 10 ss.; quoscunque gignunt lux debilior per densius aliquid translucens et aer reflexionem passus III, 557, 51 ss.; item reflexio ubi speculum ejusmodi est, ut non formam, sed solum colorem recipiat III, 558, 5 ss.; multos ac varios in nigro facit album III, 558, 13 s.; quos in nigro facit album, interdiu videre vetat sol III, 558, 14 s.; noctu vero colorum similitudo excepto tamen puniceo III, 558, 15 s.; in exiguo humore conspiciuntur, ut in rore, in adspergine, in lacrimis ciliis incumbentibus IV, 118, 14 s.; plures res combustæ et igne liquefactæ habent quarumcunque fumus tenuis est et aereus et colores umbrosi III, 646, 21 ss.; quæcunque densa sunt et lævia III, 646, 25 s.; quæcunque umbrosos obtinent colores et lævitatem participant III 646, 26 ss.; quædam lævigata attritu et potentiis quibusdam diversos variosque obtinent III, 645, 51 ss.; diversi sunt sicuti luminis splendoribus et umbris temperati sunt III, 646, 34 ss.; eorum principia et mutationes in singulis eorum quæ terra nascuntur III, 648, 4 ss.; eum flores servant, idque quare, fructus vero per coctionem amittunt III, 651, 1 ss.; varios efficiunt varii tingendi modi III, 647, 32 ss.; iis similem efficiunt aquam qui illos in ea abluunt III, 483, 8 s.; res penitus acerbis humoribus elaboratæ eos melius recipiunt IV, 228, 13 ss.

Color (*ejus differentiæ in animalibus*); ejus discrimina partium affectibus accensenda sunt III, 414, 14 s.; ejus causa apud animalia est alimentum ejusque residua III, 426, 22 ss.; hinc eo magis varius est quo voraciora sunt animalia III, 426, 19 ss; animalium omnium, excepto homine, a cute pendet III, 424, 50 s., cf. III, 423, 6 s.; cur eum alia animalia mutent ubi aquam mutant, alia vero non IV, 161, 47 ss.; eum multo magis mutant animalia toticolora quam unicolora, idque quomodo et quando III, 425, 24 ss.; eum mutat tarando ut chamæleon et polypus IV, 79, 28; ejus mutatione ad injurias propellendas utitur polypus III, 278, 20; ejus ratione mutantur partes fœtus III, 359, 20; eum secundum ætates mutant homines III, 426, 17, cf. III, 422, 23 s., 54 ss.; secundum anni tempestates vero quædam aves ac quadrupedes feræ III, 426, 14 ss.; cur sæpe iis immutetur qui calida sunt natura, si modo pleni robustique sint, nisi concumbant IV, 142, 15 ss.; moribus caret IV, 209, 13 s.; cur moribus similes non sint IV, 209, 29 ss.; morum signa tantummodo, non genuinas imitationes exhibent, 630, 10; ex iis petuntur signa physiognomonica IV, 3, 10; qui ad fortitudinem confert, qualis esse debeat IV, 12, 11 s.; eo differimus natura II, 184, 19; qui eo præstat, sibi plus juris civilis arrogare non potest, 533, 28; qui turbato sunt, timidi IV, 12, 14 s.; squalidior in corpore, fortis signum IV, 4, 45; sanguine suffusus, impudentis signum IV, 4, 26; nonnisi per accidens animal necat III, 475, 32 ss.; idque quando III, 475, 35 s.; eorum sensum habent omnia vivipara sanguine prædita excepto aspalace III, 69, 1 s.; eos tantum terribilis et terroris expertis ope distinguere videntur animalia quibus oculi duri sunt III, 456, 33 ss.; igitur eos eodem modo percipere videntur hæc animalia quo homines odores III, 456, 31 ss., 34 s.; iis qui delectantur, nec temperantes, nec intemperantes vocantur II, 36, 13.

Colores acuti; significant calidum et sanguineum IV, 3, 21 s.

Color albus; pars coloris est II, 308, 26, v. *Albus color*.

Color bonus; quare concilietur spiritus facili accessu IV 289, 38 ss.

Colores florum; in nonnullis plantis a fructuum coloribus non differunt III, 650, 29 ss.; in nonnullis vero III, 650, 32 ss., v. *Flores*.

Colores foliorum; in nonnullis plantis ejusdem folii varii sunt III, 650, 45 ss., v. *Folia*.

Colores fructuum; III, 648, 49 ss., v. *Fructus*.

Colores iridos; unde proveniant III, 608, 12 ss., 37 ss.; tres sunt numero III, 608, 44 ss., v. *Iris*.

Color niger; avari signum IV, 5, 50, v. *Niger*.

Colores oculorum; tres exstant IV, 162, 25 s., v. *Oculus*.

Color pilorum; v. *Pili*.

Colores secundarii; i. e. præter nigrum et album omnes III, 480, 42 s.; primo loco oriri possunt, si tam parvis portionibus sibi invicem apponantur, ut seorsum distingui nequeant, idque quare III, 480, 35 ss.; nempe procul distantibus, idque quare III, 481, 27 ss.; numero multi sunt quia multis proportionibus sibi invicem apponi possunt album et nigrum III, 480, 42 ss.; poni potest albi et nigri appositionem qua fiunt, modo pro portione aliqua fieri, modo excessu ac defectu incommensurabili III, 480, 44 ss.; sic eodem modo se haberent quo concentus III, 480, 47 s.; sic suavissimi essent qui secundum numeros simplicem rationem servantes facti sunt III, 480, 48 ss.; suavissimi igitur numero pauci esse debebunt III, 480, 51; poni etiam potest omnes secundum numeros fieri, sed alios ordinatos esse, alios inordinatos III, 480, 52 ss.; tunc inordinati impuri evadent, ubi non secundum numeros facti sunt III, 480, 54 ss.; ut albi et nigri appositione fieri possint, horum portiones non solum invisibiles esse debebunt, sed etiam insensibili tempore fieri debebit eorum motus, idque quare III, 481, 17 ss; alter modus quo fieri possunt est ubi alter per alterum translucet III, 481, 3 ss; qui translucendo fiunt, quod ad numeros et proportiones attinet, eodem modo se habent ac qui appositione III, 481, 8 ss.; in iis non necesse est motum albi et nigri tempore insensibili fieri idque quia superior color quiescit III, 481, 21 ss.; tertius modus quo oriuntur, isque frequentissimus, mixtio est III, 481, 44 ss.; in mixtis non solum eminus, sed etiam cominus, atque in universum undelibet apparent III, 481, 48 s.; qui mixtione fiunt multi erunt quia multis proportionibus fieri potest mixtio III, 481, 49 ss.; item partim secundum numeros, partim secundum excessum ac defectum fiunt III, 481, 51 s.; etiam ceteroquin qui mixtione fiunt eodem modo se habebunt atque qui appositione vel translucendo III, 481, 52 ss.

Colores simplices; quinam sint III, 458, 33 s., cf. 48; III, 643, 1 ss.; III, 644, 48 ss.

Colore tantum aliquo malitia indiget; proverbium, 339, 32.

Colossus Rhodi; ejus altitudo fr. 351, a.

Colum; quomodo adhibeatur ad anguillas capiendas III, 70, 26 s.; eo haurire videtur qui rem familiarem parat, sed non conservat, 638, 4.

Colum (intestinum); quidnam III, 272, 42 ss., 51 ss.; post id iterum convolvitur et arctius fit intestinum, idque quare III, 272, 45 s.; III, 273, 1 ss.; continet excrementum inutile, vel alimentum exsuctum et stercori simile, ubi subsistit, ut immutetur III, 272, 52 s.; III, 273, 4 s., 16, 21 s.; ante id mares habent intestinum jejunum III, 273, 27 s.

Columba; avis est III, 30, 12 s.; igitur admodum parvum lienem habet III, 30, 10 ss.; ubinam situm habeat fel III, 30, 54 s.; calidum ventriculum habet ideoque perexiguum lienem III, 265, 13 ss.; ingluviem habet III, 34, 7; ei quod ad ungues et volatum attinet, similis est cuculus III, 110, 17 ss.; ambobus palpebris connivet III, 246, 5 s.; frugivora et herbivora est III, 151, 28 s.; semper conspicitur III, 151, 29 s.; III, 157, 22 s.; et pulveratione et lavacro utitur III, 207, 43 s.; partim variæ sunt, partim non III, 425, 23; initio atra est III, 654, 23; quare earum colla aurea appareant III, 645, 49 s.; cum hominibus vivit III, 4, 15; fere quovis anni tempore coeunt ac pariunt III, 103, 28 s., 45 s.; III, 108, 32 s.; ore conjungi solent III, 382, 3 s.; nihilominus earum coitus manifestus est III, 382, 4 s.; hinc nemo eas ore coire putat III, 382, 5; quidnam post coitum faciant III, 106, 7 s.; quanto temporis spatio earum ova perficiantur III, 106, 19 s.; earum ova alba sunt III, 104, 28; ova, ubi jam in eo sunt ut pariant, retinere valent III, 109, 20 ss.; iis peculiare est ut ante coitum se invicem osculentur III, 109, 24 ss.; juniores nunquam sine osculis coeunt, seniores tantummodo prima vice III, 106, 26 ss.; feminæ absentibus maribus se invicem post mutua oscula conscendunt III, 106, 29 ss.; post hunc simulatum coitum multa ova irrita pariunt III, 106, 31 ss.; irrita ova parere solent III, 105, 14 s.; observatum est et eas post coitum nonnulla ova sterilia parere III, 108, 19 s.; parturiens circa nidum cunctari solent ob languorem III, 178, 48 s.; eamque cædens intrare cogit mas III, 178, 49 s.; plerumque marem et feminam pariunt III, 108, 43; idque marem prius III, 108, 44; deinde, uno die interjecto, feminam III, 108, 45; mas interdiu incubat, femina vero noctu III, 108, 46 s., cf. III, 110, 39 s.; earum ovum primo editum intra vicesimum diem maturatur et excutitur III, 108, 47 ss.; ovum pridie quam excutiatur pertundunt III, 108, 49; pullos eodem modo quo ova fovent cum femina tum mas III, 108, 50 s.; dum pullos alit, mare iracundior est femina III, 108, 51 s.; sexto ætatis mense coeunt III, 109, 3 ss.; emisso priore fœtu, intra tricesimum diem iterum pariunt III, 109, 12 ss.; decies vel undecies quotannis pariunt III, 103, 41 s.; III, 109, 2 s.; immo in Ægypto duodecies III, 109, 3; sæpe pariunt sed non simul multa III, 402, 4 s.; cæcos ac imperfectos fœtus edit, etiamsi paucipara sit, idque quare III, 409, 11 ss.; pullos antequam e nido injiciat init mas III, 179, 1 s.; humanam vitam imitantur III, 178, 43 ss.; plerumque uno marito contentæ sunt III, 178, 44 s.; III, 179, 1 s.; nec consortium tori dissolvunt, ante alterius conjugis mortem III, 178, 45; interdum tamen et aliquæ ab aliis maribus se iniri sinunt III, 179, 2 s.; parturientibus multam curam impendunt mares, idque quomodo III, 178, 46 ss.; pullis simulac nati sunt, terram salsigunosam in os inspuunt, idque quare III, 178, 50 ss.; pugnaces sunt III, 179, 4 s.; idque inprimis circa nidum, ab eo vero remotæ ignaviores III, 179, 7 s.; interdum tamen et alienos nidos ingrediuntur III, 179, 5 s.; in potu collum non resupinant, nisi quum satis biberint III, 179, 8 ss.; quot annos vivant III, 179, 19 s.; illices occœcatos alunt aucupes III, 179, 20 s., 26 s.; vel cicures sunt vel cicurari possunt III, 84, 18 s.; igitur omni anni tempore pariunt et pullos educant, si locus suppetat tepidus et omnia quibus iis opus est III, 84, 30 ss.; sin vero minus, æstate tantummodo III, 84, 19, 32; quando optimos et quando pessimos pullos pariant III, 84, 33 s.; earum species fr. 174, b; quomodo a peliade differat III, 84, 24 ss.; magis mansuescit quam pelias III, 84, 25; paulo major est œnas III, 84, 28 s.; eas alii accipitres adoriuntur humi sedentes III, 190, 3; alii arbori aut alii cuidam rei insidentes III, 190, 10 ss.; alii volantes III, 190, 12 ss.; hæc accipitrum genera a se invicem distinguere feruntur III, 190, 14 s.; quomodo igitur eos effugiant III, 190, 15 ss.; eorum vestigia non apparent fr. 136, a.

Columbaceæ aves; earum species enumerantur et describuntur III, 84, 23 s.; ad aves gregales pertinent III, 3, 33; volaces sunt, sed nihilominus grandiusculam corporis molem habent III, 371, 27 s., cf. 37 s., 40 s.; fœcundæ et in venerem proclives sunt III, 371, 26 ss.; non multa, sed sæpe ova pariunt, idque quare III, 371, 34 ss.; III, 372, 20 ss.; inter uncungues et graves medium tenent III, 371, 35 s.; ventriculum calidum et ad concoquendum aptissimum habent III, 371, 40 s.; facile sibi alimentum parant III, 371, 42; quot ova pariant III, 372, 17 ss.; plerumque duo ova pariunt III, 108, 30 s.; pullos non animalibus nutriunt III, 151, 37 s.; huc veniunt pullos jam habentes III, 151, 35 s.; eorum feminæ longæviores esse videntur quam mares III, 179, 25 s.

Columella; venæ imposita III, 10, 47; intra os sita, *ibid.*; vocatur etiam uvigera, idque quare III, 10, 47 s.; secundum eam fit respiratio III, 10, 20; ubi inflammatur, strangulat III, 10, 48.

Columna; eam qui subtrahit aliquatenus non movet, aliquatenus vero movet, nimirum per accidens II, 349, 48, cf. II, 428, 17 ss.; per amphiboliam sophistice videre probatur, 278, 31; ejus striatio differt cum a lapidum compositione, tum a templi constructione II, 119, 37; pondera imposita habere dicitur II, 530, 18; civibus tributo imposito, templi inscribi siverunt Ephesii nomina eorum qui argentum pependerant, 644, 19; vetus cum inscriptione vetustis literis exarata reperta circa Hypatam in Æniaca regione IV, 100, 11 ss.; ænea reperta ab Atheniensibus quum Cereris Eleusiniæ templum exstruerent IV, 99, 41 ss.

Colymbis; v. *Urinatrix*.

Coma; prolixa Lacedæmone pulchra habetur, et quare, 331, 9.

Coma subditilia; ad eam ut mitterentur capilli jussisse regem Lyciis dixit Condalus, 643, 14.

Coma; nunquam eam sibi adsciscunt nec sol, nec luna, idque quare III, 563, 22 ss.; eam interdum sibi adsciscunt stellæ fixæ III, 559, 29 s.; quam sibi interdum adsciscunt stellæ, eatenus ab halonibus differt quatenus non reflexione consistit III, 560, 52 ss.

Coma cometarum; eam non ex se ipsis habent cometæ secundum Hippocratem Chium et Æschylum III, 558, 33 s.; eam vero in itinere suo interdum adsciscunt secundum eosdem, visu nostro reflexo ad solem contra humiditatem ab iis attracto III, 558, 34 ss., cf. III, 562, 33 s.; ea carent cometæ in regione intra tropicos sita secundum eosdem, idque quare III, 558, 41 ss.; sine ea apparent secundum eosdem ubi versus Austrum feruntur, idque quare III, 558, 43 ss.; ubi versus Septentrionem (a sole) relinquitur sidus quod iis ansam dat, ea præditi sunt secundum eosdem, idque quare III, 558, 50 ss.; argumenta quæ probant eam non reflexioni deberi III, 559, 9 ss ; III, 561, 7 ss.

Comæ caproneæ ; v. *Capronex comæ.*

κῶμαι· ita a Peloponnesiis vocantur qui ab Atheniensibus δῆμοι, 459, 1 s.

κωμάζειν· non ex hoc vocabulo derivandum est comœdiæ nomen, 459, 2 s.

Comburi quod nequit (ἄκαυστον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 9; quænam sint III, 619, 47 ss.

Comburi quod potest (καυστόν), v. *Cremabile.*

Combusta (τὰ καυθέντα); eorum nullum est plane frigidum fr. 204, b.

Cometæ; de iis fit sermo in *Meteorologicis* III, 552, 11; III, 553, 15; argumenta quæ probant eos planetas non esse III, 559, 4 ss.; substantiæ innituntur III, 633, 20 s.; in natura ignita et incondita apparent III, 629, 11; de iis Anaxagoræ et Democriti opinio III, 558, 22 ss.; item Pythagoreorum III, 558, 25 ss.; item Hippocratis Chii ejusque discipuli Æschyli III, 558, 31 ss.; antiquiorum de iis opiniones refutantur III, 559, 2 ss.; est stellæ transcursus qui in se ipso initium habet atque finem III, 560, 40 ss.; quando et quomodo e sicca exhalatione fiant III, 560, 23 ss.; III, 563, 3 ss.; similes sunt palearum acervo vel cumulo in quem aliquis facem vel exiguum aliquod ignis principium injecerit III, 560, 33 ss.; per se apparent, ubi in inferiori loco principium concretionis fuerit III, 560, 42 ss.; ubi per se consliterint, a sole relinqui videntur propter motum mundi qui terram circumdat III, 561, 5 s.; sæpius evenit ut per se consistant quam ut comam sibi adsciscant stellæ III, 561, 11 s.; de eorum coma v. *Coma cometarum*; sæpe plures eodem tempore apparent III, 559, 8; plerique extra tropicos apparent, idque quare III, 563, 21 s.; sæpe extra signiferum orbem conspecti sunt III, 559, 6 s.; omnes qui nostra ætate conspecti sunt sine occasu evanuerunt, nec ex iis remansit vel una, vel plures stellæ III, 559, 36 ss.; multi jam Austrum versus apparuerunt III, 559, 23 s.; nec solum versus Septentrionem quo tempore sol circa æstivum solstitium versatur III, 559, 18 ss.; si plures consistant, ventos ac squalores præsagiunt III, 561, 15 s., 22 ss.; quod probat eos igneam esse concretionem III, 561, 14; quomodo ventis atque squaloribus ansam dent III, 561, 16 ss.; si pauciores et debilioris magnitudinis appareant, plerumque nihilominus aliquis venti excessus evenit, sive temporis, sive vehementiæ ratione III, 561, 25 ss.; neque multi, neque sæpe apparent et magis extra tropicos quam intra, quia solis et stellarum motus dissipat concretiones unde fiunt III, 561, 39 ss.; inprimis tamen quia maxima harum conversionum pars in viam lacteam cogitur III, 561, 43 s.; III, 563, 54 ss.; si de iis non inepta reddita est causa, idem de viæ lacteæ explicatione judicandum est III, 563, 47 ss.

Cometa; apparuit quo tempore apud Ægos potamos lapis ex aere decidit III, 561, 28 ss.

Cometa qui apparuit quo tempore Helice et Bura dirutæ sunt; magnus erat III, 559, 21, 39; ab occasu æquinoctiali exortus est III, 559, 22 s.; idque hieme ac vesperi, gelu regnante ac sereno cælo III, 559, 40 ss.; illo tempore hiems sicca et Aquilonia erat III, 561, 31 s.; prima die non conspiciebatur quia prior sole occidebat III, 559, 42 s.; postridie apparuit, sed quum minimo spatio a sole relinqueretur, confestim occidit III, 559, 43 s.; ejus splendor, quasi saltu, ad tertiam usque cæli partem diffundebatur III, 559, 44 s.; hinc via appellabatur III, 559, 45 s.; usque ad zonam Orionis evectus ibique dissolutus est III, 559, 46 s.

Cometa qui Eucle archonte apparuit; apparuit versus Septentrionem, quum sol circa solstitium hibernum esset III, 559, 24 ss.

Cometa qui Nicomacho archonte apparuit; per paucos dies circa circulum æquinoctialem conspectus est III, 561, 36 s.; vesperi non oriebatur III, 561, 37; tempore quo apparuit procella circa Corinthum evenit III, 651, 38.

Cometæ proprie sic dicti; ita vocantur quorum coma circumcirca æqualis est III, 560, 29 s.

Comici poetæ; v. *Poetæ comici.*

Comici senes ; eorum personæ quales fr. 194, a.

Comissatum euntes; in tuba spiritus intensionem remittunt, ut quam mollissimum sonum faciant III, 660, 16 ss.

Comitialis morbus; v. *Morbus comitialis.*

Commeatus; eum ex hostium terra petebat Didales Persa, 646, 36; quidnam ad ejus penuriam tollendam commentus sit Timotheus Atheniensis, 646, 25.

Commensurabile; ejus definitione sistitur causæ investigatio in mathematica II, 269, 29.

Commensurabilitas et incommensurabilitas; eas spectat mathematicus II, 588, 15 s.

Commensurabilitas diametri cum latere; semper non est quia ejus contrarium semper est II, 304, 33 ss.; pertinet ad non entia quæ aliter se habere non possunt II, 304, 17; ideoque in tempore non est II, 304, 17, 33, v. *Diametros.*

Commensuratio; numeri, quatenus numerus est affectus est II, 502, 6.

Commercium (συνουσία); ejus ope frustra Lycophron rerum unitatem explicare conatus est II, 563, 34 s.

Commercium maritimum; in eo non peritissimi prospero successu utuntur II, 238, 52; comparatur aleæ ludo II, 239, 1.

κόμμι· e tribus nominibus neutrius generis est quæ sola in ι exeunt, 474, 49.

Commilitones (συστρατιῶται); eos amicorum nomine compellamus II, 98, 12; quatenus communem utilitatem sectentur II, 98, 36.

Comminatio; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 26.

Commosis; quidnam III, 195, 23 s., cf. *Melligo.*

Commune; simul pluribus inest II, 556, 23 s.; nullum substantia est II, 556, 20 s.; præter substantias et quæ de iis prædicantur nullum exstat II, 602, 8; quod est continet II, 101, 49; omne justo nititur II, 230, 4; nihil est inter id quod alicujus causa fit et id cujus causa aliquid fit, nisi ut alterum faciat, alterum accipiat, 609, 33.

Communes amicorum res; proverbium, 500, 42.; II, 98, 14; II, 111, 2; II, 223, 39; II, 224, 10.

Communia; eorum consideratio propriorum consideratione prior est II, 273, 23; iis expositis, propria considerare naturæ consentaneum est II, 256, 33; nullum eorum hoc aliquid, sed omnia tale significant II, 499, 39 s., cf. II, 587, 9 s.; quæ sunt (i. e. ad duo elementa pertinentia) calorem habent, idque quando III, 624, 50 s.; quæ pluribus sunt, minimam curam sortiuntur, 498, 20; eorum curam gerere magistratus jubet Hippodamus Milesius, 508, 45.

Communia (circa quæ versatur dialectica); quænam sint, 289, 3, 4; ea norunt vel privati, etiamsi valde præter rem loqui videantur, 289, 4; eorum duplex natura, 289, 8; ex iis de omnibus tentamen fieri et ars quædam exstare potest artibus docentibus dissimilis, 289, 11.

Communio (τὸ κοινόν, ἡ κοινωνία); interit si eam nemo tueatur II, 109, 34; in ea posita est cum jus tum amicitia II, 98, 9, 15, v. *Societas*; tot earum sunt species quot juris et amicitiarum II, 230, 5; omnes sunt partes communionis civilis II, 230, 14 s., 25; nonnullæ earum species enumerantur II, 230,16; non exstat inter animam et corpus, inter dominum et servum, inter artificem et instrumentum, idque quare II, 230, 7 ss.

Communio civilis; v. *Civilis communio.*

Communitas uxorum et liberorum; inexpiabiles afferet cædes, contumelias, rixas ac verberationes, 499, 2; in Platonis republica potius agricolis convenire videtur quam custodibus, 499, 17, v. *Uxor.*

Commus (κομμός); pars propria tragœdiarum secundum quantitatem, 466, 8; quidnam, 466, 14.

Comœdia; nominis etymologia, 459, 2 ss.; eam sibi vindicant Megarenses cum Atheniensium vicini, tum Siculi, 458, 44; ejus definitio et partes fr. 128, a; pejores imitatur, 458, 29; imitatio deteriorum est, non tamen ad plenitudinem vitii, 460, 28; ejus immutationes antiquissimæ earumque auctores ignoti, idque quare, 460, 35; fabulas quinam ei primi accommodarint, 460, 41; Athenis Crates ei primus accommodavit fabulas et sermones, 460, 42; de ea postea disserendum est, 461, 6; imitatio est, 457, 7; quibusnam ab aliis artibus imitationem colentibus differat, 457, 10, 15 ss.; 458, 8; et numero et modulamine et metro utitur, 458, 6; quibusnam a tragœdia differat, 458, 28; ejus formas primus submonstravit Homerus, idque quomodo, 459, 43; ad eam se habebat *Margites*, ut *Ilias* et *Odyssea* ad tragœdiam, 459, 45; a iambis ad eam transierunt qui natura sua ad poesin ferebantur, idque quare, 459, 49, 51; olim extemporalis erat, 460, 4; orta est ab iis qui phallica præibant, 460, 6; paulatim aucta est, 460, 8; ei potius propria est voluptas inde orta quod melioribus et deterioribus contraria eveniunt, 467, 22; in ea inimicissimi postremo amicitia inita abeunt, 467, 22; in ea nemo alii mortis causa est, 467, 24; fabula e consentaneis facta, nomina pro arbitrio imponit, 464, 16; quænam ei similis sit elocutio, 392, 19; quomodo differat nova (i. e. media) ab antiqua, quod ad jocorum naturam attinet II, 51, 8 ss.; ex iisdem fit literis e quibus tragœdia inquiunt Leucippus et Democritus II, 434, 35; lege cavendum est ne eas spectent pueri juniores, 623, 46; postea ex professo determinandum est an omnino spectari debeant, necne et quomodo debeant, 623, 51.

Comœdiarum scriptores (κωμῳδοποιοί); eorum nos pudet, 356, 51, v. *Poetæ comici.*

Comœdi; apud eos choregi munere fungens Megarensium more purpuram ad chori introitum confert sordide insolens II, 43, 46; nominis etymologia, 459, 2.

Compactæ plantæ; in compacta terra nascuntur IV, 36, 21 s.

Comparabilia (συμβλητά); ut sint res, requiritur ut non sint homonymæ II, 339, 25 ss.: ut in eodem primo sint receptaculo (δεκτικῷ) II, 339, 41; ut non habeant differentiam, neque in re ipsa, neque in eo quo refertur comparatio II, 339, 50; non sunt ea quorum definitiones homonymæ sunt II, 339, 36; quænam secundum quantitatem qua quantitates est II, 460, 11 ss.; quænam secundum potentiæ quantitatem II, 460, 14 ss.; quænam proportione II, 460, 20.

Comparabilia secundum quantitatem (τὰ συμβλητὰ ᾧ μετροῦνται); iis idem quid inesse debet quibus mensurantur II, 460, 11 s.

Comparatio (παρίσωσις, παραβολή); quidnam sit, 395, 33; 438, 11; in ejus compositione peccari potest II, 236, 24; quot modis fieri possit, 438, 12; ejus exemplum, 438, 14; ea major assimilatio, 438, 17; ab inductionum peritis petendæ sunt, 275, 26; magis acceptas reddit cavillationes, 399, 27; ea utendum est dialectico ad celandam argumentationem, 263, 9; item perspicuitatis gratia, 263, 40; optimo jure postulatur, ubi, inductione in multis adhibita, non conceditur universale, 264, 11.

Competitores (ἀνταγωνισταί); iis inprimis invidere solent, 362, 11; earum rerum quas utrique simul consequi nequeunt, metuendi, 354, 6; si nulli sint, vel impotentes, vel amici, aut beneficia vel tribuerint, vel acceperint, fiduciam facit, 354, 54.

Complexio (ἕξις); eam mutant pubescentes et mares et feminæ, vel in meliorem, vel in deteriorem partem, idque quare III, 135, 26 ss., v. *Habitus.*

Compositæ dictiones (συμπεπλεγμένα, σύνθετα); v. *Definitio*, inprimis *quæ permutando fit.*

Compositæ res; sive e partibus continuis, sive e disjunctis constent, omnibus inest quod imperat et quod imperatur, 485, 42; ut pulchra sit, non solum partes ordine dispositas, sed et magnitudinem habere debet, 463, 5.

Compositio (ἡ σύνθεσις); est forma et actus quarundam rerum sensibilium II, 559, 44, cf. 8; ea dicuntur quæ temperamento dicuntur II, 559, 9; quidnam ex opinione eorum qui unicum elementum esse statuunt II, 417, 41; causa formalis est II, 264, 47; II, 515, 39; quomodo fiat II, 436, 42; ab ea nihil secedere licet III, 330, 28 s., cf. 33, 36; res e quibus fit positionem habere debent II, 636, 2; item seorsim cogitantur vel post compositionem II, 636, 2 s.; quomodo a mixtione differat II, 452, 28 ss., cf. II, 453, 26; in ea res e quibus constat, solummodo ad sensum mixtæ esse videntur II, 452, 34 ss.; ejus ope frustra quidam rerum unitatem explicare conati sunt II, 563, 35, 37; non iisdem constat quorum compositio est II, 560, 27; in ea dividendi facultas non inest III, 290, 17 s.; eo confert ut res meliores videantur, 327, 41, cf. 431, 32; corporis causa efficiens vera causa est cur liberi parentibus similes sint III, 330, 40 ss.; ei contraria dissolutio, 254, 20; non idem est quod compositum, 154, 22.

Compositio; v. *Captiones secundum compositionem.*

Compositum (τὸ σύνθετον); elementum esse nequit II, 416, 23; eo in unoquoque genere natura prius est simplex II, 393, 23 s.; ejus mutationibus eandem rem modo alii, modo alii contrariam esse consentiunt Leucippus et Democritus II, 434, 31 s.; mixtura ex elementis vel e contrariis fiunt II, 462, 24 s.; tanquam eorum materies consideranda sunt elementa II, 422, 4; iis inesse elementa omnes statuunt II, 585, 35 s.; minus composita sunt quam res e quibus constant II, 555, 34 s.; alia gravia, alia levia sunt II, 428, 39 s.; eorum gravitas vel levitas ab elementorum levitate vel gravitate pendet II, 428, 40 s., 44, gravia vel levia prouti majorem copiam alius vel alius elementi continent II 428, 41 ss.; eadem non semper levia vel gravia sunt II, 428, 47 ss.; II, 429, 5 ss.; causam cur alii aliis sint graviora, vacuo tribuunt nonnulli II, 425, 13 ss.; ea tunc nosse arbitramur, ubi scimus e quibus et quantis composita sint II, 253, 3; ea nihilo magis cognoscet anima, si ex elementis composita sit, idque quare III, 441, 37 ss., 44 ss.; iis semper priora sunt incomposita II, 612, 12 s.; æque ex contrariis gignuntur atque in ea intereunt ac simplicia II, 254, 32; investigandi causa usque ad simplicia dividi debent, 482, 20; 484, 26; quidnam circa ea sit esse et non esse II, 572, 46 s.; II, 573, 4 s., 20 ss.; quidnam verum ac falsum II, 572, 37 ss., cf. II, 573, 4 s., 20 ss.; eorum essentia est non solum ut ex hisce constent, sed ut ita ex hisce constent, 253, 28; non omnia idem sunt quod compositio, 254, 21; ea spectat mens humana II, 609, 27 s.; ea cogitans mutatur mens II, 609, 25 s.

Compositum cujus est generatio (ὃ γίγνεται); quidnam II, 256, 41.

Compositum quod fit (γιγνόμενον); quidnam II, 256, 41; non permanet dum fit II, 257, 9; de eo dicitur cum aliquid ex eo fieri, tum ipsum aliquod fieri II, 257, 19.

Composita corpora; v. *Corpus compositum.*

Compotatio (οἱ πότοι); per se bona non est sed jucunda 628, 8; sollicitudinem excutit secundum Euripidem, 628, 9; ea vulgo ad idem genus pertinere putatur ac somnus, musica et saltatio, 628, 10, 11; earum assuetudine qui negligentes facti sunt, pœnæ immunes esse non debent si deliquerint II, 30, 15; post eas celerrime morbi attoniti et torpores superveniunt IV, 134, 25 s.; cur post eas gravius vociferentur IV, 307, 22 ss.

Comprimi quod nequit (ἀπίεστον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 6; quænam sint III, 620, 53 ss.; quænam simul densari possint III, 621, 44 s.

Comprimitur (quod magis); citius confringitur IV, 67, 7 s.

Compulsio (σύνωσις); tractionis species est II, 335, 25; ejus species est telæ densatio II, 335, 27 s.; item concretio quæ non ad ortum et interitum pertinet II, 335 29 s.

Concavum (τὸ κοῖλον); non gignitur quod antea non erat in circuli circumferentia quæ in minus contrahitur II, 298, 25; quæritur an eadem ratio intercedat inter animæ partes ac inter id et convexum II, 13, 31, cf. II, 193, 40, semper eodem modo se habet, ideoque pertinet ad sapientiam II, 157, 7; cur in iis minus laboriose accubemus quam in planis IV, 145, 1 ss.; maxime sonant IV, 175, 33.

Concava loca; in iis minus quam in vento expositis terreniores ac lapidosiores fiunt plantæ, idque quare III, 421, 43 ss.

Concavum et convexum (τὸ κοῖλον καὶ τὸ κυρτόν); ea non solum inter se, sed et simul sumpta lineæ rectæ opponere solemus II, 371, 20; simul in circuli insunt linea IV, 54, 36; quomodo inter se differant IV, 54, 37; eorum medium IV, 54, 38 s.

Concentus (συμφωνία, ἁρμονία); quid III, 559, 41; quid sit, cur sit et an sit, 154, 25; res naturalis est, 459, 25; vox quædam est III, 463, 39; item proportio III, 463, 41; magis spectatur in mixto quam in gravi aut acuto III, 463, 50; semper in sonis est, 236, 29; virtutem suo genere non continet, 236, 31; mores non habet IV, 209, 21 s.; temperantiæ genus esse nequit, 210, 17; numerorum proportio est II, 483, 38; II, 636, 26 s.; IV, 211, 17; unice sonis rêvera inest, 210, 20; fit e gravi et ex acuto III, 490, 30; ad quosnam sonos pertineat IV, 212, 7; teste Heraclito pulcherrimus fit e rebus dissimilibus II, 91, 34; in iis accidit ut soni a se invicem occultentur III, 657, 41; in iis nos intercedentes voces latent III, 661, 23 s., in iis sæpe ab acutioribus tonis aeris fiunt percussiones, ob velocitatem motus III, 661, 27 ss.; cur eo omnes delectemur IV, 211, 1 ss., 13; erga eum insensibiles sunt feræ II, 212, 7, 9; cur eorum pulcherrimus sit diapason IV, 210, 8 ss.; IV, 211, 23; diapason cur solus cantetur IV, 207, 45 ss.; solus magadizatur IV, 207, 46; ejus utilitas in artibus imitationem colentibus, 457, 16; eo utuntur tibiarum, cithararum et fistularum artes, 457, 17, 20; olim septem nervis constabant IV, 213, 10 s., 32; an olim septem nervis constiterit IV, 209, 8; ejus extrema nete et hypate IV, 213, 15; eos ad duo genera, nempe modum Doricum ac Phrygium redigebant, 546, 8; præstat unum vel duos optime temperatos recipere ac reliquos eorum aberrationes habere, 546, 14; eum, etiamsi iisdem sonis constet, non eundem esse dicimus, ubi Dorico modo fit Phrygius, 523, 8; solvitur si nimis vehementer pulsentur fides III, 461, 4 s.; deterior fit, si in unius toni sonum degeneret, 501, 39; nonnulli contendunt nos ideo eum simul audire arbitrari, quia tempus intermedium latet III, 491, 30 ss.; suavissimi sunt qui secundum numeros simplicem rationem servantes fiunt III, 480, 48 ss.; igitur suavissimi numero pauci sunt III, 480, 52; quatenus eodem modo ac ii se habeant colores III, 480, 47 s.; ei inest imperium quoddam, 485, 47; bene modulatus quomodo in choris efficiatur III, 638, 46 s.; depravatis importunorum spectatorum gratia uti licet, 633, 24, 28; recipiendi sunt si quos musici vel philosophi commendaverint, 633, 32; quisque alio modo afficit audientes, 630, 18; de iis bene disseruerunt qui de musica philosophati sunt cum musici quidam hodierni, tum philosophi musicæ periti, 630, 25; 632, 35; inter eos et numeros cognatio quædam obtinere videtur, 630, 38; eas singulis cantilenarum generibus accommodarunt, prouti morales aut activi sunt, aut divino instinctu percellunt, 632, 44; quæritur an omnibus educationis gratia utendum sit, 632, 28; item an præter eos et numeros etiam cantilenarum ratio habenda sit, ubi educationis gratia musicam exercent, 632, 30; omnibus utendum est, sed non omnibus eodem modo, 632, 52; moralibus in educando utendum est, 633, 1, 30; quia tres sunt, etiam tres esse perhibent consonantes duplices II, 637, 20; sunt tamen numero plures II, 637, 26 s., v. *Harmonia.*

Concentus chori; quando in iis sensus discrimen percipiat IV, 211, 32.

Concentus activi et divino instinctu percellentes; iis quoque utendum est ad audiendum, dum alii manus adhibent, 633, 2; committendi sunt qui de musica theatrali certant, 633, 17.

Concentus intensi (ἁρμονίαι σύντονοι); eos canere nequeunt senes, 634, 4.

Concentus remissi (ἀνειμέναι); iis mentes molliores fiunt, 630, 22; quare eos rejecerit Socrates (*Plat. Rep.* III, p. 398, E.), 634, 9; Socratem recte reprehenderunt musici quidam quod eos rejecerat, 634, 7; non veram temulentiæ naturam repræsentant, sed languidi sunt, 634, 10; eos senibus impertit natura, 634, 6; tractari etiam debent futuræ senectutis gratia, 634, 12.

Concentus stellarum; de eo Pythagoreorum repelluntur opiniones II, 399, 12 ss., 46.

Conceptacula (ἀγγεῖα); infarcta nihilo ampliora redduntur IV, 224, 17, v. *Vasa.*

Conceptio; ut fieri possit, intus semen attrahere debet uterus III, 356, 1 ss.; quomodo igitur se habere debeat uterus, ut fieri possit III, 356, 2 ss., cf. 9 ss.; ut fiat quomodo se habere debeat ostium uteri III, 210, 51 s.; III, 211, 20 ss., 44 s.; item attrahendi vi pollere debet matrix, sine ullo sensu vel dolore III, 211, 42 ss.; fieri potest quacunque positione concumbente muliere, idque quare III, 211, 8 ss.; fieri nequit, ubi in lumbos, vel coxam, vel abdomen vergat matrix, idque quare III, 211, 12 ss.; secundum naturam fit, ubi desierit menstrua purgatio III, 136, 31 ss.; fr. 190, b; interdum fit deficiente omnino hac purgatione, idque quibusnam mulieribus III, 136, 34 ss.; nonnullis mulieribus nonnisi fluente hac purgatione evenit, idque quibusnam III, 136, 37 ss.; non fit mulieribus lactantibus secundum naturam III, 412, 35 s.; quodsi fiat, exstinguitur lac, idque quare III, 412, 36 ss.; uterum in locum restituit naturalem, ubi descenderit III, 136, 47 s.; utrum melius fiat ante vel post purgationem menstruam, an fluente ea III, 338, 15 ss.; nihil ad eam confert voluptas quam percipiunt coeuntes III, 338, 11 ss.; sine semine ac sine residuo feminæ, seu intus manente, seu foras projecto fieri nequit III, 355, 40 ss.; fieri potest etiamsi femina in coitu nullam voluptatem sentiat III, 355, 43 ss.; plerumque tamen fit, feminis voluptatem sentientibus, idque quare III, 355, 47 ss.; ut fieri possit, locus ei destinatus turgere debet uterusque descendere III, 355, 45 s.; nihil ad eam confert humor quem voluptatem sentientes emittunt feminæ III, 355, 33.; ei favet, si sine morbo in matrice flatus nascantur et emittantur eaque modo major, modo minor fiat, idque quare III, 212, 10 ss.; item si contrectatæ matricis partes dextræ ac sinistræ æquales esse sentiantur III, 212, 22 s.; item si muliere coeunte, subinde humectetur, non tamen sæpe, sed vehementer III, 212, 24 s.; post eam clauditur matrix III, 211, 46; quænam ejus signa III, 137, 21 s.; 44 ss; III, 138, 33 s.; ejus signa aliæ mulieres citius percipiunt, aliæ tardius, idque quænam III, 138, 35 ss; non fit ubi lævia sunt matricis ostii labia III, 137, 23 ss.; quibusnam medicamentis et quomodo eam prævertere conentur mulieres III, 137, 30 ss.; facta est, si septem dies intus maneat semen III, 137, 32 s.; citius fit mulieribus junioribus III, 136, 2; quæ vere fit quomodo differat ab ea quæ reliquis anni temporibus fit III, 83, 23 ss.; quamobrem post eam pica laborent mulieres IV, 297, 14 ss.; plerisque avibus celeriter fit III, 106, 8 ss.; per similitudinem tantum nonnullis animalibus tribuitur III, 75, 2 s., v. *Fœcundatio*.

Conceptum; quidnam III, 340, 13, cf. III, 333, 54 s.; ejus principium extrinsecus supervenire non posse demonstratur III, 356, 50 ss.; quæritur an ejus pars fiat semen in feminam immissum III, 351, 6 ss., 10 ss., cf. III, 352, 24 s.; ejus pars non fit semen virile III, 342, 39 s.; idque etiamsi nonnulli contrarium perhibeant III, 404, 25 ss.; ejus principium materiale residuum seminale feminæ est III, 390, 37 s., cf. 30 s.; generantes ex eo etiam fiunt plantæ III, 390, 38, 48 ss.; ex eadem materie consistit e qua postea incrementum capit III, 358, 12 s.; quum initio parvum sit et vix ullam residuorum partem consumat, et nihilo minus menstruam purgationem impediat, mulieribus molestiam creat III, 410, 17 ss.; postea residuorum partem sibi vindicat, ita ut mulieres facilius ferant graviditatem III, 410, 23; apud reliqua animalia ejus incremento pro portione respondet copia residuorum III, 410, 22 s.; quod si jam grandior factum interdum copiosiori indiget alimento quam residua suppeditare possunt, pejus habent animalia III, 410, 26 ss.; apud quas mulieres omnia residua ei alendo impenduntur, eæ per graviditatem melius habent III, 410, 30 ss.; ex iis quæ apud ea videre licet, patet cor omnium primum nasci III, 534, 8 s.; eo potentia continentur partes omnes III, 356, 42 s.; maxime tamen utiliter potentia eo continetur principium, i. e. cor III, 356, 43; hinc primum actu ex eo secernitur III, 356, 44; eodem modo ex eo fit animal quo e semine planta III, 356, 35 ss.; iis accensenda sunt semina plantarum III, 343, 17; item ovum III, 343, 20; plantarum sponte nascentium partim principio, partim ejus primo constat alimento III, 390, 49 ss.; jam continet quod ex utroque sexu provenit III, 334, 1; igitur ei comparatur semen III, 333, 54; materies e qua fit partim protinus conferta adesse debet, partim postea accedere III, 342, 30 ss.; in id convertitur principium materiale animalium ac plantarum sponte nascentium a principio animæ quod intra bullam suscipitur III, 390, 46 ss.; quomodo fiat condente semine menstruam purgationem III, 356, 27 ss.; id pluribus diebus condit genitura III, 343, 35; viviparorum animalium perfectum ovum parientium primo indistincta sunt et vermibus similia III, 384, 26 ss.; viviparorum aliquo tempore interjecto ovis similia evadunt III, 384, 31 ss.; nempe ovo cui testa dempta est III, 384, 34; in viviparorum quæ ovis similia sunt humor tenui membrana continetur III, 384, 33 s., ex ovis subventaneis fiunt accedente semine maris III, 352, 47 s.; ubi e liquore concoctu difficili constiterit, generatur mola III, 411, 8 ss.; in iis mola est quod in rebus elixis imperfecta coctio III, 410, 47 ss.; in eorum procreatione quærenda est monstrorum generationis causa III, 401, 51 s.; se ipsum dispensare debet III, 356, 47, cf. III, 349, 17, 25, 27; igitur comparatur filio a patre domo amandato III, 356, 48; eique principio dispensationis opus est III, 356, 48 ss.; perfectum est, ubi sexum distinctum habet apud animalia quorum sexus distinctus est III, 353, 7 ss.; perfectum emittunt animalia ovum perfectum parientia III, 353, 4 s.; perfectum nondum animal perfectum est III, 353, 5; donec id constiterit, conjugata manent insecta coeuntia III, 341, 36 s.; III, 343, 30 s.; item intus manet genitura III, 341, 36 s., cf. III, 343, 32 s.; manifestum est apud locustas et alia insecta majora ea in utero generari III, 328, 49 s.; id per pudendum emittunt animalia vivipara et intra se et foras III, 326, 43 s.; quibusnam diebus præcipue ejiciantur III, 138, 6 s.; non multa sed magna habet acus piscis III, 380, 2 s.; quæritur an ei anima sensitiva insit, necne III, 351, 14; ea nemo omni anima ac vita privata esse diceret III, 351, 15 s.; non minus quam plantæ vivunt atque aliquo usque fertilia sunt III, 351, 17 s.; necessario primam accipere debent animam vegetalem III, 351, 18 s., 29 s.; idque potentia tantum non actu, donec nondum (?) separata sunt (a feminæ corpore) III, 351, 30 s.; eam tum demum actu habent quum alimentum attrahunt eorum quæ separantur modo III, 351, 31 ss.; primum plantarum modo vivere videntur III, 351, 34 s.; non eodem tempore animalia fiunt quo equi vel homines III, 351, 22 s.; processu temporis acquirunt animam sensitivam III, 351, 21 s.; ei potentia, non actu continetur animal III, 352, 28 s.; potentia animal est III, 357, 13; igitur aliunde alimentum sibi parare debet III, 357, 14; matre utitur quo modo plantæ terra donec animal sit potentia gressile III, 357, 15 s., v. *Fœtus*.

Concepta spontanea; sterilia manent apud pisces quibus sexus discrimen est, nisi semine adspergantur III, 381, 13 ss.; sufficit apud pisces si foris semine adspergantur, idque quare III, 381, 17 ss.

Conceptus (ἡ ὑπόληψις); quidnam II, 157, 1.

Conchæ (κόγχαι); animalia sunt sapientia et intellectu carentia IV, 19, 5 s.; sine radice loco hærent III, 89, 13 s.; avulsæ vivere nequeunt III, 89, 14 s.; earum descriptio fr. 178, a; in locis arenosis nascuntur III, 88, 41 s., 48 s.; earum colores varii III, 654, 29; iis accensendi sunt turbines III, 251, 38 s.; genus earum quod galaces vocatur testam habet lævem III, 62, 16 ss.; quædam earum genera scabram habent testam III, 62, 18 s.; quoddam earum genus virgatam habet testam III, 62, 20 s.; aliud vero virgis carentem III, 62, 21 s.; tenues ac asperas sibi obducere feruntur mollusca III, 193, 17 ss., cf. III, 58, 1, 8 ss.; in iis quæ eodem modo ac neritæ testæ adhærent, invenitur animal cyllarum dictum III, 64, 41 ss.; iis vescuntur testudines marinæ III, 148, 10 s.; item polypi, idque quomodo III, 148, 42 ss.; earum testas e latibulo ejicit polypus III, 192, 39 s.; magnas lævesque comedunt plateolæ, idque quomodo III, 181, 32 ss.; earum testas proboscide perforant purpuræ III, 63, 12 s.; III, 88, 34; III, 251, 36 ss.; item buccina III, 63, 12 s.; III, 88, 34.

Conchæ fluviatiles; eas vorare dicitur pelecanus IV, 77, 18 ss.

Concha qua pictores utuntur; eximiam habet crassitudinem III, 89, 20 s.; ejus flos extrinsecus in testa gignitur III, 89, 22; quibusnam in locis præcipue inveniatur III, 89, 22 s.

Concinentia; v. *Concentus* et *Harmonia*.

Concinnitas; signum pusillanimi IV, 6, 10.

Concinnitas orationis (τὸ βραχυλογεῖν); quomodo concilietur orationi, 435, 37 ss.; in omnes orationum species quadrat, 424, 17, cf. *Brevitas*.

Concio (ἐκκλησία); ea carent nonnullæ respublicæ, 521, 28; quinam ejus participes sint, 532, 38; penes eam in nonnullis civitatibus potestas est magistratuum eligendorum et rationum reposcendarum, 532, 37; universa magistratus est, non vero unusquisque ejus particeps, 532, 44; si paria sint ejus suffragia, quidnam faciendum sit, 592, 42; ne hostiles congressus fierent, cavere jussit Cephisodotus, 397, 14; quinam ejus participes in oligarchia, 553, 26; quinam in democratia, 553, 25; quinam ejus participes esse debeant in politia vulgo sic dicta, 553, 27; quænam in oligarchiis commenta sint, ut ab iis arcerent pauperes, 558, 1, 8; ut ei intersint pauperes in democratiis mercedem accipiunt, 558, 21; ut ei in politia intersint cum divites tum pauperes, illis mulcta irrogari, his vero merces dari debet, 557,25; omnium rerum arbiter esse debet in democratia, 591, 38; vel omnibus vel principalibus merces tribuenda est in democratia, 591, 46, 48; in ultimo democratiæ genere sine mercede vix celebrari potest, 595, 38; infrequens esse debet in eadem hac democratia, idque quare, 595, 43; ad necessarias mercedem conferre debent divites, 596, 12; in quonam democratiæ genere nonnisi necessarias celebrent, 550, 29; sat raro celebratur in optimo democratiæ genere, 550, 29; 593, 8; 594, 19; ei facile interest artificum, mercatorum et mercenariorum multitudo, 594, 18; sine agricolis convocanda non est, 594, 26; ejus omnes participes sunt apud Cretenses, 515, 35; apud eam nulla potestas est, nisi quod senatorum cosmorumque decreta suffragio comprobant, 515, 36.

Concionalis eloquentia (δημηγορική); de quibusnam quæstionibus in ea fiat controversia, 407, 16; difficilior est eloquentia judiciali, 407, 43 ss.; frequentia non habet diverticula, ut judicialis, nisi ab argumento orationis aberres, 407, 49; in ea si alia non habeas quæ dicas accusandum est, 408, 2; in ea considerandum, an aliquid falsi extra causam dixerit adversarius, 407, 18; in ea probatio vulgo præcedere debet refutationem, 408, 20.

Concionalis oratio; v. *Oratio concionalis*.

Concionatores (ἐκκλησιασταί); legi obsecuti ad proprios consessus procedunt III, 640, 54 ss.

Conclusio (τὸ συμπέρασμα); est id quod ex necessitate consequitur, 90, 19; si falsa est, semper e quibus argumentatio constat falsa sunt vel omnia, vel nonnulla, 96, 32; si vera, non necessario vera, 96, 34; ea terminantur multæ demonstrationes III, 438, 5; eam cogitat ac componit intellectus, simulac duas propositiones cogitaverit III, 521, 41 ss.; inter eam et propositiones intercedit ratio causæ finalis II, 270, 7; ea sublata, in re mathematica tollitur principium II, 272, 35; ejus causa ex qua sunt suppositiones II, 264, 45; II, 515, 37 s.; eam vel affirmare, vel peragere debet anima ubi in unam coaluerint opinio universalis et singularis II, 79, 24; quomodo in ea intelligendum sit contingens, 55, 37; 61, 10; 65, 3; quænam inter eam et terminos intercedat relatio, 69, 20; quatenus per plures terminos unicum fieri possit, 69, 43; quot, tot syllogismi, 69, 41; ubi syllogismi per principales sumuntur propositiones, dimidium sunt propositionum, 70, 35; qua ratione augeatur numerus earum, uno addito termino, 70, 51; quomodo facilius in eam incidamus in quærendis propositionibus, 72, 37; non omnes per unam figuram fiunt in eodem syllogismo, 83, 42; ex ea patet, in quanam figura quærendum sit problema, 83, 47; quæ sub ea sunt, eorum idem syllogismus, 89, 20; τί κατά τινος, 89, 12; quæ sub ea sunt, colligere licet in syllogismis secundæ figuræ, 89, 29; si sine iis exquiritur ratio, facile percellimur, 112, 12; ad unamquamque investigandum est medium, ne percellamur, 112, 16; non statim colligendæ sunt ut lateamus respondentem, 112, 22; ejus causa sunt principia propria demonstrationis, 122, 24; vera esse potest, etiamsi nulla pars syllogismi vera sit, 96, 35; si necessaria est, medium non necessarium esse potest, 127, 42; si non necessaria est, medium necessarium esse nequit, 127, 50; non necessario scit, cur insit, neque si semper insit, non autem per se, 128, 26; est id quod demonstratur, 128, 35; (in scientia demonstrativa) est id quod generi per se inest, 128, 36; demonstrationis simpliciter sic dictæ necessario æterna est, 129, 10; si negativa clarior est, fit deductio ad impossibile, 149, 6; necessaria, ubi propositiones sunt necessariæ, 150, 14; τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ubi propositiones τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 150, 15; eam non interrogando quærere oportet, nec eo quod conceditur esse, 156, 48; in iis quæ medio carent, semper quærere licet : *cur*, 157, 24; omnes simul versus finem disputationis adstruendæ sunt celandi causa, 262, 4; quæ ad aliam vel aliam pertinent propositiones non ordine, sed vicissim sumendæ, 262, 18; nunquam tanquam interrogationes proponendæ sunt, 265, 14, cf. 293, 27; semper thesi sunt oppositæ, probabiles, si improbabilis, improbabiles, si probabilis, neutræ, si neutra, 267, 35, 42, 47; sæpe negatur, etiamsi tanquam consequens eam proposuerit interrogans, 265, 16; quæ iis probabiliora sunt si concedantur syllogismum consequetur interrogans, 268, 36; ex argumentis ea improbabilioribus argumentandum non est interroganti, 268, 40; quibusnam objectionibus solvatur, quibusnam impediatur tantummodo, 270, 28; argumentatio quæ ad eam nihil attinet, sed tamen aliquid de ea colligere videtur, sophisma est, 272, 11; quomodo se habebit ex duabus propositionibus collecta, prouti alterutra earum magis vel minus probabilis vel improbabilis fuerit, aut neutro modo se habuerit, 272, 19; si ex iis colligantur quæ sumuntur sumunturque ea ex quibus effici necesse est quæ concluduntur, perspicua est argumentatio, 272, 39; eam inprimis spectat petitio principii, 274, 7; ea transposita si cum reliquis interrogationibus evertatur aliquid eorum quæ data sunt, invertitur syllogismus, 274, 14; omnibus propositionibus positis, necessario est, 274, 17; necessario dicere debet, non dicere videri quia e positis efficitur, 282, 6; ideo evenire oportet quod hæc causa sunt cur eveniat, 282, 50; si ex ea interrogationem faciat adversarius, quomodo ei respondendum sit, 409, 29; nec post eam interrogandum est, nec ex ea interrogatio facienda, nisi multum veritatis supersit, 409, 40; sententiis vel enthymematibus imponendæ sunt cuique parti probabilium vel exemplorum in confirmatione connexa orationis concionalis, 443, 24; imponendæ cuique parti, brevis si sit, confirmationis non connexæ, post quas rursus aliam proponemus, 443, 42, 49; ea absolvenda universa suasio, 444, 8; ea terminanda laus animi dotum pueri, 447, 10; item adolescentis, nisi iteratio adhibeatur, 447, 33.

Conclusio falsa; nonnisi e falsis colligi potest, 151, 10.

Concoctio (πέψις); ejus definitio III, 611, 20 s.; quot modis dicatur III, 611, 14, 28 ss.; sanitatis signum est III, 611, 40 s.; perfectio quædam est III, 612, 3; species caloris III, 611, 14; ei contraria est putrefactio III, 412, 33; ejus residuum putrefactum est III, 390, 5; ea fiunt plantæ ac animalia sponte pullulantia III, 390, 4; ejus defectus interdum causa est cur semine careant III, 335, 29, 53 s.; in ea non ut quidam putant animalia nascuntur III, 614, 3 ss.; in superiori ventre fit III, 614, 6 s.; ad eam aqua confert IV, 327, 37; cur urinæ signa intuenda sint an jam facta sit, necne IV, 118, 7 ss; ejus indicium et nix et grando et imber et omnia id genus purgatio est IV, 244, 19 ss.; quæ elixatione fieri dicitur III, 613, 21 ss., v. *Coctio*.

Concoctio imperfecta; quando efficiatur III, 610, 20.

Concoctu difficiliora; cur ultima adsumamus, faciliora vero primum IV, 329, 41.

Concoctum; quid esse dicamus III, 611, 33; quid in musto III, 611, 34; in iis quæ in tuberculis coeunt III, 611, 34 s.; in urina et in excrementis III, 611, 40 ss.; ea crassiora et calidiora esse necesse est III, 611, 43 ss.; compactum est III, 394, 52; semper dulcius est III, 373, 14 s.; calidum est III, 367, 35 s.; eo referendum est quodcunque crassum et coactum est III, 367, 36 s.

Concoqui; vinumne difficilius an aqua concoquatur IV, 327, 25 ss.

Concoquendi finis; III, 613, 13 ss.

Concoquens; si ei deficiat vis, non vincitur patiens III, 400, 5 ss.

Concordes; nunquam inter se contendunt II, 229, 28.

Concordia (ὁμόνοια); quomodo a consensu differat II, 109, 7; quasnam res spectet II, 109, 11, 13, 24; II, 229, 13 s., 29; non adest, ubi uterque sibi idem adesse cupit, sed ubi uterque idem in eodem II, 109, 19; civilis amicitia est atque ita etiam appellatur II, 109, 22; II, 229, 30; eam mundi servatricem esse natura nos docet III, 635, 39 s.; viris bonis propria est II, 109, 25; II, 229, 18; in improbos cadere nequit, nisi aliquo usque II, 109, 30; differt proprie sic dicta a concordia sensu latiori II, 180, 41; amicitiæ similis est II, 91, 15; II, 109, 6; ei maximam operam dant legum latores II, 91, 14, 16; civitati utilis est, 414, 14; aliis idem videtur quod benevolentia, aliis sine ea exstare non posse II, 228, 49; non unice ad mentem aut appetitum pertinet II, 229, 15; II, 180, 45; quomodo in ea optare debeamus eadem, idque quare II, 229, 25 ss.; duplici modo dici videtur II, 229, 20; ita ut etiam exstet quædam ejus species quæ pravis competat II, 229, 23.

Concordia civilis; quid in ea maxime admirandum sit III, 635, 1 s.

Concordia proprie sic dicta; propius ad amicitiam accedit II, 180, 40; quanam re constet II, 180, 46 ss., 52; spectat res agendas, non res intelligibiles II, 180, 45, 52; II, 181, 1; spectat principis constitutionem II, 181, 1.

Concordia sensu latiori; etiam res intelligibiles spectare videtur II, 180, 41 ss.

Concrementum (σύστασις); magnum brevi tempore perfici nequit, nec in animalium genere, nec in ullo alio III, 413, 20 ss.

Concrescunt (quæcunque); omnia aut ad aquam aut ad terram et aquam pertinent III, 615, 47 ss.; idque vel calore sicco, vel frigore III, 615, 49.

Concretile (πηκτόν)); passivum est III, 618, 47 ss.; dicitur juxta potentiam III, 619, 2 s., 25.

Concretio (πῆξις); adsiccatio est III 615, 14; de ea agitur III, 616, 6 ss.; III, 618, 29; duo ejus sunt causæ III, 615, 9; confertim fit II, 346, 45; de affectibus qui ex ea accidunt ac vice versa redeunt, sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 20 s.

Concretio (πρόσφυσις); ejus ope res continuæ fiunt II, 312, 9.

Concretio (σύγκρισις); excepta quæ ad ortum et interitum pertinet, compulsio est II, 335, 29 s.; mixtio est II, 444, 29; non fit in atomos II, 436, 42; sed ex minoribus II, 436, 46.

Concretio (σύμφυσις); quomodo a contactu differat II, 517, 13 ss.; quando fiat II, 292, 4; generatione ultima est II, 312, 16; obtinere nequit, nisi res se invicem tangant II, 312, 28 s.; II, 600, 3 s.; non fit in atomos II, 436, 42; sed ex minoribus II, 436, 46.

Concretio et discretio (διάκρισις καὶ σύγκρισις); motus locales sunt II, 363, 51 s.; sine actione et passione fieri nequeunt II, 444, 31 s.; exceptis quæ ad ortum et interitum pertinent, dispulsiones vel compulsiones sunt II, 335, 28 ss.; igitur peculiarem motus speciem non constituunt II, 335, 31 s.; sine motu locali fieri nequeunt II, 356, 44; iis fieri dicuntur a nonnullis ortus et interitus II, 356, 43; II, 453, 44, 48; iis revera non fiunt generatio et interitus II, 436, 47 s., 51; ad eas pertinent densatio et rarefactio II, 356, 42; iis in se invicem transeunt elementa II, 479, 40; iis utuntur cum qui elementa generant, tum qui res ex iis factas II, 444, 26 ss.; iis qui mundum construunt postquam congregarunt dein rursus movere et disjungere conantur II, 414, 16 s.; quidnam de iis senserit Anaxagoras II, 472, 52 s.; quidnam Empedocles II, 472, 47 s.; eas movent amicitia et dissidium (secundum Empedoclem) II, 363, 52 s.; atomorum tribuunt accretionem, deminutionem et alterationem vacui assertores II, 364, 9 ss.; iis mundum construunt qui densitati et raritati tribuunt ortum et interitum II, 364, 13 s.

Concretum (τὸ πεπηγός); quidnam II, 455, 39 s.; durum est II, 455, 27; ad siccum pertinet II, 455, 28, 31, 41; humido opponitur II, 455, 30 s.; quænam ex iis calida aut frigida sint III, 624, 34 ss.; quæ frigore concre

vere ad aquam pertinent III, 623, 36 ss.; quæ calore ad terram III, 623, 38 s.; quæ utroque ad utrumque III, 623, 40 ss.; contrariis vel calore vel frigore solvuntur III, 615, 49; molibus indivisibilia non sunt II, 451, 20.
Concretum (τὸ συγκεκριμένον); generatione posterius ideoque natura prius II, 480, 10.
Concubitus flatuosus (ἀφροδισιασμὸς πνευματώδης); ejus signum penis est qui cito inflatione augescit IV, 266, 41 s.; ideo melancholici plerique libidinosi IV, 266, 40 s.
Concubitus indecens; pudorem incutit, et quare, 355, 38.
Conculcat totum diem; 300, 11; quomodo solvendum hoc sophisma, 300, 12, 47.
Concumbere (ἀφροδισιάζειν); cur homines in aqua nequeant IV, 139, 16 ss.; cur viri minus per æstatem valeant, mulieres vero magis IV, 140, 40 ss.; cur aliis gratius sit IV, 170, 20 s.; non possunt vesica plena IV, 137, 45; quamobrem micturientes nequeant IV, 140, 4 ss.; cur non oporteat nisi turgeas IV, 137, 33 ss.; cur vinolenti nequeant IV, 129, 46 ss.; IV, 135, 9 ss.; cur celerius jejuni possint IV, 137, 42 ss.; quum incipiunt juvenes cur eas quibuscum congressi fuerint odio habeant re peracta IV, 137, 47 ss., v. *Coitus.*
Concumbentes; cur oculos attollant IV, 135, 41 ss.; quare penem intendant IV, 140, 21 ss.; quare enerventur et debiliores magna ex parte fiant IV, 140, 14 ss.
Concumbat; cur unumquodque cognato suo IV, 170, 21 ss.
Concumbendi facultas (τὸ ἀφροδισιάζειν δύνασθαι); cur quum data est, corpora male oleant IV, 138, 8 ss.
Concupiscens pars animæ (τὸ ἐπιθυμητικόν); ab ea differt pars nutritiva II, 136, 42; quænam ejus virtutes II, 243, 9, 22, 24; quænam ejus vitia II, 243, 13, 36, II, 244, 2; ei inest dolor et voluptas, 214, 40; ei insunt cum odium, tum amicitia, 193, 37; 214, 43; ei nec ignorantia, nec scientia insunt, 193, 38; si ei non proprium est cupere, τῷ λογιστικῷ non proprium erit ratiocinari et quare, 234, 5; ei proprium erit primum temperans, si τῷ λογιστικῷ proprium erit primum prudens, 234, 13; si animæ sit primo, λογιστικόν quoque pars erit animæ primo, 234, 24; nisi obediens sit et imperio subdita, admodum augescit II, 38, 23; eam auget cupiditatis usus II, 38, 26; rationi parere debet ut puer pædagogo II, 38, 31; apud temperantem rationi consentire debet, idque quare II, 38, 33; imperfecta est in somno II, 193, 28; ejus virtutes homini non sunt peculiares II, 193, 45; ea prædita animalia, 412, 27; quare homini necessaria II, 193, 48, v. *Anima concupiscens.*
Concurrere (τὸ νεύειν); quidnam sit, sumit geometria', 130, 44.
Condalus; Mausoli præfectus, 643, 1; si quis ei donum bovis vel ovis vel suis offerebat, primum recusabat, postea vero cum fructuum accessione reposcebat, 643, 2; arborum in vias regias procedentium fructus vendebat, 643, 7; vendebat jus militum mortuorum corpora ex porta efferendi, idque quare, 643, 9; quomodo a Lyciis pecuniam exegerit, 643, 13.
Condemnari; absentes minus videbimur, si antea adversariorum opiniones exponamus II, 383, 17.
Condimentum (ἡδύσματα); quænam sint IV, 215, 7; quemadmodum parum convenit cibo, sic pauci amici jucundi gratia quærendi sunt II, 114.
Condiscipulus (συμφοιτητής); ei non idem jus est quod amico II, 101, 54.
Conditio optima (διάθεσις ἀρίστη); uniuscujusque rei tantum alterius præstat, quantum res ad quas pertinent, altera alteri præferenda est, 601, 30.
Conditor (ὁ δημιουργῶν); quod ab eo non vincitur in contrarium necessario abibit III, 395, 50 s.; III, 396, 36 s.; id est in feminam III, 396, 2 ss., cf. III, 398, 13 ss., 50; III, 399, 30, v. *Creator, Mas, Genitura* et *Principium movens* (animalis).
Conditores urbium; sacra diis instituere, 416, 27.
Conditus sermo (ἡδυσμένος λόγος); quinam, 461, 14.
Condita (τὰ ἠρτυμένα); suaviora sunt IV, 330, 7.
Confabulationes (αἱ πρὸς τοὺς ἄλλους ὁμιλίαι); iis quoque utiles sunt artis rhetoricæ præcepta, 454, 35.
Confessiones (ὁμολογίαι); a negationibus distinguendæ sunt in responsionibus, 452, 33; quæ legitime fidem faciunt conceduntur, 452, 40.
Confidens (ὁ θαρραλέος); ei eodem modo similis esse videtur audax quo pertinax continenti II, 85, 34; quinam; 355, 4 ss.; iis injuriam facere solent, 339, 18; misericordes non sunt, 358, 46; apud ea (sc. animalia) cauda porrecta est IV, 322, 8.
Confidentia (τὸ θάρσος); eam facit spes, 364, 5; audaciæ propior quam ignaviæ II, 218, 6.
Confidentiam facientia (τὰ θαρραλέα); magnitudine differunt II, 32, 28; circa ea fiunt eadem peccata ac circa terribilia II, 32, 29.
Confirmatio (βεβαίωσις); qualisnam esse debeat in dissuasione quæ ultro fit, 445, 1; in dissuasione qua adversarii oppugnatur suasio, prooemium insequitur, 445, 10; quænam ejus sit optima ratio in ejusmodi dissuasione, 445, 11; quodsi ita fieri nequeat, petenda est ex argumentis quæ omiserit adversarius, 445, 19; quomodo ad præcepta de ea data tanquam ad normam vitæ negotia exigenda sint, 455, 15, 21.
Confirmatio orationis concionalis; est pars orationis per quam ope probationum, justorum et utilium ostendimus res prædictas tales esse quales nos demonstraturos esse polliciti sumus, 443, 6; insequitur narrationes, 443, 6, cf. 442, 9; quomodo disponenda sit, ubi connexæ faciendæ sunt confirmationes, 443, 9; quomodo si res prædictæ per se fide dignæ sint, nec probationibus indigeant, 443, 26 ss.; conclusione terminanda est, 444, 8; eam insequitur præoccupatio, 444, 9, v. *Probatio.*
Confirmatio orationis judicialis; insequi debet narrationes, 449, 46; si contradicat adversariis e probationibus est facienda, sin consentiatur, e justis, utilibus et his similibus, 449, 46; 450, 1; quonam ordine in ea collocandæ sint probationes, 449, 49; eam insequi debet præoccupatio, 450, 4.
Confitentes (ὁμολογοῦντες); in eos clementes sumus, 350, 12.
Conflagrationes (αἱ φλόγες); in terræ partibus exsistentes quod gelidum est mitigant III, 636, 20 ss.
Confringitur; citius quod magis comprimitur IV, 67, 70 s.
Confusio (ἀταξία); sequela est intemperantiæ II, 245, 48, v. *Ordinis perturbatio.*
Congelata (τὰ πεπηγότα); non eodem modo quo humida coalescere possunt III, 566, 22 s.; minus putrent, idque quare III, 610, 49 s.
Congelatio (πῆξις); frigoris excessus est II, 456, 34 s.
Congenita (τὰ σύμφυτα); iis parentibus similes nascuntur liberi III, 329, 46.
Conger; v. *Congrus.*
Congeries; ex ea nidum faciunt vespæ III, 202, 3.
Conglutinatæ res (τὰ κεκολλημένα); quando crepitare soleant IV, 113, 7 s.
Congressus hominum; ad quemnam pertineant in iis cuique suum tribuere II, 159, 41 ss.
Congrus (γόγγρος); piscis longus est III, 47, 1; oblon-

gus et lævis est atque duas pinnas habet III, 6, 18; piscibus longis et crassis accensendus est, ideoque pinnis supinis caret III, 301, 21 s.; III, 309, 16, cf. *Pisces longi et crassi*; lævis est III, 28, 50 s.; quot et quales et ubinam sitas branchias habeat III, 28, 35 s.; serpentibus similiores sunt III, 309, 10 ss.; quatenus ei similis sit serpens maximus, quatenus ab eo differat III, 191, 12 ss.; ei capite similiores sunt serpentes marini quam terrestres III, 29, 16; gulam habet, sed parvam III, 31, 26; fel alii jecori applicatum habent, alii ad intestina porrectum III, 30, 51, s.; ova continet, etiamsi non semper et ubique manifesta, idque quare III, 120, 31; ovum fragile non habet III, 47, 1 s.; alii pinguedinem habent ovisque carent, apud alios contrarium obtinet III, 120, 39 s.; quomodo eorum ova distinguantur a pinguedine III, 120, 35 ss.; sola carne vescuntur III, 148, 50 s.; omnium piscium maxime se invicem devorant III, 149, 6; polypos devorant, idque quare III, 149, 26 ss.; eorumque brachia corrodunt III, 148, 46 s.; devorantur a locustis III, 148, 24 s.; sæpe vivunt abrosa cauda usque ad anum III, 174, 26 ss.; idque a muræna III, 175, 27 s.; albi pisces pelagici sunt III, 158, 16; nigri vero inter pelagicos et littorales medium tenent III, 158, 17.

κονιάματα· v. *Tectorium opus.*

Conjectura bona (εὐστοχία); ejus species sagacitas est, 153, 17; II, 72, 11.

Conjugata (σύστοιχα); quænam dicantur, 195, 5, 15; ad ea pertinere videntur etiam quæ secundum casus dicuntur, 195, 12; quænam ex iis argumenta de accidente petere debeat cum refellens, tum adstruens, 195, 3, 17; consideranda sunt non solum in eo quod dictum est, sed etiam in contrario contrarium, 195, 24 ss.; loci ex iis petiti maxime valent ad problemata particularia, 203, 33; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 20; eorum ope investigandæ sunt definitiones habitus ceterorumque hujusmodi, 247, 48; ex iis dijudicantur quæstiones, an duæ res numero idem sint, 255, 11; iis optime confirmari potest definitio, 258, 18, 47; quomodo iis uti debeat dialecticus ad colandam argumentationem, 262, 22; ad ea celandi gratia argumentationem traducere debet dialecticus, 275, 12; quænam ex iis petantur argumenta de meliori et de utiliori, 327, 18.

Conjunctio (σύνδεσμος); ejus definitio, 473, 5, 9; elocutionis pars est, 472, 33; alia per eam, alia sine ea dicuntur, 1, 17; per eam dictis præcipue insunt verum ac falsum, 20, 34; 24, 32; ea constituuntur affirmatio ac negatio, 2, 33; quæ ea carent nec vera, nec falsa sunt, 2, 36; e multis unum facit, 400, 49; ejus ope sermonem unum efficimus III, 225, 8; earum usus amplificat elocutionem, 392, 3; si iis abstineas, contrahitur elocutio, 392, 4; earum multitudo vetat quominus facile legatur oratio scripta, 391, 26; recto ordine collocari debent, ut revera Græca sit elocutio, 390, 41; nonnisi raro ante alius conclusionem, alia interjicienda est, 390, 47; paucæ adhibendæ sunt, ubi concinnam reddere vis orationem, 438, 39; post eas quas prædixeris consequentes reddendæ sunt, sive aliæ sint, sive eædem, 437, 15 ss.; τέ et καί ex oratione sublatis oratio non est Græca IV, 208, 18 ss.; aliæ sublatæ molestiam non afferunt, idque quare IV, 208, 20 ss.

Conjux; quisque suæ Cyclopum more jura dat in plerisque civitatibus II, 128, 40; inter consuescendum nec moribus nec corpore vanam ostentationem præ se ferre debent, 637, 3; eorum amicitia naturalis esse videtur II, 101, 36; se invicem adjuvant, uterque sua in commune conferentes II, 101, 43; in eorum amicitia æque jucundum ac utile inesse videtur II, 101, 45; virtute niti potest eorum amicitia, si boni sunt II, 101, 46; eorum vinculum sunt liberi II, 101, 48; si liberis careant facilius a se invicem dirimuntur II, 101, 48; si quæras quomodo alter cum altero vivere debeat, quærendum, quidnam sit jus II, 101, 50.

Connivens (τὸ μύον); se habet ad videns ut potentia ad actum II, 568, 8.

Conniventia; apud aves quasdam et animalia squarrosa palpebra inferiori fit III, 245, 31 ss.; idque quomodo III, 295, 50 ss.; et quare III, 245, 47 ss.

Conon; adversa fortuna usus ad Euagoram confugit, 378, 1; quomodo Thrasybuli nomine alluserit, 380, 27.

Conopes; v. *Culices.*

Conscii (οἱ συνειδότες); facinoris alicujus metuendi, 353, 49.

Consecutio (τὸ ἕπεσθαι); duplex vel prior vel posterior, 199, 33; posterior plerumque præstat, 199, 35; ex utraque argumenta peti possunt, 199, 36.

Consensus (ὁμοδοξία, συμπάθεια); quomodo a concordia differat II, 109, 7; de eo problemata IV, 152, 33 ss.

Consentaneum (εἰκός); quidnam sit, 118, 41; 315, 25; 318, 2; 424, 34; quomodo ab exemplo differat, 429, 37; quomodo a signo differat, 118, 40; 430, 8; idem est quod signum, 315, 24; syllogismi de eo vocantur enthymemata, 118, 48; 315, 23, v. *Probabilia argumenta*; pertinet ad probationes non adscititias, 424, 27; distinguitur in affectiones, consuetudinem et lucrum, 424, 45 ss.; id in suasionibus et dissuasionibus e rebus petimus, idque quomodo, 425, 15, 21; id in accusatione ex hominibus petimus, idque quomodo, 425, 22; quomodo eo utendum sit in defensione, 425, 39 ss.; eo ubi probare non possumus, ad exempla confugiendum est, 426, 18; considerandum an ei repugnent adversarii actiones, 428, 6; ejus usus in confirmatione orationis judicialis, 449, 52; quomodo id confutare debeat defensor, 451, 25 ss.; ei repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 18; cum in actione, tum in moribus sectandum est, 464, 3; 468, 39; 469, 5.

Consequens; cavendum ne pro genere sumatur, 214, 16; quomodo ab accidente differat, 283, 4; 284, 16; ex eo signi ope demonstrant rhetorici, 281, 1; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 378, 40.

Consequentia (τὰ ἑπόμενα); duplici modo se invicem consequuntur, velut universale particulari, vel oppositum opposito, 304, 16, v. *Deinceps.*

Consequens omnibus (ὃ πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς οὖσιν); id qui in definitione adhibet multo minus peccat quam qui id quod non omnibus convenit quæ sub eadem specie sunt, 237, 37.

Consequentia (τὸ ἐφεξῆς); duplex, prouti simul adsunt res, vel una post alteram, 323, 16; triplex, 325, 35; ejus ope fit reminiscentia III, 497, 12, 22.

Conservativum (τὸ σωστικόν); pertinet ad optabilia propter aliud, 252, 4.

Conservus; ejus jecur comedit aliquis II, 81, 29.

Considerationes (θεωρήματα); partim solummodo cognitionem et rei possessionem et peractionem spectant II, 184, 9, 11; quæ solum cognitionem spectant ad disciplinam moralem non pertinent II, 184, 14.

Considia (αἱ συνεδρίαι); augurum quænam vocentur III, 172, 44 ss.

Consiliarii (σύμβουλοι); quando eos adhibeamus II, 28, 9; Thurii impedire non potuerunt, quominus rempublicam paulatim in dynastiam mutarent juvenes quidam bellicosi, 575, 5.

Consilium (προαίρεσις); ejus nomen Græcum aliquid indicare videtur quod præ ceteris optabile est II, 27, 30;

quidnam II, 28, 46; II, 67, 16; II, 143, 44; II, 205, 2, cf. II, 207, 13; cum virtute arcte conjunctum est II, 26, 31; id comitantur ratio et cogitatio II, 27, 29; magis mores dijudicat quam actiones II, 26, 32; quomodo a sponte facto differat II, 26, 33; II, 27, 27; soli homini competit II, 221, 31; III, 4, 36 s.; eo carent animalia excepto homine II, 143, 11; II, 205, 7; nec omni ætate nec quovis tempore eo præditus homo, *ibid.*; eo carent pueri, animalia et in universum rationis expertia II, 26, 33, 39; II, 83, 13; II, 268, 30; sine intellectu consistere nequit II, 267, 39; II, 594, 23 s.; id perperam nonnulli cupidini vel animi impetui vel voluntati vel opinioni alicui assimilant II, 26, 37; id nemo tamen opinioni in universum assimilat II, 27, 12; quomodo a cupidine differat II, 26, 39 ss.; continenti competit, non vero incontinenti II, 26, 40; non versatur circa molesta et jucunda II, 26, 45; quomodo ab animi impetu differat II, 26, 39, 46; quomodo a voluntate II, 26, 47 ss.; non spectat impossibilia II, 26, 49; sed ea quæ penes nos sunt, vel esse putantur II, 27, 2, 7; item fugienda et expetenda II, 27, 15; item quæ ad finem perducunt, non finem ipsum II, 27, 4; II, 28, 50; II, 29, 25; item res agendas II, 67, 32; in id non cadit præteritum II, 67, 34; quomodo ab opinione differat II, 27, 8; eo boni vel pravi sumus II, 27, 11, 14; quamobrem laudetur II, 27, 18; eo eligimus quæ nobis optima esse videntur II, 27, 30; non iisdem optimum est quibus optima est opinio II, 27, 22; parum interest utrum opinionem sequatur, an contra II, 27, 24; quomodo a deliberatione differat II, 28, 38; id nonnulli idem quod opinionem aut appetitum esse putant II, 203, 26 ss.; probatur non idem esse quod appetitus II, 143, 10 ss.; II, 203, 29 ss.; probatur non idem esse quod voluntas II, 143, 14 ss.; II, 203, 38 ss.; probatur non idem esse quod opinio II, 203, 44 s., cf. II, 204, 29; argumenta communia quibus probatur id neque voluntatem neque opinionem esse II, 204, 1; nec est opinio rerum agendarum quæ penes nos sunt II, 203, 48; nec conceptus (ὑπόληψις) II, 204, 14; nec simul voluntas et opinio II, 204, 40; sed aliquid ex hisce duobus compositum II, 204, 42; II, 205, 31, cf. II, 143, 35 ss.; etymologia duce est electio alius rei ante aliam II, 204, 45, cf. II, 142, 23; eo carent feræ II, 143, 11; II, 203, 32; eo sæpe utimur, absente cupidine et animi fervore II, 203, 34; id non necessario comitatur dolor II, 203, 37; quasnam res spectet II, 156, 14 s.; in unoquoque finis bonum est II, 1, 2; II, 2, 44; II, 5, 45; spectat bonum et malum et quæ ita videntur esse II, 206, 2; spectat ergo voluptatem et dolorem II, 206, 22; principium est II, 514, 46; actionum principium est II, 140, 47; ideoque mutatur idque sponte II, 140, 50 s.; actionis principium movens, sed non causa finalis est II, 67, 23; vel appetitus cogitabundus, vel mens appetens est, ideoque homo ipse II, 67, 32; nec sine mente ac intellectu, nec sine habitu morali consistit II, 67, 25; quænam requirantur ut bonum sit II, 67, 15; spectat res agendas et quæ penes nos sunt II, 144, 3 ss., 11; item in quibus causæ ratio obtinet II, 144, 6; spectat res quas fieri posse et penes nos esse putamus II, 203, 41, 45; II, 204, 31, cf. II, 143, 38; neque verum est neque falsum II, 203, 48; eo fiunt de quibus ante deliberavimus II, 61, 45; ab eo pendet improbitas ac justitia et injustitia II, 62, 9, 20, 22; non spectat finem, sed bona quæ ad finem tendunt II, 143, 17, 37; II, 204, 38; nunquam derepente adhibetur II, 200, 38; II, 204, 40; a medio ad contraria transit II, 206, 13; causa errorum quæ committit, sunt voluptas et dolor II, 206, 15; omnia alicujus causa eligit II, 211, 4; cum ratione conjunctum est II, 143, 11; eo pejus cum meliore commutamus II, 143, 24; spectat res contradictioni obnoxias II, 143, 38; quæ eo fiunt, eorum causa homo est II, 199, 15; item voluntaria sunt II, 199, 17; res agendæ de quibus optime initum fuerit, sæpe supervenientibus aliis initiis, in irritum decidere III, 514, 50 ss.; probatur virtutem id rectum reddere II, 206, 31-207, 11; ex eo judicamus qualis sit aliquis II, 207, 12; eo determinatur injuria et improbitas, 341, 23; ejus respectu magis quam operum laudamus vel vituperamus omnes II, 207, 22; id magis quam factum respicere æquum est, 342, 9; quia detectu difficile est, interdum ex operibus judicamus alios II, 207, 26; ei præferenda est actio II, 207, 28; laudabilius tamen actione II, 207, 29; nec sine virtute, nec sine prudentia rectum esse potest II, 75, 51; id rectum efficit virtus (moralis), II, 74, 42; quæ ejus causa facere solemus a sollertia pendent II, 74, 43; id respicit amicitia moralis II, 232, 49; II, 233, 4, 12; quæritur an plus ad virtutum conferat quam actiones II, 125, 49; in eo cardo virtutis et morum positus est II, 103, 14, cf. II, 104, 49; convertit virtutes naturales in perfectas II, 158, 1, 5; non plane in virtutem converti potest sine impulsu naturali II, 158, 8 s.; actiones quibus inest spontaneæ sunt II, 29, 25; omnes res de quibus capitur voluntati obnoxiæ, sed non de omnibus rebus voluntati obnoxiis capitur II, 205, 3; quibus non competit, in eos non cadit fortuna II, 267, 38; II, 268, 30, 45; ejus a spontaneo discrimen agnoscunt quidam legum latores, idque quomodo II, 144, 1 s.; eo carent affectus morales naturales II, 217, 36; a cupidine dissentit apud incontinentem II, 229, 16; opinio, unde fit est opinio deliberativa II, 204, 47; II, 205, 31; alia cum eo, alia sine eo fiunt II, 239, 51 s.; duplex, prouti rem sui ipsius vel alius causa facimus II, 202, 28; omnium rerum humanarum divinissima est, 412, 4; ab eo pendet civitatis probitas, 616, 26; iis nulli civium cedit, nec solum in bello fortissimum se præstitit, 436, 42; ex eo deducendi sunt mores, 406, 7, 15; a fine pendet, 406, 8.

Consilium (συμβουλία); qui nostro usi sunt, eorum nos pudet, 357, 32; quomodo dari debeat fr. 127, a; ejus species fr. 103, a, v. *Suasio.*

Consilii promptitudo (εὐβουλία); quidnam II, 72, 39; II, 159, 33; quasnam res spectet II, 159, 31; eadem spectat quæ prudentia II, 159, 30; ad eam non pertinent quæ casu sive ex voto eveniunt II, 159, 35 ss.; scientia non esse probatur II, 72, 4 ss.; quomodo a bona conjectura (εὐστοχίας) differat II, 72, 7; quomodo a sagacitate II, 72, 10; quomodo ab opinione II, 72, 11; eam rectitudinem quandam esse constat, sed nec scientiæ nec opinionis II, 72, 14; nihil igitur restat nisi ut cogitationis rectitudo sit II, 72, 18; deliberationis rectitudo est idque non omnis II, 72, 22; est deliberationis rectitudo bonum assequi valens II, 72, 28; est ea deliberationis rectitudo quæ obtinet quod obtineri debet, idque quomodo et quando oportet II, 72, 35; quæ absolute bona est ad finem absolutum recte tendit, est vero alia quæ ad finem aliquem II, 72, 37; prudentibus competit II, 72, 38.

Consistens (τὸ ἱστάμενον); semper celerius ferri videtur II, 317, 5.

Consobrinus (ἀνεψιός); privum esse præstat quam filium communem cujusmodi in Platonis republica sunt, 498, 41.

Consolida (τὸ σύμφυτον); ex ea nidum construit chloris III, 183, 18 s.

Consonans (τὸ φωνῆεν); alicubi unum est II, 520, 20.

Consonans (τὸ σύμφωνον); cur sit suavius unisono IV, 211, 18 ss.; partim loquelam constituunt III, 71, 47 s.; eas effingunt labia et lingua III, 71, 47.

Consonantes duplices; eas tres esse ferunt quia symphoniæ tres sunt II, 637, 20 s.; quænam revera causa sit cur tres sint II, 637, 23 ss.; permultæ esse possent, idque quomodo II, 637, 21 ss.

Consonantia; v. *Concentus* et *Harmonia*.

Consonantiæ (συμφωνίαι); quia tres sunt, etiam tres esse perhibent consonantes duplices II, 637, 20; sunt tamen numero plures II, 637, 26 s.

Consonare (συμφωνεῖν); cur bis diapason non vero bis per acutos et bis diatessaron consonent IV, 210, 3 ss.; IV, 211, 51 ss.

Conspectus (τὸ θεωρεῖν); ubi ab eo remota sunt, latent an sint, necne, quæ alio modo se habere possunt II, 68, 3.

Conspicientes; an revera nonnullos fascinare possint IV, 332, 32 ss.

Conspiratores; tyranno maxime pertimescendi sunt qui de sua solliciti non sunt vita, 587, 24.

Constipare (σάττεσθαι); quodcunque plenius constipatur ubi paulatim quam ubi universa simul moles IV, 241, 20.

Constitutio civilis; de ea deliberatur cum in senatu, tum coram populo, 416, 13, cf. *Lex*.

Consuetudo (τὸ ἔθος, τὸ σύνηθες): perinde ac natura est III, 498, 3; naturæ similis est, 335, 11; quidnam, 425, 11; speciem constituit consentanei, *ibid*.; ejus est quod sæpe fit, 335, 12; voluptatem efficit, 335, 9, 17; unde constet IV, 224, 11 s.; cur suavis sit IV, 224, 22 ss.; ss.; magna cuique res IV, 259, 5; multa hominibus indit modo mala modo bona II, 184, 21; ea imitantur nonnulli, 457, 14; facilius mutatur quam natura II, 86, 43; eo ipso quod naturæ similis est, difficulter mutatur II, 86, 44; quidnam de ea cecinerit Euenus II, 86, 46; eo valens esse videtur quod in naturam transit II, 167, 20 s.; alia consuetudine expellitur II, 167, 29; ab ea orta facilius curantur quam naturalia II, 167, 19 s.; ea quænam fiant, 334, 21; non competit rebus naturalibus II, 138, 8; in rebus quæ ab ea pendent longe frequentius quam in rebus naturalibus fiunt quæ præter naturam aut fortuito eveniunt III, 498, 6 ss.; idque quia iis non æque inest natura III, 498, 8 s.; ejus efficacia II, 194, 36 ss.; anima carentibus non competit II, 194, 38; interdum cupidinibus præter naturam ansam dant II, 81, 19, 30; qui propter eas morbosis tenentur cupidinibus incontinentes dicendi non sunt II, 81, 37; quæ contrahi debent, iis paulatim assuefaciendum est, 622, 51; ea virtutes naturales evadunt virtutes perfectæ II, 158, 1; res similes ægre ferendi prope accedit ad animæ habitum quo ipsas res ægre ferimus, 629, 53; ea quoque probi fiunt viri, 616, 35; 620, 12; secundum eam quoque vivunt quædam animalia, 616, 41; nonnullas naturæ dotes modo in melius, modo in deterius mutare valet, 616, 39; cum natura et ratione consentire debet, 616, 43; 620, 16; contra eam rationis causa multa faciunt homines, 616, 44; educatione ad probitatem accommodanda est, 616, 48; ejus vim ostendunt leges II, 488, 11; cum in civitatibus, tum in privatis domibus magnam habet auctoritatem qua ad virtutem excitat II, 128, 52 s.; iis una et communis bonaque reddenda est civitas, 501, 45; quænam optimæ sint, in *Politicis* investigare conatur Aristoteles II, 130, 30; propter eam in civitate bene legibus instituitur III, 525, 20; easdem partes in tali civitate agit quas in animalibus natura III, 525, 21 s.; iis nisi bene instituta sit, ultimum democratiæ genus ferre nequit civitas, 594, 33; pristinæ disjungendæ sunt in ultimo democratiæ genere, 595, 3; ea determinatur liberorum procreandorum numerus, 622, 10, 11; eædem virum bonum reddunt quæ politicum et ad regnandum aptum, 543, 5; ea motus qui in animo sunt, se invicem insequuntur III, 497, 6, 23; ea ab optimo proposito abduci potest ratio, 620, 18; ea prius fieri debet educatio quam ratione, 620, 15; ad rationem et mentem dirigi debet ejus exercitatio, 620, 23; quorum suavis est, eos amamus, 352, 9; ei qui injuriam tribuere possunt, in injuriam proclives, 339, 6; si ex ea criminetur accusans, quidnam respondendum sit defensori, 451, 27.

Consuetudo mutua (ἡ χρῆσις ἡ πρὸς ἀλλήλους); ejus gratia non fiunt civitates, 529, 24.

Consuetudo rerum (τὸ ἔθος τῶν πραγμάτων); an contraria sint ei actiones adversarii investigandum est, 428, 7; qua ratione exponendæ sint, 443, 15; pertinent ad probationes orationibus concionalibus aptissimas, 443, 10; si non ab opinione dicentis inchoat confirmatio, ab iis inchoanda est, 443, 14; eam insequi debent exempla, 443, 17.

Consuetudo sermonis (τὸ ἔθος τῆς λέξεως); quomodo ea solvi possint problemata poetica, 480, 4.

Consuetudine præclari; quo pluribus res adversarii repugnant, eo magis male audiit apud auditores, 454, 20.

Consuetum (τὸ σύνηθες); notius est II, 488, 10.

Consulens (ὁ βουλεύσας); causa est movens II, 264, 17, 48; II, 515, 8, 40.

Consultatio; quasnam res spectet, 314, 48; 315, 16, v. *Deliberatio*.

Consultatores (τὸ βουλευόμενον, τὸ βουλευτικόν); pars civitatis sunt, 610, 44; 611, 30; iis opus est prudentia, 610, 50; iidem esse possunt ac agricolæ et artifices et judices, 610, 24; quatenus iidem esse debeant ac judices et milites, quatenus non, 610, 49; eorum munere fungi debent cives seniores, 611, 5; partim perpetuo ab agricolis, ab artificibus et a militibus distincti sunt, partim vicissim eorum munere funguntur, 611, 30.

Consulto agens (τὸ προαιρετικόν); pars animæ eadem quæ deliberativa II, 156, 9, 15.

Consulto quæ fiunt (τὸ προαιρετόν); quomodo differant a spontaneis, 333, 4; omne spontaneum est, sed non vice versa II, 205, 22; ad ea non omnia pertinent quæ alicujus gratia fiunt II, 267, 10; ad ea pertinent fortuita II, 267, 33, 37; honesti viri signa sunt, 331, 40; eorum signum habetur, si multa similia prædicentur, 331, 44; 332, 17.

Consulto qui agit (ὁ προαιρούμενος); semper indicat quid velit et cujus causa id velit II, 204, 6, cf. II, 207, 5, 8.

Consultus (εὔβουλος); quisnam II, 70, 44; non dicendus est cui aliquid ex voto successit, nisi ei fuerit ratio optimum dispiciens II, 159, 37 ss.

Consumptio (ἡ τῶν σωμάτων καθαίρεσις); eam facit nimia menstrua purgatio aut fluor albus III, 354, 17 s., cf. *Tabes*.

Contactus (ἡ ἁφή, ἡ ἅψις); multis modis dicitur II, 445, 3; sine eo obtinere nequit mixtio II, 444, 46 s., 49 s.; neque actio et passio II, 444, 45, 50 s.; igitur de eo loquendum est antequam de mixtione ac de actione et passione sermo fiat II, 444, 43 s.; quomodo a continuitate differat, 209, 15; eo nonnulli corpora unum sunt II, 562, 42; ejus ope res continuæ fiunt II, 312, 9; competit rebus mathematicis, sive seorsum sint, sive alio modo II, 445, 5 ss.; in iis corpora dis-

Jungi posse perhibent atomorum assertores II, 451, 11; eo omnia fieri possunt quæ Empodocles meatuum ope fieri censet II, 450, 35 ss.; ad eum vitandum qui alium occidit ridiculus foret si coactum se agere perhiberet II, 202, 30.

Contactus proprie sic dictus; iis competit quibus et situs II, 445, 3 s, 9, 29.

Contagio; de ea quæstiones IV, 154, 17 ss

Contemnentes (οἱ καταφρονοῦντες); ea quibus studemus, ira petere solemus, idque quomodo minus et quando magis, 349, 5, 8, 10, 40.

Contemplamur (quæ) (τὸ θεωρούμενον); eo ipso tempore quo ea contemplamur scientiæ non memoriæ subjecta sunt III, 494, 15 ss.

Contemplans (ὁ θεωρῶν); quatenus ei similis sit sentiens actu III, 451, 47 ss.; maxime proprio sensu dicitur sciens III, 451, 23 s.

Contemplans (animæ pars) (τὸ θεωροῦν); quando una cum intelligibili recte se habet, oritur voluptas II, 120, 36.

Contemplari (τὸ θεωρεῖν); se ipsum in meliori amico jucundum est II, 236, 11.

Contemplatio (ἡ θεωρία, τὸ θεωρεῖν, ἡ σκέψις); a dubitationibus incipere debet III, 527, 3 s.; ei æquiparandus est sensus III, 483, 16 s.; omnium rerum humanarum beatissima et maxime deorum muneribus cognata est II, 126, 23; animalibus non competit II, 126, 25, 29; per se magni æstimanda est II, 126, 32; ejus actus sine molestia et cupidine sunt, si nihilo indigeat natura II, 87, 41; interdum sanitati nocet II, 88, 12; ejus voluptas ad contemplandum aptiores reddit II, 88, 14; in senectute marcescit, non ipso intellectu patiente sed aliquo quod intus est III, 440, 9 s.; finis est, ubi de rebus immobilibus cogitatur III, 521, 40; eadem rerum quæ sibi invicem pro portione respondent III, 221, 45; igitur eadem mentis ac intelligibilium III, 221, 43 ss.; item sensus et sensibilium III, 221, 46; constat parte regente id est deo, et parte subdita II, 242, 31; in unaquaque duæ sunt docendi rationes eæque quales III, 218, 1 ss.; quænam perfectissima II, 120, 21; omni inest voluptas, sed jucundissima est perfectissima II, 120, 20.

Contemplatione (ex) (τὸ κατὰ διάνοιαν); de eo disseritur II, 203, 3 ss.

Contemplativa actio (ἡ θεωρητικὴ πρᾶξις); ea constat felicitas perfecta II, 124, 7; II, 126, 6; præstantissima esse probatur II, 124, 9; item maxime continua II, 124, 9, 50; item jucundissima II, 124, 14, 48; item sibi sufficiens II, 124, 18, 49; sola sui causa amari videtur II, 124, 27, 47; otio consistit II, 124, 49; omnia habet quæ viro beato tribui solent II, 124, 51.

Contemplativa facultas (ἡ θεωρητικὴ φρόνησις); exemplum citatur, 91, 49, v. *Intellectus contemplativus.*

Contemplator; ut munere suo fungatur non eget iis quibus opus est ad actiones virtuti congruas obeundas II, 126, 1; eget iis quatenus homo est et virtutis munera obire mavult II, 126, 3.

Contemptus (καταφρόνησις); species neglectus esse probatur, 347, 50 ss.; æmulationi oppositus est, 363, 10; remotissimus est ab amicitia et societate civili, 555, 36; sequela est intemperantiæ II, 245, 49; eum moderate ferre mansuetudinis est opus II, 244, 21; ne parvos quidem ferre potest iracundus II, 245, 30; omnes etiamsi ignorantia aut oblivione partos contumeliam et opprobrium habet vir pusillanimis II, 246, 41; propter eum fieri solent reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 40; 567, 11; item monarchiæ, idque quot modis, 582, 5; 583, 13; eo aliquatenus permoventur monarcharum amici, ubi in eos conspirant, 582, 11; item qui in tyrannos conspirant quo ipsi imperio potiantur, 582, 13; nonnulli simul propter eum et lucri causa in monarchas conspirant, idque quinam, 582, 21; quonam argumento probetur multas tyrannidas propter contemptum everti, 583, 16.

Contentio (ἀντίθεσις, ἀντίθετον); est periodus opposita, 395, 33; fit vel eo quod alterum membrum alteri contraria continet, vel quod idem membrum e contrariis constat, 395, 7; jucunda est et quare, 395, 29; syllogismo similis est, 395, 32; exstat et falsa, 395, 50; accepta reddit enthymemata, 396, 26, 33; obtinet ubi oppositis rebus simul contraria est denominatio et vis, 437, 46; magis acceptas reddit cavillationes, 399, 27; quænam pulcherrima, 438, 8; ejus exempla, 437, 48.

Contentio (ἀντιπαραβολή); est amplificatio rerum suarum, 402, 4; ideoque pars est probationis, *ibid.*; in orationibns concionalibus tunc tantummodo inest, ubi adest contradictio, 401, 45; non omnibus orationibus judicialibus propria, sed parvis deest, 401, 49; ea fieri potest recordatio in peroratione, 410, 27, 34; quomodo institui debeat, 410, 28.

Contentio (ἔρις); miscelam interimit, etiamsi ei non contraria sit II, 636, 18 s.; molestæ sunt, 335, 16; apud auditorem in peroratione excitanda est, 410, 19; non convenit ei qui nihil magnum esse putat II, 46, 24.

Contentiosus (δύσερις, ἐριστικός); quisnam II, 22, 7; II, 48, 39; II, 49, 22; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; II, 48, 35; omnino vincere volunt, 288, 6; quomodo a sophistis differant, 288, 8, 14; se habent aliquatenus ad dialecticos ut pseudographi ad geometras, 288, 18; si plane non differret a pseudographo, non esset syllogismus contentiosus de re geometrica, 288, 20 ss.; quomodo igitur a pseudographo differat, 289, 14; non ita impugnandi sunt ut redarguantur, sed ut redargui videantur, 294, 16; olim magis quam nunc requirebant ut responderetur *ita* vel *non*, 294, 33; nunc quia male interrogant, aliquid est addendum responsioni, 294, 35.

Contentiosa disputatio (ἡ ἐριστική); v. *Disputatio contentiosa.*

Contenti (ἀγαπητόν); esse debemus, si alia pulchrius, alia deterius dicamus II, 611, 13 s,

Contentum (τὸ περιεχόμενον); ad materiem pertinet II, 429, 46 s.; ejus forma quodammodo sunt medium et ultimum II, 427, 31 s.; quando ut pars in continente contineatur II, 289, 23 s.; quando ut in loco II, 289, 25; ubi continuum est, non in continente sed cum eo movetur II, 289, 29 s.; ubi divisum, in eo movetur II, 289, 31; ubi non divisum ut pars in toto in continente contineri dicitur II, 289, 32; ubi divisum, se habet ut aqua in cado aut vinum in dolio II, 289, 34; ejus extrema in eodem sunt quo continentis II, 289, 43; ejus extrema fines sunt II, 289, 45; ejus extrema contenti forma sunt II, 289, 45 s., v. *Continens.*

Conteri (συντρίβεσθαι); id rebus evenit, non quia possunt, sed quia non possunt et aliquatenus deficiunt II, 524, 23 ss.; ejus impatibilia dicuntur quæ vix aut leniter ita afficiuntur III, 524, 25 s.

Contextus (κέρκισις); compulsio est II, 335, 27 s.

Continens (τὸ περιέχον); id est quod determinat II, 403, 37; constitutionis substantia est II, 403, 39; ad formam pertinet II, 429, 46; ea quæ continet habere dicitur II, 530, 21 s.; ejus definitio non eadem quæ contenti II, 288, 23; ubi ejusdem totius pars est ac contentum, hoc totum dicere possumus in se ipso esse II, 287, 48 s., cf. II, 288, 1, 35; quando continuum et non divisum, tanquam pars in eo esse dicitur II, 289, 23; quando divisum et tangens, ut in loco II, 289, 25 ss.; ejus extrema in eodem sunt quo contenti II, 289, 43; ejus extrema fines sunt II, 289, 45; ejus extrema contenti locus sunt II, 289, 46; sæpe manet dum mutatur continens divisum II, 289, 48 s.; eo tanquam vase uti videtur res quæ movetur in altera re mota II, 290, 35; id separatum exstare putant nonnulli, etsi ita fieri nequeat II, 458, 46.

Continentia; ejusdem rei causa dicuntur ac particularia quæ continent II, 515, 51 s.

Continens; v. *Terra.*

Continens (ὁ ἐγκρατής); quisnam II, 85, 17; II, 200, 4; non est qui patrem non cecidit, etiamsi cuperet nec id turpe esse arbitraretur II, 164, 40; eos circa voluptates et molestias, idque corporales versari manifestum est II, 80, 3; II, 83, 3; ei oppositus est incontinens II, 83, 49; eo continens dicitur quod mens imperium tenet II, 111, 31; quomodo a toleranti differat II, 83, 28, 50; vincendo spectatur II 83, 51; toleranti præstat II, 84, 1; apud eum ratio vincit affectus II, 171, 20 s.; juste agit II, 200, 1; apud eum laudamus partem animæ ratione præditam ac rationem II, 13, 49; in eo præter rationem aliud quid est quod ipsi repugnat II, 14, 1; apud eum rationi obedit anima concupiscens II, 14, 12; laudatur II, 141, 44; sponte facit quæ secundum continentiam sunt II, 141, 43; quomodo a temperanti differat II, 86, 10; II, 167, 10 ss.; medium tenet inter incontinentem et eum qui minus quam decet voluptate delectatur, ideoque in sententia persistit II, 85, 51; non dicitur qui mediocres habet cupidines II, 163, 6; pravas et vehementes habet cupidines, sed rectam rationem II, 163, 5; II, 167, 6 ss.; est is qui cupit mala facere propter cupidinem, sed qui retinetur a ratione II, 163, 23; quæritur an vituperio dignus esse possit ubi ratiocinatione fallitur II, 163, 21 ss.; respondetur continentem non ratione falli, sed rectam rationem habere de bonis et malis cui obedit non a cupidine abreptus II, 164, 36 ss., cf. II, 171, 33 ss.; sciens cupidines pravas esse iis propter rationem non obtemperat II, 76, 45; consilio agit, non vero cupidine II, 26 41; idem esse videtur ac qui permanet in eo quod ratio præcipit II, 76, 43; eum alii eundem esse putant ac temperantem, alii contra II, 76, 48, cf. II, 77, 35 ss.; per se in vera persistit opinione, per accidens vero in qualibet II, 85, 29; magis persistit quam plerique alii II, 86, 39, cf. II, 83, 27; quomodo a pertinace differat II, 85, 35; ei eodem modo similis est pertinax quo prodigus liberali aut audax confidenti II, 85, 33; ei incontinenti minus similis est sententiæ suæ tenax II, 85, 43; quæritur utrum voluntarie agat an involuntarie II, 201, 17; quæstio utrum sponte an invitus agat pendet a quæstione an anima duplex sit II, 227, 33, 37; contrarios intra se impetus continet II, 201, 18; propterea tantum involuntarie agere videtur quia cum re inanimi comparatur quæ vi impellitur II, 201, 28; affligitur quia cupidini resistit, sed gaudet spe bonorum futurorum vel præsentium II, 201, 44; proprio impetu impellitur II, 201, 35; quod ad animæ partem attinet, vi agit II, 201, 54; quod ad totam animam voluntarie II, 202, 1; quatenus secundum naturam agat II, 202, 10; nobiscum esse possumus II, 151, 5; quasnam injurias infligant, 339, 3.

Continens proprie sic dictus; circa easdem res versatur ac temperans II, 80, 31; II, 81, 13; II, 82, 8; quomodo a temperante differat II, 80, 34.

Continentia (ἡ ἐγκράτεια); definitio II, 243, 24; pertinet ad animæ partem concupiscentem II, 243, 9, 24; quænam ejus opera II, 244, 40 ss.; circa voluptatem versatur II, 165, 47; differre probatur a tolerantia II, 165, 46 ss.; etiam iram spectat II, 142, 2; virtus non est, sed mixtus quidam habitus II, 52, 7; bonus habitus est II, 85, 19; II, 86, 3; virtus quodammodo absurda est, idque quare II, 161, 48 ss.; vituperio digna esse nequit II, 164, 44; propter errores circa res quæ ad hanc nihil referunt sine ignominia fit vituperium II, 212, 32; ad res honestas et laudabiles pertinere videtur II, 76, 40; est res laudabilis II, 206, 37; non est virtus II, 206, 34; rectam reddit rationem II, 206, 33; virtus est II, 200, 2; æque cupidinem et rectam rationem spectat II, 200, 10; versatur circa id quod plerorumque habitu superius est II, 86, 38, cf. II, 83, 27; incontinentiæ opponitur II, 76, 10; nec plane idem est quod virtus, nec prorsus aliud genus II, 76, 27; eodem modo se habet ad incontinentiam ut mollities ad intemperantiam II, 84, 7, cf. II, 83, 41, 47; incontinentiæ contraria esse videtur, licet huic revera contrarius sit alius habitus, idque quare II, 86, 7, cf. II, 85, 51; interdum per similitudinem tribuitur temperanti II, 86, 9; efficere videtur ut intemperantia prudenter agat II, 238, 14 s.; cur eam maxime in juvenibus atque divitibus probemus IV, 259, 38 ss.; erit prava quædam, si cupidines bonæ sint II, 77, 39; item si afficiat ut in omni opinione persistamus II, 77, 42.

Continentia proprie sic dicta; laudabilis est II, 165, 2.

Contingens (τὸ ἐνδεχόμενον); est non necessarium 53, 14; definitio, 53, 3; æquivoce ita vocatur necessarium, 53, 5, cf. 55, 31, 37; propositiones de eo reciprocant, 53, 16, 41, cf. 61, 11, 15; propositiones de eo quando negativæ sint, 53, 28; ejus duo modi, 53, 32; propositiones de eo duplici sensu sumi possunt idque quomodo, 54, 4; quomodo intelligendum sit in conclusione, 55, 37; 61, 10; 65, 3; eodem modo se habent de eo enuntiationes quo enuntiationes de possibili quod ad oppositionem attinet, 34, 27; quomodo enuntiationes de eo consequantur enuntationes de possibili, de impossibili ac de necessario et vice versa, 35, 6 ss.; 53, 8 ss.; quot modis dicatur, 41, 2, 20; circa ea eodem modo fit propositionum disquisitio ac circa absoluta, 76, 27; in iis etiam sumenda sunt quæ non insunt, possunt vero inesse, 76, 30; quænam ita vocentur II, 572, 46 ss.; de iis eadem opinio eademque oratio modo vera, modo falsa esse potest II, 572, 48 ss.; colliguntur e contingentibus, 315, 19; in iis præcipue obtinet τὸ ἕνεκά του, ubi non fortuito fiunt, 162, 34; circa ejus demonstrationes ad agendum pertinentes versatur altera mentis pars II, 73, 34; tollitur si omnia necessaria sint II, 594, 2 s.

Contingens; v. Ὁπότερον ἔτυχεν.

Contingens nulli (τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι μηδενί); duobus modis dicitur, 61, 34, 48; quibusnam oppositum sit, 61, 45.

Contingens omni (τὸ ἐνδέχεσθαι παντί); quibusnam oppositum sit, 61, 44.

Continuitas (συνοχή); quomodo a contactu differat, 209, 15; ab ea separari nequit rectum III, 468, 1; sine ea nihil cogitare possumus III, 495, 1; et in motu locali et in reliquis mutationibus obtinere potest II, 311, 37.

Continuæ partes (συνεχῆ); iis non accensendum est cerebrum III, 238, 13.

Continuæ res (τὰ συνεχῆ); eo fiunt quod motus continui sunt II, 313, 47.

Continuum (τὸ συνεχές); quidnam II, 312, 1; II, 313, 39, 45, 48; II, 317, 34; II, 318, 15; II, 519, 15 s.; II, 599, 50; id est quod in semper divisibilia dividi potest II, 318, 13; II, 319, 43; II, 367, 6 s.; in infinita dividitur

II, 283, 42; infiniti subjectum est II, 284, 14; forsan omne divisibile est II, 575, 21; probatur ex individuis compositum esse non posse II, 317, 36 ss., cf. II, 321, 30; obtinere non potest donec extrema duo sunt II, 312, 4, cf. II, 317, 38; iis inest ex quibus contactu naturaliter unum fieri potest II, 312, 6; II, 599, 53 s.; eodem modo unum est, quo res quæ id continet II, 312, 7 ss.; dividitur in partes diversas et loco sejunctas II, 317, 49 s.; in res partibus carentes dividi nequit II, 318, 8; II, 319, 5; an omnia divisibilia sint, nondum constat II, 367, 32; individuum non esse probatur II, 321, 3 ss.; inter ea nihil intermedium est II, 336, 41; in partes æquales finitas, in inæquales vero infinitas dividi potest III, 488, 27 s.; eorum alia facilius, alia difficilius dividuntur II, 431, 31 s.; non exstabit, si magnitudines non omni ex parte dividi possint II, 451, 8; nullum unquam primum est quia omne in infinitum dividi potest II, 329, 33 s.; omne duplici modo infinitum esse potest et divisione, et extremis vel quantitate II, 320, 27; id qui in duo dividit, uno puncto tanquam duobus utitur II, 360, 34 s.; ei infinita insunt dimidia, non tamen actu, sed potentia II, 360, 39 s.; ubi hæc dimidia transire coguntur ad actum, non amplius continuum est II, 360, 41 ss.; quæcunque unum esse dicuntur, etiamsi flexa sint II, 519, 20 s.; quando unum esse dicantur, quando non II, 520, 8 ss.; attamen magis quæ flexione carent II, 519, 21 s.; eorum quæ unum et totum constituunt, magis ita se habent quæ natura quam quæ arte hujusmodi sunt II, 519, 14 s.; II, 531, 27 ss.; II, 573, 40; idque eo magis quo eorum motus indivisibilior et simplicior est II, 573, 41 s., cf. II, 519, 16 s.; in eo primum apparet infinitum II, 273, 15; id vulgo definiunt quod in infinitum usque dividi potest II, 273, 18; eo pertinere videtur motus II, 273, 14; in unoquoque aliquid indivisibile est, sed forsan non inseparabile III, 469, 19 ss.; ex compositione non fit II, 422, 9; in quonam sit IV, 179, 48 ss.; dummodo quantitatem habeat, in eo aliud esse potest quod movet, aliud quod movetur III, 440, 35 s.; cujus utraque pars contrario tractu moveri potest, vel altera moveri, altera quiescere, ei inesse debet motus principium, si certe uterque motus proprius sit III, 307, 28 s.; idque in amborum tractuum conjunctione III, 307, 46 s.; vim quandam habent qua distractioni resistunt II, 431, 44; si eorum vis vincatur vi gravitatis, celerius deorsum feruntur corpora II, 431, 45 ss.; si vincat, supernatant II, 431, 47 s.; eorum vortices probant motum localem fieri eo quod corpora alterum alteri locum cedunt II, 293, 51; nullum se ipsum movet II, 348, 45 s.; qua continuum est non tactu, impatibile est II, 348, 47; necessario se invicem tangunt II, 312, 13; II, 600, 2; si finita sint et ex pluribus constent, totum constituunt II, 531, 25 s.; omne parvum dicimus IV, 48, 3 s.; e rebus magnitudine carentibus fieri nequit II, 610, 42 s.; igitur ejus causa movens vel formalis esse nequit numerus II, 610, 43 s.; ejus absentia percipitur numerus III, 462, 14; vel ad unum, vel ad duo vel ad tria est II, 588, 12, cf. 42 s.; quænam circa id spectet mathematicus II, 588, 12 ss., cf. 42 s.; eo non definiri debere circulum et triangulum statuunt nonnulli II, 550, 22; in omni aliquid synonymum extremis interjectum est II, 321, 31, s.

Continuum facile terminabile (τὸ συνεχὲς εὐόριστον); in eo solo multum a multis differre videtur II, 580, 31 s.

Continuum non per se (τὸ μὴ καθ' αὑτὸ συνεχές); in finitas dividitur species III, 488, 29.

Continua per se (τὰ καθ' αὑτὰ συνεχῆ); quænam dicantur II, 519, 17 s.

Contractus (τὰ συμβόλαια); eorum æqualitate consistit justitia et jus II, 151, 17; in iis illiberalis est accuratio II, 488, 19:

Contradicens (ὁ τἀναντία λέγων); eum præcipue respiciunt qui quæstiones solvere conantur II, 405, 3

Contradictio (ἡ ἀντίφασις); quid, 26, 46; 122, 50; II, 531, 43 ss.; eam tollit Antisthenes II, 533, 7; oppositionum prima est II, 578, 40 s.; ei non est medium II, 311, 51; II, 578, 41, 49; II, 581, 42 s.; II, 599, 49; igitur non idem est quod contrarietas II, 578, 42 ss.; ejus altera pars necessario vera esse debet II, 513, 50 s.; altera vero falsa II, 514, 1; aliquatenus ad eam pertinet privatio II, 578, 43, 47; universalium de universalibus altera propositio necessario vera aut falsa est, 27, 36; 28, 32; item de particularibus, 27, 38; 28, 33; non universalium de universalibus non semper altera vera, altera falsa est, 27, 40; 28, 34; earum quæ mutuæ sunt et multum significant, non semper altera vera, altera falsa est, 28, 25, 28; non propter eam erunt vel non erunt res, 29, 37; de rebus quæ non e necessitate fiunt, quomodo se habeat, quod ad verum et falsum, 30, 24; ejus alterius partis responsionem petit interrogatio dialectica, 32, 38; ejus altera pars propositio, 32, 39.

Contradictionis principium; quando id adhibeat demonstratio (directa), 131, 42; id adhibet deductio ad impossibile et quatenus, 132, 4; eo fiunt paralogismi inde pendentes quod aliquid non simpliciter dicitur, 282, 37; pertinet ad demonstrationis principia II, 489, 6 s.; II, 491, 3; quidnam II, 503, 40; II, 512, 28, 31; II, 589, 3 ss.; principium est, idque quare II, 503, 33, 43 s.; II, 504, 10; II, 512, 28, cf. II, 589, 1 ss.; id necessario habere debemus ut intelligamus entium quodvis II, 503, 35 ss.; igitur suppositio non est II, 503, 36; ei addendæ sunt determinationes quædam ad evitandas cavillationes dialecticas II, 503, 42, 49; naturaliter principium omnium aliorum axiomatum est II, 504, 3 s.; ideo omnes demonstrantes ad hoc ultimam opinionem reducunt II, 504, 2 s.; qui circa id fallitur simul contrarias opiniones habebit II, 504, 1; ei adversantur nonnulli naturæ scrutatores II, 504, 7; ejus adversarii necessario tollunt substantiam et notionem (τὸ τί ἦν εἶναι) II, 505 49 s.; iidem omnia accidentia esse necessario dicent II, 505, 50 s.; II, 506, 5 s.; nullum aliud principium inveniri potest quod adeo omnem demonstrationem respuat, idque quare II, 504, 16 s., cf. II, 589, 5 ss., 37; id nihilominus nonnulli propter ignorantiam demonstrare conantur II, 504, 11 s.; attamen refutando demonstrari potest, dummodo is qui dubitationem movet, aliquid dicat II, 504, 18 s., cf. II, 589, 6 s., 38; id ut refutando demonstres, petendum est ut aliquid significet et sibi et alii qui dubitationes movet II, 504, 25 ss., cf. II, 508, 42 s.; II, 513, 24 ss., 47; II, 589, 9 ss.

Contradictionis principii obtrectatores; summum inter eos locum tenet Cratylus et qui se Heracliti placita sequi profitentur II, 510, 12 ss.; iis accensetur Anaxagoras II, 508, 48; II, 509, 39, cf. II, 506, 38; II, 591, 50; item Democritus II, 508, 49 ss.; II, 509, 20, 25; item Empedocles II, 509, 25, ss.; item Parmenides II, 509, 33 ss.; immo nonnullis Homerus iis accensendus esse videtur II, 509, 41 ss.; de indefinito loqui videntur II, 506, 40; de ente se loqui arbitrati de non ente locuti sunt II, 506, 41; dicere coguntur de omni re quidvis æque affirmari ac negari posse II, 506, 43 ss.; substantiam et notionem (τὸ τί ἦν εἶναι) tollunt II, 505, 49; II, 511, 16 s.; item necessarium II, 511, 17, cf. II, 589, 26 ss.; non dicunt quæ dicunt II, 589, 22; quod nomen significat id non significare dicunt II, 589, 23; sermonem omnino tollunt II, 590, 3, cf. II, 507, 42 ss.; fateri coguntur se ipsos mentiri II, 507, 26 s.; II, 589, 52 s; plantis comparantur II, 507, 46, cf. II, 504, 46, cf. II, 504, 21; nemo eo modo se habet quo ipsi se habere fingunt, ne ipsi quidem, etiamsi id dicant II, 507, 47 s., cf. II, 503, 47 s.; quum actibus suis agnoscant in rerum natura obtinere melius et pejus se ipsi redarguunt II, 507, 49 ss., cf. II, 511, 39 s.; quodsi non certo sciant, sed tantummodo opinentur, melius et pejus in rerum natura obtinere, eo magis veritate opus habent II, 508, 9 ss.; comparantur hac in re ægrotis II, 508, 11 ss.; refutantur dummodo agnoscant in rerum natura obtinere magis et minus II, 508, 13 ss.; eo falluntur quod demonstrationem petunt eorum quæ demonstrari nequeunt II, 511, 37 ss.; contraria dici quærunt, quum ipsi contraria dicunt II, 511, 45 s.; efficiunt ut omnia ad aliquid sint II, 511, 50; II, 512, 18; item ad opinionem et sensum II, 512, 19; quærunt quisnam sanum ab ægroto distincturus sit, quisnam recte judicaturum II, 511, 33 s.; medici mandatis morem gerere non deberent, idque quare II, 591, 12 s.; non omnes eodem modo refutandi sunt II, 508, 37; qui dicis causa id oppugnarunt vi refutandi sunt, id est ope notionis, quæ vocabulis et nominibus inest II, 508, 38, 42 s.; alia eorum refutatio II, 592, 4 ss., cf. II, 513, 48 ss.; qui vero dubitando eo pervenerunt ut id in dubium vocarent, persuasione indigent facileque curatur eorum ignorantia II, 508, 38, ss.; II, 591, 35 s.; II, 590, 25 ss., cf. II, 510, 7 s.; quænam fuerit origo ut de eo dubia moverent hi II, 508, 43 ss.; II, 509, 9; II, 510, 2 ss.; II, 590, 15 ss.; verisimiliter quidem loquuntur hi, non tamen vera dicunt II, 510, 6 s., cf. II, 508, 52 s.; horum refutatio II, 510, 18 ss.; II, 590, 26 ss., cf. II, 509, 6 ss.; qui a ratiocinatione argumenta sua petunt, non facile refutantur, idque quare II, 591, 29 s.

Contradictoria (αἱ ἀντιφάσεις); ea simul esse putarunt nonnulli, quum contraria ex eodem prodire viderent II, 508, 45; ea præcipue de eodem vera esse censent quia res sensibiles semper secundum quantum moveri videntur II, 591, 6 ss.; quædam sunt quæ manifesto simul vera esse nequeunt II, 513, 42; iis competit mutatio non per accidens II, 308, 36; probatur inter ea media non esse posse II, 512, 39 ss., v. *Medii exclusi principium.*

Contrarietas (ἡ ἐναντιότης); differentia est, idque prima II, 501, 32, cf. II, 587, 40; II, 588, 29 s.; ejus consideratio pertinet ad philosophiam primam II, 501, 32, cf. II, 588, 20; diversitas quædam est, idque maxima et perfecta II, 577, 42 s.; II, 578, 2 s., 22; II, 582, 51; II, 583, 3, 20; id quod inductione probatur II, 578, 4 ss.; oppositionis species est II, 578, 39 s.; ei licet esse medium II, 578, 42; II, 579, 46; II, 581, 25 s.; igitur non idem est quod contradictio II, 578, 42 s.; quomodo a privatione differat II, 579, 3 s; omnis habet alterius contrarii privationem sed non eodem modo II, 579, 7 ss.; prima habitus et privatio est II, 578, 34; probatur ipsa medium non esse posse II, 579, 43 ss.; tot modis perfecta differentia est quot contrarium dicitur II, 578, 17 ss.; nullius rei substantiam constituit II, 255, 43; in unoquoque genere uno una inest II, 255, 26; II, 256, 27; omnes ad unam referri posse videntur II, 256, 24, 28; aliæ aliis priores sunt, atque aliæ ex aliis gignuntur II, 255, 30; longe distat a similitudine II, 219, 42; oriuntur in divisione et in intermediis, ubi ad individua progredimur II, 583, 7 s.; sensibiles negligit mathematicus II, 588, 10; aliæ specificam differentiam faciunt, aliæ non II, 583, 24 s.; quæ formæ insunt faciunt II, 583, 28 s., cf. 37, 42, 47; quæ vero cuncto non II, 583, 29 s.; fere omnes ad simile et dissimile reducuntur II, 501, 11, cf. II, 587, 42; ea prædita in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur II, 446, 25, 31, 36, 41; ea quæ carent se invicem de natura sua non deturbant II, 446, 22 s.; iis carere nequeunt corpora sensibilia, nec igitur omnium rerum materies communis II, 454, 3, 20; iis tamen subjecta est materies communis II, 454, 26; corporis principia sunt certa quadam qualitate et quantitate prædita II, 454, 34; non in se invicem transeunt sicut elementa II, 454, 31, 33; igitur secunda rerum principia sunt II, 454, 29; iis reliqui utuntur, etiamsi nihil de iis determinent II, 454, 35 s.; tangibiles solæ tanquam corporum principia et formæ considerandæ sunt, idque quare II, 454, 39 ss., 43; tangibiles enumerantur II, 454, 50 s.; primariæ (corporum sensibilium) numero quattuor esse probantur II, 455, 12 ss.; necessario exstare debet cujus utraque pars elementis distribuitur II, 458, 30; si unica tantum exstaret, duo numero essent elementa II, 459, 3 s.; quum plures esse videmus, ad minimum duæ sunt II, 459, 6 s.; duæ quum sint, elementa necessario numero quattuor erunt, non tria II, 459, 7 s.; si numero infinitæ sint, nihil determinari, nec gigni potest II, 459, 51 ss.; item omnia unum erunt II, 460, 2 ss.; cum ab Alcmæone, tum a Pythagoreis nonnullis discere licet eas rerum principia habenda esse II, 476, 10 ss.; quot vero et quænam sint, ab aliis discere oportet II, 476, 12; ejus assumptio est mutatio quæ in contrarium fit, ejus vero amissio quæ e contrario II, 315, 3 s.; itaque magis ejus causa esse videtur illa quam hæc II, 315, 1 s.; solvuntur ubi quæ antea contraria videbantur nunc probabiliter dicta esse apparent II, 220, 3; manent quamdiu aliquatenus verum, aliquatenus vero non verum videtur id quod dictum est II, 220, 6.

Contrarii; iis interdum idem utile est, 324, 16; interdum eadem sectantur, idque quare II, 214, 15.

Contrarium; ejus ope investiganda sunt τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 181, 25; 183, 30; secundum unum et ens dicitur II, 522, 49 s.; igitur multis modis dicitur II, 522, 48 ss.; II, 578, 16 s.; et in unaquaque categoria diversum est II, 523, 1; quidnam sit et quot modis dicatur, spectat philosophus II, 501, 51; quidnam sit, non spectat geometra nisi ex suppositione II, 502, 43 s.; contrario ejusdem seriei elemento opponitur III, 265, 36 s.; remotum est III, 232, 33; nullum e contrario suo aliquid facit II, 255, 37; contrario alimentum est II, 356, 32 s.; probatur necessario aliquatenus inesse omni rei quæ materiem habet III, 528, 27 ss., cf. 38; sui contrario inesse nequit, 213, 35; alicui dicitur, etiamsi ejus genus *aliud* (ἕτερον) alicujus dicatur, 212, 47; cui majus, id ipsum quoque majus est, 326, 28; aut privatio, aut contradictio est in eodem genere, 125, 39; unum uni II, 368, 38 s., 43; mutationis ultimum est II, 311, 32; ex eo fit quadantenus unaquæque pars III, 395, 47; contrarium corrumpit sive insit, sive non insit II, 636, 17 s.; amicum est utilitatis causa II, 226, 47 ss.; item aliquatenus tanquam bonum II, 227, 3 ss., 19; item per accidens II, 227, 6 ss., 18; in id fit interitus III, 395, 49 s.; in id necessario mutatur quod a principio motus animalis victum non fuerit III, 395, 50 s.; quibus non est, iis mutatio in idem contraria est mutationi ex eodem II, 315, 25 s.; II, 316, 5; cum id affici dicimus, tum subjectum vel materies II, 446, 52, cf. 46; cum id agere dicimus, tum activum II, 446, 50 s.; quibus non est, iis nec motus est, nec quies, sed mutatio et mutationis privatio II, 316, 4 ss.; quorum non semper est et esse possunt et non esse ortuique et interitui obnoxia sunt II, 304, 34; ubi ex eo fit aliquid, contrarium ipsum perit III, 333, 38 s.; item subjectum necessario subesse debet III, 333, 39 s.; ex eo generatio naturalis est III, 333, 44 s.; si erit manifestum quomodo e semine fiant res, forsan simul patebit quomodo e contrariis fiant res e semine quæ proveniunt III, 333, 42 ss.; ejus appositione excessum corrigere solet natura III, 238, 5 ss., cf. 30 ss.; semper ex eo fit mutatio III, 528, 33 s.; ad id deveniendum est, ubi sapientia provehimur II, 471, 35 s.; ab eo interdum eximus reminiscentes, idque quare III, 497, 13 ss.; id causam esse asserunt cur mundus vicissim fiat et intereat qui hanc opinionem tuentur II, 384, 15; secundum Heraclitum id est quod compellit II, 91, 33; de eo Leucippi et Democriti placita III, 424, 32.

Contrarii definitio; ei non contrarium est incompositum fr. 121, a.

Contraria; num ea sint quæ differunt fr. 120, a; eorum definitio II, 22, 48; quænam dicantur II, 522, 38 ss., cf. II, 578, 36 ss.; notissima sunt sibique invicem opposita notiora adhuc fiunt, 395, 30; ad sua omnia plenius apparent IV, 228, 8 s.; e contrariis optime percipiuntur IV, 129, 1; partim cognita, partim incognita sunt, 287, 29; diversa sunt II, 577, 42; magis ita se habent quæ plus a medio distant II, 22, 49; II, 23, 8; eorum demonstrationes dubitationes de contrariis sunt II, 383, 14; secundum Anaxagoram, omnia simul rebus competebant, ubi hæ omnes simul erant II, 591, 51 s.; ea simul adesse non posse non concedit Heraclitus, 268, 13; ea sunt quæ plurimum differunt II, 578, 24, cf. II, 583, 2 s.; item quæ in eodem genere plurimum differunt 9, 3; II, 522, 39 s.; II, 578, 28 s.; item quæ in eodem receptaculo plurimum differunt III, 522, 40 s.; III, 578, 30 s.; item quæ sub eadem potentia plurimum differunt II, 522, 41 s.; II, 578, 31 s.; specie differunt, nec unum sunt II, 358, 49; se invicem interimunt et impediunt II, 359, 3 s.; in eodem genere sunt II, 582, 50; II, 583, 16 s.; ita se habent quæ ad idem genus pertinent II, 446, 30, 36; specie differunt II, 584, 4; alia per accidens nonnullis insunt, alia ita se habere nequeunt II, 584, 14 ss.; genere eadem sunt, specie vero differunt 21, 25; II, 446, 35 s.; in eodem genere sunt, 387, 35; II, 582, 50; II, 583, 16 s.; vel omnia vel quæ primarie dicuntur specie differunt II, 523, 5 s.; eorum contraria vel eadem sunt genera, 257, 37; 258, 9; eorum differentiæ vel contrariæ vel eædem, 258, 10; eorum genus et differentiæ simul eadem esse nequeunt, 258, 16, cf. 257, 48; si eorum definitio patet, patet etiam rei propositæ definitio, 258, 7; si iis genus est, hoc genus iis prius erit II, 582, 1 s.; aut in eodem genere sunt, aut in contrariis, aut ipsa sunt genera, 21, 29; quæ circa idem maxime distent, 37, 46; quæ specie differunt in eadem prædicationis coordinatione sunt omnia II, 583, 1 s.; eidem inesse nequeunt 38, 37; 193, 20; II, 565, 19; simpliciter simul eidem inesse nequeunt, aliquatenus vero, vel quodammodo, vel πρός τι, vel simpliciter alterum, alterum aliquatenus licet, 302, 34; eorum simul particeps esset idem, si genus differentiarum particeps esset II, 552, 1 s.; plura uni esse nequeunt II, 578, 19; II, 579, 38 s., 42; ea recipiunt πρός τι, sed non omnia, 9, 42; ea recipiunt agere et pati, 17, 4; in se invicem transire possunt, 19, 53 ss.; eorum eadem scientia, 39, 13; 81, 9, cf. 84, 5; 118, 3; 178, 15; 180, 27, 47; 181, 10; 189, 9; 261, 31; 262, 48; 293, 26; II, 490, 6 s.; II, 584, 36 s.; IV, 271, 38; II, 587, 47 s.; eorum eadem scientia et facultas, non vero idem habitus II, 52, 22; an eorum eadem sit scientia sine essentiæ ope quærunt dialectici II, 615, 21 ss.; eorum unam esse scientiam per geometriam demonstrari nequit, 129, 1; cui probandum est eorum unam esse scientiam, petit a principio, si oppositorum unam esse postulat, 273, 32; qui eorum unam esse scientiam sumpserit, contraria petit, si salubris et morbidi aliam esse postularit, itemque vice versa, 273, 50; eorum eadem ignorantia, 262, 48; item idem sensus 180, 26; 262, 49, cf. 178, 16; eorum eundem sensum esse probabile est, 178, 16; 262, 48; de iis contrarium probabile apparet in comparatione, 178, 29; eorum definitione posita, facile est colligere, an uni unum plurave sint contraria, 266, 25; an omnium una potentia, 84, 6; quædam intermedium habent II, 587, 50 s.; eorum interdum eadem causa est II, 264, 36; II, 515, 27; eorum quodammodo eadem forma est II, 544, 29; iis eadem materies est II, 392, 44 s; II, 578, 31; ea simul spectant omnia possibilia II, 572, 2 ss., 15; e primis composita sunt reliqua II, 582, 30 s.; ad idem genus quo illa, pertinent intermedia II, 581, 27 ss., 49 s; II, 582, 32; iis solis intermedia sunt II, 581, 50 s.; II, 582, 32 s.; ex iis composita sunt intermedia II, 581, 51 s.; II, 582, 33; simul cum altero eorum intermedium de eadem re prædicari nequit II, 591, 43 ss.; ex iis vel ex intermediis gignuntur omnia, atque in ea vel in intermedia intereunt omnia II, 254, 47; ex iis gignuntur intermedia II, 254, 48; inter ea vel unum vel plura intermedia esse possunt II, 430, 15; altero eorum finito, etiam alterum finitum erit II, 374, 14; eorum eadem potestas, 368, 18; sibi invicem apposita maxime patent, 387, 30, 35; 408, 16; ex iis unum fit medium II, 227, 6; se invicem appetunt medii causa II, 227, 4, cf. 8; si alterum naturaliter exstat, et alterum naturaliter exstare debet II, 392, 42 s.; in se invicem agunt, a se invicem afficiuntur et intereunt II, 393, 2; a se invicem non afficiuntur II, 610, 1 s.; igitur materies tanquam tertium quid præter ea exstare debet II, 610, 3, 6, cf. 35; perperam igitur alteri eorum materiem assimilant II, 610, 3 s.; ea a se invicem affici negat Empedocles II, 480, 24 s.; non omnia eodem modo ex se invicem fiunt II, 562, 21; contraria efficere valent, 575, 22; forsitan non per se, sed per accidens contraria petunt II, 98, 2; quæ ex iis fiunt, iis semper aliquid subest quod perstat II, 636, 10, 13 s.; quæ ex iis fiunt, vel quibus sunt, intereunt omnia II, 636, 15 s.; ex iis fiunt quæ sexus discrimen habent III, 333, 45 s.; multa ex iis fiunt, sed non omnia quantitate augentur III, 449, 45 s.; ex iis quæ alterum ex altero augentur nonnulli nutritionem fieri censent III, 449, 43 ss., cf. 53 s.; contrariorum causa sunt II, 464, 50; II, 465, 11; III, 618, 7; simul adesse nequeunt II, 572, 9; II, 583, 3 s.; simul vero possibilia esse possunt II, 572, 8; eorum capax idem, 193, 33; ea idem simul capere nequit, 210, 3; æqualia esse debent II, 279, 19; II, 596, 35; copulari nequeunt II, 456, 2; ea alii amica, alii inimica habent II, 219, 4, 16, 21, cf. II, 226, 32; in ea fit mutatio II, 219, 11; eorum loca dissita II, 219, 20; se invicem perdunt II, 195, 16; II, 219, 43; II, 260, 14; II, 635, 26 s.; III, 528, 20; contrario inutilissima II, 219, 42; ex iis fit mutatio II, 279, 50; II, 596, 52; ex eodem fiunt II, 508, 45; quum ex eodem prodire viderent, ea simul esse arbitrati sunt nonnulli II, 508, 45; eorum lationes contrariæ sunt II, 370, 17 s.; recte ex iis exemit natura quod ingenitum et interitus expers esse debeba

II, 370, 20 ss.; iis competunt generatio et interitus II, 370, 22; II, 446, 38; ex iis fit generatio II, 635, 20; iis fit alteratio II, 389, 9; iis solis intereunt res III, 528, 25; iis maxime agunt et afficiuntur res III, 483, 1, 6 s; in omni motu adesse debent vel simpliciter vel aliquatenus II, 311, 8 s.; eorum motus contrarii sunt III, 491, 11; igitur in uno ac indivisibili simul inesse nequeunt III, 491, 12 s.; ea recipere valet οὐσία, 5, 46; an ea recipere valeant opinio ac oratio, necne, 6, 4 ss; præter οὐσίαν nihil ea simul recipere valet, 8, 39; nihil sibi ipsum esse potest, 8, 47; videtur locus, 5, 51; ea recipiunt qualia, sed non omnia, 15, 45; in iis non necessario alterum verum, alterum falsum est, 20, 23; 21, 16, v. *Opposita*; et in rebus naturalibus et in reliquis semper eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 19 ss.; quum eidem corpori insint, causa sunt cur necessario moriturus sit homo II, 537, 12 s.; termini et extrema mutationis secundum contraria II, 332, 38; ultima sunt III, 488, 24, cf. 27; ex iis tanquam ultimis generantur specie differentia II, 578, 6 s.; eorum distantia maxima est II, 578, 8, cf. II, 583, 2 s.; eorum alterum semper secundum privationem dicitur II, 579, 19; eorum alterum forma, alterum privatio est II, 601, 15 s.; ex iis gignitur materies, idque quo modo II, 578, 52 ss.; ad ea fit mutatio II, 600, 30 s., cf. 39; ipsa non mutantur II, 600, 33; nec permanent II, 600, 34 s.; ea inductione probantur esse e quibus tanquam ultimis fiunt mutationes II, 579, 5 ss.; eorum prima genera unum et multa sunt II, 579, 18 s.; ad ea igitur reliqua referuntur II, 579, 19; omnia referuntur ad primum contrarium II, 501, 40; II, 502, 39; II, 587, 40; II, 588, 29 s.; omnia reducuntur ad multitudinem et unum itemque ad ens et non ens vel ad simile et dissimile II, 502, 23 s., 30; II, 587, 41 ss.; ea fere omnia ad unius et multitudinis oppositionem referri in *Ecloga contrariorum* docuerat Aristoteles fr. 81, a; eorum altera series privatio est II, 502, 22 s., cf. II, 587, 47 ss.; forsan non omnia secundum unum dicuntur II, 502, 87; omnia vel ad ea pertinent vel ex iis sunt II, 502, 34 s.; ex iis composita esse entia et substantiam fere omnes agnoscunt II, 502, 35 s.; igitur omnia ad eandem scientiam pertinent (nempe ad philosophiam primam) II, 502, 36, cf. II, 588, 20; ad ambo pertinet scientia, inprimis effectiva, idque quatenus et quare II, 565, 9 ss., 23 ss.; quatenus ambo simul manifestet definitio II, 565, 15 ss.; ad ambo æque pertinent potentiæ cum ratione conjunctæ II, 565, 7; II, 567, 25; simul de eodem vera esse nequeunt, idque quare II, 591, 40 s.; id quod patebit, si eorum rationes ad principium resolvantur II, 591, 41 s.; omnia secundum privationem dicuntur II, 587, 49; II, 591, 40 s.; eorum alterum privatio est II, 512, 33 s.; simul eidem inesse nequeunt II, 450, 17; II, 503, 48 s.; simul eidem esse nequeunt, nisi aliquatenus aut alterum simpliciter, alterum aliquatenus II, 512, 32, 37 s.; quæ intermedium habent, probantur quoque ita dici, etiamsi primo adspectu non ita videantur se haberi II, 587, 49 ss.; ex iis omnes elegantiores omnia faciunt II, 609, 50 s.; nec tamen in hac sententia recte interpretantur dictiones *omnia* et *e contrariis* II, 609, 51 s.; nec dicunt quibus insint, nec quomodo ex iis fiant omnia II, 609, 52 s; ex iis omnia fiunt ita ut semper aliquid subjectum sit II, 628, 28 s.; igitur omnium rerum principia esse nequeunt II, 628, 29 s., 33; nec separabilia esse possunt II, 628, 31; alterum eorum alterius materiem faciunt (Platonici) II, 628, 34; ex iis entia construunt (Platonici) II, 629, 10, cf. II, 628, 21 s., ex se invicem componi nequeunt, utpote principia II, 582, 20 s.; ex iis aliquid fieri potest II, 582, 22; iis competit magis et minus II, 582, 23 s.; iis priora non sunt quæ ad idem genus pertinent II, 582, 28 s.; a se invicem affici nequeunt II, 258, 10; iis aliquid subjectum esse debet II, 258, 11, 18, aliquatenus necessario duo sunt, aliquatenus alterum præsentia et absentia sua ad mutationem efficiendam sufficit II, 258, 19 ss.; iis omnes unum figurant II, 256, 12; ad ea simul moveri nequit res secundum Anaximandrum II, 406, 32 s.; eorum extremum idem esse nequit II, 362, 16; ea potentia simul esse potest idem, non vero actu II, 509, 5; iis semper unica materies subjici debet II, 433, 29 s., cf. 3, 15 ss.; quod ea simul substantia continet, actu divisibile est III, 464, 33; eorum medium quod neutrum eorum est II, 387, 5 s.; eorum nullum effectivum vel motivum esse potest, idque quare II, 610, 44 ss.; iis competit mutatio non per accidens II, 308, 35 s.; II, 427, 11; II, 597, 46; vel ex iis animam componunt, vel eam alterutri eorum assimilant qui elementis contrarietates tribuunt III, 435, 53 ss; in ea e contrariis maxime commutatio fieri solet IV, 249, 40 s.; causa sunt contrariorum III, 616, 53 s.; quæ iis insunt per accidens intereunt III, 528, 18 s.; quæ ad substantias pertinent, per accidens interire nequeunt, idque quare III, 528, 21 ss.; unicum eorum par respicere videtur unusquisque sensus, excepto tactu III, 458, 47 ss.; plura comprehendit tactile, idque quænam III, 458, 49 s.; attamen alii sensus, e. g. auditus et visus plura respiciunt, idque quænam III, 459, 1 s.; sex modis invicem complicari possunt, sed quattuor tantum repugnantiam faciunt 192, 32 ss.; ex iis sumendum est utrumvis ad thesin, 193, 5; considerandum, an tale quid dictum sit quod si sit, ea inesse necessarium est, 193, 21; iis quæ minus mixta sunt, magis hujusmodi sunt, 203, 20; quomodo adhiberi possint ad investigandum an recte constitutum sit genus, necne, 210, 21 ss.; quinam loci ex iis peti possint ad argumentandum de proprio, 229, 29; eorum ope investigandæ sunt definitiones habitus ceterorumque hujusmodi, 247, 48; eorum contrariæ sunt definitiones, 248, 9; 257, 29 ss.; eorum quæ alterius privatione dicuntur, eo quod per privationem dicitur alterum definiri nequit, sed potest vice versa, 248, 18; reliquorum alterum per alterum definiri nequit, 248, 21; ad ea celandi gratia argumentationem traducere debet dialecticus, 275, 11; quomodo ex iis peti possint argumenta enthymematum, 375, 24; ex iis argumenta petimus de justo, de legitimo, de utili, de honesto, de jucundo, de facili, de possibili, de necessario, 414, 26; iis quæ videntur, quomodo respondendum sit, 409, 24; si inter se componantur, hominibus majora et magna et meliora et deteriora videntur, 292, 40; iis studentibus irasci solemus, si nobis inferiores sunt, 349, 18; eorum quæ volunt, si faciant, in eos clementes sumus, 350, 10; ut simul faciamus fieri nequit IV, 155, 6; si simul fiant maxime admirabile est IV, 54, 29; eorum alterum bonum esse oportet II, 572, 11; ea cito dicere coguntur qui rationes suppeditant, si id non recte faciant II, 512, 2 s.; iis fieri solent medicationes II, 16, 48; eorum fortasse appetens natura ex iis consonantiam efficit III, 635, 3 s.; earum divisio fr. 102, b; fr. 112, a.

Contraria (i. e. forma et privatio); neque tanquam genera dicuntur neque multis modis II, 603, 41.

Contrarium actu; quatenus semper ab omni re expellatur III, 528, 36 ss., cf. 38.

Contraria factis; quænam ex iis petantur enthymematum argumenta, 380, 12.

Contraria loca; ea sunt quæ plurimum distant III, 588, 24 s.

Contrarium momentum (ἡ ἐναντία ῥοπή); eo omnibus opus est, idque quare III, 238, 30 ss.

Contraria qui ponunt (οἱ τἀναντία λέγοντες) (i. e. Pythagorei et Platonici); omnes iis non utuntur, nisi quis eorum placita in ordinem redigat II, 610, 23 s.; non dicunt cur alia interitui obnoxia sint, alia ejus expertia II, 610, 24 s.; omnia ex iisdem principiis componunt II, 610, 25 s.; nonnulli eorum entia ex non ente faciunt II, 610, 26 s.; nec cur perpetua sit generatio et quænam sit ejus causa dicunt II, 610, 28 s., cf. *Principia duo qui ponunt.*

Contrarium secundum locum; id est quod recta linea plurimum distat II, 311, 38; II, 599, 39 s.

Contraria specie; ea sunt quæ specie plurimum distant III, 588, 25 s.

Contrariorum delectus; citatur II, 501, 12, cf. fr. 81, a.

Contribules; eorum communio pars communionis civilis II, 230, 16.

Controversans (ἀμφισβητῶν); in multis civitatibus lege cautum est ne extra rem dicat, 310, 19; 311, 39; eorum refutatio sententiæ oppositæ demonstratio est II, 185, 44.

Controversia; quadruplex esse potest, prouti quæritur an res sit, an nocuerit, quanta sit et an juste facta sit, 407, 2 ss.

Contumacia (αὐθάδεια); est moralis animæ affectus vituperandus II, 149, 36 s.; II, 216, 34; II, 217, 3; animæ affectus est II, 195, 34; ejus definitio II, 196, 4.

Contumax (αὐθάδης); nominis græci etymologia II, 149, 34; ejus mores indicat nomen II, 149, 34; interdum eadem sectatur ac gravis, idque quare II, 214, 27.

Contumelia (ὕβρις); quidnam, 348, 9; species neglectus, 347, 50; 348, 8; species injustitiæ II, 246, 8; definitio II, 246, 11; secundum Euenum detrimentum dat, nullum lucrum afferens II, 246, 14; pactum invite factum et violentum est II, 55, 16; non excessu vel defectu constat, sed omnino mala est II, 196, 42; an eam committat quicunque percusserit II, 196, 45; quamobrem voluptatem pariat, 348, 12; quinam in eam proclives, et quare, 348 14; ei proprium ut de honore detrahat, 348, 15; in eam proclives adolescentes, 364, 22; ea qui afficit, non dolens sed cum voluptate agit II, 82, 47 ss.; iræ adjuncta non est II, 83, 1; omnes ejus species iram excitant, 581, 8; eam qui metuit uxori vel liberis ignavus non est II, 31, 48; propter eam fiunt reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 39, 42, 44; item monarchiæ, 581, 1; 583, 26; propter eam quæ fiunt conspirationes adversus monarchas, eorum vitam aggrediuntur, 581, 7; qui sibi vel suis ulcisci volunt, maxime formidabiles sunt tyranno, 587, 27; iis ansam dabit uxorum liberorumque communitas, 499, 3; quæ huic communitati debentur, expiari non poterunt, 499, 8; pugnæ principium est II, 514, 34; ex ea oritur pugna secundum Epicharmum II, 530, 30; III, 333, 28; e calumnia fit secundum eundem, idque quomodo III, 333, 72 s.; cum ea conjuncta est incontinentia II, 165, 44; eam vetant leges II, 53, 19; eam parit cibus sine castigatione et labore, 637, 21; quænam damna ejus signa sint, 349, 2; irascimur iis qui talia damna infligunt, *ibid.*; eam interdum denegant, etiamsi se verberasse confiteantur, 341, 12; consilio determinatur, 341, 17, 21, 23; ejus insimulandus est adversarius, ubi odiosum crimem inferimus, 449, 35.

Contumeliosus (λοιδορητικός); qui II, 196, 33; ejus signa IV, 6, 12 ss.; si temperantem contumeliæ accuset, crimini subcontrarius est, 448, 50; eum qui verberat vix injuriam facere videtur, 339, 42; misericordes non sunt, 358, 47.

Contundi quæ possunt (θλαστόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 5; quænam sint III, 620, 27 ss.; possunt quæ etiam molliri III, 620, 33 s; pars eorum quæ formatilia sunt III, 620, 36 ss.; omnia quæ ductilia sunt, sed non vice versa III, 621, 15 ss.

Contus; eum si quis extrinsecus malo admoveat, facile movebit navigium III, 518, 16 ss., cf. 33.

Contusio (θλάσις); ejus definitio III, 620, 29 s.

Conus; ejus basis circulus est IV, 129, 29; IV, 194, 52; ejus orbes inæquales sunt IV, 399, 9; propria est visui figura IV, 129, 28; IV, 194, 51; cur propulsus manente mucrone in orbem circumferatur suoque terminanti orbem describat IV, 199, 3 ss.; e vase projectus motu ad suam formam accommodato movebitur III, 638, 21.

Convalescentes; naturali caloris inopia laborat cum totum eorum corpus, tum omnes partes vel minimæ, e. gr. pili III, 423, 47 ss.; hinc apud eos residuis abundat cum universum corpus tum omnes ejus partes III, 423, 51 s.; ideo sæpe apud eos nascuntur cani, quorum loco sanatis repullulant nigri III, 423, 46 s.; idque quare III, 423, 52 s.; quasi e senibus juvenes fiunt III, 424, 2; hinc et affectus mutant III, 424, 2 s.; quare frigore acriores sint IV, 155, 7.

Convalescit; idem significat quod convalescens est II, 521, 15.

Convalles (χαράδραι); circa eas domicilia exstruit charadrius III, 181, 41 s.; eas incolit aquila anataria III, 187, 45 s.

Conveniens (προσῆκον); quænam ejus habenda sit ratio in laudatione, 331, 30; 332, 16.

Conventus hominum (συνουσίαι); cur iis adhibeant musicam, 629, 7; antiquitus post messem celebrari solebant II, 98, 46; eorum gratia contrahitur thiasotarum societas, II, 98, 40, 43.

Conversio (τροπή); II, 435, 57; rursus ad principium reflectitur III, 438, 8; ejus pars tempus est, non conversio II, 299, 35; necessario comitatur circumvolutionem II, 398, 42; pridie si quæ facta sint, simul mutantur secundum Platonem, 588, 51; perperam ejus celeritati aliqui, e. g. Empedocles tribuunt cæli incolumitatem II, 389, 47; ei terræ quietem tribuunt omnes qui eam explanant rebus quæ in aqua vel in aere eveniunt II, 405, 43; ea in aqua vel in aere medium petunt res graviores vel majores II, 405, 44 ss. excepta prima, singulis unica inest stella, nulli vero duæ vel plures II, 401, 27 s.; II, 402, 26 s.

Conversio circularis; v. *Circularis conversio.*

Conversio prima; probatur ejus motus æqualis esse II, 395, 25 ss.; in conversionibus ei subjectis plures lationes in unum coierunt ideoque minus æquales sunt II, 395, 31 s.; ejus corpus uno motu movetur II, 401, 9 s.; verisimile igitur videri possit quod id insequitur duobus, quod deinceps sequitur tribus moveri et sic deinceps II, 401, 10 ss.; ab ea remotiores quam reliquæ planetæ sunt sol et luna II, 401, 14 ss.; causa quæritur, cur in ea innumeræ sint stellæ, reliquæ vero singulas tantum contineant II, 401, 24 ss.; II, 402, 26; unico motu attingit divinissimum principium II, 402, 22; quod ad vitæ et actionis præstantiam attinet, longe excedit reliquas conversiones II, 402, 29 ss., v. *Conversio ultima.*

Conversio secunda; ei insunt planetæ II, 392, 12 s.; ejus latio contraria lationi primæ conversionis II, 392, 16; igitur et ejus motus principium contraria se ratione haest II, 392, 15; ab ejus superiori parte et dextro latere ideoque ad ejus initium nos sumus II, 392, 13, 16; ab ejus inferiori parte et sinistro latere, ideoque ad ejus finem antipodes sunt III, 392, 14, 17.

Conversio ultima; ejus corpus primum est II, 393, 48; igitur cum ipsius corpus, tum quod ei continuum globosum est II, 393, 49 s.; simplex et celerrima est II, 400, 21 s.; eo magis superat planetarum motum quo propiores ei sunt hi II, 400, 29 s., v. *Conversio prima.*

Conversio et attactus; iis alterationem fieri censet Democritus II, 451, 18.

Convexa superficies; eodem redit, quod ad aquam colligendam, utrum ejusmodi, an concavam habeant montes III, 569, 14 s.; idque quare III, 569, 15 s.

Convexum (κυρτόν); non ingignitur ulli parti quæ antea recta erat, ubi majoris circuli circumferentia fit minoris II, 298, 13 ss.; quæritur an eadem ratio intercedat inter animæ partes ac inter id et concavum II, 13, 30, cf. II, 193, 40; in iis laboriosius accubamus quam in planis IV, 145, 2 s.

Convexum et concavum; simul in circuli insunt linea IV, 54, 36; quomodo inter se differant IV, 54, 37; eorum medium IV, 54, 38.

Convicialia carmina (ψόγοι); ea olim pangebant qui pravas imitabantur actiones, 459, 33; Homero antiquius nullum cognitum est, 459, 34; hujusmodi carmine usus non est Homerus, 459, 44.

Convicium (προπηλακισμός); non rite definitur contumelia cum irrisione, 243, 2; quædam fieri vetant legum latores II, 51, 17; eorum species sunt dicteria II, 51, 16.

Convictio (πίστις); omnis fit per easdem figuras ac syllogismi demonstrativi et dialectici, 116, 12; omnis fit vel syllogismo vel inductione, 116, 14; ejus genus non est existimatio, 214, 47, 24; vehementia existimationis non est, 215, 38 ss. v. *Probatio.*

Convictio (τὸ συζῆν); de hominibus proprie dicitur II, 114, s.; ad eam plurimum confert jucunditas II, 177, 12; eam maxime sectantur probi II, 177, 14; eam spectat concordia II, 229, 14; cum animali ejusdem generis gratissima II, 226, 43.

Convictus (συσσίτια); de iis eadem præcepta dedit Plato in *Legibus* ac in *Republica*, 503, 37; mulierum tamen in *Legibus* non instituit, 503, 38; mulierum præter Platonem nemo institui jussit, 505, 52; 519, 49; iis ante certam quandam ætatem interesse non licebat pueris, 623, 35, 48; eos tolerare non debet tyrannus, 584, 26; iis commodum locum præbent turres et propugnacula quibus urbis mœnia intercipiuntur, 614, 31; summorum magistratuum ad forum liberum celebrari debent, 614, 34; sacerdotum juxta ædes sacras collocandi sunt, 615, 5; quorumnam magistratuum ad forum necessarium collocari debeant, 615, 7; in agro quoque celebrari debent ab iis magistratibus quos agrorum præfectos aut silvarum inspectores vocant, 615, 17; in Italia, Italo auctore, primum originem ceperunt, 611, 41, 51; 612, 4; iis ad hunc usque diem utuntur nonnulli ex Itali posteris, 611, 52; Minois jam tempore in Creta fiebant, 611, 40; eos civitatibus recte constitutis utiles esse omnes consentiunt, 612, 27; eos participare debent omnes cives, 612, 30; ad eos difficulter symbolam conferunt pauperes, 612, 31; eorum sumptibus destinata esse debet dimidia pars agri publici, 612, 38; cum apud Cretenses tum apud Lacedæmonios fiunt, 515, 25; olim apud Lacedæmonios, atque etiamnum apud Cretenses iis nomen est andriis, 515, 27; hodie apud Lacedæmonios phiditia vocantur, 514, 15; 515, 27; patet igitur eos a Cretensibus desumpsisse Lacedæmonios, 515, 28; apud Cretenses melius ordinati sunt quam apud Lacedæmonios, 514, 15; 515, 38, 52; eos democraticum institutum esse voluit Lycurgus, sed hodie minime sunt, 514, 21; Lacedæmoniorum democraticum sunt institutum, 553, 51; Lacedæmoniorum secundum nonnullos ad democratiam referendi sunt, 505, 13; apud Lacedæmonios quisque in eos stipitem conferre debet, 514, 18; 515, 14; in Creta sumptu publico fiunt, 514, 17; 515, 42; eorum participatio pauperibus Lacedæmoniis difficilis est, 514, 18, 23; patria lege apud Lacedæmonios jure civitatis caret qui in eos stipitem conferre nequit, 514, 24; 515, 40; iis quæ possessiones spectant communia reddidit legum lator Cretensis et Lacedæmonius, 501, 46; in eos distribui nequit civitas, ubi bona communia sunt, 502, 1; Lacedæmoniorum respondent sodalitiorum convictus apud Carthaginienses, 516, 52.

Conviva; melius de epulis judicat quam coquus, 532, 31; cubiculum quod septem continere potest, pelle bonasi contegitur III, 204, 30 s.; peregrinis utitur tyrannus, 585, 30; non ultra decem adhibebant Iasenses fr. 260, b.

Convivere; idem quod una sentire et una cognoscere II, 235, 9, v. *Vivere simul.*

Convivia; cur in iis coronas capiti imponamus fr. 43, b; indecorum est id intrare sudore et pulvere tectum fr. 45, a; eorum magistros sobrios esse voluit Plato, 519, 50; in iis non ultra decem convivas adhibebant Iasenses fr. 260; b.

Convivium; Platonis citatur nomine *Sermonum Amatoriorum*, 499, 30.

Convolutio; interponitur inter colum et intestinum rectum III, 273, 2 ss., cf. III, 272, 45 s.; multas habet intestinum animalium quæ continentiora circa cibi usum esse debebant III, 273, 9; item intestina cornigerorum III, 272, 38 s.

Convulsio (οἱ σπασμοί); fit compresso et refrigerato spiritu IV, 296, 47; spiritus sunt motiones III, 593, 17 ss.; earum vis III, 593, 19 s.; invadunt plerosque infantes, idque quosnam inprimis III, 144, 40 ss.; quodnam vinum iis faveat III, 144, 43 s.; favent iis etiam plerique cibi flatulenti et alvus adstricta III, 144, 44 s.; quænam infantibus inprimis periculosæ sint III, 144, 48 s.; ea affligitur mulus, si ultra sextum mensem mamma ei præbetur III, 127, 48 ss.

Conyza; ea admota polypi escam quantumvis tenaciter comprehensam amittunt III, 71, 11 s.

Copiæ civiles; quomodo a militibus differant II, 34, 9; ad Hermæum restiterunt ac mortui sunt, fugientibus militibus, *ibid.*; iis mors præferenda videtur saluti aufugiendo partæ II, 34, 10.

Copiæ navales; utilissimum est si civitati suppetant aliquæ, 608, 7; quomodo determinandus sit earum numerus, 608, 12.

Copulata (συνδεδυασμένα); ita vocantur quorum definitioni inest notio vel nomen rei cujus affectus sunt II, 542, 11 ss.; iis non est quidditas II, 542, 23 s., cf. 35; nec definitio, nisi quæ vocatur ex additione (ἐκ προσθέσεως) II, 542, 1 ss., cf. 14 ss., 33 ss.; nec ubi simul cum subjecto enuntiantur, etsi minus manifestum sit II, 542, 31 s.

Copiosum; partim raro majus bonum est, partim contra, 326, 20, 22.

κοπρολόγοι· v. *Cerdones.*

Coquinarius ignis (τὸ μαγειρικόν); aliud efficit ac ignis aurarius, ærarius, fabrilis III, 669, 39.

Coquuntur (quæ); ea amburit ignis nimius III, 397, 32 s.; ea non concoquit ignis deficiens III, 397, 33; partim cito, partim tarde coquuntur III, 217, 7 s.; quod in iis imperfecta coctio est, in conceptis mola III, 410, 47 ss; propter eorum copiam aut frigus non vincitur patiens III, 400, 7 s.

Coquuntur (quæ) foris; in iis nos ipsi calorem moderamus III, 362, 6 ss.; iis comparantur partes quæ calore semini indito constant III, 362, 4 ss.

Coquus: voluptati intentus est II, 536, 19; nonnisi per accidens salubre quid facere potest II, 536, 20; eo melius de cœna judicat conviva, 532, 31.

Cor (*de ejus forma, situ, magnitudine, etc.*); non semper idem est apud animalia eo prædita III, 270, 4 s., nec magnum nec oblongum est, sed rotundius III, 15, 29 ss.; situm est pulmone superius quo arteria bipartitur III, 15, 14 s.; quinam ejus sit situs apud hominem III, 15, 26 ss.; III, 31, 15 ss.; quinam apud reliqua animalia pectore prædita III, 15, 25 ss., cf. III, 31, 13 s.; eodem modo quo id (apud sanguine prædita), apud mollusca sita est mytis III, 282, 24 s.; ejus mucro in acutum fastigium contractus est III, 15, 31; ejus mucro valde carnosus et densus est III, 15, 23 s.; ejus mucro pectori respondet in animalibus pectore præditis III, 15, 18 s.; ejus mucro anteriora spectat in omnibus animalibus, sive pectus habent, sive eo carent III, 15, 19 s.; III, 31, 16 s.; III, 40, 38; quod sæpe latet in dissectionibus, idque quare III, 15, 21 ss.; ejus mucro aortæ impositus est III, 15, 17 s.; ejus pars convexa sursum vergit III, 15, 23; habet tres sinus, idque quomodo dispositos III, 15, 14, 31 ss., cf. III, 40, 34 ss.; quinam ejus sinus maximus sit, quinam minimus III, 15, 32 ss.; III, 40, 38 ss.; duo ejus sinus parvi sunt III, 15, 34; III, 40, 42; omnes ejus sinus in pulmonem perforantur, etsi id in uno tantum manifestum sit, idque quare III, 15, 35 ss.; III, 40, 43 s.; ejus sinus maximus venæ magnæ appensus est, medius vero aortæ III, 15, 37 ss; III, 40, 45 ss.; in omnibus animalibus sinus habet, sed in valde parvis vix conspicuus est maximus III, 40, 34 ss.; in magnitudine mediocribus duo manifesti sunt III, 40, 36 s.; in maximis tres III, 40, 37; ejus maximus sinus a dextra et superiori parte situs est, minimus vero a sinistra III, 40, 39 s.; per ejus medium sinum tendit vena ad aortam III, 40, 46 s., 50; medius sinus hujus venæ pars esse videtur in qua stagnat sanguis III, 40, 47 s.; feruntur duo meatus ab eo ad pulmonem III, 15, 39 s., cf. III, 41, 2 ss.; III, 42, 1 ss.; alter eorum dextrum sinum petit, alter sinistrum III, 15, 45 s.; quomodo in pulmonem distribuantur hi meatus III, 15, 40 s.; III, 41, 7 ss.; quomodo horum meatum ope e pulmone aerem recipiat III, 15, 43; habet membranam adiposam et crassam qua venæ magnæ et aortæ connexum est III, 15, 16 s.; principalis pars est III, 269, 51; igitur firmissima ac maxima includitur membrana III, 269, 47 ss.; excepto cerebro membrana id vestiens omnium maxima III, 49, 44; unicum viscus est quod sanguinem in cavis contineat non in venis III, 16, 3 ss., cf. III, 38, 18 s.; III, 51, 36 ss.; III, 258, 42 ss.; III, 259, 4, 16 s.; igitur venarum pars et principium est III, 258, 18 s., 37, 40; III, 259, 18 s.; sanguinem continet in quovis sinu III, 16, 6; in medio tamen tenuissimum III, 16, 6 s.; in sinibus ejus inveniuntur nervi III, 15, 24 s.; idque in maximo sinu III, 43, 36; nervorum principium est III, 43, 35; nervosum est III, 259, 38 ss.; III, 428, 5 s., cf. 11 s.; III, 669, 9; III, 667, 41; apud tauros tantum habet vigorem ut fidiculæ nerveæ tensæ simile sit III, 428, 6 s.; omnium quæ vidimus osse caret, excepto equo et boum quodam genere III, 259, 43 s.; in eo os habent equi et boum quoddam genus III, 30, 4 ss.; apud nonnullos boves in eo os invenitur III, 428, 8 s.; articulationes habet suturis similes easque quales III, 260, 14 ss.; exquisitiores habet articulationes apud animalia sensu præstantia III, 260, 18; apud quænam obscuriores habeat articulationes III, 260, 18 s.; simplex esse videtur III, 264, 5 s.; revera tamen ventriculis bipartitum est III, 264, 15 s.; quot ventriculos habeat, idque quare III, 259, 46 ss.; de ejus ventriculis v. *Ventriculi*; cavum est, idque quare III, 258, 39 ss.; densum est, idque quare III, 258, 39, 41 s.; magnorum animalium magnum est III, 260, 4; principalem occupat locum III, 258, 21; eumque qualem III, 258, 21, 38; III, 259, 30 s.; præcipue in hominibus constat id principalem occupare locum III, 258, 24 s.; qualem igitur apud eos occupet locum, idque quare III, 259, 31 ss.; in reliquis animalibus medium occupat corporis necessarii III, 258, 25 ss.; non videtur eundem situm habere apud pedestria ac apud pisces, etsi revera habeat III, 259, 34 ss.; III, 548, 1 ss.; apud utraque mucronem eo obversum habet quo caput nutant III, 548, 3 s.; ad custodienda viscera id circumdantia pectus claudunt costæ III, 241, 48 ss.; viscera id circumdantia carne sua protegit dorsum III, 267, 44 s.; ei protegendo apud hominem inserviunt mammæ III, 291, 40; in superiori parte corporis anteriora cum posterioribus copulat III, 262, 45; ejus regionem a ventriculi separat septum transversum, idque quare III, 268, 27 ss.; ei nullus humor felli similis appropinquare potest, idque quare III, 275, 42; ei oppositum locum necessario occupare debet cerebrum III, 288, 40; infra id situs est ventriculus III, 288, 49 s.; supra id collocari non potuit ventriculus III, 288, 48 s.; nec infra id os, idque quare III, 288, 50 ss.; ex eo tendunt venæ III, 361, 55; venarum principium est III, 248, 21 s.; III, 504, 12; III, 534, 11 s.; III, 542, 28 s.; venarum principium est atque intra se habet vim sanguinem creandi III, 230, 41 ss.; ideo probabile est id e sanguine constitisse quo nutritur III, 230, 43 s.; circa id aliquid sanguinis habet chamæleo etiamsi perparum III, 26, 24 ss.; id post mortem contrahit chamæleo III, 26, 35 s.; ex eadem materie ac id constitere viscera III, 230, 36 s.; sanguinis et venarum principium est III, 411, 47; in superiori parte corporis situm est III, 411, 47 s.; id non transmeant, sed ex eo pendent venæ III, 258, 19, 35 s.; III, 259, 16 s.; III, 542, 29 s.; quænam ad id deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 41 s.; ab eo deduxit natura duas venas principales, idque quare III, 357, 17 s.; venarum pars esse videtur, inprimis tamen magnæ venæ, idque quare III, 40, 31 ss.; ab eo oriuntur vena magna et aorta III, 40, 26 s.; circa id maxime cum spina dorsi connexa est aorta III, 42, 36 s.; ejus natura venosa est III, 258, 20; ex eo ad venas derivatur sanguis non aliunde ad id III, 258, 45 ss.; sanguine plenum est III, 258, 39; omnium viscerum maxime sanguineum est III, 270, 18; in eo primum fit sanguis III, 52, 17 s.; III, 550, 16; eo tanquam vase continetur sanguis III, 235, 13 s.; ex eo primæ sanguinem accipiunt venæ principales III, 261, 8 s.; sanguinis principium et fons et primum conceptaculum est III, 258, 47 s.; III, 259, 11, 21 s., 49 s.; id quod et e dissectionibus et e generatione patet III, 258, 48 s.; omnium partium prima gignitur et statim sanguinea est III, 258, 49 s.; igitur prima pars sanguine prædita est III, 259, 23 s., cf. 50 s.; III, 357, 31 s.; cum arteria connexum est, idque qualibus ligamentis III, 14, 39 s; quo loco cum arteria connectitur, cavus est III, 14, 40

s.; inflata arteria, in id penetrat spiritus III, 14, 41 ss.; id quod, si non in omnibus certe in magnis animalibus manifestum est III, 14, 42 s.; pulmone minus est III, 347, 54; nihilo minus ante eum in fœtu apparet III, 348, 1; in fœtibus apparet simulac consistunt III, 257, 51 ss.; item in ovis tertio die puncti magnitudinis III, 258, 1 ss.; item perexiguum in fœtibus abortu ejectis III, 258, 3; omnium partium prima fit III, 534, 7 s.; id quod constat ex iis quæ in animalibus quæ adhuc fiunt, videre licet III, 534, 8 s., omnium partium prima consistit (apud aves) III, 377, 25 s.; dein ab eo separatur vena magna III, 377, 26 ss.; in conceptibus manifesto sanguinem continet, ubi venæ nondum distinctæ sunt III, 550, 17 s.; quando et quomodo primum intra ovum incubatum appareat III, 106, 42 s.; ab eo tendunt meatus duo venarum specie ac flexuosi ad utramque membranam ambientem III, 106, 44 s., cf. III, 107, 2 ss., 34 s., 48 ss., v. *Umbilici*; pulli circa vicesimum diem quasi respirantis inflatur III, 108, 15 s.; constat id non simul fieri cum oculo et pulmone et jecore III, 347, 46 ss.; si reliquas partes corporis generaret, ipsum vero a re quæ postea interiret factum fuisset, non intelligeretur cur non ipsum quoque periret III, 347, 40 ss.; non faciet jecur, si partes fœtus alia post aliam, non alia ab alia fiant III, 348, 5; ei vero necessario inerit forma et notio jecoris III, 348, 10; quia in nonnullis animalibus (nempe sanguine præditis) primum fit, his incrementi ac nutritionis principium est III, 349, 29 ss.; ei reliquæ partes motum ac incrementum debent III, 356, 53 s.; partium similarium ac dissimilarium principium est III, 357, 6 s.; item venarum III, 357, 11 s.; igitur maxime utiliter concepto potentia continetur III, 356, 43; omniumque partium prima actu e concepto secernitur III, 356, 44, cf. III, 357, 5 s.; III, 359, 22 s.; id quod et sensu et ratiocinatione constat III, 356, 45 ss., cf. III, 359, 24 s.

Cor (*de ejus munere in alimenti elaboratione, respiratione etc.*); merito animalis principium vocatur, simulac id alimento opus habet III, 357, 7 ss.; id nonnulli animalium principium habent II, 514, 29; principium est III, 406, 30; naturæ principium est III, 354, 42; ejus gratia exstant partes inferiores III, 354, 43; partium sanguineum principium est III, 391, 2 s.; id habent animalia sanguine prædita quæ sponte fiunt III, 391, 2; quæcunque monstra unum habent, tanquam unicum animal consideranda sunt, quæcunque plura tanquam duo III, 406, 31 ss.; sanguine præditorum principium est III, 359, 23; igitur primum fit III, 361, 22 s., cf. III, 360, 32 s.; in eo apud sanguine prædita residet substantiæ principium III, 548, 38; dubitatur an in eo primo resideat substantia animalis II, 549, 16; principium vitæ et concoctionis est III, 288, 48, 52; alimenti elaborationi finem imponit III, 534, 17; quæ reliquæ partes ad alimenti elaborationem conferunt, eorum quæ ipsum facit gratia fiunt III, 534, 20 s.; igitur necessario in eo resident et anima vegetativa et anima sensitiva III, 534, 18 s., cf. 30 ss.; principium est et naturalis caloris principium continet III, 396, 18 s.; igitur necessario apud animalia sanguine prædita sexus discriminis causa est III, 396, 19 ss., 22 ss.; vitæ principium est III, 243, 22 s., cf. III, 244, 3 ss.; ideoque sine eo esse et crescere nequeunt animalia, *ibid.*, cf. III, 243, 17 s.; omnibus sanguine præditis necessarium est, idque quare III, 265, 3 ss.; foco comparatur III, 265, 5 s.; item arci III, 265, 7; nullum unquam animal fuit quod eo careret III, 403, 22 s.; id habent omnia animalia sanguine prædita III, 29, 50 s.; III, 258, 12 ss.; III, 259, 9 ss.; III, 268, 26; III, 274, 24 s.; III, 503, 30 s.; apud sanguine prædita commune motus ac sensus, i. e. sensus communis principium est III, 503, 29 s., 31 s.; motus principium quia et respirationis et in universum refrigerationis principium est III, 503, 33 s.; ad ejus calorem conservandum fit respiratio III, 503, 34 ss.; item refrigeratio quæ aquæ ope fit III, 503, 35 s.; est principium quod spiritum et vocem movet III, 428, 6 s., 31 s., cf. III. 427, 42 s.; 49 s.; ab eo inchoat vena magna juxta id quod vocem movet III, 427, 19 s.; motus ab eo profecti trahendo et remittendo fiunt III, 259, 39 s.; ejus regio calida est III, 258, 34; principium caloris continet III, 258, 41 s.; omnium partium calidissima est III, 479, 34; ideo ei oppositum est cerebrum III, 479, 33 s.; ad ejus calorem temperandum factum est cerebrum III, 238, 33 ss., 40 s.; ejus regionem calidissimam et sanguine refertissimam habet homo III, 239, 29 s.; facillime et celerrime affectus cerebri participat et sentit ejus calor vel principium III, 239, 38 ss.; in magno exolescit calor quia parcus est, idque quare III, 260, 26 ss.; in eo frigidior est sanguis III, 260, 28; caloris principium continet III, 265, 4 s.; ad principium caloris in eo situm citius penetrat aer III, 546, 36 s.; in eo fit alteratio secundum calorem et frigus, vel alium affectum, vel in exilissima ejus parte, magnam efficit differentiam in reliquo corpore, idque quibusnam in rebus III, 522, 50 ss.; exeunte calore concutitur IV, 180, 22; ubi hoc fit ictus non unus, sed plures efficiuntur IV, 180, 24 s.; in eo necessario apud animalia sanguine prædita residet caloris naturalis principium III, 535, 6 s.; III, 542, 24; ei apud eadem quasi inusta est anima III, 535, 15 ss.; III, 547, 42; simul animam sentientem et caloris fontem continet III, 261, 19 s., 22 s.; ejus calor sanguini impertit humiditatem et caliditatem III, 261, 20 s.; ejus regio sensuum principium est III, 244, 3, 40; in eo necessario residet sensorium commune III, 534, 23 ss.; sensus principia continet III, 525, 49; in eo necessario apud animalia sanguine prædita residere debet anima sensitiva III, 535, 1 s.; ad id tendunt omnium sensus instrumentorum meatus, apud animalia eo prædita III, 418, 37 ss., cf. *Spiritalis pars*; ad id manifesto tendunt sensus duo, nempe tactus et gustus III, 244, 5 ss.; III, 479, 31; III, 534, 26 s., cf. 34 ss.; ideoque necessario et reliqui, idque quare III, 534, 27 ss.; in eo totius animalis et sensuum principium est III, 362, 39 s.; ideo omnium partium prima fit III, 362, 40; ejus calorem moderare debet cerebrum III, 362, 40 s.; itaque statim post id fit caput III, 362, 43 ss.; ab eo ad cerebrum tendunt venulæ in quas desinunt auditus et olfactus meatus III, 363, 2 s.; purissimum in eo calorem habet homo III, 363, 30; ejus bonum temperamentum manifestat intellectus III, 363, 31; eo continetur vitæ et motus et sensus principium III, 257, 29 s.; igitur in medio et anteriori loco situm est III, 257, 28 s., cf. III, 244, 40 s.; eodem loco quo id situs est atque id ambit pulmo III, 257, 33; propter principium quod eo continetur fit refrigeratio III, 257, 34 s.; ad id tendunt guttur et arteria III, 357, 39 s.; vel in eo, vel in parte ei respondenti principium habent animalia III, 524, 48 s.; igitur in eo spiritum insitum habent animalia eo prædita, reliqua in parte ei respondenti III, 524, 49 s.; ejus figura non longe a follis distat III, 550, 32 ss.; necessario duplex esse debet quia necessario in ejus medio positum est principium nutritivum potentiæ naturalis III, 550, 34 s.; attollitur, ubi amplius factum est III, 550, 35 s.; ubi attollitur, necessario etiam attollitur pars id ambiens, id est pectus III, 550, 36 ss.; ab eo pendet corporis vigor

III, 428, 35 s.; relaxatur resectis testibus III, 428, 28 ss., cf. 11 s.; idque eodem modo quo fides dempto pondere III, 428, 13 ss., 30 s.; vel stamen demptis lapidibus III, 428, 16 s., 30 s.; ad id tendunt et ex eo originem petunt rerum jucundarum et molestarum motus omnes III, 258, 51 s.; igitur prima pars sensu prædita est III, 259, 22 s.; in fœtibus statim ante alias partes moveri cernitur III, 259, 6 s.; igitur naturæ principium est III, 259, 8; atque aliquatenus animali comparari potest III, 259, 8, 41 s.; ei motus principium debet pulmo III, 263, 19; in plerisque animalibus longe a pulmone distat ac supra eum situm est III, 263, 26 s.; igitur perperam censent ad ejus saltum factum esse pulmonem III, 263, 22 ss.; apud hominem fere solum salit, idque quare III, 263, 24 ss.; eo prædita si pulmonem habeant, aerem recipiunt atque respiratione refrigerantur III, 544, 3 ss.; III, 547, 42 ss.; quæ id habent, sed pulmone carent branchiarum ope aqua sese refrigerant III, 547, 44 ss.; ejus regio primum respiratione opus habet III, 456, 8 s.; igitur eam ingreditur aer qui respiratur III, 456, 9 s.; eo decrescente residet pectus III, 550, 44; donec ab eo movetur et ipsum pectus movetur III, 551, 1 s.; semper pulsat III, 550, 1 s.; idque magis apud juniores quam apud seniores III, 550, 18 s.; quia ab eo pendent venæ, hæ quoque semper pulsant quum ab eo moveantur III, 550, 20 ss.; pulsans ad ultimam ejus tunicam usque assurgit III, 550, 13 s., cf. *Pulsus* (cordis); ei tria accidere solent quæ eandem naturam habere videntur, etiamsi non habeant, nempe saltus, pulsus ac respiratio III, 549, 39 ss.; certi quidam ejus motus sunt ira et metus III, 439, 45 s.; non constat utrum cogitatio etiam certus aliquis ejus sit motus, an aliud quid III, 439, 46; sæpe animo non regitur IV, 146, 2; sæpe movetur, apparente aliquo, etiamsi non jusserit intellectus III, 535, 30 s.; igitur æque ac pudendum magis quam reliquæ partes motibus involuntariis obnoxium est III, 525, 29 s., 45 s.; idque quia quasi animal separatum est III, 525, 46 s.; animal autem separatum videtur quia humorem vitalem continet III, 525, 47 s.; quare humorem vitalem habeat III, 525, 48 s., cf. *Motus involuntarii*; movetur, ubi aliquid terribile cogitat intellectus contemplativus III, 472, 7 s.; ejus temperamentum aquosum metui favet III, 235, 35 s.; forsan primarie somno afficitur II, 562, 14; ultimum moritur III, 359, 26 s., cf. *Principium motus*; eo exempto longo tempore moventur ac vivunt testudines III, 533, 42 s.; III, 548, 42 ss.; item animalia sanguine prædita quæ non admodum vitalia sunt III, 548, 41 ss.; ejus quod ad duritiem ac mollitiem, magnitudinem et exiguitatem attinet, mores spectat III, 260, 19 ss.; quænam igitur animalia durum et compactum habeant III, 260, 22 s.; quænam mollius III, 260, 23; quæ magnum habent, timida sunt III, 260, 23 s.; idque quare III, 260, 25 ss.; quæ minus vel mole medium habent animosiora sunt III, 260, 24 s.; magnum habent quæ vel manifesta ignava vel propter ignaviam improba sunt, idque quænam III, 260, 28 ss.; unicum viscus est quod nullum affectum tolerat gravem, idque quare III, 260, 42 ss.; III, 275, 43 s.; IV, 298, 14 s.; igitur in victimis nunquam morbo affectum invenitur III, 260, 47 s.; in animalibus morbo mortuis post dissectionem morbosis affectibus afflictum reperitur III 261, 2 ss.; qua parte pulmo et jecur maxime cum eo communicant, ibi rarius morbo afflicta conspiciuntur III, 260, 53 ss.; facile ad id adscendit renum sideratio III, 268, 17 ss.; ejus dolor necat equos III, 167, 13; quænam sint hujus doloris signa III, 167, 13 s.: id non devorant accipitres III, 181, 46; eo abstinebant Pythagorei fr. 70, b.

Cor arboris; ita nonnulli medullam appellant IV, 25, 8.

Cor piscium III, 547, 44 s.; eodem modo quo apud aviculas apud piscium fœtus ab eo tendunt venæ III, 112, 2 s.; ejus mucro non in pectus, sed in caput et os vergit III, 31, 18 s.; III, 548, 6; igitur apud eos non anteriora spectari videri possit III, 31, 17 s.; quinam meatus ex eo ad branchias tendant III, 31, 19 ss.; III, 548, 7 ss.; ejus calor causa est cur alii pisces paucas, alii multas branchias habeant III, 302, 19 ss.; id attingit refrigeratio ope meatum quæ ab eo ad branchias tendunt III, 548, 11 s.; id subeunte aqua, resident branchiæ atque aquam emittunt III, 551, 7 s.; quum perpetuo attollitur ejus calor, perpetuo etiam aquam recipiunt branchiæ III, 551, 9 s.

Cor quinquangulare; tale habet acanthias fr. 179, a.

Cor serpentum; quale et quo loco situm III, 33, 24 s.; ejus mucro pectus non spectare videtur III, 33, 25; procul ab eo appensus est pulmo idque insequitur III, 33, 26 ss.

Cor triangulare; habet hepatus fr. 179, b; item labrax fr. 180, b.

Cor et pulmo; ea a jecore, liene et renibus separat septum transversum III, 268, 20 ss.

Corda (?) molluscorum; III, 57, 36.

Cordis mucro; acutus et solidior est III, 259, 25; in anteriori parte corporis pectori adjacet, idque quare III, 259, 25; apud pisces caput spectat III, 259, 30 s., v. *Cor*.

Cordis pulsus; v. *Pulsus cordis*.

Cor vel quod ei pro portione respondet; in eo resident et sentiendi et movendi et nutriendi facultas III, 230, 25 ss.; igitur quatenus sensibilia recipere debet, simplex id esse oportet III, 230, 29 s.; quatenus vero movens et agens, dissimilare III, 230, 30 s.; igitur in partes similares dissecatur III, 230, 33; propter figuræ vero formam dissimilare est III, 230, 34 s.; eorum affectus sunt somnus et vigilia III, 503, 49 ss.

Cordi quod respondet; naturæ principium est III, 354, 42 s.; principium est animalium corde carentium III, 359, 23 s.; III, 361, 23 s.; igitur primum fit III, 359, 22; III, 361, 23 s.; necessario apud exsanguia primum nasci debet III, 534, 10 s.; id necessario habent omnia exsanguia III, 277, 19 s.; partium et corporis principium est III, 277, 21; ei inest vitæ principium et anima sentiens III, 277, 20 s.; apud mollusca vocatur mytis III, 282, 13 s.; item apud crustata III, 282, 14 s., cf. *Mytis* et *Sensus principium*; ad id tendunt omnium sensus instrumentorum meatus apud animalia corde carentia III, 418, 39 s., cf. *Spiritalis pars*; apud ea nutritionis ac incrementi principium est III, 349, 30 ss.; apud exsanguia masculum vel femineum est III, 396, 21 s.; in eo spiritus insitus manifesto attolli et subsidere cernitur III, 503, 38 ss.

Coracinus; piscis gregalis est III, 119, 42 s.; III, 175, 9; eum saperdam vocant IV, 330, 15; inter parvos pisces cito grandescit III, 83, 2 s.; in saxosis locis degit III, 119, 47; ideoque in fuco parit III, 119, 46 s.; quibusnam in locis pariat III, 83, 3 s.; parit autumno III, 119, 43 s.; immo post mullum III, 119, 46; nonnullis tamen in locis messis triticeæ tempore III, 120, 29 s.; diu uterum gerit III, 119, 48; ei prosunt tempestates siccæ, idque quare III, 163, 42 ss.; locum non mutat fr. 178, a; manifestissime hieme latitat, ideoque nonnisi statutis quibusdam temporibus capitur III, 160, 7.

κοράκιον· ita vocatur remedium contra venenum toxicum apud Celtas appellatum IV, 88, 44 ss.

Corax; ejus *Ars* quonam constaret, 382, 40; ab eo se alteram sui operis partem desumpsisse refert auctor, 413, 8.

Coraxi; prope eos in Pontum desub terra affluxum habet lacus Caucaso monti subditus III, 570, 40.

Corcyra; antiquitus Drepane vocabatur, deinde Scheria, idque quare fr. 263, b; circa eam bellum gessit Timotheus Atheniensis, 646, 11

Corcyræa scutica; proverbium unde ductum fr. 264, a.

Corcyræi; ob prosperitatem superbiebant fr. 264, a.

Cordylæ; ita vocantur pisciculi qui e thynnorum ovis nascuntur III, 120, 19 s.; quomodo eos vocent Byzantii III, 120, 20; autumno una cum thynnidibus Pontum relinquunt III, 120, 21 s.; sequenti vere redeunt pelamydes factæ III, 120, 22 s.

Cordylus; animal palustre est III, 2, 38 s.; cauda et pedibus natat III, 6, 30; qualem caudam habeat III, 301, 16; quod ad caudam glani similis est, sed multo minor III, 6, 30 s.; unicum animal pedibus præditum est quod branchias habeat III, 544, 23 ss.; et pedes et branchias habet III, 301, 14 s.; ἀμφίβιος est fr. 180, b; pinnis caret III, 301, 15; branchias habet, non vero pulmonem III, 147, 19; nihilo minus quadrupes est et ingredi valet III, 147, 20; unicum animal est quod aquam recipiat et nihilo minus in siccum migret ibique victum quærat III, 147, 16 ss.; igitur ejus natura distorta esse videtur III, 147, 21; exsiccatus moritur fr. 180, b.

Coriarius; exemplum citatur, 33, 1 ss., cf. 298, 9.

Corinthius; ut exemplum pusillanimis citatur IV, 6, 11; quomodo ii Syracusanis adversus Carthaginienses opem tulerint, 427, 3; quomodo eos convicio affecerit Simonides, 324, 34.

Corinthius agricola; Gorgiæ Platonici lectione ad philosophiæ studium incitatus fr. 42, a.

Corinthus; circa eam locum habuit procella archonte Athenis Nicomacho, quo tempore apparuit cometa III, 561, 38; si una cum Megaris iisdem mœnibus circumdaretur, inde non fieret civitas, 529, 45; quomodo ibi tyrannidem sibi vindicarit Timophanes, 572, 48; ejus tyrannus Cypselus, 580, 15; patria Philolai et Dioclis, 519, 27; ibi dithyrambum invenit Pindarus fr. 28, a.

Coriscus; substantia est, ideoque specie non differt III, 226, 2 s.; eorum qui in foro sunt nigerrimus II, 194, 14; qui in Lyceo est alium esse dicunt ac qui in foro est II, 301, 26; sophisma quo a se ipse diversus esse probatur, 279, 47; item quo homo non esse probatur, 279, 48; sophisma quo occultatus ignotus esse probatur, etiamsi novissemus, eum musicum esse, 294, 44, cf. 300, 20; quomodo hoc sophisma solvere conati sint, sed male, 294, 44, 50; quomodo id revera solvendum sit, 294, 49; de eo solœcismus apparens, quo concluditur : est ergo hic hæcce, 306, 8; non colligitur solœcismus, etiamsi Coriscus feminæ nomen esset, nisi concedat respondens, 306, 10; nihil concluditur, nec ad rem, nec ad respondentem, si nec est, nec concedit, 306, 12; scire possumus eum album esse, ignorare vero musicum esse, 301, 48; si simul albus est, non ideo motus unus fit eo quod album denigratur et Coriscus ambulat II, 313, 11 ss.; inter eum et Coriscum honestum distinguunt sophistæ II, 228, 32; eum qui scit Coriscum esse, non vero musicum esse, idem scit ac ignorat, 304, 1; pertinet ad captiones per refutationis ignorantiam, *ibid.*; an idem sit Coriscus musicus, quærunt sophistæ II, 535, 46 s.; quomodo unum dicatur cum musico II, 518, 43 s.; quomodo unum cum musico Corisco II, 518, 45 s.; non idem est quod Coriscus musicus, 300, 20, cf. 294, 44; hoc aliquid est, 300, 22; duo significat vel animam, vel cunctum ex ea et corpore compositum II, 551, 4 ss.; singularis vir est III, 398, 45; pater esse potest III, 398, 30; etiam homo et animal est III, 398, 36 s.; si ejus motus in generatione victus fuerit, nascetur proles matri similis III, 398, 50 s.; eum meminimus ubi ejus effigiem quæ in anima est tanquam imaginem consideramus III, 496, 7 ss.; ejus imago quam in sensoriis habemus, ipse Coriscus non est, sed ei similis III, 511, 32 s.; ubi ejus imaginem percipimus, intellectus negat eam Coriscum esse, sed ejus ope verum Coriscum agnoscit III, 511, 33 ss., cf. 46 s.; idque ubi non omnino sanguine obruitur III, 511, 35 ss.; tanquam exemplum citatur, 146, 2; 291, 30, 39; 295, 25; 301, 18, 46.

Coriscus musicus; tale est, 300, 22; quomodo idem dicatur cum Corisco justo, 518, 48 s.

Corium (σκῦτος); ejus principium caro est III, 243, 9; ejus partes eodem nomine designantur quo totum III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similius est III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscitur dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideoque de eo ejusque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 2 ss.; alba et fusca et rufa et nigra fiunt, idque quare III, 651, 37 ss.; si e nigro fiant lucernæ, translucere nequeunt III, 417, 29 s.; bonasi quantum III, 204, 34 s.; quale habeat crocodilus fluvialis III, 25, 29 s.

Corio duro intecta; v. *Crustata.*

Cornicula; duo habent turbinata, eaque in majoribus magna, in minoribus perquam parva III, 64, 2 s.; item univalvia et bivalvia III, 64, 41 s.; duo tenuia et rufa habet cancellus III, 64, 24 s.; ea præ oculis habent nonnulla insecta III, 67, 47 s.

Cornigera; omnia quadrupedes sunt, exceptis quibusdam quæ per translationem cornua habere dicuntur III, 20, 43 ss.; pleraque eorum naturaliter bisulca sunt III, 20, 23 s.; III, 254, 37; excepto cervo cornua quadantenus cava, extrema tamen parte solida habent III, 20, 47 ss.; III, 46, 28 ss.; excepto cervo omnia cornua perpetuo habent, nisi mutilentur III, 20, 52 ss.; III, 46, 31 ss.; fere omnia magna sunt, idque quare III, 272, 40 ss; pauca eorum parva sunt, nullum omnino parvum III, 32, 39 s.; nullum eorum admodum parvum est III, 255, 32 s.; nobis cognitorum minimum est dorcas III, 255, 33 s.; eorum incrementum superiora versus fit III, 292, 31 s., cf. III, 289, 40; multifida non sunt III, 292, 27; duas mammas habent easque in femoribus idque quare III, 291, 54 s.; III, 292, 27 ss.; nullum eorum utrinque dentes habet, 167, 44, III, 22, 22 s.; III, 255, 44 ss.; III, 271, 10 s.; III, 272, 2; nec dentes exsertos vel serratos III, 22, 30 s.; dentes superiores non habent III, 204, 46 ss.; nullum eorum dentes exsertos habet, idque quare III, 255, 53 ss.; iis proprium est omasum, 167, 44; ventriculi et intestinorum molem majorem habent propter magnitudinem III, 272, 39 s.; quomodo se habeat eorum intestinum III, 272, 38 s.; ruminant III, 271, 20; III, 272, 2; plures ventriculos habent III, 271, 22; idque quare III, 271, 23 ss., cf. etiam *Ruminantia vivipara*; uterum infra septum transversum habent III, 36, 46; iis sevosa est medulla III, 237, 14 s.; eorum lac coagulatur III, 273, 37, cf. *Ventriculis multis prædita*; neque ructant neque crepitum ventris mittunt IV, 168, 38 s.; cur non ructent IV, 168, 32 ss.; cum mansueta tum fera frugibus et herbis vescuntur, præterquam si acri fame cogantur III, 154, 8 ss.; quænam animalia iis accensenda sint III, 271, 22 s.; iis accensendi sunt bos et bonasus

III, 204, 47 s.; iis accensendi sunt boves, cervi et capræ III, 292, 30; ad ea pertinet bonasus III, 20, 41; III, 204, 40, 48; item equicervus et pardium (vel hipparidion) III, 19, 25.

Cornigera bisulca; qualem lienem habeant III, 270, 23 ss.; iis accensendi sunt capræ, oves et boves III, 270, 23 ss.

Cornigera non utrinque dentes habentia; pertinent ad quadrupedes viviparas III, 32, 4; ruminare dicuntur, *ibid.*; quattuor ventriculos habent III, 32, 3; eorum quattuor ventriculi describuntur III, 32, 4 s.; differunt inter se forma et magnitudine horum ventriculorum et modo quo iis inseritur gula III, 32, 19 s.; acetabula in utero habent, ubi prægnantia sunt III, 37, 43 ss.

Cornix (κορώνη); eas magnitudine æquat monedula coracias III, 186, 5; ingluvie carens inferiorem gulæ partem amplam habet III, 34, 16; omnivoræ sunt III, 152, 56 s.; vescuntur et animalibus e mari ejectis III, 152, 4 s.; mas apud eas feminam non deserit et vice versa fr. 175, a; earum feminæ solæ incubant iisque tunc temporis cibum ministrant mares III, 110, 48 ss.; multipara est et non magnos, ideoque imperfectos ac cæcos fœtus edit, idque quare III, 409, 10; pullos nutrit etiam ubi jam volare queunt III, 110, 9 s.; ejus ova et pullos devorant mustela et presbys, ideoque iis inimica est II, 173, 51 ss.; ardeolæ amica est III, 174, 28; typanum necat, ideoque ei bellum infert III, 173, 26; quare et quomodo noctuæ bellum inferat III, 173, 6 ss.; interdiu noctua superior est, noctu vero inferior III, 173, 9 s.; quomodo tempestatem futuram significet fr. 159, b; præcipue in urbibus vivit III, 186, 1 s.; nunquam in arcem Athenarum ascendit fr. 186, a; semper conspicitur, nec latitat III, 186, 2 s.; Ægyptiæ Græcas magnitudine æquant III, 169, 25.

Cornu; vocabulum æquivocum est III, 2, 18; ἔρνυγες vocari possunt, 473, 31; iis idem nomen atque dentibus tribuunt Pœni IV, 320, 45 s.; est pars similaris dura et sicca III, 2, 17; molliri potest III, 618, 6; III, 624, 7; mollescit calore III, 616, 33; III, 619, 38; igne non liquefit III, 390, 23; eodem modo e terrena materie fit quo testa testaceorum III, 390, 22 s.; e terrena materie fiunt, idque quomodo III, 361, 38 ss.; igne molliuntur sed non resolvuntur III, 361, 41; flecti et findi possunt III, 46, 16 s.; igitur nec eandem naturam habent ac ossa et cartilagines, nec longe ab iis distant III, 46, 12 ss.; eandem iis naturam habent ungulæ III, 254, 48 s.; cutis et pilorum colorem sequuntur III, 46, 18 ss.; eorum colores III, 652, 9; in tenebris cernitur ac igneum apparet et splendet III, 453, 32; proxime ad ossium naturam accedunt III, 242, 40 ss.; eorum principium os est III, 243, 9; armorum munere funguntur III, 242, 51, cf. 45 s.; ideoque solidam et terrenam habent naturam III, 242, 50 s.; eorum partes eodem nomine designantur quo tota III, 243, 43, ss.; III, 242, 7; atque eatenus partibus similaribus similiora sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscuntur dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideo de iis eorumque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 4 s.; e quanam materie incrementum capiant III, 364, 29 ss.; facta sunt e terrena materie quæ necessario superiora petit III, 255, 39 ss.; in ea animalia quædam alimenti si quid est supervacanei elocant IV, 172, 50 s.; quæ in ea alimenti si quid superest elocant, capite minus piloso sunt IV, 173, 1 ss.; iis carent solidungula III, 294, 17; in ea apud hominem non impenditur residua III, 339, 52; ea habent animalia utrinque dentes non habentia, idque quare III, 236, 25 ss.; iis carentia animalia terrena non sunt natura, ideoque adipem habent, non vero sevum III, 236, 29 ss.; quædam animalia unicum tantummodo habent, idque quænam III, 254, 41 ss.; quæ unicum habent id in medio capite habent, idque quare III, 254, 44 ss.; magis naturæ consentaneum videtur solidungula unicum habere quam bisulca, idque quare III, 254, 47 ss.; quatenus e cute, quatenus ex ossibus gignantur III, 20, 49 ss.; III, 46, 36, cf. 29 s.; solus animalium tota solida habet cervus III, 20, 47 s.; III, 46, 31 s.; III, 255, 18 s.; quomodo se habeant apud reliqua animalia III, 20, 48 s.; III, 46, 28 ss.; III, 255, 20 ss.; ea solus quotannis abjicit cervus, idque ad bimatum usque III, 20, 52 s.; III, 46, 33 s.; III, 176, 42; III, 255, 19 s.; reliqua animalia ea perpetua habent III, 20, 53 s.; III, 46, 32 s.; iis carent animalia admodum minuta III, 255, 32 s.; notum non est minus animal iis præditum quam dorcas III, 255, 33 s.; nullum animal iis præditum utrinque dentes habet, idque quare III, 255, 44; quare iis careant cervæ, etiamsi eosdem dentes habeant quos cervi III, 255, 48 s.; reliquis animalibus quibus ea denegavit natura, eorum dentium omnium magnitudinem auxit, vel dentes exsertos iis tribuit III, 255, 53 ss.; e maxillis pullulantia esse videntur dentes exserti III, 256, 2 s.; per nominis translationem quibusdam animalibus non viviparis tribuuntur III, 254, 6 s.; quæ nonnullis animalibus non viviparis tribuuntur, nullo cornuum munere funguntur III, 254, 7 ss.; ad injurias propellendas vel inferendas inserviunt III, 254, 8, 13 s.; III, 286, 19 s.; IV, 258, 15; IV, 320, 30; iis prædita ea semper in capite habent III, 254, 4 s.; iis carent quæ vivipara non sunt III, 254, 5 s.; iis carent multifida, idque quare III, 254, 12 ss.; ea habent pleraque bisulca et nonnulla solidungula III, 254, 17 s., 37 s.; idque pleraque ad injurias infligendas, quædam tamen et ad propellendas III, 254, 17 ss.; quibus ea negavit natura iis dedit aliud auxilium quo se defenderent, idque quale III, 254, 19 ss.; quibus inutilia sunt ad pugnandum, iis etiam aliud auxilium dedit natura, idque quale III, 254, 26 ss.; pleraque animalia iis prædita duo habent, idque quare III, 254, 39 ss.; probantur optime in capite collocata esse III, 255, 2 ss.; quomodo partim cum cute, partim cum osse cohæreant, idque quare III, 255, 22 ss.; ejus munere fungi potest manus III, 290, 41 s.; partes sunt pugnæ inservientes III, 252, 35 ss.; ad robur conferunt III, 76, 10 s.; quomodo eorum ratione a maribus differant feminæ III, 76, 12 ss.; ea habent cervi, non vero cervæ, idque quare III, 252, 42 ss.; taurorum a vaccarum cornibus differunt III, 252, 45 s.; item arietum ab ovium III, 252, 46 s.; cervis et feminis et maribus æque inutilia sunt, sed maribus minus nocent III, 255, 52 s.; iis inter se certant arietes III, 148, 37; eorum locum dentes exserti tenent IV, 320, 40 s.; quibusnam animalibus ea tribuerit natura III, 286, 17 s.; quænam animalia unicum habeant III, 20, 25 ss.; duo nullum solidungulum habet III, 20, 24 s.; quanta habeat bonasus III, 20, 41; III, 204, 40 ss.; 44; bonasorum adunca et in se invicem conversa sunt, ideoque ad injurias propellendas inutilia III, 254, 32 ss.; equicervi similia dorcadinis III, 19, 32 s.; iis caret equicerva III, 19, 26; iis partim tantummodo injurias a sese defendunt dorcades et bubali III, 254, 29 ss.; qualia habeant boves feri III, 19, 32; ea eodem modo quo aures movent boves quidam III, 46, 37 s.; qualia habere dicantur boves retro pascentes III, 248, 30 ss.; iis caret camelus III, 271, 12; id in crure habebat capra quædam III, 403, 18; cum iis nascuntur arietes Libyci III, 169, 18 s.; secundum Homerum vero agni

III, 169, 19 s.; ea habent oves Libycæ III, 169, 20; in quanam Ponti parte iis careant arietes III, 169, 20 s.; eorum magnitudo et multiplex scissio cervis magis obest quam prodest III, 254, 28 s.; ea vix edunt cervi anniculi III, 176, 26 s.; bimi recta edunt III, 176, 30 s.; trimi furcata III, 176, 32; inde a quarto usque ad sextum annum semper asperiora evadunt III, 176, 32 s.; post sextum annum semper similia edunt III, 176, 34; igitur inde a sexto eorum ope distingui nequit cervorum ætas III, 176, 34 s.; seniorum cervorum semper in surrectum crescunt III, 176, 40 s.; idque quia propugnaculis carent III, 176, 37 ss.; primum quasi cute obducta apud cervos pullulant III, 176, 47 s.; aucta sole exsiccant atque percoquunt cervi III, 176, 48 s.; non oriuntur cervis qui iis nondum præditi castrantur III, 208, 21 ss; non augentur nec tamen decidunt qui jam iis præditi exsecantur III, 208, 23 s.; sinistrum a cervo abjectum medicam quandam vim habere dicitur III, 176, 27; unde id abscondere dicuntur cervi III, 176, 25 s.; iis pice calida illitis juvatur boum podagra III, 166, 29 s.; vituli cera tepefacta quorsum velis ducere potes III, 154, 41 ss.; vituli si cera oleove vel pice illinas, minus pedibus dolet III, 154, 43 s.; iis præditus est vermis e quibus bombylius fit III, 94, 7; iis similem eminentiam habere dicuntur serpentes quidam circa Thebas III, 20, 45 s.; quot et qualia et ubinam sita habeat locusta III, 59, 9 ss.; item astacus III, 59, 36 ss.; ea ad latera demittit locusta secundum naturam incedens III, 148, 35; ea procul vibrat eadem fugiens III, 148, 36; iis inter se certant locustæ III, 148, 37.

Cornu cervinum; ejus suffitus fugat formicas III, 71, 6 s.; hedera ex eo enata IV, 76, 8 s.

Cornua uteri; ubinam sita sint et quomodo se habeant apud bipedes et quadrupedes oviparas III, 36, 47 s.

Cornuum filamenta; *memorantur in Cassii Problem.* IV, 334, 1 s.

Cornu (instrumentum musicum); quale esse debeat III, 658, 30 ss.; III, 659, 10 ss.; ea secundum ætates eligunt III, 659, 7; eorum differentia secundum eam III, 659, 8 s.; semper sonat, ideoque ei comparatur aer intus auribus impactus III, 455, 16; quæ non habent instrumenta eorum voces argutiores III, 661, 55 s.; eorum consonantia instrumentorum sonos distinctiores reddit III, 657, 29 ss.; eorum soni frequenter et continue in aerem incidentes voces obscuras faciunt III, 658, 28 ss.; eorum actura multum ad soni bonitatem confert III, 659, 1 ss.; nimis assata voces duriores faciunt III, 660, 20 ss.; crudiora, molliores III, 660, 25; fracta, flaccidos III, 662, 9 ss.; tosta, sonum magis similem habent figulino III, 659, 3.

Cornibus carentia; pumilionis speciem referunt, sed minus quam solidungula et bisulca III, 289, 40 s.; quomodo igitur incrementum capiant III, 289, 42 s., cf. III, 22, 12; eorum lac non coagulatur III, 273, 38, cf. *Ventriculo unico prædita.*

Cornu (ἐν τῷ Κέρατι καλουμένῳ); in eo quod ita vocant apud Indos pisciculi gignuntur qui in sicco ambulant IV, 85, 25.

Corona; cur iis sacra facientes utamur fr. 44, b; item cur in conviviis fr. 43, b; pugilibus grata est II, 35; 25; earum gratia pericula ac labores subimus, 420, 50; ea donasse fertur Clisthenes qui ei victoriam abjudicarat, 588, 8; aureas simulacrorum deorum violaceis permutabat Dionysius, 651, 9.

Corona (ἅλως); reflexio circa ipsum solem III, 603, 19; de ea disseritur III, 600, 10 ss.; ejus circulus sæpe integer apparet III, 600, 15 s.; idque circa solem et lunam et astra III, 600, 16 s.; III, 601, 26 s.; item non minus noctu quam interdiu III, 600, 18 s.; item cum circa meridiem tum circa horas pomeridianas III, 600, 18 s.; rarius tamen circa ortum et occasum III, 600, 19; ejus figura qualis III, 601, 25 s.; colore ab arcu differt, idque quare III, 603, 20 s., 35 ss.; e regione solis non fiunt, idque quare III, 608, 46 s.; IV, 697, 15; nobis supra caput apparet quum in circulo meridiano est III, 587, 17 ss.; sæpius circa lunam fiunt, idque quare III, 602, 25 ss.; circa astra iisdem de causis fiunt III, 602, 27 s.; quæ virgæ appellantur III, 603, 37 ss.

Coronarii; eorum scientia voluptatem tanquam finem sectatur II, 171, 10.

Coronea; oppidum Bœotiæ IV, 98, 10; ibi talpæ nec vivere nec fodere posse feruntur IV, 98, 10 ss.

Corporea; ad ea non pertinet locus II, 286, 8.

Corpulenti; apud eos residuum, dum concoquitur, in pinguedinem convertitur III, 335, 49 s.

Corpulentum; multum cibo adsumpto sursum fertur III. 504, 38 s.; omnia putrefactioni obnoxia sunt III, 423. 28 ss., v. *Terrenum.*

Corpus (τὸ σῶμα) (*aliorum de eo opiniones*); plano sublato tollitur II, 521, 48 s.; igitur quidam planum ejus substantiam esse dicunt II, 521, 40 ss.; ea nonnulli e planis generant atque in plana dividunt, excepto tamen globo II, 393, 35 ss., v. *Plana*; eorum principia entium principiis assimilat vulgus et antiqui II. 498, 17 ss., 20; ea sese extendere putant qui elementa excretione in se invicem transire putant II, 420, 29 s.; de non sensibilibus loqui videntur Pythagorei II, 633, 4 s.; e mathematicis numeris composita esse nequeunt II, 622, 38 s.; iis speculationes adaptant Pythagorei perinde ac si e numeris arithmeticis composita essent II, 622, 45 s.; duo, immo quotlibet simul essent, si plenum aliquid recipere posset, aiunt inanis assertores II, 292, 39 s.; omne tangibile, ideoque leve vel grave esse putant inanis assertores II, 293, 17; secundum Leucippum et Democritum figuris differunt II, 416, 52; II, 417, 22; eo non magis vacuum exstare putant Leucippus et Democritus II, 474, 50; quoddam commune omnium rerum principium esse statuit Democritus II, 277, 32; in res corpore carentes dissolvetur si corpora omni ex parte divisibilia sint, inquiunt atomorum assertores II, 436, 18; id simul in omni puncto dividi non posse inquiunt atomorum assertores II, 436, 24; id dividi in partes quæ ab eo decedunt, inquiunt atomorum assertores II, 436, 22. cf. II, 435, 45; ea in contactibus disjungi posse censent atomorum assertores II, 451, 11; secundum Platonem planorum copia aliis alia graviora sunt II, 412, 29; omne in plana dissolvunt et ex eo componunt nonnulli (nempe Plato) II, 411, 13 s.; eorum refutatio II, 411, 16 ss.; secundum Platonem eodem modo se habet ad id planum quo linea ad hoc II, 412, 39 s., cf. II, 411, 21 s., 45 s.; II, 412, 35; omnia ex eadem materie, et ex iisdem, nempe triangulis constare putabat Plato II, 424, 35, cf. 40, 42, 48; ea ex alto et humili construunt Platonici quidam II, 625, 1 s.; ea ex alto et humili generant idearum assertores II, 631, 48; ea ex ente et non ente (i. e. ex uno et indeterminata dyade) generant idearum assertores II, 631, 39 s.; ea forsan ex tetrade faciunt idearum assertores II, 633, 33; nihil refert an ea ex tetrade, vel ex alio numero facias II, 633, 34; omnibus pondus et terrenam naturam tribuere videntur cum qui fabulam Atlantis commenti sunt, tum recentiores II, 389, 42.

Corpus (*ejus definitio et proprietates*); non est vo-

cabulum ambiguum, 221, 7; quidnam II, 367, 7, 9; II, 376, 27; solum perfecta est magnitudo II, 367, 24 ss.; non rite definitur id quod tres habet dimensiones, 241, 8; potest esse id quod alteratur II, 310, 29; II, 599, 19; in iis proportio invertitur, 126, 26; commune nullum est II, 442, 2; omne alii corpori quod ad quantitatem comparari potest II, 418, 32; alia contactu, alia viscositate vel alio hujusmodi affectu unum sunt II, 562, 45 ss.; ex unitatibus (μονάδων) conflari nequit II, 412, 49; est quantum continuum, 6, 46; ejus terminus communis linea vel superficies, 7, 15; constat partibus positionem ad se invicem habentibus, 7, 33; longitudine, latitudine et altitudine definitur II, 285, 49 s.; cum ipsum tum ejus motus tribus absolvitur II, 368, 23, cf. II, 367, 9; nullum punctum est II, 407, 20; altitudo finita est II, 525, 38; omne altitudinem habet III, 459, 31; quaquaversus est II, 497, 38 s.; in eo est superficies II, 288, 4; ejus terminus est planum II, 633, 14 s.; omne vel finitum vel infinitum esse debet II, 376, 1; nullum infinitum esse potest III, 519, 44 s.; infinitum exstare nequit, nec sensibile, nec cogitabile II, 279, 10 s.; II, 596, 29, cf. II, 279, 7 s.; fieri possit ut nullum exstet, si id ex planis compositum sit II, 412, 42; plano et linea prius est II, 613, 10 s.; iisque magis perfectum et magis totum quia anima præditum fieri potest II, 613, 11 s.; substantia est quia quodammodo perfectionem habet II, 613, 14 s.; iis tamen notione priora sunt linea et planum II, 613, 21; planum erit, si utriusque principia a se invicem pendeant II, 625, 10; item si utriusque materies eadem est II, 625, 28; id est quod superficie terminatur II, 279, 10; II, 596, 29; id est quod undique habet extensionem II, 279, 26; II, 596, 39; medium habet, etiamsi impar non sit, 251, 12; unumquodque quadantenus multa est II, 368, 4; circa ea versatur mathematica II, 613, 50 ss.; iis competunt rerum mathematicarum affectus II, 632, 51 s., cf. 33 s., 41; II, 633, 6, 11 s.; omne divisibile est II, 418, 49 s.; II, 421, 26, 32, 36; II, 451, 8 s.; II, 452, 25; idque quare IV, 47, 14; trifariam vel quaquaversum divisibile est II, 520, 26; igitur si in contactibus disjungi possit, divisum erit, etiamsi nondum divisum sit II, 451, 10 s.; eodem igitur redit, utrum divisibile sit, an divisum sit atque tangat II, 451, 9 s.; omne in infinitum dividitur III, 488, 1 s.; nullum dividi poterit, si ei insint res mathematicæ II, 611, 44 s.; secundum planum dividitur II, 611, 45; si punctum dividi nequeat, et ipsum dividi non poterit II, 611, 47 s.; qua parte divisibilia sunt, ibi separari possunt II, 450, 41 s.; igitur quum omni ex parte divisibilia sint, ridiculum est meatus ponere II, 450, 40 s.; duo simul in eodem loco esse nequeunt II, 285, 51; II, 291, 34; II, 294, 8; II, 419, 44; II, 441, 5 s.; II, 442, 24 s.; II, 443, 16 s.; II, 453, 11 s.; duo quibus tertium interest se invicem tangere nequeunt III, 459, 32 ss.; inter ea intervalla non esse, probare debent qui inane esse negant II, 292, 29; inter id et inane nulla est ratio II, 295, 32 s.; ubi inani imponitur, causa non est cur potius huc vel illuc feratur vel cur feratur potius quam sistatur II, 294, 21 s.; immo necessario quiescere debet II, 294, 35 s.; inani inesse nequit, nisi tanquam pars in toto II, 294, 27 ss.; ejus partes locum occupant quæ ad terminum communem pertendunt, 7, 19; ei semper accurate respondere debet locus II, 280; 25; quodsi loco majus esset vel inane exsisteret, vel corpus quod suapte natura nusquam est II, 280, 28; omne loco continetur cum proprio tum communi II, 286, 27; 32, cf. II, 293, 15; si densetur minorem locum occupat, si rarefiat majorem II, 407, 21 ss.; substantiæ dicuntur II, 521, 34; maxime substantia est II, 498, 37; nihilo minus superficiebus et lineis et punctis et monadibus terminatur, nec sine iis esse potest II, 498, 15 ss.; igitur minus quam superficies substantia esse videtur II, 498, 13, 25 s., v. *Solidum*; manifestissime ad substantias pertinere videntur II, 538, 41; eorum terminos magis quam ipsa ad substantias pertinere censent nonnulli II, 539, 2 ss.; separabile est ideoque substantia et causa II, 603, 4 s.; vel simplicia vel composita sunt II, 368, 24; II, 372, 22; quænam simplicia II, 368, 25 s.; eo non caret humidum III, 459, 34; nec madidum III, 459, 34 s.; idem continuum modo liquidum, modo concretum est II, 451, 15 s.; idque nec divisione et compositione ut putant atomorum assertores II, 451, 17; nec conversione et attactu, ut putat Democritus II, 451, 17 s.; sed similiter totum modo liquidum modo concretum est II, 451, 21 s.; omne vel elementum est, vel ex elementis constat II, 418, 45 s.; II, 412, 26 s.; II, 421, 35 s.; eorum causa ex qua sunt elementa II, 264, 44; II, 515, 35; quænam sint eorum elementa II, 516, 36 ss.; ad sensibilia pertinet 11, 47, 51; una cum eo tollitur sensus, 11, 47; sensibile est II, 168, 52; non sensibile exstare nequit II, 441, 31 s.; omne tactile est III, 474, 26; ejus differentiæ, quatenus corpus est tactiles sunt ac elementa determinant, idque quænam III, 460, 17 ss.; probatur simplex tactum habere non posse III, 475, 8 ss., cf. III, 474, 24 s.; nec in universum omne quod animal non est III, 475, 29 s.; a corpore afficitur II, 446, 28; aliud ex alio fieri potest II, 415, 24 s.; fieri non posse probatur, ut omnino ex nullo alio corpore prægresso fiat II, 415, 26; omne genitum esse nequit, nisi exstet vacuum segregatum II, 415, 21; nullum extra cælum vel exstare vel factum esse posse probatur, nec simplex, nec mixtum, nec sensibile, nec cogitabile, nec naturaliter, nec præter naturam II, 377, 36 ss.; II, 378, 33 ss.; II, 382, 10 ss.; minus majori facilius corrumpitur II, 419, 30, 33; majus eo corrumpitur quod in minora dissolvitur II, 419, 31 s.; magni eadem materies quæ parvi II, 298, 2, cf. 6, 20; semper propter proprias differentias aliud esse quam reliqua corpora dicitur II, 416, 38; eorum differentiæ numero finitæ sunt, idque quare II, 416, 40, cf. III, 417, 9; non omnia gravitatem vel omnia levitatem habent II, 369, 34; materies est II, 551, 3; II, 613, 17 s.; eorum materies sunt calidum et frigidum, siccum et humidum III, 529, 23 s.; non de subjecto prædicatur, sed subjectum et materies est III, 444, 27 s.; in eo est calidum ut affectus II, 288, 32; e lævi et aspero compositum non est II, 625, 44 s.; æquale vel inæquale dicitur, 9, 14; omne durum vel molle sit necesse est, idque quare III, 615, 1 s.; non omne elixabile est III, 613, 1 s.; robustissima diffringit tonitru II, 399, 37 s.; omnia colorem participant III, 477, 12; exstaret colore et pondere carens, nec omnino sensibile, si sensibilia in infinitum dividi possent III, 488, 9 ss.; ei proprium est coloratum esse tanquam in alio, 227, 32; 228, 9; ei non proprium est ut coloratum sit, quum nec τῷ magis corpus proprium sit ut magis coloretur, nec τῷ minus ut minus, 233, 50; ei minus proprium est quam superficiei ut coloratum sit, indeque ei non proprium est ut coloratum sit, sive superficiei proprium sit, sive non, 233, 38; quidnam de eo significet album, 183, 7, 38, 52; 184, 12, 14, 19; ei album non admiscetur III, 451, 52, cf. II, 452, 15; quod pondus aut levitatem habet elementorum aliquid est II, 419, 50; quod motus impetu caret immobile et mathematicum corpus est II, 419, 51; nonnulla mole minora et

tamen graviora sunt II, 425, 6 s., 14 s., cf. 37; de iis eorumque affectibus et motibus agit scientia naturalis II, 367, 2 s.; natura constant II, 367, 5; in quo loco quiescit, ibi etiam moveri potest II, 420, 1; in quo vi quiescit, ibi movetur præter naturam; in quo non vi, ibi movetur secundum naturam II, 420, 2 s.; inprimis quærere aliqui solent cur naturaliter alia sursum, alia deorsum, alia modo sursum, modo deorsum ferantur II, 427, 1 ss.; manifesto vel vi et præter naturam moventur vel secundum naturam II, 461, 6; non diducuntur etiamsi unumquodque ad suum locum feratur II, 465, 47 ss.; idque quia elementa in se invicem transeunt II, 465, 49 s.; mutantur quia (circularis) latio duplex est II, 465, 52 s.; quia vero mutantur nullo loco stato manere possunt II, 465, 53 s.; duabus de causis celerius vel tardius feruntur, idque quasnam II, 295, 13 ss., cf. *Lata* et Δι' οὗ; ejus partes pertinent ad res quæ per accidens moventur etiamsi per se moveri possint II, 289, 13; eo moto quod eo continetur per accidens movetur II, 331, 31; eorum præcipuæ differentiæ secundum affectus et opera et potentias sunt III, 423, 23.

Corpus (*quatenus animalibus competit*); quidnam sit et quænam sit ejus causa, exponitur in libris *de Partibus animalium* III, 395, 1 ss.; pars animalis est, 485, 49; 523, 50; id e contrariis mixtum esse aiunt qui animam harmoniæ assimilant III, 438, 48; cum universum, tum omnes ejus partes alicujus gratia sunt III, 222, 39 s.; igitur instrumentum est III, 222, 39; igitur hujus modi esse et ex hujus modi constare debet per necessitatem ex suppositione III, 222, 41 s.; unumquodque propriam speciem ac formam habere videtur III, 438, 38 s.; ejus partes aliquatenus cuncto animali priores sunt, aliquatenus non, idque quare II, 549, 12 ss.; ejus partes principales una cum cuncto animali sunt II, 549, 15 ss.; ejus principio inesse debet vitæ causa et anima sentiens III, 277, 20 ss.; totius materies sunt partes dissimilares III, 319, 10 s.; quæ in eo inveniuntur vel secundum naturam sunt, idque pars seu similaris sive dissimilaris, vel præter naturam III, 334, 6 ss.; ad id non pertinent quæcunque in eo exstiterint IV, 138, 44; eorum materies aer et aqua sunt III, 220, 34 s.; non omnia eo prædita vel animalia vel eorum partes sunt III, 224, 30 ss.; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 21 ss.; distractum et bipartitum est, sed in unicum principium convergit III, 264, 11 s., cf. 33 ss.; ei competunt superius et inferius, anterius et posterius, dextrum et sinistrum III, 264, 12 ss.; duplex est, dextrum atque sinistrum III; 244, 50 s.; substantiæ sunt III, 444, 20; idque compositæ III, 444, 25; iis necessario aliquid ultimum esse debet III, 480, 6 s.; sine eo exstare nequeunt principia quorum actio corporalis est III, 351, 45 s.; potentia est III, 455, 21 s.; ei admisceri nequit incorporeum, 251, 20; a calido humido, frigido et sicco pendent reliqui eorum affectus III, 228, 43 ss.; ejus dispositio inprimis pendet ab aeris ambientis temperamento et a rebus quæ adsumuntur, inprimis ab aqua III, 397, 43 ss.; ei alimentum misceri non dicimus II, 451, 50 s.; eorum incrementum fit ex iis quæ jam adsunt, 410, 14; in eo continetur manus ut pars in toto II, 289, 33; secundum id movetur manus II, 289, 35; cum ipsius, tum ejus partium figura determinantur genera animalium quæ similitudinem habent III, 226, 23 ss.; partibus constat quæ secundum proportionem augeri debent, 567, 22; si non solum quantitate, sed etiam qualitate præter proportionem augeatur, in alius animalis speciem abit, 567, 27; singulis ejus partibus erga totum nullum competit jus II, 152, 38; quæritur an inter animæ partes eadem intercedat ratio ac inter ejus II, 13, 28; ejus partes resolutæ dextrorsum moventur, ubi eos sinistrorsum impellere volumus II, 14, 3; ejus perversi motus oculis patent II, 14, 6; pondere incumbente in terram vergunt III, 289, 16 s.; in quænam membra maxima dividatur III, 8, 23 s.; antequam membris distinctum sit in corde gignitur sanguis III, 52, 17 ss.; propter naturam eo aliquo modo affecti nascimur, 616, 37; omnes ejus motus excretorii vel assumptivi vel depulsiones, vel tractiones sunt II, 335, 35; ejus principium non est jecur, idque quare III, 259, 12 ss.; in eo idem est visus quod mens in anima II, 5, 16; non sessilia et generationi obnoxia animam et intellectum habere nequeunt, nisi sensu prædita sint III, 476, 16 ss., 21 s.; interitus vero expertia ea habere possunt, etiamsi sensu careant III, 474, 18 ss.; quibus simplex est necessario sensu carent III, 474, 7 s., cf. 23 s.; III, 475, 8 ss.

Corpus (*quomodo ad animam se habeat*): animæ causa exstat II, 174, 11; bene se habet ubi animam non impedit quominus munere suo fungatur II, 174, 12 ss.; alicujus muneris plenioris gratia exstat, nempe animæ III, 228, 5 s., 8; eo melior est anima III, 344, 29; eo magis animalis pars dicenda est anima, 547, 47; anima non est III, 444, 26; non id quod animam abjecit, sed quod eam habet potentia vivit III, 445, 16 ss.; anima egressa dissipatur ac putrescit III, 443, 40 s.; igitur animam continere potest III, 443, 38 s.; id potius continet anima III, 443, 39 s.; quod ex eo unum faciat cum anima, nemo dicere valet II, 610, 49 s.; facit autem causa movens II, 610, 51; eo tanquam instrumento uti debet anima III, 438, 40 ss.; ab anima afficitur atque movetur III, 438, 32 s.; hinc quodlibet quælibet anima subire nequit ut Pythagorei fabulantur III, 438, 36 ss., cf. III, 447 11 s.; perperam igitur plerique qui de anima disseruere nihil de eo determinarunt III, 438, 27 ss., 34 ss.; III, 447, 9 ss.; particulare se habet ad universale, ut anima particularis ad universalem II, 551, 6 s.; animæ propria res est II, 230, 9 s.; ejus bonum ab animæ bono separari nequit II, 230, 10; animæ causa exstat, *ibid.*; animæ instrumentum congenitum est II, 230, 12; ergo inter id et animam nec communio nec amicitia nec justitia exstare potest II, 230, 8; II, 231, 13; eodem modo se habet ad animam ut servus ad dominum et instrumentum ad artem vel artificem II, 230, 7; II, 231, 13; ei comparatur terebrum II, 231, 1; ei prodest anima, sed cum eo amicitiam non colit II, 100, 31; ad id se habet anima, ut tyrannus ad subditum II, 100, 30; animæ actus atque perfectio non est III, 447, 4 s.; ei idem confert quod animæ, 487, 43; eo mutabilior anima II, 161, 3; ab anima differt, 620, 24; generatione præcedit animam, 620, 27; ejus cura præcedere debet animæ intellectusque curam, 620, 32; 626, 52; ejus cura animæ gratia fit, 620, 35; ejus curam insequitur appetitus cura, 620, 34; cum ipsum, tum ejus partes anima posteriores sunt II, 549, 9 ss.; in ejus partes tanquam materiem non dividitur substantia animalis, sed cunctum animal II, 549, 11; etiamsi eo nihil patiamur, dummodo in anima motus sit, tempus elapsum esse arbitramur II, 300, 22 s.; animarum elementis divinius est III, 352, 1 ss.; animarum eo nobilius est quo nobiliores sunt ipsæ III, 352, 3 ss.; ab eo separabilis est mens III, 352, 19 ss.; ejus labor intellectui obest, 627, 51; animæ imperare videri posset apud homines pravos vel prave affectos, 486, 1; ei utile est quod ab anima regitur, 486, 7; id immutat animi impetus vel venerea cupido II, 79, 12; afficitur a passionibus animæ IV, 1, 5; ei formæ similes superveniunt animæ facultatibus IV, 6, 48 s.; ejus et animæ affectus secum invicem communicare videntur IV, 6, 30 s.; ejus forma immutata immutat animam IV, 6, 32 s.; ea sequuntur animæ et mentes IV, 1, 1; quæ ab eo pendent cupidines rationis expertes sunt 335, 24; non id est quod voluptatem sentit II, 118, 37; non omnes ejus voluptates spectat temperantia II, 36, 11; totum non spectat tactus intemperanti proprius II, 36, 52; ejus pudorem velari dixit Alcidamas, 389, 23; ei potius insunt pudor et rerum terribilium metus II, 51, 37; affectuum subjectum est II, 569, 25 s.

Corpus (*de ejus virtutibus, vitiis, variis muneribus etc.*); ejus vexationes misericordiam movent, 359, 9; ejus virtus non est pars totius virtutis II, 193, 27; ejus vitia quatenus interdum voluntaria ac reprehendenda sint II, 30, 36, 40; ejus virtutes pertinent ad bona de quibus maxima contentio fit II, 241, 28 s.; naturaliter bonæ sunt II, 241, 30; nonnullis noxiæ, idque quibusnam II, 241, 31 s.; quanta earum possessio optima II, 242, 36; quanta mala II, 242, 38; ejus virtutes bonum sunt, 323, 41; id ad virtutem exercendam ineptum reddunt artes et opera illiberalia, 625, 19, 21; 636, 1; eorum tantummodo virtutibus præmia statuta esse, reprehendit Isocrates, 402, 30; cur ejus certaminibus præmia antiqui posuerint, sapientiæ vero nullum IV, 271, 17 ss.; ejus curam gerere jubet lex II, 154, 47; ei potius noxii quam utiles sunt ludi II, 123, 10; ejus speciei et incremento nocet athletarum habitus et victus ratio, 627, 6, 40, 45; qualia ea reddat agricultura, 636, 1; id nec artificum corpori simile, nec ad negotia bellica vel civilia ineptum reddere debet musica, 631, 21; ea reipublicæ offerre debent pauperes, idque quando, 420, 20; 456, 4; eo alii subservire pudori est, 356, 20; maxime viget inde ab anno XXX usque ad XXXV, 366, 1; sanitatem appetit II, 191, 15; id conservat sanitas, 412, 34; modo sanum est, modo ægrotat idem manens, ideoque alteratur II, 440, 18 s.; id curando melius nobis paramus, sed non omnium præstantissimum, nisi natura adjuvemur II, 141, 6 ss.; quænam ei utilia sint, 414, 7; 456, 37, 39; per somnum relaxatur II, 390, 8; bene dispositis salubria sunt vere salubria, morbidis alia quædam II, 29, 14; item amara, dulcia, gravia, calida, cetera II, 29, 15; quæritur an æque potentia ægrotum ac potentia sanum sit III, 562, 27; sanitatis secundum habitum et formam materies est, morbi vero secundum privationem et interitum præter naturam II, 562, 29 ss.; id novisse oportet qui id curare velit II, 13, 18; ejus cognitioni magnam dant operam medici argutissimi II, 13, 20; malo præditus parum cibi et aquam assumere debet, non vero cibos simpliciter bonos II, 160, 51 ss.; convalescentium inopia caloris naturalis laborat III, 423, 48 s.; item excrementis abundat III, 423, 51 s.; si quis diceret, ei tanta præbenda esse quanta medicina, aut medicinæ peritus jubet, nihil amplius diceret II, 66, 34; sanari dicitur, quando ejus pars sanatur II, 307, 41, cf. II, 597, 36; ejus partes oculus et pectus II, 307, 42; universo sani esse non possumus, nisi partes sanæ sint II, 241, 13; causa materialis sanationis est II, 602, 38; medicinale vocatur, idque quomodo II, 541, 40 s.; non sensu proprio medicinale vocatur II, 221, 1; firmæ valetudinis plura errata citra interitum patiuntur, 596, 46; morbosa ne parvos quidem errores ferre possunt, 596, 49; quare quæ mediocriter se habent et sæpe laborent et facilius inde se expediant IV, 147, 12 ss.; ejus temperamentum excessu temperiei distorquetur IV, 190, 43 ss.; a sudore et transpiratione refrigeratur IV, 286, 10 s.; quare non levetur nisi sudaverit IV, 122, 46 ss.; IV, 286, 20 ss.; ea dissolvunt calor et æstus IV, 307, 38; ex eo modo calidum, modo frigidum efflat, idque quare IV, 252, 40 ss.; hieme quasi terra vaporem emittit IV, 286, 15 s.; vaporem proprium semper emittit qui proximum aerem tepefacit IV, 149, 46 s.; cur æstate quam hieme frigidiora sint IV, 286, 8 ss.; humidiora et effeminatiora sæpius generant feminas quam compacta, idque quare III, 397, 4 ss.; contracto cubare quare melius sit et a multis medicis præcipiatur IV, 151, 33 ss.; eo qui male affecti sunt, gratia egent, 358, 2; ejus magnitudo lactis copiæ confert III, 54, 26; magnitudinem quidem habere debent, sed quæ facile conspicienda, sit 463, 13; magnitudine modum excedentia, aut parvitate deficientia, qualia esse debeant IV, 14, 39 ss.; nostrum rotundum potius quam directum est IV, 145, 6 s.; robustum oculo carens graviter fallitur II, 75, 18; simulac vero mentem adeptus est, agendo excellit II, 75, 21; æque ac ea mores motibus dijudicantur II, 50, 48; unicum habent pulli gallinarum monstrosi III, 402, 33 s.; idque quare III, 402, 14 s.; nostrum quæ respiciunt signa, eorum multa non eveniunt III, 514, 46 s.; idque quando III, 514, 48 ss.; e totius figura petuntur signa physiognomonica IV, 3, 13; eo recto esse fortis signum IV, 4, 36; item iracundi IV, 5, 52 s.; confracto et attrito adulatoris signum IV, 13, 40 s.; considenti, ignavi IV, 448; album misto rubore et purum ingeniosi signum est IV, 5, 10; rubescens impudentis IV, 5, 26.

Corpus commune; id non quæsivere antiqui II, 600, 19 s.

Corpus compositum; ex elementis constat II, 498, 9; ei competit motus mixtus II, 368, 29; movetur secundum id quod prævalet II, 368, 29 s., 33; II, 369, 7; eorum materies calidum, frigidum, humidum et siccum sunt III, 228, 41 s., cf. III, 232, 18 ss.; quæ circa medium universi sunt ex omnibus elementis constant II, 462, 40 s.; II, 463, 2, 16 s.

Corpus continuum; fieri non poterit, si cuique elemento peculiarem tribuas figuram II, 422, 8.

(Corpora dissecta recens; *memorantur in Cassii Problem.* IV, 333, 17).

Corpora (quæ) feruntur; numero novem sunt IV, 193, 46, cf. *Feruntur* (*quæ*).

Corpus finitum; ejus potentia ad finitum se extendit II, 402, 44; omne ab alio finito corpore tollitur II, 253, 18.

Corpus infinitum; sensibile exstare non posse probatur II, 279, 51 ss. II, 372, 5 ss., cf. II, 597, 1 s.; exstare videtur, si id quod extra cælum est, infinitum sit II, 278, 6; exstabit, si exstet vacuum et locus infinitus II, 278, 10; actu exstare nequit II, 281, 21 s. II, 282, 27; II, 283, 45, cf. II, 278, 47, s.; II, 279, 27 ss.; II, 596, 15 s.; non necessarium est, ne sistatur generatio II, 284, 22; vel similare vel dissimilare esse debet II, 376, 2; ejus pondus necessario infinitum esse probatur II, 374, 30; idque sive commensurabilia sint pondera, sive incommensurabilia II, 374, 50 ss.; sive æqualia, sive inæqualia sint pondera corporis finiti et infiniti II, 375, 12 ss.; in eo plura alia infinita a se invicem separata inesse nequeunt II, 253, 33 ss.; si dissimilare est, ex speciebus numero finitis vel infinitis constare debet II, 376, 3; probatur non ex numero infinitis speciebus constare posse II, 376, 4 ss.; nec e numero finitis II, 376, 11 ss.; probatur similare esse non posse II, 376, 30 ss

Corpora insecabilia; ea assumere scientiis mathematicis et multis aliis sensui patentibus vel omnium consensu stabilitis contrarium est II, 417, 11, cf. II, 418, 29; II, 419, 28; ea necessario assumere debent qui elementa transfiguratione in se invicem transire putant II, 420, 46 s.; exstare nequeunt III, 488, 19; eorum assertoribus adstipulari videntur qui res sensibiles in partes insensibiles dividi posse censent III, 488, 17 ss.; infinita esse censet Democritus III, 433, 30, cf. *Atomi*.

Corpora insecabilia globosa; ea animam et intellectum esse censet Democritus III, 433, 31, 35; III, 435, 2 s. 5 s.; iis calidum et intellectum assimilat Democritus III, 539, 8 s., 12 s.; idque quia omnia maxime pervadunt et reliquas movent res dum et ipsa moventur III, 433, 35 ss.; multa in aere esse censet idem III, 539, 12 s.; eorum e corpore exitum mortem putat esse idem III, 539, 20 s.; secundum Democritum corpus nostrum motu suo, quia nunquam quiescunt, movent et secum attrahunt III, 437, 16 ss.; quærendum est a Democrito, an etiam quietem faciant III, 437, 18 s.; dummodo quantitatem servent, alia parte movere, alia moveri poterunt, etiamsi puncta evaderent III, 440, 33 s.; ab iis eodem moveri videtur anima ac a numero si eorum sententiam probes qui animam numero assimilent III, 441, 9 ss.; igitur nequaquam a monadibus magnis aut a monadibus quæ feruntur differre videntur III, 441, 11 ss.; necessario animal movent eo quod et ipsa moventur III, 441, 53 s.

Corpus majus; celerius fertur proprio motu, cum alias, tum in rebus quæ circulo moventur II, 398, 15 ss.

Corpus mathematicum; in loco non est II, 419, 52 s.; igitur nihil ex eo fit II, 420, 4; quæritur an substantiæ sint, necne II, 498, 2 ss.

Corpus minimum; non exstat III, 676, 8 s.

Corpus naturale; omnium consensu substantiæ sunt II, 558, 6; sine eo esse nequit corpus II, 382, 38; reliquorum principia sunt III, 444, 21; partim vitam habent, partim ea carent III, 444, 22; secundum additionem dicuntur II, 411, 31 s.; igitur omnia quæ in mathematicis fieri nequeunt, in iis quoque non possunt, non tamen omnia vice versa II, 411, 28 ss.; qui lineas insecabiles esse statuunt multa de iis referunt quæ fieri nequeunt II, 411, 26 s.; multa iis insunt quæ rebus indivisibilibus non competunt, e. gr. an sit aliquid indivisibile II, 411, 32 ss.; vel gravitatem, vel levitatem habent II, 412, 48; semper necessarium est id motum habere II, 376, 10; omnia motus principium habent II, 419, 1; cuique competit motus proprius II, 416, 10; omnia per se mobilia sunt II, 368, 11; quæ secundum affectus mutantur, etiam incremento et decremento obnoxia sunt II, 370, 30 ss.; excessu se invicem superant III, 525, 11 s.; ea e numeris faciunt Pythagorei II, 633, 2.

Corpus necessarium; ejus initium os, ejus terminus anus III, 533, 5 ss.; ejus terminus est anus III, 258, 27 s.; ejus medium apud omnia animalia, excepto homine, occupare conatur cor III, 258, 25 ss.; ejus partes non sunt membra III, 258, 28 ss.

Corpora perfecta; probabile iis competere ante et retro, supra et infra, dextrum et sinistrum II, 390, 36.

Corpus potentia; ex eo maxime fit corpus actu II, 415, 27; semper aliud corpus actu est II, 415, 28.

Corpus primum; ad id pertinet figura prima II, 393, 47; ea semper in infinito et vacuo moveri putant Leucippus et Democritus II, 413, 25.

Corpora quæ partis rationem obtinent; omnia secundum definitionem quaquaversum sunt II, 361, 1 ss.; ad id quod propinquum est, tactu finiuntur II, 368, 3.

Corpus sanum; quale esse debeat, interdum non recte discernunt in medicina, 615, 37.

Corpora sensibilia; vel nonnulla vel omnia pondus habent II, 281, 3; II, 411, 43; II, 597, 19; omnia in loco sunt II, 281, 9; II, 377, 40; II, 597, 3 s.; extra cælum nullum exstat II, 377, 40; iis subest materies communis non separabilis II, 454, 19 ss., cf. II, 458, 38; iis alii unum, alii duo, alii tres, alii quattuor tanquam materiem subjiciunt II, 453, 39 ss.; sine iis ortus et interitus competere nequeunt rebus quæ natura constant II, 453, 37 ss.; omnia e quattuor elementis constant, nec pluribus nec paucioribus II, 458, 47 s.; omne activam vel passivam facultatem habet, vel utramque II, 377, 33; igitur infinitum esse nequit II, 377, 34.

Corpora similaria; v. *Similaria*.

Corpus simplex; quænam II, 260, 37; natura constant, *ibid.*; dicuntur substantiæ II, 521, 33 s.; iis competit motus simplex et vice versa II, 368, 28, 31; II, 371, 12; II, 376, 8; II, 413, 1 ss.; II, 414, 24 s.; unicuique unicus naturaliter competit motus simplex II, 368, 37; II, 369, 49; iis propria est latio recta II, 369, 4, 49; extra cælum nec exstare nec factum esse posse probatur, nec naturaliter nec præter naturam II, 382, 13; unicuique est motus simplex, multis vero præter naturam II, 413, 7 s.; naturaliter manent ibi quorsum naturaliter feruntur II, 413, 11; vi manent quorsum vi feruntur II, 413, 10; eorum numerus necessario finitus est idque quomodo II, 375, 10 ss.; II, 376, 7; II, 382, 20 s.; sine iis exstare nequeunt mixta II, 382, 23, cf. *Elementa*.

Corpora solida; cur ea visus non penetret, vox vero IV, 184, 27 ss., cf. *Solidum*.

Corpus sonum efficiens; cum aere continuum est II, 336, 30.

Corporis bona, habitus, materies, virtutes et vitia; v. *Bona*, *Habitus*, *Materies*, *Virtutes* et *Vitia corporis*.

Corpori et animæ communia munera; ubi de iis sermo fiet, etiam disseremus de instrumento quo motum secundum locum ciet appetitus, idque quia corporale est III, 473, 13 s.; ad ea pertinere videntur præcipua animalium munera, cum communia, tum quæ nonnullis propria sunt III, 476, 7 ss.; alia eorum omnibus vivis communia sunt, alia quibusdam animalibus propria III, 476, 12 s.; quare corpori et animæ communia sint III, 476, 24 ss.; enumerantur præcipua III, 476, 9 ss., 15 ss.; motus ea spectantes non voluntarii vocantur III, 525, 31 ss., v. *Munera*.

Corpuscula; quædam oblonga et alba, aliaque fusca et maculis respersa in corporis alveo habent cancri III, 61, 35 ss.; quædam arenacea ad genituram pertinentia habet locusta mas, idque ubinam III, 60, 52 ss.; duo circa excrementi exitum appensa habent piscium cartilagineorum quorundam mares III, 79, 10 ss.

Corpuscula alba; in pectoris carne habet locusta mas III, 60, 43 ss.; similia sunt hæc et colore et concretione sepiarum proboscidibus III, 60, 45 s.; involuta sunt quo modo buccini papaver III, 60, 46 s.; incipiunt ab acetabulis quas in ultimis pedibus habent III, 60, 47 s.; ea insequitur alius anfractus isque qualis III, 60, 51 s., cf. *Anfractus*.

Corpuscula nigra; aspera ab intestino deorsum (i. e. versus ostium testæ) extenditur apud cochleam III, 63, 37 s.; iis similia corpuscula, sed minus nigra inveniuntur apud testudines III, 63, 38 s., cf. III, 655, 1; ejusmodi corpuscula etiam habent cochleæ marinæ, sed minora minores III, 63, 39 s.; supra habent omnes erinacei marini, eaque ab origine dentium suspensa III, 65, 13, 48 s.; III, 279, 48 ss.; amara sunt et non esculenta III, 65, 49; ejusmodi corpuscula multa alia animalia habent, nempe testudines, rubetæ, ranæ, turbinata et mollusca III, 65, 50 ss., cf. III, 57, 21 s.; III, 63, 37 ss.; quomodo eorum ratione a reliquis erinaceis differant Toronæi III, 65, 28 ss., cf. *Capillamenta*, *Pilis similia* et *Branchiæ*.

Corpuscula rubra; duo apud mollusca cum mares tum feminas subjacent partibus mammis similia III, 57, 6, cf. III, 63, 34 s.; item inter capillamenta apud loliginem feminam III, 92, 53.

Correctiones translationum (μειλίγματα); quænam fr. 126, b.

Correctores (εὔθυνοι); pertinent ad magistratus necessarios quibus peritia et fide opus est, 599, 24, 25, 42; rationes ab aliis magistratibus repetunt, 599, 43; quibusnam aliis nominibus designentur, 599, 45; magistratus Athenienses fr. 243, a; ab iis differunt logistæ fr. 243, b.

Corrigendi facultates (ἐπανορθώσεις); quibus multæ vel magnæ sunt, confidunt, 354, 52.

Corrigere propinquos; jucundum est, 337, 14.

Corrugari; quare quæ multum temporis in aqua madueruntcorrugentur IV, 238, 6 ss.

Corrumpentia (φθαρτικά); ex iis argumentari licet de problematibus particularibus, 203, 44.

Corrumpentia et generantia; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 36; ex iis dijudicantur quæstiones an duæ res numero idem sint, necne, 255, 18.

Corruptela (διαφθορά); malum est II, 572, 19 s.; igitur nulla in rebus æternis est II, 572, 19.

Corruptibile (τὸ φθαρτόν); necessario et generatum est II, 387, 47; nec æternum esse potest II, 387, 11; II, 388, 29 ss.; et alterationi obnoxium est II, 389, 8; fieri potest ut aliquando non corrumpatur, simpliciter vero non potest, 197, 20; quatenus eorum sit demonstratio et scientia simpliciter sic dicta, 129, 14; ut exemplum citatur, 83, 23; 115, 20; quot modis dicatur II, 385, 2 ss.; II, 386, 31 ss.; ita interdum vocamus id quod facile corrumpitur II, 385, 7, v. *Interitui obnoxiun.*

Corruptio (φθορά); species motus, 23, 8; 190, 27; ei contraria generatio, 23, 32; uniuscujusque rei in contrarium fit vel in intermedium II, 206, 7; si substantiæ est dissolutio, corrumpi est substantiam dissolvi et corruptorie dissolutorie, 258, 24; substantiæ dissolutio est, si corruptorium est dissolutorium, 258, 26; ut exemplum citatur, 53, 34, v. *Interitus.*

Corruptorium (φθαρτικόν); si est dissolutorium, corrumpi est dissolvi, 211, 40.

Corsica (Κύρνος); inter majores insulas memoratur III, 630, 7.

Cortex; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss.; corpus similare, naturale vero III, 618, 51; dissimilare corpus III, 623, 11; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 23 ss.; ejus diversitates IV, 26, 33 ss.; similis est cuti animalis IV, 23, 1; ei comparanda sunt fila aranearum III, 194, 39; unde nascantur IV, 25, 4; sub ea fructus quarundam arborum nascuntur IV, 22, 37 s.; arborum quando desiccantur nigrescunt IV, 40, 18; ad tingendum inserviunt III, 647, 21.

Coruma (ἐν Ῥώμῃ *versio græca*); ibi solum plantatio post caniculæ stellæ ortum fit IV, 29, 3.

Corus; ad Favonium pertinet III, 589, 33 s.; Zephyrorum is est qui ab occasu solstitiali flat III, 632, 27; Olympias a nonnullis dicitur, ab aliis Sciron, ab aliis Iapyx III, 589, 1; III, 632, 28; IV, 45, 45 s; inter eum et Septentrionem medius Thrascias III, 589, 8; III, 632, 32 s.; contrarius est Vulturno III, 589, 1; in eos transeunt Etesiæ ad occasum habitantibus ex Aparctiis III, 590, 40 ss.; maxime alios ventos sedant, idque quare III, 590, 1 ss.; maxime sereni sunt, idque quare III, 590, 3, 29 ss.; nisi tamen frigidi sint III, 590, 7 ss.; sicci sunt III, 590, 18; grandines affert III, 590, 21 s.; item fulgura III, 590, 30 s.; eo flante procellæ fiunt III, 590, 36 s.

Coruscans color (τὸ στίλβον); nihil aliud est nisi luminis continuitas et densitas III, 645, 46 s.

Corvus; avis palmipes et natatilis est III, 152, 10 ss.; ciconiam magnitudine æquat, sed ejus crura breviora sunt III, 152, 11 s.; Ægyptii minores quam Græci III, 169, 24; quinam ejus color III, 152, 13; arboribus insidet, *ibid.*; unica avis palmipes est quæ in arboribus niduletur III, 152, 14; mas feminam non deserit et vice versa fr. 175, a; ingluvie carens inferiorem gulæ partem amplam habet III, 34, 16; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 54 s.; quot ova pariat III, 109, 46 s.; III, 187, 34; viginti dies incubat III, 109, 47; pullos e nido ejicit III, 109, 48; frigida tempestate albescit III, 49, 7 ss.; jam conspectus est albus III, 425, 32 s.; non mutat colorem IV, 161, 50; eorum quoque pennæ postremo in flavum mutantur colorem III, 654, 11; in parvis regionibus, vel ubi parum alimenti suppetit, bini tantum adesse solent III, 187, 30 s.; in ejusmodi regionibus pullos, quam primum volare valent, non solum e nido, sed et e tota regione expellunt III, 187, 31 ss.; inebriantur et ita capiuntur fr. 65, a; de ejus siti fr. 188, b; quo tempore Medii milites peregrini Pharsali interierunt, defecerunt Athenis et circa Peloponnesum III, 187, 35 ss.; igitur sensum habere videntur quo sibi invicem rerum eventa significant III, 187, 37 s.; præcipue in urbibus vivunt III, 186, 1 s.; semper conspiciuntur nec latitant III, 186, 2 s.; duo tantum Crannone Thessaliæ urbe esse feruntur IV, 98, 17 ss.; duo semper circa templum Jovis in Pedasia sunt, quorum alter colli anteriorem partem albam habet IV, 101, 22 s.; robustum et durum rostrum habent itemque aves iis similes III, 253, 40 s.; sæpe rostris conjungi videntur III, 381, 51 s.; hinc nonnulli eos ore coire putant, idque quinam III, 381, 46 ss.; avium iis similium genus castum est, idque quare III, 4, 17 s.; quomodo tempestatem futuram significent fr. 159, b; æsaloni bellum infert III, 174, 17; vulpi vero amicus est atque ei opem fert, ubi vulneratur III, 174, 16 ss.; tauro et asino bellum infert, idque quomodo III, 173, 40 s.; persequuntur et vincunt aquilam cujus alæ nigris maculis distinctæ sunt III, 188, 10 s.; ei bellum infert milvus, idque quomodo et quare III, 173, 19 ss., v. *Milvus*; remedium contra venenum *toxicum* apud Celtas appellatum reperisse narratur IV, 89, 1 ss.; ad eos referuntur qui nasum inde a fronte aduncum habent IV, 11, 3 ss.; item qui oculis splendidis sunt IV, 12, 48 s.; multis modis non dicitur, etiamsi cum avis tum animal dici possit, 183, 20; tanquam exemplum citatur, 42, 43; 44, 37; 45, 13; 47, 13; 57, 35; 60, 30; 93, 41.

Corvos (fuge ad); proverbii origo fr. 258, a.

Corvo similes aves; nec fœcundæ, nec in venerem proclives sunt III, 382, 6 s.; nihilo minus earum coitus jam conspectus est III, 382, 7 s.; æque ac reliquæ aves uterum et ova ad septum transversum habent III, 382, 11 s.; rostro conjunguntur omnes III, 382, 1 s.; iis accensendæ sunt monedulæ III, 382, 2 s.

Corybantis Cretensis filius; Apollo fr. 348, b.

Corycium specus; id describentes III, 627, 23 s.

Corycus; eo ludens comparatur Philammoni, 399, 44; 460, 3.

Corydali; v. *Alaudæ*

Coryza; cur eam non pro numine habeamus IV, 281, 11 ss., cf. *Destillationes.*

Cos; ibi Pamphila prima e bombylii filis texere docuit III, 94, 13; quomodo ibi sublata sit democratia, 570, 22.

Cosa flumen; quid apud id Pythagoræ evenerit fr. 69, a.

Cosmi eorum qui ita vocantur apud Cretenses magistratus Lacedæmoniorum ephoris respondet, 515, 29; decem numero erant, 515, 31; quæ mala ephoris insunt, his quoque sunt, 516, 3; iis vero deest quod ephoris inest reipublicæ utile, 516, 5; quomodo creentur, vel e quibusnam, 516, 4, 9; ex iis qui hoc magistratu functi sunt, creantur senatores, 516, 9; in bello imperium obeunt, 515, 34; eorum decreta suffragio comprobatur concio, 515, 36; propter insulæ situm remotum iis non æque ac ephoris datur occasio e magistratu quæstum faciendi, 516, 16; ut quæ circa hunc magistratum male ordinata sunt, corrigant Cretenses, utuntur remedio, dominio magis quam reipublicæ convenienti, 516, 18; eos sæpe ejiciunt coitione facta nonnulli aut e collegis aut e privatis, 516, 20; iis etiam licet ante tempus abdicare se magistratu, 516, 21; præstaret, si earum res lege ordinatæ essent, 516, 22; sæpe potentes, ubi pœnas dare nolunt, eorum magistratum penitus abolent, 516, 25.

κόσμιος· v. *Modestus.*

Cosmopœia; Empedoclis citatur II, 266, 25.

κόσμος ab eo nomen mutuatur omne pulchrum quum dicatur κεκοσμῆσθαι III, 635, 41 ss., ceterum v. *Mundus.*

Cossi; iis vescitur certhius III, 184, 37.

Costæ; a spina dorsi pendent III, 45, 11 s.; iis impositum est pectoris os III, 45, 13; partim coeunt, partim non, idque quænam III, 45, 14; quinam earum sit usus III, 241, 48 ss; concludendi gratia adsunt III, 668, 29 s.; utrinque octo III, 11, 44; superioris atque inferioris trunci partis communes sunt III, 11, 43 ss.; septem habere dicuntur Ligures quidam III, 11, 45 s.; iis non cinctus est venter, idque quare III, 292, 41; circa eas plurimi sunt nervi III, 44, 15; cum iis continuantur meatus venarum et arteriarum III, 667, 51; inquirendum est quomodo a ventriculo proficiscantur, vel quo pacto inde fiat attractio III, 667, 52 s.; versus eas carnosius est septum transversum III, 268, 37 ss.; idque quare III, 268, 49 ss.; quia medio pectore inter se conjunguntur, hominum mammæ distinctæ sunt III, 291, 48 s.; undenam venulæ unamquamque earum adeant III, 41, 22 s.; quot habeant serpentes III, 33, 33 s.; eodem modo se habent apud pisces atque apud chamæleontem, idque quomodo III, 25, 35 s.; validæ et magnæ fortis signum IV, 4, 37; item validi animi IV, 9, 43; item iracundi IV, 5, 53; bene solutæ, ingeniosi IV, 5, 9; infirmæ, mollis IV, 9, 45 s.

κωθωνισμός· IV, 150, 22.

Cottabi; cur eos Geloni miserit Ænesidemus, 339, 54.

Cotti; exigui pisces fluviatiles sunt III, 70, 3 s.; saxa subire solent III, 70, 5; quomodo capiantur III, 70, 5 ss.

Coturnices; aves graves sunt III, 179, 38 s.; III, 180, 53 s.; graves ac volandi imperitæ sunt III, 157, 30, 32; igitur clamantes volant quia laborant III, 157, 33; et ingluviem habent et inferiorem gulæ partem amplam III, 34, 29 ss., cf. 17; apud eas longe ab ingluvie distat gulæ pars ampla III, 34, 32 s.; fel ad intestina porrectum habent III, 30, 54 s.; non hibernantur sed abeunt III, 157, 23; ubi huc appulerint, si serenum cælum sit aut Aquilonium, per paria conjunguntur et bene habent III, 157, 27 ss.; ubi vero Auster flat, moleste ferunt III, 157, 29 s.; igitur eas Austrina tempestate persequuntur aucupes III, 157, 31; ubi huc appellunt, duce carent III, 157, 33, s.; ubi vero hinc abeunt, ducibus utuntur, idque quibusnam avibus III, 157, 35 ss.; eas noctu ad iter evocat cychramus III, 157, 36 s.; cychrami voce audita, eas abituras esse sciunt aucupes III, 157, 37 ss.; gruibus debiliores sunt, ideoque et vere et autumno ante eas migrationem inchoant III, 157, 5 s.: quonam igitur mense abeant III, 157, 8 s.; videntur quædam earum remanere in locis apricis III, 157, 24 s.; humi nidificant III, 180, 51 s.; idque quomodo III, 104, 3 s.; fr. 174, a; in arboribus non considunt, sed humi III, 180, 53 s.; eodem modo quo gallinæ incubant, idque quonam III, 179, 46 ss.; non in eodem loco pariunt atque incubant, idque quare III, 179, 48 ss.; admodum in venerem proclives sunt III, 180, 46 s.; indeque sæpe in venatorum capitibus considunt III, 180, 47 s.; eodem modo quo perdices certo quodam anni tempore mares se invicem ineunt III, 180, 21 ss., cf. *Aves graves*; pugnantes vocem edunt III, 73, 5; in earum genere soli mares canunt III, 73, 11, s.; elleborum et hyoscyamum edere possunt IV, 27, 13 (*in versione tantum græca hoc legitur*); alba quædam facta est III, 653, 1; observarunt accipitrem ejus cor non devorasse III, 181, 47; signa physiognomonica ex earum pennis IV, 3, 32.

Coturnices lacustres angustis pedibus præditæ (ἐπὶ τοὺς ὄρτυγας τοὺς στενόποδας τῶν λιμναίων. *Leg. videtur :* ὄρνιθας τοὺς στεγανόποδας *monente Gesnero De Avibus*, p. 317, 22); ad eas referuntur quibus digiti pedum constricti sunt IV, 9, 14 s.

Cotyledones; v. *Acetabula.*

Cotys Thrax; milites cogebat, 647, 23, 30; suadente Iphicrate subditos soli partem sibi exemptam conserere jussit, 647, 25; frumentum inde redundans ad emporia exportavit ac vendidit, 647, 27; primum frustra a Perinthiis pecuniam mutuam petierat, 647, 29; a Perinthiis petiit cives ad oppida quædam custodienda, 647, 31; hos cives captos detinens Perinthios coegit pecuniam sibi dare quam antea recusaverant, 647, 35; cur ab eo defecerit Adamas, 581, 39; cur eum interfecerint Parrho et Heraclides, 581, 38.

Coxa (ἰσχίον); ubinam sita III, 13, 4; eas non habent omnia animalia III, 18, 33; ad eam usque extenditur spina dorsi III, 44, 43 s., cf. III, 45, 19; post eam veniunt acetabulum et crurum ossa III, 45, 19 s.; quomodo se habeat vena quæ ex utroque rene ad eam tendit III, 16, 49 ss.; III, 43, 2 ss.; ad utramque tendunt vena magna et aorta post scissuram atque in ejus os se inserunt III, 42, 46 ss.; ss.; quænam eas trajiciant venæ secundum Polybum III, 39, 38 s.; quasnam iis dolentibus incidere soleant venas secundum eundem III, 39, 40 ss.; quiescit toto crure moto III, 517, 34 s.; earum flexuræ opposita est genuum flexura III, 18, 31 s.; igitur eas opposito modo flectunt homines et animalia iis prædita III, 18, 32; eas flectunt infantes repentes III, 310, 41; in posteriorem partem inclinant homines admodum proceres, humero in anteriorem partem vergente III, 308, 50 s.; si ad eam declinaverit matrix, concipere nequit III, 211, 12 ss.; quibus magna, iis sursum retracta est sura, quibus parva iis demissa est III, 12, 25 ss; stricta, fortis signum IV, 4, 42; quomodo se habeat apud homines et quadrupedes III, 300, 14 ss; III, 313, 7; eam apud eosdem statim sequuntur crura III, 300, 16, cf. III, 313, 7 s.; earum attractio probat vesicam equi locum mutasse III, 167,

16; qualem habeant aves et ubinam sitam III, 26, 47 ss.; avium femori similis est III, 300, 11; III, 313, 1 s., 4; et sub ventre porrecta III, 300, 12 s., 21 s.; III, 313, 9 s., cf. III, 316, 4 s; idque quare III, 316, 3; ei supposita sunt crura, idque quare III, 300, 22 ss.; III 313, 10 s.
Coxæ et scapulæ; flecti debent progredientibus animalibus, si non flectuntur crura III, 313, 22 ss., cf. III, 310, 37 ss.
Crabrones (ἀνθρήνη); insecta favificantia gregalia sunt III, 194, 50 ss.; pertinent ad insecta, immo ad animalia perosissima III, 193, 37 ss.; ei simile est genus apum oblongum III, 96, 37 s.; III, 196, 39; etsi cum vespa et ape cognati sint, iis tamen nullum commune inditum est nomen III, 67, 7 ss.; iis similis est tenthredo III, 203, 13; apibus cognati sunt III, 388, 19 s.; nihil tamen divini habent III, 388, 21 s.; quatenus igitur eorum generatio apum similis sit III, 388, 18 ss.; magis varium habent colorem quam apes III, 426, 21 s., idque quia voraciores sunt III, 426, 19 s.; eorum vermes aluntur et manifesto stercus habent III, 93, 49 s.; III, 98, 28 s.; eorum nymphæ nec cibum sumunt, nec amplius stercus habent III, 93, 51 s., v. et *Nymphæ*; eorum favi multo elegantiores sunt quam vesparum III, 98, 22 s.; in eorum cellulis e regione fœturæ invenitur quasi mellis gutta III, 98, 31 s.; quatenus eorum favis similes sint favi apum operariarum oblongarum III, 196, 50 ss.; quibusnam rebus vescantur III, 202, 27 ss.; quare circa fimeta versentur III, 202, 29 s.; habent etiam duces III, 202, 33; quantum eos magnitudine superent duces III, 202, 35 ss.; nidum contra terram faciunt, idque quomodo III, 202, 38 ss.; examina non emittunt III, 202, 40 s.; juniores postquam nati sunt eodem loco manent et nidum majorem faciunt, idque quomodo III, 202, 41 ss.; cibum non eponunt III, 202, 45 s.; hieme latitant III, 202, 46 s.; plurimi tamen moriuntur, etsi non constet an omnes III, 202, 47 s.; si qui a nido aberrarint, sibi eligunt novum regem et novum nidum faciunt, idque quomodo III, 202, 50 ss.; de eorum coitu nihil constat, nec unde eorum soboles oriatur III, 203, 4 s.; omnes aculeum habere videntur III, 203, 8 s.
Crabronum duces; crabrones suos majori portione superant quam vesparum matrices apumque reges vespas et apes III, 202, 34 ss.; semper intus manent III, 202, 37 s; uno plures in eodem nido non occurrunt III, 202, 48 s.; novi eliguntur a crabronibus qui a nido aberrarunt, idque quomodo III, 202, 50 ss.; novi cum crabronibus novum condunt nidum, idque quomodo III, 203, 2 s.; non plane constat an aculeum habeant, necne III, 203, 8 s.
κραιπάλη· v. *Crapula.*
Crambe; ita nonnulli vocant brassicam III, 93, 32 s.
Crambides (?); e brassica fiunt III, 94, 18 s.
Crangones (αἱ κραγγόνες); genus squillarum III, 58, 18; quot, quales et ubinam sitos habeat pedes III, 58, 40 ss.; utrinque pinnas in cauda habet III, 58, 48 s.; pars caudæ earum pinnis interjecta spinosa et lata est III, 58, 49 s.
Crannon; urbs Thessaliæ, ubi duo tantum corvi esse feruntur, idque quales IV, 98, 17 ss.
Crapula (κραιπάλη); quid sit IV, 131, 23 s.; magis conflictat quam temulentia IV, 131, 25; cur eam magis sentiant meracius bibentes quam qui merum ex toto IV, 127, 20 ss; IV, 132, 25 s.; cur eam sedet brassica IV 131, 4 ss.; cur de ea vulgus dicat « *vinum vino solvi* » III, 294, 4 ss.; in iis penitus enervantur nonnulli atra bili laborantes IV, 130, 51 s.
Cras; ad id perveniri potest, si a tempore futuro semper dematur tempus definitum II, 594, 7 ss.
Crassities; ea crescere incipiunt animalia, ubi justam longitudinem ac latitudinem attigerint III, 51, 31 s.
Crassitudo (τὸ παχύ); in quantitate consistere potest III, 670, 26 ss.
Crassitudo nimia; eandem facultatem habet ac tenuitas nimia (quod ad concoctionem attinet) III, 417, 38 ss.
Crassi homines (οἱ παχεῖς); cur admodum rigeant IV, 155, 22 ss.
Crassum; ad siccum pertinet II, 455, 19 s.; id est quod ex magnis partibus constat II, 417, 51 s.; densum est ex opinione eorum qui unicum tantum elementum esse statuunt II, 417, 49.
Crassum et tenue; tactus contrarietates sunt II, 454, 51.
Crastonia; prope Bisaltarum regionem IV, 97, 27; in ea capti lepores duo jecora habere dicuntur IV, 97, 27 ss.; locus ibi est in quem quodcunque animal ingressum fuerit perit IV, 97, 29; templum ibi Bacchi in quo mira accidunt IV, 97, 31.
Cratæus; cur in Archelaum conspiraverit, 581, 24; ei filiam in matrimonium non dedit, etiamsi pollicitus esset, 581, 26; una cum eo adversus Archelaum conspiravit Hellanocrates, idque quare, 581, 34 ss.
Crates; quænam circa comœdiam innovaverit, 460, 43.
Crates; per eas penetrans sol efficit circulos IV, 194, 49 ss.
Crathis; fluvius circa Thurium oppidum IV, 106, 28; hominum in eo lavantium capillos flavos reddit IV, 106, 29 s.
Cratylus; ejus a puero familiaris fuit Plato II, 477, 28 s.; quidnam de eo dixerit Æschines, 406, 30; summum locum inter principii contradictionis obtrectatores obtinet II, 510, 14; qua in re Heraclitum reprehenderit II, 510, 16; nihil dici posse perhibens digitum tantum movebat II, 510, 14 s.; ne semel quidem nos in eundem fluvium intrare posse asserebat II, 510, 17
Crauros; ita vocantur duo suum morbi, idque quales III 165, 37 ss. v. *Caput*, *Alvi fluxus*, *Struma.*
κράζουσιν· 476, 4.
Creator (ὁ δημιουργός); potius statuendum est ab eo aliquid secedere ad semen efficiendum quam a materie III, 332, 43 s.; fabro comparatur III, 332, 44.
Credere et non credere an simul eundem licet? 302, 44; quomodo solvendum sit hoc sophisma, 302, 49.
Credibile; id a non credibili distinguere nequeunt qui earum rerum rationem reddere conantur de quibus meliora testimonia habemus quam rationem II, 347, 39 ss.
Creditores, iis licet debitorem dimittere II, 103, 50; iis plerique comparant benefactores II, 109, 41; eorum interitum cupiunt debitores II, 109, 42; de debitorum salute solliciti sunt II, 109, 43; debitores non diligunt, sed recuperationis gratia eorum salutem cupiunt II, 110, 2; quomodo iis Chii persolverint debitam pecuniam mutuam quam civitati numerare jusserant debitores, 642, 36.
Cremabile (καυστόν); esse potest, etiamsi non crematur II, 343, 51; ea cremat flamma, non aqua fervens III, 232, 37 ss.; ea quod vehementius cremat calidius dicitur III, 232, 28; simulac ab igne tangitur, ab eo in suam substantiam convertitur II, 443, 50; adesse debet antequam crematur II, 342, 41; dicitur juxta potentiam III, 619, 8 s.; quænam sint III, 621, 46 ss.; ea videntur esse quæ in cinerem rediguntur III, 622, 23 ss.; eorum alia flammatilia, alia non III, 622, 28 s.; nonnulla in carbonem redigi possunt III, 622, 29; per se non comburitur sine igne III, 450, 51 ss.

Cremandi vim habens (τὸ καυστικόν); adesse debet antequam cremat II, 342, 42.

Cremastra (κρεμάθρα); quatenus ei comparari possit ancora, 398, 23.

Cremys (κρέμυς) piscis; lapidem in capite habet fr. 176, b, v. *Chromis*.

Creon; eo agnito, Hæmon in *Antigone* cunctatur, nec facinus in eum perpetrat, 468, 19.

Crepitaculum; v. *Archytas*.

Crepitus; eum edit omne quod finditur IV, 179, 1; cur eum aliqua subito edant, e. g. arcæ IV, 179, 37 ss.; rerum conglutinatarum quando fieri soleant IV, 113, 7 s.

Crepitus ventris; v. *Flatus*.

Crescentia; adjectione fiunt II, 257, 34; quæritur an eorum locus etiam crescat II, 286, 22 s.

Cresphontes; Euripidis citatur, 468, 24.

Creta; inter maximas insulas enumeratur III, 630, 7; ibi populi nigræ fructus ferre dicuntur IV, 85, 22; ibi capræ silvestres vulneratæ dictamnum quærunt III, 177, 25 s.; IV, 76, 1 ss.; circa eam pingues sunt gobii et saxatiles pisces omnes III, 158, 19 s.; in ea lupi, ursi, viperæ et similes feræ nullæ nasci dicuntur, idque quare IV, 88, 15 ss.; ibi equas non ab admissariis separant, idque quare III, 121, 37 ss.; ibi Subsolanus Hellespontias vocatur IV, 45, 22; ibi nata est Minerva fr. 349, a; ex ea fugit Dædalus IV, 87, 24; cur eam sive centum sive nonaginta urbes habere dixerit Homerus fr. 132, b; 133, a; in eam Lyctii Lacedæmone coloniam deduxerunt, 515, 11; ita naturaliter facta et sita videtur, ut Græciæ imperet, 515, 15; nec a Peloponneso, nec ab Asia longe distat, 515, 18; in ea commoratus est Lycurgus Charilli regis tutelam fugiens, 515, 9; ibi auctore Minoe ab agricolis distincti sunt milites, 611, 36, 38; ibi jam Minois tempore fiebant convictus publici, 611, 40; in ea consenuerunt Atheniensium liberi mercenariam vitam agentes fr. 254, a; ibi educatio et leges pleræque bellum spectant, 603, 8; ibi legis lator convictibus quæ possessiones spectant communia reddidit, 501, 46; ibi servi ab exercitiis et armorum possessione interdicuntur, 502, 16; ibi sese exercitavit Onomacritus, 519, 22; bellum externum nuper in eam illatum, 516, 38.

Cretensis; de quo fabula narratur amori fortitudinem debebat II, 209, 15.

Cretenses; εὐπρόσωπον dicunt quod reliqui εὐειδές, 479, 44; ii (?) pyrrhichen prylin vocant fr. 265, b; cum Atheniensibus nonnullis Delphos missi, hinc in Iapygiam deinde in Thraciam ierunt, ubi Bottiæi dicti sunt fr. 254, a; eorum legum lator cives bonos ac legibus obedientes reddere conatur II, 13, 7; eorum agros colunt Periœci, 515, 25; quare nunquam ab iis desciverint Periœci, 511, 13; 516, 36; convictus non *phiditia*, sed *andria* vocant, 515, 28; apud eos convictus melius ordinati sunt quam apud Lacedæmonios, 515, 17, 38, 52; regiam potestatem sustulerunt, 515, 34; cum nullo imperio externo quidquam commune habent, 516, 37.

Cretensium respublica; ejus auctor Minos, 515, 14; merito laudatur, 516, 48; 518, 27; eam plerisque in rebus imitata esse videtur Lacedæmoniorum respublica, 515, 3; ejus ordinatio eadem quæ Lacedæmoniis, 515, 23, 28; pauca quædam non deteriora habet quam Lacedæmoniorum respublica, sed plurima minus exculta, 515, 1; eam vigentem invenerunt Lyctii Lacedæmone coloniam in Cretam deducentes, 515, 11; aliquid habet quo ad rempublicam rite ordinatam accedit, revera tamen non respublica est, sed dominium, 516, 27, 31; eam servat natura loci, 516, 35; ejus infirmitatem patefecit bellum nuper in insulam illatum, 516, 39; vel ad optimam reipublicæ formam, vel ad suæ ipsius propositum exigi potest, 511, 1; ei multis in rebus similes sunt Carthaginiensium et Lacedæmoniorum respublicæ, 516, 45; a reliquis multum differt, *ibid.*; ei quoque objici possunt quæ Carthaginiensium reipublicæ objiciuntur, 517, 12.

Creticum mare; contiguum Siculo III, 630, 25; illi ex altera parte Ægyptium, Pamphylium et Syrium, ex altera Ægæum et Myrtoum contigua sunt III, 630, 26 s.

Crex; longicruris avis est III, 300, 33 s.; igitur digitum posteriorem minorem habet quam reliquæ aves, *ibid.*; inauspicata avis est III, 184, 28; quinam sint ejus mores III, 184, 27 s.; ululæ, merulæ et chlorioni inimicus est III, 173, 45 s.; et his avibus ipsis et earum pullis noxam infert III, 173, 47.

Cribrum; ex eo nihil effluit, nisi tollatur fr. 207, b.; cur si quis per id solem deficientem adspiciet, splendores in terra lunulas efficiant IV, 196, 41 ss.

Crimen (τὸ ἔγκλημα); vel privatum, vel commune respiciunt, et vel invitum fecisse perhibent vel sponte, idque sive consulto, sive per affectum, 341, 4; ea interdum denegant, dum facta agnoscunt, 341, 10; iis qui repugnant, injuria illata, latent, 338, 20; loci ad id dissolvendum, 401, 19 ss.; cum ad dissolvendum, tum ad inferendum conferre potest, si signa (σύμβολα) commemorentur, 405, 3; ad id inferendum quinam loci artificiosissimi et iniquissimi, 405, 7; id in deteriorem partem deflectere debet accusator, 405, 13; in meliorem defendens, 405, 14; id defendens initio dissolvere debet et quare, 403, 16, 18; id in peroratione inferre debet accusator et quare, 403, 16, 20; quænam relinquenda sint defensori, quænam exponenda et solvenda, 451, 16; ea si confiteatur defendens res suas justiores ac magis legitimas esse ostendere debet defensor, 451, 39.

Criminatio (διαβολή); quomodo facienda sit, docebant rhetores Aristotelis æquales, 310, 18; fieri solent ubi amicitiæ utile spectantes non eadem conditione contrahuntur ac dissolvuntur II, 102, 29, 39; non fiunt in amicitia quæ bonum spectat II, 102, 12; II, 103, 12; nec admodum frequenter in amicitia quæ jucundum spectat, idque quare II, 102, 17; inprimis vero amicitiæ utile spectanti propriæ sunt II, 102, 8, 20; iis patent qui soluta pecunia promissa non solvunt II, 104, 39, 44; iis obnoxii non sunt qui sine pacto sui causa officia præstant II, 104, 47; quibusnam ansam dare soleat bonorum communitas, 500, 23; æque in Platonis republica occurrent ac in reliquis civitatibus, 502, 23.

Crinitæ stellæ; v. *Cometæ proprie sic dicti*.

Crispi; cur magna ex parte simiores sint IV, 283, 31 ss.

Crispitudo pilorum (οὐλότης); eo constat quod pili intorquentur quia ob debilitatem facile flectuntur III, 420, 49 s.; poni potest eam inde pendere quod pili fumosam, i. e. siccam et calidam exhalationem continent quæ duplici eoque contrario motu impellitur III, 420, 46 ss.; poni etiam potest eam inde pendere, quod parum humoris sed multum terreni continent indeque ab aere ambiente exsiccati contrahuntur III, 420, 51 ss.; igitur contractio esset quam ob humoris copiam affert aeris ambientis calor III, 421, 1 ss.; veluti blæsitas est IV, 191, 14, v. *Pili crispi*.

Crista (λόφος); quibusdam animalibus peculiaris est III, 1, 37 s.; eam non habent omnes aves III, 27, 44; excepto gallo gallinaceo, apud omnes aves ea prædita e pennis exsurgit III, 27, 45 s.; aliarum avium dissimilem habet gallus gallinaceus, eamque qualem III, 27, 46 s.; puniceam habet tyrannus III, 151, 5; eam habet alterum auladarum genus III, 186, 10, cf. 12.

Critheis; Homeri mater fr. 26, b.

Critias; adversus eum Solonis elegiis usus est Solon, 344, 6; eum hortatus est Solon, ut patri obediret, 344, 9; ejus res gestas pauci norunt, 405, 32.

Critias; ejus de anima sententia III, 435, 34 s.; quomodo ejus opinio ab Hippone redarguatur III, 435, 32 s.

Critici dies; v. *Dies critici.*

κρόκαι αἱ καλούμεναι · IV, 65, 34, v. *Umbilici.*

Crocodilus; quadrupes ovipara est III, 18, 18 s.; III, 30, 16 ss.; III, 35, 11; III, 345, 46 ss.; igitur admodum parvum lienem habet III, 30, 15 s.; item testes intus sitos habet III, 35, 9, cf. *Quadrupedes oviparæ*; quadrupes ovipara est et cavernas incolit III, 316, 23 s.; III, 317, 10, cf. *Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes*; pedestre animal est, sed ex aqua victum petit III, 2, 32; colore fere niger est III, 26, 12 s.; corporis aspritudine ei similis est chamæleo III, 26, 3 s.; ambo (fluvialis et terrestris) ad quadrupedes oviparas pertinent III, 32, 50 s.; igitur eodem modo se habent eorum ventriculus ac intestina quo apud quadrupedes utrinque dentatas III, 32, 48 ss.; simplicemque et unicum ventriculum habet III, 32, 52 s.; squarrosis accensendi sunt III, 544, 13 ss.; igitur in sicco pariunt III, 544, 17; dormiunt ore emerso III, 544, 17 ss.; quomodo crura flectat III, 18, 19 ss.; ejus cum trochilo amicitiam enarrat Herodotus II, 221, 35; in ejus os trochilus involare dicitur IV, 76, 18 ss.; quomodo ejus dentes expurget trochilus III, 177, 44 ss.; collum movet, exeunte ex ejus ore trochilo, ne eum mordeat III, 177, 47 s.; eorum ova IV, 219, 35; eos alit Nilus et Indus fr. 213, b; in quadam Ægypti provincia deus habetur, 649, 3; quomodo Cleomeni quendam ejus puerum devorans, occasionem suppeditarit pecuniam a sacerdotibus exigendi, *ibid.*; iis nonnullis in locis cibum subministrant sacerdotes Ægyptii III, 172, 52 ss.

Crocodilus fluvialis; in Ægypto gignitur III, 25, 19; describitur III, 25, 27 ss.; sanguine præditum animal est, sed ad nullum genus maximum pertinet III, 29, 38 ss.; pedestres sunt atque aerem recipiunt III, 146, 33 ss.; si aliquamdiu non respirent, suffocantur III, 146, 38 s.; nihilo minus si ab aqua separentur vivere nequeunt III, 146, 34 s.; squarrosa atque ideo sanguine prædita animalia sunt III, 160, 1 s.; eorum squarræ ossibus duriores evadunt III, 295, 47 ss.; quadantenus et terrestris et aquatilis est III, 295, 15 s.; hinc linguam non habere videtur, sed solummodo ejus locum, idque quare III, 295, 14 s., 16 s.; verum gustum non habet, sed alimentorum suavitatem solummodo deglutiens gulæ tensione percipit III, 295, 27 ss.; gustu proprie sic dicto caret III, 295, 32 s.; etiamsi pedestres sint piscium more vivunt III, 251, 9; ideoque parum articulatam habent linguam III, 251, 10 s.; aliquid ad linguæ eorum mutilationem dispositio maxillarum confert III, 251, 1 s.; solus inter animalia movet maxillam superiorem III, 10, 33 s.; III, 45, 7 s.; III, 251, 3 ss.; maxillam inferiorem immobilem habet, eique adhærentem linguam III, 251, 3 s.; quare superiori adhærere non debebat eorum lingua III, 251, 6 s.; superiorem maxillam infra, inferiorem vero supra habere videntur III, 251, 4 s., 8; fere eodem modo quo illi linguam dispositam habent pisces nonnulli III, 25, 27 ss.; III, 250, 41; manibus caret III, 296, 26; pedes perexiguos et ad prehendendum et retinendum inutiles habet III, 296, 18 s., 27; igitur apud eum os quoque pedum manuumque munere fungitur III, 296, 20 s., 24 s., 37 s.; ei magis opus ut retineat quam ut mordeat et secet III, 296, 25 s.; hinc maxillam superiorem movet, non vero inferiorem III, 296, 17 s., 27 s., 38 s.; in aqua male, extra eam vero acutissime videt III, 25, 30 s.; interdiu in terra degit, noctu vero in aqua, idque quare III, 25, 31 ss.; quattuor gelidissimis mensibus latent atque tunc nihil esitant III, 160, 3 s.; ubinam pariat atque prolem educat III, 146, 39 s.; in terra parit III, 103, 1 ss.; quot et qualia ova pariat III, 103, 5 ss.; ovis per sexaginta dies incubat III, 103, 7; longævus est III, 103, 8; e minimo ovo maximum fit animal III, 103, 8 ss.; ejus pulli pro portione ovorum magnitudini respondent III, 103, 10; septemdecim cubitorum magnitudinem explet III, 103, 11; quidam asserunt eum per totam vitam crescere III, 103, 11 s.; serpens ei similis in Papho conspectus est insula fr. 171, b.

Crocodilus terrestris; in terra parit III, 103, 1 ss.

Crocus; dulcis odoris exemplar est III, 457, 2 s.; de ejus copia in Peloriade Siciliæ promontorio IV, 95, 9 ss.; ejus pretium ignorabant hujus promontorii incolæ IV, 95, 10 ss.; ex eo fiunt Rhodiacæ ollulæ fr, 66, a.

Crœsus; metalla ab eo culta IV, 83, 2; oraculum quo ei prædicatur se magnum imperium eversurum esse, 391, 13; ejus frater Adramytus fr. 275, b.

κρόμμυον; nominis etymologia IV, 218, 25 ss., v. *Cepe.*

Κρόνια · Saturnalia, Thebis celebrata fr. 27, a.

Κρόνος sive Χρόνος · ejus filius Jupiter III, 641, 36 s., v. *Saturnus.*

Crotones (οἱ κρότωνες); e gramine gignuntur III, 94, 47.

Crotona; Alcmæonis patria III, 134, 31; III, 376, 9 s.; II, 475, 52 s.; ibi et Metaponti eodem die conspectus est Pythagoras fr. 69, a.

Crotoniatæ; quomodo Sybaritas vicerint fr. 289, a; Pythagoram Apollinem Hyperboræum vocant fr. 69, a.

Crotoniensis ager; ejus pars Macalla a Philoctete Sybaritis data IV, 94, 7 s.

Cruciatus; eos fugimus II, 154, 9 s.

Cruditas (ὠμότης); incoctionis species est III, 611, 16; contrarium maturationis III, 612, 19 s.; inconcoctio alimenti quod fructuum involucris continetur III, 612, 20 s.; aut spirituosa est, aut aquosa aut pertinet ad res ex utroque constantes III, 612, 21 s.; imperfectio quædam est III, 612, 24; multifariam dicitur III, 612, 31 ss.; in carne obvia causa est cur apud convalescentes nascantur cani III, 423, 52 s.

Crudivora (ὠμοφάγοι); animalibus vescuntur III, 172, 42; reliquis omnibus animalibus infesta sunt, iisque reliqua omnia III, 172, 41; iis accensendus est lupus III, 173, 37; item circus III, 173, 40; item aquila III, 173, 50; item leones et thoes III, 174, 35; item accipitres III, 181, 45.

Cruda; cur alia cibo idonea sint eorum quæ terra gignit IV, 214, 38 ss.; eorum succus tenuis et frigidus est potius quam calidus atque esu et potu inutilis III, 612, 29 s.

Crura proprie sic dicta (κνῆμαι); quidnam III, 12, 23; ubinam situm III, 13, 5; carnosa habet homo III, 20, 10; III, 293, 34 s.; tenuiora sunt feminis III, 76, 5; quænam ad ea deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 4; quænam ea trajiciant venæ secundum Polybum III, 39, 39, cur iis minus fatigemur quam femoribus IV, 148, 9 ss.; cur iis ascendentes laboremus IV, 147, 32 ss.; articulata et nervosa validum animum indicant, ad masculinum genus referuntur IV, 9, 20 s., tenuia et nervosa libidinosi signum, ad aves referuntur IV, 9, 22, ss.; plena et quasi disrupta turpis et impudentis signum IV, 9, 24 s.

Crus (σκέλος); inter membra recensetur III, 1, 11; pertinent ad maxima corporis membra III, 8, 25; alterum membrum duplex III, 12, 21; quænam ejus partes III, 12, 21 ss.; unum est II, 519, 14; sed minus quam femur aut tibia II, 519, 22; iis partim constant gressilium ac pedestrium animalium membra dependentia III, 298, 35; duo habent aves et homines III, 298, 26; ejus ossa post coxam veniunt III, 45, 19 s.; eadem artus (κωλῆνες) vocantur III, 45, 21 s.; femoribus ac tibiis insunt III, 45, 20; eorum partes sunt malleoli III, 45, 22; cum iis continuantur pedum ossa III, 45, 23 s.; apud homines et quadrupedes statim coxas sequuntur III, 300, 16; III, 313, 7 s.; cur rotunda sint IV, 201, 15 ss.; triangulum æquicrurem referunt III, 311, 1 s.; brachiis respondent III, 12, 5 s.; in posteriori talum habent omnia iis prædita III, 20, 23 s.; oneri sustentando inserviunt III, 248, 37 s.; quo pondus sustinetur necessario recta esse debent III, 310, 28 s.; igitur perpendiculo comparanda sunt III, 310, 29; progrediens vero subtendenti III, 310, 29 ss.; longa esse debent, quia superior moles magna est III, 310, 44 s.; igitur necessario flecti debent incedentibus III, 310, 45 s., cf. 23 s., 51 s.; III, 313, 22 ss.; toto moto quiescit coxa III, 517, 34 ss.; hominibus motus cardines sunt III, 307, 4; quomodo ea flectat homo III, 18, 27 s.; quare ea anteriora versus ac in convexum flectat homo III, 313, 32 ss.; apud hominem anteriora versus flectuntur III, 13, 5 s.; igitur eorum flexuræ convexitas apud eum brachiorum convexitati respondet III, 13, 11 s.; eorum articulationes semper contrario modo flectuntur quam brachia quæ iis pro portione respondent, idque quare III, 315, 1 ss.; ea in convexum flectit homo III, 304, 17 s., 20 s.; III, 313, 30; III, 314, 6, 47; in concavum vero aves III, 304, 18, cf. III, 313, 32; ea introrsum flectit homo, aves vero exteriora versus III, 298, 27 s.; ea secundum naturam movent homines, quadrupedes viviparæ et aves III, 313, 35 s.; III, 314, 4 s.; nec omnia in convexum, nec omnia in concavum flectit ulla quadrupes III, 18, 28 s.; III, 314, 42 s., cf. 35 s.; nisi flectantur progredientibus, coxæ et scapulæ flecti debent III, 313, 22 ss., cf. III, 310, 37 ss; progredientium animalium vel in genibus vel in flexura flecti debent III, 310, 31 s., cf. III, 313, 22 s.; ea in flexura flexerit, si quod animal genibus carens progrederetur III, 310, 32 s.; fieri potest incessus, etiamsi non flectantur III, 310, 37 s.; ad eorum flexuram usque extenditur venter cum apud aves tum apud homines et quadrupedes III, 298, 44 ss.; insequens homini progredienti primum flecti, deinde extendi debet, manente in extensione crure progresso III, 313, 40 ss.; si ea moverent aliqui dorsa sibi invicem apprimentes, eodem modo moverentur ac membra, si iis superius ac commune deesset motus principium III, 524, 31 ss.; locus circa ea tertius ad signa physiognomonica IV, 15, 9; parva, ignavi signum IV, 4, 51; carnosa complexa et colligata, stolidi IV, 5, 13; item circa malleolos crassa, rotunda IV, 5, 16 s.; item longa IV, 5, 18.

Crura (*animalium secundum ea differentia*); ossea et nervosa et carne destituta sunt apud omnia animalia pedibus prædita, excepto homine III, 20, 4 ss.; IV, 167, 50 s.; IV, 168, 1; senibus exsucca fiunt IV, 305, 16; carnosa habet homo III, 293, 33 s., 49 s.; carne vero vacua reliqua animalia iis prædita omnia III, 293, 35 s.; III, 300, 25 ss.; idque vel nervosa, vel ossea, vel spinosa III, 293, 36 s.; dura habent quadrupedes III, 294, 3; eorum alimentum in caudam impendit natura apud quadrupedes III, 294, 5 ss.; igitur eorum ratione longe ab homine differunt quadrupedes III, 293, 28 s.; nervosa sunt III, 323, 11; naturaliter inter ea suspensum est pudendum virile III, 323, 8 s.; per coitum intenduntur III, 323, 9 s.; sæpius intumescunt mulieribus prægnantibus feminam gerentibus III, 138, 48; anterioribus et posterioribus interpositus est venter (apud quadrupedes) III, 292, 25 s.; quomodo se habeant eorum venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 37, 51 ss.; quomodo secundum Polybum III, 39, 39 ss., 46 ss.; quænam ea percurrant venæ ad pedes tendentes III, 43, 14 s.; ea resolvi accidit III, 662, 26; quibus animalibus longa sunt, ea alvum humidam habere solent III, 209, 4 ss.; eorum qui multum ambulant impleri videntur IV, 144, 34 ss.; eorum gracilitas aliquid ad fœcunditatem et salacitatem confert, cum apud gallinas, tum apud homines, idque quare III, 371, 53 ss.; distorta comparantur apio, 399, 44; 400, 6; eo validum ictum inferre non possumus, nisi e distantia III, 655, 47 ss.; quibus surripiuntur iis accidit ut adversam in partem et retrorsum corruant, idque quare IV, 198, 35 s.; omnium animalium pro portione maxima et validissima habet homo III, 312 41 s.; apud animalia gressilia pectori appensa sunt III, 533, 12; lupis cervariis brevia sunt III, 133, 28; qualia habeat bonasus III, 204, 48; si iis comparantur, brevia sunt simiarum femora III, 24, 42 s.; ea eodem modo quo homo flectit simia III, 24, 31 ss.; eo sublato mingunt canes et leones III, 153, 36 s.; rigidis incedit equus tetano affectus III, 167, 3; posteriora sub anteriora trahunt equi ileo affecti III, 166, 45 ss.; quatenus et quomodo ea flectat elephas III, 18, 14 s., 17 s.; anteriora ferociorum elephantum compedibus vinciunt III, 174, 54 s.; suum inprimis grandinibus laborant III, 165, 48; posterioribus suspenduntur scrofæ castrandæ III, 208, 36; in altero cornu habebat capra quædam III, 403, 18; quanta habeant mures Arabici III, 169, 35 ss.; priora brevia, posteriora vero longa habent mures qui bipedes incedunt III, 134, 20; duo habent aves III, 26, 43; avium supinis agnata sunt ideoque piscium pinnis respondent III, 318, 5 s.; aliæ aves longa, aliæ brevia habent III, 297, 24 s.; ea plerumque apud aves sequitur collum III, 297, 43; iis demptis volare non potuissent aves III, 311, 38; apud aves coxæ supposita sunt, idque quare III, 300, 22 ss.; III, 313, 10 s.; carne vacua habent aves eadem de causa ac quadrupedes III, 300, 25 s.; eorum longitudinem apud nonnullas aves auget materies terrena inferiora petens III, 299, 32; ea sub medio ventre habent aves III, 323, 6 s.; iis et alis apud aves interposita sunt pectus et venter III, 298, 46 s.; quomodo ea flectant aves III, 18, 35 s.; III, 26, 44; ea eodem modo flectunt aves quo quadrupedes, nempe in concavum III, 316, 6 s.; idque quare III, 316, 1 ss.; crassa habent uncungues aves, idque quare III, 372, 4 ss.; iis orrhopygii loco utuntur aves non volaces, idque quomodo III, 312, 10 ss., cf. III, 299, 54 ss.; in ea apud longicrures aves impenditur orrhopygio dicatum alimentum III, 299, 53 s.; quemnam in finem longa habeant hæ aves III, 299, 49 s.; ea posteriora versus inter volandum porrigunt hæ aves, idque quare III, 299, 54, cf. III, 312, 18 ss., cf. *Pedes*; brevia ad natandum idonea sunt III, 298, 4 s.; igitur brevia et crassa habent palmipedes, *ibid.*; III, 317, 38 ss.; item aves quarum pedes divisi sunt, sed in simam desinunt superficiem III, 298, 1 s.; apud palmipedes aves magis retro sita sunt quam apud reliquas, idque quare III, 317, 37 ss.; breviora quam ciconia habet corvus palmipes III, 152, 12; brevia habent pipo et cyanus avis III, 185, 27; hirsuta habet apus III, 187, 17 s.; quattuor habent pulli monstrosi gallinarum, idque quare III, 402, 14 ss.; anteriora et posteriora habent quadrupedes oviparæ III, 25, 14; vara habent quadrupedes oviparæ III, 317, 17; in latus ea flectunt quadrupedes oviparæ III, 304, 24 ss.; III, 316, 27; idque quare III, 316, 27 ss.; a latere agnata et humi depressa habent quadrupedes oviparæ cavernas incolentes III, 316, 23 ss.; ea extrorsus flectunt eadem, idque quare III, 316, 30 ss.; quomodo ea flectat chamæleo III, 25, 42 s.; quomodo ea flectant multipeda III, 18, 22; III, 317, 7 s.; quomodo se habeant prima et ultima apud animalia exsanguia pedibus prædita III, 316, 46 s.; quomodo se habeant et quomodo flectantur apud animalia exsanguia pedibus prædita III, 316, 36 ss.; III, 317, 16 ss.; exceptis primis et ultimis, apud hæc animalia omnia et præcedere et subsequi debent III, 316, 39 ss.; igitur si corpori subdita essent, et prorsum et retro flecti debuissent III, 316, 41 ss.; hinc quadantenus vara sunt et in latus flectuntur III, 316, 45 s.; uti nunc se habet, minime et incessui et sibi invicem obstaculo sunt et minus illidunt III, 316, 49 s.; item vara sunt quo melius cavernas subeant III, 316, 51 s.; præterea quia mollia sunt III, 317, 13 s.; complura habent crustata, idque quare III, 285, 24 s.; ea in concavum flectunt cancri et locustæ III, 285, 34 s.; ad gradiendum inepta habent quicunque cancri altum incolunt III, 285, 42 ss.; igitur obstetrices tenuia habent, Heracleotici vero brevia III, 285, 47 s.; permulta habent squillæ, idque quare III, 286, 4 s.; ultima lata et ad natandum apta habent cancelli qui in pisciculis inveniuntur III, 285, 49 ss.; dura ac testacea habet cancer III, 317, 5, 18 s.; iis ad ingrediendum non ad natandum utitur III, 317, 6; e contrario locusta III, 317, 14 s.; cancri vara non sunt et in obliquum flectuntur III, 317, 16, 24 s.; igitur unicum animal est quod multa prævia habet III, 317, 3 s., 23 s.; immo omnia quia alioquin quiescentia motu citis obstaculo essent III, 317, 27 ss.; sex habent insecta salientia, si iis instrumenta saltui dicata adnumeres III, 284, 49 s.; longiora habet aranearum genus elegantissimum III, 194, 32; anteriora longa habet genus majus phalangiorum mordacium III, 194, 1; iis ceram et erithacea gerunt apes III, 97, 30 s.; III, 195, 16 s., cf. III, 196, 10 ss.; iis carent pisces III, 300, 43; idque quare III, 301, 10 ss.

Crura anteriora; ad pondus sustinendum quadrupedibus subdita sunt III, 300, 17 s.; eorum loco brachia habet homo III, 289, 9 s., cf. 18 s.; III, 290, 11 ss. ea brachiorum loco habent quadrupedes viviparæ III, 17, 35 s.; ea maxime manibus similia habent multifida iisque ad multa pro manibus utuntur III, 17, 37 s.; III, 248, 36 s.; elephantis flecti nequeunt III, 248, 42; iis solummodo ad sustentandum onus uti potest elephas, etiamsi multifidus sit, idque quare III, 248, 10 ss., 47 s.; igitur eorum loco proboscide utitur elephas III, 248, 34 ss., 48 ss.; iis pro portione respondent alæ III, 18, 36 s.; III, 26, 44 s.; III, 298, 23 s., 36; III, 300, 19 ss.; III, 315, 44 s.; igitur eodem modo quo flectuntur hæc, alas flectunt aves III, 315, 45 s.; iis apud quadrupedes interpositum est pectus III, 291, 31 s.; vetant quominus pectus latum sit, idque quomodo III, 291, 35 ss.; quænam apud quadrupedes ea petat vena III, 41, 30 s.; levia et flexibilia esse debent quia præcedunt III, 294, 28 s.; igitur in iis deest talus apud animalia eo prædita III, 294, 27 s.; eorum flexura opposita est humeri III, 18, 30 s.; ea in convexum flectunt quadrupedes viviparæ excepto elephante III, 298, 28 s.; III, 304, 23; III, 313, 30 s.; III, 314, 15, 43 s., cf. 39 s.; apud quadrupedes viviparas progressionem inchoant III, 314, 11 s.; si retrorsum flecterentur, parum a terra attollere possent pedes, idque quare III, 314, 18 ss.; ea anteriora versus flectunt quadrupedes viviparæ III, 18, 10 s.; item quadrupedes oviparæ III, 18, 18 ss.; quare ea anteriora versus et in convexum moveant quadrupedes viviparæ III, 314, 10 ss., cf. III, 313, 35 ss.; quare duobus simul progressionem non inchoent quadrupedes III, 315, 11 ss.; iis nonnulla insecta res oculis incidentes abstergunt, idque quare et quænam III, 284, 37 ss.; igitur ea validiora habent III, 284, 35 ss.; introrsum flecti nequeunt III, 284, 48 s.

Crura dextra; si ambo prima promoverent quadrupedes, fulcris carerent ac caderent III, 315, 19 s.

Crura posteriora; apud animalia pedibus prædita inferiorem corporis partem constituunt III, 22, 4 s., cf. 15 s.; iis congruit firmitas et tensio III, 294, 29 s.; igitur in iis talum habent III, 294, 28; eorum flexuram minus mobilem reddit talus III, 294, 21 s.; iis pugnant solidungula III, 291, 20 s.; III, 294, 31 s.; ea posteriora versus flectunt quadrupedes viviparæ, excepto elephante III, 18, 8, 10; III, 67, 50 s.; ea in concavum flectunt quadrupedes viviparæ excepto elephante III, 304, 24; III, 313, 31 s., cf. III, 314, 22 ss., 39 s. 43 s.; ea eodem modo quo homo flectit elephas III, 18, 17 s.; quomodo flectant quadrupedes oviparæ III, 18, 20 s.; ea exteriora versus flectunt quadrupedes viviparæ III, 298, 27; III, 339, 38; quare ea retrorsum et in concavum flectant quadrupedes viviparæ III, 314, 22 ss.; eodem modo quo hæc flectuntur, sua crura flectunt aves III, 316, 6 s.; majora habent nonnulla insecta salientia III, 67, 49 s.; III, 284, 43 ss.; mediis robustiora habent insecta, idque quare III, 284, 41 ss.

Crus sinistrum; quamobrem diutius cuique perfricare difficilius sit quam dextrum IV, 149, 4 ss.

Crusta; ea apud nonnulla exsanguia constat extrema superficies III, 362, 23.

Crustata (μαλακόστρακα); exsanguia sunt III, 55, 28, 32; III, 240, 24 s.; III, 277, 7 ss.; III, 338, 4 s.; 6; exsanguia ideoque frigida sunt III, 383, 45 ss.; III, 389, 6 ss.; genus animalium exsanguium sunt III, 327, 40; idque magnum III, 7, 21; item alia genera comprehendens III, 70, 48 s.; communi nomine carent, *ibid.*; quænam animalia ad hoc genus pertineant III, 7, 22; III, 55, 33 s.; exsanguium locum mutantium genus sunt III, 319, 32 ss.; sexus discrimen habent, *ibid.*; pinguedine carent III, 338 6; pertinent ad exsanguia aquatilia III, 543, 47, v. igitur *Exsanguia*; animalia aquatilia sunt III, 73, 48 s.; eodem modo quo pisces dormiunt III, 74, 36, cf. de eorum somno *Aquatilia*; quia exsanguia et parum calida sunt, iis sufficit refrigeratio quam aeri ambienti debent III, 545, 41 ss.; eadem de causa aquam recipiunt ac cetacea III, 545, 42 ss., cf. 43 s.; quanam parte aquam emittant III, 545, 44 ss.; longe ab animalibus sanguine præditis differunt III, 277, 7 ss.; visceribus carent III, 277, 8 s.; primos dentes eodem modo habent quo mollusca III, 277, 28 s., 44 s.; III, 278, 40 s.; item linguæ similem partem, eamque qualem III, 277, 28 ss.; III, 278, 54; partes duras foris habent III, 240, 24 s., 27 s.; idque quare III, 240, 28 ss.; eorum testa suffocabulo comparatur III, 240, 31; eodem modo quo illa se habere videntur, etsi genere diversa testudines et lutariæ III, 240, 32 ss.; eorum partes duræ non frangi, sed tundi possunt III, 55, 34 s.; carnosam partem intus, terrenam vero foris habent III, 55, 33 s.; III, 58, 29 ss.; III, 61, 46; III, 279, 29 s.; igitur opposito modo se habent molluscis III, 279, 27 ss.; quatenus iis similia sint testacea III, 286, 41 ss.; apud ea fere eodem modo quo apud animalia sanguine prædita recto tramite dispositæ sunt partes internæ III, 287, 5 ss.; externorum tamen motuum officiis a sanguine præditis differunt III, 287, 7 ss.; inter ea et testacea medium tenet cancellus III, 64, 16 s., 21; qua in re iis similis sit III, 64, 18 s.; omnia gressilia sunt III, 285, 24; ideo plurimos habent pedes III, 285, 25 s.; pedes in latus flectunt III, 58, 44 s.; forfices vero quæ habent introrsum III, 58, 45 s.; excepto cancro omnia orrhopygium habent III, 58, 51; in parte supina et circa caput habent partes branchiis similes quibus aquam recipiunt et emittunt III, 286, 7 ss.; natant III, 3, 9; idque quomodo III, 6, 27 ss.; in cauda pinnas habent III, 6, 29; III, 327, 48 s.; cibi gratia aquam recipiunt III, 147, 12 s.; palpebris carent eodem modo quo pisces et testacea etiamsi oculis ab iis differant III, 246, 27 ss.; duros oculos habent III, 59, 11 s.; III, 246, 32; oculos luci obvertunt, idque quare III, 246, 36 ss.; eos et extrorsum et introrsum et in latus movent III, 59, 11 ss.; omnia mare juxta os recipiunt III, 60, 3 s.; omnia dentes duos in ore habent III, 60, 7 s., cf. 21 s.; III, 61, 19; primos dentes eodem modo habent quo mollusca III, 277, 28 s., 44 s.; III 278, 40 s.; item linguæ similem partem, eamque qualem III, 277, 28 s.; III, 278, 54; loco linguæ os carnosius habent III, 60, 10, cf. 23 s.; III, 61, 21 s., 34 s.; exceptis locustis gula carent ventriculusque eorum statim os insequitur III, 60, 10 ss., cf. III, 61, 29 s.; post ventriculum habent intestinum rectum III, 60, 12; partem habent quæ mytis vocatur et cordi respondet III, 282, 14 s.; omnia mytin vel papaver habent, idque vel copiosius vel parcius III, 60, 19 s., v. *Mytis*; feminæ eorum juxta intestinum ovorum habent locum III, 60, 17 s.; omnes sensus habent III, 70, 52 s.; probantur olfactum habere III, 71, 8 ss.; quænam senectam exuant III, 162, 21 ss.; ubi senectam exuerint valde molles sunt eorum testæ III, 162, 31; non semel sed sæpius senectam exuunt III, 162, 33; non eodem modo quo serpentes exuunt III, 162, 26 s.; nullum eorum naturalem sonum, vel vocem emittit III, 72, 8 ss.; et alimentum et teporem quærunt III, 389, 12; in quibusnam igitur locis inprimis inveniantur III, 389, 6 ss., 10 s.; quibusnam rebus vescantur III, 148, 17 ss.; quomodo apud ea alimentum extrinsecus proveniat III, 668, 13 s.; gelidissimis diebus latitant, ideoque per frigora non capiuntur III, 160, 34 ss.; omnia sexus differentiam habent III, 380, 44 s.; III, 75, 5; a coitu pariunt III, 383, 38 s.; ea coire ac parere viderunt III, 170, 46; prægnantia optima sunt III, 170, 43, 44; idque quare III, 338, 5 ss.; quomodo coeant III, 80, 25 ss.; eodem modo coeunt quo retro mingentia, idque quonam et quare III, 327, 45 s.; eorum coitus conspectus est, quippe qui diuturnus est III, 380, 42 s.; III, 383, 39 s., 44 ss., cf. III, 80, 29 ss.; uterum habent III, 380, 45, cf. III, 383, 52; idque qualem et ubinam III, 327, 51 s.; duplicem habent uterum, i. e. membranam ova contegentem III, 322, 5 ss; III, 327, 50 s.; apud ea uteri meatus idem est qui excrementi exitus III, 328, 10 ss., eorum utero continetur ovum III, 327, 52; quales meatus seminales habeant III, 327, 50; in partibus supinis plagulas frequentiores habent in quas pariunt feminæ III, 58, 32 s., cf. III, 59, 49 s.; terrena sunt III, 346, 33; igitur duro putamine tecta pariunt ova, idque quare III, 346, 33 s., cf. 30 ss.; item imperfecta III, 345, 33 ss.; III, 346, 30 ss., 41 s.; III, 347, 2 ss.; æque ac pisces imperfecta ova pariunt III, 380, 41 s.; III, 383, 36; III, 384, 1; item vermi similia III, 346, 43; eorum ovum temporis processu fragile fit III, 91, 45 s.; sibi ipsis suppositis ovis incubant III, 92, 34 s.; eorum partus et incubatio III, 90, 41 ss.; ea invadunt atque exsugunt stellæ marinæ III, 282, 2 ss.; eorum putamen e latibulo ejicit polypus III, 192, 39 s.; eorum genera enumerantur III, 58, 12 ss.; eorum quattuor genera maxima, idque quænam III, 285, 25 ss.; enumerantur quædam III, 80, 25 s.; iis accensendi sunt cancri et locustæ III, 55, 35 s.; III, 240, 24 ss.; III, 545, 38 ss., 44 s.; iis accensendæ sunt locustæ iisque similes III, 251, 27 s.; iis accensendum est locustarum genus III, 6, 28; III, 90, 41; III, 170, 44; III, 383, 37 s.; iis accensenda est locusta marina III, 73, 49.

Crustata. i. e. locustis similia et cancri; inter primos dentes habent linguæ similem partem III, 278, 40 ss.; illico post os habent gulam parvam pro portione molis corporis III, 278, 43 ss.; eorum gulam insequitur ventriculus III, 278, 45; post ventriculum eorum intestinum simplex recta ad anum tendit III, 278, 47 ss.

Crustula (τὸ περίξηρον); obducitur liquidis corpulentis, ubi calefiunt III, 352, 48 s.; e. g. sorbitionibus ubi refrigerantur III, 352, 49 s., v. *Pellicula*.

Cryptia; quidnam apud Lacedæmonios fr. 270, b.

Cteatus; pater Amphimachi et Dioris fr. 315. a.

Ctesias; Cnidius III, 350, 36; fide dignus non est III, 169, 7; falsa de elephantis semine narrat III, 55, 23 s.; III, 350, 36 ss.; quænam de martichora exponat III, 22, 37 ss.; eo teste in India desunt sus et aper III, 169, 7 s.; eodem teste ibidem latitantia et sanguine carentia animalia magna sunt III, 169, 8 s.

Cubare; cur melius sit contracto corpore idque a multis medicis præcipiatur IV, 151, 33 ss.

Cubiculum; quod septem convivas continere potest contegitur pelle bonasi III, 204, 30 s.

Cubile; in id interdum pariunt polypi III, 91, 47; interdum ejus ostio insidet polypus femina brachio imposito III, 92, 39 s.; ex eo dependent polypi ova III, 91, 49 s.; facile in iis deprehenduntur pisces strepitum remigii triremium fugientes III, 69, 28.

Cubitale; si quid factum esse non licet, hujusmodi fieri non potest II, 376, 22.

Cubitalis magnitudo; exemplum τοῦ ποσοῦ, 177, 36.

Cubitus (ὠλέκρανον); pars brachii est III, 12, 10; in eo flectitur brachium III, 12, 15; quiescit brachio moto III, 517, 33; ejus flexuræ opposita est humeri III, 18, 30 s.; in concavum flectitur III, 314, 48 s.; ubi movetur brachium, pars ejus movetur, pars vero immobilis est III, 523, 34 ss.; eo quiescente movetur tota pars continua quæ ei subest III, 524, 4 s.; ad eum se habet brachium ut manus ad carpum III, 523, 47 ss.; ut ad eum se habet brachium, ad manum se habere potest aliquid immobile, e. g. baculus III, 523, 40 s.; si totum animal brachio constaret, in eo sita esset anima III, 523, 39 s.; eos ratione lacerti breves habent simiæ III, 24, 42 s.; longitudinem metitur, idque quomodo II, 303, 9 s.; si cognovissemus quoties eum nobis applicuisset alius, nostram mensuram sciremus III, 575, 32 ss.; eodem modo quo tunc nostram mensuram cognoscimus, dicere licet scientiam vel sensum rerum esse mensuram II, 575, 31 ss.

Cubiti curti; signum talorum amantis IV, 6, 12.

Cubus; quidnam significet sumit arithmetica, 130, 43; iis expleri potest universum spatium solidum II, 421, 43; ei non inest dimidium cubi, tanquam determinatum aliquid II, 498, 33; ejus partes non semper necessario cubi sunt II, 420, 50; ex eadem cera fieri potest e qua globus II, 420, 44; duo faciunt cubum, 129, 2; ejus figuram terræ tribuerunt, idque quare II, 422, 29.

Cubus æneus; ejus pars esse dicitur æs et angulus II, 531, 11 s.

Cubus ligneus; si aqua vel aeri imponatur, neque comprimatur, tantum transponetur aquæ vel aeris quantum cubi magnitudini æquat II, 296, 31 ss.; si inani imponatur, id in eum penetrabit, ita ut duo ejusdem magnitudinis in eodem sint II, 296, 38 ss.; si calidus vel frigidus aut gravis vel levis, nihilominus ab omnibus affectibus diversus esset II, 296, 43 ss.; inani impositus eadem habet quæ omnia alia corpora II, 296, 54.

Cuculus (κόκκυξ); uncunguis non est III, 110, 17 s.; III, 372, 12 s.; nonnulli accipitrem in eum mutari perhibent, idque quare III, 110, 11 ss., cf. 24 s.; quatenus accipitri colore similis sit III, 110, 20 ss.; volatu ac magnitudine minimo accipitrum generi similis est III, 110, 12 ss.; unguibus et capite columbæ similior est quam accipitri III, 110, 19 s.; interdum ab accipitre devoratur III, 110, 26; eo minor est caprimulgus III, 187, 23 s.; quonam anni tempore conspiciatur, quonam evanescat III, 110, 15 s.; III, 207, 21 ss.; ubi in eo est ut evanescat, colorem mutat et vocem parum claram emittit III, 207, 19 ss.; ejus voci similem sonum edit cuculus piscis III, 72, 16 s.; quo tempore apparet fere nulli conspiciuntur III, 110, 13 s.; nidum non exstruit, sed in aliarum avium nidos parit, idque id quarumnam III, 110, 28 ss.; III, 186, 32 ss.; III, 372, 16 s.; igitur perhibent ejus pullos nusquam conspici III, 110, 27 s.; in Helice non nidificare dicuntur, sed in palumbium aut turturum nidos parere IV, 75, 30 ss.; quot ova pariat III, 110, 32 s.; III, 186, 36; unica est avis quæ unicum ovum pariat, etiamsi interdum duo pariat III, 372, 18 ss., cf. 12; non incubat III, 186, 36; ejus pullos educat hypolaïs III, 110, 34; ejus pullus major et nitidior et robustior est quam nutricis pulli III, 186, 41 s.; III, 187, 5 s.; 8; quo tempore in alieno nido educatur, pinguis fit ejusque caro valde suavis III, 110, 34 s.; quando incrementum ceperit ejus pullus, suos e nido ejicere fertur nutrix III, 186, 38 s.; alii contendunt ipsum nutricis ova devorare aut pullos interficere III, 110, 30, 32; III, 187, 3 ss.; alii ejus pullum nutricis pullis surripere alimenta eosque fame mori III, 187, 5 ss.; alii ejus pullum nutricis pullos interficere III, 187, 8 ss.; ultra modum meticulosus est III, 187, 13; a parvis avibus vellicatur easque fugit III, 187, 14; III, 372, 16; igitur ignavus est III, 372, 14 s.; item frigidus III, 372, 13; prudenter agit, ova in alienos nidos deponens III, 187, 9 ss.; cum in domiciliis, tum in saxis nidificat III, 104, 15, v. *Kirrhus.*

Cuculus piscis: inter littorales et pelagicos medium tenet III, 158, 18; sonum edit cuculi avis voci similem, indeque nomen desumpsit III, 72, 15 s.

Cucumis (ὁ σίκυος); fructus involucrum est IV, 214, 36; cur fructu careat quum florem habeat IV, 214, 34 ss.; ex humore et grano compositi IV, 27, 4; iis saginantur sues III, 154, 26; ejus simile aliquid parit lumbricus latus III, 93, 28 s.; parvi solidi sunt IV, 215, 47; cur partem radici propiorem amariorem habeant IV, 219, 18 ss.; cur si quis protinus parvulos sub terram condiderit majores fiant IV, 215, 26 ss.; in ferulis cavis aut tegulis impositi ampli redduntur sed fungosi IV, 215, 45; cur si quis apud pluteum plantaverit atque opportuno tempore demissos operuerit, per totum annum virides serventur IV, 216, 50 ss.; quomodo præcoces reddantur IV, 217, 5 ss.; 14 ss.

Cucurbita (κολοκύνθη); de earum cultura fr. 167 a; quomodo per totum annum virides servari possint IV, 216, 50 ss.; quomodo majores fiant IV, 215, 36 ss.; cur fructu careant quum florem habeant IV, 214, 34 ss.; ea vesci amat salpe fr. 182, a; ea inescatur salpe III, 149, 4 s.; sale adspersas autumno ovibus præbent, idque quare III, 155, 36 s.; longicolli figura similis est alcedinis nidus III, 183, 40 s.

Cucurbitulæ (σικύα); spiritus vi attrahunt III, 353, 31, earum modo nonnulli contendunt genitalia attrahere III, 353, 30, cf. III, 356, 14 ss.; eodem modo quo eæ attrahit spongia IV, 330, 37; de ea celebre ænigma, 388, 6; 475, 13.

Cudi quod nequit (ἀνέλατον); dicitur juxta potentian III, 619, 7; quænam sint III, 621, 11 ss.

Cujus gratia; v. *Causa finalis* et Οὗ ἕνεκα.

Cujus gratia aliquid fit; si factum sit, factum etiam fuerit quod ejus gratia fit, 369, 34 s.

Culex (κώνωψ); acidis, non vero dulcibus adsidet, ideoque gustum habet III, 71, 16; parte linguæ simili pungit III, 67, 34 s.; insecta sunt quæ nec ex animalibus procreantur, nec coeunt III, 328, 34 s.; quibusnam e vermibus gignantur III, 95, 16 s., v. *Scnipes.*

Culex ficarius; v. *Psenes.*

Culcita (τύλη); eam invenit Protagoras fr. 61, a.

Culcita (στοιβή); ei comparantur partes cartilaginosæ quæ ossium flexuris interseruntur III, 241, 48 s.

Culinæ (τὰ μαγειρεῖα); eas appetunt atque singillatim advolant tenthredines III, 203, 15 s.

Culinaria scientia (ἡ ὀψοποιική); non spectat accidentia II, 593, 22.

Culicilega; v. *Cnipologus.*

Culmi; triticei ab hordaceis specie differunt IV, 306, 38.

Culpa; eidem qui obnoxii non sunt, eorum nos pudet, 356, 42.

Culta loca; cur capparis in iis haud facile proveniat IV, 216, 11 ss.

Cultellus (μαχαίριον); quatenus medicinalis dicatur II, 176, 6; II, 587, 31 s.; sanitatis causa secat III, 430, 32 s.; igitur non propter eum in hydrope emittitur aqua III, 430, 31 s.

Culter Delphicus; id parce et tenuiter faciunt ærarii fabri, 482, 39; ei nihil simile facit natura, 482, 38.

Cultura; quidnam faciat IV, 216, 28 ss.

Cumæ in Italia; circa eas lacus quem Avernum vocant IV, 92, 18 ss.; sinus qui eas cingit IV, 92, 36; circa Italiam sitæ sunt IV, 90, 21; ibi thalamus subterraneus Sibyllæ ostenditur IV, 90, 21 ss.; locus Lucanis subditus esse dicitur IV, 90, 26 s.; circa eas fluvius Cetus appellatus IV, 90, 27; quænam ibi de cæde vigeat lex antiqua, 510, 18; quomodo ibi sublata sit democratia, 570, 37.

Cumana Sibylla; ejus antrum IV, 90, 25.

Cumini sector (κυμινοπρίστης); quisnam et quare ita vocetur II, 41, 40; illiberalis species II, 148, 12; circa pecuniam versatur II, 148, 17; vituperio dignus est II, 148, 18.

Cumulus (σωρός); ei non similis est numerus II, 561, 13 s.; omnibus quæ ei similia non sunt, causa est cur unum sint II, 562, 43 ss.; ei comparantur res ita compositæ ut omne unum non sit II, 557, 31; ei comparantur partes animalium quæ nondum coctæ sunt, nec unum factæ II, 556, 5 s.

Cunctum (τὸ σύνολον); quidnam II, 489, 36; II, 554, 45; II, 587, 13 s.; II, 613, 29 s.; substantia est II, 548, 6 s.; II, 554, 44; ortui et interitui obnoxium est II, 554, 46 ss.; solum ortui et interitui obnoxium est, et simpliciter separari potest II, 558, 30 s.; si nihil præter id exstet omnia quæ in materie sunt, interitui obnoxia sunt II, 587, 14 s.; sin vero exstet, nil aliud esse potest nisi forma II, 587, 15 s.; ejus aliquatenus definitio est, aliquatenus non II, 551, 25 s.; cum materie definiri nequit II, 551, 26 s.; secundum primam substantiam (i. e. formam) potest II, 551, 27; e forma et materie compositum est II, 558, 30; quæritur quomodo ad id efficiendum coeant forma et materies II, 495, 12; ei inest materies II, 551, 32 s.; formæ propius est quam materiei, sed generatione posterius II, 624, 13; igitur materie aliquatenus prius est II, 624, 12; manifestum est II, 540, 10; magis substantia esse videtur quam materies II, 540, 7 s.; eo prior forma II, 539, 33; ejus partes sedulo a formæ partibus distinguendæ sunt, idque quare II, 550, 1 ss.; ejus naturam investigamus, ubi formæ non possumus III, 220, 45 s.; ultimum individuum est II, 583, 37 s.; ab eo non pendet differentia specifica II, 583, 29 s., 36, pertinet ad singularia II, 549, 27 s.; quatenus ei competat magis et minus II, 561, 21; actu est II, 603, 11; id solum fit II, 560, 38 s., cf. *Fit (quod)*; quæritur an aliquid præter id exstet, necne II, 489, 35 ss.; an in aliis rebus exstet, an in aliis non idque in quibus II, 489, 37 s.; probatur aliquid præter id exstare debere, nempe formam et speciem II, 494, 50 ss., cf. 34 s.; manifestum tamen hujusmodi quid in omnibus esse non posse II, 495, 6, cf. II, 586, 16 ss.; quæritur igitur quibusnam insit, quibusnam non II, 495, 5, cf. II, 494, 36 ss.; II, 586, 13; id nihilo magis cognosceret anima eo quod ex elementis composita esset, idque quare III, 441, 36 ss., 44 ss., v. *Materies composita.*

Cuneus (γόμφος, σφήν); ei comparatur talus III, 294, 24; cur eo etiamsi parvo magna pondera magnæque corporum moles scindantur et vehemens pressio fiat IV, 64, 24 ss.

Cuniculi (ὑπόνομοι); iis aquam colligunt qui aquæductus faciunt, idque quare III, 569, 3 ss.

Cupere; non proprium est τῷ ἐπιθυμητικῷ, 234, 6.

Cupiditas; jucundi appetitus est, 290, 46; pertinet ad πρός τι, quorum non genera solum, sed etiam ipsa πρός τι dicuntur atque ad unum et idem referuntur, 290, 51; spectat id quod abest, 365, 1; naturalis ejus quod deest restitutio est II, 37, 12; plerumque spectat res quæ fieri possunt, 368, 33; formam sequitur IV, 170, 17; quæ jubet, si in potestate sint, fient, 369, 29; si quæ jusserit, facta fuerint, 369, 14; bestiæ similis est, 541, 6; animæ quomodo vocaverit Alcidamas, 389, 23; earum natura infinita est, 507, 44; eas ut expleant plerique homines vivunt, 507, 44; eas ut expleant injurias faciunt homines, 507, 1; magis quam possessiones exæquandæ sunt, 506, 37; partim communes, partim propriæ et adscitæ sunt II, 37, 1; quænam communes II, 37, 2; quænam propriæ II, 37, 5; quæritur quatenus naturales sint II, 37, 7; circa naturales uno tantum modo peccatur, i. e. nimio II, 37, 9; circa eas incontinens turpior est ac circa iram II, 82, 12, 26, 45; II, 83, 1; item injustior II, 82, 46, 47 ss.; simulac ratio vel sensus dicit rem jucundam esse, frui properant II, 82, 23; rationi non obtemperant II, 82, 26; qui propter eas incontinens, cupidine non ratione vincitur II, 82, 27; iis eo magis ignoscimus quo magis communes sunt et quatenus communes sunt II, 82, 29; non necessariis et quæ nimium expetunt naturaliores sunt ira et asperitas II, 82, 31; ad instar Veneris fraudem nectunt et mentem fallunt II, 82, 41, v. *Voluptates.*

Cupiditas jucundi; quomodo id nugationem esse perhibeant sophistæ, 290, 46.

Cupido (ἐπιθυμία); undenam dicta fr. 73, b; animæ affectus est II, 18, 20; II, 194, 49; animæ naturalis affectus, 119, 39; eam necessario habent quæcunque sensum habent III, 446, 27 ss.; III, 447, 25 ss; appetitus species est III, 447, 23 s.; III, 521, 16; ea moventur animalia III, 521, 10 ss.; eam habent quæcunque voluptati ac molestiæ obnoxia sunt III, 501, 54; ea carent plantæ III, 501, 54 s.; feris inest II, 203, 32; eam habent animalia imperfecta quia et voluptatem ac dolorem, eaque moventur III, 473, 26 ss.; partim ea agunt ac faciunt animalia quæ facere appetunt III, 522, 19; infantibus recens natis inest, 620, 30; indigentia quædam est IV, 128, 48; bibendum esse affirmat III, 522, 13; eam comitatur molestia II, 37, 32; II, 203, 36; eam aliqui tanquam animæ partem considerant III, 471, 20, cf. III, 472, 48; animæ ratione carentis appetitus aliquis esse videtur III, 471, 32; quæritur an toti animæ tribuenda sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 28 ss., cf. 36 s.; minus ab animo differt quam multæ aliæ animæ partes a se invicem III, 472, 46 ss.; sine corporis affectu locum habere nequit III, 432, 21 ss.; munus corpori et animæ commune est III, 476, 10; idque quare III, 476, 26 ss.; est appetitus rationis expers, 333, 36; propter eam quænam fiant, 334, 31; cujus inest, id jucundum est, 335, 21; jucunda spectat II, 199, 35; II, 201, 23; III, 251, 22; jucundi appetitus est, 335, 22; III, 447, 27 s.; dubitatur an recte definiatur jucundi appetitio, 237, 49; non est definienda appetitus jucundi sed voluptatis, 246, 48; vel ejus quod jucundum videtur, 247, 25, cf. 33; ejus scopus est id quod maxime expetitur, 116, 7; quod contra eam est acerbum ac proinde violentum et involuntarium esse videtur II, 199, 34; naturaliter nobis imperat, sed non eodem modo quo ratio II, 202, 5; præter rationem est IV, 259, 34 s.; non semper cum ratione consentit II, 201, 9, cf. 51; ea vivunt animalia II, 201, 12; non persuasione agit II, 201, 27; ratione caret II, 201, 28; ea honorabilior ratio II, 166, 15; ea non agunt prædicentes et fanatici II, 202, 48; quinam ea ab atra bili facile permoveantur IV, 267, 29; ea carent qui in medio sunt II, 227, 13; jamjam bonum simpliciter bonum et simpliciter jucundum habet III, 473, 1 s.; idque quia futurum non videt III, 473, 2; hinc trahit propter jamjam bonum III, 472, 52 s.; ubi ei contraria est ratio duo oriuntur appetitus contrarii III, 472, 49 s.; nonnisi apud animalia quæ tempus percipiunt rationi contraria esse potest III, 472, 51; quomodo a consilio differat II, 26, 39 ss.; a consilio dissentit apud incontinentem II, 229, 16; probatur prudentiam a recto usu abducere non posse II, 238, 4; sine ea multa consulto facimus II, 203, 34; propter eam quæ fiunt probantur invite non fieri II, 26, 15; ex ea ortæ actiones probantur non invitæ esse II, 141; 24 ss.; quæ ab ea proveniunt actiones, eas sequitur voluptas II, 141, 27, 37; nonnullarum rerum necessaria est II, 26, 22; ea quæ fiunt jucunda sunt II, 26, 24; ridiculum foret, si turpia ab ea profecta invite, honesta vero sponte facta esse diceremus II, 26, 19; eam qui tanquam principium considerant causam respexisse videntur II, 473, 45, cf. II, 474, 1; turpia appetit et cito augescit II, 38, 20; secundum eam vivunt pueri II, 38, 22; ejus usus vires addit animæ parti concupiscenti II, 38, 26; secundum eam agit intemperans II, 472, 12; ei lubens obedit incontinens

II, 201, 23; ratione carentibus competit II, 26, 39; incontinenti propria est, sed non continenti II, 26, 40; consilio contraria est II, 26, 43; spectat jucunda et molesta II, 26, 44; apud incontinentes rectæ rationi contraria est II, 79, 36; qua ratiocinationis specie incontinentes secum rapiat II, 79, 32; unamquamque animæ partem commovere potest II, 79, 33; circa eas dum versamur, temperantes vel intemperantes fimus II, 15, 25; incontinentia circa eas proprie incontinentia et aliquatenus improbitas est II, 82, 46; naturales ac humanas spectant temperantia et intemperantia II, 83, 8; nostram naturalem transgrediuntur quæ natura nostra ferre nequit II, 202, 44; distinguuntur in naturales vel humanas, ferinas et eas quæ a morbis vel mutilationibus pendent II, 83, 6, cf. II, 81, 17 ss.; aliæ necessariæ sunt, aliæ non nisi aliquo usque II, 83, 33; iis inest excessus et defectus II, 19, 44; earum excessus ac defectus nunquam necessarii sunt II, 83, 32; ubi magnæ et violentæ sunt, rationem a sede deturbant II, 38, 26; debent ergo modicæ et paucæ esse rationique nullo modo adversari II, 38, 27; sunt vel rationis participes vel rationis expertes, 335, 24; quænam rationis expertes, 335, 24; quænam participes, 335, 30; plerasque quædam voluptas comitatur, 336, 6; quædam pulchræ ac honestæ sunt II, 80, 40; quorum pulchriores vel majores sunt, ipsa quoque majora sunt, itemque vice versa, 326, 40; si bonæ sunt, prava erit continentia II, 77, 38; si non pravæ sint sed debiles, eas compescere res gravis est II, 77, 40; si pravæ simul ac debiles, res magna non erit II, 77, 40; malis carent dii II, 126, 16; quibuslibet abrepti facile circa sensus fallimur III, 510, 1 s.; in iis qui sunt gratia egent, 358, 1; vel ut finis e. g. sanitatis, vel ut ad finem tendentis e. g. remedii sumendi, vel ut ejus quod per accidens est, 189, 30.

Cupido insatiabilis; omnibus eget fr. 338, b.

Cupidine quod appetitur; id est quod bonum videtur II, 605, 10 s.

Cupiens; ei si suave sit quod futurum proponitur et fore et bonum fore videbitur, 347, 3; ei similis est qui læte se habet IV, 131, 49 s.; irascuntur, si voto potiri nequeant, 348, 40; eadem amamus, nisi nobis obstent, 352, 36.

Cupimus; quia bonum aliquid videtur, non vice versa II, 605, 12.

Κύπρις· IV, 169, 27, v. *Venus*.

Cura; ea si non afficiant qui solent, irascimur, 349, 14; animæ morosam vocavit Alcidamas, 389, 18; molestæ sunt, 335, 15.

Curatio; quæ ejus gratia eveniunt voluptates non revera voluptates sunt II, 87, 35; fieri nequit, nisi pars quæ sana mansit aliquid agat II, 90, 22.

Curationes (ἐπιμέλειαι); partim civiles, partim domesticæ (οἰκονομικαί), partim ministerio constant, 561, 20.

Curationes civiles; modo omnes cives ac peculiarem quandam actionem respiciunt, modo singularem eorum partem, 561, 20.

Curetæ; partem Acarnaniæ tenebant fr. 251, b.

Curia; v. *Tyrrhia*.

Curia; ad eam procedunt magistratus III, 640, 51 s.

Curiæ (φρατρίαι); quamobrem fiant in civitatibus, 530, 16; in eas distribui non poterit civitas, ubi bona communia sunt, 502, 1; ex iis vicissim creari possunt magistratus, 563, 3; in iis deponendum est rationum publicarum exemplar, 577, 27; earum numerus augendus est in ultimo democratiæ genere, 594, 54.

Curium; Cypri oppidum IV, 102, 26; serpentum ibi genus vim habens non absimilem aspidi Ægyptiæ IV, 102, 26 ss.

Currendum (inter); quare aer in flatum converti nobis videatur IV, 146, 22 ss.

Currendi peritus; quare eum laudemus II, 12, 20; ad secundum qualitatis genus pertinet, 13, 38; non paronymice denominatur et quare, 15, 32.

Currentes; quamobrem potius cadamus quam ambulantes IV, 146, 31 ss.; eorum venter non relaxatur IV, 236, 7 s.; concitate, quamobrem lacerationibus maxime corripiantur, ubi quis inter currendum eorum impetum sistit IV, 150, 27 ss.; non concitate, quare numerose respirent IV, 146, 7 ss.

Currere; quamobrem difficilius sit quam ambulare IV, 148, 34 ss.

Currit; tanquam exemplum citatur, 4, 2.

Curruca; v. *Epilaïs* et *Hypolaïs*.

Currus; ipse vectus movet III, 522, 23 s.; item in orbem movet si inæquales habeat rotas, idque quare III, 522, 24 ss.; quatenus ejus motui assimilandi sint animalium motus III, 522, 26 ss.; alteratione caret III, 522, 30 s.; si ejus rotæ interiores modo majores, modo minores fieri possent, etiam in orbem moveretur III, 522, 31 ss.; rotas magnas habent IV, 62, 32; cur super iis onera difficilius vehantur quam super scutulis IV, 62, 31 ss.; qui jam in motu sunt, facilius subducuntur quam moveri incipientes IV, 72, 42 s.; in alto mari si quis decertare dixisset, mendacium nullum esset secundum Gorgiam III, 681, 12 s.

Cursor; manibus nititur IV, 144, 27 s.; celerius currit manus librans III, 305, 23 s.; IV, 144, 29 s.; quare ubi ad metam pervenerint, anhelent ac deficiant, 394, 17.

Cursores regis Persarum (ἡμεροδρόμοι); quidnam faciant III, 637, 38.

Cursores (δρομάδες); pisces gregales sunt III, 3, 36; quinam et quonam anni tempore pariant III, 119, 40 ss.

Cursus; quomodo eum vocaverit Alcidamas, 389, 16; eo quisnam valeat, 322, 20; eo opus est nonnullis ut bonum habitum assequantur II, 401, 42; in universum excrementa detrahere videtur, ut ambulatio IV, 144, 33 s.; de eo, quippe ad sanitatem tendente, consilium capimus II, 143, 19; ei idem cibi distribuendi modus convenit ac luctæ II, 19, 29; eo nonnulli utuntur ut gracilitatem et per eam sanitatem acquirant II, 402, 12; alii ejus gratia adhuc aliud faciunt II, 402, 13; nonnullis finis est quia nec gracilitatem nec sanitatem assequi valent II, 402, 15 s.; cur minus quam frictiones carnem impleat IV, 289, 1 ss.; quos induti peragimus cur decolores reddant IV, 289, 24 ss.; quos nudi caloris defectum creant IV, 289, 30; cur eo peracto, si quis extremis institerit digitis, calces pedum quatiantur pronusque deorsum trahatur IV, 145, 46 ss.

Cursus velox; cur faciat ut caput morbo afficiatur IV, 144, 31 ss.

Cursus et ambulatio; quid inter ea intersit IV, 146, 32 s.

Curti; misericordiam movent, 359, 13.

Curvitas (καμπυλότης); idem est quod curvitatem esse II, 551, 35; ei opposita est rectitudo, ideoque earum ope in species dividi possunt genera III, 224, 39.

Curvum (καμπύλον); a motu separari potest II, 262, 49; non eodem modo quo illud, dicuntur homo et caro et os II, 262, 52; ejus æque ac recti arbiter regula est III, 443, 4; nec sui ipsius nec recti arbiter est III, 443, 5.

Cuscute (λινόζωστις *vers. gr.*); IV, 38, 39.

Custodia (φυλακή); ejus potestas pertinet ad auctoritatem magistratuum, 563, 31; noxiorum pertinet ad executoris munus, 598, 43; ei in nonnullis civitatibus præpositus est peculiaris magistratus, 599, 11, v. *Exsecutor*.

Custodia regionis; de ea fit deliberatio, 319, 8; quænam scire debeat qui de ea deliberare vult, 319, 35 ss.

Custos; in eo eligendo major ratio habenda est virtutis quam peritiæ, 578, 10; ei similis videri debet tyrannus, 586, 27.

Custodes; eorum disciplinam descripsit Plato, 503, 28; iis minus utilis esse videretur in Platonis republica uxorum liberorumque communitas quam agricolis, 499, 17; ab iis ad agricolas et opifices recens natorum translatio quænam incommoda afferat, 499, 45; eos agros colere vetat Plato, 502, 3; nullo modo ab agricolis differrent, si iis quoque communia sint omnia, 502, 12; eorum imperium vix tolerabunt agricolæ, 502, 13; eos præsidiarios milites effecit Plato, 502, 21; iis solis disciplinam assignavit, 502, 28; eorum multum refert quales sint agricolæ, 502, 35; felices non erunt, 502, 54; 503, 7; eos perperam nonnulli (sc. Plato, *Respubl.* II, p. 375, C) erga notos amicos, erga ignotos asperos esse volunt, 608, 51; 609, 10, cf. *Civium custodes* et *Milites*.

Cutis (δέρμα); pars similaris dura et sicca est III, 2, 16; III, 38, 7; III, 623, 8; item quod ei respondet III, 38, 8; quatenus ei similes sint membranæ, quatenus ab ea differant III, 49, 36 ss.; e residuis fit III, 426, 24 s.; cortici plantarum comparatur IV, 23, 1; carnis gratia exstat III, 240, 17; ejus principium caro est III, 243, 9; carne siccescente fit III, 362, 18; ejus partes eodem nomine designantur quo tota III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similior est III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscitur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideoque de ea ejusque causis sermo fit ubi de partibus dissimilaribus disseritur III, 243, 1 ss.; comparatur crustulæ quæ in sorbitionibus fit III, 362, 18 s.; non solum ideo fit quia extremum locum occupat, sed et quia viscidum superiora petit III, 362, 19 ss.; apud sanguine prædita quæ non valde terrenam habent naturam sub ea congregatur pinguedo III, 362, 52 ss.; unde ex hujusmodi materie fieri videtur III, 362, 27 s.; in universum terrena ac solida est III, 420, 17 ss.; idque quia in superficie jacet ejusque humor evaporatur III, 420, 18 ss.; in omni inest humor lentus et mucosus sed in alia magis, in alia minus III, 47, 24 ss.; ubi sola est sensu caret si secetur III, 47, 28 s.; maxime tamen in capite, idque quare III, 47, 29 s.; ubi sola est, non coalescit dirempta III, 47, 31 s.; III, 245, 46; forma nervo similis est III, 352, 54 s.; nec nisi excessu et defectu ab eo differt III, 353, 2 s.; e vena et nervo et arteria conflata est, idque quare III, 667, 1 s.; ejus speciem refert quod ultimo loco fit ex humido et sicco simul calefactis III, 276, 12 ss.; ea partim continentur humores naturales III, 53, 1; quasnam, secundum Diogenem Apolloniatem incidant venas, ubi aliquid sub ea molestum est III, 39, 19 ss.; sub ea decurrunt venæ ad renes tendentes secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 25; ubi terminatur, ibi terminantur etiam venulæ III, 247, 47 s.; in omnibus animalibus continua est III, 47, 33 s.; quibusnam in locis deficiat III, 47, 34 s.; eam habent omnia animalia sanguine prædita III, 47, 35 s.; apud senescentia animalia siccatur ac durescit et crassescit, idque quare III, 421, 54 ss.; ex ea gignuntur ungues et cornua et pili III, 364, 50 ss.; hinc una cum ea colorem mutant III, 364, 52 ss; non vero dentes III, 364, 54; quomodo et quare ei adhæreant cornua III, 255, 22 ss.; ex ea fiunt pili et quæ iis pro portione respondent, evaporato et exhalante humore III, 420, 20 ss.; III, 423, 12; ab ea igitur pendet pilorum crassitudo vel tenuitas, prouti ipsa crassa vel tenuis, densa vel rara est III, 420, 13 ss.; pendent quoque ab ejus humore iidem affectus prouti aquosa vel pinguis est III, 420, 15 s.; in universum e crassa, crassi proveniunt pili, e tenui tenues III, 420, 22 ss.; IV, 304, 26; igitur si crassior et rarior est crassi prodeunt pili propter terreni copiam et meatuum amplitudinem III, 420, 24 ss.; sin densior sit, prodeunt tenues propter meatuum angustiam III, 420, 26 s.; III, 421, 10 ss.; prouti ejus humor facile vel difficulter resiccatur, prodeunt pili breves vel longi III, 420, 37 ss.; igitur si ejus humor aquosus sit, breves prodeunt pili, si vero pinguis longi III, 420, 27 s.; ab ea pendet pilorum crassities ac mollities et longitudo, idque quomodo III, 47, 3 ss.; in universum quibus animalibus crassior est, crassiores etiam habent pilos III, 420, 30 s.; non tamen semper quo crassiorem habent animalia eo crassiores habent pilos III, 420, 31 s.; ejus crassitie a bove et elephante superatur sus, et nihilominus crassiores habet pilos III, 420, 32 ss.; rara esse debet quo loco pullulant pili IV, 304, 4; quibus pilosa est, si simul pulmone prædita sunt, et ligulam habent III, 257, 3, 22 s.; cur in ea pili inhorrescant IV, 156, 23 ss.; ab ea non pendet pilorum color apud homines exceptis canis qui morbo fiunt III, 423, 8 s., cf. III, 425, 2 s., 8 s.; idque quare III, 425, 4 ss.; causa est cur reliqua animalia unicolora aut varia sint III, 423, 6 s., cf. III, 426, 8 ss., 13; apud hominem ex alba nigerrimi nascuntur pili III, 425, 3 s.; quatenus ejus albedo semper ab eadem causa pendeat, quatenus a diversis, prouti naturalis est, vel a morbo aut senectute pendet III, 425, 43 ss.; vario colore tincta est apud animalia quibus pili varii sunt III, 48, 34 s.; ejus colorem sequuntur ungues ungulæ et cornua III, 46, 18 ss.; ejus colorem sequitur lingua cum apud animalia toticolora, tum apud varia, quorum totum genus pervadit varius color, idque quare III, 426, 5 ss.; cur lingua totidem coloribus variet quam ea IV, 284, 23 ss.; excepto homine apud reliqua animalia ab ea pendet color III, 424, 50 s., cf. III, 425, 10 s.; igitur nigrorum nigra, alborum alba, variorum partim alba partim nigra est III, 424, 51 ss.; III, 426, 8 s., 13; nisi mollis et flexilis sit, scrotum habere nequeunt animalia III, 326, 12 s.; quibus rigida et dura est, testes nonnisi intus habere possunt III, 326, 14 ss.; dura ac terrena evadit, ubi propter frigus exprimitur calor et secum aufert humidum III, 421, 27 ss.; ejus affectuum causæ sunt calor et frigus III, 426, 2 ss.; hypomochlio comparatur IV, 303, 27; asperum quid in illam incidens qualem sensum efficiat III, 660, 44 s.; rationi consentaneum est in vitiligine alba et morbida ægritudinem participare pilos III, 423, 12 ss.; ceteri cani eam non sequuntur III, 423, 10 s.; capitis frigidior est quam reliquarum partium, idque quare III, 422, 31 s.; apud hominem in capite crassissima et humidissima et rarissima est III, 420, 36 s.; maxillaris ope a senioribus quadrupedibus distinguuntur juniores, idque quomodo III, 129, 43 ss.; humana omnium tenuissima est, pro ratione magnitudinis III, 47, 23; III, 269, 7; III, 419, 25 s.; III, 425, 4 s.; apud hominem pars carnis est IV, 165, 26 ss.; apud reliqua animalia propter crassitiem loci vim obtinet III, 425, 9 s.; hinc apud hominem sole et ventis nigrescit III, 425, 7 s.; non vero apud reliqua animalia III, 425, 11 s.

Cutis (*animalium secundum eam differentiæ*); duram habent quadrupedes oviparæ inprimis circa caput, idque quare III, 245, 48 s.; III, 246, 7 ss.; qualem habeat bonasus III, 204, 51 s.; ea ante pabulum præbendum incisa atque insufflata pinguescunt boves seniores III, 154, 36 ss.; duram habent cum aves tum serpentes atque quadrupedes oviparæ, idque quare III, 295, 43 ss.; ideoque auribus erectis carent III, 295, 42; animalium pennatorum et squarrosorum dura est III, 257, 16 ss.; duram habent aves atque inprimis circa caput III, 245, 21 s., 48 s.; in ejus crassitudinem apud aves graves convertitur pennarum incrementum III, 246, 3 s.; unde probentur duram habere aves III, 326 20 ss.; elephantis et erinaceis ad testes contegendos idonea non est III, 326, 25 ss.; squarrosam habent quadrupedes oviparæ III, 326, 17 ss.; quomodo ejus ratione differant pisces III, 302, 44 s.; pisculentam habent delphinus et cetacea testibus prædita III, 326, 16 ss.; in eam apud pisces cartilagineos impenditur terrena materies III, 242, 25; III, 302, 47; asperam habent raja (batos) et squatina III, 302, 46; duram ac testaceam habent cancri III, 317, 26 s.; duram quoque locustæ III, 317, 14; omnium molluscorum alveum ambit III, 57, 6 s.

Cutis tenuis; ingeniosi signum est IV, 5, 11.

Cyaneæ insulæ; juxta eas in Pontum intrasse dicitur Jason IV, 93, 13 s.; circa eas ignis non emitti dicitur IV, 93, 37 s.

Cyanus; ejus et chrysocollæ fodina in insula Demoneso IV, 84, 2 s.

Cyanus avis; saxa incolit atque scandit III, 185, 22 ss., 25 s.; ubinam inprimis inveniatur III, 185, 23; quanta III, 185, 24 s.; quales pedes habeat III, 185, 25; qualia crura III, 185, 27; quale rostrum III, 185, 26 s.; qualem colorem III, 185, 26.

Cyathus; si circulo feratur, aqua quæ eo continetur non elabitur II, 405, 52; cur sugillationes tollat IV, 160, 1 ss., 16 ss., 32.

Cyceon; cur si quis media compotatione hauserit, mentis compos fiat IV, 130, 5 ss.

Cychramus; una cum coturnicibus abit III, 157, 35 s.; easque noctu ad iter evocat III, 157, 37; igitur ejus voce audita coturnices abituras esse sciunt aucupes III, 157, 39.

Cyclades insulæ; ubinam sitæ III, 630, 9; una ex iis Cythna fr. 266, b.

Cyclaminus avis (?); appendices intestinorum habet III, 34, 39.

Cyclopes; eorum more in plerisque civitatibus vivunt II, 128, 39.

Cyclopes Thraces; apud eos fonticulus est cujus aqua necat animalia quæ eam hauserint IV, 97, 23 ss.

Cyclopes; Philoxeni citantur, 458, 27.

Cyclus; quomodo eum exposuerit Phayllus, 406, 5.

Cycnus; invulnerabilis erat, 374, 51; omnes e navibus exire prohibebat, *ibid.*; ab Achille interfectus est, *ibid.*; ejus epitaphium fr. 318, a; Tennis pater fr. 292, b.

Cycnus (avis); v. *Olor*.

Cydias; quidnam concionatus sit de agro Samio dividendo, 357, 21.

Cylindrus; quatenus ei assimilandus sit currus cujus rotæ inæquales sunt III, 522, 26; ejus orbes omnes inter se pares sunt IV, 199, 17; cur propulsus in directum feratur, suisque terminantibus orbibus rectas lineas describat IV, 199,3 ss.; e vase projectus motu ad suam formam accommodato movetur III, 638, 21.

Cyllarus; ita vocatur cancellus qui in conchis iis invenitur quæ eodem modo ac neritæ testæ adhærent III, 64, 41 ss.; itemque in reliquis testaceis quibus idem evenit III, 64, 43.

Cyllene; Arcadiæ civitas III, 185, 12; IV, 77, 22 s.; unicus locus est ubi reperiatur merula alba III, 185, 12 s.; IV, 77, 22 ss.

Cymæi; summum magistratum æsymnetam vocant fr. 267, a.

ϰύμανσις· v. *Undosus motus*.

Cyme; prope illam locus est Blacia appellatus fr. 267, a.

Cymindis; montes incolit III, 182, 37; unde raro conspicitur III, 182, 36 s.; III, 188, 24 s.; quænam sit ejus magnitudo III, 182, 38; quinam aspectus III, 182, 38 s.; ei Iones nomen indiderunt III, 182, 39 s.; eum dii vocant chalcida secundum Homerum III, 182, 40 s.

Cynacantha; v. *Rubus caninus*.

Cynoræstæ; animalium genus quæ apud canes nascuntur III, 101, 31.

ϰυνὸς σῆμα· quidnam fr. 230, a.

Cynosura; v. *Ova irrita*.

ϰυντότατον· fr. 28, a.

Cypria; Dicæogenis citantur, 469, 50.

Cypria; eorum auctor quidnam in carmine pangendo erraverit, 476, 49; ex iis multa conficiuntur tragœdiæ, 477, 2.

Cyprini; pisces carnivori et gregales fr. 180, b; fluviatiles pisces sunt III, 69, 16; III, 251, 12 s.; fluvios ac lacus incolit III, 164, 38; pisces fluviatiles atque epitragiæ sunt III, 75, 27 s.; igitur nec ovum, nec genituram habent unquam III, 75, 29 s.; ubi firmi ac pingues sunt, parvum intestinum habent atque sic optimi esse videntur III, 75, 30 s.; quot et quales et ubinam sitas habeant branchias III, 28, 39; eorum palatum carneum et linguæ simile est III, 69, 15 ss.; III, 251, 12 ss.; ubinam linguam habeant fr. 180, b; quinquies aut sexies quotannis pariunt, statis temporibus III, 116, 24 s.; quanta sint eorum ova III, 117, 13; in pariendo maxime siderum rationem habent III, 116, 25 s.; parituri vada petunt III, 117, 17 s.; quot mares feminam insequantur III, 117, 19 s.; pleraque eorum ova pereunt, idque quare III, 117, 22 ss.; excepto glani, tardissime ex eorum ovis gignuntur pisciculi III, 117, 7 s.; eorum fœtus qui servati sunt, celerrime aufugiunt III, 117, 8 s.; ferunt eos, ubi multis ovis in unum congregatis incidunt, ea custodire III, 117, 26 s.; interdum siderantur aut tonitru consopiuntur, sed minus quam glanis III, 164, 38.

Cyprii; apud eos regis filii et fratres ἄναϰτες, sorores et uxores ἄνασσαι vocantur fr. 267, a; iidem (immo Cretenses) pyrrhichen prylin vocant fr. 265, b; iis σίγυνον nomen proprium est, 473, 50.

Cyprus insula; ubinam sita III, 630, 8; in ea conspiciuntur stellæ quædam quas in regionibus Septentrionibus vicinis videre non licet II, 409, 49 ss.; in ea occidunt stellæ quæ in regionibus Septentrionibus vicinis semper apparent II, 409, 51 ss; in ea mons Trogodus fr. 162, a; de metallifodinis in ea fr. 162, a; in ea uritur chalcitis III, 95, 22; ibi in igne nascuntur animalcula, idque quando et qualia III, 95, 22 ss.; in ea aiunt mures ferrum rodere IV, 79, 1 ss.; in ea oppidum Curium IV, 102, 26; in ea circa Tyrrhiam (*Curiam?*) æs provenire dicitur miræ naturæ IV, 81, 15 ss.; ejus tyrannus Euagoras, 581, 20; patria Syennesis III, 38, 25 s.

Cypselidæ; Corinthi tyrannidem obtinuerunt, 588, 13; eorum tyrannis, exceptis Orthagoridis, omnium diutissime mansit, idque quare, 588, 12, 17; quot annos duraverit, 588, 14; cur donaria diis consecrarint, 584, 50.

Cypselus Corinthius; e demagogo tyrannus factus est, 580, 14; 640, 24; triginta annos regnavit, 588, 15; plebi blandiebatur, 588, 18; præsidio non utebatur, 588, 19; quomodo intra decem annos Corinthiis omnia bona eripuerit, 640, 24.

Cypselus; idem qui apus III, 187, 15.

ϰύρβεις· in iis inscriptæ erant Solonis leges fr. 227, b.

Cyrene ejus conditor Battus fr. 267, b; ibi Aquilo imbrem affert IV, 254, 44 s.; ibi Eurus Carbas vocatur a Carbanis Phœniciæ IV, 45, 32; item Subsolanus Hellespontias IV, 45, 22 s.; ejus portus Apollonia vocatus maxime Subsolano infestatur IV, 45, 23; ibi olim deerant ranæ vocales III, 169, 4 s.; ibi ranæ voce carent IV, 85, 18 s.; ibi cum lupis coeunt et generant canes III, 170, 5 s., cf. III, 366, 42 s; ibi plura murium genera esse narrant IV, 79, 12 ss.; in mari quod ab Ægypto ad eam extenditur, invenitur pediculus piscis, isque qualis III, 101, 44 ss.; ibi in planitie non inveniuntur cicadæ, circa urbem vero, idque quare III, 100, 18 ss.; ibi frequentes sunt attelabi III, 100, 29 s.; ibi seditio orta est propter nimis auctam civitate donatorum multitudinem, 594, 48; qualia ibi instituerint democratiæ conditores, 594, 53; quales nummos habuerint Cyrenæi fr. 268, b.

κυρία ἐκκλησία· quidnam apud Athenienses fr. 238, b.

κυρτόν· v. *Convexum.*

Cyrus; patriæ liberatæ regiam dignitatem debuit, 580, 24; imperator erat, 582, 16; Astyagis copias inertia labefactatas contemnebat, 582, 18; Astyagem propter contemptum aggressus est, 582, 17.

Cythera; Porphyrussa olim vocata idque quare fr. 266, a; *male* Κυθήρα *pro* κυδρᾷ *legitur* IV, 100, 24.

Cythna; una e Cycladibus fr. 266, a.

Cythniæ calamitates; proverbii origo fr. 266, b.

Cythnii; tam male tractati sunt ab Amphictyone ut inde ortum sit proverbium fr. 266, b.

Cytini (κύτινοι); primum fiunt mali punici, idque quare III, 653, 54.

Cytisus; lactis copiam auget, sed non florens, idque quare III, 54, 41 s.

Cyziceni; quare divites seditione victos exacta pecunia exsulare quam interficere maluerint, 642, 28.

D.

D; exemplum muti, 472, 44.

Dactylus; ejus succus dulcis mellaris IV, 26, 51; in iis semen statim fit cum cooperculo quo teguntur IV, 27, 10; in carne sunt IV, 27, 18, v. *Palmulæ.*

Dactyli Idæi; eos se tollere ait Aristoteles fr. 325, a.

Dædalus; ejus imagines sponte munere suo fungebantur, 485, 7; teste Philippo comico Veneri ligneæ motum impertiit infuso argento vivo III, 436, 13 ss.; igitur eodem moto ei motum impertiit quo Democriti individua corpora globosa corpori nostro III, 437, 12 ss.; dedicavit statuas duas, suam et Icari imaginem, alteram stanneam, alteram æneam, quum Minoa fugiens ad Electrides insulas appulisset IV, 87, 19 ss.; appellentibus Pelasgis fugit et in Icarum insulam pervenit IV, 87, 40 ss.; ejus cognatus Euchir fr. 225, a.

Dæmones; secundum Socratem (apud Plat. *Apol.* in.) vel deorum filii, vel divinum quid sunt 409, 12; iis utuntur omnes homines fr. 54, b; salutaris est iis qui ab aliquo vexantur lapis quidam qui in Nilo nascitur IV, 106, 6 ss., v. *Genius.*

Dæmonia corpora; ex elementis composita sunt II, 521, 35; substantiæ dicuntur cum ipsa tum eorum partes *ibid.*

δαιμόνιον (τό)· v. *Numen.*

Dama (πρόξ); quadrupes vivipara est III, 30, 18 s.; felle caret *ibid.*; III, 274, 39 ss.; ejus sanguis fibras non habet III, 44, 29; III, 235, 21; igitur non perinde ac reliquis coit ejus sanguis III, 44, 30 s., cf. III, 51, 48.

Damnositas (ζημία); animæ affectus II, 195, 30; eius definitio III, 193, 50.

Damnum (ζημία); nomen a pactis voluntariis et in quibus lex veniam dat desumptum est II, 57, 28, 31; eo affici se dicunt qui minus habent quam ab initio II, 57, 29; dicitur et de pactis involuntariis, etiamsi nomen in nonnulla vix quadret II, 56, 39; dicitur quod mali plus habet, boni vero minus II, 56, 47; inter id et lucrum medium est jus quod pacta spectat II, 56, 48; II, 57, 34; id nemo sibi consulto infert II, 60, 21; id vel sibi vel amicis timentes seditionem movent, 566, 29; ex eo interdum dijudicatur injuriæ magnitudo, 342, 26.

Damonides Œensis; ejus consilio usus est Pericles fr. 231, b.

Danaus; ludos instituit ob nuptias filiarum fr. 311, b; quum Abam sequeretur occisurus, ipse mortuus est, 465, 23.

Danubius; v. *Ister.*

Daphnæus; eo interfecto tyrannidem sibi vindicavit Dionysius; 571, 13.

Dare ægre; id facere licet, eum qui libenter habet, 299, 38.

Dare celeriter; non est *hoc dare* sed *ita dare*, 299, 32; id facere potest qui celeriter non habet, 299, 35.

Dare quæ quis non habet; sophisma de hac re peccat cum per contradictionem tum per syllogismum, 286, 49, cf. 299, 30.

Darius; apud Persas est II, 180, 30; nihilominus erga eum benevoli esse possumus, non vero ejus amici II, 180, 30 s.; quænam de ejus magnificentia narrentur III, 637, 17 ss.; inter ejus pocula batiacas ajunt esse, quæ nisi olfactu discernere non liceret æneæne essent an aureæ IV, 82, 18 ss.; non trajecit, antequam Ægyptum cepisset, 370, 14; post Sesostrim canalem a Nilo ad Rubrum mare effodere aggressus est III, 573, 21 ss.; eum injussu Xerxis suspendit Artapanes, 582, 3.

Dascillus (δάσκιλλος, piscis); quibusnam rebus vescatur III, 149, 1 s.

Datames; v. *Didales.*

δατηταί· magistratus apud Athenienses, fr. 236, a.

Datio; alicujus et alicui dicitur, 213, 7.

Daunia; circa eam templum Minervæ Achaicæ IV, 94, 28 ss.; canes ibi Græcis blandientes IV, 94, 31 ss.

Daunii; eorumque accolæ omnes atratis tantum vestibus utuntur, idque quare IV, 94, 34 ss.

δή· conjunctio est, 473, 9.

Dea; ei teste Theognide magnum esse potest quod homini parvum II, 232, 33.

Deæ; Alexandrum prætulerunt, 324, 7; 377, 53.

Dea Salutaris; quidnam de ejus sacris inter se collocuti sint Pericles et Lampo, 409, 3.

Deæ venerandæ (σεμναί); in Areopago causam dicere non dedignatæ sunt, 377, 42.

Dealbatio (λεύκανσις); alteratio est II, 340, 36; idque quia affectus est qualitatis subjecti II, 336, 14 ss.; cum ea nihil simile vel æquale habet sanatio quatenus iis in species distinguitur alteratio II, 340, 37; non æque celer erit, si alterum tantumdem, alterum vero tantumdem dealbetur II, 340, 46; motus est, non albedo II, 308, 21; cum omni dealbatione ejusdem speciei est II, 312, 39; non vero cum denigratione II, 312, 37; non magis naturalis est quam denigratio II, 316, 22.

Deambulatio; cur breves laboriosæ sint IV, 145, 11 ss.; IV, 149, 37 ss., v. *Ambulatio.*

Debilis (ἀσθενής); celerius ac magis quam vulgus a communibus affectibus affligitur II, 208, 38; attamen vel vix vel nequaquam affligitur a rebus quibus vulgus II, 208, 40; ei alia calida esse videntur ac bono habitu prædito II, 122, 26; ei non prodest sani ornatus II, 241, 25; validioribus magis pati solent IV, 214, 3 s.; in eos vires expromere videtur qui erga humiles gloriose se gerit II, 45, 53; verberibus inflictis latere solet, 338, 21; verberum accusatus quomodo defendendus sit secundum Coracem, 382, 41, cf. 448, 49; misericordes sunt, 358, 42; misericordiam movent, 359, 13; cur vocem acutam habeant IV, 178, 3 ss.

Debiles admodum; rationi parere volunt, 555, 19.

Debilia; celerius senescunt III, 424, 30 s.; ab exigua causa et exiguo momento pendent III, 422, 29 s.; si plus moveant quam vires patiuntur, tardum efficiunt motum, sin vero superant celerem III, 427, 28 ss.

Debilitas (ἀδυναμία,); eam pariunt castigationes et labores sine cibo, 637, 22; apud plerosque magna ex parte coitum sequitur III, 335, 13 ss., 23 s.; modo causa est cur multum, modo cur parum seminis emittatur, idque quando III, 335, 28, 53 s.; III, 336, 1 s.; omnis illiberalitatem parit II, 41, 24, v. *Impotentia*, *Infirmitas*.

Debitor (ὁ ὀφείλων); restituere debet II, 103, 48; creditorum interitum cupiunt II, 109, 42; de eorum salute solliciti sunt creditores, idque quare II, 109, 43; II, 110, 2; iis comparant plerique qui beneficium acceperunt II, 109; 41; eos pecuniam mutuam civitati numerare jusserunt Chii, 642, 35.

Debitum (τὸ ὀφείλημα); in universum restituendum est II, 105, 39; quando vero restituendum non sit II, 105, 40; ea publice perscribere apud Chios jubebat lex, 642, 33.

debitum solvere; exemplum citatur, 146, 53.

Decamnichus; conspirationis adversus Archelaum primus auctor fuit, 581, 47; eum verberandum Euripidi tradiderat Archelaus, 581, 50.

Decas; ejus generatio est II, 623, 47; ea magis ens est unum, ejusque forma est II, 623, 45 s.; non eadem esse dicitur decem ovium et decem canum II, 307, 21 ss.; horum equorum et alibi est II, 302, 12 s.; eam perfectum quid esse et totam numerorum naturam comprehendere censent Pythagorei II, 475, 32; simul e decem constat monadibus et e duobus pentadibus II, 620, 12 s.; quum (secundum Platonicos) non quilibet est numerus, neque e quibuslibet pentadibus et monadibus constare potest II, 620, 13 ss.; igitur different inter se et pentades et monades quibus constat II, 620, 15 ss.; perfectus numerus est (sec. Platonicos) II, 623, 48; semper multum est, quia eo major numerus non exstat (sec. Platonicos) II, 630, 16 s.; ultra eam numeros non provehit Plato II, 282, 36; interdum non ultra eam numeros provehunt idearum assertores II, 606, 30.

δεκάτη· v. *Decima*.

Decelia; ex ea excedere voluerunt Lacedæmonii post prœlium ad Arginusas fr. 242, b.

Decem; quantum est, 299, 26; contrarium non recipit, 5, 25; iidem non esse dicuntur decem oves et decem canes II, 307, 21 ss.; etiam si contineatur in *decem minus uno*, tamen non idem significat, 305, 23; proportionibus quattuor quadrantales numeri consummantur IV, 194, 1 ss.; cur ad hunc usque numerum omnes homines numerent IV, 193, 32 ss.

Decem millia; fieri posset ut absolute multum esset II, 630, 17; si ex numerabilibus, non e numeris constaret difficile determinatu esset, quomodo in eo se haberent monades II, 483, 48 ss.

Decem millia annorum; quæ ante ea facta sunt, simul essent cum iis quæ hodie facta sunt, si momentum temporis semper idem maneret II, 299, 27.

Decens (τὸ πρέπον); id in educatione tanquam scopum nobis proponere debemus, 634, 1, 19; ætatibus determinatur, 634, 4; honestum est II, 241, 51; ornatu consistit II, 216, 9; juxta dignitatem est II, 216, 22; ejus conditiones II, 216, 24 ss.

Decentia; iis per otium opera danda est II, 159, 4 s.

Deceptio (ἀπάτη); scientiæ contraria est syllogismus, 114, 31; ex oppositis fit, 37, 37; transit a medio ad contraria idque ad ea quæ secundum scientiam contraria sunt II, 206, 10, 13; omnibus evenit circa ea quæ non cognoscunt II, 503, 34; eam vel nobis ipsis, vel alii debemus II, 315, 19; quam alii debemus, ei contraria est disciplina II, 315, 17, v. *Error*.

Deceptio secundum dispositionem (ἀπάτη κατὰ διάθεσιν); quidnam sit, 136, 27; distinguitur in deceptionem per ὑπόληψιν et deceptionem per syllogismum, 136, 30; opponitur deceptioni secundum negationem, 136, 27, cf. 249, 2.

Deceptio secundum syllogismum; per syllogismum affirmantem fieri nequit nisi in prima figura, circa negantem vero in prima et secunda, 137, 3 ss.; quot modis fiat per syllogismum affirmantem circa propositionem immediatam, 136, 34 ss.; quot modis in prima figura per syllogismum negantem, 137, 9 ss.; quot modis in secunda figura, 137, 26 ss.; quot modis circa propositionem non immediatam per syllogismum negativum in prima figura, 138, 10 ss.; quot modis in secunda figura, 138, 35 ss.; quot modis per syllogismum affirmativum, 138, 48 ss.

Deceptiones (συκοφαντίαι) logicæ; earum causa fiunt distinctiones subtiliores II, 196, 25.

Deceptor (παραλογιστής); quis II, 214, 6; illiberalis species, *ibid.*

Deceptores (ἐξαπατῶντες); eos maximopere punire oportet et quare, 414, 51.

Decima (δεκάτη); ita vocatur reditus qui e terra petitur, 639, 35; item qui e pecoribus, 639, 40; e quibusnam rebus eam exegerit Taos, 647, 13; bonorum per decem deinceps annos Corinthios solvere coegit Cypselus, 640, 27; olim in Babylonia ab omnibus quæ importabantur exigebatur, 649, 48; ea in usum revocata, pecuniam sibi paravit Antimenes Rhodius, 649, 49.

Decimæ usuræ; v. *Usuræ decimæ*.

Decimestres partus; edi videntur fr. 190, b.

Declive (κάταντες); eodem modo se habet ad acclive, quo actus rei mobilis ad actum rei movere valentis II, 275, 35; II, 595, 50 s.

Decoctio; plantarum in locis calidis duabus partibus provenit IV, 35, 49 ss.

Decolores (ἄχροοι); cur athletæ sint IV, 289, 43 ss.; quamobrem reddant cursus quos induti agimus ut olei quæ sub veste fit perunctio IV, 289, 24 ss.; cur reddantur qui hordeum tractant IV, 296, 34 ss.

Decorum, v. *Decens*.

Decrepiti; cur vocem acutam emittant IV, 176, 45 ss.

δεκτικόν· v. *Receptaculum*.

Decus; tanquam merces tribuendum est magistratui II, 60, 16.

Dedecus (ἀτιμία); nimio vitio reservatur, 341, 33; mortuo contingere potest II, 10, 12; id quæ afferunt, si subeas, pudori est, 356, 19; eo puniri debent pueri si obscœnum aliquid dicant vel faciant, 623, 35, 36, v. *Ignominia*.

Dediscere (μεταμανθάνειν); non facilius est quam ab initio discere, 544, 3.

Deductio ad impossibile (εἰς τὸ ἀδύνατον ἄγειν); quare inferior demonstratione negativa, 148, 45 ss.; quare affirmativa, 149, 21, cf. 265, 2; si alio modo adstruere licet, ea uti non debet dialecticus, 265, 4; in ea maxime evenit, ut argumentatio concludat quidem, sed non ad rem pertineat, 272, 47; ei propria captio a ratione male reddita, 281, 16, v. *Syllogismi.*

Defectus (ἔνδεια, ἔκλειψις, ἔλλειψις, cf. *Indigentia*); ejus quod natura desiderat, corporis affectus est II, 118, 34; omni continuo et divisibili inest, omnique actioni competit, idque duplici modo II, 195, 7; et excessui contrarius est et medio II, 197, 30; quando magis quam excessus opponitur mediocritas, quando minus II, 139, 3, 17 ss., 25 ss.; necessario fit II, 594, 5 ss.; materie caret II, 562, 5 s.; ab eo afficitur II, 562, 6; ejus defectus non est II, 20, 33, v. *Excessus et defectus;* molestia est II, 168, 30; II, 169, 7; vituperio dignus est II, 147, 9, 45; fugiendus est, 193, 3; cur propter eum vertigine afficiantur IV, 299, 47 ss.

Defectus; scire dicimur eum fore, 190, 52; ejus causa movens terra est II, 562, 7 s.; forsitan causa finali caret, II, 562 8; ejus causa formalis obscura est, nisi cum movente conjuncta sit II, 562, 8 ss.; definiri potest lucis privatio II, 562, 10; quodsi huic definitioni addatur a *terra in medio sita* cum causa conjuncta est definitio II, 562, 11.

Defectus lunæ; v. *Lunæ defectus.*

Defendens (ἀπολογούμενος); semper majorem fraudem facit per captionem qua enthymematis conclusio non necessaria, non vero non verisimilis esse probatur, 383, 36; ei brevior esse debet narratio, 405, 48; quænam in narratione exponere debeat, 405, 49; quando ei rebus concessis immorandum sit in narratione, quando non, 405, 50; initio orationis dissolvere debet crimen et quare, 403, 16; spectans ea quæ rei ipsi insunt, defendit, 374, 19, v. *Crimen.*

Defensio (τὸ ἀπολογητικόν); quidnam sit, 422, 6; species est orationum civilium, 413, 16; pertinet ad genus judiciale, 422, 2; tribus fit in methodis, 422, 46; in eam inprimis quadrant probationes, 424, 14; quibusnam animi vel corporis vel sensuum affectibus in ea uti possimus, 424, 48 ss.; quomodo in ea adhibendum sit consentaneum, 425, 39 ss.; quomodo ordinanda sit in oratione judiciali, exponendum est, 448, 10; in ea ejusdem prooemii est ratio ac in accusatione, 451, 15; quænam in ea prooemium insequi debeant, 451, 16; quænam dicenda sint in ejus peroratione, 452, 46 ss.

Defensor; inquirere debet quanta desint eorum quorum causa injurias inferunt, 333, 26; demonstrare debet reum nihil fecisse eorum quorum accusatur, 422, 47; quod si fieri nequit, ei probandum est, reum juste et honeste et legitime egisse, reipublicæque utile quid fecisse, 422, 48; id quoque si fieri nequit, ostendendum est ei, reum per errorem aut infortunium deliquisse, 422, 51; ubi crimen negare nequit, veniam precari debet, 423, 13; sedulo distinguere debet quibus injuriis leges pœnam infligant, quibusnam judices, 423, 16; quidnam ei dicendum sit, ubi leges crimini pœnam infligant, 423, 9; quidnam ubi judices, 423, 21; clamoribus perterrefaciendus non est, utpote cum metu et periculo criminibus respondens, 433, 5.

Definiri (quæ) possunt (τὰ ὁριστά); eorum principia sunt genera II, 493, 21.

Definitio (ὅρος); quidnam, 174, 6, 25; 177, 11; eam longam orationem appellant Antisthenei II, 560, 47 s.; nec igitur substantiam sed qualitatem respicere censent II, 560, 47; cognitionis causa datur, 236, 4; 238, 38; 251, 5; aliquatenus pluribus modis dicitur II, 541, 19, cf. 35 s.; primarie ad substantiam pertinet, pertinet tamen et ad reliqua etsi non primarie II, 541, 44 ss.; II, 542, 26 s., 36 s., 39 s.; etiam albi hominis erit, sed non eodem modo quo albi et hominis II, 541, 52 s.; substantiæ explanatio est II, 552, 7 s.; igitur unum efficere debent quæ ea continentur, ipsaque una esse II, 552, 6 ss.; eadem unam tantummodo simplicemque rem spectat, 283, 27; est quidditatis explanatio II, 542, 38; II, 558, 16; quidditatis notio est II, 521, 46; quidditatis uniuscujusque rei aliquatenus una est, aliquatenus multæ II, 533, 2 s.; nihil eorum quæ in ea continentur substantia esse, nec separatim exstare potest II, 553, 34 ss.; in iis quæ per se sunt eadem est uniuscujusque rei et quidditatis hujus rei II, 543, 45 s.; uniuscujusque aliquatenus esse, aliquatenus non esse videtur II, 554, 9 s.; manifesta non erit; nisi constet quænam partes tanquam materies considerandæ sint II, 550, 5 s.; omnium consensu ad substantiam vel solam vel maxime pertinet II, 554, 7 s.; quæ ea continentur, probantur entia esse, non accidentia II, 251, 31 ss.; uniuscujusque rei essentiam enarrare conatur II, 132, 33; quomodo ejus ope demonstremus rem aliquam particularem bonam esse II, 132, 50 ss.; ei nihil inest nisi genus primum et differentiæ II, 552, 11 s.; omnis sermo est II, 547, 40; quum partes habet, de ejus partibus quæstio instituenda est II, 558, 18 ss.; per se semper divisibilis est II, 519, 48; divisibilis est, idque in res indivisibiles II, 561, 5 s.; si aliquid ei addatur vel dematur, non amplius est II, 561, 10 s.; igitur aliquid esse oportet quod eam unam efficiat, etiamsi hoc lateat II, 561, 15 s.; itaque aliquatenus numero similis est II, 561, 4 ss.; non ligamento unum est, sed quia ad unum pertinet II, 562, 47 s.; causa cur unum sit est causa movens quæ materiem et formam, potentiam et actum unificat II, 562, 42; II, 543, 17, 41; quæritur quomodo fieri possit ut res quam definiat, una sit, non multa II, 551, 47 ss., cf. 26, 22 ss.; 158, 10 ss.; probatur non affectu una esse II, 551, 46 ss.; nec participatione II, 551, 51 ss.; ejus partes tantummodo sunt formæ partes II, 549, 25; ad universale et formam pertinet II, 549, 26; II, 550, 4; quæstio de ejus unitate proposita prodest iis quæ de substantia dicenda sunt II, 551, 42 s.; quomodo in ea se habeant partes considerandum est II, 551, 16; item quo modo unum constituat sermonem II, 551, 17; necessario nominibus constat II, 555, 20; intelligi nequit, nisi nominibus usu receptis constet II, 555, 21 s.; eodem modo se habet ad nomina, ut singularia ad universalia II, 248, 20; ei inesse non licet res quæ definitur II, 540, 34 s.; non erit simulac explanatio idem quod nomen significat II, 541, 7 s., cf. 18, 47 s.; sed oportet unius esse non continuatione (συνδέσμῳ), II, 541, 48 s.; item primi alicujus II, 541, 10 s.; igitur eo non constare debet quod aliud de alio prædicatur II, 541, 11 s.; aliquid de aliquo significat II, 561, 1; igitur substantiæ compositæ fieri potest, primæ vero substantiæ nequit II, 560, 50 ss.; negatione et demptione contrarium indicat II, 565, 16 s.; igitur per se ad rem, per accidens aliquatenus ad privationem pertinet II, 565, 15 ss.; e differentiis constans formam et actum respicit II, 559, 51; quæ vero ex iis quæ insunt materiem potius respicit II, 559, 52; quorum una est, hæc et ipsa unum sunt II, 519 46 ss.; II, 574, 1 s.; quorumnam una sit II, 574, 2; si ei substituatur altera sermone prolixior, semper prior magis est, altera non est II, 487, 45 ss.; recte fieri nequit, nisi formæ partes distinguamus a cuncti partibus II, 550, 2 s.; etiam ejus elementis inest materies quæ antea adesse debet, idque quænam II, 545, 10 s.; semper partim forma, partim materies est II, 563, 21; ei non inest nec unum, nec ens, idque quare II, 563, 25 s.; omnis spectat universalia, non ultima II, 585, 37 s.; quæcunque nihil docet de accidentibus per se, vane ac dialectice dicta est III, 432, 15 ss.; in ea cum in arte, tum in re naturali, ab ea ducitur principium II, 275, 51; fit sensu vel intellectu III, 219, 15; omnis rei quærenda non est II, 568, 5; non integra pro termino sumenda est ad eas ratiocinationes quæ definitionis conficiendæ gratia ad partem definitionis demonstrandam construuntur, et quare, 83, 49; thesis est, 123, 9; quomodo ab hypothesi differat, 123, 11; 131, 22 ss.; eam cognoscimus ope principiorum scientiæ, 124, 4; eatenus æterna est, quatenus et scientia et demonstratio, 129, 20; quænam inter eam et demonstrationem intercedat ratio, 129, 21; quomodo ab ea differat, 155, 1 ss.; eas sumunt mathematica, 133, 34; 155, 35; οὐσίαν et τὸ τί ἐστι spectat, 155, 2, 16, 33, 42; 377, 8; in ea nihil aliud de alio prædicatur, 155, 38; nec esse, aut non esse dicitur, 131, 22; quomodo a postulato differat, 131, 24; ea nihil cognoscimus eorum quæ per se aut per accidens insunt, 155, 15; semper universalis et affirmativa, 155, 3; demonstrationis principium est, 152, 33; 155, 25; cujus sunt, nullæ sunt demonstrationes, 155, 51; non sunt omnium quæ in syllogismo affirmativo primæ figuræ sunt, 155, 6; quatenus eam e divisione colligere liceat, quatenus non, 157, 44 ss.; nec definitionis definitione sumpta syllogistice probari potest, 157, 35 ss.; ejus definitione investigatur an recte collectum sit τὸ τί ἦν εἶναι, 157, 47; nec syllogismo hypothetico probari potest, 157, 50 ss.; quænam dubitatio movenda sive eam divisione colligere, sive syllogismo probare velint, 158, 38; nec demonstratione, nec inductione, nec sensu, nec digito monstrari potest, 158, 15 ss.; manifesto non demonstrat rem esse, 158, 41; non ostendit fieri posse ut sit id quod dicitur, nec illud esse cujus dicunt esse definitionem, 158, 45; circa eam semper rogare licet : *cur*, 158, 47; si idem significaret quod nomen, etiam ad ea quæ substantiæ non sunt et ad ea quæ non sunt pertineret, 159, 1; item omnes orationes definitiones essent, 159, 3; nec idem, nec ejusdem est ac syllogismus, 159, 9; nihil demonstrat aut ostendit, 159, 12; ea τὸ τί ἐστι cognoscere non licet, 159, 13; per aliam ejusdem rei definitionem demonstrari non posse probatur, 159, 17 ss.; ejus logicus syllogismus, 159, 29 ss.; ejus duplex definitio, 160, 37, 47; ejus triplex indoles, 161, 9; τῶν ἀμέσων est positio τοῦ τί ἐστι quæ demonstrari nequit, 161, 7; ad eam constituendam sumi debent prædicata quæ latius se extendunt, nec tamen ultra genus atque sic pergendum, donec tanta primum sumpseris, ut quodvis latius se extendat, omnia vero simul non, 164, 39; item quæ prædicantur κατὰ τοῦ τί ἐστιν, 164, 38; 165, 7, 22, 39; exemplo docetur quomodo probari possit an revera οὐσίαν spectet, 165, 11 ss.; nulli alii competere debet, nisi omnibus individuis quæ eodem nomine comprehenduntur non æquivoce, 165, 16; omnium principium est, 165, 30; iis manifestum fit quænam iis accidunt quæ ex individuis componuntur, 165, 29.

Definitio (*quænam in ea danda observanda sint*); ad eam constituendam quid conferat divisio secundum differentias, 165, 33 ss.; substantiæ habemus ubi pervenimus ad id cujus nulla est differentia, 166, 15; quomodo probetur in iis nihil nec superesse, nec omissum esse, 166, 38; omnis universalis, 167, 11; ei id ens præstat perspicuitas quod demonstrationibus syllogismus, 167, 17; quomodo ei concilianda sit perspicuitas, 167, 19 ss.; in ea vitanda est homonymia, 167, 22; in ea a metaphoris abstinendum est, 167, 24; eam quærenti contendendum est ut ad unicam deveniat notionem (λόγον), idque quomodo, 166, 45, ss.; si ad duo vel plura deveniat, patet id quod quærebatur, duplex vel multiplex esse, 166, 52; pertinet ad proprium, 174, 5; competit nonnullis quæ oratione exprimuntur, 174, 27; quomodo differat ab orationibus definitivis, 174, 28 ss.; ad eam aptari possunt quæstiones de proprio, de genere et de accidente, 175, 46; e genere et differentiis est, 177, 17, cf. II, 552, 11 ss.; eorum quæ ad eas pertinent elementa quæ ad genus et proprium, 205, 33; ea haud facile discernitur quales sint propositiones, 181, 1; ad eas reddendas utilis est similitudinis consideratio, 185, 42; ad eam reddendam adhibetur inprimis similitudinis consideratio in generibus longe a se invicem distantibus, 185, 53; nulli alii inest, 187, 17; quomodo adhibeatur ad discernenda τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 183, 33, 44; ab ea necessario fit inversio, 186, 23; facienda cum accidentis tum ejus cui accidit, 187, 39; eorum quæ in proposito insunt, vel inesse videntur, spectandæ ubi caremus argumentis adversus thesin, 190, 33; in iis sæpe latent sæpius idem dicentes, 221, 29; quæ in iis dicuntur, rem definiendam a reliquis distinguere debent, 221, 53; 225, 30; in iis præter orationem quæ substantiam declarat, nihil adjectum esse debet, 222, 13; proprii loco proponenda non est, 224, 4, cf. 226, 1; 228, 47; in ea tradenda exponi debet primum genus, deinde reliqua adjicienda, atque distinguendum est, 224, 16, 239, 28; 237, 9; 235, 27; an non in proprio genere posuerit rem definiendam, investigandum est e locis de genere, 235, 40; an non propria sit rei definiendæ investigandum e locis de proprio, 235, 41; quinque de ea quæstiones proponi possunt, et quænam, 235, 22; duplici modo non rite tradi potest, vel eo quod obscure tradita est, vel quia plus dixit quam oportet, 236, 1; obscure tradita est si id quod in ea dictum est homonymum est cum aliquo, 236, 8; item ubi sine distinctione tradiderit nomen definiendum, etiamsi pluribus modis dicatur, 236, 13; item si per metaphoram locutus est definiens, 236, 23; item si verbis utatur non vulgo receptis, 236, 33; item si improprie locutus sit, 236, 36; item si e data definitione non perspicua sit contrarii definitio, 236, 49; si per se dicta non indicat cujus rei sit, 236, 51; supervacaneum continet, si utatur definiens aliquo quod aut omnibus inest quæ sunt, aut omnibus quæ sub eodem genere sunt, 237, 6; item si quid contineat quo detracto etiam reliqua definitio propria est et essentiam declarat, 237, 15; item si quid contineat, quod non conveniat omnibus quæ sub eadem specie sunt, 237, 36; item si quis in definitione idem sæpius dixerit, 237, 48; item si quis dicto universali adjiciat particulare, 238, 25; per priora et notiora fieri debet, 238, 37; unius rei plures esse nec debent, nec possunt, 238, 44; 239, 37; 249, 51; 254, 27, 48; quatenus ejusmodi utendum sit quæ priora posterioribus declarant, 239, 18, 54; 240, 22; quæ priora posterioribus explicat, τὸ τί ἦν εἶναι non declarat, 239, 25; omnium consensu evertere licet quæ nec e simpliciter notioribus, nec e nobis notioribus deducta est, 240, 2; non fit per notiora (per se), si priora per posteriora explicat, 240, 5; item si definitum et id quod in quiete consistit, explicat per indefinitum et id quod in motu est, 240, 7; non fit per priora, si oppositum per oppositum explicatur, 240, 11; item si ipsa res definienda adhibetur in definitione, 240, 24; item, si fiat per id quod eodem ordine continetur (τὸ ἀντιδιῃρημένον), 240, 33; item si per inferiora superius definitur, 240, 38; eam per ipsam rem fieri latet, ubi non adhibetur ipsius hujus rei nomen, 240, 25; qui eam facit per inferius, etiam utitur ipsa re definienda, 240, 42; in ea non omitti debet genus, si res definienda genere continetur, 241, 5; cavendum, ne in ea non omnia quæ ad rem definiendam pertineant, exprimantur, 241, 14; cavendum, ne non ad melius, sed ad deterius accommodetur, 241, 29; item ne in ea transsiliantur genera, 241, 36; curandum, ut generis exprimat differentias, 242, 1; item ne in ea, nisi aliter fieri nequeat, negatione dividatur genus, 242, 21, 44; cavendum ne in ea pro differentia ponatur species, 243, 1; item ne genus pro differentia, 243, 5; item, ut quale quid, non hocce significet differentia, 243, 16; cavendum ne in ea differentia per accidens rei definiendæ insit, 243, 19; item ne de genere prædicetur differentia, vel species, vel aliquid speciei subjectum, 243, 21; item ne genus de differentia prædicetur, 243, 28; item ne species, vel aliquid speciei subjectum, 243, 38; item curandum ut specie prior sit differentia, 243, 44; item cavendum ne differentia pertineat ad aliud genus quod neque ab ea contineatur, nec eam contineat, 243, 47; item ne in ea differentiæ loco adhibeatur locus, in quo aliquid sit, 244, 14; item ne differentiæ loco adhibeatur affectus, 244, 24; vel aliud quid, quod alteret rem quæ id habet, 244, 29; curandum in ea ut τῶν πρός τι differentiæ etiam sint πρός τι, 244, 34; si πρός τι definiatur, curandum ut unumquodque πρός τι spectet id ad quod natura refertur, 244, 40; item ut ad primum referatur id quod plura spectat, 244, 50; item cavendum ne recipere nequeat affectum, vel dispositionem, vel aliud quid, id cui tribuitur, 245, 1; in ea omnium temporum ratio habenda est, ne discrepent, 245, 28; videndum an definitum alia oratione ac ea quæ allata est, aptius explicetur, 245, 42; item an res magis ac minus recipiat, id vero quod in definitione traditur non, 245, 51; item an ambo id quidem recipiant, sed non ambo simul, 246, 3; cavendum ne ad plura pertineat quæ sejuncta nominentur, 246, 18; cavendum ne duobus propositis, de quo res magis dicitur, de eo minus dicatur quod definitio continet, 246, 9; item ne alterum quidem æque ambobus conveniat, alterum vero non similiter, sed alterutro magis, 246, 15; item ad eam scrutandam generis et differentiarum et ceterorum omnium quæ in definitionibus traduntur, definitiones nominibus substituendæ sunt, 246, 30; si res definienda est πρός τι vel per se, vel secundum genus, curandum ut in ea dicatur id ad quod refertur, 246, 34; item cavendum, ne respectu ad aliquid dictum, sed non ad finem tradatur, 246, 45; item ne quid ad generationem, vel ad actum, non ad finem relatum sit, 246, 50; in nonnullis videndum est, an quantitatis, vel qualitatis, vel loci, vel alius hujusmodi differentiæ ratio habita sit, 247, 6; in appetitibus definiendis curandum ut addatur *quod videtur*, nec non in omnibus aliis in quibus hoc convenit 247, 23; eas ad ideas ducere oportet eos qui ideas esse statuunt, 247, 30; habitus ad definitionem ejus quod habet exigenda est, itemque vice versa, uti et in ceteris hujusmodi, 247, 37; habitus semper una plura alia definit, 247, 41; si πρός τι definiatur, videndum an species referatur ad speciem ejus ad quod refertur genus, 247, 50; videndum an oppositi sint opposita, 248, 6; item an contrariorum contraria secundum simplicem contrariorum connexionem, 248, 9; in contrariis quæ per privationem alterius dicuntur, privatio habitu definiri potest, non habitus privatione, 248, 18; in iis quæ non per privationem dicuntur, videndum ne contrarium contrario definiatur, 248, 32; in definiendis iis quæ per privationem dicuntur, privationi semper addendum, cujusnam sit privatio et in quo naturaliter gignatur, vel simpliciter vel in quo primo, 248, 41; videndum ne privatione definiatur id quod privatione caret, 248, 54; videndum an ejus casus singulis rei definitæ casibus conveniant, 249, 7; videndum an in rei definitæ ideam quadret, 249, 11; cavendum ne homonyma unica comprehendere conemur, 249, 20; quomodo impugnanda sit alicujus eorum quæ multis modis dicuntur, si definiens neget homonymiam, 250, 2; ubi compositæ definiuntur dictiones, curandum, ut detracta alterius definitione, reliqua in reliquum quadret, 250, 10; ubi differentiæ definitio traditur cavendum ne alii cuipiam communis sit, 251, 7; quænam totidem membris constare dicatur, 250, 22; quæ permutando fiunt, cavendum ne totidem membris constent quot ipsa dictio composita quæ definitur, 250, 21; in iis ne nomina obscuriora clarioribus substituantur, 250, 32; item curandum ut nomina quæ substituantur, idem significent, 250, 36; ridicula est opinio, in iis differentiam potius permutandam esse quam genus, 250, 42 s.; quodsi tamen de nomine substituatur definitio, differentia potius permutanda est quam genus, 251, 2; propria, non communis esse debet, 251, 42; optimum potius significare debet et quare, 252, 10; cavendum ne res definienda pertineat ad ea quæ sunt, non vero ea quæ definitione continentur, 251, 22; item, ne loco rei ipsius definiatur res bene se habens aut perfecta, 251, 44; item ne quod propter se optabile est, definiatur ac si propter aliud optabile esset, 252, 1; quomodo impugnandæ sint, quæ rem definiendam *hoc et illud* esse definierint, 252, 13; in iis quibus res definienda *hoc ex illis* dicitur videndum, an unum quid ex iis natura constare nequeat, 252, 35; item ne res definienda in uno aliquo primo natura esse possit, e quibus vero constare dicitur, non in uno aliquo primo, sed utrumque in alio, 252, 39; item, ubi et totum et partes in uno aliquo primo insunt, an non in eodem, sed in alio partes, in alio totum, 252, 44; item an cum toto intereant partes, 252, 47; item ne totum bonum aut malum sit, partes vero neutra, vel vice versa, inprimis si ambo per se bona aut mala sint, 252, 50; 253, 9; item ne alterum sit magis bonum quam alterum malum, totum vero non magis bonum quam malum, inprimis si ambo per se mala aut bona sint, 253, 3, 9; item ne totum ex meliori et pejori constans non sit meliori pejus, pejori melius, inprimis si ambo per se sint bona aut mala, 253, 17, 19; item ne totum synonymum sit alteri, 253, 23; item videndum an rite explicatus sit modus compositionis, 253, 26; in iis quæ rem definiendam *hoc cum illo* esse tradiderint, videndum an *hoc cum illo* idem significet quod *hoc et illud* vel *hoc ex illis*, 253, 31; item, si dicitur alterum cum altero vel ut in aliquo eodem subjecto recipiente, vel in eodem loco, vel in eodem tempore, videndum an hoc nullo modo fieri possit, 253, 38; item, si verum sit in eodem tempore inesse utrumque, an contingat, ut non ad idem referatur utrumque, 253, 45; item videndum ne *hoc cum illis* dictum sit loco *hoc propter illud*, 254, 8; si quis totum dixerit horum esse compositionem videndum, an non dixerit qualis sit compositio, 254, 11.

Definitio (*de ejus impugnatione et usu*); falsa est ubi, contraria in re definienda natura inesse possunt, definita autem est per alterum tantum, 254, 25; si adversus totam argumentari non licet, adversus partem argumentandum est, 254, 23, cf. 259, 19; obscura corrigenda et reformanda est ab oppugnante, 254, 37; ad oppugnandam eam alia proferenda est, 254, 45; ad disputandum de ea inprimis valet, si quis secum ipse rem propositam scite definiat, 254, 50; ad eam constituendam utiles sunt loci idem refellentes, 256, 51; non vero idem adstruentes, 257, 1; eam plerique syllogismo non demonstrant nec dialectici, nec mathematici, 257, 8; dialecticæ non est exquisite docere quidnam sit et quomodo fiat, 257, 11; ejus syllogismum fieri non posse demonstratur, 257, 16; e contrariis ceterisque oppositis adstruendæ sunt cum integræ tum particulatim, 257, 28; rite constituta est, ubi genus et differentiæ rite tradita sunt, 257, 45; si contrarii perspicua est, propositi quoque perspicua erit, 258, 7; confirmatur e casibus et conjugatis, 258, 18; item ex iis quæ similiter se habent, 258, 30; quatenus confirmetur e magis et minus et ex iis quæ similiter insunt, 258, 37; quinam loci ad eam confirmandam maxime valeant, 258, 46; nisi concedatur eam nil nisi genus ac differentias continere eaque ratione τοῦ τί ἐστι prædicari, syllogismus de ea fieri nequit, 259, 13; difficillime confirmatur, facillime evertitur, 259, 7; evertitur, si omne quod sub nomine continetur ei inest, sed non soli, 259, 34; difficilius confirmatur faciliusque evertitur quam quævis alia propositio, 260, 37; ad eam refellendam adhiberi possunt omnes alii loci cum de genere ac proprio, tum de accidente, 260, 19; loci de eo non adhiberi possunt ad reliqua problemata, 260, 22; quænam difficillimæ impugnatu, 266, 7; earum defectu difficulter impugnantur problemata vel theses, 266, 16, 21, 23; ejus defectu nonnulla problemata mathematica haud facile describuntur, 266, 29; iis positis facile probantur rei mathematicæ elementa, 266, 35; eas ita defendere oportet ut ante adversus te ipsum argumenta opponas, 269, 33; cum probabilium, tum primarum copiam habere debet dialecticus, 274, 41; ex iis fiunt syllogismi, 274, 43; nominis loco adhibita amplificat elocutionem, 391, 41; si turpe aliquid habeat, utendum est nomine, 391, 46; quænam ex ea petantur enthymematum argumenta, 376, 49; ab ea inchoanda est refutatio eorum qui principio contradictionis aut exclusi medii adversantur II, 513, 25, cf. 47.

Definitiones; eas neglexerunt antiqui III, 223, 1; eas primum tetigit Democritus, sed tanquam res scientiæ naturali inutiles III, 223, 2 ss.; rerum naturalium parumper tetigit Democritus II, 615, 14 ss.; Socratis ætate iis majorem operam dare cœperunt philosophi III, 223, 4; iis etiamsi perfunctorie, operam dare cœperunt Pythagorei, idque quomodo II, 477, 15 ss.; II, 615, 16 ss.; quales probet Archytas II, 560, 1 ss.; iis operam dedit Socrates II, 477, 34; II, 615, 13 s., 24 s.; earum ope doctrinam de æterno rerum fluxu oppugnavit Socrates II, 627, 5 ss; eas res sensibiles spectare non posse censuit Plato II, 477, 37 s.; iis student Platonici II, 571, 43; earum ratio dari nequit II, 71, 45; eas spectat mens, *ibid.*; quod iis primum inest, genus est II, 532, 25 s.; earum principia genera sunt II, 493, 20; iis innotescunt principia omnia, 265, 41; 266, 2; iis constituuntur omnes scientiæ, 169, 32; iis unum quodque cognoscimus II, 493, 19; quæritur an earum principia numero vel specie finita sint II, 489, 39 s.; ad eas usque provehitur causæ investigatio in re mathematica II, 269, 29; pleræque tantummodo significant quid res sit III, 445, 34 s.; in nonnullis adsciscitur causa finalis II, 559, 39 s.; universales circa scientiæ principia versantur II, 615, 25; quum universalia spectant, ostendunt scientiam circa universalia versari II, 627, 40; fieri nequeunt nisi antea cognoveris e quibus fiant II, 485, 22 s.; igitur ut disciplinam ex iis tibi pares, antea quædam scire oportet II, 435, 22, quorum homonymæ, ea inter se comparari nequeunt II, 339, 36; duarum si posterior sine priore esse nequit, priorque non esse potest, et posterior non erit II, 386, 41 ss.; in omnibus, sed præcipue in iis quæ substantiam non respiciunt, quod de materie prædicatur actus est II, 559, 35 ss.; omnes finitæ sunt III, 438, 8 s.; pleræque nunc conclusionis expositio sunt III, 445, 36 s.; in iis tamen inesse ac apparere debet causa III, 445, 35 s.; sufficiunt, si neque obscuræ sunt, nec exquisitæ, 334, 48; quænam ad eas pertineant fr. 119, a; quando inter se contrariæ sint fr. 131, a.

Definitio ex additione (ἐκ προσθέσεως); quidnam II, 542, 29 s., cf. II, 540, 34 s.; quæritur an tanquam genuina definitio considerari possit II, 542, 1 s.; ea sola explanari possunt quæ copulata (συνδεδυασμένα) vocantur II, 542, 3, cf. 15, 33 s.; vel tunc, ubi una cum subjecto enuntiantur II, 542, 31.

Definitio scientifica (ὁ ὁρισμὸς ὁ ἐπιστημονικός); ad necessaria pertinet II, 555, 7; igitur non pertinet ad res singulares II, 555, 3 ss.

Definitio secundum divisionem (κατὰ τὰς διαιρέσεις); probatur eam revera unum efficere II, 552, 10 ss.; proprie nihil est nisi differentiarum expositio II, 552, 24; si invertatur, manifesto apparet, eam nil continere nisi genus primum et ultimam differentiam, II, 552, 48 ss.; in ea semper quærere licet : *cur*, 157, 26; revera non est definitio, 157, 31; non est conclusio, 157, 23, 32.

Definitio τοῦ διότι· est velut demonstratio τοῦ τί ἐστι collocatione solum a demonstratione differens, 160, 50.

Definitio τοῦ τί ἐστι· est oratio quædam de eo quid significet nomen, 160, 38.

Definitivæ orationes (ὁρικά); differunt a definitionibus, 174, 29; duplices, 174, 31 ss.; altera species non invertitur, 174, 42; aliquatenus ad eas pertinent omnia problemata, 175, 48 ss.

Definitum (τὸ ὡρισμένον); maxima species pulchri est II, 614, 48 s.; multarum rerum causa est II, 614, 50 s.; circa id versantur scientiæ mathematicæ II, 614, 49 s.; ex iis dicendum est II, 606, 33.

Definiuntur (quæ) (τὰ ὁριζόμενα); partim se habent ut simum, partim ut cavum II, 534, 32 s.

Deflectitur (quod); semper in oppositum deflectitur III, 398, 46 s.

Deformis (ἀφυής); in ejus erga formosum amicitia fit transitus a bono simpliciter ad bonum alicui II, 222, 21; interdum arietis vel bovis caput habere videntur III, 401, 19 s., 23 s.; hinc eos sæpe cavillantes comparant capro ignem sufflanti aut arieti petulco III, 401, 24 ss.

Defuncti (οἱ κατοιχόμενοι); iis debetur justitia vel pietas quæ aut pars aut sequela justitiæ est II, 244, 40; erga eos peccatum impietas est II, 246, 8.

δειλία· v. *Ignavia*.

Deinceps (ἐφεξῆς); quidnam II, 311, 40 ss.; II, 317, 35; II, 318, 4; II, 599, 40 ss.; res fiunt eo quod tempus continuum est II, 313, 46; primum est II, 312, 9; II, 600, 1; rebus definitione prioribus inest, e. gr. numeris II, 312, 12; II, 624, 45; nihil impedit quominus inter ea quæ sunt aliud intermedium sit II, 311, 45; II, 599, 44; alicui deinceps est et aliquid posterius II, 311, 46; II, 599, 45.

Deinceps quæ sunt (ἃ ἐφεξῆς); cognata sunt II, 291, 41; vicissim agunt et patiuntur II, 291, 42; non omnia se invicem tangunt II, 312, 11; II, 600, 1; nec continua sunt II, 354, 45; ea separat et distinguit inane secundum Pythagoreos II, 293, 7

δεινότης· v. *Sollertia*.

δείνωσις· v. *Indignatio.*

Deïope; ejus sepulcrum ubinam inventum sit IV, 99, 42 s.; eam Musæi quidam fuisse dicunt matrem, alii Triptolemi IV, 99, 43 s.

δειπνοποιοί· v. *Epularum structores.*

Delatio (συκοφαντία); injustitiæ sequela est II, 246, 19.

Delatrices (ποταγωγίδες); Syracusis exstabant, 584, 40.

δέλεαρ· v. *Esca.*

Delectari; an eodem tempore possimus quo moleste aliquid ferimus II, 108, 20.; cur non delectemur trianguli contemplatione, sed quum meminimus Olympiæ ludis vel apud Salamina pugna navali vicisse IV, 270, 24 ss.

Delectatio; quidnam III, 469, 45 ss.; idem est quod appetitus actu III, 469, 47 s.; spectaculorum et auditionum solæ intemperantiæ nota vacant, idque quare fr. 210, b.

Deliacum epigramma; citatur II, 8, 45; II, 184, 5.

Deliberandi facultas; vel omnibus civibus de omnibus tribui debet, vel inter eos et unum pluresve magistratus partienda est, idque quot modis, 559, 24.

Deliberans pars reipublicæ (τὸ βουλευόμενον); quænam penes eam auctoritas sit, 559, 21, 37, 39; quot modis in democratia institui possint vel debeant quæ eam spectant, 559, 28; 560, 23; quomodo nunc in ultima democratia disposita sint, vel esse debeant quæ eam spectant, 559, 48; 560, 23; quot modis in oligarchia institui possint vel debeant quæ eam spectant, 560, 2, 37; quomodo in aristocratia, 560, 14; quomodo ita institui possit, ut partim aristocratia, partim politiæ congruat, 560, 17.

Deliberantes; pars civitatis sunt, 547, 50; 548, 9; iidem esse possunt qui agricolæ vel artifices, 548, 15.

Deliberatio (βούλευσις); idem quod ratiocinatio est II, 67, 2; quomodo a consilio differat II, 28, 38; quomodo ab inquisitione II, 28, 21; II, 72, 1; sine prævia nihil consulto facimus II, 61, 45; sub eam non revera cadunt res de quibus stolidus vel furiosus deliberasset, sed de quibus mentis compos II, 27, 34; quomodo fiat II, 28, 14 ss.; quando cesset II, 28, 40; comparatur resolutioni figuræ mathematicæ II, 28, 20; ubi in rem impossibilem incidit, ab ea desistunt II, 28, 25; ubi vero in rem quæ fieri potest agere aggrediuntur II, 28, 26; quærit modo instrumenta, modo eorum usum II, 28, 30; non versatur circa præterita, sed circa futura II, 67, 34; quasnam res spectet II, 156, 11 ss.; spectat res agendas II, 144, 16; idque quæ penes nos sunt II, 27, 45, 46, 50; II, 28, 1, 27, 33; II, 204, 25, cf. II, 69, 4; nec has quidem omnes II, 204, 29; id est in quibus indeterminatum est quidnam fieri debeat II, 144, 23; non vero in quibus cogitando errari nequit II, 144, 22; spectat res quæ plerumque fiunt et quarum exitus ignoratur, vel in quibus indefinitum est aliquid II, 28, 7; item res contingentes II, 67, 36; non spectat fines, sed quæ ad eos perducunt II, 28, 11, 14, 34; II, 29, 24; idque donec finem attigerimus II, 204, 48; II, 205, 32 ss., 45; ea caret cui non est finis II, 205, 16; ejus principium et fundamentum finis est II, 205, 30; nec particularia spectat, idque quare II, 28, 35, 37; non spectat res quæ a causa naturali pendent II, 204, 21; nec scientias accuratas et sibi sufficientes II, 27, 50; II, 144, 17; pertinet potius ad artes quam ad scientias, idque quare II, 28, 5; non spectat æterna II, 27, 36; II, 69, 3, 8; II, 70, 42, cf. II, 67, 3; nec ea quæ in motu sunt sed semper eodem modo fiunt II, 27, 38, cf. II, 67, 3; II, 70, 42; nec ea quæ modo hac, modo alia ratione fiunt II, 27, 41; nec quæ nullum finem habent, idque bonum quod in actionem veniat II, 70, 43; nec fortuita II, 27, 42; nec humana omnia II, 27, 43; non spectat necessaria, 314, 49; 315, 17; 318, 29; nec contingentia quæ naturaliter vel fortuito fiunt, 318, 31; spectat vero bona quæ penes nos sunt, 318, 35, v. *Consultatio*; quinque argumenta de quibus fit, 319, 7; felicitatem spectat, 320, 26; ejus absentia probare nequit naturæ non inesse causam finalem II, 272, 3; ostendit non omnia necessitate fieri, 29, 29, 46; ea melius divinum principium nobis insitum II, 240, 43 s.; quare intellectui insit, non vero sensui II, 144, 33 ss.; syllogismi quædam species est III, 498, 54; principium non est deliberandi II, 240, 31; prudentiæ civilis munus est, 547, 50; actiones quibus inest spontaneæ sunt II, 29, 25; in ea duplici ratione peccare licet, vel circa universalia, vel circa singularia II, 71, 40; lente facienda est, ea vero de quibus deliberaveris cito peragenda II, 72, 9, cf. 33.

Deliberativa facultas (ἡ βουλευτική, τὸ βουλευτικόν); quidnam II, 205, 5; cuinam animæ parti respondeat II, 205, 12; ea caret appetitus III, 473, 39 s.; ea carent animalia excepto homine II, 205, 8; nec omni ætate nec quovis tempore homini inest, *ibid.*; ratiocinatione operatur II, 205, 11; vel cum arte vel sine ea fit omnibus II, 205, 39; ea præditis solis competit reminiscentia, idque quare III, 498, 52 ss.

Deliberativa pars animæ (τὸ βουλευτικόν); partis ratione præditæ portio II, 155, 50; eadem quæ consulto agens II, 156, 9, 15; circa quasnam res versetur II, 156, 10; secundum (rectam) rationem eligit res agendas II, 156, 16; differre probatur ab animæ parte scientiæ indagatrice II, 155, 51 s.; ejus virtus est prudentia II, 157. 16; in ea gignitur recta ratio II, 155, 45 s.

Delicatus (τρυφῶν); vestem trahit ne quid in attollendo laboret II, 84, 4; ægrotum imitatur, nec ideo se miserum esse putat II, 84, 5; labores ferre non posse quos ii ferunt, pudori est, 356, 1.

Delictum; quæ in conventibus et collegiis publicis committuntur reipublicæ maximum dedecus afferunt IV, 264, 32 ss.

Delinientia (τὰ πραϋντικά); ex iræ contrariis petenda sunt, 350, 32.

Delinitio (πράυνσις); iræ sedatio est, 350, 5.

Delirantes; eos sapere sed alia quam sanos sapere arbitratus esse videtur Homerus II, 509, 44; imaginationes suas tanquam res factas enarrant, idque quare III, 496, 19 ss.; eorum opinionis ratio habenda non est II, 185, 32; castigatione vel medica, vel civili indigent II, 185, 35.

Delirium (τὸ παραφρονεῖν); eo si omnes laborarent, duo vero vel tres sani essent, hi viderentur delirari, illi vero sani esse II, 509, 13 s.; quare et quomodo iis ansam det cerebrum III, 239, 41 ss.; in quibusdam sensus æque ac in somno impotentes sunt III, 502, 46; III, 504, 22 s.; cur eo afficiantur mulieres utero laborantes IV, 296, 26; item tremebundi bibentes IV, 296, 37; item potissimum non vehementer ebrii, sed leniter vino tincti IV, 127, 11 ss.

Delium; castelli nomen in insula Naxo fr. 279, b.

Delos; Glaucus qui ibi habitat cum Nereidibus volentibus vaticinatur fr. 255, b.

Delphenses; iis numen iratum est ob cædem Æsopi fr. 255, a; eorum coloni Magnetes fr. 308, a.

Delphi; quomodo ibi affinitas diuturnis seditionibus ansam dederit, 569, 4; ibi quomodo oraculum consuluerit Hegesippus, 377, 49; eos Socrates adiit fr. 33, b; ibi honores decreti sunt Aristoteli fr. 327, a.

Delphici fontes; accedentes homines fatidicos efficiunt III, 634, 3.

Delphicum oraculum; ob injuriam illi a Cirrhæis illatam, bellum iis declaratum est fr. 301, a.

Delphicus culter; v. *Culter Delphicus.*

Delphinilli; eos semper comitatur major delphinus custodiæ gratia III, 205, 47 s.; olim conspectus est eorum cum magnis delphinis conjunctus grex III, 205, 48 s.; olim conspecti sunt delphini duo mortuum dorso gerentes, ne a bellua devoraretur III, 206, 1 ss.

Δελφινίῳ (ἐπὶ); judicii genus apud Athenienses fr. 247, b.

Delphinus; marinum animal est III, 274, 43; III, 345, 24 ss., 54 ss.; intra se et foras viviparum III, 345, 24 ss., 54 ss.; aquatile est et cetos quod et intra se et foras vivum animal parit III, 5, 37; III, 53, 18; III, 325, 8 s.; III, 321, 43 ss.; III, 28, 6; pedibus caret III, 35, 13; III, 346, 1; ad cetacea pertinet III, 79, 7 s.; III, 545, 20; pertinet ad cetacea fistula prædita III, 146, 41 ss.; III, 114, 5 s.; ideoque viviparus est III, 114, 5 s.; pertinet ad cete quæ reflant, ideoque respirat et pulmonem habet III, 263, 12; fistulam habet, idque ubinam III, 5, 38 ss.; III, 74, 31; branchiis caret III, 5, 38; quonam igitur habitu dormiat III, 74, 31 ss.; orc ex aqua emerso dormiunt ac stertunt III, 114, 19 s.; III, 545, 26 s.; eum quoque stertere audiverunt III, 74, 34; in retibus cito suffocatur quia respirare nequit III, 146, 50 ss.; extra aquam diu vivit mutiens atque gemens III, 146, 52 s.; mare recipit, sed nihilominus pulmonem habet III, 30, 25 s.; felle caret III, 30, 36 s.; III, 274, 43; III, 275, 36; stridorem edit et mutit, idque quando III, 72, 30 s.; pulmonem et arteriam habet III, 72, 32 s.; igitur ejus stridor tanquam vox considerandus est III, 72, 32; linguam vero non solutam habet labiisque caret III, 72, 33 s.; igitur vocem non articulatam emittit III, 72, 34; audit quidem, sed auribus caret III, 9, 48; III, 10, 2 s.; manifesto auditus instrumento caret III, 69, 35 s.; III, 70, 42 s.; nihilo minus modo quo capiuntur ostendunt se revera audire atque sonis magnis capitis graviditate affici III, 69, 32 ss., cf. III, 69, 45 s.; III, 70, 43 s.; item acute odorantur, etiamsi manifesto olfactus instrumento careant III, 70, 45 s.; viviparus est III, 242, 15; ideo ossa non spinas habet III, 242, 14 s.; III, 45, 34 s.; pisculentam habet cutem III, 326, 16 ss.; testes ventri applicitos habet III, 35, 12 s., 51, cf. III, 321, 44 s.; III, 327, 33 s.; idque quare III, 326, 12 ss.; ab ejus testibus foras tendit pudendum, non vero meatus III, 321, 45 s.; pudendo masculino bovi est similis III, 321, 46; pudendum masculinum intus conditum habet III, 21, 24 s.; meatus seminales eodem modo dispositos habet ac reliqua animalia iis prædita III, 327, 32 s.; mammasque et lac habet III, 53, 16, 19; duas mammas habet idque quales et ubinam sitas III, 28, 6 ss.; loco papillarum mammarum rivulos quosdam habet III, 28, 7 ss.; conspectus est catulis mammas præbens III, 28, 10 s.; lac habet et catulis mammas præbet III, 114, 20 s.; catulos intra se recipit III, 114, 21 s.; quot catulos pariat III, 114, 10 s.; decem menses uterum gerit III, 114, 24; quonam anni tempore pariat III, 114, 25 s.; sub caniculam per triginta dies latet III, 114, 26 s.; qua ætate justam magnitudinem ejus catuli nanciscantur III, 114, 23 s.; catulos diligit eosque diu comitatur III, 114, 27 s.; longævus est III, 275, 36 s.; id quod ignorabant antiqui III, 275, 33 s.; quot annos vivat III, 114, 28 ss.; quomodo de ejus ætate certiores fiant piscatores III, 114, 30 ss.; eodem modo quo pisces non cartilaginei adlabendo coeunt, sed tardius absolvuntur III, 381, 31 s.; de eorum coitu v. *Cetacea*; carne sola vescitur III, 149, 29; ei mirabilis pernicitas ac vis devorandi III, 149, 50 s.; igitur vix eum effugerent minores pisces, nisi eos resupinatus capere coactus esset, idque quare III, 149, 47 ss.; vivis animalibus vescuntur III, 302, 34; rostrum teres et tenue, ideoque non bene scissum habent III, 302, 37 ss.; os a supina parte situm habent III, 302, 29 s.; igitur nisi conversi resupinentur cibum capere nequeunt III, 302, 30 s.; hinc dum se convertunt eos effugiunt reliqui pisces III, 302, 33 s.; quare iis tale os tribuerit natura III, 302, 31 ss., 35 s.; quatenus ei similis vel dissimilis sit phocæna III, 114, 13 ss.; cum phocæna unica bellua est quæ in Ponto inveniatur, ibique parvus est III, 158, 37 s.; extra eum statim major est III, 158, 38 s.; haud minus quam ille exsilit gladius, ubi asilo infestatur III, 164, 9 s.; ejus comes est pediculus piscis III, 101, 45; ejus venatu pinguissimus evadit idem III, 101, 45 ss.; omnium marinorum animalium de eo narrantur plurima mansuetudinis et lenitatis exempla III, 205, 40 s.; item erga pueros amoris III, 205, 42; idque ubinam III, 205, 42 s.; olim circa Cariam a piscatore vulneratum et captum multi sunt insecuti; nec abierunt, antequam eum dimisisset piscator III, 205, 43 ss.; semper aliquis custodiæ gratia delphinillos comitatur III, 205, 47 s.; pernicissimum omnium animalium tam aquatilium quam terrestrium esse videtur III, 206, 6 ss.; magnorum navigiorum malos transilit III, 206, 8 s., 15 s.; idque quando potissimum III, 206, 9 s.; et quomodo III, 206, 10 ss.; olim eorum cum delphinillis conjunctorum grex conspectus est III, 205, 48 ss.; post hos conspecti sunt duo delphinillum mortuum dorso gerentes ne a bellua devoraretur III, 206, 1 ss.; degunt inter se per conjugia mares et feminæ III, 206, 19 s.; ignoratur qua de causa interdum in terram appellent III, 206, 21 ss., cf. *Cete balænis et delphinis similia.*

Delphinus (sidus); interdum circa mediam noctem, interdum mane oritur III, 562, 44 s.

Delphium; mons inter Mentoricam et Istrianam IV, 92, 42 ss.; ex eo Mentores naves in Pontum navigantes prospiciunt IV, 93, 1.

Delus; nominis etymologia fr. 255, b; illuc ex Hyperboreis a lupis deducta est Latona III, 133, 14 ss.; ibi Apollinis genitoris ara fr. 255, b.

Demades; quare Demosthenis reipublicæ administrationem vituperaverit, 382, 16.

Demagogus; plebis adulator est, 585, 18; apud plebem in honore est, 585, 17; non oriuntur in democratiis legi parentibus, 549, 13, 29; causa sunt cur plebiscita regnent, non leges, idque quomodo, 549, 12, 30; tyrannorum adulatoribus respondent, 549, 27; magistratus criminantes plebem judicare oportere dicunt, 549, 35; iis paret multitudo, 549, 34; civitate donare solent nothos et ex alterutro parente cive natos, 594, 37, 41; errant dum in summa democratia semper divites oppugnant, 578, 49; quando et quare in oligarchiis oriri soleant, 576, 1; eorum duo genera sunt in oligarchiis, 572, 2; alii paucis assentantur penes quos potestas est, 572, 3; alii plebi in oligarchiis, ubi ei magistratuum eligendorum facultas est, 572, 7, 10; antiqui imperatores erant nec dicendi periti, 570, 45, 49, cf. 571, 7; ex iis olim prodiere plerique tyranni, 570, 46, cf. 576, 7; 579, 51; hodie rhetores sunt, nec nisi raro tyrannidem sibi vindicant, 570, 50; quinam tyranni facti sint, 580, 14; quomodo Athenis populi auctoritatem amplificaverint, 519, 3, 7; quanam fabula eum defenderit apud Samios Æsopus, 370, 24, 39; hodierni judiciorum ope multa bona publicant, 595, 24; quæ de reditibus supersunt populo distribuunt, 595, 51; propter eorum petulantiam plerumque in aliam reipublicæ formam abeunt democratiæ, 570, 17; quomodo nobiles conspirare cogant, 570, 18, 41; in Co democratiæ perniciem attulerunt, 570, 23; item Rhodi, idque quomodo, 570, 24; quomodo Heracleæ, 570, 29; quomodo Megaris et Cumis, 570, 35, 37; Athenis populi benevolentiam mercede judiciali captare solebant fr. 248, a.

Demaratus; Timæi Locrensis auditor ægrotans decem dies mutus fuit IV, 107, 21 ss.

Demarchi; magistratus apud Athenienses a Clisthene instituti fr. 229, b; eadem munera obibant quæ antea naucrari, *ibid.*

Deminuens (τὸ φθῖνον); semper unum est cum re quæ deminuitur II, 336, 39.

Deminuitur (quod); ejus partes semper minorem occupant locum II, 441, 19.

Deminutum; quatenus unum sit cum aucto II, 519, 49.

Deminutio (φθίσις); motus genus est III, 436, 24; in loco fit III, 436, 27 s.; motus est a perfecta magnitudine profectus II, 310, 52; altera species est motus secundum quantum II, 440, 40; est magnitudinis quæ in quopiam est deminutio II, 442, 11; in ea nihil interest inter deminuens et id quod deminuitur II, 336, 39 s.; generatione posterior est II, 357, 28; ideoque et latione II, 327, 29 s.; in infinita numero dividi nequit II, 346, 41; a rebus ambientibus pendet II, 355, 20; ea moventur animalia dum quiescunt nec seipsa movent, *ibid.*; ejus terminus est recessus a perfecta magnitudine propriæ naturæ congrua II, 332, 42 s.; in animalibus imbecillitas præter naturam est II, 396, 19; eam nemo in omni re ferre tolerat II, 103, 37; sibi invicem contrariæ non esse videntur ut naturales et præter naturam II, 316, 23; attamen exstant quædam violentæ quæ contrariæ sunt naturalibus II, 316, 32, v. *Imminutio.*

Deminutio (ὑποκορισμός); est id quod minus videri facit malum et bonum, 388, 33; eodem modo se habet ac epitheta, 388, 32; ea usus est Aristophanes in *Babyloniis*, 388, 34; in ea modum servare oportet, 388, 38.

δημιουργός· v. *Creator* et *Conditor.*

Democrates; oratores nutricibus comparavit, 390, 28.

Democratia; quænam, 328, 44; cum ea tum oligarchia frequentissimæ reipublicæ formæ esse videntur, 548, 24; 556, 25; 565, 46; est multitudinis regimen pauperum commodum respiciens, 528, 5, 16; politiæ aberratio est, 528, 2; 544, 31; II, 99, 24; II, 230, 18, 21, 22, cf. 552, 10; vel omnino respublica non est vel pessima, 505, 16; contraria tyrannidi est ut figulus figulo, 582, 51; in eam abit politia, ubi nimis amplus factus est census, 576, 35; item interdum oligarchia, 576, 36; exposita politia vulgo sic dicta, manifestum erit, e quibus elementis constet, 553, 11; quomodo ejus instituta cum oligarchiæ conjungenda sint, ut bene temperetur politia vulgo sic dicta, 553, 13 ss.; ejus species habetur politia, 546, 5; quorum respublica ea regitur, ad legem omnia referunt, 411, 15; minime vitiosa est earum rerumpublicarum quæ a recto tramite aberrarunt II, 99, 26; omnium rerumpublicarum quæ a recto tramite aberrarunt moderatissima est, 544, 48; eam aliquis (sc. Plato) bonarum rerumpublicarum pessimam, pravarum vero optimam esse dicebat, 544, 52; forsan aliis civitatibus magis necessaria est quam oligarchia, aliis contra, 545, 12; parum a politia differt II, 99, 24, 27; ei similis est domus domino carens vel cujus dominus imbecillis est II, 99, 52; in ea omnes æquales sunt II, 100, 1; ei propria existimatur libertas et æqualitas, 548, 49; 560, 29; ejus fundamentum ac finis libertas est, 591, 6, 9, cf. 579, 23; ejus scopus libertas, 329, 3; eam determinat libertas, 552, 40; in ea ratum habetur quod pluribus placuerit qui reipublicæ administrandæ participes sunt, 548, 52; 552, 42; definiri videtur et libertate et eo quod penes multitudinem summa potestas est, 579, 22; ejus fautores jus secundum libertatem distribuendum esse putant II, 55, 37; eas condentes jus præ se ferunt, 542, 35; omnium maxime æqualitatem sectari videtur, 535, 49; in ea necessario multitudo arbiter esse debet, 591, 13, cf. 579, 23; ad eam referenda non esset respublica in qua pauci liberi multis non liberis imperarent, 546, 40; in ea major auctoritas penes pauperes est quam penes divites, 591, 16; alterum ejus signum eo constat ut unusquisque vivat, ut sibi libuerit, 591, 20; inde natum est in ea, ut nemini parendum sit, sin minus, particulatim, 591, 21; eo orta est quod qui una aliqua re pares essent, se omnino pares esse existimabant, 564, 39; 565, 44, cf. 529, 11; 568, 20; definienda non est respublica, multitudinis regimen, 546, 18; potius dicenda est respublica in qua liberi imperant, 546, 30; est respublica in qua liberi et pauperes, numero plures imperium tenent, 546, 49; ad eam referenda non esset civitas, in qua mille divites trecentis pauperibus imperarent, 546, 22, cf, 546, 45; in ea summa auctoritas apud plebem est, 526, 26; in iis omnes omnium munerum participes sunt, 610, 31; in ea frequentius quam in oligarchia honores tribuuntur civibus quibus mediocris res familiaris est, 556, 17; qui in ea civis est, sæpe non est in oligarchia, 520, 29; in nonnullis cives sunt ex matre cive nati, 525, 52; in ea civis maxime civis est, 521, 26; ei per accidens evenit ut penes multos regimen sit, 528, 34; 546, 22 ss.; in ea plurimum obtinet jus et amicitia II, 100, 40; in ea plurima communia sunt, utpote æqualibus, II, 100, 41; in ea democratici esse debent mores, 624, 29; naturaliter oritur, ubi prævalent pauperes, 557, 19; in eam ex oligarchia fit commutatio secundum Platonem, 589, 5; item ex ea in tyrannidem, 589, 5; interdum tamen in eam abit tyrannis, 589, 16; interdum quoque ab ea in oligarchiam vel in monarchiam fit commutatio, 589, 7; male exposuit Plato cur in eam ex oligarchia fieret transitus, 589, 31, 40; quænam sit vera causa cur in eam ex oligarchia fiat transitus, 589, 36; quænam cur ex ea in oligarchiam, 589, 37; haud magis in eam quam in aliam rempublicam mutatur oligarchia, 589, 46; de ea loquitur Plato quasi unica tantummodo esset, 589, 52; in eam interdum mutatur cum politia, tum aristocratia, 574, 25, 26; in ea proceribus facere non licet quicquid libuerit, nec affinitates contrahere cum quo velint, 574, 43; interdum in eam mutatur respublica, ubi aliqua civitatis pars existimatione aut viribus prævalet, 569, 25; eam post victoriam Salamine reportatam roboravit turba nautica, 569, 31; eam post prælium Mantineæ commissum Argis tollere conati sunt nobiles, 569, 34; in eam mutavit politiam plebs Syracusana post victoriam ab Atheniensibus reportatam, 569, 36; eam instituere licet, ubi multitudo ex agricultura vel pecore pascendo vivit, 593, 5; facile instituitur bona, ubi agri longe ab urbe distant, 594, 21; ad eam e tyrannide transitus fieri solet, idque quare, 539, 53; pæne unica reipublicæ forma est quæ magnis civitatibus accommodari possit, 540, 3; ubi tyrannidi vel oligarchiæ successerit, quærunt, utrum civitas, an tyrannus, an oligarchia hoc vel illud fecerit, 520, 19; 522, 20; tutior est et diutius durat quam oligarchia, idque quare, 556, 15; exponitur cur æque ac oligarchia ceteris reipublicæ formis frequentior, 556, 25 ss.; eam instituere solet plebs, ubi divitibus superior facta est, vel ab ea victoriam reportavit, 556, 30, 35; eas ubique instituerunt Athenienses, dum Græciæ principatum tenebant, 556, 38; 575, 15; ubi determinatum est quænam optima sit, facile sciri potest quænam secundum et tertium locum occupet, 556, 50; melior est optimæ proxima, deterior quæ ab ea remotior est, nisi de republica jam condita sermo fiat, 556, 54; quænam in iis leges instituendæ sint, 417, 35; 418, 22; quænam optima, 456, 7; quænam pessima, 456, 9; in ea institui potest imperator perpetuus, 540, 30; qualis ei congruat judiciorum constitutio, 553, 20; 558, 21; 560, 28; 564, 25; 591, 35, 46; quomodo in ea ordinanda sint quæ magistratus spectant, 553, 30, 31; 591, 28 ss., 46, 48, 52; quomodo quæ concionem, 553, 25; 558, 21; 560, 29, 34; 591, 38, 46, 48; quomodo quæ senatum, 591, 41, 47; quot modis in ea institui possit vel debeat reipublicæ pars deliberans, 559, 28 ss.; 560, 23 ss.; quæritur quatenus in ea iidem sint magistratus ac in reliquis reipublicæ formis, 562, 12; in ea e liberis creantur magistratus, 562, 16; ad eam pertinet senatus auctoritas, idque quare, 562, 22, 29; 600, 31; quænam ei congruat eligendorum magistratuum ratio, 563, 11; quænam in ea commenti sint circa conciones et judicia, 558, 20; ex quo extrema invaluit, artifices etiam magistratus participant, 524, 36; ei consentaneum est, omnibus aditum ad magistratus patere, 577, 16; ei omnino congruunt velites et classici milites, 597, 16; in eam non congruunt præfecti mulierum ac puerorum, idque quare, 562, 35; 600, 26; in ea divitibus parcendum est, 577, 30; in ea semper pro divitibus disserere videri oportet, 578, 51; quidnam in ea justum et æquum esse videatur, 579, 24; qualis in ea debeat esse educatio, 579, 14; quomodo et quando in ea cavendum sit ne omnes cives populares simul deliberandi munere fungantur, 560, 34; in ea divitibus vel æqualitas, vel primæ partes tribuendæ sunt, 577, 46; ei convenit planities, 613, 37; quænam in ea de mercede sint statuenda, 591, 45; tunc tantummodo aristocratiæ copulari poterit, si e magistratibus lucrum referre non liceat, 577, 13; ei propria esse videntur ignobilitas, paupertas et sordida opificia (βαναυσία), quum oligarchiæ propria sint nobilitas generis, divitiæ et educatio (παιδεία), 591, 50; hominum frequentia servatur, idque quare, 597, 1; quoque ejus genere cum respondenti oligarchiæ comparando, scimus quid quamque oligarchiam servet, 596, 30; etiamsi legibus instituta sit, sæpe evenit ut respublica ad modum oligarchiæ administretur et vice versa, idque quare et quando, 550, 14; etiamsi legibus non instituta sit, sæpius propter mores et vitæ rationem populariter administratur civitas, 550, 12; in civitatibus ei parentibus, ostracismum instituerunt, 535, 47; æque ac tyranni usa est agendi ratione qua præpotentes viri e medio tollebantur, 536, 15; etiamsi a recta reipublicæ forma declinet, tamen sat bene sese habere potest, 578, 37; eam evertunt multa instituta quæ popularia esse videntur, 578, 24; 595, 21; scire debent legum lator ac politicus quænam eam evertant vel conservent, 578, 40; sine multitudine ac divitibus persistere nequit, 578, 44; ultima fieri solet, ubi alii permagnam, alii nullam rem familiarem possident, 556, 3; ex acerrima fieri solet tyrannis, 556, 4; quando in ea propter contemptum seditionem moveant divites, 567, 15; quomodo Thebis, 567, 16; quomodo Megaris, 567, 18; 570, 32; quomodo Syracusis, 567, 19; quomodo Rhodi, 567, 10, 20; 570, 24; in ea sæpe latenter augetur pauperum multitudo, 567, 30; multas perdunt tributa, bonorum publicatio et prava judicia, 595, 42; eas pravas reddit multitudinis paupertas, 596, 4; in eam e politia transiit Tarentinorum respublica post rem male gestam contra Iapygas, 567, 33; in ea raro propter calamitatem fit rerum conversio, 567, 39; ubi augetur pauperum numerus, in oligarchiam vel dynastiam abit, 567, 40; quomodo eam Orei instituerit Heracleodorus, 567, 49; minus seditionibus obnoxia est quam oligarchia, idque quare, 566, 3; ei proprius quam oligarchiæ est regimen civium cui mediocris res familiaris est, 566, 3; ab ea in oligarchiam vel aristocratiam vel politiam fieri potest commutatio, vel etiam vice versa, 565, 13; eam ubi intendere vel remittere volunt, reipublicæ fit conversio, 320, 2; 565, 20; 578, 38; naso comparatur, 320, 4; 578, 27; maxime in aliam reipublicæ formam abit propter demagogos, idque quomodo, 570, 16, 41; quomodo in Co sublata fuerit, 570, 22; quomodo Heracleæ, 570, 28; quomodo Cumis, 570, 37; antiquitus plerumque in tyrannidem mutabantur, idque quare, 570, 45; duobus inprimis modis in tyrannidem abit, 576, 5; quænam ei cum tyrannide communia sint mala, 580, 43; nimia Leucade orta est, violata lege de re familiari ordinanda, 506, 29; ad eam declinabat respublica Carthaginiensium, 517, 24; quomodo Istri in eam abierit oligarchia, 571, 34, 41; propter ephororum magistratum ad eam deflexit Lacedæmoniorum respublica, 513, 13; eam instituit Solo, 518, 41, 47; quomodo orta sit talis qualis hodie viget, 518, 51; 519, 3, 7; plura ejus genera sunt, idque quot, 546, 39; 548, 44 ss.; 550, 26 ss.; 559, 4; 589, 51; 590, 6; 593, 1; unde constet plura enumeratis ejus genera non esse, 550, 22; nunc perperam unam tantummodo esse putant, 544, 7, 25; 545, 6; non omni eædem leges conferre possunt, 544, 24; omnia ejus genera præter optimum, artificibus, circumforaneis hominibus et mercenariis constant, 594, 12; quomodo constituenda sint ejus genera ab optima differentia, 594, 28; interdum legibus adstricta in dominantem mutatur, itemque vice versa, 573, 31; duas ob causas plures sunt, idque quasnam, 590, 38; differunt genere pro multitudinum differentia unde compositæ sunt, 590, 39; cum ad constituendas, tum ad emendandas singulas ejus species confert cognoscere singula instituta ei propria, 590, 48; aliæ pauciora, aliæ plura, aliæ omnia habent instituta huic reipublicæ propria, 590, 45; in quibus leges imperant in iis optimi cives summum locum tenent, 549, 14; in quibus vero non regnant, ibi fiunt demagogi, 549, 15; quamnam vituperaverit Homerus, non constat, 549, 18.

Democratiæ genus primum vel secundum; 549, 2; 550, 26; in eo potestas penes leges est, idque quare, 550, 26; probatur hoc reipublicæ genus revera democratiam esse, 550, 30; oritur, ubi agricolæ vel pastores prævalent, 550, 26; 557, 21; 593, 5; optima et antiquissima est, 593, 2, 30, 42; in ea quomodo cooptandi sint magistratus, 549, 2; 593, 25 ss., cf. 571, 17; in ea parum frequentes sunt conciones, idque quare, 593, 7; 594, 19; in ea omnes rationes reposcere et judicis munere fungi debent, 593, 18, 26, 35; in ea viri boni citra peccatum magistratus gerunt sine multitudinis detrimento, 593, 41; facile instituitur, ubi agri longe ab urbe distant, 594, 19.

Democratiæ genus primum vel tertium; maxime ex æqualitate constare videtur, 548, 45, cf 592, 4, 7; in ea lex jubet divites nihilo plus valere quam pauperes, 548, 45; 592, 5; in ea omnibus liberis licet reipublicæ administrandæ participes esse, 550, 41, cf. 571, 17; non tamen administrant quia reditibus carent, 550 41; in ea regnat lex, 550, 43; probatur revera democratia esse, 548, 52; prodit e jure quod omnium consensu pro democratico habetur, 592, 2; in ea non soli pauperes, sed omnes ex æquo secundum numerum arbitri esse debent, 592, 6; quæritur quomodo in ea inter cives partiri debeat census ad cooptandos judices vel senatores, 592, 9.

Democratiæ genus tertium vel secundum; 549, 5; 550, 36; in ea reipublicæ administrandæ participes esse licet omnibus civibus quorum genus exceptioni obnoxium non est, 549, 6; 550, 37; participes tamen sunt nonnisi quibus otiari licet, 550, 38, cf. 571, 17; in ea regnat lex, idque quare, 549, 6; 550, 39.

Democratiæ genus quartum; in ea omnes, dummodo cives sint, magistratus participant, 549, 7; in ea regnat lex, 549, 8.

Democratiæ quartum vel quintum genus; 549, 9; 550, 43; in eo non regnat lex, sed multitudo ac plebiscita, 549, 10, 11; 550, 54; 560, 24; 571, 19; 578, 49; quando inprimis obtineat in civitatibus, 550, 44 ss.; in ea inprimis oriuntur demagogi, 549, 12, 29; in ea pauperes mercedem recipiunt quo rebus publicis vacare queant, 550, 49; 560, 28; in eo omnes magistratus infirmantur, 549, 37; proprie nec respublica, nec genuina democratia dicenda est, 549, 38, 44; in monarchiis respondet tyrannidi, 549, 24; 559, 52; in oligarchiis dynastiæ, 550, 7; 551, 26; 596, 43; 559, 52; oriri solet ubi artifices vel mercenarii prævalent, 557, 23; hodie maxime democratia esse videtur, 560, 23; in ea omnes de omnibus rebus deliberant, magistratus vero de nulla, sed tantummodo ante reliquos cives sententiam proferunt, 559, 48; in ea frangitur senatus potestas, 562, 30; oritur, quando copia suppetit rei familiaris aut quando merces datur iis qui concioni intersunt, 562, 32; quomodo in eam patriam mutent democratiam qui magistratus ambiunt plebi assentantes, 571, 16; quomodo aliquatenus caveri possit, ne in eam abeat patria democratia, 571, 20; errant in ea demagogi, semper divites oppugnantes, 578, 49; in ea male definiunt libertatem, 579, 21; in ea quisque vivit, ut sibi libuerit, 579, 27, cf. 591, 20; ei eadem conveniunt ac tyrannidi, 585, 9; 595, 4; ei convenit mulierum dominatio domestica et puerorum ac servorum licentia, 585, 10, 12; 595, 5; in eam benevolo animo sunt mulieres et servi, 585, 15; ei convenit licentia vivendi, ut cuique libuerit, 595, 7.

Democratiæ ultimum genus; tyrannis est, 582, 52; partita tyrannis est, 583, 33; propter easdem causas evertitur ac tyrannis et extrema oligarchia, 583, 30; quo usque in ea civitate donandi sint nothi et quorum alteruter tantummodo parens civis erat, 594, 43; in ea augendus est numerus tribuum et curiarum, 594, 54; in ea sacra privata in pauca publica contrahenda sunt, 595, 1; item efficiendum est ut cives quam maxime inter se permisceantur, 595, 2; eam instituere permagnum opus non est, sed eam servare, 595, 12; quales in ea leges ferendæ sint, tam scriptæ quam non scriptæ, 595, 19; quænam in ea de bonis publicandis statuenda sint, 595, 26; ei semper propria est hominum frequentia, 595, 37; in ea si reditus non suppetant, quænam de concionibus et de judiciis sint statuenda, 595, 38, 44; quonam in ea impendenda sint quæ de reditibus supersunt, 595, 50; 596, 2.

Democratiæ defensores; aliquod jus allegant, id vero quod proprie jus est, tacent, 528, 49, cf. 564, 39; 565, 44; quatenus res spectat, jus citant, quatenus homines, tacent, 528, 54; 59, 6; eos qui libertate æquales sunt, omnino æquales esse putant, 529, 12; 564, 41, cf. 568, 20; quod majori numero placuerit, id justum esse dicunt, 592, 13, 24; æque ac oligarchiæ defensores dicunt quod pluribus civibus placuerit, id ratum esse debere, 592, 28.

Democritus; Abderita II, 416, 44; III, 361, 5; III, 392, 38 s.; III, 537, 25; III, 591, 21 ss.; Leucippi discipulus II, 474, 46; quomodo ei Protagoras innotuerit fr. 61, a; rerum naturalium definitiones parumper tetigit II, 615, 14 ss.; primus definitiones tetigit sed tanquam res scientiæ naturali inutiles III, 223, 2 s.; unicus est qui aliter ac superficie tenus de ortu et interitu ceterisque rebus cognatis verba fecerit II, 434, 18; argumentis propriis et naturæ congruis sua de his rebus placita superstruxisse videri possit II, 435, 19; eo redegit omnes naturæ causas quod etiam olim ita fiebat II, 344, 35 s.; eorum quæ semper sunt vel fiunt causam quærendam non esse putat, idque partim recte, partim non II, 344, 34 ss.; perperam censet rerum æternarum causam dari nec posse nec debere III, 361, 2 ss.; vel nihil verum esse, vel id nobis ignotum esse affirmabat II, 509, 20 s.; apparens verum esse dicit III, 434, 8 s.; inde secundum eum recte cecinit Homerus Hectorem (delirantem) alia cogitare III, 434, 9 s.; igitur non consideravit tanquam potentiam circa veritatem versantem III, 434, 10 s.; ejus placita de principiis II, 248, 34; ei casus fortuitus causa efficiens est cujus ope mundum construxit III, 220, 24 ss.; causam finalem non attigit III, 539, 6 s.; causam finalem negligens omnia ad naturæ necessitatem refert III, 430, 19 ss.; omnia facta esse negat quia tempus ingenitum est II, 343, 32; eo teste olim omnes res simul erant II, 601, 3 s.; id dicens innuit materiem II, 601, 5; materiem id est corpus subjectum unum idem esse censet II, 559, 5; id vero tribus discriminibus (nempe ῥυσμῷ, διαθιγῇ et τροπῇ) a sese ipsum differre II, 559, 6 ss.; aquam et aerem et unumquodque ex his multis et proportione (ῥυσμῷ) differre dixit III, 674, 3 s.; igitur tres differentias agnoscere videtur ejus substantiæ quæ rerum sensibilium actus est II, 559, 4; infinita recepit elementa, idque quomodo II, 277, 14, 16, 17; infinitum tactu continuum esse arbitratur II, 277, 18; principia alterum ex altero fieri negabat II, 277, 31; commune quoddam corpus omnium principium esse statuebat II, 277, 32; parum attigit formam ac notionem II, 263, 15; solidum ac vacuum rerum principia esse statuit, idque quomodo II, 254, 5; res distinguit secundum situm, figuram et ordinem II, 254, 6; situ distinguit supra, infra atque retro II, 254, 7; figura angulum, rectum et curvum II, 254, 8; universum continuum esse negat II, 292, 30; alia argumenta quibus inane esse ostendit II, 292, 36 ss.; atomos tanquam substantias considerat II, 553, 50; atomos gravitate inter se differre putat II, 449, 37; ejus de atomis doctrina fr. 78, a; ejus placita de universi structura et de atomis refutantur II, 378, 7 ss.; elementa excretione in se invicem transire putabat II, 420, 10, 15; refutatur hæc opinio II, 420, 12 ss.; plenum et vacuum similiter in quaque parte adesse putabat II, 508, 49; plenum enti, vacuum vero non enti assimilabat II, 508, 50 s.; totum globum tanquam angulum considerat II, 422, 38, cf. 22; ignem globis constare putat II, 422, 21, 39; III, 449, 31; quidnam causam esse censuerit cur aquæ innatent corpora lata II, 431, 24 ss.; quamnam sibi ipse objectionem fecerit II, 431, 27 s.; quomodo, etiamsi ignaviter, solverit ipse suam objectionem II, 431, 29 ss.; cuivis manifestum esse dicit qualis hominis figura sit III, 220, 51 ss.; censere igitur videtur eum forma et colore cognosci

III, 220, 53 s.; ejus de ortu et interitu ac de alteratione placita II, 435, 4 ss., cf. II, 434, 31 ss.; alterationem conversione et attactu fieri censet II, 451, 18; actionem et passionem mutuam rebus similibus tribuit, dissimilibus vero abnegat II, 446, 2 ss.; idque quatenus recte II, 446, 8 ss., 44, 53; omnia sensibilia tactilibus assimilat III, 484, 2 ss.; sensibilia propria ad communia redigit III, 484, 14; album læve, nigrum vero asperum esse dicit III, 484, 15 s.; sapores figuris tribuit III, 484, 16; individua corpora globosa animæ et intellectui et calido assimilat III, 539, 8 s., 12; ejus de morte opiniones exponuntur ac refutantur III, 539, 15 ss.; recte dixisse videtur unum e duobus et duo ex uno fieri non posse II, 553, 49 s.; ejus de via lactea opinio III, 562, 9 ss.; refutatur hæc opinio III, 562, 15 ss.; ejus de cometis opinio III, 558, 22 ss.; ambitiose suam de cometis opinionem defendere conatus est III, 559, 47 s.; hinc dilutis cometis stellas quasdam cerni contendit III, 559, 48 s.; ejus opinio de causa quietis terræ II, 405, 9; ejus de terræ motibus sententia III, 591, 2 ss.; terram aquæ plenam a pluviæ copia moveri censet III, 591, 21 ss.; censet maris copiam decrescere III, 578, 40 s.; hoc sibi persuadens nihil ab Æsopi fabulis differre videtur III, 578, 42 s.; plantis intellectum tribuit IV, 18, 18 s.; ejus de dentitione opinio III, 429, 21 ss.; refutatur hæc opinio III, 429, 19 ss., 25 ss.; ejus de monstris generandis opinio exponitur III, 401, 38 ss.; eidem causæ ac monstrorum generationem tribuit duplicem ovorum apud aves colorem III, 401, 42 ss.; ejus opinio refutatur III, 401, 44 ss.; ejus de causa sexus discriminis opinio III, 392, 39 ss.; quatenus melius quam Empedocles de hac re disseruerit III, 393, 4 s., 45 s.; ejus de hac re opinio refutatur III, 393, 33 ss.; si ejus sententia de sexus discriminis origine vera esset, omnes feminæ matrem, omnes mares patrem referre deberent III, 393, 51 s.; ratione qua sexus discriminis originem exponit in impossibilia incidit III, 400, 36 ss.; iisdem argumentis quibus refutatur ejus opinio de sexus discriminis origine, refutari quoque debet Anaxagoræ III, 394, 14 ss.; ejus opinio de mulorum sterilitate refutatur III, 368, 8 ss.; de hoc argumento magis perspicue quam Empedocles, sed non recte dixit III, 368, 5 s.; argumenta quæ attulit æque valuissent de reliquis quæ e diversæ speciei animalium coitu procreata sunt III, 368, 6 ss.; perperam censet animalium partes exteriores primas discerni III, 357, 1 ss.; quamobrem in utero manere censeat prolem III, 357, 26 ss.; perperam arbitratur exsanguium viscera propter exiguitatem latere III, 257, 49 ss.; perperam putabat araneas fila ex interiori corpore emittere III, 194, 38; individua corpora et figuras infinitas esse censet III, 433, 30; item globosa corpora ignem et animam esse III, 433, 31, 35; idque quare III, 433, 35 s.; animam igitur et ignem et calidum esse affirmat III, 433, 29; eam ramentis assimilat quæ per aerem feruntur in radiis per fenestram ingredientibus III, 433, 31 ss.; horum ramentorum sobolem totius naturæ elementa esse censet III, 433, 33 ss.; porro corpora individua globosa reliquas res movere dum et ipsæ moventur III, 433, 36 s.; hinc et animalibus motum impertire quia et ipsa nunquam quiescunt III, 433, 41 s.; hinc animam id esse putat quod animalibus motum præbet III, 433, 37 s.; respirationem vitæ terminum esse censet III, 433, 39, 46; idque quare III, 433, 39, cf. *Corpora individua globosa*; eadem quæ ille de anima sentit Leucippus III, 433, 34; eandem quoque ac ille de anima sententiam habere videntur Pythagorei III, 433, 46 ss.; eadem quæ ille sentire videntur quicunque et animam id esse dicunt quod se ipsum movet III, 433, 52 s.; igitur arbitrari videtur motum rem esse animæ maxime propriam III, 433, 52 ss.; item omnia alia anima moveri, ipsam vero per se III, 434, 2 s.; non plane eadem ac ille de anima sentit Anaxagoras III, 434, 6 s.; elegantius de anima disseruit quam reliqui, qui eam igni assimilarunt, quatenus dixit cur moveatur ignis et reliqua moveat prius III, 434, 54 ss.; intellectum idem esse censet ac animam et ignem III, 435, 2; ignem atque animam propter subtilitatem movere censet III, 435, 3 s.; globum omnium figurarum mobilissimam esse censet III, 435, 4 s.; animam censet corpus cui inest eodem modo movere quo ipsa movetur III, 437, 11 s.; individua corpora globosa nempe corpus motu suo, quia nunquam quiescunt, movere et secum attrahere censet III, 437, 16 ss.; igitur eodem modo secundum eum ab anima moveretur corpus quo Dædali Venus lignea, teste Philippo comico, ab argento vivo infuso III, 437, 12 s., 15; eodem modo quo ille Plato in *Timæo* animam corpus movere dicit III, 437, 22 s.; quatenus eodem modo quo ille animal movere videntur qui animam numero assimilant III, 441, 2 ss., 9 ss., cf. III, 440, 32 ss.; mentem (φρόνησιν) cum sensu confundebat II, 509, 22 ss.; sensum alterationem esse putabat, *ibid.*; insomnia effluviis et imaginibus tribuit III, 515, 9 ss.; igitur tanquam effluvia et imagines considerabat motus exiles quæ a rebus externis ad animam nostram propagantur III, 515, 15 s.; ejus de respiratione opiniones exponuntur et refutantur III, 539, 3 ss.; de reliquorum animalium respiratione tacet, dicere tamen videtur omnia respirare III, 537, 25 s.; de respiratione tantummodo dicit qua ratione fiat III, 665, 1 ss.; ejus ætate nihil adhuc de refractione et de simulacris in oculo apparentibus compertum erat III, 478, 30 ss.; perperam censet fore ut accurate in cælo cerneretur formica, si vacuum inter id et oculum interesset III, 453, 43 ss.; recte visum aquæ tribuit III, 478, 26 s., 35; perperam visionem simulacri in oculo apparentiam esse censet III, 478, 27 s.; quidnam de colore senserit II, 435, 7, cf. ***Leucippus et Democritus.***

Democritus Chius; citatur, 394, 52.

Demodocus; quidnam de Milesiis dixerit II, 84, 50.

Demonesus; Demoneso insulæ nomen dedit IV, 84, 1 s.

Demonesus; Chalcedoniorum insula a Demoneso nomen habet IV, 84, 1 s.; cyani chrysocollæque fodinam continet IV, 84, 3; ibidem æs urinatorum est ad passus duos infra maris superficiem IV, 84, 5 ss.; spelunca ibi est venusta vocata in qua columnæ a stillicidiis concreverunt IV, 84, 16 ss.

Demonstrandi methodus (διδασκαλία); probat finem causam bonorum sibi subjectorum esse II, 191, 40.

Demonstrantes (οἱ ἀποδεικνύντες); ad principium contradictionis reducunt ultimam opinionem II, 504, 2.

Demonstratio (ἀπόδειξις); omnes tolli quomodo Gorgias ostendere conatus sit III, 681, 9 ss.; quidnam sit, 122, 18; 172, 10; est syllogismus ex necessariis, 124, 48; quomodo a syllogismo differat, 122, 25; opinio eorum qui omnia demonstrari posse putant, 123, 35, 46 ss.; refellitur hæc opinio, 124, 6 ss.; post syllogismum pertractanda est et quare, 41, 36; syllogismus quidam est, 41, 38; in ea insunt tria, nempe conclusio, axiomata et genus subjectum, 128, 34, cf. 130, 47; generis subjecti affectiones et accidentia per se manifestat, 128, 38; simpliciter sic dictæ conclusio necessario æterna est, 129, 11; quatenus tamen corruptibilium sit, 129, 14; ejus principia e cognitis petenda sunt III, 368, 20 s.; omnes ponunt et sumunt τὸ τί ἐστι, 155, 33; omnis semper aliquid de aliquo docet, 155, 36, 43; alius rei alia est, nisi altera ad alteram sit ut pars ad totum, 155, 44; quomodo a definitione differat, 155, 1 ss.; cujus est, nullius est definitio, 155, 51; ejus virtus eo constat ut magis sciamus, 145, 50; est syllogismus causam ostendens, 146, 44; vel necessariorum, vel τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 150, 11; e definitionibus petitur, 152, 33; 155, 25; occupatur circa scibilia II, 156, 22, cf. 44; id est res quæ principia insequuntur II, 156, 51; non vero circa principia II, 156, 45; principiis non competit III, 361, 18 s.; multis rebus æternis manifesto competit III, 361, 11; a principio inchoant et quodammodo syllogismo aut conclusione terminantur III, 438, 4 s.; quodsi non terminentur, saltem non ad principium redeunt III, 438, 5 s.; semper medium et extremum assumunt et recto tramite meant III, 438, 6 s.; competit rebus circa quas versatur sapientia II, 157, 4; omnis vel aliquid esse, vel aliquid non esse ostendit, 155, 37; spectat inprimis res quæ sunt vel non sunt, 407, 24; facilius invenitur si principium habes, 407, 48; raro obtinet in orationibus demonstrativis, idque quando, 407, 14; per eam nihil sciri potest sine cognitione principiorum immediatorum, 170, 18; iis clariora principia, 171, 18; ejus principium non est demonstratio, 171, 23; omnis principium substantia est III, 432, 14 s.; ad omnia demonstrationis principia extendi nequit II, 491, 18; non spectat res quorum principia aliter se habere possunt II, 69, 6; scientiam comitatur II, 69, 5; ejus ope investigantur accidentia propria III, 431, 16; quæritur an ea quoque investigetur substantia III, 431, 20 s.; non competit substantiæ et essentiæ II, 592, 18 s., cf. III, 534, 14; ejus ratio alia est in scientiis naturalibus atque in contemplativis III, 219, 6; substantiæ non esse videtur II, 491, 44 s.; quibus scientiis competit, in iis præcipue rem scire dicimus qui causam formalem novit II, 490, 44; accidentibus competit, non vero substantiis II, 584, 46; fieri debet de universali primo, 126, 10 ss.; poni potest tanquam necessaria ad probandum syllogismum demonstrativum fieri e necessariis, 127, 12; quali in iis utamur necessitate II, 593, 36 s., cf. II, 536, 7 s.; sine ea aliquid verum esse fatetur qui se aliquid significare agnoscit II, 504, 34 ss.; fiunt ex iis quæ per se sunt, non ex accidentibus, 128, 24; transitum facere nequit, nisi idem sit genus, aut aliquatenus idem, 128, 47, 33; 130, 11; omnis necessario quorundam est et e quibusdam et circa quiddam II, 491, 18 s.; universalis, 150, 19; quomodo e repetita contemplatione ejus quod accidit, peti possit, 150, 35; fit ex universalibus, 139, 23; esse demonstrat, 67, 40; omnis vel universalis, vel particularis, 67, 40; omnis vel directa, vel hypothetica, 67, 40; omnis per aliquam trium figurarum fit, 68, 50; omnis fit per tres terminos, 69, 32; 70, 21; non fit ex iis quæ non sunt ut totum ad partem, 83, 35; ut sit, non necesse est, esse εἴδη, 131, 36; ut sit necesse est unum veraciter de multis prædicari posse, 131, 37; in ea colligitur hoc de illo, non id ipsum, nec cujus eadem est ratio et quod reciprocat, 158, 6; omnis ita fit ut aliquid ponatur et rationes petantur II, 591, 32; ex iis quæ esse conceduntur, manifestum facit quod necesse est, quum illa sint, aliud quid esse, 158, 16; ea necessario demonstrantur omnia præter οὐσίαν, 158, 32; ea non cognoscitur τὸ τί ἐστιν, 159, 13; non quid sit demonstrat, sed esse aut non esse, 158, 20; non spectat λόγον externum, sed internum qui in anima est, 131, 10; quæ per causam fit ad τὸ διότι pertinet, 168, 36; quæ non per causam ad τὸ ὅτι, 168, 37; probatur eam non in infinitum progredi, nec omnium esse, ubi ostenditur nec terminos, nec medium in infinitum progredi, 140, 25; versatur circa ea quæ simpliciter prædicantur, nec per accidens, 142, 26; item circa ea quæ per se insunt, 144, 1; eorum quæ sæpe fiunt, quatenus semper sit, 129, 26; fieri nequit nisi e propriis cujusque rei principiis, 129, 28; non quadrat in aliud genus, nisi secundum commune fit argumentatio, 129, 36; ad necessaria pertinet II, 555, 6 s.; igitur non pertinet ad res singulares II, 555, 3 s.; quum universalia spectant, ostendunt scientiam circa universalia versari II, 627, 40; in iis quæ ex universalibus deducuntur, universalia sunt II, 628, 17; per eam nihil scire liceret, si prædicata essent infinita, 143, 47; intus interjiciendo termino id quod demonstratur, demonstrat, 144, 29; demonstrationis principium non est II, 511, 42; igitur ea non indigent principia II, 511, 38; id quod facile intelligitur II, 511, 43; earum principia sunt suppositiones II, 514, 40 s.; contrariorum dubitationes de contrariis sunt II, 383, 14; in iis a manifestis ad obscura, a sensibilibus ad intelligibilia procedere debemus II, 133, 29, ei obnoxiæ sunt opiniones de origine rerum II, 344, 25; nulla nisi e propriis principiis, 265, 44; in iis principium causa est eorum quæ propter id sunt vel fiunt II, 198, 36; infinitæ sunt quia et scientiæ, 285, 26; de ea agit analytica scientia II, 585, 29 s.; argumentum *Analyticorum priorum*, 39, 2; omnium esse nequit, idque quare II, 504, 14, cf. II, 589, 7 ss.; ea ut disciplinam tibi pares, ante quædam scire oportet II, 485, 22; de quibusnam fiat, et unde petenda sit, optime constabit si differentias et accidentia apprehendas, antequam causas investiges III, 8, 3 ss.; quænam earum sint elementa II, 516, 41 ss.; ejus elementa propositiones ἄμεσοι, 145, 6, 12; sunt ejus principia quæ non demonstrantur et quorum alia esse, alia non esse aliquid ostendunt, 145, 14; ejus principium et unitas mens, 145, 27, idem quod scientia demonstrativa, 170, 14; eo non pertinet, si argumentatio quæ nihil ad conclusionem attinet, tamen aliquid de ea colligere videtur, 272, 10; eo pertinet argumentatio quæ e valde probabilibus verum quid evertit, 273, 10; particulari semper continetur universalis, 275, 20; in iis non licet interrogare, 132, 17, cf. 108; vel ea vel inductione discimus, 139, 22; in ea adhiberi non debent exempla non perspicua II, 133, 28; nec principia non propria II, 133, 45, 53; in quibus problematibus vel nimis in promptu est, vel nimis remota, ponenda non est, 179, 38; apparentem quærunt sophistæ, 288, 12; in rhetorica postulari non debet II, 2, 26; nec mores, nec consilium habet, 407, 37; ea ubi suppetunt, et morata et demonstrativa elocutione utendum est, 408, 10; eas interdum recitant dormientes, vel ebrii, vel furentes II, 79, 16.

Demonstratio affirmativa (δεικτική); quare negativa præstet, 147, 42 ss.; quare præstet deductione ad impossibile, 149, 21; plures ejusdem rei esse possunt, 149, 38 ss., cf. 265, 2.

Demonstratio directa; vulgo non utitur principio contradictionis, 131, 42; quando tamen id adhibeat, 131, 43.

Demonstrationes geometricæ; e geometricis principiis deduci debent III, 369, 13 s.; dividendo inveniuntur II, 571, 21; inveniuntur igitur, dum ea quæ potentia (figuris) insunt ad actum perducuntur II, 572, 20 ss., 28 s.

Demonstratio negativa (στερητική); quare præstet deductione ad impossibile, 148, 45 ss., cf. 265, 2.

Demonstratio particularis (ἡ κατὰ μέρος); exponuntur argumenta quare melior videri possit quam universalis, 145, 48 ss.

Demonstratio proprie sic dicta (τὸ ἐλεγκτικῶς ἀποδεῖξαι); quomodo differat a demonstratione quæ redarguendo fit II, 504, 22, s.; fieri nequit, nisi ex probabiliori principio syllogismum facias II, 589, 7 ss.

Demonstratio rationalis (λογική); ita vocantur universalior et a propriis principiis remotior III, 368, 46 ss., cf. III, 369, 10 s.; etsi verisimiles videantur, inanes sunt ac nimis universales, III, 368, 45; III, 369, 10 s.; revera non ad rem pertinent ad quam pertinere videntur III, 369, 12; nec veræ sunt III, 369, 15; inde nec in re naturali, nec in aliis quæstionibus disceptandis adhibendæ sunt III, 369, 17 s.

Demonstrationes rhetoricæ; exemplis et enthymematis utuntur ad persuadendum, 121, 10.

Demonstratio universalis (ἐπὶ τοῦ καθόλου); cur particulari sit præferenda, 146, 23 ss.

Demonstrationis principia (ἀποδεικτικαὶ ἀρχαί); quænam II, 491, 2 ss., cf. II, 489, 6 s.; quæritur an ad scientiam pertineant II, 489, 5 ss.; argumenta quæ probare videntur ea non ad scientiam pertinere II, 491, 13 ss.; quæritur utrum ad unam an ad plures scientias pertineant II, 490, 52 s.; II, 584, 38 ss.; argumenta quæ probare videntur ea non ad unicam pertinere scientiam II, 491, 7 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 491, 22 ss.; quæritur an ea pertractet eadem scientia quæ substantias II, 491, 5 s.; si non omnia ad eandem pertineant scientiam, verisimile non est, eas ad hanc pertinere II, 491, 11 s.; si non ad unicam pertineant, quæritur quænam ad sapientiam vel primam philosophiam pertineant II, 491, 6 s.; omnia ad philosophum pertinere videntur II, 491, 25; partim axiomata, partim affectus esse nequeunt II, 491, 17, v. *Axiomata.*

Demonstrativa scientia (ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη); principiorum demonstrationis non est II, 491, 16 ss.; omnis de subjecto quodam e communibus opinionibus spectat accidentia per se II, 491, 31 s.; ejusdem igitur est accidentia per se spectare quæ ad idem genus pertinent II, 491, 33; si omnes substantiæ ad eandem scientiam pertinerent, etiam unica tantummodo demonstrativa scientia ad omnia accidentia per se II, 491, 30; hujusmodi etiam esset scientia substantiæ, si ad eandem pertineret hæc et accidentia per se II, 491, 43 ss.

Demonstrativæ argumentationes (διδασκαλικοί); e cujusque disciplinæ propriis principiis petuntur, 277, 24; pertractantur in *Analyticis*, 277, 33.

Demosthenes; citatur judicium de eo et de Nicanoris interfectoribus, 376, 7.

Demosthenes; quare ejus reipublicæ administrationem vituperarit Demades, 382, 16; populum comparavit nauseantibus in navi, 390, 26; ejus dictum fr. 336, b; leges civitatis animam vocavit fr. 337, a.

δημοθοινίαι · v. *Epulæ publicæ.*

Denarius numerus; v. *Decas.*

Denigratio (μέλανσις); cum omni alia denigratione ejusdem speciei est II, 312, 38; non vero cum dealbatione II, 312, 37.

Denominativa; v. *Paronyma.*

Dentes; iis idem nomen tribuunt atque cornubus Pœni IV, 320, 45 s.; ossei III, 16, 46; intra os siti, *ibid.*; ossa sunt, partim solida, partim pertusa II, 45, 10; unica sunt ossa quæ scalpi nequeunt III, 45, 10 s.; in maxillis inveniuntur III, 45, 9; proxime ad ossium naturam accedunt III, 242, 46 s.; eorum principium os est III, 243, 9; eorum partes eodem nomine designantur quo toti III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscuntur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideo de iis eorumque causis sermo fit ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 4 s.; solidam et terrenam habent naturam III, 242, 50 s., 53 s.; igitur apud quadrupedes viviparas magis occurrunt quam apud homines III, 242, 52 s.; ex ossibus gignuntur apud animalia ossibus et dentibus prædita III, 364, 49 s., 54 s.; non una cum cute colorem mutant III, 364, 54; ossium colorem sequuntur III, 46, 24 s.; Æthiopum albi sunt III, 350, 47; idque quare IV, 173, 27 ss.; soli ossium per totam vitam crescunt III, 365, 2; unde constet eos per totam vitam crescere III, 365, 2 s.; quænam sit causa finalis cur per totam vitam crescant III, 365, 4 ss.; apud senescentes si edaces sint nec magnos habent penitus conteruntur, idque quare III, 365, 6 ss.; recte natura effecit ut per omnem vitam crescerent, idque quare III, 365, 9 ss.; si mille, aut decies mille annos servaretur vita, prægrandes deberent gigni ac sæpius renasci, idque quare III, 365, 11 ss.; ossa tangunt, non vero cum iis continuantur III, 365, 20 s.; hinc quum deciderint, rursus subnasci possunt III, 365, 19 s.; postea gignuntur, quum reliqua ossa jam suum numerum receperunt III, 365, 19, 23; hinc constat eos aliam naturam habere ac reliqua ossa III, 365, 16 s., cf. III, 364, 49 s.; III, 365, 52; gignuntur ex alimento quod in ossa distribuitur III, 365, 21 s.; iis carens in lucem venit homo, nisi aliquid præter naturam acciderit III, 365, 27 ss.; reliqua vero animalia iis prædita nascuntur, idque quare III, 365, 28 ss.; quare alii eorum excidant, alii non, postea exponetur III, 365, 28 ss.; quænam eos petant venulæ III, 41, 54; omnium simul molem apud nonnulla animalia auxit natura e parte supervacanea materiei terrenæ necessario superiora petente III, 256, 1 s., cf. III, 255, 42 s.; eorum loco in ungues impenditur solidungulorum terrena materies III, 294, 17 s.; in eos alimenti si quid est supervacanei animalia nonnulla elocant IV, 172, 49 s.; in eorum nimiam molem apud hominem non impenduntur residua III, 339, 52; majores cur solidipedes senescentes habeant, minores vero reliqua animalia IV, 316, 30 ss.; Sostratus quum nihil nisi lac biberet magnos habebat IV, 320, 29 s.; partim excidunt et repullulant, partim non III, 430, 33 s., cf. III, 429, 15 ss.; quænam animalia eos abjiciant, quænam non, idque quosnam III, 22, 47 ss.; eos septimo anno abjicere feruntur (animalia) II, 637, 14; non tamen quia septem hujuscemodi numerus est II, 637, 15 ss.; nec omnia hac lege abjiciunt II, 637, 14 s.; eos excidere censet Democritus quia ante debitum tempus oriuntur III, 429, 21 s.; ante debitum autem tempus oriri propter suctum III, 429, 24; eodem teste secundum naturam tantummodo apud adultos nascerentur III, 429, 23; si apud pubescentes demum orirentur, neglexisset natura quod facere poterat III, 429, 36 s.; nihil ad eorum ortum confert suctio III, 429, 51 s.; nihilo minus lactis calor efficit ut citius pullulent III, 429, 52 s.; hinc citius oriuntur apud infantes qui calidum lac sugunt, idque quare III, 430, 1 s.; quænam vera sit causa cur statim post lactis usum oriantur III, 429, 31 ss.; quænam causa finalis cur rursus excidant, postquam semel orti sunt III, 430, 4 ss.; quænam causa necessaria III, 430, 8 ss.; quænam causa sit cur repullulent III, 430, 10 ss.; labiis et linguæ proximi sunt III, 252, 1 s.; quæ eos habent animalia sanguine prædita, etiam labia habent III, 249, 20 s.; eorum locum apud aves tenet rostrum III, 249, 23 ss.; iis tuendis inserviunt labia III, 249, 28 ss.; apud omnia animalia cibo conficiendo inserviunt III, 242, 47 s.; III, 252, 3 ss., 20 ss., cf. III, 429, 13 s.; quare raro sub eos cadat lingua, ubi lævigatur cibus III, 257, 12 ss.; mordendi et secandi munere funguntur III, 296, 32 s.; apud nonnulla et pugnæ, idque vel ad propellendas vel ad inferendas injurias, idque apud quænam III, 242, 48 ss.; III, 252, 5 ss.; III, 286, 19 s.; cf. III, 429, 14; IV, 258, 15; quibusnam ergo animalibus eos tribuerit natura III, 286, 17 s.; hominis ad conficiendum cibum probe facti sunt, iique quales III, 252, 10 ss.; apud hominem etiam ad sermonem serendum multum conferunt III, 252, 18 ss.; III, 429, 14 s.; quibus animalibus non omnes serrati sunt, eodem modo dispositos habent incisivos, molares et caninos quo homo III, 252, 16 s.; quibus pugnæ inserviunt animalibus ea vel serratos vel exsertos habent III, 252, 22 s.; quibus pugnæ inserviunt, iis vel mordent, vel ictus infligunt III, 252, 30 s.; piscium quot et quales, idque quare III, 252, 49 ss.; iis nonnulla animalia multifida sese defendunt III, 254, 16; ad robur conferunt III, 76, 10 ss.; quomodo eorum ratione a maribus differant feminæ III, 76, 12 ss.; plures habent feminæ quam mares, idque in quibusnam animalium generibus III. 23, 17 ss.; quibus plures sunt, ii plerumque longævi sunt III, 23, 19 s.; quibus plures quam XXXII longævi sunt fr. 192, b; quibus pauciores et rari, iis vita brevior III, 23, 20 s.; IV, 169, 44 ss.; fr. 192, b; idque quare IV, 283, 38 ss.; quomodo eorum ratione et inter se et ab homine differant quadrupedes viviparæ III, 22, 18 ss.; iis instructa nascuntur omnia animalia, excepto homine III, 144, 13 s.; quando pullulare incipiant apud infantes III, 144, 14 s.; quonam ordine apud eos pullulent III, 144, 15 s.; citius pullulant si nutrix lac calidum habeat III, 144, 16 ss; anteriores acuti sunt et ad dividendum apti II, 270, 27; molares lati et ad molendum cibum idonei II, 270, 28; quæritur quid impediat ne casu ita facti sint II, 270, 25; cur frigus magis sentiant quam carnes IV, 283, 44 ss.; cur frigidum magis quam calidum sentiant IV, 284, 3 ss.; cur iis inimicum sit frigidum IV, 297, 32 ss.; qua de causa eos ficus offendant IV, 228, 28 ss.; cur eos facilius extrahant medici adjecto dentiduci onere quam nuda manu IV, 66, 13 ss.; iis naturaliter carent nonnulli, 18, 34.

Dentes (*animalium secundum eos differentiæ*); quo ordine quibusve ætatis mensibus eos abjiciant asini III, 128, 36 ss.; quosnam asininos *notas* appellent III, 128, 39; quot habeat equus III, 127, 10; quo ordine eos abjiciat III, 127, 10 ss.; reperti sunt, etiamsi raro qui eos omnes simul abjicerent equi, idque quomodo III, 127, 17 ss.; post eorum jactum ad vigorem ætatis pervenerunt equus et mulus III, 127, 51; post eorum jactum difficulter dignoscitur equi vel muli ætas III, 127, 52 s.; post eorum jactum *nota* (γνώμης) carere dicuntur equus et mulus, antea vero eam habent III, 127, 53; excepto equo omnia animalia eos in senectute nigriores habent quam in juventute III, 23, 11 ss.; anterioribus caret camelus quia ei inutiles forent III, 271, 15 ss.; materiem terrenam iis destinatam apud camelum ad palatum indurandum abhibuit natura III, 271, 18 s.; anterioribus in superiore maxilla carent cornigera, idque quare III, 255, 44 ss.; quonam ætatis anno eos abjiciant boves III, 126, 26 s.; non universos simul abjiciunt boves et equi III, 126, 27; alii cervi seniores paucos habent, alii nullos III, 176, 36 s.; eosdem habent cervæ quos cervi mares III, 255, 49; quales sint elephanti, idque cum mari tum feminæ III, 23, 29 ss.; eos simulac natus est, elephas habet, sed grandes non statim conspicuos III, 23, 34 ss.; iis se invicem feriunt elephantes III, 174, 37; magnis muros prosternunt elephantes III, 174, 43 s.; quales habeant simiæ III, 24, 23 s.; quales canicipites III, 24, 15 s.; quatenus eos mutent canes III, 125, 37 ss.; eorum ope dijudicatur canum ætas, idque quomodo III, 23, 1 ss.; III, 125, 37 ss.; perperam nonnulli eos non abjicere censent canes III, 23, 1 ss.; quosnam et quonam ætatis mense abjiciat leo III, 132, 17 ss.; iis laborant leones seniores, idque quomodo III, 203, 49 ss.; eos non amittit sus, etiamsi non sugat III, 429, 25; cur eos reliqui quadrupedes ut equi et jumenta item canes, capræ et oves et homines abjiciant, sus vero non IV, 318, 25 ss.; omnes serratos et acutos habet vitulus marinus III, 303, 26; iis carent aves III, 27, 17; III, 271, 36; eorum munere apud aves fungitur rostrum III, 297, 39; quales habeat crocodilus fluvialis III, 25, 28 s.; acutos habent animalia branchiis prædita et serratos pleraque eorum III, 545, 16 s.; serratos habent pisces et quadrupedes oviparæ III, 295, 38 s.; quales habeant pisces, idque quare III, 28, 51 s.; III, 271, 52 ss., cf. III, 22, 33 ss.; eos in lingua habent pisces nonnulli III, 28, 53; serpentum quales III, 33, 32 s.; iis caret mus bellua marina III, 49, 28; robustos habent amiæ iisque belluis marinis vulnera infligunt III, 191, 31; durissimos habet glanis iisque hamum piscatorium frangit III, 191, 49 s.; validos habet latax III, 153, 45; eos intus et extra habet myrus III, 82, 48 s.; quinque cavos habent erinacei marini III, 65, 40; III, 279, 39; III, 280, 25; idque quare III, 280, 25 ss.; III, 281, 5 ss.; in medio vero eorum corpus carnosum quod linguæ locum tenet III, 65, 41; III, 279, 40; ab eorum origine suspensa sunt corpuscula nigra III, 65, 48 s.; inter primos apud crustata interposita est linguæ similis pars III, 278, 42; iis interpositam æque ac mollusca ac crustata carnosam partem habent cochleæ III, 278, 53 s.; eos habent nonnulla turbinata III, 63, 6; quales habeat cochlea III, 63, 6 s.; duos in ore habent omnia crustata III, 60, 8 ss., cf. 21 s., III, 61, 19; quales in ore habeant locustæ III, 60, 22 s.; III, 61, 19 s.; tres apud locustas ventriculi ori adjacent, idque quomodo dispositi III, 60, 26 ss.; quales cancri III, 61, 19 s.; super eos antennas habent astaci III, 59, 36; eos et supra et infra in extrema forficis parte maxillæ simili habent astaci III, 59, 21 s.; in dextra omnes serratos III, 59, 12 s.; in sinistra vero partim serratos, partim molaribus similes, eosque quot et quomodo dispositos III, 59, 23 ss.; inter eos carunculam linguæ similem habent locustæ III, 60, 23 s.; III, 61, 21 s., 34 s.; eos apud cancros insequitur gula III, 61, 28 ss.; iis duo opercula imposita habent cancri III, 61, 20 s.; duos circa os habent mollusca III, 56, 54; III, 277, 25 s.; item cochleæ eosque quales III, 277, 44; III, 278, 52 s.; super eos siti sunt oculi molluscorum III, 56, 54 s.; circum eos pedes habent mollusca III, 286, 34; sex pedes minores supra eos, duos vero omnium maximos infra habent sepiæ et loligines III, 287, 27 ss.; duos primos eodem modo quo mollusca habent crustata III, 277, 28 s.; 44 s.; III, 278, 40 s.; eos partim habent insecta, partim iis carent, idque quænam III, 277, 37 ss.; eos multa insecta non cibi sed pugnæ gratia habent III, 277, 40 s.; iis carent insecta quæ partem linguæ similem habent III, 67, 32 s.; inter eos apud insecta quæ stimulum in anteriori parte habent sita est linguæ similis pars III, 282, 45 s.; cujusnam usus gratia eos habeant insecta quibus aculeus in anteriori parte non est, e. gr. apes et formicæ III, 284, 10 s.; quibusnam rebus alantur insecta iis prædita III, 156, 10 s.

Dentes acuti; eos a latis disterminant canini III, 23, 11 s., v. *Dentes incisivi*.

Dentibus æqualibus prædita; iis accensendi sunt boves et equi III, 154, 3; quomodo bibant, *ibid.*

Dentes anteriores; quænam animalia iis in superiore maxilla careant III, 22, 22 ss.; eos tantummodo acutos habent pleraque animalia dentibus serratis prædita III, 22, 32 s.; eos abjicit homo III, 22, 49 s.; secandi gratia exstant III, 429, 45; majores sunt quam molares III, 429, 47; ante molares oriuntur III, 429, 15 s.; idque quare III, 429, 41 ss., cf. III, 430, 16 ss.; excidunt ac repullulant III, 429, 17 s,; quænam sit causa finalis cur excidant III, 430, 4 ss.; quænam causa finalis cur repullulent III, 430, 8 ss.; infirmi et mobiles sunt quia in tenui osse radices agunt III, 430, 9 s.; renascuntur quia ex osse nascente pullulant et quo tempore adhuc dentes fiunt III, 430, 10 ss., v. *Dentes incisivi.*

Dentes canini; quomodo se habeant III, 23, 15 s.; latos ab acutis disterminant III, 23, 14; eos perperam solos abjicere putant canes et feras III, 23, 2 ss.; eos solos abjiciunt nonnulla animalia serratis dentibus prædita, e. gr. leo III, 132, 17; III, 429, 26 ss.; incisivos a molaribus separant atque inter utrosque medium tenent III, 252, 13 ss.; eos eodem modo quo homo dispositos habent animalia quibus non omnes dentes acuti sunt III, 252, 16 s.; iis imponitur frenum III, 128, 3; quomodo igitur se habeant apud equos quibus equitatur III, 128, 2; quomodo apud juniores III, 128, 4 s.; quomodo apud eos qui equitem non ferunt III, 128, 3 s.; eorum ope post dentium jactum equi et muli ætatem dignoscunt III, 127, 54 s.

Dentes exserti; partes dissimilares sunt pugnæ inservientes III, 252, 22 s., 35 ss.; ad robur conferunt III, 76, 10 s.; cornuum locum tenent IV, 320, 40 s.; quasi cornua e maxillis pullulantia sunt III, 256, 2 s.; eos e terrenæ materiei parte supervacanea necessario superiora petente fabricavit natura III, 255, 39 ss.; eorum ope ictus infliguntur III, 252, 30 ss.; quibusnam animalibus eos tribuerit natura III, 286, 17 s.; nullum animal iis præditum dentes serratos habet, idque quare III, 22, 30 s.; III, 252, 28 ss.; item nullum cornutum III, 22, 30 s.; III, 255, 58 s.; iis præditi sunt sues III, 254, 24 s.; eos habent verres, non vero scrofæ III, 252, 23, 31 s.; III, 22, 25 s.; idque quare IV, 320, 25 ss.; eos habet crocodilus fluvialis III, 25, 29; quomodo eorum ratione a maribus differant feminæ III, 76, 12 ss.; ad superiores terminantur apud aspalaces duo meatus e cerebro profecti juxta oculorum sedem decurrentes III, 68, 50 ss.

Dentibus exsertis prædita; dentibus et ad alimenti elaborationem et ad pugnam utuntur III, 242, 48 ss.

Dentes genuini (κραντῆρες); quinam III, 23, 22 s.; plerisque cum viris, tum mulieribus circa vicesimum annum propullulant III, 23, 22 ss.; nonnullis vero et circa octogesimum doloremque cient, idque quibusnam III, 23, 24 ss.

Dentes incisivi; quare acuti III, 252, 12; eos a molaribus separant canini III, 252, 13 s.; apud hominem multum ad literas enuntiandas conferunt III, 252, 19 s.; eos eodem modo quo homo dispositos habent animalia quibus non omnes dentes acuti sunt III, 252, 16 s.

Dentes molares; eos ab acutis (incisivis) disterminant canini III, 23, 14 s.; III, 252, 12 s.; eorum ultimi genuini vocantur III, 23, 22 s.; eos eodem modo quo homo dispositos habent animalia quibus non omnes dentes acuti sunt III, 252, 16 s.; eos habent homo et quadrupedes viviparæ III, 296, 7 s.; iis carent aves piscesque et quadrupedes oviparæ III, 296, 9 s.; quare iis careant pisces III, 253, 3 ss.; eos nullum abjicit animal III, 22, 50 s.; lævigationi inserviunt III, 296, 12 s.; III, 429, 44; igitur animalia iis carentia maxillas non in latera movent III, 296, 14 s.; majores sunt quam anteriores III, 429, 47; post anteriores oriuntur III, 429, 16; idque quare III, 429, 42 ss.; non excidunt III, 429, 17; idque quia tempore attriti non hebetantur, sed lævigantur tantummodo III, 430, 6 ss.; item quia in lato ac valido osse radices agunt III, 430, 6 s.; per multum temporis nascuntur III, 430, 13; ultimi eorum circa vicesimum annum nascuntur III, 430, 14; immo nonnullis omnium ultimi senescentibus demum pullulant, idque quare III, 430, 14 ss.; duplicem eorum ordinem habuit Timarchus, Nicoclis Cyprii pater, fr. 267, b.

Dentes serrati; acuti sunt atque alternant III, 252, 23 ss.; pugnæ inserviunt III, 252, 22 ss.; iis carent mures III, 154, 2 s.; parum apparentes habet equus fluvialis III, 24, 4 s.

Dentibus serratis carentia; excepto sue cum mansueta tum fera frugibus et herbis vescuntur, nisi acri fame cogantur III, 154, 8 ss.

Dentibus serratis prædita; quomodo se habeant eorum dentes III, 22, 29 s.; eorum exempla citantur III, 22, 27 s.; iis accensenda sunt fere omnes pisces III, 22, 35; III, 28, 51 s.; nullum eorum dentes exsertos vel cornua habet III, 22, 31 s.; III, 252, 28 ss.; IV, 320, 35 s.; pleraque eorum dentes anteriores acutos habent interiores vero latos III, 22, 32 s.; non vero vitulus marinus, idque quare III, 22, 33 s.; omnia os hians habent III, 23, 41; III, 253, 24 ss.; III, 302, 41 s.; omnia sugunt III, 429, 26; nonnulla eorum solos dentes caninos amittunt III, 429, 26 s.; quomodo bibant III, 154, 1 s.; dentibus et ad alimenti elaborationem et ad pugnam utuntur III, 242, 48 ss.; eorum robur præcipue in dentibus residet III, 252, 25; pugnæ gratia os habent III, 253, 23 s.; eorum robur morsibus patefit III, 253, 24 s.; iis accensendi sunt pisces omnes excepto scaro III, 252, 49 ss.; III, 271, 52 ss.; item quadrupedes oviparæ III, 25, 27; item serpentes III, 33, 32 ss.; item leo III, 429, 26 ss.

Dentibus serratis præditæ quadrupedes viviparæ feræ; omnes carnivoræ sunt excepto aliquatenus lupo III, 153, 1 s., cf. 27 s.; iis accensendus est leo III, 153, 27 s.

Dentes superiores; iis carent bos et bonasus omniaque animalia cornuta III, 204, 46 s.

Dentes utrinque habentia; iis ratione ventriculi et intestinorum similes sunt quadrupedes oviparæ III, 32, 48 ss.; item pisces III, 33, 39 s.; quæ vivipara sunt ac sanguine prædita unicum ventriculum habent III, 271, 3 s.; unicum ventriculum habent III, 274, 16 s.; sed alia majorem, alia minorem, idque quænam III, 32, 22 ss., cf. III, 272, 23 s.; inter se ventriculi magnitudine et figura et crassitie ac modo quo ei inseritur gula differunt III, 32, 32 s., cf. III, 272, 24 ss.; partim suillo, partim canino similem ventriculum habent III, 272, 24 ss.; pleraque eorum acetabulis carent III, 366, 14 s.; quænam tamen eorum iis prædita sint III, 365, 47 ss.; nonnulla eorum ruminant, idque quænam III, 209, 1 ss.; nullum eorum cornua habet, idque quare III, 255, 44 ss.; partim unum, partim plures fœtus pariunt III, 366, 17 s.; eorum lac quale III, 53, 25 ss.; excepto lepore coagulo carent III, 54, 11; III, 273, 30, 36; cuinam parti iis appensum sit omentum III, 50, 3 s., cf. III, 276, 6 ss.; adipem habent III, 51, 1; III, 53, 25; III, 236, 29 s., cf. III, 50, 41; iis adiposa est medulla III, 237, 15 s.; terrena natura non sunt

III, 236, 29 ss.; iis majora sunt non utrinque dentata III, 32, 39; iis accensendi sunt serpentes ac quadrupedes oviparæ III, 274, 16 s.; item homo, canis, leo et quæcunque multifida sunt III, 271, 4 s.; ad ea non pertinet camelus III, 19, 50, cf. *Ventriculo unico prædita* et *Cornibus carentia.*

Dentes utrinque habentia et unico ventriculo prædita; apud ea eodem modo se habet omentum quo apud hominem III, 15, 5 s.

Dentes utrinque habentia vivipara pedibusque carentia; exceptis lepore, mure et vespertilione, lævem habent uterum acetabulisque carent III, 37, 45 s.

Dentes utrinque non habentia; quomodo se habeant eorum dentes III, 22, 23 s.; eorum intestina majora sunt quam utrinque dentatorum, idque quare III, 32, 38; præterea crassitudine et replicatione intestinorum ab utrinque dentatis differunt III, 32, 35 ss.; nullum eorum recta habet intestina III, 32, 41 s.; nonnulla eorum appendices in intestinis habent III, 32, 40 s.; cuinam parti iis appensum sit omentum, idque quomodo III, 50, 5 s., cf. III, 276, 6 ss.; omnia acetabula in utero habent III, 365, 47 ss.; ruminant III, 208, 47 s.; III, 272, 2; sevum habent III, 51, 2; III, 236, 25 s.; iis sevosa est medulla III, 237, 14 s.; eorum lac coagulatur III, 53, 24; igitur e mansuetorum caseus fit III, 53, 25; eorum natura sicca et terrena est III, 236, 26 ss.; ideoque cornua et talos habent III, 236, 25 ss.; quænam iis accensenda sint III, 208, 48; iis accensenda sunt omnia cornuta III, 22, 22 s.; III, 271, 10 s.; item nonnulla cornibus carentia III, 22, 24 s.; item camelus, idque quare III, 271, 11 s., cf. *Ruminantia* et *Bisulca.*

Dentium stupor (αἱμωδία); fit ubi rem acidam edentes adspicimus IV, 153, 16 s.; cur portulaca et sale tollatur, non vero lixivio et nitro IV, 115, 11 ss.; IV, 153, 16 s.

Densari quod potest (πιλητόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 8; quænam sint III, 621, 43 ss.

Densatio (τὸ πυκνοῦσθαι, ἡ πύκνωσις); alteratio est quia affectus est qualitatis subjecti II, 336, 14 s.; quomodo fiat III, 616, 12; ejaculando fieri potest II, 294, s.

Densatio et rarefactio; affectuum principium sunt II, 356, 38 s.; concretione et disjunctione fiunt II, 356, 42; eo fiunt quod potentia transit in actum II, 298, 22 s., 28; eorum ope reliquas res omnes generant qui unicum elementum esse statuunt II, 456, 16; exceptis tamen qui igni hanc dignitatem tribuunt II, 417, 39, 47; iis reliqua construere, vel tenuitate et crassitie, eodem redit II, 417 47 s.; si non sint, aut motus non erit, aut fluitabit universum aut semper tantum aquæ in aerem quantum aeris in aquam mutabitur, aiunt inanis assertores II, 297, 38 ss., cf. II, 297, 18; id quod verum est si circulo non fit motus II, 297, 45; quomodo earum ope ostendant inanis assertores id revera exstare II, 292, 49; II, 297, 11 ss.; eorum refutatio II, 294, 1 s.; II, 297, 18 ss., 48 ss.; quæ eas patiuntur sursum et deorsum moventur in aqua II, 291, 8 s.

Densatur (quod) (τὸ πυκνούμενον); minorem locum occupat II, 407, 21.

Densitas (ἡ πυκνότης); in mixtionis qualitate consistit III, 670, 28; vix intelligitur quomodo raritatem facere possit, vel vice versa II, 255, 36.

Densitas et raritas; corporum affectus sunt III, 228, 44 ss.; a calido, frigido, humido et sicco pendent III, 228, 43 ss.; sunt affectus rerum sensibilium II, 559, 15 s., 27; reduci possunt ad excessum et defectum II, 559, 17 s., 28; iis quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 15; iis nec atomi, nec plana indivisibilia inter se differre poterunt quia vacuo carent II, 449, 50 ss.; qui iis generationem et interitum tribuunt lationem motuum primum censere videntur II, 364, 11.

Densum (πυκνόν); non ad quale, sed potius ad positionem pertinet, 15, 14, 16; ejus definitio, 15, 18; grave est II, 298, 23 s.; ei adjacent utrinque duæ qualitates, grave et durum, II, 298, 29 s.; quomodo a raro differat II, 412, 4 s.; id est quod minutis partibus constat IV, 225, 43; divisibile II, 412, 5; omne necessario vel durum vel molle est II, 412, 6; majus obstaculum est corporibus quæ per id feruntur II, 295, 20, 31, cf. *Solidum.*

Densum et rarum; ea primas subjecti differentias esse censent naturæ scrutatores II, 484, 45; idem est, et una eorum materies II, 298, 22 s.; contractione et dilatatione ejusdem materiæ fiunt II, 298, 28; secundum oppositionem gravis et levis lationis causæ sunt II, 298, 38 s.; secundum duri et mollis oppositionem affectus et impatibilitatis, itemque alterationis II, 298, 39 s.; sine iis fieri non potest ut res comprimantur II, 297, 11; ea tanquam principia agnoscunt nonnulli eorum qui unicum elementum esse statuunt II, 456, 18.

Dentex (σινώδων *sive* σινόδων, *fortasse* συνόδους); piscis littoralis est III, 158, 13; gregalis III, 175, 9; sola carne vescitur III, 148, 51 ss.; III, 149, 24, 29; mollusca devorat III, 149, 25; sæpe ventriculum ejiciunt minores pisces persequentes, idque quare III, 149, 25 ss., v. *Synagris.*

Dentiducus (ἡ ὀδοντάγρα); cur ejus ope facilius extrahantur dentes IV, 66, 13, ss.; e duobus vectibus sibi invicem oppositis constat IV, 66, 20; eo utuntur medici, *ibid.*

Dentientes (ὀδοντοφυοῦσαι); iis similis est ursa quum e latibulo prodiens ligna mandit III, 177, 22 s.

Dentitio; ejus causarum investigatio pendet ad argumentum libb. *de Generatione animall.* III, 429, 15 ss.; de ea Democriti sententia refutatur III, 429, 19 ss.; celerius fit apud infantes qui calidum lac sugunt III, 430, 1 ss.

δέον (τό)· æquivocum, 278, 15; 297, 27.

δέοντα (τὰ) πρακτέον· huic sophismati quid respondendum sit, 297, 26.

Deorsum (κάτω); idem quod versus medium II, 368, 19; II, 424, 2; eo qui fit motus, ei contrarius qui sursum fit II, 368, 43; II, 369, 13; II, 374, 12; eo aliqua ferri videmus II, 430, 43 s.; quidnam significet, ubi de terminorum progressione fit sermo, 140, 45.

Depositum (παρακαταθήκη); pactum voluntarium est II, 55, 10; eo fraudare injustum est II, 153, 24 ss.; eo fraudare pudet, et quare 355, 37; eo nemo se unquam ipse fraudavit II, 155, 13; qui fraudat amico injuriam facit, idque quare IV, 260, 44 s.; cur gravius sit fraudare quam mutuum IV, 260, 43 ss.; idque parvum quam mutuum magnum IV, 211, 39 ss.; ejus datio custodiendi reddendique gratia fit IV, 261, 8 s.; a nemine fit nisi a confidente IV, 260, 45 s.; ea diis tribuere ridiculum foret II, 126, 10; id qui invitus, vel propter metum reddit, nec justam actionem facit, nec justus est, nisi per accidens II, 61, 38; id qui vi coactus aut invitus non reddit, injustam actionem non facit, nec injustus est, nisi per accidens II, 61, 41.

Deprecantes; in eos clementes sumus, 350, 28.

Depulsio (ἡ ἄπωσις); quidnam II, 335, 19 s., 24 s.; species pulsionis est, *ibid.*; ejus species dispulsio II, 335, 24; item omnes corporis motus excretorii II, 335, 36.

Derdas; cur Amyntam parvum cognominatum aggressus sit, 581, 19.

Derisores (χλευασταί); eorum nos pudet, 356, 51.

Derivatum nomen (παρωνυμία); eo utimur ad designandas formas et figuras II, 337, 2.

Descendentes; cur femoribus laboremus IV 146, 34 ss.; IV, 147, 32 ss.

Descriptiones (διαγράμματα); iis elementa priora, 22, 2.

Descriptiones falsæ (ψευδογραφήματα); non sunt contentiosæ, ne tum quidem ubi ad verum pertinent, 457, 28 s.

Descriptiones geometricæ; has quum resolverimus, interdum rursus componere non possumus, 294, 10.

Desiderium (πόθος); affectus animæ est II, 18, 21; II, 138, 17; e sensu tantum est IV, 18, 22; fit omnibus qui cibum et saturitatem appetunt IV, 18, 12 s.

Desidia; propter eam facere omittunt quæ optima esse putant II, 108, 7; gravidis mulieribus noxia, 622, 1

Desperata (ἀνέλπιστα); de iis nemo deliberat, 354, 38.

Desperati; non metuunt, 354, 34; non miserantur, 358, 34.

Destillationes (οἱ κατάρροι); in eas proclives cur reddantur qui hordeum tractant IV, 290, 34 ss.; per eas spiritus crassus et humidus fit III, 656, 48; crudæ dicuntur, idque quare III, 612, 32; quæ in pulmonem fiunt IV, 109, 52 s.

Destruere (τὸ διαφθεῖραι); facilius in plerisque rebus quam construere, 260, 5.

Deteriores (οἱ χείρους); ab iis quod fieri potest, poterit etiam a contrariis, 369, 1.

Deterius (τὸ χεῖρον); semper melioris causa exstat, 618, 4.

Detersio (τὸ ῥύπτειν); amaritudine fit IV, 236, 14 s.; item mucoso IV, 236, 17.

Determinatum quid (τόδε τι); id significare videtur omnis οὐσία, 5, 3; id revera significant οὐσίαι primæ, 5, 5; tanquam id essent, omnia enuntiare solent, 282, 11; pro eo habemus omne prædicatum 284, 3; maxime consequens esse videtur uni et substantiæ, 284, 4; eo non pertinent quæ communiter de omnibus prædicantur, 300, 18, 25, 29; alia tale quid significant, alia non II, 438, 39; II, 439, 35; ab hac differentia pendet quod aliæ res simpliciter fieri dicuntur, aliæ aliquid fieri II, 438, 39 s.; res quarum differentiæ potius tale quid significant, magis ad substantiam pertinent II, 438, 53 s.

Determinata; v. *Definita*.

Detrimentum; aliquo affecti statim sine cogitatione præsidiis a natura datis nobis utimur IV, 258, 13 ss.

Detractio (ἀφαίρεσις); quænam ex ea petantur argumenta de optabili, 202, 15; quomodo ea utendum sit ut universaliores fiant loci magis ac minus spectantes, 203, 18; quomodo ex ea dijudicetur quæstio an res duæ numero idem sint, 256, 25.

Deucalion; quod ejus ætate factum est diluvium, quasnam regiones inprimis invaserit III, 572, 42 ss.

Deus (*aliorum de eo opiniones*); omnibus causa et principium esse videtur II, 471, 25; ex eo et per eum universa esse instituta vetus est sermo et a majoribus proditus inter omnes homines III, 636, 32 ss.; ei unum assimilavit Xenophanes II, 476, 35; eum fieri potuisse negat Xenophanes III, 676, 10 s.; eum æternum esse affirmat Xenophanes, idque quia præstantissimus est III, 676, 20 s.; item unum III, 676, 21; item similem sibi undequaque, idque quare III, 676, 35 s.; item globosum III, 676, 3 s.; nec infinitum nec finitum III, 676, 41 s.; neque eum moveri neque immobilem esse III, 676, 48 s.; refutatur illius opinio III, 677, 12 ss.; eum unum esse dicit Parmenides III, 678, 32 s.; eo priora esse censet elementa Empedocles II, 460, 50; Empedoclis de eo sententia III, 639, 40 ss.; ei soli secundum Simonidem competit sapientia II, 471, 13; teste Platone, ut antiquum fert dictum, principium et medium et finem rerum omnium tenet III, 642, 26 s.; statim inde ab initio aliorum animo admiscuit aurum, aliorum argentum, aliorum æs vel ferrum, secundum Platonem, 502, 51 s.; Platonis placitis congruum videretur, si animæ motum circularem impertiisset, quia ita melius erat III, 438, 23 ss.; mentem tanquam lumen animæ indidit, secundum oratorem anonymum, 397, 34; recte ab Agathone facta infecta reddere non posse dicitur II, 67, 38; secundum Homerum similem ad similem ducit II, 174, 50; II, 218, 41; eum laudat Gorgias, ubi de Achille dicendum est, 408, 9; eum mœnium exstructionem vetare dixit Mausolus, quorum exstructionem Mylasensibus pollicitus erat, 642, 54 s.

Deus (*quidnam sit*); quærimus an sit, 153, 40; item quid sit, 153, 42; species animalis, 208, 53; ei proprium non est ut sit animal qui mente concipiatur et quare, 231, 5; cum homine et equo totum constituit, quia omnes animalia sunt II, 531, 24 s.; quæritur an ejus animæ ratio eadem sit ac canis vel equi vel hominis III, 431, 35 s.; idem erit quod homo, si de omni re idem affirmari ac negari liceat II, 507, 21; ad substantiam pertinet II, 4, 25; II, 190, 24; substantia est II, 538, 10; motus principium cum in universo tum in anima nostra est II, 240, 37; iis quæ de eo vaticinantur consentanea est Aristotelis opinio de circulari conversione II, 390, 13; quæstio an animæ motum impertire debeat, pertinet ad aliam disciplinam (non ad naturalem) II, 438, 25 ss.; præest forsan principiis proprie sic dictis II, 198, 27; optimum omnium principium fr. 340, b; quidnam fr. 39, a, b; potest esse id quod movetur II, 358, 47; ab eo cunctæ naturæ salus petenda est III, 636, 34 ss.; opifex et servator omnium quæ in hoc mundo perficiuntur III, 636, 40 ss.; idque quomodo III, 636, 42 ss.; est sive intellectus sive aliquid supra intellectum fr. 55, a; ejus est quæ velit facere fr. 338, a; quemnam locum occupet III 640, 2 ss.; quibusnam argumentis demonstretur eum locum superiorem occupare III, 640, 14 ss.; summam et primam sedem mundi occupat, ideoque appellatus est hypatus III, 636, 45 ss.; in proxima quæque sibi vim suam maxime exercet III, 636, 48 ss.; eum in summo loco collocatum esse existimandum est III, 637, 50 s.; ejus opitulationem ea in quibus nos ipsi degimus, vel nobis superiora magis minusve sentiunt, quo propius vel longius ab eo absunt III, 637, 4 ss.; præstat opinari ejus potentiam in cælo sedes suas habentem, rebus universis incolumitatem præbere, idque quare III, 637, 6 ss.; ejus numinis vi per universum mundum pertinenti sol lunaque moventur III, 637, 52 s.; cælum omne circumagit III, 637, 53; causam præbet incolumitatis eorum quæ in terra sunt III, 637, 54 s.; nequaquam indiget aut artificio aut alieno ministerio III, 638, 1 s.; comparatur magnis artificibus qui uno instrumento demittendo multos funes attrahunt variosque effectus edunt III, 638, 5 ss.; item neurospastis III, 638, 7 ss.; item chori præcentori III, 638, 44, 47 ss.; III, 640, 42; omnium rerum princeps et parens est III, 639, 8; ratiocinationi tantum spectabilis est III, 639, 9; simulac signum dederit, omnia quæ inter cælum et terram sunt in orbibus suis moventur III, 639, 10 s.; cum anima comparatur quæ et ipsa non sub adspectum cadit, operibus tamen ipsis spectatur III, 639, 34 ss., 36 s.; valentissimus est, si vim spectes III, 639, 34 s.; item formosissimus, si decorum III, 639, 35; item immortalis, si vitam III, 639, 35 s.; item præstantissimus, si virtutem III, 639, 36 s.; ejus ratio in mundo pualis III 640, 1 ss.; quanto ejus fastigio inferius esse regis Persarum statuere deceat III, 637, 44 ss.; gubernatori comparatur III, 640, 41; item aurigæ III, 640, 41; item legi III, 640, 42, 49 s.; item duci III, 640, 42; differt tamen eo quod omnis laboris et curæ expers est III, 640, 43 ss.; unus quum sit, multa cognomina habet III, 641, 33 ss.; et Ζῆνα et Δία eum vocamus, idque quare III, 641, 34 s.; item Κρόνου et χρόνου filium, idque quare III, 641, 36 s.; item ἀστραπαῖον, βρονταῖον, αἴθριον, αἰθέριον, ὑέτιον, idque quare III, 641, 38 ss.; item ἐπικάρπιον et πολιέα idque quare III, 641, 41; item γενέθλιον, ἕρκειον, ὁμόγνιον, πάτριον, idque quare III, 641, 42 s.; item ἑταιρεῖον, φίλιον, ξένιον, στράτιον, τροπαιοῦχον, καθάρσιον, παλαμναῖον, ἱκέσιον, μειλίχιον, σωτῆρα, ἐλευθέριον, idque quare III, 641, 43 ss.; item οὐράνιον et χθόνιον, idque quare III, 641, 47 s.; quomodo in *Orphicis carminibus* appelletur II, 641, 49 ss.; idem est atque necessitas (ἀνάγκη) III, 642, 8; item ac fatum (εἱμαρμένη), idque quare III, 642, 9; item ac πεπρωμένη, idque quare III, 642, 10; item ac μοῖρα, idque quare III, 642, 12; item ac Νέμεσις, idque quare III, 642, 12 s.; item ac Ἀδράστεια, idque quare III, 642, 13; item ac αἶσα, idque quare III, 642, 14 ss.; item ac Parcæ, idque quare III, 642, 15 s., 24; lex est, sed potior quam quæ in tabulis inscribi solet III, 641, 34 s.; recta linea progreditur, ubi secundum natura suam incedit III, 642, 28 ss.; eum semper insequitur Δίκη (i. e. justitia) III, 642, 29; excellere potest, non sua ipsius æquitate et fortitudine, sed et reliquorum imbecillitate III, 677, 26; nemo autem affirmare valet eum esse præstantissimum, sed quia quam optime fieri poterit affectus est III, 677, 28 s.; eum globosum esse necesse non est, idque quare III, 677, 40 ss.; neque unum III, 677, 31; neque infinitum neque finitum esse III, 677, 50; III, 678, 28 ss.; apud eum globosa figura perfectissima IV, 295, 19 s.; nihil facit frustra II, 372, 3; imperat ut benefaciat II, 232, 1; ei comparatur lex, 541, 5; ei subjungit bestiam qui hominem imperare jubet, *ibid.*; ejus necessitas cum homine eadem est ac patris cum filio, benefactoris cum beneficio affecto, natura principis eum natura subdito II, 232, 17; ei æquiparari debet qui adeo omnibus antecellit, ut cum iis conferri nequeat, 535, 40; ita vocitabatur rex Persarum III, 637, 29; generationem continuam reddidit, ut omnia quantum fieri possit, perpetuitatis participia fierent II, 465, 34 ss.; non jubendo imperat II, 242, 31; sed ejusdem gratia cujus prudentia II, 242, 32; ab amicitia erga eum alienus est amor mutuus, vel etiam omnis amor II, 175, 21 s.; ergo revera erga eum amicitia non exstat II, 175, 19; inter eum et hominem necessitudo pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 225, 5; ab eo non requiritur mutui erga hominem amoris æqualitas II, 225, 14, 49, cf. II, 175, 21 s.; quid homini simile cum eo fr. 345, a; eum pro dignitate distribuere bona et mala arbitramur II, 172, 19 s.; eum judicem malum et injustum facere non licet II, 172, 22 s.; eum pravorum curam gerere probabile non est II, 172, 29 s.; absurdum foret, si aleatores magis diligeret quam viros præstantissimos et prudentissimos II, 239, 7; probabile non videtur insomnia ab illo mitti, idque quare II, 513, 10 ss.; III, 514, 33 ss., 36 ss.; III, 515, 26 ss.; ejus contemplationi quæ favet bonorum possessio optima est II, 242, 35; ejus contemplationem et cultum quæ impedit bonorum possessio mala est II, 242, 38; eum vel de industria, vel fortuito passim laudamus, 329, 31; de eo ubi disserendum est, argumenta petenda sunt e rebus quæ ei insunt, 374, 21; eum nihilo minus cognosceret anima, eo quod ex elementis composita esset, idque quare III, 441, 36 ss., 44 ss.; ei a quo profectus est, cognatus est, non vero ille huic II, 101, 5; qui de eo recte sentiunt, non minus Alexandro sibi tribuere debent fr. 326, b, cf. *Divinum principium quod in nobis est* et *Jupiter*.

Deus (*quatenus virtus et felicitas ei tribuendæ sint*): ejus vita talis est qualis nobis optima pauco tempore II, 605, 36 s., 47, cf. II, 609, 27 ss.; ejus actus voluptas est II, 605, 38; semper eadem eaque simplici delectatur voluptate II, 90, 30; agit cogitabile possidens II, 605, 45; ad eum pertinet divinissimum quod mens habet II, 605, 45 s.; igitur speculatur II, 605, 46, cf. II, 182, 11; immo melius se habet quam nos ubi optime habemus II, 605, 48 s.; ejus actus per se vita optima et æterna est II, 605, 50; est igitur animal æternum ac optimum II, 605, 52; ejus vita ævum continuum et æternum est II, 606, 1, cf. *Mens*; nunc quoque bonum, sed quidquid sit, manet id quod est II, 107, 35; vix bene se haberet, si solæ externæ actiones revera actiones reputandæ essent, 605, 16; ei quod inest præstat eo quod homini inest, 198, 42; quod ei proprium, præstat eo quod homini proprium, 198, 47; omnia bona habet II, 182, 10; non dormit II, 182, 11, cf. II, 608, 48 s.; eo nihil melius est II, 182, 14; ergo se melius spectare non potest II, 182, 13 ss.; cf. II, 605, 42 s.; II, 609, 23; se ipsum spectans absurdus est II, 182, 15 s.; ei non est tempus opportunum et quare, 81, 45; ei forsan felicitas quædam competere potest II, 189, 23; felix et beatus est sine externis bonis, 601, 42; nulla re eget II, 182, 7; II, 234, 42; nec igitur amicis ei opus est, nec eos habet II, 234, 43; II, 236, 25; nihil præter se ipsum cogitat II, 236, 28; ei bonum in se ipso est II, 236, 30; exponitur quatenus ei similis sit, quatenus ab eo differat vir sibi sufficiens II, 234, 42 ss.; II, 236, 25 ss.; ei non competit virtus II, 162, 14; virtute melior est, *ibid.*; non propter virtutem probus est II, 162, 15; etiam improba facere potest, 215, 16.

Dei (*aliorum de iis opiniones*); eorum omnia plena esse antiquorum nonnulli dixerunt III, 636, 36 ss.; eos regi parere dicunt omnes homines, 483, 22; eos omnes vivere ac agere putant, non vero dormire II, 126, 17; in multis sese mutuo præstantiores esse dicuntur a vulgari opinione III, 678, 20; quinam antiquissimi habeantur ab antiquissimis poetis II, 634, 41; antiquissimos non regnare censent iidem II, 634, 40 ss.; eos hominibus et animalibus quibusdam similes esse tradunt II, 608, 34 s.; per aquam jurant secundum perantiquos theologos II, 472, 34; id est per Stygem secundum poetas II, 472, 35; eos omnium rerum principia habuit Hesiodus II, 495, 36; non determinavit idem, utrum voluptatis an vivendi causa nectare et ambrosia vescerentur II, 495, 41 ss.; inter omnes eminet amor secundum Hesiodum II, 473, 52; eorum antiquissimus amor secundum Parmenidem II, 473, 48; iis omnia plena esse Thales putabat III, 443, 7; eos ubivis esse dixit Heraclitus, idque quando III, 227, 24 s.; lugendi non sunt teste Xenophane, 380, 15; teste Xenophane æque impii sunt qui eos natos esse putant ac qui eos mori censent, 378, 15; de iis opinio Xenophanis forsitan vulgari præferenda est, attamen in re poetica non est recipienda, 479, 28; iis elementa assimilat Empedocles II, 461, 1; longævi secundum Empedoclem II, 496, 6; eodem teste discordiæ originem debent, *ibid.*; iis antiqui cælum et supremum locum tribuunt II, 389, 32, cf. II, 370, 43; II, 381, 54; mortem malum esse judicarunt secundum Sapphum, quippe qui ipsi mori noluerunt, 377, 44; eos perperam nonnulli vinum non nectar bibere arbitrantur II, 170, 8; iis legitima sacra fieri solebat Hippodamus Milesius ex agro sacro, 508, 24; quidnam de patria circa eos opinione statuendum sit II, 608, 28 ss.; quomodo vocent cymindin secundum Homerum III, 182, 42.

Dei (*quidnam sint*); de iis omnes homines existimationem habent II, 370, 42; eos solus homo exstare putat IV, 270, 22; necessario esse putat qui numen (δαιμόνιον), i. e. dei opus esse arbitratur, 376, 50; eorum filios qui esse agnoscit, eum quoque eos esse agnoscere oportet, 409, 13; ab iis et per eos mundus asservatur III, 628, 3 s.; esse quomodo probentur ex astrorum motu et mundi opificio fr. 39, a; eorum domicilium cælum III, 628, 7 s.; item suprema regio III, 629, 50; eorum opus immortalitas est, id est vita æterna II, 392, 26 s.; de eorum bono non agit scientia civilis II, 132, 17; de eorum bono quæstio remittitur ad alium sermonem II, 132, 18; non dicendum est scientiam civilem iis imperare, quia omnia quæ in civitate sunt regit II, 76, 6; eos maxime felices ac beatos esse putamus II, 126, 7, 26; iis justas vel fortes vel temperantes tribuere actiones ridiculum foret II, 126, 9 ss.; eorum actio contemplativa est II, 126, 21; aliquam rerum humanarum curam gerere videntur II, 127, 10; probabile est iis carissimos esse sapientes II, 127, 9, 16; pars hominum iis maxime cognata mens est II, 127, 12; viris bonis longe superiores sunt II, 96, 45; eos et corpore et animo hominibus præstare arbitramur, 617, 7 ss.; ad eos evehi dicuntur homines propter virtutis excellentiam II, 76, 17; iis absolute bonorum nimium esse non potest, ideoque iis jura non competunt II, 64, 22 s.; iis non competit vitium nec virtus II, 76, 20; carent malis cupiditatibus II, 126, 16 s.; apud eos forsan omnia jura immota sunt II, 60, 41; iis tribuimus ut omnia cernant, 469, 14; eos latere non licet, 431, 48; si non omnia norunt, vix omnia norunt homines, 376, 13; iis tribuimus indignationem, 360, 3; oderunt qui injusta dicunt, 378, 21 s.; quæritur an ab iis hominibus detur felicitas II, 9, 10; si quod aliud hominibus tribuant beneficium, felicitatem quoque tribuere verisimile est II, 9, 11; alii forsan disciplinæ competit quærere an hominibus felicitatem impertiant II, 9, 14; ad eorum judicium fit provocatio, 377, 41; eorum benevolentia bello superiores evadimus, 419, 23, cf. 456, 29; eorum numine perculsi divino afflatu ita efficiuntur II, 184, 25; ex eorum sententia argumenta petimus de justo, de legitimo, de utili, de honesto, de jucundo, de facili, de possibili, de necessario, 414, 27; eorum laudationes ridiculæ sunt, si ad nos referantur II, 12, 23; eos felices ac beatos prædicamus II, 12, 28; laude superiores sunt II, 12, 35; eorum in laudibus utuntur enthymematibus e nomine petitis, 380, 26; homini similes nihil aliud sunt quam homines æterni II, 492, 5 s.; eorum imaginibus si similes essent homines aliqui, ab omnibus reliquis digni judicarentur quibus servirent, 486, 38; quamnam de iis opinionem habeamus quod ad musicam attinet, 628, 42; non bibunt vinum, 480, 8.

Dei (*quomodo erga eos se gerere debeant homines*); iis pro dignitate honor rependi nequit II, 103, 44, 46; iis tribuitur honos II, 44, 26; idque quare II, 231, 45; iis honorem tribuunt thiasotæ II, 98, 44; eos colere simpliciter bonum est, 197, 36; eos colentes utimur numero tria II, 367, 16; perinde ac iis parentibus tribuendus est honos II, 106, 11; an colendi sint, necne problema est punitione dignum, 179, 31; iis nihil mancum offerimus fr. 44, b; nunquam verecundiores esse debemus quam quum de illis agitur fr. 55, a; iis non eadem conveniunt quæ hominibus II, 43, 30; iis honorem tribuere debent cives, 611, 21; eos sedulo colere debet tyrannus, 586, 50; in eos sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 4; sumptus in eorum cultum faciendi toti civitati sunt communes, 612, 33; eorum cultui in politia proprie sic dicta consecrari debet dimidia pars agri publici, 612, 37; ædes iis dicatæ in optima republica ad forum liberum collocari debent, 614, 33; iis ruri quoque templa exstruenda sunt, 615, 18; ad templa alicujus eorum qui generationi prosunt, quotidie iter conficiendum est mulieri gravidæ, 622, 4; eorum in honorem partem publicæ pecuniæ impendunt Cretenses, 515, 45; eorum speciem et victum sibi assimilant homines, 483, 24; eodem modo quo illos, remunerari oportet philosophiam docentes II, 105, 4; quæritur an iis injuriam inferre liceat, 187, 42; eos qui non timet non fortis, sed furens est II, 137, 37; eos inprimis amant fortunati, 367, 21; iis litare pro sese et uxoribus liberisque ætate provectiores jubet lex, 623, 45; iis magis propitii sunt, a quibus magis coluntur, 416, 47; sacrificantium magis pietate quam sumptibus gaudent, 417, 8; stultissimos esse judicant qui ultra facultates aliquid faciant, 417, 10; contenti sunt si iis pro facultatibus quisque tribuat sacrificia II, 233, 13; cum iis amicitiam contrahere nequeunt homines II, 96, 44, 51; II, 97, 1; erga eos hominum amicitia tanquam erga bonum et superiorem esse videtur II, 101, 24; iis debetur justitia vel pietas quæ aut pars aut comes justitiæ est II, 244, 48; erga eos peccatum est impietas II, 246, 7; ei sacrum qui subripit sacrilegium facit, 341, 14; quæ ad eos pertinent, si bene se habent, fiduciam faciunt, 355, 20; quibusdam aliquam irrisionem tribuunt leges, 623, 42.

Deus Empedoclis (i. e. *Sphærus*); felicissimus II, 496, 10; discordiæ originem non debet II, 496, 1; insipientior est omnibus aliis rebus quippe qui discordiam cognoscere nequit II, 496, 10 ss.; III, 442, 23 ss., v. *Discordia*.

Deus mortalis; illi comparatur homo fr. 35, a.

Dei deæque; Jovem, teste Homero de cælo detrahere nequeunt III, 520, 3 ss.

Deorum notio; ex duobus principiis orta est apud homines idque quibus fr. 35, a; quomodo primum orta sit apud homines fr. 36, a.

Dexamenæus; gentile nomen fr. 252, b.

Dexter locus; cur reo apud judicem detur IV, 262, 16 ss.

Dexteri; iidem qui urbani II, 51, 20, cf. 2.

Dextera; natura melior est, etiamsi omnes ambidextros esse liceat II, 60, 47; II, 153, 6 ss.

Dextrum; sinistro contrarium est III, 265, 38; sinistro præstat II, 153, 9; III, 257, 43 s.; III, 306, 27 s.; III, 307, 23; IV, 274, 46; inde ab eo principium ducitur III, 307, 20 s.; vel vice versa nobilius est quia ei inest principium III, 307, 24 ss.; nobis non semper idem est II, 285, 20; sæpe idem est quod sinistrum II, 285, 22; latitudinis principium est II, 390, 38; III, 391, 20; eo igitur secundum generationem prius est supra II, 391, 21; id est a quo incipit motus II, 391, 24; III, 267, 19; apud animalia motus secundum locum principium est II, 390, 42, cf. II, 391, 53; III, 18, 48; III, 306, 11 s., 23 s., 38 s., cf. III, 307, 27 s.; cur in ceteris præstantiora sint sinistris in sensibus vero paria IV, 274, 45 ss.; IV, 275, 3 ss.; sinistris calidiora sunt, idque quare III, 260, 8 ss.; III, 394, 50 s.; apud quænam animalia a sinistro distinctum sit III, 261, 26 ss.; III, 306, 14 ss.; omnium animalium maxime distinctum est apud hominem III, 306, 50 ss.; quamobrem sinistris carnosiora sint IV, 298, 25 s.; quomodo eorum sanguis a sinistrorum differat III, 231, 36 s.; robustiora sunt quam sinistra III, 267, 19 s.; item potius ad situm superiorem vergunt III, 267, 20 ss.; sicciora sunt quam sinistra et magis motum cient III, 267, 52; id natura sua sequitur sinistrum III, 306, 13 s.; ejus naturæ competit ut moveat III, 306, 27 s.; unde probetur motus principium esse III, 306, 23 ss.; ab eo quoque incipit serpentum motus III, 308, 46 s.; ei vicissim respondet posterius III, 308, 47; apud omnia animalia eadem sunt III, 306, 37 s.; apud hominem maxime dextra sunt III, 306, 50; iis injurias propellere solemus III, 306, 36 s.; iis potius omnia peragere solent animalia III, 286, 16 s.; iis magis laborare valemus IV, 149, 6 s.; magis activa sunt et affectibus minus obnoxia IV, 274, 50 ss.; cur in iis potius dormiamus IV, 152, 6 ss., 19 ss.; eodem modo se habent quam sinistra ac simul moveri possunt III, 524, 6 s.; nec moveri possunt quia sinistra quiescunt, nec vice versa III, 524, 7 ss.; quod si fieret, eodem modo se haberent ac homines qui dorsa sibi invicem apprimentes crura moverent III, 524, 31 ss.; ab iis provenire mares censent Anaxagoras et alii quidam naturæ scrutatores III, 392, 28 ss.; III, 394, 14 s , 22; id quod satis probabile videtur III, 394, 48 ss.

Dextrum cæli; quid II, 391, 54 s.

Dextrum et sinistrum; loci differentiæ sunt II, 281, 11; II, 358, 42 ss., 49 s.; II, 371, 48; non solum ad nos referuntur, sed etiam in universo definita sunt II, 281, 11; II, 285, 17, 23 s.; termini sunt II, 281, 21; infinito inesse nequeunt II, 281, 13; dimensionum magnitudinis par III, 305, 2, 35; ea nostri respectu habent res mathematicæ, etsi eorum natura carent II, 285, 29 ss.; medio loco inter ea quærendum est gressilium sensus principium III, 282, 32 s.; corpori animalium competunt III, 264, 13 s.; unumquodque eorum sibi simile quærit III, 264, 35; animalium naturæ maxime conveniunt II, 390, 26; iis carent plantæ II, 391, 17 s.; apud res anima et principio motus prædita quærenda sunt II, 390, 45 ss.; probabile est ea corporibus perfectis competere II, 390, 36; non minus quam ea apud animalia differunt inter se ante et retro, supra et infra II, 391, 12 ss.; in animalibus potentia solum inter se differunt II, 391, 15, cf. 37; eorum notionem triplici modo ad res inanimes transferimus, idque quomodo II, 390, 50 s.; ea cælo tribuerunt Pythagorei II, 390, 17; II, 391, 9 s.; atque revera etiam cælo competunt II, 391, 31 s.; II, 395, 21; quibusnam animalibus competant, quibusnam non III, 306, 5 ss.; munere, non situ determinantur III, 306, 9 s.; ea homo habet III, 11, 47 s.; idque maxime secundum naturam disposita III, 12, 50 s.; iis carent testacea III, 318, 9; quatenus ea habeant cancri III, 318, 17 ss.; ubinam ea habeant serpentes III, 308, 40 ss.; inprimis partibus motui inservientibus competit III, 254, 40; inter ea exstat motus principium III, 307, 43 s.; idque quare III, 307, 28 ss.; secundum ea determinantur animalia quæ partibus instrumentariis usa progrediuntur III, 307, 47; principium motus quod inter ea intervenit omnibus rebus convenit, dummodo duobus tractibus moveantur III, 307, 49 s.; igitur prius est eo quod inter supra et infra intervenit III, 307, 48 s.; eodem motus principio inter se copulari debent quo supra et infra III, 308, 1 s.; non intelligitur quomodo a se invicem distingui possint, si semen ab omnibus partibus secedat, III, 331, 18 ss.

Dextrum sinistrum; series coordinata nonnullorum Pythageorum II, 475, 49 s.

δι' ὅ· v. Οὗ ἕνεκα.

δι' οὗ· fide dignius est, 148, 4, 28; quando magis, quando minus obstet corporibus quæ feruntur II, 295, 17 ss., 31.

Δία· cur ita Jovem appellemus III, 641, 45.

διὰ τί· ejus demonstratio philosopho propria est II, 188, 48; ejus demonstratio non semper a scientia civili aliena est II, 188, 46; ejus demonstratio multam cautionem requirit II, 188, 49; item sæpe seorsim dijudicari debet a re demonstrata II, 189, 8; duplex est II, 146, 6; in geometria pendet a principio definito II, 144, 10; in rebus agendis ab accidentibus II, 144, 14; id est constat eo quod non aliter fieri poterat aut quod sic melius fit II, 144, 13, v. Οὗ ἕνεκα.

(*Diabetes*); III, 336, 6 s.

διάκρισις· v. *Discretio.*

διάχυσις· v. *Dissolutio.*

Diagoras Rhodius; de illo narratio fr. 283, b.

Diagoras; quare Eretriæ equitum oligarchiam sustulerit, 573, 6.

διαγράμματα· v. *Descriptiones.*

διαίρεσις· 437, 37, v. *Distinctio* et *Divisio*.

διαιτηταί· magistratus apud Athenienses fr. 245, b.

Dialectica; ea non usi sunt antiqui II, 478, 15; Socratis ætate nondum erat III, 615, 20 s.; eam Zeno invenit fr. 42, b; non demonstrat, 289, 12; quodnam ejus munus per se, 308, 12; ei novum munus exsequendum addidit artis sophisticæ vicinia, 308, 16; ante Aristotelem, nihil ejus artis exstabat, 309, 1, cf. 309, 16; spectat quæ entibus accidunt non quatenus entia II, 588, 23, cf. II, 502, 15 s.; non vero ens, quatenus ens est II, 588, 25; eam reliquit qui in principia incidit, 316, 39; ejus naturam invitus demolitur qui eam quasi scientiam vel facultatem instruere conatur, 318, 49; in ea quænam petantur a principio, 110, 40; ut probet, vel probare videatur, utitur vel inductione, vel syllogismo, vel syllogismo apparenti, 314, 4; est facultas quædam rationes parandi, 314, 1; non concludit e quibuslibet sed ex iis quæ argumentatione opus habent, 314, 41; semper alium respicit, 261, 8, 26; argumentatio quæ ad eam pertinere videtur, etiamsi non pertineat, non secundum propriam methodum procedit, 272, 51; si doceret, certe prima et propria principia non rogaret, 288, 43; ea quadantenus utuntur omnes privati, 289, 2; in quo ea artificiose versatur, ejus sine arte participes sunt privati, 289, 6; cum omnibus scientiis communicat, 132, 12; non circa unicum quoddam genus versatur, 132, 16; hujus rei argumentum, *ibid.*; circa probabilia versatur, 172, 4, 14, cf. 110, 41; 181, 7; 273, 25; ejus a philosophia et a sophistica differentia, 181, 6; II, 502, 12 ss.; II, 588, 23 ss.; quare paralogismis magis obnoxia quam mathematica, 133, 8, 32; quidnam ei cum rhetorica commune sit, 310, 1; 312, 16; circa communia versatur, 310, 2; 312, 14, 36; 313, 51; eam omnes aliquatenus tractant 310, 4; quomodo tamen ad normam et institutionem quandam redigi possit, 310, 9; spectat syllogismos omnes, cum veros, tum apparentes, 311, 47; 312, 45; necesse est eam contraria adstruere posse, 312, 17; ejus propago ac simulacrum rhetorica, 313, 43, 49, cf. 318, 49; ejus pars ars tentativa, 284, 36, cf. 287, 35; interrogativa est, 288, 42; idque quare 288, 14; tentativa est, 288, 45; quænam sit ejus utilitas, 173, 16; ad omnium scientiarum principia viam munit, 173, 33; quando ejus perfectam habituri simus methodum, 173, 35; ad eam non pertinent paralogismi, 185, 14; ab ea valde alienus locus quo disputatio deducitur ad id quod necessarium nec est, nec esse videtur, 191, 19; non docet quidnam sit definitio et quomodo definire oporteat, 257, 12; in ea ad celandum confert quomodo disponantur ea quæ ad interrogationem pertinent, 292, 6; ei operam dant hodierni (i. e. Platonici) II, 600, 18.

Dialecticæ argumentationes; non docendi, sed exercitii et periculi faciendi causa fiunt, 270, 41; e probabilibus contradictionem colligunt, 277, 27; in *Topicis* pertractantur, 277, 34.

Dialecticæ exercitationes; v. *Exercitatio dialectica.*

Dialecticus; est qui ad rem communia considerat, 287, 37; quomodo a sophista differat, 287, 38; ad eum se habet aliquatenus contentiosus ut pseudographus ad geometram, 288, 18; quomodo a rhetore et sophista differat, 312, 44 ss.; item quomodo a philosopho, 261, 6; sibi ipsi quandoque objectionem facere debet, 263, 1; interdum addere debet id quod proponit vulgare esse et passim dici solere, 263, 4; studium dissimulare debet, 263, 7; quando id quod inprimis sumere vult, postremo proponere debeat, quando vero initio, 263, 15; si fieri possit, omnino cavere debent, ne de nominibus disputent, 185, 15; definitionem syllogismo probare non solent, 257, 8; quænam facere debeant exercitii gratia, 274, 10 ss.; bona indole præditus esse debet circa veritatem, 274, 32; vir est proponendi ac objiciendi peritus, 275, 34; non adversus quemvis disputare debet, 275, 39; quomodo a docenti differat, 287, 23, 32; non versatur circa genus definitum, nec aliquid demonstrat, nec universo philosopho similis est, 288, 35, cf. 289, 13; est qui arte syllogistica tentare valet, 289, 7; ad eum pertinet refutationum sophisticarum contemplatio, 289, 18; argumentationem producere debet et multa inutilia interjicere, 263, 26; qui unam rationem diu interrogat, male percontatur, 265, 33; quarumnam refutationum locos investigare debeat, 285, 39, 43; 286, 1, 5; quænam spectare soleat II, 489, 19 ss.; quæ pertractare conetur ex opinione petitis argumentis, quæritur II, 489, 20, 25; sine essentiæ ope considerant contraria et num eorum eadem sit scientia II, 615, 21 ss.; non eodem modo definit animæ affectus quo naturæ studiosus III, 432, 46 s.; quomodo definiat, e. gr. iram III, 432, 48; enuntiat formam et notionem III, 432, 50.

Dialogi; primos conscripsit Alexamenes Teius sive Styreus fr. 24, a.

διάλυσις· v. *Dissolutio.*

διαμεμετρημένη ἡμέρα· quidnam fr. 248, b.

Diametros; cur ita nominetur IV, 193, 27 ss., cf. 20; cur sola vocetur linea de angulo in angulum ducta IV, 193, 18 ss.; lateri incommensurabilis est II, 304, 31, cf. 18; 111, 13; 152, 46; 182, 5; II, 566, 43; III, 361, 13 s.; commensurabilis ne fieri quidem incipit, 368, 26; quomodo incommensurabilis esse demonstretur, 68, 34, cf. 78, 12; 122, 28; id demonstrari potest etiamsi æternum sit III, 361, 14 s.; dici non potest eam mensurari non posse, sed nunquam mensuratum iri II, 566, 36 ss.; eam commensurabilem esse, non solum falsum, sed etiam impossibile est II, 386, 15 s.; eam commensurabilem esse impossibile est, quia necessario falsum est eam ita se habere II, 525, 4 ss.; ubi non commensurabilis esse dicitur, significat hoc falsum esse II, 521, 22 s.; de incommensurabilitate inter eam et latus proportione nemo deliberat II, 27, 37; ejus incommensurabilitas est negatio absoluta, 296, 30; si commensurabilis esse non possit, posito hocce esse, id ex suppositione impossibile est II, 386, 8 s.; si commensurabilis ponatur, refutabit qui probat eam incommensurabilem esse, 285, 29; ab intellectu cum incommensurabili componitur quo modo, teste Empedocle, capita cum cervicibus componit amor, III, 468 50; cui probandum est eam lateri esse incommensurabilem, petit a principio, ubi latus diametro incommensurabile esse postulat, 273, 42; primum ejus incommensurabilitatem miràmur II, 471, 33; quàvis alia re magis mirum videretur geometris si commensurabilis esset II, 471, 37 s.; fieri possit ut eam commensurabilem esse arbitraremur II, 203, 47; ejus commensurabilitas quomodo ingenerata dicatur II, 385, 23 ss.; eam duobus metiuntur III, 575, 14; qui secundum eam fiunt motus contrarii sunt, quia longissime a se invicem distant II, 362, 25; per eam feruntur quæ duobus motibus impelluntur III, 557, 33 s.; Atlantem ei assimilare videtur fabula, ubi narrat eum terræ insistentem cælum movere III, 519, 5, cf. *Commensurabilitas diametri cum latere* et *Incommensurabilitas.*

Diametros commensurabilis; semper falsa est II, 533, 41 ss.; nil impedit quominus se omnia habeant ut hæc, inquiunt qui nihil verum esse censent II, 513, 36 s.

Diametros incommensurabilis; est ubi composita sunt (subjectum et prædicatum), non est vero ubi dirempta II, 573, 6.

Diametros quæ movetur; quatenus ei assimilari possit pars animalis flexura distincta III, 517, 23 ss.

Diametrum (per) incedere; quidnam III, 315, 8 ss.

Diana; quod ob suam virginitatem habebat, aliis quasi largiri potuit IV, 167, 20 ss.; Orthosia IV, 107, 14; ejus templum apud Peucetios IV, 95, 1 ss.; a Medea exstructum in insula maris Adriatici ostenditur IV, 93, 17 s.

Diaocto; cur non vocetur consonantia IV, 209, 40 s.

Diapason; consonantia, idque quare IV, 212, 4 ss.; ejus causa II, 264, 14; II, 265, 7; II, 515, 5 s., 50 s.; IV, 208, 39, 41, 43, 51; oppositorum proportio est III, 491, 19; omnium consonantiarum suavissima IV, 211, 23; idque quare IV, 210, 8 ss.; cur consonantia vocetur nec diaocto IV, 209, 40 s.; quo tempore ita vocata sit IV, 209, 43 s.; nec bis per acutos, neque bis diatessaron est, sed diatessaron ac diapente IV, 210, 5 ss.; cur in ea grave acuto antiphonum fiat, non vero gravi acûtum IV, 207, 3 ss.; cur latitet et unisonum esse videatur IV, 207, 7 ss.; in ea minus bene percipimus neten quam si sola est, idque quare III, 490, 15 s.; quæ ab acutis instrumentis proveniunt unisona non esse videntur IV, 207, 9 s.; cur referat echo doliorum parium similiumque, si alterum inane, alterum vero ad dimidium plenum sit IV, 214, 17 ss.; item uter duplus cum dimidiato IV, 214, 24 s.

Diapente; oppositorùm proportio est III, 491, 19 s.; quomodo edatur IV, 208, 44, 47; consonantia in sesquialtera est IV, 211, 52 ss.; non integris nùmeris continetur IV, 210, 12; cur in ea nunquam antiphonis cantetur IV, 207, 38 ss.

διαφθεῖραι· v. *Destruere.*

διαφθορά· v. *Corruptela* et *Corrupti.*

Διαπορήματα· v. *Dubitationes.*

Diares; epistolæ Aristotelis ad illum scriptæ fr. 323 a.

Diaris filius; nonnisi per accidens sensibilis est, idque quare III, 452, 29 ss., cf. III, 462, 21 ss., 25 s., III, 466, 42 s.

διατάσεις· v. *Distensiones*

διαστροφή· *Distortio.*

διάστασις· v. *Distantia* et *Dimensiones.*

Diatessaron; consonantia in epitrita est IV, 212, 2; eo et diapente constat diapason IV, 210, 5 s.

διάθεσις· v. *Conditio* et *Dispositio*

διαθιγή· v. *Attactus* et *Ordo.*

Dicæogenes; citatur e *Cypriis*, 469, 50.

δικαιολογίαι· i. q. δικολογίαι, 432, 38; pars vel species βεβαιώσεως, 442, 9. cf. 451, 4; 450, 2.

δικαίωμα· vocis duplex significatio et quomodo a δικαιοπραγήματος differat II, 61, 10.

Δίκη· v. *Justitia*.

δικασταὶ κατὰ δήμους· quinam apud Athenienses fr. 245, b.

Dicendi facultas; v. *Facultas dicendi*.

Dicere; quomodo de uno quoque oporteat considerandum est, sed magis quomodo unumquodque se habeat II, 541, 29 ss.; interdum eos non posse perhibemus qui possunt quidem, sed non bene, aut quo modo volunt II, 524, 18 s.

Dicere recte; ejus species fr. 99, a.

διχοτομίαι· v. *Dimidiatæ lunæ*.

Dicit (quæ quis); ea non necessario autumat II, 503, 47 s., cf. II, 507, 47 s.

Dictamnum; in Creta provenit IV, 76, 1; tela e corpore ejicere videtur III, 177, 26 s.; igitur id quærunt vulneratæ capræ silvestres Cretenses III, 177, 25 s.; IV, 76. 1.

Dicterium (σκῶμμα); ridiculorum species II, 217, 26; forsitan necessaria sunt II, 51, 18; convicii quædam sunt species II, 51, 16; iis hodie plerique magis indulgent quam par est II, 50, 50; quæritur quibusnam signis rite facta a pravis distinguantur II, 51, 11 ss.

Dictio (φάσις); ei similis est sensus III, 469, 43; non idem est quod affirmatio III, 573, 10 s.; quatenus ab affirmatione et negatione differat, 26, 3; nomen et verbum, 26, 27; quidpiam de quopiam est, ideoque et vera et falsa esse potest III, 469, 29 s.

Dictio (λέξις); ejus tumorem vitare conantur dissimulatores II, 50, 23; pars tragœdiæ, 461, 20; ea imitationem faciunt, 461, 20; eam habet quodcunque, 461, 40; quidnam sit, 461, 21; 462, 33; quartum locum occupat, 462, 31; ea prius uti possunt quam facta componere, 462, 14; eandem vim habet in metricis ac in orationibus, 462, 23; tragœdiarum olim ridicula erat, idque quare, 460, 15; quomodo ejus ope solvantur problemata poetica, 479, 39 ss., v. *Captiones secundum dictionem*.

Dictum; interdum non recte auditur quia aer dum fertur, transfiguratur III, 489, 22 s.

Dictum vetus; de Deo a Platone affertur III, 642, 26 ss.

Dicta; in mysteriis citantur IV, 331, 16, v. Λεγόμενα.

διδακτόν· exemplum citatur, 117, 24.

Didales Persa; quomodo aliquamdiu exercitu suo, stipendiis non solutis uti potuerit, 646, 35; in castris peculiares sibi artifices et caupones et argentarios habebat, 646, 51.

διδασκαλία· v. *Docendi facultas* et *Doctrina*.

δίδαξις· v. *Docendi actus*.

δίδομεν· eo cum διδόμεν confuso colligitur paralogismus secundum accentum, 279, 19; 479, 53 (cf. *Il.* β, 15 *et* φ, 297).

Didrachma; quare eorum signum drachmis incuderit Dionysius, 645, 22.

διηκριβωμένως· 411, 5.

διεδρεία· v. *Dissidia*.

Dies; solis latio supra terram est, 240, 29; diluculo fit, non vero vice versa, idque quare II, 487, 27 s.; ejus senectus vespera, 474, 19; post eum venit nox II, 530, 42; II, 562, 37; III, 333, 19 s.; quomodo ex eo fit nox, sic ex animali fit cadaver, ex aqua acetum II, 562, 36 s.; in eo quod mutatur etiam in anno mutari dicitur II, 325, 30 s.; eodem modo est quo infinitum, idque et potentia et actu II, 281, 37 ss., 48; II, 282, 15; unicus nec ver facit, nec felicem ac beatum II, 7, 13; cur ad audiendum nox illo aptior IV, 180, 37 ss.; quare maxime varient Orionis occasu IV, 246, 1 ss.

Dies critici; v. *Critici dies*.

Dies exemptiles; v. *Exemptiles dies*.

Dies terni vel quaterni; *Terni vel quaterni dies*.

Dies et nox; cum ipsæ tum tempora quæ metiuntur naturalis circuitus, circuitus sunt III, 413, 30 s.; eas facere putant terram Pythagorei III, 403, 10.

Diesis; harmoniæ mensura est II, 629, 18; principium et unitas cantus, 145, 26; modulationum principium est II, 576, 20 ss.; in re musica mensura est quia minima II, 575, 8 s.; alicubi unum est II, 520, 20; ejus sonus latet, etiamsi totus continuus audiatur modulus III, 488, 34 s.; idque potentia visibilis est, non vero actu, ubi separata non est III, 488, 37 ss.; quatenus duæ sint quibus tanquam mensura utantur musici II, 575, 12 ss.

διεστῶτα· v. *Disjuncta*.

Differens (διάφορον); τινί dicitur, etiamsi ejus genus *aliud* dicatur τινός, 212, 47.

Differentia; quænam dicantur II, 522, 23 ss.; quidnam inter ea et diversa intercedat discrimen II, 577, 33 ss. vel genere vel specie sunt II, 577, 37; quænam genere II, 577, 38 s.; quænam specie II, 577, 40, 46 s.; inductione constat revera esse quæ genere vel specie se ita habent II, 577, 44 ss.; præter ea quæ genere et quæ specie differunt, nulla sunt II, 578, 25 s., cf. 6.

Differentia; diversitas est II, 501, 33; duorum est II, 578, 22; nulla erit inter res, si de omni re idem affirmari ac negari liceat II, 507, 22 s.; generis qualitas dicitur II, 532, 26 s., cf. 30; iis latius patet genus, 207, 17; 218, 13; specie latius patet, 243, 40; ea carent quibus non idem est genus II, 580, 18; earum subjectum vel materies genus est II, 532, 24 s., 30 s.; cum genere in unum aliquod (nempe speciem) coalescit res II, 620, 31; probatur genus earum particeps esse non posse II, 552, 1 ss.; quomodo a genere differat, 209, 1; 218, 10; quomodo a specie, 209, 7, 28; ea notius est genus, 250, 46; 251, 6; generis non participes sunt II, 585, 45; quænam generis esse dicatur II, 582, 10 s.; uniuscujusque generis et esse et quæque una esse debent II, 493, 40; cui inest, ei etiam inest genus, non vero vice versa II, 517, 3 s.; igitur ea universalius est genus potiusque quam ea elementum vocatur II, 517, 2; quam species essentia prior est, nec igitur una cum ea tollitur II, 555, 33; si ideæ sunt, exstabit præter species II, 555, 32; secundum speciem generum diversorum diversæ sunt, 2, 12; easdem habere possunt genera quorum alterum sub altero ponitur, 2, 17; alio modo in subjecto esse dicuntur quam partes, 4, 40 ss.; de individuis vel de speciebus prædicantur, 4, 42, 48; earum λόγος de iis prædicatur, 4, 32, 53; ab iis omnia univoca dicuntur, 4, 40; eas tanquam extrema sumit divisio, 78, 4, 4; unicuique respondere debet species aliqua individua III, 224, 2 s.; ad οὐσίαν pertinet, 142, 48; species in materie est III, 224, 29; qualitas est, idque in substantia II, 310, 48; II, 599, 27; quibus inter se distinguuntur species inferiores non erunt contraria prima, sed iis intermedia II, 582, 13 ss.; cavendum ne pro genere sumatur, 208, 51; 215, 36; item ne generi subjiciatur, 209, 5; nec speciei, 209, 27; item ne ipsi genus, 209, 30; si nulla earum quæ ad genus pertinent, de specie prædicatur, tollitur genus, 209, 41; tollitur si eam relinquere possit species, 209, 46; cavendum ne pro ea sumatur quod omnibus consequens est, 216, 40, 49; cavendum ne proprii loco ponatur, 225, 36, cf. 226, 1; in ea definienda, cavendum ne alii cuipiam communis sit definitio, 251, 7; specie notius et prius, 239, 29; ubi transsiliuntur genera, omnes quæ proximum genus determinant in definitione ponendæ sunt, 241, 44; curandum ut propriis definiatur genus, 242, 1; curandum ut ei aliquid eodem ordine sit oppositum, 242, 6; item ut veraciter de genere prædicetur, 242, 12; item ut generi adjuncta efficiat speciem, 242, 16; cavendum, ne in definitione pro ea ponatur species, 243, 1; item ne ejus loco ponatur genus, 243, 5; omnis quale quid, non hocce significat, 243, 15, 17; nunquam accidens est, 243, 20; cavendum ne in definitione de genere prædicetur, 243, 24; non de ea, sed de iis de quibus dicitur, prædicatur genus, 243, 29; de specie prædicatur, 243, 35; cavendum ne in definitione de ea prædicetur species vel aliquid speciei subjectum, 243, 38; specie prior esse debet, 243, 45; eadem pertinere nequit ad duo genera quæ non eidem subjiciuntur, nec alterum alterum continet, 243, 49; 244, 7; non necessario secum affert proprium genus, sed alterutrum tantum cum superioribus, 244, 9; cavendum ne ejus loco adhibeatur locus in quo aliquid sit, 244, 14; item ne affectio, 244, 24; quodque sine propria esse nequit, 244, 27; relatorum etiam ad aliquid referuntur, 244, 35; ubi in dictionum compositarum definitione nomini definitio substituatur, magis permutandæ sunt quam genus, 251, 2; ubi vero nomina nominibus substituantur, id æque fieri debere, ridicula est opinio, 250, 41 ss.; ejus definitio nomini substituenda est ad scrutandam definitionem, 246, 30; unam qui omittit non declarat τὸ τί ἦν εἶναι, 247, 18; eædem prædicari debent de rebus quæ numero idem sunt, 256, 15; in τῷ τί ἐστι de re prædicantur, 257, 19, 23; 259, 12, 14; quærendum an rite prædicentur ad definitionem confirmandam, 257, 40; contrariorum vel eædem, vel contrariæ, 258, 3, 10; contrariæ, si eodem genere contineantur, 257, 48; in disputationibus eodem loco ponenda est ac genus, 174, 2; inveniendæ ad quærendos syllogismos vel inductiones, 180, 6; ex iis fieri possunt propositiones, 180, 10, 15; quomodo adhibeantur ad quærendos syllogismos, vèl inductiones, 184, 24; admodum conspicuæ in generibus longe a se invicem distantibus, 184, 29; particulares sciri non posse nonnulli putant, nisi sciamus singula, 166, 3; eorum opinio refutatur, 166, 7; ubi pervenitur ad id cujus est nulla, habemus substantiæ definitionem, 166, 15; multæ insunt iis specie non κατ' οὐσίαν, nec per se, 166, 8; etiam principia erunt, si suprema genera principia sint II, 493, 48 s.; si principia sint, numero infinitæ sunt II, 493, 49 s.; sunt principia essentiæ rerum sensibilium II, 559, 25 s.; igitur earum genera assumenda sunt II, 559, 25; formæ rerum sensibilium substantiæ non sunt, ne tunc quidem ubi combinantur, attamen iis proportione respondent II, 559, 33, cf. *Contrarietates corporum sensibilium*; ex iis quæ substantiæ competunt, non ex accidentibus per se petendæ sunt III, 224, 32 ss.; item ex oppositis III, 224, 37 ss.; cum primo genere conjunctæ sequentia efficiunt II, 552, 13 ss.; primum carpendæ sunt, ut dein causæ inveniantur III, 8, 3 ss.; omnes qui contemplatus est facile inveniet objectiones proprias ad quæstiones solvendas II, 405, 7; quomodo elementis distribuantur II, 456, 7 ss.; nisi ea careant, inter se comparari nequeunt res II, 339, 50; magis ac minus a se invicem differre possunt II, 578, 1; quum numero quattuor sint, quattuor etiam sunt earum copulationes II, 456, 1; quænam sit earum utilitas, 185, 19 ss.; in suas ipsius differentias dividi debet II, 552, 25; ea in se invicem agere et a se invicem affici censent antiqui plerique II, 445, 51; iis vero mutuam actionem et passionem denegat Democritus II, 446, 5; idque quatenus recte II, 446, 8 ss., 44, 53; qui unica animalia in genera et species distribuunt, eandem speciem in diversa genera simul ponere coguntur II, 224, 52 s.; pluribus simul sumenda sunt animalium genera, id quod vulgus facit III, 224, 53 ss., cf. III, 225, 36 s.; unica individuas species assequi oportet in bipartita divisione III, 225, 5; idque quare III, 225, 24 ss.; verbotenus tantum unicæ ope ad ultimam perveniemus III, 225, 26 ss.; igitur ad ultimam et speciem non pervenietur, sed solummodo ad novissimam III, 225, 30 ss.; igitur unicæ ope plures ultimas non attingemus III, 225, 29 s.; ejusque ope singularia non attingemus III, 225, 20 s.; in bipartita divisione differentiam habere debet III, 225, 7; idque quare III, 225, 8 ss.; eam faciunt privationes, pluribus simul differentiis si dividas, non vero si bipartita divisione III, 225, 15 ss.; quæ ultimæ non sunt, in bipartita divisione inutiles sunt III, 225, 28 s.; per eas simpliciter non immutamur, 244, 33; multas manifestat visus II, 468, 7 s.

Differentiæ (atomorum); præter elementa omnium causam esse censent Leucippus et Democritus II, 475, 1; numero tres sunt II, 475, 2.

Differentia perfecta (ἡ τελεία); quænam II, 582, 51.

Differentia prima; quænam, 165, 51.

Differentia specifica (ἡ διαφορὰ ἡ εἴδει); omnis cum genere speciem facit, 242, 18; specie priores sunt II, 582, 2 s.; alicujus aliquid est II, 582, 51 s.; generis est diversitas II, 582, 46; igitur contrarietas est II, 582, 48; II, 583, 4, 15 s., idque inductione probatur II, 582, 49 ss.; a forma pendet, non a materie, nec a cuncto II, 583, 28 s., 33, 36 s., 42 s., 47.

Differentia ultima (ἡ τελευταία δ.); si recte instituatur divisio, in definitione secundum eam forma erit et rei substantia II, 552, 35 s.; bipartita divisione usis semper quattuor erunt aut alio numero qui duplicanda unitate obtinetur III, 224, 24 ss.

Differentiæ ultimæ vel individuæ (ἔσχαται, ἄτομοι); speciebus individuis numero æquales esse debent, idque quare III, 224, 10 ss., 23 s., 27 ss.; omnes peculiares esse debent, nulla vero communis III, 224, 12 ss.; omnes species individuas comprehendere debent, nec ulla hujusmodi species in plures, aut plures in unam cadere debent III, 224, 18 ss., cf. III, 223, 23 ss., 31 ss.

Differentia universalis (ἡ καθόλου δ.); necessario species habere debet III, 223, 40, 42 s.

Differentia quæ carent (ἀδιάφορα); iis ab eodem motu idem evenire debet II, 427, 26 s.

Differunt (quæ); num contraria sint fr. 120, a.

Differre et maxime distare; num idem sit fr. 120, a

Difficile (χαλεπόν, μὴ ῥᾴδιον); partim majus bonum quam facile, partim contra, 326, 25; non beatum est, sed violentum III, 438, 13; definitur molestia, vel longitudine temporis, 324, 43.

Difficilius; ad id non facienda est translatio, 191, 32.

Difficillimum; quidnam sit fr. 343, a.

Difficultas (ἀπορία); ejus solutio inventio est II, 78, 17; ejus duo modi, quæ a rebus pendet et quæ a nobis II, 486, 10 s.; eo dirigenda est speculatio ut ejus causa pateat II, 289, 1 s.

Difficultas intestinorum (δυσεντερία); quidnam sit IV, 112, 1 s.; cur eveniant autumno, si post hiemem aquiloniam et ver austrinum ac pluvium æstas admodum sicca fuerit IV. 111, 38 ss.; ejus beneficio interdum mola liberantur mulieres III, 216, 31 s.; III, 217, 1 s.; III, 410, 42 s.

Difficultates (δυσχέρειαι); omnes contemplandæ sunt, antequam dubitationes solvas II, 488, 40 s.

Difficulter mobile (δυσκίνητον); quidnam dicatur II, 311, 14 ss.

Diffidentia (δυσελπιστία); sequela pusillanimitatis est II, 246, 43.

Digitata; v. *Multifida.*

Digitus; pars dissimilaris ideoque et munera et officia habet III, 229, 29; in manu esse dicitur II, 287, 34: non quoquo modo se habet pars animalis est, sed mortuus æquivoce ita vocatur II, 549, 14 s.; pars est animalis vel hominis qui nihilo minus eo prior esse videtur, idque quare II, 547, 50 ss.; II, 548, 53 s.; quænam in eos desinat vena III, 41, 45 s.; quænam ad eos deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 48; eorum flexuræ ad prehendendum et ad comprimendum optime se habent III, 290, 49 s.; quomodo his muneribus fungantur III, 290, 53 ss.; extremos contegunt ungues III, 291, 10 s.; sine pollice inutiles essent reliqui III, 291, 8; quinque numero III, 12, 11; gignuntur fœtus quæ plures quam oportet habent, gignuntur quæ unum tantummodo III, 403, 12 ss.; idque tam apud homines quam præcipue apud capras III, 403, 16 s.; quando apud fœtum generatur major quam decet, quando supervacaneus III, 405, 50; quænam eorum partes III, 12, 11 s.; magnus uno nodo est, reliqui duobus III, 12, 12 s.; omnes interiora versus flectuntur III, 12, 14; manus longi esse debent, idque quare III, 294, 45 ss.; pedis humani breves sunt III, 294, 54; idque quare III, 294, 52 s.; quare eos in pedibus habeat homo III, 294, 49 ss.; igitur quod ad magnitudinem attinet contrario modo se habent in pedibus ac in manibus III, 294, 43 ss.; eos habent quæcunque animalia pedibus prædita sunt III, 46, 39 s.; quæcunque eos habent, etiam ungues habent excepto elephante III, 46, 38 ss.; quales habeat elephas III, 46, 40 s.; quales habeat simia III, 24, 33 s.; multos habent multifida III, 20, 14; nonnulla multifida quinque in anterioribus membris, quattuor vero in posterioribus habent, idque quænam et quare III, 291, 22 ss.; quinque in unoquoque membro habent multifida minora, idque quare III, 291, 27 ss.; multos habent quadrupedes oviparæ III, 25, 17; chamæleontis quales III, 25, 46 ss.; quomodo se habeant in variis avium generibus III, 27, 2 ss.; iis caret struthio Libycus III, 303, 43 s.; quattuor habent aves omnes III, 300, 27 ss.; eorumque tres anteriora spectant, unus posteriora apud omnes, excepta illecebra III, 300, 31 ss.; apud illecebram solam duo anteriora, duo posteriora spectant, idque quare III, 300, 36 ss.; eorum posterior apud longicrures aves, e. g. apud creces minor est quam apud reliquas aves III, 300, 33 s.; iis apud aves palmipedes interposita est membrana, eaque qualis III, 193, 27; discretos habent nonnullæ aves natandi peritæ, sed ita ut singulis agnata sit membrana remo similis III, 299, 35 ss., cf. III, 298, 1; membranam iis interpositam materiei terrenæ inferiora petenti debent aves natandi peritæ III, 299, 32 s.; quisnam hujus membranæ finis sit III, 299, 39 ss.; si membrana iis interposita peccet, natare nequeunt hæ aves III, 299, 43 ss.; longos habent aves longicrures et pleræque earum multis flexuris præditos, idque quare III, 299, 49 ss.; eos texturis indebant medici antiqui III, 288, 1 s.; eo admoto hiscunt et connivent pectines II, 71, 31 s.; si quis leniter inflectens atque extendens admoveat, facilius eum inscendunt cicadæ, idque quare III, 100, 46 s.; eum tantummodo movebat Cratylus, nihil dicens II, 510, 15; magnitudinis mensura est II, 629, 18 s.

Digiti intricati (ἡ ἐπάλλαξις τῶν δακτύλων); iis tactus duo dicit, visus vero unum II, 512, 11 s.; III, 510, 13; III, 511, 9 s.; IV, 274, 43; IV, 275, 36 s., cf. *Unum*; cur duo videatur quod iis alternis circumagitur IV, 286, 48 ss.; oculo subjectus si lateat, unum non solum duo videbitur sed etiam habebitur III, 511, 41 ss.; II, 590, 40 ss.; IV, 132, 5 s.; sin vero non latet, unum videbitur, sed non habebitur III, 511, 43.

Digitus medius; merito longus est III, 291, 4; medio remo comparatur III, 291, 4 s.

Digitus ultimus; merito parvus est III, 291, 3 s.

Digiti pedum; quænam ad eos perveniant venæ III, 43, 15; idque secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 6; numero quinque II, 12, 30 s.; quænam eorum partes III, 12, 33; omnes in apice unguem habent III, 12, 33 s.; omnibus unica est flexura III, 12, 34; apud simias manuum digitis similes sunt III, 24, 35 s., 50 s.; quibus curvi, impudentes, ad aves uncungues referuntur IV, 9, 11 ss.; quibus constricti sunt, timidi, ad coturnices lacustres (?) referuntur IV, 9, 14 s.

Digiti prælongi; brevis vitæ signum fr. 192, b.

Dignitas (ἡ ἀξία); ea metiri oportet amorem in amicitia secundum excellentiam II, 225, 36; fere omni carens neque magnificus neque liberalis esse potest II, 216, 30 s.; secundum eam fit partitio, ubi adolescentes militia, seniores deliberandi munere funguntur, 611, 7.

Dignitate præditi (οἱ ἐν ἀξιώματι vel ἀξιώμασι); eos alio modo tractat ac vulgares homines vir amœnus II, 49, 11; honorem appetunt II, 44, 26; adversus eos excelse se gerit vir magnanimus II, 45, 48; si cui rei studeant, in hanc sumptus facere convenit viro magnifico II, 43, 23.

Dignus; oportere ut dignam uxorem ducat, non urbane dicitur, 399, 22.

Digredi (παρεκβαίνειν); quæritur an id facere liceat II, 287, 15 s.

Digrediendo; a ciliis ad caudam aberravimus III, 247, 34 ss.

Dilectio (τὸ ἀγαπάν); ita, non vero amicitia vocanda est si quis dolenti condoleat non propter aliud II, 227, 51.

Dilucidationes; etiam tenues in maximis dubitationibus recipiendæ sunt II, 401, 44 s., cf. 30.

Diluculum (τὸ πρωΐ, τοῦ ἡλίου ὑποφαύσκοντος); ex eo fit dies, non vero vice versa, idque quare II, 487, 27 s.; cur eo frigus majus sit quum tamen sol propius adsit IV, 157, 4 ss.; IV, 240, 29 ss.

Diluvium (κατακλυσμός); an homines calida loca incolentes eo perierint IV, 193, 3 ss.; tanquam magni alicujus temporis circuitus hiems consideranda sunt III, 572, 39 s.; nec semper iisdem locis fiunt III, 572, 41.

Diluvium Deucalionis; quasnam inprimis regiones invaserit III, 572, 42 ss.

Dimensiones (διαστάσεις); magnitudinis numero sex sunt, idque quænam III, 304, 38 s.; III, 305, 33 ss.; non solum situ differunt, sed etiam facultate II, 285, 27; loci partes et species sunt II, 285, 17.

Dimidiatæ lunæ (διχοτομίαι); lunæ circuitus inter coitum et plenilunium intermedii III, 413, 32 ss.

Dimidium; ejus definitio, 248, 8; toti potentia inest, idque quare II, 568, 1 s.; ei non proprium est ut exsuperatum sit, 229, 45, ei proprium est ut unum ad duo referri, 229, 50; toto potentia prius, actu vero posterius II, 523, 52 s.; si idem est quod æquale, non ad idem referuntur II, 512, 22; exemplum πρός τι, 2, 26; 10, 6; ad duplex refertur, 10, 6; simul cum duplice est ac simul tollitur, 11, 21; quomodo duplici opponatur, 17, 26, 32; si fieri possit, fieri etiam poterit duplex, itemque vice versa, 368, 47; alicujus dicitur eodem modo ac ejus genus submultiplum et opposita duplex et multiplex, 212, 53; ejus ultimum divisio est II, 326, 9; ad id prius quam ad finem pervenire rem quæ fertur asserebat Zeno II, 330, 9, cf. II, 360, 12 ss.; quomodo molibus æqualibus in stadio certo quodam moto motis probare conatus sit Zeno id duplici æquale esse II, 330, 33 ss.

Dimidia; nonnisi potentia exstant donec non dividitur longitudo III, 469, 12 s.; quomodo lineæ partes sint et quare earum notio hujus definitioni non contineatur II, 548, 23 ss.; continuo infinita insunt, non tamen actu, sed potentia II, 360, 39 s.; infinita per accidens tantummodo lineæ insunt II, 360, 51 s.; si quis in ea dividat continuum, uno puncto tanquam duobus utitur II, 360, 34 s.; adhuc manifestius idem facit qui ea numerat II, 360, 42 s., cf. 36 s.

Dimidium ac duplex; exemplum citatur, 187, 31.

Dimidio (in); nihil forsan significat, vel si aliquid non idem, nec concretum (συνηρημένον), 305, 27.

δίνησις· v. *Rotatio*.

Dio Syracusanus; Dionysii junioris affinis, 583, 11; propter contemptum idque cum parva manu Dionysium aggressus est, 582, 9, 41; Dionysium cum ter millibus gravis armaturæ vicit, multo majori vi fretum, 426, 51; Dionysium adjuvante plebe ejecit, 583, 11; dicebat mortem sibi præclaram fore, vel si sibi statim moriendum esset, simulac Dionysii terram attigisset, 582, 44; ejecto Dionysio ipse interfectus est, 583, 12; quid adversus eum fecerit Callippus, 339, 50; quid de Dionysio diceret, 638, 15.

Diocles Corinthius; Olympia vicit, 519, 29; Philolai amasius, 519, 28; propter matris amorem Thebas profectus ibi ad mortem usque degit, 519, 30, 39; ejus sepulchrum etiamnum monstratur, 519, 32; quomodo se habuerit ejus sepulchrum, 519, 33.

Diogenes (Apolloniata); omnium rerum principium esse censet aerem II, 472, 42 s., cf. II, 478, 49; II, 479, 39, 52; animam aeri assimilat III, 425, 15 s.; idque quia eum omnium principium atque subtilissimum esse censet III, 435, 16 s.; quomodo ex aere deducat motum et cognitionem III, 435, 17 ss.; recte dixit actionem et passionem obtinere non posse, nisi ex uno omnia facta sint II, 444, 35; ejus de Nili incremento sententia fr. 213, a; ejus de respiratione opiniones exponuntur ac refutantur III, 537, 28 s.; partium interiorum experientia carebat III, 538, 50; non agnoscebat naturam omnia alicujus gratia facere III, 538, 51; ejus venarum descriptio III, 38, 34 ss.; eo teste sub carnibus crassissimus invenitur sanguis III, 39, 31 s.; ubinam sanguinem tenuem et calidum et spumosum fieri censeat III, 39, 33 ss.; pisces in terra degentes mori contendit, quia nimium respirant III, 538, 40 ss.

Diogenes Cynicus; quomodo vocaverit cauponas, 397, 9; quomodo ei illuserit Aristoteles fr. 341, b.

Diognetus; amore ejus impulsa Polycrita patriam Naxum liberavit fr. 279, b.

Diomedea; insula maris Adriatici IV, 87, 1 ss.; Diomedis templum ibi reperiri ferunt IV, 87, 2; aves circum illud IV, 87, 3 ss.; in ea epitaphium Diomedis fr. 313, a.

Diomedes; quasnam ob causas Ulyssem socium elegerit, 405, 15; idque secundum Theodectem, 379, 11; qualia ei dederit Glaucus apud Homerum II, 63, 17; quænam ei cum Achille communia sint, 374, 48; citatur tanquam exemplum fortitudinis civilis II, 33, 22, 24; apud Homerum Hectoris reprehensionem veretur II, 33, 25; torquem cum inscriptione in Dianæ consecravit templo apud Peucetios IV, 95, 2 ss.; ejus et sociorum arma in templo Minervæ Achaicæ dedicata esse feruntur IV, 94, 28 ss.; ejus templum in insula Diomedea Adriatici maris IV, 87, 1 s.; item epitaphium fr. 313, a; ejus socii in aves mutati IV, 87, 9 ss.; ipse ab Ænea dolo necatus est IV, 87, 12 s.

Diomedon publicanus; quidnam de vectigalibus dixerit, 375, 44.

Dionysia; post ea fiunt Thargelia II, 530, 47; quænam in iis in Elide accidant IV, 97, 37 ss.

Dionysius Chalcus; perperam poesin appellavit Calliopes clamorem, 387, 52.

Dionysius (Colophonius pictor); similes imitabatur, 458, 17.

Dionysius Syracusanus; quomodo templa deorum obiret ut ea compilaret, 651, 4 ss.; Cereri a se visæ mundum muliebrem consecrari jussit, 644, 22; dein sacrificio Cereri facto, finxit Deam sibi hunc mundum mutuum dedisse, 644, 30; mulieres quæ aurum gestare vellent, constitutum quid in templo dedicare jussit, 644, 32; triremes ædificaturus urbem sibi prodi dixit atque ad eam rem pecunia opus esse, 644, 34; spatio duorum vel trium dierum interposito, quasi res ipsum frustrasset, pecuniam acceptam civibus restituit, 644, 38; nummum stanneum cudit, 644, 43; quum negarent Syracusani se nova tributa pendere posse suppellectilia sua quasi per inopiam vendidit, 644, 49; persoluto ab emptoribus pretio supellectilia ad se referri jussit, 644, 52; quum cives propter tributa pecora alere desiissent, affirmavit qui postmodum parassent, immunes fore, 644, 53; nihilominus postea tributum imposuit, 645, 4; quum cives pecora mactarent ac venderent vetuit plura mactari quam quibus quotidie opus esset, 645, 5; quum cives pecora diis sacrificarent, vetuit victimas feminas sacrificari, 645, 7; domuum orbarum sibi bona vindicavit, 645, 9; capto Rhegio promisit se Rheginos non in servitutem redacturum esse, si pro singulis capitibus tres minas penderent, 645, 11; nihilominus accepta pecunia, omnes Rheginos sub corona vendidit, 645, 19; repetentibus civibus pecuniam quam ei mutuam dederant, drachmis signum duarum drachmarum incudit, 645, 22; navibus in Tyrrheniam vectus Leucotheæ fanum expilavit, 645, 28; quomodo nautis quæ ipsi rapuissent, rursus abstulerit, 645, 31; potitus veste opulentissima Alcimenis Sybaritæ, eam Carthaginiensibus CXX talentis vendidit IV, 90, 36 ss.; exsilio multavit qui ferro coemendo magnum quæstum fecerat, idque quare, 494, 2; capite damnavit Antiphontem tragicum, 357, 38; e demagogo tyrannus factus est, 580, 15; ei tyrannidem comparavit Hipparinus, 572, 23; affectabat tyrannidem, utpote custodiam postulans, 316, 7; quantam ei custodiam tribuere suaserit Syracusanus quidam, 540, 23; quomodo tyrannidem sibi vindicaverit, 571, 13; quanta vectigalia exegerit, 585, 3; propter affinitatem cum eo corruit Locrensium respublica, 574, 42; ejus progenies degeneravit, 366, 28; quid de eo dixerit Dio, 638, 15.

Dionysius junior; semper ebrius erat, 582, 10; per nonaginta continuos dies ebrius fuit fr. 290, a; per obsidionem quum aliquandiu a potatione destitisset labe laboravit IV, 259, 2 ss.; eum contemnebant cives, 582, 10; ejus affinis Dio, 583, 11; eum propter contemptum, idque cum parva manu aggressus est Dio, 582, 9, 41; eum adjuvante plebe ejecit Dio, 583, 11; quomodo eum vicerit Dio, 427, 2; nuper imperii sociis seditionem moventibus, ejus tyrannis sublata est, 583, 4.

Dionysius sophista; cinædi exemplum citatur IV, 5, 49.

Dionysius; ejus definitio vitæ, 249, 24.

Dionysius; enthymemate apparenti e signo fur dicitur, 381, **48**; plura mala facere valet quam leo II, 166, 26.

Dionysus; alii pronuntiant Zonysus IV, 308, 10, v. *Bacchus*.

Diophantus; Athenis de opificibus vel de servis publicis legem tulit, 508, 6.

Diopithes; ei post mortem missa sunt munera regia, 359, 16.

Diores Cteati filius; ejus epitaphium fr. 315, a.

Dioscuri; memoratur aliquis cui Laco quidam eos vigente tempestate invocare suasit II, 236, 45.

δίωσις· v. *Dispulsio*.

Dioteles; tutor Nicanoris Aristotelis filii fr. 331, b.

διότι· idem est quod τὸ τί ἐστιν, 154, 21, 39; eo quærimus quidnam sit medium, 154, 7; id quærimus, invento τοῦ ὅτι vel τοῦ εἰ ἔστιν, 153, 36; 154, 5; 159, 31; 160, 40; ad id pertinet demonstratio quæ per causam fit, 168, 36; verum e falsis cognoscere non licet, 90, 9, cf. 133, 44, ss.; eo non opus est (in re politica), ubi τὸ ὅτι tenemus II, 3, 22; interdum simul cum τῷ ὅτι cognoscitur, sed nunquam ante, 159, 32, cf. 160, 42; quando id simul cum τῷ ὅτι sciamus, 160, 2; id non quærendum est in scientiæ principiis, 172, 17; ad superiorem scientiam pertinet in scientiis quæ sibi invicem subjiciuntur, 129, 47; ejus syllogismus quomodo differat a syllogismo τοῦ ὅτι, ubi ambo ad eandem scientiam pertinent, 133, 44 ss.; quomodo ubi non ad eandem, 134, 48 ss.; ejus scientia primam causam respicit, 133, 47; 134, 16; hujus syllogismus aut omnino aut plerumque fit per primam figuram, 135, 27; ejus contemplatio maxime refert scientiæ, 135, 30; id opinatur opinio, ubi per ἄμεσα opinatur, 152, 36; ita interrogare licet, ubi in syllogismo vel refutatione oratio non eadem est, vel verbum diversum, 282, 18; ejus ratione fallit syllogismus apparens, etiamsi vera sit conclusio, 287, 42, v. *Causa*.

δίφρον ferebat super scala vir; argumentatio ridicula per homonymiam, 306, 50.

Dirigi quæ possunt (εὐθυντά); quænam sint III, 620, 3 ss.

Directio (εὔθυνσις); quomodo a flexione differat III, 620, 53 ss., v. *Extensio*.

Discendi actus (μάθησις); eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 6; II, 594, 48; quatenus idem sit docendi, quatenus non II, 276, 22, 26, cf. II, 275, 51; eum non facit anima, sed ea ipsa homo, idque quomodo III, 439, 51 ss.

Discendi cupidus (ὁ φιλομαθής); inprimis intellectu circa contemplationes agit II, 120, 51.

Discendi facultas; quatenus eam participent animalia III, 171, 42 ss.

Discendi studium (ἡ φιλομάθεια); animæ voluptas est II, 36, 2; in eo magis afficitur intellectus quam corpus II, 36, 4; id non spectant temperantia ac intemperantia II, 36, 5.

Discens; eo prior est docens III, 360, 24 s.; id simpliciter fieri non dicimus, sed fieri doctum, idque quare II, 438, 37 s.; II, 439, 32 ss.; quomodo ex eo sciens fieri dicatur II, 487, 21 ss.; quatenus ei tribui possit affectus et alteratio III, 451, 39; non se habet ut oportet II, 235, 40; quatenus scientiam habeat, quatenus non II, 570, 18 s., 21 s., cf. 121, 33 ss.; potentia sciens est, sed non eodem modo ac qui scientiam habet, sed non speculatur II, 349, 18; ab alio potentia ad aliud transit potentia II, 349, 21; quomodo sensu et terminorum expositione utatur, 83, 38; eum sequitur cum scientia tum ignorantia, 199, 34; eum fidem habere oportet, 277, 26; cum eo e notioribus ratiocinandum est, 266, 50, 51; ei alius est scopus quam iis qui certandi aut contemplandi gratia disputant, 267, 14; ei semper ponenda sunt probabilia, 267, 16; eum nemo falsum docere conatur, 267, 17.

Discentes; verba dicta ac auditu percepta voce repercutiunt III, 418, 43 ss.

Discere; jucundum est, idque quare, 337, 7, 10, 16; IV, 206, 12 ss.; æquivocum est, 278, 12; si est recordari, didicisse est recordatum esse, 211, 33; hujus verbi loco adhiberi solet verbum intelligere, idque quando II, 73, 6, 11.

Discere facile; natura omnibus jucundum est, 396, 5.

Disceptantes (οἱ ἀμφισβητοῦντες); eorum orationes audire ad litem dirimendam melius est II, 488, 48 s.

Discessus; eum quæ spectant mala terminantur solutione in Iliade, 469, 10.

Discessus (Ἀπόπλους); tragœdia ex Iliade parva desumpta, 477, 5.

Disciplina (παιδεία, μάθησις); multis animalibus communis est III, 4, 38; ea una et communis bonaque reddenda est civitas, 501, 41; semper cum molestia conjuncta est, 628, 19; eam solis custodibus tribuit Plato, 502, 28; qualis esse debeat agricolarum non determinavit, 502, 35; custodum in *Republica* exposuit Plato, 503, 28; eandem custodibus præcepit ac eorum uxoribus, 503, 26; eandem instituit Plato in *Legibus* ac in *Republica*, 503, 35; ejus signum est si quis secundum rationis monita faciat quæ ipsa præcipit, 412, 11; animum conservat, 412, 35; rationi conjuncta vitæ dux est, 412, 42; ignorantiæ interitus est III, 528, 5 s.; eam cupere debemus II, 26, 22; ante quintum annum puerorum incrementum inhibet, 623, 7; aliorum interesse debent pueri inde a quinto usque ad septimum ætatis annum, 624, 10; quum ad bonam vitam conferat, merito honores civiles ambit, 534, 17; ea quæ acquiri debent, faciendo discimus II, 15, 4; non est disciplinæ generatio II, 310, 33, cf. II, 599, 22; omnis fit e prægressa cognitione, 121, 3; 170, 28; II, 68, 8; omnis petitur e rebus antea cognitis II, 485, 20 ss.; in ea transitus fit a minus notis ad notiora II, 540, 17 ss.; eo constat ut e rebus nobis notis quæ natura notá sunt nobis nota faciamus II, 540, 21 s.; comparatur actioni II, 540, 19 s.; primo loco imitando fit, 459, 12; non solum philosophis sed etiam reliquis hominibus jucundissima, 459, 18; motus est, ideoque actio imperfecta II, 568, 37 s., cf. 31 s.; fit resonantibus verbis dictis ac auditu perceptis III, 418, 43 ss.; ejus per accidens causa est sermo III, 477, 17 ss.; ei non æquiparandus est sensus III, 483, 16 s.; quidnam ejus principium II, 514, 25 ss.; partim inductione, partim syllogismo comparatur II, 68, 10; in omnibus eadem est via, 76, 42; in unaquaque duæ sunt docendi rationes, eæque quales III, 218, 1 ss.; specie una, non vero simpliciter specie una II, 312, 41 s.; ejus divisio fr. 94, b; eam sequitur scientia, nec vero vice versa, 323, 17; 325, 38; quæritur unane an plures exstent quæ sui causa discantur, 626, 36; ejus voluptas ad discendum aptiores reddit II, 88, 15; quæ otii gratia discuntur sui gratia discuntur, 626, 13; quæ negotiorum gratia discuntur necessariæ sunt et aliarum rerum causa discuntur, 626, 14; metuendum ne inefficax sit, nisi auditoris anima consuetudine præparata sit ut rite gaudeat ac oderit II, 127, 47; deceptioni contraria quam nobis ipsi debemus II, 315, 17; rerum simplicium non est II, 557, 29; recentes maxime decore suo delectant II, 222, 41; hodie usitatæ omnes in utramque partem vergunt, 625, 31; tres sunt quarum alia spectat res immobiles, alia res interitus expertes quæ moventur, alia res interitui obnoxias II, 269, 43; quænam illiberales habendæ sint, 625, 23; qui aliquam addiscit nullum mutat signorum quibus utitur physiognomon IV, 2, 47 ss.

Disciplina (πραγματεία); unicuique propriæ sunt quæstiones II, 185, 41.

Disciplina (τὸ διδασκόμενον); bonum est in categoria τοῦ moveri II, 190, 22, 26.

Disciplina moralis; v. *Civilis scientia utpote moralem comprehendens* et *Moralis disciplina.*

Discipuli; eorum nos pudet, 357, 32; eorum cum præceptoribus lites difficulter dirimuntur II, 233, 25, cf. 38 ss.; quonam modo proficiant fr. 62, b.

Discit (qui) iterum; differt ab eo qui reminiscitur III, 496, 51 ss; idque quomodo III, 497, 2, 31 ss.

Discit nunc literas, siquidem didicebat quæ scit; exemplum captionis secundum compositionem, 279, 2.

Discordia (στάσις, τὸ στασιάζον); ea quod affligitur debile est, 571, 48; oriri solet inter maritum et uxorem, ubi alter adhuc generare potest, altera non, vel vice versa, 620, 45.

Discordia (νεῖκος, ἔρις); nihil ex amicitia facit II, 255, 39; ejus essentia non est ut causa sit, sed ut disjungat II, 344, 26 s., cf. II, 364, 1; eam e rerum natura abesse optat Homerus, contradicente Heraclito II, 219, 23; ei omnia originem debere putat Heraclitus II, 91, 35; (νεῖκος) secundum Empedoclem disjunxit elementa II, 406, 11; non discernit elementa apud Empedoclem II, 460, 49; secundum Empedoclem multa ex uno facit II, 342, 21; II, 363, 52 s.; tristis secundum Empedoclem II, 496, 17; III, 434, 28; eodem teste ea discordiam videmus, *ibid.*; ea excepta, omnem naturam in unum coegit Empedocles II, 433, 40, cf. 53; causa malorum est secundum Empedoclem, si ejus mentem non verba respicias II, 474, 12; sæpe conjungit, idque quando II, 474, 31 ss.; mali essentia est secundum Empedoclem II, 610, 18; igitur perperam eam interitus expertem facit II, 610, 17; alicujus motus est causa apud Empedoclem II, 461, 26; apud Empedoclem magis quam amor motus naturalis causa esse videtur II, 461, 11 s.; tunc solummodo, ubi adhuc cum amore certabat, affectus ab elementis separari potuisse censet Empedocles II, 433, 51 s.; discretionis solummodo causa est secundum Empedoclem II, 460, 41; II, 461, 16; igitur causa esse nequit cur semper vel plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 41; nunc regnante ea eodem modo, teste Empedocle, se habet mundus ac olim quum amor prævaleret II, 461, 23 s.; ea pars non est dei Empedoclis III, 442, 25; secundum Empedoclem non sursum tulit ætherem II, 461, 17; determinare, vel ponere, vel demonstrare debuisset Empedocles quinam motus ad ejus essentiam pertineret II, 461, 3 ss.; igitur dicere non sufficit eam movere II, 461, 2 s.; ab ea movetur sol II, 486, 44, v. *Contentio.*

Discrepantes (ἀπᾴδοντες); cur gravius cantantes facilius quam acute deprehendantur IV, 208, 25 ss.

Discrepare; cur plerique in acutum discrepent IV, 209, 9 ss.

Discretio (διάκρισις); quidnam de ea senserit Anaxagoras II, 277, 24, cf. II, 253, 33 ss.; non fit ex atomis II, 436, 42; nec ita ut ex omni parte fiat divisio II, 436, 44; sed in parva et minora II, 436, 46; secundum Leucippum duobus modis fiunt, nempe vacuo et tactu II, 449, 19 ss.; secundum Platonem vero tactu tantummodo II, 449, 22; ei simile censet Empedocles quod terra deorsum movetur II, 461, 11.

Discretio et concretio (διάκρισις καὶ σύγκρισις); iis fieri censent ortus et interitus Leucippus et Democritus II, 434, 28, cf. II, 435, 4 ss.; II, 436, 27; item fere omnes II, 434, 37; iis corruptioni facile obnoxia fiunt corpora II, 437, 3, v. *Concretio* et *Discretio.*

Discretivum et concretivum (διακριτικὸν καὶ συγκριτικόν); albo et nigro priora et prius contraria sunt, idque quare II, 582, 4 ss., cf. 16.

Discriminis parvi neglectus (ὀλιγωρία); propter eum mutatur reipublicæ forma, idque quomodo, 566, 41; 567, 50, cf. 574, 45; 575, 25.

Discus; quomodo eum imitari conentur pravi tibicines, 480, 49.

Disertus (ὁ εἰπεῖν δυνάμενος, ὁ ἐν τῷ λέγειν ῥητορικός); conveniens putat se magni fieri apud dicendi imperitum, 348, 24; se injuriæ illatæ pœnam effugere posse sperat, 338, 10.

Disjuncta (διεστῶτα); ex iis mundus construi vel generatio fieri vix potest II, 414, 17 s.

Disjunctum esse (ἀπολελύσθαι); quidnam II, 543, 14 ss.

Dispensator (οἰκονόμος); omnibus præest et omnia dispensat II, 159, 1; domino otium parat II, 159, 3; ei comparatur prudentia II, 159, 6; eo non opus est in re familiari exili, 638, 12; ei similis videri debet tyrannus, 586, 16; 587, 43.

Dispensator bonus; nihil abjicere solet eorum quæ adhuc aliquam utilitatem præstare possunt III, 364, 4 ss.; idque ad rem familiarem augendam III, 364, 9 s.; igitur ei comparatur natura III, 364, 4.

Dispositio; (ἡ διάθεσις); quidnam II, 529, 5; positionem quandam significare debet, ut etymologia docet II, 529, 5 s.; ad ejus genus pertinent cum virtus, tum scientia, 207, 44; haberi dicitur, 24, 2; πρός τι, 9, 29; ad primam qualitatis speciem pertinet, 13, 9; quomodo ab habitu differat, 13, 10 ss.; non necessario habitus sunt, 13, 35; ejus exempla, 13, 19; magis ac minus non recipit, 16, 18; disceptatur utrum ad qualia, an ad πρός τι pertineant, 16, 39 ss.; necessario ei inest ad quod refertur, 213, 27; alicujus esse dicitur, 212, 45; mala ac bona, 190, 2; æqualis vel inæqualis non dicitur, sed similis, 9, 19; optima ab optimis rebus provenit II, 194, 17; omnis iisdem generatur quibus perditur II, 194, 22; cavendum ne in definitione constituenda tribuatur rei quæ eam capere nequeat, 245, 1; qui ita agunt vel effectum efficaci subdunt, vel vice versa 245, 18.

Dispositiones; particulares qualia sunt, genus πρός τι, 16, 45; substantiam significare non videntur, idque quare II, 498, 5 ss.; animalium non idem sunt quod materies III, 546, 42 ss.; aliquid ad iram conferunt, 348, 50.

Dispositio (deceptio secundum eam); v. *Deceptio secundum dispositionem.*

Dispositum (τὸ διακείμενον); ubi eodem modo enuntiatur ac agens, fit captio secundum figuram dictionis, 279, 26.

Dispulsio (δίωσις); depulsionis species est II, 335, 24; ejus species est contextus II, 335, 27 s.; item secretiones quæ non ad ortum et interitum pertinent II, 335, 29 s.

Disputans; interdum adversus eum, non adversus argumentationem disserendum est, 270, 31, 36; 271, 13, 26, 50; sæpe vera evertere cogitur, 270, 44; interdum falsa vel e falsis colligere debet, 270, 43; nihil impedit quominus ei interdum magis placeant falsa quam vera, 270, 47; si refutatur ex falsis opinionibus sibi placentibus magis convincetur quam juvabitur, 270, 49; ambobus communis est scopus, 271, 5, cf. 270, 35.

Disputatio; in ea vitandæ sunt metaphoræ, 167, 23; ad eas utilis est dialectica, 173, 21; dialectice, non contentiose alio traduci debent, 270, 50; in iis qui positiones defendunt quidcunque evenerit sustinent, perinde ac si vera haberent principia II, 421, 10 ss.

Disputatio contentiosa (ἡ ἐριστική); injusta in contradicendo pugna est, 288, 5; comparantur injustæ pugnæ in certaminibus, 288, 4; in ea fieri potest, ut inferior ratio superior efficiatur, 382, 51; jucunda est assuetis, 336, 35; cur ingenia exercere possit IV, 203, 40 ss.; cur in iis disputatio non insistat IV, 205, 13 ss.

Dissectiones (ἀνατομαί); iis animalium mortuorum venarum naturam inquisiverunt nonnulli III, 38, 22; ex iis discere oportet quomodo venæ se habeant III, 262, 47 s.; ex iis patet cor venarum principium esse III, 357, 13; III, 504, 12 s.; item venas cor non transmeare, sed ab eo pendere III, 542, 31; item cor sanguinis fontem vel primum conceptaculum esse III, 258, 48; in iis sæpe latet cordis situs, idque quare III, 15, 21 s.; ex iis conspicere licet, quomodo cor in pulmones pertusum sit III, 547, 37 s.; item quomodo cordis situs se habeat ad branchias III, 547, 47 ss.; ex iis diligentior branchiarum cognitio peti potest III, 302, 17 ss.; ex iis discere oportet quomodo se habeant animalium ruminantium viviparorum ventriculi III, 271, 30 ss.; ex iis discere licet, quomodo se habeant genitalia interiora III, 293, 9; item quomodo intra uterum dispositi sint fœtus III, 404, 40 s.; ex iis constat in utero non inveniri carunculam mammæ similem III, 366, 28 s.; item fœtus intra uterum vigilare III, 415, 32; item, gemellos sæpe in eadem uteri parte contineri, etiamsi diversum habeant sexum III, 393, 20; non demonstrant fellis adspergine fieri morbos acutos III, 275, 9; ex iis contemplari oportet, quomodo a se invicem differant pisces et serpentes meatuum seminalium ratione III, 35, 26 s.; ex iis accuratius conspici potest quomodo uteri et ovorum ratione cum inter se tum a reliquis piscibus differant pisces cartilaginei III, 37, 24 ss.; III, 325, 29; ex iis disci potest quomodo sitæ sint partes crustatorum et quomodo a se invicem differant, idque tam genitales quam reliquæ III, 286, 26 ss.; item quomodo se habeant singulæ partes (interiores) apud testacea III, 279, 34 ss.; memorantur III, 15, 22; III, 25, 6; III, 26, 34, 49; III, 112, 48, 54; III, 667, 10.

Dissectiones; ex iis disci potest quomodo sitæ sint partes internæ patellæ feræ III, 64, 15 s.; item qualis sit figura astacorum fluviatilium III, 65, 9 s.; item quænam sit matricis figura apud pisces III, 112, 16 s.; item quomodo se habeant venæ mesenterii III, 234, 53 s.; lineamenta iis addita docent quænam sit figura meatuum seminalium apud pisces cartilagineos III, 113, 34 s.; iis adjuncta lineamenta citantur III, 17, 15; citantur exempla quæ in iis inveniuntur III, 366, 20 s., *ceterum* cf. fr. 169, b ss.

Disserens (διαλεγόμενος); exemplum citatur, 176, 46.

Dissidentia (τὰ ἀνομολογούμενα); quomodo ex iis petantur enthymematum redarguentium argumenta, 379, 36

Dissidia (διέδρα); augurum quidnam III, 172, 44 s.

Dissidia et considia (διεδρεῖαι καὶ συνεδρεῖαι); augurum probant animalibus inesse amicitiam non genuinam II, 221, 36.

Dissidium; v. *Discordia.*

Dissimilares partes (ἀνομοιομερῆ); aliquid secundum naturam sunt quod in corpore invenitur III, 334, 6 ss.; ex iis tertio loco constant animalia III, 228, 48 s.; III, 229, 23; e similaribus partibus constant III, 1, 14 s.; III, 330, 27 s., 31; III, 319, 11 s.; una cum similaribus fiunt III, 348, 46 s.; corporis totius materies sunt III, 319, 10 s; quænam III, 1, 7 s.; III, 229, 1; iis accensenda sunt facies et manus et pedes et lingua III, 330, 19 s., 22 s.; III, 331, 21 s.; earum principium cor est III, 357, 6 s.; partim ad earum substantiam, partim ad munera conferunt partes similares siccæ III, 231, 11 s.; earum partim alimentum, partim excrementum sunt partes similares humidæ III, 231, 12 ss.; eodem modo a se ipsæ differre possunt quo similares III, 231, 37 ss.; idque discrimen partim munera et substantiam spectat, partim melius vel pejus III, 231, 39 ss.; probatur fieri non posse ut simul ab his et a similaribus aliquid abeat III, 330, 30 ss.; jam finem et terminum tenent III, 229, 22 s.; ipsis sunt munera et officia III, 229, 27; III, 230, 24 s.; generationis ergo posteriores sunt similaribus III, 229, 21 s., cf. III, 330, 27; earum causa exstant partes similares III, 229, 26 s.; motus et munera multiformia habent III, 229, 29 s.; e similaribus constant cum propter causam finalem, tum propter necessariam III, 229, 41 s., cf. III, 231, 8 ss.; III, 334, 13 s.; varias sortitæ sunt qualitates eædem simul III, 229, 38 s.; vel pluribus vel una parte similari constare possunt III, 229, 47 ss.; multipliciribus ad pauca munera non opus est plantis III, 243, 25 s.; iis competunt facultates effectivæ III, 5, 25 s.; facultate determinantur III, 331, 20 ss.; quomodo earum ratione a se invicem differant animalia sanguine prædita III, 17, 37; iis magis quam similaribus parentibus similes sunt liberi III, 330, 21 s., cf. 28 s.; si igitur hoc non fit quia ab unaquaque earum aliquid secedat, nec necesse erit a similaribus aliquid secedere III, 330, 23 s.; si ab iis solis aliquid secedat, non ab omnibus partibus aliquid secedet III, 330, 25 s.; ubi de iis sermo fit, etiam de partibus disserendum est quarum principium os aut caro est, idque quare III, 243, 4 ss.

Dissimilaria; e similaribus componuntur II, 443, 20; augentur igitur, ubi similaria augentur II, 443, 19; quænam sint III, 623, 9 ss.; quomodo fiant III, 626, 8 ss.; de iis singulis agetur III, 626, 13 ss.; in iis magis manifestum quam in similaribus est discrimen inter formam et materiem II, 443, 32 s.; igitur in iis magis manifestum est pro portione augeri II, 443, 31.

Dissimile (ἀνόμοιον); simili oppositum est II, 501, 9, 29 s.; II, 522, 30 s.; ad multitudinem pertinet II, 577, 4; multis modis dicitur II, 577, 23; quod omnino est ab omnino dissimili affici nequit II, 446, 18 s.; ea in se invicem agere et a se invicem pati censent antiqui plerique II, 445, 50 s.; idque quatenus recte II, 446, 8 ss.; 44, 53; ex iis teste Heraclito pulcherrimus fit concentus II, 91, 34; iis interdum delectamur, idque quare II, 227, 16.

Dissimilitudo (ἀνομοιότης); similitudinis contrarium est II, 579, 9 s.

Dissimulatio (εἰρωνεία); animæ affectus II, 195, 32; affectus animæ moralis vituperandus II, 216, 34; II, 217, 8; ejus definitio II, 21, 53; II, 138, 32; II, 196, 1; et sermones et actiones et simulationem spectat II, 21, 41; II, 49, 32; spectat veritatem colentes et mentientes II, 49, 31; ea et alicujus et nullius gratia uti licet II, 49, 40; modum excedens interdum arrogantiæ similis evadit II, 50, 27.

Dissimulator (εἴρων); quisnam II, 21, 54; II, 150, 26; II, 217, 9; et sermones et actiones spectat II, 21, 11; mendacium amat II, 217, 12; ejus signum III, 8, 48 s.; opponitur jactabundo II, 150, 25; vituperio dignus est, sed minus quam arrogans II, 49, 45; II, 50, 32; quæ sibi insunt negare et attenuare videtur, idque inprimis si splendida sint II, 49, 35; II, 50, 34; qui modica dissi-

mulatione utitur nec quæ in promptu aut manifesta sunt dissimulat, moribus elegantior esse videtur II, 50, 21, 29; non lucri gratia dissimulat iste, sed ut dictionis tumorem vitet II, 50, 23; quomodo vocentur qui parva et manifesta affectant II, 50, 25.
Dissoluta (ἀσύνδετα); actionem respiciunt, 400, 37; iis necessario adhibetur actio, 400, 46; iis peculiare est ut uno tempore multa dici videantur, 400, 48; ad amplificationem faciunt, 401, 2; in quonam eloquentiæ genere recipiantur, in quonam rejiciantur, 400, 36; iis concludenda est oratio, 410, 36.
Dissolutio (διάλυσις); quidnam ex opinione eorum qui unicum elementum esse statuunt II, 417, 42.
Dissolutio (διάχυσις); duo ejus causæ sunt III, 615, 9.
Dissolutio (ἔκλυσις); sequela est intemperantiæ II, 245, 49.
Dissolvi (τὸ διαλύεσθαι); si est corrumpi, dissolutum esse est corruptum esse, 211, 35.
Dissonum; v. Ἄρρυθμον.
Dissuasio (τὸ ἀποτρεπτικόν, ἀποτροπαί); species orationum civilium, 413, 15; quidnam, 413, 29; in ea adhibemus consentaneum e rebus petitum, idque quomodo, 425, 15, 21; facienda ex argumentis oppositis ac suasio, 444, 47; in ea quomodo facienda sint procemium, narrationes et confirmatio, 444, 43 ss.; in ea ordo idem est ac in suasione, 445, 5; in ea qua adversarii suasionem impugnamus, quænam exponenda sint in procemio et confirmatione, 445, 8 ss.; quodsi ita fieri nequeat hujusmodi dissuasio, ex argumentis ab adversario omissis, idque quomodo, 445, 19; in ea adhibendæ quoque sunt amplificatio et extenuatio, idque quomodo, 445, 25; item enthymemata et sententiæ, 445, 27; in ea solvendæ sunt præoccupationes et iteratio in fine adhibenda, 445, 28; adversus quosnam et quomodo in ea ad odium, vel iram vel invidiam permovendi sint auditores, 445, 32 ss,
Dissuasor (ὁ ἀποτρέπων); quidnam sit ejus officium, 413, 35.
Distantia (ἡ διάστασις); hinc illuc quatenus eadem sit ac huc illinc II, 276, 23; partes indivisibiles habere nequit II, 626, 10; infinita est, unde visibile videri non possit, finita vero unde possit II, 492, 45 ss.; ejus modi etiam exstant circa audibile et odorabile, ac omnino circa sensus qui non contactu percipiunt III, 492, 47 ss.; altera harum ab altera separatur limite indivisibili III, 492, 49 ss.; forsitan intra eas æque ac intra figuras alias minores adscisci licet externis pro portione respondentes III, 498, 22 ss.; loco maxima est eorum quæ per diametrum opposita sunt III, 588, 27 s.
Distare; quidnam fr. 120, a.
Distare et maxime differre; num idem sit fr. 120, a.
Distensiones (διατάσεις); puerorum inhibendæ non sunt, idque quare, 623, 17.
Distinctio (διαίρεσις); unam habet tethya III, 281, 38, cf. 44.
Distinctiones subtiliores; fiunt deceptionum logicarum causa II, 196, 25.
Distinguere (διορίζειν); id nescit vulgus II, 117, 2.
Distinguitur (quod); propter ejus copiam aut frigus non vincitur patiens III, 400, 7 s.
Distortio (διαστροφή); oculorum quænam IV, 273, 44; cur ei homo vel solus vel maxime obnoxius sit IV, 170, 8 ss.
δίθυρα· v. *Univalvia et bivalvia testacea.*
Dithyrambica poesis; imitatio est, 457, 7; quibusnam a reliquis artibus imitationem colentibus distinguatur, 457, 10, 15 ss.; 458, 8; et numero et modulatione et metro utitur, 458, 6.
Dithyrambus; omnium consensu Phrygius est, 633, 43; inventus est a Pindaro Corinthi fr. 28, a; e Dorico modo componere conatus in Phrygium cecidit Philoxenus, 633, 46; postquam imitationi inservire cœperunt antistrophis amplius non utuntur quanquam antea utebantur IV, 207, 20 ss.; quomodo ex iis prodierit tragœdia, 460, 6; eorum exordia conjunctione una, 394, 9; eorum procemia similia procemiis orationum demonstrativarum, 402, 47; modo pejores, modo meliores, modo similes imitantur, 458, 26.
Diu; opponitur brevi II, 213, 11.
Diuturniora (πολυχρονιώτερα); præstant minus diuturnis, et quare 327, 14.
Diversitas (ἑτερότης); eo nonnulli referunt motum II, 274, 48; II, 595, 26.
Diversi; in eos quoque diversum debet esse imperium II, 99, 40.
Diversum (ἕτερον); secundum unum et ens dicitur II, 522, 49 s.; igitur multis modis dicitur II, 522, 48 s.; et in unaquaque categoria diversum est II, 523, 1; eidem oppositum est II, 501, 9, 29; pertinet ad multitudinem II, 577, 4; quot modis dicatur II, 522, 21 s.; II, 577, 24 ss.; eidem non contradictorie oppositum est II, 577, 29; igitur eorum oppositio solummodo spectat res quæ unum et ens dicuntur II, 577, 28 s., 30 s., 34 s.; non vero non entia II, 577, 30; quidnam inter id et differens intercedat II, 577, 33 ss.; inductione constat quædam revera ita se habere II, 577, 44 s.
Diversa; si in se invicem agunt, teste Democrito, eatenus tantummodo agunt quatenus idem sunt II, 446, 6 s.
Diversa genere (ἕτερα τῷ γένει); quænam dicantur II, 532, 31 ss.; II, 577, 48; longius a se invicem distant quam diversa specie II, 584, 31.
Diversa specie (ἕτερα τῷ εἴδει); quænam dicantur II, 523, 2; II, 583, 5 s.; iis opposite dicuntur eadem specie II, 523, 9 s.; in eodem genere esse debent II, 582, 37; alicujus et aliquid diversum esse II, 582, 35, cf. 51; etiam amplificationem et deminutionem recipiunt II, 91, 45.
Dives; esse majus bonum habetur quam videri, 328, 26; hunc esse, meis rebus usurpatis, justum non est, dum ego meis privatus mendico, 438, 1; det pauperi et egeno, 438, 3; non laudantur sed beati esse prædicantur, 446, 20; prædicantur quod suaviter edunt vel bibunt IV, 314, 24 s.; cur in iis maxime continentiam et temperantiam probemus IV, 259, 38 ss.; vulgo pauperibus justiores habentur, 426, 30; nonnullos si quis injuriam pecuniariam commisisse monstret, utitur exemplo præter rationem, 426, 32; ii sunt qui facultatibus suis publica munera obeunt, 548, 3; pars civitatis sunt, idque magis quam quilibet alii, 548, 3, 20, 22; plerumque pauci sunt, 548, 21; iidem qui pauperes esse nequeunt, 548, 19; iis sive ipsi sibi bona pararunt, sive ea majoribus, sive quibuscum necessitudine conjuncti sunt debent, convenit magnificos esse II, 43, 15; aliquam magnitudinem ac dignitatem habent II, 43. 18; honorem petunt eoque etiam dignantur II, 45, 13, 17; quorumnam indigeant, 339, 9; indigent voluptate IV, 259, 43; propter potestatem voluptatem non necessariam sectantur, 333, 45; non agunt propter opulentiam, sed propter cupidinem, 333, 47; iis maxime opus est amicis, idque quare II, 90, 44; cum eo pauper utilitatis gratia amicitiam contrahit II, 97, 43; contumeliosi et quare, 348, 14; conveniens putant se a pauperibus magni fieri, 348, 23; pauperes contemnunt, 555, 35; eorum opes appetunt pauperes, 555, 45;

superbi et contumeliosi sunt, 366, 27; item delicati stolideque magnifici, 366, 31; putant se dignos qui imperent, 366, 43; injurias quales faciant, 367, 1; in verbera et adulteria proclives, 367, 2; se injuriæ illatæ pœnam effugere posse sperant, 338, 11; iis multi indigent, 366, 36; eorum ad fores præstolantur divites secundum Simonidem, 366, 40; partim eosdem mores habent quos potentes, 367, 5; pæne soli equos alere possunt, 545, 30; 597, 12; aliquem cum eo loquentem videns, intelligit, eum æs mutuo petere, 153, 21; iis carere nequit civitas, 610, 19; iis et pauperibus constat civitas, 587, 32; efficere debet tyrannus ut se ei salutem debere putent, 587, 34; curare debet tyrannus, ne iis injuriam inferant pauperes, 587, 35; ne ullo modo injuria afficiantur, cavere conatur rex, 580, 28; inter eos discordiam et calumniam serere debet tyrannus, 584, 46; sine iis persistere nequit nec democratia, nec oligarchia, 578, 44; errant demagogi eos semper oppugnantes, 578, 51; semper pro iis disserere videri oportet in democratia, 578, 52; iis parcendum est in democratiis, 577, 30; in oligarchia graviori pœna mulctandi sunt, si pauperi contumeliam intulerint, quam si alii diviti, 577, 38; iis in democratia vel æqualitas, vel primæ partes tribuendæ sunt, 577, 46; eos conspirare cogunt demagogi, 570, 11; eos calumniantur demagogi ut eorum bona publicare possint, 570, 43; eorum propter odium tyrannis confidit plebs, 571, 10; 579, 52; quonam democratiæ genere iis non minus valeant pauperes, 548, 47; 592, 6; in democratia iis plus valent pauperes, 591, 17; iis ne invideatur plebs, in democratia cavere debent leges, 417, 46; 418, 23; curandum, ut in democratia ultro ad publica officia obeunda munifici sint, idque quomodo, 417, 47; si plebi exæquentur, paucique vel nulli adsint cives opibus medii, fieri solet rerum conversio, 569, 49; metuendum est ne eorum bona dividant pauperes, si penes eos est summa auctoritas, 530, 35, 39, cf. 592, 25; iis vim infert multitudo, 530, 45; quænam eorum imperio objici possint, 530, 46; quando propter contemptum democratiam tollant, 567, 15; eorum bona publicarentur, si id quod majori numero placuerit ratum esse deberet, 592, 25; reliquis si quis plus possideret, secundum oligarchicum jus jure solus regnaret, 592, 22; ubique numero pauci sunt, 528, 36, 44, cf. 546, 30, 46; quanam de causa cum pauperibus de republica administranda certent, 528, 45; si numero plures essent quam pauperes rerumque summa potirentur, quæritur quonam nomine designanda esset hujusmodi respublica, 528, 19, 30, cf. 546, 22 ss.; eorum commodum respicit oligarchia, 528, 5; ubi justum non esse putant nihil possidentes, æque civitatis participes esse ac possidentes, in oligarchiam fit transitus, 589, 25; si plebe superiores sint, e democratia in oligarchiam fit transitus, 556, 30, 36; 589, 38; secundum Platonem, si dissipatis bonis, ære alieno obruantur, in democratiam fit transitus, 589, 41; in oligarchia imperant, 546, 50; si mille trecentis pauperibus imperarent, democratia non esset, 546, 23; qui ad magistratus non evehuntur, interdum oligarchias evertunt, 571, 32; in oligarchia mulctam solvunt, si a judiciis abstineant, 553, 18; 558, 5; 560, 27; fieri potest, ut iis numero plures sint pauperes, 557, 15; ubi proportione prævalent, oritur oligarchia, 557, 25; timendum non est ne unquam cum pauperibus conspirent, 557, 35; pauperibus diffidunt, 557, 40; iis plus quam decet tribuere solent qui aristocratias constituere volunt, 557, 44; quomodo iis majorem partem tribuerit Plato in *Legibus* in magistratibus eligendis quam ceteris civibus, 505, 23 ss.; quomodo item in senatu eligendo, 505, 29 ss.; quomodo item in senatus electione, 505, 29 ss.; eorum cupiditates reipublicæ magis nocent quam plebis, 557, 48; iis in oligarchiis mulcta irrogatur si a concionibus abstineant, 558, 1; item si magistratus detrectent, 558, 4; item si arma non possideant, 558, 16; item si a gymnasiis abstineant, 558, 17; in democratia iis mulcta non irrogatur si a concione abstineant, vel judicis munere fungi nolint, 558, 23; in politia vero irroganda est, 558, 25; mercedem non accipiunt, ut judicis munere fungantur, 595, 46; diutius a rebus suis abesse nolunt, breve vero tempus non recusant, 595, 48; sumptus non extimescunt, si in ultimo democratiæ genere infrequentes sint conciones, 595, 45; iis prodest, si pauperibus subsidia præsto sint, 596, 6; mercedem in necessarias conciones conferre debent, 596, 12; muneribus publicis inutilibus sumptus nimios impendere non debent, etiamsi velint, 577, 34; 596, 13; iis semper magistratus tradendi sunt, idque quare, 577, 1; ex iis creantur magistratus in oligarchia, 562, 16; magistratibus fungi possunt, etiamsi nullum inde lucrum repetere liceat, 577, 21; eos sæpe impedit rerum privatarum cura quominus concionem celebrent vel judicis munere fungantur, 550, 52; iis magis convenit gravis armatura quam pauperibus, 597, 14; in seditionibus sæpe vincuntur a plebe, ubicunque magna multitudo velitum adest, 597, 13, 21; partim graviter armati, partim inermes sunt, 545, 26; opus offerre reipublicæ debent, idque quando, 420, 21; 456, 6; si eos superiores efficiat respublica, contumelias inferre et nimium sibi vindicare solent, 574, 21; majorem agri partem possident, 534, 24; quod ad pacta attinet plerumque majori fide digni sunt, 534, 25; merito honorem civilem ambiunt, 534, 8; aliquatenus jure sibi vindicant honores civiles, 534, 24, cf. 528, 49 ss.; apud eos frequentius occurrere solent generis præstantia et educatio, 552, 21; ea possidere videntur quorum causa injurias faciunt injusti, 552, 28; honesti et nobiles vocantur, 552, 24; apud plerosque honestorum virorum locum tenent, 552, 47; pauperum multitudini misceri debent, 577, 2; eorum cum pauperibus mixtio politia appellari debet, 553, 1; Lacedæmone vix a pauperibus distingui possunt, idque tam pueri quam viri, 553, 45 ss.; olim Colophone pauperibus numero plures erant, 546, 45; eos dotes dare, non vero accipere voluit Phaleas Chalcedonius, 506, 8; adversus eos Amphipoli concitavit colonos Chalcidenses recens arcessitos Cleotimus, 572, 26, cf. 568, 17; eorum pecora mactavit Theagenes Megarorum tyrannus, 571, 12; eos calumniatus est Dionysius, 571, 14; ab iis, Rhegio capto, pecuniam mutuam sumpserunt pauperes ut libertatem redimerent, 645, 17; seditione victos cur exsulare quam interficere maluerint Cyziceni, 642, 29; quomodo ab iis pecuniam exegerit Mausolus, 642, 41; eos nummum ferreum recens cusum argento permutare jusserunt Clazomenii, quo ducibus militum debitum penderent, 643, 50; iis postea pedetentim loco ferri argentum e vectigalibus reddiderunt, 644, 1; ab iis magnam argenti summam exegit Memnon Rhodius, promittens se eam restituturum esse e ceterorum civium tributo, 647, 45; quum pependissent reliqui cives, iis nihil restituit, sed pecuniam mutuam restituit, 647, 47; iterum ab iis pecuniam mutuam petiit quam se e vectigalibus restituturum esse promisit, 647, 50; vectigalibus perceptis, promisit se iis postea pecuniam una cum fœnore restituturum esse, 647, 52; olim iis solis in Macedonia portorii fidejussores esse licebat, idque quare, 645, 52.

Divites e majoribus locupletibus nati (πάλαι πλούσιοι); illos nobiles esse dixit Simonides fr. 56, a.

Divites recens facti (οἱ νεωστὶ κεκτημένοι sive πλουτοῦντες); omnibus vitiis opulentis propriis magis obnoxii quam reliqui divites, 366, 44; si imperent, magis indignationem movent quam quibus vetustæ divitiæ vel hereditariæ, idque quare, 360, 43, 47; iis non conveniunt matrimonia præstantia, 361, 1.

Dividendi vis (διαιρετικόν); alia majorem alia minorem habent II, 431, 32 s.

Dividuum (μεριστόν); vel magnitudo est vel multitudo II, 278, 28; II, 59, 68; quænam sint IV, 47, 13 ss.; nullum unum tantummodo terminum habet, sive in unam sive in plures directiones continuum est II, 299, 21 ss.; in minus dividitur II, 332, 29; ubi est, esse partes vel omnes vel aliquæ necessario esse debent II, 298, 52 ss.

Dividuum et continuum; in iis quod factum est prius fieri debet et quod fit semper antea factum esse, etsi non semper idem II, 326, 53.

Dividua per se; in iis non est primum II, 325, 22 ss.

Divinare; qui per somnum cupiunt, quibusnam abstinere debeant fr. 209, a.

Divinatio (ἡ μαντική); eam nonnulli sperandi scientiam esse contendunt III, 494, 10 s.; quæ ab insomniis petitur, nec contemnere nec ei credere facile est, idque quare III, 513, 1 ss.; sapientium et prudentium celer II, 240, 47 ss.; item fortunatorum quæ scilicet ab instinctu divino pendet II, 240, 46, 50; quæ ratione fit non celer II, 240, 47 s.; ejus causa peregre profectus est Onomacritus, 519, 23; facilior, ubi rogatur *par imparne?* quam ubi *quot*, 391, 16; item ubi rogatur, *an res sit* quam ubi *quando*, 391, 17.

Divinatione per somnum (*de*); quidnam ejus argumentum III, 500, 11 ss.; eum insequitur l. *de Motu animalium* III, 516, 6 s., cf. III, 526, 14 s.

Divinissimum principium; v. *Principium divinissimum.*

Divinitas (τὸ θεῖον); bonum honorabile est II, 134, 14; ei consentanea Aristotelis opinio de circulari conversione II, 390, 13; animalium nobis cognitorum vel solus vel maxime ejus particeps est homo III, 243, 32 s.

Divinus vir (σεῖος ἀνήρ); ita Lacones appellare solent quem magnopere admirantur II, 76, 24.

Divina potentia (θεία δύναμις); universum continet, 606, 15; ei competit multitudinem permagnam ordini submittere, 606, 14.

Divinam rem facientes; peregrini in Naxo percelluntur ubi vident ingens victimarum fel III, 16, 25 ss.

Divinæ res (ἡ περὶ τὸ θεῖον ἐπιμελέια, αἱ θυσίαι, τὰ πρὸς τοὺς θεούς); earum cura vocatur sacerdotium, 610, 9; ea nequaquam carere potest civitas, 610, 9; iis olim præerant partim reges, partim sacerdotes, 538, 11, 24; earum cura regibus Lacedæmoniorum mandata erat, 537, 17; in nonnullis civitatibus earum cura unicum regum munus est, 538, 18, cf. 600, 10; qui iis præpositi sunt, pertinent ad magistratus quibus fide et peritia opus est, 599, 25, 53; iis in parvis civitatibus unicus tantummodo magistratus præponitur, 600, 4; alicubi iis plures præsunt a sacerdotibus distincti, 600, 5.

Divinum (τὸ θεῖον); revera aliquod exstat II, 370, 47; id esse probatur fr. 36, b; ei omnes cum Græci tum barbari supremum locum tribuunt II, 370, 43 s., cf. II, 381, 54; II, 389, 32 ss.; si quid exstet immobile, et separabile erit II, 535, 9 s., cf. II, 592, 49 s.; ei inest necessario motus æternus II, 392, 28; ita natura sua comparatum est, ut quoquoversus penetret III, 637, 2 ss.; semper eorum quæ fieri licet suapte natura melioris causa est III, 344, 25 ss.; aliquid omnibus natura inest II, 89, 13, cf. II, 117, 43; manifesto ejus causæ esse debent eædem quæ rerum immobilium et separabilium II, 535, 6 ss.; circa id versatur sapientia II, 157, 19; quænam de eo doceant placita philosophica vulgaria II, 383, 1; aliquid exstare motu infinito præditum recte perhibent antiqui, idque inprimis patrii sermones II, 389, 22 ss.; id semper moveri affirmat Alcmæo III, 435, 27 s.

Divinum primum ac summum (τὸ θεῖον ἀμετάβλητον); id recte perhibent placita philosophica vulgaria necessario immutatum esse II, 383, 3; si aliquid esset quod id moveret, hoc eo divinius esset II, 383, 5 s.; omnis pravitatis expers est II, 383, 6; nullo caret bonorum ei competentium II, 383, 6 s.; incessabili motu movetur II, 383, 7 s.

Divinum et bonum et exoptandum (θεῖον καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐφετόν); si quid exstet, quod id appetit ejusdem naturæ esse debet II, 260, 8; ei contrarium quale esse statuunt aliqui (sc. Plato ἐν ἀγράφοις δόγμασιν), necessario suam ipsum perniciem appetit II, 260, 11.

Divinum numen (τὸ θεῖον); viri et mulieris naturam ad conjugationem præparavit, 636, 25, v. *Numen.*

Divino numine afflati; v. *Numinis afflatu perciti.*

Divinum principium quod in nobis est; omnia movet II, 240, 37; melius est scientia et mente et deliberatione II, 240, 39 s., 43 s.; ejus ope fit divinatio fortunatorum II, 240, 50; bene videt et futurum et præsens et quæ nostram rationem excedunt, *ibid.*; plus valere videtur se subducente ratione II, 240, 52; eo carere solent ratione præditi II, 240, 44.

Divisa; in partes eadem majora videntur, 327, 33.

Divisibile (διαιρετόν); indivisibili contineri nequit II, 411, 34; magis sensui patet quam indivisibile II, 576, 51 s.; igitur eo denominatur et indicatur indivisibile II, 576, 50 s.; omnia continua sunt II, 367, 31; ea sola dicuntur multa esse II, 580, 36; numeri λόγῳ insunt, 144, 8; 157, 52; agnoscunt atomorum assertores absurdum esse si simul hujusmodi et indivisibile in unoquoque puncto sit corpus II, 436, 11 ss.; fieri non posse perhibent iidem, ut simul omni ex parte sit hujusmodi II, 436, 14.

Divisibile facile (εὐδιαίρετον); id est quod facile limitatur II, 431, 34.

Divisio (διαίρεσις); quomodo fiat II, 436, 41; motus pars non est II, 302, 7 s.; non per se est II, 321, 39 s.; usque ad minimas partes persequi nequit II, 452, 27 s., cf. 38 s.; in infinitum fit II, 325, 3; II, 326, 51; quum potentia infinitum sit, videretur nunquam deficere debere, ita ut res semper minores fierent, id quod tamen non videmus II, 438, 23 ss.; eam semper eo usque persequi oportet, donec ad ea pervenias quæ differentia carent II, 552, 32; eam eodem modo quo reliquas privationes contrarii ope quodammodo cogitat intellectus III, 469, 23 ss.; ei assimilare licet omnia III, 469, 4; quæritur an ejus ope investiganda sit substantia III, 431, 21; in ea componendi facultas inest III, 290, 46 s.; quæcunque ea carent, quatenus ea carent, unum esse dicuntur II, 519, 54 s.; eam nihil effugiet, inquiunt atomorum assertores, si corpora omni ex parte divisibilia sint II, 435, 23; II, 436, 3; parva quædam particula methodi qua propositiones inveniuntur, 77, 22; quasi debilis est syllogismus, 77, 24; ejus non fit demonstratio de substantia et *quid sit*, 77, 28; medium sumit universale, 77, 34; 78, 3; per illam refutare non licet, nec de accidente aut proprio colligere, nec de genere, nec de iis in quibus ignoratur an hoc vel alio modo se habeant, 78, 8; nec omni investigationi convenit, nec ad ea quibus maxime convenire videtur, utilis est, 78, 18; syllogistice non demonstrat, 156, 44; 157, 8, 18; attamen alio modo cognitionem facere et quæstiones solvere potest, idque quomodo, 157, 14, 21; utilis est, etiamsi vix esse videatur ad definitiones constituendas, 165, 33; efficit ut recto ordine disponantur prædicata, idque quomodo, 165, 39 ss.; 166, 26; si recte instituatur impedit quominus aliquid omittatur, idque quomodo, 165, 44; 166, 33; omnia in eam incidere, si sint opposita quorum non sit medium, postulatum non est, 166, 16; tria præcipue in ea consideranda sunt et quænam, 166, 20; quomodo ex ea petantur argumenta enthymematum, 377, 10; ea impugnantur problemata, 266, 21; quomodo ea solvi possint problemata poetica, 480, 1.

Divisio bipartita, v. *Bipartita divisio.*

Divisio cognatorum (διαίρεσις τῶν συγγενῶν); quidnam sit, 263, 34; ea utitur dialecticus ornandi gratia, 263, 32.

Divisio (contrariorum?); ostendit cujus gratia rebus immotis inesse II, 605, 21.

Divisio contrariorum; citatur II, 577, 2.

Divisiones; Platonis citantur III, 456, 23.

Divisiones scriptæ; citantur II, 223, 26; in iis avium genus distrahitur, *ibid.*

Divisio et compositio; iis alterationem fieri censent atomorum assertores II, 451, 17.

Divitiæ; sunt instrumentorum domesticorum et civilium multitudo, 490, 1; inter res agendas recensentur II, 189, 38; domesticæ scientiæ finis sunt II, 1, 10; iis minorem curam impendere debet paterfamilias quam hominum sibi subditorum virtuti, 494, 39; augentur non solum addendo ad ea quæ adsunt, sed etiam diminuendo sumptu, 319, 16; multas comprehendunt partes, 488, 41; terminum non habent secundum Solonem, 489, 51; ars pecuniaria proprie sic dicta efficit ut termino carere videantur, 490, 6; termino carent quæ ab arte cauponaria proveniunt, 491, 25; cauponariæ finis sunt, 491, 31; eas sæpe nummorum copia consistere statuunt, 491, 7; earum causa efficiens videtur esse ars pecuniaria, 491, 6; quia nummis dives fame mori potest, alias quærunt, easque naturales, 491, 18, 20; arti tuendæ rei familiaris terminum habere videntur, 491, 34; veræ quibusnam rebus constent, 489, 47, 49; utiles sunt II, 39, 9; sunt finis rei agendæ ideoque deliberatione anteriores II, 205, 43; exceptis virtute et vitio, inter eas et paupertatem maxima est dissensio, 568, 32; pertinent ad jucunda non necessaria II, 80, 11; eas tanquam vitæ finem sibi proponunt nonnulli II, 185, 9; aliorum causa expetuntur II, 5, 52; vitæ finis esse nequeunt, quum sui causa non appetantur II, 4, 5; eas summum habent bonum, inprimis dum egeni sunt II, 3, 3, 5; eas sectantur omnes homines, 581, 5; quare maximum bonum habeantur, 328, 20; an simul bonum ac non bonum sint, 303, 7; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 11; potentia bonum sunt II, 134, 21; item externum bonum II, 135, 28; II, 165, 4; a fortuna pendent II, 134, 21; nec omnino nec semper præferendæ II, 135, 35; pertinent ad bona extra virtutem sita, 446, 15; pertinent ad simpliciter bona II, 160, 29; iis potitus et sibi et amicis multa infligit mala vir injustus II, 160, 30; pertinent ad bona de quibus maxima fit contentio II, 241, 28 s.; fortitudo forent, si omnis causa qua cum fiducia certatur ad eam pertineret II, 210, 36; natura bonæ sunt II, 241, 30; sed nonnullis noxiæ, idque quibusnam II, 241, 31 s.; bonum non sunt quibus animus male affectus est fr. 62, a; major pars hominum iis non utitur aut abutitur fr. 46, a; viro ingenuo conveniunt et prosunt II, 241, 52 s.; non ita vulgo II, 242, 1; non sunt vituperandæ II, 165, 20; circa eas incontinentia non est incontinentia proprie sic dicta II, 165, 18 ss., cf. II, 163, 30 ss.; eas magni faciunt homines II, 214, 45; eas contemnit magnanimus II, 214, 46; nimis magnas despicit liberalis II, 214, 37; bonum sunt, et quare, 323, 45; II, 173, 35; qui ab iis corrumpitur, vel cui nocent, ingenuus non est II, 173, 41 ss., 47, earum causa qui alicujus amicitiam sectantur, postea criminandi non sunt, si constet eos non veros esse amicos II, 234, 30; viris honoratis dignæ, 362, 40; magis æmulandæ quam sanitas, 362, 51; iis præditi in æmulationem proclives, 362, 40; iis digni sunt boni et qui bona a natura provenientia possident, 360, 37; invidiam movent, inprimis recens partæ, 360, 36, 43; contumeliosos et audaces reddunt, 354, 33; item confidentes, 355, 16; iis abuti licet, etiamsi optimæ sint et utilissimæ, 312, 33; nonnullis exitio fuerunt II, 2, 17; iis omnes se uti posse credunt II, 160, 42; pravo noxiæ, idque quare II, 160, 37 s.; ab iis abstinendus est anima mala præditus II, 160, 54 s.; nimiæ superbos et morosos reddunt II, 161, 24; iis se male uti non posse credunt II, 181, 15 s.; eas quando alii cedit vir probus II, 181, 12 s.; nunquam vero eas cedunt reliqui, idque quare II, 181, 15 ss.; maxime probant omnes bona appetere II, 181, 11; iis omnia alia æstimantur, 366, 30; iis omnia venalia sunt, *ibid.*; efficiunt mores insipientes fortunati, 366, 38; eas ut ostendat, sumptus facit sordide insolens II, 43, 48; iis convenienter domum exstruere convenit viro magnifico II, 43, 27; exoptabiles sunt, sed non proditione partæ II, 119, 3; propter honorem optabiles sunt II, 45, 12; accusatur fortuna, quod eas minime dignis tribuit II, 40, 7; quatenus ad felicitatem necessariæ sint II, 8, 53; non laudantur propter se, sed propter aliud, 199, 23; pars felicitatis, 320, 37; quænam sint earum partes, 321, 19; distinguuntur in fructuosas et eas quæ usum tantummodo spectant, 321, 23; fructuosæ utiliores sunt, *ibid.*; quæ usum spectant liberaliores, 321, 24; quonam consistat earum securitas, 321, 27; quonam proprietas, 321, 29; in universum magis usu quam possessione consistunt, 321, 31; pertinent ad civitatis quantitatem, 557, 11; iis qui uniuscujusque felicitatem consistere putant, etiam civitatem, quo ditior est, eo feliciorem esse arbitrantur, 602, 16; iis qui superiores sunt, non æque civitatem participant ac qui virtute, 530, 27; magnæ monarchiis suppetunt, 581, 4; sæpe finis sunt, cur in monarchas conspirent, 581, 2; oligarchiam determinant, 552, 40; 591, 50; earum cum libertate mixtionem sectantur pleræque civitates, 552, 46; cum virtute et libertate ac aliquatenus cum generis præstantia de æqualitate in republica administranda certant, 552, 50; earum cum virtute et libertate mixtio aristocratia appellari debet, 553, 2; iis inprimis excellere conatur tyrannus, 580, 32; cum oligarchiæ tum tyrannidis finis sunt, 580, 37; secundum eas jus distribuendum esse putant nonnulli oligarchiæ fautores II, 55, 38; iis præpotentes ostracismo mulctabantur in civitatibus populari imperio parentibus, 535, 51; iis præpotentes quomodo tractandi sint in optima republica, 536, 50; iis præpotentes viri legatione e civitate submovendi sunt, 576, 45; nihil conferunt ad tibiarum artem, 533, 44; si secundum eas distribuendi essent magistratus, solus regnare deberet qui omnes opibus antecelleret, 534, 52; quid respondere possit multitudo iis qui his competere arbitrantur summam auctoritatem, 535, 17 s.; Lacedæmone magni æstimabantur, idque quare, 511, 39; 512 20; 514, 48.

Divitiæ apparentes; aliquid ad mores immutandos faciunt, 334, 8.

Docendi actus (ἡ δίδαξις); quatenus idem sit qui discendi, quatenus non II, 276, 22, 26, cf. II, 275, 51; est actio ejus quod docere valet, idque hujus in illo II, 276, 11.

Docendi facultas (διδασκαλία); quatenus eam participent animalia III, 171, 42 ss.

Docendi ratio; in unaquaque disciplina duæ eæque quales III, 218, 1 ss.; optima eo constat ut differentiæ et accidentia apprehendamus antequam causas investigemus III, 8, 3 ss.

Docens; discente prior est III, 360, 24 s.; non interrogare, sed ipse explicare debet, 287, 32, cf. 287, 27; finem se attigisse non putat, nisi agentem reddiderit discipulum II, 570, 39 s.

Docere; ejus tantummodo gratia se mundi creationem tueri asserunt qui eum, etiamsi factum, nihilominus æternum esse putant II, 383, 46 s.

δοκίδες· v. *Trabeculæ.*

Docilitas (εὐμάθεια); bonum est, 324, 1; virtus partis animæ ratione præditæ II, 137, 7; ea eminet elephas III, 205, 15.

Doctor (τὸ διδάσκον); bonum est in categoria movendi II, 190, 22, 26; eo non opus esset, nisi artes et virtutes iisdem gignerentur quibus intereunt II, 15, 19.

Doctrina (διδασκαλία); omnis fit e prægressa cognitione, 121, 1; 170, 28; hoc nomen non tribuendum est ei quod ad actum perducit potentia cogitantem aut intelligentem III, 451, 37 ss.

Doctrina (πραγματεία); eam si quis rite pertractare velit, quomodo agendum sit, 165, 22 ss.

Doctus (εἰδώς); cum eo indoctus utilitatis gratia amicitiam contrahit II, 97, 48; quare ab iis honore affici optent plerique II, 97, 18; falluntur ab imperitis ope captionum ex accidenti, 282, 30; quonam modo ab indoctis differant fr. 62, b.

Doctum (τὸ ἐπιστῆμον); ejus definitio simul cum definitione scientiæ patet, 247, 44.

Dodecaedrum; angulos habet II, 422, 38.

Dodone; regio circa eam vocatur prisca Græcia III, 572, 44 s.

Dodonis; mater declaravit Thessaliscum Ismeniæ filium esse, 377, 18.

Dolentes; cur clament IV, 258, 4 ss.; cur spiritum retineant IV, 258, 5 ss.; quare acriores sint frigore IV, 155, 7.

Dolere; τῷ lætari contrarium, 17, 7.

Dolium; in eo continetur vinum ut contentum divisum II, 289, 35; una cum vino recipiunt utres, aiunt inanis assertores II, 292, 50; semiplena cur acescant IV, 327, 9; cur parium similiumque, si alterum quidem inane, alterum vero ad dimidium plenum sit, echo diapason consonantiam referat IV, 214, 17 ss.; si quis inane obruat et operculo claudat, cur domicilia magis sonent IV, 175, 24 ss., 37 ss.; ei similis est fossa in qua ova condit testudo palustris III, 102, 44 s.

Dolia in aere (πίθοι); unde nomen acceperint III, 633, 39 ss.

Dolium pertusum; id implere videntur demagogi, dum plebi distribuunt quæ e reditibus publicis supersunt, 596, 1; ei comparatur res familiaris quam augere quidem sed non conservare conatur paterfamilias, 638, 4.

Dolon; Eumedis filius, ejus epitaphium fr. 317, a; non corpore indecorus, sed facie turpis erat (*Il.* κ, 316), 479, 42.

Dolor; motus est non tamen animæ, sed quem anima impertit III, 439, 38 ss.; ejus species fr. 107, b; fr. 108, a; non rite definitur separatio violenta partium natura conjunctarum, 245, 18, 12, 20; iræ causa, non genus est, 214, 17, 22, 37; 217, 35; τῷ ἐπιθυμητικῷ inest, 214, 40; ægritudo quædam IV, 258, 3; explicari nequit, si animam numerum esse statuas III, 441, 20; in iis manifestum fit corpora affici animæ passionibus IV, 1, 6; omnis malum, si omnis voluptas bonum, 203, 35; aliquis malum, si quæ voluptas bonum, 203, 36; cur eum mente participemus si quem secari aut uri aut torqueri videamus IV, 154, 9 ss.; eo afficimur, quando alicui rei illidimur II, 178, 43; quod majorem infligit calefaciens, calidius dicitur III, 232, 24 s.; hujus interdum habitus causa est, non calor III, 232, 26 s.; eum cient flatus interclusi III, 268, 6 s.; oritur ubi potus vel cibi aliqua pars in arteriam delabitur III, 256, 34 ss.; eum non excitant excrementa frigida et humida in ventrem confluentia, idque quare III, 217, 26 s.; ne iis obnoxiæ essent mammæ, duriores ac distinctæ sunt III, 291, 47 ss.; oriri debent, si dissimilis et magis putrefacta quam sanis prodeat menstrua purgatio, utero male habente III, 210, 7 ss.; vel omnes vel plurimos calor adjuvat IV, 258, 16 s.; refrigeratio loci circa pectus est, IV, 176, 15; exigui accessu magnorum evanescunt III, 510, 27 s.; ne eum patiamur, nemo nos suadet II, 30, 2; si quis vehementibus ac modum excedentibus vincatur, non mirandum est, sed venia dignum II, 84, 8; si quis vincatur iis quibus plerique resistere valent, idque non propter generis sexusve naturam aut morbum mirandum est II, 84, 14.

Doloris expers; sic vocari possit qui metus defectu modum excedit II, 32, 39.

Dolores vehementes; propter eos nonnulli sibi manus inferunt II, 186, 47; si eos tantummodo spectes, melius esset non vivere quam vivere, *ibid.*

Domestica ars; ejus finis divitiæ sunt II, 1, 10; politicæ subjecta est II, 1, 35.

Domestica potestas (ἡ οἰκονομική); monarchia est, 487, 51; 635, 4; ejus subjectum domus est, 635, 2; ejus officium est et domum comparare et eo uti, 635, 9; quod ad generationem potestate civili prior est, 635, 16; nonnullis perperam eadem esse videtur ac herilis, civilis et regia, 484, 41, cf. 482, 10; 538, 33; quomodo a civili differat, 487, 53; 635, 1; in uxorem et liberos et domum exercetur, 527, 3, cf. 635, 25; efficere debet ut uxor talis sit qualis esse debet, 635, 27; partim subditorum utilitatem, partim subditis et imperanti communem spectat, 527, 4.

Domestica ratio (οἰκονομία, οἰκονομική); ejus partes herilis ratio, nuptialis ratio et liberos procreandi ars, 484, 23, 30; 494, 13; quæritur quænam inter eam et pecuniariam scientiam intercedat ratio, 484, 34; 488, 27; ejus pars est acquirendi scientia, 484, 47; ei suppetere debent instrumenta, 484, 50; quasi domus regia administratio est, 538, 33; non idem esse probatur quod pecuniaria ars, 488, 35 ss.; ejus pars est una species artis acquirendi vel possidendi, idque quænam, 489, 45; 490, 2; aliquatenus ad eam pertinet ars pecuniaria, aliquatenus non, 492, 25; ejus officium nonnulli esse putant, ut in infinitum augeat nummorum copiam, 491, 41; ei incumbit ut rebus quæ domi sint, utatur, 488, 37; ejus opera non sunt divitiæ præter naturam vel pecuniæ possessio, 491, 33; non pecuniariæ terminus est, 491, 32; ei necessarius videtur omnium divitiarum terminus, 491, 34.

Domestica res; v. *Res familiaris.*

Domestica scientia (ἡ οἰκονομία); eam a prudentia distinguere solent II, 71, 13; forsitan sine ea res suas administrare non licet II, 71, 26; una cum civili et morali scientiam omnium rectricem constituit II, 191, 36; eoque a reliquis habitibus differt II, 191, 37; quomodo a morali et civili differat, postea exponetur II, 191, 38; alia mariti, alia uxoris, 525, 5.

Domesticum; melius est, ferum autem pravum IV, 169, 14; principio ferum potius quam domesticum nascitur IV, 169, 2 s., v. *Animalia domestica, mansueta.*

Domesticæ plantæ; IV, 25, 47, v. *Plantæ.*

Domicilium (ἡ δίαιτα); pertinet ad ubi II, 4, 27; quare ea fabricent aves agrestes III, 181, 36 s.; ubinam habeat charadrius III, 181, 40 s.

Dominatio multorum; bona non est (sec. Homerum) II, 611, 4.

Dominus; πρός τι, 10, 5; refertur ad servum, *ibid.*; 11, 4; simul cum servo est ac tollitur, 11, 12; quisnam natura, 482, 34; domus pars est, 484, 28; necessario cum servo jungitur, 482, 33; possessionis pars est, 523, 52; ei idem expedit quod servo, 482, 36; 487, 40; 526, 50; eum nonnisi multitudine et paucitate ab œconomo et basilico differre putant, 482, 10, cf. 484, 41; ei servo opus est et vice versa II, 226, 49; ad eum pertinet servus II, 152, 45; servo melior est II, 152, 19; quæritur quatenus inter eum et servum exstet jus II, 152, 28 ss., 43 ss.; servo prodest, sed cum eo amicitiam non colit II, 100, 31; se habet ad servum ut tyrannus ad subditum II, 100, 30; ejus in servos imperium tyrannidi simile est II, 99, 37; imbecilli domus democratiæ similis est II, 100, 1; erga eum servi amicitia pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 183, 21 ss.; erga eum servo competit et jus et amicitia II, 178, 54; unum est II, 230, 9; ejus propria res, quasi pars et instrumentum separabile est servus II, 230, 10, 13; ad ejus bonum referri debet servi bonum II, 230, 11; inter eum et servum nec amicitia exstat nec justitia nec communio II, 230, 8; II, 231, 13; se habet ad servum, ut anima ad corpus et artifex vel ars ad instrumentum II, 230, 7; II, 231, 11; quatenus dolenti condoleant servi II, 227, 52; servi dominus est, sed illius non est, 485, 23; non appellatur ex eo quod scientiam aliquam habet sed quod talis est, 488, 2; non in possessione sed in usu servorum cernitur, 488, 14; 496, 4; alius alio præstat secundum proverbium, 488, 11; eum scire præcipere convenit quæ servum scire facere oportet, 488, 17; servorum curam villico relinquunt qui ab hac molestia liberi esse possunt, ipsique philosophiæ vel reipublicæ administrandæ operam dant, 488, 18; eum respicit servorum virtus, 495, 45; ei otium parat dispensator II, 159, 3; ejus utilitatem per se spectat imperium herile, 526, 51; ad eorum judicium fit provocatio, 377, 40; quorum sumus eorum principium penes nos est, 368, 37; iis ut gratificentur, aliis injuriam facere solent, 339, 47; ejus oculus, teste Persa, equum pinguefacit, 638, 20; ejus vestigia teste Libye optimum stercus sunt, 638, 21; nisi diligens sit, diligens esse nequit villicus, 638, 28; ante servos expergisci et post eos obdormiscere debet, 638, 30; quæ facienda sunt nec noctu, nec interdiu negligere debet, 638, 32; noctu expergisci debet, 638, 33, cf. *Paterfamilias.*

Domus; artis ædificandi finis est II, 5, 44; alter artis ædificatoriæ finis est II, 156, 28; eam præter ædificationem facit ars ædificativa II, 570, 49; una cum ædificatione est et fit II, 570, 52; principium structionis in aliis et extra habet II, 261, 9; eam facit ædificator secundum Platonem II, 151, 42; certa quædam res est, eoque ab infinito differt II, 281, 47; ejus causa est cum architectus, tum architectus ædificans II, 265, 19, cf. 516, 12; non una cum ea interit architectus II, 265, 36; II, 516, 29; ei cum architecto nihil commune est, 609, 36; ejus causa extra architecti ars, 609, 38; nonnisi arte fieri potest, idque quare II, 446, 43 s.; si pertineret ad res quæ natura fiunt, eodem modo fieret ac nunc fit II, 271, 2; ædificabilis actus non est, quatenus ædificabile est II, 274, 4; ea factu difficilior est domus pulchra, 368, 23; eam facit et ædificator et architectus, sed non eodem modo II, 158, 38 s.; quomodo ædificatione fit, eo modo motu semini indito fiunt fœtus partes III, 348, 34 s.; non eam bonum quid esse ædificator, sed se eam facere dicit II, 132, 41; ea definita ædificator rationem reddit eorum quæ facit III, 219, 15 ss.; probatur ei competere posse necessitas ex suppositione III, 219, 25 ss.; quia hujusmodi est vel ipsa vel ejus forma, ædificatio hoc modo fit III, 219, 49 s.; a domo fit aut a mente, aut a parte aut ab aliquo quod partem habet, nisi per accidens fiat II, 547, 6 s.; non alius est qui eam facit, alius qui bonam domum II, 135, 45; ejus causa per se est ædificandi facultas II, 267, 19; ejus causa per accidens esse potest album, vel musicum, vel tibicen II, 267, 20, 47; ut alii grata, alii noxia, alii utilis sit et ab omnibus quæ exstant diversa, non facit ædificatoria ars II, 535, 35 ss., cf. II, 593, 19 ss.; quodammodo semper e domo fit II, 544, 39; ejus forma est ars ædificatoria II, 544, 40; fit eo quod hæc vel illa hoc vel illo modo non composita sed sejuncta sunt II, 254, 41; congerie e multis rebus facta est III, 528, 1; compositione fit II, 257, 36; ei opposita est ordinis privatio II, 257, 45; aliis perficitur ac animalia et plantæ II, 121, 9; negatio est τοῦ καταλύειν, 298, 35; non est lateres et compositio II, 560, 25; ejus materies sunt lateres et ligna II, 263, 21; lapidibus et lateribus constat II, 557, 11 s.; ejus et formam et materiem spectat architectus II, 263, 20; si exstaret præter lateritias, nunquam fieret hoc aliquid II, 546, 17 s.; non erit, nisi sint, vel suppetant vel facti sint lapides ac lateres, etiamsi propter hos non sit II, 272, 39, 44; quia hujusmodi quid est, hæc vel illa necessario fieri, vel suppetere debent II, 272, 52; quomodo e lateribus fit et lateres ex ipsa, aqua et aer ex se invicem sunt et gignuntur II, 253, 48; non quo modo e lateribus fit et lateres ex ipsa, lutum in luta dividi potest II, 253, 47; ejus causa materialis lapides sunt II, 545, 6 s.; quomodo ex ea esse dicantur lapides II, 530, 33; ejus causa sunt lateres et lapides, non vice versa III, 229, 4 s.; ejus definitionem continet ædificationis definitio, non vice versa III, 229, 16 ss.; non lateres, sed lateritia vocatur II, 545, 30; si accuratissime rem inspicias, non fit e lateribus, quia permanent II, 545, 31 ss.; fit igitur potius e figuræ privatione in lateribus II, 545, 25 s.; de ea disserentes, non de ejus materie loquimur, sed de forma et compositione III, 227, 35 ss.; si facta est, necessarium est cæsos fuisse lapides, 164, 3; ejus principium fundamentum II, 514, 28 s.; in ea exstruenda cuique fundamentorum lineamento apponuntur lapides, idque quare III, 261, 47 ss.; antequam fiat, factum esse debet fundamentum II, 327, 2; si facta est necessario et fundamentum factum erit II, 466, 38; non necessario facta erit, si fundamentum factum est, nisi ejus generatio simpliciter necessaria sit II, 466, 39 ss.; attamen, etiamsi ejus generatio simpliciter necessaria sit, dicere non licet eam semper factam esse, sed solummodo eam generationis ergo semper esse II, 467, 5 ss.; perficitur, non vero alteratur addito fastigio vel tegula II, 337, 27 s.; ejus perfectio non vocatur alteratio II, 337, 25 s.; ut fiat forsan necesse est aliquid alterari II, 337, 14; ridiculum tamen foret si diceremus eam alterari ubi fit II, 337, 11 s.; in eam vel similia inpri-

mis quadrant argumenta quibus partes non idem quod totum esse probantur, quia nempe earum compositio manifesta est, 252, 30; domus non est quocunque modo compositæ sint ejus partes, 253, 29; interdum latet an hæc vox formam solam, vel formam cum materie conjunctam significet II, 560, 12 ss.; ejus forma separabilis esse nequit, idque quare II, 560, 42; manifesto forma caret II, 587, 18, cf. II, 495, 7; ei forma non est nisi ars II, 601, 33 s.; ei non competit ortus et interitus II, 601, 34; alia ratione quam res materiales sine materie est et non est II, 601, 35 s.; probantur ei omnes quattuor causæ competere II, 490, 29 s.; in ea ope causæ finalis respondetur ad quæstionem *quapropter* II, 557, 14; quænam sint ejus causa formalis, privativa, movens et materialis II, 602, 38 s.; ejus forma simul et primum movens est ars ædificatoria II, 602, 43 s., cf. 39; definiri potest lateres et ligna certo quodam modo posita II, 559, 38 s.; si definiatur lapides, lateres, ligna, potentia domus definitur, id est materies II, 559, 45 ss.; si vas conservativum rerum et corporum, actus definitur II, 559, 47 ss., cf. II, 560, 14; si ambo hæc conjungamus, cunctum II, 559, 49 ss.; II, 560, 13; est tegumentum quod prohibere possit perniciem a ventis, ab imbribus et ab æstu imminentem III, 432, 52 ss.; alius eam esse dicet ligna et lapides et lateres III, 432, 54 s.; alius formam hisce insitam horum gratia III, 433, 1 s.; ejus non est idea II, 483, 30; II, 617, 11; aliquam præter singulares exstare non statuemus II, 495, 7, cf. II, 587, 13; ejus virtus et opus II, 192, 14; fit ut serventur vasa, 161, 49; nunquam sponte vel necessario fit, sed alicujus gratia, 162, 32; haberi dicitur, 24, 12; res commoda est III, 521, 49; quonam syllogismo concludit aliquis eam sibi faciendam esse III, 521, 48 s.; simulac concluserit aliquis eam sibi faciendam esse, statim eam facit III, 521, 49; ea utitur paterfamilias, 532, 29; de ea melius judicat paterfamilias quam qui fecerit, 532, 29; eam divitiis convenienter instruere convenit viro magnifico II, 43, 27; ornamentum quoddam est II, 43, 28; deinceps esse possunt II, 311, 44 s.; II, 599, 43 s.; ex iis conflatus est vicus, 483, 12; circa eam mundus est vir liberalis II, 245, 7; quomodo multos homines continere dicatur, 8, 23; ejus pannus detritus appellari possunt ruinæ, 399, 47; in minori magis calefacit idem ignis quam in majori III, 260, 34 s.; nuper illitæ cur magis sonent IV, 175, 16 ss.; cur magis sonent si quis dolium et fictilia inania et operta in iis obruat, item si puteus vel cisterna in iis sint IV, 175, 24 ss.; meam quum vi noctu intrasses, caput tuum confregi, 452, 28; quidnam, 483, 9; prima societas est, 490, 28; quibus partibus constet, 483, 6, 53; 496, 15; 484, 24, 27, 46; 511, 29; 523, 51; 635, 20; naturaliter ejus colonia esse videtur vicus, 483, 14; omnis unius imperio regitur, 488, 1; in eam exercetur domestica potestas, 527, 3; omnis sub maximi natu imperio est, 483, 17; 545, 23; 635, 17; iis constat civitas, 484, 28; 496, 15; ea prior civitas est, 483, 54; prior est et magis necessaria quam civitas II, 101, 38; quomodo bene administranda sit fr. 63, a; ejus regnum quodammodo repræsentat domestica scientia, 538, 33; ejus participes quomodo vocaverint Charondas et Epimenides Cretensis, 483, 10; magnam perperam idem esse putarunt quod parvam civitatem, 482, 14; ejus finis id est ad quod post perfectam generationem pervenit, 483, 32; magis una est quam civitas, 497, 17; ea magis unus est homo, 497, 18; magis sibi sufficit quam homo, 497, 50; ea magis sibi sufficit civitas, 497, 50; aliquatenus una esse debet, sed non omnino, 501, 36; earum numerus semper idem manere debet secundum Phidonem Corinthium, 504, 36; duas habitare difficile est, 504, 50; quænam democratiæ similis sit II, 99, 52 ss.; quænam in ea inter liberos, mancipia et pecudes intercedat ratio II, 609, 41 ss.; nunquam sine custodia esse debet, 638, 32; magnis utilis est janitor, idque quare, 639, 2; in ea permutatione opus non est, 490, 28; eam cum calceo commutare non licet III, 152, 3; ab unaquaque tributum exegit Taos cum rege bellum gesturus, 647, 10, v. *Ædes*, *Ædificium*.

Domus aliena; qui eam intrat quomodo se gerere debeat fr. 45, a.

Domus potentia; quidnam II, 569, 3 ss.

Domus privata; quomodo disponi debeant, 613, 45; earum disponendarum ratio ab Hippodamo inventa, elegantior et commodior sed parum tuta est, 613, 41; antiqua ratio tutior est adversus hostium incursionem, idque quare, 613, 42; eæ quoque muris circumdari non deberent, si urbes mœnibus cingendæ non essent, 614, 13; cur si quis in aliqua furatus sit, furti pretium duplum rependat IV, 263, 48 ss.

Domus pulchra; artis ædificatoriæ finis est II, 144, 51.

Domum esse; non gignitur, sed hanc domum esse II, 554, 49 s.

Domi esse; exemplum citatur, 295, 25.

Donaria (ἀναθήματα); in ea sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 5; iis in oligarchiis urbem ornare debent amplissimi magistratus, 597, 42; cum iis aliquid commune habent dona II, 43, 26; Cypselidarum cur diis consecrata, 584, 50; antiqua literis vetustis inscripta Thebis ad Ismenium quod vocant IV, 100, 15 ss.; exsulum vendendis quomodo pecuniam sibi comparaverit Lygdamis, 640, 34 s.

Donatio (δωρεά); est datio non restituenda, 213, 8; τινός et τινί dicitur, eodem modo ac genus ejus datio, 213, 7.

Donum; est et possessionis donatio et honoris signum, 321, 47; ea appetunt cum avari, tum ambitiosi et quare, 321, 48; eximiæ virtuti reservantur, 341, 33; interdum datur, ut postmodum auferendo dolorem inurat qui dederit, 379, 3; aliquid cum donariis commune habent II, 43, 26; in ea sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 24.

Dorcas; animalium cornigerorum nobis cognitorum minimum est III, 255, 33 s.; partim cornibus pugnans, partim fuga saluti suæ prospicit III, 254, 30 ss.; ei quod ad cornua similis est equicervus III, 19, 32 s.

Doricus modus; iisdem sonis constare potest quibus Phrygius, 523, 9; moralis est, 633, 31; eo moderata et virili ratione afficimur, 630, 23; 633, 50; viriles mores habet, 633, 50; maxime inter reliquos modos medium tenet, 633, 53; cum eo solum Phrygium reliquit Socrates (Plat. Respubl. III, 399, A.), 633, 35; frustra eo dithyrambum componere conatus est Philoxenus, 633, 47.

Dorienses; tragœdiam et comœdiam sibi vindicant, 458, 44; id quod Athenienses δήμους vocant, κώμας appellant, 459, 1; quod Athenienses πράττειν, illi δρᾶν, 459, 5.

Dorieus; in ludis Olympiacis victoriam reportavit, 315, 9.

Dormiens; ei similis esset mens, si non cogitaret II, 608, 48 s., cf. II, 182, 11; ei similis est qui scientiam habet, sed otiosus est III, 444, 35 s.; ii etiamsi scientiam habeant, per somnum multa incongrua faciunt II, 163, 53 ss.; aliquatenus scientiam habent, aliquatenus non II, 79, 9; recitant interdum demonstrationes vel Empedoclis carmina II, 79, 17; iis comparantur incontinentes II, 163, 53; II, 164, 2; II, 86, 27, cf. II, 79, 9; ei inesse potest habitus felicitatis, sed non actus II, 8, 17; ei quoque competeret felicitas, si

habitus esset II, 122, 48; se habet ad vigilantem ut potentia ad actum II, 568, 7; habitu, non actu amici sunt II, 94, 37; nec omnino esse, nec omnino non esse possunt III, 415, 18; facilius insidiis petitur quam vigilans, 586, 46; videre non possunt III, 507, 8 s., 39; quibusnam de causis decipiantur III, 511, 15 ss.; eodem modo ac apud eos solvitur inscientia affectu abreptorum II, 79, 41; quomodo vero solvatur a naturæ peritis discendum est II, 79, 42; si sciant se dormire, agnoscunt imagines quæ iis apparent res ipsas non esse III, 511, 44 ss.; sæpe apud eos aliquid in anima est quod dicat id quod vident insomnium esse III, 511, 47 s.; altum et suavissime cur nullum insomnium videant IV, 271, 45 ss.; nonnulli multa faciunt quæ vigilantibus competunt III, 503, 52 s.; idque non sine sensu ac imaginatione III, 503, 53 s.; quidam surgunt ac ambulant perinde ac si vigilarent, idque sine somnio III, 415, 39 ss.; igitur sine somnio sentiunt, etiamsi non vigilent III, 415, 42 ss.; iis comparantur infantes III, 415, 44; si nesciant se dormire, nihil est quod imaginationi contradicat III, 511, 49 s.; interdum debiliter et quasi e longinquo percipiunt lumen aut sonos aut sapores aut tactilia quædam III, 512, 8 ss.; nonnulli etiam quæstionibus respondent III, 512, 15; iis parvi motus magni videntur III, 513, 34 s.; hinc parvo sono in auribus facto fulminare ac tonare putant III, 513, 37 s.; item pauxillula pituita destillante, mel et sapores dulces se percipere arbitrantur III, 513, 38 ss.; item parvo calore circa aliquas partes facto, per ignem se ambulare putant III, 514, 2 ss.; parvos motus internos facilius sentiunt quam vigilantes III, 515, 21 s.; iis magis quam vigilantibus manifesti sunt motus qui a sensionibus proveniunt III, 510, 22 ss.; igitur et exiles motus qui a rebus externis exeunt et pedetentim ad animam nostram propagantur, idque quare III, 515, 17 ss.; in motu vario sunt III, 505, 37; refrigerantur partes eorum quibus motus deficit III, 505, 37 s.; quare apud eos concidant palpebræ III, 505, 38; eorum partes superiores et externæ frigent, interiores vero et inferiores, e. gr. pedes calent III, 505, 39 ss.; sanguis apud eos ad principium confluit, atque una cum eo motus qui ei vel actu vel potentia insunt III, 511, 18 ss.; apud eos calor ab exterioribus ad interiora refluit III, 510, 31 s.; si pungantur non æque exit sanguis, idque quare III, 52, 25 s.; apud eos facilius quam apud vigilantes deprehenduntur morborum principia III, 514, 8 s.; apud eos interdum sine spiritus vi excernuntur excrementa vel urina, idque quando et quare III, 353, 37 ss.; cur magis quam vigilantes pedant et eructent IV, 282, 43 ss.; quare magis quam vigilantes sudent IV, 122, 1 ss.; IV, 124, 3 ss.; exspirat potius quam inspirat IV, 155, 4; IV, 182, 9 ss.; potius retinere spiritum quam emittere solet IV, 282, 45 s.; diutius minus colorantur, idque quare IV, 124, 32 ss.

Dormire; quare rigentes nequeant IV, 155, 3 ss.; nolentibus cur liber susceptus somnum impertiat IV, 204, 36 ss.; cur dormiamus IV, 283, 2 ss.; cur potius in dextro latere IV, 152, 19 s.; an vigilemus nunc rogare videntur qui quærunt quisnam sanus ab ægroto distincturus sit II, 511, 35; cur minus temporis dormiant animalia quam vigilent, idque non continuo IV, 166, 11 ss.; cur dormiant quibus venæ cervicis premuntur IV, 286, 39 s., v. *Somnus.*

δωροξενίας γραφή· quidnam ita vocetur apud Athenienses fr. 235, a.

Dorsum (νῶτος); quidnam III, 11, 41; ubinam situm III, 13, 2 s.; quænam ejus partes III, 11, 42; ei subjacent lumbi III, 11, 42 s.; carnosum est III, 267, 43 s.; cordis calori amplum operimentum præbet, idque quare III, 259, 29 s.; viscera cor circumdantia protegit III, 267, 44 s.; quænam id vena secundum Syennesin Cyprium percurrat III, 38, 28; quamnam venam id percurrere dixerit Homerus III, 41, 6, 16 ss.; eo dolente quasnam venas incidant secundum Polybum III, 39, 40 ss.; si qui ea sibi invicem apprimentes crura moverent, eodem modo moverentur hæc ac membra, si iis superius ac commune deesset motus principium III, 524, 31 ss.; si ab eo incipiant infantum convulsiones, periculosæ sunt III, 144, 48 ss.; id habent quadrupedes oviparæ III, 25, 12 s.; item aves III, 26, 41 s.; ei apud aves scapularum loco imposita sunt alarum extrema III, 298, 25 s.; cæruleum habent alcedones III, 152, 2 s.; quare limoso conspiciantur primades III, 160, 24; propter ejus duritiem cibo ingrediente dilatari non potuisset molluscorum mytis si pronæ parti et gulæ interposita esset III, 282, 18 s.; cur eo magis quam parti anteriori sudemus IV, 121, 30 ss.; vastum et robustum animæ validæ signum IV, 9, 40 s.; angustum et imbecille, mollis IV, 9, 42 s.; hirsutum, impudentis signum, ad feras refertur IV, 13, 6 s.; quæ secundum id sunt pauciori carne vestita habere, ingeniosi signum IV, 5, 9 s., v. *Tergum.*

δόρυ· neutrius generis est, 474, 50.

Dorycnium (v. ll. *dorycnion*, *dorcynium*); contra venenum ex eo datum valet lac fr. 217, b.

Dorylaium Phrygiæ (cod. κατὰ δὲ ὀραλεοντο* Φρυγίας); IV, 45, 43.

Dotes (προῖκες); quænam de iis præscripserit Phaleas Chalcedonius, 506, 8; magnæ erant apud Lacedæmonios, 512, 32; præstabat, vel nullam, vel parvam, vel mediocrem dare, 512, 33.

δοθιῆνες· IV, 317, 25.

δόξα· v. *Existimatio* et *Opinio.*

Doxander; Atheniensium hospes, repulsam passus a Timophanis filiabus, hos contra patriam concitavit, 569, 14.

Drachma; si quis ejus ope alium a periculo servarit, in rationibus repetundis non considerat pecuniæ pretium sed periculi magnitudinem II, 232, 43; quare iis didrachmorum signum incuderit Dionysius, 645, 22.

Draco; aquilæ inimicus est, idque quare III, 173, 1; ubi fructuum esu gravatur, intybi agrestis succum bibit III, 178, 3 s.; formicas et cantharidas comedit et ita majore veneni copia repletur fr. 187, b.

Draco; piscis littoralis est III, 158, 14.

Draco serpens; sæpe in brevibus interficit glanes III, 164, 39 s.

Draco; leges dedit reipublicæ jam constitutæ, 519, 54; quales ejus leges fuerint, 520, 1; ejus leges non hominis, sed draconis esse dicebat Herodicus, 380, 30.

Dracontides; decretum de triginta tyrannis conscripsit fr. 233, a.

Drama; nominis etymologia, 458, 42; 459, 5; ita vocantur Sophoclis Aristophanisque fabulæ, 458, 41.

Drepane; ita olim Corcyra vocabatur, idque quare fr. 263, b.

Drepanis; v. *Falcula.*

Dromades; v. *Cursores.*

Druidæ; philosophiæ auctores apud Celtas seu Gallos fr. 67, b.

Drymus; unum Atticum, alterum Bœoticum fr. 300, a.

Drosopachne; ros est semiconcretus III, 631, 39 s.

Dryopus; Arcadis filius Dryopos e regionibus circa Spercheum sitis Asinem deduxit fr. 253, a, b.

Dryussa; ita antiquitus Samos appellabatur fr. 284, b.

Drys; v *Quercus.*

Dualitas (ἡ δυάς); maxime probabili ratione tribuitur triangulo II, 393, 45.

Dubitans (ἀπορῶν); se ignorare putat II, 470, 51 s.

Dubitantes in contrariam partem (ἀμφισβητοῦντες); eorum alteri necessario falsum dicere debent II, 590, 30 s.; quod ex iis quæ sensui patent manifestum fit II, 590, 31 s.; igitur stolidum est si utrorumque opinionibus et phantasiis æque animum advertas II, 590, 28 ss.

Dubitatio (ἀπορία); non rite definitur æqualitas rationum contrariarum, 245, 7, 11, 24; vetus est cur tanta aquæ copia nusquam appareat innumeris vastæ magnitudinis fluviis quotidie in mare influentibus III, 577, 29 ss.; absurda non est, sed non difficile est ei respondere III, 577, 33 ss.

Dubitationes; eas examinantes veritatem perspicimus II, 162, 26 s.; eas ponendo contemplationem incipere debemus III, 527, 3 s.; eas recte movere non facile est (in prima philosophia) II, 490, 2; qui eas non movens quærit, iis similis est qui nesciunt quonam eant II, 488, 42; nec scit, an rem quæsitam invenerit, necne II, 488, 44; qui eas antea moverit, ei manifestus est finis, ei qui secus quærit, non II, 488, 45; partim ex iis quæ alii posuere, partim e prætermissis solvendæ sunt II, 483, 32 s.; ad quæ referuntur, ea percurri debent ad acquirendam primam philosophiam II, 488, 30; eas movere operæ pretium est iis qui facile progredi volunt II, 488, 34; eas solvere non licet, si nodum ignores II, 488, 36 s.; posterior facilitas earum solutioni debetur II, 488, 35 s.; eo dirigenda speculatio est ut solvantur et earum causa pateat II, 288, 50 s.; II, 289, 1; II, 291, 32; de causis, ad insequentes solvendas forsan aliquid conferent II, 485, 51 s.; solvuntur ubi quæ antea contraria videbantur, nunc probabiliter dicta esse apparent II, 220, 3; manent quamdiu aliquatenus verum, aliquatenus non verum videtur id quod dictum est II, 220, 6; de magnis etiam parvas dilucidationes conquirere alacritas est magis modestiæ quam temeritati tribuenda II, 401, 2 ss.

Dubitationes (Διαπορήματα vel Ἀπορήματα); i. e. *Metaphysic.* l. II (t. II, p. 489, 14 ss.) citantur II, 501, 45, 47; (t. II, p. 499, 38) III, 575, 45 s.; (t. II, p. 492) II, 611, 36; l. II, 612, 36; v. *Metaphysic.* II.

Ducitur (metallum quod) (τὸ ἐλαυνόμενον); ejus partes locum mutant, manente toto II, 441, 15 s.; non tamen eodem modo movetur quo globus II, 441, 16 ss.; eodem modo quo illud movetur res quæ augetur II, 441, 15.

Ductile (ἐλατόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 7; quænam sint III, 621, 10 ss.; omnia etiam tunsilia sunt III, 621, 15 ss.; sunt quædam pressatilium III, 621, 17 ss.

Dulce; sensibile, 11, 15; III, 464, 6; III, 618, 45 ss.; affectus est II, 636, 28; nec e numeris repeti posse videtur, *ibid.*; multo minus cum albo videtur percipi posse quam sensibilia ad unicum sensum pertinentia III, 491, 2; id eodem modo dijudicare videtur gustus quo visus album III, 491, 9 s.; igitur albo proportione respondet III, 491, 26; specie magis a nigro differt quam album III, 491, 27 s.; quomodo ab albo vel calido differat, discernit sensus communis III, 464, 8 ss.; III, 470, 4 ss.; III, 502, 21 ss.; eodem redit utrum roges quidnam discernat quomodo a calido differat, an quidnam nigrum ab albo III, 470, 8 s.; non erit sublatis sentientibus, si vera dicant Megarici II, 565, 47; quod est simul album esse potest et multas alias qualitates habere III, 492, 37 s.; semper idem erit, sed aliud in alio, si omnia quæ in eodem primo receptaculo sunt, inter se comparari queant II, 339, 46 s.; quæritur an aliud judicandum sit quia in alio aliud, an quia omnino aliud II, 340, 24 s.; si omne gustandum est, hoc vel illud vero dulce, qui potest nec impeditur necessario id gustabit II, 79, 26, cf. 30; amaro contrarium est III, 275, 29; III, 491, 14; quod aliis videtur, aliis videtur amarum II, 509, 11 s.; id vero nunquam, nisi perversum et læsum sit eorum sensorium II, 590, 32 ss.; contrario modo ac amarum, alio modo ac album sensum movet III, 464, 25 ss.; igitur sensu (nempe sensu communi) cum albo comparari debet III, 464, 5 s., cf. III, 492, 27 ss.; III, 502, 21 s.; ab albo discernitur unicum quid esse debere III, 464, 8 ss.; III, 492, 29 ss., cf. III, 470, 3, 6; quod si verum non esset, etiam ab albo discerni potuisset, si tu album, ego vero dulce percepissem III, 464, 10 ss.; probatur uno individuo temporis momento ab albo discerni III, 464, 16 ss.; quatenus visu id percipere liceat III, 462, 17 ss.; non magis quam amarum secundum Anaxagoram rebus inerat, ubi hæ omnes simul erant II, 591, 53; purum non exstare putabant Anaxagoras et Empedocles II, 252, 48; id perciperemus, etiam si in aqua essemus, idque quare III, 457, 49 ss.; arbitrari non licet id idem esse quod non dulce, simulac concedas in rerum natura obtinere melius ac pejus II, 508, 1; ei accenseri potest dimidia pars saporum intermediorum III, 491, 17 s.; simplicium saporum alter est, idque quare III, 458, 33 s.; ex amaro fit III, 675, 43; ei vicinum est pingue III, 458, 34 s.; omne ubi calefit primum acre redditur, post vero nimium incalescens amarum IV, 291, 24; cur minus dulce videatur ubi calidum est IV, 228, 16 ss.; exiguum multæ aquæ mixtum temperamentum sensibus eripit, 499, 37; cur eadem assuescentibus et crebro admodum utentibus non videantur IV, 224, 10 ss.; quæ revera sunt, bene dispositis corporibus dulcia sunt, morbidis alia II, 29, 15; quæ ægrotis videntur, revera dulcia non sunt II, 118, 52; alia febricitanti sunt, alia sano II, 122, 24; quidnam conferat ad plantarum ac animalium sponte nascentium generationem III, 390, 2 s.; valide nutriunt IV, 223, 42; eo aluntur omnia, sive simplici, sive mixto III, 483, 26 s., 33; ei adduntur acidum et salsum, ut retrahatur quia nimium alit ac superiora petit III, 483, 35 ss.; tota cibus sunt IV, 227, 1 s.; quamobrem lienem et jecur augeant IV, 292, 48 ss.; similiora nobis sunt quam acria IV, 226, 25; cur iis ocius repleamur IV, 226, 25 ss.; ex iis forsan fiunt pinguia II, 561, 32; pituitæ prima materies esse videntur II, 561, 28, cf. 32; iis pinguescunt boves III, 154, 39; iis alitur apis III, 156, 16 s.; iis assidet apis, non vero culex III, 71, 15 s.; ea apibus apponunt apiarii melle deficiente III, 199, 7 ss.; ubi acido commixtum est, tota mixtio dulcior redditur IV, 190, 16; eorum dilectio nihil refert ad mores II, 206, 29.

Dulce amarum; contrarietas quam Alcmæo rerum humanarum principiis accenset II, 476, 7.

Dulce et amarum; eorum mixtione consistunt sapores omnes III, 483, 38 ss.; inter ea medium tenent austerum et acidum et acre et acerbum III, 483, 44 s.; III, 458, 35 s.; cum ipsa, tum eorum actiones et alterationes affectus vocantur II, 529, 21 s.; contrarii sunt aliis posteriora II, 255, 31; præcipuum contrariorum par est quæ respicit gustus III, 458, 49; III, 464, 2; III, 484, 24; III, 488, 26; ea idem sensus dijudicare videtur III, 491, 6 s.; sed non eodem modo III, 491, 8; nec idem qui album et nigrum III, 491, 7.

Dulcis terra · cito ibi plantæ nascuntur IV, 35 37.

Dulces succi; quamobrem maxime alvum cieant IV, 312, 43 s.; ægre concoquuntur IV, 312, 45.

Dulcia loca; in iis nascitur nenufar et species herbarum multarum IV, 36, 39 ss.

Dulcedo; ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 4; qualitas esse probatur, 14, 8; item qualitas patibilis, 14, 13 ss.; passionem circa gustum efficit, 14, 19; qualis est quando adest, nunquam mutatur, nec circa eam fallitur sensus II, 511, 13; eam conciliat coctio III, 425, 52 s.; si modum superet, olfactum pessumdat III, 463, 46, cf. III, 467, 33 ss.; cibi non amplius sincera est, sed si mixtione ad proportionem reducitur jucunda evadit III, 463, 49; æqualem producet in minori tempore potentia major II, 364, 45 s.; lavat IV, 236, 14 s.; apud animalia ejus locum pinguedo obtinet III, 530, 27 s.; ex omnibus rebus eam continentibus succos colligunt apes III, 97, 26.

Dulcedo et amaritudo; elementum non faciunt, idque quare II, 454, 42.

Dulcescentia (τὸ γλυκαινόμενον); alteratio est quia affectus est qualitatis subjecti II, 336, 14 s.

Dulichium; ibi Megetis sepultura fr. 314, a.

Duo; nomen derivatum est II, 283, 33; inter unum et multa medium tenent III, 372, 21 s.; ea ex uno fieri non posse censet Democritus II, 553, 48 s.; ei scientiam assimilat Plato III, 434, 36; id lineæ notionem esse statuunt qui omnia ad numeros referunt II, 550, 25; quatenus terræ numerus esse possint II, 636, 32 s.; eos vocamus ambos et utrosque, non vero omnes II, 367, 18; multa sunt, quatenus primus numerus II, 580, 45 ss.; pauca vero simpliciter, quia prima multitudo defectum passa II, 580, 47 s.; homonymum erit, si unum homonymum est II, 339, 39; multa sunt quia duplicia II, 580, 25 s.; mutila non sunt, ubi unum detrahitur II, 531, 42 s.; ea efficiunt bonum malo additum II, 621, 16; item homini equus II, 621, 16 s.; quatenus trium pars sint II, 531, 3 ss.; quomodo sophistice per divisionem tria esse probentur, 279, 5; ea non eodem modo paria esse dicemus ac tria II, 508, 16; quattuor ea pluri quam tria superant II, 294, 35; tantum numero superant unum, quantum tres ipsos, 565, 39; tantum proportione, quantum quattuor ipsos, 565, 40; adesse videntur si digitum oculo supposueris IV, 135, 5 s.; cur videatur quod alternis digitis circumagitur IV, 286, 48 ss.

Duplex; exemplum πρός τι, 2, 26; 9, 26; ejus genus multiplex, 206, 19; multiplex est II, 580, 25 s.; pertinet ad πρός τι quorum non genera solum, sed etiam ipsa πρός τι dicuntur, atque ad unum et idem referuntur, 291, 1; πρός τι est æque ac ejus genus multiplex, 212, 20; si dimidii duplex dicatur, etiam dimidii multiplex dici debet, 212, 28; item dimidii exsuperans, 212, 34; alicujus dicitur, uti et ejus genus multiplex, 212, 43; eodem modo reciprocat ac ejus genus multiplex, 212, 51; alicujus duplex dicitur, etiamsi ejus genera *exsuperans* et *majus* τινός et τινί dicantur, 213, 10; ad id non refertur duplex II, 512, 23; ei nihil est contrarium, 9, 45; magis et minus non recipit, 10, 2; ad dimidium refertur, 10, 5; idque quomodo II, 526, 32, 41; quomodo dimidio opponatur, 17, 26, 32; simul cum dimidio est ac tollitur, 11, 20; nisi sciatur ad quod referatur, non rite scitur, 12, 38; duobus dimidiis compositum est quæ ei potentia non actu insunt II, 553, 45 s.; duo ad unum significat II, 339, 34; semper idem significat et tamen non semper comparabile est, *ibid.*; quatenus idem simul tale et non tale esse possit, 280, 34; nihil significat, non addito dimidii, 305, 22, 26; vel si aliquid, non idem, nec concretum (συνῃρημένον), 305, 28; si multiplicium primum est, communiter de eo prædicari nequit multiplex II, 190, 40; si est quod pari exsuperat, dimidium erit quod pari exsuperatur, 248, 8; si fieri possit, fieri etiam poterit dimidium, 368, 47; si antea non aderat, nunc vero adest, vel ambo, vel alterum mutata esse debent II, 343, 23; ei non proprium est ut exsuperans sit, 229, 44; ei proprium est duo ad unum referri, 229, 49; sine dimidio definiri nequit, 240, 17; non videtur idem esse quod dyas, etiamsi ita arbitrati esse videantur Pythagorei II, 477, 18 ss.; ejus ratio causa formalis harmoniæ diapason est II, 264, 14; II, 265, 7; II, 515, 5 s., 50 s.; ad repellendam captionem de nugatione, rogandum utrum per se aliquid significet, an nihil, et si nihil significet, utrum idem an aliud, 291, 10; exemplum citatur, 81, 54.

Duplex idem esse ac non esse; quomodo hoc sophisma solvere conati sint solutione apparenti, 280, 36; referri etiam possit ad captiones penes dictionem, 280, 40; quomodo revera solvendum sit, 303, 47.

Duplex dimidii; non idem est quod multiplex dimidii, 256, 26; quomodo id nugationem esse perhibeant sophistæ, 290, 41.

Duplex ac dimidium; quomodo simul esse dicantur 22, 33 ss.; non necessario alterutrum eorum verum est, 20 28.

Duplicis idea; ei evenit ut æterna sit II, 482, 39 s.; II, 616, 12; igitur si quid ejus particeps est, etiam per accidens æternum erit II, 482, 38 s.; II, 616, 10 s.

Duratio (αἰών); vocis græcæ etymologia II, 382, 52; immortalis atque divina est II, 382, 53; ejus nomen divine pronuntiavere antiqui II, 382, 47; terminus est totius cæli qui omne tempus et infinitum continet II, 382, 48; ab ea omnibus vel accuratius vel obscurius pendet et vita et exsistentia II, 382, 53 ss.; ita etiam vocatur terminus qui uniuscujusque vitæ tempus continet II, 382, 48.

Durities (σκληρότης); affectus corporalis est III, 226, 29 s.; III, 614, 39; in mixtionis qualitate consistit III, 670, 28; atomis competere nequit II, 449, 30.

Durities et mollities; sunt affectus rerum sensibilium II, 559, 15; reduci possunt ad excessum et defectum II, 559, 17 s.; ea quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 15; necessario atomis competent, si iis competant caliditas et frigiditas II, 449, 34 ss.; eas partibus animalium tribuere possunt calor et frigus III, 348, 51 ss.; item ferro III, 349, 3 s.; eas tum demum acquirunt partes quum jam earum lineamenta descripta sunt III, 362, 34 ss.; eas negligit mathematicus II, 588, 9.

Durus; quis II, 196, 7; quidam ignavi sunt II, 209, 35.

Duriora; cur sint animalia fortia IV, 172, 30 ss.

Dura cute obtecta; v. *Crustata*.

Durum (σκληρόν); quid II, 412, 9; ad secundum qualitatis genus pertinet, 13, 49; ejus definitio, *ibid.*; ad siccum pertinet II, 455, 27 ss.; III, 421, 4; id est quod superficie sua in sese non refugit III, 614, 41 s.; id simpliciter tactu definitur III, 614, 49 s.; denso affine II, 298, 30; a gravi dissentit apud ferrum et apud plumbum II, 298, 32 s.; a duro non gignitur II, 441, 52 s.; e molli fieri non poterit, si elementa non in se invicem transeant II, 433, 26 s.; aliquid effici putat Empedocles, ubi mollium rerum duarum quæ sibi invicem admiscentur solida ac cava inter se coaptantur III, 368, 16; non omne fissile est III, 621, 27; molibus indivisibilia non sunt II, 451, 20; id percipit cum lingua omni sua parte, tum reliqua caro III, 10, 38 ss.: violentiorem sensum facit III, 660, 50; ejus excessus necat III, 475, 37 ss.

Durum et molle; elementorum differentiæ vel affectus sunt II, 433, 21; tactus contrarietas sunt II, 454, 50 s.; III, 458, 51; III, 475, 38; quia sensibilia sunt, in infinitum dividi possunt III, 488, 4 ss.; ea non percipimus, si æque ac nos ejusmodi sint III, 460, 25 s.; eorum vero excessus percipimus, idque quare III, 460, 26 ss.; densitas quædam et raritas videntur esse II, 356, 40 s.; affectus et impatibilitatis, itemque alterationis causa sunt II, 298, 39 s.

Dux (ἡγεμὼν, στρατηγός); servator exercitus est, 412, 41; illi comparatur deus III, 640, 42; non propter ordinem adest, sed ordo propter eum II, 609, 36 s.; igitur magis ab eo quam ab ordine pendet exercitus bonum, *ibid.*; ejus prudentia bello superiores evadimus, 419, 25; 456, 32; deliberat de castrorum metatione II, 205, 49; ei finis est simpliciter optimum II, 205, 50; æmulationem excitant, 363, 4; milites suos minis fortiter dimicare cogunt II, 33, 30, 33, 37; sine gregariis militibus inutiles sunt, 651, 2; ex ejus dignitate non esset fasciculum sarcinarium colligere III, 637, 13 s.; quoties militibus sibi opus esset, iis se data pecunia mandare dicebat Stabelbius ut milites externos conducerent, 650, 47; ne eum fallerent militum mortem celantes, quidnam fecerit Mausolus, 643, 11; quum militibus viginti talenta deberent, iis quotannis quattuor fœnus pendebant Clazomenii, 643, 47; quomodo iis tandem omne debitum persolverint, 643, 50 s., v. *Imperator*.

Dux; eum nacti sub terra favos ædificant crabrones et vespæ III, 98, 19 s.; ubinam vero, quando eum frustra quæsiverunt III, 98, 16 ss.; eum habent grues III, 181, 26; gruum quænam sit reliquis dormientibus III, 181, 29 ss.

Dux peculiaris; qui omnibus quæ fiunt adsit, opus non est in civitate legibus bene instructa III, 525, 16 ss.

Dux vesparum; v. *Matrices vesparum*.

Dyas; numerorum primus est II, 494, 6 s.; omnis par est, 121, 38; non videtur idem esse quod duplex, etiamsi ita arbitrati esse videantur Pythagorei II, 477, 18 ss.; eam Pythagoreorum infinito substituit Plato II, 478, 7 s.; quidnam Platonem ad id faciendum permoverit II, 478, 15 ss.; idem quod magnum et parvum II, 478, 31 s.; materies est secundum quam ideæ de sensibilibus, unum vero de ideis dicitur II, 478, 29 ss.; eam malo assimilavit Plato II, 478, 32 s.; ei nonnulli rectum assimilant III, 468, 3; ad idem genus pertinere debent interitui obnoxiæ et æternæ sed multæ II, 482, 44 s.; II, 616, 17 s.; item ipsa dyas et quælibet II, 482, 46; II, 616, 19; ea anterior erit numerus, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 24; II, 615, 50; eam alii idearum assertores ipsam lineam esse dicunt, alii lineæ ideam II, 550, 26; secundum eosdem idem est quod dyadis idea II, 550, 28; aut unum non erit, aut ei actu non inerunt monades II, 554, 1; vix perspicitur quomodo tanquam unum cogitari possit II, 586, 49 ss.; ejus monades cum triadis monadibus comparari non posse censent nonnulli II, 617, 34 ss., cf. 41 ss.; II, 618, 37 s.; eam non e quibuslibet monadibus fieri posse censent nonnulli (Platonici) II, 618, 26; post dyadem primam fit (secundum Platonicos) II, 619, 8; in ea erit tertia monas, antequam trias exsistat, si monades omnino incomparabiles sint II, 619, 19 s.; priores et posteriores esse consentaneum est, si exstet dyas prima II, 619, 27; prima vocari nequit si quis post unum secundam et tertiam ponat monadem II, 619, 30 ss.; primam vero faciunt sed nec secundam, nec tertiam (Platonici) II, 619, 33 s.; fit uni addito uno II, 619, 39 s.; fiet ex idea unius et alio uno, non ex uno et dyade indefinita, si tetras ex duabus dyadibus fiat II, 619, 49 ss.; præter dyadem idealem e monadibus prioribus fieri nequeunt II, 619, 53 ss.; natura aliqua esse nequit præter monadas quibus constat II, 620, 27; nec participatione II, 620, 29 ss.; nec eo quod monas altera alterius differentia est II, 620, 31 s.; nec tactu nec mixtione nec positione II, 620, 33 ss.; quæ tetradi insunt si generet dyas, ipsæ generabunt quæ octadi insunt II, 620, 43; igitur quæ in tetrade priores quam quæ in octade II, 620, 42; igitur priores ac posteriores sunt II, 620, 40; igitur omnes ideæ erunt II, 620, 45; quæ decadi insunt discrimine non carebunt, si eo non careant numeri æquales II, 621, 6 s.; discrimine carebunt, si eo careant monades II, 621, 26 s.; si omnis monas alii monadi addita duo faciat, fiet ex altera dyadis idealis monade et ex monade triadis idealis II, 621, 9 ss.; idque ex differentibus monadibus II, 621, 11; videturque hæc potius prior quam posterior esse triade, idque quare II, 621, 11 ss.; ei æqualis numerus, nec ullo discrimine ab eo distinguendus triadi inerit, si trias major sit dyade II, 621, 19 ss; aliqua dyadum prima erit, si unum exstet unorum primum atque numerorum principium II, 622, 13, 18 s.; primam aliquam esse censet Plato II, 622, 22; una natura non erit, vel a monade non differet, si omnes monades e parvo et magno æqualibus factis fiant II, 623, 5 ss.; aliquatenus monade prior erit, aliquatenus posterior, si numerus separabilis sit, idque quomodo II, 624, 2 ss., 31 ss.; divisibilis est II, 624, 37; igitur non æque unius ideæ similis est ac monas II, 624, 38; nihilo minus eam primum generant (Platonici) II, 624, 41; quæritur an ejus monades unius ideam insequantur II, 624, 46 s.; item an ipsa consequentia prior an ejus monades II, 624, 47 s.; ea magis universalis est numerus II, 629, 7; nihilo minus eam prius quam numerum ex elementis construunt (Platonici) II, 629, 6 ss.; semper paucum est (secundum Platonicos), nunquam multum, idque quare II, 630, 15 s.; ex ea longitudines faciunt idearum assertores II, 633, 32; quæ e dyade et triade conjunctis oritur, quæritur e quonam fiat II, 624, 42 s.

Dyas inæqualitatis; e magno et parvo constat II, 628, 37 s., 40 s., cf. II, 629, 37 ss.; numerorum principium materiale habetur II, 628, 37, 46.

Dyas indefinita; alterum numerorum principium secundum Platonem II, 618, 50, cf. II, 619, 6 s., 43, 51; II, 620, 4; II, 621, 29 s., 50; II, 633, 54; probatur principium numerorum materiale esse non posse II, 629, 37 ss.; eam nonnulli pro numerorum elemento agnoscunt, inæquale vero rejiciunt, idque quare II, 630, 37 s.; quasnam difficultates hoc modo evitent, quasnam non II, 630, 40 ss.; eam primam multitudinem esse asserunt II, 625, 40; causa esse nequit cur multi sint colores et sapores et figuræ II, 631, 32 ss.; alterum elementum tetradis (secundum Platonicos) II, 619, 47, cf. II, 620, 24 ss.; unam monadem generat, non dyadem definitam II, 619, 51 s.; id quod arripit duo facit II, 620, 26; II, 623, 11; ejus natura causa est cur entia multa sint II, 621, 51 s.; igitur quantitatis effectiva est II, 621, 51; nec monadibus qualitatem impertire potest II, 621, 49 s.; eam subjectum putant aliqui (i. e. Plato ἐν ἀγράφοις δόγμασιν) II, 260, 1; eam magnum et parvum esse dicunt iidem II, 260, 2; ejus altera pars quæ substitit, matris instar aliquid ad formam confert secundum eosdem II, 260, 4; ejus altera pars omnino non esse videtur II, 260, 5; ejus monades necessario ex alia dyade provenire debent II, 484, 3 s.; quum ejus monades diversæ sint, tanquam unum aut similare considerari non deberet II, 484, 6 ss., v. *Dyas inæqualitatis.*

Dyas indefinita et unum; ea numerorum et omnium rerum principium statuebat Plato fr. 83, a, b.

Dyas prima; secundum Platonicos ex uno et indefinita dyade fit II, 619, 6 s; igitur e monadibus omnino incomparabilibus fieri nequit, idque quare II, 619, 5 ss.; 35 s.; secundum Platonem fit e monadibus inæqualibus, sed æqualibus factis, secundum alios aliter II, 619, 9 s.; post eam nequit esse trias idealis II, 620, 2 s.

Dyme; in Bupraside, ibi habitaverunt Caucones fr. 257, a, b.

δύναμις· v. *Facultas* et *Potentia.*

Dynastæ; tyrannidem petere solent, 576, 7.

Dynastia; quidnam, 550, 8; 551, 23; oriri solet, ubi plures facultatibus magis ante reliquos eminent, quam civitati aut reipublicæ viribus convenit, 567, 4; item, ubi res familiaris, vel pauperum numerus augetur, 567, 21; eam sæpe in oligarchiis constituunt militum mercede conductorum duces, 572, 49; in eam abit oligarchia, ubi nimis amplus factus est census, 576, 34; minus in eas abeunt oligarchiæ et aristocratiæ, ubi magistratus brevi tempore occupantur, 576, 2; quo modo in eam abierit Thuriorum respublica, 575, 10; regia potestate ornatas sæpe propter verbera inflicta necarunt vel adorsi sunt, 581, 43; ea præditis inprimis amicis opus est, II, 90, 45.

δυνατά· alia secundum potentiam dicuntur (i. e. lat. *potentia*), alia non (i. e. lat. *possibilia*) II, 525, 10, cf. II, 567, 46 ss.

δυσάνιοι· IV, 1, 42, v. *Tristes*

δυσχέρειαι· v. *Difficultates.*

δυσηκοΐα· commune nomen IV, 295, 49; 54.

Dysenteria; v. *Difficultas intestinorum.*

δυσελπιστία· v. *Diffidentia.*

δύσερις· v. *Contentiosus.*

δυσουρία· commune nomen IV, 295, 48, 53.

δυσπεψία· commune nomen IV, 295, 49, 54.

δύσπνοια· commune nomen IV, 295, 50, 55.

δυτικὰ ζῷα· fr. 185, a.

E.

η· semper longum est, 474, 45; quæ in id exeunt nomina, feminina sunt, *ibid.*

Eadem; quænam II, 527, 4 s.; quænam genere dicantur II, 577, 46; quot modis res dicantur II, 522, 1 ss.; II, 577, 5 ss.; tot modis per se dicuntur, quot unum II, 522, 15 s.; inductione probatur quædam revera ita se habere II, 577, 44 s.; inter se habemus quæ uni eidemque rei eadem sunt, sed perperam, 283, 8; sæpius facere jucundum est, 336, 54, cf. *Idem.*

Eadem specie; quænam II, 583, 6 s.; diversis specie opposite dicuntur II, 523, 9 s., v. *Idem.*

Ebenus; lignum nigrum habet IV, 42, 4; in aqua mergitur, idque quare III, 618, 23 s.; IV, 32, 10 s.; IV, 42, 6 s.

Ebrietas (μέθη); sine vino fieri nequit, 421, 4; ea a ratione deflectimur, 426, 12; potius bacchicos motus concitare solet, 634, 10; perperam tanquam ei congruos remissos concentus rejecit Socrates (Plat. *Republ.* III, p. 398, E.), 634, 7; ejus utilitas in defensione, *ibid.*; in ea non ipsa afficitur anima, sed id cui inest III, 440, 7 ss.; ea depulsa non denuo scientes fieri dicimur II, 338, 33; ubi ex ea sobrii facti ad actionem revertimur, alterantur quædam in corpore II, 338, 43 s.; ab ea profecta voluptas obstaculum est agendi II, 170, 37 s.; ab ea profecta voluptas non eadem quæ ex re venerea II, 169, 30; oritur superiore parte concalefacta IV, 130, 18; unde ejus initium nonnulli trahant IV, 129, 10; IV, 132, 3; cur usque ad eam magis inexercitati quam exercitati bibere possint, et inde se facilius expediant IV, 130, 31 ss.; ad eam arcendam oleum valet IV, 135, 38 ss.; quos amplius tangit cur nequeant numerare quæ procul posita sunt IV, 132, 2 ss.; cur in ea lingua hæsitent IV, 181, 26 ss.; post eam multi se melancholici interimunt IV, 268, 22 s.; 48 s.; in ea manifestum fit animam corporis affici motibus IV, 1, 2; per eam spiritus crassus et humidus fit III, 656, 48; quænam de ea legem dederit Plato, 519, 50; eam impediunt Rhodiacæ ollulæ fr. 66, b; de ea problemata fr. 65, a, b.

Ebrius; eodem modo quo ille se habet incontinens II, 86, 27, cf. II, 79, 9; II, 164, 25; qui pauciori quam vulgus vino inebriatur, ei similis est incontinens II, 84, 45; non per inscientiam, sed inscius agit II, 25, 35; aliquatenus scientiam habent, aliquatenus non II, 79, 10; recitant interdum demonstrationes vel Empedoclis carmina II, 79, 17, 46; eodem modo ac apud eos solvitur inscientia apud affectu abreptos II, 79, 41; quomodo vero solvatur, id a natura peritis discendum est II, 79, 42; si malum perpetraverint, recte injuriæ causa sunt habendi II, 153, 49 ss.; iis indulgendum est, 520, 7; quomodo e re judicata inferatur objectio contra enthymema quo iis ignoscendum esse adstruitur, 383, 19 ss.; eos graviori pœna mulctandos esse statuit Pittacus, idque quare, 383, 22; 520, 4, cf. II, 30, 5; ab ebrietate liberati rursus iidem sunt nec iis excidit scientia vel ratio II, 164, 26 ss.; facilius insidiis petuntur, 586, 46; eadem faciunt ac qui spe bona freti dimicant II, 45, 49; spe freti sæpius pericula subeunt II, 209, 10; quatenus ea propter fortes sint dicendi, *ibid.*; iis comparantur adolescentes, 363, 46; II, 90, 13; quatenus iis similes sint infantes III, 505, 10 s.; cur tremant IV, 133, 9 ss.; idque eo magis quo meracius hauserint IV, 127, 32 ss.; palpebras attollere ne queunt, idque quare III, 363, 47 ss.; distincte loqui non possunt, idque quare III, 657, 27; cur gravius vociferentur IV, 307, 34 ss.; cur vox iis magis abrumpatur quam sobriis IV, 308, 35 ss.; quid iis e rigore eveniat IV, 112, 19 s.; cur sole calefieri ament IV, 134, 23 ss.; cur eo delectentur IV, 135, 3 ss.; cur iis omnia circulo ferri videantur et jam inter initia ebrietatis remota cernere nequeant IV, 129, 8 ss.; cur una res duplex videatur IV, 129, 34 ss.; cur qui vehementer sunt non potissimum delirent IV, 127, 11 ss.; cur si vinum dulce superbiberit, haustum vinum concoquatur IV, 130, 11 ss., cf. 5 ss.; qui admodum sunt ne conantur quidem judicare IV, 127, 15 s.; cur aquas salsas vitiosasque magis sentiant IV, 128, 50 ss.; cur qui leviter sunt magis delirent quam qui aut gravius aut non IV, 134, 6 ss.; cur minus fiant vino dulci IV, 134, 19 ss.; item qui magnis poculis utuntur IV, 130, 7 ss.; IV, 132, 48 ss.; cur eorum semen genitale magna ex parte infœcundum sit IV, 127, 28 ss.; eorum genitura in aquam resolvitur fr. 209, b.

Ebur; eo fulgebat regia Persarum regis III, 637, 21.

ἕκαστα (καθ')· v. *Singularia.*

ἕκαστον· v. *Unumquodque.*

Ecbatana; ibi rex Persarum domum habebat III, 637, 19; quonam modo ibi eodem die rescisceret quænam res novæ usque in finibus extremis regni accidissent III, 637, 42.

Echepolus; illi jure bonam equam prætulit Agamemnon fr. 144, a.

Echinæ; ita vocantur erinacei apud Cyrenenses IV, 79, 15.

Echinometræ; omnium erinaceorum marinorum maximi sunt III, 65, 20 s.

Echinus; vas æneum apud Athenienses idque quale fr. 246, a.

Echinus gallinæ lotus; eo cogendum est lac IV, 292, 8.

ἔκλυσις· v. *Dissolutio.*

Ecnephiæ; venti qui fractura nubis gignuntur III, 632, 17 ss., v. *Procellæ.*

Echo; cur Pan eam amaverit IV, 294, 56 s.

Echo; repercussio vocis est in partem contrariam IV, 182, 50 s.; IV, 308, 43 s.; cantus quidam IV, 218, 18; quomodo gignatur IV, 178, 28 s.; quando fiat III, 454, 39 ss.; videtur semper fieri, sed non semper manifeste III, 454, 42 s.; aer eum efficiens pilæ comparatur III, 454, 41 s.; cur fiat illidente aere in solidum quid nec dissolvatur sed manifesto audiatur IV, 178, 28 ss.; IV, 183, 27 ss.; IV, 309, 12 s.; an quia refractio, non confractio IV, 309, 16; ejus refractio secundum æqualem angulum fit IV, 178, 33 s.; ejus sonus acutior apparet IV, 174, 34 s.; doliorum parium similiumque cur si alterum inane, alterum vero ad dimidium plenum sit, diapason consonantiam referat IV, 214, 17 ss.

ἐχόμενον· v. *Cohærens.*

Ecphantides; ejus choro sumptus impendit Thrasippus, 631, 52.

ἔκπρισμα· v. *Ramentum serra sectum.*

ἔκπτωσις· v. *Eruptio.*

ἐκτικοί· v. *Tabidi.*

ἐκπυρηνίζειν· v. *Ejaculatio*

ἐκρύσεις· v. *Abortus* et *Effluxus.*

ἐκθέσθαι et ἐκτίθεσθαι· 300, 23; ἐκτιθέμενον, 300, 26.

ἔκτος χρόνων· 30, 49.

ἤδη· v. *Jam.*

Edaciores (βρωτικώτεροι); cur simus Aquilonibus spirantibus quam Austris IV, 251, 49 s.; nos mora in mari reddit IV, 236, 10.

Edentuli (νωδοί); quinam dicantur 18, 34; eis non iterum succrescunt dentes 20, 19.

Edentulum; privatio est affirmatione enuntiata II, 598, 27, cf. II, 309, 33.

Edere; cur se suaviter omnes dicant IV, 314, 24 ss.; nobis cum reliquis animalibus commune est II, 235, 34 s.; inde profecta voluptas generatio non est, etsi ita videri possit II, 168, 27, 40; aliis gratius est IV, 170, 20.

Edere simul; res inepta videtur, nisi sermones serantur II, 235, 35 ss.

Edendi libido; eam confiteri cur neminem pudeat IV, 141, 50 ss.; propter eam qui nullo probro abstinet, felix esse nequit, 601, 4.

ἐδέσματα· v. *Edulia.*

Editi libri; citantur, 469, 27.

Edita loca; ab iis sudorem emittere videtur terra III, 569, 4 s., cf. etiam *Montes* et *Montosa loca.*

Editiora loca; demoliri possent, si urbes mœnibus circumdandæ non essent, 614, 12.

Edones; Thraces, propter eos Antandrus Edonis vocata est fr. 253, a.

Edonis; v. *Edones.*

Educatio; sive pueros spectat, sive aliam ætatem ea indigentem, semper omnium animæ partium rationem habere debet, sed præcipue earum quæ nobiliores et fines sunt, 618, 29; eadem virum bonum reddit quæ politicum et ad regnandum aptum 543, 4; ludi gratia non fit, 628, 18; ea ad probitatem accommodari debent ratio ei consuetudo, 616, 48; ea opus est ut scias quomodo singula recipienda sint II, 488, 21; ei opus est naturæ et fortunæ subsidio, 554, 46; ejus participem non esse pudori est, 356, 14; frequentius apud divites occurrere solet, 552, 22; consuetudinum, rationis educationem præcedere debet, 626, 51, cf. 620, 15; corporis, intellectus educationem præcedere debet, 626, 52, cf. 620, 32; aliquo modo afficit pueros, 637, 10; fieri potest ut ea viri honesti evadere nequeant aliqui, 588, 45; virtuti comparandæ idoneam vix sortiuntur juvenes, nisi sub hujusmodi legibus adoleverint II, 128, 3; recta eo constat ut recte gaudere et ægre ferre discamus II, 16, 42, cf. II, 116, 28; aliquam ejus partem non propter utilitatem sectamur, sed quia liberalis et pulchra est, 626, 34; hujusmodi ejus partem jam agnoscebant antiqui, 626, 39; unius quatenus a plurium differat II, 129, 1 ss.; unius forsan experientia ductus rite dirigere poterit scientiæ expers II, 129, 11; pro ætatibus in duas partes distinguenda est, idque quomodo, 624, 12; naturæ tantum defectus explere conatur, 624, 17; ejus causa parentes II, 100, 11; II, 101, 26; quæ publicam spectant leges universam virtutem efficiunt II, 54, 49; privata bonus tantummodo vir evadit aliquis II, 54, 52; privata quæritur an ad politicam pertineat, necne II, 54, 52; revera ejus partem constituere debet musica 630, 33, cf. 628, 47; ejus gratia adhibetur musica, 632, 47; quæritur an ejus gratia omnibus numeris et concentibus uti liceat, 632, 27; item an iis qui ejus causa musicam exercent, tantummodo numerorum et concentuum, an etiam cantilenarum ratio habenda sit, 632, 30; ejus gratia cantilenis et concentibus moralibus utendum est, 633, 1, 30; ei maxime conveniunt doricæ cantilenæ, 633, 54; tres inprimis fines sibi proponere debet, nempe medium, possibile et decorum, 634, 1, 19; tutos reddit a nocumentis, quæ afferre solet comœdiarum iamborumque spectatio, 623, 49; ejus maximam curam habere debet legumlator, 624, 23, 46; ejus pertractatio turbulenta et obscura, si ex usitato educandi modo deducatur, 625, 5; publica non privata esse debet (post septimum ætatis annum), 624, 35, cf. 623, 25; tantummodo virtutes utiles et ad vincendum accommodatiores spectat in rebuspublicis quæ optimæ habentur, 618, 34; oligarchiam determinat, 591, 50; imperantium aliquatenus eadem esse debet ac subditorum, aliquatenus non, 617, 4, 34; pertinet ad civitatis quantitatem, 557, 11; differt civis ac imperantis, 524, 9; quatenus differant imperantis ac subditi, 524, 25; puerorum divitibus ac pauperibus eadem Lacedæmone est, 553, 46; ferenda non est tyranno, 584, 27; eam alii tribus, alii quattuor disciplinis constare putant , 625, 32 ss.; ea compesci debent cupiditates, 506, 38; eandem omnibus civibus esse voluit Phaleas Chalcedonius, 506, 42; non sufficit ejus æqualitas, 506, 43; qualis esse debeat, 506, 45; 507, 46; apud Lacedæmonios et Cretenses bellum spectat, 603, 9; eam hodie negligunt omnes, 579, 5; ad quamque reipublicæ formam accommodari debet, 579, 6; 624, 26; qualis esse debeat in oligarchiis ac democratiis, 579, 13; nuper e certaminibus in eam invecta sunt mirifica et artificiosa quædam commenta musica, 631, 27, v. *Eruditio, Institutio.*

Educatio sobolis; a tempore ei apto apud multa animalia tempus quo coitu utuntur determinatur III, 81, 27 ss.

Edulia (ἐδέσματα); iis multis atque dulcibus utuntur pueri IV, 312, 14 s.

ἡδύσματα· v *Condimentum*

Effectio (ποίησις); differt ab actione II, 68, 20, 35; II, 69, 11; nec actione continetur, nec eam continet II, 68, 23; ad eam pertinet ars II, 68, 36; specie ab actione differt etiamsi ambæ instrumentis egeant, 485, 16; diis non competit II, 126, 20; probatur subjecto idem actus esse qui passio, non vero notione II, 275, 40 ss., cf. II, 276, 26; ejus finis aliud quid est II, 69, 13, cf. II, 67, 30; ab ultima intellectionis parte proficiscitur II, 544, 44.
Effectiones; ita vocantur generationes quæ natura non fiunt II, 544, 20, cf. 36, 44; vel arte vel facultate vel cogitatione fiunt II, 544, 21.
Effectivum (ποιητικόν); omni licet non esse II, 610, 45 s.; si non agat non erit motus II, 604, 7 s.; ejus actus definitio, cum in universum, tum in singulis speciebus facile deduci potest e motus definitione II, 276, 34.
Effectiva; triplicia sunt, 323, 18.
Effectiva facultas (τὸ ποιητικόν); quomodo ab activa differat II, 156, 25 ss.
Effectiva scientia; ejus finis est opus II, 421, 14 s.
Effectivæ scientiæ; quærunt quædam principia et causas circa scibile ad eas pertinens II, 592, 9 s.; earum apud efficientem principium est, idque vel mens vel ars vel facultas II, 534, 22 s.; II, 592, 21 ss.; in quibus est architectus et ejus minister, in iis eodem modo res aguntur ac in ædificatoria II, 158, 40 s.
Effectus; eodem modo dicuntur ut causæ II, 265, 20; II, 516, 13.
Effeminati natura (οἱ φύσει θηλυδρίαι); quomodo constent IV, 141, 25 ss.
Efficax (ποιητικόν); cavendum ne ei in genere constituendo subjiciantur honorata aut optabilia, 215, 35; pertinet ad optabilia propter aliud, 252, 4; multa eorum per se non sunt bona, sed permixta, vel per se bona, permixta autem mala aut neutra, 253, 10.
Efficiens; quivis alicujus gratia efficit II, 67, 29.
Efficiendum (ποιητόν); quomodo ab agendo differat II, 67, 30; pertinet ad res quæ alio modo se habere possunt II, 68, 19; de eo fit sermo in *Sermonibus exotericis* II, 68, 21.
Effigies; cur faciei fiant IV, 287, 3 ss.
Efflatio (φυσιασμός); sonus quidam IV, 182, 12 s.
Effluvium (ἀπορροή); corporis et ipsum corpus est III, 453, 9 s.; iis perperam cum colores tum visionem tribuunt antiqui III, 481, 11 ss.; interdum eorum ope visum explicare videtur Empedocles III, 478, 25 s.; a rebus exeuntibus tribuit insomnia Democritus III, 515, 9 s.; refutatur hæc opinio III, 515, 10 ss.; eodem redit an iis sensum tribuas, an exhalationi III, 485, 19 ss.
Effluxus (ἐκρύσεις); quidnam et quomodo ab abortu differant III, 137, 33 s.; III, 138, 4 ss.; ita vocantur abortus quibus ejiciuntur concepta ovis similia III, 384, 35 s., cf. *Abortus* et *Concepta*.
ἔγκυρτοι· v. *Incurvi*.
Egenus (ἐνδεής); æque opibus suis delectatur ac qui sufficientibus instructus est II, 225, 19; item filio, *ibid.*; non æque bene judicat ac opibus sufficientibus instructus II, 235, 3; ei si quis officium præstiterit, in rationibus repetundis, non considerat magnitudinem officii sed quantum illi profecerit II, 232, 37; in injuriam proclives, idque duobus modis, 339, 7.
Egeni admodum (ὑπέρπτωχος); rationi parere nolunt, 555, 19; improbi et perquam fraudulenti sunt, 555, 21; minime tribubus vel senatui præesse solent, 555, 24; admodum humiles sunt, 555, 31; imperare sciunt, sed servili imperio parere noverunt, 555, 32.
Egestas (ἔνδεια); malum est, 21, 12; ei oppositus est cum excessus, tum mediocritas, 21, 13; ejus subsidium lucrum est II, 103, 31.
Egestates (δεήσεις); quænam sint, 357, 50.
ἐγγραφόμενοι (οἱ)· quinam apud Athenienses vocentur fr. 249, b.
ἐγγύα, πάρα δ'ἄτα· Chilonis dictum fr. 32, a.
ἐγγύη· v. *Fidejussio*.
ἐγκύκλια (τὰ)· v. *Circulo quæ moventur*.
ἐγκύκλια φιλοσοφήματα· v. *Placita philosophica vulgaria*.
ἐγὼ μέν — ὁ δέ· exemplum quomodo collocandæ sint conjunctiones, 390, 44.
Ego; sæpe repetitur in prologo Piorum, 400, 43.
Ego te servum feci liberum; exemplum captionis secundum divisionem, 279, 9.
εἰ ἔστιν; qualisnam sit de eo quæstio, 153, 39; eo invento quæritur τὸ διὰ τί, vel τὸ τί ἐστιν, 153, 42; 154, 5, 15, 30, cf. Ὅτι ἔστιν; id vel simpliciter vel singillatim quærimus, 154, 4, 8, 14, 40; eo quærendo quærimus an sit medium necne, 154, 4; si id simpliciter investigemus quærimus τὴν οὐσίαν, 154, 16; si singillatim, aliquid eorum quæ per se aut per accidens insunt, 154, 17; sine eo cognosci nequit τὸ τί ἐστιν, 159, 34; si id non habemus, frustra quærimus τὸ τί ἐστιν, 159, 42; id interdum tenemus per accidens, interdum ita ut etiam aliquid rei ipsius teneamus, 159, 36; ubi id per accidens tenemus, omni caremus habitu erga τὸ τί ἐστιν, 159, 40; quo modo id tenemus, sic etiam erga τὸ τί ἐστιν, nos habemus, 159, 44.
εἰκός· v. *Consentaneum*.
εἶδος· v. *Idea*, *Figura* et *Species*.
εἶδος· secundum id differentiæ, v. *Differentiæ*.
Εἰλενία· (*cf. præfat. t.* IV, *p.* III), cognomen Minervæ IV, 94, 20; ejus etymologia IV, 94, 26 s.
Εἱμαρμένη· nihil aliud quam Jupiter III, 642, 9.
εἴρων· v. *Cavillator* et *Dissimulator*.
εἰρωνεία· v. *Dissimulatio*.
εἰσφορά· v. *Tributum*.
Ejaculatio (τὸ ἐκπυρηνίζειν); ea fieri potest densatio II, 294, 2.
Ejaculatio ignis; v. *Fulgor*.
Elaboratum; se habet ad inelaboratum ut actus ad potentiam II, 568, 9 s.
Elæaticus (*Elæticus* ?) sinus; in Mysia IV, 45, 10.
Elaphus mons; Arginusæ invenitur III, 131, 10 s.; ibi cervæ omnes aurem scissam habent III, 131, 12 ss.
Elaterium; id sanitatem facere scimus omnes, quando vero adhibendum sit, ignoramus II, 160, 15; ventrem utrumque movet IV, 115, 41; noctu datum octava parte purgat, ubi administrantur catapotia IV, 314, 3.
ἐλατόν· v. *Ductile*.
ἐλαττόνων (ἐξ) scientia; i. e. arithmetica, 140, 26 s.; III, 470, 25.
ἐλάττωσις· v. *Extenuatio*.
ελκυνόμενον· v. *Ducitur (quod)*.
ἑλκτόν· v. *Tractile*.
Elea (ἐλέα); omnium avium facillime sibi victum parat III, 184, 19; parva est, sed bonam vocem habet III, 184, 22 s.; ubinam æstate considat, ubinam hieme III, 184, 21 s.
Eleatæ; quidnam iis responderit Xenophanes rogantibus an Leucotheæ sacra facerent, 380, 13.
(Eleatæ); primi causam moventem tetigerunt II, 473, 12; subjectum unum esse censent II, 473, 13; nec propterea in se ipsi stomachabundi facti sunt II, 473, 14; nonnulli eorum unum immotum esse asserunt, idque qua re permoti II, 473, 14 ss.; iis peculiare est quod naturam non solum ortus et interitus respectu, sed et cujusvis mutationis immotam censent II, 473, 16 ss.;

de universo locuti sunt, perinde ac si unica esset natura II, 476, 19 ss.; non omnes æque pulchre aut rationi rerum naturæ æque consentanea locuti sunt II 476, 27, v. præterea II, 610, 27 et *Antiquorum nonnulli, Ens, Unius assertores.*

Eledona (ἐλεδώνη); genus polyporum III, 57, 48, 51 s.; fr. 178, b; pedum longitudine et acetabulorum dispositione a reliquis molluscis differt III, 57, 52 ss., cf. III, 56, 11 s.

Electra; Sophoclis citatur, 478, 30.

Electrides insulæ; in maris Adriatici recessu sitæ sunt IV, 87, 19 ss.; ab Eridano exaggeratæ dicuntur IV, 87, 25 s.; ibi duæ statuæ dedicatæ esse feruntur, altera stannea, altera ænea Dædali opus IV, 87, 20 ss., 38.

Electrum; eo fulgebat regia Persarum regis III, 637, 21, v. *Succinum.*

Elegans (χαρίεις); ipse sibi lex est II, 51, 18.

Elegans esse; cujusnam ingenii indicium sit IV, 6, 14 s.; signum est somnum amantis IV, 6, 27.

Elegantiæ inscitia (ἀπειροκαλία); quidnam II, 21, 15; II, 42, 29; quomodo a vitiis liberalitati oppositis differat, postea dicetur II, 21, 16; non magnitudinis modum excedit in iis quæ fieri debent, sed eo quod splendidi sunt in quibus et quando non decet II, 42, 29.

Elegantiores (Platonici et Pythagorei); eorum de bono et malo placita II, 609, 49 ss.

Elegantissimi (οἱ χαριέστατοι); fere omnes quærunt principium æternum quod præter sensibilia exstet II, 586, 24 s.

Elegi; iis si quis mimos conscriberet, nihil cum Socraticis sermonibus commune haberent, 457, 29.

Elegiaci poetæ; quinam a vulgo vocentur, 457, 31.

Elegiæ; Dionysii Chalci citantur, 387, 52.

Elegiarum carmen; primus conscripsit Callinus fr. 28, b; quinam in eo nobilissimi poetæ fr. 28, b.

Elegini (ἐλεγῖνοι); gregales sunt pisces III, 175, 10.

ἔλεγχοι· v. *Refutatio.*

Elei; decerptum ramum ab olea Callistephano vocata Olympiæ plantarunt IV, 82, 39 ss.; eorum rex Opus fr. 280, a; Hellanodicum primum unum; postea duos, postremo novem instituerunt fr. 257, a.

Elei (οἱ ἐλειοί); peculiare accipitrum genus sunt III, 190, 5.

Elemento esse; substantia non est II, 556, 16.

Elementum; vocis mensura est II, 575, 9; est pars elocutionis, 472, 32; quidnam sit, 472, 34; iis caret vox ferarum, 472, 37; quænam sint eorum species, 472, 37; quænam differentiæ, 472, 44; eorum differentiæ pertractantur in metricis, 472, 47, syllabis priora sunt, 22, 4; 239, 10; syllabarum causa sunt ex qua II, 264, 42; II, 514, 24; iis constat syllaba II, 530, 35 s.; 548, 16 s.; partes sunt notionis syllabæ, non ejus materies II, 548, 16 s.; non tamen cerea, vel quæ aeri insunt, idque quare II, 548, 20 ss., v. *Litera.*

Elementum; quid II, 557, 52 s.; hujus vocabuli notionem non recte accipiunt Anaxagoras ejusque asseclæ II, 416, 20; quomodo id omnes et in omni re definiant II, 415, 37 ss., cf. II, 416, 25; quot modis dicatur II, 516, 30 ss.; quidnam omni commune sit II, 517, 5 s.; principium est II, 514, 45; qua re a principio et a causa differat II, 602, 33 s.; potius quam id substantia sunt ens et unum II, 556, 18 s.; indivisibile est II, 624, 16; prius est iis quorum elementum est II, 602, 9; II, 627, 47 s.; tanquam materies prius est II, 624, 10; idem esse nequit ac res quæ ex elementis componitur II, 602, 12 s.; uniuscujusque rei tria sunt nempe forma, privatio et materies II, 602, 30 s., cf. II, 260, 1 s., v. *Principia*; entium quærere non licet, nisi animadvertas, ens multis modis dici II, 485, 6 ss.; omnium igitur idearum ope nec quærere nec invenire licet II, 485, 12; omnium ut disceret aliquis, oporteret eum antea nihil cognovisse II, 485, 13 ss.; præter ea nihil exstabit, si principia entium numero unum sunt II, 495, 22; necesse est ea non per accidens ad ens pertinere II, 500, 10; quæritur an tanquam ea consideranda sint genera II, 489, 26 ss., cf. II, 493, 3 ss.: simul cum generibus rerum principia esse nequeunt II, 493, 27 ss.; circa ea exercitatum esse confert in geometria, 274, 45.

Elementa (*aliorum de illis opiniones*); ita nonnulli vocant certa principia II, 585, 34 s.; quæritur an de iis agat prima philosophia II, 585, 33 s.; eaomnes rebus compositis inesse statuunt II, 585, 35 s.; cum qui unum, tum qui plura esse statuunt, corporum principia esse dicunt, e quibus constant vel composita sunt II, 493, 10 ss.; materies sunt III, 442, 30 s.; nihilominus ea entium omnium prima esse censent qui simile simili cognosci statuunt III, 442, 35; refutantur qui cuique definitam tribuunt figuram II, 421, 38 ss.; ea alii generant, alii non II, 444, 27; ex iis generationem compositionem, in ea vero generationem dissolutionem vocant qui unicum tantummodo elementum esse statuunt II, 417, 41 s.; quidnam tanquam id considerarint antiqui philosophi II, 472, 8 s.; de eorum numero inter se dissentiunt antiqui II, 472, 20 ss.; ex unico universum construunt nonnulli naturæ scrutatores II, 476, 19; quodque eorum excepta terra, suffragantem nactus est II, 479, 51, cf. 37 ss.; II, 478, 49; II, 472, 22 s.; iis aliquid prius latenter assumunt qui unicum tantum elementum esse statuunt II, 417, 40; præter ea, etsi non recte, nonnulli agnoscunt materiem communem, idque separabilem II, 454, 1 ss.; iis tamen subest materies communis, sed non separabilis II, 454, 19 s.; alii unum, alii plura esse statuunt II, 516, 38 s.; alii unum, alii duo, alii tria, alii quattuor agnoscunt II, 453, 40 ss.; II, 456, 14 ss., cf. II, 458, 23 ss.; alii quattuor, alii duo esse statuunt II, 484, 7; qui duo aut quattuor ponunt de iis non loquuntur perinde ac si unum aut similare essent II, 484, 7 ss.; qui duo agnoscunt intermedia mixturas esse censent II, 456, 20 ss.; qui tria agnoscunt fere eadem dicunt ac qui duo II, 456, 24 s.; quomodo tamen inter sese differant II, 456, 25 s.; qui plura esse statuunt iisdem objectionibus patent ac qui unicum II, 480, 13 s.; qui plura esse statuunt ea uni et enti tanquam substantiam subjiciunt II, 497, 9 ss.; alicui eorum infinitum assimilant qui de natura conscripserunt II, 277, 12; qui finita esse statuunt, infinitum non recipiunt II, 277, 14; præter ea infinitum exstare asserunt nonnulli naturæ scrutatores atque ex eo illa gignunt, idque perperam II, 279, 30 ss., 49; II, 596, 42 s., 51; sibi invicem opposita sunt II, 279, 34, cf. 19; II, 596, 35; eorum extrema nonnulli non in se invicem transire putant II, 459, 17 s.; iis agendi affectuumque causam, item ortus et interitus tribuunt qui solam agnoscunt causam materialem II, 464, 22 s.; pejus movent quam instrumenta II, 464, 30; alicui eorum assimilarunt naturæ scrutatores unamquamque partem sensoriam III, 230, 11 ss.; III, 477, 25 ss.; idque recte III, 479, 17 ss.; non vero manum faciemve aut partes his similes III, 230, 9 ss.; qui animam ex iis compositam esse censent præcipue ad sensum et cognitionem animum adverterunt III, 442, 36 s.; nonnulli ex iis intellectum et id quod sensui præest componunt III, 442, 42 s.; excepta terra, unumquodque eorum aliquem invenit qui ei animam assimilaret III, 435, 36 ss., cf. III, 434, 23 ss.; ex iis vel ex uno eorum animam componunt quicunque eam cognitione definiunt, excepto Anaxagora III, 435, 42 ss., cf. III, 441, 26 ss.; idque quare III, 435, 44 ss., cf. III, 441, 30 ss.; qui unicum esse statuunt ei animam assimilant, qui plura, animæ plura principia tribuunt III, 435, 46 s.; qui iis contrarietatem tribuunt, animam vel e contrariis componunt, vel contrariorum alterum esse statuunt III, 435, 53 ss.; iis nullum alium motum nisi lationem tribuunt vacui assertores II, 364, 7 s.; infinita recipiunt Anaxagoras et Democritus II, 277, 15; ea innumera habent cum Anaxagoras, tum Leucippus et Democritus II, 416, 17 ss., 43 ss.; II, 417, 1; II, 432, 19 s.; de iis Leucippi et Democriti placita, eorumque refutatio II, 416, 45 ss., cf. II, 418, 6 ss.; eorum figuras, excepto igne, non determinant Leucippus et Democritus II, 417, 2; eorum seminarium habere videntur naturam Leucippus et Democritus II, 417, 5; probantur non excretione in se invicem transire ut Empedocles et Democritus putabant II, 420, 12 ss.; nec transfiguratione II, 420, 46 ss.; nec planorum dissolutione II, 420, 51 ss.; sex esse statuit Empedocles, nempe quattuor corporalia et duo moventia II, 432, 18 s.; quattuor secundum Empedoclem, 180, 39; quattuor dein ad duo redigit Empedocles, idque quomodo II, 456, 27 s.; ea quattuor esse primus proclamavit Empedocles II, 474, 40, cf. II, 480, 14 s.; quattuor tanquam duobus utitur Empedocles II, 474, 41; recte censet Empedocles nihil amplius effici si infinita sumantur ac si finita II, 416, 30, cf. 35; II, 417, 8; ex omnibus, teste Empedocle, constat mortale unumquodque III, 442, 25 s.; omnia æqualia esse affirmat Empedocles II, 460, 10; attamen secundum quantitatem qua quantitatem inter se comparari non possunt si immutabilia sint II, 460, 11 ss.; nec potentiæ quantitate II, 460, 15 ss., 22 s.; non ergo poterunt nisi pro portione II, 460, 20, 23; ea deo priora esse censet Empedocles II, 460, 50; ea diis assimilat Empedocles II, 461, 1; ea in se invicem transire non posse, ex iis vero omnia fieri putabat Empedocles II, 433, 18 s., cf. 26; eorum differentias tunc solummodo ab iis separari potuisse censebat, dum adhuc inter se certabant amor et discordia II, 433, 51; ea non discordia, sed amor discernit secundum Empedoclem II, 460, 50; ea secundum Empedoclem disjunxit discordia II, 406, 11; ubi in ea universum ex placito Empedoclis a discordia disjungitur ipsa in unum conjunguntur II, 474, 32 ss.; ubi omnia amoris vi in unum coeunt, necessario eorum partes disjunguntur II, 474, 34 ss.; usque ad ea ortum et interitum provehit Empedocles II, 449, 8; eorum coacervata moles quomodo fiat et intereat, non constat apud Empedoclem II, 449, 4 s., 10 s.; iis exceptis omnia interitui obnoxia habet Empedocles II, 496, 29 s.; ea non tanquam genera considerat Empedocles II, 493, 14; iis animam constare atque unumquodque eorum animam esse censet Empedocles III, 434, 23 ss., cf. III, 435, 38 s.; III, 442, 16; de iis Empedoclis placita II, 472, 45 ss.; II, 478, 46; duo agnoscit Parmenides II, 476, 45; ea usque ad plana dissolvit Plato II, 454, 16; non omnia generantur ex opinione eorum qui ea planorum dissolutione in se invicem transire censent (i. e. Platonis) II, 420, 51 ss., cf. II, 421, 16 ss.; II, 458, 50 s.; ante mundi creationem inordinate movebantur secundum Platonem II, 413, 35; simulac naturaliter moventur, necessario exstet mundus II, 413, 36 ss.; ea e triangulis numero inæqualibus componunt qui eorum in se invicem transitum planorum dissolutione fieri censent (i. e. Plato) III, 421, 22; ex iis animam facit Plato III, 434, 30; III, 437, 25; item numeros (ideales) III, 434, 39; qui ex iis animam deducunt omnes simile simili cognosci censent excepto Anaxagora III, 435, 42 ss.; III, 443, 3 s., cf. III, 435, 42 ss.

Elementa; quænam vocentur III, 228, 38 s.; omnibus categoriis communia non exstant III, 442, 2 s.; iis anteriores sunt qualitates III, 228, 39 ss.; III, 232, 18 ss.; ita vocare decet res quibus primis ortus et interitus debentur II, 453, 46 ss.; non eodem redit an quæras quæ inter ea recensenda sint an quænam sit ejus notio II, 574, 17; corpora sunt II, 476, 50 s.; multis modis dicuntur II, 603, 35; necessario exstare debent, idque quare II, 472, 18 ss.; variæ de eorum numero et natura opiniones II, 517, 25 ss.; II, 261, 39 ss.; necessario plura sunt II, 279, 18 s.; probantur infinita esse non posse II, 279, 43 s.; II, 280, 23; II, 416, 17 ss.; II, 596, 46 s.; II, 597, 16, cf. II, 255, 25; probantur copia infinita esse non posse, nec omnia nec unum aut aliqua eorum II, 279, 17 ss.; II, 596, 34 ss., cf. II, 279, 45; II, 596, 47; probantur necessario quædam exstare II, 416, 9 ss.; quam paucissima fieri potest adsumi debent II, 416, 35; probantur necessario plura sed numero finita esse II, 417, 37 ss., cf. II, 371, 10 ss.; II, 376, 7; II, 382, 20; numero quattuor sunt III, 477, 27; probantur necessario quattuor esse II, 430, 12 s.; II, 458, 47; II, 459, 6 ss.; duo tantummodo essent, si unica exstaret contrarietas II, 459, 3 s.; numero tria esse nequeunt quia duæ exstant contrarietates II, 459, 7; quattuor numero sunt, idque quænam III, 552, 33 s.; ab iis diversum est principium quo constant corpora quæ circulo feruntur III, 552, 28 ss.; eorum duplex est motus, alter centrifugus, alter centripetus III, 552, 31 s; locis finitis a se invicem distant III, 553, 5 s.; ex iis constat totus mundus qui terram circumdat III, 552, 37 s.; causa materialis sunt meteororum III, 553, 6 ss.; eorum unumquodque contrarietatem habet ad quodque II, 392, 50; eorum nullum æternum esse potest II, 393, 1; eorum motus locum determinatum petit II, 393, 5; semper eodem modo inter sese haberent si unica exstaret universa latio II, 393, 8 s.; si particularia ponantur, quot numero erunt, tot erunt res II, 627, 25 s., 37; item scibilia non erunt, idque quare II, 627, 26, 38 s.; nec ad ea pertinet locus, nec ex iis compositum est locus II, 286, 7; proprio loco manent necessario, nec nisi vi ex eo moventur II, 347, 2; unumquodque ad suum locum fertur si non impediatur et ibi manet II, 285, 15; II, 288, 46 s.; II, 291, 40, 43; II, 294, 15 ss.; suo loco manent, ab alieno vero recedunt, si non impediantur II, 422, 32; omnia excepto igne in suo loco gravitatem habent II, 429, 2; ad alterutrum locum duo pertinent II, 456, 40; quæ longius a centro remota sunt quam aqua, eodem modo se habent quo ipsa ad terram II, 394, 53 s.; quomodo iis distribuantur differentiæ III, 456, 7 ss.; se invicem insequentia sibi invicem similia sunt, si eorum seriem adscendendo sequaris II, 427, 34 s.; si vero descendendo, id tantummodo de tribus inferioribus valet II, 427, 35 s.; eorum superius semper ad sibi suppositum se habet ut forma ad materiem II, 427, 37 s.; ridiculum foret si naturam mutarent prouti propius vel longius a proprio loco abessent quum forma eadem manent II, 379, 18 ss.; fieri non posse probatur, ut in quovis mundo (si plures sint) vi ferantur II, 379, 24 ss.; nec ut omnino non moveantur II, 379, 23 s.; nec ut ad loca plura forma eadem moveantur II, 379, 30 ss.; probatur fieri non posse ut duobus repletus sit locus inter terram et stellas intermedium III, 554, 11 ss.; idque nec si elementa ex se invicem non fiant III, 554, 20 ss.; quæritur an sint, necne II, 444, 22; item num æterna sint an fiant quadamtenus II, 444, 23; item num omnia ex se invicem fiant eodem modo, an inter ea unum primum sit II, 444, 24 s.; ubi constabit an æterna sint, an facta generentur, constabit etiam quot et qualia sint II, 419, 13 s.; probatur fieri non posse ut æterna sint II, 419, 14 ss.; ea quotidie dissolvi videmus II, 419, 15 s.; fieri non posse probatur ut eorum dissolutio æterna sit II, 419, 17; nec ut sistatur in corpus insecabile II, 419, 27 s.; nec in corpus divisibile, sed quod nunquam dividetur, ut Empedocles arbitrari videtur II, 419, 26 s.; individua sunt IV, 47, 18; necessario generationi et interitui obnoxia sunt II, 419, 37; probantur ex re corpore carenti generari non posse II, 419, 41 ss.; nec ex alio corpore II, 419, 48 ss.; generantur igitur ex se invicem II, 420, 7; eorum corpora et partes incremento et decremento ideoque et alterationi obnoxia sunt II, 370, 33 s.; probatur eorum initium non esse, nec in extremis, nec in medio II, 459, 11 ss.; iis competit circularis generatio II, 457, 34; II, 465, 41 ss.; quænam hujus generationis causa II, 465, 39; secundum affectus et potentias mutantur II, 465, 40 s.; circularem imitantur lationem II, 465, 42; cuique competit proprius motus II, 417, 27; cuique eorum proprius motus est, etiam igni et terræ interpositis III, 436, 42 s.; eorum unumquodque pro motu sibi proprio dicitur II, 379, 4 s.; si plures sint mundi, in omnibus eadem esse et eandem facultatem habere debent II, 378, 45 ss.; eorum affectus vel differentiæ enumerantur II, 433, 20 s.; si in se invicem, etiam in se invicem transire non poterunt eorum effectus II, 433, 26 ss.; si se invicem vi moveant, motus erit quidam naturalis vel res in infinitum abibit II, 413, 27; omnia in se invicem transeunt, etsi contrarium sentiant Empedocles, aliique II, 454, 31 s.; II, 455, 3; II, 457, 1 s.; II, 460, 7 s.; principia sunt II, 454, 30; sibi invicem miscentur II, 455, 3; igitur oportet ut in se invicem agere valeant II, 455, 2; ea ex se invicem gigni videmus II, 480, 16 s.; quum in se invicem mutantur niger color efficitur III, 643, 10 ss.; ex se invicem fiunt III, 553, 16 s., cf. III, 554, 16 s.; unumquodque eorum reliquis potentia inest III, 553, 18; idque quia commune habent subjectum III, 553, 18 ss.; eorum materies communis est sed essentia differens, inprimis si ex se invicem gignantur II, 430, 13 ss.; e compositis fiunt tanquam e rebus quæ potentia ea sunt II, 462, 25 s.; qui ea in se invicem transire putant, vix exponere possunt quomodo ex iis aliquid fiat, præter ipsa II, 461, 41; omnia inter se contrarietatem habent II, 457, 9; igitur omnia in se invicem transeunt II, 457, 7 s., 15; II, 458, 19, 51 s.; sensibus patet ea gigni II, 457, 2; in aliis utraque differentia contraria est, in aliis alterutra II, 456, 11 ss.; quæ symbola ad se invicem habent, facilius et citius in se invicem transeunt II, 457, 19 s., cf. 18, 35; II, 459, 2; quæ his carent, tardius et difficilius II, 457, 20, cf. 18, 43 ss.; II, 459, 3; in se invicem transire possunt, demptis differentiis quæ ab affectibus pendent II, 422, 5 s.; si in se invicem transeant, etiam necessario commune aliquid iis subest et vice versa II, 461, 36 s.; propter eorum in se invicem transitum non diducuntur corpora, etiamsi unumquodque suum locum petat II, 465, 49 s.; concretione et discretione in se invicem transeunt II, 479, 40; secundum eorum affectus vel differentias fit alteratio II, 433, 19; ubi coeunt, non quilibet oritur ordo, vel concretio, nec alias, nec secundum opinionem eorum qui mundum vicissim fieri et interire putant II, 384, 12; probatur fieri non posse ut unica materie constent II, 430, 37 ss.; nec e duabus II, 430, 50 ss., cf. II, 431, 11 ss.; in duobus insequentibus si altera intereat differentia, ex iis nullum fieri potest corpus, idque quare II, 458, 8 ss.; cum ipsa, tum quæ iis constant substantias esse censemus II, 538, 43 s.; II, 558, 7; ubi de duobus (nempe id quod sursum et id quod deorsum fertur) verba fiunt, vix fieri potest, ut non de generatione et de interitu loquamur II, 410, 33 ss.; iis nullum aliud corpus est prius II, 418, 48; II, 419, 49; II, 421, 35; IV, 47, 16; tanquam rerum compositarum materies consideranda sunt II, 422, 4; igitur maxime rationi et naturæ consentaneum videtur ea forma et specie carere II, 421, 51 ss.; prima sunt eorum quæ (mundo) insunt II, 415, 33; non constat utrum potentia an actu corporibus insint II, 415, 39; ea naturam eorum quæ natura constant esse dicunt II, 517, 25, cf. II, 261, 38 ss.; ex omnibus constant composita corpora quæ circa medium universi sunt III, 462, 40 s.; II, 463, 2, 6 s.; ex iis constant corpora composita II, 498, 9; maxime substantiam significare videntur II, 498, 8; eorum affectus substantiæ non sunt sed corpus eorum hos passum et remanens II, 498, 10 ss.; corporum causa sunt ex qua II, 264, 43; II, 515, 35; substantiæ materies sunt II, 630, 35; igitur omnia quæ ex iis composita sunt materiem habent II, 630, 22; atque composita sunt II, 630, 22; nec ex iis composita esse poterunt substantiæ æternæ II, 630, 36; non prædicantur de rebus quarum elementa sunt II, 630, 11; cum ipsa, tum quæ ex iis composita sunt pertinent ad substantias naturales II, 410, 21; aliquatenus aliarum rerum alia sunt, aliquatenus, id est proportione, eadem II, 602, 25 ss.; II, 603, 27. 35 ss.; ad figuram rerum quibus continentur se accommodant omnia II, 421, 45 s; quæritur an ex inordinate motis fieri possint corpora naturalia ut ossa et carnes, ut Empedocles censebat II, 413, 48 ss.; si unicum exstaret, dicere non liceret, carnem et os ei potentia inesse II, 415, 48 s.; ab eorum gravitate et levitate pendet gravitas et levitas compositorum II, 428, 40 s., 44, 48; cf. II, 429, 5 ss.; cur gravia vel levia sint, inquirere debuissent, missis compositis qui gravitatem pleno, levitatem vero vacuo tribuunt II 428, 45 s., cf. II, 426, 17 ss.; ex omnibus unumquodque non constabit, si alia monas e magno, alia e parvo fiat II, 622, 53 s.; eorum magnitudo pro portione respondet similarium magnitudini II, 418, 33 s.; hominis causa materialis sunt II, 603, 16; partium similarium materies sunt III, 319, 11 s.; ex iis compositæ sunt partes similares III, 228 46 s.; III, 330, 36 s.; igitur primo loco ex iis constant animalia III, 228, 37 s.; ex iis mixtæ sunt corporis partes III, 439, 14 s.; non tamen omnes eadem ratione III, 439, 14 ss; generationis ergo partibus similaribus priora sunt III, 229, 21; igitur eorum materies partium similarium causa exstat III, 229, 19 s.; iis solis fieri nequeunt nec partes animalis, nec instrumenta III, 348, 47 ss.; iis qualitates vel affectus debent partes animalis III, 348, 51 ss.; item instrumenta III, 349, 3 s.; non vero formam III, 348, 54 ss., cf. III, 349, 4 ss; non sola exstant sed et res ex iis factæ III, 441, 32 ss.; eæque non minus quam ipsa cognosci debent III, 441, 34 ss.; ex iis non ut fors tulerit fiunt res compositæ, sed proportione quadam et compositione III, 441, 38 s.; omnium particeps est mare III, 389, 14 s.; prouti uniuscujusque eorum magis minusve participes, aut ei propiores vel ab eo remotiores sunt, miro modo differunt animalia et plantæ III, 389, 18 ss.; tanquam quartum eorum consideratur ignis III, 389, 22 s., cf. III, 330, 36 s.; ab iis necessario aliquid secedet, si a similaribus secedere debeat ut parentibus similes fiant liberi III, 330, 36 ss.; si quantitate tantummodo differant, efficitur ut omnia ad aliquid dicantur II, 418, 8; vix intelligendum est, quomodo cognoscat aliquis e quibus omnia sint et quomodo II, 485, 26 ss.; ea nullæ aliæ contrarietates faciunt quam tangibiles II, 454, 43, cf. 39 ss.; tactilibus differentiis determinantur, idque quibusnam III, 460, 17 ss.; duorum quæ sibi invicem opposita sunt, sufficit alterum et ad se ipsum et ad sibi oppositum discernendum III, 443, 1 s.; aut ipsa, aut eorum accidentia respicit sensus III, 450, 48 s.; si omnium eadem essent, sensu cognosci deberent quorum sensus non est II, 485, 33; sola eorum quibus sensorium respondet aer et aqua sunt III, 461, 45 s., cf. 36 ss.; III, 462, 1 s.; excepta terra omnia sensoria fieri possint III, 475, 12; nullum eorum respicit tactus III, 475, 26 s.; e sinceris sensus compositi IV, 277, 42; tam sicca quam humida sapore carent, nisi iis aliquid admixtum sit III, 484, 47 s.; igitur et odore III, 484, 46; eorum subtilissimum et minime corpulentum est ignis III, 434, 52 s.; aliquatenus ejus dignitatem maxime habere videtur e quo primo concretione fiunt reliqua II, 479, 42; ideoque quod tenuissimum et subtilissimum est II, 479, 44; subtilioris semper major copia quam crassioris II, 418, 37 s.; ex iis terra peculiarissime sicco attribuitur, aqua vero humido III, 614, 32 s.; jam dudum abolita essent, si et stellæ et quod eas circumdat, igne constarent III, 554, 7 ss., cf. III, 554, 48 s.; iis divinius est animarum corpus III, 352, 1 ss.; boni et pulchri causa esse nequeunt II, 473, 32; quæritur utrum iis assimilanda, an posteriora sint bonum, honestum et optimum II, 634, 27 ss.; eorum concordia causa est universarum rerum salutis III, 635, 33; illius vero causa æquilibrium ipsorum III, 635, 34 s.; in omnibus methodis quibus sunt, scientia obtinet II, 248, 3; nonnisi post res confusas nobis innotescunt II, 248, 16; iis notis unamquamque rem nosse arbitramur II, 248, 5 s.

Elementa corporalia (σωματικά); tria sunt, nempe id quod subsidit, id quod circulo fertur et intermedium II, 380, 27 ss.; igitur et tres sunt eorum loci II, 380, 28 ss.

Elementa (mathematica); descriptionibus priora, 22, 2.

Elementa naturalia; eorum latio probat locum exstare et facultatem quandam habere II, 285, 12.

Elementum primum; eo totus mundus circa circumvolutiones plenus est III, 553, 37 s.; neque nos solum eum hoc plenum esse censemus, sed ita fert, ut videtur, etiam prisca quædam prioris ævi hominum opinio III, 553, 38 ss.; ab igne et aere diversus est III, 554, 54 s.; partim purius, partim minus sincerum est III, 555, 1 s.; idque præsertim pars quæ aeri et mundo terram circumdanti proxima est III, 555, 3 s.; circulo fertur æque ac corpora ei indita III, 555, 4 s.; ingenitum et interitui non obnoxium est II, 410, 33 s.; ei contiguus est ignis III, 555, 35; III, 556, 28 s., v. *Æther* et *Circulo quod movetur corpus*.

Elementa quæ sursum et deorsum feruntur; si exstet generatio, his solum et rebus ex iis conflatis competit II, 410, 37.

Elementa quattuor; unicuique eorum differentiam tribuere possunt qui levitatis et gravitatis causas magnitudini et parvitati tribuunt II, 426, 39; cur quattuor sint III, 609, 40 s.

Elementa quinque; quomodo disposita sint III, 629, 45 ss.

Elementum quintum; de eo v. fr. 39, b.

Elementum unicum qui esse statuunt; eorum placita exponuntur et refutantur II, 417, 33 ss.; II, 458, 25 ss.; quomodo omnia fieri censeant III, 673, 50 ss; id tanquam materiem idque corpoream et magnitudine præditam considerant II, 479, 29 s.; de incorporeis loqui omiserunt, etiamsi de omnium rerum natura verba faciant II, 479, 31 ss.; generationis causas exponere conati motus causam tollunt II, 479, 33 ss.; causam formalem neglexerunt II, 479, 35 s.; unumquodque simplex corpus potius appellant quam terram, idque perperam II, 479, 37 ss.; duo principia agnoscunt, densum et rarum, aut calidum et frigidum II, 456, 16 ss.; modo maxime rationi consentaneo agunt ubi igni hanc dignitatem tribuunt, idque quare II, 417, 43 ss., cf. II, 479, 45; exponitur communis eorum error II, 418, 53 ss.; reliqua affectibus generant II, 474, 42; rarum et densum affectuum principia habent II, 474, 58; id elementum tanquam causam materialem considerant II, 478, 48 s.

Elementum unicum qui esse statuunt, exceptis iis qui igni hanc dignitatem tribuunt; se ipsi latent dum aliquid elemento prius esse censent II, 417, 40 ss.; quomodo definiant compositionem et dissolutionem II, 417, 41 ss.; densatione et rarefactione reliqua construunt II, 417, 39, 47; id est tenuitate et crassitie II, 417, 48; id est magnitudine et parvitate II, 417, 50 s.; II, 418, 2; unde efficitur omnia ad aliquid dici II, 418, 3 ss.

Elementorum causæ; quattuor determinatæ III, 609, 39 s.; ex earum conjugationibus evenit ut quattuor quoque elementa essent III, 609, 40 s.; duo passivæ, siccitas et humiditas, duo activæ, frigus et calor III, 609, 41 ss.

Elementis (de); hoc nomine citari videtur de *Generatione et Corruptione* l. II (t. II, p. 454, 455) III, 460, 20; (t. II, p. 456, 46 ss.) III, 483, 4; ceterum cf. fr. p 156 s.

Eleos; v. *Ulula*.

Elephantista; falce regit elephantes III, 174, 50 s.; eo insidente mites sunt omnes elephantes, postquam vero descendit, non omnes III, 174, 52 s.; quomodo ferociores compescat elephantes III, 170, 54 s.; ei nasum porrigit elephas III, 17, 46.

Elephas; quadrupes vivipara est III, 35, 13 s.; animal pedestre sanguine præditum est, ideoque longiorem habet vitam III, 529, 13 s.; sanguine præditum et pedestre animal est III, 248, 14 ss.; igitur necessario pulmonem habet et respirat III, 248, 15, 44 s.; palustre animal est III, 248, 13 s.; igitur aqua eodem modo uti debet ac terra III, 248, 19 s., 45 s.; atque ex aqua alimentum petit III, 248, 14 s., propter molem celeriter ex aqua in terram transire nequit III, 248, 16 ss., 46 ss; igitur ubi per aquam iter facit, proboscide ex ea emersa incedit III, 248, 25 s.; ejusque proboscis mollis longaque et flexilis est III, 248, 28 ss., 45 ss.; ejus nasi extremitas cartilaginea est III, 17, 48; igitur incurvatur, non vero flectitur hæc pars III, 17, 48; qualis ejus sit nasus (proboscis) et quomodo eo utatur III, 10, 26 ss.; III, 17, 43 ss.; ei nasus eadem officia præstat quæ lingua insectis et testaceis quibus proboscidi similis est III, 251, 42 ss.; ea alimentum siccum et humidum ori admovet III, 248, 10 ss.; ea arbores evellit, idque quomodo III, 248, 12; apud eos nasus manuum munere fungitur III, 297, 37 s.; proboscide etiam ad injurias propellendas utitur III, 251, 44, v. *Proboscis*; pedes nec bisulcos, nec solidungulos habet III, 248, 39 s.; igitur multifidus est III, 248, 38 s.; III, 292, 11; omnium animalium maximus et nihilo minus multifidus est III, 404, 14 s.; quia maximus est etiam uniparus est III, 403, 40 ss.; post eum maximum est camelus III, 404, 15 s.; ejus pedes anteriores soli ponderi sustentando inserviunt, idque quare III, 248, 40 ss.; igitur eorum loco proboscide utitur III, 248, 25 ss., 47 ss.; sinistra æque libera habet ac homo III, 17, 39 s.; quinque digitos habet III, 17, 42; ejus digiti non exquisite structi sunt III, 17, 40 s.; digitos indivisos et parum distinctos habet III, 46, 40 ss.; unicum animal pedibus digitisque præditum est quod unguibus careat III, 46, 38 ss.; anteriora crura multa majora habet III, 17, 41 s.; in posterioribus cruribus parvos malleolos habet III, 17, 42 s.; olim perperam censebant eos genibus carere III, 310, 39 s; quod si verum esset, eodem modo progrederentur quo infantes repentes III, 310, 38 ss.; vel quo ii qui in palæstris genibus innisi per pulverem progrediuntur III, 310, 43 ss.; quomodo et quatenus crura flectat III, 18, 13 s., 17 s.; crura rigida non habet, ut nonnulli putant III, 18, 13; crura anteriora in concavum, posteriora vero in convexum flectit III, 314, 44 s., cf. 41 s.; igitur eodem modo quo homo membra flectit III, 314, 44 ss.; qua positura dormiat III, 18, 15 ss.; qualia habeat intestina III, 32, 42 s.; quattuor ventriculos habere videtur, etiamsi omnino separato cibi receptaculo careat, idque quare III, 32, 43 ss.; quomodo se habeant ejus jecur et splen, et in universum viscera III, 32, 45 s.; ejus jecur felle caret III, 30, 32 s.; ubi inciditur ejus corporis pars felli apud animalia eo prædita respondens, effluit humor felleus III, 30, 33 ss.; quales dentes habeat, cum mas tum femina III, 23, 29 ss.; cibum lævigat in modum farinæ crassioris III, 23, 30 s.; simulac natus est, dentes habet, sed grandes nondum conspicuos III, 23, 34 ss.; qualem linguam habeat III, 23, 37 s.; ejus cutis mollis et flexilis non est III, 326, 25 ss.; crassiorem cutem habet quam sus, sed pilorum crassitie ab eo superatur III, 420, 32 ss.; omnium quadrupedum minime hirsutus est III, 19, 34; quantum edat III, 155, 17 ss.; quantum bibat III, 155, 20 ss.; unicum pullum parit III, 292, 10; igitur duas tantum mammas habet, easque sub axillis, idque quare III, 18, 5 s.; III, 292, 8 ss., 17 ss.; quot et quantas et ubinam sitas habeat papillas mammarum, idque cum mas tum femina III, 21, 5 ss.; quando coire incipiant tam mas quam femina III, 87, 12 ss.; III, 130, 8; vere coeunt III, 87, 15; coitus tempore feroces evadunt III, 121, 20 s.; ideo, ut ferunt, Indi eos ad feminas non admittunt III, 121, 21 ss.; feroces facti Indorum domos evertunt III, 121, 23 s.; pabulo largiori mitigantur III, 121, 21; quomodo eorum ferociam reprimant Indi adductis aliis elephantibus III, 121, 27 s.; tertio quovis anno coitum repetunt III, 87, 15 s.; quam semel impleverint feminam, non amplius attingunt III, 87, 16 s.; III, 205, 17; quibusnam in locis coeant III, 78, 18 ss.; quonam habitu coeant III, 78, 20 ss.; difficulter deprehenduntur coeuntes III, 130, 12; duos annos uterum gerunt III, 87, 17; III, 130, 9 ss.; idque propter ingentem corporis molem III, 413, 26 s.; dicuntur biennio ventrem ferre IV, 107, 19; secundum alios menses duodeviginti IV, 107, 20; quonam habitu pariant III, 130, 12 s.; eorum partus dolore stipatur III, 130, 13; IV, 107, 20; unicum fœtum pariunt III, 87, 18; eorum pullus editus bimestrem vel trimestrem vitulum magnitudine æquat III, 87, 18 s.; III, 407, 9 s.; eorum pullus ore, non proboscide sugit III, 130, 14 s.; eorum pullus, simulac natus est, videt ac ambulat III, 130, 15 s.; quot annos vivat III, 155. 25 s.; III, 205, 18 s.; omnium animalium de quibus fide dignum aliquid resciscere licet, diutissime vivit III, 413, 12 ss.; tot fere annos vivit femina quot mas III, 205, 19 s.; cito mansuefit III, 4, 6, 34 s.; omnium ferarum mansuetissima ac maxima cicur est III, 205, 13 s.; multa docetur et intelligit III, 205, 14 s.; regem adorare discit elephas III, 205, 15; sensu et intelligentia eminet III, 205, 16 s.; creberrime inebriantur fr. 65, a; alsiosus est III, 205, 21; sexagesimo anno viget III, 205, 50; fluviale animal non est, sed fluvios accolit III, 205, 22; III, 78, 19; quatenus per aquam ingrediatur III, 205, 22 ss.; per nares flat et respirat III, 205, 24 s.; vix natare potest, idque quare III, 205, 25 s.; flatibus laborant III, 168, 3; præterea nullis aliis morbis laborare dicuntur III, 166, 23 ss.; nec urinam nec ventris excrementa reddere valent III, 168, 4 s.; invalidi fiunt, si subinde terram edant III, 168, 5 s.; si vero frequenter, nullo afficiuntur nocumento III, 168, 6 s.; etiam lapides devorant interdum III, 168, 7; alvi etiam fluxu laborant III, 168, 7 s.; quomodo curentur alvi fluxu laborantes III, 168, 8 ss.; quomodo somni defectu fatigati III, 168, 11 s.; quomodo humerorum dolore laborantes III, 168, 13 s.; oleum alii bibunt, alii non III, 168, 14 s.; quomodo ferramentum e corpore ejiciant III, 168, 15 ss.; acriter inter se pugnant et se invicem dentibus feriunt III, 174, 35 ss.; victi in duram rediguntur servitutem nec victoris vocem tolerant III, 174, 37 ss.; mirum in modum fortitudine inter se differunt III, 174, 39 s.; Indi tam maribus quam feminis ad prælia utuntur III, 174, 40 s.; minores sunt feminæ ac longe minus animosæ III, 170, 42 s.; quomodo muros prosternat III, 174, 43 s.; quomodo palmas prosternat atque humum extendat III, 174, 44 ss.; quomodo eos venentur atque doment III, 174, 46 ss.; venantur et adultos et vitulos III, 175, 1 s.; eos falce regit elephantista III, 174, 50 s.; insidente rectore mites sunt, ubi descenderit vero non omnes III, 174, 52 s.; ferociorum crura anteriora compedibus ligant, idque quare III. 174, 54 s.; iis magnitudo corporis sufficit ad injurias evitandas III, 254, 21; duplicem vocem emittunt, eamque qualem et quomodo III, 73, 35 ss.; utrasque ultimas terræ regiones incolunt II, 410, 6; unde opinionem suam confirmare conantur qui Indiam cum regione columnis Herculeis vicina conjungunt II, 410, 5 ss.

Elephas femina; pudendum femoribus suppositum habet III, 21, 45 s., cf. 13 s., 37; nihilominus retro mingit III, 21, 45 ss.; ejus pudendum satis late admodum hiat III, 21, 40; quomodo coitu perfungatur III, 21, 38 ss.

Elephas mas; ubinam situm et quantum sit ejus pudendum III, 21, 33 s., cf. 23 ss.; ubinam vero testes III, 21, 34 s.; testes intus sitos ventrique applicitos habet III, 35, 12 ss.; idque quare III, 326, 24 ss.; coitu cito perfungitur III, 21, 36; falsa de ejus semine narrat Ctesias III, 55, 23 ss.; perperam contendit Ctesias, ejus semen, si exsiccetur, succini duritiem æquare III, 350, 36 ss.

Eleus; ejus filii Alexis et Epeus fr. 312, b.

Eleusinia Ceres; ejus templum IV, 99, 40.

Eleusinii ludi; primum a Cerere instituti sunt fr. 311, b

ἐλευθέριος· Jovis cognomen III, 641, 47.

Eligenda vel fugienda (αἱρετὰ ἢ φευκτά); ea spectant sententiæ, 371, 26; 373, 26; item enthymemata. 371, 27.

Eligibile per se (δι' αὑτὸ αἱρετόν); ad eandem seriem pertinet ac substantia II, 605, 19.

Elimea; ejus regi filiam natu majorem despondit Archelaus, idque quare, 581, 39.

Elios; v. *Glis*.

Elis; ibi nulli gignuntur muli fr. 186, a; ibi filia alicujus mulieris cum Æthiope mœchata Æthiopes peperit III, 330, 10 ss, cf. III, 141, 38 s.; quænam ibi Dionysiis accidant IV, 97, 37 ss.; ea capta Hercules statuas Phenei dedicavit orichalcos appellatos IV, 84; 9 s.; eam cepit secundum oraculum duce femina cujus patrem Augiam necaverat IV, 84, 10 ss.; quomodo ibi constituti fuerint senatores, 572, 39; in ea sepulti sunt Polyxenus et Thalpius fr. 315, a.

Elis cava; eam habitabant Caucones fr. 257, b.

ἠλίθιος· v. *Fatuus.*

ἕλιξ· v. *Anfractus.*

Elixabile (ἑψητόν); non omne corpus est III, 613, 1; quænam sint III, 613, 16 ss.

Elixare; cur alia oporteat, alia vero assare IV, 214, 42 ss.

Elixari (ἕψεσθαι); quænam dicamus III, 613, 6 ss.; de auro quoque et de ligno dicitur, *ibid.*; quænam elixentur III, 613, 5 s.

Elixatio (ἕψησις); species concoctionis III, 611, 15; indefiniti quod in humore continetur concoctio est ab humido calore facta III, 612, 41 ss.; de elixis solum proprie dicitur III, 612; 42 s.; fit ab igne qui in humore est III, 612, 45; ei simile quoddam fit in liquidis III, 613, 9 ss.; ei opposita inquinatio III, 613, 24 ss.; III, 614, 8 ss.; minus negotii facit quam assatio III, 612, 45 ss.; arte et natura fit III, 612, 51 s.; quinam ejus finis sit III, 613, 13 ss.

Elixatio imperfecta (μώλυσις); incoctionis species III, 611, 16; quando fiat III, 610, 20.

Elixum; allio delinitur IV, 181, 49; asso aridius, idque quare III, 612, 50 s.; omne humidius et mollius IV, 215, 1 ss.; eo durius fit inquinatum III 613, 34 s.

ἐλλιπῆ v. *Inchoata.*

Elocutio; quænam ejus partes, 472, 32; ejus pertractatio necessaria est, etiamsi levis sit, 385, 12, 34, 37; aliquatenus in omni arte necessaria est, sed non eatenus quatenus in rhetorica, 385, 43; multum ei confert ut oratio bene morata videatur, 385, 13; ejus ars idem efficit quod histrionica, 385, 47; magis arte continetur quam quæ actionem spectant, 386, 1; eam primi pertractarunt poetæ, 386, 6; sero progressus fecit, 385, 33; de ea pauca præcipere conatus est Thrasymachus in *Miserationibus* aliique, 385, 49, v. *Interpretatio*; eam claram reddunt nomina et verba propria, 386, 32; 475, 2; graviorem vero nominum permutatio, 386, 35; 475, 1; eodem modo erga eam affecti sumus quo erga peregrinos et cives, 386, 35; frigida fit vel adhibitis nominibus compositis, 388, 40; vel glossematibus, 388, 50; vel epithetis longis, intempestivis aut crebris, 389, 3; vel metaphoris indecoris, 389, 36; fit obscura, nisi initio posueris id quod multis interpositis postea dicendum est, 391, 36; amplificatur, ubi pro nomine ponitur definitio, 391, 41; ubi metaphoris et epithetis illustratur, 391, 46; item si ex uno plura fiant, 391, 51; item si singula seorsum proferantur, 392, 1; item conjunctionum usu, 392, 3; item si commemores quæ rei non insunt, 392, 6; contrahitur si nomen definitionis loco ponatur, 391, 43; item ubi singula conjunctim proferuntur, 392, 2; item si a conjunctionibus abstineas, 392, 4; quomodo se habere debeat, ut decus servet, 392, 15; quomodo ut rebus conveniens sit, 392, 17; quomodo ut animi motum exprimat, 392, 22; quomodo ut morata sit, 392, 32; maxime ad persuadendum valet quæ rebus conveniens est, 392, 25; non eadem idonea quæ scribatur et contentionibus apta, 400, 18; nec concionalis et judicialis, 400, 19; ineptum est determinare eam gratam et magnificam esse debere ac quare, 401, 23; grata erit, si definitioni bonæ elocutionis respondeat, 401, 25, cf. 386, 28; item si rite misceantur usitata verba et peregrina, numerus et persuasio cum decore, 401, 31; dilucida erit, si nec concisa sit, nec nugatoria, 401, 29; magnifica esse debet in laudatione, 447, 44; recte se habere debet in epica poesi, 477, 12; ea omnes superavit Homerus, 477, 16; ei præcipue operam dare oportet in locis inertibus, 478, 38; nimis splendida obscurat sententiam et mores, 478, 40; ejus affectiones condonantur poetis, 479, 3; vel connexa et conjunctione una, vel ambitu comprehensa, 394, 8; qua ratione fiat urbana et accepta, 396, 16; 398, 28; eorum quæ hanc spectant species est contemplatio figurarum elocutionis, 472, 21.

Elocutio ambitu comprehensa (κατεστραμμένη); est quæ periodis constat, 394, 20; ei similes veterum poetarum antistrophi, 394, 10; jucunda est, et quare, 394, 22; facile addiscitur et quare, 394, 23, 26.

Elocutio concionalis (δημηγορική); adumbrationi similis est, 401, 11; in ea exquisita supervacanea et deteriora videntur, 401, 12.

Elocutio connexa (εἰρομένη); quænam, 394, 14; prisca est, 394, 11; ea olim omnes, nunc pauci utuntur, 394, 13; injucunda est et quare, 394, 16.

Elocutio contentionibus idonea (ἀγωνιστική); ad actionem aptissima est, 400, 24; duplex est, dum vel ad animam movendam, vel ad mores pertinet, 400, 25; in ea adhibenda sunt conjunctionum omissio et frequens ejusdem rei repetitio, 400, 36.

Elocutio demonstrativa (ἐπιδεικτική); omnium specierum maxime idonea est quæ scribatur, 401, 21; ejus officium est, ut legatur, 401, 22.

Elocutio judicialis (δικανική); accuratior est quam concionalis, 401, 14; minime artis præsidiis valet, idque quare, 401, 15; post demonstrativam maxime idonea est quæ scribatur, 401, 22.

Elocutio membris constans; quænam, 394, 36; est vel distincta, vel opposita, 395, 4; opposita duobus modis fit, 394, 7, cf. *Contentio.*

Elocutio oratoria (ῥητορική); clara esse debet, 386, 28; 387, 14, 26; 401, 27, cf. 475, 1; nec humilis nec magis elata quam convenit, 386, 29; 401, 28; peregrina reddenda est, et quare, 386, 37; 387, 13, 26; 389, 8; in ea latere debet artificium, 386, 46; 387, 14, cf. 475, 29.

Elocutio poetica; antiquissima fuit et quare, 386, 12; ea qui utuntur, maxime laudantur a vulgo, 386, 13; ea usus est Gorgias, 386, 12; differt ab elocutione oratoria, 386, 14, 31; humilis non est, 386, 31; perspicua, nec exilis esse debet, 475, 1; quomodo uti debeat nominibus cum propriis tum peregrinis, 475, 2 ss.; cavendum ne in eam incidas, adhibendis metaphoris et epithetis, 301, 47.

Elocutio scribendo idonea (γραφική); exquisitissima est, 400, 23; in ea rejiciuntur conjunctionum omissio et frequens ejusdem verbi repetitio, 400, 36.

Elocutio (usitata); ea utitur poeta ad enuntianda quæ imitatur, 478, 48.

Elocutionis figuræ; v. *Figuræ elocutionis.*

Elops (ἕλλοψ); quot et quales et ubinam sitas habeat branchias III, 28, 37; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 s.

Eloquentia concionalis; v. *Concionalis eloquentia.*

Eloquentia demonstrativa (τὰ ἐπιδεικτικά); in ea semper aliæ laudes aliis superaddendæ sunt, 408, 5.

Eloquentia judicialis· v. *Judicialis eloquentia.*

Elphenor, ex Eubœa, princeps Abantum; ejus epitaphium fr. 315, a.

Elysius campus; qualem in eo Homerus (Od. δ, 567) Favonium esse narret IV, 249, 14.

Emaciata (λελεπτυσμένα); in iis tota corporis moles venulis plena videtur III, 43, 44 s.; si nervorum natura uno tenore continuaretur, in iis hæc continuitas conspicua foret III, 43, 48 ss.; in iis nihil nisi venæ restant III, 262, 1; igitur foliis ficulnis aut vitigineis exsiccatis similia sunt III, 262, 2 ss.

Emaciatio (ἰσχνασία); motus est, ideoque actio imperfecta II, 568, 37, cf. 26 ss., 34.

Emathotiarum regio Macedoniæ; ibi sues solidipedes esse dicuntur IV, 85, 19 s.

Embryones (ἔμϐρυα); nasci dicuntur quia agnati sunt II, 517, 13, v. *Fœtus.*

Emens; ei non sufficit, si vendens dicat se plura dare non posse II, 233, 16.

Ementes et vendentes; æqualitatem et rem respiciunt II, 232, 6.

Eminus (πόρρωθεν); minus audimus graviorem vocem, idque quare IV, 307, 31 s.

Emissarii (ὠτακουσταί); regis Persarum III, 637, 28.

Empedocles; Agrigentinus II, 383, 24 s.; Aristotelis testimonium de ejus patre Metone fr. 24, b; eo ætate anterior, operibus vero posterior Anaxagoras II, 472, 49 s.; pertinet ad sapientes recentiores II, 634, 47; naturæ scrutatoribus (τοῖς περὶ φύσεως) accensetur II, 497, 4; III, 639, 40; ejus placita Anaxagoræ placitis contraria esse videntur II, 432, 27 ss.; rhetoricæ inventor fr. 42, b; de ejus moribus fr. 42, b; melancholia laborabat IV, 265, 33; nihil cum Homero commune habet, nisi metrum, 457, 36; Homericus vocatur fr. 25, b; ejus carmina igni tradita sunt ab ejus sorore fr. 25, b; naturæ scrutator potius quam poeta dicendus est, 457, 37; ejus carmina interdum recitant dormientes, vel ebrii, vel furentes II, 79, 17, 46; ambiguis locutionibus usus est, 391, 9; balbutit loquens II, 474, 10; poetico more ubi nihil dicere habet, aliquid dicere videri vult, 391, 9, cf. III, 579, 42 ss; eum interpretatur Aristoteles II, 342, 28; divisione solvitur reprehensio quam adversus ejus dicta tulerant, 481, 1 s.

Empedocles (*ejus placita*); parum attigit formam ac notionem II, 263, 15; aliquatenus causam formalem attigit II, 485, 42 s.; aliquatenus causam finalem attigit II, 478, 35, cf. II, 474, 4 ss.; III, 222, 46 ss.; deum omnium causam esse dixit III, 639, 40 s.; naturam nihil nisi vocem ab hominibus inventam esse putat II, 517, 33, v. *Pullulatio*; alterationem sustulit II, 480, 21; materiem communem non agnovit II, 480, 25; contraria a se invicem affici negat II, 480, 24; ortui et interitui et motui fere solis operam dedit II, 480, 53 s.; generationem æternis inesse non dicebat, idque quare III, 673, 34 s.; pullulationem exstare negabat, mixtionem solummodo agnoscens II, 433, 8 s.; II, 517, 31 s; similis cum simili affinitate naturam constituit II, 219, 2; ex ejus sententia quare canis semper in eadem regula consideat II, 219, 2; II, 175, 1 ss.; simile simili cognosci putat II, 496, 12 ss.; simile simile petere putat II, 91, 36; vacuum esse negavit II, 425, 32 s.; ejus de vacuo sententia III, 675, 32; item de motu III, 675, 33; nihil de gravi et levi determinavit II, 425, 33 s.; materiem multiplicem esse statuit II, 432, 12 s.; igitur necessario ortum et interitum ab alteratione distinguit *ibid.*, cf. II, 433, 4; ejus miscela materies est II, 601, 2, 5; mundum vicissim fieri et interire putat II, 383, 22 ss.; alia genita, alia æterna esse affirmabat III, 673, 24 s.; idque quænam III, 673, 29 s.; unum et multa esse dicit II, 252, 24; e miscela reliqua excernit, idque per circuitus II, 252 62 s.; ejus contrarietates elementa sic dicta sunt, ideoque infinita II, 252, 29; II, 255, 28; omne in omni mixtum esse dicit II, 252, 43; res diversas videri atque appellari affirmat ab eo quod in ejus mixtione prævalet II, 252, 45; ejus placitum Anaxagoræ opinioni præferendum esse videtur II, 253, 50; II, 255, 28; ei amor et discordia causæ efficientes sunt atque eorum ope mundum construxit III, 220, 24 ss.; amorem unum vel unius causam esse censet II, 497, 5 s.; II, 575, 51; ens et unum amori assimilat II, 489, 46 s., cf. II, 497, 5 ss.; actum prius fuisse censet, utpote amorem et discordiam II, 604, 39; quomodo mundum construat, vicissim agente et quiescente amore II, 414, 19 ss.; amorem elementum esse censet II, 634, 48; igitur primum generans optimum esse censet II, 634, 46 s.; quomodo generet ætate amoris III, 331, 9 s., 15; fere eadem quæ ille dixisse videntur qui semen ab omni parte secedere censent III, 331, 13 ss.; secundum eum amoris ætate multa capita sine cervice in terra progerminarunt, dein coaluerunt III, 331, 9 s., cf. 15; III, 413, 49 s.; III, 468, 48 s.; ejus opinio de bovigenis humana facie præditis II, 270, 35; ejus οὐλοφυές necessario semen erat II, 271, 36; ejus placita de discordia et amore expenduntur II, 495, 53 ss.; etsi maxime sibi ipse consentire videtur placitorum suorum nullam causam attulit II, 495, 51 s.; post quam omnia, excepta discordia, in unum coegit, ex hoc uno rursus omnia gignit II, 433, 40 s., cf. 54; non constat, an secundum eum magis principium et magis elementare sit unum, an ignis, aer, aqua et terra II, 434, 1 ss.; putare videtur quæ de origine rerum enarrat, principium esse et a natura et a necessitate pendere II, 344, 5 ss.; aliquatenus melius quam Anaxagoras de origine rerum sentire videtur, idque quare II, 344, 19 s.; ejus opinio de origine rerum refutatur II, 344, 22 ss.; universum censet esse infinitum II, 406, 25; secundum eum discordia disjunxit elementa II, 406, 11; sæpe apud eum discernit amor, concernit vero discordia, idque quare II, 474, 31 s.; quænam causa eum permoverit ut amorem et discordiam introduceret II, 474, 4 ss.; aliquatenus bonum et malum tanquam principia consideravit, idque primus II, 474, 12 ss., cf. II, 479, 12; causis plus quam Anaxagoras utitur, attamen non sufficienter II, 474, 28 s.; nec ita assequitur eventum de quo omnes consentiunt II, 474, 30; primus causam moventem in duas oppositas diremit II, 474, 36 ss., cf. II, 477, 1, 5; II, 480, 19 ss.; differentias tunc tantummodo ab elementis separari potuisse putabat, dum adhuc certabant amor et discordia II, 433, 51 s.; ut sibi consentiret, æque ac Leucippus asserere debuisset solida esse indivisibilia II, 448, 46 s.; quid de alteratione senserit non constat II, 449, 4 s.; ortum et interitum usque ad elementa provehit II, 449, 8 s.; quomodo secundum eum fiat ac intereat elementorum accumulata moles non constat II, 449, 10 s., cf. 4 s.; neque de ea dicere potuisset quia non agnoscit ignis nec reliquorum similium elementum II, 449, 11 ss.; mixta dura fieri putat, etiamsi duæ res quæ miscentur molles sint, si alterius solida alterius cavis adaptantur III, 368, 16 s.; hinc etiam ex æris cum stanno mixtione prodire rem utrisque duriorem III, 368, 18; eodem modo intelligit vini cum aqua mixtionem III, 368, 21; ejus de motu et quiete et de origine rerum sententia II, 342, 19, cf. II, 344, 6 ss., 20 s., 31 s.; II, 363, 52 s.; ejus placita de motu expenduntur II, 461, 1 ss.; lationem primum motum habere videtur II, 363, 51 ss.; ejus placitum de elementis, 180, 39; II, 416, 1 ss.; II, 472, 45 ss.; II. 478, 46;

contrario modo atque Anaxagoras de elementis sensit II, 415, 51; sex elementa esse statuit, quattuor corporalia et duo moventia II, 432, 18 s., cf. 29 s.; elementa in se invicem transire non posse putabat II, 433, 38 s., cf. 26 s.; II, 454, 32; II, 460, 6 s.; igitur sibi consentit dum ortum et interitum coitione et dissolutione elementorum fieri arbitratur II, 433, 6, 9 s.; probatur alteratio fieri non posse si vera sint ejus placita II, 433, 13 ss.; et sibi ipse et rebus apparentibus contraria dicere videtur II, 433, 36 s.; elementa excretione in se invicem transire putabat II, 420, 10, 15; refutatur hæc opinio II, 420, 12 ss.; putare videtur elementorum dissolutionem sisti in corpus divisibile quidem, sed quod nunquam dividetur II, 419, 27; primus quattuor elementorum mentionem fecit II, 474, 40, cf. II, 480, 14 s.; ignem et aquam et aerem et terram elementa esse dicit II, 453, 44; II, 456, 26 s.; II, 493, 12; ignem, aerem, aquam et terram materiem esse dixit II, 485, 47; quattuor elementis tanquam duobus utitur, idque quomodo II, 456, 27; II, 474, 41 ss.; elementa non tanquam genera considerat II, 493, 14; omnia præter elementa interitui obnoxia esse putat II, 496, 29 s.; recte censet elementa nihil magis effici, si infinita sumantur ac si finita numero II, 416, 27 ss.; censebat ex elementis inordinate motis fieri posse res naturales, ut carnes et ossa II, 413, 44 s.; secundum eum omnia mortalia ex omnibus elementis constant III, 442, 25 s.; æqualia dicit omnia elementa II, 460, 10; attamen vix intelligitur, quomodo cum ejus placitis conciliari possit elementorum comparabilitas II, 460, 8 s.; ignem igne, terram terra accrescere censet II, 460, 28 s.; igitur secundum eum accretio nonnisi appositione fit II, 460, 27 s.; generationi causam probabilem assignare non potuit, quum eam a fortuna, a casu et a mixtione pendere censet II, 460, 31 ss.; interdum fortuna utitur II, 266, 23; aerem non semper in supremum locum secerni putat, sed interdum ut fors tulerit II, 266, 23; plerasque animalium partes fortuito factas esse putat II, 266, 27; nihil de natura nec de bono dixit II, 460, 47 s.; elementa deo et natura priora esse censet II, 460, 50; immo ipsa diis assimilat II, 461, 1; ætherem longas sub terram radices egisse asserit II, 461, 20 ss.; mundum nunc quum discordia prævalet, eodem modo se habere censet ac antea quum concordia prævaleret II, 461, 23 s.; animam ex elementis construit aut unum eorum esse censet II, 461, 27 ss.; aerem aqua calidiorem esse censet III, 546, 28 s.; si quis eandem ac ille de elementis sententiam habeat, non ideo inter ambos exstat concordia proprie sic dicta II, 180, 42 ss.; partim iisdem objectionibus patet ac qui unicum elementum esse statuunt, partim aliis II, 480, 14; perperam cæli incolumitatem conversionis celeritati tribuit II, 389, 49; quidnam de sole dixerit II, 433, 23, 44; quidnam de imbre II, 433, 24; quidnam de terra II, 433, 44 s.; Xenophanem increpavit propter ejus opinionem de causa quietis terræ II, 404, 37; ejus opinio de causa immobilitatis terræ II, 405, 50 ss.; II, 413, 18; refutatur hæc opinio II, 406, 1 s.; II, 413, 18 ss.; quomodo lapides et saxa et aquas calidas fieri referat IV, 238, 21 s.; fulmen quid esse dixerit III, 597, 16 s.; tonitrum ejus stridorem et sonitum esse censet III, 597, 20 s.; ejus opinio refutatur III, 597, 23 s., 29 s.; mare terræ sudorem esse affirmat III, 574, 21 ss.; III, 579, 43 s.; sic locutus pro poeta fortasse satis dixit III, 579, 45 ss.

Empedocles; (*ejus de plantis et animalibus placita*); ejus de plantis sententia IV, 17, 41 ss., 47 s.; recte cecinit arbores ex ovo procreatas esse III, 343, 18 s., perperam plantas sursum et deorsum crescere putat quia terra deorsum, ignis vero sursum fertur III, 449, 18 s.; (*Abrucalis*) dicit arbores altas pullos non generare, idque quare IV, 21, 29 ss.; dicit plantas generationem habere, mundo tamen diminuto et non perfecto IV, 22, 22 ss.; quærit num inveniatur sexus femineus et masculinus in plantis, sive species commixta ex his duobus sexubus IV, 20, 35 ss.; plantas intellectum et intelligentiam habere dicebat IV, 18, 18 s.; aquatilia calidissima esse et plurimum ignem habere censet III, 546, 24 ss.; refutatur hæc ejus opinio III, 546, 29 ss., cf. III, 547, 17 ss.; quatenus tamen hæc ejus opinio vera sit III, 546, 38 ss.; os non unum vel plura elementa esse dixit, sed rationem mixtionis eorum III, 222, 49 ss.; igitur interdum in causam finalem incidit, rei veritate adductus III, 222, 46 ss.; ossis naturam incusat, quandoquidem si omnia eandem rationem haberent, discrimine carere debuissent equi, leonis et hominis ossa III, 670, 19 ss.; quanam proportione, eo teste ex aqua, terra et igne composita sint ossa III, 441, 40 ss.; os ratione constare dicit II, 485, 42; nihilominus idem nec de carne, nec de alia ulla re dixit II, 485, 44; unamquamque partem corporis proportione quadam constare affirmat III, 439, 20 s.; rogandus igitur est an anima elementorum proportio an aliud quid III, 439, 21 s.; item an amor cujuslibet mixtionis causa sit an ejus quæ pro portione fit III, 439, 22 s.; item utrum ipse proportio sit, an aliud quid III, 439, 23 s.; unguem e nervorum coagulatione fieri censet III, 668, 11 s.; ejus de spinæ dorsalis origine opinio III, 219, 54 s.; perperam in animalibus multa ita se habere dixit quia ita in generatione facta sunt III, 219, 52 ss.; ignorabat generationem pendere a vi semini insita III, 220, 2 s.; item faciens primum esse et ratione et tempore III, 220, 3 s.; viros mulieribus calidiores esse censet III, 232, 3; III, 331, 52 s.; ejus opinio de mulorum sterilitate refutatur III, 368, 13 ss.; nec rite, nec plenius ut Democritus de hoc argumento verba fecit III, 368, 4 ss.; ejus argumenta æque valuissent de omnibus aliis quæ e diversæ speciei animalium coitu procreantur III, 368, 6 ss.; membra fœtus qui nondum constitit distracta esse censet atque partim in mare, partim in femina inveniri III, 393, 26 ss., 42; cur secundum eum coitum appetant et mares et feminæ III, 393, 28 s.; ejus opinio de liberorum cum parentibus similitudine III, 330, 50 ss; III, 331, 3 s; si hæc similitudo pendeat ab eo quod ab unaquaque parte aliquid secedat, probabiliter disseruit, sin vero minus, non III, 330, 47 ss.; ejus de origine sexus sententia III, 331, 50 ss.; III, 392, 33 ss.; III, 394, 20 s.; refutatur ejus de hac re opinio III, 392, 44 ss; negligentius de sexus discrimine locutus est III, 392, 45 s.; eo melius de hoc discrimine locutus videtur Democritus III, 393, 4 s., 45 ss.; quatenus satis probabilis videatur illius opinio III, 394, 47 ss.; ratione qua de hac re exponit in impossibilia incidit III, 400, 36 ss.; iisdem argumentis quibus illius de hac re opinio, refutari quoque debet Anaxagoræ III, 394, 14 ss.; decimo octavi mensis die lac albescere contendit III, 412, 32; perperam lac cum pure comparavit III, 412, 30 ss.; oculos cæsios igneos esse censet III, 416, 23 s.; IV, 192, 31 ss.; nigros vero plus aquæ quam ignis continere III, 416, 25; IV, 192, 31 s.; hinc cæsios interdiu propter aquæ defectum non acute cernere III, 416, 26 s.; nigros vero noctu propter ignis defectum III, 416, 27 s.; de respiratione tantum dicit qua ratione fiat III, 665, 1 ss.; ejus de respiratione opinio exponitur ac refutatur III, 541, 1 ss.; senectutem appellat vitæ occasum, 474, 20; actionem et passionem meatuum ope fieri putat II, 447, 42 s., 50; II, 448, 41; sensus, ut auditum et visum meatuum ope fieri censebat II, 447, 44 s.; aeris et aquæ et pellucidorum ope nos videre arbitrabatur II, 447, 45 ss.; pellucida meatus propter parvitatem invisibiles sed frequentes et ordine dispositos habere putabat II, 447, 47 s.; ea miscere censebat quorum meatus sibi invicem respondebant II, 447, 51; ejus circa meatus placita refutantur II, 450, 19 ss.; ejus de visu placita exponuntur III, 477, 51 ss.; III, 478, 13 ss.; duplicem de visu habere videtur opinionem III, 478, 14 s., 25 s.; lumen prius a sole ad intermedium quam ad terram aut ad oculum pervenire censet III, 489, 10 s., cf. III, 453, 15 ss.; argumenta quæ probabilem reddere videntur ejus opinionem III, 453, 12 ss.; ejus de motu luminis opinio refutatur III, 453, 15 ss.; ejus de saporibus placitum III, 482, 14 ss.; ejus de saporibus placitum facile erroris convincitur III, 482, 20 s.; refutatur ergo III, 482, 22 ss.; ejus de anima et sensu opinio III, 434, 23 ss., cf. III, 442, 15 ss.; mentem (φρόνησιν) cum sensu confundebat II, 509, 25 ss; III, 464, 50 ss.; mentem habitu mutato etiam mutari censet II, 509, 27 s.; sensum alterationem esse putat II, 509, 22 ss.; ejus placita de bono et malo absurda sunt II, 610, 12; bonum amori assimilat II, 610, 12 s.; ejus amor simul materies et causa movens est, idque quare II, 610, 13 s.; discordiam, i. e. mali essentiam perperam interitus expertem esse censet II, 610, 17 s.

Empedocles; ejus *Carmina* laudantur II, 474, 43 s.; citatur e *Cosmopœia* (v. 260 Mullach.) II, 266, 26; in *Physicis* (v. 275) III, 614, 29 s.; IV, 225, 35 s. (ubi male ἐν τοῖς Περσικοῖς pro Φυσικοῖς).

Citatur; (v. 88) II, 460, 10; (v. 98-99) II, 433, 8; (v. 98-101) II, 517, 31 ss.; (v. 100) II, 460, 43; (v. 100-101) III, 673, 32 s.; (v. 102-104) III, 673, 25 ss.; (v. 123-124) II, 433, 23; (v. 128-131) II, 496, 3; III, 639, 42 ss.; (v. 154-158) II, 342, 23; (v. 162) II, 496, 9; (v. 177-179) II, 496, 23; (v. 202-203), 480, 1; (v. 211-213) III, 441, 41 ss.; (v. 216-217) III, 622, 11 ss.; (v. 237-239) II, 404, 37; III, 675, 3 ss.; (v. 259) II, 461, 22; (v. 260) II, 461, 19; (v. 274) II, 460, 28; (v. 283), 216, 32; (v. 286) III, 343, 19; (v. 307) II, 413, 49; III, 331, 9; III, 468, 48; (v. 326) III, 330, 52; III, 393, 42; (v. 329-330) III, 331, 53 s.; (v. 336) III, 412, 32; (v. 371), 474, 37; (v. 375) II, 509, 29; III, 464, 50; (v. 376-377) II, 509, 31; III, 465, 1 s.; (v. 378-380) II, 496, 14; III, 434, 26.

Citantur ejus versus Fragmentorum collectioni addendi; IV, 53, 15 (διὸ δεῖ ὀρθῶς); IV, 310, 20 s. (ὡς ἀπέλειπε ποδῶν ἁπαλὴ περίπνοια, *ubi Usen.* ἁπαλὴν περὶ ποίην *e cod.*)

Empedoclis sectatores; carnem et medullam mixturam ex elementis esse necessario censent ita sibi invicem appositis ut in pariete lapides et lateres II, 461, 45 ss.

ἐμφανῶν (εἰς ἐ. κατάστασιν)· quidnam apud Athenienses fr. 235, b.

Emporium omnibus commune; id in civitate recte instituta tolerandum non est, 607, 49; a nonnullis probatur reditus gratia, 607, 48.

Emptio; pactum voluntarium est II, 55, 10; de iis proprie adhibentur voces lucrum ac damnum II, 57, 30.

Emys; v. *Lutaria.*

ἔν τινι· v. *Locus.*

ἔναιμος· v. *Medicamenta cruentis vulneribus injecta.*

ἐναντιώτερα· 37, 48.

Encolpiæ; ita vocantur venti qui e sinubus prosiliunt III, 632, 15.

Encomium; quomodo a laude et a beati prædicatione differat II, 193, 12 ss.; quomodo a laudatione differat, 331, 47; II, 12, 27; quomodo a macarismo vel eudæmonismo, 331, 53; in eo probationi inserviunt nobilitas et eruditio, 331, 48; considerandum est in laudatione, in quem primum factum sit, 332, 20; olim pangebant qui honestas imitabantur actiones, 459, 33; Homero antiquius nullum cognitum est, 459, 34; quorum poetæ vel historici celebrant, æmulationem excitant, 363, 8.

Encomium Helenæ, Isocratis; citatur, 402, 22.

Encomium in Elienses, Gorgiæ; citatur, 404, 16.

Encrasicholi; minuti pisces fr. 178, a; locum non mutant *ibid.*; e quonam apuarum genere procreentur III, 118, 42 s.

Encyclia; in iis sufficienter de vitæ civilis fine disseritur II, 4, 2.

Encyclia philosophemata; v. *Placita philosophica vulgaria.*

ἐνδεχόμενον· v. *Fieri licet* (*quod*) et *Contingens.*

ἔνδεια· v. *Defectus* et *Indigentia.*

ἔνδοξοι· v. *Illustres viri.*

ἔνδοξα· v. *Omnium consensu stabilita.*

Endymio; non æque ac hic dormiunt dii II, 126.

ἕνεκά του· omnia adsunt III, 668, 41; non omnia ita fiunt II, 267, 9; omnia quæ ita fiunt vel consulto fiunt; vel non consulto II, 267, 10; ita fiunt nonnulla eorum quæ nec necessario, nec plerumque fiunt II, 267, 12; comprehendunt omnia quæ mente vel natura fiunt II, 267, 14; II, 594, 17 s.; si per accidens eveniant, casu vel fortuna fieri dicuntur II, 267, 16, 23, 26; II, 594, 18 s., cf. II, 268, 19; II, 271, 48, v. *Causa finalis.*

ἕνεκα (τούτου)· v. *Hujus causa.*

ἐνέργεια· vocis etymologia II, 570, 44 s., cf. *Actus.*

Enna urbs Siciliæ; circa eam spelunca esse traditur innummera florum copia circumdata IV, 87, 44 ss.; ibi antrum est per quod Proserpinam rapuisse fertur Pluto IV, 87, 5 ss.; ibidem triticum singulari proprietate insigne reperitur, unde probant Cererem ibi esse natam IV, 88, 8 ss.

ἐννέωρος· quidnam apud Homerum significet III, 126, 25 s.

ἕνωσις· ejus species fr. 157, a.

Ens (*aliorum de eo opiniones*); de eo et olim et nunc et semper dubitarunt et quæsierunt II, 538, 35; de eo se investigare putabant naturæ scrutatores II, 503, 16; alii unum, alii plura, idque alii finita, alia infinita esse censent II, 538, 37; id nonnulli infinitum et immobile esse affirmant II, 347, 33; id fieri posse negabant antiqui II, 258, 46; id solum esse affirmabant antiqui II, 258, 50; II, 259, 14; opinio qua fieri posse negatur etiam eo refutatur quod aliud actu, aliud potentia II, 259, 32; ex eo omnia fieri censent fere omnes naturæ scrutatores II, 590, 19 s.; ei notiorem aliquam naturam subjiciunt naturæ scrutatores II, 497, 3 ss.; ei elementa tanquam substantiam subjiciunt qui plura esse elementa statuunt II, 497, 9 ss.; qui id substantiam ac primum principium censent ex eo et materie gignunt numerum II, 586, 45 ss.; id qui tanquam principium posuere, id potius tanquam causam formalem ac tanquam causam finalem considerarunt II, 479, 16 ss.; id tanquam entium substantiam considerant Pythagorei et Plato II, 489, 44; II, 497, 1; II, 575, 47 s.; quæstio omnium difficillima est an iis assentiendum sit, an aliud quid ei subjectum sit II, 489, 42 s., cf. II, 496, 47; æque ac reliqui naturæ scrutatores nullum aliud agnovisse videntur Pythagorei ac sensibile et quod a cælo comprehenditur II, 481, 18; id amori assimilat Empedocles II, 489, 46 s., cf. II, 497, 5 s.; alii vero igni vel aquæ vel aeri II, 489, 47; II, 497, 7 ss.; id perperam tanquam magnitudinem considerare videtur Zeno II, 497, 37 s.; Melissi et Parmenidis de eo sententiæ II. 250, 10, cf. II, 284, 1; id unum putat esse Parmenides et præter illud nihil II, 476. 40 s.; II, 497, 27; ei assimilat calidum Parmenides II, 476, 47; id unum et immotum esse censebant antiquorum nonnulli (Eleatæ) II, 448, 3; id alii plura significare putant, alii non, 307, 8; tale non esse potest quale non ens secundum Xenophanem III, 676, 44; ejus multiplici significatu solvitur Parmenidis et Zenonis argumentatio, 307, 10; de eo Zenonis opinio, III, 674, 45; de eo Melissi opinio, 179, 14; item sophistarum, 179, 17; si ingenitum sit, infinitum esse Melissi placitum est III, 680, 30; id secutus est Gorgias III, 680, 30; ei plenum et solidum assimilant Leucippus et Democritus II, 474, 47 s.; eo non magis non ens exstare putant iidem II, 474, 49 s.; ejus nulla pars non ens est et secundum Leucippum et secundum vacui assertores II, 448, 32; ei planum assimilat Democritus II, 508, 50; quomodo Gorgias demonstrare aggressus sit id idem esse atque non ens III, 679, 40 ss.; ejus demonstratio refellitur III, 680, 1 ss., 24 ss; quomodo id non genitum esse posse demonstraverit Gorgias III, 680, 36 ss.; neque e non ente genitum esse, idque quare III, 680, 39 s.; omne corpus esse arbitrantur qui vacuum exstare putant II, 292, 26; II, 293, 14; nonnulli eorum qui id elementum esse statuunt, eo tanquam genere uti videntur II, 493, 24 s.

Ens; multis modis dicitur II, 249, 30, cf. II, 251, 13; II, 522, 48; II, 537, 44; II, 538, 1 ss.; II, 593, 15; III, 441, 51; igitur et quæ secundum illud dicuntur, nempe diversum, idem et contrarium II, 522, 49 s.; multis modis dicitur, nihilominus tamen semper unam eandemque spectat naturam II, 500, 14 s., 22 s.; II, 587, 21 ss.; II, 588, 27 s.; multis modis dicitur secundum diversas categorias II, 631, 1 ss.; æquivoce dicitur II, 524, 38 s.; quidnam maxime proprie ita appelletur II, 572, 35; ejus homonymia difficulter discernitur, 283, 44; id maxime consequens est uni et substantiæ, 284, 4; plura significat, 286, 17; duplici modo dicitur, nempe vel potentia vel actu II, 509, 1 ss.; II, 600, 41 s.; duplex est, vel actu vel materialiter II, 614, 41; quot modis dicatur II, 520, 44 ss.; II, 535, 23 ss.; II, 541, 51; II, 564, 7 s.; II, 572, 33 ss.; quot modis dicitur, tot etiam unum II, 541, 50; II, 576, 9 s.; eodem modo dicitur quo unum II, 556, 13; si unum tantummodo significat, non erit II, 251, 25; magnitudinem non habebit, si unum tantummodo significat II, 251, 29; non fit ex ente, nisi per accidens II, 259, 27, cf. II, 590, 27; per se nec ex ente fit, nec e non ente II, 259, 28; eodem redit, utrum id ad unum an ad ens (quatenus ens est) referamus II, 587, 44 s.; fere idem quod id significat unum II, 576, 36 s.; quot modis dicitur, tot etiam dicitur bonum II, 4, 24; II, 190, 19 ss.; ejus appendix et accidens esse videtur τὸ πρός τι II, 4, 21; quot ejus genera sunt, tot etiam motus et mutationis II, 273, 44; II, 594, 41 s.; probatur fieri non posse ut non sit idem quod ens esse II, 543, 10 ss., 20 s.; non definiendum est id quod pati vel agere potest, 246, 20; categoriis determinatur II, 539, 49; omnes categorias sequitur sed nulli inest II, 576, 37 ss., cf. 10 s.; sed hoc non sufficit ad statuendum quid sit ejus natura II, 576, 12 ss.; omnibus consequens est, idcoque genus esse nequit, 316, 42; eo tanquam genere non continentur res materie carentes II, 563, 30; genus non est, 158, 34; II, 576, 8; ejus genus esse nequit et cur, 206, 32; opinabilis genus esse nequit et cur, 206, 37; 207, 5; unius genus esse nequit, nec vice versa, 207, 10; quatenus idem et eadem natura sit ac unum II, 500, 42 ss.; II, 587, 45 ss.; de omnibus prædicatur, 206, 34; 507, 10; II, 586, 43 s.; omnium maxime universaliter prædicatur II, 576, 4 s.; definitionibus non inest, idque quare II, 563, 25 s.; ita non solum appellamus aliquid eo quod totum est, sed et quod pleræque vel præcipuæ ejus partes II, 331, 12 s., cf. 9 ss.; ubi est, necessario est, 30, 7; ad cogitabilia pertinet II, 602, 15; omnibus rebus compositis inest II, 602, 15 s.; igitur nec substantia, nec relativum esse potest II, 602, 16 s.; nec elementum II, 602, 14; argumenta quæ probare videntur id revera substantiam esse II, 497, 12 ss.; II, 586, 37 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 497, 22 ss.; II, 586, 42 ss.; primarie substantiam significat II, 538, 6, 24 s.; substantia esse nequit II, 556, 15; magis principium est quam elementum et principium et causa II, 556, 18 s.; rerum æternarum principium est III, 219, 33 s.; cognosci non poterit si plura statuas esse principia II, 255, 25; triadi competit, sed etiam non numero, 164, 43; specie unum esse nequit, nisi quatenus ex quo factum est II, 250, 50; numero unum non erit, si principia specie unum sint II, 495, 14 s.; quærere quidnam sit, idem est quod quærere quidnam substantia sit II, 538, 36; principium atque substantia erit, si universalia semper magis genera sint II, 493, 37; II, 585, 39 s.; de omnibus entibus dicitur II, 493, 38; II, 585, 43; probatur nec genus, nec ideo principium esse II, 493, 39 ss.; II, 585, 44 ss.; si numerus substantia sit, non intelligitur, quomodo præter illud unum aliud unum esset II, 497, 30 ss.; quidnam sit, nos fugit, si substantiæ non sint res mathematicæ II, 498, 3, cf. 23; item si substantiæ sint II, 498, 39; circa id versatur scientia, 170, 50; non ad unicam spectat scientiam II, 190, 28; quot ejus species sint, spectat unica scientia II, 500, 40; ab uno non separatur, nec in interitu II, 501, 2; in genera dividitur, idque in tot quot unum II, 501, 7, 15; omnium ejus specierum essentiam spectat unica scientia, nempe philosophia prima II, 501, 8; commune et philosophis et dialecticis et sophistis subjectum est II, 502, 15, cf. II, 588, 23 ss.; id quatenus ens est, et quæ ei per se insunt, spectat eadem scientia, nempe philosophia prima II, 502, 33 s., 45; II, 587, 20, cf. II, 500, 1 s., 33 ss.; II, 503, 11; II, 588, 19; quæstio an unum et immotum sit, non pertinet ad scientiam naturalem II, 249, 5; hæc quæstio eodem modo impugnari debet ac quævis argumentandi causa assumpta, aut argumentatio contentiosa II, 249, 11; ea multiplicia esse atque moveri quomodo refutetur III, 672, 27; de eo nonnulla eadem ac de non ente dici possunt III, 678, 9; dubium utrum ejus primæ differentiæ sint simile et dissimile an unum et multa II, 587, 41 ss., cf. II, 502, 23, 30; universale non est, neque idem in omnibus II, 502, 40 ss.; nec forsan separabile est II, 502, 41: id non spectat geometria, nisi ex suppositione II, 502, 42 ss.; terminus est generationis II, 332, 37; II, 357, 54; quatenus ex eo omnia fiant II, 600, 46 s.; verisimilius id causa generationis est quam non ens lationis II, 464, 39 s.; præter id nihil exstat II, 497, 25; ubi factum est non erit, vel ubi interiit erit, vel simul non ens erit, nisi punctum divisionis motus ultimæ parti rei quæ movetur tribuas II, 361, 18; aliquid erit, ubi aliquid interit II, 510 22 s.; necessario mutatur II, 514, 18; ex eo quæ fit mutationi contraria est mutatio quæ fit ad id II, 316, 6; in eo mutationis privationi quænam opponantur II, 316, 15; in eo est quum primum mutatum est, id quod mutatur mutatione secundum contradictionem II, 324, 2; in se ipso et in eodem manere nequit, nisi sit primum movens immobile II, 355, 39 s.; semper alicubi esse videtur et aliquid extra id II, 287, 14; non omne in loco est II, 291, 39; partim per se consistit, partim per accidens II, 267, 17; II, 594, 20; an omne simul non ens sit, quæritur a principii contradictionis obtrectatoribus II, 507, 5; ejus negatio vel contrarium non est inæquale aut ad aliquid II, 631, 40 s., 54 s.; nihilominus ei hæc opposuerunt idearum assertores, idque quare II, 631, 55 s.; quomodo id sophistice non esse probetur, 280, 5; 302, 42.

Ens et non ens; ea tanquam elementa agnoscit Parmenides II, 438, 44 s.; ea sensibili et insensibili a se invicem distinguit vulgus II, 439, 6 s., cf. 4, 11; ad ea referuntur omnia contraria II, 502, 23 s.; inter ea erit medium, si inter contradictoria omnia exstet II, 513, 8 s.

Ens et unum; omnium maxime universalia sunt II, 497, 14; si substantia non sit, vix in reliquis rebus aliquid exstaret præter singularia II, 497, 12 ss., 15 s.; maxime omnium rerum principia immobilia esse videntur II, 586, 37 s.; vel unum vel non unum est II, 577, 31; iis sublatis intereunt reliqua omnia II, 585, 42 s.; igitur omnia comprehendere videntur II, 585, 41, 43; natura prima sunt II, 585, 42; igitur prima genera et principia esse videntur II, 585, 39, 41.

Ens ipsum; si præter illud nihil est, hoc ipsum impedit quominus multa entia sint II, 252, 9 ss.

Ens (non); v. *Non ens.*

Ens proprie sic dictum; plenum est secundum Leucippum II, 448, 32 s.; unum non est secundum eundem, sed innumeris molibus constat quæ propter parvitatem videri nequeunt II, 448, 33 s.; categorias cum eo copulat vel ab eo disjungit cogitatio II, 537, 36 s.; ejus causæ quæruntur II, 594, 14 s.

Ens, quatenus ens est (ὂν ᾗ ὄν); ei, quædam propria sunt II, 502, 10; ejus affectus sunt idem et diversum, simile et dissimile ac reliqua hujus modi II, 501, 53 s.; quæ ei propria sunt, eorum veritatem spectat philosophus II, 502, 11, cf. II, 588, 19; id non spectant scientiæ particulares II, 534, 8; II, 592, 12; item nec dialectica et sophistica II, 588, 25, cf. II, 502, 15; ejus accidentia spectat philosophus II, 588, 19; id spectat philosophia prima II, 592, 12, 41; II, 593, 6; ad id pertinent principia syllogismorum II, 503, 6 s.

Ens (secundum verum ac falsum); nec gignitur, nec interit, idque quare II, 573, 16 s.

Entis idea; si exstet, necessario ejus substantia esse debet ens II, 497, 20 ss.

Entia (*aliorum de iis opiniones*); ea e contrariis composita esse fere omnes agnoscunt II, 502, 25 s.; eorum naturam perscrutati sunt antiqui II, 472, 2; si notione unum sunt, verum evadit Heracliti placitum, quo bonum et malum idem esse putabat II, 250, 13; ea (semper) moveri censent cum Heraclitus, tum vulgus III, 435, 23 s.; talia nobis futura esse, qualia ipsi esse putarimus, affirmabat, ut ferunt, Anaxagoras II, 509, 39 ss.; nullum eorum nec fieri nec interire perhibent Parmenides et Melissus II, 410, 42 ss.; omnia unum esse censet Parmenides II, 497, 26; ad ea non pertinere perperam non putat Zeno, quæ majus aut minus quid non efficiunt, si iis aliquid addatur aut dematur II, 497, 35 ss.; eorum causam materialem habent plenum et vacuum Leucippus et Democritus II, 474, 51; eorum pluralitatem non tollebat Leucippus II, 448, 28 s.; ea aliquatenus numeris assimilant atque iis componunt Leucippus et Democritus, etiamsi id dilucide non dicant II, 416, 47; ea numerum esse dicunt Pythagorei II, 622, 44; ea numeris assimilarunt atque ex iis construxerunt Pythagorei II, 632, 41 ss.; ea distinguit Socrates *Phædonis* in ideas et res quæ ideas participant II, 463, 44; fore ut unum, nimirum ipsum ens essent, putabant idearum assertores nisi obsisterent Parmenidi II, 630, 47; cur multa sint, revera non tradiderunt iidem II, 632, 15; ea multa non esse posse putabant idearum assertores, nisi ex ente et non ente constarent II, 630, 51; II, 631, 16; quæritur ab idearum assertoribus qualia unum erunt, si non ens non exstat II, 631, 3 s.; item ex quali non ente una cum ente multa fiant entia II, 631, 10 s.; omnia ex iisdem principiis faciunt qui contraria ponunt II, 610, 25 s; ea ex non ente faciunt nonnulli eorum II, 610, 26; omnia alicubi esse omnes arbitrantur II, 284, 42; II, 285, 41; II, 286, 18; II, 287, 14; II, 291, 39.

Entia; multis modis dicuntur II, 485, 7; omnia vel unum vel multa sunt II, 497, 33; si exstent ideæ unius et entis, quæstio est difficillima quomodo multa esse possint II, 497, 22 ss.; quæritur quænam eorum natura sit, si qui eadem simul de eadem re affirmat ac negat vera dicat, qui vero separatim, falsa II, 507, 36 ss.; certo saltem aliquo modo se haberent, si contrarium obtineret II, 507, 39 ss.; iisdem principiis subjici nequeunt, 288, 39; eorum prima substantiæ sunt II, 603, 47 s.; eorum genus substantia est III, 444, 14 s.; alia substantiam significant, alia qualitatem et sic deinceps II, 532, 36 s.; partim substantiæ, partim affectus, partim ad aliquid sunt II, 632, 4 s.; quænam eorum substantia sit nos fugit, si substantiæ non sint res mathematicæ II, 498, 3, cf. 23; item si substantiæ sint II, 498, 39; nihil ad ea conferunt nec numeri ideales, nec res mathematicæ II, 633, 36 s.; omnia excepta unius idea malum participabunt, si elementum uni contrarium malum sit II, 635, 22 s.; fieri potest ut nullum eorum sit, si elementa potentia sint II, 499, 33 s.; eorum elementa quæri nequeunt, nisi statuas de quibus entibus fiat sermo II, 485, 6 s.; igitur omnium elementa idearum ope nec quæri nec inveniri possunt II, 485, 11 ss.; si colores essent ipsa, colorum numerus essent II, 576, 18 s.; si modulationes diesium numerus II, 576, 20 s.; si soni, elementorum numerus II, 576, 23 s.; si figuræ rectilineæ, figurarum numerus II, 576, 25 s.; sed eorum substantia numerus non est II, 576, 21 s.; qui quærunt quot sint, quærunt quot sint principia II, 249, 1; non solum sesquitertia, sed etiam plura, immo infinita erunt, si inter contradictoria exstet medium II, 513, 14 s.; genuina causa cur multa sint, potentia ens est II, 631, 51; eorum nullum erit vel æternum erit, si potentia actu prior sit II, 604, 19 s.; II, 610, 46 ss.; recensentur omnia quæ iis comprehenduntur II, 500, 23 ss; II, 587, 35 ss.; omnia ad ens, quatenus ens est, referuntur II, 587, 36 s.; eorum alia non esse possunt, alia non possunt II, 466, 34 s.; eorum alia semper et necessario eodem modo se habent, alia plerumque, alia nec semper nec plerumque II, 536, 5, cf. 25, 33 ss.; II, 593, 44 ss.; ad ea referri nequeunt omnia II, 586, 45, cf. II, 498, 5 ss.; nihilo minus ad ea referri deberent, si ens et unum substantia sint II, 586, 42 s.; vel sensibilia vel intelligibilia sunt III, 470, 38; eorum alia activa, alia passiva, alia in utramque partem vergunt II, 452, 41 s.; partim divina et æterna sunt, partim et esse et non esse possunt III, 344, 24 s.; eorum substantia in singularibus est III, 344, 35; quomodo differant, prouti de subjecto dicantur, necne, 1, 21; eorum genera differunt secundum categorias, 151, 25; partim natura constant, partim propter alias causas II, 260, 35; quædam eorum motu, ac ortu et interitu carent II, 509, 6 ss.; ad ea generanda non sufficiunt causa materialis et causa movens II, 473, 28; omnibus competit causa finalis III, 414 43; nonnullis eorum non ad alium finem uti licet nisi ad quem destinata sunt II, 205, 52; si ad ea pertinet locus, quæritur ubinam sit II, 286, 17; ea solummodo spectat oppositio inter idem et diversum, idque quare II, 577, 28 s., 30 s., 34 s.; eorum multa moveri videntur, si sensibus fidem habere liceat II, 347, 34 s.; quædam omnino motu carent II, 189, 33; vel omnia semper quiescunt, vel omnia semper moventur, vel alia moventur, alia quiescunt II, 346, 4 s.; II, 347, 25 s.; vel alia immobilia sunt, alia semper moventur, alia modo moventur, modo non II, 346, 9; si alia quiescant, alia moveantur, vel omnia modo quiescunt, modo moventur, vel alia semper quiescunt, alia semper moventur, alia modo quiescunt, modo moventur II, 347, 26 ss.; revera alia semper moventur, alia semper immobilia sunt, alia modo moventur, modo quiescunt II, 347, 49 ss.; II, 346, 8 ss., cf. II, 514, 19 ss.; fieri poterit, ut nullum eorum moveatur si omne quod movetur moveatur a re quæ et ipsa per accidens movetur II, 351, 3 s.; quæstio an quædam exstent quæ ingenita et immobilia sint, non pertinet ad scientiam naturalem, sed ad aliam ea priorem II, 410, 46 ss.; quatenus ea spectet naturalis scientia II, 588, 21 s., cf. 46 s.; eorum accidentia, non tamen quatenus entia sunt, spectant dialectica et sophistica II, 588, 23 s.; quatenus entia sunt ad eandem scientiam pertinent, id est philosophi scientiam II, 500, 33 s.; II, 588, 26 s., cf. II, 502, 33 s., 45; omnibus insunt principia syllogismorum II, 503, 4 s.; eorum speculatio nihil commune habet cum consideratione virtutis II, 132, 5; circa eorum principia versatur mens II, 156, 43; nolunt male gubernari II, 611, 3 s.; quæ de iis enuntiantur quomodo differant ab enuntiationibus quæ de futuris fiunt, 28, 30 ss.; tria eorum genera prouti ipsa de aliis, vel alia de aliis prædicantur, 72, 1; ea spectat eloquentia judicialis, 407, 23; recipiunt demonstrationem et necessitati obnoxia sunt, 407, 24.

ἐντεύξεις· v. *Congressus hominum* et *Disputationes.*

ἐντελέχεια· v. *Actus* et *Perfectio.*

ἐνθουσιάζοντες· v. *Numinis afflatu perciti.*

ἐνθουσιῶντες· v. *Fanatici.*

Enthymema; 78, 39; quidnam sit, 118, 48; 428, 1; quomodo ea recordari oporteat rhetoricum, 275, 16; eo utuntur rhetoricæ demonstrationes, 121, 10, 12; est syllogismus e probabilibus (εἰκότων) vel signis, 118, 48; 315, 23; 318, 2; species quædam syllogismi, 121, 12; 311, 46; 373, 36; 380, 46; demonstratio rhetorica est, 311, 44; id negligebant rhetores Aristotelis æquales, 310, 16; circa quænam versentur et quomodo a dialecticis syllogismis differant, scire debet rhetor, 311, 51; est syllogismus rhetoricus, 314, 7, 22; 315, 6; iis inprimis utuntur orationes quædam et oratores quidam, 314, 26, 28; argumenta ex iis petita acclamantur magis quam quæ exemplis nituntur, 314, 30; spectat ea quæ plerumque aliter se habere possunt, 315, 4; colligitur e paucis sæpeque e paucioribus quam primus syllogismus idque quare, 315, 6; sunt fere syllogismi de rebus agendis et de eligendis ac fugiendis, 371, 27; species sunt probationum non adscititiarum, 424, 28; undenam petenda sint quibus adversarios refutemus, 428, 3; undenam quæ pro nobis ipsis dicamus, 428, 9; ea quam paucissimis verbis eloqui oportet, 428, 14; e quibus propositionibus et opinionibus petantur, 346, 31; quomodo ab indicio differat, 429, 39; quomodo a sententia, 430, 4; quomodo a signo, 430, 8; fit partim e necessariis, sed pro longe maxima parte ἐκ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 315, 22, cf. 373, 49; distinguuntur in dialectica et rhetorica et ea quæ singulas artes vel scientias spectant, 316, 15; pauca e communibus petuntur pleraque e particularibus et propriis, 316, 4; si desit, demonstrationis loco adhibendum est exemplum, 371, 9; sin suppetant, perorationis loco adhibenda sunt, 371, 11; ejus pars sententia, 370, 5, cf. 371, 38; 372, 7; obscura viderentur, si e longinquis peterentur, 373, 38, 39; loquacia, si ex argumentis nimis perspicuis, 373, 40; petenda sunt e definitis quibusdam, idque vel omnibus vel plerisque ac inprimis judicantibus iisque quibus credunt, 373, 46; item ex iis quæ rei de qua disserendum est, ipsi insunt, 373, 52; eorum duæ species, ostensiva et redarguentia, 375, 4; eorum loci, 375, 23 ss.; solvuntur vel syllogismo contraria vel objectione inferenda, 382, 2; 408, 18; omnia solvi posse probantur, 383, 23-34: ita solvi debent, ut ostendatur conclusio non esse verisimilis, 383, 47; eorum solutio apparens, sed non vera semper, 383, 34; eorum solutio non sufficit ubi conclusionem non necessariam esse sufficit, 383, 46; petuntur vel e consentaneo, vel ex exemplo, vel e signo, 383, 23; quæ ad solvendum accommodantur ad idem genus pertinent ac quæ ostendunt, 384, 25, cf. 408, 17; urbana sunt, si nos celeriter discere faciant, 396, 17; quænam accepta sint quod ad sententiam attinet, quænam non 396, 18; quænam accepta sint quod ad elocutionis formam, 396, 27; quænam quod ad nomina, 396, 29; quænam vulgaria (ἐπιπόλαια) dicantur, 396, 19; non deinceps proferenda sunt, sed aliis permiscenda, 407, 25; ea non de omni re quæri debent, quemadmodum nec philosophi omnia probare debent, 407, 29; proferenda non sunt, nec ubi animum commovere, nec ubi mores exprimere velis, 407, 32, 36; iis ubi cares, ad mores exprimendos confugiendum est, 408, 11; interdum ex iis sententiæ conficiendæ sunt, 408, 47; contrahenda sunt propter auditoris infirmitatem, 409, 22; eorum dimidia pars urbanitatis gratia reticenda est, 435, 20; quænam maximo plausu accipiantur, 380, 38; partim sunt, partim non sunt, sed esse videntur, 380, 45; communia non efficient in aliquo genere prudentem, 316, 35; inprimis conveniunt rhetoricæ judiciali, 332, 36; 408, 21; pertinent ad probationes orationibus concionalibus aptissimas, 443, 11; iis similes terminationes imponendæ sunt singulis partibus exemplorum vel probabilium in confirmatione, 443, 24; confirmationis non connexæ singulis partibus subjungenda sunt, 443, 39, cf. 47, 51; postquam omnia persecutus est orator per quæ confirmare licet suasionem, adjungenda sunt quibus probet injustum et inutile et turpe et injucundum esse si hæc non fiant, 444, 3; id testimonio subjungere licet, etiamsi testis fide dignus et testificatum verisimile sit, 430, 39, ejus utilitas in præoccupatione, 432, 30; 433, 21; eorum usus in dissuasione, 445, 27; item in laudatione; 447, 9, 31, 42; item in confirmatione orationis judicialis, 449, 51; 450, 1; quomodo impugnanda sint defensori, 451, 34.

Enthymema apparens (φαινόμενον); eorum primus locus est penes dictionem, 380, 47; aliud eo constat, ut sejuncta dicendo conjungas, vel conjuncta sejungas, 381, 20; aliud ex indignatione petitur, 381, 38; aliud e signo, 381, 44; aliud ex accidente, 381, 51; aliud e consequenti, 382, 2; aliud ex eo pendet quod tanquam causa profertur id quod causa non est, 382, 13; aliud ex omissione temporis vel modi, 382, 18; aliud ex eo quod tanquam simpliciter verisimile profertur id quod simpliciter verisimile non est, 382, 24, 29.

Enthymema apparens penes dictionem (παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως); ejus prima species eo constat ut contorto et opposito dicendi modo verum enthymema simulet, 380, 51; ad hujus species enthymemata confert, si multorum syllogismorum capita dicas, 381, 4; altera species est enthymema per homonymiam, 381, 8.

Enthymema apparens per indignationem; quonam constet, 381, 39; quidnam efficiat eo usus accusatus, 381, 40; quidnam accusator, 381, 42.

Enthymemata e consentaneo (ἐκ τῶν εἰκότων); unde petantur, 383, 25; solvuntur eodem modo ac enthymemata ex exemplo, 384, 5.

Enthymemata e signis (διὰ σημείων); unde petantur, 383, 30; solvuntur, vel ubi signa ipsa sunt, 384, 1, cf. 119, 20; 315, 49.

Enthymemata ex exemplo (διὰ παραδείγματος); unde petantur, 383, 27; quomodo solvantur, 384, 5.

Enthymemata ex indicio (διὰ τεκμηρίου); unde petantur, 383, 29; quatenus solvi possint, quatenus non, 384, 10 ss., cf. 119, 19; 315, 46.

Enthymemata ostensiva (δεικτικά); syllogismo respondent dialectico, 375, 6; e concessis concludunt, 375, 7; eorum loci, 375, 23.

Enthymemata redarguentia (ἐλεγκτικά); refutationi respondent, 375, 6; colligunt quæ non conceduntur, 375, 8; eorum loci, 379, 36; pluris fiunt quam ostensiva, et quare, 380, 34; 408, 14.

Enuntiatio (ἀπόφανσις); vel simplex est, vel composita, 26, 31; simplicis definitio, 26, 33; 122, 49; vel universales, vel particulares, 27, 9; quænam universales contrariæ sint, 27, 11; quæ non universaliter de universalibus prædicant, ipsæ non contrariæ, sed earum significata interdum, 27, 15; quænam contradictorie opponi dicantur, 27, 26; quænam contrarie, 27, 30; contrarie oppositæ simul veræ esse nequeunt, 27, 33; contradictorie oppositæ interdum simul veræ esse possunt, 27, 34; quænam primæ, 30, 44 ss.; de iis in quibus *est* tertium insuper prædicatur, demonstratur quænam se invicem consequantur, quænam contrariæ sint, quænam oppositæ, quænam simul de eodem veræ esse possint, 31, 3 ss.; item de iis quibus *est* non convenit, 31, 26 ss.; item de universalibus, 31, 39 ss.; item de particularibus, 31, 48 ss.; item de iis quibus infinita nomina vel verba insunt, 32, 6 ss.; si simplex non est, nec interrogatio simplex esse potest, nec responsio, 32, 40; in qua plura de uno, vel unum de pluribus prædicatur, quando simplex maneat, quando non, 33, 39; quæ in voce sunt, eorum quæ in animo sunt, notæ, 38, 28, cf. 37, 10.

ἐπαγόμενος· 121, 24.

ἐπάλλαξις τῶν δακτύλων· v. *Digiti intricat.*

Epei; nomen ab Epeo Elei filio habent fr. 312, D.

Epaminondas et Pelopidas; v. *Philosophi.*

ἐπάργεμος· v. *Albugo oculorum.*

ἐπαριστερότης· v. *Corrigendi facultas.*

ἐπανορθώσεις· v. *Corrigendi facultates*

Epeus; ejus instrumenta quæ ad equi lignei fabricam comparaverat, in templo Minervæ Heleniæ dedicata, idque quare, IV, 94, 20 ss.

Epeus; Elei filius, nomen dedit Eleis fr. 312, h.

Ephebi; ubi exstant eorum ordines, iis committendum est exsecutoris vel carceris præfecti munus, 599, 20.

Ephebi; quinam apud Athenienses fr. 250, a.

Ephemerum; nomen petiit e peculiari vitæ ratione eaque quali III, 7, 11 s.; III, 95, 34 ss.; unica quadrupes alata est III, 6, 12, cf. III, 95, 33; quattuor alis et quattuor pedibus, ideoque pluribus quam quattuor cardinibus movetur III, 7, 9 s.; quibusnam in locis quonam anni tempore, quònam modo et e quanam re gignatur III, 95, 30 ss.; circa Pontum nascuntur III, 283, 7; unicum diem vivunt III, 283, 8; rore aluntur III, 283, 5 ss.

Ephesii; mulieres aurum gestare vetuerunt, 644, 17; quod vero habebant civitati mutuum dare coegerunt, 644, 18; civibus tributo imposito, eorum qui solverant, nomina templi columnis inscribi permiserunt, 644, 19.

ἔφεσις· quidnam apud Athenienses fr. 246, b.

Ephesus; Heracliti patria II, 163, 32; II, 383, 25; II, 411, 13; II, 472, 44 s.; templi in illa incendium III, 599, 44 s.; ejus descriptio III, 599, 45 ss.

Ephialtes; Areopagi auctoritatem mutilavit, 519, 1; quare et cujus ope occisus sit fr. 232, a.

Ephori; eorum munera apud Lacedæmonios fr. 270, b; eorum magistratus apud Lacedæmonios secundum alios ad democratiam referenda est, idque quare, 505, 10; secundum alios ad tyrannidem, 505, 11; 513, 11; numero quinque sunt, 515, 31; e plebe creantur omnes, 505, 11; 513, 5, 23; 517, 3; eorum eligendorum ratio nimis puerilis est, 513, 26; maximarum rerum potestatem habent, 513, 4, 26; lites de pactis disceptant, 521, 30; præstaret eos, non ex suo arbitratu, sed e legibus scriptis jus dicere, 513, 28, cf. 516, 13; eorum potestas omnes magistratus ad rationes reddendas adigere videtur, 513, 46; nimis magnum iis datum est hoc munus, nec quo modo hoc fieri oporteret, rationes exigunt, 513, 47, eorum benevolentiam captare coguntur reges, 513, 11; Lacedæmoniorum rempublicam ab aristocratia ad democratiam deflexerunt, 513, 13; rempublicam continent, 513, 14; causa sunt cur plebs rebus publicis non studeat, 513, 15, 23; 516, 7, cf. 49; magistratum ineuntes civibus edicunt ut mystacem tondeant et ad leges attendant, idque quare, fr. 271, a; item bellum servis indicunt fr. 271, a; eorum vitæ ratio valde dissoluta erat, 513, 31; sæpe propter paupertatem venales erant, 513, 6, cf. 516, 16; id cum sæpius antea, tum nuper in andriis ostenderunt, 513, 7, cf. 409, 35 ss.; quæ eos spectant male ordinata sunt, 513, 3; iis quodam modo respondet apud Cretenses cosmorum magistratus, 515, 30; attamen præstat eorum magistratus cosmorum auctoritate, 516, 2; quatenus iis respondeant ac quatenus ab iis differant Carthaginiensium centum et quattuor viri, 517, 1; eorum auctoritatis particeps est plebs 554, 4; eos e republica tollere conatus est Pausanias rex, 565, 26.

Ephyra; ibi sepulti sunt Philippus et Antiphus fr. 316, a.

Epialus; eo affecti simul sitiunt et rigent, idque quare IV, 256, 12 ss.

Epica compositio (ἐποποιικόν); multis fabulis constat, 471, 36; cavendum ne in eam transeat tragœdia, 471, 35.

Epica poesis (ἐποποιία); imitatio est, 457, 6; quibusnam auxiliis ad imitandum utatur, 457, 24; quibus rebus ab aliis artibus imitationem colentibus distinguatur, 457, 10, 15 ss.; eo nomine comprehendunt vulgo omnia carmina eodem metro conscripta, 457, 31 ss.; quatenus tragœdiæ similis sit, quatenus dissimilis, 460, 45 ss.; metrum simplex habet, 460, 46; temporis definitionem non admittit, 460, 50; quæ ei insunt, etiam tragœdiæ insunt, non vero vice versa, 461, 4; de ea postea disserendum erit, 461, 6; vocatur ars narrativa metrisque imitativa, 476, 26, cf. 477, 28, 39; quomodo in ea se habere debeat fabula, 476, 27; animali comparatur, 476, 30; quomodo ab historia differat, 476, 31; quemadmodum tragœdia vel simplex vel implicata, vel moralis, vel pathetica est, 477, 8; easdem partes habet ac tragœdia exceptis melopœia et spectaculo, 477, 9; a tragœdia differt compositionis ambitu et metro, 477, 17; quænam sit justa ejus longitudo, 477, 19 ss.; ad extendendam longitudinem id habet peculiare quod ei licet multas partes quæ simul peraguntur tractare, 477, 24; ei multum ad splendorem confert quod audientem varie afficit et dissimilia episodia interjicit, 477, 30; si quis eam vel alio metro quam heroico, vel multis pangeret, ineptum videretur, 477, 34; abundantior est ceteris, 477, 38; in ea potius admitti potest absurdum, 478, 9; in ea latet absurdum quia agentem in scena non adspicimus, 478, 14; in ea patet quantum valeat rectus nominum peregrinorum usus, 475, 34; in ea metro adstringuntur nomina, 475, 35; in ea conveniunt cujusvis generis nomina peregrina, 476, 20; quæritur an ea præstet tragœdiæ, necne, 480, 43; exponuntur argumenta cur eam tragœdiæ præstare putent, 480, 44 ss.; item cur ei præstet tragœdia, 481, 18 ss.; in ea quoque signis indulgere licet, 481, 9, cf. *Hexameter*, *Heroicum metrum*.

Epica carmina (ἔπη); eorum episodia prolixa sunt, 471, 2; ex unoquoque plures fiunt tragœdiæ, 481, 28; si unam tractet fabulam, aut truncatum, aut dilutum videbitur, 481, 29; si plures, non amplius una est ejus imitatio, 481, 31.

ἐπικάρπιος· Jovis cognomen III, 641, 41; ejus etymologia *ibid.*

Epicarus; ita olim Epidaurus vocabatur fr. 256, a.

ἐπιχαιρεκακία· v. *Gaudium propter aliena mala.*

ἐπιχαιρέκακος· v. *Malevolens.*

Epicharmus; Megarensis Siculus, 458, 46; Chonide et Magnete antiquior, 458, 47; cum Phormide primus comœdiis fabulas accommodavit, 460, 41; res componere et alteram alteri superstruere solebat, 327, 41; acriter Xenophanem exagitavit II, 510, 8; secundum eum difficile est bene dicere, si ex iis quæ non bene sese habent proficiscaris II, 626, 33; secundum eum e calumnia fit contumelia, e contumelia vero pugna III, 333, 26 ss., cf. II, 530, 30; forsan diceret improbi tantummodo rationem habere qui benefactores cum creditoribus comparant II, 109, 47.

Citatur; (fr. 261 Mullach). 395, 52; (fr. 117 Ahr.) IV, 180, 52; citari videtur, 372, 15 (cf. 123^{b}); 372, 3.

Epicherema; idem quod syllogismus dialecticus, 272, 15.

Epici poetæ; v. *Poetæ epici.*

Epiclintæ; terræ ita motus vocantur qui ad angulos acutos latera versus quatiunt III, 634, 11 ss.

ἐπιεικής· v. *Æquus.*

ἐπίκτητα· v. *Adventitia.*

Epidamnus; olim vocabatur Epicarus fr. 256, a; quomodo ibi ex parte immutata sit respublica, 565, 27; quomodo ibi propter rem nuptialem conversionem passa sit respublica, 569, 20; qualis ibi vigeat magistratus regiæ dignitati similis, 540, 32; ibi unicus erat archon, 565, 31; quando ibi in Heliæam convenirent, 565, 29; ibi de opificibus vel de servis publicis exstabat lex, 508, 5.

Epidaurii; cum iis Atheniensium fœdus quomodo reprehenderit Iphicrates, 396, 46.

ἐπιδέκατον· v. *Usuræ decimæ.*

Epigrammata; v. *Inscriptiones.*

Epilaïs; si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 3.

Epilepsia; v. *Morbus comitialis*

ἐπιμελητὴς ἐμπορίου· magistratus apud Athenienses fr. 244, b.

ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων· magistratus apud Athenienses fr. 236, b.

ἐπιμεληταὶ τῶν περὶ τὰ ἱερά· v. *Templorum curatores.*

Epimenides Cretensis; dicebat se non de futuris, sed de præteritis quæ obscura essent, divinare, 407, 45; quomodo vocet ejusdem domus participes, 483, 11.

ἐπιμόριον· v. *Superpartiens.*

ἐπίπεδον· v. *Planum.*

Epipetrum; planta terrestris est Parnasso propria III, 281, 29 ss.; diu vivere potest a baculis suspensum III, 281, 33 s.

ἐπίφθονον (τό)· 408, 38.

Epirotici fluvii; a Neptuno Ceres petiit ut eorum cursus averteret, idque quare fr. 263, b.

Epirus; in ea Achilles Aspetus vocatur fr. 280, b; ibi exceptis asinis magnæ gignuntur omnes quadrupedes III, 54, 32 s.; inprimis tamen boves et canes III, 54, 33 s., cf. 28 ss., 36 ss.; omni anni tempestate pabuli abundantia scatet III, 54, 35 s.; ibi parvi sunt asini III, 169, 31; ibi pascuntur vaccæ Pyrrhichæ III, 154, 47; ibi sæpe per tres menses latent tauri III, 122, 26 s.; ibi cervi dextrum cornu abjectum defodere dicuntur IV, 86, 21 ss.

Episodium; pars communis tragœdiæ secundum quantitatem, 466, 5; quidnam, 466, 10; si ex alia in aliam fabulam transferatur, eodem redit ac si chorus exodia canat, 472, 5.

Episodia; eorum copia ad tragœdiam accessit, 460, 24; quando eo instruere debeat poeta fabulam, 470, 37, 49; animus advertendus est ut propria sint, 470, 50; brevia sunt in fabulis scenicis, 471, 1; prolixa in epicis. 471, 2; dissimilia interjecit epica poesis, 477, 32: multis utitur Homerus, 476, 46.

ἐπίστασις· dubitatio est II, 222, 9.

Epistatæ; duo erant Athenis fr. 239, b, v. *Tabelliones.*

ἐπιστήμη· unde ejus nomen (ἵστησι τὴν ψυχήν) IV, 271, 47.

Epistola commendatitia; plus quam illa valet pulchritudo fr. 342, a.

Epitaphium; Lysiæ citatur, 397, 17.

Epitaphium; Periclis citatur, 328, 4; 396, 36.

Epitaphius; i. e. *Menexenus* Platonis citatur, 404, 6, cf. 331, 25.

Epitheta; ex analogia petenda sunt, 387, 28; ea petere licet tam e pravo ac turpi quam e meliori, 388, 26, 27; in iis modum servare oportet, 388, 38; 389, 9; amplificant elocutionem, 391, 46; quænam frigidam reddant elocutionem oratoriam, 389, 3; sunt quædam, quibus interdum uti liceat in oratione soluta, etiamsi raro, 389, 6; iis tanquam cibo, non tanquam condimento usus est Alcidamas, 389, 11; multis quando utantur oratores, 393, 3 ss.; earum multitudo poesi convenit, 393, 12.

ἐπιθυμητικόν· v. *Concupiscens pars animæ.*

Epitonus; nervus maximus est ad robur corporis conferens III, 44, 1.

Epitragiæ pisces; quinam III, 75, 27 ss., cf. III, 77, 7, v. porro *Cyprinus.*

Epizephyrii, v. *Locri.*

ἔπωσις· v. *Impulsio.*

ἐπούρωσις· v. *Impetus secundus.*

ἑψητοί· v. *Hepseti.*

ἑψητόν· v. *Elixabile.*

Epulæ; eas civitati dare convenit viro magnifico II, 43, 8; eas plebi instruere debent magistratus amplissimi in oligarchiis, 597, 40.

Epulæ publicæ (δημοθοινίαι); lege celebrantur III, 641, 3.

Epularum structores (δειπνοποιοί); eorum scientia voluptatem tanquam finem sectatur II, 171, 9.

Epulari ; eo magnam partem constat optimatum societas, idque non solum cibos necessarios et alendi causa assumptos II, 236, 15.

Equa ; omnium animalium feminarum in coitum maxime pronæ sunt III, 121, 32 s.; III, 126, 52 s.; æque ac vivipara solidungula paucissimam habet menstruam purgationem III, 369, 24 ss.; III, 407, 37, 39 s., cf. III, 126, 40 s.; hinc eodem modo se habet ac mares apud quos semen collectum, sed nondum emissum est III, 407, 42 s.; ideo naturaliter in venerem proclivis est III, 407, 36; apud eam post conceptionem aliquod restat uteri spatium, idque quantum III, 407, 34 ss.; præter mulierem unicum animal est quod post conceptionem coitum appetat, idque quare III, 407, 31 s.; etiamsi non superfœtet, gravida facta marem admittit III, 140, 8 ss.; earum nomen tanquam probrum libidinosis objicitur III, 121, 34 ss.; in coitum incitatæ vento gravidæ fieri dicuntur III, 121, 37 s.; ideoque eas in Creta ab admissariis non separant III, 121, 38 s.; quidnam faciant vento gravidæ factæ III, 121, 39 s.; vento gravidæ nunquam occidentem aut orientem, sed semper septentriones aut Austrum petunt III, 121, 41 s.; idque quare IV, 322, 34 ss.; item neminem ad se accedere sinunt III, 121, 43; aut ubi ad mare pervenerint, aut labore fatigatæ a cursu desistunt eædem III, 121, 44; atque tunc ejiciunt quod hippomanes dicitur III, 121, 45 s.; coitus tempore capitibus invicem obversis consistere solent III, 121, 48 s.; caudamque crebro agitant III, 121, 49; vocemque a consueta diversam emittunt III, 121, 50 s.; effluitque ex earum pudendis humor quidam quem æque hippomanes vocant III, 121, 51 ss., cf. III, 122, 36 s.; mingunt sæpius atque inter se colludunt subantes III, 122, 1 s., 8 s.; earum pudenda tument III, 122, 6 ss.; juniores prius in coitum incitantur III, 122, 11 ss.; serenis temporibus et bono habitu si sint, impensius incitantur III, 122, 12 s.; attonsæ ab impetu desistunt et humiliores fiunt III, 122, 14 s.; quare earum jubam detondeant ut ineantur IV, 321, 23 ss.; nihil generant solæ per se, idque quare III, 216, 9 ss.; triginta aut paulo plures cuique caballo tribuunt armentarii III, 122, 20 s.; proprias odore a reliquis distinguit caballus III, 122, 16 s.; alienas morsu expellit III, 122, 18 s.; accedente alio caballo eas cursu circuit et ab agmine recedentes morsu inhibet III, 122, 21 ss.; omnium quadrupedum facillime pariunt, quod ad purgamentum attinet purissimæ sunt et minimum pro corporis magnitudine post partum sanguinis fluxum emittunt III, 122, 51 ss., cf. 46 s.; iis bimestri vel quadrimestri vel semestri spatio apparet menstrua purgatio III, 122, 54 ss.; quia difficulter apud eas deprehenditur hæc purgatio, nonnulli iis eam denegant III, 123, 2 ss.; quot menses uterum gerant III, 126, 47 s.; III, 413, 24 s.; quamobrem etiamsi brevis vitæ sit, diutius quam homo uterum ferat IV, 162, 11; IV, 322, 12 ss., cf. III, 413, 22 s.; longe inferior est animalibus vivacibus, idque quare IV, 322, 15; duodecim menses uterum fert III, 369, 36, cf. III, 370, 12 s.; idem iis tempus apud eas est uteri ferendi atque asinarum IV, 323, 8 ss.; hinc eodem anni tempore parit quo inita fuerit III, 369, 35 s.; ei admissarios admovent circa æquinoctium III, 369, 33 s.; non semper concipere valet III, 369, 22 s.; inde ei interjecto tempore aliquo admissarios admovent, idque quare III, 369, 22 s.; cur eas post coitum persequantur IV, 326, 12 ss.; citius implentur ab asino quam ab equo III, 126, 50 s.; quot pullos pariant III, 127, 4 ss.; evenit jam ut duos simul mulos pareret III, 127, 5 s.; gravidis equitant Scythæ, idque quando et quare III, 127, 26 ss.; stantes pariunt III, 127, 31 s.; quinto anno justam attingunt longitudinem et altitudinem III, 127, 41; ideoque citius perficiuntur quam mares III, 127, 45; per totam vitam coeunt, dummodo eas nemo vinculis aut alia necessitate coerceat III, 128, 6 ss.; coit ad quadragesimum annum III, 86, 4 s.; vivit plerumque ultra quadraginta annos III, 86, 8; evenit jam ut aliqua septuagesimum quintum annum attigerit III, 86, 8 s.; vere coitum auspicantur III, 128, 13 s.; nunquam statim post partum implentur III, 128, 14 s.; unumque saltem annum intermittunt III, 128, 17 ss.; quarto quintove tamen anno meliorem prolem pariunt III, 128, 16; aliæ omnino steriles sunt, aliæ graviditatem ad finem perducere nequeunt III, 128, 20 s.; quo signo deprehendantur quæ graviditatem ad finem perducere nequeant III, 128, 21 s.; post partum secundas et hippomanes quod pullorum fronti innascitur devorant III, 128, 24 ss.; si odore hujus hippomanis alii equæ prærepti sollicitentur, furore agitantur III, 128, 28 ss.; hippomanes prælambunt, abrodunt ac perpurgant III, 167, 33 s.; omnium consensu ante pullum emittunt pullium III, 167, 36 s.; facilius abortiunt ab asino quam ab equo impletæ III, 129, 6 ss.; si ab asino impleta fuerit, uteri tempus gerendi maris genus sequitur, corporis vero magnitudo ac species et robur feminæ III, 129, 8 ss.; si sine intermissione ab asino ineatur, cito sterilis evadit III, 129, 13 ss.; quamobrem assidue mulum ferre non valeant IV, 324, 26 ss.; non admittit asinum nisi cui equa mammas præbuit III, 129, 17 s.; asinos non admittunt, ætate provectæ, idque quare IV, 324, 34 s.; cur facilius mulum quam equum uterum gerant IV, 324, 20 ss.; ab equo initam si conscenderit asinus, equi semen perdit, idque quare III, 369, 40 ss.; ab asino initam si conscenderit caballus, non perdit asini semen III, 369, 39 s.; cur semen emingant IV, 325, 21 ss.; quamobrem facile abortiat IV, 324, 38 ss.; abortit exstinctæ lucernæ odore III, 167, 29 s.; eas, secundum Celtarum opinionem, ut Alcimachus refert, facilius concipere mulos verum non est IV, 324, 32 ss.; quamobrem, si post coitum rigentur, coitum repetant IV, 322, 43 ss.; quædam partus edunt parentibus simillimos, 498, 51; quæ simul pascuntur, invicem pullos educant, si aliqua pereat III, 176, 47 s.; steriles sæpe subductos a matribus pullos diligunt III, 176, 7 s.; calidior earum est materies quam ad condendum fœtum confert III, 369, 45 s.; ejus uterus agro sicco comparatur IV, 162, 14 s.

Equa ; Justa dicta quænam III, 141, 49 s.

Eques ; ad cornu festinat, classici signo audito III, 639, 21, freno utuntur II, 193, 7; equos e forma contemplari possunt IV, 1, 16.

Equestris ars ; eam discunt regum filii, 524, 11 ; ei subjectæ sunt ars frena conficiendi omnesque quæ instrumenta equestria spectant II, 1, 12 ; arti imperatoriæ subjecta est II, 1, 13.

Equicerva ; cornibus caret III, 19, 26.

Equicervus (ἱππέλαφος); apud Arachotas invenitur III, 19, 28 ; cornutus et bisulcus III, 19, 20 s.; magnitudine cervum æquat III, 19, 27 ; qualem jubam habeat III, 19, 21 ss.; quod ad cornua attinet dorcadi similis est III, 19, 32 s.

Equirumi (ἱπποθῆλαι) ; ita vocant asinos quibus mammam præbuit equa III, 129, 19 ; eodem modo equas ineunt quo caballi armentarii III, 129, 20 s.

Equisones (ἱπποκόμοι); quare sistant jumenta ubi mingunt IV, 315, 50 s.

Equitantes; cur eo magis lacrimentur quo citius cucurrerit equus IV, 145, 17 ss.; IV, 150, 1 ss.; quamobrem eo libidinisiores evadant quo magis assidue equitaverint IV, 138, 1 ss.

Equitatus; in eo olim residebat belli vigor et principatus, 558, 46, 49; in quibus civitatibus prævaluit, eæ oligarchia regebantur, 542, 32; quænam civitates eo inprimis bellum gesserint, 545, 34; ejus non minima pars juvenis interest, 440, 46; ei præesse discit qui præfectò equitum paret, 524, 45.

Equites; eos cum gravis armaturæ peditibus et velitibus conjungunt imperatores, 597, 20; adversus eos facile dimicant velites, 597, 23; cur in sacris celebrandis pompam ducere debeant, 416, 33; 417, 26; 455, 43; iis initio post regni abrogationem constabat respublica apud Athenienses, 558, 45; ubi sunt, his interdum præponitur hipparchus, 599, 34; tertia classis civium Atheniensium, 519, 15; ex iis quoque eliguntur magistratus, 519, 13; quot alere valeat ager Laconicus, 512, 37; quare eorum oligarchiam Eretriæ everterit Diagoras, 573, 6.

Equites cancri (ἱππεῖς); ubinam inveniantur III, 58, 24 s.; unde nomen petierint III, 58, 25 s.; ubi aperiuntur, inanes inveniuntur propter pabuli inopiam III, 58, 26 s.

Equites formicæ (οἱ ἱππεῖς μύρμηκες); in Sicilia desunt III, 169, 3 s.

Equus; quadrupes est animal II, 526, 2 s.; III, 247, 16, 20; III, 345, 46; super terram degit III, 4, 1; quadrupes vivipara est III, 30, 18 ss.; III, 164, 27; pertinet ad quadrupedes viviparas, nulla alia specie interjecta, nisi forsan jumentorum genere III, 7, 45 ss.; viviparus est III, 322, 36 s.; intra se vivum animal parit III, 345, 24 s., 46 s.; et foras et intra se vivum animal parit III, 5, 35; III, 6, 1; III, 325, 6 s.; III, 371, 10 s.; quia magnitudine excellit uniparus est III, 403, 40 ss.; solidungulus non multifidus est ac unicum pullum parit, ideoque animalibus parum fœcundis accensendus est III, 292, 27 ss.; igitur mammas in femoribus habet, idque quare, *ibid.*; mammas habent III, 53, 27 s.; eorum mares matribus similes sunt III, 21, 22; igitur mammas habent, iis carentibus reliquis solidipedibus, *ibid.*; sanguine præditus est III, 5, 30; solidipes est III, 20, 18; solidungulus est ideoque lienem partim latum, partim angustum habet III, 270, 28 s.; ejus partes alius equi partibus specie eædem sunt III, 1, 20; raram non densam habent carnem IV, 323, 39; IV, 324, 43; ejus ossa et caro quomodo a bovis differant III, 670, 12 s.; ejus ossa a leonis et hominis differunt III, 670, 20 ss.; os in corde habent III, 30, 5 s.; idque quare III, 259, 44 s.; felle caret III, 30, 18 ss; III, 274, 39 s., cf. III, 275, 33 s.; solidungulus est, ideoque unicum ventriculum habent III, 271, 4 ss.; adipem habet, ideoque ejus juscula non concrescunt III, 50, 40 s.; determinatam habet magnitudinem quam non excedit IV, 306, 32; quando nati sunt perstant, nec ullo modo pars inde ab ungula sursum versus ad genu crescit IV, 316, 42 ss.; juniores posteriori crure caput attingere valent, seniores vero nequeunt III, 289, 37 ss.; iis altitudine parum vel nequaquam minores sunt pulli III, 289, 36 ss., cf. III, 22, 15 s.; pilos habet III, 5, 36; III, 53, 17; igitur vivum animal et intra se et foras parit III, 53, 16 s.; pilum quotannis deciduum habet IV, 173, 9; caproneas comas habet III, 19, 20; III, 247, 16, **20**; brevem caulem, sed propterea pilos longos in cauda habet III, 247, 19 s.; jubam inde a capite usque ad summos armos habet III, 19, 18 ss.; III, 204, 32 s.; quatenus a bonaso pilorum ratione differat III, 204, 33 s.; ei quod ad jubam, ad vocem et ad partes interiores attinet, similis est equus fluvialis III, 24, 2, 5, 8; ejus pili in parte corporis propiore nigriores III, 652, 29 ss.; cur iis pili e cicatricibus oriantur IV, 165, 21 ss.; IV, 166, 1 s.; IV, 322, 49 ss.; IV, 325, 25 ss.; excepto homine ei soli manifesto senectute albescunt pili III, 47, 39 s.; III, 417, 35 s.; III, 420, 1; III, 424, 18 s.; idque quia tenuissimam habet calvariam III, 424, 19 ss.; hinc etiam teste Homero periculosissima apud eos sunt calvariæ vulnera III, 424, 21 ss.; idque inprimis quanam ejus parte III, 424, 24 s.; excepto homine, maxime omnium animalium multicolores sunt III, 416, 10 s.; inde nonnulli eorum alterum oculum cæsium habent III, 416, 11 s.; III, 417, 34; nonnulli cæsiis nascuntur oculis III, 9, 27; dentibus æqualibus præditus est III, 154, 3; quomodo bibat, *ibid.*; ejus dentes non alternant III, 22, 28; dentes abjicit III, 22, 19; IV, 318, 25; non omnes dentes simul abjicit III, 126, 27; seniores dentes albidiores habent quam juniores III, 23, 11 ss.; qualem vocem emittant diversis anni temporibus, idque tam mares quam feminæ III, 85, 13 ss.; cur mares magis hinniant quam feminæ IV, 322, 17 ss.; eorum voces imitatæ III, 655, 27; stantes pedem per diametrum projiciunt III, 315, 25 ss.; qui in pompis ducuntur, duobus cruribus anterioribus simul progressionem inchoant III, 315, 17; igitur cito hi lassescunt III, 315, 15; quamobrem caudam effugientes non agitent IV, 321, 27 ss.; ei pudendum virile foris et anteriora versus exstat III, 21, 23 ss.; testes liberos habet III, 21, 27; non eodem modo quo ei, sui quoque liberum est pudendum virile III, 21, 32; ei, quod ad pudendum virile, simile est elephas III, 21, 33; quadrupes vivipara est III, 36, 43 ss.; igitur uterum infra septum transversum habet, *ibid.*; cum mares tum feminæ bimi interdum coire incipiunt ita tamen ut debiliorem et minorem prolem procreent III, 85, 52 ss.; III, 126, 43 ss.; tertio igitur anno plerumque coitum auspicantur cum mas tum femina III, 86, 1 s.; III, 126, 45 s.; III, 127, 6 ss., 20 s.; ad vicesimum usque annum semper meliores fiunt ad generandum III, 86, 2 s.; ferè per totam vitam coeunt III, 86, 5 s.; III 128, 5 s.; quo grandior eorum ætas, eo meliorem prolem procreant usque ad annum vicesimum III, 126, 51 s.; eorum coitus laboriosus non est III, 126, 51 s.; eorum genus in venerem proclive est III, 176, 6; post hominem omnium animalium salacissima sunt III, 126, 52 ss., cf. III, 121, 32 s.; juniores præter ætatem coeunt, quando iis præsto est largum et bonum pabulum III, 127, 2 s.; cur post coitum mingant IV, 325, 17 ss.; ad coitum cur circa æquinoctium eos admittant IV, 323, 8 ss.; cur raro monstra pariant IV, 172, 36 ss.; de ejus semine, nisi corruptum fuerit equus fit IV, 139, 5 s.; reperiuntur nonnulli qui steriles sunt III, 367, 11; regis Scytharum præcipitem se dedit, quum eum inscium matrem inire coegissent III, 205, 32 ss.; in eorum genere unicus paritur pullus post coitum cum cognatis animalibus III, 369, 21 s.; ex iis quæ eorum generi propria sunt petenda est causa sterilitatis mulorum III, 369, 19 s.; eo diutius vivit mulus, idque quare III, 529, 47 s.; eorum genus vita breviori fruitur quam hominum III, 527, 21 ss.; III, 529, 1 s.; idque etiamsi diutius uterum ferant III, 413, 22 s.; iis diutius quam asinis præbetur mamma III, 127, 50; quadraginta dentes habent III, 127, 10; quo ordine dentes abjiciant III, 127, 10 ss.; reperiuntur quoque, etiamsi raro qui omnes dentes simul abjiciant III, 127, 17 ss.; quinquagesimo quarto ætatis anno absolutus est apud eos dentium jactus III, 127, 16 s.; quot annos vivant cum mares tum feminæ III, 127, 32 ss.; diutius vivunt, si bene curentur III, 127, 34 s.; diutius vivunt feminæ quam mares, idque quare III, 127, 39 s.; item armentarii quam domestici III, 127, 40 s.; eorum pulli masculini citius in ventre perficiuntur quam feminini III, 127, 46; post dentium jactum ad ætatis florem pervenerunt III, 127, 51; post dentium jactum difficulter deprehenditur eorum ætas III, 127, 52 s.; dignoscitur tamen ope dentium caninorum, idque quomodo III, 127, 54 ss.; ideoque tunc notam (γνώμην) non habere dicuntur, habere vero ante jactum III, 127, 53 s.; iis ducem non præficiunt armentarii, idque quare III, 128, 33 ss.; herbivori et frugivori sunt III, 155, 3 s.; maxime potu pinguescunt III, 155, 4, cf. *Jumenta*; aquam turbidam bibere malunt III, 155, 12 s.; III, 167, 40 s.; eam ungulis turbant III, 167, 41 s.; postquam biberunt, lavantur III, 167, 42 s.; inclusi portas et postes atque omne lignum rodunt, idque quare IV, 324, 12 s.; agnoscunt voces adversariorum quibuscum pugnaverunt III, 167, 38 s.; pratis et paludibus gaudent III, 167, 39 s.; item aqua et balneis III, 167, 43 s.; cur plus excrementi sicci quam humidi egerant IV, 172, 19 ss.; cur eorum excrementum gravius oleat ubi exercitantur IV, 325, 10 ss.; cur per sedem in fluminibus suffocentur IV, 326, 12 ss.; facile sudant, idque quare IV, 323, 40; cur citissime cedant et rursus ad pristinum corporis statum redeant IV, 324, 42 ss.; eos sæpe infestat morbus pestilens III, 164, 27 s.; quamobrem ubi vomuerint moriantur, IV, 323, 30 ss.; ventris profluvio capti cur plerique moriantur IV, 323, 38 ss.; cur difficulter mingant IV, 321, 18 ss.; ubi substernuntur dormituri semper mingunt IV, 324, 1; cur citius mingant in solo molli quam in duro IV, 323, 47 s.; quamobrem minime famem ferre valeant IV, 324, 11 ss.; animalcula in superiori ventre habent, porricidis similia IV, 324, 14 s.; eorum ulcera si hordeo combusto et comminuto adspergantur, cicatrices albæ non evadent IV, 325, 46 ss.; quamobrem, si quis unum alterumve aut tertium pilum iis evulserit laborent IV, 322, 28 ss.; quamobrem qui recta crura et parvum habent talum (*pro* ἐπισχύνιον *recte emend.* μεσοχύνιον *Usener, Alex. Aphr. Probl. p.* 34, 22) aut valde magnum cito claudi reddantur, qui vero medium tutissimi sint IV, 323, 20 ss.; olim apum ictibus interfectus est III, 198, 42; moriuntur si cor doleat III, 167, 13; item si vesica suo loco mota sit III, 167, 14; item si pastinacam inhiarint III, 167, 16 s.; iis graves sunt morsus muris aranei III, 166, 17 s.; eos interficit vel gravem dolorem iis infligit chalcis mordens III, 167, 21 s.; testibus peritis, fere iisdem morbis laborant quam homines III, 167, 24 ss.; sumpta sandaraca necantur III, 167, 27 ss.; ei semper est infensa camelus III, 121, 14; ei bellum ingerit anthus, idque quomodo et quare III, 173, 50 ss.; anthum e pascuis ejicit atque eum, ubi capere valet interficit III, 173, 51, 54; et feri exstant et mansueti III, 4, 8; III, 224, 48; quodsi æquivoce tantummodo sint, seorsim in species distribui non debent III, 224, 50; sin specie iidem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; eorum lac post cameli tenuissimum est III, 53, 27 s.; eorum lac caseo admiscent Phrygii III, 54, 5 s.; ad eos referuntur qui rectos et tensos conquassant humeros IV, 13, 36 s., cf. *Caballus.*

Equus; ei inest animal II, 553, 20; II, 554, 15 s.; antequam id fiat conceptum, animal fit III, 351, 22 s.; quatenus unum esse dicatur cum cane et homine II, 519, 40; ei cum homine communis est sensus II, 6, 48; iis cum hominibus et canibus communia sunt somnus, respiratio, incrementum, decrementum, mors III, 218, 21 ss., 28 s.; cum cane comparari potest quod ad albedinem attinet II, 339, 42; vel tunc ab homine specie differret, si ambo albi essent II, 583, 49 s.; ab hominibus diversi sunt, etsi eorum numerus idem sit II, 302, 34 ss.; ab homine specie diversus est, idque quare II, 250, 52; II, 523, 7 s.; II, 585, 42 s.; idem esset quod homo, si entia notione unum essent II, 250, 17; si ex eo fieret canis, per accidens etiam fieret animal II, 259, 24; cum homine et deo totum constituit, quia omnes animalia sunt II, 531, 24 s.; inter eum et hominem medium tenet quod neutrum participat II, 512, 48; quomodo cognoscamus cur ei insint quæ commune genus sequuntur, 167, 35; mas a femina specie non differt III, 343, 13 s.; equorum mensura est II, 629, 30 s.; equorum minimum est III, 481, 36 s.; unus uni homini misceri non dicitur III, 481, 39 s.; in minima dividi ideoque nonnisi appositione misceri possunt III, 481, 35 ss.; horum numerus, e. g. denarius et alibi est II, 302, 12 s.; eorum multitudinem numero cognoscimus II, 302, 45; eorum numerum vero uno equo II, 302, 44, 46; equo numerantur II, 306, 50; eorum idem numerus ac canum, si ambo septem sunt II, 306, 40; quæritur quinam numerus ejus idea sit, si trias idea hominis est II, 623, 27 ss.; si ejus idea tetras sit, dyas vero hominis idea, ejus pars homo erit II, 623, 36 ss.; tertius non exstat præter singularem et ipsum hominem III, 585, 18; ei peculiarem numerum tribuit Eurytus II, 636, 23; de singulis universaliter prædicatur II, 549, 18 s.; substantia non est II, 549, 19; sed cunctum quoddam ex hacce forma et hacce materia constans II, 549, 19 s.; ejus quidditati si statim aliud nomen tribuamus, erit præter hanc alia quidditas II, 543, 42 s.; quæritur an eodem modo ac illum, unum esse dicant ens Parmenides et Melissus II, 249, 33; id ejus naturam esse dicimus ad quod absoluta generatione pervenit, 483, 31; ejus natura non eadem quæ hominis, asini aut canis II, 169, 51; ei non eadem jucunda quæ homini II, 170, 1; ei aliud opus ac alia voluptas est ac cani vel homini II, 122, 16; si eo melior homo, etiam optimo melior optimus homo et vice versa, 200, 51; nullum felicem prædicare solemus II, 9, 36; II, 189, 26; ei non competit jus, nec amicitia II, 100, 33; equo gaudet, 337, 27; idque quare IV, 170, 14 ss.; sibi ipse amicus esse nequit II, 228, 39; ei grati sunt qui eos amat II, 8, 15; quonam constet ejus virtus II, 19, 7; ejus virtus eum bonum reddit II, 19, 6; quum ei non proprium sit, ut a semetipso stet, nec homini erit, ut a semetipso moveatur, 226, 23; si homini proprium sit, ut sit pedestre bipes, non ei propterea proprium erit, ut sit pedestre quadrupes, 226, 35; ei ad hominem comparato, proprium est ut quadrupes sit, 219, 12; quæritur an ejus animæ ratio eadem sit ac canis vel hominis vel dei III, 431, 35 s., causa non est cur potius propter eum quam propter homines exstet principium aliquod æternum II, 586, 14; ex equo fit III, 368, 26; ex se solum cur procreetur IV, 173, 21; ejus semen, tanquam ex quo fit III, 222, 24 s.; ubi mulum generat, aliquid præter naturam fit II, 546, 31; eum esse rem accedentem in somniis dicimus III, 507, 12 s.; qui, e. g. ejus simulacrum disjectum ac distortum optime agnoscere valet, peritissimus erit somniorum interpres III, 516, 1; eum casu venisse dicimus, quia quum venisset, servatus est, etiamsi non venerit, ut servaretur II, 268, 37; pulchro viso qui nec edere nec bibere nec concumbere vult, non dicitur intemperans II, 211, 50 ss.; ei vis infertur, ubi a cursu deflectitur II, 142, 21; eum si utrumque pedem dextrum projicientem imitatur poeta, poeticæ error non est per se, 479, 8; cur ei non præstet simia, etiamsi homini similior, 200, 31, 40; quomodo eum domuerit homo, ut fert fabula Stesichori, 370, 28; eos e forma contemplari possunt equites IV, 1, 16; eos vix alii quam divites alere possunt, 545, 30; 597, 12; eorum peritus esse debet qui rei pecuniariæ studet, 492, 48; eum teste Persa optime pinguefacit domini oculus, 638, 19; qui alienos male curant, iis non committunt suos, secundum Theodectem, 377, 20; alter alterius utuntur Lacedæmonii, 500, 49; quare qui ab iis descendunt minus cadant IV, 151, 19 s.; ei frenum injicitur classici signo audito III, 639, 17 s.

Equi ænei crura anteriora elata tenentes; iis pondus in posteriori parte addunt III, 312, 50 ss.; igitur iis comparandæ sunt aves III, 312, 49 s.

Equi albi; reliquis præcellunt III, 653, 10; albi fiunt propter alimenti ubertatem III, 653, 10 s.; cur magna ex parte oculos cæsios habeant IV, 162, 24 ss.

Equi armentarii; nullo alio morbo nisi podagra laborant III, 166, 36 s.

Equi cancri; v. *Equites cancri.*

Equi domestici; multis morbis capiuntur, idque quibusnam III, 166, 43 ss.

Equi feri; exstant IV, 168, 48, cf. III, 4, 8; III, 224, 48.

Equi glauci (φάλιοι); eorum nonnulli generosi IV, 324, 47 ss.

Equus hicce; quare ab hocce homine specie differat II, 583, 45 ss.

Equi juniores; cur sæpius surgant ac decumbant quam seniores IV, 325, 5 ss.

Equi mares; v. *Caballi.*

Equi Nisæi; v. *Nisæi equi.*

Equi παρῶαι vocati; quatenus ab iis colore pilorum differat bonasus III, 204, 37 s.

Equi Pygmæorum; pusilli sunt III, 156, 41.

Equi varii; cur plerumque ignobiles IV, 324, 47 ss.

Equi veteli; cur labium inferius protendant IV, 323, 43 ss.

Equus fluvialis (ἵππος ὁ ποτάμιος); pedestris est atque aerem recipit III, 146, 33 ss.; suffocantur, si aliquamdiu non respirent III, 146, 38 s.; nihilo minus si ab aqua separentur vivere nequeunt III, 146, 34 s.; ejus natura inde orta est quod equus aquam diligit III, 167, 44 s.; jubam habet III, 24. 2; bisulcus est III, 20, 16 s.; III, 24, 3 s.; talum habet III, 24, 4; item dentes exsertos parum apparentes III, 24, 5; caudam suis habet; III, 24, 5; ejus vox III, 24, 5; magnitudinem asini habet III, 24, 6; partes internas similes habet equo et asino III, 24, 7 s., ex ejus cute hastæ fiunt III, 24, 7; ubinam pariat atque prolem educet III, 146, 39 s.; in Ægypto gignitur III, 24, 1.

Ἡραγόρην· ita nonnulli dicunt pro Ἡραγόραν IV, 308, 11.

ἐρασταί· ita nonnulli vocant notas albas in manuum unguibus IV, 302, 38.

Erat; verbum esse probatur, 30, 42.

ἕρκειος· Jovis cognomen III, 641, 42.

Erechtheus; ad ejus genus patre pertinet Theseus fr. 293, b.

Erema; in iis salsedo vincit IV, 35, 47 ss.; in iis non erunt plantæ species propriæ, sed similes ad invicem IV, 36, 3 ss.

Eretria; quare ibi equitum oligarchiam everterit Diagoras, 573, 6.

Eretrienses; cum Atheniensibus Sardes invaserunt, 161, 39; equitatu cum finitimis bellum gerebant, 545, 35; in bello inter eos et Chalcidenses pulchrum facinus Cleomachi fr. 295, a, b.

Ergata; cur circa eandem majores vectes facilius moveantur quam minores IV, 63, 14 ss.; IV, 65, 14 ss.

Ergophilus; quare a populo liberatus sit, 350, 50.

Eridanus; insulas Electridas exaggerasse dicitur IV, 87, 25 ss.; juxta eum lacus aquam calidam continens IV, 87, 27; ejus natura IV, 87, 28 ss.

Erinaceus terrestris (ὁ ἐχῖνος ὁ χερσαῖὸς); quadrupes est III, 77, 48, 51; aculeis similes pilos habent III, 419, 39 s.; eorum pili spinis similes evadunt III, 7, 40 s.; III, 47, 20; eorum pili pilorum non pedum usum præstant III, 7, 41 s.; iis pilis similes sunt mures Ægyptii III, 134, 17 s.; IV, 79, 15; ejus cutis mollis et flexilis non est III, 326, 25 ss.; viviparus est III, 35, 11; III, 323, 18 s.; testes lumbis applicitos habet III, 35, 11; III, 323, 19; idque quare III, 323, 19 ss.; III, 326, 24 ss.; quomodo coeat III, 77, 51 s.; erecti coeunt propter spinas III, 323, 22 s.; igitur celeriter coire coguntur III, 323, 20 s.; inediam ad anni usque spatium tolerare dicuntur IV, 85, 8 s.; agrestes, prouti Auster vel Aquilo flat, latibulorum suorum ostia permutant III, 178, 13 ss.; domestici vero parietum objectum III, 178, 16 s.; unde Byzantius quidam eorum ope ventos prædicebat III, 178, 17 ss.; Byzantii sentire dicuntur quando Auster et quando Aquilo flaturus sit IV, 76, 23 ss.; quare eum vetuerit vulpes, ne ricinos a corpore evelleret, ut fert Æsopi fabula, 370, 44.

Erinaceus marinus; ad testaceorum genus pertinet III, 61, 43 ss.; longe ab omnibus aliis testaceis differunt III, 279, 37 s.; testaceum globosum est III, 285, 11 ss.; ei proprium est ut globosus et ideo usquequaque sibi similis sit III, 280, 30, 32 s., 39 s.; testam undique opacam et spinis circumvallatam habent III, 279, 24 s.; idque iis præter alia omnia testacea peculiare est III, 279, 25 s.; igitur omnium maxime muniti sunt III, 279, 37 s.; spinis innitens movetur et mutat locum III, 66, 6 s.; fr. 178, b; eorum aculei pedum, non pilorum usum præstant III, 7, 41 s.; III, 66, 5 s.; III, 281, 16 s.; iis proprium est ut omnino nullam carnem habeant III, 61, 50; III, 65, 11 s.; caput quod vocant et os infra habent, excrementi vero exitum supra idque quare III, 65, 34 ss.; omnes quinque et dentes et ventres et ova habent, idque quare III, 280, 23 ss.; quinque dentes habent intus cavos III, 65, 40; III, 279, 39; in eorum vero medio corpusculum carnosum linguæ loco III, 65, 41; III, 279, 40; hoc corpus insequitur gula III, 65, 41 s.; III, 279, 41; eam vero ventriculus, isque qualis III, 65, 42 ss.; post gulam habent ventriculum in multas partes diremptum, ita ut multos ventriculos habere videantur III, 279, 41 s.; omnes eorum ventriculi pleni sunt excremento, ab unica dependent gula et in unicum convergunt anum III, 279, 43 ss.; circum ventriculum non carnem habent, sed ova ita dicta III, 279, 46 ss.; eorum testa e regione exitus excrementi pertusa est III, 65, 44 s.; sub ventriculo ova habent omnes alia membrana circumdata III, 65, 32 s., 45; apud omnes eodem sunt numero, idque impari, videlicet quinario III, 65, 46 ss.; sed nonnulli admodum parva et esui non idonea III, 65, 33 s.; corpuscula nigra supra omnes habent eaque ab origine dentium dependentia III, 65, 13, 48; amara sunt hæc corpuscula nec esui idonea III, 65, 49; in principio et in novissima parte eorum corpus continuum est, in superficie non continuum III, 66, 2 s.; similes sunt lucernæ cui obducta membrana non est III, 66, 4;

undique circum os nigra quædam corpuscula habent promiscue dispersa (sc. branchias) III, 279, 48 ss.; de eorum ovis, v. *Ova*; simulac nati sunt ova ita dicta habent III, 280, 14 s.; per plenilunium tamen uberius III, 280, 15; idque perperam ab eo pendere putant quod tunc magis pascuntur III, 280, 15 ss.; quænam igitur vera hujus rei causa sit III, 280, 16 s.; omni anni tempore ova ita dicta habent, maxime tamen vere et autumno, exceptis qui in Pyrrhæorum euripo degunt III, 84, 6 ss.; omnium maxime tamen plenilunio et tepidis diebus III, 84, 8 ss.; alsiosi sunt quia exsangues III, 280, 18; igitur excepto Pyrrhæo euripo æstate potius vigent III, 280, 19 s.; eorum caput in medio est III, 280, 35; pro eorum capite habenda est superior pars III, 280, 36; testaceorum gressilium minime olfactum habere videntur III, 71, 37, s.; si agiles non essent, eorum ventriculus alimento non repleretur III, 281, 2 s., cf. 13 s.; nonnulla testacea ejusdem generis ac illi excrementum habent III, 66, 16; eos venatur urticarum genus, idque quomodo III, 66, 43 ss.; eorum genera enumerantur et describuntur III, 66, 14 ss.; eorum plura sunt genera III, 279, 50 s.; omnes easdem partes habent III, 279, 51 s.; exceptis vulgaribus omnes ova admodum parva habent, idque quare III, 279, 53; III, 281, 9 ss.; igitur non omnibus esculenta sunt III, 279, 52.

Erinacei marini cibo inutiles; potius excremento pleni sunt, idque quare III, 281, 10 s.

Erinacei marini esculenti; reliquis agiliores sunt, idque quare III, 281, 13 s.; III, 65, 30; ideo semper aliquid spinis affixum habent III, 281, 15 s.; III, 65, 32; ova dicta magna habent et esculenta III, 65, 15 s.; idque statim ab initio dum adhuc parvi sunt III, 65, 17.

Erinacei pelagici; parvi sunt propter aquæ in qua degunt frigiditatem III, 421, 32 ss.; quia parum calidi sunt, alimenta non concoquunt ac multa residua habent III, 421, 37 s.; idcirco aculeos magnos habent III 421, 35 ss.; pusilli sunt sed spinas duras et magnas habent III, 65, 21 ss.; duros et lapidosos oculos habent propter frigus et gelu III, 421, 39 s.; probant igitur frigus indurare ac siccare III, 421, 30 s.; gignuntur in mari sexaginta orgyias profundo III, 65, 23 s.; III, 421, 33 s.; contra urinæ stillicidium adhibentur III, 65, 23 s.; III, 421, 31 s.

Erinacei Pyrrhæi euripi; quales III, 84, 11; optime se habent hieme, idque quare III, 84, 10; III, 280, 20 ss.

Erinacei Toronenses; albi sunt, itemque eorum testæ et spinæ et ova III, 65, 25 s.; magis quam reliqui erinacei in longitudinem extenduntur III, 65, 26; eorum spina nec magna, nec robusta, sed mollior III, 65, 27; quomodo corpusculorum nigrorum ratione a reliquis erinaceis differant III, 65, 28 ss.

Erinacei vulgares; reliquis majora habent ova III, 279, 53.

Eriphyle; in fabula ab Alcmæone occisa esse traditur, 468, 1.

ἐριστική· v. *Disputatio litigiosa.*

ἐριστικοί· v. *Contentiosi.*

Erit; verbum esse probatur, 30, 42; quomodo differat a *futurum est* II, 466, 26 ss.

Erithace; eam cruribus gerunt apes III, 97, 30 s.; III, 195, 16 s.; ei comparatur mel anthinum IV, 77, 29; ei quæ student apes nulli alii labori operam dant III, 200, 7 s., v. *Cerinthus.*

Erithacus (ἐρίθακος); hiemalis avis est ac æstate mutatur in phœnicurum III, 207, 1 ss.; nullo alio fere nisi colore a phœnicuro differt III, 207, 4 s.; si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 3; quomodo tempestatem futuram significet fr. 159, b.

Eritimi; ita sardini vocantur fr. 182, a.

ἑρπετόν· IV, 96, 18; IV, 99, 34.

ἑρπτόν· fr. 185, a.

Error (ἀπάτη, ἁμαρτία); scientiæ interitus est III, 528, 6; in scientiis committi non potest nisi agendo II, 144, 21; in rebus agendis vero et cogitando et agendo II, 144, 21-25; non committi potest circa τὸ τί ἐστι, nisi per accidens II, 573, 12 s.; nec circa incomposita II, 573, 13 s., 17 s., 24 s.; quatenus committi possit circa immota II, 573, 27 ss.; nullus in rebus æternis est II, 572, 19; duplici obnoxii sumus vel ratiocinatione vel sensu II, 204, 34, cf. II, 143, 20 ss.; omnibus hominibus communis est, 451, 45; videtur contrariorum idem esse III, 465, 13 s.; animalibus familiarior est quam intellectus est, et plus temporis in eo versatur anima III, 465, 8 s.; igitur etiam de eo loqui debuissent antiqui, quum de intellectione verba facerent III, 465, 7 s; quodsi, si simile simili cognoscitur, dissimilis contactus esse debet III, 465, 11 s.; ejus causa quare exponenda sit II, 89, 41; in electu bonorum non fit circa finem, sed circa res quæ ad eum tendunt II, 144, 39; ejus causa inprimis voluptas et molestia II, 144, 30, 44; quosnam vitare conentur prudentes majorum exempla secuti, 428, 32; eum præ se ferunt qui se deprehensos vident, 450, 46; propter eum si absolvantur confitentes, non confitentes condemnari non poterunt, 450, 49; dicendum est accusatori se propter rei, pœnam dare non oportere, 450, 51; ad eum confugiendum est defensori, ubi nec crimen negare, nec rei facinus legitimum esse probare potest, 451, 42; quomodo ab injuriis et ab infortuniis differant, 342, 1; 453, 3; leviori pœna mulctandi quam injuriæ, 341, 53; non eadem pœna iis infligenda est ac infortuniis, 341, 54; dicendum est defensori eos sibi cum judicibus et reliquis hominibus communes esse, 423, 11; de eo dicere licet, eum injuriam fecisse, 387, 46; ei qui injuriam tribuere possunt, in injuriam proclives, 339, 6; ad eos confugiendum est defensori, ubi crimen fateri cogitur nec similitudine cum vulgi moribus excusare potest, 426, 9; quænam ex iis petantur enthymematum argumenta, 380, 16; propter eum in tragœdia in res adversas incidere debet vir illustris, idque potius melior quam deterior, 466, 37, 39, 45; ubi multi in cantando committuntur commune quod ex cantu et lyra provenit deterius fieri necesse est IV, 213, 7 s., v. *Deceptio* et *Peccatum.*

Erucæ (κάμπαι); pro vermium specie haberi debent III, 384, 39 s.; pedibus carent III, 306, 20 s.; III, 311, 3 ss.; igitur dextrum habent, sed minus distinctum quam animalia pedibus aut alis prædita III, 306, 22 s.; undoso motu procedunt sursum versus sese inflectentes III, 311, 4 s.; primum alimentum capiunt, dein non amplius, sed immobiles evadunt III, 385, 9 s.; id quod multis mirum videtur III, 385, 8 s.; nempe debitam magnitudinem nactæ indurato putamine ovis similes evadunt III, 384, 46 ss.; immobiles factæ a nonnullis chrysallides vocantur III, 385, 11 s.; in chrysallides mutantur III, 102, 25 s.; foris petunt id ex quo residuum fit cujus ope in chrysallides mutari possunt III, 385, 19 s.; gignuntur in foliis viridibus, idque in quibusnam præcipue III, 93, 31 s.; ex iis fiunt papiliones III, 93, 30; pusillæ tribus diebus fiunt e vermibus parvis crescentibus III, 93, 34 s.; ubi creverint, immotæ manent atque in chrysallides mutantur III, 93, 35 s.; aluntur et excrementum emittunt III, 93, 43; eodem modo quo illæ, se gerunt vermes et qui e coitu nati sunt et qui sine eo III, 93, 46 s.: pleraque animalia quæ ex iis gignuntur araneis retinentur III, 95, 37 s.; ex ejus modi quæ fluctuatim ambulant et progressæ altera parte curvata subsequuntur fiunt penia et hypera III, 94, 3 ss.; e quibus bombylii gignuntur, e quali vermi fiant ipsæ III, 94, 7 ss.; in quibusnam stirpibus inveniantur e quibus gignuntur cantharides III, 95, 12 ss.; quænam in alvearibus nascantur III, 168, 30 s.

Eructare; cur post alimentum cum siccum, tum humidum soleamus IV, 296, 17.

Eruditio (παιδεία); eam tanquam vitæ finem sibi proponunt nonnulli II, 185, 9; ad eam tria opus sunt fr. 341, b, v. *Educatio*, *Institutio*.

Eruditio (παίδευσις); in encomio probationi inservit, 331, 48; quænam faciant ad eam suadendam vel dissuadendam, 378, 10.

Eruditus (πεπαιδευμένος); ei competit tantam in unaquaque disputatione accurationem quærere, quantam fert rei subjectæ natura II, 2, 22; ejus jocus differt ab inerudití II, 51, 7; in omnibus artibus iis haud minus competit judicium quam peritis, 532, 13; quare iis apud vulgus ad persuadendum aptiores sint ineruditi, 373, 41; misericordes sunt, 358, 42; eorum nos pudet, 356, 37; ex iis creantur magistratus in aristocratia, 562, 15.

Eruptio (ἔκπτωσις); ita sternutatio vocatur IV, 300, 41.

Ervilia (ὦχρος); circa alvearia seri debet III, 200, 37 ss.

Ervum (ὄροβοι); id magnitudine æquat glanis ovum III, 117, 12; flatulenta sunt III, 154, 35; fresis saginantur boves III, 154, 35 s.; lactis copiam augent III, 54, 40 s.; prægnantibus tamen non conveniunt, idque quare III, 54, 42 s.

ἐρυσίβαι· v. *Rubigo*.

Erythe; una de Nympharum genere IV, 100, 28

Erythia; apud eam spinæ genus invenitur variatum colore, ex quo plectra fiunt fr. 164, b.

Erythia; ex illa vaccas quum abegisset Hercules in Chaoniam pervenit III, 582, 35; non vero ex Erythia sed ex Erytho IV, 100, 24, 32; ejus nomen nusquam vel in Libya vel in Hispania exstare ferunt IV, 24, 32 ss.

Erythræ; quomodo ibi sublata sit oligarchia, 571, 49.

Erythræa Sibylla; quænam IV, 90, 24.

Erythræi; Naxum obsidebant fr. 279, b.

Erythrini; v. *Rubelliones*.

Erythus; locus ita appellatus IV, 100, 30.

Eryxis; pater Philoxeni II, 212, 24.

Esca (δέλεαρ); quanam delectentur pisces, cum universi tum singulæ eorum species III, 69, 19 s.; III, 70, 16 ss.; putidam et non recentem tangere nolunt pisces plerique III, 70, 16 s., 37 ss.; non omnes eadem capiuntur III, 70, 17 s.; male olenti venantur nonnullos III, 70, 19 s.; nidorosa in universum delectantur omnes III, 70, 27 s., cf. 32, 40; quæ iis capiuntur animalia necessario et olfactum et gustum habent III, 71, 8 ss.; iis capiuntur sepiæ, polypi et locustæ III, 71, 8 s.; polypi eam adeo vehementer comprehendunt, ut prætuncari quam avelli malint III, 71, 9 ss.; eam tamen amittunt admota conyza III, 71, 11 s.; ea capiuntur purpuræ, idque quali III, 71, 19 s.; ejus in gratiam capiuntur neritæ III, 71, 34; nudam demittebant purpurarii antiqui III, 88, 21 s.; eam inprimis amittunt purpuræ gravidæ III, 88, 25; non gravidæ vel difficile ab ea avelluntur III, 88, 25 s.; in fundo maris relictam, si piscis est, devorant pediculi et pulices marini III, 74, 6 s.; eam circumdantem pulicum et pediculorum glomerem sæpe e mari retrahunt piscatores III, 74, 8 s.; ejus jacturam facile ferunt piscatores, idque quare IV, 261, 10.

ἔσχετο· hujus vocis duplici significatu solvitur problema Homericum (Il. υ, 272), 480, 12.

Esculenta (βρωτά, ἐδεστά); cur alia sint, alia vero non IV, 215, 4 ss.; plerorumque suavitatem deglutientes percipimus III, 295, 24 ss.; hinc non iidem circa ea incontinentes sunt qui circa potus et sapores III, 295, 30 s.; quæ regionem circa pudenda flatu implent, libidinem movent IV, 266, 49 ss.; quare circa ea inprimis injuriam facere soleant, 340, 7.

ἔσμα· fr. 165, a.

Esse; multis modis dicitur II, 281, 37; II, 523, 48; II, 465, 32 s.; II, 613, 38; III, 444, 47 s.; quænam ejus propria sit significatio III, 444, 48; quot significata habet, tot etiam τὸ ὑπάρχειν, 81, 7; nil addit rei si de ea prædicatur II, 576, 41; id semper significant categoriæ II, 521, 10 s.; in omnibus categoriis idem significat II, 521, 13 s.; signum rei non est, 25, 42; nihil est, sed consignificat compositionem quandam, 25, 44; quo modo ad id se habet res, sic et ad veritatem II, 486, 35 s.; non idem est in rebus compositis ac incompositis II, 573, 9; quidnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 23; de eo quæstio differt a quæstione de modo II, 611, 36 s.; ejus per accidens causa est tempus II, 305, 26; quæ possunt vel per certum quoddam tempus vel per infinitum possunt II, 388, 10 s.; prior quam non esse, 148, 37; melius est quam non esse II, 465, 32; III, 344, 30; proxime ad id accedunt semper fieri et generatio II, 465, 37 s.; nonnisi per æquivocationem idem significare potest quod non esse II, 505, 10; aliquid potest, etiamsi fieri possit ut non sit II, 566, 15 s.; non idem significat ac *aliquid esse*, etiamsi parum differre videantur, 280, 4, 8; 302, 45; sensu se putat vulgus II, 439, 10, v. *Exsistentia*.

Esse et non esse simul eadem res nequit; pertinet ad demonstrationis principia II, 491, 4.

Esse in aliquo; eodem modo dicitur quo habere II, 530, 23 s.

Esse (secundum verum ac falsum); in rebus compositis est compositum esse et unum esse II, 572, 46 s.; II, 573, 4 s.

Esse vel non esse; exemplum citatur, 187, 32.

Essentia (τὸ τί ἐστιν); eam definire neglexerunt antiqui III, 223, 1; eam quærebat Socrates II, 615, 19; sine ea contraria considerant dialectici et num eorum eadem sit scientia II, 615, 21 ss.; quatenus eam investigent viri activi II, 486, 26 s.; eam demonstrare nequeunt scientiæ particulares II, 534, 14, cf. II, 592, 18 s.; ejus consideratio pertinet ad eandem cogitationem ac consideratio an res sit II, 534, 17 s.; non pertinet ad cogitationem II, 537, 31 s.; primarie significat substantiam et hoc aliquid II, 541, 20 s., 24 s.; secundarie vero quæ ad reliquas categorias pertinent II, 541, 21, cf. 25, 33; igitur multis modis dicitur II, 541, 19; eodem modo se habet ut *est* II, 541, 23; syllogismorum principium est II, 615, 19 s.; eo dirigenda est speculatio ut explicetur II, 288, 49 s.: eam quærimus invento ὅτι vel τοῦ εἰ ἔστιν, 153, 42; 154, 5, 15, 30; 158, 24; idem est quod τὸ διότι, 154, 21, 39; de aliqua re scire nec facile, nec forsan utile est, nisi etiam sciamus e quibusnam fiat et vice versa II, 131, 14 s.; nec definitione, nec demonstratione cognosci potest, 158, 14; eam cognoscere idem est ac scire cur sit, 159, 17; omni habitu erga eam caremus, ubi τὸ εἰ ἔστι per accidens tenemus, 159, 40; etiam si ejus non sit syllogismus, nec demonstratio, tamen per syllogismum et demonstrationem innotescit, 160, 23; eam non semper manifestat definitio per divisionem, 157, 11; quænam de ea prædicari dicantur, 175, 10; semper universale et affirmativum est, 155, 3; differt a τοῦ ὅτι, 155, 42; 158, 30; proprium quid est et ejus ratione prædicatur, 156, 4; in ea de re nihil nisi genus et differentiæ prædicantur, 257, 18, 19, 23; 259, 12, 14; prædicata secundum eam non infinita esse probantur, 142, 2 ss., 49 ss.; qui eam dicit, modo substantiam significat, modo aliam quandam categoriam, 177, 30; ad eam cognoscendam utilis est differentiarum consideratio et quomodo, 185, 20, 25; ea quærenda quærimus quidnam sit medium, 154, 7; ea quærenda quærimus λόγον, 154, 30; ad eam pertinet definitio, 155, 2, 42; in ea de specie prædicari debent omnia genera cum superiora, tum inferiora, 207, 50; ejus ratione tradi debet proprium, 224, 16; eam maxime manifestat genus, 241, 7, 11; eam sumit definitio, 377, 8; ejus medium etiam τί ἐστι esse debet, 159, 25; sine τοῦ εἰ ἔστιν cognosci nequit, 159, 34; eam frustra quærimus ubi non tenemus τὸ εἰ ἔστιν, 159, 42; de ea demonstrare nequit divisio, 77, 28; quæ de ea prædicantur necessaria sunt ad definitionem constituendam, 165, 7; 166, 21; ab ea inchoanda propositionum descriptio, 180, 37; ejus scientiam nonnisi per syllogismos primæ figuræ sectari possumus, 135, 31; in medio termino primo est, 156, 16; demonstrari non posse probatur, 156, 1 ss.; error circa eam committi nequit, nisi per accidens II, 573, 12 s.; de ea quæstio instituitur in rebus incompositis II, 573, 19 s.; movet, etiamsi non moveatur II, 270, 2, cf. *Notio* et *Substantia*.

Essentiæ; aliæ medio carent et principia sunt, aliæ causam habent, 160, 30; quæ medio carent ponere oportet et alio modo claras facere, 160, 31, cf. 121, 15, 17; quæ causam habent, per demonstrationem clara reddere licet, 160, 25, 35; partim se habent ut simum, partim ut cavum II, 534, 32, cf. II, 592, 33 s.

Essentia (οὐσία); v. *Substantia*.

Est; ejus vocabuli usum sustulit Lycophron II, 250, 22; tot modis dicitur, quot differentiæ sunt formæ rerum sensibilium II, 559, 18 s.; omnibus rebus competit, sed aliis primarie, aliis secundarie II, 541, 23 s.

Est (num); v. εἰ ἔστι.

Esto; quando ita respondendum sit, 295, 43.

Esurire; cur non protinus ab exercitatione esuriamus IV, 148, 38 ss.

Esuriens; ciborum odore delectatur II, 36, 25; quum æque ab omnibus partibus ab esculentis distat, quiescet secundum Anaximandrum II, 406, 52 s.; igitur ei comparat terram quæ in medio manet, *ibid.*

Etesiæ; ita Aquilones appellantur post solstitium æstivum flantes III, 586, 34; compositi sunt ab iis qui ab ursa et ab occasu spirant III, 632, 42 s.; ad occasum habitantibus ex Aparctiis in Thrascias, Argestas et Favonios (siquidem Aparctias Favonius est) fiunt III, 590, 40 ss.; iis qui ad ortum habitant ad Subsolanum usque III, 590, 44 s.; ab adusta plaga nasci non possunt, idque quare III, 588, 7 ss.; æstate pollent III, 632, 41; IV, 253, 30 s.; post solstitium ad canis ortum flant III, 586, 19 ss.; ad eos usque inde ab Orionis ortu maxima tranquillitas aeris III, 586, 6 ss.; magis post solstitium æstivum quam ipso solstitii tempore spirant III, 586, 42 s.; cur hac quidem tempestate, tantaque vi semper flent, et cur desinente die desinant noctuque non spirent IV, 253, 26 ss., cf. IV, 242, 31 s.; impediunt quominus multi Austri spirent IV, 245, 44; iis flantibus in finibus Massiliensium circa Liguriam lacus exaggeratur et ejus superficies consolidatur IV, 89, 29 ss.

Ἑταιρεῖος· Jovis cognomen III, 641, 43.

Etelis; piscis squamatus, ideoque viviparus est III, 115,

Ethica; vocis etymologia II, 14, 35; ad eam pertinet ut differentiam exponat inter mentem, intellectum scientiam, artem, sapientiam ac prudentiam, 153, 14.

Ethica febris; quænam IV, 332, 41.

ἦθος· vocis etymologia II, 138, 5.

ἤτοι· conjunctio est, 473, 9.

Etruria; v. *Tyrrhenia*.

Etymologia; forsan ad enucleandam veritatem confert II, 138, 3.

Euæmon; pater Eurypyli fr. 314, a.

Euæses Syrus; Ægypti satrapa fuit, 648, 40; quum animadvertisset, nomarchas a se desciscere velle, in regiam accersitos omnes suspendit, 648, 41; nomarcharum cognatis nuntiari jussit eos captos apud sese detineri, 648, 43; cognatis, soluta ad redimendum pecunia, nomarcharum cadavera tradidit, 648, 47.

εὐαγωγία· v. *Facilitas*.

Euagoras Cyprius; quamobrem eum intefecerit Eunuchus, 581, 20; quare eum honestum esse judicaverit Isocrates, 377, 54.

Euarchusne? minime, sed Apollonides; captio ridicula per homonymiam, 307, 4.

Euathlus; Protagoram accusavit fr. 43, a.

Eubœa; insula memorabilis III, 630, 8; ibi terræ motus vehementissimi fiunt, idque quare III, 592, 36 ss.; duo fluvii in ea esse dicuntur Cerbes et Neleus IV, 106, 33; ibi Thrascias Olympias vocatur IV, 46, 2 ss.; item Subsolanus, Hellespontias IV, 45, 22 s.; ejus portus Caphareus Subsolano infestatur IV, 45, 23; eam Abantes incolebant fr. 294, b; fr. 315, a; in ea invenitur Chalcidice III, 16, 23 s; III, 275, 2; in eam ut transirent, quomodo Athenienses hortatus sit Cephisodotus, 396, 43.

εὐβουλία· v. *Consilii promptitudo*.

εὔβουλος· v. *Consultus*.

Eubulus; Platonis testimonio usus est adversus Charetem, 344, 20.

Eubulus; quomodo Autophradati dissuaserit, ne Atarnea oppugnaret, 507, 29.

Euchir; Dædali cognatus, picturam in Græcia condere instituit fr. 225, a.

Euclees; Molonis filius III, 559, 24 s.; eo archonte cometa apparuit, *ibid.*

Euclides antiquus; poetæ irrisit quia peregrina adhibebat nomina, 475, 26.

Citatur; 475, 27, 28.

Euctemon; ejus causam egit Sophocles, 342, 33.

Eudæmonismus; idem quod macarismus, 331, 52; quomodo a laudatione et ab encomio differat, 331, 53.

Eudemus Cyprius; iter in Macedoniam faciens Pheris in Thessalia somnium mirum habuit fr. 48, a; prælio apud Syracusas periit fr. 48, a.

Eudoxus; Anaxagora posterior II, 483, 7; II, 616, 42; admixtionis ope ideas rerum causas esse putat II, 483, 7; II, 616, 42; de sphærarum positione et distantiis et ordine ei consentit Callippus II, 607, 33 ss.; ejus de numero et ratione planetarum placita II, 607, 16 ss.; scite voluptatis (tanquam summi boni) causam egit, eam laude superiorem prædicans II, 12, 32; admodum temperans erat II, 117, 16; voluptatem summum bonum esse putabat, idque quare II, 116, 36; II, 117, 8 ss.; magis propter mores quam propter rationes ipsas fidem meruit II, 117, 15; quomodo ejus placitum refutaverit Plato II, 117, 30 ss.; quomodo id refutari conati sint alii II, 117, 38 ss.; (?) male putat cetera idearum mixtione constare fr. 89, b.

Eudoxus (Rhodius?); citatur IV, 107, 7 (cf. Fragm. histt. gr. t. IV, p. 407).

εὐεκτικόν· 180, 13; 181, 20; 258, 31.
εὔεικτοι. v. *Facile cedentes.*
εὐειδές· quod reliqui dicunt Cretenses εὐπρόσωπον vocant, 479, 44.
Euenus Parius; quidnam de consuetudine dixerit II, 86, 45.
Citatur (fr. 7 Bergk.); II, 246, 12; (fr. 8), 335, 14; 339, 14 (omisso poetæ nomine); II, 199, 31; II,518, 10; (fr. 9) II, 86, 46.
εὐήθικά· v. *Fatua.*
εὐγένεια· cur ita dicta fr. 56,
εὐγνωμοσύνη· v. *Modestia.*
—*eum* (ινόν); res quæ adjectivis ita terminatis designantur, potentia sunt eæ a quarum nomine hæc adjectiva derivantur II, 569, 14 ss.; hæc adjectiva et de materie et de affectibus usurpantur II, 569, 33 s.
Eumedes; pater Dolonis fr. 317, a.
Eumelus Admeti filius Pheretiades; ejus epitaphium fr. 315, a.
εὐμάθεια· v. *Docilitas.*
Eumenides; v. *Deæ venerandæ.*
Eunomia; Tyrtæi citatur, 574, 1,
εὐνομία· v. *Legum bona constitutio.*
εὐνουχίαι· IV, 141, 11.
Eunuchus; ab eo qua re differat spado IV, 296, 8; eum non eodem modo liberos procreare non posse dicemus quo virum II, 524, 50 s.; una parte mutilata, tantum a pristina forma discrepant, ut parum a feminæ specie distent, idque quare III, 396, 8 ss.; iis similes manent viri quorum genitalia inde ab ortu manca sunt III, 367, 17; pilos congenitos non abjiciunt III, 208, 14; hinc calvi non fiunt III, 48, 11 s.; III, 208, 14 s.; III, 422, 42 s.; ante pubertatem castratis non oriuntur pili postumi III, 48, 12 s.; III, 208, 9 s.; III, 422, 44 s.; si vero post, defluunt, excepta pube III, 48, 13 s.; III, 422, 44 s., cf. III, 208, 11 ss.; in feminam mutantur III, 422, 43, 47 ss.; vocem tenuem habent III, 661, 2; cur acutam habeant vocem, galli vero non IV, 296, 13; iis obcæcati sunt meatus ad pudendum virile tendentes IV, 172, 7 ss.; in sexum femininum degenerant IV, 167, 3 s.; cur viris magnitudine tantum similes fiant IV, 167, 3 ss.; cur iis barba non oriatur IV, 168, 1 s.; cur non calvescant IV, 172, 7 ss.; cur eorum vox acuta sit IV, 181, 7 s.; IV, 185, 28; IV, 176, 45 ss.; vocem femineam habent IV, 167, 4 s.; cur ulcerosa et putrida crura habeant IV, 168, 10 ss.; cur varices vel non omnino vel minus habeant IV, 167, 26 ss.; iis crura intumescunt IV, 136, 38; eorum oculi debiles fiunt IV, 136, 30 ss.; eorum alvi facile solvuntur IV, 136, 38 s.
Eunuchus; Euagoram Cyprium interfecit, quia uxorem ei ademerat hujus filius, 581, 21.
εὐόριστον· v. *Limitantur* (*quæ*) *facile.*
Euphrates; circa eum serpentes multi conspiciuntur idque quales IV, 103, 28 ss.
Euphron; eo mortuo, jussum est judicare, an dignus esset qui interficeretur, quia juste mortuus erat, 376, 9.
εὔφθαρτον· quidnam ita vocari poterit II, 385, 7, cf. III, 527, 30 s.
εὐφυής· v. *Indole bona præditus.*
(Eupolis); ejus *Marica* post *Nubes* in scenam prodiit fr. 305, a.
εὐπρόσωπον· ita Cretenses dicunt quod reliqui εὐειδές 479, 44.
Euripides; Decamnicho succensebat quia aliquid in gravem ejus oris halitum dixerat, 581, 51; ei Decamnichum verberandum tradidit Archelaus, 581, 50; eum irrisit Strattis, idque quomodo III, 485, 51 ss.; bene respondit Syracusanis, 357, 3· impietatis accusatus quomodo se defenderit, 404, 46; eum homines depingere quales sint dicebat Sophocles, 479, 26; tragœdiam perfecit fr. 28, b; nisi statim initio, saltem in prologo docet fabulam, 403, 5; perperam reprehenditur quod multæ ejus tragœdiæ in rem adversam desinunt, 467, 8; etiamsi reliqua non bene disponat tamen omnium poetarum tragicissimus est, 467, 14; primus ostendit utilitatem verborum e communi usu sermonis desumptorum, 387, 2; vituperatur quod Thestii filios lævo pede nudos fuisse narrat (fr. 531 Wagn.) fr. 26, a; perperam *remis imperare* dixit, 387, 48; secundum eum tellus amat imbrem II, 91, 31; item cælo gratum est, si imber in tellurem cadit II, 91, 32; scite solvit ea quibus adversarius ea quæ dicturus erat præoccupaverat, 433, 47; citantur ejus absurde dicta de injuria volenti illata II, 62, 33; quemnam nobilem dicat fr. 57, a; ridiculum ultimum cum fine confundit, II, 263, 27; vituperatur quod sine necessitate absurdum admiserit in *Ægeo*, 480, 37; item quod improbitatem, *ibid.*, cf. 468, 49; quomodo uno nomine transposito perverterit Æschyli trimetrum, 475, 39; secundum eum mutatio omnium rerum dulcissima est (*Orest*. v. 234) II, 90, 33; merito Niobes fabulam particulatim tractavit, 471, 41; non rite confecit chori cantica, 472, 1; quæ apud eum Alcmæonem cogunt matrem occidere, ridicula sunt II, 25, 1; *Medeam* a Neophrone mutuatus est fr. 308, b; ejus *Œneus* qualem prologum habuerit, 406, 5, in *Iphigenia in Tauride* prope abest ab errore quo signis conspicuis fit agnitio, 469, 46; in *Didascaliis*, *Rhesus* ut genuina ejus fabula recensetur fr. 305, b; eo mortuo ejus filius ejus *Iphigeniam in Aulide*, Alcmæon vero *Bacchas* docuit fr. 305, b.
Citatur (ex *Æolo* fr. 3 Wagn.), 524 12; (ex *Alcestide* v. 785, cf. fr. 785 Nauck.) fr. 328, b; (ex *Andromeda*, v. 35), 335, 45; (ex *Antiope*) II, 231, 21; (fr. 27), 337, 45; (e *Bacchis* v. 381), 628, 9; (e *Bellerophonte* fr. 27), II, 177, 6; II, 224, 31; e *Cresphonte*, 468, 24; (ex *Electra*, v. 1) fr. 98, b; (v. 941) II, 224, 6; (ex *Hecuba*, v. 864 s.), 371, 40; ex *Hella*, 468, 26; (ex *Hippolyto*, v. 612), 404, 48; (v. 994), 373, 43; (ex *Iphigenia in Aulide*, v. 80), 398, 2; (v. 1400), 483, 4; ejus *Iphigenia in Aulide* respicitur, 469, 2; citatur (ex *Iphigenia in Tauride*, v. 713), 391, 50; (v. 1162), 403, 50; ejus *Iphigenia in Tauride* respicitur, 465, 41; 468, 26; 469, 43; 470, 18, 45, 50; citatur (e *Medea*, v. 294 ss.), 371, 31, cf. 372, 8; (v. 539 s.) II, 219, 18; ejus *Medea* respicitur, 468, 5; 469, 9; ejus *Melanippe* respicitur, 469, 1; e *Meleagro* citatur nomine Sophoclis (fr. 1), 394, 32; citatur (ex *Oreste*) II, 115, 37; (v. 234), 337, 3; II, 219 10; (v. 66) II, 112, 26; ejus *Orestes* respicitur, 468, 50; citatur e *Philoctete* (fr. 8), 475, 39 (fr. 11) 433, 49; (e *Philoctete* fr. 1) II, 71, 20; respicitur ejus *Scylla*, 468, 51; citatur e *Sthenebœa* fr. 1), 371, 38; (e *Telepho* fr. 10), 387, 48; (e *Thyeste*, fr. 7), 375, 35; (fr. 1), fr. 56, a, b; (e *Troadibus*, v. 969), 408, 34; (v. 989 s.), 380, 31; (v. 1051), 372, 6; II, 220, 11; (ex *Incertis fabulis* fr. 8) II, 175, 6 s.; II, 177, 26; II, 219, 8; (fr. 81), 579, 28; 609, 18; (fr. 83) II, 234, 5; (fr. 84) II, 263, 29; (fr. 153) IV, 169, 37.
Euripides, Euripidis filius; *Iphigeniam in Aulide* in urbe docuit fr. 305, b.
Euripus; per eos fluctus maximo impetu feruntur, idque quare III, 659, 37; an ob eandem causam fluant cur et tropæ IV, 244, 24 ss.; quales in iis capiantur purpuræ III, 87, 47 s., v. *Fretum.*
Euripus Pyrrhæus· v. *Pyrrhæus euripus.*

Euronotus; ita appellatur ventus qui inter Austrum et Eurum est III, 632, 35 s.; sæpe spirare dicitur idque quare III, 589, 1.

Europa; duæ sunt fr. 348, a; ejus fines Herculis columnæ, Pontus, mare Hyrcanium III, 631 1 ss.; nonnullis Tanais III, 631, 4; totam perfluit Ister III, 569, 47; quænam ejus pars olim Italia vocaretur, 611, 46; ejus pars Athenæ II, 308, 27; ibi magis quam in Asia inveniuntur leones III, 169, 43 s.; idque in quanam parte III, 132, 10 s.; III, 169, 44 s.; desunt vero pardi III, 169, 46; ibi feræ fortiores sunt III, 169, 47 s.

Europæi; quomodo ab Asianis differant, 608, 35; iis serviliores sunt Asiani, 537, 33.

εὐρώς (ὁ λεγόμενος)˙ v. *Situs.*

Eurus; eum Austri speciem habent, 546, 7; ad Subsolanum pertinet III, 589, 32 s.; ita vocatur ventus e regione brumali vicina flans III, 632, 36; quem Subsolanum vocant humidus est III, 590, 18; ab Oriente flant III, 632, 20 s.; eorum species III, 632, 23 ss.; a brumali ortu spirat III, 588, 51; Austro vicinus III, 588, 52; inde Euronoti sæpius spirare dicuntur III, 589, 1; huic contrarius est quem alii Argestem, alii Olympiam, alii Scirona vocant III, 589, 1 ss.; siccus est initio, deinde vero aquosus III, 590, 19; Lesbo imbrem affert IV, 255, 2 s.; æstus affert III, 590, 22 ss.; cur eo spirante omnia majora appareant IV, 254, 1 ss.; apud Ægos Syriæ Scopeleus vocatur IV, 45, 30 s.; Cyrenis Carbas IV, 45, 32; a nonnullis Phœnicias IV, 45, 33; eum nonnulli Subsolanum esse putant IV, 45, 34; alii Orthronotum IV, 45, 34 s.

Eurus et Auster; cur Aquilone et Favonio humidiores sint IV, 248, 5 ss.

Euri et Favonii; in mari australi ultra Africam sito, ut hic Aquilones et Austri, vicissim continenter spirant III, 587, 51 ss.

Euryalus; ejus epitaphium fr. 315, a.

Eurybatus; homo callidissimus fr. 20, a.

Euryphon; Hippodami Milesii pater, 508, 10.

Eurypylus; Euæmonis filius; Ormenii epitaphium fr. 314, a.

Eurypylus; tragœdia e parva Iliade desumpta, 477, 4.

Eurystheus; ei mercenariam una cum matre operam locavit Hercules II, 236, 43.

Eurytanes; ab Euryto nomen acceperunt fr. 262, a; apud eos est Ulyxis oraculum fr. 262, b.

Eurytion; adulterii condemnatus Heracleæ numellæ affixus est, 573, 11.

Eurytion; IV, 100, 27.

Eurytus; ab eo cognominati sunt Eurytanes fr. 262, a.

Eurytus; quomodo cuique rei peculiarem numerum tribuerit II, 636, 22 ss.; plantarum formas supputationum calculis assimilabat II, 636, 25 s.

εὐστοχία˙ v. *Conjectura bona.*

εὐταξία˙ v. *Ordinis conservatio.*

εὐτύχημα˙ v. *Prosperi successus.*

εὐτυχία˙ v. *Prosperitas.*

εὐτυχῶν˙ v. *Faustus.*

Euthycrates; quomodo dissensio inter eum et Mnaseam belli sacri causa fuerit, 569, 18; Onomarchi pater, *ibid.*

Euthydemus; ejus sophisma de triremibus, 298, 7; 381, 24.

εὔθυμος˙ v. *Animosus.*

εὔθυνοι˙ *Correctores.*

εὔθυνσις˙ v. *Directio.*

εὐθυντόν˙ v. *Dirigi quæ possunt.*

Euthynus; quidnam de eo dixerit Isocrates, 369, 3.

εὐτραπελία˙ v. *Facetiæ* et *Urbanitas.*

Euxenus; ei geometriam ignoranti Archidamum comparavit Theodamas, 390, 13.

Euxenus Phocæensis; quonam modo Massiliam condiderit fr. 276, a.

Euxinus Pontus; in eum effunditur Ister III, 569, 47; eum accolunt Apolloniatæ, 568, 14, v. *Pontus.*

Evenientia; ex iis nonnulla principia dijudicare oportet II, 421, 13.

Eventus; se habent ut principia et causæ, itemque vice versa, 326, 33; eos e placitis suis deducere non licet III, 394, 38 s.; nec anticipare, antequam conspecti sint III, 394, 39 s.

Everti se ipsos (ἑαυτοὺς ἀναιρεῖν); est effatum vulgo receptum II, 514, 2.

Evomere; v. *Vomere.*

Evulsa e terra (τὰ ἐκ γῆς ἀνασπώμενα); iis similes sumus quum non turgeamus IV, 137, 35.

Ex; quot modis dicatur II, 487, 14; II, 530, 25 ss.; II, 561, 34 s.; III, 333, 18 ss., cf. II, 635, 49 ss.

Ex aliquo; res duobus modis fiunt, idque quibusnam II, 561, 34 s.

ἐξαγγείλωμεν, 442, 17.

ἐξακοντισμός˙ v. *Fulgur jaculari specie transmeans.*

Examen; emittuntur ab apibus, non vero a vespis nec a crabronibus III, 202, 40 s.; iis emittendis favet regum multitudo III, 197, 16, 20; III, 198, 50 s., cf. III, 96, 48; III, 202, 50; ubi id emissuræ sunt apes, per aliquot dies vox peculiaris in alveario auditur III, 197, 43 s.; nisi ubi emittendum est, non evolant reges III, 199, 2 ss.; III, 197, 40 s.; per biduum aut triduum antequam emittatur, paucæ quædam apes alvearium circumvolitant III, 197, 44 s.; non constat an etiam rex, idque quare III, 197, 45 ss.; ubi emittitur, circum regem conglomerantur reliquæ apes III, 197, 41 s., cf. III, 200, 34 s.; ubi emissum est avolant apes et cum suo quæque rege congregantur III, 197, 47 s.; eo consistente nonnullæ apes pastum eunt et hoc facto redeunt III, 198, 9 s.; junioribus constant apibus III, 199, 6 s.; ideo portari possunt III, 199, 5; quomodo ejus emissionem impedire conentur apiarii III, 200, 36 s.; pereunt mortuo rege III, 196, 7 s.; ubertate olivarum multa emittuntur, idque quare III, 96, 17 s.; III, 97, 1 ss.; perit, ubi non sufficienti numero in alveario adsunt reges, idque quare III, 96, 45 ss.; item si nimii, idque quare III, 96, 48 s.; III, 197, 16, 20; III, 198, 49 ss.; si novem vel decem annos durent, bene secum actum esse censent apiarii III, 97, 53 s.

ἐξαπατῶντες˙ v. *Deceptores.*

Exarmentari (ἀτιμαγελᾶν); quando dicantur tauri III, 122, 25 s.

Excaldatio; v. *Torrere* (*lente*).

Excedens (ὑπερέχον); ad excessum refertur, idque quomodo II, 526, 34, 46 ss.

Excedens et excessum; magis universalia sunt quam magnum et parvum, multum et paucum II, 628, 48; II, 629, 7; igitur ea in construendis numeris magno et parvo vel multo et pauco substituunt II, 628, 48 s.; idque ad dialecticas quasdam difficultates evitandas, ceteroquin eodem redit II, 629, 1 s.

Excellentes (οἱ περιττοί); omnes infortunati esse deberent, si numen revera invidum esset III, 471, 15 ss.

Excellentia (ὑπεροχή); propter eam fiunt reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 39; 567, 1.

Excessus (ὑπερβολή); malum est, 21, 12; ei opposita cum egestas, tum mediocritas, *ibid.*; molestia est II, 168, 30; vituperio dignus est II, 147, 9, 45; et defectui contrarius est et medio II, 197, 30; quando magis quam defectus opponatur mediocritati, quando minus II, 139, 3, 17 ss., 25 ss.; omni continuo et divisibili omnique actioni competit, idque duplici modo II, 195, 7; ejus excessus non est II, 20, 33; semper secundum eum determinatur potentia II, 385, 29 s., 33, 38; item impossibile II, 385, 34; qui in eum agere valet etiam in minora valebit II, 385, 28 s., 30 s.; modo secundum potentiam, modo secundum rem determinatur II, 385, 44; ad eum corrigendum contrarium apponere solet natura III, 238, 5 ss., cf. 30 ss.; per eum nonnulli medici sanant IV, 108, 4 ss.; non iisdem bene habent omnia animalia III, 162, 36 s.; eundem diversis locis impendere nequit natura III, 242, 26 s.; mentis et corporis temperamento nocet IV, 190, 43 ss.; ille et frigus mortis duæ præcipuæ causæ IV, 111, 20 s., ceterum, cf. *Exsuperantia* et *Hyperbole*.

Excessus et defectus; sunt genus differentiarum formæ rerum sensibilium II, 559, 27 s., cf. 17 s.; ea quædam sensibilia esse dicunt II, 559, 17 s.; iis inter se differunt generum munera III, 228, 12 ss.; ad eos referri potest magis et minus III, 1, 40 s.; numeri, quatenus numerus est, affectus est II, 502, 6; eos perperam omnium voluptatum causam habuerunt II, 168, 30; ab iis pendentes voluptates reversiones sunt ad naturam II, 169, 4 s.; II, 170, 16; eos æque perdendi vim habere e re morali patet II, 137, 22; ad eos delabimur propter voluptatem et molestiam II, 144, 30; eos qui habent etiam medium habent II, 47, 14; eos fugit omnis vir peritus II, 19, 30; operum bonitatem perdunt II, 19, 36; affectibus et actionibus proprii sunt II, 19, 42, 49; in affectibus et actionibus peccant II, 19, 51; ad vitium pertinent II, 20, 8; eorum medietas non exstat II, 20, 32, 38; iis carent actiones affectusque quibus deest medietas II, 20, 36, v. *Magis et minus*.

Excrementum (περίττωμα); residuum prioris est III, 528, 34 s.; necessario id habere debet quod immutatur III, 528, 32 s.; ei contrarium est III, 528, 33, cf. 38 s.; humoribus postumis accensenda sunt III, 239, 48 s.; de iis disserendum est, ubi de alimento sermo fit III, 239, 52 ss.; inter partes similares recensetur III, 2, 14; III, 38, 9, cf. III, 231, 14; alimenti reliquiæ sunt III, 334, 10; omni alimento est III, 663, 20 s., cf. III, 664, 21 ss.; ei contrarium est alimentum III, 275, 28; in corporibus illud fit quod a calore evictum non fuerit III, 580, 50 s.; eo referri debet quodcunque crudum est III, 365, 34; eorum causa est coctionis defectus III, 354, 12 s.; coctione deficiente fiunt etiam in venis III, 354, 23; est res præter naturam quæ in corpore invenitur III, 334, 6 ss.; aliud utilis alimenti, aliud inutilis III, 334, 24 s.; aliud prius, aliud posterius est III, 334, 35 s.; crudissimum est quod in vesicam colligitur III, 580, 44 s.; ei nec idem locus, nec idem tempus esse debet ac alimento ingesto vel nondum cocto III, 270, 41 s., 43 s.; cuique receptaculum est III, 235, 1; III, 353, 43 s.; una cum iis fiunt receptacula III, 395, 41 s.; quodvis, nisi magna vis cogat, excrementum non fit, antequam in suum locum pervenerit III, 355, 13 ss.; omnia ejus receptacula aquæ transitu facta esse censent antiqui III, 220, 32 ss.; ex omni restant alimento, sive intus, sive foris III, 487, 39 s.; similem habent facultatem alimento cujus residua sunt III, 389, 48 ss.; tam humidum quam siccum calorem continet III, 581, 31 s.; ea foris gignunt plantæ III, 487, 46; id non habent plantæ, idque quare III, 234, 43; III, 281, 43 s., 53 s.; III, 664, 24 s.; nec igitur ejus locum III, 243, 19 s.; ejus loco semina et fructus fundunt plantæ III, 243, 21 s.; multum acria habent IV, 226, 43 s.; duplex est et siccum et humidum III, 4, 51; partem qua emittitur pleraque habent animalia III, 4, 46 s.; unicuique eorum peculiaris locus dictus est III, 335, 6; iis redundant partes inferiores, idque quare III, 292, 33 ss.; iis dicatæ sunt inferioris corporis partes III, 411, 40 s.; unicuique eorum proprium receptaculum dat natura III, 353, 43 s.; III, 396, 39 s.; hinc unumquodque suum locum petit, etiam vi non inferente spiritu III, 353, 27 s.; cujus receptaculum est quæque pars ex ea quoque fiunt III, 395, 46 s.; non fit in tenui ac anteriori maxillæ parte III, 430, 18; in animalibus ac plantis ab inferioribus ad superiora adscendunt et a superioribus ad inferiora descendunt IV, 31, 13 ss.; quomodo curaverit natura, ne derepente eorum exitus fieret III, 273, 2 ss.; eorum exitum spiritu coacto adjuvamus III, 353, 33 ss.; nihilo minus etiam non adjuvante spiritu ejiciuntur, ubi eorum receptacula plena et relaxata sunt, e. g. apud dormientes III, 353, 37 ss., cf. 27 s.; iis æque accensenda sunt semen et pinguedo III, 337, 54 ss.; apud corpulentos dum coquitur in pinguedinem convertitur III, 335, 49 ss.; iis accensenda sunt vel ex iis fiunt genitura et menstrua purgatio III, 371, 21 ss.; iis accensenda esse probatur menstrua purgatio III, 337, 11 ss., cf. 50, v. *Residuum feminæ* et *Residuum genitale*; si alio loco consumantur, parcior evadit menstrua purgatio III, 210, 30 s.; tantum habent animalia menstrua purgatione carentia quantum sufficit ad generandum, non ad foras emittendum, idque quare III, 339, 32 ss.; necessario copiosius et minus concoctum esse debet sexui debiliori, id est feminis III, 337, 11 ss.; progredienti descendentique ac subsistenti ut immutetur spatium factum est amplum (nempe colum) idque apud quænam animalia III, 272, 51 ss., cf. III, 273, 4 s., 16, 26 s.; humoris a vena cava ad renes it III, 267, 7 s.; humida et frigida si in ventrem confluxerint, nullum dolorem vel calorem excitant, idque quare III, 217, 23 s.; quænam eveniant, si hujusmodi fiat confluxus III, 217, 20 s.; hujusmodi confluxum cum mola confundunt medici multi, idque quare III, 217, 18 s.; si ejusmodi incrementum ceperint, nullum alium morbum faciunt, sed quiescunt veluti mutilum quid III, 217, 27 ss.; quare in ejus modi confluxu deficiat menstrua purgatio III, 217, 30 s.; ea quia aliorsum consumuntur, parcam vel nullam menstruam purgationem habet mulier mammas præbens III, 217, 31 s.; copiosius difficilius concoquitur III, 397, 9 s.; multa accumulat vita sedentaria inprimis tamen apud mulieres gravidas, idque quare III, 410, 1 s.; 6 s.; ea consumit labor III, 410, 5; per morbos et senectutem major eorum copia restat, idque quare III, 364, 42 ss.; iis apud convalescentes redundat cum totum corpus, tum omnes ejus partes III, 423, 51 s.; ea interdum ad utile aliquid adhibet natura III, 275, 16 s.; non tamen ideo quærendum est cujus causa omnia exstent III, 275, 17 s., cf 14, 30; sed quibusnam certo aliquo modo se habentibus, alia multa necessaria eveniant III, 275, 18 s; quatenus iis accensendum sit cum fel a jecore suspensum tum bilis per reliquum corpus dispersa III, 275, 12 s., 27 s., 48 s.; iis accensendum est alvi excrementum, quocunque corporis loco occurrat III, 275, 15, 46 ss.; item pituita III, 275, 46 ss.; iis accensenda est bilis III, 233, 22 s.; iis accensendum est papaver III, 279, 7; III, 280, 2; iis non accensendum est cerebrum III, 238, 12 s.; eorum concoctio sanitatis signum III, 611, 41; quibus nimium est animalibus, morbida evadunt et alimento replentur III, 265, 22 s.; quibus parum est, lienem exiguum habent III, 265, 26 ss.; parum habent aves et pisces III, 265, 26 s.; apud aves in pennas convertitur III, 265, 18 s., 32 s.; III. 266, 12, 14; III, 274, 7; apud pisces in squamas III, 265, 18; III, 266, 12, 14 s.; apud quadrupedes oviparas et serpentes in squarras et corpus III, 265, 31 s.; III, 274, 5; item apud omnia animalia squarrosa exceptis testudinibus III, 266, 12, 14 ss.; III, 274, 5; ejus abundantiæ documentum est hirsutia III, 408, 32; ubi omnino desunt, etiam deficiunt pili III, 364, 44 ss.; ex iis fiunt partes necessariæ quæ aliarum causa exstant III, 364, 2 s.; idque quænam III, 364, 13 s.; quæ ex iis fiunt partes ultimæ fiunt, idque quare III, 364, 15 ss.; si remaneant morborum causa sunt III, 354, 15 s.; eorum nimia copia ægrotandi causa IV, 117, 10 s.; IV, 149, 12; unde proveniat IV, 117, 11; IV, 149, 13; qui ab humido et calido pendent morbi somnum afferre solent III, 504, 51 ss.; eorum potentia contraria est ac corrumpere valet modo totam naturam, modo partem III, 529, 4 ss.; igitur aut morbo aut suapte natura interimunt III, 529, 42 s.; ea manifesto tingit fæx vini nigri III, 256, 47 s.; vitale continent principium III, 352, 14 s.; in iis gignuntur insecta quædam, idque alia in jam excretis, alia in iis quæ adhuc in corpore continentur III, 93, 23 ss.; III, 319, 27 s.; ex iis quæ intus partibus insunt alia fiunt animalia III, 77, 1 s.; in iis quæ in inferiore ventre putrent animalia nascuntur III, 614, 3 s.; nostra non sunt animalia quæ in iis gignuntur IV, 138, 42; IV, 216, 24 s.; attactu sensum non movent III, 51, 39; III, 235, 9 s.; III, 238, 10; III, 243, 50 s.; animalium frigida sunt, idque quare III, 232, 22 ss.; ei perperam comparabat aranearum fila Democritus III, 194, 38; partem qua emittitur apud viva vocamus infra III, 532, 31 s.; eadem parte non emitti solet qua alimentum recipitur III, 540, 49; per eundem ac illud meatum emittitur semen apud animalia quæ urina carent III, 326, 12 s.; id per eundem meatum emittunt pisces et quadrupedes oviparæ ac quæ ad generationem pertinent III, 302, 51 s.; id emittunt quidam metu perculsi III, 278, 35; ea emittunt nonnulla animalia exsanguia terrore perculsa III, 235, 39; eo projiciendo nonnulla animalia saluti suæ prospiciunt III, 254, 34 s.; e. gr. bonasus III, 254, 32 ss.; et alvi et vesicæ per accidens necessarium est III, 265, 11 ss.; cum liquida tum globosa in intestinis habent quadrupedum fœtus perfecti III, 142, 31 ss., cf. III, 143, 41 ss.; copiosius habent quam ut ventriculo concoqui vel per alvum excerni possit animalia quorum pulmo sanguineus est III, 266, 4 ss.; pauca vel nulla habent animalia pinguia III, 236, 51 s.; pauciora habent animalia magna quam parva, idque quare III, 385, 1 ss.; multa habent animalia quæ alimentum non concoquunt III, 421, 28; calidissimum est eorum animalium quorum venter est calidissimus III, 581, 32 s.; plurima habet homo III, 339, 48 s.; idque quia apud eum non in pilorum ossiumve aut cornuum dentiumve redundantiam impenduntur III, 339, 49 ss.; ex iis fiunt pili et aculei erinaceorum partesque iis similes III, 421, 38 s.; cur plus humidi quam sicci egerat homo, plus vero sicci quam humidi asinus et equus IV, 172, 19 ss.; ea difficilius emittunt elephantes, idque quare III, 188, 4 s.; id cum labore emittunt canes, idque quare III, 272, 35 ss.; et canes et leones durum atque exsuctum habent III, 153, 33 s.; tenue cuidam vaccæ per vesicam exibat III, 406, 49 s.; humana pardi quærunt, idque quando IV, 76, 11 ss.; vitiosum non multum habent animalia vivipara et aves III, 270, 13 s.; album est apud serpentes, quadrupedes oviparas et aves III, 274, 7 s.; avium incumbit sedimentum album terrenum III, 278, 25 ss.; circa vicesimum diem in pulli alvo continetur album III, 108, 5 ss.; eodem tempore id in exteriorem membranam secundinam emittit III 108, 4 ss.; liquidius quam reliquæ fere omnes aves longicolles emittunt III, 34, 28 s., cf. III, 271, 45 s.; pauca habent aves uncungues III, 373, 7 s.; multa habent aves fœcundæ III, 371, 18; fermento simile continent ova piscium non cartilagineorum III, 379, 42; cicadæ ventriculo non continetur III, 68, 17 s.; quare id habere asserant cicadas agricolæ III, 100, 43 ss.; id emittunt erucæ III, 93, 43; item vermes apum, vesparum et crabronum III, 93, 49 s.; III, 97, 46; III, 98, 28 s.; non vero chrysallides III, 93, 44 s.; nec nymphæ apum, vesparum et crabronum III, 93, 52, cf. III, 97, 47; multa apud apes operarias generat serena tempestas, apud reges vero pluvia, idque quare III, 387, 37 ss.; ex iis fiunt cutis et pili et alæ insectorum III, 426, 24 s.; quale habeant testacea III, 66, 16 s.; id eodem loco quo ova emittunt locustæ et squillæ, idque quonam III, 60, 13 ss.; ad ejus exitum usque extenditur apud locustas feminas meatus uterinus, apud mares vero genituræ destinatus III, 60, 32 ss.; quonam loco id emittant cancri III, 80, 40, cf. *Intestinum*; eo potius pleni sunt erinacei marini esculenti, idque quare III, 281, 10 ss.; id juxta caput emittunt turbinata III, 63, 28; a latere vero per foramen bivalvia et univalvia, excepta patella fera III, 64, 3 ss., 10 s.; hæcce per inferiorem testæ partem III, 64, 11 ss.; nullum manifestum habent tethya III, 66, 15; nec partem ei destinatam III, 66, 29 ss.; tanquam ejus exitus considerari potest alterum eorum foramen III, 66, 26; id eadem via qua atramentum ejiciunt mollusca III, 57, 20 s.; idque fistula III, 278, 8 s.; sicut plantæ nullum manifestum habent urticæ marinæ III, 66, 45 s.; III, 281, 54; item tethya III, 281, 40 s.; manifestum vero habent reliqua testacea III, 281, 40, v. *Residua*.

Excrementa infantis; v. *Meconium*.

Excrementum inutile (ἄχρηστον); ejus secessus semper juvat III, 336, 14 s.; interdum semini admiscetur III, 336, 2 s., 16 s., cf. III, 334, 32 s.; III, 335, 20 ss.; eoque semen sterile reddit III, 334, 32 s.; III, 335, 22.

Excrementum siccum; ejus meatus apud animalia vesica carentia idem est ac urinæ et genituræ, intus vero ambo meatus sibi invicem adjacent III, 79, 27 ss.; idque æque apud mares et apud feminas III, 79, 29 s.; apud testudinem feminam, etsi vesicam habeat, ejus meatus idem est qui urinæ III, 79, 31 s.; cur pleræque quadrupedes facilius quam humidum emittant IV, 315, 39 ss.

Excrementi exitus; circa eos redundat sanguis et superfluum III, 292, 33 ss.; hinc circa eos collocavit mammas natura apud animalia quæ superiora versus crescunt, *ibid.*; iis terminatur truncus III, 292, 46 ss., cf. III, 22, 2 s.; III, 289, 25 s., 35 s.; distinctus est ab urinæ vel seminis meatu apud vivipara intra se et foras III, 326, 39 s., cf. III, 336, 7 ss.; non vero apud ovipara III, 326, 50 ss.; nec apud vivipara intra se, foras vero ovipara III, 327, 20 ss.; eum supra habent erinacei marini, idque quare III, 65, 35 ss.; e regione hujus exitus perforata est eorum testa III, 65, 45; ad eum convergunt ventriculi quinque sinus apud eundem III, 65, 43 s.; eum supra habent patellæ quoque omnes et turbinata, nempe in testæ parte prona III, 65, 39, cf. III, 63, 18 s.; apud mollusca et testacea turbinata ad os adductus est III, 287, 11 ss., cf. III, 286, 50 ss.; III, 328, 3 ss.; igitur eum mollusca infra os, turbinata vero ab oris latere habent III, 287, 20 ss.; apud mollusca et crustata idem est qui uterinus meatus III, 328, 10 ss.; quanam corporis parte inveniatur apud mollusca III, 328, 12 ss.; eo coeunt mollusca, idque quare III, 328, 15 ss.; ejus foramen latet apud cancellum III, 64, 33; circa eum duo corpuscula appensa quorundam piscium cartilagineorum mares habent III, 79, 10 ss.

Excrementitii cibi (οἱ περιττωματικοί); concocto reliquo cibo supernatant IV, 129, 5.

Excretio (τὸ ἐκκρίνεσθαι); probatur ea non fieri elementorum in se invicem transitum, quemadmodum Empedocles et Democritus censebant II, 420, 12 ss.

Excretorii motus; (ἐκκριτικαὶ κινήσεις); corporis depulsiones sunt II, 335, 35.

Excubiæ; iis comparatur reipublicæ administrandæ cura, 576, 14; ab iis agendis Lacedæmone immunis est trium filiorum pater, 512, 53.

Execestus; Phocensium tyrannus etiamsi annulum magicum possidebat, nihilominus tamen interfectus est fr. 294, a.

Exemplar esse; aliquid erit tanquam genus omnibus ideis commune, si ideæ eo a rebus quarum ideæ sunt differunt, quod horum exemplar sunt II, 616, 29 ss.

Exemplaria; ejusdem rei numero plura sunt II, 483, 18; II, 616, 52 ss.

Exemplum (παράδειγμα, ὁμοιότης); quidnam sit, 116, 40; 316, 5; 426, 15; est ut pars ad partem, non ut pars ad totum, vel ut totum ad partem, 117, 12; 316, 2; quomodo ab inductione differat, 117, 14; 262, 50; eo utuntur rhetoricæ demonstrationes, 121, 11; 314, 10; 371, 10; ad inductionem pertinet, 121, 11; est inductio rhetorica, 314, 7, 22; 315, 5; iis inprimis utuntur orationes quædam et oratores quidam, 314, 26, 28; argumenta ex iis petita haud minus probabilia quam quæ enthymematis nituntur, 314, 29; spectat ea quæ plerumque aliter se habere possunt, 315, 5; inprimis convenit rhetoricæ deliberativæ, 332, 34; 408, 20; species est probationum non adscititiarum, 424, 28; iis quando utendum sit, 426, 17; distinguuntur in exempla secundum rationem et præter rationem, 426, 23; etiam e contrariis petenda sunt, 427, 23; multa petuntur vel e rebus præteritis, vel ex iis quæ nunc fiunt, 427, 32; eorum nobis semper magna suppetet copia, 427, 35; pertinet ad probationes communes, 370, 4; inductioni simile est, 370, 6; eorum duæ species, 370, 10; e rebus gestis petita inventu difficiliora sed in concione utiliora sunt quam fabulæ, 371, 2, 6; demonstrationis loco adhibenda sunt, ubi desunt enthymemata, 371, 9; ubi vero adsunt, testimoniorum loco, 371, 10; initio orationis adhibita, inductioni similia sunt, 371, 12; in peroratione vero testimoniis, 371, 13; si initio adhibeas, multa dicenda sunt, 371, 15; si in peroratione, unum sufficit, 371, 15; pertinent ad probationes orationibus concionalibus aptissimas, 443, 11; quænam præferenda sint in confirmatione orationis concionalis, 443, 19; insequi debent consuetudines rerum, 443, 16; post ea sententiis utendum est, 443, 22; etiam justorum quæ in confirmatione citat orator, afferenda sunt, 443, 33; multa hujusmodi peti possunt ex iis quæ in unaquaque justa habentur, sive in civitate in qua fit oratio, sive in reliquis, 443, 34; eorum usus in confirmatione orationis judicialis, 449, 53; quomodo impugnanda sint defensori, 451, 29; quomodo a consentaneo differant, 429, 37; quomodo ab indicio, 429, 39; quomodo a signo, 430, 8; iis gaudent nonnulli II, 488, 15; cur iis potius gaudeant homines in exercitiis rhetoricis quam argumentationibus IV, 204, 1 ss.; notio quidditatis est II, 264, 12 s.; II, 515, 4; non perspicua non adhiberi debent in demonstrationibus II, 233, 28; quomodo eo uti debeat dialecticus ad celandam argumentationem, 262, 45; quomodo perspicuitatis gratia, 263, 40; eo universale sumere solent, nisi inductione sumant, 269, 16; eo in inductione utendum est, ubi nomine caret universale, 292, 32; si eo sumatur universale quidnam facere debeat respondens, 295, 54.

Exempla præter rationem (παρὰ λόγον); fidem adimunt, 426, 25; consilia secundum rationem data infirmare solent, 427, 8; quomodo iis utendum sit, 427, 14; iis si utatur adversarius, quænam respondenda sint, 427, 16; eorum semper magna copia in medium afferenda sunt, 427, 21.

Exempla secundum rationem (κατὰ λόγον); fidem faciunt, 426, 24; quomodo iis utendum sit, 427, 12.

Exemptiles dies (ἐξαιρέσιμοι); quosnam ita vocaverit Memnon Rhodius, 648, 5.

Exercitandi labor; quamobrem eorum qui nimio dissolvuntur vox acutior et moles minor videatur IV, 143, 16 ss.

Exercitans sese; (γυμναζόμενος); ei difficilius reddere problema licet, 266, 49, 52, v. *Dialecticus*; nequit sibi temperare quin disputet contentiose, 275, 45.

Exercitantes sese; apud eos pituita in corpus absumitur, si puro admisceatur alimento III, 334, 39 s.; quare minus sudent, si interposita quiete luctentur IV, 120, 33 ss.

Exercitantur (qui) (οἱ μελετῶντες); speculantur ut speculativa potiantur scientia, idque quare II, 570, 35 s.

Exercitatio; optima necessario competit corpori optime natura comparato et maximis subsidiis instructo, 543, 15; ab ea pendet celeritas vel tarditas agendi, 294, 5; ex earum amore proveniunt victoriæ, 420, 46; oculum siccum reddit IV, 275, 9: cur iis qui se ei dedunt venter tantummodo extenuetur IV, 143, 21 ss.; IV, 145, 39 ss.; sine ea nonnulli bene se habent II, 401, 41; cur non protinus ab ea esuriamus IV, 148, 38 ss.; cur non statim ab ea cibum propinemus IV, 148, 30 ss.; IV, 314, 18 ss.; cur eas mane jejunoque ore obire videamus histriones, saltatores et reliquos ejusdem generis IV, 178, 9 ss.; utilia sunt simpliciter II, 222, 31; sanitatem faciunt, 323, 20; boni habitus gratia fiunt, 325, 50; cum nimia, tum nimis pauca robur perdunt II, 16, 7; II, 137, 29 s.; faciunt vero augentque ac servant moderata II, 16, 10; in iis excessus salubrior quam defectus II, 197, 40; levibus usque ad pubertatem uti debent pueri, 627, 39; ea inchoanti nimium erit quod Miloni parum II, 19, 28; qui propter eorum omissionem turpis est, jure reprehenditur II, 30, 35; apud Cretenses servis interdicta sunt, 502, 16; iis si te assuefeceris, maximam consequeris cum in scribendo, tum in dicendo facilitatem, 438, 37.

Exercitatio dialectica; quænam ex ea emolumenta petenda sint, 275, 28; facultatis gratia fit, 275, 32; maxime spectat propositiones et objectiones, 275, 33.

Exercitatus; ad eum pertinet ut accepta et urbana inveniat, 396, 3; cur magis alsiosi quam inexercitati IV, 156, 6 ss.; cur vocem acutam reddant IV, 178, 3 ss.; cur minus quam inexercitati ad vinolentiam bibere possint IV, 130, 31 ss.

Exercitus; ejus servator dux, 412, 41; ejus bonum partim ordine constat, partim in duce residet, idque magis II, 609, 35; quæ in eo fiunt belli tempore, iis comparantur quæ in universo fiunt III, 639, 12 ss.; eum ducere discit qui imperatori paret vel centuriæ aut cohorti præest, 524, 45; dici potest eum ducere posse et puerum et adultum, sed non eodem modo III, 452, 6 ss.; quoties inopia laborabat quæ thesauris regiis continebantur vendebat Antimenes, 650, 34.

Exhalabile (θυμιατόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 9; quænam sint III, 621, 51 ss.; in aerem secernuntur III, 622, 1 s.; evanescendo alia arida, alia terra fiunt III, 622, 2 s.; quædam inflammari possunt III, 622, 42 ss.

Exhalatio (ἀναθυμίασις); eodem redit utrum ei tribuas sensum, an effluviis III, 485, 19 s.; igitur ei perperam odorem assimilant omnes, idque quomodo III, 485, 10 ss.; in corpore eam fieri dicunt Heracliti sectatores quidam IV, 189, 31 s.; eam semper fluere et maxime incorporeum esse censet Heraclitus III, 435, 22 s.; ex ea omnia composuit idem III, 435, 20 s.; igitur ei quoque animam assimilavit III, 435, 19 s.; ejus natura sicca et calida III, 555, 21; potentia quasi ignis est III, 555, 24; antequam igni opem ferre queat, interit is, si minus colligatur calor III, 535, 29; quomodo a spiritu differat III, 622, 4 ss.; lignosi corporis fumus est III, 622, 8 s., 46 ss.; pinguis fuligo est III, 622, 15, 47 ss.; oleosi nidor III, 622, 15, 48 s.; duplicem emittit terra a sole calefacta III, 556, 25 ss.; altera humida, altera sicca III, 580, 25 ss.; III, 596, 28 s.; duæ perpetuo sursum feruntur in aerem, tenues nec conspicuæ III, 631, 21 ss.; altera sicca et fumida e terra manans, altera humida et vaporosa ab humida natura exhalata III, 631, 25 ss.; concretio ambo potentia continens in nubem cogitur III, 596, 30 s.; earum duæ sunt species III, 533, 17 s.; altera humida, vapor dicitur III, 583, 18; altera sicca fumus nominanda III, 583, 18 s.; altera aquæ pluvialis, altera ventorum principium III, 619, 36 ss.; continenter gignitur, sed tamen ampliori vel minori copia III, 584, 10 s.; quod autem vaporosa interdum, interdum sicca et fumida plus gignitur pluvii et humidi interdum anni redduntur, interdum ventosi et sicci III, 584, 13 ss.; quid intra terram fiant in ipsius visceribus inclusæ III, 609, 11 ss.; causa materialis stellarum transcurrentium est III, 557, 36; eam colligi sinit Auster III, 565, 32; ejus calorem exstinguit Aquilo, indeque eam consistere vetat III, 565, 23 ss., 30 s.

Exhalatio alimenti; v. *Alimenti exhalatio.*

Exhalatio fumida; v. *Fumida exhalatio.*

Exhalatio humida; ex ea nebulæ, rores, gelu omne genus, nubes, pluviæ, nives oriuntur III, 631, 28 ss.; causa est salsedinis maris III, 580, 27; III, 581, 3 ss.

Exhalatio sicca; est pars mundi terram circumdantis circulari lationi proxima III, 560, 15; a circulari lationi circum terram circumagitur III, 560, 17 ss.; hinc ubi sincera est, sæpe incenditur III, 560, 21; quando et quando ex ea fiant cometæ III, 560, 23 ss.; III, 563, 31 ss.; ubi infra stellam aliquam motu constiterit, comam sibi adsciscit hæc stella III, 560, 44 ss.; III, 563, 6 ss.; eodem modo quo incensæ latio stellæ lationi similis, sic ejusdem statio stellæ stationi III, 560, 31 ss.; quomodo ex ea consistat via lactea III, 563, 12 ss.; enumerantur affectus qui ejus regioni proprii sunt III, 564, 5 ss.; ei subditus locus aeri et aquæ communis est III, 564, 9 ss., cf. *Terræ proximus locus*; communis causa est tonitrus, venti et terræ motus III, 598, 16 ss.; ex ea venti et eorum differentiæ, tonitrus, fulgura, presteres, fulmina et cetera his cognata oriuntur III, 631, 29 ss.; III, 632, 7 ss.; in terra fossilia facit III, 609, 17 ss.; interdum in certa quadam parte multa adscendit, in alia vero vaporosa III, 584, 27 s

Exhalatio spiritui similis (πνευματώδης); una cum ea ingrediuntur odores III, 487, 46 s.; supernatat propter calorem III, 556, 30 s.

Exhalatio vaporosa (ἀτμιδώδης); humoris in terra et supra terram vapor est III, 556, 28 s.; propter pondus sub fumida exhalatione subsidit III, 556, 31; quando cogitur ac deorsum vergit, densata calidum extrudit et deorsum pellit III, 557, 27 ss.; in terra metallica efficit III, 609, 17, 23 ss.

Exheredes; quæritur an necessario sint pravi, 192, 23.

Exhortatio (νουθέτησις); docet animæ partem rationis expertem rationi obedire II, 14, 21.

Exhortatio auditorum ad animum attendendum; in oratione concionali insequi debet summariam argumenti expositionem, 441, 29, 34; eam insequi debet benevolentiæ captatio, nisi calumnia aliqua sit depellenda, 441, 29.

Exhydriæ; ita venti appellantur cum pluvia grassantes III, 632, 19 s.

Exiguitas; causa est cur insecta pauco cibo contenta sint III, 283, 1 s.; signum pusillanimi IV, 6, 9.

Exiguum; quod valde est, perinde est ac si nequaquam moveretur IV, 73, 30 s.

Eximia (περιττά); bona habentur, 324, 47; honesta sunt, 331, 4.

Existimabile (ὑπολητπόν); aliquid si scibile existimatio. aliqua scientia est, 203, 38.

Existimatio (δόξα); magna frui debet qui in tragœdia e re secunda in adversam incidit, 466, 40.

Existimatio (ὑπόληψις); aliqua scientia est, si quid existimabile scibile, 203, 38; ejus species scientia II, 312, 42; si referatur ad existimabile, ejus species referri debet ad speciem aliquam existimabilis, 248, 1; exemplo ostenditur quomodo a scientia differat, 12, 45; eodem modo reciprocat ac scientia, 212, 54; non sine imaginatione fit III, 465, 24 s.; probatur non eadem esse ac intellectio III, 465, 25 ss.; ejus species sunt scientia, opinio, sapientia, earumque contraria III, 465, 34 ss.; genus esse nequit convictionis, 214, 17, 24; ejus vehementia non est convictio, 215, 38 ss.; ex ea sententia non est ferenda judici, 449, 30; ei assimilanda non est memoria, sed ejus habitus quidam est III, 494, 23 s.; ea falli potest anima II, 67, 47; quot modis ea decipiamur, 113, 1 s.; non omnem corrumpunt ac pervertunt voluptas ac molestia II, 69, 21, cf. *Opinio.*

Existimatio recta; v. *Opinio vera.*

Exodus; pars communis tragœdiæ secundum quantitatem, 466, 5; quidnam, 466, 11.

ἐξονειρώττειν· v. *Insomnium venereum.*

Exordium; expositione prius, 22, 5.

Exordia dithyramborum; conjunctione una, 394, 9.; iis similes longæ periodi, 394, 49; ea loco antistrophorum fecisse Melanippidi per jocum objecit Democritus Chius, 394, 50.

Exortivi flatus (ἐῷαι); æstate non spirant, idque quare IV, 254, 24 s.

Exosse; quidnam significet II, 529, 43 s.

ἔξωθεν (οἱ ἔξωθεν λόγοι)· iis usus est Socrates, 503, 27.

Exotericæ rationes; II, 298, 45.

Exoterici sermones; 526, 48; II, 192, 4; in iis multa dicuntur de optima vita, 600, 43; in iis de anima sermo fit II, 13, 25; in iis multa de ideis divulgata sunt II, 611, 27; II, 190, 15; consultandi sunt de efficiendo et agendo II, 68, 21.

ἔξωθεν περιλαμβάνοντες, sive συμπεριλαμβάνοντες· II, 218, 38; II, 226, 30.

ἐξουσία· v. *Potestas.*

Expergefactio; quando fiat III, 506, 26 ss., 40 ss.; quomodo fiat II, 345, 45 ss.; II, 355, 24 s.

Expergefacti; cur insomnia recordentur, non vero vigilantium munera quibus interdum dormientes funguntur, in *Problematis* exponitur III, 504, 2 ss.; si mentem advertant, certiores fiunt se in somniis aliud quid præter imagines cogitare III, 507, 21 ss.; nonnulli agnoscunt lumen aut gallorum canumve voces quæ inter dormiendum exiliter viderant aut audierant III, 512, 11 ss.

Expergiscens; si quis animum attendat ad ea quæ ei sic se habenti eveniunt, agnoscet imagines quæ ei per somnum apparent motus esse qui in sensoriis fiunt III, 511, 51 ss.

Experientia (ἐμπειρία); homini propria II, 468, 19; parum ejus participes sunt animantes II, 468, 17; a memoria pendet II, 468, 19; idque quomodo, 170, 44; ex ea provenit principium artis et scientiæ, 170, 47; II, 468, 22 s., cf. 25; fere scientiæ et arti similis esse videtur II, 468, 21; longius a scientia remota est quam ars II, 469, 24; quomodo ab arte differat II, 468, 27 ss.; II, 469, 8 s.; quod ad actionem attinet, arte non est inferior II, 468, 33 s.; quænam inter eam et prudentiam intercedat affinitas II, 244, 16 ss.; particularia spectat II, 468, 37; II, 71, 32; ei longo tempore opus est II, 71, 33; adolescentibus non competit II, 71, 33; ex ea petuntur sapientiæ et scientiæ naturalis principia II, 71, 37; ei incumbit principia circa unumquodque suppeditare, 77, 7; propter eam oculum mentis habent senes II, 73, 45; ea docti discimus mare ubi in vaporem abit potabile fieri III, 581, 38 ss.; ea opus est amicitiæ perfectæ II, 95, 33.

Experientæ defectus (ἀπειρία); causa est cur aliqui (nempe Plato) minus perspiciant res quibus omnes consentiunt II, 435, 10 s., v. *Inexperientia*.

Expertus; sapientior habetur eo qui cujuscunque rei sensum habet II, 469, 49; etiam magis succedere videtur quam qui rationem sine experientia habet II, 468, 35, cf. II, 469, 5; rem scit, causam vero ignorat II, 469, 13; iis sapientiores habere nequeunt artifices II, 469, 10, 50; docere nequeunt II, 469, 26.

Expes (ἄπους); duplicem habet significatum III, 458, 16; tanquam exemplum citatur, 77, 46.

Expes (avis); v. *Apus*.

Expetenda; triplicia sunt, nempe pulchrum, jucundum et utile II, 17, 9.

Explanatio (λόγος); quævis definitio erit, si quæcunque idem significat quod nomen definitio sit II, 541, 8 s., cf. 47; cujusvis rei est, dummodo nomen habeat, idque quare II, 541, 15 ss.; exponetque quid significet et notione simplici accuratior sit II, 541, 16 s.

Exploratores; iis utendum est tyranno, 584, 39; regis Persarum III, 637, 38.

Exportanda; v. *Importanda*.

Expositio (ἔκθεσις); quæ eam spectant in *Odyssea*, toleranda non forent, si ea malus cecinisset poeta, 478, 35.

Expositio summaria argumenti (πρόθεσις); ab ea in oratione concionali inchoandum est, nisi calumnia aliqua depellenda sit, 441, 27; eam præcedere debet calumniæ depulsio, ubicunque necessaria est, 441, 29; eam insequi debet exhortatio auditorum ad aninum attendendum, 441, 29, 34.

Expressio (ἔκθλιψις); probantur perperam nonnulli asseruisse ab ea pendere motum terræ et ignis II, 380, 14 ss.; vel ea vel tardatione tantummodo res sursum moveri poterunt, si sequaris opinionem eorum qui unicam materiem esse statuunt, vel qui unicam naturam tribuunt elementis magnitudine differentibus II, 426, 44.

Exsangues partes; omnes sensu carent III, 244, 34 s., cf. 41 s.; III, 259, 3.

Exsanguia (ἄναιμα), eorum partium consideratio breviorem exigit moram quam sanguine præditorum III, 283, 13 s.; classis animalium sunt communi nomine carens III, 223, 29 s.; omnium difficillime in genera distribuuntur, idque quare III, 224, 1 ss.; eorum definitioni inest sanguinis notio III, 277, 14 ss.; igitur eorum substantiæ affectus est quod sanguine carent III, 277, 13 s.; venis, vesica et respiratione carent III, 277, 18 s.; igitur viscera non habent III, 277, 9 s.; III, 257, 48 s.; idque quare III, 258, 4 ss.; Democritus perperam arbitratus est viscera eorum propter exiguitatem latere III, 257, 49 ss.; necessario habent partem cordi respondentem, idque quare III, 277, 19 ss.; item partes alimento dicatas III, 277, 22 ss.; longe a se invicem apud ea differunt hæ partes, idque quare III, 277, 23 s.; visceribus carent omnia III, 61, 7; æque ac sanguine prædita gulam, ventriculum et intestinum habent III, 61, 7 s.; omnia visceribus et pinguedine carent III, 168, 10 s.; nec pinguedinem, nec dulcedinem habent III, 530, 26 s.; pinguedinem non habent, idque quare III, 236, 20 s.; III, 338, 6; minime alimento egent IV, 332, 18; ea nonnulli sanguine præditis calidiora esse censent III, 231, 53; frigida sunt III, 383, 40 s.; III, 389, 6, 9 ss.; parum caloris habent III, 240, 30; idque quare III, 238, 39 s.; spiritu innato refrigerari possunt III, 263, 4 s.; necessario frigida et meticulosa sunt III, 278, 33 ss., cf. III, 280, 18; nullum fere eorum cerebrum habet, nisi pro portione III, 238, 38 s., cf. III, 506, 12 s.; nonnulla eorum potentia, non actu plura principia habent III, 548, 39 s.; apud ea in parte cordi respondenti necessario residere debet anima sensitiva III, 535, 2; apud ea in parte cordi respondenti residet substantiæ principium III, 548, 39; apud ea in parte cordi respondenti necessario residet caloris naturalis principium III, 535, 7 ss., cf. III, 542, 23; apud ea eidem parti quasi inusta est anima III, 535, 13 s., cf. III, 542, 34 s.; apud nonnulla actu tantum, non potentia unica est pars primo animam sentientem continens III, 261, 18 s, cf. III, 282, 36 ss.; apud ea manifesto in parte cordi respondenti attollitur et subsidet spiritus insitus III, 503, 38 ss.; apud ea nomine caret pars in qua residet anima vegetativa et calor naturalis III, 542, 23; apud ea cordi quod respondet masculum vel femineum est III, 396, 21 s.; apud ea carnosæ parti proprius esse videtur sensus III, 281, 36 s.; nonnulla caput indiscretum habent III, 288, 34 s.; capite truncato diutius vivunt III, 269, 33 s.; nonnulla postquam dissecta sunt diu vivere possunt III, 308, 25 s.; eodemque tunc motu moventur ac antequam dissecta essent III, 308, 27 s., cf. *Insecta prælonga*; terrestribus ad marcorem caloris naturalis prævertendum sufficit refrigerium quod aeri ambienti debent, idque quare III, 542, 50 ss.; III, 544, 1 s.; eorumque fere omnium brevis vita est III, 543, 2 s.; non omnia breviorem habent vitam III, 529, 5 s.; iis tamen diutius vivunt sanguine prædita, nisi ipsa magnitudine vindicentur, idque quare III, 529, 11; III, 530, 25 ss.; in universum sanguine præditis minora sunt III, 345, 10 ss.; exceptis quibusdam marinis, minora sunt quam sanguine prædita III, 6, 49 ss.; eorum maxima genera loca calida incolunt III, 6, 52 s.; majora eorum genera in mari quam in terra aut in dulcibus aquis III, 6, 53 ss.; in frigidis regionibus, tam pedestria quam aquatilia, partim omnino desunt, partim minora sunt quam alibi III, 530, 13 ss.; eorum viscidum siccum est III, 362, 22; hinc eorum extrema superficies testa vel crusta constat III, 362, 23 s.; nonnulla eorum partes duras foris habent, idque quænam et quare III, 240, 24 ss.; reliquis opposito modo se habent quod ad mollium et durarum partium dispositionem attinet III, 240, 29 ss., 52 s.; oculos duros habent III, 478, 46 ss., cf. III, 231, 41 ; olfactus instrumentum habent III, 250, 37 s.; omnia voce carent III, 455, 45 ; pluribus quam quattuor cardinibus moventur III, 304, 8 s.; habent aliquid quod sanguini respondet III, 231, 24 s.; III, 339, 30 ss.; nomine id caret III, 276, 37 ; eorum ultimum alimentum id est quod sanguini respondet III, 235, 4 ; III, 336, 31 s.; III, 339, 12 ; III, 395, 32 ; III, 396, 17 ; III, 504, 11 ; totius eorum corporis materies est quod sanguini respondet III, 261, 34 s.; apud ea quod sanguini respondet continetur iis quæ venis respondent III, 261, 35 s.; menstrua purgatione carent III, 339, 30 s.; idque quare III, 339, 32 ss.; quæ admodum aquosum habent humorem ignaviora sunt III, 235, 34 ; in universum ignaviora sunt quam sanguine prædita III, 235, 37 s.; terrore perculsa immobilia manent III, 235, 39 ; immo nonnulla eorum tunc excrementa emittunt et colorem mutant III, 235, 39 s.; nonnulla eorum prudentiora sunt quam multa sanguine prædita, idque quare III, 231, 29 ss.; III, 235, 31 ss.; ponendum est apud ea somnum et vigiliam vel ab eadem causa pendere ac apud homines, vel a causa quæ huic pro portione respondet III, 503, 22 s.; genitalium ratione cum a se invicem tum a sanguine præditis differunt III, 327, 37 ss.; nullum oviparum est III, 374, 9 s., cf. III, 345, 35 ; vermipara sunt III, 345, 19 ; non tamen simpliciter omnia III, 346, 39 s.; eorum feminæ ad generationem conferunt quod sanguine præditorum menstruæ purgationi respondet III, 340, 40 ss.; partim sexus discrimen habent, ita ut ad idem genus pertinentia generent III, 319, 24 s.; alia generant sed non sui prolem III, 319, 25 s.; idque ea quæ non e coitu sed e terra putrefacta et excrementis procreantur III, 319, 26 ss.; quatenus sexus discrimen habeant quæ locum mutant III, 319, 32 ss.; apud ea quæ sexus discrimen habent mares etiam a feminis partibus quibusdam differunt III, 321, 14 ss.; quænam III, 5, 31 s.; plura sunt eorum genera, idque quænam III, 55, 28 ss.; in quattuor magna genera dividuntur, quæ omnia comprehendunt III, 70, 48 ss.; III, 327, 39 ss.; quænam eorum omnes sensus habeant III, 70, 51 ss.; de quibusnam dubium sit an omnes habeant III, 71, 18 ss.; eorum genera sunt testacea, crusta intecta, mollia et insecta III, 7, 19 s.; reliqua in magna genera non distribuuntur III, 7, 26 s.; quædam eorum species in alias species dividuntur, sed nomine carentes III, 7, 29 s.; quæ pedes habent multipeda sunt III, 7, 25 ; iis accensenda sunt mollusca, crustata, testacea et insecta III, 383, 46 ; III, 389, 6 ss.; III, 277, 7 ss., 10 s.; eorum genera sunt mollusca, crustata et insecta III, 319, 32 ss.; iis accensenda sunt crustata et testacea III, 240, 24 ss.; iis accensenda sunt crustata et mollusca III, 338, 4 s.; III, 545, 41 s.; iis accensenda sunt insecta III, 345, 37 ; III, 346, 38 ; III, 543, 5 ; ad ea pertinent volatilia membranaceis alis prædita, id est insecta alata III, 6, 36 ; iis accensendus est polypus III, 238, 38 s.; iis accensendi sunt pediculi piscium III, 101, 41 ; item cancri III, 288, 34 s.; in India magna sunt, teste Ctesia III, 169, 8 s.; nonnulla quæ libera vagantur exsugunt stellæ marinæ III, 282, 2 ss.

Exsanguia aquatilia ; videntur etiam olfactum habere III, 457, 11 s., cf. III, 454, 11 s.; III, 486, 49 ss., cf. *Respiratione carentia* ; iis accensenda sunt mollusca, polypi et crustata III, 543, 47 s.; non tamen in perpetuum in aere vivere possunt, idque quare III, 543, 48 ss.

Exsanguia multipeda ; pedes a latere habent III, 286, 36 s.; vel volatilia vel pedestria sunt III, 7, 8 ; multis cardinibus moventur III, 7, 8 s.

Exsanguia pedibus prædita ; omnia multipeda sunt III, 316, 34 ; nullum eorum quadrupes est III, 316, 35, cf. tamen III, 7, 9 s.; III, 95, 33 ; omnia crura exceptis ultimis a latere agnata sursum flectuntur et vara quadamtenus retrorsum vergunt III, 316, 36 ss., cf. III, 317, 7 s.; idque quare III, 316, 39 ss., 48 ss.; crura vero prima et ultima ita flectunt ut natura eorum, quippe præeuntium et insequentium fert III, 316, 46 s.; pleraque eorum cavernas incolunt III, 316, 51 s., cf. *Multipeda*.

Exsanguia sponte nascentia ; e verme fiunt III, 390, 51 s.; III, 391, 19 s., cf. III, 384, 37 s.; non vero ex ovo III, 391, 18 s.

Executor ; magistratus maxime necessarius est, idque quare, 598, 41, 48 ; quidnam sit ejus munus, 598, 42 ; ejus munus difficillimum, idque quare, 598, 41, 44 ; nonnusquam rite ab eo distinguunt custodiæ præfecti munus, 599, 11 ; ejus munus obire nolunt viri boni, 599, 15 ; ejus magistratum gerere recusant, nisi magnum inde quæstum facere liceat, 598, 45 ; ejus munus qui susceperunt, munere fungi ex legis præscripto nolunt, 598, 46 ; ejus munus improbis committere non tutum est, 599, 16 ; ejus munere non ubique eundem virum fungi præstat, idque quare et quosnam, 598, 51 ; 599, 10, 19 ; non idem esse debet ac qui condemnat, 599, 4, 8.

Exserti dentes ; v. *Dentes exserti*.

Exsiccatio (τὸ ξηραίνεσθαι) ; duplex ejus causa III, 615, 10.

Exsilium ; ejus potestatem Lacedæmone pauci habent magistratus, 554, 7.

Exsistentia (τὸ εἶναι) ; maxima res esse videtur II, 100, 10 ; ejus causa parentes II, 100, 10 ; II, 101, 25 ; nostra sentiendo ac cogitando consistit II, 113, 42 ; viro bono res bona est II, 107, 32 ; viris bonis ac felicibus res per se bona et jucunda est, idque quare II, 113, 45, 51 ; II, 114, 3 ; eam sentire res per se jucunda et exoptabilis est II, 113, 42 ; II, 116, 6 ; nostra actu, nempe agendo et vivendo constat II, 110, 14 ; omnibus exoptanda et amabilis est II, 110, 14.

Exspectatio (προσδοκία) ; utilium jucundior videtur quam honestorum II, 110, 28.

Exspirantes ; minus audiunt quam inspirantes, idque quare III, 418, 48 ss.

Exspirare ; cur nequeant qui vehementer et confestim inspirarint IV, 284, 40 ss.

Exspirare et inspirare ; vicissim fieri debent IV, 284, 45.

Exspiratio (ἐκπνοή) ; pulsionis species II, 335, 34 ; ita vocatur aeris exitus III, 550, 52 ; dum fit, deprimitur ac præfocatur pectus III, 542, 1 s.; ea vitam terminamus III, 540, 20 s.; III, 549, 17.

Exstinctio ignis (σβέσις) ; ejus per contraria interitus ignis est III, 535, 20 ; III, 542, 36 s.; violenta est tam in rebus anima carentibus quam in rebus anima præditis III, 542, 39 s.; quomodo fiat III, 535, 24 s.; fit subito ab aeris frigore III, 542, 37 s.; celerius fit ubi distrahitur ignis III, 542, 38 s.

Exsules ; quæri potest quatenus cives sint, 520, 48 ; bona eorum publicata quum nemo nisi admodum parvo emere vellet, iis ipsis vendidit Lygdamis, 640, 32 ; donaria quæ in officinis habebant nondum prorsus elaborata, vel iis ipsis vendidit, vel cuicunque volebat, Lygdamis promittebat ut emptoris nomen in iis perscriberetur, 640, 35 ; apud eos gratiam inimus, etiamsi parva tribuamus, 358, 4 ; enthymemate apparenti felices dicuntur, quia iis habitare licet, ubicunque voluerint, 382, 9, de quodam scripta ab Aristotele ad Antipatrum epistola fr. 326, b.

Exsules Athenienses; Phylen cum quinquaginta viris occuparunt, etiamsi incolæ a Lacedæmoniis adjuvarentur, 426, 44.

Exsules Chiorum; eos postquam receperant, ejecerunt Antissæi, 568, 11.

Exsuperans (ὑπερέχον); genus duplicis, 212, 34; τινός et τινί dicitur, etiamsi duplex tantummodo τινός, 213, 10.

Exsuperantia (ὑπερβολή); non est genus, sed differentia, 215, 39; quorum præferenda est vel pulchrior, ipsa quoque præstant, itemque vice versa, 326, 24, 39.

Exsuperantiæ magnæ; cur magnæ sint IV, 108, 1 ss.

Extensio (ἀπότασις); quidnam III, 310, 20; fieri nequit nisi aliquid sit quod quiescat III, 310, 17 s.; ea necessario uti debent progredientia III, 310, 51 s.; eam habere videtur vox III, 455, 43 s.; igitur et anima carentia quæ eam habent per similitudinem vocem habere dicuntur III, 455, 41 ss.

Extenuatio (ἐλάττωσις); sanitatis causa est II, 264, 24; II, 515, 15.

Extenuationes (ἐλαττώσεις); ad omnes rhetoricæ species pertinet, 368, 5; 424, 9; pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 13; quibusnam modis fiat, 421, 6, 43; inprimis in laudationem et vituperationem quadrat, 424, 9; eodem modo adhibenda in vituperatione ac in laudatione, 448; ejus usus in præoccupatione orationis concionalis, 444, 13, 18; item in dissuasione, 445, 25; ejus utilitas ad captandam auditorum benevolentiam, 439, 45; 448, 36; adversariorum oratione complectendæ sunt, 448, 36.

Extenuatus; cur si multum meri biberit morte occumbat IV, 132, 33 ss.

Exteriora corporis; ea apud animalia primum discerni putat Democritus III, 357, 1 ss.; frigida sunt et offensionibus patent III, 326, 7; apud dormientes frigent III, 505, 39.

Externi; fieri potest, ut salvam esse velint pravam rempublicam, 554, 11, v. *Peregrini*.

Exterum mare; v. *Mare exterum, Mare extra Herculis columnas, Oceanus.*

Extra; locus est II, 377, 39.

Extraneæ res (ξενικά); earum curam magistratus gerere jubet Hippodamus Milesius, 508, 45.

Extranea (τὰ ἔξωθεν); quomodo earum conjunctiones ad diversas amicitiæ species se habeant, quærendum est II, 226, 29, cf. II, 218, 38.

Extremitas (ἀκρωτήριον); si dematur quæ ablata renasci nequit, mutilus fit homo II, 532, 10 s.; quando apud fœtum generetur major quam decet, quando supervacanea III, 405, 51; quando deficiat apud fœtum III, 406, 18 s.; cur iis maxime rigeamus IV, 155, 15 ss.

Extremitates corporis; v. *Artus*.

Extremum (τὸ ἔσχατον); differt ab eo cujus extremum est II, 317, 41 s.; idem non esse potest contrariorum II, 362, 16; ad id fertur ignis II, 429, 19 s.; pedis præstat fissum esse quam non fissum, idque quare III, 294, 49 s.

Extrema (τὰ ἄκρα, τὰ ἔσχατα); et sibi invicem et medio opposita sunt II, 195, 17; ubi sunt, ibi et medium est II, 213, 35; ambobus commune est medium III, 254, 46 s.; amborum extremum est medium III, 524, 11; amborum particeps est medium III, 252, 15; intermedio contraria esse dicuntur et vice versa II, 308, 40; medio magis contraria sunt quam sibi invicem II, 217, 46; sæpe ambo simul adsunt II, 217, 48; quadamtenus medio insunt II, 217, 52; ambo non æque a medio abesse videntur, idque tribus de causis II, 217, 53 s; ex eodem genere esse debent ac media, 128, 49; ad alterutrum eorum alterum fit medium III, 460, 29 s.; iis alia carent, alia vero ea habent sed specie diversa et homonyma tantum II, 313, 39; quorum unum sunt, ea tantummodo continua fieri possunt II, 313, 39, 45, 48, cf. II, 312, 2; in iis quiescunt omnia vel ut inde proficiscantur vel ubi eo pervenerunt II, 363, 26 s.; motus specie non minus unum esse nequeunt II, 314, 1; substantiam ac notionem non continent III, 238, 32 s.; cur in iis rotunda semper fiant IV, 201, 24 ss.; propter debilitatem operienda III, 295, 2 s.; necessario siccantur, ubi liquor aliquis vel incalescit, vel refrigeratur III, 356, 30 s.; in omnibus animæ habitibus nec recta, nec laudabilia sunt, sed vituperio digna II, 21, 46; III, 217, 23.

Extrema (syllogismi); quænam in prima figura, 41, 45; quænam in secunda, 42, 43; quænam in tertia, 45, 38; ea qui novit cognoscit omnes medias causas, 153, 22.

Extremum minus; quid in prima figura, 42, 24; quid in secunda, 43, 34; quid in tertia, 45, 39; ei necessario inesse debet medium (in syllogismo demonstrativo), 128, 30.

Extrinsecns; v. Ἔξωθεν.

F.

Fabæ (κύαμοι); legumina sunt III, 375, 17 s.; cuinam parti in iis adhæreat seminis principium III, 375, 17 ss.; flatulentæ sunt III, 154, 35 s.; cum earum fronde, tum ipsis fresis saginantur boves, *ibid.*; affatim datæ lactis copiam augent, idque quare et quibusnam animalibus III, 54, 46 s.; circa alvearia seri debent III, 200, 37 s.; iis abstinebant Pythagorei fr. 70, b.

Faber; ei peculiare opus est II, 6, 39; ei non prodest ad artem exercendam idea boni II, 5,32; artifex est III, 433, 9; ei comparatur creator vel genitor III, 332, 44; a materie non afficitur, sed materies ab eo III, 450, 4 s.; transit solummodo ab otio ad actum III, 450, 5 s.; non magis quam lecti pars est, fœtus pars est semen virile III, 341, 20 s.; III, 342, 40; eatenus æs considerat, quatenus physicus formam II, 263, 47; prope lignum est III, 342, 33 s.; nisi ei præsto sit terebrum vel serra opus non bene procedit III, 238, 28; nihilominus terebro vel serræ assimilandus est non magis quam igni anima III, 238, 26 ss.; melius de lignea manu verba faceret quam antiqui naturæ scrutatores de genuina disseruere, idque quomodo III, 221, 13 ss.; eo melius de clavo judicat gubernator, 532, 30; frenum facit II, 193, 7; rectum angulum alio modo investigat, ac geometra, idque quomodo II, 7, 25; arcam non facit ex alia materia ac ligno III, 361, 52; sine ejus ope e ligno non fit arca III, 361, 52 ss.; ei comparari nequeunt insectorum mares III, 343, 8.

Fabri; si cum sutoribus vices alternarent eodem rediret ac si omnes cives vicissim magistratus gererent, 497, 33; quidam si cum sutoribus et agricolis eundem locum incolerent eorumque numerus esset decies mille atque pactum fecissent, ne sibi invicem injuriam inferrent in mercibus commutandis, inde non fieret civitas, 529, 51.

Faber ærarius; v. *Ærarius faber.*

Faber piscis (χαλκεύς, *plerique codd. vers. lat. chalcis et ita quoque in textu græco leg. Aubert et Wimmer*); sonum edit III, 72, 15.

Fabrilis ars; ei præter ipsam fabricationem alius finis est II, 156, 29; materiem movet II, 604, 25; ejus nulla pars in opere continetur III, 342, 42; formam et speciem motus ope in materiem indit III, 342, 43 s.; in ea postulari nequit accuratio II, 2, 11; terebro vel terræ assimilanda non magis est quam igni anima III, 238, 26 ss.; in ea boni habetur ratio II, 490, 22 s.; æque absurdum esset eam tibias subire ac quælibet animam quodcunque corpus III, 438, 39 s.

Fabrilis ignis (τεκτονικὸν πῦρ); ab ærario, aurario, coquinario differt III, 669, 38, s.

Fabulæ; ex admirandis constant II, 471, 1; igitur qui eas amat quadamtenus philosophus est II, 470, 52; quæ de diis narrantur partim reliquiæ sunt sapientiæ antiquissimæ deperditæ II, 608, 38 ss.; partim utilitatis gratia et ut legibus pareat vulgus inventæ sunt II 608, 32 ss.; quasnam audiant pueri, curare debent puerorum præfecti, 623, 12; obscœnas spectare non debent pueri, 623, 39; eas qui amant intemperantes non esse dicimus II, 36, 7; animalia quædam eorumve partes in lapidem mutata esse fingunt III, 221, 26; eas narrare seni convenit, non adolescenti, 372, 31; incertæ sunt omnes III, 131, 7 s.; in ea alteri mors est quod alteri lusus II, 232, 35; altera species exemplorum quæ orator ipse invenit, 370, 10; concioni conveniunt, 371, 1; faciliores sed minus utiles in concione quam exempla e rebus gestis petita, 371, 2, 6; eas fingere oportet, dummodo simile reperire queas, 371, 3; cur iis gaudeant homines in exercitiis rhetoricis potius quam argumentationibus IV, 204, 1 ss.; eas narrans inclaruit Æsopus fr. 286, b.

Fabulæ (tragœdiæ); eas initio docent poetæ cum tragici tum comici, 403, 3, 7; earum prologo respondet prooemium orationum, inprimis orationum judicialium, 402, 15, 45; pars tragœdiæ, 461, 35; eam habet quodcunque, 461, 40; actionis imitatio, 461, 29; 463, 43; 465, 7; eadem quæ factorum compositio est, 461, 30; pars principalis est, 461, 41; 462, 43; finis tragœdiæ, 461, 50; eam quæ habet tragœdia multo magis munere suo fungitur ac si quis sermones moratos ac dictiones et sententias bene factas deinceps ponat, 462, 10; ejus partes peripetia et agnitio, 462, 12; 465, 44; item perpessio, 465, 45; bene compositæ nec unde fors tulerit incipere, nec ubicunque desinere debent, 463, 2; longitudinem habere debent, sed quæ facile memoria comprehendatur, 463, 15; earum longitudinis terminus certaminum et perceptionis ratione habita non ad artem pertinet, 463, 16; quinam sit earum longitudinis terminus secundum naturam, 463, 20; eas magis quam metrum pangere debet poeta, 464, 33; traditas non semper sectari oportet, 464, 29; eas e consentaneo componit comœdia, 464, 17; circa traditas versatur tragœdia, 464, 30; eam si ultra modum extendant poetæ, rerum consecutionem distorquere coguntur, 464, 45; pulchriores sunt, in quibus fortuita non temere facta esse videntur, 465, 4; una non est, si unum aliquem spectet, 463, 26; quænam requirantur ut una sit, 463, 41; simplex potius esse debet quam duplex, 466, 43; ridiculum est dicere eam sublatum iri, nisi absurda recipiantur, 478, 32; aliæ simplices, aliæ implicatæ, 465, 6; ex ejus compositione evenire debent peripetia et agnitio, 465, 13; ex ea non petitur agnitio in Euripidis *Iphigenia in Tauride*, 469, 46; ejus solutio ex ipsa fabula peti debet, 469, 8; sine spectatione ita constituta esse debet, ut qui audiat quæ agantur inhorrescat et misereatur, 467, 29; eas ante oculos ponere debet tragicus poeta, idque quomodo, 470, 22; non ob eam eadem dicenda est tragœdia, 471, 31; non arte, sed fortuito in iis quærentes argumenta repererunt tragœdiis apta, 468, 30; ejus argumenta, cum quæ e fabulosa petit historia, tum quæ ipse fingit, generaliter exponenda sunt poetæ tragico, 470, 35; quomodo se habere debeat, cum in epica poesi tum in tragœdia, 476, 27; quænam inprimis placeant histrionibus, 400, 26; tragœdiarum olim breves erant, 460, 15; e quibuscunque olim fiebant tragœdiæ 467, 1; eas primum accommodarunt comœdiæ Epicharmus et Phormis, 460, 41; Athenis vero Crates, 460, 42.

Fabulæ episodicæ; quænam, 464, 40; pessimæ sunt, 464, 39; eas propter semetipsos pangunt mali poetæ, 464, 42; histrionum vero gratia boni, 464, 43.

Fabulæ scenicæ; in iis episodia brevia sunt, 471, 1.

Fabulæ traditæ; eas solvere non licet, 467, 50; iis tamen recte uti decet ipsumque invenire, 468, 2.

Fabulæ (?); nomen dithyrambi quem frustra Dorico modo componere conatus est Philoxenus, 633, 47.

Fabulosa; eorum in legibus vis II, 488, 12.

Fabulose quæ philosophantur; sedula investigatione indigna sunt II, 495, 45.

Facere; multis modis dicitur II, 63, 39; id et de faciente et de contrario dicitur II, 446, 50; etiamsi contineatur in *non facere*, tamen non idem significat, 305, 23; quidvis facilius est quam bene facere, 235, 45; ea aliquis videtur quæ audire tolerat II, 51, 15; quæ possunt vel per certum quoddam tempus vel per infinitum possunt II, 388, 10 s.

Facere et pati; probatur in eo non esse motus II, 309, 43 ss.; II, 310, 43; II, 548, 35 s.; II, 599, 24, v. *Agere et Pati*.

Facere et pati quæ possunt; non semper vim suam exserunt, sed si certo quodam modo se habeant et propinqua sint II, 343, 15.

Facetiæ (εὐτραπελία); scita contumelia sunt, 364, 27; eas amat intemperans II, 245, 46, cf *Urbanitas*.

Faciendum est (quod); quomodo ad id referatur facturum II, 527, 17.

Faciens; qua tale semper refertur ad id quod fit III, 360, 30 s.; prius adesse debet quam id quod fit III, 360, 24; ejus quod fit causa movens est II, 264, 18, 49; II, 515, 9, 41; et ratione et tempore prius est III, 220, 4; idque etiam in rebus arte factis III, 220, 10; item in rebus quæ et arte et sponte fieri possunt III, 220, 7 s., 13; non necessarie in rebus continetur quas facit III, 354, 51 s.

Facientia et corrumpentia; quænam ex iis argumenta de accidente petenda cum refellenti tum adstruenti, 195, 35.

Faciles; eorum amicitiam petimus, 352, 10.

Facile; considerandum an ei repugnent adversarii actiones, 428, 6; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 29, 51; partim majus bonum quam difficile, partim contra, 326, 25.

Facile cedentes; eorum signum III, 8, 45.

Facile dissecabile; id est quod facile limitatur II, 431, 34.

Facilia; quænam, 324, 42; 414, 17; laudabilia sunt, 420, 37; ea facere solemus, 379, 18; ea se dicturum esse affirmare debet orator, ut auditores animum in eum convertant, 439, 19.

Facilia perfectu (εὐκατέργαστα); quænam, 324, 52.

Facilius; fieri potest, si difficilius, 368, 20.

Facilitas (εὐαγωγία); sequela est liberalitatis II, 245, 12.

Facies (πρόσωπον); animalium pars vel membrum est III, 228, 26 s.; pars dissimilaris est III, 1, 8; III, 220, 39 s.; III, 229, 1, 28; III, 330, 19 s., 22; III, 623, 10; ideoque munera et officia habet III, 229, 28; in facies dissecari nequit III, 231, 5 s.; eam ex faciebus componere non licet II, 416, 32; nominis etymologia (πρόσωπον) III, 253, 54 ss.; apud homines ita vocatur pars colli et capiti interjecta III, 253, 53 s.; quidnam III, 8, 40; soli homini competit III, 8, 40 s.; quænam ejus partes III, 8, 42 ss.; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 37 ss.; nonnisi æquivoce ita appellatur quæ anima prædita non est III, 348, 44 ss.; idque eodem jure quo lignea vel lapidea III, 348, 46; revera facies non est, nisi actu aut potentia habeat animam sensitivam III, 358, 26 ss.; eam nullus naturæ scrutator aquam vel terram vel ignem esse dixit III, 230, 9 ss.; quod ad carnis copiam ac defectum, inferiori abdominis parti respondet III, 12, 4 s.; ejus semen indistincte et potentia facies est III, 336, 46 ss.; ea parentibus similes sunt liberi III, 330, 28; immo magis quam partibus similaribus III, 330, 21 s.; cur ea maxime sudemus IV, 121, 1 ss.; IV, 122, 4 ss.; IV, 287, 6 ss.; cur in ea maxime oriantur vari IV, 287, 16 ss.; cur ejus effigies fiant IV, 287, 3 ss.; cur non appareant in lacte IV, 329, 27; qui ea erubescunt verecundi sunt IV, 12, 29 s.; suppallida, ignavi signum est IV, 4, 49 s.; carnosa et satis sublonga, stolidi signum IV, 5, 19; rotunda, impudentis IV, 5, 26 s.; somnolentior, neque spectabunda, neque cogitabunda, animosi signum IV, 5, 35 s.; parva, pusillanimi signum IV, 6, 10 s.; rugosa, tristis signum IV, 5, 40; ringens, avari signum IV, 5, 49 s.; somnolenta de more cavillatoris videtur IV, 6, 8; qui carnosam habent segnes sunt, ad boves referuntur IV, 11, 13 s.; item ignavi, referuntur ad asinos et ad cervos IV, 11, 15 s.; qui macilentam, solliciti IV, 11, 15; qui parvam pusillanimi, ad felem et ad simiam referuntur IV, 11, 17 s.; qui magnam, torpidi, ad asinos et ad boves referuntur IV, 11, 19; neque parva neque magna esse debet IV, 11, 20 s.; qui vilem habent, illiberales sunt IV, 11, 21 s.; quibus rotunda est, ii magnum caput habent III, 13, 40 ss.; quæ circa eam sunt pinguia habere, cavillatoris signum est IV, 6, 7; quæ circa eam sunt sulcata habere ipsam vero rugatam, avari signum IV, 5, 50 s.; satyria affectorum satyro vel animali similis videtur III, 400, 16 ss.; lepide, sed non verisimiliter propter ejus deformitatem tibiam rejecisse ferunt Minervam, 632, 9; qualem habeant simiæ III, 24, 21 ss.; qualem canicipites III, 24, 14; astaci acutior quam locustæ III, 59, 43; hircorum et cervorum coitus tempore nigrescit, idque quare III, 131, 19 s.

Facinora fortia; v. *Fortia facinora.*

Factio; Phocæensium quomodo inter se reconciliarit Aristoteles Rhodius, simul pecuniam ab iis exigens, 643, 21 ss.

Factum; semper prius fieri debet II, 326, 53; II, 327, 5, 10; quomodo ad id referatur quod fecit II, 527, 16 s.; item ad id quod faciendum est II, 527, 17; quod esse nequit, non fieri potest II, 332, 47 s.; necessario aliquando factum esse debet II, 494, 49 s.; quia omne principium habet, omne non factum principio carere putabat Melissus II, 250, 42; sunt qui putent id æternum esse posse, e. g. Plato in *Timæo* II, 384, 25 ss., v. *Generatum*; necessario fini obnoxium est II, 277, 40; necessario diversum est, ubi et causa movens et materies differunt II, 561, 42 s.; de eo loci, 369, 6 ss.; loci de eo spectant vel necessarium, vel id quod plerumque fit, 369, 25.

Facta; omnia faciunt vel propter se ipsos vel non propter se ipsos, 333, 27; non secundum ætates vel habi- distingui debent, 333, 40; 334, 3; ea partim manere, partim interire putabant Hesiodus et antiqui naturæ scrutatores II, 411, 6; tragœdiæ finis sunt, 461, 50; ea componere nequeunt quidam, etiamsi dictione et moribus recte uti valeant, 462, 14; eorum compositio fabula est, 461, 30, cf. *Fabula.*

Facta præclara; quo pluribus repugnat res adversarii, eo magis male audiet apud auditores, 454, 20.

Facultas (δύναμις); ea determinantur omnia, 484, 4; unaquæque finem habet eumque bonum II, 132, 10; itaque optima optimum II, 132, 13; nulla mali gratia exstat II, 132, 11; nulla probat finem suum bonum esse II, 132, 39, 46; II, 133, 40; omnis optimi est, 241, 31; determinata nulla circa accidens versatur II, 536, 23; earum instrumenta sunt corporis partes III, 321, 3; cuique suum est instrumentum III, 395, 34; una cum ea instrumentum dat natura, idque quare III, 395, 39 s.; ea determinantur partes dissimilares III, 331, 20 s.; contrariorum eadem est II, 52, 21; maris apud insecta idem efficit quod semen apud cetera animalia id emittentia III, 341, 30 ss., 43 s.; cavendum ne ei in genere constituendo subjiciantur vituperanda aut fugienda, 215, 11; item ne ei subjiciantur honorata vel optabilia, 215, 25; item ne consequenti subjiciatur habitus, 214, 7; vel pravorum optanda est, 215, 19; si dispositio est, posse est affectum esse, 211, 44; nocendi vel interimendi quæ habent metuendi sunt, 353, 35; nulla de bono communi disserit secundum singulas categorias II, 133, 23; ad unicam non pertinet de omni disserere II, 133, 9; ad peculiarem pertinet probare finem uniuscujusque scientiæ bonum esse II, 132, 40; temperantiæ est genus, 217, 52; eam invocare debet senex concionari volens ad ætatem excusandam, 440, 54, cf. *Potentia.*

Facultates; iis notione priores sunt actiones et munera III, 448, 27 ss.; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 43; in omnibns, excepta scientia civili, iidem artem docent qui ejus muneribus funguntur II, 129, 30; omnibus assuescendi sunt qui earum muneribus fungi debent, 624, 31; iis respondent artes II, 88, 13; in amicitia morali si quis pro iis rependat officia præstita, recte se habet II, 233, 13; item deus contentus est si pro eis in ejus honorem fiant sacrificia II, 233, 15; eos homini præferunt pravi II, 223, 38; amico tribuendæ sunt, non iis accensendus amicus II, 223, 40; ea præpotentes viri legatione e civitate submovendi sunt, 576, 44; in iis patria instituta mutare confert, 510, 10; eo conferunt ut res majores videantur, 327, 45; omnibus abutuntur qui pecuniæ quærendæ student, 491, 54; v. *Potentiæ.*

Facultas agendi (δύναμις τοῦ πράττειν); bonum est et quare, 323, 50.

Facultates animæ; quænam sint II, 138, 19; quomodo ab habitibus et ab affectibus differant II, 18, 21 ss.; propter eas nec boni nec pravi dicimur, nec laudamur nec vituperamur II, 18, 40; natura nobis insunt II, 18, 42; iis similes corporis formæ superveniunt IV, 6, 48 s.

Facultas civilis; v. *Civilis facultas.*

Facultas dicendi (δύναμις τοῦ λέγειν); bonum est et quare, 323, 50.

Facultates effectivæ; partibus dissimilaribus competunt III, 5, 25 s.

Fæx vini (ἰλύς); terrena est III, 376, 47 s.; igitur causa est cur acescat vinum, idque quomodo III, 376, 46 ss.; ei comparatur ovi vitellus III, 376, 47 ss.; (τρύξ) non afficitur IV, 330, 45.

Falcula (δρεπανίς); bonis alis, sed pravis pedibus prædita III, 3, 20 s.; apodibus et alis et pedibus et moribus et adspectu similis est III, 3, 20 ss.; rara avis est III, 3, 25 s.; quando conspiciatur et capiatur III, 3, 24 s.

Faliscus venter (ἤνυστρον); omasum insequitur III, 32, 15; omaso major et oblongior est III, 32, 15 s.; quomodo se habeat III, 32, 16 s.; eum insequitur intestinum III, 32, 17 s., cf. *Abomasum.*

Fallaciæ (σοφίσματα); quot in rebus publicis ad circumveniendam plebem commenti sint, 557, 49; quasnam in democratiis his opponant, 558, 21; iis fides non habenda est, 575, 34.

Falli; putant multi qui non easdem opiniones habent ac ipsi II, 508, 30.

Falsus homo (ἄνθρωπος ψευδής); quisnam dicatur II, 533, 12 ss.; perperam eum Plato dicit qui mentiri potest II, 533, 18.

Falsus sermo; quisnam dicatur II, 532, 49 s.; semper alius rei est quam cujus verus est II, 532, 50 s.; nullius simpliciter sermo est II, 533, 5.

Falsa res; quot modis dicatur II, 532, 39 ss., cf. II, 533, 15 s.

Falsum; aliquid supponi debet, inquiunt idearum assertores II, 631, 17 s.; parum abest quin id tollat Antisthenes II, 533, 8; ejus definitio II, 512, 42 s., cf. II, 513, 5 s., 49; facile a vero dissentit II, 7, 43; ubi ponitur, falsum evenit II, 386, 27; non idem significat quod impossibile II, 386, 5; II, 566, 43 s.; ejus divisio fr. 107, a; simpliciter falsum, partim ex suppositione est II, 386, 6 ss.; non cadit in res incompositas II, 573, 24, cf. 7 ss.; negationem in composito, affirmationem vero in diviso habet II, 537, 20 s.; eo demonstrari potest verum II, 189, 16; non hoc aliquid, sed tale est, 300, 6; semper in compositione consistit III, 468, 46 s.; III, 469, 24 s.; quidnam sit in rebus compositis II, 572, 39, cf. II, 573, 4 ss., 22; ubi multa proponuntur, latet ubinam sit, 263, 27; id nemo docere aggreditur, 267, 17; fieri potest ut ostendatur id conclusum esse, non vero e quo, 301, 31; idem per plures suppositiones sequi nihil vetat, 111, 50; sunt sibi invicem contraria quæ simul esse non possunt, 151, 13; si propositionibus non insit, mendacio ansam non dat II, 614, 30; igitur id non dicit qui rem non separabilem tanquam separabilem spectat II, 614, 26 ss.; id a quo pendet evertendum est ut solvantur argumentationes, 269, 43; 270, 8; ejus causa demonstranda est, 270, 12; id vitat dialecticus bona indole præditus, 274, 34; si syllogismum non intret, non pervertit conclusionem II, 631, 20 s.; ad id secundo loco adducere conantur adversarium sophistæ II, 277, 44, cf. 289, 24; evenit ubi aliquid eorum quæ in syllogismo necessaria sunt, omittuntur, 280, 32; ad id adversarium adigebant sophistæ interrogatione ad nullam rem propositam accommodata, 289, 25; item multa interrogando, 289, 30; item eo quod a respondente postulant ut dicat quæ ei placeant, idque quomodo, 289, 31; item eo quod dicunt, se discendi studio interrogare, 289, 37; item ope loci sophistici, 289 33, 40, v. *Sophisticus locus*; quod necessario thesin consequitur, si petat interrogans, quidnam faciendum respondenti, 295, 50.

Falsum, nec tamen impossibile: eo supposito, suppositionis consequentia eodem modo se habebit, 56, 34.

Falsum non propter hoc (οὐ παρὰ τοῦτο, παρὰ τὴν θέσιν, παρὰ τὸ κείμενον); quidnam, 110, 51; non fit in syllogismis ostensivis, 111, 2; fit in solis syllogismis ad impossibile, 110, 44; 111, 4; quando fiat, 110, 44; 111, 5; ejus varii modi, 111, 8 ss.; quomodo interpretanda sit ejus definitio, 111, 47.

Falsum primum; ex eo fit falsa ratio, 112, 1; ubinam quærendum, 112, 2.

Falsum simpliciter; non idem est quod impossibile simpliciter II, 386, 10 s.

Falsa; omnia esse quidam affirmant II, 513, 35; iis accensendus esse videtur Anaxagoras II, 513, 30; quonam argumento hanc opinionem adstruant II, 513, 36 s.; hujus opinionis refutatio II, 513, 42 ss., cf. II, 592, 4 s.; qui hæc perhibent se ipsi evertunt II, 514, 2 ss., cf. II, 592, 4 s.; tunc innumeras affirmationes veras agnoscere coguntur, ubi unicam ratiocinationem suam a ceteris excipientes veram esse dicant II, 514, 7 ss.; omnia erunt, si omnia semper moveantur II, 514, 16; semper eadem erunt, si omnia semper quiescant II, 514, 13 s.; ea tantummodo quæ e principiis demonstrantur, refutanda sunt II, 249, 22; nonnisi e falsis colligi possunt, 272, 8; 273, 4; ex iisdem interdum vera colligere licet, 272, 9; 273, 5, cf. p. 90 ss.

Falsa dicere; ejus species fr. 110, a.

Falsa qui loquitur; ejus species fr. 110, a.

Falx; quatenus ei præstet serra, 202, 11; ea regunt elephantes III, 174, 50 s.

Fama bona; bonum est et quare, 323, 48; qui ea admodum gaudent in injuriam proclives, 339, 10; jucundissima est, 336, 36; pars felicitatis, 320, 39; quonam consistat, 321, 33; ad eam comparandam confert vitæ institutio, 454, 41; ea gaudentes amamus, 352, 6.

Famelicus (πεινητικός); opponi non solet medio circa cibos habitui II, 197, 47 s.; cur aliquatenus magis simus, nausea afflicti IV, 310, 35 ss.; cur si bibant fami finem imponant, sitientium vero ubi edunt, sitis intendatur IV, 332, 18 ss., cf. *Esuriens.*

Fames; cupido rationis expers est, 335, 25; sicci et calidi cupido est III, 447, 34 s.; ne eam patiamur, nemo nos suadet II, 30, 2; ne ejus causa rapina fiat, cavere potest bonorum æqualitas, 506, 54; cur facilius quam sitis toleretur IV, 260, 1, 8 ss.; cur eam potius hieme sentiamus IV, 297, 44 ss.; intolerabilis quæ bulimus appellatur, cur frigido tempore maxime incidat IV, 155, 29 ss.; ea laborantes, cur pedibus intumescere soleant IV, 108, 30 ss.; ægrotorum comparatur adolescentium voluntas, 363, 34; tempore Cleomenis mediocris in Ægypto erat, magna vero alibi, 648, 49.

Familia (οἰκία); ejus amor virtutis universalis sequela est II, 247, 10; est species quædam amicitiæ II, 231, 11; fons et principium est juris et reipublicæ et amicitiæ II, 231, 25.

Familiare; a familiari non afficitur IV, 128, 52.

Familiares; cum iis vitam transigimus II, 218, 33; non eodem modo curandi sunt ac alieni II, 49, 1; eorum opinionem curare solent, 336, 40; eorum cognitiones recentes maxime delectant II, 222, 41; quibus multi, æmulationem excitant, 363, 6; qui ab iis divellitur, misericordiam movet, 359, 12; eos miserantur nisi arcto admodum necessitudinis vinculo conjuncti sint, 359, 19; apud quosnam vetustos inprimis pudorem sentiamus, 357, 4; apud eos nos pudet eorum quæ revera turpia sunt, 357, 14.

Famuli; pauciores interdum melius iisdem ministeriis funguntur quam multi, 498, 24; maxime offendunt ii quorum opera ad quotidiana ministeria plurimum utimur 500, 30.

Fanatici (οἱ ἐνθουσιῶντες); non penes se esse creduntur, etiamsi cogitando agant et loquantur II, 202, 45.

Fanum; ei non idem convenit quod sepulcro II, 43, 32.

Farina; cur ejus pars prima splendidior sit IV, 221, 31 ss.; in ea humor quidam inest maximeque in purissima IV, 223, 12 s.; cur oleo infuso candidior reddatur IV, 221, 18 ss.; cur splendidior sit polenta IV, 222, 21 ss.; natura gravior est quam polenta IV, 226, 14 s.; plus aquæ imbibit IV, 225, 21; calorem continet IV, 225, 24; cur per trituram multo magis turgescat quam polenta pro portione IV, 225, 27 ss.; mollis atque tenuis quæ tritici meditullium occupat prima exprimitur IV, 222, 24 s.; coctarûm pelliculam γραῖαν vocant IV, 165, 26; decocta magis alvum subducit IV, 223, 15; cur refrigerando constipetur IV, 226, 7 ss.; ejus ope nonnulli apiarii apes suas agnoscunt III, 200, 40 s; quare eam in castris vendere prohibuerit Timotheus Atheniensis, 646, 26,

Farinæ massa; aqua infusa si eam trahas humida et fluctuans manet, pleniore vero admota frictione densatur et solidescit IV, 288, 48 ss.

Farina crassior (κρίμνα); ejus in modum cibos conficit elephas III, 23, 30 s.

Farina hordacea, triticea; v. *Hordacea* et *Triticea farina.*

Farrago (κράστις); quando jumentis pilos læves vel densos conciliet III, 155, 8; quando prava sit III, 155, 9.

Fasciæ (ἐπίδεσμοι); ex iis elui nequit sanies vulnerum a leone inflictorum III, 204, 12 ss.; limandis circumligatæ stridorem cessare faciunt III, 658, 49 ss.; laneis involvuntur septimestres IV, 307, 49.

Fascinari (βασκαίνεσθαι); an revera nonnulli a conspicientibus possint IV, 332, 32 ss.; se credunt quum aut voraciter edunt, aut molestiam aliquam suspicantur, aut cibum quem capiunt suspectum habeant IV, 220, 40 ss.

Fascines ne me; addunt quum de mensa eadem quid sibi assumunt tradentes IV, 220, 42 ss.

Fascinatio (βασκανία); cur ejus medicamentum rutam dicant IV, 220, 39 ss.; IV, 326, 37 ss.

Fascis (φάκελος); ligamento esse dicitur II, 559, 10; vinculo unum esse dicitur II, 519, 11.

Fastidientes; apud eos cauda submissa est IV, 322, 9.

Fastidiosus (σικχός); quisnam II, 217, 15; voraci opponitur, *ibid.*; comparatur rustico, *ibid.*

Fastigium (θριγκός); id perfectionem non appellamus, etsi eo perficiatur domus II, 337, 26 ss.

Fatigatio; cur breves deambulationes eam movere soleant IV, 145, 11 ss.; cur prius quotidianam quam accessionem faciat IV, 332, 40 ss., v. *Lassitudo.*

Fatigari; cur magis femoribus quam cruribus fatigemur IV, 148, 9 ss.; cur magis in æqualibus quam in inæqualibus locis IV, 144, 43 ss.; IV, 147, 24 ss.

Fatum a sideribus profectum (ἡ ἀπὸ τῶν ἀστέρων εἱμαρμένη); in constitutione pestilenti, subversum quasi videtur IV, 293, 54 s.

Fatuus (ἠλίθιος); in laudatione bonus appellari debet, 331, 15; quinam ab atra bili fiant IV, 267, 27.

Fatua (εὐηθικά); nimis refutatione indigna sunt II, 299, 42.

Fauces (βρόγχια); pars oris III, 10, 36; in eas e naribus tendit foramen angustius III, 215, 12 s., 16 s.; constringuntur frigore et affluente pituita IV, 309, 23; suum interdum angina afficiuntur III, 165, 29; iis apud serpentes impositum est cor III, 33, 24.

Faustus (εὐτυχῶν); si modestus est, honestum habetur, 331, 33.

Fausta; cur sint sternutamenta de media nocte ad meridiem IV, 282, 3 ss.

Fautores (οἱ συμπαρόντες); vel ex nostris, vel ex adversarii peti possunt signa, 429, 15.

Favago (μελίκηρα, κηρίον); eam in unum congregatæ vere emittunt purpuræ III, 87, 24 s.; III, 88, 4; purpurarum favo similis est III, 87, 26 s.; eam racemi specie emittunt purpuræ, ubi intra storeas parere coguntur idque quare III, 87, 42 ss.; eam emittunt quoque buccina III, 87, 33; item musculi III, 88, 38; quasi purgamentum est III, 87, 32; ex ea non gignuntur purpuræ III, 87, 29 s.; quidnam tamen ad purpurillarum generationem conferat III, 87, 36 ss.; quomodo se habeat III, 87, 26.; non tanquam semen consideranda est III, 389, 40; est humor mucosus quasi e seminali principio emissus III, 389, 39 s.; probabiliter ejus substantia similis est principio e quo olim constiterunt animalia eum habentia III, 389, 49 s.; hinc verisimile est ex eo quoque gigni ipsa III, 389, 50 s.

Favonius; ejus locus IV, 254, 32 ss.; eum Aquilonis speciem habent, 546, 6; Aquiloniis accensetur III, 589, 36; Zephyrorum is est qui ab æquinoctiali regione flat III, 632, 28 s.; ad eum pertinent tam genuinus quam qui Argestes vocatur III, 589, 33 s.; in eum transeunt Etesiæ ad occasum habitantibus ex Aparctiis III, 590, 40 ss.; ei contrarius Subsolanus III, 588, 42; cur serenus et gratissimus ventorum videatur IV, 254, 30; ventus continentissimus et maxime sub terram flat IV, 247, 22 s.; cur nubes maximas agat IV, 247, 30 ss.; æstus affert III, 590, 22 s.; cur serenus ac jucundissimus ventorum et qualem Homerus in campis Elysiis cecinerit IV, 249, 12 ss.; cur ventorum omnium lævissimus itemque frigidus sit duabusque tempestatibus maxime spiret, idque sub vesperam ac terram versus potissimum IV, 253, 34 ss.; minus frigidus est quam Aquilo, idque quare IV, 253, 34 ss.; circa solstitium æstivum spirat III, 589, 53; cur horis postmeridianis spiret, non vero mane IV, 250, 8 ss., 31 ss.; cur eo flante canes vestigia pessime legant IV, 247, 21 ss.; eo flante adveniunt asiones esculenti III, 186, 31., v. *Zephyrus*; cur eo flante inde a Vergiliarum occasu potissimum pereant longo morbo laborantes et juvenes potius quam senes IV, 111, 18 ss.

Favonius et Aquilo; cur iis Auster et Eurus aquæ fertiliores IV, 248, 5 ss.

Favonii et Vulturni; in mari australi ultra Africam sito, ut hic Austri et Aquilones, vicissim spirant IV, 587, 51 ss.

Favus; eum primo struunt apes III, 97, 3; III, 196, 24; confestim eos struunt apes, alvearium purum nactæ III, 195, 18 ss.; e floribus fit III, 97, 7 s., 12; III, 196, 10 ss.; ei non adhæret apum soboles III, 97, 35; quæ eos struunt vel erigunt vel lævigant apes, nulli alii labori operam dant III, 198, 1 s.; III, 200, 7 ss.; sexanguli sunt et apum et vesparum et crabronum III, 98, 19 s.; ei similis est locustarum fœtura, idque quare III, 99, 33 s.; male expolito similis est purpurarum favago III, 87, 26 s.; ejus causa turpius est mel rubrum III, 199, 35 s.; quosnam primos ædificent apes (operariæ), quosnam ultimos III, 195, 25 ss.; quonam ordine suos disponant et regios et fucorum III, 97, 29 s.; III, 195, 30 s,; fucorum minores sunt quam apum operariarum III, 195, 32; regii vero (omnino) parvi III, 195, 31; suos semper ædificant apes operariæ III, 195, 27 s.; regios ubi largior fœtura est III, 195, 28; fucorum, quum mellis abundantiam prævident III, 195, 29; eos ab alvearii tecto struere inchoant et multos usque ad ejus pavimentum deducunt III, 195, 38 s.; pleniores sunt qui plurima cera obducti sunt III, 195, 40 s.; nonnulli contendunt fucos sibi ipsos struere eos III, 195, 48 s.; nihil impedit quominus in eodem sint vermes et fuci et mel III, 196, 24 ss.; apum operarium frugi differunt ab oblongarum, cum ipsi tum eorum integumentum, idque quomodo III, 196, 45 ss., 50 ss.; semper eodem tempore ejusdem generis faciunt apes operariæ frugi omnes III, 196, 47 ss.;

non vero oblongæ III, 196, 52 s.; quando fucorum jam factos destruant apes operariæ III, 197, 20 ss.; quando regios III, 197, 18 ss.; asperos ac pravos quos faciunt apes operariæ oblongæ nonnulli apiarii apibus junioribus tribuunt auctoribus III, 199, 2 ss.; eos interdum, mortuo rege, facere pergunt apes, sed melle vacuos III, 196, 8 s.; in eorum cavis gignuntur apes (operariæ) III, 96, 29 s.; in qua ejus parte pepererit rex, statim e regione fit mel III, 97, 43 s.; quænam animalia eos devastent III, 168, 22 ss., cf. III, 197, 6 s.; eos perdunt, putrefaciunt ac telo araneo simili obducunt vermiculi cleri dicti III, 168, 23 s.; III, 199, 19 ss., cf. III, 197, 4, 11; idque inprimis si iis non insideant easque concoquant apes III, 197, 2 ss., 10 s.; ejus pars pessumdata scobi similis fit, si hunc morbum inhibere valeant apes III, 197, 4 ss.; ideo cadentes erigunt fulcraque substituunt, ut semper ad eos aditus pateat III, 197, 8 ss.; suis nocent et alienos si latere possint, subeunt fures apes III, 197, 34 s.; pro ratione multitudinis relinquendi sunt apibus, ubi (vere) castrantur alvearia, idque quare III, 200, 18 ss.; quales faciant hieme apes Thermiscyranæ, idque quare III, 98, 2 ss.; sine iis ad arbores mel faciunt apes in quibusdam Ponti regionibus III, 98, 8 s.; triplices aliquos, sed non omnes faciunt nonnullæ earum apum quæ ad terram eos construunt III, 98, 11 ss.; crabronum multo elegantiores sunt quam vesparum III, 98, 22 s.; eos pullis suis ædificant crabrones et vespæ, idque ubinam III, 98, 15 ss.; eorundem e quanam materie conflati sint III, 98, 20 ss.; ei fœturam immittunt, idque quomodo III, 98, 23 s.; quantam eorum copiam continere possit nidus crabronum bene valens III, 202, 44 s.; passim conspiciuntur quos condunt crabrones qui a nido aberrarunt, iique quales III, 202, 50 ss.; quomodo et e qua materie eos construant vespæ III, 202, 3 s.; quonam anni tempore eos facere incipiat matrix vesparum III, 201, 17 s.; primos confingunt matres vesparum III, 388, 23 s.

Favus testaceorum; v. *Favago*.

Fax (λύχνος); exstingui videtur, ubi vulnere temporibus inflicto occæcantur saucii III, 479, 14; conspectam si moveri animadvertat, hostem adesse intelligit III, 470, 19 s.; recte narrat Homerus leones eas timere III, 203, 39 ss.

Faces (δαλοί); circa cælum apparent III, 556, 20 s.; unde nomen acceperint III, 633, 38 s.; idem sunt quod stellæ transcurrentes et solum pluris et minoris ratione ab iis differunt III, 556, 22 s.; fiunt ubi fomes quæ incenditur majorem longitudinem quam latitudinem habet, nec scintillas emittit III, 556, 48 ss.; quænam earum causa sit III, 557, 45 ss., cf. III, 556, 42 ss.; sæpe ex hiatibus excidunt ac hiatus coeuntes esse videntur III, 558, 10 ss.

Febricitans; ei alia dulcia sunt ac sano II, 122, 50; ei ptisanam dare jubet medicus II, 174, 22; eum palliditate agnoscit medicus II, 174, 23 s.; ei si accidat ut musicus sit, dici possit musicum calidiorem esse ac qui simul musicus et sanus est III, 232, 54 s.; iis in universum conveniunt requies et inedia, sed forsan non omnibus II, 129, 3; ei plerumque utilis est aqua mulsa II, 536, 43; cantare nequit IV, 178, 20 s.; in parietibus animalia se videre putant, a parva similitudine eorum lineamenta componentes III, 510, 3 ss.; si non valde ægroti sint agnoscunt hujusmodi animalia revera non exstare III, 510, 5 s.; si vero gravior sit febris, hujusmodi imaginibus assentiuntur ac abripiuntur III, 510, 7 s.; idque quare III, 510, 8 ss.; iis robusta non apparent insomnia III, 510, 48 s.; idque quia eorum affectus flatulentus est ac multam turbam et motum ciet III, 510, 50 s.; omnes qui sanare potest syllogismo probatur etiam singulos curare posse II, 164, 11 ss.; attamen fieri posse videtur ut qui omnium curandorum scientiam habet, singulum quendam curare nequeat II, 164, 15 ss.; qui siti torquentur gaudent recordantes quod biberint, vel sperantes fore ut bibant, 336, 9; quomodo habendi sint IV, 119, 1 ss.; potus sæpe et paulatim subministrandus est et quare IV, 119, 1 ss.; æger immotus jacere debet, idque quare IV, 119, 8 ss.; non obnoxius flatui, idque quare IV, 119, 10 ss.; cur sublevandus sit IV, 119, 13 s.; vestibus exui non debet, idque quare IV, 119, 14 ss; quia calidus est, ideo non calidus febricitans non est, 281, 12.

Febris (πυρετός); hominem habere dicitur II, 530, 8; hominum pro portione respondent boum III, 166, 31 ss.; ejus causa esse potest lassitudo III, 513, 21; ejus signum est linguæ aspritudo III, 513, 22 s.; earum signum lingua dat in acutis morbis IV, 284, 12; morbi signum, 315, 44; ejus signum frequens respiratio, 315, 48; etiam sine ea fieri potest frequens respiratio, 315, 49; qua re consistat IV, 253, 22; superans est calor totius corporis IV, 112, 27; ei nihil est contrarium, 211, 9; unde accendantur IV, 108, 40; ea aliquis corripi potest confestim postquam cucurrit II, 313, 44; ab excremento humido et calido pendet, ideoque somnum affert III, 504, 51 ss.; principium e pulmone ducit IV, 284, 14; oriri solet excessu humidi et calidi IV, 112, 47; oriuntur si æstas pluvia fuerit IV, 109, 27 ss.; cur iis gravis æstas fiat, si venti septentrionales hiemem occuparunt, ver autem Austros pluviasque exhibuit IV, 109, 12 ss.; cur eas creare soleant Austri sicci et non aquosi IV, 112, 44 ss.; IV, 253, 19 ss.; eas lippitudines præcedunt in æstate morbida IV, 111, 51 s.; inprimis æstate fiunt IV, 108, 36; summa de cruditate provenientes in ardentes transeunt IV, 112, 22 ss.; in iis caloris morbidi excessu induratur pulmo III, 549, 12 s.; sudore solvuntur, IV, 297, 41; cur ea liberentur nervorum distentione affecti IV, 296, 46; cur ab iis non capiantur qui appropinquant ægrotantes IV, 154, 17 ss.; ea affecti ludunt potius quam dolent IV, 131, 27; post vehementem cantare nequeunt IV, 178, 20 s.

Febres acutæ (ὀξεῖς); quando oriantur IV, 110, 32.

Febres ardentes (καῦσοι); intrinsecus resident IV, 114, 2; cur per autumnum et hiemem potius oriantur IV, 113, 44 ss.; cur potius fiant in frigidissimis regionibus IV, 191, 5 ss.; efficiuntur si intendatur copia jam obvii humoris IV, 112, 27 s.; iis laborantibus si sciamus quidnam prosit, ad artem pertinet II, 468, 33.

Febres continuæ (συνεχεῖς); cur in iis per decrementa ægrotos non lavemus IV, 292, 37 ss.

Febris ethica; (*leg. vid. hectica*) IV, 332; 41.

Febres hecticæ (ἑκτικαί); quamobrem in iis medici ante cibum paululum aquæ propinare jubeant IV, 292, 43 ss.

Febres intermittentes (διαλείποντες); in iis balneis præparandus est ægrotis et fomentis pedibus admovendis IV, 119, 17 ss.; opertus quiescere debet IV, 119, 19; multum ignis in corpore præparandum est idque quare IV, 119, 22 ss.

Febres quartanæ (τεταρταῖοι); quibusnam fiant IV, 112, 4; imbecillis est, idque quare IV, 119, 30 s.; cur reliquis diuturniores sint IV, 297, 17 ss.; in iis attenuandus non est ignis, sed corpori interserendus IV, 119, 26; exercitatione utendum est IV, 119, 27; accessionis die ægroto balneo administrato, somnus quærendus non est IV, 119, 28 s.; victus calefaciens prodest, idque quare, *ibid.*

Febres quartanæ longæ; cur eveniant autumno si post hiemem aquiloniam et ver austrinum ac pluvium æstas sicca admodum fuit IV, 111, 38 ss.

Febris quotidiana; IV, 332, 41.

Fecit (quod); quomodo ad factum referatur II, 527, 16 s.

Fel (χολή); id alia animalia in jecore habent, alia eo carent III, 30, 17 s., cf. III, 274, 29 ss.; eo carent nonnulla animalia vivipara, idque quare III, 270, 14 s.; eo caret plerorumque animalium jecur, apud nonnulla tamen id sibi impositum habet III, 16, 19 ss.; in quodam loco Chalcidicæ Euboicæ eo carent oves III, 16, 23 s.; in Naxo ingens habent fere omnes quadrupedes III, 16, 25; fuerunt nonnulla animalia quæ eo carerent, etiamsi naturaliter iis competeret, fuerunt alia quæ duos haberent III, 403, 26 s.; idque apud animalia viva et perfecta III, 403, 30 s.; id habent pleraque animalia sanguine prædita, idque ubinam III, 274, 29 s.; toti intestino adnexum habent plerique serpentes III, 274, 35; quomodo se habeat apud serpentes III, 33, 30 ss.; quatenus id habeat camelus III, 274, 41 s., cf. III, 275, 36; nonnunquam in iisdem generibus alia id habent alia eo carent, idque in quibusnam III, 274, 43 ss., cf. III, 30, 20; lepidissime arbitrati sunt nonnulli antiqui ejus absentiam longævitatis esse causam III, 275, 31 ss.; quænam quadrupedes viviparæ eo careant III, 30, 19 ss.; III, 274, 39 ss.; III, 275, 33 ss.; id sub cauda habere videntur cervi Achaïnæ dicti, sed quod ibi habent fel revera non est III, 30, 21 s.; eo caret delphis III, 30, 35 s.; III, 274, 43; III, 275, 36; id habent omnes quadrupedes viviparæ et pisces et aves III, 30, 37 ss.; III, 274, 32 s.; pisces alii id jecori applicitum habent, alii ad intestina porrectum, alii modo hac, modo illa ratione dispositum, idque quinam III, 30, 39 s., cf. III, 33, 30 s.; III, 274, 3 ss.; III, 275, 3 s.; omnium piscium maximum pro ratione magnitudinis callionymus III, 30, 42 ss.; fr. 180, a; id aliæ aves ad ventriculum porrectum habent, aliæ ad intestina, aliæ simul jecori applicitum, simul ad ventriculum porrectum, aliæ simul jecori applicitum, simul ad intestina porrectum, idque quænam III, 30, 53 ss.; unde constet id æque ad inferiorem ventrem pertinere ac ad superiorem III, 274, 30 ss.; id nonnulli (scil. Plato) perperam animæ partem in jecore sitam mordendo contrahere, laxando vero placare censent III, 274, 36 s.; id perperam morborum acutorum causam habere videtur Anaxagoras III, 275, 4 ss; videtur quemadmodum et bilis per reliquum corpus dispersa vel excrementum vel colliquamentum esse, nec alicujus causa exstare III, 275, 12 ss., 30 s.; quatenus eo careant quibus jecur sanum et sanguis jecur subiens dulcis sit III, 275, 19 ss.; animalium eo carentium jecora in universum dulcia et pulchro colore sunt III, 275, 23 s.; eo præditorum jecur parte sua ei subdita dulcissimum est III, 275, 25 s.; in jecoribus e sanguine impuriori consistentibus hujus visceris excrementum est III, 275, 26 ss.; non mirandum est jecur solum hujusmodi excrementum habere III, 275, 40 ss.; quacunque corporis parte exstet, necessario excrementum est III, 275, 48 s.; ei similis humor cordi appropinquare nequit, idque quare III, 275, 42 ss.; si apud elephantem incidatur pars corporis ei apud animalia felle prædita respondens, effluit humor felleus III, 30, 33 ss.; eo tincta vasa aurum simulant, 276, 15; id mel esse putant, quia flavum est, 280, 50; quia eo carent longævæ sunt quadrupedes, 170, 1, cf. 116, 9; eo carens, exemplum citatur, 116, 19, cf. *Bilis*.

Felicitas; definitio, 69, 43; 616, 1; II, 7, 10; II, 9, 29; II, 13, 1; II, 124, 1; II, 125, 1; II, 168, 6; II, 193, 1; quomodo a paritate numerorum differat, 503, 4; illam alii sapientiam quandam, alii prudentiam, alii virtutem esse putant II, 8, 5; alii ejus definitione comprehendunt voluptatem vel prosperitatem II, 8, 7; nonnulli eam virtuti, alii fortunæ assimilant II, 9, 7; II, 268, 25, cf. 600, 46 ss.; inter facultates recenseri nequit II, 12, 15; principium est quippe cujus gratia reliqua omnia facimus II, 12, 43; pertinet ad res honore dignas et perfectas, non ad laudabiles II, 12, 14, 42; eam nemo uti justam laudat, sed tanquam rem meliorem et diviniorem beatam esse proclamat II, 12, 30; virtutem comprehendit, 331, 54; multum interest an possessione ac habitu, an actu et usu constare putetur II, 8, 14; res est simul optima et pulcherrima et jucundissima II, 8, 42; II, 184, 7; quatenus bonis externis indigeat II, 8, 49 ss.; eam summum bonum esse agnoscunt II, 2, 47; II, 6, 32; eam idem esse arbitrantur quod vita bona et res bene gesta II, 2, 48, II, 8, 2; qualitas non est, nec tamen negari potest eam bonum esse II, 118, 3; summum bonum est, 609, 43; idem dicitur quod bona vita et res bene acta II, 8, 2; eo constat ut res bene agatur, 604, 16; 605, 1; II, 268, 27; probatur summum bonum esse eo quod omnium finium perfectissimus est II, 6, 8; item eo quod sibi sufficiens est II, 6, 16 ss; est igitur perfectum quid et sibi sufficiens, dum simul rerum peragendarum finis est II, 6, 30; probatur homini esse animæ actio secundum virtutem eamque perfectissimam per vitam integram II, 7, 10; II, 112, 50; perfectissima probatur mentis actio esse secundum virtutem ei propriam, i. e. sapientiam II, 124, 6, 52; actus est, ideoque perfecta II, 568, 33; humanorum bonorum maximum est II, 189, 21; rerum homini peragendarum optima est II, 189, 41; eam omnes dicunt et habent rem perfectissimam et bonorum finem II, 135, 31 ss.; finis est II, 136, 10, cf. 20; idque actu II, 136, 18; perfectum quid est, idque quare II, 134, 43, 46; II, 192, 47; optimum est quod nobis quærimus II, 134, 47; II, 192, 47, cf. II, 136, 10; item optimum bonum II, 136, 17, 19; item perfectum bonum II, 136, 20; II, 192, 39; item perfectus finis II, 134, 48; II, 135, 1; probatur non ita dici optimum ut ipsa accenseatur rebus quarum optima est II, 134, 50 ss.; nec ita ut comparetur rebus e quibus composita est II, 135, 9 ss.; nec ita ut comparetur aliis rebus quæ ei non insunt II, 135, 14 ss.; habitus vel operatio est II, 192, 42; idem quod bene vivere et bene agere II, 135, 33 ss.; II, 193, 4; quare non laudari soleat II, 193, 15 ss.; vivendo et agendo consistit II, 113, 1; eo constat ut secundum virtutem vivamus II, 131, 9, 16, 22; in usu et actione consistere probatur II, 136, 11 ss., 28 ss.; virtutis idque perfectæ actio est II, 136, 46; II, 137, 8; nonnisi in perfecto consistit, id est in viro II, 136, 21 ss.; nec in tempore imperfecto, sed totius vitæ spatio II, 136, 23 s.; nihil ad eam confert nutritiva pars animæ II, 137, 5; rerum humanarum finis est II, 122, 46; II, 123, 33; habitus non est II, 122, 48; pertinet ad actus per se expetendos II, 123, 2; ludo non consistit II, 123, 29, nec voluptatibus corporalibus II, 123, 48; virtuti congrua vita consistit II, 123, 39; eam nemo servis tribuit II, 123, 46; ad eam conferre videntur ludi quia iis vitam consumunt potentes II, 123, 15; finis est, 626, 6; eam comitari non dolorem, sed voluptatem fatentur omnes, 626, 7; optimam voluptatem ei tribuunt optimi, 626, 10; otio, non negotiis propria est, 626, 3 ss.; eam gaudio constare putant qui vitæ voluptatibus deditos beatos prædicant II, 187, 35; eam omnes vel felicitatem, vel vitam jucundam, vel non sine voluptate esse putant II, 168, 4 ss.; non sine voluptate est II, 168, 8; eam plerique cum voluptate conjunctam esse dicunt II, 87, 7; honestate et voluptate constat, 629, 3; eam cum voluptate conjunctam esse debere arbitramur II, 124, 13; in otio consistere putatur II, 124, 30; ei nihil imperfectum est II, 125, 1; cur bona externa ejus causam esse putent homines, 616, 18; sine bonis externis fieri nequit II, 172, 4 s.; II, 173, 4; quænam inter eam et prosperitatem intercedat necessitudo II, 172, 3 s.; II, 173, 19 ss., cf. II, 184, 27; a re sufficiente pendere dicitur II, 224, 5; cur eam fieri putent voluptatibus quæ requiei et ludis insunt, 629, 24; eam recte a variis vitæ generibus pendere arbitrantur II, 3, 30; certa quædam vita est II, 571, 6 s.; igitur in anima est II, 571, 6; quæritur an voluptate constet, an virtute, an ambabus simul, 601, 17; quomodo a fortuna secunda differat, 601, 44; plus ad eam conferunt mores et intellectus quam bona externa, 601, 18; pleræque quæstiones eam spectantes solventur, simulac constiterit, utrum solummodo ab animæ quadam conditione, an etiam ab actionibus nostris pendeat II, 186, 9 ss.; distinguendæ sunt res quibus constat a rebus sine quibus consistere nequit II, 185, 13, 18; harum rerum confusio controversiæ de ejus origine et substantia ansam dederunt II, 185, 26; quæritur an natura, vel disciplina, vel consuetudine, vel divino afflatu, vel fortuna comparetur II, 184, 17 ss.; tribus rebus inprimis consistere videtur, nempe prudentia, virtute et voluptate II, 184, 33; alii eam a tribus hisce rebus pendere putant, alii a duabus, alii ab una tantummodo II, 185, 4; alii plus ad eam conferre putant prudentiam quam virtutem, alii contra, alii voluptatem plus quam alterutram II, 185, 2; ejus cardo in actionibus virtuti congruis, non in fortunæ casibus versatur II, 10, 38 s.; ex ea non facile, nec nisi magnis et multis fortunæ casibus dimovebitur felix II, 11, 25; vivis competere potest, sed quatenus homines sunt II, 11, 36; quæritur an omnium habituum vel alicujus eorum actus sit II, 88, 41; eam omnes cum voluptate connectunt II, 88, 46; eam nonnulli cum fortuna secunda, alii cum virtute confundunt, idque quare II, 9, 7; II, 89, 1; ad eam exigi debet fortuna secunda II, 89, 4; quatenus ad eam conferant amicorum posterorumve res secundæ vel adversæ II, 11, 40; quam ex amicitia percipimus, partim affectus est, partim actio, partim aliud quid II, 236, 12; sine ea amicitias conciliare non licet, ut nonnulli putant II, 219, 46; ejus tractationi subjungenda est amicitiæ II, 174, 45 s.; virtutibus moralibus congrua humana est utpote compositum spectans II, 125, 34; actus est II, 174, 36; ad eam conciliandam scire non sufficit ex quibusnam constet II, 174, 37; sed horum usu opus est II, 174, 37 s.; ejus usus et operatio non pertinet ad disciplinam moralem II, 174, 38 s.; eam melius perspiciemus, ubi virtutem investigemus II, 13, 3; humana moralis disciplinæ argumentum est II, 13, 13; argumentum *Moralium magnorum* II, 167, 48; II, 168, 4; de ea plenius disputari nequit in *Politicis*, 602, 4; eam facit et prudentia et virtus et scientia II, 238, 28, 31; vulgo putant eam quoque a prosperitate fieri II, 238, 30; ea potiendi nemo consilium capit II, 204, 4; ejus vero causa quæstus faciendi vel periculum subeundi consilium capimus II, 204, 5; eam voluntate appetimus vel necessariam esse arbitramur II, 204, 10; eam volumus, sed dicere non convenit nos ejus consilium capere II, 27, 5; eam semper sui causa, nunquam propter aliud quid expetimus II, 6, 9, 14; ejus causa interdum expetimus honorem et voluptatem et mentem et virtutem II, 6, 12; ejus gratia quæritur sanitas II, 486, 46; præter eam omnia fere alius gratia expetimus II, 123, 32; eam cupiunt omnes, 615, 41; alii eam assequi possunt, alii non, 615, 42; alii, eam etiamsi assequi possint, tamen non recte quærunt, 615, 46, cf. *Vita bona*; eam alii alio modo aliisque viis sectantur, 609, 47; quomodo ad eam conducat sapientia II, 74, 26; plus ad eam confert prosperitas ab indole pendens quam prosperitas sine impetu II, 173, 16; ejus tantum in unumquemque cadit quantum virtutis et prudentiæ, 601, 39; sine virtute consistere nequit, 610, 35; 611, 13; opiniones quas de ea habent pueri, ægroti, deliri et vulgus negligendæ sunt II, 185, 30 ss.; nonnisi quas sapientes de ea habent opinionum ratio habenda est II, 185, 38; latere non debet quomodo comparetur II, 185, 47; si a fortuna aut a natura pendeat, ejus spes multis præcidenda est II, 185, 50 ss.; si ab actionibus nostris pendeat et a qualitatibus quam nobis ipsi conciliamus, simul res communior est et divinior II, 186, 4; quæritur an a diis hominibus impertiatur, etsi hæc quæstio potius aliorsum pertineat II, 9, 12 ss.; vel si non a diis proficiscatur, res divinissima est II, 9, 15; res est vulgarissima, quum unicuique competere possit qui non quod ad virtutem attinet, mancus est II, 9, 19, cf. II, 186. 5; probatur non casu, sed disciplina aut exercitatione et consuetudine acquiri II, 9, 9, 24 ss.; partim necessaria sunt, partim eam instrumentorum instar adjuvant bona quæ non ad animam pertinent II, 9, 29; ad eam efficiendam melius est pauca possidere quam multa cum invidia fr. 340, a; ubinam posita sit fr. 61, b; quare ad eam efficiendam opus sit vita integra II, 9, 42; fieri potest, ut deo quoque vel homini cuidam excellentiori quædam competat II, 189, 21 s.; sibi ipse deus est, nobis in alia re constat II, 236, 29; ejus alii participes sunt, alii parum aut nihil, 609, 44; ejus species fr. 100, b; animalibus non competit, idque quare II, 126, 25, 29; propter eam qui eximie honorantur, invidi sunt, 361, 40; ejus splendorem obscurat nonnullarum rerum defectus II, 9, 1; finis est civitatum, 529, 21; 530, 21; civitatis et hominis eandem esse omnes fatentur, 602, 15; quæ eam ejusve partes societati civili efficere ac servare valent, justa sunt II, 53, 15; de ea non solum e syllogismi conclusione et propositionibus considerandum est, sed etiam e vulgo recepta opinione II, 7, 40; quæ de ea dicenda sunt, iis ratiocinando fidem conciliare debemus, adhibitis testimoniis et exemplis manifestis II, 188, 34; finis est et privatim cuique et communiter omnibus, 320, 19; de ea fiunt suasiones et dissuasiones omnes, 320, 26; ejus quattuor definitiones, 320, 30 ss.; ejus partes, 320, 26 ss.; bonum est, et quare, 323, 37; eo pertinet si honor augeatur, 331, 31; ejus imitatio tragœdia est, 461, 44; magna frui debet qui in tragœdia e re secunda in adversam incidit, 466, 40.

Felicitas civilis; differt a felicitate contemplativa II, 124, 41; eam in republica administranda cum sibi, tum civibus comparare student II, 124, 40.

Felicitas menti congrua; abstracta est II, 125, 35; non æque ac felicitas moralibus virtutibus congrua eget bonis externis II, 125, 37; de ea accurate disputari non potest in disciplina morali II, 125, 36.

Felicitas perfecta; actus contemplationis esse probatur II, 124, 7; II, 126, 8 ss.

Felis (αἴλουρος); avibus vescitur III, 178, 24 s; quomodo coeant III, 78, 7 s.; eorum feminæ natura salaces sunt III, 78, 9; mares ad coitum provocant et inter coeundum clamitant III, 78, 9 ss.; tot catulos pariunt quot canes atque iisdem rebus vescuntur III, 133, 20 s.; sex annos vivunt III, 133, 21 s.; ad eos referuntur qui faciem parvam habent IV, 11, 17 s.

Felix; hoc nomine alius alium appellat II, 186, 32; forsan ex Anaxagoræ sententia is habendus est qui pure ac sine molestia jus sectatur aut qui divinam aliquam contemplationem participat II, 186, 39; nec varius est, nec mutationibus facile patet II, 11, 24; dum vivit, felix erit, quum cardo felicitatis circa actiones virtuti congruas versatur II, 10, 49; nullus unquam miser evadet quoniam nunquam faciet odiosa vel improba II, 11, 14, 22; attamen felix non amplius erit si infortuniis Priami calamitatibus æqualibus affligatur II, 11, 23; non facile, nec nisi magnis multisque infortuniis e felicitate sua deturbabitur II, 11, 25; nec post hujusmodi infortunia facile denuo felix evadet II, 11, 27; eum recte vulgus ait longissimo vitæ tempore judicari II, 136, 25; possidet ea quæ naturaliter bona sunt II, 112, 39; ante omnes vitæ cupidinem habent II, 113, 35; ei exsistentia per se exoptabilis est II, 114, 3; ne aliquid ei deficiat, omnes res exoptabiles ei inesse debent II, 114, 6; ei omnis generis bonis opus est, idque quare, 600, 47; II, 88, 48; jucunde vivere nequit, nisi voluptas bonum sit II, 89, 18; ei non opus est voluptate adventitia II, 112, 47; spe fretus sæpius pericula subit II, 209, 9; quatenus eapropter fortis dicendus sit, *ibid.*; bonorum virorum amicitiam sectatur II, 115, 7; quamobrem ei jucunda sit amicorum præsentia II, 115, 31; prompte amicos vocare debet II, 115, 33; quando ad eum prompte accedendum sit, quando cunctanter II, 115, 43 ss.; ejus amicitiam omnes sectantur II, 219, 46; ejus tantummodo benevolentiam captare videntur qui in infelicium amicitia perstant II, 219, 48; eum necessario justum esse putant sapientes, 290, 31; dat pauperi et egeno, 438, 4; apud eum dimidiæ vitæ partem vix a miserorum vita differre dicunt II, 13, 40; non est is dicendus qui per totam vitam dormit II, 136, 30, cf. *Sufficiens sibi*.

Felix perfecte; eum recte putant jucundissime vivere II, 242, 10; an idem qui ingenuus, *ibid.*

Femellæ molluscorum; v. *Mares*.

Femina; ei contrarius mas II, 219, 25; mari contraria est II, 583, 19; seorsum ab animalibus non exstat II, 614, 15 s.; ita vocari non debet in quo sexus masculinus distinctus non est III, 386, 41 s.; quasi mas mancus est III, 352, 40 s.; mari contraria est, quatenus ambo mas et femina sunt III, 395, 35 ss.; III, 396, 3 s.; 37 s.; III, 399, 21 s.; igitur peculiare habent instrumentum III, 395, 37; nempe uterum III, 395, 38; III, 396, 4, 47 ss.; ei peculiaris pars matrix est III, 11, 18 s.; uteri et pudendorum ratione a maribus differt III, 392, 46 s.; III, 393, 10 s., 17 s.; III, 394, 8 ss., 23; eadem parte (maris) genituram rejiciunt qua urinam et menstruam purgationem emittunt III, 292, 54 s.; si Empedoclis sententia de sexus discrimine vera esset, fierent quæ utero carerent III, 392, 48 ss.; item si Anaxagoræ III, 394, 26 ss.; eadem de causa ac ea gignitur pudendum femininum III, 406, 15 ss.; partibus generationi dicatis a maribus differre videntur III, 277, 2 s.; iis genitalia membra intus sunt III, 34, 45 s.; earum interanea nonnisi matrice a marum differunt III, 17, 13 ss.; quædam masculinam speciem præ se ferunt, idque quare III, 147, 21 ss.; ei cum mare communes sunt artus eorumque partes III, 12, 38 s.; pumilionibus dissimiliores sunt quam mares III, 531, 7 s.; quomodo a maribus differant IV, 8, 5 ss.; IV, 319, 39 ss.; quomodo earum sanguis a marum differat III, 231, 36; crassiorem et nigriorem sanguinem habent III, 52, 32 s.; in superficie pauciorem sanguinem habent, intus vero copiosiorem III, 52, 34 s.; elegantiores ac læviores sunt quam mares venasque habent obscuriores III, 337, 34 ss.; item mole minores certe apud animalia vivipara, idque quare III, 337, 36 ss.; IV, 3, 51 ss.; iis duriora ossa habent mares, idque quare III, 242, 9 s.; apud eas in qualibet superioris intestini parte occurrere potest jejunum III, 273, 26 s.; earum mammæ etiam eo inserviunt ut in iis deponatur lac III, 291, 43 ss.; apud eas per papillas mammarum percolatur lac III, 11, 6 s.; nulli tela tribuit natura ad fortitudinem exercendam III, 386, 9 ss.; plures dentes habent quam mares, idque in quibusnam animalium generibus III, 23, 17 ss.; omnes retro mingunt III, 21, 45; quadrupedes omnes retro mingunt, idque quare III, 293, 23 s.; cur intento corpore mingant IV, 164, 1 ss.; exceptis vaccis, acutiorem vocem habent quam mares III, 426, 39 s., cf. III, 427, 33 s.; omnium maxime in humano genere III, 426, 40 s.; quare acutiorem vocem habeant III, 427, 37 ss.; etiam apud exsanguia sexus discrimen habentia (partibus quibusdam) a maribus differunt III, 321, 14 ss.; quomodo a maribus differant apud locustas III, 59, ss.; III, 61, 43 ss.; III, 286, 9 s.; quomodo apud cancros III, 61, 37 ss ; III, 286, 16 s.; apud astacos nullo modo a maribus differre videntur III, 59, 54 s.; animalium non viviparorum interdum maribus majores sunt III, 137, 2 s.; iis in animalibus pedestribus sanguine præditis ac non oviparis plerumque majores et longæviores sunt mares III, 75, 36 s.; in oviparis vero et vermiparis maribus majores sunt III, 75, 40 ss., cf. III, 78, 48 ss., III, 80, 43; III, 93, 4; in piscibus constat eas maribus longæviores esse, idque quomodo III, 75, 45 ss.; plerorumque insectorum coeuntium majores sunt quam mares III, 328, 35 s.; item plerorumque piscium et quadrupedum oviparorum III, 328, 43 ss.; idque quare III, 328, 45 ss.; quomodo habitu differant a maribus in homine et reliquis pedestribus sanguine præditis III, 75, 48 ss.; quomodo voce III, 76, 7 ss.; quomodo partibus ad robur conferentibus III, 76, 10 ss.; iis robustiores et animosiores sunt mares III, 252, 39; iis tribuit natura partes iis necessarias, e. gr. alimentum respectantes, sed minus quam maribus III, 252, 41 s., cf. 48; carent partibus quæ iis inutiles sunt III 252, 42 s.; pleræque calcaribus carent III, 252, 48; diutius vivunt quam mares ubi hi salaces sunt III, 529, 48 s.; item ubi hi multum laborant, idque quare III, 529, 50 ss.; in universum tamen et suapte natura iis calidiores sunt ac diutius vivunt mares III, 530, 3 ss., cf. III, 531, 6 ss.; eas nonnulli maribus calidiores esse censent III, 231, 53 s.; id est e quo fit generatio III, 340, 43; ei necessario competit partus, idque quare III, 342, 32 s.; magis generatione affligitur quam mas II, 229, 48; ex ea modo mas fit, modo femina III, 352, 39 s.; sine mare quale ipsa est procreare nequit, 482, 30; 636, 9; alterum generationis principium est III, 320, 33 s.; idque tanquam materiei principium III, 320, 35; III, 344, 46; animal intra se gignens III, 320, 44, 51 ss.; notione a mare differt, eo quod diversas habet facultates III, 320, 47 ss.; sensu vero quod diversas partes III, 320, 49; igitur partes habere debet ad coitum et liberorum procreationem destinatas, easque alias quam mas III, 321, 3 ss.; etiamsi toto quoque corpore femina sit, tamen præcipue his partibus et hac facultate III, 321, 6 ss.; hæ partes apud sanguine prædita matrices sunt III, 321, 11 s.; animam vegetalem habent III, 383, 20 s.; eandem animam habent ac mas III, 358, 22 s. nihilo minus per se sola generare aut saltem generationem perficere nequit, in animalibus quibus sexus distinctus est III, 358, 24 s.; 30 s.; III, 359, 8 ss.; idque quia animam sensitivam impertire nequit III, 358, 25 ss.; idque quare III, 358, 32 s.; III, 359, 10 s.; indiget principio quod moveat et discernat III, 342, 20 s.; igitur sola per se generare nequit III, 342, 20; quæritur cur non solæ per se generent III, 216, 21 ss.; apud aves tamen aliquatenus sola generare potest III, 342, 22 s.; aliquo usque generare potest apud aves, nempe ova subventanea III, 358, 34; aliæ solæ per se generant ova irrita, aliæ nihil, idque quare III, 216, 8 ss., v. *Ova subventanea*; in sese emittit III, 5, 9; in eam genituram emittit mas III, 347, 14; III, 351, 7; in eam cum ipsa tum mas projiciunt quod ad generationem confert III, 342, 27 s.; idque quia materies generationis intra eam continetur III, 342, 28 s.; ideo intra eam fit generatio III, 342, 25; materiem ac corpus suppeditat III, 355. 9; III, 358, 1 s.; ejus essentia est ut materiem conferat ad prolem generandam III, 354, 46 ss.; igitur necessario ei corpus et molem suppeditat III, 354, 49 s., cf. 52 s.; ab ea proveniunt et albumen et vitellus III, 374, 40; ex ea petunt materiem ovipara et vermipara III, 347, 21 ss.; ex ea diu materiem capiunt vivipara et foras et intra se, quippe quæ lactent III, 347, 24 s.; partim ex ea alimentum incremento destinatum petunt animalia III, 364, 32; ad generationem confert materiem et corpus III, 358, 35 s., cf. 18; III, 340, 27, 50; III, 342, 19; uno congressu impletur II, 478, 23; igitur materiei similis est, *ibid.*; qua femina est, patiens est III, 340, 46, 48; III, 341, 16; nisi inter eam et marem aliqua intercederet proportio, eorum coitus sterilis esset III, 397, 27 s., 35 s.; apud eas idem efficit menstrua purgatio, quod apud mares coitus, idque quare III, 407, 38 s., 44 s.; potentia et impotentia quadam a mare differt III, 395, 4 s.; III, 396, 4 s., 14; id est quod semen recipit, id vero concoquere et compingere nequit III, 395, 10 s.; igitur ea calidior est mas III, 395, 12 s.; III, 396, 41 s.; propter frigus quibusdam in locis sanguine abundat III, 395, 13 s.; quia menstruam purgationem habet semine caret III, 337, 47 ss.; quibusnam aliis argumentis idem probetur III, 338, 8 ss.; III, 339, 24 ss.; eam nonnulli contendunt semen emittere quale mas, idque quare III, 338, 9 s., 39 ss.; argumentum quod probat eos semen non emittere III, 356, 16 ss.; quærendum, an semen emittant, necne III, 329, 14; item, si non emittant, an nihil, an aliud quid ad generationem conferant III, 329, 15 s.; quæstio an semen emittant pendet a quæstione an semen ab omni parte proficiscatur III, 333, 4 s.; absurdum non videtur eas aliud quid ad generationem conferre quam semen, si id non ex omni proveniat parte III, 333, 5 ss.; ubi sciremus cujusnam alimenti residuum sit semen, etiam constabit, an id emittant, necne III, 336, 22 ss.; item an aliud quid ad generationem conferant, an tantummodo locum præbeant III, 326, 28 ss.; eodem redit utrum quæras an æque ac mares semen emittant, an ex unaquaque parte secedat semen III, 329, 22 ss.; non intelligitur cur non solæ ex se ipsæ generent, si semen ab omni corporis parte proveniat III, 331, 1 ss.; ejus semen v. *Semen feminæ*; earum residuum seminale principium materiale fœtus vel concepti est III, 390, 30 s., 37 s.; exsanguium animalium ad generationem conferunt quod sanguine præditarum menstruæ purgationi respondet III, 340, 40 ss.; omnia in semen confert, saltem in uno genere (nempe locustarum) III, 215, 43 ss.; quadrupedum in coitum incitatis humectantur ac tumescunt genitalia III, 122, 34 s. cf. 6 ss.; iis menstrua fit purgatio sed non tanta quanta mulieri III, 123, 37 ss.; in venerem incitatæ mares persequuntur III, 215, 31; semenque emittunt, etiam ubi non adest mas III, 215, 40; eodem loco quo mares coitus voluptatem sentiunt III, 339, 28 s.; hoc tamen loco non emittunt menstruam purgationem III, 339, 26 s.; mare frigidior est III, 337, 15, cf. III, 339, 13; ideoque et debilior III, 337, 14; hinc residuum copiosius ac minus concoctum habere debet III, 337, 11 ss.; idque copia humoris sanguinei constabit III, 337, 13 s.; cruditate et frigore alimenti sanguinei femina est III, 396, 38 s., 46 s., cf. III, 397, 23 s.; ultimum alimentum concoquere nequit III, 396, 15 s.; non quavis sui parte femina est III, 396, 26; id est quod residuum (seminale) purum excernere nequit III, 395, 32 ss.; natura debiliores et frigidiores sunt quam mares III, 409, 36 s., cf. 25 s.; igitur apud hominem tardius intra uterum perficiuntur ac per membra distinguuntur III, 409, 29, 33, cf. 47 ss.; idque propter earum frigus III, 409, 38 s., cf. 25 ss.; apud reliqua animalia nullum hujusmodi exstat discrimen III, 409, 31; post partum citius ad pubertatem et vigorem senectutemque perveniunt quam mares III, 409, 34 s.; idque propter earum debilitatem III, 409, 41 s.; secundum Empedoclem id est quod frigidum uterum subierit III, 392, 35; secundum Democritum vero apud quod semen a genitalibus feminæ proveniens vicerit III, 392, 42 ss.; eas locum præbere censet Anaxagoras et alii quidam naturæ scrutatores III, 392, 28 ss.; item eas a sinistris provenire et sinistram uteri partem occupare III, 392, 30 ss., cf. III, 394, 15, 22; eas a sinistris provenire satis probabiliter contenditur III, 394, 48 ss.; sæpe in dextra uteri parte gignuntur III, 394, 28 ss.; immo sæpius quam in sinistra III, 394, 31 s.; in quanam matricis parte generentur et apud quadrupedes et apud mustelos læves III, 112, 52 ss.; eas procreari censet Leophanes et alii, si coeunti ligetur dexter testis III, 394, 33; nonnisi eas procreare censent alii cui testis dexter excisus est III, 394, 36 ss.; argumenta quæ probant eam cruditate et frigiditate generari III, 397, 1 ss.; earum partui interdum ansam dant aquæ frigidæ et duræ III, 397, 47 ss.; eas et juniora et seniora animalia magis pariunt quam quæ in ætatis flore sunt, idque quare III, 397, 2 ss.; III, 398, 13 ss.; item corpora compacta, si cum humidioribus et effeminatioribus comparentur, idque quare III, 397, 6 s.; item Aquilone flante minus eduntur quam Austro III, 397, 8 ss., 20 s., cf. III, 124, 12; cur potius in austrinis generentur IV, 191, 16 ss.; ut ferunt pastores eas pariunt pecora, si coeuntia Austrum spectent III, 397, 19 ss.; in eam mutatur quod a principio motus victum non fuerit III, 396, 3 ss., cf. III, 398, 50; III, 399, 30; ejus generatio aliquatenus monstrorum generationis principium est III, 398, 10 s.; ejus generatio tamen necessaria est quia sine ea interiret genus eorum quæ sexus discrimen habent III, 398, 11 ss.; ad ejus formam rursus procedente tempore et alia prole aliam excipiente delabuntur quæ e diversi generis animalium coitu procreata sunt III, 355, 6 ss.; plerumque matri similes sunt, idque quare III, 141, 40 ss.; III, 398, 6; III, 399, 16 ss., cf. III, 400, 22; omnes matrem referre deberent, si Democriti sententia de sexus discriminis origine vera esset III. 393, 51 s.; interdum patri similes sunt III, 400, 22; id cujus rationem reddere nequeunt qui sexus discrimen et liberorum cum parentibus similitudinem a majori minorive seminis copia pendere putant quod a patre matreve abierit III, 400, 35, 39 ss.; nec facile hæc similitudo ab eadem causa repeti potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; quando matri similes sint III, 399, 30 s.; quando patri III, 399, 24 ss.; quando aviæ aut majorum superiorum alicui III, 399, 31 ss.; ea nascente tenuis et sanguinolenta exit aqua III, 143, 7; edito partu iracundiores sunt III, 108, 51 ss.; III, 120, 50; v. *Mas, Mulier, Sexus discrimen.*

Feminæ (*apud hominem*); iis circa annum decimum quartum turgescunt mammæ et fluere incipit menstrua purgatio III, 134, 48 s., cf. 28; iis eodem tempore mutatur vox, idque quomodo III, 135, 6 s.; versus pubertatem vocem mutant, etiamsi minus manifeste quam mares III, 428, 24 ss.; maxima custodia egent hoc tempore III, 135, 12 ss.; juniores si veneri indulgeant, salaciores evadunt III, 135, 17 ss.; quædam inde a natalibus impuberes oriuntur III, 135, 25; quædam pubescentes complexionem mutant vel in meliorem vel in deteriorem partem, idque quare III, 135, 36 ss.; quænam majores mammas habeant, quænam minores III, 135, 40 s.; juniores pumilam et imperfectam prolem pariunt III, 135, 54 s.; juniores citius concipiunt III, 136, 2; sed magis parientes laborant III, 136, 3; si juniores pepererint, eorum corpora minus perficiuntur III, 136, 3 s.; quæ sæpius pepererint citius senescunt III, 136, 4 ss.; III, 138, 22 s.; post tertium partum non amplius crescere videntur III, 136, 6 ss.; salaciores frequenti partu sedàntur III, 136, 7 ss.; post unum et vicesimum annum optime se habent ad prolem procreandam III, 136, 10 ss.; apud nonnullas ostium uteri occlusum mansit usque ad menstruæ purgationis ætatem III, 406, 37 ss., cf *Ostium uteri*; similem viris per coitum percipiunt voluptatem III, 338, 39 s; eamque percipientes nonnullæ aliquem humorem emittunt III, 338, 41, cf. 43 s.; quænam plerumque hujusmodi humorem emittant, quænam non III, 338, 44 ss.; sæpe concipiunt non percepta per coitum voluptate III, 338, 11 s.; ea vero percepta, immo vero ubi simul eam perceperint et mas et ipsa, nihilo minus non concipiunt, nisi moderatus adfuerit menstruorum humor III, 338, 12 ss.; plerumque deficiente menstrua purgatione non concipiunt III, 338, 15 s.; idque quare III, 338, 17 ss.; nec ubi redundat III, 338 16 s.; idque quare III, 338, 20; concipiunt vero post purgationem III, 338, 17; idque quare III, 338, 21; nonnullæ tamen absente menstrua purgatione, vel fluente concipiunt, postea vero non, idque quare III, 338, 22 ss.; intra uterum tardius perficiuntur quam mares III, 138, 17 ss.; sæpius quam mares decimo mense in lucem eduntur III, 138, 19 s.; in lucem editæ citius crescunt et citius ad ætatis vigorem et senectutem perveniunt III, 138, 20 ss.; eam gerentes mulieres difficilius graviditatem ferunt et magis decolores sunt plerumque III, 138, 46 ss.; item crura iis plerumque intumescunt III, 138, 48 s.; iisdem vehementiores sunt appetitus, sed rebus appositis minus frui possunt III, 138, 52 ss.; tardius ejicitur quam mas III, 139, 9; item continuum, sed torpidiorem excitat dolorem III, 139, 9 ss.; si lac habet peperisse colligitur, 119, 1; 315, 44; quomodo morum ratione a maribus differant III, 172, 1 s.; 11 ss.; natura inferius est atque regitur, 486, 14; ignavior et injustior ei natura est IV, 8, 14 s.; magis improbæ maribus nasci videntur et proterviores et imbecilliores IV, 17 50 ss.; quænam sint earum corporis virtutes, 321, 13; quænam animi, 321, 12; sexus natura eo modo a maribus differunt ut voluptatibus vel doloribus succumbant, quibus plerique resistunt II, 84, 17; naturaliter differt a servo, 482, 37; apud barbaros eundem locum tenet ac servus et quare, 483, 1; ea ad principatum aptior est mas, idque semper, 494, 18, 27; interdum quoque ab ea deducitur genus II, 532, 20, cf. *Mulier*.

Feminæ et mares; in eodem animalium genere specie non differunt III, 343, 12 s.; secundum Empedoclem non idem ab ambobus abit, ut inde fiat semen III, 331, 3 s.; hinc etiam sui invicem conjunctione indigere videntur III, 331, 4.

Femineus sexus; naturalis quædam mutilatio est III, 409, 38.

Femininum; sine notione animalis definiri nequit II, 542, 14, 29.

Femininum genus; eo pertinent nomina quæ in vocales semper longas, vel in productas exeunt, 474, 44; ei tot nominum terminationes propriæ sunt quot masculino generi, 474, 46; id significat pronomen *hæc*, 291, 7; sæpe id significat pronomen *hoc*, 291, 29; ejus casus differunt omnes, 291, 31; ad id referuntur nonnulla vasorum nomina, 291, 41, 44.

Femur (μηρός); quidnam III, 12, 21 s.; ubinam situm III, 13, 5; apud homines et quadrupedes statim coxam sequitur III, 313, 7, cf. III, 300, 16; eorum ossa artus vocantur III, 45, 21 s.; eorum ossa ad crurum ossa pertinent III, 45, 20 s.; magis unum est quam crus II, 519, 22; quænam venæ ea ad poplites usque trajiciant III, 43, 16 s.; quomodo se habeant eorum venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 52 ss.; quænam ea trajiciant venæ secundum Polybum III, 39, 45 s.; cur rotunda sint IV, 201, 15 ss.; plerumque brevia quibus lacerti breves III, 12, 6 s.; quænam animalia in iis mammas habeant et quare III, 21, 13 ss.; III, 291, 54 s.; III, 292, 27 ss., cf. 11 s.; iis suppositum habet pudendum elephas femina III, 21, 46, cf. 14 s., 37; ea ratione crurum brevia habent simiæ III, 24, 42 s.; apud quadrupedes viviparas ventri applicarentur, si crura anteriora retrorsum flecterent III, 314, 18 ss.; item si posteriora anteriora versus III, 314, 22 ss.; ea attrahunt et corpori suo subdunt quadrupedes oviparæ cavernas incolentes, ut corpus attollant III, 316; 30 ss.; avium ubinam sita III, 26, 49 s.; maxima omnium habent uncungues III, 26, 50 s.; duo habere videntur aves III, 300, 11; III, 313, 2; quorum alterum flexuram cruris præcidit, alterum a sede ad crus extenditur III, 313, 2 ss., cf. III, 316, 4 s.; idque quare III, 316, 3; ea admodum carnosa habet homo III, 20, 9; III, 293, 34, 42; ossea et nervosa robusti signum IV, 9, 28 s.; ossea ac plena mollis IV, 9, 29 s.; iis secundum naturam est, ut retro flectantur IV, 146, 41 s.; ejus pars superior necessario retrorsum movetur, homine crus flectente et pedem promovente III, 313, 50 ss.; in concavum flectitur III, 314, 51; III, 318; 3; igitur contrario modo ac humerus III, 315, 2 s.; cur iis magis fatigemur quam cruribus IV, 148, 9 ss.; cur in itineribus media eorum parte potissimum fatigemur IV, 146, 47 ss.; cur iis descendentes laboremus IV, 146, 34 ss.; IV 147, 32 ss.; eorum alterutri plerumque innituntur partus dolores III, 148, 2 s.; cur ei inclusum Bacchum dicant IV, 294, 36 ss.

Fenestræ (θυρίδες); in radiis per eam ingredientibus apparent ramenta quæ per aerem feruntur III, 433, 31 ss.; cellularum cum mellis, tum sobolis quomodo dispositæ III, 195, 36 s.

Feræ (ἄγρια, θῆρες); secundum Empedoclem discordiæ originem debent II, 496, 5; earum mansuetissima elephas III, 205, 13 s.; ad eas pertinet bonasus III, 19, 20 s.; qualis procreetur e primo tigridis cum cane coitu III, 170, 9 ss.; hæc sæpe interficit canes qui cum ea coire volunt III, 170, 10 ss.; omnes duros pilos habent III, 421, 25; idque quia sub divo degunt III, 421, 29; igitur eadem de causa ac oves Sauromaticæ III, 421, 25; silvestres quamobrem unicolores sint IV, 316, 19 ss.; nonnullæ secundum anni tempestatem colorem mutant III, 426, 14 ss.; eas nonnulli perperam solos caninos dentes abjicere putant III, 23, 5 ss.; nondum perspectum est an ruminent, exceptis iis quæ passim nobiscum aluntur III, 208, 49 s.; non semper inire possunt IV, 169, 35; plerisque earum vel omnibus usu venit, ut ante coitus tempora feminæ seorsum a maribus pascantur III, 122, 28 s.; eorum mares adulti a feminis segregantur III, 122, 29 s.; pleræque earum semel quotannis pariunt, nisi quæ superfœtant III, 82, 15 ss.; dentibus partim tantummodo injurias propellunt, partim et inferunt et propellunt III, 252, 7 ss.; pardi odore delectantur III, 177, 36 s.; quomodo igitur eas venentur pardi III, 177, 37 s.; feroces et pugnaces fugiunt dorcades et bubali III, 254, 31 s.; eas necant scorpii nonnullis in locis III, 170, 22; interficiunt tauros qui neglecto armento errabundi feruntur III, 175, 45 s.; propter earum timorem ad viam pariunt cervæ III, 180, 45; hominum metu ad vias non accedunt III, 176, 12; eas comedunt serpentes III, 152, 40; ab iis non læditur qui Modon lapidem secum gerat IV, 105, 8 ss.; quomodo iis nidum abscondere conetur apus III, 187, 21; quomodo eas fugent pomariorum custodes IV, 240, 7 ss.; earum feminas potius quam mares nutrire conamur idque quare IV, 7, 41 s.; quomodo earum mores inter se differant III, 203, 22 ss.; aliæ gregatim, aliæ sparsim vivunt prouti iis ad pastum expedit, 488, 48; aliæ animalibus, aliæ frugibus, aliæ omni pabuli genere vescuntur, 488, 50; vitæ ratio diversa inter se vel earum quæ animantibus aut frugibus vescuntur, 489, 2; propter hominum alimentum atque subsidium exstant, si non omnia, saltem plurima, 489, 35; æque ac reliqua animalia circa coitum iracundiores sunt mares, partu vere edito feminæ III, 121, 14 ss.; minus vero inter se pugnant qui gregariæ non sunt III, 121, 17 s.; iræ causa ictibus obviam eunt II, 210, 51; earum fortitudo comparatur fortitudini non genuinæ, *ibid.*; fortes esse videntur, sed revera non sunt II, 209, 17; ubi concitatæ non sunt, inæquales sunt uti audaces II, 209, 18; pericula fortius quam vir probus subire non solent, 627, 27; pro liberis mori non recusant II, 219, 32; in vulnerantes irruunt II, 34, 15; dum in silva vel palude sunt, non aggrediuntur II, 34, 30; propter dolorem vel iram dimicant II, 34, 15, 29, 31, 36; fortes non sunt, idque quare II, 34, 31, 36; III, 146, 20, injuriam repellunt quia icti molestiam sentiunt II, 146, 20; iisdem rebus sensibilibus gaudere et affligi videntur quibus homines, id est rebus sapidis et tangibilibus II, 212, 3; fere circa pulchritudinem et sonorum consonantias insensibiles sunt II, 212, 7; item circa bonos odores vel malos, etiamsi sensu gaudeant peracuto II, 212, 11; gaudent tantummodo odoribus per accidens gratis, i. e. esculentorum et potulentorum II, 212, 23; delectantur inprimis rebus sapidis quarum sapor non in extrema lingua sed in gula percipitur II, 212, 20; omnes voluptatem sectantur II, 87, 22; II, 89, 5; II, 168, 16; idque quasnam II, 88, 24; quatenus omnes eandem non constat II, 89, 10 ss.; iis competentes voluptates inde ab origine pravæ naturæ actiones sunt II, 89, 50 s.; iis jucunda non simpliciter jucunda sunt II, 220, 33; se habent ad hominem ut pravus et insipiens ad honestum et prudentem II, 220, 35; quasdam prudentes vocamus, idque quare II, 70, 22; earum natura mala est II, 169, 50; consilio carent II, 203, 32; II, 143, 11; non agere dicuntur II, 201, 14; iis insunt cupido et animæ fervor II, 203, 32; earum soni illiterati aliquid significant, 25, 14; nomina non habent, 25, 14; earum voces, etiamsi indivisæ sint, tamen elementis carent, 472, 36; sensum habent, sed actionem non participant II, 67, 11; ratiocinatione et consilio carent II, 83, 13; temperantes vel intemperantes non dicuntur nisi metaphorice, idque quando II, 84, 9; incontinentes non esse dicuntur II, 79, 37; quæ incontinentes habentur a natura desciverunt, ut furentes II, 83, 13; apud eas non interiit optima pars quia eam non habent II, 83, 16; earum improbitas semper innocentior quam pravi hominis II, 83, 18; si eam cum homine pravo compares, eodem redit ac si rem animatam cum inanimata II, 83, 17; vel injustitiam cum homine injusto II, 83, 20; ea sexcenties plura mala faciet homo pravus II, 83, 21; II, 166, 25 ss.; universalium existimatione carent, sed singulorum imaginationem ac memoriam habent II, 79, 38; ei comparamus hominem supra modum pravum II, 162, 10; attamen non ei sed homini inest cum intemperantia tum sic dicta feritas II, 166, 21 s.; ei nec malum inest principium, nec principium omnino II, 166, 24, 29; æque ac homo esse posset qui solius cibi vel rei venereæ gratia vivere vellet II, 182, 15; iis insunt habitus vel virtutes naturales II, 75, 16; iis nec virtus, nec vitium competit II, 76, 22; iis similes sunt intemperantes II, 36, 36, 49; in eas non quadrat opinio, qua multitudinem gregatim sumptam aliquatenus viris bonis præstare putant, 531, 34; ab iis vix differunt homines nonnulli, 531, 35; earum neminem pudet, 357, 12; earum opinionem non curant 336, 44; ex iis gignitur fera, 487, 34; vilissimarum, vel mortuarum imagines cum gaudio spectamus, 459, 16; ad eas referuntur qui dorsum hirsutum habent IV, 13, 6 s.; nimiis laboribus pueros iis similes reddunt Lacones, 627, 8; frugivoræ non conferendus erat aper Calydonius secundum Homerum III, 130, 29.

Fera novit feram; proverbium, 337, 29.

Feræ Europææ; quomodo ab asiaticis et libycis differant III, 169, 46 ss.

Feræ Libycæ; non assuetæ sunt imbribus æstivis III, 170, 2; igitur hieme magis quam æstate sitiunt III, 170, 1; atque ad aquas conveniunt III, 169, 50 s.; III, 367, 1 s.; ergaque se invicem mitescunt III, 169, 53; et secum invicem coeunt etiam nunc ubi diversi sunt generis III, 169, 50 s.; III, 366, 53 s.; III, 367, 2 s.; cur æstate non bibant, hieme vero IV, 315, 33 ss.; hunc morem servant postquam ad alia loca transmigrarunt IV, 315, 37.

Ferini habitus; circa voluptates quinam II, 81, 22.

Feritas (ἀγριότης, ἡ θηριότης, τὸ θηριῶδες); homini et reliquis animalibus communis III, 145, 7; cf. III, 203, 25; vitio minus est malum sed terribilius, idque quare II, 83, 15; pertinet ad res circa mores fugiendas II, 76, 9; ei opposita est virtus heroica vel divina II, 76, 12; inter homines raro occurrit, idque præcipue apud barbaros II, 76, 25; interdum ei ansam dat morbus vel mutilatio II, 76, 26; eam infamiæ causa hominibus vitio excedentibus tribuimus II, 76, 27; pertinet ad res animæ innatas, propter quas mali fimus II, 162, 5; sic vocatur vitium modum excedens, idque quare II, 81, 39; II, 162, 8; II, 166, 23; non in feris, sed in homine occurrit II, 166, 22; supra hominem est II, 162, 19; ei opposita virtus nomine caret II, 161, 11, 16; eam comitari non solet fortitudo, 627, 13; in educandis pueris primas partes ferre non debet, 627, 26;

Fermentum (ζύμη); eo mirum quantum crescat massæ moles III, 379, 36 s.; idque parte solida liquescente, humida vero in spiritum conversa III, 379, 37 s.; hujus rei causa est ejus calor III, 379, 40; huic incremento cui ansam dat, comparatur vermium et piscium incrementum III, 379, 35 ss.

Ferramentum (σιδήριον); eo admoto deorsum fugiunt solenes III, 71, 28 s.; iis uruntur galli qui castrantur III, 208, 4 s.; quomodo id ex elephantum corpore ejiciant III, 168, 15 ss.; limata et scalpta qualem sonum edant III, 659, 47; machinarum spontanearum similia sunt animalium ossa III, 522, 28 s.

Ferens; omne ejus quod fertur gratia exstat II, 608, 13 s.

Ferre potest (id quod unum tantum); multa ferre posse; exemplum captionis secundum compositionem, 279, 3.

Ferri; eo non licet quo nihil pervenisse potest II, 376, 24.

Fertur (quod); est II, 464, 40 s.; ex alio loco ad alium fertur II, 379, 49 s.; necessario sistetur, atque ubi sistitur, ibi manebit non vi, sed naturaliter II, 413, 20 ss.; necessario tarde meat, ubi movens vincatur ab eo quod movetur, sin vero vincat, celeriter III, 427, 23 ss.; ubi sistitur comparatur cogitanti II, 359, 34; non necessario augetur vel alteratur, vel fit, vel interit II, 357, 7 ss.; exponitur quomodo ejus motus differat a motu rei quæ augetur II, 441, 14 ss.; omne vel circulo fertur, vel linea recta, vel motu mixto II, 358, 35 s.; II, 363, 6 s.; II, 368, 13.

Fertur (quod) ab alio; per accidens movetur III, 305, 5 s.

Fertur (quod) continenter; in tempore nullo nisi quo totus motus peragitur, dici potest ab ullo puncto recessisse, nisi ab initio II, 359, 21 ss., 25 s., 35, cf. 45 ss.; nec in ullo esse vel ad ullum pervenisse nisi ad finem II, 359, 21 ss., 25, 36; potest vero dici in momento in eo esse II, 359, 24 s., cf. 49 s.

Fertur (quod) deorsum vel sursum; omne necessario gravitatem vel levitatem habet II, 369, 42.

Fertur (quod) per circulum; ei similiter omne principium et medium et finis est II, 363, 29; ejus semper et nunquam aliquæ partes in principio et in fine sunt II, 363, 30; semper circum medium fertur nunquam ad extremum II, 363, 36 s.; igitur non habet quo quiescat tanquam absoluto itinere II, 363, 35 s.

Fertur (quod) per lineam rectam; semper habet unde incipiat et ubi desinat II, 363, 26 s.; inæqualiter a principio fertur ad finem II, 363, 43 s.; quo longius distat a quiescente, eo celerius fertur II, 363, 45 s.; infinitum esse non posse probatur II, 374, 11 s.

Fertur (quod) vi; semper eo tardius fertur quo longius abest a re quæ vim intulit II, 380, 19 s.; non eo vi fertur unde vi fertur II, 380, 20.

Feruntur (quæ); in iis id quo movet movens, aliquatenus tangere debet et movens et quod movetur II, 351, 13 ss.; apud nos sonum excitant II, 399, 17, 47 s.; quæ iis illigata sunt vel insunt sonum non excitant II, 399, 48 s.; II, 400, 3; manifesto sæpe liquescunt III, 555, 52 s.; iis proximus aer maxime incalescit, idque quare III, 556, 7 s.; quamobrem ubi impegerunt, in partem contrariam resiliant, idque secundum angulos æquales IV, 201, 50 ss.

Ferrum; similare corpus III, 623, 6; pertinet ad res quæ effodiuntur III, 485, 2 s.; in Æthalia insula ex eadem fodina eruitur ex qua olim æs erutum erat IV, 90, 6 ss.; eo utuntur etiamnum Tyrrheni Populoniam incolentes IV, 90, 10 s.; odore præditum III, 485, 3; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 21 ss.; molliri potest III, 619, 37; III, 624, 7; mollescit calore III, 616, 33; id molle et durum reddere possunt calor et frigus III, 349, 3 s; calore liquatum frigore concrescit III, 618, 19 s.; solvi nequit, idque quare III, 618, 21; elaboratum liquefit adeo ut liquidum reddatur et rursum concrescat III, 616, 34 s.; qua ratione molle foret III, 621, 27; impressatile est III, 621, 2; ubi incanduit carbone fit calidior IV, 267, 14; motu incandescit II, 397, 13; ejus sonus durus III, 659, 44; in eo dissentit grave a duro II, 298, 32; eodem modo calidum dici potest quo aqua III, 233, 12; idque quare III, 233, 10 s., 15 s.; tardius calefit quam aqua, sed calefactum magis urit III, 232, 45 ss.; id attrahit lapis (Heracleensis) III, 435, 15; sine eo consistere nequit serra II, 272, 45; II, 273, 7; sine eo annuli signum recipit cera III, 460, 43 s.; latum aquæ innatat II, 431, 18; cuinam causæ Democritus perperam hanc rem tribuerit II, 431, 23 ss.; quænam sit vera hujus rei causa II, 431, 31 ss.; eo præstantius est quo minus excrementi habet III, 616, 40 s.; eo majus bonum aurum, et quare, 326, 21; quamobrem inprimis aceto inficiatur IV, 328, 21; acuto non facile findi possunt nec salis lanugo, nec nidus alcedinis III, 183, 45· nisi ea simul manibus contundas III, 183, 46 s.; eo propter duritiem vix dividi potest mola III, 410, 44 ss., cf. III, 217, 15; ex eo olim nummos conficiebant, 490, 47; quanto ac quali vulnera infligi possint, lex determinare vix potest, 341, 44; cur eo incisus difficilius sanescat quamære IV, 114, 36 ss.; id nonnullorum animis admiscuit deus secundum Platonem, 502, 53; ei quod aciem amisit comparantur civitates quæ imperium tanquam finem sibi proposuerant, 619, 24; id omne coemit Siculus quidam, ut pecuniam sibi pararet, 493, 53; id mures devorare aiunt in Cypro insula IV, 79, 1 s.

Ferrum acie chalybea duratum (στομώματα); quomodo fiant III, 616, 35 ss.

Ferrum Chalybicum et Amisenum; ejus generatio IV, 82, 5 ss.; ejus præstantia IV, 82, 12 s.

Ferrum lævigatum (παρατριβόμενος); attritum colorem mutat III, 646, 1.

Ferula (νάρθηξ); lata verberantur metuentes IV, 256, 43 s.; cur ejus ictus majorem moveat dolorem quam rerum nonnullarum duriorum IV, 159, 43 ss.; cur ambitum plagæ rubidum, medium vero album reddat IV, 158, 36 ss., 42 ss.; per eam oculi transspici non possunt, idque quare IV, 184, 40 s.

Ferulacea (ναρθήκινα) instrumenta; teneriores habent sonos III, 660, 34 s.

Ferus (ἄγριος); opponitur mansueto II, 213, 4; idem qui asper (χαλεπός) *ibid.*

Ferum; pravum est IV, 169, 14; exemplum citatur, 47, 7, 12.

Ferum et mansuetum; probatur iis in genera distribui non posse animalia III, 224, 46 ss.; id tamen facere coguntur bipartita divisione utentes, *ibid.*; iis alatum dividere non licet III, 225, 11 ss.

Fervere (ζεῖν); ab eo vitæ nomen græcum deducunt, qui animam calido assimilant III, 435, 4 s.

Ferventia; minus putrent III, 610, 51 ss.

Fervida pars animæ (θυμοειδές); ab ea differt pars nutritiva II, 136, 42; quænam ejus virtutes II, 243, 8, 18, 20; quænam ejus vitia II, 243, 12, 32, 34; ei inest metus, 214, 39; ei inest ira, 193, 35; 214, 41; ei nec odium nec amicitia insunt, 193, 36.

Fervor (ζέσις); caloris excessus est II, 456, 35 s.

Festinatio; non convenit ei qui paucis rebus studet II, 46, 23.

Festuca (τὸ χάρφος); quamobrem ea narem moventes potius sternutemus IV, 300, 36 s.; si terræ infixeris et undique circa eam terram colligas, magis erigetur IV, 158, 11 s.; ex iis et luto nidum exstruere solent hirundines, idque quomodo III, 178, 33 ss.; quales circumdent xylophthorum III, 102, 18 ss.

Festus dies (ἑορτή, πανηγύρεις); in eo clementes sumus 350, 41; honestum est, si splendidum præbeat spectaculum, 416, 35; lege aguntur III, 641, 4; publicos simul celebrare partem constituit optimatum societatis II, 236, 15.

Fiber (κάστωρ); quadrupes est fera circa fluvios ac lacus victum quærens III, 153, 42.

Fibra (ἴς); similare corpus III, 623, 9; imperfecta est vena III, 5, 21 s.; in eas mutantur carnes macrescentibus animalibus III, 50, 29 s.; solidæ ac terrenæ sunt III, 235, 25, 44 ss., 52 s.; ad terram et solidum pertinent III, 617, 50; pro portione venis respondent III, 38, 3 s.; inter venas et nervos medium tenent III, 44, 21; post sanguinem et venas animalibus sanguine præditis omnium partium similarium maxime communes sunt, *ibid.*; eos venarum loco habent animalia parva vel pauco sanguine prædita III, 43, 31 s.; quædam earum a venis ad nervos pertingunt vel vice versa III, 44, 22 s.; item saniem continent III, 44, 20 s.; aliud earum genus sanguine plerorumque animalium continetur III, 44, 24 s., 27 s., cf. III, 235, 20 s.; qui multas continet sanguis, facile coagulatur III, 236, 23 s.; iis exemptis non concrescit sanguis III, 44, 26; III, 51 50; III, 235, 49 s.; III, 617, 51; in quorum animalium sanguine desint III, 44, 28 s.; III, 235, 22; eas non habet sanguis cervi III, 617, 50; quatenus concrescat sanguis animalium quibus desunt III, 44, 30 ss., cf. III, 51, 48; quasi fomites sunt et fervorem per iram accendunt III, 235, 45 s.; quæ animalia multas et crassas habent magis terrena sunt natura atque in furorem et iram proclivia III, 235, 40 ss.; maximam eorum copiam continet apri et tauri sanguis III, 235, 47 s.; iis implexa sunt acetabula et reticula quæ in pedibus habent mollusca III, 288, 2 s.

Fibula (περονίς); a spina dorsi pendet III, 45, 11 s.; ejus munere fungitur spina dorsi III, 237, 41 s.

Ficedula (συκαλίς); versus æstatis finem apparet III, 207, 7 s.; post autumnum mutatur in atricipem III, 207, 5 ss.; fere nullo alio nisi colore et voce ab atricipe differt III, 207, 9 s.; jam conspecta est quæ inter eam et atricipem medium teneret III, 207, 10 ss.; si non semper, saltem plerumque vermibus vescitur III, 151, 2.

Fictile (κέραμος); tria in eo sunt, lutum, aqua, ignis IV, 30, 9 s.; ad terram solam pertinet, idque quare III, 617, 3; III, 618, 26 s.; III, 623, 39, 45; humore liquefieri non potest, idque quare III, 619, 22; non spissatur, sed concrescit III, 616, 22; ubi coquitur primum evaporat atque mollius redditur III, 616, 25 s.; distorquetur in furnis, idque quare III, 616, 26 s.; insolubile est III, 616, 47 s.; III, 618, 4 s.; non mollescit III, 618, 6; findi nequit III, 621, 20; inflexile est III, 620, 4; fragile simul et ruptile III, 620, 21; intunsile est III, 620, 28, 33; crudum vocatur, idque quare III, 612, 35 ss.; inæqualiter se habet III, 619, 36; igne tingitur nigro colore IV, 290, 16; in eo vox flaccida fit, idque quare III, 662, 5 ss.; in iis terræ motus erit IV, 31, 50; si quis inania obruat et operculo claudat cur domus magis sonent IV, 175, 24 ss., 37 ss.; si in mare projiciantur circa ea colligitur lutum III, 391, 49 s.; in mare projectis olim agnatæ sunt ostreæ lacustres, idque quanam occasione III, 391, 47 ss.

Fictilium (πλασματῶδες); quidnam II, 620, 54.

Ficus (arbor); e radice stipitem habet et nascuntur inde multi rami IV, 25, 21 s.; fructibus prodest III, 641, 21; a caprifico eatenus differt quatenus altera sterilis est, altera fructum fert III, 380, 15 ss.; eodem modo quo has, inter se differre putant nonnulli piscium non cartilagineorum qui vulgo mares ac feminæ habentur III, 380, 14 ss.; iis circumserunt caprificos agricolæ, iisque caprifici poma appendunt, idque quare III, 102, 27 ss.; silvestres (id est caprifici) in terram expansæ hortensibus conferent IV, 28, 30 s.; ad ejus fructus concoquendos aliquid confert caprificus III, 320, 21 s.; ejus foliis exsiccatis comparantur animalia admodum emaciata III, 262, 1 ss.; calida est, idque demonstratur succo omnium acerrimo et fumo copioso IV, 217, 45 s.; ejus lignum fumum acerrimum gignit fr. 205, b; unum corticem habet IV, 26, 33; optima insitio ejus in ficum IV, 28, 1; cur in eam ruta insita pulcherrime proveniat IV, 217, 41 ss.; per multa tempora fertiles sunt IV, 29, 14; ejus succus lacti similis IV, 24, 11; dulcis, mellaris IV, 26, 51; ejus succo lac coagulant, idque quomodo III, 54, 13 ss., cf. III, 340, 29; IV, 292, 7 s.; quantacunque sit copia lactis, semper ex eo unicum efficit concrementum III, 404, 32 ss.; atque eatenus alio modo agit in lac ac semen in residuum seminale feminæ III, 404, 31 ss.; III, 405, 15 ss.; cogit igitur ejus calor solummodo quantum quid, non quale quid III, 405, 17 s., cf. III, 404, 32 s.; nulla pars est concrementi quod e lacte fit III, 352, 26 s.; ei comparatur semen virile III, 340, 27 ss.; III, 352, 25 ss.; III, 404, 30.

Ficus (fructus); dulces sunt III, 154, 39; eorum dulcedinem æquat cerinthus III, 195, 15; qua anni tempestate maturescere incipiunt, nonnullis in locis coeunt locustæ marinæ III, 80, 30 s.; ejus granum æquant exigua locustarum marinarum ova III, 91, 4 s.; in iis gignuntur vermes III, 95, 12 ss.; ex erucis quæ in iis inveniuntur, fiunt cantharides III, 95, 12 s.; qua de causa dentes offendant IV, 228, 28 ss.; eorum utilitas fr. 205, b; cur post earum esitationem vel vinum merum vel aquam superbibere oporteat IV, 227, 28 ss.; si ultimæ edantur, ultimæ evomuntur, idque quare IV, 226, 18 ss.; in furno siccatæ cur duriores efficiantur si in furno refrigerentur quam si exemptæ IV, 227, 48 ss.; eos apibus apponunt apiarii, melle deficiente III, 199, 7 ss.; iis optime saginantur sues III, 154, 25, III, 166, 6 s.; item boves III, 154, 39; ubi multas protulerit æstas, angina laborant sues III, 165, 43 s.; earum grana, quare si integro devorantur, rursus cruda per ventrem excernantur IV, 295, 15 ss.

Fidejussio (ἐγγύη); pactum voluntarium est II, 55, 10.

Fidejussor (ἔγγυος); portorii munere olim in Macedonia nemini fungi licebat nisi talentum possidenti, 645, 52; edixit Callistratus quicunque voluerit, hoc munere fungi posse, dummodo tertiam partem deponeret, 645, 54.

Fides (πίστις); justitiæ sequela est II, 245, 2; opinionem sequitur III, 466, 7 s.; ea carent bestiæ III, 466, 9; eam sequitur persuasio III, 466, 11; ad eam faciendam confert vitæ institutio, 454, 40; mutuam alit notitia, 584, 32; eam omnino inter cives abolere conantur tyranni, idque quare, 584, 29; 585, 38, 50; ea quibus opus est magistratus, in majori splendore sunt, 599, 25.

Fide digni viri; quatenus iis credendum sit III, 269, 13 ss.; talem invenire difficile est fr. 340, b.

Fides; si nimis vehementer pulsentur solvitur tonus et concentus III, 461, 4 s.; tenuiores acutiores sunt IV, 177, 41 s.; quarum nervi male compacti sunt plures edunt ictus IV, 180, 25 s., cf. *Chorda*

Fidicula; nerveæ tensæ comparatur taurorum cor III, 428, 7; tenditur appenso pondere III, 428, 14 s.; dempto pondere relaxatur III, 428, 29 ss.

Fiducia (τὸ θάρσος, τὸ θαρρεῖν); quidnam sit, 354, 49; metus contrarium est, 354, 48; quænam eam afferant, 354, 51 ss.; fortitudinis sequela est II, 244, 32; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 38 ss.

Fieri; multis modis dicitur, vel simpliciter, vel hoc aliquid fieri II, 257, 21; alia simpliciter dicimus, alia aliquid fieri II, 438, 36 ss.; II, 439, 25 s., 31 ss.; differunt hæc inter se prouti res quæ fit, determinatum aliquid (τόδε τι) significat, vel non II, 438, 38 ss.; pendet igitur hæc differentia a categoriis II, 439, 34 ss.; id in unaquaque categoria obtinet II, 544, 6 s.; quidnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 23; nihil potest, nisi aliquid, nempe materies, adsit II, 545, 7 s.; non potest quod factum esse non licet II, 376, 20; II, 494, 48 s.; ei præstat possessio II, 90, 2; id physici antiqui partim idem quod alterari, partim idem quod confusio et distinctio esse perhibebant II, 252, 34.

Fieri licet (quod); si id ponatur, absurdum evenire non debet II, 334, 48 s.

Fieri potest (quod); id si ponamus, nihil impossibile eveniet, sed forsan falsum II, 351, 4 s.

Fit; verbum esse probatur, 30, 42.

Fit (quod); non est II, 464, 41; id ex eo quod est fieri censent Xenophanes et Melissus III, 677, 12 s.; nihil obstat quin ex non ente fiat III, 677, 13 s.; ejus causa movens faciens est II, 268, 18; III, 515, 9; necessario ex aliquo, ab aliquo et aliquid fit III, 347, 19 ss.; omne compositum est ex aliquo quod fit et alio quodam in quod mutatur II, 257, 39; ex aliquo ad aliquid facit generationem, idque ex quonam ad quodnam III, 229, 8 ss.; ejus genus esse nequit τὸ μὴ ὂν et quare, 218, 38; ad finem, id est principium progreditur II, 570, 28; continuum est II, 327, 4 s.; ei aliquid infinitum inest II, 327, 5; semper prius factum esse debet II, 326, 54; II, 327, 6, 11; e materie et forma compositum esse debet II, 546, 7 ss., 14 s., cf. II, 545, 43, 46, 48 s.; II, 560, 38 s.; extra id in rebus arte factis forma est III, 349, 6 s.

Fit (ex quo aliquid); primum, quum æternum sit, interire nequit II, 487, 32; si intereunte eo fiat generatio necessario non æternum est II, 487, 34.

Fit et interit (quod); si ejus non essent causæ per accidens, omnia necessaria essent II, 536, 50 ss.

Fiunt; omnia ex eodem ex quo sunt II, 630, 23 s.

Fiunt (quæ); sunt quæ non fieri licet II, 466, 32; omnia e subjecto quodam fiunt II, 257, 1, 31; II, 370, 14; aliquatenus ex ente fiunt, aliquatenus e non ente II, 590, 2 s., cf. II, 259, 15 ss.; semper inter ens et non ens media sunt II, 487, 20; quatenus ex ente, quatenus ex non ente fiant II, 600, 44 ss.; iis principium est eadem materies II, 561, 27; plura principia habent III, 361, 20 s.; inter quæ principium motus III, 361, 21 s.; non alterantur, nec earum generatio alteratio est II, 337, 16 s.; omnia sunt ex eo quod actu est III, 469, 37 s.; iis non necessario continentur instrumenta, nec faciens III, 354, 51 s.; eorum duo genera, alterum mutationem passo, alterum intereunte eo ex quo fiunt II, 487, 17 ss.; alterum eorum genus reciprocat, primum vero non II, 487, 24, 28; utrumque in infinitum abire nequit II, 487, 29; quænam numero reciprocent, quænam specie II, 467, 46 ss.; aut arte, aut natura, aut fortuna, aut casu fiunt II, 601, 24 s.; partim natura fiunt, partim arte, partim casu II, 544, 4; omnia a quo et ex quo et aliquid fiunt II, 544, 5 s II, 545, 35 s., 47; II, 562, 20; II, 573, 16 s.; naturam habent II, 544, 16; in iis alicujus gratia refrigerant ac calefaciunt calor ac frigus III, 362, 12 ss.; si posito posterius eorum fieri, necessario prius factum esse debeat, non posito prius factum esse posterius necessario fiet, nisi et hujus generatio simpliciter necessaria sit II, 466, 37 ss.; reciprocant igitur ea quorum posterius necessario fit II, 466, 47 ss.; si deorsum versus in infinitum abeant, fieri nequit, ut posterius eorum simpliciter necessario fiat, ne ex suppositione quidem II, 466, 50 s.; si finem habeant, dici nequit posterius necessario factum esse, sed solummodo generationis ergo necessario esse, si ejus generatio simpliciter necessaria est II, 467, 4 ss.; omnia parva sunt, idque quare III, 425, 35 ss.; ea omnia interire videmus II, 383, 29 s., v. *Generationi obnoxia* et Γινόμενα.

Fiunt (quæ) consulto; v. *Consulto quæ fiunt.*

Fiunt (quæ) simpliciter; vel transformatione fiunt, vel adjectione, vel ablatione, vel compositione, vel alteratione II, 257, 33 ss.

Figmentum (πεπλασμένον, πλάσμα); ei simile esse censent antiquorum nonnulli (nempe Eleatæ), si universum alia ex parte divisibile censeas, alia non II, 448, 11; ei simile esse videretur, si quis poneret stellarum celeritatem casu respondere sphærarum magnitudini II, 397, 4; ei simile videretur, si cælum vicissim celerius et tardius moveri diceremus II, 396, 44 s.; ei magis quam reliquæ de eadem re opiniones similis videtur sententia eorum qui gravitatis et levitatis causas magnitudini et parvitati tribuunt II, 426, 36 ss.; ei similis videretur eorum opinio qui motum semper fuisse negant II, 344, 2 s.; item eorum qui affirmant res natura et necessitate sic se habere, idque principium esse nec probari posse II, 344, 3 ss.

Figulinus sonus; eum magis habent cornua tosta III, 659, 3.

Figulus (κεραμεύς); limo adest III, 342, 34; quatenus iis comparari possint insectorum mares III, 343, 7 s.; figulo invidet secundum Hesiodum, 582, 52; II, 219, 13; ejus rota exemplo citatur IV, 61, 18.

Figura (σχῆμα); eas innumeras esse censet Democritus III, 433, 29; animalibus motum impertiunt quia et ipsas nunquam quiescente corpore exprimit aer ambiens secundum eundem III, 433, 39 ss.; ingrediuntur vero aliæ quæ comprimens et congelans cohibent et eas quæ jam in animalibus sunt exire vetant III, 433, 42 ss.; eas numero infinitas esse censent Leucippus et Democritus II, 416, 52 s.; II, 432, 25 s.; II, 434, 26 ss., 30, cf. II, 435, 6; iis differre censent corpora iidem II, 416, 52; probantur tamen non infinitæ esse quippe quæ omnes ex pyramidibus constant II, 417, 23 ss.; II 418, 21; quomodo earum ope ortum et interitum ac alterationem fieri censeant Leucippus et Democritus II, 434, 27 ss., cf. II, 435, 5; iis sapores assimilat Democritus III, 484, 16; refutatur hæc opinio III, 484, 17 ss.: contrariorum genus est II, 254, 7; in ea distinguit angulum, rectum et curvum Democritus II, 254, 8; earum mobilissimam globum esse censet Democritus III, 435, 4 s.; magnitudinis species est, ideoque motu percipitur III, 462, 12 s.; magnitudinis affectus sunt II, 625, 12; igitur earum rationem reddere non potuerunt idealium numerorum assertores II, 625, 10 s.; numeri vel monades non sunt II, 631, 34 s.; igitur dyas indeterminata vel magnum et parvum causa esse nequit, cur plures sint II, 631, 32 ss.; eam respicit quartum qualitatum genus, 15, 8; magis ac minus non recipit, 16, 23; a motu separari potest II, 262, 50; earum exstat quædam communis notio quæ in nullam peculiariter quadrat III, 447, 46 ss.; igitur earum ratio eadem est ac animarum III, 447, 43 ss.; earum prior semper sequenti potentia continetur III, 448, 1 s.; in iis non exstant genera præter species II, 494, 8 s.; quæritur an substantiæ sint, necne II, 489, 52 s., cf. II, 498, 2 ss.; item an a sensibilibus separatæ sint vel iis insint II, 489, 54, cf. II, 492, 40 ss.; iis quædam sensibilia esse videntur II, 559, 28 s.; sensibile commune est III, 452, 26 s.; III, 462, 10 s.; III, 477, 13; III, 484, 8 ss.; III, 507, 6; earum necessario quædam principia sunt II, 417, 25; omnis est quæ dividi potest III, 601, 16; reduci possunt ad curvum et rectum II, 559, 29 s.; sibi invicem contrariæ non sunt III, 484, 24 s.; numero infinitæ sunt III, 484, 26; inest triangulo tanquam speciei, 126, 50; ad ejus genus æque pertinent triangulus et circulus II, 307, 28 s.; eadem esse dicuntur triangulus æquilaterus et scalenus II, 307, 23 ss.; quidnam de iis significet similis, 169, 22; ei nihil contrarium est II, 423, 10; ei non universaliter insunt duo anguli recti, 125, 52; in species distribui nequeunt prouti eorum anguli duobus rectis angulis æquales vel non æquales sunt III, 224, 34 s.; undique sibi similis, rotunda est IV, 329, 22; in iis seorsum definiendæ sunt differentiæ, 167, 21; in definitione non prædicatur de superficie, 155, 40; earum assumptio vel amissio alteratio non esse probatur II, 336, 49, 51; in iis semper minores adsciscі licet, externis pro portione respondentes III, 498, 22 s.; ea prædita gignuntur e figuræ privatione II, 254, 43; in eam transire nequit color, nisi per accidens II, 581, 36; eam ceræ misceri non dicimus, ubi hujus moles figuratur II, 451, 51; quæcunque solido non inest II, 498, 31; ea interdum dirimunt plenum corpora quæ feruntur II, 296, 22, cf. 16 ss.; quomodo qui iis secundum numerum ordines tribuunt, ratione probabilissima agant II, 393, 43 ss.; in eas numeros disponere solemus II, 636, 24; omnium facillime moventur pyramis et globus II, 422, 25; causæ non sunt cur sursum vel deorsum ferantur corpora, sed cur celerius vel tardius II, 431, 15 s., cf. 37 ss.; (atomorum) differentia est II, 475, 3; ea differt A ab N II, 475, 6; in anima habemus externis similes III, 498, 19; internæ semper minores sunt sed externis pro portione respondent III, 498, 21 s.; qui fit, ut internarum ope externas cogitare possimus III, 498, 19 s.; ea, secundum nonnullos reflectitur visus ex oculis exiens III, 475, 4; quænam perfectissima apud deum sit IV, 295, 19 ss.; iis qui delectantur, nec temperantes, nec intemperantes vocantur II, 36, 13; in multo humore conspiciuntur IV, 118, 13.

Figuræ; morum signa tantummodo, non genuinas imitationes exhibent, 630, 10; ex iis signa petuntur physiognomonica IV, 3, 9, 13, 47; humilem in ea esse signum tristis IV, 5, 43; supinum esse, mansueti signum IV, 6, 5; contensa in motibus, ignavi signum IV, 5, 2; non recta sed paulo prouior impudentis signum IV, 5, 24 s.; non præceps sed bona, animosi signum IV, 5, 38 s.

Figura curvo terminata (περιφερόγραμμον); una linea terminatur II, 393, 22.

Figuræ elocutionis (εἴδη vel σχήματα τῆς λέξεως); cuilibet commune est ut opportune et inopportune adhiberi possit, 392, 43; earum contemplatio species est eorum quæ ad elocutionem pertinent, 472, 21; earum contemplatio pertinet ad artem histrionicam, 472, 22; enumerantur quæ ad eas pertinent, 472, 23; ex earum ignorantia vix aliqua vituperatio manat in poesin, 472, 26; postquam in confirmatione orationis concionalis omnia persecutus est orator per quæ confirmare licet suasionem, adjungendæ sunt quibus probet injustum et inutile et turpe et injucundum esse si hæc non fiant, 444, 3; captiones secundum eam, species captionum secundum dictionem, 278, 5; quænam, 279, 22.

Figuræ geometricæ; v. *Geometricæ figuræ.*

Figura plana; quomodo commensurabilis IV, 47, 43 ss.; omnis vel rectis vel curvis lineis terminatur II, 393, 20; prima circulus est II, 393, 24, 30 s.

Figura prima; ad primum corpus pertinet III, 363, 47.

Figuræ rectilineæ (εὐθύγραμμον); pluribus lineis terminantur II, 393, 21; earum principium triangulus est II, 576, 25 s.; constant pyramidibus et ipsis rectis lineis terminatis II, 417, 23; non carent partibus appensis vel prominentibus II, 399, 6.

Figura rotunda; pulcherrima, idque quare IV, 201, 26 s.; cur facilius moveatur IV, 61, 5 ss., v. *Globus* et *Circulus.*

Figura solida; excepto globo quæcunque circulo vertitur, nunquam idem occupat spatium II, 394, 9 s., 13 s; earum prior esse probatur globus, idque quare II, 393, 32 ss.; quæ rectis lineis terminantur semper pluribus superficiebus comprehenduntur II, 393, 33.

Figuræ syllogismorum; v. *Syllogismi.*

Figurata naturaliter (κατὰ φύσιν ἐσχηματισμένα); ex similaribus componi nequeunt II, 416, 33.

Filius; patris opus est II, 180, 18; quasi pars patris est II, 152, 39; a patre domo amandato comparatur conceptum III, 356, 48 ss.; ejus causa movens pater II, 264, 18; II, 515, 8 s., cf. II, 514, 33; quæritur an ei erga patrem competat jus II, 152, 28 s., 35 s.; simulac vir factus est, patri similis et æqualis est II, 152, 40 s.; ei erga patrem competit et jus et amicitia II, 179, 1; ei natura imperat pater II, 100, 12; magis servus patris esse debet quam famulus fr. 339, b; patri pro beneficiis gratiam referre debet II, 180, 6; patrum res gestas imitari debent, 414, 32; ei patrem abdicare non licet, idque quare II, 103, 47; eum non abdicabit pater, nisi admodum improbus sit II, 103, 51; improbus sibi cavet ne patri opem ferre cogatur, aut saltem huic rei operam non dat II, 104, 2; eum cum patre conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 19; II, 100, 14; ei non eadem est amicitia erga patrem ac patri erga eum II, 96, 23; eo æque delectatur egenus et sufficientibus opibus instructus II, 225, 19; quomodo ad eum referatur filius II, 527, 18 s.; eum patris necem ulcisci justum est secundum Theodectem, 381, 35; si patrem vel matrem interficiat, vel in eo sit ut interficiat, miserationem movet eaque consectanda sunt, 467, 47; in *Hella,* quum in eo esset ut matrem traderet, agnovit, nec tradidit, 468, 27; eum inventurus quum venerit, se ipsum interiturum esse colligit in Theodectis *Tydeo,* 470, 8; qui patrem interfecerat, a judicibus absolutus est quia ipsius pater suum quoque peremerat II, 164, 50 ss.; si abstinuisset a patre occidendo, non laudabilis fuisset II, 164, 54; ab eo qui trabebatur ad ostium sistere jussit quippe qui eo usque patrem suum traxerat II, 82, 36; interficiendi sunt, occiso patre, 344, 16; 372, 43; quare in eos injuriam facere soleant, 340, 13; an cum patre coeat, nihil referre existimat Plato, 499, 16; quominus agnoscantur, impedire non semper poterit uxorum liberorumque communitas, 498, 44; in nonnullis oligarchiis una cum patre magistratum obtinere nequit, 571, 38, 45; in tertio et quarto oligarchiæ genere in patris defuncti locum succedit, 550, 3, 4; 551, 21; 560, 12; trium pater ab excubiis agendis Lacedæmone immunis erat, 512, 53; quattuor vero ab omnibus muneribus publicis, 512, 54; plerumque paternis similes fert calceos III 332, 46.

Filius dilectus; dives qui ejus nuptias celebrans eodem modo ac viros frugales exciperet parvificus est II, 216, 12.
Filiumne occidisti? occidi, sed quum ille prius in me gladium distringeret, 452. 35; eumne verberasti? verberavi, sed quum ille prius manus injustas in me injiceret, 452, 36; eumne occidisti? non ego sed lex, 452, 41.
Filum; vehementer sed utraque ex parte æqualiter si tendatur, non disrumpitur, secundum Anaximandrum II, 406, 50 s.; ei igitur comparat terram quæ in medio manet, *ibid.*; quomodo aliud alii adnectis, non licet infinitum universo adnectere II, 283, 4.
Fimeta; circa ea versantur crabrones, idque quare III, 202, 29 ss.
Fimus; fiunt ad extremum quæ putrescunt III, 610, 43; quinam optimus secundum Afrum, 638, 20.
Findi quod nequit (ἄσχιστον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 7; quænam sint III, 622, 28 ss.
Finditur (quod); omne crepat IV, 25, 37.
Fingekest; i. e. pentaphyllon IV, 25, 37.
Finis; (τὸ ἕνεκά του, τὸ τέλος); principium est II,'514, 46; II, 570, 29; ultimum aliquod est II, 528, 4 s.; ita etiam vocatur cujus gratia ultimum II, 528, 9 s.; cujus gratia est II, 207, 5; II, 287, 43; II, 561, 48, v. Οὗ ἕνεκα; ejus gratia reliqua fiunt, 325, 22; II, 271, 23, cf. II, 270, 49; 39; terminus est II, 282, 53; omnibus terminus est, 491, 29; II, 487, 42; ad eum omnia pervenire debent, 492, 4; eo unaquæque res terminatur II, 32, 35; ulteriori loco fit III, 351, 24; in omnibus rebus a principio est quod alterius finis est, 620, 20; si fieri possit, etiam fieri poterit principium, ac vice versa, 368, 23, 27; id est quod non alius causa est, sed cujus causa reliqua II, 487, 35 s.; si est, infinitum non est II, 487, 36 s.; si non adest, non est cujus gratia II, 487, 37 s.; principio similis est et ejus causa omnia exstant II, 145, 11; ejus causa fit generatio II, 570, 29; substantia prior, sed generatione posterior est III, 360, 19 s.; eo partim priora, partim posteriora sunt quæ ejus gratia fiunt III, 360, 20 ss., 50 s.; ejus gratia exstat principium motus III, 360, 21; ejus pars, idque pars maximi momenti, est principium motus III, 360, 24 s.; actionis alicujus finis est II, 490, 13; semper bonum est, 324, 23; II, 132, 10; II, 264, 51, cf. II, 515, 43; bonum aliquod, immo optimum est III, 503, 7, 14 s.; nihil interest utrum idea boni an apparens bonum dicatur II, 265, 1, cf. II, 515, 44 s.; majus bonum est quam quod finis non est, 325, 48; 326, 14, 29; exstat peculiaris facultas quæ probat eum bonum esse II, 132, 40; imperfecto non competit, 628, 22; ei quod propius est, majus bonum est, et quare, 328, 7, 10; optimum est, 483, 33; eum attingere omnibus rebus optimum est II, 402, 17; optimum et ultimum est II, 192, 20; omnium maximum est, 461, 51; pulchrum est II, 211, 5; in omni actione et consilio bonum est II, 5, 45; in unoquoque optimum est, vel cujus gratia fiunt reliqua, 246, 46; nunquam generatio vel actus est, 246, 51; disceptatur an semper magis quadret in τὸ egisse et τὸ genitum esse quam in τὸ agere vel τὸ gigni, 247, 1; omnium rerum agendarum bonum peragendum (πρακτόν) est II, 5, 47; in eo res esse dicuntur II, 287, 43; ab eo pendet consilium, 406, 8; substantia est III, 222, 22; circa eum et non circa res quæ ad eum tendunt error fit in electione bonorum II, 144, 39 ss.; ad eum magis collineare probatur virtus quam ad res quæ ad eum tendunt II, 144, 46 ss.; item in scientiis II, 144, 49 ss.; omnibus rebus inest II, 263, 47; in omni re ultimum est et continet II, 578, 13 s.; extra eum nihil est *ibid.*; ubi aliquis apparet ad quem motus tendit, rem quæ movetur hujus gratia factam esse dicimus III, 222, 13 ss.; in eo sunt re appetita potiti II, 227, 1; eum potius spectat voluntas II, 27, 3; II, 29, 1, 24; consilium vero potius quæ ad eum perducunt II, 27, 4; II, 28, 50; II, 29, 25; item deliberatio II, 28, 11, 14; donec ad eum perveniamus causam investigare pergimus, 146, 49; ex eo nonnulla principia dijudicare oportet II, 421, 14; eum non spectat consilium II, 143, 16 s.; II, 204, 1, 12; spectant vero voluntas et opinio, immo voluntas præcipue II, 204, 12; de eo non fit deliberatio II, 204, 48; qui eo caret deliberare nequit II, 205, 16; initium est et fundamentum deliberationis II, 205, 30; item scientiarum effectivarum II, 207, 44, 50; natura semper bonum est II, 205, 47; II, 206, 5; præter naturam interdum vel perversione interdum est bonum apparens ideoque malum II, 205, 51; II, 206, 5 ss.; ad eum non pertinet syllogismus vel ratiocinatio II, 206, 43; initium est cogitationis II, 207, 1; vel circa eum errari potest, vel circa res quæ ad eum tendunt vel utrisque simul II, 206, 39 ss.; probatur virtutem eum rectum reddere, non vero quæ ad eum tendunt II, 206, 31; II, 207, 4; alius facultatis negotium est potiri rebus quæ ad eum tendunt II, 207, 9; est terminus medius II, 207, 6; modo actio tantum est, modo simul et opus II, 1, 4; id est quod sui causa appetimus II, 1, 20; quæ ejus gratia fiunt, etiam causæ esse dicuntur II, 264, 22 ss.; II, 515, 14 ss.; eaque vel instrumenta vel opera sunt II, 264, 25; II, 515, 17 s.; duplex est, idque quomodo II, 135, 34 ss., cf. II, 192, 23 ss.; numero plures sunt II, 5, 50; nonnulli aliorum causa expetuntur II, 5, 51; perfectior est quem sui causa sectamur ac quem aliorum II, II, 6, 4; item quem nunquam alius causa sectamur ac quem modo per se, modo propter illum ipsum II, 6, 5; perfectissimus est quem semper per se, nunquam alius causa sectamur II, 6, 6; semper melior quam quæ ejus gratia fiunt II, 134, 39; melior perfectus quam imperfectus II, 134, 42; quia a nostro arbitrio non pendet quemnam appetamus, aliqui vitia in nostra potestate esse negant II, 30, 45, 50; talem nobis proponimus qualem volumus, quum ipsi quoque aliquatenus nostrorum habituum causa sumus II, 31, 15; habitus sunt II, 447, 33 s.; in anima sunt II, 192, 41; nisi rectus sit, prosperus successus fieri nequit, 615, 32; de rebus quæ ad eum tendunt consilium capimus II, 143, 17, 37; eo magis quam operibus ipsis differunt mandata quædam, 617, 41; eo honesti et inhonesti ratione habita differunt actiones, 617, 44; quibus inest, in iis quod prius est et quod deinceps ejus gratia fiunt II, 270, 49, cf. II, 272, 33; quibus inest, eum assequi non possunt sine nomine II, 272, 35; ab eo rebus indenda sunt nomina III, 450, 29 s.
Finis (τελευτή); quidnam, 462, 50.
Finis (τὸ πέρας), v. *Terminus*.
Finis perfectus; bonum est et finis bonus II, 134, 48 s.
Finis rerum; ejus species fr. 99, b; 100, a.
Finis vitæ; futurorum causa expetendus non est, 629, 20; ei forsan propria est quædam voluptas, sed non vulgaris, 629, 17; raro in eo versantur homines, 629, 12; ei conveniunt jucunda quæ sine nocumento sunt, 629, 11; cur cum eo confundantur voluptates quas non propter aliud sectantur, 629, 19.
Finis et infinitum; v. *Terminus et infinitum*.
Finitimi (οἱ πλησίοι, οἱ ὅμοροι); iis formidabilis esse debet civitas, 608, 9; eos in servitutem redigere injustum est, 317, 42; iis imperare non valent Europæi et frigidarum regionum incolæ, 608, 37; eorum res nosse debet qui de bello ac pace disserere vult 319, 26;

circa bellum adversus eos magis concordes erunt optimæ reipublicæ cives, si omnes agrum finibus proximum possideant, 612, 43; de bello adversus eos in nonnullis civitatibus deliberare vetant qui agrum finibus proximum possident, 612, 47.

Finitimum (τὸ σύνεγγυς); ab eo interdum eximus reminiscentes, idque quare III, 497, 13 ss.

Finita magnitudo; v. *Magnitudo finita*.

Finitum (τὸ πεπερασμένον); quantitas est IV, 148, 3; infinito continetur II, 328, 34 s.; infinitam potentiam habere nequit II, 365, 6 s.; II, 366, 38 s.; II, 377, 53; infinitum spatium pertransire non posse probatur in finito tempore II, 328, 13 ss., 17 s., 36; omne quovis finito consumitur II, 282, 12; per se actu est II, 282, 17; ab eo per tempus infinitum nihil moveri potest II, 364, 29 ss.; II, 366, 40; notius est quam indeterminatum IV, 205, 20; unicum est IV, 205, 21; quod ex iis compositum est, etiam ipsum finitum est II, 372, 26; non ad aliquid est II, 284, 27 s.; id solum tangere licet II, 284, 27; eo quod semper ad aliquid terminatur, probare videtur revera exstare infinitum aliquid II, 277, 54, cf. II, 284, 25 ss.; omne suapte natura bonum est II, 113, 28; ei adnumerant bonum Pythagorei II, 20, 4; id tanquam substantiam considerant Pythagorei II, 477, 9; in rebus naturalibus magis proprium est quam contrarium II, 354, 38; ei addens semper superabit omne finitum II, 365, 3 s.; ei detrahens semper perveniet ad aliquid omni finito minus II, 365, 4.

Finita; ea sive æqualia, sive inæqualia sint, numero et magnitudine metitur unum quidpiam III, 327, 44 s.; si eadem eveniant, semper infinitis præferenda sunt II, 354, 37.

Finitum corpus; v. *Corpus finitum*.

Finitum spatium; in infinito tempore percurri non posse probatur II, 327, 15 ss.

Finitum esse; quidnam sit III, 678, 37.

Finitum et infinitum; ea tanquam principia posuere nonnulli II, 502, 29; ad unum et multitudinem reduci possunt II, 502, 30; series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 49.

Finitur (quod); constitutionis materies est III, 403, 38.

Firmiora; præstant minus firmis, 327, 15.

Fissile (σχιστόν); dicitur secundum potentiam III, 619, 7; quænam sint III, 621, 19 s.; nullum molle est III, 621, 25 s.; neque omnia dura III, 621, 27; nonnulla simul et sectilia sunt III, 621, 34 s.

Fissio; naturæ defectu fit III, 254, 51 s.

Fissipeditas (ἡ σχιζοποδία); universa complicata species est III, 225, 24.

Fissipenna; v. *Aves*.

Fissipes; ejus differentia est multifidum III, 225, 23; ultima erit differentia si hominem spectet divisio III, 225, 32 s.

Fissipedes aves; æque ac palmipedes quattuor digitos habent III, 300, 27 s.; multæ circa aquas et paludes victitant III, 182, 23; III, 151, 42 s.; idque partim circa fluvios et lacus, partim circa mare III, 151, 40 s.; nonnullæ quæ carnivoræ non sunt plantis submersis (?) vivunt III, 151, 43 s.; enumerantur III, 151, 45 ss.; iis accensendus est anthus III, 182, 23 s.

Fissipedes (quadrupedes); valde parvos catulos pariunt III, 382, 15 s.; iis accensenda est mustela, *ibid.*

Fistula (αὐλός); qui per eam spectat, melius cernit res remotas III, 417, 50 ss., cf. III, 419, 9 ss.; omnium optime cernerentur res remotæ, si ab oculis usque ad res quæ cernuntur extenderetur, idque quare III, 418, 23 ss.; sin minus, eo melius quo longius porrigatur III, 418, 26 s.

Fistula (σύριγξ); qui eas concinnant extremam hypatem cera oblinunt, neten vero ad dimidium usque implent, idque quare IV, 208, 45 ss.; si quis eas detraxerit vel obturaverit, vocis moles longe amplior fit III, 661, 40 s.; vox quæ per medium foramen exit, cum ea quæ per totam fistulam permeat concinit per consonantiam diapason IV, 208, 40 ss.; cur in iis diapason consonantia latitet IV, 207, 12 s.; earum sono doliorum comparatur IV, 214, 21; ea et vox acuta cur simpliciter quasi solitudinem apparere faciat IV, 309, 1; ejus cantum imitatur martichoræ vox secundum Ctesiam III, 22, 45 s.; earum ars concentu et numero utitur, 457, 20.

Fistula puellarum (αὐλὸς παρθένιος, i. e. *trachea*); acutior quam puerorum III, 135, 11.

Fistula; eam habent omnia animalia sanguine prædita quæ cibi gratia aquam recipiunt III, 147, 11 s.; eam habent quædam vivipara aquatilia, ut balæna et delphis, idque ubinam III, 5, 38 s.; ea prædita cetaceis accensenda sunt III, 545, 19 s.; eam habent balæna, delphis et cetacea iis similia III, 74, 32 s.; III, 303, 4; idque quia pulmonem habent, *ibid.*; ea aquam ex ore attrahunt cetacea III, 545, 33 s.; ea aquam cum cibis ore receptam emittunt III, 146, 48 s.; III, 303, 4 ss., 11; quare his animalibus necessaria sit III, 147, 9 s.; ea respirant animalia ea prædita III, 74, 32 s.; eam super mari tenent eadem dormientia III, 74, 33; apud eadem ante cerebrum sita est, idque quare III, 303, 12 s.; ad nullam partem sanguineam pergit, sed ante cerebrum sita est III, 545, 35 ss.; cavam habent mollusca, idque ubinam sitam III, 56, 26 s.; ea mare emittunt quod per os in alveum receperant III, 56, 27 s.; eam modo ad dextram, modo ad sinistram movent III, 56, 28 s.; ea atramentum et alvi excrementum emittunt III, 56, 29; III, 278, 8 s.; ejus ope odores percipiunt quædam animalia respiratione carentia (mollusca) III, 249, 15; eam in supina parte habent mollusca III, 278, 10; per eam ova pariunt mollusca III, 80, 22 s.; ea quoque coire censent mollusca nonnulli III, 80, 23 s., cf. *Nasus*; in polypi feminæ brachium intromittunt mares coeuntes, ut narrant piscatores III, 328, 19 ss., cf. III, 56, 25; III, 80, 16 s.; III, 83, 50.

Fistula pulmonis; corrosa generari nequit, nisi iterum a sola natura e semine IV, 292, 20 s.

Flamma; species ignis, 228, 27; ea subtilior lux, 228, 31; minus subtilis lumine est, etiamsi magis sit ignis, 246, 12; maxime ignis est II, 458, 6 s.; fumus est qui comburitur II, 458, 7; ex humidi et sicci se invicem contingentium commutatione gignitur III, 576, 33; nullo tempore eadem manet III, 576, 34; spiritus vel fumus est ardens III, 622, 45; spiritus sicci fervor est III, 556, 42; nullam ejus partem sumere licet in qua non sit calor et albedo II, 298, 17; si ei proprium non est ut urat, pruinæ quoque proprium non erit: sin est, erit, 234, 30; ejus emissio e sole sationi respondet, 474, 26; magis quam ea tactu calefacit aqua fervens III, 232, 36 s.; III, 233, 5; cremat cremabilia et liquat liquabilia III, 232, 37 s.; ideoque per se calida est III, 238, 2 ss.; sonum qui in ea fit, alii Vulcani, alii Vestæ risum, alii horum minas vocant III, 596, 47 s.; ei comparatur tonitru III, 596, 47 s.; quando fiat III, 596, 50 ss.; avulsa et continua in incendio templi Ephesiaci conspecta est III, 599, 45 ss.; cur ligna deurat, aqua vero non, etiamsi interdum calidior reddatur quam flamma IV, 236, 38 ss.; exuritur minor, si majori imponatur, idque quare III, 535, 32 ss.; parva a majori per accidens deuritur, idque quare III, 528; 39; III, 530, 20 s.; ejus alimentum fumus est III, 528, 40 s.; parva parvo motu exstinguitur III, 549, 6 s.; humido et frigido exstinguitur quia calida et sicca est III, 478, 5 s.; in aqua exstinguitur et gelu regnante minus ardet III, 478, 9 ss.; non exstinguitur mari IV, 230, 35; in fumo multos et varios facit colores III, 558, 14; idque quare III, 558, 13; fumosa puniceum colorem habet III, 644, 27.

Flammæ ardentes; circa cælum apparent III, 556, 20; idem sunt quod stellæ transcurrentes et tantummodo pluris et minoris ratione ab iis differunt III, 556, 22 s.; inprimis conspiciuntur ubi longitudinem et latitudinem habet fomes quæ inceditur III, 556, 45 ss.; speciem præ se ferunt calamorum qui ruri comburuntur III, 556, 47 s.; quænam sit earum causa III, 557, 45 ss., cf. III, 556, 42 ss.

Flammatilia; quænam sint III, 622, 28 ss.

Flammeus color; unde fiat III, 644, 44 s.; qui eo sunt in furorem proni IV, 12, 21 ss.; qui circa pectus sunt difficili excandescunt ira IV, 12, 24 s.

Flatulenta (φυσώδη); pleraque infantum convulsionibus favent III, 144, 44 s.; quædam lactis copiam augent, idque quomodo III, 54, 46 ss.; iis pinguescunt boves III, 154, 35.

Flatuosi affectus; eos medici atræ bili tribuunt, idque quare IV, 266, 30 s.

Flatus; quisque frigidus est IV, 149, 51; motus est aeris IV, 244, 14, v. *Ventus*.

Flatus (φῦσα, πνεῦμα); et in ventre et in utero sine morbo gignuntur atque emittuntur III, 212, 10 s.; si sine morbo in utero gignantur, id conceptioni favet, *ibid.*; in matrice oborti efficiunt ut mulieres, si ultra undecimum mensem pariant, initium conceptionis se non percepisse putent, idque quomodo III, 139, 43 ss.; ubi in eos transit alimentum corruptum est II, 443, 10; iis locus dandus est in corpore in quem recipiantur IV, 151, 36 s.; emittere cur non oporteat nisi turgeas IV, 137, 33 ss.; cur emisso singultus cesset IV, 301, 44 ss.; quamobrem post mictionem emittamus IV, 297, 4 ss.; cur sacri non sint IV, 281, 23 ss.; crudorum male olent IV, 189, 2; a crudis pendere videtur morbus satyria dictus III, 400, 16 s.; interclusi doloris et siderationis renum causa sunt III, 268, 6 ss., 15 s.; eos maxime jumenta edunt, idque quare IV, 168, 37 ss.; valde acres emittit leo III, 153, 34 s.; iis laborant elephantes III, 166, 23 ss.; III, 168, 3 s.

Flavi; æquo sunt animo, ad leones referuntur IV, 12, 12 s., 40.

Flavum (ξανθόν); omne bili assimilat visus III, 462, 31; per accidens idem habetur quod mel, 283, 6; tanquam albi species considerandum est III, 483, 48 s.; igitur pingui pro portione respondet III, 483, 49; sæpe apparet quod in iride inter puniceum et viride interjacet III, 600, 27 ss.; quare fiant pili et pennæ et coria III, 651, 48 s.; fiunt postremo plerarumque arborum folia, idque quare III, 651, 18 ss.; item fructus nonnulli decidui III, 651, 21 s.; nonnulla animalia ab ortu fiunt, in ætatis vero vigore alba III, 653, 43 s.

Flectentia sese; omnia aliquatenus ad suppositum et cedens, id est ad flexionis principium progrediuntur III, 311, 42 ss.

Flecti; id rebus evenit, non quia possunt, sed quia non possunt et aliquatenus deficiunt II, 524, 23 ss.; ejus impatibilia dicuntur quæ vix aut leniter ita afficiuntur II, 524, 25 s.

Flentes (κλαίοντες); spiritum frigidiorem emittunt IV, 176, 14 s.; cur vocem acutam emittant IV, 176, 7 ss., 37 ss.; 183, 22 ss.

Flexile; passivum est III, 618, 47 ss.; dicitur juxta potentiam III, 619, 4; quænam sint III, 620, 2 ss.

Flexio (κάμψις); quidnam III, 310, 18 s.; III, 620, 10 ss.; quomodo a directione differat III, 620, 13 ss.; fieri nequit nisi aliquid quiescat III, 310, 17; III, 313, 25; semper ad unum cardinem fieri debet III, 310, 20 ss.; sine ea fieri nequit nec ambulatio, nec natatio nec volatus III, 310, 23 s., cf. 42 s., 51 s.; III, 313, 22 ss.; idque quare III, 310, 24 ss., 44 ss.; neque totius corporis neque partium fieri posset sine ossibus III, 668, 37 ss.

Flexio et extensio; earum ope omnia animalia moventur secundum locum III, 311, 41 s., cf. III, 310, 23 s.

Flexiones (ἐγκλίσεις); ad quasnam categorias pertineant fr. 116, b.

Flexura (κάμψις); ruga est IV, 237, 26.

Flexura (καμπή); in iis sibi invicem innituntur partes III, 305, 20 s.; omnes excarnes sunt III, 267, 45 s.; iis carentia animalia tenues et inconspicuos nervos habent III, 44, 17 ss.; aliis finis, aliis principium est III, 523, 29 s.; ubi ab eo incipit motus, aliud punctum necessario quiescit, aliud movetur III, 523, 33 s.; quod in iis simul movet ac movetur eodem modo se habet ad movens immobile, ut spiritus insitus ad animam moventem III, 524, 45 ss.; iis tanquam centro utuntur animalia III, 517, 20; partes quibus insunt, et unum et duo fiunt, et rectum et flexum, mutaturque et actu et potestate III, 517, 20 ss.; III, 523, 30 s.; quatenus partes quibus insunt, lineæ quæ movetur assimilari possint III, 517, 23 ss.; eam apud quadrupedes viviparas sequitur tibia III, 314, 20 s.; ventri applicaretur, si crura anteriora retrorsum flecterent III, 314, 18 ss.; item si posteriora in convexum III, 314, 22 ss.; in ea crura flectere debuissent animalia, si quæ genibus carerent III, 310, 32 s.; pars est digiti pedis III, 12, 33.

Flexura brachii (καμπή); quænam ad eas tendant venæ secundum Polybum III, 40, 7; circa eam connectuntur tres venæ idque quænam III, 41, 43 s., cf. 28 ss.; III, 42, 16 s., cf. 21 ss.

Flexura manus (συγκαμπή); quænam ad eam deveniant venæ secundum Polybum III, 40, 8.

Florus (ἄνθος); si non semper, saltem plerumque vermibus vescitur III, 151, 6; quanta sit ejus magnitudo, *ibid.*

Flos; Agathonis citatur, 464, 26.

Flos; semen præcedit plantarum III, 134, 30; præcedit fructum, idque quare IV, 42, 12 ss.; ab iis odore et sapore multum differunt fructus, idque quare III, 650, 42 ss.; iis comparari possunt pili pubis III, 134, 30; quum aliqua habeant cur fructu careant IV, 214, 34 s.; quænam plantæ eos non habeant IV, 42, 20 ss.; in aquis et materiis est IV, 41, 1; cum coctione simul colorum mutationes recipiunt III, 648, 1 ss.; eorum colores IV, 27, 28 s.; in nonnullis plantis concolores fiunt fructibus III, 650, 29 ss.; in nonnullis multum differunt III, 650, 32 ss.; III, 651, 16 ss.; in iis ejusdem folii pars nigra, alia punicea est, in nonnullis alba, alia purpurascens III, 650, 45 ss.; eorum extrema maxime percoquuntur, partes vero origini propiores multo magis decolores fiunt III, 650, 52 ss.; in nonnullis humiditas quasi exuritur priusquam propriam adipiscatur coctionem III, 651, 1 s.; ideo colorem servant III, 651, 2 s.; in herbis minutis IV, 35, 28 s.; eorum odores per se jucundi sunt, idque quare II, 212, 17; III, 485, 48; eorum odores solus percipit homo, iisque delectatur, idque quare III, 486, 33 ss.; eorum suavis odor non minus ad sanitatem quam ad voluptatem confert fr. 205, b; cur suavius e longinquo oleant IV, 187, 7 ss., 36 ss.; quamobrem cominus minus bene oleant IV, 310, 24; IV, 186, 8 ss.; triti minus bene olent IV, 188, 4; IV, 310, 28; cur triti deterius oleant IV, 188, 37 s.; contriti vel concalfacti vel desiccati pravum odorem nonnulli habent, alii vero non IV, 190, 30 ss.; ad tingendum inserviunt III, 647, 19; eorum immensa copia crescit circa antrum Ennæ IV, 87, 45 ss.; iis aliquatenus vescuntur vespæ III, 202, 5; eos legunt apes, non vero crabrones III, 202, 27 s.; ex iis favum faciunt apes III, 97, 7 s., 12, cf. III, 199, 43; idque e quibusnam III, 97, 25; III, 199, 45 ss.; etiamsi in autumno prostent, tamen non fit mel, ubi exemptum est III, 97, 15 s., v. *Cera*; ex iis melliginem colligunt apes III, 195, 20; rubiginosos si tulerit silva, ægrotant apes III, 168, 32 s.; III, 199, 26; quomodo eos conscendant apes ad ceram colligendam III, 196, 10 ss.; eodem volatu semper ejusdem generis adeunt III, 196, 15 ss.; quæ ex iis important apes quæ necessaria sunt, nullis aliis laboribus operam dant III, 197, 54 ss., cf. III, 200, 9; nonnulli in iis sponte gigni putant apum fœturam III, 385, 52, cf. III, 96, 14 s.

Flos ætatis; quo modo juvenes, sic voluptas accessu suo perficit actum II, 120, 34.

Flos purpuræ; in quanam corporis parte inveniatur III, 88, 6 s., 16 s.; eam e majoribus exsecant, idque quomodo III, 88, 14 ss.; parvis vero non quia difficulter eximitur III, 88, 13 s.; pessimum habent quo tempore favificant III, 88, 11 s.; eum morientes evomunt III, 88, 19; quænam nigrum habeant III, 87, 49 ss.; firmiter cum vicinis partibus cohæret eamque circumdat membrana alba quæ abjicitur III, 88, 7 ss.; compressus manum tingit III, 88, 9; eum percurrit vena quæ genuinus flos esse videtur III, 88, 10 s.; reliqua ejus pars alumini similis est III, 88, 11; eum in testa habet concha qua pictores utuntur III, 89, 22.

Flos vini; cur assumat vinum cum promptum, tum vappidum IV, 327, 43; alter a corruptione pendet, alter a coctione IV, 328, 1.

Fluctus (κῦμα); cur non subrideat in altis pelagis, sed in parvis IV, 228, 35 ss.; IV, 233, 32 ss.; cur ventosi sint IV, 231, 11 ss.; cur interdum ante flatus prorumpant IV, 231, 19 ss.; IV, 228, 39 ss.; IV, 234, 1 ss.; quare in majoribus pelagis tardius sedentur quam in parvis IV, 232, 20 ss.; non minutam arenam, sed majusculam potius ejiciunt IV, 234, 9 s.; eos non metuunt Celtæ II, 32, 40; ab iis se agitari non sentit polypus femina partu debilitata III, 192, 52.

Fluctuum incursiones; sæpe terræ partem mari obruerunt III, 640, 26.

Fluctuum recessus; nonnunquam partem maris continenti adjecerunt III, 640, 27.

Fluens; minus putrescit III, 610, 54.

Fluentum ignis (ῥύαξ); admiratione dignum est quod in Sicilia circa id evenerit IV, 81, 4 ss.

Fluenta (ῥεύματα); per euripos lata diffunduntur et disperguntur III, 656, 23.

Fluitatio; unicus motus est qui in inani obtinere possit II, 295, 6.

Flumen; ea semper e locis editioribus defluunt III, 575, 25 s.; omnia in mare influunt, idque quare III, 577, 24 ss.; omnia quotquot non in alia se immittunt in mare desinere videmus, in terram nullum III, 578, 16 ss.; quæ longo tractu per cavum fluunt magna fiunt III, 578, 18 s.; oriuntur ac intereunt III, 573, 51, cf. 11 s.; a corpore terram circumdante divelli nequeunt III, 553, 30 s.; ea nonnulli e receptaculis fluere censent in quæ hieme colligitur aqua pluvialis III, 568, 21 ss., 50 s.; idque causam esse censent cur hieme majores sint quam æstate III, 568, 27 s.; item ea perpetua vel non perpetua esse contendunt pro majori minorive receptaculorum capacitate III, 568, 28 ss.; III, 572, 50 ss.; quatenus hi recte censeant III, 568, 40 s.; ceteroquin eorum opinio refutatur III, 568, 36 ss., 42 ss. cf. III, 570, 14 ss., 24 ss.; de cujusque fontibus alii alias reddunt causas III, 578, 23 ss.; quod de iis in *Phædone* scribitur fieri non potest III, 577, 42 s.; secundum Platonis expositionem in *Phædone* non semper eodem fluunt, idque quare III, 578, 5 ss.; ea non solum in mare, sed ex ipso quoque fluere, nonnulli aiunt III, 576, 3; non solum fiunt ex aqua quæ jam prostat, sed etiam ex ea quæ subinde ex aere gignitur III, 568, 42 ss.; III, 570, 18 s.; quatenus fiant ex aqua quæ jam prostat, gignuntur quasi exiguis rivulis qui pedetentim in majores colliguntur III, 568, 48 ss.; III, 570, 21 s.; hoc probatur eo quod eorum fontes sub montibus siti sunt III, 570, 19 ss., cf. III, 574, 31 s.; eorum principia igitur scaturigines sunt quas in unum projicit tellus III, 569, 1 s.; eorum origo aquæductibus comparatur III, 569, 2 ss.; eorum fluxus e montibus defluunt, idque maxima et plurima e majoribus jugis III, 569, 5 ss., 18 s.; id quod terræ circuitus inspicientibus patebit III, 569, 19 s.; plurima eorum e parvis rivulis confluunt III, 570, 26 s.; si quis putet ea nullos alios nisi conspicuos fontes habere, eodem redit ac si ea e cavernis subterraneis profluere putet III, 570, 25 s., 27 ss.; quæ absorbentur probant cavernas ac lacus subterraneos exstare III, 570, 29 s.; absorbentur multis in terræ locis, e. gr. in Arcadia III, 570, 31 s.; in Græcia nonnisi parva absorbentur III, 570, 37 s.; pro eorum ortu vel defectu exsiccantur vel humida redduntur loca III, 571, 2 s.; iis orientibus vel deficientibus necessario etiam immutantur continens et mare III, 571, 3 ss., cf. 22 ss.; idque quomodo III, 571, 24 ss.; primum fontibus evanescentibus diminuuntur, dein siccescunt et locum mutant III, 571, 20 ss.; si quæ e paludibus oriantur, hæ paludes fere omnes montibus aut locis sensim assurgentibus suppositæ sunt III, 570, 12 ss.; eodem redit, utrum ea omnia unicum flumen dicas, an omnes ventos unicum ventum III, 568, 8 s.; eorum opus sunt pleraque stagna III, 573, 35; inter alia et Palus Mæotis III, 573, 34 ss.; quænam vera causa sit cur alia perennia sint, alia non III, 572, 52 ss , cf. *Montosa loca*; terræ motibus sæpe oriuntur submergunturve IV, 31, 26 ss.; salsa non sunt III, 579, 36; quamobrem de iis mane aura frigida spiret IV, 232, 1 ss.; IV, 248, 44 ss.; ea ubi diu intuiti fuerimus, atque inprimis si ocissime labantur, omnia moveri videntur III, 508, 48 ss.; iis magis pro vase quam pro continente utitur navigium II, 290, 36; totum potius navigio continens est quam pars in quo movetur II, 290, 38; quæ in eo fertur navis sonum non excitat II, 399, 50 s.; ei comparatur ignis III, 535, 36; ei comparatur motus quo humor terræ in vaporem, isque in superiori regione rursus in aquam convertitur ac decidit III, 564, 33, v. *Fluvius*.

Fluor albus (τὰ λευκά); quænam ejus causa III, 354, 10; non circuitu fit, sed pedetentim ac continue III, 354, 11; puellis adhuc parvulis interdum fit, idque quibusnam III, 135, 2 s.; III, 354, 11 s.; earumque incrementum inhibet III, 135, 3 s.; si modicus sit, corpora servat, idque quare III, 354, 12 ss.; sin nimius, noxius est, idque quare et quomodo III, 354, 16 ss.

Fluvius; non bis eundem intrari posse dicebat Heraclitus II, 510, 16; ne semel quidem Cratylus II, 510, 17; de iis nihil accepimus quod non vulgarissimus quisque dicere possit III, 567, 46 ss.; ei comparatur civitas, 522, 50; ejus vorticibus conferuntur motus quibus generantur gemelli vel partes supervacaneæ III, 405, 52 s.; sub terra generantur a montibus et materie pluvia sunt IV, 31, 17 s.; eorum ortus IV, 31, 18 ss.; eorum aqua velut quotidie genita apparet III, 575, 52; frigidi omnes reperiuntur IV, 232, 15 s.; IV, 249, 6 s.; saxa ictu comminuunt IV, 235, 3 s.; multis in locis sunt saporibus omnis generis affecti III, 582, 50 s.; causa ad ignis facultatem iis insitam referenda III, 582, 52 ss.; eorum qui salsi sunt magna ex parte calidi olim fuisse censendi sunt III, 582, 46 ss.; cur a pictoribus pallida depingantur IV, 230, 21 s.; multi ad Pontum devehuntur III, 181, 31 s.; apud Ligures esse fertur cujus fluentum in sublime attollitur, ut e regione stantes conspici nequeant IV, 90, 3 ss.; duo exstant in Antandria, quorum alter nonnisi nigras facit oves, alter nonnisi albas III, 49, 20 s.; in Cephallenia disjungit loca, ubi cicadæ nascuntur et ubi non III, 168, 42 ss.; eorum accolæ aves lavatione gaudent III, 207, 42 s.; eorum accola celeus III, 174, 30; item anthus III, 174, 1; III, 182, 24; eos subit alcedo III, 184, 2 s.; eos accolit elephas III, 205, 22; in iis degunt plateolæ III, 181, 31 s.; si prope alvearia adsit, nonnisi ex eo bibunt apes III, 199, 28 ss.; piscibus multum alimentum devehunt III, 163, 13 s., cf III, 158, 35; eos multi subeunt pisces, idque quinam III, 163, 14 ss.; ibique bene habent, *ibid.*; ex eo hieme fossam ducunt ad pisces capiendos, idque quomodo III, 164, 52 s.; eum quovis anni tempore relicto ostiolo circumvallant ad pisces capiendos, idque quomodo III, 165, 4 ss.; circa eorum ostia degere solent mollusca crustata ac testacea, idque quare III, 389, 8 ss.; in iis præter pauca quædam bivalvia desunt testacea III, 165, 24; si ponatur ubi in mare desinunt, eodem die moritur purpura III, 165, 10 s.

Fluvii lutulenti; in iis invenitur mugilum genus sexus discrimine carentium III, 359, 8.

Fluxiones; pituitæ et saniei de capite principio descendunt, idque quare et quando III, 238, 48 ss.; III, 486, 13 s., cf. III, 506, 17 ss.; eodem modo fiunt quo pluviæ III, 239, 1 ss.; III, 506, 13 ss.; de iis disserendum est, ubi de morborum principiis sermo fit III, 239, 6 ss.; oculorum IV, 273, 19; ab ea pendere videtur morbus satyria dictus III, 400, 16; iis vino dediti afficiuntur IV, 128, 26.

Fluxus sanguinis; maxime fit per amplissimos meatus III, 262, 33 s.; per quasnam igitur partes sine dolore fiat III, 262, 35; ex arteria nonnisi per vim fit III, 262, 37; excepta menstrua purgatione omnes morbidi sunt III, 339, 15 ss.; æque ac ventris profluvies concoctionis defectu fiunt III, 339, 13 ss.

Fluxus sanguinis e naribus; fit e vitiato sanguine III, 52, 28 s.; eo mulieres paucæ affliguntur, nisi menstrua deteriora fiant III, 52, 39 ss.; III, 437, 29 ss.

Fluxus ventris; v. *Alvi fluxus.*

Focus; ei comparatur cor III, 265, 5 s.

Fodinarum ars; v. *Metallorum ars.*

Fœcunda; iis alimentum in semen convertitur III, 372, 23 s., cf. 28 s.

Fœcunda animalia; multas mammas habent easque in ventre idque quare III, 292, 2 s., 21 ss.; iis accensendi sunt sues et canes III, 292, 2 s.

Fœcunda parum animalia; eorum incrementum superiora versus fit III, 292, 31 s.; iis non accensenda sunt multifida III, 292, 27; iis accensendi sunt equus, asinus et camelus III, 292, 27 ss.; duas mammas habent, easque in femoribus, idque quare III, 291, 54 s.; III, 292, 27 ss., f. tamen 10 ss.; iis accenseri nequit leo qui interdum duobus plures pullos parit III, 292, 5.

Fœcundatio; in eam non omne semen emissum impenditur III, 214, 37 ss.; quando inprimis lateat mulieres III, 214, 27 ss., cf. *Conceptio.*

Fœcunditas; ei confert pabuli ubertas, si edere possint quadrupedes III, 54, 44 s.; quomodo exploretur apud viros III, 367, 32; quomodo apud mulieres III, 367, 37 ss.; ut fieri possit, quænam circa matricem ipsam evenire debeant III, 211, 48 ss.; impeditur matricis laceratione III, 213, 27; item tuberculo ostii uteri III, 213, 35; item si coaluerit ostium uteri III, 213, 39 s.; eam impedit menstrua purgatio magis putrefacta quam sanis aut inordinata III, 210, 13 ss.; quatenus eam impediat purgatio quæ inordinatis tantum intervallis prodit III, 210, 16 ss.; ut ejus ratio bene se habeat matrix, qualis esse debeat purgatio III, 210, 42 ss.

Fœdiora; eorum divisio fr. 106, a.

Fœdus; cum quibusnam ineundum sit, 455, 45; cum hostibus facienda sunt, dum prospera fortuna gaudes, 408, 49, 52; secundum Isocratem tropæum multo pulchrius sunt quam quæ in bello eriguntur, 397, 38.

Fœneraria ars (ἡ ὀβολοστατική); omnium pecuniæ quærendæ rationum maxime odiosa et maxime præter naturam est, 492, 36, 41.

Fœneratio (δανεισμός); pactum voluntarium est II, 55, 10; ad alteram rei pecuniariæ speciem pertinet, 493, 9.

Fœnerator (δανείσας, τοκιστής); ei non sufficit, si debitor dicat se plura dare non posse II, 233, 17; parum pecuniæ magno fœnore collocantes capiunt unde non decet et quantum non decet II, 41, 47; lucri causa idque parvi dedecora tolerant II, 41, 50.

Fœnum; melle intinctum sanat alvi fluxum apud elephantes III, 168, 9 s.

Fœnus; ex eo tertio loco sibi reditum comparare debet privatus, 640, 3; ab ipso nummo quæstus est, 492, 36; nummus a nummis est, 492, 40; nummum multiplicat, 492, 38; unde ejus nomen græcum (τόκος) derivandum sit, 492, 39.

Fœtida (δυσώδη); difficilia sunt concoctu IV, 188, 14; cur minime videantur cibo plenis IV, 310, 1 ss.; cur gravius oleant ubi calida quam ubi frigida sunt IV, 189, 20 ss.; excepto homine ea nil morantur animalia, nisi iis perniciosa sint, aut iis ad gustandum cibumve sumendum conferant III, 487, 13, 19 ss.; cur iis sus gaudeat IV, 319, 33 ss.; ea ægre ferunt apes III, 198, 47 s.; ea appetunt cantharides, idque quare III, 95, 15 s.; iis nonnulli pisces capiuntur III, 70, 19 s., cf. *Putida*, *Olentia.*

Fœtor (δυσωδία); maxime in iis locis gignitur quæ minime perflantur IV, 309, 45; alveariorum morbis accensendus est III, 199, 22, s.

Fœtura (γόνος); ei pluvio tempore student apes III, 97, 1 s.; III, 387, 34 ss.; si sero appetat ver, vel squalore prævalente aut rubigine ingruente paucior fit III, 96, 49 s.; III, 200, 41 ss.; vel sui ipsarum et fucorum, vel solorum fucorum aliunde afferre censent quidam, idque unde III, 96, 14 ss.; III, 385, 30 ss.; III, 386, 17 s., 35 s.; structo jam favo eam huic indunt ante mel, idque quare III, 97, 3 s., cf. III, 196, 24; ore eam favo indunt secundum nonnullos, idque quosnam III, 97, 4 s., apum (operariarum) et fucorum alba est III, 97, 36 s.; regis qualis III, 97, 38 ss.; ei incubant apes avium modo III, 97, 32; ex apum (operariarum) et fucorum vermes fiunt III, 97, 37; non vero e regis, ut ferunt III, 97, 41 ss.; apum in cellulis exigua est III, 388, 15; ei favos ædificant crabrones et vespæ III, 98, 15 s.; eam favis immittunt iidem, idque quomodo III, 98

23 ss.; cellulæ parietibus adhæret apud eosdem, idque qua earum parte III, 98, 25, 36 s.; non simul omnibus cellulis inest apud eosdem III, 98, 25 s.; e regione ejus in cellula crabronis invenitur quasi mellis gutta III, 98, 31 s.; quale ei ædificium construant bombyces et ubinam III, 98, 37 ss.

Fœtus (ἔμβρυον); ejus formatio comparatur lactis coagulationi III, 340, 27 ss.; III, 352, 25 ss.; III, 356, 23 ss.; III, 404, 30, cf. III, 405, 15 ss.; nihil corporis specie ad eum effingendum confert semen virile III, 341, 23 ss.; in utero et apud matrem esse debet III, 377, 48 s.; quia feminarum ventrem turgidum reddunt, hic ossibus caret III, 241, 50 ss.; ejus principium materiale residuum seminale feminæ est III, 490, 30 s., cf. 37 s.; in eum impenditur residuum seminale apud unipara III, 407, 6 s.; principium ex albumine petit, alimentum vero e vitello III, 374, 15 ss., cf. 18 s.; qui umbilicum habent, omnes per eum crescunt III, 142, 18; umbilici ope sanguineum alimentum hauriunt III, 365, 45; viviparorum umbilici ope incrementum capiunt ex eo quod per uterum affluit III, 365, 38 ss.; III, 373, 32 ss.; III, 375, 21 s.; venæ fluenti tanquam aquæductui appositus est III, 366, 23 s.; e matre hauriunt eodem modo ac plantæ e terra, 622, 7; ejus in gratiam in acetabula deponitur sanguineum alimentum III, 366, 7 ss.; dum parvus est, majora ac manifesta sunt acetabula, idque quare III, 366, 11 ss.; eo grandescente ac perfectionem appetente minora fiunt ac concidunt III, 366, 5 s., 13 s.; eo perfecto evanescunt III, 142, 34 ss.; III, 366, 6 s.; ei obversa est concava acetabulorum pars III, 366, 3; apud animalia acetabulis carentia ab ipso utero suspensus est III, 37, 48 s.; in animalibus vero iis præditis, ab ipsis III, 37, 49; ut salvus sit et incrementum capere possit, pondus utero incumbere non debet III, 326, 36 ss., cf. III, 327, 13; necessario ponderosi sunt et motu agitantur III, 325 35 s.; prope septum transversum gigni nequeunt, idque quare III, 325, 34 ss.; ubi propter molem non amplius per umbilicum ali potest paritur, idque quare III, 412, 45 ss.; ab ore ad uterum pervenire non potest III, 382, 14; in iis simulac consistunt, apparent cor et jecur III, 257, 51 ss.; etiam in iis quæ abortu ejiciuntur, perexigua conspiciuntur III, 258, 3; in iis omnium partium prima apparet cor et statim sanguineum est III, 258, 49 ss.; in iis statim ante omnes alias partes movetur cor III, 259, 6 ss.; ejus oculi et caput initio maxima sunt, idque quare III, 360, 52 s.; ejus membra vero et partes inferiores parva, idque quare III, 360, 54 ss.; ejus partes superiores inferioribus majores sunt III, 413, 2 s.; umbilico quasi stateræ appensus est III, 413, 3; magnorum animalium etiam magni sunt III, 407, 8 s.; ejus medium tenet jecur III, 112, 47; ei medio adhæret umbilicus cum apud quadrupedes, tum apud pisces cartilagineos, *ibid.*; eum ab utero separant membranæ ac secundæ III, 366, 3 ss.; idque tam apud pedestria quam apud volatilia et natatilia III, 366, 29 ss.; unumquemque eorum circumdant membranæ et secundæ (apud animalia multipara) III, 366, 24 s.; viviparorum secundis, oviparorum vero membranis circumdatur III, 142, 12 s.; ope venarum umbilicalium alitur III, 357, 25; item incrementum capit III, 357, 38; idque eodem modo quo plantæ radicibus aut animalia in lucem edita alimento quod eorum corpore continetur III, 357, 38 ss.; alimenti gratia in utero manet III, 357, 25 s.; non, sicut Democritus censebat, ut ejus partes ad matris effigiem effingantur III, 357, 26 s.; ejus primum alimentum lactis speciem refert III, 357, 35 s.; iis increscentibus et maturescentibus, partes et viscera colorem mutant III, 237, 8 s.; medulla vero pinguedinosa evadit III, 237, 11 ss.; eorum nutritio ubi fiat IV, 313, 15 s.; initio graviditatis ei generando impenditur residuum genitale III, 411, 24 s.; versus finem graviditatis jam constat ac suum attingit finem III, 411, 33 s.; hinc residuum seminale tunc non amplius ei generando, sed tantummodo ejus incremento impenditur III, 411, 31 ss.; ponere itaque licet, eum tunc minorem hujus residui partem consumere III, 411, 29 s., cf. III, 412, 20 s.; ponere tamen etiam licet, eum quo major sit, eo majorem hujus residui partem consumere III, 412, 21 ss.; ubi sua jam habet, nec amplius alienum sibi vindicat, exit et generationis modum mutat III, 411, 35 s.; ubi non amplius consumit residuum seminale, ejus vero exitum impedit, id necessario sursum versus, nempe in mammas colligitur III, 412, 12 ss.; quo tempore vitalis evadit, etiam utile fit lac III, 140, 38 s.; eorum qui nondum sensu sunt præditi affectus non somnus est, sed somno similis, idque quare III, 415, 22 ss.; nondum sensu præditi plantarum vitam agunt III, 415, 24 s.; iis inest anima plantis competens II, 13, 35; intra uterum sensum recipiunt III, 415, 9 s.; intra uterum manifesto interdum vigilant sed confestim iterum consopiuntur III, 415, 31 ss.; sanguine nutriuntur III, 237, 6 s.; e sanguine consistunt eorum partes III, 237, 5 s.; viscera eorum et medulla quæ eorum ossibus continetur admodum sanguinolenta sunt III, 237, 7 s., 10 s.; perduntur si debito densior vel torpidior sit matrix III, 212, 17 ss.; hominis citius in utero perficiuntur masculini quam feminini III, 127, 46 s.; item equi III, 127, 46; item omnium animalium quæ plures pariunt III, 127, 47 s.; eorum magnitudo causa est cur animalia diu uterum ferant III, 413, 19 s.; quænam sit ejus positura intra matricem (vel ovum), cum apud quadrupedes, tum apud bipedes et animantes pedibus carentes III, 142, 22 ss.; omnes primo caput sursum tenent, postea vero id deorsum obvertunt III, 142, 26 ss.; si secundum naturam nascuntur, in caput exeunt III, 142, 29; III, 143, 37 s.; si in pedes vel complicati exeunt, præter naturam nascuntur III, 142, 30 s.; cur alia animantium multos pariant, alia vero non IV, 163, 12 ss.; apud multa animalia, inprimis apud sues multi unico coitu procreari possunt III, 401, 44 s.; III, 214, 38 s., 42 s.; idque inprimis apud multipara III, 404, 23 s.; idque quare III, 405, 12 ss., 18 ss.; iique probant non omne emissum semen in procreationem impendi III, 214, 37 ss.; nec semen ex universo corpore provenire III, 214, 44 s.; multiplices apud animalia multipara eodem modo se habent ac unicus apud animalia quæ unicum pariunt III, 366, 19; sæpe in unico uteri loco inveniuntur duo III, 404, 38; quomodo intra uterum dispositi sint apud multipara III, 404, 39 s.: in valde parvis supra modum frigent atque splendent III, 478, 40 ss.; propter contiguitatem coalescunt, ita ut monstra generentur III, 406, 33, cf. III, 402, 11 ss.; pauciores facilius perficiuntur quam multi III, 408, 41 s.; quænam vivipara perfectos, quænam imperfectos edant, idque quare III, 408, 37 ss.; quænam cæcos III, 408, 48 s.; quænam aves cæcos et imperfectos edant, idque quare III, 409, 8 ss.; imperfectos pariunt multifida III, 402, 34; immo plerosque eorum cæcos, e. gr. canis III, 402, 35; omnium quadrupedum quæ jacentes pariunt in latus eduntur III, 127, 30; ante eum exeunt primitiæ, id est aqua III, 143, 16 ss.; eodem modo secundas exuunt quo serpentes et insecta senectam III, 162, 10 s., 14 ss.; eodem modo ex ovo gignitur apud aves quo apud pisces cartilagineos et viperas III, 325, 20 s.;

prope genitalia gignitur et apud animalia vivipara intra se et apud pisces cartilagineos et viperas III, 325, 22 s., cf. 47 s.; idque quare III, 325, 34 ss.; eos emittentes non conspiciuntur pisces cartilaginei III, 382, 32 s.; cicadarum in terram cadunt, si in scillæ caulem aut in vitium pedamenta editi sint III, 100, 33; leporinorum in ventriculo coagulat lac herba succo lacteo referta qua vescuntur matres III, 273, 39 ss.; locustarum adeo molles sunt, ut attactu conterantur III, 99, 37 s.; quam primum se converterit equæ, ei inequitant Scythæ III, 127, 26 s.; earum equarum quæ graviditatem ad finem perferre nequeunt, dissecti circa renes alia corpuscula renibus similia habere reperiuntur III, 128, 22 ss.

Fœtus adultus; cavas corporis partes subit, ibique sentitur ejus motus III, 142, 48 ss.; interdum circa pudendum volvitur III, 142, 50.

Fœtus humanus; si diu post conceptionem concipiatur alius, non perficitur, sed primum corrumpit III, 140, 15 ss.; si vero brevi, interdum perficitur et simul cum altero vitalis in lucem editur III, 140, 18 ss.; evenit jam ut duodecim superfœtatione concepti abortu ederentur III, 140, 17; si mas conceptus est, plerumque per triginta dies perstat menstrua purgatio, si femina per quadraginta III, 137, 34 ss.; iisdem fere diebus lac parcum ac araneosum habere incipiunt prægnantes III, 137, 40 ss.; maris motus plerumque quadragesimo die percipitur, idque in dextro latere, feminæ vero nonagesimo, idque in sinistro III, 137, 47 ss.; eodem tempore finditur III, 138, 2 ss.; quadragesimo die si ejectus fuerit mas ac in aquam frigidam mittatur, fissus membranaque tectus apparet ejusque membra distincta sunt III, 138, 7 ss.; item tunc formicam grandem magnitudine æquat III, 138, 11; femineus ante quartum mensem fissus non apparet III, 138, 14 ss., v. *Mas* et *Femina*; ubi pilis vestitur, maxime fastidio laborant prægnantes III, 139, 3 s.; sexto mense perficitur fr. 189, b; ubi caput invertit, sæpe se parturire putant prægnantes III, 139, 14; quisnam sit eorum intra uterum situs III, 142, 24 ss.; III, 143, 37 s.; quænam causa esse videatur cur in utero quiescant III, 505, 19 ss.; vitalis si sit octavo mense descendere occupat III, 138, 26 s.; qui octavo mense suffocatus fuerit, non descendit nec eum ad justam graviditatis terminum perferunt mulieres III, 138, 27 ss.; qui matrice non hiante natus fuerit, vitalis non est III, 138, 31 s.; et septimo et octavo et nono mense in lucem eduntur III, 139, 18 s., cf. III, 405, 40 s.; plerumque tamen decimo III, 139, 19 s., cf. III, 405, 41; interdum et undecimi mensis partem sibi capiunt III, 139, 20; septimestres, etiamsi debiles, tamen vitales sunt III, 139, 22 s.; III, 405, 41; igitur eos lanis involvunt III, 139, 23; ante septimum mensem si edantur, nusquam vivere possunt III, 139, 21 ss.; septimestribus interdum meatus fissi non sunt, sed postea perforantur III, 139, 24 ss.; III, 409, 20 s.; octimestres nonnullis in locis vivere possunt, etiamsi prodigia sint, idque in quibusnam III, 139, 26 ss.; in Græcia pauci admodum servantur octimestres III, 139, 31 s., cf. III, 405, 42 s.; qui ibi servantur revera octimestres non esse creduntur III, 139, 33; octimestres non solum ipsi vivere nequeunt, sed etiam matri periculum mortis conciliant III, 139, 38 s.; qui post undecimum mensem nascuntur plerumque latent, idque quare III, 139, 40 ss.; plerumque unicum pariunt pleræque mulieres III, 139, 50 ss.; III, 405, 34 s.; multis tamen in locis sæpe et gemellos III, 139, 52 s.; pariuntur et terni et quaterni, idque quibusdam locis sat frequenter III, 139, 53 s.; ad plurimum eduntur quini III, 140, 1; evenit ut viginti ediderit quattuor partubus eadem mulier III, 140, 3 s.; plerumque mucoso lentore pleni eduntur, si post octavum mensem coeant prægnantes III, 140, 31 ss.; sæpe cibis pleni esse observantur qui matri oblati III, 140, 33 s.; sine unguibus nascuntur si sale largius vescatur mater III, 140, 35 s.

Fœtus decimestres; v. *Decimestres*.

Fœtus septimestres; multi vivunt III, 139, 26; III, 409, 22; plures vivunt quam octimestres fr. 690, b; imperfecti sunt quia ante debitum tempus eduntur III, 409, 18 s.; ante debitum tempus eduntur quia eos perficere nequeunt matres III, 409, 16 ss.; adeo debiles sunt ut laneis fasciis involvantur IV, 307, 48; III, 139, 23.

Fœtus octimestres; nonnulli affirmant eorum nullum vivere fr. 190, a; vivunt vero idque præsertim in Ægypto, idque quare, *ibid.*; in Græcia quoque vivunt *ibid.*, cf. III, 139, 26.

Fœtus novimestres; quamobrem non vociferentur, decimestres vero simul ac nati sunt vocem edant IV, 307, 40 ss.; eorum generatio absoluta non est IV, 307, 44.

Fœtus undecimestres; edi videntur fr. 190, b.

Fœtus quadrupedum; perfecti intra intestinum excrementa cum liquida tum globosa habent III, 142, 31 ss., cf. III, 143, 41 s.; item urinam intra vesicam III, 142, 33.

Fœtus viviparorum; alimentum et incrementum capiunt eo quod aliqua sui parte adhærent III, 377, 36 s.; igitur primum plantæ vitam agunt III, 377, 34 ss.; duabus secundis circumdantur III, 142, 13 ss.; maxima sui parte cum utero cohærent, reliqua humore aliquo ab eo disjunguntur III, 142, 15 s.; ubi incrementum ceperit, ejus facultas immutatur atque alium quærit cibum III, 216, 49 s.; hinc sub partum uteri inflammationem provocat III, 216, 50 s.; vivere cupiens partus dolorem excitat III, 217, 12 s.; contrario modo exeunt ac avium ova, nempe in caput III, 375, 46 ss.

Folium; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss.; ea fructus esse antiqui sapientes asserebant IV, 39, 21 s.; ad terram pertinent, idque quare III, 624, 23 ss.; fructus involucri tegumentum est III, 444, 40 s.; fructus tegendi gratia fiunt II, 271, 16, 19; eorum diversitates IV, 26, 30 ss.; initio herbaceo colore fiunt III, 648, 10; piri et portulacæ et nonnullarum aliarum plantarum coctione punicea fiunt III, 651, 32 ss.; quæcunque vero eorum celeriter exsiccantur flava fiunt, idque quare III, 651, 33 ss.; plerarumque arborum postremo flava fiunt, idque quare III, 651, 18 ss.; quare glauca fiant frigore IV, 41, 28; plantarum nigros habentium fructus nigra, idque quare III, 649, 47 s.; omnia aquæ supernatant IV, 32, 14 s.; exsiccatis nil nisi venæ restant III, 262, 2 ss.; igitur iis comparantur animalia admodum emaciata III, 262, 1 s.; ea partiario amittunt omnes plantæ III, 422, 10 s.; idque quare IV, 41, 16 ss.; eorum partiaria amissio defluxus non vocatur sed conferta III, 442, 12 ss.; eorum defluxus hieme fit, idque quare III, 422, 19 ss.; eorum defluxus ab inopia humoris calidi pendet III, 422, 14 s.; eorum defluxus aliquatenus calvitiei similis est III, 422, 5 ss.; quare ea post hiemem recuperent plantæ III, 422, 48 s., v. *Frons*; eorum defluxui similis est casus cornuum cervorum et pilorum nonnullorum animalium IV, 23, 52 ss.; eorum utilitas IV, 39, 28 ss.; ad tingendum inserviunt III, 647, 21; iis carentes plantæ IV, 35, 26; in herbis minutis IV, 35, 28 s.; in ea decidit ros III, 93, 17; in viridibus nascuntur erucæ, idque in quibusnam præcipue III, 93, 31 s.;

in motum se adscendere putant cicadæ, ubi digitum leniter sibi admotum et extensum adscendunt III, 100, 50.

Foliorum defluvium (τὸ φυλλοῤῥοεῖν); toti cuipiam definitio inest ut plantis vel hujusmodi plantis, 169, 1; fit propter foliorum latitudinem, 168, 16 ss.; item propter humoris congelationem, 169, 5, 37; item quia succus in connexione seminis congelatur, 169, 39.

Folliculus (insectorum); v. *Senecta*.

Follis (φῦσα); non longe ab ejus figura distat figura pulmonis ac cordis III, 550, 32 s.; iis utuntur in officinis ærariis III, 541, 55; III, 550, 22; iis propter respirationem comparatur pectus III, 541, 54 ss.; III, 550, 40, eo a pectore differunt quod alio foramine aerem recipiunt, alio emittunt III, 542, 3 s.; duri neque comprimi neque dilatari facile possunt III, 655, 40 s.

Fomenta (πυριάματα); admovenda sunt ægrotorum pedibus in febribus intermittentibus IV, 119, 17 ss.

Fomes (πυρία); ei comparantur sanguinis fibræ III, 235, 45.

Fons; eorum ortus IV, 31, 18 ss.; a terræ motibus nonnunquam gignuntur III, 595, 21 ss.; IV, 31, 26 s.; eorum tamen causa terra motus non sunt III, 595, 22; eos terræ motibus sæpe submergi videmus IV, 31, 28 s.; alii tepidi, alii perferventes, alii bene temperati, calefacti vicinitate ignis fontium III, 633, 52 ss.; iis evanescentibus necessario flumina diminuuntur et tandem exsiccantur III, 571, 20 ss.; non e conspicuis solum profluunt flumina III, 570, 26; non quasi e vase promuntur, sed fiunt ubi aqua assidue gignitur et in unum locum confluit III, 574, 31 ss., cf. III, 568, 50 ss.; plerique montibus et locis editis vicini sunt III, 569, 8 s.; in planitie absque fluminibus pauci admodum inveniuntur III, 569, 9 s.; eorum sub montibus situs probat eos e parvis rivulis congregari III, 570, 19 ss.; alii acidos, alii amaros, alii omnis generis alios sapores habent III, 482, 49 ss.; III, 582, 50 s.; causa ad ignis facultatem quæ iis insita est referenda III, 582, 52 ss.; eorum qui salsi sunt plerique calidi olim fuisse censendi sunt III, 582, 46 ss.; quantum fieri potest, eorum copia nativa urbi suppetere debet, 613, 20; iis curandis in magnis civitatibus peculiares magistratus præpositi sunt, 598, 25; ei comparatur civitas, 522, 51; nonnulli partim fanatico furore afficiunt propius accedentes, partim tabifica vi absumunt, partim fatidicos efficiunt, partim prorsus enecant III, 634, 2 ss.: e quodam sal gignitur in Chaonia III, 582, 31 ss.; miræ naturæ in prato ad viam quæ Syracusas ducit IV, 83, 21 ss.; in Palicis Siciliæ IV, 83, 25 ss.; ejus magnitudo et natura IV, 83, 26 ss.; jusjurandum quod ibi sanctum videtur IV, 83, 29 ss.; miræ naturæ apud Ammonem fr. 268, b; olei miræ naturæ juxta montem Uranium in Carthaginiensium ditione in Sicilia IV, 95, 35 s.; juxta hunc petra quædam IV, 96, 1 ss.; Jovi vindici jurisjurandi consecratus Asmabœa vocatus prope Tyana IV, 104, 17.

Fontes calidi; v. *Aquæ calidæ*.

Fonticulus; miræ naturæ Scotussis in Thessalia IV, 96, 28; vulnera sanat IV, 96, 30; lignum fissum coalescere facit IV, 96, 32; apud Cyclopas Thraces est cujus aqua ab animali hausta necat IV, 97, 23 ss.

Forenses homines (ἀγοραῖοι); iis in democratia anteponendi agricolæ et nautæ, 417, 53; quomodo iis persuaserit Timotheus Atheniensis, ut nummum æneum recenter a se cusum argentei loco acciperent, 646, 6.

Forensia loca; in quibus aliquid vendebatur, elocarunt Byzantii, 640, 44.

Fores; efficere debent tyranni, ut semper ante eas versentur cives, qui peregre non absunt, 584, 33.

Forfex (χηλή); pro portione manui respondet III, 2, 3; dextram majorem et robustiorem habent III, 318, 19; eas habent et scorpius et insectum scorpio simile quod in libris invenitur III, 67, 38 s.; eas habent et locustæ et cancri III, 285, 30 s.; idque non ingrediendi sed prehendendi et retinendi gratia III, 285, 32 s., cf. 36 s.; easque in convexam partem flectunt et circumagunt III, 286, 35; iis carent squillæ, idque quare III, 286, 3 ss.; dextram semper majorem habent cancri et locustæ, idque quare III, 286, 15 ss.; eas habent astaci, quia ad genus pertinent iis præditum III, 286, 23 s.; iis non ad prehendendum sed ad gradiendum utuntur III, 285, 25 s.; igitur modo dextram, modo sinistram majorem habent III, 286, 21 s., 24; cancrorum manuum munere funguntur III, 296, 30; hinc ad prehendendum non ad secandum utiles esse debent, idque quare III, 296, 31 ss.; ideo ejus superior pars tantummodo movetur III, 296, 28 s.; idque quare III, 296, 21 ss.; eas introrsum flectunt crustata iis prædita III, 58, 45 s.; iis carent locustæ, habent vero astaci III, 58, 14 s.; ultimas si pedibus adnumeres, quinque pedes utrinque habent locustæ III, 58, 33 s.; eas habent cancri III, 61, 8 ss., cf. III, 58, 35; semper alterutram earum majorem habent astaci, sed non semper eandem, idque tam mares quam feminæ, idque quare III, 59, 54 ss.; III, 286, 21 ss.; plerumque dextram majorem et robustiorem habent cancri III, 61, 11; bifida cibum ori admovent cum locustæ tum cancri III, 148, 32 ss., cf. *Pedes*, *Pedes magni* et *Pedes primi*.

Forma (μορφή sive μορφὴ καὶ εἶδος); quidnam II, 539, 31; II, 558, 29; hoc aliquid et separabile est II, 521, 49 s.; aliæ separabiles sunt, aliæ non II, 558, 31 s.; eam respicit quartum qualitatum genus, 15, 8; secundum eam unumquodque quale dicitur, 15, 12; uniuscujusque rei in terminis consistit II, 463, 15; per se differt a forma materiei conjuncta II, 380, 47 ss.; II, 381, 24 ss.; est definitio substantiæ uniuscujusque rei II, 463, 38; ea res certum aliquid esse dicuntur III, 444, 17; in rebus ortui et interitui obnoxiis causæ finalis partes agit II, 463, 37; ei opponitur privatio II, 273, 40; II, 594, 38; ut fiant vel intereant forsan opus est quædam alterari quibus primis insunt II, 337, 45 s.; proportio mixtionis numerorum corporalium est II, 636, 30, 35 s.; quibus in materie est, ea, ubi agunt, afficiuntur II, 447, 19 s.; quibus vero non in materie, ea non afficiuntur II, 447, 18 s.; id est quod materie aliquando fit II, 495, 1; igitur multo adhuc probabilius est eam exstare quam materiem II, 494, 51 ss.; duplici modo dicitur, quum privatio etiam aliquatenus forma sit II, 262, 24; movet etiamsi non moveatur II, 270, 2; finis est et id cujus gratia res fiunt II, 270, 3; II, 271, 23; II, 530, 33; earum assumptio vel amissio alteratio non esse probatur II, 336, 49, 51 ss.; materie principalius principium esse videtur II, 586, 21 s.; si interitui obnoxia est, nulla exstabit substantia æterna et separabilis II, 586, 22 ss.; difficile determinatu, cuinam insit, cuinam non II, 495, 4 s.; II, 587, 16 ss.; eam jam habere debet generans II, 352, 25; tempore materie posterior est, ratione vero prior III, 229, 13 ss.; materie potior est III, 220, 48 s.; ejus quod potentia est inest ei quod actu est in rebus quæ natura vel arte fiunt III, 348, 9 s.; eam motus ope materiei indit ars III, 342, 43 s.; arte factorum extra id quod fit est III, 349, 6 s.; lecti, fabri animæ inest III, 342, 44.

Forma (εἶδος); cognitu difficillima est II, 540, 11; qualis eam respiciat definitio II, 559, 51; quidditas est II, 264, 47; II, 515, 39; notio quidditatis est II, 264, 12 s.; II, 515, 4; quidditas et prima substantia uniuscujusque rei est II, 544, 27 s.; arte factorum in anima est II, 544, 27 s., cf. 31 s.; 40, 51; idem quod quidditas II, 549, 23; substantia est II, 521, 50; II, 548, 6; insita substantia est II, 551, 28 s.; actus est II, 571, 7; genere a materie differt II, 532, 34; nec elementum est, nec elementis constat II, 560, 32, cf. II, 557, 39 ss.; est causa essentiæ et substantiæ II, 560, 33 s.; igitur proprie substantia vocatur II, 560, 34; materie prior est II, 624, 5; indivisibilis est II, 546, 41; per se dici potest II, 548, 13; contrariorum quodam modo eadem est II, 544, 29; rerum singularium diversa est, sed universali notione eadem II, 608, 32, cf. 41; ultima non fit II, 601, 17 s.; ejus nec partes, nec principia sunt partes in quas intereunt res II, 548, 38; separari nequit, nisi notione (κατὰ τὸν λόγον) II, 261, 7; ejus partes sedulo a cuncti partibus distinguendæ sunt, idque quare II, 550, 1 ss.; id est in quod mutatio fit II, 601, 20, cf. 30; quomodo ab idea differat II, 546, 18 ss.; non fit, nec ejus generatio vel interitus est II, 545, 52 s.; II, 546, 13; II, 554, 48 s.; II, 555, 1 s.; materie prior et magis atque substantia est II, 539, 33 s.; II, 540, 7; item eo quod materie constat prior II, 539, 34; ex materie forma constat II, 530, 38; materiæ non inest II, 283, 14; continet materiam II, 283, 24; ubi non vincit materiem fiunt res præter naturam ac monstra III, 402, 51 s., cf. III, 401, 16 s.; unum est II, 258, 4; an substantia sit, nondum constat II, 258, 35; substantia est II, 554, 44; non solum in substantiæ categoria, sed et in reliquis nunquam generatur II, 547, 26; causæ moventi inest III, 344, 41; actus atque perfectio est III, 444, 18, cf. 30; III, 447, 3; ab ea petitur differentia specifica II, 583, 28, 37, 43, 47; aliquid ejus rei est cui inest II, 288, 36 s.; hoc aliquid est et natura et habitus II, 601, 30 s.; actus est; si separabilis sit II, 603, 10 s.; a re separari nequit II, 287, 4, 12; eam spectat definitio II, 550, 4; eam definiendo enuntiat dialecticus III, 432, 50 s.; necessario in tali materie esse debet III, 432, 51 s.; quæritur quatenus circa eam versetur naturæ studiosus III, 433, 2 ss.; II, 263, 7 ss., 47 ss.; eam considerat aliquatenus eadem scientia quæ materiem II, 263, 28, cf. II, 269, 50; eam eatenus considerat physica quatenus ars II, 263, 17 ss.; quatenus eam consideret ars II, 263, 38; alii alia est materies II, 263, 45; eam parum attigerunt Empedocles et Democritus atque in universum antiqui II, 263, 14 ss.; naturales et interitui obnoxiæ pertinent ad physicam II, 260, 30; ante generationem adesse debet, idque in omnibus categoriis II, 547, 31; semel tantummodo generat II, 478, 20 s.; quid ex ea unum faciat cum re nemo dicere valet II, 610, 50 s.; facit autem causa movens II, 610, 51; rerum interitui obnoxiarum vel æterna est vel interitui obnoxia et facta, etiamsi nec intereat nec fiat II, 560, 35 ss.; earundem an separabilis sit non constat II, 560, 39 s.; arte factorum separabilis esse nequit, idque quare II, 560, 40 s.; arte factorum forsitam substantia non est, sed sola rerum naturalium II, 560, 42 ss.; in nonnullis rebus, e. gr. arte factis præter cunctum non exstat II, 601, 32 ss.; si alicubi, in solis rebus naturalibus, sine materie exstat II, 601, 37; fieri nequit ut a corpore separetur, ubi hoc in aliquid ramento serra secto simile convertitur II, 435, 46; nil nisi ea præter cunctum exstare posse videtur II, 587, 15 s.; eam si determinare non possimus, cuncti naturam investigamus III, 220, 45 s.; quæ ejus definitione continentur, interdum rei partes esse dicuntur II, 548, 8; generationis finis est II, 517, 42 s; ejus partes esse nequeunt quæ rebus alia forma præditis superveniunt II, 550, 6 ss.; quorum definitio hanc solam respicit, vel omnino non intereunt vel non eodem modo quo res materiei implicitæ II, 548, 35 ss.; sine ortu et interitu sunt et non sunt II, 562, 18 s.; potest id esse in quo fit motus II, 358, 48; non movetur, nec in ea est motus II, 308, 9 s., 16; II, 597, 42 s.; ei nec motus, nec supra et infra est II, 287, 20; mutatur et movetur una cum re II, 287, 24 s.; ad suam feruntur quæ ad locum suum feruntur II, 427, 20 s.; ab una in alteram transit homo, ubi a morbo in sanitatem transit II, 310, 1 ss.; II, 598, 44 s.; ei non competit magis et minus II, 561, 20; ejus ope respondetur quæstioni *quapropter* II, 557, 27; proprie et primarie dicitur natura II, 517, 45 ss.; non magis quam globi pars est, fœtus pars est semen virile III, 341, 21; speciei continet semen III, 395, 6 s.; mari debetur III, 340, 26; eam partibus animalis non tribuunt elementa, sed motus a patre semini inditus III, 348, 53 ss.; arte factis vero instrumentorum motus artis notionem continens III, 349, 4 ss., cf. III, 358, 3 ss.; eam actu habet genitor III, 349, 8; habitus sunt II; 447, 33 s.; in anima perstant intereuntibus rebus singularibus II, 555, 14 s.; eas in imaginibus intelligit intellectus III, 470, 16; in iis fugiendum ac persequendum determinat intellectus III, 470, 16 s.; quæ sensibus obversantur, quatenus unum sint, etiamsi substantia non idem III, 470, 6 ss., 13 ss.

Forma rerum sensibilium; triplicem agnovisse videtur Democritus II, 559, 4; sunt tamen ejus differentiæ longe plures II, 559, 7 s.; iis insunt res intelligibiles III, 470, 50 s., v. *Sensibilia*.

Formæ expers (τὸ ἄμορφον); quomodo se habeat ad rem forma præditam, sic natura subjecta ad res naturales II, 258, 25.

Forma et materies; earum unitas solvit quæstionem cur res unum sint II, 563, 8 s., 15, 42.

Formale principium (κατὰ τὸ εἶδος ἀρχή); ejus disquisitio pertinet ad primam philosophiam II, 260, 29.

Formatile (πλαστόν); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 6; quænam sint III, 620, 36 ss.

Formica; insecta sunt quæ coeunt atque ex ejus nominis animalibus generantur III, 328, 29; intus habent linguæ similem partem III, 251, 31; III, 277, 35 ss.; stimulum in anteriori parte non habent III, 277, 35 ss.; III, 284, 18 ss.; igitur dentes habent, idque quemnam in usum III, 284, 11 ss.; partim alatæ sunt, partim alis carent III, 56, 2 s.; III, 223, 50; coeunt et vermes pariunt, idque quales III, 98, 45; earum generatio vere fit III, 98, 48; insecta sunt quæ hieme non latent III, 82, 15; igitur hieme coeunt et gignuntur, si serena et austrina fuerit tempestas III, 82, 13 ss.; exstat parvum earum genus quod cnipas vocant III, 486, 48 s.; civile animal est III, 3, 40; imperio caret III, 3, 42; domum sibi struit III, 3, 52; terram egerunt III, 202, 39 s.; earum genus pertinet ad insecta, immo ad animalia operosissima III, 193, 37 ss.; earum opera et ciborum repositionem et dispensationem quisque videre potest III, 193, 43 ss.; semper eandem semitam omnes ingrediuntur III, 193, 44; pleniluniis etiam noctu operantur III, 193, 45 s.; earum genus multis animalibus sanguine præditis prudentius est, idque quare III, 235, 33; imaginatione carere videntur III, 465, 50 s.; dubitant utrum mente quadam an alia de causa agant II, 271, 14; nihil faciunt sed facta colligunt, eoque ab apibus et araneis differunt III, 195, 3 ss.; fugiunt, cubilibus earum pulvere sulfuris adsperso, ideoque olfactum habent III, 71, 4 ss.; item suffitu corvi cervini III, 71, 6 s.; maxime tamen suffitu styracis III, 71, 7 s.; iis vescitur ursus III, 153, 18; eas comedit draco fr. 187, b; eas in arboribus venatur picus III, 181, 14 ss.; grandem magnitudine æquat fœtus mas quadraginta dierum III, 138, 11; fore censet Democritus, ut in cælo accurate distingui possent, si vacuum inter id et oculum interesset III, 453, 43 ss.

Formicæ equites; v. *Equites formicæ.*

Formicæ parvæ rubræ; v. *Cnipes.*

Formidabilis; qui multis est, ille necessario multos formidat fr. 338, b.

Formosus; in ejus erga deformem amore fit transitus a bono simpliciter ad bonum alicui II, 222, 21.

Fornax (κάμινος); quomodo testæ, in ea cocta esse videntur ossa III, 361, 45 s.; ei uterum assimilare videtur Empedocles III, 393, 1; lati pectoris tribuuntur telluri ab Empedocle III, 441, 41.

Fornicata opera (ψαλίδες); umbilici in illis III, 639, 45.

Fors; ei qui injuriam tribuere possunt, in injuriam proclives sunt, 339, 5.

Fors ut tulerit; id in rebus quæ secundum naturam sunt non obtinet II, 398, 4, 49; II, 414, 14; tollitur, si omnia necessaria sint II, 594, 1 ss.

Fortis (ἀνδρεῖος); a fortitudine denominatur, 1, 16; proprie is dicitur qui nec morte honesta perterretur, nec instantibus quæ mortem afferunt II, 32, 9; vacat etiam metu in mari ac in morbis sed alio modo quam nautæ II, 32, 12; ejusmodi se præstat et in rebus in quibus strenuum aliquid est vel in quibus pulchrum est mori II, 32, 16; ut homo imperterritus est II, 32, 22; II, 35, 1; metuet igitur quæ supra hominem sunt eaque ut oportet et ratio suggerit, subibit II, 32, 23; II, 34, 42; est igitur is qui metuit ac sustinet quæ oportet et cujus gratia et quando et quomodo oportet II, 32, 29; honesti causa facit actiones fortitudini congruas II, 32, 24, 35; II, 33, 13, 28, 40, 42; II, 35, 2, 31, 37; bona spe fretus est II, 35, 52; in rebus agendis acer est, antea vero quietus II, 33, 6; ei non competit propter paupertatem, vel amorem, vel molestiæ alicujus causa mori II, 33, 11; is est qui pericula sustinet iisque gaudet nec molestatur II, 16, 37; non est qui ne deos quidem timet II, 137, 37; nec qui omnia timet vel qui nihil timet II, 137, 39; nemo esse dicitur propter fortunam II, 172, 34; eum ingenuum vocamus II, 173, 30; ita vocatur quia molesta perfert II, 35, 19; ei molesta sunt vulnera et mors II, 35, 30; quo felicior est et quo magis virtute eminet, eo molestius mortem feret, idque quare II, 35, 32; pugili comparatur II, 35, 24; circa terribilia versatur II, 207, 36; solummodo eas res terribiles sustinet quæ humanam naturam non excedunt II, 145, 46; II, 208, 29 ss., cf. 5, II, 209, 51; probatur nequaquam omni metu vacuus esse II, 208, 42 s.; cum metuit tum sustinet quæcunque ratio jusserit II, 208, 50; revera is solus qui pulchri causa metu caret II, 146, 39; II, 208, 46; ideoque res valde terribiles vel exitiosas non sustinet, nisi pulchræ sint II, 208, 52, cf. II, 208, 9; probatur non solum sibi terribilia sustinere II, 208, 13 ss; si alii terribilia tantum sustineret, res gravis non esset II, 208, 12; sustinet simpliciter terribilia, id est quæ generi humano aut plerisque terribilia sunt II, 145, 46 ss.; II, 208, 27; comparatur robusto et sano II, 208, 34; neque ita vocatur, qui propter ignorantiam aut propter iram terribilia non metuit II, 210, 7, 9; nec qui ultionis spe aut propter alias voluptates mortem aut dolores tolerat II, 210, 14; nec qui intemperantia mortem sibi consciscit II, 210, 19; nec qui laboris metu II, 210, 22; quatenus ei similis sit et quatenus ab eo differat qui spe bona fretus dimicat II, 34, 36; ei magis etiam competit in repentinis periculis terrore carere quam in prævisis, idque quare II, 35, 3; ei quoque similis videtur qui propter ignorantiam dimicat II, 35, 7; nemo eo melius pericula sustinet II, 31, 52; quatenus ei similis sit ac quatenus ab eo differat qui propter iram aut ultionem dimicat II, 34, 14, 27, 41; animosi sunt II, 34, 16; eos adjuvat ira II, 34, 28; apud eum prorsus rationi consentit anima concupiscens II, 14, 13; rectam de rebus terribilibus habet sententiam II, 210, 6; II, 211, 7; eum ejusmodi sequitur facultas ut, si patiatur, non ducatur, sed vincat, 214, 12; cum audaci comparatus ignavus, cum ignavo audax videtur II, 22, 32; eum ignavus audacem et furentem, audax vero et petulans ignavum vocat II, 22, 38; II, 139, 13; interdum eadem sectatur atque audax, idque quare II, 214, 17; pericula sustinet, sed non eodem modo quo audax II, 214, 19; pericula præter rationem magna contemnit II, 214, 35; rem gravem putat si inter ignavos recenseatur II, 214, 35; non omnem multitudinem terribilem habet II, 214, 36; non est qui opum jacturam aut morbum non timet II, 145, 37 ss.; præter res ad vitam necessarias ei opus est hominibus in quos fortes faciat actiones II, 124, 23; etiam clypeum abjicere vel terga dare possit II, 64, 14; ei opus est potentia, ut munere suo fungatur II, 125, 46; ei conveniunt arma pulchra, 360, 54; ei congruit ut non vincatur, 330, 53; ejus actiones facere jubent leges II, 53, 17; æmulationem excitat, 363, 3; quare in honore sit, 351, 50; eum laudamus propter opera et actiones II, 12, 18; nobiscum esse possumus II, 151, 5; statim inde ex ortu sumus II, 75, 14; quomodo fiamus II, 16, 29; fimus fortia facientes II, 15, 7; ubi facti sumus, maxime res terribiles perferre possumus II, 16, 31; cur sint qui frigida loca habitant IV, 191, 34 ss.; IV, 193, 8 ss.; cur magna ex parte vinosi sint IV, 128, 43 ss.; IV, 257, 1 ss.; ejus signa IV, 4, 36 ss.; pilis duris significatur IV, 3, 25; significatur voce gravi et intensa IV, 3, 46 s.; eosdem mores habet atque impudens, etiamsi animabus multum separentur IV, 1, 39 s.; cur duriores sint IV, 172, 30 ss.

Fortis revera sic dictus; quisnam II, 146, 43; semper fortis est II, 146, 18; non propter affectum fortis est II, 146, 20 s.; non est qui fortis esse desinit causa fortitudinis sublata II, 146, 29 s.; fortis est etiamsi nemo adsit qui eum videat II, 146, 39; non omni metu caret II, 146, 46 ss.

Fortes viri (οἱ ἀνδρώδεις); accidit ut acie instructa intremiscant, non perterriti sed fidentes IV, 256, 40 ss.; eorum corpora verberantur ferula lata vel manu IV, 256, 43 s.; verentur ne amici doloris eorum participes fiant II, 115, 23; non quærunt lamentationis socios, quippe qui ipsi non ad lamentationem proclives sunt II, 115, 26.

Fortis sed injustus; si vincatur tragicum est et humanum, 471, 18.

Fortia animalia; v. *Animalia fortia.*

Fortia facinora; ea perpetrare jubet lex II, 150, 39; ad ea tendentem impulsum naturalem habemus II, 157, 53; ea perpetrare non juvat teste Socrate, nisi ea voverimus et ratione præferamus II, 158, 12; exponitur quatenus fieri possit ut justa facere impediant II, 161, 7.

Fortissimi; eos in bello primam aciem occupare oportet, 415, 25.

Fortiter; si præstat τῷ temperanter, fortitudo temperantia præstabit et fortem esse τῷ temperantem esse, 327, 19.

Fortitudo; ab ea denominatur fortis, 1, 16; leoni propria, 119, 44; etiam homini vel alii animali competere potest, 119, 50; eam Socrates perperam scientiam habuit II, 33, 42; II, 146, 6; II, 210, 31, cf. II, 209, 5; quidnam sit et quænam ejus partes quærebat Socrates senex II, 188, 10; non scire volumus quidnam sit, sed fortes esse volumus II, 188, 29; medius habitus est circa timores et confidentiam II, 20, 46; II, 31, 32; II, 33, 4, 8; ejus definitio II, 243, 19; pertinet ad fervidam animæ partem II, 243, 8, 20; quænam ejus opera, II, 244, 25 ss.; quænam ejus sequelæ II, 244, 31 ss.; virtus moralis est ideoque parti irrationali animæ inest II, 35, 47; II, 137, 18 ss.; excessu vel defectu interit II, 137, 35; facit vero, auget et servat eam usus moderatus II, 16, 11, 18; iisdem amittitur quibus augetur II, 16, 29; II, 137, 44; ad timores pertinet II, 137, 42; augetur igitur timoribus modicis II, 137, 43; perditur vero timoribus nimiis, vel quidvis metuentibus, nec minus nihil metuentibus II, 137, 41; magis ac minus recipit II, 118, 10; ei conjugata *fortia* et *fortis*, 195, 6; ejus casus *fortiter*, 195, 14; animæ habitus est II, 195, 4; versatur circa terrores et fiducias II, 145, 35; magis terribilia spectat quam fiduciam facientia II, 35, 16; quænam terrores et pericula vel fiducias spectet, quænam non II, 145, 37 ss.; II, 146, 51 ss.; optimus habitus circa timores et res fiducia dignas II, 207, 47; dici non potest metus continentia, 214, 9; non omnia metuenda respicit II, 31, 37; sed maxima II, 31, 52; i. e. mortem II, 32, 1; nec omne genus mortis respicit II, 32, 3; sed pulcherrimam id est quæ in bello occurrit II, 32, 5; specialiter quodammodo ad mortis metum referri videtur II, 209, 36, cf. II, 146, 51; terribilia ad quæ refertur qualia esse debeant II, 209, 47; II, 145, 37 ss.; II, 146, 51; quodsi causa foret cur majori fiducia certemus, etiam divitiæ et robur fortitudo essent II, 210, 36; pars virtutis, 329, 41; quidnam sit, 330, 1; una e virtutibus est II, 207, 37; eam consequitur virtus et eligendum, 194, 18; ei contraria metus et audacia II, 207, 38; timiditati contraria, 21, 9; ei opponi solet ignavia, non audacia II, 22, 51; II, 23, 7; II, 139, 4 s.; inter ignaviam et audaciam media II, 208, 3, 49; II, 211, 10; animæ affectus inter ignaviam et audaciam medius II, 195, 26; ei similior est audacia II, 22, 45; II, 23, 6; non rite definitur audacia cum bona cogitatione, 253, 47; ad suum finem, id est pericula belli, vel si quid aliud majus est, referri debet, 254, 2; quæ in repentinis periculis ostenditur, potius ab habitu pendet II, 35, 4, 7; quæ vero in prævisis a ratiocinatione II, 35, 6; præstat robori, 327, 3; animo utilis est, 414, 8; 456, 38; majus bonum est quam falsa opinio malum, 253, 6; in anima est, 253, 41; nihilo magis vel minus bonum est quam justitia II, 190, 45; pertinet ad bona quæ virtute consistunt, 446, 16; honesta agit II, 158, 26 s.; ad quæ ea agenda impellit, itidem impellit prudentia II, 158, 29 s.; ut prudentia jusserit sic ipsa agit II, 158, 30 s.; felicitatis pars, 320, 41; bonum est, 181, 19; 323, 38; 324, 11; negari nequit eam bonum esse quia optimum non est II, 171, 16; ejus opera et signa et affectus honesta, 330, 21; virtus est II, 133, 1; ostendendo eam bonum esse progredimur inducendo ad probandum magnanimitatem bonum esse, *ibid.*; quomodo a temperantia differat quod ad molestias attinet II, 37, 24; juveni optabilior quam seni, 200, 3; ea præstat temperantia, 200, 8; ei præstat justitia et quare, 200, 8, 11; 201, 21, cf. 201, 44; ea qui omnino caret, felix esse nequit, 601, 1; non sine omni impetu ac affectu gignitur II, 146, 40; ab ira oriunda maxime naturalis II, 209, 19; eam comitatur ægritudo jureque laudatur II, 35, 20; ejus finis quidem jucundus esse videtur, verum rebus circumstantibus obscuratur II, 35, 22; ejus finis audacia est, non pecunia comparanda, 492, 1; ea fungimur inter nos II, 125, 23, 25; ejus munera necessitatibus, actionibus et affectibus implicita sunt II, 125, 24; excessum et defectum non recipit II, 20, 34; quænam eam comitentur peccata II, 32, 27; probatur nimia nocere non posse II, 161, 28; nonnullis exitio fuit II, 2, 17; eadem civitatis ac uniuscujusque hominis, 601, 53; mulieris differt a viri, 495, 32; 525, 2; mulieri non competit, 468, 43; diis non competit II, 126, 11; quatenus homini et reliquis animalibus communis III, 145, 7; III, 171, 38 ss.; III, 175, 28; III, 203, 23; ea opus est in negotiis, 619, 39; ea præstanti viro si in aristocratia aditus ad honores præcludatur, seditio fieri solet, 573, 47; qualis ei conferat sanguis III, 231, 32 ss.; ei plurimum confert agricultura, 635, 37; ei confert gymnastica, 625, 37; non necessitate coacta esse debet II, 33, 40; arma non fabricatur, sed acceptis bene utitur II, 148, 21; ejus fidelissimam imitationem continent numeri et cantilenæ, 629, 49; ei soli in pueris educandis operam dabant Lacones, 627, 9, 31; nec ea pueros aliis meliores reddiderunt, 627, 33; ejus nec solius, nec maxime cura habenda est in pueris educandis, 627, 10; in universum morum feritatem comitari non solet, 627, 13; iis maxime propria esse solet quorum mores leoninis similes sunt, 627, 15; quare eam maximo honore prosequantur, 329, 46; IV, 257, 21 ss.; laudatur II, 208, 33; laudabilis est II, 158, 26 s., 32; eam laudat Gorgias, ubi de Achille dicendum est, 408, 9; seorsum laudanda est in narratione orationis demonstrativæ, 405, 27; ultimo loco laudanda est, si adsit, ubi ad virilem ætatem ejus quem laudamus pervenimus, 447, 38; eam si quis consequatur, nemo indignabitur, nec miserabitur si abjiciat, 360, 34; ejus quinque exstant species præter fortitudinem proprie sic dictam II, 33, 16; ejus quinque species propter similitudinem ita vocatæ II, 145, 50; II, 209, 1; quæ tamen a genuina differunt II, 209, 22; nihilominus hæ quinque species utiles sunt ad pericula subeunda II, 209, 23; eorum qui a ducibus fortiter dimicare coguntur, post fortitudinem proprie sic dictam secundum locum occupat II, 33, 30; hujusmodi quare inferior sit fortitudine civili II, 33, 31; quæ a peritia pendet post fortitudinem proprie sic dictam tertium locum occupat II, 33, 41; quæ ab ira quartum II, 34, 13; quæ a bona spe, vel ignorantia quintum II, 34, 44; II, 35, 8; exemplum citatur, 184, 25.

Fortitudo ab affectu ratione experti pendens; quinta species fortitudinis non genuinæ II, 209, 11; inprimis amantibus divinoque instinctu afflatis et iratis propria II, 209, 12; comparatur fortitudini ferarum II, 210, 51; II, 146, 19.

Fortitudo ab ignorantia pendens; tertia species fortitudinis non genuinæ II, 209, 6; infantibus et furentibus propria II, 209, 7, cf. II, 211, 7; genuina fortitudo non est II, 146, 14.

Fortitudo a spe et boni exspectatione pendens; quarta species fortitudinis non genuinæ II, 209, 9; inprimis felicibus et ebriis propria II, 209, 9 s.; non genuina est habenda, idque quare II, 146, 33 s.

Fortitudo barbarica; semper ira stipata II, 210, 11.

Fortitudo civilis; prima species fortitudinis non genuinæ II, 209, 2; quare non genuina habenda sit II, 146, 27 ss.; proxime ad fortitudinem proprie sic dictam accedit, idque quare II, 33, 17, 27; ea præditi pericula sustinere videntur propter pœnas et dedecora quæ leges infligunt et propter honores II, 33, 17; ea excellentes inprimis inveniuntur, ubi ignominia notantur ignavi, honore vero fortes II, 33, 20; ejus tanquam exempla citantur Diomedes et Hector II, 33, 22; a verecundia pendet II, 146, 22; II, 209, 3; II, 210, 49; item a lege II, 209, 21; genuinæ fortitudini proxima est II, 210, 43.

Fortitudo genuina; neque ignominiæ, neque iræ, neque propter auxilia quæ sibi præsto sunt, neque quia mori placitum est terribilia tolerat II, 210, 52; nec propter voluptatem, aut imperitiam II, 211, 7 ss.; pulchri causa terribilia tolerat II, 146, 39; II, 211, 8.

Fortitudo militaris; non genuina est habenda II, 146, 4 ss.; secunda species fortitudinis non genuinæ II, 209, 3; a peritia pendet II, 145, 50; II, 209, 4; II, 210, 30; id est ab eo quod rerum terribilium auxilia novimus II, 209, 5; II, 210, 34, cf. II, 146, 1 ss.; non ut Socrates putabat a rerum terribilium scientia II, 209, 5; II, 210, 31.

Fortuita (τὰ ἀπὸ τύχης); quænam, 334, 11; nec semper fiunt nec plerumque II, 267, 35; II, 388, 39 s.; III, 513, 25 s.; III, 514, 31 s.; indefinita sunt II, 533, 36 s.; non sunt quæ semper apud omnes fiunt IV, 193, 40 s.; naturaliter modo sunt, modo non sunt II, 388, 43; iis materies causa est cur sint vel non sint II, 388, 44 s.; alter modus contingentium, 53, 40; quomodo τῶν πεφυκότων differant, quod ad propositionum reciprocationem attinet, 53, 45; de iis non fit scientia, nec syllogismus demonstrativus et quare 53, 47; 150, 9; de iis fieri potest syllogismus, sed vulgo non quæritur, 53, 50, v. Ὁπότερ' ἔτυχεν et *Indefinita*; eorum causa non esse putant quæ vel semper ac necessario, vel plerumque fiunt II, 267, 3; ita vocamus quæ alicujus gratia ac consulto fiunt, si per accidens eveniant II, 267, 15, 23, 26; eorum causa non in ipso agente est, etiamsi a consilio et intellectu pendeant II, 267, 32; II, 594, 18 s.; eorum causæ necessario indeterminatæ sunt, idque quare II, 267, 39, cf. II, 269, 15; per accidens fiunt, ideoque aliquatenus esse, aliquatenus non esse videri possunt II, 267, 42 ss.; interdum fortunæ causa videri possunt II, 268, 3; nec plerumque, nec semper fieri possunt II, 268, 13; in iis nunquam obtinet τὸ ἕνεκά του, 162, 37; iis solis evenire possunt quibus prosperitas et actio competunt II, 268, 22; etiam interdum in rebus naturalibus obtinent, sed frequentius in rebus quæ a consuetudine pendent, idque quare III, 498, 6 ss.; ea maxime admirabilia videntur quæ quasi consilio facta esse videntur, 464, 51; de iis non fit deliberatio II, 27, 42; non laudantur vel vituperantur II, 199, 9; in laudatione ita sumenda sunt ac si consulto facta essent, 331, 43; 332, 18.

Fortuito quæ fiunt; iis gratia non initur, 358, 16; quænam non accidere videantur IV, 105, 3.

Fortuna; quidnam II, 267, 36; II, 594, 21 s.; quomodo a casu (τοῦ αὐτομάτου) differat II, 268, 20, 42 ss.; inter causas recensetur II, 265, 46; ea multa esse ac fieri dicuntur II, 265, 47; nonnulli eam esse negant, idque perperam II, 265, 52; II, 266, 16; II, 267, 6 ss.; de ea verba non fecerunt antiqui philosophi, idque perperam II, 266, 9, 18, 21; nihilominus omnes alia ei tribui debere putant, alia vero non II, 266, 16; eam philosophi non ejusdem generis rem esse putarunt ac amorem vel contentionem, vel mentem vel ignem II, 266, 19; nonnunquam tamen ea usi sunt, e. gr. Empedocles II, 266, 22; ea plerasque animalium partes fieri censet Empedocles II, 266, 27; ei generationis naturalis causam tribuit Empedocles II, 460, 38; ea esse vel fieri animalia plantasque nonnulli negant, etiamsi cælum et res manifestas divinissimas casu fieri putent II, 266, 33 ss.; in iis quæ non ab ea pendere putantur multa ea fiunt, quum in cælo nihil fit casu II, 266, 44; eam aliqui causam menti humanæ obscuram, utpote divinam et numini potius tribuendam esse censent II, 266, 48, v. *Fortuita*; circa eadem versatur ac intellectus II, 267, 38; II, 269, 14; II, 594, 23, cf. II, 267, 33; ad res indeterminatas pertinet, ideoque homini obscura est II, 267, 41; II, 268, 2; II, 594, 24 s.; per accidens causa est, non per se II, 267, 46; II, 271, 52; II, 594, 26; recte a ratione aliena esse dicitur II, 267, 51; dubitari possit an fortuita ejus causæ esse possint II, 268, 3; inconstans est, idque quare II, 268, 13; rerum necessariarum, aut quæ semper vel plerumque ita fiunt, causa esse nequit II, 267, 3; II, 270, 40; II, 271, 53; pertinet ad res quas nec absolute nec plerumque fieri licet, si alicujus gratia fiant II, 268, 17; ab ea vel a casu pendent quæ fiunt contra id quod semper aut plerumque obtinet II, 460, 33 ss.; II, 239, 12; ab ea non pendent quæ ubique fiunt et omnibus insunt II, 398, 5 s.; a mixtione aliena non est II, 460, 44 s.; respicit ea quæ nunquam eodem modo sed sine ordine et ut fors tulerit, fiunt II, 172, 11, 30; respicit res quæ non penes nos sunt, quorum domini non sumus II, 172, 32; non igitur videtur natura quædam esse II, 172, 9; multo minus mens quædam vel recta ratio videtur esse II, 172, 13; artis et naturæ privatio est II, 601, 27; boni et pulchri causa esse nequit II, 473, 34; ei rem maximam et pulcherrimam tribuere vitiosum foret II, 9, 26; non est si est virtus fr. 328, b; ea factum esse cælum vulgo credunt III, 222, 11 s.; ea nunquam fit aliquid æternum II, 395, 4, cf. II, 388, 39 eorum quæ præter rationem sunt causa est II, 240, 18; quæritur an etiam causa sit cur recte cupiamus et deliberemus et cogitemus II, 240, 25 ss..; eam definire solent causam irrationalem rationi humanæ II, 239, 26; ab ea pendere videtur si quis contra rationem succedat II, 239, 13; aliquo modo circa eadem versatur ac ars II, 68, 37; ea fiunt interdum nonnulla eorum quæ et arte fiunt II, 544, 22 s.; quæritur an revera exstet necne, et si exstet an causa sit necne II, 239, 21, 24 ss.; at revera exstat et causa est II, 239, 22; sed non omnium quorum esse videtur II, 240, 24 s.; malorum et bonorum causa est II, 239, 23; ei tribuenda sunt bona quorum causa esse dicitur fortuna secunda II, 239, 20; ad eam non pertinet, si quis semel fortuna secunda usus non iterum succedat II, 239, 29 s.; pertinet vero si infinitum vel indeterminatum quid quod bonum aut malum sit, sæpius eodem modo eveniat II, 239, 32; bonorum externorum domina est II, 172, 5; in rebus quorum domina est sæpe imprudentes prospero successu utuntur II, 238, 34; item in quibus multum valet, etiamsi iis itidem insit ars II, 238, 35; ea spectat quibus prosperitas et actio competit II, 268, 22, 27; quatenus feris et pueris rebusque inanimatis competat II, 268, 29; maxime a casu distingui potest in rebus quæ natura fiunt II, 269, 6; pertinet ad causas moventes II, 269, 13; mente posterior est II, 269, 21; cæca quum sit mentem discernere atque eligere optimum non potest IV, 261, 48 s.; ab ea pendent potentia bona II, 134, 26; ejus beneficio opus est ut eveniant quæ optanda sunt, 615, 23; in rebus quæ ab ea pendent precamur ut voti compotes fiamus, 616, 23; ab ea non pendet civitatis probitas, 616, 26; ejus bona suppeditant multa iis qui multis imperant, 618, 44; omnia sanare nequit II, 568, 50; efficit ut alii felicitatem attingere possint, alii non, 615, 43; pars felicitatis, 320, 40; quonam constet, 322, 37; quænam comprehendat.

363, 26; partim eadem bona parit quæ ars, 322, 40; partim eadem quæ natura, 322, 41; invidentur inprimis bona quæ parit, 322, 43; causa est bonorum quæ præter rationem eveniunt, 322, 41; ab ea non pendet virtutum possessio II, 172, 33 s.; interdum prosperitatem dat, quo insigniori postmodum casu corruant, teste poeta anonymo, 379, 5; mala quæ parit, misericordiam movent, 359, 7, 10; ejus bonis superbire non oportet, 332, 6; eam teste Polo parit inexperientia II, 468, 25; eam accusant, sed vix recte, quod divitias tribuit minime dignis II, 40, 7; secunda non admodum lætatur, adversam non ægerrime fert vir magnanimus II, 45, 9; ejus bona aliquid ad magnanimitatem conferunt II, 45, 15, 19; ejus bona sine virtute recte fieri nequeunt II, 45, 27; prospera vel adversa aliquid ad mores immutandos facit, 334, 9; ejus non est scientia II, 239, 33; eam invocare debent qui in concione consilium dant parum acceptum, 441, 16.

Fortuna adversa (δυστυχία, ἀτυχία); quomodo a fortuna mala (φαύλη) differat II, 268, 8; II, 594, 27 s.; eo refertur, si parum abfuit quin magnum malum experti simus II, 268, 9; nec animalibus, nec pueris nec rebus inanimatis competit, nisi similitudine quadam II, 268, 30; circa res naturaliter bonas vel malas versatur II, 224, 11; magis quam fortuna secunda amicum probare dicitur II, 224, 9; probat tantummodo amicum utilem, non verum amicum II, 224, 14; in ea amici unicum perfugium sunt II, 90, 50; ea pulchre utetur vir probus, 616, 12.

Fortuna bona (ἀγαθὴ τύχη); quidnam II, 268, 7; II, 594, 26 s.; quomodo a fortuna secunda (εὐτυχίας) differat II, 268, 8; II, 594, 27 s.; sic vocatur deorum benevolentia, 419, 24; ea in bello sæpe superiores evadimus, 419, 24; 456, 29.

Fortuna mala (φαύλη τύχη); quidnam II, 268, 8; II, 594, 27; quomodo a fortuna adversa differat II, 268, 8; II, 594, 28; ea utentes verentur ne ab æmulis videantur, 357, 26; ejus species fr. 109, a.

Fortuna secunda (εὐτυχία); quomodo a bona fortuna (ἀγαθὴ τύχη) differat II, 268, 8; II, 594, 26 ss.; eo refertur si parum abfuit quin magnum bonum experti simus II, 268, 9; inconstans est II, 268, 12; nec animalibus, nec pueris, nec rebus inanimatis competit, nisi similitudine quadam II, 268, 30; eam aliqui felicitati assimilant II, 9, 7; II, 89, 1; II, 184, 27; II, 268, 25; quomodo ab ea differat, 601, 45; nimia felicitati nocet II, 89, 2; ad felicitatem exigenda est II, 89, 4; ab ea pendent bona externa, 601, 45; ea nemo justus vel temperans est, 601, 47; versatur circa res naturaliter bonas vel malas II, 224, 11; magis quam ea amicum probare dicitur fortuna adversa II, 224, 9; contumeliosos reddit, 619, 44; suam omnibus notam esse volunt vani II, 46, 42.

Fortunæ casus; iis indiget vita humana II, 10, 38; non pro eorum ratione bene vel male habemus II, 10, 38; si ab iis penderemus, felix chamæleonti similis esset et vieto fundamento niteretur II, 10, 34; eos pulcherrime ac decenter feret vir revera bonus ac quadratus vituperationi non patens II, 10, 51; parvi momentum ad vitam non afferunt II, 11, 2; magni vero, si secundi sint, vel beatiorem reddunt vitam II, 11, 5; si magni simul ac adversi sint, beatitudinem coarctant, eique nocent II, 11, 7; in magnis ac adversis elucet honestas, si fortiter ferantur non propter stupiditatem, sed propter generositatem et magnanimitatem II, 11, 10; omnes decenter fert vir revera bonus ac prudens II, 11, 16; Priami calamitatibus similibus si inciderit felix, nunquam miser, sed tamen beatus prædicari nequibit II, 11, 23; nonnisi magnis et multis de felicitate deturbabitur felix II, 11, 26.

Fortunæ subitæ conversiones (περιπέτειαι); jucundæ sunt, 337, 22, cf. *Peripetia.*

Fortuna quæ fiunt; v. *Fortuita.*

Fortunati (εὐτυχεῖς); ita vocant antiqui qui simulac proruerint succedunt, etiamsi ratione carentes II, 240, 41; comparantur divino numine afflatis II, 173, 4; dicitur et qui præter ratiocinationem suam bene habet et qui lucrum fecit, etiamsi secundum rationem damnum accipere debuisset II, 172, 41 ss.; dicere nequeunt quare prospero successu utantur II, 238, 44; dicendus est cui ex voto successit, etiamsi non fuerit ratio optimum dispiciens II, 159, 37 ss.; ita dicuntur qui plerumque sine ratione succedunt II, 239, 48; revera exstant II, 238, 33; etiamsi imprudentes sint, tamen multis in rebus prospero successu utuntur, idque in quibusnam II, 238, 33 ss.; adversus eos excelse se gerit vir magnanimus II, 45, 49; quinam sæpe contemnantur, 363, 15; iisdem in rebus, in quibus prospero successu utuntur, imprudentes sunt II, 238, 51, cf. *Prosperitas*; invidi sunt, et quare, 361, 38; partim potentum mores habent, 367, 15; inprimis bonorum liberorum copia eminent, 367, 17; item bonis quæ corpus spectant, 367, 17; superbiores et inconsideratiores sunt, 367, 19; inprimis deos amant, 367, 21.

Fortunati ab indole bona; sunt qui sine ratione impetum habent quo bona appetunt eaque assequuntur II, 172, 50.

Fortunati a divino instinctu; II, 241, 2, cf. II, 240, 45; præter impetum prospero successu utuntur II, 239, 52; II, 241, 4; apud eos idem est fortuna ac prosperitas II, 240, 9; non continua est II, 241, 6; ratione carentes succedunt II, 240, 46, cf. 42; II, 241, 5; præter omnes scientias et ratiocinationes rectas prospero successu utuntur II, 240, 10 ss.; iis non confert deliberare II, 240, 42, cf. II, 239, 54; principium habent mente et deliberatione præstantius II, 240, 43; eorum divinatio celer idque præter consuetudinem II, 240, 47, 49.

Fortunati naturaliter; cum impetu agunt II, 239, 44, 51 s.; interdum propter cupidinem ratiocinantur, atque tunc adversa fortuna utuntur II, 240, 6; apud eos differt fortuna a prosperitate II, 240, 9; non omnino ratione carent, neque naturalis est eorum cupido, sed pervertitur ab aliquo II, 240, 15 ss., cf. II, 239, 52; II, 240, 4; eodem modo fortunati sunt quo cæsius non acute videt II, 239, 16; proprie non fortunati dicendi sunt, sed bona indole præditi (εὐφυεῖς) II, 239, 17 ss.; ita se habent ut qui bene canunt etsi canere non didicerint II, 239, 43; docendi imperiti sunt II, 239, 47; tam bona indole gaudent ut sine ratione id petant quod natura jubet et cupiunt ut decet II, 239, 43, cf. II, 240, 5, 13.

Fortunati virtute carentes; injuria se magnis rebus dignos esse putant II, 45, 22; injuria magnanimi dicuntur II, 45, 24; superbi et contumeliosi sunt II, 45, 25; magnanimos, quantum possunt imitantur II, 45, 30; reliquos homines contemnunt se superiores esse arbitrati, nec tamen virtuti congrua agunt II, 45, 28, 32.

Forum; exemplum τοῦ ubi, 2, 27; qui in eo est Coriscus alium esse dicunt sophistæ ac qui in Lyceo est II, 301, 26; si quis in eo reperit aliquem quem convenire volebat, non vero se conventurum esse putabat, nonnulli hujus rei causam esse dicant voluntatem ad forum eundi II, 266, 3; quando plenum sit III, 188, 26 s.; cur si quis ex eo furatus sit, morte mulctetur IV, 263, 48 ss.; prope id sodalitiis agros publicos tradiderunt Byzantii loco eorum quos vendiderant, 640, 44.

Forum (i. e. judiciorum locus); cur apud nonnullas gentes ejus potius quam testamenti ratione sententia feratur IV, 261, 15 ss.; cur si in eo sententiæ pares sunt, reus vincat IV, 265, 3 ss.

Forum liberum; in urbe quæ optima republica gaudet, parandum est simile Thessalorum, 614, 41; qualis esse debeat locus ei destinatus, 614, 38; ad id collocari debent ædes diis dicatæ exceptis templis quæ lex vel Apollinis Pythii oraculum alibi exstruere jubet, 614, 33, 36; item convictus summorum magistratuum, 614, 34; item si fieri possit, seniorum gymnasia, 614, 46; otio destinatum est, 615, 12.

Forum necessarium; quomodo a foro libero differat, 615, 1, 13; quomodo se habere debeat locus ei destinatus, 615, 2; quinam magistratus ad id convictus celebrare debeant, 615, 7.

Fori præfectus (ἀγορανόμος); pertinet ad magistratus necessarios, 598, 10; quænam sint ejus officia, 598, 11; proxime ad ejus officium accedit ædilis (ἀστυνόμου) munus, 598, 16; ædilis judicia ad finem perducere debet, 599, 5; ejus vero judicia alius magistratus, 599, 6; quæritur utrum in foro tantummodo an ubique modestiæ præesse debeat, 562, 6.

Fossa (διώρυχες, τάφρος); iis aquam colligunt qui aquæductus faciunt, idque quare III, 569, 3 ss.; quomodo eam fodientes fluviatiles pisces venentur hieme III, 164, 52 ss.; qui ante eas collocant milites, eos minis fortiter dimicare cogunt II, 33, 38.

Fossilia (ὀρυκτά); in terra fiunt sicca exhalatione III, 609, 17 ss.; eorum genera III, 609, 19 ss.; pleraque sunt vel cinis colore tinctus, vel lapis e tali coortus concretione III, 609, 20 ss.

Fossio; ei inservire potest rostrum latum III, 298, 11 s.; eo mures arvenses persequuntur III, 134, 8.

Fossores (σκάπτοντες); sæpe effodiunt matrices vesparum mitiorum III, 201, 14 s.

Foveæ (ὀρύγματα); terram ejectam non recipiunt, idque quare IV, 241, 37 ss.; qui in eas descenderunt stellas interdiu conspiciunt III, 417, 53.

Foveæ (βόθυνοι); in natura incondita et ignita III, 629, 11; unde nomen acceperint III, 633, 39 s.; interdum serenis noctibus in cælo apparent III, 557, 43 ss.; quænam sit earum causa III, 557, 45 ss., cf. (*Aurora borealis*).

Fraces (στέμφυλα); iis opus est oleo, etiamsi ex iis fiat oleum, 379, 34.

Fractio (κάταξις); ejus definitio et quomodo a ruptione differat III, 620, 22.

Fragile (θραυστόν); quidnam II, 455, 22; ad siccum pertinet, *ibid.*; dicitur juxta potentiam III, 619, 5; abrumpuntur in partibus distantibus III, 242, 31 s.; quædam simul ruptilia sunt, quædam vero non III, 620, 18 ss.

Fragilitas (ψαθυρότης); a siccitate provenit IV, 223, 6, v. *Friabile.*

Frangi; quidnam sit, sumit geometria, 130, 44; id rebus evenit, non quia possunt, sed quia non possunt et aliquatenus deficiunt II, 524, 22 ss.; ejus impatibilia dicuntur quæ vix vel leniter ita afficiuntur II, 524, 25 s.

Frater; nominis græci etymologia III, 36, 41 s.; se invicem diligunt quia ex iisdem nati sunt II, 101, 12; dicunt eos eundem sanguinem eandemque radicem esse II, 101, 15; sunt quasi idem in corporibus distinctis II, 101, 15; multum ad eorum amicitiam confert educationis communitas et ætatis æqualitas II, 101, 14; eorum amicitiæ eadem insunt ac in sodalium, idque in quibusnam magis II, 101, 29; iis quoque firmissima et plurima probatio subest e tempore petenda II, 101, 33; eorum amicitia est species amicitiæ inter cognatos II, 230, 34; eorum amicitia proxime ad sodalium amicitiam accedit, idque quare II, 100, 19; II, 230, 36; II, 231, 19; inter eos obtinet jus secundum numerum, *ibid.*; eorum societas timocratiæ similis est, idque quare II, 99, 49; II, 100, 19; æquales sunt præterquam quod ætate differunt II, 99, 49, cf. II, 100, 20; si multum ætate differant, amicitia fraterna inter eos consistere nequit II, 99, 50; eorum necessitudo politiæ similis II, 230, 21; iis omnia communia sunt II, 98, 16; inter eos non idem intercedit jus ac inter parentes et liberos II, 98, 20; iis auxilium recusare gravior injuria est quam peregrino II, 98, 25; iis non eadem officia præstanda sunt ac parentibus, sodalibus ac benefactoribus II, 106, 2, cf. II, 105, 31, 52; inter eos obtinere debet sermonis libertas et omnium rerum communitas II, 106, 16; an secum coeant mutuo, nihil referre putat Plato, 499, 16; quominus agnoscantur, non semper impedire potest uxorum liberorumque communitas, 498, 43; si omnes turpes, uno excepto, fortunæ bonum est, 322, 45; natu minores in nonnullis oligarchiis una cum natu majore magistratum obtinere nequeunt, 571, 39, 45; si fratrem interficiat, vel in eo sit ut interficiat, miserationem movet, idque consectandum est, 467, 47; eorum bella aspera, 609, 28; quare eum magis luxerit quam maritum aut liberos Antigone, 406, 21; duo quomodo propter patris hereditatem Hestiæ seditionem excitarint, 568, 52.

Fraudulentum (ἀπατητικόν); omne clandestinum est, IV, 206, 25.

Fraus (ἀπάτη); ea fiunt negotia, 456, 28; neutri socio facienda ubi dirimuntur lites in amicitia inæquali ortæ II, 233, 10, v. *Deceptio.*

Frenum; id facit faber, eo utitur eques II, 193, 7; ea conficiendi ars arti equestri subjecta est II, 1, 12; dentibus caninis imponitur III, 128, 3.

Fretum (εὔριπος); ei comparatur iter exhalationis alimenti III, 504, 34; ejus ad instar non fluctuant bonorum virorum voluntates II, 109, 28, v. *Euripus.*

Fretum siculum, v. *Siculum fretum.*

Friabile (ψαθυρόν); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 8; quænam sint III, 621, 43, v. *Fragilitas.*

Frictio (τρῖψις); ejus voluptas pertinet ad liberaliores tactus voluptates quæ intemperantem non spectant II, 36, 51; ea in corpore calorem producit medicina II, 545, 2; cur carnes impleat IV, 287, 36 ss.; IV, 289, 1 ss.; sicca cur soliditatem carnis moliatur IV, 288, 43 ss.; sinistri cruris rebus præter naturam adnumeranda est IV, 149, 7 s.

Frigefieri; τῷ calefieri contrarium, 17, 7.

Frigiditas; vis quædam est IV, 153, 27; atomis competere non potest II, 449, 30; substantiæ non sunt II, 498, 10.

Frigidus; idem qui rusticus II, 217, 13, 17, 23; vituperandi II, 166, 42; incontinentiæ morbosæ, id est proprie sic dictæ obnoxii II, 166, 41 s.; sessione emaciantur, idque quare IV, 151, 24 s.

Frigidiores; sessionibus implentur IV, 152, 31.

Frigida; qui se hiberno laverint reliquo die tuti a frigore erunt, idque quare IV, 114, 4 ss.

Frigidæ regiones; quomodo se habeant earum incolæ, 608, 34; eas incolentes cur fortes sint IV, 191, 34 ss.; IV, 193, 8 ss.; eas incolentes cur effero sint habitu IV, 190, 41 ss.; in iis quod ad pilos attinet, contrario modo afficiuntur homines ac oves III, 421, 22 s.; earum incolæ rufos et tenues capillos habent IV, 289, 22 s.; eas incolentes an sint tanquam senes ad juvenes cum iis qui calidas incolunt collati IV, 193, 4 ss.; cur ibi minus sapientes sint homines IV, 192, 46 ss.; cur in iis potius febres ardentes fiant IV, 191, 5 ss.; cur ibi Aquilones vehementes hieme obnubilent, extra vero harum fines sereni sint IV, 255, 47 ss.; earum proventus IV, 36, 33 ss.; quæ eas incolunt animalia minus diu vivunt quam quæ calidas III, 527, 25 ss., cf. III, 530, 5 s.; in iis animalium humor aquosior est, ideoque facile congelascit III, 530, 12 s.; hinc in iis alia animalia pauco aut nullo sanguine prædita tam pedestria quam aquatilia, alia omnino desunt, alia minora sunt quam alibi III, 530, 13 ss.; in iis desunt cicadæ III, 100, 21 ss.; eas hieme incolunt fringillæ III, 179, 37.

Frigidum; id terram vocat Parmenides II, 254, 4; id non enti assimilat Parmenides II, 476, 47; ex eo calidum non fit secundum Empedoclem, nec vice versa II, 480, 23; non erit sublatis sentientibus, si vera dicant Megarici II, 565, 47; ei nonnulli animam assimilant, idque quinam III, 435, 53 ss.; qui ei animam assimilant, ejus nomen a refrigeratione, qua respirationem innuunt, deducunt III, 436, 5 s.; id quonam modo definierit Democritus II, 615, 15 s.; id congregare dicunt qui solam agnoscunt causam materialem II, 464, 21; potentia calido contrarium est II, 423, 8; igitur ei figuram tribuere non potuerunt II, 423, 8 ss.; aliqui tamen perhibent frigidum id esse quod magnis partibus constat, idque quare II, 423, 14 s.; quidnam II, 455, 9 s.; quidnam proprie et simpliciter dicatur III, 234, 3; multis modis dicitur quia et calidum, idque iisdem III, 233, 38 ss.; eo prius calidum II, 392, 46; ejus materies potentia calida est III, 479, 27; potentia calidum est II, 349, 26 s.; ubi mutatum est, jam ignis est II, 349, 27 ss.; in id mutatur calidum II, 279, 50 s.; II, 596, 52; id est e quo motus fit, ubi lignum calefit II, 308, 7 s.; eo constat quod sensum aliquo modo afficere potest III, 618, 45 ss.; calefieri non posset, nisi subjectum esset commune II, 444, 37; in calidum transit et vice versa, manente eadem materie II, 298, 10; ejus materies non est calidum, sed subjectum II, 454, 26 s.; calidi materies non est II, 454, 27; a calido appetitur II, 227, 2; cum id, tum homo calefieri dicitur II, 446, 47; tanquam privatio corporum sensibilium causa est II, 602, 20 s.; unde pateat id naturam aliquam, non privationem esse III, 233, 13 ss.; calidum exprimit III, 236, 1 s.; id refrigerare rationi consentaneum est II, 446, 39; quod eo constitit liquat calidum III, 546, 47 s.; cogit quæ aqua sola constant III, 233, 27; eo exstinguitur calidum et siccum, e. gr. carbones vel flamma III, 478, 5 ss.; aliquatenus calefacit absentia sua et recessu III, 343, 12; humido vicinum est IV, 311, 22; non idem est quod humidum aut siccum II, 455, 45; nec ulli aliarum primarum differentiarum subjectum est II, 455, 46; quæ ex eo constant, in humido degunt III, 547, 2; idque in frigido, si frigida sint III, 547, 3; quædam humana natura superiora sunt II, 209, 53; quodvis facile afficit quod parca copia est III, 236, 46 s.; procul penetrat IV, 153, 26; inferioribus partibus inest III, 531, 9; pauco alimento contentum est III, 283, 4; quæritur an calore una cum cibi exhalatione sursum vecto colligatur, ac refrigeret debilitetque et subterfugere cogat calorem naturalem III, 505, 50 ss.; cur inimicum sit ossibus, dentibus, nervis IV, 297, 32 ss.; ubi a calore undique intercluditur ac stipatur, cito e nube fit vel pluvia vel grando III, 567, 21 ss.; quando hoc modo fiat grando III, 567, 12 ss.

Frigidum actu; potentia calidum est II, 462, 30, cf. 16 s.

Frigidum et calidum; etiam qui iis communem tribuunt materiem vix intelligere possunt quomodo ex illis caro fiat II, 462, 9 ss.

Frigida animalia; inprimis in calidis regionibus magnitudine excellunt III, 530, 7 s.; iis accensenda sunt serpentes et lacertæ ac in universum squarris prædita III, 530, 8 s.

Frigus; caloris privatio est III, 362, 10; privatio est II, 439, 1 s.; ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 5; non in calorem mutatur sed subjectum commune II, 444, 38; ejus vi fiunt mulieres secundum Empedoclem III, 331, 53, cf. III, 232, 3; naturaliter calidum congelat IV, 157, 50 s.; aquam congelat III, 235, 37; activum est III, 609, 43 ss.; III, 610, 3 ss.; magis ad passiva pertinet III, 615, 18 s.; quatenus activum sit III, 615, 20 ss.; interdum et urere et calefacere dicitur, idque quomodo III, 615, 22 ss.; materiem esse statuendum est, idque quare III, 624, 39 s.; indurat quia cogendo siccat, idque quomodo III, 421, 26 ss.; oleum non adsiccat III, 617, 18; eo lapides fiunt IV, 238, 23 s.; materiam vincendo generat III, 610, 19 s.; causa est cur insecta pauco cibo contenti sint III, 283, 1 ss.; sapores et odores hebetat et abolet, idque quare III, 485, 33 s.; ejus species III, 611, 15 ss.; æque ac calor indurat III, 421, 45 s.; eo æque ac calore evaporatur humor III, 421, 46 s.; evaporat tamen per accidens, quia humor una cum calore abit III, 421, 47 s.; igitur non solum indurat, sed et densat III, 421, 50; eo spissantur et adsiccantur nonnulla III, 617, 28 s.; ad hoc genus pertinent vinum, urina, acetum, lixivium, serum III, 617, 33 s.; non modo concrescit sed etiam siccat aquam III, 617, 29 s.; condensat aerem eum in aquam mutans III, 617, 30; semen non coagulat, sed tenue et aquosum reddit III, 55, 17 ss.; lac non coagulat, sed in serum convertit III, 53, 29 s.; terram humidam cogit III, 236, 1; sanguinem coagulat III, 236, 3 s.; eo consistit cerebrum III, 362, 42; eo consistunt carnes III, 361, 35 s.; eo constringuntur fauces IV, 309, 23; coctionem impedit III, 353, 50; eo contrahuntur partes animalium III, 522, 36; eo obtinente spiritum retinemus III, 539, 41 s.; si vehemens sit, interdum lacrimas fundimus III, 212, 29 s.; IV, 145, 21 s.; IV, 150, 4; idque quia ab oculis, si humidi sint, superatur III, 212, 31; cur eo obtinente gravius vociferemur IV, 177, 20 ss.; IV, 307, 22 ss.; cur magis id sentiant dentes quam carnes IV, 283, 44 ss.; cur eo regnante maxime incidat bulimus IV, 155, 29 ss.; cur eo res minus putreant quam calore III, 610, 46 s.; colorat plantas IV, 41, 25 s.; cur faciat et tollat perniones IV, 18, 47 ss.; mortis altera causa præcipua IV, 111, 20 s.; a nimio defendit capillitium III, 247, 30; quare eo cum convalescentes, tum irati, tum dolentes acriores sint IV, 155, 7 ss.; ejus forma si cogitetur, aliquatenus eodem modo se habet ac id ipsum III, 522, 42 ss.; igitur id cogitantes inhorrescimus III, 522, 43; adversus id præsidia quærunt animalia, idque quomodo III, 156, 22 ss.; vulgo dicitur de terra incipere et clanculum subire IV, 235, 10 s., 14; cur amplius sit luce prima et jam mane quam noctu IV, 157, 4 ss.; IV, 240, 29 ss.; cur acrius fiat aere sudo quam nubilo IV, 242, 37 ss.; plerumque simul cum imbribus obtinet III, 163, 36 s.; sub canicula infrequens II, 536, 11 s.; II, 593, 39; cur in Ponto maxime fiat IV, 240, 34 ss.; quum in Æthiopia ac Arabia harum regionum calore undique intercluditur, ibi æstate, non hieme decidunt pluviæ, idque quales III, 567, 38; Vehemens matutinus terræ motus indicat III, 593, 50 s.; idque quare III, 594, 6 ss.; qui id bene tolerat propterea non fortis vocatur II, 209, 38; ei statim assuefaciendi sunt infantes, idque quare, 622, 46; id facile tolerant infantes, 623, 1; ne ejus causa fiat rapina, cavere potest bonorum æqualitas, 506, 54.

Frigus humidum; calori sicco contrarium est III, 616, 52.

Fringilla (σπίζα); ea paulo major illecebra III, 27, 8 s.; item cyanus avis III, 185, 25; ei magnitudine par parus fringillaris III, 150, 51; item florus III, 151, 6; item montifringilla III, 151, 7 s.; quatenus ei specie similis eadem, *ibid.*; vermibus vescitur III, 150, 48 s.; æstate in calidis, hieme vero in frigidis degit regionibus III, 179, 36 s.

Fringillaris accipiter (σπιζίας); magnitudine longum differt a palumbino III, 150, 33 s., cf. III, 190, 8.

Fringillaris parus (σπιζίτης αἰγιθαλός); parorum maximus est III, 150, 50; quanta sit ejus magnitudo III, 150, 50 s.

Frons (φλοιός); dissimilare corpus III, 623, 11; partim perpetuam habent partim eam amittunt plantæ III, 422, 6 s.; inprimis perpetuam habent plantæ pingues, idque quare III, 422, 16, ss.; densam habent oleæ III, 196, 23 s., cf. *Folia.*

Frons (τὸ μέτωπον); quidnam III, 8, 42 s.; quænam de moribus signa ex ejus forma colligere liceat III, 8, 43 ss.; ei subjacent supercilia III, 8, 46; ea palmas prosternunt elephantes III, 174, 44 s.; astaci acuta et aspera III, 59, 41; majorque quam locustæ III, 59, 42; cur ea primum et maxime sudemus IV, 122, 11 s.; locus qui circa eam est præstantissimus ad signa physiognomonica IV, 15, 6 s.; acuta fortis signum IV, 4, 45 s.; magna, rotunda, carnosa, stolidi signum IV, 5, 15 s.; vasta, carnosa et lævis, animosi signum IV, 5, 34; qui parvam habent indociles, ad sues referuntur IV, 11, 40; qui valde magnam, torpidi, ad boves referuntur IV, 11, 41 s.; qui rotundam, stolidi, ad asinos referuntur IV, 11, 42 s.; qui planiorem, stolidi, ad canes referuntur IV, 11, 43 s.; quadratam, magnanimi, ad leones referuntur IV, 11, 45 s.; nubilam, arrogantes, ad taurum et leonem referuntur IV, 11, 47 s., cf. 51; intentam valde, adulatores, ad canes referuntur IV, 11, 48 s.; torvam, morosi IV, 11, 53; demissam, lamentabundi sunt IV, 11, 54 s.; qui ejus partem quæ est versus caput, capillis retro flexis instructam habent, liberales, ad leones referuntur IV, 13, 20 ss.

Fructus (καρπός); pars plantæ sunt II, 253, 11; eos proferunt plantæ III, 344, 13; non vero testacea, *ibid.*; re idem est quod semen, sed notione ab eo differt, idque quomodo III, 334, 1 ss.; iis folia antiqui sapientes adnumerabant IV, 39, 21 s.; eos tegendi gratia fiunt folia II, 271, 16, 19; quo loco eos proferre solent plantæ, ab iis excernuntur semina III, 353, 40 ss.; potentia corpus est certa qualitate præditum III, 445, 18 s.; eos excrementi loco fundunt plantæ III, 243, 21 s.; eorum elaboratio unicum fere omnium plantarum et plerorumque animalium officium est III, 322, 24 ss., cf. III, 324, 33; in iis restant vestigia quædam caloris solaris fr. 204, b; in iis elaborandis a primo alimento quod parum utile sit secernitur III, 395, 26 s.; in aquis et materiis sunt IV, 41, 1; in nonnullis plantis eorum involucris adhæret seminis principium III, 375, 14 ss.; eorum quidam e paucis partibus compositi, alii e multis IV, 23, 14 ss.; quarundam arborum sub cortice IV, 22, 37 s.; humectari possunt III, 619, 45; eorum diversitates IV, 27, 2 ss.; nonnulli multas diversitates una cum coctione recipiunt III, 650, 42 s.; ideo odores et sapores longe differentes ac flores habent III, 650, 44 s.; III, 651, 16 ss.; de eorum coloratione III, 648, 49 ss.; IV, 27, 28 s.; per coctionem colorem mutant III, 648, 1 ss.; III, 651, 3; initio colore herbaceo fiunt III, 648, 11; eorum color a coloribus postmodo supervenientibus mutatur III, 650, 7 ss.; paulatim colorantur et maxime eorum partes quæ sunt soli et tepori obversæ III, 649, 2 s.; colores eorum cum anni tempestatibus mutantur III, 649, 3 s.; herbaceo qui colore sunt, maturescentes quali fiant colore III, 649, 5 ss.; eorum coloratio quomodo fiat III, 649, 18 ss.; decidui nonnulli flavi fiunt, idque quare III, 651, 21 s.; recentes aquosi magis sunt, idque quare IV, 220, 9; succorum qui in iis insunt diversitates IV, 26, 46 ss.; comestibiles quidam, alii vero non IV, 27, 12 ss.; eorum figuræ IV, 27, 35 s.; eorum alimentum nondum digestum si puro admiscetur, nutrire valet III, 339, 20 ss.; ex arbore decerpti soli et calori si exponantur, eorum vi saporem mutant III, 482, 22 s.; id quod probat eos sapores suos non ex aqua attrahere III, 482, 24 s.; mutant etiam sapores, ubi diu repositi ac exsucti jacent III, 482, 26 ss.; item ubi coquuntur III, 482, 28 s.; quicunque iis insunt sapores, etiam in terra inveniuntur III, 482, 43 s.; amarus quando fiat IV, 43, 15 ss.; quare nonnulli radici propiorem partem amariorem habeant, alii vero extremitatem superiorem apici proximam IV, 219, 17 ss.; quidam in uno loco meliores sunt quam in alio IV, 26, 29; cur in Attica dulcissimi fiant, thymum vero acerrimum IV, 218, 3 ss.; admodum inveterati figura tantum sunt non vero sensu III, 625, 50 s.; nonnullæ plantæ multos fundunt, idque quare III, 336, 1 s.; plurimos ferre non solent plantæ maximæ III, 404, 19 s.; cur nonnullæ iis careant quum florem habeant IV, 214, 34 ss.; quædam arbores ad idem genus pertinentes partim eos habent, partim iis carent III, 320, 19 s.; ad fœcundarum concoquendos aliquid conferunt steriles arbores III, 320, 20 s.; quæ nimis multos protulerunt arbores exarescunt, idque quare III, 372, 24 ss.; annuos manifesto ab unico motu proferunt plantæ III, 332, 21 s.; versus eum incrementum capiunt plantæ annuæ III, 531, 12; nulli nocet apis III, 97, 26 s.; iis aliquatenus vescuntur vespæ III, 202, 5; eorum succis aluntur nonnulla insecta lingua prædita III, 156, 14 ss.; nullum tangunt aves uncungues III, 253, 34 s.; ad eos colligendos elegans rostrum habent aves minutæ III, 253, 41 s.; ad tingendum inserviunt III, 647, 21; cur post eorum esitationem vel vinum merum vel aquam superbibere oporteat IV, 227, 28 ss.; quæritur utrum communes esse debeant, dum fundi privi sunt, an vice versa, vel ambo communes, vel neutri, 500, 13; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 45; considerandum est qualesnam ædes siccis conveniant, qualesnam humidis, 638, 46; quare eos Samiis a se obsessis vendiderit Timotheus Atheniensis, 646, 23.

Fructus hortenses; meliores sunt quam silvestres IV, 26, 11.

Fructus sativi (ἥμεροι); unde consistánt IV, 216, 29.

Fructus nigri; eorum coloratio III, 649, 40 ss.; eorum succus IV, 649, 51 ss.

Fructus silvestres; tarde maturantur IV, 27, 24.

Fructus involucrum (περικάρπιον); id est quod florem refert IV, 214, 36; tegumentum est III, 444, 41; ejus tegumentum folium est III, 444, 40 s.; eorum ratione plantis similis est earum progenies, etiamsi nihil ab his secedat III, 330, 15 ss.; multa interdum coalescunt propter viciniam III, 402, 7 ss.; nihilominus ejusmodi vix pro monstris aut rebus præter naturam habentur III, 402, 54 s.; idque quare III, 402, 48 ss.; cur post ea putria vinum epotum amarum sentiatur IV, 227, 13 ss.; cur in utribus vehementer inflatis a putredine immunia fiant IV, 227, 7 ss.

Fructuum accessio (ἐπικαρπία); idem quod decima, 639, 40.

Fruentes (οἱ ἀπολαύοντες); cur tibia canant IV, 205, 28 ss.

Frugales viri (ἀγαθοδαιμονισταί); eos qui excipit ac si filii dilecti nuptias celebraret insulsus est, nisi gloriæ causa vel potestatis ita faciat II, 216, 13.

Fruges: ad terram pertinent, idque quare III, 624, 25 ss.; maximam partem terra constant III, 239, 24 s.; inde earum pulmenta, ubi coquuntur dura et terrena evadunt III, 239, 23 ss.; se habent ad sationem ut flamma ad emissionem e sole, 474, 24; a sativis vivunt homines plerique, 489, 14; ab iis vel ab animalibus pendet ars pecuniaria, 492, 31; ita sita esse debet urbs ut facile ad eam subvehi possint, 607, 25; earum perceptionem non spectabat oraculum Trœzeniis datum, 621, 20; viritim distribuendæ non sunt in democratia, 577, 32, cf. 596, 20; earum proventum quonam impendant Cretenses, 515, 43.

Frugum crumenæ (τηλίαι); ne ab iis arceretur mulus octogenarius reliqua jumenta ad laborandum incitans, olim Athenis plebiscito cautum est III, 129, 36 s.

Frumentariam rem tractantes (οἱ περὶ τὴν τῶν σίτων ἐργασίαν); cur ex iis qui hordeum tractant decolores fiant et in destillationes proclives, qui autem triticum bonum adipiscantur habitum IV, 225, 47 ss.

Frumentum (σῖτος); planta annua est, ideoque multum seminis profert III, 372, 26 s.; ita etiam vocatur quod nondum maturum est II, 521, 31; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 25 ss.; quatenus eo prius vel posterius semen II, 570, 3 ss.; non ut id augeat, pluit Jupiter II, 270, 19; nec ut in area perdatur II, 270, 24; quare acrius deuratur in agro ex lacu qui defecit vel desiccatus est IV, 235, 5 ss.; in Scythia diu in terra manet, idque quare IV, 218, 22 s.; ejus parum restat agrum invadentibus muribus arvensibus III, 133, 45 s.; cur in Ponto in frigore per multos annos repositum corruptionis expers fiat IV, 191, 1 ss.; eorum quæ terra non subacta cito maturescunt accretio violenta et præter naturam est II, 316, 33 s.; id olim vino commutabant, 490, 35; ejus exportandi facultatem faciunt, quando v. g. vino opus habent II, 58, 48; id in annonæ caritate exportare vetat Selymbrianorum lex, 644, 5; qua conditione tamen vetus quod apud eos exstabat pecuniæ inopia laborantes exportare permiserint Selymbriani, 644, 4, 6 ss.; quomodo ei exportando magnum vectigal imponens, multum sibi pecuniæ comparaverit Cleomenes, 648, 53; quomodo eo serendo et vendendo pecuniam sibi comparaverit Cotys, 647, 25; quomodo triginta duabus drachmis vendiderit Cleomenes quod decem emerat, 649, 32 ss.; de singulis ejus artabis obolum et ab emptore et a venditore exegit Taos, 647, 12; quare id coemerint expeditionem in Bospori tyrannos suscepturi Heracleotæ, 642, 1; quomodo id sibi comparaverint Clazomenii simul annonæ caritate et pecuniæ inopia laborantes, 643, 41; quare id minori quam sex modiis mensura in castris vendere vetuerit Timotheus Atheniensis, 646, 26.

Frumenti mensor; est curato domesticus (οἰκονομικός) qualem sæpe creant, 561, 24.

Frustra (μάτην); quænam ita fieri dicantur II, 268, 47, 50; ab hac voce derivatur Græcum casus nomen (τοῦ αὐτομάτου) II, 269, 2.

Frustrari; v. *Vento gravidæ fieri.*

Fruticeta (λόχμαι); ea incolit celeus III, 174, 30; item trochilus III, 182, 11 s.

Fuca (φυκίς); colorem secundum tempestates mutat, idque quomodo III, 171, 10 s.; unicus piscis marinus est qui nidum sternat in quo pariat III, 171, 12 s.; quibusnam rebus vescatur III, 149, 31 ss.

Fucus (φῦκος); e Ponto ad Hellespontum defertur, idque quando III, 116, 11 ss.; pallidus est III, 116, 12; eum nonnulli florem naturalem esse censent III, 116, 13; eo nutriuntur pisciculi et ostreæ III, 116, 14 s; nonnulli ei florem purpuram debere censent III, 116, 16 s.; in qua maris parte invenitur, ibi inprimis gignuntur lumbrici terrestres III, 119, 7; in eo pariunt coracini, idque quare III, 119, 46 s.; eo vescuntur fuca, goblus et saxatiles pisces III, 149, 31 ss., v. *Alga.*

Fucus (κηφήν); insecta favificantia gregalia sunt III, 194, 50 s.; genus apum sunt omnium maximum III, 96, 39 s.; III, 196, 41, cf. III. 386, 7 s., 10, 14, 18; aculeo carent et ignavi sunt III, 96, 33, 40; III, 196, 41; III, 201, 48 s.; III, 203, 5 s.; III, 386, 10; recte otiosi sunt, idque quare III, 387, 43 s.; tardum habent corpus III, 387, 45; omnium consensu mel nullum faciunt III, 195, 50 s.; melle apum aluntur cum ipsi tum eorum soboles III, 195, 51 s.; plerumque intus manent III, 195, 52 s.; si evolaverint, quidnam faciant III, 195, 53 ss.; in alvearium reversi epulantur III, 196, 1 s.; in alvearii recessu degunt III, 199, 13; iis postquam nati sunt, nullum opus est, sed alienis nocent III, 197, 12 s.; rationi consentaneum esse probatur eos nihil generare III, 387, 27 s.; eos nonnulli mares esse putant atque cum apibus (operariis) coire III, 96, 27 s., cf. III, 385, 42 s.; alii eos feminas esse contendunt III, 385, 43 s.; argumenta quæ probant eos nec mares nec feminas esse III, 386, 7 ss.; nec sui ipsorum mutuo coitu, nec ipsorum cum apibus operariis procreare possunt III, 386, 18 ss.; nec apes operarias procreare III, 386, 29 s.; nec reges III, 387, 20; argumenta quæ probant eos a regibus procreari non posse III, 386, 34 ss.; nonnulli apes aliunde eorum fœturam afferre censent, idque unde III, 96, 14 s., cf. III, 97, 5; III, 385, 34 s.; idque quia, ut ferunt, eorum fœtura etiam invenitur in alvearibus quibus reges desunt III, 96, 25 s.; III, 386, 7 s., 35 s., cf. III, 196, 27 s.; invenitur vero, etiamsi nullus adsit fucus III, 386, 15 s.; eorum fœtura alba est III, 97, 36 s.; gignuntur e verme, qui ipse ex hac fœtura fit III, 97, 37 s.; fieri potest ut cum apibus operariis coeuntes et has et se ipsi et reges procreent III, 385, 42; item ut tantummodo se ipsi procreent III, 385, 39 s.; sine coitu procreantur ab apibus operariis III, 386, 38; III, 387, 25 s., cf. 47 s.; 53 s.; si sine coitu procreentur, rationi consentaneum videtur apes operarias et reges eodem modo procreari III, 386, 42 s.; multi procreantur ab apibus operariis oblongis III, 196, 53 s.; si quis aliquem ademptis alis emiserit reliquorum alas erodunt apes III, 97, 50 s.; ad eos arcendos nonnulli alveariis obtexunt aliquid quod apes utpote minores intrare sinit, ipsos vero non III, 96, 41 s.; quatenus regibus similes sint III, 387, 7 s., 10, 14, 18; si aculeum haberent, reges essent III, 387, 14 s.; eorum favi minores quam apum operariarum III, 195, 32; et post eos exstruuntur III, 195, 26 s.; idque quanam alvearii parte III, 195, 81; exstruuntur ubi mellis abundantiæ prostant indicia III, 195, 29; nihil impedit quominus in eodem favo adsint in quo mel et soboles III, 196, 24 ss.; nonnulli contendunt eos sibi ipsos favos exstruere III, 195, 48 ss.; eorum cellulæ majores sunt quam apum operariarum III, 196, 31 s.;

interdum eorum cellulæ sejunctæ construuntur ab apum operariarum III, 196, 32 s.; plerumque tamen iis intermixtæ sunt III, 196, 33 s.; inde etiam utrasque simul resecant III, 196, 34; vivente rege seorsum nasci dicuntur III, 196, 26 s.; quæ iis favos vel cellulas ædificant apes operariæ frugi eodem tempore nullos alios faciunt III, 196, 47 ss.; contrarium faciunt oblongæ III, 196, 52 s.; efficiunt ut acrius operi incumbant apes operariæ III, 200, 30; igitur si pauci sint, alveario utiles sunt III, 200, 29; eos interficiunt apes operariæ si eos deprehendant III, 197, 13 s.; item ubi locus non amplius sufficit operariis III, 199, 11 ss.; item ubi mellis penuria est III, 197, 24; tunc quoque eorum favos jam factos destruunt III, 197, 20 ss.; eos quoque ex alveario ejiciunt apiarii, ubi mel deest III, 199, 7 s.; sereno obtinente, multi fiunt, idque quare III, 387, 34 ss.; perexiguis ac rubris primum similes sunt ascarides III, 94, 32 s.

Fuci aculeati (κεντρωτοί); sunt qui mortuo rege in cellulis apum operariarum generantur III, 196, 27 ss.; ita vocantur quia ferire conantur, etiamsi non possint, utpote aculeo carentes III, 196, 29 ss.; reliquis iracundiores sunt III, 196, 29.

Fuga; ejus pudet, et quare, 355, 36; eam vetant leges II, 53, 18; non convenit viro magnanimo II, 44, 40.

Fuga actu; idem est quod molestia III, 469, 47 s.

Fugati milites; eorum exemplo probatur metum sitim afferre posse IV, 256, 33 ss., 39.

Fugiendum; fugiendo contrarium non esse videtur, nisi nimium sit, vel ratione defectus dicatur, 192, 51; eligendo est, 194, 21; ei quod contrarium quatenus fugiendo, bonum est II, 88, 32; triplicia sunt, nempe turpe, molestum et noxium II, 17, 9; cavendum ne in genere constituendo subjiciantur facultati, aut potenti, 215, 11.

Fugiendum et persequendum; ea in formis determinat intellectus III, 470, 16 s.; ea spectat consilium, non vero opinio II, 27, 15.

Fulgor (σέλας); in natura ignita et incondita emicantes III, 629, 10; ignis conferti in aere incensio vel jaculari specie transmeans, vel uno loco fixa remanens III, 633, 28 s.; substantiæ (καθ' ὑπόστασιν) innituntur III, 633, 20; alii multum temporis manent, alii confestim exstinguuntur III, 633, 35 ss.

Fulgor fixus (στριγμός); ejus ortus et forma III, 633, 33 ss.; stella crinita quando vocetur III, 633, 34 s.

Fulgor jaculari specie transmeans (ἐξακοντισμός); ejus ortus et forma III, 633, 31 ss.

Fulgur (ἀστραπή); quidnam III, 597, 7 ss.; ejus color III, 597, 10; posterius est tonitru, sed prius apparet, idque quare III, 597, 10, cf. 21 s.; ideo nonnulli fieri aiunt quod ignis in nubes intret III, 597, 15 s., cf. III, 598, 15; Empedoclis de eo sententia III, 597, 16 s.; item Anaxagoræ III, 597, 17; refutatur eorum opinio III, 597, 23 ss.; nonnulli inter quos et Clidemus fulgur non esse sed apparere dicunt III, 597, 54 s.; id quonam modo probare conentur III, 598, 1 s.; eorum opinio refutatur III, 598, 5 ss.; e sicca exhalatione oritur III, 631, 31; spiritus ignitus et coruscans dum nubes disrumpitur III, 633, 2; ante tonitru ad nos pervenit quum tamen post ipsum fit III, 633, 3 s.; in aere fiunt III, 659, 19; qua parte percussurum est, motus fit prius, idque quare II, 600, 2 s.; sono non findit III, 600, 5; ea adducunt Meses, Aparctias, Argestes, Thrascias III, 590, 30 ss.; si factum est etiam factum fuerit ac vice versa, 369, 20, 24; exemplum citatur, 125, 30.

Fulica; v. *Mergus.*

Fuligo (κνίσα); pinguis corporis exhalatio est III, 622, 15, 49; tenuis est favilla IV, 290, 19 s.

Fullo; v. *Carabus.*

Fulmen (κεραυνός); ita appellatur quod incensum effulserit, si ad terram usque violenter discurrat III, 633, 9 ss.; eorum casus in aere fiunt III, 659, 19; ejus principium idem est quod tonitrus, turbinis et presterum; idque quale III, 596, 26 ss.; e sicca exhalatione oriuntur III, 631, 31; quando fiat III, 599, 29 s.; ea semper consequi et præcedere spiritum credendum est, etiamsi non cernatur, idque quare III, 599, 54 s.; spiritus esse probatur III, 599, 41 s.; non incensione oriuntur, sed secretione quæ extrusione fit III, 557, 21 s.; hinc deorsum cadunt III, 557, 20 s.; quare deorsum ferantur III, 596, 36 s.; idque quamvis calidum omne sursum ferri aptum sit III, 596, 37; id eodem fit modo quo nuclei digitis elisi, licet pondus habeant, sursum sæpius feruntur III, 596, 39 s.; quomodo fiat III, 596, 41 ss.; ejus sonus tonitru appellatur III, 596, 46 s.; eadem ratione hic sonus fit qua qui in flamma excitatur, quem alii Vulcani alii Vestæ risum vocant, alii horum minas III, 596, 47 ss.; iis tacta multa calida exstiterunt IV, 239, 25; scuti æs eo liquefactum est III, 599, 37; lignum vero nihil perpessum est III, 599, 38; quonam modo vestes affecerit III, 599, 40 ss.; quare si mare tangat sal ex eo emergat fr. 201, a; raptim emicantia candida (ἀργῆτες) III, 633, 15; lineari quæ specie feruntur, heliciæ III, 633, 15 s.; quæ in aliquid illiduntur, scepti III, 633, 16 s.; de iis sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 19; res sanctissima IV, 239, 28; humanam potentiam excedit. II, 145, 44; qui id non timet non fortis sed furens est dicendus II, 145, 43; id sustinent propter ignorantiam furentes II, 210, 8; se id percipere putant dormientes, parvo strepitu in auribus facto III, 513, 37 s.; cur eo ictum dicant Bacchum IV, 294, 35 ss.

Fulmina clara (ἀργῆτες); quænam ita vocent poetæ III, 599, 32 s.; eorum natura III, 599, 33 ss., cf. III, 633, 15 s.

Fulmina fuliginosa (ψολόεντες); quænam ita vocent poetæ III, 599, 32 s.; III, 633, 14 ss.; eorum natura III, 599, 35 ss.

Fulmine perculsi; cur pereant aut voce et mente priventur IV, 293, 6 ss.

Fumida exhalatio (καπνώδης διάκρισις); ejus commune genus nomine caret III, 556, 34 s.; igne constat III, 479, 25; ei accensendus est odor III, 479, 24; aeri et aquæ communis est III, 485, 7 s., 13 s.; ex ea fit terræ aliqua species III, 485, 15; in aqua consistere nequit III, 485, 17 s.; igitur ei perperam nonnulli odorem assimilarunt III, 485, 6 s., cf. 16; ipsius terræ vapor est III, 556, 29; propter calorem supernatat III, 556, 30, v. *Ignis elementaris* et *Exhalatio sicca.*

Fumus; exhalatio est III, 233, 18 s.; exhalatio lignosi corporis est III, 622, 8 s., 46 ss.; eum spiritum esse et comburi manifestum est, idque quare III, 599, 46 ss.; tanquam ignis subjectum considerari possit III, 233, 17 s.; vapor est calidus et siccus III, 583, 48 ss.; ex aere et terra est II, 458, 8; flammæ alimentum, eumque in parvo tempore consumit parva flamma, ocius vero magna III, 528, 40 ss.; parvum motum nactus sæpe incenditur III, 556, 40 s.; si in eum conversa essent omnia, teste Heraclito naribus dignoscerentur III, 485, 9 s.; multa foramina et unam fenestram inveniens facilius per fenestram exit quam per foramina IV, 293, 38 ss.; coloris mutationes efficit III, 645, 27 ss.; per eum visæ stellæ orientes vel occidentes puniceæ apparent III, 553, 5; idque quare III 558, 2 s.; in eo flamma facit multos colores III, 558, 14; idque quare III, 558, 13; qui e fictili provenit, ubi humidum quod fictili inerat excernitur et comburitur, nigrescit III, 644, 5 s.; nigerrimus is est qui ex opimis et pinguibus, oleo, pice et tæda erumpit, idque quare III, 644, 9 ss.; tingit III, 647, 24; e viridi ligno ortus III, 585, 15; ficulnei ligni acerrimus est fr. 205, b; eo apes vexant apiarii alvearia castrantes III, 195, 10 s.; eo solo ex alveariis expellitur animalculum hepiolo simile III, 168, 29 s.; cur eo magis infestentur qui prominentibus sunt oculis IV, 273, 29 s.; cur oculos inprimis infestet IV, 296, 18 ss.; cur eo maxime affligiatur homo IV, 170, 12 ss.

Funda (σφενδόνη); cur ex ea tela longius projiciantur quam e manu IV, 63, 1 ss.; in usu linea fit e centro ducta IV, 63, 10 s.; non longe potest jaculari si nervus durus fuerit III, 656, 5 ss.; ejus jactu præstare feruntur Ligures IV, 89, 35 ss.

Fundamentum (θεμέλιος); domus principium est II, 514, 28 s.; e lapidibus fiunt III, 261, 49 s.; ideo cuique eorum lineamento in ædibus exstruendis apponuntur lapides III, 261, 47 ss.; necessario factum est si domus facta est II, 466, 38; si factum est, non necessario facta erit domus, nisi hujus generatio simpliciter necessaria sit II, 466, 39 ss., cf. II, 467, 5 ss.; si factum est, necessario fuit lutum III, 466, 39; si paries necessitate facta esset, imum locum petiisset II, 272, 15; factum esse debet antequam domus fiat II, 327, 2; quænam inter id ac domum et lapides intercedat ratio, 164, 5; si est, erit domus, 369, 35; ejus elaboratio imperfectum aliquid est II, 119, 39.

Fundamentum demonstrationis (ὑπόθεσις); id ut servent, res perhibent scientiæ mathematicæ repugnantes qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri censent (i. e. Plato) II, 421, 30.

Funditor; ejus manus centrum fit, funda vero linea e centro ducta IV, 63, 10 s.

Fundus (γήπεδα); quæritur utrum privi esse debeant dum fructus communes sunt, an contra, vel ambo communes, vel neutri, 500, 13.

Fundus (πυθμήν); unicus fit ex unoquoque tritici grano III, 340, 14 s.

Fundus vasorum (οἱ πυθμένες τῶν ἀγγείων); cur tam diu calidiores sint ubi calefacimus aquam, dum aqua ipsa frigida est IV, 237, 28 ss.; cur non urat etiamsi aqua fervens insit IV, 237, 7 ss.

Funera; ad ea vocamus cognatos II, 106, 6.

Fungosæ regiones (σομφαί); vehementissimi ibi terræ motus fiunt III, 592, 34 ss., 44 s.

Fungus (μύκης); planta nec ramos nec folia habens IV, 25, 2; unde nascantur IV, 36, 28 s.; ex humore situs gignuntur IV, 306, 7; cur prodeant per incisuram apud crassæ cerebri membranæ vulnera passos IV, 293, 32 ss.

Fungi (μύκητες); pertinent ad ignea apparentia ac splendentia quæ in tenebris cernuntur III, 453, 31.

Funiculus (ἁρπεδόνη); ei crassitie similis est alter inferiorque anfractus locustis marinis maribus proprius III, 60, 52.

Funiculus spermaticus (?); commemorari videtur III, 43, 2 s., cf. III, 16, 49 ss.

Funis; nemo ejus ope Ponti Profundorum fundum attingere potuit III, 570, 43 s.; si pueri eos retro in contrarias partes retrahant, resupini decidunt funibus dimissis IV, 156, 4 s.; libræ perpendiculum est IV, 58, 5 s.; lectorum IV, 70, 17.

Fur; non definiendus est qui clam sumit, sed qui clam sumere vult, 251, 50; non is est qui aliena subripere potest, 215, 13; non omnis est qui furtum fecerit II, 59, 42, 45; eum quoque bonum et perfectum vocamus II, 527, 49 s.; gravius delinquere videtur quam latro, 428, 35; proditori comparatur, 428, 40; eos maximis pœnis plectendos esse statuit legumlator, 414, 50; de eo dicere licet eum sumpsisse vel depopulatum esse, 387, 47; utique et illiberalis est IV, 7, 32; omnis improbus est, 381, 50; eum omnes oderunt, 353, 11; si furti accusetur, crimini congruit, 449, 4; cur morte mulctetur si e balneo, palæstra, foro furatus sit, si vero e domo privata, furti duplum rependat IV, 263, 48 ss.; ejus occisori minor honor tribuitur quam tyranni, 507, 11; de eo sophisma, 303, 16; quomodo solvatur, 303, 17; furem novit secundum poetam anonymum II, 218, 43.

Fures apes (φώρ); genus apum, idque quale III, 96, 38 s.; III, 196, 40; procreantur ab apibus operariis oblongis III, 197, 53 ss.; iis, postquam nati sunt nullum opus est, sed alienis nocent III, 197, 11 ss.; ideo eos necant apes operariæ frugi III, 197, 13 s., 36; favos suos perdunt et alienos subeunt si latere queant III, 197, 34 s.; difficulter latent alvearium intrantes, idque quare III, 197, 36 s.; sed difficilius adhuc latent exeuntes III, 197, 38 ss.; idque quia supra modum repleti volare nequeunt III, 197, 38 s.

Furacitas; consequentia impudentiæ IV, 7, 32.

Furatus; qui in portu fuerit non solum privatim offendit sed et reipublicæ dedecus attulit IV, 264, 52 ss.

Furens (μαινόμενος); est qui ne deos quidem timet II, 137, 37 s.; res humanam excedentes non timet II, 145, 43 ss.; honesta et quæ propter consuetudinem honesta videntur, inter se confundunt III, 448, 24; nullus eorum glaciem idem putat quod ignem II, 448, 23; sic vocari possit qui metus defectu modum excedit II, 32, 39; ita ignavi vocant viros fortes II, 139, 15; nemo nisi is omnia particularia actionum ignorare potest II, 25, 50; de quibus deliberat, revera sub deliberationem cadere non censenda sunt II, 27, 35; aliquatenus scientiam habet, aliquatenus non II, 79, 9; recitat interdum demonstrationes vel Empedoclis carmina II, 79, 17; res irruentes, ut fulmen, sustinet propter ignorantiam II, 209, 7; II, 210, 8; quatenus ob hanc rem fortis sit dicendus, *ibid.*; iis comparantur feræ quas intemperantes esse dicunt II, 83, 14; ei intellectu similis felix esse nequit, 601, 7.

Furfur (τὸ ἀχυρωδέστατον); qui est in farina uritur quum panis bis coquitur IV, 223, 18.

Furiosus (μανικός); cur vino fiant IV, 130, 41 s.; quinam ab atra bili fiant IV, 267, 28; in laudatione simplex appellari debet, 331, 17; quidnam aliquis Abydi fecerit IV, 79, 29 ss.

Furnus; eo corpus siccans Heraclitus hospites recepit qui ad eum visendum Ephesum venerant III, 227, 21 ss.; eo populum inclusisse Charetem dixit Cephisodotus, 396, 42.

Furor; circa animam esse videtur IV, 6, 41; eo liberant animam medici purgantes corpus et victus ratione utentes IV, 6, 42 s.; ei interdum debentur cupidines præter naturam II, 81, 28; morbosus interdum amentiæ ansam dat II, 81, 50; quando oriatur IV, 110, 33; ab atra bili fit, idque quomodo IV, 267, 20; ei similia videntur nonnullorum antiquorum (nempe Eleatorum) placita II, 448, 21; eos interdum concitant animi impetus et venerea cupido II, 79, 13; in eum prona sunt animalia quorum sanguis multas et crassas continet fibras, idque quare III, 235, 40 ss.; inprimis tauri et apri III, 235, 46 s.; quomodo eo agitentur equi lymphati III, 167, 10; si eo propter inediam agitentur equi, quomodo curandi sint III, 166, 47 ss.

Furor divinus (ἐνθουσιασμός); morum animæ affectus est, 629, 40; eum ciebant Olympi carmina, 629, 38.

Furore perciti; iis congruit poesis, 470, 34; verissime furunt, 470, 32; Philægidæ carmina recitare ac memoria retinere solent, idque quare III, 515, 42 s.; hæc carmina recitantes a Venere inchoant et sic deinceps sequentia adnectunt III, 515, 43 s.; iis comparantur atrabiliarii recta somnia habentes III, 515, 41 ss.

Furtum; pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 13; medium non recipit, nec excessum nec defectum II, 20, 23, 36; semper peccatum est II, 20, 29; sui nemo facit II, 65, 46; II, 155, 4; sacrilegium non sequitur, 325, 39; id interdum denegant, etiamsi se cepisse agnoscant, 341, 11; id interdum agnoscunt, dum sacrilegium denegant, 341, 13; consilio determinatur, 341, 17, 21, 23, 26; cur pœna capitalis in id statuta sit IV, 165, 7 ss.; qui in locis communibus committunt per totam vitam pravi erunt, idque quare IV, 264, 21 ss.

Furunculi (δοθιῆνες); iis sæpe afflicta inveniuntur viscera apud victimas, excepto tamen corde III, 260, 50.

Fusanei pisces (χυτοί); quinam ita vocentur III, 82, 19 s.; enumerantur III, 82, 20 s.; semel quotannis pariunt excepto lupo III, 82, 18.

Fuscina (τριώδους); ei nonnisi pisces dormientes capiuntur III, 74, 28 s.; quomodo ea capiantur pisces lati III, 74, 24 s.; quinam pisces interdiu ea capiantur dormientes III, 74, 26 ss.

Fuscum (φαιόν); inter album et nigrum intermedium est II, 512, 47 s.; II, 580, 10; II, 581, 33; album est si cum nigro comparatur II, 308, 42, cf. II, 315, 32; nigrum vero si cum albo II, 308, 43, cf. II, 315, 33; primo in id transit album, quod in nigrum mutatur II, 322, 29; tanquam nigri species considerari debet III, 483, 47 s.; ejus speciem reddunt album et nigrum quoties mixta sunt III, 644, 22 s.; quare fiant pili, pennæ et coria III, 651, 47 s.

Fuscum et album; simul eidem inesse nequeunt II, 522, 36 s.; igitur sibi invicem opponuntur ea e quibus sunt II, 522, 37.

Fuscus avis; v. *Laius*.

Futurum; id a præterito distinguit momentum præsens II, 299, 6 s.; II, 321, 22 ss., ejus terminus idem qui præteriti II, 321, 26, cf. II, 322, 10, 15; ejus pars in præterito esset et præteriti pars in eo, si præsens momentum dividi posset II, 321, 35 ss.; nec semper idem esset II, 321, 41 s.; non idem est ac id quod erit III, 515, 1; igitur non omne semper evenit III, 514, 52 s.; nos latet II, 11, 34; id spectat deliberatio II, 67, 36; id non videt cupido III, 473, 3; propter id retrahere jubet intellectus III, 472, 52; memoriæ objectum non est, sed spei vel opinionis III, 494, 8 s., 27; rerum naturalium principium est III, 219, 33 s.

Futura; eorum medium, i. e. causa futurum esse debet, 162, 42; in iis eodem modo se habet demonstratio causarum quæ non simul cum effectu fiunt, ac in præteritis, 163, 16, 50; in iis etiam principium immediatum sumendum est, 164, 2; quæ de iis enuntiantur quomodo differant ab enuntiationibus quæ de οὖσι vel præteritis fiunt, 28, 36 ss.; eorum revera principium quoddam esse probant deliberatio et actio, 29, 45; argumenta de iis maximam partem petuntur ex iisdem locis ac argumenta de facto, 369, 28; de eo loci, 369, 28 ss.; ubi ea intelligit intellectus, tempus cum notionibus componit III, 469, 1 s.; omnia necessario erunt, si omnium rerum causa vel proxima vel remota necessaria sit II, 537, 11, cf. II, 594, 5 ss.; sperantur, 335, 41; 363, 49; 365, 14; eorum spes jucunda est II, 110, 22; eorum opinionem minus curant quam æqualium, 336, 41; iis non invident, 362, 6; præteritis plerumque similia, 371, 8; quare ea præsentiunt nonnulli eorum qui in mentis excessu sunt III, 515, 30 ss.; ea ope imaginum ac intellectionum ad præsentia expendit anima III, 470, 21 ss.; ea spectat eloquentia concionalis, 317, 18, 368, 13; 407, 22, 44.

Futura brevi (μέλλοντα διὰ ταχέων); majorem misericordiam movent, 359, 39.

Futurum est; quomodo ab *erit* differat II, 466, 26 ss.

Futura jamjam; si quæ essent, facta quoque erunt, 369, 17; si sint, etiam erunt, 369, 30.

Futurum quodvis; pertinet ad non entia quæ in tempore sunt II, 304, 27.

Futurum tempus; si semper ab eo demalur tempus definitum, perveniri potest ad cras II, 594, 7 ss.

G.

Γ· exemplum muti, 472, 44; et Π, si uno signo scriberentur, tribus plures essent consonantes duplices II, 637, 22 s.

Gades; Phœnices qui eas habitant IV, 101, 10; circa eas astra secundum musices harmoniam moventur fr. 76, a.

Gaius; insidiatus esse fertur veneno letali quod in Circæo monte in Italia nascitur Cleonymo Spartiatæ, verum deprehensus et in jus vocatus a Tarentinis supplicio affectus est IV, 86, 30 ss.

Galaces (γάλακες); ita vocatur concharum genus quoddam quarum testæ *alii* læves sunt III, 62, 16 ss.

Galbanorium (χαλβανόριον); ita vocatur species mellis IV, 291, 35.

Galbanum (χαλβάνη); nascitur in monte IV, 291, 37; ex eo oritur mel Galbanorium, *ibid*.

Galeæ; iis subdunt spongias achilleas, idque quare III, 89, 45 s.; sumuntur classici signo audito III, 639, 17.

Galei; v. *Musteli*.

Galena (μολύβδαινα); si aquæ vel oleo admisceatur, majorem molem acquirit III, 350, 11 s.; item rigida et alba evadit, quum antea lubrica et nigra esset III, 350, 12 s.; idque quare III, 350, 13 ss.

Galerucæ; v. *Melolonthæ*.

Galgulus; v. *Celeus* et *Libyus*.

Galli (Γαλάται); philosophiæ apud eos auctores Druidæ et Semnothei fr. 67, b.

Gallicum mare, quod vocatur; ubinam situm III, 630, 23 s.

Gallicus sinus; ad eum usque mare adstringit orbem terrarum III, 630, 40.

Gallinæ (ἀλεκτορίδες, ὄρνιθες); aves sunt III, 206, 27 s.; graves aves sunt, non vero volaces III, 371, 29; terrestris avis nec admodum volax, ideoque pulveratione gaudet III, 207, 39 s.; eam magnitudine æquat ascalops II, 186, 14; ea non multo minor maximus picorum III, 181, 12; forma maxime similes sunt hominibus IV, 171, 46; glociunt, idque quare IV, 322, 23; pediculos habent III, 101, 24; earum carnes qui leves ac salubres esse novit, sanitatem faciet II, 70, 52; multa ova pariunt III, 103, 45 s.; idque quare III, 371, 31 ss.; postquam gallos vicerint, cucuriunt et inire conantur III, 206, 28 ss.; iis tunc etiam attolluntur orrhopygium et palea III, 206, 30 s.; ac difficulter a maribus distinguuntur III, 206, 31; interdum iis etiam parva exsurgunt calcaria III, 206, 32; iis mortuis quænam agant interdum galli III, 206, 33 ss.; salaces sunt, ideoque cum perdicibus coeunt III, 366, 45 s., cf. III, 355, 5 s.; cicures sunt III, 84, 18 ss.; igitur omni tempore marem admittunt et pariunt, exceptis circa brumam diebus III, 84, 20 ss.; III, 103, 45 s.; mares persequuntur in venerem incitatæ atque ipsæ subsidunt, ubi in venerem non incitatur mas III, 215, 31 ss.; ubi non adest mas, sub ipsas cadit semen, ipsæque prægnantes fiunt et pariunt ova subventanea III, 215, 37 s., cf. III, 216, 8 s.; emittunt quoque, ubi mas marem init III, 215, 39 s.; id quod probat eas non solum concipiendi, sed et emittendi cupidinem habere III, 215, 35 s.; nisi iniri pergat, crescere nolunt ova, quamvis coitu orta, idque quare III, 373, 21 ss., cf. III, 383, 6 ss.; in ejus pullis quoque nondum venerem expertis inveniuntur ova subventanea III, 373, 38 s.; ovis subventaneis gravida si ineatur dum ova adhuc tota lutea sunt, hæc ova fertilia evadunt III, 341, 45 ss.; si a duobus gallis deinceps ineatur, ita ut alter eam conscendat dum ova adhuc tota lutea sunt, pulli nascentur alteri gallo similes III, 341, 48 ss.; ova subventanea parere solent III, 105, 14 s.; idque interdum nunquam coitum expertæ III, 105, 8 s.; item ubi vere ventos concepisse videntur III, 105, 24 s.; item ubi certo quodam modo manu attrectantur III, 105, 25 s.; madefactæ aut alio modo rigore afflictæ ova abortiva gignunt III, 375, 37 ss.; earum ova plerumque decem post coitum diebus perficiuntur III, 106, 17 s.; non solum sæpe pariunt, sed et simul multa concepta habent, ac quavis anni tempestate coeunt III, 402, 4 ss.; quædam nonnisi duplicia ova pariunt III, 108, 24; III, 402, 7; omnium avium frequentissime generant monstra III, 402, 3; idque ubi earum concepta coalescunt propter viciniam III, 402, 7 s., 25; quando coalescant earum concepta, quando non III, 402, 9 ss.; earum partus monstrosi unicum caput et corpus, quattuor vero crura ac quattuor alas habent III, 402, 13 s.; idque quare III, 402, 14 ss.; quando ova parere incipiant III, 105, 54 s.; juniores plures sed minora ova pariunt quam seniores III, 106, 1 ss.; ægrotant si non incubent III, 106, 3 s.; post coitum inhorrescunt et excutiunt sese ac sæpe festuca lustrant III, 106, 4 ss.; post partum interdum idem faciunt III, 106, 6 s.; nonnullæ bis eodem die pariunt III, 103, 37 s.; quædam ob ingentem fœcunditatem brevi intereunt III, 103, 38; III, 372, 30 ss.; bis terve ova in singulos dies edere feruntur apud Illyrios IV, 98, 40 ss.; nonnullæ ova mollia pariunt III, 104, 20 s.; quædam octodecim ova peperit omniaque exclusit præter urina III, 108, 26 s.; quales huic pulli nati sint III, 108, 27 s.; ubi incubant torvæ sunt, idque quare IV, 166, 49 s.; eodem modo quo eæ, incubant perdices ac coturnices, idque quonam III, 179, 46 ss.; quomodo apud earum pullos ex albumine et vitello fiant partes superiores et inferiores III, 402, 15 ss.; earum pullus post tres dies totidemque noctes intra ovum apparet III, 106, 36 s.; quot diebus cum æstate, tum hieme pullos excludant III, 105, 15 ss.; non omnes æque ad incubandum idoneæ sunt III, 105, 19 s.; iis etiam pavonina subjiciuntur ova idque quare et quot III, 111, 19 ss.; earum ovis similia sunt ova testudinis marinæ III, 102, 48 s.; earum echino loto cogendum est lac IV, 292, 8.

Gallinæ Adrianicæ; parvæ sunt, itemque fœcundissimæ III, 371, 46 s.

Gallinæ generosæ (γενναῖαι); minus fœcundæ sunt quam plebejæ III, 103, 34; nonnullæ earum antequam incubent, sexaginta ova pariunt III, 103, 31 s.; qui iis student quomodo mutatis admissariis generosam sibi parent progeniem III, 341, 51 ss.; iis plerumque fœcundiores sunt vulgares III, 371, 49 ss.

Gallinæ vulgares (ἀγεννεῖς); plerumque fœcundiores et salaciores sunt quam generosæ, idque quare III, 371, 49 ss.; crura tenuia ac debilia habent III, 371, 53 ss.

Gallus gallinaceus (ἀλεκτρυών); aves terrestres sunt, ideoque non acute vident III, 246, 24 ss.; aves non volaces sunt, ideoque non recta volant III, 312, 2 s., cf. *Aves non volaces*; eo major est ulula III, 150, 44; par vero magnitudine capriceps, *ibid.*; aliam cristam habet quam reliquæ aves cristatæ, idque qualem III, 27, 46 s.; ingluviem habet III, 34, 6 s.; item appendices intestinorum III, 34, 38; solus canit, non vero gallina III, 73, 11 s.; idque post victoriam III, 73, 7; ii qui bono sunt animo gravem vocem habent IV, 4, 24; cur acutam vocem habeant IV, 296, 13; violentam habent vocem, idque quare III, 656, 17; cur cantent IV, 322, 23; eorum voces agnoscunt expergefacti quidam quia eas exiliter in somno audierant III, 512, 13 ss.; in templis sine gallinis consecrantur III, 180, 24 s.; ideoque semper ineunt omnes quem modo consecrarint III, 180, 25 s.; quamobrem multicolores sint IV, 316, 21 s.; in venerem proclives sunt, idque quare III, 4, 16; III, 111, 30 s.; III, 371, 30 s.; igitur testes semper conspicuos habent III, 111, 30 s.; quomodo coeant III, 77, 43 ss.; ex eo et perdice procreatur avis quæ inter ambos medium tenet III, 355, 5 s., cf. III, 366, 45; ubi gallum inierint, gallinæ semen emittunt III, 215, 39 s.; quomodo castrentur III, 208, 2 ss.; quænam iis eveniant si jam adulti castrentur III, 208, 5 ss.; quænam si dum pulli sunt III, 205, 7 s.; interdum sub septo transverso ova habent idque qualia III, 105, 1 ss.; interdum mortuis gallinis, pullos alunt ac circumducunt, nec amplius cucuriunt aut inire conantur III, 206, 33 ss.; quidam statim inde ab ortu effeminati nascuntur, ita ut etiam ineuntes alios admittant III, 206, 36 ss.; quomodo tempestatem futuram significent fr. 159, b; eorum, quos lacte saginant cur testes amplissimi et coctu faciles efficiantur IV, 291, 1 ss.; signa physiognomonica ex eorum pennis IV, 3, 32; ad eos referuntur qui nasum concavum ante frontem, rotundum et in eo convexitatem sursum consurgentem habent IV, 11, 7 ss; item qui oculis sunt splendidis IV, 12, 48 s.

γαμψώνυχα· v. *Uncungues*.

Ganyctor; ejus filia Clymene fr. 281, a.

Ganymedes; Jovi, vinum infundere dicitur, (Il. υ, 234) etiamsi dii vinum non bibant, 480, 8.

γαργαρεών· v. *Gurgulio*.

Gargaria; pars Italiæ juxta Metapontium IV, 94, 19 s.; Minervæ Hileniæ templum ibi exstare aiunt IV, 94, 20; ibi Epei instrumenta dedicata sunt, *ibid*.

Garruli (ἀδολέσχαι); eos intemperantes non vocamus II, 36, 9.

Garrulitas (ἀδολεσχία); ejus signum III, 10, 10 s., v. *Loquacitas*.

γαστρίμαργοι· v. *Gulosi*.

γαστροκνημία· v. *Sura*.

Gaudentes; hilares sunt IV, 6, 36; cur lacrimentur IV, 296, 6.

Gaudere (ἥδεσθαι); τῷ dolere contrarium, 17, 7; id malunt plerique quam gaudere desiisse, 247, 3, v. *Delectari*.

Gaudium; animæ affectus est II, 18, 20; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 38 ss.; sine corpore locum habere nequit III, 432, 35.

Gaudium propter aliena mala (ἐπιχαιρεκακία); medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 22, 36;

inter illud et invidiam medium tenet nemesis II, 22, 13 s., v. *Malevolus.*

Gaureus (*fort. Idureus*, cf. *Gauris*); ita vocatur Boreas Olbiæ prope Mygalum Pamphyliæ, idque quare IV, 45, 5 s.

Gauris (*fort. Iduris, cf. Meinek. ad Stephan. Byz.* v. Ἴδυρος); nomen insulæ unde Boreas Gaureus appellatur Olbiæ prope Mygalum Pamphyliæ IV, 45, 5 ss.

Gela; ibi Cleandri tyrannis ex oligarchia orta est, 589, 21.

Gelo Syracusanus; ante ejus tyrannidem Syracusis sublata est democratia, 567, 19; ejus tyrannis transiit in democratiam, 589, 16; quomodo ejus cognatorum tyrannis ad finem perducta sit, 583, 4 ss.; Hieronis pater fr. 254, b; ejus filium ad voluptates incitabat Thrasybulus quo ipse imperio potiri posset, 583, 6; hydrope mortuus est fr. 254, b; ejus cognatorum tyrannis, exceptis Orthagoridis, Cypselidis et Pisistratidis omnium diutissime perstitit, 588, 26; ejus cognatorum tyrannis octodecim annos perstitit, 588, 27; ipse octavo regni anno obiit, 588, 28; cur ei cottabos miserit Ænesidemus, 339, 53; ei os fœtidum erat fr. 336, b; ejus uxoris dictum fr. 336, b.

Geloni; apud ita vocatos Scythas tarando reperitur IV, 79, 19 ss.

Gelu; omnia ejus genera ex humida exhalatione oriuntur III, 631, 28; eo regnante minus ardent flammæ et corpora candentia III, 478, 10 ss.; igitur, si lumen exstingui posset, tunc etiam magis obtinere deberent tenebræ III, 478, 9 s.; sapores et odores hebetat et delet, idque quare III, 485, 33 ss.; IV, 310, 8 ss.; incrementum aufert III, 530, 17 s.; valido exsiccantur et siderantur et sphacelismum patiuntur arbores III, 536, 10 ss.

Gemelli; eorum generatio, si ab uno proveniant coitu, probat non omne semen emissum in fœcundationem impendi III, 214, 37 ss.; item semen non ex universo corpore provenire III, 214, 42 ss.; fiunt ubi majorem residui seminalis copiam suppeditat femina quam ad unicum fœtum condendum sufficit, eamque condiderit maris semen III, 405, 52 ss., 48; nempe si hujus residui motus obstaculo impegerit III, 405, 52 ss.; igitur eorum generationis causa eadem est ac causa cur fiant partes supervacaneæ III, 405, 45 ss.; pro prodigio habetur, si eos edant unipara, idque quare III, 405, 30; sæpe in eadem uteri parte inveniuntur, etiamsi diversum habeant sexum III, 393, 18 s.; III, 394, 30; id quod refutat Anaxagoræ de sexus discriminis origine sententiam III, 394, 30; deberent eundem habere sexum qui eadem uteri parte continentur, si Empedoclis de sexus discriminis origine vera esset opinio III, 393, 25; si alter eorum mas sit, altera femina, apud hominem raro servantur, apud reliqua animalia æque ac reliqui III, 140, 5 ss.; III, 409, 47 ss., cf. 29 ss.; idque quare IV, 165, 44 ss.; plerumque sibi invicem similes sunt III, 141, 44 ss.; simul cum iis interdum editus est alius fœtus superfœtatione conceptus, idque vel quinquemestris vel septimestris III, 140, 23 ss.

Geminari; cur res non videatur ubi in latus oculum alterum vertimus IV, 275, 29 ss.

Gemini (οἱ δίδυμοι); cum aliqua eorum stella bis Jovem convenire vidimus III, 559, 53 ss.

Gemma (ἡ σφραγίς); ex iis carbunculus qui vocatur minime ignem sentire videtur III, 622, 27 s., v. *Sigillum.*

Gena (γνάθος); dissecta non coalescit III, 11, 23; idque quare IV, 295, 8 ss.; quamobrem pudore erubescat IV, 279, 38; quibus erubescunt vinolenti sunt IV, 12, 32 s.

Generabile (γενητόν); quot modis dicatur II, 384, 47 ss.; II, 386, 33 s.; necessario id aliquando factum erit II, 388, 33; æternum esse nequit II, 387, 11; refutantur qui id putant aliquando incorruptibile esse posse II, 388, 7 ss.; alterationi obnoxium est II, 387, 47; II, 389, 8.

Generalia (γενικά); quænam ita vocentur in dialectica, 176, 9.

Generandi vim habens (τὸ γεννητικόν); id semper admovet et abmovet latio II, 464, 36, cf. II, 465, 5; si est efficax, gigni est fieri, generatio effectio, 211, 41.

Generans (τὸ γεννῆσαν, τὸ γεννῶν); quemadmodum prolem præcedit, sic generationem præcedere debet latio quædam II, 357, 19; III, 520, 44; jam formam habere debet II, 352, 25; tale est quale id quod generatur, non tamen idem, nec numero unum sed specie II, 546, 28 s.; sufficit ad faciendum et ut causa sit in materie II, 546, 37 s.; qua tale, semper refertur ad id quod generatur III, 360, 30 s.; ejus quod generatur gratia exstat III, 360, 21 ss.

Generans anima; v. *Anima generans.*

Generantia animalia; v. *Animalia generantia.*

Generare; cur non possint qui varices habent IV, 140, 6 ss.

Generari; cur alia animalia non solum ex se invicem sed et sponte possint IV, 173, 19 ss.

Generatum; se ipsum auget III, 349, 17 s., 27, cf. III, 356, 47; idque necessario III, 349, 25 s.

Generatio; v. *Ortus.*

Generatio (γένεσις); animalium munus vel affectus est III, 228, 23 s.; unicum plantarum negotium esse videtur III, 145, 46 ss.; IV, 21, 45; item nonnullorum animalium III, 145, 48 s., cf. III, 146, 4 s.; et plantarum et animalium partim e congeneribus, partim sponte fit III, 76, 41 ss.; omnibus vivis communis est III, 343, 47; unicum animalium negotium non est III, 343, 46 s., cf. 40 s; ejus finis id est quod cuique animali proprium est III, 351, 25; ejus finis est ut fiat aliud parenti simile III, 354, 26 s.; ejus causa finalis altius repetenda est III, 344, 22 s.; quænam igitur sit III, 344, 32 ss., cf. 636, 23 ss.; III, 448, 36 ss.; animæ vegetativæ munus est III, 448, 35 s.; III, 449, 40 s.; igitur de ea primum loqui debet quicunque de anima disserere velit III, 448, 32 s.; ea carere videntur animalia manca ac imperfecta, non vero sessilia III, 472, 1; ejus principium semen est III, 240, 1 s., cf. III, 243, 12 ss.; ejus gratia exstat lac III, 240, 2; igitur ubi de eo sermo fit, de his disserendum est III, 239, 54 s.; III, 243, 11 s.; pendet a vi semini insita III, 220, 2 s.; item a ratione qua se habet faciens III, 220, 3 ss., cf. 14 s.; igitur perperam ejus ope rationem reddidit Empedocles quare nonnulla apud animalia sic se haberent III, 219, 52 ss.; a natura pendet III, 670, 6; ejus principia et causa sunt femina et mas, idque quatenus III, 320, 33 ss.; III, 344, 17, 38 s.; mari et feminæ communis est III, 344, 48; igitur conveniunt ut ejus munere fungantur III, 344, 46 ss.; ad eam aliquid confert femina III, 214, 6 ss.; ejus gratia menstrua purgatione abutitur natura III, 354, 25 s.; intra feminam fit, idque quare III, 342, 25; ea magis affligitur mas quam femina II, 229, 48; ex eadem materie fit e qua postea aluntur perfecta animalia III, 412, 26 ss.; vel coitu, vel sine eo fit III, 87, 21 s.; III, 76, 39 ss.; multa discretæ varietate, atque partim dissimiles, partim quodam modo inter se similes III, 76, 25 s.; partim idem, partim diversus ejus modus est apud vivipara sanguine prædita ac apud pedestria III, 370, 37 ss.; ejus multa discrimina sunt, sed non omnia æque manifesta III, 380, 48; partes ei dicatæ apud nonnulla animalia specie differunt III, 5, 11 s.; ejus consideratio fere idem est quod genitalium enarratio III, 319, 15 ss.; quæ ad eam pertinent eodem meatu quo excrementum emittunt pisces et quadrupedes oviparæ III, 302, 51 ss.; ejus causa ab ano distinctus est exitus urinæ et seminis vel concepti III, 327, 3; omnium tempora metiuntur naturales circuitus III, 413, 28 ss.; ad omnes aliquid confert luna III, 413, 38 s.; a caloris et frigoris moderatione pendent III, 413, 39 ss.; eas solis et lunæ numeros sequi vult natura III, 414, 3 s.; non tamen ad amussim hos numeros sequuntur, idque quare III, 414, 4 ss.; vivaciorum probabile est diuturniorem esse III, 413, 8; plerisque insectis tribus vel quattuor septimanis absolvitur II, 95, 47 ss.; cur homo solus varia ejus obtineat tempora IV, 168, 3 ss.; in ea sæpe exiguum momentum magnam efficit differentiam III, 397, 23 s.; substantiæ causa exstat, non vice versa III, 219, 51 s., cf. III, 222, 21 s.; III, 414, 37 s.; nihilo minus eam magis quam substantiam investigarunt antiqui III, 219, 42 ss.; perperam putabant naturæ scrutatores substantiam ab ea pendere III, 414, 38 s.; ejus ope tenemus ex quibusnam similarium corporum natura constet III, 625, 17 s.; de ea ubi disseritur, etiam primum apparentia, deinde causæ exponendæ sunt III, 219, 45 ss.; ex iis constat cor sanguinis fontem vel primum conceptaculum esse III, 258, 49; de ea tractatio in hominem desinit, idque quare III, 76, 30 s.; ubi de ea loquimur, commodius exponetur de alimento, et quomodo partes e sanguine alimentum capiant III, 235, 14 ss.; ubi de ea agetur, exponetur corporis nutritio et quomodo e ventriculo alimentum hauriat III, 261, 38 ss.; de iis quibus depravata est v. *Molles mares*.

Generationi aptæ partes in plantis; quænam IV, 25, 101.

Generationi dicatæ partes (apud animalia); v. *Genitalia*.

Generatio et alimentum; ubi de iis sermo fiet melius exponentur ventriculi et intestinorum munera III, 270, 46.

Generatione (*de*); insequi videtur *de Motu* III, 526, 16; in his libris sermo fiet de partibus generationi dicatis III, 277, 4 ss.; ad eos relegatur III, 6, 7.

Generatione animalium (*de*); libros de *Partibus animalium* insequuntur III, 304, 50 s.; III, 319, 1 s.; quidnam horum librorum argumentum sit III, 319, 12 ss.; in iis omnium partium causa movens enarratur III, 319, 14 s., cf. III, 430, 38; ad eorum argumentum pertinet dentitionis causarum investigatio III, 429, 15 ss.; quidnam sit argumentum libri IV; III, 430, 36 ss., cf. III, 414, 11 ss.; citantur III, 269, 34 s.; III, 293, 9; III, 297, 10; III, 298, 50 s.; III, 300, 40; innuuntur III, 292, 53 s.; III, 293, 2.

Generatione et alimento (*de*); in eo amplius de alimento sermo fiet III, 483, 27 s.

Generatione et alimento animalium (*de*); in his libris exponetur quomodo nutriantur partes et quomodo ingesti cibi portio quæ in venas digeritur earum ope partes intret III, 276, 48 s.

Generatione et corruptione (*de*); v. *de Ortu et Interitu*.

Generositas (εὐψυχία); fortitudinis sequela est II, 244, 31.

Generosus (γενναῖος); quisnam et quomodo a nobili differat, 366, 15; III, 4, 30 ss.

γενέθλιος· Jovis cognomen III, 641, 42.

Genitalia (τὰ εἰς τὴν γένεσιν συντελοῦντα); eorum enarratio fere idem est quod generationis consideratio III, 319, 15 s.; igitur eorum expositio reliquarum partium enarrationem insequitur, generationis vero considerationem præcedit III, 319, 17 ss.; iis feminæ a maribus differre videntur III, 277, 2 s.; de iis in ll. *de Generatione* sermo fiet III, 277, 4 ss.; antequam ea habeant, (actu) mares ac feminæ non sunt animalia III, 396, 24 s.; eorum ratione cum a se invicem tum a sanguine præditis differunt animalia exsanguia III, 327, 37 ss.; apud animalia sanguine prædita habitu (σχήματι) a feminis differunt III, 321, 16 ss.; probantur principia esse III, 321, 18 ss.; apud feminas intus sunt III, 34, 45 s.; quænam animalia iis appositum habeant uterum III, 321, 51 ss.; III, 324, 23 s.; prope ea gignitur fœtus et apud vivipara cum foras tum intra se et apud pisces cartilagineos et viperas III, 325, 22 s.; ea nonnulli cucurbitularum modo attrahere contendunt III, 353, 30, cf. III, 356, 14 ss.; utriusque sexus potentia continet menstrua purgatio III, 352, 37 s.; item ova subventanea III, 352, 43 ss.; prouti vicerit semen a maris vel a feminæ proveniens, marem vel feminam concipi censet Democritus III, 392, 42 ss.; non per se patet ea apud fœtum aliam induere formam debere prouti vicerit id quod a mare, vel id quod a femina provenit III, 393, 47 ss.; fieri nequit, ut propter vicinitatem ea sola sequantur id quod vicerit, idque quare III, 393, 49 ss.; differrent apud fœtus, etiamsi nullum semen secerneretur nec a mare, nec a femina III, 394, 8 ss.; igitur eorum differentia non tanquam causa aut principium consideranda est III, 394, 10 s.; eorum motus ad pectus pertingunt III, 367, 52 s.; idque quare III, 367, 50 s.; ex iis coitus tempore destillat aliquid quadrupedibus, idque tam maribus quam feminis III, 79, 47 s.; eodem tempore vicissim ea odorantur eædem III, 79, 48 s.; si inde ab ortu mutilata sint, steriles manent cum viri tum mulieres III, 367, 14 ss.; quibus procedente ætate mutilantur steriles evadunt III, 367, 24 ss.; quibus viris inde ab ortu manca sunt per totam vitam barba carent et eunuchis similes manent III, 367, 16 s.; quibus vero mulieribus, non pubescunt III, 367, 16; iis perfricatis voluptatem percipiunt pueri pubertati proximi et viri steriles III, 339, 2 ss.

Genitalia interiora; necessario propter munera ita se habere debent qualia se nunc habent III, 293, 10 ss.; unde eorum habitum et dispositionem discere liceat III, 293, 6 ss.

Genitalia masculina; quomodo eorum ratione a se invicem differant animalia sanguine prædita III, 34, 36 ss.; cf. III, 321, 30 ss.

Genitor; actu formam habet III, 349, 8; actu id est quod potentia motus quod proles generatur III, 349, 1 s.; ejus motui (semini indito) formam debent partes animalis III, 348, 54 ss.; ejus munus est ut semen faciat non vero prolis partes III, 348, 15 ss.; semini indit motum suum III, 348, 25 s.; III, 349, 1; ei debetur semini calor inditus III, 362, 8; igitur eodem redit utrum ab eo pendere dicas fœtus generationem an a semine III, 348, 24 s.; ab eo pendet fœtus generatio, etiamsi non amplius tangat, sed solummodo olim tetigerit id unde fit III, 348, 32 ss.; ei debetur mutatio qua sensitivum simile fit scienti qui non contemplatur quum antea simile esset scientiæ capaci qui nondum didicit III, 451, 44 s.

Genitores feminarum (θηλυγόνοι); quinam sint IV, 6, 17.

Genitum; omne principium habet, 281, 10; 304, 22; semper a subjectis suis separari possunt II, 433, 36; ubi genitum est, erit II, 324, 17; igitur in individuo momento genitum est II, 324, 34 s.; exemplum citatur, 115, 20.

Genitura (γονή); quidnam et quomodo a semine differat

III, 333, 48 ss.; est pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 230, 50; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; liquida est et superfluum III, 292, 52; igitur recte eadem parte emittitur qua urina III, 293, 5 s.; residuum est vel ex eo fit III, 371, 22 s.; ejus materies humida est III, 367, 49; ejus calor vero acquisitus III, 367, 49 s.; hinc ejusdem naturæ est ac cerebrum III, 367, 48; humor postumus est III, 53, 12; non in omnibus animalibus segregata est III, 53, 14 s.; ea carent plantæ III, 343, 16 s.; ea carent pisces epitragiæ III, 75, 29 s.; omnium animalium humida est, non vero sanguis, ut censet Hippo III, 435, 31 ss.; eam primam animam esse censet Hippo III, 435, 33; eam igne liquescere constat IV, 139, 17 s.; frigida est, idque quare IV, 142, 44; calida est, corrupta vero haud amplius III, 625, 1 s.; ebriosorum hominum in aquam resolvitur fr. 209, b; cur eam alii calidam, alii frigidam dicant III, 625, 4 s.; ad terram pertinet III, 624, 29 s.; refrigeratione coagulatur III, 624, 32 s.; asini frigida est III, 369, 37 s., 41 s., 44 s.; equi vero calidior III, 369, 45 s.; et avium et reliquorum animalium alba est III, 104, 42 s.; cur apud nonnullos loturam piscium redoleat IV, 142, 20; ejus meatus foris apud animalia vivipara pedestria idem est qui urinæ, intus vero non idem III, 79, 24 s., cf. III, 17, 7 ss.; apud animalia vesica carentia foris etiam idem est ac sicci excrementi, intus ambo meatus sibi invicem adjacent III, 79, 27 ss.; eam in feminam emittit mas III, 347, 14; III, 351, 7; idque apud omnia sanguine prædita III, 370, 42; pluribus diebus conceptum condit III, 343, 35; ea emissa a se invicem absolvuntur animalia sanguine prædita III, 343, 35 s.; postquam in feminam intromissa fuerit, consistunt ac propriam formam recipiunt animalia III, 347, 14 s.; ejus seminalem vim nonnulli medullam esse censent, idque perperam III, 237, 3 s.; in ea abit animæ principii germen III, 352, 18 s.; diluitur ac in spiritum convertitur ejus corpus (intra feminam) III, 352, 22; hinc non semper quæri debet an exierit, nec an concepti pars fiat III, 352, 23 ss.; ei potentia non actu continetur anima III, 352, 28 s.; ejus ope animam sensitivam impertiunt animalium mares qui eam habent III, 359, 13 s.; motum ciet, non menstrua II, 604, 26; intus manet donec constiterit conceptum III, 341, 36, cf. III, 343, 32 s.; maris rejiciunt feminæ eadem parte qua urinam et menstruam purgationem emittunt III, 292, 54 ss.; si vicerit nascitur mas patri similis III, 398, 25 s.: si victa fuerit, eatenus quatenus victa fuerit, in contrarium abit proles III, 398, 26 ss., cf. 47 ss.; III, 399, 30; eodem redit utrum de ea loquaris an de motu mores condente aut augente III, 393, 22 ss.; si ei tribuenda est monstrorum causa, vix aliter de iis disserere licet ac Democritus III, 401, 49 s.; nihil ad duplicem ovorum colorem sed ea consistit solummodo III, 374, 44; medio loco inter ejus exitum et os quærendum est sessilium sensus principium III, 282, 29 ss.; cur qui ea vacant acutam vocem reddant IV, 181, 7 ss., v. *Semen*.

Genituræ destinatus meatus; eodem modo se habet apud locustas mares quo apud feminas uterinus III, 60, 34 s., 39, cf. *Uterinus meatus*.

Genituræ profluvium (ἡ τῆς γονῆς πρόεσις); multis metuentibus accidit IV, 258, 45 s.; cur accidat fatigatis per somnum, metuentibus et morientibus IV, 135, 20 ss.; item fatigatis aut tabe consumptis IV, 148, 43 ss.; cur sponte accidat dormientibus IV, 282, 39; in id proni sunt calidi et humidi, idque quare IV, 148, 44 s.

Genituram (ad) pertinentia corpuscula; arenacea quædam habet locusta mas, idque ubinam III, 60, 52 ss.

Genius (ὁ δαίμων); ubi bona dat, non opus est amicis secundum poetas II, 181, 44.

Genii (δαίμονες); iis debetur justitia vel pietas quæ aut pars aut sequela justitiæ est II, 244, 49; erga eos peccatum impietas est II, 246, 8, v. *Dæmones*.

Genius bonus; aleatori pro bono gubernatore est II, 239, 6; absurdum foret si aleatores magis diligeret quam viros præstantissimos et prudentissimos II, 239, 7.

Gens (γένος); ex iis constat civitas, 530, 12, 19; si virtute longe ante alias eminet, eam regiam esse justum est, 542, 27; propter earum virtutes interdum reges creati sunt, 580, 19; ingenio excellentes degenerant in mores insaniores, 366, 22; stabili ingenio præditæ in torporem et stoliditatem, 366, 24; quamobrem in foris nonnullis ejus potius quam testamenti ratione sententia feratur IV, 261, 15 ss.; de ea ementiri non licet IV, 261, 17; quænam inprimis argumenta suppeditent tragœdiæ aptissima, 466, 41; 467, 3; 468, 28.

Gens (ἔθνος); quomodo a civitate differat, 497, 25; utrum ex una vel e pluribus civitatem constare præstet, non ignorare debet politicus, 522, 45; ejus potius quam urbis circumscriptionem habebat Babylon, 522, 40; quæque rerum publicarum arbiter est, 538, 32; quibus bellicus habitus cordi est, suo exemplo probant lac optimum infantum alimentum esse, 622, 38; nonnulli fundos seorsim possident, fructus vero in commune collatos consumunt, 500, 14; ferissimæ non semper fortissimæ sunt, 627, 13; multæ liberæ a vino abstinent, 637, 16; qui de iis bene meruerant, reges creati sunt, 580, 21; ei bonum conciliare ac conservare pulchrius et divinius est quam individuo II, 2, 6; eas haud lenius quam tyranni tractant apud quos summa est potestas, 536, 18; quibus honorata est, in æmulationem proclives, 362, 45; multæ Caucasum incolunt III, 569, 41; celerrimi et maximi earum interitus bellis fiunt III, 571, 33 s.; intereunt tamen et morbis vel sterilitate III, 571, 34 s.; qui sterilitate fiunt earum interitus vel subito vel pedententim locum obtinent III, 571, 35 s.; omnes earum interitus tamen multo citius fiunt quam mutationes quibus alia terræ loca exsiccantur, dum alia humida fiunt III, 571, 28 ss.; hinc integræ intereunt antequam hujusmodi mutationum et initium et finem commemorare possint III, 571, 31 s.; hinc latent earum migrationes, qua exsiccatas terræ partes relinquunt III, 571, 36 s., cf. 39 ss.; idque quia alii eas statim relinquunt, dum alii remanent, donec nullam amplius multitudinem nutrire valeant III, 571, 37 ss.; latent item migrationes earum quibus loca paludosa siccescentia incolere incipiunt III, 571, 43 ss.; idque quia paulatim fiunt III, 571, 46 ss., v. *Populus*.

Gentes septentrionales; cur rectos capillos habeant IV, 304, 33 ss.

Gentilitii agri; eos vendiderunt Byzantii, ut pecuniam sibi pararent, 640, 40.

Genu; femori et cruri commune est III, 12, 36 s.; tibia propius est secundum proverbium II, 111, 3; quænam juxta id decurrant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 29,3; quiescit tibia mota III, 517, 34; eorum flexura coxarum flexuræ contraria est III, 18, 31 s.; in convexum flectitur III, 314, 51 s.; iis secundum naturam est ut in anteriora flectantur IV, 146, 41 s.; igitur contrario modo ac pes III, 314, 52; ea in concavum flectit homo III, 304, 17 s., 20 s., cf. *Crura*; iis plerumque flectuntur crura animalium progredientium III, 310, 31 s.; si quid animal progrediens eo careret, crura in flexura flecteret III, 310, 32 s.; olim perperam arbitrabantur elephantes iis carere III, 310, 39 s.; patellæ in eo usus III, 668, 48 s.; cur iis adscendentes laboremus IV, 146, 34 ss.; quomodo facilius lignum ejusdem magnitudinis circum id frangatur IV, 65, 26 ss.; iis innisi in palæstris per pulverem progrediuntur, idque quomodo III, 310, 42 ss.; ea magis quam mares feminæ complodunt III, 76, 4 s.; qui ea complodunt cinædi IV, 5, 45; IV, 9, 27; iis cornua taurorum inserere non potuit natura, idque quare III, 255, 14 ss.

Genus; quot modis dicatur II, 532, 13 s.; quidnam, 175, 8; II, 577, 41 s.; II, 582, 38 ss.; in omni una contrarietas inest II, 255, 26; II, 256, 27; ejus qualitates differentiæ sunt II, 532, 26 s., cf. 30; quorum non idem, eorum principia et elementa diversa sunt II, 603, 28; differentiarum particeps non esse videtur, idque quare II, 551, 52 ss.; differentiarum particeps, non vero vice versa II, 585, 44 s.; uni alicui omnia inesse nequeunt, 288, 37; differentiarum materies vel subjectum est II, 532, 24 s., 30 s.; quænam eo differre dicantur II, 577, 38 s.; quænam eo eadem vel diversa esse II, 577, 48; quorum differt, iis nec differentia, nec intermedium, nec subjectum unicum est II, 580, 18 ss.; quæ extra id cadunt, iis non est differentia II, 578, 27; eo quæ differunt in se invicem non transeunt et comparari nequeunt II, 578, 4 s.; eo quæ differunt quatenus ad unam scientiam referri possint II, 588, 33 s.; quænam ejus differentia prima, cum superiorum, tum inferiorum, 165, 51; eorum munera excessu et defectu inter se differunt III, 228, 12 ss.; in nonnullis negatio contrariorum inducitur II, 513, 10 s.; unicuique inest proportio II, 637, 52; ad idem pertinere debent quæ in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur II, 446, 26, 29 s., 35; ad idem pertinent contraria, 387, 35; II, 446, 30 s., 36; contrariorum vel idem vel contrarium, 257, 37; 258, 9; contrariis contraria insunt, 217, 14; quæ ad idem pertinent, aut incomposita esse oportet, aut e genere incompositis composita II, 582, 18 s.; quorum unum est, non omnia secundum hoc genus unum esse dicuntur, sed secundum superius II, 519, 42 ss.; ab alio ad aliud mutatio fieri nequit, nisi per accidens II, 581, 34 ss.; æquivocorum unicum non est II, 587, 24; quæ excessui et secundum majus et minus differunt uni subjungenda sunt III, 225, 46 ss.; quæ vero pro portione sibi invicem respondent, seorsim ponenda sunt III, 225, 48 s.; hoc tamen facile non est, idque quare III, 225, 52 s.; nullum bipartita divisione in genera distribui potest III, 224, 21 s.; quidam ea semper in duas dividunt differentias III, 223, 18 s., cf. *Bipartita divisio*; nonnulla unam tantum differentiam utilem habent III, 223, 20 ss.; distrahi non debent III, 223, 23 ss., cf. 31 ss., III, 224, 17 ss., 46 s.; III, 225, 3 s.; quæ in eodem secundum eandem divisionem sunt, simul esse dicuntur, 22, 37, 47; 23, 5; uniuscujusque prima mensura est id quo primo cognoscitur II, 520, 16 ss.; uniuscujusque primum mensura est II, 574, 29, cf. 37; prius iis est quorum genus est II, 582, 1; ejus cujus genus esse dicitur materies est II, 582, 12, cf. II, 582, 40; forsan hominis et albi et ambulantis mensura est, si quis ex hisce tribus unum facere velit II, 629, 33 ss.; nunquam id ipsum dicitur quod non in eo est, 198, 18; generum investiganda sunt, ubi causam quæris II, 265, 40; quæritur an tanquam elementa ac principia consideranda sint II, 489, 26 ss.; II, 493, 3 ss.; idque an magis individuis proxima, an superiora II, 489, 29 s.; II, 493, 30 ss; argumenta quæ probare videntur ea principia non esse II, 493, 4 ss.; II, 585, 47 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 493, 19 ss.; II, 585, 51 ss.; argumenta quæ probare videntur superiora magis principia esse quam individuis proxima II, 493, 33 ss.; II, 494, 16 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 493, 51 s.; vel ultima vel prima esse debent, si exstet aliquid præter singularia II, 494, 30 ss., cf. II, 586, 3 ss.; simul cum elementis rerum principia esse nequeunt II, 493, 27 ss.; ejus idea idearum quæ ut genus sunt exemplar erit, si ideæ exemplaria sunt II, 617, 4, cf. II, 483, 22; superiora inferiori non inerunt, si Platonis placita vera sint II, 484, 23; universalia sunt II, 600, 17; ea substantias et principia esse contendunt hodierni (i. e. Platonici) II, 600, 17 s.; substantia esse videtur II, 539, 23; substantia non est II, 558, 21; naturæ vel substantiæ separabiles non sunt II, 576, 6; pertinent ad substantias secundarias, 2, 44; 3, 50; ad οὐσίας pertinet, 142, 17; de se invicem conversim non prædicantur, 149, 30; unumquodque ens est II, 503, 7; de quibusnam præstet in universum disserere III, 226, 16 ss.; de quibusnam singillatim III, 226, 21 s.; quæritur an statim de iis disserendum sit ac dein de rebus singularibus III, 218, 37 ss.; circa unum unica scientia, 149, 30; II, 578, 32 s.; II, 587, 23 s.; cujusvis unica est scientia et unica notio II, 500, 38; eorum unica notio est II, 516, 52 s.

Genus (*quomodo se ad differentiam et speciem habeat*); magis universalia sunt quam differentiæ; idque quare II, 517, 2 ss.; igitur etiam elementa a nonnullis vocantur II, 517, 1; in species dividuntur II, 494, 2; II, 585, 49 s.; tam in specie esse dicitur, quam species in eo II, 287, 38; specierum partes sunt, itemque vice versa II, 531, 6, 14 ss.; præter species non exstant in rebus quibus prius et posterius inest II, 494, 5 ss.; nec igitur in iis quibus melius et pejus inest II, 494, 12 ss.; ideoque et vix in reliquis rebus exstare videntur II, 494, 9 ss.; si fieri possit, fieri etiam poterit species, itemque vice versa, 368, 43; semper specie prior, 22, 49; specie notius et prius, 239, 29; magis quam species substantia esse videtur II, 558, 12 s.; ei affines sunt ideæ II, 558, 14; simpliciter præter species non exstat, aut si exstet materies est II, 552, 20 s.; remotius est ab οὐσίᾳ prima quam species, 3, 26; de specie prædicatur, non vicissim, 3, 39; de specie et de individuo prædicatur, 4, 46; in τῷ τί ἐστι de re prædicatur, 257, 19, 23; 259, 12, 14; id est quod plures species continet de quibus in τῷ τί ἐστι prædicatur, 218, 3 s.; eorum λόγον recipiunt cum primæ οὐσίαι, tum species, 4, 50 s.; quale de οὐσίᾳ denotat, 5, 14; eo amplior fit denotatio quam specie, 5, 16; essentia prior est quam species, nec igitur una cum ea tollitur II, 555, 33; si ideæ non sint, non exstat præter species II, 555, 31 s.; suis speciebus nomina et definitiones suppeditant IV, 19, 8; diversa diversas habent secundum speciem differentias, 2, 17; superiora de generibus quæ sub illis sunt affirmantur, 2, 18; eo differentia posterior, 243, 44; absque ejus speciebus de propriis differentiis prædicari nequit III, 493, 42 s.; quædam communi nomine carent, etiamsi species intra contineant III, 226, 29 ss.; quæcunque id habent aut denominative de eo dicuntur specierum etiam aliquam habere aut denominative ab ea dici necesse est, 190, 15; si quid ab eo dictum fuerit quomodocunque, videndum an de aliqua specierum dici possit, idque cum ad refellendum tum ad probandum, 190, 23; de omnibus quæ ad eandem speciem pertinent prædicatur, 205, 41; in eandem categoriam cadere debet ac species, 206, 20; eorum species participes sunt, sed non vice versa, 206, 28; ejus λόγον recipit species, sed non vice versa, 206,

29; de iis prædicari debet, de quibus species prædicatur, 206, 42; ejus particeps esse nequit quod nullam speciem participat, nisi sit ex speciebus quæ ad primam pertinent divisionem, 206, 45, 52; ejus participia sunt individua, 207, 1; latius patet quam species et differentia, 207, 6, 16; 214, 32; 209, 24; 216, 49; 218, 13; 243, 27; omnium quæ specie non differunt, idem, 207, 21; si duobus eadem species subjecta est, debent vel alterum sub altero, vel ambo sub eodem esse, 207, 35, 39; si unum prædicatur de specie in τῷ τί ἐστι, omnia superiora et inferiora eodem modo prædicabuntur, 208, 10; quod ejus particeps est, etiam alicujus earum specierum particeps esse debet, quæ ad primam pertinent divisionem, 208, 24; quomodo a differentia distinguendum sit, 209, 1, 10, 36; 218, 10; omne ejus particeps vel species, vel individuum est, 209, 8; est vox non ambigua (συνώνυμον), 210, 11; semper proprie de speciebus prædicatur, 210, 13; si ei nihil est contrarium, contraria continere debet; sin vero est, in contrario genere contineri debet, 210, 24; si ei contrarium est aliquid, etiam speciei contrarium erit aliquid, 211, 3; quod extrema continet, etiam intermedium continere debet, 210, 47; omne plures species continet, 209, 12; 216, 34; πρός τι esse debet, ubi species est πρός τι, 212, 19; de quibus id non prædicatur, de iis quoque nulla species prædicatur, 212, 14.

Genus (*quomodo adhibendum sit in constituenda definitione et loci de illo*); sunt quæ uni subjici nequeant, 215, 30; etiamsi de eo fiant problemata et propositiones, per se nec problema, nec propositio est, 174, 1, 10; ad id pertinet quæstio, an ad idem genus, necne pertineant res, 175, 13; ejus definitio quomodo investiganda sit, 166, 45 ss.; id non ponunt nonnullæ scientiæ, idque quare, 131, 2; causa materialis est eorum quæ definitioni insunt II, 545, 13 s.; omnium quæ in definitione ponuntur, maxime essentiam videtur declarare, 235, 28; 241, 7, 11, 40; omnium eorum quæ in definitione sunt notissimum est, 250, 46; 251, 6; ubi in compositarum dictionum definitione definitio nomini substituitur, non æque permutandum est ac differentia, 251, 2; eandem cautionem adhibendam esse, ubi nomina nominibus substituuntur, ridicula est opinio, 250, 41; definitionum principia sunt, II, 493, 20; item specierum III, 493, 23 s.; igitur necessario et rerum quæ definiri possunt II, 493, 21; omittendum non est in definitione, si res definienda genere continetur, 241, 5; nisi in proximo ponatur res definienda, adjungendæ sunt omnes differentiæ id determinantes, 241, 41; omnium quæ in definitione sunt primum ponitur, 241, 12; quæ ad id pertinent, elementa sunt eorum quæ ad definitionem, 205, 33; raro de eo quæritur inter disputantes, 205, 34; si ponitur alicujus eorum quæ sunt, considerandum est, an prædicetur de omnibus quæ ad idem pertinent genus ac dictum, 205, 35; deinde ne non prædicetur ratione τοῦ τί ἐστι, 205, 42; videndum ne in dictum quadret accidentis definitio, 206, 4; item ne non in eandem categoriam cadat ac species, 206, 10; videndum ne necesse sit vel fieri possit ut particeps sit ejus quod in eo ponitur, 206, 25; videndum, an de aliquo vere dici possit species, ipsum vero non, 206, 36; item, ne quod in eo positum est, nullius speciei particeps esse possit, 206, 44; item ne eo latius pateat quod in eo ponitur, 207, 4; item ne de totidem rebus dicatur ac species, 207, 8; item ne dictum sit genus alicujus eorum quæ specie non differunt, 207, 19; item, num quid aliud sit propositæ speciei quod neque contineat propositum genus, neque sub illo sit, 207, 29; considerari debent superiora, an omnia de specie prædicentur et an in τῷ τί ἐστι prædicentur, 207, 49; videndum ne speciei particeps sit nec ipsum, nec aliquod superius, et quomodo hocce argumentorum loco utendum sit cum ad refellendum, tum ad adstruendum, 208, 3 ss.; videndum, num ejus notio cum eorundem natura sit conjuncta, cum quorum natura conjuncta est notio speciei, 208, 30 ss.; quomodo hoc loco utendum cum ad refellendum, tum ad adstruendum, 208, 37; videndum, an eorum definitiones quadrent in speciem propositam ac in ea quæ speciem participant, 208, 47; cavendum, ne ejus loco sumatur differentia, 208, 52; videndum ne speciei subjiciatur, 209, 13; nec differentiæ, 209, 30; ne differentiæ loco ponatur, 209, 32; 243, 21; non prædicabitur de specie, si nulla ex ejus differentiis de ea prædicatur, 209, 41; tollitur, si natura prior est species, 209, 45; si id relinquere possit species, genus revera non est, 209, 46; male constitutum est, si quod eo continetur, participet vel participare possit aliquid generi contrarium, 210, 1; item si species contineat aliquid quod iis quæ sub genere sunt, inesse nequit, 210, 5; item si speciei homonymum est, 210, 9; item si unam tantummodo contineat speciem, 210, 12; item, si metaphorice dicatur id quod proponitur, 210, 16; quot modis adstrui possit id male positum esse investigando locum quem occupat id quod speciei contrarium est, 210, 20 ss.; quot modis ex eodem loco adstrui possit, id recte constitutum esse, 211, 12 s.; quomodo de eo argumentari liceat e casibus et conjugatis, 211, 20 ss.; quomodo e similitudine, 211, 26; quomodo e generationibus et corruptionibus, 211, 31; quomodo e generantibus et corrumpentibus, 211, 36, quomodo e facultatibus et usibus, 211, 38; quomodo de eo argumentari liceat, ubi id quod speciei opponitur, privatio est, 211, 47; quomodo, ubi negatio, 212, 9; quomodo, ubi species est πρός τι, 212, 18; male constitutum est, si non ad idem referatur species, tam per se quam ratione generis, 212, 27; item si non ratione generis et ratione omnium generis generum, 212, 32; videndum an eodem modo reciprocet ac species quoad casus, 212, 40; item an eodem ac species, 212, 49; item an id totidem referatur ac species, 213, 4; oppositum esse debet generi ejus ad quod refertur, 213, 16; ad eundem ordinem τῶν πρός τι pertinere debet ac species, 213, 25; male constitutum est, ubi habitus actui subjicitur, vel vice versa, 214, 1; male constitutum est, ubi habitum consequenti facultati subjiciunt, 214, 7; item ubi ejus loco ponunt quod quocunque tandem modo consequens est, 214, 16; videndum an eidem insit in quo species, 214, 49; male constitutum est, si pars toti subjiciatur, 215, 7; item si vituperanda vel fugienda facultati, 215, 11; item, si facultati vel rei potenti aut efficaci subdant honoranda vel eligenda, 215, 25; item si ea quæ ad duo vel plura genera pertinent, uni subdantur, 215, 29; item si genus pro differentia sumatur, vel vice versa, 215, 36; item ubi affectionem ei subdunt quod affectum est, 216, 6; item si affectionem ei subdunt cujus est affectio, 216, 14; cavendum ne pro ea sumatur quod omnibus consequens est, 216, 40 ss.; item ne in specie contineatur, 217, 4; item ne speciei synonymum sit, 217, 8; si cum id, tum species contrarium habet, cavendum ne species melior in pejori ponatur, 217, 11; si eadem species eodem modo se habet ad utrumque genus, ad melius referenda est, 217, 17; si magis ac minus recipiat, id quoque recipere debent species et id quod secundum illam dicitur, 217, 23; hicce locus nonnisi ad refellendum adhiberi potest, 217, 22, 42; si id quod æque,

vel majus genus esse videtur, genus non est neque propositum, 217, 30; quando præcipue utilis sit iste locus, 217, 31; si hoc hoc et illud genus est, alterumque genus est, alterum quoque erit, 217, 49; similiter si minus, etiam majus, 217, 50; an recte constitutum sit quomodo colligi possit e nominibus et vocabulis quæ ab iis derivantur, 218, 22; si alterum alterius est consequens nec reciprocant, illo quod semper sequitur pro genere uti licet, sed altero proponente, non semper admittendum est, 218, 30; e locis de eo investigari debet quæstio, an in proprio genere posita sit res definienda, 235, 40; 241, 33; ejus definitio nomini substituenda est ad scrutandam definitionem, 246, 30; ad idem pertinere debent res quæ numero idem sunt, 256, 13; propriis rei differentiis definiendum est, 242, 2; non iis quæ nullius rei differentiæ esse possunt, 242, 3; omne dividitur in differentias quæ sibi invicem in eodem ordine opponuntur, 242, 9; de proprio veræ sunt differentiæ quæ sibi invicem in eodem genere opponuntur, 242, 14; cum eo omnis differentia specifica speciem facit, 242, 18; id numero idem faciunt qui ideas esse ponunt, 242, 41; interdum necessario negatione dividi debet, 242, 44; eodem redit an negatione dividatur an affirmatione cui in eodem ordine nil nisi negatio opponitur, 242, 47; nunquam accidens est, 243, 28; cavendum ne in definitione de eo prædicetur differentia, vel species, vel aliquid speciei subjectum, 243, 24; item ne de differentia prædicetur, 243, 28; ad definitionem adstruendam quærendum an rite traditum sit, 257, 36; problemata de eo facilius refelluntur quam adstruuntur, 259, 37, 49; de eo e locis de accidente argumentari licet, 260, 24; loci de eo adhiberi possunt ad problemata de definitione, non vero ad problemata de proprio et de accidente, 260, 19, 22; quatenus ex uno in aliud transire possit demonstratio, 128, 33, 47; ejusdem esse debent extrema et media, 128, 49; ex alio ad aliud transferri non licet quæ demonstrantur, 145, 1; ope eorum quæ alterum alteri subjiciuntur, deteguntur τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 183, 13; non vero ope eorum quæ sibi invicem non subjiciuntur, 183, 17, 25; communi enuntiando, non inepte definimus, 185, 51; ab eo fit inversio, 186, 23, 26; id inprimis pro accidente sumi solet, 187, 5; synonymice, non denominative de speciebus prædicatur, 187, 12; ex eo de specie demonstrari potest, ubi refellendum est, 189, 49; 190, 10; ad nullum pertinent communia circa quæ dialectica versatur, 289, 9; circa omne versatur contentiosus, 289, 15; in re oratoria comprehendit cum ætates, tum sexus, tum gentes, 392, 33; minus ad generationem confert quam singulare ac proprium III, 398, 38 s., cf. III, 398, 35 s.; III, 399, 46 s.; communitatis e qua unum aliquod prodit partes non habendæ sunt omnia sine quibus consistere nequit, 609, 29.

Genera animalium; quatenus in ea distribui possint animalia III, 7, 17 ss.; in aliquod cadere debet unumquodque animal, nullum vero in duo simul III, 223, 46 ss.; ea recte pluribus differentiis simul sumit vulgus III, 224, 53 ss., cf. III, 225, 35 s.; quænam eo inter se differant III, 1, 25 ss.; quæ eo differunt quomodo partibus differant III, 17, 25 ss.; ad nullum referri possunt animalia quædam marina peculiaria ac rara III, 68, 22 s.; ejusdem quibusnam de causis bellum sibi invicem ingerant III, 172, 35 ss.; diversi quando coitu fœcundo uti possint III, 169, 51 ss.; III, 355, 1 ss.; III, 366, 38 ss.; exempla citantur III, 170, 4 ss.; III, 355, 5 s.; III, 366, 42 ss., cf. III, 169, 50 ss.

Genera animalium maxima; quænam III, 7, 17 ss., cf. III, 29, 36 s.; eo a se invicem differunt quod alia sanguine prædita sunt, alia exsanguia III, 29, 34 ss.

Genus humanum; quidnam significet II, 522, 14 s.

Genera intermedia (τὰ μεταξὺ γένη); cum differentiis suis etiam principia erunt, si suprema genera principia sint II, 493, 46 s,

Genera prima; ea spectare videtur philosophia prima II, 585, 39, cf. II, 494, 23; ad ea pertinere videntur ens et unum II, 585, 39 s.

Genera quæ contrarium continent; si intermedium habent, etiam species habebit, idque eodem modo, 210, 35, 41.

Genus subjectum (τὸ γένος τὸ ὑποκείμενον); ejus affectiones et accidentia per se manifestat demonstratio, 128, 38; quatenus id spectat, in quaque scientia utiliter assumuntur axiomata, 130, 30, cf. 132, 7.

Genus et species; ea spectat eadem scientia quæ ens, id est philosophia prima II, 502, 48 s.; quomodo ea rite determinare debeat qui disciplinam aliquam pertractat et quare, 165, 22.

Genere diversa; v. *Diversa genere.*

Generis ejusdem quæ sunt (ὁμογενῆ); ab iis aliud ejusdem generis gigni potest II, 441, 51; ubi movent et ipsa moventur II, 445, 37 s.; igitur si moveant, se invicem tangunt II, 445, 38.

Genus; ejus virtus est nobilitas fr. 56, b; 57, a; eo superiores qui sunt, non æque civitatem participant ac qui virtute, 530, 26; propter ejus diversitatem fiunt reipublicæ conversiones, 568, 1; eo inferiores ut magni nos faciant postulamus, 348, 22; fieri potest ut ejusdem natura succumbant voluptatibus vel doloribus quibus plerique resistunt II, 84, 15; potius a mare quam a femina deduci solet II, 532, 19, v. *Generis enarratio.*

Generis enarratio (γενεαλογία); in laudationibus insequi debet procemium, 446, 21; primum insigne est quod homini vel reliquis animalibus competat, 446 22; non congruit si affectus, vel res, vel oratio, vel possessio laudanda sit, 446, 25; quomodo facienda sit, 446, 27 ss.; in vituperatione quomodo instituenda sit, 446, 51; post eam laudibus extollendæ sunt dotes insignes quæ ab anima pendent, 447, 3.

Generis humilitas (ἀγένεια); ejus divisio fr. 105, a.

Geodæsia (γεωδαισία); qua re a geometria differre dicatur (a Platonicis) II, 492, 23; probatur hæc distinctio non vera esse II, 492, 25 ss.

Geographici; quamnam qui recte orbem terrarum descripserunt ejus latitudinem et longitudinem dicant III, 630, 50 ss.

Geometra; veri contemplator est II, 7, 27; geometrice disputat, sive vera, sive falsa sit conclusio, 270, 51; e geometricis principiis et conclusionibus rationem reddit quæstionum geometricarum, 132, 29; qua geometra, principiorum rationem non reddit, 132, 31; quomodo cum eo disputandum sit, 132, 36; eum non refutat nisi per accidens qui non rite cum eo disputat, 132, 38; ponit tanquam propositiones dialecticas placita geometriæ peritorum, 178, 38; definitiones sumit, non probat, 257, 10; sumit quid significet triangulus, illud vero esse ostendit, 158, 36; pedalem ac rectam ac sine latitudine vocat lineam, etiamsi non sit, 83, 32; pedalem esse ponit lineam etiamsi non sit II, 631, 18 s.; nec tamen falsum ponunt, idque quare II, 631, 20 s.; lineæ de quibus loquitur sensibilibus lineis dissimiles sunt II, 492, 33 s.; de quanam longitudine loquatur fr. 90, b; communi ratione probat trianguli angulos duobus rectis æquales esse, 188, 46; rectum angulum alio modo investigat ac faber, idque quomodo II, 7, 25; non spectat quæ figuris (non per se) accidunt II, 535, 39; ei quavis alia re magis mirum videretur, si diametrus commensurabilis esset II, 471, 37 s.; ei refutanda est quadratura circuli quæ per segmenta fit, non vero Antiphontis II, 249, 23; ei non competit disputare adversus geometriæ principia evertentem II, 249, 7; non separabilia tanquam separabilia spectat, idque rectissime II, 614, 30 ss., 39 ss.; de entibus disserit II, 614, 40; hominem spectat, quatenus solidum est II, 614, 36 s.; scire debet causam cur vulnera rotunda difficilius sanentur, 135, 22; non spectat quidnam contrarium aut perfectum sit, nisi ex suppositione II, 502, 42; nec, nisi eatenus quoque de ente et uno speculatur II, 502, 43 s.; nec de eodem et diverso, *ibid.*; non quærit an axiomata vera sint, necne, idque quare II, 503, 14; ei respondendum cum ad syllogismum e propositionibus veritati geometricæ oppositis deductum, tum ad paralogismum secundum geometriam, 132, 43-133, 4; ad eum se habet quadamtenus pseudographus ut contentiosus ad dialecticum, 288, 18; fallitur falsa descriptione usus, 244, 41; dormiens remotior est ab actu quam vigilans III, 349, 15; item vigilans quam contemplans, 349, 16; eum eligere nemini competit nisi geometriæ perito, 532, 11; quomodo refutentur qui eum falsa supponere arbitrantur, 131, 27; quomodo eos redarguerit Protagoras II, 492, 36 s.

Geometria; quænam quæstiones ad eam pertineant, 132, 26; quodnam ejus argumentum, 313, 5; circa nullam substantiam versatur II, 607, 6; circa naturam quandam versatur II, 535, 17; una eademque scientia est, etsi varias res spectet II, 588, 16 ss.; circa subjectum occupatur, sed non quatenus subjectum est, 135, 14; quænam interdum inter eam et medicinam intercedat ratio, 135, 20; non circa sensibilia versatur, quia ea non considerat quatenus sensibilia sunt II, 614, 9; in ea inprimis patet principia eodem modo se habere ac res quæ ex iis fiunt II, 140, 27, 46; scientia particularis de magnitudine est II, 72, 46; res spectat quatenus magnitudinem habent II, 614, 20; igitur accuratior est mechanica II, 614, 20 s.; item optica et harmonica II, 614, 22 s.; ea vero accuratior arithmetica, 149, 27; II, 470, 26; II, 614, 19 s.; genus ei subjectum magnitudines, 128, 43; 130, 35; 152, 3; quatenus ad eam transferri possit demonstratio arithmetica, 128, 42; ei subjecta sunt optica, 129, 4; 130, 13; 132, 28; 134, 53; 135, 16; item mechanica, 130, 12; ea demonstrari nequit contrariorum esse eandem scientiam, 128, 51; nec duos cubos facere cubum, 129, 2; nec quæ lineis insunt non per se, 129, 5; ad eam pertinere non potest pertractatio principiorum demonstrationis II, 491, 8; præter res circa quas versatur erunt aliæ substantiæ separatæ, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 38; contrario modo quam ea se habent astrologia, harmonica et optica II, 263, 3; lineam naturalem considerat, sed non quatenus naturalis est II, 263, 4; in ea causa pendet a principio definito II, 144, 7, 10; ei propria principia, puncta et lineæ, 130, 39; sumit eorum affectiones per se quidnam significent, 130, 41; qua re a geodæsia differre dicatur (a Platonicis) II, 492, 23; probatur hæc distinctio vera non esse II, 492, 25 ss.; argumentatio quæ ad eam non pertinet, etiamsi pertinere videatur, non secundum propriam methodum procedit, 272, 50; maxime adhibet syllogismos primæ figuræ, 135, 26; suos habet syllogismos ac refutationes, cum veros tum apparentes, 285, 32, 36; in ea præcipue fiunt paralogismi et quomodo, 172, 36; de ea inter geometriæ imperitos disputandum non est, 132, 39 ei dissimilis ars tentativa, 288, 47; in ea confert circa elementa exercitatum esse, 274, 45; ejus periti evadunt qui ea delectantur II, 121, 18; ejus periti evadere possunt adolescentes II, 71, 29; non eodem modo docetur ac rhetorica, 385, 46; eam qui docet, non potest simul eandem geometriæ partem discere II, 351, 31; hanc qui discere vult, ei alia quidem antea scire licet, non vero quæ docendus est II, 485, 15 s.; simulac eam didicimus geometræ sumus II, 188, 13; nullum aliud officium habet nisi cognitionem et contemplationem rerum sibi subjectarum II, 188, 19.

Geometrica principia; ex iis deducenda sunt geometricæ demonstrationes III, 369, 13 s.

Geometricæ demonstrationes; v. *Demonstrationes geometricæ.*

Geometricæ figuræ; quænam earum elementa II, 493, 7 ss.; II, 516, 40; eam resolvere videtur deliberans II, 28, 20; earum descriptioni comparant placita sua qui mundum, etiamsi factum, nihilominus æternum esse putant, sed perperam II, 383, 44 ss.

Geometricas figuras qui describunt; triangulum quantitate determinatum describunt, eo vero utuntur perinde ac si quantitate determinatus non esset III, 494, 33 ss.; eodem modo quo illi operatur intellectus III, 494, 32 s.

Geometricæ res; de earum origine Platonicorum variæ opiniones exponuntur et refutantur II, 624, 51 ss.; numero posteriora genera vocantur II, 624, 49.

Germani; eos transit Rhenus IV, 106, 24.

Germara; Celtarum populus qui diem non adspiciunt fr. 297, b, cf. *Celtæ.*

Germen (βλαστός); id emittunt semina simulac principium quod antea potentia continebant secretum est III, 356, 38 ss.; e semine alimentum petit III, 343, 22 s.; medium locum inter id et radicem apud plantas obtinet substantiæ principium III, 548, 37 s.; quamdiu sub terra sunt albent III, 648, 39 s.; ablata terra herbaceo colore fiunt III, 648, 10, 40 s.; vetusta multo nigriora sunt novellis III, 648, 28 ss.; novella flaviora, idque quare III, 648, 29 s.; plantarum nigros habentium fructus nigra, idque quare III, 649, 47 s.

Germen novellum (μόσχος); quod ex eo provenit mel præstantius est III, 199, 34 s.

Germinatio; mira IV, 104, 26; cur aliis non terra contectis, sed abscissis fiat, aliis vero reconditis IV, 219, 26 ss.

Gerontomania; fabula Anaxandridis, 400, 42.

Geryone; poetæ anonymi tragœdia (Nicomachi? cf. *Fragm. trag.* p. 101 s. *Wagner.*); in ea exitus et armatus eodem modo i. e. subphrygio conscripti sunt IV, 213, 43 s.

Geryone; in inscriptione citatur IV, 100, 25.

Gestatio; v. *Graviditas.*

Gesticulantes (ἀκροχειριζόμενοι); iis comparatur qui hastam ostendere volens interficit II, 26, 5.

Gestus corporis (σχῆμα); eo ornatum affectant vani II, 46, 41.

Gibberi (κυφότεροι); cur eorum halitus fœtidior ac gravior IV, 190, 20 ss.

Gigantes; inter eos et Herculem circa Iapygium promontorium depugnatum esse fabulæ testantur IV, 91, 3 ss.

γίγαρτα· IV, 295, 15.

Gignitur (quod) (τὸ γινόμενον); ei subesse debet materies II, 310, 27; II, 599, 17 s.; semper ejus aliqua pars jam genita esse debet II, 570, 19 s.; cum eo e quo gignitur simul esse debet II, 420, 5; imperfectum esse et ad principium ire videtur II, 357, 30 s.; potest aliud ex alio vel a re quæ actu est, vel a re ejusdem generis vel speciei vel ab actu II, 441, 49 ss.; custodia et operimento et coctione indiget III, 325, 6; utero continetur III, 326 5 s.; eorum medium, i. e. causa, γινόμενον esse debet, 163, 41; divisibilia sunt, 163, 30; se habent ad facta, ut lineæ ad puncta, 163, 31; cum factis connecti nequeunt, 163, 26; eorum nonnulla ita se habent ut conclusiones reciprocent, 164, 10; eorum alia semper et in omnibus fiunt, alia ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 164, 22.

Gingivæ (οὖλον); carnosæ sunt III, 10, 46; est pars multipartita oris III, 10, 45 s.; ex iis sine dolore fluxus sanguinis fit III, 262, 35 s.

Ginnus (γίννος) ad jumenta pertinet III, 7, 48; est mulus mutilus III, 370, 26 s.; generatur ex equa inter gestandum male affecta III, 129, 29 ss.; igitur nanis et porcellis cordis comparari possunt III, 129, 30 s.; III, 370, 28 s., 32, 34; procreari potest vel coitu fœcundo muli III, 370, 26; evenit ut e coitu muli et equæ procrearetur III, 129, 23 s.; vel ab equis et asinis, ubi conceptum intra uterum ægrotavit III, 370, 27 s.; pudendum magnum habent III, 129, 32.

γινόμενα· v. *Gignitur (quod)*.

γινόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· eorum medium etiam ὡς ἐπὶ τὸ πολύ est, 164, 31; eorum quoque principia immediata erunt, 164, 32.

Glabri (οἱ λεῖοι); quamobrem immodicæ purgationi obnoxii sint IV, 311, 18 ss.

Glacies (κρύσταλλος); quid II, 559, 40; aqua est congelata, 162, 46; omnis ad aquam pertinet III, 619, 33; III, 623, 37 s.; est congelatio humidi frigidi II, 456, 33; est frigoris excessus II, 456, 33; igitur ex ea nihil fit II, 456, 38; solius caloris privatione concrescit II, 623, 43; liquabilis est calore III, 619, 25; comburi nequit III, 621, 48, 50; fragilis, non ruptilis III, 620, 20; actu et per accidens sicca est, potentia vero et per se humida III, 233, 45 ss.; si quid ex ea confecisset natura, id non in calido posuisset, ut conservaret, idque quare III, 546, 46; eam nullus insanus idem esse putat quod ignem II, 448, 23; in ea piscatus gratia tentoria construunt Ponti incolæ III, 567, 31 ss.; ea perfracta piscantur iidem III, 567, 33 s.; ea plumbi loco utuntur iidem, ut immobiles maneant arundines III, 567, 35 s.; exemplum citatur IV, 235, 21.

Glacies esse; est certo quodam modo densatum esse II, 559, 20 s.

Glacies ad Aquilonem positæ; ubi eam sol resolvere cœpit præcursores spirant, ubi jam resolvit anniversarii IV, 253, 30 ss.

Gladius; absurdum est si censeas eum semper in gladios dividi II, 422, 52; eum facit motus instrumentorum notionem artis continens III, 349, 4 ss.; ejus munere fungi potest manus III, 290, 41 s.; quinam acutus dicatur, 183, 12; eum quum in me distringeret filius tuus, occidi ipsum, 452, 35.

Gladius loliginum (τὸ καλούμενον ξίφος); ita vocatur loliginis et lolii pars dura III, 57, 24; qualis III, 278, 31 s.; ubinam situs III, 57, 23 ss.; ossibus vel piscium spinis pro portione respondet III, 240, 45 s., 51 s.; quænam sit ejus utilitas III, 240, 50; quomodo se habeat et quomodo a sepio differat, III, 57, 24 ss.; cartilagini similior est III, 57, 27; figura ipsorum animalium alveum refert III, 57, 28.

Gladius (ξιφίας); utrinque octonas duplices branchias habet III, 28, 41; quale rostrum habeat fr. 181, a; dentibus caret *ibid.*; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 s.; versus canis exortum sub pinnis habet vermiculum quem asilum vocant III, 164, 5 ss.; eoque tanto dolore afficitur, ut interdum in naves insiliat III, 164, 8 ss.

Glanis (γλάνις); piscis fluviatilis est 171, 31; III, 191, 33; fluvios ac lacus incolit III, 164, 36; ei, quod ad caudam similis est cordylus, sed longe minor III, 6, s.; quot et quales et ubinam sitas habeat branchias III, 28, 39; fel in jecore habet III, 30, 40; dentes durissimos habet III, 191, 49 s.; ova cohærentia edit III, 116, 30; ubinam pariant cum majores, tum minores III, 116, 34 ss.; earum ovum ervum magnitudine æquat III, 117, 12; tardissime ex earum ovis generantur pisciculi III, 117, 3 ss.; femina post partum ova non amplius curat III, 191, 34 s.; mas vero custodit ova et pullos, idque quare III, 117, 4 ss., 25 s.; III, 191, 35 s.; pisciculos ab iis arcet III, 191, 37 s.; idque quamdiu III, 191, 38 ss.; hoc faciens saltat et sonitum ac murmur edit III, 191 42 s.; inde agnoscitur a piscatoribus locus ubi degit III, 191, 41; radices, quibus adhærent ejus ova ab aqua profunda ad brevia transferunt piscatores III, 191, 44 s.; pisciculos hamo affixos rapit III, 191, 47 s.; atque ita capitur si junior ac imperitus sit III, 191, 46 s.; si vero senior ac peritus hamum dentibus frangit III, 191, 48 ss.; summa aqua natat III, 164, 36 s.; ideo sub canem sideratur et tonitru consopitur III, 164, 36 ss.; in locis brevibus sæpe a dracone serpente occiditur III, 164, 39 s.; prægnans pravus est III, 171, 31; femina mari præstat III, 171, 33.

Glans (βάλανος); cur partem apici proximam amariorem habeat IV, 219, 18 ss.; cur ad eas vinum et aqua dulciora sentiantur IV, 228, 5 ss.; inveterascentes amaræ fiunt, idque quare IV, 219, 24; tostæ rursus calefactæ meliores fiunt IV, 227, 24; lubenter a suibus eduntur, sed eorum carnem humidam reddunt III, 166, 11 s.; abortiunt scrofæ, si prægnantes multas edant III, 166, 12 ss.; ubi deficiunt, eas abditas condit pica III, 183, 5; iligneis saginantur sues III, 154, 25 s.

Glandes (*belotæ*) in casta (*cafta*, Meier.) sunt IV, 27, 19.

Glandes (βάλανοι); testacea sessilia sunt III, 71 39; circa saxorum cava nascuntur III, 88, 49 s.; minime olfactum habere videntur III, 71, 37 ss.; ejus descriptio fr. 178, a.

Glans (pudendi virilis); quidnam III, 11, 21; carnea et semper lævis est III, 11, 20; ei circumdata cutis nomine caret II, 11, 22; quæ, si dissecetur, non coalescit III, 11, 23 s.; idque quare IV, 295, 8 ss.

Glanus; v. *Hyæna*.

γλαφυρός· v. *Elegans*.

Glauco Teïus; de actione poetica tractatum conscripsit, 385, 23.

Glauco; contraria ratione ac ille dicit consideranda sunt τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 480, 14.

Glaucoma; potius siccitas quædam oculorum est III, 417, 10 s.; iis inprimis oculi cæsii obnoxii sunt III, 417, 8; item senes idque quare III, 417, 11 ss.

Glaucus; Deli cum Nereidibus habitat et volentibus vaticinatur fr. 255, b.

Glaucus; cur arma cum Diomede mutaverit fr. 136, a; qualia dederit Diomedi apud Homerum II, 63, 17; secundum proverbium eo usque tantum socius erat, dum pugnare valebat amicus vel dum vectigalia suppetebant II, 221, 20 (cf. Præf. t. II p. II, B); ejus epitaphium fr. 317, a.

Glaucus (γλαῦκος); piscis pelagicus est III, 158, 17; paucas appendices intestinorum habet III, 33, 51 s.; æque bonus est prægnans vel vacuus III, 171, 20; æstate per sexaginta dies latitat III, 160, 33 s.

Glaucus color (φαλιότης); exiguo constat discrimine IV, 324, 48; quid in plantis sit IV, 42, 20.

Glaux; v. *Noctua*.

Gleba; ejus locus idem est qui universæ terræ II, 280, 2, 52; II, 597, 2; eodem fertur quo universa terra II, 370, 4; II, 378, 13 s.; II, 409, 17.

Glis (ἐλειός); latitat in arboribus atque tunc pinguissimus evadit III, 161, 38 ss.

γλίσχρος· v. *Tenax.*

Globosa figura; apud deum perfectissima IV, 295, 19 ss.

Globosum; quod ei continuum etiam globosum est II, 393, 50; II, 394, 32 s.; idem quod id tangit vel ab eo circumdatur II, 393, 52 ss.; II, 394, 32 s.

Globosum esse; quidnam sit III, 678, 5 s.

Globus; octo pyramidibus constat II, 417, 24; sola inter figuras solidas una superficie terminatur II, 393, 32, 38; figurarum solidarum prima esse probatur II, 393, 32 ss.; eodem modo se habet in figuris solidis quo circulus in planis II, 393, 33 ss.; eum solum inter figuras solidas non dissecant qui corpora in plana dividunt II, 393, 37 s.; ei si unitatem tribuant, probabilissime agunt qui figuris ordinem tribuunt secundum numeros II, 393, 43 ss.; non amplius figura erit, si triangulo tribuatur unitas II, 393, 46; est figura a medio æqualis II, 546, 9 s.; ex iis ignem compositum esse censet Democritus II, 422, 21, 39; II, 449, 31; ejus figuram igni tribuerunt Leucippus et Democritus II, 417, 3, cf. II, 422, 19, 47; omnium figurarum mobilissimam habet Democritus III, 435, 4 s.; totum tanquam angulum considerat Democritus II, 422, 38, cf. 22; igitur eum ad calefaciendum et urendum et secandum aptissimum esse putat II, 422, 21, 39; facillime movetur quia minime tangit et minime nititur II, 422, 20, 25, 39; at non facile movetur quod ad ignis motum attinet II, 422, 26; sed ad motum circularem qui vocatur volutatio II, 422, 27 s.; e vase projectus motu ad formam suam accommodato movebitur III, 638, 20; figura est quæ minime motum ciere potest II, 400, 37; quadamtenus simul quiescit et movetur continenter, idque quare II, 363, 31 s., 37 s.; ejus affectum et terminum si tollas, nihil remanet nisi materies II, 286, 41 s.; eos omnia tangunt vel iis continua sunt II, 394, 3 s.; fit, ubi undique ad idem medium feruntur res II, 408, 49 s.; infinitus non exstat II, 373, 44, 45; caret omni parte appensa vel prominente II, 399, 6; item omni motus instrumento II, 400, 38; dissimillimus igitur est corporibus quæ per se moventur II, 399, 6; item corporibus quæ progrediuntur II, 399, 7; si certo aliquo modo dividatur, id quod restat non erit globus II, 421, 32 s.; eum semper globos facere æque absurdum est ac si putes gladium semper in gladios, serram semper in serras dividi II, 422, 51; si exstaret præter hosce, nunquam fieret hoc aliquid II, 546, 16 ss.; fieri potest II, 545, 39; non e cera et forma fit coalescentibus III, 341, 21; ex eadem cera fieri potest ex qua cubus II, 420, 44; non fit, nisi per accidens, quia globus æneus globus est II, 544, 41, cf. 45; ejus forma aliud est quam globus aureus aut globus æneus II, 380, 50; omnium figurarum maxime aptus est motui qui in eodem loco fit II, 399, 1; minime vero ad motum in anteriorem partem vel ad eum qui per se fit II, 399, 4 ss.; ejus partium centro proximarum non eadem celeritas quæ externarum et totius II, 331, 37 ss.; ejus partes in æquali loco moventur, toto manente II, 441, 17 s.; igitur non eodem modo movetur quo metallum quod ducitur II, 441, 16 s.; eum perperam nonnulli asserunt simul moveri et quiescere II, 331, 16 s.; quomodo refutetur hæc opinio II, 331, 27 s., cf. 20 ss.; ejus motus proprius vel versatio vel circumvolutio II, 398, 25; ejus motus metitur et tempus et omnes alios motus II, 307, 6 s.; ideoque ejus motus tempus esse videtur II, 307, 5, cf. II, 99, 34; cælum intelligendum est tanquam cui inest res apud quam figura differunt dextrum et sinistrum II, 391, 36; in eo feruntur stellæ II, 397, 20; eum causa movens a potentia evehit ad actum II, 563, 19.

Globum esse; si ejus omnino generatio sit, ex aliquo aliquid erit II, 546, 6 s.

Globus æneus; quomodo ejus pars dicatur æs II, 531, 11 s.; gignitur, sed nec æs, nec globus, gigniturque in ære II, 547, 29 ss.; ejus figura simul cum ipso adest II, 601, 43 s.

Globus superior; eum tangunt quæ infra planetas sunt II, 394, 1 s.

Gloria (δόξα); bonum est II, 173, 35; bonum externum est II, 165, 4; non est vituperanda II, 165, 19; circa eam incontinentia non est incontinentia proprie sic dicta II, 165, 18 ss.; ubi de incontinentia circa eam loquimur semper addimus *circa gloriam* II, 165, 12 s., cf. II, 163, 30 ss.; quænam ejus causa expetantur, 202, 20; quæ propter eam expetuntur minus optabilia quam quæ per se, 202, 19; quæ simul propter eam et per se expetuntur, magis optabilia quam quæ propter alterum, 202, 22; eam in infinitum usque sectantur, 601, 11; eam tanquam vitæ finem sibi proponunt nonnulli II, 185, 9; ea compensant nonnulli quod minus acceperunt quam iis debitum erat II, 154, 18; eam despicit magnanimus II, 214, 51; ejus cupidi invidi esse solent, 361, 43; artes quæ eam solam sectantur odiosæ sunt II, 186, 19; quatenus ei conferat argumentationum sophisticarum peritia, 293, 44.

Gloriæ studium (φιλοτιμία); ejus causa aliqui, etiamsi paucissimi in tyrannos conspirant, 582, 27, 37; qui ejus causa tyrannos aggrediuntur, nec lucri, nec honorum cupidine permoventur, 582, 29; nec salutis suæ curam habent, 582, 38; æque ac Dion dicere debent, se quocunque progredi daretur, eatenus conatum perducere satis esse habituros, 582, 42, cf. *Ambitio.*

Glossa; quidnam, 473, 48; ignota sunt, 396, 8; quæ aliis est, aliis nomen proprium est, 473, 48; barbarismum facit si nimis frequenter adhibeatur, 475, 8, 15; eas raro adhibet oratio soluta, 387, 6; frigidam reddunt elocutionem oratoriam, 388, 50; conveniunt poetis epicis, idque quare, 389, 33; 476, 18; 277, 38; iis utitur poeta ad enuntianda ea quæ imitatur, 478, 48; quomodo adhibeantur ad solvenda problemata vel reprehensiones poeticas, 479, 40, v. *Nomina peregrina.*

Glottis; v. *Ligula.*

Gluten (κόλλα); ea unum sunt ligna II, 519, 12; ad ejus instar humidum e sicco fit III, 614, 28; quæ ea unum sunt, minus unum sunt quam quæ natura II, 573, 44; ejus ope res continuæ fiunt II, 312, 8; ea quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 10; e cute boum fit III, 47, 27; alicubi etiam e piscibus III, 47, 27 s.

Gnaphalus (γνάφαλος); voce commendabilis, colore vero et adspectu pulcher III, 184, 23 ss.; ad victum industrius est III, 184, 24 s.; raro extra sedes proprias conspicitur, ideoque peregrina avis esse videtur III, 184, 25 s.

Gnomon; eo circumposito augetur quadratum, 23, 27.

γνῶθι σαυτόν· Pythiæ dictum fr. 32, a.

γνώριμοι· v. *Illustres viri.*

Gobius; (κωβιός); piscis littoralis est III, 158, 14 s.; gregalis III, 175, 9; multas appendices intestinorum habet III, 33, 48; ubinam pariant et quale III, 115, 34 ss.; parvorum ac vilium terramque subeuntium proles est cobitis apua III, 118, 38 s.; nec euripum intrant, nec per eum exeunt III, 192, 8 s.; in fluviis pinguescunt III, 163, 17; inprimis circa Cretam pingues sunt

III, 158, 19 s.; quibusnam rebus vescantur III, 149, 31 ss.; ei similes sunt pisciculi in cavernis apud Babylonem IV, 86, 4 s.

Gobii albi; in euripo Pyrrhæo nascuntur, nec in pelago comparent III, 192, 14 s.

γόγγροι· latitant III, 160, 10, v. *Congri.*

γόμφος· v. *Cuneus.*

γονή· v. *Genitura.*

γωνίαι· συνθέσεις vocantur IV, 193, 22 s.

γόνυ· neutrius est generis, 474, 50.

Gordias; Psammetichi Corinthi tyranni pater, 588, 16.

Gordius; ejus filius Myllias fr. 69, b.

Gorge; ejus pater Œneus fr. 314, a.

Gorgias; Leontinus, 521, 49; ejus auditor Isocrates fr. 123, b; non esse quidpiam inquit III, 679, 26; etsi autem aliquid sit illud cognosci non posse III, 679, 26 s.; etsi sit et cognosci possit id cum aliis communicari posse negabat III, 679, 26 s.; partim ut Melissus, partim ut Zeno demonstrare aggreditur ens neque unum neque multa, neque ingenitum neque genitum esse posse III, 679, 37 s.; non ens idem esse affirmat atque ens, idque quare III, 679, 40 ss.; ejus demonstratio refutatur III, 680, 1 ss., 24 ss.; si ens ingenitum sit, infinitum id esse e Melissi placitis sumit III, 680, 30 s.; infinitum nullo modo esse posse, quomodo demonstratus sit III, 680, 31 s.; quum nusquam sit, ne esse quidem posse secundum Zenonis argumentationem de loco affirmat III, 680, 34 s.; igitur nec ingenitum esse III, 680, 35; quomodo nec genitum esse posse demonstret III, 680, 36 ss.; neque e non ente genitum esse III, 680, 39 ss.; quomodo ens unum non esse posse demonstret, Zenonis ratiocinationem secutus III, 680, 50 ss.; nec multa III, 680, 44; quomodo nec moveri quidpiam posse ostenderit III, 680, 57 ss.; si igitur nihil sit, omnes demonstrationes tolli affirmat, idque quare III, 681 9 ss.; neque ullum esse mendacium, neque si in alto mari currus decertare (aliquis) dixisset III, 681, 12 ss.; quæ videmus et quæ audimus propterea esse affirmat quia cogitatur unumquodque eorum III, 681, 14 ss.; idque quare III, 681, 16 ss.; igitur etiam si quidpiam sit, cognosci nequit III, 681, 21 ss.; quomodo demonstrare conatus sit etiam si sit aliquid et cognosci possit, id alteri manifestari non posse III, 681, 22 ss.; quid de oratione senserit III, 681, 32 s.; hæ omnes vero dubitationes etiam antiquiorum aliorum sunt III, 681, 48 ss.; virtutes solummodo enumeravit, 495, 38; recte dixit seria risu refellenda esse, et vice versa, 409, 43; qualem tractatum de arte sophistica conscripserit, 309, 4; comparatur ei qui male docet artem sutoriam, 309, 10; jactabat sibi nunquam defuturam esse orationem, 408, 6; si Achilles laudandus est, quidnam addat, 408, 8; elocutione usus est poetica, 386, 12; ironice adhibet epitheta frequentia nominaque composita ac peregrina, 393, 13; quibusnam nominibus compositis elocutioni oratoriæ non convenientibus usus sit, 388, 42; citatur inconveniens ejus metaphora, 389, 40; hirundinem allocutus est modo tragico poetæ admodum congruo, 389, 48; ejus jocus de civibus Larissæis, 521, 49; ejus dictum fr. 336, b.

Citatur ex initio *orationis Olympiacæ*, 402, 27; quomodo sine proœmio inchoaverit *Encomium in Elienses*, 404, 16.

Gorgo; de ejus capite quæstio Homerica fr. 135, b.

Gorgo, Leonidæ Lacedæmonii uxor; ejus dictum fr. 336, b.

Gr; syllaba est, 473, 2.

Gra; syllaba est, 473, 3.

Gracilia corpora (ἰσχνότερα); in iis potius consistit animus generosus III, 371, 51 s.

Gracilitas (τὸ ἰσχνανθέν); ea nonnullis opus est, ut sani fiant II, 402, 12; eam ut assequantur, nonnulli currunt II, 402, 12 s.; nonnullis finis est quia sanitatem assequi nequeunt II, 402, 16.

Graculus; semper cum graculo, 337, 29; II, 91, 28; semper juxta graculum assidet, secundum poetam anonymum II, 218, 42; II, 174, 49, v. *Monedula.*

Gradus (βάσις); rhythmorum mensura est II, 629, 19.

Græce loqui (τὸ ἐλληνίζειν); est fundamentum elocutionis, 390, 41; fit si conjunctiones recto ordine collocentur, 390, 41; non potest aliquis τέ et καί conjunctionibus sublatis IV, 208, 18 ss.; fit item si recta et propria nec generalia nomina adhibeantur, 391, 5; item si ambigua vitentur, nisi quis consulto iis uti velit, 391, 6, 19; item si genera nominum distinguantur, 391, 20; si multa et pauca et unum recte quis appellet, 391, 23; cuinam eloquentiæ generi eo præcipue opus est, 400, 20.

Græci (Γραικοί); sic olim vocabantur qui nunc Hellenes III, 572, 47 s.

Græci (Ἕλληνες); inter Europæos et Asianos medium tenent, 608, 41; et animo et intellectu valent, 608, 42; liberi sunt et optima reipublicæ ratione utuntur, 608, 43; cunctis hominibus imperare possent, si in unam rempublicam coirent, 608, 44; eorum civitates celeberrimæ considerandæ sunt, ut scias quomodo se habere debeant cives, 608, 33; quomodo eorum singulæ gentes inter se differant, 608, 45; eos barbaris imperare par est, 483, 4; iis serviliores mores habent barbari, 537, 32; quomodo se iis præbere Alexandrum jusserit Aristoteles fr. 60, a; fere omnes circa mare sedes suas fixerunt, 515, 17; eorum more vetusta exstructa ædificia multa in insula Sardinia esse feruntur, præcipue testudines eximia proportione exsculptæ IV, 91, 23 ss.; apud antiquos quinam vocarentur æsymnetæ, 537, 43; 554, 29; apud eos post regum abrogationem militantibus constabat prima respublica, 558, 44; qui optima republica uti putantur inepte delapsi sunt ad virtutes utiles et ad vincendum accommodatiores, 618, 30; quorum respublica optime constituta est, consilio utuntur, antequam ad agendum accingantur, 412, 13; eos in servitutem redegerunt Athenienses, 374, 14; eorum corona cingi Athenienses fingebat Cydias, 357, 23; eorum res penes regem sunt II, 287, 41; omnes diis supremum locum tribuunt II, 370, 44; iis qui olim præmia instituit certamen sapientiæ instituere noluit, idque quare IV, 271, 24 ss.; cur ad decem usque numerent IV, 193, 32 ss.; cur ῥίζαν ita appellent IV, 24, 40; ab iis quidam aiunt Phœnices nomen accepisse, idque unde IV, 100, 5 s.; apud nonnullos vinum ex melle confectum est, sed ejus mixtio deinceps exquisita, explorari non potuit IV, 78, 22 ss.; iis accedentibus ad templum Diomedis in insula Diomedea quietem agunt aves circum illud considentes IV, 87, 4 ss.; iis advenientibus blandiuntur canes in Daunia IV, 94, 31 ss.; iis non parcunt serpentum genus circa Euphratem nascens IV, 103, 32; si quis per Herculeam vocatam viam proficiscatur, cavetur ne quid ei mali accidat IV, 88, 32 ss.; aliunde advectis quale miraculum Elidenses in Dionysiis ostendant IV, 97, 40 ss.; patrium iis erat nomen τράγημα fr. 64, b.

Græci; eorum opinionem vos (Athenienses?) curare oportet, si vestram privatus, 376, 27.

Græcos liberavit, alios servavit, alios ultus est; exemplum primæ speciei enthymematis apparentis penes dictionem, 381, 6.

Græci Æthaliam insulam incolentes; quid de calculis qui vocantur in ea memorent IV, 93, 25 ss.

Græci Peloriadem Siciliæ promontorium incolentes; ignorant croci floris pretium IV, 95, 10 ss.

Græci prisci; militari scientia carebant, 558, 48; arma ferebant et uxorem alius ab alio emebant, 510, 15; sive terrigenæ fuerunt, sive e calamitate superstites, verisimile est eos hominibus vulgaribus et stultis similes fuisse, 510, 22.

Græcia; quænam ejus loca ex hominum memoria sterilia facta sint, quum antea fœcunda essent III, 572, 15 ss.; eam potissimum pervasit diluvium quod Deucalionis tempore evenit III, 572, 43; enumerantur ejus præcipua flumina III, 570, 6 ss.; in ea nonnisi parva flumina absorbentur III, 570, 37 s.; quænam animalia ibi minora sint quam in Ægypto, quænam majora, quænam pari magnitudine, idque quare III, 169, 22 ss.; ibi fere nunquam servantur partus octimestres III, 139, 31; ibi quoque vivunt partus octimestres fr. 190, b; in eam deportatur electrum ab accolis lacus juxta Eridanum IV, 87, 36 s.; ex ea ut mitterentur capilli, se curaturum esse Lycius dixit Condalus, 643, 18; ad ejus imperium facta videtur Creta, 515, 15; ejus alter oculus Lacedæmonii secundum Leptinem, 396, 39; eam clamare dixit Æsio, 397, 12; eam tonderi debere in sepulchro eorum qui in Salamine occubuerunt, dixit Lysias, 397, 18; propter virtutem in ea vel mori sors est invidenda fr. 333, b.

Græcia prisca; ita vocatur regio circa Dodonem et Acheloum III, 572, 44 s.; eam olim incolebant Selli et nunc quidem Hellenes, tunc vero Græci appellati III, 572, 46 s.; eam inprimis invasit diluvium quod Deucalionis ætate evenit III, 572, 44; in eam literas attulit Cadmus fr. 259, b.

Græciæ principatus; eum dum Athenienses tenuerunt ac Lacedæmonii, ubique respublicas suis similes instituere, 556, 37; 575, 15; eorum qui eum tenuerunt, unicus solummodo vir politias vulgo sic dictas animum induxit, 556, 43.

Græa; ita vocabatur olim Oropus fr. 295, b.

γραῖαι αἱ καλούμεναι· IV, 165, 26; IV, 325, 30, v. *Pellicula* et *Crusta*.

Gramen (ἄγρωστις, χόρτος); exarescit quum semen tulerit IV, 215, 11; ex eo fiunt crotones III, 94, 47; eo occultant piscatores fossam quam hieme ad capiendos pisces e fluvio deducunt III, 165, 1.

Gramia (λήμη); nullam facit oculus sanus III, 209, 16 s.; in eam quum transierint lacrimæ, concoctæ dicuntur III, 611, 35 s.

γραμματεύς· magistratus nomen apud Athenienses fr. 240, a.

Grammatica; non rite definitur scientia scribendi quod proponitur, 241, 15; non est definienda scientia literarum, 260, 42; quatenus ad aliquid referatur, 16, 45 ss.; non est πρός τι, etiamsi ejus genus scientia sit πρός τι, 212, 22, cf. III, 527, 24 s.; unica quum sit, omnes voces spectat II, 500, 39; disputatur utrum unica sit, an multiplex, 178, 17; dubitatur an magis et minus recipiat, 16, 17; quædam in animo tanquam in subjecto est, 1, 27; ejus capax homo, 174, 47; eodem modo disponit omnes habentes II, 169, 25; in quo inest in eo inest scientia, 214, 35; non aliquatenus tantum est scientia, 214, 51; eam qui habet, sed nunc non contemplatur, potentia sciens est III, 451, 18 s., 27 s.; ab ea non denominatur grammaticus, 1, 15; 190, 19, 23; eam non evertit intemperantia II, 238, 18; e literis vocalibusque et mutis confecta constituit artem III, 636, 15 s.; pars educationis habetur quia ad vitam utilis est, 625, 33, 35; discenda non solum est quia per se utilis est, sed et quia ad alias disciplinas perdiscendas necessaria, 626, 42; quænam ejus sit utilitas, 626, 18; ut exemplum citatur, 1, 34; 2, 3, 36.

Grammaticæ capax; exemplum citatur, 186, 28.

Grammaticus; a grammatica denominatur, 1, 15; 15, 28; 190, 19, 23; is est qui grammatice aliquid facit, id est ex arte grammatica qua ipse præditus est II, 17, 39; discit quæ ore recitantur, 278, 11; fieri potest ut non recte scribat II, 271, 25; an idem sit qui musicus quærunt sophistæ II, 535, 46, 48 s., cf. 179, 19 s.; II, 583, 24 ss.; magis ac minus recipit, 16, 2; non quatenus talis est cum generat pater, idque quare III, 398, 33 ss.; nonnisi per accidens speculatur alpha universale II, 628, 14 s.; quare de rebus scientiam suam spectantibus non deliberent II, 204, 33 ss.; ut exemplum citatur, 4, 10; 158, 14.

Grammaticum; aliquid facere licet, vel fortuito vel alio subgerente II, 17, 38.

Grana; in siliquis sunt IV, 27, 18.

Granatorum mala; eorum succus potabilis IV, 26, 47.

Grandia (εὔογκα); de iis tenuiter et submisse dicendum non est, 392, 17.

Grando (χάλαζα); de ejus causa Anaxagoræ opinio III, 566, 24 s., cf. III, 567, 8 s.; cur secundum eum præcipue æstate et in calidioribus regionibus decidat III, 566, 28 s.; refutatur Anaxagoræ opinio III, 566, 31 ss.; III, 567, 8 ss.; ad aquam pertinet III, 623, 38; ex humida exhalatione oritur III, 631, 29; concoctionis est indicium IV, 244, 29; de ejus origine III, 631, 52 s.; in aere fit III, 659, 17; de nubibus descendit frigori originem debens III, 565, 34 s.; in inferiori parte nihil consistit quod ei respondeat quomodo ros, pluviæ ac pruina nivi III, 565, 51 s.; III, 566, 2 s., cf. III, 565, 33 s.; circa eam nonnulla eveniunt quæ præter rationem esse videntur III, 566, 6 s.; glacies est III, 566, 7, 43; cadit inprimis vere et autumno, cadit tamen et in fine æstatis, raro hieme, nec nisi ubi debilius est frigus III, 566, 8 ss.; præcipue in calidioribus regionibus cadit III, 566, 11 s., 20; in altissimis regionibus minime fit III, 566, 31 s.; sæpe delabitur frequens ac incredibili magnitudine, nec rotunda e nubibus quæ sive cum magno clangore sive sine eo prope terram decurrunt III, 566, 34 ss.; id quod probat ejus congelationem prope terram fieri, non in supera regione III, 566, 40 s., 45; genuina ejus causa est quod calor stipando colligit frigus III, 566, 50 ss; fit igitur ubi congelatio citius fit quam descensus III, 567, 14 s.; inde fieri potest ut sublimis congeletur III, 567, 17; minus æstate fit quam vere et autumno quia æstate siccior est aer III, 567, 3 ss.; fit interdum et in fine æstatis, partim propter eandem causam, partim quia aqua antea calefacta est III, 567, 26 ss.; eam afferunt Aparctias Thrascias et Argestes III, 590, 21 s.

Grandines; inter se concrescere nequeunt, idque quare III, 566, 21 ss.; magnæ sunt quæ rotundam formam non induunt III, 566, 44; aeri innatare nequeunt quomodo guttæ exiguæ pluviæ III, 566, 16 s.; maximæ necessario fieri debent ubi causa eos congelans vehementissime agit III, 566, 41 ss.; quæ e longinquo delabuntur, inter se colliduntur ac sic rotundæ et minores fiunt III, 566, 46 ss.; majores sunt quæ per breve spatium delapsæ sunt III, 567, 20 s.; iis similia sunt sepiæ ova, ubi primum ea edidit femina III, 92, 18; albis similia sunt sepiarum ova III, 57, 42; duo inveniuntur in ovo, idque ubinam III, 105, 47 ss.; ovorum perperam aliquid ad generationem conferre putantur, *ibid.*

Grando (*morbi genus*); quidnam IV, 317, 23 s.; veluti varus crudus est in interioribus partibus IV, 284, 18;

idem est quod hominibus vari IV, 317, 24; redundatiarum signa sunt IV, 319, 49; earum signa lingua dat IV, 284, 12; cur eas lingua contrahat IV, 284, 17 s.; oriuntur suibus propter copiam alimenti IV, 317, 30; idque in partibus intra cutem IV, 317, 36 s.; idque quando annus opportunus fuerit IV, 317, 39 s.; iis nullum aliud animal afficitur quam sus III, 166, 15; cur iis homo non afficiatur, neque ullum aliud animal præter sues IV, 317, 21 ss.; iis obnoxii sunt sues quorum caro humida est III, 165, 47; IV, 317, 43, s.; in quibusnam partibus præcipue inveniantur III, 165, 48 s.; IV, 317, 44 s.; quomodo detegantur sues iis affecti III, 165, 51 ss.; iis non laborant sues lactantes III, 166, 3 s.; iis non laborant sues lactantes nec juvenculi, nec vetulæ IV, 318, 1 ss.; cur iis afflictæ sues non pinguescant IV, 319, 46; caro earum quæ paucos habent dulcis est, idque quare IV, 317, 46 s.; quomodo curentur III, 166, 4 s.

Gratia (χάρις); quidnam sit, 357, 46; quænam magna, 357, 48; apud quosnam eam ineamus, 358, 1; cito senescit fr. 341, b; unde oratori petenda sint argumenta ut eam conciliet, 358, 10; unde vero ut eam removeat, 358, 14; ubi de ea fit sermo omnes considerandæ sunt categoriæ, 358, 19; judicis in peroratione sibi conciliare debet accusator, 451, 9; quando ad eam referendam in suasione excitandi sint auditores, 444, 24, cf. 445, 31; in dissuadendo eodem modo ad eam referendam excitantur ac in suadendo, 445, 45; quibusnam eam referre omnes soleant, 444, 31; eam ut ineas, eadem tribuenda sunt quibus egent, aut paria, aut majora, 358, 7; in eos qui majorem retulerunt, clementes sumus, 350, 27; eam non rependentibus irascimur, 349, 43; amicitiam parit, 353, 2; habenda non solum est viris quorum opinionibus consentimus, sed etiam qui potius superficie tenus affirmarunt II, 486, 15 ss.; magis tribuitur pecuniam danti quam non capienti II, 39, 20; ei propria est remuneratio II, 58, 4; cavendum ne propter eam falsum detur testimonium, 430, 41; 431, 3.

Gratia popularis (πάνδημος); ejus fabricatorem memoravit Alcidamas, 389, 19.

Gratiæ; deæ sunt fr. 324, b; quare earum templum in propatulo collocare soleant II, 58, 3.

Grati; multis simul non facile esse possumus, nisi jucundi aut utilis causa II, 95, 32, 34.

Gravedo (τὸ βαρύνεσθαι); gravidarum ab redundantiis provenit IV, 324, 24.

Gravidæ vento fieri; v. *Vento gravidæ fieri.*

Gravidæ mulieres; v. *Prægnantes.*

Gravida animalia; v. *Prægnantia.*

Graviditas (κύησις); sine secretione menstruæ purgationi destinata ad finem perduci nequit III, 370, 14 s.; eam facilius quam mulieres ferunt reliqua animalia, atque per eam plerumque bona fruuntur valetudine III, 409, 52 s.; idque quare III, 410, 12 ss., 22 ss.; nec minus aquatilia ac aves quam reliqua animalia III, 410, 25 s.; quædam tamen animalia versus ejus finem pejus habent, idque quænam et quare III, 410, 26 ss.; apud mulieres minus manifesta est in regionibus ubi laborare solent III, 410, 3 s.; quorum animalium mansuetorum non diu durat, ea quovis anni tempore coeunt III, 81, 24 ss.; alia animalia meliora reddit, alia deteriora III, 170, 41.

Graviditatis tempus; valde diversum est apud hominem et bovem et canem et ovem III, 401, 29 ss.; ejus diversitas causa est cur animal monstrosum alius generis animalis partes habere nequeat III, 401, 28 ss.; ejus tempus plerumque vitæ spatio determinatur III, 413, 6 s.; non tamen ab eo pendet III, 413, 9 s.; sed a fœtus magnitudine III, 413, 19 s.; ejus temporis mensuræ sunt circuitus naturales III, 413, 28 s.; quantum sit apud scrofas III, 85, 39 s.; item apud canes III, 85, 49 ss.; item apud camelos III, 87, 9; item apud elephantes III, 87, 17.

Graviditati dicatæ partes; v. *Genitalia interiora.*

Gravis; interdum eadem sectatur ac contumax, idque quare II, 214, 17; ei quadamtenus similis esse videtur magnanimus II, 214, 23.

Graves viri (σεμνοί); quare iis non delectentur tyranni, 585, 25.

Gravis armatura; divitibus magis quam pauperibus convenit, 597, 14.

Gravis armaturæ milites (ὁπλιτικόν, ὁπλιτικὴ δύναμις); pars necessaria civitatis sunt, 548, 1; iidem esse possunt qui agricolæ, 547, 53; si pauci e civitate egrediantur, magna esse nequit, 606, 4; quot alere valeat ager Laconicus, 512, 38; ubi iis accommodatus est ager, facile instituitur oligarchiæ secundum vel tertium genus, 597, 13; eos cum velitibus et equitibus conjungunt imperatores, 597, 20; adversus eos facile dimicant velites, 597, 23; in nonnullis oligarchiis magistratus eligunt vel e censu, 572, 13; cur in sacris celebrandis, pompam ducere debeant, 416, 33; 417, 26; 455, 43.

Grave (βαρύ); quidnam II, 369, 38; ei in voce contrarium est acutum, 181, 28, 34; in mole leve, 181, 35; densum est II, 412, 2, 3; denso affine II, 298, 30; a duro dissentit apud ferrum et plumbum II, 298, 32 s.; dicitur privatione levitatis II, 392, 47; omne aliquo gravius esse potest II, 411, 48, 53; itaque divisibile est II, 411, 54; ejus materies eadem quæ materia levis, sed essentia non eadem II, 429, 53; qualis esse debeat ejus materies II, 430, 4, cf. II, 429, 52; ei quædam propria sunt II, 502, 9; potentia leve est II, 349, 30; ejus essentia est ut alicubi, nempe infra sit II, 349, 37 s.; natura deorsum movetur II, 272, 13; II, 285, 26 s.; II, 348, 37; II, 430, 4; id est quod naturaliter deorsum fertur II, 249, 46; natura sua inferiora petit II, 138, 9; ejus locus infra est II, 380, 34; item prope medium II, 380, 35; secundum æquales angulos deorsum fertur II, 429, 32; contrario tramite fertur ac leve et ignis II, 408, 4; medium petit II, 406, 22; II, 429, 26 s., 33; omne suapte natura centrum petit, ibique manet II, 280, 45; II, 281, 4; per se petit medium universi II, 408, 2 s.; per accidens vero medium terræ II, 408, 7, cf. II, 429, 34 s.; non parallela, sed secundum æquales angulos ad terram fertur II, 408, 10; II, 409, 29 ss.; unde constet id revera medium terræ petere terramque globosam esse II, 408, 9; II, 409, 31; non ad medium fertur donec ultima ejus pars medium tetigerit II, 409, 14 s.; sed donec ejus medium ipsum medium assequatur II, 409, 15 s.; id est donec undique æqualiter medium assecutum sit II, 409, 22, cf. II, 408, 36 s.; sive sursum jaciatur, in eundem locum recidit, idque quare II, 408, 14 ss.; sursum cogitur a graviore vi deductum III, 525, 13; non solum in contrarium, sed etiam ad latus difficulter movetur IV, 62, 13 s.; quæritur an semper tanquam non ens, id est subjectum generationis, considerari debeat, an etiam tanquam ens considerari possit II, 440, 2 s.

Grave; cur in diapason consonantia acuti fiat antiphonum, acutum vero non gravis IV, 207, 3 ss.

Gravia; quæ revera sunt, bene dispositis corporibus gravia sunt, morbidis alia II, 29, 16.

Grave ad aliquid; subsidit vel in suum locum vel in eorum quibus supernatat II, 430, 35.

Grave simpliciter (ἁπλῶς); id est quod semper naturaliter deorsum et versus medium fertur II, 424, 17; II, 425, 35 s., 53; II, 426, 1; II, 427, 47; II, 429, 13; id est quod semper naturaliter deorsum fertur, si non impediatur II, 429, 10 s., cf. II, 428, 26 s.; igitur id est quod omnibus subsidit II, 428, 25; II, 430, 34; probatur nec id esse quod plus solidi, nec id quod minus vacui continet II, 425, 48 ss.

Grave et leve; iis omnes usi sunt, paucis exceptis, tamen de iis nihil definivere II, 423, 36 ss., cf. 44 ss.; II, 424, 21 ss., 36 s.; de iis opinionem magis novam quam Plato protulerunt qui vacuum esse statuunt II, 425, 5 ss.; nihil de iis determinarunt Empedocles et Anaxagoras II, 425, 32 s.; aliquid vero nonnulli eorum qui vacuum esse negant II, 425, 33 s.; cui nihil inest, id inane esse, probare conantur ejus assertores II, 293, 18; si quis omnino asserere vellet inane exstare horum materies esset II, 298, 36 s.; potentia multis modis dicitur II, 349, 39 s.; se invicem respiciunt II, 369, 44; eorum consideratio cognata est cum sermonibus de motu II, 423, 30; ita res vocamus eo quod naturaliter certo aliquo modo moventur II, 423, 31 s.; eorum operationes nomine carent, nisi si quis eas *impetum* (ῥοπήν) vocare velit II, 423, 33; quasi fomenta quædam motus in se continent II, 423, 35; lationis causa sunt II, 298, 38 s.; tactus contrarietates sunt II, 454, 50; densitas quædam et raritas esse videntur III, 356, 39 ss.; a corporibus quibus insunt differunt, etiamsi ab iis separari nequeant II, 296, 44; quia sensibilia sunt, in infinitum dividi possunt III, 488, 3 ss.; eorum materies, quatenus tale quid potentia est, gravis materies est, quatenus vero tale quid levis materies II, 429, 51 s.; eorum alterum non exstabit, si omnia elementa unica constant materie II, 430, 37 ss.; non pendere probantur proportione inter vacuum et plenum II, 426, 4 ss.; duo sunt quia et loca duo, medium et ultimum II, 429, 40 s.; nec agere nec pati valent, idque quare II, 454, 52 s.; exstat aliquid inter ea intermedium, cui ambo vicissim competunt, idque quare II, 429, 42 ss., cf. II, 430, 9 ss.; cui ambo vicissim competunt, alio modo gravia et levia sunt ac terra et ignis II, 428, 30 s.; naturaliter ad loca propria moventur, præter naturam vero ad opposita II 348, 35 ss.; ubi præter naturam moventur manifestum est ea ab aliquo moveri, non vero ubi naturaliter II, 348, 37 s; probantur a se ipsa moveri non posse II, 348, 39 ss.; potentia et natura alicubi sunt II, 549, 37; moventur ab aliquo II, 349, 1 ss.; a quonam moveantur II, 350, 5 ss., v. *Moventur* (*quæ naturaliter ab alio*); secundum locum moventur II, 427, 46 s.; in sese motus principium habere videntur II, 427, 47 s.; II, 428, 3 s.; idque quia eorum materies substantia proxima est II, 428, 4 s.; in latione sibi respondent quomodo in substantia privatio et forma II, 273, 43; II, 594, 40; supra et infra determinantur II, 406, 26; partim simpliciter dicuntur, partim respectu ad aliquid II, 423, 41 s.

Grave et leve potentia; id est quod movet (naturaliter secundum potentiam) II, 427, 19 s.

Grave et leve simpliciter; de iis nihil antiquiores dixere II, 423, 44 ss., cf. II, 424, 21 ss., 36 s; exstare nequit nec iis qui e triangulis corpora componunt, nec iis qui magnitudini et parvitati causam gravitatis et levitatis tribuunt et præterea unicam esse materiem putant II, 426, 31 ss.; iis intermedia corpora alia aliis vel simplicibus graviora aut leviora esse non poterunt si sequaris opinionem vel eorum qui vacuo et pleno levitatis et gravitatis causam tribuunt, vel eorum qui has a magnitudine et parvitate pendere putant et plures subcontrarias esse censent materies II, 426, 33 ss.; revera exstare probantur II, 429, 8 ss.

Gravissimum; quidnam II, 369, 40.

Gravitas (βαρύτης); eam perperam omnibus rebus tribuunt nonnulli II, 429, 11 s.; ea inter se differre atomos putat Democritus II, 449, 37; quidnam tanquam ejus mensuram adhibeant II, 574, 54 ss.; ejus mensura gravitas est II, 575, 24; ejus mensura est pondus determinatum II, 629, 20; eam omnia habent, excepto igne II, 428, 50 s.; eam vel omnia vel nonnulla corpora sensibilia habent II, 411, 41; omni caret ignis II, 429, 23 s.; ea necessario carent unitates II, 412, 50; eam quando habeant aqua et aer II, 429, 1 s.; eam excepto igne, in suo loco habent omnia elementa II, 429, 2 s., cf. II, 430, 18 ss.; duobus modis dicitur II, 574, 39 ss.; ejus mensura unum est II, 574, 38; species motus non est, sed motus ad eundem locum II, 314, 27 s.; terræ motus ad se ipsum est II, 314, 28; vim quandam habet qua deorsum pellit corpora II, 431, 43; si ejus vis vincat vim qua distractioni resistunt continua, celerius deorsum feruntur corpora II, 431, 45 ss.; si vincatur supernatant II, 431, 47 s.; ea prædita corpora medium petunt II, 413, 41; in ea non idem est unum quod in motu II, 520, 20 s., v. *Pondus.*

Gravitate carens (ἀβαρές); ei quædam propria sunt II, 502, 9.

Gravitate præditum (τὰ ἔχοντα βάρος); eorum alia aliis leviora esse dicuntur II, 426, 2 s.

Gravitas et levitas; e Pythagoreorum principiis explicari nequeunt II, 481, 29 s.; earum pertractatio in alium locum differtur II, 369, 35 s.; necessarium esse probatur nonnulla corpora iis prædita esse II, 414, 26 ss.; immo omne corpus definitum II, 414, 40 ss., cf. II, 415, 2 s., 17; necessario atomis competent, si iis competat caliditas et frigiditas II, 449, 34 ss.; iis præditum corpus necessario aliquid elementorum est II, 419, 50; vel ambæ vel alterutra competit rebus quæ se invicem tangunt II, 445, 13; secundum eas alterantur corpora II, 526, 16; igitur affectus et qualitates sunt substantiarum quæ moventur II, 526, 13 ss.; cum ipsæ tum earum actiones et alterationes affectus vocantur II, 529, 21 s.; iis carens corpus si moveatur necessario vi movebitur, idque motu infinito II, 414, 40 s.; quo majores sunt, eo celerius feruntur corpora II, 295, 16 s.; corporum affectus sunt III, 228, 44 ss.; a calido, frigido, humido et sicco pendent III, 228, 43 ss.; mortis et vitæ, somni et vigiliæ, senectutis et vigoris, morbi et sanitatis causæ esse nequeunt III, 232, 15; eas negligit mathematicus II, 588, 8.

Gravitatis et levitatis effectivum (τὸ βαρυντικὸν καὶ τὸ κουφιστικόν); id est quod movet (naturaliter secundum locum) II, 427, 18 s.

Gravitas vocis; partium affectus est III, 414, 14; tarditas est IV, 180, 36; IV, 308, 26, cf. *Vox gravis.*

Gravitas (σεμνότης); quidnam, 367, 13; est affectus moralis animæ laudandus II, 149, 37; II, 216, 34, II, 217, 2; inter contumaciam et placendi studium media II, 149, 30; II, 195, 34; II, 217, 3; quidnam ei proprium sit II, 149, 38; II, 217, 5 s.; spectat hominum congressus II, 149, 31; abest a domini imperio in servum, 488, 16; 604, 19.

Gravius (βαρύτερον); non omne grave est II, 411, 49 s.; alia re gravi necessario gravius est II, 412, 16; sub eo jacere nequit levius II, 404, 49; eodem impetu quo levius ferri nequit IV, 198, 13 s.; in aqua vel in aere medium petit propter conversionem II, 405, 45; excessu partium æqualium constat II, 424, 33; secundum Platonem id est quod ex pluribus iisdem, nempe triangulis constat II, 424, 29, 40, 42, 47, 48; quærendum ab iis qui omnia quæ alicui videntur vera esse putant an tale sint quod infirmis aut quod robustis hujusmodi esse videtur II, 510, 49 s.

Gregalia (ἀγελαστικά); alia pedestria, alia volatilia, alia natatilia sunt III, 3, 30, 32 ss.; item alia civilia, alia dispersa III, 3, 31 s., cf. 38 s.; alia domi manent, alia migrant III, 3, 43 s.

Gressilia (πορευτικά); ea tanquam genus anima præditorum agnoscunt bipartita divisione utentes III, 224, 43; multa et natant III, 3, 26 s.; omnia quattuor membra dependentia habent III, 298, 32 ss.; idque vel crura vel brachia III, 298, 35; manifesto intra se habent ventriculum III, 234, 45 s.; apud ea partes quæ corpus promovent, pectori appensæ sunt III, 533, 10 ss.; apud ea distincta sunt anterius ac posterius, superius ac inferius, dextrum ac sinistrum III, 261, 26 ss.; igitur eorum corpus bipartitum est III, 261, 25 s.; exceptis molluscis omnia distincta habent supra et infra III, 359, 42 s.; iis omnibus necessariæ sunt partes anteriores III, 289, 20 s.; locum mutant alimenti suppetias intra se habentia, idque ubinam III, 411, 41 ss.; apud ea plerumque a masculino genere sejunctum est femininum III, 345, 2 s.; alia eorum coeuntia semen emittunt alia non III, 345, 4 ss.; in universum majora sunt quam sessilia III, 345, 10 ss.; idque quare III, 345, 6 ss.; hinc in universum semen projiciunt III, 345, 12 s.; eorum sensus principium medio loco inter dextra et sinistra quærendum est III, 282, 32 s.; iis necessarius est sensus, idque quare III, 474, 12 ss.; nec solum sensus qui contactu percipiunt, sed etiam eminus, idque quare III, 474, 40 ss.; III, 477, 1 ss.; pulmonem habent III, 274, 2, cf. III, 263, 1 s.; iis accensendi sunt serpentes et quadrupedes oviparæ III, 274, 2, cf. III, 263, 1 s.; item crustata omnia III, 285, 24.

Gressus; in æquabili potius fatigat, idque quare IV, 147, 27.

Gressui dicata instrumenta (πορευτικὰ ὄργανα); eorum ope viviparæ ab oviparis distingui nequeunt III, 346, 2 s.; idque quare III, 345, 43 ss.

Grossus (οἱ ἐρινεοί, τὰ ἐρινά); caprifici continetur psen, dum vermis est III, 102, 27 s.; ficus decidere vetat idem, idque quomodo III, 102, 29 ss.

Grumi (στραγγαλίδες); quando in mammis oriantur III, 144, 22 ss.

Grus (γέρανος); individua avium species est III, 226, 12; avis gregalis est III, 3, 34; III, 157, 49 s.; item animal civile III, 3, 40; duci obtemperant III, 3, 41; III, 181, 36; unica avis est quæ secundum ætates colorem mutat, idque quomodo III, 49, 4 ss., cf. III, 424, 31 s.; idque quare III, 424, 32 ss.; quomodo coeant III, 77, 45 ss.; cito coitum peragunt æque ac passeres III, 77, 47 s.; e remotissimis regionibus ad ultimos terræ fines migrant III, 156, 36 s.; III, 157, 16 s., cf. III, 181, 23; nempe e Scythicis campis ad paludes supra Ægyptum sitas III, 156, 37 s.; ibique Pygmæos aggredi dicuntur III, 156, 39; coturnicibus robustiores sunt, ideoque post eas et vere et autumno migrationem inchoant III, 157, 5 ss.; quonam igitur mense abeant III, 157, 8 s.; quomodo volent fr. 173, b; adverso vento volant III, 157, 17 s.; falso contendunt eas iter facientes pro libramento lapidem ferre III, 157, 18 ss.; multæ res eas spectantes prudenter institutæ videntur III, 181, 22 s.; in altum subvolant et longinqua despiciunt III, 181, 23 s.; nubes atque tempestates videntes quiescunt nec avolant III, 181, 24 s.; qui in supremo agmine sunt sibilando signum dant III, 181, 26 s.; quanam positura dormiant III, 181, 28 s.; iis dormientibus quidnam agat dux III 181 29 ss.; adeo acriter inter se pugnant ut sese vivos capi sinant III, 182, 49 ss.; quot ova pariant III, 182, 51 s.; quænam signa de futura tempestate dent fr. 159, a; violenter sonant, idque quare III, 656, 17; earum voces imitatæ III, 655, 28; ejus gulam sibi optabat Philoxenus II, 36, 44; II, 212, 24; IV, 260, 18.

Gryllio; sculptor cui exsculpendas imagines tradiderat Aristoteles fr. 332, b.

Gryllus; ejus encomia et epitaphia multi scripserunt, idque quare fr. 41, b.

Gubernaculum; eo pauxillulum translato magna fit proræ transpositio III, 522, 48 s.; quamobrem in puppi collocetur IV, 60, 1 s.; vectis instar in mare agit IV, 61, 1 s.; copioso vento retrahendo obsistere nequit, pauco vero potest IV, 60, 46 s.; cur tantam habeat vim, ut ab exiguo clavo et unius hominis viribus magnæ moveantur navigiorum moles IV, 59, 24 ss.; eo fit gubernatio, idque quatenus III, 450, 32 ss.; ei comparatur avium orrhopygium III, 311, 50; navium cursum dirigit III, 311, 50 s.; igitur in loco ubi cum navi cohæret flecti debet III, 311, 51 s.; navibus eo carentibus comparantur insecta alata III, 312, 4 s., v. *Clavus*.

Gubernacula (πηδάλια); ea habent nonnulla insecta salientia III, 67, 50; retro flectuntur ut quadrupedum crura III, 67, 50 s.; introrsum flecti debent III, 284, 47 s.; igitur ea a posteriori parte habent locustæ III, 284, 46 s.; eorum ope sonum producunt locustæ III, 72, 6.

Gubernandi ars; ei inest excessus, defectus et medium II, 195, 9; de ea magis fit deliberatio quam de gymnastica, idque quare II, 28, 3; in ea agentes occasionem dispicere debemus II, 16, 1; in ea bonum quando sciat gubernator II, 133, 14; in ea multum valet fortuna II, 238, 35 s.; ideoque sæpe imprudentes in ea prospero successu utuntur II, 238, 33 ss.

Gubernatio; manu et gubernaculo fit III, 450, 32; idque manu tanquam eo quod movet, gubernaculo tanquam eo quod movet et movetur III, 450, 33.

Gubernator; navis actus est III, 445, 29; ei comparatur deus III, 640, 41 s.; non constat an ei comparari possit anima III, 445, 28 s.; ejus officium non est ut nautis imperet vel iis vim inferat, 603, 33; semper nautarum unus est, 527, 9, 13; subditorum utilitatem spectat, sed per accidens ipse utilitatis particeps fit, 527, 11, 12; etiamsi a remige et a proræ præfecto differat, tamen iis commune est officium, 523, 24; scit quando navigandum sit, non vero quando secandum II, 133, 14 ss.; eum eligere nemini competit, nisi gubernandi perito, 532, 11; melius de clavo judicat quam faber, 532, 30; ejus instrumentum inanimatum clavus, 484, 52; animatum vero proræ præfectus, 485, 1; qualis sit clavi forma cognoscit et præcipit II, 263, 40; quomodo cum perditionis tum salutis navi causa sit II, 264, 39; II, 515, 29 ss.; bonus sæpe causa est cur bene vehatur navis male comparata II, 239, 4 s.; peritus optimus, 179, 46; valido sed surdastro populum comparabat Plato, 390, 18.

Gubernium (τὸ κυβερνᾶν); quidnam respondendum ægre ferenti quod ei non concedatur II, 160, 48.

Gula (στόμαχος, οἰσοφάγος); posterior et carnosa pars colli est III, 10, 50, 52 s.; intus ante spinam sita est III, 11, 1; unde nomen (græcum) desumpserit III, 14, 8 s.; intra collum sita est III, 14, 7 s.; superne ori appensa est III, 14, 47 s., cf. III, 32, 5; pone arteriam sita est apud omnia quæ eam habent III, 14, 10 s., 48; membranaceis ligamentis cum spina dorsi et arteria connectitur III, 14, 49; trajecto transverso in ventriculum desinit III 14, 50 s.; III, 31, 42; III, 32, 6;

carnosa est et in latitudinem atque longitudinem extendi potest III, 14, 51 s.; eam protegit collum III, 289, 2 s.; ad eam usque pervenit vena quæ inde a mesenterio juxta intestinum porrigitur III, 42, 30; apud omnia animalia ea prædita eodem modo sita est III, 274, 26 s.; ejus fini adnectitur ventriculus apud animalia eam habentia III, 270, 36; in animalibus ea carentibus ori adnectitur III, 270, 37, cf. III, 31, 44 s.; ratione qua in ventriculum penetrat differunt a se invicem utrinque dentata III, 32, 34; ab ore ad ventriculum, non ad matricem tendit III, 381, 40, cf. III, 382, 8 s., 14; animalibus ea præditis ab ore ad ventriculum usque extenditur III, 234, 37 ss.; alimenti inconfecti meatus est III, 234, 36 s.; est meatus per quem cibus ab ore in ventriculum progreditur III, 256, 13 s., 24 s., 42 s.; III, 257, 40; per eam alimentum in ventriculum descendit III, 545, 2 s.; ante eam sita est arteria III, 545, 1 s.; nullam in cibum exercet actionem III, 256, 16 s.; igitur cibi causa non exstat III, 256, 15 s.; ejus tensione plerorumque esculentorum suavitatem percipimus III, 295, 29; quare longam se habere optent gulones III, 212, 18; exstat quia respirationis instrumentum (guttur et arteria) III, 256, 23 s.; carnosa est et tensione prædita nervis propria, idque quare III, 256, 25 ss.; eam distincte non habent quæ collo carent III, 256, 14 s.; partim ejus gratia exstat collum III, 256, 7 ss.; pone guttur et arteriam sita est etiamsi sibi invicem impedimento sint, idque quare III, 256, 33 ss., 51 s.; III, 257, 26 ss.; omnibus animalibus cum exsanguibus tum sanguine præditis communis est III, 61, 7 s., cf. III, 60, 10 ss.; quinam sit ejus decursus apud quadrupedes ruminantes III, 32, 4 ss.; modo quo ventriculis inseritur differunt inter se quadrupedes ruminantes III, 32, 21 s.; eam omnes habent quadrupedes viviparæ, idque eodem loco sitam quo humanam III, 29, 41 ss.; eam habent aves et quadrupedes oviparæ, atque in universum omnia animalia quæ respirant, sed apud ea hæc pars humanæ dissimilis est, etsi eundem locum occupet III, 29, 44 ss.; chamæleontis qualis III, 26, 20 s.; totam amplam habent quædam aves ingluvie carentes, idque quænam III, 34, 14 s., 19 ss.; III, 271, 39 s.; aliæ tantummodo ejus partem ventriculo proximam, idque quænam III, 34, 15 ss.; valde longam habent aves longicolles III, 34, 26 s., cf. III, 271, 46 ss.; amplam non habent parvæ aves, etiamsi ingluvie careant III, 34, 23 s.; ejus pars ampla apud coturnicem longe distat ab ingluvie III, 34, 32 s; nonnullæ aves in parte quadam ejus tumida cibum inconfectum recondunt III, 271, 40 s., cf. III, 181, 33; serpentum qualis III, 33, 11; longam et angustam habent serpentes III, 152, 44 s.; longam et ori ingluvieique interpositam habent mollusca III, 57, 7, 8 s.; III, 277, 45; ea amplius est intestinum III, 57, 8; mytin trajicit III, 57, 17 s.; III, 282, 11, 16 s.; si ei et pronæ parti interposita esset mytis, cibo ingrediente dilatari non potuisset, idque quare III, 282, 18 ss.; ei subjacet meatus qui apud mares a cerebro ad inferiorem alvi partem tendit III, 57, 32 s.; ea carent pisces III, 149, 28; ea carent plerique pisces III, 31, 25 s., 43 s., cf. III, 272, 6 s.; qui vero habent parvam habent III, 31, 25 s.; III, 272, 7; ea carent crustata omnia excepta locusta III, 60, 10 ss.; brevem habent locustæ, idque ubinam III, 60, 11 s., 25; item cancri admodum brevem, idque ubinam III, 61, 27 ss.; crustatorum parva est pro portione molis corporis III, 278, 44 s.; ori et ventriculo interposita est apud eadem III, 278, 43, 45; apud cochleas vero ingluviei et ventriculo III, 279, 3 s.; juxta eam extenditur apud magnas cochleas meatus albus longusque (oviductus) eique tenui membrana connectitur III, 63, 30 ss.; apud turbinata ad papaver tendit, idque qualis III, 63, 17 s.; cum ea apud eadem continuatur intestinum III, 63, 21 s.; apud purpuras et buccina testæ vortice continetur III, 63, 19 s.; apud erinaceos marinos insequitur corpusculum linguæ locum tenens III, 65, 42; eam vero insequitur ventriculus, *ibid.*; apud eosdem linguæ simili parti et ventriculo interposita est III, 279, 41 s.; ab unica dependent apud eosdem omnes ventriculi sectiones diremptæ III, 279, 44 s.

Gulones (ὀψοφάγοι); quare non linguam longam sed gulam gruis habere cupiant III, 212, 18.

Gulositas (ὀψοφαγία); spectat res sensibiles circa quas versatur intemperantia II, 212, 27.

Gulosi (γαστρίμαργοι); quinam II, 37, 13; II, 196, 35; circa cibos faciles II, 196, 20; tales fiunt qui admodum serviles sunt II, 37, 14; iis comparantur qui vitio invidentiæ contrario laborant III, 196, 20.

Gummi (κόμμι); id habent nonnullæ plantæ IV, 22, 33; ad terram pertinet III, 623, 47; refrigeratione constat III, 623, 47; unde fiat in plantis IV, 42, 42; ejus species IV, 42, 43 ss.

Gummi amygdalorum; IV, 22, 34; id emittunt arbores clavis confixæ IV, 28, 46.

Gummi arabicum; id quædam habent arbores IV, 22, 34.

Gummosa (κομμιώδη); ea colligunt matrices vesparum III, 202, 21.

Gummosis; v. *Commosis* et *Melligo*.

Guneus; ejus epitaphium fr. 315, a.

Gurgulio (γαργαρεών); situs est qua palatum terminatur III, 542, 7 s.; prope canalem juxta eum decurrentem aer partim os, partim nares petit III, 542, 7 ss.

Gustabile (γευστικόν); tactile aliquid est III, 457, 45; hinc humido tanquam materie continetur III, 457, 47 s., cf. III, 458, 22; sapor est vel corpus quo sapor continetur III, 457, 47 s.; III, 458, 2 s.; ab eo quatenus gustabile est, afficitur gustus III, 458, 24 s.; id est quod gustus sensorium actu dulce et amarum et salsum et sic deinceps efficere potest III, 458, 38 s.; ejus principia esse videntur potabile ac impotabile III, 458, 18 s., v. *Ingustabile* et *Sapores*.

Gustatio (γεῦσις); ita vocatur gustus actus III, 463, 26.

Gustus; unus e quinque sensibus est III, 68, 36; III, 461, 29; eum omnia vivipara sanguine prædita habent III, 69, 1 ss.; proprie sic dicto carere videntur pisces et crocodili fluviales III, 295, 33; reliquis vero animalibus aliquatenus duplex est III, 295, 24 ss.; eo præditi esse probantur pisces, etiamsi osseam et non solutam linguam habeant III, 69, 12 s.; eum habent et mollusca et crustata et insecta III, 70, 53; eum habere probantur insecta III, 71, 13 ss.; item testacea III, 71, 22 ss.; quare eum habeant animalia III, 475, 47 s.; alimenti gratia exstat III, 251, 17 s.; alimenti sensus est III, 474, 33, 37, cf. III, 475, 48; III, 476, 38 s.; animalibus necessarius est III, 456, 1; III, 474, 38 s.; III, 476, 38 s., cf. III, 502, 9; igitur plura eum habent animalia quam loquelam III, 456, 1; meliorem quam olfactum habet homo, idque quare III, 456, 37 s.; post tactum hominis exquisitissimus sensus est III, 13, 20; tactus quidam est, idque quare III, 245, 1; III, 250, 9; III, 456, 38; III, 474, 36 ss.; III, 482, 13; fit intus recipiendo aliquid, 180, 30; cur percipiat mellis dulcedinem IV, 298, 1 s.; ejus actus vocatur gustatio III, 463, 24; qui actu est uno interit cum sapore actu III, 463, 30; æque gustabilis ac ingustabilis sensus est III, 458, 16 s.; quod eum pessumdat ingustabile est III, 458, 18; eum pessumdant sapores nimis vehementes III, 463, 44; sensibile ei proprium est sapor, ideoque non fallitur circa eum III, 452, 20 ss., cf. III, 479, 39; III, 507, 8; de sapore, non de colore judicat II, 511, 6; dulce et amarum respicit III, 458, 49; III, 464, 2; a gustabili, quatenus gustabile est afficitur III, 458, 24 s.; ei cum tactu commune est potus III, 458, 21 s.; ab impotabili pessumdatur, a potabili vero secundum naturam afficitur III, 458, 20 s.; ab eo puritate differunt auditus et olfactus II, 122, 12; eodem modo fieret ac nunc olfactus, si in aqua degeremus III, 489, 54 ss.; nobis idem sensus ac tactus esse videretur, si omnis caro æque ac lingua eadem sui parte et sapores et tactilia perciperet III, 459, 28 ss.; ei inservit lingua III, 455, 54; III, 544, 38; ejus instrumentum est linguæ similis pars III, 251, 18; idque inprimis ejus mucro III, 251, 19; ejus verum sensorium non esse probatur lingua, sed verum sensorium intus esse III, 459, 43-460, 17, cf. III, 454, 5 ss., v. etiam III, 458, 1 s.; eodem modo ad eum se habere videtur lingua quo aer et aqua ad visum, auditum et olfactum III, 460, 6 ss., cf. III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s., v. etiam III, 458, 1 s.; non intermedii ope percipit III, 458, 1 s., cf. III, 454, 5 s.; III, 459, 46 ss., 49 s.; III, 460, 6 ss.; ejus sensorium corpus est III, 362, 53; ejus sensorio si imponatur sapor, sensum non movet, etiamsi res contrario modo sese habere videatur III, 454, 5 s., cf. III, 457, 19 s.; III, 459, 46 ss., 49 s.; III, 460, 6 ss.; in eo semper ultimum alterans (i. e. sapor) simul (secundum locum) cum eo quod primum alteratur III, 336, 34; si ei inprimis competeret sensibilium communium perceptio, figuras optime dijudicare et reliqua communia accuratissime percipere deberet III, 484, 18 ss.; eum qui potentia est ad actum perducit sapor III, 483, 14 s.; eodem modo dulce dijudicare videtur quo visus album III, 491, 9 s.; item eodem modo amarum quo visus nigrum III, 491, 10 s.; contactu percipit III, 487, 25 s.; eo discernitur obtusum in saporibus, 181, 51; sine eo saporem exstare non putabant naturæ scrutatores antiqui III, 463, 31 ss.; idque quatenus recte III, 463, 34 ss.; manifesto ad cor tendit III, 534, 27; III, 244, 5 s.; jucundum et molestum quæ alimentum spectant discernit III, 476, 39 s.; circa eum passionem efficit dulcedo, 14, 19; bonum corporis est II, 165, 5; eum respicit intemperantia II, 36, 37; II, 80, 26; II, 83, 23; II, 165, 5; eum respicit incontinentia proprie sic dicta II, 165, 6; parum vel nequaquam eo utuntur intemperantes II, 36, 38; ad eum pertinet saporum exploratio II, 36, 39; quæ eum spectant cupidines rationis expertes, 335, 28; cur qui ad ejus voluptatem pertinentem modum prætergressi fuerint, intemperantes vocentur IV, 259, 24 ss.; IV, 260, 13 ss.

Gustus et tactus; ea habent omnia animalia III, 344, 2; si cum (hominis) prudentia comparentur, nihili facienda esse videntur III, 343, 51 ss.; si vero cum rerum anima carentium insensibilitate, maximum quid et optimum esse videntur, *ibid.*; attactu fieri videntur, eoque a visu, auditu et olfactu differre III, 459, 44 ss., cf. III, 458, 1; revera tamen æque illi ac hi intermedii ope fiunt III, 459, 46 ss., 49 s., cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; eo tamen differunt quod hi eminus percipiunt, illi vero cominus quodque ideo latet eorum intermedium III, 459, 48 s.; item quia horum intermedium agit in sensorium, illorum vero non agit, sed una cum sensorio afficitur III, 460, 1 ss.

Gustus instrumentum; id habent etiam exsanguia animalia III, 250, 37 s.; item sanguine prædita omnia, etiam quæ plerisque non habere videntur III, 250, 38 s.; non apud omnia animalia eodem modo se habet III, 251, 23 s.; aliis liberum est, aliis adhærens idque quibusnam III, 251, 24 ss.; aliis durum est, aliis molle aut carnosum III, 251, 26 s., v. *Lingua* et *Linguæ similis pars.*

Gustus sensorium (τὸ γευστικὸν αἰσθητήριον); non humidum est, sed incolume manere potest, etiamsi humectetur III, 458, 26 s.; necessario humectari debet, ut sapores percipiat III, 458, 25; est potentia dulce ac amarum salsumque et pingue et sic deinceps III, 458, 38; a gustabili efficitur actu tale III, 458, 38 s.; nec actu humidum est, nec ita se habet ut humectari nequeat III, 458, 23 s.; tactus species est III, 479, 31; igitur cordi vicinum est III, 479, 32 s.

Guttatim decidens aqua; lapidem cavat, non tamen pedetentim, sed conferte III, 346, 33 ss.

Guttur (λάρυγξ); anterior pars colli est III, 10, 50; ad cor et pulmonem tendit III, 256, 39 s.; respirationis instrumentum est III, 457, 5; pulmonis gratia exstat III, 456, 6; per id spiritum intromittunt et emittunt animalia respirantia III, 256, 10 ss.; igitur spiritus causa exstat III, 256, 9 s.; ejus causa exstat collum III, 256, 7 s.; non solum respirationis sed etiam vocis causa exstat III, 256, 30 s.; unica pars est quæ vocem edere possit III, 71, 42 s.; vocales effingit III, 71, 46 s.; cartilaginoso corpore constat III, 256, 29 s.; idque quare III, 256, 31 s.; necessario ante gulam situm est, idque quare III, 257, 26 ss., cf. III, 256, 33 s., 51 s.; ejus situm ope ligulæ correxit natura III, 257, 1, 24 ss.; aperitur et contrahitur apud animalia ligula carentia ut cibi in arteriam ingressum impediat III, 257, 4 ss., cf. 20 ss.; eo carent pisces III, 72, 11; III, 456, 22; idque quare III, 456, 22 ss.; in eo barbam habet equicervus III, 19, 24 s.; humore occupatum vocem efficit asperiorem IV, 175, 50, v. *Arteria.*

Gyarus; (ita pro *Cypro* legendum videtur cf. præfat. t. IV, p. II, b) IV, 79, 1.

Gyges; ejus divitias se contemnere jactat Charon apud Archilochum, 408, 45.

Gymnasium; ejus non minima pars juvenis interest, 440, 46; eorum labores qui strenue perfert adolescens, in philosophiæ studiis multam industriam collocabit, 447, 26; pro ætate distincta esse debent, 614, 48; seniorum ad forum liberum collocare præstat, 614, 46; quænam in oligarchiis commenti sint, ut ab iis arcerent pauperes, 558, 16; prope id sodalitiis agros publicos tradiderunt Byzantii eorum loco quos vendiderant, 640, 44; qui in iis fiunt liberaliores tactus voluptates, ad intemperantiam non pertinent II, 36, 51.

γυμνάσια· v. *Exercitatio.*

Gymnasiorum præfecti; pertinent ad magistratus qui decoris curam gerunt, 600, 22.

Gymnasta; quibusnam eo opus sit, 543, 20; se habet ad bonum habitum faciendum, ut medicus ad sanitatem faciendam, 231, 44; non spectat an bene habere oporteat II, 206, 46; spectat an luctandum sit, necne II, 206, 47; singulos optime regit qui universalia artis præcepta novit II, 129, 9.

Gymnastica; recte pars educationis habetur, 625, 33; 627, 1; fortitudini confert, 625, 37; corpus aliquo modo afficit, 628, 13; sanitati et robori confert, 626, 22; quomodo a pædotribica differat, 627, 2; ejus triplex munus uti et politicæ, 543, 14 ss.; ei inest excessus, defectus ac medium II, 195, 9; ei utilis est bonus habitus II, 191, 18; laborum mediocritatem dijudicat II, 4, 34; in ea patria instituta mutare confert, 510, 10; eius peritia non aptiores evadimus ad ea exsequenda quæ bonum habitum faciunt II, 74, 11; quærit quædam principia et causas circa scibile ad id pertinens II, 592, 9; de ea minus fit deliberatio quam de gubernandi arte, idque quare II, 28, 4; res quæ in ea bonum habitum faciunt injuriæ illatæ comparari possunt II, 65, 52; nihil refert an ejus præceptis unus vel plures instituantur II, 128, 50; per se subditorum, per accidens imperantis commodum sectatur, 527, 6.

Gymnesiæ insulæ; ad Iberiam sitæ sunt IV, 89, 12; post septem enumeratas maximæ feruntur esse IV, 89, 13; ibi oleum non ex olivis sed e terebintho magna copia gignitur IV, 89, 14; Iberi eas incolentes mulierosi sunt IV, 89, 16 s.; apud Carthaginienses stipendia faciunt IV, 89, 19 ss.; aurum et argentum importari vetant, idque quare IV, 89, 23 ss.

Gymnici ludi; in iis celeriori major tribuitur honos, 534, 5; in iis finis jucundus est, sed a rebus circumstantibus obscuratur II, 35, 24; in iis suo quisque adspectu judicare potest IV, 271, 13 ss.; præmium eorum optatius est quam ipsa certamina IV, 271, 33 s.; pertinent ad magistratus qui decoris curam gerunt, 600, 23.

Gymnosophistæ; philosophiæ apud Indos auctores fr. 67, b.

Gypæetus (?); idem qui oripelargus III, 188, 8 s.

Gyrus; gravia et levia disjicit IV, 299, 41.

H.

Habens (se semper eodem modo); v. *Semper eodem modo se habens.*

Habere; quot modis dicatur 24, 1 ss.; II, 530, 6 ss.; manifestum est, 17, 15; id melius est quam fieri II, 90, 2; eodem modo quo id, dicitur in aliquo esse II, 530, 23 s.; ejus exempla citantur, 2, 29; 17, 16.

Habitata tellus; v. *Terra habitata.*

Habitationis socii (σύνοικοι); si in civitatem recipiantur plerumque fit seditio, 568, 3.

Habitus (ἕξις); quænam ita vocentur, 363, 22; πρός τι, 9, 29, 31; ad primam qualitatis speciem pertinet, 13, 9; quomodo a dispositione differat, 13, 10 ss.; omnes etiam dispositiones sunt 13, 34; quot modis dicatur II, 529, 7 ss.; ejus definitio semper una plura alia definit, 247, 41; privatione non est definiendus, 248, 18; eum non habere dicuntur qui scientiam non retinent, 13, 29; disceptatur an ad qualia, an ad πρός τι pertineat, 16, 39 ss.; particularia qualia sunt, genus πρός τι, 16, 41; ejus exemplum visus, 17, 28; 18, 40; quomodo differat τοῦ habitum habere, 18, 39; haberi dicitur, 24, 2; et actionibus et iis quorum actiones sunt definitur II, 42, 34; si pro eo ponatur subjectum, fit error in syllogismo, 80, 18, 37; quomodo ab actu differat II, 8, 16; non secundum eos distinguendæ sunt actiones, 333, 40; 334,3; alios tamen alia consequuntur, 333, 52; eorum qualitas ab actione pendet II, 15, 39; quæ eum spectant omnis actus finis sunt II, 32, 33; activus cum ratione conjunctus differt ab effectivo cum ratione conjuncto II, 68, 22; nullus exstat effectivus cum ratione conjunctus qui ars non sit II, 68, 28; ejus signa opera, 331, 50; eo melior actio (ἐνέργεια) II, 145, 27; honesto non inest II, 145, 25; contrarius contraria non comprehendit II, 52, 22; contrarius alias e contrario cognoscitur, alias e subjecto II, 52, 26; si alter multis modis dicatur, contrarius plerumque etiam multis modis dicetur II, 52, 33; e similibus actibus oriuntur II, 15, 29; ex iis quæ singula quaque occasione peraguntur acquiri solent II, 30, 19; eodem modo sibi invicem respondent quo opera II, 192, 6; quisque ad suum opus inprimis invitat IV, 125, 25 s.; eorum causa aliquatenus nos ipsi sumus II, 30, 46; II, 31, 15; non eodem modo voluntarii sunt quo actiones II, 31, 23 ss.; ad ejus genus pertinent cum virtus, tum scientia, 207, 44; neque corporis neque animæ alterationes sunt II, 337, 18; vel virtutes vel vitia sunt II, 337, 19; eum discipulo conciliat scientia II, 174, 34, 36; quæritur an in corpore essentia uni sint II, 313, 22; iis prædita corpora fluere et moveri videntur II, 313, 23; si unus est, forsan non necessario actus quoque numero unus est II, 313, 30; eodem redit, sive ipsum consideres, sive eo præditum II, 23, 44, 6; si separari possent, exstaret salubre quod aliud non esset quam uniuscujusque sanitas et tamen subjecto non inesset II, 253, 39; necessario ei inest ad quod refertur, 213, 27; cavendum ne in genere constituendo actui subjiciatur, nec vice versa, 214, 1; item ne facultati consequenti subjiciatur, 214, 7; in eo definiendo spectanda est definitio ejus quod habet, 247, 37; alicujus esse dicitur, 212, 46; quo significatu dicere non liceat nos eum habere II, 529, 11 ss.; aliis rebus admisceri nequeunt quia perstant II, 452, 1 s.; uniuscujusque actus sine impedimento esse potest II, 88, 40; ejus actus non impeditus voluptas est II, 88, 42; eorum respectu dupliciter dicitur bonum simpliciter et bonum alicui II, 222, 29; qui uniuscujusque congruit actus, ei maxime exoptabilis est II, 123, 27; cum ratione conjunctus oblivioni patet II, 69, 38; ab eo pendet fortitudo in repentinis periculis II, 35, 4, 7; non idem sanitati et robori confert IV, 156, 13 s.; ubi adsunt, nihil amplius fit, sed est jam II, 447, 32 s.; si separati essent, nullo modo afficerentur II, 447, 37 s.; non eodem modo quo insitus actum perficit voluptas II, 120, 33; interdum causa est cur majorem dolorem tactu infligant res calidæ III, 232, 26 s.; præsentem nimis auget idem semper perstans, 337, 2; nulli nocet voluptas ei propria, sed alienæ II, 88, 13; intermedius quidam est inter eum qui vestem habet et vestem quæ habetur II, 529, 10 s.; ab eo ad privationem fit transitus, non vice versa, 20, 15; animalis animali ejusdem generis gratissimus II, 226, 42; animalium non idem sunt quod materies III, 546, 42 ss.; igitur quæ eorum excessus experta sunt, optime servantur locis et tempestatibus contrariis, idque quare III, 546, 40 s.; III, 547, 11 ss., 16 s.; qualis liberis procreandis congruat, 621, 50; alii calidi, alii frigidi IV, 151, 23; partim absolute boni sunt, partim alicui II, 87, 31; eos sequuntur jucunda II, 220, 38; unicuique propria sunt jucunda et pulchra II, 29, 18; quorum bonitas modum excedere potest, eorum item voluptatem nimiam esse licet II, 89, 30; optimus optimi est II, 147, 7; optimus est inter excessum et defectum medius II, 147, 8, 36; II, 208, 4; II, 212, 44; non omnibus idem optimus II, 89, 9; de optimo rectæ rationis ope decernit vir honestus II, 242, 17; medio plerumque opponitur in quem magis inclinat vulgus, non oppositus II, 197, 51; ubi exercentur, augentur IV, 224, 16 s.; nostrum præexercuerunt qui temere pronuntiarunt II, 486, 18; ejus ope quoque conari debet poeta ut ante oculos ponatur fabula, 470, 30; quidnam significet in re oratoria, 392, 35.

Habitus animæ; quinam II, 138, 21; quinam sint et quomodo a facultatibus et affectibus differant II, 18, 21 ss.; II, 195, 5; enumerantur II, 195, 5; omnes eo constant ut anima ad aliquid certo modo se habeat II, 337, 52 ss.; nec ipsi, nec eorum assumptiones vel amissiones alterationes II, 337, 51; II, 338, 1 s.; ut fiant necesse est sensibilem animæ partem alterari II, 338, 3 s.; non separati insunt, 170, 54; a sensu proveniunt, non ab aliis habitibus majori cognoscendi vi præditis, 171, 1; comparantur aciei in fugam versæ et dein consistenti, 172, 2; eorum signa sunt voluptates et molestiæ opera insequentes II, 16, 33; omnium natura ea spectat et in iis versatur, in quibus meliores vel pejores fieri solent II, 16, 50, cf. 20; pravi fiunt propter voluptates vel molestias, idque quomodo II, 16, 51; bonus eo constat quod vergimus ad mediocritatem rerum laude dignarum II, 138, 37; malus vero quod ad earundem excessum vel defectum II, 138, 39; affectus spectant II, 197, 4; ab iis fiunt voluptates et dolores II, 198, 13; et sibi invicem et virtuti contrarii sunt II, 197, 31; aliis facilius ad excessum delabimur, in aliis ad defectum, idque quare II, 197, 27 ss.; immutatus immutat corporis formam et invicem IV, 6, 31 ss.

Habitus bonus (εὐεξία); eum consequitur sanitas, 194, 23; corpori utilis est, 456, 37; alii revera habent, alii simulant, 276, 8; ei conjugatum quod bonum habitum facit, 195, 9; ei etiamsi majus bonum sit sanitate, minus tamen malum oppositum est, 264, 37; singularum partium virtute constat II, 193, 49; ejus causa exstat II, 534, 2; ejus causa labor est, itemque vice versa, sed non eodem modo II, 264, 34; II, 515, 24 s.; ab optimis laboribus et cibis fit II, 194, 19; ejus ope optime laborant II, 194, 20; ad eum multum confert et plantis et quadrupedibus et piscibus locorum ratio III, 83, 29 ss.; eo prædito alia calida esse videntur ac debili III, 122, 26; eo præditi esse malumus, quam scire quidnam sit II, 188, 32; gymnasticæ utilis est II, 191, 18; si modum excedat, steriles reddit viros, idque quare III, 367, 20 ss.; eo nonnulli gaudent, etiamsi non exercitentur II, 401, 41; ad eum assequendum aliis sufficit parva ambulatio II, 401, 41 s.; aliis opus est cursu vel lucta et pulvere II, 401, 42; alii eum omnino assequi nequeunt quidcunque fecerint II, 401, 43.

Habitus civilis; v. *Civilis habitus.*

Habitus corporis; nec ipsi, nec eorum assumptiones vel amissiones alterationes sunt II, 337, 42 ss.; ut gignantur vel intereant forsan opus est ut quædam alterentur quibus primis insunt II, 337, 44 s.

Habitus ferini; v. *Ferini habitus.*

Habitus malus (καχεξία); eum non consequitur morbus, sed vice versa, 194, 24; interdum sudori sanguinolento ansam dat III, 262, 22 ss.

Habitus qui consulto agunt (προαιρετικαί); quinam II, 197, 42 s.

Habitus erga scientiam et principia prima; fieri non posse probatur, nec ut lateant, quum (inde a principio) insint, nec ut postea accedant, quum antea non essent, 170, 24-31.

Habitus et privatio; prima contrarietas est II, 578, 34, cf. I, 17, 28.

Hæc (αὕτη); femininum genus significat, 291, 28.

Hæc (τάδε); an propter vel post hæc fiant multum differt, 465, 15.

Hædinæ carnes; cur agninis meliores IV, 329, 38.

Hæmo; eum de Antigone loquentem introducit Sophocles, tanquam ea dicerent alii, 408, 46; multa pollicetur apud Sophoclem, 406, 49; in *Antigone* agnito Creonte, cunctatur, nec facinus in eum perpetrat, 468, 19.

Hæmorrhoïdes; e vitiato sanguine fiunt III, 52, 28 s.; iis paucæ mulieres afficiuntur, nisi menstrua deteriora fiant III, 52, 39 ss.; III, 144, 34 s.; III, 337, 29 ss.; ijs comparatur menstrua purgatio III, 354, 1; oriuntur senibus IV, 305, 16

Hæmorrhoïs (αἱμορροΐς); ad turbinata pertinet III, 64, 51 ss.; saxis se applicant, reclinato operculo III, 64 52 s.; tranquillis diebus pascuntur, coorto vero vento saxis se applicant III, 64, 51; sicut purpuræ et reliqua turbinata os in interiori carne habent III, 65, 2 s.

Halatio (ἀασμός); aeris conferti efflatio est IV, 284, 39.

Halcedo; v. *Alcedo.*

Halcyone; ejus amorem fugit Diocles filius, 519, 30.

Haliæetos; v. *Aquila marina.*

Halitus; quum eum emittimus, e propinquo calidus est, e longinquo vero frigidus III, 594, 12 s.; cur per eum cardiaci dissipentur IV, 297, 41; cur cum calidum tum frigidum ex ore emittamus IV, 284, 30 ss.; calidum halamus IV, 284, 35; eum inficit pessorum odor apud mulieres fœcundas III, 367, 37 ss.; idque quare III, 367, 50 ss.; ejus odor cur fœtidior ac gravior apud incurvos atque gibberes IV, 190, 20 ss.

Hallucinatio sensuum (τὸ παρορᾶν καὶ τὸ παρακούειν); quidnam III, 507, 36 s.

Halo (ἅλως); quidnam sit III, 633, 25 s.; ab arcu cælesti quomodo differat III, 633, 26 ss.; fiunt reflexione ad ipsum sidus facta III, 561, 8 s., cf. III, 563, 11; eatenus igitur ab iis differt coma quam sibi interdum adsciscunt stellæ III, 560, 52 ss.; nonnisi condensato aere consistere nequeunt III, 560, 50 s., cf. III, 563, 12; solem et lunam comitantur sicut coma stellas quæ eam sibi adsciverint III, 560, 48 ss.; III, 563, 9 ss.

Halteres (ἁλτῆρες); eos tenentes longius saliunt pentathli quam si iis careant III, 305, 21 s.; iis nititur quinquertio IV, 144, 27 ss.

Halys; eo trajecto magnum imperium eversurus erat Crœsus, secundum oraculum, 391, 13.

Hamus (ἄγκιστρον); ei comparatur rostrum avium quæ animalia aquatilia venantur III, 278, 19 s.; quidnam faciant eo devorato scolopendræ marinæ III, 191, 17 ss., cf. 25 s.; quidnam vulpes pisces III, 191, 23 ss.; eo capiuntur glanies imperiti et juniores III, 191, 46 ss.; eum vero dentibus rumpunt periti atque seniores III, 191, 48 ss.

Hamus multiplex (πολυάγκιστροι); eo passim capiuntur vulpes pisces III, 191, 27 s.; eum apice suo prehendunt animalia pudendo virili similia III, 68, 29 s.

Hanno; Carthagine rerum potiri conatus est, 574, 6.

Hannonis Navigatio; narrat extra Herculis columnas ignes esse, alios perpetuo flagrantes, alios noctu IV, 80, 24 ss.

Harmodius; propter contumeliam sorori illatam Pisistratidas aggressus est, 581, 11, 13; ejus vero causa Aristogiton; 581, 13.

Harmodius et Aristogiton; eorum amor Hipparchum tyrannum sustulit, 381, 46; iis nihil generosum inerat, priusquam generosum aliquid perpetrassent, 376, 52; iis se cognatiorem esse perhibebat Iphicrates quia res a se gestæ eorum rebus gestis similiores essent, 376, 54; iis primis in foro statuæ positæ sunt, 332, 21.

Harmodium (adversus); citatur oratio Iphicratis, 376, 29, 49.

Harmonia; (græce) ejus natura atque divisio fr. 53, a, b; 54, a; duo significat III, 439, 5, cf. III, 438, 49 s.; primo loco et appellatione maxime propria significat rerum motum et positionem habentium compositionem ejus modi, ut nihil ejusdem generis inter se recipere queant III, 439, 5 ss., cf. III, 438, 49 s.; significat præterea mixtorum rationem mutuam III, 439, 8 s., cf. III, 438, 49; nonnulli ei assimilant animam III, 438, 46; eaque opinio multis magis placuit quam ulla alia earum quæ de anima traditæ sunt III, 438, 43 s.; nihilo minus jam refutata est in sermonibus vulgo tritis

III, 438, 45 s.; eam temperamentum et compositionem contrariorum esse aiunt qui ei assimilant animam III, 438, 47 s.; refutatur eorum opinio III, 438, 49 ss.; fr. 51, b; motum impertire nequit III, 438, 51; ejus notio magis quadrat in sanitatem ceterasque virtutes corporis quam in animam III, 438, 52 ss.; una digessit universum coagmentationem, cæli et terræ et universi mundi III, 635, 21 ss.; distinguitur proprie sic dicta, i. e. musica, ab ea quæ ordine vel compositione constat II, 254, 39; ea constans gignitur ex harmoniæ privatione atque in eam interit, idque non in quamvis, sed in oppositam II, 254, 35; ejus mensura diesis est II, 629, 18; mutila esse nequit, idque quare II, 532, 4; ei insunt numerorum affectus II, 632, 44; septem sunt, sed non quia septem hujuscemodi numerus est II, 637, 13 ss.; earum affectus et rationes in numeris invenerunt Pythagorei II, 475, 21 s.; earum causæ non sunt numeri ideales, idque quare II, 638, 1 s.; sine gravi et acuto exstare nequit II, 219, 24; iis comparantur respublicæ II, 230, 19; v. *Concentus* et *Concinentia*.

Harmonica; vocem spectat quatenus numerus II, 614, 24; ea accuratiores sunt arithmetica et geometria II, 614, 22 s.; disciplina mathematica naturalior est II, 263, 2; contrario modo se habet ac geometria II, 263, 3; subjecta sunt arithmeticæ, 129, 5, 44; 130, 13; 135, 1; nomine tenus fere non distinguuntur mathematica et quæ auditum spectat, 135, 4; ea præstat arithmetica, 149, 26.

Harmonica mathematica; res de quibus tractat præter sensibiles erunt, si res mathematicæ præter res sensibiles et ideas exstent II, 492, 17; II, 612, 40 ss.

Harmonici secundum numeros; eorum sententia de voce acuta, 183, 10.

Harpe (ἅρπη); e mari victum petit ideoque brentho et laro inimica est III, 173, 22 s.; ei bellum ingerit phoyx, idque quare III, 185, 7 s; milvo et piphingi amica III, 174, 32.

Hastæ; olim aliter se habebant ac hodie, 479, 32; etiamnunc apud Illyrios eodem modo se habent quo antiquitus, 479, 33; eas in terram defigendi consuetudo quæ olim apud Græcos etiamnunc apud barbaros obtinet fr. 137, b; fiunt e cute equi fluvialis III, 24, 7; ope ejus quam ferunt Terrigenæ, fit agnitio apud tragicum anonymum, 469, 32; ejus munere fungi potest manus III, 290, 41 s.; mucrone acuto præpilatam putans qui ostendere volens interfecit, invite agit II, 26, 2.

Hebdoma (ἐν τῇ ἑβδόμῃ *alii interpretantur septimo mensis die*, *alii* Ἑβδόμην *locum esse volunt*, *cf Gœttling ad Aristot. Politic.* p. 393 s.); occisis qui in ea erant, Argis mutata est reipublicæ forma, 567, 35.

Hebdomades; iis ætatem metiuntur poetæ nonnulli, 622, 23; qui secundum eas ætates metiuntur, plerumque non recte præcipiunt, 624, 14; tribus vel quattuor plerisque insectis mensuratur generationis tempus III, 95, 47, ss.

Hebes (ἀμβλύ); quasi pellit III, 455, 37; idque quia longo tempore movet (parum) III, 455, 37 s.

Hebetudo; ei pro portione respondet sonorum gravitas III, 455, 36.

Hebrus; e Scombro oritur III, 570, 8 s.

Hecate; ejus mysteria IV, 107, 7.

Hector; fortissimus Trojanorum, 374, 50; eum interfecit Achilles, *ibid.*; si jure interfecit Patroclum, etiam Alexander jure Achillem, 376, 23; secundum Homerum propter verecundiam cum Achille pugnam subiit II, 210, 44; II, 146, 26; quænam de eo apud Homerum dicat Priamus (Il. ω, 258) II, 76, 13; in mortuum Achillis iræ finem imponere volens, quid dixerit Homerus, 351, 17; citatur tanquam exemplum fortitudinis civilis II, 33, 22; apud Homerum Polydamantis reprehensionem veretur II, 33, 23; ejus reprehensionem veretur Diomedes II, 33, 25; apud Homerum milites minis fortiter dimicare cogit II, 33, 35; ei moriens mortem præsagit Patroclus fr. 25, b; moriens Achilli mortem præsagit fr. 35, b; eum e vulnere delirasse narrat Homerus II, 509, 42; delirantem, teste Democrito, recte cecinit Homerus alia cogitare III, 434, 9 ss.; ejus epitaphium in colle Ophrynio fr. 317, a; item Thebis fr. 316, a.

Hectoris persecutio; quæ eam spectant in scena toleranda non forent, 478, 11; excusanda tamen sunt, quia ad poeseos finem conferunt, i. e. ad stuporem faciendum, 479, 17.

Hecuba; Euripidis citatur, 380, 30.

Hedera (κιττός); in ea flos a fructu differt III, 650, 33; flos ejus flavus est, fructus vero niger III, 650, 34 s.; florens hieme in agro Thermiscyrano frequens est, ibique ex eo mel comportant apes III, 98, 7 ss.; in ligno viridi pullulare solet III, 177, 4 s.; olim captus est cervus Achaïnus eam in cornibus habens III, 177, 2 ss.; IV, 76, 8 s.

Hedyporphyra (ἡδυποϱφύρα); ejus descriptio fr. 178, a.

Hegemo Thasius; primus parodias fecit, 458, 24; pejores imitatur, 458, 25.

Hegesippus; quomodo Delphis deum interrogaverit, 377, 48.

Heledone; v. *Eledona*.

Helena; quomodo ab Homero inducatur fr. 133, a; quomodo erga eam affecti erant senes Trojani, sic erga voluptatem affecti esse debemus II, 23, 47; eam prætulit Theseus, 324, 37; 377, 51; enthymemate apparenti jure ab Alexandro abducta esse dicitur, 382, 19; quidnam dixerit apud Theodectem, 487, 29; ei cum sophistis nihil commune est, 402, 23.

Hellanocrates Larissæus; una cum Cratero adversus Archelaum conspiravit, idque quare, 581, 34; eum ab exsilio non revocavit Archelaus, etiamsi pollicitus esset, 581, 35.

Heliciæ (ἑλικίαι); ita vocantur fulmina quæ lineari specie feruntur III, 633, 15 s.

Helice; in ea cuculi non nidificare dicuntur IV, 75, 30 ss.; quæ circa eam contigerint III, 634, 33.

Helice et Bura; inundatio qua dirutæ sunt, ventorum oppositorum pugnæ originem debebat III, 561, 33; quo tempore dirutæ sunt, apparuit cometa III, 559, 22; idque Asteo archonte III, 559, 41 ss.

Heliæa; eorum penes quos regimen erat, Epidamni ex unius magistratus decreto convenire debebant magistratus, 565, 29.

Hella; Euripidis citatur, 468, 26.

Hellanodici; quomodo instituti sint apud Eleos fr. 357, a.

Hellanotamiæ; quinam fr. 230, b.

Helleborus; v. *Veratrum*.

Hellen; ab eo genus deducunt Hellenes II, 532, 18.

Hellenes; ita olim vocabantur Græci III, 572, 48 s.; quamnam regionem tunc incolerent III, 572, 46 ss.; genere dicuntur quidam, idque quare II, 532, 17 s., v. *Græci*.

Hellespontias; ita appellatur Apeliotes in Proconneso, Teo, Eubœa, Cyrene, idque quare IV, 45, 22 s.; ita Cæciam quidam vocant III, 590, 17; imbrem affert Atticæ et insulis IV, 254, 43 ss.

Hellania; v. *Hilenia*.

Hellenismus; v. *Græce loqui*.

Hellespontus; terminus Asiæ imperii ab occidente III, 637, 35; ibi terræ motus vehementissimi fiunt, idque quare III, 592, 36 ss.; ei Aquilo imbrem affert IV.

254, 44 s., 51 s; ab eo flat Hellespontias IV, 45, 25 s.; in eo inveniuntur astaci, idque quare III, 91, 28; ad eum e Ponto defertur fucus, idque quando III, 116, 11 ss.; in eo inveniundæ spongiæ asperæ et duræ sunt, idque quare III, 90, 17 s.; eum ponte junxit Xerxes, 395, 20.

Helotes; iis superbiores erunt agricolæ in republica Platonis, 502, 31; Lacedæmoniorum agros colunt, 515, 24; sæpe insidias struxerunt Lacedæmoniis bellum cum accolis gerentibus, 511, 11, 17; 516, 37; eorum administratio valde laboriosa est, idque quare, 511, 21.

Helluo (λαφύκτης); quis II, 214, 8; prodigi species II, 214, 7.

Hemispherium; in inferiori nos sumus, in superiori antipodes etiamsi contradicant Pythagorei II, 392, 7 ss.; utrumque IV, 194, 47; in iis nullam aliam differentiam videmus nisi quod poli non moventur II, 391, 46; cur bullæ ejus speciem præ se ferant IV, 198, 4 ss.

Hemistater; nummus apud Cyrenæos fr. 268, b.

Heniochi (Ἡνίοχοι); etiamsi humanarum carnium esui indulgeant, tamen fortitudine non excellunt, 627, 18; II, 81, 24.

Hepatus; v. *Jecorinus.*

Hepiolus (ἠπίολος); circa lucernas volitat III, 168, 27 s.; ei simile animalculum in alvearibus gignitur III, 168, 27 s.; qualem prolem gignat III, 168, 28; ab apibus non pungitur III, 168, 29; solo fumo pellitur III, 168, 29 s.

Hepseti (ἑψητοί); iis æquales sunt pisciculi qui sponte in quibusdam Asiæ fluminibus nascuntur III, 117, 44 s.

Heraclea; ita olim Tarentum vocabatur IV, 94, 1.

Heraclea; quomodo et quando ibi sublata sit democratia, 570, 28; quomodo ibi a paucioribus ad sexcentos translata sit oligarchia, 571, 34, 41; quomodo ibi propter sententiam de adulterio latam orta sit seditio, 573, 9; patria Herodori III, 382, 20 s.

Heraclea in Ponto; terræ motus qualis ibi semper factus III, 593, 27; ibi pisces fossiles fieri dicuntur IV, 86, 6 ss.; quomodo ibi eversa sit oligarchia, 572, 16.

Heracleis; eam qui fecerunt poetæ, errasse videntur eam unam esse arbitrati, 463, 34.

Heracleodorus; quomodo Orei immutaverit reipublicæ formam, 567, 48.

Heracleotæ; etiamsi oppidum magnitudine concinnum incolant, tamen multas triremes complent, 608, 23; quomodo sibi pararint subsidia ad expeditionem contra Bospori tyrannos suscipiendum, 641, 52.

Heracleotici cancri; una cum paguris post obstetrices omnium cancri maximi sunt III, 58, 22; quomodo se habeant eorum oculi III, 61, 17; altum mare incolunt III, 285, 42 ss.; parum moventur III, 285, 45; eorum salus duritiei nititur III, 285, 46; brevia crura habent III, 285, 47 s.; igitur ad incedendum inepta III, 285, 43 s.

Heraclidæ; sub eorum reditu cum Caribus Iones cohabitaverunt fr. 256, a; eorum genus non eodem modo dicitur quo genus naturale II, 583, 13; quid pro iis fecerint Athenienses, scire debet qui Athenienses laudare vult, 374, 9.

Heraclides Ænius; cur una cum Parrho Cotyn interfecerit, 581, 37.

Heraclitus; Ephesius II, 163, 42; II, 383, 25; II, 411, 13; II, 472, 43 s.; quidnam dixerit hospitibus qui eum furno corpus siccantem invenerant III, 227, 21 ss.; ejus scripta difficulter interpunguntur, 391, 28; ejus placitis inde a puero innutritus fuit Plato II, 477, 29; qua in re eum reprehenderit Cratylus II, 510, 16 s.; firmam et inconcussam opinionem habebat de rebus quæ ei placebant II, 163, 43; ejus placitum solummodo thesis est disputandi gratia posita II, 249, 13; obscurus vocatur et citatur III, 635, 17 ss.; initium ejus operis citatur, 391, 30; laudatur fr. 45, a; innuitur ac refutatur III, 572, 25 ss.; non minorem fidem habebat iis quæ opinabatur quam iis quæ sciebat II, 78, 42; ipse quidnam diceret non intelligebat II, 589, 42; igitur principii contradictionis obtrectator factus est II, 589, 43; si quis eum recte interrogasset forsan agnoscere coactus esset, oppositas affirmationes nunquam de eodem simul veras esse posse II, 589, 39 ss.; si ejus effatum verum esset, id ipsum verum non esset II, 589, 43 ss.; omnia vera et falsa esse dixit II, 513, 38 s.; igitur cum omnia vera tum omnia falsa esse censet II, 513, 40; potius tamen omnia vera censuisse videtur II, 513, 49; eum nonnulli dixisse ferunt idem simul esse et non esse posse II, 503, 46, cf. II, 513, 28; si vera dicat, contraria de eodem prædicari poterunt II, 591, 49 ss.; contraria amica habebat II, 219, 22; quare Homerum reprehenderit II, 219, 22; arbitratur contrarium id esse quod compellit II, 91, 33; item pulcherrimum concentum e rebus dissimilibus fieri II, 91, 34; item omnia e discordia oriri II, 91, 35; bonum ac malum idem esse putabat, 268, 12; II, 250, 14; non concedit, contraria simul adesse non posse, 268, 13; omnia exhalatione composuit III, 435, 21; exhalationem semper fluere et maxime incorpoream esse censet III, 435, 21 s.; animam principio, i. e. exhalationi assimilat III, 435, 20 s.; ejus de cognitione opinio III, 435, 22 s.; entia semper moveri censet, 179, 14; III, 435, 23 s.; eadem ac ille de anima sentire videtur Alcmæo III, 435, 24 s.; reliqua omnia fieri et fluere, unum tantummodo permanere ex quo reliqua transformantur censuisse videtur cum ipse tum multi alii II, 411, 9 ss.; omnia gigni, nihil vero esse censebat III, 673, 17 s.; ejus refutatio differtur in alium locum II, 411, 15; ejus (?) hæc opinio refutatur II, 362, 48 ss.; ejus opiniones Parmenidis et Melissi placitis oppositæ sunt II, 411, 3; mundum vicissim fieri et interire putat II, 383, 22 ss.; secundum eum sensibilia semper fluunt nec de iis scientia est II, 477, 30; II, 615, 8 s., 11; bis in eundem fluvium nos intrare non posse asserebat II, 510, 16; item solem quotidie novum esse III, 576, 38; ex ejus opinione ille qui in orbem vertitur, etiamsi locum mutet, stat IV, 299, 36 s.; ignem omnium rerum principium habebat II, 472, 44 s., cf. II, 478, 49; II, 479, 39, 52; perperam arbitratur, omnia aliquando ignem fieri II, 279, 47; II, 596, 49 s.; eo teste, omnia si in fumum converterentur, naribus dignosci possent III, 485, 9 s.; ejus effatum de ira, 587, 30; voluptatem difficilius impugnari dicit quam iram II, 17, 22; II, 200, 14; eo teste asinus paleas auro præfert II, 122, 17; item omne reptile terram depascitur III, 641, 31 ss.

Heracliti sectatores; quidam dicunt exhalationem in corpore sicut et in universo fieri IV, 189, 31 s.; nonnullis eorum placet ex aqua potulenta, siccata et concreta lapides fieri, e mari autem solem exhalari IV, 234, 32 ss.; qui se profitebantur, summum inter principii contradictionis locum tenent II, 510. 13.

Heræa; ibi sortem suffragiis substituerunt, quia eligere solebant ambientes, 567, 44.

Heragorem; ita nonnulli dicunt pro Heragoram IV, 308, 11.

Herbæ (βοτάναι *vers. gr.*); e quinque, quæ sunt semen, putredo, humor aquæ, plantatio, super aliam plantam nasci proveniunt IV, 38, 41 ss.; non fiunt nisi per compositionem IV, 34, 18 s.; in aqua salsa non nascuntur, idque quare IV, 36, 3 s.; quæ stipitem non habent sed folia ex sua radice, annuæ IV, 25, 28 s.

Herba (πόα); ubi exsiccatur alba fit III, 424, 44 s.; non tamen idcirco ei comparandi sunt cani, *ibid.*; ea vescitur anthus III, 173, 52; item testudines marinæ in terram egressæ III, 148, 13 s.; succo lacteo referta qua vescuntur lepores, causa est cur coagulum habeant, idque quomodo III, 273, 39 ss.; alicujus ope vomitum sibi cient canes ægroti III, 177,27 ss.

Herba lanceæ similis; ad hebetes oculos remedium circa Lycormam fluvium nascitur IV, 107, 1 s.

Herbæ minutæ (βοτάναι λεπταί *vers. gr.*); vix fructificant, idque quare IV, 41, 41; folia et flores in illis IV, 35, 28 s.; in locis sulphureis nascentes IV, 36, 54 ss.; in una diei unius hora gignuntur IV, 30, 40 ss.

Herbæ oleares (βοτάναι ἐλαιώδεις *vers. gr.*); IV, 29, 34.

Herbæ semina facientes (βοτάναι σπέρμα μόνον ἔχουσαι); IV, 29, 34.

Herbaceus color (ποῶδες); rationi consentaneum est, hunc in omnibus quæ in terra nascuntur primum consistere, idque quare III, 648, 14 ss.; in omnibus plantis colorum principium III, 648, 9 s.; saturatus et porraceus III, 648, 27 s.

Herbivoræ aves (ποηφάγα); quale rostrum habeant III, 253, 43 ss.; nonnullæ earum rostrum serratum habent, idque quare III, 253, 49 s.; latum rostrum habent, idque quare III, 298, 10 ss.

Hercules; Jovis filius fr. 333, b; eum forsan malebat mater deum esse quam secum Eurystheum mercenariam operam locare II, 276, 42; a Rhadamantho educatus est fr. 265, a; multa propter virtutem tulit fr. 333, b; quamobrem eum Argonautas reliquisse fabulentur, 536, 2; inter eum et Gigantas circa Iapygium promontorium depugnatum esse fabulæ testantur IV, 91, 3 ss.; ejus multa monumenta exstare dicuntur juxta vias quas peragravit IV, 91, 6 ss.; vestigia ejus circa Pandosiam Iapygiæ monstrantur, quæ nemini fas est pedibus calcare IV, 91, 8 ss.; Hispaniæ bellum intulit incolarum divitiis invitatus IV, 89, 23 ss.; ei tota tellus ad orientem sita parebat IV, 91, 30 s.; ex Erythia vaccas abigens optandi potestatem fecisse dicitur Chaoniæ incolis, utrum salem an pisces in fonte mallent III, 582, 34 ss.; boves Geryonis ex Erytho non ex Erythia abegit IV, 100, 30 ss., cf. 24; ludos Olympicos in honorem Pelopis instituit fr. 311, b; ab olea Callistephanus vocata plantam in ludorum Olympicorum gratiam plantavit IV, 82, 33 ss.; dedicavit statuas orichalcos Phenei vocatas IV, 84, 9; lapis plaustrali magnitudine ab eo translatus fertur, qui exstat circa Iapygium promontorium et qui uno digito movetur IV, 91, 11 ss.; intra septuaginta duo liberos, unam tantummodo filiam procreasse fertur III, 141, 20 s.; quid de eo narrent fabulæ quod ad superfœtationem attinet III, 140, 21; furor ejus in pueros IV, 265, 20 s.; ulcera quibus in Œta laborabat ab atra bili orta IV, 265, 21 s.; IV, 265, 17; ab eo hic morbus sacer dicitur IV, 265, 19 s.; ejus filios Thespiadas secum duxit Iphiclis filius Iolaus in Sardiniam IV, 91, 26 ss.; ejus sagittæ a Philoctete in templo Apollinis Alæi consecratæ IV, 94, 10; a Crotoniatis inde ablatæ in Apollinis templo quod apud eos exstabat consecratæ esse feruntur IV, 94, 11 ss.

Hercules alius, alius hic; proverbium amicitiam spectans II, 182, 25; II 235, 54.

Herculis circulus; idem qui Pyrois et Martis vocatur III, 628, 48.

Herculis columnæ Briarei primum appellabantur fr. 296 b; finis Europæ III, 631, 1 s.; item Africæ III, 631, 10 s.; per eas Atlanticum mare in mare internum influit III, 630, 12 ss.; extra eas Oceanus III, 630, 40 s.; in mari extra eas insula a Carthaginiensibus reperta est, eaque qualis IV, 88, 18; extra eas effunditur Tartessus flumen III, 569, 46; qui regionem iis vicinam cum India conjungunt, eorum opinio non omnino fide indigna videtur II, 410, 3; quod ab iis ad Indicam terram usque porrigitur, id quod ab Æthiopia usque ad Mæotidem et extremos Scythiæ terminos pertingit, majore superat proportione quam quinque habent ad tria III, 587, 28 ss.; ultra eas Phœnices navigant IV, 101, 10; extra eas ignes, alios perpetuo flagrantes, alios noctu esse narrat navigatio Hannonis IV, 80, 24 ss.; quæ ultra eas sita sunt non videntur propter mare continuari III, 587, 37; ad eas qui habitant, iis non invident, 362, 7; captum ingenii superare videtur, quod nonnulli insomniis prævident quæ circa eas fient III, 513, 15.

Herculis via; ex Italia ad Celtas et Celtoligures et Iberos protenditur IV, 88, 30 ss.; per eam si quis sive Græcus, sive indigena proficiscitur ab accolis cavetur, ne quid iis mali accidat IV, 88, 33 ss.

Hercynii montes; montium versus Septentrionem sitorum altissimi et amplissimi sunt III, 569, 49 s.; ex iis multa flumina oriuntur qui Septentrionem petunt III, 569, 48 s.; ex iis nascitur Ister IV, 93, 8.

Hereditas (κληρονομία); non e datione, sed jure cognationis ad heredes pervenire debent in oligarchia, 577, 40; neque ad eundem plures, 577, 41; quomodo propter paternam Hestiææ seditionem excitarint duo fratres, 568, 52.

Heri (ἐχθές); exemplum τοῦ quando, 2, 28.

Herilis, potestas (δεσποτεία); aliis scientia, aliis res præter naturam esse videtur, 484, 41; nonnullis perperam eadem esse videtur ac domestica, civilis et regia, 484, 42, cf. 482, 10; 487, 80; quomodo a potestate civili differat, 487, 52, 604, 23; 617, 37; spectat res necessarias, 524, 28; 604, 20; imperantis gratia exercetur 617, 38; ejus in omnes exercendi gratia non fieri debent bellicæ exercitationes, 619, 17.

Herilis ratio (δεσποτική); pars est domesticæ, 484, 30 494, 13.

Herilis scientia; esse possit aliqua, 488, 4; est ea qua servis uti valet, 488, 14; nihil ampli neque gravis habet, 488, 16; quonam constet, 488, 17; eam villico relinquunt domini qui ab hac molestia liberi esse possunt, 488, 18; ab ea differt ars acquirendi, 488, 20.

Herile imperium; v. *Imperium herile.*

Hermæum; ibi restiterunt ac mortuæ sunt copiæ civiles fugientibus militibus II, 34, 9.

Hermias; eum comprehendit Mentor filius, 647, 38; quare procuratores ab eo institutos non removerit, 647, 39.

Hermias; regnavit eunuchus et servus fr. 334, a; ob virtutem periit fr. 334, a; carmen in ejus honorem compositum fr. 333, a; illi non ut immortali sacrificare voluit Aristoteles fr. 320, b; inscriptio in ejus honorem in statua Delphis posita fr. 335, a.

Hermione; olim a Caribus habitata est fr. 256, a; Junonis pronubæ ibi templum fr. 256, b.

Hermotimus; Clazomenius II, 473, 40; existimatur primus mentem et in rerum natura ordinis causam habuisse II, 473, 39 s.

Herodicus; quomodo Thrasymachi nomini alluserit, 380, 28; quomodo Poli, 380, 29; quomodo Dracontis legislatoris, 380, 30.

Herodicus Selymbrianus; ea lege sanus erat ut ab omnibus humanis abstineret, 321, 54.

Herodorus; Heracleota III, 382, 20 s.; Brysonis sophistæ pater III, 109, 17 s ; III, 182, 3 s.; ejus de vulturibus sententia III, 109, 18 ss.; III, 182, 4 s.; trochum duo pudenda habere ac se ipsum inire contendit III, 382, 20 ss.
Herodotus; quæ narrat si quis metris adstringeret, nihilominus historia essent, 464, 5; fabularum auctor, piscium feminas ore concipere contendit, idque quare III, 381, 35 ss., cf. III, 380, 51 s.; III, 383, 40 ss.; perperam censet Æthiopum semen nigrum esse III, 55, 14 s.; III, 350, 44 ss.; trochili cum crocodilo amicitiam narrat II, 221, 35.
Citatur (I, 1), 394, 12; (II, 30), 405, 47; (II, 93) III, 381, 35 ss.; (III, 125) III, 55, 14 ss.; III, 350, 44 ss.; alluditur (III, 20), 546, 35.
Heroes; eos et corpore et anima hominibus præstare putamus, 617, 7 ss.; melancholia laborantes IV, 265, 32; apud veteres in tragœdiis soli duces erant IV, 213, 49; eos imitantur histriones IV, 213, 48; eorum cultus lege fit III, 641, 5; iis quoque ruri templa dicanda sunt, 616, 19; apud eos, ut fabula fert, in Sardinia dormiunt experrectique nesciunt tempus elapsum esse II, 300, 6 s
Heroica; in iis Priamus senex maximis calamitatibus afflictus esse dicitur, II, 9, 45.
Heroica carmina; ea quoque pangebant antiqui poetæ, 459, 40; ab iis ad tragœdias transierunt qui natura sua ad poesin ferebantur, idque quare, 459, 50; quomodo se habeant eorum procemia, 402, 49; eorum procemiis similia procemia orationum judicialium, 402, 44, cf. *Epica poesis.*
Heroicum metrum (τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον); id experientia ac ipsa natura docuit, 477, 34, 44; maxime æquabile et magnificum est, 477, 37; glossas et metaphoras maxime admittit, 477, 38; alio quam eo si quis narrativam imitationem faceret, ineptum esset, 477, 34, 43, cf. *Hexameter versus.*
Heroicus rhythmus; qualis, 393, 27; ejus proportio ut unum ad unum, 393, 36.
Herpyllis (filia Aristotelis); ejus curatores fr. 331, b.
Hesænus mons; Pæoniam a Mædica separat IV, 75, 1 s.; in eo nascitur fera bolinthus dicta IV, 75, 2 ss.
Hesiodus; pater Stesichori fr. 281, a; ejus epitaphium fr. 282, a; oraculum datum Orchomeniis de ejus ossibus fr. 281, b; Chaos primum fuisse censet III, 672, 42 s.; III, 675, 26; deos omnium principia facit II, 495, 36 s.; omnia quæ nectar et ambrosiam non gustarunt, mortalia esse affirmat II, 495, 37 ss.; ejus effata de causa cur dii nectare et ambrosia vescantur, expenduntur II, 495, 40 ss.; omnia fieri, nihil ingenitum esse, facta vero partim manere, partim interire putabat II, 411, 5 ss.; ejus opinio Parmenidis et Melissi placitis opposita est II, 411, 3 s.; ejus refutatio in alium locum differtur II, 411, 15; eo teste inter omnes deos eminet amor II, 473, 52; item amor post Chaos genitus est II, 473, 50 s.; igitur causam moventem respexisse videtur II, 473, 44, cf. II, 479, 1; una cum vulgo putare videtur omnia alicubi et in loco esse II, 285, 40 s.; solummodo de eo quod ejus æqualibus probabile erat cogitabat II, 495, 34 ss.; ignorabat aves uncungues non bibere III, 162, 47; igitur cecinit, Nini obsidionem enarrans, aquilam augurii præsidem bibentem III, 162, 48 s.; ejus versus (*O. et D.* 370) Pittheo tribuitur fr. 294, a.
Citatur: e *Theogonia* (v. 116-119); II, 285, 37; II, 473, 50; III, 672, 42 ss.; ex *Operibus et Diebus* (v. 25), 352, 35, 362, 13, 582, 52; II, 91, 29; II, 219, 13; (v. 293) II, 3, 25; (v. 370) II, 104, 39; II, 232, 7; fr. 293, b; (v. 405), 483, 8; 635, 24; (v. 586) IV, 140, 42 s.; (v. 699), 636, 48; (v. 715) II, 114, 11; (v. 761) II, 89, 7. *Fragm.* CLVII (*Lehrs*); II, 57, 43.
Hesione; Priami soror, Teucri mater, 405, 4.
Hesperus; eo admirabilior esse videtur justitia II, 53, 26.
Hestiæa; quomodo ibi propter patris hereditatem seditionem excitarint fratres duo, 568, 51.
Hexameter versus (ἔπος, ἑξάμετρα); ejus dextra pars novem, sinistra vero octo syllabis constat II, 637, 32 s.; quænam igitur inter eum et chordas medias intercedere videatur affinitas II, 637, 30; eos raro in communi sermone proferimus, 460, 23; iis utentes nomina a communi loquendi consuetudine abhorrentia adhibent, 386, 21, v. *Epica poesis, Heroicum metrum.*
Hiatula (χάννη); piscis pelagicus est III, 158, 16; ejus descriptio fr. 176, b; sola carne vescuntur III, 148, 50 s.; sæpe ventriculum ejiciunt minores pisces persequentes, idque quare III, 149, 25 ss.; omnes ova habent, nec in earum genere ullus qui ineat III, 75, 35, cf. III, 77, 7; III, 115, 15 s.; III, 380, 28; III, 385, 28 ss.; III, 386, 37 s., 54 s.; hiatulas procreant III, 387, 2.
Hiatus (χάσματα); interdum noctibus serenis in cælo apparent III, 547, 43 s.; quænam eorum sit causa III, 557, 45 ss.; III, 558, 9 s.; sæpe ex iis faces excidunt, ubi potius in unum rediguntur III, 558, 10 ss., cf. (*Aurora borealis*).
Hibernæ regiones (χειμερινὰ χωρία); cur in iis æstus vehementes ac crebri fiant IV, 192, 22 ss.
Hic; masculinum genus significat, 291, 27; 306, 7.
Hîc (quæ sunt) (τὰ ἐντεῦθεν); etiam contrario modo se habere possunt II, 198, 50.
Hiccine est quam vere dicis; solœcismus est, 306, 2.
Hiems; homini secundum ætates evenit III, 422, 2 s.; III, 423, 1; totius anni facit sol, mensis vero luna, idque quomodo III, 397, 16 ss.; ob conversionem fit qua sol solstitium petit III, 585, 8 s.; tanquam magni alicujus temporis circuitus consideranda sunt diluvia ac pluviarum ingentes redundantiæ III, 572, 39 s.; cur per eam minus reflent venti IV, 300, 42 s.; per eam frequens esse solet pluvia II, 270, 42; ea raro decidit grando, nec nisi ubi debilius est frigus III, 566, 10 s.; III, 567, 24; cur ea nubes non de continente metuendæ esse dicantur IV, 255, 6 ss.; cur ea flatus de ortu mane spirent IV, 254, 3 ss., cf. IV, 247, 11 ss.; glacialis fieri cur dicatur si Boream duxerit Auster IV, 252, 20 ss.; cur ea minus frigida sint corpora quam æstate IV, 286, 8 ss.; morbida cur consequatur si æstas et autumnus imbres et Austros habuerunt IV, 112, 8 ss.; cur si sicca et Aquilonia fuerit, autumnus vero humidus et Austrinus, dolores capitis, raucitates et tusses oriantur IV, 110, 6 ss.; cur si Austrina et pluvia fuerit, ver autem siccum et Aquilonium, morbidum tum fiat cum ver tum æstas IV, 109, 32 ss.; cur ea febres ardentes oriantur IV, 113, 44 ss.; cur voces graviores sint IV, 177, 9 ss.; IV, 185, 22 ss.; IV, 309, 19; cur acutius vociferemur IV, 307, 34 ss.; cur minus olfaciamus IV, 187, 18 ss.; IV, 310, 8 ss.; ea somnolentiores sumus IV, 177, 12 s.; cur minus profluvia ventris fiant IV, 313, 38 ss.; cur morbi rariores IV, 113, 35 ss.; cur ea qui valetudine adversa laborant magis moriantur IV, 113, 11 ss.; per eam omnes interiores partes calidiores se habent IV, 238, 39 s.; ea corpus perinde quasi terra vaporem emittit IV, 286, 15 s.; cur sudores minus oriantur, nec nos per id tempus parandos censeamus IV, 126, 42 ss.; cur currentes tunc magis rigeamus quam stantes IV, 156, 47 ss.; cur potius ea famem sen-

liamus ac cibum concoquamus IV, 297, 44 ss.; cur maxime incidat bulimus IV, 155, 29 ss.; cur ea aqua non perinde ferveat ac æstate IV, 237, 12 ss.; leniori gaudent urbes quæ Aquilonem secundum habent, 613, 16; quæ eo tempore fit animalium conceptio, quomodo differat ab iis quæ vere fiunt III, 83, 24 ss.; ea uxorem ducere præstat, quemadmodum et facere solent, 621, 38.

Hiera, una ex Æoli insulis; terræ motus qualis ibi factus sit III, 592, 28; terra ibi extumuit III, 592, 29 s.; hunc etiam nunc tumulum non procul a Liparæorum urbe videre licet III, 592, 32 ss.

Hiero; Gelonis filius fr. 254, b; Syracusarum tyrannus, 588, 25; quot annos regnaverit, 588, 29; auscultatores emittebat, 584, 41; ejus frater Thrasybulus, 583, 5; ejus uxori quidnam responderit Simonides, 366, 38; urinæ difficultate laborabat fr. 254 b; 290, a.

Hilaris (εὔθυμος); ejus assumunt interdum mores tristes IV, 1, 42 s.; nonnunquam contristatur IV, 1, 44.

Hilaritates (εὐθυμίαι); cum cantu ab atra bili fiunt, idque quando IV, 267, 20.

Hilenia (Ειλενίας *pro* Ἑλληνίας *e. conj. Osanni*, cf. Præf. t. IV, p. III):; Minervæ cognomen IV, 94, 20.

Himerenses; quomodo eos fabula monuerit Stesichorus, ne Phalaridi custodiam corporis darent, 370, 26.

Hinnicida (νεβροφόνος); idem qui pygargus III, 187, 40 s.

Hinnitus; animi fortitudinem indicat IV, 322, 25.

Hinnularia aquila; v. *Hinnicida.*

Hinnulus (νεβρός); cito crescunt III, 130, 46; id quod argumentum non esse videtur longævitatis cervorum III, 131, 8 s.; eos ad lustra ducit cerva III, 131, 3; III, 176, 15 s.; eos venantur aquilæ III, 189, 3; ejus coagulum optimum est III, 54, 24.

Hinnus (ἴννος); ad jumenta pertinet III, 7, 48.

Hipparchus; eum sustulit Harmodii et Aristogitonis amor, 381, 47; post ejus mortem Pythia oraculum dedit Lacedæmoniis quo Pisistratidarum tyrannidem evertere jubebantur fr. 229, a.

Hipparchi; interdum equitibus præponuntur, 599, 36; iis subditi sunt phylarchi, 599, 38; duo apud Athenienses fr. 238, a; eis subditus phylarchus *ibid.*

Hipparchus; tutor Nicanoris Aristotelis filii fr. 331, b.

Hipparidion; v. *Pardium.*

Hipparinus; Dionysio Syracusis tyrannidem paravit, 572, 23.

Hippasus; Metapontinus II, 472, 44; ignem omnium rerum principium habet II, 472, 44 s., cf. II, 478, 49, II, 479, 39, 52.

Hippias Atheniensis; eum muro Pelasgico inclusum obsedit Cleomenes fr. 229, a; pergulas tabulati superioris, scalas, præmunita vestibula in publicas vias projecta et januas quæ extrorsum aperiebantur vendidit, 641, 13; quomodo nummis adulterandis pecuniam sibi pararit, 641, 17; qui in munera publica magnos sumptus impensuri erant, constituta mediocri pecuniæ summa, inter munere perfunctos perscribi jussit, 641, 21; pro unoquoque mortuo, vel unoquoque recens nato quidnam Minervæ sacerdoti pendere jusserit, 641, 25.

Hippias Thasius; quomodo accentu solverit Homerica problemata, 479, 53.

Hippias; exemplum citatur, 314, 39.

Hippias; Platonis citatur II, 533, 16.

Hippo; propter intellectus vilitatem indignus est qui inter philosophos recenseatur II, 472, 40 s.; aquam omnium rerum principium habebat, *ibid.*; ineptioribus accensendus est III, 435, 29 s.; animam aquæ assimilavit, idque quare III, 438, 30 s.; quomodo refutarit qui animam sanguini assimilabant III, 435, 32 s.

Hippobotæ; quo tempore rempublicam Chalcidensium tenebant multæ coloniæ in Siciliam deductæ sunt fr 294, b.

Hippocrates geometra; Chius II, 238, 47; III, 558, 32; geometriæ peritus, sed ceteroquin socors et imprudens II, 238, 47; naviganti multam pecuniam eripuerunt quinquagesimi exactores Byzantini II, 238, 49; ejus discipulus Æschylus III, 558, 32 s.; ejus quadratura circuli fit per lunulas, 287, 47, cf. 117, 33, 288, 25; ejus quadratura contentiosa non est et quare, 287, 47; 288, 15; ejus quadratura ad nihil nisi ad geometriam referri potest, et quare, 288, 27; ejus de cometis sententia III, 558, 31 ss.; refutatur hæc sententia III, 559, 4 ss.

Hippocrates; dici posset major medicus, etiamsi non homo, quam alius corporis magnitudine excellens, 605, 47; ejus dictum citatur IV, 292, 12 (*cf. varias lectiones adj. ad calcem fragm.* p. 353. *Usener conferri jubet Hippocr.* t. III, p. 308).

Hippodamus Milesius; Euryphontis filius, 508, 10; oppidorum in plateas divisionem reperit, 508, 10; Piræeum in plateas distribuit, 508, 11; aliquanto plus quam decebat elegans esse videbatur, 508, 12; capillo denso et promisso eminebat, 508, 14; tam æstate quam hieme vestitu sat vili, sed calido utebatur, 508, 15; in totius naturæ explicatione eruditus esse volebat, 508, 16; primus eorum qui rempublicam non administrabant de optima republica sententiam protulit, 508, 17; quantum esse voluerit civium numerum, 508, 19; quomodo distribuerit cum cives, tum agros, 508, 20 ss.; quænam circa judicia novare voluerit, 508, 27; legem tulit de iis qui aliquid utile civitati invenissent, 508, 38; item de liberis eorum qui bello occubuissent, 508, 39; quænam de magistratibus præcepta dederit, 508, 43; ejus placita expenduntur, 508, 48 ss.; ratio qua urbis domos disponebat, elegantior sed adversus incursiones hostiles parum tuta est, 613, 41.

Hippolochus; ei primo in foro statua posita est, 332, 21

Hippomanes; triplex III, 121, 45 ss.; primo ita vocant quod equæ emittunt ubi labore fessæ vento gravidæ esse desinunt III, 121, 45 s.; hoc scrofarum apriæ simile III, 121, 46; hoc inprimis sectantur sagæ III, 121, 47; secundo ita vocant quod pullorum fronti innascitur III, 121, 45 s., 33; III, 128, 26 s.; III, 167, 34 s.; tertio loco humorem qui ex equarum pudendis in coitum excitatarum profluit III, 121, 51 ss.; hoc semini marium simile est, etiamsi tenuius sit III, 121, 51 s., cf. III, 122, 36 s.; hoc difficile colligitur, idque quare III, 121, 54 s.; quomodo se habeat quod pullorum fronti innascitur III, 128, 27 s.; hoc illico post partum devorant equæ III, 128, 24 ss.; si hoc alii equæ præreptum odoretur equa, furore percellitur III, 128, 28 ss.; ideoque hoc quærunt et colligunt veneficæ III, 128, 30 s.; id prælambunt, abrodunt ac perpurgant equæ III, 167, 33 s.; quod præterea de eo fabulantur, figmenta sunt muliercularum et incantatricum III, 167, 35 s.

Hipposelinum; anno postero fructum fert, quumque tulerit exarescit IV, 215, 14 s.

Hippotes; coloniam Maliensium deduxit fr. 277, a.

Hippurus (ἵππουρος); citissime grandescit III, 82, 43 s.; vere parit III, 82, 45; manifeste hieme latitat, ideoque nonnisi statis quibusdam temporibus capitur III, 160, 7 ss.

Hirco-cervus; v. *Tragelaphus.*

Hircus; duas mammas prope genitale habet III, 53, 44 s.; cuidam aliquando in Lemno tantum lactis subtraxerunt ut exinde caseus fieri posset III, 53, 44 ss.; item alii a primo hirco progeniti III, 53, 46 s.; pauciores dentes habent quam capræ III, 23, 18; eorum urina tenuior quam caprarum III, 123, 8 s.; anniculi coire incipiunt III, 85, 35, s.; meliorem tamen prolem generant sequenti anno III, 85, 35 s.; igitur, quod ad sobolem procreandam attinet a reliquorum animalium maribus differunt III, 85, 33 s.; pingues facti steriliores fiunt III, 86, 24; item minus coeunt III, 335, 44 s.; igitur eos ante emaciant III, 335, 45 s.; rursus gracilescentes iterum generare queunt III, 86, 26; ab eorum affectu nomen desumpsere vites hirculentes III, 335, 46 s.; quidam capris gemellum partum conciliare solent III, 124, 7 ss.; quidam masculinum vel femininum III, 124, 9 ss.; coitus tempore peculiarem vocem edunt III, 72, 47; item inter se pugnant III, 121, 9 ss.; alioquin vero gregatim pascunt III, 121, 10; coitus tempore fœtent III, 131, 18 s.; faciesque eorum nigrescit, idque quare III, 131, 19 s.; eodem tempore caro eorum prava fit et male olet III, 131, 27 ss.; ad eos referuntur qui tibiis hirsutis sunt IV, 12, 51 s.

Hircum redolentes; quare sint qui rem veneream agunt IV, 140, 35 ss.; cur unguento uncti fœtidiorem odorem contrahant IV, 190, 14 ss.; IV, 309, 39.

Hirci (τράγοι); genus quoddam spongiarum III, 89, 47 s.

Hirci (τράγοι); ita nonnulli vocant mœnulas mares quo tempore colorem mutant III, 171, 5 s.

Hirquitallire (τραγίζειν); quidnam III, 134, 36; III, 428, 26 s.; id magis evenit adolescentulis, si veneri indulgeant quam si ab ea abstineant III, 134, 66 ss.; diutissime durat apud adolescentulos qui vi id incommodum expellere tentant III, 134, 40 ss.; eorum voces crassæ fiunt III, 661, 43.

Hirsuti (δασεῖς); quamobrem immodicæ purgationi minus obnoxii sint IV, 311, 17 ss.; magis in venerem proclives sunt quam leves III, 408, 33 s.; idque quare IV, 165, 3 ss.

Hirsutum aut non hirsutum esse; quid significet IV, 12, 51 ss.; circa ventrem esse, signum est somnum amantis IV, 6, 27 s.; rectis, crassis et nigris capillis esse, signum est libidinosi IV, 6, 23 s.

Hirtæ partes; prope eas aquam emittunt crustata III, 545, 45.

Hirundines (χελιδών); aves sunt III, 178, 41 s.; parvæ aves sunt III, 34, 25; igitur ingluvie carentes longum habent ventriculum III, 34, 24 s.; fel ad intestinum porrectum habent III, 30, 54 s.; bonis alis sed pravis pedibus prædita III, 3, 20 s.; apodibus et alis et pedibus et moribus et adspectu similis est III, 3, 20 s.; III, 187, 15 s.; quomodo ab apode distinguatur III, 187, 17 s.; carnivora est, etiamsi non uncunguis III, 109, 23 s.; III, 150, 47 s.; apibus injuriam inferunt III, 198, 25 ss.; ideo alveario vicinas tollunt apiarii III, 198, 31 s.; non hibernantur, sed abeunt III, 157, 21 s.; aliæ earum latitant, aliæ hinc abeunt, idque quænam III, 161, 3 ss.; jam repertæ sunt in cavernis omnino plumis nudatæ III, 161, 6 s.; una cum iis abeunt palumbes III, 161, 17; frigida tempestate albescunt III, 49, 7 ss.; bis quotannis pariunt III, 84, 14 s.; III, 109, 24 s.; multiparæ sunt et non magnæ, ideoque imperfectos et cæcos fœtus edunt, idque quare III, 409, 8 ss.; si quis earum pullis oculos expungat, repullulant ac sanantur, idque quare III, 33, 36 s.; III, 109, 25 ss.; III, 409, 13 ss.; quomodo nidificent III, 104, 9 s.; III, 178, 32 s.; humanam industriam imitantur III, 178, 28 s.; quidnam faciant ubi iis nidum exstructuris lutum deest III, 178, 34 s.; proli alendæ tam mas quam femina operam dant III, 178, 38 s.; semper eidem pullo primo cibum dant, idque quare III 178, 39 s.; stercus primum ipsæ e nido ejiciunt III, 178, 40 s.; pulli ubi creverint eos idem facere docent III, 178, 41 s.; initio atræ sunt III, 654, 23; nidum natura et alicujus gratia faciunt II, 271, 18; excrementa in sese demittentem quomodo allocutus sit Gorgias, 389, 47; una ver non facit II, 7, 12.

Hirundo alba; a natura sua deflexit III, 652, 51; III, 653, 1; cf. III. 49, 7; in insula Samo nascuntur fr. 285, b.

Hirundo marina (θαλαττία); quales pinnas habeat III, 72, 27; sublimis super mare fertur III, 72, 26; atque tunc stridorem edit III, 72, 25.

Hirundo (*piscis? male addita videntur* χελιδών, στρουθός); fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 ss.

Hirudines (βδέλλαι); pedibus carent III, 311, 3 ss.; tractu progrediuntur III, 311, 4 ss.; idque quomodo III, 311, 8 ss.

Hispania; v. *Iberia.*

Historia; quomodo ab epica poesi differat, 476, 31; ea gravior et magis philosophica est poesis, idque quare, 464, 10.

Historiæ; eorum qui de rebus gestis scripserunt conferunt deliberationi politicæ, 320, 13.

Historiæ de animalibus; citantur (t. III, 73, 31) III, 250, 28; (t. III, 38 ss.) III, 262, 47 s.; (t. III, 32, 4-17) III, 271, 32; (t. III, 62, 63) III, 279, 35; (t. III, 58-61) III, 286, 29; (l. V) III, 293, 8; (t. III, 28, 13-41) III, 302, 18 s.; (t. III, 34-36) III, 321, 49 s.; (t. III, 36, 6 ss.) III, 322, 38; (t. III, 36, 37) III, 325, 29 s.; (t. III, 80-81) III, 332, 35; (t. III, 122-123) III, 339, 42 ss.; (t. III, 40) III, 357, 12; (t. III, 37, 43 ss.) III, 366, 21; (t. III, 115, 18 ss.) III, 373, 20 s.; (t. III, 106-108) III, 377, 23; (t. III, 92) III, 384, 16; (t. III, 98 vel 200-203), III, 388, 28; (t. III, 88-89) III, 392, 14 s.; (t. III, 56, 26 ss. et III, 60, 3 ss.) III, 545, 49; (t. III, 15, 34 ss. et III, 31, 19 ss.) III, 547, 40, 50; III, 228, 33.

Historia naturalis; ex ea spectari debet quomodo se habeant venæ mesenterii (t. III, 15, 6 s.) III, 234, 53 s.

Historiæ Phœnicicæ; citantur IV, 100, 41.

Historicus; ejus munus quomodo a poetæ munere differat, 464, 1; quorum laudes vel encomia celebrant, æmulationem excitant, 363, 8.

Historici populares; quidnam de Italia narrent, 611, 42 ss.

Histriones; eorum numerum ex uno ad duos produxit Æschylus, 460, 11; ad tres Sophocles, 460, 13; quisnam eorum numerum in comœdia auxerit, ignoratur, 460, 40; iis carere potest tragœdiæ facultas, 462, 38, cf. 481, 15; quasnam fabulas exquirant, 400, 26; quinam placeant poetis, 400, 27; eorum uni assimilari debet chorus, 471, 50; eorum gratia fabulas episodicas fingunt poetæ boni, 464, 43; hodie magis valent quam poetæ, 365, 30; iis familiares sunt subdorius et subphrygius modus, idque quare IV, 213, 47 ss.; antiquiores posterioribus objiciebant eos nimis motui indulgere, 480, 51; vituperabantur quod mulieres non ingenuas imitabantur, 481, 14; præter eorum partem nulla alia simul in tragœdia tractari potest, 477, 27; non sese post prandium exercent IV, 308, 47; cur eos mane jejunoque ore exercitationes obire videamus IV, 179, 9 ss.; cur eos callidos non vocemus IV, 204, 12 ss.; ubi male munere suo funguntur bellaria comedunt spectatores II, 121, 36; eorum gestu qui delectantur intemperantes vel incontinentes non vocantur II, 36, 17; eodem modo quo illi loquuntur incontinentes II, 79, 20; fieri potest ut ejus victoriam velimus II, 26, 52; simul et agonistes et imitator est IV, 207, 31 s.

Histrio malus; quomodo iste malus dicitur, sic etiam incontinens, qui rerum per se bonarum studio modum excedit II, 81, 9.

Histrionica ars ; qua occasione inventa sit, 386, 9 ; idem efficit quod elocutio, 385. 47 ; ad eam pertinet contemplatio figurarum orationis, 472, 22 ; eam respicit tragœdiæ detractatio, qua nimium motui indulgere perhibetur, 481, 8.

Hoc ; ab eo pendere possunt solœcismi apparentes, 291, 26 ; solet quidem neutrum genus significare, sæpe tamen masculinum vel femininum significat, 291, 28 ; captio fit quia pluribus casibus commune est, 291, 35 ; significat modo *hic*, modo *hunc*, 291, 36 ; quando unum, quando alterum significare debeat, 291, 38 ; ejus significatio eodem modo variat, ubi adhibetur de nominibus femininis et de iis quæ masculinam vel femininam appellationem habent, etiamsi vasa sint, 291, 40.

Hoc aliquid ; v. Τόδε τι.

Hoc esse ; si aliquid significet, simul de eadem revera esse nequeunt contradictoria II, 589, 24 s.

Hoc horum ; non duplici significatu dicitur, sed possessionem designat, 302, 16.

Hocce ; statim ens et unum est quia materie caret II, 563, 25.

Hodie ; qui veniet, eum nunc venturum esse dicimus II, 304, 50 ; qui venit, eum nunc venire dicimus II, 304, 51.

Hodierni (οἱ νῦν) ; rhetorice dicentes faciunt, 462, 26 ; dialectice investigant II, 600, 18 ; igitur universalia et genera substantias et principia esse contendunt II, 600, 16 ss.; nonnulli bonum et honestum progrediente rerum natura apparuisse censent II, 634, 32 ss.; idque quare II, 634, 34 ss.

Holothuria (ὁλοθούρια) ; libera vivunt, sed immobilia III, 3, 8 ; III, 281, 25 ss.; sensu omnino carent III, 281, 28 ; igitur tanquam plantæ liberæ vivunt III, 281, 28 s.; item parum a spongiis differunt III, 281, 25 ss.

Homerus ; præteritum est, pertinetque igitur ad non entia quæ in tempore sunt II, 304, 26 ; admodum recens est, si respiciamus mutationes terræ ac maris quæ ab interioribus terræ senectute vel vigore pendent III, 572, 5 ss.; de ejus origine fr. 26, b ; in Io insula natus est *ibid.*; Melesigenes vocabatur fr. 27, a ; oracula de eo *ibid.*; ænigma ei propositum *ibid.*; ejus mors *ibid.*; ejus ætate Naucratis solum Ægypti emporium fuit fr. 144, b ; Thebarum mentionem fecit, non vero Memphidos, idque quare III, 572, 6 ss.; eo antiquius nullum notum est carmen quod actiones honestas vel pravas imitatur, 459, 34 ; inde ab eo hujusmodi carmina cognita sunt, e. gr. ipsius *Margites*, 459, 36 ; eo antiquiores multos fuisse poetas verisimile est, 459, 35 ; in argumentis gravibus maxime poeta fuit, idque quare, 459, 41 ; comœdiæ formas primus submonstravit, idque quomodo, 459, 13 ; dramaticas fecit imitationes, 459, 43, 45 ; honestos imitatur, 458, 23, 29 ; modo narrando, modo aliam personam induendo imitatur, 458, 34 ; quatenus cum Sophocle concordet, 458, 39 ; ei cum Empedocle nihil commune est nisi metrum, 457, 36 ; revera poeta est dicendus, 457, 37 ; Odysseam et Iliadem circa unam fecit actionem, 463, 39 ; sophisma quo ejus poesis figura esse dicitur quia cyclus est, peccat per syllogismum, 286, 49, cf. 133, 10 ; præ ceteris poetis divinus videtur, 476, 40 ; egregie non totum bellum canere aggressus est, 476, 42 ; sed parte una delecta episodiis usus est multis, 476, 45 ; primus omnibus epicæ poesis partibus apte usus est, 417, 12 ; elocutione et sententia omnes superavit, 477, 16 ; animatis vocibus utitur fr. 151, a ; sæpe inanimata animata dicit per metaphoram, 398, 4 ; ejus dicta hujus generis maxime probantur, ubi actum exprimunt, 398, 5 ; idem facit in imaginibus, 398, 15 ; ex eo multa peti possunt ad animum commovendum apta, 406, 33 ; solus poetarum non ignorat quid deceat facere, 478, 1 ; pauca præfatus statim inducit aliquid moribus præditum, 478, 6 ; ceteros docuit quomodo mendacia dicere deceat, 478, 16 ; dum ceteris virtutibus condit, absurdum sublevat, 478, 37 ; qualibus exemplis usus sit, 263, 41 ; eum nonnulli reprehenderunt propter ea quæ dixit Il. Ψ, 328, confundentes οὗ cum οὐ, 279, 14 ; ex iis quæ dixit de somnio Agamemnonis, sed quæ hodie apud eum desunt, elicitur paralogismus secundum accentum, 279, 18 ; paralogismus secundum divisionem, ex alio loco qui hodie æque deest, 279, 10 ; ejus de Olympo sententia III, 640, 9 ss.; quare Jovem patrem vocet II, 99, 34 ; quatenus recte cecinerit omnes deos deasque Jovem de cælo detrahere non posse III, 520, 1 ss.; quidnam de Veneris zona dixerit II, 83, 43 ; quare eum reprehenderit Protagoras, 472, 28 ; quare eum reprehenderit Heraclitus II, 219, 22 ; eum quare irriserit Euclides antiquus, 475, 25 ; quamnam democratiam vituperarit, multorum imperium carpens non constat, 549, 18 ; quidnam de antiquis rebus publicis narraverit II, 28, 43 ; quare Agamemnonem pastorem populorum appellaverit II, 100, 7 s.; qualem depinxerit Achillem, 469, 24 ; Achillem prætulit, 324, 38 ; veracem vocat πεπνυμένον II, 217, 11 ; Scamandrum Xanthum vocat idque quare III, 49, 21 ss.; Ulyssis canem vicesimo ætatis anno mortuum esse refert, idque quatenus recte III, 125, 32 ss.; ipse fecit murum (ναύσταθμον) et idem delevit fr. 143, a ; quatenus tradiderit caput hominis præcisum loqui posse III, 269, 15 ss.; quanam capitis parte secundum eum periculosissima sint vulnera III, 424, 21 ss.; Hectorem delirantem alia sapere (ἀλλοφρονέοντα) dixit II, 509, 41 ss.; igitur nonnulli eum sensum cum mente confudisse perhibent, *ibid.*, cf. III, 465, 3 ; Hectorem (delirantem) alia cogitare cecinit, idque recte secundum Democritum, III, 434, 9 s.; jure Patroclum Hectoris mortem et Hectorem Patrocli præsagientem cecinit fr. 35, b ; Menelaum nusquam cum pellice concumbentem memorat fr. 143, b ; citatur de Hectore adversus Achillem pugnaturo II, 210, 44 ss.; II, 146, 25 ; quamnam venam commemoraverit III, 41, 18 ss.; eo teste agni in Libya cornuti nascuntur III, 169, 19 s.; quidnam de cymindi retulerit III, 182, 42 ; item de apro Calydonio III, 130, 28 s.; recte cecinit leones faces timere III, 203, 39 ss.; recte memorat boves quinquennes III, 126, 23 ss.; aquilæ anatariæ meminit, idque ubinam III, 187, 47 s.; vino nonnullos in lacrymas effundere bene cecinit IV, 266, 16 ; eum honorarunt Chii, etiamsi civis non esset, 377, 27 ; eo teste usi sunt Athenienses, 344, 4 ; tanquam exemplum citatur, 33, 35.

Citatur ejus *Ilias* III, 182, 40 s., v. *Ilias*.

Exitus Priami III, 187, 48, cf. præterea *Alcinoi apologus* ; *Hectoris fuga*, *Navium catalogus*.

Odyssea, 469, 37, 41, 51 ; 406, 3, cf. *Niptra*.

Margites, 459, 36 ; II, 70, 8.

Citatur ex *Iliade* :

A (v. 1), 403, 1 ; 472, 29 ; (v. 2), 291, 18.; (v. 11, cf. 94, E, 78), 474, 32 ; (v. 50), 479, 40 ; (v. 82), 348, 27 ; (v. 94), 474, 32 ; (v. 255), 324, 14 ; (v. 356), 348, 18 ; (v. 470 *et al.*), fr. 44 ; (v. 499 *et passim, ut* E, 754 ; Θ, 3 ; K, 6) ; III, 636, 47 ; (v. 503 s.) II, 45, 44 ; (v. 544 *al.*), 494, 31 ; II, 99, 34.

B (v. 1), 479, 51 ; (v. 15), 279, 19 ; 479, 53 ; (v. 155), 469, 10 ; (v. 160, cf. 176), 324, 23 ; (v. 196), 348, 26 ;

(v. 204), 549, 18; II, 611, 4 s.; (v. 226) fr. 144, a; (v. 243, 772 *et passim*) II, 100, 8; (v. 272), 474, 5; (v. 298), 324, 24; (v. 354) fr. 36, b; (v. 372), 541, 34; (v. 391), 537, 23; II, 33, 35; (v. 403) III, 126, 23 s.; (v. 671-673), 401, 5.
Γ (v. 24) II, 36, 33; (v. 156) II, 23, 47; (v. 172) fr. 155, a; (v. 277) fr. 134, b; (v. 298) fr. 133, b; (v. 454) fr. 135, a.
Δ (v. 65) fr. 133, b; (v. 126), 398, 8.
Ε (v. 75) IV, 160, 4; (v. 78), 474, 32; (v. 161 ?), 390, 2; (v. 393), 474, 39; (v. 470, 792 ?) II, 34, 21; (v. 738) fr. 135, b.
Ζ (v. 72 ?) II, 34, 21; (v. 200-202) IV, 265, 22 ss.; (v. 236) II, 63, 18; (v. 442) IV, 94, 44 s.
Η (v. 64) IV, 233, 21 s.; (v. 111) fr. 136, b; (v. 226) fr. 137, b; (v. 297) IV, 94, 44; (v. 315) III, 126, 23.
Θ (v. 20-22) III, 520, 3; (v. 83) III, 424, 24 s.; (v. 148) II, 33, 25.
Ι (v. 63), 483, 38; (v. 203), 479, 44; (v. 319), 506, 51; (v. 381) III, 572, 5; (v. 385, 388-390), 400, 11 ss.; (v. 526), 395, 39; (v. 539 ?) III, 130, 28 s.; IV, 318, 47 ss.; (v. 592), 327, 37; (v. 648), 348, 19; 526, 11.
Κ (v. 1), 479, 47; (v. 11-13), 479, 47; (v. 152, 153), 479, 31 s.; (v. 224), 541, 33; II, 91, 5; (v. 252), 480, 3; (v. 316), 479, 42; (v. 352) fr. 133, b; (v. 457) III, 269, 18; (v. 485 ?), 390, 2.
Λ (v. 11 ?) II, 34, 19; (v. 113), 390, 2; (v. 291 *et passim*) II, 34, 21; (v. 542), 361, 6; (v. 554) III, 203, 42; (v. 574), 398, 8.
Μ (v. 243), 372, 40.
Ν (v. 546) III, 41, 20 s.; (v. 587, 592), 398, 7; (v. 799), 398, 16.
Ξ (v. 151 ?) II, 34, 19; (v. 217) II, 82, 44; (v. 291) III, 182, 42.
Ο (v. 192) III, 640, 18; (v. 232, 534 ?) II, 34, 21; (v. 542), 398, 9.
Π (v. 529 ?) II, 34, 19.
Ρ (v. 265), 476, 4; (v. 663) III, 203, 42.
Σ (v. 107) II, 219, 23; (v. 109 s.), 336, 2; 347, 40; (v. 297) fr. 36, a; (v. 309), 372, 42; (v. 376), 485, 9; (v. 489), 479, 51.
Υ (v. 74) III, 49, 27; (v. 164 ?), 390, 2; (v. 234), 480, 8; (v. 272), 480, 12; (v. 442 ?), 390, 2.
Φ (v. 297), 279, 19; 479, 53; (v. 592), 480, 6.
Χ (v. 100) II, 33, 23; II, 146, 26; (v. 105) IV, 94, 44 s.
Ψ (v. 108), 336, 20; (v. 328), 279, 16; 479, 54; (v. 468 ?) II, 34, 19.
Ω (v. 54), 351, 18; (v. 129 ?) II, 37, 5; (v. 215) IV, 94, 44 s.; (v. 258 s.) II, 76, 15; (v. 316) III, 187, 47.
Ex *Odyssea* :
α (v. 1), 403, 2; (v. 185), 474, 3.
γ (v. 328) II, 217, 11.
δ (v. 43 ss.) fr. 45, a; (v. 85) III, 169, 19 s.; (v. 204), 407, 28; (v. 567) IV, 249, 14 s.
ε (v. 64) III, 641, 25; (v. 275), 479, 51.
ζ (v. 4) fr. 146, a; (v. 42-45) III, 640, 10 s.; (v. 168) fr. 155, a; (v. 183 s.) fr. 155, b; (v. 185) fr. 155, b; (v. 327), 404, 2.
η (v. 115) III, 641, 28; (v. 116) III, 641, 21; (v. 120) fr. 327, b.
θ (v. 170) fr. 44, b.
ι (v. 7 s.), 626, 32; (v. 114), 483, 20; (v. 115) II, 128, 39; (v. 190 ss. ?) III, 130, 28 s.; (v. 504), 351, 11; (v. 515), 475, 46.
κ (v. 19) III, 126, 25.
λ (v. 589) III, 641, 21; (v. 598), 398, 6; (v. 634 s.) fr. 135, b.
μ (v. 67 s.) IV, 93, 31 ss.; (v. 219 s.) II, 23, 32; (v. 374) fr. 134, a.
ξ (v. 214), 396, 10.
ο (v. 400 s.), 335, 46.
ρ (v. 218) II, 174, 50; II, 218, 41; (v. 327) III, 125, 32; (v. 385), 626, 29; (v. 420) II, 42, 24.
σ (v. 44) IV, 330, 2 s.; (v. 136) III, 465, 3.
τ (v. 122 ?) IV, 266, 16 s.; (v. 361), 406, 34; (v. 420) III, 126, 24.
υ (v. 71) IV, 167, 20 s.; (v. 259), 476, 2.
χ (v. 329) III, 269, 18; (v. 347), 328, 2.
ω (v. 308), 474, 3; (v. 319 ?) II, 34, 23.
Citantur præterea versus qui hodie in ejus carminibus non leguntur : 279, 10, 18; 474, 7, 8 ? (cf. Σ, 474, Τ, 233, Υ, 108, ν, 368); 537, 25; 390, 2, 3 (cf. Υ, 284 et Φ, 144 ?); 626, 28, 30; II, 34, 25; II, 210, 46; II, 509, 44 (cf. κ, 374); III, 434, 9; fr. 142, b.
Problemata et *Solutiones* proponuntur ad *Iliadem* :
Β (v. 53) fr. 131, a; (v. 169 *et passim de voce* ἀτάλαντος) fr. 131, a; (v. 183) fr. 131, b; (v. 305 ss.) fr. 132, a; (v. 649) fr. 132, b.
Γ (v. 236) fr. 133, a; (v. 276) fr. 133, b; (v. 277) fr. 134, a; (v. 441) fr. 134, b.
Δ (v. 88) fr. 135, a; (v. 297) fr. 135, b.
Ε (v. 741) fr. 135, b; (v. 778) fr. 136, a
Ζ (v. 234) fr. 136, a.
Η (v. 93) fr. 136, b; (v. 228) fr. 137, a.
Ι (v. 17) fr. 137, a.
Κ (v. 98) fr. 137, b; (v. 153) fr. 137, b; (v. 252) fr. 138, a.
Λ (v. 385) fr. 138, a; (v. 636) fr. 139, b
Ν (v. 389, cf. Π, v. 482) fr. 140, b.
Τ (v. 108) fr. 140, b.
Ψ (v. 269) fr. 141, a; (v. 277) fr. 144, a.
Ω (v. 15) fr. 141, a; (v. 80 ss.) fr. 141. b; (v. 340) fr 142, a; (v. 420) fr. 142, b; (v. 569) fr. 142, b.
Ad *Odysseam* :
δ (v. 356) fr. 144, b.
ε (v. 93) fr. 145, a; (v. 334) fr. 145, a.
ι (v. 106) fr. 145, a; (v. 345) fr. 145, a; (v. 525) fr. 145, b.
μ (v. 62) fr. 146, a; (v. 128) fr. 146, b
ν (v. extr.) fr. 148, a.
π (v. 302) fr. 148, a.
ρ (v. 326) fr. 149, b.
τ (v. 472) fr. 149, b.
ψ (v. 337) fr. 150, a.
Homeri antiqui interpretes (Ὁμηρικοί); parva discrimina vident, magna vero prætervident II, 637, 28 s.; igitur iis similes sunt Pythagorei II, 637, 27.
Homicidium (ἀνδροφονία); medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 23, 26; semper peccatum est II, 20, 29.
Homo (*ejus definitio quatenus spectat physicum*); species est III, 228, 14 s,; simplex animalium species est differentia carens III, 7, 28 s., cf. 45; antequam homo fiat conceptum animal est III, 351, 22 s.; singulari propior est quam animal III, 398, 37 s.; animal pedestre et viviparum est III, 75, 52 s.; bipes est III, 142, 24; III, 298, 26; III, 304, 14, 15 s.; III, 307, 2; III, 313, 26; III, 314, 4; etiamsi æque ac avis bipes sit, tamen pedum specie ab eo differt III, 224, 5 s.; omnium maxime secundum naturam bipes est III, 307, 19 s.; animalibus sanguine præditis accensendus est III, 29, 36; terrestre animal respirans est III, 2, 40 s.; bipes vivipara est III, 36, 43 ss.; eum si spectat divisio, ultima differentia erit multifidum aut fissipes III, 225, 28, 32; si unicum animal bipes esset, bipes ultima esset differentia III, 225, 34 ss., cf. 28; ejus species erit vel fissipes, vel tota complexio nempe pedatum multipes fissipes III,

225, 32 ss.; animal pedestre sanguine præditum est, ideoque longiorem habet vitam III, 529, 13 s.; natura constat III, 220, 37; igitur dicere non sufficit e quanam materie factus sit III, 220, 42; dicendum est quare et quanam potentia talis sit II, 220, 40 s.; ejus figuram cuivis manifestam esse dicit Democritus III, 220, 52 s.; igitur censere videtur eum forma et colore constare III, 220, 53 s.; quia hæc ejus ratio est sine certis quibusdam partibus esse nequit, aut certe non bene, aut non sine proxime ad has accedentibus III, 220, 14 ss.; ideoque ejus generatio hac ratione fit III, 220, 18 s.; atque aliæ ejus partes prius, aliæ posterius fiunt III, 220, 20; eos nonnulli olim e terra natos esse contendunt III, 391, 5 ss.; quodsi verum sit, aut ex ovo aut e verme nati sunt, idque quare III, 391, 8 ss.; si revera principium generationis habuerunt verisimilius est, eos e verme natos esse, idque quare III, 391, 16 ss., v. *Terrigenæ*; qui loca calida incolunt, an diluvio perierint ita ut tanquam juvenes sint ad senes qui frigida loca incolunt IV, 193, 3 ss.; non ut fors tulerit ex elementis constant, sed proportione quadam et compositione III, 441, 37 ss.; igitur eum nihilo magis cognoscet anima si ex elementis composita sit III, 441, 36 ss., 44 ss.; in minima dividi, ideoque nonnisi oppositione misceri possunt III, 481, 35 ss.; si quis eum vinctum in lacum Asphaltiten injecerit, supernatabit, idque quare III, 582, 24 ss.

Homo (*de ejus partibus externis*) quare ab eo incipiat de partibus tractatio, in eum vero desinat de generatione III, 76, 29 ss.; ejus partes alius hominis partibus specie eædem sunt III, 1, 18 ss.; ejus partium externarum situs exponendus quo melius comparari possint animalium partes externæ III, 12, 44 ss.; e quibusnam partibus constet III, 227, 33 ss.; ejus partes anteriores et posteriores pro portione respondent quadrupedum supinis et pronis III, 18, 52 ss.; necessario omnium animalium nobis notissimus est III, 8, 17 s.; igitur ejus partes externæ tanquam exemplar partium omnium aliorum animalium proponendæ sunt III, 8, 14 s.; ejus partes externæ sensui patent III, 8, 18 s.; nihilo minus enumerandæ sunt cum ordinis causa tum ut sensui rationem jungamus III, 8, 19 ss.; idque quo ordine III, 8, 21 s.; ei inprimis partium affectus ut fors tulerit insunt III, 414, 17 s.; dextra et sinistra, superiora et inferiora, anteriora et posteriora habet III, 11, 47 s.; apud eum proportione sibi respondent superiora et inferiora III, 289, 27 s.; magis secundum naturam se habet quam reliqua animalia omnia III, 306, 48; igitur ejus dextra maxime dextra sunt III, 306, 50; item maxime libera et immobilia apud eum sunt sinistra III, 306, 46 s., 51; hinc et magis apud eum distincta sunt ante et supra III, 306, 53 s.; sinistra magis libera habet quam quadrupedes viviparæ excepto elephante III, 17, 38 s.; igitur unicum animal est quod ambidextrum fiat III, 17, 49 s.; omnium animalium frigidissima habet sinistra III, 259, 33 s.; solus rectus est III, 239, 30 ss.; III, 247, 7; III, 254, 1; III, 289, 11; III, 290, 10 s.; III, 293, 38 s.; III, 294, 41; III, 300, 17; III, 312, 40 s.; III, 313, 12 s.; III, 506, 7; III, 532, 34; ejus partium externarum species nobis maxime cognita est III, 243, 34 s.; præterea apud eum solum partes quæ crescunt naturaliter dispositæ sunt III, 243, 36 s.; ejusque pars superior universi parti superiori obversa est III, 243, 37 s.; III, 532, 38 ss.; III, 546, 13; ideoque solus animalium rectus est III, 243, 38; igitur solus anteriora versus prospicit et vocem prorsum emittit III, 254, 2 s.; omnium animalium rectissimus est, idque quare III, 263, 47 s; III, 546, 12 s.; partes superiores et inferiores ad universi partem superiorem et inferiorem conversas habet III, 12, 48 s., cf. 54 s.; igitur omnium animalium maxime secundum naturam dispositas habet has partes III, 12, 46 ss.; item secundum naturam disposita habet anteriora et posteriora, dextra et sinistra III, 12, 50 s.; apud eum a superioribus ad inferiora pondus et corpulenta transtulit natura, idque quare III, 293, 39; hinc nates et suras et femora et crura carnosa habet III, 293, 34 s., 42 s., 50; III, 19, 8 ss., cf. 6; ei laboriosa est statio diuturna III, 293, 47 s.; hinc ei quiete et sessione opus est III, 293, 48 s.; quapropter ei quietis gratia nates dedit natura III, 293, 43 s., cf. 33, 49 s.; quia nates habet, ei inutilis est cauda III, 293, 52 s.; hinc caudæ alimentum apud eum in crura et nates impenditur III, 293, 51 s.; igitur cauda caret III, 293, 32, 51; itaque posteriorum partium et crurum ratione longe a quadrupedibus differt III, 293, 27 s., cf. 53 s.; quibus in rebus ei similis sit simia III, 24, 17 s., 22 ss.; 29 ss., 33; III, 25, 3; ei similior simia quam equus, 200, 32, 41; adulto augentur inferiora III, 289, 32 s.; III, 312, 46 s.; adultus partes superiores inferioribus minores habet III, 21, 54 s.; III, 289, 28 s.; juvenis vero majores III, 22, 8 s.; III, 289, 29; igitur solus animalium non eodem modo ambulat infans quo adultus III, 22, 10 s.; ut rectus incedere possit, necessario bipes esse debet III, 312, 36 s.; item superiores corporis partes leviores habere debet, quæ vero iis substant graviora III, 312, 37 ss.; hinc omnium animalium pedibus præditorum maxima ac validissima habet crura III, 312, 41 s.

Homo (*de singulis ejus partibus externis*); crurum et pedum anteriorum loco brachia et manus habet III, 289, 9 s., 18 s.; III, 290, 11 ss.; duos pedes habet III, 6, 10 s.; duabus manibus et duobus pedibus movetur III, 7, 2; omnium animalium maximos pedes habet, pro portione magnitudinis III, 294, 39 ss.; ejus pedes multifidi sunt sed breves digitos habent III, 294, 53 s.; igitur contrario modo se habent ejus digiti in manibus ac in pedibus quod ad magnitudinem attinet, idque quare III, 294, 43 ss.; ei crurum numero similes sunt aves III, 26, 43; ejus pedibus et manibus similes sunt pedes multifidorum III, 20, 13; gignuntur alii qui plures habent digitos quam eorum natura fert, alii qui unicum tantummodo III, 403, 12 ss., 16; quomodo apud eos se habeat coxa III, 300, 14 ss.; III, 313, 7; eorum coxam statim sequitur crus III, 300, 16; III, 313, 7 s.; ejusmodi talum non habent qualem bisulca III, 20, 32; apud eum ad crurum flexuram usque extenditur venter III, 298, 44 ss.; apud eum recto tramite tractum intestinalem inde ab ore usque ad anum ambiunt caput et truncus III, 286, 49 ss.; brachiis interpositum habet pectus III, 291, 30 s.; igitur ejus pectus latum est III, 291, 33; item carnosum III, 291, 41; apud eos utrique sexui communes sunt mammæ III, 292, 37 s.; III, 53, 16 s.; solus mammas in anteriori parte habet III, 18, 4; quomodo mammarum ratione a quadrupedibus viviparis differat III, 21, 1 s.; duas mammas duasque papillas habet, idque in pectore III, 21, 4 ss.; quare in pectore mammas habeat III, 291, 39 ss.; eorum mammæ carnosæ sunt III, 291, 42; quare duas mammas habeat III, 291, 46 s.; quare duriores ac distinctas III, 291, 47, ss.; alatus esse nequit III, 313, 16 ss.; idque primo loco quia sic pluribus quam quattuor cardinibus moveretur III, 313, 18 s.; item quia ei inutiles forent alæ III, 313, 19 s.; ei motus cardines sunt brachia et crura III, 307, 4; quomodo membra flectat III, 12, 14 ss.; III, 18, 24 ss., 30 ss.; ei contrarias habent flexuras membrorum reliqua animalia excepto elephante III, 18, 7 ss.; III, 304, 21 s.; III, 313, 27 s.; eodem modo quo ille membra flectit elephas III, 314, 44 ss., cf. 41 s.; brachia in concavum, crura vero in convexum flectit III, 304, 17, 19 s.; III. 313, 26 s.; III, 314, 7, 46 s., cf. 41 s.; igitur crura contrario modo flectit avibus III, 304, 15 s.; III, 313, 26 s.; item sibi ipse contrario modo flectit brachia et crura III, 304, 18; apud eos flexiones membrorum alternant III, 314, 47 ss.; item unicuique brachii articulationi semper contrario modo flectitur articulatio cruris ei pro portione respondentis, idque quare III, 315, 1 ss.; apud eum brachiorum et crurum convexitas sibi invicem respondent, ubi flectuntur III, 13, 11 s.; brachiis ad cibum assumendum utuntur III, 291, 12 s.; igitur ea contrario modo flectunt quadrupedibus i. e. introrsus III, 291, 12 ss.; quomodo flectat crura III, 304, 17 s., 20 s.; III, 313, 30; III, 314, 6 s.; crura introrsum flectit III, 298, 27 s.; quare crura anteriora versus ac in concavum flectat III, 313, 34 ss.; quare brachia retrorsum et in concavum III, 314, 7 ss.; ejus crura secundum naturam moventur III, 313, 35 s.; semper scapulas movent ambulantes III, 311, 40; eorum proprius motus est ambulatio III, 436, 19 s.; solus animalium faciem habet III, 8, 40 s.; quænam ejus pars vocetur facies III, 253, 53 s.; ei facie et auribus similis est martichoras secundum Ctesiam III, 22, 41 s.; os parvum habet III, 23, 42; maxillas et sursum deorsum et in latera movet III, 296, 7 ss.; idque quia dentes molares habet III, 296, 12 ss.; ejus labia mollia et carnosa sunt atque separari possunt III, 249, 32 s.; ejus labia et dentibus tutandis et sermoni serendo inserviunt III, 249, 33 s., 39 s.; quare ejus labia mollia atque carnosa sint III, 249, 41 ss., 46 ss.; linguam mollissimam et liberam et latam habet, idque quare III, 250, 4 ss.; ejus lingua aliter se habet atque apud reliqua animalia III, 249, 35 s.; idque quia et saporibus percipiendis et sermoni serendo inservit III, 249, 36 ss., cf. III, 250, 7 ss.; brevissimis naribus est IV, 163, 46; quapropter apud eum inprimis sero consolidetur sinciput III, 363, 24 ss.; compositam habet calvariam III, 44, 49 s.; ejus calvaria admodum sero solidatur, idque quare III, 239, 33 ss.; plurimas capitis suturas habet, idque quare III, 239, 38 ss.; solus immobiles habet aures III, 9, 44 s.; III, 10, 1, 3, 24; apud eum in eodem circumferentia jacent aures in qua oculi III, 10, 4 s.; III, 13, 15 s.; oculos minimo intervallo discretos atque in recta linea positos habet IV, 277, 21 s.; omnium animalium oculorum minimum habet intervallum III, 13, 17 s.; idque quare IV, 163, 17 ss.; solus vel maxime oculos alio atque alio colore præditos habet III, 9, 25 s.; eorum oculi multicolores sunt III, 416, 6, 17; igitur alii cæsios, alii fulvos, alii nigros, alii caprinos habent III, 416, 7 s.; excepto equo soli inter omnia animalia manifesto interdum alterum oculum cæsium habent III, 416, 12 ss.; III, 417, 33 s.; apud eum sensus instrumenta, excepto auditu, anteriora spectant III, 13, 13 ss.

Homo (*ejus cutis*) : tenuem habet cutem III, 269, 7; omnium animalium tenuissimam habet cutem III, 47, 23 s.; III, 245, 43 s.; III, 419, 25 s.; III, 425, 4 s.; igitur omnium frequentissime nictat III, 245, 41 s., 43; idque ambabus palpebris III, 245, 28 ss.; apud eos cutis pars carnis est IV, 165, 26 ss.; ejus cutis in capite crassissima et humidissima et rarissima est III, 420, 36 s.; secundum ætates colorem mutat III, 426, 17; colorem non mutat ubi aquam mutat IV, 161, 49.

Homo (*ejus dentes, ungues, pili*); calidam et siccam habet corporis constitutionem III, 339, 47; hinc plurima habet residua III, 339, 48 s.; idque quia ejus residua non in pilorum ossiumve aut cornuum dentiumve redundantiam impenduntur III, 339, 48 ss.; minus apud eum quam apud quadrupedes viviparas occurrunt partes quarum terrena et solida est natura, e. gr. ungues et dentes III, 242, 52 ss.; paucissimum residuum terrenum habet III, 365, 33 s.; igitur omnium animalium glaberrimum est et pro magnitudine minimos habet ungues, idque quare III, 365, 30 ss.; quare ungues in manibus habeat III, 295, 1 s.; rectos ungues habet III, 46, 42 s.; quamobrem ejus ungues mollissimi IV, 303, 4 ss.; ei ungues tantum extremorum digitorum operimentum sunt III, 290, 10 s.; eorum ossa piscium spinæ pro portione respondent III, 226, 27 s.; ejus ossa a leonis et equi differunt III, 670, 20 ss.; quomodo dentium ratione a quadrupedibus viviparis differat III, 22, 18 ss.; dentes abjicit, idque anteriores non vero molares III, 22, 47 ss.; III, 23, 3; IV, 318, 27; utrinque dentes habet III, 32, 22 s.; igitur unicum ventriculum habet, *ibid.*; item minorem III, 32, 29; quales dentes habeat et quo ordine dispositos III, 252, 12 ss.; ejus dentes ad cibum conficiendum probe facti sunt III, 252, 10 s.; item ad loquelam multum conferunt, idque inprimis anteriores III, 252, 18 ss.: III, 429, 14 s.; qua ætate plerumque, qua rarius apud eos propullulent genuini dentes III, 23, 22 ss.; qui raros dentes habent cur magna ex parte brevioris vitæ sint IV, 169, 44 ss.; omnium animalium glaberrimum est III, 137, 6, 12; contrario se modo habet ac quadrupedes viviparæ quod ad glabritiem vel hirsutiam anteriorum et posteriorum corporis partium III, 19, 9; III, 25, 18 s.; solus in utraque corporis parte pilos habet III, 246, 52; plures tamen in supinis III, 247, 2 s.; idque quare III, 247, 7 ss.; solus in palpebra inferiori, in alis et in pube pilos habet III, 247, 10 ss.; omnium animalium plurimos pilos in capite habet, idque quare III, 247, 25 ss.; IV, 169, 49; cur ejus caput pilosius sit quam reliquum corpus, ceterorum autem animalium contra IV, 172, 47 ss.; capite excepto paucos et breves pilos habet III, 19, 5 s.; capite vero omnium animalium hirsutissimum est III, 19, 6 s.; cur ejus pars anterior pilosior sit quam posterior IV, 170, 35 ss.; cilia in utraque palpebra habet III, 19, 10; pilos in axillis et in pube habet III, 19, 11; pilos hibernos non abjicit, idque quare IV, 164, 17; ejus pili pro ætatibus diversi sunt III, 419, 34 s., 46 s.; pilorum ratione a reliquis animalibus pilis præditis differt III, 419, 35 s.; omnium animalium maxime canescit III, 414, 22 s.; solus canescit III, 417, 35; III, 419, 51 s.; idque quare IV, 173, 8 ss.; ei soli inter animalia evenit calvities III, 422, 4 s., 37; idque quare III, 422, 39 s.; eadem de causa solus manifesto canescit de qua et solus calvescit III, 424, 14 ss.; apud eum inprimis in senectute canescunt pili III, 47, 37 s.; quænam partes apud eum primum canescant, quænam serius III, 47, 48 ss.; apud eum solum alii pili congeniti sunt, alii postumi III, 47, 50 ss.; cur jubam non habeat IV, 165, 10 ss.; cur eorum pili evulsi duriores renascantur IV, 164, 21 ss.; IV, 305, 32 ss.; eorum pili in corporis parte propiore nigriores III, 652, 29 ss.; cur apud eos pili e cicatricibus non renascantur IV, 165, 21; IV, 166, 1 ss.; IV, 322, 49 ss.; IV, 323, 1 ss.; IV, 325, 25 ss.; cur eorum pili eo molliores fiant quo prolixiores sunt IV, 164, 41 ss.; eorum pili in calidis regionibus duri, in frigidis molles sunt III, 47, 14 s.; in frigidis regionibus, quod ad pilos attinet contrario modo afficiuntur ac oves III, 421, 22 s.; physiognomonica signa ex eorum pilis IV, 3, 33 ss.; duros pilos habent qui sub ursis habitant III, 3, 34 s.; molles qui versus meridiem III, 3, 365.

Homo (*de ejus partibus internis*); ejus partes internæ ignotissimæ sunt III, 13, 25 s.; igitur cum animalium partibus interioribus comparari debent III, 13, 26 ss.; ei quod ad partes interiores similes sunt cebi III, 25, 6 s.; eodem loco quo apud illum sitæ sunt quadrupedum cum vivipararum tum ovipararum gula et arteria III, 29, 41 ss.; et in universum omnium animalium quæ aerem respirant III, 29, 46 ss.; specie ab ejus gula et arteria differunt hæ partes apud aves et quadrupedes oviparas III, 29, 44 s.; pulmone præditus est III, 2, 41; quomodo apud eum se habeat pulmo III, 14, 26 ss.; ejus pulmoni nec similis, nec eodem loco situs est pulmo reliquorum animalium respirantium III, 29, 49 s.; quemnam locum apud eum occupet cor III, 15, 26 ss.; III, 31, 15 s.; idque quare III, 259, 31 ss.; apud eum maxime constat cor principalem occupare locum III, 258, 24 s.; apud eum fere solum cor salit, idque quare III, 263, 24 ss; apud eum eundem situm occupat cerebrum ac apud reliqua animalia III, 13, 30; plurimum atque humidissimum habet cerebrum III, 239, 26 ss.; III, 247, 31 s.; III, 422, 39 ss.; III, 424, 16 s.; III, 486, 32 s.; IV, 161, 5 s.; idque quia cordis et pulmonis regio apud eum calidissima et sanguine refertissima est III, 239, 29 s.; purissimum cordis calorem habet III, 363, 30; hinc omnium animalium prudentissimus est III, 363, 31 s.; hinc etiam plurimum atque frigidissimum cerebrum habet III, 363, 28 s.; atque id vel serius apud eum humidum ac frigidum esse desinit III, 363, 22 ss.; animal est viviparum sanguine præditum, utrinque dentes habens ac multifidum, ideoque unicum ventriculum habet III, 271, 3 ss.; ejus ventriculus canino similis est III, 14, 52 s., cf. III, 32, 28 s.; ejus vero venter inferior suillo III, 15, 2; ejus lien suillo similis est, idque qualis III, 16, 18 s.; ejus jecur bubulo similis est, idque quale III, 16, 21 s.; item renes III, 16, 34; III, 266, 45; ejus renes si semel ægrotare cœperint, difficulter sanantur, idque quare III, 266, 48 ss.; iis prodest si pinguedine stipentur renes III, 268, 9 s.; nihilo minus si dolore renum laborantibus nimia pinguedo circa renes fiat doloribus letalibus affliguntur III, 268, 8 ss; multifidus est, ideoque oblongum habet lienem III, 270, 26 s.; alii fel in jecore habent, alii eo carent III, 274, 45 ss., cf. III, 275, 8; ideo alii iis fel tribuunt, alii denegant III, 274, 47 ss.; ejus septum transversum pro portione corporis crassum est III, 16, 12; ejus vesica decentem habet magnitudinem III, 17, 5 s.; vesicæ cervicem pro magnitudine angustam habet IV, 168, 23 s.

Homo (*de ejus generatione et partibus ad generationem pertinentibus*); pilos habet ideoque vivum animal et intra se et foras parit III, 5, 35; III, 6, 1; III, 53, 16 s.; 325, III, 6 s.; III, 371, 10 s.; ideoque uterum ventriculo superpositum habet III, 326, 34 s.; viviparus est III, 242, 53 s.; III, 322, 36 s.; intra se vivum animal parit III, 345, 24 s., 45, 54; III, 339, 36 ss.; igitur menstruam habet purgationem III, 339, 36 ss.; unica est bipes quæ vivipara sit III, 76, 39; viviparorum inter se perfectissimum est III, 353, 25; ova non habet, sed statim fœtum III, 114, 7 ss.; propter calorem et humiditatem corporis multiparus est III, 405, 35 s.; propter magnitudinem vero pauciparus vel uniparus III, 405, 37 s.; igitur in omnia genera ambigue inclinat III, 139, 50; III, 405, 32 s.; unicum est animal quod modo unum modo plures fœtus pariat III, 139, 50; III, 405, 33 s.; non multos fœtus parit IV, 163, 13; perfectos fœtus parit, idque plerumque unicum III, 402, 28 s.; hinc apud eum raro occurrunt partus monstrifici III, 402, 28; cur raro monstra pariat IV 172, 36 ss.; natura sua multiparis accensendus est, idque magnis III, 407, 12 s., 29; apud eum condito concepto restat spatium uteri, itemque aliqua residui seminalis copia, idque quanta et quantum III, 407, 29 s.; uno coitu majorem seminis copiam projicit quam ad unicum conceptum condendum, fœtuumque inde ortorum alter tardat III, 407, 16 ss.; hinc conceptum superfœtatione generatum perficiunt, si coitus brevi intervallo distent III, 407, 13 ss.; interdum, etiamsi raro, superfœtat, concepto jam aucto, idque quare non sæpius III, 407, 18 ss.; concepta tamen inde orta perficere nequit III, 407, 22 ss.; idque quia apud eum, concepto jam aucto, omne residuum seminale fœtui jam præsenti impenditur III, 407, 25 ss.; hominem generat III, 220, 5; III, 349, 27; idque ex quonam III, 229, 11 ss.; ex se solum cur procreetur IV, 173, 21; de ejus semine nisi corruptum fuerit homo fit IV, 139, 3 s.; solus varia generationis tempora obtinet IV, 168, 3 ss.; quovis anni tempore parit III, 114, 42; inprimis omni anni tempore coit III, 81, 23 s.; semper coire potest IV, 169, 35; in coitu animum vario modo affectum habet IV, 162, 17 ss.; omnium animalium maximam copiam et seminis et menstruæ purgationis projicit III, 412, 9 ss.; corporis ratione plurimum semen emittit III, 55, 11; omnium animalium salacissimus est, idque tam mas quam femina III, 126, 52, s.; si eorum corpora in venerem turgeant, levis attactus, immo visus sufficit ad seminis ejectionem provocandam III, 373, 45 ss.; semen emittentes spiritum retinere coguntur III, 323, 31 s.; cur minus in aqua concumbere possint IV, 139, 15 s.; cur maxime animalium enervetur post coitum IV, 137, 13 ss.; cur ei ubi concumbit oculi maxime debiles sint IV, 142, 42, ss.; cur solus ubi concumbere posse incipiat pubescat IV, 136, 40 ss.; quando semen habere incipiat III, 84, 50 s.; quando fœcundum III, 84, 51; quænam signa ejus pubertatem manifestent III, 84, 46 ss.; junioris proles minor ac debilior III, 84, 39 ss.; quando generare desinat III, 86, 16 ss.; cur eorum proles minus quam ceterorum animalium similis reddatur IV, 162, 16 ss.; cur apud eos gemelli utriusque sexus servari non possint IV, 165, 44 ss.; apud eos solos rarius vivere perstant gemelli si sexu differant III, 409, 45 ss.; idque quare III, 409, 47 ss., cf. 29 ss.; ejus fœtus masculini citius in utero perficiuntur quam feminini III, 127, 46 s.; apud eos mares sæpius manci eduntur quam feminæ, idque quare III, 409, 23 ss.; apud eos feminæ tardius intra uterum per partes distinguuntur ac perficiuntur III, 409, 29 ss., 33 s.; idque quare III, 409, 38 s., cf. 25 ss.; post partum vero celerius ad pubertatem et vigorem et senectutem perveniunt quam mares III, 409, 34 ss.; idque quare III, 409, 41 s.; quomodo a reliquis animalibus differant quod ad uteri gerendi facilitatem III, 409, 51 ss.; unicum animal est cui plura præstituta sunt uterum gerendi tempora III, 139, 17 s.; III, 405, 40; III, 411, 19; graviditatis tempore longe a cane et bove et ove differt III, 401, 29 ss.; fœcunditate inter se differunt III, 335, 36; nonnullis semen in corpus impenditur III, 335, 39 s., cf. 30, 34; hi quo carnulentiores et obesiores et pinguiores sunt, eo minus semen emittunt ac rem veneream appetunt III, 335, 40 ss.; igitur vitibus hirculantibus comparandi sunt III, 335, 43 s.; quorum crura gracilia sunt fœcundiores ac salaciores esse solent III, 372, 1 s.; apud eos sterilitas particularis affectus est III, 368, 1, cf. III, 367, 9 ss.; cur iis umbilici ampli fiant IV, 169, 24 ss.; imperfectus prodit IV, 169, 28; cur non statim post partum obambulet IV, 296, 41; cur sero, vel vix vel nunquam parentes sectetur IV, 166, 21 ss.; perfectam habet naturam, ideoque in eo maxime manifestum est sexus discrimen, quod ad mores attinet III, 171, 49; III, 172, 20 ss ; gignuntur alii qui duo habent pudenda, alterum maris, alterum feminæ III, 403, 15 s., cf. III, 406, 7 ss.; quomodo apud eum a feminis differant mares III, 75, 48 ss.; apud eos mares naturæ calore feminis longe præstant III, 409, 25 s.; ei pudendum virile foras et anteriora versus exstat III, 21, 23, ss.; ei libera sunt et pudendum virile et testes III, 21, 28 s.; ejus pudendum virile cartilaginosum et carnosum est III, 21, 48 s.; contrario modo apud eum exit et intrat pudendum virile ac apud jumenta III, 11, 25 s.; testes liberos habet III, 35, 18 s.; III, 321, 46 s.; testibus peritis, iisdem quo illi morbis laborant equi et oves III, 167, 24 ss.; ejus meatus seminalis parti exsangui similis est piscium meatus III, 323, 46 ; uterum infra genitalibus appositum habet III, 324, 23 s., 26 ; III, 371, 10 s., cf. III, 36, 51 s., ceterum v. *Vivipara foras.*

Homo (*de ejus alimento*, *excrementis, etc.*); sanguine præditus est III, 5, 30 ; purissimum ac plurimum sanguinem habet III, 546, 11 ss.; tenuissimum et purissimum sanguinem habet III, 52, 10 s.; cur ei soli sanguis e naribus defluat IV, 161, 4 ss.; cur humidum sæpius quam siccum alimentum capiat IV, 172, 3 ss.; affertur exemplum solis radiis nutriti fr. 38, b ; sumpto cibo et potu idem pondus servat quod jejuno fuerat fr. 206, b; cur plus excrementi humidi quam sicci egerat IV, 172, 19 ss.; eorum urina tenuior quam quadrupedum III, 123, 6 s.; ejus saliva plerisque venenatis adversa est III, 170, 35 s.; cur illi minus lactis demulgeatur ad corporis proportionem IV, 161, 37 ss.

Homo (*de ejus voce*); unicum animal est quod sermone utatur III, 426, 43 ; hinc ei potissimum vocem tribuit natura III, 426, 41 s.; apud eum manifestissime feminarum vox a marum differt III, 426, 40 s.; efflanti et ingemiscenti similem solius oris ope emittit sonum elephas III, 73, 35 ss.; ei proprius est sermo III, 73, 14 ; omnes eandem vocem edunt, sed non eundem sermonem III, 73, 34 s.; solus compos est sermonis, cetera vocis IV, 184, 12: cur multas voces fundat IV, 167, 30 ; cur vocem acutiorem emittat quum ægrotat IV, 182, 1 ss.; cur illi vox tardissime perficiatur voce præditorum IV, 184, 22 ss.; IV, 308, 1 ss.; cur vigilantibus vox asperior fiat IV, 175, 47 ss.; cur solus lingua hæsitans fiat IV, 167, 43 ss.; IV, 184, 11 ss.

Homo (*de ejus respiratione, somno, incremento, vita, etc.*); ei cum multis aliis animalibus communia sunt respiratio, incrementum, decrementum, mors, somnus III, 218, 19 ss., 28 s.; ponendum est ab eadem causa ac apud eos pendere somnum et vigiliam apud animalia sanguine prædita III, 500, 24 ; apud exsanguia vero vel ab eadem pendere vel a causa quæ huic pro portione respondet III, 503, 22 s.; ei inprimis propria esse videntur insomnia III, 74, 45 s., cf. III, 73, 43 ; ei æque ac reliquis animalibus a natura præscripti sunt magnitudinis termini, ultra quos procedere, aut citra quos restare nequit III, 404, 47 ; IV, 306, 32 ; ad annum tricesimum usque proficit IV, 215, 17 ; quinquennio dimidium fere magnitudinis habet quam per totam reliquam vitam comparat III, 335, 31 ss.; cur pumiliones fiant IV, 162, 29 ss.; cur quando nati deorsum magis crescant IV, 316, 42 ss.; per ætates ei eveniunt hiems et æstas et autumnus et ver III, 422, 23 s., 54 ss.; eorum genus vivacius est quam equorum III, 527, 21 ss.; III, 529, 1 s.; excepto elephante, omnium animalium de quibus fide dignum aliquid resciscere licet, diutissime vivit III, 413, 12 ss.; nihilo minus jumentis et multis aliis animalibus minor est III, 413, 14 s. quare nonnullis animalibus eo majoribus diutius vivat III, 529, 35 ss.; pro locorum natura vitæ longitudine a se invicem differunt III, 527, 24 s.; item qui eundem locum incolunt III, 527, 27 ss.; calidior et humidior est animalibus latitantibus III, 422, 22 ; cur se gravius et invalidius Austris spirantibus habeant IV, 113, 3 ss.; IV, 251, 45 ss.; cur edaciores sint Austris spirantibus quam Aquilonibus IV, 251, 49 s.; plerumque iisdem temporibus bene habent quo pisces III, 163, 22 ss.; in aqua degens male haberet IV, 259, 7 ; concidunt ubi sursum vecta cibi exhalatio, subtracto calore rursum deorsum pellitur III, 506, 5 s.; eos sæpe invadit morbus pestilens III, 164, 26 ; cur solus vitiligine alba laboret IV, 161, 30 ss.; vel solus vel maxime comitiali morbo in infantia capitur IV, 170, 9 ; IV, 277, 17 s., 26 s.; cur solus calculo laboret IV, 168, 16 ss.; cur solus oculis distorqueatur IV, 277, 16 ss., 20 ss.; cur vel solus, vel maxime distorqueatur IV, 170, 8 ss.; cur solus inde ab ortu claudus nascatur IV, 167, 48 ss.; cur maxime fumo afficiatur IV, 170, 12 ss.; eorum febri pro portione respondet boum struma III, 166, 31 s.; cur tussiat IV, 160, 45 ss.; cur maxime sternutet IV, 163, 37 ss.; IV, 170, 46 ss.; IV, 281, 41 ss.; IV, 301, 28 ss.; unicum animal est quod rideat III, 269, 7 s., 31 s ; solus quoque titillationi obnoxius est, idque quare III, 269, 6 ss.; quinam alvum humidam habeant, quinam facile vomant III, 209, 4 ss.; quorum ventres rite concoquunt, hi alvum exonerant priusquam mingant IV, 320, 7 ; unicum animal est quod a cane rabido commorsum nec insaniat nec moriatur III, 166, 19, 21 ; carbonum halitu capitis gravitatem contrahunt et sæpe interimuntur III, 487, 16 s.; item aliis vehementibus odoribus, e. gr. bitumine et sulfure necantur III, 457, 26 ss., cf. III, 487, 17 ss.; iis utiles esse videntur cancri (adversus venenatorum animalium morsus) in potu sumpti, etiamsi insuaves sint III, 177, 7 s.; de ejus interitu Alcmæonis opinio IV, 203, 13 s.; cur inprimis moriantur post utrumque solstitium centum dierum spatium IV, 113, 34 ss.; qui nascuntur eosdem semper numero esse inepta est opinio IV, 203, 7 ; specie eosdem esse potius probari possit IV, 203, 8 s.

Homo (*ejus sensus*) : ejus sensoria pura sunt ac minime terrena ac corpulenta III, 419, 23 s.; hinc eo melius res remotas sensu percipiunt reliqua animalia III, 419, 20 ss.; quod ad rerum sensum percipiendarnm discrimine distinguenda attinet. exquisitissimos habet sensus III, 419, 22 s.; manifesto omnes sensus habet III, 68, 37 ss.; omnium animalium exquisitissimum habet sensum III, 250, 7 s.; ejus exquisitissimus sensus tactus est III, 13, 19 ; item gustus III, 13, 20 ; quod ad reliquos multis animalibus longe inferior est III, 13, 20 s.; omnium animalium exquisitissimum habet tactum III, 456, 38 ss., 41 s.; III, 482, 12 ; hinc et omnium animalium prudentissimum est III, 456, 42 ; hinc quoque apud eos solos a tactus accuratione pendet ingenii acumen aut hebetudo III, 456, 43 ss.; omnium animalium mollissimam habet carnem III, 249, 49 s.; idque quia omnium exquisitissimum habet tactum III, 249, 50 s.; quibus caro dura est, tardo sunt ingenio, quibus vero mollis, ingeniosi III, 456, 45 s.; quod ad ceteros sensus attinet longe inferiores sunt ceteris animalibus III, 456, 40 ; gustum tamen accuratiorem quam olfactum, idque quare III, 456, 37 ; olfactum pejorem habent quam multa animalia III, 456, 28 s.; IV, 163, 40 s.; IV, 281, 44 s.; odores nonnisi molesti et jucundi ope distinguunt III, 456, 29 ss ; eatenus tantum odores percipere videntur quatenus colores animalia quibus oculi duri sunt III, 456, 41 ss.; probatur eorum olfactus alius sensus non esse quam animalium aquatilium sanguinis expertium III, 457, 22 ss.; III, 487, 2 s.; necantur vehementibus odoribus , e. gr. bitumine ac sulfure III, 457, 26 ss., cf. III, 486, 15 ss.; eorum olfactus sensorium eodem modo se habere videtur ac oculi animalium quæ palpebras habent III, 457, 29 ss.; III, 487, 8 ss.; videtur nempe velamen habere quod inspirantibus nobis recluditur III, 457, 37 s., cf. III, 487, 5 ss.; nonnisi inspirans olfacere potest III, 454, 12 ss.; III, 457, 16 ss., 21, 39 s.; III, 486, 20 s.; soli percipiunt odores per se jucundos III, 486, 2 s.; idque quare III, 486, 8 ss., 30 ss.; hinc et soli florum odores percipiunt iisque delectantur, idque quare III, 486, 33 ss.

Homo (*quænam animalia ei noceant vel eum ament*), eos magis devorant lupi solivagi quam qui gregatim venantur III, 153, 5 s.; eos venatur iisque insidias struit hyæna III, 153, 11 s.; eorum vomitum imitatur hyæna, idque quare III, 153, 12 s.; quam acriter eos mordeat lutra III, 153, 47 ss.; ejus carne vescitur martichoras secundum Ctesiam III, 22, 47; eos inprimis lædunt leones seniores, idque quare III, 203, 47 ss.; eos necant scorpii in nonnullis regionibus III, 170, 22; ejus cutem perforant asili III, 251, 40; eum obstupefacere valet torpedo III, 191, 2 s.; eos diligunt thoes III, 204, 16 s.; item ascalops III, 186, 15 s.; quomodo iis nidum abscondere conetur apus III, 187, 21; qua in re ejus vitam imitentur hirundines III, 178, 33 ss.; qua in re aves columbaceæ III, 178, 43 ss.; quibusnam rationibus mures arvenses persequatur, etiamsi eorum fœcunditatem superare nequeat III, 134, 7 ss.

Homo (*de ejus vita*, *moribus*, *etc.*) ; alii hieme ædes petunt III, 156, 26; alii qui multam terram possident hiemem in calidis locis, æstatem vero in frigidis transigunt III, 156, 27 s.; quatenus iis hac in re similes sint animalia quæ locum mutare valent III, 156, 28 ss.; ejus vitam multis in rebus imitantur animalia III, 178, 28 s.; et feri et mansueti sunt III, 224, 48; quodsi æquivoci tantummodo sunt, seorsum in species distribui non debent III, 224, 50; sin specie iidem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; semper mansuetus est III, 4, 4 s.; feri nonnusquam cernuntur IV, 168, 47 ; aliquatenus tantummodo bestiæ similitudinem refert IV, 2, 7 ss.; eum Anaxagoras prudentissimum animal esse dixit quia manus habet III, 290, 13 ss.; probantur manus ei tributæ esse quia prudentissimus est III, 290, 15 ss.; eum nonnulli nudum et discalceatum esse contendunt armisque carere quibus se defendat, ideoque pessime constare III, 290, 21 ss.; (manus ope) plurima adminicula habet quibus se tueatur eaque mutare valet III, 290, 39 s.; item arma quæcunque velit et ubicunque velit III, 290, 40 s.; ejus naturam id dicimus ad quod absoluta generatione pervenit, 483, 32; naturaliter animal civile est, 483, 35; 526, 34; II, 6, 20; II, 112, 38; perfectus omnium animalium optimum est, 484, 15; a lege et jure semotus omnium deterrimum, 484, 15; sine virtute sceleratissimum est et immanissimum et ad rem veneream cibumque profligatissimum, 484, 18; solus inter animalia sermone præditus est, 484, 43; eo a ceteris animalibus differt quod boni malique et justi injustique sensum habet 483, 50; ejus societas domum ac civitatem facit, 483, 53; eo prior civitas, idque quare, 483, 54 ss.; qui sive societatem inire nequit sive ea non eget, vel fera vel deus est, 484, 8, cf. 483, 36; quomodo olim vitam colerent, 483, 21 ; deorum speciem victumque sibi assimilant, 483, 24; eorum vitæ rationes admodum diversæ sunt, 488, 45; 489, 4; desidiosissimi nomades sunt, 489, 5; alii e venatu vivunt, nec omnes ex eodem, 489, 9 ss.; plurimi e terra et frugibus mansuetis, 489, 13; eorum vitæ rationes quæ opera nativa constant, omissis permutatione et cauponaria, sunt vita nomadum, agricolarum, latronum, piscatorum, venatorum, 489, 15; eorum gratia reliqua animalia exstant, 489, 34; eorum causa omnia fecit natura, 489, 39; naturaliter a terra alimentum petunt, 635, 36; ab iis volentibus quæstum faciunt cauponæ et artes mercenariæ, 635, 32; ab invitis petuntur quæstus bellici, 635, 33; nonnulli varias victus rationes permiscentes, jucunde vivunt, 489, 18; eos non procreat, sed a natura acceptis utitur ars reipublicæ administrandæ, 492, 13; inter animalia gregalia et solitaria medium tenet III, 3, 36 s.; civile animal est II, 3, 39; non solum animal civile, sed et domesticum III, 231, 6; non ut reliqua animalia modo temere cum quavis femina aut quovis mare conjungitur, modo degit vitam solivagam II, 231, 7; est animal quod consociari conatur cum natura sibi cognatis II, 231, 9; natura magis ad conjugium quam ad societatem civilem facti esse videntur II, 101, 37; non tantum liberorum procreandorum causa communi domo utuntur, sed etiam propter res ad vitam necessarias, II, 101, 41; magis unus est quam domus, 497, 18; eo magis sibi sufficit domus, 497, 50: apud eos maris cum femina conjugatio non solum vivendi, sed etiam bene vivendi causa exstat, 636, 17; liberos non solum procreant ut naturæ legibus satisfaciant, sed etiam utilitatis causa, 636, 19; animalium prudentissimum est III, 376, 31 ss.; ergo cum liberis adultis amicitiam colit, *ibid.*; in societatem convenerunt quia sibi non sufficiebant II, 230, 39; quodsi non hac de causa convenissent, convictionis gratia convenissent II, 230, 40; ei aliquod jus intercedit cum omni quocum legis aut pacti communio obtinere potest II, 100, 37; item amicitia, dummodo homo est II, 100, 38; utilitatis cujusdam gratia congregantur II, 98, 29; vel ubi mutuo auxilio non egent, communitatem vitæ appetunt, 526, 35, cf., 484, 11; plerique vivendi cupiditate multas ærumnas tolerant, 526, 44; quomodo apud eos intelligenda sit vita communis II, 114, 1; iis si tempore interjecto incidimus jucundum est, 337, 5; ei propria est sic dicta feritas II, 166, 22; supra eum est cum feritas dum opposita virtus II, 162, 11, 18; impense pravo inest malum principium II, 166, 24; impense pravus plura mala facit quam leo II, 166, 25 ss.; impense pravum feræ comparamus II, 162, 9 s.; nonnulli vix a feris differunt, 531, 35; omnes divitias ac honores sectantur, 581, 5; omnes quæ volunt, si facultas adsit, faciunt, 582, 50; oderunt qui justa dicunt, 378, 20, 23; plerique operam dant ut multis imperent, idque quare, 618, 42; plerumque si possunt, injuriam faciunt, 353, 1; tyrannus evadit, si ei imperium tribuatur II, 60, 9; cur omnium animalium injustissimus sit IV, 261, 43 ss.; eos latere licet, 431, 27; eorum est improba facere et perjurium non curare, 432, 1; multis criminibus insimulatum non recipit animus, 408, 27; non semper sibi invicem bellum inferunt III, 174, 23 s.; unicum est animal quod bibens et certa quadam mensura vini utens mores immutet IV, 266, 10 ss.; cur maxime aliud cogitet, aliud faciat IV, 271, 37 ss.; irati dolent, ulti delectantur II, 34, 39; cur fortes duriores sint IV, 172, 30 ss.; cur omnium animalium prudentissimum sit IV, 269, 19 ss.; III, 289, 45 s.; nec omni ætate, nec quovis tempore consilio præditus II, 205, 13; consilium est II, 67, 33; solus animalium consilii capax est III, 4; 36 s.; solus ratione præditus est, 616, 42; multa rationis causa contra naturam et consuetudinem facit, 616, 44; ei dissimilis qui nascitur probus evadere nequit, 616, 36; quæ rationi congruunt ea præcipue sponte facere videtur II, 111, 33; apud optime constitutum animus corpori imperat, 485, 52; in pravis et male constitutis contra, 485, 54; ei parere animalibus utile est, 486, 12; ei non soli competit memoria III, 495, 9 s.; ei vero soli reminiscentia, idque quare III, 4, 38 s.; III, 498, 49 ss.; plurimarum artium capax est III, 290, 28 s.; eorum vita sensu et mente definitur II, 113, 24, 26; mente maxima ex parte vivit IV, 271, 39 s.; omnes natura scientiam cupiunt II, 468, 1; indignum est, teste Simonide, eum quærere scientiam quæ sua non refert II, 471, 14 s.; omnium animalium maxime ad imitandum proclivis est, 459, 11; solus inter omnia animalia agere (πράττειν) dicitur II, 140, 39; II, 198, 23; actionum quarundam principium est II, 28, 32; II, 198, 22, 33; rerum voluntariarum causa et principium est II, 199, 15; quarum rerum vel actionum causa est, eæ penes eum sunt II, 199, 3, 6; quia hujusmodi quid est, hæc vel illa necessario fieri vel suppetere debent II, 273, 3; eum aliqui non eodem modo actionum quo liberorum principium et causam esse putant II, 29, 40; generat substantiam sibi similem II, 140, 36; generat item actiones quas facit, idque ex quibusdam principiis II, 140, 37, 40; actiones sponte immutat II, 140, 49; iis memoria parit experientiam II, 468, 19; præter memoriam et imaginationem etiam arte et ratiocinationibus vivunt II, 468, 18 ss.; quare multa secundum imaginationem agant III, 467, 5 ss.; natura bene dispositus est ad vera perspicienda, 311, 53; turpe habetur, si corpore sibi opem ferre nequeat, 312, 27; ei magis proprius est orationis usus quam corporis, 312, 29; ei et ratio et cupido insunt idque ætate rebus agendis dicata II, 201, 12; affectuum subjectum est II, 569, 25 s.; ejus anima necessario affectibus obnoxia est, 539, 41; ei nihilo minus proprii esse videntur affectus rationis expertes II, 26, 27; ejus actiones ab ira et a cupidine nascuntur II, 26, 28; non omnibus inesse videtur intellectus a quo prudentia pendet III, 434, 16 ss.; eum qui imperare jubet, deo ac menti addit bestiam, 541, 5; ei naturaliter bonum simpliciter bonum ipsi est II, 222, 19; igitur apud eum facile fit transitus ab altero ad alterum, *ibid.*; absolute bonorum participes sunt iisque aliquatenus utilia sunt hæc bona ac nimium vel parum eorum inesse potest II, 64, 20, 24; iis jura competunt, *ibid.*; optant ac sectantur bona de quibus usurpatur prospera aut adversa fortuna II, 52, 48; optare deberent absolute bona sibi bona esse, præferre vero sibi bona II, 53, 1; quænam inprimis magni faciant II, 214, 44; ei plurimæ sunt actiones II, 401, 52; multa alius alius finis gratia facit II, 402, 1; in eorum sermones vel vitam vel actiones inquirimus in oratione inquisitoria, 453, 49; quæritur an ei peculiare opus sit II, 6, 38, 40, 43; ejus peculiare opus esse nequit vita idque quare II, 6, 45; nec sensus II, 6, 48; est animæ actio secundum rationem aut non sine ratione II, 6, 54; aliquatenus ipsi fines sunt II, 263, 33; materia utuntur perinde ac si ipsorum gratia omnia essent II, 263, 32; duobus inprimis de causis diligunt vel curant aliquid, i. e. vel proprietate vel labore quo paratur, 499, 42; omnes voluptatem sectantur II, 89, 5; quatenus omnes eandem quatenus diversam II, 89, 10 ss.; plerique utile maximo honore prosequuntur, 425, 26; raro in fine versantur, 629, 12; sæpe requietem et voluptates sui ipsarum causa sectantur, 629, 13; iis evenit ut ludos sibi vitæ finem faciant, 629, 16; cur voluptates quas sui ipsarum causa sectantur cum vitæ fine confundant, 629, 17; omnibus communis est error, 451, 45; iis solis competit vera amicitia, idque quare II, 221, 30 s.; cum iis amicitiam contrahunt animalia cicura II, 221, 34; quomodo equum domuerit, ut fert fabula Stesichori, 270, 30 ss.; ejus natura bona est II, 169, 49 s.; ejus naturam non eadem ac equi, asini aut canis II, 169, 51; ei non eadem jucunda quæ equo II, 170, 1; iis non eadem salubria sunt ac piscibus II, 70, 17; iis aliud opus ac alia voluptas est quam animali II, 122, 17; longe differunt eorum voluptates II, 122, 21; iis revera propriæ sunt voluptates quæ viri perfecti ac beati actus vel actum perficiunt II, 122, 41; iis non congruit stupiditas qua voluptatibus minus quam decet delectarentur II, 37, 35; ab iis admodum differret animal, cui nihil jucundum est nec alterum altero differt II, 37, 37; pro eorum generibus differunt quædam jucunda secundum naturam II, 81, 18; substantia ac natura divinus est, idque quia solus rectus est III, 289, 12; ergo ejus officium est cogitare et sapere III, 289, 13; solus animalium aut maxime divinitatis particeps est III, 243, 32 s.; igitur non solum vivendi, sed et bene vivendi III, 243, 30 ss.; et multiformiorem habet speciem quam animalia quæ tantummodo vivunt III, 243, 29 s.; ad duo natus est, ad intelligendum et ad agendum fr. 35, a; mortali deo comparatur fr. 35, a; quidnam illi simile cum deo fr. 345, a; ejus est quæ opus sunt providere fr. 338, a; naturaliter honestus est II, 222, 32; ejus naturalis habitus virtus est II, 222, 31; eorum erga deos amicitia tanquam erga bonum et superiorem est II, 101, 23; credendi non sunt qui iis humana tantum sectari suadent II, 125, 9; operam dare debent, ut quantum fieri licet, immortalis vitam agant II, 125, 10; iis non eadem conveniunt quæ diis II, 43, 32; vix omnia novit, quum ne dii quidem, 376 14; eatenus felices sunt quatenus iis simulacrum quoddam muneris deorum inest II, 126, 27; propter virtutis excellentiam dii evadunt II, 76, 20; iis sacra facienda non sunt secundum Xenophanen, 380, 15; melioris actio magis seria, ideoque et præstantior est et plus ad felicem vitam confert II, 123, 42; quando malis conciliari dicantur, 324, 17; homini gratissimum est II, 222, 46; homini res familiarissima et amica II, 91, 13; eos non sectatur vir magnanimus II, 46, 10; homine gaudet, 337, 26; idque quare IV, 170, 14 ss.; quibuscum primis versati sumus, eos maxime diligimus, 624, 5; nobis odiosi sunt, si nostris studiis adversentur, etiamsi recte ita agant II, 128, 33; partim similes, partim dissimiles sunt quoad adspectum et sensus, 424, 1; eorum speciebus comparantur species orationum civilium, 423, 51; cur ei potius quam cuiquam ex animantibus credendum sit IV, 270, 19 ss.; omnes habent aliquid quod cum veritate familiare est, undeque demonstratio deduci debet II, 188, 39; optimum est, si omnes nobiscum de rebus dicendis consentiant II, 188, 36; quod si fieri nequeat quærendum est ut aliquatenus certe nobiscum consentiant, idque quomodo II, 188, 38; solus numerare novit teste Platone IV, 270, 21; cur omnes ad decem usque numerent IV, 193, 32 ss.; opinantur, quum, si hoc est, illud sit, vel si hoc fit, illud fiat, ubi posterius est, etiam prius esse vel fieri, 428, 18; animæ ope miseretur et discit et cogitat, non vero ejus anima ipsa, idque quomodo III, 439, 51 ss.; ejus affectus sunt cogitatio et amor et odium, non vero ejus animæ III, 440, 11 ss.; igitur eo mortuo, periit memoria et amor III, 440, 13 s.; ejus definitio animæ definitio est II, 551, 28; ex anima et corpore compositus est universalis II, 551, 3 s.; eum nemo animæ inesse dicet III, 441, 48 s.; ejus anima immortalis, 188, 41; quæritur an ejus animæ ratio eadem sit ac equi vel canis vel dei III, 431, 35 s., qui eum e solo corpore constare putant quia animam non vident iis similes sunt qui voluptatem generationem habent II, 168, 51; intellectum habent et partem animæ quæ ratiocinationi præest III, 447, 41 s.; item si quid eo nobilius exstet III, 447, 42 s.; nisi omnium rerum quæ in mundo sunt, præstantissimum sit, absurdum est, politicam vel prudentiam scientiarum optimam habere II, 70, 16; quodsi omnium animalium præstantissimum sit, non ideo politica eadem est ac sapientia II, 70, 29; exstant res aliæ eo natura longe diviniores II, 70, 30; quatenus interitui obnoxii sunt, eorum naturæ semper aliquid diversum inest II, 90, 25; ideoque iis non semper idem jucundum est II, 90, 24; si simplex esset eorum natura, semper iis eadem actio jucundissima foret II, 90, 29; iis multæ sunt pernicies et corruptelæ II, 122, 33; causa non est cur potius præter eos quam præter equos exstet principium aliquod æternum II, 586, 14; numero æterni esse nequeunt, specie vero possunt III, 344, 34 s., cf. 636, 23 ss.; eorum genus semper exstat III, 344, 37, cf. 636, 23 ss.; ei solummodo competit necessitas ex suppositione III, 219, 35 ss.; constat e parte regente et parte subdita II, 242, 27; secundum partem regentem vitam instituere debet II, 242, 28; eos sine nocumento delectant carmina quibus purgandi vis inest, 633, 15; iis secundum Musæum dulcissimum est cantare, 629, 6; pulchro viso vel ejus cantu audito qui nec edere, nec bibere nec concumbere vult, non dicitur intemperans II, 211, 49 ss.; eos ad epulas aut sacrificium parandum venari non oportet, 603, 44; iis mentem advertere debet legumlator, 503, 50; eorum frequentia ultimo democratiæ generi propria est, 595, 38; eorum frequentia servat democratiam, 597, 2; eorum frequentia juri secundum dignitatem opposita est, 597, 3; nonnisi propter eorum paucitatem cives creantur qui genuini cives non sunt, 526, 4; propter eorum paucitatem pauci erant medii opibus cives in priscis civitatibus, 558, 54; illi optimum est non nasci proximum quam celerime mori fr. 50, b; omnes utuntur dæmonibus fr. 54, b; se esse reminisci oportet, non solum qui fortunatus est, sed et eum qui demonstrat fr. 86, b; ejus definitio fr. 340, a.

Homo (*ejus definitio quatenus dialecticum spectat*); quærimus quid sit, 153, 42; quid sit demonstrari non potest, 156, 17 ss.; omnis animal, sed non ita ut unum sint, 156, 38; qui per conversionem demonstrare conantur quid sit, a principio petunt, 156, 26 ss.; non est vocabulum ambiguum, 221, 25; dictionis exemplum, 26, 4; ejus syllabæ singulæ nihil significant, 26, 6; ejus λόγος, nisi addatur aliquid non est oratio, *ibid.*; ejus definitio unius tantum hominis definitio est, 283, 28; ejus definitio verbo caret, 473, 33; ejus definitio una est, quia unum significat, 473, 38; si quæratur quidnam sit, quæstio obscura est II, 557, 19; quidnam huic quæstioni respondere oporteat II, 557, 25 s.; simul res et nomen est, 291, 51; idem significat ac homo qui est et unus homo II, 500, 46; præterea idem quod unus est homo et est homo II, 501, 1; unus homo est, non plures II, 283, 30 s.; numero multi, sed eorum notio una II, 608, 21 ss.; per se homo est II, 529, 2; eum tunc novisse censemus, ubi novimus quidnam sit II, 538, 31; animal est 1, 3, 8, 9; 2, 9; necessario animal est, 57, 16; animal bipes est II, 526, 2; animal mortale pedatum bipes alis carens, 157, 28; est animal bipes pedestre, 26, 23; 158, 10 ss.; 174, 15; 176, 35, cf. II, 551, 45 ss.; ad genus *animal* pertinet, 174, 16; 175, 13, 16; quomodo cognoscamus cur ei insint ea quæ commune genus sequitur, 167, 35; recte definitur animal pedestre bipes 238, 3; in ejus definitione supervacaneum est addere scientiæ capax, 237, 17; male definitur animal pedestre bipes quattuor cubitorum, 237, 44; non rite definitur id quod scit numerare, 241, 9; cur sit animal bipes et non animal et pedestre, 158, 10, cf. 26, 22; II, 551, 47 ss.; animalium esse non multiplici dicitur significatu, sed per detractionem, 302, 26; primum insigne vel obscurum quod evincit est genus, 446, 22; ei igitur generis enarratio congruit, 446, 24; et animal est et animatum et bipes et scientiæ mentisque capax, 191, 28; ei inest vel sanitas vel morbus, 191, 36; si animal est non animal non est homo, 194, 4; eum qui cognoscit, cognoscit animal et pedestre, 239, 34; quum non omnis duos pedes habeat, non proprium ei dici poterit ut bipes sit, nisi determinetur id natura proprium esse, 227, 15; si rite determinatum sit homini natura proprium esse ut sit animal scientiæ capax, eo non tolleretur ut non sit homini proprium scientiæ capax animal esse, 227, 22; sentit quatenus animalis particeps est, 227, 48; ei natura proprium est, ut bipes sit, 227, 39; grammaticæ capax, 174, 47; ei aliquando proprium ut a dextra sit, 175, 3; ei πρός τι proprium ut bipes sit, 175, 4; ei non proprius est somnus, 174, 51; 175, 7; manifestum non est πρός τι, 12, 15; si ei proprium est ut sit pedestre bipes τῷ homini quoque proprium erit, ut sit pedestri bipedi, 231, 19; si ei non proprium est ut animal sit, τῷ hominem fieri non proprium erit τὸ animal fieri, nec τῷ hominem interire, τὸ animal interire, 232, 15; si ei proprium est ut sit mortalis (βροτός), τῷ hominem fieri etiam proprium erit τὸ, mortalem fieri, et τῷ hominem interire τὸ mortalem interire, 232, 26; ei non propria est quies, si hominis ideæ, non quatenus homo est, sed quatenus idea insit quies, 232, 36; ei perperam proprium esse dicitur quod scientiæ sit particeps, si scientiæ particeps vere de deo dicitur, nec homo de deo prædicatur, 225, 6; ei vel non proprium est, vel nunquam, vel non semper, ut per forum deambulet, 225, 52; ei proprium est ut tripartitam animam habeat, 226, 13; ei non proprium est ut a semetipso moveatur, si equo non semper proprium est, ut a semetipso stet, 226, 23; si ei proprium sit ut sit pedestre bipes, avi proprium erit, ut sit volatile bipes, 226, 29; quomodo refutandi sint qui pleraque ejus propria evertunt dicendo id quod ei proprium est etiam albo homini proprium esse, si homo albus sit, 226, 41; 227, 1; quum ei proprium sit, ut animal sit, non homini proprium non erit ut non animal sit, ac vice versa, 230, 31; quum ei non proprium sit honestum, τῷ magis homini non proprium erit magis honestum, 233, 14; ei non proprium est ut sciat, si animali non proprium ut sentiat, quum animali magis proprium sit ut sentiat quam homini ut sciat, 233, 27; si ei proprium est, ut sit natura mansuetus, animali proprium erit ut vivat, 233, 32; unum est et non multa, e. gr. animal et bipes, sive idea animalis et idea bipedis sit, sive non II, 562, 49 s.; quæritur cur non hominis participatione, sed animalis et bipedis sit II, 563, 2 ss.; causa cur unum sit est causa movens quæ materiem et formam, potentiam et actum unificat II, 563, 8 ss.; certa quædam res est, eoque ab infinito differt II, 581, 47; unum aliquod ex animali et bipede fit quia alterum al-

terius differentia est II, 620, 31 s.; ei animal consequens est, ut universale particulari, 304, 17; ei per se proprium est ut animal sit natura mansuetum, 218, 46; ei ad equum comparato proprium est ut bipes sit, 219, 7, 33; inter eum et equum medium tenet quod neutrum participat II, 512, 48; si animal significet bipes, si quid homo est, id ei erit hominem esse ut sit hujusmodi animal II, 504, 39 ss., cf. II, 505, 21; si plura significaret, sed numero finita, nihil referret ad redarguendo probandum principium contradictionis II, 504, 42 ss.; simul non homo et equus non equus erit II, 589, 29 ss.; specie idem non est quod equus II, 250, 52; idque quare II, 523, 7 s.; II, 582, 42 ss.; cum equo et deo totum constituit, quia omnes animalia sunt II, 531, 24 s.; quatenus animal est, unum dicitur esse cum cane et equo II, 519, 40; ab equis diversi sunt, etsi eorum numerus idem sit II, 302, 34 ss.; non erit, si non est pedestre, 244, 28; ei inest animal II, 553, 20; II, 554, 15; in animali esse dicitur II, 287, 37; eum qui animal vocat, magis eum declarat quam qui pedestre, 218, 15; quæritur an magis principium sit quam animal, necne II, 489, 31; non est volatile et quadrupes, 190, 7; si honestus est, etiam est animal honestum, 190, 9; eum ab omnibus distinguit quod animal est scientiæ capax, 219, 19, cf. 11, 2; 176, 36; III, 451, 17 s; ei recte proprium esse dicitur quod animal est natura mansuetum, 221, 26; 224, 12; 235, 19; item quod animal scientiæ capax, 221, 48; 224, 26; 45; 226, 2; ei perperam proprium esse dicitur quod sit animal pedestre bipes, 224, 7; 225, 37; differt utrum dicatur animal cicur bipes, an animal bipes cicur, 165, 39; ejus exemplaria erunt et bipes et animal et ipse homo, si ideæ exemplaria sunt II, 483, 19 s.; II, 617, 1 s.; ejus definitio non differt a definitione ideæ hominis II, 4, 37; alius interitui obnoxius esset, alius interitus expers, si ideæ se ita haberent ut contendunt earum assertores II, 584, 28 s.; si ejus idea trias sit, quæritur quinam numerus sit idea equi II, 623, 27 ss.; item innumeri erunt homines quia innumeræ sunt triades II, 623, 32 ss.; si quatenus homo est divisione careat, unus homo est II, 520, 1; si quatenus animal, unum animal II, 520, 2; si quatenus magnitudo, una magnitudo II, 520, 3; duo non unum quid efficiunt præter singulos II, 620, 35; non aliquatenus tantum est animal, 214, 51; si ens quoddam est per se, etiam bipes et animal entia quædam erunt per se II, 251, 32; idem esset, quod equus, si entia notione unum essent II, 250, 17; non hoc aliquid, sed tale quid, vel πρός τι, vel quodammodo, vel simile quid est, 300, 18; ejus notio (ὅπερ ἄνθρωπος) hoc aliquid non est, 200, 25; genus non est certorum quorundam hominum II, 494, 4; substantia est hominis cui inest II, 553, 23 s.; absurdum videtur, omnium unam substantiam esse II, 495, 9; totum est II, 282, 48; dividuum est II, 325, 19; huncce animal esse non demonstrat syllogismus, sed quemvis II, 627, 42 s.; quomodo per accidens ad aliquid referri possit II, 527, 43 s.; cur homo sit nulla alia causa est nisi quod unumquodque ad se ipsum indivisibile est II, 557, 1 ss.; quatenus homo est, unum et indivisibile est II, 614, 33; quænam ei accidant quatenus indivisibile est, spectat arithmeticus II, 614, 34 s.; eum, quatenus solidum est, spectat geometra II, 614, 36 s.; ei eadem inesse possunt quæ ei inessent, si indivisibile non esset II, 614, 37 ss.; si idem est ac opinionis subjectum, non erit opinans (posito omnia ad aliquid referri) II, 512, 24 s.; substantia est, non qualitas II, 538, 8, 10; arbitrari non licet, eum idem esse quod non hominem simulac concedas, in rerum natura obtinere melius et pejus II, 507, 54 s.; universalis nullus est II, 603, 24 s.; de singulis universaliter prædicatur II, 549, 18 s.; substantia non est II, 549, 19; sed cunctum quoddam ex hacce forma et hacce materie constans II, 549, 19 s.; tertius non exstat præter singularem et universalem II, 585, 17 s.; singuli homines species non sunt, etiamsi carnes et ossa eorum differant II, 583, 34 s.; quæritur an numerorum proportio sit II, 636, 27; si certus quidam numerus sit, non ideo ejus causa erit idea II, 483, 35 s.; ei peculiarem numerum tribuit Eurytus II, 636, 23; hominum mensura est II, 629, 31; eum omnium mensuram esse dixit Protagoras II, 575, 34 s.; non dicitur magis ac minus, nec tamen propterea homo non est, 197, 10; si quid modo id est, modo non est, maximum tempus determinandum est, per quod id esse et non esse possit II, 385, 51; idem erit quod triremis et paries et deus et non triremis et non paries et non deus, si de omni re aliquid aut affirmare aut negare liceat II, 506, 33 s., 46 ss.; II, 507, 21; si ens unus esse diceretur, thesis esset ad disputandum proposita II, 249, 14; quæritur an eodem modo ac illum unum esse dicant Parmenides ac Melissus II, 249, 33; quem nos ita vocamus, si alii appellent non hominem, esse et non esse idem possit II, 505, 11 s.; si non aliud significet ac non homo, hominem esse etiam non differet ab hominem non esse II, 505, 14 ss.; etiamsi decies millies idem esset quod non homo, non respondendum quærenti, an hoc sit homo, id simul esse non hominem II, 505, 44 ss.; si simul et non homo sit, non erit etiam homo et non homo II, 506, 54 s.; non idem est quod hominem esse, nisi anima homo appelletur II, 560, 22 ss.; quæri potest cur animal hujusmodi sit II, 557, 5; non vero cur qui id est homo sit II, 557, 6 s.; se habet ut globus æneus II, 546, 22 s.; modo actu, modo potentia est II, 603, 9; gignitur II, 544, 11; ex alio semine gignitur ac olea II, 266, 37; ex eo gignitur homo, 487, 33; cur ex eo semper vel plerumque homo fiat, exponere non potuit Empedocles II, 460, 35; hominem generat II, 198, 21; II, 263, 49; II, 269, 39; II, 441, 51 s.; II, 544, 18; II, 601, 26 s., 48; II, 602, 44; II, 635, 42; idque nisi aliquid præter naturam fiat II, 546, 30 s.; singularis aliquem generat II, 601, 48 s.; semper ab homine gignitur II, 570, 8 s.; generatur cum ab homine, tum a sole II, 263, 49, cf. II, 603, 18; qui actu est, ex eo qui potentia est, facit hominem II, 275, 27; fit ex non homine qui potentia homo est II, 631, 25 s.; quatenus eo prius, quatenus posterius semen II, 572, 2 ss.; 26 s.; formam habet II, 570, 27; semine prior est II, 606, 8 ss.; ex hoc fit quia hoc ejus semen est III, 333, 17 s.; etiamsi e terra fiat semen, tamen hanc non potentia hominem vocari licet II, 568, 47 s.; nec semen, nisi quando principio ei insito homo fieri potest II, 569, 10 ss.; ejus causæ sunt animal et bipes II, 529, 1; quomodo e bipede esse dicatur II, 530, 35; non per accidens ex animali est II, 554, 32; hominis universalis causa est II, 603, 24; non omnia fiunt quo modo ex eo fit homo, quia interdum mutilatio obtinet II, 547, 20; ut fiat fortasse necesse est aliquid alterari II, 337, 14; ridiculum tamen foret si diceremus eum alterari ubi gignitur II, 337, 11 s.; ex homine fit II, 262, 12, 16; utpote materie et forma constans, natura non est, sed natura constat II, 262, 9; ejus materies carnes et ossa sunt II, 381, 34 s.; si ex universis carnibus et universis ossibus unicus esset factus, alium exstare non liceret II, 381, 35 ss.; ejus causa materialis menstrua sunt II, 561, 45 s.; causa vero movens semen II, 561, 46 s.; quænam sint ejus

causa formalis et finalis II, 561, 47 s.; ejus causa materialis sunt elementa II, 603, 15 s.; ejus causæ externæ vel moventes pater, sol, circulus obliquus II, 603, 17 s., cf. II, 263, 39; digito prior esse videtur, etiamsi hic ejus pars sit, idque quare II, 547, 51 ss.; II, 548, 53 s.; eorum generatio secundum lineam rectam fieri videtur II, 467, 43; eorum generatio non reciprocat nisi specie, idque quare II, 467, 40, 48 s., 51 s.; in ossa et nervos et carnes interit II, 548, 24 s.; igitur cuncti ejus materiei partes sunt non vero formæ II, 548, 25 ss.; nec ejus definitione continentur II, 548, 28; eorum genus semper in carnibus et ossibus et his similibus videmus II, 550, 14 ss.; videntur tamen hæ partes ad materiem eorum pertinere, non ad formam II, 550, 16 ss.; si æquali tempore generetur, æque celer est generatio II, 340, 51; sine partibus esse nequit, quomodo circulus sine ære II, 550, 40; ejus pars tunc tantummodo manus est, ubi munere suo fungi potest II, 550, 44 s.; qualia apud eos sunt carnes et ossa, tale quid etiam in circulo et triangulo statuunt esse nonnulli II, 550, 23; quando mutilus dici possit, quando non II, 532, 9 ss.; est qui nec bonus, nec malus sit II, 579, 13 s.; si equo melior est, etiam optimo equo melior est, et vice versa, 200, 51; simul albus esse potest, et alia infinita multitudine II, 505. 38 s.; universalis simul albus et niger esse potest II, 584, 11 s.; singularis vero et albus et niger, sed non simul II, 584, 12 s.; pars equi vel albi erit si ejus idea dyas sit, equi vero vel albi tetras II, 623, 36 ss.; per accidens albus est II, 536, 14 s.; II, 542, 7 s., cf. 13; non vero per accidens animal, idque quare II, 536, 15 s.; vel tunc ab equo specie differret, si ambo albi essent II, 583, 49 s.; non album esse potest II, 309, 16; II, 598, 11; ubi ei assimilamus album, falli possumus III, 469, 33; utrum aliquid sit, an album, non quærimus, nisi ex suppositione II, 579, 25 s.; si quis quærat an hoc sit necne, respondendum quod unum significat, non addendum cum album aut magnum esse II, 505, 39 ss.; albus non est id quod color, 198, 19; dicitur cæcus, non cæcitas, 18, 45; quomodo medicus dicatur II, 176, 7; eum musicum esse dicimus, itemque vice versa II, 520, 46 s.; idque quomodo II, 520, 51 ss.; non musica vocatur, nec albedo, sed musicus vel albus II, 569, 28 s.; nec ambulatio vel motus, sed ambulans vel qui movetur II, 569, 29 s.; musicus fieri potest II, 256, 37; ex eo non fit musicus, sed musicus fit II, 256, 46; II, 257, 12; permanet dum musicus fit II, 256, 50; numerabilis est II, 257, 54; vere dici nequit omnem idem esse quod musicum esse II, 522, 9; quomodo idem dicatur ac homo musicus II, 519, 3 s.; ejus affectus sunt musicus et musicæ imperitia II, 440, 35 s.; igitur si a musico evadit musicæ imperitus, alteratio obtinet II, 440, 38; si vero hæc per se ejus affectus non essent, alterius generatio, alterius vero interitus obtineret II, 440, 33 ss.; de eo prædicantur honestum ac turpe, 18, 15; quisnam bonus dicatur, 183, 3; ei competere potest fortitudo, 119, 50; cum eum sanari dicimus, tum ægrotum II, 446, 46, 49; cum eum calefieri et refrigerari, tum frigidum et calidum II, 446, 47 s.; cum eum calefacere dicimus, tum calidum II, 446, 51 s.; facile e calido frigidus, e sano ægrotus fit, 13, 22; sanari dicitur, sed minus quam ægrotus II, 545, 21 s.; ubi a morbo transit in sanitatem, ab una forma ad alteram transit II, 310, 1 ss.; II, 598, 44 s.; duo si simul ab eodem morbo sanantur, non inde fit motus numero, sed specie unus II, 313, 14; exemplum rerum quæ moventur II, 313, 3; potest esse id quod movetur II, 358, 46; ab aere movetur II 486, 42 s.; movetur, ubi ab albo in nigrum transit II, 309, 48; II, 598, 39 s.; movet manum, ipse vero a nihilo movetur II, 350, 13 s.; nisi moveat, non movebit baculus II, 350, 19; vel ipse movet, vel baculi ope II, 350, 32; hominis causa movens est II, 602, 41; causa remota statuæ esse potest II, 265, 12; II, 516, 4, 9; ædificat quia architectus est II, 265, 28; ad eum non referri debet servus, 10, 47; 11, 2, 9; alicujus possessio dicitur, 12, 16; facile e calido frigidus, e sano ægrotus fit, 13, 22; sophisma qua eum, non homines verberare dicitur qui hunc et hunc verberat, 281, 40; sophisma quo animalium possessio esse dicitur ejusque solutio, 296, 11; 302, 18; per se vivere dicitur, idque quare II, 528, 47 s.; comparantur cibis et vinis, quatenus cito evanescit eorum suavitas II, 224, 17 ss.; non dicimus nos eum percipere videri, ubi manifesto eum sensu percipimus III, 465, 53 ss.; ei proprium non est auditus, si ei proprium non est visus, 234, 18; alio modo cæcus dicitur quam talpa II, 529, 30 s.; eodem modo dicitur quo simus nasus, non quo curvus II, 262, 51; eum esse rem accedentem in somniis dicimus III, 507, 12, 16; iis similes imagines in nubibus apparent III, 511, 28 s.; qui e. gr. ejus simulacrum disjectum ac distortum optime agnoscere valet, peritissimus erit somniorum interpres III, 516, 1; hominum minimum est III, 481, 36 s.; unus uni equo misceri non dicitur III, 481, 39 s.; eum qui spectandum esse censet, arbitrari nequit de omni re omnia simul affirmari ac negari posse II, 508, 4 s.; eum esse quicunque ita se habet propositio universalis est rem respiciens II, 79, 2; ejus contemplatio non minus quam ignobiliorum animalium abominationem nobis movere possit, idque quare III, 227, 30 ss.; de eo seorsim disserendum est, idque quare III, 226, 10. 17 s., 21 s.; de eo ubi disserendum est, argumenta petenda sunt e rebus quæ ei insunt, 374, 21; eum vel de industria vel fortuito passim laudamus, 329, 31.

Homo; tempus non significat, 473, 22.

Homines; casus est, 473, 28.

Homo albus; in ejus notione continetur albi notio III, 234, 10; non rite definitur mortalis candidus, 250, 34.

Homo, album et ambulans; si quis ex hisce tribus numerum efficere velit, eorum mensura forsan erit genus II, 629, 33 ss.

Homo et album; duo sunt, ubi alterum alteri non inest II, 551, 48 s.; unum vero fiunt, ubi inest et homo afficitur II, 551, 49 s.

Homo aliquis; et hominis particeps et animalis, 207, 2; ei proprium est, ut quattuor digitos habeat, tanquam id quod inest, 227, 40; 228, 6; ei aliquando proprium est ut in gymnasio vel in foro deambulet, 219, 2, 28.

Homines circumforanei; v. *Circumforanei.*

Homo, deus et equus; forsan animalium efficiunt numerum; eorumque mensura animal est II, 629, 31 ss.

Homo emortuus; æquivoce est homo III, 625, 24; ejus manus æquivoce manus dicitur III, 625, 25 s.

Homo esse; si non idem sit quod album esse, multo magis non idem erit quod hominem esse II, 505, 28 ss.

Homo falsus; v. *Falsus homo.*

Homines forenses; v. *Forenses homines.*

Homo hicce; quare ab hocce equo specie differat II, 583, 45 ss.

Homo idealis; et ipse numerorum proportio erit, non numerus, si res hujus regionis ejusmodi proportiones sint II, 483, 44 ss.

Hominis idea; v. *Idea hominis.*

Hominis notio; si aliquid sit, non idem erit quod non hominem esse aut non esse hominem II, 505, 52 ss.

Hominis scientia; non circa album versatur, nisi quatenus homo est II, 614, 9.

Hominum odium (μισανθρωπία); sequela illiberalitatis II, 246, 34.

Homo (Ἄνθρωπος); nomen proprium alicujus qui Olympia vicit II, 80, 17.

Homonymia; ubi propinqui sunt significatus latet, ubi vero longe distant, manifesta est II, 52, 36; aliæ longe distant, aliæ parum, ideoque latent II, 340, 19 ss.; facilius latent in universalibus, 167, 15; vitandæ in constituenda definitione, 167, 22; nominis definiendi ubi latet, inprimis cavillari licet ac si definitio non in omnia quadraret quorum definitio tradatur, 236, 17; dirimenda est, ubi non adversus eam ipsam, sed adversus homonymum objectionem tulerit respondens, 264, 24; obscurat veram refutationem, 294, 26; discernenda est non ne refutemur, sed ne refutari videamur, 294, 23; refutationem interdum effugere nequit qui refutationem secundum eam pro vera refutatione habet, idque quando, 294, 50; nomen quo continetur, si rite prolatum fuerit, bene se habent cavillationes, 399, 4, cf. *Captiones secundum homonymiam.*

Homonymum; quænam sint 1, 1; fr. 114, b; sunt vel casu, vel quia ad unum genus pertinent, vel quia ad unum finem tendunt, vel quia proportione sibi respondent II, 5, 14; inter se comparari nequeunt II, 339, 25 ss.; cavendum est ne ea unica definitione comprehendere conemur, 249, 20; fieri potest vel ut ejus tanquam synonymi unicam proponamus definitionem, vel ut perspecta homonymia alterum definire volentes inviti non propriam sed communem tradamus definitionem, sed utrumque male, 249, 29; si lateat, interrogans eo tanquam synonymo uti debet, respondenti vero dirimendum est, 249, 35; quomodo impugnandus sit respondens qui id synonymum esse perhibuerit, 249, 40; hujusmodi essent ideæ ac res ejus participes, si non ad idem genus pertinerent II, 482, 47; II, 486, 19 s.; item homo et lignum, si utrumque Calliam vocare libuisset II, 482, 48; II, 616, 20 ss.; sophistæ utilia, et quare, 387, 16.

Honestas (τὸ σπουδαῖον, τὸ καλόν); res operosa est II, 139, 36; ideoque rara II, 139, 43; in educandis pueris primas partes ferre debet, 627, 26.

Honestus (σπουδαῖος); a virtute denominatur, sed non paronymice, 15, 41; ei proprium habetur consulto agere, 331, 40; ad quasnam res adhibeat rectam rationem II, 242, 15 ss.; perfectus est II, 222, 47; cum voluptate facit quæ ad virtutem pertinent II, 170, 44, 47, cf. II, 171, 4; jam virtutis habitum induit II, 134, 18; qua virtute fit aliquis, ea bonum honorabile est II, 134, 19; ejus usu æstimantur potentia bona II, 134, 24; recte utitur potentia bonis II, 134, 22; ad eum pertinet in hominum congressu cuique suum tribuere II, 160, 1; se habet ad pravum ut homo adultus ad infantem vel feram II, 220, 37; ei jucunda sunt bona et honesta II, 220, 38; lætatur si scelesti puniantur, vel si prospera fortuna utantur qui ea digni sunt, 360, 20; rite de actionibus bonis ac honestis judicat II, 8, 41; eum ab actione judicant reliqui homines, idque quare II, 145, 28; si ejus mentem cognoscere liceret, tunc quoque non agens honestus esse videretur II, 145, 30; ei competit voluptas II, 168, 16; etiam improba facere potest, 215, 16; qui sese ostenderint, dum calamitatibus affligebantur, misericordiam movent, 359, 43; utpote periti judices, recte honorem tribuunt II, 148, 29; quæritur utrum ei an amico magis benefaciendum sit II, 233, 48; si male utatur honore vel imperio non amplius honestus est II, 161, 37; aliquatenus naturaliter sunt, non vero simpliciter, 197, 17; non sponte fimus secundum Socratem II, 139, 47, 51; sumus eo quod virtutes habemus II, 131, 6; nisi simus, in re civili activi esse non possumus II, 131, 4 ss.; iisdem rationibus se ipse reddit aliquis quibus alios, 347, 14; eos decet amicitiam moralem contrahere II, 232, 14; quæritur an invidus sit, 187, 45; exemplum citatur, 107, 49; 108, 12, 17; 119, 4; v. *Probus* et *Bonus.*

Honestissimus; nemo fieri potest, nisi naturæ ope adjuvetur II, 141, 4 ss.

Honesti viri (καλοὶ κἀγαθοί); ita appellantur divites, 552. 24; apud plerosque eorum locum tenent divites, 552, 47; iis constitutæ esse dicuntur oligarchiæ, 552, 27.

Honestum; ad eandem seriem pertinet ac substantia II, 605, 19; homini proprium non est, 233, 14; ea facere vel non facere penes nos est II, 29, 33; ea facere res est per se expetenda II, 123, 6; virtutis finis II, 32. 24; II, 145, 16; ea peragunt virtutes II, 158, 27; finis est cum rationis tum partis animæ concupiscentis (τοῦ ἐπιθυμητικοῦ) II, 38, 33; ei non inest actio (ἐνέργεια) II, 145, 25; id magis collimat virtus quam res quæ ad id tendunt II, 145, 16 ss., cf. II, 147, 28; probatur fieri non posse ut quod non de alio prædicatur non sit idem quod honestum esse II, 543, 23 ss.; quæritur num principiis elementisque assimilandum, an iis sit posterius II, 634, 27 ss., v. *Bonum*; multis rebus cognitionis et motus principium est II, 514, 47 s.; non omne animalia movet III, 521, 20; si quid alii videatur, aliis contrarium sic se habere videbitur II, 590, 12 s.; aliquid inest in beneficio præstito II, 110, 18; si fieri possit, fieri etiam poterit simplex, 368, 21; maxime refert utrum id cogites an quodlibet II, 609, 3; ea impedire nequit bonum II, 168, 19 s.; distinguuntur a bonis II, 173, 31 s.; ad ea pertinent virtutes et earum actiones II, 173, 33 s.; eorum causa semper fiunt actiones virtuti congruæ II, 42, 41; ea qui moleste ferens, utpote necessario agit, honestus non est II, 170, 48, 50 s.; II, 171, 3; vel eorum vel jucundorum causa agunt omnes omnia II, 25, 18; propter ea quæ fiunt, cum voluptate fiunt II, 25, 20; quodsi quis ea et jucunda violenta esse diceret, omnia vi fierent II, 25, 17; ridiculum foret eorum se ipsum accusare, turpium vero jucunda II, 25, 22; quæ propter ejusmodi aliquid fiunt, pertinent ad res sponte quidem, sed per se invite factas II, 24, 25; laudatur qui eorum causa turpe vel molestum aliquid sustinet II, 24, 43; nullius vero causa turpissima sustinere improbi est II, 24, 45; ejus notionem non habent plerique II, 127, 37; ei non obtemperant plerique II, 128, 13; propter molestiam ab iis abstinemus II, 16, 40; II, 137, 49; II, 144, 31 s.; quænam, 414, 15; II, 241, 20 ss., 48 s.; ea per se habet et facit vir ingenuus II, 241, 36; II, 242, 4; non ita tamen civili habitu præditi II, 241, 45; ea per accidens facit qui virtutes bonorum externorum causa sectandas esse putat II, 242, 5 s.; laude digna sunt, 420, 36; II, 243, 1; eorum appetitus laudabiles sunt II, 122, 2; ea qui facit laudabilis est II, 163, 19; ea qui non facit ubi facere oportet vituperandus est II, 163, 27; ea facere licet, etiamsi terræ marique non imperes II, 126, 41; utile esse videtur II, 17, 15; utilibus jucundiora et amabiliora sunt II, 110, 21; eorum memoria jucunda, non admodum vero eorum exspectatio II, 110, 27; aliam voluptatem pariunt ac turpia II, 119, 5; necessario jucunda sunt, idque quare II, 222, 22; si a jucundo dissentit probat hominem non perfecte honestum esse II, 222, 22; ne cum jucundo consentiat, impedit incontinentia II, 222, 24; uni propria pulchriora sunt, 331, 5; singulis peculiaria sunt, 331, 7; eo perducendum est quod in pretio habetur, 331, 28; eo pertinet si honor augeatur, 331, 31; probantur spontanea esse II, 140, 2 ss.; ea fieri jubet legislator iisque non factis pœnas minitatur II, 140, 3 ss.; ea qui faciunt, honorantur a legumlatoribus II, 29, 48; ea omnes vel plerique cupiunt, sed utilia iis præferunt II, 102, 40; id sectatur probus, 406, 18; ea nunquam cedit vir probus II, 181, 19 s., cf. 33 s.; ea facere convenit viro bono II, 74,5 s.; ejus causa agit temperans II, 147, 23; regis finis est, 580, 31; id tanquam rem supervacaneam sectantur plerique II, 233, 2; iis per otium opera danda est II, 159, 4 s.; ea cum iis quæ propter consuetudinem ita videntur confundunt insani II, 448, 24; quidnam sit, 329, 34; de eo loci rhetorici, 329, 36 ss.; in omnes orationum species quadrat, sed inprimis in suasiones, 424, 6; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 28, 51; 444, 6; ea se dicturum esse affirmare debet orator, ut auditores animum in eum convertant, 439, 19; ea se dicturum esse polliceri debet orator auditoribus infensus, 440, 31; considerandum est an ei repugnent adversarii actiones, 428, 6; ei repugnare tumultuantes ostendendum est oratori, 433, 23.

Honesta simpliciter; viro ingenuo honesta sunt II, 173, 37.

Honesta ac justa; argumentum politicæ sunt II, 2, 12; dubitantur utrum lege tantummodo, an etiam natura exstent II, 2, 13; qui de iis auditor esse vult, moribus bene institutus esse debet II, 3, 20.

Honestum ac turpe; in se invicem transeunt, 20, 4; de hominibus ac de multis aliis rebus prædicantur, 18, 15; inter ea est medium, 18, 19; quinam tanquam eorum mensura considerari debeant II, 590, 38; determinantur more non scripto, 413, 46; scopus rhetoricæ demonstrativæ, 317, 33; 329, 24.

Honor; bonum est et quare, 323, 47; bonum externum est II, 135, 28; II, 165, 4; bonum est II, 173, 35; ambitiosis bonum esse videtur, 325, 7; eum summum habent bonum II, 3, 3; majus bonum est quam pecunia IV, 260, 37 s.; jucundissimus est, 336, 36; eum plerumque amant, 337, 37, 42; pertinet ad jucunda non necessaria II, 80, 11, 44; pertinet ad bona per se, etsi eum quoque aliorum causa sectemur II, 5, 4; II, 6, 9; ejus ratio alia est quam prudentiæ ac voluptatis quatenus bona sunt II, 5, 10; bonorum externorum maximum est II, 44, 28; rerum pulcherrimarum ac virtutis præmium est II, 44, 27, 44; diis tribuitur II, 44, 26; eum cupiunt viri dignitate præditi II, 44, 26; bonis viris tribuitur II, 44, 45; eo solus bonus vir dignus est II, 45, 21; major tamen ei tribuitur si simul externis bonis instructus II, 45, 21; eo inprimis se dignos esse putant viri magni II, 44, 31; eo digni putantur divites, nobiles genere et principes II, 45, 17; ejus gratia optabiles sunt divitiæ et principatus II, 45, 12; eum inprimis spectat magnanimitas II, 44, 28, 30, 50; II, 45, 7; eum non tanquam rem maximi momenti considerat magnanimus II, 45, 11; quatenus eo delectetur, quatenus eum aspernetur vir magnanimus II, 45, 51; virtuti perfectæ dignus tribui nequit II, 45, 1; mediocres et parvos spectat virtus quæ ad magnanimitatem se habet ut liberalitas ad magnificentiam II, 21, 20; II, 46, 47, 51; laudatur circa eum medius habitus nomine carens II, 21, 20; II, 47, 17; quum nomine careat medius circa eum habitus, extrema de eo tanquam de terra deserta certare videntur II, 47, 14; pertinet ad bona de quibus maxima contentio fit II, 241, 28 s.; natura bonus est II, 241, 30; sed nonnullis noxius, idque quibusnam II, 241, 31 s.; non est vituperandus II, 165, 19; qui circa eum incontinens est laudari solet II, 165, 10 s.; circa eum incontinentia, non est incontinentia proprie sic dicta II, 165, 10, cf. 18 ss.; ubi de incontinentia circa eum loquimur, semper addimus *circa honorem* II, 165, 12 s., cf. II, 163, 30 ss.; ad eum refertur magnanimitas et pusillanimitas II, 243, 30; II, 244, 9; II, 245, 15; II, 246, 34 ss.; differt prouti a multis vel a ratione dignis decernitur, item pro re cujus occasione decernitur II, 215, 1 ss.; eum magni faciunt homines II, 214, 44; præcipue circa eum versatur magnanimitas II, 148, 28; II, 214, 50; quadruplex hominum circa eum habitus II, 215, 16 ss.; qui parvo dignus est itemque parvo se dignum putat, non est vituperandus II, 215, 44, 49; nulli opponitur II, 215, 46; magnanimus non est, attamen magnanimus natura similis II, 215, 44, 50; se habet ut ratio jubet II, 215, 19; virtutis vel beneficentiæ præmium est II, 103, 31; eximiæ virtuti reservatur, 341, 33; tribuitur omni rei bonitate excellenti II, 45, 18; nisi magnus proponatur, cunctabundus est vir magnanimus II, 46, 1; tribuendus est superiori amico in amicitia secundum excellentiam II, 103, 29, 41; quæ eos tanquam finem sibi proponunt actiones, absolute pulcherrimæ sunt, 616, 8; eum vel ut decet ac unde decet, vel nimium, vel parum expetere licet II, 21, 23; II, 47, 3, 16; ejus nemo per se incontinens esse dicitur, sed ex similitudine tantummodo II, 77, 5; II, 80, 15; II, 81, 15; pars est felicitatis, 320, 39; quidnam sit, 321, 36; eo inprimis afficiuntur qui benefecerunt, vel qui benefacere possunt, 321, 36; eo loci vel occasionis ergo afficiuntur multi propter res quæ parvæ esse videntur, 321, 41; ejus partes quænam cum apud Græcos, tum apud barbaros, 321, 43; quæritur an vitæ civilis sit necne II, 3, 39 ss., cf. II, 4, 7; eum sectantur viri lepidi et activi II, 3, 38; iis qui honorant potius quam iis qui honorantur inesse videtur II, 3, 41; quare eum sectari videantur II, 3, 43 ss.; eo præstat virtus II, 3, 47; eos sibi comparare student qui rei civili operam dant II, 124, 40; eos sectantur omnes homines, 581, 5; iis tanquam rei præstantissimæ operam dat vulgus II, 111, 12; quorum majores sunt, majora bona sunt, 327, 30; magis quam eos lucrum sectantur plerique, 593, 13; eum tanquam finem sibi proponunt nonnulli II, 185, 9; quibus is præmium est, honesta sunt, 330, 26; item quibus magis quam opes, 330, 27; ipse res honesta est, 331, 1; quibuscum conjunctus est, honesta sunt, 331, 4; si augeatur, honestum est et in felicitatis parte ponendum, 331, 31; eum quoque spectat injustitia quæ pars vitii est II, 54, 25; ejus causa virtus II, 161, 29, 32; nimius nocet II, 161, 26, 30; honestum pejorem reddere nequit II, 161, 39 s.; ejus cupidi sunt plerique II, 97, 8, 12; proxime ad eum accedit amicitia, quam nobis alii præstant II, 97, 12; eum per accidens, non per se expetere videntur II, 97, 13; eo præstantior est amicitia, quippe quæ per se expeditur II, 97, 21 ss.; eo compensatur lucrum in amicitia secundum excellentiam II, 231, 46; tribuitur deo ac natura principi, idque eodem modo quo socio superiori in amicitia secundum excellentiam II, 231, 45; mortuo contingere potest II, 10, 12; eorum distributionem spectat pars altera justitiæ sensu strictiori sic dictæ II, 55, 4; æquales dissimilibus tribuere noxium est, 540, 41; potius parvi et diuturni quam cito magni tribuendi sunt, 576, 39; si multi simul uni eidemque viro tributi sint, non omnes simul, sed paulatim auferendi sunt, 576, 41; ubi viget virorum bonorum vel unius optimi imperium iis expertes sunt reliqui omnes, 530, 52; 531, 4; eo compensant nonnulli quod minus acceperunt quam iis debitum erat, II, 154, 18; eos amicorum in gratiam negligit vir bonus, idque quare II, 112, 1, 11; tribuendus est servis liberalioribus, 637, 14; tanquam merces tribuendus est magistratui II, 60, 16; lege decerni debent iis qui e magistratibus lucrum non retulerunt, 577, 29; non idem præstari debet parentibus qui sapienti vel imperatori II, 106, 12; nec idem patri qui matri II, 106, 11; quinam tribuendus sit senibus II, 106, 14; iis inprimis excellere cupit rex, 580, 33; monarchis suppetunt amplissimi, 581, 4; sæpe finis sunt cur in monarchas conspirent, 581, 2, 4; 582, 30; eos non sectantur qui propter gloriæ studium tyrannos aggrediuntur, 582, 28; majoribus semper ignominiam redimere debet tyrannus, 587, 23; tantis afficere debent tyranni virum virtute aliqua insignem quantos a civibus liberis non retulissent, 587, 2; in republica res communis est II, 103, 35; cuinam tribuendus sit in republica, cuinam vero non II, 103, 33, 37; eum simul cum pecunia e republica reportare non licet II, 103, 35; propter eum fiunt seditiones et reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 28, 36, 48; quando jure tribuatur, quando injuria, 566, 5 s.; propter eos seditiones movent, idque inprimis homines politiores, 506, 48, 50; ei hodie minus student in oligarchiis quam lucro, 597, 46; quos conferunt civitates et monarchæ, probant mortem in bello oppetendam honestissimam esse II, 32, 8; iis omnino carentes rationi parere nolunt, 555, 19; eo si nos non afficiant qui solent, irascimur, 349, 14; ejus gratia obsequiosi sumus, 456, 25; eum petunt vani de se ipsis locuti II, 46, 43; ejus rarus incidit usus IV, 260, 41.

Honor maximus; quinam fr. 327, a.

Honoris contemptor (ἀφιλότιμος); quisnam II, 21, 25; ita interdum vocamus medio circa honoris studium habitu præditum, ideoque eum laudamus tanquam modestum et temperantem II, 21, 30; II, 47, 9.

Honoris contemptus (ἀφιλοτιμία); si cum eo comparetur, ambitio vocatur medius circa honorem habitus II, 47, 20.

Honoris cupidus; exemplum citatur, 119, 15.

Honoris studium (φιλοτιμία); animæ voluptas est II, 36, 2; in eo magis afficitur intellectus quam corpus II, 36, 4; id non spectant temperantia ac intemperantia II, 36, 5; qui medio circa id habitu est nomine caret II, 21, 26; II, 47, 13, 17, v. *Gloriæ studium* et *Ambitio*.

Honoratum (ἔντιμον); si optabile, etiam honoratius optabilius, 202, 46; ea frustra petunt vani II, 46, 40; videndum, ne in genere constituendo subjiciantur facultati vel potenti vel efficaci, 215, 25.

Honoratius per se (τιμιώτερον καθ' αὑτό); quidnam, 202, 25.

Horæ (ὧραι *i. e. anni tempestates*); aliquid ad iram conferunt, 348, 49.

Hordaceus cibus; cur minus nutriat quam triticeus IV, 221, 24 ss.

Hordacea ptisana (κριθίνη πτισάνη); utrum levior et ad morbos accommodatior an triticea IV, 114, 46 s.

Hordeago (τὸ κριθιᾶν); morbus est equorum domesticorum III, 167, 4 s.; quænam ejus sint signa III, 167, 6; incurabilis est, nisi sponte desistat III, 167, 7.

Hordacea farina; si ea lolio admixta animalia saginentur, cur citissime pinguescant IV, 315, 16 ss.

Hordeola tosta (καχρύδιον); apii radicibus adjecta eas pergrandes reddit, idque quare IV, 215, 29 ss.

Hordeum (κριθαί); ejus grana tritici granis mixta esse dicuntur, ubi sibi invicem apponuntur, attamen non recte II, 452, 23 ss.; concoctu difficilius quam triticum IV, 290, 36 s.; in quodam loco Sintorum et Mædorum regionis in Thracia gignitur, quo homines utuntur, equi vero bovesque vesci nolunt IV, 96, 20 ss.; facilius transit apud quadrupedes quam triticum IV, 316, 24 ss.; cur qui id tractant decolores et in destillationes proclives fiant IV, 225, 47 ss.; IV, 290, 34 ss.; eo si combusto et comminuto equorum ulcera adspergantur, cur cicatrices non albæ renascantur IV, 325, 46 ss.; eo vescitur elephas III, 155, 17 s.; cum integro, tum pisto saginantur boves III, 154, 38 s.; eo saginantur sues III, 154, 25; præberi debet verri ante coitum III, 123, 35 s.; item coctum scrofæ post partum III, 123, 36 s.

Horror (φρίκη); quidnam sit IV, 153, 46 s.; frigore fit IV, 157, 50; refrigeratio quædam est IV, 286, 4; affectus vel alteratio est III, 522, 44; eo percellimur ubi frigidum quid cogitamus III, 522, 43; iis vel eorum contrariis magnam efficit differentiam in toto corpore alteratio secundum calorem et frigus vel alium affectum etiam in exilissima cordis parte facta III, 522, 50 ss.; æstate non fiunt propter æstum IV, 150, 21 s.; quamobrem nonnullis sudoribus excitentur IV, 125, 27 ss.; oritur subito affusa aqua calida III, 505, 40 s.; quamobrem eo afficiamur oscitati vel multa urina emissa IV, 297, 8 ss.; item post sternutationem et urinæ missionem IV, 155, 26 ss.; IV, 283, 12 ss., v. *Inhorrescere.*

Horror maris; niger apparet idque quare III, 643, 22; idque quare IV, 233, 19 ss.

Hortenses plantæ; IV, 25, 47.

Horti (κῆποι); in iis plura et meliora proveniunt, idque quare III, 158, 6 s.; quomodo in iis fiat irrigatio, idque quare III, 261, 44 ss.; eorum sata aquæ beneficio crescunt III, 261, 49; in iis majores sulci permanent, minimi vero et primi cito limo exolescunt, sed deficiente limo iterum apparent III, 262, 7 ss.; in iis capitur ascalops III, 186, 13.

Hospes; non magis fueris quam te oportet, 399, 7; eum non semper hospitem esse oportet, 399, 8; eum fortuito venisse et quum laverit abiisse dicimus, quando ita egit ac si hujus gratia venisset, non tamen hujus gratia venit II, 271, 49; eum olim, quum homo esset, injuria affecisse fertur aquila III, 188, 30 s.; iis injuriam facere solent, 339, 38; iis gratificari et opem ferre vetat bonorum communitas, 501, 8; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 49; iis recipiendis et dimittendis sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 24; qui eos in jus vocat, odiosus est, 449, 10; eorum gratia præsidia habenda sunt, 455, 54; 456, 2; nec multi quærendi sunt, nec omnino nulli secundum Hesiodum (*Op. et D.* 715) II, 114, 10; iis erga cives competit jus II, 178, 53; quando amicitiam dissolvant II, 179, 6; eos immolare in Tauride mos erat, 470, 41; ab iis Rhegio capto pecuniam mutuam sumpserunt pauperes ut libertatem redimerent, 645, 18.

Hospitalitas (τὸ φιλόξενον); sequela est liberalitatis II, 245, 13; item virtutis universalis II, 247, 11; inter amicitias utilitatem spectantes recenseri potest II, 92, 51; item inter eas quæ pacto originem debent II, 100, 47; v. *Amicitia hospitalis.*

Hostes; iis formidabiles debent esse cives, 504, 4; ita sita esse debet urbs ut difficulter ab iis invadatur vel obsideatur, 607, 17; 613, 9; invadentibus facilius detrimentum inferunt qui ad mare habitant, 607, 41; bonum habetur contrarium rei quæ iis utilis est, 324, 9; iis confert ignavia civium, 324, 10; contraria eorum quæ volunt vel de quibus gaudeant, bona habentur, 324, 12; quinam faciendi sint, 455, 50; ubi repellendi sunt, socios adsciscere oportet, 456, 14; paucissimos et infirmissimos reipublicæ comparat civis bonus, 456, 19; eos debellare nec ego, nec alius quisquam civium parva munitus manu possit, 436, 45; eos ubi justa rogare arbitramur, bello finem imponimus, 420, 5; item ubi eos timemus, 420, 7; ab iis nihil mali passi sumus, societate cum his inita, 434, 32; cum iis se locutos esse interdum agnoscunt (rei), etiamsi proditionem denegent, 341, 15; si quis propter pedis offensionem prolapsus ab iis capiatur et interficiatur, hinc morbus per accidens gravior evadit laterali II, 66, 9; eos adesse intelligit aliquis ubi facem conspectam moveri animadvertit III, 470, 19 s.; eos ubique videre se putat ignavus parva similitudine deceptus III, 509, 51 s.; eos puniendos esse censent cum Athenienses tum Lacedæmonii, 414, 43; eorum e terra commeatum petebat Didales Persa, 646, 36; se ad eos transituros esse Timotheo Atheniensi minitabantur milites, quum stipendia non solverentur, 646, 14.

Hostia; ruens mactatæ sanguis III, 650, 3 s.; statim postquam biberit mactata multum sanguinis habet III, 52, 5; præpinguis vero paucum III, 52, 6.

Hujus causa (τούτου ἕνεκα); quidnam III, 222, 13 ss.; ei accensendum est inferius III, 268, 36 s.; unicuique actioni inest II, 402, 4; eorum duo genera sunt, nempe agens vel generans et instrumenta III, 360, 20 ss.; eorum alterum fine prius, alterum posterius est III, 360, 32 ss., cf. 19 s., 50 s., cf. *Finis.*

Humanitas (φιλανθρωπία); sequela est liberalitatis II, 245, 12; item virtutis universalis II, 247, 11; ejus species fr. 100, b.

Humanitatis simulatio (φιλανθρωπία προσποίητος); sequela est injustitiæ II, 246, 19.

Humani (φιλάνθρωποι); laudari solent II, 91, 11; tales redduntur vino IV, 265, 43 s.

Humana; iis veniam dare æquum est, 342, 5.

Humana caro; ea vescuntur Achivi et Heniochi qui circa Pontum habitant, 627, 16; II, 81, 25.

Humana lingua (ἀνθρωπόγλωττον); ita vocatur psittacus III, 157, 48.

Humana potentia res eam excedentes (τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον); qui non metuit, non fortis sed furens dicendus est II, 145, 44.

Humanæ sapientiæ peritiores (οἱ σοφώτεροι τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν); mare genitum esse censent III, 574, 15 s., cf. III, 578, 37; idque quia et universum III, 578, 37 s.; totam tellurem quondam aqua circumdatam fuisse censent III, 574, 16 s.; eamque aquam a sole exsiccatam ventos et solis lunæque conversiones effecisse III, 574, 17 ss.; ejusque reliquias mare esse III, 574, 19 s.; hinc mare semper exsiccari et deminui ac denique plane siccum evasurum esse censent III, 574, 20 s.

Humanæ res; tempore dijudicantur atque eo initium et finem accipiunt II, 307, 10 ss.; ideoque circulus esse dicuntur II, 307, 8; IV, 203, 6; perpetuo agere nequeunt II, 120, 40; earum finis felicitas est II, 122, 46; earum philosophia disciplina morali et scientia civili constat II, 130, 22; eas spectat prudentia II, 70, 39; non de omnibus fit deliberatio II, 27, 43; quæstiones eas spectantes pertinent ad rem moralem II, 91, 38.

Humanum genus; in eo maxime apparet infinitum II, 281, 42; ejus infinitum quomodo differat ab infinito magnitudinis II, 282, 1.

Humectari quod potest (τεγκτόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 4; quænam sint III, 619, 38 ss.; nonnulla eorum liquabilia non sunt III, 619, 45.

Humectari quod nequit (ἄτεγκτον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 4; quænam III, 619, 39 s.

Humectatio (τὸ ὑγραίνεσθαι); duo ejus causæ sunt III, 615, 10, 44 s.

Humectum; quidnam II, 455, 34 s., 38 s.; ad humidum pertinet II, 455, 41.

Humerarius nervus (ὠμιαία); maximus est atque ad robur corporis confert III, 44, 1 s.

Humerus; pars brachii est III, 12, 10; ejus ossa scapulæ vocantur III, 45, 16; eos non omnia animalia habent III, 18, 33; iis carent serpentes III, 296, 44 s.; quænam per eum ad brachium descendat vena III, 41, 42 ss.; inferiores colli limites esse videntur III, 296, 42; eos resolvi accidit III, 662, 26; iis descendentes lassitudinem sentimus IV, 147, 39 ss.; quiescit, toto membro superiori moto III, 517, 33 s.; eo in anteriorem partem vergente, coxam in posteriorem inclinant homines admodum proceres III, 308, 50 s.; in convexum flectitur III, 314, 50; III, 315, 2; igitur contrario modo ac femur III, 315, 2 s., cf. *Scapula*; eorum flexura cubitorum et anteriorum crurum flexuræ opposita est III, 18, 30 s.; igitur eos contrario modo flectunt homo et reliqua animalia iis prædita III, 18, 32 s.; quibus hirsuti sunt inconstantes, ad aves referuntur IV, 13, 4 ss.; quibus bene ex articulis prodeunt, validi animi IV, 10, 17 ss.; quibus imbecilli, molles IV, 10, 19 s.; quibus bene soluti, liberales IV, 10, 22 s.; quibus contracti, illiberales IV, 10, 24 s.; qui eos rectos et tensos conquassant curtis sunt brachiis, ad equos referuntur IV, 13, 35 s.; qui inclinati eos conquassant, magnanimi, ad leones referuntur IV, 13, 36 s.; incurvi, longævitatis signum fr. 192, b; suum inprimis grandinibus laborant III, 165, 48; si sale et oleo et aqua calida fricentur, sanatur apud elephantes lassitudo somni defectu orta III, 168, 11 s.; quomodo sanetur eorum dolor apud elephantes III, 168, 13 s., v. *Armi.*

Humiditas; passiva est III, 609, 47 ss.; III, 610, 6 s.; sine ea consistere nequit terra II, 462, 45 s.

Humidi; quare cito labore æstuque suffocentur IV, 147, 3 ss.; in profluvium genituræ proni sunt IV, 148, 44.

Humidum; multis modis dicitur, idque partim potentia, partim actu III, 233, 44 s.; quidnam proprie et simpliciter ita vocetur III, 234, 2 s., cf. III, 233, 51; aliquid dici potest quia ejus subjectum affectu humidum est III, 234, 11 s.; non idem est quod calidum aut frigidum II, 455, 44; facile definitur III, 614, 24 s., arido ut definiatur causa est III, 614, 27; ei peculiarissime aqua attribuitur III, 614, 32 s.; ei vicinum est frigidum IV, 311, 22; multis modis dicitur II, 455, 28 s.; ei contrarium est siccum III, 483, 1 s.; ei opponitur et siccum et concretum II, 455, 30; præcipue a contrario suapte natura afficitur III, 482, 52 s.; ideo ab igne afficitur III, 483, 2; ubi a calido afficitur, necessario fit spiritus III, 360, 11 s.; eo exstinguitur calidum et siccum, e. g. carbones vel flamma III, 478, 5 ss.; ita etiam dicitur humore proprio præditum II, 455, 37 s.; passivum est III, 618, 49 s.; item molle IV, 228, 4; molle non est II, 455, 25 s.; corpore non caret III, 459, 34; id appetit siccum II, 219, 7; II, 227, 3; evaporat frigore calidum exprimente III, 236, 1 s.; sine sicco nec alit, nec sapores efficit III, 483, 19 ss.; ex eo omnia incrementum capiunt III, 231, 13; vivificum est III, 346, 22; eo quod ad siccum accedit et in siccum mutatur comparatur alimentum II, 443, 40 s.; ad vitam sustentandam magis idoneum est quam siccum III, 388, 46 s.; ejus naturæ principium aqua est II, 472, 29 s.; ejus corpus aquam esse dicimus III, 615, 16 s.; forsitan non siccum evadere, sed medium assequi conatur II, 98, 5; materia est III, 624, 40; nullum per se sine arido maturum fit III, 612, 26; ei recte proprium esse dicitur, esse corpus omni formæ idoneum, 222, 23; id interdum aeris ope reminiscimur, ejus vero ope autumnum III, 497, 43 s.; eo pertinent sapores III, 457, 43, cf. III, 457, 47 s.; III, 458, 3 s., 22; in eo (ad sapores efficiendos) siccum et terrenum abluit atque id per illa caloris ope percolat natura III, 483, 10 ss.; in eo degunt quæ ex humido vel frigido constant III, 547, 2; idque in frigido, si frigida sint III, 547, 3; in iis si siccescant, gignuntur animalcula III, 102, 13; omne vase indiget III, 261, 11 s., cf. *Liquidum.*

Humida; coalescere possunt III, 566, 22 s.; omnium rerum quæ dividi possunt facillime limitantur II, 453, 10; igitur omnium corporum facillime miscentur, nisi viscida sint II, 453, 9, 11; calefacta minus calefaciunt quam solida III, 235, 43 ss.; omnia comprimi nequeunt III, 621, 2; quæcunque evaporari possunt ad aquam pertinent III, 623, 21 s.; quæ vero non possunt, sive ad terram sive ad terram et aquam, sive ad terram et aerem, sive ad aquam et aerem III, 623, 23 s.; quæcunque calore spissantur communia sunt III, 623, 24 ss.; quæcunque frigore concrescunt ad terram pertinent III, 623, 34 ss.; quæ calore et frigore, communia sunt III, 623, 35 s.; quænam calida aut frigida sint III, 624, 34 ss.; ea elixari dicimus, idque quando III, 613, 9 s.; eorum vortices probant motum localem fieri eo quod corpora alterum alteri locum cedunt II, 293, 51; eorum fluxus qualem sonum efficiat III, 660, 51 s.; æque ac aer causa esse possunt cur moveri pergant res jactæ, non amplius movente eo qui jecit III, 508, 29, cf. II, 365, 41; omnia difficilia concoctu sunt IV, 130, 28; quidnam tanquam eorum mensuram adhibeant II, 574, 54 s.; quare ea metreta minori in castris vendere prohibuerit Timotheus Atheniensis, 646, 27.

Humida concocta; in iis semper restat aliquis calor III, 267, 32 ss.

Humida corpulenta (σωματώδη); iis ubi calefiunt, obducitur crusta III, 352, 48 s.; iis accensendæ sunt sorbitiones III, 352, 49 s.; iis comparantur ova consistentia III, 352, 48 ss.

Humidissimum; facillime fervet ac refrigeratur III, 247, 32 s.

Humidum et siccum; omnium corporum materies sunt III, 546, 50 s.; ea nonnulli generationis causas esse putant II, 255, 7; ex iis omnium alimentum constat III, 234, 23 s.; si mixta calefiant, quod inde fit ultimo loco membranæ vel cutis speciem refert III, 276, 12 ss.

Humidum primarium vel proprie sic dictum; II, 455, 10; ad id pertinet repletivum, idque quare II, 455, 14 s.; igitur et tenue II, 455, 19; item viscidum II, 455, 20; item molle II, 455, 24, 26; item humectum et madidum II, 455, 31 s., 41.

Humiles (ταπεινοί); in eos clementes sumus, 350, 21; erga eos gloriosum esse ineptum est II, 45, 52; adulatores sunt II, 46, 10.

Humilis animo (μικρόψυχοι); is est qui minoribus se dignum esse putat ac revera est II, 44, 16; II, 46, 29; inprimis si magnis dignus est II, 44, 18; deficit et suæ ipsius dignitate ratione habita et magnanimi II, 44, 32; pravus non est, sed errat II, 46, 28; malum aliquid habere videtur quia se ipse ignorat II, 46, 31; potius piger quam stultus esse videtur II, 46, 33; ejus de se ipso opinio eum pejorem reddit II, 46, 34; ab honestis actionibus et studiis refugiunt quasi indigni essent II, 46, 36; item ab externis bonis II, 46, 37.

Humilitas (μικροψυχία); sequela illiberalitatis est II, 246, 33; item pusillanimitatis II, 246, 44.

Humor (ὑγρότης, τὸ ὑγρόν); eum habere dicitur vas II, 530, 14; omnis dicitur, non vero totus II, 531, 36 s.; omnes unum esse dicuntur II, 519, 33; animalium omnibus animalibus inest quibus privata vivere nequeunt III, 5, 18; partes quibus continetur diversæ sunt III, 5, 19 s.; qui naturaliter corpori insunt, vel vasis, vel partibus membranaceis, vel cutibus, vel sinubus continentur III, 52, 50 s.; partim congeniti sunt, partim postumi III, 53, 11 s.; et nativus et adventitius seminalis est III, 372, 9 ss., cf. 14 s.; intus conversi sunt in utero gravido III, 217, 39 s.; apud quadrupedes oviparas et serpentes, apud aves vero in pennas convertitur III, 274, 5 ss., cf. *Excrementum*; eum exsiccat nimius calor III, 397, 29 s.; eum vero cogere nequit deficiens III, 397, 30; qui aqua et terra constant calore crassescunt III, 350, 2 s., cf. III, 349, 45 s.; item qui aqua et spiritu III, 350, 3 s.; ubi aliquis incalescit vel refrigeratur, necessario siccantur extrema III, 356, 30 s.; ejus parum continent terrena III, 361, 37; iis solvuntur nonnullæ partes terrenæ, idque quænam III, 361, 41 s.; eo siccescente fiunt ossa et nervi III, 361, 44; evaporatur ubi calor propter frigus exprimitur III, 421, 27; nullus sine calore est III, 421, 49; et calore agente et frigore evaporat, sed non eodem modo III, 421, 46 ss.; agente frigore una cum calore abit III, 421, 48 s.; e. g. in senectute III, 422, 2 ss.; evaporat etiam in aquiloniis et vento expositis locis III, 421, 45; eum e terrena materie exsugit calor III, 324, 44 s.; et propter quantitatem et propter qualitatem ei evenire potest ut non facile resiccetur III, 420, 39 s.; copiosus non facile resiccatur III, 420, 40 s.; nec pinguis III, 420, 29, 41; aquosus vero facile III, 420, 28; pulmenta dum coquitur relinquit III, 239, 25; multus non stillat, sed fluit III, 421, 5 s.; omnium siccissimus est et maxime exsanguis cerebrum, idque quare III, 238, 10 ss.; ejus vacuum est occiput quia cerebrum non continet III, 424, 7 s.; multum continet sinciput III, 424, 8; ejus copia tempora inter occiput et sinciput medium tenet III, 424, 11 s.; capillos qui subit si non concoquatur a calore proprio, sed putrescit calore aeris ambientis fiunt cani III, 423, 23 ss., 32 ss.; multus cibo assumpto sursum fertur III, 504, 38 s.; quæritur an sanitatis et morbi subjectum sit II, 274, 28; II, 595, 9 s.; erraticus est IV, 224, 11; et apud infantes et apud ebrios multus sursum fertur III, 505, 18 s.; in universum noctu difficile movetur, III, 416, 52; eum non potus sed cibi gratia assumunt animalia quædam quæ pulmonem sanguineum non habent III, 266, 9 ss.; e. gr. insecta et pisces III, 266, 11 s.; ejus parum assumunt animalia pennata, squamosa et squarrosa III, 266, 12 s.; per raras carnes difflatur III, 266, 12, cf. 35 s.; quo cibi loco utuntur altero meatu recipiunt tethya III, 281, 38 s.; altero reliquum emittunt III, 281, 39 s.; quali alantur cicadæ et ephemera III, 283, 6, cf. 1; qui molluscorum mytidi continetur dulcis, ideoque concoctus et sanguineus est III, 282, 25 s.; quæ admodum aquosum habent animalia exsanguia, ignaviora sunt III, 235, 34; quæ tenuiorem et puriorem, sensum habent mobiliorem III, 235, 29 s.; subviridem in corporis alveo habent cancri III, 61, 35 s.; eo evaporato indurescit ovorum testa III, 375, 32 s.; ut diu vivere possint animalia, ita se habere debet, ut non facile resiccetur III, 529, 25 s.; nec paucus esse debet, idque quare III, 529, 28 ss.; item calidus esse debet, ut nec facile congelascat, nec facile exsiccetur III, 529, 34 s.; nec excrementitius esse debet, nec facile corrumpi posse, idque quare III, 529, 41 ss.; in frigidis regionibus aquosior est, ideoque facilius congelascit III, 530, 12 s.; qui in plantis est IV, 24, 9 ss.; in spiritum convertitur in massa cui fermentum additur III, 379, 38.

Humores; cur nonnulli tardius siccentur IV, 329, 8; et qui aere et qui aqua continetur, emolumentum capere et affici potest a siccitate sapida III, 485, 21 ss.; per solem educitur simili modo quo aquæ ab igne incalescunt III, 576, 40; in iis oculi transspiciunt, vox autem aut vix aut non auditur, idque quare IV, 184, 35 ss.; quamobrem ubi in utres diffundatur, non solum humorem una cum utribus capiat dolium, sed insuper et alium recipiat IV, 241, 3 ss.; hi unde sal et nitrum fiunt plus terræ continent III, 617, 38 s.; e talibus quibusdam lapides consistunt III, 617, 39 s., v. *Aqua.*

Humoribus (de) (περὶ χυμῶν), liber; citari videtur III, 583, 9 ss.

Humores acerbi; cur iis prius humectent res colore inficiendas IV, 228, 10, 13 ss,

Humor aquosus (ὑδατῶδες, ὑγρόν); facile corrumpitur, quia frigidus et facile congelascit III, 530, 24 s.; eum emittunt cicadæ, ubi avolantes abiguntur II, 100, 43 s.

Humor calidus; causa incrementi et vitæ est II, 530, 11 s.; causa est cum calvitiei, tum foliorum apud plantas et pennarum apud aves latitantes amissionis III, 422, 19 s.

Humor concretus (πεπηγός); actu et per accidens siccus est, potentia vero et per se humidus III, 233, 46 ss.

Humores congeniti (σύμφυτα); quinam III, 239, 47.

Humor crudus (ἄπεπτον); ejus locus vesica est IV, 132, 23; ejus sedimentum pertinacissimum et firmiter corpori adhærescit modo atræ bilis IV, 112, 5 ss.

Humores postumi (ὑστερογενῆ); quinam III, 239, 48 ss.

Humor sapidus (τὸ ἔγχυμον ὑγρόν); ejus affectus esse probantur odores III, 484, 44 ss.; idem circa odores efficit quod circa sapores siccum III, 484, 32 ss.

Humor terræ; partim a solis radiis, partim a reliquo calore superne veniente in vaporem conversus sursum fertur III, 564, 18 ss.; eum relinquit calor partim quia dissipatur in locum superiorem, partim quia exstinguitur nimis procul subvectus III, 564, 20 ss.; ubi eum reliquerit calor, rursus in aquam concrescit ac in terram decidit III, 564, 20, 23 ss., 41 s.; ejus pars quam calor propter exiguam copiam subvehere non potuit, rursus noctu decidit ac ros et pruina vocatur III, 564, 45 ss.; III, 565, 11 s.

Humor vitalis (ζωτικὴ ὑγρότης); eum continent cor et pudendum, idque quare III, 525, 47 ss.

Hunc hujus filium esse; id nemo dicit proprie, si dominus est filii, 302, 10.

Hunccine est quem vere dicis; solœcismus est, 306, 1.

Hyacinthia; quomodo celebrentur fr. 348, b.

Hyæna; vocatur etiam glanus III, 153, 8; quanta sit ejus magnitudo III, 153, 8 s.; qualem jubam habeat III, 153, 9 ss.; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; quomodo se habeat III, 132, 20 ss.; falso narratur et virile et muliebre pudendum habere III, 132, 22 s.; III, 382, 18 ss.; ejus pudendum masculinum lupino et canino simile est III, 132, 23; partem pudendo muliebri similem, sed meatu carentem inter caudam et excrementi exitum habet cum mas tum femina III, 132, 24 ss.; III, 382, 25 ss.; ejus pudendum muliebre infra anum situm est III, 132, 31 s.; femina æque ac reliqua animalia ei similia matricem habet III, 132, 32 ss.; femina raro capitur III, 132, 34 s.; III, 382, 28; eam alternis annis inire et iniri perperam contendunt nonnulli III, 382, 20, 23; homines venatur III, 153, 11 s.; de soporifica facultate quam in læva manu habeant fr. 187, a; quomodo canibus insidias struat III, 153, 12 s.; fr. 187, a; sepulcra eruit III, 153, 13 s.; in nonnullis regionibus satis frequentes sunt III, 382, 24 s.; earum genus in Arabia est quod ubi feram aliquam viderit aut super hominis aut canis umbram ingressum fuerit vocem aufert IV, 103, 4 ss.

Hybris; quot ova pariat III, 182, 48; ubinam niduletur, *ibid.*; eam nonnulli idem esse censent ac ptyngem III, 182, 43 s.; non acute videt III, 182, 44; ideo interdiu non comparet, sed noctu venatur, *ibid.*; adeo acriter cum aquila pugnat ut interdum ambæ simul vivæ capiantur III, 182, 46 s.

Hydrops; in eo aqua non propter cultellum, sed propter sanitatem emittitur III, 430, 31 ss.; si sine eo deficiente menstrua purgatione attollatur, multi medici molam adesse dicunt, dummodo morbus diu duret III, 217, 18 ss.; ei similis est intemperantia II, 84, 37.

Hydrus; pedibus caret atque aerem non aquam recipit, nihilo minus tamen ex aqua victum petit III, 2, 34; fel jecori applicatum habet eoque a reliquis differt serpentibus III, 33, 31 s.; quidnam ei percusso fiat fr. 186, b.

Hydrussæ; ita appellabatur olim Tenos, propter aquarum abundantiam fr. 292, b.

Hygiænon; Euripidem impietatis accusavit quod perjurium docuerat, 404, 46.

Hymettium mel; optimum, idque quare IV, 291, 46.

Hymettius mons Atticæ IV, 291, 47.

Hymni; eos pangebant olim qui honestas actiones imitabantur, 459, 33; nulli Homero antiquiores cogniti sunt, 459, 34.

Hyoscyamus; eum homines edere non possunt coturnices vero IV, 27, 13 (*in versione græca tantum legitur*); eum sine noxa comedit vetula quædam Attica fr. 218, b; contra insaniam ejus potu ortam valet lac fr. 217, b.

Hypæetus (?) (ὑπάετος *in ed. Ald.* γυπάετος *leg.*); idem qui oripelargus III, 188, 8 s.

Hypanis fluvius; circa Bosporum Cimmerium invenitur III, 95, 30 s.; circa eum gignitur animal ephemerum dictum, idque quomodo et quando III, 95, 30 ss.

Hypata; circa hanc urbem in regione Æniaca columna quædam vetus reperta esse dicitur cum inscriptione vetustis literis exarata IV, 100, 11 ss.

Hypate; ea et nete extrema concentus IV, 213, 15; secundus ictus est quem aeri infligit nete IV, 211, 34 ss.; cur ejus duplum nete sit IV, 208, 37 ss.; IV, 210, 9; statim post eam sonare potest nete II, 311, 35 s.; ad eam comparata media chorda acuta est II, 308, 42; in ea duæ netæ continentur quoad intervallum IV, 207, 1 s.; cur sola resonare videatur, si quis neten pulsatam apprehenderit IV, 209, 1 ss.; IV, 212, 13 ss.; cur facile cantetur, etiamsi diesis sit utriusque intervalli IV, 206, 1 ss.; si per minimum ad neten transeat, primum ad sonos intermedios pervenire debet II, 581, 30 s.; cur eam reliquerint, nec vero neten quum concentus nervis septem disponerent IV, 213, 32 ss.; an eam non reliquerint veteres, sed quæ nunc paramese vocatur IV, 213, 34 s.

Hypera (locus); nomen dedit Hyperiæ viti fr. 293, a.

Hypera; e qualibus erucis gignantur III, 94, 3; colorem suarum erucarum referunt III, 94, 5 s.

Hyperbolæ; etiam probatæ sunt metaphoræ, 399, 52; quibus additur *sicut*, positione tantum a reliquis differunt, 400, 1; juvenile quiddam habent, 400, 9; iis inprimis utuntur irati, 400, 10; in senes non quadrant, 400, 16; eas maxime adhibent oratores Attici, 400, 15; ex ea peti possunt sententiæ, 428, 27.

Hyperbole (quæ secundum eam dicuntur); quænam

sint, 134, 45; similes sunt syllogismis in quibus medium extra conclusionis terminos ponitur, 134, 44.
Hyperborei; ex iis Deìum a lupis deducta est Latona III, 133, 14 ss.
Hyperboreus Apollo; ita Pythagoram vocabant Crotoniatæ fr. 69, a.
Hyperes; nomen dedit viti Hyperiæ fr. 293, a.
Hyperias; vitis apud Trœzenios nomen ab Hypere fr. 293, a; de ea oraculum *ibid.*
Hypochondrium; quidnam III, 11, 13 s.
Hypoglottium; sub eo in cavitate vermes vivos habent cervi, idque quot, quantos et quales III, 30, 25 ss.
Hypolais; humi nidulatur III, 186, 34 s.; in ejus nidum ova deponit cuculus III, 110, 33 s.; III, 186, 34; cuculi pullos educat III, 110, 34, cf. III, 186, 37 s.
Hypomochlium; funis locum obtinet IV, 58, 36.
Hypospadiæi; sedentes mingunt III, 406, 45; quum eorum testes retracti sint, longe distantibus duo pudenda habere videntur, alterum maris, alterum feminæ III, 406, 45 ss.
Hypothesis; quidnam, 123, 7; 131, 14; est species thesis, 123, 7; eo non pertinet quod necesse est esse per se et quod ita videri necesse est, 131, 9; quomodo a postulato (αἰτήματος) differat, 131, 14; quomodo a definitione, 131, 22 ss.; syllogismorum quænam sint, 139, 33 ss.; eædem impugnatu difficiles, defensu vero faciles sunt, idque quænam, 265, 39; cavendum ne improbabiles defendas, 269, 36; duobus modis falsæ esse possunt, 269, 37; improbabiles dicis causa qui defendunt, odium incurrunt, 269, 41; interdum ea atque ex iis colligere debet disputans, 270, 42; nihil impedit quominus alicui magis placeant quam vera, 270, 47; ad philosophiam confert perspicere quænam utramque consequantur, 274, 29; earum copiam habere non admodum difficile est, 275, 5; scientiæ speculativæ initium sunt II, 205, 36; II, 206, 49; demonstrationum principia sunt II, 514, 40 s.; conclusionis causa sunt ex qua II, 264, 44; III, 515, 37 s.; quaslibet si recipias, non difficile est longos sermones serere et connectere II, 633, 40 s.
Hyrcanum mare; III, 630, 36; finis Europæ III, 631, 1 s.; item Asiæ III, 631, 5 s.; ejus aqua cur etiamsi potui idonea sit lavet et detergat vestes IV, 331, 29 ss.; circumquaque accolas habet, nec cum ullo alio mari communicat III, 575, 2 ss.
Hystrix; quadrupes vivipara est III, 161, 20 s.; latitat, *ibid.*; totidem dies quot ursæ latitant et uterum gerunt ac reliqua eodem modo gerunt III, 131, 49 s.; pilos spinosos habent III, 7, 40 s.; eorum pili pilorum, non pedum usum præstant III, 7, 41 s.; pilos jaculantur III, 194, 39 s.

I

ι in id tria tantummodo exeunt nomina, 474, 49; eaque neutra sunt, 474, 51.
Ialmenus; ejus epitaphium fr. 314, a.
Iambi; vocis etymologia, 459, 38; eos quoque pangebant antiqui poetæ, 459, 40; ab iis ad comœdias transierunt qui natura sua ad poesin ferebantur idque quare, 459, 49; eorum formam Athenis primus deseruit Crates, 460, 43; eos spectare non debent pueri juniores, 623, 46; carmina in quibus postea apte prodierunt, actiones imitabantur, 459, 37; iis conviciis se invicem petebant, 459, 39; omnium metrorum generum maxime ad solutam orationem accedunt, 386, 18; eos tetrametris substituerunt poetæ tragici *ibid.*, cf. 389, 35; iis conveniunt metaphoræ, 389, 34; 476, 19; atque in universum omnia quæ orationi solutæ, 476, 22; motorii sunt et rebus agendis apti, 477, 40, 41; sermo sunt plurimorum, 393, 33; sermoni maxime conveniunt, 460, 20; 476, 21; in eos præcipue incidunt loquentes, 393, 34; 460, 22; eos tragœdiæ accommodavit ipsa natura, 460, 19.
Iambici poetæ; v. *Poetæ iambici.*
Iapyges; re male adversus eos gesta Tarenti mutata est reipublicæ forma, 567, 33.
Iapygia; versus eam Sirin incolunt Chones, 612, 2; Pandosia in ea IV, 91, 8; in ea sedes collocarunt Athenienses e Creta venientes fr. 254, a.
Iapygium promontorium; circa illud inter Herculem et Gigantes depugnatum fabulantur IV, 91, 3 ss.; sanies ex eo fluit ut mare ibi propter fœtorem innavigabile sit IV, 91, 4; lapis ibi exstat plaustrali magnitudine, quem Hercules transtulisse fertur et qui uno digito movetur IV, 91, 11 ss.
Iapyx; ita Argestes a nonnullis dicitur III, 632, 28; IV, 45, 45; Tarenti Scyletinus dicitur IV, 45, 42; (Scylacinus) circa Dorylaium Phrygiæ (?) (*codd.* κατὰ δὲ ορχλεοντο* Φρυγίας) IV, 45, 43; Pharangites appellatur a nonnullis, idque quare IV, 45, 44.
Iasenses; in conviviis non ultra decem convivas adhibebant fr. 260, b.
Iasius; ejus filia Atalanta fr. 316, a.
Iason; juxta Cyaneas in Pontum intrasse dicitur, inde vero per Istrum exiisse IV, 93, 13 ss.; aras ab eo exstructas ibi ostendunt IV, 93, 16 s.; opus fuisse ut eum quoque interfecisset, si liberos occidisset, perhibuit Medea apud Carcinum, 380, 21.
Iason (Pheræorum tyrannus); quædam injuste facienda esse dicebat, ut postea multa justa facere posset, 340, 3; se esurire dicebat, quando non regnaret, utpote qui privatus esse nesciret, 524, 18.
Iberi; ad eos via Herculea vocata ex Italia protenditur IV, 88, 30 ss.; Gymnesias insulas incolentes mulierosi esse dicuntur, idque quare IV, 89, 16 ss.; apud Carthaginienses militantes, quum stipendia accepissent, feminas coemunt IV, 89, 19 ss.; aurum et argentum eos possidere non licet *ibid.*; divitias importari vetant, quod Hercules, divitiis incolarum invitatus, bellum Iberiæ intulit IV, 89, 23 ss.; apud eos tot obeliscos in sepulcro defigunt, quot hostes mortuus interfecerit, 603, 20.
Iberia; circa eam multæ minores insulæ III, 630, 47 s.; fluvius Theodorus (Thermodon?) in ea auri glebulas multas defert IV, 81, 31 ss.; ibi aiunt combustis quibusdam sylvis a pastoribus solum manifesto argenti rivo fluxisse IV, 89, 5 ss.; deinde terræ motu superveniente ejus magnam copiam collectam fuisse quod Massiliensibus proventus non vulgares suppeditavit IV, 89, 8 ss.; ei bellum intulit Hercules, idque quare IV, 89, 23 ss.; in ea nusquam Erythiæ nomen exstare ferunt IV, 100, 33; super eam habitant Celtæ III, 369, 31.
Ibis; eam ore coire censet Anaxagoras et nonnulli alii naturæ interpretes III, 281, 47; earum duo genera III, 186, 18.
Ibies albæ; excepto Pelusio per totam Ægyptum inveniuntur III, 186, 19 s.
Ibies nigræ; Pelusii inveniuntur per reliquam vero Ægyptum desunt III, 186, 21 s.
Icarius; difficultatem quæ eum spectat perperam solverunt Cephalenenses e temere præconcepta opinione, 480, 18 ss.
Icarus; ejus imaginem dedicavit Dædalus in altera insularum Electridum IV 87, 40.

Icarus, insula; in eam devenit Dædalus IV, 87, 42 s.

Ἱκέσιος· Iovis cognomen III, 641, 45.

Ichneumo; tot catulos parit quot canis atque iisdem rebus vescitur III, 133, 20 s.; sex annos vivit III, 133, 21 s.; quomodo sese luto oblinat cum aspide pugnaturus III, 177, 39 ss.

Ichneumones; vesparum genus reliquis minus III, 95, 40 s.; phalangia venantur ideoque iis inimici sunt III, 173, 3 s.; phalangia necata ad futuram prolem alendam seponunt III, 95, 41 ss.

Ichnussa; ita Sardinia olim vocabatur, idque quare IV, 91, 32 ss.

ἰχώρ· v. *Sanies.*

Ictis; magnitudine æquat catellum Melitensem III, 178, 19 s.; adspectu vero et moribus mustelæ similis est III, 178, 21 s.; facillime mansuescit III, 178, 22 s.; melle oblectatur III, 178, 24; igitur alveariis noxia est III, 178, 23; avibus vescitur III, 178, 24; ejus pudendum osseum est III, 21, 51 s.; III, 178, 25 s.; ejus pudendum masculinum adversus urinæ stillicidium remedium est III, 178, 26 s.; rasumque datur III, 178, 27.

Ictus (πληγή); ejus definitio III, 620, 46; sine latione fieri nequit III, 454, 26; superne validior infligitur quam inferne III, 296, 23 s.

Ictus ferulæ; de eo problemata IV, 158, 36 ss., 42 ss.; III, 159, 43 ss. v. *Plaga.*

Ida; in eo contemptu hominum multitudine solus degit Alexander, 382, 4.

Idæi dactyli; v. *Dactyli Idæi.*

Idea; unum est III, 621, 25; unaquæque ipsum unum solum est II, 477, 50 s.; unum quid præter singularia, 131, 36; omnis participalis est II, 555, 39; separatum quid est et per se exstat II, 132, 27; separabilis est II, 555, 19 s.; res singularis est II, 555, 19; igitur definiri nequit II, 555, 18 s.; omnis alicujus idea est II, 623, 20; ejus idea erit monas, si omnes dyadis monades e parvo et magno æqualibus factis fiant II, 623, 9 s.; se ipsam appetere nequit, quia nihili indiget II, 260, 12; eam appetere nequit ejus contrarium quia sic suam ipsum perniciem appeteret II, 260, 11, 13; evenit, si idearum assertoribus credas, ut multarum rerum una sit quarum tamen forma diversa est II, 550, 29 s.; item ideam idearum omnibus communem esse licebit ita ut reliqua non sint ideæ II, 550, 31 s.

Idea animalis; v. *Animalis idea.*

Idea boni; non exstat II, 490, 15 s.; eam nonnulli id habent quod maxime bonum est II, 133, 34; item nonnulli principium boni II, 133, 43; id est cujus participes factæ res bonæ sunt II, 132, 24; separata est et per se exstat II, 132, 27; differre probatur a bono communi II, 132, 27 ss.; probatur non ad scientiam civilem i. e. moralem pertinere II, 132, 25 ss., II, 133, 27 ss.; II, 191, 17; idque nec per se II, 132, 25 ss.; nec tanquam id quod maxime bonum est III, 133, 32 ss.; nec tanquam principium boni II, 133, 43 ss.; quia eam participant reliqua bona ea bona esse statuunt II, 190, 1; eam sejungi posse statuunt a rebus quæ eam participant II, 190, 6; probatur in eam quadrare definitio quam ipsius boni proferunt idearum assertores II, 189, 47 ss.; probatur idem esse non posse quod bonum commune II, 190, 49, cf. 4, 41; eam unum esse putant idearum assertores II, 191, 2; in eam quadrat etiam quod in sermone exoterico affertur II, 191, 19; vel nulli (scientiæ?) vel omnibus æque utilis esse debet II, 191, 20; agibilis non est II, 191, 21; idem non est quod ipsum bonum II, 191, 30; immobilis est et non agibilis II 191, 31.

Idea entis; v. *Entis idea.*

Idea equi; nihilo ab equo differt nisi æternitate II, 492, 3 s.

Idea hominis; nihilo nisi æternitate ab homine differt II, 492, 3 s.; numerus mathematicus esse nequit II, 618, 43 s.

Idea lineæ; si exstat ipsa linea dividua erit, idque quare IV, 47, 10 ss.

Idea sanitatis; nihilo a sanitate differt nisi æternitate II, 492, 3 s.

Idea scientiæ; v. *Scientiæ idea.*

Idea unius; v. *Unius idea.*

Ideæ; semper sunt ex opinione Socratis *Phædonis* II, 463, 52; propter eas unamquamque rem esse censet idem II, 463, 45; causam ortus et interitus habet idem II, 463, 45 ss.; refutatur hæc opinio II, 463, 50 ss., cf. II, 464, 5 ss.; in *Phædone* et generationis et essentiæ causæ esse dicuntur II, 483, 27; II, 617, 8 s.; Platonis de iis placiti origo II, 477, 35 ss.; II, 478, 13 s., cf. II, 499, 9 ss.; II, 615, 6, cf. II, 627, 3 ss.; ab iis sejunctæ non sunt res sensibiles secundum Platonem II, 478, 40; II, 539, 7 s., cf. II, 483, 3, 24; II, 491, 52; II, 499, 8; II, 558, 23; II, 585, 15 ss.; II, 626, 27; earum participatione dicuntur res quæ eodem ac eæ nomine designantur II, 477, 41; dyadis participatione de rebus sensibilibus dicuntur II, 478, 30 s.; quomodo ab iis differant res mathematicæ II, 477, 50, cf. II, 539, 7 s.; reliquarum rerum principia formalia sunt II, 477, 51; II, 478, 28; II, 479, 5; earum vero principia entium elementa II, 477, 52; quænam earum sint principia vel causæ, idque cum formales tum materiales II, 477, 1 ss., 29 ss., cf. II, 478, 45; II, 479, 9; eas primas posuit Plato II, 626, 27; eas primus numeris assimilavit idem II, 626, 28; fr. 84, a; idque quibusnam III, 434, 38 ss.; eas nusquam esse statuit Plato II, 277, 3; iis infinitum inesse statuit Plato II, 277, 4; eas haud male Plato dixit quæcunque natura sint II, 601, 37; e quibus elementis eas composuerit Plato III, 434, 33 ss.; cur in loco non sint rogare oportet Platonem II, 287, 15 s.; de iis Platonis placita refutantur II, 482, 2 ss.; II, 615, 28 ss., cf. II, 491, 54; eas esse statuunt qui definitionibus student (i. e. Platonici) II, 571, 43; qualia iis nomina tribuerint earum assertores II, 556, 31 ss.; earum assertores viri erant amici II, 4, 12; earum auctores non esse statuerunt rerum in quibus prius et posterius inest, idque quare II, 4, 12; II, 190, 35 ss.; cuique una debuisset respondere scientia II, 4, 30; earum definitio eadem est ac rei cujus ideæ sunt II, 4, 37; nec quia æternæ sunt, discrimen suppeditant II, 4, 40; earum pertractatio remittitur ad aliam doctrinam II, 4, 45; II, 190, 9; eas a rebus quæ eas participant, sejungi posse statuunt II, 190, 7; inepte et contentiose (λογικῶς) exstare affirmantur II, 190, 13; quæstio eas spectans pertractatur cum in libris exotericis, tum in libris philosophicis II, 190, 15; se non posse cum illa opinione consentire declarat Aristoteles, etiamsi quis credat se propter contentionis studium obloqui fr. 34, b; impugnantur fr. 34, b; fr. 88, a, b; fr. 89 a, b; quomodo eas impugnaverit in libris *de Ideis* fr. 87, a, b; eas nonnulli esse dicunt substantias et naturas quibus nullæ aliæ priores sunt II, 543, 7 s.; si (a rebus sensibilibus) disjunctæ sint, ipsæ entia non erunt, et rerum sensibilium non erit scientia II, 543, 13 s.; item præter eas erunt aliæ substantiæ et naturæ iis priores II, 543, 10 s.; atque sic deinceps usque in infinitum II, 543, 4 ss.; item non erit subjectum substantia II, 543, 27 s.; nonnullas idem esse quod rem ad quam referuntur staruunt earum assertores II, 550, 27 s.; omnium rerum esse dicuntur quarum et scientia est II, 482, 15 s., 31; II, 615, 41 s.; item omnium quæ cogitari possunt II, 482, 17, 30; II, 615, 43; uniuscujusque rei unum aliquod esse statuunt (Platonici) II, 627, 32; eas substantias et separabiles esse contendunt earum assertores II, 554, 13; eas privatim quidam substantias esse dixerunt II, 558, 10; ubi exponere conati sunt quomodo aliarum rerum substantiæ sint, vana loquuntur II, 484, 34 s.; si substantiæ sint, recte eas seposuerunt eorum assertores II, 556, 25 ss.; non recte vero eas unum de multis esse contenderunt II, 556, 27 s.; eas rebus interitui obnoxiis specie similes fingunt iidem, idque quare II, 556, 28 ss.; eas simul universales substantiasque et particulares et separabiles fecerunt earum assertores II, 626, 51 ss., cf. II, 627, 15; omnium universalium esse sequitur e placitis idearum assertorum II, 615, 28 ss.; quum participabiles sint, necessario ad solas pertinent substantias II, 482, 34 s.; II, 616, 7 s.; nihilo minus ad multas alias res pertinebunt si vera sunt argumenta quibus utuntur earum assertores II, 482, 27 ss.; II, 616, 1 ss.; necessario ad idem genus pertinent ac res quæ earum participes sunt II, 482, 43; II, 616, 15 s.; eas præter res sensibiles exstare putant II, 626, 45; II, 627, 1 s.; earum elementa entium principia et elementa esse censent II, 626, 46 s.; quæstio an entium principia sint affinis est quæstioni, an sint et quomodo sint II, 611, 28 ss.; exponuntur difficultates quibus implicantur qui eas ex elementis deducunt easque præter substantias ad eandem speciem pertinentes unum aliquid esse statuunt II, 627, 21, 51; hæ difficultates communes aliquatenus sunt et iis qui eas esse statuunt et iis qui eas esse negant II, 627, 18 s.; probantur rerum exemplaria esse non posse II, 483, 11 ss.; II, 616, 46 ss.; ex iis esse nequeunt res secundum nullam præpositionis *ex* significationem II, 483, 10 s.; II, 616, 44 ss.; specierum causæ habentur II, 546, 24; si exstarent præter res singulares, nihil ad generationem vel ad substantiam conferrent II, 546, 25 s.; igitur ne substantiæ quidem per se essent II, 546, 26 s.; igitur eas non tanquam exemplaria proponere oportet II, 546, 35; maxime requirerentur in rebus naturalibus quia hæ maxime substantiæ sunt, sed ibi quoque inutiles sunt II, 546, 36 ss.; easdem specie esse ac res singulares contendunt earum assertores II, 584, 29 s.; id quod fieri non posse probatur II, 584, 27 ss.; docere nequeunt a quibus pendeat rectum, itemque actio et passio II, 485, 10; substantiarum vero elementa aliquatenus docere videntur II, 485, 11; earum ope nec quæri nec inveniri possunt omnium entium elementa II, 485, 12; qui eas ponunt, eas immobiles esse et mente percipi arbitrantur, 193, 25; non esse probantur eo quod vel moveri vel quiescere debent, itemque vel sensu vel mente percipi, 193, 23; eas immobiles esse et impatibiles perhibent qui ideas esse statuunt, 249, 17; in eas non quadrant rerum ipsarum definitiones quibus adjunctum est effectivum aut patibile 249, 16; eas magis quietis et immobilitatis causam quam motus principium esse dicunt II, 479, 6 s., cf. II, 482, 51 s.; rebus sensibilibus nec motum nec mutationem, nec aliud quid impertiunt II, 482, 50 ss.; II, 616, 32 ss., cf. II, 479, 6 s.; etiamsi sint, non fiunt res earum participes, nisi sit aliquid quod iis motum impertiat II, 483, 28 s.; II, 617, 10 s.; de causa moventi nihil docent II, 484, 32, cf. II, 479, 5 s.; iis causam formalem exponere conati sunt sed frustra II, 484, 33; eas qui exstare putant inscii naturales res a motu abstrahunt, etiamsi abstrahi nequeant II, 262, 44; quatenus iis competat motus II, 484, 48 s.; ex iis demonstrari nequit motus II, 604, 8 s.; si exstant, nullius causa esse possunt, saltem non motus II, 610, 40 ss.; secundum assertores entibus quacunque tandem ratione causam aliquam præbent II, 632, 23 ss.; eas numeris assimilant iidem II, 632, 24; eas numeros esse dicunt earum assertores II, 606, 27 s.; idque quales II, 618, 7 ss.; earum naturam eandem esse censent atque numerorum nonnulli (Platonici) II, 539, 12; alii eas nec numeris assimilant, nec omnino esse statuunt II, 618, 23 s., cf. II, 626, 18 ss.; secundum earum assertores eo numeri sunt quod expositionem præter multa nanciscuntur II, 682, 37; probantur causæ esse non posse si numeri sint II, 483, 33 ss.; probantur numeri esse non posse II, 483, 45 ss.; iis assimilandi non sunt numeri II, 638, 3 s.; numeri esse nequeunt, si omnes monades comparabiles sint II, 618, 40 s.; numeris nec priores nec posteriores esse possunt II, 618, 52 s.; igitur si numeri non sunt, omnino non erunt II, 618, 47 s.; nec numeri erunt, nec omnino erunt, si monades discrimine careant II, 621, 22 ss.; nec si addendo numeremus II, 621, 30; altera alteri inerunt, si numeratio addendo fiat II, 621, 31; item omnes unius partes erunt *ibid.*; si numeri sint, nec comparabiles, nec utrovis modo incomparabiles esse possunt monades II, 622, 4 ss.; eas rejicientium placita si recipias, non constat quomodo numerus revera sit II, 632, 26 ss.; eas alii genere a mathematicis distinguunt, alii utrisque eandem naturam tribuunt II, 600, 25 s.; quibusnam erroribus obnoxii sint qui eas rebus mathematicis agglutinant II, 633, 42; quonam modo tollantur ab his qui lineas insecabiles earum ope adstruere conantur IV, 48, 28 s.; numeri sunt participatione unius e magno et parvo II, 478, 2; etiam rebus sensibilibus inesse possent, si iis insint mathematicæ II, 492, 46; nihil ad aliarum rerum scientiam conferunt II, 483, 1 s.; II, 616, 36 s.; neque ad essentiam rerum quæ earum participes sunt II, 483, 3 s.; II, 616, 38 s.; nec rebus quarum ideæ sunt admiscentur, ut Eudoxus aliique arbitrantur II, 483, 5 ss.; II, 616, 39 ss.; eas vel secundnm positionem, vel secundum proportionem ordinant (Platonici) II, 623, 23 s.; ex ideis necessario constabunt, si monades inter se differant II, 620, 49; igitur et res ad quas referuntur eodem modo se habebunt II, 620, 50; non eo a rebus quarum ideæ sunt, differre dici possunt quod earum exemplaria sunt II, 616, 22 ss.; eas qui ponunt necessario principium iis superius agnoscere debent, quod participationis causa sit II, 610, 31 s.; non pertinent ad res arte factas II, 483, 30; II, 617, 11, cf. II, 623, 42; igitur et sine iis esse et fieri possunt reliquæ res II, 483, 31 s.; II, 617, 13 ss.; II, 623, 44; omnes bona erunt, si unum boni natura sit ex eoque facti numeri ideales II, 635, 12; item si ad omnes substantias pertineant, animalia et plantæ et participantia omnia bona erunt II, 635, 15 s.; si solum ad bona pertinent, substantiæ non erunt II, 635, 14; ex ideis compositæ sunt II, 555, 34; igitur de multis prædicantur II, 555, 35 s.; nec cognosci possent, si de uno tantummodo prædicarentur II, 555, 37 s.; si non sint, non erit genus præter species II, 555, 31 s.; si sint, etiam differentia erit præter eas II, 555, 32; non in subjecto esse censentur, sed per participationem II, 543, 29 s.; generi et universali affines erunt II, 558, 14; rebus non insunt III, 483, 3; II, 616, 37 s.; igitur earum substantia esse nequeunt II, 483, 2 s.; II, 616, 37; non solum rerum sensibilium, sed et ipsarum idearum necessario exemplaria erunt II, 483, 21 s.; II, 617, 3 s.; plures esse videntur quam res sensibiles singulares II, 615, 32 s.; sive non sint, vel magis etiam forsan si sint, sufficit aliquid esse quod non secundum aliud dicitur, sed per se II, 543, 25 s.; causam finalem non attingunt II, 484, 39; si sint, potius potentiæ quam actus sunt II, 571, 46; numero æquales aut non pauciores sunt quam res ad quas explicandas ad eas devenerunt II, 482, 7; II, 615, 28 ss.; quinam ex iis loci peti possint ad argumentandum de proprio, 232, 33; qui eas ponunt numero unum esse statuunt, 242, 40; contra eos qui has statuunt adhiberi potest locus quo genus negatione dividere vetant, 242, 34; ad eas exigere debent appetituum definitiones qui ideas esse statuunt, 247, 30; ad earum sectatores refellendos confert videre, an definitio in singulas species quadrêt, 259, 2; qua re peccent argumenta quibus eas revera esse probare conantur II, 482, 13 ss., 22; II, 615, 37 ss., 47 ss.; quibusnam argumentis probare conentur earum assertores eas revera esse II, 499, 17 ss.; earum unamquamque substantiam aliquam et nullam per accidens esse dicere volunt iidem II, 499, 24 s.; eas quidam exstare perhibent II, 381, 16; sive exstent, sive non exstent, plerumque singularia aut plura sunt, aut plura esse licet in rebus quarum forma in materie est II, 381, 16 ss.; rerum singularium non sunt II, 555, 50; omnium rerum non exstant II, 623, 42 s., cf. II, 483, 29 s.; II, 617, 11 s.; igitur causæ esse nequeunt II, 623, 44; manifesto nihil sunt II, 601, 47 s.; manifestum est eas non exstare II, 585, 11 s., cf. II, 495, 6 s.; II, 586, 16 ss.; nihil aliud sunt nisi res sensibiles æternæ II, 492, 7; non necessario esse debent, ut sit demonstratio, 131, 36; inania sunt figmenta, 142, 40; eas rejecerunt nonnulli (Platonici), idque quare II, 632, 27 s.; de iis multa divulgata sunt in sermonibus exotericis II, 611, 27; iis studentes irascuntur ideas contemnentibus, 349, 7.

Idearum assertores; impugnantur fr. 88, a, b; fr. 89, a, b; fr. 90, a, b; quibusnam argumentis probare conentur eas revera esse II, 499, 17 ss.; non recte disponunt argumenta sua II, 499, 22 s.; dicere volunt unamquamque substantiam aliquam et nullam per accidens esse II, 499, 24 s.; speciem ex genere et differentiis componunt II, 554, 14; et nihilo minus ideas substantias et separabiles esse censent II, 554, 13; docetur quantopere sibi ipsi contradicant II, 554, 15 ss.; sensibilia semper fluere putabant II, 627, 3; item universalia præter sensibilia exstare atque aliud quid esse II, 627, 4 s.; inde adducti sunt ut ideas assumerent easque *exponerent* II, 627, 11 ss.; ideas simul universalia substantiasque et particularia separabilesque fecerunt II, 626, 51 ss.; II, 627, 15; inde difficultatibus sese implicarunt II, 626, 50 s.; II, 627, 10 s., cf. II, 627, 1 s.; non ens falso assimilare conantur II, 631, 15 s.; quidnam eos permoverit ut enti et uni opponerent inæquale et ad aliquid II, 631, 35 s.; solummodo inquisivisse videntur cur multæ sint substantiæ II, 631, 28 ss.; II, 632, 2; non vero cur quanta et qualia II, 631, 31 s.; II, 632, 3; nec cur ad aliquid II, 631, 42 s.; II, 632, 3: revera non exposuerunt cur entia multa sint, sed cur quanta II, 632, 14 ss.; quacunque tandem ratione ideas reliquis rebus causam præbere censent cur sint II, 632, 24 ss., 33; iis quisque numerus idea aliqua est II, 632, 24; si eorum placitis assentias facile constat numerum revera esse II, 632, 21 ss.; e materie et numero mathematico faciunt magnitudines, idque quomodo II, 633, 31 ss., 49 s.; igitur naturam similem faciunt tragœdiæ vitiosæ II, 633, 30 s.; secundum eos elementa sunt magnum et parvum II, 634, 5; eorum alii dyadem ipsam lineam esse statuunt, alii lineæ ideam II, 550, 26; in nonnullis rebus idem esse putant ideam et id ad quod pertinet II, 550, 27; igitur unum multarum rerum ideam esse fingunt quarum tamen forma diversa est II, 550, 29 s.; item ex eorum opinione unam ideam idearum omnibus communem facere licet, ita ut reliqua non sint ideæ II, 550, 31 s.; ita ut ex eorum opinione unum omnia erunt II, 550, 32 s.; ideas numeros esse dicunt II, 606, 27 s.; numeros interdum innumeros esse dicunt, interdum non ultra decadem provehunt II, 606, 28 ss.; cur vero tot sint, de hac re nihil mentione dignum cum diligentia demonstrativa proferunt II, 606, 30 s.; præcipue ad elementa numerorum quibus usi sunt deveniunt quia antiquo modo dubitarunt II, 630, 45 s.; putabant Parmenidis placito quo non ens cognosci non potest, obsistendum esse, ne omnia entia unum, nempe ipsum ens essent II, 630, 47 ss.; necessariam putabant demonstrationem qua non ens revera esse ostenditur II, 630, 50; arbitrabantur entia tunc solummodo multa esse posse, si ex ente et non ente constarent II, 630, 51; ex ente et non ente (id est ex uno et dyade indeterminata) numeros et longitudines et corpora generant II, 631, 29 s.; quæsiverunt cur multæ sint monades præter unum primum II, 631, 43 s.; non vero cur multa inæqualia præter inæquale II, 631, 44 s.; multas relationis species adhibuerunt ad entia generanda, idque quasnam II, 631, 45 ss.; quomodo igitur generarint numeros et longitudines et plana et corpora *ibid.*; eorum argumentatio et sibi ipsa et verisimili adversatur II, 634, 1; item similis est Simonidis longo sermoni II, 634, 2 s.; item seorsum sermoni nihil sani dicentium II, 634, 3 s.; quattuor de causis difficultatibus implicantur, idque de quibusnam II, 635, 30 ss.; principia ac substantias primas non recte tradiderunt II, 635, 35 s.; unum perperam principium esse censent II, 635, 31; unum separabile esse arbitrantur II, 636, 1; res dicunt suppositionibus suis consentaneas, sed quæ per se non recte sese habent II, 621, 32 ss., cf. 23 s.; ostendere non poterant quales essent ideæ præter res singulares et sensibiles II, 556, 28 ss.; quomodo lineas insecabiles adstruant IV, 48, 25 ss.; comparantur iis qui deos homini similes faciunt II, 492, 4, v. *Immotas substantias qui ponunt* et *Plato*.

Idearum auctor; v. *Plato*.

Idem; multis modis dicitur, 153, 44; 226, 37; quot modis dicatur, 176, 13; ejus homonymia difficulter discernitur 283, 44; quia id a diverso non distinguimus, fallimur captionibus ex accidente, 284, 13; maxime proprio sensu ita appellatur quod numero unum est, 176, 31; 225, 9; secundum unum et ens dicitur II, 522, 49 s.; II, 577, 2 s.; igitur multis modis dicitur II, 522, 48 ss.; et in unaquaque categoria diversum est II, 523, 1; ad unum refertur II, 527, 4; igitur numeri affectus est et ad numerum refertur, sed non eodem modo quo duplex et similia II, 527, 2, 7 s.; entis species est II, 501, 9; igitur de eo tractat prima philosophia *ibid.*; ad id reducuntur fere omnes contrarietates II, 501, 11; dicitur quod differentia non differt II, 307, 24 s.; nihil impedit quominus et ens et bonum et album sit, 251, 34; simul erit et non erit, si homo omnium rerum mensura sit II, 590, 9; sibi ipsum si aliquid dicas, eo tanquam duobus uteris II, 522, 19 s.; esse ac non esse dicunt nonnulli atque se ita arbitrari II, 504, 5 s.; simul esse et non esse potest eidem et secundum idem II, 503, 40 s.; quia non omnibus de iisdem videtur, id nonnullis causa fuisse videtur cur de principio contradictionis dubia moverent II, 590, 16 s.;

v. *Principium contradictionis*; quatenus simul ens et non ens esse possit II, 509, 3 s., cf. II, 590, 27 s.; alteri oppositum est II, 629, 12; ei opponitur diversum sed non contradictorie II, 577, 24 s., cf. II, 522, 22; eorum oppositio igitur tantummodo spectat res quæ ens et unum dicuntur II, 577, 28 s., 30 s., 34 s.; in non entibus opponitur non eidem II, 577, 30; pluribus contrarium esse potest II, 358, 20; quum non semper volunt iidem, quomodo ex iis petentur enthymematum argumenta, 378, 50; eodem modo se habens, non mutatur nec ipsum, nec ejus partes II, 322, 24, v. *Eadem*.

Idem (numero); quæstiones de eo dijudicantur e conjugatis, e casibus et ex oppositis, 255, 10; item e generationibus, e gr. facientibus et corrumpentibus et e similitudine, 255, 18; item si duarum rerum quibus altera maxime præstat, eodem etiam altera, si utraque numero unum est, 255, 22; item considerandum est an quod alteri idem est, etiam alteri sit idem, 256, 3; item an utrique eadem accidant, vel utraque iisdem 256, 6; item an ad eandem categoriam pertineant, 256, 11; item an ad idem genus, 256, 13; item an eædem differentiæ de ambobus prædicentur, 256, 15; considerandum est, an ambæ magis ac minus recipiant, vel an recipiant quidem, sed non simul, 256, 19; adjectione dijudicandæ sunt quæstiones de eo, 256, 23; item ex detractione, 256, 25; item videndum, an hypothesi facta, non eadem utrique eveniant, 256, 30; item, num eadem de utraque et ambæ de iisdem prædicentur, 256, 38; item, annon genere vel specie, non vero numero idem sint, 256, 43; item, an altera sine altera esse possit, 256, 47; loci qui id refellunt ad definitionem constituendam utiles sunt, 256, 51; non vero qui id adstruunt, 257, 1.

Idem et diversum; multis modis dicuntur idque quomodo II, 501, 34 s., 44 s.; omnia tamen ad suæ categoriæ prima referuntur II, 501, 41 s.; unius quatenus unum est et entis quatenus ens est, affectus sunt II, 501, 53 s.; eorum essentia et eorum accidentia eædem scientia considerantur, idque eadem quibus substantia, id est prima philosophia II, 501, 31 s., 45 ss., 51 s.; II, 502, 1 s., 47 s.; quærendum item de iis quæ his per se accidunt II, 489, 25; quærendumque non solum quidnam sit quodque, sed etiam an alterum alteri contrarium II, 489, 26 s.; ea non spectat geometra, nisi ex suppositione II, 502, 43 s.; ea investigare conantur dialectici ex opinione petitis argumentis II, 489, 19 ss.; quæritur ad quemnam pertineat eorum speculatio II, 489, 24; qui de iis speculati sunt, non ideo errarunt sed quia substantiam neglexerunt II, 502, 2 s.; eorum ignorantia fit captio per principii petitionem, 280, 45.

Identitas (ταυτότης); unitas quædam est essentiæ plurium, aut si quis uno tanquam pluribus utatur II, 522, 18 s.

Identitas et contrarietas; eas investigare conantur dialectici ex opinione petitis argumentis II, 489, 20 ss., quæritur ad quemnam pertineat earum speculatio II, 489, 24 s.; quærendum item de iis quæ his per se accidunt II, 489, 25; quærendumque non solum quidnam sit quæque, sed etiam an altera alteri contraria II, 489, 26 s.

Idomeneus et Meriones; eorum epitaphia in insula Cnosso fr. 313, a.

Idrieus; eum caniculis comparavit Androtion (cf. *Orat. att.* t. II, p. 346), 390, 10.

Iduris; v. *Gauris*.

ἱερατεία· quidnam, 610, 9, cf. 538, 11.

Ierusalem (*vers. gr.* Παλαιστίνη); in eam transplantatum belenum perniciosum e Persia comestibile factum est IV, 28, 39 ss

Ierne; maxima Britannicarum insularum III, 630, 42; super Celtas jacet IV, 630, 44.

ἱερομνήμονες. v. *Scribæ sacri*.

ἱεροποιοί· magistratus genus apud Athenienses fr. 243. a, cf. *Templorum ædificatores*.

Ignaria; v. *Pyrallis*.

Ignavia (δειλία); ejus definitio II, 195, 45; II, 243, 34; ad fervidam partem animæ pertinet II, 243, 12, 34; quænam ejus opera II, 245, 36 ss.; quænam ejus sequelæ II, 245, 40 ss.: intemperantia minus voluntaria esse videtur II, 38, 1; itemque minus vituperio digna II, 38, 5; in ea magis voluntarius esse videtur universus habitus, minus vero singulæ actiones, idque quare II, 38, 9; animæ affectus est II, 195, 5, 26; quatenus homini et reliquis animalibus communis III, 145, 8; III, 171, 38 ss.; III, 175, 28; III, 203, 24; defectus est II, 139, 5; fortitudini opponitur, 21, 9; 330, 3; II, 139, 4; II, 22, 51; II, 23, 7; medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 38; eam consequitur vitium et fugiendum, 194, 18; ejus signum est, si turpia subeas, 356, 23; propter eam facere omittunt quæ optima esse putant II, 108, 7; ad eam refertur, si quis adstantem in acie deserat II, 54, 19; ab ea pendet clypei abjectio et fuga, 355, 36; propter eam abjicitur clypeus II, 54, 5; non eo constat, ut clypeum abjicias vel terga des, sed ut certo aliquo modo te habens ea des II, 64, 15; hostibus prodest, 324, 10; propter eam sæpe munere suo male funguntur servi, 495, 48; omnis modum excedens vel ferina vel morbosa est II, 81, 43; exemplum citatur, 151, 15.

Ignavus; v. *Ocnos*.

Ignavus; quisnam II, 20, 49; is est qui pericula ægre fert II, 16, 38; is est qui metu modum excedit II, 32, 48; timet quæ et quando timere non decet II, 32, 48; II, 208, 47; II, 137, 38; confidentia etiam deficit, sed magis manifestum est eum in molestiis modum excedere II, 32, 50; spe dejectus est II, 32, 51; ei magis quam forti competit propter paupertatem vel amorem, vel molestiam sibi manus inferre II, 33, 11; timori obnoxius II, 208, 5; et multa et pauca et magna et parva vehementer et celeriter timet II, 208, 6; ne leniter terribilia quidem sustinet II, 208, 10; quæ timet, partim nemini terribilia sunt, partim leniter II, 208, 25; celerius et magis quam vulgus a communibus affectibus affligitur II, 208, 38; attamen vel vix vel nunquam a rebus affligitur quibus vulgus II, 208, 40; ne tum quidem confidit quum ratio jubet II, 208, 53; circa pericula injustus est, 333, 11; eodem modo quo ille, improbus est injustus II, 65, 35; decipitur circa res terribiles et fiducia dignas, idque quomodo II, 210, 3; cum defectu tum excessu peccat II, 207, 49; vulgo medio habitui opponitur circa labores (ἄπονος) II, 197, 46; circa eadem versatur ac audax et fortis, sed alio modo II, 33, 2; audaci opponitur II, 207, 40; II, 208, 1; magis timet quam decet, minus confidit quam decet II, 207, 42; non est dicendus qui opum jacturam aut morbum timet II, 145, 37 ss.; ubique hostes se videre putat parva similitudine deceptus III, 509, 51 s.; fortem audacem vocat II, 22, 38; II, 139, 14; ejus signa quæ sint IV, 4, 47 ss.; IV, 5, 3 s.; pilis mollibus significatur IV, 3, 24; item voce acuta et remissa IV, 3, 47.

Ignavi; natura ita sunt IV, 266, 26; quomodo fiamus II, 16, 12; misericordes sunt, 358, 42; interdum simul audaces sunt II, 217, 49; propter peritiam interdum pericula subeunt, idque quare II, 210, 38; in rebus bellicis interdum liberales et circa pecuniæ jacturam con fidentes sunt II, 31, 46; plerique sunt, 353, 48; cur ii sint qui calida loca habitant IV, 191, 34 ss.; IV, 193, 8 ss.

Ignava animalia; magnum cor habent, idque quare et quænam III, 260, 23 ss.

Igneum; quoddam calidum non vero ardens exstat in insulis Pithecussis exstat IV, 380, 28 ss.

Ignea (πυρώδη); si cum iis comparatur spiritus insitus, gravis videtur, si cum iis contrariis, levis III, 525, 8 ss.

Ignea apparentia et splendentia (πυρώδη φαινόμενα καὶ λάμποντα); in lumine non cernuntur, sed in tenebris III, 453, 29 s., cf. III, 452, 37 s.; communi nomine carent III, 452, 37 s.; III, 453, 31; eorum proprius calor non cernitur III, 453, 33; cur hæc cernantur alio loco dicetur III, 453, 33 s.; enumerantur quædam III, 453, 31 s., v. *Lævia*.

Ignicola animalia; in nostris regionibus quærenda non sunt III, 389, 20 s.; nihilo minus omnino non desunt III, 389, 22, cf. III, 95, 22, 30; ea potius in luna quærere oportet III, 389, 26 s.

Ignis (elementaris) (*aliorum de eo opiniones*); necessario calidus et levis est III, 220, 28 s.; inde ad mundi fabricam aliquid contulit secundum antiquos III, 220, 26 ss.; eum aliqui rerum naturam esse putant II, 261, 49, cf. II, 517, 26; eum quæsiverunt antiqui II, 600, 19; non ad idem genus ac illum pertinere putabant fortunam philosophi antiqui II, 266, 20; ei ens et unum assimilant nonnulli II, 489, 47; II, 497, 7; eum nonnulli rerum esse principium statuunt II, 256, 1; eum nonnulli unicum elementum esse statuunt II, 417, 35, cf. II, 252, 16; II, 453, 40; idque quatenus recte II, 479, 45 ss.; reliquis elementis subtilior est II, 417, 43; igitur modo maxime rationi consentaneo agunt qui unicum tantum elementum esse statuunt, ubi ei hanc dignitatem tribuunt II, 417, 44 s.; at nihil refert, idque quare II, 417, 45 s.; eum ex pyramidibus constare censent plerique eorum qui eum unicum esse elementum statuunt II, 418, 16 ss., cf. 24; II, 422, 19, 47; eum subtilissimum omnium corporum esse statuunt plerique eorum qui eum unicum esse elementum arbitrantur II, 418, 22, 25; eum omnium corporum maxime ad secandum aptum esse statuunt nonnulli eorum qui eum unicum elementum esse statuunt II, 418, 17; eum ramento conflato assimilant nonnulli eorum qui eum unicum elementum esse statuunt II, 418, 27; e quorumnam opinione necessario ad aliquid dicatur II, 418, 3 ss., 51 ss.; eum terra præstantiorem censent nonnulli II, 403, 19; ideoque ei medium assignant locum II, 403, 23; fieri non potest ut sit corpus quod naturaliter circulo movetur, etsi nonnulli ita arbitrentur II, 369, 25, cf. II, 368, 41 ss.; II, 397, 8; ex eo entia esse et facta esse statuunt nonnulli naturæ scrutatores II, 497, 7 ss.; multus pauca aqua vel terra gravior erit, si sequaris opinionem eorum qui unicam naturam tribuunt elementis magnitudine differentibus II, 426, 46; eum nonnulli levissimum esse arbitrantur quia plurimum continet vacuum II, 425, 27, cf. II, 430, 52 s.; ejus levitatem qui majori vacui copiæ tribuunt, iisdem difficultatibus impediuntur ac qui vacuum esse negarunt et tamen aliquid de gravi et levi determinare conati sunt II, 425, 41 ss.; eum per universum effusum esse multi putant II, 400, 5 s.; si per eum stellæ ferrentur, sonum excitarent, *ibid.*; refutantur qui eo non solum stellas sed etiam quod eas circumdat constare putant III, 553, 50 s., cf. III, 554, 48 s.; eorum opinio puerilis dicitur III, 554, 2; si minorem absumat major, id propter oppositionem inter parum et multum fieri censent antiqui plerique II, 445, 52 s.; eum tanquam causam moventem considerant qui plura agnoscunt principia II, 473, 25 ss.; unicum corpus vel unicum elementum esse videtur quod nutriatur vel augeatur II, 449, 31 s.; igitur nonnulli eum nutritionis et incrementi causam esse putarunt III, 449, 29 ss.; probatur solummodo causa adjuvans eorum esse III, 449, 39 ss.; ei perperam nonnulli animam assimilarunt III, 238, 19 ss.; melius fecissent, si animam in eo constare dixissent III, 238, 21 s.; si ei animam assimiles, fabrum quoque vel artem fabrilem terebro vel serræ assimilare possis III, 238, 26 ss.; elementum subtilissimum et minime corpulentum est III, 434, 52 s.; movetur et reliqua movet primario III, 434, 53 s.; hinc nonnulli ei animam assimilarunt III, 434, 51 s.; eorum qui ei animam assimilarunt, elegantissime disseruit Democritus III, 434, 54 s.; idque quia exposuit cur moveat et moveatur III, 435, 1; ei nullus naturæ scrutator manum vel faciem assimilavit III, 230, 9 ss.; ei vero sensoriam partem aliquam assimilarunt III, 230, 11 ss.; ei omnes visum tribuunt, idque quare III, 477, 28 ss., cf. 51 ss.; eum omnium rerum principium habent Heraclitus et Hippasus II, 472, 44, cf. II, 478, 49; II, 479, 39, 52; in eum omnia aliquando transire perperam censet Heraclitus II, 279, 47 s.; II, 596, 49 s.; igitur infinitum esse nequit II, 279, 43 s.; II, 596, 46 s.; medio impositus æque ac terra ibi maneret, si Anaximandri de causa quietis terræ opinio vera esset II, 406, 36; II, 407, 11; eum nonnisi concretione et discretione gigni et interire putabat Anaxagoras II, 416, 7; eum igitur mixturam habet ossis et carnis et omnium aliarum rerum seminum II, 416, 5 s.; eo repletas esse superas regiones dicebat Anaxagoras III, 553, 48; hinc eum cum æthere confudisse videtur III, 553, 42 s., cf. II, 371, 8 s.; II, 416, 9; recte tamen vim quæ inibi exstat, æthera appellandam esse censuit III, 553, 44 s.; ei globi formam tribuerunt Leucippus et Democritus II, 417, 3, cf. II, 422, 19, 47; eum globis constare censet Democritus II, 422, 21, 39; II, 449, 31; eum globosa esse corpora individua censet Democritus III, 433, 31; ei animam et intellectum assimilat idem III, 433, 29; III, 435, 2 s., 5 s.; igni cumularetur, si Democriti de respiratione sententia vera esset III, 539, 48; eum in centro collocant Pythagorei et quidam alii, idque quare II, 403, 8, 23, 15 ss.; ita calidum vocat Parmenides II, 254, 4; eum enti assimilat idem II, 438, 45; eum æternum esse statuebat Empedocles III, 673, 24 s.; elementum est secundum Empedoclem II, 416, 1; ei reliqua tria opponit elementa Empedocles II, 456, 28 s.; II, 474, 42; igne augetur secundum Empedoclem II, 460, 28; ubi in elementa universum ex placito Empedoclis disjungitur, ipse in unum conjungitur II, 474, 32 ss.; eum Vulcanum vocat Empedocles III, 441, 43; quot ejus partes contineant ossa secundum eundem, *ibid.*; ejus elementum non agnoscit Empedocles II, 449, 12; agnoscit vero Plato II, 449, 13 s.; obscurus secundum Empedoclem II, 496, 16; eodem teste eo ignem videmus II, 496, 16; III, 434, 27; exitialis secundum Empedoclem III, 434, 27; ei non tribuendus est visus III, 416, 28 s., 34; perperam igitur Empedocles ejus inopiam causam esse censet cur noctu non acute cernant oculi nigri III, 416, 27 s.; perperam quoque ei tribuit oculorum cæsiorum colorem III, 416, 23 s.; secundum Platonem ex iisdem triangulis constat, e quibus aer et aqua II, 424, 48; secundum Cæneum in proportione multiplici, 133, 21.

Ignis (*ejus definitio*); non idem est quod ignis proprie sic dictus, sed ei similis II, 456, 31 s.; corpus est II, 476, 51; corpus simplex cum ipsum tum ejus species et quæ ei cognata sunt II, 368, 26 s.; eum tunc novisse censemus, ubi novimus quidnam sit II, 538, 32; corpus simplex est ideoque natura constat II, 260, 37; II, 517, 26; inter similaria recensetur II, 472, 52; pertinet ad substantias naturales II, 410, 21; res inanimis est III, 520, 19; perperam ei proprium esse dicitur eum animæ simillimum esse, 220, 18; item id esse in quo primo natura anima inest, 220, 27; item corpus esse corporum tenuissimum, 221, 37; item corpus esse tenuissimum levissimum, 222, 17; recte ei proprium esse dicitur corpus esse quod facillime sursum fertur, 221, 7; dici nequit eum proprium esse corporis subtilissimi, 225, 18; ei specie proprium esse dicitur, ut subtilissimus sit, 227, 41; item levissimus, 228, 22; dubitari tamen potest an recte quia species habet lucem, flammam et pruinam, 228, 30; cur non dicendus sit corpus subtilissimum, 246, 11; ita vocare solemus elementum quod omnibus aliis supernatat III, 552, 34; III, 555, 16, cf. 26 s.; III, 556, 33 s.; idque quia omnium facillime incenditur III, 556, 35 ss.; elementum est III, 330, 36 ss.; aliquatenus elementum est, aliquatenus non II, 574, 19 ss.; ejus notio non eadem est ac notio elementi II, 574, 21 s.; quatenus elementum sit II, 574, 22 s.; unde peti debeat ejus definitio II, 574, 23 s.; ad eum pertinere nequit series BEGZ, si hæc series elementa alicujus rei significet II, 636, 50; propius quam reliqua elementa ad formam accedit II, 463, 12 s.; idque quia natura sua ad universi terminos fertur II, 463, 15 s.; igitur rationi consentaneum, eum solum inter elementa ali II, 463, 10; elementum est III, 449, 32, 49 s.; III, 450, 47 s.; ab eo differt principium quod locum superiorem ad lunam usque sese extendentem replet III, 554, 54, v. *Aether*; quartum elementum habetur III, 389, 22 s.; semper non propriam formam habere ac alii corpori inesse videtur III, 389, 24 s.; elementum est, ideoque odore caret III, 484, 46 s., v. *Elementa*; mutilus esse nequit II, 532, 2; ejus partes necessario et ignis esse debent II, 418, 44; II, 420, 48; II, 421, 34; si finitus esset, aer vero infinitus vel aqua, ab hoc interimeretur II, 279, 21 ss., cf. 35; II, 280, 17; II, 597, 14; infinitus esse non potest II, 279, 43 s.; forsan per se infinitum est II, 574, 20; si infinitus esset, ejus partes quoque infinitæ esse deberent II, 376, 13; etiam si distractus esset, probatur fieri non posse ut ex ejus partibus fiat ignis infinitus II, 376, 25 ss.; eum nullus naturæ scrutator infinitum esse statuit, idque quare II, 280, 19; semper tanquam ens considerari debet si cum terra comparetur II, 440, 3; probatur fieri non posse ut sit insecabile corpus II, 418, 29 ss.; individuus est si elementis nihil est prius IV, 47, 18; non quatenus is sunt ens et unum, eorum affectus sunt idem et diversum ac reliqua hujus modi II, 501, 54; eum substantiam esse dicimus II, 538, 43; II, 558, 6; probatur aer calidus non esse II, 458, 32 ss.; necessario exstare debet si terra exstet II, 392, 39 s.; II, 393, 14; fere totus materies est, ita ut ejus idea vix esse possit II, 601, 39; ejus numerus ponitur esse tres, idque quomodo II, 636, 32 s.; eum rarum vocant, idque quare II, 297, 25; ejus proprii affectus animæ competent, si ignis sit II, 461, 31; boni et pulchri causa esse nequit II, 473, 32; si plures sint mundi, in omnibus idem esse debet ac eandem facultatem habere II, 378, 47; item in altero mundo ad medium ferretur II, 379, 11.

Ignis (*ejus pondus, latio et locus*); levis est II, 412, 33; ejus motus ad se ipsum levitas est II, 314, 28; probatur gravitate carere II, 429, 16 ss.; nullam habet gravitatem, ne in suo loco quidem II, 429, 3; II, 430, 31; igitur nunquam in aeris locum descendit, si hic ei subtrahatur II, 430, 30; in universa rerum natura solus gravitate caret II, 428, 50 s.; contrario tramite fertur ac gravia II, 408, 4; alio modo a sese moveri potest, alio non II, 546, 51; ei subsidit quælibet aquæ vel aeris pars II, 428, 35 s.; universus eodem fertur quo scintilla, II, 378, 14 s.; naturaliter sursum movetur, 176, 37; II, 261, 16; II, 285, 25; II, 294, 16; II, 296, 36; II, 316, 45, 47; II, 317, 25 s.; III, 436, 40 s.; III, 449, 21 s.; naturaliter superiora petit, nec modo petit, modo non petit II, 344, 17 s.; II, 390, 50; II, 406, 17; II, 407, 4; ejus latio probat locum exstare et quandam facultatem habere II, 285, 12; linea recta superiora petit II, 368, 47; II, 369, 4, 14, 19, 27; II, 422, 27; secundum æquales angulos sursum fertur II, 429, 31; quo major ejus copia, eo celerius sursum fertur II, 380, 16 s.; II, 419, 5; quælibet ejus copia sursum fertur si nihil impediat II, 428, 28; semper leve est et semper superiora petit II, 424, 38; quo major ejus copia eo levior est et eo celerius sursum fertur II, 424, 43 s.; II, 426, 8 s.; II, 428, 30; ejus minor copia celerius deorsum fertur, major vero tardius II, 424, 45; petit ultimam partem ejus quod medium circumdat II, 408, 4 s.; naturaliter a medio recedit II, 378, 51; ad extremum fertur II, 429, 19 s.; a medio ad ultimum fertur II, 407, 13 s.; II, 408, 20, non tamen omnis ad punctum unicum sed quælibet ejus pars pro portione ad partem ultimi loci II, 407, 15 ss.; si quæras cur sursum feratur, eodem redit ac si quæras cur sanabile ad sanitatem eat II, 427, 39 ss.; non vi sursum fertur II, 461, 7; deorsum vero fertur vi II, 461, 8; ejus motus qui sursum versus fit, non natura est, sed natura constat et naturalis est II, 261, 16; assuefieri non potest ut deorsum feratur II, 14, 41; si penes eum esset an sursum ferretur, etiam penes eum esset an deorsum II, 348, 42 s.; ab aliquo movetur vi ubi præter naturam movetur II, 349, 12 s.; natura vero ubi a potentia transit ad actum II, 349, 13 s.; quamobrem manifestum non sit a quonam sursum moveatur II, 349, 15 ss.; ejus latio naturalis ei contraria quæ præter naturam fit II, 316, 48; præter naturam deorsum fertur II, 316, 47; II, 317, 26; II, 348, 17; vi et coactus deorsum ferri dicitur II, 201, 1, cf. II, 142, 20; ejus latio terræ lationi contraria est II, 316, 46; ejus motui naturali opponi potest cum ejus motus qui præter naturam fit, tum terræ motus naturalis, sed non eodem modo II, 317, 26 ss.; ejus quietes sibi invicem eodem modo opponuntur ac ejus motus II, 317, 31; si ei proprium est ut naturaliter superiora petat, τῷ magis igni proprium erit ut magis superiora petat, 233, 20; non recte ei proprium esse dicitur, ut sit corpus levissimum, 235, 13; non in infinitum fertur II, 379, 52; II, 380, 6 ss.; est igitur locus ad quem fertur II, 379, 43; ei destinatus est locus superior II, 142, 18; isque locus terræ oppositus II, 379, 53; omnibus supernatat et in aere sursum fertur II, 429, 17 s.; si ad aliquem locum fertur, etiam terra ad aliquem feretur II, 406, 19 s., 47; eo celerius fertur quo propior est supremo loco II, 380, 8; si in infinitum ferretur, infinita ejus celeritas et levitas II, 380, 8 s.; probatur ejus motus non ab expressione pendere II, 380, 14 s.; ejus naturalis locus ultimus est II, 406, 47; igitur ibi manet, II, 406, 46; loco suo manet, ab alieno vero recedit si non impediatur II, 422, 32; si exstet vis major ac qua superiora petit, dissolveretur cælum III. 519, 41; cur ad locum suum moveatur ubi nihil eum impedit II, 428, 14; quomodo fiat ut locus ei destinatus semper eo repletus sit, licet qui hunc locum implet, semper alius atque alius sit III, 555, 37 ss.; ejus orbis omnium extremus III, 576, 13; primo elemento contiguus est III, 555, 35; III, 556, 33 s.; ei contiguus est aer III, 555, 36; III, 556, 37 s.; III, 560, 18; aerem circumdat II, 394, 29 s.; circumdatur a corporibus superioribus II, 394, 29; non tamen ei continua sunt hæc corpora, sed eum tantummodo tangunt II, 394, 30; quæritur an in superiore loco interitus expers evadere possit III, 528, 17 s.

Ignis (*quomodo ad reliqua elementa se habeat*); ei similis est aer II, 427, 35; ei propior aer quam lapides, ferrum et ligna II, 397, 14; hujus facultatem habet ultima pars ejus quod aerem vocare solemus III, 562, 2 s.; ex aere fieri non poterit, si numero infinito sint contrarietates II, 460, 1; ex aere fieri potest II, 415, 25 s.; ex eo fit aer II, 486, 41; ex eo fieri potest aer, idque quomodo II, 457, 21 ss.; si ex eo fit aer, et ex aere terra, prima materies est II, 569, 26; e terra fieri potest, idque quomodo II, 457, 28 s., 31 s.; ex eo aqua fieri potest sed difficilius, idque quare II, 457, 36, 38 s.; ex aqua fieri potest sed difficilius, idque quare et quomodo II, 457, 37 ss.; etiam ex aere et terra fieri potest, sed hæc mutatio, etsi facilior non reciproca est II, 457, 45, 47, 52; quomodo id fiat II, 458, 3 ss.; ex eo fit aqua II, 487, 12; si ex eo fieri nequeat aqua, ex albo etiam nigrum fieri non poterit II, 433, 26 s.; ex aqua fieri nequit, nisi iis subsit materies communis II, 461, 44; ei contraria est aqua, quatenus substantiæ contraria esse potest II, 462, 50; II, 456, 44 s.; aquæ quam maxime contrarius est II, 177, 30; ei quadamtenus alimentum est aqua II, 177, 33; ab aqua nutritur, non vero vice versa III, 449, 47 ss.; igitur ejus quod nutritur partes agere videtur III, 449, 50 s.; nimia aqua exstinguitur II, 177, 35; aquæ interitus causa est III, 527, 31 s.; igitur et quæ eo constant, nisi congerie e multis rebus facta sint III, 527, 34 ss.

Ignis (*ejus facultates*); siccus et calidus est II, 456, 9; II, 457, 12, 22, s., 32; in materie calidum habet II, 447, 35; suapte natura siccus est III, 483, 2 s.; igitur in humidum agit III, 483, 2; calidus est II, 279, 35; urit, sed nescit se urere II, 469, 19; magis ad calidum quam ad siccum pertinet II, 456, 49; III, 483, 31; quamcunque ejus partem ceperis calida est II, 298, 27; eo nihil calidius est IV, 243, 3; parvo calidior est aqua fervens, sed citius et magis refrigerescit III, 232, 39 ss.; calefacit sed nunquam refrigerat II, 343, 9 s.; III, 232, 41; eum calefacere rationi consentaneum est II, 446, 39; eum calidum esse docent sensus, non vero cur calidus sit II, 469, 29; calidissimus est quia reliquis rebus causa est cur calida sint II, 486, 30 s.; facile movetur et calefacere atque urere valet II, 422, 17 s.; naturaliter ac necessario calidus est nec unquam frigidus, 19, 30, 33; 20, 1; habet potentiam irrationalem, 36, 28; urit, simulac nihil eum impediat II, 349, 27 s.; est fervor calidi sicci II, 456, 37; est caloris excessus II, 456, 33; est caloris excessus et quasi fervor III, 555, 17 s.; igitur ex eo nihil fit II, 456, 38; sine eo non comburitur combustibile III, 450, 51 ss.; non solum ubi tangit, sed etiam e longinquo calefacit, idque aeris ope II, 451, 1 ss.; forsan ejus subjecta sunt fumus et carbo III, 233, 17 s.; ideoque fieri possit ut eodem modo calidus sit quo aqua III, 233, 16 s.; id est quia ejus subjectum calidum non est, sed affectu calefit III, 233, 10 s., 15 s.; ejus naturam non habet calor seminis III, 352, 7; ejus naturam non habet nec ab eo originem petit calor animalium III, 352, 16 s.; ejus calor terminis quibusdam continetur III, 405, 6; igitur non eo magis calefacit aquam quo major ejus sit copia III, 405, 5 s.; si ultra præscriptos terminos augeatur, evaporatur aqua, evanescitque ac siccescit III, 405, 6 ss.; alterutra contrarietatis parte, e. g. calore præditus esse debet II, 458, 31; quatenus ignis est, nequaquam agit, sed quatenus contrarietatem continet III, 483, 5 ss.; contrariis implicitus est II, 256, 2; certa ejus quantitas æquale vel simile calidum esse nequit atque aeris multo plus, si immutabilia sint elementa II, 460, 22 s.; in omnibus quæ eum sensere calor inest III, 624, 47; ei vis secandi unica competit III, 669, 32; ejus munus minus fortasse naturaliter quam carnis constat III, 625, 41 s.; discretio quam ei tribuunt, rerum ejusdem generis congregatio est II, 455, 7 s.; per accidens aliena eximit II, 455, 8; congregat quæ ejusdem generis sunt, segregat vero quæ ad diversum genus pertinent II, 423, 2 s.; congregat igitur per se, segregat vero per accidens II, 423, 3 ss.; igitur magis congregare et fines in unum redigere quam segregare videtur II, 423, 1 s.; eo alia resolvuntur, alia non III, 361, 31 s.; cogit quæ terra constant III, 233, 28; membra nostra movere potest IV, 283, 7 s.; etsi revera moveat et agat, tamen pejus movet quam instrumenta II, 464, 29 s.; eum moveri et affici videmus II, 464, 24; eum attrahit lignum, licet ipsum non moveatur II, 336, 4 ss.; non necessarium videtur eum intra se habere movens ac quiescens III, 520, 19; in rebus inanimatis non omnia eodem modo afficit III, 669, 33 s.; alia condensat, alia rarefacit et liquat, alia solidat III, 669, 34 s.; ejus in res animatas effectus III, 669, 35 ss.; corporum causa est ex qua II, 264, 43; II, 515, 35; quare omnibus compositis corporibus insit II, 462, 49 s.; semper aliquis restat in rebus ignitis siccis, e. g. in cinere III, 267, 31 s.; carni et ligno inest, quia ex iis excernitur, non vero vice versa II, 415, 44 ss.; dicere non sufficit ex eo factum esse animal vel ejus partem III, 220, 42; solus nec securim, nec ullum aliud instrumentum facere potest III, 348, 48 s.; nec pedem, vel manum vel carnem, idque quare III, 348, 49 s.; elementum animalis, 12, 2; animali et sensu anterior, 12, 3; probatur ex eo solo constare non posse animalis corpus III, 475, 8 ss.; ex eo partim constant ossa et carnes III, 330, 36 s.; eo præcipue constant pedestria III, 546, 21 s.; ejus particeps est pinguedo III, 236, 19; colori admisceri nequit, 251, 20; quatenus ei simile aurum II, 577, 21 s.; ad ejus facultatem referendi sunt sapores omnis generis quibus fluvii et fontes in multis locis affecti sunt III, 582, 50 ss.; aut nulli sensorio tribuendus est aut omnibus communis est III, 461, 48; ei tribuendum est olfactus sensorium, idque quare III, 479, 20 ss.; ab ejus præsentia forsan pendet pelluciditas III, 453, 5, 10, 53 s.; eo constat fumida exhalatio III, 479, 25; nullum animal generat III, 352, 11; in eo gignuntur animalcula, idque ubinam, quando et qualia III, 95, 22 ss.; quæ in eo gignuntur animalcula, moriuntur si ab eo separentur III, 95, 25 ss.; eum non solvere quorundam animalium constitutionem ostendit salamandra III, 95, 27 ss.; in eo non sunt animata, idque quare III, 614, 35 ss.; si ei insit anima, quæritur cur ex eo animal non faciat III, 443, 8 s.; idque etiamsi ei insita melior esse debere videatur III, 443, 10; absurdum esse videtur, si eum animali assimiles III, 443, 14; nec minus absurdum est si eum animal esse neges, etiamsi anima insit III, 443, 15; causa esse nequit cur semper aut plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 40 si fiat, generationem obtinere non dicimus II, 439, 39; eum, ubi lignum comburitur, ei misceri vel mixtum esse non dicimus, sed gigni II, 451, 47 ss.; ejus generatio sensibus patet, idque quomodo II, 458, 5 ss.; simulac cremabile tangit, id in suam convertit substantiam II, 443, 50; fieri potest, ubi ei qui jam adest ligna addimus II, 443, 54; ejus generatio obtinet, ubi ipsa ligna incendimus II, 444, 1; percussione e lapidibus elicitur III, 242, 13 s.; ad eum via generatio simplex, certus vero cujusdam rei interitus, nempe terræ II, 438, 41 s.; ignem generat II, 441, 51; igni cumulatur IV, 142, 14; ejus pars in combustis remanet fr. 204, b; in infinitum crescit, dummodo combustibile adsit III, 449, 36 s.; mutationi obnoxius II, 571, 36 s.; non semper idem corpus manet II, 480, 17 s.; alius semper et alius efficitur III, 580, 31 s.; fluxionis instar perpetuo gignitur atque fluit III, 535, 35 s.; per se et intra se habet motum II, 571, 37 s.; igitur semper agit II, 571, 37; imitaturque res interitus expertes II, 571, 36; eum quotidie dissolvi videmus II, 419, 15; eum duobus modis interire videmus II, 419, 33 s.; vel a contrario exstinguitur, vel a se ipso marcescit II, 419, 34 s.; minor a majore marcescit, idque eo celerius quo minor est II, 419, 36; III, 510, 27; III, 535, 30 s.; IV, 132, 42 s.; IV, 280, 26; duobus modis interit, nempe exstinctione et marcore, idque quomodo III, 535, 18 s.; III, 542, 35 s.; utroque modo propter eandem causam, nempe alimento deficiente III, 535, 21 ss.; interdum marcescit majori collecto calore, idque quomodo et quare III, 535, 25 ss., cf. III, 542, 42 ss.; non putrescit III, 529, 27 s.; eo excepto omnia putrescunt III, 610, 33; idque quare IV, 243, 1 ss.; si sub cinere occultetur, diutius perstat, idque quare III, 535, 45 ss.; cur occultatus perstet, suffocatus vero exstinguatur in *Problematis* exponitur III, 535, 48 ss.; quem arundines alunt infirmior est quam qui e ligno provenit IV, 128, 30; quando cum spiritu fuerit, flamma fit et celeriter rapitur III, 592, 9 ss.; consumit quodcunque ei objeceris, si vero non objicias, impetu caret quo arripiat II, 136, 52 s.; ei comparatur nutritiva pars animæ II, 136, 51; sole exstinguitur IV, 132, 42 s.; IV, 133, 35; item ab alieno calore IV, 133, 35; si in magnum paululum fomitis inciderit, antea sæpe comburitur quam fumum edat III, 586, 1 ss.; exstinguitur, ubi nimia copia in eum congeruntur ligna III, 505, 54; eo solummodo spissantur quæ plus aquæ quam terræ habent, quæ vero terræ concrescunt III, 617, 1 s.; alia exsiccat, alia humectat IV, 130, 46; eo solvuntur quæ solo frigore concreta sunt III, 618, 10 s.; eo molliuntur, sed non resolvuntur partes terrenæ III, 361, 41; nec ossa, nec testæ, nec cornua III, 361, 45 s.; III, 390, 23; eo resolvuntur carnes, idque quare III, 361, 35 s.; (vulgaris) non simplex corpus est sed mixtum II, 456, 29 s.; idem magis calefacit in minori domo quam in majori III, 260, 34 s.; eo artes tanquam instrumento utuntur III, 669, 46 ss.; natura vero simul et tanquam materie III, 669, 47: natura flavus est III, 643, 3; ejus color lux est, idque quare III, 643, 36 ss.; et in lumine et in tenebris cernitur, idque quare III, 453, 51 ss.; ubi multus adest lucerna ardere non poterit, idque quare IV, 119, 21 s.; 32 s.; nigro tingit colore IV, 290, 16; cur illi expositi pili rufi nigriores fiant IV, 304, 28 ss.; e viridibus lignis accensus flammam rubram habet, idque quare III, 603, 25 s.; cur non ruget IV, 237, 24 ss.; quum ab eo aer et aqua peruruntur nigrum colorem fieri contigit III, 644, 2 ss.; præter eum nonnullæ res lucem edere videntur III, 643, 39 ss.; cur nigros non reddat IV, 290, 15 ss.; in eo adusti pili quamobrem non nascantur IV, 304, 3 ss.; cur non adurat IV, 290, 10 ss.; ei adstantes cur micturiamus IV, 153, 1 ss.; nimius amburit res quæ coquuntur III, 397, 32 s.; deficiens vero eas non concoquit III, 397, 33; salem indurat IV, 130, 48; cur ei injectus sal crepet IV, 178, 49 ss.; cur si ei multo granum æque magnum salis injicias vel nihil vel minus crepet IV, 182, 23 ss.; eo ambustis quamobrem difficulter cicatrix inducatur IV, 298, 20 ss.; cur sudemus neque ubi affatim adest, neque ubi semper minor copia, sed ubi major copia superingeritur IV, 121, 9 ss.; cur ad multum minus sudemus IV, 125, 43 ss.; eo concrescit et crassescit lac III, 53, 30 s.; eum timent leones III, 203, 39; eundem multi simul videre possunt III, 489, 39 s.; et hic et apud Persas urit II, 60, 38; eum nullus insanus idem esse putat quod glaciem II, 448, 23; per eum se incedere putant dormientes, parvo calore circum aliquas partes orto III, 514, 2 ss.

Ignis (*sponte apparens*); ejus fontes in terra III, 633, 45; alii latentes, alii spiracula et emissaria habentes III, 633, 46 ss.; alii perpetuo ardentes, alii noctu tantum extra Herculis columnas IV, 80, 24 ss.; noctu tantum conspicuus et flammeus in insula Lipara IV, 80, 26 s.; illum sedecim annis defecisse, decimo septimo vero rediisse narrat Xenophanes IV, 80, 31 s.; alii in Media et in Psittacene regione Persidis IV, 80, 13 ss.; item perpetuo ardens Apolloniæ juxta Taulantiorum (?) regionem IV, 98, 26; item circa Lyciam IV, 98, 34; item circa Megalopolim Peloponnesi urbem IV, 98, 35; item noctu tantum apparens circa Pamphyliam IV, 80, 18 s.; item oleo superfuso e petra apparens, circa Atintaniam IV, 80, 20 ss.; alius circa Lydiam effervuisse fertur et septem diebus arsisse IV, 81, 1 ss.

Ignis actu; ejus materies est ignis potentia II, 635, 28 s.

Ignis et aer; pertinent ad ea quæ ad terminum feruntur II, 456, 40 s.; aliquid inter ea intermedium ens et elementum esse putant naturæ scrutatores nonnulli II, 252, 16; II, 453, 41; II, 478, 49 ss.; idque corpus et separabile quid esse censent II, 453, 41; refutatur hæc opinio II, 458, 42 ss.

Ignis, aer et terra; ea nonnulli elementa esse putant quorum ope ortus et interitus competunt rebus natura competentibus II, 453, 42 s.

Ignis, aer, aqua et terra; elementa sunt II, 279, 42 s.; ea elementa esse dicit Empedocles II, 453, 44; II, 493, 12; ea materiem esse dixit Empedocles II, 485, 47; iis insunt contraria, non materiei omnibus his communi II, 440, 6 s.

Ignis aerem ambiens; sæpe motu diffluit ac vi deorsum fertur III, 556, 11 ss.

Ignis et aqua; in iis utraque differentia contraria est II, 457, 11 s.

Ignis, aqua et terra; iis minus similes quam numeris esse putant Pythagorei res quæ sunt et fiunt II, 475, 18; tanquam elementa enumerantur II, 498, 9.

Ignis et terra; ea tanquam elementa considerant nonnulli (sc. Parmenides) II, 484, 9; ea elementa esse statuit Parmenides II, 456, 21, cf. II, 254, 2 ss.; II, 453, 42; II, 438, 44 ss.; II, 473, 25; II, 476, 46; etiam qui iis communem tribuunt materiem vix intelligere possunt quomodo ex illis caro fiat II, 462, 9 s.; si iis distinguantur ortus et interitus simplices a certo quodam ortu et certo quodam interitu, alterum eorum ens, alterum non ens erit II, 438, 49 ss.; differunt etiam inter se ut substantia et privatio II, 439, 2 s.; ex alterutro eorum omnia facta erunt, si elementis in extremo initium tribuas II, 459, 13 s.; quæritur an semper ex se invicem et e contrariis generentur, an e materie utrique communi II, 440, 4 s.; extrema et sincerissima elementa sunt II, 456, 42 s.; ita respondendum est, ubi quæritur materies II, 561, 49 s.; hominis causa materialis sunt II, 603, 16.

Ignis, terra et similia; de iis nihil dixere Pythagorei II, 481, 33.

Ignis ærarius (χαλκευτικόν); III, 669, 38 s.

Ignis aurarius (χρυσοχοϊκόν); III, 669, 38 s.

Ignis coquinarius (μαγειρικόν); III, 669, 38 s.

Ignis elementaris; est proprie quasi ignis, id est exhalatio III, 555, 22 ss., 26 s.; siccus et calidus est III, 556, 33 s.; tanquam fomes considerari debet III, 556, 38 s.; ultimo loco sphæram terræ circumdatam ambit III, 556, 39 s.; parvum motum nactus sæpe fumi modo exardescit III, 556, 40 s.; ubi ardori concipiendo maxime idoneus est, incenditur per conversionem (superiorem) motu aliquo affectus III, 556, 42 ss.

Ignis (Empedoclis); v. *Æther*.

Ignis in centro collocatus; circum eum terram circulo ferri asserunt Pythagorei II, 403, 9, 43; item terram adversam II, 403, 44; eum Jovis custodiam vocant, idque quare II, 403, 25.

Ignis interior; ad eum alendum non fieri probatur respiratio III, 540, 38 ss.

Ignis naturalis; v. *Calor*.

Ignes prænuntii; eos edere et tollere e speculis solebant specularum curatores regis Persarum, idque quare III, 637, 40 ss.

Ignis efflationes; in freto Siculo fiunt fr. 308, b.

Ignem qui unicum esse statuunt elementum; eorum triplicia exponuntur placita II, 418, 15, 27; inde effici nequit, certe non ex omnium, omnia dici ad aliquid II, 418, 13, cf. II, 418, 51 s.; at alia absurda ex eorum placitis colligi possunt II, 418, 14, 28; refutantur igitur II, 418, 29-53.

Igne (de); liber citari videtur IV, 267, 15 s., (cf. *Theophrast. de Igne*, c. 4, p. 356, 35 *Wimmer.*)

Ignita (πεπυρωμένα); quæcunque sunt potentia calorem intra se habent III, 581, 29 ss.; omnia fere calorem habent III, 233, 20 s.; iis accensenda sunt lixivia et cinis III, 233, 21 s.; aut aer, aut fumus aut terra esse videntur III, 389, 25 s.; si alimentum non recipiant, marcore intereunt III, 542, 44 s.; nec in humidis, nec in siccis ullum consistit animal III, 352, 11 s.

Ignita sicca (πεπυρωμένα ξηρά); in iis semper restat aliquis ignis III, 267, 31 s.

Ignobiles; fieri potest ut nobilium numerum superent, 557, 15.

Ignobiliora animalia; v. *Animalia ignobiliora*.

Ignobilitas; popularis est, 591, 51; v. *Generis humilitas*.

Ignominia (ἀτιμία); eam spernit vir magnanimus II, 45, 5; eam quæ afferunt, si subeas, pudori est, 356, 19; quædam comitatur eum qui mortem sibi consciscit II, 65, 32; eam ægre ferunt ambitiosi ac viri boni, 587, 18; eam semper majoribus honoribus redimere debet tyrannus, 587, 23; eam qui vel sibi vel amicis timent, seditionem movent, 566, 29, v. *Dedecus*.

Ignominia notati (ἄτιμοι); quæri potest, quatenus cives sint, 520, 47.

Ignorans (ἀγνοῶν); qua ratione et quatenus opponatur scienti II, 203, 4; quatenus juste aliquis dici possit. quatenus non juste II, 203, 16.

Ignorantia (ἄγνοια); πρός τι, 9, 44; ei contraria scientia, *ibid.*; ejus definitio patet una cum scientiæ definitione, 247, 43; definiri debet scientiæ privatio in τῷ λογιστικῷ, non in anima vel in homine, 248, 45, 48; non dicitur per scientiæ privationem, nisi de ignorantia secundum negationem (cf. 136, 27) sermo fiat, 249, 3, 6; ejus non capax ἐπιθυμητικόν, 193, 38; sequitur discentem, 199, 34; ejus species fr. 104, b; fr. 105, a; nulla exstat sapientiæ contraria, idque quare II, 610, 34 ss.; contrariorum eadem, 262, 48; cadit in res incompositas, idque qualis II, 573, 11, 25 s.; ejus causa esse potest, si paucis innitatur speculatio III, 380, 47 ss.; eam ut fugerent sapientiam persecuti sunt philosophi II, 471, 2; ejus interitus sunt reminiscentia et disciplina III, 528, 5 s.; quomodo ab errore differat II, 237, 35, 40, 43; causa est cur sæpe argumentationes afferant a proposito alienas II, 189, 1; exstat ubi aliquis non distinguit quæ demonstrare oporteat, quæ vero non II, 504, 12 s.; controversiæ causa esse potest, ubi de justo disceptatur, 407, 9; causa cur nonnulli voluptatem bonam non esse putent II, 170, 6 ss.; item qui deos vinum, non nectar bibere putant II, 170, 7 ss.; item qui voluptates omnes generationes esse putant II, 170, 10 ss.; causa est cur divitias et imperium nunquam cedant plerique II, 181, 15; qui propter eam dimicant, spe bona fretis similes, etiamsi inferiores sunt II, 35, 8; fugiunt, animadvertentes se in errorem esse inductos II, 35, 10; quatenus punire vetet qui improba faciunt II, 30, 3; exponitur quando qui per eam injuriam intulit, injustus sit, quando vero non II, 153, 34 ss., v. *Deceptio* et *Inscientia*.

Ignorantia naturalis (ἄγνοια φυσική); quænam II, 154, 3 ss.

Ignorare; ejus definitio una cum scientiæ definitione patet, 247, 45.

Ignoscendum; ad id proclivis (συγγνώμων) est qui bene judicare valet de rebus ad prudentiam pertinentibus II, 73, 25.

Ignoti; apud eos nos pudet eorum quæ legi adversantur, 357, 13, 15.

Ignotum (ἄγνωστον); fieri non potest ut contineat ac definiat II, 283, 19.

Ileus; ejus grammatica eadem ac Lampri II, 169, 29.

Ileus (εἰλεός); eo afficiuntur equi domestici III, 166, 43 ss.; quænam ejus morbi signa III, 166, 45 ss.; eo affecti stercus vomunt IV, 323, 33.

Ilex; melius fructificat in senectute quam in juventute IV, 29, 19; ejus glandibus saginantur sues III, 154, 25 s.; iis comparavit Bœotios Pericles, 390, 24.

Ilia (λαγόνες); quidnam III, 11, 11 s.; post conceptionem dolent, idque mulieribus macilentis magis quam reliquis III, 137, 43 ss.; iis adversus ictus debilis est leo III, 204, 10.

Ilias; conjunctione unum est, 473, 37; II, 562, 48; continuatione unum est II, 541, 47; definitio esset, si quævis explanatio nomini idem significans ita vocari debeat II, 541, 10; definitio esset, si definitiones nomen declararent, 159, 5; eam circa unam actionem fecit Homerus, 463, 41; quam optime fieri potest composita est, 481, 35; quam maxime unius actionis imitatio est, 481, 36; continet multas partes quæ per se amplitudinem habent, 481, 33; simplex et patheticum carmen est, 477, 14; se habet ad tragœdias, ut *Margites* ad comœdias, 459, 46; in ea perperam adducitur solutio eorum quæ discessum spectant, 469, 10; ex ea una vel duæ conficiuntur tragœdiæ, 477, 1; non rite aliquis ex tota ejus fabula tragœdiam conficeret, 471, 36; quot hexametros habet, tot minus jucunde exponeretur Sophoclis Œdipus, 481, 26; quomodo ex ea dicatur esse versus II, 530, 32; eam interdum designamus dimidio versu Μῆνιν ἄειδε θεά, 302, 29; idque non multiplici significatu, sed per detractionem, 302, 28; tanquam exemplum citatur, 160, 45.

Ilias; Homeri citatur III, 182, 40 s.; III, 269, 18; III, 424, 24; III, 520, 3.

Ilias parva; ejus auctor quidnam in carmine pangendo erraverit, 476, 50; ex ea plus quam octo conficiuntur tragœdiæ, 477, 3.

Ilium; quæ ibi gesta sunt, non nunc facta esse dicimus II, 304, 53; non dicimus id jam captum esse II, 305, 23; id dirutum esse consilium non capimus II, 67, 35; non succenset Corinthiis, 324, 35.

Ilii excidium; tragœdia ex Iliade parva desumpta, 477, 5; qui totum in tragœdiam converterunt, non stant aut male certant, 471, 40.

Illecebra (ἴυγξ); quomodo dispositi sint ejus digiti III, 27, 7 s., 9 s.; III, 300, 36 s.; minus quam reliquæ aves in anteriora procidua est III, 300, 37 s.; describitur III, 27, 8 ss.; fringilla paulo major est III, 27, 8 s.; linguam serpentum linguæ similem habet, eamque eodem modo quo hi movet III, 27, 10 ss.; eodem modo quo serpentes collum retrorsum circumflectit, quiescente reliquo corpore III, 27, 13 s.; ungues magnos habet, coliarum unguibus similes III, 27, 14 ss.; ei vox stridula est III, 27, 16.

Illegitima (ἄνομα); iis contrarias esse nostras actiones ostendendum est, 428, 11.

Illices (παλεύτριαι); occæcatos avium columbacei generis alunt aucupes III, 179, 20 s., 26 s.

Illiberale (ἀνελευθερία); ne quid audiant nec videant pueri, curandum est, 623, 27.

Illiberalis (ἀνελεύθερος); quisnam II, 21, 8; II, 148, 4 s.; II, 213, 30; naturali opum acquisitione rei familiaris augmentum quærit II, 213, 49; prodigo oppositus est II, 21, 5; interdum simul prodigus est II, 217, 50; prodigus esse potest quod ad accidentalem artis quæstuariæ speciem attinet II, 213, 48; liberales prodigos vocat II, 139, 12; circa opes injustus est, 333, 10; ejus species enumerantur II, 214, 3 ss.; neminem juvant, ne se ipsos quidem II, 41, 4; alii dando deficiunt, alii acquirendo modum excedunt II, 41, 32; quibus nominibus designentur qui dando deficiunt II, 41, 34; nonnulli eorum qui dando deficiunt ideo se conservare dicunt ac putant ne unquam turpe aliquid facere cogantur II, 41, 38; alii propter metum ab alienis bonis abstinent II, 41, 41; quinam acquirendo modum excedant II, 41, 46; iis qui acquirendo modum excedunt communis est turpis lucri studium II, 41, 49; ad eos non pertinent qui magna auferunt quæ non debent et unde non debent II, 41, 52; ad eos pertinent vafer (κυβευτής), stellio vestiarius (λωποδύτης) et latro II, 42, 2, 8.

Illiberalitas (ἀνελευθερία), quidnam II, 21, 5; II, 38; 43; II, 40, 38; II, 196, 11; II, 244, 6; animæ affectus II, 195, 31; pertinet ad totam animam II, 243, 14; II, 244, 6; liberalitatis contrarium est, 330, 7; jure liberalitati contraria esse dicitur II, 42, 9; prodigalitati contraria II, 148, 4; longius a liberalitate distare videtur quam prodigalitas II, 139, 21; vituperio digna II, 148, 6, 8; defectu peccat II, 148, 7; majus malum est quam prodigalitas proprie sic dicta II, 40, 47; II, 41, 2; II, 42, 10; ea magis peccare solent quam prodigalitate II, 42, 11; nostræ naturæ magis inusta est quam prodigalitas, II, 41, 25; insanabilis est II, 41, 23; late se extendit et multiformis II, 41, 27; in duabus rebus spectatur, atque dando deficit, acquirendo vero modum excedit, idque semper in parvis rebus II, 40, 41; II, 41, 29; ejus elementa interdum separantur II, 41, 31; ejus tres species, idque quænam II, 246, 21; quænam ejus opera II, 246, 28 ss.; quænam ejus sequelæ II, 246, 32 ss.; consequentia parsimoniæ IV, 7, 33; propter eam pecunia auxilium non fertur II, 54, 7; quænam ad eam pertinentia pudorem incutiant, 355, 39 ss.

Illiquabile (ἄτηκτον); v. *Liquefieri quod nequit.*

Illitæ nuper domus (νεηλιφεῖς οἰκίαι); cur magis sonent IV, 175, 16 ss.

Illitus (ἔγχριστα χρώματα); si oculis adhibeantur, sputa tingunt apud mulieres fœcundas III, 367, 39 ss.; idque quare III, 367, 41 ss.

Illudentes (χλευάζοντες); iis inprimis irascimur, 348, 54.

Illustres viri (ἔνδοξοι, γνώριμοι, μεγαλοπρεπεῖς); iis convenit esse magnificis II, 43, 17; habent aliquam magnitudinem ac dignitatem II, 43, 18; ex eorum sententia dicendi argumenta petimus, 414, 27; ex eorum judiciis petuntur objectiones ad solvenda enthymemata, 383, 18; tanquam testes citandi sunt, 344, 3, 18.

Illyria; ibi parvi sunt asini III, 169, 31; ibi inveniuntur sues solipedes III, 20, 19.

Illyrii; apud eos etiamnum hastæ eodem modo se habent quo antiquitus, 479, 33; narrant eos, evulsis capillis, post mortem, intra paucos dies hirsuta capita habere IV, 305, 1 s.; apud eos bis quotannis pecudes parere dicuntur et plerumque geminos, multa quoque ternos vel quaternos, nonnullæ etiam plures IV, 98, 36 ss; gallinæ apud eos bis terve in diem singulos ova edunt IV, 98, 40 ss.; bis quotannis sal pecoribus dant idque quare IV, 101, 42 ss.

Illyrii Ardæi vocati; apud eos aqua prosilit unde sal comparatur IV, 101, 32 ss.

Illyrii Taulantini; apud eos vinum e melle confici dicitur IV, 78, 16 ss.

Imaginatio (φαντασία); nominis græci etymologia III, 467, 1 ss.; aliud est quam cogitatio (διάνοια) III, 465, 22 s.; non sine sensu fit, sed sensu præditis et res respicit quæ sensu percipiuntur III, 465, 25; III, 466, 16, 33 ss., 25 s.; sine ea non fit existimatio III, 465, 34 s.; vel vera vel falsa esse potest, immo plerumque falsa est III, 465, 52; III, 466, 5 s., 37, cf. III, 465, 42 s.; III, 472, 38 s.; ejus imagines perstant ac sensui similes sunt III, 466, 34 s.; III, 467, 3 s.; quapropter multa secundum eam agunt ac patiuntur quæ eam habent III, 466, 37; III, 467, 4; idque bestiæ, quia intellectu carent III, 467, 5; homines vero quia eorum intellectus obscuratur, idque quibusnam III, 467, 5 ss.; id est quo imaginem nobis fieri dicimus, nisi per translationem adhibeatur ejus nomen II, 465, 39 ss.; videtur igitur facultas vel habitus secundum quem aliquid dijudicamus III, 465, 41 s.; sine sensu non fit III, 507, 35; quæritur an idem sit quod sensus III, 507, 33 s.; probatur idem non esse quod sensus III, 465, 44 ss., cf. 23; II, 510, 44; manifesto nec scientia, nec intellectus esse potest, quia hæc nunquam falluntur III, 466, 4 s.; non idem est quod intellectus III, 510, 9 s.; probatur opinio non esse III, 466, 6 ss.; nec opinio cum sensu, nec opinio per sensum, nec opinionis cum sensu complexio III, 466, 13 ss.; nec opinio circa res quæ non per accidens sensu percipiuntur III, 466, 20 ss; igitur constat eam non esse habitum vel facultatem secundum quam aliquid dijudicamus III, 466, 28 s., 52 s.; est igitur motus a sensu qui actu est ortus III, 466, 53 ss., cf. 31, 33 s., 35, 47; III, 508, 12 s.; non fallitur circa sensibilia propria, ubi simul adest sensus III, 466, 49 s; falli vero potest circa sensibilia communia et sensibilia per accidens, sive simul adsit sensus, sive absit III, 466, 50 s.; sensus communis affectus est III, 495, 4, 18; idem est quod sensus sed substantia aliud III, 508, 11 s.; quæritur an sine ea locum habere possit intellectio III, 432, 24 s.; quatenus judicandi facultate pollet, eundem locum tenet ac intellectus III, 521, 13 s.; animalia movet III, 521, 10 s.; aliqua in ea facta alteratione moventur animalia III, 521, 35 ss.; sine ea appetere nequit animal III, 473, 23; ab ea pendet appetitus III, 522, 17 s.; appetitum præparat III, 523, 25; pendet vel a sensu vel a cogitatione III, 523, 25 s.; sine ea non est memoria III, 495, 6 s., cf. 19 s.; sæpe aliud quid ei contradicit in anima III, 510, 11 s.; partim sensitiva, partim rationalis vel deliberativa est III, 473, 23 s.; aliud est quam affirmatio et negatio III, 471, 4 s.; ab ea quæ terribilia vel animum augentia spectat, non magis afficimur ac si ejusmodi res in pictura spectemus III, 465, 32 ss.; eam habemus, ubi sensum nec actu, nec potentia habemus, e. g. dormientes aut oculis clausis III, 465, 46 s.; III, 466, 3 s.; non semper adest III, 465, 48; eam habent multæ bestiæ, etiamsi non omnes eam habere videantur III, 465, 49 ss.; III, 466, 10, 12, cf. III, 472, 22; singularium habent feræ II, 79, 38; alia mortalia ea carent, alia ea sola vivunt III, 448, 17; ea vivunt animalia quædam II, 460, 16; eam habent quæcunque sensum habent III, 446, 27, cf. III, 447, 38 s.; quatenus eam habeant animalia imperfecta III, 473, 30 ss.; falsam habere possumus circa rem de qua vera nobis opinio est III, 466, 21 ss.; fugiendorum aut persequendorum quæ res agendas spectant, semper cum aliquo calore aut frigore conjuncta est, etsi sæpe lateant III, 523, 2 ss.; semper cum aliqua conjunctus est motus secundum locum III, 471, 42 s.; aliqua semper comitatur vocem III, 456, 15; eam postea suggerit cibi exhalatio sursum vecta III, 506, 8; ea incitante ad finem persequendum statim agimus quæ appetimus III, 522, 11 s.; non omnis quæ in somno fit insomnium est III, 507, 27; nihil est quod ei contradicat, ubi dormientes nesciunt se dormire III, 511, 49 s.; non sine ea multis vigilantium muneribus funguntur dormientes nonnulli III, 503, 53 s.; ea vigilantes decipimur, nec minus ab ea pendent insomnia III, 507, 30 ss.; interdum gravi animæ deliquio oppressis supervenit quædam III, 504, 23 s.; quæritur an hæc tanquam insomnium consideranda sit III, 504, 25 ss.; ei obtemperare solent melancholici II, 84, 32; interdum potiones indicat III, 522, 14; probat motum exstare II, 347, 36 ss.; ei neglecta scientia multis in rebus obtemperamus III, 472, 20 s.; ei obtemperant reliqua animalia quia ratione et intellectu carent III, 472, 22 s.; igitur si tanquam intellectio consideraretur, videretur etiam intellectus motum secundum locum ciere III, 472, 19 s.; nihilo minus, ubi motum non sine appetitu ciet III, 472, 31 s; motuum non voluntariorum simpliciter arbiter non est III, 525, 33 ss.; una cum cogitatione affectus activos adducit III, 525, 42 ss.; idque quia propositionum res agendas spectantium species una cum cogitatione suppeditat III, 525, 44 s.; eam non voluntariam esse perhibentes nonnulli vitia quoque in nostra potestate esse negant II, 30, 44; voluntaria est, quia habituum etiam aliquatenus ipsi causa sumus II, 30, 46.

Imaginationes; alterationes faciunt quia eundem potentiam habent ac res ipsæ III, 522, 37 ss.

Imaginatio deliberativa (βουλευτική); ratione præditis solis competit III, 473, 34, cf. 38 s.; unum e pluribus imaginibus facere valet III, 473, 36 s.; comprehendere videtur opinionem III, 473, 39; semper majus persequitur III, 473, 36.

Imaginatio sensitiva (αἰσθητική); etiam animalibus ratione carentibus competit III, 473, 24 s., 32 s.

Imaginativa anima (τὸ φανταστικόν); substantia a reliquis omnibus animæ facultatibus differre videtur III, 471, 26 s.; vix discerni poterit cuinam animæ parti tribuenda sit, si separatas ejus partes esse statuas III, 471, 27 ss.

Imaginativi motus (φανταστικαὶ κινήσεις); eos in sensoriis fieri constabit, si animum attendamus ad ea quæ nobis expergiscentibus aut obdormiscentibus eveniunt III, 511, 50 ss.

Imago (εἰκών); quidnam sit, 236, 45; ejus causæ dici possunt eadem quæ statuæ II, 265, 22; II, 516, 15; eorum opifici comparatur poeta, 478, 45; cujuspiam si nos delectet necesse est fore ut multo magis delectemur ipsum videntes cujus imago est, 630, 1; albam qui pingit magis delectat quam qui pulcherrima illevit pigmenta, 462, 20; cujuscunque rei accuratissime factas cum gaudio spectamus, idque quare, 459, 15, 20; quare iis delectemur, si rem quam imitantur antea non viderimus, 459, 23; eas fingunt quidam ac in locis memorialibus reponunt, III, 465, 28 s.; ex sale sculptæ qui prope Uticam invenitur IV, 101, 2.

Imago; est etiam metaphora, 390, 1; 399, 46; quomodo tamen a metaphora differat, 390, 2, 32; 396, 13; quomodo usurpandæ sint, 390, 8; utiles etiam in oratione soluta, sed raro, 390, 7; poetis propriæ; 396, 12; si bene confictæ sunt, urbanæ videntur, 396, 12; minus sunt gratæ quam metaphoræ, idque quare, 396, 14; acceptæ fiunt metaphora ex analogia ducta, 399, 29, 30; bene se habent, ubi iis metaphora inest, 399, 36; in iis labuntur vel excellunt poetæ, prouti bene vel male expressa est metaphora, 399, 42; qualesnam probatissimæ Homeri, 398, 15.

Imagines (φαντάσματα); quæ in anima sunt a sensu profectæ picturæ comparandæ sunt III, 495, 22 ss.; item effigiebus quas exarat sigillum III, 495, 26 s.; quasi sensibilia sine materie sunt III, 471, 3 s.; animæ cogitativæ tanquam sensibilia subjiciuntur III, 469, 50 s.; nunquam sine ea cogitat anima III, 469, 52 s.; III, 471, 2 s.; sine iis fieri nequit intellectio III, 494, 31 s.; III, 495, 6 s., cf. 19 s.; sensoriis insunt etiamsi absint sensibilia III, 463, 1 ss.; in iis formas intelligit intellectus III, 470, 16; movetur etiam intellectus, ubi circa eas solas sine sensu versatur III, 470, 18 s.; quæritur quatenus ab iis differant intelligibilia prima III, 471, 6 s.; item an iis accensenda sint intelligibilia reliqua, an potius non sine iis sint III, 471, 7 s.; earum ope præsentia ad futura expendit anima III, 470, 21 ss.; quatenus per se sunt, contemplationis sunt subjecta aut imaginationes, quatenus alius rei imagines memoriæ subjecta III, 496, 2 s.; ubi parum motum per se percipit anima quasi cogitatio aut imaginatio ei succurrisse videtur, ubi quatenus imaginem, meminisse se putat III, 496, 4 ss.; ubi eas primum per se ac dein mutata sententia tanquam alius rei imagines consideramus, recordamur nos antea aliquid audivisse aut vidisse III, 496, 15 ss.; ubi eas sæpe tanquam imagines, et non per se consideramus, meditatione memoriam recolendo servamus III, 496, 22 ss.; jucundis aut molestis utuntur spes et memoria III, 523, 11 s.; iis inprimis agitantur atrabiliarii III, 499, 6; ubi tanquam eas consideramus res quæ imagines non sunt, quo modo delirantes, imagines tanquam res factas enarramus III, 496, 19 ss.; constabit quæ per somnum apparent motus esse quæ in sensoriis fiunt, si quis animum attendat ad ea quæ ei expergiscenti aut obdormiscenti eveniunt III, 511, 51 ss.; eas nonnulli juniores in tenebris vident, etiamsi recte cernentes III, 512, 1 ss.; hæ insomniis accensendæ non sunt III, 512, 5 s.; quænam præterea insomniis accensendæ non sint III, 512, 6 ss.; a rebus exeun-

tibus insomnia tribuit Democritus III, 515, 9 s.; refutatur hæc opinio III, 515, 10 ss.
Imagunculæ; eas animatas esse simulant neurospastæ, funiculo adducto III, 638, 11.
Imbecillitas; v. *Debilitas, Infirmitas, Impotentia.*
Imbecillus; v. *Debilis.*
Imbecillum (ἀδύνατον); ea sunt quæ articulis carent IV, 285, 6, v. *Impotens.*
Imber (ὄμβρος); e muneribus hiemis est IV, 247, 46 s.; secundum Empedoclem niger et rigens est II, 433, 24; eum amat terra secundum Euripidem II, 219, 8; II, 175, 6 s.; II, 177, 28; plerumque cum iis simul obtinet frigus III, 163, 36 s.; post eos flatus cadunt IV, 244, 22; cur post eum ocius procellæ cessent IV, 244, 41 ss.; cur eum non iidem venti ubique afferant IV, 244, 45 ss.; IV, 244, 45 ss.; post eos ventus plurimum exsistit idemque imbre superveniente desinit, idque quare III, 584, 39 ss.; eorum indicium aeris et vaporis concretio III, 651, 31 s.; concoctionis indicium sunt IV, 244, 20; cur eos Auster desinens afferat IV, 246, 47 ss.; cur fiat si Africus circa æquinoctium spiravetit IV, 247, 35 ss.; interdum per magnum continentemque regionis tractum exsistunt, interdum per partes III, 584, 16 ss.; magis hieme gignuntur, idque quare III, 583, 27; item magis noctu quam interdiu III, 583, 28; morbosa abluunt III, 636, 17 s.; iis dulcescit mare III, 165, 21 ss.; in Libya infrequentes III, 169, 50, cf. III, 367, 1; idque inprimis æstate III, 170, 2; cf. IV, 315, 35 s.; in Æthiopia æstate fiunt, idque quare fr. 211, b; cum strepitu aeris decidunt III, 659, 16; quinam appelletur pluvia III, 631, 45 s.; quinam rhagdæi III, 659, 49 s.; eos quomodo prænuntient apes III, 200, 32 ss.; eum prænuntiant vaccæ, si multæ marem admittant et concipiant III, 126, 38 ss.; iis ingruentibus multa apparent animalia (marina) quæ antea aut raro aut nunquam visa erant III, 160, 49 ss.; in universum piscibus prosunt, avibus vero nocent III, 162, 42 ss.; si modum excedant, nonnullis piscibus nocent, idque quibusnam et quare III, 163, 29 ss.; excepta purpura, iis gaudent testacea, idque quare III, 165, 8 s., 21 s.; per eos frequentes sunt cicadæ III, 100, 34; item vespæ III, 202, 23; eo solo ingravescente evanescunt mures agrestes III, 134, 12 s.; sedant cervorum in coitum intentionem III, 131, 20 s.; eo superveniente, repetendus est ovium et caprarum coitus III, 123, 45 s.; plantis conducunt III, 163, 6 ss.
Imbres æstivi; piscibus plerisque magis conducunt quam reliquis III, 163, 19.
Imbres autumnales; iis intereunt attelabi III, 100, 5 s.; duriusculi inveniuntur, idque quare III, 581, 13 ss., 25 s.
Imbres immanes (ἐξαίσιοι); jam multis in locis diluviorum causa fuerunt III, 640, 25 s.
Imberbes; sero calvescunt IV, 303, 21.
Imitari; modulamine potius quam verbis opus est IV, 207, 19 s.
Imitatio; res est hominibus inde a pueritia insita, 459, 9, 25; ea gaudet homo, 459, 13; ea fit disciplina, 459, 12; bona fieri nequit, nisi bonum detur exemplum, 638, 26; tribus differentiis obnoxia est, 457, 10; 458, 36; quibusnam auxiliis fiat, 457, 16; vel honestos, vel improbos imitatur, vel similes, 458, 12; vel ita fit ut modo narret qui imitatur, modo aliam personam induat, vel ita ut semper suam personam servet, vel ita ut omnes quos imitatur agent, 458, 33; eas audientes omnes eodem modo afficimur, 629, 41; maxime ad genuinam naturam accedentes, continent numeri et cantilenæ, 629, 47; eorum quæ fieri solent poetas decet fr. 131, a.
Immanis (θυμώδης); quinam II, 196, 32.
Immediata; v. Ἄμεσα.
Imminutio (μείωσις); species motus, 23, 9; ei contraria augmentatio, 23, 32, v. *Deminutio.*
Immisericors (ἀνελέητος); indoctus et impudens est IV, 6, 19 s.
Immobile (ἀκίνητον); ei quædam propria sunt II, 502, 8; non omne suapte natura immotum est, sed potest vi loco manere II, 280, 34, 39; nihil esse potest, si nihil exstet præter res singulares II, 494, 40 s.; nihil esset se simile ab omnino simili, ideoque quæque res a se ipsa affici posset II, 446, 16 s.; quot modis dicatur II, 311, 13 ss.; II, 599, 29 s.; quodnam solum quiescere possit II, 311, 16 ss.; II, 599, 31 ss.; cui innititur id quod movetur, ejus pars esse nequit III, 518, 13 ss.; sine eo fieri nequit nec pulsio, nec jactus, nec ullus alius motus III, 518, 25 ss.; non omne quiescit, sed quod motu privatum est dum natura aptum est moveri II, 304, 3, cf. II, 275, 19 ss.; necessario exstare debet extra id quod movetur, ita ut ejus pars non sit III, 519, 49 s.; aliquid in universo esse debet, ut moveri possit III, 518, 6.
Immobilia; ex iis mundum construere incipit Anaxagoras II, 414, 15; in iis, etsi perperam, omnes principia contraria faciunt II, 628, 21 ss.; an exstent, non omnino quærit scientia naturalis II, 410, 47; si quædam sint, iis nihil præter naturam vel violentum est II, 518, 35 s.; quædam exstant II, 509, 7; II, 510, 38 s.; quatenus circa ea committi possit error II, 573, 27 ss.; ex iis dijudicanda est veritas II, 590, 47 s.; quidnam sit eorum qualitas II, 526, 6; iis inest cujus gratia, aut saltem ejus altera species II, 605, 20 ss.; iis inesse potest pulchrum, non vero bonum II, 614, 43; omnia ordo et quies sunt II, 191, 5; quodsi bona sint, iis magis competet bonitas quam rebus omnium consensu bonis, idque quare II, 191, 5; eorum bonitas demonstrari deberet ex iis quæ omnium consensu bona sunt II, 191, 3; quamobrem conspicuum non sit bonum quod iis inest II, 191, 29; eorum non eadem est disciplina ac rerum quæ moventur II, 269, 43; iis non competit primum movens II, 585, 7; in iis ad notionem usque provehitur causæ investigatio II, 269, 28; eorum principium pertinet ad philosophiam primam II, 634, 17 s.; eorum principium est quidditas III, 361, 19 s.; qualesnam iis potentiæ insint, 36, 42; iis competit nec causa movens, nec causa finalis II, 490, 9 ss.; eodem modo ac de iis, de agendis rebus cogitat intellectus III, 521, 38 s.; ubi de iis cogitatur, contemplatio finis est III, 521, 40.
Immobile, æternum et separabile; si quid est pertinet ad scientiam speculativam II, 534, 47 s., cf. II, 592, 46 ss.; II, 593, 11 s; non tamen ad scientiam naturalem nec mathematicam II, 534, 49; II, 592, 46 s.; sed ad primam philosophiam II, 535, 19 s., cf. 4 s.
Immobile penitus (παντελῶς ἀκίνητον); movet, etiamsi non moveatur II, 270, 1.
Immobile per se, quod per accidens movetur; continuo motu movere nequit II, 355, 33 ss
Immobilia semper (quæ sunt); quædam exstant II, 355, 6.
Immobilis et separabilis substantia; v. *Substantia.*
Immobilia et separabilia; si quid exstet, divinum ad ea pertinebit II, 535, 9 s.; II, 592, 49 s.; eorum causæ eædem quæ rerum divinarum ac manifestarum II, 535, 6 s.; igitur eorum causæ omnium maxime æternæ erunt, *ibid.*; quædam revera exstare probare conabimur II, 592, 48 s.
Immoderatio (ἀμετρία); sequela illiberalitatis est II, 246. 33.

Immodesti; non solent unius corporis usu contenti esse, 377, 3.

Immollificabile; v. *Molliri quod nequit.*

Immortales; fieri potest ut esse velimus II, 26, 50; II, 203, 40; II, 143, 15.

Immortale; non dei genus est, sed animalis differentia, 208, 53; 209, 28; non definiendum est animal nunc incorruptibile, 245, 29; tanquam exemplum citatur, 77, 36; ea semper moveri, ideoque iis similem esse animam censet Alcmæo III, 435, 26 ss.

Immortalitas (ἀθανασία); dei opus est II, 392, 26 s.; non est species, sed affectio, aut accidens vitæ, 216, 8, 13.

Immotum; v. *Immobile.*

Impar (περιττόν); differentia non species numeri, 209, 6, 32; inest numero, 144, 5; ejus λόγῳ inest numerus, 144, 6; non rite definitur numerus medium habens, 251, 9; est numerus medium habens, 291, 4; pertinet ad ea quorum essentia in definitione explicatur una cum iis quorum habitus, aut affectus aut simile quid sicut quæ de illis prædicantur, 291, 2; nonnisi ex additione, id est non sine numeri notione definiri potest II, 542, 28 s.; ei forsan respondet rectum et æquale et album II, 637, 53 s.; latius se extendit quam trias, sed non extra genus, 164, 4 s.; non rite definitur quod unitate majus est quam par, 240, 34; in eo unum medium est (secundum Platonicos) II, 623, 4; id ex numero inter decadem deducunt (Platonici) II, 623, 49; ejus generationem non tradiderunt (Platonici) II, 634, 19; putasse igitur videntur id e pari generari II, 634, 19 s.; ejus demonstrationem sumunt mathematici, 155, 35; item arithmetica, 130, 43; ejus ad par ratione misceri possunt res III, 491, 22; principium est III, 260, 6; quæritur an eo constet bonitas quam rebus impertit numerus II, 636, 42; ad bonorum seriem pertinet II, 637, 46.

Imparia; paribus æqualia esse nequeunt, 68, 34.

Impedimenta militaria (στρατιωτικὰ σκεύη); qui illa partiuntur quomodo faciant IV, 193, 24.

Impellens (τὸ ὠθοῦν); vires quibus pellit æquales sunt viribus quibus pulsum pellitur III, 519, 18 s.

Impensæ; v. *Sumptus.*

Imperans (ἄρχων); ejus virtus differt a subditi virtute, 495, 1, 11, 16; natura plerumque imperans est, 495, 17; nisi temperans et justus sit, bene imperare non poterit, 495, 7; perfectam habere debet virtutem moralem, 495, 26; postulant ut a subdito vestitu, sermonibus et honoribus differat, 494, 24; eorum plura genera, 485, 37; fr. 107, b; eorum utilitatem quæ spectant respublicæ, depravatæ et a recta forma distortæ sunt, 527, 26, 37; quomodo se habet ad subditum, sic anima ratione prædita se ad rationis expertem habet II, 66, 17; eos cum subditis conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 20; iis non eadem est amicitia erga subditos ac parentibus erga liberos II, 96, 22; conveniens putat se apud imperio subjectos magni fieri, 348, 25; æmulationem excitat, idque quare, 363, 3; ei si non parere assuescas, majus damnum est quam error medici, 343, 46, v. *Magistratus.*

Imperator; ita vocantur magistratus qui universæ rei militari præsunt, 599, 33; curator est omnes cives circa peculiarem aliquam actionem, i. e. militantes respiciens, 561, 21; ei alia potestatis species est quam magistratus penes quem arbitrium est de rebus in foro contrahendis, 563, 32; ei non idem honor tribuendus est qui parentibus II, 106, 12; vix rite ejus munere fungi licet in permagna civitate, 606, 30; eliguntur ex iis quibus magnus est census, 532, 40; ubi creandus est, quæritur utrum patri an militiæ perito suffragia danda sint II, 105, 24; in eo eligendo major ratio habenda est peritiæ quam virtutis, 578, 7; strenuus fieri nequit qui rerum imperitus est, 428, 29; cur eum callidum appellemus IV, 204, 12 ss.; bonus exercitu qui ei præsto est, semper rei militari maxime congruenter utetur II, 11, 18; equitatui manum convenientem gravis armaturæ peditum et velitum conjungunt, 597, 19; si improbi non sunt, quia sæpe vincuntur, nec sophistæ, 376, 25; propter contemptum in monarchas conspirare solent, 582, 16; necessario creabuntur e propugnatoribus in republica Hippodami Milesii, 509, 3; ejus munere Thurii nonnisi quinquennio intermisso iterum fungi licebat, 574, 52; apud Carthaginienses eliguntur ex iis qui cum ad optimates, tum ad divites pertinent, 517, 40; malum est eorum magistratum venalem esse, 517, 47, v. *Dux.*

Imperator perpetuus; in quavis republica institui potest, 538, 46; 540, 29; quæstio ejus utilitatem investigans magis pertinet ad legum quam ad reipublicæ doctrinam, 538, 45.

Imperatoria ars (στρατηγική); ejus finis victoria est II, 1, 9; II, 5, 44; ejus finis victoria est, non pecunia comparanda, 492, 2; ejus peritior non fit aliquis victoriæ ideam contemplans II, 5, 33; in ea aliud bonum est quam in medicina ceterisque artibus II, 5, 41; in bello mediocritatem et opportunitatem dijudicat II, 4, 33; II, 190, 33; in ea multum valet fortuna II, 238, 35 s.; ideoque sæpe imprudentes in ea prospero successu utuntur II, 238, 33 ss.; ei subjecta est ars equestris et omnis bellica actio II, 1, 14; politicæ subjecta est II, 1, 34.

Imperfecta (ἀτελῆ); quænam II, 134, 44; eorum actio imperfecta est II, 192, 49; nullum felix est II, 193, 11.

Imperfecta animalia; v. *Animalia imperfecta.*

Imperfecta animalia ac plantæ; quænam ita vocanda sint III, 548, 32 s; eorum interitus similis est perfectorum, sed alio fit modo III, 548, 31 s.; eorum pulli recens nati etiam magis quam reliqui dormiunt III, 415, 8.

Imperfectio; quare fiat III, 612, 24 ss.

Imperitia (ἀπαιδευσία); potestati conjuncta insaniam parit fr. 61, b.

Imperitus (ἄπειρος); quasi procul distans contemplatur, 276, 17; quomodo paralogismis decipiatur, 276, 36; doctos et artifices ope captionum ex accidente fallit, 282, 32; in captionibus penes homonymiam respondentem rem negasse putat quam affirmavit interrogans, 299, 17.

Imperiti dicendi vel agendi; iis injuriam facere solent, 339, 34.

Imperium; specie differt a subditione, 495, 5; ejus species fr. 97, b; 98, a; de ejus modis sæpe dictum est in sermonibus exotericis, 526, 48; quæritur utrum bonum sit an malum, 497, 39, cf. 527, 17 ss.; id simul omnes tenere nequeunt, 497, 30; præstat si semper ab iisdem teneatur, 497, 37; ubi id fieri nequit, quomodo civibus distribuendum sit, 497, 40; bonum est II, 173, 34; bonum externum est II, 135, 28; II, 165, 4; potentia bonum est II, 134, 21; pertinet ad simpliciter bona II, 160, 29; simpliciter id bonum esse novit injustus, non vero an sibi bonum sit II, 160, 24; jucundum est, 337, 40; non est vituperandum II, 165, 19; circa id incontinentia non est incontinentia proprie sic dicta II, 165, 18 ss.; qui ab eo corrumpitur vel cui nocet ingenuus non est II, 173, 41 ss., 47; pretio et studio dignum est II, 215, 5; id bene exercere nequit qui non paruerit, 524, 47; 617, 36; partim imperantis, partim subditorum gratia exercetur, 617, 37;

ejus amor ab animo pendet, 609, 8; non solum necessaria res est, sed et utilis et primitiva, 485, 35; semper melius est id cui meliores parent, idque quare, 485, 38; omnibus rebus compositis inest, 485, 42; ex omni natura animatis inest, 485, 45; vel in rebus vitæ expertibus aliquid inest, e. g. in concentu, 485, 46; in diversos diversum esse debet II, 99, 40; id spectat concordia proprie sic dicta, idque quomodo II, 180, 48 ss.; II, 229, 29; perperam putant omne herile esse, 604, 22; circa id quod sibi proponere debet legumlator, errarunt plerique qui de republica scripserunt, 618, 53; ad ejus normam unus quisque vitam dirigere debet II, 242, 23, 26, 28; nimium nocet II, 161, 26; honestum pejorem reddere nequit II, 161, 40; absurdum foret, nisi alii nati essent ut id exercerent, alii ut ei parerent, 603, 40; a fortuna pendet II, 134, 28; eo præditis inprimis amicis opus est II, 90, 45; etiam injuste exerceri potest, 603, 31; eo recte uti nequit injustus II, 160, 32; eo omnes se uti posse arbitrantur 160, 41; ejus gerendi facultatem ætate et opibus determinat legislator II, 160, 44 s.; pravo noxium est, idque quare II, 160, 37 s.; ab eo abstinendus est anima mala præditus II, 160, 54 s.; quidnam respondendum ægre ferenti quod ei non concedatur II, 160, 47 ss.; eo se male uti non posse arbitrantur II, 181, 15; id quando alii cedat vir probus II, 181, 12 s.; nunquam vero id cedunt reliqui, idque quare II, 181, 15 ss.; maxime probat omnes bona appetere II, 181, 11 s.; recens partum magis indignationem movet, 360, 44; cur id facilius tolerabant prisci Græci, 559, 2; non homini, sed rationi tribuendum est II, 60, 8.

Imperium civile; in plerisque alternat imperans et subditum, 494, 21.

Imperium entium; id sæpius mutatum esse censent antiqui poetæ II, 634, 42 ss.

Imperium herile; per se dominum, per accidens servum spectat, 526, 27; eo plerique politicam scientiam consistere arbitrari videntur, 603, 35; nonnisi in eos exercendum est qui ad parendum nati sunt, 603, 42; ei peculiaris congruit multitudo, 542, 7; item jus et utilitas, 542, 8; eo præstat imperium in homines liberos, 619, 1.

Imperium in finitimos; quæritur an eo constet civitatis felicitas, 602, 46, cf. 604, 30.

Imperium maris; an Atheniensibus initium fuerit malorum, 393, 50, 52.

Imperium regium; amore et ætatis dignitate exercetur, 494, 28.

Imperio dignus; conveniens putat se magni fieri apud eum qui dignus est cui imperetur, 348, 26.

Imperio subjecti; eos despicientibus irascimur, 349, 42.

Imperium (ἐντολή, ἐπίταξις); quidnam sit, 472, 30; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 23; quod id cum precatione confudisset a Protagora reprehensus est Homerus, 472, 28.

Impes (ἄπους); quidnam significet II, 529, 42; de ave v. *Apus.*

Impetus (ὁρμή); alia ab eo procedunt, alia sine eo fiunt II, 239, 51 s.; juxta eum succedit altera prosperitatis species, contra eum altera III, 241, 4.

Impetus (ῥοπή); ita vocari possit operatio gravis et levis, etiamsi proprio nomine careat II, 423, 33 s.

Impetus secundus (ἐπούρωσις); pars orationis secundum Licymnium, 402, 12.

Impia; quomodo de iis dicendum sit, 392, 22.

Impietas; species injustitiæ II, 246, 6; ejus definitio II, 246, 7 ss.

Implexa (πλεκόμενα); melius continere valent III, 262,

Implicata (i. e. quorum notioni continetur materiei notio) (συνειλημμένα); eorum pars materies est II, 548, 34; eorum principia sunt partes in quas intereunt II, 548, 31, 37.

Implicata cum materie (συνειλημμένα τῇ ὕλῃ); in iis non idem est quidditas quod unumquodque II, 551, 38.

Importanda et exportanda (εἰσαγώγιμα καὶ ἐξαγώγιμα); pertinent ad regiam administrationem, 639, 22; quænam circa ea consideranda sint, 639, 26.

Importationes; de iis fœdus inierunt Carthaginienses et Tusci, 529, 27.

Importunus (φορτικός); idem qui scurra II, 217, 17, 31.

Impossibile; quidnam II, 525, 3 ss.; II, 566, 5 ss.; id facile dici non debet II, 625, 21; multis modis dicitur II, 332, 46; III, 395, 36; III, 519, 33 s.; quot modis dicatur II, 384, 45 s., 50; II, 385, 34 ss.; quodnam ei opponatur possibile II, 525, 8 ss.; nullum fit II, 413, 19; II, 451, 13; II, 499, 35 s.; nullum est, nec fit II, 429, 29 s.; ex eo nihil fit, nec est II, 630, 26; ne incipiunt quidem fieri, 368, 25; potentiæ privatione ad aliquid refertur II, 527, 20; non idem significat quod falsum II, 386, 5; II, 566, 43 s.; partim simpliciter impossibile, partim e suppositione est II, 386, 6 ss.; nulli rei inest II, 571, 15; ex eo impossibile evenit II, 386, 18, cf. 28; id est cujus contrarium necessarium est III, 519, 47 s.; ita vocantur quæ aliquo modo non se habent II, 564, 19 s.; eodem modo se habent enuntiationes de eo quo enuntiationes de possibili, quod ad oppositionem attinet, 34, 30; quomodo enuntiationes de eo consequantur enuntiationes de possibili, de contingente ac de necessario et vice versa, 35, 6 ss.; 53, 8 ss.; contrarie cum necessario collatum idem valet, 35, 38; ea si ponamus, opposita simul aderunt II, 388, 21; nihil erit, si fieri possit, ut possibile aliquid sit, nunquam vero futurum II, 566, 42, cf. 35 s.; ea quoque spectat opinio II, 27 10; cessat deliberatio ubi ad ea pervenit II, 28, 25; sumenda non sunt, etiamsi ceteroquin sumere liceat quæcunque placuerint, 503, 47; in ea incidunt Empedocles et Democritus sexus discrimina exponentes III, 400, 36; fieri potest, ut ea velimus, non vero ut eorum consilium capiamus II, 26, 49; ea nemo aggreditur, 585, 45; quæ videntur, nemo postulat, 362, 37; quæ videntur sibi, nemo appetit, 347, 38; ea nemo plerumque amat vel cupit, 368, 33; de iis argumenta petuntur e contrariis ac possibilia, 369, 4; ex iis quæ vel per se sunt, vel ut adversarii dicunt, petitur refutatio, 429, 21.

Impossibilia probabilia (ἀδύνατα εἰκότα); in poesi præferenda sunt possibilibus incredibilibus, 478, 25; 480, 26.

Impossibile simpliciter; non idem est quod falsum simpliciter II, 386, 10 s.

Impossibile (deductio ad id); v. *Deductio ad impossibile.*

Impossibile (syllogismi per); v. *Syllogismi.*

Impostor (φέναξ); ad unicum genus referri nequit, 215, 31.

Impotabile; gustum pessumdat, III, 458, 20.

Impotens (ἀδύνατον); nihil manet per æquale tempus ei quod valens est II, 396, 30.

Impotentes; eorum mores e potentum moribus manifesti sunt, 367, 25; quot modis res dicantur II, 525, 20, cf. II, 564, 42 ss.

Impotentiores; eos qui invadunt, metuendi sunt, 354, 12

Impotentia (ἀδυναμία); quot modis dicatur II, 524, 47 ss.; quovis significatu opponitur potentiæ II, 524, 51 s., cf. II, 564, 42 ss.; potentiæ inest II, 238, 23; eam pariunt castigationes et labores sine cibo, 637, 22.

Improbabilitas; orationis quomodo excusetur, 441, 24.

Improbitas (μοχθηρία, πονηρία, κακία); ad eam pertinent omnia quæ vituperare solemus II, 54, 9; venia indigna est II, 77, 27; consilio determinatur, 341, 22; omni contentione fugienda est II, 108, 26; non prorsus eadem ac ipsa sunt incontinentia, mollities et luxuria, nec omnino ad aliud genus pertinent II, 76, 33; alia humana ac proprie sic dicta, alia ferina et morbosa II, 82, 2; hominum inexplebilis est, 507, 41; circa rerum agendarum principia fallitur eaque pervertit II, 75, 6; si ipsam injustitiam excipias, qui secundum eam agit, injustus est, non tamen nimium sibi vindicat II, 54, 4; omnem vetant leges II, 53, 21; II, 54, 48; ea qui erga amicos utitur pessimus est II, 53, 40; non conjuncta est cum omni malo sponte illato II, 66, 2, cf. II, 62, 9; quænam eam gignere valeant IV, 271, 15 s.; eam efficit inscientia voluntaria II, 25, 42; eam parit paupertas, 504, 35; ejus qui principium non habet, semper innocentior est II, 83, 18; ab ea proveniunt quæ propter cupiditatem fiunt, 342, 4; causa est cur recte sentientes non ea dicimus quæ nobis videntur, 347, 10; non propter eam in res adversas incidere debent in tragœdia, 466, 38, 46; si sine necessitate adhibeatur reprehendendum est, 480, 37; ejus suspicio si oratorem premat, quænam ei dicenda sint, 440, 3; de ea ubi criminandum est, quidnam dicere debeat accusator, 422, 10; ejus nimietatem quomodo vocaverit Alcidamas, 389, 25.

Improbus; circa omnia expetenda ac fugienda peccat, sed præcipue circa voluptatem II, 17, 12; is est qui voluptatibus ac molestiis male utitur II, 17, 12 s.; propter intemperantiam faciunt quæ cupiunt, 369, 16; similis est civitati malas leges habenti, iisque utenti II, 110, 41; omnia sui causa facere videntur II, 110, 41; revera se ipse non amat, quippe qui et sibi et proximis noceat II, 111, 47; ei congruit turpissima nullius honesti vel mediocris causa subire II, 24, 46; eo improbus est quod voluptates corporis modum excedentes, non vero necessarias sectatur II, 89, 33; quæ nullus laudat bona habentur, 325, 3; ita dicitur ob mali prælectionem, 215, 18; qui quum penes eum est pulchra facere et a turpibus abstinere, contrarium facit II, 207, 15; iis utilia non simpliciter bona sunt II, 208, 23; versatilis est II, 90, 34; II, 97, 42; omnis nescit quidnam faciendum et a quibusnam abstinendum sit II, 25, 37; amicis non male facit, 383, 15; non omnis fur est, 381, 50; ejus silentium cavendum est fr. 339, b; iis propria est injuria, 451, 46; si viro probo sciens beneficium præstiterit, hicce ei par pari reddere non obligatur II, 105, 43; ubi viro bono mutuum dedit, hicce ei vicissim mutuum dare non obligatur II, 105, 45; eum nec deligere oportet, nec ei se assimilare II, 106, 40; quæritur an illico dissolvenda sit amicitia quam errore ductus cum eo contraxeris, an tunc solummodo quando incurabilis est II, 106, 43; omnem cum eo amicitiam dissolvere licet II, 106, 46; si corrigi possit, ei potius morum ratione habita quam rei familiaris succurrendum est II, 106, 44; quatenus ei insint ea quæ amicitiam definiunt II, 107, 23, 51 ss.; qualis sit eorum amicitia II, 116, 17; secum ipsi dissentiunt II, 108, 4, cf. II, 111, 49; nonnulli sibi ipsi manus inferunt, idque quare II, 108, 10; quærunt quibuscum degere possint, seque ipsi vitant II, 108, 11; nequaquam erga se ipsi amice afficiuntur II, 108, 15, 24; eorum anima seditioni obnoxia est II, 108, 17; si delectetur, brevi post moleste ferunt se delectatos esse II, 108, 21; pœnitentiæ pleni sunt II, 107, 23; admodum miseri sunt II, 108, 35; iis non congruit concordia, idque quare II, 109, 30 ss., potius custodia opus habent quam ipsi custodire valent, 599, 17; iis tuto committi nequit carceris præfecti munus, 599, 16; ad improbas res utiles sunt, 585, 23, eos amant tyranni, idque quare, 585, 20; consuetudo se ipsos esse ut confiterentur, Platonis tempore increbuit, 344, 21; plerique sunt, 353, 47; cur magna ex parte artifices Bacchici sint IV, 271, 1 s.; non sumus nisi consulto agamus II, 62, 9, cf. II, 66, 2; evadimus quia valida voluptas quælibet molestiam pellit II, 90, 18; an simus necne a nobis pendet II, 29, 35, 39; perperam nemo sponte dicitur a poeta anonymo II, 29, 36; nihil refert an probum virum spoliaverit, an illum vir probus II, 56, 30; nec an ille vel probus vir adulterium fecerit II, 56, 32; in somno vix a probo viro distingui potest II, 13, 39; in tragœdia non e rebus adversis in secundas incidere debent, idque quare, 466, 27; nec qui admodum sunt e rebus secundis in adversas, idque quare, 466, 31; quos amici vituperant, 324, 32; quæ laudant bona habentur, 324, 29; qui dicimur, plurimorum bonorum auctores fuimus, 435, 14; eorum moribus contrarias esse nostras actiones probandum est, 428, 12; v. *Malus* et *Pravus*.

Improba; ea propter voluptatem facimus II, 16, 39; ea quæ faciunt, quatenus iis pœna irrogetur a legumlatoribus II, 29, 47; quæ censentur, iis contrarias esse nostras actiones, probandum est, 428, 13.

Imprudens (ἄφρων); ei noxia naturaliter bona II, 241, 32.

Imprudentiores; quod ab iis fieri potest, etiam a contrariis poterit, 369, 1.

Imprudentia (ἀφροσύνη); definitio II, 243, 31; ad animæ partem rationalem pertinet II, 243, 11, 31; quænam ejus opera II, 245, 23 ss.; quænam ejus sequelæ II, 245, 27; non sentitur, etiamsi maximum malum sit, 353, 16; causa est cur non recte opinemur, 347, 9; multitudinis timenda est, 531, 44.

Impuberes; voluptas quædam iis oritur idque quomodo IV, 266, 43; et quare IV, 266, 45 s.

Impudens (ἀναίσχυντος); quisnam II, 22, 12; animæ potentia ita dicitur II, 195, 3; injustus est propter opinionis contemptum, 333, 16; a nonnullis metaphorice fortis appellatur II, 31, 41; eosdem habet mores ac fortis etsi multum anima separentur IV, 1, 39 ss.; ei opponitur stupidus II, 149, 43 s.; ejus signa IV, 5, 22 ss.

Impudentia (ἀναισχυντία); quidnam, 355, 31; animæ affectus est II, 195, 27; idque animæ moralis vituperandus II, 216, 34, 35; quidnam ei proprium sit II, 216, 45; II, 149, 42 s.; non rite constare dicitur e fortitudine et falsa opinione, 253, 5; medium non recipit nec excessum, nec defectum II, 20, 23, 36; est res manifestas negare, 350, 18; etsi malum sit, eo non probatur pudorem rem honestam esse II, 52, 5; sequela est intemperantiæ II, 245, 48; item furacitatis IV, 7, 32; ejus signa III, 9, 33; de ea e pudoris contrariis argumenta petimus, 357, 42.

Impulsio (ἔπωσις); quidnam II, 335, 17 s.; pulsionis est species, *ibid.*

Impulsus naturalis ad virtutem (ὁρμὴ φυσικὴ πρὸς ἀρετήν); (rectam) rationem adjuvat nec sine ratione est II, 158, 7; natura sua rectæ rationi cedit II, 161, 14; sine eo in virtutem perfectam converti nequeunt (recta) ratio et consilium II, 158, 8 s.; ejus ope facere licet justa facinora sine consilio et honestorum cognitione, idque secundum rectam rationem II, 158, 16 ss.; quæ eo solo peraguntur laudabilia non sunt II, 158, 4, 21; innascuntur infantibus et sine ratione viventibus II, 171

47 ss.; ubi ei consentitur recta ratio, aguntur honesta II, 171, 50.

In (ἐν); quot modis dicatur II, 287, 33 ss.; maxime proprio sensu dicitur de rebus quæ in vase aut in loco sunt II, 287, 44.

In quo fit motus (ἐν ᾧ κινεῖται); eorum solus locus continuus esse potest II, 466, 16 s.; igitur propter id non continuus non est motus II, 466, 13.

Inachus; e Pindo oritur III, 570, 7.

Inæquales (ἄνισοι); inter eos non est proportio, 565, 33; quinam prave II, 217, 50; qui rite, medii sunt II, 217, 51; quatenus in eos potius cadere videri possit amicitia II, 97, 35.

Inæquale; quidnam significet II, 529, 40; tale est quod plus est, 564, 47; quomodo a non æquali differat II, 578, 50 s.; simili oppositum est II, 501, 9, 30; ei oppositum est æquale II, 629, 12; idem quod magnum et parvum II, 634, 21; ad multitudinem pertinet II, 577, 4; probatur numerorum principium materiale esse non posse II, 629, 37 ss., nec contrarium, nec negatio est entis vel unius II, 631, 40 s.; nihilo minus id iis opposuerunt idearum assertores, idque quare II, 631, 35 ss.; id nonnulli uni opponunt II, 636, 12; id nonnulli dyadem esse statuunt II, 579, 41; eorum opinioni favet quod id idem significat et in parvo et in magno II, 579, 39 s.; secundum nonnullos (Platonicos) multitudinis est natura II, 628, 32 s.; secundum eosdem unius, id est æqualis materies est II, 628, 35; id ex magno et parvo dyadem esse dicit qui numeros ex inæquali et uno facit II, 628, 39 s., cf. II, 629, 37 ss.; id nonnulli tanquam numerorum elementum ægre ferunt, indeterminatam vero dyadem recipiunt, idque quare II, 630, 37; quasnam difficultates hoc modo evitent, quasnam non II, 630, 40 ss.; id nonnulli mali naturam esse affirmant II, 635, 21 s.; malum erit, si unum boni substantia sit II, 635, 18, cf. *Iniquum*.

Inæqualia; ita vocantur quæ non sunt æqualia, 248, 19; cur multa sint præter inæquale, non quæsiverunt idearum assertores II, 631, 44 s.; tanquam exemplum citatur, 86, 48; 87, 30.

Inæqualitas (ἀνισότης); est æqualitatis privatio, 248, 18; æqualitatis contrarium est II, 579, 9, 38; eo nonnulli referunt motum II, 274, 49; II, 595, 26; (secundum Platonicos) æquatione prior est II, 634, 22 s.; affectu plena est IV, 206, 17 s.; eam quærentes seditionem movent, 566, 22, cf. 565, 32; eam vel jure vel injuria quærere licet, 566, 25; tanquam exemplum citatur, 154, 20.

Inane (κενόν) (*aliorum de eo opiniones*); id vulgo esse putant intervallum cui nullum corpus sensibile, id est tangibile inest, sed inesse potest II, 292, 24 ss.; II, 293, 13, 15 s., 20, 35, 39; II, 382, 36; multi esse aiunt quod tamen corpus non sit III, 675, 23 ss.; id vasi et loco assimilant II, 292, 10; II, 293, 31, 35, 40 s., 45; II, 294, 20, 26 s.; id exstare putant qui elementa excretione in se invicem transire censent II, 420, 29 s.; argumenta eorum qui id agnoscebant II, 292, 36 ss., 50 ss.; II, 293, 14 ss.; id intus receptum nonnulli causam esse statuunt cur interdum majora corpora leviora sint II, 425, 17 ss.; refutatur hæc opinio II, 425, 23 ss., 40 ss.; II, 426, 33 ss.; II, 428, 45 s.; II, 430, 37 ss.; id duplici modo definire videntur ejus assertores II, 293, 24, 29 s.; ejus assertores probare conantur id esse cui nihil grave vel leve inest II, 293, 18 ss.; qui id agnoscunt igitur etiam locum agnoscunt II, 285, 32; id separabile esse contendunt II, 293, 33; II, 297, 9; quale esset ostendere deberent ejus assertores II, 297, 5; id perperam nonnulli ejus assertores materiæ assimilant II, 293, 31; nisi sit, aut motus non erit, aut fluitabit universum, aut semper tantum aquæ in aerem mutabitur quantum aeris in aquam, aiunt ejus assertores II, 297, 13, 38 ss.; per id ferri putant corpora quia cedit II, 295, 10; v. *Inanis assertores*; argumenta eorum qui id exstare negant II, 262, 21 ss.: qui id esse negant non per januam quæstioni occurrunt II, 292, 34, cf. 18 ss.; quænam probare debuissent ut id non esse constaret II, 292, 29 ss.; eorum qui id esse negant nonnulli aliquid de levi et gravi determinarunt II, 425, 33 s.; causam tamen cur res simpliciter graves vel leves sint, non determinarunt II, 425, 34 s.; nec cur nonnulla, etiamsi mole majora, tamen leviora, nec, si voluissent, id facere potuissent II, 425, 36; id non ens esse putabant antiquorum nonnulli (nempe Eleatæ) II, 448, 4; nisi separatum exstaret, motum fieri non posse censebant iidem II, 448, 4 s.; eodem redire putabant iidem utrum id esse dicas, an universum non esse continuum II, 448, 6 s.; ad id necessario terminaretur universum, testibus iisdem, nisi infinitum sit II, 448, 17 s.; quæstionem de eo industria pertractavit Anaxagoras III, 675, 29 s.; id non exstare affirmat Anaxagoras et tamen res moveri III, 675, 30 s.; nullum exstare putat Anaxagoras II, 425, 32 ss.; III, 537, 33; item Empedocles III, 425, 32 s.; de eo Empedoclis sententia III, 675, 32; id exstare negabat Melissus II, 292, 47; si id non exstet universum immobile esse censet Melissus III, 675, 28 ss.; id exstare putabat Leucippus II, 448, 35; in eo ferri putat atomos, *ibid.*; et Leucippo et unius elementi assertoribus non ens est II, 448, 31; id non enti assimilant Leucippus et Democritus II, 474, 47 ss.; id non magis quam corpus esse putant iidem II, 254, 5; II, 508, 51; eo intercipitur universum secundum Democritum et Leucippum II, 378, 9; in eo semper moveri corpora prima putant Leucippus et Democritus II, 413, 25; si inter cælum et oculos interesset, fore censet Democritus, ut formica in cælo accurate distingueretur III, 453, 43 ss.; si oculis et colori interesset, omnino nihil cerneretur III, 453, 49 s.; idque quare III, 453, 46 ss.; Pythagoreorum de eo opiniones II, 293, 4 ss., cf. II, 634, 13; id non exstare censet Plato II, 449, 23; III, 540, 12; id ex numero intra decadem deducunt (Platonici) II, 623, 49.

Inane (*quidnam*); corpus non est II, 296, 38, cf. II, 293, 38 s.; aliquid esse videtur, est vero nihil III, 369, 14 s.; non ens et privatio esse videtur II, 294, 49; nusquam apparet in mundo II, 297, 6; si exstat, locus est corpore carens II, 285, 33, cf. II, 292, 12 s.; II, 293, 13, 15 s., 20, 35, 39; II, 294, 20; extra cælum non exstat II, 382, 35; II, 394, 6; causa non est cur magis intra cælum quam extra esset II, 278, 8 s.; si exstet necessario exstabit corpus infinitum II, 278, 10; nihil aliud esse potest nisi corporis locus II, 450, 32; separatum exstare nequit II, 442, 8, 22, cf. II, 441, 31; nec separatum nec inseparabile exstat II, 293, 37; II, 296, 26 ss.; II, 297, 20, 36 ss., cf. II, 419, 46; idem esse videtur quod locus et plenum, sed essentia differens II, 292, 13 s.; non idem est quod aere plenum, 256, 32; probatur proportionem inter id et plenum causam esse non posse cur gravia vel levia sint corpora II, 426, 4 ss.; absurdum est si ejus causa sursum ferantur corpora, ipsum vero non II, 426, 13 s.; si vero sursum feratur, ostendendum est cur non a pleno separetur II, 426, 15, 20; item cur composita gravia gravia et levia levia sint II, 426, 23 s.; ipsum tamen aliquatenus locus esse videtur II, 426, 22, cf. II, 293, 35; ridiculum est parvum ponere, non vero magnum vel quodlibet II, 450, 30 ss.; sine eo consistere non posse videtur motus II, 273, 19; probatur motus causa non esse II, 293, 41 ss.; II, 294, 15 ss.; si exstet, fieri non posse probatur motus II, 294, 32 ss.; in eo nullus alius motus obtinere posset, nisi fluitatio II, 295, 6; inter id et corpus plenum nulla est ratio II, 295, 32 s., 41; II, 296, 12; nec igitur inter id et motum II, 295, 42; per id æquali ferrentur celeritate omnia corpora, id quod fieri nequit II, 296, 23; solius motus qui superiora versus fit, causa erit rarum idque hoc modo, si rarum id est quod inane continet, etsi non seorsum II, 297, 23 ss.; tunc lationis quæ sursum fit causa erit II, 297, 28; celerrime feretur, si quo rariora sunt, eo celerius feruntur corpora II, 297, 32 s.; forsan tamen fieri nequit ut moveatur, idque quare II, 297, 33 s.; eadem de causa cur in eo omnia immota sint, ipsum quoque moveri nequit II, 297, 34 ss.; nec seorsum, nec simpliciter, nec in raro, nec in potentia exstat II, 298, 34 s., cf. II, 415, 21, 30; quod si quis omnino asserere vellet, id revera exstare lationis esset causa II, 298, 35 s.; id est gravis et levis materies qua talis II, 298, 36 s.; ostenditur sine eo fieri posse densationem II, 294, 1 ss.; item accretionem II, 294, 3 ss.; si ei imponatur cubus ligneus, id in eum penetrabit, ita ut duo ejusdem magnitudinis in eodem sint II, 296, 38 ss.; ei nullum est discrimen II, 294, 38; in eo supra non differt ab infra II, 294, 47; id per se spectantibus videtur inane II, 296, 30 s.; ejus consideratio pertinet ad naturæ scrutationem II, 292, 6 s.; quomodo ejus consideratio cognata sit cum loci consideratione II, 292, 9; alio modo actu et potentia dicitur quam multæ aliæ res II, 568, 16 s.; v. *Vacuum.*

Inanis assertores; lationem primum motuum habere videntur II, 364, 3 ss.; naturam secundum locum ferri putant II, 364, 5; elementis nullum alium motum nisi lationem tribuunt II, 364, 7; accretionem et deminutionem et alterationem concretioni et disjunctioni tribuunt II, 364, 9 s.

Inanis inane; erit si vacui latio aut vacui locus exstat II, 297, 29 s.

Inanimis res (ἄψυχον σῶμα); nulli competit sensus III, 449, 15; III, 500, 35 s.; vitæ ope ab anima prædita distinguitur III, 445, 42 s.; motu et sensu inprimis ab ea differre videtur anima præditum III, 433, 22 ss., cf. III, 464, 45; III, 471, 9 ss.; ea melius est anima præditum III, 344, 29 s.; generatione prior, sed substantia posterior est re anima prædita II, 613, 2 s.; ab iis continuo tenore per plantas ad animalia progressio fit III, 281, 20 ss.; pedetentim ab iis ad animalia progreditur natura III, 145, 24 ss.; iis primo loco succedunt plantæ III, 145, 26 s.; mortuæ et quasi non entes jacent III, 344, 4; si cum earum insensibilitate comparetur cognitio omnibus animalibus communis (i. e. gustus ac tactus), maximum et optimum aliquid esse videtur III, 343, 51 ss.; causa non est cur præter eas magis quam præter animalia exstaret principium aliquod æternum II, 586, 15; iis accensendæ sunt terra et ignis III, 520, 19; iis quoque potentia quædam inesse potest II, 524, 44 s.; II, 565, 1; nulla agere dicitur I, 140, 38; quædam agunt quidem, sed nesciunt se facere quæ faciunt II, 469, 18; natura quadam unumquodque faciunt II, 469, 20; iis comparantur opifices II, 469, 18; iis competit alteratio II, 336, 16; earum alterationes pauciores sunt quam anima præditorum II, 336, 22 s.; apud eas latet passio quæ alterationem comitatur II, 336, 24; in earum alteratione simul (secundum locum) sunt ultimum alterans et id quod primum alteratur II, 336, 35; omnes motus principio carent II, 390, 47 s.; aliæ omnino non moventur, aliæ non ex omni parte eodem modo II, 390, 48 ss.; quatenus apud eas de dextro et sinistro, supra et infra, ante et retro loqui liceat II, 390, 51 ss.; si vertuntur quod antea erat dextrum, antea et supra, tunc evadit sinistrum, retro et infra et vice versa II, 391, 7 ss.; omnes ab alio moventur III, 520, 20 s., 48 s.; igitur non necessarium videtur eas quæ moventur intra se habere movens et quiescens ac rei inniti a qua prima moventur III, 520, 15 ss.; moventur interdum, etiamsi nec pars earum, nec ipsæ totæ ante moverentur II, 344, 52 ss., attamen semper moventur a re quadam externa II, 345, 9; de iis tantummodo adhibenda vox φορά, 209, 23: ubi ab aliquo anima prædito moventur, facile distinguitur movens ab eo quod movetur II, 348, 52; iis competit necessarium et violentum II, 142, 16; II, 200, 51; ubi impetu naturali feruntur, nec violenter, nec voluntarie ferri dicuntur II, 201, 2; quando contra hunc impetum, vi II, 201, 4; iis simplex est principium II, 201, 8; ideoque et violentum eorum simplex II, 201, 11; necessario a saporibus et rebus tactilibus afficiuntur III, 461, 20 ss.; iis competit cum contrariis affinitas II, 227, 15; non omnes eodem modo afficit ignis III, 669, 33 ss.; revera voce carent III, 455, 41; nihilo minus quædam per similitudinem vocem emittere dicuntur, idque quænam III, 455, 41 ss.; eorum moles disjiciunt soni nimii II, 399, 36; erga eas non exstat benevolentia, etiamsi bonæ vel jucundæ sint II, 180, 36 s.; in eas benevoli essemus, si benevolentia amicitiæ competeret quæ jucundi causa contrahitur II, 229, 5; appetimus et simpliciter et alicui bonas, et simpliciter et alicui jucundas II, 220, 43; amari possunt II, 178, 12; II, 223, 3, cf. II, 175, 25; partim in iis residet passio amandi, II, 223, 3; cognosci possunt II, 178, 12; revera erga eas non exstat amicitia, aliquatenus tamen obtinere posse videtur II, 175, 19 s., 24 s.; in eas non quadrant nec amicitia nec benevolentia, nec jus II, 92, 8; II, 95, 10; II, 100, 32; eas vel de industria, vel fortuito passim laudamus, 329, 31; fortuna nihil facere possunt, possunt vero pati, idque quare II, 268, 29 ss.; iis non competit fortuna secunda vel adversa, nisi similitudine quadam II, 268, 30; multis competit casus II, 268, 37; etiam fortes essent, si fortitudo timoris absentia constaret II, 146, 48; eas eodem jure cum anima præditis comparare potes quo feram cum homine II, 83, 17; iis perperam comparantur continens et incontinens II, 201, 30; non ignorare dicuntur, 249, 5; etiam interficere dicuntur II, 63, 40; earum aliqua ita ad manum se habere potest, ut brachium ad cubitum III, 523, 40 s.; unicuique earum proprius destinatus est locus II, 142, 17; quæritur a Megaricis, quomodo potentias suas amittant et recuperent II, 565, 46 s.; earum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 48; sæpe apud Homerum animatæ dicuntur, 398, 4, 15; si in captione per homonymiam animatæ esse dicantur, ostendendum est inanimes eas esse, 300, 40.

Inaudibile (ἀνήκουστον); æque ad id ac ad audibile refertur auditus III, 457, 5 s.; III, 458, 10 s.

Incantatrices (αἱ περὶ τὰς ἐπῳδάς); earum figmenta sunt pleraque quæ de hippomane narrantur III, 167, 35 s.

Incauti (οἱ μὴ εὐλαβεῖς); iis injuriam facere solent, 339, 18.

Incedentia (πορευόμενα); si pedibus carerent, alia omnino ingredi non possent, alia pejus ingrederentur III, 309, 40 s.; necessario crura flectere debent idque quare III, 310, 44 s., cf. 23 s., 51 ss.; III, 313, 22 s.; alternatim duobus corporis partibus innitentia progrediuntur III, 310, 13 s., cf. 24 ss.; atque sic ad eundem qui in principio erat, situm redeunt III, 310, 14 s.; per partes locum mutant III, 305, 11 s.

Incendium; iis vastata est terræ pars ad orientem spectans Phaethontis tempore III, 640, 30 s.; e lucerna fit, idque quomodo III, 333, 32 s.

Incendium templi Ephesiaci; in eo conspeximus nuper avulsam flammam multis in locis continuam ferri III, 599, 45 ss.; multo validius tum fiebat, quod in parvis rogis fieri videmus III, 599, 48 ss.; idque quidnam III, 599, 51 s.

Incessus (πορεία, τὸ πορεύεσθαι); pertinet ad munera corpori et animæ communia III, 224, 42; eo moventur animalia quædam III, 517, 6; per partes fit, non universo corpore simul III, 309, 42 s.; igitur per eum, dum alii pedes moventur, alii loco manent III, 309, 44 ss.; probatur hinc nec unico nec tribus pedibus fieri posse III, 309, 47 s.; semper ad eandem classem pertinet, sed specie differt III, 218, 33 ss.; quænam ejus species sint III, 218, 36; fieri potest, etiamsi non flectantur crura III, 310, 37 s.; fieri vero tute et continue nequit ab animalibus omnino rectis, idque quare III, 310, 42 ss., cf. III, 313, 22 ss.; apud aves naturaliter ab alarum motu incipit III, 315, 47 ss.; fieri nequit nisi terra stet III, 518, 11.

Incessus (βάδισις); duplex cinædi signum idque quales IV, 5, 47 s.

Incessu animalium (de); quidnam hujus libri argumentum III, 304, 1 ss.; III, 318, 22 s.; sequi videtur libros *de Partibus animalium* III, 318, 21 ss.; hunc librum insequitur liber *de Anima* III, 318, 24 s.

Citatur III, 295, 9; III, 297, 11; III, 301, 31 (cf. t. III, 309, 22 ss.); innuitur III, 517, 1 ss.

Inchoata (ἐλλιπῆ); ea perficere jucundum est, 337, 15, 38.

Incidenda; quænam IV, 114, 18 ss., 29 ss.

Incisiones; ægroto utiles II, 220, 27.

Incisivi dentes; v. *Dentes incisivi.*

Incisuræ (ἐντομαί); quare eas habeant insecta III, 283, 22 s., 40 ss., 48.

Inclinati in dextram ambulantes; cinædi IV, 13, 42 ss.

Incolæ; in Platonis republica dividuntur in agricolas, propugnatores et partem consultantem ac dominantem, 503, 18.

Incolor; colorem recipit III, 453, 22; ei accensendum est pellucidum, invisibile et vix visibile III, 453, 23 s.

Incommensurabilitas diametri cum latere; semper est ideoque non in tempore est II, 304, 31 ss.

Incompositum (ἀσύνθετον); non contrarium est contrarii definitioni fr. 121, a; quænam de iis quæstio institui possit II, 573, 19 s.; nec gignuntur nec intereunt, idque quare II, 573, 15 ss.; igitur actu, non potentia sunt II, 573, 14 s.; eorum essentia ut sint et actu sint II, 573, 17 s.; veritas circa ea eo constat ut tangantur et affirmentur et intelligantur II, 573, 10, 23 s.; in ea non cadit falsum, nec error sed ignorantia II, 573, 11, 13 s., 18, 24 s., cf. 7 s.; idque qualis II, 573, 11, 18 s., 25 s.

Inconcoctio; ejus definitio III, 611, 46 ss.; species frigoris III, 611, 15; coctionis species III, 611, 16.

Inconcretile (ἄπηκτον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 3; quænam sint III, 619, 26 ss.

Inconsideratus (ἀλόγιστος); quis II, 214, 9; prodigi species II, 214, 7.

Inconstans (ἀβέβαιος) III, 9, 33; ejus signa IV, 3, 42 s.

Inconstans sibi (ἀνώμαλος); si quis in tragœdia moribus sit, constanter inconstans esse debet, 468, 46.

Incontinens (ἀκρατής); quisnam II, 85, 1, 11; II, 141, 40; II, 199, 41; IV, 259, 32 ss.; quisnam et quomodo a molli differat II, 83, 28; ei oppositus est continens II, 83, 49; eo pejor est intemperans II, 83, 46; II, 85, 15; vituperio dignus est II, 142, 12; II, 162, 50; II, 165, 28; eos circa voluptates et molestias, idque corporales versari manifestum est II, 80, 4; II, 83, 3; iis quæ sibi bona esse videntur præferunt jucunda, etiamsi noxia sint II, 108, 5; cupidine agit, non vero consilio II, 26, 40; quæstio an sponte vel invitus agat pendet a quæstione an duplex sit anima necne II, 227, 32, 37; apud eum cupido a consilio dissentit II, 229, 16; partim consulto, partim inconsulto agit II, 84, 48; eo incontinens esse dicitur quod penes mentem imperium non est II, 111, 32; simul prudens esse nequit II, 86, 18; II, 167, 31 ss.; sollers vero esse potest II, 86, 22; II, 167, 41 ss.; quæ impetu actus facit, hæc eatenus volens facit II, 142, 5; sed si eum volentem agere dicimus, incontinentiam tollimus II, 142, 10 s.; apud eum affectus vincunt rationem II, 171, 22 s.; item animæ pars irrationalis partem ratione præditam II, 171, 24; ei dicere non licet se vi coactum agere II, 142, 26; mala facit sciens ea prava esse II, 76, 44; II, 141, 33; idque affectu abreptus II, 162, 31, 35; II, 163, 49 ss.; probatur nihilominus sponte facere quæ ab incontinentia pendent II, 141, 36 ss; idem esse videtur ac qui a judicio rationis facile desciscit II, 76, 43; eum alii eundem esse putant ac intemperantem, alii contra II, 76, 49 ss., cf. II, 77, 30; eum alii putant simul prudentem ac sollertem esse posse, alii contra II, 77, 2; eodem modo quo ebrius vel dormiens agit II, 86, 27, cf. II, 79, 9; II, 164, 25 ss.; ad agendum validus non est II, 86, 21; sponte agit, sed improbus non est II, 86, 28; pro dimidia parte improbus est quia ejus consilium bonum est II, 86, 30; injustus non est quia non insidiosus II, 86, 30; similis est civitati ea quæ decet decernenti bonasque leges habenti, sed iis non utenti II, 86, 33; apud eum laudamus partem animæ ratione præditam II, 13, 49; in eo præter rationem aliud quid est quod ipsi repugnat II, 14, 3; ejus impetus in contrarias partes abeunt II, 14, 5; quod sibi proposuerat inspiciendum, ratiocinatione assequetur, attamen magnum malum sibi comparabit II, 72, 24; apud eum affectus injungit quietem rationi II, 163, 29 s., cf. II, 162, 1; quæritur an scientiam vel opinionem habeat qua considerat et examinat prava II, 162, 37 ss.; probatur eum scientiam habere qua tamen non agit II, 163, 49 ss.; item scientiam universalem, non vero particularem II, 164, 18 ss.; venia dignus esset, si ei tantummodo inesset opinio, affectibus indulgendum non esse II, 77, 25; quæritur an laudabilis esse possit ubi eum ratiocinatio fallit II, 163, 10 ss.; respondetur eum non ratiocinatione falli, sed rectam rationem de bonis et malis habere cui tamen obedientiam denegat II, 164, 36 s.; II, 166, 51; II, 167, 29; quæritur utrum voluntarie agat an involuntarie II, 201, 17 ss.; magis voluntarie agere videtur quam temperans, quia minus affligitur II, 201, 22 s.; contrarios intra se impetus continet II, 201, 18; propterea tantum involuntarie agere videtur quia cum re inanimi comparatur quæ vi impellitur II, 201, 28; gaudet quia potitur re optata, sed affligitur futurorum metu II, 201, 46; facit quæ mala esse putat II, 200, 26; facit quæ sibi non facienda esse putat II, 63, 15; putat se male agere II, 201, 48; quod ad animæ partem attinet vi agit II, 201, 54; quod ad totam animam voluntarie II, 202, 1; quatenus secundum naturam agat II, 202, 10; proprio impetu impellitur II, 201, 35; per se a vera opinione desciscit, per accidens a qualibet II, 85, 30; ei similior quam continenti est sententiæ suæ tenax II, 85, 43; neque temperantes, nec intemperantes sunt II, 212, 33; II, 167, 13 s.; quomodo ab intemperante differat II, 78, 31 s.; II, 86, 15 ss.; II, 166, 2 ss.; aliquatenus intemperante pejor videri possit ac insanabilior II, 78, 5; II, 167, 19 ss., cf. II, 166, 13 ss.; II, 167, 28 ss., 19 s.; II, 166, 8 ss.; in eum quadrare videtur proverbium, « si aqua sufficit, quid amplius bibendum » II, 78, 8; ut plus aliquid faciat a rationis præscripto desciscit II, 86, 1; nihil refert an dicas eum scientiæ suæ vim inferre vel opinioni veræ II, 78, 35; propositionem minorem non habet, vel eo modo habet quo ebrii Empedoclis carmina II, 79, 14, 44; eum sententias ad scientiam pertinentes proferre nihil probat II, 79, 15; histrionibus aliquatenus similis est II, 79, 20; ratio et opinio quibus obtemperat, non per se, sed per accidens, contrariæ sunt II 79, 34; ejus cupido, sed non ejus opinio rectæ rationi contraria est II, 79, 36; eodem modo solvitur ejus inscientia ac apud ebrium vel dormientem II, 79, 40; apud eum scientiæ proprie sic dictæ vis non infertur, sed quæ a sensu pendet affectui ansam dat II, 79, 49; consuetudine non natura malus est II, 167, 26 s.; apud eum principium, id est ratio recte se habet II, 85, 16; II, 166, 11 s., 16, 18 s.; II, 167, 25; ubi voluptati indulserit, mox pœnitentia afficitur II, 179, 34; pœnitentiæ obnoxius est, ideoque sanabilis est, idque quare II, 84, 35 s.; II, 85, 4; pravi esse solent II, 221, 43; quasnam injurias inferre soleant, 338, 51; injustus non est, sed injuste agit II, 84, 52; injustus est II, 141, 40; II, 199, 41; absurdum foret, si justior esset II, 199, 43; II, 200, 29; similis est Milesiis qui secundum Demodocum insipientes non sunt, faciunt tamen eadem quæ insipientes II, 84, 49; similis est ei qui a pauciori vino inebriatur quam plerique alii II, 84, 45; sponte sibi ipse nocet II, 63, 4; probatur sibi ipse non sponte injuriam inferre quia sibi injuriam inferre non vult II, 63, 13; II, 154, 39; ipse sibi nocet mala faciens II, 154, 31; volens facit quæ ad incontinentiam pertinent II, 154, 36; in eum non quadrant erga se ipsum affectus qui vulgo amico erga amicum suum tribuuntur II, 228, 19; sibi ipse inimicus esse potest II, 228, 20; quatenus unus et indivisus est, sibi ipse appetendus est II, 228, 21; dum agit, a se ipse dissentit II, 228, 29; ei ad consilium assequendum utilis esse potest boni amicitia cum eo contracta II, 224, 40; qui natura sunt difficilius sanantur ac qui consuetudine II, 86, 43; minus persistunt quam plerique alii II, 86, 40, cf. II, 83, 26; II, 84, 14, 45; ad eos non pertinent qui propter honestam voluptatem aliquid faciunt, vel a sententia desciscunt II, 85, 44, 47, 50; cur homines cupidinum tantum ratione dicamus quum etiam in irascendo incontinentia sit IV, 259, 31 ss.; cur duorum tantummodo sensuum homines vocemus, tactus et gustus IV, 259, 24 ss.; qui non vocantur simpliciter, sed addito nomine rei cujus incontinentes sunt II, 77, 5; II, 80, 13; II, 81, 7.

Incontinens iræ; simulac primum verbum audierit quod quispiam affecit injuria, proruit ad ulciscendum II, 165, 33 ss.; comparatur servo ad subministrandum nimis prompto II, 165, 26 ss.

Incontinens proprie sic dictus; quisnam II, 80, 21; circa eadem versatur ac intemperans II, 78, 30; II, 80, 30; II, 81, 12; II, 82, 8; nec simpliciter in ea vergit, sed certo aliquo modo ad ea se habet II, 78, 31; versatur circa intemperantiam humanam II, 82, 7.

Incontinentia; definitio II, 244, 2; malus habitus est II, 85, 19; non continua improbitas est II, 84, 39; non latet II, 84, 41; vitium non est nisi aliquo usque II, 84, 40, 47; II, 85, 16; morbo comitiali similis est II, 84, 38; vitium quodammodo absurdum est, idque quare II, 161, 48 ss.; ad res pravas et vituperabiles pertinere videtur II, 76, 41; pertinet ad res circa mores fugiendas II, 76, 9; malitia quædam est II, 199, 38; II, 200, 24; æque cupidines et animæ fervorem spectat II, 200, 10; pertinet ad animæ partem concupiscentem II, 243, 13; II, 244, 2; tanquam vitium, nec solum tanquam peccatum vituperatur II, 80, 19; non solum vitanda, sed etiam vituperanda est II, 81, 6; laudabilis esse nequit II, 164, 44; pertinet ad res circa mores fugiendas II, 76, 9; perperam dicitur animæ partis ratione carentis vitium II, 238, 2; omnia spectat quæ appetuntur, 338, 51; vel præoccupatio, vel debilitas est II, 84, 21; II, 86, 31; etiam iram spectat II, 142, 2; quandam exstare putant circa animi impetum, honorem et lucri II, 77, 4; exstat quædam ferina et morbosa II, 81, 40; II, 82, 6, 8; distinguitur in incontinentiam repentinam et morbosam II, 166, 34 ss.; ei contraria continentia II, 76, 10; ei contraria esse videtur continentia, etiamsi ei revera alius opponendus sit habitus II, 86, 8, cf. II, 85, 51; eodem modo se habet ad continentiam, ut intemperantia ad mollitiem II, 84, 7, cf. II, 83, 41, 47; necessario prava est, quia continentia bona II, 86, 4; nec plane idem est quod improbitas, nec prorsus aliud genus II, 76, 32; versatur circa id quod plerorumque habitu superius est II, 86, 38, cf. II, 83, 26; II, 84, 34, 45; quænam ejus opera II, 245, 50 ss.; quænam ejus sequelæ II, 246, 3 s.; efficit ut bonum et jucundum dissentiant II, 222, 24; pertinet ad causas animæ innatas cur pravi fiamus II, 162, 4; si apud singulos homines occurrat, cadet quoque in civitatem, 579, 11; efficit ut interdum scientes et nosmetipsos amantes nobis male consulamus, 578, 15; eam tollimus ubi incontinentem voluntarie agere dicimus II, 142, 10 s.; bona quædam erit, si de omni opinione facile dimoveat II, 77, 44; amicitiæ conjuncta aliquo modo bonum videri possit II, 78, 1.

Incontinentia iræ; non est incontinentia proprie sic dicta II, 165, 37, cf. II, 163, 30 ss.; ubi de ea loquimur semper addimus *circa iram* II, 165, 12; molestia est II, 165, 42; ratione caret II, 165, 39 s.; non valde reprehendenda est II, 165, 37; omnium incontinentiarum improprie sic dictarum maxime vituperanda est II, 165, 24 s.; minus vituperanda esse probatur quam incontinentia proprie sic dicta II, 165, 25 s.

Incontinentia morbida (νοσηματική); quænam II, 164, 46; differt ab incontinentia proprie sic dicta II, 164, 45; II, 165, 1 ss.; ejus exemplum citatur 164, 47; vituperanda non est, vel certe non admodum II, 164, 49; nec si dometur, id laudabile est II, 164, 48.

Incontinentia morbosa (ἀσθενική); eadem quæ incontinentia proprie sic dicta II, 166, 38; cum ratione dissuadente conjuncta est II, 166, 38, 47, 51; magis vituperanda est quam incontinentia repentina II, 166, 47 ss.; frigidis et melancholicis propria II, 166, 41; quomodo ab incontinentia repentina differat II, 166, 45 ss.; a præveniente ratione curari non potest II, 166, 50; nunquam in viro probo reperitur II, 166, 49.

Incontinentia naturalis (φύσει); quænam II, 164, 45; differt ab incontinentia proprie sic dicta II, 164, 45; II, 165, 1 ss.; ejus exemplum citatur II, 164, 50; si domatur, id non laudabile est II, 164, 54.

Incontinentia præceps (προπετής); quomodo fiat II, 84, 23; II, 86, 32; in eam inprimis proclives sunt celeres et melancholici, idque quare II, 84, 28; II, 86, 32, 41; melior est quam incontinentia propter debilitatem, id-

que quare II, 84, 42; facilius sanatur quam incontinentia propter debilitatem II, 86, 41.
Incontinentia proprie sic dicta (ἁπλῆ); non refertur ad voluptates ferinas et morbosas II, 81, 40; II, 82, 6, 8; versatur circa cupidines II, 82, 46; spectat corporis voluptates et molestias II, 165, 16, 22, cf. 53; versatur circa gustum ac tactum II, 165, 6; cum voluptate ideoque cum contumelia conjuncta est II, 165, 43 s.; vituperio digna est II, 165, 2; si de ea loquamur, ejus nomini non additur indicatio rerum circa quæ versatur II, 165, 14 s.; distinguitur ab incontinentia morbida et ab incontinentia naturali II, 164, 45; II, 165, 1; item ab incontinentia quæ circa bona externa versatur II, 164, 9 ss., cf. II, 163, 30 ss.; item ab incontinentia quæ circa iram versatur II, 165. 24; probatur magis vituperanda esse quam incontinentia quæ circa iram versatur II, 165, 25 s.; eadem quæ incontinentia morbosa II, 166, 38, v. igitur *Incontinentia morbosa.*
Incontinentia propter debilitatem; quomodo fiat II, 84, 22; II, 86, 31.
Incontinentia repentina (ἀπρονόητος καὶ ἐξαίφνης γινομένη); qualis II, 166, 35; ejus exemplum citatur II, 166, 36; non admodum vituperanda est II, 166, 39 s.; viris probis et calidis et indole bona præditis innascitur II, 166, 40; quomodo differat ab incontinentia morbosa II, 166, 45 ss.; ab eo non affici nec secundum eam agere licet, si quis ratione se præmuniverit, *ibid.*
Incorporeum (ἀσώματον); nihil exstare affirmabat Zeno III, 680, 44; ejus sententiam de hac re secutus est Gorgias III, 680, 44 s.; revera exstant II, 479, 32; de iis loqui omiserunt qui unicum elementum esse statuunt II, 479, 31, cf. II, 480, 53 ss.; eo multi animam definiunt eoque ad principia sua reducto ejus naturam investigant III, 435, 39 s., cf. III, 441, 24 s.; corpori admisceri nequit, 251, 20; ad ea non pertinet locus II, 286, 8.
Incorruptibile, v. *Interitus expers.*
Incorruptibile nunc (τὸ νῦν ἄφθαρτον); ejus triplex significatio, 245, 32.
Incorrupta (ἄσηπτα); cur maneant ea quæ utribus inflatis aut vasis operculo clausis continentur IV, 242, 33 ss.
Incorruptum vel incorruptibile; quot modis dicatur II, 385, 8 ss.; quidnam maxime proprio sensu ita vocetur II, 385, 20 ss.; II, 387, 16, 18.
Incredibilia (ἄπιστα); quænam ex iis petantur enthymematum argumenta, 379, 25; omittenda sunt in narrationibus orationis concionalis, 442, 30; quodsi ea exponere omnino necessarium sit, quomodo exponenda sint, 442, 31; si narranda sunt, causa addenda est, 406, 46; eorum causam si afferre nequeat orator, quænam dicenda sint, 406, 25; si narranda sunt in oratione concionali, quidnam addere debeat orator, 406, 46.
Incrementum (αὔξησις); uniuscujusque rei ex eodem fit e quo constitit III, 146, 14 s.; corporum ex iis fit quæ jam adsunt, 410, 14; sibi ipsum debet quod generatum est III, 349, 17 s., 27, cf. 25; III, 356, 47; ei competit celeritas et tarditas II, 118, 26; quomodo ab alimento differat II, 444, 6 ss.; non per totam vitam obtinet II, 444, 11; semper ex humido fit III, 231, 13; ejus causa humor calidus est III, 530, 11 s.; id aufert gelu III, 530, 17 s.; animalium munus vel affectus est III, 228, 23 s.; quænam ei præsit animæ pars III, 221, 48; ejus causa anima plantis competens II, 13, 33; eo apud animalia et plantas determinantur infra et supra III, 305, 40 s., v. *Accretio* et *Magnitudinis excessus.*
Incrementum corporis; ejus principium est cor III, 356, 54; ei determinatum tempus est, ultra quod non progreditur, 620, 26; ei prosunt puerorum ploratus, 623, 19; ei ante quintum annum nocent labores necessarii et disciplina, 623, 7; ei nocet athletarum habitus et victus ratio, 627, 6, 40.
Incrementum faciens (αὐξητικόν); quomodo ejus notio ab alimenti notione differat III, 450, 16 ss.
Incrementum proportionem excedens; propter id fieri solet reipublicæ conversio, idque quomodo, 566, 40; 567, 21.
Incrementum et decrementum; motus secundum quantum sunt II, 630, 1; cui insunt id vivere dicimus III, 445, 43 ss.; multis animalibus communia sunt III, 218, 19 ss., 28 s.
Incrementum, status ac decrementum; sine alimento fieri nequeunt III, 474, 4; ea necessario omnia anima prædita habent ab ortu usque ad interitum III, 474, 1 ss., cf. 4 ss.; quæritur an toti animæ tribuenda sint, an parti a reliquis diversæ III, 443, 31.
Incremento et alimento (de); ad hunc librum remittitur III, 423, 22; cf. *Alimentum.*
Incubatio; circa eam canere desinit luscinia femina III, 73, 9 s.
Incurabiles (ἀνίατοι) pravitate; eos e civitate ejicere jubent nonnulli II, 128, 18.
Incurvi (ἔγκυρτοι); cur eorum halitus odor fœtidior ac gravior sit IV, 190, 20 ss.
Incurvum; paululum esse impudentis signum est IV, 5, 23 s.
Incus (ἄκμων); in arte æraria multis usibus inservit III, 430, 28; hinc ei comparatur spiritus III, 430, 29; ejus sonus III, 659, 44 s.; iis injectis aqua refrigeratur et duratur, idque quare fr. 198, b,
Indefinitum (ἀδιόριστον); quid, 39, 11; id est quod potentia, non actu est II, 506, 42; de eo locuti esse videntur qui principio contradictionis adversantur II. 506, 40; multum rebus sensibilibus inest II, 510, 4 s.; idem quod materies et magnitudinis intervallum II, 286, 40 s; eo non pertinent omnia quæ magis ac minus recipiunt II, 118, 4 ss., v. *Materies* et *Fortuita.*
Indensatile (ἀπίλητον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 8; quænam sint IV, 621, 44 s.
Indeterminatum (τὸ ἀόριστον); fieri non potest ut contineat ac definiat II, 283, 19; semper plus est quam terminatum IV, 147, 5 ss.; quæ dicuntur de iis dicendum est II, 444, 25 s.
Indeterminatum (ἀπέραντον); id infinitum videri necesse, est IV, 266, 37 s.
Indeterminatum et innumerabile; idem sunt IV, 269, 27 s.
Indi; super eos sita est Taprobane III, 630, 45; mons inter illos et Æthiopes quinque mensium itinere distans fr. 213, b; mirum quid de plumbo apud eos narrant IV, 84, 27 ss.; apud eos in Cornu quod vocant pisciculi nasci feruntur qui per siccos locos aberrant ac rursus in flumen se recipiunt IV, 85, 25 ss.; apud eos æs adeo splendidum sincerumque ac rubiginis expers esse dicitur, ut colore ab auro discerni nequeat IV, 82, 16 ss.; canes feri apud eos IV, 168, 47; apud eos invenitur martichoras secundum Ctesiam III, 22, 38; eorum casæ male structæ sunt III, 121, 24 s.; ideo elephantes ad feminas non admittunt III, 121, 22; quomodo elephantum ferociam reprimant III, 121, 26 ss.; et maribus et feminis elephantibus ad prælia utuntur III, 174, 40 s.; quid vocent saccharum IV, 291, 27; apud eos teste Scylace, adeo subditis præstant reges ut dii vel heroes hominibus, 617, 13; philosophiæ apud eos auctores gymnosophistæ fr. 67, b; etiamsi apud eos essent, amicos

justos esse optaremus, 198, 31 ; de rebus eorum non fit deliberatio, idque quare II, 204, 26 ; fit vero cogitatio II, 143, 31 ; paralogistice albi et non albi esse dicuntur, quia albos habent dentes, etiamsi ipsi nigri sint, 280, 10.

India ; distantia ad eam inde ab Herculis columnis comparatur cum distantia ab Æthiopia usque ad Mæotim et extremam Scythiam III, 587, 28 ss.; qui eam cum regione circum columnas herculeas conjungunt, eorum opinio non omnino fide indigna videtur II, 410, 4 ; quæ ultra eam sita sunt qualia videantur III, 587, 37 ; teste Ctesia suibus et apris caret III, 169, 7 s.; eodem teste ibi majora sunt exsanguia et latitantia animalia III, 169, 8 s.; ibi exstant canes feri III, 224, 49 ; ibi exstare dicitur asinus unicornis III, 254, 37 s., 42 ss.; patria psittaci III, 157, 47 ; qualis ibi inveniatur serpentillus III, 170, 39 s.

Indicium (τεκμήριον) ; quidnam, 119, 30, 315, 34 ; 318, 2 ; 427, 40 ; vocis etymologia, 315, 37 ; quomodo a signo differat, 119, 29 ; 315, 29 ss.; 430, 8 ; quomodo ab exemplo, 429, 39 ; quomodo ab enthymemate, 429, 42 ; eorum usus in confirmatione accusationis, 449, 53 ; quomodo impugnanda sint defensori, 451, 33 ; de ejus solutione, v. *Enthymemata ex indicio.*

Indicus sinus ; ubinam situs III, 639, 32.

Indifferens status (τὸ μηδέτερον) ; multis molestum est, idque tribus de causis II, 90, 8 ss.

Indifferentia (ἀδιάφορα) ; dicuntur ea quorum species secundum sensum indivisibilis est II, 519, 30 s.

Indigens (δεόμενος) ; pro iis quibus eget dat quæ habet II, 104, 31 ; utilitatem expetit II, 94, 51, v. *Egens.*

Indigentia (ἔνδεια) ; omnis malum est, 383, 10 ; revera id est quod res permutandas metitur II, 58, 31 ; nisi adsit, permutatio non fieret II, 58, 31, 46.

Indignabundus (νεμεσητός) ; quisnam II, 149, 21 ; ægre fert mala quibus affligitur indignus II, 149, 22 ; inter invidum et malevolentem medius II, 149, 28 ; II, 216, 40 ; ei opponitur invidus II, 149, 24.

Indignatio (τὸ νεμεσᾶν, δείνωσις) ; quidnam sit, 359, 50 ; adversus superiores exsistere solet fr. 325, b ; in peroratione apud auditorem excitanda est, 410, 18 ; misericordiæ opposita est, 359, 47 ; 360, 1 ; ad bonos mores pertinet, 359, 51 ; 360, 22 ; aliquatenus ei contraria videtur invidia, 360, 5 ; quomodo ab invidia differat, 360, 6, 13 ; quid ei cum invidia commune sit, 360, 8 ; quomodo a metu differat, 360, 10 ; misericordiam prohibet, 360, 26 ; quænam eam moveant et quibusnam indignentur, 360, 33 ss.; quinam in eam proclives sint, 361, 12 ss.; eam diis quoque tribuunt, 360, 3 ; in ea non universalia tanquam universalia proponenda sunt, idque in qua parte orationis, 372, 34 ; non movenda est in narratione, 406, 2.

Indignatio justa (νέμεσις) ; ejus definitio II, 149, 19 ; animæ est affectus inter invidentiam et vitium nomine carens vel malevolentiam medius II, 149, 17, 28 ; II, 195, 29 ; item laudabilis II, 149, 19 ; II, 216. 34, 40 ; eam antiqui νέμεσιν vocabant II, 216, 41 ; quid ei proprium II, 216, 42 s.; ad justitiam confert II, 217, 43.

Indigni (ἀνάξιοι) ; eos spectat misericordia, 361, 28 ; 466, 35.

Indissolubile (ἀδιάλυτον) ; necessario elementum, idque incorruptum est II, 421, 18.

Individuus (εἷς) ; ei idem bonum est quod civitati II, 2, 4.

Individuum (ἄτομον) ; partibus caret II, 317, 47 ; itaque extremum non habet quod ab aliis partibus distinguitur II, 317, 39 ; unum apparet IV, 202, 23, 27 ; de subjecto nullo dicuntur, 2, 1 ; et generis et speciei participia, 4, 46 ; 207, 1 ; sunt οὐσίαι primæ, 2, 42 ; 5, 6 ; ignis sunt et cetera elementa IV, 47, 18 ; de iis prædicantur differentiæ, 4, 42 ; differentiarum λόγον recipiunt, 4, 53 ; in iis intelligendis non fallitur intellectus III, 468, 44 s., cf. III, 469, 32 ss.; dividetur nec in individuo percurretur, si continuum individuum esse possit II, 321, 16 ss.; nullum movetur II, 354, 18 ; ea agnoverunt nonnulli qui ens unum tantummodo significare putabant II, 252, 4, v. *Partibus carens.*

Individua corpora ; v. *Atomi* et *Corpora insecabilia.*

Individua corpora globosa ; v. *Corpora insecabilia globosa.*

Individue inesse (ἀτόμως) ; quidnam significet, 135, 41.

Indivisibile per se (ἀδιαίρετον καθ’ αὑτό) ; soli mutationi secundum quale inesse potest II, 325, 32 ss.

Indivisa quæ modo sunt, modo non sunt (ἀμερὲς ὅτε μὲν ὅτε δὲ μή) ; forsan necessario exstant II, 354, 10 ss.; sine mutatione sunt II, 354, 11, cf. 10 ; ortus et interitus, eorumque continuitatis causa esse nequeunt II, 354, 50 s.

Indivisa pars (ἀμερές) ; nulla se ipsa movere potest secundum locum, idque quare III, 305, 30 ss.

Indivisibile (ἀδιαίρετον) ; unum est, sed non numerus II, 581, 13 ; quiddam omni rei inerit, idque quare IV, 47, 8 s.; in eo divisibile contineri nequit II, 411, 34 ; nullum conspici potest III, 492, 4 s., cf. III, 488, 36 ss.; III, 492, 44 ss.; ab eo nihil abire potest II, 636, 8 ; duplex est vel potentia vel actu III, 469, 7 s.; præterea exstat quod privatione indivisibile est III, 469, 23 s.; divisibili denominatur et indicatur, idque quare II, 576, 50 ss.; quidnam numero II, 574, 5 ; quidnam specie II, 574, 5 ; exstat aliquod, quod auctum non majus, sed plus efficit II, 497, 44 ; non constat, quomodo ex uno vel pluribus fiat magnitudo II, 497, 45 s.; non omne eodem modo indivisibile est II, 575, 18 ss.; simul potentia contraria esse potest, non vero substantia et actu III, 464, 32 s.; ex iis consistere nequit magnitudo II, 622, 42 s.; multa iis non competunt quæ corporibus naturalibus necessario insunt II, 411, 32 s.; e. gr. quæstio an sit aliquod indivisibile II, 411, 33 ; tanquam exemplum citatur, 158, 2.

Indivisibilia corpora (ἀδιαίρετα) ; ea exstare putant Leucippus et Democritus II, 434, 51 ; magis probabile est ea primas magnitudines esse quam plana II, 435, 2, cf. *Atomi.*

Indivisibilia forma (ἀδιαίρετα εἴδει) ; ea in indivisibili tempore et indivisibili animæ parte cogitat intellectus III, 469, 16 ss.

Indivisibiles magnitudines (ἀδιαίρετα μεγέθη) ; maxime interest, an exstent, necne II, 434, 49.

Indivisibilia privatione ; quomodo ea cogitet intellectus III, 469, 23 ss.

Indivisibilitas (τὸ ἀδιαίρετον) ; nulla est causa cur parvis magis quam magnis competat II, 450, 4 s.

Indoctum (ἀνεπιστῆμον) ; ejus definitio una cum scientiæ definitione patet, 247, 44.

Indoctus (ἀμαθής, μὴ εἰδώς) ; ei etiam licet periculum (dialecticum) facere, 288, 48 ; qualia sint e quibus concedit, 288, 49, v. *Privati* ; cum docto utilitatis gratia amicitiam contrahit II, 97, 43 ; pertinaces sunt II, 85, 40.

Indolens (ἀνάλγητος) ; in laudatione mansuetus appellari debet, 331, 15.

Indoles ; quare eas dignoscere liceat IV, 1, 19 s.; alius ejus dignoscendæ modus IV, 4, 6 ss.

Indoles bona (εὔφυτα) ; circa veritatem quonam constet, 274, 33, v. *Ingenium.*

Indole bona præditus ; v. *Ingeniosus.*

Inductio (ἐπαγωγή) ; ea consequimur singularum rerum scientiam, 114, 4; ejus definitio, 116, 15; 314, 18; vel ea vel syllogismo omnis fit convictio, 116, 14, cf. 139, 22; 314, 12; est progressio a singulis ad universale, 179, 44; 261, 44; item e notis ad ignota, 261, 45; universale demonstrat ex eo quod notum est particulare, 121, 9; eo pertinet exemplum, 121, 11; 370, 6; 371, 12; est demonstratio e notioribus nobis, non simpliciter est demonstratio, 121, 6; 124, 11, 13; adversus eam objectio non inferenda est, 133, 12; per omnia fit, 116, 30; 117, 15; est syllogismus primæ et immediatæ propositionis, 116, 31; quomodo a syllogismo differat, 116, 31; 179, 48; medio caret, 116, 32; nobis manifestior est quam syllogismus, 116, 38; quomodo ab exemplo differat, 117, 4; 262, 50; opponitur ratiocinationi (λόγῳ) III, 229, 7 s.; principium est, 370, 7; non convenit in rhetorica, 371, 12; principium est et ad universale pertinet II, 68, 10; pertinet ad principia e quibus syllogismus construitur II, 68, 12; ea utitur dialecticus ut detur universale, 261, 21; in ea semper obscurior est eventus, 261, 39; ea uti debet dialecticus ornandi gratia, 263, 32; ea potius adversus vulgus utendum est, 263, 46; interdum in ea difficile est universale interrogando sumere et quare, 263, 48; etiamsi non demonstret tamen aliquid ostendit, 156, 47; 157, 22; ostendit per singularia quæ manifesta sunt, quod omne ita se habet, quia nihil est quod aliter se habet, 158, 18; ea ut disciplinam tibi pares, antea quædam scire oportet II, 485, 22; particularium est, 139, 23; sine sensu fieri nequit, 139, 27, 31; nonnisi per eam contemplari licet universalia, 139, 24, 30; per eam quoque manifesta reddere licet mathematica, 139, 25; sat magna ex ea provenit convictio, 155, 14; ea necessario consequimur prima, 171, 12; ea sensus nobis indit universale, 171, 13; quibus instrumentis earum nobis copia suppetat, 180, 2; ejus faciendæ consuetudine tentandæ propositiones, 181, 3; ad eam inveniendam utilis est similitudinis consideratio et quare, 185, 29, 31; quando in ea postulari possit objectio, 264, 11; quando ut concedatur, 264, 51; nisi exemplo sumatur, ea vulgo sumitur universale, 269, 16; in ea si concesserit singula respondens, universali tanquam concesso uti debet, 292, 27; in ea si nomine caret universale exemplo utendum est, 292, 32; quomodo ex ea petantur enthymematum argumenta, 377, 13; ea probari potest, captiones secundum dictionem sextuplices, nec plures esse, 278, 6; ea patet quidnam sit actus II, 568, 4; ea patet quinam motus contrarii sint II, 315, 15; item, nihil primario sensu in se ipso esse dici posse II, 288, 13; ea probatur ultimum alterans semper (secundum locum) simul esse cum eo quod primum alteratur II, 336, 11; item locum alicujus rei naturalem alius semper rei locum præter naturam esse II, 378, 26 s.; ei obnoxiæ sunt opiniones de rerum origine II, 344, 25; quomodo ejus ope probetur magnanimitatem bonum esse II, 132, 53 ss.; singulorum probatur malum bono necessario contrarium esse, 21, 8; falsa usus est Plato II, 533, 20; circa eas cum juvene fieri debet exercitatio dialectica, 275, 23; ab earum peritis petendæ comparationes, 275, 26.

Inductivi sermones (ἐπακτικοὶ λόγοι); circa scientiæ principium versantur II, 615, 25; recte tribuuntur Socrati II, 615, 23 s.

Indulgentes (συγγωμονικοί); qui non sunt, eorum nos pudet, 356, 43.

Indulgentia (συγγνώμη); eam qui sperant, in injuriam proclives, 339, 7, 48; 340, 5, 14.

Indumentum (ἱμάτιον); notione idem est quod vestimentum II, 276, 18; si de eo fit sermo in propositionibus, de veste concludi non debet, et quare, 282, 15.

Indus; omnium fluminum maximum est III, 569, 31 s.; e Parnasso (Paropamiso) defluit III, 569, 31; terminus est Asiæ imperii ab Oriente III, 637, 36; clitoris lapis in eo gignitur fr. 349, b.

Induti (οἱ ἀμπεχόμενοι); vestem habere dicuntur II, 530, 9, cf. 24, 6; cur magis sudent IV, 120, 44 ss.

Inedia (ἀσιτία); per ejus excessum nonnulli medici sanant IV, 108, 4 s.; in universum febricitantibus convenit, sed forsan non omnibus II, 129, 4 ss.; si ex ea furore agitentur equi, quomodo curandi sint III, 166, 47 ss.

Inelaboratum (ἀνέργαστον); se habet ad elaboratum ut potentia ad actum II, 568, 9 s.

Inelegans (ἀπειρόκαλος); ita vocari possit qui excessu in sumptibus faciendis peccat, licet revera hoc vitium nomine caret II, 216, 14.

Ineptitudo (ἐπαριστερότης); sequela est imprudentiæ II, 245, 27.

Ineptus (φορτικός); idem qui scurra II, 50, 41.

Inertes (ῥᾴθυμοι); eos ubi imitatur poeta, bonos facere debet, 469, 21.

Inertia (ἀπονία); sequela ignaviæ est II, 245, 41.

Inertia (ἀτεχνία); est habitus effectivus cum ratione falsa conjunctus circa ea quæ alio modo se habere possunt II, 68, 41.

Ineruditus (ἀπαίδευτος); ejus jocus differt ab eruditi joco II, 51, 7; apud vulgus ad persuadendum aptiores sunt, quam eruditi et quare, 373, 41; eos laudant qui elocutione poetica utuntur, 386, 13.

Inesse (ὑπάρχειν); tot significata habet, quot et esse et verum, 81, 7; non semper significat hoc hocce, sed nonnunquam hoc illius, aut hoc illi, 81, 26; tot modis sumendum est, quot modis categoriæ divisæ sunt, 82, 3; eo dirigenda speculatio ut quæ videntur, revera inesse probentur II, 288, 52.

Inexercitati (ἀγύμναστοι); cur magis quam exercitati ad vinolentiam bibere possint et inde se facilius expediant IV, 130, 31 ss.; in pugnis sæpe pulchras plagas infligunt sed non scientiæ vi II, 474, 20 ss.; iis comparantur philosophi antiqui II, 474, 19.

Inexhalabile (ἀθυμίατον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 9.

Inexperientia (ἀπειρία); teste Polo fortunam parit II, 468, 25; sequela est imprudentiæ II, 245. 27, v. *Experientiæ defectus.*

Infamia (ἀδοξία); eam metuere honestum est, non metuere vero turpe II, 31, 38; eam qui metuit verecundus et probus est, qui vero non impudens II, 31, 39; magna qui laborant, in injuriam proclives, 339, 10, cf. *Dedecus* et *Ignominia.*

Infantes (παιδία); dum intra matrem generantur, perpetuo dormiunt II, 187, 23; nonnulli perperam contendunt eos in utero mammæ similem partem sugere III, 366, 25 ss.; moriuntur si umbilici nodus dissolvatur III, 143, 27 s.; interdum emortuus videtur nascens, idque quando III, 143, 31 ss.; quomodo ad vitam revocandus sit, si mortuus videatur nasci III, 143, 34 ss.; ex utero egressi statim vocem edunt atque manus ori admovent III, 143, 39 ss.; vel citius vel tardius, post exitum excrementa emittunt III, 143, 41 s.; idque majori quam pro corporis magnitudine copia III, 143, 42 s.; quomodo se habeant eorum excrementa et quodnam nomen iis dederint III, 143, 43 ss.; statim mammam sugunt III, 143, 46; ante exitum vocem non emittunt III, 143, 46 s.; ne tunc quidem quum caput foris, reliquæ vero partes intus sunt III, 143, 47 s.; quadraginta post partum dies vigilantes nec rident, nec flent, dormientes vero aliquoties III, 144, 4 ss.; III, 415, 35 s.; igitur videntur dormientes sentire propter consuetudinem (v. *Fœtus*), utpote vigilandi imperiti III, 415, 44 ss.; nec eodem tempore titillatum sentiunt III, 144, 7 sed maximam temporis partem dormiunt III, 144, 7 s.; recens nati etiam magis quam reliquorum animalium pulli semper dormiunt III, 415, 49 s.; idque quia perfectorum partium imperfectissimi nascuntur III, 415, 50; item quia apud eos vel magis quam apud reliquorum animalium pullos incrementum superiora petit III, 415, 51 s.; in somnum proclives sunt III, 505, 1 s.; idque quia omne eorum alimentum sursum fertur III, 505, 2 s., cf. 16 s.; eorum incrementum superiora versus fit III, 505, 5; hinc etiam morbo comitiali obnoxii sunt III, 505, 5 s.; ubi eorum incrementum inferiora petit, magis expergiscuntur et majori temporis parte vigilantes degunt III, 415, 46 ss.; quo magis grandescunt, eo magis vigilant III, 144, 8 s.; eoque magis constat eos somniare, etiamsi insomnia sero meminerint III, 144, 9 s.; iis non fiunt insomnia, idque quare III, 74, 47; III, 510, 38 ss.; III, 512, 28 s.; iis utilius est lac lividiusculum quam album III, 55, 4 s.; item mulierum nigrarum quam albarum III, 55, 6; item quod minus casei continet III, 55, 7 s.; iis non convenit vinum III, 505, 13; forsan eodem redit, utrum iis vinum des an nutricibus III, 505, 14; per quinque mensium spatium collum obvertere nequeunt, idque quomodo III, 505, 16 ss.; hinc gravi ebrietate oppressis similes sunt III, 505, 18 s.; diu caput regere nequeunt, idque quare III, 363, 32 ss.; item reliquas partes quas movere debent III, 363, 34 s.; inprimis tamen dexteriora III, 363, 35; atque in universum omnes quæ non cum principio motus connectuntur III, 363, 36 s.; e. gr. membra III, 363, 37; jam in lucem editorum sinciput adhuc molle est III, 363, 25 ss.; iis vertex mollis est et sero duratur III, 144, 12 s.; septimo mense dentire incipiunt III, 144, 14 s.; quonam ordine apud eos pullulent dentes III, 144, 15 s.; celerius dentiunt quorum nutrices calidum lac habent III, 144, 16 s.; quinam citius dentiant III, 430, 1 ss.; plerique convulsionibus affliguntur, idque quinam inprimis III, 144, 40 s.; plerumque ante septimum diem moriuntur III, 144, 45 s.; igitur tunc iis nomina imponunt III, 144, 46 s.; pleniluniis magis ægrotant III, 144, 47 s.; quænam convulsiones iis inprimis perniciosæ sint III, 144, 48 s.; recens natorum omnium oculi cæsiusculi sunt III, 415, 52 s.; idque quare III, 416, 1 ss., 14 ss.; III, 417, 32 s.; omnes simi sunt IV, 283, 36 s.; capita, palpebras, supercilia alba habent III, 653, 4 ss.; eorum capita rufa primum fiunt, idque quare III, 652, 14 s.; apud illos pili non pullulant, idque quare IV, 136, 50 ss.; semen non excernunt III, 422, 41 s.; hinc iis similes sunt mulieres III, 422, 41; in unoquoque similes sunt ejusdem generis feminis IV, 178, 38 s.; superiores corporis partes majores et validiores habent III, 312, 45 s., cf. III, 22, 8 s.; III, 289, 29 s.; III, 505, 3 ss.; usque ad ætatem satis provectam pumilionibus similes sunt III, 499, 26 s.; per æstatem graciliores sunt, idque quare IV, 142, 12 ss.; ad certam usque ætatem aurem in orbe attingere nequeunt IV, 317, 5 s.; quattuor pedibus repunt, idque quare III, 22, 11 s.; repunt, nec ingredi valent, idque quare III, 289, 29 ss., cf. III, 312, 43 s.; principio ne repere quidem valent, sed immobiles sunt III, 289, 31 s.; igitur pumiliones sunt omnes III, 289, 32; adultis imprudentiores sunt III, 289, 47; III, 312, 44; repentes scapulas vel coxas flectunt III, 310, 38 ss.; et linguæ et reliquarum partium prima ætate impotentes sunt III, 73, 18 ss.; igitur plerumque blæsi et balbi sunt III, 73, 21; vociferari tantum ferarum modo valent, idque quare IV, 180, 10 s., cf. IV, 167, 40 s.; cur vocem acutam emittant IV, 185, 28 ss.; cur nonnulli antequam ætas veniat in quam incidit distincte loquendi facultas vociferati ac expresse locuti, rursus desinant IV, 179, 3 ss.; cura indigent IV, 169, 32; multum interest quonam cibo utantur, 622, 36; iis maxime congruit copia abundans lactis vini expertis, 622, 39; iis conferunt motus quales in hanc ætatem cadere possunt, 622, 41; naturalibus motibus delectantur IV, 211, 3 ss.; nonnullæ gentes machinis utuntur ut caveant ne eorum membra distorqueantur, 622, 43; statim frigori assuefaciendi sunt, 622, 46: multi barbari eos in frigida flumina mergunt, 622, 49; Celtæ eos parvis indumentis vestiunt, 622, 50; propter calorem frigus facile tolerant, 623, 1; lege vetandum est ne mancus alatur, 622, 9; propter nimium liberorum numerum nullus exponendus est, 622, 10; recens natorum a custodibus ad agricolas opificesque et vice versa translatio, quænam incommoda pariat in Platonis republica, 499, 15; iis datur Archytæ crepitaculum ne quid domi frangant, 630, 49; quod iis præstat crepitaculum, id pueris præstat educatio, 630, 52; propter motum multiplicem et turbationem neque discere neque sensibus judicare similiter ac seniores possunt II, 338, 38 ss.; sedantur et ad quietem reducuntur in aliis a natura, in aliis ab aliis causis II, 338, 41 s.; dum sedantur, mutantur quædam in eorum corpore II, 338, 43; recens natis insunt cupido et iracundia et voluntas, 620, 30; in iis impulsus naturalis est ad virtutem II, 171, 47 s.; communi musicæ sensu frui valent, 631, 31; non agere dicuntur II, 201, 14; patrem cædentes injusti non sunt, idque quare II, 154, 3 s.; serpentes manibus tractant propter ignorantiam II, 209, 7 s.; quatenus ea propter fortes sint dicendi, *ibid.*; iis jucunda non simpliciter jucunda sunt II, 208, 23; II, 220, 33; se habent ad hominem adultum ut pravus et insipiens ad honestum et prudentem II, 220, 35; eorum opinionem non curant, 336, 44; iis non competit amicitia erga se ipsos II, 228, 40; ejus amicus esse nequit vir II, 225, 34; non ignorare dicuntur, 249, 5; eorum neminem pudet, 357, 12; magis quam viri omnia comedunt IV, 169, 2 s.; magis ira effervescunt IV, 169, 3; matres qui eos aliis educandos subdunt magis cognoscere volunt quam cognosci II, 226, 18; iis Samios comparavit Pericles, 390, 22; eos devorabat mulier quædam aperto prægnantium ventre II, 81, 23; eos ad epulas struendas inter sese mutuos dant gentes feræ circa Pontum II, 81, 25; fieri potuisset ut cum comedere cupiens cupidinem compescuisset Phalaris II, 81, 52.

Infantia; inde ab ea nobis innata est voluptas II, 17, 16.

Infausta; cur sternutamenta sint de media nocte ad meridiem IV, 282, 3 ss.

Infaustus (ἀτυχῶν); si magnanimus est honestum habetur, 331, 34.

Infelicitas (κακοδαιμονία); actione continetur, 461, 46.

Infelix (δυστυχῶν); indiget a quibus beneficia accipiat II, 112, 34; II, 115, 3; iis convenit amicitia utilitatem spectans II, 115, 5; eorum dolorem sublevant amici, idque quomodo II, 115, 11 ss.; iis amicorum præsentia res anceps est, id est partim delectat, partim offendit II, 115, 16; quando inprimis amicos arcessere debeant II, 115, 36; prompte ad eos accedendum est, etiamsi non voceris II, 115, 40; eorum in amicitia qui perstant felicium tantummodo benevolentiam captare videntur II, 219, 48, v. *Miser*.

Inferi, qui ab iis redire volunt, iis non invidendum est fr. 327, a.

Inferiæ (χοαὶ κεκμηκότων); lege fiunt III, 641, 5.

Inferior (ἥττων); si cum superiori contendat, indignationem movet, 361, 3; qui multo sunt, iis non invident, 362, 8; nobis quosnam putemus, 355, 3; si non terreantur confidentes sumus, 355, 11; ab iis quod fieri potest, poterit etiam a contrariis, 369, 1; iis decet ut non negligant, 349, 23.

Inferiora (τὰ κάτω); quænam appellentur apud animalia sanguine prædita III, 22, 3 ss., cf. 16 s., v. porro *Superiora*; appendix sunt et cordis gratia exstant III, 354, 43, nec finem generant, nec ejus pars sunt III, 361, 2; igitur superiorum partium gratia exstant III, 361, 1; hinc initio apud fœtum parva sunt III, 360, 54 s.; ea petit terrenum III, 420, 48; iis inest frigidum III, 531, 9; apud mares iis majora sunt superiora III, 531, 7; quatenus superioribus similia, quatenus dissimilia sint III, 12, 3 s.; apud hominem superioribus pro portione respondent III, 289, 27 s.; junioribus tamen parva sunt III, 289, 29 s., cf. III, 312, 45 s.; III, 505, 3 ss.; processu temporis apud hominem incrementa capiunt III, 289, 32 s.; III, 312, 46 s.; quadrupedibus (i. e. solidungulis et bisulcis) initio maxima sunt III, 289, 33 ss., cf. III, 22, 13 s.; apud multifida ratione defectus ad superiora incrementum capiunt III, 289, 42 s., cf. III, 22, 12 s.; ad ea apud hominem pondus et corpulentiam transtulit natura III, 293, 40 s.; III, 312, 38 s.; ab iis vero ablata sunt eadem apud quadrupedes III, 294, 2; apud sanguine prædita serius incrementum capiunt III, 362, 32 s.; eorum causa et necessarium cibi conceptaculum est III, 268, 36 s.; igitur id, ubi fieri potest, a superioribus separat natura III, 268, 34 s.; alimento et residuis dicata sunt III, 411, 40 s.; in iis alimenti suppetias habentia locum mutant animalia gressilia III, 411, 41 ss.; sanguine ac superfluo redundant, idque quare III, 292, 33 ss.; quomodo eorum sanguis a superiorum differat III, 231, 18 ss., 35 s.; crassissimum et turbidissimum sanguinem continent III, 52, 13 s.; III, 506, 31, 41 s.; apud feminas validiora sunt III, 75, 50; ea petente incremento, magis expergiscuntur infantes III, 415, 46 ss.; apud dormientes calent III, 505, 40; apud gallinas post superiora fiunt III, 402, 16 s.; eodem alimento nutriuntur ac superiora, nempe vitello III, 402, 15 ss.; in vermibus e quibus generantur quædam animalia primo majora sunt III, 116, 5; in iis cum apud vermes et in universum animalia sponte nascentia, tum apud ovipara continetur alimentum partium superiorum III, 391, 23 ss.; apud vermes, auctis superioribus, ex reliquiis alimenti eorum incrementum capiunt III, 391, 27 s.; apud vermes apum initio majora sunt quam superiora III, 391, 34 s.; ea supra habent plantæ III, 290, 4; apud plantas et testacea supra sunt III, 285, 19 s.

Infima regio (τὸ κάτω); quidnam ita vocetur III, 629, 45; in ea habitant animalia in diem victitantia III, 629, 50 s.; partim humida, partim sicca est III, 629, 51 ss.

Infinita linea; v. *Linea infinita.*

Infinitum (ἄπειρον) (*aliorum de eo opiniones*); omnes qui aliquid mentione dignum de re naturali conscripserunt de eo verba fecerunt II, 276, 46; quid de eo senserint qui de natura conscripserunt II, 277, 11 ss.; omnes recte id tanquam principium considerarunt II, 276, 48; II, 277, 35; qui id esse statuunt ejusmodi esse statuunt quod pertransire non licet II, 278, 31 s.; II, 596, 10 s.; id entium elementum esse censent II, 278, 33 s.; II, 596, 13 s.; omnia continere et gubernare videtur atque divinum est ex opinione eorum qui amorem vel mentem non recipiunt II, 277, 43 ss.; id immortale et interitus expers proclamavit Anaximander et plerique eorum qui de natura disserunt II, 277, 46; id separatum exstare putant nonnulli, etiamsi ita fieri nequeat II, 458, 46; id nonnulli primum rerum principium esse censent II, 454, 5 s.; igitur grave vel leve, calidum vel frigidum esse debet, etiamsi non ita sentiant II, 454, 4 ss.; id præter elementa exstare putant eaque ex illis gignunt nonnulli naturæ scrutatores II, 279, 30 ss., 49; II, 596, 42 s., 51; id uni assimilat aliquis naturæ scrutator (nempe Anaximander) II, 575, 51 s.; id ens non esse putat Xenophanes idque quare III, 676, 41 s.; id sui simile esse ostendit Anaxagoras III, 674, 33; id perperam se ipsum fulcire putat Anaxagoras II, 280, 30 ss.; Anaxagoræ de eo opinio II, 277, 16, 19 ss.; II, 280, 31 ss.; item Democriti II, 277, 17, 30 ss.; in eo semper moveri corpora prima censent Leucippus et Democritus II, 413, 25; omne unum esse censet Melissus III, 671, 11, cf. III, 672, 20 ss.; Pythagoreorum ac Platonis de eo opinio II, 276, 49 ss.; id tanquam substantiam considerant Pythagorei II, 477, 9 ss.; item tanquam causam materialem II, 478, 45 s.; id simul substantiam esse statuunt et in partes dividunt Pythagorei II, 279, 1 s.; ejus proximam partem, simulac constitit, attraxit unum secundum Pythagoreos II, 634, 13, cf. II, 293, 5; ei adnumerant malum Pythagorei II, 20, 4; Pythagoreorum dyadi substituit Plato II, 478, 7 s.; e parvo et magno compositum est secundum eundem II, 478, 8; quum nusquam sit, ne esse quidem potest secundum Zenonis de loco ratiocinationem III, 680, 33; nullo modo esse posse quo modo Gorgias demonstrare conatus sit III, 680, 31 ss.; id Melissus universo assimilat, idque perperam II, 283, 1.

Infinitum; ejus consideratio physico necessaria esse probatur II, 276, 38; II, 277, 35, cf. II, 278, 17; non quodque est quod finem non habet III, 678, 20; non omnia vel sub id vel sub finitum cadere videntur II, 276, 42; id est quod primum apparet in continuo II, 273, 15; ejus notione sæpe utuntur in definiendo continuo II, 273, 16; ejus notio nulli inest II, 488, 1; ejus notio infinita non est II, 488, 2; ejus initium non est, ideoque nec primum II, 467, 2; ad quantum pertinet II, 249, 4; omnes ejus partes media sunt II, 487, 9; necessario quantum esse debet II, 278, 48; II, 596, 24; igitur indivisibile esse nequit II, 278, 47 s.; II, 596, 23., cf. II, 278, 29 s.; id est quod sine limitibus extenditur II, 279, 27; II, 596, 40; quodammodo videtur quod determinatum non est IV, 269, 37 s.; eo continetur finitum II, 328, 34 s.; e partibus finitis, sive æqualibus, seu inæqualibus compositum esse nequit II, 327, 42 s.; actu non exstat, sed potentia tantum idque in divisione II, 438, 21 ss.; ab eo quantumlibet demere licet II, 374, 41; II, 375, 9, 14; item quantumlibet ei addere II, 375, 14; ejus potentia infinita est II, 377, 50; probatur finitam potentiam habere non posse II, 365, 8 ss., 24 ss.; II, 377, 54; ortus et interitus expers est II, 277, 39; quinque argumenta inprimis probare videntur id revera exstare, idque quænam II, 277, 48 ss.; horum argumentorum tria novissima refutantur II, 284, 18 ss.; qui id esse negant iis eveniunt multa quæ fieri nequeunt II, 278, 13; quænam de eo quæstiones moveri possint II, 278, 14; quot modis dicatur II, 278, 20 ss.; II, 596, 1 ss.; probatur nec substantia esse, nec principium, nec actu II, 278, 39 ss.; probatur ex accidenti non esse II, 278, 33 ss.; II, 596, 13, cf. II, 278, 51 s.; II, 596, 24 s.; cf. *Corpus infinitum*; numeri et magnitudinis affectus quidam II, 278, 37; II, 596, 12; igitur per se esse nequit II, 278, 35 s.; II, 596, 11;

disquisitio, an in re mathematica vel in rebus sensibilibus intelligibilibus exstet, non pertinet ad scientiam naturalem II, 279, 4; logice probatur corpus sensui patens esse non posse II, 279, 9 ss.; II, 596, 29 ss., cf. II, 282, 27; probatur res sensibilis et separabilis esse non posse II, 278, 25 ss.; II, 596, 5 ss.; nec magnitudo, nec multitudo est II, 278, 26 s.; II, 596, 6; substantiam esse oportet, non accidens II, 278, 27 s.; II, 596, 6 s.; igitur indivisibile erit II, 278, 28; II, 596, 8; physice probatur nec corpus simplex, nec compositum esse posse II, 279, 16 ss., II, 596, 22 ss.; probatur unum et simplex corpus esse non posse II, 279, 29 ss.; II, 596, 41 ss.; neque ignis, neque elementum aliud esse potest II, 279, 43 s.; II, 596, 46 s.; forsan eo referendus est ignis per se II, 574, 20; probatur corpus esse non posse quia locum occupare non posset II, 201, 1 ss.; II, 597, 18 s.; quantum esse nequit II, 281, 16, cf. II, 278, 48; fieri nequit, ut dimidia ejus pars in centro sit, dimidia in ultimo loco II, 281, 6 ss.; II, 597, 20 ss.; si negetur, multa emergunt quæ fieri nequeunt II, 281, 23; aliquatenus est, aliquatenus non est II, 281, 28; partim adjectione est, partim divisione II, 278, 24; II, 281, 30; II, 283, 10; eodem modo est quo dies et certamen, idque cum potentia, tum actu II, 281, 37, 44, 48; II, 282, 15; non tanquam certa quædam res considerandum est II, 281, 46; potentia ita est ut materies, non per se II, 282, 16; non id est, extra quod nihil est, sed id extra quod semper aliquid est II, 282, 38; id est extra quod, si secundum quantitatem accipiatur, semper aliquid sumere licet II, 282, 45; unde ei majestatem conciliare conentur II, 283, 5 ss.; perfectionis magnitudinis materies est II, 283, 8; potentia totum est, non actu II, 283, 9; totum et finitum est, non per se, sed secundum aliud II, 283, 11; non continet, sed continetur II, 283, 12, 24; cognosci nequit, quatenus infinitum est II, 283, 13; magis partis quam totius rationem obtinet II, 283, 15; id quod magnitudini inest, quomodo differat ab eo quod numero II, 283, 21; non una eademque natura est in magnitudine ac tempore ac motu, sed alterius ab altero derivatur II, 283, 47; II, 597, 28 ss.; ejus contemplationem mathematicis non adimit qui id negat actu esse accrescendo II, 284, 3; II, 597, 28 ss.; pertinet ad causas materiales II, 284, 12; ejus essentia privatio est, ejus subjectum continuum et sensibile II, 284, 13; eo omnes alii tanquam materie utuntur II, 284, 15; absurdum est ex eo facere continens, non id quod continetur II, 284, 16, cf. II, 283, 24; qua infinitum est, cognosci nequit II, 252, 50, cf. II, 255, 25; principii dignitatem habet atque in quantitate maximam II, 372, 18; utrum de eo statueris (nimirum an exstet necne), maxime refert ad veritatis speculationem II, 372, 7 ss.; inter id et finitum nulla intercedit ratio II, 375, 30; II, 377, 5; non est, ubi finis est II, 487, 36 s.; id qui statuunt esse, inscii bonum tollunt II, 487, 38 s.; item scientiam II, 487, 47 ss.; item cognitionem II, 487, 49 ss.; in eo non est supra vel infra II, 294, 46; in eo fieri non potest motus naturalis II, 294, 43 ss.; fieri nequit ut percurratur II, 372, 42; II, 413, 20; probatur in finito tempore percurri non posse II, 320, 34 ss.; finitum spatium pertransire non posse probatur in finito tempore II, 328, 19 s., 31, 37; item nec infinitum spatium II, 328, 32 ss., 38; duplex est, vel divisione, vel extremis sive quantitate II, 320, 26, cf. II, 360, 21 ss.; eodem modo tempori inest quo longitudini II, 360, 24, cf. II, 320, 26, 31; cum tempore tum longitudine aliquatenus id percurrere licet, aliquatenus non II, 360, 47 ss.; potentia nimirum licet, actu vero non II, 360, 49 s.; ejus principium non est II, 361, 6; ejus principium quærunt secundum Democritum qui rerum æternarum principia investigant II, 361, 7 ss.; medio et ultimo caret II, 377, 44; II, 378, 18; igitur circulo moveri nequit, si similare est II, 377, 43; II, 373, 8, 48; II, 376, 35; nec omnino moveri II, 373, 35; II, 376, 38; linea recta moveri non posse probatur II, 377, 45 ss.; eodem redit, an id circulo ferri dicas, an cælum infinitum esse II, 376, 35 ss.; fieri non posse probatur ut a finito afficiatur vel ut in finitum agat II, 376, 42; verbi causa ut a finito calefiat, vel pellatur, vel omnino moveatur II, 376, 46 s.; in nullo tempore movere posse probatur corpus finitum II, 377, 7 ss.; nullo modo ab alio infinito affici posse probatur II, 377, 19 ss.; idque nec in finito tempore II, 377, 20 ss.; nec in infinito II, 377, 31, s.; nec sensibile esse potest II, 377, 33 ss.; caret locis ad quæ corpora ferantur II, 378, 19 s.; igitur in eo obtinere nequit motus II, 378, 22; in eo eadem fieri posse debere videntur quæ in mundo, dummodo id moveri, vel quiescere possit II, 345, 15 s.; id comprehendens terminus dicitur duratio vel æternitas (αἰών) II, 382, 51; id vitat natura III, 320, 11; insuave et obscurum est, 393, 21; errore ducit, 402, 50.

Infinitum animal; v. *Animal infinitum.*

Infinitum corpus; v. *Corpus infinitum.*

Infinitum ex aliqua parte (πῇ ἄπειρον); nec infinitum, nec determinatum est II, 388, 13 s.

Infinitum secundum additionem (ἄπειρον κατὰ τὴν πρόσθεσιν); id in finito tempore percurrere non licet II, 488, 5 s.; cogitari nequit II, 487, 50.

Infinitum secundum divisionem (ἄπειρον κατὰ διαίρεσιν); quomodo potentia esse dicatur II, 568, 21 ss.; alio modo actu et potentia esse dicitur quam multæ aliæ res II, 568, 16 s.; ea tangere sigillatim vel percurrere possunt infinita in tempore finito, idque quare II, 320, 30, cf. II, 360, 21 ss.

Infinita secundum quantitatem (ἄπειρον κατὰ ποσόν); ea tangere sigillatim vel percurrere non licet in finito tempore II, 320, 29 s.

Infinitum spatium; v. *Spatium infinitum.*

Infinitum tempus; v. *Tempus infinitum.*

Infinita; duo recipit Plato; nec tamen iis utitur II, 282, 31 ss.; multa eadem res esse nequit II, 278, 44 s.; II, 596, 20 s.; iis non inest primum II, 350, 26; nec igitur insequens II, 310, 20; II, 599, 10 ss.; in ea incidit demonstratio particularis, 147, 12; scientia comprehendi non possunt, 147, 14; II, 494, 27 s.; inter ea nulla exstat ratio II, 344, 12; mente percurrere non licet, 142, 4; 143, 5, 44; iis præferenda sunt finita II, 354, 37; si unico movente moveantur, non inordinate movebuntur II, 414, 1; nec si finiti sunt motus II, 414, 3 s.

Infirmitas (ἀσθένεια); res præter naturam est, cum in animalibus tum alias II, 296, 17 s., 28; ab ea pendet remissio motus II, 396, 6; ejus indicium est juventus IV, 285, 7; quænam reprehendenda sit, quænam non II, 30, 36; unde gignatur fr. 210, b.

Inflammatilia (φλογιστά); quænam sint III, 622, 28 ss.

Inflammatio (φλεγμασία); febres accendit IV, 108, 40; cur eandem alii frigore, alii calore sanent IV, 117, 1 ss.; quamobrem nervi puncti afferant IV, 298, 3 ss.; ea laborans pars attrahit humorem qui per eam amitti solet, sed mutata copia aut qualitate III, 210, 3 ss.; ei similia evadunt acetabula, idque quare III, 366, 9 ss.; scroti quomodo curetur apud juvencos castratos III, 208, 31 s.; necessario sequitur lacerationem matricis III, 213, 34 s.; ea propter morbum matricem contrahente fieri potest laceratio, isque affectus in utramque partem vergit III, 211, 18 s.

Inflati; cur graviores fiant IV, 242, 16.

Inflexibile (ἄκαμπτον); dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 4; quænam sint III, 620, 3 s.

Inflexum (καμπύλον); semper eodem modo se habet ideoque pertinet ad sapientiam II, 157, 6.

Informatile (ἄπλαστον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 6.

Infortunatus (ἀτυχής); is est qui insciens injuriam inflixit, nisi ipse ignorantiæ causa sit II, 153, 34 ss.; ei injuriam intulisse gravius est quam fortunato IV, 261, 13; eorum mores e fortunatorum moribus manifesti sunt, 367, 25, cf. *Infaustus, Infelix.*

Infortunium (ἀτύχημα); quomodo a peccato et ab injuste facto differat II, 61, 46 ss.; item ab injuriis et ab erroribus, 342, 1; 423, 3; non eadem iis pœna infligenda est ac erroribus, 341, 54; oppositum rebus quæ indignationem movent, gaudium vel certe nullam molestiam movere debet, 361, 24; nostris qui lætantur, iis irasci solemus, 349, 29; ea sibi cum judice et cum omnibus reliquis hominibus communia esse dicere debet defensor, 423, 11; ad ea confugiendum est defensori, ubi crimen fateri cogitur, nec similitudine cum vulgi moribus excusare potest, 426, 9; iis ut ignoscant, juste ab auditoribus petere potest orator, 434, 7; sat magnum se jam pertulisse dicendum est oratori, ubi judicium antea in se latum injustitiæ insimulare nequit, 440, 14; ad id confugiendum est defensori, ubi nec crimen negare, nec rei facinus legitimum esse probare potest, 451, 42; v. *Fortunæ casus.*

Infra (κάτω); ad materiem pertinet II, 429, 40 s.; τῷ supra contrarium esse videtur, 8, 52; 23, 35; ita vocatur locus versus medium, 8, 53; eo nobilius est supra III, 307, 22; corporis gravis locus est II, 380, 34; id naturaliter petit quod simpliciter grave est II, 434, 17; II, 425, 34 ss., 53; II, 426, 2; II, 427, 47; id est quorsum terrena et gravia feruntur II, 285, 26 s.; II, 294, 17; II, 296, 36; nobis non semper idem est II, 285, 20; sæpe idem est quod supra II, 285, 22 s.; apud animalia et plantas locus est, quo ultimo pergunt incrementum et alimenti per corpus distributio III, 305, 41 s.; igitur terminus est III, 305, 42 s.; plantis magis proprium esse videri possit quam supra III, 305, 43 s.

Infra proprie sic dictum (τὸ κάτω μάλιστα κυρίως); cæli medium est II, 290, 40 ss.; est finis continens medio obversum II, 290, 46.

Infra et supra; iis caret infinitum II, 294, 46; nullo modo a se invicem differunt in vacuo II, 294, 47; ea habent omnia viva, ideoque et plantæ III, 532, 27 s.; idque quænam, et quomodo ab universi supra et infra differant III, 532,29 ss.

Infragile (ἄθραυστον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 5.

Initium; v. *Principium.*

Injuria (τὸ ἀδικεῖν, τὸ ἀδίκημα); quidnam 332, 50; improbis propria est, 451, 46; quænam majores, 342, 20 ss.; eam qui patitur, noxam patitur II, 154, 12; eam nescire pati vel facere boni viri est fr. 345, b; si malum est, major injuria majus malum est, 196, 8; voluntarium quid est II, 199, 40; II, 200, 6; consilio determinatur, 341, 22; partim contumelia, partim improbitate fiunt, 555, 22; quare plerumque inferantur IV, 263, 20 ss.; sponte illatæ fere omnes vel propter ambitionem vel propter avaritiam fiunt, 514, 3; eas omnes faciunt triplicem in finem, 377, 10; tribus inprimis de causas faciunt homines, 506, 52 ss.; quomodo igitur præcaveri debeant, 507, 5 ss.; maximæ fiunt non propter necessaria, sed propter supervacanea, 507, 9; parvas tantummodo præcavit Phaleas Chalcedonius, 507, 12; eam nemo facit nisi sponte II, 62, 38; II, 65, 40, 43; II, 141, 39; nec nisi consulto ac prius II, 65, 40; eam accipere non idem est quod injuste pati, nec eam facere idem quod injuste facere II, 62, 49; eam nemo accipit, nisi sit aliquis qui injuriam facit II, 63, 1; eam qui infligit alius ac qui eam patitur II, 179, 18; inter illatam et perlatam medium tenet actio justa II, 59, 18; eam qui infert nimium habet, qui vero perfert, parum II, 59, 19; eam facit qui sponte alicui nocet præter hujus voluntatem II, 63, 2, 10; probatur eam sponte accipi non posse II, 63, 12, 21; II, 65, 31; II, 154, 8 ss.; eam qui patitur invitus eam patitur, 340, 49; II, 155, 5; eam qui infligit sponte eam infligit II, 155, 4; eam non accipit qui sua dat quo modo Glaucus Diomedi apud Homerum, idque quare II, 63, 19; eam facit qui nimium alii tribuit II, 63, 35; eam vero non semper facit qui nimium obtinet II, 63, 35, 41; eam non facit secundum jus legitimum, si quis nesciens judicium tulerit II, 63, 42; eam infert, utpote emolumentum faciens qui sciens judicium tulerit injustum II, 63, 45; ejus quasi socius esse videtur qui ulciscendi causa vel ut gratiam ineat judicium tulerit II, 63, 48; eam perperam rem facilem esse putant homines II, 63, 50; eam ut faciat viro justo non minus sed etiam magis congruere putant II, 64, 11; non eo constat ut rem cum aliena uxore habeas vel alium verberes, nisi per accidens, sed eo ut certo aliquo modo te habeas hæc faciens II, 64, 15; quæritur quatenus eam nobis ipsi infligere possimus II, 154, 41 ss., cf. II, 179, 17 ss.; probatur eam neminem sibi inferre posse II, 60, 23; II, 63, 32; II, 65, 22 ss.; nec ratione habita justitiæ quæ lege violanda constat, nec ejus quæ pars virtutis est II, 65, 23, 33 s.; eam facit qui præter legem damnum sponte infert non aliam injuriam rependens II, 65, 26; eam non sibi, sed civitati infert qui sibi ipse mortem consciscit II, 65, 30; eam non inferre videtur qui idem quod passus est et quia passus est rependit II, 65, 41; consistere non potest sine injuriis particularibus II, 65, 44; quare putarint eam aliquem sibi inferre posse II, 66, 15; ejus acceptio et illatio ambæ mala sunt, sed illatio pejor II, 65, 49, 52; II, 66, 4; eam qui facit plus boni habet, minus vero mali II, 56, 12, 14; II, 65, 50; eam qui passus est minus boni habet et plus mali II, 56, 13, 14; II, 65, 50; ea affici melius est quam inferre, 327, 5; eam facere quam accipere melius esse improbabilis est hypothesis, 269, 40; eam tolerare æquum est, 342, 14; exponitur ad eum pertinere qui injuste distribuit, non ad eum qui injuste accepit II, 155, 27: ejus illatio cum improbitate, idque quanam, conjuncta est et vituperatione digna II, 66, 2; ejus acceptio improbitate et injustitia caret II, 66, 3; ejus acceptio per accidens pejor evadere potest quam illatio II, 66, 5; ejus acceptio cum rebus salubribus in medicina comparari potest II, 65, 51; ejus illatio vero cum iis quæ bonum habitum gymnasticum faciunt II, 65, 52; eam infligere censetur qui majora sibi bona minoraque mala tribuit II, 151, 13 ss.; eam passus eo ipso quod eam patitur minus habet II, 151, 20; exponitur quatenus injustus sit necne qui eam per ignorantiam inflixerit II, 153, 34 ss.; eam referre non posse servitus habetur II, 57, 51; eam non infert, nec ab aliis illatam meminit vir magnanimus II, 44, 41; II, 46, 11; eas tolerat vir magnanimus II, 245, 20; eam qui acceperunt, eorum nos pudet, 356, 48; quinam eam inferre soleant, 338, 2 ss.; item quibusnam, 339, 13 ss.; item circa quænam, 340, 4 ss.; perquam manifestæ latere solent, 338, 22; quas nemo aggrederetur latere solent, 338, 24; quarum pœna emolumento impar est, fieri solent, 338, 38; quas jucundum quid aut lucrum confestim insequitur, molestum vero vel pœna posterius, fieri solent, 338, 49; item quas molestum aut lucrum confestim, utile vero vel jucundum posterius, 339, 1; multas qui passi, nec persecuti sunt, novis impeti solent, 339, 22; qui vel nunquam, vel sæpe passi sunt, novis impeti solent, 339, 34; qui multas fecerunt, aliis petuntur, inprimis iisdem quas fecerant, 339, 39; vix eo pertinere videtur, si quis injuriam infligat ei qui ipsi male fecerit, 339, 45; si quæstui sunt, pœna vero probro tantum, fieri solent, 338, 40; item quæ aliquam laudem afferre videntur, dum nonnisi pecunia vel exsilio mulctantur, 338, 41; interdum inferenda, ut dein multa juste facere possis, 340, 1; quas omnes vel multi facere solent, eas alii quoque inferunt, 340, 4; parvas quare inprimis facere soleant, 340, 14; eam qui inferre possunt, metuendi sunt, 353, 51; item qui eam acceperunt, aut se accepisse putant et quando magis, 354, 2; item qui eam intulerunt, si potentes sunt, 354, 3; eam qui nec acceperunt, nec intulerunt, confidentes sunt, 354, 53; 355, 18; si non inferimus, sed accipimus, iram excitat, 355, 22; æque rependi debent ac beneficia secundum Socratem, 377, 6; eam intulisse infortunato gravius est quam fortunato IV, 261, 13; eas qui non meminerint amamus, 352, 21; non omnibus communionibus eædem, sed intenduntur uno cum amicitiæ vinculo II, 98, 22; qui plurimas ferre potest, amicitiæ idoneus est fr. 338, a; non eadem pœna iis infligenda est ac erroribus, 341, 53; quomodo ab erroribus et ab infortuniis differant, 342, 1; 423, 3 ss.; eam sibi invicem inferre posse videntur animæ partes diversæ II, 155, 20; ad eas avertendas non fiunt civitates, 529, 23; 530, 8; propter eam fiunt monarchiæ commutationes, 580, 53; nulla ejus species adeo frequenter his commutationibus ansam dant ac contumelia, 581, 1; iis maximas pœnas infligendas esse dicere debet defensor, 423, 5; orator quietem suadens, erga eos qui nullam intulerunt, auditoribus infestus est, 441, 10; eam qui fecit, ei dicere licet se errasse, 387, 46; eorum magnitudine vel multitudine se excusare debet juvenis crimen inferens, 449, 22; ejus insimulare debet adversarium qui odiosum crimen infert, 449, 35.

Injuria injuste irrogata; facienti infamiam parit fr. 345, b.

Injuria pecuniaria (ἡ τῶν χρημάτων ἀδικία); cur frequentior esse videatur IV, 260, 36 ss.

Injuria affici; quidnam, 340, 47.

Injuriam infligere; quidnam II, 160, 2 s.

Injuriam non facere; exemplum citatur, 146, 54.

Injuriam pati; quærunt sophistæ utrum id præstet an nocere, 290, 27.

Injuriam passi (ἀδικούμενοι); se invicem non amant II, 221, 40.

Injuste (ἀδίκως); est inscite et imperite, 195, 29; videretur potius perite quam imperite, 195, 31; ei non proprium erit male, si τῷ juste non proprium est bene, 231, 27; agere aliquid bonum erit, si juste aliquid malum 203, 41; an τῷ juste præferendum sit, 303, 21; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 29.

Injuste factum (ἀδίκημα); quomodo differat a re injusta (ἀδίκου) II, 61, 5 ss., 21; II, 62, 7; ejus minus extremum est injuria perlata, majus vero injuria illata II, 59, 35; ab eo pendet, utrum sponte an invite fiant actiones II, 61, 15, 19; vituperatur II, 61, 20; quomodo a peccato et ab infortunio differat II, 61, 46 ss.

Injuste facta (τὸ ἀδικεῖν); eo constant quod aliquis sibi absolute bonorum nimium, absolute vero malorum parum tribuit II, 60, 7; quibus ea sunt, non semper est injustitia II, 60, 6; ea necessario perpetrant quibus injustitia est II, 60, 5.

Injustitia (ἀδικία); quidnam, 329, 51; II, 244, 4; ei contraria justitia, 15, 46, 54; fr. 120, b; 21, 9; ad genus *vitium* pertinet, 21, 34; ad nullam aliam categoriam pertinere potest, nisi ad quale, 16, 2; versatur circa bona II, 160, 4; noxa consistit, II, 160, 34; omnium consensu est habitus quo injusta facimus ac volumus II, 52, 17; multis modis dici videtur, etiamsi propter significatuum propinquitatem lateat homonymia II, 52, 36, cf. II, 53, 43; II, 54, 21 ss.; pertinet ad totam animam II, 243, 14; II, 244, 4; ejus tres species, idque quænam II, 246, 6; quænam ejus opera II, 246, 15 ss.; quænam ejus sequelæ II, 246, 19 s.; medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 30; habitus est qua aliquis consulto injustum facere valet II, 59, 28; circa extrema versatur II, 59, 21; excessus et defectus est quia ad excessum et defectum pertinet II, 59, 30; duæ exstant II, 54, 22; ambæ ad alium referuntur II, 54, 23; altera universum vitium est, altera vitii pars II, 53, 44; II, 54, 10, 22; quædam exstare probatur quæ pars vitii universi est II, 54, 3 ss.; altera alterius pars est II, 54, 38; animæ vitium est, 257, 51; quæritur an ignorantia sit, 195, 22; non omnibus est qui injuste faciunt II, 60, 6; quibus est, ii etiam injuste agunt II, 60, 5; quibus est, iis etiam lex est II, 60, 3; nemini est, nec in se ipsum, nec in sua II, 60, 19, 22; ei proprium non est ut pessimum sit, 229, 33; ab ea pendet si deposita fraudes, 355, 38; eam, teste Socrate, nemo præferret, si penes nos esset utrum justi an injusti esse vellemus II, 139, 47; ignavia et intemperantia erit, si justitia est temperantia et fortitudo, 252, 25; ei eodem jure injustum hominem comparare potes quo homini feram II, 83, 20; partim homine injusto pejor, partim melior est II, 83, 21; ad eam aliquid confert invidia II, 217, 42; aliquid ad immutandos mores facit, 334, 6; non sentitur, etiamsi maximum malum sit, 353, 16; ei certum quendam cæli locum tribuunt Pythagorei II, 481, 39 ss.; item certum quendam numerum II, 481, 41 s.; eodem modo Plato II, 481, 49; armis instructa sævissima est, 484, 15; potens metuenda est, 353, 42; multitudinis timenda est, 531, 43; tanquam exemplum citatur, 151, 15.

Injustitia quæ lege violanda constat; omnia spectat circa quæ versatur vir probus II, 54, 27; non vitii pars est sed universum vitium II, 53, 44; II, 54, 43; universi vitii usus, alius ratione est II, 54, 44.

Injustitia quæ vitii pars est; eo constat ut aliquis sibi nimium vindicet II, 54, 7 ss.; omnia spectat quæ propter voluptatem e lucro percipiendam fiunt II, 54, 16, 20, 26.

Injustus; is est qui scit in quem et cui et cujus causa delinquit II, 153, 33; non tamen qui insciens alicui injuriam inflixit II, 153, 34 ss.; nisi tamen ipse qui inflixit ignorantiæ suæ causa fuerit II, 153, 45 s.; et legis violator et nimium sibi vindicans et iniquus est II, 52, 41; II, 53, 7; eo ipso quod injustus est plus habet II, 151, 19 s.; quatenus privatione dicatur II, 588, 3 ss.; omnis non est qui injuste agit II, 59, 41, 45, cf. II, 74, 36; omnia potest quæ justus II, 238, 22; ei noxa naturaliter bona II, 241, 32; consulto injustus est, 353, 42; eodem modo quo ignavus improbus est, utpote non universa improbitate præditus II, 65, 35; quum nimium sibi vindicet nec circa omnia sed circa ea de quibus prospera aut adversa fortuna usurpatur II, 52, 46; non semper quod plus est, sed in absolute malis id quod minus II, 53, 2; qui propter negligentiam est, pœnæ immunis esse nequit II, 40, 14; absurdum est perhibere eum invite injusta facere II, 30, 21; nec quando vult, injustus esse desinet et justus fiet II, 30, 24; sponte injustus est quia ei a principio licuit injustus non fieri II, 30, 30; discernere nequit simpliciter bona a sibi bonis II, 160, 10 ss., 23 ss., 27 ss.; probatur prudens esse non posse II, 160, 10 ss.; imperio recte uti nequit II, 160, 32; imperio vel opibus potitus et sibi et amicis noxius est II, 160, 30; non propter habitus, sed propter rationem vel affectum agit, idque per mores vel affectus bonos, 333, 48; non sumus, nisi consulto agamus II, 62, 9, 20; fimus eo quod nescimus quidnam faciendum et a quibusnam abstinendum sit II, 25, 39; cur re pecuniaria potius occupati videantur IV, 260, 36 ss.; eum eodem jure cum injustitia comparare potes quo feram cum homine II, 83, 20; partim injustitia pejor, partim melior est, *ibid.*

Injustum; et illegitimum et iniquum est II, 52, 45; II, 54, 31; inæquale est II, 151, 12 ss.; justo contrarium, 15, 48; est quod lege definitum est II, 153, 24; quomodo ab injusto facinore differat II, 153, 23 ss.; eodem modo distingui debet quo injustitia II, 54, 45; si bonum aliquid, justum aliquid malum erit, 203, 40; multis modis dicitur, si circa justum res ita se habet II, 52, 34; nonnisi in pluribus consistere potest II, 65, 40; præter proportionem est II, 56, 10, 27; est igitur partim nimium, partim parum, id quod vitæ usus probat II, 56, 11; quidquid præter dignitatem fit, 360, 2; quæritur an idem sit quod falsum, 522, 11; utilis absoluti excessus, noxii vero defectus est proportionis ratione habita II, 59, 29, 32; gradus quo contra proportionem peccat, se habet ut fors tulerit II, 59, 34; aliud lege violanda constat, aliud hujus injusti pars est II, 54, 10, 36.

Injusta; et facere et pati possumus II, 61, 37; II, 62, 48; ea facere possumus sponte II, 154, 8; ea facit qui nimium obtinet II, 63, 41; ea si quis faciat invitus, injustus non est, nisi per accidens, vel potius facit actiones quibus evenit ut injustæ sint II, 61, 17; ea facere non idem est quod injuriam facere, nec ea pati idem quod injuriam accipere II, 62, 49; ea pati licet volentem II, 63, 11; ad ea cognoscenda sapientia non opus esse putant II, 64, 2; iis contrarias esse actiones nostras ostendendum est, 428, 11.

Injustum facinus; quodnam II, 153, 35; quonam ab injusto differat II, 153, 23 ss.

Injustum in pactis positum (ἐν τοῖς συναλλάγμασι); inæquale est secundum proportionem arithmeticam II, 56, 29; id exæquare conatur judex II, 56, 35, 38.

Ingeneratum (ἀγένητον); quot modis dicatur II, 384, 37 ss.; II, 385, 22 ss.; quidnam maxime proprio sensu ita dicatur II, 387, 16; probatur necessario incorruptibile et æternum esse II, 387, 14 ss.; nihil fit casu II, 388, 37 s., cf. II, 395, 4; an exstet, non omnino quærit scientia naturalis II, 410, 47; nisi exstet, obtinere non posse cognitionem et prudentiam primi senserunt Parmenides et Melissus II, 411, 1 s.; quinam nihil esse putarint II, 411, 5 ss.; sunt qui putent id interire posse, e. g. Plato in *Timæo* II, 384, 25 s.; refutatur eorum opinio II, 388, 7 ss.; tanquam exemplum citatur, 115, 19.

Ingeneratum et incorruptibile; ingeneratum et incorruptibile movere valet II, 396, 5 s.

Ingenerositas (ἀγένεια); sequela illiberalitatis est II, 246, 33.

Ingeniosus homo (εὐφυής); ad eum pertinet ut urbana et accepta inveniat, 396, 3; incontinentiæ repentinæ obnoxii sunt II, 166, 41; quinam sint IV, 6, 18; ejus signa IV, 5, 4 ss.; carne molli significatur, nisi in valido corpore IV, 3, 42 s., v. *Indole bona præditus.*

Ingenium (εὐφυΐα); bonum est, 323, 51; præstat laboris studio, 201, 27; ejus acumen vel tarditas apud hominem a tactus accuratione pendet III, 456, 43 s.; cur id disputationes contentiosæ exercere possint IV, 203, 40 ss.; albo colore rubori mixto significatur IV, 3, 221; v. *Indoles bona.*

Ingenium (διάνοια); quale sittæ III, 184, 30; quale ægolio III, 184, 35; quale certhio III, 184, 38.

Ingenuitas (καλοκἀγαθία); præcipue de virtutibus dicitur II, 173, 29 s.; est ex omnibus aliis virtutibus composita II, 241, 9 s.; perfecta virtus est II, 242, 7; II, 173, 26; ea carere nequit vir magnanimus II, 44, 49; quonam revera constet secundum eos qui vitia voluntaria esse negant II, 30, 53 s.; ad eam vulgus excitare nequeunt sermones II, 127, 32; quomodo a civili differat habitu II, 241, 41 ss.; ea carent Lacones II, 241, 44.

Ingenuus (καλὸς κἀγαθός); omnes virtutes particulares habere debet II, 241, 10; quomodo a viro bono differat II, 241, 16 ss.; II. 242, 2; ei insunt honesta per se II, 241, 36; ei simpliciter bona honesta sunt II, 242, 3, cf. II, 173, 36, 46; honestas actiones ipsarum gratia facit II, 241, 37; II, 242, 4; ei conveniunt et prosunt divitiæ, nobilitas et potentia II, 241, 52 ss.; idem esse videtur qui revera felix II, 242, 9 ss.; ita vocatur perfecte honestus II, 172, 26 ss.; non corrumpitur a bonis II, 173, 46; non ubique utile sectari debet, 626, 50; quinam ab atra bili fiant IV, 267, 29.

Ingluvies avium (πρόλοβος); ei similis est ventriculus cochleæ III, 63, 14; quidnam et quomodo se habeat III, 34, 7 ss.; eam nonnullæ aves habent, idque ante ventriculum et quænam et quare III, 34, 6 s., cf. III, 271, 38 s.; apud coturnicem longe distat a gulæ parte ampla III, 34, 32 s.; ei similem partem ventriculi aves habent quædam III, 34, 21 s.; III, 271, 41 s.; quomodo habeant gula et ventriculus apud aves ea carentes III, 34, 14 ss., cf. III, 271, 39 ss.; longam habent aves longicrures palustres III, 271, 47, cf. 34, 25 ss.

Ingluvies cochlearum; avium similis est III, 279, 2; ori et gulæ interposita est III, 279, 2 s.

Ingluvies molluscorum; magnam rotundam et avium similem habent mollusca III, 57, 9; III, 277, 47 ss.; gulæ et ventriculo interposita est III, 57, 8 ss.; III, 277, 46 s.; idque quare III, 278, 4 ss.; ad eam tendit gula III, 282, 12; cuinam usui inserviat III, 278, 2 ss.; quatenus eam habeant loligines III, 277, 50 ss.

Ingrati (ἀχάριστοι); qui dicimur, his sæpe opem tulimus, nec aliis ullam injuriam intulimus, 435, 7.

Ingressus (πορεία); anteriora versus fit III, 13, 6 s.

Inguen (βουβών); femoris et abdominis communis pars III, 11, 57 s.; quænam ea trajiciant venæ III, 43, 13, 15 s.; post conceptionem dolent III, 137, 46 s.; quæ in eo exstant medicamentis sananda sunt, idque quare IV, 114, 21.

Ingustabile (ἄγευστον); partim id est quod omnino gustum habere nequit, partim quod exilem et tenuem habet III, 457, 9 s., cf. III, 458, 17 s.

Inhabitabilia loca; quænam sint III, 587, 12 ss.

Inhorrescere; cur inhorrescamus rebus molestis IV, 153, 13 ss.; cur sæpe ingesto cibo IV, 286, 45 ss.; cur aqua cum frigida tum calida infusa IV, 156, 15 ss.; cur per extremam urinæ missionem IV, 156, 26 ss.; cur magis ubi alius certo quodam modo nos tangit quam ubi nosmetipsi IV, 285, 34 ss.; cur non omnes iisdem rebus

IV, 286, 1 ss.; cur pili in cute inhorrescant IV, 156, 23 ss.; IV, 157, 47 ss ; IV, 286, 17 ss, cf. *Horror*.

Inimicus; quæstio an aliquis sibi ipse esse possit, pendet a quæstione an anima duplex sit II, 227, 35, 37; sibi ipse esse potest incontinens II, 228, 20; si inimicum interficiat, vel in eo sit ut interficiat, miserationem non concitat, 467, 43; eos odimus iisque mala facimus, 414, 42; quæ iis mala sunt facere malunt, 324, 40; 379, 19; in eos contumeliosus est vir magnanimus II, 46, 17; iis injuriam facere solent, 339, 33; an de iis male, vel saltem non bene mereri oporteat, 178, 26, 31, 32; 192, 38 ss.; quibus multi, vel nullus sunt injuriam facere solent, 338, 28; iis qui eadem, vel paria, vel majora tribuit, gratiam non init, 358, 22; quod laudant bonum habetur, 324, 29; qui a suis laudantur, boni sunt, 324, 32; iis odiosa bona sunt, 324, 54; quod bonum judicarint, majus bonum est, 327, 25; qui iisdem sunt, amamus, 351, 36, 44; se invicem vitant II, 344, 30; cum iis itineris societatem inire nolumus, 555, 38; si quis dicat se velle eos rebus adversis uti, consentaneum dicit, 424, 37; honestius est pœnas de iis sumere ac si cum iis transigas, 330, 51; suspecti habentur, ne ulciscendi gratia testimonium dent, 431, 4; eos justos esse optamus ne nobis noceant, 198, 31; magis metuendi sunt, si lenes et dissimulatores et callidi sunt quam si iracundi et libere loquentes, 354, 14; eorum liberi interficiendi sunt (secundum Stasinum), etiamsi nullam injuriam fecerint, 344, 16; 372, 43; qui tibi sunt, si eosdem amicos esse finxeris, ratione fide indigna negotia pertractabis, 455, 13; ab iis se profligatum esse dicere debet orator, ubi jam antea judicium adversus eum latum est, 440, 13.

Inimicissimi; eos quoque conciliare novit metus communis, 570, 20; in comœdia amicitia inita abeunt, 467, 22.

Inimicitia; ex amicitiæ contrariis consideranda, 353, 3; quænam eam faciant, 353, 6; quomodo ab ira differat, 353, 8; propter eam qui dubitat, in alterutram partem inclinari potest, 353, 24; probari potest eam esse, 353, 22; refutari possunt qui eam prætendunt, 353, 23; potentum metuenda, 353, 40; ea erga adversarium se excusare debet qui orationem instituit inquisitoriam, 454, 7; eam non celat vir magnanimus II, 46, 3; secundum Euripidem e majoris cum minori hostilitate oriunda II, 219, 19.

Iniquum (ἄνισον); quomodo ab eo differat nimium II, 54, 34; ejus medium exstare debet II, 55, 16; ejus notione quivis injustus continetur II, 53, 6, cf. *Inæquale*.

Innocentia (τὸ ἄλυπον); communis asinorum affectus IV, 7, 8.

Inodorabile (ἀνόσφραντον); partim id est quod omnino odorem habere nequit, partim quod exilem ac tenuem habet III, 457, 8 s.; æque ad id ac odorabile refertur olfactus III, 457, 1 s.

Inordinate (ἀτάκτως); idem quod præter naturam II, 414, 6 s.

Inordinatio (ἀταξία); æque ac ordo naturæ inest II, 474, 6; non necessario orietur, si non omnia elementa ad eundem locum ferantur II, 414, 4 s.; certa quædam domus causa privativa II, 602, 38; v. *Ordinis perturbatio*.

Inordinatum (ἄτακτον); fieri non potest ut simul ordinatum sit II, 384, 2; ex iis fieri ordinata asserunt qui mundum factum esse putant II, 384, 1.

Inquilini (μέτοικοι); habitationis participes sunt, etiamsi cives non sint, 520, 33; passim iis denegatur jus litem intendendi vel suscipiendi, nisi auctorem sibi sumant, 520, 38; ad eos non pertinent artifices, 525, 21; ei similis qui honorum particeps non est, 526, 11; eorum fallendorum gratia nonnusquam celant, civem solum honorum participem esse, 526, 13; eorum forsitan magna multitudo cuique civitati necessario inesse debet, 606, 1; facile ad rempublicam obrepere possunt, ubi civitas hominum multitudini scatet, 606, 47; imperio indignum qui se habet, nemo pusillanimem esse censet II, 216, 3; quomodo eos ad pecuniam agricolis mutuam dandam impulerint Abydeni, 644, 14; multos in tribus recepit Clisthenes, 522, 7; quando et qua lege iis jus fundos possidendi concesserint Byzantii, 641, 9 ss.; si quis contra civitatem aut privatum jus prehendendi haberet, id profiteri jusserunt Chalcedonii, idque quare, 642, 19.

Inguinata; ab elixis quomodo differant III, 613, 34 ss.

Inquinatio (μώλυσις); inconcoctio est elixationi opposita III, 613, 24 ss.; III, 614, 8; inconcoctiones quædam ei similes III, 614, 2.

Inquisitio (ζήτησις); quomodo a deliberatione differat II, 28, 21; quærunt modo per quid, modo quemadmodum, modo cujusnam ope res fieri debeant II, 28, 31

Inquisitor (ὁ ἐξετάζων); quidnam ei faciendum sit, 423, 30.

Insana (μαινομένη); ita vitis circa Libyam crescens a quibusdam vocatur IV, 105, 20 ss.

Insanabiles; etiam rite curari possunt, 312, 42.

Insani; v. *Furens*.

Insania; v. *Furor*.

Inscientia (ἄγνοια); per eam quæ fiunt, non invite fiunt, si ea non insequatur ægritudo vel pœnitentia II, 25, 26; II, 26, 10; per eam agere non eodem redit ac inscientem agere II, 25, 34; per rei utilis qui agit non invite agit II, 25, 40; nec voluntaria, nec universalis efficit ut aliquis invite agat II, 25, 41; voluntaria improbitatis causa est II, 25, 41; particularium vero ac eorum in quibus vel circa quæ actio constat, invite factas reddit actiones II, 25, 43; II, 26, 6; enumerantur particularia quorum id efficit II, 25, 46; quorumnam maxime id efficiat II, 26, 8; omnium particularium simul adésse nequit, nisi apud furentem II, 25, 49; quorumnam adesse possit, quorumnam non II, 25, 51; quæ ea fiunt venia digna sunt II, 62, 26, eam parit imperitia potestati conjuncta fr. 61, b; v. *Ignorantia*.

Inscitia (ἀπαιδευσία); eo constat ut rationes unicuique proprias ab alienis distinguere non possimus II, 189, 6; causa est cur interdum periti decipiantur ab iis qui intellectu æque activo atque ædificatori carent II, 189, 5; tanquam exemplum citatur, 42, 40.

Inscitus (δυστράπελος); idem qui scurra II, 217, 14.

Inscius (ἀνεπιστήμων); si aliquis fiat, generationem obtinere non dicimus II, 439, 40; nonnulli scientibus ad agendum aptiores II, 70, 48,

Inscriptio; in torque Dianæ a Diomede consecrata IV, 95, 4; vetustis literis exarata in columna circa urbem Hypatam reperta IV, 100, 11 ss.; quomodo explicata IV, 100, 15 ss.; in statuis Phenei vocatis IV, 84, 9 s.; in columna ab Atheniensibus reperta quum Cereris Eleusiniæ templum exstruerent IV, 99, 42 s.; in Homeri sepultura fr. 27, b.

Inscriptio Deliaca; v. *Deliacum epigramma*.

Inscriptio in honorem Olympionicæ; v. *Olympionica*.

Insecabile; quidnam significet II, 529, 45 s.; dicitur juxta potentiæ privationem III, 619, 8; quænam sint III, 621, 31 ss.

Insecabilia corpora; v. *Corpora insecabilia* et *Atomi*.

Insectum (ἄτμητον); significat tum quod sectum non est, tum quod secari nequit II, 211, 17.

Insecta; nominis etymologia III, 55, 42; vel in supinis partibus incisuras habent, vel in pronis, vel in utrisque III, 55, 43; quare incisuras habeant III, 283, 22 s., 40 ss., 48; magnum genus animalium exsanguium sunt III, 7, 24; III, 55, 28, 40; III, 277, 10 s.; III, 327, 41; III, 345, 37; III, 346, 38; III, 543, 5; exsanguia ideoque frigida sunt III, 383, 46 s.; multas et dissimiles species animalium comprehendit eorum genus III, 55, 41; III, 67, 6; III, 70, 48 ss.; quædam eorum volatilia sunt III, 7, 25 s.; alia alata sunt, alia alis carent III, 55, 46 ss.; quædam eorum genera partim alata sunt, partim alis carent III, 56, 1 ss.; corpus volubile habent III, 296, 48; aerem non recipiunt, sed victum e terra petunt atque in ea degunt III, 2, 42 s.; necessario respiratione carent, idque quare III, 538, 45 ss., cf. III, 543, 35; nonnullis, etsi cognatis commune nomen inditum non est III, 67, 7 ss.; omnibus communes partes sunt caput, alveus ventriculum continens et pars inter hæc intermedia (v. *Intermedia*) III, 67, 11 ss.; omnia dissecta vivunt, nisi admodum refrigerata sint, aut propter exiguitatem cito refrigerentur III, 67, 16 ss.; idque quatenus III, 67, 19 s.; multa eorum dissecta vivunt III, 538, 46; idque quare III, 548, 39 ss.; quatenus iis hac in re similes sint testudines III, 548, 44 s.; resectis capite et ano vivere possunt III, 533, 19 s.; multa dissecta vivunt et nihilo minus eandem specie animam habere videntur III, 440, 30 s.; III, 443, 52 ss.; III, 446, 25 ss.; dissectorum pars quæque eandem specie, non numero habet animam III, 443, 53 s.; igitur aliquamdiu et sensum habet et secundum locum movetur III, 443, 54 s.; III, 446, 25 ss.; vivere solummodo non pergit quia caret instrumentis ad vitam sustentandam necessariis III, 444, 2 s.; nihilo minus quæque eorum pars habet animæ partes et inter se et toti animæ specie similes III, 444, 3 ss.; eorum essentiæ proprium est ut multa principia habeant III, 283, 48 s., cf. 22; igitur dissecta vivunt quemadmodum plantæ III, 283, 50 s.; III, 530, 43 s., 36; eo tamen a plantis differunt quod aliquo usque tantum dissecta vivunt III, 283, 51 ss.; III, 530, 45 s.; idque quia eorum principium instrumenta facere nequit ad vivendum necessaria III, 530, 46 ss.; dissecta vivere possunt, idque quia eorum anima vegetativa actu una, potentia vero plures est III, 533, 22, 28 ss.; eodem modo se habet eorum anima sensitiva idque quare III, 533, 30 ss.; igitur eodem modo se habent ac plantæ III, 533, 23, 27 s.; quatenus tamen in hac re a plantis differant, idque quare III, 533, 32 ss.; multis animalibus quæ coaluere, similia sunt III, 533, 36 s.; oculos omnia habent III, 67, 24 s.; nullum vero aliud sensus instrumentum habent, nisi excipias nonnullorum partem linguæ similem III, 67, 25 s.; palpebris carent eodem modo quo pisces et crustata, etiamsi oculis ab illis differant III, 246, 27 ss.; duros oculos habent III, 246, 32; ut hujus duritiei damnum compensaret, mobiles iis dedit oculos natura III, 246, 33 ss.; nonnulla eorum aculeum habent, idque partim intus, partim foris III, 67, 35 ss.; nullum eorum caudam longam habent, nisi scorpii III, 67, 37 s.; quænam eorum forfices habeant III, 67, 38 s.; nonnulla eorum volucria sunt atque præter reliquas partes alas habent III, 67, 40 ss., cf. *Insecta alata*; nonnulla cornicula ante oculos habent III, 67, 47 s.; omnia partes pronas a supinis distinctas habent III, 67, 51 s.; nec carneas, nec osseas partes segregatas habent III, 55, 44; eorum caro inter testam et genuinam carnem medium tenet III, 68, 1 s.; igitur nec spinam, nec os, nec testam, nec sepio similem partem habent, idque quare III, 68, 3 ss.; cutem omnia habent, sed admodum tenuem III, 68, 6 s.; nec viscera, nec pinguedinem habent III, 68, 10 s.; os omnia habent, exceptis cicadis III, 68, 8, 14 s.; apud pleraque os statim insequitur intestinum III, 68, 8 s.; nonnulla tamen ventriculum habent III, 68, 12; eorum intestinum quale III, 68, 9 s, 12 s.; apud ea fere eodem modo quo apud animalia sanguine prædita recto tramite dispositæ sunt partes internæ III, 287, 5 ss.; externorum tamen motuum officiis a sanguine præditis differunt III, 287, 7 ss.; nihil durum vel osseum, nihilque molle separatum habent III, 240, 36 s.; III, 241, 1 s.; totum eorum corpus durum est osseque carnosius, sed carne magis terrenum et osseum, idque quare III, 241, 3 ss.; ideo et molluscis et testaceis et crustatis et sanguine præditis opposito modo se habent quod ad partium mollium et durarum distributionem attinet III, 240, 34 ss., 52 s.; multas partes non habent III, 283, 16 s.; frigidam et tardam naturam habent III, 283, 18 s.; multos pedes habent, idque quare III, 283, 18 ss.; quæ pauciores pedes habent, alata sunt III, 283, 24 ss.; æque ac ea pedes in latus flectunt crustata III, 58, 45; quædam cruribus anterioribus abstergunt res oculis incidentia, idque quænam et quare III, 284, 37 ss.; eaque majora habent hæc crura III, 284, 35 ss.; pedes posteriores mediis validiores habent, idque quare III, 284, 41 ss.; eorum crura anteriora introrsum flecti nequeunt III, 284, 48 s.; senectam exuunt simulac nata sunt III, 162, 14; quænam eorum senectam exuant III, 162, 12 s., 16 s.; quæ eam exuunt eodem modo exuunt quo serpentes III, 162, 11 s.; item eodem modo quo viviparorum fœtus secundas III, 162, 10 s., 14 ss.; quædam eorum stimulum habent, idque quare III, 284, 1 s.; alia stimulum in anteriori parte habent, alia in posteriori III, 284, 3 s.; quibusnam alantur dentibus prædita III, 156, 10 s.; quibusnam linguam habentia III, 156, 11 ss.; linguæ similem partem alia intus, alia foris habent, idque quænam III, 251, 30 ss.; III, 277, 32 ss., cf. III, 282, 42 ss.; quæ foris habent ea pro stimulo utuntur, idque quænam III, 251, 32, 35, 39 ss., cf. *Proboscis*; partim dentibus carent, partim eos habent, idque quales, quænam et quare III, 277, 37 s.; apud nonnulla lingua oris munere fungitur III, 297, 38 s.; omnes sensus habent III, 70, 52 s.; probantur olfactum habere, idque tam alata quam alis carentia III, 70, 54 ss.; item gustum III, 71, 13 ss.; totum eorum genus eminus accurate olfactu sentit alimentum quo uti solet, etiamsi respiratione careant III, 486, 45 ss., cf. *Respiratione carentia*; septo transverso odores percipiunt III, 249, 16 s.; quia quæque eorum pars sensum habet, habebit etiam imaginationem et appetitum III, 446, 25 ss.; eorum sensus principium medio loco inter caput et ventris alveum invenitur III, 282, 33 ss.; apud alia unum, apud alia plura est sensus principium III, 282, 36 s., cf. III, 261, 18 s.; apud quænam duo sit III, 282, 37; apud alia magis, apud alia minus manifestum est III, 282, 40 s.; apud ea valde diversæ sunt alimento dicatæ partes, idque quomodo III, 282, 41 ss.; majora et voraciora convolutum habent intestinum idque quare III, 282, 50 s.; omnia pauco alimento contenta sunt, idque quare III, 283, 1 ss.; non omnia idem alimentum appetunt III, 71, 13; nec iisdem saporibus delectantur III, 71, 14; humorem non alimenti, sed cibi gratia assumunt III, 266, 11; apud ea manifesto in parte cordi respondenti attollitur ac subsidet spiritus insitus III, 503, 38 ss.; manifeste dormiunt, etiamsi brevem somnum habent III, 501, 41; quomodo constet ea dormire III, 74, 37 ss.; sonum, non vero vocem vel loquelam edunt, idque qualem, quare et quomodo III, 71, 50 ss.; fere omnia latitant III, 159, 40, idque hieme, III, 159, 42 ; non tamen quæ intereunt, nec perennant III, 159, 41 s.; nec pauca quædam quæ nobiscum in domiciliis degunt III, 159, 40 s.; alia pluribus diebus latent, alii gelidissimis tantum III, 159, 42 ss.; multa domo carent III, 3, 53 ; quæ non latent hieme coeunt et gignuntur, si serena et austrina fuerit tempestas III. 82, 13 ss.; quænam non lateant III, 82, 15 ; pleraque vere nascuntur III, 168, 20 s.; igitur bene habent tempestate humida et tepida III, 168, 20 ss.; oleo oblitæ intereunt omnia III, 168, 34 ; idque celerrime si capite oblito in sole ponantur III, 168, 34 s.; multa sulfuris odore intereunt III, 71, 3 s.; diu in aqua supernatant, nisi nimis frigida aut calida sit III, 543, 37 ss.; suffocari dicuntur, ubi eorum venter aqua repletur, aut interit septi transversi calor III, 543, 40 ss.; inde, si diu cinere operiantur, reviviscunt III, 543, 42 s.; moriuntur partibus rugatis III, 96, 7 ; quæ non glomerantur sese indurantia saluti prospiciunt, idque quomodo III, 283, 44 ss.; quænam eorum operosissima sint III, 193, 37 ss.; quænam iis accensenda sint III, 2, 44 s.; III, 55, 42 ; iis accensendæ sunt apes et vespæ III, 533, 19 s.; item apes et parvæ formicæ quas cnipas vocant III, 486, 45 ss.; item scolopendræ III, 538, 46 ss.; item pediculi piscium III, 101, 41.

Insecta (*de eorum generatione*) ; quintum locum tenent inter animalia quod ad generationem attinet ac frigidissima sunt III, 347, 4 ss.; ex sese ovum non pariunt III, 347, 5 ; partim sexus differentiam habent, partim ea carent III, 75, 13 ss.; eorum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; III, 80, 43 ; III, 93, 4 s.; III, 99, 31 ; eorum mares quomodo e feminæ residuo prolem condant III, 354, 39 ss.; III, 355, 31 ss.; non constat an semen emittant necne III, 329, 10 s.; magna duplicem habent uterum III, 322, 10 s.; apud parva indistinctus est propter corporis exiguitatem III, 322, 11 s.; eorum mares propter debilitatem nihil aliorum instrumentorum ope facere possunt III, 343, 5 s., cf. 8 s.; vix adjacente materie valet eorum motus III, 343, 6 s.; ipsique suis partibus agunt III, 343, 10 ; igitur similes sunt opifici cui aliquis materiem affert III, 343, 3 ss.; item figulo, non vero fabro III, 343, 7 s.; partim coitu generantur, partim sponte III, 384, 21 s.; III, 385, 23 ss.; multa eorum e terra vel plantis putrescentibus fiunt III, 76, 48 s.; partim ex animalibus congeneribus, partim sponte gignuntur III, 93, 13 ss.; e quibusnam rebus diversis fiant quæ sponte gignuntur III, 93, 16 ss.; nonnulla eorum sponte fiunt ideoque e verme, non ex ovo nascuntur, idque quare III, 391, 21 ss., cf. *Sponte genita* ; vermipara sunt III, 75, 40 s.; III, 346, 39 ; III, 384, 23, cf. 36 ss.; quænam eorum vermipara sint III, 345, 37 ss., cf. III, 346, 37 s.; vermipara sunt ac non respirant III, 359, 52 ; igitur eorum partes nec matris, nec sui ipsorum spiritu a se invicem discernuntur III, 359, 49 s.; enumerantur quædam quæ coitu utuntur III, 81, 5 ss.; quomodo coeant III, 80, 42 ss.; III, 93, 5 s.; III, 99, 30 s.; cf. III, 100, 24 s.; III, 328, 38 ss.; III, 332, 31 ss.; III, 341, 27 ss., 44 s.; III, 343, 2 s.; III 355, 31 ss.; eorum coitus diuturnus est III, 81, 2 s.; III, 341, 34 s.; III, 343, 29 s.; III, 383, 45 s.; III, 388, 16 s.; coeuntia aliquam diei partem conjuncta manent III, 343, 34 ; difficile a se invicem absolvuntur III, 81, 2 ; III, 93, 6 ; III, 341, 34 s.; eorum coitus observari potest in iis quæ quotidie nobis obvia sunt III, 81, 3 s.; quæ coeunt omnia eodem modo coeunt III, 81, 6 s.; pars quam coiens in maris corpus intromittit femina in aliis major est quam pro portione corporis, in aliis minor III, 80, 46 ss.; pleraque post coitum brevi pariunt III, 93, 7 s.; post coitum cito generant ac pariunt III, 341, 35, 37 ; coeunt donec constiterit conceptum III, 341, 36 ; III, 343, 30 s.; quæ coitu utuntur, omnia vermes pariunt, excepto papilionum aliquo genere III, 93, 8 ss.; imperfectum quid, nempe vermem pariunt omnia III, 341, 37 s.; quod apud animalia semen emittentia efficitur a semine, id apud ea efficit maris calor atque facultas III, 341, 30 ss., 43 s. plerorumque generationis tempus inde ab initio usque ad finem ternis quaternisve septimanis mensuratur III, 95, 47 ; quorumnam ternis III, 95, 50 s.; quorumnam quaternis, idque quomodo III, 95, 51 ss.; cf. III, 99, 27 s.; eorum mutationes plerumque ternis vel quaternis diebus fiunt III, 96, 3 ss.; quædam e coitu congenerum animalium procreantur, atque ipsa sibi congenera procreant III, 319, 35 s.; alia e materie putrescente gignuntur III, 319, 37 s.; eaque generant quidem sed sibi non congenera et sexus discrimine carentia III, 320, 1 ss., cf. III, 345, 39 ss.; quare sibi non congenera procreent quæ e materie putrescente nata sunt III, 320, 4 ss.; quare sterilia sint quæ ex his procreantur III, 320, 8 ss.; alia coeunt atque ex ejusdem nominis animalibus generantur, idque quænam III, 328, 26 ss.; alia coeunt quidem et generant, sed vermes sibique non similia, idque quænam III, 328, 29 ss.; III, 332, 13 ss.; hæc non ex animalibus gignuntur, sed e rebus putrescentibus vel humidis vel siccis III, 328, 31 s.; alia nec ex animalibus generantur nec coeunt, idque quænam III, 328, 33 ss.; eorum quæ coeunt feminæ in plerisque generibus maribus majores sunt III, 328, 35 ss.; idque quare III, 328, 45 ss.; eorum mares meatus seminales non habere videntur III, 328, 37 s.; eorum coitus qualis III, 328, 38 ss.; multorum coitus jam conspectus est, idque qualis III, 328, 40 ss.; quomodo se habeat et ubinam sita sit feminarum pars utero pro portione respondens III, 328, 47 ss.; in eorum utero concepta generantur III, 328, 49 s.; id quod in magnis quæ coeunt conspectum est III, 328, 50 s.; pleraque admodum parva sunt III, 329, 1 s.; nonnulla eorum concepta dura habent III, 384, 43 s.; postquam vermis naturam exuerint, immobilia evadunt III, 384, 48 ; III, 385, 4, cf. 22 ; idque resiccato ac indurato eorum putamine III, 384, 47 s.; III, 385, 5 ; nempe ubi perfectum magnitudinem nacta sunt ovo similia fiunt III, 384, 46 s.; igitur natura apud ea quasi ante opportunum tempus propter imperfectionem suam ova parit. III, 384, 50 ss.; postremo disrupto putamine exeunt quasi ex ovo perfecta animalia facta III, 385, 6 ; igitur triplicem generationem sortita sunt III, 385, 7, 21 ; cum animalibus ovum imperfectum parientibus vices commutant III, 346, 40 ss.; eorum vermes procedente tempore ovis similes evadunt III, 346, 44 s.; III, 347, 8, cf. 6 ; id est in chrysallidem mutantur III, 347, 8 s.; tertia mutatione finem attingunt generationis III, 347, 10 s.

Insecta alata ; præter reliquas partes alas habent III, 67, 40 ; membranaceas alas habent, atque exsanguia sunt III, 6, 36 ; eorum alæ e residuis fiunt III, 426, 24 s.; alia alas sub tegmine habent, alia hujusmodi tegmine carent, idque quænam III, 6, 41 ss.; III, 67, 4 s.; eorum quæ hujusmodi tegmine carent, alia quattuor, alia duos habent alas, idque quænam III, 6, 43 ss.; III, 67, 43 s.; ubinam aculeum habeant III, 6, 45 s.; quæ alas sub tegmine habent, aculeo carent III, 6, 47 ; alas a latere adnexas habent III, 316, 16 ss., idque quare III, 316, 12 ss., 18 ss.; quibus quattuor alæ sunt, ab utroque latere duas habent III, 283, 29 s.; quomodo se habeant eorum alæ III, 283, 37 s.; quatenus necessario alata sint III, 283, 39 s.; iis alarum origo flexionis principium est III, 311, 45; orrhopygio carent III, 312, 4, cf. III, 67, 45 s.; hinc non recta volant III, 311, 52 s.; sed quo fors tulerit illidunt III, 312, 5 s.; hinc navibus gubernaculo carentibus comparantur III, 312, 4 s.; eorum alæ parvæ et debiles sunt, corpus vero magnum III, 312, 15 s.; immo non solum alæ ipsæ sed etiam earum insertio debilis est III, 312, 18 s., hinc tardus et debilis eorum est volatus III, 312, 12 s.; comparantur navi onerariæ quam remis movere conantur III, 312, 16, ss.; iis contrario modo se habent, quod ad alarum naturam attinet, aves et inprimis aves volaces III, 312, 22 ss.; quæ vagantur et alimenti gratia locum mutant, quattuor alas habent et corpus leve, idque quænam III, 283, 26 ss.; quæ vero exiguo sunt corpore, sed reliqua vitæ ratione quadripennibus quorum alæ vagina non includuntur similia, duas alas habent, idque quænam III, 283, 30 s., cf. III, 284, 22 ss.; quæ sedentariam vitam agunt et parva sunt, quattuor alas habent, sed vagina inclusas, idque quænam III, 283, 31 ss.; murmurant, idque quomodo III, 72, 1, 5 s.; quare et quomodo bombum edant III, 503, 45 ss.; autumno alis contractis moriuntur III, 96, 9; iis accensendæ sunt apis et melolontha III, 55, 47 s.

Insecta alis binis prædita; quænam III, 283, 26 ss.; debilia et parva sunt III, 283, 30 s.; III, 284, 22, 25; in anteriori parte aculeum habent, idque quare III, 284, 21 ss., 24 ss.

Insecta alis quaternis prædita; quænam III, 283, 26 ss.; majora sunt quam binis alis prædita et posteriores partes validas habent III, 284, 26 ss.

Insecta alas nudas habentia; iis accensendæ sunt apes et vespæ III, 312, 7 s.; utique reliqua insecta non recta volant idque quare III, 311, 52 ss.

Insecta alas vagina tectas habentia; v. *Vaginipenna*.

Insecta alis carentia; iis accensendi sunt julus et scolopendra, III, 55, 46 s.

Insecta favificantia; communi nomine designari non solent III, 194, 46 s.; formam tamen congenerem habent III, 194, 47; ad ea pertinent quæcunque apibus similes sunt III, 194, 49; eorum exstant sex genera gregalia et tria solitaria, idque quænam III, 194, 49 ss.

Insecta longa; exsanguia sunt et multipeda III, 308, 25 ss.; omnium insectorum frigidissima sunt III, 283, 20 ideoque omnium plurimos habent pedes, *ibid.*; glomerantur, idque incisurarum ope III, 283, 42 ss.; apud ea sensus principium actu unum potentia vero plura est III, 282, 37, cf. 40; igitur dissecta vivunt III, 282, 38; apud ea (postquam dissecta sunt) posterior pars eodem gressum dirigit quo anterior III, 308, 29 s.; dissecta vivere possunt quia eodem modo constant ac si unicum continuum essent pluribus animalibus compositum III, 308, 31 ss.; iis accensendi sunt juli III, 283, 21 s.; item scolopendræ III, 308, 28 s.

Insecta multipeda et longa; fere quot incisuras, tot etiam partes inter caput et ventrem habent intermedias III, 67, 15 s.; dissecta admodum diu vivunt et moventur, idque quomodo III, 67, 21 ss.

Insecta ovipara; iis plerumque generatio quattuor septimanis absolvitur III, 95, 51 s., cf. III, 99, 27 s.; prima septimana consistunt III, 96, 1; reliquis tribus incubant et excludunt quæ prolis generandæ causa edita sunt III, 96, 1 s.

Insecta pedestria; pleraque alas habent III, 385, 7 s.

Insecta quæ bombum edunt; iis accensenda sunt quæ reliquis diutius vivunt III, 543, 8 ss.; quomodo bombum edant III, 543, 11 ss.; anhelantibus comparantur III, 543, 11; locum circa septum transversum eodem modo movent quo respirantia pulmonem et pisces branchias III, 543, 14 ss.; similia iis accidunt ac si quis animal respirans compresso ore suffocaret III, 543, 16 ss.; iisque motus quem sic faciunt sufficientem præbet refrigerationem III, 543, 19 s.; comparantur pueris qui arundinibus tenui membrana occlusis sonum edunt III, 543, 21 ss.; quænam iis accensenda sint III, 543, 10.

Insecta quæ coitu generantur; celeriter pariunt ac vermem satis magnum III, 388, 17 s.

Insecta quæ reliquis diutius vivunt; sub septo transverso fissa sunt III, 543, 4 ss.; idque quia calidiora sunt ideoque majore refrigerio indigent III, 543, 7 ss.

Insecta quæ vivorum corporum succum depascuntur; coitu generant lendes e quibus rursus nihil aliud fit III, 101, 1 s.; quænam iis accensenda sint III, 101, 2 s.

Insecta salientia; alia crura posteriora reliquis majora habent, alia gubernaculo prædita sunt III, 67, 48 ss.; eorum pedes anteriores multo magis quam ceterorum reliquos vi superant III, 284, 43 s.; quomodo saliant III, 284, 45 s.; sex pedes habent, si iis adnumeres instrumenta saltui dicata III, 284, 49 s.; iis accensendæ sunt locustæ et pulices III, 284, 43 s.

Insecta sponte nascentia; primum e compage quadam vermi simili constant III, 384, 37 s.; idque æque ac reliqua quæ in aquis aut lanis aliisve similibus rebus consistunt III, 385, 1 ss.

Insecta stimulo in anteriori parte prædita; stimulum in lingua habent III, 284, 4, 8; stimulo alimentum et percipiunt et arripiunt et admovent III, 284, 8 ss.; præterea eo ad injurias propellendas utuntur III, 284, 7 s.; eorum stimulus elephantis proboscidi comparatur III, 284, 5 ss.

Insecta stimulo in anteriori parte carentia; dentes habent, idque partim edendi, partim alimenti capiendi et admovendi gratia III, 284, 10 ss.; quænam iis accensenda sint III, 284, 13.

Insecta stimulo in posteriori parte prædita; stimulum in cauda habent III, 284, 4; animosa sunt atque ideo armorum loco stimulum habent III, 284, 14 s.; quædam eorum intra sese habent stimulum, idque quænam, qualem et quare III, 284, 15 ss.; quæ pedestria sunt, iis a corpore abstat, idque quare et quibusnam III, 284, 18 ss.; nullum eorum binis tantum alis præditum est et quare III, 284, 21 ss.

Insecta vermipara; superiora a priori habent minora III, 359, 41; igitur eorum incrementum sursum versus sit III, 359, 40 s.

Insensatus (ἀνόητος); qui defectu peccat circa dolorem ex ira profectum II, 213, 6 s.; idem qui servilis, *ibid.*; idem qui stultus (ἠλίθιος) II, 44, 9.

Insensibilis (ἀναίσθητος) quinam II, 212, 34; ita vocamus hominem qui se ipse spectat II, 182, 16; qui nequaquam moventur voluptatibus ad quas refertur intemperantia II, 211, 29; etiam aliis nominibus indicantur II, 211, 31, cf. II, 212, 34, 49; ni fallor, inter alia nomine doloris expertium II, 212, 41; iis maxime similes videntur quos comici nomine rusticorum inducunt II, 211, 35; non ita vocantur omnes quia non deficiunt circa res quas participare necessario debent II, 212, 41; in eos clementes sumus, 351, 14.

Insensibile; si exstaret propter exiguitatem, nullam rem percipere liceret, nisi eo modo ut affirmaremus nos hujusce aliquid percipere II, 491, 42 ss.; multis modis dicitur, 182, 32.

Insensibilitas (ἀναισθησία); animæ affectus est II, 195, 28; ejus definitio II, 195, 48; defectus est circa easdem res ad quas referuntur temperantia et intemperantia II, 212, 48 ss.; II, 218, 2; nec valde frequens, nec valde notum est vitium, idque quare II, 211, 32; etiam aliis nominibus vocatur hoc vitium II, 212, 49, cf. II, 211, 31; sensui opposita est, ut habitus et privatio, 194, 36; cæcitatem sequitur, *ibid.*; quædam non erit impotentia, si sensus aliquis potentia non est, 203, 37.

Inseparabilia (οὐ χωριστά); substantiæ non sunt II, 603, 1 s.

Inseparatum Anaxagoræ; de eo nihil prædicari poterat II, 480, 38; nec album, nec nigrum, nec fuscum erat II, 480, 39; omni colore et sapore carebat II, 480, 40 s.; nec quale, nec quantum, nec quid esse poterat II, 480, 42 s.

Insidiæ; eas qui struit, sciens agit, nec injuriam sibi inferri putat II, 62, 18; qui iis petuntur plerumque animum deponunt IV, 261, 11 ss.

Insidiator (ἐπίβουλος); ei convenit ut amicos amet quo modo jussit Bias, 373, 5; in laudatione cautus appellari debet, 331, 14.

Insidiosi (ἐπιβουλότεροι); injustiores sunt II, 82, 39; II, 86, 30.

Insipiens (ἄφρων); sibi semper dispar mane et vesperi II, 226, 37; se habet ad prudentem ut fera vel infans ad hominem adultum II, 220, 37.

Insitio (ἐμφυτεία); per eam plantatio IV, 27, 45; melior est in similia IV, 27, 46 ss.; in diversa IV, 28, 1 ss.; arborum silvestrium in hortenses IV, 28, 4; quomodo fiat, idque quare III, 534, 5 s.; ex ea constat animam vegetativam apud plantas medium locum inter caulem et radicem occupare III, 533, 45; idque quomodo III, 534, 1 ss.

Insititia pyra (ἐμβολάδες ἄπιοι); quænam ita vocentur fr. 163, b.

Insolatio (εἵλησις); interdum dubium est, utrum ea an tonsura capitis sanitatis causa sit II 268, 5.

Insolentia (ὕβρις); eam affert satietas fr. 61, b; cur in eam capitalis pœna statuta non sit IV, 265, 7 ss.; communis affectus jumentorum IV, 7, 5 s.; causa esse potest cur argumentationes afferant a proposito alienas II, 189, 1.

Insomnium (ἐνύπνιον); quidnam III, 512, 19 ss.; quidnam sit, ex iis colligi debet quæ circa somnum eveniunt III, 508, 18 s.; quodammodo sensio est III, 503, 54 s.; imaginatio aliqua videtur esse III, 508, 14; ita vocamus imaginationem quæ in somno fit, idque sive simpliciter, sive quodammodo contingat III, 508, 14 s., cf. III, 512, 4 s.; argumenta quæ probare videntur nos id non sensu percipere III, 507, 4 ss.; probamur id non opinione percipere III, 507, 12 ss.; ab eodem pendet a quo in morbis decipimus, id est ab imaginatione III, 507, 29 ss.; verum est in eo nos videre non posse, sed nihilo minus in eo afficitur sensus III, 507, 39 ss., cf. III, 508, 4; intellectus affectus non est III, 508, 2 ss.; nec sensus simpliciter III, 508, 4; necessario sensus affectus esse debet quia et somnus sensus affectus est III, 508, 6 ss.; probatur sensus affectus esse, quatenus is imaginativus est III, 508, 9 ss.; ea imaginibus ac effluviis tribuit Democritus III, 515, 9 s.; in iis sæpe circa easdem res versamur quas interdiu agimus aut egimus vel acturi sumus, idque quare III, 514, 12 ss.; hinc vice versa necessario interdum ab imaginibus quæ nobis in iis apparent deducuntur negotia quæ interdiu agimus, idque quare III, 514, 16 ss.; quæritur an iis assimilandæ sint imaginationes quas interdum habent qui animo deficiunt III, 504, 25 ss.; sæpe agnoscunt dormientes eo referendum esse quod in iis apparet III, 511, 47 s.; quæ in iis apparent interdum nobis probantur, interdum non III, 511, 12 s., cf. 44.; probantur ubi detinetur intellectus, nec proprio suo motu movetur III, 511, 13 s.; interdum quæ in iis nobis apparent falsa esse sentimus, interdum iis assentimur ac abripimur III, 507, 44 s.; quomodo falsa esse dicantur III, 532, 44 s.; iis accensenda non est quævis imaginatio quæ in somno fit III, 507, 27 s.; iis accensendæ non sunt imagines quæ junioribus nonnullis in tenebris apparent III, 512, 5 s.; nec quæcunque imagines liberis sensibus apparent III, 512, 6 s.; nec omnis quæ in somno apparet imago III, 512, 7 ss.; nec veræ notiones quas dormientes præter imagines habent III, 512, 18 s.; in iis non solum dicimus rem accedentem hominem vel equum, sed etiam albam vel pulchram III, 507, 12 s.; in iis interdum præter imagines aliquid cogitamus III, 507, 17 s., 20 s.; iis accensendi non sunt habitus inter somnum et vigiliam intermedii III, 512, 17 s.; motus qui iis ansam dant comparantur vorticibus qui in fluminibus oriuntur III, 510, 33 s.; item imaginibus quæ in aqua apparent III, 510, 40 ss.; III, 515, 49 s.; motus qui iis ansam dant interdum a motu ab alimento exeunte omnino eliduntur, interdum ita turbantur, ut monstrosæ appareant visiones III, 510, 44 ss., cf. 39 s.; motus qui iis ansam dant, comparantur ranis confictis quæ pedetentim ex aqua emergunt, prouti major ea salis copia liquatur III, 511, 23 ss.; item imaginibus quæ in nubibus apparent III, 511, 28 s.; non fiunt iis qui cibo assumpto obdormiscunt, idque quare III, 510, 37 ss.; III, 512, 27 ss.; nec admodum juvenibus e. g. infantibus, idque quare III, 510, 38 ss.; III, 512, 28 s.; robusta non fiunt atrabiliariis, nec febrientibus, nec vinolentis, idque quare III, 512, 48 ss.; robusta fiunt sanguine sedato ac discreto III, 510, 51 ss.; idque quia motus ab unoquoque sensorio exeuntes ad sensorium commune deferuntur III, 511, 1 s.; cur nulla videant alte et suavissime dormientes IV, 271, 45 ss.; occurrunt ubi cogitantibus nobis et ante oculos res ponentibus somnus supervenit IV, 272, 21 ss.; ideo in iis maxime videmus quæ agimus aut acturi sumus aut volumus IV, 272, 23 s.; meliora habent meliores, idque quare IV, 272, 26 s.; deteriora vero qui vel mente vel corpore deterius affecti sunt IV, 272, 28 s.; nonnulli talia habent qualia qui proposita secundum præcepta memoriæ in locis disponunt III, 507, 23 ss.; quosnam teneant IV, 133, 5 ss.; inprimis homini propria sunt III, 74, 45, s., cf. III, 73, 43; ea habent etiam animalia quædam III, 514, 33, cf. III, 73, 42 ss.; hinc etiamsi divina non sint, sunt tamen dæmonia III, 514, 34 s.; inprimis canis latratu indicat se ea habere III, 73, 46; an ea habeant quadrupedes oviparæ et animalia aquatilia, non constat III, 73, 46 ss.; ea non habent infantes et juvenes admodum III, 74, 46, cf. III, 144, 9 s.; ea sero meminerunt infantes III, 144, 10; quando plerumque incipiant III, 74, 48; nonnulli viri vel mulieres ea nunquam habuerunt III, 74, 49 s.; III, 512, 21 ss.; qui ea nunquam vident eodem modo se habere videntur ac infantes aut qui assumpto cibo obdormiscunt III, 512, 26 ss.; apud eos nempe copiosa cibi exhalatio in superiorem locum incidit ac deorsum vecta multum motum excitat III, 512, 29 ss.; quænam sit causa cur ea nonnulli provectiori ætate videant quum ea antea nunquam vidissent III, 512, 33 ss.; interdum mortem vel morbum prænuntiant ubi alicui eveniunt qui ea antea nunquam viderat III, 74, 50 ss.; ea valde attendenda esse dicunt medici elegantiores III, 513, 28 ss.; item qui artifices non sunt, sed tamen meditari aliquid ac philosophari solent, idque quare III, 513, 30 ss.; probantur aut signa aut causas esse eoum quæ fiunt aut res fortuitas III, 513, 17 ss.; pleraque eorum res fortuitæ esse videntur, præsertim quæ captum ingenii nostri excedunt III, 514, 20 ss.; quæ res fortuitæ sunt eodem modo se habere videntur ac si forte fortuna adveniat aliquid, de quo quis mentionem fecerat III, 514, 23 ss.; hinc multa non eveniunt III, 514, 30 s., 45 ss.; ea omnes aut multi arbitrantur signi vicem gerere III, 513, 4 s.; hinc divinationem quæ ex iis petitur contemnere non licet III, 513, 1 ss.; nec tamen huic divinationi facile credere oportet, idque quare III, 513, 3, 8 ss.; si facultas futura providendi eorum quorum principium in nobis non est prorsus fortuita non sit, melius quam effluviis aut imaginibus explicatur motibus exilibus qui a rebus exeuntes ab altera ad alteram propagantur, donec ad nostram animam perveniant III, 515, 4 ss.; quare rejicienda videatur opinio ea a deo mitti III, 513, 10 ss.; III, 514, 33 s.; 36 ss.; interdiu fierent, si a deo mitterentur III, 515, 26 s.; cur ea recordentur expergefacti, exponitur in *Problematis* III, 504, 2 ss., cf. *Somnia.*

Insomniis (de); quidnam ejus argumentum III, 500, 7 ss., cf. III, 516, 3 ss.; III, 507, 1 ss.; innuitur III, 504, 1 s.; (t. III, p. 510) III, 515, 50.

Insomnium venereum (τὸ ἐξονειρώττειν); mulieres etiam id habent III, 215, 49 s.; III, 355, 37; item pueri qui nondum semen emittunt III, 355, 38 s.; item senes qui non amplius semen fœcundum emittunt (?) III, 355, 40; quænam post ea mulieribus eveniant III, 215, 50 ss.; III, 216, 2; in iis mulieres semen emittunt III, 215, 52 s.; post ea siccas se surgere dicunt III, 216, 19 s.; si id habuerint mulieres humectatur idem locus ac si cum viro coiissent III, 211, 2 s.; III, 216, 2; isque locus eadem indiget cura III, 211, 2 s.; III, 216, 3 s.; idque qualem III, 215, 2; interdum evenit, ut post id validiores sint mulieres, idque non viribus sed sanitate et levitate, idque quare III, 214, 15 ss., 22 s.; si id sæpe habeat mulier, conceptioni favet III, 211, 50 ss.; quomodo post id surgens se habere debeat mulier ut rite concipiat III, 212, 1 ss., 39 ss., cf. *Mulier.*

Insonorum (ἄψοφον); sonum recipit III, 453, 22 s.

Inspectio (θέα); altissimam requirit quæstio locum respiciens II, 287, 1.

Inspectores silvarum; v. *Silvarum inspectores.*

Inspirantes; melius audiunt quam exspirantes, idque quare III, 418, 48 ss.

Inspiratio (εἰσπνοή); tractionis species est III, 335, 33; ita vocatur aeris introitus III, 550, 51 s.; cum exspiratione alternare debet IV, 284, 45; exspirationem præcedit III, 540, 17; simul cum exspiratione fieri nequit III, 538, 7 s.; fieri nequit si vehementer confertimque fiat exspiratio IV, 284, 40 ss.; dum fit attollitur pectus III, 541, 54 ss.; ea dilatantur venæ et meatus III, 457, 38 s.; quænam animalia nonnisi ejus ope respirare possint III, 486, 20 ss., 38 ss., cf. III, 457, 16 ss.

Instinctus divinus (ἐνθουσιασμός); in eum proclives sunt aliqui, idque quinam, 633, 7; eo perculsi sedantur ac purgantur ubi in sacris carminibus ad cantilenas animum demulcentes perventum est, 633, 8.

Instituta (νόμιμα); paucis indigere putat cives reipublicæ suæ Plato, 502, 25.

Institutio (παιδεία); per eam omnis natura melior efficitur fr. 62, a; in secundis rebus decus, in adversis confugium est fr. 62, a; optimum senectuti est viaticum fr. 62, a; ejus divisio fr. 107, b; ejus radices amaræ sunt, fructus vero dulces fr. 341, b, v. *Educatio, Eruditio.*

Instrumentariæ partes; v. *Partes instrumentariæ.*

Instrumentum (ὄργανον); necessario artibus suppetere debet, 484, 49; si sponte munere suo fungeretur, nec servis nec ministris opus esset, 485, 6; distinguuntur in animata et inanimata, 484, 51; item in ea quæ ad agendum accommodantur et ea quæ ad efficiendum, 485, 13 ss.; servus inanimus est II, 100, 35; II, 230, 14; ei prodest, sed amicitiam cum eo non colit artifex II, 100, 31; ad eum se habet artifex ut tyrannus ad subditum II, 100, 30; ei cum opere nihil commune est, 609, 35; multis indiget vita, 610, 3; iis uti debet ars III, 438, 40 s.; iis indigent quædam artes honestæ II, 8, 52; artificis propria res II, 230, 9 s.; artificis causa exstat II, 230, 10; ergo inter id et artificem nec amicitia exstat nec justitia nec communio II, 230, 8; II, 231, 13; se habet ad artem vel ad artificem ut corpus ad animam et servus ad dominum II, 230, 7; II, 231, 12; operis causa exstat II, 230, 49; ei tanta impenditur cura quanta ei jure competit ad opus efficiendum II, 230, 48; se habet ad animam ut terebrum ad artem II, 230, 46; aliorum causa expetuntur II, 5, 52; omne alicujus gratia exstat III, 228, 3; modo ipsa, modo eorum usus quæritur in deliberatione II, 28, 29; iis quoque potentia aliqua inesse potest II, 524, 45; causis necessariis accensenda sunt III, 430, 24 s.; eodem modo quo ejus potentia, actus et perfectio est anima III, 445, 20 s.; nullum infinitum est nec copia nec magnitudine, 489, 54; iis proprius magnitudinis modus est, 606, 20; unicum unico usui inservit III, 544, 30; omne optimum quod non multis operibus sed uni serviat, 482, 41; pro muneribus eadem vel diversa habenda sunt III, 449, 25; optima ei dari debent qui opus efficit melius, 533, 35; præstat idem non pluribus usibus accommodari III, 284, 28 s.; quod injuriis propellendis inservit, acutissimum esse præstat III, 284, 29 s.; qui nescit quonam agat, invite aliquid facit II, 25, 48; non necessario in rebus quæ fiunt continetur III, 354, 51 s.; eorum motus artis notionem continent III, 349, 5 s., cf. III, 358, 3 ss.; eorum motus gladium facit III. 349, 4 s.; ea solus facere nequit ignis III, 348, 48 s.; qualitates debent elementis II, 349, 3 s.; ea movent manus III, 342, 47 s.; ipsa movent materiem III, 342, 48; iis quodam modo inest artis motus III, 342, 51.; iis comparatur semen virile III, 342, 49 s.; iis indigent munera III, 321, 2; cuique facultati suum est III, 395, 34; id una cum facultate dat natura, idque quare III, 395, 39 s.; iis quæ non attrahunt, spiritu attrahunt quum superne cava sunt atque insufflationem habent III, 214, 51 s.; iis assimilant potentias generatrices qui materiem unicam ortus et interitus causam habent II, 464, 18 ss.; eodem redit an his causam tribuas eorum quæ fiunt an materiei II, 464, 25 ss.; pejus movent quam ignis, id est quam elementa, et in universum quam materies II, 464, 30; sanitatis causa sunt II, 264, 25; II, 515, 16; vocatur medicinale, idque sensu proprio et primario II, 221, 1 ss.; ejus notio non continetur in notione medici II, 221, 4.

Instrumenta ad frangendas nuces facta; cur iis facile frangant nuces IV, 66, 30 s.

Instrumenta ferulacea; v. *Ferulacea instrumenta.*

Instrumenta equestria (τῶν ἱππικῶν); eorum conficiendorum ars arti equestri subjecta est II, 1, 13.

Instrumentum motus; v. *Motus instrumentum.*

Instrumenta musica; ex iis perspicitur differentia sonorum IV, 177, 40; quænam in educandis pueris adhiberi possint, quænam non, 631, 32; 642, 2; longiora voces molliores reddunt, idque quare III, 660, 26; quænam argutiores voces habeant III, 661, 55 s.; quæ ab acutis proveniunt diapason consonantiæ unisonæ non esse videntur IV, 207, 9 s.

Instrumentorum opifex (σκευοποιός); eum magis quam poetam respicit spectaculum, 462, 40.

Insulæ; earum nonnullæ magnæ III, 630, 3 s.; septem maximæ dictæ IV, 89, 13; aliæ minores nobis notæ et internæ III, 630, 5 s.; quænam maxime memorabiles III, 630, 6 ss.; continenti vicinæ ejus partem efficiunt III, 596, 18 s.; ideoque terræ motibus magis obnoxiæ III, 596, 13; quæ in alto sitæ sunt minus terræ motibus obnoxiæ, idque quare III, 596, 12 ss., 21 s.; tribus partibus terræ adjacentes, alii seorsim numerant, alii vicinis partibus adnectunt III, 631, 14 s.; iis quæ in Ægæo mari sitæ sunt imbrem affert Hellespontias IV, 254, 43 ss.; IV, 255, 1, quidnam significent aves ex iis ad terram fugientes fr. 158, b; item graculi *ibid.*; alias cepit, alias coloniis frequentavit Minos, 515, 21.

Insulæ beatorum; v. *Beatorum insulæ.*

Insula in mari extra Herculis columnas sita; miræ fertilitatis a Carthaginiensibus inventa IV, 88, 18 ss.

Insula parva ultra Chalybas sita; IV, 79, 3; in ea aurum comportatur IV, 79, 4.

Insulani; iis omnibus minores impensas pertulerunt, 434, 42; inter eos et Chytri incolas Clazomenis erat seditio, 568, 25.

Insulsi (σκληροί); iidem qui rustici II, 50, 45.

Insultatio (ἐπηρεασμός); quidnam, 348, 3; species neglectus esse probatur, 347, 50; 348, 2, 4; odium facit, 353, 6.

Intactile (ἄναπτον); partim id est quod exilem tantum tactus sensum movet, e. g. aer, partim tactilium excessus III, 460, 36 ss.; æque id ac tactile respicit tactus III, 460, 36.

Integer (ὁλόκληρος); ejus ornatus non prodest mutilo II, 241, 35.

Integris alis prædita; v. *Insecta alata.*

Integumentum (τὸ κέλυφος); molluscorum qua parte dehiscit, aquam intromittunt et semen (vel atramentum) emittunt III, 328, 12 ss.; eadem parte invenitur communis excrementi et uteri meatus III, 328, 10 ss.; in supinis dehiscit III, 328, 13 s.

Intellecta; v. *Intelligibilia.*

Intellectio (νόησις, τὸ νοεῖν); idem est quod res intellectæ III, 437, 37 s.; ei similis est sensus III, 469, 43; eam tanquam corporeum aliquid considerant antiqui III, 465, 4; probatur non idem esse ac sensus III, 465, 16 ss., cf. 37, cf. *Cogitatio*; ea una sunt, quorum definitio una est II, 574, 2; quorumnam una sit II, 574, 3; eam simili fieri censent antiqui III, 465, 5 s.; actus ideoque perfecta est II, 568, 31, 42; magis quieti et statui similis esse videtur quam motui III, 438, 10 s.; ea anima corpus movere videtur III, 437, 21 s.; penes nos est III, 451, 53; III, 465, 26; idque quare III, 451, 51 s.; sine imaginibus fieri nequit III, 494, 31 s.; III, 495, 6 s., cf. 19 s.; omnium animæ affectuum maxime ei proprius esse videtur III, 432, 23 s.; si tamen imaginatio quædam sit, aut sine imaginatione fieri nequeat, sine corpore exstare non possit III, 432, 24 s.; comparatur eorum actioni qui imagines in locis memorialibus reponunt III, 465, 27 ss.; partim imaginatio, partim existimatio esse videtur III, 465, 37 s.; partim recta, partim falsa est III, 465, 16 s., cf. 21; recta, sapientia, aut scientia, aut vera opinio est, falsa vero horum contrarium III, 465, 47 ss.; a principio et forma proficiscitur II, 544, 43 s.; ab ejus ultima parte proficiscitur effectio II, 544, 14; voluptatis gratia fit II, 605, 38 s.; propter eam quoque memoria et spes sunt II, 605, 39 s.; in senectute marcescit, non ipso intellectu patiente, sed aliquo quod intus est III, 440, 9 s.

Intellectiones; earum ope præsentia ad futura expendit anima III, 470, 21 ss.

Intellectio per se (ἡ καθ᾽αὑτήν); spectat optimum per se II, 605, 40 s.

Intellectiones contemplativæ (αἱ θεωρητικαί); eodem modo terminantur quo ratiocinationes III, 438, 2 s.

Intellectiones quæ res agendas respiciunt (αἱ πρακτικαί); omnes alius rei causa fiunt III, 438, 1 s.; igitur finem habent III, 438, 1.

Intellectiva animæ pars; v. *Anima intellectiva.*

Intellectus (διάνοια); quomodo a sensu differat II 144, 33; ei competit deliberatio II, 144, 38; ejus munus est ut discernat III, 471, 10; omne intelligibile affirmat aut negat II, 513, 2 s.; eo quæ fiunt, alicujus gratia fiunt II, 267, 14; II, 594, 17 s.; circa eadem ac ille versatur fortuna II, 269, 14; II, 594, 23, cf. II, 267, 33 s.; ad ethicam vel physicam pertinet ut ejus differentiam exponat a mente, a scientia, ab arte, a sapientia et a prudentia, 153, 15; eo etiam fit definitio III, 219, 15; quæ in eo sunt consequuntur quæ in voce sunt, 37, 10, cf. 38, 28; ejus habitus partim veri, partim falsi capaces, 171, 15; cujusvis munus est verum et falsum II, 67, 20, 41; sine eo consistere nequeunt nec consilium, nec actio perfecta II, 67, 25, 27; quod in ea affirmatio et negatio est, id in appetitu sunt persecutio et evitatio II, 67, 12; fieri potest ut moveatur a re externa et tunc ipse animal moveat II, 345, 44; turbatur præter voluntatem si per septum transversum calor vel vapor adscendat III, 268, 42 ss.; III, 269, 4 ss., cf. 12; eo præstat viris bonis multitudo gregatim sumpta, 531, 22; acri opus est ut cognoscantur quæ non sub sensum cadunt, 239, 14, cf. 52; quæritur utrum ejus, an morum major ratio habenda sit in educandis pueris, 625, 4; eum humilem et impeditum reddunt opera illiberalia et mercenaria, 625, 20 23; ei quia non prosit tibiam rejecisse videtur Minerva, 632, 10; ejus labor corpori obest, 627, 52 se sophistico ratiocinio decipi sinit, ubi res parvas sæpius recurrentes negligit, 575, 29; eum quoque spectat senectus, 513 39; ejus dotes plus ad felicitatem conferunt quam bona externa, 601, 19; ejus educationem præcedere debet corporis educatio, 626, 52; in quamnam ætatem cadat ejus maximus vigor, 622, 22, cf 366, 10; eo segnius agere debet mulier gravida, 622, 5, rerum ab eo pendentium numerus infinitus est II, 267, 39; II, 269, 15; eum magis quam corpus spectant honoris et discendi studium II, 36, 4; bonum corporis temperamentum manifestat III, 363, 31; ejus acumen magis perspicitur in minoribus quam in majoribus animalibus III, 178, 30 s.; ejus motum impedit pondus incumbens III, 289, 14 s.; dubitans ligato comparatur II, 488, 37 s.; ejus debilitas est si affirmes omnia quiescere II, 346, 13 s.; videtur semper aliud respicere, nec nisi obiter se ipse II, 609, 15 s.; ei proprii actus ac voluptates specie et præstantia differunt a sensibus propriis II, 121, 12; II, 122, 11; ea adesse putat quæ parum abfuit quin experti simus II, 268, 11; eo quæ fiunt generationes inter generationes scientia factas recensendæ sunt II, 184, 31; quando potentia esse dicantur quæ ab eo ad actum evehuntur II, 568, 52; in rebus ab eo pendentibus causa movens eadem est ac forma vel privatio II, 602, 41 s.; excitatur rebus novis et valide circa ea agit II, 120, 43; si cuipam rei vehementer incumbat oculus sistitur IV, 14, 1 s.; ab eo sejunctus sensus laborem quem sustinet quasi non percipit, IV, 180, 50 s.; ad signa physiognomonica quæ eum respiciunt loquacitas pertinet IV, 3, 40 s.; eo præstant Asiani, 608, 38; eo inferiores Europæi sunt et frigidarum regionum incolæ, 608, 36; eo præstare debent cives, 608, 48.

Intellectus (quæ ab eo proveniunt) (τὰ ἀπὸ διανοίας); eorum alia nunquam sponte et necessario, sed alicujus gratia, alia etiam fortuito fiunt, 162, 31.

Intellectus activus (πρακτική): eo constat quod ratio eadem affirmat quod appetitus persequitur II, 67, 17; ejus opus est veritas cum recto appetitu consentiens II, 67, 21; alicujus gratia constat et aliquid movet II, 67, 28; intellectui effectivo præest II, 67, 29; quomodo ab eo differat II, 67, 30.

Intellectus contemplans (θεωρητική); nec activus, nec effectivus est II, 67, 19; ejus bonitas et mala conditio verum et falsum sunt II, 67, 19; nihil movet II, 67, 28.

Intellectus effectivus (ποιητική); v. *Intellectus activus.*

Intellectus (νοῦς); v. *Mens.*

Intelligendi potentia (τὸ νοητικόν); ea si prorsus caremus, essemus ut cæci II, 573, 26; formas in imaginibus intelligit III, 470, 16; in formis determinat fugiendum et persequendum III, 470, 16 s.; in nonnullis idem est ac intelligentia (νοῦς) fr. 191, a.

Intelligens (ὁ νοῶν); eodem modo operatur ac qui figuras geometricas describunt III, 494, 32 ss.; etiamsi quantum non cogitet, quantum oculis subjicit, id vero cogitat quasi quantum non esset III, 494, 36 s.; ubi cogitandum est quantum indeterminatum, ponit quantum determinatum, sed eo utitur perinde ac quanto simplici III, 494, 37 ss.; cur sine continuitate nihil cogitare possit, nec sine tempore ea quæ in tempore sunt, alio loco dicetur III, 494, 39 ss.

Intelligens (συνετός); quisnam II, 157, 24 s.; ita eundem vocamus quem prudentem cuique sententiam et prudentiam et intelligentiam et mentem tribuimus II, 73, 22; eo spectatur quod bene judicare valet de rebus ad prudentiam pertinentibus II, 73, 25; idem qui bene intelligens II, 73, 4; laudatur II, 193, 53; ejus judicium circa pusilla et in pusillis versatur II, 157, 25 s.; a prudente separari nequit II, 157, 28 s.

Intelligens potentia; ei non tribuenda est doctrina, ubi actu intelligens fit III, 451, 37 ss.

Intelligentia (σύνεσις); unde nomen petitum sit II, 73, 10; virtus cogitabunda est II, 14, 27; is habitus est quo intelligentes dicimur II, 72, 42; II, 73, 10; non idem est quod scientia aut opinio II, 72, 44; nec quod particularis aliqua scientia II, 72, 45; nec versatur circa eadem ac prudentia, nec eadem est II, 72, 49; circa quasnam res versetur, circa quasnam vero non II, 72, 47; judicando solummodo valet II, 73, 2; eadem est ac bona intelligentia II, 73, 3; non eo constat ut prudentiam consequamur vel habeamus II, 73, 4; quonam revera constet II, 73, 7; eam iisdem tribuimus quibus sententiam et mentem et prudentiam, quosque prudentes et intelligentes appellamus II, 73, 20; inest animalibus potentia huic similis III, 145, 15 ss., cf. 9 s.; versatur circa ultima et singularia et res agendas II, 73, 23, 28; eam naturæ debemus II, 73, 38; eam magis artificibus quam expertis tribuere solemus II, 469, 8 ss., circa easdem res versatur ac prudentia, id est circa res agendas II, 157, 23; pars prudentiæ est II, 157, 27; non agit II, 194, 1; ea opus est ad leges eligendas et dijudicandas II, 129, 54; ei prodest optima etiam temperies IV, 190, 43; ea eminet elephas III, 205, 15 ss.

Intelligere; hoc verbum sæpe loco verbi discere adhibemus, idque quando II, 73, 6, 11.

Intelligibile (τὸ διανοητόν); omne affirmat aut negat intellectus II, 513, 2 s.; ubi una cum contemplanti (animæ parte) recte se habet, oritur voluptas II, 120, 35.

Intelligibilia (τὰ νοήματα); eo quod aliud aliud deinceps sequitur continua sunt, ut numerus, non ut magnitudo III, 437, 38 ss.; nisi sciamus quænam sint, sciri nequit quidnam sit intelligere et intellectus III, 448, 25 ss.; natura a sensibilibus differunt fr. 21, a; iis clariora sensibilia II, 133, 30; igitur ad ea a sensibilibus procedere debemus in demonstrationibus II, 133, 29; differunt a sensibilibus II, 156, 7; itaque alia animæ parte cognoscuntur ac sensibilia II, 156, 8; circa eorum principia versatur mens II, 156, 43; III, 221, 42; iisque pro portione respondet III, 221, 44 s.; igitur ad eandem scientiam pertinent ac mens III, 221, 44; quæstio an iis insit infinitum, non pertinet ad scientiam naturalem II, 279, 5; eorum complexio verum aut falsum est III, 471, 5 s.; quæritur quatenus prima ab imaginibus differant III, 471, 6 s.; item utrum reliqua imaginibus assimilanda sint an non sine imaginibus sint III, 471, 7 s.; quædam scibilia sunt, 213, 22; eorum memoria non sine imaginatione est III, 495, 6 s., cf. 19 s.; igitur ea per accidens solummodo respicit memoria III, 495, 7; partim res mathematicæ, partim sensibilium habitus et affectus sunt III, 470, 51 s.; formis sensibilibus insunt III, 470, 50 s.; magnitudinem non habent II, 286, 11; ea non spectat concordia proprie sic dicta II, 180, 45; multa de iis nuntiant prudentiæ participibus sensus qui intermedii ope percipiunt III, 477, 6 s.

Intemperans (ἀκόλαστος); quisnam II, 83, 33 s.; II, 85, 3, 10; multis modis dicitur II, 211, 14 s.; male dicitur incontinens mente præditus II, 238, 3; eum alii eundem esse putant ac incontinentem, alii contra II, 76, 49 ss.; quomodo ab incontinenti differat II, 78, 31 s.; II, 80, 34; II, 86, 15 ss.; II, 166, 2; opponitur temperanti II, 211, 21; II, 212, 45; circa corporis voluptates injustus est, 333, 10; omnibus modis circa voluptates proprias modum excedit II, 37, 19; ita vocatur quia ægrius fert quam decet se jucundis non potiri II, 37, 25; ei voluptas molestiam affert II, 37, 26; ei noxia naturaliter bona II, 241, 32; is est qui ægre fert abstinentiam a voluptatibus corporis II, 16, 36; cupit omnia jucunda eaque quæ maxima sunt II, 37, 29; a cupidine ita abripitur ut jucunda omnibus præferat II, 37, 30; ægritudinem percipit et spe destitutus et cupiens II, 37, 31; pœnitentiæ non obnoxius, ideoque insanabilis est, idque quare II, 83, 36; II, 84, 33, 36; II, 85, 5; incontinenti pejor est II, 83, 46; II, 85, 15; inter eos recensendus est qui non consulto a voluptate abripitur II, 83, 41, 48; ei oppositus est qui circa voluptates deficit II, 83, 38; natura malus est II, 167, 28; ei est malum principium, id est mala ratio II, 166, 13, 17, 18, 20, 30 ss.; II, 167, 16, 23; probatur non incontinens esse II, 167, 13 ss.; quæ facit, ea optima et sibi utilissima esse putat II, 166, 3 ss., 31; probatur incontinente pejor esse, etiamsi contrarium verius videri possit II, 167, 19 s., cf. II, 166, 13 ss.; probatur difficilius curari posse quam incontinens, etiamsi contrarium magis verum videri possit II, 167, 28 ss., cf. II, 167, 19 s.; II, 166, 8 ss.; eos forsitan, eo ipso quod intemperantes sunt, consequuntur malæ de voluptatibus opiniones et cupiditates, 334, 1; utilia quædam faciunt, non tamen propter utilitatem sed propter voluptatem, 334, 25 s.; jubentibus intellectu atque ratione aliquid fugere vel persequi non obsequuntur, sed secundum cupidinem agunt III, 472, 10 ss.; in consilio perstant II, 84, 34; ita potius appellandi sunt qui sine cupidine vel levi præditi excessus sectantur quam qui propter vehementem II, 80, 35, cf. II, 83, 43; qui propter negligentiam est, pœnæ immunis esse non debet II, 30, 14; absurdum est perhibere, eum invitum intemperantem esse II, 30, 21; sponte intemperans est quia ei a principio licuit, intemperantem non fieri II, 30, 30; nemo esse cupit II, 38, 14; quomodo fiamus II, 16, 15; evadimus quia valida voluptas quævis molestiam pellit II, 90, 18; serviles ac feris similes esse videntur II, 36, 49; non multum saporibus delectantur sed perceptione quæ tactu fit II, 36, 41; eorum tactus non totum corpus respicit, sed quasdam ejus partes II, 36, 52; iis proprium est ciborum odore delectari II, 36, 26; unguentorum et obsoniorum odoribus delectantur quia iis in memoriam revocant quæ concupiscere solent II, 36, 22; ita non vocantur Sirenum cantu deliniti II, 212, 2; propter voluptates visu vel auditu vel olfactu perceptas non ita vocamur II, 212, 30, cf. II, 211, 50 ss.; non ita vocantur omnes, nec revera sunt, etiamsi naturaliter gaudent rebus quas omnes necessario participare debent, immo potius modum excedunt quam ab eo deficiunt II, 212, 38, 42; cur ita vocentur qui quod ad voluptatem tactus aut gustus attinet modum prætergressi fuerint IV, 260, 13 ss.; ita vocantur qui circa rem veneream et cibos incontinentes sunt IV, 260, 14 s.; ad eos non pertinet qui propter voluptatem non turpem aliquid facit II, 85, 50; quæritur an propter scientiam, vel opinionem vel prudentiam affectibus non indulgendum esse putet II, 77, 8 ss.; manifestum est eum, nonnisi ubi affectu abripitur, ei indulgendum esse arbitrari II, 77, 17; apud eos alius appetitus alium pellit III, 473, 41 s.; igitur eorum motus comparatur sphæræ motui III, 473, 41; bonus politicæ auditor esse nequit II, 2, 38; multi intemperantia sibi mortem conciliant II, 210, 20; idque plures etiam facerent, si ipsa mors jucunda esset II, 210, 17; dicendum est circa quasnam voluptates intemperans sit, 247, 12.

Intemperans proprie sic dictus; quæritur quisnam sit II, 78, 13.

Intemperantia (ἀκολασία); animæ affectus est II, 195, 5, 28; definitio II, 20, 51; II, 37, 22; II, 243, 36; pertinet ad concupiscentem animæ partem II, 243, 13, 36; medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 31; continua improbitas est II, 84, 39; hydropi vel tabi similis est II, 84, 37; omnis modum excedens, vel ferina vel morbosa est II, 81, 43; vituperio digna II, 37, 22; temperantiæ contrarium est, 330, 5; idque quare II, 23, 1, 15; ei opposita esse videtur temperantia, licet ei revera opponi debeat alius habitus II, 86, 7, cf. II, 21, 1; II, 139, 5 ss.; in eam magis proclives sumus quam in modestiam II, 23, 13; item magis quam in munditiem II, 139, 25, 29; quænam ejus opera II, 245, 43 ss.; quænam ejus sequelæ II, 245, 48 s.; voluptates spectat quæ nobis cum reliquis animalibus communes sunt II, 36, 35; jure vituperanda videtur quia nobis non qua homines, sed qua animalia sumus inest II, 36, 47; non versatur circa animæ voluptates II, 36, 5 s.; nec circa omnes corporis voluptates II, 36, 11; non spectat eas quæ a visu pendent II, 36, 12; nec quæ ab auditu II, 36, 16; nec quæ ab olfactu, nisi per accidens II, 36, 19; spectat igitur gustum et tactum II, 36, 37; II, 80, 26; II, 83, 23; communissimus est sensus ad quem refertur II, 36, 46; ad eam non pertinent nobilissimæ voluptates eorum quæ per tactum percipiuntur II, 36, 50; quænam delectationes ea vacent fr. 210, b; cupidines spectat ac voluptates naturales humanasque II, 83, 9; feris non tribuitur nisi metaphorice II, 83, 10; circa dolores et voluptates versatur II, 211, 25; circa eosdem dolores voluptatesque versatur ac temperantia II, 211, 48; II, 212, 46; respicit errores quorum respectu recte agit temperans II, 211, 21; excessus est II, 212, 36, 48; excessus temperantiæ circa voluptates est II, 139, 6 ss., 31; excessus est circa eas res quibus omnes necessario fruimur ac gaudemus II, 212, 35 s.; in varias species vel partes distinguitur, idque quomodo II, 211, 27; II, 212, 29; respicit duas sensibilium species quas et feræ sentiunt quibusque gaudent II, 212, 3; id est res tangibiles et sapidas II, 212, 4, cf. II, 211, 42; nec omnes res sapidas sed eas tantummodo quarum sapor præcipue in gula percipitur II, 212, 21; parum abest ergo quin ad solas res tangibiles pertineat II, 212, 25, cf. II, 211, 43; magis voluntaria esse videtur quam ignavia, idque quare II, 38, 1; magis vituperanda quam ignavia II, 38, 5; rebus sub eam cadentibus magis assuescimus quam iis ad quas ignavia pertinet II, 38, 6; in ea singulæ actiones magis voluntariæ videntur, totus vero habitus minus II, 38, 12; ejus nomen (græcum) etiam ad puerorum peccata, nec male transfertur II, 38, 15, 19; nihil refert utri primum tributum sit nomen II, 38, 17; quæ ad eam pertinent, sive sponte fiunt, sive invita, incutiunt pudorem, 356, 21; ad ejus voluptatem pertinet adulterium II, 54, 18, cf. 12 ss.; II, 138, 48; vitia ad ejus voluptatem pertinentia, seu excessu defectuve consistant, vituperanda sunt II, 138, 49; quum sit nociva, temperantia bonum est, 375, 26; nec medicinam evertit, nec grammaticam II, 238, 19; propter eam qui ægrotat, sponte ægrotus est II, 30, 26; ea qui cæcus factus est, jure reprehenditur II, 30, 39; propter eam sæpe munere suo male funguntur cum servi tum opifices, 495, 47, 50; vel propter eam, vel propter vitium lædendi et male faciendi adversus legem consilia capiunt, 333, 7; ejus signum concubitus indecens, 355, 38; nemo omnes habet II, 78, 13.

Intensio (ἐπίτασις); ubi est, ibi etiam remissio est II, 396, 25; semper continuari nequit II, 396, 32, 41.

Interfemineum (περίνεος); quidnam III, 11, 38 s.

Interiens (τὸ φθῖνον); interit subiens resolutionem in materiam II, 370, 23 s.

Interierunt (quæ) (φθαρέντα); eorum etiam ideæ, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 18; II, 615, 43 s.

Interiisse (τὸ ἐφθάρθαι); semper prius est quam interire et vice versa II, 327, 8 s.; quando perfecte aliquid dicamus II, 528, 6 ss.

Interiit (quod) (τὸ ἐφθαρμένον); semper prius interire debet II, 327, 3; ubi interiit, non erit II, 324, 17; igitur in individuo momento interiit II, 324, 34.

Interiora (τὰ ἐντός); apud fœtum prius fiunt quam exteriora III, 359, 33 s., cf. III, 357, 1 s.; fiunt tamen post principium III, 359, 33.

Interire (φθείρεσθαι); semper prius est quam interiisse et vice versa II, 327, 8 s.; id rebus evenit, non quia possunt, sed quia non possunt et aliquatenus deficiunt II, 524, 24 s.; ejus impatibilia dicuntur quæ vix aut leniter ita afficiuntur II, 524, 25 s.

Interit (quod); continuum est II, 327, 4; ei aliquid infinitum inest II, 327, 5; semper prius interiisse debet II, 327, 3; videtur dispositionem quandam aut causam aut principium habere quo interire valet II, 524, 33 ss.

Interitus (φθορά); ad idem pertinet ad quod generatio II, 310, 24; II, 599, 15 s.; mutatio est II, 343, 54; dicitur mutatio ad non ens, etiamsi quoque fiat ex ente II, 308, 12 ss.; mutatio ex subjecto in non subjectum est II, 309, 8; II, 598, 5 s.; simpliciter mutatio ex essentia ad non esse II, 309, 9, cf. II, 598, 6; III, 359, 31 ss.; aliquis vero mutatio est in oppositam negationem II, 309, 10, cf. 29; II, 598, 6; omnis finem obtinet II, 277, 41; ejus terminus est non ens II, 332, 37 s.; II, 357, 54; II, 358, 16; semper fit ad non ens, dummodo id quod sensibus non patet tanquam non ens consideramus II, 439, 47 ss.; ei generatio contraria, 281, 20; II, 358, 7, II, 309, 26; II, 598, 20 s.; saluti contrarius est, 575, 23; alterius alterius generatio est II, 465, 27; II, 487, 31; alius rei alius generatio esse potest II, 284, 23; in contrarium fit III, 395, 49 s.; semper e contrario et in contrarium fit subjecto aliquo II, 370, 15; competit rebus quæ e contrariis fiunt vel quibus contraria sunt II, 636, 15 s.; non entis generatio est II, 439, 54; ei opposita est mutationis privatio in ente II, 316, 15; a mutationis privatione in ente proficiscitur II, 316, 16; plane absurdum est si confestim post generationem necessario incipere deberet II, 358, 28 s.; ut fiat aliquid esse debet II, 510, 22 s.; ortu posterior est II, 357, 28; ideoque et latione II, 357, 29 s.; eum interdum obtinere putat vulgus, ubi revera potius generatio obtinet, et vice versa II, 439, 13 ss.; eum obtinere putat vulgus, ubi aliquid in materiem transit quæ sensibus non patet II, 439, 6, cf. 16, 47 s.; ejus causam habet discordiam Empedocles II, 495, 53 s.; non omnis præter naturam est II, 316, 26; nihil impedit quominus alter alteri contrarius sit aliquatenus saltem II, 316, 39 s.; alius jucundus, alius molestus esse potest II, 316, 40; non simpliciter alter alteri oppositus est, sed quatenus alter hujusmodi, alter hujusmodi est II, 316, 41 s.; differentiarum expers non est, sed habet aliquid commune III, 548, 24 s.; nonnullis rebus evenire potest, non intereunte re cui insunt III, 528, 2 s.; per accidens fit II, 562, 34; ejus magis quam generationis per se tempus est, idque quare II, 303, 45 s.; II, 305, 33 s.; motus esse nequit II, 309, 25, 29; II, 598, 19, 23; fieri potest sine ullo motu II, 305, 38; ejus qui sine motu fit inprimis tempus esse causa dicitur II, 305, 39; non tamen ejus causa est tempus, sed in tempore est II, 305, 40 s.; unius ejusdemque rei per infinitum tempus protrahi nequit II, 327, 49 s.; sæpe celerius fit quam generatio, idque quare II, 465, 23 ss.; fit quum id quod determinatur superius est eo quod determinat III, 610, 30 s.; quæritur quando æque celer habendus sit II, 340, 49; ejus causa est longinquitas vel recessio circuli obliqui, ideoque solis II, 465, 9, 20 s.; a caloris et frigoris moderatione pendent III, 413, 39 ss.; eos solis et lunæ numeros sequi vult natura III, 414, 3 s.; non tamen ad amussim hos numeros sequuntur, idque quare III, 414, 43 ss.; plures eandem rem eodem tempore tangere possunt IV, 129, 43 ss.; ab ortibus resarciuntur in mundo III, 636, 23; apud plantas ariditas, apud animalia mors vocatur III, 549, 25; perfectorum omnium simili modo fit III, 548, 30 s.; imperfectorum perfectorum subsimilis est, sed alio fit modo III, 548, 31 s.; semper caloris aliquo defectu fit III, 548, 34 s.; idque apud perfecta in parte in qua substantiæ principium residet II, 548, 35; ei magis obnoxia sunt agilia animalia quam sedentaria III, 283, 35 s.; ei favet sanguinis paucitas III, 236, 44 s.; attelaborum fit ut fors tulerit II, 160, 9. v. *Corruptio*.

Interitus naturalis (φθορὰ κατὰ φύσιν); quarumnam facultatum opus sit III, 610, 11 s.; omnis via est ad putredinem III, 610, 22.

Interitus simplex (ἁπλῆ); non fit discretione et concretione II, 436, 50 s.; sed quando hoc in illud mutatur totum II, 436, 51 s.; via est ad simpliciter non ens II, 438, 48; simul certa quædam alicujus rei generatio esse potest II, 438, 42 ss.; differt eodem modo tripliciter a certo quodam interitu quo generatio simplex a certa quadam generatione II, 438, 52 s., v. *igitur Generatio simplex*.

Interitus violentus (ἡ βίαιος); utpote præter naturam naturali contrarius esse videtur II, 316, 29 s.

Interitus expers (ἄφθαρτον); nihil fit casu II, 388, 37 s., cf. II, 395, 4; probatur necessario ingeneratum et æternum esse II, 387, 14 ss.; tanquam exemplum citatur, 115, 19; impossibilitas determinata est II, 584, 5; interitui obnoxio contrarium est II, 584, 4 s.; nullum simpliciter potentia esse potest II, 571, 22 s.; potest vero aliquatenus potentia esse, e. g. potentia quale aut potentia alicubi II, 571, 24; ergo omne actu est II, 571, 24 s.; nihil esset, si simile ab omnino simili, ideoque quæque res a se ipsa affici posset II, 446, 16 s.; eodem modo quo interitui obnoxium rebus quibus inest, necessario inest II, 584, 23 ss.: quæritur an eorum principia eadem sint ac rerum interitui obnoxiarum II, 489, 40 s.; II, 496, 33 ss.; cur ea a rebus interitui obnoxiis non distinguant contraria qui ponunt (i. e. Pythagorei et Platonici) II, 610, 24; ea imitantur res mutationi obnoxiæ II, 571, 36; eorum non eadem est disciplina ac rerum interitui obnoxiarum II, 269, 44.

Interitui facile obnoxium (τὸ εὔφθαρτον); quidnam sit in rebus natura constantibus quærendum est, ut certiores fiamus de causa longitudinis et brevitatis vitæ III, 527, 30 s, cf. II, 385, 7.

Interitui obnoxium (φθαρτόν); id est cui licet non esse II, 571, 19 s.; idque simpliciter secundum substantiam II, 571, 20, 22; aliquatenus vero secundum reliquas categorias II, 571, 20 ss.; interitus expertis contrarium II, 584, 4 s.; eo et natura et definitione et tempore id est quod non interit II, 363, 17; ab eo separari potest æternum III, 446, 32; necessario inest rebus quibus inest II, 584, 19 ss.; igitur per accidens esse nequit II, 584, 17 s.; sed substantia rerum interitui obnoxiarum est, aut eorum substantiæ inest II, 584, 22 s.; iis substantia priora æterna II, 571, 12 s.; eorum principia quoque forsan interitui obnoxia esse debent II, 421, 8; II, 489, 42; II, 496, 33 ss.; probantur eorum principia interitui obnoxia non esse II, 496, 34 ss.; II, 586, 35 ss.; quæritur an eorum principia eadem sint ac interitus expertium II, 489, 40 s.; II, 495, 30 ss.; eorum principia omnes eadem esse dicunt ac interitus expertium II, 496, 43 ss.; hanc quæstionem tamen accuratius investigare omiserunt II, 496, 45 s.; nihilo minus verisimile non videtur e principiis æque interitus expertium gigni modo interitus expertia, modo interitui obnoxia II, 496, 42, cf. II, 495, 49; II, 586, 27 ss.; eorum forma vel æterna vel interitui obnoxia et facta, ita tamen ut nec fiat, nec intereat II, 560, 35 ss.; aliorum forma separabilis esse nequit, de aliorum forma non constat II, 560, 39 ss.; si motus non æternus est, interiisse oportet tunc quum interit II, 343, 52 s.; item interimendi vim habens post id interiisse II, 343, 53; eorum motus ad contradictionis potentiam refertur II, 571, 32 s.; igitur laboriosa iis est motus continuitas, idque quare II, 571, 34 s.; eos qui scientiam habent latent, ubi a sensu abiere II, 555, 12 ss.; nobis nota sunt III, 556, 31; iis solis competit ut per accidens a se ipsæ moveantur II, 355, 45; iis numero pares esse res æternas dissimillimum veri est II, 586, 16 s., cf. II, 495, 6 s.; quales in iis exstant affinitates a numeris pendentes, tales forsan etiam facile in rebus æternis inveniri poterunt II, 637, 37 s.; nullum eorum numero unum atque idem permanere potest II, 448, 44 s.; igitur quatenus possunt æternum ac divinum participant, quumque nequeant, specie ea participant III, 448, 43 ss., cf. 636, 23 ss.; III, 344, 32 ss.; idque alia magis, alia minus III, 448, 46; quæritur an certo aliquo loco interitus expers esse possit, ubi omnino deest contrarium III, 528, 16 ss.; si transponatur, longius vel brevius perstare potest quam natura sua fert, sed nunquam sempiternum fieri potest III, 528, 44 ss.; idque quia id quod materiem habet semper aliquatenus contrarium continet III, 528, 27 s., 46, cf. *Corruptibile.*

Interitui obnoxium et interitus expers; necessario genere differunt II, 584, 6 s.; probatur id non solum de universalibus valere, sed et de singulis rebus quibus hæc competunt II, 584, 7 ss.; etiamsi hæ primo adspectu ne specie quidem necessario differre videantur II, 584, 8 ss.; per accidens rebus inesse nequeunt II, 584, 16 s.; simul eidem rei inesse nequeunt II, 584, 20 s.

Intermedia inter caput et ventrem pars; eam omnia insecta habent III, 67, 11 ss.; reliquorum animalium pectori et dorso respondet III, 67, 13 s.; plerisque insectis simplex, longis vero multiplex III, 67, 14 ss.; et cum capite et cum ventre vivere potest III, 67, 19 s.

Intermedium (τὸ ἀνὰ μέσον, τὸ μεταξύ); multis modis dicitur II, 430, 17; quænam dicantur II, 311, 29; II, 581, 28 s.; II, 599, 37 s.; multiplex et non indivisibile est II, 462, 36 s., cf. 21; falluntur qui id omnibus inesse censent II, 580, 11 ss.; quibus est, eorum quæ simul negentur, opposita sunt II, 580, 17 s.; eo vero carent quæ ad aliud genus pertinent II, 580, 19 s.; aliquatenus extrema est II, 308, 39; eo tanquam extremo utitur id quod mutatur II, 308, 38; II, 315, 30; vel unum vel plura esse possunt II, 430, 16; inter duo puncta vel nullum erit vel linea IV, 50, 25 s.; nullum est inter res quæ se invicem tangunt IV, 52, 30; simul cum contrariorum altero de eadem re prædicari nequit II, 591, 43 s.; id habent quædam contraria II, 587, 50 s.; respectu dicitur amborum extremorum II, 315, 34 s.; aliquatenus tanquam contrarium considerandum est II, 315, 30; probantur et inter se ad idem genus pertinere et ad idem ac contraria II, 581, 27 ss., 49; II, 582, 32; probantur semper contrariis intermedia esse II, 581, 38 ss., cf. II, 581, 50 s.; II, 582, 32 s.; probantur e contrariis esse quorum intermedia sunt II, 581, 51 ss., cf. II, 581, 26; II, 582, 33; ex iis vel e contrariis gignuntur omnia atque in ea vel in contraria intereunt omnia II, 254, 47; gignuntur e contrariis II, 254, 48; semper oppositis intermedia sunt II, 581, 38 s.; iis carent relativa quæ non contraria sunt, idque quare II, 581, 46 ss.; ad minimum in tribus obtinent II, 311, 31; in contrariis reperiuntur II, 311, 52, II, 599, 49 s.; iis competit mutatio non per accidens II, 303, 36; II, 427, 12; II, 597, 46; ad ea quoque fit mutatio II, 600, 30; iis competit ortus et interitus II, 446, 38; in se invicem agere et a se invicem affici possunt II, 446, 37; necessario finem habere debent II, 487, 30; earum rerum quibus ultima sunt, necessario finita sunt III, 488, 23 s.; motus multa sunt III, 474, 49 s.; iis finem præstantiorem esse putant nonnulli qui igni medium locum tribuunt II, 403, 20.

Intermedium motus; movet et movetur III, 474, 49.

Intermedium tempus; cum nuda mese fit, si paramesen canere oportet, si mesen vero non fit IV, 206, 46 s.

Internum mare; v. *Mare internum.*

Interna; apud dormientes calent III, 505, 39 ss.; apud atrabiliarios frigent III, 505, 28.

Internodium (φάλαγξ); quidnam III, 12, 13.

Interpretatio; in omnes orationum partes quadrat, 424, 18; optima fit ubi in duas partes distribuitur ac dilucida est, 436, 23; quinque modis in duas partes distribuitur, 436, 26 ss.; quomodo dilucida fiat, 437, 6 ss., v. *Elocutio.*

Interpretatione (de); citatur (?) 178, 33.

Interpunctio (τὸ διαστίξαι); si difficilis, lectu non facilis est scripta oratio, 391, 27; difficilis est in Heracliti scriptis, 391, 28.

Interrogans; qualenam sit ejus munus, 267, 5; qualenam ubi certandi gratia disputatur, 267, 18; semper id quod thesi contrarium est, concludit, 267, 35; quænam agere debeat, prouti thesis probabilis, improbabilis vel neutra sit, 267, 37 ss.; quænam ubi respondens quod sibi probabile vel improbabile est posuerit, 268, 5, v. *Respondens*; rogare debet vel probabilia, vel improbabilia, vel neutra, vel quæ ad rem faciunt, vel quæ non, 268, 20; syllogismum consequetur, ubi conceduntur omni conclusione probabiliora, 268, 36; male argumentatur, si ex iis quæ conclusione improbabiliora sunt argumentatur, 268, 38; quando adversus ipsum objectionem movere oporteat, 270, 16, 21; si contentiose interrogat, male disputat, 271, 9; etiamsi optime contra respondentem disseruerit fieri potest ut male procedat argumentatio, 271, 14; sæpe ipse non animadvertit captionem per plurium quæstionum conjunctionem, 281, 37; multum interest ad celandum quomodo in interrogatione contentiosa disponat ea quæ ad interrogationem pertinent, 292, 5; ei tunc utilis est prolixitas orationis et quare, 292, 8; item celeritas disputandi, 292, 10; item ira et altercatio, 292, 11; item si alternatim ponantur singulæ interrogationes, sive plura argumenta habeat eodem tendentia, sive in utramque partem, 292, 10; ei prosunt omnia quæ supra ad celandum sunt exposita (p. 261, 47 ss.), 292, 19; quomodo agere debeat si respondens abnuat omnia quæ ad argumentationem facere putaverit, 292, 23; si ei inducenti per partes concedantur singula, universali tanquam concesso uti debet, 292, 27; ubi nomine caret universale, exemplo uti debet, 292, 32; ut propositio sumatur, per contrarii collationem percontari debet, 292, 34; interdum sophistarum more, etiamsi nihil concluderit, extremum non ut quæstionem, sed ut conclusionem proferre debet, 292, 43; memoratur sophistica argumentatio qua uti potest ad paradoxon defendendum, 292, 48; investigare debet, numquid dicat quo sibi ipse repugnet, vel iis quos recte fatetur loqui aut agere, vel qui videntur tales, etc., 293, 5; interdum duplicem interpretationem proferre debet, 293, 10; interdum recedendo a capta argumentatione reliqua argumenta præcidere debet; 293, 15; si argumentis careat contra propositum problema, contra aliud argumentari debet, 293, 18; ubi rogatur ut adversus certum aliquid argumentetur, maxime cavere debet ne ponat consequens universale, 293, 22; conclusionem non propositionis loco rogare debet, 293, 27; nonnulla ne rogare quidem, sed tanquam concessa adhibere debet, 293, 28; ubi in eo est ut confundatur, negandum esse putat, quasi respondens a principio petiisset, 295, 48; maxime impeditur, si ejus objectiones prævideantur, 296, 37; non eum spectare debet captionum refutatio, 298, 31; 299, 50; inprimis argumentorum inopia laborat, ubi concessis omnibus quæ non ad thesim faciant, nihil conficit, 191, 23; quidam alteri propositioni non insistunt

III, 522, 6 s.; quando ab eo pendeat argumentationis vitium, 307, 46, v. *Dialecticus.*

Interrogatoriæ argumentationes; quasnam ediscendas traderent sophistæ, 309, 4.

Interrogatio; simplex esse nequit, nisi simplex sit enuntiatio, 32, 40; in demonstratione fieri nequit et quare, 132, 17; quomodo ei respondendum sit, 409, 23 ss.; quando ea utendum sit et quomodo, 409, 1 ss.; multas facere non licet propter auditoris debilitatem, 409, 20; quibus non responderi potest: *ita* vel *non*, dialecticæ non sunt, 265, 24, cf. 269, 11; quando tamen ejusmodi uti liceat interroganti, 265, 30; ubi nulla amplius opus est, perspicua est argumentatio, 272, 37; ea uti licet ubi in syllogismo non eadem est oratio vel nomen diversum, 282, 17; nisi unum de uno sit, propositio non est, 283, 30; ut duabus una responsio detur, nec fieri debet, nec rogare oportet, 295, 21, 33; e duabus unam faciunt in captionibus per homonymiam vel ambiguitatem, 294, 15; sunt permultæ quibus per *ita* vel *non* responderi non debet, etiamsi veræ sint, 295, 29; unica est, ad quam una est responsio, 304, 31; dirigenda est vel adversus thesin, vel adversus respondentem, vel adversus tempus, 307, 51, cf. 270. 24; de non necessariis cur fiant, 128, 15; ejus locum tenet ipse actus ubi sine ratiocinatione agimus III, 522, 12 s.; ea fieri potest recordatio in peroratione, 410, 32; in iis sedulo versari debet defensor, 452, 31; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 24.

Interrogatio dialectica; quidnam sit, 32, 37, 43, cf., 265, 21; 269, 11; quomodo instituenda sit, 261, 2; quomodo ubi celando percontari volumus, 262, 6.

Interrogationes ad scientiam pertinentes vel syllogisticæ; revera esse probantur et quales, 132, 20 ss., v. *Quæstiones.*

Interscapilium (τὸ μετάφρενον); magnum et bene carnosum validæ animæ signum IV, 10, 7 ss.; imbecille et non carnosum et male articulatum mollis IV, 10, 9 s.; curvum et humeri valde ad pectus adducti mali moris IV, 10, 10 ss.; resupinatum gloriosi et insipientis IV, 10, 14 s.; medium bene nato convenit IV, 10, 16 s.

Intervallum (τὸ διάστημα); unius ad duo eodem modo se habet ad intervallum duorum ad unum quo actus rei mobilis ad actum rei movere valentis II, 275, 35; II, 595, 49 s.; inter corpora non esse probare debent qui inane esse negant II, 292, 29.

Intervallum inter fines contenti; non exstat præter corporis intrantis magnitudinem II, 289, 50 ss, cf. 40 s.; II, 291, 35 ss.; quamobrem tamen exstare videatur II, 289, 47 ss.; si exstaret, loca infinita essent, et locus loci et multa loca simul II, 289, 52 ss.

Intervallum inter superum et infimum locum; definitum est quia hæc loca ipsa definita sunt II, 374, 20 s., 23; in hoc esse potest corpus quod sursum et quod deorsum fertur II, 374, 24 s.

Intervallum linearum (nempe radiorum circuli); quidnam III, 372, 36; finitum est, si lineæ finitæ, infinitum si infinitæ II, 372, 38, 43; semper majus sumere licet, quemadmodum et numerum II, 372, 39 s.

Intestinalis tractus; eum apud animalia sanguine prædita inde ab ore usque ad anum recto tramite circumdant caput et truncus III, 286, 49 ss.; eodem fere modo apud crustata et insecta III, 287, 5 ss.

Intestinum (ἔντερον); omnibus animalibus cum exsanguibus, tum sanguine præditis commune est III, 61, 7 s.; id habent omnia animalia sanguine prædita III, 274, 23 s.; eodem loco quo ea sita sunt omentum et mesenterium III, 276, 2 s.; juxta ea porrigitur vena a mesenterio proveniens III, 42, 29; super iis extensum est mesenterium III, 15, 6 s.; ab eorum tractu ad venas principales tendit mesenterium III, 276, 28 s., cf. III, 15, 8 s.; ex iis per mesenterium venæ tendunt ad venas principales III, 276, 29 ss., cf. III, 15, 9 s.; omnia obtegit omentum III, 276, 8 s.; ventriculum insequitur III, 15, 1; III, 31, 49; III, 32, 25; III, 270, 37 s.; III, 272, 30 s.; quodnam sit eorum munus III, 270, 41, 42, 44; de iis melius est loqui ubi de generatione et de alimento sermo fiet III, 270, 46 ss.; quomodo se habeant apud hominem III, 15, 1; ad ea per mesenterium tendunt multæ et spissæ venæ superne deorsum III, 15, 9 ss.; iis non multo major est ventriculus apud hominem et canem III, 14, 52 s.; super iis dependens partim animalia sanguine prædita fel habent III, 274, 29 s.; item plerique pisces III, 274, 32, cf. III, 30, 44 s., 47 ss.; quænam aves super iis dependens fel habeant III, 30, 54 ss.; iis imposita est inferior pars uteri apud animalia quæ intra se ovum, foras vero vivum animal edunt III, 37, 41 s., cf. III, 327, 20; iis imposita est matrix III, 17, 16; iis adhæret lumbricus latus III, 93, 27; ea ita molita est natura ut cibo elaborando et excremento efficiendo conveniebat III, 272, 49; ex iis tanquam e præsepi alimentum ope venarum sumere debet totum corpus III, 234, 39 s.; III, 276, 42 s.; desinunt ad cibi exitum III, 31, 49 s.; III, 272, 46 ss.; quomodo differant apud animalia utrinque dentata et non utrinque dentata III, 32, 35 ss.; apud quadrupedes ruminantes faliscum ventrem insequuntur III, 32, 17 s.; aliis simplicia sunt et sibi ubique similia, ubi evolvuntur III, 272, 33 s.; aliis latior est pars ventriculo proxima, angustior vero ultima, e. g. canibus III, 272, 34 ss.; plerisque tamen supra angustiora, versus terminum vero latiora sunt III, 272, 37 s., cf. III, 273, 1 s.; apud cornigera mole majora sunt et replicationes habent, idque quare III, 272, 38 ss.; omnibus quibus recta non sunt, dum progrediuntur, latiora fiunt et efficiunt quod vocatur colum III, 272, 42 ss., 51 ss.; post colum iterum convoluta et arctiora fiunt, idque quare III, 272, 45 s.; III, 273, 1 ss.; dein recta ad excrementi exitum tendunt III, 272, 46 s.; quænam animalia iis non multo latiorem habeant ventriculum III, 32, 28 ss.; III, 272, 28 ss.; quibus recta sunt, voracia sunt omnia, idque quatenus et quare III, 272, 20 ss.; III, 273, 11 ss.; III, 322, 26 s.; quibus lata, magnam requirunt alimentorum copiam III, 273, 10 s., 12 s.; qualia sint animalium quæ continentiora esse debebant quod ad alimenti usum attinet III, 273, 6 ss.; III, 322, 30 ss.; quadrupedum ovipararum qualia III, 32, 48 ss.; cum iis coalescit umbilicus apud ovipara III, 298, 51; qualia habeat elephas III, 32, 42 s.; parum abesse fertur quin latitantis ursi coalescat III, 161, 35 s.; latitantis ursi vacuum reperitur III, 161, 34 s.; cervorum tenuia et debilia sunt III, 131, 35; ideoque levi ictu rumpi possunt, illæsa cute III, 131, 35 s.; item cervos impediunt quominus sine intermissione currant III, 131, 31 ss.; cervorum valde amara sunt III, 30, 30 s.; igitur id gustare nolunt canes, nisi admodum pinguis sit III, 30, 31; quale pleraque aves habeant III, 34, 33 s.; pulli circa decimum diem apparent III, 107, 16 s.; apud serpentes ventriculum insequuntur III, 33, 23; latiori similis est serpentum ventriculus III, 33, 32: juxta ea porrectum fel habent serpentes excepto hydro III, 33, 30 ss.; III, 274, 35; piscium qualia III, 33, 39 s., 43 ss., cf. III, 272, 20; eorum appendices fere omnes pisces habent et pleræque aves, idque quot, ubinam, quare et quinam III, 33, 45 ss.; III, 34, 35 ss., cf. III, 272, 9 ss.; quidam pisces ad ea porrectum habent fel, idque quinam III, 30,

44 ss.; III, 274, 32 s.; item quædam aves, idque quænam III, 30, 54 s.; III, 31, 3 s.; exiguum habent pisces epitragiæ, ubi pingues et firmi sunt III, 75, 30 s.; iis subjacent meatus seminales cum apud pisces tum apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 39; apud mollusca mytidi ab exteriori parte impositum est III, 282, 20 s.; ei vero applicatum est atramentum, idque quare III, 282, 21 s.; molluscorum tenue sed gula amplius est III, 57, 12; inde a ventriculo rursus ad os adscendit III, 57, 11 ss.; eadem membrana continetur ac atramentum III, 57, 19 s.; molluscorum simplex a ventriculo ad anum extenditur III, 277, 47 s.; post ventriculum omnia crustata habent, idque rectum III, 60, 12; crustatorum simplex est et recta a ventriculo ad anum tendit III, 278, 47 ss.; ad id porrectum habent uterum crustata III, 327, 51; quomodo cum ventriculo continuetur apud locustas III, 60, 28; quomodo apud cancros III, 60, 28 s.; quomodo se habeat apud locustas III, 60, 28; quomodo apud cancros III, 61, 32; ubinam terminetur apud locustas et squillas III, 60, 13 ss.; ubinam apud cancros III, 60, 15 ss.; III, 61, 32, s.; III, 80, 40; apud locustas convexæ corporis parti applicatum est quo modo et apud quadrupedes III, 60, 36 ss.; juxta id ovorum locum habent omnia crustata III, 60, 17 s., cf. III, 61, 2; ei apud locustas mares appensa sunt corpuscula arenacea ad genituram pertinentia III, 60, 53 s.; cochlearum cum ventriculo continuum est a papavere simplex initium ducens III, 279, 4 ss.; ab eo deorsum (i. e. versus testæ ostium) tendunt apud cochleam corpuscula quædam nigra (branchiæ) III, 63. 37; turbinatorum simplex est III, 63, 22, cum gula continuatur III, 63, 21 s.; incipit circa papaveris anfractum ibique latius est III, 63, 23 s.; inde reflectitur et superiora petit III, 63, 26 s.; ubinam terminetur III, 63, 27 s.; univalvium et bivalvium in sinistra parte testæ jacet III, 64, 9 s; igitur non ab eadem parte ac ovum ita dictum III, 63, 9; apud pleraque insecta statim os insequitur, ventriculum vero apud insecta eo prædita III, 68, 8, 12 s.; III, 282, 45 s.; plerisque insectis rectum et simplex est, nonnullis tamen et convolutum III, 68, 8 s., 13; III, 282, 48 s.; apud quædam ventriculum insequitur vortices habens, idque apud quænam III, 282, 49 ss.; ad ea porrectus est insectorum uterus III, 328, 48 s.; sine eo aculeum exserere nequeunt apes III, 198, 37 s.
Intestinum cæcum; v. *Cæcum intestinum.*
Intestinum jejunum; v. *Jejunum intestinum.*
Intestinum rectum; ad excrementi usque exitum extenditur III, 272, 46.
Intestinum tenue (τὸ λεπτόν); ventriculum excipit III, 273, 20, cf. III, 272, 37; III, 273, 1 s.; III, 272, 34 s.; medium locum occupat inter ventrem superiorem in quo alimentum inconfectum, et inferiorem in quo inutile excrementum invenitur III, 273, 20 ss., cf. 14 ss.; in eo alimentum immutatur nec amplius recens est, sed jam stercus III, 273, 17 s.; in eo reperitur jejunum III, 273, 20; in quanam ejus parte apud mares inveniatur jejunum III, 273, 27 s.; apud feminas in qualibet ejus parte occurrere potest jejunum III, 273, 26 s.
Intestina terræ; v. *Lumbrici terrestres.*
Intestinorum difficultas; v. *Difficultas intestinorum.*
Intuentes; v. *Conspicientes.*
Intuitus; ejus non est generatio II, 338, 27.
Intumescere; pedibus cur cum pallentes tum fame laborantes soleant IV, 108, 30 ss.
Intunsile (ἄθλαστον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 5; quænam sint III, 620. 33 ss.
Intus; locus est II, 377, 39.
Intybum agreste (πικρίς); ejus succum bibit draco fructuum esu gravatus III, 178, 3 s.
Inundatio; eam nunc factam esse non dicimus II, 304, 52; eam aliquando factum iri dicimus II, 305, 4; ubi cum terra motu facta est ventorum contrariorum pugna facta est III, 595, 30 s.; facta est circa Achaiam III, 595, 38.
Inutile; longe distat a simili II, 219, 41; id a nobis abjicimus II, 219, 35; iis contrarias esse nostras actiones, ostendendum est, 428, 12.
Invalidum; v. *Debile.*
Invenire; magis solent qui metuunt quam qui confidunt, idque quare IV, 193, 1 ss.
Invenit (qui) bis idem; differt a reminiscente III, 496, 51 ss.; idque quomodo III, 497, 2.
Inventa; civitati qui utilia excogitasset, ei præmium proponi jubebat Hippodamus Milesius, 508, 38; novis præmia proponere res est quidem auditu speciosa, sed periculis plena, 509, 50; iis præmia statui non possunt, si non conferat leges vel reipublicæ formam immutare, 510, 2.
Inventores; inventa sua magis amant quam qui eorum participes sunt, 412, 49.
Invenustas (ἀκοσμία); sequela est intemperantiæ II, 245, 48.
Inversio (βλαίσωσις); quidnam, 378, 24.
Inversio (syllogismi) (τὸ ἀντιστρέφειν); quidnam, 100, 13 ss., cf. 274, 14; quomodo differat contradictoria a contraria, 100, 18; quidnam efficiat in syllogismos universales secundæ figuræ, 101, 19; quomodo differat a syllogismo per impossibile, 103, 16; per eam iidem fiunt syllogismi ac si syllogismi ad impossibile deducantur, 107, 45; eam exercitii causa facere debet dialecticus, 274, 10.
Inversio contradictoria; quidnam efficiat in syllogismos universales primæ figuræ, 100, 39; in syllogismis particularibus primæ figuræ evertit utramque propositionem, 100, 52; item in syllogismis particularibus secundæ figuræ, 101, 41; item in syllogismis tertiæ figuræ, 102, 7.
Inversio contraria; quidnam efficiat in syllogismos universales primæ figuræ, 100, 25; in syllogismis particularibus primæ figuræ neutram evertit propositionem, 101, 1; item in syllogismis particularibus secundæ figuræ, 101, 38; item in syllogismis tertiæ figuræ, 102, 4.
Invidia (φθόνος); animæ affectus est II, 18, 20; II, 195, 29; ejus definitio, 187, 46; 361, 31; II, 196, 15 ss.; est affectus vel habitus moralis animæ vituperandus II, 149, 18; II, 216, 36; quidnam ei proprium sit II, 149, 25 ss.; II, 216, 37; immerito idem quod indignatio, misericordiæque opposita esse videtur, 360, 4; quomodo ab indignatione differat, 360, 6, 13; quidnam ei cum indignatione commune sit, 360, 8; ad malos mores pertinet, 360, 22; 362, 33; misericordiam prohibet, 360, 26; quomodo a metu differat, 360, 11; quomodo ab æmulatione, 362, 34; eorum adversaria est qui rebus secundis utuntur fr, 340, a; majus malum est quam tristitia fr. 337, b; ad injustitiam confert II, 217, 42; medium non recipit, nec excessum, nec defectum II, 20, 23, 36; remotissima est ab amicitia et societate civili, 555, 36; eam qui metuit ignavus non est II, 31, 49; qui ab ea pendentem molestiam prævidet metu non percellitur II, 209, 30; educationem consequitur, 378. 10; odio propinqua est, 453, 33; quomodo et adversus quosnam excitari possit, 445, 40; adversus quosnam excitari debeat in dissuasione, 445, 32; in pero-

ratione apud auditorem excitanda est, 410, 19; quando eam apud judices contra adversarios excitare debeat defensor, 453, 31; quomodo excitanda sit apud judices, 453, 26, 34.

Invidiæ contrarius animæ affectus; nomine caret II, 195, 29; definitur II, 196, 18.

Invidus; quisnam II, 22, 17; alienis malis lætatur, 360, 23; etiam dignorum successibus affliguntur II, 196, 16; quinam esse soleant, 361, 34 ss.; circa quænam, 361, 45; quibusnam, 362, 1 ss.; quibusnam gaudeant, 362, 22; opponitur indignabundo II, 149, 24; ejus signum III, 9, 1; necessario iracundi, morosi, pusillanimi sunt, etiamsi non adsint invidi signa IV, 4, 8 ss.

Invirilitas; sequela ignaviæ est II, 245, 40.

Invisibile (ἀόρατον); quidnam II, 529, 41; significat et quod omnino videri nequit, et quod nunc colorem vel omnino nullum vel exilem habet, etiamsi sua natura habere possit III, 458, 13 ss.; colore caret III, 453, 23; æque ad id ac ad visibile refertur visus III, 457, 6 s.; III, 458, 6 s.; III, 460, 34 s.; potentiæ privatione ad aliquid refertur II, 527, 20 s.; loquelæ elementum non est II, 278, 34; II, 596, 14 s.

Invisi; iis injuriam facere solent, 339, 23.

Invita (ἀκούσια); quidnam II, 203, 13; dicuntur cum quæ vi, tum quæ non cogitando fiunt II, 142, 42; eorum causa non est homo II, 199, 16; nec laudari nec vituperari solent II, 140, 10; violenta esse videntur II, 199, 28; II, 200, 46; ea sunt quæ vel vi vel per inscitiam fiunt II, 24, 21; II, 26, 12; II, 61, 32; per qualem inscientiam fieri debeant ut vere invite fiant II, 25, 40 ss.; quæ per inscitiam fiunt, ea revera invite non fiunt, nisi insequatur ægritudo ac pœnitentia II, 25, 27, 31; II, 26, 10; in ea cadit venia et interdum misericordia II, 24, 17; II, 25, 44; quænam venia digna sint, quænam non II, 62, 25; eo ipso tempore quo fiunt a sponte factis dijudicanda sunt, II, 24, 36; eorum cognitio legumlatori utilis, idque quare II, 24, 20; cum ægritudine conjuncta esse videntur II, 25, 19; II, 26, 23; probantur ad ea non pertinere quæ iræ vel cupidinis causa fiunt II, 26, 15 ss.; ad ea referri quæ desiderari debent ridiculum est II, 26, 21; multum valent in jure dicendo II, 57, 47.

Invitus (ἄκων); aliquem cecidisse aut interfecisse dicitur qui non cogitando hoc fecit II, 142, 45.

Involucrum fructus; v. *Fructus involucrum.*

Iocaste; in Carcini Œdipode multa pollicetur, 406, 48.

Iolaus; apud ejus tumulum Thebis amatores et amasii mutuo se jurejurando obstringunt fr. 260, b.

Iolaus, Iphiclis filius; exstruxisse dicitur multa ædificia Græcorum vetusto more in insula Sardinia, quo tempore Thespiadas, Herculis filios, secum ducens ad ea loca trajecit coloniam deducturus IV, 91, 23 ss.

Iolcos; ludi ibi in Peliæ honorem celebrabantur fr. 311, b.

Ion; ab eo genus deducunt Iones II, 532, 18; eo Atticam frequentante Athenienses Iones dicti sunt fr. 255, a.

Iones; genere dicuntur quidam, idque quare II, 532, 17 s.; Athenienses dicti sunt Ione Atticam frequentante fr. 255, a; qui una cum Heraclidis e tetrapoli Attica in Argolidem venerant, cum Caribus cohabitaverunt sub reditum Heraclidarum fr. 356, a; locum ubi Tarentum postea fuit Polieum appellabant IV, 94, 2 s.; cymindi nomen indiderunt III, 182, 39 s.

Ionia; ejus tyranni antea summos magistratus gesserant, 580, 13.

Ionium mare; versus id Sirin incolunt Chones, 612, 2; ad id sita Apollonia, 546, 41.

Iphiades; Abydi sodalitium ducebat, 573, 2.

Iphicles; ejus filius Iolaus IV, 91, 27; quid de eo narrent fabulæ quod ad superfætationem attinet III, 140, 20.

Iphicrates Atheniensis; quodnam consilium dederit Cotyi, 647, 23; quomodo Atheniensium fœdus cum Epidauriis et oræ maritimæ incolis vituperarit, 396, 45; quidnam de Charete dixerit, 397, 23; Calliam appellavit μητραγύρτην, non δᾳδοῦχον, 387, 38; quomodo se ipse laudaverit, 327, 52; 331, 36; quomodo defenderit filium juniorem quem propter proceritatem cogere volebant, ut publica munera obiret, 378, 32; quomodo se defenderit in oratione *adversus Nausicratem*, 404 25; exemplum citatur, 371, 23.

Citatur ex oratione *adversus Harmodium* (cf. *Lysiæ* fr. 36 in *Orat. att.* t. II, p. 261), 376, 29; (*ibid.* fr. 37, p. 262), 376, 49; (*ibid.* fr. 38, p. 262), 327, 52 ss.; item ex oratione *adversus Aristophontem* (*ibid.* fr. 126, p. 276), 376, 38; item ex oratione *contra Nausicratem* (*ibid.*, *Iphicratis* fr. 4, p. 310), 404, 21 ss.; ex *incertis orationibus* (*ibid.* fr. 5), 378, 31; (fr. 6), 387, 31; (fr. 8), 396, 45.

Iphigenia; quomodo Orestem agnoverit et quomodo ab eo agnita sit, 465, 41; supplicans nequaquam ei similis videtur quæ postea est, 469, 2; apud Euripidem epistola notam se fecit, 469, 44; 470, 19.

Iphigenia; Polyidi sophistæ citatur, 470, 5, 46.

Iphigenia in Aulide; Euripidis citatur, 469, 2.

Iphigenia in Tauride; ejus argumentum concinne exponitur, partim secundum Euripidem, partim secundum Polyidum, 470, 39 ss.; Euripidis respicitur, 465, 41; citatur, 468, 26; 469, 43; 470, 18, 45, 50.

ἱππέλαφος· v. *Equicervus.*

ἱπποθῆλαι· v. *Equirumi.*

Ipsum; alii oppositum est II, 629, 13; quod ipsum est, ejus una ratio et una causa est, idque quænam II, 556, 50 ss.; hæc quæstio omnibus communis et brevi conficitur II, 557, 4; cur ipsum sit qui quærit, nihil quærit II, 556, 48.

Ipsum bonum; in hac dictione *ipsum* commune significat II, 190, 46; aliquid exstare debere affirmant idearum sectatores II, 190, 45; quomodo id definiant II, 189, 45; probatur ejus definitio ab idearum assertoribus prolata in ideam boni quadrare II, 189, 47 ss.; id unum esse affirmant idearum sectatores, idque quare II, 191, 7; contrario modo demonstrari debet ac quo illud demonstrant idearum sectatores II, 190, 50; idem esse nequit quod bonum commune idque quare II, 191, 22, 30, 32; nec idem quod idea boni II, 191, 30 s.; finis est rerum ab homine agendarum II, 191, 34, 49; item rerum agendarum optima II, 191, 49; cadit sub scientiam omnium rectricem, i. e. quæ simul civilem, moralem et domesticam comprehendit II, 191, 35.

Ira; affectus est animæ, 119, 39; II, 18, 20; II, 47, 28; II, 138, 17; II, 194, 49; τῷ θυμοειδεῖ inest, 193, 34; eam qui spectant affectus fere nomine carent II, 21, 35; II, 47, 25; est appetitus rationis expers, 333, 36; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 39 ss.; est nempe certus aliquis cordis motus III, 439, 45 s., cf. III, 432, 49; non magis animæ motus est quam textura aut ædificatio III, 439, 49 ss.; ejus fervorem accendunt sanguinis fibræ III, 235, 46; calorem excitat III, 235, 43; ideo in eam prona sunt animalia quorum sanguis multas et crassas continet fibras III, 235, 40 ss.; idque inprimis tauri et apri III, 235, 46 s.; caloris fervor est cordi proximi IV, 123, 46; sine corporis affectu obtinere nequit III, 432, 21 s.; 32 s.; interdum non excitatur, etiamsi vehementes manifestique occurrant affectus III, 432, 36 s; interdum parvis et levissimis affectibus movetur, idque quando III, 432, 37 ss; definiri debet tanquam motus talis corporis hujusmodi aut partis aut potentiæ ab hoc hujus gratia III, 432, 43 s.; quomodo eam definiat dialecticus III, 432, 47 s.; quomodo naturæ interpres III, 432, 49; a materie inseparabilis est, sed non eodem modo ac res mathematicæ III, 433, 13 ss.; quidnam sit, 347, 30; ejus definitio fr. 23, a; comparatur fumo qui oculos offuscat fr. 23, a; eam ratio fugit tanquam acerbum tyrannum fr. 23, b; extra se rapit animam II, 209, 16; ea a ratione deflectimus, 426, 12; ea abrepti facile circa sensus fallimur III, 510, 1 s.; ea quum vincimur difficilius nobis persuaderi sinimus IV, 7, 47 s.; semper spectat definitum aliquem, non hominem in universum, 347, 34; 351, 10; 353, 9; eam comitatur quædam voluptas, 347, 36, 42; jucunda est, 336, 1; Homeri de ea effatum, 347, 40; ejus voluptas comparatur voluptati quæ in somniis persentitur, 347, 44; semper voluptate aliqua stipata, nimirum ultionis spe II, 210, 13; non admodum blanda (κολακικός) II, 198, 6; tanquam odii species considerari debet, 583, 21; quomodo ab odio differat, 583, 28; 353, 7; odium facit, 353, 6; quæritur an eam sequatur odium, 193, 34; 214, 41; propter eam qui dubitat, in alterutram partem inclinari potest, 353, 34; eam excitat quævis contumeliæ species, 581, 8; eam movet si injuriam accipimus, non vero inferimus, 355, 22; adversus superiores exsistere solet fr. 325, b; plerique eorum qui propter eam tyrannos invadunt, ulciscendæ injuriæ causa, non ut superiores evadant, ita agunt, 581, 9; sæpe efficacior est quam odium, idque quare, 583, 23; illa tamen frequentius propter odium in tyrannos conspirant, 583, 28; cum fortitudine confunditur, idque quare II, 34, 14, 16; ea qui dimicant comparantur feris in vulnerantes irruentibus II, 34, 15; fortitudo ab ea pendens maxime naturalis, sed non genuina II, 209, 12, 19; II, 210, 9; quibus modis ejus impetum delineaverit Homerus II, 34, 19 ss.; ad pericula subeunda alacerrimos reddit II, 34, 17; fortes adjuvat II, 34, 28; ejus impetus maxime naturalis esse videtur, quum ei adjunctum sit consilium et causa cujus gratia fortes sumus II, 34, 37; qui propter eam dimicant, pugnaces sunt, non revera fortes II, 34, 41; nec pulchri causa aut quomodo ratio jubet, sed propter affectum agunt II, 34, 42; ei multæ et variæ causæ ansam dant II, 47, 29; laudatur qui ei indulget quibus de rebus, in quos, quomodo, quando et quamdiu decet II, 47, 30; ei qui non indulget sensu carere et molestia non affici et injuriam propulsare non posse videtur II, 47, 40; circa eam omnibus modis fit excessus, sed non omnibus simul II, 47, 43; se ipsam perdit et si integra est, intolerabilis evadit II, 47, 47; eam non continent iracundi, sed statim injuriam rependunt, deinde cessant II, 47, 52; ei finem imponit ultio, idque quomodo II, 48, 9; ei inest excessus et defectus II, 19, 44; in ea medium tenere difficile est II, 139, 40; qui parum circa eam aberrat, sive ad nimium, sive ad parum, vituperandus non est II, 48, 21; quantum vero et quomodo aberrare debeat aliquis ut vituperio dignus sit, verbis explicari nequit II, 48, 25; constat tamen medium habitum laudandum esse, defectum vero et excessum vituperandos, idque eo magis quo longius a medio absunt II, 48, 28 ss.; medio igitur habitui opera danda est II, 48, 32; qualis sit circa eam bonus habitus qualis malus II, 138, 22; commovetur propter injuriam apparentem II, 62, 13; ea qui agunt rite non consulto agere censentur II, 62, 10; eam multi involuntariam esse putant, idque quare II, 202, 37; ei veniam dare solemus, idque quare II, 202, 38; ejus principium non apud iratum est, sed apud eum qui ipsam excitavit II, 62, 11; si quæ hominibus propter eam eveniunt, injustam quidem actionem peragunt, sed injusti non sunt II, 62, 5; ubi de actionibus quæ ei debentur jus dicitur, non de facto, sed de jure disceptant II, 62, 14, 17; propter eam quæ fiunt probantur invite non fieri II, 26, 15 ss.; nonnullas ob res necessaria est II, 26, 21; ridiculum foret si turpia ab ea profecta invite, honesta vero sponte facta esse diceremus II, 26, 19; ejus nemo per se incontinens esse dicitur, sed ex similitudine tantummodo II, 77, 50; II, 80, 15, 28; II, 81, 15 s., 41; eam quoque spectant continentia et incontinentia II, 142, 2; IV, 259, 32; circa eam incontinentia minus turpis est quam circa cupiditates II, 82, 12, 26, 45; II, 83, 1; aliquatenus, etiamsi perverse rationem audire videtur II, 82, 13, 25; cum ratione est IV, 259, 35; calcar virtutis est fr. 152, b; necessaria est fr. 152, a; ea utendum quasi milite, non quasi duce fr. 152, a; comparatur ministris nimis præpetibus aut canibus qui latrant nescientes an amicus sit, necne II, 82, 15; qui ob eam incontinens est aliquatenus a ratione superatur II, 82, 26; magis naturalis est quam cupidines non necessariæ vel quæ nimium expetunt II, 82, 31; insidiosa non est sed aperta II, 82, 40; ea incitatus semper dolens agit II, 82, 48; ei non conjuncta est contumelia II, 83, 1; circa quæ facilius justa excitatur, ea injustiora sunt II, 82, 49; ejus excessu qui peccat vocatur iracundus II, 21, 37; II, 195, 41; II, 213, 4; vel asper (χαλεπός) II, 213, 5; vel ferus (ἄγριος), *ibid.*; ejus defectu qui peccat vocatur insensatus (ἀνόητος) II, 44 19; II, 213, 6; vel stultus (ἠλίθιος) II, 44, 8; vel servilis II, 213, 6; vel stupidus (ἀνάλγητος) II, 195, 43; vel lentus (ἀόργητος) II, 21, 38; circa eam versantes iracundi vel mites fimus II, 15, 25; invicta II, 209, 20; quæ jubet, si in potestate sint, fient, 369, 29; si jussit, facta fuerint, 369, 14; ejus genus esse nequit dolor, nec contemptionis existimatio, 217, 35; ejus causa, non genus est dolor, 214, 17, 22, 37; non rite definitur dolor cum contemptus existimatione, 254, 5, cf. 262, 27; ejus contrarium clementia, 350, 4, 32, 39; ejus sedatio delinitio, 350, 5; in humiles cessat, 350, 24; simul cum metu exstare nequit, 350, 34; 364, 5; eam comitatur ægritudo, 350, 38; 353, 17; propter eam qui egerunt, iis non irascimur, 350, 35; tempore sedatur, 350, 43; majorem sedat pœna ab alio sumpta, 350, 45; ea non petimus qui se injuste egisse agnoscunt, 351, 4; nec qui majus malum passi sunt quam nos ipsi iis intulissemus, 351, 2; non fit adversus id quod juste factum est, 351, 5; conatur majus quam decet malum infligere, 351, 6; ea non incendimur, si putamus eos quos ultum imus, ignoraturos esse nos ipsos iis malum infligere et cur, 351, 9; fiduciam facit, 355, 21; propter eam quænam fiant, 334; 27; ad eam referuntur verbera II, 54, 20; immortalis servanda non est mortali, 372, 12; contra eam difficulter pugnatur secundum Heraclitum, 587, 30; II, 200, 15; facilius impugnatur quam voluptas secundum Heraclitum II, 17, 22; quosnam ea petamus, 348, 54 ss.; ad eam celeriter transire licet, non vero celeriter eam persentire II, 118, 25; ei magis obnoxius est vir unicus quam multitudo, 539, 26; propter eam qui mortem sibi consciscit, non sibi, sed civitati injuriam facit II, 65, 28; quinam ea ab atra bili facile permoveantur IV, 267, 29; in ea pendet labrum IV, 257, 35; ab ea cessabunt pueri si quis aquam frigidam iis infuderit IV, 157, 41 s.; potentum metuenda est, 353, 40; ejus fidelissimam imitationem continent numeri et cantilenæ, 629, 49; quomodo excitanda sit docebant rhetores Aristotelis æquales, 310, 18; quomodo et adversus quosnam excitari possit, 445, 37; adversus quosnam excitari debeat in suasione, 445, 32; ejus excitatio pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 12; pertinet ad affectus quos apud judicem movere conatur orator, 310, 18; 347, 20; apud auditores in peroratione excitanda est, 410, 18; 451, 8; ejus pertractatio triplex, nempe quinam in iram proclives sint, quibusnam et quasnam ob causas irascantur, 349, 23; ejus utilitas in defensione, 426, 12; eam apud judices adversus adversarios excitare debet defensor, 453, 30; eam præ se ferre debet qui odiosum crimen infert, 449, 36; ejus utilitas in interrogatione contentiosa, 292, 11; quænam ejus elementa in hac interrogatione sint, 292, 13.

Iram (incontinentia circa); v. *Incontinentia.*

Iracundia (ὀργιλότης); qualitas patibilis circa animam, 14, 51; e tristitia passio est, non qualitas, 15, 4; animæ affectus est II, 195, 25; ejus definitio II, 21, 38; II, 47, 27; II, 195, 41; II, 243, 32; pertinet ad fervidam animæ partem II, 243, 12, 34; quænam ejus species II, 245, 29; quænam ejus sequelæ II, 245, 33 ss.; quænam ejus opera II, 245, 30 ss.; vulgo mansuetudini opponitur II, 198, 2; asperitate frequentior est eaque potius levitati opponitur II, 48, 15; homini et reliquis animalibus communis est III, 145, 8; infantibus recens natis inest, 620, 29; signum ad illam pertinens IV, 3, 50 s.

Iracundus (ὀργίλος); quisnam, 348, 33 ss.; II, 21, 37; II, 147, 40; animæ potentia ita dicitur II, 195, 2; vituperio dignus est II, 147, 41, 45; opponitur mansueto II, 198, 2; II, 213, 4; idem qui asper (χαλεπός), *ibid.*; cito irascitur et in quos non decet, idque magis quam decet II, 47, 49; id optimum habent quod cito cessant II, 47, 59; asperis præstant ad vitæ consuetudinem II, 48, 17; propter iram injustus est, 333, 14; necesse est invidum esse etiamsi non adsint invidi signa IV, 4, 8 ss.; non insidiosus est sed apertus II, 82, 39; vino redditur IV, 265, 43 s.; in laudatione simplex appellari debet, 331, 17; ei vocem acutam duplicem ob causam tribuere aliquis poterit IV, 4, 18 ss.; ejus signa III, 8, 45; IV, 5, 52 ss.

Irascens (ὀργιζόμενος); non laudatur, nec vituperatur, nisi certo aliquo modo irascatur II, 18, 32; quare non rigeat IV, 157, 34 ss.; ejus faciem si quis præ se ferat ad iracundiam illud signum pertinet IV, 3, 50 s.

Irasci; facile est, et cujuslibet hominis II, 23, 25; difficile determinatu est quibusnam et qualibus de rebus et quamdiu oporteat II, 24, 2; II, 48, 19; facile est, itemque contrarium II, 139, 39.

Iratus; vindictam quærit propter apparentem contemptum, 262, 26; sibi injuriam inferri putat II, 62, 19; verissime indignatur, 470, 33; nunquam negligit, 350, 37; appetit quæ assequi se posse putat, 347, 39; impense dolet ultione destitutus, spe vero ultionis gaudet, 336, 23; misericors non est, 358, 46; non per inscientiam, sed insciens agit II, 25, 35; interdum sedari nequeunt, sed semper eodem revertuntur III, 499, 13 ss.; hi similes sunt carmine aut nomina aut orationes quasdam recitare admodum assuefactis eaque vel invitis recitantibus III, 499, 16 ss.; nobis qui non adversantur, amamus, 352, 27; quare acriores sint frigore IV, 155, 7; iis sæpe accidit voce hæsitare, idque quare III, 662, 52 s.; iis accenduntur quæ supra pectus sunt IV, 12, 25 s.; cur iis oculi rubescant IV, 273, 1 ss.; IV, 279, 5 ss.; cur calore, introrsum collecto, pervalidi et audaces sint, metuentes vero non IV, 256, 15 ss.; si quis verberet minus malus videtur ac qui non iratus II, 83, 45; hyperbolis uti solent, 400, 10; quando conveniat ejus elocutio, 392, 22; ei ignoscitur, si nomina adhibeat composita vel peregrina, 393, 5.

Iris; quinam τὸ διότι et τὸ ὅτι circa eam scire debeant, 135, 17; problema de ea quo pertineat, 168, 5; reflexio quædam est III, 600, 45 s.; idque qualis III, 602, 31 ss.; visus reflexio solem versus III, 603, 17 s.; visionis refractæ affectus IV, 186, 32; species est segmenti solaris vel lunaris in nube humida et cava et ad adspectum continua III, 633, 21 ss.; ejus colores unde proveniant III, 608, 12 ss., 37 ss.; tres sunt numero III, 600, 27 ss., III, 608, 40 s.; ejus colores ii fere sunt, quos solos pictores conflare non valent III, 600, 33 s.; colore a corona differt, idque quare III, 603, 20 s.; interdiu fit III, 600, 51; quacunque diei hora fieri potest ab æquinoctio autumnali ad alterum III, 600, 24; III, 607, 39 ss.; longioribus vero diebus circa meridiem non fit, idque quare III, 600, 25; III, 607, 41 ss.; duplex apparet et qui complectitur coloribus est languidioribus et contrario modo dispositis, idque quare III, 600, 26 ss.; III, 605, 21 ss.; interdum noctu fit, sed raro, a luna III, 601, 1 ss.; III, 607, 18 ss.; idque quare III, 607, 19 ss.; tantum plenilunio fit III. 601, 4 ss.; in annis ultra L bis tantum se eam deprehendisse affirmat Aristoteles III, 601, 4 s.; antiqui eam noctu exstare non putabant III, 600, 51 s.; fit quoque si quis tenuissimis adsperginibus soli obversum conspergat, ut altera parte illas sol illuminet III, 604, 4 ss.; similis est illi qui remis fit III. 604, 9 ss.; e regione semper apparet III, 603, 18: neque orbis neque semicirculo major fieri potest, quod ex ejus descriptione (ἐκ τοῦ διαγράμματος), ut et cetera ad illam pertinentia demonstratur III, 605, 42 ss., cf. III, 600, 20 s.; si in astri ortu, aut occasu reflexio fiat, dimidia circuli portio resecabitur III, 606. 1 s.; sin vero astro in superiori parte collocato, minor semper semicirculo IIII, 606, 3 ss.; ejus conformatio in directum conformata virgula est III, 633, 24 s.; ab ea quomodo differat halo III, 633, 26 s.; speciem tantum exhibet III, 633, 19; ea incumbente, potissimum cadit mel III, 97, 8 ss.; arbores in quas descendit odoras fieri dicunt IV, 186, 16 ss.; lunaris prorsus alba apparet, idque quare III, 605, 8 ss.

Iris quæ a remis exsistit; III, 603, 52; ejus causa III, 603, 53 s.; non puniceum sed purpureum colorem habet III, 604, 1 s.

Iris (flos); multas in se continet pro coctionis discrimine varietates colorum III, 650, 49 s.

Ironia; quomodo a scurrilitate differat, 409, 43; ea fieri potest recordatio in peroratione, 410, 30; fit, vel ubi aliud dicimus, aliud dicere simulamus, vel ubi contrariis nominibus res appellamus, 435, 1; ea fieri potest iteratio, 435, 3; 444, 22; quomodo fiat per omissionis simulationem, 435, 4, quomodo contrariis nominibus res appellando, 435, 11; cum ea epithetis frequentibus nominibusque compositis ac peregrinis interdum utuntur oratores, 393, 13; adhibenda est, ubi adversarius insimulat nos scriptas orationes recitare, 452, 2; item ubi insimulat nos mercede conductos causas dicere, 452, 18; ejus usus in vituperatione, 448, 2; ejus utilitas ad captandam auditorum benevolentiam, 439, 31.

Irrationale; quidnam significet sumit geometria, 130, 44.

Irrationalis pars animæ (τὸ ἄλογον τῆς ψυχῆς); eam delet Socrates eo quod virtutes scientias habet II, 131, 35; ei insunt virtutes morales quarum exempla citantur II, 137, 18 ss.; non laudatur nisi quatenus parti ratione præditæ subserviat II, 137, 24; apud incontinentem vincit partem ratione præditam II, 171, 23 ss.; ubi ratione præditam non impedit quominus munere suo fungatur, secundum rectam rationem agimus II, 174, 6 s.

Irridentes (καταγελῶντες); iis inprimis irascimur, 348, 54.

Irrideri (χλευάζεσθαι); longe gravius est quam rem suam amisisse IV, 264, 44 ss.

Irrigatio; hortorum quomodo fiat, idque quare III, 261, 44 ss.; ei comparatur sanguinis in corpus distributio, *ibid.*; cur mane noctuve vel tempore pomeridiano fiat IV, 217, 19 ss.

Irrisio; quatenus ea utatur vir magnanimus II, 46, 6.

Irrisor (μῶκος); ejus signum III, 8, 48 s.

ἰσχνοφωνία quidnam sit ex etymologia IV, 167, 46.

ἰσχνόφωνοι· v. *Lingua hæsitantes.*

ἰσχυρογνώμονες· v. *Tenaces sententiæ suæ.*

Ismenias; Thessalisci pater, 377, 17, 19.

Ismenium; huc delati sunt Ænianes quidam idque quinam IV, 100, 15 ss.

Isocrates; Gorgiæ auditor fuit fr. 123, b; in laudationibus comparationibus utebatur, et quare, 332, 24; quidnam de Euthyno dixerit, 369, 3; commemoratur ejus *Ars* fr. 123, b; fr. 124, a; quænam exposuerit in proœmio *Encomii Helenæ*, 402, 22; quonam argumento Helenam studio dignam fuisse ostenderit, 377, 52, cf. 324, 37; item Alexandrum, 377, 53, cf. 324, 37; a vituperatione proœmium deducit in *Panegyrico*, 402, 30; in *Panegyrico* Lacedæmonios accusat, 408, 3; in *Sociali oratione* (i. e. *de Pace*) Charetem, 408, 4; semper laudes accumulat in orationibus demonstrativis, 408, 6; in *Oratione ad Philippum* et in *Antidosi* alium introducit qui de moribus disserat, 408, 40; fasciculi multi orationem judicialium ab eo conscriptarum a bibliopolis circumferuntur fr. 123, b.

Citatur (ex *Euagora*) (§ 51), 377, 54 ss.; (ex *Helenæ Encomio*) (§ 18 38, § 41-48), 377, 52 ss.; (e *Panegyrico*) (§ 1), 395, 5; (§ 35), 395, 9; (§ 41), 395, 13; (§ 48) 395, 15; (§ 72), 395, 17; (§ 89), 395, 18; (§ 97), 393, 9; (§ 105), 397, 33; (§ 119), 398, 52; (§ 149), 395, 22; (§ 150), 397, 33; (§ 172), 397, 35; (§ 180), 397, 38; (§ 181), 395, 23; (§ 186), 393, 9; (§ 186), 395, 25; (e *Philippica*) (§ 10), 397, 50; (§ 12), 397, 15; (§ 40), 398, 25; (§ 61), 398, 52; (§ 73), 396, 27; (§ 127), 398, 1.

ἴσον τὸ ἀντιπεπονθός· v. *Talionis jus.*

Issicus sinus; ibi Subsolanus Syriandus vocatur IV, 45, 18 s.

Ister; e monte Pyrenæo oritur III, 569, 44 s.; totam Europam perfluit et in Pontum Euxinum effunditur III, 569, 47; eo excepto, maxima flumina e Rhipæis montibus oriri dicuntur III, 569, 53 s.; cum Nilo fluminum quæ in hoc mare influunt maximum est III, 578, 22 ss.; a silva Hercynia profluens dividitur partim in Pontum partim in Adriaticum mare IV, 93, 8 ss.; unde hoc probetur IV, 93, 11 ss.; eo Iasonem ex Ponto exiisse fama est IV, 93, 14; sub Septentriones fluit IV, 106, 23; Pannonios transit IV, 106, 24; æstate navigabilis est, hieme frigore concretus equitibus calcatur IV, 106, 25 ss.; finditur in Hadrium mare III, 159, 1; per eum in Hadrium mare redeunt trichiæ III, 158, 52 ss.; a Strymone ad eum migrant plateæ, ibique pariunt III, 156, 43 s.

Isthmia; post ea Olympia fiunt II, 487, 15; eorum panegyrin, non simpliciter *Isthmia* dixit Alcidamas, 389, 14.

Isthmii ludi; a Sisypho Melicertæ dedicati sunt fr. 311, b.

Isthmus; qui Arabicum sinum interjacet et mare interius finis Asiæ III, 631, 5 ss.; a mare interiori et ab Oceano cohibetur III, 631, 8 ss.; angustissimus inter Pontum et mare Hyrcanum III, 631, 3 s.; finis Asiæ III, 631, 5.

Istriana; inter eam et Mentoricam mons quidam Delphium vocatus IV, 92, 42 ss

Istrus; in ea serpentes esse dicuntur exigui qui indigenas non mordeant, advenas vero infestent IV, 103, 25 ss.; quomodo ibi in democratiam abierit oligarchia, 575, 34, 40.

Ita (ναί); si id in nostra potestate est, *non* æque in nostra potestate erit II, 29, 29.

Itali; ita ab Italo vocantur qui olim Œnotri erant, 611, 40.

Italia; ita olim vocabatur ora maritima inde a Lametico sinu ad Scylleticum, 611, 46; ab Italo nomen cepit, 611, 45; ibi olim fiebant convictus Cretensibus longe antiquiores, 611, 41; fretum inter eam et Siciliam una cum luna intumescit IV, 83, 19 s.; ejus promontorium Rhegium vocatum IV, 99, 10; ejus pars Gargaria vocata juxta Metapontium IV, 94, 19; ejus urbs Cumæ IV, 90, 21; IV, 92, 18; ibi sitæ sunt Chalcidicæ civitates, 519, 19; quonam tempore in eam deductæ sint Chalcidensium coloniæ fr. 294, b; in ea sedes collocaverunt Athenienses e Creta venientes fr. 254, a; Sirenusæ insulæ non procul ab ea IV, 92, 33; Circæus mons in ea IV, 86, 30; in ea Thracias Circas vocatur IV, 46, 1 s.; in quasdam ejus urbes cineres pervenerunt eruptione ex Hiera una ex Æoli insulis ejecti III, 593, 34 s.; ex ea ferunt viam quandam ad Celtas et Celtoligures et Iberos protendi Herculeam vocatam IV, 88, 30 ss.; in quibusdam ejus partibus letales sunt stellionis morsus III, 170, 31 s.; IV, 103, 20 s.; in ea alio nomine designant lusciniam quo anni tempore vocem et colorem mutat III, 206, 51 s.; circa eam habitant Pythagorei II, 403, 7.

Italici; ita Pythagorei vocantur III, 558, 25 s.; v. *Pythagorei.*

Italiotæ; confluere omnes ad solemnia Junonis Laciniæ solent IV, 90, 34 s.; Pythagoram honorarunt, 377, 30.

Italus; Œnotriæ rex antiquissimus, 611, 42; Œnotros palantes agricolas reddidit, 611, 49; cum alias leges tulit, tum convictus publicos instituit, 611, 50; inde ab eo Itali vocantur Œnotri, 611, 44; ei nomen debet Italia, 611, 45; nonnulli ex ejus posteris ad hunc usque diem ejus legibus et convictibus publicis utuntur, 611, 51.

Iter; cur longius videatur quum ignari sumus quantum sit IV, 147, 47 ss.; IV, 269, 24 ss.; cur longo peracto si quis institerit extremis pedum digitis calces quatiantur pronusque deorsum trahatur IV, 145, 46 ss.; cur media potissimum femorum partem fatiget IV, 146, 47 ss.; æquale cur ocius quam inæquale conficiatur IV, 144, 44 s.; IV, 147, 25 ss.; ne ejus quidem societatem cum inimicis inire volumus, 555, 38; in iis manifestum fit quam amica et familiaris res homo sit homini II, 91, 12; oves extenuant III, 155, 45 s.; ostendunt longitudinem terræ habitabilis latitudinem multo excedere III, 587, 27.

Iteratio (παλιλλογία); quidnam sit, 434, 14; in qua parte orationis ea utamur, 434; 15; 435, 15; fit vel ratiocinando vel eligendo, vel interrogando, vel enumerando, 434, 17, cf. 444, 21; 453, 2; fieri etiam potest per ironiam (cf. 444, 22, 433, 5), idque quomodo, 435, 3 ss.; quomodo fiat ratiocinando 434, 20; quomodo enumerando, 434, 24; quomodo eligendo, 434, 30; quomodo interrogando, 434, 37; in singulis orationis partibus adhibenda est, ubi prolixam reddere volumus orationem.

435, 32; a partibus amovenda est et in fine tantummodo adhibenda, ubi concinnam reddere volumus orationem, 435, 40; quomodo ea utendum sit, ubi mediocrem longitudinem conciliare volumus orationi, 436, 1; utilis est omni tempore, 452, 47; in omnes orationum species quadrat, 424, 16; singulis partibus et speciebus adhibenda est, 452, 48; maxime convenit accusationibus et defensionibus, itemque suasionibus et dissuasionibus, 452, 49; ejus usus in dissuasione, 445, 28; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 41, 49; item in præoccupatione, 444, 20; adhibenda est accusatori post præoccupationem, 451, 6; defensori postquam accusatoris præoccupationes refutavit, 452, 46; 453, 2 ss.; ea concludenda est oratio inquisitoria, 454, 27; ejus usus in laudatione et vituperatione, 447, 32, 41; 452, 52

Ithaca; ibi desunt lepores III, 169, 1 ss.

Ἰτύκη· v. *Utica.*

Iulides (ἰουλίδες); gregales sunt III, 175, 11.

ἴυγξ· v. *Illecebra.*

Iulus (ἴουλοι); insectum est alis carens II, 55, 46 s.; insectis longis accensendi sunt III, 283, 21 s.; v. igitur *Insecta longa*; apud insecta iis similia sensus principium actu unum est, potentia vero plura III, 282, 37, cf. 40; dissecti vivunt III, 282, 38.

Ixion; ei comparatur anima mundi II, 390, 9.

Ixiones; tragœdiæ sunt patheticæ, 471, 23.

J

Jacias si sæpe, secundum proverbium, aliud alias jacias III, 514, 44.

Jacta a nobis; eorum celeritas propter viciniam longe stellas ac lunam solemque superare videtur III, 557, 40 ss.

Jacta (τὰ ῥιπτούμενα); in iis summum motus in medio est II, 395, 37 s.; quamnam ob causam, jaciente non amplius tangente, ferri pergant II, 295, 1 ss.; II, 365, 34 ss.; si in inane perveniant, nulla esse videtur causa cur potius quiescant quam in æternum ferantur, idque quoquoversum simul II, 295, 7 ss.; immo omnino moveri non posse probantur II, 295, 12 ss., cf. II, 295, 4 ss.; non ideo moveri pergunt non tangente qui jecit quod hic una cum re jacta etiam aerem vel aliud quid movet II, 365, 34 ss., cf. III, 515, 10 ss., III, 508, 25 ss.; nec propter circumpulsionem II, 366, 4 ss.; cur igitur revera moveri pergant II, 365, 40 ss.; quando a motu cessent II, 365, 46 s.; quando omnino moveri desinant II, 365, 47 ss.; manifesto continuus est eorum motus II, 366, 5, cf. II, 365, 54 s.

Jacta vi sursum (τὰ βίᾳ ῥιπτούμενα ἄνω); secundum perpendiculum in eundem locum recidunt, etiamsi in infinitum projiciantur, idque quare II, 408, 14 ss.

Jactæ res (τὰ φερόμενα); iis comparantur imagines quæ in sensoriis remanent postquam abierint sensibilia, quæque insomniis ansam dant II, 508, 23 ss.

Jactabundus (ἀλαζών); quisnam II, 150, 24; III, 217, 10; mendacium amat II, 217, 12; ei opponitur dissimulator II, 150, 25 s.

Jactantia (ἀλαζονεία); animæ affectus II, 195, 32; ejus definitio II, 195, 51; II, 138, 31; animæ affectus vituperandus II, 216, 34; II, 217, 8; injustitiæ sequela est II, 246, 19; sui pudorem incutit et quare, 356, 6.

Jactura; eam minus ægre ferimus si quæstum venemur IV, 261, 10.

Jactus (βολή, ῥῖψις); quidnam II, 335, 20 ss.; pulsionis species *ibid.*; fieri nequit, nisi quid immobile sit quod pars non sit jacientis III, 518, 25 ss.; æqualem producit in minori tempore potentia major II, 364, 45 s.; qui sola manu fit brevis est si cum funda comparetur IV, 63, 12 s.; IV, 65, 13; quinam opportuni esse dicantur III, 164, 20.

Jacula (φλόγες); flagrantia in natura ignita et incondita appellata III, 629, 10.

Jaculans; vim movendi tribuit aeri vel aquæ vel rei alii aptæ ut et moveat et moveatur II, 365, 40 ss., cf. III, 508, 25 ss.

Jaculantes (οἱ βάλλοντες); emissum telum sistere non possunt III, 499, 8; igitur iis comparandi sunt reminiscentes III, 499, 8 ss.

Jaculantes eminus (πόρρωθεν); eorum modo collineare videntur atrabiliarii qui recta somnia habent III, 515, 39 s.

Jaculatio; ubi e manu fit a quiete originem motus petit IV, 63, 8 s.

Jaculator; nuda manu plus valet quam si inde sinum fundæ suspenderit IV, 63, 2 s.; IV, 65, 2 s.; antequam projiciat, sæpius fundam in orbem circumvertit IV, 63, 7; telo nititur quod manu tenet IV, 144, 25 s.

Jam (ἤδη); quidnam significet II, 305, 19 s.

Janitores; regiæ Persarum regis III, 637, 28.

Janua; eas quæ extrorsum aperiebantur vendidit Hippias Atheniensis, 641, 15; nemo ab ea aberrabit secundum proverbium II, 486, 7 s.; utilis est in magna domo, idque quare, 639, 2; non per eam quæstioni occurrerunt qui eodem modo quo Anaxagoras refutare conati sunt inanis assertores II, 292, 34.

Jecorinus (ἥπατος); phagro et erythrino similis est fr. 179, b; solitarius est *ibid.*; item carnivorus *ibid.*; dentibus serratis *ibid.*; nigro colore *ibid.*; oculos majores habet quam pro corporis magnitudine *ibid.*; cor triangulare album *ibid.*; paucas appendices intestinorum habet III, 33, 51 s.

Jecur (ἧπαρ); a dextro latere septo transverso subjacet, si secundum naturam se habeat, non vero portentose III, 16, 13 ss.; in quibusdam quadrupedibus visum est id cum liene situm permutasse III, 16, 16 s.; III, 31, 38 ss.; eodem modo se habet apud hominem et apud bovem idque quomodo III, 16, 21 s.; in plerisque animalibus felle caret, in nonnullis vero id sibi impositum habet III, 16, 19 ss.; cum vena magna connectitur, idque quomodo III, 16, 28 ss.; III, 42, 10 ss.; non vero cum aorta III, 16, 28 s.; III, 42, 45 s.; ubinam sitæ sint ejus portæ III, 16, 30 s.; quibus continuum est, iis totum a dextris situm est III, 31, 27 s.; quibus vero inde ab initium fissum, major ejus pars III, 31, 28; leporum cuidam generi circa Bolbam stagnum incolenti adeo fissum est ut duo habere videantur III, 31, 81 ss.; III, 264, 28 s.; mustelaceis piscibus nec principium ejus scissum sed utraque pars appensa III, 31, 29 ss., cf. III, 264, 29 s.; id omnia animalia sanguine prædita habent III, 30, 8 s.; III, 259, 12 s.; III, 265, 3 ss.; III, 268, 26 s.; III, 275, 45; principalem locum non occupat III, 259, 14; lienem sibi oppositum habet in animalibus exquisitissime figuratis III, 259, 14 s.; ejus sanguis venis non receptaculo continetur III, 259, 16 s.; id transeunt venæ, non vero ex eo originem petunt III, 259, 18; igitur nec corporis, nec sanguinis principium est III, 259, 12 s.; nec venarum III, 259, 20 s.; aliquatenus simplex, aliquatenus bipartitum esse videtur, idque quare III, 264, 7 ss., 19 ss.; lieni natura simile est III, 264, 9 s.; manifesto bipartitum est in animalibus quibus parvus est lien III, 264, 22 ss.; apud quæ dextra occupare conatur major ejus pars, sinistrum vero minor III, 264, 24 s.; apud ovipara nonnulla, etiamsi minus distincte quam apud vivipara quædam, tamen manifesto partitum est III, 264, 26 s.; adeo bipartitum est ut duo jecora habere videantur pisces cartilaginei omnes et reliquorum nonnulli III, 264, 29 s.; III, 31, 29 ss.; potius dextrum latus occupat III, 264, 30 s., cf. III, 267, 26; ideoque animalibus necessarius est lien, idque quatenus III, 264, 31 ss., cf. 21 s.; III, 265, 11; venam magnam corporis lateri alligat III, 264, 46 s; ad id a magna vena tendit ramus III, 264, 47 s.; alimenti coctionem adjuvat III, 264, 52 s.; idque quia sanguineum est et calidam naturam habet III, 265, 1 s.; aliis viviparis sanguine præditis multifidum, aliis integrius est III, 270, 6 ss.; piscium et quadrupedum etiam magis et a se ipso et a viviparorum jecore differt III, 270, 8 ss.; avium purum et sanguineum colorem refert æque ac viviparorum III, 270, 10 ss.; idque quare III, 270, 12 ss.; quadrupedum oviparorum et piscium plerorumque pallidum est III, 270, 19 s.; nonnullorum, e. gr. rubetæ et testudinis omnino pravum idque quare III, 270, 20 ss.; in eo non omnia fel habent III, 30, 17 s.; quinam pisces ei applicatum fel habeant III, 30, 39 ss., 50 ss.; item quænam aves III, 31, 1 ss.; quatenus in eo fel habeant quibus omnino sanum est et sanguis id subit dulcis III, 275, 19 ss.; eorum quæ felle carent in universum dulce est et bene coloratum III, 275, 23 ss.; apud animalia felle prædita ejus pars huic supposita dulcissima est III, 275, 25 s.; ejus qui e sanguine impuriori consistit fel excrementum est III, 275, 26 ss.; verisimile est id aliquid ad longævitatem conferre, idque quare III, 275, 37 ss.; quare rationi consentaneum sit solum omnium viscerum utile excrementum habere quale fel est III, 275, 40 ss.; omnium viscerum maxime pinguescit apud nonnulla animalia III, 51, 2 s.; e piscium cartilagineorum oleum fit, idque quomodo III, 51, 4 s.; excepto corde omnium viscerum maxime sanguineum est III, 270, 17 s.; multum confert ad sanitatem et bonum temperamentum III, 270, 15 s.; fovet ventriculi partem quæ ab omento non calefit III, 276, 25 s.; ab eo ad brachium dextrum adscendit vena, idque qualis III, 42, 14 ss.; eo dolente hanc venam incidunt medici III, 42, 17 s.; quænam id trajiciat vena secundum Syennesin Cyprium III, 38, 31; quænam secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 50 s.; quænam ad id deveniant secundum Polybum III, 40, 3, 11; id trajicit alterum venarum umbilicalium par, idque quanam ejus parte III, 142, 42 s.; nullam continet arteriam III, 667, 30, 35; tangit renem dextrum III, 267, 25; super eo partim animalia sanguine prædita fel habent III, 274, 29 s.; procul ab eo suspensum fel habent pisces III, 275, 3 s., cf. tamen III, 30, 39 ss.; ab eo parvis et tenuibus meatibus dependet fel apud pisces quibus ad intestina porrectum est III, 30, 45; serpentum quale III, 33, 28 s.; ei applicatum est fel apud hydros III, 33, 30 s.; elephantis quale III, 32, 46 s.; id non facit cor, si partes fœtus alia post aliam, non alia ab alia fiant III, 348, 5; ejus vero notio et forma necessario cordi inerit III, 348, 10; in fœtibus apparet simulac consistunt III, 257, 51 ss.; item in ovis tertio die puncti magnitudine III, 258, 1 ss.; item perexiguum in fœtibus abortu ejectis III, 258, 3; fœtus medium occupat III, 112, 47; circa id fœtui adhæret umbilicus apud mustelos læves *ibid.*; apud fœtum magnum et sanguineum est et apud quadrupedes et apud mustelos læves III, 113, 2; constat id non simul fieri cum oculo et corde et pulmone III, 347, 46 s.; sæpe apud victimas variis affectibus morbosis afflictum invenitur III, 260, 49 ss.; minime tamen ejus pars quæ venæ magnæ adnectitur, idque quare III, 260, 54 ss.; nunquam fuerunt animalia quæ eo omnino carerent, fuerunt tamen quæ non totum haberent III, 403, 24 s.; fuerunt etiam quæ id a sinistris haberent III, 403, 29; eaque omnia apud animalia viva et perfecta occurrerunt III, 403, 25 s., 30 s.; quare ejus obstructa superficie convexa jugulum detrahatur IV, 295, 23 ss.; ab eo trahitur sanguis ubi non amplius adest biliosum sedimentum IV, 297, 2 s.; ejus morbi indicium fr. 217, b; quamobrem dulcibus ungatur IV, 292, 48 ss.; conservi voravit aliquis II, 31, 29; perperam nonnulli (sc. Plato) animæ partem ei insitam a felle morderi vel placari censent III, 276, 37 ss.

Jecur, lien et renes; ea a pulmone et corde separat septum transversum III, 268, 20 ss.

Jejuni (νηστεῖς); cur fœtidum os habeant IV, 298, 11 ss.; cur celerius concumbant IV, 137, 42 ss.; cur magis sitiant quam fame afficiantur IV, 332, 6 ss.; sese exercent chori et histriones IV, 308, 47.

Jejunium; calefacit sitimque movet III, 536, 7; IV, 190, 4 s.; id facillime ferunt senes IV, 332, 16; per biduum infligitur scrofis castrandis III, 208, 35 s.

Jejunium olere (νηστείας ὄζειν); quidnam ita vocetur IV, 189, 52.

Jejunum intestinum (νῆστις); quare necessario exstet III, 273, 14 s.; reperitur in intestino tenui III, 273, 20; apud omnia animalia invenitur III, 273, 22; maxime manifestum est apud ea quæ jejunarint, idque quare III, 273, 23 ss.; apud feminas in qualibet superioris intestini parte occurrere potest III, 273, 26 s.; apud mares colum et cæcum intestinum III, 273, 27 s.

Jocantes; iis irasci solemus, inprimis ubi seria loquimur, 349, 3, 43.

Jocus (παιδιά); in vita necessarius videtur II, 51, 27; eo vacamus dum requiescimus II, 50, 35; eo quoque manifesto cum concinne uti licet, tum modum excedere vel ab eo deficere II, 50, 36, 38; liberalis viri differt a servilis et eruditi ab ineruditi II, 51, 5; distinguenda sunt quæ in eo dicere et in eo audire liceat II, 50, 37; hodie ei plerique magis indulgent quam par est II, 50. 50; eos qui cum facere, tum accipere possunt amamus, 352, 13.

Juba (χαίτη); quidnam III, 19, 16 s.; ea quatenus prædita sint quæ comas caproneas habent III, 19, 18 s.; cur eam homo non habeat IV, 165, 10 ss.; eam habet leo III, 19, 18; III, 247, 77; ea caret leæna, habet vero leo III, 132, 16; eam habet equus III, 153, 9; III, 204, 32 s.; item bonasus III, 20, 40 ss.; III, 204, 32; bonasi densa et prolixa est *ibid.*; unde incipiat et ubinam terminetur apud equum III, 19, 18 s.; III, 204, 32 s.; eam inde a capite usque ad summos armos habent quæcunque caproneas comas habent et insuper bonasus III, 19, 18 ss.; eam ad oculos usque habet bonasus III, 204, 35 s.; qualem habeant equicervus et pardion (*vel* hipparidion) III, 19, 21 ss.; item hyæna III, 153, 9 ss.; eam in summis armis habent et cameli et boves Syriaci III, 169, 15 s.; eam instar equi habet equus fluvialis III, 24, 2.

Jubar (αὐγή); quidnam III, 480, 16 s.

Jucundi (ἡδεῖς); soli vitam simul traducere possunt II, 95, 2.

Jucundum (ἡδύ); est quod voluptatem efficit, 335, 4; loci de eo, 335, 7 ss.; omne fit, vel dum præsentia sentimus, vel dum præterita recordamur, vel dum futura speramus, 335, 38; quidnam recordatu, 335, 42; ejus forma si cogitatur aliquatenus eodem modo se habet ac id ipsum III, 522, 40 ss.; ex vulgi sententia non solum eventu definitur sed etiam quo modo potionis jucunditas dijudicatur II, 224, 22; bonum apparens est, ideoque quatenus animalia movet, bonis accensendum est III, 521, 23 s.; id tanquam bonum præferunt plerique II, 29, 23; bonum est iis qui voluptatem amant II, 94, 25; differt a bono II, 220, 13; appetitur quia apparens bonum II, 220, 17; id amamus, ubi cupimus quod amamus II, 220, 9; si id est quod bonum, non bonum non erit jucundum, 212, 10; bonum est, si non bonum non est jucundum, 212, 16; animæ bonum videtur II, 206, 17; sequitur simpliciter bonum II, 175, 40, 45; per id fit transitus a bono simpliciter ad bonum alicui II, 222, 26; in amicitia vera idem esse probatur quod alicui bonum et quod simpliciter bonum II, 222, 9 ss.; absolutum differt interdum ab eo quod unicuique jucundum est II, 92, 3, cf. *Bonum*; id est quod utile, si voluptas id quod bonum, 211, 29; eo pertinet contrarium tanquam utile et ad finem ducens II, 226, 50; eo si præstat salubre, voluptate præstabit sanitas, 325, 45; amabile est, idque tanquam finis II, 91, 49, 51; tyranni finis est, 580, 31; quod aliis videtur, aliis contrario modo se habere videbitur II, 590, 17 s.; simili simile II, 226, 41; unumquodque ipsum sibi *ibid.*; non cuique idem est naturaliter, 489, 1; non semper idem nobis est, idque quare II, 90, 24; pro ætatibus immutatur II, 221, 25; id sectantur adolescentes II, 93, 1; non vero senes II, 92, 44; mutata ætate mutatur II, 93, 2; jucundius est si multis quam si unicæ parti accidit III, 329, 31 ss.; an eligendum, 180, 9; an pulchrum, 194, 9; quod est ideo quoque pulchrum est IV, 170, 18; id non spectat benevolentia II, 108, 48 s.; id maxime appetit natura II, 94, 48; persequendum est III, 523, 4 s.; id spectat cupido III, 251, 22; III, 447, 27 s.; ejus causa expetuntur res, 202, 28; ejus causa multis placere licet II, 95, 34; si quid fugiendum, voluptas quædam fugienda, 203, 42; si quid utile, voluptas quædam utile, 203, 43; ubi aliquid ejusmodi cogitat intellectus contemplativus, non movetur cor, sed alia quædam pars III, 472, 9 s.; est se consecuturum putare quæ quis appetit, 347, 37; in omnes orationum species quadrat, sed inprimis in suasiones, 424, 6; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 28, 51; 444, 6.

Jucunda; quænam, 414, 16; laudabilia sunt, 420, 37; bona sunt et quare, 323, 33; alia simpliciter, alia alicui II, 208, 21; II, 220, 41, cf. 27; utraque appetimus II, 220, 34; alia aliis sunt II, 37, 7; cuivis quædam res vulgares sunt II, 37, 8; alia naturalia sunt, alia præter naturam II, 81, 17; quænam per accidens jucunda sint II, 90, 21; quænam natura II, 90, 23; alia necessaria sunt, alia per se expetenda sed excessui obnoxia nec necessaria II, 80, 3, 10; alia naturaliter expetenda sunt, alia his contraria, alia intermedia II, 80, 42; perperam in epigrammata Deliaco a bonis et pulchris distinguuntur II, 8, 43; II, 184, 4; quæ natura ejusmodi sunt ea hominibus res honestas amantibus jucunda sunt II, 8, 29; cuique ea sunt quæ amare dicitur II, 8, 24; plerisque hominibus certamen injiciunt quia eorum jucunda natura jucunda non sunt II, 8, 28; vel eorum vel honestorum causa omnia faciunt omnes II, 25, 18; eorum causa quæ fiunt, cum voluptate fiunt II, 25, 20; et ea et honesta si quis violenta esse diceret, omnia vi fierent II, 25, 16; ea turpium accusare, honesta vero sibi ipsi imputare ridiculum est II, 25, 23; eorum cupido maxime pueris inest II, 38, 23; eorum cupido inexplebilis est ac undique contrahitur apud stultum II, 38, 25; alia pueris, alia viris, alia bonis, alia pravis II, 123, 24; quæ viro bono videntur, revera ita se habent II, 123, 26; habitus sequuntur II, 29, 19; II, 220, 37; aliis sunt quæ molesta aliis II, 122, 23; proportione respondere debent voluptatibus quas gignunt II, 87, 47; si absque nocumento sunt, et ad finem vitæ et ad requiescendum conveniunt, 629, 10; quæ male affectis videntur revera jucunda non sunt II, 118, 50; nonnulla morbosa sunt II, 87, 44; II, 88, 9; ad ea pertinet solitum, et id cui adsuevimus, 334, 32; quænam spe consistant, 335, 49; ab iis abstinere facilius est quam molesta perferre II, 35, 21; ea interdum cedit vir probus II, 181, 20.

Jucundius; quidnam, 327, 9; majus bonum quam minus jucundum, 327, 6.

Jucundissima; quænam secundum Deliacum epigramma II, 8, 46; II, 184, 6.

Jucunda corporalia; quænam II, 80, 8; ad ea pertinent circa quæ versantur temperantia et intemperantia II, 80, 9.

Jucundum genuinum (τὸ ἀληθῶς ἡδύ); ejus notionem plerique non habent II, 127, 38 s.

Jucunda naturalia (ἡδέα φύσει); alia per se jucunda sunt, alia pro animalium et hominum generibus diversa II, 81, 18; iis gaudent qui in medio sunt II, 227, 13.

Jucunda præter naturam; eorum causæ sunt vel mutilationes quædam vel consuetudo vel natura prava II, 81, 19; circa ea exstant habitus quidam incontinentiæ proprie sic dictæ respondentes II, 81, 21; habitus qui circa ea versantur distinguuntur in ferinos, eos qui morbis vel furoribus debentur, et morbosos aut consuetudine ortos II, 81, 22, 27, 30; qui eorum cupidine tenetur vitii modum excedit II, 81, 38; qui eorum cupidine vincitur non absolute sed ex similitudine incontinens dicendus est II, 81, 39; II, 82, 10; qui eorum cupidine tenentur vel cupidinem hanc vincunt vel ab ea vincuntur II, 81, 51.

Jucunda necessaria; ad ea pertinent quæ a corpore pendent II, 80, 22.

Jucunda non necessaria; quænam II, 80, 11; qui circa hæc excedunt rectam rationem sibi insitam, non simpliciter vocantur incontinentes, sed addita mentione rei cujus incontinentes sunt II, 80, 13; II, 81, 6 s.; qui circa hæc incontinens est non vituperatur tanquam vitiosus II, 80, 21; II, 81, 2, 10; circa ea non exstat mollities II, 80, 29; nec temperantia vel intemperantia II, 80, 32; nemo vituperatur quia illis afficitur, vel quia ea amat aut cupit, sed quoniam circa ea modum excedit II, 80, 44; laudantur qui iis operam dant II, 80, 50; excessus circa ea pravus et vitandus II, 81, 4.

Jucundum simpliciter (ἡδὺ ἁπλῶς); circa maxime amabile et circa id maxime versatur amicitia II, 93, 27; II, 95, 7; idem quod bonum simpliciter II, 220, 24, 41; idque nisi quid obstet II, 222, 2; item naturaliter II, 222, 44; et fine et tempore definiendum II, 224, 21; honestum est II, 242, 8.

Jucundum et molestum; competunt quibuscunque voluptas et dolor sunt III, 447, 26 s.; quibus hæc competunt, etiam cupidinem habent III, 447, 27; ea spectat cupido, non vero consilium II, 26, 44; eorum motus omnes a corde incipiunt et ad id tendunt III, 258, 51 ss.; alimentum spectantia discernit gustus III, 476, 39 s.; ejus qui cibum respicit gratia gustum habent animalia III, 475, 47 s.; sine eo percipere non possumus odores III, 456, 29 ss.; id per accidens solummodo habent odores qui saporibus pro portione respondent III, 485, 40 s., 45 ss.; III, 486, 5 s.

Jucundum vel molestum; ubi ea dixerit illic esse anima, persequitur vel fugit ac de re agenda discernit III, 470, 23 s.

Judex; nominis græci etymologia II, 57, 11; ubi inter se dissident ad eum confugiunt II, 56, 49; ad eum ire eodem redit ac si ad jus irent II, 56, 50; quasi jus animatum esse conatur II, 56, 51; eum tanquam medium considerant II, 57, 2; eum arbitrum vel mediatorem (μεσίδιον) nonnulli vocant, idque quare II, 57, 1; iniquum quod in pactis positum est exæquare conatur II, 56, 35; mulcta exæquare conatur de lucro detrahens II, 56, 38; eodem modo exæquat ac si, linea in inæquales partes divisa, a minori parte adimeret ut alteri adderet II, 57, 3 ss.; de præteritis considerat, 317, 9; 368, 12; quisque optimus est eorum quæ cognoscit II, 2, 28; non solum e necessariis judicare debet, sed etiam e verisimilibus 383, 44; dijudicat ea quæ lex definire nequit, 541, 36; videndum an ei nocitura sit pactorum observatio 345, 26; exemplis ei notis utendum est ut evertas probationem e quæstione petitam, 345, 38; juris est dispensator, 345, 15; quisnam proprie ita vocetur, 367, 37; ejus arbitrio quam paucissima relinquenda sunt a legislatore, 310, 36; quænam dijudicare debeat, 310, 32; 311, 14; perverti non debet excitandis animi affectionibus, 310, 18, 26; quomodo differat a cive concionem celebrante, 311, 32; supponitur esse simplex, 315, 1; an is vel lex crimini pœnam infligere debeat, sedulo distinguendum est, cum accusatori, tum defensori, 422, 17; 423, 16; ei cum reo et omnibus hominibus communia esse infortunia et errores dicere debet defensor, 423, 12; unusquisque magistratus non est, sed universus judicum consessus, 532, 13; ei quæ placent exponenda sunt in narratione 405, 47; cur apud eum reo dexter locus detur IV, 262, 16 ss.

Judices; pars civitatis sunt, 547, 45, 49; 548, 9; 610, 44; iidem esse possunt qui agricolæ, 548, 15; item ac artifices et consultatores, 610, 24; quatenus iidem esse debeant ac consultatores et milites, quatenus non, 610, 49; jurant se secundum leges judicaturos esse, 431, 8; 432, 43; 450, 18, 54; absurdum esset si testibus crederent quum legumlator de falsis testibus legem tulerit, 431, 7; commonefaciendi sunt se non de lege sententiam ferre, 450, 16; si sententiam ferant legi malæ contrariam, legem non violabunt, sed leges ferent, 450, 25; si de ambigua lege idem sentiant ac accusator, id ei ostendendum est, 450, 33; sin vero idem quod adversarius, quænam dicenda sint accusatori, 450, 34; dicendum est iis prodesse si idem sentiant de lege ambigua quæ ipse, 450, 36; si eos in sententiam suam de lege ambigua traducere nequeat orator, quænam ei dicenda, 450, 57; si confitentes se errasse absolvant, non confitentes condemnare non poterunt, 450, 49; si legislatores non ignoscant, nec ipsi ignoscere possunt, 450, 53; ex eorum sententia quænam dicendi argumenta petamus, 414, 27; quomodo eos erga se et quomodo erga adversarios in peroratione afficere debeat accusator, 451, 8; 452, 54; quomodo bene erga nos afficiendi sint 453, 7, 9 ss.; quomodo male erga adversarios, 453, 8, 26 ss.; iis dicere debet defensor, nunc tempus esse ut sibi gratiam rependant pro acceptis beneficiis, 453, 13; quomodo efficiendum sit ut nos misereantur, 453, 16; eorum odium atque iram contra adversarios excitare debemus, 453, 30; id si fieri nequeat, efficiendum, ut adversariis invideant, idque quomodo, 453, 31 ss.; quomodo eos alloqui debeat orator, ubi in initio orationis fit tumultus, 432, 41 ss.; quomodo, ubi in orationis progressu pauci tumultum movent, 433, 11; si omnis multitudo tumultuetur, non eos, sed se ipse increpare debet orator, 433, 13; eorum iram reprehendendo incitat orator, 433, 15; rogandi sunt, ut oratorem benevole audiant, nec quarum rerum clam sententiam sint laturi, nunc quam mentem gerant, manifestent, 433, 17; eorum amici inprimis injuriam facere solent et quare, 338, 16, 19; item qui eos corrumpere possunt, 338, 34; legem respiciunt, 342, 17; nummorum probatoribus comparantur, 343, 27; eorum jusjurandum quomodo interpretandum sit, 343, 15, 40; 344, 30; quomodo impediendum sit, ne misericordiam sentiant, 361, 26; 362, 25; quomodo et quando deliniendi sint, 448, 34; quando et quomodo attoniti reddendi sint, 449, 14; ne ab iis injusta petat adversarius, cavendum est, 434, 12; ad eorum judicia provocant oratores, 377, 38; quod bonum judicarint, majus bonum est, 327, 25; de rebus propriis plerique mali sunt, 529, 2, 7; 541, 20; in eorum multitudinem non quadrant judicia quæ de parvis pactis fiunt, 564, 6; iis intervenientibus supplicia infligere debet tyrannus, 587, 5; eorum unum supremum consessum instituere volebat Hippodamus Milesius ad quem referrentur omnes res quæ male judicatæ esse viderentur, 508, 29; e senibus selectis eligebat supremos, 508, 31; eos non calculis, sed tabulis sententiam ferre jussit, idque quare, 508, 32; eorum munus cum arbitrorum officio confudit Hippodamus, 509, 32; ne de judicio inter se colloquantur, prohibere conantur plerique legumlatores, 509, 35; confusum erit judicium, si iis licet partim absolvere, partim condemnare reum, 509, 37; eos necessario perjurio obnoxios esse debere putabat Hippodamus, si simpliciter absolvere vel damnare cogerentur, 508, 37; hac lege tamen non pejerare coguntur, dummodo lis simpliciter fuerit intenta, 509, 44; Athenis sorte creabantur, 518, 50; eos ex omnibus creari jussit Solon, 518, 47, 49; iis mercedem tribuit Pericles, 519, 2, cf. *Merces judicialis.*

Judices certaminum publicorum; quatenus injuste agant ubi indigno palmam decernunt II, 155, 31 ss.

Judicans (animæ pars) (τὸ κρῖνον); quando una cum sensibili recte se habet, oritur voluptas II, 120, 35.

Judicationes morborum (κρίσεις); tribus vel quaternis diebus fiunt III, 96, 4 s.

Judicaturus recte (ὀρθῶς κρινῶν); quisnam eum a reliquis distincturus sit quærunt qui omnia quæ alicui videntur vera esse censent II, 511, 34.

Judiciale genus (ἡ δικανικὴ πραγματεία); eo pertinent accusatio et defensio, 422, 2.

Judicialia negotia (ἡ δικανική); jucunda sunt assuetis, 336, 35.

Judicialia præcepta (δικανικὰ παραγγέλματα); opponuntur civilibus, 413, 10.

Judicialis eloquentia; spectat res quæ sunt vel non sunt, 407, 23; ea difficilior eloquentia concionalis et quare, 407, 43; ejus fundamentum lex, 407, 47; habet multa diverticula, e. g. ut de se ipso vel de adversario loquatur orator, vel animum commoveat, 407, 49; in ea vulgo probatio refutationem præcedere debet, 408, 20, cf. *Rhetorica judicialis.*

Judicialis oratio (ὁ δικανικὸς λόγος, αἱ δικαιολογίαι); genus orationum civilium, 413, 14; ei unice propria narratio, 401, 42; non omni insunt contentio (ἀντιπαραβολή), repetitio (ἐπάνοδος) et procemium, sed paucis desunt, 401, 49; quomodo in ea utendum sit præoccupatione, 432, 38 ss.; quomodo in ea ordinanda sit accusatio, defensio et quæstio exponendum est, 448, 10; in ea quomodo faciendum sit prooemium, 448, 12 ss.; in ea prooemium eodem loco collocandum est ac in suasionibus et dissuasionibus, 449, 40; in ea prooemium insequuntur renuntiationes (ἀπαγγελίαι), 449, 42; duobus modis in ea fieri possunt renuntiationes, 449, 43; in ea renuntiationes insequi debet confirmatio, 449, 45; eas conscribere defensorem si insimulet adversarius quidnam respondendum sit, 452, 27.

Judicium (κρίσις); ei certum quendam cæli locum assignant Pythagorei II, 481, 39 ss.; item certum quendam numerum II, 481, 41 s.; eodemque modo Plato II, 481, 49; quod insciens tulerit injustum non est secundum jus legitimum, sed aliquatenus injustum, i. e. secundum jus naturale II, 63, 42; injustum si quis sciens tulerit, emolumentum facit vel gratiam iniens, vel inimicitias ulciscens II, 63, 45; propter has causas qui injustum tulerit, quasi injuriæ socius esse videtur II, 63, 46; ad id ferendum melius est si adversariorum disceptantium orationes audias II, 488, 46 s.; fiunt circa ea quæ et alio modo se habere possunt, 315, 14; si non ferantur ut decet, vincuntur vera ac justa, 318, 8, v. *Rhetorica judicialis*; ubi calumnia premitur orator, vel latum, vel futurum est, vel ad id rem deferre nolunt accusatores, 440, 10; si latum sit ejus falsitatem invocare debet orator, 440, 12; latum si falsitatis insimulare nequeat orator, quænam ei dicenda sint, 440, 14; quænam, ubi accusatores rem in id deferre nolunt, 440, 20; quænam, ubi futurum est, 440, 17.

Judicium rectum; fit in rebus quæ longo tempore et difficulter efficiuntur II, 223, 16.

Judicium (δίκη); societatis civilis ordo est, 484, 20; juris et injuriæ disceptatio est, 484, 21; II, 60, 4; nonnusquam non datur iis qui bona fide loco beneficii præstiti rependenda pacti sunt II, 102, 34; II, 105, 12; instituit Aristoteles Rhodius, quo omnes lites ante præscriptum tempus dirimendæ essent, 643, 33, cf. *Lis.*

Judicium fide digni; quomodo ex eo enthymemata petantur, 373, 46.

Judicio exploratum (τὸ κεκριμένον); stabile est II, 223, 15.

Judicia; species sunt probationum non adscititiarum, 424, 28; undenam petenda sint, 427, 45; de rebus quæ in controversiam veniunt, ubi antea audieris, magis fide dignæ erant res dicendæ II, 383, 15 s.; sine iis societas consistere nequit, 598, 50; inutilia sunt, nisi ad finem perducantur, 598, 48; nova a juvenum magistratibus ad finem perduci præstat, 599, 3; eorum periti se pœnam effugere posse sperant, 338, 10; ea qui depellere, vel in longum tempus differre possunt, injuriam facere solent, 338, 33.

Judicia (δικαστήρια); eorum participes esse decet omnes, 593, 26; aliorum judicia ab aliis magistratibus ad finem perduci debent, 598, 52; magistratus est, non vero unusquisque judex, 532, 14; eorum differentia tribus finibus continetur, 563, 36; creantur vel ex omnibus, vel e quibusdam, 563, 38; vel sorte vel suffragiis, 563, 39; eorum octo sunt genera, idque quænam, 563, 41; 564, 3; qualia Athenis in Phreattone dijudicantur, vel in magnis civitatibus raro occurrunt, 563, 52; quæ exigua pacta spectant in judicum multitudinem non cadunt, 564, 2, 5; si non rite dijudicentur civilia, seditiones fieri solent, 564, 8; quot modis constitui possint si tres eorum differentiæ vicissim inter se conjungantur, 564, 10 ss.; quinam modi cuique reipublicæ formæ congruant, 564, 25; vix recte administrari possunt in civitate admodum populosa, 606, 45; eorum sententiæ apud tabelliones perscribuntur, 598, 35; si paria sint eorum suffragia quidnam faciendum sit, 592, 42; quomodo constituantur in oligarchia, 553, 18; 558, 5, 8; 560, 27; in democratia, 553, 20; 558, 21; 560, 28; 591, 35, 46, 47; quomodo constituenda sint in politia vulgo sic dicta, 553, 17; 558, 24; propter ea in oligarchiis quoque fiunt seditiones, 573, 4; quænam in oligarchiis commenti sint ut ab iis arcerent pauperes, 553, 18; 558, 5, 8; 560, 27; ubi non cooptantur ex iis qui regimen tenent in oligarchiis plebi assentantur proceres, idque quare, 572, 14; propter sententiam ab iis latam cum Thebis tum Heracleæ exarsit seditio, 573, 8; eorum in ultimo democratiæ genere multa bona publicant demagogi, 595, 25; in ultimo democratiæ genere ea paucis quidem diebus, sed multis de rebus cogere oportet, idque quare, 595, 44; prava jam multas democratias perdiderunt, 595, 42; Athenis democraticum erant institutum, 518, 44; eorum genera apud Athenienses fr. 247, b; eorum corrumpendorum auctor fuit Anytus fr. 233, a; maximorum Lacedæmone arbitri sunt ephori, 513, 24; 521, 30; item senatores, 513, 38; 521, 31, v. *Lites*; omnia Carthagine agunt idem magistratus, non alia alii, 517, 29; 521, 33; tria tantummodo recipiebat Hippodamus Milesius, idque qualia, 508, 27; in id itur ad disceptandam causam III, 641, 2; injuria in eo facta major est, 342, 47.

Juglandes (καρύαι); cur eas inprimis in sepulchris serant IV, 326, 19 ss.

Jugulatus (σφαττόμενος); per se moritur, 125, 32.

Jugulum (σφαγή); pars pectoris et colli communis III, 11, 16; cur detrahatur obstructa jecoris superficie concava IV, 295, 23 ss.; quænam ea percurrant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 39; III, 39, 9, 17.

Jugum; partes quibus imponitur eorum pili albescunt idque quare III, 652, 44 s.

Jugum libræ; cur pondere carens facilius moveatur quam pondere imposito IV, 62, 10 ss.; ligneum, cur citius ab eodem pondere moveretur quam ferreum IV, 62, 16 s.

Jumentum (ὑποζύγιον); quomodo id, sic etiam viri vel mulieris mentem experiri oportet II, 223, 21; si quis vinctum in lacum Asphaltitem injecerit supernatat, idque quare III, 582, 24 ss.

Jumenta; genus est quadrupedum vivipararum III, 7, 47; quænam animalia ad hoc genus pertineant III, 7, 47 ss.; maxillas longas et caput parvum habent III, 13, 43; adulta partes superiores inferioribus majores habent, in juventute vero minores III, 22, 13 ss., cf. III, 289, 33 ss.; III, 292, 31 s.; dentes abjiciunt IV, 318, 26; contrario modo apud ea exit atque intrat pudendum virile ac apud hominem III, 11, 25 s.; a reliquorum utero diversus est mularum III, 380, 25; homine majora sunt, sed nihilo minus eorum vita brevior est, etiamsi diutius uterum ferant III, 413, 14 s., 22 s.; quantum temporis uterum ferant III, 413, 24 s; eodem modo circa aquæ potum quo ad pabulo fruendum afficiuntur III, 155, 5 ss.; quomodo iis pilos læves vel densos conciliet farrago III, 155, 8; quando iis noceat eadem III, 155, 8 s.; quando iis noceat medica herba III, 135, 9 ss.; omnibus gravis est muris aranei morsus III, 167, 17 s.; omnia moriuntur sumpta sandaraca III, 167, 27 s.; cur non ructent IV, 168, 32 ss.; maxime crepitum ventris reddunt, idque quare IV, 168, 37 s.; quamobrem minime famem ferre valeant IV, 324, 11 ss.; inclusa omne lignum rodunt, idque quare IV, 324, 12 s.; animalcula porricidis similia in superiori ventre habent IV, 324, 14 s.; vesica meatus amplos obtinent IV, 168, 17; ubi mingunt, quare sistant ea equisones IV, 315, 50 s.; femina facilius mingunt maribus IV, 316, 1 s.; cur mingant ubi mingentia alia videant IV, 153, 48 ss.; IV, 300, 25 ss.; cur in eundem locum omnia mingant IV, 154, 5 s.; IV, 300, 34 s.; ubi attrita sunt eorum corporum partes morbo affectæ replentur sed debiliores IV, 165, 35 ss; eorum pili albescunt, idque quinam et quare III, 652, 44 ss.; communis eorum affectus insolentia IV, 7, 5 s.; iis nonnulli comparant pravos, utpote voluptatibus deditos II, 123, 21; quomodo ea Samiorum gratia unum diem jejunare coegerint Lacedæmonii, 642, 14.

Junco; v. *Schœnilus.*

Juncus; v. *Schœnio.*

Juncus (κάλαμος); ab ejus flore apes vel sui ipsarum vel fucorum fœturam afferre asserunt quidam III, 96, 15 ss., cf. III, 385, 52; iis combustis salem gignunt in quodam loco Umbricorum III, 582, 42 ss.

Juncus odoratus (σχοίνου ἄνθος); ad Rhodiacos ollulas adhibetur fr. 66, a.

Junior; eo ad principatum aptior est natu grandior, 494, 20; natura a juniori differt, sed genere idem est, 494, 34.

Juniores; eorum partes debiliores sunt III, 416, 19 s.; partes superiores magnas, inferiores vero parvas habent III, 22, 8 s.; III, 289, 29 s., cf. III, 312, 45 s.; III, 505, 3 ss.; apud eos magis pulsat cor quam apud seniores, idque quare III, 550, 58 ss.; cerebrum humidius habent III, 417, 14 s.; ideoque lusciositati obnoxii sunt III, 417, 14; semine carent III, 335, 26 s.; idque quare III, 335, 29 s.; eorum nuptiæ liberis procreandis non conferunt, 621, 20; 622, 20; quidam in tenebris, etiamsi recte cernentes, imagines vident quarum præ timore oculos obtegunt III, 512, 1 ss.

Juniora animalia; eorum calor nondum perfectus est III, 397, 3 s., cf. 6 s.; igitur sæpius feminas pariunt III, 397, 2; eorum proles minor et debilior III, 84, 39 ss.; eorum nervi nondum intenti sunt III, 428, 2 s.; hinc debilia sunt et invalide se movent III, 428, 4; item nervos imbecillos habent et articulos nondum compactos III, 428, 1 s.; omnino sanguinolentam habent medullam III, 53, 1 s.; iis magis pinguescunt seniora II, 51, 29 s.; cur vocem acutiorem emittant quam adulta IV, 176, 21 ss.; exceptis vitulis acutiorem vocem habent quam adulta III, 426, 36 ss., cf. III, 427, 32 ss.; idque quare III, 427, 37 ss.; aerem facile dispensant III, 427, 48; postea graviorem acquirunt vocem, idque quare III, 427, 49 ss.

Juno; de ejus cum Jove nuptiis Hermione fr. 256, a, b; ejus metu lupæ speciem induit Latona, idque quando III, 133, 14 s.; ei ovem consecravit Mandrobulus Samius, idque quare fr. 286, a; præsertim apud Argivos colitur fr. 256, b; quomodo apud eos repræsentetur *ibid.*; ejus imago expressa erat in veste Alcimenis IV, 90, 41.

Junonis orbis; ita nonnulli Luciferi orbem appellant III, 628, 50 s.

Junonis solemnia Lacinii IV, 90, 33; ad ea omnes Italiotæ confluere solent IV, 90, 33; in iis exponebatur vestis Alcimenis Sybaritæ IV, 90, 35 s.

Juno pronuba; ejus templum apud Hermionenses fr. 256, b.

Jupiter; in Creta natus est, ideoque nullæ in ea feræ nasci dicuntur IV, 88, 15 ss.; eum recte Homerus deum hominumque patrem appellavit, 494, 30; quare eum patrem appellet Homerus II, 99, 34; eum regnare censent antiqui poetæ II, 634, 40; de ejus cum Junone nuptiis Hermione fr. 256, a, b; quomodo Minervam pepererit fr. 349, a; ei Ganymedes (Il. ν, 234) vinum infundere dicitur, etiamsi dii vinum non bibant, 480, 8; ei non omnia immolanda sunt nec omnes honores tribuendi II, 106, 1; II, 234, 6; eum, teste Homero, de cælo detrahere nequeunt omnes dei deæque III, 620, 3 ss.; ridiculum foret si quis diceret se eum amare II, 175, 23; non pluit, ut frumentum augeat II, 270, 19; quare ei non commemoret beneficia quæ in eum contulerat Thetis II, 45, 45; dierum alcedoniorum auctor secundum Simonidem III, 81, 40; ab eo leges accepit Minos fr. 269, b; ei votum fecerat Cypselus, se ei omnia bona Corinthiorum consecraturum esse, si civitate potitus esset, 640, 24; quomodo hoc votum solverit, 640, 26; secundum sophistas Agamemnoni non dedit ut voti compos fieret, sed somnium jussit ut hoc ei mandaret, 279, 19; 479, 53 (Il. β, 15, φ, 297); apud poetas nunquam ipse cantat aut citharam pulsat, 628, 41; ejus filii esse jactantur nescio qui apud tragicum anonymum II, 231, 22; postulari jussit ut imperio pareret, si idem postularetur a viris reliquos virtute longe antecellentibus, 536, 54; in ejus templo Agathocles Siculus torquem æneam dedicavit IV, 95, 6 s.: ejus templum Pedasis in Caria IV, 101, 29 ss.; ejus imago expressa erat in Alcimenis veste IV, 90, 41, cf. *Deus.*

Jupiter Ἀμμοῦς· fr. 268, b.

Jupiter hoplosmius; ejus sacerdotis caput præcisum occisorem prodidisse fertur III, 269, 21 ss.

Jupiter hospitalis; fr. 334, a.

Jupiter jurisjurandi vindex; aqua ei sacra prope Tyanam IV, 104, 17 ss.

Jupiter Olympius; cur ei ædem exstruxerint Pisistratidæ, 584, 50.

Jupiter Oromasdes; bonus dæmon secundum Magos fr. 31, a.

Jupiter Servator; ei statuam Stagiris dedicari jussit Aristoteles fr. 332, b.

Jovis custodia; ita vocant ignem in medio collocatum Pythagorei II, 403, 25; fr. 75, b.

Jovis barba (χρυσοκόμη ἢ χρυσῖτις); IV, 39, 2.

Jovis circus; idem et Phaethontis III, 628, 47, 1.

Jupiter planeta; sex annis cursum suum peragit III, 638, 39 s.; infra Saturni stellam orbem perficit III, 638, 39 s.; eum bis cum aliqua Geminorum stella convenire vidimus III, 559, 53 ss.

Jupiter et Saturnus; iis eundem sphærarum numerum tribuunt Callippus et Eudoxus II, 607, 35 s.; cuique eorum præterea tribuendæ sunt tres sphæræ revolventes II, 607, 49.

Jura medicaminum (χυλοί); cur magis alvum cieant quam una cum radicibus et foliis et fructibus, aut una cum foliis IV, 314, 34 ss., v. *Succus.*

Jurisconsulti (οἱ ἐν τοῖς νόμοις); quidam rogationis contra leges latas accusant jusque victor sibi vindicat bello parta, 486, 51.

Jus (τὸ δίκαιον); multis modis dicitur II, 152, 27; bonum est in qualitatis categoria II, 190, 24; alii idem esse quod benevolentiam putant 487, 8; aliis eo constare videtur ut viribus superior imperet, 487, 9; difficillimum est de eo verum invenire, 592, 44; facilius tamen id assequimur quam persuademus iis qui superiores esse possunt, 592, 45; id semper quærunt inferiores, 592, 46; potentes parum de eo solliciti sunt, 592, 47; inter principem et imperio subditum non numero æquale, sed pro portione æquale II, 225, 7; inter principem et imperio subditum non idem quod inter amicos *ibid.*; II, 230, 29; id qui quærunt, medium quærunt, 541, 22; verum quid atque utile est, non autem quod videtur, 343, 24; et legitimum est et æquum II, 52, 44; II, 54, 32; bonum est, sed eo melius æquum II, 64, 42; in eo primum locum occupat æqualitas pro dignitate, secundum vero æqualitas pro quantitate II, 96, 39; æquale quidpiam esse videtur II, 230, 1; duplex vel secundum numerum vel secundum analogiam II, 230, 24; tot ejus species quod communionum vel amicitiarum II, 230, 4, 25; est quibus lex est II, 60, 3; ejus custos magistratus est II, 60, 10; id magis inter uxorem et maritum quam inter patrem et liberos aut dominum et servos intercedit II, 60, 26; non bonorum gratia exstat II, 232, 25; distinguitur in jus quod nobiscum servare possumus et quod erga alterum tueri debemus II, 150, 37 ss.; partim res, partim homines spectat, 529, 4; 533, 19; æqualitas est æqualibus, inæqualitas vero inæqualibus, 528, 51; 533, 20; 540, 38, cf. 564, 39; 565, 35; aliquod allegant, sed non omne cum oligarchiæ tum democratiæ defensores, 528, 50, cf. 564, 39, 47; 565, 42; quatenus res spectat allegant, quatenus homines, tacent, 528, 54; 529, 6; spectat etiam res inter se vel cum pecunia commutandas II, 152, 8; ad id quoque pertinet talio II, 152, 11; similibus vicissitudine constat, 604, 45; id quod maxime jus est, amicitiæ cognatum est II, 91, 19; circa eadem versari videtur ac amicitia, e. gr. circa societatem vel communionem II, 98, 8, 13, 27; non idem est in omnibus amicitiis II, 98, 21; intenditur simul cum amicitiæ vinculo II, 98, 26; inter quos intercedit, inter eosdem etiam intercedere videtur amicitia II, 178, 51; amicos vel socios spectat II, 231, 3 s.; amico non idem est erga amicum vel sodalem vel condiscipulum II, 101, 52; exstaret, etiamsi civitas non fuisset II, 231, 10; ejus fons et principium in familia residet II, 231, 24; singulis corporibus partibus erga totum nullum competit II, 152, 37 s.; eodem modo distingui debet quo justitia II, 54, 44; similibus eo constat quod idem est, 617, 17; persistere vix potest respublica quæ præter id constituta est, 617, 18; respublicas continere dicitur II, 151, 53; unicuique reipublicæ inest II, 100, 3; parum inest in rebus publicis quæ a recto tramite aberrarunt II, 100, 25; minimum in tyrannide II, 100, 26, 39; plurimum in democratia II, 100, 40; non competit rebus inanimatis, nec equo aut bovi II, 100, 32; nec servo quatenus servus est, sed quatenus homo II, 100, 33, 35; homini cum omni est quocum legis vel pacti communitas esse potest II, 100, 37; est bonum publicum, i. e. utilitas communis, 533, 16; quatenus de eo cum philosophia consentiant omnes, 533, 18; cujusmodi æqualitas et inæqualitas in eo spectanda sit, difficultatem habet in philosophia politica, 533, 21; id legumlatores esse dicunt quod rei publicæ utile est II, 98, 33; fieri non potest ut civitatem perdat, 530, 41; id præ se ferunt qui respublicas condunt, 542, 33; de mutuo qui disceptent, carere nequit civitas, 610, 11; cuique reipublicæ peculiare est, 577, 54; peculiare convenit cum herili imperio, tum regno et politiæ, 542, 8; non vero tyrannidi nec aliis rebus publicis quæ a recto tramite aberrarunt, *ibid.*; quonam constet in democratia, 528, 48 ss.; 565, 35 ss.; 591, 11 ss.; 592, 3; in democratia æqualitate constare videtur, 579, 24; ubi in ipsa republica administranda violatur, everti solent aristocratiæ et politiæ, 574, 8; perverti non potest, nec fraude, nec vi, 345, 17; secundum dignitatem datur II, 241, 50; II, 243, 27; II, 244, 44; suum quidam obtinent nolentes II, 62, 43; suum nemo obtinere potest, nisi sit aliquis qui juste agat II, 63, 1; alicubi non datur iis qui pactum non inierunt, idque recte II, 232, 23; id se alio modo consequi non posse dicere debet qui odiosum crimen infert, 449, 37; in id vocationibus præpositi magistratus ad forum necessarium convictus celebrare debent, 615, 8; in id vocatus, vel ut in id voces aliquem, ad forum ire licet II, 267, 50; aliud scriptum est vel legale, aliud non scriptum II, 102, 26; distinguitur in jus legale et jus civile II, 153, 3.

Jura; apud deos forsan omnia immota sunt II, 60, 41; se habent ut universalia ad singularia II, 61, 2; competunt iis qui rerum absolute bonarum participes sunt quibusque eorum nimium vel parum esse potest II, 64, 20; non vero iis quibus nimium horum bonorum esse nequit, i. e. diis II, 64, 22; nec quibus nulla horum bonorum particula utilis est, id est insanabiliter malis II, 64, 23; humana igitur sunt II, 64, 24; amicorum penes nos sunt II, 218, 35; aliorum lege constituta II, 218, 37; multa qui transgressus est, majorem injuriam fecit, 342, 43.

Jus absolutum (τὸ ἁπλῶς δίκαιον); eo constant reipublicæ rectæ, 527, 25; Lib. V *Moralium* argumentum II, 59, 49.

Jus civile (τὸ πολιτικόν); partim naturale, partim legitimum II, 60, 29, 42; jus legale non naturale est II, 153, 22; jus secundum æqualitatem esse videtur idque quare II, 152, 33 ss., 48; si ad id respiciatur, tantummodo æquivoce dicitur jus familiare II, 152, 30; proxime ad id accedit jus quod inter maritum et uxorem exstat II, 152, 49 s.; respectu ad id habito dicitur justitia et justus II, 153, 3; Lib. V *Moralium* argumentum II, 59, 50; quibusnam competat II, 59, 50; II, 60, 24; quibus non est, iis tantummodo jus aliquod ad hujus similitudinem est II, 60, 3; nemini adversus se ipsum est II, 60, 23; quomodo differat a jure herili et a jure paterno II, 60, 18; differt etiam a jure domestico II, 60, 27; ad id non pertinent injuriæ quas nobis ipsi infligimus, id est quas alia pars animæ alii II, 155, 17; id est quod in amicitia utilitatis causa contracta obtinet II, 230, 44.

Jus correctivum (τὸ διωρθωτικόν); circa pacta versatur tam voluntaria quam involuntaria II, 56, 19; æquum est secundum proportionem arithmeticam II, 56, 28 s.; medium est inter damnum et lucrum II, 56, 48; II, 57, 34; tantumdem habere facit post, quantum prius II, 57, 35.

Jus democraticum (τὸ δημοκρατικόν); ex eo prodit ea democratia quæ maxime democratia esse videtur, 592, 2; quæritur quænam respublica secundum id justissima sit, 592, 16; inæqualitati et injustitiæ ansam dat, 592, 20; quomodo cum jure oligarchico conciliari debeat, 592, 27.

Jus erga alterum (τὸ πρὸς ἕτερον); quomodo differat a jure quod nobiscum observare licet II, 151, 8; æquale est II, 151, 12, 25, 30; idque æquale inter plus et minus medium II, 151, 20 ss., 25; contractum æqualitate consistit II, 151, 17; aliquibus et in aliquibus jus est II, 151, 29; eo comprehenditur jus pro portione II, 151, 31 ss.

Jus familiare (τὸ οἰκονομικόν); quidnam II, 60, 27; differt a jure civili II, 60, 28; aliquatenus intercedit inter varias animæ partes II, 66, 13; ad id pertinet jus inter dominum et servum obtinens, si certe inter eos revera exstet jus II, 152, 45; item jus quod inter patrem et filium exstat, donec filius nondum virilem ætatem attigerit II, 152, 29 ss.; item jus quod inter maritum et uxorem exstat II, 152, 49 s.; si jus civile respicias tantummodo æquivoce jus dicitur II, 152, 30; ad id pertinent injuriæ quas nobis ipsi infligimus, id est quod alia pars animæ alii II, 155, 18, 21.

Jus herile (τὸ δεσποτικόν); non idem quod jus civile, sed ei simile II, 60, 18; aliquatenus intercedit inter varias animæ partes II, 66, 12.

Jus in distributione positum (τὸ ἐν ταῖς διανομαῖς); id omnes fatentur in distributione esse oportere II, 55, 34; geometrica proportione constare probatur II, 55, 49 ss.

Jus legale (κατὰ νόμον); quidnam II, 153, 17 ss.; eo melius jus naturale II, 153, 19 s.; jus civile est II, 153, 22; duplex est II, 151, 7 ss.; alterum comprehendit omnia quæ lex præscribit II, 150, 38, 42; alterum jus est erga alterum observandum II, 151, 7; id spectat æquitas II, 159, 12, 19.

Jus legitimum (τὸ νομικόν); quidnam II, 60, 31; idem ac humanum ac id quid consensu et propter utilitatem constat II, 60, 48, 52; mensuris simile est II, 60, 49; non ubique idem est II, 60, 52; quænam ad id pertineant, eorum quæ et alio modo se habere possunt, manifestum est II, 60, 43; ejus correctio æquum est II, 64, 44.

Jus naturale (τὸ φυσικόν); quidnam II, 60, 30; II, 153, 16 s.; id quidam exstare negant, idque quare II, 60, 36; revera exstare affirmatur II, 340, 24; inter homines exstat revera, etiamsi non prorsus immotum sit II, 60, 41, 45, 52; quænam ad id pertineant eorum quæ et alio modo se habere possunt manifestum est II, 60, 43; id non spectat æquitas II, 159, 18; exponitur quatenus mutationi obnoxium sit II, 153, 4 ss.; non est jus civile II, 153, 22.

Jus oligarchicum (τὸ ὀλιγαρχικόν); quonam constet, 529, 10; 592, 19; inæqualitati et injustitiæ ansam dat, 592, 21; secundum id, si quis plus possideret quam reliqui divites, jure solus regnare deberet, 592, 22; quomodo cum jure democratico conciliari debeat, 592, 27 ss.

Jus paternum (τὸ πατρικόν); non idem quod jus civile, sed ei simile II, 60, 18.

Jus pro dignitate (τὸ κατ' ἀξίαν); competit patri erga filios et regi erga subditos II, 100, 15 item marito erga uxorem II, 100, 19; obtinet in aristocratia II, 100, 19; ei opposita est hominum frequentia, 597, 3.

Jus pro portione (τὸ ἀνάλογον); obtinet in amicitia secundum excellentiam II, 179, 47, cf. II, 231, 31, 40; quando in societatibus obtineat II, 232, 38, 40, cf. II, 179, 46 ss.; competit aristocratiæ et regno II, 230, 27; item necessitudini quæ inter patrem et filium intercedit II, 230, 30; comprehenditur jure erga alterum II, 151, 31; eo uti videtur Plato in *Republica* II, 151, 40; ejus exempla citantur II, 151, 35 ss., 42 ss.

Jus quod nobiscum observare licet (τὸ καθ' αὑτόν); quomodo differat a jure erga alterum II, 151, 8 s.

Jus secundum æqualitatem (τὸ ἐν ἰσότητι); jus civile est II, 152, 33 ss., 48; obtinet inter sodales et fratres II, 230, 26, 36; II, 231, 20; item in amicitia civili II, 231, 47; II, 232, 3; quando obtineat in societatibus II, 231, 37 ss.

Jus secundum numerum; convenit sodalium amicitiæ II, 230, 19.

Juscula (οἱ ζωμοί); quænam concrescant, quænam non III, 50, 40 ss.; III, 236, 24.

Jusjurandum (ὅρκος); ejus vindex Jupiter IV, 104, 17; maximo in honore habetur II, 472, 36; id partim jurabant reges ætatis heroicæ, partim non, idque quomodo, 538, 8; eo, teste Empedocle, adstricta erat discordia ut exacto fatali tempore, amori cederet II, 496, 25; quale apud fontem in Palicis Siciliæ sanctum habeatur IV, 83, 29 ss.; quale in nonnullis oligarchiis jurent, 579, 1; quale contra jurandum esset, 578, 53; 579, 3; quidnam sit, 435, 43; pertinet ad probationes adscititias, 343, 9; 424, 31; ejus tractatio quadripartita, 345, 40; præterea considerandum est, an antea jam juratum sit vel a nobis, vel ab adversario, 345, 43; quidnam dicendum sit ubi id adversario non deferimus, 345, 45; quidnam ubi id ipsi detrectemus, 345, 49; id ubi detrectamus, invocanda est Xenophanis de eo sententia, 345, 53; quidnam dicendum sit, ubi accipimus, 346, 2; id ubi accipimus, invertendum est Xenophanis effatum, 346, 3; quidnam dicendum sit, ubi id adversario deferimus, 346, 6; si antea jam dedimus, contrarium quidnam dicendum sit, 346, 17; si antea jam contrarium juraverit adversarius, quidnam dicendum sit, 346, 21; quænam dicenda sint ad id confirmandum, 431, 45; quænam ubi adversarii ad id confugerunt, 431, 49, cf. 451, 19.

Justa; quæ sic appellabatur equa Pharsalica partus parentibus simillimos edebat, 498, 53; ita vocabatur equa quæ pullos habuit patri similes III, 141, 49 ss.

Justitia; pulcherrimum est secundum Deliacum epigramma II, 8, 45; II, 184, 5; eam perperam habuit Pythagoras numerum æqualem æqualibus vicibus per se ipsum multiplicatum II, 131, 27; ei certum quendam numerum tribuerunt Pythagorei II, 475, 19; secundum idearum assertores ordo et numerus est II, 190, 54; ejus bonitatem numerorum bonitate demonstrant iidem, *ibid.*; quidnam sit quærebat Socrates senex II, 188, 9; simulac eam novimus justi sumus secundum eundem II, 188, 15; non scire volumus quidnam sit, sed justi esse volumus II, 188 30; non justus est quicunque scit, quidnam sit II, 134, 8; si scientia est, juste est scienter, et justus est sciens, 211, 23; ea tanquam injustitia uti liceret, si virtutes scientiæ essent II, 237, 38, cf. 44, II, 238, 7; male definitur temperantia et fortitudo, 252, 14; dici non potest lucri continentia, 214, 9; non rite definitur legum servatrix, 252, 3; non rite definitur habitus æquitatis effectivus vel æqui distributivus, 241, 37; 245, 44; eam lege quidem pulchram, secundum naturam vero non pulchram esse perhibebant sophistæ, 290, 15; eam parvum bonum esse dicunt et quare, 328, 17; ab ea denominatur justus, 15, 29; injustitiæ contrarium, 15, 46; 21, 9; fr. 120, b; dubitatur an magis et minus recipiat, 16, 14; magis ac minus recipit, nec ideo indefinita, vel non bona est II, 118, 6, 9; magis et minus recipere debet, quia et virtus, 217, 25; ad genus *virtus* pertinet, 21, 34; ejus genus, non accidens virtus, 187, 8, disceptatur, utrum ad genus *virtus*, an ad genus *scientia*, an ad ambo pertineat, 207, 31; exemplum virtutis, 13, 16; virtus est II, 133, 1; ejus definitio II, 59, 22; II, 243, 26; fr. 342, b; ejus species fr. 94, a; medietas est, sed non eodem modo quo reliquæ virtutes morales II, 59, 20; medietas est quia ad medietatem pertinet II, 59, 21; pertinet ad totam animam II, 243, 10, 26; quænam ejus opera II, 244, 44 ss.; ejus vel pars vel sequela est pietas II, 244, 50; quænam ejus aliæ sequelæ II, 245, 2; optima virtutum esse videtur II, 53, 25; Hespero Luciferoque admirabilior II, 53, 26; quare pulchra sit, 330, 50; ea pro verbio omnis virtus contineri dicitur II, 53, 27; sola inter virtutes alienum bonum esse videtur II, 53, 26; II, 60, 14; ad alium refertur II, 53, 25, 30, 36, 47; II, 54, 46; duæ exstant, quarum altera universa virtus est, altera pars virtutis II, 54, 1, 28; II, 65, 35; altera alterius pars est II, 54, 39; secundum neutram sibi injuriam inferre potest aliquis II, 65, 23, 33 ss.; perfecta virtus est, quatenus jus comprehendit omnia quæ lex præscribit II, 150, 45 s.; in anima est, 253, 40; animæ virtus est, 257, 50; virtus moralis est ideoque animæ irrationali inest II, 137, 19; est virtus societati congruens 534, 32; eam necessario sequuntur omnes aliæ virtutes, 534, 33; ei de honoribus civilibus certare licet, 534, 11; sine ea rite incoli nequit civitas, 534, 12; pars virtutis, 329, 41; quidnam sit, 329, 49; quare eam maximo honore prosequantur, 329, 45; ejus opera honesta sunt, non vero omnes ejus affectus, 330, 22;

bona, 181, 19; ostendendum eam bonam esse progredimur inducendo ad probandum magnanimitatem bonum esse II, 133, 1 ss.; justo præstat et quare, 198, 16, 43; item robore, 199, 20; nihilo magis vel minus bonum est quam fortitudo II, 190, 44; cur præstet fortitudini, 200, 8, 11; 201, 21; si fortitudine præstet, juste etiam τοῦ fortiter præstat ac vice versa, 201, 43; si idem est quod fortitudo, justus idem erit quod fortis et juste idem quod fortiter, 255, 12; omnium consensu habitus est quo justa agere valemus quoque justa agimus et volumus II, 52, 15; multis modis dici videtur, etiamsi propter significatuum propinquitatem lateat homonymia II, 52, 35, cf. II, 53, 42; II, 54, 28; ejus conjugata *justus*, *justum*, *justa*, *juste*, 195, 5, 16; ejus casus *juste*, 195, 12; si laudabilis est etiam justus cet., 195, 19; si scientia est, injustitia ignorantia est, 195, 27; laudabilis est II, 158, 26 s.; honesta peragit *ibid.*; ea fungimur inter nos II, 125, 23, 25; ejus munera pactis, necessitatibus, actionibus et affectibus implicita sunt II, 125, 24; aliquid ad immutandos mores facit, 334, 6; contractuum æqualitate consistit II, 151, 16 s.; jure consistit II, 151, 26; mediocritas est inter excessum et defectum, inter multum et paucum, inter plus et minus II, 151, 18, 21, 22, 27; erga aliquos et in aliquibus justitia est II, 151, 29; respicit jus civile II, 153, 2; res civilis est, 484, 20; res est amicitiæ cognata II, 232, 50, cf. II, 178, 50; ea non opus est, ubi cives sibi mutuo amici sunt II, 91, 18; ei minorem operam dant legumlatores quam amicitiæ, i. e. concordiæ II, 91, 14; cuique reipublicæ est peculiaris, 578, 1; necessaria est summos magistratus gesturo, 577, 52; quæritur an in magistratibus eligendis ejus major ratio habenda sit, an peritiæ vel amoris reipublicæ, 578, 2; alia imperantis, alia hominis liberi, sed subditi, 524, 53; mulieris differt a viri, 495, 32; eadem civitatis ac uniuscujusque hominis, 601, 53; ea magis opus est in pace ac otio quam in negotiis, 619, 41; multa opus est iis qui maxime felices esse videntur, 619, 46; felicitatis pars, 320, 41; semper insequitur deum III, 642, 29; ejus participem esse oportet inde ab initio qui ad vitam beatam evasurus est III, 642, 31 ss.; tollitur, si pro fine ponatur voluptas fr. 21, b; bonum est, 323, 38; ea qui omnino caret, felix esse nequit, 601, 2; nimia nocere non posse probatur II, 161, 28; ei proprium non est, ut optimum sit, 229, 32; cum ipsa tum ejus actiones laudabiles sunt ac propterea honestæ II, 241, 22; perperam rem facilem esse putant homines II, 63, 50; imperfectum quid est, idque quare II, 134, 45; bonum est semper et omnino præferendum II, 134, 33; quæ res vel inter se vel cum pecunia commutandas spectat, habitus est inclinationem consilio conjunctam ad hæc negotia habens II, 152, 10; propter eam laudantur qui pecuniam non capiunt II, 39, 26; animæ affectus est inter lucri cupidinem et damnositatem medius II, 195, 30; eam qui amat, huic gratæ sunt res justæ II, 8, 27; ad eam aliquid confert indignatio justa II, 217, 43; quare eam maxime in pauperibus probemus IV, 259, 38 ss.; animo utilis est, 414, 9; 456, 39; diis non competit II, 126, 9; eam si quis consequatur, nemo indignabitur, nec miserabitur si abjiciat, 360, 34; musica melior, 361, 9; seorsim laudanda est in narratione orationis demonstrativæ, 405, 27; pertinet ad bona quæ virtute consistunt, 446, 16; primo loco laudibus celebranda est, ubi ad virilem ætatem pervenimus ejus quem laudamus, 447, 35; de ea problemata IV, 260, 36 ss.

Justitia quæ legitimo constat; virtus perfecta est, non absolute tamen, sed alius ratione, II, 53, 24; II, 54, 43; perfectus virtutis usus est II, 53, 29; II, 54, 43; quamobrem perfecta sit II, 53, 30; non pars virtutis est, sed virtus universa II, 53, 43; II, 54, 42; eadem quidem est ac virtus, sed essentia aliud quid II, 53, 46.

Justitia quæ pars virtutis est; duabus partibus constat, altera quæ distributionem bonorum, pecuniæ et omnium rerum inter cives distribuendarum spectat, altera quæ pacta II, 55, 3 ss.; ejus ratione sibi injuriam inferre non licet II, 65, 23.

Justitia et injustitia; animæ humanæ insunt, 21, 28; ad contraria genera pertinent, 21, 33; intermedium habent, utpote virtus et vitium, idque ejusdem naturæ ac intermedium virtutis ac vitii, 210, 38, 44; sibi mutuo contraria, quia virtus et vitium, 211, 4; eorum intermedium κατ' ἀπόφασιν, 210, 44.

Justus; a justitia denominatur, 15, 29; injusto contrarius, 15, 48; recipit magis ac minus, 16, 21; quisnam II, 588, 1 ss.; et legi obediens erit et æquus II, 52, 43; II, 53, 8; perfecte honestus est si jus ita interpretamur ut omnia comprehendat quæ lex præscribit II, 150, 44 ss.; is est qui æquale habere vult II, 151, 23; is est qui erga alterum æqualis est II, 151, 25 s.; non is est qui justa facit, sed qui ita facit ut justi facere solent II, 18, 4; magis is est qui consulto vult æquum distribuere quam qui posset maximum æquum distribuere, 245, 44; justis actionibus delectatur II, 8, 25; eum laudamus propter opera et actiones II, 12, 17; dicitur respectu habito ad jus civile II, 153, 2; facit quæ vel magistratui, vel civi conferunt, II, 53, 38; ad eum quoque pertinet in hominum congressu cuique suum tribuere II, 159, 41; II, 160, 1; cum aliena uxore rem habere vel alium verberare possit II, 64, 13; ei nihilo minus, sed etiam magis congruere putant injuriam inferendam II, 64, 10; eum ingenuum vocamus II, 173, 29; eum musicum esse dicimus II, 520, 45 s.; nemo esse dicitur propter fortunam II, 172, 33; ei opus est pecunia ad beneficia rependenda II, 125. 43; præter res ad vitam necessarias eget hominibus erga quos justas faciat actiones II, 124, 22; ei non conveniunt arma pulchra, 360, 54; cum eo si contendat musicus, indignationem movet, 361, 9; ejus voluptatem nemo percipit nisi qui ipse justus est II, 119, 6; quamobrem qui cum eo versatus fuerit justior reddatur IV, 262, 4 ss.

Justus et injustus; inter eos exstat intermedius II, 530, 4.

Justi; fimus justa facientes II, 15, 6; II, 18, 7; non omnes sunt qui justa faciunt II, 74, 36, cf. II, 59, 41, 45; non sumus nisi consulto agamus II, 62, 22; statim inde ex ortu sumus II, 75, 13; non propter habitus agunt, sed propter rationem vel affectum, idque per mores vel affectus bonos, 333, 48; eorum actiones multarum rerum honestarum finem propositum sibi habent, 604, 28; laudantur II, 193, 53; quare in honore sint, 351, 50.

Justissimi; in rebus civilibus multitudini præesse debent, 415, 27.

Justum; vocis Græcæ origo II, 57, 11; id definierunt Pythagorei II, 615, 18; est quod lege definitum est II, 150, 38, 42; II, 153, 27; II, 154, 43; quomodo differat a justo facinore (δικαιοπράγημα) II, 153, 26 ss.; ejus definitio, 413, 45; unde de eo argumenta sint petenda, 414, 29 ss.; laudabile est, 420, 36; laude dignum est, nec ea superius II, 12, 31; quænam sint, 413, 47; 456, 35; bonum est, 324, 5; aliquid malum erit, si injustum aliquid bonum, 203, 40; honestum est II, 241, 50; si ei proprium non est pulchrum, τῷ juste non proprium erit τὸ pulchre, 231, 16; multis modis dicitur, 182, 39; si multis modis dicatur, injustum quoque multis modis dicetur II, 52, 34; justumne ac injustum simul idem esse possit, 303, 25; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 31; non omne bonum est, si non omne quod juste fit, bene fiat, 375, 39; id vel sine ratiocinatione omnibus æquum esse videtur II, 55, 21; medium est atque πρός τι, qua medium est aliquorum; nempe ejus quod nimium et ejus quod parum est, qua æquum est duorum, et qua jus aliquibus II, 55, 24; ad minimum in quattuor necessario erit, scilicet duobus quibus jus est et in duabus rebus circa quas II, 55, 27, 48 cf. II, 65, 39; semper eodem modo se habet ad eos quibus jus est et ad res circa quas II, 55, 29, 49; undenam oriantur conflictiones et crimina circa id II, 55, 32; proportio quædam est II, 55, 39; II, 56, 5, 10; id facit tantummodo qui sponte et consulto et sciens agit II, 153, 30; inprimis amicos respicere confitentur omnes II, 218, 23; quomodo idem dicatur cum musico II, 518, 42 s.; si de eo disceptatur, ignorantia erroris causa esse potest, 407, 9; est si scelesti puniantur, vel si prospera fortuna utantur qui ea digni sunt, 360, 19; id esse dicunt democratiæ defensores quod majori numero placuerit, 592, 18, 24; oligarchiæ vero defensores quod majori rei familiari, 592, 19, cf. 529, 10; ei repugnare tumultuantes ostendendum est oratori, 433, 22; ejus usus ad captandam judicis benevolentiam, 448, 38; eo sese excusare debet orator qui in res publicas inquirit, 454, 10; ei repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 15; ex eo quando accusatori facienda sit confirmatio, 449, 47; 450, 2; in omnes orationum species quadrat, sed inprimis in suasiones, 424, 5; eo in orationi concionali conformanda quæ dixeris, ubi per se fide digna sunt, 443, 27; id primo loco ponendum est in confirmatione non connexa, 443, 30; ei comprehendendum est cum quod justo simile est, tum quod contrarium, tum quod justo contrarium, 443, 31; ejus exempla afferenda sunt e justo singulis civitatibus proprio, 443, 33; in fine confirmationis repetendum est ita se habere ea ad quæ exhortaris, 444, 5; exemplum citatur, 30, 51; 37, 6; 186, 35.

Justa; ea dicuntur quæ talia sunt qualia justus faceret II, 18, 2; eorum peractio medium tenet inter injuriam inferendam et subeundam II, 59, 18; altero significatu ea sunt quæ felicitatem ejusque partes societate civili efficere ac conservare valent II, 53, 14; ea per accidens facere et pati possumus II, 61, 37; II, 62, 47; ad ea cognoscenda sapientia non opus esse putant II, 64, 2; non ea sunt de quibus leges loquuntur, nonnisi per accidens, sed eadem certo aliquo modo facta ac distributa II, 64, 4; vel difficilius cognoscuntur quam salubria II, 64, 6; ad ea tendentem impulsum naturalem habemus II, 157, 53 ss.; ea facere licet sine consilio et sine rerum honestarum cognitione II, 158, 16 s.; ea perpetrare non juvat, teste Socrate, nisi ea noverimus et ratione præferamus II, 158, 12; quærunt sophistæ utrum ea potius an utilia sint facienda, 290, 26; ea facere convenit viro bono II, 74, 5 s.; ea volunt ac in communem rem cupiunt viri boni II, 109, 29; ea ipsi facere recusant improbi, dum alios cogant ut faciant II, 109, 36; ea quoque facere simulant qui justi non sunt II, 125, 45; ea facere possumus sponte II, 154, 8; ea si quis faciat invitus, justus non est nisi per accidens, vel potius facit actiones quibus evenit ut justæ sint II, 61, 17; ea laudant palam, 378, 28; exponitur quatenus fieri possit ut fortia facinora perpetrare impediant II, 161, 7 ss; ad eorum pertractationem remittitur quæstio de variis affectuum generibus II, 205, 29, v. *Honesta ac justa*; ea se dicturum esse polliceri debet orator auditoribus infensus, 440, 30; item ut auditores animum in eum convertant, 439, 19; ex iis probare debet defensor suas res justiores, ubi crimen negare non potest, 451, 40; si ex his defensionem facturi sint adversarii, quomodo eos prævenire debeat accusator 450, 41; considerandum an iis repugnent adversarii actiones, 428, 5.

Justane dicens, an injusta condemnandus est, 303, 26; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 35.

Justum ac injustum; inter ea est medium, 18, 28; scopus est rhetoricæ judicialis, 317, 31; exemplum citatur, 187, 30.

Justa et injusta; distinguuntur vel secundum duas leges (sc. scriptam et non scriptam), vel ratione eorum ad quos referuntur, 340, 19; vel commune spectant, vel unum, 340, 37; vel scripta sunt, vel non scripta, 341, 29; partim ab eximia virtute vel vitio pendent, partim a legis scriptæ defectu, 341, 32 ss.

Justum facinus (δικαίωμα vel δικαιοπράγημα); quidnam II, 153, 28; quomodo a justo differat II, 61, 6; II, 153, 26 ss.; quomodo ab eo pendeat utrum sponte an invite fiant actiones II, 61, 15, 19; II, 62, 23; omne voluntarium est II, 62, 39.

Juste; eodem casu dicitur ac laudabiliter, 195, 21; est scite et perite, 195, 28; significat cum ex sua sententia, tum ut oportet, 182, 41; quod aliquis fecerit, alter juste passus est itemque vice versa, 375, 42; quod aliquis mandaverit, juste alter exsecutus fuerit, 375, 43, ut passus sit aliquis fieri potest, sed non a quovis, 375, 49; si ei non proprium est τὸ pulchre, justo non proprium erit pulchrum, 231, 16; si ei non proprium est τὸ bene, τῷ injuste non proprium erit male, 231, 27.

Juste agere (δικαιοπραγεῖν); aliquid si malum, injuste aliquid erit bonum, 203, 41; melius quam juste agere videri, 201 6; voluntarium est II, 200, 5.

Juste mori; optandum non est, 375, 41.

Juvenci (οἱ δαμάλαι); quomodo exsecentur III, 208, 26 ss.; quomodo facta castratione curetur eorum vulnus III, 208, 30 ss.

Juvenis; juvene gaudet, 337, 27; eum cum sene conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 19; lectum appetit secundum Homerum II, 37, 4; voluptate indiget IV, 259, 32; ei convenit purpura, 387, 31; qui ætate vel moribus est bonus politicæ auditor esse nequit II, 2, 30, 35; affectibus obedit II, 2, 33; ætatis vigore florenti, sed pulchritudine carenti poetarum metra comparabat Plato, 390, 19; si nimis ornate loquatur, vel in poesi indecorum est, 386, 43; si concionari velit, auditoribus infensus est, idque quare, 440, 30; quomodo apud auditores excusare debeat ætatem, 440, 44 ss.; pro alio crimen inferens displicet, 448, 48; quidnam dicere debeat ad judicis animum sibi conciliandum, si propriam causam dicat, 449, 21; quænam ubi alienam, 449, 24; si accusetur, dicendum est accusatori, cum fecisse quæ juvenes facere solent 425, 31; si pro alio crimen inferat displicet, 448, 48.

Juvenes minus sapientes sunt quam senes idque quare IV, 192, 47 s.; vinolentis sunt similes IV, 192, 50; fortes bonaque spe freti IV, 192, 51; contumeliosi et quare, 348, 14; affectu vivunt, ideoque multa peccant II, 51, 41; iis inprimis competit pudor, idque quare II, 51, 40 ss.; in æmulationem proclives, 362, 38; iracundi sunt et cupidinibus obnoxii, non tamen propter juventutem injusti sunt, sed propter iram vel cupidinem, 333, 41; eos nemo duces eliget, 200, 2; senioribus magis cupidinibus perturbantur, 200,

5 ; cur in iis maxime continentiam et temperantiam probemus IV, 259, 38 ss.; propter voluptatem amicitias contrahunt II, 221, 23 ; eorum amicitia valde mutabilis II, 221, 24, cf. 46 ; difficulter recta ad virtutem sibi conciliandam sortiuntur educatione, nisi sub hujusmodi legibus adoleverint II, 128, 3; iis non placet vita temperans et tolerans II, 128, 6 ; cur ocius discant IV, 269, 38 ss.; eorum cibus ac studia lege determinari debent II, 128, 7 ; eorum magistratibus potius committendum est exsecutoris vel carceris præfecti munus, 599, 3, 20 ; liberales excitare ac adhortari valent ut constantes maneant II, 127, 30 ; e senibus fieri videntur convalescentes III, 424, 2 ; quænam sint eorum corporis virtutes, 321, 9 ; quænam animi, 321, 10 ; quonam consistat eorum pulchritudo 322, 3 ; cur se potius permingant quam seniores IV, 135, 26 ss.; cur quum concumbere incipiant quibuscum congressi fuerint odio habeant IV, 137, 47 ss.; in eos quadrant hyperbolæ, 400, 9.
Juvenes admodum ; parum memores sunt III, 495, 33 s.; III, 499, 23 s.; idque quia propter accretionem in fluxu sunt III, 495, 34 s.; III, 499, 25 ; insomnia non habent III, 74, 46 s.; idque quare III, 510, 38 s.; copiosum et saniosum sanguinem habent III, 52, 43 s.; iis sanguis in corporis superficie non coit III, 52, 46 s.; citius inebriantur, idque quare fr. 65, a.
Juventus ; quidnam III, 549, 18 s.; res jucunda est II, 90, 13 ; ei opposita est senectus III, 427, 37 ; non dicere solemus tempus eam inducere II, 303, 44 ; spe bona plena est IV, 268, 38 ; indicium est imbecillitatis IV, 285 ; 8 ; aliquid ad mores immutandos facit, 334, 6 ; eam quomodo veri comparaverit Pericles, 328. 4 ; 396, 36.
Juventus ac senectus ; pertinent ad munera corpori et animæ communia, quæ partim omnibus vivis communia, partim quibusdam propria sunt III, 476, 15 s.; quare iis accensenda sint III, 476, 24 ss.
Juventute ac senectute (de), de vita ac morte ; quidnam ejus argumentum III, 532, 1 ss.; insequitur L. *de Longitudine ac brevitate vitæ* III, 531, 15 ss.; eo absoluto finem assecuta erit animalium doctrina III, 531, 18 s.

K

Kalendæ ; v. *Calendæ*.
Kirhus (*in antiqua versione legitur pro vitioso nomine græco* III, 104, 14) ; v. *Cuculus*.

L

Labeo (χελών) ; mugilis species III, 119, 20 s.; eodem anni tempore et æquale temporis spatium uterum gerit quo sargus idque quonam et quantum III, 119, 20 ss.; capetonis species littoralis est III, 149, 11 s., v. *Chelo*.
Labia (χείλη) ; numero duo III, 10, 34 ; carne bene mobili constant III, 10, 34 s.; post nasum sita sunt III, 10, 34 ; iis et lingua circumdatur et constat os III, 252, 2 s.; iis proximi sunt dentes III, 252, 1 s.; naribus subjacent III, 249, 20 ; quænam animalia iis prædita sint III, 249, 20 s.; dentibus tuendis inserviunt III, 249, 28 ss.; eorum locum apud aves tenet rostrum III, 249, 23 ss.; eo melius articulata quo meliores et acutiores dentes habent animalia III, 249, 29 ss.; apud homines mollia et carnea sunt atque separari possunt III, 249, 32 s.; apud homines et sermoni serendo inserviunt III, 249, 34 s., 39 s.; ideoque carnea et mollia sunt III, 249, 41 ss., 46 ss.; partim eorum commissura enuntiantur literæ III, 249, 44 ; partim consonantes effingunt III, 71, 47 ; cur in iis maxime titillemur IV, 286, 28 ss.; iis carent aves III, 27, 17 ; eorum regio durescit senescentibus passeribus feminis III, 179, 33 s.; iis caret delphis III, 72, 34 ; ex iis et lingua quasi compositus est insectorum stimulus III, 282, 44 s.; qui tenuia et in extremis commissuris laxa habent magnanimi sunt, ad leones referuntur IV, 10, 39 ss.; tenuia et dura generosi (εὐγενεῖς *leg. vid.* ἀγενεῖς *ignobiles*) : ad sues referuntur IV, 10, 44 ss.; crassa et superius ante inferius eminens, fatui : ad asinos et simias referuntur IV, 10, 46 ss.
Labium inferius ; in ira pendet IV, 257, 35 ; cur eo inprimis metuentes tremant IV, 257, 26 ss.; 38 ss.; apud iratos animo non regitur IV, 146, 6.
Labium superius ; id et gingivæ prominentia obtrectatorem indicant, ad canes referuntur IV, 10, 49 ; fluitans, contumeliarum amantis signum est IV, 6, 13 ; quibusdam magis in eo quam in malis barba oritur, apud alios contrarium obtinet III, 48, 36 ss.
Labor ; omne eo partum amare solemus II, 110, 31 ; qui multum facit, multa accipere, qui paucum pauca pro portione justum est II, 151, 35 ; boni habitus causa est, itemque vice versa, sed non eodem modo II, 264, 34 ; II, 515, 24 s.; præcavere potest ne propter necessaria injurias faciant, 507, 5 ; exsiccat III, 530, 2 ; residua consumit III, 410, 5 s.; spiritum exercet ita ut retineri possit III, 410, 8 s.; cur eum augere salubre sit IV, 149, 11 ss.; cur eum imminuere salubre sit IV, 117, 9 ss.; cur qui eo lassescant, iis genitura in somnis profluere soleat IV, 148, 43 ss.; cur ex eo nonnullis ulcera progignantur IV, 148, 23 ss.; ab eo cessantes cur magis sudemus quam inter laborandum IV, 122, 25 ss.; IV, 123, 12 ss , cf. 19 ss.; quare humidi cito eo suffocentur IV, 147, 3 ss.; mediocris optimam affert corporis dispositionem IV, 276, 4 ; circa eos versatur mollities, idque quosnam II, 165, 51 ss.; eorum mediocritatem dijudicat gymnastica II, 4, 34 ; in eos minus proclives sumus quam in voluptates II, 197, 49 ; necessarii ante quintum annum puerorum incrementum inhibent, 623, 7 ; quos invalidiores ferunt, ferre non posse pudori est, 356, 2 ; eos qui amant in ægritudinem incidunt, 420, 47 ; eos subeunt coronarum gratia, 420, 51 ; ita distribuere debet paterfamilias, ne universa simul periclitentur, 638, 8 ; oves extenuant III, 155, 45 s.
Laboris studium (τὸ φιλοπονεῖν) ; eo præstare putamus ingenium, 201, 27.
Labores e lege (πρὸς ἀνάγκην) præscripti ; iis usque ad pubertatem abstinere debent pueri, 627, 40.
Laborum vacationes (ἀπονίαι) ; jucundæ sunt, 335, 19.
Laborare ; melius est quam non laborare IV, 124, 17.
Laborans ; ei opus est requie, 625, 48.
Laborantes ; cur tibia canant IV, 205, 28 ss.; eorum voces tenues III, 661, 3.
Labraces ; v. *Lupi*.
Labrusca (οἰνάνθη) ; ejus cirrhis similia sunt polypi ova III, 91, 48.
Lac ; humor postumus est III, 53, 12 ; III, 239, 48 ss.; id non omnia habent animalia III, 2, 13 ; III, 230, 50 s.; est pars similaris humida et mollis III, 2, 13 ; III, 230, 50 ; III, 243, 10 s.; generationis gratia exstat III, 240, 2 ; animalium nascentium alimentum est III, 243, 53 ; igitur de eo disserendum est ubi de generatione

sermo fit III, 240, 1; III, 243, 11 s.; propemodum sanguis est naturæ vi albescens IV, 292, 1; in eo aqua insita est III, 615, 26; cui caseus ademptus aqua est III, 617, 52 s.; aquæ et terræ commune est, sed plus terræ continet III, 617, 36 s.; III, 623, 23; plurimum terræ continet III, 349, 45; ideo consistit ac crassescit ubi coquitur, *ibid.*; III, 616, 23; in serum et coagulum distinguitur III, 613, 19 s.; crudum vocatur, idque quare III, 612, 36 s.; e redundantiis consistit IV, 161, 45 s.; quomodo efficiatur IV, 291, 14; id animalia eo prædita in mammis habent omnia III, 53, 15 s.; III, 291, 45 s.; III, 297, 5 s.; III, 376, 7; id sola habent vivipara intra se III, 297, 6 s.; eo igitur carent aves piscesque et animalia squarrosa omnia III, 297, 6; plurimum hauriunt mammæ primæ, id est axillæ suppositæ III, 292 14; in feminis per papillam mammarum percolatur III, 11, 6; quænam causa sit cur sursum versus in mammis colligatur III, 411, 37 ss.; parcum ac araneosum tricesimo plerumque vel quadragesimo post conceptionem die in mammis apparet, prouti marem vel feminam conceperit mulier III, 137, 40 ss.; viviparorum prolis alimentum est III, 291, 45 s.; III, 376, 6; ei perperam et vulgus et Alcmæo comparant albumen ovorum III, 376, 8 ss; idque quare III, 376, 12; ei potius comparari debet vitellus III, 376, 10; sanguis concoctus est, non vero corruptus III, 412, 29 s.; igitur id perperam puri comparavit Empedocles III, 412, 30 ss.; id decimo octavi mensis die albescere contendit idem III, 412, 32; ejusdem est naturæ ac menstrua purgatio III, 356, 27; III, 412, 37 s.; igitur exstinguitur si concipiat femina mammas præbens III, 412, 36 s.; post purgationem abundanter fluere incipit III, 144, 19 s.; atque nonnullis mulieribus non solum per papillas, sed etiam passim per mammas fluit III, 144, 20 s.; immo et interdum per maxillas III, 144, 21 s.; quando nec coctionem subiit, nec egreditur grumi oriuntur in mammis III, 144, 22 ss.; id cum mulieres tum reliqui vivipara habent, donec iterum concipiant III, 144, 28 s.; eo fluente plerumque non fit purgatio III, 144, 31 ss.; fit feminis animalium viviparorum intra se III, 411, 11 s.; id paravit natura ut post exitum eo aleretur proles III, 411, 13 s., cf. 36 s.; III, 412, 47 s.; partus demum tempore utile evadit III, 411, 12; ante septimum mensem inutile et salsum est III, 140, 37 ss.; eodem tempore utile evadit quo fœtus vitalis fit III, 140, 38 s.; signum partus prægressi, 119, 1; 315, 44; quadrupedibus ubi coire incipiunt, puri simile provenit III, 123, 13 s.; ubi pepererint, utile evadit III, 123, 14 s.; curam gessit natura ut debitum tempus nec anteverteret, nec transgrederetur III, 411, 14 s.; quodsi contrarium fit, præter naturam est III, 411, 15 s.; excepto homine, apud reliqua animalia ejus maturitas graviditatis termino respondet III, 411, 18; apud mulieres septimo mense utile redditur III, 411, 21; idque quare III, 411, 16 s., 19 s.; quænam causa sit necessaria cur in finem graviditatis incidat ejus maturitas III, 411, 22 s., cf. III, 412, 20 ss.; eo carent cum ovipara, tum quæ tantummodo foras vivum animal pariunt III, 53, 19 ss.; continet serum, id est saniem aquosam, et caseum id est corpoream partem III, 53, 21 s.; quodnam plus casei contineat III, 53, 22; III, 54, 6 s.; animalium non utrinque dentes habentium coagulatur atque ex eo apud mansueta fit caseus III, 53, 24 s.; utrinque vero dentes habentium non coagulatur, sed tenue et dulce est III, 53, 25 ss.; quænam animalia tenuissimum habeant, quænam crassissimum III, 53, 29 s.; igne concrescit et crassescit III, 53, 30 s.; plerumque non fit nisi in animalibus quæ prius conceperint III, 53, 31 s.; cum primum tum ultimum inutile est III, 53, 33; non prægnantibus certa quædam alimenta paucum conciliant III, 53, 33 s.; quin et senioribus feminis, quum sugerentur, provenit sat magna copia II, 53, 35 s.; quomodo in Œta tritis cum urtica uberibus, capris non prægnantibus id concilient III, 53, 37 ss.; maribus in universum non gignitur III, 53, 41 ss.; hirco tantum in Lemno subtraxerunt ut inde caseolus fieri posset III, 53, 44 ss.; viris quibusdam post pubertatem exprimitur III, 53, 50, cf. III, 11, 8; quin nonnullis, quum sugerentur, multum prodiit III, 53, 50 s.; ei inest quædam pinguedo III, 53, 51 ss.; ubinam ovillum caprino admisceant III, 53, 53 s.; quodnam facillime coaguletur III, 53, 54 ss.; quænam animalia plus habeant quam ad sobolem alendam requiritur, idque ad caseum faciendum et ad conservandum utile III, 54, 2 ss.; ubinam ex equino et asinino caseum faciant III, 54, 6 s.; quænam animalia tantum solummodo habeant quantum proli sufficit, idque ad caseum faciendum inutile III, 54, 10 ss.; cogitur coagulo vel succo ficulneo, idque quomodo III, 54, 13 ss.; concrementi quod ex eo fit nulla pars est ficulneus succus III, 352, 26 s.; ejus coagulationi comparatur fœtus formatio III, 340, 27 ss.; III, 352, 25 ss.; III, 356, 23 ss.; III, 404, 30; quo modo cui coagulum injectum non est, eodem modo etiam coit sanguis cervinus vel leporinus III, 44, 34 s.; quantacunque sit ejus copia, semper coagulum vel ficulneus succus unicum efficit concrementum III, 404, 32 ss.; atque eatenus ejus coagulatio a fœtus formatione differt III, 404, 31 s.; III, 405, 15 ss.; quænam e coacto constent III, 625, 50; ejus copia differt pro animalium magnitudine et alimentorum discrimine III, 54, 24 ss.; quænam alimenta id resiccent III, 54, 39 ss.; quænam ejus copiam augeant III, 54, 40 ss.; ejus copiam auget pabuli abundantia III, 54, 44; id diu habere pergunt omnia, si non coeant ac bene tractentur III, 54, 50 s.; ejus copiam prænuntiant uberes ante partum deorsum spectantes III, 54, 48 s.; quantum tempus perstet apud oves III, 54, 54; quantum apud boves Toronenses III, 55, 2 ss.; in universum ruminantia copiosum, idque ad caseum faciendum utile habent III, 55, 1 s.; de muliebri v. *Mulieres*; crassum habent animalia multis ventriculis prædita III, 273, 35 s.; tenue vero quibus unicus est ventriculus III, 273, 36; cornigerorum coagulatur III, 273, 37; non vero cornibus carentium III, 273, 48; id in fœtuum leporinorum ventriculo coagulat herba succo lacteo referta qua vescuntur matres III, 273, 39 ss.; nigrarum mulierum crassius IV, 329, 33; caprinum et ovillum IV, 329, 39 s.; cur nigrarum ovium dulcius IV, 329, 30; an etiam crassius IV, 329, 33; cur plurimum capris et ovibus demulgeatur homini vero et bovi minus ad corporis proportionem IV, 161, 37 ss.; ejus facile sesquicongium præbent pecudes apud Illyrios IV, 98, 39 s.; ejus copiam auget ovibus cucurbita, si autumno sale adspersa præbeatur III, 155, 36 s.; ovillum salsum est III, 140, 39 s.; primum sanguineum, deinde suppurulentum prodit, caprarum uberibus urtica verberatis, idque quare III, 53, 39 s.; eo ante partum carent vaccæ III, 126, 30; vaccinum post partum statim utile est III, 126, 29 s.; vaccarum primum coagulatur aqua non admixta III, 126, 32 s.; atque tunc lapidem duritie æquat III, 126, 31 s.; inde a decimo graviditatis mense habent asinæ III, 128, 18; cameli suavissimum est III, 130, 6; id habet camelus, donec iterum concipiat III, 130, 5; camelino quantum aquæ admiscendum sit ad bibendum III, 130, 6 s.; id ante partum habent lepores III, 132, 41; quando habere incipiant canes III, 125, 2 ss.; quando utile fiat caninum III, 125, 5 s.; caninum initio crassum est, procedente vero tempore tenuius fit III, 125, 7 s.; caninum post suillum et leporinum crassissimum est III. 125, 8 ss., cf. III, 132, 43; id per triginta dies post partum habent canes Laconicæ III, 125, 6 s.; parum habet leo, idque quare III, 292, 6 s.; scrofæ haud facile excernitur, idque quare IV, 319, 15 s.; post partum minus habent scrofæ, si prægnantes admodum pingues factæ fuerint III, 86, 40 s.; parum aut nihil casei habens ad aquam potius pertinet et nullo modo alit III, 617, 45 s.; vini expers optimum infantum alimentum est, 622, 39; alimentum est quod recens natorum in gratiam intra se habent vivipara 489, 31; nimium vel crassius infantibus convulsiones infligit III, 144, 41 s.; eo animalia non augerentur nisi carnosum esset IV, 314, 43 s.; nutricis si calidum sit celerius dentiunt infantes III, 144, 16 ss.; III, 429, 52 s.; idque quare III, 430, 1 ss.; post ejus usum opus est instrumentis ad alimentum elaborandum III, 429, 33 ss.; cur frigidum sit, atque etiam si ejusmodi sit, facile subigatur beneque nutriat IV, 291, 50; difficulter concoquitur IV, 312, 13 s.; eo solo vescebatur Philinus quidam fr. 308, b; certa si copia datur purgat IV, 116, 22; IV, 117, 22; ejus serum eodem modo purgat quo lac ipsum IV, 314, 41 s.; nihil in mores efficit quale vinum IV, 265, 45; contra quænam venena potum valeat fr. 217, b; quamobrem dulcius videatur quoties cum polenta bibitur IV, 225, 10 ss.; eo saginatorum gallorum gallinacearum testes amplissimi et coctu faciles efficiuntur IV, 291, 1; id elixari dicimus, idque quando III, 613, 9 s.; ubi mulgetur quadamtenus adhuc calidum est et virtutem suam servat ut semen IV, 292, 2 ss.; album et aliquatenus frigidum est, idque quare IV, 292, 4 s.; coagulo non cogendum est, sed potius succo ficulneo aut echino gallinæ loto aut cnico IV, 292, 6 ss.; quare in eo imagines non appareant IV, 329, 27; ejus ope interdum album reminiscimur III, 497, 42 s.; in poesi album dici potest, non in oratione soluta, 389, 5.

Lac papaveris (τῆς μήκωνος ὁ ὀπός); plures in se habet colores III, 650, 16.

Lac plantarum IV, 42, 29 ss.; quare quidam fructus faciant, quidam non IV, 30, 2 s.

Lacænæ; tragœdia e parva Iliade desumpta, 477, 4.

Lacedæmon; serpentum ibi copiam quondam provenisse tradunt IV, 78, 32 ss.; quæritur cur eo veniens non apud Icarium deverterit Telemachus, 480, 20; ibi Cnacion et Babyca fr. 270, a; ibi Charilai tyrannis abiit in aristocratiam, 589, 17; ibi Partheniæ sic dicti reipublicæ insidiabantur, 573, 42; ibi sub bellum Messeniacum quidam bonorum æquationem postularunt, 573, 52 ss.; ibi Pausanias solus rerum potiri conatus est, 574, 5; ibi patrimonia in paucorum possessionem rediguntur, 574, 39; quatenus ibi communia sint bona, 500, 48; 501, 46; ibi quæ rem familiarem spectant male ordinata erant, 512, 22, 40, cf. 574, 40; ibi efficere conantur ut agros non colant custodes, 502, 3; ibi educatio et leges pleræque bellum spectant, 603, 8; ibi honestum est comas alere, 331, 9; ibi choragus quidam tibia choro succinit, 631, 49; paucis exceptis sola est civitas in qua cibus et studia lege ordinata sunt II, 128, 35.

Lacedæmonii; eorum agros colunt Helotes, 515, 24; contra eos sæpe insurrexerunt Helotes, idque quare, 511, 11 ss.; cum omnibus finitimis bellum gerebant, 511, 17; non optimo modo sibi compararunt vacationem a necessariorum cura, 511, 26; apud eos magni æstimantur divitiæ, 511, 39; 512, 20; 514, 48; uxorum imperio parent, 511, 40; dum Græciæ imperium obtinebant, multa a mulieribus administrabantur, 511, 48; olim consentaneum erat eos erga mulieres indulgentes esse, 512, 5; quæ convictus spectant non æque bene apud eos ordinata sunt ac apud Cretenses, 514, 14; 515, 38; 516, 1; eorum vitæ ratio ultra modum in asperitatem vergit, 515, 31; clam a legibus desciscentes corporis voluptatibus indulgent, 515, 33; olim jus civitatis aliis impertiebant, 512, 43; donec bellum gerebant salvi fuerunt, 514, 34; imperium adepti interierunt, 514, 35; recte bona quam maxime exoptata magis virtute quam vitio parari putabant, 514, 38; perperam bona bello parta pluris æstimant quam ipsam virtutem, 514, 40; ubique dum Græciæ principatum tenebant, democratias dissolvebant, 556, 39; 575, 16; plurimas tyrannidas sustulerunt, 583, 1; apud eos male se habent omnia quæ mulieres spectant, 321, 17; eorum educatio laude digna est, cum quia publica tum quia magna ei cura impenditur, 624, 44; etiamsi musicam non discant, tamen de cantilenarum præstantia rite judicare valent, 628, 36; eorum præcepta utilia sunt ad rem familiarem conservandam, 638, 11; quidnam de supellectilibus præcipiant, 639, 5; cur iis peregrinari non liceat fr. 272, a; cur vestibus rubris in præliis utantur fr 272, a; instituerunt morem prælia ad tibiæ modos ingrediendi fr. 209, b; eorum moræ fr. 271, b; lochi fr. 271, b; eorum res bellicas primus ordinavit Timomachus fr. 269, a; quomodo Hyacinthia celebrent fr. 348, b; minores quam par est Lycurgo honores tribuerunt fr. 269, b; avaritia perierunt fr. 272, a; triginta apud eos fr. 270, b; cryptia fr. 270, b; ephori fr. 271, a; de mystace fr. 271, a; quatenus vituperanda sit eorum gymnastica, 627, 10, 29; dum soli laborum amori sedulo operam dabant, ceteris superiores fuerunt, idque quare, 627, 20, 24; nunc aliis et gymnicis et bellicis certaminibus inferiores sunt, 627, 22; nunc disciplinæ æmulos habent, antea non habebant, 627, 35; quum in periculis exercitati essent, multorum imperio sunt potiti, 618, 47; quoniam hodie imperare desiverunt, non amplius felices sunt, 618, 48; ridiculum est, eos, etiamsi iisdem legibus usos, tamen vitam pulchram amisisse, 618, 50; non recto modo colunt virtutem, 620, 4; quomodo a ceteris hominibus differant, quod ad opinionem de summo bono attinet, 620, 5; civili habitu præditi sunt II, 241, 40; boni viri sunt II, 241, 42; sed non ingenui, idque quare II, 241, 44 ss.; eorum legislator cives bonos ac legibus obedientes reddere conatur II, 13, 7; eorum vestitus arrogantiam præ se fert II, 50, 28; alimentorum vice quondam serpentibus usi sunt IV, 78, 33 s.; inde eos Pythia ὀφιοδείρους vocavit IV, 78, 34 ss.; viros divinos appellare solent quos magnopere admirantur II, 76, 23; Chilonem in senatorum ordinem cooptarunt, etiamsi eruditionem parum curent, 377, 28; Lycurgi legibus usi beate vixerunt, 377, 23; in bello contra Amyclæenses oraculo edocti sunt Ægidas sibi socios adsciscendos esse fr. 269, a; eos Thebis invenerunt *ibid.*; a Pythia jussi sunt Pisistratidarum tyranniam evertere fr. 229, a; primum Anchimolium, deinde Cleomenem miserant in Atticam fr. 229, a; in fœdere eorum cum Arcadibus quidnam scriptum sit de Tegeatis fr. 291, a; Decelia excedere volebant post prælium ad Arginusas fr. 232, b; adversus eos Mantineæ certarunt Argivi, 569, 33; in eos incidentes Argivi terga dederunt, quippe qui eos Sicyonios esse putaverant II, 35, 12; quomodo Samiis subsidia ad patriam recuperandam suppeditaverint, 642, 11; adversus eos regem pecuniam suppeditaturum esse perhibebant tempore quadringentorum virorum, 570, 9;

Atheniensibus quare non commemorarint beneficia quæ in eos contulerant, sed quæ ab iis acceperant II, 45, 46; eos si quis multis adscitis sociis victoriam reportasse demonstret, utitur exemplo secundum rationem, 426, 35; Phylæ ab exsulibus Atheniensibus victi sunt, 426, 47; quum una cum Peloponnesiis plerisque Bœotiam invasissent, Leuctris a Thebanis victi sunt, 427, 48; hostes puniendos esse censent, 414, 43; una cum iis Thebanis bellum inferre utile est, 415, 38; Athenas devictas in servitutem redigere noluerunt, 415, 42; eos Spartam diruere quum possent, superesse maluerunt Athenienses, 415, 44; quo tempore cum iis bellum gerebamus, nos adorti sunt, 434, 27; agrum nostrum devastantes sæpe propulsarunt, 434, 33; eorum coloni erant Lyctii, 515, 10; eos alterum Græciæ oculum vocavit Leptines, 396, 39; eos accusat Isocrates in *Panegyrico*, 408, 3; apud eos difficile est Athenienses laudare secundum Socratem in Platonis *Epitaphio* vel *Menexeno*, 404, 7, cf. 331, 25; memoratur quem eorum aliquis irrisit quum ei tempestate vigente suaderet Dioscuros invocare II, 236, 44; eorum magistratus rationes reddens quidnam responderit rogantibus an morte dignus esset, 409, 35, cf. 513, 7; ad eos refertur Icarius, sed perperam secundum Cephalenenses, 480, 20; ad eos pertinet Lysander, eorum vero possessio non est, 296, 14; non iidem sunt qui Peloponnesii, etiamsi utrique Græcorum sint fortissimi, 255, 31; de optima Scytharum reipublicæ administrandæ ratione nullus deliberat II, 27, 44; de iis ubi disserendum est, argumenta ex iis petenda sunt quæ ipsis insunt, 374, 21; quando omnibus placet cum iis societatem inire, concors est civitas II, 109, 16; tanquam exemplum citatur, 331, 28.

Lacedæmoniæ; earum curam neglexit legislator, 511, 37; reipublicæ detrimento fuit quod earum res male ordinatæ erant, 511, 27; 512, 18; intemperanter et luxuriose vivunt, 511, 38; ex quinque totius agri partibus duas possidebant, 512, 30; earum imperio parebant mariti, 511, 40; causæ fuerunt cur Lacedæmone magni æstimarentur divitiæ, 511, 39; 512, 20; earum audacia in rebus quotidianis inutilis, in rebus bellicis forsan utilis esse possit, 511, 51; nihilominus in Thebanorum incursione majori tumultui ansam dederunt quam hostes ipsi, 512, 2; circa eas Lacedæmoniorum indulgentia olim aliquatenus e rerum natura orta est, 512, 5; ferunt Lycurgum eas sub legum jugum adducere voluisse, sed postmodum ab incepto destitisse, 512, 12.

Lacedæmonius ager; quot equites quotque gravis armaturæ milites alere possit, 512, 37; ad paucos dominos redactus est, 512, 24, cf. 574, 40; ejus maximam partem possident Spartiatæ, 514, 45; quantam ejus partem possideant mulieres, 512, 30.

Lacedæmonius legumlator; v. *Legumlator Lacedæmonius.*

Lacedæmoniorum reges; urbi conditæ aut propagatis imperii finibus dignitatem regiam debuerunt, 580, 25; cur diu incolumis eorum auctoritas manserit, 584, 8; eorum auctoritas in duas partes divisa erat, 584, 9.

Lacedæmoniorum respublica; ad quodnam genus pertineat fr. 93, b; fr. 98, a; eam tanquam communem laudarunt nonnulli eorum qui de republica verba fecerunt, 543, 46; eam laudant omnes qui de republica conscripserunt, 618, 38; eam aliquis præferre possit reipublicæ a Platone in *Legibus* delineatæ, utpote magis aristocraticam, 505, 3; eam laudant quod e monarchia, ex oligarchia et democratia mixta sit, 505, 6, cf. 551, 54; eam ab aristocratia ad democratiam deflexit ephororum institutum, 513, 13; parum abfuit quin eam nuper perdiderint ephori, 513, 9, cf. 409, 35; ei valde noxia fuit senatorum vilitas, 517, 9, cf. 513, 43; in ea apparet utrumque extremum, 553, 42; multi probare conantur eam democratiam esse, 553, 43; alii eam oligarchiam esse, 554, 4; quænam ejus instituta ad democratiam referenda sint, 553, 45 ss.; quænam ad oligarchiam, 554, 5; vel ad optimam reipublicæ formam vel ad sui ipsius propositum exigi potest, 511, 1; pertinet ad aristocratias vulgo sic dictas, 551, 53; videtur plerisque in rebus Cretensium imitata esse, 515, 3, 23; merito laudatur, 516, 48; 518, 27; totam legislator ad labores tolerandos validam esse voluit, 511, 35; ejus proposito et beatitudini nocet circa mulieres indulgentia, 511, 27; 512, 18; ei multis in rebus similes sunt Carthaginiensium et Cretensium respublicæ, 516, 45; a reliquis multum differt, *ibid.*; quibusnam rebus Carthaginiensium reipublicæ similis sit, quibusnam ab ea differat, 516, 52 ss.; 517, 29; ei quoque objici possunt quæ Carthaginiensium reipublicæ objiciuntur, 517, 12; non constat cur secundum Platonem a politia proprie sic dicta in eam fiant mutatio, 588, 52; nec cur ab ea in oligarchiam, 589, 4; in eam quoque quadrant quæ de oligarchiæ commutatione retulit Plato, 589, 33; unica clade ei illata, confestim corruit, propter virorum penuriam, 512, 41.

Laceratio (ῥῆγμα); ubi propter eam de loco migraverit matrix, affectus in utramque partem vergit III, 211, 17 ss.

Lacerationes (σπάσματα); cur iis maxime corripiantur concitate currentes si quis inter currendum eorum impetum sistat IV, 150, 27 ss.

Laceratio matricis (σπάσμα); duobus modis fieri potest, idque quibusnam III, 213, 28 ss.; unde constet hujus morbi absentia III, 213, 32 ss.; fœcunditatis impedimentum est III, 213, 27.

Lacertæ (σαύρα); quadrupedes oviparæ sunt III, 18, 18 s.; III, 30, 16; III, 32, 51; III, 33, 1 s.; III, 35, 10; III, 37, 11; III, 263, 34 s.; III, 273, 45 ss.; III, 295, 33 s.; III, 321, 38, 42; III, 345, 29 s., 46 ss.; igitur perfecta ova pariunt III, 345, 28 ss.; item parvum lienem habent III, 30, 15 s.; item testes intus sitos lumbisque applicitos habent III, 35, 9 s.; III, 321, 40 ss.; item earum uterus eodem modo se habet ac apud aves III, 37, 9 ss.; item eodem modo se habet earum ventriculus et intestina quo apud quadrupedes utrinque dentatas III, 32, 48 ss.; simplicem unicumque ventriculum habent III, 32, 52 s.; quadrupedes oviparæ sunt et cavernas incolunt III, 316, 23 s.; III, 317, 10, cf. *Quadrupedes oviparæ* et *Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes*; cavernas subeunt III, 3, 54; animalibus squarrosis et quadrupedibus (oviparis) accensendæ sunt III, 152, 26 s.; squarrosis animalibus accensendæ sunt III, 27, 25; III, 33, 3; III, 321, 42; animalibus squarrosis accensendæ sunt ideoque pulmonem habent et respirant III, 321, 39 ss.; item rarius respirant III, 544, 9 ss.; squarrosa atque ideo sanguine prædita animalia sunt III, 160, 1 s.; idque molli cute prædita III, 161, 46 ss.; senectam exuunt III, 161, 46 ss.; quattuor pedes habent III, 6, 11; parvæ et pedibus carenti similis est serpens III, 273, 47 s.; quomodo crura flectant III, 18, 19 ss.; eorum supina et prona eodem modo se habent quo apud serpentes III, 33, 3 s.; igitur longioribus quibus pedes dempti sunt similes sunt serpentes III, 33, 1 ss.; quod ad interiores partes attinet iis similes sunt serpentes, præterquam quod viscera longiora et angustiora habent III, 33, 7 ss.; æque ac serpentes lienem parvum et rotundum habent III, 33, 29 s.; qualem linguam habeant III, 250, 30 ss.; linguam duplicem habent ejusque apicem plane pilo similem III, 295, 34 ss.; hinc gracilis est III, 295, 37 s.; quatenus earum lingua serpentum similis sit, quatenus ab ea differat III, 33, 17 ss., ab iis differunt serpentes eo quod testibus carent III, 33, 4 s.; earum caudæ resectæ renascuntur III, 33, 38 s.; inferiori palpebra connivent, non vero nictitant III, 27, 25 ss.; earum color pallidus III, 26, 13; quibus in rebus iis similis sit chamæleo III, 25, 35, 42; III, 26, 21, 39; iis excelsior est chamæleo, si distantiam a terra spectas III, 26, 41; parvis similis est chalcis III, 167, 23; hieme latent III, 26, 39; quattuor gelidissimis mensibus latent, et tunc nihil esitant III, 160, 3 s.; frigidæ sunt ideoque in calidis regionibus magnitudine excellunt III, 530, 9; in terra pariunt III, 103, 1 ss.; non ultra sex menses vivere dicuntur III, 103, 4 s.; igitur ex earum ovis sponte excluduntur pulli III, 103, 3; eas venantur aves nocturnæ III, 189, 17; parvas interdum filis obvolvunt ac necant araneæ idque quomodo III, 194, 40; exsiccata in viperam mutatur fr. 186, b.

Lacertæ Arabicæ; reliquis multo majores III, 169, 33 s.

Lacerti (σαῦροι) (pisces); gregales sunt III, 175, 9.

Lacertus (ὠλέκρανον); pars brachii est III, 12, 10; unum esse dicitur II, 519, 14; quænam eos venæ trajiciant secundum Polybum III, 40, 6 s.; si iis comparentur, breves sunt simiarum cubiti III, 24, 42 s.; quibus breves iis plerumque et femora brevia III, 12, 6 s.; cur rotundi sint IV, 201, 15 ss.; de eorum motu eadem referuntur quæ de passibus IV, 13, 33 ss.; inanem jactasse cur laboriosius sit quam cum lapide IV, 144, 23 ss.; minus in cadavere superesse videtur quam os aut caro II, 443, 34.

Lachesis; una e Parcis III, 642, 21; nominis etymologia *ibid.*

Laciadæ; curiales Cimonis quibus cœnam parabat fr. 231, a.

Lacinium; ibi per Junonis solemnia ad quæ confluere solebat tota Italia exponebatur Alcimenis Sybaritæ vestis IV, 90, 33 ss.

Laconica apophthegmata; quibusnam conveniant, 372, 25.

Laconici canes; v. *Canes Laconici.*

Laconicum bellum; versus illud nobiles Athenienses e delectu militare coacti sunt, 567, 38.

Lacrimæ; eas fundimus res splendidas intuentes, vel vehementi frigore aut calore III, 212, 29 s.; iis comparandus est humor quem coeuntes subinde emittunt mulieres III, 212, 25 ss.; eas sol et calidum movent IV, 145, 23; item frigus IV, 145, 21 s.; IV, 150, 4; sudor quidam IV, 150, 4; quod movet quale esse debeat IV, 218, 38 s.; quando concoctæ dicantur III, 611, 35 s.; cur flentium calidæ sint, oculis vero laborantium frigidæ IV, 276, 35 ss.; eas fundunt infantes dormientes, non vero vigilantes III, 415, 35 s.; iis vigilantes carent infantes, usque ad quadragesimum post partum diem III, 144, 4 s.; cur mœrentes fundant IV, 296, 4; item et gaudentes IV, 296, 4; item cur qui nudo corpore currunt IV, 145, 21; item cur eo magis equo vehentes quo citius equus cucurrerit et pedites quo citius ipsi IV, 145, 17 ss.; IV, 150, 1 ss.; in iis quæ ciliis incumbunt colores perspiciuntur IV, 118, 15, v. *Fletus.*

Lacrimæ quæ vocantur; ad terram pertinent III, 623, 46; III, 624, 24 ss.; refrigeratione constant III, 623, 46 ss.; ex arborum melliginem colligunt apes idque e quibusnam III, 97, 8 s.; III, 194, 20 ss.

Lactantes mulieres (αἱ θηλαζόμεναι); iis non fit menstrua purgatio secundum naturam III, 412, 34 s.; nec conceptio III, 412, 35 s.; quodsi concipiant exstinguitur lac, idque quare III, 412, 36 ss., cf. *Mammas præbentia.*

Lactantia; in eorum ventriculo fit coagulum, idque quomodo III, 54, 17 ss.

Lactes; v. *Mesenterium.*

Lactatio (τὸ θηλάζειν); competit animalibus viviparis et foras et intra se III, 347, 24 ss.

Lactuca; de ejus cultura fr. 166, a.

Lacus (λίμναι); omnes candidiores sunt mari IV, 230, 18; item magis eo et fluviis albo interstincti IV, 230, 20 s.; in iis saxa pura non æque inveniuntur, neque eodem modo comminuuntur, idque quare IV, 235, 1 s.; cur in iis nulla fiat arena vel paucior quam in mari et in fluviis IV, 234, 47 ss.; ubi vel defecit vel exsiccatur quamobrem frumentum in campo acrius deuratur IV, 235, 5 ss.; in iis vix inveniri solent mollusca, crustata et testacea III, 389, 7 ss.; in Caucaso magni esse dicuntur III, 569, 42; salsus et amarus in Palæstina, v. *Asphaltites lacus*; in finibus Massiliensium circa Liguriam, ebulliens magnam piscium copiam ejicit IV, 89, 26 ss.; Etesiis flantibus exaggeratur et ejus superficies consolidatur IV, 89, 29 ss.; in Siphis vicino invenitur peculiare mugilum genus, idque quale III, 301, 23 s.; III, 309, 17; aquam calidam continens juxta Eridanum IV, 87, 25 s.; odorem gravem exhalat IV, 87, 28; nullum animal ex eo bibit IV, 87, 29; neque eum avis supervolat quin moriatur, *ibid.*; ejus ambitus et latitudo IV, 87, 30 s.; in eum accolæ narrant Phaethonta decidisse IV, 87, 32 s.; apud eum frequentes sunt populi nigræ unde electrum decidit IV, 87, 34 ss., v. *Stagna.*

Lacus Caucaso monti subditus; v. *Caucaso monti subditus lacus.*

Lacus præparatorii (προλάκκια); ita vocantur piscium appendices intestinales III, 272, 11.

Lacus subterranei; nequaquam absurdum est hujusmodi lacus exstare III, 570, 23 s., cf. III, 568, 40 s.; immo eos exstare probant flumina quæ a terra absorbentur III, 570, 29 s.; nonnulli ex iis omnia flumina originem petere putant III, 568, 21 s., cf. *Flumina*; si repleantur, nec effluxum habeant, ipsi sibi transitum in imum inveniunt, vim inferente aqua quæ semper affluit III, 570, 34 ss.

Laedus (λαεδός); quænam loca incolat III, 174, 30 s.; diligit loca quæ incolit III, 174, 31; celeo amicus est III, 174, 29.

Lælaps (λαίλαψ); turbo quoque vocatur qui inferne sursum versus convolvitur III, 632, 47 s.

Laertiadæ; certis illis temporibus parentare dicuntur Tarentini IV, 93, 43 s.

Lætari; v. *Delectari* et *Gaudere.*

Læte se habens; cupienti similis est IV, 131, 49 s.

Lætitia; in ea clementes sumus, 350, 42.

Lævæ (λαιαί); ita vocantur lapilli quos a stamine suspendunt textrices III, 322, 40; III, 428, 17.

Lævis (λεῖος); iis magis in venerem proclives sunt hirsuti III, 408, 33 s.; circa pectus esse iracundi signum est IV, 6, 1 s.

Læve; unicam habet superficiem III, 455, 1; non ad quale, sed potius ad positionem pertinet, 15, 14, 16; ejus definitio 15, 19; qualemcunque contactum maxime sentit III, 509, 26 s.; in id quoquoversus dispergantur maculæ III, 509, 33 s.; in eo unus fit aer III, 475, 5.

Lævia; in tenebris lucent III, 477, 39, cf. *Ignea appa-*

rentia ac splendentia; ab iis repercutitur lumen, ita ut umbram faciat atque cernatur III, 454, 46 ss ; iis accensenda aqua et æs III, 454, 47, cf. 28 s.; ea vitat polypus in terram egressus III, 193, 14.

Lævia solida; sonum habent III, 454, 19 s., 28, cf. 52; III, 455, 23.

Læve et asperum; corporis affectus sunt nec ex iis compositum est corpus II, 625, 14 s.; magnitudinis potius affectus et accidentia quam subjecta sunt II, 629, 43.

Lævigatio (τὸ λεαίνειν); necessario fieri debet, ubi aliquis lævigat II, 464, 28; sectione posterior est apud animalia III, 429, 43 s.

Læviraja (λειόβατος); piscis cartilagineus latus est III, 114, 2 s.; igitur vivum animal edit, primum intra se edito ovo III, 114, 3 s.; fel in jecore habet III, 30. 40 s.

Lævitas (λειότης); superficiei per se affectus est II, 523, 44; ea prius rectitudo II, 523, 43; ex ea signa petuntur physiognomonica IV, 3, 11.

Lævitas et asperitudo; iis quædam sensibilia esse videntur II, 559, 29; ad rectum et curvum reduci possunt II, 559, 29 s.

Lævum; v. *Sinistrum*.

Lagena (κεράμιον); vinum habere dicitur, 24, 9.

λάγυνος· mensuræ nomen feminino genere Thessali dicunt fr. 259, a.

Laïus; absurdum est Œdipodem ignorare quomodo mortuus sit, 478, 29, cf. 469, 16.

Laïus (λαιός); merulæ nigræ similis sed paulo minor est III, 185, 13 s.; ubinam degat III, 185, 14 s.; rostro merulæ dissimilis est III, 185, 16.

Lambda; ei comparatur scissura venæ magnæ et aortæ III, 42, 35.

Lamentantes (αἰάζοντες); si quis eorum modo emissum spiritum tibiis immittat, gravius sonant III, 428, 48 ss.

Lamentatio (σχετλιασμός); eam comitatur quædam voluptas, 336, 17; in ea non universalia tanquam universalia proponenda sunt, idque in qua parte orationis, 372, 34.

Lameticus sinus; ab eo dimidiati diei itinere distat sinus Scylleticus, 611, 42; ora maritima inde ab ea ad Scylleticum sinum usque olim sola Italiæ nomine designabatur, 611, 45.

Lamia (λάμια); piscis cartilagineus est III, 79, 3; interdum ab amiis vulneribus conficitur III, 191, 32 s.

Lampadarchia; pertinet ad munera sumptuosa, sed inutilia 577, 35; curandum ne iis nimium impendant divites, etiamsi velint, 577, 33; ejus non minima pars juvenis interest, 440, 45.

Lampadophoria; est latio ex successione cohærens II, 313, 44.

Lampo; quidnam responderit Pericle de deæ salutaris sacris interroganti, 409, 3.

Lamprocles; Socratis et Xanthippes filius fr. 58, a.

Lamprus; ejus grammatica eadem ac Ilei II, 169, 29.

Lampsaceni; quomodo aucto mercium pretio pecuniam sibi paraverint, 641, 44 ss.; Anaxagoram sepulcro honoraverunt, etiamsi peregrinus esset, 377, 30.

Lampsacus; ibi mures terrestres in fonte nasci et vivere dicuntur IV, 98, 15 s.; ea potitus est Memno Rhodius, 647, 44.

Lana; pilorum multitudo est III, 421, 15; quadrupedibus senescentibus crassior et durior fit III, 48, 51 s.; ei subtus similes sunt bonasi pili III, 204, 39; non formatilis est, sed pressatilis III, 620, 39; pressatilis simul et tractilis est III, 621, 8; humectatilis est III, 619, 40; combustilis est III, 621, 47; inductilis III, 621, 18; sono caret III, 454, 19, 27 ss.; aqua quæ se in illam insinuat adventitia est III, 615, 26; ejus magna moles parva aeris mole levior est II, 425, 16; ea calidius plumbum IV, 157, 30 s.; ex eā fieri nequit serra II, 561, 40; quomodo ea utantur lac coagulantes III, 54, 14 ss.; oleo rigatæ quamobrem rigescant, pili vero eorum qui unguntur nigriores fiant IV, 305, 23 ss.; textori materia sunt, 488, 33; eas facere artis textoriæ officium non est, 492, 17; in iis atque in rebus quæ ex iis fiunt gignuntur tineæ III, 102, 2 s.; idque quando præcipue III, 102, 3 ss.; ovis a lupo commorsæ pediculis maxime obnoxiæ sunt III, 156, 7 s.; quæ in iis sponte nascuntur insecta, eodem modo consistunt ac reliqua sponte orta III, 385, 1 ss.; ea ligare solent umbilicum obstetrices III, 143, 25; ea involvunt fœtus septimestres III, 139, 23.

Lanæ nigræ; in iis tenebricosus color floridior fit quam in albis, idque quare III, 647, 42 ss.

Lancea (λόγχη); ea dividi non potest ædificium quod fœturæ construunt bombyces III, 98, 40 s.; ei similis herba IV, 107, 1.

Lances æquilibres (ἰσάζοντα ζυγά); si alterutri aliquid additur notabile efficit momentum IV, 247, 50.

Languentes (ἀσθενοῦντες); cur apud eos reliquum quidem corpus tabescat, ungues vero et pili crescant IV, 304, 42 ss.

Laomedon; ejus epitaphium fr. 316, a.

λαφύκτης· v. *Heluo*.

Lapidea animalia; eodem modo quo illa fierent animalia genuina, si Democriti sententia vera esset III, 357, 3.

Lapilli (λαιαί); eos telis appendunt textrices III, 322, 40 s.; III, 428, 15; his comparandi sunt viviparorum animalium testes III, 322, 40; III, 428, 17, cf. 29 s.; iis injectis aqua refrigeratur et duratur fr. 198, b.

Lapis; masculinam habet appellationem, 306, 6; uniusmodi semper sunt IV, 30, 34 s.; corpus similare, naturale vero III, 618, 51; III, 623, 6; in similares partes dividi potest II, 416, 23; ad terram potius quam ad aquam pertinet, idque quare III, 617, 3; eorum genera quæ neque frigore constant neque liquabilia sunt ad terram pertinent III, 624, 28 s.; multi nomine carentes ad aquam pertinent, idque quare III, 624, 18 s.; inflexibilis est III, 620, 4; impressatilis est III, 621, 2; intractilis III, 621, 7; inductilis III, 621, 11 s.; incombustilis III, 621, 47; formatilis est, sed difficulter III, 620, 38; non mollescit III, 618, 6 s.; in mola ubi frangitur facit ut inhorrescamus IV, 153, 15 s.; immollificabilis et illiquabilis est III, 624, 1; fragilis sed non ruptilis est III, 620, 20; ejus nullus est articulus IV, 53, 18; puncta vero habet IV, 53, 18; elixari non potest, idque quare III, 613, 2, s.; ex iis percussione elicitur igni III, 242, 13 s.; eodem modo quo ex iis, e leonis ossibus elici potest ignis III, 45, 33; calidissimus et frigidissimus reddi potest IV, 109, 21; tardius incalescunt quam aqua, sed calefacti magis urunt III, 232, 45 ss.; III, 624, 14; motu incandescit II, 397, 13; ubi incanduit carbone fit calidior IV, 267, 13 s.; qui comburi possunt in Ponto fluvio deferuntur IV, 96, 10 ss.; quidam aquæ supernatant IV, 32, 25 s.; eorum nonnulla genera diversos colores faciunt III, 646, 2 s.; qui sunt in aqua cur nigri fiant III, 644, 15 s.; odore carent quia et sapore III, 484, 52; non implent IV, 242, 11; fieri non potest ut nutriantur II, 136, 37; quomodo fiant IV, 32, 40 ss.; defectu humoris consistunt IV, 238, 18 s.; ex aqua potulenta siccata et concreta fieri nonnullis Heracliti sectatoribus placet IV, 234, 32 ss.; ex humoribus quibusdam constituuntur unde sal et nitrum fiunt III, 617, 39; etiam frigore fiunt IV, 238, 23 s.; eorum genera non liquabilia sicca exhalatione in terra fiunt III, 609, 19; genera quæ terra igni deusta fiunt solutionem non admittunt III, 616, 48 s.; cur concrescant potius in aquis calidis quam in frigidis IV, 238, 17 ss.; in mari cur rotunda fiant IV, 235, 22 ss.; ex iis umbilici qui vocantur exstant in littoribus IV, 65, 34 s.; in Tmolo monte nascitur pumici similis qui colorem quater quotidie mutat et qui a puellulis cernitur IV, 107, 10 ss.; fabæ similis in Nilo nascitur, quem si canes ederint non latrant IV, 106, 14 ss.; salutaris est iis qui a dæmone vexantur IV, 106, 16 ss.; cylindri forma circa Sipylum montem nascuntur IV, 105, 24 ss.; eorum usus IV, 105, 25 ss.; vento sublatus apud Ægos potamos ex aere decidit III, 561, 28 ss.; ex antiquorum regum sepulcris sumitur quo curari dicuntur morsus serpentis minuti in lasere nascentis III, 170, 29 ss.; plaustrali magnitudine circa Iapygium promontorium exstat quem Hercules transtulisse fertur et qui uno digito movetur IV, 91, 11 ss.; eorum quædam genera arborum radicibus apponunt ad sphacelismum prævertendum III, 536, 16; in fissuram radicis arborum immissi illas rursus fructiferas reddunt IV, 28, 17 ss.; eos ore corrodere et confringere valent testudines marinæ III, 148, 12; iis vescuntur crustata III, 148, 18; ad quos accedit polypus, iis colorem suum assimilat, idque quare III, 192, 41 ss.; idem facere perhibetur sepia III, 192, 43 ss.; idem quoque facit squatina III, 192, 46 s.; iis strepitum cient delphini venati, idque quare III, 69, 32 ss., cf. III, 69, 45 ss.; III, 70, 42 s.; item cotti venati idque quando et quare III, 70, 4 ss.; item piscatores ubi pisces jam circumdatos in unum locum congregare volunt III, 69, 46 s.; iis occultant piscatores fossam quam hieme ad capiendos pisces e fluvio deducunt III, 165, 1; iis quovis anni tempore fluvium circumvallant ad capiendos pisces III, 165, 5 s.; eos interdum devorant elephantes III, 168, 7; eum ferunt apes, flante vento magno III, 199, 27 s.; eum iter facientes pro libramento ferre dicuntur grues, sed falso III, 157, 18 s.; hunc ad auri probationem utilem esse ferunt, ubi a gruibus rejectus fuerit III, 157, 19 s.; iis sæpe referti inveniuntur renes aut alia viscera, excepto corde III, 260, 49 ss.; pisces quidam eum in capite habent III, 163, 25 ss.; iis comparari nequeunt ova subventanea III, 358, 39; eum cavat aqua guttatim decidens II, 346, 33; nec ideo mollior aut durior fit II, 346, 50; eum dirimit planta pullulans, non tamen pedetentim sed confestim II, 346, 34; a plantis sublati IV, 179, 42; natura sua inferiora petit II, 138, 8 s.; II, 415, 6; assuefieri non potest ut sursum feratur II, 14, 39; etiamsi sexcenties sursum mittatur, idem denuo non faciet nisi vi coactus II, 194, 39; II, 138, 9 ss.; vi sursum ferri dicitur II, 200, 52; et potest II, 142, 19; ex necessitate et sursum et deorsum fertur, sed non propter eandem, 162, 29; mirum foret si nos, dum fertur lateret inferiora petens vel in terra manens II, 346, 52 ss.; potest esse id quod eo ipso momento fertur II, 301, 24; movetur a baculo II, 350, 12; qui eum ab utre removet in aquas aliquatenus non movet, aliquatenus vero movet, nimirum per accidens II, 349, 49; eum qui jaculatur, sponte eum emisit, etiamsi eum postea retrahere nequeat II, 30, 28; eum casu cecidisse dicimus, quia fieri potuisset, ut ab aliquo ferendi causa projectus caderet II, 269, 4; nequaquam movetur, si ei immergere coneris aliquid, atque hinc sensuum e longinquo percipientium intermedium esse nequit III, 474, 52; eum pellens movere potest ventus II, 350, 33; eos diffringit tonitru II, 399, 37; non de iis loquimur de domo disserentes III, 227, 38 s.; ex iis fiunt fundamenta ædium III. 261, 49 s.; cuique fundamenti lineamento in ædibus exstruendis apponuntur III, 261, 47 s.; igitur iis comparatur sanguis qui in corpus distribuitur III, 261, 47 ss.; nonnisi ab alio ita moveri possunt ut domum constituant II, 546, 50 s.; si paries necessitate facta esset, inferiora petiissent II, 272, 14; domus causa exstant, non eorum causa domus III, 229, 4 s.; quomodo ex domo esse dicantur II, 530, 33; causa materialis domus sunt II, 545, 6 s.; nisi sint, vel suppetant, vel facti sint, domus non erit II, 272, 39, 44; eorum compositio differt cum a columnæ striatione, tum a templi constructione II, 119, 36; ex eo fit Mercurius vel domus II, 257, 45; ei inesse dicitur Mercurius II, 521, 30; ei non inest Mercurius II, 498, 32; qualis in statua est, tale quid etiam in circulo et triangulo esse debere statuunt nonnulli II, 550, 23; circuli substantiæ pars esse nequit II, 550, 8 ss.; eum nemo animæ inesse dicet III, 441, 48 s.; ei comparatur insensibilis II, 195, 49; fortis esset, si fortitudo timoris absentia constaret II, 146, 47; eum pumicem habens qui salutis gratia verberare volens ferit invite agit II, 26, 3; e quibus aræ exstructæ sunt, eos fortunatos esse dixit Protarchus II, 268, 32; in eos mutata esse animalia quædam eorumve partes fabula fingit III, 221, 26.

Lapidem; non quod, sed quem, non hoc, sed hunc significat, 305, 47.

Lapidem esse aliquid; solœcismus apparens quo hoc concluditur, quomodo solvatur, 305, 44.

Lapidem te esse dicis; unde hæc conclusio sophistice per amphiboliam eliciatur, 278, 31 ss.

Lapis; apparens solœcismus de eo, cujus conclusio : scis ergo lapis, 306, 25; quomodo solvatur, 306, 27; alius de eo solœcismus apparens quo concluditur : scit ergo lapidis, 306, 29; quomodo solvatur, 306, 31.

Lapis gladius appellatus (μάχαιρα); hunc in Berecynthio monte nascentem, si quis invenerit, teste Eudoxo, quum Hecates mysteria celebrantur, in furorem vertitur IV, 107, 6 ss.

Lapis Heracleensis; ferrum attrahit III, 435, 15; igitur ei animam tribuit Thales III, 435, 14; eo probat Thales inanimatis quoque inesse animam fr. 215, a; rem quam movit, ea rursus movet II, 365, 39.

Lapis Lydius; eorum color III, 646, 19 ss.

Lapis Sophron; a contrario dictus in Mæandro reperitur IV, 106, 19 s.; ejus vis IV, 106, 20 ss.

Lapis spinus; in Thracia invenitur IV, 81, 7 ss.; quale mirum de eo narretur IV, 81, 7 ss.

Lapides et lateres; e quibus paries composita est, iis necessario assimilant Empedoclis sectatores elementa e quibus caro et medulla componuntur II, 461, 48; ut e pariete fiunt, sic e carne fieri censent aquam et ignem qui elementa immutabilia esse censent II, 462, 7 s.

Lapides et terra; causa materialis domus sunt II, 490, 31.

Largitiones; iis quinam utantur, 456, 23.

Larissa; patria Hellanocratis qui una cum Cratæo in Archelaum conspiravit, 581, 34; ibi plebi assentabantur politophylaces quia ab ea eligebantur, 572, 8; quomodo ibi eversa fuerit Aleuadarum imperium, 572, 54.

Larissæi; de eorum civitatis jure Gorgiæ jocus, 521, 50.

Larus (λάρος); est avis fissipes circa fluvios ac lacus degens III, 151, 48; ingluvie carens totam gulam amplam habet III, 34, 19 s.; quinam sit ejus color III, 151, 48; e mari victum petit, ideoque brentho et harpæ inimica est III, 173, 22 s.; quonam anni tempore, quibusnam locis et quot ova pariat III, 82, 1 ss.; hieme non latet III, 82, 5.

Larus albus; avis fissipes est circa mare degens III, 152, 6.

Laser; v. *Silphium*.

Lascivi; v. *Salaces.*

Lascivia (λαγνεία); cur morbis a pituita oriundis nonnullis prosit IV, 139, 34 ss.

Lassitudo (κόπος); unde oriantur fr. 210, b; somnum affert idque quare III, 504, 48 s.; somni defectu orta quomodo apud elephantes sanetur III, 168, 11 s.; febris causa esse potest III, 513, 21; cur melius cessent ubi quis aqua oleo permixta se perfricuerit IV, 143, 30 ss.; cur æstivis balneo, hibernis autem unctione mederi oporteat IV, 115, 19 ss.; IV, 150, 17 ss.; cur ea affectis evomendum præcipiatur IV, 143, 39 ss., v. *Fatigatio.*

Lasus Hermionensis; ejus dictum fr. 336, a.

Latax (λάταξ); pedestre est animal sed e terra victum petit III, 2, 32; quadrupes est fera circa fluvios et lacus victum quærens III, 153, 43 s.; quatenus lutræ similis sit III, 153, 44 s.; validos dentes habet III, 153, 45; quales habeat pilos III, 153, 49 s.; noctu populos fluvio proximas dentibus exscindit III, 153, 45 ss.

Lateralis morbus (πλευρῖτις); quidnam fr. 218, b; artis ratione habita semper gravior est pedis offensione, sed per accidens levior esse potest, idque quomodo II, 66, 7; cur eo cito vinolenti affligantur IV, 127, 5 ss.; IV, 128, 32 ss.

Lateres (πλίνθοι); domus causa exstant non vero eorum causa domus III, 229, 4 s.; quomodo ex iis fit domus et vice versa, sic aqua et aer ex se invicem sunt et gignuntur II, 253, 48; non quo modo e domo fiunt et domus ex ipsis, lutum in luta dividi potest II, 253, 47; quo modo e pariete fiunt, sic ex unaquaque re elementa extrahi posse putant nonnulli II, 461, 39; eos spectat architectus, utpote domus materiem II, 263, 21; non de iis loquimur, de domo disserentes III, 227, 38 s.; ut sit domus vel facti esse, vel suppetere, vel esse debent II, 272, 41; sale oblitis simile est ædificium quod fœturæ construunt bombyces III, 98, 39.

Lateres et lapides; quæri potest cur domus sint II, 557, 11; quid ad hanc quæstionem respondere oporteat II, 557, 25.

Laternæ (λαμπτῆρες); e nigro corio factæ translucere nequeunt III, 417, 29 s.; ventos arcet III, 478, 17; ei oculum assimilant Empedocles et Plato III, 478, 1, 15; eam teste Empedocle parat qui noctu domo exire vult III, 478, 15 s.; cui obducta nulla membrana est comparantur erinacei marini III, 66, 4 s.

Latibulum (θαλάμη); in id omnia congerit polypus III, 192, 37; inutilia vero ejicit III, 192, 39 ss.; facile ab eo abstrahuntur polypi post partum senio confecti, non vero parvi III, 193, 8 s.

Latio (φορά); motus genus est III, 436, 24; eam primum motum esse censent omnes qui motus mentionem fecerunt II, 363, 48; ei motus origines tribuerunt iidem II, 363, 50; eam solam proprie motum appellamus II, 364, 17 s.; omnium motuum primus est II, 306, 48; II, 335, 10; II, 356, 24 ss.; primus motus esse probatur quatenus sine eo alii esse nequeunt II, 356, 54 ss.; item tempore primus II, 357, 11 ss.; item essentia primus II, 357, 30 ss.; quum primus motus sit, semper esse debebit II, 356, 36; si alia prior, alia posterior sit, prima semper esse debebit II, 356, 37 s.; mutationum prima est; idque quare II, 464, 38 ss.; II, 605, 29 s.; II, 606, 20 s.; igitur generatione prior est II, 464, 41 s.; generatione motuum ultimus est, ideoque essentia primus II, 428, 6 s.; motus secundum locum est II, 630, 2; species motus localis II, 284, 46; II, 292, 37; mutatio secundum locum est II, 600, 39; ea latius patet loci mutatio, 209, 21, 34; semper in loco est II, 328, 42; II, 436, 27 s.; eo quod movetur corpus, per se in loco est II, 291, 14; maxime communis et maxime propria est motus species II, 284, 45; est motus alicunde aliquo II, 119, 44; ejus species sunt ambulatio, volatus et saltus II, 119, 45; ejus oppositiones locorum oppositionibus respondent II, 371, 49; fit, ubi loci contrarietatem continet materies III, 522, 47 s.; una est quia id quod fertur unum est II, 301, 47 s.; eam comitatur momentum II, 301, 46; ad res absolutas pertinet II, 428, 5 s.; omni lationi genere eadem est II, 312, 32; probatur unicus motus esse qui continuus esse possit II, 357, 51 ss., cf. 6; fit propter id quod fertur II, 301, 36; II, 608, 14 s.; semper simul exstat cum eo quod fertur II, 301, 41; ejus numerus tempus est II, 301, 43; ut fiat necessario adesse debent res quæ locum mutare possunt II, 342, 40; nec ferri, nec alterari potest II, 310, 36 s.; proprie dicitur de rebus penes quas non est consistendi facultas quæque non per se ipsæ moventur II, 311, 1; per extensionem tamen ita vocari potest omnis motus localis II, 310, 53 s., cf. II, 335, 7; II, 356, 24; II, 368, 14; II, 440, 40; alterationi æqualis esse nequit II, 339, 5, 8; II, 340, 4 s.; prius ad intermedium pervenit (quam ad finem) III, 489, 46 s.; igitur eatenus ab alteratione differt III, 489, 45 s.; contraria e contrario ad contrarium fit II, 371, 42, cf. II, 315, 36; rei unius et simplicis una et simplex est, non vero contraria II, 408, 22 s.; si unica esset, generatio tolleretur II, 464, 45, cf. 48; generatio aliquo inde aliquo versus est II, 429, 30; in ea celere non idem est quod in alteratione II, 339, 30; æqualis vel inæqualis esse potest II, 314, 16; æqualis est II, 307, 4; non omnis in contrariis cernitur II, 332, 44; igitur non eodem modo finitur quo reliqua motus genera II, 332, 43 s.; probatur nihilominus infinita esse non posse, quod ad terminos attinet II, 332, 44 ss.; ejus termini sunt supra et infra II, 379, 54 s.; semper finem aliquem habet, nec in infinitum fieri potest II, 380, 5; ejus causæ sunt densum et rarum secundum gravis et levis oppositionem II, 298, 38 s.; ejus causa inane vocari potest, si omnino asserere velis, inane revera exstare II, 298, 35 s.; ejus exstant species, ideoque et motus II, 340, 7, 39; distingui potest secundum instrumenta quibus peragitur II, 340, 12, s.; sed veræ ejus species pendent a figuris vel lineis per quas fit II, 340, 11 ss.; ejus quattuor species, excepta ea qua res quæ movetur in se ipsa principium motus habet II, 335, 15 ss.; hæ species rursus ad duos reducuntur II, 335, 39; ejus prima species est circularis conversio II, 306, 49; II, 605, 30; omnis vel circulo fit, vel linea recta, vel ex duabus hisce mixta est II, 358, 35 s.; II, 363, 6 s.; II 368, 13 ss.; II, 368, 14; non semper circulo fit, sed etiam recta II, 297, 46; quæ sursum fit longitudine contraria ei quæ deorsum II, 315, 20 cf. II, 316, 44; quæ in dextram partem fit latitudine contraria ei quæ in sinistram II, 315, 21; quæ in anteriorem ei quæ in posteriorem II, 315, 22; aliud in sursum est, aliud deorsum, aliud leve, aliud grave II, 273, 43; II, 594, 40 s.; nulla continua esse potest, nisi quæ circulo fit II, 604, 4; II, 605, 4; nulla, excepta circulari, æterna esse potest II, 363, 20; sine ea fieri nequit ictus III, 454, 26; ad eam pertinere adstruitur ambulatio, 208, 20; quomodo eam definierit Plato, 209, 15; unicus motus est qui æternis competat II, 357, 11 s.; in singulis generationi obnoxiis ultimus motuum est II, 357, 13 s., 32; adultis, ubi perficiuntur inest II, 357, 15 s., 35 s.; minime omnium motuum ab essentia dejicit id quod movetur II, 357, 39 s.; quibusnam de causis fiat apud animalia III, 521, 35 ss.; probatur alterationi posterior esse apud animalia, *ibid.*; igitur ultimum munus est quod animalibus nascentibus obveniat III, 521, 34 s.; etiam aliis animalibus competit quam homini III, 221, 50 s.; igitur ei non præest mens, sed alia animæ pars III, 221, 49 s.; ea carent plantæ et multa genera animalium II, 357, 35; III, 442, 43 s.; ea fiunt nonnulli animæ qui dicuntur affectus vel munera III, 439, 47; ea inprimis movetur id quod se ipsum movet II, 357, 43; eadem pelleret et ferretur unum et individuum specie, si se ipsum movens per totum se ipsum moveret II, 352, 17.

Latio cælestis; nulla esse potest quæ non ad stellæ lationem aliquid conferat II, 608, 5 s., 15 s.; eas plures numero esse patet vel mediocriter stellarum scientiæ peritis II, 607, 6 ss.; iis numero æquales esse debent substantiæ æternæ immobiles per se et magnitudine carentes II, 606, 48 ss.; earum numerus e stellarum scientia peti debet II, 607, 1.

Latio circularis; v. *Circularis latio*.

Lationes contrariæ (ἐναντίαι); contraria loca petunt II, 374, 13.

Latio mixta (μικτή), quæ partim per circulum, partim per lineam rectam fit; probatur continua esse non posse II, 358, 36 s.; posterior est duabus reliquis, utpote ex iis composita II, 363, 7 ss.

Latio per circulum obliquum (ἡ κατὰ τὸν λοξὸν κύκλον); ei inest continuitas et duplex motus II, 464, 52; igitur ortus et interitus causa est II, 464, 51; ejus obliquitas causa, cur aliquid ad nostrum locum accedat et ab eo abeat II, 465, 5; modo propior, modo remotior est II, 465, 6; accedendo et proximitate generat II, 465, 8; abeundo et longinquitate interitus causa fit II, 465, 9; sæpe accedendo sæpe generat, sæpe recedendo sæpe interitus fit causa II, 465, 10; sensibus patet eam accedendo generationi, recedendo vero interitui ansam dare II, 465, 18 s.; ejus motus inæqualis est II, 464, 52 s.

Latio prima; ortus et interitus causa non est II, 464, 50 s.

Latio recta (εὐθεῖα); ea prior est latio circularis II, 369, 3; corporibus simplicibus propria est II, 369, 4, 49; vel deorsum fit vel sursum II, 368, 18; II, 371, 14 s.; quatenus circularem imitetur II, 465, 45.

Lationes rectæ; sibi invicem opponuntur propter loca II, 371, 23; earum præstabilior quæ superiora petit II, 395, 18; item quæ anteriora petit præstat ea quæ retro it II, 395, 20.

Latio simplex (ἁπλῆ); vel medium petit, vel circum id fit II, 368, 20; duæ tantum modo exstant II, 417, 30.

Latitantia animalia (φωλεύοντα); minus calidam ac humidam habent naturam quam homo III, 422, 22; hinc hieme pilos amittunt III, 422, 21; quare post latitationem pilos recuperent III, 422, 48 ss.; in India magna sunt teste Ctesia III, 169, 8 s.

Latitatio (φωλεῖαι); ea utrumque tempestatis excessum a sese defendunt animalia III, 159, 26 ss., cf. 38 s.; migrationi igitur pro portione respondet III, 159, 23; eam faciunt animalia in locis tepidis et ubi antea abscondi consuevere III, 159, 48 s.; hieme fit III, 422, 21; eam hieme inchoant terrestria animalia, calidiori vero tempestate ei finem imponunt III, 159, 24 ss.; in aliis animalium generibus omnia ea utuntur, in aliis partim utuntur, partim non III, 159, 28 s.; ea utuntur testacea omnia III, 159, 29 s.; item insecta fere omnia III, 159, 40 ss.; ea utuntur animalia squarrosa III, 160, 1 s.; quinam pisces ea utantur III, 160, 6 ss.; item quænam aves III, 161, 1 ss.; item quænam quadrupedes (viviparæ) III, 161, 20 ss.; ignoratur causa cur ea utantur ursi III, 161, 22 s., 44; animalium quæ ea utuntur nonnulla senectutem exuunt III, 161, 41 s.; quatenus competat crabronibus III, 202, 46 s.; ea non utuntur corvus et cornix III, 186, 2 s.; competit lusciniæ III, 207, 1; item vespis feris III, 201, 1 s.; item matricibus vesparum mitiorum III, 201, 13 s.

Latitudo (πλάτος); quid II, 525, 28 s.; ejus mensura latitudo II, 575, 23 s.; ea prior longitudo II, 391, 19; longitudini posterior, sed altitudine prior est II, 613, 8 s.; ejus principium dextrum II, 390, 38; II, 391, 20; quidnam forsan ejus æquali respondeat in longitudine, in numero et in colore II, 637, 53 s.; nulla major efficitur lineis duobus superpositis IV, 51, 12 s.; propter eam terram in loco manere putant Anaximenes, Anaxagoras et Democritus II, 405, 12, 49; hujus opinionis refutatio II, 405, 19 ss.; II, 406, 2 ss.; in animalibus et plantis bis augetur IV, 202, 36.

Latitudo prima; secundum Platonem ideæ animalis et reliquarum idearum elementum est III, 434, 33 s.

Latitudine prædita corpora; aerem non secant, sed quasi operculo operiunt aerem II, 405, 10 s.; difficulter a vento moventur propter resistendi facultatem II, 405, 12.

Latium; Opicæ locus fr. 298, b; ibi Achæi sedes locaverunt fr. 298, b.

Latius se extendere (ἐπὶ πλέον ὑπάρχειν); quidnam significet, ubi de terminis fit sermo, 164, 40.

Latmos Cariæ mons; quales in eo scorpiones nascantur fr. 297; b.

Latona; nominis græci (Λητώ) etymologia fr. 150, b; duodecim diebus lupæ specie ex Hyperboreis a lupis Delum deducta est, idque quare III, 133, 14 ss.; quænam in ejus templi vestibulo Deli inscripta essent II 184, 3.

Latrones (λησταί); non omnes sunt qui latrocinium faciunt II, 59, 42; iis gravius delinquere videntur fures, 428, 35; illiberales sunt II, 42, 1, 8; unde non decet quæstum sectantur II, 42, 7; turpis quæstus gratia dedecora tolerant II, 42, 4; propter quæstum maxima pericula subeunt II, 42, 5; quæritur an semper ab iis redimendus sit qui antea ab iis nos redemit, itemque an ei semper pretium redemptionis restituendum sit II, 105, 45; ab iis captus qui Æginam venit per accidens illuc venit II, 533, 39.

Latum (τὸ φερόμενον); eo motum cognoscimus ac prius et posterius in eo II, 301, 22; eodem modo punctum sequitur quo motus magnitudinem et tempus motum II, 301, 21, cf. 50; quod eo ipso momento fertur, idem est, definitione vero aliud, idque quia semper alibi atque alibi est II, 301, 23 s.; 27, cf. 39; id sequitur momentum, quo modo tempus motum II, 301, 28; eo cognoscimus prius et posterius in motu II, 301, 29, cf. 49; quod eo ipso momento fertur lapis vel punctum vel aliud hujusmodi est II, 301, 24; res determinata (τόδε τι) est II, 301, 36 ss.; ejus gratia fit latio II, 301, 36; unum est, nec solum id quod eo ipso momento fertur, sed definitione unum II, 301, 48; propter id una est motio et latio II, 301, 47; id comitatur momentum II, 301, 46; quasi unitas numeri est II, 301, 44; semper simul cum latione exstat II, 301, 41; ejus numerus est momentum II, 301, 42 s.; quia in quiescente movetur, difficile perspectu est quidnam sit locus II, 290, 28; id prius ad dimidium quam ad finem pervenire asserebat Zeno II, 330, 9, v. *Corpora* et Δι᾽οῦ.

Lata (πλατέα); multum aeris propellunt, ideoque difficilius moventur III, 298, 42; multum aerem trahunt III, 312, 34.

Latum et angustum; et seorsum et conjunctim de plano prædicantur II, 630, 13 s.; si idem sit quod longum et breve, planum linea et corpus planum erit II, 625, 9 s.; quantitatis substantiæ affectus vel habitus sunt II, 525, 38 s.; alti et humilis genus non sunt II, 484, 20, 23 s.; magni et parvi species sunt II, 625, 2; relationis species sunt II, 631, 48 ss.; ex iis planum composuit Plato II, 484, 17; ex iis plana construunt Platonici quidam II, 625, 1; ex iis plana generant idearum assertores III, 631, 47 s.

Latus (πλευρά); ei incommensurabilis est diametrus III, 361, 13 s.; idque demonstrari potest, etiamsi æternum sit III, 361, 14 s.; II, 304, 31, cf. 18; id duobus metiuntur II, 575, 14 s; cur quod super eo fertur minorem ipso latere lineam percurrat IV, 67, 12 ss.; cæli quid II, 391, 48 ss.

Latus (τὸ πλάγιον, τὰ πλευρά); eo potius principium est anterius III, 246, 17 s.; cum iis connexum est septum transversum III, 16, 9; quænam ad ea deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 7; quænam ea superne deorsum percurrant secundum Polybum III, 40, 10; si felle redundante adspergantur teste Anaxagora oritur morbus acutus III, 275, 7 s.; maribus firmiora sunt III, 75, 49 s.; quicunque tumida habent loquaces et stultiloqui sunt IV, 9, 46 s.; ad boves vel ranas referuntur IV, 9, 47.

Laudabilia; quænam, 420, 35; II, 243, 3; semper laudantur quod aliquo modo se habent et aliqua ratione ad aliquid referuntur II, 12, 16; ad eorum mediocritatem vergunt boni animæ habitus, ad excessum vero defectumve mali II, 138, 38; quomodo de iis dicendum sit, 392, 24.

Laudabiliora; meliora sunt, 327, 29.

Laudans; quænam ei dicenda sint, 420, 40.

Lauria (?); v. *Tyria*.

Laurus; in ea flos a fructu colore differt III, 650, 33; flos ejus flavus, fructus puniceus est III, 650, 34 s.

Laus (ἔπαινος); quidnam sit, et quomodo ab encomio et a beati prædicatione differat, 331, 45; II, 12, 27; II, 193, 12 ss.; quomodo a macarismo vel eudæmonismo, 331, 53; semper ad aliquid refertur II, 12, 16, 24; non cadit in res præstantissimas II, 12, 26; nec in deos II, 12, 28; nec in homines divinissimos II, 12, 29; nec in bona præstantissima ac divinissima II, 12, 30; nec in principia et causas II, 12, 44; non cadit in res naturales, vel fortuitas, vel necessarias II, 199, 9; semper spectat eum qui alicujus rei causa est II, 199, 11; cadit in ea quorum nos causa sumus II, 199, 10; virtuti eximiæ reservatur, 341, 33; virtuti competit II, 19, 52 s.; competit virtuti, non vero scientiæ II, 156, 40; tribui solet rebus spontaneis II, 140, 9; ideoque virtuti II, 140, 9 s.; quando tribuatur actionibus quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 24, 43; tribuitur actionibus a virtute profectis II, 134, 20; competit ei qui honesta facit II, 163, 19; magis tribuitur pecuniam danti quam non capienti II, 39, 21; eam curat vir magnanimus nec in eam proclivis est II, 46, 15, 16; ea compensant nonnulli quod minus acceperunt quam iis debitum erat II, 154; 18; quorum celebrant poetæ vel historici, æmulationem excitant, 363, 8; ex actionibus deducitur, 331, 39, 46, v. *Rhetorica demonstrativa*; species est orationum civilium, 413, 15; quonam constet, 420, 31; in eam inprimis quadrant amplificatio et extenuatio, 424, 11; cujusmodi in ea utendum sit prooemio, 446, 2 ss.; quænam in ea prooemium insequi debeant, 446, 12, 21, 25; in ea post generis enarrationem animi præclaræ dotes exponendæ sunt secundum ætates, 447, 3 ss.; in ea magnifica esse debet elocutio, 447, 44; deorum ridiculæ sunt, si ad nos referuntur II, 12, 23.

Laudes et vituperia; sequuntur res sponte factas II, 24, 16; unde tribuantur coactis vel non coactis in actionibus quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 25, 7.

Lavantes; in mari quamobrem ocius resiccentur IV, 231, 7 ss.

Lavatio; quænam ea gaudeant aves II, 207, 41 ss.; cænosa pinguescunt sues III, 154, 28.

Lazulus (σαπφείρινον χρῶμα *vers. gr.*); quid in planta ejus coloris sit IV, 42, 18.

Leæna; multifida est fœtusque cæcos ac pene inarticulatos edit III, 408, 47 ss.; quot et ubinam sitas habeat mammas III, 21, 18 s.; quoties et quot catulos pariant Syriacæ III, 132, 13 ss., cf. III, 372, 36 ss.; III, 388, 3 ss.; idque quare III, 372, 34, 38 ss.; quoties et quot et quonam anni tempore reliquæ III, 132, 2 ss., cf. III, 372, 36 ss.; III, 388, 3 ss.; fabulantur eas parientes matricem ejicere, idque quare III, 132, 5 ss.; juba carent III, 132, 16; quatenus iis quod ad generationem attinet similes sint reges apum III, 388, 1 ss.; propter nimiam purgationem steriles evadunt III, 372, 36; ex ejus cum cane coitu aliud quid procreari debet quam canis aut leo III, 368, 52 s.

Lebadiæ; Bœotiæ civitas Orchomeno vicina III, 168, 46 s.; in ejus agro desunt aspalaces III, 168, 47 s.

Lebadici fontes; homines accedentes fatidicos efficiunt III, 634, 3.

Lebes; eo demisso urinatoribus respirationem conciliant IV, 268, 36 ss.; ænei tres vacui miraculo quodam impleti sunt vino in Dionysiis apud Elidenses IV, 97, 37 ss.

Lechineon; IV, 21, 18 (*ubi interpres gr.*: Ἀναξαγόρας... ἔφη πρὸς Λεχίνεον, *de libro ad hunc scripto cogitans. Alii pro Lycophrone, alii pro Leucippo positum nomen arbitrati sunt. Epitheton ornans esse nec nomen, ostendit Meyer, ad Nicol. Damasc. de Plantis p. 57 s., quem vide*).

Lectio; quid efficiat IV, 203, 29; somnum prohibere videri possit IV, 205, 6.

Lectum (*promontorium Troadis in Mysia*); quales circa id capiantur purpuræ III, 87, 46 s.

Lectus; cur fiat ut alterum latus alterius duplex sit, alterum sex pedum, alterum vero trium IV, 70, 8 ss.; pravus IV, 169, 7; eum appetunt et juvenis et adultus Homero teste II, 37, 4; e ligno fit II, 561, 37; idque quomodo III, 333, 21 s.; eum non lignum, sed ligneum vocamus II, 337, 2 s.; ejus materies lignum vel æs sunt III, 220, 45; III, 221, 37 s.; idque quia potentia lectus sunt III, 221, 37 s.; ejus natura esse videtur lignum II, 261, 28; II, 262, 13; si quis eum terra obrueret, inquiebat Antiphon, atque putredo vim acquireret, lignum pullularet II, 261, 30; II, 262, 12; eum non facit lignum sed ars II, 464, 14 s.; de eo disserentes potius ejus formam quam materiem determinare conamur III, 220, 43 ss.; quod si fieri nequeat cuncti naturam III, 220, 45 s.; igitur de ejus figura et forma dicendum est III, 220, 47 ss.; III, 221, 22; ubi tantummodo potentia exstat, artem non adesse dicimus II, 261, 54 ss.; non componitur e fabro et ligno III, 341, 20 s., cf. III, 342, 40 s.; quatenus arte factus est et suo nomine vocatur, insitum motus principium intra se non habet II, 260, 43; quatenus vero materie constat, habet II, 260, 47; ejus naturam cognoscit aliquis, ubi pervidet e quibus partibus constet, et quomodo compositæ sint II, 493, 16; in eo ope causæ finalis respondetur quæstioni quapropter II, 557, 14 s.; instrumentum est agendo inserviens, idque quare, 485, 15; tanquam exemplum citatur, II, 59, 10.

Lecti croco instructi; eos verno tempore parant Græci Peloriadem incolentes IV, 95, 14 s.

Leda; ejus filii propter virtutem multa tulerunt fr. 333, b.

Legati; non sunt magistratus civiles, etiamsi eligantur, 561, 18; quo tempore haud pauci exspectabantur, decimam de mercibus quæ importarentur exigendam in usum revocavit Antimenes, 649, 51.

Legatio; ea fungi alter non potest, 436, 38; si eam spectet oratio, quomodo faciendæ sint narrationes, 441, 41; hujusmodi narratio sola renuntiatione (ἀπαγγελίᾳ) constare debet, nec aliam figuram orationis continere, idque quare, 441, 42 ss.

Legere (ἀναγινώσκειν); cur incipientes alios somnus obrepat etiam nolentes IV, 204, 36 ss.

Legitimum (νόμιμον); quod non est nec politico, nec legumlatori convenire potest, 603, 29; laudabilia sunt, 420, 36; omnia justa sunt II, 53, 8; ea sunt quæ legumlatorum scientia definiverit II, 53, 9; pleraque sunt quæ universa virtute peraguntur II, 54, 46; se habent ut universalia ad singularia II, 61, 2; de eo undenam petenda sint argumenta, 414, 47 ss.; in omnes orationum species quadrat sed inprimis in suasiones, 424, 5; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 444, 27, 51; ejus usus ad captandam judicum benevolentiam, 448, 39; si ex his defensionem facturi sint adversarii, quomodo eos prævenire debeat accusator, 450, 41; ex iis probare debet defensor suas res magis legitimas esse, ubi crimen negare non potest, 451, 40; eo sese excusare debet orator qui in res publicas inquirit, 454, 10; ei repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 15.

λεγόμενα· vel per conjunctionem, vel sine ea dicuntur, 1, 17.

Legumina (χέδροπα); maximam partem terra constant III, 239, 24; idque quare III, 624, 25 ss.; inde eorum pulmenta, ubi coquuntur, dura et terrena evadunt III, 239, 23 ss.; plantæ annuæ sunt, ideoque semina multa proferunt III, 372, 26 ss.; cuinam parti in iis adhæreat seminis principium III, 375, 17 ss.; iis accensendæ sunt fabæ III, 375, 17 s.; e vermibus qui in iis gignuntur fiunt animalia alata, idque qualia III, 94, 51 ss.; fresa cur bullas attollant IV, 237, 39 ss.; iis vescitur ursus III, 153, 17.

Legumlatio (νομοθεσία); de ea fit deliberatio, 319, 10; quænam scire debeat qui de ea deliberare vult, 319, 50 ss.

Legumlator (νομοθέτης); alii patriæ suæ leges dederunt, alii et peregrinis quibusdam civitatibus, 518, 33; alii leges tantummodo condiderunt, alii et rempublicam instituerunt, 518, 35; quinam illustrissimi, 519, 16 ss.; quatenus vel hodiernis præstiterit Charondas, 519, 46; illustrissimi mediocrem rem familiarem possidebant, 556, 21; circa imperium quod sibi proponere debet, errarunt qui de republica scripserunt, 618, 54; universum ejus munus civitatem spectat, 520, 20; ei incumbit secundum Platonem ut felicem reddat civitatem, 503, 2; jubente Platone in legibus ferendis ad regionem et ad homines mentem advertere debet, 503, 48; debet præterea ad vicinam regionem mentem advertere, 503, 50; iis honesti argumento cives ad virtutem excitare præcipiunt nonnulli II, 128, 14; utile sectantur II, 98, 32; jus esse dicunt id quod rei publicæ utile est II, 98, 33; quæritur an meliorum vel multorum utilitatem spectare debeat, 535, 22; earum rerum publicarum quæ vulgo optimæ habentur inepte delapsi sunt ad virtutes utiles et ad vincendum accommodatiores, 618, 31; omnis cives assuescendo bonos reddere cupit II, 15, 10; cives ad virtutem colendam instituere nequit, nisi animo et intellectu præstent, 608, 50; ei convenire nequit quod legitimum non est, 603, 29; quæ eorum scientia definiverit, legitima sunt, ideoque justa II, 53, 9; prava fieri vetat, honesta jubet pœnasque illis factis, his non factis injungit II, 140, 2 ss.; considerare debet quomodo civitas et genus humanum optima vita, et quantum licet felicitate fruantur, 603, 54; item, si qui finitimi sint, quo quisque modo tractari debeant, 604, 5; non ideo laudandus est quia finitimis imperandi gratia cives ad victoriam exercuit, 619, 3; necessario easdem opiniones de summo bono privatim ac publice hominum animis inculcat, 619, 11; res civitati necessariæ partim ei subesse debent, partim eas ipse creare debet, 616, 22; considerare debet, quomodo inter cives partiri debeant imperium et obedientia, 617, 25; item quomodo probi fiant viri et quid sit finis vitæ optimæ, 617, 48; futura et universalia tractat, 311, 7; accurate omnia singulatim definire nequit, sed generaliter pronuntiat II, 159, 13; quam paucissima relinquere debet judici et quare, 310, 36; rempublicam administrare non dicuntur, idque quare II, 71, 6, 10; æquum partim inviti, partim sponte omittunt, 341, 39; eorum mentem magis quam legis verba respicere æquum est, 342, 6; inculpandus non est eo quod interdum correctione opus est legi II, 64, 50; quando corrigendum sit ejus peccatum II, 65, 2; ipse quod omiserat correxisset, si adfuisset II, 65, 4; quæ ipse omiserit in iis de jure suo cedit æquus II, 159, 15; eadem recte dijudicat modestus II, 159, 24; eorum nonnulla peccata intacta relinquenda sunt, ne magistratibus parere desuescant, 510, 35; leges cum quæ res bellicas, tum quæ cetera instituta spectant, ad pacem et otium referre debet, 619, 19; causa fuit interitus civitatum quæ imperium tanquam finem sibi proposuerant, quia eas scilicet otio frui non didicerat, 619, 25; necessario cujusque reipublicæ formas et numerum scire debet, 544, 21; cognoscere debet triplicem reipublicæ speciem, 543, 30 ss., cf. *Politica*; scire debet quænam democratias oligarchiasque evertant vel conservent, 578, 40, cf. 590, 49; 595, 21; amicitiæ, i. e. concordiæ majorem operam dant quam justitiæ II, 91, 14; quam maxime necessarium est eum statim ab initio curare ut optimi otiari possint sine dedecore, 517, 43, cf. 511, 6; si virorum qui frugi sunt indigentiam non curat, magistratuum saltem otio consulere debet, 518, 5; cavere debet, ne idem simul plures magistratus gerat, 518, 10; ejus cura a seditione tutæ esse debent respublicæ, 518, 23; opibus et ætate imperandi facultatem determinat II, 160, 44 ss.; ei incumbit munus, ut civium benevolentia temperet bonorum privam possessionem, 500, 52; semper in rempublicam assumere debet mediis opibus cives, 557, 29; Lacedæmone et in Creta convictibus quæ possessiones spectant communia reddidit, 501, 47; præstat si inde ab initio ita instituerit rempublicam ut ostracismo opus non sit, 536, 39; quamnam potestatem populo tribuerint nonnulli, 531, 50; qui honesta faciunt honorant, qui vero improba puniunt, nisi vi coacti aut propter inscientiam, cujus ipsi causa non sunt peccaverint II, 29, 46; eos qui imprudenter deliquerunt, pœnæ immunes esse noluerunt, 422, 35; quidam agnoscunt discrimen inter actiones spontaneas et consulto perpetratas II, 144, 1; iis ad pœnas et supplicia utilis est rerum sponte vel invite factarum cognitio II, 24, 20; plerique prohibere conantur, ne judices inter se colloquantur de judicio, 509, 35; quum legem de falsis legibus tulerint, absurdum esset si testibus crederet judex, 431, 7; jussit cuique adversariorum duas orationes concedi oportere, 432, 41; decrevit paribus sententiis reum absolvi, idque quare, 432, 50; 423, 2; ei inprimis cura matrimonio est adhibenda, 620, 38; quænam gravidis præcipere debeat, 622, 2; omnino puerorum educationi operam dare debet, 624, 23; quædam convicia fieri vetant II, 51, 17; efficere debet ut omnes sermones obscœni e civitate exulent, 623, 29; ostendendum est accusatori eum idem sensisse de lege ambigua quod ipse, 450, 35; si errantibus non ignoscunt, nec judices poterunt, 450, 53.

Legumlator Carthaginiensis; falsus est dum divitias quoque respicere jubet in eligendis magistratibus, 517, 42.

Legumlator Lacedæmonius; regibus diffisus est, 514, 11; eum admirantur omnes qui de republica scripserunt, idque quare, 618, 39, 46; omnes leges tulit bellum et victoriam tanquam finem sibi proponens, 618, 40; ejus finis et facile ratione coargui potest, et nuper re ipsa erroris convictus est, 618, 41, 49, cf. *Lycurgus*.

Leleges; ita vocati sunt Locri fr. 252, a; fr. 276, b; fr. 279, b; Bœotiam occupaverunt *ibid.*; partem Acarnaniæ occidentalem incolebant fr. 251, b.

Lelex; in Leucadia indigena fr. 274, a; ejus e filia nepos Telebœas fr. 274, a.

λειτουργία· v. *Munus publicum*.

Lembi (μονόξυλα); eos adhibent delphinos venantes III, 60, 32; ejus proræ comparatur avium uncunguium pectus III. 312, 29 s.

λήμη· v. *Gramia*.

Lemnus; ibi quondam ex hircino lacte caseolum fecerunt III, 53, 44 s.

Lendes (κονίδες); coitu procreantur a pediculis III, 77, 22 s.; eas coitu generant insecta quæ vivorum corporum succum depascuntur III, 101, 1 ss.; ex iis vero nihil aliud fit III, 77, 25 s.; III, 101, 4.

Lenis (πρᾶος); quisnam II, 21, 36; II, 47, 31; ejus actiones facere jubent leges II, 53, 20; interdum ita vocamus qui parum irascuntur eosque laudamus II, 24, 3; II, 48, 23; imperturbatus esse solet, nec ab affectu abripi, et in eos in quos et quamdiu ratio jubet irasci II, 47, 32; magis ad defectum vergere videtur, quia magis in veniam quam in ultionem pronus èst II, 47, 35.

Lenitas (πραότης); quidnam II, 21, 36; II, 47, 24, 26; ei magis opponitur iracundia quam asperitas, idque quare II, 48, 14; ejus fidelissimam imitationem continent numeri et cantilenæ, 629, 49; quatenus homini et reliquis animalibus communis III, 145, 7; III, 171, 38 ss., cf. III, 175, 28; III, 203, 24; ejus de delphino plurima narrantur exempla III, 205, 40 s.

Leniter (ἠρέμα); ei opponitur *vehementer* II, 213, 10.

Lenocinium (προαγωγεία); pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 14.

Lenones (πορνοβοσκοί); capiunt unde non decet et quantum non decet II, 41, 47, 48; lucri causa, idque parvi, dedecora tolerant II, 41, 50.

Lentes (φακῆ); cur fresæ bullas attollant IV, 237, 39 ss.; iis unguentum admisceri vetat, ubi coquuntur, Strattis III, 485, 52 s.

Lenticularis figura (φακοειδές); si circulo versatur, nunquam idem occupat spatium II, 394, 14 s.

Lentitudo (ἀοργησία); quidnam II, 21, 39; II, 47, 37; vituperatur II, 47, 38.

Lentor ac fragilitas (γλίσχρα καὶ κραῦρα); eos partibus animalium tribuere possunt calor et frigus III, 348, 51 ss.

Lentus (ἀόργητος); quisnam II, 21, 38.

Leo; quadrupes est III, 247, 17; pertinet ad quadrupedes viviparas, nulla alia specie interjecta III, 7, 45; pedestre est animal III, 46, 48 s.; curvos ungues habet, *ibid.*; pedatim ambulat III, 18, 48 s.; III, 203, 32; multifidis accensendus est III, 20, 18 s.; III, 291, 22 ss.; III, 292, 7; in anterioribus membris quinque, in posterioribus quattuor digitos habet III, 291, 23 ss.; talum, ut fingunt, anfractuosum habet III, 20, 33 s.; multifidus est, ideoque cæcus nascitur III, 360, 4 ss.; animal est viviparum sanguine præditum, utrinque dentes habens ac multifidum, ideoque unicum ventriculum habet III, 271, 3 ss.; idque minorem III, 32, 29; serratis dentibus quadrupes fera est III, 153, 27 s.; serratos dentes habet III, 22, 27; III, 23, 41; III, 429, 26 ss.; item os hians III, 23, 41; jubam habet III, 19, 18; III, 132, 16; III, 247, 17; ejus collum unico osse constat, idque quare III, 17, 33 s.; III, 289, 4 ss.; ejus ossa ab equi et hominis differunt III, 670, 20 ss.; omnium animalium solidissima habet ossa III, 45, 32 ss.; in femoribus et lacertis solis medullam habet III, 45, 31, cf. III, 53, 6 s.; ideoque omnino ea carere videtur III, 45, 29 s., cf. III, 53, 7 s; III, 237, 21 ss.; ejus ossa adeo dura sunt ut percussa accendantur III, 242, 12 s.; omnes fulvi, ideoque unicolores sunt III, 425, 13 ss.; pilum durum habet IV, 3, 28 s.; apud eum cauda significandi vim habet IV, 321, 48 s.; se ipse verberat cauda IV, 322, 3 s.; ejus interiores partes caninis similes sunt III, 17, 34; a cane differt III, 368, 52; igitur ab eo cum cane femina aliud quid procreari debet quam canis aut leo III, 369, 1 s.; carnivorus est III, 153, 27 s.; III, 242, 11 s.; III, 292, 8; quoties, quomodo et quantum edat III, 153, 29 ss.; raro alimentum capit III, 292, 7; parum bibit III, 153, 31; quoties et qualia ventris excrementa emittat III. 153, 32 ss.; ventris flatum valde acrem emittit III, 153. 34 s.; qualem et quomodo urinam emittat III, 153, 35 ss.; quomodo ejus vestigia legant canes III, 153, 36; cibos suos gravi odore inficit afflans III, 153, 37 s.; ejus interiora gravem halitum emittunt III, 153, 38 s.; non multos fœtus parit IV, 163, 13; interdum duobus plures parit III, 292, 5; igitur animalibus parum fœcundis accensendus non est, *ibid.*; alimentum in corpus impendit III, 292, 6 s.; igitur parum lactis habet III, 292, 6; hinc duas mammas a ventris latere habet III. 292, 3 s.; retro mingit III, 21, 42 s.; III, 77, 35 s.; III. 132, 1 s.; III, 293, 25 s.; quomodo coeat III, 77, 35 s.; 132, 1; quotannis coit, sed non quovis anni tempore III, 132, 2 s.; coitus tempore accedentibus infensi sunt III, 121, 16 s.; vix tamen hoc tempore inter se pugnant quia gregales non sunt III, 121, 17 s.; eorum vox neque cadit neque augetur novilunio fr. 187, b; rarum est ejus genus III, 132, 9 s.; in quanam Europæ parte inveniatur III, 132, 10 s; III, 169, 44 s.; in Europa frequentiores sunt quam in Asia III, 169, 43 s.; eorum duo genera, idque quomodo habitu et moribus diversa III, 204, 4 ss.; nonnisi caninos dentes abjicit, idque quonam ætatis mense III, 132, 17 ss.; III, 429, 27 s.; ejus catuli secundo ætatis mense vix incedere possunt III, 132, 12 s.; soli e dentatis protinus atque nati sunt cernunt fr. 187, b; jam captus est claudus, cui multi dentes fracti erant III, 204, 1 s.; evenit alicui ut a sue perterritus et fugatus sit III, 204, 8 s.; gravem habet vocem IV, 4, 23; moriuntur animali ingesto quod leonicidam vocant IV, 103, 9; id non gustant IV, 103, 10; quomodo a venatoribus in Syria occidantur IV, 103, 12 ss.; eos quoque interficit pardalianches III, 177, 31 s.; thoes iis inimici sunt nec eodem loco inveniuntur III, 174, 34 s.;

III, 204, 17 ss.; ei magnitudine et hirsutia similis est martichoras secundum Ctesiam III, 20, 40; quales sint ejus mores III, 203, 25 ss.; idque tam esurienti quam saturi *ibid.*; feræ sunt III, 121, 15 s.; domestici non exstant IV, 168, 48; dum conspicitur, nunquam fugit aut pavescit III, 203, 30 s.; quomodo recedat, ubi nihilo minus sese subducere cogitur III, 203, 31, 35; in silvis cito fugit III, 203, 33 s.; quomodo currat, ubi et in locis patentibus fugere cogitur III, 203, 35 s.; eodem modo currit quo canes III, 203, 37 s.; III, 204, 8; interdum demissa cauda fugit III, 204, 7 s.; prædam persecutus, ubi prope est, in eam se injicit III, 203, 38 s.; ignem facesque metuit III, 203, 39 ss.; idque recte cecinit Homerus III, 203, 40 ss.; meminit atque impetit eum a quo ictus est III, 203, 43; perterret solummodo non vulnerat qui ei ictum non molestum inflixit III, 203, 43 ss.; multos annos vivit III, 204, 1 ss.; ictus ilibus difficulter tolerat, reliquo vero corpore facile III, 204, 10 ss., caput robustum habet III, 204, 11 s.; quænam peculiaria sint vulneribus ab eo inflictis III, 204, 12 ss.; vulnera ab eo inflicta eodem modo curantur ac canum morsus III, 204, 15; unguibus quoque vulnera infligit III, 203, 45; III, 204, 12; omnium animalium perfectissime videtur maris formam participare IV, 8, 15 ss.; ejus partium descriptio IV, 8, 15, cf IV, 2, 12; ejus mores IV, 8, 37 ss.; non solus fortis est IV, 2, 20; ad eos referuntur lumbosi IV, 9, 36; item qui collum vastum nec valde crassum habent IV, 10, 35 s.; item qui labia tenuia IV, 10, 39 ss.; item qui extremum nasum rotundum sed obtusum IV, 11, 1 s.; item quibus oculi paulo sunt concaviores IV, 11, 37 s.; item qui quadratam frontem habent IV, 11, 45 s.; item qui nubilam IV, 11, 47 s.; item qui flavi sunt IV, 12, 12 s.; item qui fulvis sunt oculis IV, 12, 42 s.; item qui collum retro hirsutum habent IV, 13, 7 s.; item qui capillos subcrispos habent IV, 13, 17 ss.; item qui frontis partem versus caput retro flexis capillis instructam habent IV, 13, 20 ss.; item qui inclinati humeros conquassant IV, 13, 36 s.; ei cum multis aliis animalibus communia sunt somnus, respiratio, incrementum, decrementum III, 218, 19 ss.; fortes et liberales sunt, 119, 44; 120, 6; magnos artus habent, 119, 46; 120, 6; magnos artus habent, 119, 46; 120, 15; liberalis et fortis et nobilis est III, 4, 28 s.; bovis esu non voce delectatur II, 36, 31; non gaudet viso aut reperto cervo aut capra silvestri, nisi quod escam habebit II, 36, 33; quidnam secundum Antisthenem responderint leporibus rerum æqualitatem poscentibus, 535, 46; eo plura mala faciunt homines impense pravi II, 166, 24 ss.

Leones seniores; dentibus laborant nec venari queunt III, 203, 48 ss.; ideo urbes adeunt atque homines lædunt III, 203, 46 ss.

Leodamas; modo dicebat qui consuluisset majorem injuriam intulisse quam qui fecisset, modo contra, 326, 15.

Leonicida (λεοντοφόνος); animal in Syria esse aiunt IV, 103, 9; eo ingesto leones moriuntur IV, 103, 10; hoc animal leones fugiunt IV, 103, 11; captum atque assatum quasi polentam candidam alii animali aspergunt venatores IV, 103, 12 ss.; urina quoque infestat leonem IV, 103, 15.

Leonidas Lacedæmonius; ejus uxor Gorgo fr. 336, b.

Leontinus ager; Siciliæ pars III, 51, 22 s.; quomodo ibi cavere conentur ne oves pinguedine renes circumdante obrutæ moriantur III, 51, 23 s.

Leontium; ejus tyrannus Panætius, 580, 14; ejus tyrannis ex oligarchia orta est, 589, 20; Gorgiæ patria, 521,

Leophanes; contendit, si coeuntis ligetur testis dexter feminam procreari, si vero sinister marem III, 394, 36; ejus opinio refutatur III, 394, 43 ss.

Lepas; v. *Patella.*

Leporaria aquila; v. *Aquila leporaria.*

Lepra (λέπρα); quonam modo corpus inficiat IV, 154, 30

λήψεις· v. *Acceptiones.*

ληπτικαὶ κινήσεις· v. *Assumptivi motus.*

Leptines; Lacedæmonios alterum Græciæ oculum vocavit, 396, 38.

λεπτομερές· v. *Subtile.*

Lepus (δασύπους); unicum animal est quod intra maxillam et sub pedibus pilos habeat III, 49, 26 s.; III, 408, 30 s.; id quod probat eum semine abundare III, 408, 39 s.; multifidum ideoque multiparum est III, 408, 27 s.; item non magnus est III, 408, 27; hinc inde ab ortu ita constitutus est ut naturaliter post conceptionem apertus maneat ejus uterus, et fluere pergat menstrua purgatio III, 408, 25 s.; ideoque superfœtat et fœtum superfœtatione conceptum perficere valet, etiamsi longo intervallo distent coitus III, 408, 26 s., cf. 10 ss.; superfœtat, ideoque sæpius quotannis parit, etiam si silvestre sit animal III, 82, 15 ss.; sæpe fœtus alios imperfectos gestat, alios jam perfectos catulos edidit III, 408, 34 ss.; retro mingit III, 21, 42 s.; III, 77, 35 s.; III, 132, 37; III, 293, 25 s.; quomodo coitum peragat III, 77, 35 ss.; III, 132, 36; coeunt ac pariunt quovis anni tempore III, 132, 38; superfœtant et quovis mense pariunt III, 132, 38 s.; III, 140, 11; non omnes catulos simul parit III, 132, 39 s.; ante partum lac habent III, 132, 41; eorum lac crassissimum est III, 125, 8 ss., cf. III, 132, 43; illico post partum coeunt et lactantes concipiunt III, 132, 42; cæcos pariunt catulos III, 132, 44; post conceptionem marem admittit fœmina III, 140, 11; multos fœtus parit IV, 163, 13; acetabula habet in utero prægnanti, etiamsi utrinque dentes habeat III, 37, 46; unicum animal est utrinque dentatum quod coagulum habeat III, 54, 21, cf. III, 273, 30; idque quare III, 273, 38 ss.; ejus coagulum maxime ventris fluxui confert III, 54, 23 s.; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; eorum sanguinis coagulatio non firma est sed fluitans III, 44, 32 s.; quatenus eorum sanguis coit, eatenus et cervinus III, 44, 31 s.; molles sed non valde tenues pilos habent, saltem si cum ovibus comparentur III, 421, 16 ss.; idque quia summæ cuti inseruntur III, 421, 18 s.; eorum pili longi non sunt, nec texi possunt III, 421, 19 ss.; igitur lineamentis carptis comparantur III, 421, 20; ignavissimi sunt ideoque pilos mollissimos habent IV, 3, 26 s.; albus factus III, 652, 53; niger conspectus est III, 652, 54; in ejus pelle parit avis quædam Scythica III, 189, 9; acutæ vocis sunt IV, 4, 25; carnivori non sunt atque nucibus et pomis vescuntur III, 169, 29 s.; eo mortuo quamobrem canes vestigia non odorentur IV, 310, 12 ss.; eos venantur aquilæ III, 189, 3; idque quomodo III, 188, 47 s.; jecinora duo habere dicuntur Crastoniæ prope Bisaltarum regionem IV, 97, 27 s.; eorum quoddam genus circa lacum Bolben et alibi inveniundum duo jecora habere videtur, idque quare III, 31, 22 ss.; III, 264, 28 s.; eos in Siciliam invexit Anaxilas Rheginus fr. 283, b; in Ithaca desunt III, 169, 1 ss.; Ægyptii minores quam Græci III, 169, 24; idque quare III, 169, 29 s.; prudens et meticulosus est III, 4, 26 s.; non solus timidus est IV, 2, 21; rerum æqualitatem poscentibus quidnam responderint leones secundum Antisthenem, 585, 46; non eorum odore, sed eorum esu delectantur canes II, 36, 29.

Lepus marinus; contra venenum ex eo datum valet lac fr. 217, b.

Lesbia ædificatio; in ea utuntur norma plumbea, idque quare II, 65, 12.

Lesbii; eos contra pacta humiles reddiderunt Athenienses, 536, 19; ab iis qui prope Asiam incolunt nomen habet Asias cithara fr. 273, a, b.

Lesbius cantor; ita vocatus est Terpander fr. 273, a.

Lesbos; ubinam sita III, 630, 8; ibi Auster imbrem affert IV, 254, 45; item Auster et Eurus IV, 255, 2 s.; ibi Thracias Olympias vocatur IV, 46, 2 s.; ibi Cæcias Thebanas vocatur, idque quare IV, 45, 9 s.; circa eam pariunt pisces et pelagici et qui euripo Pyrrhæo proprii sunt III, 192, 18 ss.; ejus oppidum Pyrrha III, 391, 52.

Lestadæ; vici nomen apud Naxios fr. 278, a.

Lethargici (ληθαργικοί); cur magnum pulsum habeant IV, 297, 38 ss.

Lethargus (λήθαργοι); ab excremento humido et calido pendet, ideoque somnum affert III, 504, 51 ss.

Λητώ· nominis etymologia fr. 150, b, v. *Latona*.

Leucadia; Lelex in ea indigena fr. 274, a; a Telebois inhabitabatur *ibid.*.

λευκά· v. *Fluor albus*.

λευκαὶ φωναί· III, 658, 11.

λεύκανσις· v. *Dealbatio*.

Leucadius; ut exemplum pusillanimi citatur IV, 6, 11.

Leucas; ibi violata lege de re familiari ordinanda, nimis popularis facta est respublica, 506, 29.

Leuce insula; ibi Achilles colitur fr. 312, a,

Leucarus; primus pancratium exercuit fr. 252, a.

Leucippus; ejus discipulus Democritus II, 474, 46; materiem multiplicem esse statuebat II, 432, 12 s.; igitur necessario ortum et interitum ab alteratione distinguit, *ibid.*, cf. II, 433, 4, 9; universum continuum esse negat II, 292, 30; alia argumenta quibus inane esse ostendit II, 292, 36 ss.; motum, ideoque actum semper fuisse censet II, 604, 27 s., 40; non vero dicit quisnam fuerit hic motus, nec quamobrem II, 604, 28 s.; nec quisnam primus II, 604, 32; se habere putabat rationes sensui consentaneas quæ neque ortum et interitum neque motum neque entium pluralitatem tollebant II, 448, 26; ejus placita cum rebus apparentibus consentire videntur II, 448, 29; II, 449, 2 s.; quibus in rebus cum unius assertoribus (id est Eleatis) consentiat II, 448, 30 ss.; ens proprie sic dictum plenum esse censet II, 448, 32; ens non unum esse censet sed innumeris molibus propter parvitatem invisibilibus constare II, 448, 33 s.; vacuum esse arbitratur II, 448, 35; in eo ferri has moles invisibiles censet, *ibid.*; quomodo ortum et interitum fieri censeat II, 448, 36, 38 s.; quomodo actionem et passionem II, 448, 37, cf. 43 s.; II, 450, 13 s.; II, 451, 13 ss.; quomodo alterationem II, 448, 43, cf. II, 451, 17; quomodo accretionem II, 448, 45 s., cf. II, 451, 23 s.; ex uno proprie sic dicto non fieri multa, nec ex multis proprie sic dictis unum putabat II, 448, 39 s.; secundum eum atomi figura tantum differunt II, 449, 6; eo teste ex atomis primis omnia constant et in eas omnis dissolvuntur II, 449, 7 s.; quomodo ejus de primis rerum principiis placita a Platonis de eadem re differant II, 449, 14 ss.; atomos figuris infinitis determinari censet II, 449, 16 s.; secundum eum duobus modis fieri possunt discretiones et generationes, nempe vacuo et tactu II, 449, 19 ss.; ejus placita de universi structura et de atomis refutantur II, 378, 7 ss.; eadem (de anima) sentit ac Democritus III, 433, 34, v. *Lechineon*.

Citantur libri qui illi tribuuntur; III, 681, 8.

Leucippus et Democritus; veritatem rebus apparentibus inesse censent II, 434, 29; de motu verba facere omiserunt II, 475, 7 ss.; modo maxime ordini et rationi consentaneo de actione et passione disseruerunt II, 448, 1; corpora prima et infinita semper in infinito et vacuo moveri putant II, 413, 24 s.; hujus opinionis refutatio II, 413, 26 ss., 50 ss.; eorum de elementis et de atomis placita, eorumque refutatio II, 416, 44-417, 31; aliquatenus entia omnia e numeris componunt, etiamsi id dilucide non dicant II, 416, 49 ss.; mathematicæ scientiæ repugnantia perhibent II, 417, 11; etiam multa asserunt quæ sensui patentibus vel omnium consensu stabilitis repugnant II, 417, 12 ss.; etiam sibi ipsi contradicunt II, 417, 15 ss.; corporibus indivisibilibus numero et figura infinitis ceteras res constare censent II, 432, 23 ss.; quibus rebus inter se differre putent atomos II, 432, 26 s.; coctione et dissolutione fieri putant ortum et interitum II, 433, 6; elementa innumera esse statuunt II, 432, 20; igitur sibi consentiunt dum ortum et interitum ab alteratione distinguunt II, 433, 9 ss.; probatur alteratio fieri non posse, si vera sint eorum placita II, 433, 13 ss.; eorum de interitu ac de alteratione placita exponuntur II, 434, 26 ss., cf. II, 435, 5; comœdias et tragœdias ex iisdem literis compositas esse inquiunt II, 434, 34 s.; primas magnitudines corpora indivisibilia esse censent II, 454, 51; eorum de atomis et de vacuo placita. II, 474, 46 ss.; II, 475, 1 ss.

λευκόϊα· v. *Violæ albæ*.

Leuconotus; unde nomen sortitus sit IV, 45, 38 s.; post brumalem solstitium oriuntur sed non constanter perflant III, 586, 36 ss.

Leucophyllum; ita vocatur virga quæ in Phaside flumine oritur IV, 105, 8; ejus usus IV, 105, 8 s.

Leucosia; ita olim appellata est Samothrace fr. 288, a.

Leucosia; una ex Sirenusis insulis IV, 92, 41.

Leucothea; ei sacra an facerent, Xenophanem rogarunt Eleatæ, 380, 14; ejus fanum compilavit Dionysius Syracusanus, 645, 29.

Leuctra; quomodo ibi Lacedæmonios vicerint Thebani, 426, 50.

Leve; (κοῦφον); quidnam II, 369, 39; rarum est II, 412, 2; raro affine II, 298, 31; qualis esse debeat ejus materies II, 430, 3, cf. II, 429, 52 s.; natura sursum movetur II, 272, 14; II, 281, 5; II, 285, 25; II, 290, 45; II, 348, 36 s.; II, 430, 3; a medio recedit II, 429, 27; supernatat II, 406, 22 s.; omne aliquo levius esse licet II, 411, 48; contrario tramite fertur ac grave II, 408, 4; petit ultimam partem ejus quod medium circumdat II, 408, 4 s.; e gravi fit II, 349, 29 s.; ejus essentia et actus est ut alicubi, nimirum supra sit II, 349, 32, 37 s.; statim agit, ubi nihil prohibet II, 349, 31, cf. 43; impeditur ubi in opposito loco est II, 349, 33; ubi e gravi fit, confestim leve est et non amplius fit II, 428, 8 ss.; igitur a potentia transit ad actum II, 428, 10 ss.; semper tanquam ens considerari debet si cum gravi comparetur II, 440, 3; ea attrahit pilus attactu, quum primum evulsus est III, 48, 33 s.

Leve simpliciter (ἁπλῶς κοῦφον); id est quod naturaliter sursum et ad ultimum fertur II, 424, 16; II, 425, 35 s., 53; II, 427, 46; II, 429, 9 s., cf. II, 428, 26 s.; igitur id est quod omnibus supernatat II, 428, 26; semper levius est omni re gravitate prædita II, 425, 54 s.; eo nihil levius esse potest II, 425, 52 s; sub graviori jacere nequit II, 404, 49; nonnisi tardando aut expressione exstare potest cum iis qui unicam naturam tribuunt corporibus magnitudine differentibus tum iis qui unicam esse materiam putant II, 426, 40 ss.; id nonnulli exstare negant qui tamen grave simpliciter agnoscunt II, 429, 12 s.

Leve et grave; quantitatis substantiæ affectus sunt II, 525, 39.

Levius; quidnam II, 424, 19 ss.; idem quod leve, alius rei respectu II, 424, 18; aliquam gravitatem habet II, 574, 43 s.; non necessario leve est, idque quare II, 411, 49 s.; II, 426, 1 s.; secundum Platonem id est quod ex paucioribus iisdem, nempe triangulis constat II, 424, 30, 40, 42, 46 s., 48; ejus causam nonnulli vacuum esse statuunt II, 425, 21 s.

Levissimum; quidnam II, 369, 41.

Levitas (κουφότης); species motus non est, sed motus ad eundem locum II, 314, 27 s.; ignis motus ad se ipsum est II, 314, 28; infinita non exstat II, 374, 30; II, 375, 41; II, 376, 14, 33, cf. II, 380, 19; ea prædita corpora a medio recedunt II, 413, 42; necessario non competit omnibus corporibus II, 378, 27 s., cf. II, 369, 34; eam omnia habent excepta terra II, 428, 50 s.; omni caret terra II, 429, 24.

Levitas (ῥαθυμία); sequela est intemperantiæ II, 245, 49.

Lex; quidnam sit, 411, 21; 414, 1; 417, 32; ejus species fr. 95, a, b; jus quoddam est, 487, 13; non recte definitur mensura vel imago eorum quæ natura justa sunt, 236, 37; item eorum imago qua natura pulchra et justa sunt, 238, 31; vulgi opinio est, 290, 35; quod secundum eam est sophistis id est quod vulgo placet, 290, 20; eam naturæ contrarium esse putabant cum Callicles in *Gorgia*, tum sophistæ antiqui, 290, 12; lege eget teste Androcle, 379, 31; sponsor mutui juris est secundum Lycophronem sophistam, 529, 41; nisi virtuti operam det civitas, nil nisi pactum est et cives bonos ac justos reddere nequit, 529, 40 ss.; eos civitatum reginas vocavit Alcidamas, 389, 15; earum bonitas scientiæ civilis finis est II, 188, 25; scientiæ civilis opera esse videntur II, 130, 5; earum collectiones quatenus utiles sint peritis II, 130, 14; quatenus imperitis II, 130, 16; quomodo eæ in civitate, sic paterna præcepta in domibus privatis habent auctoritatem II, 128, 51; nihil refert utrum scriptis an non scriptis ad virtutem excitentur II, 128, 49; multis hominibus exemplo est, 411, 37; ordo quidam est, 606, 11; quocum ejus communio obtinere potest, ei cum homine intercedit quoddam jus II, 100, 37; item amicitia, dummodo homo sit II, 100, 18; in iis salus civitatis residet, 319, 49; in iis quæ conferre dicimus, hæc rempublicam servant, 578, 18; bonis regi nequit civitas admodum populosa, 606, 8; præceptum est a prudentia et mente aliqua profectum II, 128, 32; spectant quod omnibus communiter prodest, vel quod optimis, vel quod iis penes quos summa potestas est, idque aut ratione virtutis aut alia II, 53, 12; de omnibus præscribunt II, 53, 11; omnibus virtutibus congruas actiones facere jubet, omnesque improbitates vetat, idque recte si recte latæ sunt, pejus vero si inconsiderate II, 53, 21; II, 54, 48; constringendi facultatem habet II, 128, 31; ea ad virtutem exercendam constringi debent homines II, 128, 31; odiosa non est, dum ordinat id quod æquum est II, 128, 34; jubet ad virtutum normam vitam dirigere II, 150, 43, cf. II, 154, 46 s.; jubet igitur temperantem esse II, 53, 19; II, 150, 40; II, 154, 47; item mitem II, 53, 20; item fortia facinora facere II, 53, 17; II, 150, 39; item patrimonium tueri II, 154, 47; item corporis curam gerere II, 154, 47; quæritur an rectissimæ meliorum vel multorum utilitatem spectare debeant, 535, 23; quæ præscribit justa esse videntur II, 150, 38, 42; II, 154, 43; ei qui parat, justa facit, 456, 36; mens sine appetitu est, 541, 8; eam qui præesse vult deum tantum et mentem præesse vult, 541, 4; affectibus caret, 539, 10; medium est, 541, 22; ad eam referendus est ordo, 540, 44; nonnisi universalia dat præcepta quæ ad eventa accommodari nequeunt, 539, 2; eorum custodes et ministri esse debent magistratus, 540, 47; alia comprehendere potest, alia non 541, 39; non ferri potest de rebus de quibus deliberant homines, 541, 42; omnis universalis est II, 64, 45; quatenus correctioni ei opus sit II, 64, 46 ss.; ejus culpa non evenit, si interdum ei correctione opus sit II, 64, 50; quando correctione ei opus sit et quomodo corrigatur ab æquo II, 65, 1 ss., 8; eam de omnibus rebus ferre non licet II, 65, 10; nemo ambigit quin eam præstet earum rerum arbitrum esse de quibus definire potest, 541, 37; quinam dijudicare debeant vel dijudicent res de quibus definire non potest, 539, 19; 541, 1, 35, 46; quæritur utrum ei parendum sit, an homini præstantissimo, 538, 51; 540, 45; 541, 41; item an quæ ea definire nequit, ab uno vel a pluribus disceptari debeant, 539, 17; 541, 44; corrigere sinit quidquid per experientiam melius visum fuerit quam scriptæ leges, 541, 2; quæcunque definire non potest, ea nec homo dijudicare possit, 540, 51; earum arbiter esse debet rex quatenus errant, ceteroquin iis parere debet, 539, 15; nihil contra eam faciunt homines liberi, nisi in quibus deficit, 539, 30; lata meliore, antiqua abrogatur in concione, 254, 43; earum custodes ac ministri debent esse magistratus, 540, 47; magistratus instituit, 540, 52; 541, 46; penes eas, non penes hominem esse oportere summam auctoritatem perhibent nonnulli, 531, 5; in rebus publicis rectis justæ erunt, in iis quæ a recta forma aberrarunt, injustæ, 533, 10; eorum quæ determinare non potuerint arbitrium penes magistratus esse debet, 533, 1; eam omnibus imperare oportet, 548, 40; ubi non regnant, respublica non est, 548, 39; quænam sint si distinguantur quæ rempublicam determinant, 544, 18; rebuspublicis accommodari debent, non vero vice versa, 544, 13; quænam cuique reipublicæ conveniant scire debet politicus, 544, 12; non eædem omni oligarchiæ vel omni democratiæ conveniunt, 544, 23; earum ferendarum peritus esse debet qui liberis vel amicis ad virtutem exercendam opem ferre vult II, 128, 45; II, 129, 20; earum latio necessario genere et facultates æquales respicit, 535, 41; in iis condendis omnium animæ partium rationem habere debet vir politicus, sed maxime earum quæ nobiliores et fines sunt, 618, 22; bonis qui student virtutem civilem et vitium considerare debent, 529, 34; ad eas ferendas optimos tantummodo eligendos esse putant sophistæ II, 129, 52; ad eas eligendas et dijudicandas intelligentia opus est II, 129, 53; earum præstantia duplex, quum vel receptis parent, vel bonæ receptæ sunt, 552, 32; earum præstantia altera species rursus duplex, prouti absolute optimis utuntur, aut optimis eorum quas ferre licuerit, 552, 35; ad earum præstantiam non pertinet, si receptis bonis legibus non parent, 552, 31; fieri non posse videtur ut in aristocratia bonæ non sint, 552, 29; nec ut civitas quæ malis utitur, aristocratia regatur, 552, 30; quibusnam sit II, 60, 24; iis est quibus et injustitia II, 60, 3; quibus est, iis etiam jus est II, 60, 3, 24; ei subjici non debet qui adeo virtute omnibus aliis civibus antecellit, ut cum iis conferri nequeat, 535, 43; ei obedientes reddere cives conatur politicus II, 13, 6; ei obedientiam denegare opus est injustitiæ II, 246, 16; aliquatenus majorem injuriam facit qui leges non scriptas transgressus est, aliquatenus qui scriptas, 342, 50; de quibus loquuntur, intellectu difficilia non sunt II, 64, 3; de quibus non loquuntur nonnisi per accidens justa sunt II, 64, 4; vel utilissimæ nihil prosunt, nisi cives iis assuefacti et educatione reipublicæ formæ accommodati sint, 579, 7; iis ut pareat vulgus, partim inventæ sunt fabulæ quæ de diis traduntur II, 608, 33; in iis fabulosa et puerilia propter consuetudinem magis valent quam cognitio earum II, 488, 12 s.; iis facile immutandis assuescere cives malum est, 510, 34; artibus assimilari nequeunt, 510, 38; nullam persuadendi vim habent, nisi quam consuetudini debent, 510, 40; si sæpe immutentur, infirmatur earum auctoritas, 510, 42; ea quæ jubent facientes vel inscii, vel inviti, vel in universum non propter actiones ipsas, justi non sunt II, 74, 37; iis obtemperantes faciunt quæ virum bonum decent II, 74, 39; earum ignorantia a pœna liberare nequit qui deliquit II, 30, 8; eam ratam non faciunt pacta, 345, 2; pacta ei consentientia rata facit, 345. 3; pactum quoddam est, 345, 4; videndum an ei contraria sint pacta, 345, 20; vetat quæ non jubet II, 65, 25; manus sibi inferre non sinit II, 61, 25, 29; qui contra eam nocet injuriam non rependens, injustus est II, 65, 26; alia propria, alia communis, 332, 51; 340, 20; quænam propria, 332, 51; 340, 21; quænam communis, 333, 1; 340, 23; quorum causa lex lata est, majorem injuriam fecerunt, 342, 39; sicubi finem aliquem habent, apud plerosque dominationem spectant, 603, 6; quæ imperium tanquam finem sibi proponunt, nec civiles, nec utiles, nec veræ sunt, 619, 9; solummodo virtutes utiles spectant et ad vincendum accommodatiores in rebuspublicis quæ optimæ habentur, 618, 34; earum tres tantummodo species esse oportere existimabat Hippodamus Milesius, 508, 26; iisdem sæpe indigent parvæ civitates quibus magnæ, 561, 46; earum rectæ institutioni nocet, si civitatem ingrediatur turba hominum aliis institutorum, 607, 32; sive democraticæ sint, sive oligarchicæ, mediorum opibus civium rationem habere debent, 557, 30; regnat in primo oligarchiæ genere, 551, 11; 560, 5; quatenus regnet in secundo et in tertio, 551, 17, 21; non amplius regnat in quarto, 550, 4; 551, 25; 560, 12; in quibusnam democratiæ generibus regnet, 549, 7, 8, 10; 550, 29, 39, 43; in quonam non, 549, 10; 551, 1, 560, 25; 571, 19; 578, 49; in democratiis ei parentibus optimi cives principem locum tenent, 549, 14; in quibus vero non regnant, oriuntur demagogi, 549, 15; ad eam referunt omnia quorum respublica democratia regitur, 411, 15; nisi bonis instituta sit civitas, ultimum democratiæ genus ferre nequit, 594, 32; qualesnam sint in pessima democratia, 456, 9; quales in ultimo democratiæ genere ferendæ sint, tam scriptæ quam non scriptæ, 595, 19; iis cavendum est ne e magistratibus lucrum referre liceat, 577, 5; ea cavendum est ne exsistat vir facultate vel divitiis vel amicis præpotens, 576, 43; quibusnam ad agriculturam adigenda sit plebs, 593, 45 ss.; quales esse debeant agricolarum non determinavit Plato, 502, 34; bonis temperari debet bonorum possessio, 500, 35; 505, 12; iis institui debent cives, ut cupiditates compescant, 506, 39; ea præcavendæ procerum contentiones ac seditiones, 576, 16; modum excedentes respublicas evertunt, 578, 46; cibum ac studia determinare debet non solum juvenibus, sed etiam adultis II, 128, 7, cf. 46; ea vetandum est ne alantur infantes manci, 622, 9; quæ de publica educatione feruntur, universam virtutem efficiunt II, 54, 50; ea tantum instituti sunt adolescentes, 364, 7; ea inhibendi non sunt puerorum ploratus et contentiones, 623, 18; nonnullis diis tribuit quandam irrisionem, 623, 42; ætate provectiores jubet pro sese et uxoribus liberique diis litare, 623, 43; vetant ne uxori injuria inferatur, 636, 39; secundum eas se sententiam dicturos jurant judices, 431, 8; 450, 18, 54; secundum eas si in judiciis sententiam ferrent ephori, melius esset, 513, 29, cf. 516, 13; non solum pecunia, sed etiam bonæ famæ et fidei jactura puniunt testes falsos, 430, 45; utilitatis gratia fertur, 450, 23; malæ reipublicæ nocent, 450, 24; nulla vetat quominus in rempublicam beneficium conferas, 450, 28; malam qui abolet reipublicæ beneficium confert, 450, 29; non in judiciis sed præstitutis diebus feruntur, 450, 19; scriptæ si facinus repugnare neget adversarius quænam dicenda sint accusatori, 450, 10; non de ea sed de re judicandum esse commonefaciendi sunt judices, 450, 16; si ea ex qua causa agitur, improba videtur accusatori quidnam ei dicendum sit, 450, 21; improbæ si contrariam sententiam ferant judices non legem violabunt, sed leges ferent, 450, 25; de ambigua si judices idem sentiant quod accusator, id ostendendum est, 450, 33; sin vero adversario consentiantur. quænam dicenda sint accusatori, 450, 34; non vetat, quominus orationes scriptæ vel non scriptæ proferantur, 452, 3; cujusmodi negationes eam declinent, 452, 41; interrogationibus et responsionibus utendum est, ubi altera jubet, altera vetat, 452, 43; pertinet ad probationes artis expertes, 343, 8; videndum an legi alicui probatæ, vel sibi ipsi adversetur, 343, 30; item an ambigua sit, 343, 33; an res, propter quam lata est, non maneat, 343, 36; eodem redit, sive non observatur, sive condita non est, 343, 43; vetat ne ea sapientior esse coneris, 343, 47; fundamentum est eloquentiæ judicialis, 407, 47; an crimini pœnam statuat, sedulo distinguendum est cum accusatori, tum defensori, 422, 17; 423, 16; juste ab auditoribus peti potest ut secundum eas nos juvent, nec quidquam præter eas decernant, 434, 5; postulata iis contraria injusta sunt, 434, 7; iis repugnare tumultuantes, ostendendum est oratori, 433, 22; considerandum est, an iis repugnent adversarii actiones, 428, 5; de iis deliberatur cum in senatu, tum coram populo, 416, 12; qualis esse debeat in democratia, 417, 35 ss.; 418, 22; 456, 7; qualis in oligarchia, 418, 10 ss., 24; eam si ferre velis, quænam dicenda sint, 418, 29; quænam si oppugnare, 418, 35; ubi de pactis jus dicendum est damni discrimen solum respicit, eos qui pactum inierint tanquam æquales considerat II, 56, 33; alicubi exstat quo jus dari vetatur iis qui pactum non inierunt, idque recte II, 232, 33; et cum scriptis, et cum non scriptis concordare debent pacta, 455, 22; quædam in Thessalia vetat ciconias occidere IV, 78, 28 s.; apud Agathyrsos ad hunc usque diem cantantur IV, 209, 26 s.; cur ita vocentur moduli quos canunt IV, 209, 24 ss.; an priusquam literas scirent eas cantaverint IV, 209, 25 s.; iis maximam partem constant *Leges* (Platonis), 503, 29; quænam optimæ sint, in *Politicis* investigare conatur Aristoteles II, 130, 30.

Leges adoptivæ; v. *Adoptivæ leges.*

Leges antiquæ; admodum simplices et barbaricæ erant, 510, 14, 17; sæpe perstant post reipublicæ mutationem, idque quare, 550, 19.

Lex civilis; ei comparatur deus III, 640, 41 s., 49 ss.; ipsa immobilis regit ea quæ ad rem publicam pertinent III, 640, 49 s.; idque quænam III, 640, 49 s.

Lex communis, (i. e. non scripta); quænam rata habeant, 413, 50; liberas civitates regit, 411, 19; suadet ne uxori injuriam inferas, 636, 41.

Leges divinæ; illis obtemperant quæcunque in terris vivunt III, 641, 29 ss.

Leges non scriptæ; scriptis præstant, 541, 23; iis tutior arbiter non est magistratus, 541, 26; necessitatem non imponunt, 343, 1; naturales sunt, 343, 18; manent, nec unquam mutantur, 343, 17; ea utendum est, ubi lex scripta nostræ causæ adversetur, 343, 13; ea uti melioris viri est quam scripta, 343, 29.

Leges patriæ; quæritur an eas immutare liceat, necne, 509, 54; 510, 7; exponuntur argumenta quibus earum immutatio suaderi possit, 510, 7 ss.; quænam argumenta eas mutare vetent, 510, 32 ss.; si eas immutare liceat, quæritur a quibusnam et quando immutandæ sint, 510, 49.

Leges scriptæ; iis præstant leges moribus insitæ, 541, 23; iis tutior arbiter est magistratus, 541, 25; eas servare justitiæ opus est II, 244, 46; necessitatem imponunt, 343, 1; sæpe mutantur, 343, 18; si nostræ causæ adversetur, quidnam dicendum sit, 343, 12 ss.; quidnam, si nostræ causæ faveat, 343, 39; eas immutatas relinquere non præstat, 510, 26; universaliter enim perscribuntur, dum actiones quas spectant, circa singularia versantur, 510, 29.

Legum custodes (νομοφύλακες); pertinent ad magistratus qui decoris curam gerunt, 600, 22; summus magistratus est in aristocratiis, 600, 29, 30, cf. 560, 39; quænam auctoritas iis tribuenda sit, 560, 40; iis respondent in democratia senatus, in oligarchia præconsultatores, 600, 31.

Legum ferendarum ars (νομοθετική); de ea nihil memoriæ tradiderunt antiqui II, 130, 20, cf. II, 129, 37; ita vocatur ea scientiæ civilis species quæ prudentiæ ædificatrici respondet II, 71, 6; vulgo a prudentia distingui solet II, 71, 14; civilis scientiæ pars est II, 129, 29; a viris politicis addisci deberet, si ipsi de arte sua præcepta dedissent II, 129, 28, 37; ejus præcepta non tradiderunt veteres II, 130, 29; eam perperam facilem esse perhibent sophistæ II, 129, 51.

Legum bona constitutio (εὐνομία); ejus divisio fr. 102, a.

Legum mala constitutio (ἀνομία); ejus divisio fr. 102, a.

Lex; Theodectis citatur, 377, 20; 378, 36.

Leges; Platonis citantur, 503, 12; eas post *Rempublicam* conscripsit Plato, 503, 13; maximam partem legibus constant, 503, 29.

Libanus mons; ubinam IV, 45, 16; in eo saccharo quid simile gignitur IV, 291, 29.

Liber; v. *Bacchus*.

Liber (βιβλίον); glutine esse dicitur II, 559, 10; sæpe eum petente domino, stilum dant servi ad subministrandum promptiores II, 165, 31; cur oleo uncti facilius a posteriori parte legantur IV, 329, 15; cur eorum sectio, etiamsi plana ac recta sit, si quis eam ubivis æque a basi distantem duxerit recta fiat ubi evolvuntur IV, 199, 33 ss.; qualia in iis inveniantur animalcula III, 67, 39, III, 102, 9 ss.

Liber (ἐλεύθερος); is est qui sui causa, non alius est II, 471, 9; ejus signum habetur coma prolixa apud Lacedæmonios, 331, 9; ei non convenit sordidam (βάναυσον) artem exercere, 331, 11; eum non decet certaminum gratia musicam exercere, 632, 19; recte apud eos tibiæ usum rejecerunt majores, 631, 42; plerique Athenis tibia canebant, 631, 50; quum choros agerent, difficile erat ut multi carmine certatorio fungi possent IV, 207, 23 s.; eos quidam natura nequaquam a servis differre putant, 434, 44; qualia eorum corpora creare voluerit natura, etiamsi non potuerit, 486, 31; eorum sæpe alii corpus habent, alii animum, 486, 35; non appellatur eo quod scientiam aliquam habet, sed quod talis est, 488, 4; eorum societas civitas est, 527, 28; eos spectat civile imperium, 524, 43, 51; 615, 39; nobilibus affines sunt, 534, 26; iis carere nequit civitas, 534, 9; jure ambiunt honores civiles, 534, 8; aliquatenus jure sibi vindicare videntur honores civiles, 534, 16; nullus ultro tolerat tyrannicum imperium, 554, 40; imperium in eos pulchrius et magis virtute conjunctum est quam imperium herile, 619, 1; ex iis creantur magistratus in democratia, 562, 17; omnibus in quonam democratiæ genere reipublicæ administrandæ participes esse liceat, 550, 41; in democratia imperium tenent, 546, 30, 49; per accidens multi sunt, 546, 32; ubi numero pauci pluribus non liberis imperant, democratia non est, 546, 40; nihil præter leges faciunt, nisi in quibus deficiunt, 539, 30; ne inter eos quidem secundum æqualitatem dare oportet jus talionis II, 152, 20; ei si alapas impegerit servus, huic non totidem, sed plures alapæ impingendæ sunt II, 152, 16 s.; si quis eum servitutis condemnet, longe gravius est quam liberum asseruisse qui servus est IV, 262, 47 ss.; multi quæstioni traditi contra semetipsos mentiti sunt ut cruciatum effugerent, 431, 33; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus; 638, 48; iis in domo omnia aut pleraque ordinata sunt, ac parum iis ut fors tulerit facere licet II, 609, 41 ss.; eos contumeliosos reddit vinum, 637, 16.

Libera (ἀπολελυμένα) animalia aquatilia; partim immobilia sunt, partim natatilia, partim gressilia III, 3, 7 s.

Liberalis (ἐλευθέριος); quis II, 148, 9; II, 213, 13; naturaliter honestus, 197, 18; actionibus liberalibus delectatur II, 8, 36; esse non potes, nisi liber sis II, 216, 31; esse non potest qui fere omni dignitate caret II, 216, 31; quare in honore sit, 351, 49; omnium virtute præditorum maxime diligitur II, 39, 28; recte dat et honesti causa II, 39, 31; dat atque impendit quæ, quibus, quando et quas in res dare et impendere oportet, æque in magnis ac in parvis II, 39, 31; II, 40, 15, 21; II, 42, 47; præcipue tamen in magnis et mediocribus II, 46, 51; libenter dat ac sine ægritudine II, 39, 33; II, 40, 21; non acquirit unde acquirere non oportet II, 39, 39; nec ad petendum proclivis est II, 39, 41; pecuniam parvi facit II, 39, 39; II, 40, 6, 31; acquirit unde acquiri licet, e. g. e bonis suis II, 39, 42; II, 40, 22; rem familiarem non negligit, idque quare II, 39, 44; non quibuslibet dat, idque quare II, 39, 45; quam maxime ei congruit in dando modum excedere, ita ut sibi pauciora relinquat II, 39, 47; dat quanta dari debeat II, 40, 22; non facile dives est, idque quare II, 40, 4; non dat quibus et quando dare non oportet, idque quare II, 40, 11; acquirit quanta oportet II, 40, 22; si ei eveniat ut plus quam decet impendat, ægre fert sed moderate et ut decet II, 40, 27; ad communicandam pecuniam facilis est, idque quare II, 40, 30; molestius fert si sumptum convenientem omiserit quam si inutilem fecerit II, 40, 32; ei non placet Simonidis ratio II, 40, 33; superflua largitur II, 213, 50; ejus officium non est pecuniam possidere et comparare II, 148, 18 ss.; ei opus est pecunia ad liberalia officia præstanda II, 125, 42; cum illiberali comparatus prodigus, cum prodigo illiberalis videtur II, 22, 35; II, 139, 11 ss; quomodo a magnifico differat II, 21, 13; II, 42, 16, 26, 45 ss.; interdum eadem sectator ac prodigus, idque quare II, 214, 16; opes nimis magnas despicit II, 214, 37; ei eodem modo similis esse videtur prodigus quo pertinax continenti II, 85, 34; exemplum citatur, 119, 15; leo talis appellatur, 129, 6.

Liberalis vir (ἐλεύθερος); eum ridicula partim decent, partim non decent, 409, 46; eum magis decet ironia quam scurrilitas, 409, 47; sunt quæ cum joco dicere deceat II, 51, 4; ejus jocus differt a servilis joco II, 51, 5; qui ei conveniunt joci, urbano quoque conveniunt II, 51, 3; ipse sibi lex est II, 51, 19; quare iis non delectetur tyrannus, 585, 25, 27.

Liberalitas (ἐλευθεριότης); quidnam 330, 6; II, 21, 4; II, 38, 38; II, 39, 11; II, 40, 14, 17, 23; II, 243, 27; virtus moralis est II, 14, 27; pertinet ad totam animam II, 243, 10, 27; diis non competit II, 126, 13; pars virtutis, 329, 42; quare eam post justitiam et fortitudinem maximo honore prosequantur 329, 47; animæ affectus est inter prodigalitatem et illiberalitatem medius II, 148, 1, 8; II, 195, 31; II, 213, 37; est mediocritas circa opum acquisitionem et amissionem II, 148, 2, 17; II, 213, 27, 38; ejus munus circa bonorum possessionem versatur, 501, 15; eam tollit bonorum communitas, 501, 13; rem familiarem spectat, 504, 16; nisi eam comitetur frugalitas, luxuriam parit, 504, 13; pecuniam spectat II, 148, 2; laudabilis est II, 148, 8; rei familiaris ratione habita dicitur II, 39, 49; non rerum datarum copia, sed dantis habitu consistit II, 39, 51; in eam magis proclives sunt qui bona a majoribus acceperunt ac qui ea sibi ipsi compararunt, idque quare II, 40, 1; magis spectat pecuniæ dationem quam acquisitionem II, 38, 4; II, 39, 14, 24; quomodo a vitiis ei oppositis differat elegantia, inscitia, operaria insolentia et parvificentia postea dicetur II, 21, 16; ei similior prodigalitas II, 22, 46; ab ea magis distare videtur illiberalitas quam prodigalitas II, 139, 21; II, 218, 6; quomodo se habet ad magnificentiam, sic ad magnanimitatem se habet alia virtus, honorem spectans, sed nomine carens II, 21, 20; II, 46, 47; potius inest amicitiæ jucundum spectanti ac ei quæ utilitatis gratia contrahitur II, 95, 39; quænam ejus opera II, 245, 3 ss.; quænam ejus sequelæ II, 245, 11 ss.

Liberi (τέκνα); eorum principium parentes sunt II, 514, 33; e parentibus gignuntur II, 530, 40; non quo modo horum, sic etiam actionum principium ac causam esse putant II, 29, 42; eorum procreatione perpetuitatem vitæ complet natura, idque specie quum numero nequeat, 636, 23 ss., cf. III, 344, 23 ss.; III, 448, 36 ss.; eorum procreandorum tantummodo causa apud pleraque animalia fit maris cum femina conjugatio, 636, 13; eos non tantum procreant homines ut naturæ legibus satisfaciant, sed etiam utilitatis gratia, 636, 19; eorum generatio viro ac mulieri peculiaris, utilitas vero communis, 636, 36; eos nutricat mater, instituit vero pater, 636, 37; ab alendorum generatione abstinendum est inde ab anno circiter quinquagesimo quarto, 622, 25; parentibus similes sunt, 492, 39; quatenus parentibus similes nascantur III, 329, 36 ss., cf. *Parentes*; modo parentibus modo majoribus, modo nemini similes sunt III, 141, 35 ss.; III, 398, 1 ss.; interdum parentum cicatrices et tubercula repræsentant III, 141, 29 s.; interdum partibus parentes referunt III, 141, 42 s.; III, 398, 3 s.; III, 399, 34 ss.; idque quare III, 399, 36 s; iisdem de causis parentibus modo similes, modo dissimiles sunt, cur modo mares, modo feminæ nascantur III, 398, 1 s.; item modo patri, modo matri III, 398, 2 s.; parentibus potius similes sunt quam majoribus, atque his potius quam quibuslibet III, 398, 4 s.; quidam nulli consanguineo similes sunt, sed tamen homini cuidam III, 398, 6 s.; III, 401, 11 s.; idque quando III, 399, 43 ss.; alii ne homini quidem, sed animali vel monstro III, 398, 7 s.; III, 401, 12 ss; idque quando III, 401, 16 ss.; parentibus dissimiles jam aliquatenus monstra sunt, idque quare III, 398, 8 ss; eorum cum parentibus similitudinem duobus modis explicant naturæ scrutatores, idque quibusnam III, 400, 27 ss.; non facile ab eadem causa repeti potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; de iis ubique matres verum determinant, 377, 14; ætatis intervallum quo a parentibus distant, nec nimis magnum nec nimis exiguum esse debet, 620, 47 50; inutilia sunt beneficia quæ parentibus ætate provectioribus rependere conantur, 620, 48; eos auxilio sustentare nequeunt parentes ætate nimis provecti, 620, 49; iis procreandis nocet juniorum conjunctio, 621, 10; quæ de iis procreandis dicunt medici et physici, eorum ratio habenda est, 621, 39; quinam venti iis procreandis prosint, 621, 43; item quinam corporis habitus, 621, 47; eos plerumque amant, 337, 37; in eos non idem est amor parentibus ac fratribus inter se II, 98, 19; pro iis mori non recusant feræ II, 219, 32; deserendi non sunt, 405, 44; eos ubique sibi fore, jactarunt Ægyptii qui a rege defecerant, 405, 46; dum parvuli sunt, quasi pars patris sunt II, 60, 20; minus inter eos et patrem quam inter maritum et uxorem intercedit jus II, 60, 26; patri curæ sunt II, 99, 33; eos vivere cupiunt patres II, 227, 47; eos adhuc impensius quam patres amant matres II, 229, 44, 46; iis dolentibus condolent matres, idque propter ipsos II, 228, 1; cum iis vitam transigimus II, 218, 35; pertinent ad res bonas II, 80, 50; laudantur qui iis operam dant II, 80, 50; eorum amore nihilominus modum excedere licet, id quod malum ac fugiendum est II, 80, 51; II, 81, 4; eorum amore vel contra deos pugnavit Niobe II, 80, 52; eorum amori tamen nulla improbitas vel incontinentia proprie sic dicta inesse potest II, 81, 2, 6; natura parentes diligunt atque ab iis diliguntur II, 91, 7; iis non eadem est amicitia erga parentes, ac subditis erga imperantes II, 96, 22; si parentibus tribuant quæ iis debentur, itemque parentes vice versa, stabilis et æqua est eorum amicitia II, 96, 28; eos matres nonnullæ alendos dant II, 97, 25; eos amant amareque gaudent matres, etiamsi propter inscientiam amorem rependere nequeant II, 96, 29; quare eos minus quam fratrem luxerit Antigone, 406, 21; parentes diligunt ut aliquid ab iis profectum II, 100, 50; II, 101, 12; quare minori cum parentibus necessitate conjungantur ac parentes cum ipsis II, 101, 1; II, 180, 3 ss.; II, 229, 43; nonnisi ætate provecti intelligentiamque et sensum nacti parentes diligunt II, 101, 7; parentibus tanquam alteri ipsi sunt II, 101, 11; eorum erga parentes amicitia tanquam erga bonum et superiorem est II, 101, 23; magis amant liberos suos quam parentes II, 229, 45; parentibus senescentibus gratiam rependunt beneficiorum, quæ dum infirmi erant, ab iis acceperant, 636, 21; eorum erga parentes amor jucundior et utilior est quam peregrinorum propter vitæ communionem II, 101, 27; vinculum sunt inter uxorem et maritum II, 101, 48; non solum ad eos procreandos communi domo utuntur homines II, 101, 41; eorum procreatio homini cum animalibus communis est II, 101, 39; iis in domo bene dispensata optimus destinatur cibus III, 364, 5 ss.; domus pars sunt, 484, 29; 496, 15; in eos exercetur potestas domestica, 527, 2; quomodo iis imperare debeat pater, 494, 17, 28, 34; 495. 19; iis majorem curam impendere debet pater familias quam servis, 494, 39; eos castigare licet III, 387, 54; enthymemate apparenti per omissionem contumelia esse dicitur, si quis eos verberet, 382, 22; iis tanquam famulis utuntur pauperes, idque quare, 600, 27; pro iis diis litare debent ætate provectiores, 623, 45; suos quisque ad virtutem excitare debet, ubicunque leges hanc curam negligunt II, 128, 44; eos secundum Euripidem nemo prudens ita instituit, ut nimis fiant sa pientes, 371, 31; 372, 20; suis quisque Cyclopum more jura dat in plerisque civitatibus II, 128, 40; parentes diligunt iisque facile obtemperant II, 128, 54; falsa est opinio qua eos patris nullam rationem habere jubent, si de imperio res agatur, 604, 34; eos nemo præter Platonem communes esse jussit, 505, 50; 519, 48; eos communes esse jubet Socrates in Platonis *Republica*, 497, 2; in eodem opere de eorum communitate præcepta dedit, 503, 16; refutantur argumenta cur eos communes esse jubeat, 498, 2 ss.; an communes esse debeant agricolis, non determinavit Plato, 502, 10; eorum cum parentibus similitudo efficiet ut in Platonis republica etiam passim quisque suum agnoscet patrem, vel matrem, vel fratrem, 498, 43; secundum similitudinem distribuuntur apud gentes quasdam Libycas quibus communes sunt uxores, 498, 49; eorum procreationem nullis limitibus adstrinxit Plato in *Legibus*, 504, 19; eorum procreatio magis adhuc quam rei familiaris incrementa inter certos fines contineri debet, 504, 28, cf. 18; 506, 15; si libera relinquatur eorum procreatio, ut in plerisque civitatibus fit, paupertas oritur, 504, 33; 506, 17; de iis procreandis lex Lacedæmone bonorum æquationi adversabatur, 512, 49; ne nimis augeretur eorum numerus, puerorum amorem instituit Minos, 515, 50; de iis adoptandis legem scripsit Philolaus Corinthius, 519, 41; eorum qui pro patria mortui sunt, in democratia publice enutriri debent, 418, 7; eorum procreatione tanquam pignoribus obstringendi sunt servi, 637, 39; eorum bonitas magis indignationem movet, si recens parta sit, 360, 45; malos qui habet facile assentietur dicenti, stultissimum esse eos procreare, 373, 17; si cui pravi sint, vel nulli, vel si boni moriantur, felix esse nequit II, 9, 4; iis præditi misericordes sunt, 358, 44; nostros despicientibus irascimur, 349, 41.

Liberorum multitudo et bonitas; pars felicitatis, 320, 37; quidnam sit, satis perspicuum est, 321, 7; quonam constet civitati, 321, 8; quonam privato, 321, 11; æque ad feminas attinet ac ad viros quod expetenda est, cum reipublicæ, tum privato, 321, 15.

Liberos procreandi ars (τεκνοποιητική); pars est domesticæ, 484, 32; 494, 15; nomine caret, 484, 32.

Libertas; pertinet ad civitatis quantitatem, 557, 10; cum ea contendere nequit magnitudo, 533, 48; si secundum eam distribuendi essent magistratus, solus regnare deberet qui omnibus nobilitate antecelleret, 535, 2; ejus participes sunt omnes (cives); 578 45, cf. 546, 40; nimia secundum Platonem causa est cur faciant quid sibi libuerit, 589, 51; democratiæ fundamentum et finis est, 591, 6, 9, cf. 579, 23; dicere solent ea nonnisi in democratia frui licere, 591, 7; democratiæ maxime propria esse existimatur, 548, 49; democratiam determinat, 552, 40; ea quoque definiri videtur democratia, 579, 23; in summa democratia eo consistit ut quisque faciat quod sibi libuerit, 579, 25, cf. 591, 20; secundum eam jus distribuendum esse putant democratiæ fautores II, 55, 37; ejus cum divitiis mixtionem sectantur pleræque civitates, 552, 46; cum virtute et divitiis ac aliquatenus cum generis præstantia de æqualitate in republica administranda contendit, 552, 50; ejus cum virtute et divitiis mixtio aristocratia appellanda est, 553, 2; ea superiores qui sunt non æque civitatem participant ac qui virtute, 530, 25; ejus amor ab anima pendet, 609, 8; omnibus servis tanquam præmium proponenda est, 613, 6; 636, 6; 637, 37.

Liberti; nec cives, nec inquilini, nec peregrini sunt, 525, 24; domino mortuo, eorum heredes sunt qui domino proximi genere, 415, 1.

Libethrii; natio Pierica fr. 276, b.

Libidinosi; magis quam reliqui calvi fiunt III, 422, 25; idque quare III, 422, 28 ss.; cur melancholici sint IV, 142, 24 ss.; cur homines et aves hirti sint IV, 165, 3 ss.; quare evadant assidue equitantes IV, 138, 1 ss.; eorum signa IV, 6, 22 ss.

Libidinosæ; iis tanquam probrum objicitur equarum nomen III, 121, 34 ss.

Libido; spectat res sensibiles quibus in partes distinguitur intemperantia II, 212, 28; partes superiores refrigerat IV, 140, 2; eam movent cibi et potus qui regionem circa pudenda flatu implent IV, 266, 49 ss.; flagitiosam alicujus explere pudori est, 356, 21.

Libonotus; appellatur ventus inter Africum et Austrum qui spirat III, 632, 36 s.; hunc alii Libophœnicem vocant III, 632, 37.

Libophœnix; ita a nonnullis Libonotus vocatur III, 632, 37.

Libra (ζυγά); quæ circa eam fiunt ad circulum referuntur IV, 55, 5 s.; ad bilancem quæ circa vectem IV, 55, 6 s.; ejus centrum funis est, jugi vero partes ultra funem lineæ e centro ductæ IV, 62, 8 s.; quare majores exactiores sint minoribus IV, 55, 34 ss.; IV, 57, 34 ss.: IV, 62, 6 ss.; quare si superne adsit funis, ubi a deorsum inclinata lance amovetur pondus jugum rursum adscendat, sin vero inferne substiterit non adscendat sed loco maneat IV, 58, 1 ss.; quomodo in ea fraudem faciant purpuræ venditores IV, 57, 47 ss., v. *Jugum*.

Libri incerti; citantur (ἐν ἑτέροις) IV, 173, 41.

Libs (Africus); unde nomen acceperit IV, 45, 39, v. *Africus*.

Libya; ab Arabico inde sinu ad Herculis columnas extenditur III, 631, 10 ss.; vel, ut alii censuerunt, a Nilo ad easdem columnas III, 631, 11 s.; ei alii Ægyptum tribuunt III, 631, 12 s.; ab eo Libs nomen accepit IV, 45, 39; ejus incolis Auster serenus III, 581, 23 s.; cur ejus incolis Austri non minus frigidi sint quam nobis Aquilones IV, 246, 21 ss.; IV, 253, 11 ss.; in mari australi ultra eam sito ut hic Aquilones et Austri, Vulturni et Favonii continenter spirant III, 587, 51 ss.; ejus aer calidus est IV, 246, 30; arenosa et siticulosa est IV, 186, 36; ibi rari sunt imbres III, 169, 50, cf. III, 367, 1; idque inprimis æstate III, 170, 2; in ea aqua non exsistit æstate, hieme vero exsistit IV, 315, 35 s.; cur si quis in ea foderit propter mare aqua principio dulcis post vero salsa prodeat IV, 232, 49 ss.; quænam ejus præcipua flumina sint III, 570, 1 ss.; eorum hujus regionis fluminum quibus nomen inditum est, maxima sunt Chremetes et Nilus III, 570, 3 ss.; in ea vitis est quam *insanam* vocant quidam, idque quare IV, 105, 20 ss.; ibi feræ diversissimæ speciei sunt III, 169, 48; igitur secundum proverbium semper aliquid novi fert III, 169, 49; III, 366, 52 s.; ibi inveniuntur multa animalia vivipara magna III, 242, 6 s.; cur ibi feræ æstate non bibant, hieme vero IV, 315, 33 ss.; hunc morem servant alibi translatæ IV, 315, 37; ibi desunt aper, cervus et capra silvestris III, 169, 5 s.; ibi oves bis pariunt IV, 169, 29 s.; in quodam ejus loco caprarum ubera a pectore pendent fr. 186, a; ibi inveniuntur serpentes ingentes iique quanti III, 169, 37 ss.; ibi gignitur aspis III, 170, 26 s.; eam nave prætervecti olorum moriturorum cantum audiverunt III, 182, 34 s.; superioris quædam gentes uxores communes habere dicuntur, 498, 48; ejus pars est Ammonia regio III, 573, 25 s.; in ea nusquam Erythia nomen exstare ferunt IV, 100, 33; ibi urbs cui nomen Uticæ IV, 100, 35; si quis ibi degens, noctu se esse Athenis putet, ad Odeum non vadit II, 510, 52 ss.

Libyes; quomodo Battum honoraverint fr. 267, b; quodnam aliquis stercus optimum vocaverit, 638, 18, 20.

Libycæ fabulæ (οἱ λιβυκοὶ λόγοι); citantur, 370, 11.

Libyus; celeo mutuum infert bellum III, 173, 18 s., v. *Laëdus.*

Lichanon; cur ea turbata tum duntaxat discrimen appareat ubi ea ipsa quis utatur IV, 208, 12 ss.

Licymnius; dithyramborum poeta, idoneus est qui legatur, 400, 29.

Citari videtur; 402, 47, (cf. *Bergk. Poet. lyr. fr. adesp.* 124, p. 1349).

Licymnius; ejus opinio de nominum pulchritudine vel turpitudine, 388, 10; quomodo in *Arte* dividerit orationem, 402, 11.

Lien (σπλήν); a sinistro latere septo transverso subjacet, si secundum naturam, non vero portentose se habet III, 16, 13 ss.; apud omnia animalia naturaliter a sinistris situm est III, 31, 35 s.; in animalibus exquisitissime figuratis locum occupat jecinori oppositum III, 259, 14 s.; in quibusdam quadrupedibus visum est eum cum jecore situm permutasse III, 16, 16 s.; III, 31, 38 s.; eodem modo se habet apud hominem atque apud suem, idque quomodo III, 16, 18 s.; cum magna vena ope alius venæ connectitur III, 16, 31 s.; III, 42, 18 ss.; III, 264,47 ss.; venam magnam corporis lateri alligat III, 264, 46 s.; quænam eum vena trajiciat secundum Syennesin Cyprium III, 38, 32; quænam secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 50 s.; quænam ad eum deveniant secundum Polybum III, 40, 1, 10; eum nulla adit vena ab aorta profecta III, 42, 45 s.; ab eo ad brachium sinistrum adscendit vena, idque qualis III, 42, 21 ss.; aliquatenus simplex, aliquatenus bipartitus esse videtur, idque quare III, 264, 7 ss., 19 ss.; jecori natura similis est III, 264, 9 s.; omnibus animalibus necessarius esse videtur, sed non admodum III, 264, 31 ss.; idque quia jecur potius dextrum latus occupat III, 264, 30 s.; igitur per accidens necessarius est III, 265, 11; quibus necessarius est animalibus in iis notho jecori similis est III, 264, 21 s.; quibus non necessarius est sed perexiguus est et notæ gratia exstat, manifesto bipartitum est jecur III, 264, 22 s.; apud aves et pisces exiguus est et notæ gratia exstat, idque quare III, 265, 26 ss.; præcipue tamen perexiguus est apud aves quasdam quibus calidus ventriculus, idque quasnam III, 265, 13 ss.; item apud multos pisces squamosos III, 265, 17; apud quadrupedes oviparas perexiguus et rigidus est et reni similis, idque quare III, 265, 16 s., 29 ss.; III, 30, 10 s.; cum pleraque animalia sanguine prædita habent III, 30, 9; apud animalia sanguineo pulmone et vesica prædita humidus est, idque quare III, 265, 33 ss.; sanguineus est et calidam naturam habet III, 265, 1 s., 21; igitur alimentorum concoctionem adjuvat III, 264, 52 s., cf. III, 265, 21; superfluos vapores e ventriculo retrahit III, 265, 20 s.; si parum calidus sit, morbida evadunt animalia et alimento replentur III, 265, 22 s.; item eorum alvus dura fit, idque quare III, 265, 23 s.; quamobrem dulcibus augeatur IV, 292, 48 ss.; cur qui ejus vitio tenentur, eorum cicatrices nigræ fiant IV, 159, 15 ss.; qualem habeant cornigera bisulca III, 270, 23 ss.; qualem multifida III, 270, 26 s.; qualem solidungula III, 270, 28 s.; qualem elephantes III, 32, 47 s.; serpentes et lacertæ parvum et rotundum habent III, 33, 29 s.; manifesto caret chamæleo III, 26, 38; eo omnino caret capriceps III, 30, 13 s.; ejus interioribus similis pars est fel simulans quam sub cauda habent cervi achainæ dicti III, 30, 23 s.; sæpissime apud victimas variis affectibus morbosis afflictus invenitur III, 260, 39 ss.; fuerunt animalia quæ eo carerent, alia quæ duos haberent III, 403, 23 s.; III, 406, 26; fuerunt etiam quæ eum a dextro haberent III, 403, 29; eaque omnia apud animalia viva et perfecta III, 403, 25 s., 30 s.; eo dempto mutilus non fit homo II, 532, 10

Ligamentum (σύνδεσμος); eo unum est Ilias, non vero definitio II, 562, 47 s.; ejus ope frustra quidam rerum unitatem explicare conati sunt II, 563, 35, 37; eo quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 9 s.; ejus munere fungitur medulla spinalis III, 237, 39 s.; eorum motus est partus dolor III, 217, 11 s.

(Ligamentum rotundum?); commemorari videtur III, 43, 2 ss., cf. III, 16, 49 ss.

Ligatus; ei comparatur intellectus dubitans II, 488, 39.

Ligea; nomen unius e Sirenusis insulis IV, 92, 41.

Lignea animalia; eodem modo quo illa fierent animalia genuina, si Democriti sententia vera esset III, 357, 3.

Ligniperdum; v. *Xylophthorus.*

Lignum; unde nascatur IV, 25, 5; corpus similare, naturale vero III, 618, 51; in partes similares dividitur II, 416, 23; dissimilare corpus III, 623, 11; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 22 ss.; ei comparasse videtur terram Thales II, 404, 43; non aeri sed aquæ innatat II, 404, 43 s.; terra non vocatur sed terreum II, 569, 15 s.; itaque potentia terra est, *ibid.*; ad id se habet terra ut ipsum ad lectum II, 261, 37; ad terram et aquam pertinet III, 623, 23; ad terram et ad aerem pertinet, ideoque liquari aut molliri nequit, comburi vero III, 618, 20 ss.; omne aquæ innatat præter ebenum III, 618, 23; quare eo gravius sit plumbum e sententia Platonis II, 424, 34, s.; talentum pendens in aere gravius, in aqua levius est quam mina plumbi II, 428, 48 ss.; pars quæ radicem continet gravior est IV, 57, 52 s.; eo gravius æs II, 423, 44; odore caret quia et sapore III, 485, 1; aquosa debiliorem habent odorem III, 485, 1 s.; flammatile sed non liquabile est III, 622, 37; igne mollificabile est III, 619, 38; combustile est III, 621, 46; exstinguitur ignis, si nimia in eum copia congeratur III, 505, 55; cur aqua non deurantur IV, 236, 38 ss.; formatile est, sed difficulter III, 620, 38; inductile est III, 621, 12; fissile est III, 621, 19; celerrime finduntur, ubi eadem directione divelluntur qua creverint IV, 70, 15 s.; id non findit tonitru, sed aer qui id comitatur III, 461, 19 s.; fissile simul et sectile II, 621, 35; ruptile est non fragile III, 620, 19 s.; ejusdem magnitudinis cur facilius frangatur circum genu, si quis utramque extremitatem tenens eodem spatio a genu distantem frangat IV, 63, 26 ss.; IV, 65, 26 ss.; itemque si quis in terram innisus fuerit, manu longe a pede remota IV, 63, 29 ss.; cur quo majora sunt, eo imbecilliora fiant et magis sublata inflectantur IV, 64, 9 ss.; distorta quomodo dirigere soleant II, 23, 43; motu incandescunt II, 397, 13; ejus exhalatio fumus est III, 622, 46; usta nigrescunt III, 644, 4; memoratur quod nihil a fulmine perpessum est III, 599, 36; elixari nequit, idque quare III, 613, 4; alio tamen sensu elixari dicitur III, 613, 6 s.; aquæ soli expositæ si indideris, ab aqua non dirimitur IV, 197, 44 ss.; cur qui eo feriuntur medium plagæ magis rubrum habeant IV, 158, 42 ss.; ea mandit ursus e latibulo prodiens III, 177, 22; ea tundit sitta avis III, 184, 32; in iis fiunt animalcula III, 102, 7; ex iis fiunt tabani III, 95, 9; e vermibus qui in siccis inveniuntur fiunt carabi III, 94, 14 ss.; in iis gignuntur insecta quædam, idque vel in siccis vel in plantarum III, 93, 20 s.; ita sita esse debet urbs ut facile ad eam subvehi possint, 607, 26; machinarum spontanearum similia sunt animalium ossa III, 522, 28 s.; glutine una esse dicuntur II, 519, 12; si se invicem tangant, ea nec lignum, nec unum, nec continuum appellamus II, 519, 18 ss.; lecti et tripodis materies est III, 220, 45; III, 221, 37 s.; idque quia potentia hæc est III, 221, 37 s.; potentia arca et arcæ materies est II, 569, 19; ei potentia inest Mercurius II, 568, 1; ei comparari nequeunt ova subventanea III, 358, 39; ex eo fit lectus, idque quomodo III, 333, 21 s.; ex eo fit arca et lectus II, 561, 37; non vero serra II, 561, 40; ex eo solo arcam facit faber III, 361, 52; nec tamen ex eo sine fabri ope arca fit II, 361, 52 s.; lectum non facit II, 464, 14; II, 473, 8 s.; nec mutationis suæ causa est II, 473, 7; in unicum corpus cum fabro non coalescit ad lectum faciendum III, 341, 20 s., cf. III, 342, 40 s.; ligneorum vasorum natura esse dicitur II, 517, 22; quomodo se habet ad lectum, sic natura subjecta ad res naturales II, 258, 23; ei adest faber III, 342, 33 s.; materies sensibilis est II, 549, 37; non de iis loquimur de domo disserentes III, 227, 38 s.; si paries necessitate facta esset, summum locum occupasset II, 272, 16; ea spectat architectus, utpote domus materiem II, 263, 21; si ei inesset navium exstruendarum ars, eodem modo ageret, ut natura II, 272, 5; circuli substantiæ pars esse nequit II, 550, 8 ss.; manifestum non est πρός τι, 12, 16; alicujus possessio dicitur, *ibid.*; album fieri potest II, 562, 20; id est quod movetur (ubi id calefit) II, 308, 6; ideoque in eo est motus II, 308, 8 s.; attrahit ignem, ita ut ipsum non moveatur II, 336, 4 ss.; iis igni qui jam adest addendis, ignem facere possumus II, 443, 54; si ipsa incendamus, ignis generatio obtinet II, 444, 1; id non igni misceri vel mixtum esse dicimus, ubi comburitur, sed interire II, 451, 47 ss.; ei insunt ignis et terra quia ex eo excernuntur, non vero vice versa II, 415, 44 s.; si id dividam atque iterum componam, æquale et unum erit II, 435, 54; in eo parvi fit parvum pondus II, 225, 44; nec feminini generis, nec masculini est, 306, 3; cum eo non fit solœcismus si roges si quod dicis, hoc est, dein concludas : est ergo lignum, 306, 3.

Lignum album; est ubi composita sunt (subjectum et prædicatum, non est vero ubi dirempta II, 573, 6; quare mergatur IV, 42, 9 s.

Ligna fissa; coalescunt aqua fonticuli qui Scotussis in Thessalia est IV, 96, 30 s.

Lignum longum; cur si quis haud firmiter teneat extremum tremat IV, 133, 51 s.; cur difficilius ab extremo in humero portetur quam a medio IV, 71, 6 ss.

Ligna magna; ex iis constat soni iter recto tramite fieri, idque quomodo III, 658, 41 ss.

Lignum nigrum; quodnam IV, 42, 2.

Ligna quæ ad tingendum inserviunt; III, 647, 21.

Ligna viridia; ex iis ignis accensus flammam rubram habet, idque quare III, 603, 25 s.

Ligula (ἐπιγλωττίς); pars linguæ est III, 10, 44; ubinam sita III, 14, 18; arteriæ foramini ad os tendenti applicari potest III, 14, 19 s.; ei conjuncta est extrema pars linguæ III, 14, 20 s.; apud quadrupedes sanguine præditas (viviparas) tanquam operculum arteriæ imposita est III, 545, 4 s.; III, 27, 38; ea carent aves et quadrupedes oviparæ III, 545, 5 s.; III, 27, 38 s.; ejus ope natura situm gutturis et arteriæ correxit III, 257, 1. 24 ss.; quomodo ejus motu impediatur alimenti in arteriam introitus III, 257, 6 ss.; III, 545, 7 ss.; ejus motum adeo bene ordinavit natura, ut raro aliquid in arteriam delabatur III, 257, 12 ss.; si quid circa ejus motum peccetur, oriuntur suffocatio et tussis III, 257, 9 ss., cf. III, 256, 34 ss.; quænam animalia eam habeant, quænam vero ea careant III, 257, 2 ss.; idque quare III, 257, 16 ss.; apud animalia ea carentia contractis et apertis gutture et arteria impeditur ciborum in arteriam introitus III, 257, 4 s., 20 ss.

Ligula; linguam longe exserere potest III, 157, 40 s.; una cum coturnicibus abit III, 157, 35 s.

Ligures; fluvius apud eos exstare dicitur cujus fluentum in sublime attollitur ut e regione stantes conspici nequeant IV, 90, 31 ss.; quidam septem costas habere dicuntur III, 11, 45; apud eos mulieres opus simul facientes pariunt, ablutoque infante reliqua obeunt munia IV, 89, 39 ss.; fundæ jactu præstare feruntur IV, 89, 35 ss.

Liguria; circa fines Massiliensium IV, 89, 26; ibi flumen Rhodano non minus absorbetur et alio loco rursus emergit III, 570, 47 ss.; quali terræ motu eversa sit III, 596, 11.

Ligurinus; v. *Acanthis.*

Ligyrei in Thracia; apud eos invenitur adytum Libero consecratum fr. 348, a.

Lilia (λείρια); cur suspensa sub solstitium floreant IV, 218, 16 ss.; eorum caules cur germinent terra non contentæ IV, 219, 26 ss.

Lima (ῥίνη); ejus sonus III, 659, 46 s.; quare asper sit III, 660, 45 ss.,

Limanda; cur ea fasciis circumligent III, 658, 49 ss.

Limax; cornupeta sibi videtur fr. 345, b.

Limen (οὐδός); quomodo definiri debeat II, 559, 37 s.; positione esse dicitur II, 559, 12, 19 s.; magis positione constat quam hæc illo II, 560, 29 s.

Limitantur (quæ) facile (εὐόριστα); quænam II, 453, 8, cf. II 431, 34.

Limites (τὰ ὅρια); eorum cura ædili demandata est, 598, 19.

Limus; de eo nulla fit refractio IV, 175, 19 s.; ei adest figulus III, 342, 34; eo vescuntur crustata III, 148, 18; item mulli III, 148, 53 s.; item capitones III, 149, 1, 14; item dascillus III, 149, 1 s.; item fucula et gobius et saxatiles pisces III, 149, 31 ss.; item anguillæ quædam III, 149, 52 s.

Linamenta carpta (τὰ ἀπὸ λίνων ξυόμενα); longa non sunt sed mollia, nec texi possunt III, 421, 21 s.; igitur iis comparantur leporis pili III, 421, 20.

Linea (γραμμή); quid II, 367, 8; II, 525, 30; est quantum continuum, 6, 46; 7, 11; II, 317, 37; non recte definitur longitudo latitudine carens, 242, 22; ejus substantiæ definitioni inest notio quanti II, 525, 35 s.; igitur per se et secundum substantiam quantum est II, 525, 33, 35; dividi potest ac cum futuro comparatur, 163, 30; dimensionem unam duntaxat sortitur IV, 176, 47; duobus superpositis nulla major efficitur latitudo IV, 51, 12 s.; earum terminus communis punctum, 7, 11; II, 633, 14; ejus initium punctum, 185, 54, cf. 50; IV, 50, 30 s.; superficiei et corporis terminus communis, 7, 13, 15; plani terminus est II, 633, 14; constat partibus positionem ad se invicem habentibus, 7, 27; in omni est punctum, 125, 7; omnis punctis interjecta est II, 312, 24; e punctis fieri nequit II, 318, 3; II, 497, 46 s.; IV, 51, 49; IV, 52, 13 s.; secundum punctum dividitur II, 611, 46; si punctum dividi nequeat, et ipsa dividi non poterit II, 611, 47 s.; inter eam et punctum nulla est ratio, nisi e punctis constet II, 295, 40; ejus partes non sunt puncta II, 302, 8, cf. II, 322, 8, 10, 18; III, 440, 53 s.; sunt vero duæ lineæ puncto diremptæ II, 302, 9; duos contactus habet, idque quales IV, 49, 45 s.; nullum pondus habet, quia nec punctum II, 411, 44 s.; II, 412, 30 s.; ei per se competit punctum, 125, 11, 48; per se competit triangulo, 125, 11; ei per se competit rectum et circulare, 125, 15, 48; ei non inesse non licet vel rectum vel inflexum (καμπύλον), 125, 38; in iis proportio invertitur, 126, 26; in iis non propter eandem causam proportio invertitur cur in numeris, 169, 17; eodem redit an ex iis plana, an eas e punctis componas II, 411, 22; si eas e punctis componas, non necessario erit lineæ pars linea II, 411, 23, deinceps esse possunt II, 311, 44; II, 599, 43; etiamsi flexa sit, tamen una esse dicitur, dummodo continua sit II, 519, 12; e curvo et recto composita non est II, 625, 13 s., quæritur an substantiæ sint necne II, 489, 52; item utrum a sensibilibus separatæ sint, an iis insint II, 489, 54, cf. II, 492, 40 ss.; probantur quadruplices esse debere, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 6 ss.; iis terminatur corpus, nec sine iis esse potest, eæ vero sine hoc II, 498, 15 ss.; igitur magis quam superficies et corpus minus vero quam puncta et monades substantiæ esse videntur II, 498, 14, 25 s.; at sensibilibus inesse nequeunt II, 498, 27 s.; igitur non perspicitur quorumnam corporum substantiæ esse possint II, 498, 26 s.; aut terminus aut divisio corporis est, idque in latitudinem II, 498, 29 s.; II, 499, 5 s.; corpori tanquam determinatum quid non inest II, 498, 36; modo una est, ubi se invicem tangunt corpora, modo duæ ubi dividimus II, 498, 46 ss.; nihilo minus non interit aut gignitur II, 498, 44 s.; II, 499, 1 ss.; substantia non videtur esse II, 499, 3 s.; II, 587, 1 s., 5 s.; non perspicitur quibusnam gigneretur II, 498, 52; ea sublata tollitur planum II, 521, 42 s.; igitur eam quidam plani substantiam esse dicunt II, 521, 40 ss.; eas nonnulli substantias esse putant II, 611, 16; eam magis quam corpus substantiam esse censent quidam II, 539, 3 s.; si substantia sit, quæritur an ad eandem scientiam pertineat ac ejus accidentia per se II, 491, 40 s.; ejus accidentia per se demonstrant scientiæ mathematicæ II, 491, 42; ex iis nihil consistere videmus II, 613, 18 s.; igitur substantia materialis non sunt II, 613, 17 ss.; nec vero substantia formalis sunt II, 613, 16 s.; igitur iis substantia prius est corpus II, 613, 10 s.; notione vero corpore priores sunt II, 613, 21; simpliciter notius superficie, 239, 7; definitur superficiei terminus, 239, 23; ejus definitio per posteriora fit, 239, 21; ultima materiei sunt II, 441, 47; igitur ex iis constare nequit corporis materies II, 441, 49; a materie inseparabilis est, sed non eodem modo quo animæ affectus III, 433, 13 ss.; superficierum divisiones et termini sunt II, 587, 3; igitur in aliis sunt, nec separabiles esse possunt II, 587, 4 s.; præter ideam lineæ et lineas sensibiles erunt, si res mathematicæ ab ideis et sensibilibus distinctæ sunt II, 492, 9 s.; dividua erit si ejus idea exstet, idque quare IV, 47, 10 ss.; individua esse non potest II, 321, 2 s.; secundum unam directionem divisibilis est II, 520, 28, cf. 25; quæ terminum habet quatenus infinita esse possit II, 373, 40 s.; ubi in dimidia dividitur, non amplius continua est II, 360, 37 s.; ei per accidens insunt infinita dimidia, sed ejus essentia et substantia alia est II, 360, 51 s.; in dimidia interit, ubi dividitur II, 548, 23 s.; igitur cunctæ ejus et materiei partes sunt, non vero formæ II, 548, 25 s.; nec ejus definitione continentur II, 548, 28; non quatenus eæ sunt ens et unum, eorum affectus sunt idem et diversum ac reliqua hujusmodi II, 501, 54; medium habet, etiamsi impar non sit, 251, 12; ei dicitur inesse ejus dimidium II, 521, 30 s.; minima finita est II, 311, 39; totam si quis videat, eam per idem tempus indesinenter videt, non in individuo momento quod huic tempori inest III, 491, 46 s.; quodam modo auctum majus efficit, quodam modo non II, 497, 40; et secundum longitudinem et secundum latitudinem cum alia linea componi potest II, 412, 21 s., 23 ss.; ejus per se affectus rectitudo est II, 523, 43 s.; ut recta se habet ad infractam, sic se habet intellectus ad sensum III, 467, 51 ss.; de ea et seorsum et conjunctim prædicantur longum et breve II, 639, 13; nequaquam anima prædita esse potest II, 613, 12 ss.; ab albedine affici nequit, nisi per accidens II, 446, 20 s.; e. g. si ei contingeret ut nigra esset II, 446, 21 s.; ejus minimus numerus multitudine unum vel duo est, magnitudine non exstat minimus II, 302, 18 s.; a motu separari potest II, 262, 50; quia genus est quod in species distinguitur, etiam motus ita se habet II, 340, 9 ss.; celerius juxta quiescentem prætermoveri potest quam juxta eam quæ in contrarium movetur, dummodo maxima sit celeritudo II, 373, 26 ss.; quænam motum reddant inæqualem II, 314, 21, cf. 35; eam motu suo planum facere ferunt III, 440, 24 s.; iis non definiri debere circulum et triangulum statuunt nonnulli II, 550, 21; eam e longo et brevi composuit Plato II, 484, 15 s.; si Platonis placita vera sint, nec plano nec solido inerit II, 484, 18 s.; nec ei numerus II, 484, 21; si ea exstat, etiam punctum erit, utpote ejus terminus II, 484, 28 s.; secundum Platonem eodem modo se habet ad planum, quo punctum ad eam II, 412, 39, cf. II, 411, 22, 44 s.; II, 412, 35; eas a communi numerorum atque idearum natura pendere censent nonnulli (Platonici) II, 539, 14; alii idearum assertores eam ipsam dyadem esse statuunt alii id hujus ideæ tribuunt II, 550, 26; secundum eosdem non idem est quod lineæ idea II, 550, 29; ejus notionem duo esse statuunt qui omnia ad numeros referunt II, 550, 25; latet interdum an dyadem significet, an dyadem in longitudine II, 560, 14 s.; iis prædita sunt corpora naturalia II, 262, 31; quatenus eas consideret mathematicus II, 262, 31, 39; II, 588, 42; quomodo philosophus II, 588, 43 ss.; circa eas versatur mathematica II, 613, 51; res mathematica est III, 432, 7 s.; quidnam iis proprium sit considerat geometria, 130, 40; quæ iis non per se insunt, geometria demonstrari non possunt, 129, 5; ejus similiumque definitione posita facile demonstrantur mathematicæ elementa, 266, 36; si sciamus quidnam sit, id multum confert ad perspiciendum quot angulis rectis æquales sint anguli trianguli III, 432, 7 ss.; mathematicis opus est ut finitam quantamcunque velint sumere possint II, 284, 7; pedalem vel rectam, vel sine latitudine dicit geometra, etiamsi non sit, 83, 32; in terra descriptam si quis pedalem dicat, etsi pedalis non sit, non mentitur, idque quare II, 614, 28 s.; earum mensura linea pedalis II, 574, 45 s.; iis male ductis fiunt paralogismi geometrici, 173, 4; de angulo ducta in angulum, cur sola diametros vocetur IV, 193, 18 ss; cur in circulo quæ longius a centro distat citius moveatur quam quæ minus IV, 55, 36 ss.; e majorum circulorum centro ducta citius et validius movetur quam e minorum IV, 63, 19 s.; e centro ducta quanto major fuerit eo citius movetur IV, 63, 11 s.; IV, 65, 18 s.; major eodem motu impulsa majorem semper circulum describit IV, 63, 39 s.; cum ambulatione continua esse nequit II, 313, 42; non eodem redit an hanc vel illam ambulando percurras II, 119, 49; quæ describitur curva fit, si quis juxta parietem ambulat, idque quare III, 310, 34 ss.; tanquam exemplum citatur, 42, 11; 44, 11; 146, 18, v. *Longitudo*.

Linea bipedalis (δίπους); non duplum sed quadruplum quid describit IV, 205, 34 ss., v. *Bipedalis linea.*

Linea circulum describens (γράφουσα τὸν κύκλον); ex quo loco extremum ejus principium duxit, in eundem iterum redit IV, 54, 47; cursum mutavit IV, 55, 3; duplici impetu fertur IV, 55, 43 s.

Lineæ commensurabiles (σύμμετροι); quænam ita vocentur a mathematicis IV, 47, 34 ss.; captiosum est quod de iis proferunt, omnes una quadam et eadem mensura mensurari, neque cum iis quæ re mathematica sumuntur consentit, IV, 48, 49 s.

Linea finita (πεπερασμένη); ejus definitio, 250, 16; eodem redit an juxta infinitam moveatur, an infinita juxta eam II, 373, 21 ss.

Linea flexa (κεκαμμένη); et una et non una esse dicitur, idque quare II, 519, 24 s.

Linea fracta (κεκλασμένη); motus qui per eam fit inæqualis est II, 314, 19 s., 30.

Linea infinita (ἄπειρος); circulo ferri nequit II, 373, 52; eam percurrens sectiones non numerat II, 487, 53, cf. 51 s.; nec terminos, nec medium habet, etiamsi recta sit, 250, 18; percurri nequit in finito tempore II, 373, 19.

Linea insecabilis (ἄτομος); aliquatenus magnitudo est II, 623, 54; num reperiantur IV, 47, 1 s.; quomodo eas asseruerit Zeno IV, 49, 6 s.; quomodo idearum assertores IV, 48, 25 ss.; quando detur IV, 47, 32; non exstare probatur, 207, 23; IV, 49, 17 ss.; IV, 50, 44 ss.; eas tollere difficile non est II, 281, 33; eas qui esse statuunt, multa de corporibus naturalibus perhibent quæ fieri nequeunt II, 411, 26 s.; eas sæpe ponebat Plato II, 484, 28.

Lineæ mathematicæ; iis comparatur tempus II, 304, 43.

Linea pedalis (ποδιαία); linearum mensura est II, 574, 45 s.; infinita non exstat II, 373, 44; potentia est in bipedali, actu vero tantum modo est, postquam divisa fuerit III, 488, 39 s.

Linea recta (εὐθεῖα); magis quam flexa unum est II, 519, 24; fieri nequit ut alia ejus pars magnitudine prædita moveatur, alia quiescente II, 519, 27 s.; in ea tria sunt, nempe principium, medium et finis II, 359, 13; quodvis ejus punctum potentia medium, non vero actu, nisi divisio fiat II, 359, 16 ss.; eam maxime circulo opponere solemus II, 371, 18; id est concavo et convexo simul sumptis II, 371, 20; eam pulcherrimam linearum esse, per geometriam demonstrari nequit, 129, 7; nec an opponatur circumferentiæ, 129, 8; finita est II, 371, 29; secundum eam res a se invicem distare censemus II, 371, 33; ei sunt contraria secundum locum II, 362, 24; æquales quomodo eædem esse dicantur II, 577, 9; ei erit æqualis quædam circumferentia si omnis motus qui æquali tempore fit æque celer est II, 339, 3 s., 24 s.; II, 340, 7 s.; in ea celere non idem est quod in circulo II, 339, 29 s.; inæquales similes sunt, sed non simpliciter eædem II, 577, 14 s.; omnes secundum speciem inter se non differunt, 207, 27; qui per eam fiunt motus oppositi sunt II, 362, 23 s.; qui per eam fit motus a se ipso ad aliud fit II, 362, 29; et sæpe in iisdem est (ubi nempe recurrit) II, 362, 31; motus qui per eam fit æqualis est II, 314, 12, 16; cum ipsa tum motus qui per eam fit simplex est II, 368, 15 s.; nulla perfecta est, nec infinita, nec finita II, 368, 50 ss.; omnis finita augeri potest II, 369, 1; II, 393, 27 s.; fieri non potest ut ejus alia pars in plano sit, alia vero non IV, 199, 48 s.; quæ de superiori puncto ducitur semper magis introrsum cadit IV, 196, 26 s.; ea semper progreditur deus ubi secundum naturam suam incedit III, 642, 28 s.

Linea recta finita; non rite definitur terminus superficiei terminos habentis cujus medium terminis obtenditur, 250, 13; probatur per eam motus continuus et æternus fieri non posse II, 358, 38 ss.; II, 362, 31 ss.; qui per eam fit motus recurrens compositus est et duos motus constituit II, 363, 13 s.; qui vero non recurrens imperfectus est et interitui obnoxius II, 363, 15; si juxta aliam finitam præterit, eodem tempore altera ab altera recedit quo altera ab altera II, 373, 11 ss.; si ambæ moveantur in contrarium citius fiet recessus, dummodo eadem sit celeritudo II, 373, 15 ss.

Linea recta infinita; per eam latio fieri nequit, primo quia non exstat hujusmodi linea II, 363, 10 s.; secundo quia talis linea percurri nequit II, 363, 12 s.

Lineis rectis terminatæ figuræ; v. *Rectis lineis terminatæ figuræ.*

Linea quæ movetur; quatenus ei assimilari possit pars animalis flexura distincta III, 517, 23 ss.

Lineæ sensibiles (αἰσθητή); non iis similes sunt de quibus agit geometra II, 492, 33.

Lineæ et numerus; ex iis compositis nihil fieri potest, 252, 38.

Lineæ et plana et solida; quæ secundum Platonis placita numeros sequuntur, nec ideæ, nec res mathematicæ, nec res interitui obnoxiæ erunt II, 485, 1 ss., v. *Magnitudines* et *Geometricæ res.*

Linea piscatoria (ὁρμιά); eam abrodunt vulpes pisces III, 191, 26 s.; ei comparatur rostrum avium quæ animalcula aquatilia venantur III, 298, 19 s.

Lingua; dissimilaris pars est, ideoque facultate aliqua determinatur III, 331, 20 ss.; ore continetur III, 426, 11 s.; in ore invenitur, palato subjacens III, 250, 1; apud pedestria animalia fere omnia eodem modo sita est III, 250, 2; reliqua vero eam diverso modo sitam habent, idque et inter se et si cum pedestribus comparentur III, 250, 2; liberam et mollissimam et latam habet homo, idque quare III, 250, 4 ss.; eam ad anteriora conversam habet homo III, 13, 14; ejus extrema pars cum ligula conjuncta est III, 10, 44; III, 14, 20 s.; ejus motum tam bene ordinavit natura, ut raro sub dentes cadat dum lævigatur cibus III, 257, 12 ss.; cur nullius animalis pinguis sit IV, 163, 49 s.; tanquam pars exterior considerari debet III, 426, 10 s.; eatenus igitur manui vel pedi comparari potest III, 426, 12; hinc apud animalia multicolora, sed toticolora, et apud varia quorum totum genus pervadit varietas, cutis colorem sequitur III, 426, 5 ss., 12 ss.; III, 48, 34 ss.; IV, 284, 13; idque quare IV, 284, 23 ss.; vel lata vel angusta vel media III, 10, 41; si lata est etiam angusta esse potest III, 250, 15 s.; cur grandines contrahat IV, 284, 17 s.; ejus asperitas febris signum est III, 513, 22 s.; quibus non satis libera est, blæsi vel balbi sunt III, 10, 42 s.; III, 250, 13 s.; ejus caro rara et fungosa est III, 10, 43 ss.; IV, 134, 41; quare eam habeant animalia III, 475, 49 s.; et saporibus percipiendis et sermoni serendo inservit III, 455, 54; III, 544, 38 s.; cur multarum rerum index sit IV, 284, 11 ss.; aliter se habet apud hominem atque apud reliqua animalia III, 249, 35 s.; idque quia et saporibus percipiendis et sermoni serendo inservit III, 249, 36 ss.; III, 250, 7 ss.; ejus appulsu enuntiantur partim literæ III, 249, 44; eæque enuntiari non possent si aliter se haberet III, 249, 41 ss., cf. 46 ss.; partim consonantes effingit III, 71, 47; ea quæ carent aut quibus soluta non est, vocem nec loquelam emittunt III, 71, 48 s.; sine ea sonum emittere licet III, 71, 49 s.; ea sonum ciere possumus, sed hicce sonus non tanquam vox est considerandus III, 456, 12 ss; ejus impotes sunt infantes prima ætate III, 73, 18 ss ; cur rigentibus et vinolentis impingat IV, 156, 32 ss.; sapores percipit III, 295, 24; eadem sui parte et sapores et omnia tactilia percipit III, 459, 26 ss.; saporibus percipiendis destinatum instrumentum est III, 10, 36 s., 40; III, 69, 11, 12 s.; sanguine præditis alimentis dijudicandis inservit III, 277, 31 s.; ejus mucro præsertim gustus sedes est III, 251, 9; ejus sensus magis apici quam latitudini inest III, 10, 37 s.; præter sapores percipit etiam eadem quæ reliqua caro, idque omni sua parte III, 10, 38 ss.; longam non habere cupiunt gulones, idque quare II, 212, 23; quo mollior est, eo meliorem tactum habet III, 250, 9; ideoque et eo meliorem sensum III, 250, 8, 9; duplex est, utpote gustus instrumentum III, 244, 54; III, 245, 2 s.; duplicitas ejus magis manifesta est quam tactus instrumenti, sed minus quam reliquorum sensus instrumentorum III, 244, 54 ss.; sapores non percipit, nec ubi valde sicca, nec ubi valde humida est, idque quare III, 458, 27 ss.; apud ægrotos amaro humore repleta est III, 458, 32; cur dulcis non fiat verum amara, salsa et acida IV, 284, 20 ss.; eam colliquefacere potest salsum III, 458, 5 s.; probatur verum gustus sensorium non esse, sed solummodo intermedium III, 459, 43-460, 17, cf. III, 454, 51 ss.; III, 458, 1 s.; si ei nobis insciis obducta esset membrana, putaremus nihil intermedium esse III, 459, 51 ss.; igitur eodem modo haberemus ac nunc quum lateat aqua inter sapores et eam intercedens III, 459, 58 s.; eodem modo se habere videtur ad gustum quo aer et aqua ad visum, auditum et olfactum III, 460, 6 ss., cf. III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s.; qualem habeant quadrupedes viviparæ III, 250, 21 s.; qualem elephas III, 23, 37 s.; cameli necessario carnosa est, idque quare III, 271, 17 s.; sub ea præcipue grandines habent sues III, 165, 52 s.; sub ea venarum scarificatio suum anginæ opem fert III, 165, 45 s.; eam omnes aves habent, sed aliæ latam, aliæ angustam III, 27, 34 s.; III, 297, 25 s.; quibus lata est, eæ aves inprimis literas quasdam enuntiant III, 27, 37 s.; III, 250, 18 s.; quæ tenuem vel mediocriter latam habent aves, inprimis loquelam emittunt III, 72, 53 s.; latam habent uncungues aves III, 157, 46 s.; III, 250, 23; ea sibi invicem mentem interpretantur aves III, 260, 24 ss.; latam habet eaque prædam excipit picus III, 181, 3 s.; serpentum linguæ similem habent illecebræ eamque eodem modo movent quo hi III, 27, 10 ss.; apice caret apud atricipitem et lusciniam III, 184, 14 s.; eam exserunt perdices mares et feminæ coitus tempore III, 79, 53 s.; eam longe exserere potest ligula avis III, 157, 40 s.; eam habent omnes quadrupedes oviparæ excepto crocodilo Ægyptio III, 25, 18 s.; III, 72, 35; III, 295, 13 s.; animalium pedestrium oviparorum plerorumque ad vocem emittendam inutilis est, idque quare III, 250, 31 ss.; ejus ratione quibusdam piscibus similis est crocodilus Ægyptius III, 25, 19; parum articulatam habet crocodilus fluvialis, idque qualem III, 251, 1 ss.; III, 295, 14 ss.; cum inferiori maxilla apud eum cohæret III, 251, 3 s.; si apud crocodilum cum superiori maxilla cohæsisset, cibi introitum impedivisset III, 271, 6 s.; qualem habeat rana III, 72, 39 ss.; eam habent serpentes III, 295, 13 s.; longam et bifidam habent serpentes, idque quare III, 250, 31 s.; ejusque apicem pilo plane similem III, 295, 34 s.; serpentum qualis III, 33, 15 ss.; quomodo eam moveant serpentes III, 27, 11 s.; III, 33, 14 ss.; serpentum arteriæ subjacere videtur, idque quare III, 33, 11 ss.; ante eam prominere videtur serpentum arteria, idque quare III, 33, 13 ss.; et lacertarum et serpentum bifida est, sed non æque III, 33, 20 s.; III, 250, 33 ss.; fissam quoque habet vitulus marinus III, 33, 20 s.; III, 295, 36 s.; non solutam habet delphinus III, 72, 33; qualem habeant pisces III, 25, 20 ss.; III, 28, 54 ss.; III, 295, 18 ss.; tenui modo eam habent pisces quidam III, 250, 39 s.; idque fere eodem modo quo crocodili fluviales III, 250, 41; plerique pisces ea carere videntur, idque quare III, 250, 39, 42 ss.; raptim munere suo fungi debet apud pisces, idque quare III, 250, 44 ss.; hinc parum articulatam habent III, 250, 46 s.; III, 251, 15 s.; proprie ejus mucronem tantummodo habent, idque quare III, 251, 18 ss.; inde nisi eorum os inclinaveris, eam discretam videre non licet III, 250, 49 ss., v. *Olfactus instrumentum*; osseam et non solutam habent pisces III, 69, 13 s.; ei simile est nonnullorum piscium palatum carneum III, 69, 15 ss.; pro ea interdum habetur cyprinorum palatum molle et carnosum III, 69, 16 s.; III, 251, 14 s.; in ea multi pisces dentes habent III, 253, 2 s.; idque quare III, 253, 8 s.; apud nonnulla insecta oris munere fungitur III, 297, 38 s.; parte ei simili succos colligunt apes III, 97, 27 ss.; in ea aculeum habent insecta eo in anteriori parte prædita III, 284, 4, 8; ex ea et labiis quasi compositus est insectorum stimulus III, 282, 44 s.; cicadarum cum ore in unam partem coaluit III, 282, 53 s.; quibusnam rebus alantur insecta eam habentia III, 156, 11 ss.; ea carent mollusca III, 57, 3; ejus loco utuntur caruncula quam in ore habent III, 57, 2 s.; testaceis et insectis quibus proboscidi similis est, eadem officia præstat quæ elephanti nasus III, 251, 42 ss.; ejus loco os carnosius habent crustata omnia III, 60, 10; ei similem carunculam inter dentes habent locustæ III, 60, 23 s., cf. III, 61, 21 s., 34 s.; huic carunculæ simile aliquid inter opercula habent cancri III, 61, 21 s., 34 s.; ei similis est proboscis turbinatorum III, 63, 8 s.; ei similem partem etiam habent univalvia et bivalvia III, 63, 43, v. *Proboscis*; inter eam et stimulum medium tenet cochlearum proboscis III, 279, 1 s.; ejus loco carnosum corpus in medio dentium habent erinacei marini III, 65, 41; hoc corpusculum apud eosdem insequitur gula III, 65, 42; eam sub operculo habent turbinata pascentia III, 88, 31 s.; purpuræ digito major est III, 88, 33.

Linguæ similis pars; præstat eam spongiosam esse et alimentum attrahere posse III, 284, 38 s.; gustus instrumentum est, idque principium ejus mucro III, 251, 17 ss.; eam habent omnia testacea III, 67, 26 s.; III, 279, 31 s., 40 s.; item nonnulla insecta III, 67, 26; testaceis nonnullis valida est III, 277, 42 ss.; eam partim intus, partim foris habent et insecta et testacea III, 251, 30 ss.; idque quænam III, 277, 32 ss.; III, 282, 42 ss.; quæ eam foris habent ea stimuli loco utuntur (v. *Proboscis*) III, 251, 32, 45; ea gustant atque ad hanc cibum attrahunt quæ eam habent insecta III, 67, 27 s.; aliis insectis mollis est, aliis valde robusta III, 67, 28 s.; quænam insecta robustam habeant III, 67, 29 ss.; quæ pone aculeo carent ea tanquam telo utuntur III, 67, 31 s.; paucis exceptis ea prædita dentibus carent III, 67, 32 s.; ea muscæ sanguinem proliciunt III, 67, 33 s.; ea culices pungunt III, 67, 34 s.; apud cicadas eodem modo se habet quo apud insecta pone aculeum habentia, idque quomodo III, 68, 15 s.; eam in ore habent crustata et mollusca III, 251, 27 ss.; III, 277, 26 s.; apud crustata et mollusca carnosa est III, 277, 26 s., 29, cf. III, 278, 54; item dentibus interposita III, 278, 53 s.; alimentorum suavitati dijudicando inservit apud mollusca et testacea III, 277, 27, 31 s.; apud erinaceos dentibus interposita est III, 279, 40; eam apud eosdem insequitur gula III, 279, 41; eam eodem modo quo mollusca et crustata, dentibus interpositam habent cochleæ (?) III, 278, 53 s.

Lingua hæsitans; v. *Balbus.*

Lingua humana; v. *Humana Lingua.*

Lingulaca; v. *Ligula.*

Linimenta (ἐναλείμματα); eorum ope steriles mulieres a fœcundis distinguunt IV, 136, 17 s.

λινόπται· venatoria retia custodiebant fr. 251, a.

Linum et triticum; in seilam mutantur IV, 28, 38 s.

Lipara; una ex septem Æoli insulis IV, 92, 1; ignis et spiritus fons in ea III, 633, 48; in ea ignis conspicuus sed noctu tantum IV, 80, 26 s.; illius meminit Xenophanes IV, 80, 31 s.; in ea terra reperiri dicitur, qua si ollam obruas quidquid injectum fuerit coquitur IV, 80, 10 ss.; in ea sepulchrum exstare fabulantur circa quod prodigiosa multa eveniant IV, 92, 1 ss.

Liparæorum urbs; non procul ab insula Hiera una ex Æoli insulis abest III, 593, 32 s.; ea in Hiera insula terræ motu facto et spiritu e terra exeunte cinere obruta est III, 593, 33.

Lippiens (ὀφθαλμιῶν); ei jucundius in tenebris quam in luce cernere II, 220, 29; quæ iis alba videntur, revera alba non sunt II, 119, 1.

Lippitudo (ὀφθαλμία); ei nihil est contrarium, 211, 9; si duo homines simul ab ea sanantur, inde fit motus specie, sed non numero unus II, 313, 15; ardor in oculis est IV, 109, 25; oriuntur si æstas pluvia fuerit IV, 109, 27 ss.; cur iis gravis æstas fiat si venti septentrionales per hiemem obtinuerunt, ver autem pluviosum et austrinum fuerit IV, 109, 12 ss.; cur in pestibus plerumque auspicentur IV, 296, 32; eas febres præcedunt in æstate morbida IV, 111, 51 s.; cur iis capiantur qui ea laborantes appropinquant IV, 154, 17 ss.; cur post eas nonnulli acutius cernant IV, 274, 33 ss.

Lippitudines aridæ; quando oriantur IV, 110, 29 s.; quinam ab iis capiantur IV, 109, 51 s.

Lipsydrium; Atticæ locus ad Parnethem montem quem muniunt Alcmæonidæ fr. 228, b.

Liquabile (τηκτόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 3; passivum est III, 618, 47 s.; quænam humore sint III, 619, 20 ss.; quænam calore III, 619, 24 s.; quænam aqua III, 619, 48 ss.; quædam flammatilia non sunt III, 622, 35 s.; quædam vero flammatilia non liquabilia sunt III, 622, 36 s.; quæ igne sunt aquosiora III, 624, 8 s.; quæ aqua terrea magis sunt III, 624, 9; omnia aquam esse putant II, 517, 41; II, 530, 28, cf. II, 261, 36; eorum ultimum subjectum aqua vel aer est II, 519, 36; igitur omnia unum esse dicuntur II, 519, 35; ea quod vehementius liquat, calidius dicitur III, 232, 27; ea liquat flamma, non vero aqua fervens III, 232, 38 s.

Liquatio (τῆξις); quidnam III, 618, 29; de ea una cum concretione constat III, 615, 46 s.

Liquefieri quod nequit (ἄτηκτον); dicitur juxta potentiam III, 619, 3; ad id pertinet fictile III, 619, 22, 26; quænam sint III, 623, 52 ss.

Liquidum; v. *Humidum.*

Lis; si simpliciter intenta est, nihil vetat quominus simpliciter vel absolvant vel damnent judices, 509, 46; in iis veracem esse justitiæ est opus II, 244, 46; eas dijudicabant reges ætatis heroicæ, 538, 12, 24; alias alii disceptant in nonnullis rebuspublicis, 521, 29; de pactis agitatæ non a bonorum priva possessione, sed ab improbitate pendent, 501, 23; Platonis quoque reipublicæ civibus erunt, 502, 23; earum intentionibus præfecti magistratus ad forum necessarium convictus celebrare debent, 615, 8; in ultimo democratiæ genere curandum est ut quam paucissimæ de bonis publicandis intendantur, idque quomodo, 595, 31; in ultimo democratiæ genere melius dijudicantur, si judicia per paucos dies, sed de multis rebus cogantur, idque quare, 595, 48; earum intentiones et introductiones apud tabelliones perscribuntur, 598, 36; Lacedæmone alias alii magistratus disceptant 517, 30; 521, 30, cf. 513, 26, 38; Carthagine omnes iidem, 517, 29; 521, 33, cf. *Judicia*; propter sibi impendentes democratiam Rhodii sustulerunt nobiles, 567, 11; 570, 26; civibus multas antiquas esse vidit Aristoteles Rhodius, 643, 31; judicium instituit idem, apud quod intra præscriptum diem dirimendæ essent, 643, 33; earum provocatione cum ad hoc tribunal, tum apud se ipsum, mulctis propositis multam pecuniam coegit Aristoteles, 643, 36; earum se studiosum non esse dicere debet defensor, ubi insimulant eum rhetoricam discere atque meditari, 452, 12; non earum amore se rhetoricam discere et exercere dicere debet defensor, 452, 12; non earum amore se in adversarii res inquirere, dicendum est oratori, 454, 5; me amare dicit adversarius, etiamsi probare nequeat, me unquam in judicio fuisse, 379, 40; ad eas adhibetur remora III, 29, 27.

Literæ (γράμματα); iis constat sermo III, 249, 40; partim labiorum commissura, partim linguæ appulsu enuntiantur III, 249, 43 s., cf. III, 250, 10 ss.; enuntiari non possunt pleræque, nisi lingua et labia lubrica sint III, 249, 41 ss., 46 ss.; quomodo a se invicem differant a metricis sciscitari oportet III, 249, 45 s.; multum ad eas enuntiandas conferunt dentes anteriores III, 252, 19 s.; vocis affectiones sunt IV, 167, 39; iis nonnulla animalia carent III, 4, 11; nonnullas enuntiant quædam avium genera, idque quænam III, 27, 35 ss.; eas qui maxime enuntiant aves latiorem linguam habent III, 258, 18 s.; sive nullæ sive paucæ ab animalibus emittuntur IV, 308, 3; earum defectu laborant balbi et blæsi III, 250, 14 s.; interdum transformantur dum a loquente ad audientem deferuntur III, 489, 21 s.; vocis species sunt quas e genere faciunt differentiæ II, 552, 22 s.; earum principia non numero, sed specie definita sunt II, 499, 13; tot erunt quot vocis elementa, si hæc elementa finita II, 495, 26 ss.; earum similitudine fortasse veritatem venari licet II, 138, 3; ab iis quoque aliquid secedet, si a syllabis secedit III, 330, 35 s.; non omnibus eædem, 24, 24; quænam inter eas et tibia foramina intercedat affinitas II, 637, 33 s.; si elementa substantiarum sint, unaquæque earum aliquid erit, idque quare II, 627, 28 ss.; quum nihil vetat, quin uniuscujusque earum multa sint, nec uniuscujusque earum exstat idea, similes syllabæ eatenus infinitæ esse poterunt II, 627, 51 ss.; de iis non fit deliberatio, idque quare II, 27, 52; an priusquam eas scirent leges cantaverint IV, 209, 25 s.; a Phœnicibus inventas in Græciam attulit Cadmus fr. 259, b, v. *Elementum.*

Literæ minutæ; cur eas lusciosi scribant IV, 274, 24 ss.; IV, 275, 14 ss.

Literæ vetustæ; ubinam exaratæ IV, 100, 14, 21.

Lithargyrina vasa; argentum similant, 276, 14.

λίθος· ad eum jurabant Athenienses fr. 234, b.

Litigantes; eorum alter semper improbus est, ubi quæritur an res sit, 407, 8.

Litigiosi (δυσέριδες); eorum amicitiam non petimus, 352, 11.

Litra; Ægineticum obolum adæquat fr. 252, b.

Littus; quomodo id vocaverit Lycophron, 388, 42; navigantibus moveri videtur, idque quare III, 510, 19 s.; ei proximæ partes bene temperatæ sunt III, 158, 9 s.;

eorum ope loca aspera a cænosis distinguunt piscatores III, 91, 30 ss.; in ea umbilici qui vocantur nascuntur idque unde IV, 63, 34 s.; quamobrem in eo fodientes dulcem aquam inveniamus IV, 298, 16 ss.; crassa et tortuosa fiunt quum mare fluctuans exæstuat, tenuia vero et recta quum tranquillum III, 594, 22 ss.; fluctuosiora cur sæpe solida efficiantur IV, 234, 6 ss.; cur interdum ad id appellant delphines, ignoratur III, 206, 21 ss.; ea hieme petunt pisces quidam III, 156, 49 s.; III, 158, 1 s.; circa ea vivit aquila marina III, 188, 16.
Livia; v. *Pelias.*
Lividi (πελιδνοί); cur rigentes efficiantur IV, 154, 44 ss.
Livor (πελιώματα); cur eum plagæ sumant IV, 160, 40 ss.
Lixivia (κονία); ad aquam potius pertinet, idque quare III, 617, 34; III, 624, 20 s.; ignita est, ideoque calorem habet III, 233, 21 s.; alienum calorem habet III, 624, 37; amara est IV, 138, 18; quare flava efficiatur III, 643, 8 s.; tingit III, 647, 25; rufos reddit capillos IV, 289, 18; cur dentium stuporem non tollat IV, 115, 17; IV, 154, 42.
Localus (λόκαλος) (?); appendices intestinorum habet III, 34, 39.
Locatio; pactum voluntarium est II, 55, 11.
Locatio operæ (μισθαρνία); ad alteram rei pecuniariæ speciem pertinet, 493, 10; partim artes illiberales, partim artes non artificiosas respicit, 493, 10.
Lochagi; taxiarchis subditi sunt, 599, 38; quomodo commeatus magna copia simul emere ac militibus distribuere coacti sint a Timotheo Atheniensi, 646, 30; excurrunt classici signo audito III, 639, 20 s.
Lochi; quidnam apud Lacedæmonios fr. 271, b.
λόχμαι· v. *Fruticeta.*
Locri; olim Leleges vocati fr. 252, a; fr. 276, b; Bœotiam tenuere fr. 276, b.
Locri; apud eos lex patrimonia vendere vetat, nisi quis sibi manifesto calamitatem accidisse ostendat, 506, 26; quodnam iis consilium Stesichorus dederit, 372, 27; 398, 33; eorum respublica corruit propter affinitatem cum Dionysio, 574, 42.
Locri Epizephyrii; de eorum legibus et institutis fr. 274, a, b; eorum civitas bene administratur, idque quare fr. 275, a; iis leges scripsit Zaleucus, 519, 17; fr. 275, a.
Locris; Onomacriti patria, 519, 22.
Loculus (κύτταρος); pertuso eo quo obductus erat exeunt nymphæ apum, vesparum et crabronum III, 94, 2.
Locus; nullas de eo dubitationes vel solutiones protulerunt Aristotele antiquiores II, 285, 2; eum revera exstare probatur ex alternatione eorum quæ vasis continentur II, 285, 4 ss.; elementorum naturalium latio probat eum non solum exstare sed etiam facultate quadam præditum esse II, 285, 12 ss.; qui dicunt inane esse eum hoc ipso agnoscunt II, 285, 32; ei assimilant inane qui id exstare putant II, 292, 10; II, 293, 21, 35, 40 s., 45; II, 294, 20, 26 s.; videtur igitur aliquid a corporibus differens et corpora in eo esse II, 285, 10, 34; II, 288, 42; II, 290, 19; Hesiodus probat se omnia in eo esse arbitrari II, 285, 40 s.; si vera dixit Hesiodus, admirabilis erit ejus potentia et omnium prima II, 285, 42; non perit intereuntibus rebus quæ in eo sunt II, 285, 45; magnitudinem habet sed non corpus II, 286, 9; nec elementum est, nec ex elementis compositus II, 286, 7; nec corporeus, nec incorporeus II, 286, 8; nec ad ullam quattuor causarum pertinet II, 286, 13; si ad entia pertinet quæritur ubinam sit II. 286, 17; ejus locum exstare debere perhibebat Zeno II, 286, 17, 19; si omne corpus in eo, in omni etiam corpus esse debebit II, 286, 20; igitur crescentium etiam crescere debet II, 286, 22; eum omnes aliquid esse fatentur II, 286, 48; de eo Zenonis ratiocinationem secutus est Gorgias III, 680, 34 s.; solus quidnam sit, exponere conatus est Plato II, 286, 49; de eo Platonis opiniones, v. *Plato*; quasnam ob causas difficile perspectu sit, quidnam sit II, 290, 25 ss.; ejus consideratio pertinet ad naturæ scrutatorem II, 292, 8; quatenus ejus consideratio cognata sit cum vacui consideratione II, 292, 9; idem esse videtur quod vacuum et plenum, sed essentia differens II, 292, 13; definitio II, 290, 23 ss.; est quantum continuum, 6, 47; 7, 19 ss.; ejus partes ad eundem terminum pertingunt ac partes corporis, 7, 21; maxime inter quanta contrarietatem recipere videtur, 8, 51; magnitudinem habet II, 466, 17; id est quod primum continet unumquodque corpus II, 286, 32; II, 288, 41 s., cf. II, 427, 29; videtur esse magnitudinis intervallum II, 286, 37; nec contenti pars est, nec ejus intervallo major II, 289, 26; probatur nec forma nec materies esse II, 287, 2 ss.; II, 288, 34, cf. II, 289, 39 ss.; II, 290, 20; tres dimensiones habet II, 285, 49; probatur corpus non esse II, 285, 49 ss.; nec corporis locus II, 285, 52 ss.; omnis supra et infra habet II, 288, 45; videtur forma esse quia continet II, 289, 42, cf. II, 287, 13; probatur non esse intervallum inter fines contenti quia scilicet nullum hujusmodi intervallum exstat nisi corporis intrantis magnitudo II, 289, 48 ss., cf. 40 s.; de rebus quæ in eo sunt maxime proprio sensu adhibetur præpositio *in* II, 287, 44; semper corporibus accurate respondere debet II, 280, 25; simul cum corpore est II, 290, 50, cf. II, 296, 28 s.; quia finita sunt, universum etiam finitum esse debet II, 280, 24., cf. II, 281, 1; II, 597, 16 s.; cuique corpori sensibili proprius est II, 280, 1; II, 281, 9, 14; partis idem est qui totius II, 280, 2, 51; II, 597, 1; nec pars, nec habitus est, sed separabilis est ab unaquaque re II, 287, 8, cf. 5; II, 290. 19; videtur superficies et vas et continens esse II, 290, 48 s.; vasi similis esse videtur II, 287, 9 s., cf. II, 285, 6; II, 288, 44; vas est quod transferri nequit II, 290, 34; in eo est corpus quod ab alio corpore ab externa parte continetur II, 291, 1; in eo alia potentia sunt, alia actu, idque quænam II, 291, 9 ss.; in eo alia per se sunt, alia per accidens, idque quænam II, 291, 13 ss.; in eo est mobile corpus, non vero ens omne II, 291, 39; II, 309, 29; in eo non est ens II, 309, 24; II. 598, 18; in eo non sunt res mathematicæ II, 285, 28 s.; quando inprimis videatur materies esse II, 290, 9 ss.; quomodo differat a materie II, 290, 15 ss.; quomodo in ejus categoria exstet differentia inter materiem et formam II, 429, 50; si forma vel materies esset, in se ipse contineretur, ideoque loci locus esset II, 287, 23; alicubi est, sed non in loco II, 291, 37; constat partibus positionem ad se invicem habentibus, 7, 34; quænam sint ejus differentiæ II, 281, 9, 19; II, 597, 24, 27 s.; ei primarie inest prius et posterius II, 300, 33; ejus contrarietates et differentiæ sunt supra et infra, ante et retro, dextrum et sinistrum II, 358, 41 ss., 49 s.; II, 371, 24, 47, cf. II, 445, 11; ejus partes et species sunt sex dimensiones II, 285, 17 s., cf. II, 287, 21; II, 316, 44 s.; quomodo a parte differat II, 289, 23 ss.; quibus competit, iis competit et situs II, 445, 4 s,, 10; competit rebus mathematicis, sive seorsum sint, sive alio modo II, 445, 5 ss.; quæ in eo sunt corpora omnia sensibilia sunt II, 377, 35; eo quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 14; quæ in eo sunt, eo circumdantur II, 303, 27, 40; non sic in eo dicuntur

esse res, ut sint tunc quum locus est II, 303, 30; alium corporibus facere præter uniuscujusque molem nihil refert II, 297, 2 s.; singularium cuique proprius est II, 635, 44 s.; igitur absurdum est si non dicas quidnam sit, res mathematicas vero alicubi esse dicas II, 635, 46 s.; item si eum simul cum corporibus mathematicis crees II, 635, 43 s.; qui alicujus rei naturalis est, alius semper præter naturam est II, 378, 25; itemque vice versa II, 380, 35 s.; II, 382, 19; numero infinita sunt II, 417, 30 s.; infinita esse nequeunt II, 280, 22 ss.; II, 281, 13 s.; II, 597, 15 ss., 25 s.; infinita esse deberent, si corpora infinita exstarent II, 376, 15, cf. II, 377, 46 ss.; quibus indivisus est, ea et ipsa indivisa sunt III, 440, 47; eundem occupabunt puncta quæ se invicem tangunt IV, 51, 30 s.; in quo est res definienda, ne differentiæ loco ponatur, 245, 14; primus continentis finis immobilis est II, 290, 39; eo plurimum distant quæ per diametrum e regione posita sunt III, 588, 27 s.; potest esse id in quo fit motus II, 358, 48, cf. II, 356, 23; non movetur II, 308, 10, 16; II, 597, 42 s.; non quæreretur, si non esset motus localis II, 289, 4; exemplum rerum in quibus fit motus II, 313, 4; sine eo consistere non posse videtur motus II, 278, 19; mutatio secundum eum dicitur latio II, 440, 40; competit omni rei quæ per se movetur III, 436, 25 ss.; non vero ei quæ per accidens III, 436, 26; quærendus est in rebus quæ motum et supra et infra habent II, 287, 22; ejus oppositionibus respondent lationum oppositiones II, 371, 49, v. *Mutatio secundum locum*; in quem aliquid movetur specie differt a loco ex quo movetur II, 379, 46, 50; solus ex iis in quibus fit motus continuus esse potest II, 466, 16 s.; circularis solus continuus esse potest, idque quomodo II, 466, 18; igitur non propter eum continuus est motus II, 466, 14; ad suum unumquodque fertur II, 463, 14 s.; II, 465, 47 s.; ad suum unumquodque fertur et ibi manet II, 285, 15; II, 286, 46 s.; II, 291, 40, 43; ad suum feruntur res eadem de causa qua fiunt generationes et mutationes II, 427, 6 ss.; ad suum ferri idem est quod ad formam suam ferri II, 427, 20 s.; ad suum ferri idem est quod ad simile ferri II, 427, 32 s.; ad quæ feruntur corpora caret infinitum II, 378, 21; ad quæ ferantur corpora, si desint, obtinere nequit motus II, 378, 21 s.; iis distinguitur motus naturalis a motu præter naturam II, 378, 23 s.; in quem non vi manent corpora, ad eum feruntur naturaliter II, 378, 37; in quem feruntur non vi, in eo naturaliter manent II, 378, 38; III, 436, 36 s.; in quo vi manent, ad eum quoque vi feruntur II, 378, 38; in quem vi feruntur, in eo quoque vi manent II, 378, 39; II, 436, 37 s.; in omni esse potest corpus II, 382, 36; igitur extra cælum non exstat II, 382, 34; II, 394, 7; in eo non sunt quæ extra circularem conversionem sunt II, 382, 42; in eo sunt et terra et mare et cælum, ideoque mobilia sunt II, 306, 16 ss.; quo mare continetur, non maris est, sed potius aquæ III, 577, 10 s.; periit, ubi aer in aquam mutatur II, 287, 28, v. *Ubi*.

Loca; tria sunt quorum appulsu fiunt consonantes simplices, ideoque et tres sunt numero duplices II, 637, 24 s.

Loca; non semper eadem sicca vel humida sunt III, 571, 1; III, 572, 12 ss., 23 s.; III, 573, 11, s., 51 s.; mutantur pro fluminum ortu vel defectu III, 571, 2 s.; ubi exsiccantur fontes evanescunt III, 571, 19 s.; plura hodie esse videntur quæ sicca, quam quæ humida evadunt III, 572, 28 s., 30 s.; III, 579, 12 s.; salubria sunt prouti flatibus pervia IV, 118, 21; IV, 149, 17; IV, 288, 15 s.; quomodo eorum ratione differant animalia III, 170, 13 ss.; ab iis pendet nobilitas vel ignobilitas plantarum ac animalium sponte pullulantium III, 390, 18; quænam plantis convenientia vel non IV, 35, 5 ss.; in aliis desunt quædam animalia, in aliis non desunt, sed diu non vivunt et male habent III, 168, 37 ss.; quæ eadem incolunt animalia, sibi invicem bellum ingerunt III, 172, 35 ss., cf. III, 173, 17 s; in iis ubi degere solent melius habent quique pisces III, 163, 45 ss.; quibusdam tamen piscibus peculiaria quædam prosunt III, 163, 48; quænam universis fere piscibus conducant III, 163, 18, 49 ss.; eorum calor et avium et quadrupedum vivipararum ova maturat III, 376, 14 ss.; in Crastonia prope Bisaltarum regionem exstat in quem ingressa animalia pereunt IV, 97, 29 s.; iis mentem advertere debet legumlator, 503, 49; ejus communione non constat civitas, etiamsi sine hac communione exsistere nequeat, 530, 8, 14; quando ejus natura parum ad civitatem condendam apta est, seditio oriri solet, 568, 23; quibus præest ea bene nosse debet administrator, 639, 8; eorum opportunitate bello superiores evadimus, 419, 26; 456, 31; eo conferunt ut res majores videantur, 327, 44; eorum intervalla amicitiam ipsam non dissolvunt, sed ejus functionem II, 94, 39; in *Phinidis* eum videntes colligunt sibi fatale esse ut ibi moriantur, 470, 9, v. *Regiones*.

Loca calida et sicca; in iis multa animalia vivipara magna III, 242, 6 s.

Loca cavernosa terra; mari subdita IV, 229, 42, 48.

Locus communis; quisnam II, 286, 27; quomodo differat a loco proprio II, 286, 27 s.

Loci communes; idem quod elementa, 375, 1; 384, 17; est id in quod multa enthymemata incidunt, 384, 18; respiciunt syllogismos dialecticos ac rhetoricos, 316, 24; quomodo a speciebus differant, 316, 45; enthymematum quomodo seligendi sint, 374, 36; quomodo eligendi, ubi repente et inopinato de aliqua re disserendum est, 374, 39; qui maxime communes sunt, maxime valent ad definitionem confirmandam, 258, 50; ex iisdem ducuntur syllogismi contrarii e quibus ipsa enthymemata, 383, 4; memoriæ infixi res ipsas in memoriam revocant, 275, 1; III, 497, 40 ss.

Locus infinitus (ἄπειρος); si exstet, exstabit etiam corpus infinitum II, 278, 10; exstabit si vacuum sit II, 278, 9 s.; percurri nequit II, 332, 52; probatur in finito tempore percurri non posse II, 327, 51 ss.; idque sive ab alterutra parte, sive utrinque infinitus sit II, 328, 10 ss.

Locus intermedius (ὁ μεταξύ); in eo necessario esse probatur supernatans II, 380, 32 ss.; ejus differentiæ postea exponentur II, 380, 38.

Locus loci (ὁ τόπος ἐν τόπῳ); exstaret si materies aut forma esset locus II, 287, 23 ss.; item si exstaret intervallum inter fines contenti II, 290, 3.

Loci memoriales; v. *Memoriales loci*.

Locus nos circumdans (ὁ περὶ ἡμᾶς); ortui et interitui solus obnoxius est II, 510, 33; maxima pars universi est II, 510, 34, cf. 31.

Locus primus; neque minor neque major est ea re cujus locus est II, 288, 43; II, 289, 20, cf. II, 291, 33.

Locus sophisticus; v. *Sophisticus locus*.

Locus proprius (ἴδιος); quinam II, 286, 28, 31; quomodo a loco communi differat II, 286, 27 s., cf. *Locus primus*.

Locus supremus (ὁ ἄνω); eum antiqui diis tribuunt, idque quare II, 389, 32, cf. II, 370, 43; II, 381, 54 s.; unde constet eum neque calidum, nec ignitum esse III, 556, 13 ss.

Locum mutantia (κατὰ τόπον μεταβλητικά); exceptis partim insectis, sexus discrimen habent III, 319, 28 ss.

Locustæ (ἀκρίδες); insecta sunt quæ a congeneribus animalibus gignuntur III, 93, 15; III, 328, 28; conspectum est in earum utero concepta generari III, 328, 50; eodem modo coeunt quo reliqua insecta III, 99, 29 ss.; earum mas femina major est III, 99, 31; quomodo et ubinam pariant III, 99, 31 ss.; III, 100, 1; post earum partum fiunt vermes ovis similes a terra tenui tanquam membrana circumdati III, 99, 35 ss.; eorum fœtus adeo molles sunt ut attactu conterantur III, 99, 37 s.; non in terræ superficie sed paulo infra sunt III, 99, 39; per hiemem sub terra manent eorum ova III, 100, 1 s.; atque ibi maturantur III, 99, 37; una cum æstate, e fœtu anni superioris nascuntur III, 100, 2 s.; ubi maturuerunt, e terreo tegmine emergunt nigræ et exiguæ III, 99, 40 s.; deinde disrupta cute statim majores fiunt III, 99, 41 s.; sub finem æstatis pariunt et post partum moriuntur, idque quare III, 99, 43 s.; earum mas eodem tempore moritur quo femina III, 99, 45 s.; vere e terra prodeunt III, 99, 46 s.; non nascuntur in montano aut exili solo, sed in campestri et hiante, idque quare III, 99, 47 ss.; eodem modo quo illæ pariunt et post partum moriuntur attelabi III, 100, 4 s.; canoras educare conata est mulier quædam tenellas venata III, 215, 40 ss.; hæ sponte (i. e. sine mare) prægnantes factæ sunt III, 215, 42; qualem ventriculum et intestina habeant III, 68, 12 ss.; senectam vel folliculum exuunt III, 162, 17; insecta salientia sunt III, 284, 44 s.; gubernacula a posteriori parte habent, idque quare III, 284, 46 ss.; gubernaculorum ope sonum producunt III, 72, 6 s.; earum voces argutæ III, 661, 49; ea paulo major est tyrannus III, 151, 4; cum serpentibus pugnans eos collo corripit (*pro* ἀκρίδα *legend. est fortasse* ἰκτίδα) III, 178, 8 s.; iis vescuntur talpæ in Ætolia IV, 107, 18; earum genus Argis nasci dicitur quod scorpiomachum vocant IV, 102, 3 ss.

Locustæ marinæ; unum e quattuor magnis crustatorum generibus III, 285, 25 s.; earum multæ species sunt non solum forma sed et magnitudine longe diversæ III, 285, 27 ss.; ad crustata pertinent III, 7, 22; III, 55, 35 s.; III, 58, 12 s.; III, 80, 25 s.; III, 90, 41; III, 545, 38 ss., 44 s.; crustatis ideoque animalibus aquatilibus accensendæ sunt II, 3, 9; III, 73, 48 s., cf. III, 6, 28; crustata sunt ideoque prægnantes optimæ sunt III, 170, 44; item in ore habent linguæ similem partem III, 251, 27 s.; sanguine carent III, 5, 32; quomodo natent III, 6, 28 s.; in cauda pinnas habent III, 6, 29; idque quinque III, 58, 46 s.; iis habitu similis est cancellus III, 64, 18 s.; iis quod ad pronas partes attinet, similes sunt squillæ gibbæ III, 58, 39 s.; astacis similes sunt III, 58, 13 s.; quibusnam rebus ab iis differant III, 58, 14 s.; III, 59, 17 ss., 37, 40 ss., 51 ss.; pedes utrinque quinque habent, si iis adnumeres ultimas forfices III, 58, 33 s.; earum corpus oblongum est III, 58, 52 s.; qualia ante oculos cornua habeant III, 59, 9 s.; magnos oculos habent III, 59, 40 s.; totum corpus pectusque aspera habent III, 59, 51 ss.; dentes in ore habent, idque quales III, 59, 21 ss.; III, 58, 35 s.; III, 60, 19; inter dentes habent carunculam linguæ similem III, 60, 23 s., cf. III, 61, 21 s., 34 s.; post os habent gulam brevem III, 60, 11, 24 s.; post gulam vero ventriculum membranaceum III, 60, 12, 25 s.; circa ventriculi os tres habent dentes eosque quomodo dispositos III, 60, 26 s.; omnes in ventriculo duos dentes habent, idque quare III, 278, 45 ss.; quale intestinum habeant et quomodo dispositum III, 60, 28 s., 36 s.; ubinam terminetur eorum intestinum III, 60, 13 ss.; multas partes habent branchiis similes III, 60, 7; easque in parte supina III, 59, 4; juxta eas intercipiunt aquam quam ore admittunt III, 60, 6; marum meatus genituræ destinatus eodem modo se habet quo feminarum uterinus III, 60, 34 s., 39; quomodo se habeat iste meatus et ubinam situs sit III, 60, 32 ss.; hujus meatus et intestini situ quadrupedibus similes sunt III, 60, 38; quomodo prioris pedis ratione a maribus differant femellæ III, 59, 2 s.; quomodo pinnarum ratione III, 59, 4 s.; quomodo calcarium III, 59, 6 ss.; quomodo caudæ III, 61, 40 s.; earum uterus duplex est III, 383, 51 s.; quænam partes solis maribus propriæ sint III, 60, 43 ss.; quomodo se habeant feminarum ova et ubinam sita sint III, 61, 1 ss.; earum ova rubra sunt et incisuras habent III, 63, 33 ss., cf. III, 57, 16; iis quod ad ova et anfractus attinet eodem modo se habent squillæ III, 60, 42 s.; eodem loco ova pariunt quo excrementum emittunt, idque quonam III, 60, 14 ss.; quomodo coeant III, 80, 26; item quonam loco et anni tempore III, 80, 28 ss.; eodem modo quo illæ coeunt astaci et squillæ III, 80, 31 s.; post coitum prægnantes sunt et ova habent per tres fere menses, idque quosnam III, 90, 41 ss.; his elapsis ova immatura pariunt in plagulas ventri subditas III, 90, 44; III, 91, 16; idque quonam habitu III, 91, 12 ss.; et quonam anni tempore III, 91, 23; singula earum ova immatura fici granum magnitudine æquant III, 91, 4 s.; eorum ovum fragile gignitur atque in octo partes dividitur III, 48 s.; cf. III, 90, 91, 46; quomodo in plagulis disposita sint III, 90, 48 ss.; III, 91, 5 ss.; quomodo ea caudæ ope retineant et cooperiant III, 91, 9 ss.; per viginti dies ova ventri subjecta concoquunt III, 91, 19; eorum ova crescunt quemadmodum vermes III, 90, 45; eorum ova matura consistens aliquid atque confertum efficere videntur III, 91, 2, 20 s.; quo anni tempore ova abjiciant III, 91, 24; quindecim dies post ova abjecta ex iis gignuntur earum pulli III, 91, 21 s.; capiuntur sæpe digito minores III, 91, 22 s.; iisdem temporibus quo illæ pariunt ursæ III, 91, 36 s.; cutem duram habent III, 317, 14; modo vere, modo autumno post partum senectam exuunt III, 162, 21 ss.; jam reperti sunt qui molle tegimen circa pectus haberent, inferiores vero partes duras III, 162, 23 ss.; pedibus non ad incedendum sed ad natandum utuntur III, 317, 14 s.; orrhopygium habent III, 317, 21; idque natationi adhibent tanquam remo innixæ III, 285, 39 s., cf. 37 s.; eatenus igitur a cancris differunt quia cauda (porrecta) carent III, 285, 37 s.; eatenus vero similes sunt quod utrisque forfices sunt, idque quem in usum III, 285, 30 ss.; quomodo flectant forfices, quomodo pedes III, 285, 33 s.; omnes forficem dextram majorem habent, idque quare III, 286, 15 ss.; quatenus ab iis differant squillæ III, 286, 3 s.; quinque menses latitant III, 162, 27 s.; esca capiuntur, ideoque olfactum habent III, 71, 8 ss.; de earum somno v. *Aquatilia*; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 192, 10 ss.; in asperis et saxosis locis inveniuntur, non vero in cænosis III, 91, 26 ss.; ubinam igitur occurrant III, 91, 29 s.; hieme et vere littora petunt, æstate vero altum, idque quare III, 91, 34 ss.; testam vere exuunt, idque tam recens natæ quam post III, 91, 39 ss.; omnes longævæ sunt III, 91, 42 ss.; in alto in locis asperis ac saxosis degunt ibique latibula construunt III, 148, 30 ss.; pisciculos circa latibula venantur III, 148, 29 s.; superant tamen et magnos pisces III, 148, 20 s.; e. gr. congros, idque quare III, 148, 22; devorantur a polypis III, 148, 22; igitur si in eodem rete concludantur ac polypi præ pavore moriuntur III, 148, 23 s.; quomodo cibum ori admoveant III, 148, 32 ss.; secundum naturam prorsum incedunt cornibus in latera demissis III, 148, 34 s.; metu perculsi retro fugiunt cornua procul vibrantes III, 148, 35 s.; cornibus inter se pugnant III, 148, 37 s.; sæpe confertim in greges conveniunt III, 148, 38 s.

Locustæ feminæ; ova in plagulas inferiores pariunt III, 286, 11 s.; igitur has plagulas latiores habent quam mares III, 286, 9 s.

Locustis similia animalia; crustatis accensenda sunt III, 240, 24 ss.; III, 278, 40 s.; partes molles intus, duras vero extra habent, idque quare III, 240, 24 ss., cf. *Crustata*; eorum feminæ in se ipsæ partum edunt III, 384, 3 s., 9; atque ideo majores quam mares habent plagulas, idque quare III, 384, 8 ss.; eorum ova duro putamine tecta sunt III, 384, 9; eorum ova foris incrementum capiunt III, 384, 10.

Locutio; v. *Loquela*.

Logica disciplina; ad eam remittitur quæstio ideas spectans II, 190, 9; ad hanc solam pertinent argumentationes simul communes et refellentes II, 190, 10.

λογικῶς· II, 540, 28; II, 541, 28; opponitur propriis rationibus II, 361, 32 s., v. *Sermonis causa*.

λογικώτερον· II, 377, 42.

Logistæ; magistratus apud Athenienses fr. 243, b; ab euthynis diversi *ibid.*; quomodo creentur *ibid.*

λογιστικόν· ei inest pudor, 214, 38; item voluntas, 214, 44; ei plerumque proprium est ut τῷ θυμοειδεῖ et τῷ ἐπιθυμητικῷ imperet, 219, 36; ei tanquam primum proprium est prudentia, 227, 43; ei non proprium est ut ratiocinetur, si τῷ ἐπιθυμητικῷ non proprium sit ut cupiat, 234, 5; si ei proprium est primum prudens, τῷ ἐπιθυμητικῷ proprium erit primum temperans, 234, 13; animæ pars erit primo, si τὸ ἐπιθυμητικὸν quoque pars animæ est primo, 234, 24, cf. *Anima ratione prædita* et *Ratione prædita pars animæ*.

λόγοι καὶ σκέψεις· 72, 25.

λόγος· eorum quæ in subjecto sunt nunquam prædicatur de subjecto, 3, 9; subjecti prædicatur, 4, 32; an revera contraria recipere valeat, necne, 6, 4 ss.; quomodo ea re ab οὐσία differat, *ibid.*; est quantum discretum, 6, 45; 7, 4 ss.; ejus mensura syllaba brevis ac longa, 7, 5; constat partibus non habentibus inter se invicem positionem, 7, 44,

λόγος· v. *Argumentatio*, *Definitio*, *Explanatio*, *Oratio*, *Ratio*, *Sententiæ*, *Sermo*.

λόγος τῆς οὐσίας· non idem in homonymis, 1, 2; idem in synonymis, 1, 8; prædicati de subjecto prædicatur, 2, 49.

λόγους (οἱ περὶ τούς) (i. e. οἱ σοφοί) - οἱ πολλοί· 290, 28, 29.

λοιδορία· 408, 39.

λοιδορητικός· v. *Contumeliosus*.

Loligines (τευθίς); ejus descriptio fr. 184, a; ad mollusca pertinent III, 7, 23; III, 80, 5 s.; III, 148, 41; fr. 178, b; ideoque prægnantes optimi III, 170, 47; habent præter pedes duas proboscides III, 56, 12 s., v. *Proboscides*; alveum magnum sed pedes parvos habent III, 56, 40 s.; mollia sunt ideoque pedes habere videntur iisque et pinnis natant idque celerius versus corpus III, 6, 26; non graditur III, 6, 26 s.; III, 56, 41; eorum corpus potius in longitudinem extenditur III, 56, 42; multo minores sunt quam lolii III, 56, 43 ss.; pinnæ non integrum earum alvum circumdant III, 56, 49 s.; III, 288, 16 ss.; quomodo corporis forma a loliis differant III, 56, 48 s.; unicum molluscum est quod altum incolat III, 56, 51; III, 278, 22; duo conceptacula habent ventriculo similia III, 277, 50 ss.; quorum alterum minus ingluviei simile est quam apud sepias et polypos atque figura differt III, 277, 52 s.; idque quia molliores habent carnes III, 278, 1 s.; super mytide atramentum habent III, 278, 14 s.; pavoris tantum causa atramentum emittunt III, 192, 28; in prona corporis parte durum habent aliquid quod gladius vocatur III, 57, 22 ss.; earum gladius cartilaginosus et tenuis est III, 278, 31 s., v. *Gladius*; quomodo coeant III, 80, 17 ss., cf. *Mollusca*; duo ova habere videntur III, 383, 47; idque quia earum uterus figuratus et bifidus est III, 383, 48 s.; in alto pariunt III, 92, 47; idque continuum aliquid III, 92, 48; unaquæque ex unico ovo gignitur III, 92, 52; quomodo mas a femina differat III, 92, 52 ss.; superant et magnos pisces III, 148, 41 ss.

Lolium (αἶραι); somniferum est, ideoque capitis gravitatem affert III, 504, 42 ss.; IV, 315, 19 s.; ei comparatur mandragoras IV, 315, 20; cur ei admixta farina saginata animalia citissime pinguescant IV, 315, 52 ss.

Lolius (τεῦθος); ejus descriptio fr. 184, b; habent præter pedes duas proboscides III, 56, 12 s., v. *Proboscides*; alveum magnum habent, sed pedes parvos III, 56, 40 s.; igitur pedibus non utuntur ad gradiendum III, 56, 41; eorum corpus potius in longitudinem extenditur III, 56, 42; multo majores sunt quam loligines, idque quanti III, 56, 43 ss.; quomodo corporis forma a loliginibus differant III, 56, 48 s.; pinnæ eorum integrum alveum ambiunt III, 56, 49 s.; pinnam perpetuam ac continuam habent III, 288, 15 s.; in prona corporis parte durum habent aliquid quod gladius vocatur III, 57, 22 ss., v. *Gladius*; altum incolunt III, 56, 51; genus eorum infrequens est III, 56, 47 s.; gregales sunt III, 175, 11; pauci eorum alterum annum explent III, 92, 49.

Longævitas; v. *Vita longa*.

Longævum; exemplum citatur, 116, 19.

Longæviores; quamobrem sint qui manus cæsuram per totam palmam habent IV, 170, 1 ss.; IV, 285, 5 s.

Longicolles aves; v. *Aves longicolles*.

Longicrures aves; v. *Aves longicrures*.

Longinqua; ea non metuimus, 353, 32.

Longinqui; iis injuriam facere solent, 339, 15.

Longitudo; quid II, 525, 28; continuum est III, 469, 22; igitur ei inest indivisibile aliquod, licet forsan non separabile quod unum ex ea facit III, 469, 19 ss.; nihil igitur impedit quominus eam tanquam actu indivisibilem cogitemus, idque in tempore individuo III, 469, 8 ss.; eodem modo indivisibilis est ac tempus III, 469, 10 s.; igitur tunc dicere non licet quidnam in utroque temporis dimidio cogitetur III, 469, 11 s.; ejus dimidia potentia tantummodo sunt donec non dividitur III, 469, 12 s.; ubi alterutrum ejus dimidium seorsum cogitat intellectus, simul tempus dividit III, 469, 13 s.; quomodo eam cogitet intellectus tanquam e duobus dimidiis compositum III, 469, 15 ss.; eodem modo dividitur quo motus et tempus et id quod movetur et motus passio III, 323, 35, cf. 13 ss.; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum, ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss.; ei eodem modo inest infinitum quo tempori II, 360, 24, cf. II, 320, 26, 31; quidnam ejus principium II, 514, 23; ejus principium supra II, 390, 37; II, 391, 19; ejus mensura longitudo II, 575, 23; ejus mensura unum est II, 574, 38; eam metitur cubitus, idque quomodo II, 303, 9 s.; latitudine et altitudine prior est II, 613, 8 s.; latitudine prior est II, 391, 19; quidnam ejus recto respondeat in latitudine, in numero et in colore II, 637, 53 s.; ei æqualis esse nequit affectus II, 339, 6 ss.;

ei nihil inest præter puncta et lineas IV, 52, 50; eam continet et terminat punctum II, 301, 51; e punctis non consistit IV, 52, 44 s.; qui per eam fiunt motus oppositi sunt II, 362, 26; cæli quid II, 391, 44; cur in eam potius crescant animalia et plantæ IV, 202, 35 ss.; apud ea in triplex augetur IV, 202, 36, v. *Linea*, *Magnitudo*.

Longitudines; eas e longo et brevi faciunt Platonici quidam II, 624, 52; eas e longo et brevi generant idearum assertores II, 631, 47; eas ex ente et non ente (i. e. ex uno et indeterminata dyade) generant idearum assertores II, 631, 29 s.; II, 633, 32.

Longitudo geometrica; qualis fr. 90, b.

Longitudo insecabilis; non exstat II, 411, 25, cf. II, 318, 4.

Longitudo mediocris; in omnes orationum partes quadrat, 424, 17; quomodo concilietur orationi, 435, 45.

Longitudo prima; secundum Platonem ideæ animalis et reliquarum idearum elementum est III, 434, 33 ss.

Longitudo vitæ; eam nonnulli antiqui lepidissime a fellis absentia pendere putarunt III, 275, 31 ss.; verisimile ad eam aliquid conferre jecur III, 275, 37 ss.; pendere probatur ab eo quod humor non facile exsiccatur III, 529, 25 s.; item ab humoris copia et calore III, 529, 28 s., 34 s.; item ab excrementorum paucitate III, 529, 41 ss.; est quædam quæ corporis virtutibus non stipetur, 322, 29, cf. *Vita longa*.

Longitudo et brevitas vitæ; ut de earum causis certiores fiamus, quærendum est quidnam sit interitui facile obnoxium (τὸ εὔφθαρτον) in iis quæ natura constant III, 527, 30 s.

Longitudine et brevitate vitæ (*de*); eum præcedit *de Somno et vigilia* III, 527, 13 s.; eum insequitur *de Juventute ac senectute* II, 531, 15; *de Vita et morte* III, 527, 14 s.; III, 531, 15 ss.; item *de Morbo et sanitate* III, 527, 15 s.; fortasse innuitur IV, 215, 22.

Longitudo et latitudo; ubi justam attigerunt, inprimis crassitie crescere incipiunt animalia III, 51, 31 s.

Longitudo, latitudo et altitudo; quantitates sunt, non substantiæ II, 539, 42 s.; omnia quæ præter eas et materiem exstant corporum affectus et effectus et qualitates sunt II, 539 40 s.; iis sublatis, nil restat nisi quod ab iis determinatur, id est materies II, 539, 45 ss.

Longus sermo; v *Simonides*.

Longa; in aqua subsidunt, etiamsi sint lamina ferrea vel plumbea aut minora aut leviora II, 431, 19 s.

Longum et breve; quomodo sibi invicem opponantur II, 580, 29 s.; relationis species sunt II, 631, 48 s.; item magni et parvi II, 484, 16; II, 625, 2; ex iis lineam composuit Plato II, 484, 15 s.; ex iis longitudines faciunt Platonici quidam II, 624, 52; II, 631, 47; quantitates substantiæ affectus vel habitus sunt II, 525, 38; et seorsum et conjunctim de linea prædicantur II, 630, 13.

λωποδύται· v. *Stelliones vestiarii*.

Loquacitas (λαλιά); ejus signum IV, 3, 37 s.; ad signa physiognomonica pertinet quæ circa intellectum sunt IV, 3, 40 s., v. *Garrulitas*.

Loquaces (λάλοι); quidam vino fiunt IV, 266, 14; quinam ab atra bili fiant IV, 267, 30.

Loquela (διάλεκτος); quidnam III, 71, 45; species vocis est IV, 173, 45, cf. IV, 174, 5 s.; ea facillime depravari videtur, et perfici difficillime IV, 173, 45 s.; eam habere videtur vox III, 455, 43 s.; igitur et inanimes res quædam quæ eam habent, per similitudinem vocem habere dicuntur III, 455, 41 ss.; ejus elementum non est invisibile, etiamsi vox adspici nequeat II, 278, 34; II, 596, 14 s.; naturaliter fit IV, 331, 25; a sono et voce differt, idque quomodo III, 71, 41 ss.; eam quæ habent et vocem habent, non vero vice versa III, 73, 14 ss.; consonantibus et vocalibus constat III, 71, 46 ss.; eam non habent quæ aut lingua carent, aut quibus soluta non est III, 71, 48 s.; ea carent insecta III, 71, 50 s.; homini propria est III, 73, 14; eam nullum animal præter hominem habet IV, 174, 9 s.; eam quædam animalia habent III, 4, 10; quibusnam avibus inprimis propria sit III, 72, 53 ss.; quantum a voce differat, ostendit luscinia pullos canere docens III, 73, 31 ss.; bene habendi causa exstat III, 456, 2; igitur eam pauciora animalia habent quam gustum III, 456, 1; ei inservit lingua III, 455, 54; III, 544, 38 s.; præcisa arteria fieri nequit III, 269, 26 s.; nec sine motu a pulmone profecto III, 269, 27; ei apud hominem multum conferunt dentes, idque inprimis anteriores III, 252, 18 ss. cf. III, 429, 14 s.; distinctam quinam non habeant III, 657, 26 ss.; eam non edunt qui ab ortu surdi sunt III, 73, 16 ss.; qualem edant infantes, idque quare III, 73, 18 ss.; eam statim in lucem editi habuisse infantes nonnulli traduntur IV, 179, 7; ei aliquatenus comparari potest vocis articulatio III, 73, 25, v. *Sermo*.

Loqui; oportet ut plerique fr. 340, b.

Lorica; classico audito induitur III, 639, 17.

Lorum; tractile est III, 621, 6.

Lotophagi; sex menses dormiunt fr. 297, b.

Lotura piscium; eam apud nonnullos genitura redolet IV, 142, 20.

Lucani; iis subditæ sunt Cumæ IV, 90, 26 s.

Lucerna (λύχνος); per eam transit lumen cum necessario, tum alicujus gratia, nempe ne offendamus, 162, 18; cur melius cernamus manu præ ea ante lumen objecta IV, 277, 30 ss.; ad eam operantes qui variis coloribus utuntur sæpe se hallucinari dicunt III, 605, 17 ss.; absumpto oleo evenit ut ejus lumen exstinguatur IV, 128, 6 s.; interdum superioris exhalatio mira celeritate inferiorem accendit III, 557, 9 ss.; ejus flamma exstinguitur si majori imponatur, idque quare III, 535, 31 ss.; IV, 119, 21 s., 32 s.; ejus lumen agnoscunt expergefacti aliqui quia id exiliter inter dormiendum viderant III, 512, 11 ss.; circa eas iris integra fieri solet hieme Austris spirantibus III, 603, 41 s.; apparet præsertim iis qui humidis sunt oculis, idque quare III, 603, 43 s.; unde hæc iris oriatur III, 603, 45 ss.; ejus lumen non album sed purpureum circumcirca, nec puniceum apparet, idque quare III, 603, 49 s.; ex ea fit incendium, idque quomodo III, 333, 32 s.; stillanti comparatur lusciosus, 399, 35; exstinctæ odore abortiunt equæ III, 167, 29 s.; item mulieres quædam III, 167, 30 s.; circum eas volitat hepiolus III, 168, 27 s.; ea admota quiescere pergunt aves III, 74, 44 s.; earum modo splendent oculi ranarum ululatum emittentium, idque quare III, 72, 50.

Lucifer; eo admirabilior esse videtur justitia II, 53, 27; ejus orbem alii Veneris, alii Jovis appellant III, 628, 50 s.; solem æquat cursu III, 638, 37 s.; anno suum cursum peragit, *ibid*.

Lucius; Romam a Celtis captam recuperavit fr. 299, b.

Lucrum (κέρδος); speciem constituit consentanei, 425, 12; sæpe in agendo sequimur, vi illata naturæ et moribus, 425, 13; nomen a pactis voluntariis et in quibus licentiam dat lex, desumptum est II, 57, 28, 31; id facere dicunt quando suis plura habent II, 57, 28; dicitur et de pactis involuntariis, etiamsi nomen in nonnulla vix quadret II, 56, 39; dicitur quod boni plus habet, mali vero minus II, 56, 46; ab eo detrahens, mulcta exæquare conatur judex II, 56, 39; inter id et damnum medium est jus quod pacta spectat II, 56, 48; II, 57, 34; eo minores plerique, 353, 47; id magis quam honores sectantur plerique, 593, 13; ejus nemo per se incontinens esse dicitur, sed ex similitudine tantummodo II, 77, 5; II, 80, 15; II, 81, 16; cujusnam nos pudeat et quare. 355, 39; quibus majus vel propius est quam pœna hi injuriam facere solent, 338, 37, 50; ejus gratia obsequiosi sumus, 456, 25; honore compensari debet in amicitia secundum excellentiam II, 231, 46; egestatis subsidium est II, 103, 32; id in amicitia secundum excellentiam tribuendum est amico inferiori II, 103, 30; id quæ faciunt nunquam probra habet vir illiberalis II, 246, 29 s.; ei hodie magis student in oligarchiis quam honori, 597, 46; propter id fiunt seditiones et reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 28, 35, 43; partim ex opibus privatis, partim e publicis, 566, 47; ejus causa aliqui in monarchas conspirant, 582, 29; nonnulli et ejus causa et propter contemptum in monarchas conspirant, 582, 21; id non sectantur qui propter gloriæ studium tyrannos aggrediuntur, 582, 28; cavendum ne ejus gratia falsum detur testimonium, 430, 41, 431, 4; si ex eo criminetur accusans, quidnam respondendum sit defensori, 451, 25.

Lucri cupido; animæ affectus est II, 195, 30; ejus definitio II, 195, 50.

Lucta; ei idem convenit cibi distribuendi modus ac cursui II, 19, 29; ea opus est nonnullis ut bonum habitum assequantur II, 401, 42.

Luctatio; de ea spectat gymnasta II, 206, 47.

Luctator; quisnam idoneus, 321, 22.

Luctus; eum comitatur quædam voluptas, 336, 17.

Lucus; eos incolit pygargus III, 187, 40; item oripelargus III, 188, 9; eos raro adeunt aquilæ excepto pygargo III, 187, 43 s.; in opacis non inveniuntur cicadæ idque quare III, 100, 22.

Ludibundus; pertinet ad eos qui quod ad requiem modum excedit II, 84, 20; intemperans esse videtur, etsi mollis sit II, 84, 18.

Ludus (παιδιά); remissio est quum requies sit II, 84, 19; in eo clementes sumus, 350, 40; jucundi sunt, 335, 19; 336, 28; 337, 48; alii statim, alii assuetis, 336, 32; requiei causa fiunt, 625, 49; 628, 51; vitæ finis esse nequeunt, 625, 46; negotiis magis conveniunt quam otio, 625, 48; medicamentis comparantur, 625, 52; quomodo eos interdum sibi vitæ finem faciant homines, 629, 17; sæpe sui ipsorum causa ab hominibus adhibentur, 629, 14; jucundi actus sunt per se expetendi II, 123, 8; per negligentiam corpori et rei familiari potius nocent quam prosunt II, 123, 9; requiei similes esse videntur II, 123, 36; ad eos confugiunt plerique eorum qui beati habentur II, 123, 11; apud tyrannos magni æstimantur qui circa eos urbani sunt II, 123, 12; iis non constat felicitas II, 123, 39, 40; ad felicitatem conferre putantur quia iis otium traducunt potentes II, 123, 15; eorum gratia per totam vitam operam exantlare et laborare stultum, ridiculum ac admodum puerile videretur II, 123, 30, 33; rerum seriarum gratia iis uti jubet Anacharsis II, 123, 35; rebus cum iis conjunctis præstant seria II, 123, 41; puerorum, nec illiberales nec laboriosi, nec dissoluti esse debent, 623, 10; plerumque imitatio esse debent rerum seriarum quæ postes tractabuntur, 623, 15; iis inprimis motus parandus est pueris ante quintum ætatis annum, 623, 10; forsan viris sunt quæ pueri tanquam seria tractant, 628,

Ludi (διαγωγαί); ex iis secundo loco reditum petere debet civitas, 639, 45.

Ludi per Græciam instituti; eorum ordo fr. 311, b; 312, a

Lumbi (ὀσφύς); nominis græci etymologia III, 11, 16; quidnam III, 11, 15; ubinam siti III, 11, 43; III, 13, 3 s.; primi in utero absolvuntur, tanquam carina navis fr. 191, a; quia flexuræ sunt, excarnes sunt III, 267, 45 s.; eos (?) trajiciunt venæ secundum Syennesin Cyprium III, 38, 28; ab iis proficiscitur varicum sanguis III, 144, 36; iis appositus est uterus animalium quæ et foras et intra se ovum edunt III, 37, 38; III, 327, 16, cf. III, 326, 47; item pars uteri ova continens apud animalia quæ foras animal vivum, sed intra se ovum edunt III, 37, 40 s.; III, 327, 18 s.; circa eos testes habent aves et quadrupedes oviparæ III, 207, 53; III, 321, 35, 40; iis adnexi sunt meatus seminales cum apud pisces, tum apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 38 s.; III, 327, 16; item apud erinaceum III, 35, 11; III, 323, 19; idque quare III, 323, 20 s.; si ad eos inclinaverit matrix, concipere nequit III, 211, 12 ss.; si iis inprimis doleant mulieres parientes, difficulter parient III, 148, 5 s.; parvi et imbecilles, ignavi signum IV, 5, 1 s.; carnosi, stolidi IV, 5, 18; qui magnos habent venatum amant IV, 9, 35; ad leones et ad canes referuntur IV, 9, 36.

Lumbi interiores (ψύαι); quænam juxta eos decurrant venæ secundum Polybum III, 39, 45; quænam iis dolentibus venas incidere soleant secundum eundem III, 39, 48 ss.

Lumbrici (ἕλμινθες); iis infestati canes tritici segetem depascuntur III, 178, 4 s.; gignuntur in excrementis quæ adhuc in animalibus continentur III, 98, 23 s.; earum tria genera sunt idque quænam III, 93, 25 s.; ex iis nihil gignitur III, 93, 26 s.; eos intra sese alunt spongiæ III, 90, 7 s.; eos avulsis spongiis devorant pisciculi saxatiles III, 90, 8; in nive inveniuntur IV, 35, 12; in ea gignuntur, *ibid.*

Lumbricus latus; unicus est qui intestino adhæreat III, 93, 27 s.; parit cucumeris seminis aliquid simile III, 93, 28 s.; quid iis infestatis accidat IV, 324, 17 ss.

Lumbrici terrestres (γῆς ἔντερα); intestina terræ vocantur III, 119, 1; sponte concrescunt e cæno et humo uda III, 119, 1 s.; in quibusnam maris ac fluviorum partibus nascantur, idque quare III, 119, 5 ss.; ex iis gignuntur anguillæ III, 119, 1; III, 391, 4 s.; ex iis emergentes conspectæ sunt anguillæ atque e discerptis et discissis prodeunt III, 119, 3 s.; vermis naturam habent III. 391, 3 s.; pedibus carent III, 306, 20 ss.; III, 311, 3 ss.: igitur dextrum habent, sed minus distinctum quam animalia pedibus aut alis prædita III, 306, 22 s.; tractu progrediuntur III, 311, 4 ss.; idque quomodo III, 311, 8 ss.

Lumen; id ogygium ignem vocat Empedocles III, 478, 21; id ex oculis quasi e laterna exire censent Plato et Empedocles III, 478, 1 ss., 15 ss.; id inepte tenebris exstingui censet Plato III, 478, 2 ss.; id Empedocles sole prius ad intermedium quam ad terram et oculum pervenire censet III, 453, 15 ss.; III, 489, 10 s.; rationes quæ probabilem reddere videntur hanc opinionem III, 489, 12 ss.; quidnam III, 453, 10 s., 14 s.; III, 479, 51 s.; III, 480, 30 s.; pellucidi actus, quatenus pellucidum est III, 453, 2 s., 38 s.; est quasi color pellucidi quod actu est III, 453, 4 s., cf. III, 479, 51; igitur nec ignis, nec corpus, nec corporis effluvium est III, 453, 8 s.; III, 458, 1; ejus natura residet in pellucido indefinito III, 480, 7 s.; idem quod in pellucido est, in corporum superficie est album III, 480, 32 s.; sine eo videri nequit color, quodque in eo conspicitur color est III, 455, 29; III, 452, 44 s.; III, 453, 28, 35 s., 51; idque quare III, 453, 47 ss.; ei contrariæ esse videntur tenebræ III, 453, 12 s.; cui inest, ei potentia insunt tenebræ III, 453, 3 s.; 26 s.; ejus limes umbra est III, 454, 48; a rebus lævibus ita repercutitur, ut umbram faciat atque ita cerni possit III, 454, 46 s.; præterea semper repercutitur, sed ita ut umbram non faciat, ideoque non cernatur III, 454, 44 ss.; alioquin ubivis tenebræ obtinerent extra apricum III, 454, 45 s.; id visu a tenebris discernimus, etiam ubi non cernimus III, 462, 50 s.; sine eo fieri nequit sensus III, 467, 2 s.; sine eo non cernitur, nec intus nec extra III, 479, 1, 5 s.; non intelligitur quomodo cum alio lumine coalescere possit III, 478, 52 s.; internum ab externo membrana separatur III, 478, 55; forsan visus intermedium est III, 479, 2; id necessario recipere debet oculi pars interna III, 479, 10; argumenta quæ probare videntur non omnes ejus partes simul moveri III, 489, 13 ss.; non motus est sed lumen est eo quod aliquid est III, 489, 44 s; igitur omnes ejus partes simul afficiuntur III, 490, 3 s.; flamma subtilius est, etiamsi minus sit ignis, 246, 12; colores qui potentia erant quodammodo efficit ut actu sint III, 468, 32 ss.; igitur ei comparatur intellectus activus III, 468, 32; ei similem facultatem nobis innasci debere qua rectum finem appetimus, ii perhibent qui vitia voluntaria esse negant II, 30, 51; id facere videntur nonnullæ res quæ ignis non sunt III, 643, 39 ss.; quomodo a stellis cieatur II, 397, 11; nigrum quoddam ab omnibus rebus repercutitur quæ non conspiciuntur III, 643, 15 s.; pluris minorisque proportione multum inter se differt III, 645, 36 s.; id debiliter et quasi e longinquo percipiunt dormientes III, 512, 8 ss.; ad id quum aliquo modo pennæ intenduntur, violaceum colorem præbent III, 644, 40 ss.; pauciore vero lumine tenebricosum III, 644, 42 s.; coloratum vel puniceum vel herbaceum factum III, 646, 43 s., cf. *Lux*.

Luna; eadem atque Minerva fr. 348, b.

Luna; a Pythagoreis antichthon et ætheria terra vocabatur fr. 75, b; 76, a; quatenus eam consideret astrologus, quatenus physicus II, 262, 34, 36, 40; de ea jam antiquitus dubitationes proposuerunt II, 470, 50; eam rebus divinis et immortalibus accenset Alcmæo quia semper movetur III, 435, 26 ss.; nonnullis femina esse dicitur quia ea decrescente purgantur mulieres III, 136, 18 ss.; est res sensibilis æterna II, 555, 40 s.; igitur definiri nequit, *ibid.*; sed latet quia solitaria est, *ibid.*; eam in cælo collocatam esse dicimus II, 382, 2 s.; eam substantiam esse dicimus II, 538, 46 s.; præter sensibilem erit alia, si res mathematicæ ab ideis et a sensibilibus distinctæ sint II, 492, 13; qui superne usque ad eam extenditur locus, peculiari corpore ab elementis diverso repletum est III, 554, 53 s.; quartæ regionis particeps esse videtur III, 389, 27 s.; igitur in ea quærenda sunt ignicola animalia III, 389, 26 s.; nunquam comam sibi adsciscit, idque quare III, 563, 22 ss.; eam comitantur halones, sicut coma stellas quæ eam sibi adsciverint III, 560, 48 ss.; ab ea interdum noctu iris fit III, 607, 18 ss.; ab ea iridem veteres exstare non putabant idque quare III, 600, 51 s.; fiunt, sed raro, idque quare III, 601, 1 ss.; idque quando III, 601, 4 s.; in annis ultra Lbis tantum deprehendimus III, 601, 6; qui ab illa oritur arcus albus prorsus apparet, idque quare III, 605, 8 ss.; circa eam coronæ sæpius fiunt, idque quare III, 602, 25 ss.; ejus lux humectat IV, 239, 1; ejus calor IV, 246, 41; propter ejus lucem per plenilunia tepidiores sunt noctes III, 280, 17 s.; propter ejus defectum mensium initia et fines frigidiora esse solent quam media pars III, 354, 6; III, 397, 14 s.; ea decrescente fieri solet menstrua purgatio III, 354, 3; ejus umbræ cur majores quam solis sint ubi ab eodem proveniunt perpendiculo IV, 196, 33 ss.; quum diminuitur, causa cur sub finem mensis concitatior fluat Nilus, 168, 10; cum ea statis temporibus reciprocationes fluctuum fieri aiunt III, 634, 38 ss,; una cum ea intumescit fretum inter Siciliam et Italiam IV, 83, 19 s.; mensibus facit hiemem et æstatem idque quomodo III, 397, 26 ss.; eam celeritate longe superare videntur quæ a nobis jaciuntur, idque quare III, 557, 40 ss.; singulis mensibus orbem suum peragit III, 638, 34 s.; cum ejus et solis motu nihil comparari potest III, 635, 45 s.; ejus effectus III, 635, 47 ss.; ei pauciores sunt motus quam quibusdam planetis, etiamsi longius a prima conversione distet II, 401, 13; ejus cursus celerior circa solstitium hibernum, tardior circa æstivum, æquabilior circa æquinoctium fr. 198, b; fr. 161, a; movetur numinis divini vi III, 637, 52 ss.; ejus motus inferior sed tardus est, ideoque calorem ciere nequit III, 556, 3; circulus per quem fertur tertia ejus sphæra secundum Eudoxum, in majori latitudine obliquatus est quam circulus qui ei apud solem respondet II, 607, 20 ss.; ejus circulus ultimus III, 628, 52; ei non opus est sphæra revolvente II, 607, 47 s.; longius a sole quam ab ea distat terra III, 562, 26; ejus lationis certus numerus est II, 637, 4; si ejus numerus idem esset ac solis, ipsa soli eadem esset II, 637, 11 s.; illi sol lumen seminis loco præbet IV, 294, 44; principium est propter ejus cum sole consortium III, 413, 36; fit quasi alter sol minor III, 413, 37 s.; ideoque ad generationes et perfectiones omnes aliquid confert III, 413, 38 s.; quinam sint ejus circuitus III, 413, 32 ss.; secundum circuitus suos cum sole convenit III, 413, 34 s.; ejus circuitus naturalibus circuitibus accensendi sunt III, 413, 32; ejus conversiones ortas esse censent nonnulli evaporata aqua quæ quondam totam terram circumdabat III, 574, 18 s.; eam motu necessario sonum excitare debere putant nonnulli II, 399, 18; globosa est IV, 195, 33, 39; cur plana appareat etsi globosa sit IV, 196, 15 ss.; talia incrementa sumit quia globosa est, 134, 22; figuris quas per accretionem et decretionem ostendit, probat se globosam esse II, 400, 41 ss.; solis defectibus etiam globosa esse probatur II, 400, 45; cur eam rectam cernamus ubi dimidiata est IV, 195, 33 ss.; in figuris quæ per mensem occurrunt et recta fit et utrinque convexa et concava II, 409, 37 ss.; accrescens atque decrescens plurimo quidem tempore utrinque convexa aut lunulæ similis fit, sed semel tantum dimidiata II, 400, 42 s.; neque deficiens, neque increscens, neque decrescens lunulas producit, idque quare IV, 197, 3 ss.; octavo die rectis lineis terminari videtur, si visiones non secundum latitudinem sed circum lineam circumdantem incidant IV, 195, 25 ss.; quare faciem splendidam soli obversam habeat, 153, 18; semper ejus faciem videmus II, 398, 43; unde constat eam non circumvolvi, *ibid.*; semper e regione intuentium est IV, 195, 46 s.; ubi a sole occupata est eam non videmus IV, 195, 47; repletur post diem octavum, idque quare IV, 195, 48; lunata apparet ubi sol locum mutavit IV, 195, 52 s.; defectu afficitur II, 562, 6 s.; de ejus defectu quæstio institui potest quia constat eam deficere II, 556, 50; ejus defectus exemplum eorum quæ sæpe fiunt, 129, 24; ejus defectus causam non sciremus, si super luna essemus ac terram objectam videremus, 150, 30, cf. 154, 33; quærimus an deficiat vel augeatur, 154, 8; ejus defectus quid sit et cur sit, 154, 20, 22; 159, 38, 46; 160, 3; 162, 43; 168, 16, 34, 39; quærimus an sit, 154, 10; ejus defectus fiunt objectu terræ II, 409, 40 s.; ejus in defectu semper convexa est linea terminans II, 409, 39 s.; id quod probat terram globosam esse II, 409, 36, 41 s.; cur sæpius ejus defectus fiant quam solis fr. fr. 198, a; undenam fiant secundum Pythagoreös fr. 73, b; ejus defectus frequentiores esse putant quam solis qui plures terras adversas exstare arbitrantur II, 403, 48; eam interdum terræ alicujus adversæ objectione deficere censent iidem II, 403, 49; circa ejus defectus interdum terræ motus fiunt, idque quare III. 594, 31 ss.; ante eos sæpius venti fiunt III, 594, 37 ss.; IV, 246, 39 ss.; idque quod ejus calor tunc hebetatur III, 594, 40 ss.; causa est defectus solis III, 513, 19 s.; ubi subire incipit, signum est hujus defectus III, 513, 21 s.; ea Martem occultari vidit Aristoteles II, 401, 17.

Lunæ dimidiatæ; v. *Dimidiatæ lunæ*.

Lunæ incolæ; etiamsi suapte natura cerni possint, a nobis conspici nequeunt III, 519, 36 s.; igitur alio modo invisibiles sunt ac vox III, 519, 34 s.

Lunula; medium exiguum habent IV, 197, 6; per eas fit Hippocratis quadratura circuli, 287, 48, cf. 117, 33; cur eas efficiant splendores solis in terra, si quis eum per cribrum, aut frondes, aut digitis invicem perplexis inspiciat IV, 196, 41 ss.; eas luna nunquam producit IV, 197, 3 ss.

Lupa; ejus speciem induit Latona, idque quando et quare III, 133, 14 s.

λυπηρόν· v. *Acerbum*.

Lupus; utrinque dentes habet III, 32, 22 s.; igitur unicum ventriculum habet, *ibid*.; ei ratione partium interiorum similis est thos III, 32, 24; multifidis accensendus est III, 291, 22 ss.; in anterioribus membris quinque, in posterioribus quattuor digitos habet III, 291, 23 ss.; multifidus est, ideoque cæcus nascitur III, 133, 8, 22; III, 360, 4 ss.; III, 408, 49; ideoque multiparus est III, 403, 43 s.; ejus collum unico osse constat, idque quare III, 289, 4 ss.; eo non minor est hyæna III, 153, 8 s.; Ægyptii minores quam Græci III, 169, 24; idque quare III, 169, 27 s.; ei colore similis est hyæna III, 132, 20; item pudendo virili III, 132, 23 s.; pudendum virile osseum habet III, 21, 51 s.; quomodo coeant III, 78, 6 s.; cani et uterum gerendi pariendique tempore et catulorum numero similes sunt III, 133, 7 s.; unico tantum anni tempore coeunt III, 133, 9; ineunte æstate pariunt III, 133, 10; omnes intra decem dies parere asserunt, idque quare III, 133, 10 ss.; falso etiam perhibent eos semel tantummodo per totam vitam parere III, 133, 18 s.; duodecim diebus Latonam ex Hyperboreis deduxisse feruntur III, 133, 14 s.; Cyrenis cum canibus generant III, 170, 5 s., cf. III, 366, 42 s.; carnivori sunt III, 169, 27 s.; crudivori sunt III, 173, 37; igitur bovi asinoque et vulpi inimicus est iisque insidias struit III, 173, 36 ss.; quo modo oves jugulant, eo modo aves mustelæ III, 178, 10 s.; oves ab eo commorsæ, v. *Oves*; unica quadrupes vivipara fera serratis dentibus prædita est quæ interdum, ubi fame laborat, quandam terram edat III, 153, 1 s.; ceteroquin terram nullam tangit III, 153, 4; ægroti, comesa herba, vomunt atque purgantur III, 153, 4 ss.; solivagi potius homines devorant quam qui gregatim venantur III, 153, 6 s.; feræ sunt III, 4 5; III, 121, 15; generosus, ferox et insidiosus est III, 4, 29 s.; ejus natura mala est II, 169, 50; coitus tempore accedentibus infensi sunt III, 121, 16 s.; vix tamen hoc tempore inter se pugnant quia gregales non sunt III, 121, 17 s.; cum eo dimicat sus III, 154, 29; ad eos referuntur qui collum valde breve habent IV, 10, 38 s.; in Creta nulli nasci dicuntur, idque quare IV, 88, 15 ss.; circa paludem Mæotida cum piscatoribus societatem inierunt III, 190 27 ss.; si iis partem prædæ denegant, retia dilacerant III, 190, 29 s.; lupum novit secundum poetam anonymum II, 218, 43; pericula fortius quam vir probus non sustinet, 627, 27.

Lupus cervarius; v. *Thos*.

Lupus; monedulæ genus III, 186, 5.

Lupi (aranei); a phalangiis differunt III, 194, 5 s.; eorum tria genera, eaque qualia III, 194, 6-12; iis similis est pulex phalangium III, 193, 49.

Lupus (araneus) major; asperum et vile araneum texit ad maceries III, 194, 7 s.; semper rimis obtendit araneum in iisque latet telæ principia tenens III, 194, 8 s.; ubi aliquid incidens movetur, accedit III, 194, 10.

Lupus (araneus) minor; nullum araneum texit III, 194, 6 s.

Lupus (araneus) varius; parvum ac vile sub arboribus facit araneum III, 194, 10 ss.

Lupus (λάβραξ); piscis squamatus ideoque oviparus est III, 115, 6; quattuor pinnas habet, idque ubinam III, 6, 16 s.; piscis cursor est III, 119, 41 s.; gregalis non est fr. 180, b; linguam osseam et adhærentem habet fr. 108, b; cor triangulare fr. 108, b; quonam anni tempore pariat III, 119, 40 ss.; in superficie natat III, 171, 18 s.; prægnans pravus est, *ibid*; unicus fusaneus piscis est qui bis quotannis pariat III, 82, 18 ss.; idque hieme III, 83, 14; quonam loco pariat III, 83, 7; ejus fœtus posterior imbecillis est III, 82, 22 s.; lapidem in capite habet, ideoque hieme male afficitur III, 163, 25 ss.; sæpe interdiu dormiens fuscina capitur III, 74, 26 ss.; acutissime audit, ideoque fundum maris incolit III, 70, 11 ss.; carnivorus est fr. 180, b; plerumque carne vescitur, tangit tamen etiam algas III, 148, 50 s.; III, 149, 38 s.; etiamsi inimicissimi sint, certis quibusdam temporibus cum mugilibus congregantur III, 175, 24 s.; mugilum caudas abrodunt III, 175, 26 s.

Lusæ in Arcadia; fons ibi esse dicitur in quo mures terrestres nascantur et vivant IV, 98, 13 ss.

Lusci; quo modo ambulant, eo modo natant passeri similes pisces III, 317, 31 s.

Luscinia; linguæ apice caret III, 184, 14 s.; quonam anni tempore et quot ova pariat III, 82, 10 ss.; inde ab autumno ad ver usque latet III, 82, 12 s.; ideoque non diu conspicitur III, 206, 52 s.; in ejus genere æque canunt mas ac femina III, 73, 8 s.; quando canere desinat femina III, 73, 9 s.; pullos canere docet III. 73, 31 s., cf. III, 250, 26 s.; per quindecim dies et noctes sine intermissione canit, idque quonam anni tempore III, 206, 46 s.; deinde canit quidem, sed non sine intermissione III, 206, 48; progrediente æstate simpliciter vocem mittit, non omnimodam et asperam et modulatam III, 206, 49 s.; eo tempore etiam colorem mutat III, 206, 51; atque in Italia alio nomine designatur III, 206, 51 s.; earum voces argutæ III, 661, 50; earum voces imitatæ III, 655, 27 s.

Lusciositas (νυκτάλωψ); humoris oculorum redundantia est III, 417, 13 s.; iis inprimis obnoxii sunt oculi nigri III, 417, 9; item juniores, idque quare III, 417, 14 s.

Lusciosus; comparatur lucernæ stillanti, 399, 35; cur contractis palpebris cernant IV, 275, 22 ss.; cur res propius admoveant si quid inspicere velint IV, 277. 3 ss.; cur acute cernant, literas vero minutas scribant IV, 275, 24 ss.; IV, 275, 14 ss.

Lustratio; ea a furore salvus evasit Orestes, 470, 51.

Lustrum; cervarum quale III, 131, 4 s.; III, 176, 17.

Lusus; secundum fabulam alteri est quod alteri mors II, 232, 35; eum amat leo III, 203, 29, cf. 43 ss.

Lutaria (ἡ ἐμύς); animalibus squarrosis aquatilibus accensenda est III, 161, 48; III, 544, 13 s., v. *Squarrosa aquatilia*; minoribus animalibus accensenda est III, 146, 37 s.; quadrupes ovipara est ac cavernas incolit III, 30, 16; III, 316, 23 s.; III, 537, 14, cf. *Quadrupedes oviparæ* et *Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes*; igitur admodum parvum lienem habet III, 30, 15 s.; et vesica et renibus caret III, 266, 34, 36; idque quia testam mollem habet III, 266, 35; pedestres sunt atque aerem recipiunt III, 146, 33, ss.; suffocantur si aliquamdiu non respirent III, 146, 38 s.; nihilo minus ab aqua separatæ vivere nequeunt III, 146, 34 s.; ubinam pariant atque prolem educant III, 146, 39 s.; extra aquam pariunt III, 102, 44; ova fossa dolio simili condit nec iis incubat III, 102, 44 s.; post dies pauciores quam triginta ova effodit pullosque ex iis excludit III, 102, 45 s.; pullos simulac nati sunt, secum in aquam educit III, 102, 47.

Lutariarum genus (τῶν ἐμύδων γένος); etsi genere a crustatis et testaceis diversum, tamen quod ad partium mollium et durarum dispositionem attinet, eodem modo se habere videtur III, 240, 32 ss.

Luteola; v. *Vireola*.

Luteum ovi (τὸ ὠχρόν); post incubationem ad acutiorem ovi partem adscendit III, 106, 39 ss.; ad id e corde tendit umbilicus III, 107, 4, cf. 18 ss., 35 s., 39 s.; ex eo petitur pulli alimentum III, 107, 5 s.; circa decimum diem liquidius et copiosius est quam quod natura sua constat III, 107, 20 s.; crescente pullo paulatim partim superiora, partim inferiora petit III, 107, 24 s.; sub inferiori tunc invenitur albumen III, 107, 26; pullo suppositum est III, 107, 34, 38 s.; membrana circumdatur secundina III, 107, 19 s., 39, 50 s.; semper deminuitur, tandemque totum absumitur et intra pulli corpus recipitur III, 108, 7 ss., cf. 2 s.; umbilicus ad id tendens cum pulli intestino tenui connexus est III, 108, 1 s., v. *Vitellus*.

Lutra (ἐνυδρίς); quadrupes est fera circa fluvios ac lacus victum quærens III, 153, 43; etiamsi pedestre animal sit, ex aqua victum petit III, 2, 32; quatenus ei similis sit latax II, 153, 44 s.; quam acriter mordeat homines III, 153, 47 ss.

Lutum (πηλός); dici non potest terra humori admixta quia terra non est, 216, 27; si quis ex eo terrenum eximat, aqua restans non concrescit III, 235, 50 s.; id infusa aqua si trahas humidum et fluctuans manet, pleniore vero frictione adhibita densatur IV, 288, 48 ss.; ubi gelu concrevit calore liquefieri potest III, 616, 30 s., 45 s.; diu frigidum esse continuat III, 119, 45; aliquatenus in luta dividi potest, aliquatenus non II, 253, 47; non eodem modo in luta dividitur quo lateres e domo fiunt et vice versa II, 253, 48; non de eo loquimur de domo disserentes III, 227, 38 s.; necessario fuit, si factum est fundamentum II, 466, 39; ab Austro sæpissime fit IV, 252, 27; in id aquæ penuria convertitur mare III, 391, 45 s.; circa fictilia in mare projecta colligitur III, 391, 49 s.; e putrescente gignuntur insecta quædam III, 93, 20; spumoso putrescente fiunt ostreæ lacustres III, 391, 43 ss.; ex eo fœturæ ædificium construunt bombyces, idque quale III, 98, 39; quomodo ex eo animal fabricentur III, 241, 42 ss.

Lutum ingenuum; in fluctibus dulcibus est IV, 33, 3, cf. 23; cito plantam unctuosam producit IV, 37, 18 s.

Lux; species ignis, 228, 27; pruna et flamma subtilior, 228, 31, 40; causa formalis noctis et diei est II, 602, 30; ejus privatio sunt tenebræ II, 576, 17; ea aer interdiu refertus est IV, 180, 44 s.; ea decrescente sol totus anni, luna vero mensis hiemem et æstatem facit III, 397, 18 s.; ejus absentia, id quod relinquitur caliginosum manet IV, 192, 39 s.; ignis est color, idque quare III, 643, 36 ss.; forsan non solius III, 643, 43 s.; cum ea ab altera parte continuus est color, ab altera visus II, 336, 31; tenuior est sono IV, 183, 16; an directo itinere feratur IV, 183, 17 s.; quare corpora non permeet IV, 183, 15 ss.; obscurior fit quando rarior sensui apparet III, 658, 23 s.; in ea cernere sano jucundum est II, 220, 29; in rebus lævibus magis una efficitur, idque quare IV, 178, 46 s.; ubi per angulatum foramen illucescit, rotunda turbinataque prodit, idque quare IV, 196, 45 s.; debilior per densius translucens multos gignit colores III, 557, 51 s.; præcipue tamen puniceum et purpureum, idque quare III, 558, 1 ss.; ea movetur humor oculorum III, 416, 48; nocturna debilior est III, 416, 51 s.; ex ea egressi qui opaca intrant cubicula cur non confestim videant IV, 296, 23, cf. *Lumen*.

Lux tenebræ; series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 51.

Luxuria (τρυφή); mollitiei species II, 84, 3; sequela intemperantiæ II, 245, 49; nec plane idem habitus est ac improbitas, nec prorsus ad aliud genus pertinet II, 76, 31; eam non admiratur vir magnanimus II, 245, 16; eam non præcavet bonorum æqualitas, 506, 33; iis sine divitiis carere deberent cum tyrannis tum oligarchia, 580, 37.

Lycæa; ludi in Arcadia a Lycaone instituti fr. 311, b.

Lycaon; ludos Lycæa in Arcadia instituit fr. 311, b.

Lycaon; pater Pandari fr. 317, a.

Lycaones; infidi sunt fr. 135, a.

Luxu perditus (ἀπολαυστικός); vulgo opponitur medio circa cibos habitui II, 197, 46.

Lyceum; exemplum τοῦ ubi, 2, 27; 17, 18; in eo qui stoream dedit, gratiam iniit, 358, 6; qui in eo est Coriscus alium esse dicunt sophistæ ac qui in foro est II, 301, 26.

Lycia; in ea exstat ignis perpetuo ardens IV, 98, 34; circa eam maxime inveniuntur spongiæ densæ III, 90 12; ibi tondentur capræ III, 169, 16 s.

Λυκίαν· tribus syllabis brevibus constat, 393, 47.

Lycius (?); monedulæ genus III, 186, 5.

Lycii; capillis promissis gaudebant, 643, 13; quomodo ab iis pecuniam exegerit Condalus, 643, 15.

Lycoleo; citatur ex oratione *pro Chabria* (cf. Oratt. Fragm. t. II, p. 351), 397, 28.

Lycophron sophista; quomodo definierit legem, 529, 40; item scientiam II, 563, 34; quomodo disseruerit in lyræ encomio, 293, 20; usum vocabuli *est* sustulit, idque quare II, 250, 22; quibusnam nominibus compositis usus sit elocutioni oratoriæ non convenientibus, 388, 40; quibusnam glossematibus, 388, 50; quidnam in eum et Pitholaum dixerit orator aliquis, 395, 27, v. *Lechineon*, laudatur fr. 56, a.

Lycopodes; quinam et unde dicti fr. 228, b.

Lycormas; fluvius circa quem herba nascitur lanceæ similis ad hebetes oculos remedium IV, 607, 1 s.

Lyctii; Lacedæmoniorum colonia erant, 515, 60; in Cretam coloniam deducentes incolas legibus ordinatis utentes repererunt, 515, 11.

Lycurgus; de ætate qua vixerit disci Olympici testimonium fr. 269, b; mediocrem rem familiarem possidebat, 556, 23; rex non erat, 556, 23; assidue Delphos frequentans leges ab Apolline accepit fr. 269, b; non solum leges condidit, sed etiam rempublicam instituit, 518, 36; eum perperam Thaletis discipulum esse putant, 519, 24; Charilli regis tutelam fugiens plurimum temporis in Creta commoratus esse dicitur propter cognationem, 515, 6; rempublicam ad tolerandos labores validam esse volens quod ad mulieres attinet spe excidit, 511, 35; 514, 32; viros propter vitam militarem nactus est tales ut facile disciplinæ parerent, 512, 10; mulieres sub legum jugum adducere conatus, postmodum destitisse fertur, 512, 12; quomodo cives ad liberos procreandos excitaret, 512, 50; quænam de patrimonio emendo, vel vendendo, vel testamento relinquendo statuerit, 512, 26; senatoribus confisus non est, quasi bonis viris non futuris, 513, 41; cives ultro ambitiosos reddidit, 514, 1; convictus institutum democraticum esse voluit, 514, 21; invitus civitatem pecuniæ egenam, privatos vero avidos reddidit, 514, 47; quare eum vituperaverit Plato, 514, 31; ejus legibus usi beati vixerunt Lacedæmonii, 377, 33; minores honores quam quos par erat apud Lacedæmonios accepit, idque quosnam fr. 269, b, cf. *Legumlator Lacedæmonius.*

Lyda; Bacchum sequi dicitur quia nonnulli a vino resolvuntur (λύονται) IV, 294, 20 s.

Lydi; Colophoniis bellum intulerunt, 546, 48; Smyrnam possederunt fr. 26, b; eorum rex Mæon, *ibid.*; bello ab Æolibus pressi sunt fr. 27, a.

Lydia; ignis circa eam quam plurimus effervuisse fertur IV, 81, 1 ss.; in ea metalla circa Pergamum IV, 82, 1 s; in ea mella ex arboribus colligi aiunt IV, 78, 3 ss.; in ea invenitur monedula palmipes III, 186, 7.

Lydii lapides; eorum color III, 646, 19 s., cf. *Lapis Lydius.*

Lydius modus; maxime inter concentus simul ornatum ac disciplinam exhibet, 634, 11; maxime pueris convenit, 634, 10.

Lygdamis; 640, 34; primum Naxi oligarchiam evertit, dein tyrannidem sibi vindicavit, idque quomodo, 571, 29; fr. 278, a, b; quomodo exsulibus pecuniam extorserit, 640, 32.

Lymphatio (τὸ νυμφιᾶν); morbus est equorum domesticorum III, 167, 7; quænam ejus sint signa III, 167, 8 s.

Lynceus; ei forsan nihil mixtum esse videretur; si mixtio idem esset quod compositio II, 452, 37; si ejus oculis introspiceretur Alcibiadis corpus fœdissimum appareret fr. 43, b.

Lynceus; Theodectis citatur, 465. 22; 471, 16 (cf. Fragm. Tragicc. ed. Wagner, p. 117).

Lyncus; circum eum acidus fons est III, 583, 6.

Lynx (λύγξ); quasi dimidiatum talum habet III, 20, 32 s.; retro mingit III, 21, 42; III, 77, 35 s.; III, 293, 25 s.; quomodo coitum peragat III, 77, 35 s.; urinam abscondere dicitur cum ad alios usus tum sigillis conficiendis idoneam IV, 86, 24 ss.

Lyra; extensionem, cantilenam et locutionem habet III, 455, 42 s.; igitur per similitudinem quandam vocem emittere dicitur, etiamsi anima careat III, 455, 41 s.; ejus nudi sunt soni vocique minus admisceri possunt IV, 213, 3 s.; non occultat errores cantantis IV, 213, 3; cur lubentius solitariam cantilenam audiamus si ad tibiam quam si ad eam cantat aliquis IV, 206, 30 ss.; IV, 212, 40 ss.; ejus encomium fecit Lycophron, 293, 20; ei tribuenda non est citharistæ peritia, 616, 20; eam vel bene, vel nequaquam bene sonare posse dicimus II, 524, 46; eam non fabricat atque adhibet eadem ars, 635, 7.

Lyra; piscis, grunnitum edit III, 72, 13 s.

Lyrica carmina; multa non habuissemus si Timotheus non fuisset II, 486, 18 s.

Lyrnantes prope Phaselida; Boream pro Aquilone habent IV, 45, 7 ss.

Lysander Lacedæmonius; Lacedæmone reges abrogare conatus est, 565, 24; eum reges ignominiose tractarunt, 573, 46; ante obitum ulceribus ab atra bili oriundis laborabat IV, 265, 24 s.; magnanimus et quare, 167, 6.

Laconum est quia Laco, 296, 14.

Lysias; citatur ex *Epitaphio*, 397, 17; alluditur (*or. adversus Eratosthenem*), 410, 37; citatur, 378, 52, cf. *Iphicrates.*

λύσιος· Bacchi cognomen fr. 348, a.

Lysithidas; citatur ejus auctoritas, 415, 15.

M.

Macalla; agri Crotoniensis pars a Philoctete Sybaritis data IV, 94, 7 ss.; ejus ab eorum urbe distantia IV, 94, 9.

μακάριος· vocis etymologia II, 87, 8.

Macarismus; v. *Eudæmonismus.*

μακαρίζειν· 446, 20.

Macedones; eorum reges urbi conditæ aut propagatis imperii finibus dignitatem regiam debuerunt, 580, 25; regni genus apud eos fr. 93, b; 98, a; apud eos capistro cingitur qui nullum hostem interfecit, 603, 16.

Macedonia; Emathiotarum regio in ea IV, 85, 19; reges ejus prisci aurum non signatum defoderunt in Pieria IV, 82, 1 ss.; in ea circa Philippos metalla inveniri dicuntur quorum ramenta crescant ejecta et auri aliquantum producant IV, 81, 12 ss.; quidnam ibi de portorio statuerit Callistratus, 645, 49; ejus rex Archelaus IV, 268, 17; patria Philoxeni Cariæ satrapæ, 648, 29.

Macedonicæ metretæ; III, 155, 21 s.

Macedonici modii; III, 155, 17 s.

Macedonica pix; IV, 98, 25.

Macellum; nisi quis per decem annos ab eo abstinuerit, Thebis magistratus gerere nequit, 525, 49; 597, 32.

Maceries; iis innisi nonnulli quiescunt IV, 148, 6.

μάχαιρα· nomen lapidis IV, 107, 6 s.

Machaon; ejus epitaphium Triccæ fr. 314, a.

Machina; quando adhibenda sit in tragœdia, 469, 11; perperam ejus ope adducitur solutio in *Medea*, 469, 9.

Machina; iis utuntur quædam gentes ut caveant ne infantum membra distorqueantur, 622, 44.

Machinæ spontaneæ; moventur parvo motu facto laxatis seque mutuo impellentibus tormentis III, 522, 21 ss.; earum ligna et ferramenta sunt animalium ossa III, 522, 28 s., earum vero tormenta animalium nervi III, 522, 29; quatenus eodem ac illæ moveantur animalia III, 522, 26 ss.; alteratione carent III, 532, 30 s.

Machinamenta; memorantur ad oppugnandas urbes nuper inventa, 614, 9.

Machinatores (μεγαλότεχνοι); uno instrumento demittendo multos funes attrahunt variosque effectus edunt III, 638, 5 s.

Macilentia; avari signum IV, 5, 50.

Macilenti; potius quam carnosi sunt qui siccam alvum habent IV, 312, 41 s.

μακρά; aleæ jactus (*Fritzsch. conj.* μακαρίαν) II, 239, 38.

Maculæ; etiam parvæ in veste pura conspicuæ fiunt III, 418, 9 s.

Maculæ nigræ; eas circa barbam habent passeres mares III, 179, 30; iis tamen vere carent III, 179, 29.

Maculæ subrubræ; iis insigne est minimum picorum genus III, 181, 10 s.

Madidum (διερόν); quidnam II, 455, 33; ei opponitur siccum II, 455, 29 s., 32 s.; ad humidum proprie sic dictum pertinet II, 455, 31 s.; vel aqua est vel aquam continet III, 459, 35; igitur corpore non caret II, 459, 34 s.

Madida; aqua quæ inter duo se invicem tangentia intercedit latet animalia aquatilia III, 459, 42 s.

Mador (νοτίς); morbi qui ab illo proveniunt igne sanantur IV, 119, 39 ss.

Mæander, Asiæ flumen; id accolunt Magnetes, 545, 35; fr. 308, a; in eo lapis reperitur sophron dictus IV, 106, 19 ss.

Mædica; eam a Pæonia separat Messapius mons III, 204, 27 s.; sive mons Hesænus IV, 75, 1 s.; in ea invenitur bonasus III, 20, 43, cf. III, 204, 28.

Mædorum regio; pars Thraciæ IV, 96, 10, 20.

Mænulæ; omnium piscium fœcundissimæ sunt III, 119, 51 s.; quonam anni tempore pariant III, 119, 47 s.; earum proles est quoddam apuæ genus III, 118, 43 s.; gregales sunt III, 175, 8 s.; prægnans bona est III, 170, 50 s.; III, 171, 18; quomodo femina a mare differat III, 171, 1 s; mas colorem mutat, idque quomodo et quonam tempore III, 171, 3 s.; et 13 s.; mas colorem mutans pessimus est III, 171, 5; atque tunc vocatur hircus III, 171, 5 s.

Mæon; rex Lydorum fr. 26, b.

Mæotis palus; intima pars Ponti III, 630, 29; 38; ejus vicinia adaggerantibus fluviis, tantum incrementum cepit, ut hodie multo minora navigia lucri gratia in eam introire queant quam sexaginta abhinc annis III, 573, 30 ss.; unde constat eam fluminum opus esse III, 573, 35 s.; tandemque plane exsiccabitur III, 573, 36 s; in eam tot subeunt fluvii, ut spatium occupare possent ejus amplitudinem sæpius excedens III, 575, 17 ss.; parum profunda est III, 575, 19; ea profundior est Pontus III, 575, 21; hinc in eum influit III, 575, 14; in eam effluit Tanais III, 569, 30 s.; eam intrantibus jam apparet Caucasus mons III, 569, 37 s.; ad eam distantia inde ab Æthiopia comparata cum distantia ab Herculis columnis ad Indicam terram III, 587, 28 ss.; circa eam cum lupis societatem inierunt piscatores III, 190, 27 ss.

Mærentes; cur lacrimentur IV, 296, 4.

Mæror; quidnam IV, 296, 4.

Mæsti; tristiores sunt IV, 6, 35; torvi sunt IV, 11, 54.

Magis; ita vocatur affectus exsuperans II, 341, 2.

Magis et minus; sunt differentiæ forma rerum sensibilium II, 559, 20; ad excessum et defectum reduci possunt II, 559, 28; III, 1, 40 s.; ea recipiunt qualia sed non omnia, 16, 6 ss.; ea recipiunt agere et pati, 17, 8; contrariis competit II, 582, 23 s.; eo constat quod plus vel minus contrarii inest II, 311, 10; numero non competit II, 561, 19 s.; nec formæ II, 561, 20; si alicui substantiæ, competit cuncto II, 561, 21; ea non recipit οὐσία, 5, 28, 44; ea non recipit quantum, 9, 4, 11; ea recipiunt πρός τι, sed non omnia, 9, 47: ea non sola recipiunt indefinita II, 118, 3; ea recipit voluptas, idque quare II, 118, 5, 12; ea recipit justitia ceteræque virtutes II, 118, 6; item sanitas II, 118, 13; in rerum natura obtinent II, 508, 14 s.; igitur erit verum quoddam in ea, ad quod hæc referuntur II, 508, 19 ss.; atque hæc sufficiunt ad refutandos principii contradictionis obtrectatores II, 508, 13 ss.; quæ iis inter se differunt genera communi generi subjungenda sunt III, 225, 46 ss.; eo inter se differunt diversa avium genera III, 225, 49 s.; secundum ea inter se differunt partes animalium quorum genus similitudinem habet III, 226, 31; secundum ea ab osse differt cartilago III, 242, 33; quatenus ex iis confirmari possit definitio, 258, 37; ex iis tam de justis quam de naturalibus, vel de quacunque re concludere aut enthymema facere licet, 316, 28; quænam inde petantur argumenta de proprio, 232, 46 ss.; quænam ad scrutandam definitionem, 245, 42 ss.; quomodo inde dijudicetur quæstio an duæ res numero idem sint, 256, 19; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 376, 12; ex iis quattuor argumentorum loci petuntur de accidente et quinam, 196, 10 ss.; quod ita inest, etiam simpliciter inest, 197, 4; loci ea spectantes magis universales reddendi, ac cur et quomodo, 203, 3 ss.; locis ex iis petitis argumentari licet de problematibus particularibus, 204; 6; ex ultima hac conditione petendus locus non invertitur ad refellendum, 197, 8.

Magistri; ad eorum judicium fit provocatio, 377, 41.

Magistratus; pars civitatis sunt necessaria, 548, 4 ss.; urbium inter principia recensentur II, 514, 36; ejus enuntiatio rata habetur, 328, 38; distincti sunt secundum respublicas, 328, 39; iisdem sæpe indigent parvæ civitates quibus magnæ, 561, 46; distinguuntur in tempore distinctos et indefinitos, 521, 3; nonnullos bis eidem gerere non licet, aut nonnisi intermisso definito quodam temporis intervallo, 521, 4; secundum Biantem virum declarant II, 53, 34; quibus summi obeundi sunt, iis necessaria sunt amor reipublicæ, virtus et peritia, 577, 50; quæritur utrum in iis eligendis major ratio habenda sit amoris reipublicæ an virtutis aut peritiæ, 578, 2; eos occupantes si contumeliosi et avari sint, seditiones fiunt cum mutuæ, tum contra rempublicam, 566, 44; viris honoratis digni, 362, 41; iis præditi in æmulationem proclives, *ibid.*; ubi communes non sunt, civitas exsistere nequit, 529, 29; eos vicissim gerere debent cives, ubicunque æquales sunt, 497, 38; 502, 46; 527, 15; cur olim vicissim gererentur, 527, 16; cur eos hodie perpetuo gerere cupiant, 527, 20; amplissimos gerunt quibus magnus est census, 532, 41, 51; eos nonnulli injuria gerunt, 522, 12; e quibus quæstum facere licet, pauperibus reservandi in oligarchiis, 577, 37; summi reservandi sunt iis, penes quos reipublicæ regimen est, 577, 47; semper oppositis civitatis partibus tradendi sunt, quam res agendæ, 576, 54; eos amicorum in gratiam negligit vir bonus II, 112, 11; eo instructus si percusserit, percutiendus non est II, 57, 44; eo instructum si quis percusserit, non percutiendus, sed supplicio afficiendus est II, 57, 45; vix recte administrari possunt in civitate admodum populosa, 606, 44; eos perpetuo ab iisdem obtineri velle videtur Plato, 502, 45; si semper ab iisdem teneantur, seditiones oriri solent, 502, 46; quæritur cujusnam inæqualitatis in iis distribuendis ratio habenda sit, 533, 23 ss.; ubi de iis decertatur, earum tantummodo rerum ratio habenda est e quibus civitas constat, 534, 6 ss.; an ejus participes esse debeant agricolæ et artifices non determinavit Plato, 503, 22; ejus olim participes non erant artifices, 524, 36; quando omnibus placet eos suffragiis conferendos esse concors est civitas II, 109, 16; eos honores esse dicimus, 531, 1; maximorum participem esse multitudinem tutum non est, 531, 42; nullos tribuere multitudini formidandum est, 531, 45, v. *Honores*; eum petere qui eo dignus habebitur non convenit, 513, 50; eam gerere debet qui eo dignus, sive velit, sive nolit, 513, 52; nemo eum petierit, nisi ambitiosus sit, 514, 2; Lacedæmone ab omnibus rationes exigere videri possent ephori, 513, 46; eos gerere debent dignissimi, 518, 4; secundum virtutem decernuntur in aristocratiis, 517, 37, 53; secundum divitias in oligarchiis, 517, 36; secundum virtutem simul et secundum divitias Carthagine, 517, 33, 39; omnes lites decernunt Carthagine, nec alii alias, 517, 29; 521, 33; eos qui emerunt probabile est assuescere quæstum facere, 518, 1; eorum qui eos gerunt otio consulere debet legislator, 518, 6; perperam Carthagine plures idem gerere solet, 518, 7; si parva sit urbs, præstat plures eorum esse participes, 518, 13; aliquatenus jure de eo contendunt divites, 534, 24, cf. 528, 49 ss.; item liberi et nobiles, 534, 26; item virtute præstantes, 534, 31; item multitudo, 534, 34; quæritur cuinam tribuendi sint in civitate in qua simul adsint viri boni, divites, nobiles et multitudo civilis, 534, 37; quænam commenti sint in oligarchiis ut ab iis arcerent pauperes, 558, 3; quali censu deferantur in primo oligarchiæ genere, 549, 48, cf. 560, 4; in eodem hoc genere eos gerere licet quicunque censum acquisiverit, 549, 49; 551, 5, cf. 560, 6; in secundo oligarchiæ genere ampliori censu deferuntur, 549, 50; quomodo creentur in hoc genere, 549, 51 ss.; 551, 15, cf. 560, 1; in eos patrum defunctorum loco succedunt filii in tertio oligarchiæ genere, 550, 3, 4; 551, 21, cf. 560, 12; in quarto oligarchiæ genere iis fungentes ipsi regnant, non leges 550, 5; 551, 24, cf. 560, 12; ubi iis admodum pauci funguntur, ipsi divites adversus oligarchiam seditionem movent, 571, 33, cf. 573, 36; in nonnullis oligarchiis eos simul obtinere non potest pater ac filius, 571, 38, 45; nec fratres natu minores una cum fratre natu majori, 571, 39, 45; in nonnullis oligarchiis cooptantur a magno censu, vel e sodalitiis, eliguntur vero a plebe vel a gravis armaturæ militibus, 572, 12; ubi ad eos non omnes proceres evehi possunt, sed pauci e paucis, fit oligarchia in oligarchia, 572, 38; ad eos cum in oligarchia tum in aristocratia pauci evehuntur, sed non propter eandem causam, 573, 37; idque causa seditionum evadit, 573, 35; si eorum particeps non est in aristocratiis vir fortitudine præstans, seditio fieri solet, 573, 47; Thurii paucis ad eos aditus patebat, etiamsi plura eorum essent collegia, 574, 31; eos occupantes quomodo in oligarchiis et aristocratiis tractare debeant cum reipublicæ administrandæ participes, tum non participes, 575, 40; per sex menses tantummodo occupari debent in oligarchiis ac aristocratiis, in quibus multi reipublicæ administrandæ participes sunt, idque quare, 575, 50; in optimo democratiæ genere geruntur ab optimis viris, non invita plebe, 593, 35, 41; qui amplissimos diu occupant in democratia vel oligarchia tyrannidem appetere solent, 576, 8; 580, 4; in omni republica, sed inprimis in oligarchia cavendum est, ne ex iis quæstum facere liceat, 577, 5, 7; eos a proceribus occupari aristocratiæ consentaneum est, 577, 17; ad eos omnibus aditum patere democratiæ consentaneum est, 577, 16; se ab iis prohibere non ægre fert plebs sciens ab iis lucrum fieri non posse, 577, 7; nisi quæstus magnos ex iis petere liceat, eos non ambiunt agricolæ, 593, 11; eum Thebis nemo gerere potest nisi qui per decem annos a macello abstinuerit, 525, 49; 597, 32.

Magistratus; ob virtutem non ob magistratum laudari debent fr. 338, b; quinam rerum civilium præfecti ita vocandi sint, 561, 26; inprimis eos definit imperandi facultas, 561, 28; quæritur, quot esse debeant et quarum rerum apud eos potestas esse, et quantum temporis durare debeant, 561, 3; alii semestres sunt, alii sæpius alternant, alii annui sunt, alii etiam diuturniores, 561, 5; quæritur an perpetui esse debeant, an diuturni, an neutrum, 561, 7; item an idem bis eundem magistratum gerere debeat, necne, 561, 8; item e quibus, a quibus et quomodo creari debeant, 561, 10; 562, 42; item quales unicuique reipublicæ conveniant, 561, 12; item quot et quales utiles sint ut sit civitas, quales vero non necessarii quidem, sed utiles ut bona sit respublica, 561, 32; in magnis civitatibus unicuique operi unicus præficiendus est, 561, 36; in parvis vero unum et eundem multos cumulare decet ac licet, 561, 42, 48; 598, 6; si sciremus quot unicuique civitati necessarii, quot vero, etiamsi necessarii non sint, tamen adesse debeant, sciremus etiam quales in unum cumulari possint, 561, 52; quæritur qualis pro ratione loci multarum rerum curam habere debeat, et qualium rerum ubique penes unum auctoritas esse debeat, 562, 4; item an secundum res, vel secundum homines partiendi sint, 562, 8; item num differant pro reipublicæ forma, an iidem semper earundem rerum arbitri, etiamsi nec e paribus, nec ex iisdem creati, 562, 11; eosdem alibi convenit esse parvos, alibi magnos, 562, 20; sunt aliqui cuique reipublicæ formæ proprii, 562, 21; creantur vel ab omnibus civibus, vel a quibusdam, 562, 46; item vel ex omnibus, vel e definitis quibusdam, e. gr. censu, genere, virtute aut alia re simili, 562, 47; item vel suffragiis, vel sorte, 562, 49; si ex omnibus creentur, creatio fit vel ex omnibus simul, vel vicissim secundum tribus et pagos et curias, 563, 2; si omnes hæ differentiæ inter se vicissim conjungantur, redundant inde duodecim eorum creandorum modi, 563, 9; exponitur quinam modi cuique reipublicæ formæ congruant, 563, 11 ss.; quidnam dicatur eorum potestas, 563, 30; ejus munus vel imperio constat vel judicio, 606, 40; penes eos arbitrium esse debet eorum quæ lex determinare non potuit, 531, 1; quæritur an ejus virtus a boni viri virtute differat, 524, 6; in optima republica ejus virtus eadem est ac viri boni et civis boni, 617, 44, cf 524, 51; 542, 52; 551, 41; ejus virtus non eadem est ac civis, 524, 17; ejus educationem differre dicunt a civium, 524, 9; alia discere debet ac subditus, 524, 25; subditorum munera nec scire nec discere debet quatenus res necessarias spectant, nisi sui ipsius causa, 524, 29, 38; dominus non est, 524, 41; civile imperium discere debet, dum ipse obedit, 524, 44; ei præter prudentiam omnes virtutes cum subditis communes sunt, 524, 7; 525, 7; tibicini comparatur, 525, 12; quomodo subditis præstituri sint, non determinavit Plato in *Legibus*, 504, 42; eos subtemini comparavit quippe quod ex alia lana fiat ac stamen, 504, 43; cum in Lacedæmoniorum republica tum in ea quam in *Legibus* delineavit Plato, ita eliguntur, ut primum lecti dein sorti permittantur, 505, 22; eorum electio tamen apud Platonem magis ad oligarchiam vergit, idque quomodo, 505, 23; eorum electio in Platonis *Legibus* qua electi rursus ad electionem revocantur periculo conspirationum non vacat, 505, 42; eorum animis inde ab ortu aurum admiscuit deus secundum Platonem, 502, 52; dubium non est quin a subditis differre debeant, 617, 23; perpetuo per totam vitam a subditis distincti esse deberent, si exstarent cives adeo reliquis præstantes ut dii vel heroes hominibus, 617, 6; nunc solummodo ætate a subditis differre debent, 617, 15, 28; juris, ideoque et æqui custos est II, 60, 10; si justus sit nullum in eum emolumentum e dignitate redundat II, 60, 11; ideo tanquam merces ei tribuenda sunt honor et decus II, 60, 16; cui hæc non sufficiunt, tyrannus evadit II, 60, 17; necessario aliqui adesse debent, sed non unicus, 540, 48; unicus facilius corruptioni patet quam plures viri boni, 539, 33; præstat eos legum custodes et ministros creari, 540, 47; unusquisque lege eruditus recte judicat, 540, 52; 541, 46; ad contumeliam inferendam, vel propter gratiam multa facere solent, 541, 14; vel hodie nonnulli arbitri sunt ad dijudicandum ea quæ lex definire non potest, 541, 35; multos sibi subditos necessario instituet rex, 541, 27; eos a populo eligi vult Hippodamus Milesius, 508, 43; eos curare jubet res communes, res extraneas et res pupillorum, 508, 45; eorum creandorum potestatem dedit artificibus et agricolis, 509, 10; summi necessario creabuntur a propugnatoribus, 509, 4; quoniam iis nimiam potestatem tribuebant, olim frequentior erat tyrannis, 571, 2; eos in patria democratia eligebat plebs, 571, 17; eos ambientes demagogi patriam democratiam in novissimam mutarunt, 571, 19; eos sorte non eligendos esse, quomodo exemplo docuerit Socrates, 370, 19; eorum electio aristocraticum est institutum, 518, 43; vel ante Solonem Athenis eligebantur, 518, 46; recte eorum eligendorum rationumque ab iis reposcendarum potestatem populo tribuit Solon, 519, 10; 531, 49; e quibusnam civibus eos creari jusserit Solon, 519, 12; 531, 51; eos creant quibus in republica deliberandi competit facultas, 559, 39; electione creari debent quos nonnisi periti gerere possunt, 559, 46; in ultima democratia de nulla re decernunt, sed tantummodo ante reliquos sententiam proferunt, 559, 49; quomodo eligendi sint in democratia, 417, 35; quomodo in oligarchia, 418, 10; tributim eligendi sunt, ut præcaveatur patriæ democratiæ transitus, 571, 21; in oligarchia electione creantur et non e censu, 553, 31; in politia proprie sic dicta et in aristocratia electione, sed non e censu creari debent, 553, 34; Lacedæmone alios eligit plebs, alios participat, 554, 2; Lacedæmone omnes electione creantur, 554, 6; Lacedæmone penes paucos necis et exsilii potestas est, 554, 7; quomodo cooptandi sint in optimo democratiæ genere, 549, 2; 593, 26 ss.; iis carere nequit civitas, 548, 5; plerisque se fungi posse putant omnes, 548, 18; necessariis carere nequit civitas, 598, 4; sine iis qui ad ordinem et decentiam pertinet honeste incoli nequit civitas, 598, 5; 600, 20; quænam sint necessariorum munera, 600, 13 s.; singulatim enumerantur necessarii eorumque officia, 598, 10 ss.; quinam necessarii in majore splendore sint collocati, idque quare, 599, 24 ss.; enumerantur decentiæ præpositi, 600, 21, quidam decentiæ præpositi democratiæ non congruunt, 600, 25; omnium maxima auctoritate præditus est qui collegia convocat eorum penes quos summa est potestas, 599, 46; instituendus est qui vitam privatam scrutetur, ne reipublicæ rationi repugnet, 576, 47; eorum præsentia inculcatur verus pudor et ingenuus metus, 614, 51; apud eos versari debent seniores, 614, 50; nonnulli apud adolescentes versari debent, 614, 49; nisi ab iis vocentur, artificibus et agricolis adire non licet forum liberum, 614, 45; summorum ad forum liberum celebrari debent convictus, 614, 34; quorumnam convictus ad forum necessarium celebrari debeant, 615, 7; quomodo quæ eos spectant ordinanda sint in democratia, 591, 28, 39, 46, 52; in democratia merces tribuenda est iis quibus una cibum capere necesse est, 591, 48; non semper iidem apud omnia tribunalia nec apud eadem perpetuo iidem judicia ad finem perducere debent, idque quare, 598, 51; 599, 2, 10, 19, 21; nunquam iidem qui condemnant sententiam ad finem perducere debent, 599, 4, 8; singularia dijudicare debent, 549, 41; quomodo omnes infirmentur a demagogis, 549, 35; nonnulli quæstui faciendo operam dant, 494, 11; ne quæstum faciant vetatur in multis oligarchiis, 589, 28; si quæstui et pecuniæ operam dant, secundum Platonem causæ sunt cur in oligarchiam fiat transitus, 589, 24; iis coram omnibus civibus tradenda est pecunia, 577, 26; amplissimis quædam munera publica incumbere debent in oligarchiis, 597, 35; regia potestate ornatos sæpe propter verbera inflicta necarunt vel adorti sunt, 581, 43; propter unici institutionem vel abrogationem fieri possunt conversiones, 565, 23; per quem civitati potentia parta est, causa fieri solet rerum conversionis, 569, 26, 43; iis intervenientibus supplicia infligere debet tyrannus, 587, 5; exceptis deorum imaginibus picturas et statuas ex urbe removere debent, 623, 40; aliquatenus ei incumbit cura sanitatis, 492, 23; eorum peccata nonnulla intacta relinquenda sunt, ne iis parere desuescant cives, 510, 36; si quis ei maledixerit graves pœnas in eum statuit legislator, idque quare IV, 264, 48 ss.; quomodo olim Mantineæ cooptarentur, 593, 20; e quibusnam crearentur apud Malienses, 542, 42; Leucade olim ad eos e censibus præfinitis accedebant, 506, 31; eos Tarentini partim suffragiis, partim sorte cooptant, ut iis particeps esse possit plebs, 596, 22; statui etiam possit ut eundem alii suffragiis, alii sorte obtineant, 596, 26.

Magistratus indefiniti; quinam, 521, 5; dubitatur, sed perperam, an revera magistratus sint, 521, 6.

Magistratuum electio; res est maximi momenti, 532, 35; eam multitudini, i. e. concioni tribuit Solon, aliique legumlatores quidam, 519, 10; 531, 50; 532, 36; quæritur an recte, necne, 233, 14 ss.

Magnanimitas; quidnam, 330, 7; II, 21, 18; II, 215, 30 ss.; virtutis pars, 329, 42; nomine tenus circa magnas res versari videtur II, 44, 4; magnitudine consistit II, 44, 12; pertinet ad totam animam II, 243, 11, 29; animæ affectus inter vanitatem et pusillanimitatem medius II, 195, 36; II, 148, 25, 40; II, 215, 29, 34, 42; mediocritas est II, 213, 26; ei magis oppositus est animus demissus quam vanitas, idque quare II, 46, 44; bonum est, 323, 39; quomodo inductione probetur bonum esse II, 132, 54 ss.; quam maxime laudabilis est II, 215, 29, 34; bona externa spectat II, 44, 25; idque inprimis honorem II, 44, 28, 39, 50; II, 45, 7; II, 214, 46, 50; II, 215, 30; præcipue honorem magnum II, 46, 46; ornamentum quoddam virtutum esse videtur II, 44, 46; res difficilis est, quippe quæ sine ingenuitate (καλοκἀγαθίας) exsistere nequeat II, 44, 48; spectat etiam divitias et principatum et fortunam secundam vel adversam II, 45, 7, 15; non spectat res utiles II, 215, 32; dijudicatur ex iis quæ magnanimis tribuuntur II, 214, 11; II, 215, 32; cum virtus peculiaris est, tum omnium aliarum virtutum comes II, 214, 24, 31; II, 215, 8; præstantissima est II, 214, 28; circa honorem exstat virtus quæ ad eam se habet ut liberalitas ad magnificentiam II, 21, 16; II, 46, 47; quænam ejus opera II, 245, 14 ss.; quænam ejus sequelæ II, 245, 21; dum in ejus definitionem investigatur, duplex esse probatur, 167, 1; ejus exempla citantur Alcibiades, Achilles, Ajax, Lysander, Socrates, 167, 2, 6; ei proprium injurias non ferre, 167, 4, 9; item animi constantia infortuna sive adversa sive secunda, 167, 7, 8.

Magnanimus; quis II, 148, 37; II, 215, 27; is est qui magnis dignus est iisque se dignum esse putat II, 44, 7, 23; inprimis si maximis se dignum esse putat II, 44, 23, 36; magnitudine summus est, ejus vero quod decet ratione habita medius II, 44, 12; necessario vir præstantissimus est II, 44, 36; II, 45, 24; ei non convenit demissis manibus fugere, nec injuriam facere II, 44, 40; omnino ridiculus videretur, si præstans non esset II, 44, 43; quibusnam honoribus et quo usque delectetur, quosnam vero despiciat, idque quare II, 44, 51 s.; II, 45, 11; eum imitantur fortunati virtute carentes II, 45, 30; juste despicit, idque quare II, 45, 33; quomodo se habeat circa pericula II, 45, 35; quomodo circa beneficia II, 45, 38 ss; aut vix aut nequaquam alio indiget, sed alii libenter inservit II, 45, 47; erga homines dignitate præditos excelse se gerit, erga mediocres fortuna vero moderate II, 45, 48; non adit ea quæ honorata sunt aut in quibus alii principem locum tenent II, 45, 53; nec secunda fortuna admodum lætatur, nec adversam ægerrime fert II, 45, 9; honorem non tanquam maximi momenti rem considerat, II, 45, 11, 14; superbus esse videtur II, 45, 14; cessator et cunctator est, nisi ubi magnus honor proponitur aut magnum opus agitur II, 45, 54; paucas res gerit, sed magnas et omnium sermone celebrandas II, 46, 1; nec amicitias, nec inimicitias celat II, 46, 3; veritatem opinione præfert II, 46, 4; omnia dicit et facit aperte II, 46, 5; verax est, nisi adversus vulgus irrisione utatur II, 46, 6; alterius nutu vivere non tolerat, nisi amici II, 46, 8; in admirationem pronus non est II, 46, 10; injurias non meminit II, 46, 11; nec de se ipse, nec de aliis loqui curat II, 46, 14; nec laudem, nec vituperium curat II, 46, 15; nec in laudem pronus est nec maledicus, nisi inimicum contumelia afficere velit II, 46, 16; in rebus necessariis aut exiguis queribundus vel supplex non est II, 46, 18; bona pulchra sed sterilia præfert fructuosis ac utilibus II, 46, 20; ejus motus tardus, vox gravis, sermo statarius II, 46, 22; secundum etymologiam animi magnitudine et potentiæ præditus esse videtur II, 214, 21; gravi et magnifico aliquatenus similis esse videtur II, 214, 23; contemptor esse videtur II, 214, 32; paucis rebus studet, idque magnis, nec quia alii ita videtur II, 214, 38; magis curat opinionem unius viri quam multorum vulgarium II, 214, 40, cf. II, 148, 48; gloriam despicit II, 214, 51; negligens (ὀλίγωρος) est II, 214, 43; vitam et divitias despicit unico honore occupatus II, 214, 44 ss.; ægre fert ignominiam et imperium indigni II, 214, 47; laudabilis est et inter vanum et pusillanimem medius II, 215, 29; II, 148, 37; aliquatenus esse videtur qui parvo honore dignus etiam magno se dignum esse putat II, 215, 50 ss.; natura asper non est nisi in eos qui injuriam intulerunt, 609, 12; in æmulationem proclivis, 362, 38; hominum multitudinem contemnit, 382, 5; non ubique utile sectari debet, 626, 50.

Magnes; eo antiquior Epicharmus, 458, 47.

Magnesia; cur ibi aquæ calidæ potulentæ sint IV, 239, 5 ss.; cur ibi aquæ calidæ esse desierint, salsæ tamen fuerint IV, 239, 9 ss.: ibi oves bis pariunt IV, 169, 39 s.

Magnetes; iis olim bellum intulerunt Thessali, 511, 20.

Magnetes Mæandrum accolentes; Delphensium coloni fr. 308, a; quid peregrinantibus præbeant *ibid.*; equitatu cum finitimis bellum gerebant, 545, 35.

Magnificentia (μεγαλοπρέπεια); quidnam, 330, 9; II, 21, 12; nominis græci etymologia satis indicat significatum II, 149, 6; hæc vox sæpe per translationem adhibetur, cujus rei exemplum citatur II, 149, 12 ss.; ut nomen indicat sumptus est in re ampla decorus II, 42, 20; pars virtutis, 329, 41; mediocritas est II, 213, 26; quomodo ad eam se habet liberalitas, sic ad magnitudinem se habet alia virtus honorem spectans, sed nomine carens II, 21, 20; animæ affectus inter profusionem sumptuosam vel ostentationem et parvificentiam medius II, 195, 37; II, 148, 42; II, 149, 10; videtur virtus esse quæ pecuniam spectat II, 42, 15; inter actiones ad rem pecuniariam pertinentes solas spectat quæ sumptuosæ sunt II, 42, 17; quod in ea decens est spectat vel eum qui impendit ejusque rem familiarem, vel rem cui impenditur et modum quo impenditur II, 42, 22; II, 43, 9; spectat honorem et ignominiam II, 148, 26; sed præcipue honorem II, 148, 28; idque quemnam II, 148, 27 s., 31 s; spectat item res honorandas idque quasnam II, 148, 32; quibusnam viris conveniat II, 43, 15; non quadrat in pauperem II, 43, 12; operis virtus est quod ad magnitudinem attinet II, 43, 2; bonum est, 423, 39; laudabilis est II, 149, 10

Magnificus (μεγαλοπρεπής); quis II, 216, 11, 21; quomodo a liberali differat II, 21, 13; II, 42, 16, 26, 45 ss.; ei quadamtenus similis esse videtur magnanimus II, 214, 23; ita non vocatur qui pro dignitate in res parvas vel mediocres sumptus facit II, 42, 23; scienti similis esse videtur II, 42, 32; quod decens est considerare potest et magnos sumptus facere concinne II, 42, 33; ejus sumptus magni et decentes ideoque et ejus opera II, 42, 36; ejus opus sumptu dignum esse debet et sumptus opere, nisi etiam superior sit II, 42, 38; sumptus faciet honesti causa II, 42, 40; item libenter et prolixe II, 42, 42; spectabit magis, quomodo opus pulcherrimum et maxime decorum fiat quam quanti efficiatur et qua ratione minimo sumptu II, 42, 43; eadem impensa magnificentius opus faciet quam vir liberalis II, 42, 49; in quasnam res primo loco sumptus facere debeat II, 43, 4 ss.; in quasnam secundo II, 43, 21 ss.; non in se ipse sumptuosus est, sed in rem communem II, 43, 25; semper decorum observare debet II, 43, 31; in quocunque genere aliquid fecerit, id magnifice faciet II, 43, 33, 39; non quamlibet actionem vel quodlibet consilium spectat, sed solummodo sumptus viro decenti convenientes, nisi forte per translationem nomine utamur II, 148, 43; II, 216, 6; ejusmodi esse non potest qui omni fere dignitate caret II, 216, 30.

Magnificum; admirabile est II, 43, 2; haud facile superatur et sumptus magnitudine respondebit II, 43, 40.

Magnificentissimum; id est quod in magna re magnum est II, 43, 34.

Magnitudo; affectus corporalis non est III, 226, 29; scientiæ naturalis argumentum est II, 276, 38; ejus scientia particularis geometria est II, 72, 46; πρός τι II, 42, 20; genus subjectum geometræ, 128, 43; 130, 35; 152, 3; eam esse sumunt, 130, 26; quantum et continuum et dividuum est II, 302, 50 s.; omnis in partes semper dividuas dividi posse probatur II. 318, 16 ss.; nulla ex individuis constat II, 330, 6; II. 622, 42 s.; potentia dividi potest in partes continuas II, 525, 27; omnis in magnitudines dividi potest II, 284, 2; II, 319, 4; non in magnitudines dividi poterit, si infinitum esse negetur II, 281, 25; actu infinita non est, sed divisione, ideoque potentia II, 281, 31; quomodo infinitum quod ei inest differat a temporis et humani generis infinito II, 282, 1; ejus infinitum secundum divisionem quomodo differat ab ejus infinito secundum accretionem II, 282, 4, 18; quomodo se habeat ejus infinitum secundum accretionem II, 282, 8; quomodo ejus infinitum differat ab infinito numeri II, 283, 21 ss.; nec potentia, nec actu exstare probatur quæ omnem aliam superet II, 282, 21, 23 ss.; II, 283, 22, 42, 46, cf. II, 366, 37 s.; ab ejus infinito derivantur motus et temporis infinitum II, 283, 50; II, 597, 30 s.; quantulamcunque eodem modo dividere licet quo maximam II, 284, 8; vel finita vel infinita est II, 276, 40; ejus bipartita divisio infinita est II, 283, 35; ejus bipartita divisio non exstat quia in infinitum dividi potest II, 329, 33 s.; earum divisio probare videtur revera esse infinitum quiddam II, 277, 50; si non omni ex parte dividi possit, non omni ex parte affici poterit, nec continuum exstabit II, 451, 6 s.; finitæ potentiam infinita inesse non posse probatur II, 364, 43 ss.; II, 365, 24 ss ; II, 377, 53 ; non constat quo modo ex uno aut pluribus indivisibilibus fieri possit II, 497, 45 ss.; nec quomodo æque ac numerus ex uno et non uno fieri possit II, 497, 50 ss.; nec quomodo e non uno et numero aliquo II, 497, 53 ; si ex individuis constat, etiam tempus individuum erit et ex momentis individuis constabit II, 318, 51 ss.; omnis continua II, 300, 29 ; II, 319, 4 ; si continua est, etiam tempus continuum esse probatur, idque cum ratiocinatione, tum vulgaribus sermonibus II, 320, 5, 12 ss.; si infinita est, tempus quoque infinitum erit, idque eodem modo II, 320, 19 ss., 36 s.; duplici modo dicitur infinita et divisione et extremis vel quantitate II, 320, 26 ss.; ejus ope manifestius quam temporis probatur omne quod mutatum est prius mutari et omne quod mutatur prius mutatum esse, idque quare II, 326, 34 ss.; infinita probatur in finito tempore percurri non posse, nec finita in infinito II, 320, 3 ss.; major in majori tempore percurritur II, 327, 15 ; et ea metimur motum et motu ipsam II, 303, 2 s.; motu percipitur III, 462, 12 ; eam sequitur motus, idque quare II, 300, 29 ; II, 301, 20 ; II, 302, 50 ; potest esse id in quo fit motus II, 358, 48, cf. II, 356, 23 ; ea mota quod ea continetur per accidens movetur II, 331, 31 ; si ex individuis composita est, motus ex saltibus non ex motibus compositus erit II, 318, 40 s., cf II, 332, 8 ; item ex eo quod res mota est, non ex eo quod movetur II, 318, 41 ; si ex individuis composita est, poterit aliquid semper quiescere dum movetur II, 318, 46 ; in ea comparari nequeunt quæ non in eodem primo sunt receptaculo II, 339, 43 ; semper colorem insequi atque idem ac ille esse videretur si præter visum nullum alium sensum haberemus III, 462, 34 ss.; e rebus magnitudine carentibus fieri nequit II, 610, 42 ; in quantitate consistere potest III, 670, 27 ss.; parva vocari potest IV, 48, 3 s.; est quantitas quam metiri possumus II, 525, 25 s.; nulla simplex est præter circulum et lineam rectam II, 368, 16 ; triplex est nempe linea, superficies et corpus II, 367, 8 ss., 26 ss., cf. II, 525, 28 s.; non vero quadruplex, nec magis etiam multiplex II, 367, 10, 33 ss.; earum termini puncta sunt II, 636, 22 ; nulla efficitur punctorum conjunctione IV, 51, 12 ; ejus dimensiones sex, idque quænam III, 304, 38 ss.; III, 305, 33 ss.; quidnam tanquam ejus mensuram adhibeant II, 574, 54 ss.; ejus mensura pes vel digitus vel aliud hujusmodi est II, 629, 18 s.; omnis divisa cur suo toto minor esse videatur IV, 199, 50 ss.; minori inesse potest potentia major II, 365, 8 s.; sed multo magis majori major II, 365, 9 s.; sensibile commune est III, 452, 26 s.; III, 462, 11, 34 ; III, 466, 45 ; III, 477, 13 ; III, 484, 8 ss.; III, 507, 7 ; eam eadem parte animæ percipimus ac tempus, nempe sensu communi III, 495, 2 ss.; nulla invisibilis est, sed omnis e quodam spatio visibilis III, 481, 24 ss., 28 s.; quædam latent, nec actu sensibiles sunt, sed tantummodo potentia III, 488, 49 s.; omnium cur major videatur subsolano spirante III, 602, 46 s.; ea quoque consistit pulchritudo, 606, 16 ; ejus notio non idem est quod ipsa III, 467, 43 s.; per se esse nequit II, 278, 36 s.; II, 596, 62 ; ejus affectus per se infinitum est II, 278, 37 ; II, 596, 12 ; ejus affectus et accidentia potius quam subjecta sunt magnum et parvum II, 629, 39 ss.; item læve et asperum, rectum et curvum II, 629, 43 ; ejus intervallum non idem quod magnitudo ipsa II, 286, 38 ; ejus intervallum quidnam II, 286, 39 ; ejus intervallum idem videtur indefinitum et materies II, 286, 40 s.; ejus materies eadem quæ affectus II, 442, 3 ; ei inest prius et posterius II, 300, 34 ; eadem, ubi comprimitur, non gravior fieri videtur II, 420, 18 s.; circa eam mutatio appellatur accretio vel deminutio II, 441, 7 s., 23 s., cf. II, 442, 43 ; nec deminutione, nec accretione, qualis cogitatione constat, infinita est II, 284, 37 ; locum mutat in accretione et deminutione II, 356, 45 s.; ejus perfectio et imperfectio accretionis et deminutionis termini sunt II, 358, 1 ss.; potius quam latitudo causa quietis terræ esset, si eam aeri inniti putaremus II, 405, 21, 49 ; nimia nocet II, 161, 26 ; eam e fine et infinito ac e pari et impari deduxisse videntur Pythagorei II, 481, 28 ; omnem corpori assimilare perperam videtur Zeno II, 497, 38 ; aliqua partibus carens necesse exstat secundum Zenonis argumentationem IV, 47, 20 ss.; v. *Longitudo*.

Magnitudines ; natura constant II, 367, 5 ; pertinent igitur ad argumenta scientiæ naturalis II, 367, 2 ; ut numeri, sic etiam divisionis et continui participes sunt II, 367, 28 ss.; per se dividuæ sunt II, 325, 24 ; probatur in iis non esse primum in quod mutatur res mutans II, 325, 25 ss.; aliquatenus in omni parte divisibiles sunt, aliquatenus non II, 436, 31 s.; aliquatenus in iis ubivis punctum est, aliquatenus non II, 436, 36 ss.; eas e rebus magnitudine carentibus compositas esse rationi consentaneum non est II, 435, 48, cf. 35 ; e partibus indivisibilibus non constant II, 626, 12 s.; igitur separabiles esse nequeunt II, 626, 14 s.; eas separabiles habent atque revera esse censent qui solum mathematicum agnoscunt numerum II, 633, 8 s.; eodem modo quo illas agnoscimus tempus III, 498, 15 ; eas etiam cogitamus, ubi absunt III, 498, 17 s.; ergo eas non agnoscimus quia intellectus ad eas usque extenditur III, 498, 16 s.; sed interno animæ motu qui externo pro portione respondet III, 498, 10 ; quærendum ab iis qui omnia quæ alicui videntur vera esse putant an tantæ sint quales eminus vel quales cominus videntur II, 510, 46 ; earum mensura magnitudo est II, 575, 22 s.; omnes duobus metiuntur II, 575, 15 ; ex angulis vel figuris compositæ non sunt II, 625, 13 ; earum principia ab animæ et numerorum principiis distinguit Speusippus II, 539, 10 s.; duplices agnoscunt nonnulli (Platonici), nempe mathematicas et quæ ideas insequuntur II, 618, 21 ; non omnes in magnitudines dissecari posse censent nonnulli Platonici II, 618, 25 s.; igitur de mathematicis non mathematice disserunt II, 618, 24 s.; mathematicas solas agnoscunt et mathematice de iis disserunt (Platonici) qui ideas numeris non assimilant, nec eas esse censent II, 618, 22 ss.; eas e numeris intra decadem deducunt (Platonici) II, 623, 54 ; eas nonnulli numerorum idealium assertores e puncto generant et alia materie quæ non multitudo sed qualis multitudo est II, 625, 24 ss.; exstabunt, etiamsi non sint numeri II, 633, 26 s.; si non sint, nihilo minus erunt anima et corpora sensibilia II, 633, 28 ; igitur nihil ad eas conferunt numeri, nec ipsæ ad animam et corpora sensibilia II, 633, 25 ; eas e numero mathematico et materie faciunt idearum assertores, idque quomodo II, 633, 31 ss., 49 s.; iis sincerius malum participabunt numeri, si elementum uni contrarium malum sit II, 635, 23 s., cf. *Geometricæ res*.

Magnitudo (corporis) ; ejus terminos habent omnia animalia ultra quos procedere aut citra quos restare nequeunt III, 364, 34 ; III, 404, 41 s.; ejus termini sunt ossa III, 364, 37 s.; nonnullis animalibus sufficit ad injurias evitandas III, 254, 22 s.; e. g. camelis III, 254, 21 s., 23 s.; item elephantibus III, 254, 24 ; ad eam multum piscibus confert locorum ratio III, 83, 33 s.; corporis virtus, 320, 39 ; pars felicitatis, 320, 39 ; quonam constet, 322, 14 ; a natura pendet, 322, 42 ; quam per totam vitam comparant homines, ejus dimidium quinto fere anno habent III, 335, 31 ss.; nihil confert hominum actionibus justis, vel injustis, 334, 4; qui hac præstant, sibi plus juris civilis arrogare non possunt, 533, 28; cum divitiis vel libertate contendere non potest, 533, 47; secundum eam distribui ferunt magistratus apud Æthiopes, 546, 34; modica, optima IV, 14, 45 ss.; bonæ et commensuratæ esse mansueti signum IV, 6, 5.

Magnitudo finita (πεπερασμένον); nulla potentiam infinitam habet II, 606, 15 s.; in ea contineri nequeunt innumeræ magnitudines finitæ II, 420, 34, 39; in ea magnitudines æquales numero infinitæ inesse nequeunt II, 253, 27.

Magnitudo imperfecta (ἀτελές); generatione prior, substantia posterior est II, 613, 1 s.

Magnitudines indivisibiles; non exstant II, 622, 40, cf. *Indivisibiles magnitudines.*

Magnitudo infinita (ἄπειρον); omni finita major est II, 365, 23; non exstat II, 606, 18 s.

Magnitudines mathematicæ; cogitando infinitæ esse videntur II, 278, 5.

Magnitudo minima; eam si quis exstare putet, maxima rei mathematicæ principia evertit II, 372, 14 s.

Magnitudines naturales; omnes per se mobiles sunt II, 368, 11.

Magnitudines quæ inæquali sunt pondere; cur in iis si quis leviorem moverit, res projecta in orbem circumferatur IV, 198, 9 ss.; IV, 201, 37 ss.

Magnitudines sensibiles; v. *Sensibiles Magnitudines.*

Magnitudinis excessus (μεγέθους ὑπεροχή); ad id movetur accrescibile, si moveatur quatenus accrescibile est II, 427, 44, 52.

Magnitudinis materies; v. *Materies magnitudinis.*

Magnitudine carens; moveri nequit II, 366, 9.

Magnitudo et parvitas; termini sunt accretionis et deminutionis II, 338, 1 s.; secundarium contrariorum par est auditum ac vocem respiciens III, 459, 2 s.; iis distinguunt reliquarum rerum essentiam qui unicum tantum elementum esse statuunt, exceptis qui igni hanc dignitatem tribuunt II, 418, 2; eodem redit an his omnia construas, an tenuitate et crassitie II, 417, 50; iis nonnulli causam gravitatis et levitatis tribuunt II, 426, 27 ss.; eorum qui his causam gravitatis et levitatis tribuunt, alii unicam materiem esse arbitrantur, alii plures, sed subcontrarias tantummodo II, 426, 30 s.; refutantur utrique II, 426, 31 ss., cf. II 430, 37 ss.; quatenus opinio eorum qui his gravitatis et levitatis causam tribuunt, præferenda sit, quatenus postponenda reliquis de eadem re opinionibus II, 426, 36 ss.

Magnus cannæ IV, 25, 25.

Magni; pauci sunt, 546, 36; natura fimus II, 184, 18; qui humidis carnibus sunt aut coloribus frigidis nihil præstant, idque quare IV, 14, 26 ss.; qui siccis sunt carnibus et coloribus calidis, strenui sunt et sensibus præstantes IV, 14, 34 ss.; qui valde sunt, tardi, idque quare IV, 14, 18 s.

Magnum; quidnam IV, 200, 1 s.; parvo contrarium esse videtur, 5, 27; 8, 13; natura parvo contrarium est II, 623, 2; in eo parvum continetur, non vero vice versa III, 250, 16 s.; disceptatur utrum ad quantum, an ad πρός τι pertineat, 8, 14 ss.; πρός τι, 9, 35; magis a parvo distat quam ab æquo II, 22, 43; omne aliquo majus esse licet II, 411, 51; multa parva est, aiunt vacui assertores II, 292, 43; id infinitas habere divisiones probabile est IV, 48, 17; quod valde est, perinde est, ac si nequaquam moveretur IV, 73, 30 s.; ejus pars maxima majus bonum est, 328, 3; quæritur an generatio semper fiat quo modo ex illo parvum et vice versa II, 437, 12 s.; cur alia omnino sint, alia vero parva IV, 162, 29 ss.; multis impingunt II, 450, 3; nulla causa est cur iis minus quam parvis competeret indivisibilitas II, 450, 4 s.; an liceat ea componere parvis III, 238, 54. ea non cogitamus quia intellectus ad ea usque extenditur III, 498, 16 s.; sed quia in anima motum habemus qui externo pro portione respondet III, 498, 18; laudatur qui eorum causa turpe vel molestum aliquid sustinet II, 24, 43; de iis nos disserturos esse dicendum est, ut auditores ad animum attendendum exhortemur, 439, 17; tanquam exemplum citatur, 92, 22; 96, 42; 142, 7.

Magnum parvum; contrarietas quam Alcmæo rerum principiis accenset II, 476, 8.

Magnum et parvum; partim simpliciter dicuntur, partim ita ut alterum ad alterum referatur III, 427, 18 ss.; ratione cognoscuntur II, 255, 20; sive per se dicantur, sive ad se invicem referantur, quanti affectus per se sunt II, 525, 40 ss.; transferuntur tamen hæc nomina et ad alios significatus II, 525, 43; excessus et defectus sunt II, 484, 47; igitur potius substantiæ aut materiei differentiæ sunt quam materies II, 484, 43 ss.; denso et raro similia sunt II, 484, 45; magnitudinis potius affectus et accidentia quam subjecta sunt II, 629, 39 ss.; ad aliquid est II, 629, 44, cf. 50 ss.; igitur ei semper aliquid subjectum est II, 629, 50 ss.; inter ea intermedium est II, 581, 49; inter ea intermedium est æquale II, 579, 43; II, 580, 4; igitur ambobus simul opponitur II, 579, 22 s., 40; idque non secundum contrarietatem II, 579, 36 ss.; nec secundum privationem II, 579, 52 ss.; sed secundum negationem privativam II, 579, 49; II, 580, 4; amborum idem significat inæquale II, 579, 39; II, 634, 21; causa esse nequit cur multi sint colores et sapores et figuræ II, 631, 32 ss.; malum erit, si unum boni substantia sit II, 635, 18; iis assimilat locum Plato in *Opinionibus non scriptis* II, 287, 17 s., cf. II, 286, 46 s.; secundum Platonem in rebus cum sensui tum intellectui patentibus continetur II, 283, 18; apud Platonem materies sunt II, 252, 21, cf. II, 259, 49 ss.; quatenus excessus et defectus indeque contraria sunt, respondent antiquorum physicorum condensationi et rarefactioni II, 252, 18 ss.; qui hæc tanquam elementa considerant, iis tanquam generibus uti videntur II, 493, 24 ss.; relationis species est II, 631, 48 s.; id ad entia generanda adhibuerunt idearum assertores II, 631, 45 s.; ea infinita esse statuit Plato II, 277, 11; ex iis compositum est infinitum secundum Platonem II, 478, 8; principia vel causæ materiales idearum sunt secundum eundem II, 478, 1 s., 29 ss., cf. 44 s.; II, 484, 41 ss.; ex iis æqualibus factis numeri fiunt (secundum Platonicos) II, 622, 51 ss., II, 634, 20 s.; quæritur utrum omnes monades ex ambobus fiant, an alia ex altero, II, 622, 51 ss.; ejus species sunt longum et breve latum et angustum, altum et humile II, 625, 2; ex ejus speciebus res geometricas construunt Platonici quidam II, 624, 51; propius ad magnitudinis quam ad numerorum naturam accedunt II, 628, 47 s.; iis magis universalia sunt excedens et excessum II, 628, 48 s.; II, 629, 7; ex iis fit dyas inæqualitatis II, 628, 37, 40 s.; numerorum elementum materiale habetur a nonnullis II, 628, 37, 44 ss.; ea tanquam unum considerant qui ex iis et uno numeros construunt II, 628, 41, cf. II, 629, 37 ss.; attamen notione unum sunt, non vero numero II, 628, 42; probantur numerorum principium materiale esse non posse II, 629, 37 ss.; ex eodem fieri nequeunt numerus mathematicus et idealis II, 633, 47 ss.; probantur etiam ex diverso fieri non posse II, 633, 49 ss.; secundum idearum assertores elementa sunt II, 634, 5; clamare videntur se nullos alios numeros generare posse, nisi qui ab uno duplicantur II, 634, 5 ss.

Magnum et parvum; quæstiones de eo pertinent ad omnes rhetoricæ species, 318, 10; argumenta de eo peti debent e locis de magnitudine bonorum et de majori vel minori bono, 369, 35.

Magna animalia; v. *Animalia magna.*

Magna Moralia; eorum argumentum felicitas II, 167, 48; II, 168, 4.

Magnitudine media animalia; v. *Animalia media magnitudine.*

Mago Carthaginiensis; sicca polenta victitans absque potu ter Africæ deserta peragravit fr. 64, a.

Magydus; v. *Mygalus.*

Magi; philosophiæ auctores apud Persas fr. 67, b; antiquiores Ægyptiis fr. 31, a; duo agnoscunt principia alterum Jovem et Oromasdem, alterum Plutonem et Arimanium *ibid.*; primum generans optimum esse censent II, 634, 46; magicas præstigiationes ignorant fr. 67, b; eorum unus ex Syria Athenas profectus Socrati violentam mortem prædixit fr. 33, b.

μαινομένη· vitis ita vocata IV, 105, 20 ss.

Majæ; crustata sunt quorum crusta testacea est III, 162, 29 s.; nihilo minus senectam exuere feruntur, *ibid.*

Majales; cur iis majores dentes exsertos habeant verres IV, 320, 21 ss.

Major numerus (οἱ πλείους, τὸ πλέον μέρος), quod ei placuerit ratum esse debet in democratia, 591, 13; ubique arbiter est, 546, 20; quod ei placuerit, justum esse dicunt democratiæ defensores, 592, 18, 24; eorum qui reipublicæ administrandæ participes sunt, quod placuerit, ubique ratum habetur, 546, 20, 548, 52; 552, 42.

Majora animalia; v. *Animalia majora.*

Majores; iis interdum similis est eorum progenies III, 141, 36; III, 330, 8; III, 398, 4 s.; III, 400, 22 s.; idque quando III, 399, 15, 29, 32; iis interdum similes quibusdam partibus sunt posteri III, 399, 35 s.; eorum motus potentia semini insunt III, 398, 43 s.; III, 399, 7 s.; propioribus magis similes esse solent posteri quam remotioribus III, 399, 3 s.; rationem reddere nequeunt cur his interdum similes sint posteri qui liberorum cum parentibus similitudinem a majori minorive seminis copia repetunt quod ab alterutro eorum venerit, idque quare III, 400, 44 ss.; non facile ab eadem causa repetitur ratio cur iis similes sint posteri ac sexus discriminis origo III, 401, 7 s.

Majores; iis digna honesta sunt, 331, 30; iis eadem tribuunt ac patri II, 100, 11; natura posteris imperant II, 100, 12; quibus divitias reliquerunt, iis convenit esse magnificos II, 43, 16; habent ii aliquam magnitudinem ac dignitatem II, 43, 18; propter ea quæ pudorem incutiunt, ipsi quoque pudorem sentimus, 357, 29; si antiqui honesti sunt, quomodo facienda sit generis enarratio, 446, 31; quomodo si antiqui improbi sint, proximi vero illustres, 446, 37; si antiqui illustres sint, quomodo excusanda sit recentiorum omissio, 446, 34; ex bonis natos probabile est iis similes fieri, 446, 36; non verisimile est bonos honestosque fuisse quos laudas, si ex improbis nati essent, 446, 43; si iis nihil illustre inest, dicendum est eum ipsum quem laudas fuisse generosum, 446, 44; item reprehendendi reliqui qui majores laudant, 446, 47; item dicendum multos ex illustribus natos iis indignos fuisse, 446, 48; item tibi jam non propositum esse ut majores laudes, 446, 50; in vituperium ab improbis eodem modo enarrandum est genus ac ab illustribus in laudatione, 447, 1; contra quorum aliquid prætendere possunt, iis injuriam facere solent, 339, 29; eos ut ulciscantur injuriam facere solent, 339, 31; quibus honorati sunt, in æmulationem proclives, 362, 44.

Majores; sacrorum sumptus pro tempore et rerum suarum conditione moderabantur, 416, 48; recte tibiarum usum in educandis pueris rejecerunt, 631, 41; quæ recte docuerint, iis utendum est, 612, 17; quæ prætermiserint, ea exquirere conandum est, 612, 18; eorum exemplis usi quosnam errores vitare conentur prudentes, 428, 31.

Majus; ita vocatur quantitas exsuperans II, 341, 3; semper minori inimicum est secundum Euripidem II, 219, 18; exemplum πρός τι, 2, 26; 9, 25, 10; 7; ad minus refertur, 10, 7; τινός et τινί dicitur, etiamsi ejus species duplex tantummodo τινός, 213, 10; non necessario magnum est II, 411, 51; si ei aliquid addas aut demas, magis latet quam si minori II, 574, 52 s.; quomodo sophistice per divisionem æquale esse probetur, 279, 6; id non facient partibus carentia sibi invicem adjuncta IV, 49, 47 s.; quemadmodum et minori et æquo contrarium est, sic Speusippus voluptatem molestiæ et molestiæ absentiæ contrarium esse putabat II, 88, 35; id semper persequitur imaginatio deliberativa III, 473, 31; ei minus addit natura, non vero vice versa III, 290, 20 ss.; in æquali tempore majus alterat, idque pro portione excessus II, 376, 52 ss.; item in minori tempore æquale II, 377, 14; in longiori tempore per idem spatium movetur II, 364, 35; necessario amplior movetur facultate III, 345, 9 s.; ex eo major affluit alimenti copia III, 429, 49 s.; ut exemplum citatur, 154, 42.

Majora; plus ponderis habent III, 413, 4 s.; eorum rationibus continentur rationes minorum II, 418, 12; in aqua vel in aere medium petunt propter conversionem II, 405, 45; facilius franguntur II, 450, 1; cur omnia appareant Euro spirante IV, 254, 1 ss.; tam animalia quam plantæ in universum diutius vivunt quam minora, idque quare III, 529, 15 s., 29 ss.

Majus extremum (syllogismi); quid in prima figura, 42, 23; quidnam in secunda, 43, 33; quid in tertia, 45, 39; ei apponendum quod iteratur in propositionibus, 82, 8; necessario inesse debet medio in syllogismo demonstrativo, 128, 31.

Majus et minus; utrique simul opponitur æquale II, 579, 35, 50 ss.; sive per se dicantur, sive ad se invicem referantur, quanti affectus per se sunt II, 525, 41 s.; transferuntur tamen hæc nomina et ad alios significatus II, 525, 43; de eo omnes oratores in promptu habere debent propositiones, 318, 19.

Malacia; ejus causæ III, 586, 8 ss.

Malacocraneus; semper eodem loco considit, ibique capitur III, 185, 32 s.; bonis pedibus sed pravis alis est III, 185, 36; quale caput habeat III, 185, 33 s.; quale os III, 185, 35; qualem colorem III, 185, 35 s.; quantus sit III, 185, 34; inprimis noctuæ ope capitur III, 185, 36 ss.; semper conspicitur (?), III, 185, 44 s.

μαλακόστρακα· v. *Crustata.*

μαλακτόν· v. *Molliri quod potest.*

Malæ (σιαγόνες); duæ III, 10, 31; earum anterior pars mentum, posterior vero maxilla (γένυς) appellatur III, 10, 31 s.; magnæ et carnosæ stolidi signum IV, 5, 17; earum pars tenuis incisa non coalescit III, 47, 32; quibusdam magis in illis quam in mento aut in labio superiore provenit barba, apud alios contrarium obtinet III, 48, 36 ss., v. *Genæ*.

Male habentia; ab exigua causa et exiguo momento pendent III, 422, 29 s.

Male olentia; v. *Fœtida*.

Malea; quæ ultra citrave eam gignuntur spongiæ, mollitie et duritie differunt III, 90, 18 s.; eam circum navigaverunt Achæi nonnulli Troja redeuntes fr. 298, b.

Maledicentia; ea qui propter asperitatem peccat, injustus est, sed nimium non sibi vindicat II, 54, 6.

Maledici; eorum amicitiam non quærimus, 352, 24; eorum nos pudet, 356, 48; iis irasci solemus, 349, 4.

Maledictum (τὸ κακηγορεῖν); id vetant leges II, 53, 20; pactum invite factum ac violentum est II, 55, 16.

Maleficia; eorum assuetudine qui negligentes facti sunt, pœnæ immunes esse non debent, si deliquerint II, 30, 14.

Malevolens (ἐπιχαιρέκακος); II, 22, 18; affectu laborat morali animæ vituperando II, 149, 18; II, 216, 36; ejus affectus nomine caret II, 216, 38; quidnam ei proprium sit II, 149, 26 s.; II, 216, 39; idem atque invidus, 360, 23.

Maliacum navigium; proverbium unde dictum sit fr. 277, a.

Malienses; apud eos respublica e militantibus constabat, magistratus vero ex iis qui militaverant creabatur, 558, 41; eorum mos in conviviis fr. 277, a.

Malitia (μοχθηρία); injustiores reddit II, 199, 37; II, 200, 24.

Malleoli (σφυρά); quidnam III, 12, 27; ubinam situs III, 13, 8 s.; in utroque crure duplex est III, 12, 27 s; cruris ossium partes sunt III, 45, 22; eorum partes sunt calcaria III, 45, 22 s.; quibusnam partibus dolentibus eorum venas incidant secundum Polybum III, 39, 48 ss.; parvos in cruribus posterioribus habet elephas III, 17, 42 s.; quibus ea quæ circa eos sunt, nervosa sunt et articulata, valido sunt animo, ad masculinum genus referuntur IV, 9, 16 s.; quicunque carnosis et male articulatis sunt, molli sunt animo, ad femininum genus referuntur IV, 9, 18 ss.

Malleoli externi (τὸ ἔξω τῶν σφυρῶν); quænam ad eos deveniant venæ secundum Polybum III, 39, 39 s.; quibusnam partibus dolentibus, eorum venas incidant secundum Polybum III, 39, 40 ss.

Malleoli interiores (τὰ σφυρὰ τὰ εἴσω); quænam ad eos deveniant venæ secundum Polybum III, 39, 47.

Malleus; (ἡ σφύρα); in arte æraria multis usibus inservit III, 430, 28; hinc ei comparatur spiritus III, 430, 29.

Malleus (μηλίς); unicus morbus est quo asini laborent III, 167, 48 s.; quænam ejus signa sint III, 167, 49 ss.; quando letalis evadat III, 167, 51.

Mallus Ciliciæ; ibi Boreas Pagreus dicitur, idque quare IV, 45, 1.

Maloentem portum infestat Cæcias IV, 45, 12.

Malum (μῆλα); in ollis imposita ampla quidem redduntur sed fungosa IV, 215, 46; eorum odore qui delectantur, intemperantes non vocantur II, 36, 20; quomodo conservanda fr. 166, a.

Mala cydonia; quomodo conservanda fr. 167, a.

Malum Punicum; v. *Punicum malum*.

Malum; ejus essentia secundum Empedoclem discordia est II, 610, 18; idque si ejus mentem respicias II, 474, 12, cf. 8; id aliquatenus tanquam principium consideravit Empedocles, idque primus II, 474, 12 ss.; infinito adnumerant Pythagorei II, 20, 3; id, teste Socrate, nemo eligit sciens malum esse II, 162, 30; II, 163, 49; id dyadi assimilavit Plato II, 478, 32 s.; multiplex est II, 148, 14; varium est II, 226, 35; eorum divisio fr. 104, b; eorum similitudo fr. 110, b; quomodo ei bonum necessario contrarium esse probetur, 21, 7; ei plerumque bonum contrarium, interdum malum, 21, 10, 14; non in genere est, sed ipsum genus, 21, 35; nulla re magis vel minus bonum, sed magis vel minus malum, 197, 6; numero idem esse nequit quod bonum, 256, 14; cum alii malo, tum neutri contrarium est II, 117, 47; si bono non proprium est ut optimum sit, ei non proprium est ut pessimum sit, 231, 32; ipsum genus est, nec genere continetur, 210, 32; eo tanquam genere continentur parum ac nimium, 210, 51; bonis contraria sunt 323, 8; II, 89, 27; II, 474, 4; idque quomodo, 17, 27, 43; æque naturæ insunt ac bona, *ibid.*; immo plura quam bona II, 474, 6; eorum causa malum est II, 472, 15 s.; quomodo bona esse sophistice probentur, 278, 14; qualitas est II, 538, 7; minus quodammodo bonum esse videtur II, 53, 4; magnum si quid habetur, id quod ei contrarium dicis, magnum bonum esse videbitur, 421, 23; id per translationem quoque perfecte fieri dicimus II, 528, 5; non necessario falsum est II, 537, 30; id quomodo et reliquas privationes contrarii ope quodammodo cogitat intellectus III, 469, 25; potentia natura posterior est II, 572, 16 s.; igitur non exstat præter res II, 572, 15 s.; in æternis et in iis quæ a principio sunt nullum est II, 572, 17 s.; alterum contrariorum elementum erit, si præter contraria non exstet materies II, 610, 7 s.; omniaque excepto uno id participabunt II. 610, 6 s.; id participabunt omnia entia, excepta unius idea, si elementum uni contrarium malum sit II, 635, 22 s.; item sincerioris participes erunt numeri quam magnitudines II, 635, 23 s.; item boni receptaculum erit II, 635, 25; item appetet et participabit a quo interimitur II, 635, 25 s.; item potentia bonum erit II, 635, 29; eorum actus pejor est quam potentia II, 572, 13 ss.; facile est II, 20, 6; præter naturam vel perversione est finis deliberationis II, 206, 5; ea studio digna putamus, 347, 46; ea facere haudquaquam est necessarium II, 206, 19; invita non vituperamus II, 207, 21; ea nemo sciens præfert, 380, 8; II, 141, 31; II, 142, 7; II, 149, 47; II, 200, 25; ad majus vitandum qui facit quæ ipse mala aut molesta putat, coactus agit, vel vi, vel non natura II, 202, 33; dici potest nos ad majus vitandum necessitate coactos noxam passos esse II, 142, 36; ejus causa per se magis fugienda quam ejus causa per accidens, 198, 37; omnia metuimus II, 31, 36; ei proprium est ut fugiendum sit, 229, 38; an necessario molestum, 195, 26; eorum abjectio bonum est, 323, 22; minoris loco majoris sumptio bonum est, 323, 26; exiguum negligitur, auctum vero in oculos incidit, 594, 48; maxima minime sentiuntur, 353, 15; quænam metuenda, 353, 29; si cum majori malo comparatur, pro bono habetur II, 56, 14; minus optabilius est quam majus II, 56, 16; id ut fugias mortem sibi consciscere mollities est II, 33, 14; quod cuique inest detegit faciendi licentia, 593, 37; qui minora sibi tribuit injuriam infligit II, 151, 13; quibus eadem sunt, amamus, 351, 35; qui effugerunt misericordes sunt, 358, 40; si evenit ex iis, unde bonum provenire debebat, misericordiam movet, 359, 13; item, si idem sæpius eveniat, 359, 14; irascimur iis qui nostra viderunt, aut de iis audiverunt, 349, 32; qui neque sua, neque nostra norunt, amamus, 352, 25; qui nobis non intulerint, iis nocendum non est, 414, 34; id qui fecerint, puniendi sunt, 414, 38; quando homines conciliare dicantur, 324, 17; ad ea pertinet quod majus est quam oportet, 324, 19; vel nulla, vel bono minora cupiunt, 324, 45; magnorum causas fuisse rei facinora, ostendere debet accusator, 422, 43; ea oblinere pudorem incutit, idque quare, 355, 49; ut exemplum citatur, 116, 43; 157 51.

Mala simpliciter; amicum non spectant II, 222, 13.

Mala qui perpessi sunt (οἱ κακῶς πεπονθότες); quomodo objectione e similibus solvatur enthymema quo semper odisse adstruuntur, 383, 16.

Malis alienis qui gaudet; v. *Malevolus.*

Malorum aliquid bonum esse (quia prudentia malorum scientia est); duplici significatu refutari nequit hoc sophisma, 302, 15; pertinet aliquatenus ad captiones inde pendentes quod non simpliciter aliquid dicitur, 302, 21.

Malum aut bonum; ubi id affirmaverit aut negaverit anima, persequitur aut fugit III, 469, 51 s.

Mala et bona; ea pro dignitate distribuere censetur deus II, 172, 19 s.

Malum omen; propter id repudiata sponsa, quomodo Delphis diuturnæ ortæ sint seditiones, 569, 7.

Malus; eum qui sponte est meliorem habet Plato quam qui invitus II, 533, 19; per translationem quoque boni et perfecti vocantur II, 527, 48 ss.; eos ubi malitiam suam declaraverint punimus, 411, 29, v. *Improbus* et *Pravus.*

Malus; navis veluti vectis est IV, 60, 35; ejus sedes hypomochlium, *ibid.*; si quis ei extrinsecus contum admoveat, facile movet navigium III, 518, 16 ss., cf. 33; mirari non licet quod sonum non excitat II, 399, 52; ex iis constat soni iter recto tramite fieri, idque quomodo III, 658, 41 ss.; magnorum navigiorum transsilit delphis idque quando et quomodo III, 206, 8 ss.; in eos qui ascendunt quare timoris expertes sint II, 210, 33.

Malus; sub quo genere plantarum fortasse contineatur IV, 25, 40; ejus flos albus purpurascens, fructus vero flavus III, 650, 36 s.; ejus in pirum insitio optima IV, 27, 48.

Mamma (μαστός); lactis conceptaculum est III, 297, 5; igitur ea carent aves piscesque et animalia squarrosa omnia III, 297, 2 ss.; in iis viviparorum proli paratur alimentum, nempe lac III, 376, 6 s.; in iis confluunt seminalia residua III, 335, 8 ss.; iis comparantur acetabula III, 366, 9; ei similem carunculam in utero sugere putant infantem nonnulli III, 366, 25 ss.; ei similem carunculam in utero non exstare docent dissectiones III, 366, 27 s., 33; nec si adfuisset, ea alimentum haurire posset fœtus III, 366, 33 s.; eam statim post exitum sugit infans III, 143, 46; quamobrem in eas versus finem graviditatis colligatur lac III, 411, 37 ss.; iisdem meatibus impositæ sunt (ac uterus) III, 412, 15 ss.; eas ponit natura in locis quæ alimento superfluo abundant III, 292, 32 ss; quænam eas subeat vena secundum Syennesin Cyprium III, 38, 28 s.; quænam secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 22 s.; quænam secundum Polybum III, 40, 3; raræ sunt III, 11, 7; valde spongiosæ sunt III, 144, 24; earum caro densa apud viros, spongiosa atque meatibus plena apud mulieres III, 11, 8 s.; quando in iis oriantur grumæ III, 144, 22 ss.; earum grumis cum apud mulieres tum apud canes deprehenditur ætas ad coitum idonea III, 125, 10 ss.; laborant, vel si in potu hauriatur pilus III, 144, 25 ss.; hominis carnosæ sunt III, 291, 42; eas solus in anteriori parte habet homo III, 18, 4; eas in pectore habent homines idque quare III, 291, 39 ss.; apud hominem utrique sexui competunt III, 292, 47 s.; hominum cor protegunt III, 291, 40; eique rei unice inserviunt apud viros III, 291, 42 s.; apud feminas in iis deponitur lac II, 291, 43 ss.; quare duas habeant homines III, 291, 47 s.; quare apud hominem duriores et distinctæ sint III, 291, 47 ss.; iis bifidum pectus III, 11, 6; earum papilla duplex, *ibid.*, v. *Papilla*; earum specie et magnitudine apud hominem manifestatur pubertas III. 84, 49; III, 337, 24 ss.; III, 340, 7 s.; III, 412, 1 s.; idque tamen apud feminas multo magis quam apud mares III, 340, 7 ss.; III, 412, 2 s.; idque quia feminarum propter menstruam purgationem minus spongiosæ et inanes sunt III, 412, 3 ss.; turgescere incipiunt cum feminis tum maribus circa annum decimum quartum III, 134, 27, 43, 48 s.; ubi puellis in duorum digitorum altitudinem sublatæ sunt, fluere incipit menstrua purgatio III, 135, 5 s.; III, 340, 9 s.; quibusnam majores, quibusnam minores sint, idque cum feminis, tum maribus III, 135, 40 ss.; turgescunt etiam apud reliqua animalia, sed minus manifesto quam apud hominem, idque quare III, 412, 6 ss.; nec minus apud animalia quæ eas infra sitas habent III, 412, 5 s.; eas si præbet mulier parcam vel nullam habet menstruam purgationem III, 217, 31 s.; eas nulla alia animalia habent nisi quæ intra se vivum animal pariunt III, 28, 3 s.; III, 53, 16 ss.; quænam iis careant III, 53, 19 ss., iis carent pisces III, 28, 2 s., 12; item quadrupedes oviparæ III, 25, 25; iis continetur lac apud omnia animalia id habentia III, 54, 15 ss.; quomodo earum ratione inter se et ab homine differant quadrupedes viviparæ III, 21, 1 ss.; aliis animalibus in pectore sunt, aliis ad femina III, 2, 8 s.; eas nulla quadrupes in pectore habet, idque quare III, 291, 37 ss., 50 ss.; eas difficilius præberent quadrupedes feminæ, si crura contrario modo flecterent ac nunc III, 314, 30 ss.; multas habere debent animalia quæ multos simul pullos alunt III, 292, 22; duabus plures in latitudinem sibi invicem apponi nequeunt, idque quare III, 292, 23 s.; quæ plures quam duas habent animalia, eorum lac ad sobolem alendam tantummodo sufficit, non vero caseo faciendo aptum est III, 54, 10 ss.; quot et ubinam eas sitas habeant solidungula, cornuta et animalia parum fœcunda III, 291, 54 ss.; idque quare III, 292, 27 ss.; quot et ubinam eas habeant animalia multifida et fœcunda III, 292, 2 s., 11 s.; quare eas in ventre habeant animalia fœcunda III, 292, 21 ss.; duas habent animalia quæ unicum pullum pariunt III, 292, 10; quales et ubinam habeant simiæ III, 24, 28 s.; quot et ubinam eas habeat leo, idque quare III, 292, 3 ss.; quot et ubinam sitas habeat elephas, idque quare III, 292, 8 ss.; duas habet elephas idque ubinam sitas III, 13, 5 s.; duas habet delphis utpote viviparus, idque quales et ubinam sitas III, 28, 6 ss.; non omnes quadrupedes mares iis præditi sunt III, 292, 38 s.; quatenus eas habeant caballi III, 292, 39 s.; primas semper pullo primum edito præbent scrofæ III, 292, 15 s.; unde constat primas esse axillis suppositas III, 292, 12 ss.; primæ plurimum lac hauriunt III, 292, 14; eas si præbent cum scrofæ, tum reliqua animalia gracilescunt III, 154, 32 s.; caprarum non prægnantium urtica verberant Œtæ accolæ, ut ex iis lac eliciant III, 53, 36 ss.; duas prope genitale habet hircus III, 53, 44 ss.; quum eas demittere cogant, lactis copiam augent alimenta quædam flatuosa III 54, 46 ss.; pro partu deorsum spectantes lactis copiam prænuntiant III, 54, 48 ss.; majora demittunt oves, si sub partum sale pascantur III, 155, 38 s.

Mammis similes partes; albas in matrice habent mustelacei pisces, idque ubinam III, 112, 25 s.; hujusmodi partes solummodo habent quo tempore fœtus continent III, 112, 26 s., cf. 36, 46; albas ac firmas duo inira ventriculum habent turbinata III, 63, 15 s.; apud sepiam ejusdem generis occurrunt corpuscula, sed firmiora etiam III, 63, 16 s.; apud purpuras et buccina manifesto in testæ anfractu sita sunt III, 63, 19 s.; apud majores cochleas incisuras habent hæc corpuscula sicut locustæ marinæ ovum, sed colore ab eo differunt III, 63, 38 ss.; cochleæ nec foramen, nec exitum habent, sed tenui membrana continentur III, 63, 35 s.; cochleæ sinum angustum in se habent III, 63, 36; ea quoque habent cochleæ marinæ, sed minora minores III, 63, 39 s.; quemadmodum ovum ita dictum univalvium et bivalvium, apud cochleas ab altera parte testæ in orbem disposita sunt III, 63, 51 s.; ejusdem coloris ac eæ apud cochleam est meatus albus qui gulam comitatur III, 63, 32 s.; ad contentam inferiori alveo apud mares molluscorum a cerebro tendit meatus III, 57, 32 ss.; femellæ duas hujusmodi partes habent, sed superius sitas et absque meatu III, 57, 35, cf. III, 63, 16 s.; his partibus subjacent apud omnes corpuscula duo rubra III, 57, 36; duo rubras inter capillamenta habet loligo femina III, 92, 52 s.

Mammas præbentes; v. *Lactantes.*

Manca (κολοβά); e mancis procreantur III, 329, 33; III, 332, 53 s.; quatenus id probet sententiam eorum qui semen de unaquaque corporis parte secedere putant III, 329, 34 ss.; III, 332, 53 ss.; interdum ab iis procreantur integra III, 333, 1; quæstio cur modo manca generent eadem est cur liberi parentibus modo similes, modo dissimiles nascantur III, 332, 53 ss.; a simili causa pendere videntur ac a qua monstra, idque quare III, 401, 34; in iis aliquid necessarium omisisse videtur natura III, 471, 50 s.; hinc generatione ac statu ac decremento carere videntur III, 472, 1; (i. e. cornubus carentia) eorum pleraque acetabulis carent III, 366, 14; partim unicum, partim plures fœtus pariunt III, 366, 17 s.

Manci; plerumque integros liberos procreant III, 141, 34 s., cf. III, 352, 38 s.; interdum tamen et mancos III, 141, 27, cf. III, 352, 38 s.

Mancipia; iis convenit ut præstare possint ministeria servilia, 524, 30; eorum tot genera quot opera servilia, 524, 32; in domo parum ad commune bonum conferunt, multaque iis facere licet ut fors tulerit II, 609, 43 s.; sese fidejussorem constituens ne aufugerent quomodo pecuniam sibi paraverit Antimenes, 649, 54 ss.; non quodvis omnia officia obiisset magni regis ætate III, 637, 15 ss.

Mandata; quædam non ipsis operibus sed fine differunt, 617, 40.

Mandibula; v. *Malæ.*

Mandragoras; somnificus est, ideoque capitis gravitatem affert III, 504, 42 ss.; IV, 315, 20.

Mandrobulus Samius; ovem Junoni consecravit idque quare fr. 286, a.

Mandrobulus; nomen tragœdiæ Cleophontis, 293, 14.

Mane; v. *Diluculo.*

μανικὴ ἔκστασις· 14, 51.

Manifesta (γνώριμα); non eadem nobis sunt quæ naturæ II, 248, 10; ab iis quæ nobis sunt procedendum ad ea quæ naturæ II, 248, 8, 12; ab iis ad obscura procedere debemus in demonstrationibus II, 133, 28; ea obscure probare conari ei competit qui res per se cognoscendas a rebus non per se cognoscendis distinguere nequit II, 261, 21; qui ea demonstrare conantur quibusnam similes fr. 343, a.

Manifeste dicta; quomodo deducantur ex iis quæ vere quidem dicuntur, sed non dilucide proferuntur II, 188, 41.

Manipuli ductor; v. Λοχαγός.

μάνωσις· v. *Rarefactio.*

Mansuetudo (πραότης); ejus definitio II, 243, 18; pars virtutis, 329, 42; pertinet ad fervidam animæ partem II, 243, 8, 18; ad mores pertinet II, 194, 6; animæ affectus inter iracundiam et stuporem medius II, 138, 28; II, 147, 33, 49; II, 195, 25; optimus est habitus circa dolorem ex ira profectum II, 213, 2, 19, 22; media est inter asperitatem et servilitatem II, 213, 24; ejus excessu peccare licet II, 198, 3; ei vulgo opponitur iracundia II, 198, 2; quænam ejus opera II, 244, 20 ss.; sine corpore locum habere nequit III, 432, 33; homini et reliquis animalibus communis III, 145, 6, cf. III, 175, 28; homini minus propria quam animali, 233, 32; ejus de delphine plurima narrantur exempla III, 205, 40 s.

Mansuetus (πρᾶος); vulgo opponitur iracundo II, 198, 2; laudabilis est III, 147, 48; quisnam, *ibid.*; ejus signa IV, 6, 3 ss.

Mansuetum; alati differentia non est, sed solummodo accidens et alius differentiæ principium III, 225, 12 ss.

Mansueta; v. *Animalia mansueta.*

μανθάνει τις τὸ βραδὺ ταχύ· 300, 9; quomodo solvendum hoc sophisma, 300, 10.

Mantias orator; adversus filium contendebat, 377, 15.

Mantinea; qualis ibi antiquitus esset democratia, 593, 21; ibi adversus Lacedæmonios certarunt Argivi, 569, 33.

Manumissi (ἀπελευθερούμενοι); quidnam de iis clament præcones, 393, 19.

Manus; pars dissimilaris est, idque quare II, 443, 31; III, 1, 7 s.; III, 220, 39 s.; III, 229, 1; III, 330, 19 s., 22; III, 331, 21 s.; III, 623, 10; III, 626, 9; ideoque officia et munera habet III, 229, 29; igitur in ea magis quam in carne manifestum est discrimen inter materiem et formam II, 443, 32; item eam pro portione augeri II, 443, 31; apud mortuos minus superesse videtur quam caro II, 443, 34; facultate aliqua determinatur III, 331, 20 ss.; iis parentibus similes sunt liberi III, 330, 28; immo magis quam partibus similaribus 330, 21 s.; pars brachii est III, 12, 10; quænam ejus partes III, 12, 10 s.; ejus exterior pars nervosa nomine caret III, 12, 19 s.; quomodo se habeant earum venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 45 ss.; quænam in eas desinat vena III, 41, 45; inter membra recensentur III, 1, 12; e carne et nervis et ossibus composita est III, 1, 15; ei quatenus pars exterior est, comparari potest lingua III, 426, 12; ejus pars interior articulo maxime caret IV, 285, 10; circa eas plurimi sunt nervi III, 44, 15; maxime carnis inopes et nervosæ sunt IV, 152, 13 s.; earum ungues cur celerius crescant quam pedum IV, 303, 37 ss.; earum ossa brachiorum ossa insequuntur III, 45, 17 s.; earum usus impediretur, si brachia anteriora versus flecterentur III, 314, 8 s.; ei pro portione respondet forfex III, 2, 3; earum munere apud cancros et locustas funguntur forfices III, 285, 33; III, 296, 30; earum munere apud mollusca funguntur pedes vel proboscides III, 288, 7; eas loco pedum anteriorum habent homines III, 289, 9 s., cf. 18 s.; III, 290, 11 ss.; ejus munere apud multifida funguntur crura anteriora III, 291, 18; idque excepto elephante III, 248, 36 ss., 47 ss.; iis dissimilia sunt solidungulorum crura anteriora III, 291, 21 s.; ejus munere fungitur proboscis elephantum III, 248, 11, 13, 27; III, 297, 37 s.; quales habeat simia III, 24, 33 s.; iis similes sunt ursæ et vituli marini pedes III, 18, 39 s.; iis carent tauri III, 255, 13; iis carent aves III, 26, 45 s.; iis pro portione respondent alæ III, 26, 44 ss., cf. III, 18, 36 s.; earum munere apud aves fungitur rostrum III, 297, 39; iis caret crocodilus fluvialis III, 296, 26; vel iis vel pedibus prehendunt quæcunque extra aquam ore utuntur III, 296, 35 s.; iis carent pisces III, 300, 43; instrumentum utilissimum est III, 290, 29 s.; non unum instrumentum est, sed multa III, 290, 27; est quasi instrumentum instrumentorum vice fungens III, 290, 28 s., cf. III, 470, 47 s.; et unguis et ungula et hasta et gladius et quodcunque armorum genus est III, 290, 41 ss.; idque quia divisa et multifida est III, 290, 46; et simplici et duplici et multifariam ea uti licet III, 290, 48 s.; eam tribuit natura plurimarum artium capaci III, 290, 28 ss.; ei perperam tribuit Anaxagoras hominis prudentiam III, 290, 13 ss.; probatur homini tributa esse quia prudentissimus est III, 290, 15 ss.; ei alia facultas ad premendum utilis est, alia ad prehendendum III, 229, 39 s; sine ea prehensio fieri nequit III, 290, 52; munere fungitur prehendendi ac comprimendi III, 294, 45; flexa sui parte comprehendit III, 294, 46 s.; igitur longos digitos habere debet III, 294, 46; hinc quod ad digitorum longitudinem attinet, contrario modo se habet pedi III, 294, 43 ss.; quare in ea ungues habeat homo III, 295, 1 s.; de ejus motu eadem referuntur quam de passibus (ad signa physiognomonica) IV, 13, 33 ss; dextra cur a sinistra differat IV, 277, 38 ss; tenues et longæ, ignavi signum IV, 5, 1; ejus cæsuram qui per totam palmam obtinent, cur longæviores sint IV, 170, 1 ss.; in altera qui duas cæsuras habent longæviores fr. 192, b; plures in iis cæsuræ nec continuæ brevis vitæ signum fr. 192, b; plerumque parvæ quibus pedes parvi sunt III, 12, 7 s.; ea pro pede utuntur saltatrices et vice versa II, 237, 36; eas statim post exitum ori admovet infans III, 143, 40; quando apud fœtum generetur major quam decet, quando supervacanea III, 405, 57; cur iis inprimis metuentes tremant IV, 257, 26 ss., 38 ss.; ea verberantur metuentes IV, 256, 43 s.; earum gesticulationes supinæ et dissolutæ, signum cinædi IV, 5, 45 s.; si quem eam extendentem conspiciamus, cur eum non imitemur IV, 152, 38 ss.; eas omnes qui precantur sursum tollunt III, 640, 15; quinam eas secundum corpus jactent IV, 319, 43; eas quatit fugiens II, 44, 40; eas librantes celerius currunt cursores III, 305, 23 s.; ubi eas exercemus quamobrem sudor maxime oriatur IV, 120, 20 ss.; si nimis diu opere suo funguntur lassescunt III, 501, 16; ea facilius aqua quam oleum continetur III, 482, 39; qui ea oculum obumbrat melius cernit res remotas III, 417, 50 ss., cf. III, 419, 15 s.; ea neque validum ictum infligere, neque projicere procul rem possumus nisi e distantia III, 655, 47 ss.; non longe projicere potest quod minimum est IV, 234, 10; iis contundendi sunt simul et nidus alcedinis et salis lanugo si ea ferro acuto findere velis III, 183, 45 ss.; ad hominis demissam accedit polypus III, 192, 35 s.; ea facile polypos feminas partu debilitatas capiunt urinatores III, 192, 52 s.; eam nullus naturæ scrutator aquam vel ignem esse dixit III, 230, 9 ss.; ejus semen indistincte et potentia manus est III, 336, 46 ss.; sine anima vel alia quadam facultate æquivoce tantummodo manus appellatur III, 337, 1 ss.; pars hominis ea sola est quæ munere suo fungi potest, id est anima prædita II, 550, 44 s.; nisi actu aut potentia habeat animam sensitivam, revera manus non est III, 358, 27 ss.; a toto separata non amplius manus est, quemadmodum nec lapidea, 484, 2; ænea aut lignea nonnisi æquivoca nominum communione manus dici potest III, 221, 2 ss.; item mortui hominis III, 221, 7 ss.; III, 625, 25; eodem modo de ea disseruere naturæ scrutatores qua faber de lignea dixisset, immo pejus III, 221, 9 ss., simul multis rerum sensibilium differentiis est II, 559, 24; ei peculiare opus est II, 6, 42; ei comparanda est anima III, 470, 46 s.; movet baculum, dum movetur ab homine II, 350, 12 s., 39 s.; eam moventanima et scientia (fabri) III, 342, 44 s.; idque diverso motu si diversum fieri debeat opus, eodem vero si idem III, 342, 46 s.; ipsæ movent et instrumenta materiem III, 342, 47 s.; ad eam se habere potest aliquid inanime, e. g. baculus, ut brachium ad cubitum III, 523, 40 ss.; tanquam ejus pars separabilis considerari potest baculus III, 523, 50 s.; ejus principium in carpo est III, 524, 2; in ea vero est baculi principium III, 523, 45; III, 524, 1 s.; ut se habet ad carpum, sic ad cubitum se habet brachium III, 523, 47 ss.; in ea sita esse nequit anima quia nec in baculo III, 523, 46 s.; III, 524, 3; inter eam et calceum non est intermedium II, 580, 11 ss.; et potentia et modo differt a tibiis quibus utitur III, 534, 49 ss.; in corpore est ut pars in toto II, 289, 33; movetur secundum corpus II, 289, 35; in ea esse dicitur digitus II, 287, 34, fieri potest II, 414, 15; etiam interficere dicitur II, 63, 40; per se percutit II, 308, 2; dubium videri potest, an sit πρός τι, sed revera non est, 12, 20 ss.; οὐσία est, 12, 50; in ea haberi dicitur annulus, 24, 7; haberi dicitur, 24, 8; eam solus ignis facere nequit, idque quare III, 348, 48 ss.; ea fit gubernatio, idque quatenus III, 450, 32 s.; alicujus arrepta si quis percutiat, is cujus manus arripitur necessitate agit II, 201, 40; ei erga me nullum competit jus II, 152, 37; multas sibi adsciscunt monarchæ, 541, 51.

Manus flexura; v. *Flexura manus.*

Manu facta; omnia principia cur fiant extra se et in aliis habent II, 261, 9.

Manu quem non habet, verberare quis potest; captionis genus, 299, 40.

Maracus Syracusanus; melior poeta erat quotiescunque mente alienabatur IV, 267, 35 s.

Marathon; circa eam invenitur aqua spuma dicta III, 118, 16 s.

Μαραθωνάδε· 475, 27.

Marathonium prælium; notum esse debet ei qui Athenienses laudare vult, 374, 9.

Marcor (μάρανσις); quænam iis afferamus auxilia qui ob eum e vita exeunt IV, 128, 17.

Marcor ignis; quidnam III, 535, 19 s.; senectuti comparatur III, 535, 20; quomodo fiat III, 535, 22 s.; fit interdum quoque majori calore collecto, idque quomodo et quare III, 535, 25 ss.; fit copia caloris, idque quomodo III, 542, 42 ss.; ei auxilio est refrigerium, idque quare III, 542, 46 s.

Mare; de eo nihil accepimus quod non vulgarissimus quisque dicere possit III, 567, 47 ss.; de ejus fontibus loquuntur qui divinis rebus studebant antiqui III, 574, 8 ss.; idque ut habeant ejus radices III, 574, 10 s.; probantur ejus fontes exstare non posse III, 574, 27 ss.; humanæ sapientiæ peritiores (Anaxagoras?) ei generationem tribuunt III, 574, 15 s., cf. III, 578, 36 ss.; idque quare III, 578, 37 s.; id nempe reliquias esse putant aquæ quæ olim totam terram circumdabat III, 574, 16 ss.; hinc id semper diminui et exsiccari putant ac denique plane siccum evasurum esse III, 574, 20 ss; refutatur hæc opinio III, 575, 38 ss.; nonnulli (nempe Empedocles) id sudorem terræ sole calefactæ esse censent III, 574, 21 ss.; III, 579, 43 ss.; indeque ejus salsedinem repetunt III, 574, 23; refutatur hæc opinio III, 579, 42 ss.; nonnulli ejus salsedinem a terra repetunt id cum aqua per cinerem colata comparantes III, 574, 24 ss.; nonnulli vero ab exusta terra III, 580, 52 s.; genitum esse omnes consentiunt III, 578, 36 ss.; si universum sempiternum est, de mari aliter existimari nequit III, 578, 39 s.; ejus copiam male decrescere censet Democritus III, 578, 40, quamcunque enim ob causam olim permansit, necessarium est ut reliquum quoque tempus ob eandem permaneat III, 578, 49 ss.; ex eo exhalari solem nonnullis Heracliti sectatoribus placet IV, 234, 32 ss.; id nonnulli (Heraclitus?) minus fieri censent ac exsiccari, idque quare III, 572, 27 ss.; quod de eo in *Phædone* scribitur, fieri non potest III, 577, 42 s.; non tantum in id, sed ex ipso quoque fluere flumina nonnulli aiunt III, 576, 3; qui unicum columnis Herculeis et Indiæ interjectum esse putant, eorum opinio non omnino fide indigna videtur II, 410, 4 s.; omnium aquarum elementum est IV, 33, 38; cur id universæ aquæ principium et corpus antiqui esse existimaverint III, 575, 40; III, 576, 1; de ejus ortus et saporis causa III, 575, 38 s.; a corpore terram circumdante divelli nequit III, 550, 30 s.; locum obtinet maxime cavum III, 577, 27; ubi nunc est olim continens fuit, itemque vice versa III, 571, 6 s.; III, 573, 11, 52 ss.; III, 574, 13; idque quia flumina oriuntur ac deficiunt III, 571, 2 ss., 20 ss.; quomodo aliæ ejus partes exsiccentur, aliæ augescant III, 571, 24 ss.; plura sunt quæ nullo modo inter se cohærent III, 574, 48 s.; quomodo a principio constiterit III, 147, 47; locus quo continetur non maris est, sed aquæ III, 577, 10 ss.; III, 578, 28; maris tamen videtur esse III, 577, 11 s.; aquæ potius finis quam principium III, 578, 30 s.; in id flumina et omnis aqua influunt, idque quare III, 577, 24 ss.; si totius aquæ principium sit, cur non potabilem aquam habeat, sed salsam III, 576, 6; non universa aqua fluminum est III, 579, 39 s.; nec tantummodo eo a fluminibus differt quod salsum est III, 579, 40 s.; quomodo probetur aquam potulentam continere III, 147, 48 ss.; quod tenuissimum et dulcissimum in eo est quotidie effertur et in vaporem mutatum superiora petit III, 576, 16; utrum iisdem numero partibus semper constet, an specie et quantitate semper mutentur III, 580, 29 ss.; cur tot fluviis in id influentibus copia ejus non augeatur dubitatio vetus est nec absurda quidem, sed cui tamen non difficile est respondere III, 577, 29 ss.; ubi in vaporem abit potabile fieri experientia docti dicimus III, 581, 38 ss.; ex eo semper aliquid attollitur et potabile redditur, dum de supero loco in pluvia aliud descendit, non autem id quod sublatum erat III, 581, 46; ideo non deficit sicut flumina III, 581, 50 ss.; ejus sicuti terræ non eædem semper particulæ permanent sed universa tantum moles III, 581, 53 ss.; in eo nulla inest terra IV, 230, 44; inter terras decurrens cito turbatur IV, 230, 46 s.; multum terreni continet III, 390, 19 s.; ideo in eo fiunt testacea (fere omnia) III, 390, 20 ss.; aquæ penuria in lutum convertitur III, 391, 45 s.; cur salsum et amarum sit III, 578, 34; IV, 235, 22 ss.; imbribus dulcescit III, 165, 21 ss.; saporem et siccitatem continet, ideoque et odorem III, 484, 49 s.; si ei injiciatur pauxillulum saporis, dissolvitur in eo II, 488, 41 ss.; tingit III, 647, 25; cur ejus pars superior salsior et calidior sit quam quæ in fundo IV, 234, 21 ss.; cur ex eo, si fulmine tangatur, sal emergat fr. 201, a; cur ejus pars terræ proxima dulcior sit IV, 234, 36 ss.; cur aquæ propter id sitæ dulces magna ex parte non vero salsæ IV, 232, 32 ss.; cur si quis circa id fodiat, prima aqua potulenta sit, post vero salsa fiat IV, 235, 22 ss.; ignem minus exstinguit, idque quare IV, 230, 35; IV 231, 41; aliquid pingue intra se habet IV, 235, 46 ss.; gravius aere motuque difficilius est IV, 229, 5; cur in eo celerius quam in fluviis natare possint IV, 231, 31 ss.; nisi stet, natatus fieri nequit III, 518, 12; in eo se lavantes quamobrem ocius resiccentur IV, 231, 7 ss.; per partes divisum celeriter putrescit, universum vero non III, 611, 7 s.; quare calidum sit III, 581, 28 ss.; cur minus quam aqua potulenta frigidum sit IV, 230, 30 ss.; profundum frigidum est III, 421, 32 s.; ejus partes littori proximæ bene temperatæ sunt calidi et frigidi ratione III, 158, 9 s.; nec frigidum nec calidum valde est IV, 232, 10; IV, 249, 8; quamobrem de eo mane aura frigida non spiret IV, 232, 1 ss.; IV, 248, 44 ss.; salubre est, idque quare IV, 118, 21; IV, 149, 18; IV, 288, 16; mora in eo edaciores reddit IV, 236, 10; qua de causa venter eorum qui in eo natant subducatur IV, 236, 6 ss.; cur solum deurat IV, 231, 40 ss.; IV, 234, 43 ss; cur in eo plus temporis tolerare valeant quam in fluvio IV, 231, 37 ss.; versus Septentrionem sita minime profunda sunt propter effusionem III, 575, 28 s.; exteriora autem sunt profundiora III, 575, 29; siderum et præcipue canis exortu turbatur III, 160, 43 ss.; sistitur ac mutatur secundum ventorum motum et quietem III, 413, 43 ss.; serenum est hieme, idque quare IV, 241, 1; cur ei infusum oleum tranquillitatem efficiat IV, 329, 24; IV, 331, 46; cur exæstuans tranquillum fiat si quid in id, e. gr. ancora, injectum fuerit IV, 229, 18 ss.; cur in eo testæ et lapides rotunda fiant IV, 235, 22 ss.; in angustiis manifesto fluit, idque quare III, 575, 5 ss.; omne quod intra columnas Herculeas situm est, secundum terræ excavationem fluviorumque multitudinem fluit III, 575, 12 s.; ubi fluctuosum est vehementissimi ibi terræ motus fiunt III, 592, 34 ss.; idque quare III, 592, 37 s.; ejus multitudo exhalationes refrigerat et terræ motus prohibet, idque quare III, 596, 13 ss.; in eo simile quid fit terræ motibus III, 634, 29 ss.; ejus hiatus et recessus undarum, incursusque fluctuum III, 634, 30 s.; evaporationes ignis in eo exsistunt, fontes exscaturiunt, ostia fluviorum aperiuntur, arbores enascuntur, fluxus et vortices exsistunt III, 634, 33 ss.; a pictoribus cæruleum depingitur, idque quare IV, 230, 21 s.; eminus alium colorem habere videtur ac cominus III, 480, 17 s.; cur candidius in Ponto quam in Ægæo appareat IV, 230, 12 ss.; tranquillum colore præditum est IV, 230, 49; cur tranquillum albicet, quod defertur vero nigricet IV, 236, 23 ss.; purpurascere quando cernamus III, 644, 35 s.; ejus horror niger apparet, idque quare III, 643, 22; cur cæruleum fiat Austro spirante, Aquilone vero caliginosum IV, 251, 10 ss.; quum noctu virga percutitur aqua splendere videtur III, 598, 2 s.; idque quare III, 598, 7 s.; ejus pars quæ facile transpicitur cæsia videtur III, 416, 41; quæ minus facile aquosa III, 416, 42; quæ propter altitudinem indefinita est nigra vel cyanea III, 416, 42 s.; cur facilius perspiciatur quam aqua potulenta IV, 230, 39 ss.; IV, 235, 45 ss.; cur melius perspiciatur tempestatibus Aquiloniis quam Austrinis IV, 230, 48 ss.; oleo infuso pellucidius redditur IV, 235, 47; quomodo ab aqua potulenta differat III, 389, 4 s, 13 s.; omnium elementorum particeps est III, 389, 14 s.; nempe terræ, aquæ et spiritus III, 389, 15; igitur omnia sortitur quæ in singulis locis nascuntur animalia III, 389, 16 ss.; in ejus partibus potulentioribus tamen vix inveniuntur mollusca, crustata et testacea III, 389, 7 s.; ejus parte potulenta nutriuntur testacea sessilia III, 147, 44 s.; id incolunt multa testacea eaque valde diverso habitu prædita III, 388, 41 s.; plantæ vero admodum paucæ III, 388, 43 ss.; quanam parte id recipiant mollusca III, 328, 14 s.; eodem modo utuntur pisces serpentibus similes quo serpentes terra III, 6, 19; III, 301, 26 s., cf. III, 309, 12 s.; id dum coeunt recipere nequeunt pisces III, 323, 33 s.; ejus accolæ aves lavacro gaudent III, 207, 42 s.; ejus accola aquila marina III, 188, 16; III, 189, 36 s.; item cinclus III, 182, 16 s.; item catarrhactos III, 182, 25 s.; non ingredi potest nidum alcedinis ne tunc quidem ubi subvertitur III, 183, 48 s.; ejus ope alimentum suppeditat natura, 492, 15, cf. 489, 11, 12; ita sita esse debet urbs, ut facilis ad id aditus pateat, 607, 22, 41; 608, 11; 613, 8; quæritur an ejus communio civitati utilis vel noxia sit, 607, 28; 613, 8; ab eo facilis aditus patere debet ad forum necessarium, 615, 2; toti incumbit Creta, 515, 16; circa id fere omnes sedes suas fixerunt, 515, 18; ejus imperium tenuit Minos, 515, 20; quomodo id vocaverit Alcidamas, 388, 48; ejus pericula quinam non metuant, 355, 9; in eo quæ fit mortem non spectat fortitudo II, 32, 4; in eo quoque metu carent fortes, sed alio modo ac nautæ II, 32, 12; in eo mortem ægre ferunt viri fortes II, 32, 14; perperam ei proprium esse dicitur ut plurima aqua salsa sit, 229, 11; in eo videtur esse tempus quia in loco, ideoque mobile est II, 306, 16 ss.; si quis in alto currus decertare dixisset, nullum esset mendacium secundum Gorgiam III, 681, 12 s.

Mare altum; v. *Altum.*

Maria aperta; cur ubi adsunt tropæi non fiant IV, 251, 30 ss.

Mare australe ultra Africam situm; in eo quinam venti oriantur III, 587, 51 ss.

Mare circa Iapygium promontorium; innavigabile propter fœtoris gravitatem, idque quare IV 91, 3 s.

Mare exterum; in eo minus manifesto apparet fluentum III, 575, 15 s.; parum profundum est propter lutum, et absque ventorum spiramine, quasi in cavo situm esset III, 275, 53 ss.; aliquantulum cum eo communicare videtur Rubrum mare III, 575, 1 ss.

Mare extra Herculeas columnas; in id effunditur Chremetes III, 570, 3; Parnassum (Paropamisum) transgresso jam apparet III, 569, 26 s.; ejus termini hujus regionis incolis non liquent III, 569, 27 ss.; in eo Carthaginienses desertam insulam invenerunt miræ fertilitatis IV, 88, 20 ss., v. *Oceanus.*

Mare interius; in id Atlanticum per Herculis columnas influit III, 630, 12 ss.; inter id et sinum Arabicum sinus interjacet III, 631, 5 ss.

Mare hoc; fluminum quæ in id illabuntur maxima Nilus et Ister III, 578, 22 ss.

Mare rubrum; v. *Rubrum mare.*

Mare occiduum; ejus magnitudo et altitudo IV, 243. 34 s.

Mare mortuum; v. *Mortuum mare.*

Maris salsedo; v. *Salsedo maris.*

Margites; ejus auctor Homerus, 459, 36; in eo actiones imitabatur auctor, 459, 36; se habet ad comœdias, ut Ilias et Odyssea ad tragœdias, 459, 45.

Citatur; II, 70, 7.

Margus; ejus origo et interitus, fr. 188, a.

Maricas (Eupolidis); post Nubes in scenam prodiit fr. 305, a.

Marieus (ὁ μαριεύς); ardet sicuti lapis spinus dictus IV, 81, 11.

Marina animalia; v. *Animalia marina.*

Marinus (μαρῖνος); qui ita vocatur omnium piscium diutissime uterum gerit III, 119, 18 s.; imbribus modum excedentibus excæcatur III, 163, 30 ss., idque quare III, 163, 36 s.

Maris; quot heminas æquet III, 155, 20 s.

Maritima multitudo; partim bello, partim pecuniæ quærendæ operam dat, 548, 34.

Maritimi homines; eorum capilli mari tinguntur III, 647, 25 s.; cur sole delectentur IV, 135, 3 ss.; nonnulli censent purpuram fuco florem suum debere III, 116, 16 s.; quidam contendunt, pisces gregales, quocunque loco a bruma deprehensi fuerint, ibi manere usque ad æquinoctium III, 159, 10 ss.

Maritus; domus pars est, 484, 28; 511, 30; 523, 51; ejus cum uxore conjugatio nomine caret, 484, 31; ejus alia est domestica scientia ac uxori, 525, 5; ei acquirendum est, 525, 6; 636, 32; in uxorem civile exercet imperium, 494, 17, cf. 495, 18; ejus in uxorem imperium aristocratiæ simile est II, 99, 41; II, 230, 21; quomodo inter eum et uxorem distribui debeat auctoritas II, 99, 42; II, 100, 18; si in omnibus dominetur ejus auctoritas oligarchiæ similis est II, 99, 44; interdum iis imperant uxores, idque quando II, 99, 46; eo inferior uxor, sed magis familiaris ei quam servus II, 152, 51; ejus cum uxore societas et vita propius accedunt ad societatem et jus civile II, 152, 50 ss.; ei aliquatenus potius æqualis est uxor II, 152, 52; inter eum et uxorem intercedit jus pro dignitate II, 100, 16, 19; ejus erga uxorem amicitia pertinet ad amicitias utilitatis gratia contractas II, 231, 15; eum cum uxore conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 20; II, 100, 16; II, 179, 44; II, 183, 20; II, 225, 11; ejus erga uxorem amicitia similis est amicitiæ benefactoris erga beneficio affectum II, 225, 12; ei non eadem est amicitia erga uxorem ac uxori erga eum II, 96, 24; erga eum uxori competit et jus et amicitia II, 179, 1; eum cum alia vel alio rem habere, honestum non habendum est, 622, 29; quodsi intra tempus liberorum generandorum idem fecerit, dedecore errori congruo mulctetur, 622, 32; uxori injuriam infert si foris cum aliis congrediatur, 636, 43; quomodo se gerere debeat in congrediendo cum uxore, 636, 44, v. *Conjuges*; eum quæ interfecerit, necari justum est, secundum Theodectem, 381, 34; quare eum minus quam fratrem luxerit Antigone, 406, 21; eorum facta denuntiare uxores, cum tyrannidi tum ultimo democratiæ generi prodest, 585, 12; plerumque unico contentæ sunt columbæ III, 178, 44 ss.; III, 179, 2 ss.; item palumbes et turtures III, 179, 10 ss.

Maron; cur ita appellatus sit Bacchus IV, 294, 31.

Marrubium (πράσιον); eo vescitur salpa III, 149, 3 s.

Mars; ei haud inepte copulavit Venerem qui primus fabulam invenit, 511, 44; ejus filia Sinope fr. 288, b; communis secundum Homerum, 372, 42; ejus phiala dicetur clypeus, si phiala clypeus Bacchi dicatur, 390, 38, cf. 399, 31, 37; 474, 17.

Mars; eum a luna occultari vidit Aristoteles II, 401, 18; ejus sphæra eadem ac Pyrois et Herculis III, 628, 48.

Mars, Venus et Mercurius; cuique eorum una plures quam Eudoxus sphæras tribuit Callippus II, 607, 38 s.; unicuique eorum præterea tribuendæ sunt quattuor sphæræ revolventes II, 607, 50.

Marseus; ita appellatur Subsolanus in Tripolitico sinu, idque quare IV, 45, 21.

Marsus; vicus in Tripolitico sinu a quo Marseus Subsolanus vocatur IV, 45, 21.

Martichoras; quænam de eo narraverit Ctesias III, 22, 37 ss.

Mas; ab iis provenire semen censent Anaxagoras et alii quidam naturæ scrutatores III, 392, 29; item eos a dextris provenire et dexteram uteri partem occupare III, 392, 30 ss.; III, 394, 14 s., 22; satis probabiliter contenditur eos a dextris provenire III, 394, 48 ss.; eum materiem aliquam ad fœtus generationem conferre censet Anaxagoras III, 394, 18 s.; secundum Empedoclem id est quod calidum uterum subierit III, 392, 34 s.; secundum Democritum vero quod semen a genitalibus maris proveniens vicerit III, 392, 42 ss.; uteri et pudendorum ratione a feminis differunt III, 392, 46 s.; III, 393, 10 s., 17; III, 394, 8 ss., 23; si Empedoclis sententia de sexus discrimine vera esset, fierent qui uterum haberent III, 392, 48 ss.; item si Anaxagoræ III, 394, 28 ss.; omnes patrem referre deberent, si Democriti sententia de sexus discriminis origine vera esset III, 393, 51 s.; eos procreari censet Leophanes aliique si coeunti ligetur testis sinister III, 394, 33 ss.; nonnisi eos procreare censent alii cui testis sinister excisus est III, 394, 36 ss; feminæ contrarius est II, 219, 25; II, 583, 19; idque quatenus ambo mas et femina sunt III, 395, 35 ss.; III, 396, 3 s., 37 s.; III, 399, 21 s; igitur peculiare habent instrumentum III, 395, 37 s.; nempe meatus seminales III, 395, 39, cf. III, 396, 43, s.; seorsum ab animalbius non exstat II, 614, 15 s.; notione et specie a femina differre debet, vel ubi in eodem corpore invenitur III, 320, 42 ss.; partibus generationi dicatis a feminis differre videntur III, 277, 2 s.; eadem de causa ac ille, gignitur pudendum masculum III, 406, 15 ss.; alterum generationis principium est III, 320, 33 s.; idque tanquam motus principium III, 320, 34 s.; III, 344, 45 ss.; animal est in aliud gignens III, 320, 43 s., 50 s.; notione a femina differt eo quod diversas habet facultates III, 320, 47 s.; sensu vero quod diversas partes III, 320, 49; igitur partes habere debet ad coitum et liberorum procreationem destinatas, easque alias quam femina III, 321, 3 ss.; etiamsi toto quoque corpore mas sit, tamen præcipue his partibus et hac facultate III, 321, 6 ss.; hæ partes apud sanguine prædita testes et perinei (i. e. meatus seminales) sunt III, 321, 11 ss.; animalium sanguine præditorum alii testes habent, alii solummodo meatus seminales III, 321, 13 s.; etiam apud exsanguia sexus discrimen habentia (partibus quibusdam) a feminis differunt III, 321, 14 ss.; testibus præditi omnes duos habent III, 321, 51; potentia quadam et impotentia a femina differt III, 395, 4 s.; III, 396, 4 s., 14; est nempe id quod semen compingere et excernere potest III, 395, 5 s.; ei peculiare est principium movens, non vero principium materiale III, 395, 7 ss.; igitur feminæ calidior est III, 395, 12 s., cf. III, 370, 24 s.; non necessario aliquid ab eo secedit ad fœtum formandum III, 341, 22 s., cf. 41 s.; si quid ab eo secedat, fœtus ex hoc non fit tanquam e re quæ eo continetur III, 341, 23 s., cf. 41 s.; generans et movens et faciens est III, 340, 43, 46, 47; III, 341, 16 s.; id est quod residuum (seminale) purum excernere valet III, 395, 32 ss.; principium et causa est III, 396, 13; ultimum alimentum concoquere valet III, 326, 15 s., cf. 33 s.; non quavis sui parte mas est III, 396, 26; formam et motus principium suppeditat III, 340, 26; III, 346, 16; III, 342, 18; multas feminas implet II, 478, 23 s.; igitur formæ partes implet, *ibid.*; ejus essentia est ut vim conditricem conferat ad prolem generandam III, 354, 47 ss.: igitur animam proli suppeditat III, 354, 53; III, 358, 2; non vero necessario corpulentum quid III, 354, 50 s.; III, 370, 24 s.; III, 393, 36, cf. III, 394, 17; ejus essentia est ut animam sensitivam impertiat III, 358, 32 s.; igitur apud animalia quorum sexus distinctus, semper perficit generationem III, 359, 11 s.; animamque sensitivam impertitant per se aut genituræ ope III, 359, 12 ss., cf. III, 358, 30; sola facultate quæ semini inest animalia procreat III, 341, 43, cf. III, 342, 4 ss.; ejus principium in quanam ovi parte secernitur apud aves III, 375, 4 s., 13; III, 378, 40 s.; pars qua id continetur a reliqua ovi parte distincta esse debet III, 375, 7 s.; ejus principii causa dura est acuta ovi pars III, 375, 9 s.; eo indigent ova subventanea III, 374, 36; ab eo non provenit vitellus III, 374, 39 s.; ad principium concepti confert III, 383, 17; sensum concepto impertit III, 383, 19 s.; ejus principium continent ova in quibus vitellus ab albumine distinctus est III, 383, 15 ss., 34 s.; nihil ad quantitatem confert, sed solummodo ad qualitatem III, 342, 12 ss.; et avibus et piscibus oviparis probatur eum non emittere aliquid quod postea fœtui tanquam pars continebitur, idque quomodo III, 341, 39 ss.; non omnes semen habent, idque quare III, 354, 34 ss., 44 ss.; qui semen habent, eorum seminis motus feminæ residuum in utero condit III, 354, 37 s.; qui eo carent motu loci unde apud reliquos secernitur semen, idem faciunt III, 354, 39 ss.; in feminam emittit genituram III, 5, 9 s.; III, 342, 27; III, 347, 14; idque apud omnia sanguine prædita III, 370, 42; in eum vero nec ipse nec femina aliquid projicit III, 342, 26 s.; non omnes semen projiciunt III, 342, 48, cf. *Insecta*; eorum qui semen projiciunt nulla pars concepti fit III, 342, 39 s.; quale ipse est procreare nequit sine femina, 482, 30; 636, 10; femina indiget apud animalia quæ sexum distinctum habent II, 358, 20 s.; quonam ætatis anno semen ferre incipiant III, 134, 27 ss.; quænam alia iis simul eveniant, ubi primum semen ferre incipiant III, 134, 29 ss.; si juniores rei venereæ indulgeant, sive altera, sive utraque parte, salaciores evadunt, idque quare III, 135, 18 ss.; quidam impuberes et steriles sunt inde a primo ortu, idque quare III, 135, 23 s.; quidam pubescentes complexionem mutant vel in meliorem vel in deteriorem partem, idque quare III, 135, 26 ss.; quinam majores, quinam minores mammas habeant III, 135, 48 ss.; usque ad annum vicesimum eorum semen sterile est III, 135, 52; juniores pumilam imperfectamque prolem generant III, 135, 54; post annum vicesimum primum adhuc proficiunt quod ad prolem generandam attinet III, 136, 12 s.; quando iis barba pullulare incipiat III, 136, 15 s.; eorum semini respondet feminarum menstrua purgatio III, 337, 19 ss.; eadem ætate semen emittere incipiunt qua feminæ menstruam purgationem III, 337, 22 ss.; III, 339, 53 ss.; desinente vigore cessat eorum generandi facultas III, 337, 26 s.; quod apud eos efficit coitus, id apud feminas efficit menstrua purgatio, idque quare III, 407, 38 s., 44 s.; quibus semen collectum, sed nondum ejectum est, comparantur equæ et viviparorum solidungulorum feminæ, idque quare III, 407, 36 ss.; apud eos manifestius quam apud feminas versus pubertatem mutatur vox III, 428, 24 s.; in plerisque animalium generibus graviorem vocem emittunt quam feminæ III, 85, 6 s., 22 ss.; exceptis tauris, graviorem vocem habent quam feminæ III, 426, 32 s.; omnium maxime in humano genere III, 426, 40 s.; apud hominem mares naturæ calore longe feminis præstant III, 409, 25 s., cf. 36; hinc intra uterum mobiliores sunt quam feminæ, inde facilius franguntur, idque quare III, 409, 26 ss.; ideo apud hominem sæpius quam feminæ manci eduntur III, 409, 23 s.; apud reliqua nullum exstat hujusmodi discrimen III, 409, 24; ubi non vicerit, generatur femina III, 398, 13 ss., 50; III, 399, 30, cf. *Conditor* et *Principium movens* (*animalis*) et *Genitura*; vincit autem, ubi residuum seminale feminæ bene concoctum est III, 398, 19 ss.; aquilonia tempestate potius generantur quam austrina, idque quare III, 397, 8 s., 20, cf. III, 124, 12; ut ferunt pastores, eos pariunt pecora, si coeuntia aquilonem spectent III, 397, 19 ss., cf. III, 124, 14; plerumque patri similes sunt, idque quare III, 141, 40 ss.; III, 398, 5; III, 399, 16 ss., cf. III, 400, 21; quando patri similes sint III, 398, 25 s.; interdum matri similes sunt III, 399, 23 ss.; quando avo vel majorum superiorum alicui III, 399, 26 ss.; cur interdum matri similes sint, exponere nequeunt qui sexus discrimen et liberorum cum parentibus similitudinem a majori minorive seminis copia pendere arbitrantur quod a matre vel patre abierit III, 400, 35, 39 ss.; nec facile hæc similitudo ab eadem causa repeti potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; nisi inter eum et feminam aliqua intercedat proportio, eorum coitus sterilis est III, 397, 27 s., 35 s.; quæ ab eo proveniunt, interdum sterilia sunt, ubi non rite ex ambobus (i. e. e semine masculino et feminino) coagmentata sunt II, 215, 47 ss.; sæpe in sinistra uteri parte gignuntur III, 394, 28 ss.; immo sæpius quam in dextra III, 394, 31 s.; in quanam matricis parte generentur et apud quadrupedes et apud mustelos læves III, 112, 52 ss.; eos mulieres facilius ferunt quam feminas IV, 324, 22; eo nascente, suppallida exit aqua III, 143, 6 s.; eum gerentes mulieres facilius graviditatem ferunt et nitidiores sunt plerumque III, 138, 44 ss.; majorem plerumque motum excitat in prægnantis corpore, sed celerius exit III, 139, 7 s.; expeditiorem item, sed graviorem dolorem excitat III, 139, 11, v. *Fœtus*; omnium quadrupedum quæ plures pullos pariunt, citius in utero perficiuntur quam feminæ III, 129, 45 ss.; quibus ab iis feminæ in unoquoque genere differant IV, 8, 5 ss.; IV, 319, 39 ss.; majores et robustiores et artus corporis validiores habent et pinguiores sunt feminis IV, 3, 51 ss.; idque quare IV, 162, 4 ss.; feminis violentiores sunt ideoque duriora habent ossa III, 242, 9 s.; feminis robustiores et animosiores sunt III, 252, 39; magis quam feminæ habent partes pugnæ inservientes III, 252, 48 s.; e. g. calcaria III, 252, 47 ss.; immo magis quam feminæ habent partes alimentum spectantes III, 252, 41 s.; iis quatenus propria sint calcaria III, 252, 47; quidam femininam speciem præ se ferunt, idque quare III, 147, 21 ss.; animalium non viviparorum interdum feminis minores sunt III, 137, 2 s.; quomodo eorum sanguis a feminarum differat III, 231, 36; in quanam intestini parte apud eos occurrat jejunum III, 273, 27 s.; pauciores dentes habent quam feminæ, idque in quibusnam animalium generibus III, 23, 17 s.; plures dentes habent quam feminæ IV, 283, 38 ss.; partim retro mingunt, partim anteriora versus III, 21, 43 s.; pauci retro mingunt, idque quinam III, 293, 25 s.; nonnulli eorum mammas habent III, 292, 38 s.; iis in universum non gignitur lac III, 53, 41 ss.; non æque generatione affliguntur ac feminæ II, 229, 48; in universum feminis longæviores sunt III, 179, 24 s.; idque quare IV, 169, 50; apud aves columbacei generis ac passeres contrarium obtinere videtur III, 179, 25 ss.; salaciores citius senescunt III, 136, 4 s.; si salaces sint, iis diutius vivunt feminæ III, 529, 48 s.; item si multum laborent, idque quare III, 529, 50 ss.; ceteroquin in universum et natura sua feminis calidiores sunt, ideoque diutius vivunt III, 530, 3 ss.; item quia superiora majora habent III, 531, 6 ss.; prolis curam gerere non solent III, 386, 13 s.; hirundinum æque ac feminæ proli alendæ operam dant III, 178, 38 s.; quomodo morum ratione a feminis differant III, 172, 1 ss., 11 ss.; ab iis sexus natura eo modo differunt feminæ ut voluptatibus vel doloribus succumbant quibus plerique resistunt II, 84, 17; circa coitum iracundiores sunt III, 120, 51; fortiores et justiores genere sunt feminis IV, 8, 12 ss.; IV, 15, 3 s.; natura feminis præstant IV, 262, 13; melior et divinior quam femina est, idque quare III, 344, 44 ss.; igitur, ubi et quantum fieri potest, a femina separatus est III, 344, 4 ss.; natura superius est atque imperat, 486, 13; inprimis ab eo deducitur genus II, 532, 19; femina ad principatum aptior, idque semper, 494, 18, 27; ejus cum femina conjugatio naturalis et necessaria est, 636, 6, 11; in genere humano feminæ non solum vivendi sed etiam bene vivendi gratia subvenit, 636, 17.

Mas et femina; contraria sunt III, 333, 45 s.; summorum principiorum imitationes sunt II, 478, 24 s.; iis communis est generatio III, 344, 48; igitur conveniunt ut ejus munere fungantur III, 344, 46 ss.; ex iis fit et secernitur semen III, 320, 38 s.; ideo generationis principia et causæ sunt III, 320, 40 ss., cf. 33 ss.; III, 344, 27, 38 s.; neutrum eorum generant animalia sine coitu nata III, 353, 9 ss.; sub conceptione a se invicem differunt secundum Empedoclem III, 331, 50 s.; si ad eandem speciem pertineant, dici potest ab iis procreari specie idem III, 368, 48 ss.; III, 369, 7 s.; si vero ad diversam, specie diversum III, 368, 51 s.; III, 369, 9 s.

Maris principium; in animal motu suo convertit residuum seminale feminæ III, 390, 1 s.; eo indigent pleraque animalia III, 390, 40 s.; eo non opus habent animalia quædam et plantæ generantes omnes III, 390, 38 ss.; idque quia id intra se admixtum continent III, 390, 40.

Mares molluscorum; a feminis differunt, idque quomodo III, 57, 31 ss., 44; sed sepiæ magis quam reliqua, idque quomodo III, 57, 45 ss.

Masculorum amor; in eum alii propter morbosam cupidinem, alii propter naturam, alii propter consuetudinem proni sunt II, 81, 30, 32; consuetudine in eum proni sunt qui inde a pueritia stuprum pati solent II, 81, 33; qui natura in eum proni sunt, eos incontinentes appellabit nemo II, 81, 34.

Masculum; animalis affectus per se est II, 542, 9; ubi eodem modo enuntiatur ac femininum, vel vice versa, fit captio secundum figuram dictionis, 279, 23.

Masculum femininum; series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 50.

Masculum genus; id significat pronomen *hic*, 291, 27; ejus casus differunt omnes, 291, 31; ad id referuntur nonnulla vasorum nomina, 291, 41, 44; sæpe id significat pronomen *hoc*, 291, 29; eo pertinent nomina quæ in ν, ρ, ς, ψ vel ξ exeunt, 474, 42; ei tot nominum terminationes propriæ sunt quot feminino generi, 474, 46.

Masculum et femininum; animalis proprie affectus, sed in materie et corpore II, 583, 51; quærere cur specificam differentiam non faciant, eodem redit ac si quæras cur aliæ contrarietates speciem faciant, aliæ non II, 583, 23 ss.; ex eodem semine procreantur aliquid passo II, 583, 52 s.; eorum differentia in plantis IV, 29, 20 s.

Masculum et femininum genus; ea participant quæcunque viva sunt, atque viva sunt quia ea participant III, 344, 48 ss.; apud pleraque animalia gressilia separata sunt III, 345, 2 s.

Massa triticea; tractilis est III, 621, 6.

Massilia; a Phocæensibus condita qui eam jam ante Medici belli tempora habitaverant fr. 276, a; ibi superest familia a Petta Nani filia originem ducens *ibid.*; quomodo ibi politiæ similior facta sit oligarchia, 571, 34, 40; quomodo ibi seligantur qui ad rempublicam administrandam evehi debeant, 597, 33.

Massilienses; intra eorum fines circa Liguriam lacus fertur esse qui ebulliens immensam multitudinem piscium ejicit IV, 89, 26 ss.; non mediocri argenti copia ex Iberia aucti sunt IV, 89, 8 ss.

μαστῆρες; magistratuum nomen apud Pellenenses fr. 283, a.

Mater; ei oppositus est pater III, 399, 22; quomodo in universum patri opponitur, sic quoque unaquæque peculiari unicuique peculiari patri III, 398, 52 s.; ab ea nutrimentum petunt omnia, 635, 35; ex ea alimentum petunt vivipara III, 391, 13 s.; ea indigent avium ova III, 376, 27 s.; ea utitur fœtus quemadmodum plantæ terra, 622, 7; III, 357, 15 s.; non ejus respiratione secernuntur partes fœtus III, 359, 45 ss.; apud eam esse debet fœtus III, 377, 48 s.; intra eam non perficiuntur oviparorum pulli III, 377, 41, 53; hinc aliquam ejus partem secum educunt III, 377, 42 s.; ei apud ovipara pro portione respondet vitellus III, 377, 39 s., cf. 52; hinc dum apud vivipara in ea continetur uterus, apud ovipara intra uterum contineri videtur III, 377, 50 s.; eique una cum pullo circumdata est testa III, 377, 46 s.; apud ovipara pullum simulac natus est, nutricare nequit III, 378, 4; intra eam sexus discrimen fieri censet Democritus III, 392, 39; eam omnes feminæ referre deberent, si Democriti sententia de sexus discriminis origine vera esset III, 393, 51 s.; quando ei similis nascatur proles III, 398, 50 ss.; III, 399, 31; in generatione ejus motus semini potentia insunt III, 399, 7; si ejus motus solvatur, transit in matris suæ motum, aut in aviæ suæ aut in alicujus majorum superiorum III, 399, 13 ss., 31 ss.; ei interdum partibus quibusdam similis est proles III, 399, 35 s.; quando ei similis nascatur filius III, 399, 23 ss.; quando filia III, 399, 30 s.; ei interdum similes sunt filii III, 400, 23; id cujus rationem reddere nequeunt qui sexus discrimen et liberorum cum parentibus similitudinem a majori minorive seminis copia pendere putant quod a patre vel a matre abierit III, 400, 35 s., 39 ss.; nec facile hæc similitudo ab eadem causa repeti potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; eas plerumque referunt filiæ III, 141, 40 ss.; III, 398, 6; III, 399, 16 ss., cf. III, 400, 22; iis similes caballi mammas habent III, 292, 40; eas non ineunt cameli III, 205, 27; ea melior pater II, 234, 8; ei non eadem tribuenda quæ patri II, 106, 12; II, 234, 7; impensius quam patres liberos amant II, 229, 44, 46; idque quare II, 110, 35; generatione magis affliguntur quam patres II, 229, 48; liberos suos amant amareque gaudent, etiamsi iis propter inscientiam amorem rependere nequeant II, 96, 29; liberis dolentibus condolent, idque propter ipsos II, 228, 1; eo modo erga liberos affectæ sunt ut iis omnia insint quibus amicitia definitur II, 407, 17, 21; nonnullæ liberos suos alendos dant II, 97, 25; si liberos non amarent, nonnullis absurdum videretur II, 219, 30; ubique de liberis verum determinant, 377, 14; quominus agnoscatur, non semper impedire poterit uxorum liberorumque communitas, 498, 44; eam aliquis immolavit et comedit II, 81, 28; si filium occidat, vel in eo sit ut occidat, vel si ab eo occidatur, aut si parum absit quin ab eo occidatur, miserationem movet, eaque consectanda sunt, 467, 47.

Matres; ita a nonnullis vocantur apum reges, idque quare III, 96, 24 s.

Materiale principium; v. *Principium materiale.*

Materies (ὕλη) (*aliorum de ea opiniones*); eam substantiam et subjectum esse concedunt II, 559, 1; eam tanquam principium motus considerant nonnulli II, 463, 49; II, 465, 5, cf. *Causa materialis*; alii unicam, alii plures, sed subcontrarias tantummodo esse statuunt eorum qui gravitatis et levitatis causas magnitudini et parvitati tribuunt II, 426, 30; quinam antiqui eam multiplicem esse statuant II, 432, 13, eam alteri contrariorum assimilant qui inæquale æquali vel multa uni opponunt II, 610, 3 ss.; tanquam tertium tamen præter contraria exstare debet II, 610, 3, 6; ei perperam assimilant inane nonnulli eorum qui id esse putant II, 293, 31; eam tetigere Anaxagoras et Democritus dicentes omnia simul fuisse II, 601, 1 s., 5; ei respondet Anaximandri et Empedoclis miscela II, 601, 2 s.; indeterminatam omni forma carentem tanquam principium agnovisse videtur Anaxagoras II, 432, 12 s., cf. *Anaxagoras*; eam ignem, aerem, aquam et terram esse dixit Empedocles II, 485, 47; eam idem atque unum esse, sed tribus a se discriminibus differre censet Democritus II, 559, 5 s.; eam aliud vocat Pythagoras idque quare fr. 77, a; omnia corpora ex eadem constare putabat Plato, etiamsi non videantur II, 424, 35 s.; eam loco et spatio assimilavit Plato in Timæo II, 286, 43 ss.; II, 287, 17 ss.; ex unica plura generare non licet, etsi id fecerunt et Pythagorei et Plato II, 478, 19.

Materies (*definitio*) quidnam II, 558, 27 s.; ejus definitio II, 260, 24; per accidens non ens est II, 259, 46; aliquatenus substantia est, proximeque ad substantiam accedit II, 259, 47; argumenta quæ probare videntur eam substantiam esse II, 539, 38 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 540, 5 ss.; probatur substantia esse II, 558, 32 ss., cf. 6; substantia potentia prius, actu vero posterius II, 523, 52 ss.; quædam, etsi non separabilis omnibus categoriis præter substantiam subesse debet II, 632, 9; substantiæ corporalis semper determinati corporis materies est II, 442, 1; magnitudinis et affectus eadem est definitione separabilis non loco II, 442, 3 s.; ultima ejus est quod maxime substantia est II, 601, 40; prima quod ad res distinguitur a prima universaliter II, 517, 39 ss.; utraque natura dicitur II, 517, 38, cf. II, 261, 35 ss.; quidnam ita vocari debeat II, 539, 48 ss., cf. II, 540, 2; idem quod ultimum per se II, 540, 1 s.; non idem est quod negationes II, 540, 3; tanquam subjectum consideratur II, 529, 28; manifesta quodammodo est II, 540, 10; principium quoddam est II, 564, 35 ss.; magis quam ea principium est natura III, 222, 45 s.; semper ea præstabilius est principium III, 468, 36; id est quod ambo fieri potest II, 603, 12 s; igitur potentia est II, 559, 2; II, 603, 12; III, 444, 18; III, 447, 3; potentia non actu est II, 586, 20 s.; igitur non esse potest æternum principium quod quærunt fere omnes, *ibid*; etsi ita videri possit si hoc principium a corporibus separari nequeat II, 586, 18 ss., ea principalius principium esse videtur forma II, 586, 21 s.; id est quod potentia omnia est III, 468, 27; sine ea nihil fieri potest II, 545, 7 s.; per se certum aliquid non est III, 444, 15 s.; actui opponitur II, 614, 41; potentia unumquodque est II, 635, 27 s.; potentia est quia ad actum tendit II, 570, 36 s.; ubi actu est in forma est II, 570, 37 s.; uniuscujusque rei potentia ejusdem esse debet II, 630, 6 s.; in rebus quæ ut ea se habent non idem est quidditas quod unumquodque II 551, 37 s.;

nunquam per se dici potest II, 548, 13 s.; hoc aliquid esse videtur II, 601, 28 s.; ad aliquid refertur II, 263, 44; ita vocatur ultimum de quo prædicatur forma et hoc aliquid II, 569, 31 ss.; ita vocatur id ex quo res fiunt II, 544, 9 s., cf. II, 545, 37; causa est cur res esse et non esse possint II, 544, 13 ss.; ejus natura talis est ut esse et non esse possit II, 555, 4 s.; eam habent omnia natura vel arte facta II, 544, 12 s.; diversa est rerum quæ mutantur II, 601, 5, 11; contrariorum eadem II, 392, 44 s.; II, 447, 21; II, 578, 31; semper unica contrariis subjici debet II, 433, 29 s., cf. 3, 15 ss.; cum ea affici dicimus, tum contrarium II, 446, 52; una est omnium oppositionum naturalium II, 297, 49 s.; eadem igitur coloris et calidi et frigidi II, 297, 49; II, 298, 1; una numero sed essentia diversa II, 297, 52; ex eo quod potentia est fit id quod actu II, 297, 51; II, 298, 4 s.; potentia utrumque contrariorum est II, 600, 40 s.; II, 610, 36; tanquam genus est II, 447, 22; quatenus materies passiva est II, 447, 34; ejus essentia alia est ac categoriarum II, 539, 51; numerabilis est, nec per accidens ex eo fit II, 258, 1; aliquid ejus rei est, cui inest II, 288, 36 s.; alius alius est actus et alia definitio II, 559, 43; negatione patet II, 583, 11 s.; rerum singularium diversa est, sed universali notione eadem II, 603, 31, cf. 42; quo modo una dicitur, sic et omnia animalia II, 519, 41; eadem corporis magni quæ parvi II, 298, 2, cf. 6, 20; indeterminata est II, 551, 27; II, 569, 34 s.; igitur recte de ea adhibentur adjectiva in *ens* II, 569, 33 s.; quæritur an ejus principia specie vel numero finita sint II, 489, 39 s.; omnis ex eodem primo vel ex iisdem primis est II, 561, 26 s.; eadem omnibus quæ fiunt principium est II, 561, 27; nihilo minus etiam cuique propria est II, 561, 28; plures unius ejusdemque rei sunt, idque quo modo II, 561, 30 ss.; ex eadem diversæ res fieri possunt, idque quare II, 561, 35 ss.; nonnullarum rerum necessario diversa est, idque quare II, 561, 37 ss.; si et ipsa et causa movens diversæ sint et res facta diversa exit II, 561, 42 s.; sine ea esse nequeunt res quarum forma in subjecta materie est II, 381, 38 ss.; non quærendum, an unum sit cum re cujus materies est III, 444, 46 s.; ultima non fit II, 601, 17 s.; interdum rei pars esse dicitur, interdum non II, 548, 7 s.; quarumnam rerum pars sit II, 548, 34; eam omnibus abstrahere supervacaneum est, idque quare II, 550, 35 ss.; quatenus rebus naturalibus, sed æternis competat II, 562, 1 ss.; localem non generabilem habent æterna quæ latione feruntur II, 601, 6 s., cf. II, 558, 42 s.; non competit rebus quæ naturæ constant, non vero substantia II, 562, 4 s.; quænam rerum sensui non obnoxiarum II, 550, 49 s.; quomodo res ea carentes percipiat intellectus III, 468, 18 ss.; quomodo res quæ eam habent III, 468, 22 ss.; in rebus ea carentibus intelligendis non fallitur intellectus III, 469, 32 ss.; se habet ad segregatum a materia, ut potentia ad actum II, 568, 8 s.; a re separari nequit II, 287, 4; II, 290, 18; II, 293, 32 s.; II, 297, 51; rem non circumdat II, 287, 13; II, 290, 18 s.; causa est cur res quæ casu vel fortuna accidunt sint vel non sint II, 388, 44 s.; quod eam habet, ei licet non esse, sive unum diem, sive quotcunque annos, sive infinitum tempus duret II, 630, 28 ss.; idem videtur quod indefinitum et magnitudinis intervallum II, 286, 40 s.; nonnullæ res ab ea adjective, non substantive denominantur, idque quare II, 545, 15 ss.; accidentis causa est, idque quare II, 536, 31; ad eam pertinent quæ se invicem tangunt nec coaluerunt II, 601, 29 s.; forsan densari aut rarefieri aut calefieri aut refrigerari debet, ut fiat quodlibet II, 337, 14 ss.; etiam definitionis elementis inest, idque quænam II, 545, 10 ss.; quando adhibenda sit in determinanda rerum quidditate II, 381, 1 ss.; non facit differentiam II, 583, 33, 42, 44 ss., 52; qualis eam inprimis respiciat definitio II, 559, 52 s.; eam definiendo enuntiat naturæ studiosus III, 432, 50; quæritur quatenus circa eam versetur idem III, 433, 2 ss.; non eam solam considerare debet physicus II, 551, 14; per se cognosci nequit II, 549, 35; partim sensibilis, partim intelligibilis est, idque quænam II, 549, 35 ss.; II, 551, 1 s., cf. II, 563, 20; si quæratur, propria dicenda est II, 561, 49 s.; ad eam usque provehitur causæ investigatio in rebus quæ fiunt II, 269, 32; maxime quærendum an præter eam per se exstent aliæ causæ II, 489, 32; magis propter animam natura dicitur quam vice versa III, 221, 36 s.; igitur magis de anima quam de ea disserendum est naturæ studioso III, 221, 35 s.; id est quod restat exempta forma II, 560, 33; quomodo se habet ad rem forma præditam, sic natura subjecta ad res naturales II, 258, 24; formam appetit II, 260, 14; exstat quia ingenita est II, 494, 50 s.; si exstet, etiam forma exstare debet, idque quare II, 494, 51 ss.; nunquam sine affectu aut forma exstare potest II, 441, 48; ei non inest forma II, 283, 14; eam continet forma II, 283, 24; genere a forma differt II, 532, 34; quatenus forma prior vel posterior II, 570, 3 ss.; ea prior et magis ens est forma II, 539, 32 s.; ea potior est forma II, 464, 16; III, 220, 48 s.; tempore prior est forma, ratione vero posterior III, 229, 13 ss.; vocatur solummodo natura quia formam recipere potest II, 517, 47 s.; quæritur quomodo in unamquamque formam transeat II, 495, 11 s.; ei ope motus formam indit ars III, 342, 43 s.; ejus forma et copia in prima concretione maxime manifesta est III, 258, 11; ubi non vincitur a forma, fiunt res præter naturam ac monstra III, 402, 51 s., cf. III, 401, 16 ss.; ei proprium est ut moveatur et patiatur, non ut moveat et agat II, 464 11 s.; nihilo minus magis generationis causa est quam forma II, 464, 5 ss.; cum in rebus naturalibus, tum in arte factis manifesto a principio motus differt II, 464, 12 ss.; id est quod mutatur II, 601, 20; omnis quæ movetur sensibilis est II, 549, 37; ei nec motus nec supra et infra est II, 287, 20 s.; mutatur et movetur una cum re II, 287, 24 ss.; necessario mutationi subesse debet II, 600, 32 s.; eam semper in re mota cogitare oportet II, 487, 54; ei competere potest quod semper movetur II, 571, 29; prope eam est operatio et motus ultimus III, 342, 35; ea ejusque motibus consistit rerum naturalium necessitas II, 272, 27, 47; ejus causa finis est non ratione inversa II, 272, 49; quorum mutatur, ex alteratione fiunt II, 257, 37; causa est cur laboriosa sit motus continuitas II, 571, 35; se ipsa non movet, sed movetur ab arte fabrili II, 604, 24 s.; eam movent instrumenta (fabri) III, 342, 48; causa est cur, ubi aliquid fit, modo generatio simplex, interitus tantum certus quidam, modo interitus simplex, generatio vero certa quædam obtineat, idque tripliciter II, 439, 19 ss.; primo prouti substantia sit vel non II, 439, 22; secundo prouti magis vel minus substantia sit II, 439, 23; tertio prouti magis vel minus sensui patet II, 439, 23 s.; maxime et proprie dicitur subjectum ortus et interitus receptivum II, 440, 43 s.; quodam modo etiam ita vocatur reliquarum mutationum subjectum II, 440, 45; quatenus intereat ac fiat, quatenus interitus ac ortus expers sit II, 260, 17 ss.; ejus inæqualitas causa, cur interitus sæpe citius fiat quam generatio II, 465, 24 s.; non omnibus rebus competit, sed solis iis quæ gignuntur et in se invicem mutantur II, 562, 23 s., cf. II, 310, 27; II, 599, 17; ea carent quæ sine mutatione sunt vel non sunt II, 562, 24; expenditur quomodo se habeat ad contraria II, 562, 26; exstare probatur eo quod, ubi fit mutatio, aliquid est quod nunc album est, olim vero nigrum erat II, 290, 11; ante generationem adesse debet, idque in omnibus categoriis II, 547, 31 ss.; e contrariis gignitur, id est e forma et privatione II, 547, 52 ss.; quomodo ex ea fiant res III, 333, 23; causis necessariis accensenda non est III, 430, 24 s.; ab ea non pendet mensura magnitudinis et incrementi III, 449 39; quibus eadem non est, ea, ubi agunt, non afficiuntur II, 447, 12 s.; interdum idem esse potest quod causa movens II, 610, 15; sed earum essentia differt II, 610, 16; ejus conditio indefinita vetat quominus generationes ac interitus solem et lunæ numeros ad amussim sequantur III, 414, 4 ss.; ab ea pendent apud nonnulla animalia partium corporis affectus III, 414, 33; non statuendum est ab ea aliquid secedere ad semen efficiendum III, 332, 44; generationis suppeditat femina III, 338, 35 s.; III, 340, 27, 50; III, 342, 19; III, 354, 46 s., cf. 52 s.; III, 358, 1 s.; generationis intra feminam continetur III, 342, 29; e qua fit conceptum, partim protinus conferta adesse debet, partim postea accedere III, 342, 30 ss.; ex eadem consistit conceptum e qua postea incrementum capit III, 358, 12 s.; eam e femina petunt ac dein intra se habent ovipara ac vermipara animalia III, 347, 21 ss.; eam diu e femina capiunt vivipara et intra se et foras, quippe quæ lactent III, 347, 24 ss.; arte factorum causa est ex qua II, 264, 43; II, 515, 34; ad eam se habet ars ut causa et efficiens III, 468, 29; ejus causæ dici possunt eadem quæ statuæ II, 265, 23; II, 516, 16; eam in arte nos ipsi fabricamus; dum in rebus naturalibus præsto est II, 263, 42; eam partim fabricat ars, partim ad opus idoneam reddit II, 263, 31; duæ artes ei imperant ac eam cognoscunt II, 263, 35; eam fabricat ars ædificatrix II, 263, 39; quæ eam spectat scientia, etiam aliquatenus spectat formam II, 263, 18; ea utimur perinde ac si nostrum causa omnia essent II, 263, 32; quatenus cum femina, vel cum turpi comparari possit II, 260, 15 ss.; ubi ejus plurimum est, ibi et quem in finem quidpiam factum sit minime constat III, 625, 28 s.; duæ circa eam causæ sunt, id quod agendi facultatem obtinet et affectus III, 615, 7 ss.; eam frigus quoddam esse statuendum est III, 624, 39 s.; nihil aliud est nisi materies III, 625, 30.

Materies communis; ens et substantia quædam est II, 498, 12; insensibilis est II, 459, 5; medii partes agit, *ibid.*; elementis, atque ideo omnibus sensibilibus corporibus subest II, 454, 19 ss., cf. II, 458, 38; II, 461, 44; non separabilis est sed semper contrarietatibus prædita, etsi nonnulli aliter sentiant II, 454, 2 ss., 20; primum omnium rerum principium est II, 454, 24 s.; contrarietatibus subjecta est II, 454, 26; potentia corpus est II, 454, 28; modo ignis, modo aqua fit II, 480, 25; eam non agnovit Empedocles *ibid.*

Materies corporis; necessario locum occupare debet, idque vel per se vel per accidens, quia et corpus ipsum locum occupat II, 441, 32 s., cf. 30; ex punctis vel lineis constare nequit II, 441, 45 s., cf. 31; ejus extrema sunt lineæ et puncta II, 441, 47.

Materies generationis; v. *Subjectum generationis.*

Materies localis (τοπική); eam quæ habent non necessario habent materiem ortui et interitui obnoxiam II, 558, 42 s., cf. II 601, 6 s.

Materies magnitudinis; separata exstare nequit II, 442, 22 s.

Materies patibilis (παθητική); quomodo causa sit cur eadem cogitantibus nobis, interdum fiant quarundam partium motus involuntarii, interdum non III, 526, 9 ss.

Materies prima; quidnam II, 569, 20 ss.

Materiei excisio (ὑλοτομία); pertinet ad tertiam rei pecuniariæ speciem, 493, 16.

Materiem habens (ὕλην ἔχον); probatur necessario semper aliquatenus continere contrarium III, 528, 27 ss.; igitur si transponatur, diutius vel brevius perstare potest quam ejus natura fert, sed nunquam sempiternum evadit III, 528, 44 ss.; si loci contrarietatem contineat materies, movebitur secundum locum III, 528, 47 s.; si quantitatis, augebitur aut diminuetur III, 528, 48 s.; si qualitatis, alterabitur III, 528, 49; ejus mutationi prodesse vel obesse potest ambiens III, 528, 43 s., cf. 36 s.

Materie carentia; statim unum et ens sunt II, 563, 22 ss., 29 s., 47 s.; nec alia causa est cur unum et ens sint II, 563, 27 ss.; nec tamen tanquam in genere uno et ente continentur II, 563, 30; nec tanquam separabilia exstant præter res particulares II, 563, 31; eorum scientiæ idem sunt quod res scibilis II, 609, 20 ss.; in iis idem est mens quod cogitatum II, 609, 22 s.; omne indivisibile est II, 609, 26 s.

Mathema bonum erit malum, 298, 12; quomodo solvendum sit hoc sophisma, 298, 15.

Mathematica; iis multam opera dederunt Pythagorei II, 475, 13 ss.; ea et a rebus sensibilibus et ab ideis distinxit Plato tanquam intermedia aliqua II, 477, 47 s.; II, 484, 1; II, 489, 15; II, 499, 8; II, 539, 7 s.; II, 585, 15 ss.; II, 618, 8; II, 626, 27; quomodo a sensibilibus differant secundum eundem II, 477, 49, cf. II, 499, 10; quomodo ab ideis II, 477, 50; secundum doctrinam Platonis non constat e quibusnam principiis deducantur II, 484, 1 s.; nec cur inter ideas et res sensibiles medium teneant II, 484, 2 s.; qua re adducti sint Platonici nonnulli ut ea sola esse statuerent II, 626, 18 ss.; secundum abstractionem dicuntur II, 411, 31; igitur omnia quæ in iis fieri nequeunt etiam in corporibus naturalibus non possunt, non tamen omnia vice versa II, 411, 28 ss.; ea non dimovenda nisi argumenta habeas quæ eorum argumentis fide sunt digniora II, 411, 19 s.; facile constat multa iis contraria dicere qui corpora e planis componunt II, 411, 18; quare minus paralogismis obnoxia sint quam dialectica, 133, 4; nihil accidens sumunt sed definitiones, 133, 32; 155, 35; ea quoque per inductionem manifesta reddere licet, 139, 25; manifesta, 151, 42; in iis non quodvis ex omnibus demonstratur, 151, 42; nonnulla eorum problemata propter definitionis defectum haud facile describuntur, 266, 29; eorum elementa facile demonstrantur positis definitionibus, 266, 35; adversus eorum elementa non multa suppetunt argumenta, quia paucæ sunt propositiones intermediæ, 266, 37; quæ iis innotescunt ad mechanicas quæstiones pertinent IV, 54, 19 s.

Mathematica accuratio; eam solam tolerant nonnulli II, 488, 13 s.; quando conveniat, quando non II, 488, 23 ss.

Mathematicæ argumentationes; quæritur utrum adversus nomen an adversus sententiam fiant, 287, 1.

Mathematica corpora; angulos habent II, 422, 42; urerent igitur et calefierent, si anguli semper causa sint urendi II, 422, 41; iis insunt insecabiles globi et pyramides, præsertim si insecabilia exstent II, 422, 42 ss.; nihilo magis de iis quam de sensibilibus locuti esse videntur Pythagorei II, 481, 31 s.

Mathematicæ demonstrationes; moratæ non sunt, 406, 9.

Mathematicæ inquisitiones; deliberationes non sunt II, 28, 22.

Mathematica problemata; eorum a naturalibus differentia IV, 54, 19 s.

Mathematicæ propositiones universales; earum erit quædam substantia inter ideas et res mathematicas intermedia atque ab iis separata, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 46 ss.; in iis sermo fit de magnitudinibus et de numeris, non quatenus magnitudinem habent vel divisibiles sunt, nec tamen de seorsum exstantibus II, 613, 39 ss.; quæ ex iis desumunt, probant bonum rebus mathematicis inesse, nonnullasque earum facultates ad seriem bonorum pertinere II, 637, 44 ss.; eadem hæc rebus casu factis similia esse videntur II, 637, 50; sunt tamen accidentia inter se affinia atque pro portione unum II, 637, 50 s.

Mathematicæ res; eas solas esse censent nonnulli II, 633, 27; sunt qui eas substantias et naturas et principia habeant, quia ultima et termini sunt II, 611, 15; II, 558, 10; II, 633, 13 ss.; idque alii solas, alii non II, 611, 18 ss.; refutatur hæc opinio II, 633, 16 ss; iis nonnulli eandem tribuunt naturam ac ideis II, 600, 25 ss.; eas alii solas tanquam substantias separabiles agnoscunt II, 600, 26; de iis Platonis placita refutantur II, 492, 8 ss.; eas nonnulli ab ideis sejunctas rebus sensibilibus inesse putant II, 492, 40 ss.; contra hanc opinionem quædam argumenta afferuntur II, 492, 43 ss.; immotæ non essent si sensibilibus inessent quippe quæ moventur II, 492, 49; eas nonnulli rebus sensibilibus inesse censent II, 611, 32 s.; alii eas separatas esse arbitrantur II, 611, 33 s.; quodsi neutrum verum sit, aut non sunt, aut alio modo sunt, II, 611, 34 s.; II, 613, 36 ss.; quibusnam difficultatibus implicentur qui eas a rebus sensibilibus separari posse atque principia esse censent II, 638, 6 ss.; inseparabiles sunt II, 585, 23; igitur eas non spectat philosophia prima II, 585, 22 s.; de earum materie non agit naturalis scientia II, 585, 27 s.; idque quare III, 221, 53 ss.; nec scientia analytica II, 585, 29 ss.; iis non competunt principia proprie sic dicta II, 198, 28; in iis non se ipsa immutant quæ demonstrantur II, 198, 31; earum principia numero definita non sunt II, 499, 11 s.; infinitæ sunt quæ ad eandem speciem pertinent II, 499, 17; in iis peculiari sensu dicitur diversum II, 577, 26 s.; quæstio an iis exstet infinitum, non pertinet ad scientiam naturalem II, 279, 4; earum elementa vel principia vel causæ exstant II, 534, 3; a materie avulsæ sunt II, 71, 36; earum essentia obscura non est II, 71, 38; earum periti evadere possunt adolescentes ac pueri II, 71, 30, 35; in iis absunt actiones II, 272, 28; in iis causa finalis non actionis, sed ratiocinationis principium est II, 272, 37; in iis sublata conclusione tollitur principium II, 272, 35; in iis necessitas aliquatenus eodem modo se habet ac in re naturali, attamen ratione inversa II, 272, 28 ss.; si a motu separentur, nullum inde emergit falsum II, 262, 43; in iis usque ad definitiones provehitur causæ investigatio II, 269, 29; ab iis aliena est causa finalis II, 490, 16 ss.; ideoque eas spernebant sophistæ nonnulli, e. g. Aristippus II, 490, 19 ss; in loco non sunt II, 285, 28 s.; II, 635, 45 s.; nostri respectu habent dextrum et sinistrum, etsi eorum natura carent II, 285, 29 ss.; eorum situs intellectu tantum percipitur II, 285, 30 ss.; iis competit et locus et contactus, sive seorsum sint, sive alio modo II, 445, 5 ss.; quæritur quare unum sint et contineantur II, 613, 3, 6 s.; earum partium notio totius definitioni non inesse videtur quia sensui non obnoxiæ sunt II, 550, 46 ss.; iis accensendæ sunt rectum et curvum, lineæ et planum III, 432, 7 s.; quæritur an substantiæ sint, necne II, 498, 1 ss.; II, 526, 51 ss.; argumenta quæ probare videntur eas substantias esse II, 498, 3 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 498, 25 ss; II, 587, 1 ss.; magis quam corpora substantiæ non sunt II, 613, 33; non essentia, sed notione tantum rebus sensibilibus priores sunt II, 613, 34 s.; revera sensibilibus magnitudinibus posteriores sunt II, 612, 54 s.; nihilo minus iis priores esse deberent, si a rebus sensibilibus separatæ exstarent II, 612, 53 s.; earum accidentia substantias appellare non licet II, 498, 24, cf. *Magnitudines*; quidnam sit earum qualitas II, 526, 7; quomodo fiat earum generatio II, 613, 8 ss.; revera sunt, sed non seorsum II, 614, 3 s., 40; a materie inseparabiles sunt, sed non eodem modo quo animæ affectus III, 433, 13 ss.; rerum sensibilium (termini) sunt II, 633, 21; igitur separabiles non sunt II, 633, 32; idque quia earum affectus corporibus competunt II, 632, 51 s., cf. 33 s.; II, 633, 6, 11 s.; probantur iis constare non posse res sensibiles III, 488, 13 ss.; probantur rebus sensibilibus inesse non posse II, 611, 38 ss., cf. II, 492, 43 ss.; probantur a rebus sensibilibus separatæ esse non posse II, 612, 5 ss.; eodem redit utrum rebus sensibilibus insint, an eædem sint ac res sensibiles II, 612, 1 ss.; nullam earum moveri contendunt III, 517, 29; exceptis quæ ad stellas pertinent motu carent II, 481, 12 s; hinc per fictionem tantummodo iis motum tribuere videntur III, 517, 28 s.; intelligibilibus accensendæ sunt formisque sensibilibus insunt III, 470, 50 s.; in iis intellectio actus est II, 572, 30; item potentia (figurarum) ex hoc actu procedit, *ibid.*; eas facientes cognoscimus II, 572, 31; in iis actus secundum numerum generatione posterior est II, 572, 31 s.; materies intelligibiles sunt II, 549, 38; eas facile recordamur quia ordinem quendam habent III, 497, 29 s.; quomodo eas dijudicet ac cogitet anima III, 467, 52 ss.; III, 470, 27 ss.; alio modo earum rationem habemus ac rationis anima concupiscens II, 14, 19; voluptatem pariunt molestiæ expertem II 118, 43; nihil ad entia conferunt II, 633, 36 s.; nisi eas turbare velis, nullum theorema in numeros quadrat ideales II, 633, 38 s.; quæ de iis prædicantur, si recte perpendantur, evanescere videntur II, 637, 39 ss.; nullum eorum quæ determinavimus causæ sunt II, 637, 43 s.; earum maxima principia evertit qui minimam magnitudinem exstare putat II, 372, 14 s.

Mathematica scientia; a sacerdotibus Ægyptiis reperta, idque quare II, 469, 42 ss.; eam æquales Aristotelis philosophiæ substituerunt II, 484, 39 s.; eamque aliorum causa colendam esse censent II, 484, 40 s.; demonstrat accidentia per se solidorum, superficierum et linearum II, 491, 42; non investigat res sensibiles II, 585, 21 s.; circa quasnam res versentur II, 613, 50 ss.; non versantur circa sensibilia quia ea non spectant quatenus sensibilia vel quatenus moventur II, 614, 10 ss., cf. II, 613, 50; earum subjecta partim immobilia, nec tamen forsan separabilia, sed tanquam in materie sunt II, 535, 3 s., cf. II, 534, 45 ss.; II, 592, 45; aliæ circa naturam quandam versantur, alia universalis est et omnibus communis II, 535, 15 ss., cf., II, 593, 7 ss.; circa species versatur, non circa principium, 135, 11; quærunt quædam principia et causas circa principia ad eas pertinentes II, 592, 10; est prima, est secunda, item aliæ insequentes II, 501, 18 ss.; ejus opus est speculatio II, 192, 27; II, 534, 44; II, 535, 8; II, 592, 44; II, 593, 1; speculantur quæ entis alicui parti abscissæ accidant II, 500, 6; quænam sint ejus principia II, 85, 7; ejus principia non docet ratio II, 85, 8; differre probatur a naturali scientia et a philosophia prima II, 592, 40 ss., cf. II, 534, 43 ss.; ei comparatur naturalis scientia II, 588, 45 ss.; ejus materiem et principia spectat philosophia prima II, 585, 31 s.; II, 588, 36; idque quatenus II, 588, 43 s., 49 ss.; pars sapientiæ est II, 588, 51 s.; earum maxime philosophiæ affinis est stellarum scientia II, 607, 2 s.; reliquæ circa nullam substantiam versantur II, 607, 5; eo accuratiores sunt quo res spectent simpliciores et notione priores II, 614, 18 s.; probabilibus rationibus uti non debent II, 2, 25; quomodo principiis suis utatur II, 588, 39 s.; quomodo spectet angulos, numeros, lineas et reliqua quanta II, 588, 41 ss.; inprimis utitur syllogismis primæ figuræ, 135, 24; e prægressa fiunt cognitione, 121, 3; accuratissimæ sunt II, 421, 27; vel cogitabile divisibile esse sumunt II, 421, 27 s.; iis repugnantia perhibent qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri censent (i. e. Plato) II, 421, 26 s.; iis contrarium est corpora insecabilia si adsumantur II, 417, 11; falli probantur qui eas nequaquam bonum et honestum spectare censent II, 614, 42 ss.; igitur aliquatenus etiam spectant causam finalem II, 614, 50 ss.; promittit Aristoteles se alio loco de hac re dicturum esse II, 614, 53 s.; dubitatur ad quodnam entium genus pertineant II, 492, 21 s.

Mathematicum corpus; v. *Corpus mathematicum.*

Mathematicus; circa quænam versetur ejus scientia, circa quænam non II, 588, 7 ss.; III, 433, 9 ss.; quomodo a physico differat II, 262, 30, 39; ei comparatur philosophus II, 501, 17; II, 588, 6 s.; eum non spectant dubia quæ adversus mathematicæ principia moventur II, 346, 19; non spectat res sensibiles II, 585, 20; eos spectant causarum demonstrationes in scientiis quæ aliis subjiciuntur, 135, 7; sæpe ignorant τὸ ὅτι in iisdem scientiis, 135, 8; definitiones sumunt, non demonstrant, 257, 11; quomodo numeret II, 617, 38 ss.; communibus proprio modo utitur II, 588, 35; axiomata vocat principia syllogismorum II, 503, 2, cf. 27; eorum triangulus, utpote ultimus sensu communi percipitur II, 71, 48; semper sumunt principia vel specie vel quantitate definitas II, 416, 36 ss.; infinitum adhibent II, 277, 51; idque quomodo II, 284, 6; iis non eripit contemplationem qui magnitudinem accretione infinitam esse negat II, 284, 3; quidnam vocent proportionem geometricam II, 56, 6; docent res eo magis separari quo propiores sunt causæ agenti II, 400, 32; quivis eorum concedet lineam insecabilem esse IV, 47, 33 s.; quasnam lineas commensurabiles vocent IV, 47, 34 ss.; qui de astrologia narrant probant terram medium locum occupare II, 408, 30; qui huic rei operam dederunt, terræ circumferentiam quadringentis millibus stadiorum æquant II, 410, 9 ss.; quomodo stellarum scientiam exponant III, 219, 4 ss.

μάθησις· v. *Discendi actus.*

Matrimonium (γάμος); id definiverunt Pythagorei II, 615, 18; ad communiones civitatis peculiares pertinent, 529, 47; sine iis fieri nequit civitas, 530, 15; quodsi ea inter se inirent homines intra eorundem mœnium circuitum habitantes, inde non fieret civitas, 529, 46; ad quænam animum adhibere debeat legislator, ubi leges de eo ferendæ sunt, 620, 41 ss.; quanam ætate ineundum sit cum viris tum mulieribus, 621, 27; quonam anni tempore id inire præstet, 621, 37.

Matrimonia præstantia; cuinam conveniant, 360, 54.

Matrix (μήτρα); ita vocatur cervix atque os uteri III, 36, 42 s.; intestinis imposita est III, 17, 16; ei imposita est vesica III, 17, 16 s.; non eodem modo se habet apud omnia animalia III, 17, 18 s.; ea sola a marum interaneis differunt feminarum III, 17, 13 s.; feminæ peculiaris pars est III, 11, 18 s.; pudendo virili respondet III, 11, 19; cum ea cohæret viviparorum umbilicus III, 142, 10 s., cf. 21; apud sanguine prædita feminarum pars proli procreandæ destinata est III, 321, 11 s.; quamobrem sola omnium partium intus aspera et eminentiis instructa sit IV, 295, 33 ss.; eam habent hyænæ omniaque animalia ei similia III, 132 ss.; fabulantur leænas eam parientes ejicere idque quare III, 132, 5 ss.; scrofarum adnata est apria, idque quonam loco III, 208, 37 s.; in eam semen projiciunt aves feminæ III, 216, 10; eam non intrat reliquarum feminarum semen III, 216, 15, cf. III, 216, 20 s.; avium feminarum semen concoquit, atque ex eo fingit ovum irritum, non vero animal III, 216, 16 s.; serpentum qualis III, 33, 6; quænam sit ejus figura apud pisces, e *Dissectionibus* patet III, 112, 16 s.; bifidam atque in inferiori parte sitam habent pisces ovipari III, 111, 40 s.; III, 115, 1 s.; piscium cartilagineorum bifida est ac septo transverso agnata III, 112, 21 s.; coitus tempore facile a meatibus seminalibus distinguitur apud pisces cartilagineos III, 113, 25 ss., cf. *Meatus uterini*; piscium cartilagineorum quatenus avium similis vel dissimilis sit III, 111, 41 ss.; mustelorum paulum infra septum transversum continet partes mammis similes III, 112, 24 ss., cf. 36, 46.

Matrix (mulierum); ubinam sita IV, 364, 2 s.; ejus conditio inquirenda est apud steriles mulieres III, 209, 9; si male habeat, ei cura adhibenda est III, 209, 11 s., 39 s., cf. III, 210, 1; sana est si dolorem non sentiat, si munere suo bene fungatur, nec postmodum lassitudine afficiatur III, 209, 18 ss.; fieri tamen potest, ut munere suo bene fungatur, etiamsi sana non sit, dummodo locus principalis bene se habeat III, 209, 21 ss.; debet suo loco manere, etiamsi sine dolore et molestia longe recedat III, 209, 27 ss.; non debet attactu sensu carere III, 209, 30 s.; debet facile aperiri et obediens esse III, 209, 38; si porro recessit, attrahendi vi carebit nec facile aperietur III 209, 34; recte habet aperiturque et accipit humorem qui ei a corpore transmittitur, si rite se habeant menstrua III, 209, 42 ss.; si vero non rite fiant, sano corpore, in ea quærenda est causa III, 209, 44 s.; si pauciora sint, torpida est nec rite aperitur ac pauca recipit III, 209, 47 ss.; si copiosiora, nimium attrahit propter inflammationem III, 209, 49 s.; III, 210, 5 ss.; igitur tunc ei cura adhibenda est III, 210, 1; si, ea male habente, purgatio dissimilis et magis putrefacta quam sanis prodeat, dolores oriri debent III, 210, 7 ss.; si solummodo intervallis inæqualibus prodeat, significat ejus habitum moveri et non semper eundem manere III, 210, 16 ss.; corporis habitum sequi debet, idque quare III, 210, 26; igitur in causa non est, si purgatio ordine aut copia variet, reliquo corpore etiam mutationem subeunte III, 210, 23 ss.; quod si fiat, corpore sano, cura opus non habet III, 210, 28 s.; sana est, si menstrua purgatio una cum reliqui corporis habitu mutetur III, 210, 34 ss.; igitur si copia augeatur purgatio, quia illuc vacuatur corpus, cura non indiget III, 210, 32 ss.; modo debilior est, modo valentior III, 210, 37 s.; modo humidior, modo siccior III, 210, 38 s.; cujusmodi purgatio probet eam ratione conceptionis bene se habere III, 210, 42 ss.; quænam ei post purgationem evenire debeant, ut ad concipiendum apta sit III, 211, 48 ss.; nisi ejus ostii labia aspera sint, fieri nequit conceptio III, 137, 23 ss.; non intra eam a viro projicitur semen III, 211, 5 s.; III, 213, 1 s.; nec a muliere II, 213, 1 s.; attrahit semen cum viri tum mulieris, idque quomodo III, 210, 52 s.; III, 211, 7 s., 15 s.; III, 212, 53 s.; III 216, 7, 24; si in lumbos aut coxam aut abdomen inclinaverit, fieri nequit conceptio III, 211, 12 ss.; quando insanabilis sit hujusmodi ejus inclinatio III, 211, 16 s.; quando in utramque partem vergat III, 211, 17 s.; una cum corpore laxatur, nec impedimento est, sed prima projicit quæ ab ostio proveniunt, si ostium initio purgationis nondum apertum, sed molle est III, 211, 33 ss., cf. 22 ss.; aperitur, si media purgatione sine dolore aut torpore apertum sit ostium III, 211, 26 s., 37 s.; vacua et sicca et siticulosa est, nec in transitu continet reliquias, si ostium post purgationem siccum sit, nec statim concidat III, 211, 29 ss., 38 ss.; sic attrahendi vi pollebit atque ad concipiendum bene erit disposita III, 211, 42 ss.; itaque si per totam purgationem bene se habet ostium, ipsa quoque recte se habet et munere suo rite fungitur III, 211, 32 s.; nihil impedit quominus claudatur si parum a statu solito declinaverit ostium III, 211, 44 ss.; recipere valet quod ei datur, si mulier post somnium venereum surgens primum sicca sit, sed dein humectetur III, 212, 2 ss.; si humidior est, humectatur quando opus suum exsequitur II, 212, 32 s.; si in eo sine morbo flatus nascantur atque emittantur, ipsaque modo major, modo minor fiat, debito densior vel torpidior non est, sed potest qualicunque rei etiam crescenti locum præbere III, 212, 10 ss.; ideoque ad concipiendum idonea est *ibid.*; si nimis densa vel torpida sit, fœtus enutrire nequit, sed eos perdit III, 212, 13 ss.; si multo, parvos III, 212, 19; si minus, majores III, 212, 20; si admodum leviter, prolem enutrit pejorem III, 212, 20 ss.; ejus partes dextræ et sinistræ æquales esse debent, contrectatæ III, 212, 22 s.; coeunte muliere, subinde humorem emittere debet, etiamsi non sæpe, nec vehementer III, 212, 24; ejus pars anterior (sc. superior) multo major est quam qua in locum tendit ubi semen projicitur III, 215, 9 ss.; quibus mulieribus statim post purgationem concluditur, eæ nonnisi hac fluente concipiunt III, 136, 47 ss.; in ea interdum fit strepitus instante menstrua purgatione III, 136, 29 ss.; quibusnam de causis descendat interdum III, 136, 48 ss.; si descenderit, post conceptum ad naturalem redit locum III, 131, 47 s.; si fluente menstrua purgatione aut coeunte muliere cum viro rite aperiatur et claudatur, tuberculo non laborat ejus ostium III, 213, 36 ss.; ejus siccitas causa est affectus quo mulieres vento gravidæ fieri dicuntur III, 213, 9 s.; attollitur mulieribus quæ vento gravidæ fieri dicuntur, si satis diu perstet affectus III, 213, 19; inde a conceptione usque ad octavum mensem conclusa est III, 138, 24 s.; octavo vero mense hiat III, 138, 26; qui ea non hiante nascitur infans vitalis non est III, 138, 31 s.; ejus inflammatio partus causa est, idque quomodo III, 216, 48 ss.; ejus inflammationem facere nequit mola, idque quare III, 216, 51 ss.; ubi sicca et calida est, ad se trahere valet atque quod attraxerit, intra se conservare III, 216, 35 ss.; igitur, si ita se habeat, intra eam fieri posse videtur mola, idque quando III, 216, 37 ss.; ubi nec satis frigida est ad projiciendum, nec satis calida ad concoquendum, in ea fieri posse videtur mola III, 217, 5 ss., 9 s.; eam si contrectet obstetrix, facile agnoscit molam III, 217, 35; si concinna est, nec incrementum ceperit, in ea non est morbus III, 217, 36 s.: si gravida sit calida et sicca est quia intus conversi sunt humores III, 217, 38 ss.; si mola adsit, eodem modo se habet ac si gravida esset III, 217, 38 s.; interdum in spatium ei et ventri interjectum confluit aliquid quod mola videtur esse III, 217, 33 ss.; prægnantibus intumescere non potuisset, si costis cinctus esset venter III, 292, 42, 45; de ejus laceratione, v. *Laceratio matricis.*

Matrix; ita nonnulli medullam arboris vocant IV, 25, 7.

Matrix avium; ad projiciendum prona est, quoties repleta fuerit III, 216, 47; igitur ei ova subventanea vim non impertiunt retracti vani III, 216, 47 s.; distenditurque ab his ovis III, 216, 44; ubi semel aperta est, omnia ova exire sinit III, 216, 45 s.

Matrices vesparum (μῆτραι); generant ac primos favos conficiunt III, 388, 22 ss.; quomodo ab operariis differant III, 201, 40 ss., cf. 7 s.; non admodum volandi peritæ sunt, idque quare III, 201, 41 s; ideo semper vespetis insident atque res domesticas dispensant III, 201, 42 ss.; ineunte æstate favos fingunt atque vespeta minuta, idque ubinam et quales III, 201, 17 ss.; quo magis vergit annus, eo semper majora faciunt vespeta III, 201, 21 ss.; sub finem autumni maxima et plurima faciunt III, 201, 23 s.; in maximis vespetis gignuntur ipsæ III, 201, 24 ss.; idque in quanam parte et in quot cellulis III, 201, 26 ss.; gignuntur autem e vermibus majoribus III, 201, 27; natis operariis, non amplius evolant, nec operantur III, 201, 29 ss.; sed intus manent et ab operariis aluntur III, 201, 31 ss., cf. III, 202, 37 s.; in plerisque vespetis inveniuntur III, 201, 44 s.; non constat an aculeos habeant, necne III, 201, 45 s.; verisimile tamen est eas aculeum habere, sed non ferire, nec foras prodire III, 201, 46 ss.; viscida et gummosa colligunt III, 202, 21; capiuntur vergente anno, idque ubinam III, 202, 19 s.; non constat an aniculæ a vespis junioribus interficiantur III, 201, 34 ss.; nunquam conspectæ sunt ægrotæ aut senio confectæ III, 201, 37 ss.; frequentissimæ sunt, si superiori anno multæ fuerint vespæ et imbres prævaluerint III, 202, 21 ss.; non tantum magnitudinem vesparum excedunt quantum crabronum duces crabronum III, 202, 35 ss.

Matrices vesparum mitiorum; quomodo ab operariis differant III, 201, 7 s.; sæpe hieme occurrunt fossoribus et aratoribus III, 201, 14 s.; igitur hieme latitant sub terra et per totum annum vivunt III, 201, 13 s.

Maturatio (πέπανσις); species concoctionis III, 611, 14 s.; III, 612, 1 ss.; idque alimenti quod in fructuum est involucris III, 612, 1 ss.; quando perfecta sit III, 612, 4 ss.; translato quoque sensu dicitur III, 612, 8 s.; ita tuberculorum et pituitæ concoctio est humoris III, 612, 12 s.; ea ex aereis aquosa, ex aquosis terrena, ex terrenis vero semper crassiora fiunt III, 612, 14 ss.; ejus contrarium cruditas est III, 612, 19 s.; eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 7; II, 594, 49.

Matulæ (ἀμίδες); tinguntur terreno quod in vesica colligitur IV, 168, 25 s.

Mausolus; Cariæ tyrannus, 642, 39; ejus præfectus Condalus, 643, 1; quomodo rege jubente tributa pendere, pecuniam a subditis exegerit, 642, 41; quomodo a Mylasensibus pecuniam exegerit, 642, 47 ss.; ab eo se mandata habere dixit Condalus quo Lycios omnes tonderi juberet, 643, 15.

Maxilla (γένυς, σιαγών, γνάθος); posterior pars mandibulæ est III, 10, 32; a capite protenduntur III, 45, 5 s.; ubinam cum capite connectantur III, 41, 40 s.; quænam eam subeant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 43; quænam inferne ad eam adscendant secundum Polybum III, 40, 9; in iis inveniuntur dentes III, 45, 9; duplicem earum ordinem habebat Timarchus fr. 267, b; ei tanquam cornua inserti sunt dentes exserti III, 256, 2 s.; ea parte unde dentes molares oriuntur, lata ac valida est, versus os vero angusta et tenuis III, 429, 47 ss., cf. III, 430, 8 ss.; hinc ejus anterior pars cito perficitur III, 430, 17 s.; in latiori vero multum alimenti continetur III, 430, 16; anterior ejus pars omne alimentum proprio impendit incremento, nec in eo fit residuum III, 430, 18 s.; adhuc crescit quo tempore ex eo primo pullulant dentes anteriores III, 430, 11; in iis pilos habet homo, non vero quadrupedes viviparæ III, 19, 11 s., unicum animal quod intra eas pilos habeat lepus est III, 49, 26 s.; III, 408, 30 s.; earum motus qui sursum deorsum fit, ad mordendum et secandum utilis est III, 296, 11 s.; qui vero in latera ad lævigandum III, 296, 12; hinc eas in latera movent quæ animalia dentes molares habent sola, idque quænam et quare III, 296, 7 ss., 12 ss.; eas tantummodo sursum deorsum movent pisces avesque et quadrupedes oviparæ III, 296, 9 s.; superiorem movet crocodilus fluvialis solam III, 10, 33 s.; III 45, 7 ss.; III, 296, 17 ss.; inferiorem vero omnia alia animalia maxillis prædita III, 10, 32 s.; III, 45, 6 s.; III, 296, 16; inferiorem immobilem habent crocodili fluviales eique agnatam linguam III, 251, 3 s.; superiorem vero reliqua animalia III, 251, 5; hinc superiorem infra, inferiorem vero supra habere videntur crocodili III, 251, 4 s.; quare apud eos superiori adhærere non debebat lingua III, 251, 6 s.; quibus longa, iis caput parvum est III, 13, 42 s.; quibus quadrupedibus viviparis longæ sunt ac in acutum exeunt nasus rostro continetur III, 248, 3 ss.; reliquis magis a naso distinctæ sunt III, 248, 6 s.; earum loco rostrum habent aves III, 249, 4; ei comparatur extrema pars forficis astacorum III, 59, 21; quomodo ejus cute a senioribus quadrupedibus distinguantur juniores III, 129, 43 ss.; suum angina afficiuntur, idque quomodo III, 165, 29 s., 32; quomodo iis ululatum cieant ranæ mares III, 72, 47 ss.; dum hunc emittunt isti, propter tensionem translucent III, 72, 49 s., cf. *Genæ* et *Malæ*.

Maxima animalia; non omnia longiorem habent vitam III, 529, 1.

Maximum; quidnam II, 578, 10; in omni genere perfectum est II, 578, 9.

Maza; cur terendo minor reddatur IV, 222, 39 ss.; cur tritura nigrescat IV, 224, 34 ss.; vehementer trita validius alit IV, 221, 28 ss.; cur quo plenius teritur eo difficilius ventrem permeet IV, 222, 27 ss.; cur igni mandata farina triticea multo magis turgeat quam illa IV, 222, 46 ss.; IV, 225, 39 ss.; hominum qui ex hordeo quodam factam comederint excrementa sus non tangit, idque quare IV, 96, 26; ea capiuntur mugiles et capitones III, 149, 9 s.

μὴ ὄν· v. *Est (quod) non.*

Meatus (πόρος); in unaquaque parte exstant III, 361, 33; per eos permanat alimentum, idque quomodo III, 361, 33 s.; fieri non potest ut ex iis omnia constent II, 448, 48 s.; inspiratione dilatantur III, 457, 38 s.; sæpe apud animalia perfecta quæ non manca videntur vel occlusi, vel distorti inveniuntur III, 406, 34 ss.; sæpe fœtibus septimestribus fissi non sunt, sed postea perforantur III, 139, 24 ss.; III, 409, 20; tres ab oculis ad cerebrum tendunt idque quales et quomodo dispositi III, 13, 51 ss.; per communem excrementum et quæ ad generationem pertinent emittunt pisces et quadrupedes oviparæ III, 302, 51; alio humorem quibus pro cibo utuntur recipiunt tethya III, 281, 38 s.; alio vaporem reliquum emittunt III, 281, 39 s.; duo apud aspalaces a cerebro profecti juxtaque oculorum sedem decurrentes ad superiores dentes exsertos terminantur III, 68, 50 ss.

Meatus albus; apud magnas cochleas longus inde a ventriculo juxta gulam extenditur eique membrana tenui connectitur III, 63, 30 s.; apud has ejusdem coloris est ac corpuscula mammis similia III, 63, 32 s.

Meatus naturales (οἱ κατὰ φύσιν πόροι); quo loco humorem emittunt deficit cutis III, 47, 34 s.

Meatus seminales (θορικοὶ πόροι); partes proli creandæ destinatæ sunt III, 321, 11 s.; iidem qui perinei III, 321, 13 s.; maris peculiare instrumentum sunt III, 395, 39; exsangues sunt III, 355, 15; quare magnitudinem non habeant sicut uterus III, 355, 10 ss., ab iis suspensi sunt testes ut pondus a fidicula aut lapilli a stamine III, 428, 14; ipsi a vena magna suspensi sunt III, 428, 19; mutantur versus pubertatem atque una cum iis vocis instrumentum III, 428, 20 ss.; resectis testibus eorum tensio laxatur, atque una cum iis cor III, 428, 28 ss.; eorum pars testi applicata qualem contineat humorem III, 36, 14 s.; qualem pars reciprocans III, 36, 16 s.; retrahuntur resectis vel ablatis testibus III, 36, 26 ss.; III, 322, 42; stabiles esse debent, nec oberrare III, 327, 9 s., 27, s.; idque vel in prona vel in supina parte III, 327, 11 s.; eodem modo se habent ac viviparorum uteri, sive testes habent animalia, sive iis carent III, 327, 23 ss.; stabiles sunt statim apud animalia testibus prædita sive eos intus, sive foris habent III, 327, 29 ss.; eodem deveniunt ab utroque latere, nempe ad locum ubi pudendum situm est III, 327, 31 s.; eodem modo se habent apud delphinem ac apud reliqua animalia iis prædita III, 327, 32 s.; eos habent pisces ac serpentes III, 324, 3; longos habent serpentes III, 324, 18; quomodo se habeant et ubinam siti sint apud pisces et serpentes III, 35, 20 ss.; III, 79, 16 s., 19 s., cf. III, 321, 41; eos æque ac pisces cartilaginei paucis exceptis habent reliqui pisces III, 380, 19 ss., cf. 27 ss.; eodem modo se habent apud pisces et quadrupedes oviparas quo apud pisces et serpentes III, 321, 36 s., 41; quomodo se habeant apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 38 s.; pudendum constituunt masculinum apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 35, cf. III, 79, 22, s.; quomodo se habeant apud quadrupedes viviparas III, 36, 6 ss.; eorum ratione a se invicem differunt singulæ piscium ac serpentum species III, 35, 26 s.; apud pisces et serpentes coitus tempore genitura pleni sunt III, 35, 24 ss., 41 s.; III, 322, 22 s.; apud eos lacteum humorem emittunt III, 79, 71 s.; eodem tempore apud pisces valde manifesti sunt III, 35, 43; post hoc vero tempus inconspicui III, 35, 43 s.; iis carent anguillæ III, 118, 41 s.; quales habeant crustata III, 327, 49 s.; ejus replicationis altera pars sanguinea est apud quadrupedes (viviparas) III, 323, 41 s.; altera vero exsanguis est et a semine percurritur III, 323, 43 s.; huic similis est meatus seminalis piscium III, 323, 45 ss.; apud mulum intra uterum perverti putat Democritus, indeque pendere ejus sterilitatem III, 368, 8 s.; quibus animalibus replicati sunt, circa venerem sunt continentiora III, 322, 30 ss.; eorum replicationem servant testes apud animalia vivipara III, 322, 35 ss.; eorum pars non sunt testes III, 322, 39 s.; iis carere videntur insectorum mares III, 328, 37 s.

Meatus seminales piscium cartilagineorum; quomodo se habeant et ubinam siti sint III, 113, 23 ss.; extra coitus tempus non valde sunt conspicui III, 113, 27 s.; coitus tempore facile ab utero distinguuntur III, 113, 25 ss.; quibusnam signis a meatibus uterinis distinguantur III, 113, 30 ss.; eorum habitus conspicitur e figuris *Dissectionibus* additis III, 113, 34 ss.

Meatus uterini (ὑστερικοὶ πόροι); quomodo a meatibus seminalibus apud pisces cartilagineos differant III, 113, 30 ss.; aliquo intervallo ab eo distant ova locustæ marinæ ventri subjecta III, 91, 5 s.; ei proxima non sunt ova maxima III, 91, 3 s.

Meatus (Empedoclis); eorum ope actionem et passionem et sensus et mixtionem fieri putabat Empedocles II, 447, 42 s., cf. II, 448, 41; quales rebus pellucidis tribuerit II, 447, 47 s.; si plani sint universum continuum æque facile afficeretur ac si plenis meatibus præditum esset II, 450, 20 ss.; item eodem redit ac si nulli essent II, 450, 26; item nec per eos nec per contactus transire poterunt visus radii res pellucidas II, 450, 24 ss.; eodem redit si pleni sint, sed necessario corpora in se contineant II, 450, 27 ss.; si adeo parvi esse perhibeantur ut nullum recipiant corpus, ridiculum est parvum ponere vacuum, non vero magnum aut quantumlibet II, 450, 29 ss.; omnino supervacanei sunt, quia omnia quæ iis fieri censet Empedocles, etiam contactu fieri possunt II, 450, 34 ss.; igitur eorum positio aut vana aut falsa est II, 450, 38 ss.; ridiculum est eos ponere quum corpora omni ex parte dividi possunt II, 450, 40 s.

Mechanica; geometriæ subjecta, 130, 12; stereometriæ subjecta, 134, 54; res spectat quatenus cum motu sunt II, 614, 20 s.; igitur ea accuratiores sunt arithmetica et geometria II, 614, 19 s.; item astrologia, idque quare II, 614, 21 s.; eodem modo se habet quo optica et harmonica II, 614, 25 s.

Mechanicæ notiones; quæ ad eas pertinent referuntur fere omnes ad vectem IV, 55, 7 ss.

Mechanicæ quæstiones; quænam IV, 54, 1; a naturalibus differunt IV, 54, 16 s.

Mechanica; citari videntur IV, 303, 29.

Meconium (μηκώνιον); ita mulieres appellant infantis recens nati excrementa III, 143, 43 s.; quando id emittant infantes III, 143, 41 s.; item quanta copia III, 143, 42 s.; quomodo se habeat III, 143, 44 ss.

Medea; templum Dianæ ab ea exstructum in insula Adriatici maris ostendunt IV, 93, 17 s.; apud Euripidem sciens liberos interficit, 468, 6; apud Carcinum quomodo se defenderit adversus eos qui eam liberorum cædis accusabant, 380, 20.

Medea; Carcini citatur, 380, 17.

Medea; Euripidis citatur, 468, 6; 469, 9.

Medea; in ea perperam machina adducitur solutio, 469, 9.

Medendi peritus (ἰατρικός); non qua talis ab amico amatur amicus III, 223, 6.

μηδέτερον· v. *Indifferens status.*

Medi; eorum reges ipsi musicæ operibus non fungebantur, sed alios fungentes audiebant, 628, 26; quare sæpius eorum vires fregerit rex Persarum, 536, 22.

Media; ignis in ea exæstuans IV, 80, 13 ss.; in eam Susis proficiscentibus altera statione ingens scorpionum multitudo invenitur IV, 79, 7 ss.; quales ibi in nive gignantur vermes III, 95, 21.

Mediannus (μεσιτεύων *interpr. gr.*); planta, tota cortex est IV, 26, 34.

Medica herba (Μηδικὴ πόα); lac resiccat III, 54, 39; quando jumentis noceat III, 155, 10 s.; circa alvearia seri debet III, 200, 37 s.

Medica res; qui de ea metro aliquid conscripsit, an poeta habendus sit, necne, 457, 34.

Medicæ res; quare iis prior dicantur Troicæ II, 523, 18 s.; ad eas bonam cogitationem et audaciam habere licet, nec tamen fortem esse, 253, 51, cf. *Medicum bellum*

Medicamentarii (φαρμακοπῶλαι); serpentes et phalangia alunt III, 152, 47; quæ exponunt phalangia aut nullos aut debiles morsus infligunt III, 194, 3 ss.; eos tertiam partem quæstus solvere jusserunt Byzantii, 640, 47.

Medicamentum (φάρμακον); id bibere cur necessarium esse dicatur II, 518, 5 s.; de ejus datione deliberat medicus II, 205, 48; iis dandis, vel non dandis sed certo aliquo modo administrandis constat medicina ac sanitas II, 64, 18; sanitatis causa sunt II, 264, 24; II, 515, 16; ab iis perpetuo usu differunt cibi, 637, 32; eorum usus aliquando, id est si quis ægrotet vel potius aliquo modo affecto prodest, non vero simpliciter, 197, 29; iis comparantur ludi, 625, 52; nonnulla permixta malum gignunt, etiamsi singula sola bona essent, 253, 14; ea elixari dicimus III, 613, 15; ita non appellantur quæ necant sed letifera IV, 117, 19; qualia esse debeant IV, 117, 26; cur non eadem omnibus sint IV, 117, 25; quænam iis sananda sint IV, 114, 29 ss.; cur non illico post illa epota cibos propinemus IV, 148, 30 ss.; IV, 314, 18 ss.; quare minori copia purgant noctu quam die IV, 314, 1 ss.; cur magna ex parte et amara et fœdi odoris purgent IV, 117, 13 ss.; cur eorum jura validius alvum purgent quam una cum foliis et radicibus et fructibus IV, 314, 34 ss.; cur alia ventrem superiorem moveant, alia inferiorem, alia vero utrumque IV, 115, 39 ss.; quæ alvo adhibentur et deorsum agunt calorifica sunt IV, 258, 28 s.; cur alia alvum solvant, vesicam vero non, alia vero vesicam sed non alvum IV, 115, 29 ss.; cur quædam purgent dum alia etiamsi amariora acerbioraque sunt non purgant IV, 116, 8 ss.; cur purgantia pituitam et bilem e venis ad ventrem agant, sanguinem vero non IV, 314, 11 ss.; humida cur sola ulceribus puris et sanescentibus adhibenda sint IV, 117, 36 ss.; cruentis vulneribus injecta quamnam virtutem habeant IV, 114, 22 ss.; sicca, acerba, acria cur ulceribus impuris tetrisque adhibenda sint IV, 117, 36 ss.; sternutatorio discernunt iis qui animo linquuntur nullam spem salutis esse IV, 301, 20; cur ad illa aptior erit planta quæ provenit in montibus altis si species fuerit IV, 37, 46.

Medicatio (φαρμακεία); ægroto utilis II, 220, 26; est res utilis alicui II, 222, 31; ejus definitio facile deduci potest a motus definitione II, 276, 35; plagis haud minor castigatio est II, 185, 36; ei comparatur punitio II, 194, 31; per contraria fit II, 16, 48; II, 194, 32; eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 7; II, 594, 48; non est via ad medicinam, sed ad sanitatem II, 262, 18; necessario non a medicina proficiscitur, sed ad eam vadit II, 262, 19.

Medicina (ἰατρική); ejus divisio fr. 95, a; eo constat ut sciamus quid cuique homini sanitatem efficiat II, 160, 14 s.; ejus periti non sunt qui noverunt res salubres et sanitatem facientes universaliter, *ibid.*; ejus finis sanitas est II, 1, 9; II, 5, 43; II, 188, 24; causa movens sanationis est II, 602, 38; ejus opus est sanitas, non sanatio II, 192, 25; notio sanitatis est II, 601, 50; circa salubre versatur, non circa album, nisi quatenus salubre sit II, 614, 7; non spectat quid singulis salubre sit, sed quid certis quibusdam, 314, 36; non eodem modo morbi scientia est quo sanitatis II, 206, 2; versatur circa salubre et morbosum, 313, 5; II, 565, 9; non rite definitur scientia ejus quod est, 251, 25, 39; item eorum quæ utilia sunt animali et homini, 238, 30; disceptatur an rite definiatur scientia sanitatem et morbum faciendi, 241, 22; cum sanitatis faciendæ, tum victus rationis præscribendæ scientia, alterius ut finis, alterius ut ad finem tendentis, 189, 7; quodam modo idem est quod sanitas II, 602, 43; II, 610, 21; sanitatis forma est II, 544, 40; cui probandum est eam pertinere ad salubre et morbosum, si utrumque separatim postulat, a principio petit, 273, 40; potentia est quæ inesse potest ei qui sanatur, sed non quatenus sanatur II, 524, 10 ss.; sanitatis causa exstat II, 242, 30; principium est sed non eodem modo quo sanitas II, 242, 29; ejus ratio de ciborum quantitate decernit II, 242, 21; principium agendi est II, 447, 17; igitur, ubi sanitatem facit, non afficitur ab eo qui sanatur II, 447, 13 ss.; corporibus non miscetur, ubi sanitatem facit II, 452, 46; quo modo fit ex ea sanus, sic e semine virili fœtus III, 341, 25; sanitatem ad infinitum persequitur, 491, 26; ejus finis sanitas est, non pecunia comparanda, 492, 2; quæritur cur artis domesticæ pars non sit, etiamsi sani esse debeant domus incolæ, 491, 21; ejus scopus non est sanum reddere, sed quo usque fieri potest, eo perducere, 312, 40; sanitati non imperat, sed non ejus gratia II, 76, 3; perfecta est ubi ex iis, e quibus licet, efficimus quæ volumus, 173, 36, 37; in ea eligendum est quod plerique aut omnes medici præferunt, 198, 9; ad aliquid refertur quia ejus genus ad aliquid refertur II, 527, 35 s., cf. 16, 42; 212, 22 s.; 305, 29; scientia particularis de rebus salubribus est II, 72, 45; quænam quæstiones ad eam pertineant, 132, 25; non idem est quod scientia in genere, 305, 29; quærit quædam principia et causas circa scibile ad eam pertinens II, 592, 8; scientiæ naturali affinis est III, 551, 18; igitur ad res ad eam pertinentes plerumque deveniunt naturæ interpretes qui doctiuscule de arte sua disserunt III, 476, 21 s.; III, 551, 21 s.; non latere debet quatenus a scientia naturali differat ac differentia contempletur III, 551, 16 ss.; argumentatio quæ ad eam non pertinet, etiamsi pertinere videatur, non secundum propriam methodum procedit, 272, 50; suos habet syllogismos et refutationes, idque cum veras tum apparentes, 285, 33, 37; de ea fieri potest deliberatio II, 28, 2; præter hanc et ideam medicinæ erit alia medicina intermedia, si geometria a geodæsia differat, ut dicunt (Platonici) II, 492, 25; quænam inter eam et geometriam intercedat ratio, 135, 14; ea præstat politica II, 13, 19; ejus triplex munus, uti et politicæ, 543, 22; scriptis præceptis adstricta improbanda est, 541, 10; ejus peritiam e libris petere non licet II, 130, 8, cf. 539, 3; in ea patria instituta mutare confert, 510, 9; in ea nemo nisi peritus quemlibet recte curare valet II, 129, 25; omnia sanare nequit II, 568, 50; omnis vehemens est II, 89, 47; ejus ad instar sectantur voluptatem II, 89, 46; ei competit qui aliqua re indiget II, 90, 1; in ea agentes occasionem dispicere debemus II, 16, 1; in morbo opportunitatem, in cibo mediocritatem dijudicat II, 4, 34, cf. II, 190, 32; ejus peritior non fit aliquis contemplans ideam sanitatis II, 5, 33; ejus peritia non aptiores fimus ad salubria facienda II, 74, 11; eam non discimus, etiamsi sanitatem sectemur II, 74, 17; non quomodo ea sanitatem, sic sapientia felicitatem facit II, 74, 25; eam non evertit intemperantia II, 238, 18; in ea interdum simul et a recto scopo aberrant et subsidia quibus scopum attingere licet, reperire nequeunt, 615, 36; quanta ipsa aut ejus peritus jubet si quis diceret corpori præbenda esse, nihil amplius diceret II, 66, 34; bonum quando quod ad eam pertinet novit medicus II, 133, 14; simulac noverit aliquis quidnam sit, medicus est II, 134, 5; subditorum bonum sectatur, 527, 6; in ea aliud bonum est ac in arte imperatoria ceterisque artibus II, 5, 41; non operam dat, ut insit bonum quod unicuique inesse potest, sed ut sanitas II, 191, 24; non constat secando aut non secando medicamentisve dandis aut non dandis, sed certo aliquo modo eadem faciendo II, 64, 17; omnium quæ sunt in rerum natura eadem non est II, 70, 28; quomodo uni destinata differat ab universali II, 129, 2, 5 ss.; ei inest excessus, defectus et medium II, 195, 9; ea semper indigent melancholici II, 90, 14; ejus salubria injuriæ acceptæ comparari possunt II, 65, 51; si imitetur poeta quæ secundum eam fieri nequeunt, poeticæ error non est per se, 479, 10.

Medicinale (ἰατρικόν); multis modis dicitur, ita tamen ut semper medicinam spectet II, 500, 18 ss.; II, 587, 26 ss.; ita vocatur et corpus et anima et opus et instrumentum, sed non eodem modo II, 220, 51 ss., II, 541, 40 ss.

Medicum bellum; ejus causa, 161, 37; durante eo navale dominium condidit populus Atheniensis, 519, 6; in eo exercitum duxit Pausanias, 574, 6; post id majores opes nacti largiori otio frui potuerunt ac animo elati omnes disciplinas sine delectu sectari cœperunt, 631, 43; post id tibiæ usum in puerorum disciplinam induxerunt, 631, 48; quomodo post id Hestiææ orta sit seditio, 568, 51; durante eo quomodo Areopagus rempublicam restrinxerit, 569, 28; paulo post illud Tarenti mutata est reipublicæ forma, idque qua occasione, 567, 33.

Medicus; ita dicuntur et homo et scientia et cultellus, sed non eodem modo II, 176, 3 ss.; sanitatem facit II, 464, 1; causa movens sanitatis est II, 264, 48; II, 265, 6, II, 515, 40, 50; cum eum, tum vinum sanare dicimus II, 447, 7 s.; non eodem modo quo sanitas causa est cur valeat quispiam II, 120, 25; in ejus motione non continetur notio instrumenti II, 221, 4; se habet ad sanitatem faciendam, ut architectus ad domum faciendam, 231, 38; item ut gymnastes ad bonum habitum faciendum, 231, 44; ei naturaliter competit ut sanet II, 336, 17 s.; per se sanat II, 308, 1; si sibi ipse causa sanitatis est, non quatenus sanatur medicinam habet II, 261, 3; ei aliquatenus incumbit sanitatis cura, 492, 24; non deliberat an sanaturus sit II, 28, 12; deliberat an medicamentum det, necne II, 205, 48; ei finis est simpliciter optimum II, 205, 50; singulis hominibus medicinam habet, nec sanitatis ideam contemplatur II, 5, 35, 27; non spectat an sanum esse oporteat II, 206, 45; spectat an deambulandum sit, necne II, 206, 46; quomodo ratiocinetur II, 206, 50 non demonstrat sanitatem bonum esse, quia principium est II, 191, 47; non dicit sanitatem bonum esse, sed se eam facere II, 132, 41 ss.; scit quando secandum sit, sed non quando navigandum II, 133, 14 ss.; confestim est quicunque scit quid sit medicina II, 134, 5; definita sanitate rationes reddit eorum quæ facit III, 219, 15 s.; non semper medicinam exercet III, 472, 13; hominem non curat nisi per accidens II, 469, 1; artifex est III, 433, 9; ejus tria sunt genera, nempe artifex, artis ædificator et eruditus, 532, 9; ei competit judicium de artis operibus, idque non minus eruditis quam reliquis, 532, 3, 13; ædificare potest, non tamen qua medicus, sed qua ædificator II, 259, 5; albescere potest, sed qua niger est II, 259, 6; medetur vero et medicinæ imperitus fit quatenus medicus est II, 259, 7; tunc inprimis aliquid facere, vel pati, vel fieri dicitur, quando per se agit, vel patitur, vel fit II, 259, 9; ei soli competit scire quomodo, cui et quando adhibenda sint mel, vinum, veratrum, ustio et sectio ad sanitatem faciendam II, 64, 10; novit quando et cuinam unaquæque res salubris adhibenda sit II, 160, 19; ejus opinio de futura sanitate, teste Platone, magis rata habetur quam ignorantis II, 511, 1; ejus mandata exsequi non debuissent principii contradictionis obtrectatores, idque quare II, 591, 12 s.; quare de rebus scientiam eorum spectantibus deliberent II, 204, 32; simul artem suam docent ac exercent II, 129, 32; sanum corpus norma quadam a non sano distinguunt II, 242, 12; non dicit quid alicui oculo utile sit, sed quid omni, vel certæ cuidam speciei, 167, 11; ad sanitatem subsistere debet III, 534, 22 s.; cur ad sanitatem usque tantummodo operam suam præstent IV, 270, 38 ss.; quisnam perfectus vocetur II, 527, 46 ss.; fieri potest ut non recte medicamentum propinet II, 271, 26; argutissimi magnam operam dant corporis cognitioni II, 13, 20; singulos optime curat qui universalia artis præcepta novit II, 129, 9; nonnulli experientia ducti sibi ipsi optimi sunt, etiamsi alios curare nequeant II, 129, 14; non solum sanitatem spectat, sed et pituitam bilemque quibus consistat II, 263, 19; quatenus nervum spectare debet, eatenus physicus formam II, 263, 46; non iis solis competit morbi et sanitatis consideratio III, 476, 18 s.; III, 551, 15 s.; hinc elegantissimi eorum a rerum naturalium cognitione inchoant suas de re medica dissertationes III, 476, 22 ss.; III, 551, 19 ss.; ponit tanquam propositiones dialecticas placita medicinæ peritorum, 178, 37; ei credendum est, ubi quæritur an salubris sit res, 188, 22; in libris suis non solum universales curationes exponere conantur, sed etiam quomodo unaquæque singulis habitibus accommodanda sit II, 130, 9; nihilo minus solis peritis utiles sunt II, 130, 11; scire debet vulnera rotunda difficulter sanari, 135, 21; adversus artis præcepta argutias quærere non debent, 343, 45; ejus officium non est ut ægrotis persuadeat vel iis vim inferat, 603, 33; eos in tractandis servis imitari debent domini, 637, 30; iis qui non obtemperat, sponte ægrotus est II, 30, 26; eos studiose audiunt ægroti, sed præcepta eorum non exsequuntur II, 13, 13; quæritur an ei vel patri magis obtemperandum sit ægroto II, 105, 24; e duobus non fit civitas II, 58, 19; ex eo vero et agricola fit, *ibid.*; eum signis physiognomonicis cognoscere non licet IV, 2, 46; amicitiæ ergo nihil quod rationi repugnat faciunt, 541, 11; sanatis ægrotis mercedem accipiunt, 541, 12; quando suspicantur eos quæstus gratia jussu inimicorum pessum nos dare, medicinam scriptis præceptis adstrictam probamus, 541, 15; ubi ipsi ægroti sunt, alios medicos arcessunt, idque quare, 541, 18.

Medici; in adversis valetudinibus pedes præcipue operiendos esse præcipiunt, idque quare IV, 123, 39 ss.; frigidos sudores signum gravis esse morbi existimant, idque quare IV, 276, 40 ss.; multi præcipiunt contracto corpore cubare IV, 151, 33 ss.; elegantiores insomnia valde attendenda esse dicunt III, 513, 28 ss.; affectus flatuosos et præcordiorum morbos atræ bili tribuunt, idque quare IV, 266, 30 s.; eorum præstantissimum inventum nonnulli ceratum esse dicunt IV, 329, 13; brassicam alvo infundunt IV, 131, 5 ss.; coagulo ingesto serum densant III, 617, 42 s.; febrienti ptisanam adsumere jubent II, 174, 22; febrientem palliditate agnoscunt II, 174, 23 s.; palliditatem vero fatentur neminem agnoscere posse qui non secum habeat harum rerum sensum II, 174, 24 ss.; nonnulli triticeam ptisanam, hordaceæ anteponunt idque quare IV, 114, 47 ss.; quamobrem in febribus hecticis paululum aquæ ante cibum propinent IV, 292, 43 ss.; quomodo ulcera rotunda curent fr. 208, a; nonnulli artem eo modo exercent ut per excessum sanent vel vini, vel aquæ, vel salsuginis, vel cibi, vel inediæ IV, 108, 4 ss.; florem æris et Phrygium cinerem oculis medicandis adhibent IV, 84, 14 s.; cur facilius dentes extrahant adjecto dentiduci onere quam sola manu IV, 66, 13 ss.; utuntur exuviis stellionis contra morbum comitialem IV, 85, 12 s.; quomodo animam a furore liberent IV, 6, 42 s.; quo signo agnoscant lumbricum latum habentes III, 93, 29 s.; apte docent corporis opportunitatem ad liberos procreandos, 621, 41; ætate menstruæ purgationis incidunt ostium uteri apud feminas quibus occlusum mansit III, 406, 40; quosnam morbos cum mola confundant, idque quare III, 217, 18 ss.; quamnam venam incidant ad sanandos quosdam jecoris morbos III, 43, 17 s., cf. III, 39, 21 s.; peritos se esse simulant qui lucri causa arrogantes sunt II, 50, 19; iis in Ægypto nisi post diem quartum vomitum movere licet, 539, 4; quodsi antea fecerint, suo periculo faciunt, 539, 5.

Medici antiqui; digitos texturis indebant III, 288, 1 s.; omnes censebant per æstatem potius sudorem movendum esse IV, 122, 44 s.

Medicus malus; quomodo iste malus dicitur, sic etiam incontinens qui rerum per se bonarum studio modum excedit II, 81, 9.

Medicus pictus; opus suum exsequi nequit III, 221, 6 s.; ideo nonnisi æquivoca nominum communione medicus dici potest III, 221, 4 s.

Medietas; v. *Mediocritas*.

Medimnus; triticum habere dicitur, 24, 9., v. *Modius*.

Medio quod caret; v. Ἄμεσον.

Mediocre (μέτριον); pertinet ad quantum II, 4, 26; II, 190, 25; opponitur et ei quod superat et ei quod superatur II, 358, 24 s.; ad genus bonum pertinet, etiamsi nimium et parum genere malum contineatur, 210, 51; optimum est, 555, 14; id substantiam et notionem continet III, 238, 32; id igitur assequi oportet III, 238, 34; quænam scientiæ vel artes id tractent II, 4, 34; II, 190, 32; nullius causa turpissima subire improbi est II, 24, 45.

Mediocres statura; quando juxta minores stant, majores videntur, 421, 18.

Mediocritas (μεσότης); ei opponuntur æque excessus ac defectus, 21, 12; II, 139, 9; idque duabus de causis II, 139, 16; interdum tamen magis contraria videtur defectus, interdum excessus II, 139, 3; ei magis opposita videntur quæ longius ab ea distant II, 139, 22; si ipsam rem spectes, magis oppositus esse videtur defectus II, 139, 24; attamen ea quoque in quæ naturaliter vergimus, magis opposita esse videntur II, 139, 25; sic rem spectantibus magis oppositus videtur excessus II, 139, 30; bonum est, 21, 13; in ea ubi sumus, bene dispositi sumus II, 138, 26; res difficilis est II, 139, 34, 40, 42; idque præcipue in particularibus II, 23, 35; II, 24, 1; eam collineantes a vitio maxime contrario inprimis discedere debent II, 23, 29; item considerare debent in quod vitium maxime proclives sint II, 23, 38; item maxime nobis cavere debemus a voluptate et jucundo II, 23, 44; affectibus etiam competit II, 22, 8; in omnibus laudabilis est II, 21, 46; II, 139, 42; II, 217, 23; ea præditus optime judicat II, 217, 34; quæ ad nos refertur quomodo differat ab ea quæ ad rem II, 19, 18.

Mediocritas ad nos (πρὸς ἡμᾶς); non omnibus eadem est II, 19, 20; eam sectatur ac præfert omnis vir peritus II, 19 31, cf. II, 66, 20; eam respicit omnis scientia II, 19, 33; operum bonitatem servat II, 19, 37; eam respiciunt artifices boni II, 19, 38; collineat cum natura tum virtus II, 19, 40; affectibus et actionibus propria est II, 19, 42, 49; in iis laudatur et recte fit II, 19, 52; ad virtutem pertinet II, 20, 8, 16; omnibus affectibus et actionibus non competit II, 20, 20; quibusnam desit II, 20, 21 ss.; ejus excessus vel defectus non exstat II, 20, 39; excessui vel defectui non est II, 20, 38; ita se habet ut recta ratio præscribit II, 66, 22, 27; ad eam pertinet si quæ fiant quando, et quibus conditionibus, et ad quos, et cujus gratia, et quomodo oportet II, 19, 46.

Mediocritas ad rem (τοῦ πράγματος); omnibus eadem est II, 19, 19; computatur secundum proportionem arithmeticam II, 19, 24.

Meditationes (μελέται); memoriam recolendo conservant, idque quomodo III, 496, 22 ss.

Mediterraneæ quædam gentes (ἠπειρωτικὰ ἔθνη); etiamsi latrociniis deditæ sint, tamen fortitudine carent, 627, 18.

Mediterraneum mare; v. *Mare internum*, *Mare nostrum.*

Medium; multis modis dicitur, 251, 14; II, 430, 17; quidnam, 463, 1; determinatum est II, 429, 16; utriusque extremi particeps est III, 252, 15, III, 254, 46 s.; inter duas res vel utramque participat vel neutram II, 512, 46 s.; si neutram participat, non mutatur in res quarum medium tenet II, 512, 48 s.; fit ad utrumque extremorum alterum III, 460, 29 s.; igitur dijudicandi vi pollet III, 460, 29; ei quadantenus insunt extrema II, 217, 52; eo præditi rite inæquales II, 217, 51; ei alterum extremum altero interdum similius est II, 218, 5; ei propius prius, ab eo remotius posterius appellatur II, 523, 15 s; eo carent quibus necessario ac naturaliter inest alterum extremum, 19, 30 ss.; quatenus id habeant quæ sibi invicem per habitum ac privationem opponuntur, 19, 41 s.; amborum extremorum medium est III, 524, 11; omni continuo et divisibili, omnique actioni competit idque duplici modo II, 195, 7; utrumlibet est ad utrumlibet II, 195, 18; semper aliquid habet res quæ partibus non vacat IV, 47, 24 s.; id in unaquaque re deprehendere res difficilis est II, 23, 23; principium est III, 260, 6; numero unum, definitione duo est II, 359, 14 s., cf. II, 360, 35, 43; II, 361, 4 s.; ubi fit divisio et principium et finis evadit II, 359, 18 ss., cf. 14, 33, 54; II, 360, 44 s.; II, 361, 5; in universum omnium principium esse videtur III, 497, 45; ab eo in utramque partem abire licet III, 497, 49 s.; hinc ejus ope reminisci licet, idque quomodo III, 497, 46 ss.; id substantiam et notionem continet III, 238, 32; id igitur assequi oportet III, 238, 31.

Media; ex eodem genere esse debent ac extrema, 128, 49; extra ea aliquid ultimum et primum est II, 487, 2; eorum prius causa est eorum quæ post id sunt II, 487, 3; nihil refert an plura sint vel unum, an finita vel infinita II, 487, 6 s.; quædam nomine carent, 18, 25; (in re musica) principium est II, 523, 33.

Medium (*de loco dictum*); ei quod impositum est non magis sursum quam deorsum vel ad latera ferri debet, secundum Anaximandrum II, 406, 30; finis est secundum nonnullos qui igni medium locum tribuunt II, 403, 21; id præcipuum totius universi locum esse putant Pythagorei II, 403, 25; idem quod infra, 8, 53; II, 424, 2; aliquod exstare probatur II, 429, 26 s.; principis partis locus est III, 534, 48; unum est III, 259, 1 s.; quaquaversum similiter se habet II, 424, 14 s.; undique eodem vel simili modo attingi potest III, 259, 2; igitur aptissimus locus est III, 259, 1; id naturaliter alia semper petunt, alia naturaliter semper ab eo recedunt II, 423, 49 ss.; id petere vel ab eo recedere nequit corpus impetu (ῥοπῆς) naturali carens II, 414, 29 s.; deorsum versus in infinitum abire non potest II, 487, 11; aliquid in eo manere videmus II, 413, 11 s.; quod in eo manet, probatur naturaliter ibi manere II, 413, 12 ss.; ad id fertur subsidens II, 374, 26; II, 429, 25, 36; id petunt gravia II, 406, 22; II, 413, 41; II, 424, 17; II, 429, 13, 26 s., 33; ab eo recedunt levia II, 413, 42; II, 429, 27; prope id gravis corporis locus est II, 380, 35; id naturaliter petit terra II, 294, 17; II, 390, 50; II, 429, 33; id petunt terra et aqua II, 456, 41 s.; non solum id petit, sed etiam ibi quiescit terra II, 406, 38 s.; II, 408, 19, 29, 33; in eo per accidens tantummodo manet corpus cui non competit magis huc quam illuc moveri II, 407, 6 ss.; vel potius in eo non manebit, sed movebitur, non tamen qua totum sed distractum II, 407, 9; magnitudinis vel loci differt a rei et naturæ idque cum in animalibus tum in cælo II, 403, 27 ss.; rei atque natura quærendum est, quale et ubinam naturaliter sit II, 403, 33; longissime a mundi terminis distat, 8, 54; undique ultimum ab eo distabit, si circum id æquale conglomeratur II, 408, 51 ss.; ei propiora globosa sunt II, 393, 51; via quæ ab eo exit contraria ei quæ id petit II, 408, 23; ei obversum habent suum supra quadrupedes, multipedes et pedibus carentia III, 307, 14, 17 s., cf. *Centrum.*

Medium (*in re morali*); bonum est II, 98, 4; optimum est, 555, 15; II, 147, 8, 10, 38; II, 213, 35; æquale est II, 151, 22; aliquibus et in aliquibus medium est II, 151, 28; exstat ubicunque extrema sunt II, 213, 35; in eo apparet utrumque extremum, 553, 41; in unoquoque genere unicum est II, 213, 35; id sectatur appetitus, II, 98, 4; ei contrarium est et plus et minus II, 206, 14; ex ambobus contrariis fit II, 227, 6; sui ipsius causa appetitur II, 227, 7; propter eum vero contraria II, 227, 4, cf. 8; qui in eo est gaudet jucundis naturalibus cupidine carens II, 227, 12; qui in eo non est semper cupit *ibid.*; ad id dissimilibus deducimur II, 227, 18; id laudamus et sequi oportere dicimus, 633, 51; id tanquam finem in educatione nobis proponere debemus, 634, 19.

Medium (*i. e. terminus medius syllogismi*); definitio, 79, 14; per id aliquid de aliquo demonstrat syllogismus, 156, 3; eo caret nullus syllogismus 68, 9; 79, 26; 112, 14; eorundem plura esse possunt, 69, 35; ejus collocatione figura syllogismi deprehenditur, 79, 31; interdum pro eo sumi debet oratio integra, 81, 1; quæ sub eo sunt, eorum omnium idem est syllogismus in syllogismis universalibus, 89, 21; id semper adsumunt demonstrationes III, 438, 6 s.; esse nequit, nisi sint universalia, 131, 39; si non sit, tollitur demonstratio, 131, 40; per id magis demonstratur universale, 147, 23; principio propius est, 147, 24; ea nota sunt, 147, 49; ea cognoscit omnia qui extrema novit, 153, 22; ejus causa instituitur consideratio (propositionum) quænam eligenda sint, 75, 3; semper primo extremorum minus, nec universale esse debet, 77, 33; id universale sumit divisio, 78, 34; quæ sub eo sunt in syllogismis particularibus, necessario colliguntur, sed non per syllogismum, 89, 39; est id quod sæpius nominatur, 112, 15; ad unamquamque conclusionem investigandum est ne percellamur, 112, 16; ab eo incipiendum est ut respondentem lateamus, 112, 30; necessario inverti debet, ubi invertuntur termini, 114, 49; eo caret inductio, 116, 33; quot modis in tribus figuris sumatur, tot etiam signum, 118, 49; ex eo maxima scientia petitur, 119, 30; signum ex eo vocatur indicium, 119, 32; si non est necessarium vera non est scientia, 127, 33 ss, cf. 128, 5; non necessarium esse potest, etiamsi conclusio sit necessaria, 127, 42; necessarium esse nequit, ubi conclusio non est necessaria, 127, 50; ei necessario inesse debet tertium (in syllogismo demonstrativo), 128, 31; necessario primo inesse debet, 128, 32; quatenus ex eadem συγγενείας esse debeat ei cui insit, ut scientia non sit per accidens, 129, 43; ubi extra conclusionis terminos ponitur, non probatur τὸ διότι, 134, 27; in eo semper invenitur æquivocum, 133, 5; per id incrementa non capit syllogismus, 133, 35; si est, probari potest propositio affirmativa, 145, 3; item negativa, 145, 9; si deest, non est demonstratio, 145, 7, 11; semper condensatur, donec ad unum, i. e. ad propositionem ἄμεσον pervenitur, 145, 21; si affirmativi sunt termini, ad utrumque affirmative se habet, 148, 25; si negativi, ad alterutrum tantum negative, 148, 26; quomodo se habere debeat in diversis ejusdem rei demonstrationibus, 149, 39; 150, 5; eo investigando consistunt omnes quæstiones, 154, 3, 42; quærimus modo an sit, modo quid sit, 154, 12; causa est, 154, 13, 15; 168, 26; id revera quæri patet e quæstionibus in quibus sensui patet, 154, 31; est definitio termini majoris, 169, 31, 11; 168, 40; in problematis universalibus ejus ambitus idem esse debet ac effectus, 169, 3; ubi demonstratio fit per accidens aut per signum, eodem modo se habet ut res de quibus demonstratur, 169, 10, 14; homonyma sunt si hæ res homonymæ et sic deinceps, 169, 15; si plura sunt, etiam causæ erunt plures, 170, 4, primum continet definitionem termini majoris, 169, 35; disceptatur, utrum quod universali proximum, an quod singulis, singulorum sit causa, 170, 6; quid in prima figura, 41, 43; 79, 17; quid in secunda figura, 43, 31; ubinam ponatur in secunda figura, 43, 34; 79, 19; quidnam in tertia figura, 45, 37; ubinam ponatur in tertia figura, 45, 40; 79, 28; inordinatum est in fortuitis, 53, 48; inter contradictoria esse non posse probatur II, 512, 39 ss., v. *Principium exclusi medii.*

Media; proponitur quæstio an infinita sit eorum series in syllogismo demonstrativo affirmativo, necne, 140, 21; item in negativo, 140, 33; talis quæstio proponi nequit in iis quæ invertuntur, nisi dissimili modo fiat inversio, 140, 35; infinita esse non possunt, si sistantur sursum et deorsum prædicationes, 140, 42 ss.; eorum numerus infinitus non est in syllogismo negativo, ubi non infinitus est in affirmativo, 141, 7; item seorsum in prima figura, 141, 16; item in secunda, 141, 25; item in tertia, 171, 34; item si omnes figuræ conjungantur, 141, 45; probatur λογικῶς ea non esse infinita in syllogismis affirmativis, 142, 1 ss.; item alio modo, 143, 34 ss.; item analytice, 143, 50 ss.

Medium ad nos spectans; optimum est, idque quare II, 195, 13; II, 197, 18; semper optimum habitum gignit II, 195, 15.

Medium et ultimum; quodammodo contenta forma sunt II, 427, 31 s.; iis caret infinitum II, 378, 18, cf. II, 377, 44; iis quod caret etiam locis caret ad quæ corpora ferantur II, 378, 19 ss.; ea si desint, obtinere nequeunt pondus et levitas II, 378, 17.

Medium loci; exitui similius est quam principio II, 403, 35; id est quod finitur II, 403, 36; igitur eo præstat finis II, 403, 37.

Medium per quod corpora feruntur; v. Δι' οὗ.

Medium primum; quidnam, 141, 13.

Medium proprium; quidnam, 141, 138, 9.

Medium rei et naturæ; principium est et præstans II, 403, 43.

Medium ultimum; quidnam, 141, 10.

Medium corporis nostri; id occupat cor III, 257, 28; III, 258, 20; III, 259, 30, cf. III, 258, 25 ss.; III, 259, 31 s.; eodem modo se habet ad motus qui a superioribus et qui ab inferioribus partibus proveniunt III, 524, 12 s.; id est ad eos qui a capite et eos qui a spina proveniunt apud animalia ea prædita III, 524, 13 s.; in eodem quoque situm est sensorium (commune) III, 524, 15; igitur eo sensu alterato, etiam partes contrahendo ac extendendo mutantur III, 524, 16 ss.; potentia unum est, sed actu plura fieri potest idque quare III, 524, 20 ss.; igitur necessario punctum non est, sed magnitudinem quandam habet III, 524, 26 s.; igitur movet dum ipsum movetur III, 524, 28 s.; debet igitur præter illud esse movens immobile III, 524, 29 ss.; id est anima quæ non idem est ac illud, sed in illo est III, 524, 34 ss.

Medium terræ; probatur id locum non mutare, ubi ingens pondus ab una parte circum eam adgregatur II, 409, 5 ss.

Medium universi; idem est quod medium terræ sed per accidens tantummodo II, 407, 51 s.; II, 408, 5 s., 8; in eo jacet terra II, 407, 50; II, 408, 12, 17, 29; id naturaliter petunt cum universa terra tum omnes ejus partes II, 407, 48; II, 408, 1 ss.; idque linea recta II, 407, 37; necessario unum est II, 379, 40; id cum ultimo unum faciunt qui plures esse mundos statuunt II, 379 16; definitum est II, 374, 15; ultra id progredi non potest corpus a quocunque loco ferri inceperit II, 374, 16; II, 376, 18; corpora mixta quæ in loco circa id exstant ex omnibus elementis composita sunt omnia II, 462, 40 s.; loco circa id propria est generatio II, 463, 18 s.

Medius habitus (μέση ἕξις); in omnibus laudabilis est II, 24, 12; II, 48, 28; ab eo modo ad excessum modo ad defectum deflecti debet II, 24, 13; eo præditum, extremis præditi uterque ad alterum extremum detrudunt II, 22, 37.

Medius sonus; qui ita vocatur solus principium est alterius tetrachordi IV, 213, 16 s., cf. *Mese.*

Medii opibus cives (οἱ μέσοι); facillime rationi parent, 555, 16; maxime inter se similes et æquales sunt, 555, 40; iis constans civitas optime administratur, 555, 41, 49; bene administrari civitas in qua eorum numerus divitum et pauperum vel saltem alterorum utrorum numerum superat, 555, 51; in civitatibus maxime salvi sunt, 555, 43; eos in rempublicam adsumere debet legislator, 557, 29; eorum rationem habere debent leges sive democraticæ sint sive oligarchicæ, 557, 30; si proportione superent utrosque extremos, vel alterosutros modo, fieri potest respublica stabilis, 557, 33; arbitri sunt, 557, 41; quia pauci erant, priscæ respublicæ merito oligarchicæ vel regiæ erant, 559, 1; eorum regimen propius accedit ad democratiam quam oligarchia, 566, 8; eorum regimen tutissimum est, 566, 9; ubi multi sunt, ibi raro fiunt seditiones et dissidia, 556, 9; causa sunt cur tutiores sint et stabiliores democratiæ quam oligarchiæ, 556, 16; item cur democratiæ et oligarchiæ multo frequentiores quam politiæ vulgo sic dictæ, 556, 27; ex iis illustrissimi prodierunt legumlatores, 556, 21; augendi sunt, 577, 3; dissolvunt seditiones ex inæqualitate orientes, 577, 4; si pauci vel nulli adsint divitesque ac plebs exæquentur, fieri solet rerum conversio, 569, 49; in politia talis census instituitur, ut reipublicæ administrandæ participes esse possint, 573, 22; iis et proceribus superior esse debet plebs in ultimo democratiæ genere, 594, 44; erga eos moderate se gerit vir magnanimus

Medii exclusi principium; v. *Principium exclusi medii.*

Medio (a) quod fertur elementum; probatur extra cælum esse non posse II, 382, 16 s.

Medius; ejus peregrini milites Pharsali interierunt III, 187, 35 s.

Medon; Medonis genitivo casu fr. 280, b.

Medulla (μυελός); quidnam III, 237, 45 ss., cf. 3, 27; res similaris est II, 432, 21 s.; ideoque elementum secundum Anaxagoram *ibid.*; est pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 230, 50; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; quomodo eam vocaverit Plato 236, 35; humor congenitus est III, 53, 11; III, 239, 47; sensu caret, ubi tangitur III, 51, 39 s.; natura calida est idque quare III, 238, 3 s., 9 s.; calida, corrupta vero haud amplius III, 625, 1 s.; alii calidam, alii frigidam dicunt III, 625 4 s.; eam necessario ex elementis compositam esse putant Empedoclis sectatores ut parietem e lapidibus et lateribus II, 461, 45 ss.; humor est qui in nonnullis animalibus sanguine præditis invenitur III, 52, 49 s.; perperam a nonnullis genituræ seminalis habetur vis III, 237, 3 s.; ei perperam adsimilarunt vel tanquam ejus principium considerarunt cerebrum multi III, 237, 49 s., cf. III, 668, 33 s.; ossibus continetur III, 46, 6; III, 52, 52 s.; III, 237, 7; idque quibusnam III, 53, 4 ss., cf. III, 45, 27 s.; eam alia ossa continent, alia non, idque in eodem animali III, 45, 27 s.; ea non omnino carent leonis ossa III, 45, 29 ss.; apud juniora animalia admodum sanguinolenta est III, 53, 1 s.; III, 237, 5 ss.; ubi incrementum capiunt, adiposa evadit iis qui adipem habent, sebosa iis qui sevum III, 53, 24 ss.; III, 237, 8 ss., cf. III, 238, 4; idque quare III, 237, 29 ss.; animalia quorum ossa robusta et densa sunt fere nullam habent III, 237, 20; idque quare III, 237, 33 ss.; quare nonnullis animalibus suppetat III, 237, 24 ss.; in viviparorum terrestrium cartilaginibus deest III, 46, 5 s.; III, 242, 34 s.; in spina cartilagineorum piscium dorsali continetur etiamsi cartilaginea sit III, 46, 6 ss; III, 242, 37 ss.; in cartilaginis substantia dispersa eam mollem reddit et mucosam III, 242, 36 s.

Medulla spinalis (ὁ ῥαχίτης μυελός); cum ea continuatur cerebrum III, 237, 50; III, 238, 4 s.; idque quare III, 238, 5 ss., cf. 2 s.; eam trajiciunt venæ ad testes tendentes secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 24; nonnulli in ea et cerebro principium esse statuunt III, 668, 33 s.; multum humiditatis præbet IV, 121, 41 s.; viscosa et nervosa est, idque quare III, 237, 42; continua esse debebat et per totam spinæ longitudinem porrecta III, 237, 17 s.; fibulæ igitur munere fungi debebat III, 237, 41 s.; itaque eo a reliqua medulla differt quod minus pinguedinosa est III, 237, 16 s., 40 s.; alioquin fragilis vel humida esset III, 237, 19 s.; sola exstat apud animalia quæ ossis loco spinam habent idque quare III, 237, 35 ss.

Medulla (arborum); unde nascatur IV, 25, 5; eam nonnulli matricem appellant IV, 25, 7; quidam viscera arboris IV, 25, 8; quidam cor *ibid.*; quare si quis eam sarmentis eximat uvæ, vinaceis carentes nascantur IV, 326, 31 ss.

Megacles; una cum amicis Penthelidas interfecit, idque quare, 581, 44.

Megaliotæ; eorum nomina pleraque triplicia vel quadruplicia sunt, 473, 41 (*alii* τῶν μεγαλείων *legunt*).

Megalopolis, urbs Peloponnesi; circa eam exstat ignis perpetuo ardens IV, 98, 35; decem millia virorum in ea fr. 253, b.

μεγαλότεχναι· v. *Machinatores.*

Megara; ibi frequentes sunt ascarides, idque quare III, 94, 44 s.; quomodo ibi democratia sublata sit, 567, 18; 570, 32; quomodo ibi tyrannidem sibi vindicarit Theagenes, 571, 11; ibi magistratus eligebantur ex iis qui una ab exsilio reversi erant ac adversus populum pugnarant, 562, 40; si una cum Corintho iisdem mœnibus contineretur inde non fieret civitas, 529, 44; quæritur cur eo ire volentes non quiescant qui de omni re omnia simul negari ac affirmari posse putant II, 507, 49.

μεγαλοπρεπεῖς· v. *Illustres viri* et *Magnifici.*

Megarenses; vigente apud eos democratia comœdiæ operam dabant, 458, 44; chori munere apud comœdos fungentes purpuram ad chori introitum conferunt II, 48, 47; secundum proverbium eos non amplius cognoscunt Athenienses II, 221, 32; II, 231, 50.

Megarenses Siculi; eorum civis Epicharmus, 458. 46; comœdiam sibi vindicabant, *ibid.*

Megarici; contendunt agentem, ubi agit, posse, ubi vero non agit, non posse II, 565, 33 ss.; igitur potentiam et actum idem esse II, 566, 13; Protagoræ consentire videntur II, 565, 49; refutantur II, 565, 37 ss.; motum et generationem tollunt II, 566, 7 s.

Megaricum; ibi Thracias Sciron vocatur idque quare IV, 45, 47 s.

Meges; Phylii filius, ejus epitaphium Dulichii, fr. 314, a.

Μειλίχιος· Jovis cognomen III, 641, 46.

μειλίγματα· v. *Correctiones.*

Mel; ad duo elementa pertinet III, 623, 36; ad terram pertinet III, 617, 36; tenacius quam aqua IV, 223, 1; omnium humorum gravissimus et humidissimus IV, 328, 35; inconcretile est III, 619, 28; concretum eandem molem servare dicitur IV, 78, 8; dulcis saporis exemplar est III, 457, 2 s.; quare dulce dicatur, 14, 8, 13; eo deterior est cerinthus III, 195, 15; apibus secundum naturam est IV, 224, 1; apum alimentum est III, 195, 8 s.; III, 386, 4; idque hieme et æstate III, 198, 22 s.; unde ratione consentaneum fit eas alicunde id afferre III, 386, 3; præcipue eo vescuntur, ubi alvearia castrantur fumo vexatæ III, 195, 9 s.; ceteroquin ei parcunt cibique gratia id reponunt III, 195, 12 s.; id revomunt apes, ubi impuram aquam biberint III, 199, 30 s.; ex aere cadit III, 97, 9; idque præsertim siderum ortu aut incumbente cælesti arcu III, 97, 10 s.; ante Vergiliarum ortum non fit III, 97, 11; eo exempto rursus uno aut duobus diebus post eo plena sunt alvearia III, 97, 14 s.; eo in autumno exempto, non iterum implentur alvearia, etiamsi tunc prostent flores III, 97, 15 s.; id quod probat apes id non facere, sed cadens colligere III, 97, 13; initio aquæ modo per aliquot dies liquidum est III, 97, 20 s.; maturitate spissatur III, 97, 19, 24; idque viginti potissimum diebus III, 97, 22; sapore etiam agnoscitur ejus maturitas III, 97, 24 s.; ei præcipue per squalorem student apes III, 97, 1, cf. III, 200, 42 s.; III, 397, 35; ubi ei student apes, optimam faciunt sobolem III, 97, 29 s.; id ore in cellas vomunt apes III, 97, 31 s.; idque cibi gratia, jam indita fœtura III, 97, 4 ss.; idque partim autumno III, 97, 6, cf. III, 199, 31 ss.; quonam anni tempore præstantius faciant III, 97, 7; III, 199, 33 s.; ubi in favum pepererit rex id statim e regione invenitur III, 97, 43 s.; eo carent tres ordines cellularum parieti proximæ III, 195, 38 ss.; id rege mortuo non amplius faciunt apes III, 196, 9; quæ ejus in gratiam favos vel cellulas ædificant apes operariæ frugi, eodem tempore multos alios faciunt III, 196, 47 ss.; contrarium faciunt oblongæ III, 196, 52 s.; nullum vel paucissimum faciunt oblongæ III, 197, 1, cf. 29 s.; quæ ei student apes, nulli alii labori operam dant III, 200

6 ss.; consensu omnium nullum faciunt fuci III, 195, 50 s.; eo vero aluntur cum fuci ipsi tum eorum soboles III, 195, 51 s.; ubi ejus abundantiam prævident, fucorum favos exstruunt apes operariæ III, 195, 29; nihil impedit quominus eodem favo contineatur ac soboles et fuci III, 196, 24 ss.; ejus quasi gutta in cellulis crabronum e regione fœturæ invenitur III, 98, 31 s.; pravi cujusdam principium bombyliorum nido continetur III, 203, 11 s.; ejus penuria obtinente fucos ejiciunt apes operariæ eorumque favos jam factos destruunt III, 197, 20 ss.; atque tunc inprimis apiarios alvearia castrantes impugnant III, 197, 22 s.; eo deficiente apiarii fucos ejiciunt apibusque ficos et alia dulcia apponunt III, 199, 7 ss.; quodnam optimum III, 97, 7, 23 s.; III, 199, 33 s.; optimum insulare et quod e locis maritimis provenit et Hymettium IV, 291, 44; præstat quod e cera et novello germine fit III, 199, 34 s.; vernum suavius et candidius et præstantius est quam autumnale III, 199, 33 s., cf. III, 97, 7; ubi thymum floret, non concrescit III, 199, 37 s.; quod minus valet supernatat, ideoque tollendum est III, 199, 41 s.; ei aquam miscent apes thymum elaborantes III, 199, 47 s.; quinam optimo color III, 199, 39; crasso tenuitate similis fœtura regis apum III, 97, 40; id bis quovis mense faciunt apes quædam in Ponto III, 97, 54 s.; crassum hieme ex hedera tunc florente comportant apes Thermiscyranæ III, 98, 2 ss.; album et valde crassum in quibusdam Ponti regionibus ad arbores faciunt apes III, 98, 8 ss.; ad conficiendum Chalcidica herba et amygdala usum præbent maximum IV, 78, 10 ss.; e buxo in Pontica Trapezunte fieri aiunt IV, 77, 33 s.; id sanos mentis locos movet, morbo vero comitiali correptos sanat IV, 77, 34 s.; quasi arenosum in Thracia gignitur IV, 78, 6 s.; citra favos circa Cappadociam quibusdam locis fieri dicitur, olei instar crassi IV, 77, 30 ss.; ægyptiacum humidum et aquosum idque quare IV, 291, 42; copiose colligitur in Lydia ex arboribus IV, 78, 3 s.; ex eo pastillos absque cera conficiunt indigenæ IV, 78, 4; melle nutriuntur apes et parvæ formicæ quas cnipas vocant, ideoque olfactu percipiunt III, 71, 1 s.; III, 486, 48 s.; eo delectatur ictis III, 178, 24; eo vescitur ursus III, 153, 17; ex eo vinum confici fertur apud Illyrios qui Taulantini dicuntur IV, 78, 16 ss.; idem apud Græciæ quosdam incolas factum est IV, 78, 22 ss.; ejus et vini temperamentum propter materiam differunt III, 670, 17 s.; nihil tale efficit in mores quale vinum IV, 265, 45; cum sale permixtum minus dulce redditur, IV, 190, 36; veterascens siccum ac insipidum fit IV, 328, 43; cur ei acetum congruat IV, 328, 24 ss.; purgat IV, 116, 22; eo intinctum fœnum sanat alvi fluxum apud elephantes III, 168, 9 s.; quamobrem id commendent medici etiamsi modice illud calidum esse velint, si acrimonia a caloris copia producitur IV, 291, 20; cur ulceribus acre, gustu vero dulce sit IV, 297, 51 ss.; thymum redolens uti et Ponticum adversus ventris frigus facit IV, 291, 40; ejus species galbanorium dicta IV, 291, 35; adversus oculorum hebetudinem facere potest IV, 291, 39 s.; id nosse facile est, sed scire quomodo adhibendum sit ad sanitatem faciendam, id medico competit II, 64, 7; aliquid hoc esse videri possit secundum visum, dum gustui aliud esse videtur II, 512, 4 s.; sincerum melius percipimus quam cui aliquid admixtum est III, 490, 15; id se percipere putant dormientes, pauxillula pituita distillante III, 518, 38 ss.

Mel album; turpius est propter favum III, 199, 35 s.; ideoque siccari debet III, 199, 37.

Mel decoctum; III, 623, 50; non aqua sed frigore aquæ concrescit III, 616, 4 s.

Mel ponticum; amarum est et adversus ventris frigus utile IV, 291, 40.

Mel rubrum; non e puro fit thymo III, 199, 39 s.; nihilo minus oculis et ulceribus prodest III, 199, 40 s.

Mel anthinum; fieri fertur circa Melum Cnidumque IV, 77, 27 s.; odore suavi est, sed neutiquam durabile instar erithaces IV, 77, 28 s.

Mel cum aqua; significat vel mel et aqua, vel quod ex melle cum aqua compositum est, 253, 33.

Melanæetos; eadem quæ *aquila leporaria* III, 188, 2.

Melancholia; unde constet IV, 181, 40.

Melancholici; eorum corpus perpetuo uritur propter temperamentum II, 90, 15; appetitum vehementem sentiunt II, 90, 16; semper medicina, i. e. voluptate indigent II, 90, 14; vituperandi II, 166, 42; incontinentiæ morbosæ, id est proprie sic dictæ obnoxii II, 84, 29; II, 86, 32, 41; II, 166, 41 s.; idque quare IV, 142, 24 ss.; IV, 266, 40; quare inæquales sint IV, 267, 45; IV, 269, 3 ss.; quales sunt, vinum immodicum reddit IV, 265, 41 s.; idque vinum præcipue nigrum IV, 266, 52 s.; in somnum proclives non sunt, idque quare III, 505, 27 ss.; voraces sunt et nihilominus macilenti idque quare III, 505, 28 ss.; magna ex parte macilenti sunt et eorum venæ turgent IV, 267, 1 s.; idque non propter sanguinis sed flatus copiam IV, 267, 2 s.; cur non omnes nec macilenti nec nigri sint alia est quæstio IV, 267, 4 s.; ex iis nonnulli post compotationes demisso sunt animo IV, 268, 27; vino taciturni redduntur IV, 266, 19 s.; multi se post ebrietatem interimunt IV, 268, 22 ss., 34 s.; item post coitum animum dejiciunt IV, 268, 50 ss.; alii vero hilariores evadunt, idque quare IV, 268, 53 ss.; cur ii sint qui lingua hæsitant IV, 181, 39 ss.; imaginationi obtemperare solent II, 84, 31; inprimis imaginibus agitantur III, 499, 6; hinc inprimis ægre ferunt si reminiscentes scopum non attingunt, aut reminisci volentes nihilominus reminiscantur III, 499, 2 ss.; recta somnia habent II, 240, 52; III, 515, 39; idque quia eminus jaculantium modo collineant III, 515, 39 s.; item quia propter mobilitatem facile quod consequens est imaginantur III, 515, 40 s.; item quia eorum motus propter vehementiam non facile ab alio motu eliditur III, 515, 44 ss.; igitur comparantur furore percitis qui Philægidæ carmina recitant III, 515, 41 s.; iis robusta insomnia non apparent III, 510, 48 s.; idque quia eorum affectus flatulentus est ac multam turbam et motum ciet III, 510, 50 s.; quare in somnis exsiliant IV, 272, 33 s; cur omnes viros fuisse videamus qui vel in studiis philosophiæ vel in republica administranda vel in poetica arte vel in artibus exercendis claruerunt IV, 265, 13 ss.; eorum exempla afferuntur IV, 265, 16 ss.

Melancholicus humor; e calido et frigido permixtus est IV, 267, 7; naturæ protinus admiscetur IV, 267, 6.

Melancræra; ita dicta Sibylla IV, 90, 25 s.

Melanippe; ejus oratio incongruorum morum exemplum est, 469, 1.

Melanippe; Euripidis citatur, 469, 1.

Melanippides; quidnam in eam jocatus sit Democritus Chius, 394, 50.

Melanopus; eum Callistratus sacrilegio accusavit, 342, 21

Melanteria (μελαντηρία); ad tingendum inservit III, 647, 22

Melanurus; ejus descriptio fr. 177, a; algis vescitur III 149, 2 s.

Meleager; ei quare iratus sit Plexippus, 349, 26; quo modo ei persuaserit, ut surgeret, uxor, 327, 35; de eo tragœdias facere solent poetæ recentiores, 467, 4.

Meleager; Antiphontis citatur, 379, 8.

Meleager; Euripidis citatur, 376, 19.

Meleagrides; earum ova punctis distincta sunt III, 104, 30.

Meles fluvius; ad eum natus est Homerus fr. 26, b.

Melesigenes; ita vocatus est Homerus fr. 27, a.

Melesius; pater Thucydidis fr. 232, b.

Meletus; Œdipodiam docuit fr. 304, a.

μέλι· de ejus terminatione, 474, 49.

μελίκηρα· v. *Favago*.

μελίλωτον· v. *Sertula campana*.

Melicertes; ei ludi Isthmii a Sisypho dedicati sunt fr. 311, b.

Melior; eum in omni re imitari oportet II, 115, 30; inter eum et pejorem obtinet amicitia secundum excellentiam II, 179, 44; II, 183, 21, cf. II, 177, 23; nemo et ei et pejori æquale bonum tribuet II, 179, 48; majoribus dignus est II, 44, 36.

Meliores; quod iis inest majus bonum est, 327, 2; quod præferunt, majus bonum est, 327, 4; ex iis meliores nasci probabile est, 534, 29; meliora habent insomnia, idque quare IV, 272, 26 s.; in eos exercent herile imperium cum tyranni, tum plebs in ultimo democratiæ genere, 549, 25.

Melissus; aliquantum rusticus erat III, 476, 38; στασιώτης et ἀφύσικος vocatur fr. 33, a; etiamsi non de natura disserat, tamen dubitationes naturales profert II, 249, 26; ens unum esse putabat, 179, 14; ejus opinio de ente refutatur II, 347, 32 s.; rerum principium unicum idque immotum esse statuit II, 248, 29; ens infinitum esse statuit II, 249, 43; II, 250, 10; ejus argumentatio æque ac Parmenidis contentiosa est, sed magis importuna II, 249, 15, 17; II, 250, 36, 39; refutatur II, 249, 43 ss.; ejus placito præstat Parmenidis opinio II, 282, 53; perperam universum infinitum esse arbitratur II, 283, 1 s.; quomodo id probare conatus sit, 281, 6; 283, 12; 304, 22; idem putat esse æquales fieri et eandem magnitudinem capere, 283, 13; unum tanquam materiem considerasse videtur quum id infinitum esse censet II, 476, 30 s.; quomodo refutetur argumentatio ejus, qua cælum infinitum esse probare conatus est, 304, 24; universum immobile esse ostendit II, 292, 45; inane esse negat II, 292, 47; eum latuit causa cur inane haudquaquam cujusvis motus causa esse possit II, 293, 47; quidquid est æternum esse dicebat, idque quare III, 671, 1 ss.; æternum illi infinitum erat, idque quare III, 671, 9 ss.; infinitum autem omne unum esse arbitratus est idque quare III, 671, 11 s.; item simile sibi undequaque III, 671, 13 s.; æternum autem quum unum sit et infinitum et sibi undequaque simile, immobile etiam putabat III, 671, 15 ss.; item dolore atque ægritudine carere, neque situ transponi, neque forma mutari, neque alteri commisceri posse III, 671, 20 ss.; idque quare III, 671, 22 ss.; ejus placita refelluntur III, 672, 5 ss.; III, 673, 1 ss.; quonam argumento demonstrare conatus sit ex nihilo nihil fieri posse III, 672, 17 ss., cf. III, 673, 5; quod genitum non est, sed est, secundum eum, æternum erit III, 673, 18; refutatur hæc ejus opinio III, 673, 20 ss.; item hæc altera, quod genitum non sit, infinitum esse III, 674, 12 ss.; universum cuinam simile esse dixerit III, 674, 29 ss.; universum immobile esse censet siquidem inane non exstet III, 675, 20 ss.; refutatur hæc opinio III, 675, 22 ss.; alterationem quidnam vocaverit III, 675, 41 s.; æque ac ille Xenophanes sumit id quod fit ex eo quod est gigni III, 677, 12 s.; partim ut ille, Gorgias aggreditur demonstrare ens neque unum, neque multum, neque genitum, neque ingenitum esse III, 679, 37 s.; ex ejus placitis sumpsit Gorgias ens si ingenitum sit, infinitum etiam esse III, 680, 30 s.

Melissus Samius; Periclem vicit fr. 287, a.

Melitenses catelli; omnes corporis partes proportione sibi respondentes habent IV, 162, 46.

μελιττοπῶλοι· v. *Apiarii*.

Melitus; quidnam ei Socrates responderit accusanti quod deos esse negasset, 409, 10.

Melius; excessu consistit III, 427, 8; ejus gratia semper exstat deterius, 618, 5; II, 174, 15; semper pejori prius est II, 494, 13; præstat id a pejori separatum esse III, 344, 42 s.; id a deteriori distinguere nequeunt qui earum rerum rationem reddere conantur de quibus meliora testimonia habemus quam rationem II, 347, 39 ss.; idem quod causa finalis III, 354, 25; id semper appetit natura II, 465, 31; III, 247, 9 s.; semper secundum naturam est III, 304, 37; rebus naturalibus magis proprium est quam contrarium II, 354, 38 s.; II, 357, 3 s.; ad id accensendum est superius III, 268, 35 s.; si fieri possit, semper anteriorem, superiorem et dextrum occupat locum III, 257, 40 ss.; ejus gratia serpentes caput reliquo corpore quiescente convertunt III, 296, 51; ab eo remota esse debet odiosa pars III, 282, 22 s.; ejus semper causa est pulchrum ac divinum III, 344, 25 ss.; id æque ac pejus participare potest non æternum III, 344, 28; bonum honorabile est II, 134; ad id deveniendum est secundum proverbium II, 471, 35 s.; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 380, 6; sæpe confecta duntaxat re constat, 380, 10.

Meliora; eorum divisio fr. 106, a; non semper optabiliora, 201, 12.

Melius et pejus; quibus inest, in iis non exstant genera præter species, idque quare II, 494, 12 ss.; quod ad ea attinet, non æque valere affirmationem ac negationem, idque actibus suis probant principii contradictionis obtrectatores II, 507, 53 ss.

Melleus color; qui eo sunt frigidi sunt et tardi IV, 12, 16 ss.

Melligo (κήρωσις); eam e floribus et arborum lacrimis petunt apes, idque ex quibusnam III, 97, 8 s.; III, 195, 20 ss.; ea alvearii fundum oblinunt idque quare III, 195, 22 s.; ejusque aditus adstruunt III, 195, 24 s.; eam commosin vocant apiarii III, 195, 23 s.

Melolontha; insectum alatum est III, 55, 47 s.; alas vagina tectas habet III, 67, 9, 44; III, 312, 6 s.; igitur cum carabo et cantharide cognata est, nihilo minus tamen commune iis nomen inditum non est III, 67, 7 ss.; non recta volat idque quare III, 311, 52 s.; sedentariam vitam agit atque parva est III, 283, 31 ss.; igitur quattuor alas habet easque vagina tectas III, 283, 32 ss.; e quibusnam fiant vermibus III, 94, 48 ss.; pertinet ad insecta quæ bombum edunt III, 543, 10, cf. *Insecta quæ bombum edunt*, *Insecta quæ reliquis diutius vivunt*, *Scarabæus*.

Melopœia; ea caret epica poesis, 477, 9; pars tragœdiæ, 461, 20, 35; 481, 20; ea imitationes fiunt, 461, 20; eam habet quodcunque, 461, 41; condimentorum maximum est, 462, 35.

Melos; Zephyria vocatur fr. 277, b; in ea terræ cavernas effossas, alia subcrescente humo, rursum complere narrant IV, 81, 19 s.; in ea mel anthinum a quibusdam fieri narratur IV, 77, 27 s.

μέλος· v. *Modulatio*.

Membrades (μεμβράδες); locum non mutant fr. 178, a;

e phalerica apua gignuntur III, 118, 30; ex iis fiunt trichides III, 118, 30 s.

Membrana (ὑμήν); pars similaris est III, 38, 7; item partes ei respondentes III, 38, 8; forma nervo similis est III, 352, 54 s.; nec nisi excessu ac defectu ab eo differt III, 353, 2 s.; earum principium caro est III, 243, 9; earum partes eodem nomine designantur quo totæ III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscantur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideoque de iis earumque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 2 ss.; quatenus cuti similes sint, quatenus ab ea differant III, 49, 36 ss.; eas habent omnia animalia sanguine prædita III, 49, 35 s.; omnia ossa omniaque viscera circumdant III, 49, 38 s.; in minoribus animalibus latent, idque quare III, 49, 40 s.; quænam earum maximæ III, 49, 42 ss.; quænam earum quæ cerebrum circumdant crassior et robustior III, 49, 43 s.; præcisæ solæ non coalescunt III, 49, 45; iis nudata siderantur ossa III, 49, 46; densa, carnis expers et levis est, idque quare III, 269, 45 ss.; igitur ea includuntur omnia viscera III, 269, 43; firmissima ac maxima includuntur cor et cerebrum, idque quare III, 269, 48 ss.; iis accensendum est omentum III, 50, 1; III, 276, 8; item vesica III, 50, 7; item mesenterium III, 15, 6; III, 276, 27; sensoria obtegens si pura ac tenuis est, melius percipiuntur rerum percipiendarum discrimina omnia III, 418, 34 ss.; III, 419, 3 ss., cf. III, 418, 1 s., 6; lumen internum ab externo separat III, 478, 55; ubi ægrotat, cessat auditus III, 455, 14; pupillæ incumbens ubi ægrotat, cessat visus III, 455, 14 s.; ejus ope quædam aves ex oculi angulo nictitant III, 295, 52 s.; intra uterum semini circumdatur, idque qualis III, 142, 4 s., 7 s.; III, 384, 33 s.; uterum a fœtu separant III, 366, 3 ss.; idque tam apud pedestria quam apud volatilia et natatilia III, 366, 29 ss.; cuique fœtui duo sunt (apud animalia multipara) III, 366, 24 s.; iis circumdatur oviparorum fœtus III, 142, 12 s.; ea seorsum circumdatur unumquodque erinaceorum marinorum ovum III, 279, 48; ea circumdatur testaceorum pars qua cibum adsumunt et potulentum percolant III, 285, 20 s.; quod per densam percolatur sanguineum alimentum necessario pingue est idque quare III, 276, 15 ss.; ejus speciem refert quod ultimo loco fit ex humido et sicco simul calefactis III, 276, 12 ss.

Membrana cerebri (μήνιγξ); ad eam ab aorta et magna vena tendunt rami, idque quare III, 238, 42 ss.

Membranæ fœtum circumdantes; quomodo fiant III, 356, 27 ss.; quænam earum causa necessaria III, 356, 30 s.; quænam finalis III, 356, 32; secundum plus et minus a secundis differunt III, 356, 33 s.; eas habent et vivipara et ovipara III. 356, 34 s., cf. *Secundæ.*

Membrana nictans; celeriter movetur III, 246, 13 s.; quare a naso originem petat III, 246, 14 s.

Membranaceæ partes (ὑμενώδη); iis partim continentur humores naturales III, 52, 52 s.

Membranaceis alis prædita; etiam gradiuntur III, 3, 16.

Membrum (μέλη); eorum unumquodque unum esse dicitur II, 519, 13; unicuique peculiare opus est II, 6, 42; quænam partes ita vocentur III, 1, 10 ss.; enumerantur nonnulla III, 228, 26 s.; quænam corporis maxima III, 8, 23 s.; ea non omnia habent animalia III, 241, 28; iis carent pisces III, 28, 1 s.; III, 29, 19; quot, quibusnam modis et quare continuantur cum spina dorsali et inter se colligantur eorum ossa III, 241, 28 ss.; secundum eorum bifidam partitionem finduntur venæ principales III, 262, 39 s.; non apud omnia animalia eodem modo se habent III, 258, 28; non ad vivendum necessaria sunt III, 258, 28 s.; iis ademptis vivere licet III, 258, 29 s.; addita non interimunt III, 258, 30; distracta, nec servari, nec animata esse, nec coalescere possunt III, 331, 6 s., cf. 11 ss.; ejusdem seriei vel paris eandem longitudinem habent III, 310, 27 s., 31; multiplici modo flectuntur secundum Parmenidem II, 509, 34; eorum temperamentum sequitur mens, eodem teste II, 509, 34 s.; plerisque eorum mentem inesse censet idem II, 509, 38; capitis et trunci motusque gratia exstant III, 287, 5; posteriora apud quadrupedes robustiora sunt, idque quare III, 287, 30 ss.; quattuor modis flecti potuissent apud animalia quattuor habentia, idque quibusnam III, 314, 34 ss.; quorum duo in rerum natura non obtinent III, 314, 42 ss., cf. 35 ss.; nec omnia in convexum, nec omnia in concavum flectit ulla bipes, vel quadrupes III, 314, 42 ss.; eorum flexuras et inter se et iis quæ apud hominem fiunt contrarias habent animalia III, 18, 7 ss.; ea eodem modo quo quadrupedes (viviparæ) flectunt aves III, 18, 33 ss.; eorum flexiones alternant apud homines III, 314, 47 ss.; item superiorum articulationes semper contrario modo flectuntur quam inferiorum quæ iis pro portione respondent, idque quare III, 315, 1 ss.; et ambo simul moveri possunt et altero eorum quiescente alterum moveri III, 524, 22 s., cf. 27 s.; si non esset principium superius quod ambo moveret, eodem modo moverentur ac homines qui dorsa sibi invicem apprimentes crura moverent III, 524, 31 ss.; ea sero movent infantes, idque quare III, 363, 36 s.; initio parva sunt apud fœtus, idque quare III, 360, 56 ss.; fœtus quod nondum constitit distracta esse censet Empedocles atque partem in mare, partim in femina inveniri III, 330, 52; III, 393, 26 ss., 42; igitur congressu seminis maris cum femina fient, non calore aut frigore III, 393, 29 ss.; quando apud fœtum generetur majus quam decet, quando supervacaneum III, 405, 51; quando deficiat apud fœtum III, 406, 19.; cur ubi perfricantur carnosiora evadant IV, 145, 28 ss.; in utribus inflatis inclusa cur doleant IV, 239, 29 ss., cf. *Artus.*

Membra anteriora; caput et collum insequuntur III, 289, 7 s.; iis crurum modo utuntur quadrupedes III, 291, 5 s.; igitur ea necessario contrario modo flectunt ac homines III, 291, 12 ss.; i. e. anteriora versus III, 291, 35 s.; multifida tamen iis et ad incedendum et manuum loco utuntur III, 291, 12 ss.; iisque etiam injurias depellunt III, 291, 20; apud solidungula manibus et brachiis dissimilia sunt III, 291, 21 ss.

Membra dependentia; iis carent pisces, idque quare III, 300, 43 s.; III, 301, 6 ss.; quattuor habent aves æque ac animalia gressilia ac pedestria III, 298, 32 ss., cf. 22 ss.

Membra parva; signum pusillanimi IV, 6, 9.

Membra subtiliora; in ea distribuitur alimenti pars IV, 304, 42.

Membra (κῶλα periodi); est altera pars periodi, 394, 38; nimis longa non esse debent, idque quare, 394, 41, 45; nec mutila, 394, 48 ss.; breviora ne periodum quidem constituunt, 395, 2.

Meminisse; licet rem, etiam si non recordamur, quando facta sit III, 498, 41 ss.; quædam quum semel viderimus facilius solemus quam alii quum sæpe, idque quare III, 497, 7 ss.

Memnon (Auroræ filius); ejus epitaphium fr. 317, a.

Memnon Rhodius; Lampsaco potitus est, 647, 44; a ditissimis magnam pecuniam exegit, pollicitus se eam restituturum simulac ceteri cives tributum pependissent, 647, 45; quum reliqui cives pependissent, jussit sibi hanc summam mutuo relinqui, 647, 47; denuo a divitibus pecuniam exegit, promittens se eam a vectigalibus restituturum esse, 647, 50; perceptis vectigalibus dixit se hanc pecuniam postmodum una cum fœnore restituturum esse, 647, 53; militibus quotannis per sex dies nec stipendium nec annonam militarem distribuebat, 648, 1; quomodo effecerit ut militibus non duodecies, sed undecies tantummodo quovis anno annonam militarem distribueret, 648, 5.

Memores; quinam semper sint IV, 6, 17; eorum signa IV, 6, 28 s.

Memoria; mater Musarum fr. 334, a.

Memoria (μνήμη); quidnam III, 496, 26; munus corpori et animæ commune est III, 476, 9; idque quare III, 476, 26 ss.; cuinam animæ parti insit III, 496, 27 s., cf. III, 494, 30; III, 495, 5, 8, 17 s.; virtus animæ partis ratione præditæ II, 137, 17; ab elementis pendere nequit II, 461, 30; a sensu pendet, 170, 36 ss.; II, 468, 9 s.; ex ea gignitur ratio, 170, 42; item experientia et quomodo, 170, 44; II, 468, 19 ss.; scientiæ mansio non esse probatur, 213, 39; quænam inter eam et prudentiam intercedat affinitas II, 244, 15 ss.; dici non potest habitus retinendæ existimationis, 214, 4; probatur nec adsumptio, nec resumptio exstare posse III, 496, 31 ss.; obtinere potest, etiamsi nunc non reminiscamur, dummodo olim percepimus aut passi simus III, 496, 44 s.; semper sequitur reminiscentiam III, 496, 49; non solum temporis ratione a reminiscentia differt, sed etiam quod eam habent animalia multa III, 498, 45 ss.; obtinet, ubi animæ potentia inest motus qui rem quæsitam movet, dummodo ex se ipsa et moribus quos habet moveri queat anima III, 497, 38 ss.; quarumnam rerum gratia sit II, 605, 39 s.; non præsentia, nec futura respicit, sed præterita III, 494, 8 s., 25 s., cf. 190, 53; 335, 40; 363, 49; 365, 14; partim respicit quæ sensu percipimus, partim quæ intellectu contemplamur vel cogitamus III, 494, 14 ss.; idque ubi scientiam vel sensum sine actu habemus III, 494, 17 s.; nec sensui, nec existimationi assimilanda, sed est habitus quidam eorum cui tempus accessit III, 491, 23 ss.; ea utentes in anima dicimus nos prius hoc percepisse, vel audivisse, vel cogitasse, vel vidisse III, 494, 21 ss.; III, 495, 13 ss.; semper cum tempore conjuncta est III, 494, 28; III, 496, 41 ss., cf. III, 498, 38 ss.; igitur eam solummodo habent animalia quæ tempus percipere valent III, 494, 29 s.; III, 495, 12 s.; per se respicit quæ sub imaginationem cadunt, per accidens tantum quæ non sine imaginatione sunt, id est intelligibilia III, 495, 18 ss., cf. 6 ss.; hinc non homini soli competit, nec iis solis qui opinionem aut sapientiam habent III, 495, 9 s.; si pars aliqua (animæ) intellectu prædita esset, non solum non competeret multis præter hominem animalibus, sed forsan ne ulli quidem mortali III, 495, 10 ss.; multis animalibus communis est III, 4, 37 s.; ea partim prædita sunt animalia, partim non II, 468, 9 s., 17; singularium habent feræ II, 79, 39; post mortem cessat, idque quare III, 440, 13 ss.; explicatur quomodo fieri possit ut non respiciat animæ affectum præsentem, sed rem absentem III, 495, 20 ss., 50 ss.; probamur ea non animæ affectum, sed rem quæ huic affectui ansam dedit meminisse III, 495, 39 ss.; ea imaginationes non per se, sed tanquam alius rei imaginem spectamus III, 496, 3, 6 s., 11, cf. 17 s.; interdum nescimus an ei debeamus imagines quæ animæ insunt, interdum etiam novimus, idque quando III, 496, 12 ss.; se ei debere putant delirantes imagines quas in anima habent, idque quare III, 496, 18 ss.; eam recolendo, servat meditatio, idque quomodo III, 496, 22 ss.; ejusdem rei interdum succurrit, interdum non succurrit, etiamsi ex eodem exiverimus, idque quare III, 497, 53 ss.; ea operamur, ubi simul et rei et temporis motus fit III, 498, 30 ss.; circa eam falli licet, ita ut recordari nos putemus, etiamsi non recordemur III, 498, 33 s.; idque ubi quis simul motum rei et temporis se habere censet, etiamsi non habeat III, 498, 32 s.; fieri vero nequit ut nos ea carere arbitremur, ubi eam revera habemus, idque quare III, 498, 34 ss.; eam non habemus, ubi rei motus sine temporis, vel temporis sine rei fit III, 498, 36 ss.; interdum rei indefinitæ in tempore definito habemus III, 498, 39 s.; eam tunc quoque habemus, ubi tempus mensura non definitum recordamur III, 498, 41 ss.; facilis est eorum quæ ordinem quendam habent, e. gr. rerum mathematicarum III, 497, 29 s.; ea non eminent qui propter affectum vel ætatem valido motu agitantur, idque quare III, 495, 28 ss.; debilem habent quidam quia imagines eorum atteruntur veluti ædes veteres propter duritatem III, 495, 31 ss.; debilem habent et senes et juvenes admodum, idque quare III, 495, 33 ss.; III, 499, 23 ss.; item et qui valde celeri et qui valde tardo sunt ingenio, idque quare III, 495, 36 ss.; plerumque tamen præstantem habent qui tardo sunt ingenio III, 494, 5; ea non eminent iidem qui reminiscentia III, 494, 4 ss.; III, 498, 43.; ea non præstant pumiliones, nec qui partes superiores majores habent, idque quare III, 499, 19 ss.; nonnulli talia habent somnia qualia qui proposita secundum ejus præcepta in locis disponunt III, 507, 23 ss.; quasi jucundis aut molestis imaginibus utitur III, 523, 11 s.; hinc modo plus, modo minus cum calore ac refrigerio conjuncta est III, 523, 12 s.; motum ciet ad Venerem et ad cibum IV, 152, 43; bonum est, 324, 1; præteritorum jucunda est II, 110, 23; honestorum jucundior est quam utilium II, 110, 27; voluptatem parit molestiæ expertem II, 118, 45; eam sectaremur, etiamsi nullam pareret voluptatem II, 119, 17.

Memoriæ subjecta; nec futura, nec præsentia, sed præterita sunt III, 494, 8 ss., 25 ss.; sæpe circa eorum naturam fallimur III, 494, 7 s.

Memoria (de); an eum insequatur *de Somno* III, 526, 14, cf. III, 499, 50 s.

Memoria et Reminiscentia (de); quodnam ejus sit argumentum III, 494, 1 s.; III, 499, 27 ss . insequitur l. *de Sensu et Sensili* III, 493, 5 s., cf. III, 526, 14.

Memoriales loci (μνημονικά); in iis imagines reponunt III, 465, 28 s.; nonnulli talia habent somnia qualia qui proposita in iis secundum memoriæ præcepta disponunt III, 507, 23 ss.

Memphis; cur super eam Auster serenus spiret IV, 252, 1 ss.; Homeri ætate nondum exstitisse videtur, vel certe nondum tanta fuisse quanta nunc III, 572, 7 s.

μέν· conjunctio est, 473, 9.

μῆνις· masculinum est secundum Protagoram, 291, 18.

Mendacium; injustitiæ opus II, 246, 17; per se malum est et vituperabile II, 49, 42; id tanquam rem turpem fugit verax II, 50, 2; eo delectatur mendax II, 50, 14; eo quia delectatur, improbus videtur qui nullius causa arrogans est II, 50, 8, 14; nullum esse quomodo demonstrare conatus sit Gorgias III, 681, 12 s.; ea quomodo loqui deceat, docuit Homerus, 478, 16.

Mendacia (ψεύδη); ita vocant quidam notas albas in manuum unguibus IV, 302, 38.

Mendæi; portorio et aliis vectigalibus utebantur ad civitatem administrandam, 645, 38; e solo et ædificiis tunc omnia quæ debebantur exigebant, quum pecuniæ inopia laborarent, 645, 40; bellum cum Olynthiis gerentes vetuerunt quemquam plus quam duos servos habere, 645, 44.

Mendax; mendacio delectatur II, 50, 14; opponitur veraci II, 217, 45; stultus est II, 217, 46; sibi ipse contradicit ante rem actam II, 228, 32; quidnam lucretur fr. 341, a.

Mendicitas (Πτωχεία); tragœdia ex Iliade parva desumpta, 477, 4.

Mendicus; de eo adhiberi potest verbum precari, 387, 36; enthymemate apparenti felices dicuntur quia in sacris saltant ac canunt, 382, 8.

Menelaus; mirum est eum nusquam apud Homerum cum pellice concumbere fr. 143, b; in *Oreste* pravorum morum exemplum est, 468, 49, cf. 480, 38; ejus epitaphium fr. 312, a.

Menestheus; Petei filius, ejus epitaphium fr. 315, a.

Menexenus; Socratis et Myrtus filius fr. 58, a.

Mens (νοῦς) (*aliorum de ea opiniones*); hominum a Jove pendet secundum Homerum III, 465, 3; non ad idem genus ac illam pertinere putabant fortunam philosophi antiqui II, 266, 20; eam nonnulli plantarum animaliumque causam putarunt esse II, 266, 35; eam et tanquam causam finalem et tanquam causam moventem considerarunt qui primi de ea verba fecerunt II, 473, 41 ss., cf. II, 479, 1, 12 ss.; eam qui juxta infinitum non recipiunt, finitum divinum esse putant II, 277, 45; qui ei rerum naturalium causam tribuunt, nihilominus ad necessitatem confugiunt II, 270, 17; eam affectui et motui assimilant qui simile simili cognosci contendunt III, 442, 13 s.; teste Parmenide, sequitur membrorum temperamentum II, 509, 34 s.; eodem teste plerisque membris inest II, 509, 37 ss.; eam non solum in animalibus, verum etiam in natura ordinis esse causam manifesto proclamavit Anaxagoras et fortasse ante eum Hermotimus II, 473, 35 ss.; de ea Anaxagoræ placita II, 277, 28 s.; secundum Anaxagoram actu est II, 604, 38; eam omnia movere contendunt Anaxagoras et nonnulli alii III, 434, 4 ss.; eam omnium rerum maxime principium esse censet Anaxagoras III, 435, 8 ss.; igitur eam solum simplicem et puram et omnis mixtionis expertem esse dicit II, 430, 47; III, 435, 9 s.; III, 467, 18 s.; idque recte II, 351, 19 ss.; eam passionis expertem esse affirmat Anaxagoras et nihil cum reliquis rebus commune habere III, 435, 49 ss.; III, 468, 6 s.; non tamen intelligitur quomodo sic se habens cognitioni præesse possit III, 435, 51 ss.; quomodo ea usus sit Anaxagoras ad mundum construendum II, 474, 24 s.; II, 634, 48; III, 220, 24 ss.; teste Anaxagora omnia disjunxit et motum induxit rebus quæ eo usque per infinitum tempus simul erant et quiescebant II, 342, 17 s., cf. II, 344, 13 ss.; II, 364, 2 s.; quum una sit secundum Anaxagoram, non innumera sed unum fieret e rebus quæ simul erant, nisi materies diversa esset II, 601, 11 s.; indistinctius de ea locutus est Anaxagoras III, 434, 12; idem illi quod bonum II, 610, 19; eam sæpe causam esse dicit Anaxagoras cur res bene et recte fiant III, 434, 13 s.; alibi eam omnibus animalibus inesse dixit III, 434, 14 s.; ideoque eam animæ assimilare videtur III, 434, 14, cf. III, 435, 6 s.; eam non tanquam potentiam circa veritatem versantem consideravit Democritus III, 434, 10 s.; eam igni et animæ assimilavit Democritus III, 435, 2 s., 5 s.; III, 434, 7 s., 11 s.; eam individuis corporibus globosis assimilavit Democritus III, 539, 12, cf. 8 s., 28; ei certum quendam numerum tribuunt Pythagorei II, 475, 20; rebus dijudicandis inservit secundum Platonem III, 434, 39 s.; eam unitati assimilat Democritus III, 434, 35 s.; ei manifesto animam mundi assimilat Plato III, 437, 33 s.; probatur circulo moveri non posse, ut Platonis fert opinio III, 437, 32 ss.; necessario circulo respondere debet quæ secundum Platonem ex inflexa animæ linea recta orta est III, 437, 50 s.; eam lumini comparavit orator anonymus, 397, 34.

Mens (*quidnam*); animæ pars, 620, 27; II, 306, 26; II, 486, 14; quæritur utrum toti animæ tribuenda sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 32 ss., cf. 35 ss.; non omnis animæ pars est III, 442, 46; vel fictu difficile est quamnam ejus partem continere possit anima III, 443, 50 s.; videtur alia animæ pars esse ac reliquæ et ab iis solis separari posse tanquam æternum ab interitui obnoxio III, 446, 31 s.; magnitudini assimilari non debet III, 437, 32 s.; una et continua est æque ac intellectio III, 437, 36 s.; non tamen ut magnitudo continua est, sed vel partibus carens, vel alio modo (nempe ut numerus) continua III, 437, 39 s.; si magnitudo sit, unaquaque parte sua intelligere non poterit III, 437, 40 s.; idque sive ejus partes puncta, sive magnitudines esse censeas III, 437, 41 s.; si enim per puncta intelligat, nunquam pertransibit res intelligendas III, 437, 43 s.; si per magnitudines sæpius vel infinitis vicibus idem intelliget III, 437, 44 s.; si sat est eam quavis parte tangere, inutilis ejus motus est circularis et magnitudo III, 437, 46 s; si toto circulo tangere debeat, nihilo inservire videtur partium tactus III, 437, 43 s.; non constat quomodo divisibili partibus carens aut partibus carente divisibili intelligere possit III, 437, 49 s.; si circulo feratur sæpe idem intelligit III, 438, 9 s.; manifesto et semel idem intelligere potest III, 437, 45 s.; si intellectio conversio sit, ipsa circulus erit cujus conversio intellectio est III, 437, 52 s.; igitur semper aliquid intelliget, quum conversio æterna sit III, 437, 54; in universum id est quod actu res intelligit ipsas III, 470, 32 s.; ei inesse debet id quod cognoscit, idque potentia III, 469, 26 s.; vix partium compositio haberi potest III, 439, 12; facultas aut habitus est quo aliquid dijudicamus III, 465, 42 ss.; III, 474, 16; principium est II, 83, 19; II, 514, 45; intelligibilis et substantiæ receptaculum est II, 605, 44 s.; quomodo percipiat intelligibile II, 605, 42 s.; in nonnullis idem est ac intelligibile fr. 191, a; ea cognoscit et sapit anima II, 467, 9 s.; item cogitat et existimat III, 467, 23 s.; igitur aliquid patietur ab intelligibili, aut alio quopiam simili modo ab eo afficietur III, 467, 13 s.; non idem erit quod intelligibile sed potentia tale III, 467, 15 s.; igitur quum omnia intelligat, necessario mixtionis expers erit, ut cognoscat III, 467, 18 ss.; hinc nullam aliam naturam habet nisi possibilitatem III, 467, 21 ss.; actu nibil eorum quæ exstant, antequam intelligat III, 467, 24 s.; III, 468, 15; potentia vero intelligibilia, id est ideæ est III, 467, 30; III, 468, 14, cf. III, 468, 22; se habet ut sciens actu III, 467, 39 ss.; igitur per se agere potest et nihilominus aliquatenus potentia est III, 467, 40 ss.; instrumentum non habet III, 467, 27 s.; igitur corpori non admixta esse videtur III, 467, 25 s., 38; nec calida aut frigida fieri potest III, 467, 26; hinc intellecto aliquo valde intelligibili non minus, sed magis etiam intelligit inferiora III, 467, 36 s.; igitur alio modo passionis expers est ac sensorium III, 467, 30 ss.; separabilis est III, 467, 38, 50; III, 469, 29; eatenus separabilis est quatenus res a materie separari possunt III, 468, 4 s.; formis afficitur III, 464, 35 s.; simul contrariorum formis affici non poterit, si omnino indivisibilis est, *ibid.*; forma formarum est III, 470, 48; si nulla ei contraria sit causa quam cognoscat, se ipsam intelligit atque tunc actu est III, 467, 43; III, 469, 27 ss.; ejus ope dijudicat anima notiones et quidditatem III, 467, 50 ss.; III, 468, 2; circa quidditatem non fallitur III, 469, 31 s.; semper recta est III, 472, 38; vera est, 152, 13; ipsa intelligibilis est III, 468, 10, 18; ejus passio non est interitus quem ciet contrarium ac transitus a potentia ad actum III, 468, 13, cf. III, 451, 28 ss.; igitur eatenus pati potest etiamsi simplex sit III, 468, 5 ss.; in rebus quæ sine materie sunt, idem est quod res quæ intelliguntur III, 468, 18 ss.; II, 609, 22 s.; rerum materiei implicatarum potentia sine materie est III, 468, 22 ss., cf. III, 467, 47; III, 468, 3; igitur tunc rebus intelligibilibus non inest, sed ei inest intelligibile III, 468, 23 s.; id est quod notiones componit et unum facit III, 469, 6 s.; ubi præterita vel futura intelligit, tempus cum notionibus componit III, 469, 1 s.; eodem modo notiones componit quo secundum Empedoclem amor capita cum cervicibus III, 468, 46 ss.; non fallitur in cogitandis rebus individuis et quæ sine materie sunt III, 468, 44; III, 469, 32 ss.; tunc igitur se habet ut sensus unusquisque ad sensibilia ei propria III, 469, 32 s.; quot modis cogitare possit res potentia, vel quantitate indivisibiles, i. e. res continuas, e. gr. longitudines III. 469, 8 ss.; quomodo cogitet res forma indivisibiles III, 469, 16 ss.; res privatione indivisibiles eodem modo cogitat quo omnes privationes, i. e. contrario III, 469, 23 ss.; quæritur cur non semper intelligat III, 468, 21; eodem modo se habet ad intelligibilia ut sensitivum ad sensibilia III, 467, 16 s., cf. 12 s.; se habet ut in tabula id cui nihil inscriptum est III, 468, 15 ss.; quæritur qui fiat ut rem (a materie) separatam intelligere valeat, quum ipsa a magnitudine separata non sit III, 470, 33 ss.; ejus affectus non est insomnium III, 508, 2 ss.; ubi detinetur nec proprio suo motu movetur, probantur imagines in somniis apparentes III, 511, 13 s.; nisi omnino sanguine obruatur, imagines quæ sensoriis insunt, a rebus ipsis distinguere valet III, 511, 34 ss.; absurdum est ei nihil esse contrarium II, 610, 22; principium non est cogitandi, idque quare II, 240, 31; pertinet ad substantiam II, 4, 25; II, 190, 24: separabilis est ideoque substantia est et causa II, 603, 4; principium et unitas scientiæ et demonstrationis, 145, 27; 152, 11; ad eam pertinent principia, 171, 22; II, 69, 52; principium scientiæ est, 171, 23; item principium principii, 171, 26; rerum singularum sensus est II, 73, 37; ea partim cognoscuntur singularia II, 549, 33; ejus instrumentum est scientia IV, 270, 3; unica res est quæ numerare possit II, 306, 25 s.; composita spectat II, 609, 27 s.; ei bene vel optime est non ubi hoc vel illud, sed ubi totum considerat II, 609, 28 s.; ubi composita considerat, mutatur ejus pars cogitans, II, 609, 25 s; ejus optimum et jucundissimum speculatio II, 605, 46 s.; quæritur an bene ei sit quia cogitat vel cogitatur II, 609, 17 ss.

Mens (*quatenus actiones spectat*); animalia movet III, 521, 11, 13; ei cum appetitu commune est arbitrium III, 521, 17; ea incitante ad finem persequendum, statim agimus quæ appetimus III, 522, 11 ss.; quæ ea non jubente fiunt motus involuntarii vocantur III, 525, 30 s.; eodem modo cogitat de rebus agendis ac de immobilibus III, 521, 38 ss.; simulac duas propositiones cogitaverit cogitat et componit conclusionem III, 521, 41 ss.; omnia alicujus gratia facit II, 484, 37; II, 487, 42; III, 449, 5; circa quasnam res versetur II, 156, 43, 46; interdum potus indicat III, 522, 14; ejus ope secundum veritatem negat vel affirmat anima II, 67, 47; II, 69, 50; sine ea fieri nequit consilium II, 67, 25; pertinet ad animæ facultates quæ actioni et veritati præsunt II, 67, 9; ejus instrumentum virtus II, 240, 40; ejus actio secundum propriam virtutem felicitas perfecta est II, 124, 6; II, 125, 20; quatenus ejus particeps sit sapientia II, 156, 50, cf. 47, 53; prudentiæ opposita est II, 71, 44; definitiones spectat II, 71, 45; partim circa demonstrationes terminorum immobilium et primorum versatur, partim circa ultimi et contingentis ad agendum pertinentes circaque propositionem minorem II, 73, 32; est propositionis immediatæ susceptio, 152, 16; ejus actus vita est II, 605, 49 s.; prudentiam a recto usu abducere nequit II, 237, 51; ab ea pendent actiones bonæ II, 123, 19; nihil cum principatu commune habet II, 123, 18; omnis quod sibi optimum est præfert II, 111, 51; ejus actio studii gravitate præstat et contemplativa est II. 124, 46; ei obtemperat vir bonus II, 111, 52; omnino opera danda est ut secundum eam vivamus, 620, 23; II, 125, 11 ss.; eam et felicitatis gratia et sui causa sectamur II, 6, 10; exercet imperium civile vel regale in appetitum, 486, 5; ei jubenti aliquid fugere aut persequi, non semper obeditur III, 472, 10 s.; ei e. g. non paret intemperans III, 472, 12; ei vero obedit temperans III, 472, 18; propter futurum retrahere vult cupidinem III, 472, 52; hinc nonnisi apud animalia quæ tempus percipiunt rationi contraria esse potest III, 472, 51; ubi cupidine contraria est, duo oriuntur appetitus contrarii III, 472, 49 s.; interdum scientiæ effectivæ principium est II, 534, 22; id in anima est, quod in corpore visus, 184, 35; II, 5, 16; videt et audit, IV, 180, 52 s.; eo quod stat et quiescit prudentes et scientes fieri dicimur II, 338, 29 s.; ei comparatur lex, 541, 5; ei subjungit bestiam qui hominem imperare jubet, 541, 5; ejus causa fit appetitus cura, 620, 34; ubi eam non impediunt affectus, quominus munere suo fungatur, agimus secundum rectam rationem II, 174, 16 ss.; simulac eam adeptum fuerit corpus robustum oculo carens, agendo excellit II, 75, 21; sine ea noxiæ sunt virtutes vel habitus naturales II, 75, 17; eam adepta in virtutem proprie sic dictam abit virtus naturalis II, 75, 22; adnumeranda est instrumentis quæ natura nobis insunt IV, 269, 42 ss.; eam naturæ debere videmur II, 73, 37; ei præcipue proprium est quod ordinatum est et semper eodem modo fit II, 172, 14; igitur ad eam haudquaquam pertinet fortuna vel prosperitas II, 172, 13, 25 ss.; ubi plurimum ejus, ibi minimum fortunæ et vice versa II, 172, 15; quorum causa est, etiam fortuito vel casu fieri possunt II, 269, 16; ea posteriores sunt fortuna et casus II, 269, 21; quodsi casus cæli causa esset, ipsa longe prius ejus causa foret II, 269, 23; II, 594, 30 s.; non ad eam solam pertinet concordia II, 229, 15, cf. II, 680, 45 ss.; hominum vulgarium curis non sollicitatur, sed quasi vacua et deserta est, et quum movetur, id quod eam novet, sequi solet, III, 515, 28 s.; eam sequuntur corpora IV, 1, 1; de ea problemata IV, 265, 13 ss.

Mens (*quomodo in eam agant res externæ*); quinam ei conferat sanguis III, 231, 27 s., cf. 31 ss.; III 235, 25 ss.; eam aufert cibi exhalatio sursum vecta III, 506, 7; excessu frigidi vel calidi distorquetur IV, 190, 43 ss. cur ea priventur tonitru perculsi IV, 293, 6 s.; ejus alienationes ab atra bili fiunt, idque quare IV, 267, 20.

Mens (*quatenus sensui etc. similis sit*); ea aliquid dijudicat ac cognoscit anima III, 464, 47, cf. III, 465, 32.

42 ss.; III, 507, 2 ss.; igitur sensus species esse videtur III, 464, 46 s.; se habet ad sensum, ut linea recta ad infractam III, 467, 50 s.; quum nunquam fallitur idem quod imaginatio esse nequit III, 466, 4 s.; III, 510; 9 s.; quatenus judicandi facultate pollet, eundem ac is locum occupant sensus et imaginatio III, 521, 13 s.; sine sensu res externas cogitare nequit III, 488, 16; igitur si sensibilia partibus insensibilibus constarent, hæ partes dijudicare non posset III, 488, 15; multum per accidens ad eam confert auditus III, 477, 9 s., cf. 15 ss.

Mens (*de ejus præstantia*); suapte natura antiquissimum et principale est III, 442, 33 s.; ergo multo minus ea quam anima aliquid melius erit III, 442, 33; omnium quæ in nobis sunt optimum est II, 124, 10; II, 127, 11; principium et finis est II, 73, 41; ad extrema pertinet in utramque partem II, 73, 30; omnium quæ cognoscuntur, circa quæ versatur optima sunt II, 124, 11; maxime unusquisque nostrum est II, 125, 14, 19 (cf. *Cogitabunda pars animæ*); etsi mole exigua sit, facultate et honore longe ceteris omnibus antecellit II, 125, 12; naturaliter imperare et præesse videtur ac notiones habere notionum divinarum et humanarum II, 124, 3; vel divina est vel omnium quæ in nobis sunt divinissimum II, 124, 5, cf. II, 125, 6; III, 127, 12; quantum composito præstat, tantum ejus virtus ceteris virtutibus præstat II, 125, 5; bonum honorabile est II, 134, 14; quemadmodum per aliquantum temporis se habet, ubi ei optime est, ita perpetuo se habet mens divina II, 609, 27 ss., cf. II, 605, 36 s.; ea nil melius præter deum II, 240, 39; divinum quod habet inprimis ad deum pertinet II, 605, 45 s.; se habet ad res natura manifestissimas ut vespertilionum oculi ad lucem diurnam II, 486, 12 ss.; vel scientia exquisitior et verior, 171, 18, 21; intellectus habitus verus est, 171, 17.

Mens (*quomodo de ea quæstio instituenda sit*); quidnam sit determinari nequit nisi prius sciamus quidnam sit intelligere, et adhuc prius quænam sint intelligibilia III, 448, 25 ss.; quæritur an ipsa prius investiganda sit, an intellectio III, 431, 42 s.; ad ethicam vel physicam pertinet ut ejus differentiam exponat ab intellectu, a scientia, ab arte, a prudentia et a sapientia, 153, 14; ad res intelligibiles pertinet III, 221, 43; iisque pro portione respondet III, 221, 44 ss., igitur ad eandem scientiam pertinet ac res intelligibiles III, 221, 44; ad naturales res pertinet IV, 269, 44.

Mens (*quatenus movetur et movet*); ejus motus intellectio est III, 437, 51; probatur fieri non posse ut ejus motus perpetuus sit III, 438, 1 ss.; movet, ideoque causa movens est II, 610, 19 s.; sed movet alicujus gratia, ita ut principium esse nequeat, nisi quo modo medicina quæ idem est ac sanitas II, 610, 20 s.; a cogitabili movetur II, 605, 13 s.; movetur etiam ubi sine sensu circa solas imagines versatur III, 470, 18 s.; argumenta quæ probare videntur, motum secundum locum non ab ea pendere III, 472, 2 ss.; argumenta quæ probare videntur eam una cum appetitu huic motui præesse III, 472, 15 ss.; probatur primaria hujus motus causa non esse III, 472, 26 ss.; non sine aliquo appetitu, i. e. non sine voluntate movet III, 472, 34 s.; lationi non præest III, 221, 49 ss.; idque quia nulli alii animali (ac homini) competit III, 221, 501.

Mens (*quibusnam competat*); eam habet homo et si quid eo nobilius exstet III, 447, 41 s.; ea carent omnia animalia excepto homine III, 467, 5; III, 472, 22, cf. III, 221 50 s.; a qua prudentia pendet non solum non omnibus animalibus, sed ne omnibus quidem hominibus inesse videtur III, 434, 16 ss.; cui inest, id vivere dicimus III, 445, 43 ss.; eam iisdem tribuimus quibus sententiam et intelligentiam et prudentiam, quosque prudentes et intelligentes vocamus II, 73, 21; eam senibus competere arbitramur II, 73, 39, cf. 620, 34; in senectute maxime nobis subvenit IV, 269, 49 s.; apud homines affectibus et morbis et somno obscuratur III, 467, 5 ss.; in senectute offuscatur, sed non perit, idque quia res quo continetur male afficitur III, 440, 4 ss.; ipsa igitur affectus expers atque forsan aliquid divinius est III, 440, 10, 15; ejus facultas posterius nobis accedit quam manuum IV, 270, 1 s.; difficillima quæstio est unde et quomodo et quando ejus participes fiamus III, 351, 26 ss.; haudquaquam corporeæ actionis particeps est III, 351, 52 s., cf. III, 352, 19 ss.; hinc sola divina est ac sola extrinsecus accedere potest III, 351, 51 s., cf. III, 352, 20 s.; perstare videtur II, 601, 46; videtur tanquam substantia advenire nec interire III, 440, 1 s.

Mens agens; eo est quod omnia facit III, 468, 31 s.; habitus quidam est lumini comparandus III, 468, 32; separabilis est passionisque et mixtionis expers, quum substantia sua actus sit III, 468, 34 s.; semper intelligit III, 468, 49; ubi separata est, solummodo id est quod est III, 468, 39 s.; sola immortalis et æterna est III, 468, 40 s.; quia passionis expers est, non recordamur III, 468, 41 s.; sine ea nihil intelligit mens passiva III, 468, 42 s.

Mens calida (διάνοια ἔνθερμος); significatur motu acuto IV, 3, 45.

Mens contemplativa (θεωρητικὸς νοῦς); ejus alia ratio est quam reliquarum omnium animæ partium III, 448, 18 s., cf. III, 446, 29 s.; fine ab ea differt mens effectiva (πρακτικός) III, 472, 25 s.; nihil cogitat quod sub actionem cadit III, 472, 4; non versatur circa res fugiendas aut persequendas III, 472, 4 s.; si quid hujusmodi cogitet, fugere vel persequi non jubet III, 472, 6 s.; si terribile aliquid cogitet, cor movetur III, 472, 7 ss.; si vero jucundum, alia aliqua pars III, 472, 9 s.

Mens effectiva (πρακτικὸς νοῦς); fine a contemplativa differt III, 472, 25 s.; semper alicujus gratia ratiocinatur II, 472, 24 s.; ejus principium est appetibile III, 472, 26 s., 30 s.

Mens patiens; eo est quod omnia fit III, 468, 31; interitui obnoxia est et sine ea nihil intelligit mens agens III, 468, 42 s.

Mens mollis (διάνοια μαλακή); significatur motu tardo IV, 3, 44 s.

Mens discernendi perita (κριτικὸς νοῦς); eam habere possunt corpora non sessilia ac generationis expertia, etiamsi sensu careant, idque quare III, 474, 18 ss.; eam habere nequit corpus non sessile ac generationi obnoxium, nisi etiam sensum habeat III, 474, 16 ss., 21 s.

Mens divina; rerum quæ apparent divinissima esse videtur II, 608, 45 s.; venerabilis est quia cogitat II, 608, 51 s.; si non cogitaret, dormienti similis esset II, 608, 48 s.; si cogitet, dominatur eam cogitatum II, 608, 49, cf. II, 609, 9 s.; ejusque essentia non cogitatio est, sed potentia II, 608, 50, cf. II, 609, 7; divinissimum et venerabilissimum cogitat II, 609, 5; non mutatur, idque quare II, 609, 5 s.; si potentia esset, eum fatigaret continua cogitatio III, 609, 7 ss.; igitur se ipsa cogitat II, 605, 42 s.; II, 609, 23, cf. II, 182, 15; ejus cogitatio cogitationis cogitatio est II, 609, 14 s.; ejus cogitatio idem est quod cogitabile II, 609, 24, cf. II, 605, 44, s.; eodem modo se habet quo mens humana quando per aliquantum temporis bene ei est II, 609, 27 ss., cf. II, 605, 36 s.

Mens socors; ejus signum esset, si quis non miraretur terræ glebas deorsum ferri, universam vero terram loco manere II, 404, 22.

Mentis compos; vestimento veteri præfert novum et melius II, 223, 45.

Mentis in excessu qui sunt (οἱ ἐκστατικοί); nonnulli eorum futura præsentiunt III, 515, 30 s.; idque quia proprii motus apud eos quasi alapis expelluntur unde peregrinos maxime sentiunt III, 515, 31 ss.

Mentis sanæ qui sunt; nonnisi spe salutis suæ et ceterorum tempestatis periculo se exponunt II, 24, 32.

Mensa; unica fit ex unica materie II, 478, 20 s.; qui formam affert etsi unus sit, multas facit II, 478, 21; de ea qui privatim aliquid tollunt, addunt : « ne me fascines » IV, 220, 42 ss.; cur iis inchoandis et claudendis ficus adhibeatur fr. 205, b; aureæ vel argenteæ in templis, 651, 5.

Mensæ secundæ; recte ita vocatæ sunt fr. 64, b.

Mensis; triginta diebus constat III, 33, 33 s.; naturalis circuitus est cum ipse, tum tempora quæ metitur III, 413, 30 ss.; soli ac lunæ communis circuitus est III, 413, 35 s.; eorum initia et fines magis hiemales sunt, idque quare, 168, 9; III, 354, 5 ss.; ejus æstatem et hiemem facit luna III, 397, 16 s.; idque increscente vel decrescente lumine III, 397, 18 s.; hinc eo decrescente maxime naturaliter fit menstrua purgatio III, 397, 12 s.

Menstrua purgatio; de ea Parmenidis opinio III, 232, 1 s., cf. III, 395, 16 ss.; refutatur III, 395, 17 ss.; ab ea pendere censet Empedocles uteri calorem vel frigus III, 392, 36 ss.; residuum est III, 371, 21 s.; probatur residuum esse III, 337, 11 ss., cf. 50; III, 338, 37 ss.; III, 352, 35; sanguineam habet naturam III, 441, 46; unicus sanguinis fluxus est qui naturalis sit III, 339, 15 ss.; eodem modo ac ventris profluvium coctionis defectu fit III, 339, 13 ss.; ejusdem naturæ est ac lac III, 356, 27; quomodo a venis secernatur III, 353, 46 ss., cf. III, 354, 21 ss.; comparatur hæmorrhoïdi III, 354, 1; fit ubi residuum feminarum in sanguinem mutatur III, 354, 8 ss.; si modica sit, corpus servat, idque quare III, 354, 12 ss.; si desit, aut nimia fiat, noxia est, idque quare III, 354, 16 ss.; si plura mittat corpus, copiosior est, si pauciora, parcior III, 210, 39 s.; si humidum, aquosior, si siccum magis sanguinolenta III, 210, 41; fit propter sanguinis inflammationem ac turbationem III, 509, 17 s.; eadem ætate feminis evenit qua maribus seminis emissio III, 337, 22 ss.; III, 339, 53 s.; erumpente ea vox mutatur et signa circa mammas apparent III, 339, 24 ss.; hinc pro portione respondet marum genituræ III, 337, 19 ss., 44 s.; vigore desinente aboletur III, 337, 26 s.; propter eam leviores et elegantiores sunt feminæ, venasque obscuriores habent III, 337, 34 s.; item mole minores apud vivipara certe III, 337, 36 ss.; quia eam habent, semine carent III, 337, 44 ss.; liquida est et superfluum III, 292, 54 s.; III, 293, 3 s.; igitur recte eadem parte emittitur qua urina III, 293, 5 s.; eadem parte qua eam, etiam (maris) genituram emittunt feminæ III, 292, 54, s.; eam non eodem loco emittunt feminæ quo per coitum voluptatem percipiunt III, 339, 25 ss.; quærendum est quænam sit ejus natura III, 329, 19; cur fiat IV, 296, 29; quænam sit ejus causa necessaria III, 354, 19 ss.; quænam finalis III, 354, 25 ss.; potentia talis est quale corpus a quo secernitur III, 354, 22 ss.; id est quod feminæ ad generationem confert III, 338, 35 s.; III, 340, 38 ss., cf. 49 ss.; ejusdem naturæ est ac semen III, 509, 19 s.; semen est, sed non purum III, 339, 18 s.; III, 352, 41 s.; III, 407, 45; unde probetur ea semen contineri III, 339, 53 ss.; nonnisi animæ principii absentia a semine differt III, 352, 42 s.; omnes partes potentia continet, nullam vero actu III, 352, 35 s.; etiam utriusque sexus genitalia III, 352, 37 s.; eam consistit semen virile eique impertit motum quo ipsum movetur III, 352, 33 ss., cf. *Residuum feminæ*; rationi consentaneum est ex ea fieri generationem III, 339, 17 s.; si genituræ admisceatur generat III, 339, 22 ss.; comparatur fructuum alimento nondum digesto III, 339, 20 ss.; ea continetur generationis prima materies III, 338, 36 s., cf. 18; III, 340, 56 s.; causa materialis hominis est III, 561, 46; ejus maxima pars inutile excrementum est III, 355, 20 s.; ejus partem purissimam intus relictam condit vis semini insita III, 355, 19, 29 ss., cf. III, 356, 21 s., 25 s.; sine secretione ei destinata ad finem perduci nequit graviditas III, 370, 14 s.; motum non ciet, sed genitura II, 604, 25 s.; in utero fomitem caloris parat III, 356, 10 s.; ejus reliquiæ id sunt quod intra feminæ corpus consistit ac formam a virili semine accipit III, 341, 9 ss.; eam condente semine virili, liquidum excernitur et terrena siccantur III, 356, 28 ss.; feminis prolificandi principium finisque est III, 140, 42 ss.; apud feminas idem efficit quod apud mares coitus III, 407, 38 s.; quare ei similia residua habeant omnes feminæ, etiamsi non omnes mares semen habeant III, 354, 34 ss.; quibus deest ea carent quia pauca residua inutilia habent III, 355, 25 ss.; eam non omnes feminæ habent III, 329, 19 s.; III, 339, 27 s.; fit quadrupedibus feminis, sed paucior quam mulieri III, 122, 37 ss.; III, 339, 41 s.; III, 410, 12 ss.; III, 412, 9 s.; idque quare III, 339, 47 ss.; eam quæ habent sanguine prædita nec ova pariunt, nec uterum septo transverso adjacentem habent, i. e. vivipara intra se III, 339, 29 ss.; igitur omnes quadrupedes quæ crura posteriora exteriora versus flectunt III, 339, 38; ea omnino carent viviparorum solipedum feminæ III, 407, 38; nonnullis fit viviparis III, 336, 23 s.; eam habent omnia vivipara sanguine prædita III, 372, 46 ss.; idque alia magis, alia minus, alia eo usque tantummodo ut significationem sui præbeat III, 372, 47 s.; ea carent aves III, 372, 45 s., 49; item pisces III, 372, 49; ea omnino carent animalia non vivipara, idque quare III, 136, 52 ss.; III, 339, 27 ss.; ea carent exsanguia III, 339, 30 ss.; ei quod respondeat habere debent exsanguia III, 340, 40 s.; copiosam habent animalium genera apud quæ semen redundat III, 408, 15 s.; parva animalia longe copiosiorem habent quam ad conceptum alendum necesse est III, 408, 16 ss.; vaccarum et equarum copiosa non est III, 126, 40 s.; paucissimam habet equa III, 369, 25 s.; III, 407, 49 ss.; equis et vaccis bimestri vel trimestri vel semestri apparet III, 122, 54 s.; eas tamen omnino hac carere putant nonnulli, idque quare III, 123, 2 ss.; ea omnino caret mula III, 123, 4 s.; III, 370, 15; idque quare III, 339, 40 s.; III, 370, 11 s., 19 s.; inutilis vero pars cum urina ejicitur III, 370, 15 ss.; mulis per urinam evenire dicitur III, 129, 39, cf. III, 123, 4 ss.; quot dies eveniat canibus III, 124, 45 s.; per eam turgent canum pudenda III, 124, 46 s.; per eam coitum non appetunt canes III, 124, 47; præ reliquis animalibus femininis plurima fit mulieribus III, 52, 36 s.; III, 122, 38 s.; III, 136, 50 ss.; III, 337, 40 s.; III, 339, 44, cf. III, 354, 30 s.; III, 410, 14; III, 412, 9 s.; apud mulierem solam redundat eamque sola concoquere nescit III, 411, 7 s.; quando apud mulieres fluere incipiat III, 134, 48, cf. 28; III, 128, 5 s.; plerumque incipit, ubi duobus digitis intumuerint mammæ III, 135, 1 s.; qualis sit ejus sanguis III, 340, 9; iis vacuantur superflua mulieribus excrementis scatentibus III, 135, 32 ss.; si vero ab ipsa natura et ab iis quæ bene se habent excernantur, exiliores et morbidiores fiunt mulieres III, 135, 36 ss.; quomodo ejus initio se habere debeat ostium uteri III, 211, 22 ss., cf 33 ss.; quomodo ubi colore potissimum carnem refert III, 211, 26 ss.; quomodo post eam III, 211, 29 ss.; decrescente luna fieri solet III, 136, 18 s.; ejus circuitus non ad amussim definitus est plerumque tamen luna decrescente fit, idque quare III, 354, 3 ss.; III, 397, 12 ss.; nonnullis tantummodo tertio quoque mense fit III, 136, 22 ss.; quibus parca est, per duos vel tres dies purgantur eæque parum affliguntur III, 136, 24 ss.; quibus parcior est, iis inprimis post partum crassior fit urina III, 123, 12 s.; aliis universa simul fit, aliis paulatim, III, 146, 27 s.; ante eam laborant omnes mulieres, idque quomodo III, 136, 28 s.; nonnullis mulieribus ter quovis mense fit, idque quibusnam III, 136, 45 s.; quibusnam copiosior, quibusnam parcior, idque quare III, 137, 14 ss.; si sano corpore æqualibus intervallis, nec inordinate fiat, bene fit III, 209, 40 ss.; si ita fiat, matrix bene habet aperiturque et accipit humorem a corpore transmissum III, 209, 42 ss.; si inordinate, aut rarius aut sæpius fiat, corpore sano, matrix accusanda est III, 209, 44 ss.; si parcior sit, quænam patiatur matrix III, 209, 48 s.; quænam si copiosior III, 209, 49 ss.; parcior evadit, si superflua alio quodam loco consumantur III, 210, 30 s.; si dissimilis et magis putrefacta quam sanis prodeat, utero male affecto, necessario dolores superveniunt III, 210, 7 ss.; si magis putrefacta prodeat quam sanis, vel inordinata, cura opus est, idque quare III, 210, 13 ss.; si intervallis tantummodo inordinatis, affectus est qui sine medela sanari potest, si mulier nihil peccaverit III, 210, 16 ss.; si una cum corporis habitu mutetur, matrix sana est III, 210, 34 ss.; itaque si ordine aut copia variet, ipso corpore mutationem subeunte, matrix in causa non est III, 210, 23 ss.; quod si fiat corpore sano, cura opus non est III, 210, 28 s.; si vero morbido quidnam significet III, 210, 30 s.; si majori copia prodeat, quia illuc vacuatur corpus, matrix cura non eget, sed corpus III, 210, 32 ss.; sanis nonnullis initio fluxus alba et putrefacta prodit, plerisque tamen versus finem III, 210, 11 ss.; incipit fluxu albo lacti simili odore carenti III, 210, 42 s., cf. III, 211, 25; si initio rubra sit, versus finem vero candidior, perfectissimæ mixtionis signum est III, 210, 42; qualem odorem alba hæc habeat III, 210, 46 s.; si ea deficiente sine hydrope attollatur venter, multi medici molam adesse dicunt, dummodo morbus diu duret III, 217, 18 ss.; deficit excrementis frigidis et humidis in ventrem confluentibus quia excrementa aliorsum consumuntur III, 217, 30 s.; item mulieri mammas præbenti III, 144, 31; III, 217, 31 s.; III, 412, 34 s.; nisi deterior fiat, vix fluxu sanguinis e naribus, vel hæmorrhoide vel varice affliguntur mulieres III, 52, 39 ss.; III, 337, 29 ss.; vitiata quomodo appelletur III, 52, 37 s.; deterius fit mulieribus hæmorrhoidas habentibus III, 144, 34 s.; item nonnullis mulieribus varices habentibus, idque quando III, 144, 37 ss.; ea cessante non nocet vomitus cruentus III, 144, 38 ss.; ea superveniente oboriuntur dolores apud mulieres quarum ostium uteri occlusum est III, 406, 38 s.; austro flante humidior est III, 397, 11; eam provocat coitus III, 373, 24 ss.; causa est cur apud mulieres magis spongiosæ et inanes sint mammæ III, 412, 3 s.; ea fluente si speculum intueantur mulieres, nebula sanguinea fœdatur III, 509, 6 ss.; postquam restiterit, nonnullæ mulieres barbam nutriunt III, 48, 15 s.; quonam ætatis anno cessare soleat III, 140, 47 ss.; ea carent viragines III, 367, 31; item mulieres nimis obesæ, idque quare III, 367, 20 ss.; excrementis morbidis plena est apud mulieres propter morbum steriles III, 367, 28 s., cf. *Purgationes seminales*; ejus absentia morbos mulieribus conciliare solet, ubi gravidæ non sunt III, 410, 16 s.; ea carent mulieres gravidæ III, 410, 7; hinc ejus absentia prægnantibus quoque molesta est III, 410, 14 ss.; inprimis tamen initio graviditatis, idque quare III, 410, 18 ss.; ea deficiente plerumque non concipiunt mulieres III, 136, 33 s.; III, 338, 15 s.; idque quare III, 338, 17 ss.; nec ubi redundat III, 338, 16 s.; idque quare III, 338, 20; concipiunt vero post eam III, 136, 31 ss.; III, 338, 17; idque quare III, 338, 21; nonnullæ tamen deficiente ea, vel fluente concipiunt, postea vero non, idque quænam et quare III, 136, 34 ss., 37 ss.; III, 338, 22 s.; conceptio nempe fit, ubi moderata ejus copia adest, sed non tanta ut semen eluere possit III, 338, 14 s., 27 ss., cf. 21; incipiente ea, vel dum adhuc debilis et parca est, vitales fœtus concipere nequeunt mulieres III, 140, 45 s.; non mirandum est si facta conceptione adhuc fiat III, 338, 30 ss.; ea tamen morbida, ideoque nonnisi raro et paucis fit III, 338, 32 ss.; plerumque aliquot dies post conceptionem perstat, idque quot, prouti marem vel feminam conceperit mulier III, 137, 34 ss.; si post conceptionem cesset antequam ad mammas se converterit, nausea et vomitu affliguntur mulieres III, 138, 38 ss.; apud nonnullas mulieres per totum graviditatis tempus præter naturam perstat, idque quare III, 136, 37 ss.; III, 408, 21 ss.; item secundum naturam apud multipara parva quæ multum seminis habent, e. g. apud leporem III, 408, 24 ss.; apud mulieres gravidas si perstat, fœtui nocet III, 408, 24.

Mensura (μέτρον); finitum est II, 311, 40; primo significat id quo quantitas cognoscitur II, 574, 31; II, 575, 2, 40 s.; deinde id quo qualitas II, 575, 40 s., cf. II, 574, 48; secundarie id est quo primo unumquodque genus cognoscitur II, 574, 36 s., cf. 29 s.; semper unum et indivisibile et principium est II, 574, 37 s., 44 s.; II, 575, 41 s., cf. II, 520, 16; II, 575, 15 s., 39; idque non ut commune II, 575, 10; sed ut simplex II, 574, 47; id ut nanciscantur quærunt aliquid quod unum et indivisibile sit II, 574, 46 s.; igitur accurata ea est cui nihil addere aut demere licet II, 574, 48 s.; semper rebus quas metitur congenera est II, 575, 22; interdum non unum numero sed plura est II, 575, 11 ss.; ad eam refertur mensurabile II, 526, 37 s.: in unoquoque genere minimum est II, 394, 19; omnibus eadem esse debet II, 636, 50; II, 629, 29 s.; communis competere debet rebus quæ secundum quantitatem comparari possunt II, 460, 11 s.; omnium ejusdem generis id est quod primum est II, 307, 1; omnibus partibus communis est, 475, 30; totum quod eo definitur nihil aliud esse videtur quam plures mensuræ II, 307, 18; mensuræ non est, sed principium II, 629, 28 s.; indivisibile est, vel secundum speciem, vel secundum sensum II, 629, 23 s.; quo modo opponitur mensuratis et mensurabili, sic unum opponitur multis et numero II, 580, 41 s.; II, 581, 1 ss., 12; id est quo modo relativa quæ non per se sunt II, 581, 3 s.; lineæ exstare nequit, idque quare IV, 47, 40 s.; semper eidem qua aquam metiuntur comparatur forma rei quæ augetur II, 443, 26; ei comparatur vir bonus II, 29, 20; II, 122, 30; II, 207, 25; unicæ subjicienda sunt consilia, ubi decernendum est, utrum hoc an illud facias III, 473, 36 s.

Mensuræ frumenti vinique (οἰνηρὰ καὶ σιτηρὰ μέτρα);

ubi emunt, majores, ubi vendunt minores sunt II, 60, 50; iis similes sunt jura legitima II, 60, 49.

Mensurabile; v. *Mensura.*

Mensurata; v. *Mensura.*

Mentha (μίνθη); in eam transmutatur calamentum IV, 28, 35; corpora refrigerat IV, 214, 31; cur eam belli tempore neque edendam neque serendam proverbio dicant IV, 214, 29 ss.

Mentiens; quamobrem hoc sophisma commenti sint sophistæ II, 77, 48; quomodo ejus tricis irretiatur intellectus II, 77, 50; ei similis difficultas oritur circa intemperantiam II, 77, 47.

Mentio; eam si quis de aliquo injecerit, res fortuita est, si illico adveniat III, 514, 24 ss.

Mentor; sollers esse videbatur, sed non prudens erat II, 157, 34.

Mentor filius; Hermiam comprehendit, 647, 30; procuratores ab Hermia institutos non removit, 647, 39; quum jam securi subditi omnia quæ absconderant aut deposuerant apud externos secum haberent ipsos comprehendit et omnia quæ haberent abstulit, 647, 41.

Mentores; ad Adriam habitant IV, 92, 44.

Mentorica; inter eam et Istrianam mons Delphium vocatus IV, 92, 42 ss.

Mentum (γένειον); quid III, 10, 31; ejus pili post omnes alios postumos nascuntur II, 48, 1 ss.; maximi sunt IV, 306, 28 s.; in eo apud nonnullas mulieres pili oriuntur, postquam menstrua restiterunt III, 48, 15 s.; id quidam hirsutius habent quam malas, apud alios contrarium obtinet III, 48, 36 ss.; quibus glabrum est, ii minus calvi fiunt III, 48, 39 s.

Mercatores (ἔμποροι); pars reipublicæ Platonis, 547, 37; eorum turba frequentare solet urbem ad mare sitam, 607, 34; in Ægina et Chio frequentes sunt, 548, 37; quomodo iis persuaserit Timotheus Atheniensis, ut nummum æneum recenter a se cusum argentei loco acciperent, 646, 7; quomodo eorum ope sibi subsidia paraverint Heracleotæ ad expeditionem contra Bospori tyrannos suscipiendam, 641, 54; gavisi sunt iis non opus esse ut merces ad heminam distraherent, 643, 3 ss.

Mercatura (ἐμπορία); ad alteram partem rei pecuniariæ speciem pertinet, 493, 6; ejus tres partes idque quænam, *ibid.*; quonam modo a se invicem differant, 493, 8; si quid e reditibus supersit, tantum semel cuique pauperi distribuendum est, ut eam inchoare possit, 596. 10; ex ea secundo loco reditum petere debet civitas, 639, 44; item tertio loco satrapa, 639, 38.

Mercenariæ artes (μισθαρνικαί); ab hominibus iisque volentibus quæstum faciunt, 635, 33.

Mercenarii (τὸ θητικόν); pars civitatis, 547, 26; quomodo a servis differant, 525, 36; in alia republica cives sunt, in alia non, 525, 41; nec in aristocratia nec in oligarchia cives esse possunt, 525, 42, 46; ubi prævalent, oritur ultimum genus democratiæ, 557, 23; iis non licet virtutis studio totos se dedere, 525, 44; iis carere non potest civitas, 611, 28; partim perpetuo ab agricolis, ab artificibus, a militibus et a consultatoribus distincti sunt, partim vicissim eorum munere funguntur, 611, 30; eorum vita prava est, nec aliquid cum virtute commune habet, 594, 14; facile concioni intersunt, 594, 18; iis animo similes sunt adulatores II, 46, 9; pertinent ad spectatores importunos, 633, 21; iis magis quam liberis hominibus convenit certaminum gratia musicam exercere, 632, 19; teste Theodecte probitatis causa civitate donati sunt, 378, 37; eodem judice, exsilio multandi, qui nefaria facinora patrarint, 378, 39; quarta classis civium Atheniensium, 519, 15; magistratus participes non erant, 519, 15.

Mercenarii milites; iis utuntur per bellum in oligarchiis quia plebi diffidunt, 572, 45; item corporis custodiam tradunt, 572, 52; multis civitatis jure donatis Syracusis orta est seditio, idque quando, 568, 16.

Merces; viro competit secundum Hesiodum II, 232, 7; præstituta viro amico sufficere debet secundum eundem II, 104, 39; sine ea imperari non potest, 637, 24; ea conductum causam dicere defensorem si insimulet adversarius, quidnam respondendum sit, 452, 18; earum quattuor genera, nempe pecunia, gratia, ultio et honor 452, 20; quænam de ea statuenda sint in democratia, 491, 45; ejus copia ubi suppetit, vel senatus auctoritatem deminuunt in democratia, 591, 42; in democratiis datur pauperibus ut concioni et judiciis intersint, 553, 20; 558, 21; 560, 28, 29; item danda est in politiis, 558, 25; in ultimo democratiæ genere solvitur pauperibus, ut judicis munere fungantur, 595, 44; non vero divitibus, 595, 43; sine ea in ultimo democratiæ genere vix cogi potest concio, 595, 38; quæ pauperibus solvitur ad concionem celebrandam, nisi reditus suppetant, divitibus perniciosa est, 595, 40; si detur iis qui concioni intersunt, oriri solet ultimum democratiæ genus, 562, 33; interdum non omnibus civibus popularibus danda est, ut concioni intersint, idque quando et quomodo, 560, 34; a demagogis aucta est Athenis fr. 248, a; idque præcipue a Callicrate fr. 248, b.

Mercurius; ejus alaria alata fr. 142, a; ejus filius Saos fr. 288, a; ei sacrum nonnulli esse dicunt Stilbonis circum III, 628, 49 s.; enthymemate apparenti per homonymiam dicitur omnium deorum maxime ad communicanda bona propensus (κοινωνικός), quia solus communis (κοινός) vocatur, 381, 16.

Mercurius; e lapide fit ablatione II, 257, 35; ei opposita est formæ privatio II, 257, 44; ejus materies lapis est II, 257, 45; potentia lapidi vel ligno inesse dicitur II, 521, 30; II, 568, 1; non inest II, 498, 32.

Mercurius Pausonis; v. *Pauso.*

Mercurius (planeta); longo temporis intervallo interjecto ac vix adscendit supra horizontem III, 558, 27 ss.; hinc ei comparant Pythagorei planetam quam cometas esse censent III, 558, 28 s.; solem æquans cursu anno suum orbem peragit III, 638, 37 s.

μέρη τῶν εἰδῶν· 292, 4.

Meretrices; iis largiri non debet tyrannus quæ a plebe tenuiter victitanti exegerit, 586, 12; quædam Athenis πεζαὶ μόσχοι vocabantur fr. 244, a.

Mergula; v. *Catarrhactes.*

Mergus (αἴθυια); avis fissipes est circa mare degens III, 152, 7; etiamsi volatile sit, ex aqua victum petit III, 2, 33; quonam anni tempore, quibusnam locis et quot ova pariat III, 82, 1 ss.; ovis incubat III, 82, 4; hieme non latitat III, 82, 5; quomodo tempestatem futuram significet fr. 159, 6.

Mergus (φαλαρίς); avis palmipes est III, 152, 9.

Meridies (μεσημβρία); diei pars tranquillissima idque quare III, 592, 24 ss.; IV, 194, 46 ss.; IV, 240, 19 s.; ideo qui interdiu fiunt terræ motus circa eam plerumque exsistunt III, 592, 22 s.; pars calidissima idque quare IV, 194, 44 ss.; IV, 242, 27 s.; in ea umbra minima, idque quare IV, 194, 41 ss.

Meridies; si parvam ad eam migrationem facimus, manifeste alius fit circulus terminans II, 409, 45 s.; item stellæ quæ super caput apparent, magnam ostendunt mutationem II, 409, 47 s.; migratione ad eam facta non eædem apparent stellæ ac si ad septentriones migremus II, 409, 48 s.; ab ea venti potissimum oriuntur, idque quare III, 585, 1 s.; cur eam versus habitantes nigros oculos habeant IV, 192, 30 ss; cur eam versus equæ subantes currant IV, 322, 34 ss.

Meriones; ejus Crossi epitaphium fr. 313, a.

μεριστόν· v. *Dividuum.*

Merope; filium hostem esse putans invite egit II, 26, 2; in *Cresphonte* quum in eo esset ut filium interficeret, cum agnovit, nec interfecit, 468, 24.

Merops; cum Bœoti vocant aeropem III, 104, 6 s.; qualis adspectu III, 183, 11 ss.; quot ova pariat et quonam anni tempore III, 183, 14; nidificat in ripis præruptis easque usque ad quattuor cubitos subit III, 104, 7 s.; III, 183, 15 s.; quidam contendunt eos vicissim parentibus victum præbere III, 183, 7 s.; idque non solum senescentibus, sed simulac valent III, 183, 9 ss.; apibus injuriam infert III, 198, 25 ss.; ideo eorum nidos alveariis vicinos tollunt apiarii III, 198, 31 s.

Merula (κόττυφος); rostrum puniceum habet III, 185, 16; eam magnitudine æquat turdus cyanus III, 185, 19 s.; item sturnus III, 186, 17; ea paulo major est caprimulgus III, 187, 23; ea minor cyanus III, 185, 24; ei similis, sed paulo minor est laïus III, 185, 13 s.; ea minus est minimum picorum genus III, 181, 10; ea majus medium magnitudine picorum genus III, 181, 11; eadem quæ illa edit collyrio III, 185, 42 s.; latitat III, 161, 11; quomodo vocem et colorem mutet III, 206, 40 ss.; certo anni tempore albæ fiunt fr. 175, b; e pilis et lana nidum sternit ejusque interiorem partem construit III, 183, 20 ss.; bis quotannis parit III, 84, 14 s; omnium avium maturissime parit III, 84, 16 s.; igitur primus ejus fœtus hieme necatur, secundus vero educatur III, 84, 15 ss.; turturi amica est III, 174, 33 s.; ei bellum ingerit atque cum ipsi tum ejus pullis noxia est crex III, 173, 45 ss.; earum duo sunt genera III, 185, 9.

Merula candida; nusquam nisi Cyllenæ in Arcadia occurrit III, 185, 12 s.; IV, 77, 22 s.; merulæ nigræ voce similis et magnitudine æqualis est III, 185, 10 s.; IV, 77, 23; luna lucente progreditur IV, 77, 24; difficillime interdiu capitur IV, 77, 25 s.

Merela (κίχλη); ejus descriptio fr. 177, a; saxatilis piscis III, 160, 11 s.; igitur per paria mares cum feminis et nidulantur et latitant III, 160, 11 ss; colorem secundum anni tempestates mutat III, 171, 7 s.; idque quomodo III, 171, 9.

Merx (ὤνια); earum pretium ab emptore æstimatur II, 105, 11; non discenda est ars pingendi ut in iis emendis errores vitemus, 626, 46; iis inquinare non licet forum liberum apud Thessalos, 614, 43; inquilinos eos nummo æneo recenter a se cuso emere posse mercatoribus dixit Timotheus Atheniensis, 646, 9; quomodo aucto earum pretio sibi pecuniam compararint Lampsaceni, 641, 48; quare eas coemerint Heracleotæ expeditionem in Bospori tyrannos suscepturi, 642, 1; gaudebant negotiatores simul universas Heracleotis vendere posse, 642, 4; quasdam emendi quum alicui mandatum detulisset Cleomenes, quomodo præcaverit, ne hicce pretium pro iis exigeret nimis carum, 649, 21 ss.; quasnam regi e vectigalium lege suppeditare debeant satrapæ, quæstio est administrationem regiam respiciens, 639, 26.

Meryx; v. *Ruminax.*

Mese; v. *Chorda media.*

Mesenterium (μεσεντέριον); membrana est III, 276, 27, cf III, 15, 9; eodem loco invenitur quo intestina III, 276, 2 s., cf. III, 15, 6 s.; ab intestinorum tractu tendit ad venas principales III, 276, 28 s., cf. III, 15, 8 s.; plenum est venis quæ ab intestinis ad venas principales tendunt III, 234, 51 ss.; III, 276, 29 ss. cf. III, 15, 9 s.; quomodo se habeant ejus venæ, e *Dissectionibus* et *Historia naturali* disci debet III, 234, 53; ad id a pancreate multæ vadunt venæ III, 42, 27 s.; ejus venæ in unam colliguntur quæ juxta intestinum porrigitur III, 42, 28 ss.; ad id æque ac a vena magna ab aorta tendunt venæ, sed multo minores III, 42, 41 ss.; ejus causa necessaria eadem est ac reliquarum partium III, 276, 32 s.; locus est per quem e ventre ad venas progreditur alimentum III, 276, 38 s., cf 43 s.; sanguine præditis proprium est III, 274, 23 ss.; III, 276, 33.

Meses; ad Aquilones pertinet III, 589, 29; intermedius inter Cæciam et Boream III, 589, 9 s.; huic nullus contrarius III, 589, 12 ss.; fulgura adducit III, 590, 30 s.; nives affert III, 590, 20 s.; ita vocatur Boreas Cauni IV, 45, 4.

μέσον· v. *Intermedium tempus.*

Mesopotamia Syriæ; in ea nasci dicuntur serpentes exigui qui indigenas non mordeant advenas vero infestent IV, 103, 25 ss.

Messana; in mari circa eam cur naves absorbeantur IV, 229, 46 s.

Messapius mons; Pæoniam a Mædica separat III, 204, 27 s.; eum incolit bonasus III, 204, 26 s.

Messenia in Triphylia; ad eam incoluerunt Caucones fr. 257, b.

Messeniaca concio; Callistrati citatur 408, 23.

Messeniacum bellum; sub id Lacedæmone agrorum æquationem protulerunt nonnulli, 573, 52 ss.

Messeniacus; Alcidamntis citatur, 340, 36; 375, 28.

Messenii; Lacedæmoniorum vicini, eorumque hostes, 511, 18; 512, 9.

Messis; antiquitus post illam inprimis otiosi erant II, 98, 48; post eam celebrabantur olim sacrificia et conventus II, 98, 46.

Messores; iis conductis segetem a muribus arvensibus devoratam viderunt agricolæ quam pridie secandam esse decreverant III, 131, 1 ss.

Meta; dubitatur an ab ea ad certaminis judices fiat iter, vel ratione inversa II, 3, 16.

μεταληπτικόν· v. *Recipiendi vim habens.*

Metalla; eorum digestio IV, 30, 20 ss.; in iis non est fluxus neque sudor IV, 30, 25 ss.; in iis terræ motus erit IV, 36, 51; ea percurrunt venæ rei affectui obnoxiæ II, 450, 49 s.; mures in iis inventi in insula parva ultra Chalybas posita IV, 79, 5 ss.; in Lydia circa Pergamum a Crœso culta IV, 83, 1 ss.; opifices in iis suffocati sunt atque longo post tempore eorum vasa in lapidem conversa inventa sunt et juxta hominum ossa IV, 83, 2 ss.

Metallica; corpora similaria sunt III, 623, 4 s.; terra et aqua constant, tum exhalatione ab utraque facta III, 618, 39 ss.; in terra exhalatione gignuntur III, 609, 17, 23 ss.; aliquatenus aqua sunt, aliquatenus vero non III, 609, 30 ss.; igitur omnia aquam ac terram continent præter aurum III, 609, 35 s.

Metallica ars (μεταλλευτική); pertinet ad tertiam rei pecuniariæ speciem, 493, 16; inter rei familiaris curandæ rationes secundum locum obtinet, 635, 30; e tellure quæstum facit, 635, 30; ejus multa sunt genera, 493, 16.

Metallis (de); citari videtur liber III, 618, 42.

Metallorum recrementa (σκωρίαι); omnium odor debilis fit, ubi exsuctus fuerit humor III, 485, 3 ss.

Metaphora; quidnam, 473, 51; poetica est figura III, 579, 46; earum quattuor species, 396, 34; 474, 1 amplificat elocutionem, 391, 46; inprimis discere facit, 396, 9; si nec aliena nec vulgaris est, accepta reddit enthymemata, 396, 29, 33; efficit ut argumentatio refutari nequeat, 296, 35; quomodo ab imagine differat, 390, 2, 9, 32; 396, 13; a propinquis, sed non manifestis duci debet, 398, 19; ea fiunt pleraque urbane dicta, 398, 28; si rite prolata fuerit, bene se habent cavillationes, 399, 4; quatenus ad eas referenda sint proverbia, 399, 47; quatenus hyperbolæ probatæ, 399, 52; quatenus ænigmata, 398, 34; quatenus urbane dicta, 398, 28; simplex quomodo differat a metaphora ex analogia ducta, 399, 30 ss.; magis acceptas reddit cavillationes, 399, 26; vitandæ cum in disputando, tum multo magis in definiendo, 167, 23; causa esse possunt, cur difficilius impugnentur definitiones vel problemata, 266, 10, 17; ea qui utitur secundum similitudinem transfert, 236, 40; ea qui utitur in definiendo minus peccat quam qui voces sensu non proprio adhibet, 236, 38; frequentius adhibita ænigmata facit, 475, 8, 9; ea fieri licet ænigma ejusmodi ut, dum dicis quæ sunt, conjungas quæ non possint esse, 475, 13; maxime interest, ut ad eam promptus sis, 476, 14; eas qui facile invenit sollers est, 476, 15; v. *Nomina peregrina*; eam maxime recipit heroicum metrum, 477, 38; iis utitur poeta ad enuntianda quæ imitatur, 479, 1; quomodo adhibeatur ad solvenda problemata vel reprehensiones poeticas, 479, 46; 480, 9; ea utitur oratio soluta, 387, 10; eam adhibent omnes, 387, 11; eam tanto magis colit oratio soluta, quanto pauciora habet adminicula, 387, 24; ex analogia ducendæ sunt, 387, 28; si ornare velis e præstantioribus sumendæ sunt, si vituperare e deterioribus, 387, 33; quæ fiunt ignobilibus vocibus improbandæ sunt, 387, 54; in rebus quæ nomine carent e cognatis et congeneribus petendæ, 388, 1; e pulchris rebus ducendæ sunt, 388, 9, 22; egregiæ peti possunt ex ænigmatibus bene confectis, 388, 7; emolliendæ sunt correctionibus idque quibus fr. 126, b; inconvenientes fiunt vel propter ridiculum, vel propter nimiam granditatem, vel propter obscuritatem, 389, 37; inconvenientes frigidam reddunt elocutionem oratoriam, 389, 36; conveniunt iambis, 389, 34; 476, 19; iis utuntur etiam poetæ comici, 389, 38.

Metaphora ex analogia; quomodo a simplici differat, 399, 30 ss.; ea inprimis valent imagines, 399, 30 ss.; acceptissima est, 396, 35; 397, 44; ab utraque parte sibi respondere debent, 390, 36; quomodo fiat, 474, 11; in ea interdum addunt id ad quod refertur ei pro quo dicitur, 474, 14; in ea nonnunquam deest nomen analogum, 474, 20; ea quoque ita uti licet ut, dum prædices, neges aliquid proprium, 474, 26, cf. 392, 12.

Metaphysica; eorum l. I (t. II, p. 477) citari videtur nomine οἱ πρῶτοι λόγοι II, 491, 53; nomine *olim determinatorum* II, 490, 32; (t. II, p. 470) II, 584, 33; l. II (t. II, p. 496) nomine *Dubitationum* II, 575, 45; l. III (t. II, p. 504 ss.), 132, 13; l. IV (t. II, p. 518-520) II, 573, 35 s.; (t. II, p. 522-523) II, 577, 48; (t. II, p. 523) II, 569, 37; (t. II, p. 524-525) II, 564, 16 v. Πολλαχῶς λεγόμενα; (t. II, p. 526-527) II, 581, 4; l. V, (t. II, p. 534-535) III, 219, 33; (t. II, p. 536, 6 ss.) nomine librorum *de Philosophia* III, 222, 33; l. VI (t. II, p. 544) nomine τῶν περὶ τῆς οὐσίας λόγων II, 570, 11; (t. II, p. 545-546) II, 560, 37; (t. II, p. 551-552), 26, 24; II, 537, 27; (t. II, p. 553) nomine sermonum de *Substantia et de ente*, II 576, 1; l. VIII (t. II, p. 564 ss.) II, 259, 33; (t. II, p. 568 s.) II, 521, 32; (t. II, 572-573) II, 537, 33; l. XI (t. II, p. 605-604) II, 592, 48 s.; (t. II, 605 ss.) nomine *de Philosophia prima*, III, 521, 1 s.

Metapontinus; amoris causa tyrannum interfecit II, 209, 14.

Metapontium; juxta id Gargaria in Italia IV, 94, 19.

Metapontus; patria Hippasi II, 472, 43 s.; ibi et Crotonæ eodem die conspectus est Pythagoras fr. 69, a.

μεταξὺ (τὰ)· quæ cum de aliis prædicantur, tum alia de iis, 72, 12, 23; de iis inprimis fiunt quæstiones ac disceptationes, 72, 25.

Meteora; eorum causa materialis sunt elementa III, 553, 6 ss.; eorum causa movens est potentia lationis circularis III, 553, 10 ss.

Meteorologia; quidnam sit ejus argumentum III, 552, 8 ss.; jam eodem nomine ab omnibus antiquioribus designabatur III, 552, 7 s.

Meteorologica; insequuntur ll. *de Generatione et corruptione* III, 552, 6 ss.; ea insequuntur ll. *de Animalibus et Plantis* III, 552, 21 ss.

Citantur eorum l. I (c. 13) IV, 31, 25; l. II (c. 2) IV, 33, 35; l. IV (t. III, p. 619) III, 361, 31; (t. III, p. 610, 35 ss.) III, 423, 28; III, 233, 30 ss.; III, 389, 28 s.

μετεωρολόγοι· v. *Sublimibus rebus studentes.*

μεθεκτικόν· v. *Participandi vim habens.*

Methodica; citantur, 314, 25.

Methodus; unaquæque bonum aliquid appetit II, 1, 1; ejus ad problemata divisio fr. 107, b.

μέτοικοι· v. *Inquilini.*

μεθύειν· etymologia fr. 64, a.

Meton; pater Empedoclis fr. 25, a.

μητραγύρτης· ejus et δᾳδούχου differentia, 387, 41.

Metrica; in iis eandem vim dictio habet ac in orationibus, 462, 33; in iis considerantur elementorum differentiæ 472, 47; item syllabarum, 473, 4.

Metrici; ab iis inquirendum est quomodo a se invicem differant literæ quæ lingua et quæ labiis efferantur III, 249, 45 s.

Metronomi; magistratus apud Athenienses fr. 245, a.

μητρόπολιν· 412, 7.

Metrum; ea rhythmi segmenta sunt, 393, 24; 459, 27; iis carere debet oratio, 393, 15, 25; eo utitur epica poesis, 457, 24; 475, 35; item tragœdiæ, comœdia ac dithyramborum nomorumque poesis, 458, 6; 481, 19: plura miscere ineptissimum est, 477, 41; solo nonnullæ tragœdiarum partes absolvuntur, 461, 16; eorum compositio dictio vocatur, 461, 16.

Metrum heroicum; v. *Heroicum metrum.*

Metra nuda (ψιλομετρία); iis et sermonibus modo honestos, modo improbos, modo similes imitantur, 458, 22.

Metuenda; quænam, 353, 35 s.; ea sunt quæ misericordiam movent, si aliis insint, 359, 30; eo magis sunt quo difficilius corrigi possint vel auxilium admittant, 354, 17,

Metuendi; eorum amici esse non possumus, 352, 52, cf. *Formidabilis.*

Metuens; ei latere convenit II, 46, 4; eorum corpus refrigeratur IV, 258, 6 s.; idque quare IV, 157, 43 s.; cur calore introrsum collecto, non percalidi et audaces sint IV, 256, 15 ss.; pallent IV, 183, 47; idque quare fr. 209, a; cur tremant IV, 256, 3 ss.; cur tremant inprimis voce et manibus et labro inferiori IV, 257, 26 ss., 38 ss.; cur voce tremant IV, 180, 21 ss.; IV, 185, 37 ss.; cur vocem acutam emittant IV, 180, 27 ss.; IV, 308, 12 ss.; singultiunt IV, 301, 46; cur sileant IV, 258, 3 ss.; cur nonnulli sitiant ut qui castigationem subituri sint IV, 256, 6 ss.; cur sitiant et rigeant IV 257, 46 ss.; iis interdum alvus relaxatur III, 278, 35; IV, 123, 45; IV, 257, 51 s.; IV, 258, 20 ss.; alii urinam emittunt III, 278, 35 s., cf. 38; IV, 258, 20 ss; iis murmur ventris concitatur IV, 258, 39; multi genaturam emittunt, idque quare IV, 135, 24 s.; IV, 258, 45 s.; bilem dejiciunt IV, 257, 42; testiculos contrahunt IV, 257, 42; IV, 258, 34 ss.; iis cauda submissa est IV, 322, 9; ferula lata vel manibus verberantur, ut sedentur IV, 256, 43 s.; ubique magis quam confidentes inquirere conantur IV, 193, 1 ss.; nunquam negligunt, 350, 23; multa omittunt eorum quæ dictu factuve sibi necessaria erant IV, 262, 35 ss.; interdum sedari nequeunt, sed semper eodem revertuntur III, 499, 13 ss.; hi similes sunt carmina aut nomina aut orationes quædam recitare admodum assuefactis eaque vel invitis recitantibus III, 499, 16 ss.

Metus; quidnam III, 297, 18 s.; refrigeratio quædam est, 364, 50; III, 235, 35; IV, 172, 32; IV, 181, 31; semper cum aliquo refrigerio conjunctus est III, 523, 8 ss.; eo refrigerantur partes superiores III, 549, 45 s.; IV, 124, 38 s.; per eum refrigeratur cordis sanguis III, 260, 25 ss.; ei favet cordis temperamentum aquosum III, 235, 35 s.; eo calor subterfugiens ac sese contrahens saltum cordis efficit III, 549, 46 s.; inde eo interdum moriuntur animalia III, 549, 48 s.; quæ propter eum improba sunt animalia magnum cor habent, idque quare III, 260, 28 ss.; animæ affectus est II, 138, 17; II, 194, 49; ægritudo quædam est IV, 258, 3; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 39 ss.; est nempe certus quidam cordis motus III, 439, 45 s.; homini et reliquis animalibus communis est III, 145, 8; propter eum multiformis fit chamæleo III, 297, 17 s.; eo sitim afferri posse militum fugatorum argumento probatur IV, 256, 33 s.; a trepidatione oritur IV, 258, 23 s.; eo abrepti circa sensus fallimur III, 509, 51.

Metus; quidnam, 353, 27; mali exspectatio est II, 31, 35; cum fortitudini tum audaciæ contrarius II, 207, 38 s.; pudoris genus non est, 214, 36; quidam pudor est IV, 183, 46; τῷ θυμοειδεῖ inest, 214, 39; simul cum ira exstare nequit, 350, 34; 364, 6; rerum terribilium eodem modo exsistit ac pudor II, 51, 35; mortis perculsi pallescunt II, 51, 37; terribilium rerum corpori inesse videtur II, 51, 38; eo moriuntur quidam appropinquante periculo, qui longe distans cum fiducia sustinebant II, 147, 2 ss.; ejus defectu qui modum excedit nomine caret II, 20, 46; II, 32, 37; ei obtemperant plerique II, 127, 34; quinam in eum proclives, et quanto et a quibus metuant, 354, 26; similes spectat, 466, 35; tenemur eorum quos nobis nocere posse arbitramur, 348, 6; ejus gratia obsequiosi sumus, 456, 25; communis vel inimicissimos conciliat, 570, 20; etiamsi nonnulli admodum in eum proclives sint, tamen omnes aliquotenus eo afficiuntur, 633, 6, 12; eo afflicti musicæ ope purgationem sortiuntur et cum voluptate levantur, 633, 14; eum infligere non debent res quæ nec a vitio nec a nostra culpa pendent II, 31, 44; hujusmodi rerum qui tenetur interdum per similitudinem fortis vocatur II, 31, 45; ad eum pertinet, si quis eo angatur quod ex aliena prosperitate sibi aliquid malum eventurum esse putet, 360, 11; propter eum fiunt reipublicæ conversiones, idque quomodo, 566, 39; 568, 7; item monarchiæ, 580, 53; 581, 54; ad consultandum excitat, 354, 37; pertinet ad affectus quos apud judicem movere conatur orator, 347, 20; quomodo eum apud audientes movere debeamus, 354, 39; ei contraria fiducia, 354, 48; ejus excitatio pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 12; petitur ex iisdem locis in actione e quibus in oratione, 472, 15.

Metu vacuus; aut nihil, aut parum, aut leniter, aut vix timere videtur II, 208, 18; non idem qui fortis II, 146, 46.

Metuti; iis non irascimur, 350, 33.

μιαιφόνος· v. *Sicarius.*

Miccalus; exemplum citatur, 79, 50.

μικροπρεπής· v. *Parvificus* et *Illiberalis.*

μικρόψυχος· v. *Humilis animo.*

Midas; quomodo eum mortuum esse fingant, 461, 15; ejus cum Sileno sermo fr. 50, a, b; eum esse, Mylliam quendam admonuit Pythagoras fr. 69, b.

Migrantia animalia; v. *Animalia migrantia.*

Migratio; ei pro portione respondet latitatio III, 159, 23.

Milesia terra; in quibusdam ejus partibus inveniuntur cicadæ, in aliis desunt III, 168, 40 ss.

Milesii; iis imperavit Phobius Nelides fr. 277, b; item Phrygius fr. 278, a; Naxum obsederunt fr. 279, b; magnum numerum Prienensium occiderunt fr. 286, b; coloniam Cium deduxerunt fr. 264, b; luxuriæ et voluptatibus succubuerunt fr. 278, a; proverbium inde dictum fr. 278, a; quidnam de iis dixerit Demodocus II, 84, 50.

Miletus; ibi omnia utensilia olearia conduxit Thales, ut sibi pecuniam faceret, 493, 40; patria Thaletis II, 404, 41 s.; Anaximenis III, 591, 1; quomodo ibi orta sit tyrannis, 571, 3.

Militantes; apud nonnullos non solum ex his, sed etiam ex iis qui militaverant constabat respublica, 558, 40; ex iis post regni abrogationem constabat respublica, 558, 44.

Militaria impedimenta; v. *Impedimenta militaria.*

Militares magistratus; iis bis fungi licere oportet vel in democratia, 591, 33.

Militaris peritia; ea abuti licet, etiamsi res sit optima et utilissima, 312, 33.

Militaris res; ei qui præpositi sunt magistratus, in majori splendore sunt, 599, 27; ejus peritorum ratio habenda est in eligendo agro ad urbem condendam, 607, 16.

Militaris scientia; ea carebant prisci Græci, 558, 48; eam discunt regum filii, 524, 11.

Militaris vita; multas virtutis partes continet, 512, 11.

Milites; in re bellica peritia eminent II, 33, 44; fortes videntur quia reliqui ignorant inanes belli timores II, 33, 46; fortitudine experientia freta præditi non vero fortitudine vera II, 146, 1; armis ita uti noverunt ut ipsi maximum damnum inferant, minimum vero detrimentum accipiant II, 33, 47; comparantur armatis qui cum inermibus, vel athletis qui cum privatis certant II, 34, 2; ignavi fiunt ubi modum excedit periculum, vel ubi copiis et apparatu destituti sunt II, 34, 5; non optimi sunt qui fortissimi, sed qui præter fortitudinem nullum aliud bonum habent II, 35, 39; quanam re a copiis civilibus differant II, 34, 9; ad Hermæum terga dederunt, dum resistebant ac moriebantur copiæ civiles II, 34, 9; iis carere nequit civitas, 610, 19; pars civitatis sunt 547, 27, 49; 548, 2; 610, 43; 611, 29; eorum robore ac multitudine bello superiores fimus, 419, 24; 546, 30; civitati necessarii sunt, nisi invadentibus servire velit, 547, 27; prima civium classis in republica Hippodami Milesii, 508, 21; ex publico agro victum petebant, 508, 25; necessario parum aberat, quin eorum servos fecerit agricolas et artifices 508, 52; necessario ex iis creari debebunt summi magistratus, 509, 3; si ipsi communem agrum colant, ab agricolis non different, 509, 18; quando eos in rempublicam suam recipiat Socrates (Platonicus), 547, 41; iidem esse possunt qui agricolæ vel artifices, 547, 53; 548, 15, iis viribus opus est, 610, 50; quatenus iidem esse debeant ac consultatores ac judices, quatenus non, 610, 49; eorum munere fungi debent adolescentes,

611, 4; partim perpetuo ab agricolis, a mercenariis, ab artificibus et a consultatoribus distincti sunt, partim vicissim eorum munere funguntur, 611, 30; non iidem esse debent qui agricolæ, 612, 21; non nuper tantummodo animadverterunt eos ab agricolis distinguendos esse, 611, 32; eorum ab agricolis distinctionem in Ægypto instituit Sesostris, in Creta Minos, 611, 37; ad hunc usque diem in Ægypto et in Creta ab agricolis distinguuntur, 611, 35; quo tempore eorum adventus exspectabatur, decimam de mercedibus quæ importarentur, exigendam in usum revocavit Antimenes, 649, 50; ad eos dimittendos quomodo sibi pecuniam compararint Chalcedonii, 642, 19; iis quum viginti talenta deberent Clazomenii, ducibus quotannis quattuor fœnus pendebant, 643, 46; quomodo iis quotannis unius mensis stipendium subtraheret Cleomenes, 650, 37 s.; quare eorum cadavera extra portam efferendi jus vendiderit Condalus, 643, 9; eos cogebat Cotys, 647, 23, 30; iis pecuniam debebant Cyziceni, 642, 30; eos plebiscito vetuerunt Cyziceni divites seditione victos interficere, 642, 30; quomodo iis aliquamdiu stipendiis non solutis usus sit Didales, 646, 35 ss.; iis quotannis per sex dies nec stipendium, nec annonam militarem distribuebat Memnon Rhodius, 648, 1; ut eos sine stipendio dimitterent quomodo spe lucri duces permoverit Stabelbius, 650, 45 ss.; quomodo eos tractaverit Timotheus Atheniensis, 646, 6 ss.
Milites classici (ναυτικὴ δύναμις, τὸ ἐπιβατικόν); omnino democratiæ congruunt, 597, 16; penes eos summum imperium in navigationem est, 608, 19; liberi homines sunt, 608, 19; e peditum numero sumendi sunt, 608, 19.
Milites gregarii; sine iis inutiles sunt duces, 651, 2
Milites mercenarii; v. *Mercenarii Milites.*
Militia; ei idonei sunt pastores, 594, 10; eam qui detrectat, commune lædit, 340, 42.
Militia in eponymis; quidnam apud Athenienses fr. 250, a.
Milium (κέγχρος); magnitudine æquat cyprini ovum III, 117, 13; minor eo est res e qua procreantur vermes pusilli qui deinde in erucas mutantur III, 93, 33; eo saginantur sues III, 154, 25; in vase eo pleno, quum inclusa esset mus gravida, paulo post inventi sunt musculi centum et viginti III, 133, 40 ss.; ejus granum sonare asserebat Zeno si totus modius, ubi effunditur, sonum edat II, 341, 30 s.; fieri tamen possit ut granum in nullo tempore moveat aerem quem movet modius II, 341, 32 ss.; ejus decies millesima pars visa latet, etiamsi non aderit visus idque quare III, 488, 32 ss.; in ejus grano esset cælum, si res tunc in loco esset quum eodem tempore esset quo locus II, 303, 31 ss.; quomodo magnum dicatur, 8, 20.
Milon, Crotoniates; vorax erat fr 266, a; ei parum erit quod exercitia inchoanti nimium II, 29, 27.
Miltiades; ejus decretum quomodo Atheniensibus in mentem revocaverit Cephisodotus, 396, 45.
Milvus (ἰκτῖνος); uncunguis avis est III, 150, 32; III, 161, 19; eum magnitudine æquat buteo III, 150, 35; calidum ventriculum habet atque eapropter exiguum lienem III, 265, 13 ss., cf. III, 30, 10 ss.; fel modo jecori applicatum, modo ad intestina porrectum habet III, 31, 3 s.; quia mediæ magnitudinis avis viginti dies incubat III, 109, 42 s.; quot ova pariat, quot pullos educet III, 109, 43 ss.; interdum bibunt, etiamsi raro III, 152, 25; alii eorum latitant, alii abeunt idque quinam III, 161, 3 ss.; jam visi sunt e cavernis prodeuntes quo tempore primum apparent III, 161, 8 s.; paucis diebus latitant III, 161, 19; harpæ et piphingi amicus est III, 174, 32; corvo unguibus et rostro robustior est III, 173, 20 s.; ideoque ei cibum subripit et bellum infert III, 173, 19 s.; apud Elidenses sunt qui carnem per macellum ferentibus eripiant, quæ immolantur vero non tangant IV, 98, 7 ss.; qui ei similes habent internos oculi angulos pravi sunt III, 9, 9 s.
Mimnermus Colophonius; elegiaca carmina scripsit fr. 28, b.
Mimi Sophronis vel Xenarchi; quid iis cum Socraticis sermonibus commune sit, 457, 27, fr. 24, a.
Mimus; cur id esse malit quam orator aut astronomus IV, 204, 22 ss.
Mina; principium et unitas ponderis, 145, 25; decem tanquam exemplum citantur II, 59, 10; plumbi quando gravior, quando levior sit talento plumbi II, 428, 48 ss.; nihil vetat a duobus haberi, etiamsi neuter habeat, 252, 19; qui centum contulit non æque civitatem participare debere putant oligarchiæ vindices ac qui unam, 529, 17.
Minera (*in vers lat. l. de Plantis, e. gr.* IV, 30, 20; 31, 51); v. *Metalla.*
Minerva; idem atque Luna fr. 348, b; in Creta nata est fr. 349, a; Asterem gigantem occidit fr. 311, 6; ejus filius est Apollo, fr. 348, b; ei artes et scientiam tribuere solemus, 632, 12; quam ob rem tibiæ usum rejecerit, 632, 9 ss.; ab ea Zaleucus leges accepit fr. 275, a; Ulyssem prætulit, 324, 37; ejus templum Athenis erat in arce, 641, 25; quidnam ejus sacerdoti pro quoque mortuo vel recens nato solvere jusserit Hippias Atheniensis, 641, 25: ejus statua Athenis fr. 241, b; quonam artificio in ejus scuto a Phidia expressa sit facies III, 629, 49 s.; item nomen IV, 104, 38 ss.; ejus imago in veste Alcimenis expressa erat IV, 91, 1.
Minerva Achaica; ejus templum in Daunia IV, 94, 28 s.; in eo Diomedis et sociorum ejus arma asservabantur IV, 94, 29 ss.
Minerva Hilenia (cf. *Præfat.* t. IV, p. 3); unde ita appellata IV, 94, 26 s.; in ejus templo Gargariæ in Italia Epei instrumenta dedicata erant, IV, 94, 20 ss.
Minerva Sospes; ei statuam Nicanoris Stagiris dedicari jubet Aristoteles fr. 332, b.
Minimum (ἐλάχιστον); ex eo entia composuerunt cum Platonici, tum alii quidam (nempe atomorum sectatores II, 624, 29 s.; vulgo mirum videtur, si eo non quamque rem metiri liceat II, 471, 34 s.; etiam maximum reciperet si plenum aliquid recipere posset, aiunt inanis assertores II, 292, 42; quod est, manus non longe jacere potest IV, 234, 10.
Minima magnitudo; v. *Magnitudo minima.*
Minister (διάκονοι); artibus pro instrumento est, 485, 2; instrumentum pro instrumentis est, 485, 5; iis opus non esset, si instrumentis sponte opere suo fungerentur, 485, 11; multa actiones (διακονικὰ) quæ iis congruere videntur, adolescentibus liberis dedecori non sunt, 617, 42; præproperi currunt antequam audiverint omne quod dominus dixerit II, 82, 15; qui tales habent, ut facile pœnam effugiant, hi sibi idem eventurum esse sperant, 338, 14.
Ministrorum ars; aliquatenus incumbit ars pecuniæ quærendæ, 492, 26.
Minium (μίλτος); id colore æquant tinnunculi ova III, 104, 31.
Minorari; IV, 35, 34.
Minos; ab eo non interfecti sunt liberi Atheniensium fr. 254, a; eum fugit Dædalus IV, 87, 23; eo longe antiquior Sesostris, 612, 7; primus Cretensium leges or-

dinavit, 515, 14; leges a Jove accepit fr. 269, b; maris imperium tenuit, 515, 20; insulas alias cepit, alias coloniis frequentavit, 515, 21; Siciliæ bello illato circa Camicum mortuus est, 515, 22; milites ab agricolis distinxit, 611, 38; ejus tempore jam in Creta fiebant convictus publici, 611, 40; ad victus parsimoniam et mulierum separationem multa sapienter excogitavit, 515, 47; ne nimii procrearentur liberi, puerorum amorem instituit, 515, 50.

Minus; πρός τι, 10, 7; ad majus refertur, 10, 7; ei semper inimicum majus secundum Euripidem II, 219, 18; non omne parum est II, 581, 8; minoris quoque principium est IV, 163, 7 s.; medio contrarium est II, 206, 15; semper a contrarii mixtione pendet II, 314, 31; id minori addit natura, non vero vice versa III, 290, 20 ss.; in unoquoque genere facilius dividitur et distrahitur II, 481, 36 s., 39; in æquali tempore minus alterat, idque pro portione defectus II, 376, 52 ss.; citius fit quam majus, si ambo simul inchoantur III, 429, 45 s.; ex eo parcius affluit alimentum III, 429, 50 s.; facilius concoquitur III, 412, 24; probatur eos, qui id sponte accipiunt injuriam non pati II, 159, 13; qui tribuere noluit, gratiam non init, 358, 21.

Minora; eorum rationes semper in majorum rationibus continentur II, 418, 12, cf. 40; celerius ad finem perveniunt III, 409, 43 ss.

Minora animalia; v. *Animalia minora.*

Minus et magis; non fiunt intermissione II, 298, 16.

Minus extremum; v. *Extremum minus.*

Minus natura quod fieri solet; si factum est, factum erit etiam quod magis, 369, 7.

Minutiæ; qui propter eas crimen infert, male audit, 449, 10.

Mirandum; eo præcipue evenit quod non conspicimus eum qui agit, 478, 10; in tragœdiis effingendum est, 478, 8; jucundum, 478, 14.

Miscela (μῖγμα); Anaximandri et Empedoclis materies erat II, 601, 2 ss.; ejus pars amor apud Empedoclem II, 610, 14; eam interimit contentio, etiam non contraria sit II, 636, 18 s.; unum quid esse solet III, 490, 38 s.

Miscentur (quæ); perstare non debent II, 452, 2; separabilia esse debent II, 452, 4, 6 s.; si in particulas adeo parvas dividantur ut sensibus non amplius pateant et hæ sibi invicem apponantur, nondum mixta sunt II, 452, 19 ss., cf. 29 s.; manifesto ex separatis coeunt et rursus separari possunt II, 452, 13 s.; neque perstant, neque intereunt II, 452, 14 ss.; II, 453, 25 s.; eorum potentia superest II, 452, 16 s.; multos excessus delent II, 462, 18 s.; eorum color non solum cominus, sed etiam eminus et undelibet unicus esse videtur III, 481, 38 s.; unde constat eorum colores quoque misceri III, 481, 44 s.

Misceri; omnia omnibus non possunt II, 452, 6; II, 635, 51.

Miserabilia (ἐλεεινά); quomodo ab atrocibus (δεινοῖς) differant, 359, 24; quomodo de iis dicendum sit, 392, 24; nihil eorum efficit, si alter alterum occidit eorum qui nec amici nec inimici sint, 467, 45.

Miserabilia et terribilia (ἐλεεινὰ καὶ φοβερά); eorum imitatio tragœdia, 461, 13; 464, 47; 465, 36; 466, 23; quando maxime fieri soleant, 464, 48; magis miranda sunt si propter se invicem fiant, quam si sponte et fortuito, 464, 49; vel ex adspectu nascuntur vel e factorum compositione, 467, 26; meliori poetæ convenit ea e factorum compositione nasci, 467, 28, 37; ab arte alienum est, si a spectatione parentur, 467, 33.

Miseratio (οἶκτος); non movenda est in narratione, 406, 2.

Miserationes; Thrasymachi citantur, 385, 49.

Misericordia (ἔλεος); quidnam sit, 358, 27; animæ affectus II, 18, 21; II, 138, 17; sine corpore locum habere nequit III, 432, 34; non eam agit anima, sed ea ipsa homo idque quomodo III, 439, 51 ss.; ei inest excessus et defectus II, 19, 44; sequela est liberalitatis II, 245, 12; ei opposita est indignatio, 359, 47; ad bonos mores pertinet, 359, 51; ei aliquoties opposita esse videtur invidia, sed immerito, 360, 4; eam impediunt cum indignatio, tum invidia, 360, 26; interdum tribuitur actionibus invite factis II, 24, 17; II, 25, 44; eam sentit interdum iratus, ubi nimium malum inflixit, nunquam vero qui odit, 353, 19; in eam proclives sunt adolescentes, idque quare, 364, 23; etiamsi nonnulli in eam valde proclives sint, tamen omnes aliquatenus ea afficiuntur, 633, 6, 11; ea afflicti musicæ ope purgationem sortiuntur et cum voluptate levantur omnes, 633, 14; ea dignus est qui natura, vel morbo, vel vulnere cæcus est II, 30, 38; quinam eam sentiant, vel non sentiant 358, 34 s.; quænam eam moveant, 359, 5 ss.; eam non movet, si quis virtutem abjiciat, 360, 35; quæ eam movent, si aliis eveniunt metuenda sunt, 354, 21; 359, 30; erga quosnam eam sentiant, 359, 19 ss.; 467, 34; ea se præditum esse perhibere debet orator in proœmio orationis judicialis, 448, 30; item ea carere adversarium, 448, 33; pertinet ad affectus quos apud judicem movere conatur orator, 310, 18; 347, 20; quomodo excitanda sit docebant rhetores Aristotelis æquales, 310, 18; ejus excitatio pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 12; petitur ex iisdem locis in actione e quibus in oratione, 472, 15; eam qui movere volunt, habitu et voce et vestibus et gestu miserabiliores esse debent, 359, 35; quando ad eam commovendi sunt auditores in dissuasione, 444, 24; in dissuasione eodem modo excitatur ac in suasione, 445, 45; quomodo excitanda sit, 444, 39 s.; si sciamus quosnam misereantur omnes, facile miserabilia efficere poterimus quæcunque voluerimus, 444, 36; ad eam judices orator excitare debet defensor idque quomodo, 453, 15 ss.; eam erga se apud judicem in peroratione commovere debet accusator, 451, 9, cf. 410, 18; quomodo impediendum est, ne eam sentiant judices, 361, 26.

Misericors; sapiens et ignavus et modestus est IV, 6, 19; ita natura est IV, 266, 26; ejus signa IV, 6, 14 ss.; in eum clementes sumus, 351, 2; talis redditur vino IV, 265, 43 s.

Mitis; morum ergo laudatur II, 14, 29.

Mithridates; et propter contemptum et lucri causa Ariobarzanem aggressus est, 582, 21.

Mitylenæi; eorum portum infestat Cæcias IV, 45, 11, s.

Mitys; ejus statua occisorem cadendo interfecit, 465, 2, cf. *Bitys.*

Mitys; linimentum est quo illinitur alvearii introitus III, 195, 41 ss.; quomodo se habeat III, 195, 43 s.; ceræ repurgamentum esse videtur III, 195, 44; adversus percussiones et suppurationes remedium est III, 195, 45 s.; eo hebetior et minori vi medica præditus est pissoceros III, 195, 47.

Mixidemides; in Areopago causam dicere recusavit, 377, 43.

Mixolydius concentus; eo potius ad fletum contracto animo movemur, 630, 20.

Mixtile (μικτόν); respectu cognominis dicitur II, 453, 29; id ab ortui et interitui obnoxio distinguere voluisse videntur qui mixtionem omnino esse negant II, 451, 44 s.; ea sunt quæcunque ex agentibus contrarietatem habent, idque quare II, 453, 2; item quæ facile limitantur, et dividuntur et afficiuntur, idque quare II, 453, 6 ss., 24; item quæ facile limitantur et in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur II, 453, 27 ss.; nonnulla eorum balbutiunt et in utramque partem vergunt II, 453, 15 s.; nonnulla vix mixtilia videntur ita ut alterum eorum receptaculum, alterum forma esse videatur II, 453, 16 ss.

Mixtio (μῖξις) (*aliorum de ea opiniones*); ei generationis causam tribuit Empedocles II, 460, 43, 49, cf. II, 433, 8 s.; II, 517, 33; ex elementis inordinatis fieri posse censet Empedocles, ut exinde proveniant res naturales, ut ossa et carnes II, 413, 45; eam fieri putat Empedocles ubi meatus sibi invicem respondent II, 447, 51 s.; ei certum quendam cæli locum adsignant Pythagorei II, 481, 39 ss.; item certum quendam numerum II, 481, 41 s.; eodem modo Plato II, 481, 49; eam omnino fieri posse negant nonnulli, idque quomodo II, 451, 34 ss.; eam ab ortu et interitu distinxisse videntur qui eam esse negant II, 451, 43 s.; de ea excepto Democrito, nemo aliquid protulit quod mentione dignum sit II, 434, 23.

Mixtio (*ejus definitio etc.*); quidnam III, 675, 54 s.; revera exstat II, 451, 34; II, 452, 39 s.; II, 453, 22; hujus verbi notio non rite determinata est II, 444, 29 s.; ea res unum fieri possunt II, 620, 33; quatenus ei similis sit accretio II, 443, 48 s., cf. II, 453, 24 s.; quomodo a temperatione differat, 209, 19, 34; sine contactu obtinere nequit II, 444, 46 s., 49 s.; igitur antequam de ea sermo fiat, de contactu dicendum est II, 444, 44; probatur res non esse quæ sensum solummodo spectet II, 452, 18 ss.; II, 453, 27; si idem esset quod compositio, obtuse videnti aliquid mixtum esse videretur quod alii non ita II, 452, 28 s., 36 s.; II, 453, 26; nonnullorum sensibilium actus et essentia et forma est II, 559, 30, 44; oppositis vero non essentia est II, 559, 31; quæritur an ea constet bonitas quam rebus impertit natura II, 636, 41; in ea fortuna aliquid valere potest II, 460, 44 s.; causa esse nequit cur semper vel plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 42 s.; in ea prædominans semper augeri dicitur II, 442, 54; non solum, ut nonnulli censent, minimarum particularum appositione fit, sed etiam penetratione mutua III, 481, 29 ss.; fit solummodo minimarum partium appositione, ubi agitur de rebus quæ in partes minimas dividi possunt III, 481, 34 ss., 40 ss.; vera tantummodo earum est rerum quæ se invicem penetrant III, 481, 42 s.; locum non habet, ubi res quæ in se invicem agunt ac a se invicem afficiuntur quæque facile dividuntur ita sibi invicem addantur ut alterius copia alterius quantitatem magnopere superet II, 452, 47 ss.; fit vero ubi res quodammodo potentia æquales sunt, idque qua ratione II, 452, 53 ss.; non quibuscunque rebus competit II, 480, 31 s.; eorundem est quorum et separatio II, 480, 32; iis tantum rebus competit quorum ultima sunt unum III, 490, 28; ad res quæ eodem modo se habent pertinere perhibetur II, 451, 39 s.; competit rebus activis contrarietate præditis II, 453, 2; item iis quæ facile limitantur et dividuntur et afficiuntur II, 453, 6; si parvæ sint res, facilius fit II, 453, 4; si magna earum est copia, difficilius et tardius II, 453, 5 s.; omnium facillime fit, si liquidæ sunt, dummodo non sint viscidæ II, 453, 9 ss.; non iisdem constat quorum mixtio est II, 560, 27; non competit rebus activis, sed affectui non obnoxiis II, 452, 45; quæritur an ea fiant res geometricæ II, 625, 41; mixtionum proportiones non multiplicatione, sed additione numerorum constant II, 636, 45 ss.

Mixtione (*de*); hoc nomine citatur *de Generatione et Corruptione* lib. I, c. 10 (t. II, p. 451-453) III, 481, 33, 48.

Mixtum; ejus partes sibi invicem similes esse debent II, 452, 32 s., cf. 26, 31.

Mixta; esse omnia in omni dicebat Anaxagoras II, 508, 48; ea dura fieri putat Empedocles, etiamsi res duæ molles misceantur, dummodo alterius solida in alterius cava quadrent III, 368, 16 s.; aliquatenus sunt, aliquatenus non sunt II, 452, 9; quod ex iis factum est, actu aliud est II, 452, 10; II, 635, 51 s.; potentia adhuc eadem sunt ac antequam miscerentur nec perierunt II, 452, 11; antea immixta fuisse oportet II, 480, 30 s.; ideo simul percipiuntur, quia sensu actu unico percipiuntur III, 490, 40 ss.; oppositorum proportiones sunt III, 491, 19; in iis extremorum notio una non fit, nisi ut unicum percipiantur III, 491, 20 s.; videntur simul percipi non posse, nisi ut unicum quid percipiantur III, 491, 18 ss.; quibusnam diversis proportionibus misceri possint III, 491, 21 ss.

Mixta corpora; sine simplicibus esse nequeunt II, 382, 23; extra cælum nec exstare nec facta esse posse probantur II, 382, 23; in multas partes similares dividi possunt II, 416, 21; si ex iis alterum separetur, non necessario semper majorem locum occupat II, 420, 22, 31 s.

Mixtura; v. *Miscela.*

Mnaseas; quomodo dissensio inter eum et Euthycratem bello sacro ansam dederit, 569, 17; Mnesonis pater, *ibid.*

Mnasitheus; Opuntius, in musico certamine nimis motui indulgebat, 481, 11.

μνήμονες· v. *Scribæ.*

Mnemosyne; Musarum mater fr. 334, a.

Mneson; Mnaseæ filius, 569, 17.

Mobile (τὸ κινητόν); id est quod potentia non actu movetur II, 352, 21; esse debet id quod movetur II, 352, 20, cf. II, 342, 38 ss.; movetur ab eo quod movendi vim habet II, 273, 31; ejus actus subjecto idem est ac motoris, non tamen notione II, 275, 31 ss.; II, 595, 44 ss.

Mobilia; qualesnam iis potentiæ insint, 36, 41; necessario adesse debent ut fiat motus II, 342, 35 s., 38; vel olim facta sunt, vel semper fuere II, 342, 43; si facta sunt, ante mutationem quæ prima habetur, aliam factam fuisse necesse est II, 342, 44 s.; si semper fuerint, absente motu, confestim simulac mentem advertimus, absurdum quid emergere videtur II, 342, 47 ss.; si ultra progredimur, res etiam absurdior videtur II, 343, 1 ss.; alia uno tantummodo movent, alia in duas partes contrarias II, 343, 8 s.; quæ uno modo movent aliquatenus tamen etiam in contrariam partem movere videntur II, 343, 11; si una cum rebus movendi capacibus adsint, tunc tantummodo moventur, ubi certo quodam modo se habent et propinqua sunt II, 343, 15 ss.; simulac vero propinqua sunt, statim necessario motus fit II, 343, 17 ss.; si igitur olim non movebantur, fieri nequit quin mutatio facta sit II, 343, 19 ss.

Mobile corpus (τὸ κινητὸν σῶμα); solum in loco est II, 291, 39; II, 309, 29; id qui tangit extremus cæli terminus quiescens ejus locus est II, 291, 26 ss.

Mobile difficulter; v. *Difficulter mobile.*

Mobile per se; pro motus specie differt, e. g. alterabile II, 307, 26.

Mobile secundum locum; non quodlibet a quolibet II, 427, 17.

μοχθηρία· v. *Improbitas.*

μοχθηρόν· 476, 3.

Modestia (εὐγνωμοσύνη, εὐκοσμία, σωφροσύνη); animæ habitus est II, 195, 5; virtutis universalis sequela est

II, 247, 9; ei magis quam temeritati tribuendum est, si quis in magnis dubitationibus etiam parvas recipit dilucidationes II, 401, 2; spectat res a legislatore omissas II, 159, 21; sine æquitate esse nequit II, 159, 21; circa eadem versatur ac æquitas II, 159, 21; quæritur an ei ubique idem præesse debeat magistratus, an alibi alius, 562, 5, 9; quinam magistratus ejus curam gerant, 600, 21 ss.

Modestus (εὐγνώμων, σώφρων); quisnam II, 159, 24; quæ judicaverit peragit æquus II, 159, 28; is est qui parvis dignus est nec majoribus se dignum esse putat II, 44, 10; infra dignitatem sibi tribuere solet II, 63, 29; non tamen injuriam sibi ipse infert quia gloriæ aut absolute boni ratione emolumentum faciunt II, 63, 30; ii dicuntur qui sententiam habent II, 73, 13; eo spectatur quod bene judicare valet de rebus ad prudentiam pertinentibus II, 73, 25; ejus signa IV, 5,27 ss

Modicum (τὸ μέτριον, τὸ σύμμετρον); unum est IV, 202, 21 s.; æquabile est IV, 147, 14; bonum dicitur, 183, 6.

Modius; milii si sonum edat, ubi effunditur, etiam granum ejus sonare debere asserebat Zeno II, 341, 30 ss.

Modon; lapidis genus quod in Tigride inveniri dicitur IV, 105, 8 ss.; ejus usus, *ibid.*

Modi musici (μέλος, νόμοι); eorum unum est principium diesis II, 576, 20 ss.; in iis gravis præstantior incitato est III, 427, 7 s.; cur leges (νόμοι) appellentur IV, 209, 24 ss.; cur moribus similes sint IV, 209, 13, 29 ss.; cur lubentius canant quos sciunt IV, 211, 44 ss.; cur iis omnes oblectentur IV, 211, 1 ss.; recti et acuti cur cantu difficiles IV, 210, 41 ss.; cur semper graviori e fidibus eos modulandi actus committatur IV, 206, 45 ss.; iis utitur tragœdia, comœdia, dithyramborum nomorumque poesis, 458, 6; flebiles et tranquilli choro conveniunt, idque quare IV, 213, 50 ss.; olim ad agonistas musicos pertinebant IV, 207, 15; cur olim non per antistrophos agerentur IV, 207, 14 ss.

Modus; omnino servandus est in rebus publicis quæ a recto tramite aberrarunt, 578, 24.

Modo (quæ) sunt, modo non sunt; in tempore sunt II, 304, 23, 35; ad ea pertinent quæ non semper sunt II, 304, 34 s.

Mœcha; quædam duos simul infantes edidit, alterum marito, alterum mœcho similem III, 140, 22 s.; cum Æthiope mœchatæ filia Æthiopes peperit III, 141, 38 s., cf. III, 330, 10 ss.

Mœchus; pro eo habent rhetorici qui noctu circumvagatur, aut vestium cultum sectatur, 281, 2; 382, 6.

Mœnia; iis definiri nequit civitas, 522, 33; minus prisce sentiunt qui iis cingendas non esse putant urbes (v. Plato, *Legg.* IV, 778, D), 613, 50; eorum munimento utendum non est adversus hostes similes, vel non admodum numero superiores, 614, 1; ubi hostium numerus humana virtute superior est, eorum munimentum bello maxime convenit, 614, 8; præsertim utilia sunt adversus tela et machinamenta nuper ad oppugnandas urbes inventa, 614, 9, 22; quorum urbs iis cingitur, ea uti possunt perinde ac si non adessent, 614, 17; danda est opera, ut cum ad ornatum, tum ad bellicum usum conferre valeant, 614, 20; in opportunis locis turribus et propugnaculis intercipi debent, 614, 29; iis exstruendis in magnis civitatibus peculiares magistratus præpositi sunt, 598, 24; cum in bello tum in pace oportet esse magistratus eorum custodiæ præpositos, 599, 29; eorum exstructionem pollicitus quomodo pecuniam a Mycalensibus exegerit Mausolus, 642, 47.

Mœnia lignea; Themistoclis, 344, 12.

Mœrocles; quomodo se viro quodam probo nequaquam improbiorem esse adstruxerit, 396, 51.

Μοῖρα· quæ ita vocatur nihil aliud est ac Jupiter III, 642, 12.

Mola; magnæ molis caro est III, 216, 32, cf. III, 410, 42 s.; ejus causa exponitur in *Problematis* III, 410, 46 s.; fit, ubi muliebre semen solum attraxerit matrix eaque calida et sicca sit III, 216, 37 s.; igitur ovo irrito comparanda est III, 216, 37 s.; nec animal, nec anima carens, idque quare III, 216, 40 s., cf. 51; diu intus manet quia matricis inflammationem non provocat III, 216, 42 s., 53, cf. III, 411, 1; idque quia lævis est ac matricem tantummodo gravat III, 216, 52; item quia matricem non tantum distendit quantum apud aves ova subventanea III, 216, 43 s.; morbus diuturnus est quia imperfecte cocta est III, 217, 7, cf. III, 410, 47 ss.; partus dolorem non excitat, quia animal non est III, 217, 10 s.; adeo durum fit, ut securi dividi nequeat III, 217, 14 s., cf. III, 410, 44 ss.; ejus durities ab imperfecta pendet coctione III, 217, 13 s., cf. III, 410, 47 s.; quæritur an a calore pendeat III, 216, 34 s.; III, 217, 3 s., cf. III, 410, 49; an ab humiditate et tanquam putor consideranda sit III, 217, 4 ss.; an ab eo quod matrix non satis frigida est ad ejiciendum, nec satis calida ad concoquendum, III, 217, 5 ss.; ei finem non videtur imposuisse natura III, 410, 51; nec perfecti, nec plane alieni habet naturam III, 411, 1 s.; non plane constat an solis mulieribus propria sit, an quæ apud reliqua animalia factæ sunt nos omnino latuerint III, 411, 4 ss., 10; quidnam tanquam causa considerari possit cur solis mulieribus eveniat III, 411, 6 ss.; fit ubi conceptum e liquore concoctu difficili constiterit III, 411, 8 s.; raro fit III, 217, 22; III, 410, 34 s.; nonnulli tamen medici eam adesse putant, simulac ventrem tumefactum viderint, sine hydrope, sed retenta purgatione menstrua, dummodo diu duret morbus III, 217, 18 ss.; igitur cum ea confundunt excrementum frigidorum et humidorum in loco ventri vicinum confluxum III, 217, 23 ss.; vel confluxum in loco matrici et ventri interjectum III, 217, 33 ss.; facile dignoscitur, dummodo matricem contrectet obstetrix III, 217, 35 s.; si adsit, matrix calida ac sicca erit, ac eodem modo se habebit quo ubi gravida est III, 217, 38 ss.; itemque ostium uteri III, 217, 40; interdum usque ad senectutem, immo usque ad mortem durat III, 216, 33, 53 s.; III, 410, 43 s.; interdum morbo, verbi causa difficultate intestinorum ea liberantur mulieres III, 216, 31 s.; III, 217, 1 ss.; III, 410, 42 s.; eam pariunt capræ post multorum annorum graviditatem III, 216, 23 ss.; idem quoque accidit mulieri cuidam post coitum III, 216, 26; III, 410, 37; quænam evenerint mulieri quæ eam peperit III, 216, 26 ss.; III, 410, 38 ss.

Molares dentes; v. *Dentes molares.*

Molares lapides (μύλαι); superior quum inferiorem atterit nonnullos inhorrescere facit IV, 286, 6 s.; liquescunt et calci similes fiunt III, 616, 43 ss.; qui terra igni deusta fiunt solutionem non admittunt III, 616. 48 s.; iis similes lapides in capite asinus piscis habet fr. 181, a.

Moles; si uno loco est, videtur necessario ubivis esse II, 278, 9; magna non facile sublimis movetur III, 303, 47; sive magnam, sive parvam moveas, semper alicui rei exteriori inniti debebis III, 520, 28 s.; æqualibus quæ in stadio sibi invicem oppositæ movebantur, quomodo probare conatus est Zeno dimidium duplici æquale esse II, 330, 32 ss.; ejus argumenti refutatio II, 330, 36 ss.; quamobrem minor videatur animo deficientibus et iis qui præ nimio exercitandi labore dissolvuntur IV, 143, 16 ss.; rei alicujus admixtione crassior fieri probatur ovis in aqua salsa supernatantibus III, 582, 17 ss.

Molestia; quidnam III, 469, 45 ss.; idem est quod fuga actu III, 469, 47 s.; omnium consensu malum est II, 88, 30; aut absolute aut aliquatenus, quippe quæ impedire valeat, malum est II, 88, 31; eam fugimus II, 29, 23; II, 117, 51; II, 144, 44; quamvis fugiunt, non solum nimiam II, 89, 36; propter eam ab honestis abstinemus II, 137, 49; II, 16, 40; II, 144, 31 s.; affectibus suis oppositas fugiunt plerique II, 127, 37; voluptatis contrarium est, 335, 3; eam expellit cum contraria voluptas tum quælibet, dummodo valida sit II, 90, 17; ejus excessus ipsi contrarius non est, nisi ei qui ejus excessum sectatur II, 89, 37; nec malum nec bonum erit, si voluptas bonum non est II, 89, 20; nonnisi quia voluptatibus contrariæ sunt, malæ sunt II, 89, 27; ejus rei interitus est cujus generatio voluptas II, 118, 32; eam perperam defectum esse perhibent ejus quod natura desiderat II, 118, 33; perperam eam voluptatem præcedere putant II, 168, 30; quæ cum ea conjunctæ sunt voluptates non revera voluptates sunt II, 87, 35; voluptatibus quibus dediti sunt contrariis pravos compescere jubent nonnulli II, 128, 17, 22; non omnes spectant temperantia et intemperantia, easque minus quam voluptates II, 20, 50; circa eas versatur tolerantia II, 165, 48; ejus quem affligit naturam de statu suo deturbat et interimit II, 38, 3; unicuique actui propriæ sunt quæ eum per se comitantur II, 121, 46; propriæ æque ac voluptates alienæ actus pervertunt, sed alio modo II, 121, 40, 47; sequitur actiones a necessitate profectas II, 141, 26; II, 170, 49; iis stipata vita indefinita est II, 113, 31; exitiosa, id est mortem minitans, sola est quæ metum injiciat II, 209, 28; aliæ necessariæ, aliæ nonnisi aliquo usque II, 83, 33; earum excessus vel defectus nunquam necessarii II, 83, 32; ea affectos nec nosmetipsos nec amicos videre optamus II, 237, 14.

Molestiæ absentia (τὸ ἄλυπον); nonnulli eam voluptati addunt II, 167, 52; non longe a voluptate distat II, 168, 1.

Molestia qui afficit; eum nos tangere dicimus, non vero nos ab eo tangi II, 445, 40 s.

Molestum; est quod voluptatem tollit aut constitutionem ei contrariam efficit, 335, 5; manifesto sunt ex iis quæ jucundis contraria, 337, 52; IV, 260, 4; fugiendum est III, 523, 4; id fugit natura II, 94, 47; id diu non ferunt beati II, 95, 42; id nemo perpetuo toleraret II, 95, 43; II, 94, 46; ea perferre difficilius est quam a jucundis abstinere II, 35, 21; quod minus est, majus bonum habetur, 328, 22; aliis sunt quæ jucunda aliis II, 122, 23; qui iisdem dolent, eos amamus 351, 31; omnia sentiuntur 353, 15; laudatur qui id honestorum vel magnorum causa sustinet II, 24, 43; ejusmodi plerumque sunt quæ exspectantur in actionibus quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 25, 6; quænam misericordiam moveant, 358, 28; 359, 6; quare nonnulla inhorrescere faciant IV, 153, 13 ss.

Molliceps; v. *Malacocraneus.*

Mollis; quisnam II, 165, 51 ss.; quomodo ab intemperanti differat II, 83, 28; II, 84, 2; ad eos referendi sunt qui eo ducuntur quod dolorem fugiunt e cupiditate nascentem II, 83, 41, 47; ei oppositus est tolerans II, 83, 49; circa delicias injustus est, 333, 11; quidam aliquatenus fortes sunt II, 209, 34; eos circa voluptates et molestias versari manifestum est II, 80, 4; circa jucunda non necessaria ita non appellantur II, 80, 29.

Molles mares (οἱ διεφθαρμένοι τὴν γένεσιν); interdum alvi profluvio afficiuntur, quia residuum quod apud eos in alvum colligitur concoquere ac in semen convertere nequeunt III, 339, 5 ss.

Molle; quidnam, 14, 8; II, 412, 8; II, 455, 24 s.; III, 614, 42 s.; ad secundum qualitatis genus pertinet, 13, 49. item ad humidum II, 455, 24 s.; nullum fissile est III. 621, 25 s.; id est quod facile cedit II, 449, 42; raro affine II, 298, 31; ex eo durum fieri non poterit si elementa non in se invicem transeunt II, 433, 26 s.; quia olim erat quod nunc durum est, materiam revera exstare putamus II, 290, 13; id simpliciter tactu definimus III, 614, 49 s.

Molle et durum; æque ac visibile, audibile et odorabile intermedii ope percipitur III, 459, 46 ss., 49, cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; quatenus tamen differant III. 459, 48 s.; III, 460, 1 ss., cf. *Gustus et tactus.*

Molliri quod nequit (ἀμάλακτον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 3; quænam ad ea pertineant III, 623, 52 ss.

Molliri quod potest (μαλακτόν); quid III, 619 3, 31; potest quod tundi potest III, 619, 31 s.

Mollities; animæ affectus II, 195, 35; definitio II, 196, 5; ad res pravas et vituperabiles pertinere videtur II, 76, 42; nec plane idem est quod improbitas, nec prorsus ad aliud genus pertinet II, 76, 30; versatur circa labores II, 165, 51; differre probatur ab incontinentia II, 165, 50 ss.; sequela ignaviæ est II, 245, 40; item incontinentiæ II, 246, 3; ejus species luxuria est II, 84, 3; est ærumnas perferre, non quia pulchrum est, sed ut malum fugias II, 33, 12; quænam ejus signa pudorem incutiant, 356, 1.

Mollitudo; affectus corporalis est III, 226, 29 s.; III, 614, 39.

Mollitudo et durities; pertinent ad affectus quibus determinantur partes similares III, 331, 22 ss., cf. III, 229, 36 s.; earum ratione immutantur fœtus partes III, 359, 19 s.

Mollitudo ac raritas; vel idem vel res sibi invicem proximæ IV, 185, 4 s.

Mollusca (μαλάκια); magnum genus animalium exsanguium III, 7, 23; III, 55, 28 s.; III, 277, 7 s.; III, 327, 40; III. 338, 4 s., 6; exsanguium locum mutantium genus sunt III, 319, 32; magnum genus animalium alia genera comprehendens III, 70, 48 ss.; quænam ita appellentur III, 6, 26; III, 7, 23; III, 55, 30 ss.; III, 80, 5; III, 170, 48; eorum genus similitudinem habet ideoque partium et totius corporis figura determinatur III, 226, 23 ss.; eorum partes affectibus corporalibus, id est secundum magis et minus a se invicem differunt III, 226, 26 ss.; longe ab animalibus sanguine præditis differunt III, 226, 26 ss.; longe ab animalibus sanguine præditis differunt III, 277, 7 ss.; quædam eorum majora sunt quam animalia sanguine prædita III, 6, 51; exsanguia ideoque frigida sunt III, 383, 45 ss.; III, 389, 6 ss.; etiamsi gressilia sint, indistincta habent supra ac infra III, 359, 42 s.; anteriora eodem obversa habent ac posteriora III, 307, 9 ss.; III, 384, 13 s.; si quam partem firmam habent, eam intus habent III, 55, 31; nihil terrenum aut durum habent separatum quod nomine dignum sit III, 240, 36 ss.; pinguedine carent III, 338, 6; viscidam habent corporis naturam III, 346, 34 s.; eorum partes carnosæ inter carnem et nervum medium tenent III, 240, 38 ss.; eorum partes carnosæ non recto tramite, sed circulariter finduntur, idque quare III, 240, 42 ss.; igitur et insectis et testaceis et crustatis opposito modo se habent, quod ad partium mollium et durarum distributionem attinet III, 240, 34 s.; III, 279, 27 ss.; foris habent partem carnosam III, 279, 29; exceptis polypis, habent aliquid quod spinis piscium respondet III, 240, 44 s.; idque quare III, 240, 50 s.; eorum partes internæ III, 57, 7 s.; excepto polypo alveum oblongum habent III, 240, 49; eorum alveus vocatur caput III, 240, 49; eorum alveus indiscretus est III, 286, 32; eorum alveus caput insequitur III, 57, 4 s.; eorum alveus eodem modo interiores partes ambit ac si animalium sanguine præditorum caput et truncus ita replicata essent ut anus ad os adduceretur III, 287, 11 s., cf. II, 286, 47 ss.; igitur eorum posteriores partes ad anteriores adductæ sunt III, 286, 39 s.; hinc prope os, nempe infra id, excrementum emittunt III, 287, 20; III, 328, 3 ss.; quod ergo ad partium internarum rectitudinem attinet opposito modo se habent crustatis, insectis et animalibus sanguine præditis III, 287, 9 ss.; eodem modo quo ea se habent testacea turbinata III, 287, 9 s.; III, 286, 40 s.; idque inprimis turbinata anfractum habentia III, 286, 46 s.; quatenus tamen ab iis differant turbinata quod ad situm exitus excrementi attinet III, 287, 22 s.; iis similia sunt testacea, quod ad rationem universam attinet qua corporis forma constat III, 286, 44 s.; eorum alveus turbinatorum turbini respondet, nec nisi mollitie ab eo differt III, 287, 16 ss.; visceribus carent III, 57, 13; III, 277, 8 s.; eorum os insequitur gula longa III, 277, 45 s.; post gulam habent ingluviem, eamque qualem III, 277, 46 s.; idque quare III, 278, 2 ss.; eorum gulam insequitur ventriculus III, 277. 47; post ventriculum intestinum simplex ad anum tendit III, 277, 47 s.; eorum pars quæ cordi respondet vocatur mytis III, 282, 10 ss.; quomodo se habeat et ubinam sita sit III, 57, 17 ss.; III, 282, 11 ss., 15 ss.; cerebrum habent III, 13, 31 s.; quænam sint eorum partes exteriores III, 56, 4 s.; III, 86, 31 ss.; caput inter pedes et ventrem habent III, 56, 9 s., cf. 5 s., 51 ss.; III, 57, 4 s.; eorum cerebrum parvum est III, 57, 2; eorum cerebrum inter oculos situm est ac parva cartilagine continetur III, 57, 1 s., cf. 30 s.; in capite os habent et in eo duos dentes III, 56, 53 s.; III, 277, 25 s.; item in eo linguæ similem partem qua alimentorum suavitatem dijudicant III, 57, 2 ss.; III, 277, 26 s.; III, 278, 54; eamque dentibus interpositam III, 278, 53 s.; fistulam in supina parte habent III, 278, 20; per eam mare rejiciunt quod ore receperant III, 56, 26 ss.; III, 545, 46 ss.; eamque ad dextra et ad sinistra movent III, 56, 28 s.; eorum oculi ubinam siti III, 56, 54, cf. 32 s.; eorum oculi magni sunt III, 57, 2; octo pedes habent omnia III, 287, 35 s.; eosque, excepta heledone, duplici acetabulorum serie instructos III, 56, 10 ss.; cf. 17, III, 57, 52 ss.; quomodo siti sint eorum pedes III, 286, 32 ss.; eo ab omnibus aliis animalibus pedibus præditis differunt quod omnes pedes in anteriore parte habent III, 286, 37 ss., cf. III, 287, 23 s.; idque quia eorum partes interiores reduplicatæ sunt III, 286, 39 ss.; pinnam habent omnia III, 288, 13 s.; excepta loligine, omnium pinna alveum in orbem sine intermissione circumdat III, 288, 14 ss.; pinnis quæ alveum circumdant natant III, 56, 16 s., cf. III, 3, 9; pedes habere videntur, iisque et pinnis natant III, 6, 24 s.; iis ad natandum et sese dirigendum utilis est pinna III, 288, 19 s.; celerius versus corpus natant III. 6, 25 s.; quæ acetabula et reticula in pedibus habent iis eandem dispositionem et facultatem habent ac texturæ quibus antiqui medici digitos injiciebant III. 287, 53 ss.: quomodo igitur acetabulorum et reticulorum ope caruncula et res cedentes comprehendant III, 288, 3 s.; omnia vel pedibus vel proboscide utuntur ad vim inferendam vel repellendam, idque quare III, 288, 6 ss.; excepto uno polyporum genere omnia duplicem acetabulorum seriem habent, idque quare III, 288, 9 ss.; particulas quasdam pilis similes in corpore habent III, 57, 21 s., cf. III, 65, 52 et *Pilis similia*; in omnibus eorum generibus a maribus differunt feminæ III, 57, 30 s., 44; III, 75, 5; III, 319, 32; III, 380, 44 s.; coitu pariunt III, 383, 38 s.; eorum coitus sæpe conspectus est, quippe qui diuturnus est III, 380, 42 s.; III, 383, 39 s., 44 s.; ore coeunt idque quomodo III, 80, 6 ss.; III, 328, 1 ss., 15 ss.; nonnulli ea fistula coire censent III, 80, 23 s., cf. *Polypi*; interdum prona parte copulantur, sed non constat an generationis causa vel alia III, 328, 23 ss.; foras pariunt III, 383, 5; fistula ova pariunt III, 80, 22 s.; communem habent uteri et excrementi meatum, idque ubinam III, 328, 10 ss.; quomodo se habeant eorum partes genitales et ova III, 57, 32 ss.; uterum habent III, 380, 45, cf. III, 385, 47 s.; duplicem habent uterum, id est membranam ova contegentem III, 332, 5 ss.; III, 328, 6 s.; æque ac pisces imperfecta ova pariunt III, 328, 9; III, 346, 30 ss., 41 s.; III, 347, 2 ss.; III, 345, 32 s.; III, 380, 41 s.; III, 383, 36; III, 384, 1; item vermi similia III, 90, 45 ss., cf. II, 92, 15; III, 346, 48; eorum ovum primum indiscretum est, deinde in plura ova dividitur III, 328, 7 ss.; plurimum lentoris circum conceptum emittunt III, 346, 36; verisimile est eorum ova genitura adspergere marem III, 115, 30 s.; non constat, an mares eorum coeuntes semen, vel partem, vel facultatem quandam emittant III, 328, 17 ss., cf. III, 329, 10 s.; eorum feminas adspergit mas, indeque cohærentia ac glutinosa fiunt ova III, 384, 5 ss.; eorum ova foris incrementum capiunt III, 384, 10 s.; a coitu ovum habent album III, 91, 44 ss., cf. III, 92, 14; processu temporis eorum ovum fragile evadit III, 91, 45 s.; eorum partus et incubatio III, 91, 44 s.; vere pariunt III, 83, 37; frigida et meticulosa sunt quia exsanguia III, 278, 33 s., cf. 12, 21; omnia atramentum peculiare habent III, 278, 10 s.; necessario atramentum emittunt propter ignaviam III, 57, 16 s.; III, 278, 36 s.; idque eadem via qua excrementum III, 57, 20 s. cf. III. 56, 29 s.; atramentum habent quia vesica carent III, 278, 27 s.; atramento utuntur ad injurias propellendas III, 278, 6 s., 38 ss.; idque quomodo III 278, 12 ss.; quale et ubinam id habeant III, 57, 17 ss. III, 278, 7 ss.; eorum integumentum in supinis dehiscit III, 328, 13 s.; qua parte dehiscit eorum integumentum, mare recipiunt et semen vel atramentum emittunt III, 328, 12 ss.; nunquam universum atramentum emittunt emissumque de integro rursus augetur III, 192, 28 ss.: cibi gratia aquam recipiunt III, 147, 12 s.; omnia carnivora sunt III, 148, 28; III, 149, 30 s.; et alimentum et teporem quærunt III, 389, 12; quia exsanguia et parum calida sunt, sufficit iis refrigeratio quam aeri ambienti debent III, 545, 41 s.; eadem de causa aquam recipiunt ac cetacea III, 545, 37, cf. 43 s.; omnes sensus habent III, 70, 52 s.; probantur olfactum habere III, 71, 8 s.; fistulæ ope odores percipiunt (?, III, 249, 15; in omnibus eorum generibus conspectus est somnus, etiamsi brevem habeant III, 501, 38 ss.; eodem modo quo pisces dormiunt III, 74, 35, v. *Aquatilia*; nullum eorum naturalem sonum vel vocem emittit III, 72, 8 ss.; annua sunt, etiamsi sanguine careant III, 529, 6, cf. 9; prægnantia optima sunt III, 170, 47; III, 338, 4 ss.; quomodo probetur eorum mares auxilium impensius præstare quam feminas III, 172, 31 ss.; contendunt ea conchas tenues ac asperas sibi obducere tanquam loricam et ex iis exire tanquam e latibulo vel domo III, 193, 17 ss., cf. III, 58, 18 ss.:

in quibusnam locis inprimis inveniantur III, 389, 6 ss., 10 s.; in Ponto fere desunt III, 169, 9 ss.; ea invadunt et exsugunt stellæ marinæ III, 282, 2 ss.; ea devorat dentex III, 149, 24 s.; eorum genera fr. 178, b; iis accensendæ sunt sepiæ III, 55, 32; III, 383, 36 s.; sepiæ et polypi III, 251, 29; polypi, sepiæ ac loligines III, 148, 41; eorum astutissima est sepia III, 192, 25 s.; quomodo a polypis differant reliquæ III, 56, 12 ss., 38 ss.; III, 57, 22 ss.

Molluscorum mares; v. *Mares molluscorum.*

Molo; archontis Eucleis pater III, 559, 24 s.

Molossi; eorum reges urbi conditæ aut propagatis imperii finibus dignitatem regiam debuerunt, 580, 26; cur apud eos diu perstiterit regia auctoritas, 584, 7.

μολύβδαινα· v. *Galena.*

μώλυσις· v. *Inquinatio* et *Elixatio imperfecta.*

Momentum (νῦν); pars temporis non est II, 299, 3, cf. 5; II, 302, 7; ex iis non constat tempus II, 318, 3 s.; II, 330, 5, 30; II, 332, 4, 7, 10; in tempore est, quia aliquid est quod ad id pertinet II, 303, 22 s.; II, 306, 4 s.; eo tempus et continuum est et dividitur II, 301, 45, cf. II, 304, 37; comitatur lationem et id quod fertur II, 301, 46; quod iis interjectum est, tempus est II, 326, 8, 13, 29; quasi numeri unitas est II, 301, 44; ejus quod fertur numerus est II, 301, 42; si id non esset, etiam tempus non exstaret, atque item vice versa II, 301, 40; II, 343, 36; quod eo determinatur, tempus esse videtur II, 300, 49; ubi id tanquam unum sentimus, aut tanquam idem, sed ad prius et posterius aliquid pertinens, non videtur fuisse ullum tempus II, 300, 50 ss.; terminus est II, 299, 23; disterminat præteritum et futurum II, 299, 6 s.; II, 321, 22, s., cf. II, 322, 10, 15; connectit eadem II, 304, 38, cf. II, 306, 3; II, 343, 38; temporis terminus est, utpote alterius principium, alterius finis II, 304, 39 s.; II, 305, 12, 17; II, 343, 37, 42; semper aliud esse videtur nec substantia est II, 499, 2 s.; fieri vel interire non potest II, 499, 2 s.; quatenus terminus tempus non est, sed temporis accidens, quatenus numerat numerus est II, 302, 10; quatenus dividit, semper aliud, quatenus connectit, semper idem II, 304, 42; partim est potentia temporis divisio, partim utriusque terminus et copula II, 304, 46 s., cf. 41; perspectu difficile est an semper idem maneat, necne II, 299, 9 s.; prius quod nunc est interiisse debet, si non semper idem maneat II, 299, 12, 14; nec fieri potest ut in se ipsum interierit II, 299, 14 s.; nec in proxime sequenti II, 299, 15 ss.; nec in alio quovis II, 299, 18 ss.; nec semper idem manere potest II, 299, 20 ss.; quatenus idem, quatenus non idem sit II, 301, 17 ss., 32, 37 s.; ejus essentia est ut semper aliud atque aliud sit II, 301, 15, 18; metitur tempus quatenus prius et posterius est II, 301, 15 s.; in eo non est prius II, 322, 17; prius cum posteriori connectunt experrecti II, 300, 7 s.; si non esset aliud, sed semper idem, non fuisset tempus, nec si nobis insciis aliud esset II, 300, 10 ss.; quando duo affirmat esse anima, tunc atque hoc tempus esse dicimus II, 300, 47 ss.; probatur individuum esse et omni tempori inesse II, 321, 20 ss., cf. II, 322, 4; si dividuum esset, pars præteriti in futuro esset, et vice versa II, 321, 35 ss.; item partim in futuro, partim in præterito esset II, 321, 40; item nec futurum, nec præteritum, semper idem esset II, 321, 41; item nec præsens ipsum sibi II, 321, 42; medium quoddam est II, 343, 37; nihil præter id in tempore arripere possumus II, 343, 41; id quod fertur sequitur quo modo tempus motum II, 301, 28; in rebus quæ feruntur prius et posterius in motu II, 301, 32; prius et posterius est quatenus numerari potest II, 301, 30 s.; 33 s.; revera dici potest in eo id quod movetur totum in eodem esse cum ipsum tum ejus partes II, 329, 46 s.; in eo id quod movetur est in aliquo non tamen quiescit II, 329, 49, cf. 51; in eo nec motus nec quies obtineri potest II, 321, 39 ss.; II, 322, 6 ss.; II, 329, 50, cf. II, 332, 31; in eo mutari non licet, sed licet mutatum esse II, 326, 18; ubi ultimum cujuscunque temporis arripit aliquid, in eo tempore motum esse dicitur II, 326, 6; eodem modo se habet ut lineæ et punctum II, 412, 44; quatenus a puncto differat II, 302, 1; II, 304, 40 ss.; similiter se habet ac superficies, lineæ et puncta II, 498, 52, cf. *Nunc.*

Momentum contrarium; v. *Contrarium momentum.*

Momenta; diversa sunt II, 302, 33; infinita sunt II, 326, 19; non cohærent II, 326, 29 s.; deinceps esse nequeunt II, 318, 3; II, 324, 46; deinceps sunt II, 361, 29; iis semper interpositum est tempus II, 318, 6, cf. II, 321, 31; simul esse non possunt II, 299, 13; non inter se cohærent ut puncta II, 299, 17; infinita simul erunt, si momentum præteritum nec in se ipsum nec in proximo, sed in alio intereat II, 299, 19.

Momus; apud Æsopum taurum vituperavit quia cornua ejus capiti non humeris inserta erant III, 255, 4 ss.

μοναδικά· v. *Solitaria.*

Monapus (μόναπος); ita Pæones appellant bonasum (βόνασον) III, 204, 28 (μόναιπος *et* βόλινθος *legitur* IV, 75, 3, *ubi idem memoratur*).

Monarchæ; iis suppetunt magnæ divitiæ amplissimique honores, 581, 4; conspirationes quibus petuntur, partim eorum corpus spectant, partim imperium, 581, 5; quæ propter contumeliam fiunt corpus spectant, idque quare, 581, 7; multæ conjurationes in eos factæ sunt propter stuprum, 581, 22; multi quoque in eos conspirarunt irati quod verberibus cæsi erant, 581, 41; alii propter metum, 581, 54; alii propter contemptum 582, 5; interdum amici propter contemptum adversus eos conspirant, 582, 11; aliquatenus propter contemptum in eos conspirant qui sperant se imperio potituros esse, 582, 13; alii propter causas plures simul adversus eos conspirant, 582, 20; alio modo admodum pauci adversus eos conspirant, propter gloriæ studium, 582, 27, 37; nihil impedit quominus cum civitatibus consentiant, ubi viros præpotentes e medio tollunt, 536, 35; ei comparatur plebs in ultimo democratiæ genere, 549, 16, 21; multos sibi adsciscunt oculos et aures et manus et pedes, 541, 50; conferunt honores iis qui in bello mortui sunt II, 32, 8; multos antecellit voluptate e cibo vel re venerea percipienda bos Apis II, 187, 17.

Monarchia; quænam, 328, 50; ejus duæ species, 328, 51; distinguitur in regnum et tyrannidem, 527, 41; 528, 3; 579, 43; II, 99, 7; oriri solet, ubi unus facultatibus magis ante reliquos eminet quam civitati aut reipublicæ viribus convenit, 567, 4; in ea fieri potest conversio ubi regimen ad se rapere conatur alius, 564, 18; in eam interdum mutatur democratia, 589, 11; quasnam ob causas fiant earum commutationes, 580, 53; arbitrandum est in iis eadem commutationum principia esse ac in rebus publicis, 580, 51, cf. 579, 35; inter varias injuriæ species, maxime ejus commutationibus ansam dat contumelia, 581, 1; interdum etiam bonorum privatorum ademptio, 581, 2; propter eundem finem fiunt earum commutationes ac rerumpublicarum, idque quasnam, 581, 2; servatur contrariis eorum quibus evertitur, 584, 1; omnis cavere debet, ne nimis magnus evadat vir ullus, 587, 6; ejus imperio qui obediunt ad rationem omnia referunt, 411, 17; quæritur quatenus in ea iidem sint magistratus ac in reliquis reipublicæ formis, 562, 12; ei convenit arx, 613, 37; frequentius hodie novæ conduntur quam regna, idque quare, 583, 41; eam interdum in Creta introducunt potentes, 516, 29.

Monas; ejus definitio, 123, 10; 185, 54; unum quid est II, 497, 19; in numeris minimum est II, 282, 35; simpliciter notior numero, 239, 8; omni numero prior ejusque principium est, 239, 9; numeri mensura est II, 574, 50 s.; in numero est quia aliquid est quia ad eum pertinet II, 303, 23 ss.; non idem est quod punctum, etiamsi res separata esset, uti dicunt II, 312, 20 s.; II, 600, 4 s.; idem in numero quod punctum in linea, 185, 50; punctum est positione carens II, 624, 29; situ caret, 148, 28; 151, 20; II, 520, 23 s.; II, 575, 19 s.; in puncta non quadrat, 151, 19; nullo modo aucta majus efficit II, 497, 41; ei non similis est substantia II, 561, 18; eam magis quam corpus substantiam esse censent quidam II, 539, 3 s.; vel mensura est, vel indivisibile secundum quantum II, 632, 17 s.; quaquaversum indivisibilis est II, 520, 23 s., 28 s.; II, 574, 50 s.; II, 575, 20; II, 624, 37 s.; non eodem modo divisibilis est quo pes II, 575, 19 s.; ejus mensura est monas, non monades II, 575, 24, 27 s.; corpori tanquam determinatum quid non inest II, 498, 36; quatenus ab unius idea differat II, 624, 36; unius ideæ similior est quam dyas II, 624, 38 s.; ideoque et prior esse videtur II, 624, 40; idque quare II, 623, 8 s.; quæritur e quonam principio materiali fiat, si omnes dyadis monades e parvo et magno æqualibus factis fiant II, 623, 11; omnis alii monadi addita duo facit II, 621, 9; etsi contrarium perhibeant (Platonici) II, 621, 17; aliquatenus dyade et triade prior est, aliquatenus posterior, si numerus separabilis sit II, 624, 2 ss., 31 ss.; unaquæque unius idea esse nequit II, 625, 44; nec e multitudine et uno deduci potest II, 625, 51 s.; nec multitudo esse potest quum indivisibilis sit II, 625, 46 s.; probatur non e multitudinis parte deduci posse II, 625, 48 s.; ejus nec generatio exstat nec motus II, 120, 11; inter eam et binarium numerum nihil interest II, 312, 24 s.; quæritur an binariis æquales sint in quaternario, 287, 26; partibus et differentia caret III, 440, 23; igitur non intelligitur quomodo moveri possit et a quo et quomodo III, 440, 21 ss.; nisi differentiam habeat, simul moveri et vim movendi habere nequit III, 440, 23 s., cf. 37 s.; ejus motus nonnisi lineæ esse possunt, idque quare III, 440, 24 ss.; de ea sciri debet cum an sit, tum quid sit, 121, 17; 160, 33; ejus definitionem sumunt demonstrationes mathematicæ, 130, 25; 155, 35; quidnam ei proprium sit considerat arithmetica, 130, 39; II, 614, 1.

Monades; numeri partes materiales sunt II, 624, 6, 10, 31; numero actu inesse non possunt II, 553, 51 s.; numero potentia, non actu insunt, si numerus non tanquam acervus sit II, 624, 22 ss.; necessario a reliquis differre debet unum quod numerorum principium est II, 622, 17; probantur quantitate differre non posse II, 621, 42 s.; nec qualitate differunt II, 621, 46 ss.; monade numerantur II, 306, 50; deinceps esse possunt II, 311, 44; II, 599, 43; deinceps sunt, non vero se invicem tangunt II, 312, 22 s.; II, 600, 5 s.; omnes dicuntur non vero totæ II, 531, 40; inter eas non necessario aliquid interest II, 312, 24; II, 600, 6; magnitudinem habere nequeunt II, 622, 41 s.; corpus facere nequeunt II, 412, 49; nec pondus habere II, 412, 50; iis perperam stellas assimilare solemus II, 401, 34; iis terminatur corpus, nec sine iis esse potest, eæ vero sine hoc II, 49`, 15 ss.; II, 498, 15 ss.; igitur magis quam lineæ substantiæ esse videntur II, 498, 14 s.; ponere licet omnes inter se incomparabiles esse et quæ ad eundem et quæ ad diversos numeros pertinent II, 617, 26 s.; II, 618, 38 s.; hanc tamen opinionem nemo protulit II, 618, 3 s.; II, 619, 21 ss.; duæ non unum quid efficiunt præter singulas II, 620, 36; quæ primæ dyadi insunt generant quæ tetradi II, 620, 47 s.; igitur priores et posteriores sunt II, 620, 46; item omnes ideæ erunt II, 620, 48; probatur fieri non posse ut alia e magno, alia e parvo fiat II, 622, 53 ss.; nec ut omnes e magno et parvo æqualibus factis fiant II, 623, 5 ss.; ejusdem numeri comparabiles sunt, diversorum vero numerorum incomparabiles II, 617, 31 ss.; II, 618, 37 s.; ponere licet, aliorum numerorum omnino comparabiles esse, aliorum nequaquam, aliorum tantummodo cum ejusdem numeri monadibus II, 617, 43 ss.; numeri mathematici a se invicem non differunt, sed comparabiles sunt II, 617, 28 ss.; II, 619, 4; si omnes comparabiles sint, solus erit numerus mathematicus, nec ideæ erunt numeri II, 618, 40 ss.; si omnino incomparabiles sint, ex iis fieri nequit nec mathematicus numerus, nec idealis II, 619, 1 ss.; priores erunt numeris e quibus construuntur, si monades omnino incomparabiles sint II, 619, 18 s.; priores et posteriores esse consentaneum est, siquidem exstat primum unum II, 619, 25 s., v. *Unum*; probatur fieri non posse ut ejusdem numeri comparabiles sint, diversorum vero non II, 620, 8 s.; nec participatione in unum coalescere possunt II, 620, 29 ss.; nec eo quod alia aliis differentia est II, 620, 31 s.; nec tactu vel mixtione vel positione II, 620, 33 ss.; nec quia indivisibiles sunt II, 620, 36; nec quantitate nec qualitate differunt II, 621, 1 s.; igitur absurdum et fictitium est si iis discrimen tribuamus II, 620, 52 s.; affectui non obnoxiæ sunt, neque igitur inter se differre possunt II, 483, 51 ss.; si discrimine careant, nec ideæ numeri erunt, nec omnino ideæ erunt II, 621, 22 ss.; si discrimine careant, eo etiam carebunt dyades et triades II, 621, 26 s.; neque comparabiles neque utrovis modo incomparabiles esse possunt, si ideæ numeri sint II, 622, 4 ss.; discrimine non carebunt, si alia e magno, alia e parvo fiat II, 622, 53 s.; numerorum idealium a se invicem differunt II, 638, 3; qui eas inter se differre censent inde a principio exponere neglexerunt cur necessario ita se habeant II, 622, 1 ss.; iis magnitudinem tribuunt Pythagorei II, 618, 15, 19 s.; Platonicorum principiis consentaneum erat statuere eas omnino incomparabiles esse, etiamsi id revera fieri nequeat II, 619, 23 s.; cur multæ sint præter primum unum quæsiverunt idearum assertores II, 631, 43 s.; omnes bonum erunt si unum boni natura sit II, 635, 10 s.; eas bonum esse putant idearum sectatores, quia unum idea boni est II, 191, 1.

Monedula (κολοιός); corvo similes aves sunt III, 382, 2 s.; ingluvie carens inferiorem gulæ partem latam habet III, 34, 16; ei (v. *Colias*) non æque bene ac pico comparati sunt ungues ut tute arboribus inniti possit III, 181, 6 ss.; videre licet mansuefactas ore conjungi III, 382, 2 s.; mas feminam non deserit et vice versa fr. 175, a; ex insulis ad terram fugientes, quidnam significent fr. 158, b; quomodo tempestatem futuram significent fr. 159, b; mirum quid de iis apud Venetos accidit IV, 97, 7 ss.; eorum genera tria III, 186, 4; ac præterea genus quoddam palmipes III, 186, 6 ss., v. *Graculus*.

Monedula coracias; quanta III, 186, 5; quale rostrum habeat, *ibid.*

Monedula palmipes; ubinam inveniatur III, 186, 7.

Monedula parva; scurra est III, 186, 6.

Monilia; eorum ope fieri potest agnitio, 469, 35; iis non opus est, ubi ex ipsis factis petitur, 470, 20; muliebri similia sunt serpentum ova III, 103, 21 s.

μόνιμα· v. *Sedentaria.*

Monitores (νουθετοῦντες); ad unicum orationem suam dirigunt, 367, 29.

μονόθυρα· v. *Univalvia testacea.*

μονώτης· fr. 328, a.

Mons; quomodo parvus dicatur, 8, 20; quomodo magnus dicatur, 9, 35; saltuoso aprum Calydonium confert Homerus III, 130, 29; altissimos venti non excedunt III, 555, 33 s.; in iis non gignitur pruina idque quare III, 565, 12 ss.; in iis frequentiores sunt imbres idque quare IV, 254, 48; ex iis pleraque flumina delabuntur, idque e maximis plurima et maxima III, 569, 5 ss., 18 ss.; iis vicini sunt plerique fontes III, 569, 8 s., cf. III, 570, 19, cf. *Edita loca* et *Montosa loca*; in illis multæ plantæ sunt, idque quare IV, 35, 43 ss.; qualia animalia producere soleant III, 170, 14 ss.; in iis pariendi tempore congregantur bonasi III, 205, 8 s.; eos æstate petunt aves debiles III, 157, 4; eas incolunt upupa et brenthus III, 182, 9 s.; III, 207, 36 s.; item cymindis III, 182, 37; item caprimulgus III, 187, 22 s.; item laëdus III, 174, 31; item melanæetos III, 188, 1 s.; eos adit pygargus, idque quare III, 187, 42 s.; ubi vestiuntur, canere incipit luscinia III, 206, 46 s.; eos ubi supervolant plateæ, priores videre nequeunt posteriores III, 156, 46 s.; in iis occurrunt vespæ feræ III, 200, 46.

Monstra (τὰ τέρατα); exponitur Democriti de eorum causa opinio III, 401, 38 ss.; eadem opinio refutatur III, 401, 44 ss.; si eorum origo e semine repetenda sit, vix aliter ac Democritus de eorum causa disserere licet III, 401, 49 s.; igitur potius a materie et a conceptis condendis eorum causa repetenda est III, 401, 51 s.; III, 402, 26; si Democriti opinio de eorum origine vera esset, fere semper fierent, ubi ex unico coitu plures generantur fœtus III, 401, 47 ss.; quænam ita vocentur III, 401, 13 s.; fiunt ubi motus semini insiti solvuntur, materiesque non vincitur et maxime universale restat III, 401, 16 ss.; id est ubi forma materiem non domuit III, 402, 51 s.; dicuntur bovis vel arietis caput habere III, 401, 18 s.; item in aliorum animalium generibus vitulus pueri, vel ovis bovis caput habere dicitur III, 401, 19 ss.; videntur tantummodo ita se habere, revera ita fieri nequeunt III, 401, 21 ss.; idque quia graviditatis tempora differunt III, 401, 28 ss.; alia propter multimembrem formam monstra sunt, e. g. quæ plura capita aut plures pedes habent III, 401, 33 ss.; mutilatio quædam sunt III, 401, 37; hinc aliquatenus a simili causa pendent ei quæ mutilationi ansam dat III, 401, 34 ss.; rebus præter naturam accensenda sunt III, 402, 44; non tamen fiunt præter naturam eorum quæ plerumque III, 402, 45 s.; iis quoque accensenda sunt quæ defectu partium laborant aut supervacaneas partes habent III, 402, 43 s.; item porculi cordi III, 402, 42 s.; iis vix accenseri solent quæ revera præter naturam fiunt, sed semper eodem modo, nec ut fors tulerit III, 402, 48 ss.; hinc iis non accenseri solet, si vitis helveola nigras uvas ferat III, 403, 1 ss.; nec si in aliis stirpibus fructuum involucra coalescant III, 402, 54 s., cf. 8 s.; fœtibus parentibus dissimilibus accensenda sunt III, 402, 39; hinc ad ea generanda naturæ strata via est, si nascatur proles parentibus dissimilis III, 402, 37 ss.; iis aliquatenus accensendi sunt liberi parentibus dissimiles III, 398, 8 ss.; eorum generationis principium aliquatenus est feminæ generatio III, 398, 10 s.; eorum generatio non propter finem quendam, sed per accidens necessaria est III, 398, 16 ss.; multa eorum coalescentibus conceptis facta sunt atque hinc ab alia causa pendent ac partes supervacaneæ III, 406, 23 s.; alia nonnisi partium supervacanearum agnationes sunt, si redundantes partes majoribus ac principalibus accensendæ sunt III, 406, 24 ss.; principii ope distinguendum est utrum quodque eorum unicum animal sit an plura quæ coaluere III, 406, 29 s.; quæ unicum cor habent tanquam unicum animal consideranda sunt eorumque partes redundantes tanquam agnatæ III, 406, 31 s.; si plura habeant, statuendum est ea duo esse animalia ac propter partium contiguitatem coaluisse III, 406, 32 ss.; quæ coalescentibus conceptis fiunt admodum raro occurrunt apud animalia quæ unicum fœtum pariunt III, 401, 52 ss.; frequentiora sunt apud animalia fœcundiora III, 402, 2, 27, cf. 32, 34; idque quare III. 403, 6 ss.; omnium præcipue apud aves III, 402, 2 s.; idque præcipue apud gallinas III, 402, 3 ss.; occurrunt etiam apud serpentes, sed minus frequenter III, 402, 18 ss.; nunquam occurrunt apud apes et vespas, idque quare III, 402, 22 s.; apud hominem frequentia non sunt, idque quare III, 402, 28 s.; frequentiora tamen sunt in regionibus, ubi mulieres valde fœcundæ sunt, e. g. in Ægypto III, 402, 29 s.; apud oves et capras frequentiora sunt, idque quare III, 402, 31 s.; sed adhuc frequentiora apud animalia multifida, idque quare III, 402, 33 ss.; quando fiant IV, 172, 41 ss.; cur apud aves fiant IV, 172, 44; cur ea inprimis parvæ quadrupedes pariant, homo autem et magna animalia ut equi et asini minus frequenter IV, 172, 36 ss.; quæ nascuntur e semine in utero corrupto, proles nostra non sunt IV, 138, 50 ss.; peccata naturæ sunt II, 271, 31; quemadmodum nunc corrupto semine fiunt, sic olim corrupto aliquo principio facta esse debent II, 271,

Monstrandi ratio; eam expendere possumus ipsius rei veritatis rationem non habentes III, 218, 15 s.; limites adesse debent ad quos expenditur in naturæ investigatione III, 218, 13 ss.

Montosa loca; quasi spongia densa, paulatim, sed multis in locis stillant et colligunt aquam III, 569, 10 ss.; pluviæ magnam copiam recipiunt III, 569, 13 s.; vaporem adscendentem refrigerant et rursus in aquam condensant III, 569, 16 s.; eodem redit an concavam vel convexam superficiem habeant, idque quare III, 569, 14 ss., v. *Montes* et *Edita loca*; si magna et densa ac frigida sint, ex iis perennia oriuntur flumina III, 572, 52 ss.; idque quia plurimum aquæ excipiunt, continent et gignunt III, 572, 53 ss.; quæ vero e parvis et argillosis originem petunt flumina citius deficiunt III, 573, 1 ss.; brevi tamen post diluvium aliquod quasi perennibus originem dare possunt III, 573, 3 ss.; quasi perennia flumina quæ ex hujusmodi locis originem petunt, tempore exsiccantur III, 573, 5 s.; quæ magnis et frigidis originem debent flumina, pauciorem aquam continebunt, donec rursus redierit diluvii tempestas III, 573, 8 ss.

Montifringilla (ὀρόσπιζος); si non semper, saltem plerumque vermibus vescitur III, 151, 7; quanta sit ejus magnitudo III, 151, 7 s.; quatenus fringillæ similis sit III, 151 7; montes incolit III, 151, 8 s.

Monumenta; iis digna honesta sunt, 331, 3.

Moræ; quidnam apud Lacedæmonios fr. 271, b.

Moralia; iis operam dedit Socrates II, 477, 32; II, 615, 12.

Moralia; quærit an iis operæ pretium fecerit Aristoteles, 615, 52; nominantur II, 469, 44.

Citantur (t. II, p. 7, 10, vel p. 13, 1), 615, 22; (t. II, p. 18, 2 ss.), 616, 14; (t. II, p. 20, 11, p. 88, 40), 555, 5; (t. II, p. 55, 24, cf. t. I, p. 533, 19), 529, 5; (t. II, p. 57, 50), 497, 29.

Moralis affectus; v. *Affectus animæ*; eorum fidelissimam imitationem continent numeri et cantilenæ, 659, 50; 630, 16; eorum signa corpori inusta sunt dum iis deditum est, 630, 11.

Moralis disciplina; v. *Civilis scientia utpote moralem comprehendens*; probatur pars vel principium scientiæ civilis esse II, 131, 3 ss.; rectius itaque vocaretur civilis quam moralis II, 131, 11; civilis disciplina est II, 2, 6; II, 13, 9; ejus finis quinam II, 15, 34; universa circa voluptates et molestias versatur II, 17, 20, 26; una cum civili et domestica scientiam omnium rectricem constituit II, 191, 36; eoque a reliquis habitibus differt II, 191, 37; quomodo a domestica et civili differat, postea exponetur II, 191, 38; ei subjuncta scientia civili, absoluta est rerum humanarum philosophia II, 130, 21; ejus argumentum virtus humana et felicitas humana II, 13, 11; non ad eam pertinet penitissima animæ investigatio II, 13, 24; ejus nihil interest scire quænam ratio intercedat inter duas animi partes II, 13, 31; nec quomodo ab animæ parte ratione prædita differat pars ei resistens II, 14, 10; ad eam non pertinent problemata naturalia II, 91, 38; II, 98, 7; pertinent ad eam quæstiones de rebus humanis, de moribus et affectibus II, 91, 39; ea tantummodo bona pertractat quæ ab homine vel peragi vel acquiri possunt II, 5, 22; nec si exstaret bonum aliquid commune, tanquam exemplum in ea adhiberi posset II, 5, 27, cf. II, 190, 17; in ea accurate de motu disputare non licet II, 119, 51; nec de felicitate menti congrua II, 125, 36; ad eam non pertinet usus et actus felicitatis vel rectæ rationis II, 174, 38 s.; nec considerationes solam cognitionem spectantes II, 184, 14.

Moralis facultas; v. *Civilis facultas utpote moralem comprehendens.*

Moralis res; circa eam disceptatur in sermonibus philosophicis, 533, 19; ex ea videre licet excessum et defectum corrumpendi vim habere II, 137, 28.

Morbificatio (νόσωσις vel νόσανσις); ita vocatur transitus ad morbum non transitus ex eo II, 315, 5; sanationi contraria II, 310, 10 s.; II, 315, 16; II, 599, 1.

Morbidus (νοσώδης); ad secundum qualitatis genus pertinet 13, 39; definitio, 13, 47; celerius et citius quam vulgus a communibus affectibus affligitur II, 208, 38; attamen vel vix vel nequaquam affligitur a rebus quibus vulgus II, 208, 40.

Morbidum; idem quod sanabile, sed essentia non idem II, 429, 54

Morbidum si sit bis tantum, unum non dici poterit salubre; enthymema apparens per divisionem, 381, 27; quomodo hoc enthymema ita disponi possit, ut sit ostensurum, modo ut sit redarguens, 381, 29.

Morbidi anni; cur fiant quum copia est ranarum quæ rubetarum faciem repræsentant IV, 112, 37 ss.

Morbida loca; quænam perpetuo IV, 109, 17.

Morbosæ cupidines (νοσηματώδεις); quænam II, 81, 30; qui iis propter consuetudinem tenentur incontinentes non dicendi II, 81, 37.

Morbus; sanitati contrarius, 21, 9; II, 562, 28; singulis nihil contrarium est, etiamsi ei in universum contraria sit sanitas, 211, 7; multiplex est II, 148, 5; causa privativa sanationis est II, 602, 38; una cum sanitate adesse nequit II, 572, 10; ex eo ad sanitatem transit id quod sanatur II, 379, 48; ad eum it sanabile, si moveatur quatenus morbi acceptivum II, 428, 2; distinguitur ab affectu qui sine medela sanari potest III, 210, 21 s.; dispositio est, nisi temporis ratione in naturam abierit, 13, 20 ss.; ejus eadem scientia quæ sanitatis, sed non eodem modo II, 206, 2; ubi ab eo in sanitatem transit homo, ab una forma in alteram transit II, 310, 1 ss.; II, 598, 44 s.; ut sanetur, tempore opus est, sed nihilominus in sanitatem fit sanatio II, 346, 45 ss.; ejus essentia sanitas est, nempe sanitas sine materie quæ animæ et scientiæ inest II, 544, 30 ss.; magnam facit mutationem circa scientiæ habitum, 13, 14; eo sanato non denuo scientes fieri dicimur, etiamsi prius scientia nobis uti non liceret II, 338, 33 s.; in eo non ipsa afficitur anima, sed id cui inest III, 440, 7 ss.; corpus habere dicitur II, 530, 11; interire potest, non intereunte re cui inest III, 528, 3 ss.; malum est, etiamsi eum abjicere malum non sit, 303, 19; recte vocatur senectus acquisita III, 424, 4; multi idem faciunt quod senectus III, 424, 5 s.; in eo opportunitatem dijudicat medicina II, 4, 33; aliquatenus de eorum principiis disserere convenit philosophiæ naturali III, 239, 7 s., cf. III, 476, 21 ss.; III, 527, 15 ss.; III, 551, 21 s.; ubi de eorum principiis sermo fit, etiam de fluxionibus disserendum est III, 239, 6 s.; qui eum alii causæ tribuunt, ultimo loco considerant quæ initio spectari debent III, 215, 22 ss.; ejus causæ sunt frigidum, calidum, siccum et humidum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; quæritur an inde proveniant IV, 108, 10 s.; fit ubi calor proprius alimentum unamquamque partem addens concoquere nequit III, 423, 20 s.; de ejus causis sermo fiet in libris de *Incremento et alimento* III, 423, 21 ss.; eorum causa quænam IV, 108, 2; IV, 112, 43; alii ab igne, alii a madore proveniunt IV, 119, 37 ss.; iis ansam dant residua, si intus maneant III, 354, 15; IV, 276, 45; item nimia menstrua purgatio vel fluor albus, aut illius defectus III, 354, 17; irruit ubi sanguis nimis eliquescit III, 52, 21; eum nonnulli contrahunt quum non bene cessit seminis purgatio III, 336, 3 ss.; idque quare III, 336, 2 s.; ex eo alii evadunt, alii eo moriuntur, idque quinam III, 336, 5 s.; eum nonnullis conciliavit insomnium, eorum nempe qui nunquam antea viderant III, 74, 50 s.; quare et quomodo iis ansam det cerebrum III, 239, 41 ss.; eorum principia parva sunt III, 514, 6; hinc facilius apud dormientes quam apud vigilantes deprehenduntur III, 514, 8 s.; ejus signum febris, 315, 44; eorum judicationes fiunt tribus vel quaternis diebus III, 96, 4 s.; e diuturno pallor, 14, 37; in quibusdam crescunt vel durescunt pili unguesque III, 48, 40 ss.; per eos major restat residuorum copia, idque quare III, 364, 42 ss.; hinc per eos magis quam alias crescunt pili III, 364, 41; quamobrem non per eos sed post eos capilli defluant IV, 306, 10 ss.; in quibusdam magna copia pediculorum fit III, 101, 15 s.; in iis animalia quædam e residuo nascentia augentur IV, 216, 24 s.; propter eum steriles evadere possunt cum viri tum mulieres III, 367, 22; quale semen projiciant viri propter eum steriles III, 367, 22 s.; qualem menstruam purgationem mulieres III, 367, 23 s.; ejus beneficio interdum mola liberantur mulieres III, 217, 1 ss., cf. III, 216, 31 s.; III, 410, 42 s.; iis affliguntur mulieres deficiente menstrua purgatione III, 410, 16 s.; si propter eum de loco migraverit matrix, quando incurabilis sit affectus III, 211, 16 s.; quando in utramque partem vergat III, 211, 17 s.; quinam somnum afferre soleant III, 504, 51 ss; si eo moriantur animalia, sæpe morbosis affectibus afflictum reperitur eorum cor III, 261, 2 ss.; quamobrem nullus in corde consistat IV, 298, 14 s.; qui pulmonem tuberculis aut residuis aut caloris morbidi excessu indurant, frequentiorem reddunt respirationem, idque quare III, 549, 11 ss.; iis obscuratur intellectus III, 467, 6; non fit sine mutatione in affectibus II, 370, 30; interdum homines ferinos reddunt II, 76, 26; iis interdum debentur cupidines præter naturam II, 81, 27; II, 83, 27; item amentia quædam II, 81, 49; eum vel contrahendi vel intendendi vel tollendi vel judicandi vim habet ortus siderum IV, 108, 23 s.; diversis animalibus non iisdem tempestatibus eveniunt, nec diversis iidem III, 162, 38 s.; sicci calidique æstivo tempore fiunt, hiberno autem humidi et calidi et proinde acuti IV, 108, 41 ss.; cur rariores hieme, sed magis letales sint quam æstate IV, 113, 35 ss.; diuturno laborantes cur a Vergiliarum occasu usque ad Favonii flatum potissimum pereant IV, 111, 18 ss.; cur tempestatum mutationibus atque flatibus intendantur tollanturve IV, 108, 8 ss.; cur a nonnullis ægrotent appropinquantes IV, 153, 7 ss.; cur eorum nonnullis a pituita oriundis lascivia prosit IV, 139, 36 ss.; cur sæpe excessu sanentur IV, 108, 3 ss.; parvi supervenientibus cito moriuntur in senectute, idque quare III, 549, 2 ss.; iis intereunt integræ gentes III, 571, 34; quibusnam laborent sues III, 165, 27 ss.; quibusnam canes III, 166, 16 ss.; quibusnam boves III, 166, 26 ss.; quibusnam equi III, 166, 36 ss.; quibusnam asini III, 167, 48 ss.; quibusnam elephantes III, 168, 3 ss., cf. III, 166, 23 ss.; quibusnam affligantur alvearia III, 168, 22 ss.; III, 199, 19 ss., cf. III, 197, 3 ss.; iis potissimum affliguntur alvearia quæ bene habent III, 199, 18.

Morbus; eum metuimus II, 31, 36; fortasse tamen metui non debet II, 31, 43; in eo quoque metu caret vir fortis II, 32, 12; eum qui timet non ignavus est, nec qui eum non timet fortis II, 145, 39 s.; cur magis fugiendus turpitudine, 202, 36; in iis quæ fit mortem ægre ferunt viri fortes III, 32, 14; in iis quæ fit mortem non spectat fortitudo II, 32, 4; propter eos nonnulli sibi manus inferunt II, 186, 47; si eos tantummodo spectes, melius esset non vivere quam vivere II, 186, 47; fieri potest, ut propter eum succumbant voluptatibus vel doloribus quibus plerique resistunt II, 84, 16; eatenus voluntarii sunt quatenus et animæ habitus II, 31, 26; eo pulchre utetur vir probus, 616, 12; quatenus iis conferunt quærit illi bona probus cum pravo amicitia contracta II, 224, 43; quæ in iis utilia sunt, magis bonum sunt, 328, 7; a solitis cavere solent, 338, 26; eum consequitur malus habitus, non vice versa, 194, 24; eorum causa vini expers debet esse lac quo utuntur infantes, 622, 41; misericordiam movent, 359, 10; eo qui cæcus factus est, non reprehensione, sed misericordia dignus est II, 30, 38.

Morbus et sanitas; vita carentibus non competit III, 476, 19 ss.; hinc eorum consideratio non solum competit medico, sed etiam aliquatenus naturæ interpreti III, 239, 7 s.; III, 476, 18 s.; III, 551, 15 s.; III, 527, 16 s.

Morbo et Sanitate (*de*); sequi debet l. *de Longitudine et brevitate vitæ* III, 527, 15 s.

Citari videtur III, 476, 18 s.; III, 551, 13 ss.; III, 238, 48 ss.

Morbi acuti; refutatur Anaxagoræ opinio qui eorum originem a felle repetebat III, 275, 4 ss.; e bili certe consistunt IV, 108, 37; cur hieme potius urgeant IV, 108, 35 ss.; quando necessario in eos incidant qui corpore non raro sunt IV, 112, 13 ss.

Morbi auris; in pulmonis affectus transformantur IV, 300, 11 s.

Morbi a bili oriundi; quinam ab illis infestentur IV, 265, 16; cur æstate contrahi soleant IV, 108, 35 ss., v. *Melancholia*.

Morbus comitialis; unde sacer ab antiquis vocatus sit IV, 265, 19 s.; fit ubi spiritus a capite descendens venas tumefacit et respirationis iter intercipit III, 505, 10 ss.; apud multos per somnum incipit III, 505, 8 s.; item multi nonnisi dormientes eo corripiuntur III, 505, 9 s.; quatenus ei similis sit somnus III, 505, 6 ss.; quare ei obnoxii sint infantes III, 505, 5 s.; eo maxime vel solus in infantia laborat homo IV, 170, 9 s.; idque quare IV, 277, 17 s., 26 s.; iis qui inde a pueritia laboraverunt similes fiunt qui magna vini copia utuntur IV, 266, 9 s.; propter eum aliqui amentes sunt II, 81, 49; melle e buxo facto sanatur IV, 78, 1; item phocæ coagulo IV, 86, 27 s.; item stellionis exuviis IV, 85, 12 s.; eum simulat perdix, ut pullos venatori eripiat, idque quomodo III, 179, 52, cf. III, 180, 13 ss.; ei similis est incontinentia II, 84, 38.

Morbi furiosi, vel qui numinis afflatui tribuuntur; quinam in iis atrabiliarii fiant IV, 267, 31 s.

Morbi insanabiles; iis nulla absolute bonorum particula utilis esse potest, ideoque jura non competunt II, 64, 23.

Morbus lateralis; v. *Lateralis morbus*.

Morbi a pituita contracti; cur in iis res venerea prosit IV, 117, 44 ss.

Morbus sacer; unde a veteribus dictus sit IV, 265, 19 s.

Mori; cur potius hieme moriantur adversa valetudine laborantes IV, 113, 11 ss.; cur inprimis moriantur homines post utrumlibet solstitium centum dierum spatium IV, 113, 34; cur recedente æstu animalia moriantur fr. 209, b.

Mori honeste; melius esse quam vivere jucunde sollerter jactabant sophistæ, 290, 4.

Moribundi; cur oculos attollant IV, 135, 41 ss.; cur iis genitura profluat IV, 135, 24 s.; IV, 137, 20 ss.; iis aqua frigida affusa calorem intercludit et exire vetat IV, 238, 37 s.; eorum res misericordiam movent, 359, 42.

Morositas; ei opponitur blanditia quia medium nomine caret II, 49, 23; spectat voluptates et molestias in hominum consuetudine occurrentes II, 49, 30; in disputando quidnam sit, 269, 19 ss., 29 ss.; auditorum quomodo prævenire debeat orator, 432, 20.

Morosus (δύσκολος); quisnam II, 22, 7; II, 48, 39; II, 49, 22; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; II, 48, 35; vituperandus est II, 48, 42; habitus inter eum et blandum nomine caret II, 48, 44; II, 49, 18, v. tamen *Amœnus*; necesse est eum invidum esse, etiamsi non adsint invidi signa IV, 4, 8 ss.; cur morosiores sint qui semel tantum cibo utuntur fr. 204, a; contentiosas, non dialecticas faciunt disputationes, 270, 39; adversus eos non licet ratiocinari, sicut vult quis sed sicut potest, 271, 16.

Morphnus; idem qui plangus III, 187, 46 s.

Mors; secundum Democritum corporum globosorum e nostro corpore exitus est III, 539, 20 s.; hinc eam a respiratione pendere censet III, 539, 15 ss.; quodsi non omnia animalia respirent, de omnium non locutus est morte Democritus III, 539, 33 ss.; cur omnibus necessaria sit non exposuit Democritus III, 539, 23 ss.; utrum ejus causa extrinsecus, an intrinsecus petenda sit, non dixit Democritus III, 539, 20; ita vocatur animalium interitus III, 549, 25; per translationem finis vocatur II, 528, 8 s.; interitus quidam est et vitæ contraria, 281, 23; ejus causæ sunt excessus et frigus IV, 111, 20 s.; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; caloris naturalis amissione constat III, 535, 17; a respiratione pendet III, 540, 25; III, 551, 10 s.; apud pisces vero ab aquæ receptione III, 551, 11 s.; ei occumbunt qui perquam multum sanguinis amiserint III, 52, 19 ss.; quare et quomodo ei ansam det cerebrum III, 239, 41 s.; eam nonnullis conciliavit insomnium, eorum nempe quæ nunquam antea viderant III, 74, 50 s.; multis animalibus communis est III, 218, 19 ss.; 28 s.; omnibus animalibus communis est, sed ejus modi specie differunt III, 548, 23 s.; partim violenta, partim naturalis est III, 548, 25 s.; quænam violenta III, 548, 26 s.; quænam naturalis III, 548, 27 ss.; naturalis vero senectus III, 548, 30; secundum naturam senectute evenit, præter naturam vero vi III, 539, 23 s., cf. *Interitus*; post eam cessat memoria et amor, idque quare III, 440, 13 s.

Mors; necessario cuivis impendet vivo, idque quare II, 537, 11 s.; an vero morbo vel vi eventura sit, nondum constat quia a conditione pendet, e. g. an exiverit II, 537, 3 s., 13 s.; nobis nec invitis, nec sponte evenit, etiamsi eam scientes patiamur II, 61, 36; omnium rerum terribilissima est II, 32, 1; misericordiam movet, 359, 9; ejus metum inprimis respicere videtur fortitudo II, 209, 36; II, 243, 21, 35; II, 244, 26; II, 245, 38, cf. II, 146, 51; eam qui metuit, etiamsi frigus et calorem optime toleret, ignavus est habendus II, 209, 38; qui eam non curat, etiamsi alias molestias valde revereatur, fortis est habendus II, 209, 40; per se jucunda non est II, 210, 18; sed ejus causæ interdum jucundæ II, 210, 19; qui eam voluptatis causa aut ad majores dolores fugiendas tolerat, fortis non est II, 210, 15, 22; eam lubenter sibi conciliant intemperantes II, 210, 20; qui ad eam vitandam facit quæ mala vel ingrata putat, quæritur utrum vi et coactus, an voluntarie agat II, 202, 20; secundum fabulam alteri est quod alteri lusus II, 232, 35; eam non curant qui remotam putant, 353, 33; honestam saluti turpi præfert vir fortis II, 244, 28; eam inter sævissimos cruciatus subire melius est quam ad aliqua facienda cogi II, 24, 50; antequam ea dignum quid feceris, mori pulchrum est, urbane dixit Anaxandrides, 399, 10, 24; ea dignum esse nihil peccantem, non urbane dicitur, 399, 21.

Mors et vita; pertinent ad munera corpori et animæ communia quæ partim omnibus vivis communia, partim quibusdam animalibus propria sunt III, 476, 16 s.; quare his muneribus accensenda sint III, 476, 24 ss.

Mors in senectute; quidnam III, 549, 26 s.; doloris expers est III, 549, 8; idque quia sine affectu violento fit III, 549, 8 s.

Mors naturalis; quidnam III, 549, 23 s.

Mors violenta; quidnam III, 549, 21 s.; duabus de causis fieri potest, idque quibusnam III, 549, 21 ss.

Mors voluntaria; potius ignavo quam forti competit II, 33, 10; eam non fieri præcipit lex II, 65, 25, 29; ea non sibi, sed civitati injuriam infert aliquis II, 65, 30; eam sequitur quædam ignominia II, 65, 32; qui eam sibi consciscerent Thebis infames habebantur fr. 260, a.

Mortale; nulli forsan competeret memoria, si pars aliqua intellectu prædita esset III, 495, 10 ss.; unumquodque eorum ex omnibus elementis constat secundum Empedoclem III, 442, 25 s.; apud ea a vegetativa anima separari nequeunt reliquæ animæ partes III, 446, 1 s.; quæ rationem habent etiam reliquas omnes animæ partes habent, non vero vice versa III, 448, 15 ss.; alia ne imaginationem quidem habent, alia hac sola vivunt III, 448, 17 s., v. *Interitui obnoxia* et *Viva*.

Mortalis (βροτός); ei proprium est ut animam habeat tripartitam, si idem homini proprium est, 226, 14; immortalem iram servare non debet, 372, 13; mortalia non immortalia sapere debet, 372, 15; audiendi non sunt qui ei mortalia tantum sectari suadent II, 125, 9.

Mortaria (ὅλμοι); iis per jocum comparavit Larissæos Gorgias, 521, 51.

Mortuus; revera homo non est III, 221, 1 s.; nec ejus partes nonnisi æquivoca nominum communione partes vocari possunt III, 221, 7 ss.; ejus oculus nonnisi æquivoce ita appellari potest III, 349, 12; eorum crescunt vel durescunt pili et ungues III, 48, 40 s.; III, 364, 47 s.; idque quare IV, 301, 48 ss.; apud eos vesica nullum humorem transmittit III, 50, 13; ei nec bonum nec malum esse videtur II, 32, 2; eum felicem prædicare omnino absurdum quum felicitatem actum quendam esse affirmemus II, 10, 4; ei quoque, eodem modo ac viventi, sed non sentienti mala vel bona quædam contingere possunt II, 10, 11; absurdum esset si posterorum res adversas vel secundas sequeretur, ac modo felix, modo beatus evaderet II, 10, 20; absurdum ab altera parte esset, si posterorum res nequaquam ad eum pertinerent II, 10, 22; iis felicitatem adimere, vel impertire non possunt amicorum vel posterorum res adversæ vel secundæ, etiamsi aliquid boni vel mali inde ad eos pertineat II, 12, 2; iis non invident, 362, 6; in eos clementes sumus, 351, 14; iis opem ferre cur justius putetur quam vivis IV, 262, 1 ss.; recte qui in amicitia erga eos perstant laudantur, idque quare II, 226, 23; quæ ei magis congruunt quam vivo honesta sunt, 330, 32; 331, 3; eos qui amant vicissim amamus, 352, 46; ab iis lucrum reportare pudorem incutit, 355, 40; eos qui spoliant canibus comparavit Plato, 390, 15; eorum bona in democratia publicanda non sunt, 418, 3; pro unoquoque quidnam sacerdoti Minervæ solvere jusserit Hippias Atheniensis, 641, 26.

Mortuum; suapte natura siccum et frigidum est III, 529, 22; probatur resurgere posse, si anima moveatur III, 436, 43 ss.

Mortuum mare; in Palæstina crassissimum et salsissimum omnium aquarum IV, 331, 43; in eo animal non mergitur IV, 33, 52 s.; IV, 331, 45; nec generatur IV, 33, 53.

Morum; cita maturatur IV, 27, 21; eorum succus potabilis IV, 26, 47; suum anginæ opem ferunt III, 165, 45; eorum fiscinæ per hyperbolam comparari potest oculi sugillatus, 399, 54.

Morus; ejus insitio in multas arbores IV, 28, 3; silvestris multos ramos habet IV, 26, 37.

Mos; a consuetudine incrementum capit II, 194, 35; qui solitum mutant difficulter se inde expediunt IV, 259, 8 s.; non scriptus determinat honestia ac turpia, 413, 46.

Mores; virtutem spectant, 365, 24; eos delet Socrates eo quod virtutes scientias habet II, 131, 36; spectant animæ habitus, affectus et potentias II, 194, 43 ss.; ab eorum consideratione non aliena est animæ et sapientiæ consideratio II, 157, 41 ss.; tantummodo honestis et improbis proprii sunt, 458, 13; omnium virtute et vitio differunt, 458, 13; eorum ratione habita aliquem non sapientem aut intelligentem, sed mitem et temperantem vocamus II, 14, 28; iis qui bene audire vult, affectuum mediocritatem servare debet II, 139, 34; circa eos exstant tres res fugiendæ, nempe vitium, incontinentia et feritas II, 76, 8; eos melius quam actiones dijudicat consilium II, 26, 32; eorum cardo in consilio positus est II, 103, 14; sine iis consistere nequit nec consilium, nec actio perfecta vel ejus contrarum II, 67, 25, s.; æque ac corpora motibus dijudicantur II, 50, 48; eorum indices actiones sunt IV, 209, 22 s.; omnibus natura quodammodo subesse videntur II, 75, 12; iis succedunt vel spe decidunt omnes, 461, 28; cuique generi ac sexui insunt, 468, 39; plerumque iidem sunt æqualibus ætate II, 100, 21; pro ætatibus mutantur II, 221, 25; ad eos immutandos faciunt aliquid ætas ac justitia vel injustitia, 334, 6; item divitiæ, vel paupertas apparens, ac fortuna prospera vel adversa, 334, 8; quæ iis antiquitus insita sunt ut exstirpes, vel vix vel nequaquam fieri potest II, 127, 40; plus ad felicitatem conferunt quam bona externa, 601, 18; ingenuos ac revera boni studiosos in virtutis exercitio firmare possunt sermones II, 127, 30; iis bene institutus esse debet qui de justis, de honestis, vel in universum de re politica auditor esse velit II, 3, 19; eorum simplicitas propria viro magnanimo II, 245, 19, 21; iis præstat viris bonis multitudo gregatim sumpta, 531, 22; eorum remissio (ὑγρότης) sequela est liberalitatis II, 245, 11; contra tuos si agas, ratione fide indigna negotia pertractabis, 455, 12; pravi vel honesti sunt voluptatum dolorumque fuga vel persecutione II, 197, 1; quæritur eorum ne an intellectus major ratio habenda sit in educandis pueris, 625, 4; ad bonos pertinet misericordia et indignatio, 359, 51, 360, 22; ad malos invidia, 360, 22; eos spectat benevolentia II, 180, 35; quinam ad bonos vel malos pertineat erga amicos vel inimicos habitus, 193, 5 ss.; iis temperari debet bonorum priva possessio, 500, 34; eorum dissimilitudo amorem non parit, 637, 1; irritabiles et mobiles habet iracundus II, 245, 33; quinam sint ejus qui in amorem proclivis est IV, 6, 17; qui sponte malis est, pejor quam qui invitus II, 533, 23; deteriores quæ præferunt, improbabiles sunt hypotheses, 269, 39; eorum quæ in facie apparent signa IV, 3, 10; optimorum signa III, 9, 31 ss.; mollium signa III, 8, 46 s.

Mores (*de eorum cum republica conjunctione*); quænam inter eos et rempublicam intercedat ratio, 624, 27; sæpe efficiunt ut alia reipublicæ forma legibus vigeat, dum aliam in consuetudinibus et vitæ institutis sequantur, idque quando, 550, 13; tyranni quales esse debeant, 557, 51; iidem tyranni et plebis in ultimo democratiæ genere, 549, 25.

Mores (*quatenus eos imitatio et artes spectant*); quatenus eorum imitationem contineant res sensibiles, 630, 5; cur eos sola audibilia spectent IV, 209, 12 ss.; cur iis similes sint numeri musici et moduli, non autem sapores, colores et odores IV, 209, 29 ss.; eos informare probatur musica, 629, 28 ss., cf, 628, 12, 34, 49; multum iis confert, si ipsi musicæ opera tractamus, 630, 43; omnibus grata est musica, 629, 32; eos symphonia non habet IV, 209, 21 s.; secundum eos distracta est poesis, 459, 30; iis prædita sunt omnia quæ inducit Homerus, 478, 7; pars tragœdiæ, 461, 35; sunt id quod declarat qualis sit voluntas, 462, 26; 468, 37, cf. 406, 7; eos habet quodcunque, 461, 40; actionum causa sunt, 461, 27; secundum locum occupant, 462, 17; iis qualitatem quandam induunt actiones, 461, 26; item agentes, 461, 46; quænam inter eos et actiones intercedat ratio, 461, 48; iis carere potest tragœdia, 462, 1; iis carent plerorumque recentiorum poetarum tragœdiæ, itemque poetæ multi, 462, 2 iis rite utuntur multi qui facta componere nequeunt, 462, 14; boni esse debent in tragœdia, 468, 36; item congrui, 468, 42; item similes 468, 44; item sibi constare debent, 468, 46; in iis semper sectanda sunt necessarium et consentaneum, 469, 3; flebiles et tranquilli conveniunt choro, idque quare IV, 218, 50 ss.; comœdiæ quales fr. 128, b; eorum bonus pictor Polygnotus, 462, 5; iis caret Zeuxidis pictura, 462, 1; eos imitatur saltatio, 457, 23.

Mores (*quatenus oratorem spectant*); quænam orationes iis careant, 462, 28; eos habent orationes quæ docent quidnam eligendum sit, 373, 24, cf. 373, 3; eos habent sententiæ, 378, 25; eos habere debet narratio, 406, 5; uniuscujusque quæ spectant, exponi debent in narratione, 406, 12; a consilio, non a cogitatione deducendi sunt, 406, 7, 14; eos non habent demonstrationes mathematicæ, 406, 9; habent sermones Socratici, 409, 11; orationis urbanitatis gratia hominibus similes reddendi sunt, 436, 7; oratori considerandum est quidnam in iis magnum, quidnam exquisitum, quidnam medium sit, 436, 9; si de iis disserendum est, interdum alius introducendus est qui loquatur, idque quare, 408, 37; ad uniuscujusque reipublicæ se accommodare debet orator, 329, 11; uniuscujusque reipublicæ cognoscuntur e scopo, 329, 14; ubi crimen fateri cogitur defensor, conari debet ut id similitudine cum vulgi excuset, 426, 5; eos ut crimineris turpibus verbis non utendum est in vituperatione, 447, 54; breviter exponendi sunt, ubi adolescentis animi dotes laudare inchoas, 447, 12; eos obscurat elocutio nimis splendida, 478, 40; iis certo quodam modo affecti esse putabimur, dum laudantes vel vituperantes de vitio ac virtute disserimus, 329, 25; quatenus oratori conferant ad fidem faciendam, 313, 21; 329, 9, cf. 454, 40; adversarii an repugnent ejus accusationes considerandum est, 428, 7; improborum nostras actiones repugnare ostendendum est, 428, 12; malis adversarii sese excusare debet qui orationem instituit inquisitoriam, 454, 7; proborum repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 17; quibusnam proferenda sit oratio inquisitoria et quare, 454, 23.

Mores animalium; secundum eos eorum vitæ et actiones differunt III, 145, 2 ss.; quatenus a nobis deprehendi possint III, 171, 36 ss.; secundum animi affectus differunt III, 175, 26 ss.; pro locis differunt, idque quomodo III, 170, 13 ss.; multum ad eos confert sanguinis natura III, 236, 5 ss., cf. 9 ss.; III, 235, 40 ss.; quomodo ab hominis moribus differant III, 145, 3 ss.; quomodo inter se III, 175, 28 ss.; III, 203, 22 ss.; secundum ætatem et anni tempestatem mutantur III, 207, 49 s.; item castratione III, 207, 51; feminæ et maris differunt inter se eodem modo apud omnia animalia quibus sexus discrimen est III, 171, 46 ss.; quomodo differant III, 172, 1 ss., 11 s.; hoc eorum discrimen maxime manifestum in homine, idque quare III, 172, 20 s.; secundum eos interdum actiones mutant animalia III, 206, 25 s.; immo sæpe et partes quasdam III, 206, 26 s.

Mores patrii; eos servare justitiæ opus est II, 244, 45, cf., 416, 24; eos transgredi injustitiæ est opus II, 246, 16; si religiose serventur, pium erga deos erit sacrificium, 417, 21; non violantur sed magnificantur, ubi sumptus sacris impenduntur majores, 416, 46.

Mores probi; iis gaudere assuefieri debemus, 629, 46.

Mores serviles; v. *Serviles mores.*

μόσχος; v. *Germen novellum.*

Mossynœci; æris apud eos temperatura IV, 84, 30 ss.

Motu (*de*) sermones; (i. e. *Nat. Auscult* l. VI-VIII) eos insequi videtur *de Generatione* III, 526, 16; citantur II, 360, 21; II, 373, 20 s.; II, 377, 52; II, 411, 25; II, 417, 14; II, 488, 2 s.; II, 570, 21; III, 473, 14; III, 488, 19 s.

Motu animalium (*de*); quidnam ejus argumentum III, 517, 4 ss.; insequitur librum *de Divinatione per som-*

num III, 516, 6 s., cf. III, 526, 14 s.; citantur (i. e. *de Incessu animalium* t. III, p. 305-307) II, 390, 25.

Motum (τὸ κινούμενον, τὸ κεκινημένον); ejus gratia fit motus II, 301, 35 s.; partim per se movetur, partim per accidens II, 289, 10 s.; refertur ad id in quod motus fit II, 308, 10; terminum habet II, 377, 32; semper alia ejus pars hic est, alia in eo in quod mutatur II, 317, 14 s.; præter substantias sensibiles consistere nequit II, 613, 26, 47 ss.; non simpliciter est quod tempus metitur quatenus quantum est, sed quatenus motus ejus quantitas est II, 304, 11.

Mota; revera sunt, sed non seorsum II, 614, 3 s.; de iis multi fiunt peculiares sermones II, 613, 45.

Motum esse; aliquid in quocunque tempore esse dicitur eo quod ejus ultimum momentum arripuit II, 326, 6.

Motum per accidens; partim etiam per se moveri potest partim non II, 289, 11 s.

Mota quæ moventur; in iis causa movens specie eadem est ac causa formalis et causa finalis II, 269, 40; ea sola revera ad rem naturalem pertinent II, 269, 41, 51.

Motus (κίνησις) (*aliorum de eo opiniones*); eum esse affirmant omnes qui de natura disseruerunt II, 342, 5 ss.; aliquatenus ortus et interitus esse omnibus videbatur II, 347, 16 ss.; ejus origines lationi tribuerunt omnes qui de motu mentionem fecerunt II, 363, 50; eum alii diversitatem, alii inæqualitatem, alii non ens esse asseruerunt II, 274, 48; II, 595, 26 s.; eorum causa cuique elemento peculiarem figuram tribuerunt nonnulli II, 422, 16 s.; eum semper fuisse putant qui infinitos esse mundos arbitrantur II, 342, 9 ss.; qualem sententiam de eo protulerint qui unum tantum mundum esse putant II, 342, 13 s.; si unquam non fuit, res se habere debet vel ut Anaxagoras vel ut Empedocles docuit II, 342, 14 s.; Anaxagoræ de motus origine sententia II, 342, 16 ss., cf. II, 344, 13 ss.; secundum Anaxagoram ab eodem principio pendet ac cognitio, nempe ab intellectu III, 435, 10 ss., cf. 51 s.; Empedoclis de eo sententia II, 342, 19 ss., cf. II, 344, 6 ss., 20 s., 31 s.; II, 461, 1 s.; III, 675, 33 ss.; ejus causam tollunt qui unicum elementum esse statuunt II, 479, 34 s.; eum agnoscunt iidem II, 476, 26; eum ex aere deducit Diogenes (Apolloniates), idque quomodo III, 435, 16 ss.; eum esse negabat Zeno, 111, 14; 269, 26; 301, 38; eum fieri non posse censebant nonnulli antiquorum (nempe Eleatæ) nisi vacuum exstet II, 448, 4 s.; igitur eum esse negabant iidem II, 448, 14; de eo loqui neglexerunt cum Leucippus et Democritus tum reliqui antiqui II, 475, 7 ss.; eum non tollebat Leucippus II, 448, 28; eum æque ac unius adsertores fieri non posse censebat Leucippus nisi vacuum exstaret II, 448, 30 s.; eum tollunt Megarici II, 566, 7 s., cf. 14; eum semper fuisse censent Plato et Leucippus II, 604, 27 s., 39 s.; non tamen dicunt quinam hicce fuerit, nec quamobrem II, 604, 28 s.; nec qualis fuerit primus II, 604, 32; ejus causam nonnulli habent animam (mundi) II, 364, 14; ei sensum et cognitionem et intellectum adsimilant qui simile simili cognosci contendunt III, 442, 12 ss.; eo multi antiqui animam determinarunt III, 433, 24 s., cf. III, 434, 20 s., 42 s.; III, 435, 40; III, 441, 23; III, 442, 36 s.; III, 464, 45; III, 471, 9 ss.; eum e numerorum idealium principiis deducunt (Platonici) II, 623, 50 s.; ferunt eum solummodo per fictionem tribui rebus mathematicis III, 517, 28 s.

Motus; res naturalis est II, 346, 26; quasi vita est omnibus rebus natura constantibus II, 342, 5; revera exstat II, 590, 51; idque quatenus II, 600, 12; eum vel nulli, vel omnibus inesse improbabilis est suppositio, 269, 38; scientiæ naturalis argumentum est II, 276, 39; II, 367, 3; II, 423, 34 s.; quatenus eum participant, entia spectat scientia naturalis II, 588, 22; sine eo de generatione et interitu speculatio fieri nequit II, 342, 8 s., 12 s.; accurate de eo non disputatur in disciplina morali II, 119, 51; eo utuntur omnes scientiæ ac opiniones II, 346, 18; ejus pertractationi cognata est consideratio gravis et levis II, 423, 30 s; si de eo veritatem pernoscamus, quamnam utilitatem inde percipiamus II, 342, 31; quidnam II, 273, 47; II, 274, 17, 30 s.; II, 275, 22; II, 342, 34; II, 352, 23; II, 594, 44, 51; II, 595, 11 s.; sine loco et vacuo et tempore consistere non posse videtur II, 273, 19; in eo semper sunt omnia III, 528, 42; extra res consistere nequit II, 273, 32, 37; II, 594, 34; eum tribuere non solemus non entibus II, 566, 27 s.; eo omnino carent entia quædam II, 189, 33; ejus tot genera sunt quot entis II, 273, 45; II, 594, 41; ad multitudinem pertinet II, 502, 25; (numero) finiti sunt II, 351, 37; idem iterum atque iterum reverti potest II, 302, 36; relationi non competit II, 629, 54 s.; ejus definitio quadrare probatur etiam in res quæ simul potentia et actu sunt II, 274, 8 ss.; vix ad aliud genus referri posse videtur II, 274, 45 s.; II, 595, 24 s.; omnis ab alio in aliud mutatio est II, 598, 46 s., cf. II, 310, 3 s.; ad eum efficiendum non sufficit substantia æterna quæ mutationis principio caret II, 604, 7 ss.; nec ad æternum efficiendum substantia cujus principium potentia est II, 604, 11 s.; sine substantiis esse nequeunt II, 603, 3; substantiam significare non videtur, idque quare II, 498, 5 ss.; ejus motus non esse probatur nisi per accidens II, 309, 44 ss.; II, 598, 36 ss.; nec ut subjecti II, 309, 47 ss.; II, 598, 39 ss.; nec ita ut subjectum aliud ex eo in aliam formam transeat II, 309, 52 ss.; II, 598, 43 ss.; mutatio est e subjecto in subjectum II, 309, 30; II, 315, 11; II, 598, 24 s.; quomodo a mutatione differat II, 315, 11 ss.; II, 598, 21 ss., cf. II, 309, 27 ss.; II, 310, 5 s.; II, 508, 47 s., (cf. etiam II, 300, 1; nimirum in *Physicis* inde ab initio usque ad p. 309, 16 fere synonyma sunt *motus* et *mutatio*, posthac distinguuntur, v. igitur *Mutatio*); in eum mutatio fieri nequit II, 308, 20; nec ad actum nec ad potentiam simpliciter referri potest II, 275, 6, 13; II, 595, 34, 39 s.; nec ad privationem II, 275, 12; II, 595, 38; actus quidam imperfectus esse videtur II, 275, 9; II, 568, 38 ss.; II, 595, 36 s.; III, 469, 41; III, 451, 9; idque quare II, 568, 40 s.; aliquatenus idem haberi potest quam actus et affectus III, 451, 7 s.; semper fit ab eo quod actu est III, 451, 8 s.; et actus et non actus II, 595, 41; quomodo ab actu differat II, 568, 35 ss.; III, 469, 41 s.; ejus notio latius patet quam notio agendi II, 445, 26; maxime actus esse videtur II, 566, 26 s.; simul rei mobilis et rei movere valentis actus est II, 275, 34; fieri nequit, si nulla causa actu sit II, 604, 23 s.; obtinet quando actus adest, nec prius, nec posterius II, 274, 32 s.; II, 594, 49 s.; II, 595, 13 s.; æque ac ei immobilitati quoque competit actus II, 90, 31; quidnam ejus terminus II, 528, 20 ss.; ejus quoque terminus substantia erit, si omnes termini substantiæ sint II, 633, 18 s.; unicus ab uno fieri debet II, 606, 38; eum quodlibet cuilibet impertire nequit III, 438, 33 s.; omnis finis bonum est II, 471, 50 s.; quatenus ideis competat II, 484, 48 s.; ejus causæ nec ideæ, nec numeri esse possunt II, 610, 41; non constat quomodo a fine et infinito ac pari et impari deduci possint II, 481, 23 s.; nec quomodo sine eo obtinere possit ortus et interitus vel opera eorum quæ per cælum feruntur II, 481, 25 s.. sine eo fieri nequit generatio II, 305, 37; potest vero interitus II, 305, 38; plures ac contrarii esse debent ut fieri possit generatio II, 464, 48 s., cf. 45; ei contraria est quies, 23, 31; II, 311, 19; II, 599, 33; ei opponi potest et motus et quies II, 309, 25 s.; II, 315, 38 ss.; II, 358, 21, 23; II, 598, 20; eum in iisdem rebus fieri videmus in quibus et quietem II, 347, 11, cf, II, 354, 50 s.; II, 355, 7; idque quare II, 356, 4, 8; ei motus magis quam quies contrarius esse videtur II, 317, 16; cui inest, ei immobilitas quies est II, 275, 19; ad idem pertinet, ad quod motus oppositus et quies opposita II, 310, 23; II, 599, 14 s.; expenditur quænam unicuique quies opponenda sit II, 315, 42 ss.; ridiculum foret, si contrarii essent, quietes vero oppositæ non exstarent II, 315, 48 s.; quemadmodum se habet vel violentus vel naturalis, sic etiam se habet quies II, 405, 38 s.; si naturalis non est, etiam violentus non erit II, 405, 34, cf. II, 379, 26; si nec naturalis, nec violentus est, omnino nihil movebitur II, 405, 35; nec quies erit II, 405, 38; si exstat aliquis naturalis, nec violentus motus solus nec violenta quies sola erit II, 405, 39 ss.; nullus fieri potest, ne in particularibus quidem nisi adsit aliquid quod movetur III, 517, 13 ss., cf. 35 ss.; III, 518, 1 s., 25 ss.; III, 523, 33 s.; III, 524, 24 s.; id quod movetur sequitur II, 467, 47 s.; non est id quod movetur, 216, 4; III, 463, 11 s.; fit ex aliquo in aliquod II, 300, 28; II, 308, 5; II, 323, 45; II, 329, 35; II, 332, 34 s.; II, 334, 5; II, 344, 47; II, 396, 33, cf. II, 322, 21; eo opus est ut res aliqua ab alia affici possit III, 347, 33; in re mota est, non in forma II, 308, 8 s., 31 ss.; omnis alicujus motus est II, 322, 41 s.; ejus pars non est divisio II, 302, 7 s.; fit propter id quod movetur II, 301, 35 s.; non est res determinata (τόδε τι) II, 301, 37; alius nihil movetur II, 322, 39 s.; sine naturali corpore esse nequit II, 382, 38; in re mobili inest, non in moventi II, 275, 30 ss.; II, 595, 44; in eo est quod movetur II, 571, 2 s.; non sic in eo esse dicuntur res ut sint tunc quum motus est II, 303, 29 s.; quod in eo est, id necessario sequitur aliquem esse motum, dum est II, 303, 35 s.; res de suo statu dimovet II, 303, 46; omnis est exitus ejus quod movetur e statu suo quatenus movetur III, 437, 7; in eo quod est, necessario movetur II, 303, 53 s.; in eo quod movetur est et ubicunque id movetur II, 299, 45 ss.; eo præsente aliquid moveri necesse est et ubi aliquid movetur motum adesse II, 318, 24 s.; ut fiat necessaria sunt tria, id quod movetur, movens et id quo movet II, 351, 8 s.; III, 473, 6 s.; ut fiat necessario adesse debent res mobiles II, 342, 35 s., 38; res quibus determinatur tres sunt, nempe id quod movetur, id in quo movetur et tempus quando movetur II, 313, 1 ss.; II, 358, 46 s.; II, 364, 30; in eo exstant movens, id quod movetur, id in quo movetur tempus, id ex quo movetur, et id in quod II, 308, 2 ss.; II, 597, 40 ss.; si erit, etiam aliquid movens erit II, 466, 3; si semper, etiam semper erit aliquid movens II, 466, 4 s.; si continuus, movens erit immobile ingenitum et alterationis expers II, 466, 5; omnium principium est quod se ipsum movet III, 317, 8 s.; non erit si sit effectivum aut motivum quod non agit II, 604, 5 s.; omnium rerum esset, si universum atomis constaret figura tantummodo diversis II, 378, 9; exstare non posset si universum infinitum esset, idque quare II, 378, 19 ss.; in partibus carente fieri nequit II, 329, 13; non competit rebus quibus contrarium non est II, 316, 6, cf. II, 315, 24; idem eodem modo agit in res similes et differentia carentes II, 427, 27; alius est quando id in quo fit specie aliud est II, 312, 48 s.; differt si res quæ per se movetur, idque et genere et specie et numero II, 340, 40 s., cf. 21 ss.; sibi similis esse nequit, si a movente moveatur res quæ movetur II, 366, 19 s.

Motus (*de ejus cum tempore conjunctione*); in tempore fit II, 296, 11; II, 305, 46 ss.; II, 322, 18; II, 323, 8 s.; II, 332, 21, 25; omnis in tempore fit et ad finem aliquem tendit II, 119, 32; vel in universo tempore, vel in certo aliquo II, 119, 33; in temporis partibus omnes imperfecti sunt et specie differunt cum inter se tum a motu universo II, 119, 35, 41; II, 120, 1; ejus speciem determinat τὸ alicunde aliquo II, 120, 2; aliter fieri non potest ac in tempore II, 120, 5; non de omnibus rebus dicitur, sed solummodo de dividuis quæ totum non constituunt II, 120, 9; ei inest prius et posterius II, 300, 35, 39 ss.; II, 306, 29; eum semper sequitur tempus idque quare II, 300, 38; II, 301, 20 s., 28; II, 302, 51; II, 305, 9; inter unum et alterum semper ratio est II, 296, 10; esse nequit sine tempore, nec sine eo tempus II, 343, 27, 44; II, 366, 7 s.; II, 354, 1, 34, 43; II, 355, 38 s.; II, 356, 19; II, 466, 9 s., cf. II, 344, 43; II, 351, 6; II, 352, 42; si sine anima esse possit, erit quod eo ipso momento tempus est II, 306, 27 s.; si unus atque idem est, etiam tempus unum atque idem erit II, 305, 10; cum ipsum, tum ejus essentiam metitur tempus II, 303, 12 ss.; ideo in tempore est quia ejus essentiam metitur tempus II, 303, 10 ss., 13 s.; in momento fieri nequit II, 321, 49 ss.; II, 329, 50 s., cf. II, 332, 31; in infinito tempore fieri nequit II, 377, 17; tempus continuum reddit II, 466, 20, cf. II, 525, 50 ss.; minor fit in minori tempore II, 323, 10; majorem et minorem tempore dijudicamus II, 301, 7; longus esse dicitur, si tempus longum est et vice versa II, 303, 5 s.; æqualem minori tempore efficiet potentia major II, 364, 45 s.; eo tempus metimur et tempore ipsum idque quare et quomodo II, 302, 39 ss., 48 ss., II, 303, 51; II, 306, 52 ss.; eo magnitudinem metimur et magnitudine ipsum II, 303, 2 s.; quidnam sit ejus mensura, idque quare II, 575, 4 s.; omnes metitur globi motus II, 307, 6; omnium mensura cæli motus II, 394, 17 s.; omnium celerrimus cæli motus II, 394, 21, 24; quæritur an factus sit et rursus intereat, necne, sed semper fuerit et semper futurus sit II, 342, 1 ss.; semper erat II, 343, 46 ss.; II, 356, 35 s., 54 s.; II, 603, 48; igitur interiisse aut factus esse nequit II, 343, 46 ss.; II, 355, 39; II, 603, 49; argumenta quæ probare videntur eum non necessario æternum esse II, 344, 45., cf. II, 355, 14 ss.; hæc argumenta facile refutantur II, 344, 44; æternus necessario divino inest II, 392, 28; nullus excepta circulari conversione æternus esse potest III, 363, 20; qui quiete intercipitur æternus esse nequit II, 363, 20; cui æternum esse licet semper prior eo cui non licet II, 363, 17 s.; si æternus et continuus erit, si continuus et unus II, 354, 44 ss.; II, 356, 19 ss.; quantum et continuum est quia id per quod fit ita se habet II, 525, 47 ss; igitur per accidens quantum est, 7, 54; II, 525, 44 ss.; causa est cur tempus quantum et continuum sit II 525, 50 s.

Motus (*quatenus unus sit*); multis modis unus dicitur II, 312, 30; II, 334, 6; quinam unus dicatur II, 519, 16 s.; quinam genere unus II, 312, 31 ss.; II, 334, 13, cf. II, 313, 6; quinam specie II, 312, 34; II, 334, 14 s., cf. 12, II, 313, 6; specie unus, non vero simpliciter specie unus, si pertinet ad res quæ simul genus et species sunt II, 312, 40 s.; simpliciter unus est qui essentia et numero unus est II, 312, 51; quinam igitur numero unus II, 313, 1 ss., 49 ss.; II, 334, 7 ss.; II, 354, 46; II, 358, 44 s.; II, 366, 8 ss.; unius ejusdemque rei semper numero unus est II, 345, 20 s.; unus est quia id quod fertur unum est II, 301, 47 s.; qui quiete intercipitur non unus est, sed plures II, 313, 52; II, 361, 47; ex individuis compositus esse nequit II, 332, 9; in partes semper dividuas dividi posse probatur II, 318, 17 ss.; si ex individuis constat, fieri poterit ut motu præsente nihil moveatur, aut ut motus non ex motibus compositus sit II, 318, 49 s.; si ex individuis constat, etiam tempus individuum erit et ex individuis constabit II, 318, 51 ss.; probatur duplici modo dividi posse, et secundum tempus et secundum motus partium ejus quod movetur II, 322, 33 ss.; qui alicujus totius totus motus est, hujus partes etiam ejusdem totius partium motus sunt II, 322, 44 s., cf. II, 323, 28 ss.

Motus (*quatenus infinitus sit*); infinitum esse aliquid videtur, idque quare II, 275, 2, 5; II, 595, 29 s., 33 s.; vel finitus vel infinitus est II, 276, 40; eodem modo dividitur quo id quod movetur et tempus et motus passio et id cui inest motus II, 323, 13 ss., cf. 35; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum attinet, ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss.; nullus infinitus est II, 344, 50; II, 396, 34; II, 494, 47 s.; infinitus est, non subsistente eo quod sumitur II, 284, 35; ejus infinitum derivatur ab infinito magnitudinis II, 283, 50; II, 597, 30 s.; ab ejus infinito derivatur infinitum temporis II, 283, 51; II, 597, 32; infinitus in finito tempore fieri nequit II, 328, 39 s.; infiniti esse deberent, si corpora infinita exstarent II, 376, 16; non ita infinitus esse potest ut terminis careat II, 332, 51 ss.; nullus tempore infinitus esse potest nisi circularis conversio II, 333, 7 s.

Motus (*quatenus continuus sit*); semper aliud atque aliud est II, 301, 13; omnis continuum est II, 195, 12; II, 313, 35, II, 604, 1 s.; cf. II, 352, 15; item dividuus II, 313, 37; continuus esse debet quia tempus continuum est II, 466, 8; continuus est propter id quod movetur, non propter id in quo movetur II, 466, 12 ss., cf. II, 467, 47; igitur propter corpus quod circulo fertur II, 466, 20; magnitudinem sequitur, idque quare II, 300, 30; continuus est quia magnitudo continua II, 300, 30; quantum est et continuum et dividuum II, 302, 51; quantus fuit tantum etiam tempus fuisse videtur II, 300, 31 s.; ut semper fiat, vel continuus, vel deinceps esse debet, sed potius continuus II, 357, 1 s.; melius est si continuus est II, 357, 2; deinceps esse potest, etiamsi continuus sit II, 362, 14 s.; continuus non est, sed deinceps, si movens non semper idem manet II, 354, 47 s.; quando cum alio continuus fieri potest II, 313, 38; ejus continuitas cur laboriosa rebus interitui obnoxiis II, 571, 33 ss.; qui statu interrumpitur continuus non est II, 313, 53 s.; alter alteri hærens et divisus continuus non est II, 366, 10 s.; omnes excepta latione continui esse nequeunt quia sæpe in iisdem sunt II, 362, 40 ss.; II, 604, 3 s.; neque huc aliquid refert an plura media interponantur, necne II, 362, 44 ss.; ex saltibus, non ex motibus compositus erit, si magnitudo ex individuis composita est II, 318, 40 s., cf. II, 332, 8.

Motus (*quatenus simplex sit*); nullus simplex est nisi qui circulo aut recta linea fit II, 368, 15; II, 371, 13, cf. II, 376, 6, 9, 36; II, 379, 3; optimus est simplex et incessabilis quique meliorem locum petit II, 395, 27 s.; quo simplicior et indivisibilior sit, eo magis unum est res cui inest II, 573, 40 s., cf. 46; simplicissimus est primus et æqualis II, 614, 22; primus is est qui semper fit II, 356, 20; maxime refert qualis primus fuerit II, 604, 32.

Motus (*de loco ubi fit*); loco competere debet II, 287, 21 s.; omnia ejus genera in loco fiunt III, 436, 27 s.; necessario competit rebus quæ se invicem tangunt II, 445, 16 s., 30; inter eum et inane nulla est ratio II, 295, 41 s.; sine inani spatio fieri nequit IV, 227, 11; fieret etiamsi vacuum nullum exstaret III, 675, 28.

Motus (*ejus species*); in species distinguitur II, 340, 6, II, 630, 1 ss.; ab ejus definitione universali facile deducuntur definitiones singularum ejus specierum II, 276, 31; ejus sex species, 23, 8; 273, 33, 43 ss., cf. 190, 26, 27; 205, 49; 208, 26; II, 260, 42; ejus species fr. 105, a; ejus tres species II, 309, 36 s.; II, 310, 34 s.; II, 335, 5; II, 356, 22 s.; II, 361, 49 ss.; II, 427, 9 s.; II, 598, 31; II, 599, 25, cf. II, 310, 44 ss.; II, 311, 11 s.; ejus genus unum non est, sed plures juxta id latent species II, 340, 18; ejus species minus pendent ab eo quod latio in species distinguitur quam quod linea II, 340, 8 ss.; ejus quattuor genera sunt latio, alteratio, deminutio et accretio III, 436, 23 s.; partim latio, partim accretio et deminutio II, 289, 7; ejus maxime communis et maxime propria species motus localis vel latio II, 284, 45; non omnis alii comparari potest II, 339, 1 ss., 24 s.; quodvis ejus genus æqualis vel inæqualis esse potest II, 314, 14; a quibusnam pendere possit ejus inæqualitas II, 314, 17 s; omnibus ejus generibus inesse potest celeritas vel tarditas II, 314, 23; ex alteratione et latione compositus æqualis esse nequit, ideoque nec unus nec continuus II, 314, 33; qui non ejusdem generis vel speciei sunt cohærere possunt II, 313, 42; alii simplices sunt, alii mixti II, 368, 27; II, 416, 10 s.; simplices simplicibus competunt, mixti mixtis II, 368, 28, 31, 37; II, 369, 7, 33; II, 371, 12; II, 376, 8; II, 416, 11; II, 417, 28; omnis vel naturalis vel præter naturam II, 369, 11 s.; II, 370, 1; II, 377, 54 s.; II, 378, 22; II, 415, 5, cf. II, 413, 3; partim naturalis est, partim violentus II, 294, 39; non eodem modo fit natura, quo vi, aut mente aut alia de causa II, 604, 31; alieno moveri licet vi, non vero naturaliter II, 368, 35 ss.; qui non ab universi motu pendent, nec a rerum illisione mutua, eorum causa anima prædita sunt, ideoque terminum habent III, 521, 4 ss.; ejus differentia caret quod speciei differentia caret II, 340, 15 s.

Motus (*quatenus in contraria vel ex contrariis fiant*); omnes, excepta latione, ab oppositis ad opposita vadunt II, 357, 52 s.; contrarii sunt qui ad contraria vadunt II, 315, 36; II, 358, 3; II, 371, 42; excepta latione, probantur continui esse non posse, quia semper inter contrarios intercedit quies II, 358, 3 ss.; qui ex eodem fit non contrarius esse videtur ei qui in idem, quia revera non motus est, sed mutatio II, 314, 38 s.; II, 315, 26 s.; non omnis qui ad aliquid contrarius vel oppositus est ei qui ex hoc fit II, 362, 22; qui e contrariis fiunt contrarii non sunt II, 314, 40, 51; qui in contraria fiunt magis contrarii esse videntur quam qui e contrariis II, 315, 2; qui e contrariis fiunt simul in contraria vel in intermedium fiunt, sed eorum essentia non eadem II, 314, 52; II, 315, 7 s.; qui in contrarium fiunt proprie non motus, sed mutationes sunt II, 315, 24; qui e contrario fit ei qui in contrarium fit non contrarius est quia iidem sunt, etsi non eadem sit eorum essentia II, 314, 42, 47 ss.; qui e contrario in contrarium fiunt iis qui e contrario in contrarium fiunt revera contrarii sunt II, 314, 43 ss.; II, 315, 13 s., 36 s.; quinam contrarii sint, inductione patet II, 315, 15; a contrario ad contrarium vel simpliciter vel aliquatenus II, 311, 5; qui ad minus it, eum in contrarium mutari dicere non licet II, 311, 6; qui ad magis e contrario in rem ipsam II, 311, 7; contrarii simul fieri nequeunt II, 302, 2 s., 34; itaque necessario quiete disjungi probantur II, 361, 49 ss.; inter contrarios, uti inter eos et quietes debet esse aliqua proportio III, 519, 12 s.; qui sursum fit contrarius ei qui deorsum II, 358, 41; qui anteriora versus fit ei qui posteriora versus II, 358, 41 s.; qui dextrorsum fit ei qui sinistrorsum II, 358, 42; contrariis simul individuo tempore moveri nequit idem quatenus individuum est III, 464, 23 ss.; debilior expellitur a vehementiori III, 416, 54 s.; III, 490, 9 s., 17 s.; qui in oppositas partes fiunt in linea recta contrarii sunt II, 361, 44, cf. II, 358, 40 ss.

Motus (*de ejus actione*); ejus munera sunt pulsio et tractio III, 525, 4 s.; nec calefit, nec refrigeratur, nec locum mutat, nec augetur, nec deminuitur II, 309, 49; II, 598, 40 ss.; an non omnis calefaciat, sed sit etiam qui refrigeret IV, 149, 42 ss.; alieni unumquemque calorem refrigerant III, 260, 37; discernere et incendere potest aerem III, 555, 51 s.; ferrum et ligna et lapides excandescere facit II, 397, 12 s.; rei quæ fertur semper in medio vehementissimus IV, 210, 19; ubi vehementissimus etiam sonus acutior fit IV, 210, 21; vicissim a partibus principio et a principio partibus impertiuntur III, 525, 52 ss.; omnis tactu fit II, 275, 21, 23; sine robore fieri nequit III, 503, 42 s.; omni competit celeritas et tarditas II, 118, 22; intermedio tanquam extremo utitur II, 315, 30, cf. II, 308, 38; partim in circularem conversionem desinit eorum cessatio, partim iis causæ principium est hæc conversio II, 389, 31; quæ duobus impelluntur, per diametrum feruntur III, 557, 33 s.; in re continua maxime imbecillis est in extremitate IV, 59, 45 s.; celerrimus minimus est II, 394, 20; minimus qui per minimam fit lineam II, 394, 23 s.; quæ jam in eo sunt facilius moventur quam quiescentia IV, 63, 8 s.; in partem inclinationi oppositam difficile cietur IV, 61, 25; IV, 62, 15 s.

Motus (*variæ de eo quæstiones*); comprehensu difficilis est II, 275, 11, 16; II, 595, 38 ss, 42 ss.; eum eadem animæ parte percipimus ac tempus, nimirum sensu communi III, 495, 3 ss., cf. III, 470, 20; æque visui et tactui sensibilis est III, 452, 28 s.; igitur sensibile commune est III, 452, 26 s.; III, 462, 10, 34; III, 466, 45; III, 477, 14; III, 507, 7; rerum notiorum facilius agnoscuntur III, 515, 33; ita amicorum suorum e longinquo agnoscunt amici III, 515, 36 s.; eum præcipue respiciunt dextrum et sinistrum III, 254, 40; in eo non idem unum est quod in gravitate II, 520, 20 s.; sine eo definiri nequit animal II, 550, 42; cur ita non appelletur homo II, 569, 29 s.; cur genus voluptatis esse nequeat, 206, 48; ei major quam actui inest voluptas II, 90, 32; quorum bonitas modum excedere potest, eorum item voluptatem nimiam esse licet II, 89, 30; sine eo nec sanitas, nec omnino bonum vel malum nobis contingere potest II, 185, 22; non fit deliberatio de rebus quæ in eo sunt, sed semper eodem modo fiunt II, 27, 38; quarum actionum is finis est, in iis non agimus ut agendi potentiam nobis comparemus II, 570, 38 s.; ejus ope formam materiei indit ars III, 342, 43 s.; ejus principium et causa forma quædam est II, 275, 24, 26; statuendum an sit corporibus necne, item an naturalis non sit, sed violentus, ubi expendimus opinionem eorum qui terræ quietem explanant rebus quæ circa aerem vel aquam eveniunt II, 405, 30 ss.

Motus æqualis (ὁμαλής); quinam II, 305, 50 ss.; unus dicitur, idque magis quam inæqualis II, 314, 11 s.

Motus æternus; æterno moveri debet II, 606, 37 s.; continuus atque unus esse debet II, 366, 8; si exstet materiem habere potest II, 571, 27, 29.

Motus qui in anima (vel in sensoriis fit); externis similes sunt III, 498, 19; interni semper minores sunt, sed externis pro portione respondent III, 498, 21 s.; qui fiat ut internorum ope externos cogitare possimus III, 498, 19 s.; animæ munus sunt III, 238, 24 s.; maxime calore fit III, 238, 25 s; ejus ope omnia sensibilia communia percipimus III, 462, 11 ss.; igitur ejus sensus proprius esse nequit III, 462, 17; eorum alius suapte natura alium sequitur III, 497, 4; idque vel necessario vel consuetudine III, 497, 6; ubi consuetudine, plerumque eodem modo se invicem insequuntur III, 497, 6, cf., III, 498, 6 ss.; eodem ordine inter se dispositi sunt quo res ad quas referuntur III, 497, 27 ss.; interdiu obscurantur majoribus motibus qui vigilantibus fiunt III, 513, 32 ss.; dormientibus parvi magni videntur III, 513, 34 ss.; parvos tam internos quam a rebus externis profectos, melius sentiunt dormientes quam vigilantes III, 515, 17 ss.; recta somnia turbant III, 216, 3; partim intellectiones (νοήσεις), partim effectiones (ποιήσεις) sunt II, 544, 42 s.; eorum nonnulli (πνευματικαί) ab atra bili oriundi IV, 204, 38 ss.

Motus animalium (κατὰ τόπον); pendet a sensione vel intestina vel foris petita in sensorio communi facta III, 503, 48 s.; ejus principium idem est ac sensus III, 503, 25 ss.; quæritur an toti animæ tribuendus sit an parti a reliquis diversæ III, 443, 20 ss.; III, 471, 12 ss.; probatur non ab anima vegetativa pendere III, 471, 42 ss.; nec ab anima sensitiva III, 471, 47 ss.; argumenta quæ probare videntur eum non a ratione vel intellectu pendere III, 472, 2 ss.; item eum partim ab appetitu. partim ab intellectu pendere III, 472, 15 ss.; probatur semper ab appetitu pendere, ante vero omnia alia ab appetibili III, 472, 26 ss.; semper alicujus causa fit et cum imaginatione aut appetitu conjunctus est III, 471, 42 s.; nisi vi fiat, eum semper comitatur fuga aut persecutio III, 471, 44 ss.; III, 472, 5 s.; eum instrumento corporali ciet appetitus III, 473, 12 ss.; igitur de ejus instrumento sermo fiet, ubi de muneribus corpori et animæ communibus disseretur III, 472, 13 s.; ejus instrumentum cardini simile esse debet, ita ut in uno eodemque puncto finem et principium habeat III, 472, 15 s.; fieri nequit, nisi aliquid sit quod quiescat et unde motus incipiat III, 473, 20 s.; ejus principium medium inter caput et ventrem inferiorem occupat locum III, 503, 28 s.; ejus principium apud sanguine prædita cor est III, 356, 54; III, 503, 29 s.; idque quare III, 257, 29 s., cf. III, 259, 6 ss., 38 ss.; III, 503, 33 s.; a corde profecti trahendo et remittendo fiunt III, 259, 39 s.; III, 524, 16 ss.; quatenus intermedii ope fiat III, 474, 47; quatenus ejus intermedium differat ab alterationis intermedio III, 474, 50 s.; spiritus innati ope peragitur III, 249, 17; unusquisque spiritu retento adjuvatur III, 353, 35; ejus causa nervi sunt non ossa III, 669, 6 ss.; quibusnam partibus competat III, 5, 27 s.; de ejus instrumentis sermo fit in libro *de Incessu animalium* III, 304, 1 ss.; cui inest id vivere dicimus III, 445, 43 ss.; eum non habent omnia viva III, 449, 12 s.; iis vel solis vel præcipue animalibus competit quæ duobus aut quattuor cardinibus moventur III, 308, 13 ss.; secundum ejus instrumenta in genera distribuenda sunt animalia, 547, 6, 9; parte absistenti fit, non antecedenti III, 306, 35 s.; anteriora versus fit III, 244, 47; III, 257, 30 s.; III, 259, 37 s.; eo definitur anterius III, 257, 31 s.; quorsùm fit, eo prospiciendum est III, 244, 47 s.; a dextro incipit III, 18, 48; III, 267, 53; III, 390, 42; quibus animalibus competit, apud ea distincta sunt dextra et sinistra III, 306, 5 ss.; eorum principia sunt tractio et pulsio III, 305, 3 ss.; III, 473, 19 s.; magnorum animalium multo indiget calore III, 303, 14 s.; partim voluntarii, partim non voluntarii, partim involuntarii sunt III, 525, 26 ss.; voluntariorum causæ per totum librum *de Motu*, excepto ultimo capite, expositæ sunt III, 525, 26 s.; pinguedini contrarius est III, 51, 13 s.; III, 267, 53; eorum principium est persequendum aut fugiendum quod res agendas spectat III, 523, 1 s.; eum minus amat mulier quam vir III, 172, 28; eo quoque parentibus similes fiunt liberi III, 330, 6; quinam conveniat infantibus, 622, 41; idque ante quintum ætatis annum, 623, 9; ex iis signa petuntur physiognomonica IV, 3, 8; qualis conveniat viro magnanimo II, 46, 22; celer quibusnam conveniat II, 46, 24; tardi mollem significant IV, 3, 44 s.; item modestum IV, 5, 28 s.; vehementes calidum IV, 3, 45 s.; item impudentem IV, 5, 25 s.; remissi animosum significant IV, 5, 37 s.; item tristem IV, 5, 44, cf. *Animalia (de eorum motu)*.

Motus cæli; sensui patet eos eodem modo fieri quo argumentatione fieri debere probantur II, 604, 51 s., cf II, 605, 4 s.

Motus circularis; v. *Circularis motus*.

Motus cogitationis nostræ; velocissimus est IV, 47, 27 s.

Motus cohærens; quinam II, 313, 7.

Motus continuus; quinam II, 311, 33 ss.; continui est II, 323, 3; II, 360, 39; non amplius igitur continuus ubi in dimidia dividitur II, 360, 37 s.; revera exstat II, 356, 19 ss., cf. II, 357, 4 s., 48 ss.; tempore intermitti potest II, 311, 34 s.; nonnisi a movente immobili impertiri potest II, 366, 17 s., 31 s.; quæritur an eum impertire possit movens quod ipsum movetur II, 366, 24 ss.

Motus excretorii; v. *Excretorii motus*.

Motus imaginativi; v. *Imaginativi motus*.

Motus in opposita; non semper idem ac numero unus est II, 345, 17 ss.

Motus in supero loco; contrarius motui qui superne deorsum fit II, 316, 49 s.

Motus imperfectus; interdum unus vocatur, dummodo continuus sit II, 314, 9.

Motus inæqualis; semper et intensionem et summum et remissionem habet II, 395, 34, 42 s.; ejus inæqualitas vel a movente vel ab eo quod movetur, vel ab ambobus II, 395, 45; vel totus mutatur vel ejus partes II, 396, 10 s.; quia continuus est, unus dici potest II, 314, 29; attamen non æque ac æqualis, idque quare II, 314, 12 s., 30; ab æquali secundum plus et minus differre videtur II, 314, 13 s.

Motus infinitus; ei res finita ansam dare nequit II, 364, 40 s.; in finito tempore fieri potest, dummodo non sit unus, sed ex multis idque infinitis motibus compositus II, 334, 32 s., cf. 23, 28 s.; ubi vero unus est, nec finitam, nec infinitam magnitudinem in finito tempore percurrere potest II, 334, 43 s.

Motus infinitus (per lineam rectam); fieri nequit II, 374, 22, cf. II, 358, 38 ss.

Motus infinitus qui simul unus et continuus sit; revera exstare probatur II, 358, 32 ss.

Motus involuntarii (ἀκούσιοι); sunt qui non jubente intellectu fiunt III, 525, 30 ss.; iis inprimis obnoxia sunt cor et pudendum idque quare III, 525, 29 s., 45 ss.; probantur æque ac non voluntarii ab alteratione quadam pendere III, 525, 40 ss.; interdum fiunt, interdum non, eadem cogitantibus nobis, quia interdum adest materies patibilis, interdum non, aut non tanta aut non talis III, 526, 9 ss., v. *Motus non voluntarii*.

Motus localis (κατὰ τόπον); eum fieri posse negant, nisi inane sit, inanis assertores II, 292, 36 ss.; II, 296, 26, cf. II, 297; eorum refutatio II, 293, 43 ss.; II, 294, 15 ss.; fieri non posse probatur si inane exstet II, 294, 32 ss.; idem quod latio II, 284, 46; vel latio vel accretio est II, 292, 37; maxime communis est motus species II, 284, 46; eo fieri potest quod corpora alterum alteri cedunt II, 293, 48; causa est cur de loco quæstio instituatur II, 289, 4 s.; in eo necessario contrariis subjici debet unica materies II, 433, 30; quomodo se habeat ejus subjectum II, 558, 34 ss.; alii naturales, alii præter naturam II, 316, 18 s., cf. *Latio*.

Motus naturalis; ei oppositus est qui præter naturam fit (vel violentus) II, 368, 38; II, 378, 39; II, 461, 8; quomodo ab eo differat II, 378, 36 ss.; loco a motu præter naturam distinguitur II, 378, 23; motu violento prior II, 294, 41; exstabit, simulac exstat motus violentus II, 461, 9; si non esset neque ullus alius motus esset II, 294, 40, 42; nec in infinito, nec in inani fieri potest II, 294, 44 ss.; diversus est II, 294, 50; necessario ei erit cui quies naturalis est II, 413, 22; unicus tantum erit, si unicum sit elementum II, 418, 54 ss.; ei forsan summum est in eo ad quod fertur II, 395, 36; numero plures sunt III, 419, 8, cf. II, 368; ejus celeritatem auget potentia II, 415, 7; ab aere adjuvantur II, 415, 16; eum quæ habent tempore dijudicantur atque eo initium et finem accipiunt II, 307, 10 ss.; ideoque circulus esse dicuntur II, 307, 9; probatur necessario competere corporibus simplicibus II, 413, 1 ss, cf. 28; II, 414, 24 s.; unicus est unicuique corpori simplici II, 413, 7; cui is est necessario ei erit et motus præter naturam, immo plures II, 413, 5, 8; in eo æquam inesse proportionem Archytas dicebat IV, 201, 19 ss.

Motus naturales (*in animalibus*) eorum causa sunt calores et refrigeria, tam externa quam naturalia interna III, 525, 38 ss.; ad eos exsequendos idoneæ fiunt partes dum alteratione augentur vel deminuuntur III, 525, 37 s.; nullus retrorsum fit III, 307, 41; cur iis oblectemur IV, 211, 2 s.; iis infantes recens editi oblectantur IV, 211, 3.

Motus ordinatus; magis familiaris est naturæ quam inordinatus IV, 211, 7 s.

Motus non voluntarii (οὐχ ἑκούσιοι); ii sunt qui munera animæ et corpori communia spectant, e. g. somnum et vigiliam, respirationem III, 525, 41 ss.; eorum simpliciter arbiter non est mens vel appetitus III, 525, 33 s., v. *Motus involuntarii*.

Motus per lineam rectam; unus et continuus esse nequit II, 363, 23; in eo definita sunt principium et medium et finis II, 363, 24.

Motus per vacuum; quasi latio secundum locum est II, 364, 6 s.

Motus perfectus; unus vocatur II, 314, 6.

Motus præter naturam (i. q. violentus cf. II, 294, 41); motui naturali contrarius est II, 378, 39 s.; II, 461, 8; quomodo ab eo differat II, 378, 36; eo posterior est II, 294, 41; si exstet, etiam exstabit motus naturalis II, 461, 9; æternus esse nequit II, 407, 38 s.; quæritur an quies ei contraria exstet II, 317, 20 ss.; ei summum est in eo unde fertur II, 395, 37; eum sola efficit potentia II, 415, 7 s.; sine aere vel corpore ei simili fieri non posset II, 415, 14 s.; ad eum efficiendum aere tanquam instrumento utitur potentia, idque quomodo II, 415, 8, 10 ss.; semper laboriosus est II, 389,

38, idque eo magis quo magis perpetuus est II, 389, 38; item optimæ conditionis expers II, 389, 39; eum tollit qui omnia partim semper quiescere, partim semper moveri putat II, 347, 14.
Motus primi; numero finiti sunt II, 376, 6, cf. *Motus simplices.*
Motus proprie sic dictus; quomodo differat ab ortu et interitu II, 433, 15 ss., 29 ss.
Motus proprius; cuique corpori competit naturali II, 416, 10; item cuique elemento II, 417, 27; eo quæ carent necessario vi moventur II, 413, 3 s.; cur eo non quodvis feratur IV, 73, 12 ss.; eo celerius movetur corpus majus II, 398, 16.
Motus qui in oppositas partes fiunt; contrarii esse probantur II, 358, 50 s.; idque sive per rectam lineam fiant, sive per circulum II, 359, 1 ss.; sive recurrendo, sive non II, 359, 3 s.
Motus recurrens; probatur continuus esse non posse II, 358, 39 ss.; idque sive per lineam rectam, sive per circulum fiat II, 359, 7 s.; et sensu et ratiocinatione patet rem quæ movetur in eo sisti debere II, 359, 11 ss.; nisi in eo sistatur id quod movetur, idem simul contrariis motibus ageretur II, 361, 43; item ab eo exiret in quo non est II, 361, 44 s.
Motus rei quæ se ipsa movet; totius altera pars movet, immobilis manens, altera movetur II, 352, 53 ss.
Motus rerum quæ et moveri et quiescere possunt; continuus non est, sed esse videtur II, 365, 51 ss.; rerum est quæ deinceps sunt vel se invicem tangunt II, 365, 53 ss.;in eo non unum est movens, sed plura se invicem insequentia II, 365, 53 s.
Motus secundum quantum; continuus esse nequit quia semper per intermedias magnitudines transire debet II, 362, 43 s.
Motus secundum nutrimentum; cui inest, id vivere dicimus III, 445, 43 ss.
Motus simplices; numero finiti sunt II, 376, 9, 31, cf. 6; II, 368, 15; II, 371, 13; II, 379, 3 s.; II, 417, 29.
Motus ultimus; prope materiem est III, 342, 35.
Motus unus; omnis æqualis vel inæqualis esse potest II, 314, 31 s.; (numero) unius, non plurium est II, 313, 49; II, 322, 46, 50; II, 323, 2, 31; necessario continuus II, 313, 36; (specie) non necessario numero unus est II, 314, 4; (qui specie non est) ejus extrema unum esse nequeunt ideoque continuus esse nequit II, 314, 1, cf. 33.
Motus (id cui inest); eodem modo dividitur quo motus et tempus et id quod movetur et motus passio, sed non simili modo II, 323, 13 ss., cf. 35; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum attinet ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss.
Motus idea; si exstat, aliquid erit quod magis movetur quam ea II, 571, 45.
Motus instrumentum; ei necesse est ut augeri et contrahi possit, idque quare III, 525, 4 ss.
Motus intermedium; v. *Intermedium motus.*
Motus principium; v. *Principium motus.*
Motus principium commune vel princeps causa; v. *Principium.*
Motus privatio (ἀκινησία); ea forsan constat somni affectus II, 562, 15.
Motui dicatæ partes; iis ab animalibus sanguine præditis differunt crustata et insecta III, 287, 7 ss.
Motui quod præest; probatur pars animæ, non peculiaris anima esse, nec a reliquis partibus separari posse, etiamsi notione differat III, 446, 15 ss., cf. III, 447, 20; id non omnia animalia habent III, 447, 39 ss., cf. III, 446, 5 ss.; III, 448, 13 s.; III, 449, 12 s.
Motu carentia; animalia quænam IV, 19, 15.
Motu prædita; præter ea exstare nequeunt aliæ res iis respondentes, sed a rebus sensibilibus separatæ II, 612, 39.
Motu (quæ in) sunt (τὰ ἐν κινήσει); ad ea pertinent sensibilia II, 156, 10; in ortu interituque sunt II, 156, 11; ea spectant consilium et deliberatio II, 156, 13, 15; circa ea occupatur animæ pars deliberativa II, 156, 9 s.
Μοῦσαι· nominis etymologia fr. 151, a.
μουσικήν, i. e. μελοποιίαν, 481, 20.
Movendi vis (κινητικόν); non habet quodlibet in quolibet II, 427, 13, 17; eam maximam id habet corpus quod longissime progredi aptum et vehementissimum est III, 592, 2 ss.; residet in corde vel in eo quod ei pro portione respondet III, 230, 25 ss.
Movendi vim habens (κινητικόν); id quod mobile est movere potest II, 273, 30; omne simul mobile erit, si omne quod movetur necessario moveatur a re quæ et ipsa movetur II, 351, 46 s.; omni non licet habere II, 610, 45 s.; quæritur cur ab eodem eadem res modo moveatur, modo non II, 345, 29 ss.; si non agat, non erit motus II, 604, 7 s.
Movens (κινοῦν); omne necessario moveri debere putabant antiqui II, 350, 30; III, 433, 26 s.; ita vocatur et principium motus et quod rei quæ movetur et generationi proximum est II, 447, 3 ss.; omne movet aliquid et aliquo II, 350, 30; esse debet, ut sit motus II, 466, 3; semper esse debet, ut semper motus sit II, 466, 4 s.; immobile, ingenitum et alterationis expers esse debet, ut motus continuus sit II, 466, 6 s.; natura eo quod movetur prius est II, 511, 28 s.; III, 520, 43 s.; refertur ad id in quod motus fit II, 308, 10; quomodo a movere valenti differat II, 275, 32 s.; II, 595, 47; id agere dicimus II, 445, 21; actu jam est II, 352, 24 s.; II, 570, 10; partim naturaliter vim movendi habet, partim præter naturam II, 349, 3 ss.; semper aliquid movet et in aliquo tempore et aliquo usque i. e. per definitum spatium II, 341, 5; ubi non amplius movet, non ideo movendi facultatem amittit II, 343, 52; non potest per infinitum tempus imbecille et iterum per aliud infinitum tempus valens esse II, 396, 26 s.; continuum est II, 353, 23; infinitum esse deberet, ut infinitum moveri posset II, 377, 52 ss.; non necessario magnitudinem habet II, 354, 18; in universum cum re quæ movetur in unicum corpus non coalescit III, 341, 15, 18 ss.; facile distinguitur ab eo quod movetur ubi inanime aliquid ab anima prædito movetur II, 348, 51; idem esse nequit atque id cui innititur III, 518, 32 s.; vel ab alio movetur, vel se ipso II, 352, 34 s.; II, 355, 9; II, 366, 11 s.; idque vel per unum vel per plura II, 350, 9 ss.; non necessario movetur nisi a se ipso II, 352, 36 s.; non omne necessario et ipsum movetur III, 436, 12 s.; quod movetur una cum re quæ movetur mutari debet et ab aliquo moveri II, 366, 12 ss.; est aliquid quod immobile est II, 274, 16; vel immobile est, vel movetur ipsum II, 352, 41 s.; II, 445, 18 s.; III, 473, 7 s., cf. III, 351, 15 ss.; III, 474, 48 ss.; vel movetur ab alio, vel immobile est II, 353, 4 s., cf. II, 355, 8; quum et ipsum movetur, movebitur ab alio II, 333, 38; si non simul eo moveat aliud movens, immobile erit II, 351, 14 s.; quum videmus igitur et quod movetur et id quo movet movens, probabile, ne dicamus necessarium est, hujusmodi quoque movens exstare II, 351, 18 s.; omne quod potentia mobile est movetur dum movet II, 275, 17; semper aliquam formam (εἶδος) affert II, 275, 24; omne naturale mobile est atque movetur dum movet

II, 274, 12; ejus actus ei quod movetur inest III, 463, 14 s.; igitur non necessario movetur III, 463, 15; excepto primo movente semper aliquo motu movetur III, 399, 52 s.; si necessario moveatur, non movebit si non moveatur II, 351, 23 s.; vel per accidens movet, vel quia pars ejus movet, vel per se II, 307, 48; II, 597, 38 s.; non alteratione ita se habere debet ut commode movere possit, idque quare III, 525, 10 ss.; quando ab eo pendeat motus inæqualitas II, 395, 46 s.; necessario potentia ac robore indiget III, 524, 41 s.; aliqua virium portione movet III, 519, 9 s.; ut quiescat res, ejus vires æquales esse debent quiescentis viribus III, 519, 8 s.; si ei deficiat vis, non vincitur patiens III, 400, 5 ss.; si superet id quod movetur, celeriter fit motus, sin vero superetur, tarde III, 427, 23 ss.; vel tangere debet quod primarie secundum locum corporali motu movetur, vel cum eo continuum esse II, 334, 36 s.; II, 335, 3 ss.; eo non tangente moventur aliqua II, 365, 33 s.; ei proxime ocissime moventur II, 366, 22 s.; quod longius abest a re quæ movetur, propius principio est quam intermedium II, 352, 35 s.

Moventia; plura erunt, si plures sint circulares motus II, 466, 6 s.; omnia hæc uni principio subdita esse debent II, 466, 7 s.; partim se invicem tangunt, partim non II, 445, 27 s.; quæ apud nos sunt fere omnia et ipsa moventur II, 445, 33 s.; ideoque se invicem tangunt II, 445, 34 s.

Movens immobile; a nullo alio moveri potest III, 520, 6; æternum est II, 354, 3 s.; non necessario mutatur una cum re quæ movetur II, 366, 15 s., 18 ss.; semper movere potest II, 366, 16; lassitudini non obnoxium est II, 366, 17; efficit vel solum vel maxime continuum II, 366, 17, 31 s.; aliquid adesse debet ut moveatur quælibet pars animalis, idque potentia unicum punctum esse, actu duo fieri III, 523, 27 ss.; ut ad id se habet quod in flexuris simul movet ac movetur, ita ad animam moventem se habet spiritus insitus III, 524, 45 ss.

Movens primum et superius; si exstet aliquid, alio loco de eo sermo erit III, 520, 25 s.

Movens principium; v. *Principium movens.*

Movens quod ipsum movetur; necessario in anima præditis exstare debet III, 524, 39 s.

Movens se ipsum (τὸ αὐτὸ ἑαυτὸ κινοῦν); anima præditum esse debet II, 378, 3 ss.; id principium omnium quæ moventur habent qui animam (mundi) motus causam habent II, 364, 15; reliquorum motuum principium est III, 517, 8 s.; III, 520, 21 ss., 35 ss.; ejus principium est movens immobile III, 517, 9; eorum motus æque in universo ac in animali, ubi perfectum est, omnium primus est III, 520, 37 s.; continuum esse debet II, 352, 15; necessario magnitudinem habet II, 354, 17.

Moventia se ipsa secundum locum; eorum alia pars moveri debet, alia quiescere III, 520, 12 ss., 32 s.; ergo extra ea quoque exstare debet movens immobile III, 520, 9 ss.

Movens secundum locum; agere pergit donec id quod movetur immutaverit III, 474, 45 s.

Movens semper; quatenus eodem modo moveat ac animalia, quatenus alio III, 521, 25 ss.

Movere; id non ad materiam pertinet, sed ad aliam potentiam, i. e. ad principium motus II, 464, 12; quidnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 23; in hac categoria bonum est id quod docet II, 190, 22, 26.

Movere et moveri; eodem modo se habent ac actio et passio II, 447, 1 s.

Moveri; quomodo nihil posse demonstraverit Gorgias III, 680, 57 ss.; semper omnia putant nonnulli, sed nos latere II, 346, 28 s.; II, 362, 48 s.; hæc opinio, etsi falsa, tamen minus a methodo aliena quam placitum quo omnia quiescere censentur II, 346, 23 s.; hæc opinio refutatur II, 346, 30 ss.; II, 347, 42 ss., cf. II, 354, 52; II, 356, 6 ss.; II, 362, 48 ss.; II, 514, 12 ss.; aliquid potest, etsi non moveatur, nec in se ipsum habeat motus principium II, 344, 51; idque haudquaquam, dummodo quandoque adsit id quod extrinsecus movet, quandoque non II, 345, 27; qui de hac re dubia movet, idem facit ac si quærat cur non eorum quæ sunt alia semper moveantur, alia semper quiescant II, 345, 31; ad materiam pertinet II, 464, 11; id ingeneratum dicimus quia fieri non potest ut fiat II, 384, 40; vi non potest quod omnino natura sua non movetur II, 379, 26 s., cf. II, 405, 34; eodem modo dividitur quo motus et tempus et id quod movetur et id cui motus inest II, 323, 13 ss., cf. 35; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum attinet, ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss.; quædam videmus II, 413, 3; II, 414, 28; in hac categoria bonum est id quod docetur II, 190, 22, 26.

Moveri (non); et immobile esse non idem est III, 678, 45.

Moveri per accidens a se ipso (κινεῖσθαι κατὰ συμβεβηκὸς ὑφ’ αὑτοῦ); non idem est quod moveri per accidens ab alio II, 355, 42 s.; id solis rebus interitui obnoxiis competit II, 355, 45.

Moveri per accidens ab alio; id etiam cælestibus principiis quibusdam competit, idque quibusnam II, 355, 43 s.

Movent (quæ); numero multa sunt III, 473, 5 s.

Movent (quæ) semper determinatas quasdam res, sed non ortui et interitui obnoxias; ortus et interitus eorum continuitatis causæ esse nequeunt II, 354, 20 ss.; infinita sunt, neque simul omnia II, 354, 25 s.

Movent et moventur (quæ); alia per se movent et moventur, alia per accidens II, 348, 1 s.; quænam per accidens moveantur II, 348, 3 s.; quænam per se II, 348, 4 ss.

Movet et movetur ab alio (quod); in infinitum abire non potest II, 350, 24 s.

Movent et moventur (quæ per se); partim a se ipsa, partim ab alio moventur II, 348, 7; partim vi et præter naturam moventur II, 348, 8 s.; II, 350, 1, v. *Animalia* et *Anima prædita.*

Movet movens (id quo); necessario et movet et movetur, idque quare II, 351, 10 ss.; id manifesto videmus II, 351, 17.

Movet se ipsum (quod) (ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ); id interdum principium esse censet Plato II, 604, 33 s.; non tamen dicit quale fuerit, *ibid.*; eorum quæ moventur causa est II, 355, 10; item principium et primum iis quæ moventur II, 357, 44 ss.; id quivis potius principium et causam haberet quam id quod ab alio movetur II, 352, 7 s.; fieri nequit ut per totum se ipsum moveat, II, 352, 15 s.; pars ejus movet, altera movetur II, 352, 28 s.; probatur fieri non posse ut alterutra ejus pars alteramutram moveat II, 352, 29 ss.; pars ejus movetur, altera pars movet immobilis manens II, 352, 39 s.; compositum igitur erit e parte immobili quæ movet, et alia quæ movetur, sed non necessario movet II, 353, 7 s., 20 s.; eæque se invicem tangere debent II, 353, 22; non totum movet nec totum movetur II, 353, 28; totum non ideo se ipsum movet, quia pars ejus hujusmodi sit ut se ipsa movere possit II, 353, 24 ss.; totum movet se ipsum, dum movetur et movet, quum et alia pars sit quæ movet, alia quæ movetur II, 353, 26 ss.; utraque ejus pars, vel altera quæ movetur potentia dividua esse potest, sed actu individuæ sunt II, 353, 36 s.; si dividatur, non amplius eandem vim habet II, 353, 37; poterit igitur rebus potentia dividuis inesse II, 353, 38; maxime proprie latione movetur II, 357, 43.

Movet se ipsum primarie (quod) (τὸ πρώτως αὐτὸ ἑαυτὸ κινοῦν); ejus neque una pars neque plures ita se habere poterunt ut se ipsæ moveant II, 352, 44 ss.

Movetur; omne quod natura aptum est, quando et ubi et quomodo natura aptum est II, 328, 44; citius, quod eodem tempore majus spatium percurrit IV, 65, 40 s.; celerius, quod longius a medio distat IV, 65, 37 s.; facilius, quod longius ab hypomochlio distat IV, 303, 28; cur facilius moveantur figuræ rotundæ et circulares IV, 61, 5 ss.; item cur ea quæ jam in motu sunt IV, 65, 8 s.; IV, 72, 41 ss.; item cur ea quæ a majoribus circulis tollantur ac trahantur IV, 62, 1 ss.; cur aliqua subito, ut arcæ IV, 179, 37 ss.

Movetur (qui); id dici potest de homine II, 569, 29 s.

Movetur (quod); id rebus quæ ipsæ motu cientur cognosci censet Heraclitus III, 435, 22 s.; revera exstat II, 590, 52; ei quædam propria sunt II, 502, 8 s.; id sequitur motus II, 467, 47 s.; in eo est motus II, 323, 12 s.; II, 571, 2 s.; ex aliquo ad aliquod mutatur II, 379, 45; fieri non potest ut simul moveatur et motum sit II, 318, 29; eo natura prius est movens II, 511, 28 s.; necessario ab aliquo movetur II, 350, 7 s., 20, 26 s.; II, 355, 7; II, 514, 20 ss.; II, 606, 36; idque sive loco movetur sive alio modo II, 333, 9 s.; II, 395, 44; omne movetur ab aliquo, nisi se ipsum moveat II, 333, 10 s.; III, 365, 31; III, 436, 14 ss.; per aliud movetur, si moveatur quia id cui inest, movetur III, 436, 16 s.; vel per se, vel per accidens movetur III, 436, 25 ss.; probatur fieri non posse ut omne per accidens moveatur a re quæ et ipsa movetur II, 350, 52 ss; nec ut per se moveatur a re hujusmodi II, 351, 23 s.; necessario extra id exstare debere videtur immobile et quiescens quod ejus pars non sit III, 519, 49 s.; probatur omne necessario infinitis vicibus prius motum esse II, 325, 50 ss.; II, 326, 14, 20 s.; II, 570, 20; semper ab aliquo ad aliquid movebitur II, 590, 52; igitur semper erit in illo a quo movetur, non in altero II, 591 1 s.; fiet vero in eo ad quod movetur et ad id movebitur II, 591, 2 s.; vel movet, vel nihil movet II, 353, 5 s.; nequaquam nihil movebit IV, 73, 28; non necessario movet II, 351, 9 s.; id manifesto videmus II, 351, 15 s.; ejus causa est quod se ipsum movet II, 355, 10; omnis vero causa quod immobile est II, 355, 11, cf. II, 354, 40; ubi per se movetur, probatur fieri non posse ut in aliquo primo sit totum II, 329, 36 ss., cf. 43; in momento vero, atque ideo in temporis termino ita se habere potest II, 329, 47 s.; in momento semper est in aliquo, non tamen quiescit II, 329, 49; alicunde aliquo movetur III, 489, 13 s.; igitur necessario in tempore aliquo movetur III, 489, 14 s., cf. II, 323, 11; II, 327, 14; II, 328, 49; II, 329, 32, 35; eodem modo dividitur ac motus et tempus et motus passio et id cui inest motus II, 323, 13 ss., cf. 35 ss.; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum attinet, ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss., v. *Mutatur* (*id quod*); omne et celerius et tardius moveri potest II, 319, 39; potest etiam alio modo se habere II, 605, 24; ubi a motu cessat non ideo desinit esse mobile II, 343, 50; in loco est II, 309, 23 s.; II, 598, 18; omne dividuum est II, 333, 25, 34; continuum est II, 353, 23 s.; quia continuum est, motus etiam continuus est II, 466, 12 ss., cf. II, 467, 47 s.; causa non est cur motus quantum et continuum sit II, 525, 49; dubium est an motum continuum impertire possit II, 366, 24 ss.; vel trahendo vel pellendo movere debet, vel utrumque simul faciendo, idque vel per se ipsum vel intermedii ope II, 366, 27 ss.; ejus parte quiescente, quiescet etiam totum II, 333, 35; omne cessat, ubi ad proprium locum devenerit II, 383, 8 s.; si a movente moveatur, motus sibi similis esse nequit II, 366, 19 s.; quando ab eo pendeat motus inæqualitas II, 395, 47 s.; non movetur ut fors tulerit II, 604, 30; non potest moveri se ipso majus, priusquam aut æquale aut minus moveatur II, 332, 13 s.; quod eodem modo quo id quod movet, majore vi et celeritate movetur IV, 73, 4 ss.; minus putret III, 610, 54; minus transpicitur IV, 236, 28; cur magis oleat IV, 187, 15 ss.; IV, 190, 38 s.; IV, 310, 32 ss.

Moventur (quæ); eorum tres species quia et tres motus species II, 335, 6; omnia aut vi aut natura aut voluntate moventur fr. 39, a; ex iis mundus construi vel generatio fieri vix potest II, 414, 18; omnia interitui obnoxia essent, si generatio primus motus foret II, 357, 25 s.; vel semper moventur, vel ea natura sunt ut modo moveantur, modo quiescant II, 346, 6 s.; probatur fieri non posse ut omnia semper moveantur II, 347, 8 s.; 43 ss.; II, 355, 1; II, 356, 6 ss.; universa supra et infra continentur medio et ultimo II, 427, 30 s.; eorum ultimum non necessario aliud quid movet III, 521, 32 s.; in iis inest bonum II, 585, 5 s.; si ea diutius intuiti in alias res oculos convertamus, omnia nobis moveri videntur III, 508, 48 ss.

Movetur (id ex quo); potest esse per accidens, vel in alio, vel per se II, 308, 22 s., cf. 4; item id in quo et id in quod movetur *ibid.*

Movetur (quod) a nulla re externa; non ideo semper per se movetur II, 333, 13 ss.

Movetur (quod) a re quæ ipsa a primo movente immobili movetur; non semper ejusdem motus causa est II, 355, 51 ss.; causa est cur aliæ res modo quiescant, modo moveantur II, 356, 4 ss.

Moventur (quæ) ab alio; partim naturaliter, partim præter naturam moventur II, 348, 16 s., 31 ss.; eorum principia sunt se ipsa moventia III, 520, 21 s.

Movetur (quod) continenter; nisi ab itinere suo depellatur, quo pervenit, eo inde ab initio ferebatur II, 360, 35 ss.; per accidens infinita percurrit, non simpliciter II, 360, 50 s.

Moventur (quæ) in se ipsa; ea perperam asserunt simul moveri et quiescere II, 331. 17 s.; quomodo refutetur hæc opinio II, 331, 27 s., cf. 20 ss.

Movetur (quod) ipsum non movens; alienis viribus affici potest III, 524, 40 s., ut stet, ejus vires æquales vel majores esse debent quam moventis III, 519, 22 s.

Moventur (quæ) magis; magis incenduntur III, 556, 16.

Movetur (quod) motu determinato; si non semper hoc motu moveatur, anteque eum sit, necessario ante opposita quiete quiescere debebat II, 358, 3 ss.; II, 361, 51 ss.

Movetur (quod) per accidens; non movetur quia semper movetur II, 350, 50 s.

Movetur (quod) natura; partim a se ipso, partim ab alio movetur II, 350, 3 s., cf. II, 348, 11; etiam vi moveri potest III, 436, 34 s.; item et vi quiescere potest III, 436, 35 s.

Moventur (quæ) naturaliter ab alio; ad ea pertinet gravia et levia II, 348, 34; II, 350, 5; perspicuum non est ea ab alio moveri, nec a quonam, idque quare II, 348, 33 s.; II, 349, 14 ss.; principium motus habent, sed non movendi aut faciendi, sed patiendi II, 349, 53 s., v. *Gravia et levia*.

Moventur (quæ) non vi; in mundo propriis locis quiescunt II, 413, 39 s.

Movetur (quod) per se; quidnam II, 307, 43 ss.; II, 597, 37 s.; natura movetur II, 348, 9; si differt, etiam motus differt, idque et genere et specie et numero II, 340, 40 ss., cf. 21 ss.; nunquam moveri desinit quia aliud quod movetur sistitur II, 333, 19 s.; etiam se ipsa sistunt II, 348, 40; uno plures motus sibi conciliant II, 348, 44 s.; continua non sunt, sed in iis sejunctum est id quod agit ab eo quod afficitur, II, 348, 46 ss.; iis figura dissimillimus globus II, 399, 5.

Movetur (quod) primum a primo movente immobili; probatur id etiam æternum esse debere II, 355, 47 s.

Moventur (quæ) præter naturam; in iis admodum perspicuum est ab alio moveri II, 348, 20 ss.; II, 350, 2.

Movetur (quod) semper; quædam exstant II, 355, 6; quatenus eodem modo moveatur ac animalia, quatenus diverso III, 521, 25 ss.; si exstet, potentia esse nequit, nisi alicunde aliquo versum II, 571, 27 s.

Movetur (quod) semper aliter atque aliter; exstare debet ut fieri possit ortus et interitus II, 604, 44 s.; alio modo per se, alio modo secundum aliud moveri debet II, 604, 46; ubi movetur secundum aliud, movetur secundum id quod semper eodem modo II, 604, 47 s.; igitur eo melius hoc II, 604, 49.

Movetur (quod) semper eodem modo; id exstare debet, ut semper eadem circuitu fieri possint II, 604, 43 s., cf. II, 605, 3; et sibi et ei quod semper aliter atque aliter movetur, motus causa est idque quomodo II, 604, 48 ss.; igitur melius est eo quod semper aliter atque aliter movetur II, 604, 49; latione circulari movetur, idque non solum ratiocinatione sed etiam sensu patet II, 605, 4 s., 25; medium est II, 605, 7; igitur movetur a primo movente immobili II, 605, 6 ss.; reliqua omnia movet II, 605, 23 s.; alio modo se habere potest secundum locum, si non possit secundum substantiam II, 605, 26 s., v. *Stellarum fixarum sphæra* vel *Cælum primum*.

Movetur (quod) ultimum; pellitur, sed non pellit III, 474, 48 ss.

Movisse; quisnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 22.

Muco; v. *Myxo*.

Mucosa (μυξώδη); detergunt IV, 236, 17.

Mucus (μύξα); a se ipso emisso cubile sibi facit pholis III, 192, 2 ss.

Mugil (κεστρεύς); piscis littoralis est III, 158, 13 s.; piscis squamatus est ideoque oviparus III, 115, 6 s.; fluvios subeunt atque in fluviis stagnisque bene habent III, 117, 29 ss.; III, 163, 14 ss.; acutissime audit, ideoque fundum maris incolit III, 70, 11 ss.; in superficie natat III, 171, 18 s.; qualem ventriculum habeat III, 272, 8 s.; quomodo se habeat circa appendices intestinorum III, 33, 49 ss.; manifesto mares genituram, feminæ ovum habent III, 117, 47 s.; igitur perperam censent nonnulli omnes sponte nasci III, 117, 45 ss.; exstat tamen eorum genus quod e limo et arena pullulat III, 83, 19 s.; III, 117, 48 s.; eorum genera fr. 180, a; quoddam eorum genus pertinet ad animalia sanguine prædita quæ sponte nascuntur III, 390, 53; quoddam eorum genus sexus discrimine caret III, 359, 6 s.; iique in lutulentis inveniuntur fluviis III, 359, 8; quondam sponte nati sunt, in lacum aliquem Cnidium exsiccatum redeunte aqua, idque quales III, 117, 37 ss.; nec ovum nec genituram habebant qui in Cnidio lacu nati sunt III, 117, 42 s.; fusanei pisces sunt III, 82, 19 s.; igitur semel quotannis pariunt III, 82, 18 ss.; idque hieme III, 83, 14; atque in locis ubi fluvii decurrunt III, 83, 6 s.; quonam anni tempore et quantum temporis spatium uterum gerant varia eorum genera III, 119, 19 s.; triginta dies uterum gerunt III, 83, 20; quonam mense parere incipiant qui e coitu procreantur III, 83, 18 s.; ante plerosque alios pisces pariunt III, 119, 37; maxime prægnantes laborant atque ad littus appellunt III, 119, 26 s.; prægnantes pravi sunt III, 171, 18 s.; autumno vigent III, 192, 17; eorum proles est quoddam apuarum genus III, 118, 43 s.; algis et arena vescuntur III, 149, 10 s.; carnivorus non est etsi serratos dentes habeat fr. 180, a; nec alios pisces nec omnino carnem vorant III, 149, 5 ss.; III, 192, 1; igitur nihil hujusmodi in captorum invenitur ventriculo III, 149, 8 s.; quibusnam rebus inescentur III, 149, 9 s.; omnium piscium gulosissimi sunt III, 149, 20 s.; inde eorum venter distenditur, et nisi jejuni sint deteriores sunt III, 149, 22; perterrefacti caput abscondunt III, 149, 23 s.; piscium velocissimi sunt III, 190, 49 s.; nihilo minus sæpe a torpedine vel pastinaca qui ipsi tardissimi sunt capiuntur, idque quare III, 190, 48 ss.; eos interdum capit sepia, idque quomodo III, 192, 34; ejus fœtus ab aliis piscibus non capiuntur, idque quare fr. 180, a; etiamsi inimicissimi sint, certis quibusdam temporibus congregantur cum lupis III, 175, 15 s.; vivunt sæpe abrosa usque ad anum cauda III, 175, 24 s.; idque a lupo III, 175, 26 s.; imbribus modum excedentibus excæcantur III, 163, 29 ss.; idque quare III, 163, 36 ss.; sæpe dormientes fuscina capiuntur III, 74, 26 s.; quomodo in Phœnice mares ope feminarum, feminas vero ope marum capiant III, 79, 42 ss.; enumerantur genera eorum III, 83, 19 s; eorum peculiare genus in lacu Siphis vicino invenitur, idque quale III, 301, 21 s.; III, 309, 16 s.

Mugiles qui in Sipharum stagno degunt; duas pinnas habent III, 28, 17; corporis flexura in aqua exæquant quaternos cardines III, 309, 20 s.

Mugitus boum; v. Βούμυκοι.

Mugitus terræ (τὸ μυκᾶσθαι); nonnunquam fieri narratur a portentorum scriptoribus III, 595, 20 s.; sæpe fit absque terræ motu III, 634, 24 s.

Mulcta (ζημία); in oligarchiis divitibus vel major vel solis irrogatur, si a concione abstineant, 558, 2; item si judicis munere fungere nolunt, 553, 18; 558, 5; 560, 27; a Charonda magna divitibus, parva vero pauperibus statuta est, si judicis munere fungi nollent, 558, 6; nonnusquam magna irrogata est albo adscriptis si a concione vel a judiciis abstineant, 558, 9; in oligarchiis divitibus irrogatur si arma non possideant, 558, 16; item si a gymnasiis abstineant, 558, 17; in politiis divitibus irroganda est, si a concione vel a judiciis abstineant, 553, 21; 558, 25; eas exigere debet exsecutor, 598, 43; earum promulgationes inter plures viros dividere convenit, 599, 1; eam qui depellere vel in longum tempus differre possunt, injuriam facere solent, 338, 35.

Mulier; eas viris calidiores esse censet Parmenides nonnullique alii III, 231, 54 s.; cf. III, 395, 16 ss.; eorum opinio refutatur III, 395, 17 ss.; frigore fiunt secundum Empedoclem III, 232, 3; III, 331, 52 s.; secundum Empedoclem discordiæ originem debent II, 496, 4; puero forma similis est III, 339, 8 s.; e viro fit quia mutilatio obtinuit II, 547, 21 s.; est quasi vir semine carens III, 330, 9 s; semen non excernunt III, 422, 41 s.; hinc infantibus similes sunt III, 422, 41; vir est qui ultimum alimentum in semen convertere nequit, idque quare III, 339, 10 ss.; manifestissime semper pallet et venas habet obscuras et viris molem multo minorem, idque quare III, 337, 41; majus iis cerebrum habent viri III, 239, 28; pauciores suturas in capite habent quam viri III, 239, 38 s.; quot et quales suturas in calvaria habeant III, 8, 33 s.; III, 44, 50; plures dentes habent quam viri III, 23, 17 s.; apud illas pili non pullulant, idque quare IV, 136, 50 s.; IV, 168, 14 s.; calvæ non fiunt III, 48, 11 s.; III, 419, 50; III, 422, 40; idque quare III, 422, 41 s.; IV, 172, 13 s.; iis mentum hirsutum non fit, nisi paucis quibusdam, postquam menstrua restiterint III, 48, 14 ss.; nascuntur vero reliqui pili postumi, sed pauciores III, 48, 18, cf. III, 422, 46 s.; nonnullis ab ortus principiis pili postumi non oriuntur III, 48, 19 s.; quibus si et pubes deficiat, steriles sunt III, 48, 20; raro varices habent IV, 167, 29; cruribus ulcerosis putridisque sunt IV, 168, 11 s.; magis quam viri pediculis obnoxiæ sunt III, 101, 20 s.; earum voces tenues III, 661, 2; vocem acutiorem habent quam viri III, 135, 8; III, 426, 40 s.; item juniores quam seniores III, 135, 8 s.; cur vocem acutiorem emittant IV, 176, 45 ss.; IV, 181, 7 ss.; IV, 185, 28 ss : quomodo apud eas se habeat mammarum caro III, 11, 9; cur iis conferant æstas sicca et aquilonia et item autumnus IV, 110, 16 ss.; difficultate intestinorum laborant ubi ver tepidum fuit IV, 110, 1 ss.; earum natura humida ac glabra est IV, 311, 20; rarissimo inebriantur fr. 65, b; cur minus vitiligini albæ obnoxiæ sint IV, 161, 20 ss.; utero laborantes quamobrem delirent IV, 296, 26; solæ uteri strangulatione laborant III, 411, 6 s.; ubinam situs sit apud eas uterus III, 321, 52; præter genitale iis similis est vituli marini femina III, 114, 52; penem habent, sed intus (collem nempe matricis) virorum pudendo respondentem III, 215, 4 s.; per hunc efflant parvo foramine paulum supra locum unde mingunt III, 215, 5 ss.; in Venerem incitatis locus in quem efflant aliter se habet quam antea III, 215, 7 s.; majus habent foramen exterius quod in locum ante matricem situm tendit III, 215, 18 s.; citius pubertatem vigoremque et senectutem attingunt quam viri III, 409, 34; idque quare III, 409, 41 s.; earum ætas ad coitum idonea deprehenditur mammarum grumis III, 125, 10 ss.; earum mammæ pubertate instante magis turgescunt quam virorum, idque quare III, 412, 2 ss.; earum quoque vox eadem ætate immutatur III, 411, 50 s.; de earum menstrua purgatione, v. *Menstrua purgatio*.

Mulieres (*de earum conceptione et graviditate*) : aliquid conferunt ad semen et generationem III, 214, 6 s.; etiam semen emittunt non tamen in matricem, sed antrorsum atque in eundem locum ac vir III, 211, 1 s., 5, 9 ss.; III, 213, 1 s.; III, 214, 48 ss.; III, 216, 6 s., cf. 12 s.; idque fœcundum III, 215, 21; item in locum ante ostium uteri situm III, 214, 48 ss.; putant fœcundationem fieri non posse, nisi amborum semen concurrat et maris et feminæ III, 214, 29 ss.; nec nisi ipsæ sentiant III, 214, 28 s.; ideo eas inprimis latet fœcundatio ubi post seminis emissionem debilitatem non sentiunt III, 214, 27 s.; maxime tamen latet eas quæ putant conceptionem non fieri nisi manifesto exsiccetur et evanescat quod iis dederit vir III, 214, 31 ss.; idque quum matrix multum attraxerit, sed multum quoque restiterit III, 214, 35 s.; id est, ubi et vir et mulier plus emiserint quam necessarium sit aut matrix evanidum facere possit III, 214, 33 s.; quæ optime se habent subinde cum viro coeuntes humectantur III, 212, 33 s.; igitur semper cura opus habent (post coitum), idque vel majori vel minori III, 211, 2 ss.; III, 212, 34; III, 216, 3 s.; idque quali III, 215, 2; nonnullæ tamen tantum projiciunt humorem ut viri semen purum attrahi nequeat III, 212, 36 ss.; quænam coeuntes plurimum humoris emittant III, 137, 17 s.; iis contingunt insomnia venerea III, 215, 49 s.; III, 355, 37; postea eadem eveniunt ac si cum viro coiissent, languor nimirum et debilitas III, 215, 50 s.; itemque locus humectatur III, 211, 2 s.; III, 216, 2; ideoque in his somniis semen emittunt III, 215, 52 s.; unde constat eas coeuntes semen quoque emittere III, 215, 52 s.; dicunt sese post hujusmodi insomnium siccas surgere III, 216, 19 s.; interdum evenit, ut post insomnium venereum validiores sint, idque non viribus, sed sanitate et levitate, idque quando III, 214, 15 ss., 22 s.; si in somno sæpe sibi cum viro concumbere videatur ac semen emittat, id conceptioni favet III, 211, 50 ss.; si surgens debilis sit, ejus corpus semper ad semen projiciendum pronum est, atque ulterius debilitabitur III, 212, 45 ss.; si humores ejecti corpulenti sint, etiam magis debilitabitur III, 212, 47; si sine morbo hæc patiatur, hicce humor secundum naturam et quomodo fieri debet excernitur III, 212, 48 ss.; si interdum surgens validior sit, matrixque sicca sit, sed postea humectetur, non solum matrix, sed et totum corpus viget III, 212, 50 ss.; plerumque tardior est ad semen emittendum III, 214, 8 s.; igitur si æque in Venerem incitata sit ac vir, non concipiet III, 214, 9 ss.; si ipsa incitata ac parata sit cogitationesque habet convenientes, vir vero contristatus ac refrigeratus, coitus erit fœcundus III, 214, 11 ss.; inprimis æstate coitum appetunt III, 81, 31; idque quare IV, 140, 40 ss.; IV, 142, 3 ss.; præter equam unicum animal est quod post conceptionem coitum admittat idque quare III, 407, 31 s.; etiamsi prægnans facta coitum non recusat III, 140, 8 ss.; exempla earum superfœtationis narrantur III, 140, 17, 22 ss.; earum salacitatem reprimit partus frequens, idque quare III, 407, 46 ss.; quæ concipere debent quomodo iis se habere debeat ostium uteri III, 211, 19 ss.; quædam abortientes simul concepere III, 140, 29 s.; quædam quum septimo post partum die coiisset ac concepisset infantem peperit priori similem III, 141, 46 s.; aliæ decimo jam post conceptionem die signa percipiunt, aliæ tardius, idque quare III, 138, 35 ss.; quamobrem post conceptionem pica laborent IV, 297, 14 ss.; macilentæ post conceptionem ilibus magis dolent quam reliquæ II, 137, 45 s.; putant conceptionis initium se latuisse, ubi octimestres earum fœtus vivere pergunt III, 139, 33 ss.; item ubi post undecimum mensem fœtum pariunt, idque quare III, 139, 40 ss.; quædam exstinctæ lucernæ odore abortiunt III, 167, 30 s.; pleræque graviditatem moleste ferunt III, 409, 54; idque quare III, 410, 1 ss., 13 ss.; plerumque initio graviditatis magis perturbantur quam postea, idque quare III, 410, 17, ss.; paucæ quædam tamen per graviditatem melius habent, idque quare III, 410, 30 ss.; earum graviditas minus signis se prodit in gentibus ubi laborare solent III, 410, 3 s.; hinc cum in his regionibus omnes tum ubivis quæ laborare solent facilius pariunt III, 410, 4 s.; de earum mola v. *Mola*; mares facilius ferunt quam feminas IV, 324, 22; earum partus multo laboriosior est quam reliquorum animalium III, 143, 10 s.; difficulter parientibus opem ferre debent obstetrices III, 143, 21 s.; quænam inprimis partus dolores sentiant III, 143, 12 ss.; difficulter pariunt, si inter conatus respirent III, 143, 15; item oscitatæ III, 325, 39 s.; si post partum anteverterint purgationes, difficilius ab ejus molestiis liberantur III, 143, 49 s.; quibus parca post partum fuerit purgatio, nec ad quadragesimum usque diem perstat, validiores sunt et citius concipiunt III, 144, 1 ss.; cur post partum torvæ non sint IV, 166, 45 ss.

Mulieres (*de earum fœcunditate et sterilitate*); quot fœtus pariant III, 139, 50 ss.; III, 405, 33 ss.; evenit ut quædam quater enixa viginti fœtus ediderit III, 140, 3 s.; in Ægypto valde fœcundæ sunt III, 402, 30 s.; raro unum, plerumque geminos aut ternos pariunt apud Umbros IV, 87, 17 s.; in regionibus ubi valde fœcundæ sunt, sæpius fiunt partus monstrifici III, 402, 29 s.; pingues manifesto infœcundiores sunt, idque quare III, 335, 47 ss., cf. 40 ss.; quando fœcundæ esse desinant III, 86, 17 s., 20 s.; evenit ut quædam quinquagesimo anno pepererint III, 140, 50; post hoc vero tempus nullæ III, 140, 50 s.; a quibusnam causis apud eas pendere possit sterilitas III, 209, 9 ss.; steriles linimentorum ope a fœcundis distinguunt III, 367, 37 ss.; IV, 136, 17 s.; apud sterilem primo loco inquirendum est quomodo se habeat matrix III, 209, 9 s.; secundo loco quomodo ostium uteri III, 210, 50 s.; quædam inde ab ortu steriles sunt, quædam procedente ætate evadunt III, 367, 14 ss.; inde ab ortu steriles vel propter habitum virilem (cf. *Viragines*), vel propter primariam partium genitalium mutilationem III, 367, 14 s., 29 ss.; quæ procedente ætate steriles evadunt vel propter pinguedinis redundantiam vel propter morbum vel propter genitalium mutilationem III, 367, 16 ss.; quarum genitalia inde ab ortu mutilata sunt non pubescunt III, 367, 16; menstrua purgatione carent nimis pingues III, 367, 21 s.; qualem menstruam purgationem habeant quæ propter morbum steriles factæ sunt III, 367, 23 s.; quæ antea steriles erant, interdum fœcundæ fiunt III, 332, 1 s.; multæ cum alio viro liberos procreare nequeunt, cum alio procreant III, 141, 4 ss; III, 397, 36 s.; item cum aliis mares generant, cum aliis feminas III, 141, 6 ss.; III, 397, 40; item cum eodem viro, juniores dum sunt feminas procreant, seniores vero mares, vel ratione inversa III, 141, 10 ss.; III, 332, 1 s.; III, 397, 38; item cum eodem juniores generare possunt, seniores nequeunt, vel ratione inversa III, 141, 13 ss.; III, 397, 38; quædam difficulter concipiunt, sed ubi conceperint, graviditatem ad finem perducunt III, 141, 15 ss.; aliæ facile concipiunt, sed graviditatem ad finem non perducunt III, 141, 17 s.; sunt quæ fere semper mares, aliæ quæ fere semper feminas procreant III, 141, 18 s.; quæ antea non concipiebant, si cura adhibita vel alia de causa concipiant, plerumque feminas pariunt III, 141, 21 ss.; aliæ semper sibi similes liberos pariunt, aliæ semper marito, 498, 51; III, 141, 48 s.

Mulieres (*de earum lacte*); earum lac melius est ad infantes alendos, si lividiusculum quam si album est III, 55, 4 s.; nigræ salubrius habent quam albæ III, 55, 5 s.; item crassius IV, 329, 33; efficacius nutrit, si plus casei habeat, salubrius tamen infantibus est, si minus III, 55, 6 s.; non prægnantibus aliquantum lactis conciliant alimenta quædam III, 53, 33 s.; senioribus quondam, quum sugerentur, tantum prodiit lactis, ut infantem alere possent III, 53, 35 s.; quæcunque lac habet, uterum tulit, 119, 1 ss.; non omnis quæ pallida est, uterum fert (*exempla syllogismi*), 119, 8 ss., ceterum cf. *Lac*.

Mulieres (*de earum moribus*); expenditur cur a viro specie non differat II, 583, 18 s.; quomodo morum ratione a viris differant III, 172, 22 ss.; ejus virtus differt a virtute viri, 495, 31; 525, 2; probatur eas virtutibus præditas esse, 494, 48 ss.; iis insunt animæ partes, alio autem modo quam viris, 495, 20; consultandi facultatem habent irritam, 495, 22; eatenus virtutibus moralibus præditæ sunt, quatenus ad earum munus obeundum conducit, 495, 25; perperam arbitratus est Socrates earum virtutes easdem esse ac virorum, 495, 32; ejus virtutes minus pulchræ quam viri, 330, 49; bona esse potest, etiamsi deterius sit genus, 468, 40; ei non convenit ut fortis sit vel terribilis, 468, 43; iis decus affert silentium, 495, 41; loquax videretur si ita modesta esset ut vir bonus, 525, 4; iis majores si sunt viri, vir maximus etiam muliere maxima major erit, et vice versa, 325, 28; ejus mentem æque ac jumentum experiri oportet secundum Theognidem II, 223, 20; eas nemo incontinentes appellabit, quia ineuntur, non vero ineunt II, 81, 35; cur eas interfecisse turpius sit quam virum IV, 262, 12 ss.; insatiabiles sunt IV, 141, 33 s.; in ejus erga virum amore fit transitus a bono simpliciter ad bonum alicui II, 222, 21; et ipsæ et viri iis similes gaudent suspiriorum sociis II, 115, 27.

Mulieres (*de earum muneribus in civitate*); quare iis eadem munera tribuerit Plato ac viris, 502, 41; eas belli gerendi participes esse voluit Plato, 503, 25; iis eandem disciplinam præscripsit ac custodibus Plato, 503, 26; earum convictus in *Republica*, non vero in *Legibus* instituit Plato, 503, 38; earum convictus nemo præter Platonem instituere jussit, 505, 52; 519, 49; iis viro opus est et vice versa II, 226, 49; ejus naturam ad conjugationem cum viro præparat divinum numen, 636, 25; quomodo a viro differat, 636, 27; ad custodiendum aptior est propter timorem, 636, 30; quæ intus sunt conservat, 636, 33, cf. 525, 7; fr. 153, b, ss.; assiduitatem habet, sed ad excubandum foris inepta est, 636, 33; ei peculiaris est liberorum generatio, 636, 36; quinam annus iis plerumque terminus sit generationis, 621, 7; quænam earum ætas nuptiis maxima idonea, 621, 28; juniores in partu gravius affliguntur et plures intereunt, 621, 16; ei cum viro communis est liberorum utilitas, 636, 37; liberos nutricant, 636, 37; liberæ sunt, 494, 16; liberorum efficiunt dimidiam partem, 496, 21; in earum educatione reipublicæ habenda est ratio, 496, 17; earum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 49; earum corpus æque ac virorum ad omnes liberorum hominum actiones exercitatum esse debet, 621, 54; in nonnullis civitatibus repellendis hostibus utiles fuerunt, 512, 3; earum domestica dominatio cum tyrannidi tum democratiæ extremæ convenit, 585, 10; 595, 6; in tyrannidem et democratiam benevolo animo esse solent, 585, 13; utrum ipsæ imperent, an iis pareant viri, eodem redit, 511, 49; multa ab iis administrabantur, dum penes Lacedæmonios fuit Græciæ principatus, 511, 48; suas continere debet tyrannus, ne sint in alias contumeliosæ, 586, 36; in Creta æque ac viri de publico aluntur, 515, 47; ad earum separationem multa sapienter excogitavit Minos, 515, 49; eas aurum gestare vetuerunt Ephesii, 644, 17; eas aurum quod habebant, civitati mutuum dare jusserunt Ephesii, 644, 18; quæ aurum gestare vellent, constitutum quid in templo consecrare jussit Dionysius Syracusanus, 644, 33.

Mulieres (*varia de iis*); virum habere et ab eo haberi dicuntur, 24, 13; si quis cum aliqua rem habuerit sciens quæ esset, non tamen consulto, sed affectu abreptus, adulter non est II, 59, 43; quæ alicui philtro dato mortem intulerat in Areopago absoluta est, idque quare II, 143, 1 ss.; quandam calumniati sunt quod cum filio concubuisset quia eum amplexa corpus corpori supposuerat, 379, 47; memoratur quæ prægnantium ventrem aperiebat et infantes devorabat II, 81, 22; quæ infantes aliis educandos subdunt magis cognoscere cupiunt quam cognosci idque quare II, 226, 19; quædam locustas canoras educare conata est III, 215, 40 ss.; quædam e bombylii filis telam texunt III, 94, 12; ad eas referuntur qui pedibus extro versis ambulant IV, 13, 38 ss.; item molliter et dissolute spectantes IV, 13, 50 ss.; item qui valde albi sunt IV, 12, 10 s.; item pectus valde nudum habentes IV, 13, 2; item molli et acuta et fracta voce loquentes IV, 14, 8 ss.

Mulieres ad luctum conductæ; fr. 297, b.

Mulier bona; quæ prætulit, bona habentur, 324, 36.

Mulier formosa; ea visa afficimur et impellimur ad faciendum aliquid forsan non conveniens II, 166, 35 ss.; si sciamus antea nos eam visuros esse, ratione nos præmunire possumus, ne afficiamur II, 166, 43.

Mulieres non ingenuæ; earum imitatio objiciebatur cum Callipidi, tum aliis histrionibus, 481, 14.

Mulieres otiosæ; iis comparandæ sunt apes nitidæ et sublustres III, 199, 53.

Mulierum præfectus (γυναικονόμος); est curator singularem partem civium respiciens, 561, 22; quæritur an idem esse debeat ac puerorum præfectus, 562, 9; est magistratus aristocraticus, non democraticus, nec oligarchicus, 562, 35; 600, 25; ejus magistratus decus respicit, 600, 21.

Mullus (τρίγλη); ejus descriptio fr. 182, b; piscis littoralis est atque maritima stagna incolit III, 158, 14, 25; gregalis III, 119, 42 s.; III, 175, 10; multas appendices intestinorum habet III, 33, 49; carnivorus non est III, 192, 1 s.; quibusnam rebus vescatur III, 148, 53 s.; fodere valet III, 149, 41; igitur excitato cœno victum quærit III, 149, 40 s.; ejus escæ reliquias sectatur sargus III, 149, 40 ss.; autumno viget III, 192, 18; unicus piscis est qui ter quotannis pariat III, 82, 23 ss.; undenam colligatur eum ter parere III, 82, 24 s.; post tertium partum sterilis fit, idque quare fr. 182, b; in cœno ideoque sero parit III, 119, 44 s.; idque quonam anni tempore III, 119, 43 s.; maxime pediculis obnoxius est III, 101, 40.

Mulsum (μελίκρατον); temperamento, ideoque compositione dicitur II, 559, 8 s.; salubrius non est, si per tria quam si nulla proportione aut aquosa aut sincera misceatur II, 636, 42 ss.; plerumque febrienti utilia II, 536, 42; dici nequit quando non, idque quare II, 536, 43 s.

Multangulum (πολύγωνόν); nullum tereti contrarium est III, 484, 25 s.; cur id neque totum neque ulla pars plantarum aut animalium referat IV, 201, 18 ss.

Multifidum (πολυσχιδές); fissipedis differentia est III, 225, 23; ultima erit differentia, si hominem spectet divisio III, 225, 28, cf. 32 s.

Multifida (πολυδάκτυλα); vivipara et sanguine prædita utrinque dentes habent unicumque ventriculum III, 271, 3 ss.; multos digitos habent III, 20, 14; eorum pedes hominum pedibus et manibus similes sunt III, 20, 13; talo carent, idque quare III, 294, 36 s.; cruribus anterioribus et ad incedendum et manuum loco utuntur III, 248, 36 ss.; III, 291, 16 ss.; igitur iis etiam injurias depellunt III, 291, 20; partim unguibus, partim dentibus, partim alia parte injurias depellunt III, 254, 14 ss.; igitur cornibus carent III, 254, 12 s.; nonnulla eorum in anterioribus quinque, in posterioribus quattuor digitos habent, idque quare et quænam III, 291, 22 ss.; minora eorum in unoquoque quattuor membrorum quinque digitos habent III, 291, 27 s.; idque quia serpunt III, 291, 28; crura anteriora maxime manibus similia habent, iisque ad multa pro manibus utuntur III, 17, 37 s.; qualem lienem habeant III, 270, 26 s.; terrena natura non sunt, ideoque adipem, non sevum habent III, 236, 30 ss.; iis adiposa est medulla III, 237, 15, s.; mammas in ventre habent idque alia plures, alia duas III, 292, 2 ss., cf. 11 s.; pumilionis speciem referunt, sed minus quam solidungula et bisculä III, 289, 40 s.; quomodo igitur incrementum capiant III, 289, 42 s., cf. III, 22, 12 s.; plerumque multipara sunt inprimis parva eorum III, 403, 43 s.; III, 404, 7 ss.; III, 408, 28, cf. III, 408, 42 s.; idque non propter pedum multiplicem fissuram, sed quia plerumque parva sunt III, 404, 9 ss.; multos fœtus eosque imperfectos pariunt III, 402, 34; multa eorum imperfectos edunt fœtus III. 408, 39; pleraque cæcos III, 132, 44, cf. III, 131, 43; III, 133, 2, 8, 22, 24 s.; III, 402, 35; quæ imperfectos fœtus edunt, omnia multipara sunt, idque quare III, 408, 42 ss.; eatenus vermiparis animalibus comparanda sunt III, 408, 45 s.; quænam eorum inarticulatos fœtus edant III, 408, 46 ss.; quænam cæcos III, 408, 48 s.; iis quatenus multipara est, comparari potest sus III, 408, 51; apud ea frequentes sunt partus monstrifici III, 402, 38; item porculi cordi III, 402, 41 s.; apud ea cum monstris alternat proles parentibus similis III, 402, 40 s.; eorum exempla citantur III, 20, 14 s.; III, 360, 5 s.; iis accensendæ sunt aves omnes III, 27, 1; item quadrupedes oviparæ III, 25, 17; iis accensendi sunt canis, leo et homo III, 271, 4 s.; sus, homo et canis III, 270, 26 s.; leo, lupus, canis et pardus III, 291, 22 ss.; canis et lupus III, 403, 43 s.; canis et leo III, 292, 2 ss.; canis III, 402, 34 s.; lepus III, 408, 28; elephas III, 248, 38 ss.; III, 292, 11; III, 404, 14 s.; item parvis eorum mures III, 403, 44 s.; iis non accensenda sunt animalia parum fœcunda vel cornuta III, 292, 27.

Multipara (πολυτόκα); tantam emittunt seminis copiam eorum mares quanta sufficit ad plura concepta condenda III, 405, 12 s.; eadem proportione earum feminæ suppeditant residuum seminale III, 405, 14; hinc apud ea ex unico coitu plures generantur fœtus III, 404, 23 s., cf. III, 405, 18 ss.; non vero quia uterus eorum plures habet locos III, 404, 34 ss.; nec quia acetabulorum numerus uno major est III, 404, 37; sæpe apud ea plures fœtus in unico uteri loco inveniuntur III, 404, 38; immo, ubi fœtibus plena sunt, omnes deinceps jacent III, 404, 39 s.; superfœtant, idque quare III, 407, 10 s.; amplum habent uterum III, 408, 14 s.; hinc si simul parva sint et multum seminis habeant vel tunc superfœtare ac fœtum superfœtatione conceptum perficere possunt, ubi longo intervallo distant coitus III, 408, 10 ss., 18 s.; itemque eorum uterus post conceptionem apertus manet, idque quare III, 408, 20 s.; item perstat apud ea secundum naturam menstrua purgatio III, 408, 24 s.; eorum fœtus alter alterius motum et perfectionem intra uterum impediunt III, 403, 6 ss.; hinc apud ea satis frequens est monstrorum generatio III, 402, 2, 27, 32, 34; quæ magna sunt conceptum superfœtatione generatum perficiunt, si coitus intervallo brevi distent III, 407, 12 ss.; idque quare III, 407, 16 ss.; quatenus iis accensendus sit homo III, 405, 35 s.; III, 407, 11 s., 29; iis accensenda sunt multifida III, 402, 34; inprimis parva eorum, idque quare III, 403, 43 ss.; III, 404, 7 ss.; III, 408, 28, cf. III, 408, 42 s.; iis æque apud pedestria quam apud volatilia et natatilia accensenda sunt parva animalia III, 404, 16 ss.; item aves III, 402, 2 s.; iis inter aves accensendi sunt passeres, hirundines, cornix, pici III, 409, 9 ss.; item oves et capræ III, 402, 32; item lepus, idque quare III, 408, 27 s.; item serpentes III, 402, 19 s.;

item sus, etiamsi bisulca sit III, 403, 45 s., cf. III, 408, 50 s.

Multipes (πολύπους); inutile erit, utpote non ultima differentia, si hominem spectat divisio III, 225, 28 s., cf. 32 ss.

Multipeda; eodem obversum habent supra et ante III, 307, 5 s.; supra suum medio obversum habent III, 307, 14, 17 s.; idque quia recta non sunt III, 307, 18; per diametrum moventur et ita stant III, 7, 13 s.; III, 18, 46, v. *Exsanguia multipeda*; crura in latus flectunt III, 18, 22 ss.; III, 317, 7 s.; semper quaternis pedibus insequentibus per diametrum moventur III, 315, 29 s.; id quod in tardis manifestum fit III, 315, 31; igitur eodem modo moventur quo quadrupedes III, 315, 28 s., cf. *Exsanguia pedibus prædita*; etiam impari pedum numero progredi possunt III, 310, 1 s.; nempe si quis iis pedem amputaverit III, 310, 2 s.; quare ita ingredi possint III, 310, 3 ss.; sic tamen deterius incedunt quam si integrum pedum numerum habeant III, 310, 7 ss.; sic proprie non incedunt, sed mutilatam corporis partem verrunt III, 310, 5 s.; caloris attollentis defectui et terrenæ materiei copiæ originem debent III, 289, 52 ss.; tardissima sunt III, 669, 27; nonnulla dissecta diu vivere possunt III, 308, 25 s.; eodemque modo moventur ac antequam dissecta essent III, 308, 27 s., v. *Insecta prælonga*; partim pedestria, partim aquatilia sunt III, 223, 34 s.; iis accensenda sunt insecta III, 283, 18; item pediculi piscium III, 101, 40; item scolopendræ III, 309, 52; item cancri III, 315, 32 s.; III, 317, 1.

Multiplex; duplicis genus, 206, 19; 213, 17; alicujus dicitur, 212, 43; respectu ad submultiplex dicitur, 194, 43; ad multiplicati (πολλοστημόριον) partem refertur idque quomodo, 248, 2; II, 526, 33 s., 42 s; communiter de duplici prædicari nequit, si id multiplicium primum est II, 190, 40.

Multiplicia; quomodo multa dicantur II, 580, 42 ss.

Multiplicationes; in iis idem genus esse debet II, 636, 47 s.

Multitudo; eam nonnulli uni opponunt II, 629, 9 s.; II, 636, 11; ex ea. secundum aliquem (Platonicum), numeros construit unius substantia II, 628, 38 s.; ejus natura secundum nonnullos (Platonicos) inæquale est II, 628, 35 1; secundum alios unius materies est II, 628, 36; quæritur an finita vel infinita sit ex qua numeros et res geometricas deducunt Platonici quidam II, 626, s.; ita vocatur divisum aut divisibile II, 576, 45; definitione prius est quam indivisibile, idque quare II, 576, 51 ss.; est quantitas numerabilis II, 525, 25; potentia divisibilis est in partes non continuas II, 525, 26 s.; quatenus numeri genus sit II, 581, 8 ss.; numeri λόγῳ inest, 144, 8; uni est opposita II, 501, 21, 28; II, 587, 41; paucis contrarium non est II, 581, 20; uni vero non omni modo, sed duobus, idque quibusnam II, 581, 21 ss.; paucitati opposita est II, 629, 15; ad eam pertinent diversum et dissimile et inæquale II, 577, 4; III, 679, 10 s.; malum erit, si unum boni substantia sit II, 635, 17, 20 s.; ea quoque consistit pulchritudo, 606, 15; ejus nullus usus exstat apud Thraces IV, 194, 8; eam (hominum) multum ad victoriam conferre omnes arbitrantur, 426, 40.

Multitudo et unum; quæ secundum ea dicuntur, eorum consideratio pertinet ad primam philosophiam II, 501, 31 s.; ad ea reducuntur omnia contraria II, 502, 23 s., 30; II, 587, 41.

Multitudo infinita; omni finita major est II, 365, 23.

Multitudinis idea; a multitudine infinita differt II, 626, 4.

Multitudo (*in civitate*); divitibus, pauperibus et intermediis constat, 545, 24; comprehendit eos qui nec divites sunt, nec ullam virtutis dignitatem habent, 531, 41; quæritur quatenus apud eam debeat esse summa auctoritas, quatenus non, 531, 12, 39; gregatim sumpta aliquatenus viris bonis præstat, 531, 15; quatenus ea præstet unusquisque bonus, 531, 25; non constat, an omnis gregatim sumpta aliquatenus præstet viris bonis, 531, 31; 532, 23; eam maximorum magistratuum participem esse tutum non est, 531, 42; ei nullam mandare auctoritatem formidolosum est, 531, 45; eorum census conjunctim sumptus major quam unius vel paucorum qui magistratus gerunt, 531, 50; gregatim sumpta ditior et melior quam pauci, 534, 35; 535, 18; gregatim sumpta sat multum sensum habet et melioribus mixta civitatem juvat, 531, 52; reliquum est, ut ei tribuatur deliberandi et judicandi facultas, 531, 48; ei Solon et nonnulli alii legislatores tribuerunt rationem reposcendarum et magistratuum eligendorum potestatem, 531, 49; jure penes eam maximarum rerum potestas est, 532, 48; comparatur cœnæ e symbolis paratæ, 531, 17; 539, 22; item homini multis manibus pedibusque ac sensibus prædito, 531, 20; item cibo impuro, 531, 54; melius judicat de musicorum poetarumque operibus, 531, 22; gregatim sumpta de nonnullarum artium operibus melius judicat quam periti, 532, 25; vel nequaquam virtute excellere potest, vel nonnisi bellica, 527, 49; pertinet ad subsidia politica, 605, 37; non ea, sed potius potentia dijudicanda est civitatis magnitudo, 605, 44; nec si multitudine qualibet dijudicanda est, 605, 50; cujusmodi optime civitati congruat, 606, 50; 607, 18; per quam civitati potentia parta est, causa fieri solet seditionis, idque duplici modo, 569, 44, 45; aliquatenus jure cum paucioribus de civilibus honoribus contendit, 534, 34; si penes eam summa auctoritas esse debet quia potentiores sunt, omnibus aliis superare debent unus vel pauciores, dummodo reliquis potentiores sint, 535, 5; quidnam responderi possit iis qui virtutem vel divitias regiminis arbitros esse debere putant, 535, 15; quæritur an dijudicare debeat ea de quibus lex nihil definire potest, 539, 18; quare uno melius judicet, 539, 23; nunc quoque lites disceptat, deliberat et judicat, idque de rebus singularibus, 539, 19; minus corruptioni obnoxia est æque ac magna aquæ copia, 539, 25; ejus iram excitare difficile est, 539, 28; lucro defraudanda non est, 575, 44; rus migrare cogitur, ubi agri procul ab urbe distant, 594, 24; ei blandiri debet tyrannus, 587, 46; ejus regimen dicenda non est democratia, 546, 19; peculiaris congruit cum herili imperio, tum regno et politiæ, 542, 7; non vero tyrannidi nec aliis rebuspublicis quæ a recto tramite aberrarunt, 542, 8; regno congruens qualis, 542, 19; aristocratica qualis, 542, 21; politica qualis, 542, 24; in quonam democratiæ genere apud eam summa sit auctoritas, 549, 10; 550, 54; 560, 24; 571, 19; 578, 49; dominatur non ut unusquisque, sed ut omnes, 549, 17; demagogis paret, 549, 34; apud eam in democratia summa auctoritas esse debet, 579, 23; 591, 13; quod ei placuerit, in summa democratia æquum ac justum habetur, 579, 25; quæ rempublicam manere vult, semper superior esse debet ea quæ non vult, 557, 7; 578, 20.

Multitudo militaris; ejus quattuor genera, nempe equites, gravis armaturæ pedites, velites et classici milites, 597, 8.

Multi; instar omnium videntur, 324, 27; eorum opinionem magis curant quam paucorum, 336, 41; cur melius cantando numerum servare possint quam pauci IV, 213, 20 ss.

Multum; id pauco contrarium esse censent II, 446, 1 s.; pauco contrarium esse videtur, 5, 26; 8, 12; II, 629, 16; disceptatur utrum ad quantum, an ad πρός τι pertineat, 8, 12 ss.; non homonymum est, sed ejus definitio II, 339, 36; ergo in aqua et in aere comparari nequit, etsi in utroque idem significet II, 339, 32 s.; inter id et paucum mediocritas est justitia II, 151, 19; ejus ad parum ratione misceri possunt res III, 491, 22; multo difficilius et tardius miscetur II, 453, 5 s.; tarde movetur III, 426, 52; difficulter putrescit III, 424, 9; idque quare III, 611, 3 ss.; quatenus idem sit quod multa, quatenus non II, 580, 30 s., 35 ss.

Multa; ex uno fieri nequeunt secundum Leucippum et Democritum, nec ex iis unum II, 416, 47; II, 448, 40; ea esse non posse censebant antiquorum nonnulli (nempe Eleatæ), nisi quid esset quod ea separaret II, 448, 5 s.; eodem redire putabant utrum ea esse dicas, an universum non esse continuum II, 448, 6 ss.; quo errore ducti ea esse negarint antiqui II, 258, 49; iis opponitur unum, idque quomodo II, 520, 39; II, 576, 43 ss.; quot modis dicantur res II, 520, 40 ss.; iis in unoquoque genere prius est unum II, 393, 23 s.; si simpliciter uni opponantur, eveniunt quædam impossibilia II, 580, 22 s.; paucis opponuntur II, 580, 24 s.; duobus modis paucis opponuntur, idque quibusnam II, 580, 36 ss., cf. II, 581, 21; uno vero uni idque quonam II, 580, 39, 44 s.; II, 581, 1 ss.; iis quæ competere videmus ea verisimiliter ponere licet II, 383, 27 s.; non facile transpiciuntur III, 416, 39.

Multa numero; necessario materiem habent II, 608, 23.

Multum et paucum; ex iis numeros generant idearum assertores II, 631, 46; ea nonnulli in construendis numeris magno substituunt, idque quare II, 628, 47 s.; ex iis numerum composuit Plato II, 484, 22; si Platonis placita vera sunt, nec lineæ, nec plano, nec solido inerit II, 484, 21; probantur numerorum principium materiale esse non posse II, 629, 41 ss.; numeri potius affectus et accidens sunt quam subjecta II, 629, 39 ss.; quantitatis substantiæ affectus vel habitus sunt II, 525, 37 s.; et seorsum et conjunctim de numeris prædicantur II, 630, 12 s.; relationis species est II, 631, 48 s.; ad aliquid est, igitur ei semper aliquid subjectum est II, 629, 50 ss.; partim simpliciter dicuntur, partim ita ut alterum ad alterum referatur III, 427, 18 ss.

Multis modis quæ dicuntur; partim æquivoce dicuntur, partim alia ex aliis derivantur II, 445, 1; semper dirimenda sunt, vel ubi parum refert ad demonstrationem II, 384, 33; non necessario ad diversas pertinent scientias II, 501, 36 s., cf. II, 587, 21 ss.

Mulus; semper mansuetus est III, 4, 4 s.; e coitu equi asinique procreantur III, 133, 31; III, 368, 27; III, 369, 4; idque cum e caballo et asina, tum ex asino et equa III, 368, 27 s., 32 s.; ad jumenta pertinet III, 7, 48; solipes est III, 20, 18; solidungulus est, ideoque unicum ventriculum habet III, 271, 4 ss.; item lienem partim latum, partim angustum III, 270, 28 s.; quadrupes vivipara est III, 30, 18 ss.; felle caret III, 30, 18; III, 274, 39, cf. III, 275, 33 s.; caproneas comas habet III, 19, 20; quando nati sunt perstant, nec pars inde ab ungula sursum versus ad genu crescit IV, 316, 42 ss.; animalcula in superiori ventre habent, porricidis similia IV, 324, 14 s.; post sextum mensem iis non amplius præbetur mamma, idque quare III, 127, 48 ss.; herbivori et frugivori sunt III, 155, 3 s.; maxime potu pinguescunt III, 155, 4 cf. *Jumenta* inclusi omne lignum rodunt, idque quare IV, 324, 12 ss.; quamobrem minime famem tolerare valeant IV, 324, 11 ss.; multos annos vivunt III, 129, 32 s.; diutius vivunt quam equus et asinus, idque quare III, 529, 47 s.; citius senescit quam mula, idque quare III, 129, 38 ss.; dentes abjicit III, 22, 49; post dentium jactum ad ætatis vigorem pervenit III, 127, 51; ejus ætas post dentium jactum difficulter dignoscitur III, 127, 52 s.; dignoscetur tamen ope dentium caninorum, idque quomodo III, 127, 54 ss.; ideo ante jactum notam (γνώμην) habere, postea vero ea carere dicitur III, 127, 53 s.; e mulo non fit, idque quare II, 547, 21; eum ubi generat equus, aliquid præter naturam fit II, 546, 31; generari videtur ab eo quod equo et asino commune est sed nomine caret II, 546, 32 ss.; ejus semen est, quia ipse ex eo fit III, 222, 25 s.; soli inter animalia quæ e diversæ specie animalium coitu procreata sunt, semper steriles sunt III, 367, 6, 11 s.; III, 368, 3; nec ex se invicem, nec cum aliis, si coeant, generant III, 367, 6 s., cf. *Sterilitas mulorum*; dici potest eos animal specie diversum secum invicem procreare non posse quia ad eandem speciem pertinent III, 369, 2 ss., 6 ss.; nec vero mulum quia is ab equo et asino procreatur atque hi specie a mulis differunt III, 369, 8 ss.; evenit interdum ut prolem generet, idque quare III, 370, 23 s.; ejus proles semper ginnus est III, 370, 26, cf. III, 369, 49 s.; septennis duntaxat generat, ut ferunt III, 129, 22 s.; III, 368, 42 s.; aliquid ad eorum sterilitatem confert corporis magnitudo III, 370, 9 ss., cf. 19 s.; non ut reliqua solidungula, pudenda feminarum, sed urinam mularum olfaciunt, idque quare III, 370, 15 ss.; non gignuntur in Elide fr. 186, a; cur eos facilius quam equum equæ uterum gerentes ferant IV, 324, 20 ss.; quamobrem eos assidue ferre equæ non valeant IV, 324, 26 ss.; evenit jam ut duos uno parte ederet equa III, 127, 5 s.; ab iis genere differunt, etiamsi specie similes sint muli Syriaci III, 129, 28; III, 133, 30 ss.

Mula; accensenda est quadrupedibus quæ crura posteriora exteriora versus flectunt III, 339, 38 ss.; per generationem mutilatur III, 339, 40 s.; hinc menstrua purgatione caret III, 339, 40, cf. III, 123, 4 s.; per urinam purgari dicitur III, 129, 39; III, 370, 15 ss.; ejus urina crassior III, 123, 5 s.; penitus sterilis est III, 368, 43; ei tamen concipere licet interdum III, 368, 44; III, 370, 20 s.; fœtum tamen enutrire atque graviditatem ad finem perducere nequit III, 129, 25 s.; III, 368, 43 s.; III, 370, 22, cf. 13 s.; III, 369, 49 s.; idque quia menstrua purgatione caret III, 370, 14 s.; ejus menstruæ purgationis pars utilis in corporis incrementum impenditur III, 370, 19 s.; ejus urinam, non vero ejus genitalia olfaciunt muli III, 370, 17 ss.; eas secundum Celtarum opinionem, ut Alcimachus refert, facilius concipere mulos falsum est IV, 324, 32 ss.; uterum habent, sed a reliquorum jumentorum utero diversum III, 380, 25; in Cappadocia fœcundæ esse dicuntur IV, 85, 21; majores et longæviores sunt quam muli III, 75, 39 s.; III, 129, 38; celeritate præstant III, 133, 34 s.; quomodo eas vocaverit Simonides, 388, 31; olim octogenarius Athenis reliqua jumenta ad opus exhortabatur III, 129, 33 ss.; quomodo iis ut milites deciperet, vasa argentea imposuerit Didales Persa, 646, 43.

Muli Syriaci; ex se invicem procreantur ac pariunt III, 7, 50 s.; III, 129, 27 s.; III, 133, 35; igitur propter similitudinem ita vocati sunt nec eadem species sunt III, 7, 49 s.; in quanam Syriæ parte inveniantur III, 129, 27; a reliquis mulis genere differunt, etiamsi specie similes sint III, 129, 28; III, 133, 30 ss.; celeritate præstant III, 133, 34 s.; olim novem in Phrygiam deportati sunt quorum adhuc tres restant III, 183, 36 ss.

Mundities; temperantiæ sequela est II, 244, 38; natura minus in eam vergimus quam in intemperantiam II, 139, 25, 29.

Mundi; corpore et vestitu amantur, 352, 18.

Mundus muliebris; eum Cereri consecrari jussit Dionysius Syracusanus, 644, 24; postea finxit Cererem eum sibi mutuum dedisse, 644, 30.

Mundus (*aliorum de eo opiones*); quomodo eum construxerint philosophi antiqui III, 220, 29; eum fabricantur omnes qui de natura disseruerunt II, 342, 7; II, 383, 20; II, 405, 46; alii infinitos esse eosque vicissim gigni et interire putant II, 342, 9 ss.; alii unum esse arbitrantur eumque non semper II, 342, 13; res ad eum pertinentes casu factas esse putant nonnulli II, 266, 29, 38; quinam inter ejus causas recensuerint mentem II, 473, 37 ss.; ejus ordinem ut spectaret se vivere quam non vivere malle dixit Anaxagoras II, 187, 30; ex immotis eum recte construere incipit Anaxagoras II, 414, 15; quomodo eum construant qui concretioni et disjunctioni ejus originem tribuunt II, 414, 16 s.; quomodo eum ex elementis construat Empedocles vicissim agente et quiescente amore II, 414, 19 ss.; secundum Empedoclem nunc, regnante discordia, eodem modo se habet ac antea quum prævaleret amor II, 461, 23 s.; de ejus fabrica Pythagoreorum placita II, 634, 11 ss.; alii, ut Plato in *Timæo* eum, etiamsi factus sit, tamen æternum esse putant II, 383, 21; II, 384, 27; alii eum et factum et interitui obnoxium esse putant II, 383, 21, cf. II, 289, 13; alii, ut Empedocles et Heraclitus eum vicissim fieri et interire putant II, 383, 22 ss.; probatur fieri non posse ut factus, et nihilominus æternus sit II, 383, 26 ss., cf. II, 384, 6, 29; refutantur argumenta eorum qui hanc opinionem tuentur II, 383, 42 ss.; qui eum vicissim fieri et interire putant, aliquatenus agnoscunt, eum nec factum nec interitui obnoxium esse II, 384, 7 ss.

Mundus (*quidnam*); placita de ejus fabrica pertinent ad scientiam naturalem, non ad philosophiam primam II, 634, 14 s.; ei jure κόσμου nomen tribuerunt III, 638, 41 ss.; inter res manifestas divinissima est II, 266, 38; ab eo nomen mutuatur quidquid pulchrum et ordinatum est III, 635, 41 ss.; rerum omnium parens ac longe omnibus præstans pulchritudine III, 635, 39; præ ejus excellentia omnia alia parvi facienda sunt III, 627, 26 ss.; omnium quæ in eo perficiuntur deus opifex et servator III, 636, 42 ss.; eum quæ constituunt, homine natura longe diviniora sunt II, 70, 31; duplex ejus definitio III, 628, 1 ss.; ejus medium terra tenet III, 628, 4 ss.; III, 629, 42 ss.; suprema ejus pars finita cælum dicitur deorum domicilium III, 628, 7 ss.; ejus forma globosa III, 628, 12 s.; an globosus sit dicunt qui de natura disserunt II, 262, 37; circumagitur circum puncta duo immobilia III, 628, 14 ss.; ejus diametrus axis III, 628, 20; ejus imago ovum esse videtur IV, 243, 20 ss.; lapidibus comparatur qui in operibus fornicatis umbilici vocantur III, 639, 45 ss.; magnitudine omnia superat III, 635, 50 ss.; motu celerrimo circumagitur III, 635, 5 s.; claritate sincerissima præditus est III, 635, 52; exsors est non minus senio quam interitu III, 635, 52 s.; animalium naturas distinxit III, 635, 53 s.; e principiis contrariis constitutus civitati comparatur e gentibus contrariis compositæ, egenis et divitibus, juvenibus et senio confectis III, 634, 46 ss.; ejus servatricem esse concordiam natura nos docet III, 635, 39; ab hoc omnia inspirantur et animam habent animantia III, 636, 1 s.; in hoc novarum rerum miracula efficiuntur III, 636, 3 ss.; naturam asservat senectute expertem III, 636, 11 ss.; idque licet contremefactam motibus, undis atque incendiis expositam III, 636, 12 s.; quæ omnia illi in bonam partem verti videntur III, 636, 13 ss.; in eo ab una eademque cæli conversione die atque nocte definita, aliæ atque aliæ rerum permutationes fiunt III, 638, 28 ss.; idque quænam III, 638, 34 ss.; ejus ordo describitur II, 413, 38 ss.; ante ejus creationem elementa inordinate movebantur, secundum Platonem II, 413, 34 s.; necessario exsistet simulac ordinate moventur elementa II, 413, 36 s.; ab ejus generatione non pendent vicissitudines quibus eadem terræ loca modo sicca, modo humida sunt III, 572, 33 s., cf. *Universum* et *Cælum*; exponitur cur non totus circulo feratur II, 392, 31 ss.; circulo ferri nequit, si infinitus sit II, 373, 9; nusquam in eo apparet inane II, 297, 6; ejus motui non per se, sed cum alio si comparatur, competit tarditas ac celeritas II, 118, 23; longissime ab ejus terminis distat infra, i. e. medium, 8, 53; an æternus sit, necne, problema est cognitionem ac veritatem spectans, 178, 47; item problema cujus contrarii sunt syllogismi, 179, 8; item problema physicum, 180, 48; ejus ordo est æternus II, 407, 39; idque quare fr. 37, b; probatur fieri non posse ut factus et interitui obnoxius sit, certe si unicus sit II, 384, 19 ss.; si infiniti exstant, res fit verisimilior II, 384, 23; æternus et perpetuus est, nec cessat unquam animalia et plantas procreare IV, 22, 25 ss.; infiniti esse videntur, si id quod extra cælum est, infinitum sit II, 278, 7; si plures sint, ex iisdem elementis compositi esse debent II, 378, 44 s.; alioquin nominis tantum communitate mundi dicerentur II, 378, 50; vix bene se haberet, si solæ externæ actiones revera reputandæ essent, 605, 17; de eo nemo deliberat II, 27, 36.

Mundus parvus (μικρὸς κόσμος, i. e. animal); quod in eo fit, videtur etiam in magno mundo fieri posse debere II, 345, 14 s.

Mundus terram circumdans; totus ex elementis constat III, 552, 37 s.; necessario cum latione circulari contiguus est III, 552, 39 s.; circulari latione regitur III, 553, 1; ejus pars circulari lationi proxima semper motu discernitur ac incenditur ac calorem ciet III, 555, 5 ss.; ejus pars circulari lationi proxima sicca et calida exhalatione constat III, 560, 15 s., v. *Circulari lationi subditum corpus.*

Mundi æternitas; argumenta quæ eam probant II, 342, 34 ss.; eam etiam defendit Democritus II, 343, 32 s.; non vero Plato II, 343, 33 s.

Mundi anima; v. *Anima mundi.*

Munimenta; non eadem omnibus reipublicæ generibus convenirent, 613, 35; plura aristocratiæ congruunt, 613, 38, cf. *Mœnia.*

Munus; omni instrumentis opus est III, 321, 2; alicujus gratia exstant cum corpus universum, tum omnes ejus partes III, 228, 5 ss.; notione facultatibus priora sunt III, 448, 27 ss.; quodcunque aliquo fungitur naturali, si minus diu eo fungatur lassescit III, 501, 13 ss.; præcipua eorum sive communia sive animalibus quibusdam propria III, 476, 7 s.; communia dicuntur quæ omnibus animalibus competunt III, 228, 11 s.; generibus propria excessu et defectu inter se differunt III, 228, 12 ss.; speciebus propria ratione universali nullam differentiam recipiunt III, 228, 15 s.; nonnulla aliorum causa sunt III, 228, 18; nonnulla priora et aliorum fines III, 228, 20 s.; nonnulla necessaria sunt, quia sine iis alia quædam fieri non possent III, 228, 22 s.; quarum partium prius est, etiam prius fiunt III, 429, 42 s.; animalium quædam enumerantur III, 228, 24 s.

Munus; v. *Officium*.

Munera; quo tempore multa exspectabantur, decimam de mercibus quæ importarentur, exigendam in usum revocavit Antimenes, 649, 52.

Munera animæ et corpori communia; iis accensendus est incessus II, 224, 42 s.; iis in species distribuere coguntur anima prædita bipartita divisione utentes, *ibid.*

Munera civilia; v. *Civilia munera*.

Munera publica (δημιουργίαι, λειτουργίαι); ad ea obeunda otio opus est, 610, 42; ea olim in longius temporis spatium conferebant populi, 580, 6; cur iis olim vicissim fungerentur cives, 527, 17; eorum æqualitas obtinet in amicitia civili II, 232, 2; id videretur amicitia secundum excellentiam, nisi honore compensaretur lucrum II, 231, 43; prohibendum, ne sumptuosis, sed inutilibus nimium impendant divites, etiamsi velint, 577, 34; 596, 13; ea providendi causa imponere videri oportet tyrannum, 586, 24; ea tanquam publica, non tanquam res privatas considerare debet tyrannus, 586, 27; amplissimis magistratibus incumbere debent in oligarchiis, 597, 35; reditus iis destinatos plebi distribuunt demagogi, 570, 42, cf. 570, 26; ab iis Lacedæmone immunis erat quattuor filiorum pater, 512, 54; in ea partem pecuniæ publicæ impendunt Cretenses, 515, 45; qua conditione ab eorum obeundorum necessitate liberaverit cives Hippias Atheniensis, 641, 21.

Muræna (μύραινα); piscis longus est III, 28, 19; III, 47, 1 s.; pinnis caret III, 6, 18; III, 28, 19; idque quia piscibus serpentibus similibus accensenda est III, 301, 24 s.; III, 309, 12, cf. *Pisces serpentibus similes*; eodem modo quo serpens movetur III, 6, 19 s., cf. III, 7, 6; mari utuntur quo modo serpentes et terra et mari III, 309, 12 s.; inter pisces littorales et pelagicos medium tenet III, 158, 18; branchias non æque distinctas habet ac reliqui pisces III, 28, 20; utrinque quattuor simplices branchias habet III, 28, 36 s.; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 s.; quovis anni tempore parit III, 82, 40 s., 44 s.; quomodo coeant III, 78, 32 s.; multa ova parit III, 82, 41; ovum fragile non habet III, 47, 1 s.; ejus fœtus cito grandescunt III, 82, 42; quomodo a myro differat III, 82, 45 ss.; nonnulli eam myri feminam esse censent III, 82, 49 s.; in terram sæpe egreditur et ibi sæpe capitur III, 82, 50 ss.; latitant III, 160, 10; dentes serratos habet fr. 180, b; sola carne vescitur III, 148, 51 ss.; congri caudam abrodit III, 175, 27 s.

Muria (ἅλμη); ea adspersum ovium pabulum melius pinguefacit III, 155, 41 s.; cur alvum solvat IV, 313, 3 ss.

Muria acida (ὀξάλμη); in Sicaniæ Siciliæ nascitur et ex ea veluti aceto ad condiendos cibos utuntur III, 583, 2 ss.

Murmur (μόρμυρος); piscis cursor est III, 119, 41 s.; quonam anni tempore pariat III, 119, 40 ss.

Muri; quomodo eos prosternant elephantes III, 174, 43 s.

Mus; multifidis parvis accensendus est ideoque multiparus est III, 403, 44 s.; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; alii fel habent, alii eo carent III, 274, 39 s.; dentes serratos non habet III, 154, 2 s.; quomodo bibat III, 154, 2 s.; acetabula habet in utero prægnanti, etiamsi utrinque dentibus prædita III, 37, 46; domum sibi struit III, 3, 52; non progrediuntur ubi semper cedit terra III, 518, 9 s.; eo major est ursæ catulus III, 131, 42; eos venantur aves nocturnæ III, 189, 17; maxime mirabilis et propter numerum et propter celeritatem eorum est generatio III, 133, 39 s.; nec intelligitur celeritas qua subito ingens arvensium copia et emergit et evanescit III, 133, 43 ss.; quibusnam rationibus eos persequantur homines III, 134, 8 s.; eorum lustra eruit sus III, 134, 9 s.; eos venantur vulpes et mustelæ agrestes, eorum vero fœcunditatem et generandi celeritatem superare nequeunt III, 134, 10 ss.; solo imbre evanescente evanescunt III, 134, 13; feruntur sal si delingant, prægnantes fieri III, 134, 16 s.; ultra centum et viginti inventi sunt in vase milio pleno cui gravidam murem incluserant III, 133, 40 ss.; eorum multa genera sunt III, 134, 21 s.; sunt qui bipedes incedant, idque satis multa III, 134, 19 ss.; qualia crura habeant hi III, 134, 20; gravidæ in aliqua Persidis parte in matrice gerunt fœtum et ipsum prægnantem III, 134, 14 s.; in fonte quodam Lusis in Arcadia nasci et vivere dicuntur IV, 98, 13 ss.; idem contingere fertur Lampsaci IV, 98, 15 s.; aurum comportant in insula quadam ultra Chalybas posita IV, 79, 3 ss.; ferrum devorare dicuntur in Cypro insula IV, 79, 1 s.; eorum multa genera Cyrenis esse dicunt formis et colore distincta IV, 79, 12 ss.; quanti inveniantur in Arabia III, 169, 34 s.

Mus; per enthymema apparens dicitur honestus, quia ab eo nomen petierunt sacra omnium augustissima, 381, 9; ejus stridorem qui metuit ferina laborat ignavia II, 81, 45; auxilio fuisse dicuntur quia arcuum nervos corroserant, 381, 51.

Mures ægyptii; pilos duros habent ut erinacei terrestres III, 134, 17 s., v. *Mures erinaceis similes*.

Mus aranæus (μυγαλῆ); ejus morsus omnibus jumentis gravis est III, 167, 17 s.; ejus morsu excitantur pustulæ III, 167, 19 s.; prægnantis morsus gravior est, idque quare III, 167, 20 s.

Mus bellua marina; piscis cartilagineus fr. 176, a; dentibus caret III, 49, 28; eorum vero loco in ore habet pilos suillis similes III, 49, 28 s.

Mures domestici; eos accurate observant qui jecinoris morbo laborant fr. 217, b.

Mures erinaceis similes; echinæ vocantur IV, 79, 15.

Mures libyci; moriuntur si bibant III, 170, 3 s.

Mures pontici; utrinque dentati sunt et nihilominus ruminant III, 209, 1 s.; albi latitant III, 161, 40.

Mures volantes; eorum genus esse dicitur quod ubi momorderit necem infert IV, 103, 22 s.

Musæ; Memoriæ filiæ fr. 334, a; ubinam habitent fr 345, a; nominis græci etymologia fr. 151, a.

Musæus; ejus uxorem quidam Deiopem fuisse dicunt IV, 99, 43; citatur carmen quod ei tribuitur III, 109, 31; citatur, 629, 5.

Muscæ; parvis animalibus vel insectis accensendæ sunt III, 543, 36 s.; duas alas habent III, 67, 41; III, 283, 30 s.; ideoque aculeum in anteriori parte habent III, 6, 48; parte linguæ simili sanguinem prolicit III, 67, 33 s.; proboscidem ex ore prodeuntem habent III, 277, 33 s.; idque qualem turbinata III, 63, 7 s.; III, 251, 35, cf. *Proboscis*; dentes habent, sed satis a reliquis animalibus diversos III, 277, 37 ss.; duros oculos ideoque debilem visum habent III, 284, 37; hinc res oculis incidentes pedibus anterioribus abstergunt III, 284, 38 ss.; quapropter hos pedes robustiores habent III, 284, 35 ss.; apud eas manifesto in parte cordi respondenti attollitur ac subsidet spiritus insitus III, 503, 41; parvæ sunt et alimenti causa evagari coguntur III, 283, 26 ss.; omnes sapores degustant III, 156, 13; quomodo sonum edant III, 73, 5 s.; pertinent ad insecta quotidie nobis obvia III, 81, 3 s.; eorumque coitum observare licet III, 81, 4; insecta sunt quæ non latent III, 82, 15; igitur hieme coeunt et gignuntur si serena et austrina fuerit tempestas III, 82, 13 ss.; eodem modo quo illæ coeunt reliqua insecta coitu utentia III, 81, 4 ss.; si coeuntes dirimas conspicere licet partem quam in maris corpus intromittit femina III, 80, 48 ss.; insecta sunt quæ coeunt et generant, sed vermes nec sibi similia III, 328, 33; III, 332, 13 ss.; non ex animalibus procreantur, sed e rebus putrescentibus *ibid.*; coitu procreant vermes e quibus rursus nihil fit III, 77, 23 ss.; III, 328, 33; III, 332, 13 ss.; non eodem modo generantur quo apes III, 387, 3 s.; e quibusnam vermibus fiant, idque quomodo III, 94, 53 s.; III, 95, 3 ss.; eas venantur et mustelæ et serpentes quidam III, 178, 12 s.; earum venatu victitant araneæ III, 3, 48 s.; earum metu cornibus abjectis in densis fruticetis se abscondunt cervi III, 176, 45; iis similia etiamsi majora sunt animalia alata quæ in igne gignuntur III, 95, 24; prætervolitantes qui metuit felix esse nequit, 601, 3.

Muscæ grandes; circa fimeta versantur III, 202, 29 s.; eas venantur et amputato capite auferunt crabrones III, 202, 29 ss.

Musculus (μῦς); testacea sunt bivalvia apertilia III, 62, 8 s.; III, 279, 21; III, 285, 13; fr. 178, a; eorum testæ læves sunt III, 62, 16 s.; item tenuibus labris III, 62, 24 s.; subole pullulant, idque quomodo III, 389, 36 ss.; favificant (?) III, 88, 38; non semper habent ova ita dicta, sed vere III, 392, 8 ss.; tempestate vero procedente eorum ova diminuuntur et tandem evanescunt III, 392, 9 s.; idque quia iis prodest ver III, 392, 11 s.

Musculi limosi; eos potissimum intrant cancelli III, 89, 1 s.

Muscus (βρύον): quinam pisces eo vescantur III, 149, 32 s.; ad eum pariunt glanides III, 116, 38; purpurarum testis innascitur III, 165, 13 s.

Museum; naturæ memoravit Alcidamas, 389, 17.

Musica; species scientiæ, 190, 16, 19; scientia est, quia musicus, quatenus musicus, sciens, est, 218, 22; ejus divisio fr. 96, a, b; quatenus ad aliquid referatur, 16, 48; ad formam pertinet II, 258, 4; natura pertinet ad res conditas, 630, 37; acutis et gravibus sonis, longis et brevibus una permixtis in diversis vocibus unum ex illis efficit concentum III, 635, 12 ss.; quidnam in ea mensura sit, idque quare II, 575, 8 s., cf. 12; id cui inest vocatur musicum II, 569, 27 s.; ab ea denominatur musicus, 190, 22; ejus periti evadunt qui ea delectantur II, 121, 19; ejus peritia vel imperitia ab elementis pendere nequit II, 461, 29 s.; quidnam in ea peritorum, quidnam imperitorum sit munus II, 130, 1; propter ejus peritiam inter probum et pravum contrahi potest amicitia II, 224, 49; animæ naturalis affectus non est, 119, 38; ea melior justitia, 361, 9; enumerantur fines propter quos adhibetur, 632, 47 s.; vel cantilenis fit, vel numeris, 632, 31; quæritur an bene modulata vel numerosa præstet, 632, 34; qui de ea philosophati sunt, bene de concentuum effectu disseruerunt, 630, 20; omnium consensu ad res jucundissimas pertinet, sive sola sit, sive cum cantu conjuncta, 629, 4, cf. 43; ejus opera viro nonnisi inter potandum aut inter ludendum congruere putant nonnulli, 628, 45; eam recte conventibus hominum adhibent, 629, 7; ei voluptas inest naturalis, 629, 32; omnibus ætatibus et moribus grata est, 629, 32; non solum ex ea percipi debet sensus qualem omnes ex ea percipere solent, 629, 30; rite delectari assuefacit, 628, 15, 35; 631, 28, cf. 629, 44; quomodo refutandi sint qui eam artibus illiberalibus adnumerant, 631, 5, 11 s.; fieri possit ut quidam ejusmodi artificibus similes reddant, 631, 18; ab ejus operibus abstinere debent natu grandiores judicare contenti, 631, 8; ejus disciplina puerorum naturæ convenit, 630, 35; quo usque ejus studium provehere debeant pueri, 631, 19 ss., 34; pars educationis habetur, 625, 34; revera partem educationis constituere debet, 630, 33, cf. 628, 47; 629, 9; ea erudiri debent pueri ut ipsi canant et manum adhibeant, 631, 1, cf. 628, 25, 35; 630, 41; pueris idem præstat quod infantibus Archytæ crepitaculum, 630, 52; determinatu difficile est quænam sit ejus facultas et cujusnam gratia adhibenda, 628, 5; conferre probatur cum ad ludendum et animum recreandum, tum ad otium traducendum, 628, 51 ss., cf. 628, 6, 16, 39, 49; item ad institutionem et mores informandos, 629, 28 ss., cf. 628, 12, 34, 49; nec utilis nec necessaria est, 626, 17; eam hodie voluptatis gratia sectantur plerique, 626, 38; quamobrem eam sectarentur antiqui, 625, 40; 626, 24, 41; nuper ei addiderunt mirifica et artificiosa commenta, 631, 25; ejus communi sensu frui valent servi et infantes et animalia quædam, 631, 29; eam immutat spectator importunus, 632, 22; nihil refert an ejus præceptis unus vel plures instituantur II, 128, 50; de ea qui metro aliquid conscripsit, an poeta habendus sit, necne, 457, 34.

Musica instrumenta; v. *Instrumenta musica.*

Musica quæstio; ἀγεωμέτρητος est quod ad geometriam attinet, 132, 49.

Musica speculatio; ejus nonnulli amicos participes facere optant II, 235, 45.

Musica theatralis; qui de ea certant, iis relinquendi sunt concentus et cantilenæ activæ et instinctu divino præcellentes, 633, 18.

Musicæ expers; cum musicus fieri dicitur, tum ex eo musicus II, 257, 12, 17; e musico fit, idque quo modo III, 333, 24 s.

Musicæ expers homo; cum musicus homo fieri dicitur, tum ex eo musicus II, 257, 20; ortus est, ubi homo a musico evadit musicæ imperitus II, 440, 32, 36 s.

Musicum; affectus est II, 569, 26 s.; ita vocatur cui musica inest II, 569, 27 s.; accidens est II, 543, 35; per accidens quantum est, idque quomodo II, 525, 33 s., 45 s.; si quid faciamus, quæritur an ideo necessario musici simus II, 17, 36; etiamsi idem non sit quod album, tamen ambo eidem inesse possunt II, 250, 27; idem esset ac album, si liceret ut termini syllogismi per accidens iidem fierent II, 543, 3; idem esset quod homo, si unum significare idem esset quod de uno prædicari II, 505, 8; fit e non musico, idque vel e musicæ experte vel ex intermedio II, 254, 23; interit in musicæ expers vel intermedium II, 254, 30; per accidens idem dicitur quod homo et quod homo musicus itemque vice versa, idque quare II, 522, 3 ss.; ratione prius est quam musicus homo II, 523, 39 s.; nihilominus esse nequit, nisi sit aliquis musicus II, 523, 41; per accidens domus causa esse potest II, 267, 20.

Musicus; eos artificibus illiberalibus adnumerari solent, 628, 44; artem profitentes necessario melius ejus operibus funguntur ac qui tantummodo educationis gratia eam adhibent, 628, 28; hodierni quidam recte de cantilenis et concentibus et numeris disseruerunt, 632, 36; ad eos remittuntur qui accuratiorem de rebus musicis notitiam quærunt, 632, 38; accipiendus est si quem concentum comprobarint, 633, 32; quidam recte Socratem vituperarunt, quod remissos concentus rejecerat, 634, 7; de eorum operibus melius judicat multitudo, 531, 23; si ad importunos spectatores se componant, cum ipsi, tum eorum corpora aliquo modo afficiuntur, 632, 23; certantibus permittendum est ut importunorum spectatorum gratia concentibus depravatis et cantilenis intensis et discoloribus utantur, 633, 27, v. *Certamina musica* et *Antiqui*.

Musicus; a musica denominatur 190, 25; semper a musico fit II, 570, 9; pulchris cantilenis delectatur II, 113, 16; II, 120, 50; ejus voluptatem nemo percipit nisi qui ipse musicus est II, 119, 7; eum hominem esse dicemus, itemque vice versa II, 520, 46 s.; idque quomodo II, 520, 51 s.; eum album esse dicimus, itemque vice versa, idque quomodo II, 520, 52 ss.; quomodo eum ædificare dicamus II, 520, 47 ss.; ei accidere potest ut albus sit II, 533, 30; si ambulet, per accidens ambulat II, 307, 38; II, 597, 34; per accidens idem est quod Socrates II, 551, 39 s.; causa remota statuæ esse potest II, 265, 15; II, 516, 8; cur musicus sit, nulla alia causa est nisi quod unumquodque ad se ipsum indivisibile est II, 557, 2 s.; ubi aliquis fit, gigni simpliciter non dicitur II, 472, 14 s.; secundum sophistas grammaticus est, etiamsi nec factus sit, nec æternus, 179, 19, cf. II, 535, 48 s.; ex eo fit musicæ imperitus, idque quomodo III, 333, 24 ss.; dici possit eum calidiorem esse ac musicum qui simul sanus est, si febrienti accidat ut musicus sit III, 232, 52 ss.; non qua talis ab amico amatur amicus II, 223, 6; si cum justo contendat, indignationem movet, 361, 9.

Musicus homo; aliquatenus ex homine et musico compositus est II, 257, 50; nonnisi per accidens idem est qui homo II, 331, 24 s.; interiit, ubi homo a musico evadit musicæ imperitus II, 440, 32, s.; si quæramus cur homo musicus sit, vel id quod dicitur quærimus vel aliud, nempe unius essentiam II, 556, 45 ss., cf. II, 557, 1 s.

Mustela (γαλῆ); quadrupes est III, 381, 47; III, 382, 12 s.; item fissipes III, 382, 15 s.; ei adspectu et moribus similis est ictis III, 178, 21 s.; ea minor est ursæ catulus III, 131, 42; magnum cor habet, idque quare III, 260, 28 ss.; pudendum virile osseum habet III, 21, 51 ss.; IV, 77, 7; uterum eodem modo situm habet ac reliquæ quadrupedes III, 382, 12 ss.; valde parvos catulos parit III, 382, 15; sæpe catulos suos ore transfert III, 382, 17; hinc nonnulli eam ore parere affirmant, idque quinam III, 381, 46 ss.; muscis vescitur III, 178, 12 s.; igitur pugnat cum serpentibus III, 178, 11 s.; post pugnam rutam comedit, idque quare III, 178, 1 ss.; ei inimicus est serpens quia ambo domi versantur III, 174, 11 ss.; cornicis ova et pullos devorat, ideoque ei inimica est III, 175, 1 ss.; eodem modo jugulat aves quo lupi oves III, 178, 10 s.; quatenus Pordoselenæ inveniantur III, 168, 44 s.; iis inimica est terra circum Rheneam fr. 186, a; Cyrenis murum genus iis simile invenitur IV, 79, 14; eam quidam timebat propter morbum II, 81, 46.

Mustelæ agrestes; mures necant, sed eorum fœcunditatem et generandi celeritatem superare nequeunt III, 134, 11 s.

Mustelacei pisces; cartilaginei longi sunt III, 28, 26; III, 79, 4; igitur branchias a lateribus sitas habent III, 28, 26; utrinque quinque duplices branchias habent III, 28, 40 s.; fel in jecore habent III, 30, 40; quomodo apud eos se habeat pulmo III, 31, 29 s., cf. III, 264, 29 s.; eorum mares circa exitum appensa habent duo corpuscula quibus carent feminæ III, 79, 10 ss.; vivum animal pariunt primum intra corpus edito ovo III, 114, 1 ss.; et inter se et a piscibus cartilagineis latis differunt quod ad uteri figuram et fœtus generationem attinet III, 112, 17 s.; in matrice paulo infra septum transversum habent partes albas mammis similes III, 112, 25 s.; idque eo tantum tempore quo fœtus continent III, 112, 26 s.; excepto spino, omnes catulos intra se admittunt et emittunt III, 113, 9 ss.

Mustelus (γαλεός); piscis cartilagineus est III, 37, 16; ideoque aquatilia vivipara sunt et branchias non opertas habent III, 5, 41; eorum descriptio fr. 179, a; quonam modo pariant fr. 179, a; vivum animal parit, primum intra corpus edito ovo III, 114, 1 ss.; multas appendices intestinorum habet III, 33, 48; eorum ori simile os habet asinus piscis fr 181, a; nonnulli eorum bis quotannis parere videntur, idque quare III, 82, 37 ss.; exceptis stellari et cane marino bis quotannis pariunt III, 113, 37 ss.; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 192, 10 ss.; de ejus utero et ovis, v. *Pisces cartilaginei*.

Mustelus lævis; eodem modo quo canes marini ova in matrice disposita habent III, 112, 39 s.; quomodo apud eos intra matricem descendant ova III, 112, 40 s.; absumptis ovis apud eos eodem modo quo apud quadrupedes situs est fœtus III, 112, 42 ss.; III, 379, 14; quomodo et ubinam cum matrici tum fœtui adhæreat eorum umbilicus III, 112, 44 ss.; quale sit apud eos fœtuum alimentum III, 112, 47 s.; eodem se habent modo quo quadrupedes quod ad membranas attinet ovum et fœtum circumdantes III, 112, 48 s.; quomodo positum habeant caput eorum fœtus III, 112, 50 ss.; in quanam parte matricis apud eos generentur mares ac feminæ III, 112, 52 ss.; apud eorum fœtus viscera quæ habent magna ac sanguinea sunt III, 112, 54 ss.

Mustelus nebrias; canis marini species III, 112, 31 s.; quomodo pariat III, 112, 32 s.

Mustelus spinus (γαλεὸς ἀκανθίας); ejus partus III, 112, 35 ss.; eodem modo quo ille parit vulpes III, 112, 38 s.; unica mustelorum est species quæ catulos non intra se recipit, idque quare III, 113, 12 s.

Mustelus stellaris; bis quovis mense parere videtur, idque quare III, 82, 37 ss.; omnium mustelorum sæpissime parit idque quoties III, 113, 37 ss.; quonam anni tempore coire incipiat III, 113, 39.

Mustelus varius; quonam modo pariat fr. 179, a.

Mustum (γλεῦκος); inconcretile est III, 619, 28; concrescit et coquitur III, 617, 23 s.; elixari dicimus idque quando III, 613, 10 s.; quando concoctum dicatur III, 611, 34; cur minus inebriet fr. 201, b; certa copia datum purgat IV, 117, 22; cur injecto ei origano vinum dulce fiat IV, 221, 1 ss.

Mutabiles; eorum signum III, 8, 44.

Mutakefia (ῥαχία κούφη *int. gr.*); IV, 32, 34 s.

Mutans; ei subesse debet materies II, 310, 27; II, 599, 17 s.; causa movens mutati est II, 264, 19.

Mutari; idem est quod relinquere vel ubi mutatio fit, etiam relinquitur aliquid II, 323, 48 ss.; semper prius est quam mutatum esse, et vice versa, ita ut nunquam sumi possit primum II, 326, 47 ss., v. *Moveri*.

Mutatio (μεταβολή); subjectum non est II, 309, 51; II, 598, 42 s.; naturaliter et per se de statu dimovet II, 305, 29, 35; ei non contraria est quies II, 358, 15; ejus non est generatio II, 338, 31 s.; semper ab aliquo in aliquid fit II, 514, 18 s.; idque ipsius nominis (græci) etymologia indicat II, 308, 44 s.; magis nominatur ab eo in quod, quam ab eo ex quo mutatur II, 308, 11; II, 315, 4 s.; in eo quod mutatur est et ubicunque id mutatur II, 299, 45 ss.; in ea tria spectanda sunt, nempe id quod mutatur, tempus in quo mutatur et categoria ad quam pertinet II, 325, 16 ss.; omnibus aliquid subjectum II, 558, 33 s.; ei subesse debet materies II, 600, 32 s.; ejus causa esse nequit subjectum II, 473, 6 ss.; omnium subjecta contrarietates quasdam recipiunt II, 440, 45 s.; igitur et quodammodo materies vocari possunt II, 440, 45; triplici modo fieri potest, id est ex subjecto in subjectum, e non subjecto in subjectum et e subjecto in non subjectum II, 308, 46 ss.; II, 597, 48 ss., cf. II, 309, 27; II, 598, 22; non vero fieri potest e non subjecto in non subjectum II, 308, 54 s.; II, 598, 1, cf. II, 308, 49; II, 597, 49; semper fit secundum unam categoriam II, 273, 33 ss.; II, 594, 35 s.; ab alio genere ad aliud fieri nequit, nisi per accidens II, 581, 34 ss.; per se fieri nequit nisi ab opposito ad oppositum II, 581, 39 s.; in contraria fit aut in opposita II, 512, 51 s.; oppositorum vel intermediorum est II, 600, 29 s.; III, 450, 2 s.; non omnium tamen oppositorum, sed contrariorum II, 600, 30 s., cf. 39 s.; omnis in oppositis obtinet II, 274, 51 ss.; II, 311, 49; II, 595, 27 ss.; II, 599, 47 s.; semper fit in contrarium II, 279, 50; II, 596, 51 s.; in contrario fit II, 219, 11; II, 458, 27; II, 459, 28; e contrario fit III, 528, 33 s.; omnes, excepta latione, ab oppositis ad opposita vadunt II, 357, 52 s.; ejus ultimum est contrarium II, 311, 32; quæ in idem fit, contraria ei quæ ex eodem fit in rebus quibus contrarium non est II, 315, 25 s.; II, 316, 5; ad eam, non ad motum pertinet transitus ad contrarium II, 315, 24; e quibus tanquam ultimis fiunt, ea inductione probantur contraria esse II, 579, 5 ss.; nulla æterna est II, 344, 47; ejus terminus sunt contraria eorum in quibus fit II, 344, 49; omnis in tempore esse probatur II, 305, 46 ss.; omnis celerior vel tardior est II, 299, 49; II, 305, 47; quatenus infinita esse possit, quatenus non II, 332, 34 ss.; omnis finita est II, 379, 47; ejus finis exstat II, 324, 41; ejus finis individuus est quia terminus est II, 324, 41 s.; ejus initium non exstare probatur II, 324, 43 s.; aliam ante primam factam esse necesse est, si res mobiles unquam factæ sint II, 342, 45; item si eædem res semper fuerint absente motu II, 343, 7, 24 s., 48; aliam vero post ultimam factam esse necesse est II, 343, 50; quæ ex latione et alteratione et accretione et generatione composita est, una non est, sed, quod ad tempus attinet, infinita esse potest II, 333, 3 ss.; quum nullam distinguimus, non arbitramur esse tempus II, 300, 12 s.; continua est II, 324, 13; esse non posset, si nihil esset quod motu moveretur II, 355, 40; omnis fit ab eo quod potentia est, ad id quod actu II, 600, 42 s.; ei obnoxium non est quod factum non est II, 384, 22; ei non obnoxia quæ extra cælum sunt II, 382, 43; item divinum primum ac summum II, 383, 3; ei obnoxia esse nequeunt quibus principium est certo quodam modo se habendi, quæque aliter se habere non poterant antea per totam æternitatem II, 383, 30 ss.; ea carent res individuæ quæ modo sunt, modo non sunt II, 354, 11 s.; in rebus ei obnoxiis manifesto obtinet ut deinceps fiat nec sit interruptio II, 466, 21 s.; expenditur quatenus necessario ita deinceps fiant, quatenus non II, 466, 24 ss., v. *Fiunt* (*quæ*); ejus causa esse nequeunt ideæ II, 482, 52; II, 616, 35; ejus quattuor species II, 600, 35 ss.; ejus species est mutatio secundum contradictionem II, 323, 52 s.; earum prima est latio non generatio, idque quare II, 464, 37 ss.; præsens una est, præterita vero et futura diversa II, 302, 28; eorum quæ ad aliquid referuntur nulla exstat II, 337, 42; mutationis non exstat, nisi per accidens II, 309, 44 ss.; II, 310, 40; II, 598, 37 s.; parva magnarum rerum causæ fiunt, si principia etiam immutantur III, 428, 38 ss.; parva in principio facta eminus multas facit differentias III, 522, 46 s.; eas tunc inprimis scire dicimus ubi causam moventem cognoverimus II, 490, 48; non constat quomodo sine ea obtinere possint ortus et interitus vel opera eorum quæ per cælum feruntur II, 481, 26 s.; ortus atque interitus causa III, 576, 15; idem quod de iis, dicendum de causa cur res quæque ad suum locum ferantur II, 427, 8; omnium quoniam indeterminatæ sunt turbulentæ III, 586, 18 s., v. *Motus*; frequens a contrario ad contrarium fatigare solet IV, 145, 13; omnis cur morbida sit IV, 110, 48 ss.; jucunda est, 337, 1; omnium rerum dulcissima est, secundum Euripidem, idque propter improbitatem aliquam II, 90 33; II, 219, 10.

Mutatio (cui inest); v. *Motus* (*cui inest*).

Mutatio (id in quod fit); non eodem modo se habet ac id quod mutatur et tempus in quo mutatio fit, in quibus nihil primum est II, 325, 15.

Mutatio naturalis; ejus causa investigari debet in scientia naturali II, 264, 7.

Mutatio per accidens; omnium et ubique et in omnibus est II, 308, 33 s.

Mutatio non per accidens; contrariis, contradictoriis et intermediis propria est II, 308, 35 ss.; II, 447, 10 ss.; II, 597, 45 ss.; non fit cuilibet in quodlibet II, 427, 12.

Mutatio secundum contradictionem; in ea id quod mutatur transit ex non ente ad ens, ideoque reliquit non ens II, 324, 1 s.; in ea maxime perspicuum est quod mutatum est, esse in eo in quod mutatur II, 324, 4 s., 19, v. *Ortus et interitus*; in ea id quod mutatur necessario est in alterutro extremo, sed non necessario totum II, 331, 4 s.; in continuis non fit II, 326, 42 s.; in ea quoque quod mutatur semper prius mutatum est et quod mutatum est semper prius mutatur II, 326, 43 ss.; ex aliquo in aliquid fit II, 332, 35; ejus termini sunt affirmatio et negatio II, 332, 36; motus non est II, 309, 29; II, 598, 23, cf. II, 310, 5, ceterum cf. *Alteratio*.

Mutatio secundum contraria; ex aliquo in aliquid fit II, 332, 35; ejus extrema et termini sunt contraria II, 332, 38 s.; in continuis non fit II, 326, 42 s.; in ea quoque quod mutatur semper prius mutatum est et quod mutatum est semper prius mutatur II, 326, 43 ss., v. *Mutatio secundum quale*.

Mutatio secundum locum; species motus, 23, 9; quidnam ei contrarium sit, 23, 33; latius patet quam latio, 209, 21, 34.

Mutatio secundum quale; ei soli inesse potest individuum per se II, 325, 32 ss., v. *Mutatio secundum contraria*.

Mutatio secundum quantitatem; in ea nulla quantitas est secundum quam primum mutatur res mutans II, 325, 31; in re continua fit II, 325, 31 s.

Mutatio secundum substantiam; v. *Ortus et interitus*.

Mutationis privatio; quo modo a quiete differat II, 316, 7, 13 ss.; sola competit rebus quibus contrarium non est II, 316, 17.

Mutationis privatio in ente; quænam ei contraria II, 316 8 s., 15; eam petit generatio II, 316, 16; ex ea proficiscitur interitus II, 316, 16.

Mutationi obnoxia; imitantur res interitus expertes II, 571, 36; ex iis non dijudicanda est veritas II, 590, 44 s.

Mutativum; ejus quod mutatur causa movens II, 515, 9 s., cf. II, 264, 19.

Mutatum esse; idem est quod reliquisse II, 323, 51; semper prius est quam mutari et vice versa, ita ut nunquam sumi possit primum II, 326, 47 ss.

Mutatum esse quod nequit; non mutari potest, in id quod mutatum esse nequit II, 332, 48 ss.

Mutatum (id in quo aliquid est); duplici modo dicitur

II, 324, 35 s.; primum, nempe id in quo primo perfecta est mutatio revera exstat II, 324, 36, 39 s.; alterum nimirum id in quo primo res incepit mutari, revera non exstare probatur II, 324, 38, 42.

Mutatum (quod est); tunc revera ita se habere dicitur quum mutatio perfecta est II, 324, 42; probatur antea mutari II, 326, 22 ss.; quum primum mutatum est, esse debet in eo quod mutatum est II, 323, 46 ss.; II, 324, 16; II, 326, 27 ss.; ejus nulla pars esse probatur, quæ primum mutata est II, 325, 4 ss., cf. 11 s.; omne in tempore mutatum est II, 326, 23 s.; in individuo momento mutatum esse probatur II, 324, 21 s.

Mutatur (quod); aliquid est et ab aliquo in aliquid mutatur II, 601, 18; ejus causa movens mutans et mutativum est II, 264, 19; II, 515, 9 s.; relinquit id ex quo mutatur II, 323, 47 s.; de eo nihil verum est II, 510, 10; aliquatenus quum mutatur est, aliquatenus non est II, 510, 18 ss.; prius in intermedia transit, quam in contrarium II, 581, 29; II, 582, 22 s.; omne in tempore mutatur II, 325, 34; mutari probatur in quavis temporis parte in quo primo mutatur II, 325, 37 ss.; ejus nulla pars est quæ primum mutatur II, 325, 11 s., cf. 4 ss.; ubi est in eo in quod mutatur, non amplius mutatur II, 322, 21 s.; ubi est in eo ex quo mutatur, nec ipsum, nec ejus partes mutantur II, 322, 23 s.; dum mutatur, partim est in eo ex quo mutatur, partim in eo in quod primo mutatur II, 322, 25 ss.; non necessario in alterutro extremo est II, 322, 30; probatur omne dividuum esse II, 322, 20 ss.; II, 352, 12; confestim apparet id dividi posse et (secundum divisionem) infinitum esse II, 323, 41 s., cf. II, 325, 6 s.; ab eo præcipue pendet quod mutatio et tempus et mutationis passio et id cui mutatio inest dividi possunt et infinita sunt II, 323, 40 s.; vel per accidens mutatur, vel quod pars ejus movetur, vel per se II, 307, 37 ss.; II, 310, 38, cf. II, 597, 33 ss.; quæ mutantur, materiem habent, sed diversam II, 601, 5 s., cf. 11.

Mutatur (quod) continenter; si non interiit aut a motu cessavit, quovis tempore aut mutari aut mutatum esse debet II, 326, 15 ss.

Mutantur (quæ) secundum qualitatem vel formam; ea manere omnes cognoscimus II, 510, 28.

Mutatur (quod) secundum quantitatem; manet II, 510, 28 s.

Mutatur (quod) semper omni modo; de eo nihil verum esse posse putant Heracliti sectatores II, 510, 11.

Mutilamen; nunquam idem est quod reliquum II, 531, 43 s.

Mutilatio (πήρωσις); adest ubi partes animalium vi vel coalescentia unum sunt II, 556, 12; fit ubi calor proprius alimentum unamquamque partem adiens concoquere nequit III, 423, 20 s.; de ejus causis sermo fiet in libris de *Incremento et alimento* III, 423, 21 s.; nec ubique exstant nec ex iis aliquid fit III, 334, 16; igitur ei accensendum non est semen *ibid.*; modo mortem, modo perversionem afferunt IV, 141, 30 s.; interdum homines ferinos reddunt II, 76, 26; quædam cupidinibus præter naturam ansam dant II, 81, 19; II, 83, 7; corporis timet ignavus II, 245, 38; pactum invite factum ac violentum est II, 55, 15; quænam reprehendenda sit, quænam non II, 30, 37.

Mutilationes inde ab ortu factæ; quæ parum a natura recedunt animalia iis affecta vivere sinunt III, 403, 32 s.; quæ vero plus, non sinunt, si partes principales occupent III, 402, 33 s.

Mutilum; quidnam significet II, 531, 41 ss.; ei comparantur excrementa humida et frigida quæ in ventrem confluxerint III, 217, 29.

Mutila animalia; v. *Manca.*

Mutilus; ei non prodest integri ornatus II, 241, 35.

Mutum; quidnam sit, 472, 41; est species elementi, 472, 38.

Muta; in eam nullum nomen exit, 474, 47; ab ea inchoant et in eam desinunt nomina quæ secundo modo componuntur, 436, 16; vocalibus junguntur in nominibus quæ tertio modo componuntur, 436, 17.

Muti; per nares loquuntur, idque quare IV, 174, 14; ore compresso sunt, idque quare IV, 174, 15 s.; ii sunt qui surdi nascuntur IV, 300, 11; simul surdi fiunt, IV, 280, 7; diu sumus postquam nati sumus IV, 174, 1.

Muti surdique; iis prudentiores sunt cæci inde ab ortu III, 477, 20 ss.

Mutuum; id restituere plerumque præstat quam sodali dona dare II, 105, 33; quando id vicissim dari non debeat ei a quo accepimus II, 105, 45; cur id fraudare minus turpe sit quam depositum IV, 260, 43 ss.; idque majus quam parvum depositum IV, 261, 39 s.; id dant opulenti IV, 261, 12; lucri causa datur IV, 261, 9; nunquam dedit ille, ego contra multos redemi, 379, 43.

Mycenæ; earum excidium fr. 253, b; ibi sepultus est Talthybius fr. 315, a.

Mycenæa regio; Troicis temporibus bene se habebat atque idcirco Argivorum præferebatur III, 572, 18 s.; nunc vero sterilis ac sicca facta est III, 572, 20 s.

Mycetiæ; ita vocantur terræ motus qui cum mugitu fiunt III, 634, 23 ss.

Myconus; in hac insula sepultus est Ajax Oilei filius fr. 314, a.

Mygalus in Pamphylia; IV, 45, 6 (*leg. est* Μάγυδον, cf. *C. Müller* in *Geogr. gr.* t. I, p. 75).

Mylasa; eam ditionis suæ principem urbem dixit Mausolus, 642, 48.

Mylasenses; quomodo ab iis pecuniam exegerit Mausolus, 642, 47.

μυλίαι· dissolvi nequeunt III, 616, 49, v. *Mola.*

Myllia; Gordi filius Phryx, a Pythagora admonitus est eum Midam fuisse fr. 69, b.

Myniscus; Callipidem simiam vocabat, quia nimis motui indulgebat, 481, 1.

Myops; v. *Tabanus.*

μυρεψοί· v. *Unguentarii.*

Myrmex; servi nomen fr. 332, b.

Myro Sicyonius; ab eo ad Clisthenem transiit tyrannis, 589, 14.

Myrobalanorum arbor; ejus fructus qualem saporem habeant IV, 44, 9 ss.

Myrrha (σμύρνη); quidnam IV, 22, 34; ad terram pertinet III, 623, 47; III, 624, 23 ss.; refrigeratione constat III, 623, 47; ad Rhodiacas ollulas conficiendas adhibetur fr. 66, a.

Myrrha medicorum; de ejus odore IV, 186, 2.

Myrto; Aristidis filia Socratis uxor fr. 58, a; ex ea genuit Sophroniscum et Menexenum, *ibid.*

Myrtoum mare; ex altera parte Cretico mari contiguum est III, 630, 27.

Myrtum; eorum succus potabilis IV, 26, 48; quare contusa dulciora videantur IV, 218, 50 ss.; cur ad ea aqua et vinum dulciora videantur IV, 228, 5 s.; minora cur nucleo potius careant IV, 219, 9 ss.

Myrtus; sub quo genere fortasse contineantur IV, 25, 40; earum folia glauca fiunt frigore IV, 41, 28; earum fructus cur magis quam folia defluant IV, 220, 11 ss.; ejus baccis nigris et majoribus similia sunt sepiæ ova

III, 92, 9 s.; circa alvearia seri debet III, 200, 37 ss.; ex ea ceram ferunt apes III, 199, 46.

Myrti nigræ; cur fronde densiori sint quam albæ IV, 221, 12 ss.; silvestriores sunt IV, 221, 13.

Myrus; quomodo a muræna differat III, 82, 45 ss.; nonnulli eum murænæ marem esse putant III, 82, 49 s.; in terram egreditur et ibi sæpe capitur III, 82, 50 sq.

Mysia; in ea sinus Elæaticus IV, 45, 9 s.; genus ursorum alborum in ea invenitur IV, 102, 34 ss.; Tagea in eam venisse tacentem absurdum est, 478, 31; patria Stabelbii, 650, 45.

Mysorum præda; proverbium, 339, 23.

Mysi; citantur, 478, 30.

Mysi (?), nomen dithyrambi quem frustra Dorico modo componere conatus est Philoxenus, 633, 47.

Mystaces; de more eos tondendi apud Lacedæmonios fr. 271, a.

Mysteria; omnium sacrorum augustissima undenam nomen habeant, 381, 10; ea revelans invite egit Æschylus II, 25, 54; quænam in iis dicant IV, 331, 16; qui in iis initiantur quales esse debeant fr. 40, b.

Mysteria Hecates; in monte Berecynthio lapis invenitur qui ea celebrantes in furorem vertit IV, 107, 7.

Mytilene; quomodo ibi interfecti sint Penthelidæ, 581, 43, quidnam causa fuerit cur ei bellum intulerint Athenienses, 569, 10, 12; eam cepit Paches, 569, 12.

Mytilenæi; quando Pittacum æsymnetam crearint, 537, 48; Sappho honorarunt, etiamsi mulier esset, 377, 21.

Mytis crustatorum; idem quod papaver III, 60, 19; eam omnia crustata habent, vel pauciorem vel copiosiorem III, 60, 19 s.; differt tamen apud singula eorum genera III, 60, 20 s.; ei similem humorem continent dentes locustarum III, 60, 23; ita vocatur crustatorum pars quæ cordi respondet III, 282, 14 s., cf. *Papaver*.

Mytis molluscorum; eam viscerum loco habent III, 57, 13 s.; ubinam sita III, 57, 17; eam trajicit gula III, 57, 17 s.; III, 282, 11 s., 16 s.; post eam jacet atramentum III, 57, 14; humor est qui membrana continetur III, 282, 11 s.; simul humida et corpulenta est III, 282, 15 s.; pronis potius applicata est III, 282, 12 s.; si inter gulam et pronam partem posita esset, intrante alimento non distendi potuisset, idque quare III, 282, 18 ss.; ei foris impositum est intestinum III, 282, 20 s.; quomodo curavit natura ut quam maxime ab atramenti accessu remota esset III, 282, 21 ss.; eundem locum occupat ac cor apud animalia sanguine prædita III, 282, 24 s.; humorem continet dulcem, ideoque concoctum et sanguineum III, 282, 25 s.; super ea apud polypos et loligines situm est atramentum III, 278, 14 s.

Myxo; mugilis species est III, 83, 19; III, 119, 21; igitur mense Posideone parere incipit atque triginta dies uterum gerit III, 83, 18 ss.; idque eodem tempore quo sargus III, 119, 21 s.

N

ν· quæ in id exeunt nomina, masculina vel neutra sunt, 474, 42, 51.

N; ab A figura differt II, 475, 6; item a Z situ II, 475, 6 s.

NA; ab AN ordine differt II, 475, 6.

Nani; iis comparari possunt ginni III, 129, 30 s.; pudendum magnum habent III, 129, 32.

νάνος ὧν ὕπεικε· proverbium fr. 296, b.

Nanus; Euxeni Phocæensis hospes fr. 276, a; ejus filia Petta sive Aristoxena fr. 276, a.

Nantes aves; v. *Aves nantes*.

ναοφύλακες· v. *Ædilui*.

νάπυ· neutrum est, 474, 50.

Nares (μυκτῆρες); eas aeris transitu factas esse censent antiqui III, 220, 33 s.; iis, teste Heraclito, omnia dignosceremur si in fumum conversa essent III, 485, 9 s; iis subjacent labia III, 249, 20; pertusæ sunt in canalem qui juxta gurgulionem decurrit III, 542, 7 ss.; ab iis ad os pertinet foramen III, 14, 15 s.; igitur per eas exit potus, ubi inter bibendum sursum retrahitur III, 14, 16 s.; circa eas inveniuntur cartilagines III, 46, 11; earum ossa vel apud animalia vivipara cartilaginea sunt, idque quare III, 242, 30 ss.; spiritu attrahunt æque ac matrix III, 211, 7 s.; III, 214, 50 s.; respirationis gratia exstant III, 248, 43 s.; eas habent quæcunque animalia pulmonem habent III, 248, 43 ss.; simul per eas et per os respiramus III, 541, 51; idque quomodo III, 542, 7 ss.; igitur iis peculiaris respiratio non exstat III, 542, 6; iis solis respirare non licet, idque quare III, 10, 18, v. *Respiratio quæ per nares fit*; cur spongiarii eas dissecent IV, 278, 26 ss.; per eas surdi loquuntur IV, 282, 21 ss.; idque quare IV, 174, 12 ss.; quando per eas sermo emittatur IV, 282, 28 s.; per eas muti loquuntur IV, 174, 14; ex iis sine dolore fit sanguinis fluxus III, 262, 35 s.; cur ex iis soli homini sanguis defluat IV, 161, 4 ss.; genibus interpositas tenent fœtus humani III, 142, 25; earum meatus apud fœtus septimestres fissi non sunt III, 139, 25; III, 409, 21; nobis respirantibus, obiter iis motum impertit natura ad odores percipiendos III, 486, 29 s.; iis intus si imponatur odorabile, non percipitur III, 457, 18 s., cf. III, 453, 54 ss.; III, 454, 4 ss.; suas si quis fricet sternutatio cessat IV, 299, 29; iis scalptis penna sternutamus IV, 286, 35 s.; quamobrem eas festuca moventes potius sternutemus IV, 300, 36 s.; quibus brevissimæ sæpissime sternutabunt IV, 281, 50; quibus apertæ sunt, iracundi IV, 11, 11 s.; superne sulcatas habere, cujus ingenii signum sit IV, 6, 15 ss.; eas non omnia animalia olfactu prædita habent III, 69, 9 s.; iis carent aves, *ibid.*; qui circa earum locum apud pisces inveniuntur meatus olfactus instrumenta non sunt, idque quare III, 69, 23 ss.; olfactus instrumenta sunt cum apud serpentes et quadrupedes oviparas tum apud reliqua animalia III, 295, 40; quatenus iis præditæ sint aves serpentesque et quadrupedes oviparæ III, 248, 50 ss.; iis omnino carent quæcunque animalia non respirant, idque quare III, 249, 12 ss.; asini subit stellio, idque quomodo III, 174, 3 s.; ex iis fluit pituita crassa et rufa apud asinos malleo affectos III, 167, 50 s.; longas quæ habent, e. gr. canes Laconici remotos odores optime percipiunt, idque quare III, 419, 12 ss.; paulo infra eas medio loco fit rugosa cavitas apud equos podagra affectos III, 166, 42 s.; quales habeant simiæ III, 24, 23; iis vinum injiciunt apud sues capitis dolore laborantes III, 165, 40 ss.

Narrandi studiosi; eos intemperantes non dicimus II, 36, 8.

Narrantes; omnes augent ut gratiam ineant, 478, 15.

Narratio (διήγησις); ejus rationem tradebant rhetores Aristotelis æquales, 311, 20; generi judiciali soli propria est, 401, 42; qualem distinguebant Aristotelis æquales, nec generi concionali, nec demonstrativo inesse potest, 401, 44; si Theodori methodum sequaris, distinguenda esset a supernarratione et prænarratione, 402, 8; in orationibus demonstrativis non semper continua, sed interdum in plures partes distincta esse debet, 405, 19, 25; qualis esse debeat fr. 125, a; ea prius exordium, 22, 5; quænam in ea exponi debeant, 405, 23, 39; in ea res gestas si ignotæ sint, narrare, si notæ, in memoriam revocari debent, 405, 29; hodie ridicule præcipiunt eam celerem esse debere, 405, 33; nec celer esse debet, nec tarda, sed conveniens, i. e. medium tenere debet, 405, 35; ei interserenda sunt quæ ipsius oratoris probitatem declarant, 405, 42; item quæ adversarii improbitatem, 405, 44; item quæ judici placent, 405, 47; defendentis qualis, 405, 48; in ea res narrari debent quæ nec miserationem, nec indignationem movent, 406, 1; morata esse debet, 406, 5; in ea si incredibilia narranda sunt, quidnam faciendum sit, 406, 19, 46; in ea argumenta peti debent ex iis quæ animum commovent, idque quomodo, 406, 28; in ea statim ab initio aliqua opinio auditori inculcanda est cum de se ipso, tum de adversario, 406, 36; multis in locis ponenda est, non solum initio, 406, 40; minime quadrat in orationes concionales, 406, 41; eam si habeant orationes concionales, quænam ea exponi debeant, 406, 43; morum et indolis imago sunt, 447, 51; magis quam cavillationes auditoribus persuadent, eumque quem carpis, lædunt, 447, 48; procemium insequi debet in oratione judiciali, 449, 42; in eodem orationis genere duobus modis fieri potest, idque quomodo, 449, 43; eam insequitur confirmatio, 449, 45; quomodo facienda sit in dissuasione quæ ultro fit, 445, 1; in ea utendum est sententiis, 407, 38; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 24; quomodo ad præcepta de ea data tanquam ad normam vitæ negotia exigenda sint, 455, 7; rerum quæ nec nimium veteres sunt, nec admodum novæ, cur nos delectet IV, 205, 23 ss.; quæ circa rem unam consistit, quamobrem libentius audiamus, IV, 205, 17 ss.

Narrationes orationis concionalis; procemium insequuntur, 441, 37, cf. 442, 42, 50; eo constant ut res gestæ renuntientur aut in memoriam revocentur, aut res præsentes dividendo enarrentur aut res futuræ prædicantur, 441, 37; quomodo facienda sint, si oratio legationem spectet et quare, 441, 41 ss.; perspicuæ et breves et probabiles esse debent, idque quare et quomodo, 442, 6 ss.; 455, 6; triplici modo disponuntur, 442, 40; quomodo disponendæ sint, ubi res de quibus dicimus, paucæ sint et auditoribus notæ, 442, 41; quomodo si multæ fuerint et incognitæ, 442, 45; quomodo si mediocres et incognitæ, 442, 50; eas insequitur confirmatio, 443, 6, cf. 442, 9.

ναρθήκινα ὄργανα· v. *Ferulacea instrumenta.*

νάρθηξ· v. *Ferula.*

Nascentia animalia; v. *Animalia nascentia.*

Nasci; quænam dicantur II, 517, 11 ss.; id ipsum quare natura vocetur II, 517, 48 s.

Nasci (non); optimum est homini fr. 50, b.

Nassæ (κύρτοι); iis duobus præcipue modis pisces fluviatiles venantur, idque quibusnam III, 164, 49 ss.; eas in capiendis purpuris non adhibebant antiqui III, 88, 21 ss.; adhibent vero hodierni, idque quare III, 88, 23 ss.; in iis congregant purpuras, donec otium nacti fuerint, idque quare III, 88, 20 s.; in iis si parere cogantur purpuræ, qualem favaginem emittant III, 87, 42 ss.; ei assatos indunt polypos idque quare III, 70, 30 ss.; eam subire nolunt pisces putida esca indita III, 70, 37 ss.; recenti vero et nidorosa, e longinquo eam petunt III, 70, 39 s.

Nasus (ῥίς); quidnam III, 10, 13; per eum fit respiratio III, 10, 14, cf. *Nares*; item sternutatio III, 10, 14 s.; item olfactus III, 10, 22; facile movetur III, 10, 23; bipartitus est ejusque meatus vacuus III, 10, 25 s.; ejus septum cartilago est III, 10, 25; sine eo vivere licet III, 10, 21; qualis elephanti et quomodo eo utatur III, 10, 26 ss.; III, 17, 43 ss.; post eum sita sunt labia III, 10 34; pars dissimilaris est, ideoque et munera et officia habet III, 229, 28; animalium pars vel membrum est III, 228, 26 s.; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 37 ss.; ei proximus est minimus meatuum eorum qui ab oculo ad cerebrum tendunt III, 14, 2; habet alterum foramen in os et fauces tendens, alterum in aerem exteriorem III, 215, 12 s.; sed quod in aerem tendit majus quam alterum III, 215, 16 s.; inde ei similis est penis mulierum (i. e. collum uteri) III, 215, 10 s.; quare ab eo originem petat membrana nictans III, 246, 14 ss.; quare bipartitus sit, non vero distractæ duæ ejus partes, et quare medio loco inter oculos situs III, 244, 7 ss., 48; III, 245, 5 ss.; eum ad anteriora conversum habet homo III, 13, 13 s.; hominis alius hominis naso specie idem III, 1, 18; ejus affectus per se est et simum et cavum II, 542, 4 ss.; nec tamen idem simus est quod cavus II, 542, 17 s.; aut eum simum vocare non licet aut simus idem est quod nasus cavus II, 542, 21 s.; si nimis aduncus fit, vel nimis simatur, non amplius nasus esse videtur, 320, 4; 578, 30; ei comparatur democratia, vel omnino quævis respublica a recto tramite aberrans, 320, 3; 578, 27; qui ejus extremum crassum habent segnes: ad boves referuntur IV, 10, 51 s.; ab apice crassum, stolidi: ad sues referuntur IV, 10, 52 s.; extremum acutum, iracundi: ad canes referuntur, IV, 10, 53 s.; extremum rotundum sed obtusum, magnanimi: ad leones referuntur IV, 11, 1 s.; extremum tenuem, avibus sunt similes IV, 11, 2 s.; inde a fronte aduncum, impudentes: ad corvos referuntur IV, 11, 3 ss.; aduncum, sed a frontis articulo disjunctum, magnanimi: ad aquilas referuntur IV, 11, 5 ss.; concavum, ante frontem rotundum et convexitatem sursum consurgentem, libidinosi: ad gallos gallinaceos referuntur IV, 11, 7 ss.; simum, libidinosi: ad cervos referuntur IV, 11, 10 s.; si quis eum perfricet sternutamentum desistit IV, 281, 21; idque quare IV, 272, 42 s.; eo carent aves III, 27, 18; exceptis rostro præditis et elephante hujus ratione non multum inter se differunt quadrupedes viviparæ III, 248, 1 ss.; rostro continetur apud quadrupedes viviparas eo præditas III, 248, 4 ss.; reliquis magis a maxillis distinctus est III, 248, 6 s.; quam maxime peculiarem habet elephas III, 248, 8 ss.; elephantum proboscis est III, 284, 6, v. *Proboscis*; per eum flat et respirat elephas III, 205, 24 s.; donec ex aqua eminet, per eam ingreditur elephas III, 205, 22; elephanti eadem officia præbet quæ lingua insectis et testaceis quibus proboscidi similis est III, 251, 42 ss.; elephantis manuum munere fungitur III, 297, 37 s.; eo una cum ore utitur elephas ad vocem tubæ exasperatæ similem emittendam III, 73, 37 s.; eum alter in alterius intromittunt sepiæ et loligines coeuntes III, 80, 20 s.; in feminæ partem quam habet pudendo similem intrudit polypus mas coiens, ut nonnulli perhibent III, 80, 16 s., cf. III, 6, 25; III, 83, 50; III, 328, 19 ss.

Nasus simus; cur omnes infantes tales habeant IV, 283, 36 s.; cur qui habent magna ex parte crispos capillos habeant IV, 283, 31 s.; idem quod nasus cavus, 305, 37; nihil absurdum, si nasus dicatur habens cavitatem nasi, 305, 40; ei inest materies II, 551, 32 s.; e cavitate et naso compositus est II, 551, 30 s.; igitur ei bis inest nasus II, 551, 31 s.; quare id negationem perhibeant esse sophistæ, 29, 16; eodem modo ac ille considerari debent natura ac res naturales II, 262, 51; II, 263, 7.

Natare; cur in mari melius quam in fluviis possimus IV, 231, 31 ss.

Natatiles aves (πλωτά); palustribus accensendæ sunt III, 253, 43; partim latum rostrum habent, partim alio modo ad usum accommodatum III, 253, 44; avibus non volacibus accensendæ sunt, ideoque orrhopygium habent ad dirigendum volatum ineptum III, 312, 8 ss., cf. *Aves non volaces*; omnes palmipedes sunt III, 27, 2 s.; partim omnes palmipedes sunt, partim digitos discretos habent, sed quibus agnoscitur membrana remo similis III, 299, 34 ss., cf. III, 297, 52 s.; quænam hujus dispositionis causa necessaria sit III, 299, 25 ss.; quænam finalis III, 299, 39 ss.; earum alæ inutiles sunt III, 299, 40 s.; pedibus ad natandum utuntur III, 299, 41 s.; igitur si iis deficiat membrana digitis interposita, natare nequeunt III, 299, 43 ss.; iis accensendæ non sunt aves longicrures III, 299, 48, v. *Palmipedes.*

Natatilia (νευστικά); inter ea et volatilia et plantas intercedit quædam ratio quum ad unum coordinata sunt II, 609, 38 ss.; multa et gradiuntur III, 3, 26 s.; quæ pedibus carent vel quattuor, vel duas vel nullas pinnas habent, idque quænam et ubinam III, 6, 13 ss.; quæ pedes habere videntur et his et pinnis natant III, 6, 34 ss.; quænam cauda natent III, 6, 27 ss.; pinnas flectentia et extendentia natant III, 311, 22 ss.; alia gregalia sunt, alia solitaria III, 3, 30, cf. 35; fere omnia manifesto dormiunt III, 501, 36 s.; quatenus omnia sexus discrimen habeant III, 319, 29 ss.; eodem modo nascuntur quo pedestria et volatilia III, 142, 8 s.; in eorum quoque genere magna animalia paucipara, parva vero multipara sunt III, 404, 17 ss.; apud ea quoque membranæ tenues uterum a fœtu separant III, 366, 30 ss.; pleraque vere coeunt III, 81, 20; apud ea quoque principio magni sunt oculi, dein considunt ac omnium partium ultimæ perficiuntur III, 362, 47 ss., v. *Aquatilia* et *Pisces.*

Natatio (νεῦσις); incessus species III, 218, 36; fieri nequit nisi mare stet III, 518, 12; sine flexione fieri nequit, idque quare III, 310, 23 ss., cf. III, 311, 41 s.; ea moventur animalia quædam III, 517, 6; si ea aliud genus in species distribuatur, aliud natatione nequit, idque quare III, 224, 40 s.; elephanti vix competit III, 205, 25 s.

Nates (γλουτός); quidnam III, 11, 17; eas carnosas reddidit natura pondus a superioribus ad inferiora transferens III, 293, 40 ss.; præterea quieti inserviunt III, 293, 43 s.; eas habet homo III, 293, 33, 49 s.; homini inutilem reddunt caudam III, 293, 52 s.; iis carent quadrupedes omnes III, 20, 6 s.; III, 293, 3; III, 294, 2; item aves III, 20, 6 s.; item simia, idque quare III, 24, 52 s.; III, 294, 7 ss.; homo admodum carnosas habet III, 20, 8 s.; osseæ et acutæ validi signum IV, 9, 31; carnosæ et pingues, mollis IV, 9, 32 s.; modice carnosæ improbi, ad simias referuntur IV, 9, 33 s.; cur manifestissime considant iis qui rei venereæ impensius indulgeant IV, 136, 1 ss.

Nationes (γένη); quales servituti maxime idoneæ sint, 637, 32, cf. *Gentes* et *Populi.*

Nationes militares; vel in mulierum vel in puerorum amorem proclives sunt, 511, 45; pleræque mulierum imperio parent, nisi puerorum amori deditæ sint, 511, 41.

Nativum (αὐτοφυές); majus bonum est quam adscitum, 328, 1.

Natrices (τῶν ὕδρων γένος); earum genus squarrosis aquatilibus accensendum est III, 544, 13 s., v. *Squarrosa aquatilia.*

Natu grandiores; iis innascitur ratiocinatio et mens, 620, 31; ad principatum aptiores junioribus, 494, 19; natura a junioribus differunt, sed genere idem sunt, 494, 34.

Natura (*aliorum de ea placita*); eam vix attingunt singuli eorum qui veritatem speculantur, ab omnibus simul sumptis magnum quid colligere licet II, 486, 4; universam continet numen secundum antiquissimorum opinionem fabulæ forma traditam II, 608, 31; totam se investigare putabant naturæ scrutatores II, 503, 16; eam omnes antiqui aeris et aquæ ope construunt III, 220, 35 s.; eam omnes antiqui ortus et interitus respectu immotam esse censent II, 473, 16 ss.; cujusvis vero mutationis soli Eleatarum nonnulli II, 473, 18 ss.; qui de ea scripserunt, de lunæ ac solis figura loquuntur II, 262, 36; iidem quæsiverunt, an globosa sit terra ac mundus, necne II, 262, 37; totam similis cum simili affinitate constituunt II, 218, 44; eam nonnulli animalium plantarumque causam esse putant II, 266, 34; eam nonnulli primam compositionem esse dicunt II, 517, 29 s.; nihil de ea dicunt qui utramque causam non exposuerunt III, 222, 44 s.; quinam in ea ordinis causam esse censuerint mentem II, 473, 36 ss.; eam motu secundum locum ferri putant vacui assertores II, 364, 5 s.; eam omnia alicujus gratia facere non agnoscebant Anaxagoras et Diogenes III, 538, 51; ejus opus esse nequeunt quæ de origine rerum exposuit Anaxagoras II, 344, 13 ss.; ea fieri quæ de rerum origine enarrat, putare videtur Empedocles II, 344, 5 ss.; nec minus forsan qui unum faciunt principium ut Anaxagoras II, 344, 8 ss.; de ea nihil dixit Empedocles II, 460, 47 s.; eam nihil nisi vocem ab hominibus inventam esse putat Empedocles II, 517, 33; eam omnium elementorum seminarium habere videntur Leucippus et Democritus II, 417, 5; omnes ejus causas eo redigit Democritus quod olim etiam ita fiebat II, 344, 35; ejus elementa esse censet Democritus ramenta quæ per aerem ferri videmus, in radiis quæ per fenestram ingrediuntur III, 433, 33 s.; de ea omnia disputant et tractant Pythagorei II, 481, 13 s.; in eam et cælum causas et principia sua consumunt iidem II, 481, 16 s.; eam e numeris construunt Pythagorei nonnulli II, 412, 46 s.; eas distinguit vacuum secundum Pythagoreos II, 293, 6, cf. 9; secundum sophistas verum erat, 290, 20; ei legem contrariam esse putabant cum Callicles in *Gorgia*, tum antiqui sophistæ, 290, 12; de ea nihil dixit Socrates II, 477, 33; in eam investigare ætate Socratis desierunt philosophi III, 223, 5; secundum Platonem quandoque gignit homines quorum pravitas educatione emendari nequit, 583, 42; in totius explicatione eruditus esse volebat Hippodamus Milesius, 508, 16; recte ab Euripide dicitur stabilis II, 224, 6.

Natura; quidnam II, 260, 41, 49; II, 346, 22, 25; II, 368, 12 s.; II, 415, 3 s.; II, 569, 42 s.; quot modis dicatur II, 517, 7 ss.; II, 544, 15 s., cf. II, 260, 35 ss.; duplici modo dicitur II, 261, 47 ss.; II, 271, 22; modo materiam significat, modo formam II, 261, 47 ss.; II, 263, 7; quatenus utramque considerare debeat physicus II, 263, 11 ss., 45 ss.; duplici modo dicitur, et tanquam materies et tanquam substantia III, 221, 31 s.; tanquam substantia iterum duplici modo, nempe ut causa movens et ut finis III, 221, 32 s.; in ea in omni genere alterum materies, alterum causa et effectivum III, 468, 26 ss.; uno modo prima materies unicuique rei subjecta, quæ principium mutationis et motus inter se habet II, 261, 48, cf. II, 517, 18 ss.; hoc sensu eam alii terram dicunt, alii aquam, alii aerem, alii ignem, alii horum nonnulla, alii omnia II, 261, 39, cf. II, 517, 25 ss.;

hoc sensu universa substantia est, reliqua vero ejus affectus et habitus et conditiones II, 261, 43; eo sensu æterna est II, 261, 45; altero modo forma et species eorum quæ intra sese habent motus principium II, 261, 50; II, 262, 6, cf. II, 517, 28 ss.; hæcce magis natura est quam materies, idque quare II, 262, 10; duplici modo dicitur quia etiam privatio aliquatenus forma est II, 262, 24; potentia est, si hæc vox latiori sensu sumatur II, 569, 41; quomodo a potentia proprie sic dicta differat II, 415, 4 s.; II, 569, 43; unum quoddam genus entis est II, 503, 18; veluti forma et essentia est III, 611, 29; forma est rerum naturalium II, 560, 44 s.; ejus causa finalis forma est II, 270, 2; II, 271, 23; substantia est II, 517, 44; II, 560, 44 s.; principium est II, 514, 45; subjectum quoddam est et semper in subjecto II, 261, 13; omnis materiem habet II, 488, 26; principium motus et mutationis est II, 273, 9; ab ea generatio pendet III, 670, 6; omnis generat substantiam sibi similem II, 140, 21; magis quam materies principium est III, 222, 45 s., cf. *Causa finalis*; uniuscujusque rei conservat propriam substantiam et quidditatem III, 309, 24 s.; rerum quæ natura constant causa est II, 460, 46; item cur generatio semper vel plerumque eodem modo fiat, *ibid.*; in ea obtinet magis et minus II, 508, 14 s.; revera exstare probatur III, 222, 13 ss.; eam esse probare conari ridiculum est II, 261, 19; eam tollunt qui e seminibus quidvis fieri affirmant II, 271, 43; eam universo debemus III, 222, 3 s.; a primo movente immobili pendet II, 605, 25; sensibilium ordo proprius est II, 414, 7 s.; omnibus rebus ordinis causa est II, 344, 11; ea rerum conditio est quæ pleræque et plerumque habent II, 414, 10 s.; earum rerum causa est quæ vel semper vel plerumque eodem modo fiunt II, 172, 10; II, 239, 11; præter eam quæ semper sic fit, nihil fieri potest III, 402, 46; fieri vero potest præter eam quæ plerumque sic fit III, 402, 41, 47, s., cf III, 412, 42 s.; simul in duas partes large profundere nequit, nisi aliquid violentum aut præter eam fit III, 412, 38 ss.; quod est unaquæque res, id vocari debet, non quod vi vel præter naturam est II, 409, 32 ss.; quidnam uniuscujusque rei esse dicamus, 483, 32; quænam ea constare dicantur II, 260, 36 ss.; II, 271, 44; ea quæ constant alio modo se habere non adsuescunt II, 14, 38, 42; ea quæ nobis obveniunt, eorum potentias primum accipimus, dein actus edimus II, 14, 45; rerum ab ea pendentium numerus infinitus est II, 269, 15; si quid præter eam fiat, id non fortuna, sed casu fieri dicimus II, 269, 7; rerum quæ ea fiunt, causa intus est II, 269, 10; quorum causa est, ea etiam casu fieri possunt II, 269, 16; ea posterior est casus II, 269, 21; quodsi cæli causa est casus, ipsa longe prior ejus causa erit II, 269, 23; II, 594, 30 s.; ea quæ fiunt omnia proportione quadam fiunt III, 397, 28 s.; medium collineat II, 19, 40; simul immiscetur et agit III, 670, 34; in nostra potestate non est II, 127, 45; in multis rebus utilitati nostræ aliquatenus repugnat IV, 54, 4 s.; ejus ratio una et simplex IV, 54, 5; divina non est, sed dæmonia III, 514, 35 s.; non quoquo versum æque distat a medio II, 197, 48; ei æque ordo et inordinatio, bonum et malum, pulchrum et turpe inesse videntur II, 474, 5 s.; immo plura mala quam bona, plura turpia quam pulchra II, 474, 6 s.; ei qui injuriam tribuere possunt, in injuriam proclives, 339, 5; quæ dicitur tanquam generationis via ad naturam est II, 262, 17, cf. II, 567, 48; contrariorum fortasse appetens ex iis consonantiam efficit III, 635, 3 s.; igni tanquam instrumento et simul tanquam materie utitur III, 669, 47; id difficultatem non habet, sed ipsam hoc intelligere III, 669, 48 ss.; ex apparentibus non constat eam malæ tragœdiæ similem esse II, 633, 29 s., cf. II, 610, 54; peculiarem sensum cuique subjectorum generi tribuit II, 156, 2; non solum postulat ut negotia recte discantur, verum et ut otio rite fruamur, 626, 40; qualitate quadam nos imbuit qua statim simulac nati sumus præditi sumus II, 238, 39; docere videtur, quod rationi consentaneum est, nempe elementa specie et forma carere II, 421, 51 ss.; ipsa docuit quinam in republica obedire, quinam imperare debeant, 617, 26; quæ miscuit longe amplius permista sunt, quam quæ nos IV, 212, 46 s.

Natura (*ejus et artis differentia*); idem est in rebus naturalibus quod in arte factis ars III, 222, 1 ss.; quomodo ab arte differat II, 601, 26; omni arti præstat II, 19, 40; eam imitatur ars II, 263, 17; ejus et artis opera eandem ferme rationem habent IV, 169, 4 s.; præter eam quotiescunque aliquid facere oportet, arte indigemus IV, 54, 6 ss.

Natura (*de ejus cognitione*); quærendum quidnam sit II, 488, 26 s.; spectanda est in iis quæ plerisque aut omnibus eveniunt III, 255, 34 ss.; perdifficile est assequi non primam, sed quæ in fine residet IV, 168, 51 s.; maxime ad eam intelligendam confert animæ cognitio III, 431, 6; circa determinatam peritum esse licet III, 218, 11; speculationi de ea confert si veritatem circa motum nossemus II, 342, 30, cf. II, 273, 11; uniuscujusque rei in minimis partibus spectatur, 635, 21; dissertationes eam spectantes testantur visionem et auditionem molestas esse II, 90, 10.

Natura (*de ejus fine*); ei finis denegari nequit quia id quod movet deliberare non videmus II, 272, 7; manifesto causa finalis est II, 272, 9; omnis alicujus gratia agit II, 267, 15; II, 484, 37; II, 594, 17 s.; III, 222, 1; III, 227, 27 s.; III, 503, 6; semper quærit finem III, 320, 12; III, 474, 14; igitur vitat infinitum III, 320, 11; nihil facit frustra, 483, 43; III, 246, 44; III, 304, 34 s.; III, 309, 22 s.; III, 313, 33; III, 359, 11; III, 471, 49; III, 474, 10 s.; III, 544, 31 s.; nihil facit frustra nec sine ratione II, 372, 3; II, 400, 35; nihil frustra nec supervacaneum facit III, 252, 29 s.; III, 301, 8; III, 363, 8 s.; igitur nec ante vel post debitum tempus III, 363, 39 s.; superfluum nihil facit III, 296, 15; III, 299, 16; III, 356, 20 s.; eorum quæ fieri possunt nihil negligit nec aliquid supervacuum facit III, 429, 31 ss.; id quod e rebus nostris oculis subjectis constat III, 429, 31 s.; si Democriti de dentitionis causa opinio vera esset, aliquid neglexisset quod facere potuisset III, 429, 37; ejusque opus præter naturam fieret III, 429, 38; nihil facit quale ærarii fabri gladium Delphicum, 482, 38; finis est, 483, 30; II, 263, 25 ss.; agit et alicujus gratia et ex necessitate, 162, 27, cf. 37; quia alicujus gratia agit, etiam formam nosse oportet II, 270, 3; ejus finis ratio et mens est, 620, 22; nihil facit ut fors tulerit II, 398, 49, cf. 4; nihil facit præter naturam III, 313, 21; quærit quod sibi utile est III, 182, 21 s.; semper ex iis quæ fieri licet optimum eligit II, 395, 16 s; III, 247, 9 s.; III, 290, 22 s.; III, 304, 35 s.; III, 309, 23 s.; III, 313, 34 s.; III, 534, 42 s.; IV, 201, 25 s.; semper appetit melius II, 465, 31; omnia facit vel propter necessitatem, vel melioris gratia III, 322, 17 s.; finem attigisse non videtur, nisi ad agendum perduxerit quæ fecit II, 570, 41; ei congruum est ut res in omnibus similiter se habeant II, 358, 31; nihil facit incassum, nec imperfectum, 489, 38; majori et potiori addit minus, non vero minori nobilius et majus III, 290, 20 ss.; quapropter manum tribuit plurimarum artium capaci III, 290, 28 ss.; item quamque rem eam adhibere valenti III, 290, 17 s.; potissimum homini vocem tribuit, idque quare III, 426, 41 ss.; hominum causa omnia fecit, 489, 39; multis in rebus hominum serva est II, 471, 12 s.; ejus munus est, ut ei quod procreatum est, victum præbeat, 492, 28; vel terræ, vel maris, vel alius rei ope alimenta præbere debet, 492, 14; omnibus dare videtur possessionem rerum ad victum utilium, cum recens natis, tum adultis, 489, 24; comparatur docenti II, 570, 39; pictori comparatur III, 362, 36 s.; e rebus apparentibus eam non similem esse tragœdiæ vitiosæ constat II, 633, 29 s.; a carcere ad calces redire videtur III, 359, 29 s.; vim inferre solet II, 202, 39.

Natura (*ejus opera*); ejus definita et ordinata opera non quia hujusmodi quid fiunt hujusmodi quid sunt, sed e contrario III, 414, 34 ss; ejus opera integra ex similaribus tanquam materia constant III, 625, 20 s.; ea animalia esse et facta esse omnes agnoscunt III, 222, 10 s.; multo tamen magis adhuc ea factum esse videtur cælum, idque quare III, 222, 5 ss.; rationi consentaneum non esset, si animalium curam gessisset, stellas vero neglexisset II, 398, 49 s.; quomodo in æqualitatem et ordinem redegerit stellarum motum II, 402, 35; ejus providentia motu et violento et ab anima pendente carent stellæ, ne nos sono suo obtundant II, 400, 11; generationes ac interitus solis et lunæ numeris dimetiri vult III, 414, 3 s.; non tamen ad amussim scopum suum attingit, idque quare III, 414, 4 ss.: pedetentim a rebus inanimibus ad animalia progreditur III, 145, 24 ss.; idque per plantas III, 281, 20 ss.; ejus motus inest animali qui generatur III, 349, 7; proficiscitur autem ab alio (nempe genitore) qui actu formam habet III, 349, 7 s.; eodem modo e carnibus struxit animalia quo e luto animal fabricari solent III, 241, 44 s.; hinc sumit, illuc vero addit III, 372, 3 s.; ideo in duas partes simul larga esse nequit III, 371, 24 s.; nihil abjicit eorum quæ adhuc aliquam utilitatem præstare possunt III, 364, 4 s.; ideo comparatur bono dispensatori *ibid.*; e purissima materia carnes et sensus instrumenta condit III, 364, 11 ss.; unicuique residuo proprium dat receptaculum III, 396, 39 s.; quasnam partes e residuis faciat III, 364, 13 s.; calore et frigore utitur ad partes condendas III, 362, 11, cf. III, 361, 28; una cum facultate instrumentum dat III, 395, 39 s.; instrumenta muneribus accommodat, non munera instrumentis II, 299, 46 ss.; spiritu tanquam instrumento utitur III, 430, 26; semper ad aliquem excessum corrigendum ei apponit contrarium III, 238, 5 ss., cf. 30 ss.; non omittit necessarium aliquid exceptis animalibus mancis ac imperfectis III, 471, 50 s.; ubi fieri potest nobilioribus nobiliora loca tribuit III, 258, 23 s., cf. III, 257, 40 ss.; III, 261, 29 s.; nobilius ab ignobiliori sejungit III, 268, 34 s.; igitur et superius ab inferiori III, 268, 35; ea propter creavit septum transversum III, 268, 32 s.; semper sensus principium unum efficere conatur III, 282, 38; ubi vero nequit, id actu unum, potentia vero plura efficit III, 282, 39 s., cf. III, 261, 18 s.; quare sensus nonnullos in capite collocaverit III, 288, 42 ss.; quare sensibus his in capite supposuerit os III, 288, 46 ss.; ne duo olfactus sensoria faceret hominem utrumque odorum genus inspirando percipere jussit, reliqua vero animalia pulmone prædita alterum solummodo III, 486, 38 ss.; humidum (ad sapores efficiendos) qualitate quodam imbuit siccum ac terrenum in eo abluens idque caloris ope per ea percolans III, 483, 10 ss.; tactui necessario tribuit duplex instrumentum, idque quare III, 240, 14 s.; reliquis vero sensibus nec tribuere potuit, nec utiliter tribuisset III, 240, 12 ss.; bene struxit apud vitulum marinum auditus instrumentum, idque quare III, 419, 26 ss.; si rem accurare non potuerit, ac alterius oculi humorem concoxerit, alterius non, alter oculus cæsius fit III, 417, 40 ss.; effecit ut apud cancros oculi membra sequi possent III, 315, 37 ss.; quare animalibus respirationem tribuerit ac refrigerationem quæ aquæ ope fit III, 503, 34 ss.; intestina ita molita est ut elaborando cibo et excremento efficiendo conveniebat III, 272, 49 s.; quomodo curavit ne derepente exitus fieret excrementi III, 273, 2 ss.; apud mollusca ad os excrementi exitum adduxit III, 328, 3 ss., cf. III, 286-287; omento abutitur quo faciliorem reddat cibi concoctionem III, 276, 21 s.; renibus simul utitur ut venas sustentent et ad liquidi excrementi secretionem III, 266, 39 ss.; iis solis animalibus quibus pulmo sanguineus est, vesicam dare voluisse videtur, idque quare III, 265, 50 ss.; quomodo sanguinem per totum corpus distribuerit III, 261, 44 ss.; venas fabricavit ut sanguinis conceptacula essent III, 258, 15 s.; quare a corde deduxerit venas principales III, 357, 17 s.; quare ossa creaverit III, 240, 19 s.; ossibus et tanquam uno continuo et tanquam duobus distinctis utitur III, 241, 10 s.; recte effecit ut dentes per totam vitam crescerent III, 365, 9 s.; materiem terrenam dentibus destinatam apud camelum adhibuit ad palatum indurandum III, 271, 18 s.; quare cerebrum creaverit III, 238, 28 s., 40 s.; arteriæ et gutturis situm ope ligulæ correxit III, 257, 1, 24 ss.; tam bene ordinavit ligulæ et linguæ motum, ut raro sub dentes cadat lingua vel in arteriam delabatur aliquid III, 257, 12 ss.; iisdem partibus ad plura officia uti solet III, 248, 34 s.; III, 249, 36 ss.; III, 253, 14 ss.; III, 284, 31 s.; III, 291, 43 s.; ubi vero aliter fieri non licet, ita agit III, 284, 34 s.; igitur non sicut ars ærarii parsimoniæ causa obeliscolychnium facit III, 284, 33 s.; quare apud mulieres lac in mammas deposuerit III, 291, 43 ss.; mammas collocat in locis, ubi redundat sanguis ac superfluum III, 292, 32 ss.; apud animalia pulmone prædita ore et ad cibum assumendum et ad respirationem abutitur III, 544, 37; item lingua et ad gustum et ad loquelam III, 455, 54; III, 541, 38 s.; partem qua urina emittitur, etiam ad coitum adhibuit III, 292, 48 ss., cf. III, 293, 1; idque apud quænam animalia III. 292, 48 ss.; menstrua purgatione ad generandum abutitur III, 354, 25 s.; aerem qui respiratur ad duo adhibet munera III, 455, 52 ss.; idque quænam III, 456, 2 ss.; respiratione ad duos abutitur fines, nempe ut pectori opem ferat et ad odores percipiendos III, 486, 27 ss.; crocodilo fluviali os dedit non solum ad mordendum et secandum, sed et ad prehendendum et retinendum idoneum, idque quare III, 296, 18 ss., 37 s.; molluscorum atramento utitur ad salutem eorum conservandam III, 278, 38 ss.; salutis causa testaceis circumdedit duram testam III, 285, 7 s.; quare turbinatorum carnosæ parti durum tegmen circumdederit III, 287, 18 ss.; ventriculi calore ac potentia compensat oris defectum apud aves III, 271, 45 s.; idque quomodo III, 271, 38 ss., cf. III, 34, 6 ss.; delphinum et piscium cartilagineorum os in supina parte posuit non solum, ut ceterorum piscium saluti prospiceret, sed etiam ne ipsi voracitate mortem sibi conciliarent III, 302, 31 ss; eundem excessum pluribus locis simul impendere nequit III, 242, 26 s.; apud pisces cartilagineos partes terrenas in cutem impendit III, 242, 25; capiti et trunco reliquas partes motus gratia circumdedit III, 287, 3 s.; quadrupedibus supposuit pedes anteriores loco brachiorum et manuum, idque quare III, 289, 18 s., cf.

III, 290, 12 s.; apud homines pondus et corpulentiam a partibus superioribus ad inferiora transtulit III, 298, 40 s.; quadrupedibus caudam dedit ad anum tuendum III, 294, 3 ss.; non solum ad anum tuendum, sed etiam usus et emolumenti gratia cauda abutitur III, 294, 11 ss.; quare avibus coxam longam dederit eamque sub ventre porrexerit III, 300, 21 s.; quare earum coxæ supposuerit crura III, 300, 22 ss.; apud aves palmipedes crurum longitudinis impendio et eorum crassitiem et pedum latitudinem auxit III, 317, 41 ss.; apud loligines et sepias corpus pedum impendio auxit, apud polypos vero e contra III, 287, 39 ss.; carnem quod ranæ marinæ capiti et partibus anterioribus demerat caudæ et partibus posterioribus addidit III, 301, 4 ss.; quomodo animalibus distribuerit partes pugnæ inservientes III, 252, 35 ss.; semper partes ad vim inferendam aut repellendam aptas iis tribuit qui iis uti possunt, idque vel unice vel magis III, 286, 17 s.; nulli feminæ tela tribuit ad fortitudinem exercendam III, 386, 9 s.; simul plura auxilia ad injurias defendendas quorum singula satis essent eidem animali non tribuit III, 254, 35 s., cf. 12 ss.; III, 255, 2 s., 53 s.; quibus animalibus cornua denegavit iis dedit alia auxilia ad injurias repellendas III, 254, 19 ss.; item iis quorum cornua ad pugnandum inutilia sunt III, 254, 26 ss.; materie quæ necessario ei præsto est utitur ad finem aliquem assequendum III, 255, 29 ss.; igitur terrenæ vel osseæ materiei partem supervacaneam in animalium commodum et securitatem impendit, idque quomodo III, 255, 39 ss.; quare sepiis sepium, piscibus spinas, loliginibus gladium, animalibus ossa tribuerit III, 240, 50 ss.; bene deinceps animalibus distribuit generationem III, 346, 46 ss.; procreare cupit multa talia quale unumquodque animal est, 636, 8; liberorum procreatione generi perpetuitatem conciliat, quum numero eam conciliare non potest, 636, 33; III, 344, 23 ss.; III, 448, 36 ss., recte plantis sexum distinctum denegavit, animalibus vero (plerisque) tribuit III, 343, 39 ss.; ubi fiunt plantæ et animalia sponte pullulantia inutilem materiei partem demit III, 390, 8 s.; efficere conatur, ut omnia animalia eodem anni tempore coeant III, 81, 16 ss.; eodem modo utitur semine virili utitur, quo anima fabri instrumentis III, 342, 48 ss.; ovo simul indit pulli principium et alimentum quo augetur III, 376, 2 ss., cf. 7 s. et *Albumen* et *Vitellus*; parvorum animalium magnitudinem diminuens residuum seminale auxit III, 403, 51 s.; mediis magnitudine animalibus etiam medium tribuit locum quod ad fœcunditatem attinet III, 404, 3; apud insecta propter imperfectionem suam quasi ante tempus opportunum ovum parit III, 384, 51 s.; recte dispensavit apum generationem III, 387, 32; apud apum reges numerum imminuit, magnitudinem vero auxit III, 388, 7 s.; apud pisces ovorum multitudine adversus interitum iis imminentem pugnat III, 379, 51 s.; apud acum piscem multitudinem ovorum imminuit, molem vero auxit III, 380, 3 s.; piscium oviparorum semen magis incremento ovorum post partum impendere videtur quam primariæ eorum constitutioni III, 382, 43 s.; fœtus in gratiam in acetabula deponit sanguineum alimentum III, 366, 7 s.; ei jam strata est via ad monstra generanda, ubi nascitur proles parentibus dissimilis III, 402, 37 ss.; in molæ generatione operi suo finem non imponere posse videtur III, 410, 51 s.; corpora servorum alia efficere vult ac hominum liberorum, sed non potest, 486, 29; 487, 35; lac paravit, ut prolis post exitum alimentum esset III, 411, 13 s.; igitur curam gessit, ne id debitum tempus anteverteret vel transgrederetur III, 411, 14 s.; omnibus animalibus inserere voluisse videtur prolis amorem III, 376, 28 s.; idque quatenus diversis eorum generibus III, 376, 30 ss.; apud athletas alimentum concoquere nequit, idque quare III, 400, 10 ss.

Natura (i. e. *substantia*); uniuscujusque idem quod anima vegetalis III, 358, 16; ejus principium circa septum transversum est III, 367, 51; ejus principium cor est vel quod ei respondet III, 259, 8 s.; III, 354, 42 s.; distorta videtur eorum quæ aerem recipiunt et nihilominus in aqua vitam degunt atque inde victum petunt, vel quæ inversa ratione agunt III, 147, 15 ss.; item marum qui femininam speciem vel feminarum quæ masculinam præ se ferunt III, 147, 22 s.; nonnisi apud testudines manca est, idque quare III, 266, 16 ss.

Natura (i. e. *naturalis habitus sive indoles*); ea sola honestissimi fieri possumus II, 141, 13; item corpore pulcherrimi et præstantissimi II, 141, 7, 9; in animalibus idem efficit quod in civitate bene legibus constituta consuetudo III, 525, 21; uniuscujusque animalis in locis ubi idem elementum prædominatur, optime incolumis servatur III, 546, 42, cf. III, 547, 8 s., 14 ss., 17; ejus est quod semper fit, 335, 12; eam facit frequens repetitio III, 498, 6; difficilius mutatur quam consuetudo II, 86, 44; nulla re expelli potest II, 167, 30; ei similis est consuetudo, 335, 11; II, 86, 45; in eam transit consuetudo II, 167, 20; quæ ei originem debent difficilius curantur quam quæ consuetudini II, 167, 19 s.; ad eam pertinet virtus II, 224, 7; ab ea non pendent virtutes animæ partis irrationalis II, 138, 6; quod ad eam reducit jucundum est, 335, 9; 336, 10, 24; ea repleta aliis jucundis delectamur ac ubi in naturali versatur habitu II, 87, 42; ubi in naturali habitu versatur, delectamur absolute jucundis II, 87, 43; ubi repleta et contrariis II, 87, 44; maxime molestum fugit, jucundum vero appetit II, 94, 47; quod uniuscujusque familiare est, id optimum et jucundissimum est II, 125, 17; efficit, ut alii felicitatem attingere possint, alii non, 615, 43; partim absolute bona, partim alicui II, 87, 30; animalium diversæ, aliæ bonæ, aliæ malæ II, 169, 48; II, 170, 2; vilium animalium malæ II, 169, 36 ss.; non omnibus eadem optima II, 89, 9; genere bonum, etiamsi exstent naturæ malæ II, 169, 36 ss.; prava omnia facit, proba vero pauciora nec omnia præstare potest IV, 169, 12 s.; e bonis naturis dijudicanda est II, 169, 44 s.; malæ jucundissima est mala voluptas, bonæ bona II, 169, 54; II, 170, 5; ei consentanea mutatio, 337, 1; quæcunque mutatione indiget mala est, idque quare II, 90, 35; omnis quæ convenientem institutionem accipiet melior efficitur fr. 62, a; quidnam eo conferat, ut probi fiant viri, 616, 35, cf. 620, 12; secundum eam præcipue vivunt animalia, 616, 41; cum consuetudine et ratione consentire debet, 616, 43; 620, 16; contra eam rationis causa multa faciunt homines, 616, 44; ad eam deducimur discendo, 337. 10; sequenda est, ubi educationem puerorum in duas partes distinguimus, 624, 16; ejus defectus explere conatur ars et educatio, 624, 17; nostra, quum debilis sit, longe se extendere nequit II, 182, 51, cf. III, 183, 1; nostræ semper aliquid alienum inest II, 90, 25; si cui simplex esset, semper ei eadem actio jucundissima esset II, 90, 29; nullam per se sibi sufficere, sed salute destitutam esse a deo petenda, vetus sermo est III, 636, 34 ss.

Natura definita; ejus participes fimus dum nobis ipsis optabile vel cognoscibile efficimur II, 285, 24.

Natura ætheria et divina; quænam illi confinis III, 629, 3 ss.

Natura humida; aeriæ maxime finitima est III, 629, 39 ss.; ejus causa per quasdam saxosas eminentias terra habitabilis III, 629, 40 s.

Natura ignita et incondita appellata (πυρώδης καὶ ἄτακτος λεγομένη φύσις); in ea gignuntur fulgores, jacula flagrantia, trabeculæ, foveæ, cometæ III, 629, 9 ss.; illam aer suffusus excepit III, 629, 12 s.

Natura formalis; quænam II, 544, 17; in alio est II, 544, 18.

Natura humana; sibi non sufficit ad contemplandum II, 126, 35.

Natura nos circumdans; semper movetur II, 510, 9, cf. *Locus.*

Natura patibilis et vertibilis (παθητὴ καὶ τρεπτή); confinis est ætheriæ divinæque III, 629, 2 ss.

Naturæ pravæ; earum actiones sunt voluptates quædam II, 89, 50; interdum cupidinibus præter naturam ansam dant II, 81, 20.

Naturæ investigatio (φυσικὴ ἱστορία); ejus maxima pars circa corpora versatur II, 410, 28 s.; in ea limites esse debent ad quos expenditur monstrandi ratio III, 218, 13 ss.; ea constat quo modo moveantur animalia III, 304, 29 s.

Naturam (præter) quæ fiunt; violentia fiunt IV, 108, 38; iis accensendum est omne violentum III, 412, 41 s.; minus a corporibus recipiuntur IV, 223, 52; accurate inquirendum est, naturane quadam, an ob aliam causam eveniant, 334, 17; iis adnumeranda est frictio sinistri cruris IV, 149, 7 s.; quæ in corpore sunt hæc a nobis aliena IV, 138, 46 s.

Naturam (præter) quod est; idem quod violentum II, 413, 4; idem quod inordinatum II, 414, 6 s.; fiunt præter naturam eorum quæ plerumque sic fiunt, non vera præter eorum quæ semper sic fiunt III, 402, 45 ss., cf. III, 405, 31 s.; III, 412, 42 ss.; fiunt ubi materiem non domuit forma III, 402, 51 s.; ubi semper eodem modo fiunt, nec ut fors tulerit, aliquatenus secundum naturam fiunt III, 402, 48 ss.; aberratio est in generatione ejus quod secundum naturam est II, 392, 37 ss.; iis accensenda sunt monstra III, -02, 44; item omnia violenta III, 429, 39; iis accensenda sunt colliquamenta III, 334, 22; non vero semen III, 334, 16; nullum eorum pulchrum est, 604, 47; nihil æternum est II, 392, 36; plerumque celerrime intereunt II, 369, 24; nihil hujusmodi est per infinitum tempus II, 396, 27 s.; nec per tempus æquale ei quod secundum naturam est II, 396, 29; posterius est eo quod secundum naturam est II, 392, 37; principia quæ eorum causæ sunt, vetant quominus generationis et interitus solis et lunæ numeros ad amussim sequantur III, 414, 4 ss.; non ubique exstant, nec ex iis fit quod secundum naturam est III, 334, 16 s., 23; etiam interdum in rebus naturalibus obtinent, sed frequentius in iis quæ a consuetudine pendent, idque quare III, 498, 6 ss.; quæcunque ad utilitatem hominum fiunt ea admiramur IV, 54, 2 s.

Naturam (secundum) quod est; occurrit vel in eo quod unicuique evenit vel in eo quod plerumque III, 255, 35 s.; eorum nullum fit ut fors tulerit II, 414, 14; eorum nihil fit ex iis quæ præter naturam sunt III, 334, 24 s.; nunquam ordine carent II, 344, 10 s.; eo posterius id quod præter naturam est II, 392, 37; ejus aberratio in generatione est id quod præter naturam est II, 392, 37 s.; semper jucundum est III, 146, 15 s.; III, 147, 36 s.; omne cujus causa ignoratur admirationem movet IV, 54, 1 s.; iis inprimis accensenda sunt quæ plerumque fiunt III, 338, 34 s.; quæ maxime ita constant duobus aut quattuor cardinibus moventur III, 308, 35 s.; in iis inprimis investiganda sunt naturalia, 485, 50.

Naturam (secundum) res quæ plerumque sic fiunt; continentur iis quæ etiam aliter fieri possunt III, 412, 42 s., cf. III, 402, 47 s.

Naturâ (φύσει); ita dicitur quod secundum naturam est et quod naturale II, 261, 52; duplici modo res fieri dicuntur idque quomodo II, 202, 6.

Natura quæ constant; ex elementis inordinate motis fieri posse censet Empedocles II, 413, 46; eorum naturam esse dicunt elementa II, 517, 25, cf. II, 261, 39 ss.; e semine tanquam primo fiunt III, 320, 37 s.; III, 333, 15 s.; vel semper eodem modo fiunt vel plerumque II, 270, 39; II, 272, 1; in iis eodem modo se habent priora ad posteriora ac in rebus arte factis II, 271, 9; quod ad generationem attinet, eodem modo se habent ut res arte factæ II, 547, 16 s.; iis non sine corporibus sensibilibus competunt ortus et interitus II, 453, 37 ss.; nec igitur sine elementis II, 453, 44 s., 48 ss.; partim corpora et magnitudines sunt, partim corpus et magnitudinem habent, partim eorum quæ habent principia sunt II, 367, 4 ss., cf. II, 410, 29 s.; ea nondum suam naturam habere dicimus, ubi nondum forma sua et specie prædita sunt II, 517, 34 ss.; eorum causa est quod ita se habent, id est uniuscujusque rei naturæ II, 460, 46; in omnibus differt forma per se a forma cum materie conjuncta II, 380, 47 ss.; omnia terminum magnitudinis et incrementi habent III, 449, 37 s.; interitui obnoxia sunt II, 383, 22; iisdem alterantur et intereunt quibus consistunt II, 389, 9 s.; omnium fere interitus putredine fit III, 610, 24 s.; iis principium motus vel potentia vel actu inest II, 517, 50 s.; eorum unicuique opera sunt et affectus et potentiæ II, 423, 24 s.

Natura quæ dicuntur esse; partim substantiæ sunt, partim opera et affectus earum II, 410, 19 s.

Natura quæ non constant; in iis quod movet facile distinguitur ab eo quod movetur II, 348, 27.

Natura (de) libri; sciendi causa conscripti sunt II, 264, 3; eos insequuntur ll. *de Cælo* III, 552, 1 ss.

Citantur II, 611, 6; (l. I) II, 476, 41 s.; II, 626, 41; (l. I, t. II, p. 259) II, 590, 27; (l. II, t. II, p. 264-265), II, 471, 52; II, 474, 18; II, 585, 3; (l. II) II, 478, 40; (l. III, t. II, p. 275) III, 451, 10; (l. V?) II, 352, 14; (l. VI, t. II, p. 331-332) III, 488, 19 s.; (l. VIII, t. II, p. 354 ss.) III, 517, 8 ss.; (i. e. *de Cælo* l. II, cf. t. II, p. 393) II, 606, 42; (i. e. de *Cælo* vel *de Generatione et corruptione*) II, 480, 18 s.

Natura (de) qui disserit (φυσικός); eo superior est philosophus, idque quare II, 503, 17; omnium causarum scientiam habere debet II, 269, 34; de substantia et de compositione disserere debet, non de rebus quæ a substantia separari nequeunt III, 227, 39 ss.; quatenus a mathematico differat II, 262, 29, 39; non solum materiem, sed aliquatenus etiam formam investigare debet II, 263, 12 ss., 45; II, 551, 14 s.; majorem rationem habere debet causæ finalis quam materiæ, idque quare II, 272, 48; ei necessaria esse probatur infiniti consideratio II, 276, 38 ss.; II, 277, 34; inprimis considerare debet an exstet corpus infinitum sensui patens II, 278, 17; ad eum pertinet consideratio vacui et loci II, 292, 6 s.; ad eum non spectat placitum quo omnia quiescere affirmantur II, 346, 16, 21 s.; ei incumbit ut τὸ ὅτι sciat circa iridem, 135, 17; primum partes animalium et quæ apud ea apparent exponere debet, dein causas III, 219, 5 ss., 46 s.; quatenus de anima scire et disserere debeat III, 221, 27 ss., cf. III, 432, 45 ss.; immo magis quam de materia, idque quare III, 221, 35 ss., cf. *Naturalis scientia*; non eodem modo definit animæ affectus quo dialecticus III, 432, 46 s.; quomodo definiat e. g. am III, 432, 49; materiem enuntiat III, 432, 50; quæritur quatenus materiem, quatenus formam contempletur III, 433, 2 ss.; versatur circa omnia quæ hujusmodi corporis aut hujusmodi materiei affectus aut munera sunt III, 433, 6 s.; ab iis discere oportet quomodo dormientium ac ebriorum inscientia solvatur II, 79, 42.

Natura (de) qui disseruerunt antiqui (οἱ φυσιολόγοι, οἱ φυσικοί, οἱ περὶ φύσεως); eorum opinio Parmenidis et Melissi placitis plane opposita est II, 411, 3; multi aquam talem esse dicunt qualis terra per quam meat III, 482, 45 s.; nonnulli eorum, etiamsi satis imperite, determinare conati sunt quænam partes prius, quænam posterius nascerentur III, 360, 13 ss.; eodem modo de manu disseruere quo faber de manu lignea diceret, immo pejus III, 221, 9 ss.; pauci eorum de respiratione verba fecerunt III, 537, 1 s.; de ejus fine alii omnino tacuerunt, alii non recte locuti sunt III, 537, 2 ss.; perperam omnia animalia respirare contendunt III, 537, s., cf. 25 ss.; omnia fieri, nihil ingenitum esse, facta vero partim manere, partim interire putabant II, 411, 5 s.; eorum refutatio in alium locum differtur II, 411, 15.

Natura (de) qui disseruerunt posteriores antiquis; et vulgo sapientiores esse videntur II, 498, 21; numeros entium principia habuerunt *ibid.*

Natura (de) qui disseruerunt; iis accensetur Empedocles II, 497, 4; soli putabant de tota natura et de ente speculari II, 503, 16; igitur merito eorum nonnulli principia syllogistica inquisiverunt II, 503, 15; omnes res olim fuisse contendunt, idque perperam II, 604, 22 s., cf. II, 605, 2; omnes infinito aliam quandam naturam eorum quæ elementa dicuntur subjiciunt II, 277, 12; plerique infinitum immortale et interitus expers esse putant II, 277, 47; fere omnes nihil ex non ente fieri affirmant II, 590, 19 s.; quæ opinio nonnullis causa fuit cur de principio contradictionis dubia moverent II, 590, 15 s; nonnulli principio contradictionis adversantur II, 504, 7 s., cf. II, 508, 43 ss.; II, 510, 2 ss., 9 ss.; iis fere omnium controversiarum principium fuit varia opinio quam de infinito habuerunt II, 372, 9 ss.; omnes principii principium faciunt II, 610, 39 s.; causam finalem non attigerunt III, 539, 6 s.; unum naturæ alicui notiori subjiciunt II, 497, 3 ss.; II, 575, 50; totam naturam similis cum simili affinitate constituunt II, 218, 44; densum ac rarum primas subjecti differentias esse censent II, 484, 45; quidam unicum rerum principium idque motu agitatum esse statuebant II, 248, 29; II, 250, 51; II, 252, 15, cf. II, 256, 1; II, 476, 19 ss.; alii aerem, alii aquam, alii ignem, alii rem densitate inter ignem et aerem intermediam omnium rerum principium esse statuerunt II, 243, 29; II, 252, 16; II, 256, 1; hi ceteras res ex hoc principio condensando ac rarefaciendo componunt II, 252, 17, cf. II, 256, 8; his unicum subjectum materia est, contrarietates vero species ac differentiæ II, 252, 21, cf. II, 256, 13; alii ponunt contrarietates principio suo inesse atque ex eo excerni II, 252, 23; omnes eo consentiunt quod nihil e non entibus fieri posse putant II, 252, 31, 39; verbotenus citantur II, 252, 33; alii τὸ fieri alterationem esse, alii confusionem et secretionem putant II, 252, 34; nonnulli infinitum præter elementa exstare putant atque ex eo gignunt ipsa II, 279, 30 ss., 49 s.; II, 596, 42, 51; nullus eorum ignem vel terram infinitum esse putavit, idque quare II, 280, 18 ss.; corpus quod extra cælum esse fingunt, per accidens actu infinitum faciunt II, 282, 25; idem corpus aeri, vel alii hujusmodi rei assimilant II, 282, 26; multi universum non continuum esse putant II, 292, 32; mundum generant et de ortu et de interitu speculationem faciunt II, 342, 6 ss.; omnes motum esse putant II, 342, 5 s.; omnes res sensibiles semper moveri putant, idque non recte II, 362, 48 s.; fluere ac diminui dicunt omnia II, 362, 51 s.; igitur non lationem, sed reliquos motus respiciunt, idque inprimis alterationem II, 362, 50 s.; ortum et interitum alterationem appellant II, 362, 52 ss.; eorum de motu variæ sententiæ II, 342, 9 ss.; recte enarrant modum quo terra circum medium conglobata est, præterquam quod hanc rem non natura, sed vi factam esse putant II, 408, 40 ss.; nonnulli Atlantem cælum sustinere affirmant II, 530, 20; immerito metuunt ne quando stet cælum II, 571, 31; non perspexerunt plures esse causas III, 414, 40 causæ finalis et formalis rationem non habuerunt III, 414, 42 s.; habuerunt vero causæ materialis et causæ moventis, etiamsi indeterminate III, 414, 40, s.; ideoque perperam putabant substantiam a generatione pendere III, 414, 38 s.; eorum de primitiva animalium generatione opinio IV, 162, 50 ss.; nonnulli partes animalium fieri contendunt quia simile ad simile fertur III, 359, 17; nonnulli perperam censent partes fœtuum vel matris vel ipsorum spiritu secern III, 359, 48; nonnulli liberorum cum parentibus similitudinem a minori majorive seminis copia pendere putant quod a patre vel matre abierit III, 400, 27 s; idque tam partibus quam toto corpore III, 400, 29 s.; alii eo quod semen omnifaria multorum seminum mixtio est III, 400, 48 ss.; quatenus horum opinio probanda sit III, 400, 46 ss.; III, 401, 3 ss.; illorum opinio refutatur III, 400, 30 ss.; quidam eandem ac Anaxagoras de sexus differentia profitebantur opinionem, idque quamnam III, 392, 27 ss., cf. *Anaxagoras*; nonnulli eorum ibin et corvum ore coire contendunt, mustelam vero ore parere III, 381, 46 ss.; unde ortus sit eorum error III, 381, 50 ss.; III, 382, 15 ss.; eorum opinio refutatur III, 382, 3 ss., 12 ss.; unamquamque partem sensoriam alicui elemento assimilarunt III, 230, 11 s.; non vero manum faciemve aut partes his similes III, 230, 9 ss.; plerique eorum qui de sensibus verba fecerunt, omnia sensibilia tactilibus assimilant III, 484, 2 ss.; item sensibilibus propriis tanquam communibus utuntur III, 484, 7 s.; simpliciter loquebantur de iis quæ non simpliciter dicuntur III, 463, 38 s.; hinc putabant album et nigrum sine visu non exstare, nec saporem sine gustu III, 463, 31 ss.; idque quatenus recte III, 463, 34 ss.; iis competit primas sanitatis et morbi causas perspicere III, 476, 18 s.; III, 551, 15 s.; hinc plerique eorum versus finem ad rerum medicinalium considerationem deveniunt III, 476, 21 ss.; III, 551, 21 ss., cf. III, 239, 7 s.; III, 527, 16 s.; docent quinam venti liberis procreandis maxime conveniant, 621, 42.

Naturale; id est quod semper apud omnes fit IV, 193, 40 s., v. *Natura* (quæ) *constant* et *Naturales res.*

Naturale corpus; v. *Corpus naturale.*

Naturalia æterna; iis nonnisi materies secundum locum mobilis competere videtur II, 562, 1 ss.

Naturalia interitui obnoxia; eorum causæ quomodo investigandæ sint II, 561, 50 s.

Naturalia substantia carentia; iis materies non est II, 562, 4 s.

Naturalis pars animæ; II, 193, 44.

Naturales res (φυσικά); earum causam necessitati tribuunt omnes II, 270, 12; quomodo in iis vulgo se habere putent necessitatem II, 272, 11; in iis omnes contraria faciunt principia II, 628, 21 s.; eas quidam omnes immotas esse putant II, 60, 37; eas multi involuntarias esse putant II, 202, 37; haud male iis solis ideas tribuit Plato II, 601, 37 s.; eas a motu et materie abstrahunt qui ideas exstare putant, etiamsi minus abstrahi possint quam res mathematicæ II, 262, 44; eas omnium maxime substantias appellare solemus II, 538, 41, ss., cf. II, 544, 11 s.; II, 546, 36 s.; earum forma revera substantia est II, 560, 44 s.; si fortuito non factæ sunt, fiunt e subjecto et forma II, 257, 49; in se ipsis principium habent II, 68, 34, in iis eadem est causa movens ac causa formalis II, 602, 40 s.; omnibus aliquid admirabile inest III, 227, 19 s.; iis maxime competit causa finalis et id quod temere non fit III, 227, 27 s., cf. III, 222, 1; in iis prima est causa finalis idque quare III, 219, 12 ss.; iis magis quam rebus arte factis competit pulchrum et causa finalis III, 219, 18 ss.; iis competit necessitas ex suppositione III, 219, 30, cf. III, 222, 32 ss.; attamen non omnibus eodem modo III, 219, 20 s., cf. III, 223, 9 ss.: quomodo in iis revera se habeat necessitas II, 272, 26; earum necessitas in materie ejusque motibus consistit II, 272, 27, 47; in iis duæ obtinent causæ nempe necessitas et causa finalis III, 222, 28 s., 42; III, 430, 21 ss.; earum principium futurum est III, 219, 33 s.; in iis quattuor causarum genera sæpe rediguntur ad duas II, 269, 37; in iis igitur duo sunt principia moventia quorum alterum revera naturale non est, idque quare II, 269, 50, cf. II, 263, 46; natura iis subjecta analogia intelligitur II, 258, 22; earum tria sunt principia nempe natura vel materies, forma et privatio II, 258, 26 ss., cf. 32, 36; in omnibus generatio pendet a faciente III, 220, 21 s.; eæ sunt a quibus fit generatio II, 544, 10; item quæ generatione afficiuntur II, 544, 11 s., cf. II, 538, 41 ss.; omnes habent materiem, ideoque et esse et non esse possunt II, 544, 12 ss.; fiunt quod potentia sunt ab eo quod actu est III, 348, 7 s.; fiunt ex eo quod potentia tale est ab eo quod actu est III, 348, 39 s.; in iis agens vocamus quodcunque movendi vim habet II, 464, 8 ss.; in iis manifesto a materie differt principium motus II, 464, 13; iis, si cui, sunt formæ sine materie II, 601, 32 ss.; in iis materies præsto est, non fabricatur II, 263, 43; omnes fiunt ex univoco aut ex parte univoca II, 547, 5; nec sine materie sunt, nec secundum materiem II, 268, 9; eodem modo investigari debent, ac si quæreretur quidnam sit nasus simus II, 262, 51; II, 263, 7; iis solis competit ortus et interitus II, 601, 34; partim ingenitæ sunt et interitu carent, partim ortui et interitui obnoxiæ sunt III, 226, 39 ss.; earum interitum per accidens sequitur eorum quæ iis insunt interitus III, 528, 6 ss.; eæ sunt quæ plerumque non mutantur II, 153, 5 ss.; inductione constat vel omnes vel nonnullas moveri II, 249, 20; exponitur quatenus mutationi obnoxiæ sint II, 153, 5 ss.; nunquam ordine carent II, 344, 10; vel simpliciter se habent, nec modo ita, modo aliter, vel si non simpliciter, causa est cur ita sit II, 344, 16 ss.; in iis non obtinet *ut fors tulerit* II, 398, 4 s., 49; iis probatur inesse id cujus gratia II, 270, 38 ss.; probantur nec fortuna nec casu fieri II, 271, 48 ss.; in iis fieri possunt peccata æque ac in iis quæ arte constant II, 271, 31; in iis inprimis evenit ut simul eveniat τὸ ἕνεκά του et τὸ ἐξ ἀνάγκης, 162, 25; omnia vel alicujus gratia exstant, vel accidentia eorum sunt quæ alicujus gratia exstant III, 474, 11 s.; in iis etiam interdum fiunt quæ præter naturam aut fortuito eveniunt, sed minus quam in rebus a consuetudine pendentibus III, 498, 6 ss.; in iis si fieri possit, semper adest melius et finitum II, 354, 38 s.; II, 357, 3 s.; in iis semper deterius melioris gratia exstat, 618, 6; semper quantum fieri potest, optime se habent II, 9, 23; earum partes habendæ non sunt omnia sine quibus consistere nequeunt, 609, 25; si minores sint, facilius ad finem perveniunt III, 409, 44 s.; ad eas pertinent quoque nonnulla eorum quæ et alio modo se habere possunt II, 60, 46; scire multum refert, quo modo calidæ vel frigidæ, humidæve aut siccæ dici debeant III, 232, 10 ss.; in iis spiritus ad multos adhibetur usus III, 430, 29; in iis æque ac in arte a notione et definitione ducitur principium II, 272, 51; aliis perficiuntur ac quæ arte II, 121, 8; eas non spectat ars II, 68, 34; circa eas qui magis versati sunt facilius ejusmodi principia ponunt quæ plurimum inter se connectuntur II, 435, 12 ss.; iis non credunt adolescentes, sed eas affirmant tantummodo II, 71, 38; in iis pertractandis incipiendum est ab eo quod in omnibus eodem modo se habet III, 304, 31 ss.; in iis contraria semper eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 20; multæ nobis nec sponte, nec invite eveniunt, etiamsi scientes eas faciamus vel patiamur II, 61, 34; non laudantur vel vituperantur II, 199, 9; iis non competit consuetudo II, 138, 7.

Naturales res ingenitæ; divinæ et nobiles sunt III, 226, 42; parca nobis ea indagandi suppeditatur facultas, idque quare III, 226, 41 ss.; nihilo minus earum contemplatio grata est, idque quare III, 226, 49 ss.

Naturales res interitui obnoxiæ; nobis propiores et magis familiares sunt quam ingenitæ III, 227, 4 s., cf. III, 226, 47; multa habemus subsidia ad eas cognoscendas III, 226, 47 s.; III, 227, 2; quatenus earum cognitio gratior vel minus grata sit quam ingenitarum III, 226, 49 ss.; iis accensenda sunt animalia et plantæ III, 226, 46.

Naturalis scientia (φυσικὴ ἐπιστήμη, θεωρία, φιλοσοφία); sapientia quædam est, sed non prima II, 503, 20; pars sapientiæ est II, 588, 51 s.; revera exstat II, 592, 19 s.; eodem modo se habet ac mathematica II, 588, 45 ss.; a mathematica et a prima philosophia differre probatur II, 592, 40 ss., cf. II, 534, 43 ss.; II, 593, 11 ss.; ea prior est philosophia prima II, 593, 13, cf. II, 535, 20; si nullæ res exstarent præter eas quæ natura constant, scientiarum prima esset II, 535, 17 s.; II, 593, 9 ss.; quidnam ejus argumentum II, 367, 1 ss.; II, 488, 27; non plane pertinet ad eam quæstio an exstent substantiæ ingenitæ et immotæ II, 410, 46 ss.; spectat substantiam quæ secundum definitionem plerumque sic se habet II, 534, 28 s.; nullum aliud officium habet nisi rerum sibi subjectarum cognitionem et contemplationem II, 188, 18; ejus subjecta sunt res sensibiles II, 276, 6; II, 551, 12; ejus finis sunt res proprie sensui patentes II, 421, 15; ad eam pertinent substantiæ sensibiles, cum interitui obnoxiæ, tum æternæ II, 600, 27; versatur circa substantiam quæ principium motus et quietis intra se habet II, 534, 20 s., 29, 39, 49; II, 535, 2; II, 585, 27 ss.; II, 592, 25 s., 43 s.; II, 600, 27; igitur nec spectat rerum mathematicarum materiem II, 585, 27, cf. III, 221, 53 ss.; ejus subjecta semper materiem habent II, 534, 40; II, 592, 33 ss.; nec separabilia sunt II, 534, 29; II, 535, 2; se habent igitur ut simum II, 534, 36 s.; II, 592, 33 ss.; nec activa, nec effectiva est, sed speculativa II, 534, 21 s., 27, 43; II, 535, 8; II, 592, 20 s., 27; manifestum igitur est quomodo in ea investigari et definiri debeat essentia II, 534, 40 s., cf. II, 592, 22; de motu spectat II, 423, 34 s.; ejus fundamentum est naturam motus principium esse II, 346, 22, 25; entia eorumque accidentia spectat, non quatenus entia sunt, sed quatenus motum participant II, 588, 21 s., 46 s.; ad eam non pertinet spectare, an ens unum atque immobile sit II, 249, 6; non spectat immota et æterna II, 534, 49; II, 592, 46; quatenus ad eam pertineant substantiæ immotæ II, 600, 28; ejus argumenta sunt magnitudo et motus et tempus II, 276, 38; omnes qui aliquid mentione dignum de ea tradiderunt, de infinito verba fecerunt II, 276, 46; ad eam non pertinet spectare an in re mathematica vel in rebus intellectui patentibus exstet infinitum II, 279, 4; ad eam pertinent placita de mundi fabrica II, 634, 14 ss.; quæritur an ejus pars sit astrologia necne II, 262, 32; ad eam pertinet ut differentiam exponat, inter mentem, intellectum, scientiam, artem, sapientiam et prudentiam, 153, 14; ad eam quoque attinet aliquatenus morbi et sanitatis contemplatio III, 527, 15 ss., cf. III, 239, 7 s.; III, 476, 21 ss.; III, 551, 21 ss.; medicinæ affinis est III, 551, 18 s.; igitur a rebus ad eam pertinentibus dissertationes suas inchoant medicorum elegantissimi III, 476, 22 ss.; III, 551, 19 ss.; non latere debet quatenus a medicina differat ac differentia contempletur III, 551, 16 ss.; quatenus circa animam speculetur II, 534, 41 s.; si universa animæ contemplatio ad eam pertineret, nulla alia præter eam esset philosophia III, 221, 41 s.; probatur non totius animæ nec omnium ejus partium contemplationem ad eam pertinere III, 221, 47 ss.; sunt propositiones de ea e quibus de re morali argumentari non licet et vice versa, 316, 29; ei inutiles habuit definitiones Democritus III, 223, 2 s.; a principiorum determinatione inchoanda est II, 248, 6; ejus principia ab experientia petuntur II, 71, 37; pueris non competit II, 71, 36; in ea adhibendæ non sunt demonstrationes rationales III, 369, 18; in ea alia est demonstrationis atque necessitatis ratio quam in speculativis III, 219, 31 s.; ejus necessitatis demonstrationem rebus æternis adnectere non licet III, 219, 37 s.; ei non convenit mathematica accuratio II, 488, 25.

Naturaliter quæ fiunt; quænam, 334, 15.

Naturaliter (φυσικῶς) speculantes; quomodo differant ab iis qui sermonis causa (λογικῶς) speculantur II, 435, 17.

Nauarchus; v. *Classis præfectus.*

ναυκληρία· v. *Commercium maritimum.*

Naucrari; quinam ita vocarentur apud Athenienses fr. 226, a; eadem quæ illi munera habebant demarchi fr. 229, b.

Naucraria; a Solone instituta fr. 226, a.

Naucratis; unicum Ægypti emporium erat Homeri ætate fr. 144, b.

Nauplia Argivorum; in brevibus ei vicinis, olim frigore invalescente multos ceperunt capitones cæcos vel albis oculis III, 163, 37 ss.

Nausea; repletio est IV, 310, 36 s.; in navi cur biliosa, ceteroquin vero pituitosa sit IV, 310, 40 ss.; in ea non incertum est undenam proveniat humor III, 256, 43 ss.; cur ea afflicti magis famelici simus IV, 310, 35 ss.; quare ea affligantur sudantes refrigerati IV, 122, 14 ss.; ea affliguntur nonnullæ mulieres post conceptionem, idque quænam III, 138, 38 ss.; de ea problemata IV, 298, 46.

Nauseantes in navi; iis populum comparavit Demosthenes 390, 27.

Nausicaa; Alcinoi filia fr. 155, a; Telemacho nupsit et cum illo genuit Perseptolin fr. 261, b.

Nausicrates; adversus illum oratio Iphicratis citatur, 404, 26.

Nautæ; eodem modo remis utuntur, quo pisces pinnis et aves nandi peritæ pedibus III, 299, 42 s.; moventur quia id quo insunt movetur III, 436, 16 s., 18 s.; non igitur eodem modo moventur quo navis III, 436, 17 s.; igitur per aliud moventur III, 436, 16; nec proprio eorum motu qui est ambulatio III, 436, 19 ss.; quatenus communem utilitatem sectentur II, 98, 35; etiamsi inter se differant, commune habent officium, idque quodnam, 523, 23; sine iis non fit victoria navalis, 421, 3; non cui sors obtigerit, sed peritus gubernare debet, ut fert Socratis sententia, 370, 21; in mari metu carent propter spem quam iis inculcat peritia II, 32, 15; cur rufi sint IV, 289, 14 ss.; quidam olorum moriturorum cantum audierunt III, 182, 34 ss.; curandum est ut in democratia hominibus forensibus anteponantur, 417, 53; eorum turba post victoriam Salamine reportatam, democratiam roboravit, 569, 29; eorum turba causa fuit principatus Græciæ, 569, 30; non necessarium est eorum turbam urbem ingredi, 608, 16; civitate non donandi sunt, 608, 18; multi suppetere debent, ubi multi sunt agricolæ et accolæ, 608, 21; quomodo iis abstulerit Dionysius Syracusanus quæ e fano Leucotheæ rapuerant, 645, 31.

Nautilus; polyporum genus fr. 178, b; polypus est natura et actionibus peculiaris III, 193, 21 s.; ejus descriptio fr. 183, b; vocatur a quibusdam et pontilus, vel polypi ovum III, 58, 2 s.; est polypus qui concha continetur III, 58, 1; parvus est et bolitænæ similis III, 58, 7 s.; quomodo se habeat ejus concha III, 58, 3 s.; sæpe prope terram pascitur III, 58, 4 s.; in terram ejectus concha delapsa moritur ac capitur III, 58, 5 ss.; in mari navigat III, 193, 22 s.; deorsum versa testa e fundo ad superficiem evehitur III, 193, 23 ss.; in superficie testam invertit III, 193, 25 s.; qualem inter brachia habeat membranam III, 193, 26 ss.; ea membrana tanquam velo utitur III, 193, 29 s.; brachiis vero tanquam gubernaculis III, 193, 30 s; perterrefactus mergitur aqua implens testam III, 193, 31; de generatione et incremento testæ nondum constat III, 193, 32 s.; non e coitu generari, sed pullulare videtur III, 193, 33 s.; an sine testa vivere possit nondum constat III, 193, 35 s.

Navale dominium; ejus causa fuit populus Atheniensis. 519, 6.

Navales copiæ; v. *Copiæ navales.*

Navales res; in iis per omnes fere pervadit imperium et obedientia, 518, 17; probant eundem hominem plures magistratus gerere non posse, 518, 16.

Navalia; multæ civitates habent opportuno loco dissita, nec tamen longe remota, 607, 52, v. *Portus.*

Navigantes; littus moveri putant idque quare III, 510, 19 s.

Navigantes una; eos amicorum nomine compellare solemus II, 98, 11; eorum amicitia manifestius communionem præ se fert, quippe quæ pacto originem debere videtur II, 100, 44.

Navigatio; ostendit longitudinem terræ habitabilis latitudinem multo excedere III, 587, 27; post æquinoctium facta est II, 530, 46; post Panathenæa fit, sed non tanquam e contrario III, 333, 37; ejus salus nautarum officium est, 523, 28; proverbium de eo quod ei prosit IV, 248, 26 s.; IV, 252, 10 s.; cur, si ea prospero vento uti velint, etiamsi secundus non sit, veli partem gubernaculo propiorem constringant IV, 60, 42 ss.

Navis; ejus virtus et opus II, 192, 13; finis artis navium exstruendarum est II, 1, 9; si fieri possit, fieri etiam poterit triremis, itemque vice versa, 369, 44; earum exstruendarum ars si ligno inesset, hoc eodem modo ageret quo natura II, 272, 5; nautas habere dicitur II, 530, 15; ejus principium carina est II, 514, 28; ejus pars non est terra III, 518, 33 s.; ejus actus gubernator est III, 445, 29; quomodo cum ejus perditionis, tum ejus salutis causa sit gubernator II, 264, 39; II, 515, 29 ss.; male compacta sæpe bene vehitur, si bonum nanciscatur gubernatorem II, 239, 4; per se movetur III, 436, 18; igitur non eodem modo quo illa moventur neritæ III, 436, 17 s.; earum cursum dirigit gubernaculum III, 311, 50 s.; gubernaculo carentibus comparantur insecta alata III, 312, 4 s.; in ea sedens per accidens ejus latione movetur II, 331, 32, 41; in ea id quod movet facile distinguitur ab eo quod movetur II, 348, 27; ab uno homine traheretur, si ejus tractorum vis dividi possit in numerum et spatium per quod omnes traxere II, 341, 28, cf. II, 346, 36; eam facile movebit aliquis extrinsecus malo vel alii parti contum admovens III, 518, 16 ss., cf. 33; eam vero movere nequeunt qui ipsi in navigio sunt III, 518, 18 s.; neque Tityus ipse neque Boreas sufflans quomodo eum flantem pingunt pictores, si ipsi in ea essent III, 518, 19 ss.; idque quare III, 518, 29 ss.; ancoris stabilitæ comparantur mollusca, quum tempestate sæviente saxis sese applicant III, 287, 49; ejus medius remus longissimus esse debet III, 291, 4 s.; quare eam maxime moveant remiges qui in ea media sunt IV, 59, 5 ss.; cur repandæ construantur IV, 230, 8 s.; cur tanto citius eodem velo et eodem vento navigent, quanto magis evecta fuerit antenna IV, 60, 33 ss.; cur interdum serena tempestate absorbeantur IV, 229, 40 ss.; rectam absorptam esse aliquando memoriæ proditum est IV, 230, 9 s.; cur in portu onustiores quam in alto esse videantur et cur celerius de alto in littus quam de littore in altum currant IV, 229, 7 ss.; eodem pondere oneratæ in fluviis submersæ sunt, non vero in mari, idque quare III, 582, 13 ss.; damnum multi jam passi sunt qui hoc ignorabant IV, 582, 14 s.; cur qui in iis sunt nausea biliosa affligantur IV, 310, 40 ss.; cur in iis degentes coloratiores sint quam qui in paludibus IV, 192, 17 ss.; ejus partes sonum excitare nequeunt II, 399, 49; nec ipsa, ubi in flumine fertur II, 399, 50 s., cf. II, 400, 1 s.; flumine potius tanquam vase quam ut loco utitur II, 290, 36; ei potius totum flumen continens est quam pars in qua movetur II, 290, 38; nullam ejus partem, nec si pulchritudine excellat, justo majorem tolerare potest navium fabricator, 536, 31; exstant quæ clavo careant, 10, 26; unius palmi, vel duorum stadiorum revera navis non esset, 606, 18; modo propter exiguitatem, modo propter nimiam magnitudinem pravam reddere potest navigationem, 606, 19; recte nautis ad navigandum instructæ plures errores citra perniciem patiuntur, 596, 47; fatiscentes et pravis nautis instructæ ne parvos quidem errores ferre possunt, 596, 50; qui alienas destruunt, iis non committunt suas secundum Theodectem, 377, 22; iis agnascuntur ostreæ lacustres, idque quando III, 391, 43 ss.; eas in portu circumvolitat alcedo, idque quonam anni tempore III, 82, 7 ss.; magnarum malos transilit delphis, idque quando et quomodo III, 206, 8 ss.; multo minores hodie lucri gratia Paludem Mæotidem intrare possunt, quam sexaginta abhinc annis, idque quare III, 573, 30 ss.; eas e Ponto deduxerunt Byzantii annonæ caritate simul et pecuniæ inopia laborantes, 641, 6; earum dominis ægre ferentes decimas usuras persolverunt iidem, 641, 7; in Pontum contendentes quare comprehenderint Chalcedonii, 642, 22; iis diem dixerunt Chalcedonii, quo lis de earum comprehensione dijudicanda esset, 642, 23; quibus comprehensione injuria facta erat, de vectigalibus satisfecerunt iidem, 642, 26; qui in supervacaneis erant homines quomodo permoverit Chabrias, ut revera navigantibus stipendia penderent, 650, 27; ex quibusnam decimam partem quæstu exegerit Taos, 647, 14.

Navis oneraria; remis motæ comparatur insectum alatum III, 312, 16 s.

Navium faber; eo melius faciet artis opus quo melior fuerit materies, 605, 31.

Navium fabrica; ejus triplex munus, uti et politicæ, 543, 22.

Navium catalogus (i. e. *Iliad.* β); episodium est, 476, 46.

Naxii; eorum tyrannus Lygdamis, 571, 30; 640, 32; quonam modo Lygdamis eorum tyrannus evaserit fr 278, b.

Naxus; quomodo a Polycrita virgine servata sit fr. 279, b; quomodo ibi in tyrannidem abierit oligarchia, 571, 29; in ea omnes fere quadrupedes ingens habent fel III, 16, 25, cf. III, 274, 52 s.; vesparum in ea ictus IV, 102, 13 ss.

Ne quid nimis; Chilonis monitum, 364, 48; 372, 48; quomodo impugnandum sit, 373, 8.

Ne unquam seni faxis benigne; proverbium, 344, 15.

Nebula; quidnam III, 631, 32 ss.; ex humida exhalatione oritur III, 621, 28; ejus origo III, 631, 34 s.; nubis residuum est III, 564, 28; ei contraria esse dicitur serenitas III, 631, 35 s.; est potius serenitatis quam aquarum signum III, 564, 29; est quasi nubes sterilis III, 564, 29 s.

Nebulones (φαῦλοι); in indignationem non proclives sunt. 361, 21.

Nec album (quod), nec nigrum est; potius commune receptaculum habet quam quod nec bonum, nec malum II, 580, 7 s.; nihilominus nomine caret II, 580, 8.

Nec bonum (quod), nec malum est; nomine caret II, 580, 6; bono et malo simul opponitur II, 580, 5, cf. 14 s.

Necessarium; quot modis dicatur II, 518, 1 ss., cf. II, 586, 6 ss.; II, 605, 32 ss.; quidnam primarie et proprie sic dicatur II, 518, 18 ss., 32; id est cujus causa vel proxima vel remota necessaria est II, 593, 49 ss. item cujus causa necessario fit II, 594, 3 ss.; aliter atque aliter se habere nequit, 152, 7; II, 511, 13; id tollunt qui principio contradictionis adversantur II, 511, 17, cf. II, 589, 26 ss.; id non licet interdum non esse II, 589, 27 s.; non de omni re dicitur II, 142, 32, 36; sed de rebus externis II, 142, 36; non vero de iis quæ voluptatis causa facimus II, 142, 33; prima sunt, idque quare II, 571, 26; potentia esse nequeunt II, 571, 25; non omnia ita fiunt II, 267, 1; eorum causa esse nequit fortuna II, 267, 3; ad ea pertinere nequit nec fortuna, nec casus II, 268, 17, cf. II, 267, 31; ad ea vel ad res quæ plerumque ita fiunt pertinet ratio II, 267, 52; si non essent nihil esset II, 571, 26; omnia erunt, si nihil sit per accidens II, 536, 30, 50; II, 593, 48 ss.; voluntario contrarium esse videtur II, 200, 49; cadit etiam in res inanimes II, 200, 51; quæ ex iis eveniunt etiam necessaria sunt II, 198, 49; semper æternum est, itemque vice versa II, 467, 11; quæ absolute sunt, æterna sunt II, 68, 5; comitari debet id quod semper est II, 467, 9; aliis aliud causa est cur necessaria sint, aliis vero nihil, sed propter ipsa alia sunt necessaria II, 518, 30 s.; quomodo eorum probatio fiat II, 518, 27; causa cur aliter se habere nequeant sunt prima e quibus fiunt syllogismi II, 518, 28 s.; non omne syllogismus est, 79, 10; ad ea pertinet demonstratio et definitio scientifica II, 555, 7; circa ea eodem modo fit propositionum disquisitio ac circa absoluta, 76, 27; ea non spectat ars II, 68, 33; non laudantur vel vituperantur II, 199, 9; de iis non fit deliberatio II, 69, 8; e non necessariis colligi possunt, 127, 44;

colliguntur e necessariis, 315, 20, cf. 48, 37; pauca sunt e quibus fiunt syllogismi rhetorici, 315, 13, cf. 373, 49; si ad ea non pertinent res, pertinent vel ad τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, vel ad τὰ ὁπότερ' ἔτυχεν, 192, 4; si ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ponantur, semper argumenta suppeditant disputanti, 192, 5; item si non determinat disputans, utrum propositum necessarium sit, an ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 192, 20; quæritur quatenus meliora ac optabiliora sint, quam τὰ ἐκ περιουσίας, 201, 9; eodem modo se habent enuntiationes de eo quo enuntiationes de possibili quod ad oppositionem attinet, 34, 29; quænam sit ejus negatio, 34, 47; quomodo enuntiationes de eo consequantur enuntiationes de possibili, de impossibili et de contingente et vice versa, 35, 6 ss.; 53, 8 ss.; enuntiationes de eo aliter se habent quod ad consequentiam attinet quam enuntiationes de possibili, de impossibili ac de contingente, 35, 32; contrarie cum impossibili collatum idem valet, 35, 38; quatenus id consequatur possibile et quatenus non, 36, 17 ss.; fortasse omnibus principium est quare sint, 36, 49; particulari respondet, si cum possibili comparatur, 36, 44; actu est, 36, 52; æquivoce dicitur contingens, 53, 5, cf. 55, 31, 37; ex iis quæ sive naturaliter sunt, sive ut nos vel adversarii dicimus, petitur refutatio, 429, 20; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 29, 51; quænam sint, 414, 20; cum in actione, tum in moribus sectandum est, 463, 38; 464, 3; 469, 4; potentioribus dicendum relinqui debet II, 608, 4; ei accensendum est inferius, III, 268, 36 s.; omne molestum est secundum Euenum, 353, 13; II, 199, 32; II, 518, 10, cf. II, 144, 26; II, 170, 49.

Necessaria (*i. e. sive ad vitam sive in vita*): ea usum docuisse verisimile est, 612, 10; eorum disciplina pueros imbuere negligunt Lacones, 627, 30; impediunt quominus honestis et decentibus operam demus II, 159, 4; de iis qui judicent carere nequit civitas, 610, 20; nisi ab eorum cura libera sit, recte se habere nequit civitas, 511, 6, cf. 517, 43; facilius subvehuntur civitati ad mare sitæ, 607, 37, 46; iis opus est cum sapienti, tum justo ac forti et temperanti II, 124, 20, 23; II, 125, 39; sine iis nec vivi nec bene vivi potest, 484, 47; multa suppetere debent, ut otio frui possimus, 619, 34; iis qui studet circa ea queribundus et supplex esse solet II, 46, 19; non tantum eorum causa injurias faciunt, 506, 52; 507, 10.

Necessarium corpus: v. *Corpus necessarium.*

Necessarium e suppositione; quidnam III, 503, 16 ss., cf. III, 506, 48 ss.

Necessarium proprie sic dictum; pluribus modis se habere nequit II, 518, 33.

Necessarium (non); omnibus fortasse principium est cur non sint, 36, 49; idem quod contingens, 53, 15.

Necessario esse; significat fieri non posse ut non sit II, 505, 25.

Necessario quæ fiunt; vel vi vel naturaliter fiunt, 333, 29.

Necessario quæ non sunt; quædam res sic se habent II, 463, 29; fieri non potest ut sint, idque quare II, 463, 31 s.

Necessario quæ sunt; revera hujusmodi res exstant II, 463, 29; ad ea pertinent res æternæ, *ibid.*; fieri non potest ut non sint II, 463, 30.

Necessitas; quatenus eam adhibuerint philosophi antiqui mundum construentes III, 220, 26 ss.; quot modis dicatur non distinxerunt antiqui III, 219, 22; ad eam fere omnes sermones suos referre conantur III, 219, 23; ea fieri quæ de rerum origine narrat putare videtur Empedocles II, 344, 5 ss.; nec minus forsan qui unum faciunt principium ut Anaxagoras II, 344, 8 ss.; ad eam omnia refert Democritus III, 430, 20 s.; ad eam pertinent causa movens, instrumenta et materies III, 430, 24 s.; quomodo eam vulgo in rebus naturalibus se habere putent II, 272, 11; quomodo revera se habeat in rebus naturalibus II, 272, 26; aliquatenus eodem modo se habet in rebus naturalibus ac in re mathematica, at tamen inversa ratione II, 272, 33; in rebus naturalibus materie ejusque motibus consistit II, 272, 27, 47; forsan tamen et notioni inest II, 273, 4; non eodem modo omnibus rebus naturalibus inest III, 219, 20 s., cf. III, 223, 9 ss.; III, 415, 2 ss.; ejus ratio alia est in scientiis naturalibus atque in contemplativis III, 219, 31 s.; qui ab ea sola pendent partium corporis affectus in l. V *de Generatione animalium* enarrantur III, 430, 36 ss., cf. III, 414, 11 ss.; duplex, naturalis et violenta, 162, 28; II, 535, 6 s.; II, 593, 35 ss.; ejus duæ species, nempe necessitas per se et ex suppositione III, 219, 23 s.; III, 223, 9 ss.; quæ in rebus generationi obnoxiis obtinet, tertia species est ab iis diversa de quibus in ll. *de Philosophia* sermo fit III, 222, 32 ss.; recte inevitabile quiddam esse videtur II, 518, 15; persuasioni contraria esse videtur II, 200, 50; II, 201, 25; non omnia ex ea fieri probatur, 29, 1 ss.; principium est quod contra insitum motum movet vel motum impedit II, 201, 38; inest rebus quæ sunt vel quæ fuerunt, 407, 24; quæ in majori utilia sunt, majus bonum sunt, 328, 60; ei qui injuriam tribuere possunt, in injuriam proclives, 339, 5; eam invocare debent qui in concione consilium dant parum acceptum, 441, 15, v. Ἀνάγκη.

Necessitates; exactioribus si incidimus, gratia est habenda iis qui invenerunt II, 395, 14 s.

Necessitas ex suppositione; competit rebus generationi obnoxiis III, 219, 23 s.; III, 222, 33 ss.; qualis III, 219, 26 ss., 34 s.; III, 222, 36; III, 223, 9 s., cf. 7 s.; alimento competit III, 222, 34 ss.; propter eam securis ænea vel ferrea esse debet III, 222, 37 ss.

Necessitas proprie sic dicta; competit rebus æternis III, 219, 23; qualis III, 219, 36 s., 38 s.

Necessitas simplex; inest motui circulari et generationi circulari II, 467, 26.

Necessitudo (οἰκειότης); species amicitiæ; 353, 1; ex ea æstimari debent officia unicuique præstanda II, 106, 10.

Nectar; non id, sed vinum bibere deos perperam putant nonnulli, idque quinam, II, 170, 7 ss.; cur id mixtum det Calypso Mercurio fr. 145, a.

Nectar et ambrosia; hæc nomina haud dubie Hesiodi æqualibus usitata erant II, 495, 39 s.; ea qui non gustarunt, teste Hesiodo, mortalia sunt omnia II, 495, 37 ss.; Hesiodi effata de causa cur iis vescantur dii, expenduntur II, 495, 40 ss.

Necydalus (νεκύδαλος); intra sex menses gignitur e verme, idque quali, qui mutatur in erucam eaque in bombylium III, 94, 7 ss.

νεηλιφεῖς οἰκίαι· v. *Illitæ nuper domus.*

νῆες· earum et πλοίων differentia fr. 300, a.

Negatio (ἀπόφασις); oratio negativa est, 18, 54; quomodo differat ab eo quod sub negatione est, 18, 51 ss., v. *Opposita*; quatenus a dictione differat, 26, 3; species orationis enuntiantis, 26, 18; 122, 51; ejus definitio, 26, 37; 123, 1; omni opponitur affirmatio, 26, 44; 125, 41; quænam una dicatur, 28, 13; omnis aut vera aut falsa est, 28, 26, 40, v. *Contradictio*, *Enuntiatio*; omnis e nomine et verbo vel e nomine infinito et verbo constat, 30, 38; ea carent quæ conjunctione carent, 2, 32; omnis sive vera sive falsa, 2, 35; probatur nullam verbo carere, 32, 5; unius rei una tantum est, 32, 17; transposito nomine et verbo eadem fit, 32, 25; vera veræ contraria esse nequit, 38, 33; contrariæ oppositorum sunt, 38, 35; una cum affirmatione opposita eidem inesse nequit, 86, 40; 88, 27, 28; de omni uno est, nisi sit affirmatio, 87, 3; 104, 50; cujusvis affirmationis est, 87, 5; quænam contradictorie opponatur cuinam affirmationi, 27, 26; quænam contrarie, 27, 30; unicæ una respondet affirmatio, 27, 51; affirmationi inesse potest, sed non ut proprium, 230, 52; si certa et nota sit, certior et firmior erit affirmatio II, 507, 13 s.; si falsa est, quando affirmatio vera, et vice versa, non simul de eadem re idem affirmare et negare licet II, 507, 32 ss., v. *Affirmatio et negatio*; quomodo a privatione differat II, 501, 23 ss.; ad eandem scientiam pertinet ac res cujus negatio est II, 501, 21 ss.; duarum rerum duæ sunt II, 507, 2; quæcunque a privante construuntur de contrariis etiam fere dicuntur III, 678, 50; per accidens sunt II. 540, 3 s.; igitur non idem sunt quod materies II, 540, 3; earum quoque ideæ erunt, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 17; II, 615 48; iis similes sunt communia circa quæ versatur dialectica, 239, 10; eas si quis addat, rogante aliquo simpliciter, non respondet quæstioni II, 505, 36 s.; nisi aliter fieri nequeat ea non dividendum est genus, 242, 21, 44; a confessionibus distinguendæ sunt in responsionibus, 452, 33; cujusmodi legom declinent, 452, 41.

Negatio contingens (τὸ ἐν τῷ ἐνδέχεσθαι στερητικόν); non reciprocat, 61, 11.

Neglectus (ὀλιγωρία); 347, 45; ejus tres species, 347, 49; propter eam mutatur reipublicæ forma, idque quomodo, 566, 41; 567, 50, cf. 574, 45; 575, 25.

Negligentes (ῥᾴθυμοι); iis injuriam facere solent, 339, 19.

Negligentia (ἀμέλεια, ὀλιγωρία, τὸ ἀμελεῖν); sequela est intemperantiæ II, 245, 49; ab ea orta ignorantia a pœna liberari nequit qui deliquit II, 30, 10; ea qui turpis est reprehensione dignus est II, 30, 36; ea rerum necessariarum indigentes fimus, 420, 49; propter eam fiunt reipublicæ commutationes, idque quomodo, 566, 41; 567, 46.

Negligentiæ; jucundæ sunt, 335, 19.

Nogotiatores; v. *Mercatores.*

Negotium (ἀσχολία); alicujus causa fiunt, 626, 5; idque quibusnam, 456, 27; iis præferendum est otium, 625, 44; otii causa exstant, 618, 19; 619, 32; iis otii causa operam damus II, 124, 31; cum labore et contentione fiunt, 625, 50; iis magis quam otio conveniunt ludi, 625, 48; virtutes quibus in iis opus est, etiam otio utiles sunt, 619, 34; quibusnam iis opus sit virtutibus, 619, 39, 40; distinguuntur in pulchra et utilia ac necessaria, 618, 16; necessaria ac utilia pulchrorum causa exstant, 618, 20; utilia et necessaria obeunda sunt, sed magis adhuc pulchra, 618, 27; eorum peritia necessaria, sed non æque ac otii, 618, 26.

Negotia (πράγματα); duce rhetorica disciplina distinguendum est quonam ordine aggredienda sint, 454, 42; si magna, honesta et vulgo utilia tractes, animum ad te advertent, 454, 50; quæ mala avertunt, vel bona comparant, ut sibi utilia admittant qui tibi benevoli sunt facti, 455, 1; quando celeriter peragentur, 455, 8; quando munde, 455, 9; quando ratione fide non iis digna, 455, 12; quorum scientiam habemus, hac duce pertractanda sunt, 455, 15; quæ ignoramus, secundum id quod fieri solet, 455, 16; ea in mentem revocabimus, si vel eadem quæ antea vel his similia tractaverimus, 455, 27; quando magna tractabimus 455, 30; a quibusvis decimam partem quæstus exegit Taos, 647, 15.

Negotiosi; eorum amicitiam non petimus, 352, 4.

νεῖκος· v. *Discordia.*

Neleus; Eubœæ flumen IV, 106, 33; oves ex eo bibentes nigræ fiunt IV, 106, 34.

Nemea; quare Pythiis priora esse dicantur II, 523, 21; a septem contra Thebas Archemoro consecrata fr 311, b.

νεμεσᾶν· v. *Indignatio.*

νεμεσητικός· v. *Ulciscendi cupidus.*

Nemesis; ita antiqui indignationem justam vocabant II, 216, 41; eamque deam putabant II, 216, 43; idem est atque Jupiter III, 642, 12 s., v. *Indignatio justa.*

Nemo (οὐδείς); quidnam consignificet, 31, 36; sibi ipse bene facit propter aliud quid II, 228, 11; neque dicit se id fecisse quatenus unus est II, 228, 12; non bonum laudat, 324, 28; quæ habet, bona habentur, 324, 47; se ipse negligere videtur, 350, 11; omni in re beatus est, secundum Euripidem, 371, 38; liber est secundum eundem, 371, 40; cur se ipse titillet IV, 286, 20 ss.

Nenufar; ubinam nascatur IV, 36, 39 ss.; erectum et non expansum nascitur idque quare IV, 36, 43 ss.

Neocles; quidnam illi Plato responderit IV, 270, 20 s.

Neophron; ab eo Medeam mutuatus est Euripides fr. 308, b.

Neoptolemus; apud Sophoclem non obtemperat Ulyssi suadenti ut mentiretur II, 77, 44; II, 85, 46.

Neoptolemus; tragœdia e parva Iliade desumpta, 477, 4.

Nepos; alicujus punctum in brachio habentis id aliquatenus eodem loco retulit III, 141, 31 ss.

Neptunus; ejus filius Taras fr. 290, b; ejus filius Apollo fr. 348, b; ab eo Ceres petiit ut fluviorum Epiroticorum cursum averteret, idque quare fr. 263, b; Ulyssem observabat, 471, 4.

Nequitia (κακοήθεια); ejus signum III, 9, 8 s.

Nereides; cum iis Glaucus in insula Delo habitabat fr. 255, b.

Neritæ (νηρείτης); turbinatæ sunt III, 279, 15; qualem testam habeant III, 64, 44 s.; eique firmiter medio adhærent III, 64, 47 s.; buccinis figura similes sunt III, 64, 45 s.; papaver rubrum habent III, 64, 47; tranquillis diebus (una cum cancellis suis a saxis) soluti pascuntur III, 64, 48 s.; vento coorto saxis se applicant æque ac patellæ III, 64, 50 s.; earum conchas vacuas subit cancellus III, 89, 27; earum cancellus quomodo a turbinatorum differat III, 64, 37 s., cf. III, 65, 4; pertinent ad testacea in summo fluitantia III, 88, 50 s.; ideoque circa saxorum cava nascuntur III, 88, 49 s.; escæ gratia capiuntur III, 71, 34; eas adverso flatu sectari jubent ideoque olfactum et auditum habere videntur III, 71, 33 s.; eas silentio persequi jubent III, 71, 35 s.

Nervi (νεῦρα); partes similares sunt III, 330, 18 s.; III, 357, 46 s.; III, 618, 50; III, 623, 8; partes similares siccæ et duræ III, 2, 16; III, 38, 7; III, 229, 41; III, 231, 2, 10; item partes ei respondentes III, 38, 8; similaris pars est quia ex eo constant aliæ III, 334, 13 s.; omnes seorsum conglomerati essent, si partes ideo in concepto secernerentur quod simile ad simile fertur III, 357, 47 s.; ad terram pertinent, idque quare III, 624, 22 ss.; simpliciter terra constant, ideoque sensu carent III, 442, 18 s.; eodem modo atque ex eadem materie fiunt ac ossa III, 364, 26 ss.; nempe e residuo seminali ac nutritivo III, 364, 27 s., cf. 13; eorum alimentum II, 668, 3; ex humore viscoso eos circumdante nutriuntur III, 44, 9 ss.; III, 668, 4 s.; iis ab ossibus accedere alimentum statuendum est III, 667, 39, 43 s.; calorem continent III, 667, 26; caloris interioris ope fiunt, idque quomodo III, 361, 42 ss.; non intelligitur quomodo seminis pars esse possint III, 331, 48 s.; carnis gratia exstant III, 240, 17; nonnisi secundum latitudinem findi possunt III, 44, 7 s.; III, 50, 28; magnam tensionem admittunt III, 44, 8 s., cf. III, 43, 39 s.; III, 621, 6; partim necessario, partim alicujus gratia sicci et ductiles sunt III, 362, 15 ss.; ignem non patiuntur III, 44, 12; dissecti non rursus coalescunt III, 44, 12 s.; pars iis carens stupore non afficitur III, 44, 13 s.; cur iis noxium sit frigus IV, 297 32 ss.; apud animalia iis prædita partes continent III, 352, 52 s.; procedente tempore et grandescentibus fœtibus e viscido fiunt III, 352, 51 s.; iis forma similes sunt cutis et vena et membrana III, 352, 54 s.; nec nisi excessu et defectu ab iis differunt III, 353, 12 s.; eorum principium cor est III, 43, 35; eorum multitudinem habet cor, idque quare III, 259, 38 ss.; III, 667, 41; eos in maximo sinu continet cor III, 43, 36; eorum natura non uno tenore a principio deducitur III, 43, 40 s., cf. 48 ss.; sed circum articulos et ossium flexuras divulsa est III, 43, 47 s.; quinam eorum maximi III, 43, 50 ss.; excepto capite iis colligantur omnia ossa quæ se invicem tangentia coaptantur III, 44, 4 s.; III, 241, 30, 37; III, 667 40; III, 668, 49 ss.; III, 669, 3 s.; sunt qui ab ossibus pendent, sed hi in carnem desinunt III, 667, 41 s.; circa omnia ossa multi sunt III, 44, 5 s.; in capite omnino desunt, idque quare III, 44, 5 ss.; circa quasnam partes maxime inveniantur III, 44, 14 ss.; ab iis ad venas pertingunt fibræ, itemque vice versa III, 44, 21 s.; eos habent omnia animalia sanguine prædita III, 44, 17; quænam eorum tenues et inconspicuos habeant III, 44, 17 ss.; eos maxime circa pinnas habent pisces III, 44, 19 s.; in iis residet vigor III, 427, 54; facultate quadam aut agendi aut patiendi præditi sunt III, 625, 45 s.; iis solutis et relaxatis moventur animalia III, 522, 29 s.; tormentis machinarum spontanearum similes sunt III, 522, 29; iis feminis præstant mares III, 76, 1; apud juniora animalia nondum intenti sunt II, 428, 2 s.; apud senescentia eorum vigor jam relaxatur III, 428, 3 s.; apud tauros et in corde validi sunt III, 428, 5 s.; eorum naturam expetunt ossa III, 428, 9 s.; non ossa motus causa sunt III, 669, 6 ss.; quatenus iis similis sit molluscorum pars carnosa III, 240, 40 s.; iis comparantur ultimi aortæ rami III, 43, 39; quatenus eos spectet medicus II, 263, 47.

Nervi puncti (νυσσόμενα); quamobrem inflammationes afferant, contusi vero non IV, 298, 3 ss.

Nervorum distentio; cur ea affecti febre laborantes convulsione liberentur IV, 296, 46.

Nervus humerarius; v. *Humerarius nervus.*

Nervus; v. *Chorda* et *Tormentum.*

Nervis quod respondet; apud animalia nervis carentia partes continet III, 352, 53 s.

Nervosa substantia (τὸ νευρῶδες); ea partim constat pudendum masculinum, idque quare III, 293, 20 s., cf. 14.

Nessus; inter eum et Acheloum inveniuntur leones III, 132, 11; III, 169, 44 s.

νηστείας ὄζειν· IV, 189, 52.

νῆστις· v. *Jejunum intestinum.*

Nestis; i. e. aqua secundum Empedoclem III, 441, 42.

Nestor; ei valde similis Ulysses, 200, 39; ejus epitaphia fr. 313 a, 318, a.

Nestus; e scombro oritur III, 570, 8 s.

Nete; fidium omnium vehementissima est IV, 212, 36 s.; ea et hypate extrema concentus IV, 213, 15; ad eam comparata mese gravis est II, 308, 41; cur eam non reliquerint antiqui sed hypaten, quum septem chordis concentus disponerent IV, 206, 20 ss.; IV, 213, 32 ss.; ea prior paranete II, 523, 32; cur duplum sit hypates IV, 208, 37 ss; IV, 210, 9; duæ in hypate continentur quoad intervallum IV, 207, 1 s.; ubi desinit et clanguescit in hypate transit IV, 212, 14 s.; eam post hypaten canere licet II, 311, 35 s.; IV, 212, 15 s.; cur difficulter canatur IV, 206, 1 ss.; cur si quis pulsatam apprehenderit sola hypate subsonare videatur IV, 209, 1 ss.; IV, 212, 13 ss.; si per minimum ad eam transeat hypate, primum ad sonos intermedios pervenire debet II, 581, 30 s.; eam melius percipimus, ubi sola est quam in diapason, idque quare III, 490, 15 s.; ejus acumen cum stili vel vini acumine comparari nequit, idque quare II, 339, 26 s.; ejus acumen cum paranetes acumine comparari potest, idque quare II, 339, 28 s.

Nete acutissima; ejus numerus æqualis est omnimodæ cæli melodiæ II, 637, 39; distantia a bombo ad eam æqualis est distantiæ ab A ad Ω II, 637, 33 ss.

Neuri; boves apud eos qualia cornua habeant fr. 186, a.

Neurospastæ; funiculo uno adducto imagunculas animatas simulant III, 638, 7; iis deus comparatur III, 638, 11.

Neutrum (τὸ μεταξύ); ubi eodem modo enuntiatur ac masculinum vel femininum, fit captio secundum figuram dictionis, 279, 24; id significare solet pronomen *hoc*, 291, 28, ejus casuum alii differunt, alii non, 291, 32; ad id pertinent nomina quæ in ον exeunt, 291, 42; item quæ in ς vel ι vel υ exeunt 474, 51.

Neutra; ex iis bonum vel malum fieri nequit, nec vice versa, si saltem per se bona aut mala sint, 253, 1.

Nex; ejus potestatem Lacedæmone pauci habent magistratus, 554, 7; quatenus ejus potestas esset regibus Lacedæmoniorum, 537, 19; quatenus priscis Græcorum regibus, 537, 20.

Nicagoras Cyprius; ejus de Nili incremento sententia fr 214, a.

Nicanor (filius Aristotelis); ejus curatores et tutores fr. 331, a.

Nicanor; eum se ducem sequi profitetur auctor, 413, 4.

Nicanor; juste mortuus visus est quum ejus interfectores eum juste occidisse judicati sunt, 376, 7.

Niceratus; Niciæ pater fr. 232, b.

Niceratus; a Pratye carmine heroico victum Philocteti comparavit Thrasymachus, 399, 37.

Nicias Nicerati filius; optimus civis et in populum benevolentia insignis fr. 232, b.

Nico citharœdus; in eum jocus Theodori, 398, 44.

Nicochares; Deliada fecit, 458, 25; pejores imitatur, 458, 25

Nicocles Cyprius; ejus pater Timomachus fr. 267, b.

Nicomachus; eo archonte apparuit cometa III, 561, 35 s.

Nictantes (νυστάζοντες); capitis gravitate laborant, ideoque nec caput erigere, nec palpebras attollere valent III, 504, 45 s.

Nictatio (τὸ σκαρδαμύττειν); quamobrem fiat III, 245, 40 ss.; non consulto, sed instinctu naturæ fit III, 245, 42 ss.; fit ubi alimenti exhalatio superiora petit ac caput gravat III, 504, 39 s.; ea omnium animalium maxime utitur homo, idque quare III, 245, 41 s., 43 s.; apud hominem et quadrupedes viviparas ambabus fit palpebris III, 245, 30 s.; apud aves membrana fit anguli oculi interioris III, 245, 33 ss.; III, 295, 52 s.; idque quare III, 246, 11 ss.; ea carent quadrupedes oviparæ, idque quare III, 246, 18 ss.; item animalia squarrosa III, 296, 1 ss.

Nidor (κνίσα); quidnam III, 622, 15.

Nidorosa (κνισώδη); iis delectantur in universum pisces III, 70, 27 ss., cf. 32, 40; ea sectantur scolopendræ et terrestres et marinæ III, 191, 20 s.

Nidus; eum quænam aves construant, quænam non III, 104, 2 ss.; quænam humi III, 180, 51 s.; eum non exstruunt aves graves, idque quare III, 179, 38 s.; eum ubinam exstruant accipitres III, 181, 44 s.; eum ubinam exstruat aquila III, 188, 36 ss.; quem circa eum negotia facessentem deprehendit aquila, eum inde abigit, idque quomodo III, 188, 34 ss.; aquilæ longo tempore durat III, 189, 5 s.; eum in arboribus struit atriceps III, 184, 13; eum in arboribus facit ardeola alba III, 184, 46 s.; circa eum acriter dimicant columbæ III, 179, 7 s.; interdum alienum ingrediuntur columbæ III, 179, 17; eum non exstruit cuculus III, 110, 29; III, 186, 32 s.; eo exstruendo humanam industriam imitantur hirundines III, 178, 28 ss.; quomodo eum exstruant eædem III, 178, 32 ss.; qualem exstruant apodes III, 187, 18 s.; idque ubinam et quare III, 187, 20 ss.; eum semper eodem loco exstruunt palumbes ac turtures III, 179, 22 s.; eum humi exstruunt palumbes, alaudæ et hypolaïs III, 186, 34 s.; in arboribus vero chloris III, 186, 35; item picus III, 181, 13 s.; ubinam et e quanam materie eum faciat pica III, 183, 3 s., 20 ss.; e quanam materie eum faciat chloris III, 183, 18 ss.; eum pilis et lana sternunt merulæ III, 183, 20 ss.; spinulæ valde artificiosus est idque qualis III, 183, 22 s.; eum e cinnamomo aliunde advecto fabricari dicitur cinnamomus avis III, 183, 24 ss.; perdicis ubi detexerit venator, quomodo eum decipiat femina III, 179, 50 ss.; III, 180, 13 ss.; ubinam eum exstruat hybris III, 182, 48 s.; vulturis nemo vidisse dicitur idque quare III, 182, 1 ss., 7 s.; eum maxime e stercore humano conficit upupa III, 184, 6 s.; quinam piscis marinus eum sternat, idque solus III, 171, 12 s.; eos construunt parva quædam insecta nomine carentia quorum alæ vaginis tectæ sunt III, 95, 44 s.; qualem et ubinam faciant bombylii III, 203, 10 s.; bombyliorum pravi cujusdam mellis principium continet III, 203, 11 s.; tenthredinum qualis III, 203, 17 ss., v. *Domicilia*.

Nidus alcedinis; excepto colore salis lanugini et pilis marinis similis est III, 183, 38 ss.; quinam sit ejus color III, 183, 40; quænam ejus figura III, 183, 40 ss.; ejus magnitudo non semper eadem III, 183, 43; semper tamen maxima spongia major est III, 183, 43 s.; clausus est et multa continet cava III, 183, 43 s.; eaque spongiæ cavis similia III, 183, 49 s.; ferro acuto non facile dividitur III, 183, 45; nisi eum simul manibus contundas III, 183, 46 s.; angustum habet introitum III, 183, 47 s.; igitur mare subversum quidem ingreditur III, 183, 48 s.; nesciunt unde construatur III, 183, 50 s.; videtur potissimum ex acus piscis spinis factus esse III, 184, 1.

Nidus crabronum; contra terram fit, idque quomodo III, 202, 38 ss.; semper in eodem manent crabrones juniores qui deinceps nascuntur III, 202, 41 ss.; ideoque magnus fit III, 202, 43 s.; jam inventus est e quo tres vel quattuor favorum quali eximi possent III, 202, 44 s.; in unoquoque plures uno duces non occurrunt III, 202, 48 s.; ex eo si aberrarint, quidnam faciant crabrones III, 202, 50 ss.; quomodo novum condant duces novi III, 203, 2 s.

Niger; ita apparet aer quum lumine non omnino penetratur III, 643, 27

Niger equus; quare ab albo homini specie differat II, 583, 48 s.

Niger oculorum color; IV, 162, 25, v. *Oculi nigri*.

Nigri homines; iis accensendi sunt Æthiopes III, 46, 25 s., v. igitur *Æthiopes*; quamobrem immodicæ purgationi obnoxii sint IV, 311, 17 ss.; valde ignavi sunt, ad Ægyptios et Æthiopes referuntur IV, 12, 9 s., 38 s.; cur non ab igne sed a sole fiant IV, 290, 15 ss.; eorum pili nigri fiunt III, 652, 3.

Nigri montes; IV, 105, 4.

Niger color; cum umbroso lumini mixtus puniceum colorem efficit III, 644, 23 s.; ante eum generatur puniceus III, 649, 52; subinde imbecillior fit, deinde paulatim in viridem transit et denique flavus fit III, 651, 29 s.; e rufo fit et rursus rufus III, 653, 48 s.; fit quum in se invicem elementa mutantur III, 643, 10 s.; fieri contingit quum aer et aqua ab igne peruruntur III, 644, 2 s.; visui nocet IV, 275, 48.

Nigra; aqua apparet exasperata III, 643, 21 s.; item quando lumen eam non omnino penetrat III, 643, 27; item quando aqua eam perfluit III, 644, 11 s.; nubes densa apparet III, 643, 25 s.; quare umbra appareat III, 643, 21.

Nigrum; purum non exstare putabant Anaxagoras et Empedocles II, 252, 47; id aspero assimilat Democritus III, 484, 15; cur omne fieri nonnulli credant III, 653, 25 ss.; ejus definitio, 184, 14; 257, 43; species coloris II, 411, 37; color concretivus est II, 582, 4 s.; simplicium colorum alter est, idque quare III, 458, 33, 48; in corporibus est id quod visum discernit, 184, 14; albo contrarium, 15, 49; II, 582, 4 s.; II, 584, 13 s.; quomodo albo opponatur, 17, 44; ei quod minus mixtum, magis album est, 203, 21; sensu communi ab albo discernitur III, 470, 8 s.; si cum eo comparatur, album est fuscum II, 308, 42 s., cf. II, 315, 33; ex albo fit III, 675, 43; ex eo fieri non poterit album, si elementa non in se invicem transeant II, 433, 26 s.; si ad id ex albo fiat transitus, primum per intermedios colores transire debet II, 581, 32 s.; quia olim erat quod nunc album est, materiam exstare probamus II, 290, 12; albi privatio est II, 576, 16; albi in pellucido defectus est III, 483, 52 s.; id est quod non translucet III, 417, 28 s.; in corporum superficie idem est quod in pellucido tenebræ III, 480, 32 ss.; causa privativa coloris est II, 602, 30; privatio est affirmatione enuntiata II, 309, 33 s.; II, 598, 20; tripliciter nobis apparet III, 643, 14 ss.; id nobis apparet a quo rarum lumen repercutitur III, 643, 19 s.; magis esse videtur quod minus cernimus IV, 236, 25; id quo modo et reliquas privationes contrarii ope quodammodo cogitat intellectus III, 469, 25; id eodem modo dijudicare videtur visus quo gustus amarum III, 491, 10 s.; magis ab eo specie differt dulce quam album III, 491, 27 s.; ei propius est purpureum quam puniceum III, 508, 46 s.; ei accenseri potest dimidia pars colorum intermediorum III, 491, 16; juxta nigrum positum efficit, ut quod remisse album est, prorsus album appareat III, 605, 10 ss.; utrum aliquid sit, an album quærimus II, 579, 24.

Nigra; omnia usta fiunt, idque quare III, 644, 4; omnia incensa in puniceum colorem mutantur III, 644, 26; quare fiant pili et pennæ et coria III, 651, 42 ss.; quædam statim ab ortu fiunt animalia III, 653, 30 s.

Nigriora; eorum divisio fr. 106, a.

Nigrum et album; eorum genus color, 21, 31; 210, 48.

Nigrum oculi; quidnam III, 9, 5 s.; colore variat, idque inprimis apud hominem III, 9, 22 ss.; quinam ejus color optimus III, 9, 24 s.; intra id continetur pupilla III, 68, 46; id habent aspalacis oculi, sed minus quam animalia quorum oculi conspicui sunt III, 68, 45 ss.

Nigredo; ad tertium qualitatis genus pertinet, 14, 6; quando qualitas patibilis, quando passio dicatur, 14, 35 s.; etiam ab inustione fit, 14, 38; albedini contraria, 15, 47; III, 224, 38; ideoque earum ope in species dividi possunt genera III, 224, 38 s.; ejus extremum idem esse nequit ac nigredinis II, 362, 16 s.; nihil refert hominum actionibus justis vel injustis, 334, 4.

Nigredo oculorum; partium affectus est III, 414, 13.

Nigrescere; contrarium τῷ albescere, 23, 45.

Nihil; in eo non est discrimen II, 294, 48; inter id et quattuor nulla est ratio II, 295, 36 s., 39; item inter id et numerum II, 295, 34; omnino erit, si nec materies exstet, nec forma II, 495, 2; omnino erit, si de omni re æque valeat ejusdem affirmatio ac negatio II, 507, 18; igitur et de eo erit speculatio II, 507, 27 ss., cf. II, 504, 19; revera erit, si omnes res simul sint, ut perhibet Anaxagoras II, 506, 39; ne ex eo aliquod fieret, ante omnia verebantur antiqui philosophi II, 437, 45 s.; ex eo fieri corpora perhibent atomorum assertores, si corpora omni ex parte divisibilia sunt II, 435, 37; II, 436, 20; hujus argumenti refutatio II, 436, 34; se ipsum generat III, 349, 18; generat se ipsum, sed conservat III, 450, 22; ex eo nihil fieri posse quomodo refutetur III, 672, 26, cf. 36, 47.

Nihili facienda; quænam, 347, 48.

Nilus; duorum fluminum Libycorum maximorum quibus nomen inditum est, alterum III, 570, 3 s.; ejus primum fluentum ex Argenteis montibus originem petit III, 570, 4 s.; ille et Ister maxima sunt fluminum quæ in hoc mare illabuntur III, 578, 22 ss.; e paludibus supra Ægyptum sitis fluit III, 156, 38 s.; ejus ostia Ægyptum circumfluunt III, 631, 13; non semper fluxit III, 573, 47; olim siccus fuit locus unde fluit III, 573, 47 s.; idque quia ejus opus finem habet III, 573, 48; ejus adaggeratio est universa Ægyptus III, 571, 51 s.; III, 573, 14 s.; ab eo ad Rubrum mare canalem effodere conati sunt, primo loco, ut fertur Sesostris, secundo loco Darius, idque quare III, 573, 17 ss.; quare ab hoc opere destiterint III, 573, 20 ss.; ejus ostia omnia, excepto Canobico manu facta sunt III, 572, 2 ss.; ejus ostia nonnulli finem Asiæ et Libyæ statuunt III, 631, 9 ss.; de ejus incremento sententiæ Thaletis, Diogenis Apolloniatæ, Anaxagoræ fr. 213, a, b ss.; ejus incrementi causæ fr. 212, a, b; cur sub finem mensis concitatior fluat, 168, 8; ejus aqua quasi decocta est fr. 190, b; ideo octomestres fœtus in Ægypto vivunt fr. 190, b; in eo lapis nasci dicitur fabæ similis cujus miræ sunt proprietates IV, 106, 14 ss.

Nilus; hominis nomen fr. 96, b.

Nimium; omni rei continuæ sed dividuæ inest II, 19, 14; vel ad rem refertur, vel ad nos II, 19, 16; non idem quod iniquum, sed ejus pars est II, 54, 34; fugiendum est, 193, 2; omne odiosum est veraci II, 50, 5.

Nimium sibi vindicans (πλεονέκτης); iniquus est, ideoque injustus II, 53, 6.

νιν· propter hujus vocis usum tragicos reprehendit Ariphrades, 476, 8; ejus vocis usus impedit, ne vulgaris fiat elocutio, 476, 10.

Ningor; v. Νιφετός.

Ninus; ejus obsidionem cecinit Hesiodus III, 162, 49.

Niobe; peccavit quia propter liberorum amorem etiam adversus deos pugnavit II, 80, 52; merito ejus fabulam particulatim tractavit Euripides, 471, 41; non rite vero Æschylus, *ibid.*

νιφετός· ita appellatur nix impetu et confestim decidens III, 631, 51 s.

Niptra (i. e. *Odyss.* τ); citantur, 469, 41; in iis præcipue docuit Homerus quomodo mendacia loqui oporteat, 478, 24.

Nireus; Charopi et Aglaes filius ejus epitaphium Trojæ fr. 314, a; quare ejus nomen sæpe repetierit Homerus, 401, 6.

Nisæi equi; celerius iis currunt cameli castratæ, idque quare III, 208, 43 s.

Nisyrus (?); ibi inprimis occurrit cyanus avis III, 185, 23.

Nitrosa aqua; in Ascanio lacu IV, 83, 10 ss.; ejus virtus, *ibid.*; ejus amaritudo deusta est in Pasa lacu IV, 236, 19 s.

Nitrum; terrenum est III, 617, 3; III, 623, 39; idque quare III, 624, 28 s.; magis terrenum est quam sal III, 484, 51 s.; ideo minus olet III, 484, 50; humores unde fit plus terræ continent III, 617, 38 s.; humectari nequit, idque quare III, 619, 43 ss., 50; in eo omnis humor exsuctus est III, 619, 35; liquefieri potest, sed humore frigido III, 616, 49 s.; III, 618, 5; III, 619, 23; oleo non liquitur III, 616, 51 s.; si quid ex eo confecisset natura, id non in aqua deposuisset, idque quare III, 546, 48 ss.; magis detergit quam sal IV, 332, 4; ejus salsugo intensior est quam salis IV, 332, 5; cur dentium stuporem non tollat IV, 115, 17; IV, 154, 42.

Nix; ad aquam pertinet III, 623, 38; spumæ species est III, 350, 16; spiritus qui ea continetur ejus molem auget et albedinem translucere facit III, 350, 13 ss.; ex humida exhalatione oritur III, 631, 29; in aere decidit III, 659, 17; e nubibus descendit frigori originem debens III, 565, 34 s.; fit ubi nubes congelatur III, 565, 45 s.; hinc frigidæ regionis aut tempestatis signum est, idque quare III, 565, 47 ss.; ei pro portione respondet ac eadem de causa fit, nec nisi pluris ac minoris ratione ab ea differt pruina III, 565, 36 ss. 45; III, 566, 1 s.; præcipue in frigidioribus regionibus decidit III, 566, 12 s.; item in locis editis III, 566, 32 s.; ejus origo III, 631, 47 s.; impetu et confestim decidens νιφετὸς vocatur III, 631, 51 s.; ea cadente non oritur procella, idque quare III, 599, 13 ss.; eam Meses et Septentrio maxime afferunt III, 590, 20 ss.; post eam flat Auster IV, 244, 19; putredinis omnino expers esse videtur III, 95, 18 s.; vetusta rubrior fit III, 95, 19: in vetusta gignuntur animalia, idque qualia, cum in Media, tum alibi III, 95, 18 ss.; qui in ea gignuntur vermes moriuntur si ab ea separentur III, 95, 25 ss.; plantam in ea non invenimus IV, 35, 10; apparentem tamen in ea invenimus et omnia animalia præcipue lumbricos, vibices et herbas amaras IV, 35, 11 ss.; cur etiamsi frigida sit urat IV, 297, 35 ss.; densa est IV, 297, 36; concoctionis est signum IV, 244, 19; copiosa IV, 259, 22; ea minus quam pruina affliguntur boum greges III, 154, 44 ss.; ea deprehensæ oves domum redire nolunt, nisi eas pepulerit opilio aut arietes adduxerit III, 175, 32 ss.

Nix; dici non potest aqua congelata, quia aqua non est, 216, 27; naturaliter ac necessario alba est, nec unquam nigra, 19, 31, 34; an alba sit necne, problema est sensu indigens, 179, 37; non idem est quod cygnus quia ambo albi sunt, 283, 11; ejus genus esse nequit album, idque quare, 205, 43; 206, 1, 7, 12; in ea eadem apparet albedo ac in cerussa II, 5, 9.

Nobiles (γνώριμοι); distinguuntur secundum divitias et rei familiaris magnitudinem, 545, 29; item secundum genus et virtutem, 545, 37; ita appellantur divites, 552, 24; vel divitis, vel genere, vel virtute, vel educatione distinguuntur, 548, 42 s.; fieri potest ut numero superiores sint ignobiles, 557, 15; ubi proportione prævalent, oritur oligarchia, 557, 25; melius deliberant, ubi una cum plebe deliberant, 560, 31; ubi iis numero longe superiores sunt cives populares, quomodo cavendum sit, ne omnes hi simul deliberandi facultate utantur, 560, 34; eos consuetudine sibi conciliare debet tyrannus, 587, 46; eos conspirare cogunt demagogi, idque quomodo, 570, 18, 41; in Co contra democratiam conspirarunt, 570, 24; quomodo Heracleæ democratiam sustulerint, 570, 30; eorum seditiones totam civitatem secum trahunt, 568, 50; una cum iis plebs Chalcidensis interfecit Phoxum tyrannum, 569, 38; post prælium Mantineæ commissum Argis democratiam tollere conati sunt, 569, 32; Rhodi adversus plebem conspirarunt propter judicia iis imminentia, 567, 10; 570, 27; Tarenti quum multi periissent in bello contra Iapyges, in democratiam transiit politia, 567, 32; Athenis postquam terra male rem gesserant, e delectu militare coacti sunt, 567, 37.

Nobilis genere (εὐγενής); quisnam et quomodo a generoso differat III, 4, 30 ss.; quosnam ita appellare deceat fr. 55, b; liberis affines sunt, 534, 27; magis cives sunt quam humili genere nati, 534, 18; jure ambiunt honorem civilem, 534, 8; aliquatenus jure sibi vindicare videntur honores civiles, 534, 27; honoris studiosi sunt, 366, 8; contemnunt vel eos qui suis majoribus similes sunt, 366, 12; plerique levis sunt pretii, 366, 17; se ipsos non solum domi, sed ubique nobiles esse putant, 487, 25; habentur qui ad virtutem bene nati sunt, 446, 46; divitiis et potentia digni sunt, 360, 38; iis conveniunt matrimonia præstantia, 361, 1; iis convenit esse magnificos II, 43, 17; habent aliquam magnitudinem et dignitatem II, 43, 18; imperium si rem magnam esse censet, sed nihilominus eo indignum se habet ipse, pusillanimis est II, 216, 4; fortunatus dicitur, etiamsi in eum non cadat prosperitas proprio sic dicta II, 172, 37 ss.; iis tribuitur honos II, 45, 16; non laudantur, sed beati esse prædicantur 446, 19; eorum nusquam centum sunt, 565, 48; nonnulli se ipsos majore potentia dignos arbitrantur, 565, 6; in oligarchia imperium tenent, 546, 51; iis Apolloniæ ad Ionium mare et Theræ honores tribuebantur, 546, 43.

Nobilius; id si fieri possit, ab ignobiliori semper separat natura III, 268, 34 s.; nec minori addit III, 290, 21 s.; si fieri possit, semper superiorem, anteriorem et dextrum occupat locum III, 257, 40 ss.; III, 258, 23 ss.; III, 261, 29 s.; suapte natura sibi magis sufficit III, 345, 6 s.; igitur majus est III, 345, 7 s.

Nobiliora animalia; v. *Animalia nobiliora.*

Nobilissimi; servi atque servorum nati esse poterunt, si servitus bello parta justa est, 487, 18.

Nobilitas (εὐγένεια); græci nominis etymologia fr. 56, b; generis est virtus fr. 56, b; fr. 57, a, b; 534, 30; dignitas majorum est, 366, 11; quomodo a generositate differat, 366, 15; bonum est a natura proveniens, 360, 38; vel antiqua virtus est, vel antiquæ divitiæ, 552, 52; 565, 7; apud divites frequentius occurrere solet, 552, 22; quatenus cum libertate, cum virtute et cum divitiis de æqualitate in administranda republica certet, 552, 50; pertinet ad bona extra virtutem sita, 446, 15; pars felicitatis, 320, 36; quatenus ea indigeat felicitas II, 9, 1; viro ingenuo convenit et prodest II, 241, 52 s.; non ita vulgo II, 242, 1; quonam consistat genti et civitati, 320, 49; quonam privato 321, 2; proficiscitur vel a viris vel a mulieribus, 321, 1; ubique paucorum est, 565, 47; pertinet ad civitatis quantitatem, 557, 11; apud singulas nationes domi honorata est, 534, 28; majus bonum est quam tibiarum ars, 534, 40; nihil ad tibiarum artem confert, 533, 44; hac præstanti dandæ non sunt optimæ tibiæ, 533, 33, 41; si secundum eam distribuendi sunt magistratus, solus regnare debebit qui reliquis omnibus nobilitate antecellit, 535, 2; ex ea creari possunt magistratus, 562, 39; oligarchiam determinat, 591, 50; secundum eam jus distribuendum esse putant nonnulli oligarchiæ fautores II, 55, 38; ea admodum præstans rationi parere recusat, 555, 18; in encomio probationi inservit, 331, 48; ejus divisio fr. 96, b.

Nocens; cur eum liberare malimus quam innocentem condemnare IV, 262, 41 ss.

Nocere; quærunt sophistæ utrum id præstet an injuria affici, 290, 27.

Nocivum; ejus definitio, 248, 12.

Nocticorvus; avis uncunguis nocturna est III, 150, 40 s.; appendices intestinorum habet III, 34, 39; interdiu videre nequit ideoque noctu sibi victum quærit III, 189, 13 ss., v. igitur *Aves nocturnæ*; ita nonnulli vocant otum III, 157, 42 s.

Noctua (γλαύξ); avis uncunguis nocturna est III, 150, 40 s., cf. III, 4, 2; III, 161, 19; pinnas circa aures habet III, 157, 42; admodum parvum lienem habet III, 80, 10 ss.; ingluvie carens paulo latiorem habet inferiorem gulæ partem III, 34, 18 s.; appendices intestinorum habet III, 34, 40; ei similes aves et membrana interioris oculi anguli et superiori palpebra nictant III, 27, 24; paucis diebus latitant III, 161, 19; interdiu videre nequit ideoque noctu sibi victum quærit III, 189, 13 ss., v. igitur *Aves nocturnæ*; quia minus acute videt, sub meridiem ejus ova devorat cornix III, 173, 6 ss.; noctu vero superior est hujusque vicissim ova devorat III, 173, 9 ss.; ejus ova quoque devorat orchilus ideoque ei inimicus est III, 173, 10 ss.; quando eam admirari dicantur reliquæ aves III, 173, 12 ss.; ejus ope cujusvis generis aviculas venantur aucupes III, 173, 14 s.; blatero ac imitatrix est III, 157, 43 s.; quando eam saltando capiant III, 157, 44 s.; ejus ope capitur malacocraneus III, 185, 36 s.; quomodo futuram tempestatem significet fr. 159, a; ei similis est otus III, 157, 41 s.; ei specie similis est bubo III, 150, 41 s.; ea minor est asio III, 150, 45 s.

Noctuinus; v. *Otus.*

νωδοί· v. *Edentuli.*

Nodus (κόνδυλος); quidnam III, 12, 11 s.; unicum habet digitus magnus, reliqui duos III, 12, 12 s.

Nodus; circa eum papaver habent bivalvia III, 280, 5.

Nodus (in plantis); similes sunt animalium nervis IV, 23, 3; simul surculi principium est et medii locum tenet III, 534, 3 s.; inde eum in plantationibus auferunt, in insitionibus vero in eum inserunt, ut vel radius vel rami ex eo fiant III, 534, 4 ss.; ligni quasi radix est quædam IV, 57, 53 s.

Nodus (δεσμός); eum si ignores dubitationes solvere non licet II, 488, 36 s.

Nodus: eum habet omnis tragœdia 471, 11; quidnam sit, 471, 13; fit ex externis, et sæpe quoque ex nonnullis internis, 471, 12; ubinam desinat in Theodectis *Lynceo*, 471, 17; si idem sit, eadem quoque est tragœdia, 471, 32; si bene factus est, plausu excipi debet, 471 33.

νοήματα· v. *Intelligibilia.*

νοήσεις· v. *Notiones.*

νόησις· v. *Cogitatio* et *Intellectio.*

Nomadica vita; orta est e necessitate pascuorum mutandorum, 489, 7; agriculturæ vivæ comparatur, 409, 9.

Nomarchæ; cum eos a se desciscere velle animadvertisset Euæses, omnes in regiam accersitos suspendit, 648, 11; eorum cognatis renuntiari jussit eos apud se captos detineri, 648, 43; eorum cadavera cognatis tradidit postquam pecuniam ad redimendum solvissent, 648, 47; Cleomeni renuntiarunt se tributa pendere non posse, nisi frumentum exportare liceret, 648, 51; quomodo multam ab iis pecuniam exegerit Ophelas Olynthius, instituto procuratore qui iis displiceret, 650, 11 ss.

Nomen; ejus definitio, 25, 3; 473, 16; quomodo a sonis illiteratis ferarum differat, 25, 12; notionis signum est II, 513, 27; quid significet, inquirendum est II, 293, 12; dictio tantum modo est et quare, 26, 27; imitatio est, 386, 7; iis constat sermo III, 477, 19; elocutionis pars est, 472, 33; absque conjunctione et disjunctione nec vera nec dicta falsa sunt, 24, 33; iis rerum loco tanquam symbolis utimur, 276, 26, cf. 25, 13; III, 477, 19 s.; eo transposito eadem fit affirmatio vel negatio, 32, 25; finita sunt, res vero numero infinitæ, 276, 29; ab iis petitur locus maxime vulgatus ad faciendos syllogismos vel refutationes falsas, 276, 23; solum commune est in homonymis, 1, 3; quomodo a casu nominis differat, 25, 21; si idem significat quod notio, non ideo definitio est II, 541, 7 s., cf. 47; cuique notioni erit quod idem significet II, 541, 9; quibus id est, iis etiam erit explanatio quidnam significet eaque simplici notione accuratior II, 541, 15 ss.; latet interdum utrum actum et formam significet, an formam materiei junctam II, 560, 10 s.; hæc differentia ad aliud quid refert, non tamen ad quæstionem de sensibili substantia II, 560, 19 s.; si quid significet et hoc verum sit, id necessario esse debet II, 589, 26 s.; si fieri possit, de iis non disputandum est dialecticis, 184, 45; 185, 16; quantum fieri potest, vulgo receptis utendum est, 250, 6; idque etiam si æquivoca sint III, 452, 8 ss.; quæ in iis aliter se habent ac in rebus melius distinguunt argumentationum sophisticarum periti, 293, 37; de iis sæpe disputant peritissimi, 307, 7; de iis disceptatio nunquam in judicium venit, attamen confert intellectui, 561, 30; notum esse debet, et unum significare iis qui sermonem serere volunt II, 589, 18 ss.; sin plura significet, determinare oportet, quonam spectet II, 589, 20 s.; usu recepta pluribus conveniunt II, 555, 22 s., cf. 437, 38; in iis quæ pluribus imposita sunt, semper proprius significatus adhibendus est, 437, 40; eodem modo se habent ad definitionem ut universalia ad singularia II, 248, 20; peculiare iis quæ differunt imponere præstat II, 25, 33; speciei tantum, vel differentiæ imponendum est, 402, 10; ea ipsa fingere debet interrogator inducens, ubi universale communi caret, 264, 6; 292, 29; unum diversis rebus imponere eodem rediret ac si simpliciter respondeas captioni per homonymiam, 295, 32; proprie dictis uti debet respondens, 296, 6; clariora obscurioribus substituenda, 189, 39; 191, 45; quænam similia sint, 438, 22; necessario permutantur in definitionibus ἰσοκώλοις, 250, 25; simplicia permutando definiri nequeunt, 250, 29; de iis permutandis in dictionum compositarum definitione v. *Definitiones quæ permutando fiunt*; ad definitionem confirmandam, videndum utrum metaphorice adhibeantur, an ipsum de se ipso tanquam diversum prædicetur, 259, 4; rebus a fine indenda sunt III, 450, 29 s.; rerum petenda sunt ab eo quod naturaliter sunt, non ab eo quod vi vel præter naturam II, 409, 33; posita non sunt universalia similibus speciebus caloris et frigoris III, 611, 16 ss.; III, 612, 9 ss.; difficile inveniet concoctio quæ assationi opposita est III, 614, 9 s.; quinam affectus iis careant III, 613, 53; lapides qui iis carent III, 624, 18; eo carent multæ virtutes et vitia II, 20, 42; II, 21, 26, 35, 47; II, 32, 38; fingi debent virtutibus et vitiis quæ iis carent, idque quare II, 21, 49; eo carent qui circa voluptates deficiunt II, 21, 2; II, 37, 39; eo caret qui metus defectu modum superat II, 20, 46; eo caret medio circa honoris studium habitu præditus II, 21, 26; II, 47, 13, 17; ea se fingere nolle proclamat Aristoteles, 179, 30; eorum oblivio iram movet, 349, 48; id ubi recordari oportet, interdum solœcismum committimus III, 498, 10 s.; qui quædam valde recitare assuefacti sunt, ea interdum vel inviti recitant III, 499, 16 s.; igitur iis comparandi sunt irati ac metu perculsi nonnulli, idque quinam III, 499, 13 ss.

Nomina (*de eorum divisione et usu apud poetas et oratores*) : distinguuntur in masculina, feminina et neutra, 474, 41, cf. 291, 40; 391, 20; quænam masculina, 474. 42; quænam feminina, 474, 44; quænam neutra, 474, 51; nullum vocali brevi vel muta terminatur, 474, 47; tria in ι exeunt, 474, 49; quinque in υ, 474, 50; eorum genera rite servanda sunt, ut vere græca sit elocutio, 391, 21; eorum tria genera primus distinxit Protagoras, 391, 20; eorum numeri habenda est ratio, ut vere græca sit elocutio, 391, 23; eorum modi tres, simplex, compositum et transferens, 436, 18; eorum compositiones item tres, 436, 14; in primo ordine similia sibi invicem apponuntur aut disperguntur, 436, 19; iisdem utitur aut ea cum aliis permutat secundus ordo, 436, 20; uno aut multo res appellat tertius ordo. 436, 21; propriis quodcunque dixeris appellandum est, 437, 8; eorum compositio neque confusa, neque distracta (ὑπερβατή) esse debet, 437, 13, 23; quomodo confusa fiat eorum compositio, 437, 24; quidnam simplex, 473, 39; simplex a composito quomodo differat, 25, 7, cf. 26, 8; 473, 18; duplex aliud ex significante et significationis experte, aliud ex significantibus constat, 473, 41; exstant etiam triplicia, quadruplicia et multiplicia, 473, 42; ejus varia genera, 473, 45; eorum compositione fieri nequit ænigma, quo, dum dicis quæ sunt, conjungis quæ non possunt esse, 475, 11; in epico carmine metro adstringuntur, 475, 35; iis imponendis universale sectatur poesis, 464, 14; quomodo iis utatur comœdia, 464, 17; quomodo tragœdia, 464, 19, 24 ss.; ea quum subjecerit, episodia instruere debet tragicus poeta, 470, 49; definitionis loco adhibitum contrahit elocutionem, 391, 44; si turpe quid habeat adhibenda est definitio, 391, 46; seorsum prolata augent elocutionem, 392, 1; conjunctim vero contrahunt, 392, 2; e privatione ducta adhibent poetæ, 392, 10, 12; eorum compositio res est oratori admodum necessaria, 436, 12; eorum permutatio graviorem reddit elocutionem, 386, 34, cf. 387, 8; 475, 4; propriis et rectis utendum est, ut vere græca sit elocutio, 391, 4; pluribus de singulis rebus utendum est, ubi prolixam reddere volumus orationem, 435, 30; ubi concinnam, tota res uno comprehendenda est, 435, 38; item ita iis utendum est, ut una dictio duabus serviat rebus, 434, 40; quibusnam utendum sit, et quomodo ubi mediocrem longitudinem conciliare volumus orationi, 435, 46; contrariis si res apellemus, ironia obtinet, 435, 2, 11; quænam ex iis petantur argumenta enthymematum, 380, 24; quænam gratissima sint, 396, 7; quænam accepta reddant enthymemata, 396, 29; eorum pulchritudo vel turpitudo vel a sono, vel a significatu pendet, 388, 10; est et tertia quædam eorum pulchritudo vel turpitudo, 388, 12, 17; dura non semper dura voce et vultu proferenda sunt, 392, 49; si mollia duriter proferantur, vel vice versa, fide carebit oratio, 393, 1; propria adhibenda sunt, nec confuse, sed semper cohærentia ponenda sunt in narrationibus orationis concionalis, 442, 21; in iisdem semper non necessaria ex iis removenda sunt, 442, 24; multa de singulis rebus adhibenda in laudatione et quare, 447, 43; quibusnam designandæ sunt res turpes in vituperatione, 447, 53 s.; 448, 1.

Nomina; septimo die infantibus imponuntur, idque quare III, 144, 45 ss.

Nomina communia tradita; non modo in genera iis prædita investigandum est, 167, 40.

Nomen commutatum; quidnam, 474, 38; multum confert ad orationis perspicuitatem et ad amovenda vulgaria, 475, 20, v. *Nomina peregrina.*

Nomina composita; iis raro utendum est in oratione soluta, 387, 6; quando iis utantur in communi loquendi consuetudine, 389, 30; frigidam reddunt elocutionem oratoriam, 388, 40; conveniunt poetis dithyrambicis et quare, 389, 32; 476, 17; si frequenter adhibeantur, poetica sunt, 388, 49; 389, 31, cf. 393, 11; quando iis utantur oratores, 393, 3 ss., cf. *Nomina peregrina.*

Nomen decurtatum; quidnam, 474, 35, 37; multum confert ad orationis perspicuitatem et ad amovenda vulgaria, 475, 20, v. *Nomina peregrina.*

Nomen extensum; quidnam, 474, 33, 36; multum confert ad orationis perspicuitatem et ad amovenda vulgaria, 475, 20, v. *Nomina peregrina.*

Nomen factum; quidnam, 474, 30; ea raro adhibet oratio soluta, 387, 6, v. *Nomina peregrina.*

Nomen infinitum; quidnam, 25, 17; 30, 36.

Nomina non propria; non humilem, sed ornatam reddunt orationem, 386, 33, cf. 475, 4, v. *Nomina peregrina.*

Nomina peregrina; ita vocantur omnia quæ a proprio discedunt, 475, 5; efficiunt ut elocutio gravis sit et vulgaria devitet, 475, 4; si quis ea sola adhibeat, vel in ænigma vel in barbarismum incidet, 475, 7; si dictioni admisceantur efficiunt ut nec vulgaris nec exilis sit, 475, 16; iis si quis inepte et ridicule utatur, risum movet, 475, 31; justus eorum modus quantum excellat, perspicere licet in epica poesi, 475, 34; inprimis si quis eorum loco nomina propria reposuerit, 475, 37; multum interest, ut unoquoque eorum uti decet utamur, 476, 12; omnia competunt epicis carminibus, 476, 20; quando iis utantur oratores, 393, 3 ss.; poesi conveniunt, 393, 12.

Nomen proprium; quidnam, 473, 47; perspicuam reddit orationem sed exilem, 386, 32; 475, 2, 18; utilia sunt in oratione soluta, 387, 9; iambis conveniunt, 476, 23; iis utuntur Cleopho et Sthenelus, 475, 3; si quis peregrinorum loco reposuerit, videbit quantum valeat peregrinorum usus, 475, 31; ea quilibet in loquendo adhibet, 387, 11; nota sunt nobis, 396, 8.

Nomen scriptum; si a toto aliquid secedat, etiam unaquæque syllaba secedet III, 330, 34 s.

Nomen vile; ei adhibendus non est ornatus, 392, 19.

Nomi (νόμοι); cantilenarum genus IV, 207, 14; numero, modulamine et metro utuntur, 458, 7; quomodo a tragœdia, a comœdia et a dithyrambis differant, 458, 8; modo pejores, modo meliores, modo similes imitantur, 458, 26.

Nomius; Apollinis cognomen apud Arcades, fr. 348, b.

Non quanti intersit, quem locum occupet in propositione, et utrum semel an bis ponatur, 86, 23 ss.

νόμοι (οἱ ἐν τοῖς νόμοις)· v. *Jurisconsulti.*

Non æternum; et esse et non esse potest III, 344, 27; et melioris et pejoris particeps esse potest III, 344, 28.

Non album; quatenus revera sit II, 600, 12 s.; ita non solum vocamus aliquid eo quod totum hujusmodi est, sed et quod pleræque aut præcipuæ ejus partes II, 331, 9 ss.; magis vel minus album non dicitur, 197, 5; ex eo fit album, II, 437, 17; per accidens moveri potest II, 309, 15.

Non albus; quomodo aliquis dicatur, II, 521, 4 s.

Non ambulans; ambulandi potentiam habere potest II, 566, 17 s.

Non bonum; non necessario hujusmodi est quod rei non bonæ adjectum eam non reddit bonam, 196, 51; magis vel minus bonum non dicitur, 197, 5; id nequaquam cognosceret anima eo quod ex elementis composita esset III, 441, 50; id nemo laudat, 324, 28; per accidens moveri, id est mutari potest II, 309, 15; II, 598, 10 s.

Non contradicentes; in eos clementes sumus, 350, 21.

Non ens (*aliorum de eo opiniones*); ex eo nihil fieri fere omnes affirmant naturæ scrutatores II, 590, 19., cf. II, 252 s., 37, 39; II, 258, 43, 47; id esse confiteri coguntur nonnulli eorum qui ens unum tantummodo significare putabant II, 252, 3; id aliqui esse perhibent, quia scilicet non ens est II, 541, 28 s.; de eo locuti sunt principii contradictionis assertores de ente se loqui arbitrati II, 506, 41; ex eo entia faciunt nonnulli eorum qui contraria ponunt II, 610, 26 s.; eo nonnulli referunt motum II, 274, 49; II, 595, 27; ne ex eo entia facere cogantur, unum omnia faciunt aliqui (nempe Eleatæ) II, 610, 27 s.; immobile est secundum Xenophanem III, 676, 49; ei rarum et vacuum assimilant Leucippus et Democritus II, 474, 47 s., cf. II, 508, 51; igitur id non magis quam ens exstare putant iidem II, 474, 49; ei assimilat frigidum Parmenides II, 476, 47; id juxta ens nihil esse existimat Parmenides II, 476 40; id secundum Parmenidem cognoscere non licet II, 630, 49; quomodo Gorgias demonstrare conatus sit id idem esse atque non ens III, 679, 40 ss.; ejus demonstratio refellitur III, 680, 1 ss., 24 ss.; id attigerunt nonnulli (i. e. Plato ἐν ἀγράφοις δόγμασιν), etsi non sufficienter II, 259, 40; ex eo simpliciter aliquid fieri affirmant iidem Parmenidi assentientes II, 259, 41; id iidem et numero et potentia unum esse putant II, 259, 43; id dyadem (ἀόριστον) i. e. magnum et parvum vel seorsum vel conjunctim esse putant II, 259, 49; II, 260, 1; necessariam putabant demonstrationem idearum assertores qua id revera esse probatur II, 630, 50; quæritur ab idearum assertoribus e quali una cum ente multa fiant entia II, 630, 51; quæritur ab idearum assertoribus quænam entia unum erunt, si non exstet II, 631, 3 s.; an substantiæ, an affectus, an reliqua II, 631, 4 s.; an causa sit cur aliud ens substantia sit, aliud quantum, aliud quale, aliud alicubi II, 631, 5 ss.; id falsum esse volunt idearum assertores II, 631, 15 s.; quomodo sophistæ probentur id esse, 280, 3; 302, 41; 382, 26.

Non ens; multis modis dicitur II, 309, 12; II, 598, 7; idque tot quot ens II, 631, 11 s., cf. 22 ss.; tribus modis dicitur II, 601, 9; neque quale, neque quantum, neque alicubi est II, 438, 16; igitur nihil est II, 438, 15; etiamsi illud opinari possimus, ideo non revera ens aliquod est, 33, 42; revera non ens dicitur II, 500, 28; esse nequit II, 508, 46 s.; nullibi est II, 284, 43; in loco non est II, 309, 24; II, 598, 18; ejus species non sunt III, 223, 38; in eo non est discrimen II, 294, 49; moveri nequit II, 309, 17; II, 598, 12; gigni vero potest, etiamsi quam maxime per accidens II, 309, 19 s.; II, 598, 14 s., cf. II, 499, 35; quiescere quoque non potest II, 309, 22; II, 598, 16 s.; forsan non quiescit II, 358, 16; ex eo nihil gigni potest, 281, 7; II, 494, 45; quatenus ex eo fiant omnia II, 600, 44 s.; II, 601, 8 s.; ex eo per se nihil fieri potest, per accidens vero potest II, 259, 11, 16, 21, cf. II, 590, 27; interitus terminus est II, 332, 37 s.; II, 357, 54; II, 358, 16; ex eo erunt omnia, nisi actus potentia prior sit II, 605, 2; si subjectum esse potest, mutationis

privatio in eo opponi debet mutationis privationi in ente II, 316, 8 ss.; vero dissimilius est id causam lationis esse quam ens causam generationis II, 464, 29 s.; ad id potius pertinent res quarum differentiæ magis privationem significant II, 438, 54 s.; aliquod firmiter verum erit, si de re de qua valet negatio, non semper valeat affirmatio II. 507, 12; ita non solum vocamus aliquid eo quod non est, sed et quod pleræque vel præcipuæ ejus partes non sunt II, 331, 12 s., cf. 9 ss.; sciri non potest, 122, 27; sciri non potest id esse, 158, 25; de eo etiam prædicatur opinabile, 206, 38; 207, 6; etiamsi omne quod fit ejus consequens sit, nec reciprocet, tamen ejus genus non est, 218, 38; omnino nullam speciem habet, 218, 41; significari potest, 159, 2.
Non ens, an esse liceat? quomodo solvatur hoc sophisma, 302, 46.
Non entia; etiamsi actu non sint, actu erunt II, 566, 30 s.; igitur intelligibilia et desiderabilia esse possunt II, 566, 29; non vero moveri dicuntur II, 566, 27 s., 30; eorum nonnulla potentia sunt, idque quare II, 566, 31 s.; in iis eidem opponitur non idem, idque quare II, 577, 29 s.; non omnia in tempore sunt II, 304, 16 s.; quæ in tempore sunt vel præterita vel futura, vel simul futura et præterita sunt II, 304, 25 ss.; quæ non in tempore sunt aliter habere non possunt, eorumque contraria semper sunt II, 304, 17, 30; nec loqui, nec ambulare possunt II, 507, 18 s.; quod ex iis compositum est essentiæ participare non posse videtur II, 298, 51; ad ea quoque pertineret definitio, si definitio nomen declararet, 159, 1.
Non ens e quo fit generatio; v. *Subjectum generationis.*
Non ens per accidens; per accidens moveri, id est mutari potest, simpliciter vero haudquaquam II, 309, 15 ss., cf. II, 598, 10.
Non ens quod falsum est; nec ex eo fiunt entia, nec in id intereunt II, 631, 21 s.
Non ens secundum potentiam (κατ' ἐνέργειαν); ex eo fit generatio II, 631, 25; (κατὰ δύναμιν) moveri, id est mutari nequit II, 309, 13; II, 598, 7 ss.
Non ens secundum casus; totuplex est quod quotuplex categoriæ II, 631, 22 s.
Non ens secundum compositionem et divisionem; moveri, id est mutari nequit II, 309, 12 s.; II, 598, 7 s.
Non esse; qui id esse dicat, nemo est III, 680, 10; eo melius est esse II, 465, 32; non idem significat ac non esse aliquid, etiamsi parum differre videantur, 280, 6, 9; quidnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 23 s.; quæ possunt vel per certum quoddam tempus vel per infinitum possunt II, 388, 10 s.; ab eo ad esse transitus fit per affectum intermedium III, 415, 15 s.; inter id et esse medium tenere locum videtur somnus III, 415, 16 s.
Non esse (quod) licet; semper esse nequit II, 467, 7.
Non esse (quod) potest; ei licet non esse II, 571, 19.
Non esse in aliquo; non idem est quod totum non esse in aliquo II, 331, 11 s.
Non esse secundum verum et falsum; in rebus compositis est non compositum esse et plura esse II, 572, 47 s.; II, 573, 4 s.
Non factum; impossibile erit, si vera dicunt Megarici II, 566, 4 s.; argumenta de eo petuntur e contrariis locis ac argumenta de facto, 369, 36.
Non fieri; quidnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 24.
Non homo; non hocce significat II, 631, 12; nomen non est, 25, 15; 30, 35; vocatur nomen infinitum et quare, 25, 17; 30, 35.
Non idem; in non entibus eidem opponitur idque quare II, 577, 29 s.
Non manere; potius quam id, interdum pugnare malunt, interdum non pugnare, 378, 54.
Non musicum; musicum fieri potest II, 256, 38.
Non propter se ipsos (quæ faciunt); fiunt vel fortuito vel necessario, 333, 28; non sponte fiunt, 334, 37.
Non pulchrum; ex eo fit pulchrum II, 437, 17.
Non recte se habentia; si ex iis proficiscaris, difficile est bene dicere secundum Epicharmum II, 626, 32 ss.
Non rectum; quatenus revera sit II, 600, 12; non tale significat II, 631, 13.
Non scibile; quatenus scibile dici possit II, 541, 37.
Non secundum se; duobus modis dicitur II, 540, 46 ss.
Non semper (quod) esse potest; negatio est ejus quod semper esse potest II, 386, 45 s.; etiam non est II, 386, 52 s.
Non semper (quod) non est; interdum erit, interdum non erit II, 386, 51 s.
Non separabilia; ea si quis tanquam separabilia considerat, non mentitur, idque quare II, 614, 26 ss.
Non separata; revera exstant II, 614, 1 s.
Non sponte facta; vocentur sic quæ per inscientiam fiunt, sed quæ non insequitur pœnitentia aut ægritudo II, 25, 26, 32.
Non subjecta; nec contraria, nec contradictoria sunt II, 309, 2.
Non tricubitum; non tantum significat II, 631, 13 s.
Non unum; inæqualitas et (semper) eadem natura est II, 497, 52; id nonnulli æque ac unum numeri elementis accensent II, 497, 48 s.
Non valet; verbum non est, 25, 31; 30, 77; vocatur verbum infinitum, idque quare, 25, 34; 30, 38.
Non videre; quomodo æquivoce dicatur, 182, 23.
Non violentum; jucundum est, 335, 13.
Nondum quod est; esse potest II, 499, 34 s.
Norma; ei comparatur vir bonus II, 29, 20.
Normæ (γνώμονες, i. e. numeri impares); Pythagoreorum de iis doctrina II, 277, 8.
Norma plumbea; ea utuntur in Lesbia ædificatione II, 65, 13, non eadem manet, sed ad lapidum figuram inflectitur II, 65, 13.
Nos; in inferiori hemisphærio et a sinistro latere sumus II, 392, 8, a Pythagoreis vero a superiori parte et a dextro latere collocamur II, 392, 10, a superiori parte et a dextro latere secundæ conversionis sumus II, 392, 13; igitur ad initium hujus conversionis sumus II, 392, 16 s.; si semper mutemur, nec unquam iidem simus, mirandum est nobis non semper eadem videri II, 591, 19 ss.; idque forsan de eadem causa evenit de qua ægrotis II, 591, 21 ss.; si non mutemur, erit aliquod perstans II, 591, 28 s.
Nosce te ipsum; 372, 43; quomodo impugnanda six hæc sententia, 372, 51; Pythiæ dictum fr. 32, a.
νόσωσις vel νόσανσις · v. *Morbificatio.*
Nostra regio; homines eam incolentes minus plenum recipiunt incrementum, idque quare IV, 191, 48; in ea non semper fiunt dies alcedonii vocati III, 81, 47 s.
Nota (γνώμη); ea carere dicuntur post dentium jactum equus et mulus, antea vero eam habere III, 127, 53 s.
Notæ (γνώμονες, γνῶμαι); quosnam dentes asininos ita vocent III, 128, 39; si iis nondum amissis, non inita fuerit asina, postea nec marem admittit, nec concipit III, 128, 51 s.; si iis nondum amissis pepererit per totam vitam parere pergit III, 129, 3 s

Notæ albæ in unguibus manuum; has quidam vocant ἐραστάς, alii ψεύδη IV, 302, 38.

Notæ gratia (σημείου χάριν) III, 25, 2; III, 176, 28; III, 264, 23; III, 265, 28.

Nota; paucis nota sunt et tamen omnes oblectant, 464, 31.

Nota nobis; sæpe parum nota sunt II, 540, 23; sæpe parum aut nihil continent entis II, 540, 24; nihilo minus conari oportet ut eorum ope simpliciter nota cognoscamus II, 540, 24 ss.

Notabiles viri (καλοὶ κἀγαθοί); Lacedæmone a rerum novarum studio abstinent propter senatoriam dignitatem, 513, 21, v. *Nobiles*.

Nothus; id se esse negat aliquis apud poetam tragicum anonymum II, 231, 21; in multis civitatibus inter cives adsciscuntur, 526, 1; quo usque civitatis jure donandi sint in ultimo democratiæ genere, 594, 39, 42.

Notidanus; ad galeorum genus pertinet fr. 179, a.

Notienses; inter eos et Colophonios seditio erat, 568, 26.

Notio· v. Τί ἦν εἶναι.

Notio (λόγος); rei forma est III, 452, 51; eam definiendo enuntiat dialecticus III, 432, 50 s.; ejus signum nomen est II, 513, 27; in definitionem transit, *ibid.*; ea consistit causa finalis II, 272, 27; ab ea principium ducitur cum in arte tum in re naturali II, 272, 51; ab ea magis quam a materie pendet mensura magnitudinis et incrementi III, 449, 39; continet partes quasdam quæ tanquam materies sese habent II, 273, 8; ideoque forsan ei quoque inest necessitas II, 273, 4; causæ moventi inest III, 344, 41, eam continet medium ac mediocre, non vero extrema III, 238, 32 s.

Notiones (ἔννοιαι); veræ quas dormientes præter imagines habent insomniis accensendæ non sunt III, 512, 18 s.

Notiones (νοήσεις); eodem modo intellectu componuntur, quomodo capita cervicibus ab amore componi fingit Empedocles III, 468, 46 ss.

Notiora; per se differunt ab iis quæ nobis notiora sunt, 239, 3, 26; non eadem omnibus, 239, 40; iisdem alias alia, 239, 43; forsan simpliciter non quæ omnibus, sed quæ acri ingenio præditi sunt notiora, 239, 50; ex iis demonstrare debet qui rite ratiocinatur, 267, 38; ad ea transire oportet II, 540, 16 s.; a minus notis, dum discimus, ad ea fit transitus II, 540, 17 ss.; eorum motus facilius agnoscuntur II, 515, 38.

νοτίς· v. *Mador*.

Notitia; eam nonnisi sensu aut intellectu acquirimus III, 507, 2 ss.; mutuam fidem alit, 584, 32.

Notus; v. *Auster*.

Notus albus; v. *Leuconotus*.

Nova; dum sunt quædam delectant, postmodo non æque II, 120, 42; dicenda esse præcipit Theodorus, 398, 35; ea ut dicantur, quidnam fieri debeat, 398, 36.

Novalis; ei comparatur equa graviditatem et partum intermittens III, 128, 18.

Novem; numero corpora sunt quæ feruntur IV, 193, 46.

Novilunium; quid per id fiat animalium vocibus fr. 187, b; dici nequit per id febrienti non utilem esse aquam mulsam II, 536, 43 s.; eo appropinquante semper secundo flumine abibat Cleomenes quo tardius militibus stipendia solvere cogeretur, 650, 37.

Novimestres; v. *Fœtus novimestres*.

Novisse (εἰδέναι); duplici modo dicitur II, 203, 4.

Nox; ab antiquis poetis inter antiquissimos deos recensetur, nec tamen eam regnare censent II, 634, 40 s.; ex ea generant aliqui theologi II, 604, 21 s., cf. 41; II, 605, 1 s.; non fuit per infinitum tempus II, 604, 41; post diem venit II, 530, 42; II, 562, 37; III, 333, 19 s.; terræ umbra est III, 562, 28 s.; non rite definitur terræ umbra, 247, 14; per eas venti minus flant quam per dies idque quare III, 592, 26 s.; cur per æstum molestiores sint diebus IV, 242, 30 ss.; cur tepidiores sint in australi regione quam dies in regione septentrionali IV, 245, 37 s.; per plenilunia tepidiores sunt, idque quare III, 280, 17 s.; cur faveant auditui IV, 174, 28 ss.; IV, 180, 37 ss.; breviores ad profluvium ventris conferunt IV, 313, 50; cur per eas minore copia purgent medicamenta quam per dies IV, 314, 1 ss.; quomodo e die fit, sic ex animali fit cadaver, ex aqua acetum II, 562, 36 s; quærimus an sit, necne, 154, 11.

Nox et dies; quænam sint earum causa insitæ II, 602, 30 s.

Nox media; temporis quasi initium quoddam est IV, 282, 8 s.; cur per eam maxime serenitas obtineat IV, 194, 46 ss.; IV, 240, 19 ss.; cur frigidior sit IV, 242, 28 s.

Noxa; circa bona versatur II, 160, 4; privatione bonorum consistit II, 160, 35; ea consistit injustitia II, 160, 34; eam nemo sponte patitur II, 154, 11; eam patitur qui injuriam patitur II, 154, 12; ejus parvitatem ostendere debet defensor, ubi nec crimina negare, nec rei facinus legitimum esse probare possit, 451, 43; omnem se perpessurum esse, si male consuluerit, dicere debet juvenis concionari volens, 440, 50.

Nubes; vaporis in aquam concretio est III, 564, 27; III, 631, 29, 40 s.; non rite definitur aeris condensatio, 247, 25; in aere concrescunt III, 659, 16; tria ex iis descendunt corpora quæ frigori originem debent, pluvia, nix et grando III, 565, 34 s.; in iis solis, non in inferiori concrescit aqua ipsa ac grandinem efficit III, 565, 33 s., cf. 51 s.; III, 566, 2 s.; cito ex iis fit pluvia vel grando, ubi calidioribus diebus frigus undique a calore concluditur ac stipatur III, 567, 1 ss.; grandinem fieri putat Anaxagoras, ubi in locum nimis altum subvehuntur quo non deveniunt radii a terra reflexi III, 566, 24 s., cf. III, 567, 8 ss.; interdum grando decidit frequens ac valde magna ex ejusmodi quæ sive cum magno clangore sive absque eo prope terram præterlabuntur III, 566, 34 ss.; quæ cum clangore incedunt audientibus ac videntibus terrorem incutiunt III, 566, 35 s.; nos grandinem fieri dicimus quia in calidum descendit III, 567, 10 s.; si congeletur in nivem convertitur III, 565, 45 s.; in ea superest multum caloris qui vaporem sursum erexit III, 565, 49 ss.; si coactæ sint, pluet, 369, 34; si sint, pluere oportet, itemque vice versa II, 467, 38 s., cf. 50; earum locus non sufficeret, si omnia flumina ex aqua quæ jam prostaret, provenirent III, 570, 17 ss.; ex earum cavis venti oriuntur IV, 244, 43; earum accumulationes fiunt, ubi propter dispersionem in vastum spatium desinunt radii a terra reflexi III, 554, 39 ss.; prope terram eas consistere vetant radii ab ea reflexi III, 554, 38 s.; in superiori loco non consistunt quia ei non inest aer, sed quasi ignis (i. e. exhalatio) III, 555, 24 s.; forsan etiam propter conversionem circularem III, 555, 27 s.; extremæ densiores III, 596, 32 s.; spissioribus cælum densat Cæcias III, 590, 23 s.; rarioribus Africus, idque quare III, 590, 24; cur Cæcias solus eas ad se ducat IV, 243, 31 ss.; cur maximas agat Favonius IV, 247, 30 ss.; quæ valde densæ sunt nigræ apparent III, 643, 25 s.; e directo spectantibus coloris expertes videntur, in aqua vero virgarum plenæ sunt III, 608, 10 ss.; soli propiores candidæ, in aqua vero hæ eædem nubes iridos colores habere videntur III, 608, 30 ss.; varios efficiunt colores III, 646, 28; speculo comparantur in quo, si sol ex adverso fuerit, color solus nec figura apparet III, 603, 5 ss.; in iis apparent imagines hominibus vel centauris similes III, 511, 28 s.; imaginibus in iis apparentibus comparantur motus qui insomniis ansam dant, *ibid.*; iis visis quiescunt nec avolant grues III, 181, 24 s.

Nuclei; pyramidales idque quare IV, 43, 35 s.; cur iis careant myrta minora, palmulæ et uvæ minores IV, 219, 9 ss.; quæ iis carent minus dulces sunt, idque quare IV, 219, 15 s.; digitis elisi sursum sæpe feruntur licet pondus habeant III, 596, 39 ss.; eodem modo fulmina et procellæ deorsum feruntur III, 596, 36 ss.; item stellæ transcurrentes III, 557, 15 ss.

Nuclei pinei; fr. 165, a.

Nucleis carens (ἀπύρηνον); græce duplicem significationem habet III, 458, 16.

Nuditas; quidnam fr. 121, b; pedum cur rei venereæ non prosit IV, 137, 1 ss.

Nudum; privatio est affirmatione enuntiata II, 309, 33; II, 598, 27.

Nudum corpus; cur qui eo currunt lacriment IV, 145, 21; eo in sole ambulandum non est IV, 149, 27; nec nudo pectore IV, 149, 32.

Nudus; quare Bacchus repræsentetur IV, 294, 26 s.

Nugaces (ἀδολέσχαι); eos intemperantes non appellamus II, 36, 9.

Nugatio; quidnam sit, 227, 41; cur in disputationibus contentiosis non incidat, IV, 205, 13 ss.; ad eam ultimo loco adversarium adducere conantur sophistæ, 277, 48; quibusnam argumentationibus ad eam adversarios adducere studebant sophistæ, 290, 38; quænam spectent hujusmodi argumentationes, 290, 48; 291, 2; interdum eam efficere videntur, etiamsi non efficiant, idque quare, 291, 9; ad eam vitandam concedendum non est quæ ad aliquid dicuntur, si separatim per se prædicantur, quidquam significare, 305, 20; item in iis quæ prædicantur de iis ipsis per quæ declarantur, dicendum ea non idem significare seorsim et in oratione, 305, 31; item in iisdem non concedenda est dictio in casu recto, 305, 38.

Nulli; ei opponitur vel omni, vel alicui, 107, 44; 109, 7.

Numella (κύφων); ei Thebis Archiam et Heracleæ Eurytionem adulterii condemnatos affixerunt, 573, 13.

Numen (δαιμόνιον); nihil aliud est quam deus aut dei opus, 376, 49; opitulari putandum est iis quibus injuria fit, 355, 25; id perperam invidum esse censent poetæ II, 471, 15 ss.; totam naturam continet secundum antiquissimorum opinionem fabulæ forma traditam II, 608, 31; in omne sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 5; ei tribuunt affectum mulierum quo vento gravidæ fieri dicuntur III, 213, 21 s.; pro eo cur sternutamentum habeamus, non vero tussim neque gravedinem IV, 281, 11 s., v. *Divinum numen.*

Numinis afflatu perciti (οἱ ἐνθουσιάζοντες, ἐνθουσιαστικοί); sine ratione impulsum habent ad aliquid faciendum II, 173, 5; iis comparantur fortunati II, 173, 4; propter affectum fortes esse videntur II, 146, 16; iis convenit subphrygius (phrygius?) modus IV, 214, 1 ss.; unde eorum affectus oriatur IV, 267, 32 ss.; quinam ab iis melancholici fiant IV, 267, 31 ss.

Numerabile (ἀριθμητόν); vel numerus est, vel numerum habens II, 279, 13; II, 596, 31; sine eo qui numeret esse non potest II, 306, 22 s.

Numerare; quidnam IV, 47, 30; solus homo novit teste Platone IV, 270, 21; cur omnes ad decem usque soleant IV, 193, 32 ss.; ultra quattuor nequit gens quædam in Thracia IV, 194, 6 ss.; cur nequeant procul posita ebrii IV, 132, 2 ss.

Numeratio; semper fit una re quæ generis ejusdem est II, 306, 49; non fit si quis infinita sigillatim cogitatione tangit IV, 48, 39 s.; nonnisi interposita quiete absolvitur IV, 48, 45; an addendo fiat, an secundum partes dubitant Platonici II, 621, 34 s., cf. 27 ss.; revera utroque modo fit II, 621, 36; perperam tamen huic differentiæ superstruunt Platonici discrimen inter numeros ideales et mathematicos II, 621, 36 s.

Numerus (*aliorum de eo opiniones*); ejus elementa par et impar habuerunt Pythagorei II, 475, 42 ss.; eum ex uno censent iidem II, 475, 45 s.; eum nonnulli ex uno et non uno, id est materie factum esse censent II, 497, 48 ss.; II, 586, 46 s.; eum alii numero superstruunt ex uno et multitudine deducentes II, 625, 52 s.; secundum Platonem e nullo alio fieri potest nisi ex uno et indeterminata dyade II, 618, 49 ss., II, 619, 43; II, 621, 50; II, 633, 53 s.; dyade anterior est, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 24 s.; II, 615, 50; dyade universalior est II, 629, 7; nihilominus eo prius ex elementis dyadem construunt (Platonici) II, 629, 6 ss.; facile constat eum revera esse, si ea recipias quæ idearum assertoribus placent II, 632, 21; non vero si placita eorum qui solum numerum mathematicum agnoscunt ideas rejicientes II, 632, 26; tunc causa non videtur esse II, 632, 32 s.; ideoque reliquis rebus inutilis esse videtur II, 632, 30 s.; unusquisque secundum idearum assertores idea aliqua est II, 632, 24; non interit, nec secundum idearum assertores II, 636, 16 s.; eo anterius erit πρός τι, si vera sint argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 615, 50 s.; eo sublato nihil esse eoque omnia definiri arbitrantur quidam II, 521, 44 s.; ideoque eum substantiam esse censent II, 521, 44.

Numerus; est sensibile commune III, 452, 26 s.; III, 462, 11, 34; III, 477, 14; continui absentia percipitur III, 462, 14; est quantum discretum et quare, 6, 45, 48, cf. II, 525, 25; omnis quantum aliquid significat II, 632, 16 s.; eo plus et minus dijudicamus II, 301, 6 s.; eo omnia finiuntur, 393, 22; omnis omni magnitudinis numero major est IV, 200, 21 s.; sine eo qui numerat esse nequit II, 306, 24; constat ex partibus non habentibus inter se invicem positionem, 7, 34; ordinem quendam habet, 7, 43; ejus genus videtur esse divisibile et quare, 218, 33; ultra ejus genus extenditur ὄν, sed non impar, 164, 34 ss.; eum esse non æque manifestum est ac calidum et frigidum, 131, 3; per se esse nequit II, 278, 36; II, 596, 12; magis ac minus non recipit, 9, 6; quantulumcunque ei addatur vel dematur non amplius idem est II, 561, 7 ss.; igitur magis et minus non habet II, 561, 19 s.; oportetque aliquid esse quod eum unum efficiat, etiamsi hoc lateat II, 561, 12 ss.; nec cumulo similis est II, 561, 13 s.; itaque aliquatenus substantia est II, 561, 3; ei aliquatenus similis est definitio II, 561, 4 ss.; minor ad eandem speciem pertinet ac major II, 340, 54; ubique idem et unus earum rerum quæ æquales et simul sunt II, 306, 47; idem dicitur canum ac ovium, si ambo decem sunt II, 307, 20; item equorum et hominum II, 302, 34 s.; circa unum numero quatenus vera vel falsa dici possint II, 573, 32 ss.; indivisibilium numerus est II, 625, 53 s.; II, 626, 12, aliquatenus inæqualibus partibus constat II, 531, 48; causa cur unum sit est causa movens quæ potentiam et actum unificat II, 562, 42; II, 563, 17, 41; in eo dicuntur esse res quæ ejus pars aut affectus sunt, aut quarum numerus est II, 303, 19, cf. II, 304, 5 ss.; quomodo in eo, sic in tempore sunt res II, 303, 25, 37; eo circumdantur res quæ in eo sunt II, 303, 26; in eo monas ac par et impar sunt quia aliquid sunt quod ad eum pertinet II, 303, 23 ss.; omnis commensurabilis est II, 526, 47 ss.; entium substantia non est II, 576, 28 ss.; in omnibus categoriis excepta substantiæ quorundam numerus est II, 576, 28 ss.; igitur et in substantiæ categoria II, 576, 31; sive unum substantia sit, sive non sit, fieri nequit ut substantia sit, idque quare II, 497, 28 ss., cf. 17 ss.; II, 586, 48 ss.; constat eum ens per se non esse refutatis omnibus omnium qui ita censuerunt opinionibus II, 622, 46 ss.; si materiem haberet (utpote ex elementis compositus) liceret ei non esse (nec æternum esse) II, 630, 28 s.; materies est, non forma II, 630, 30 s.; nec causa efficiens, nec materialis, nec formalis est, sive monadicus sit, sive alius II, 636, 36 ss.; nec causa finalis II, 636, 39; quæritur qua re constet bonitas quam rebus impertit II, 636, 40 ss.; non solum eo definiri nequit anima, sed ne accidens quidem animæ esse potest III, 441, 16 s.; non unice pertinet ad rem cujus numerus est II, 302, 12 s.; si primus exstet et secundus, triadi non inerit dyas ab ipsa dyade nullo discrimine distinguenda II, 621, 21 s.

Numerus (*quomodo ad unum et multitudinem se habeat*); uno plura est et quanta nonnulla II, 283, 31 s.; ejus principium unum est II, 520, 15; II, 574, 35 s.; omni prior ejusque principium est monas, 239, 9; monades sunt II, 497, 18 s.; ejus mensura et principium unum est II, 527, 4; multitudo est finita II, 525, 29 s.; multitudo est uno mensurabilis II, 581, 9.; igitur ejus genus est multitudo II, 581, 9; multitudo mensurata et mensura multitudinis est II, 629, 26 s.; eum numerabili metimur II, 302, 44; uno unusquisque mensuratur II, 580, 44; igitur multa dicitur, quatenus hæc opponuntur uni, non quatenus paucis II, 580, 43 s.; ejus mensura accuratissima est II, 574, 49 s.; monadum multitudo est II, 575, 28; ejus principium monas, 185, 54, cf. 50; quatenus ei opponatur unum II, 581, 10 ss.; inter eum et nihil nulla est ratio II, 295, 34; marcescens in unitatem relabitur IV, 177, 50; si quis ab eo abstulerit numerum aut unitatem, restat alius numerus III, 440, 28 ss.; ei potentia, non actu insunt monades, si numerus non tanquam acervus sit II, 624, 22 ss.; eo interdum mensuratur quantitas II, 574, 32; non constat quomodo æque ac is ex uno et non uno fieri possit magnitudo II, 497, 50 s.; probatur unum non esse II, 484, 5 ss.; si unum sit atque hoc unum principium, vox *unum* non vulgari sensu est intelligenda II, 484, 13 s.; aliquarum rerum semper monadicus est, e. gr. igneus aut terrenus II, 636, 32 s.; secundum quosdam monadum compositio est II, 553, 51 ss.; II, 561, 4; igitur ei actu inesse non possunt monades II, 553, 51.

Numerus (*de ejus affectibus*); ei quatenus numerus est, quidam proprii affectus insunt, idque quinam II, 502, 5; ejus affectus sunt idem et simile et æquale II, 527, 2 s.; de eo prædicatur par et impar, 18, 7; ejus differentiæ par et impar, 210, 37; ejus affectus et accidentia magis quam subjecta sunt multum et paucum II, 629, 39 ss.; item par et impar II, 629, 42; ei inest impar, 144, 5; in imparis λόγῳ inest, 144, 6; ejus differentia, non species impar, 209, 6, 32; erit qui nec par, nec impar sit, si inter contradictoria exstet medium II, 513, 12; id quod fieri non posse ex definitione patet II, 513, 13; æqualis ab æquali differret, si monades quantitate inter se differrent II, 621, 42 s.; ejus affectus per se est infinitum II, 278, 37; II, 596, 12; quidnam forsan ejus impari respondeat in longitudine, in latitudine et in colore II, 637, 53 s.; sine ejus notione definiri nequit impar II, 542, 28 ss.; dubitari potest an exstet par primus, necne II, 573, 31 s.; quodcunque est necessario par vel impar est, 125, 38; III, 679, 11 s.; ei per se insunt impar, par, primum, compositum, æquilaterum et altera parte longius, 125, 16; in eo proportio invertitur, 126, 26; cogitando infinitus esse videtur II, 278, 4; omnis, modo infinitus non sit, finitas habet divisiones IV, 48, 23; infinitus separatus non exstat II, 279, 12; II, 594, 30 s.; a motu separari potest II, 262, 49; duplex est, vel numerabile et id quod numeratur, vel id quo numeramus II, 301, 8 ss., cf. II, 306, 24 s.; uterque alius atque alius est II, 301, 12; nullus unquam mutilus est II, 531, 45; si exstet aliquis qui semper paucum est, alius erit qui semper multum II, 630, 14 ss.; omnis dicitur, non vero totus, nisi per translationem II, 531, 36 s., 39; constat eum separabilem non esse refutatis omnibus omnium qui contrarium censent placitis II, 622, 25 ss.; simpliciter minimus binarius est II, 302, 16, cf. 18, 21.

Numeri (*aliorum de iis opiniones*); aliquatenus iis entia assimilant atque ex iis omnia entia componunt Leucippus et Democritus, etiamsi id dilucide non dicant II, 416, 47; ad eos omnia referunt nonnulli, idque quare II, 550, 24; eos tanquam rerum principia considerarunt Pythagorei, idque quare et quomodo II, 475, 13 ss., cf. 41 s.; II, 477, 12 s., 43; II, 478, 6, 10; in iis harmoniarum affectus invenerunt iidem II, 475, 21 s.; in iis primum et inane eorumque naturam distinguit secundum Pythagoreos II, 293, 8 s.; ad eos referebant Pythagorei notionem rerum quarum definitiones faciebant II, 615, 16 s.; eorum imitatione entia esse asserunt Pythagorei II, 477, 43 s.; eos, Pythagoreos secutus, ceteris rebus substantiæ causam esse censuit Plato II, 478, 6; a rebus sensibilibus sejuncti sunt secundum eundem II, 478, 9; II, 618, 8; iis ideas et principia assimilat Plato idque quibusnam III, 434, 38 ss.; (secundum Platonicos) e magno et parvo fiunt II, 622, 51 s.; eos e multo et pauco generant idearum assertores II, 631, 46; eorum ideam non esse statuerunt idearum auctores II, 4, 18; exceptis primis secundum Platonem aptissime e dyade tanquam ex effigie quadam generantur II, 478, 16 ss.; eos perperam primas substantias et separabiles et ideas esse censent idearum assertores II, 635, 32 s.; reliqui post dyadem primam fiunt (secundum Platonicos) II, 619, 7; cur in loco non sint, rogare oportet Platonem II, 287, 17 ss.; usque ad denarium eos recipit Plato II, 282, 36; eos monadicos statuunt omnes qui unum rerum elementum ac principium esse censent, exceptis Pythagoreis II, 618, 26 ss., cf. 14 s.; eos ex uno et alia quadam re construunt omnes qui unam substantiam et principium et rerum elementum esse statuunt II, 618, 1 s., cf. 50; eos præter res sensibiles exstare putant II, 626, 45; eorum elementa entium principia et elementa esse censent II, 626, 46 s.; eorum principium esse censent ipsum unum qui numeros entium prima esse arbitrantur, ideas vero omnino esse negant II, 622, 11; id quod fieri nequit si solus mathematicus sit numerus II, 622, 15 ss.; eos interdum innumeros esse dicunt, interdum non ultra decadem provehunt idearum assertores II, 606, 28 ss.; quare tot numero sint, de ea quæstione nihil quod mentione dignum sit, cum diligentia demonstrativa dicunt II, 606, 30 ss.; qui ideales et mathematicos eosdem esse censent omnium pessime censent, idque quare II, 622, 27 ss.; discrimen inter mathematicos et ideales ridicule differentia inter numerationem quæ addendo fit et quæ secundum partes innituntur (Platonici) II, 321, 36 s.; eos non contemplandi gratia generant (Platonici) II, 634, 25 s.; circa eos Platonicorum dissensiones ostendunt opiniones quas de iis protulerunt, veras non esse II, 626, 15 ss.; iis posterius qualitatem quam quantitatem inesse aiunt (Platonici) II, 621, 48 s.; quomodo ex uno et multitudine fieri possint, non demonstrarunt qui ita censent II, 625, 34 s.; eorum principia elementa vocant (Platonici) II, 628, 43; non recte eorum elementa exponunt iidem II, 628, 43 s.; secundum nonnullos e magno et parvo eos construit unius substantia II, 628, 37 s.; secundum aliquem e multitudine eadem II, 628, 38; igitur eorum principium materiale habetur magnum et parvum, formale vero unum II, 628, 46; in iis construendis alii magno et parvo substituunt multum et paucum, idque quare II, 628, 47 s.; alii excedens et excessum, idque quare II, 628, 48 s.; eorum elementa demonstrationibus dialecticis (λογικαῖς) probare conantur II, 629, 3; eos separabiles esse censent qui solum mathematicum numerum agnoscunt II, 633, 7 s.; non determinarunt eorum patroni an tanquam termini substantiarum et essentiæ causæ sint II, 636, 20 ss.; an tanquam proportiones II, 636, 26 s.; an quomodo eos disponebat Eurytus II, 636, 22 ss.; affectuum eorum rationem reddere non potuerunt idealium numerorum assertores II, 625, 11 s.; eos non separant Pythagorei II, 276, 52; eos non separabiles habent Pythagorei II, 622, 36 s.; eos separabiles habet Plato II, 622, 22 s.; eos separabiles esse censent idealium numerorum assertores II, 621, 20; II, 632, 43; eos specie inter se differre censent nonnulli (Platonici) II, 617, 24 s.; quotnam et quasnam de iis opiniones proferre potuissent qui eos substantias et rerum causas esse censent II, 617, 22 ss.; quotnam et quasnam revera protulerint II, 617, 52 ss., cf. II, 618, 30 ss.; eos ex ente et non ente (i. e. ex uno et indeterminata dyade) generant idearum assertores II, 631, 29 s.; eos posteriores (Pythagorei et Platonici) entium principia habuerunt II, 498, 21; iis entia assimilarunt Pythagorei, idque quare II, 632, 41 ss.; ex iis entia construxerunt iidem II, 632, 44, cf. II, 633, 2; admodum inepte affirmant idearum sectatores, eos unum appetere II, 191, 7, 9; iis bonum competere putant iidem, quia unum idea boni est II, 191, 1; eorum causa justitiam et sanitatem bonum esse perhibent iidem II, 190, 53; secundum eos nonnulli figuris tribuunt ordinem, idque quomodo ratione maxime probabili fit II, 393, 43 ss.; eorum principia ab animæ et magnitudinum principiis distinguit Speusippus II, 539, 10 s.; eorum naturam eandem esse atque idearum censent nonnulli (Platonici) II, 539, 12 s.; nullos alios agnoscunt Pythagorei quam e quibus cælum constat II, 481, 38 s.; certos quosdam numeros opinioni et tempori et injustitiæ et judicio et mixtioni assignant iidem II, 481, 39 ss.; item Plato II, 481, 49; nihilominus eorum quæ in cælo sunt et fiunt et nunc et olim numeros et eorum affectus causas esse putant Pythagorei II, 481, 38 ss.; item Plato II, 481, 49; sed Plato sensibiles ab intelligibilibus distinxit II, 481, 50.

Numeri (*quidnam sint etc.*); genus subjectum arithmeticæ, 128, 44; 130, 36; 152, 3; circa eos versatur mathematica II, 613, 52; quomodo eos spectet mathematicus II, 588, 42; quomodo philosophus II, 588, 43 ss.; eorum nomina derivata sunt II, 283, 34; in iis non exstat genus præter species II, 494, 6; in iis prius et posterius est, *ibid.*; postea dicetur quatenus magnitudines esse possint, 128, 44; probatur unum eorum principium formale esse non posse II, 629, 16 ss.; probatur magnum et parvum vel multum et paucum eorum principium materiale esse non posse II, 629, 37 ss.; uniuscujusque essentia id est quod semel est II, 526, 11; quæritur an substantiæ sint, necne II, 489, 52 ss.; II, 498, 1 ss.; item an a sensibilibus separati sint, vel iis insint II, 489, 54; probantur substantiæ non esse II, 484, 12; quæstio an entium principia sint, affinis est quæstioni, an sint et quomodo sint II, 611, 28 ss.; eorum principia non eadem sunt ac planorum III, 431, 23 s.; an rerum sensibilium altera substantia vel materies sint, quærendum est II, 551, 8 ss.; ipsi rebus sensibilibus non insunt, sed eorum affectus II, 633, 11, cf. II, 632, 42; eorum mensura monas, non numerus, idque quare II, 574, 50; II, 575, 25 ss.; vix perspicitur quomodo tanquam unum cogitari possint II, 586, 49 ss.; definitione priores sunt II, 312, 12; nemo dicere valet quidnam ex iis unum faciat II, 610, 49 s.; facit autem causa movens II, 610, 51; probantur e numeris, non e numerabilibus fieri II, 483, 46 ss.; quæritur quando eorum generatio æque celer sit habenda II, 340, 53; apud eos nomine caret cum quod speciei commune est, tum id quo singulorum generationes a se invicem differunt, prouti majus vel minus est II, 340, 54 ss.; necessario additione fiunt II, 619, 38 ss.; qui eos ex elementis fieri perhibent, dicere debuissent, quomodo ex iis fiant II, 635, 47 ss.; probantur non mixtione fieri ex elementis II, 635, 50 ss.; nec compositione II, 636, 1 ss.; nec tanquam insitis II, 636, 5 ss.; nec tanquam e semine II, 636, 8; nec tanquam e contrariis II, 636, 9 ss.; in ultimis eorum speciebus non est prius et posterius II, 494, 11 s.; ex iis deduci non posse videntur affectus II, 636, 28 s.; probantur causa formalis esse non posse II, 636, 29 ss.; si eorum omnes res participes sint, multæ eædem erunt, quibus nempe idem vel ejusdem speciei numerus est II, 636, 51 s.; II, 637, 8 ss.; si exstent, nullius causa esse possunt, saltem non motus II, 610, 40 ss.; quæritur an ideo rerum causa sint iisque bonitatem impertiant, quia inter numeros cuique rei proprios nonnulli necessario quadrati, vel cubi, vel æquales, vel duplices sunt II, 637, 1 ss.; ideo rerum causa habentur, quia multi eorum affectus rebus sensibilibus inesse videntur II, 637, 13; virtutes quæ de iis prædicantur si recte perpendantur, evanescere videntur II, 637, 39 s.; probant tamen eædem numeris bonum inesse nonnullasque eorum facultates ad bonorum seriem pertinere II, 637, 44 s.; nullo modo eorum quæ determinavimus causæ sunt II, 637, 43 s.; nullos alios generare posse videntur magnum et parvum, nisi qui ab uno duplicantur II, 634, 5 ss.; si non sint, nihilominus erunt magnitudines II, 633, 26 s.; igitur nihil ad eas conferunt II, 633, 25; sincerius malum participabunt quam magnitudines, si principium uni contrarium malum sit II, 635, 23 s.; si eorum proportiones sunt res hujus regionis, etiam ideæ hujusmodi proportiones, non numeri ipsi erunt II, 483, 37 ss.; ideis assimilandi non sunt II, 638, 3 s.; in iis e rebus partium expertibus fit procreatio et est quiddam unde numerus sumat originem IV, 48, 22 s.; eos in figuras disponere solent II, 636, 24.

Numeri (*eorum qualitates et affectus*); quidnam sit eorum qualitas II, 526, 7 ss.; eorum qualitas tanquam substantiæ differentia considerari potest II, 526, 20 ss.; de iis et seorsum et conjunctim prædicantur multum et paucum II, 630, 12 ss.; iis non inest tactus, sed deinceps II, 312, 12 s.; II, 624, 44 s.; ponere licet eos a rebus separabiles esse II, 617, 46; ponere licet eos inseparabiles esse, ita ut ex insitis iis fiant res sensibiles II, 617, 47 ss.; item alios separabiles esse, alios inseparabiles II, 617, 49 s.; si separabiles sint, oriuntur difficultates II, 626, 14; non quatenus ii sunt ens et unum, eorum affectus sunt idem et diversum et reliqua hujusmodi II, 501, 54; quinam compositi vocentur II, 526, 8 ss.; necessario aut æquales aut inæquales sunt, idque inprimis monadici II, 621, 2 ss.; igitur si nec majores, nec minores sunt æquales sunt II, 621, 4 s.; æquales et discrimine carentes eosdem esse censemus II, 621, 5 s.; impares quomodo generentur II, 623, 17 s.; quomodo ex unitate duplicati II, 623, 18 s.; quomodo reliqui pares II, 623, 20; fieri potest ut alios falso pares esse putemus, alios non II, 573, 32; quot modis in iis obtineat relatio II, 526, 39 ss.; in eorum genere negatio contrarium inducit II, 513, 10 ss.; si inter se differant, vel quantitate vel qualitate differre debent II, 621, 39 s.; quatenus numeri sunt, quantitate different II, 621, 41 s.; necessario priores ac posteriores erunt, si monades inter se differant II, 620, 41.

Numeri continui; nec causa movens, nec causa formalis esse possunt II, 610, 43 s.

Numeri ideales; non constat an ideæ sint, nec quænam sit eorum ratio II, 633, 35; nihil ad entia conferunt II, 633, 36; in eos nullum quadrat theorema, nisi turbare velis rem mathematicam II, 633, 38 s.; ex elementis compositi sunt III, 434, 41; eorum consideratio pertinet ad philosophiam primam II, 634, 17 s.; probatur nec infinitus nec finitus esse posse II, 623, 12 ss.; separabilis est II, 623, 13; iis competit prius et posterius II, 618, 7; harmoniarum causa non sunt idque quare II, 638, 1 s.; specie æquales a se invicem differunt III, 638, 2; fieri nequit e monadibus omnino incomparabilibus II, 619, 5 s., cf. 7, 36; de iis Platonis placita refutantur II, 483, 33 ss.; eos tanquam distinctos a mathematicis agnoscunt (Platonici) utrosque separabiles esse censentes II, 618, 6 s.; quæ ad eum demonstrandum afferuntur nec necessaria sunt, nec fieri possunt II, 632, 39 s.; eatenus igitur non exstare videtur II, 632, 40 s.; quare eum rejecerint qui mathematicum solum esse statuunt II, 626, 19 ss.; eos mathematicis assimilant nonnulli (Platonici) idque quare II, 618, 18 s.; II, 626, 21 ss.; qui eos mathematicis assimilant revera mathematicum tollunt, idque quomodo et quare II, 626, 25 s.; eos non ultra decadem provehunt (Platonici) nonnulli II, 623, 26 s., 29, 40 s.; dicendum esset cur non ultra eam provehantur II, 623, 25; ex iis deducere conantur (Platonici) vacuum, proportionem, impar, cetera II, 623, 47 ss.; item magnitudines II, 623, 54; quænam ex eorum principiis deducant iidem II, 623, 50 ss.; unicum tantummodo agnoscit quidam (Platonicus) II, 618, 17 s.

Numerus arithmeticus; monadicus est II, 622, 43 s.

Numerus infinitus; nec par, nec impar est II, 623, 15 s.; alicujus idea erit, si numeri ideæ sunt II, 623, 21 s.; omnium consensu fieri nequit ut numeretur II, 360, 2; non exstabit, si negetur esse infinitum II, 281, 26; ejus infinitum quomodo differat a magnitudinis infinito II, 283, 25; quod ad detractionem non est infinitus, idque quare II, 282, 34; II, 283, 25, 30; quod ad adjectionem infinitus est, idque quare II, 283, 26, 35; potentia infinitus est, non actu II, 283, 36; separari nequit a bipartita divisione II, 283, 38; ejus infinitas non manet, sed gignitur II, 283, 39.

Numerus minimus; aliquatenus exstat, aliquatenus non II, 302, 17.

Numerus quo numeramus; nec celer, nec tardus est II, 302, 26 s.

Numerus impar; nonnisi ex additione definiri potest, etsi minus manifestum sit II, 542, 32 s.; quare eum nugationem perhibeant sophistæ, 291, 5.

Numeri quadrantales (κυϐικοί); ex iis universum constare Pythagoreis placet IV, 194, 1 ss.

Numeri cælesti; de eorum ordine Pythagoreorum opiniones fr. 74, b.

Numeri harmonici; secundum eos, teste Platone, partita est anima, idque quare III, 437, 26 ss.

Numerus denarius; utrum perfectus IV, 193, 41 s.; an principium IV, 193, 44 s., v. *Decas*.

Numerus qui numeratur; ratione prioris et posterioris semper alius est II, 302, 32.

Numerus cui animam assimilant; necessario aliquo moveri debebit, idque quare III, 440, 37 s.; idque non monas, sed anima erit, idque quare III, 440, 38 ss.; probatur fieri non posse ut aliorum punctorum numerus sit quam quibus constat corpus III, 440, 43 ss.; III, 441, 6 s.; nec ut numerus horum punctorum III, 440, 48 ss.; III, 441, 6 ss.

Numerus mathematicus; nonnulli ejus principium et elementum esse censent unum idque quare II, 635, 8 ss.; eum solum agnoscunt nonnulli (i. e. Platonici) II, 618, 9 ss., 18 s., II, 632, 26 s.; cf. II, 626, 18 ss.; item Pythagorei II, 618, 11 s.; eum inter numerum idealem et res sensibiles intermedium faciunt qui utramque numeri speciem agnoscunt II, 633, 46 s.; eum revera sustulerunt qui ei idealem numerum assimilarunt II, 626, 25 s.; non ex eodem magno et parvo fieri potest ac numerus idealis II, 633, 47 ss.; probatur nec ex alio magno et parvo fieri posse II, 633, 49 ss.; igitur quomodo et a quonam sit, nec dicunt, nec dicere valent qui utramque numeri speciem agnoscunt II, 633, 45 s.; qui ei primo deinceps alias omnes substantias adnectunt, universi substantiam malæ tragœdiæ similem faciunt, idque quare II, 610, 52 ss., cf. II, 539, 8 ss.; II, 633, 29; item multa principia faciunt II, 611, 12; magnitudines facit secundum idearum assertores II, 633, 49 s., cf. 31 ss; si placita recipias eorum qui eum solum agnoscunt, non constat, quomodo numerus revera sit II, 632, 26 ss., cf. 46 ss.; omnino esse nequit ut idem sit qui idealis II, 622, 30 ss.; ejus monades a se invicem non differunt, sed comparabiles erunt II, 617, 28 ss.; II, 619, 4; alioquin in eum non quadrarent quæ de eo demonstrantur II, 619, 4 s.; solus erit si omnes monades comparabiles sint II, 618, 40 s.; fieri nequit e monadibus omnino incomparabilibus II, 619, 1 ss., cf. 36; si solus exstet, numerorum principium esse nequit unum II, 622, 15 ss.; ex eo composita esse nequeunt corpora II, 622, 38 s., cf. 44 s.

Numeri mathematici; eorum erunt innumera genus, si res mathematicæ a rebus sensibilibus separatæ exstent II, 612, 31 ss.; inter se similes sunt et infiniti discrimine carentes II, 618, 46.

Numerorum idealium assertores; simul e notionibus universalibus et e rebus mathematicis unum venabantur II, 624, 26 ss.; igitur id simul et materiale et formale faciunt II, 624, 20 ss., 28 ss.; unum principium esse dicunt quia indivisibile est II, 624, 14 s.; e minimo igitur entia composuerunt II, 624, 30; dyadem prius quam monadem generant II, 624, 41; eorum de rebus geometricis variæ opiniones exponuntur et refutantur II, 624, 51 ss.; unius principium alii aliter ponunt II, 625, 3 s.; unum et numeros separabiles esse censent II, 625, 20 s.; iisdem difficultatibus obnoxii sunt qui e puncto et materie qualis multitudinem ac qui ex uno et indeterminata dyade generant II, 625, 35 ss.; quomodo inter se differant II, 625, 37 ss.; numerum parem e magno et parvo æquatis generant II, 634, 20 ss.; numeri imparis generationem non tradiderunt II, 634, 19; igitur manifesto putasse videntur imparem e pari generari II, 634, 19 s.; iis necessario inæqualitas æquatione prior est II, 634, 22 s.; igitur non contemplandi gratia numeros generant II, 634, 25 s.

Numerum mathematicum qui solum agnoscunt; quibus argumentis placita sua defendant II, 632, 48 s.; II, 633, 6 ss.; numeros separabiles habent atque revera esse censent II, 633, 7 s.; item magnitudines mathematicas II, 633, 8; eorum argumenta vera sunt atque animæ adblandiuntur II, 633, 6 ss.; iis exponendum est cur numerorum affectus rebus sensibilibus insint, ipsi vero numeri non II, 633, 10 ss.

Numerum et mathematicum et idealem qui agnoscunt; quibusnam difficultatibus implicentur II, 633, 43 ss.; numerum mathematicum inter idealem et res sensibiles intermedium esse censent II, 633, 46 s.

Numeros et mathematicas res entium prima qui esse censent, ideas vero omnino esse negant; unum ipsum numerorum principium esse censent II, 622, 8 ss.; unum quid unorum principium esse dicunt II, 622, 12 s.; eorum opiniones refutantur II, 622, 12 ss.; eorum opinionibus præferenda videntur Platonis de numeris placita II, 622, 20 s.

Numeros qui substantias et rerum causas esse censent; omnes unum principium et substantiam et omnium rerum elementum esse statuunt II, 617, 52 s.; II, 618, 28 s.; omnes ex uno et alia quadam re numerum construunt II, 618, 1 s., cf. 50; omnes exceptis Pythagoreis monadicos esse statuunt numeros II, 618, 26 ss., cf. 14 s.; nonnulli eorum numeros mathematicos ab idealibus distinguunt utrosque separabiles esse censentes II, 618, 6 ss.; alii solos mathematicos agnoscunt eosque separabiles II, 618, 9 ss., 18 s.; II, 626, 18 ss.; omnes quas protulerunt opiniones impossibiles sunt, sed forsan aliæ minus, aliæ magis II, 618, 32 s., cf. II, 626, 29 ss.

Numerus (ῥυθμός); res naturalis est, 459, 26; fidelissimam affectuum moralium continet imitationem, 629, 48; cur moribus similes sint IV, 209, 29 ss.; ejus utilitas in artibus imitationem colentibus, 457, 16; eo utuntur tibiarum, cithararum et fistularum artes, 457, 17, 20; item saltatio, 457, 12; item tragœdia, comœdia, ac dithyramborum nomorumque poesis, 458, 6; inter eos et concentus (tropos) intercedit quædam cognatio, 630, 27, 38; alii potius statarios habent mores, alii potius mobiles, 630, 28; eorum qui mobiliores sunt, alii importunos habent motus, alii liberaliores, 630, 30; causa formalis harmoniæ diapason est II, 264, 15; II, 265, 7; II, 515, 5 s., 50 s.; cur eo omnes oblectemur IV, 211, 1 s.; quamobrem eum servent potius multi canentes quam pauci IV, 208, 32 ss.; IV, 213, 20 ss.; in eo peccantes facilius deprehendentur si in graviori peccant, idque quare IV, 208, 27 ss.; quantum sufficit, ut pulchris delectentur, musicam docendi sunt pueri, 631, 28; quæritur, an omnibus educationis gratia utendum sit, 632, 28, cf. 631, 9; quæritur an præter eos et concentus etiam cantilenarum ratio habenda sit apud eos qui educationis gratia musicam exercent, 632, 30; non latere debet, quamnam vim habent ad educandum, 632, 33; de iis bene disseruerunt cum musici hodierni quidam, tum philosophi musicæ periti, 632, 35.

Numerus nominum; animadvertendus est, ut vere Græca sit oratio, 391, 23; in oratione esse debet, idque quinam fr. 126, a.

Numerus respirationis; cur apud omnes fiat qui non concitate currunt IV, 146, 13, 16, 20.

Nummi (νόμισμα); omnium rerum mensura sunt II, 58, 23; II, 59, 2, 9; II, 104, 11; inde nomen petierunt quod non natura, sed lege exstant II, 58, 34; II, 59, 8; indigentiæ vicarium auxilium sunt hominum conventu factum II, 58, 33; eos mutare ac immutare penes nos est II, 58, 35; futuræ permutationis pignus sunt II, 58, 51; quomodo fieret permutatio, antequam exstarent II, 59, 13; non semper æquum valent, verumtamen stabiliores esse solent II, 58, 53; eos diis tribuere ridiculum esset II, 126, 14; eos quisque æstimat cum notissimo sibi comparans III, 8, 15, ss.; si alter socius totidem contulerit quot alter, secundum æqualitatem fit distributio II, 321, 38; sin vero non totidem, pro portione II, 231, 40; quænam fuerit eorum origo, 490, 41; eos olim ex argento vel ferro conficiebant, 490, 47; primo pondere tantummodo ac magnitudine definiebantur, 490, 49; postremo iis signum impressum est, idque quare, 490, 50; quantitatis nota signum est iis impressum, 490, 51; elementum et terminus permutationis sunt, 491, 23, permutationis causa facti sunt, 492, 37; II, 58, 22; iis excogitatis altera species artis pecuniariæ, i. e. cauponaria orta est, 490, 53; circa eos inprimis versari videtur ars pecuniaria, 491, 4; item cauponaria, 491, 23; eorum copia sæpe constare putant divitias, 491, 8; interdum nugæ esse videntur et nonnisi lege valere, idque quomodo, 491, 10; iis dives sæpe egebit cibo necessario, 491, 13; ejus copiam in infinitum augent qui rei pecuniariæ student, 491, 36; rei familiaris tuendæ quidam id officium esse putant, ut eorum copiam per totam vitam servent vel augeant, idque quare, 491, 42; eorum cura pertinet ad administrationem regiam, 639, 22; considerandum est quando pretiosi et quando viles cudendi sint, 639, 24; item utrum ipsi solvendi sint an res quæ iis emi solent, 639, 29; eos qui adulterat levius peccat quam qui amicitiam simulat II, 106, 36; interdum propter eorum abundantiam census qui antea sufficiebat nimis exiguus evadit, 576, 23; de eorum possessione nihil præcepit Phaleas Chalcedonius, 507, 52; quomodo iis adulterandis pecuniam sibi compararit Hippias Atheniensis, 641, 17; qua occasione, regnante Hippia, novo signo cuderint, 641, 19; quomodo eos nolentibus eripuerit Æolidos cujusdam oppidi incolis Charidemus Orita, 648, 14; eorum permutandorum jus unico tantum argentario concesserunt Byzantii, idque qua lege, 640, 50; quales cusi sint apud Cyrenæos fr. 268, b; item apud Tarentinos fr. 290, b, v. *Pecunia*.

Nummus æneus; eo cuso, quomodo impedierit Timotheus Atheniensis, ne ægre ferrent milites, stipendia iis hoc nummo solvi, 646, 4 s.

Nummus ferreus; quomodo ejus ope militum ducibus debitum persolverint Clazomenii, 643, 50.

Nummus stanneus; eum cudit Dionysius Syracusanus, quem nummi argentei loco accipere coegit cives, 644, 43 ss.

Nunc; principium temporis est, 163, 41; IV, 51, 6; ex iis non consistit IV, 51, 25; ad id pervenitur, ubi de tempore finito semper demitur tempus II, 537, 2 s., cf. II, 594, 7 ss.; significat et momentum temporis et tempus præsenti proximum II, 304, 49 s.; tempus præteritum conjungit cum futuro 7, 17; de eo dicere non licet quod anno transacto est II, 388, 47; quod in eo fit, totum aliquid est II, 120, 7; decipimur quia id universaliter concedimus in captionibus παρὰ τὸ πῆ καὶ ἁπλῶς, 284, 22, v. *Momentum*.

Nunc te natum esse dicis; quomodo solvendum sit hoc sophisma, 298, 17 s.

Nunc te sedere scripsit aliquis; quomodo solvatur hoc sophisma, 300, 5.

Nuntii; regis Persarum III, 637, 39.

Nuntium ferentes; docere possunt, quam facile auditori optimo inculcari possint, vel de nobis ipsis, vel de adversario, 406, 38.

Nuntium malum ferentes; cur iis irascamur, 349, 32.

Nuper; quidnam significet II, 305, 25.

Nuptiæ; ad eas vocamus cognatos II, 106, 4; in eas sumptus facere convenit viro magnifico II, 43, 22; earum sumptu excipit qui symbolas dederunt, sordide insolens II, 43, 46; in filii dilecti majores sumptus impendendi quam si frugales viros excipias II, 216, 17; amasii celebrandis alia decent quam servi II, 216, 25; iis convenientibus epulis qui excipit symbola conferentes ostentator est II, 148, 45 s.; iis qui non dignos, sed parcos sumptus impendit parvificus est II, 149, 4; propter eas quoque in oligarchiis fiunt seditiones, 573, 4 (cf. 569, 4 ss.); propter eas Diagoras Eretriæ oligarchiam evertit, 573, 7.

Nuptialis ratio; pars est domesticæ, 484, 31; 494, 15, nomine caret, 484, 31.

Nuptialis res; quomodo propter eam Epidamni mutata sit reipublicæ forma, 569, 20.

Nutriendi vis (θρεπτικὴ δύναμις); residet in corde vel quod ei pro portione respondet III, 230, 26 ss.

Nutritio; quomodo fiat secundum Anaxagoram III, 331, 36 s.; quidam eam igni tanquam causæ tribuerunt, idque quare III, 449, 29 ss.; ejus tantummodo causa adjuvans ignis est, idque quare III, 449, 34 ss.; eam alii simili fieri censent III, 449, 51 s.; alii contrariis iis quæ alterum ex altero augentur III, 449, 43 ss., 53 ss.; idque ambo partim recte, partim non recte III, 450, 21; animæ vegetativæ munus est III, 238, 24 s.; III, 448, 35 s.; ejus causa anima plantis competens II, 13, 33; animam vegetativam a reliquis animæ facultatibus distinguit III, 449, 41 s.; qui de anima disserere vult, de ea primum loqui debet III, 448, 31 s.; III, 449, 41; æque animalibus ac plantis competit III, 449, 33; ab anima pendet III, 449, 35 s.; ea carent quæcunque vita carent III, 449, 17 s.; III, 450, 13 s.; obtinere non posset apud animalia gressilia, si sensu careant III, 474, 14 s.; maxime calore fit III, 238, 25 s.; aliquatenus alimento fit, aliquatenus calido III, 450, 25, 31 ss.; alimento tanquam eo quod movet et movetur, calido tanquam eo quod movet III, 450, 33; sine ea fieri nequeunt accretio ac deminutio III, 449, 16 s.; donec superest id quod nutritur perstat, etiam ubi deminuitur II, 444, 10 s.; eodem modo ad eam se habere videntur sapores quo odores ad sanitatem III, 487, 51 s.; a qualitate gustabili, nempe a dulci pendet III, 483, 25 ss.; melius per somnum fit III, 502, 3 s.; de ea agetur, ubi de generatione sermo fit III, 261, 37 ss., cf. *Alimentum*.

Nutritiva pars animæ (τὸ θρεπτικόν); exstare probatur II, 136, 36 ss.; differt ab anima parte ratione prædita et fervida et concupiscenti II, 136, 40 ss.; probatur pars animæ, non peculiaris anima esse, nec a reliquis separari posse, etiam si notione differat III, 446, 15 ss., cf. III, 447, 19 s.; IV, 18, 32; probatur nihil ad felicitatem conferre II, 136, 39 ss.; aliorsum remittitur quæstio an virtutem habeat, necne II, 136, 44, 47; ei non est impetus, nec igitur actio II, 136, 49 ss.; II, 137, 3.; consumit quod ei objicitur alimentum II, 137, 2 s.; igni comparatur II, 136, 51; in somno præcipue vim suam exserit II, 193, 27; ejus virtus non est pars totius virtutis II, 193, 26; ejus virtutes non sunt homini peculiares II, 193, 45; quare homini necessaria sit II, 193, 48, cf. *Anima altrici facultate prædita*.

Nutritivum principium potentiæ naturalis; v. *Calor animæ vegetativæ conjunctus*.

Nutritur (quod); cum materia conjuncta forma et species est II, 463, 9 s.

Nutrix; iis non convenit vinum III, 505, 13; forsan eodem redit utrum iis vinum des, an infantibus III, 505, 14; qualis igitur iis dandus sit potus III, 505, 15; si corpulenta sit, convulsiones invadere solent infantes III, 144, 42; si lac calidum habent, celerius dentiunt infantes III, 144, 16 ss.; a sua cicatricis ope agnoscitur Ulysses, 469, 38, 41; iis oratores comparavit Democrates, 390, 28.

Nutrix; ita Plato vocat plana in quæ elementa dissolvit III, 454, 17.

Nux; in castis (*caftis?*) multis et telis et testis est IV, 27, 20; in Ægypto non diu durat III, 169, 30; iis vescuntur lepores et alia animalia non carnivora III, 169, 29 s.; inveteratæ in aliam speciem mutantur IV, 28, 24; cur si quis litteris inscriptam severit, arbor ex illa orta fructus easdem litteras exhibentes ferat IV, 326, 15 ss.; cur facile frangantur instrumentis ad hunc usum factis IV, 66, 30 ss.; (*quæ t.* IV, *p.* 227, 23 *ss. memorantur* κάρυα, Εὐβοϊκὰ *sunt* κάρυα *i. e. castaneæ, ubi v.*).

Nux pinea; ejus succus unctuosus IV, 26, 50 s.

νῦν· v. *Nunc* et *Momentum*.

νῦν (οἱ)· v. *Hodierni*.

Nymphæ; moriuntur fr. 349, b; Aristæum educaverunt et eum culturam et mellificium docuerunt fr. 263, a; earum numine perculsi, divino afflatu ita afficiuntur II, 184, 24.

Nymphæ; ita vocantur apum et vesparum et crabronum vermes, simulac figuram aliquam assumpserint III, 93, 50 s.; ovis comparantur III, 384, 47; III, 385, 14 ss., cf. 6; nec aluntur, nec amplius stercus habent III, 93, 51 s.; conclusæ motu cessant III, 93, 52 s.; III, 98, 30; ubi creverint, exeunt pertuso eo quo oblitus est loculus III, 94, 1 s., cf. III, 97, 45 s.; quibus insunt vesparum et crabronum cellulis, eæ oblitæ sunt III, 98, 30; ubi aliis eorundem cellulis insunt, aliæ vermem continent, aliæ animal alatum III, 98, 26 ss.

Nysa; qui de ea scripserunt memorantur III, 627, 23.

Nysis; fluvius ex Æthiopicis montibus originem petit III, 570, 2

O.

ο· exemplum vocalis, 472, 40.

ω· semper longum est, 474, 45; quæ in id exeunt nomina feminina sunt, *ibid.*

ὅ ποτε ὄν· II, 300, 40; II, 301, 15, 19, 23, 32, 48; II, 306, 27; II, 440, 8; III, 232, 10; III, 233, 7.

Obediens (εὐπειθές); ita vocamus quod modicum ac parcum est, nec rationi adversatur II, 38, 29.

Obelisci; tot Hispani in sepulcro defigunt quot hostes interfecerit mortuus, 603, 21.

Obeliscolychnia; ea parsimoniæ gratia facit ars æraria III, 284, 33 s.; natura vero propter causam non facit iis similia, *ibid.*

Obesa; omnia vel pleraque parvos cordis ventriculos et obscuras venas habent III, 260, 40 ss.

Obdormiscens (καταφερόμενος); si quis animum attendat ad ea quæ ei sic se habenti eveniunt, agnoscet, imagines quæ ei per somnum apparent motus esse quæ in sensoriis fiunt III, 511, 51 ss.; capitis gravitate laborat, ideoque nec caput erigere, nec palpebras attollere valet III, 504, 44 ss.

Obduratus (ταλαίπωρος); quis II, 196, 7.

Objectio (ἔνστασις); quidnam, 117, 39; quomodo a propositione differat, 117, 39; vel universalis, vel particularis, 117, 43; fit per primam aut tertiam figuram, et quare, 117, 44; quare fieri non possit per secundam, 118, 27; petitur ex iis e quibus contrarium colligere licet, 118, 24; considerandæ reliquæ ejus species, ut per simile, per contrarium, aut ex opinione, 118, 36; considerandum an particularis per primam figuram fieri liceat, an negativa per secundam, 118, 38; quomodo inferatur, 125, 8; infertur vel e re ipsa, vel e simili, vel e contrario, vel e judicatis, 383, 6; non sufficit, nisi potius spectet id quod plerumque evenit, 383, 48; id autem spectare potest vel ratione temporis, vel rerum ipsarum, 383, 50; non est enthymema, 384, 32; eo constat ut opinio proferatur qua manifestum fiat nihil conclusum esse aut falsum esse sumptum, 384, 33; eam inferre non sufficit, nisi demonstres cur sit falsum, 270, 10; quattuor modis fieri possunt, 270, 14, 27; quando adversus interrogantem moveri debeat, 270, 16, 21; quando adversus ea quæ rogantur, 270, 19, 23; pessima est quæ adversus tempus fit, 270, 23, cf. 307, 53; eas spectat exercitatio dialectica, 275, 33; quia eas fert, ex uno multa facit, 275, 36; postulandum ut fiat non in eo ipso quod proponitur, nisi unum tantummodo sit tale, 264, 15; si fiat adversus universale non in ipsa re, sed in homonymo, quidnam faciendum, 264, 20; quomodo repellenda, si in ipsa re afferatur, sed propositio aliquatenus vera, aliquatenus falsa sit, 264, 26 ss.; si non afferatur, etiamsi inducendo in multis ostenderit interrogans, postulandum est ut concedat respondens, 264, 51; propositiones eligendæ sunt adversus quas vel nullæ sunt, vel perspectu difficiles, 265, 10; conandum est respondenti, ut adversus universale aliquid proferat, 269, 19; qui vera vel apparenti carens argumentationem impedit, morosus est, 269, 20, 29 ss.; sibi ipse interdum facere debet dialecticus, 263, 1; eas ita facimus, ut inferamus « non est necessarium », 127, 19; contra propositionem inductivam inferendæ non sunt, 133, 12; fient propositiones demonstrativæ aut dialecticæ, 133, 17; ei qui omni modo movet, etiam omni modo occurrendum est, 227, 10; ad proprias inveniendas acutus esse debet qui quæstiones recte solvere vult II, 405, 5 ss.; eas facile inveniet qui omnes differentias contemplatus est II, 405, 7.

Oblectamenta; etiamsi inutilia sint, tamen sibi comparat vir liberalis II, 245, 9.

Oblectamenta vitæ communis; quamobrem fiant in civitatibus, 530, 16.

Oblectatio, cur omnibus fiat numeris modulis ac denique consonantiis IV, 211, 1 ss., v. *Delectari.*

Oblitus; quæ quis est, ea etiam didicit, 369, 10.

Oblivio (λήθη); scientiæ interitus est III, 528, 6; quatenus scientiæ sit abjectio, 264, 30; si scientiæ est abjectio oblivisci est scientiam abjicere et oblitum esse scientiam abjecisse, 258, 20; ab elementis pendere nequit II, 461, 30; non cadit in actiones virtuti congruas II, 10, 48; sequela est imprudentiæ II, 245, 28; iræ causa est, 349, 48; dicere solemus tempus eam inducere II, 303, 43; si ex recordatione ad eam transit qui sanatur, per accidens motus fit II, 310, 12; II, 599, 2 ss.

ὀβολοστατική· v. *Fœneraria ars.*

Obolus, etymologia fr. 288, a; qui eum abstulit etiam talentum auferet, IV, 261, 37; duo primum sufficiunt, ubi ita ferunt mores patrii, postmodum plus expetunt atque id in infinitum usque, 507, 42.

Obscœni sermones; v. *Sermones obscœni.*

Obscura (ἀφανῆ); a manifestis ad ea procedere debemus in demonstrationibus II, 133, 28; iis tanquam testes adhibendæ sunt res claræ II, 16, 5; de iis manifesta testimonia afferri debent II, 137, 28; interdum occasione data proferenda sunt quæ postea melius explicantur II, 291, 51 s.; quomodo iis respondere debeat respondens, 268, 41, 45.

Obscura sed manifestiora; ex iis prodeunt dilucida et notione melius cognita III, 445, 31 s.

Obsequium; a quibusnam causis pendeat, 456, 25.

Observatores (αἰσθητικοί); iis incumbit ut τὸ ὅτι sciant in scientiis quæ sibi invicem subjiciuntur, 135, 6.

Obsonia (ὄψα); plerorumque suavitatem deglutientes percipimus III, 295, 24 ss.; hinc non iidem circa ea incontinentes sunt qui circa potus et sapores III, 295, 30 s.; eorum quoque artem discere deberent pueri, si iis ad otium traducendum musicæ peritia opus sit, 628, 32; eo non vescuntur apes III, 198, 3.

Obstetrix (μαῖα); quænam earum officia III, 143, 20 ss.; peritæ quædam ubi mortuus videtur infans, sanguinem ex umbilico exprimunt III, 143, 34 ss.; dummodo matricem contrectet, facile agnoscit molam III, 217, 35 s.

Obstetrices cancri (μαῖαι); omnium cancrorum maximi sunt III, 58, 21; quomodo se habeant eorum oculi III, 61, 17 s.; altum mare incolunt III, 285, 42 ss.; parum moventur III, 285, 45; eorum salus testæ duritiei nititur III, 285, 46; tenuia crura habent III, 285, 47; atque igitur ad incedendum inepta III, 285, 43 s.

Obtrectatio (τὸ λοίδορον); communis canum affectus IV, 7, 8.

Occasio (καιρός); eam definiverunt Pythagorei II, 615, 18; quomodo a tempore opportuno differat, 81, 45; quando bona dicatur, 183, 4; eam agentes dispicere debemus, sicuti in medicina et arte gubernandi II, 15, 52; ea sæpe destituimur in disputationibus, si exercitio caremus, 294, 8.

Occasus; cæli sinistrum II, 392, 2; ibi occidunt stellæ, *ibid.*; ad eum habitantibus Etesiæ ex Aparctiis in Thrascias, Argestas et Favonios (si quidem Aparctias Favonius est) mutantur III, 590, 40 ss.; cur de eo flatus æstate post meridiem spirent IV, 254, 3 ss.; regiones ad eum vergentes nullum montem, nullam terram habent IV, 253, 46 s.; ei obversa pascua ovibus prosunt III, 155, 44 s.; cur ad eum equæ subantes non currant IV, 322, 34 ss.; purus, quamobrem serenum indicet, turbulentus vero tempestatem hiemalem IV, 245, 1 ss.

Occiput; quidnam III, 8, 29; vacuum est III, 8, 31; humore vacuum est quia cerebrum non continet, ideoque in eo nasci nequeunt cani III, 424, 7 s; quare calvum non fiat aut minus IV, 306, 16 ss.

Occultatio (κρύψις); quibus facilis est, injuriam facere solent, 338, 32; quorum facilis est, circa eas injurias facere solent, 340, 6, 8; cujusnam gratia fiat in disputationibus, 292, 21; quomodo adhiberi debeat in argumentatione dialectica, 261, 47 ss.; eodem modo adhiberi debet in interrogatione contentiosa, 292, 19.

Oceanus; ab antiquis poetis inter antiquissimos deos recensetur, nec tamen eum regnare censent II, 634, 40 s.; secundum theologos perantiquos generationis parens est II, 472, 33; eum quum commenti sunt antiqui, de motu cogitasse videntur quo humor terræ in vaporem, idque in superiori regione rursus in aquam convertitur ac decidit III, 664, 38 s.; et Atlanticum pelagus dicitur III, 630, 11; ab eo ipsi circumluimur III, 630, 12; ad Occidentem per Herculis columnas in mare internum influit, quasi in portum III, 630, 12 ss.; ab iis dextrorsum in utramque Syrtim III, 630, 19 ss.; in altera parte tria maria efficit, Sardoum, Gallicum et Adriaticum III, 630, 22 ss.; iis continens Siculum III, 630, 25; post id Creticum III, 630, 25; ex altera parte deinde Ægyptium, Pamphylium, Syrium, ex altera Ægæum et Myrtoum III, 630, 26 s.; ab Oriente in orbem se infert III, 630, 31 s.; Indico et Persico sinu perfossis mare Rubrum dirimit III, 630, 32 s.; Hyrcanium et Caspium limitat III, 630, 36; super Scythas Celtasque adstringit orbem usque ad sinum gallicum et supradictas Herculis columnas III, 630, 39 ss.; quænam insulæ in eo III, 630, 42 ss.; finis est Asiæ III, 631, 8 s., v. *Atlanticum mare* et *Mare*.

ὀχευτικά· v. *Salacia*.

Ochra (ὤχρα); in terra fit siccá exhalatione III, 609, 20.

ὦχρος· v. *Ervilia*.

Ochus; Phœnix fr. 67, b.

Ocnus (ὄκνος); ita vocatur ardeola stellaris, idque quare III, 185, 3 s.

Ocreæ (κνημῖδες); iis subdunt spongias achilleas, idque quare III, 89, 45 s.; induuntur classici signo III, 639, 17.

Octaedrum; angulos habet II, 422, 27.

Octo; duplicia sunt ratione dyadis II, 533, 10 s.

Oculis vapulat quem tu oculis vapulare vidisti; 297, 39; quomodo solvendum sit hoc sophisma, 297, 43; 298, 5.

Oculo quem non habet, videre quis potest, 299, 40; quomodo hoc sophisma solvere conati sint, sed perperam, 299, 42, 49.

Oculos (ante eos ponere); accepta reddit enthymemata, 396, 31, 34; 397, 45; quidnam sit et quomodo a metaphora differat, 397, 47 ss.; sæpe utitur Homerus et quomodo, 398, 4; magis acceptas reddit cavillationes, 399, 27.

Oculus; quomodo eum vocaverit Plato, 236, 34; animalium pars vel membrum est II, 307, 42; III, 228, 26 s.; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 37 ss., cf. II, 592, 38 ss.; lapideus vel pictus nonnisi nomine oculus est III, 445, 12 s.; oculus est quando cernit, emortuus vero lapideusve non III, 625, 38 s.; mortui nonnisi æquivoce oculus appellari potest III, 221, 7 ss.; III, 349, 12; pars dissimilaris est, ideoque et munere et officia habet III, 229, 28; ei peculiare opus est II, 6, 41; ejus virtute bene cernimus II, 19, 6; ejus virtus cum ipsum tum opus ejus bonum efficit II, 19, 4; de eo dicuntur visus et cæcitas, 18, 29; alicujus gratia exstat III, 414, 29; iis carent plantæ II, 529, 29; eum necessario habent animalia III, 415, 2; hujusmodi vero etiam necessario habent, sed propter aliam necessitatis speciem III, 415, 3 ss.; nempe quia suapte natura hujus aut alius modi aliquid agit aut patitur III, 415, 5 s.; non alicujus gratia cæsius est, nisi generi alicui propria sit cæsietas III, 414, 30 s.; naturaliter duo sunt III, 9, 2; idque quare III, 245, 4, cf. III, 244, 49 s.; superciliis subjacent III, 9, 2; iis prædita omnia vivipara præter aspalacem III, 9, 12 s.; item reliqua animalia exceptis testaceis et aliis quibusdam imperfectis III, 9, 11 s.; eas habent et sanguine prædita animalia et exsanguia III, 231, 41; aliis animalibus duri sunt, aliis humidi III, 231, 42; alii palpebras habent, alii iis carent, idque quare III, 231, 43 s.; quinam eorum color optimus III, 9, 24 s.; apud solum hominem et aliquatenus apud equum eorum color variat III, 9, 25 ss.; ceterorum animalium præter hominem unicolores magis sunt IV, 277, 23 s.; omnium tres colores exstant, niger, caprinus et cæsius IV, 162, 15 s.; nigros natura habemus, ideoque statim simulac in lucem edimur II, 238, 40; omnium infantium recens ratorum cæsiusculi sunt III, 415, 52 s.; postea assumunt colorem, quem habere pergent III, 415, 53 s.; apud reliqua vero animalia plerumque progrediente ætate non manifesto mutatur eorum color III, 415, 54 s.; mutatur eorum color apud homines, non vero manifesto apud animalia quia homini multicolores sunt, animalibus vero plerisque unicolores III, 416, 1 ss., 14 ss.; infantibus cæsii sunt propter partium debilitatem III, 416, 18 ss.; item propter humoris paucitatem III, 417, 32 s.; eorum cæsietas aut nigredo affectibus accensendæ sunt III, 414, 13; cæsii sunt propter interioris caloris exsuperantiam, nigri propter ejus absentiam, teste Empedocle IV, 192, 31 ss.; qua de causa nigros habeant qui meridiem versus habitant IV, 192, 30 ss.; cur cæsios habeant qui Aquilonem versus habitant IV, 192, 34 ss.; vel magni, vel parvi, vel medii III, 9, 28 s.; medii optimi III, 9, 29; aut exstant aut in profundo siti sunt aut medio spatio III, 9, 29 s.; ad cerebrum pertingunt III, 9, 43; ab iis ad venas cerebrum circumdantes tendunt meatus III, 244, 31 ss.; idque quare III, 244, 16 ss., cf. III, 238, 47 s.; venulæ impositi sunt III, 9, 44; æque ac reliqua sensoria meatibus impositi sunt III, 362, 50 ss.; peculiare corpus sunt III, 363, 3 s.; ab iis tres meatus ad cerebrum tendunt, idque quales et quomodo dispositi III, 13, 51 ss.; ab iis ad cerebri membranam tendunt meatus III, 363, 9 s.; fiunt purissimo cerebri humore per hos meatus procidente III, 363, 7 s., cf. III, 479, 28 s.; igitur non ut reliquæ partes primum potentia adsunt quo loco postea actu aderunt III, 363, 5 ss.; hinc frigidi et humidi sunt III, 363, 5; idque excepto cerebro, inter omnes capitis partes soli III, 363, 10 ss.; hinc quoque initio maximi sunt, dein considunt atque omnium partium ultimæ perficiuntur III, 362, 47 ss.; idque æque apud pedestria volatiliaque ac natatilia III, 362, 48 s.; initio maximi sunt apud fœtum, idque quare III, 360, 52 s.; III, 138, 13; distincti maximique sunt fœtui masculo quadraginta dierum III, 138, 12 s.; in fœtibus valde parvis admodum rigent et splendent III, 478, 40 ss.; genibus impositos tenent fœtus humani III, 142, 25 s.; constat eos non simul fieri cum corde et jecore et pulmone III, 347, 46 ss.; initio maximi sunt et postea considunt quia idem cerebro evenit III, 363, 13 ss.; item magni videntur propter humorem quem continent III, 363, 19 ss.; sero perficiuntur quia cerebro concoctio difficilis est III, 363, 42 s., cf. 21 s.; omnium vero ultimi quia difficulter moventur, utpote frigidissimi et a principio remoti III, 363, 44 ss.; quænam ab iis proficiscantur venæ secundum Syennesin Cyprium (?) III, 38, 27; quænam secundum Polybum III, 40, 5; suapte natura venosi sunt III, 509, 16 s.; igitur eodem modo se habent ac reliquæ corporis partes III, 509, 15 s.; mutatio quam subeunt fluente menstrua purgatione nobis manifesta non est, sed nihilo minus revera exstat III, 509, 17 ss.; quomodo aerem et ejus ope specula afficiant, fluente menstrua purgatione III, 509, 20 ss., cf. 6 ss.; quinam acutissime videant III, 9, 24 s., 30; vel nictabundi sunt vel intenti vel media natura III, 9, 32; quænam eorum partes III, 9, 3 s.; eorum anguli, v. *Anguli*; eorum album, v. *Album*; eorum nigrum, v. *Nigrum*; apud hominem in eadem circumferentia jacent in qua aures III, 10, 4 s.; III, 13, 15 s.; apud nonnullas quadrupedes iis superiores sunt aures III, 10, 5 s.; iis determinatur ante III, 315, 37; eos ad anteriora conversos habet homo III, 13, 13 s.; minimo intervallo a se invicem distant apud hominem III, 13, 17 s.; idque quare IV, 163, 17 ss.; cur utrumque simul dextrorsum retorquere possimus et item sinistrorsum atque etiam alterum dextrorsum sinistrorsumve, simul vero dextrorsum ac sinistrorsum non possimus IV, 273, 31 ss.; dexter cur nullam differentiam præbeat cum sinistro IV, 277, 38 ss.; sinister cur eodem acumine præditus sit quam dexter IV, 275, 41 ss.; quum duo sint alterutri eorum idem aliud videri potest, si inæquales sint II, 512, 5 s.; senum tunica dura et rugosa teguntur IV, 275, 12; omnia animalia iis prædita manifesto dormiunt III, 501, 39 s.; quibus animalibus duri sunt manifesto dormiunt, etiamsi brevem somnum habeant III, 501, 40 ss.; ut acute videant, molles sunt III, 245, 35 s.; idcirco tutamine opus habent III, 245, 34 s.; idque apud quænam animalia et quare III, 245, 28 ss.; si dura cute obtecti essent, minus a rebus extrinsecus incidentibus offenderentur III, 245, 36 ss.; ipsi et locus illis proximus magnam vim ad procreationem obtinent IV, 136, 16 s.; argumenta qua probant eos aqueos esse III, 478. 38 ss., cf. III, 479, 4 ss., 19 s.; ubi in sauciatis effluit aqua esse videtur III, 478, 40; omnium partium corporis minime riget III, 478, 45 s.; pingues sunt apud omnes IV, 136, 19 s.; eos manu tangunt flere incipientes, 406, 35; sistitur si cuipiam rei intellectus vehementer insistat IV, 14, 1 s.; dici potest quia duos habemus, fieri etiam posse ut duas animæ partes haberemus ad eadem sensibilia percipienda III, 492, 17 ss.; eo carens corpus robustum graviter fallitur II, 75, 19; hominis alius hominis oculo specie idem III, 1, 18 s.; hujus illiusve interdum pulchrior est quam picti imagines, 531, 30; eum si quis alteri excusserit, huic non itidem oculum excutere oportet, sed majora pati debet, idque quare II, 152, 21 ss.; altero orbum qui cæcaverit, minor pœna manet quam qui duos habentem, 328, 29; eos novisse oportet qui eos curare vult II, 13, 18; eos solos amatores in amasiis respiciunt, idque quare fr. 43, b; multos sibi adsciscunt monarchæ, 541, 50.

Oculi (*quomodo visionem efficiant*); omnium sensus instrumentorum manifestissimi sunt, idque quare III, 69, 5; eo patiente aliquid fit visus III, 453, 46; a colore aliquid pati nequit III, 453, 47; igitur affici debet ab intermedio III, 453, 48 s.; id est a pellucido III, 453, 41 s.; igitur si ei imponatur color, nihil sentit III, 453, 39 s.; III, 460, 11 s.; III, 457, 17 s; si eo videt quia simulacrum in eo apparet, etiam omnes res videre deberent in quibus idem fit III, 478, 32 ss.; alii plus humoris continent quam competens motus requirit, nempe nigri, alii minus, nempe cæsii, alii modicum III, 416, 36 s.; qui inter cæsios et nigros medium tenent pluris minorisque ratione inter se differunt III, 416, 43 ss.; eorum humor a luce et rebus visibilibus movetur III, 416, 47 s.; eorum motus quatenus pellucidi, non quatenus humidi sunt, visus est III, 416, 49 s.; eorum humor nec omnino non, nec magis quam quatenus pellucidus est moveri debet III, 416, 53 s.; ab eo ipso pendet visus acumen, quo rerum visibilium discrimina bene distinguimus III, 418, 7 ss.; nempe partim ab ejus humoris puritate vel a ratione quæ inter hujus humoris copiam et motum exteriorem intercedit III, 418, 1 s., 5, 9 ss., cf. 36 s.; III, 419, 3 ss.; ejus pars quæ vocatur nigrum vel medium manifesto lævis est ideoque, in tenebris lucet III, 477, 40 ss.; lumen ex eo quasi e laterna exire censent Empedocles et Plato III, 478, 1, 15 ss.; ejus membranæ aquam arcent, ignem (i. e. lumen) arcere nequeunt, secundum Empedoclem III, 478, 21 ss.; ideo in eo apparet simulacrum quia lævis est III, 478, 23 s.; in eo visus (pupilla) ut pars in toto contineri dicitur II, 289, 33; ejus pars interna ita se habere debet ut lumen recipere valeat III, 479, 10; quomodo in eum agat aer ut visionem efficiat III, 475, 6 s.; sine visu non perficitur et vice versa III, 395, 43; eo in tenebris moto ac compresso ignis emicat III, 477, 30 s.; cur non in lumine, nec nisi cito moveatur se ipse videat III, 477, 33 ss.; se ipse videt eodem modo ac in refractione III, 477, 50 s.; si igni constaret, etiam in tenebris videre debuisset III, 477, 51 ss.; si animal esset, ejus anima visus esset III, 445, 9 s.; ipse visus materies est III, 445, 11; visu ablato, nonnisi nomine oculus est III 445, 11 s.; igitur ejus substantia secundum notionem visus est III, 445, 10 s.; pupilla et visu constat III, 445, 22; visum appetit II, 191, 14; ei multa offensacula affert aer, non vero aqua III, 246, 42 s.; iis clausis videre non licet III, 507, 8 s.; iis clausis interdum imagines nobis apparent III, 466, 3 s., cf. III, 465, 47; res quæ ad eos deferuntur, non sentimus, ubi meditamur vel perterriti sumus vel violentum sonum simul audimus III, 490, 10 ss.; ubi eum in latus vertimus cur non una res geminari videatur IV, 275, 29 ss.; cur cetera quidem rectius ambobus videamus, versuum vero rectitudinem uno IV, 276, 11 ss.; cur iis distractis res duplices appareant IV, 274, 40 s.; si quis eum subter comprimat res duplices apparent IV, 134, 32 s.; si moveatur, digitus ei subjectus, duplex videbitur II, 590, 40 ss.; IV, 132, 5 s.; ei subjectus digitus si lateat, unum non solum duo videbitur, sed et habebitur III, 511, 41 ss.; sin vero non lateat, unum duo videbitur, sed non habebitur III, 511, 43; cur altero apprehenso, alter intentius tueatur IV, 272, 44 ss.; IV, 273, 11 ss.; qui eos manu obumbrat, melius cernit res remotas, idque quare III, 417, 50 ss., cf. III, 419, 15 s.; item qui propugnaculum ante eos habet, idque quare III, 417, 54 ss.; III, 418, 19 ss.; prominentes res remotas non bene cernunt III, 418, 14 s.; eas vero bene cernunt intus siti, idque quare III, 418, 15 ss.; qui humidos habent, eorum visus ob imbecillitatem reflectitur, ideoque iis potissimum apparet iris circa lucernas III, 603, 43 ss.; si certo aliquo modo dispositos haberent senes. æque bene viderent ac juvenes III, 440, 6 s.; cur non transpiciant per rara e. g. per pumicem IV, 241, 43; eo uti non licet ad videndum aut ad perverse videndum, idque quomodo II, 237, 29; eo etiam uteremur ex accidente, si eum vel ad vendendum vel ad edendum adhibere liceret II, 237, 32.

Oculi (*eorum affectus et curatio*); patibiles sunt IV, 275, 44; videndo lassescunt III, 501, 15; siccus redditur exercitatione IV, 279, 9; exercitatio cur eorum acumini non prosit IV, 275, 8 ss.; eorum siccitas glaucoma est III, 417, 10; eorum vero humorum redundantia lusciositas III, 417, 13 s.; apud senes resiccantur III, 417, 12 s.; sanus est si nullam gramiam faciat, videatque et post visionem non turbetur III, 209, 16 ss.; fieri tamen potest ut recte videat, etiamsi non omnes ejus partes bene habeant III, 209, 23 s.; cur uno intuentes minus afficiamur IV, 274, 38 s.; cur si quis eum perfricaverit, minus sternutet IV, 272, 37 ss.; IV, 280, 21 ss.; IV, 281, 16 ss.; IV, 299, 23 ss.; eorum humor si nimis parcus sit, perturbatione sua impedit colorum motum III, 417, 16 ss.; si nimius sit, difficulter movetur III, 417, 18; cur inprimis fumo infestentur IV, 276, 18 ss.; cur qui sunt prominentibus fumo magis infestentur IV, 273, 29 s.; cur solus non rigeat etiamsi infirmissimus sit IV, 276, 30 ss.; lacrimas fundunt, res splendentes intuentes, vel vehementi frigore aut calore III, 212, 29 s.; eos turbant adversi venti IV, 145, 25; cur in iis cicatrices albæ sint IV, 158, 29 ss.; IV, 159, 39 ss.; eorum distortio IV, 273, 44; cur iis homo solus distorqueatur IV, 277, 16 ss., 20 ss.; eorum distortio non fieret, si unicus quidam eorum color esset IV, 277, 24 s.; soli manifesto concubitu distorquentur III, 367, 45 s.; item subsident apud eos qui nimium Veneri indulgent III, 367, 46 s.; IV, 136, 1 ss.; idque quare III, 367, 47 ss., cf. III, 363, 4 ss.; constat eorum regionem omnium capitis partium maxime seminalem esse III, 367, 43 s.; idcirco medicamenta iis illita apud mulieres fœcundas sputa tingunt III, 367, 39 ss.; cur maxime debiles sint homini ubi concumbit IV, 142, 42 ss.; cur eos attollant concumbentes et morientes IV, 135, 41 ss.; noxa affliguntur, quod ad visus acumen attinet, cum apud concumbentes tum apud spadones IV, 136, 30 ss.; obscurantur mulieribus post conceptionem III, 138, 34; sinister cur magis quam dexter contrahatur IV, 276, 47 ss.; quando sanantur, totum corpus sanari dicitur II, 307, 41; II, 597, 36; inflammato cura adhibenda est III, 210, 2; iis prodest mel album III, 199, 40; eorum remedium est chrysocolla IV, 84, 4; item herba lanceæ similis IV, 107, 1 s.; iis medicandis florem æris et Phrygium cinerem adhibent IV, 84, 14 s.; adversus eorum hebetudinem mel galbanorium facere potest IV, 291, 39 s.; iis prodest si sæpe rebus mordentibus detergantur, ut cepe IV, 274, 36; iis noxium est origanum IV, 274, 37; cur eos tam eximie mordeat cepe, nec vero origanum IV, 218, 25 ss.

Oculi (*quales mores indicent*); quænam ab iis de moribus signa colligere liceat III, 9, 8 ss., 24, 31 ss.; locus qui circa eos est, præstantissimus ad signa physiognomonica IV, 15, 6 s.; fulvus, lubricus, ingeniosi signum IV, 5, 12; pallidus, hebes, stolidi signum IV, 5 16; apertus et splendidus impudentis signum IV, 5, 22 s.; non splendidus, niger neque valde apertus, neque omnino clausus, tarde nictans, modesti signum IV, 5, 29 ss.; macri et confracti, tristis signum IV, 5, 40 s.; confracti duo significant partim quidem mollem et femininum, partim demissum et tristem IV, 5, 41 ss.; flavus nec valde apertus, fortis signum IV, 4, 43 s.; imbecillis et nictans, ignavi IV, 4, 50; celeriter nictantes, partim ignavum, partim calidum significant IV, 5, 31 ss.; cujus ingenii signum sint pingues IV, 6, 15 ss.; acutos et mobiles habentes, rapaces sunt, ad accipitres referuntur IV, 13, 44 s.; qui iis nictantur ignavi, idque quare IV, 13, 45 s.; pingues et lascivi libidinosi signum IV, 6, 24 s.; parvi signum pusillanimi IV, 6, 10; hi ad simiam referuntur IV, 11, 28 s.; magni, signum torpidi : ad boves referuntur IV, 11, 30 s.; concavos habentes, improbi, ad simiam referuntur IV, 11, 37; prominentes, stulti : ad asinos referuntur IV, 11, 34 s.; paulum concaviores, magnanimi, ad leones referuntur IV, 11, 37 s.; qui plus concaviores, mansueti : ad boves referuntur IV, 11, 38 s.; confracti, cinædi signum IV, 5, 44 s.; eorum circumspectiones cinædi signum IV, 5, 48; quibus erubescunt, hi extra se feruntur ob iram IV, 12, 34 s.; eorum rubor cur iratis potius augeatur IV, 273, 1 ss.; IV, 279, 5 ss.; in iis est pudor IV, 273, 3; qui irrisores sunt, delicatulos habent IV, 13, 46 s.; molliter et dissolute spectantes : ad mulieres referuntur IV, 13, 50 ss.; magnis intervallis moventes et albuginis tincturam in oculis habentes, intellectu præstant IV, 13, 53 ss.; quibus valde nigri, ignavi IV, 12, 37; cæsii aut albi, ignavi IV, 12, 40 s.; fulvi, æquo animo sunt, referuntur ad leonem et aquilam IV, 12, 42 s.; vinosi, lascivi : ad capras referuntur IV, 12, 42 s.; ignei, impudentes, ad canes referuntur, IV, 12, 41 s.; pallidi et turbati, ignavi sunt IV, 12, 45 ss.; splendidi, libidinosi, ad gallos et ad corvos referuntur IV, 12, 48 ss.; quæ circa eos sunt rugosa habere, cavillatoris signum IV, 6, 7 s.; item humiliora, animosi IV, 5, 35.

Oculi (*animalium præter hominem*); visus instrumenta sunt cum apud serpentes et quadrupedes oviparas, tum apud reliqua animalia III, 295, 40; cuti subditos habet aspalax III, 462, 5 s.; quomodo se habeant apud aspalaces III, 68, 41 ss.; eorum sedem apud aspalaces petunt duo meatus a cerebro profecti III, 68, 50 ss.; omnium animalium maxime multicolores habent equi III, 416, 10; igitur nonnulli equi duos colore diversos habent III, 416, 11 s.; exceptis equis homines soli interdum duos colore diversos habent III, 416, 12 ss.; III, 417, s.; nigros habent boves III, 416, 3; oves, aquosos III, 416, 3 s.; capræ caprinos III, 416, 5 s.; nonnulla animalium genera tota vel fulvos, vel cæsios habent III, 416, 4 s.; altero evulso mori scrofam asserunt quidam III, 123, 39 ss.; tauri et asini percutit corvus III, 173, 42; ad eos usque extenduntur juba et comæ caproneæ III, 204, 35 s., 45; duos habent aves omnes III, 27, 20 s.; ex eorum angulo nictant aves quædam membranæ ope III, 295, 52 s.: anthi nube occupati III, 173, 52; ex iis sanguinem emittit ardeola fusca coiens III, 174, 7 s.; eos omnium avium maxime vorat phoyx III, 185, 6 s.; ossifragæ albugine deturbati III, 189, 81; pullis hirundinum expuncti repullulant III, 33, 36 s.; idque quare III, 409, 13 ss.; item serpentibus ut ferunt III, 33, 34 s.; inprimis sub initium incubationis manifesti ac inflati sunt III, 106, 50 s.; circa decimum diem reliquo capite majores sunt etiamsi adhuc visu careant III, 107, 8 s.; quanta hoc tempore sit eorum magnitudo III, 107, 9 ss.; quomodo intus se habeant hoc tempore III, 107, 11 ss.; nigri tunc sunt III, 107, 11; sero parvi fiunt ac considunt III, 106, 52; chamæleontis quales III, 26, 4 ss., 29 ss.; eorum quoque colorem mutat chamæleo III, 26, 16 s.; eos in orbem vertit et quoquoversus transfert chamæleo III, 26, 9 ss.: circa eos aliquid sanguinis, etiamsi perparum habet chamæleo III, 26, 24 s.; cum cerebro continuantur apud chamæleontem III, 26, 27 ss.; ab iis serpentes senectam exuere incipiunt III, 162, 5; quales habeant crocodili fluviales III, 25, 27 s.; ranarum ululatum emittentium, ut lucernæ splendent, idque quare III, 72, 49 ss.; animalium exsanguium duri sunt, idque quare III, 478, 42 ss.; quibus duri sunt, non acute cernunt III, 74, 43 s.; III, 284, 37; quibus duri sunt, colorum discrimina nonnisi terribilis et terroris expertis ope distinguere videntur III, 456, 33 s.; igitur eodem modo colores percipere videntur quo homines odores III, 456, 31 ss., 34 ss.; palpebris carent, sed statim vident quæ in pellucido fiunt III, 457, 33 s.; III, 487, 10 ss.; igitur eorum oculi eodem modo a reliquorum animalium differre videntur quo olfactus sensorium animalium sanguine expertium ac aquatilium a respirantium III, 457, 29 ss.; III, 487, 5 ss.; quibus duri, palpebras quasi agnatas habent III, 246, 32 s.; quibus duri sunt, iis pupilla sebacea non est III, 51, 28; duriores habent animalia squarrosa quam aves, idque quare III, 296, 2 ss.; iis a se invicem differunt pisces, insecta et crustata, etiamsi omnia palpebris careant III, 246, 27 ss.; quales habeant insecta III, 246, 32 ss.; quales

crustata III, 246, 32 et 37 s.; quales pisces III, 246, 38 ss.; III, 29, 5 s.; piscium in tenebris cernuntur et ignei apparent ac splendent III, 453, 32; ante eos dependent radiculi apud ranam marinam III, 190, 36; albescunt vel obcæcantur nonnullis piscibus hieme vel imbribus modum excedentibus, idque quibusnam III, 163, 29 ss.; et in piscibus et in reliquis animalibus primi post conceptionem apparent et maximi sunt III, 116, 45 ss., cf. 1 s.; III, 112, 3; non tamen in vermibus e quibus generantur nonnulla animalia III, 166, 6; omnium crustatorum duri sunt III, 59, 11 s.; eos movent et extrorsum et introrsum et ad latera III, 59, 12 s.; eodem modo quo reliqua crustata eos movent cancri plerique, immo magis III, 59, 13 ss., cf. III, 61, 12 s.; eos in latus movere possunt cancri III, 315, 39; igitur apud eos membra sequuntur III, 315, 38; quomodo eorum situ inter se differant varia cancrorum genera III, 61, 15 ss.; parvos et breves habet astacus, magnos vero locusta III, 59, 39 s.; ante eos antennas habet locusta III, 59, 9; sub iis vero astacus III, 59, 39; infra eos os habent cancri III, 61, 18; statim sub iis habent superiores oris meatus qua aquam emittunt cancri III, 61, 25 s.; eos sub corniculis habet cancellus, idque quales III, 64, 25 s.; iis subjacet os apud eundem III, 64, 27; duos magnos habent mollusca III, 57, 1; idque ubinam sitos III, 56, 54, cf. 32 s.; inter eos situm est cerebrum parva cartilagine contentum III, 57, 1 s.; infra eos habent pedes mollusca III, 286, 33 s.; in sepiarum fœtibus et in reliquorum animalium semper primum grandissimi apparent III, 92, 24 ss.; eos omnia insecta habent III, 67, 24 s.; ante eos cornicula habent quædam insecta III, 67, 47 s.; duros habent muscæ et apes III, 284, 37 ss.; igitur res iis incidentes anterioribus pedibus abstergunt III, 284, 38 ss.; iis aqua suffusis moriuntur tabani III, 96, 9 s.

Oculi cæsii; v. *Cæsii oculi.*

Oculi nigri; eos perperam Empedocles plus aquæ quam ignis continere censet III, 416, 24 s.; eosque noctu non acute cernere propter ignis inopiam III, 416, 27 s.; sunt autem nigri quia plus humoris continent quam competens motus requirit III, 416, 36 ss.; igitur noctu non acute cernunt quia eorum humor propter copiam non satis movetur III, 416, 50 s.; inprimis lusciosi fiunt III, 417, 9.

Oculus (mentis); ei bonus habitus innasci nequit sine virtute (morali) II, 75, 1; eo acute cernere res admiratione digna est, 412, 40; eum per experientiam habent senes II, 73, 46.

Oculorum distortio; v. *Distortio oculorum.*

Octimestres; v. *Fœtus octimestres.*

Odeum; ad id nemo it qui noctu, quum in Libya est, Athenis se esse putat II, 510, 52 ss.

Odiosa (μισητά); aliis sunt quæ amabilia aliis II, 122, 23.

Odiosa pars; a meliori et a principio remota esse debet III, 282, 22 s.

Odiosi (μισούμενοι); iis injuriam facere solent, 339, 28.

Odium (μῖσος) affectus animæ est II, 18, 21; II, 138, 17; II, 195, 33; ejus definitio II, 196. 3; non animæ affectus est, sed hominis eam habentis III, 440, 11 s.; est affectus moralis animæ vituperandus II, 150, 17; II, 216, 34, 48; quidnam ei proprium sit II, 216, 49 s.; II, 150, 16; sine corpore locum habere nequit III, 432, 35; iram non sequi probatur, 193, 34; contrarium est amori secundum intellectum, 182, 8; acerrimum gerunt, qui valde amarunt, 608, 19; inprimis vel propter id, vel propter contemptum evertuntur tyrannides, 583, 13; necessario ei obnoxius est omnis tyrannus, 583, 15; tanquam ejus species consideranda est ira, idque quare, 583, 21; quomodo ab ira differat, 583, 23; nihilominus sæpius propter id quam propter iram evertuntur tyrannides, 583, 28; ei propinqua est invidia, 453, 33; id apud judices contra adversarios excitare debet defensor, 453, 30; item in peroratione accusator, 451, 8; apud auditorem in peroratione excitari debet, 410, 19; de eo ex amicitiæ contrariis spectandum est, 353, 5, v. *Inimicitia*; quomodo et adversus quosnam excitari possit, 445, 34; adversus quosnam excitari debeat in dissuasione, 445, 33; cur eo habeant, re peracta, juvenes quibuscum congressi fuerint, quum concumbere incipiunt IV, 137, 47 ss.

Odium hominis; v. *Hominis odium.*

ὀδοντάγρα· v. *Dentiducus.*

Odor (ὀσμή); quidnam III, 484, 43 s., cf. III, 487, 32 ss.; differt a colore, a sono et a sapore II, 156, 1; fumida exhalatio est III, 479, 24; vapor et effluvium IV, 189, 21; utrum fumus an aer an vapor IV, 187, 41 ss.; sensibile (olfactui) principium est III, 479, 38; idem quod odorabile III, 484, 44; probatur sapidi humoris affectus esse III, 484, 44 ss; odorabile est III, 461, 13; nil efficere posse videtur, nisi olfactum III, 461, 13 s., cf. III, 457, 23 s.; III, 487, 4; igitur ab eo non affici posse videntur quæ olfacere nequeunt III, 461, 14 s., cf. 10 ss.; quatenus ab eo afficiantur res quæ olfacere possunt III, 461, 16 s.; non ipse agit in corpora, sed id cui inest III, 461, 18 s.; videntur tamen et ab eo affici posse quæ limite carent, nec perstant, e. gr. aer III, 461, 22 ss.; alio tamen modo, idque quonam III, 461, 25 ss.; eum eadem parte ac colorem ac sonum nos percipere arbitraremur, si aer nobiscum undique circulo coaluisset III, 459. 15 ss.; si olfactus sensorium tangat, sensum non movet III, 453, 54 ss.; III, 457, 18 ss.; III, 454, 4 s.; ab eo movetur intermedium quod iterum sensorium movet III, 454, 2 s., cf. III, 457, 10 s.; ejus intermedium communis aeris et aquæ affectus est nomine carens III. 454, 8 s., cf. III, 457, 11; idque quare III, 454, 11 ss.; idem ei præstat hicce affectus quod colori pellucidum III, 454, 9 ss.; prius pervenire probatur ad intermedium III, 489, 29 ss., cf. 4 ss.; III, 490, 2 ss.; eum prius sentit qui prope est quam qui procul III, 489, 8; quia sensibilis est, in infinitum dividi potest III, 488, 3 ss.; omnis gravat caput IV, 130, 19 s.; non alit, neque aliquid ad incrementum decrementumque confert III, 474, 34 s.; nihil nutritioni confert III, 447, 32 s.; quatenus odorabilis est nihil ad nutritionem confert III, 487, 48 s.; igitur perperam Pythagorei contendunt animalia quædam iis ali III, 487, 35 ss.; eodem modo se habere videntur ad sanitatem quo sapores ad nutritionem III, 487, 51 ss.; moribus caret IV, 209, 13 s.; cur moribus similes non sint IV, 209, 29 ss.; eo carent elementa, idque quare III, 484, 46 ss.; eo præditum est mare, idque quare III, 484, 49 s.; valentiorem habet sal quam nitrum, idque quare III, 484, 50 ss.; eo carent lapides, idque quare III, 484, 52; eo prædita sunt ligna, idque quare III, 485. 1; eo caret aurum, idque quare III, 485, 2 s.; eo prædita sunt ferrum et æs III, 485, 3 ss.; eum vix habent recrementa metallorum, idque quare III, 485, 3 ss.; quatenus eo prædita sint argentum et stannum III, 485, 5 s.; fere iidem affectus sunt ac sapores, sed non in iisdem III, 482, 7 s.; eorum natura nobis minus manifesta est quam coloris aut soni III, 456, 26 s.; idque quare III, 456, 27 ss.; eos nonnisi jucundi et molesti ope percipiunt homines III, 456, 29 ss.; videntur igitur eatenus

eos percipere homines quatenus colores animalia quibus oculi duri sunt III, 456, 31 ss.; saporibus pro portione respondere videntur III, 456, 35 ss., cf. III, 484, 32; III, 485, 26 s , 32 s.; igitur sunt dulces amarique, item acres et austeri acidique et pingues III, 456, 46, 50 s.; III, 485, 28 s.; non semper tamen uniuscujusque rei ejusdem rei pro portione respondent, sed interdum contrarii sunt III, 456, 48 ss.; a saporibus nomina receperunt, utpote minus manifesti III, 456, 52 ss.; iis manifestiores nobis sunt sapores, idque quare III, 482, 8 ss.; ad siccum pertinent III, 457, 42; eorum differentias bene percipimus si cum olfactus sensorium, tum membrana id obtegens pura sint, idque quare III, 419, 3 ss., cf. III, 418, 34 ss.; eorum genera duo sunt, etiamsi nonnulli eorum genera esse negent III, 485, 36 ss., cf. III, 487, 34 s.; alterum eorum genus saporibus pro portione respondet III, 485, 39 s., cf. 27 ss.; III, 456, 46 ss.; alterum comprehendit sapores per se jucundos III, 485, 47 s.; eorum facultas naturaliter calida est III, 486, 26; propter calorem leves sunt III, 486, 24 s.; iis ad cerebrum adscendentibus melius se habet ejus regio III, 486, 23 ss.; omnes sursum feruntur, idque quare IV, 189, 25 ss.; quatenus circa eos sensibiles sint feræ II, 212, 11 ss.; quinam per se, quinam per accidens grati II, 212, 14 ss.; eos movet et condit calor III, 485, 35; igitur eos hebetant et delent frigus et gelu III, 485, 33 ss.; cur eos minus hieme et gelu percipiamus IV, 310, 8 ss.; idem circa eos efficit humor sapidus, quod circa sapores siccum III, 484, 32 ss.; æque in aere ac in aqua percipiuntur III, 484, 34 s., 37 s., cf. III, 485, 22, 32; III, 487, 29 s.; eodem modo quo eos, sapores e longinquo perciperemus, si in aqua degeremus III, 489, 54 ss.; una cum exhalatione sicca corpus intrant III, 487 46 s.; igitur si colligerentur, ad respirationis instrumenta commearent III, 487, 47 s.; ad eos percipiendos respiratione abutitur natura III, 486, 27 ss.; a pectore profecti respirationis ope percipiuntur III, 367, 53 s.; eos nonnulli exhalationi fumidæ assimilant III, 485, 6 s.; eos omnes exhalationi vel vapori assimilant, vel ambobus III, 485, 10 ss., cf. 8 s.; probantur nec vapor, nec fumida exhalatio esse III, 485, 12 ss.; post vehementes alii percipi nequeunt III, 467, 34 ss., cf. III, 463, 46; postquam vehementes percepimus, ægre fit olfactus III, 508, 51 s.; vehementibus necantur tam homines quam reliqua animalia III, 457, 26 ss.; III, 487, 15 ss.; nonnisi per accidens necant III, 475, 32 ss.; nempe ubi una cum iis moventur quædam alia quæ tactum pessumdant III, 475, 35 ss.; eos omnia animalia ope spiritus innati percipiunt III, 249, 16 s.; quibusnam partibus eos percipiant animalia non respirantia III, 249, 14 ss.; eorum sensum habent omnia vivipara sanguine prædita III, 69, 1 ss.; eos percipere videntur aquatilia III, 454, 11 s.; III, 457, 11 s.; idque quare III, 457, 13 ss.; eos nonnisi inspirantia percipere possunt animalia respirantia III, 454, 12 ss.; III, 457, 39 ss., cf. III, 457, 16 ss.; quænam animalia remotos optime percipiant III, 419, 12 ss.; earum rerum eminus sectantur animalia quarum saporibus delectantur III, 71, 23 ss.; iis eminus ad alimentum alliciuntur animalia respiratione carentia nonnulla III, 457, 13 ss., cf. III, 486, 47 ss.; eo regem quærunt apes si ab rege aberrarint III, 196, 4 ss.; non solum rerum quæ iis admiscentur aut injiciuntur in se recipiunt vina et unguenta, sed earum etiam quæ prope adstant aut nascuntur III, 509, 40 ss.; obscuriores fiunt quando rariores sensibus apparent III, 658, 23 s.; quamobrem cominus minus bene oleant IV, 310, 24 ss.; e floribus confecti IV, 190, 30 s.; rosæ semper suavis est nobis IV, 260, 32; cur tam suffimentorum quam florum minus suaves e proximo IV, 186, 8 ss., cf. 1; IV, 187, 36 ss.; corruptis delectantur Phrygii IV, 320, 16 s.; salsamenti nobis non suavis est ubi repleti sumus IV, 260, 30 s.; malus medicamenta comitatur, idque quare IV, 116, 29 s.; cur fœdi medicamenta purgent IV, 117, 13 ss.

Odores per se jucundi; nequaquam ad edendum provocant, nec quidquam ad cibi cupidinem conferunt III, 485, 48 ss.; non secundum sapores in species distribuuntur, idque quare III, 486, 7 s.; homini soli proprii sunt III, 486, 2 s.; idque quare III, 486, 8 ss., 30 ss.; sanitatis adminiculum sunt idque eorum munus est III, 486, 15 s., cf. III, 487, 50 s.; iis præditum alimentum fere semper utile est quocunque modo se habeant homines III, 486, 19 s.; qui eos hodie potionibus admiscent consuetudine voluptati vim inferunt III, 485, 54 ss.

Odores qui saporibus pro portione respondent; alibilis affectus sunt III, 485, 41 s.; igitur per accidens jucundum et molestum habent III, 485, 40 s., 45 ss., cf. III, 486, 5 ss.; esurientibus jucundi sunt, satiatis vero et cibum non desiderantibus non jucundi III, 485, 42 ss., iis tantummodo jucundi sunt quibus et cibus unde proveniunt jucundus III, 485, 44 s.; omnibus animalibus communes sunt III, 485, 47; III, 486, 3 s.; eos inspirationis ope percipiunt animalia quæ pulmonem habent, idque quare III, 486, 38 ss.

Odores salsamentarii; v. *Salsamentarii odores*

Odorabile (ὀσφραντόν); odor est III, 461, 13; III, 484, 44; simul alibilis, id est tactilis, et audibilis et visibilis, id est pellucidi affectus esse videtur III, 487, 27 ss., 30 ss.; æque ac illud intermedii ope percipiuntur molle ac durum III, 459, 46 ss., 49 s., cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; quatenus tamen differant III, 459, 48 s.; III, 460, 1, cf. *Gustus* et *Tactus*; de eo difficilius aliquid determinatur quam de sono aut de colore III, 456, 25 s.; idque quare III, 456, 27 ss., v. *Odor*.

Odoratum (εὐῶδες); eo constat quod sensum aliquo modo afficere potest III, 618, 46 ss.

Odoratæ; fieri dicuntur arbores in quas arcus cæli descendit IV, 186, 16 ss.

Odorata; tam semina quam plantæ cur urinam movere possint IV, 117, 30 ss.; IV, 188, 8 ss.; IV, 217, 22 ss.

Odoratiora; eæ sunt partes orbis terrarum quæ solem spectant IV, 186, 33 s.

ὀδός et ὁδός· non eadem significant, 437, 39.

Odyssea; ejus argumentum prolixum est, 471, 3; ejus argumentum concinne exponitur, *ibid.*; quam optime fieri possit, composita est, 481, 35; quam maxime unius actionis est imitatio, 481, 36; continet multas partes quæ per se amplitudinem habent, 481, 34; duplicem habet compositionem et melioribus contrarium eventum impertit quam deterioribus, 467, 17; implicatum carmen ac morale est, 477, 15; tota fere agnitione constat, *ibid.*; ex ea una vel duæ tragœdiæ conficiuntur, 477, 3; quomodo eam circum unam actionem fecerit Homerus, 463, 85; in ea quæ expositionem spectant toleranda non forent, si ea malus poeta cecinisset, 478, 35; se habet ad tragœdias ut *Margites* ad comœdias, 459, 46; quomodo eam vocaverit Alcidamas, 389, 44.

Citatur, 406, 3; 469, 37, 41, 51; III, 269, 18; III, 465, 3, cf. *Homerus*.

Œagrus; pater Orphei fr. 316, a.

Œconomica; alluduntur, 613, 7 (cf. t. I, p. 637, 37).

Œconomus; cum nonnisi multitudine et paucitate a domino et a basilico differre putant, 482, 10, cf. 484, 41; ei naturaliter competit quædam acquirendi vel possidendi ars, 490, 3; quatenus ei competat ars pecuniaria, 492, 11 ss.

Œdipodia; a Meleto docta fr. 304, a.

Œdipus; ejus epitaphium fr. 318, a; ejus fabula ita se habet ut sine spectatione audientium miserationem excitet eosque inhorrescere faciat, 467, 32; absurdum est eum non scire quomodo Laius mortuus sit, 478, 28, cf. 469, 16; eum exhilaraturus qui venit contrarium effecit, 465, 20; apud Sophoclem horrendum facinus perpetrat ac post facinus cognationem agnoscit, sed extra fabulam, 468, 9; de eo tragœdias solent facere poetæ recentiores, 467, 4; argumentum suppeditat tragœdiis aptissimum, 466, 40.

Œdipus Carcini; citatur, 406, 48.

Œdipus Sophoclis; si quis tot hexametris exponeret quot Ilias habet minus jucundum foret, 481, 25.

Œdipus rex Sophoclis; citatur, 465, 20; 468, 9; 469, 16; 470, 18 (?); 478, 28; ejus agnitio qualis 465, 29.

Œensis; Damonides fr. 231, b.

Œnanthe (avis); evanescit, idque quonam anni tempore et quare III, 207, 23 ss.

Œnarea; urbs Etruriæ IV, 90, 13; supra modum munita esse fertur, IV, 90, 14 ss.; ejus incolæ tyrannos metuentes, servos sibi præficiunt manumissos quotannis alios IV, 90, 16 ss.

Œnas; post palumbem omnium avium columbini generis maxima est III, 84, 28; fr. 174, b; quanta sit ejus magnitudo III, 151, 33 s.; columba paulo major est III, 84, 29; herbivora et frugivora est III, 151, 28 s.; autumno inprimis conspicitur et capitur III, 151, 31 s.; capitur maxime ubi aquam haurit III, 151, 34 s.; bis parit III, 103, 41.

Œneus; pater Gorges fr. 314, a.

Œneus Euripidis; ejus prologus qualis, 406, 5.

Œnophyta; post prælium ibi commissum Thebis sublata est democratia, 567, 16.

Œnotri; palantes, agricolas reddidit Italus, 611, 49; iis leges dedit apudque eos convictus publicos instituit Italus, 611, 50; inde ab Italo mutato nomine Itali vocantur, 611, 44; ad eorum gentem pertinent et Opici et Chaones, 612, 1, 3.

Œnotria; ejus rex antiquissimus Italus, 611, 43.

Œnussa; ea inebriantur canes fr. 65, a.

Œta; in eo furore correptus est Hercules, IV, 265, 21; ejus accolæ quomodo urticæ ope capris non prægnantibus lac concilient III, 53, 37 ss.

Offensio pedis; v. *Pedis offensio.*

Officinæ; ab iis vectigal (χειρωνάξιον) exigere debet satrapa, 639, 42; ab iis decimam questus partem exegit Taos, 647, 15.

Officinæ argentariæ (ἀργυροκοπεῖον); in iis qui vasa mundant unde lucrum faciant IV, 237, 43 s.

Officiositas (θεραπεία); eam non admiratur vir magnanimus II, 245, 16.

Officium; ejus pretium plerumque non tantidem æstimant qui præstitit et cui præstatur II, 105, 16; si fieri possit de ejus pretio ambo convenire debent II, 105, 6; sin vero minus, ejus mercedem æstimare debet qui id expertus est II, 104, 33; II, 105, 8, 14, 19; ad quamnam normam ejus remunerationem exigere debeat qui id expertus est II, 105, 20; id qui sui causa sine pacto præstat criminationi non obnoxius est II, 104, 47; unicuique præstanda necessitudine usuque et virtute æstimari debent II, 106, 20; quæ ad idem genus pertinent, facile dijudicantur, quæ ad aliud difficulter II, 106, 21, cf. *Munus.*

Offuscatio (σκοτοδίνησις); de ea problemata IV, 298, 34.

οἴδημα· v. *Tumor*

οἰκία· v. *Domus* et *Familia.*

οἰκονόμος· v. *Dispensator.*

Olbia prope Mygalum Pamphyliæ; ibi Boreas Gaureus dicitur, idque quare IV, 45, 5 s.

Olea (ἐλαία); IV, 25, 21; fructibus prosunt III, 641, 21: ex alio semine gignitur quam homo II, 266, 37; non fit e tritico II, 460, 36 s.; omnium arborum prima ex ovo procreata est secundum Empedoclem III, 343 19; determinatam habet magnitudinem IV, 306, 30; frondem habet densam III, 196, 23 s.; ideo in iis diu eodem loco manent apes III, 196, 24; inde in iis perspectum est quomodo ceram colligant III, 196, 23; ab ejus flore apes vel sui ipsarum vel fucorum fœturam afferre asserunt quidam, idque quare III, 96, 16 ss., cf. III, 385, 52; earum folia glauca fiunt frigore IV, 41, 28; earum insitio in botam IV, 28, 3; illis conferunt balaustiæ simul plantatæ IV, 28, 32 s.; non multa opacat umbra III, 100, 20 s.; igitur ubi ea est frequentes occurrunt cicadæ III, 100, 20; iis insident cicadæ; idque quando III, 162, 18; in ea nidulatur picus III, 181, 14; ejus fronde saginantur oves III, 155, 40; ejus amurca plures habet colores III, 650, 16; uno anno fructificant, altero reficiuntur IV, 29, 15; sæpe fructu privatur, idque quare IV, 39, 33 ss.; eatenus ab oleastro differt, quatenus alter sterilis est, altera fructum fert III, 380, 15 ss.; eodem modo quo has, inter se differre putant nonnulli piscium non cartilagineorum qui vulgo mares ac feminæ habentur III, 380, 14 ss.; Callistephanus vocata IV, 82, 29 ss.; sacræ ramus Athenis uno die germinasse et crevisse dicitur IV, 104, 26 ss.; oleum ex iis proveniens iis qui Panathenæis vicerant dabatur fr. 225, a.

Olearia utensilia (ἐλαιουργία); quomodo iis conducendis sibi pecuniam paraverit Thales Milesius, 493, 37.

Oleaster (κότινος); eatenus ab olea differt, quatenus alter sterilis est, altera fructum fert III, 380, 15 ss.; eodem modo quo hos, inter se differre putant nonnulli piscium non cartilagineorum qui vulgo mares ac feminæ habentur III, 380, 14 ss.; eo saginantur oves III, 155, 40.

Olentia graviter (δυσώδη); cur his non olere videantur qui illa ederint IV, 188, 30 ss., cf. *Fœtida.*

Olere jejunium; v. *Jejunium olere.*

Olere; cur omnia plenius oleant ubi moventur IV, 187 15 ss.; IV, 190, 38 s.; IV, 310, 32 ss.; cur male oleant corpora quum concumbendi facultas data est IV, 138, 8 ss.

Oleum (ἔλαιον); ad aerem pertinet III, 617, 36; ad aerem et aquam pertinet III, 623, 23 s., cf. 36; ad humidum magis pertinet III, 622, 52 s.; calidum est IV, 150, 20; calidissimum est IV, 329, 10; viscidum est II, 455, 21; inconcretile est III, 619, 30; flammatile est III, 622, 32; cur ipsum solum minime comburatur, aliis vero admixtum maxime IV, 328, 45; quatenus unum esse dicatur cum vino II, 519, 34 s.; id tenuitate superat aqua III, 482, 35 s.; magis tamen quam ea extenditur III, 482, 37; idque quia viscosum est III, 482, 37 s.; facilius manu continetur quam aqua III, 482, 39; aquæ supernatat IV, 32, 14; minime desiccatur IV, 305, 28; crassescit ubi spiritui miscetur III, 350, 7 s.; aquosum quod eo continetur, ubi dealbatur, a calore in spiritum convertitur III, 350, 9 ss.; admixta aqua crassescit, idque quare III, 350, 16, cf. 52 s.; multum spiritum continet, idque quare

III, 350, 18 ss.; quare aquæ innatet III, 350 20 ss.; levitatem debet aeri qui ei admixtus est III, 350, 22; aqua levius est, sed non pellucidius IV, 235, 50; frigore non concrescit, sed crassescit idque quare III, 350, 23 ss.; exhalabile, non evaporabile, ideoque non decoquitur nec crassescit III, 622, 16 s.; ejus natura perquam ambigua est, idque quare III, 617, 4 s.; cur contrarios effectus secum ferat IV, 329, 3; aere refertum est ideoque aquæ innatat III, 617, 8 s.; frigore spissatur III, 617. 10 s.; ubi aquæ permixtum fuerit, semper aliquid utroque spissius oritur III, 617, 11 s.; ab igne crassescit et albescit idque quare III, 617. 12 ss.; neque a frigore neque ab igne adsiccatur, idque quare III, 617, 18 ss.; cur non coaguletur, sed coeat, sevum vero coaguletur IV, 330, 8 ss.; ejus tenacitas causa est cur nullum sedimen habent III, 615, 30; quamvis calidum, spumam nullam facit IV, 266, 35; refrigerari potest III, 233, 19 s.; eo tactu calidior est aqua fervens, sed citius concrescit et refrigeratur III, 232, 42 s.; eo calidior est sanguis sed citius concrescit III, 232, 44 s.; impedit ne res citius resiccentur III, 424, 42 s.; sali innatat IV, 234, 46; eo sal et nitrum non liquuntur, idque quare III, 616, 51 s.; per se non elixatur, idque quare III, 613, 20 s.; purgat IV, 116, 22; idque certa copia si datur IV, 117, 22; ægre concoquitur et ægre putrescit IV, 312, 50 s.; agit in æs et ab eo afficitur IV, 328, 16; ejus exhalatio nidor est III, 622, 48 s.; fumus ex eo nigerrimus, idque quare III, 644, 9 ss.; cur ei sal congruat IV, 328, 24 ss.; cur mari infusum tranquillitatem efficiat IV, 331, 36; IV, 329, 24; infuso mare pellucidius redditur IV, 235, 47; cur effusum magis quam alii humores superne figuram rotundam habeat IV, 329, 18; inveteratum cur candidius sit quam recens IV, 221, 36 s.; cur melius et odoratius fiat in vasis quæ sensim vacuantur fr. 204, a; cur maxime ærugine oppleat fr. 204, a; fluentis sonitus longe obscurior idque quare III, 660, 52; cur sole albescat IV, 289, 10 ss.; IV, 290, 38 ss.; lanæ quæ illo rigantur quamobrem rigescant, pili vero eo uncti nigriores fiant IV, 305, 23 ss.; ejus perunctio quæ sub vestem fit cur decolores reddat IV, 289, 24 ss.; maxime mordet oculos, idque quare IV, 276, 26; externis corporis partibus cur conferat, internis vero non IV, 329, 11; cur ad arcendam vinolentiam valeat IV, 135, 38 ss.; eo aquæ permixto si quis se perfricuerit, cur lassitudines cessent IV, 143, 30 ss.; eo perunctis, cur aqua calida minus calida videatur IV, 236, 29 ss.; qui eo unguntur minus rigent, minusque sole uruntur IV, 329, 4; eo antea infuso cur aures urinantium minus rumpantur IV, 279, 24 ss.; cur superinfundant si aqua in aurem infusa fuerit IV, 279, 17 ss.; eo uncti libri cur facilius a posteriori parte legantur IV, 329, 15; quamobrem polenta eo subacta minus cohæreat quam aqua IV, 224, 39 ss.; etiamsi rufum sit, farinam et ptisanam cur candidiora efficiat IV, 221, 18 ss.; eo oblita intereunt insecta III, 168, 34 s.; eo oblitis vitulorum cornibus, minuitur pedum dolor III, 154, 43 s.; id alii elephantes bibunt, alii non III, 168, 14 s.; qui id bibunt elephantes, hi ejus potu ferramenta e corpore ejicere feruntur III, 168. 15 ss.; qui id non bibunt, iis oryzæ (?) vinum cum eo decoquunt III, 168, 17 s.; eo opus est fracibus, 379, 34; e sale depromitur, idque quale III, 484, 50 s.; IV, 231, 43; e piscium cartilagineorum jecore fit, idque quomodo III, 51, 4 s.; quoddam per sudum secernitur IV, 230, 51; ubi tempestas serena tepidiusque mare est succus hujusmodi superne efflorescit IV, 231, 1 s; in Gymnesiis insulis non ex olivis sed ex terebintho permagna copia gignitur, idque ad omnes usus accommodatum IV, 89, 14 s.; ejus fons miræ naturæ juxta montem Uranium in Sicilia IV, 95, 35 s.; ejus apud Clazomenios copiosus erat proventus, 643, 43; quomodo annonæ caritate simul et pecuniæ inopia laborantes ejus ope frumentum sibi compararint, 643, 41 ss.; quare id coemerint expeditionem in Bospori tyrannos suscepturi Heracleotæ, 642, 1; quomodo aucto ejus pretio pecuniam sibi compararint Lampsaceni, 641, 47; e sacris oleis proveniens iis qui Panathenæa vicerant dabatur fr. 225, a.

Oleum album; crassius est vulgari III, 350, 8; idque quare III, 350, 8, 9 ss.

Olfacere (ὀσφραίνεσθαι); multos simul idem non posse contendunt nonnulli, idque quare III, 489, 34 ss.; fieri tamen potest quod ad rem attinet quæ prima odorem movit, non vero quod ad intermedium attinet III, 489, 37 ss.; cur minus valeamus hiberno tempore et minime per gelu IV, 187, 18 ss.

Olfaciens; aliquatenus idem olfacit primus quod secundus, aliquatenus non III, 489, 32 s.

Olfactus (ὄσφρησις); unus e quinque sensibus est III, 68, 36; III, 461, 29; medium locum inter visum et auditum occupat, idque quare III, 244, 7, 48 s.; III, 245, 8 ss.; puritate differt a gustu II, 122, 11; actu id est quod olfactivum potentia III, 479, 21 s.; odoris sensus est III, 10, 23; æque odorabilis ac inodorabilis sensus est III, 457, 7 s.; et bene olentium et male sensus est III, 457, 25 s.; eo præstat visus, 326, 36; et ordine et natura sua medium tenere videtur inter sensus qui contactu et qui intermedii ope percipiunt III, 487, 23 ss.; eum a visu et auditu distinguere non possemus si undique circulo nobiscum coaluisset aer III, 459, 15 ss.; distinguuntur tantummodo eorum sensoria, quia eorum intermedia diversa sunt III, 459, 18 s.; intermedii ope percipit III, 474, 29 s.; III, 477, 2; non omnes ejus intermedii partes simul moveri probantur III, 489, 29 ss., cf. 4 ss.; III, 490, 28 ss.; aut aeri aut aquæ tribuendus est III, 461, 47; quo modo ad eum se habent aer et aqua, eodem ad tactum se habere videtur caro, ad gustum lingua III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s., v. etiam III, 458, 1 s.; et in aqua et in aere fit III, 481, 34, 37 s., cf. III, 485, 22, 32 s.; III, 487 29 s.; ejus instrumentum nares sunt III, 10, 22, v. *Nasus*; per palatum ad os penetrat IV, 310, 2; ejus sensorium superne situm est III, 419, 13 s.; ejus sensorium in capite situm est III, 487, 45 s.; ejus sensorium meatus est spiritu nativo plenus II, 362, 54 ss.; ejus meatus ad aerem externum pertingunt, *ibid.*; desinunt vero in venas quæ a corde ad cerebrum tendunt III, 363, 2 s.; ejus cum corde nexus non admodum manifestus est III, 244, 6 ss.; si ejus sensorium tangat odor, sensum non movet III, 453, 54 ss.; III, 454, 4 s.; III, 457, 18 s.; movetur vero ab intermedio quod rursus ab odore movetur III, 454, 2 s.; III, 457, 10 s., v. *Odor*; nil nisi eum efficere posse videtur odor III, 461, 13 s.; III, 457, 23 s.; III, 487, 4, cf. tamen et III, 461, 22 s.; ejus acumen duplex est III, 417, 45 s.; III, 418, 30 s.; alterum quo omnium odorum discrimina accurate percipimus III, 418, 31 ss.; alterum quo odores remotos facile sentimus III, 418, 34 s.; illud a puritate sensorii et membranæ id obtegentis pendet III, 418, 34 ss.; III, 419, 3 ss.; hoc vero ab eo quod ante sensorium canalium longe porrectorum quædam species exstat III, 419, 8 ss.; in eo semper ultimum alterans (secundum locum) simul est cum eo quod primum alteratur II, 336, 32; quomodo ab eo differat motus quo ab odore afficiuntur res quæ limite carent, nec perstant III, 461, 20 ss.; ejus sensibile proprium non corpus est, sed affectus vel motus, non tamen sine corpore III, 489, 42 s.; respirationis ope fit III, 245, 8; ægre fit postquam vehementes odores percepimus III, 508, 51 s.; eum pessumdant amarum et dulce, si modum superent III, 463, 46 s., cf. III, 467, 33 ss.; cerdonum et eorum qui stercora colligunt deletus est IV, 319, 37; de eo problemata IV, 298, 45; quæ eum spectant cupidines, rationis expertes, 335, 29; voluptatem parit molestiæ expertem II, 118, 44; ab eo orta voluptas non est generatio II, 168, 25; ab eo ortam voluptatem non præcedit molestia II, 168, 32; ejus voluptatibus non delectantur intemperantes nisi per accidens II, 36, 19; nec animalia II, 36, 28; propter voluptates vel dolores ab eo oriundos nemo dicitur temperans vel intemperans II, 211, 46, 48; II, 212, 30; errores has voluptates spectantes sine ignominia vituperantur II, 212, 32.

Olfactus (*quomodo se habeat in variis animalium generibus*); eum omnia vivipara sanguine prædita habent III, 69, 1 ss.; ejus instrumentum nares sunt cum apud serpentes et quadrupedes oviparas, tum apud reliqua animalia III, 295, 40; eo prædita sunt fere omnia animalia, sed non omnibus idem est sensorium III, 541, 12 ss.; ad eum apud nonnulla animalia respiratione quæ per nares fit abutitur natura III, 541, 10 ss.; ne duo ejus sensoria faceret natura, hominem utrumque odorum genus inspirando percipere jussit, reliqua vero animalia pulmone prædita alterum solummodo III, 486, 38 s.; eo prædita animalia partim nares habent, partim ei destinatos meatus, ut aves III, 69, 8 ss.; et omnium sensuum quibus præditus est, et omnium animalium pessimum habet homo III, 482, 10 ss.; multis animalibus pejorem habet homo III, 456, 28 s.; IV, 281, 44 s.; ejus meatum habent aves, idque ubinam III, 27, 19 s.; acuto præditus est perdix III, 106, 13; ejus nullum instrumentum vel meatum habent pisces III, 29, 4; III, 69, 22; III, 244, 11 ss.; meatus eorum qui ei destinati videntur esse, revera non ad eum pertinent, idque quare III, 69, 23; probantur nihilo minus eo præditi esse pisces III, 70, 15 ss.; acuto præditi sunt delphines, etiamsi nullum ejus instrumentum habeant III, 70, 45 s.; eum habent pisces et testacea, atque in universum aquatilia, etiamsi respiratione careant III, 484, 39 ss.; III, 485, 18; III, 486, 45 ss.; item insecta III, 486, 45 ss.; animalium respiratione carentium, etiamsi sine respiratione olfaciant, probatur alius sensus non esse quam hominis ac animalium respiratione præditorum III, 457, 15 ss., cf. III, 487, 2 ss.; eum habent mollusca et crustata et insecta III, 70, 53; idque quibus argumentis probetur III, 70, 54 ss.; probantur eum quoque testacea habere III, 71, 18 ss., cf. 35; quænam testacea id minime habere videantur, idque tam sessilia quam gressilia III, 71, 37 ss.; eo multa animalia carent III, 448, 11 s.

Olfactus sensorium (τὸ τῆς ὀσφρήσεως αἰσθητήριον); probatur aeri tribuendum esse III, 479, 20 ss.; loco circa cerebrum proprium est, idque quare III, 479, 25 ss.; animalium respiratione carentium eodem modo ab hominis et animalium differre videtur quo oculi animalium quibus duri sunt ab oculis palpebris habentium III, 457, 29 ss.; III, 487, 8 ss.; apud animalia respirantia operculo munitum esse videtur quod inspiratione recluditur, apud animalia respiratione carentia vero hujusmodi operculo carere III, 457, 35 ss.; III, 487, 5 ss.; potentia siccum est, idque quare III, 457, 42 ss., cf. *Nares* et *Nasus*.

Oligarchia; quænam, 328, 45; cum ea tum democratia frequentissimæ reipublicæ formæ esse videntur, 548, 24; 556, 25; 565, 46; definienda non est respublica in qua pauci imperium tenent, 546, 21; in iis etiam multitudo domina est, 546, 20; potius dicenda est respublica in qua divites imperant, 546, 31; est respublica in qua divites et nobiliores numero pauci imperium tenent, 546, 50; ad eam referenda non esset civitas, in qua pauci pauperes multis divitibus superiores essent, 546, 26; est paucorum regimen divitum commodum respiciens, 527, 42; 528, 2, 4, 15; in ea a magno censu pendet facultas magistratus gerendi, 525, 47; in ea cives esse possunt artifices, sed non mercenarii, 525, 46, 48; ab ea differt aristocratia vulgo sic dicta, 551, 44; aristocratiæ aberratio est, 528, 2; 544, 30; 552, 10; II, 99, 19; II, 230, 18, 20, 22; ejus scopus divitiæ, 329, 4; in ea summa auctoritas penes paucos est, 526, 27; ei proprium est non omnes reipublicæ administrandæ participes esse, 550, 33; ei per accidens evenit, ut penes paucos regimen sit, 528, 34; 546, 22 ss.; eam determinant divitiæ, 552, 40; viris honestis constituta esse dicitur, 552, 27; in ea ratum habetur quod pluribus eorum placuerit qui reipublicæ administrandæ participes sunt, 546, 20; 552, 42; eas condentes jus præ se ferunt, 542, 34; democratiæ est opposita, 590, 34; eam determinant nobilitas generis, divitiæ et educatio, 591, 49; ad eam referenda non esset respublica, in qua magistratus secundum magnitudinem vel pulchritudinem partirentur, 546, 34; ei proprium est secundum divitias fieri electionem magistratuum, 517, 36; quænam ei cum tyrannide communia sint mala, 580, 36; si quem ad summos magistratus evehunt, is interdum tyrannus evadit, 580, 7; excepta tyrannide rerumpublicarum quæ a recto tramite aberrarunt, pessima est, 544, 47; ab ea longissime remota est aristocratia, 544, 47; dixit aliquis (i. e. Plato) aliam alia meliorem esse, dum dicere debebat minus pravam, 545, 3, cf. 544, 52; forsan aliis civitatibus magis necessaria est quam democratia, aliis contra, 545, 12; etiamsi a recta reipublicæ forma declinet, tamen sat recte se habere potest, 578, 36; eam dissolvunt multa instituta oligarchica, 578, 25; 595, 21; si quis eam nimis intendat. rempublicam deteriorem reddit, 578, 38; scire debet legumlator quænam eam perdant vel servent, 578, 40; sine multitudine et divitiis persistere nequit, 578, 44; hodiernæ potius parvæ democratiæ sunt dicendæ, 597, 47; prævaluit in civitatibus quarum potentia equitatu constabat, 545, 33; tanquam ejus speciem considerant aristocratiam, 546, 4; oriri solent, ubi divites vel nobiles prævalent, 557, 25; quænam in ea commenti sint ut pauperes a concione, a magistratibus, a judiciis, ab armis possidendis et a gymnasiis arcerent, 557, 49 ss.; eo orta est quod qui una aliqua re inæquales erant, se prorsus inæquales esse putabant, 564, 42; 565, 45, cf. 529, 10; 568, 20; interdum in eam mutatur respublica, ubi aliqua civitatis pars existimatione aut viribus prævalet, 569, 25; quando ab aristocratia in eam fiat transitus II, 99, 19; in ea omnia aut plurima bona sibi tribuunt qui imperium tenent, II, 99, 21; in ea magistratus semper iisdem deferuntur II, 99, 22; idque pro divitiis ac potentia II, 99, 47; in ea plurimum valent divitiæ II, 99, 22; in ea pauci pravique imperant II, 99, 22; ei similis est mariti imperium in omnibus rebus dominantis II, 99, 44; item uxoris in maritum imperium II, 99, 46; in eam abit democratia, si nimis remittatur, 320, 3; quando in ea fiat rerum conversio propter contemptum, 567, 13; in eam abit democratia, ubi augetur res familiaris vel pauperum numerus, 567, 42; politiæ succedere solet, idque quando, 539, 49; ei succedere solet tyrannis, 539, 52; e republica Lacedæmoniorum in eam fit mutatio secundum Platonem, 589, 4; item ex ea in democratiam, 589, 5; mutatur tamen ipsa interdum in tyrannidem, 589, 18; vel tyrannis in ipsam, 589, 15; male exposuit Plato causam cur in eam fiat transitus, 589, 23; quænam sit vera causa cur in eam fiat transitus, 589, 25; nec rite exposuit Plato, cur ex ea in democratiam fieret transitus, 589, 31, 40; quænam vera causa cur ex ea in democratiam fiat transitus, 589, 36; quænam cur e democratia in eam, 589, 37; persistit interdum, etiamsi per se stabilis non sit, quia magistratus bene se gerunt, cum adversus eos qui reipublicæ regimen participant, tum adversus eas qui non, 575, 38; in iis sæpe fiunt demagogi, idque quare, 576, 1; minus in dynastias transire solent ubi brevi tempore occupantur magistratus, 576, 2; duobus modis in tyrannidem transire solent, 576, 5; cur eas et quo usque perferant, 593, 14; concors difficulter ex se ipsa evertitur, 572, 32; duobus maxime modis manifestissimis evertitur, vel a plebe, vel ab aliis quam plebs, 571, 25, 30; a plebe ubi ei injuria illata est, 571, 26; ab aliis, ubi divites ii qui magistratum non participant seditionem movent, 571, 32, cf. 573, 36; evertitur etiam ubi ipsi imperantes demagogorum partes agunt, idque duobus modis, 572, 1; quænam inprimis evertantur eo quod demagogi plebi adsentantur, 572, 10; evertitur etiam ubi ad pauciores redigitur, 572, 17; item ubi imperantes patrimonium per luxuriam disperdiderunt, idque quot modis, 572, 20; item ubi alteram oligarchiam in alteram inducunt, 572, 36, evertuntur cum in bello, tum in pace, 572, 44; in ea interdum oriuntur seditiones quia alius ab alio repulsam tulit, vel propter nuptialem rem aut judicia, 573, 2; evertuntur quia admodum herili imperio similes sunt, 573, 13; in quibusdam interdum per accidens fiunt commutationes, 573, 16; interdum legibus adstrictæ mutantur in dominantes, vel vice versa, 573, 31; ab ea in democratiam vel aristocratiam vel politiam fieri potest commutatio, vel etiam vice versa, 565, 13; 574, 25, 28; eam ubi intendere vel remittere volunt, fieri solet reipublicæ conversio, 565, 19; haud magis in democratiam quam in aliam rempublicam mutatur, 589, 46; de ea loquitur Plato quasi unica tantummodo esset, 519, 52; ubi ei successit democratia, quærunt utrum ipsa hoc vel illud fecerit, an civitas, 520, 19; 522, 19; seditioni magis obnoxia est quam democratia, idque quare, 566, 3, cf. 565, 17; longius distat a democratia quam regimen civium quibus mediocris res familiaris est, 566, 8; ubi nimis amplus factus est census in dynastiam abit, 576, 34; ubi nimis exiguus in politiam vel democratiam, 576, 36; in eam abit politia, ubi nimis amplus factus est census, 576, 34; exposita politia vulgo sic dicta, manifestum erit e quibus elementis constet, 553, 11; quomodo ejus instituta cum democratiæ conjungenda sint, ut bene temperetur politia vulgo sic dicta, 553, 13 ss.; quomodo in ea constituantur judicia, 553, 18; 558, 5, 8; 560, 27; 564, 26, in ea mulctam irrogant iis quos judicis munere fungi volunt, ut eo fungantur, 560, 27; ei propria est præconsultatorum legumque custodum magistratus, 560, 39; 562, 25, 29; 600, 31; quomodo constituatur in ea concio, 553, 26; 558, 1, 8; quot modis in ea institui possint vel debeant quæ ad reipublicæ partem deliberantem spectant, 560, 2 ss., 37 ss.; quomodo constituatur magistratuum creatio, 553, 31, 32; 563, 17, 22; in nonnullis pater una cum filio magistratum obtinere nequit, 571, 38, 45; nec fratres natu minores una cum majore, 571, 39, 45; quæritur quatenus in ea iidem sint magistratus ac in reliquis reipublicæ formis, 562, 12; in ea e divitibus creantur magistratus, 562, 16; ei inprimis interest, ut e magistratibus lucrum referre non liceat, 577, 9; in multis lege vetatur, ne quæstum faciant magistratus, 589, 28; in ea non propter eandem causam ac in aristocratia pauci ad magistratus evehuntur, 573, 38; in ea semper pro plebe disserere videri oportet, 578, 52; quale in nonnullis jusjurandum jurent, 579, 1; in ea pauperum maxima cura habenda est, idque quomodo, 577, 36; in ea pauperibus vel æqualitas vel primæ partes tribuendæ sunt, 577, 46; in ea quidam quibusdam muneribus funguntur, 610, 32; qualesnam in ea instituendæ sint leges, 418, 10, 25; in ea oligarchici debent esse mores, 624, 29; qualis in ea debeat esse educatio, 579, 13; in ea principum filii luxuriæ dediti sunt, 579, 16; pauperum vero exercitati et laboribus durati, 579, 17; in ea uxores eorum qui reipublicæ prosunt, luxuriose vivunt, 562, 39; ei convenit arx, 613, 36; æque ac tyranni usæ sunt agendi ratione qua viri præpotentes e medio tollebantur, 536, 15; ut sciamus quomodo quodque ejus genus constituendum sit, opposito democratiæ generi ex opposito conferendum est, 596, 30; ejus duo sunt genera, 456, 10; ejus plures sunt species, idque quot, 546, 39; 549, 47 ss.; 551, 3 ss.; 589, 51; nunc unam tantummodo esse putant, 544, 8, cf. 544, 25; 545, 6; non omni eædem leges conferri possunt, 544, 23; ea tutior est et diutius durat democratia, idque quare, 556, 15; in ea rarius quam in democratia honores tribuuntur civibus quibus mediocris est res familiaris, 556, 17; exponitur cur æque ac democratiæ magis frequentes sint quam ceteræ reipublicæ formæ, 556, 25 ss.; eam instituunt divites, ubi plebe superiores facti sunt, vel ab ea victoriam reportarunt, 556, 33, 36; eas ubique instituerunt Lacedæmonii, dum Græcia principatum obtinebant 556, 39; 575, 15; ubi determinatum est quænam optima sit, facile sciri potest quænam secundum et tertium locum occupent, 556, 50; optimæ proxima melior, quæ vero ab ea remotior, deterior, nisi de republica jam sermo fiat, 556, 54; mera fieri solet, ubi alii permagnam, alii nullam rem familiarem possident, 556, 3; ex acerrima oriri solet tyrannis, 556, 5; intemperatam sustulisse putant Solonem, 518, 39; quomodo Megaris restituta sit, 570, 37; quomodo Naxi eversa fuerit, 571, 29; quomodo Massiliæ politiæ similior facta sit, 571, 34, 40; quomodo Istri in democratiam abierit, 571, 34, 40; quomodo Heracleæ a paucioribus ad sexcentos translata sit, 571, 34, 41; quomodo in Cnido eversa fuerit, 571, 43; 573, 16; quomodo Erythris, 571, 49; quomodo Heracleæ in Ponto, 572, 16; quomodo Apolloniæ in Ponto, 572, 32; quomodo Larissæ, 572, 24; quomodo Abydi, 573, 1; quomodo Eretriæ, 573, 6; quomodo in Chio, 573, 16; quomodo Orei ab ea in democratiam ac politiam abierit respublica, 567, 49; ad eam declinat respublica Carthaginiensium, 517, 15; quænam ad eam referenda sint in eadem republica, 517, 22 ss.; quomodo ejus incommoda præcaveant Carthaginienses, 517, 19.

Oligarchiæ primum genus; 549, 47; 551, 3; in eo magistratus defertur a censu tam magno ut pauperes eos participare nequeant, 549, 47, cf., 560, 4; quantam in eo habeant rem familiarem, 551, 4, 9; in ea magistra-

tum gerere licet quicunque censum acquisiverit, 549, 49; 551, 5; 596, 37, cf., 560, 6; in ea regnat lex, 551, 11; 560, 5; oligarchia politica dicenda est, 560, 7; 596, 33; quomodo in eo ordinanda sint quæ censum spectant, 596, 34; quanta pars plebis idque melioris in ea iis quæ rempublicam administrant, adsciscenda sit, 596, 39, 41.
Oligarchiæ secundum genus; 549, 50; 551, 12; in eo ex amplo censu eliguntur magistratus, 549, 50; in eo majorem rem familiarem possident quam in primo genere, sed pauciores sunt possidentes, 551, 12; in eo lege statuunt magistratus ipsos deficientes cooptare, 549, 51; 551, 15 ss., cf. 560, 11; in eo vel ex omnibus vel ex definitis quibusdam magistratus eligunt, 549, 52; quando in aristocratiam vergat, 550, 1; eam eodem modo constituere oportet ac primum genus parum tantummodo intendentes, 596, 42; id vel tertium instituere licet, ubi ager gravis armaturæ militibus accommodatus est, 597, 14.
Oligarchiæ tertium genus; 550, 2; 551, 18; in ea majorem quam in primo ac secundo genere rem familiarem possident, sed pauciores sunt possidentes, 551, 18; in ea lege statuunt filium patri defuncto successurum esse, 550, 3; 551, 21; 560, 12.
Oligarchiæ quartum vel ultimum genus; 550, 3; 551, 12; fit, quando rei familiaris copia et amicorum multitudine supra modum aucti sunt, 551, 22; in ea non penes legem, sed penes homines summa potestas est, 550, 4; 551, 23, cf., 560, 12; ceteroquin tertio generi simile est, 550, 4; vocatur dynastia, 550, 8; 551, 23; in monarchiis tyrannidi respondet, 550, 6; 596, 44; in democratiis vero ultimo generi, 550, 7; 551, 26; 559, 52; 596, 43; partita tyrannis est, 583, 33; propter easdem causas evertitur ac tyrannis et extrema democratia, 583, 30; maximam, utpote pessima, desiderat cautionem, 596, 45; eam constituere licet, ubi ager equitatui accommodatus est, 597, 9.
Oligarchiæ defensores; jus vel secundum divitias vel secundum generis nobilitatem esse putant II, 55, 38; aliquod jus allegant, id vero quod proprie jus est, tacent, 528, 49, cf. 534, 23; 564, 42; 565, 45; quatenus res spectat, jus citant, quatenus homines, tacent, 528, 54; 529, 6; eos qui opibus inæquales sunt omnino inæquales esse putant, 529, 10; 564, 43; 568, 20; 592, 19; si bonorum gratia coieretur societas, eorum ratio probanda esset, 529, 13; quod majori rei familiari placuerit, id justum esse dicunt, 592, 19; æque ac democratiæ defensores dicunt quod pluribus civibus placuerit id ratum esse debere, 592, 28.
ὀλιγωρία· v. *Discriminis parvi neglectus.*
ὀλίγος-μικρός· 475, 46, 48.
ὀλιγοσιτία· IV, 150, 22.
Olim; quid significet II, 305, 27.
Olivæ (ἐλαῖαι); earum succus unctuosus est IV, 26, 50; e multis partibus constant IV, 23, 16; inveterascentes amaræ fiunt, idque quare IV, 219, 24; earum ubertatem ex astrorum scientia prævidit Thales Milesius, 493, 37; earum ubertate multa apum examina emittuntur, idque quare III, 96, 17; III, 97, 1 ss., v. *Olea.*
Ollæ ferventes; motu refrigerantur IV, 149, 43.
ὀλολυγών· v. *Ululatus.*
ὅλον (τό)· v. *Universum.*
Olor (κύκνος); avis palmipes est III, 153, 8; III, 182, 28; ejus descriptio et mores fr. 174, a; gregalis III, 3, 34; III, 157, 49 s.; (?) appendices intestinorum habet III, 34, 39; ubinam degant III, 182, 29 s.; haud pauci in circa Averno inveniuntur IV, 92, 30 s.; quales habeant mores III, 182, 30; fœcundi sunt et prospera utuntur senectute, *ibid.*; cantant, idque inprimis morituri III, 182, 32 s.; morituri altum mare petunt III, 182, 33 s.; canorus est fr. 174, a; nonnullos lugubri voce canere audierunt nautæ quidam et postea aliquos eorum mori viderunt III, 182, 34 ss.; eum aquilis pugnant easque sæpe superant III, 174, 20 s.; ipsi nunquam pugnam inchoant, III, 182, 32; omnium avium maxime se invicem devorant III, 174, 21 s.; cur ejus genus nequeat esse album, 206, 12; exemplum citatur, 42, 43, 53; 43, 5; 45, 8, 17; 60, 32; 63, 38; 64, 19; 91, 15; 92, 32; 93, 11; 95, 15, 36, 43, 46.
Olus regium; herba est IV, 25, 34.
Olera (λάχανα); IV, 41, 41; eorum definitio IV, 25, 26 ss.; iis alimentum humidum est IV, 220, 2 s.; iis prodest rigatio, sed non tantum quantum pluviæ III, 163, 7 s.; exarescunt quum semina tulerint IV, 215, 11; quæ semine vetustiori prodierint, cur ocius caules gignant, quam quæ novo IV, 217, 32 ss.
Olympia; ibi Elei ramum ab olea Callistephanus vocata plantarunt IV, 82, 39 ss.; ibi femur aureum ostendit Pythagoras fr. 69, b; in pompa eo deducenda Cimonem æmulatus est Themistocles II, 216, 28; ibi consulto oraculo Delphis deum interrogavit Hegesippus, 377, 49; ibi victoriam reportavit Diocles Corinthius, 519, 32.
Olympia certamina; sunt et eo quod certamen fieri potest et eo quod fit II, 281, 40; nos in eo vicisse quum meminimus delectamur IV, 270, 28 s.; in iis non coronantur robustissimi et pulcherrimi sed certantes, II, 8, 19; in iis fieri certamen coronarium omnes norunt, 315, 11; post Isthmia fiunt II, 487, 15; ab Hercule in Pelopis honorem instituta fr. 311, b; in eorum gratiam Hercules ab olea Callistephanus vocata ramum plantavit IV, 82, 33 ss.; ea vicit aliquis cui nomen proprium erat Homo (Ἄνθρωπος) II, 80, 17.
Olympias; contrarius Vulturno III, 589, 1; hunc alii Argestem alii Scirona vocant III, 589, 2 ss.; ita Argestes a nonnullis dicitur III, 632, 28; ita Thracias in Eubœa et Lesbo vocatur a Pierio Olympo IV, 46, 2 s.
Olympica oratio Gorgiæ; citatur 402, 27.
Olympionica; de eo epigramma Simonidis, 327, 50; 331, 37; vix duo vel tres qui in puerorum certamine victoriam reportarunt, etiam in virorum certamine victores fuerunt, 627, 42.
Olympus; ejus carmina furorem divinum ciebant, 629, 38.
Olympus; servi nomen fr. 332, b.
Olympus Pierius; ab eo in Eubœa et Lesbo Thracias Olympias vocatur IV, 46, 2 s.
Olympus; etymologia III, 240, 6; ab omni caligine et motu incondito secretus est III, 640, 6 ss.; dei est sedes III, 640, 2 ss.; Homeri de eo sententia III, 640, 9 ss.
Olynthia Chalcedoniæ; in ea putei quidam aqua pleni sunt per æstatem fr. 214, b.
Olynthiacum bellum; de eo rationes reddituro Charete, quidnam dixerit Cephisodorus, 396, 41.
Olynthii; adversus eos bellum gesserunt Mandæi, 645, 44; item Timotheus Atheniensis, 646, 3.
Olynthus in Chalcidice Thraciæ; juxta eam locus Cantharolethron vocatus IV 97, 17 s.; patria Ophelæ, 650, 9.
Omasum (ἤνυστρον); IV, 316, 25; cornigeris proprium, 167, 44; ei similis est molluscorum ventriculus III, 57, 10; reticulum insequitur III, 32, 12 s.; quomodo se habeat III, 32, 13; magnitudine reticulum æquat III, 32, 14; id insequitur faliscus venter III, 32, 15; inter ultimum ventriculum et duo priora invenitur III,

273, 33 s.; in eo occurrit coagulum, *ibid.*; in *Problematibus* exponitur cur in eo consistat coagulum III, 273, 41 s.; alimentum recipit omnino confectum III, 271, 27 s., 30.

Omen; habitum est quod quibusdam sacerdotibus barba orta est III, 48, 17 s.; pro bono habetur sternutamentum, idque quare IV, 281, 39 ss.; IV, 301, 26.

Omentum (ἐπίπλουν); membrana est III, 50, 1; III, 276, 3; idque adiposa III, 15, 5; sed non ejusdem generis ac vesica, idque quare III, 50, 7 s.; inde a sutura a qua dependit reliquam ventriculi partem et omnia intestina occupat III, 276, 8 s.; a medio ventriculo appensum est III, 15, 4; idque quare III, 276, 24 ss.; ventriculum cum septo transverso connectit III, 16, 17 s.; unde ad id deveniat vena III, 42, 25 s.; densum est III, 276, 15; item calidum III, 276, 17; in eodem loco invenitur quo intestinum III, 276, 2 s.; id habent omnia animalia sanguine prædita III, 50, 1 s.; III, 274, 23 ss., cf. III, 276, 9 s.; eodem modo se habet apud terrestria quo apud aquatilia III, 276, 10; eodem modo se habet apud hominem et animalia utrinque dentes habentia et uno ventriculo prædita III, 15, 5 s.; aliis pingue est, aliis pinguedine caret III, 50, 2 s., cf. III, 276, 24; animalium adipe præditorum adiposum fit, sevo vero pinguescentium sebaceum III, 50, 45 ss.; III, 276, 3 s.; minus pinguescit animalibus quibus separata pinguedo non est III, 51, 10 s.; cuinam parti appensum sit et in utrinque, et in non utrinque dentes habentibus III, 50, 3 ss.; III, 276, 6 ss.; quænam ejus causa necessaria sit III, 276, 11 ss.; eo abutitur natura ut faciliorem reddat cibi concoctionem III, 276, 21 s.; eo carent anguillæ pleræque III, 150, 11 s.

Omnis; quomodo a *totus* differat II, 531, 31 ss.; de quibusnam rebus solus dici possit II, 531, 31; de quibusnam æque ac totus II, 531, 32 ss.; quidnam consignificet II, 531, 34, 36.

Omni; ei opponitur vel nulli, vel non omni, 107, 44; 109, 7; terminis vel adjiciendus, vel non adjiciendus, prouti conclusio postulat, 83, 30 ss.

Omni inesse; quomodo intelligendum sit, ut fieri possit syllogismus, 57, 5.

Omnes; duplicem habet significatum, 498, 6; tam *ambo* quam paria et imparia significat, 498, 15; in disputationibus syllogismis contentiosis ansam dat, 498, 16; quomodo intelligendum sit, ubi in Platonis republica *omnes* simul dicere perhibentur « meum atque non meum, » 498, 6 ss.; apud Homerum metaphorice dicitur pro *multi*, 479, 49; se ipsi amant, 337, 33, 35; sibi ipsi boni esse videntur II, 228, 40; quod eligunt melius quam quod non omnes, 327, 22; quod participant interdum majus bonum est quam quod nemo vel pauci, interdum vero contra, 327, 27; cur non iisdem rebus inhorrescant IV, 286, 1 ss.; ad eorum judicium provocant oratores, 377, 36.

Omnium consensu stabilita; eorum multa evertunt Leucippus et Democritus II, 417, 22.

Omne; necessario vel est vel non est II, 324, 3; quando pro eo dici possit quodque et quando non, 87, 31 ss.

Omne suscipiens Platonis; optime figurari poterit si forma et specie careat II, 422, 2 s.

Omne; v. *Universum*.

Omni (de); v. Παντός (κατά).

Omnia; plura significat, 305, 14; dissolvuntur in id ex quo sunt II, 279, 41; II, 596, 44 s.; per accidens dividua erunt II, 325, 20 s.; iis quæ insunt a fortuna non pendent II, 398, 5 s.; iis quæ competere videmus, ea verisimiliter ponere licet II, 383, 27 s.; de iisdem rebus, si tanquam disjunctæ considerentur dicitur de quo *omnis*, si tanquam unum II, 531, 38 s.; unum erunt, si contrarietates numero infinitæ sint II, 460, 2 ss.; olim simul fuisse perhibent physici antiqui, idque inprimis Anaxagoras II, 252, 33; II, 277, 21 ss.; tribus finiuntur secundum Pythagoreos II, 367, 12; quatenus a perfecto et ab universo differant, quatenus non II, 367, 22 s.

Omnia qui simul esse censent; perperam arbitrantur omnia omnibus misceri posse II, 452, 4 ss.

ὁμογενῆ· v. *Generis ejusdem quæ sunt*.

Ὁμόγνιος· Jovis cognomen III, 641, 42.

ὁμοιομερές· v. *Similare* et *Similares partes*.

ὁμοιοπάθεια· v. *Amicitia a consimili affectu* et *Affectus consimilis*.

ὁμολογίαι· v. *Confessiones*.

ὠμοπλάται· v. *Scapulæ*.

ὅμοροι· v. *Finitimi*.

ὄν· v. *Ens*.

Onifali; ad eos misit Artaxerxes fr. 213, b.

Onomacritus; Locrus erat, 519, 22; eum omnium primum legum scribendarum peritum fuisse asserunt, 519, 20; eum propter divinationem peregre profectum in Creta sese exercitasse asserunt, 519, 22; eum perperam Thaletis familiarem fuisse contendunt, 519, 23.

Onomarchus; Euthycratis filius, 569, 18.

ὄνος· significat cum animal, tum utensile, 183, 14; superior molæ lapis ita vocatur IV, 286, 7; item suculæ IV, 65, 15, 24, v. *Suculæ*.

Ὄνου σκιά· dramatis titulus fr. 304, a.

Onoscelis; Aristonymi et asinæ filia fr. 349, a.

Onus; suculæ impositum duobus movetur IV, 62, 36 ss.; cur facilius vehatur super suculis, quam super curribus IV, 62, 31 ss.; cur in sinistro humero geramus IV, 298, 27 ss.; id omnes in sinistris ferunt, idque quare III, 306, 24 ss.; eoque probant dextrum motus initium esse III, 306, 23 ss.; si motus principio impositum esset, aut difficulter, aut omnino non moveretur III, 306, 30 ss.; res eo gravatæ erigi nequeunt III, 244, 23 s.; cur si admodum longum sit difficilius in humero portetur, etiamsi medium feratur IV, 71, 24 ss.; cur si æquale duo homines super ligno vel alia hujusmodi re ferant, non similiter premantur, nisi in medio sit IV, 72, 7 ss.; ei adversatur locus superior IV, 62, 19 ss.

Opaca cœnacula (συνηρεφεῖς οἶκοι); qui e luce profecti ea intrant, cur non confestim videant IV, 296, 23.

Opem ferre (ἐπαμύνειν); mortuis cur justius putetur quam vivis IV, 262, 1 ss.

ὅπερ αὐτό τι· 143, 9.

ὅπερ ἐκεῖνο et ὅπερ ἐκεῖνό τι· de substantia prædicantur, 142, 30.

Operaria insolentia (βαναυσία); quidnam II, 21, 15; II, 42, 29; quomodo a vitiis liberalitati oppositis differat, postea dicetur II, 21, 16; non magnitudinis modum excedit in iis quæ fieri debent, sed eo quod splendidi sunt in quibus et quando non decet II, 42, 29; II, 43, 43; vitium est, sed dedecus non affert II, 44, 2; alteri non nocet nec admodum indecora est II, 44, 3.

Operarii (χερνῆτες); ii sunt qui manibus vitam tolerant, 524, 34; unam partem operum servilium sibi vindicant, 524, 33; servorum genus sunt, 637, 9; ad eos pertinent artifices (βάναυσοι), 524, 35; iis cibus copiosus præbendus est, 637, 18; liberales habentur, 352, 2; iis injuriam facere solent, 339, 38; iis comparantur qui rempublicam administrant II, 71, 11.

Operæ pretium; quærit an id in *Moralibus* fecerit Aristoteles, 615, 52.

Operæ illiberales (ἀνελεύθεροι ἐργασίαι); eas qui præstant capiunt unde non decet et quantum non decet II, 41, 46, 48; iidem lucri causa idque parvi dededora tolerant II, 41, 50.

Operatio (πρᾶξις); unaquæque bonum appetit aliquid II, 1, 1; prope materiem est III, 342, 35, cf. *Actio*.

Operculum (ἐπικαλύμματα *vel* ἐπιπτύγματα); id in nuda carnis parte inde ab ortu habent omnia turbinata III, 279, 12 ss.; III, 62, 38; III, 88, 30 s.; unde constat id injuriis depellendis inservire III, 279, 15 ss., cf. 22; idem turbinatis præstat usum quem bivalvibus ambæ valvæ III, 64, 54 s.; igitur eo reclinato saxis se applicant turbinata III, 64, 52 s.; ei similis altera valva pectinum majorum III, 64, 2 s.; id eodem modo dispositum habent purpuræ et buccina quo reliqua turbinata III, 88, 29 s.; sub eo linguam exserunt turbinata pascentia III, 88, 31 s.; id, dum latent, in superficie habent nonnulla testacea III, 159, 33 s.; ejus ope aquam emittunt crustata III, 545, 46; duo dentibus imposita habent cancri II, 61, 20 s.; iis aquam repellunt cancri, dum eam juxta os recipiunt III, 61, 22 s.; ambobus, recepta aqua eamque ejicientes partem oris qua introierit occludunt cancri III, 61, 24 ss., cf. III, 60, 5 s.; iis interjacet aliquid locustarum carunculæ linguam referenti similem III, 61, 21 s., 34 s.; ea a latere ventris habent locustæ III, 90, 60; iis impositæ sunt plagulæ in quas ova immatura emittunt III, 90, 49 ss.; utrinque duorum ovorum intervallo et a cauda et a trunco distant III, 91, 6 ss.

Operculum exterius (i. e. cauda reflexa); sub medio eo habent intestinorum exitum ibique ova pariunt cancri III, 60, 15 s.; III, 61, 32 s.; III, 80, 39 s.; III, 286, 11 s.; quomodo ejus ratione a cancris maribus differant femellæ III, 61, 38 ss.; III, 80, 38 s.; III, 286, 10 s.

Opes (χρήματα); utile sunt acquisitum, 414, 9; cum corpori tum animo utiles sunt, 456, 39; civitati utiles sunt, 414, 12; earum possessio media optima est, 555, 15; avaris bonum videntur, 325, 7; eas in infinitum usque sectantur, 601, 11; difficulter acquiruntur, facile amittuntur, 364, 46; recte ab Euripide non stabiles dicuntur II, 221, 7; de earum nimia abundantia vel defectu ope rectæ rationis decernit vir honestus II, 242, 18; quanta earum possessio optima II, 242, 36; quanta mala II, 242, 38; earum jacturam qui timet non ignavus est, nec qui non timet fortis II, 145, 37 s.; earum exsuperantia præstat amicitiæ exsuperantia, 202, 3; iis præstant amici, 202, 5; earum studio præstat studium amicorum, 326, 37; eas effundunt liberales, 329, 48; 330, 6; quæ eas tanquam finem sibi proponunt actiones absolute pulcherrimæ sunt, 616, 8; earum abundantia bello superiores evadimus, 419, 25; 456, 30; iis imperandi facultatem determinat legislator II, 160, 45; eas civitati offerre debent divites, idque quando, 420, 21; 456, 6.

Opes publicæ; eas distribuere vetat lex, 415, 6; qui iis honeste ac juste præfuerunt, eos honorare jubet lex, 415, 9; qui eas dissipant mulcta digni, 415, 10.

ὀφείλειν ab ὀφέλλειν derivatum fr. 288, b.

Ophelas Olynthius; quomodo misso in ditionem Athribitam procuratore qui nomarchis displiceret, multam pecuniam sibi comparaverit, 650, 9 ss.

ὀφέλλειν· inde obolorum nomen derivatum et ὀφείλειν fr. 288, a.

'Οφιόδειροι. ita vocati sunt Lacones a Pythia IV, 78, 35 s.

Ophrynius collis; ad Trojam situs in quo Hector sepultus est fr. 317, a.

Opici; ad Œnotrorum gentem pertinent, 612, 1; ad Tyrrhenum mare habitant, 611, 53; et nunc et olim Ausonum nomine designabantur, 612, 2.

Opifex (δημιουργός); cui aliquis materiem affert, comparantur insectorum mares III, 343, 3 ss.; consuetudine agunt II, 469, 21; nesciunt se facere quæ faciunt II, 469, 18; comparantur itaque rebus anima carentibus, *ibid.*; iis honorabiliores doctiores et sapientiores habentur artifices architectonici II, 469, 15, 50 s.; iis ministris opus non esset, si instrumenta munere suo fungerentur, 485, 11; arma civitati offerre debent, idque quando, 420, 42; 456, 5; si multi e civitate egrediantur, ideo magna non est, 606, 4; omnes servos publicos esse voluit Phaleas Chalcedonius, 508, 2; de iis Epidamni exstabat lex, 508, 5; de iis Athenis legem tulit Diophantus, 508, 6; ab iis ad custodes recens natorum translatio quænam incommoda afferat in Platonis republica, 499, 15; eorum animo statim inde ab ortu ferrum admiscuit deus secundum Platonem, 502, 53; felices non erunt in Platonis republica, 503, 8; an eos magistratus participes fecerit iisque arma tribuerit Plato, non constat, 503, 21.

Opificia; quænam artificiosissima, 493, 21; quænam illiberalissima, 493, 22; quænam servilissima, 493, 23; quænam ignobilissima, 493, 24.

Opificia sordida; popularia sunt, 591, 51; educationi (παιδείᾳ) opponuntur, 591, 51.

Opigaidum (τὸ λεγόμενον ὀπιγαΐς, *interpr. græc.*); planta (*epigadrium, Albert. M. cf. Meier ad Nicol. Damasc. de Plantis, p.* 69) IV, 24, 13.

Opima; valde nutriunt IV, 223, 42; fumus ex iis nigerrimus, idque quare III, 644, 9 ss.

Opinabile (δοξαστόν); cur ejus genus esse nequeat scibile vel τὸ ὄν, 206, 37; 207, 5; quomodo ab ὑποληπτοῦ differat, 82, 47; exemplum citatur, 82, 22.

Opinans (δοξάζων); si id respiciant omnia, ad specie infinita referetur II, 512, 26 s.; ei magis quam scienti opus est veritate II, 508, 10; ægroto comparatur II, 508, 11.

Opinans animæ pars; v. *Anima opinans*.

Opinio (δόξα); intellectus habitus falsi capax, 171, 16 a sensu differt, idque quare III, 446, 35 s.; non inquisitio, sed jam affirmatio quædam est II, 72, 17 19; ejus rectitudo veritas est II, 72, 16; pertinet ad res quæ et aliter se habere possunt II, 69, 36; II, 555, 10 s.; ideo modo scientia, modo ignorantia esse potest II, 555, 9; vulgo debilis lenisque habetur existimatio II, 77, 23 s.; existimationis species est III, 465, 34 s.; est facultas vel habitus cujus ope aliquid discernimus III, 465, 42 ss.; quomodo a sapientia et a scientia differat, alio loco exponetur III, 465, 36; quomodo a consilio differat II, 203, 44 ss.; II, 204, 1 ss.; nec ei in universum, nec alicui assimilari debet consilium II, 26, 38; II, 27, 12; sæpe spectat res quæ non penes nos sunt II, 203, 46; vel vera vel falsa est II, 27 9; II, 203, 48; sive falsa, sive vera non hoc aliquid, sed tale est, 300, 6; spectat etiam finem II, 204, 9 est susceptio (ὑπόληψις) propositionis immediatæ non necessariæ, 152, 16; versatur circa verum vel falsum quod tamen aliter se habere possit, 152, 15; inconstans est, 152, 19; quomodo a scientia differat, 152, 5; quatenus tamen idem videtur esse ac scientia, 152, 25 ss.; ubi per ἄμεσα opinatur, opinatur cum τὸ διότι tum τὸ ὅτι, 152, 36; ubi non per ἄμεσα, τὸ ὅτι solum, 152, 37; ejusdem rei aliquatenus vera ac falsa esse potest, 152, 39; ejusdem rei aliquatenus esse potest cujus et scientia, 152, 40; simul ejusdem rei esse nequit cujus est scientia, 153, 4 ss; vera est, 152, 13; alienas qui defendunt, ad ejus mentem respicientes negant vel concedunt, 268, 8; quomodo per ambages probare conentur alteram altera magis esse, 272, 27;

eam nemo curat nisi propter opinantes, 356, 27; vel falsa vel quævis probat motum exstare II, 347, 35 ss.; an revera contraria recipere valeat, necne, 6, 4 ss.; quomodo de eadem re ab οὐσίᾳ differat, *ibid.*; contrariæ non eo definiuntur quod contrariorum sunt, 37, 23; vera veræ contraria esse nequit, 38, 34; contrariæ oppositorum sunt, 38, 35; an plurium una, 195, 46; ei contrarias cujusvis affirmationes contemnendæ sunt, 179, 15; ei non necessario competit verum ac falsum, 209, 48; penes nos non est III, 465, 29; necessario vel vera vel falsa est III, 465, 29 s., 49 s.; III, 466, 7; rerum terribilium aut animum augentium nos fere eodem modo afficit ac res ipsæ III, 465, 30 ss.; eam sequitur fides III, 466, 10 s.; non in eadem parte animæ residet ac phantasia II, 220, 20; quæritur utrum toti animæ tribuenda sit an parti a reliquis diversæ III, 443, 28 ss.; ei contraria est opinio contradictionis II, 503, 50 s.; secundum eam tantummodo aliquid prædicari potest de ὄντων quæ de aliis prædicantur, non vero alia de iis, 72, 21; futurum respicit III, 494, 8 s.; qui eam habent, etiam memoriam habent, sed non soli III, 495, 9 s.; ea carere videntur ratione carentia III, 473, 37 s.; idque quia ab imaginatione deliberativa pendere videtur III, 473, 39; de re facienda vel non facienda inest animalibus itemque homini ea ætate vel eo tempore quo consilio caret II, 205, 9; suæ quidam haud minorem fidem habent ac scientiæ II, 78, 37; si eadem esset ac intelligentia, omnes intelligentes essent II, 72, 44; spectat æque æterna et impossibilia et quæ penes nos sunt II, 27, 9; ea opinamur quidnam sit, aut cui conducat, aut quomodo II, 27, 16; laudatur propter veritatem II, 27, 19; respicit ea quæ non penitus explorata habemus II, 27, 21; qui ea præstant non semper consilio excellunt II, 27, 31; parum interest an consilium præcedat, necne II, 27, 23; alia universalis, alia singularis II, 79, 22; ubi in unam coaluerint conclusionem, vel affirmare debet anima, vel, ubi sub actionem cadunt, peragere II, 79, 24; vehemens nullo modo differt a scientia, quod ad stabilitatem et inconcussam fidem attinet II, 163, 40; ea quæ comprobatur, ubi sola restat, enarrata est quæstio II, 76, 38; ea falli potest animus II, 67, 47; veram habet vir magnanimus II, 45, 34; ei veritatem præfert vir magnanimus II, 46, 4; videtur semper aliud respicere, nec nisi obiter se ipsa II, 609, 15 s.; si qua nobis communis est cum iis qui non bene dixerunt, id graviter ferendum non est II, 611, 12 ss.; ad eam omnia referunt qui quidquid alicui videtur verum esse censent II, 512, 19; si ad eam omnia referantur, nihil fuit aut erit, nisi ante aliquis opinetur II, 512, 19 s.; argumenta quæ probant ab ea non pendere insomnia III, 507, 12 ss.; ea sine sensu nec vere nec falso affirmamus rem accedentem albam aut pulchram esse III, 507, 13 ss.; ea opinamur quæ in somniis præter imaginem cogitamus III, 507, 28 s.; ea quæ nobis in somniis apparent modo falsa, modo vera esse dicimus III, 507, 44 s.; ei certum quendam locum cæli assignant Pythagorei II, 481, 69 s.; item certum quendam numerum II, 481, 41 s.; eodem modo Plato II, 481, 49; rebus dijudicandis inservit secundum Platonem III, 434, 39 s.; eam plani numero (i. e. tribus) assimilat Plato III, 434, 37.

Opiniones; omnes utuntur motu II, 346, 18; omnes igitur oppugnat placitum quo omnia quiescere censentur II, 346, 17; easdem infinitis vicibus ad nos accedere censendum est II, 371, 2 s.; III, 553, 48 ss.; eæ tantum investigari debent quæ maxime usu tritæ sunt vel ratione aliqua uti videntur II, 3, 9; uniuscujusque notandæ ad eligendos syllogismos, 180, 38; aliorum expendendæ, idque quare II, 611, 10 ss.; quorum consentimus, iis gratia habenda, non tamen iis solis II, 486, 15 s.; aliquas certis quibusdam debemus II, 486, 22; ut orirentur quædam, aliæ causæ fuerunt II, 486, 23; suis accommodare conantur res apparentes Pythagorei II, 403, 13; ad antea conceptas omnia reducere conantur qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri censent (i. e. Plato) II, 421, 6 s.; suarum amore hi idem faciunt quod qui positiones in disputationibus defendunt II, 421, 9 ss.

Opiniones communes; v. *Axiomata* et *Principia demonstrationis.*

Opiniones a communi alienæ; eas veras habent qui argumentis captiosis resistere non valentes coguntur fateri se victos esse II, 513, 20 ss.

Opinio dicentis; quidnam sit, 430, 21; quomodo ea utendum sit, 430, 23; pertinet ad probationes orationibus concionalibus aptissimas, 443, 11; ab ea inchoanda est confirmatio, 443, 14.

Opinio falsa; qui eam amisit non necessario veram assumet fr. 121, b; inter eam et veram quidnam medium *ibid.*

Opinio vera; rectæ intellectionis species est III, 465, 16 ss.; eam tribus modis amittere possumus III, 466, 24 ss.; primo et secundo si eam obliti sumus, vel si persuasione in aliam sententiam abierimus III, 466, 25 s.; tertio, ubi ipsa res, nobis insciis mutata est III, 466, 27 s.; qui eam amisit, non necessario falsam assumet fr. 121, b; inter eam et falsam quidnam medium *ibid.*

Opiniones non scriptæ; Platonis citantur II, 259, 42 II, 286, 46.

ὅπλον· quidnam apud Thebanos fr. 269, a.

ὁπότερον ἔτυχεν· id revera in rerum natura esse probatur, 28, 48 ss.; accidit in his quæ non semper sunt et in illis quæ non semper non sunt, 30, 22; si tanquam necessaria vel ὡς ἐπὶ τὸ πολύ ponantur, semper argumenta suppeditant respondenti, 192, 17; æquale aut inæquale est II, 526, 508.

Oppidum; quomodo ut milites deciperet, ex cujusdam sacris vasa argentea abripuerit Didales Persa, 646, 41; ad custodienda quædam cives a Perinthiis petiit Cotys, 647, 33; sperantes se iis potituros esse cito cives miserunt, 647, 34; Æolidos quædam occupabat Charidemus Orita, 648, 10; ditissimi incolas quum pecuniam solvere nollent jussit si quos nummos aut quid supellectilis haberent ad aliud oppidum transferre, se deductores præbente, 648, 14; dein ejus incolis abstulit quibus sibi opus erat, ipsos vero in oppidum remisit, 648, 18; in circumjecta partem populi mittunt Carthaginienses ut ditetur, 518, 20; 596, 16; ea primus in plateas distribuit Hippodamus Milesius, 508, 10; ea si tueri nequeunt cives, socii adsciscendi sunt, 456, 14; sæpe jam ventorum et nubium vi dejecta sunt III, 640, 26 s.; circa ea vivit pygargus III, 184, 40.

Opportunitas (καιρός); pertinet ad quando II, 4, 27; II, 190, 25; quænam scientia vel ars eam pertractent II, 4, 33; II, 190, 32; eas cernere prudentiæ opus est II, 244, 13; eo conferunt ut res majores videantur, 327, 44; 332, 16.

Opportunum tempus; *Tempus opportunum.*

Oppositiones; quattuor idque quænam II, 576, 47 ss.; II, 578, 39 s.; II, 581, 42 ss.; earum prima contradictio est II, 578, 40 s.

Oppositum (ἀντικείμενον); in id deflectitur quodcunque deflectitur III, 398, 46 s.; igitur et motus patris si in generatione deflectatur III, 398, 47 ss.; III, 399, 8 s., 22 s., 40 s.

Opposita; quænam dicantur II, 522, 32 ss.; vel contradictoria vel contraria sunt II, 311, 50; II, 599, 48 s.; quot modis opponi soleant, 17, 21 ss.; natura simul sunt, 240, 13; an omnium eadem scientia, 118, 4 ss.; 187, 25; ad unicam pertinent scientiam II, 501, 20; II, 587, 47; quidam eorum eandem esse scientiam putant, 240, 14, cf. 261, 33; 273, 33; eorum oppositæ esse debent definitiones, 248, 6; 257, 3; in eodem esse nequeunt, II, 305, 18; simpliciter simul eidem inesse nequeunt, aliquatenus vero, vel quodammodo, vel πρός τι, vel alterum simpliciter, alterum aliquatenus licet, 302, 34; eorum eadem materies est II, 447, 21; non ad omnia fit mutatio II, 600, 30 s.; ex iis fit mutatio II, 274, 51 ss.; II, 595, 27 ss.; iis sola intermedia esse possunt II, 581, 33 s.; iis solis competit mutatio per se II, 581, 39 s.; non solum unum erunt, sed omnia, si album idem significet quod homo II, 505, 32 ss.; ex iis fiunt generationes ideoque et deceptiones, 37, 36; eorum contrariæ sunt cum opiniones, tum negationes, 38, 35; iis omnia dividuntur II, 582, 49 s.; iis genera in species dividenda sunt III, 224, 37 ss.; argumenta ex iis petita maxime valent ad problemata particularia, 203, 33; ex iis dijudicantur quæstiones an duæ res numero idem sint, necne, 255, 11; ad ea pertinent contraria 261, 34; quomodo ex duobus petantur enthymematum argumenta ad suadendum vel dissuadendum, 378, 15; statuendum est ea plus minusve participare posse sanguinem et bilem flavam III, 234, 18 ss.

Opposita per contradictionem; quomodo iis utendum sit, cum in probandis, tum in refellendis quæstionibus de accidente, 194, 1; eorum ope deteguntur τὰ πλεοναχῶς λεγόμενα, 182, 20; quænam ex iis peti possint ad argumentandum de proprio, 230, 15; eorum exemplum, 17, 29.

Opposita πρός τι· quid iis proprium sit, 17, 30; in iis non necessario alterum verum vel falsum est, 20, 25; quomodo iis utendum cum in probandis, tum in refellendis quæstionibus de accidente, 194, 39; eorum exempla, 17, 26.

Opposita secundum affirmationem et negationem; iis solis necessario inest verum ac falsum, 20, 22, 52; 21, 4.

Opposita ut contraria; quid iis proprium sit, 17, 41; quibusnam media intersint, quibusnam non, 17, 46; quomodo iis utendum cum in refellendo, tum in probando, 194, 14 ss., cf. 195, 24 ss.; raro in iis evenit, ut consecutio inverso ordine fiat, 194, 25; eorum exempla, 17, 27.

Opposita ut privatio et habitus; quidnam iis proprium sit, 18, 29 ss.; quomodo differant ab oppositis πρός τι, 19, 7 ss.; quomodo ab oppositis ut contraria, 19, 18 ss.; quomodo se habeant circa verum ac falsum 20, 25, 43 ss.; quomodo iis utendum cum in probandis, tum in refellendis quæstionibus de accidente, 194, 32; eorum ope discernuntur τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 182, 29; quænam ex iis peti possint ad argumentandum de proprio, 229, 51; eorum exempla, 17.

Opsonatores; qui II, 196, 34, cf. *Gulones*.

Opsonia; qui ea parant sapores dijudicant II, 34, 40; iis omnes delectantur, sed non omnes ut decet II, 89, 35; eorum odores per accidens grati, idque quare II, 212, 15; quare eorum odore delectentur intemperantes II, 36, 22.

Opsoniorum ars; ad scientiam servilem pertinet, 488, 8; voluptatis esse videtur II, 88, 14; non secundum eam salubre aliquid facit coquus II, 536, 20.

Opsoniorum esus; spectat res sensibiles quibus in partes distinguitur intemperantia II, 212, 28.

ὀψοφάγοι· v. *Gulones* et *Opsonatores*.

Optabile (αἱρετόν); simpliciter bonum II, 175, 32; differt ab optando, *ibid.*; bonum est, magisque optabile melius II, 56, 17; non semper idem est quod melius, 201, 12; unicuique semper maximum est suum quod assequi valet, 618, 13; de eo argumentorum loci non spectant res multum inter se distantes, 197, 43; in illo id magis eligendum de quo una præstantia probata est vel plures, 198, 1; item quod diuturnius aut constantius, 198, 4; item simpliciter quod secundum meliorem scientiam, alicui quod secundum propriam, 198, 13; item quod est hocce aliquid eo quod non est in genere, 198, 15; item propter se optabile propter aliud, 198, 21; item quod per se ei quod per accidens, 198, 23; propter se modo tantum differt a per se, 198, 28; item causa boni per se quam causa boni per accidens, 198, 33; item simpliciter bonum eo quod alicui bonum, 198, 40; item quod naturaliter eo quod non naturaliter, 198, 42; item quod meliori et digniori inest, 198, 44; item quod meliori proprium eo quod pejori, 198, 47; item id quod in melioribus, aut prioribus, aut dignioribus inest, 198, 50; item finis iis quæ ad finem tendunt, 199, 2; item duorum id quod propius ad finem accedit, 199, 3; item quod ad vitam refertur eo quod ad aliud quiddam, 199, 4; item validum invalido, 199, 6; item e duobus efficacibus id cujus finis melior est, 199, 7; si alterum est efficiens, alterum finis, ex proportione videndum est, an pluribus superet finis finem quam is causam propriam efficientem, 199, 8; item pulchrius per se et dignius et magis laudandum, 199, 19; quod sequitur magis bonum vel minus malum magis quam contraria, 199, 29; quæ plura sequuntur bona magis quam quæ pauciora, 199, 38; quæ cum voluptate conjuncta sunt, quam quæ non, 199, 46; eadem cum indolentia magis quam cum dolore, 199, 47; unumquodque quo tempore majorem vim habet, 199, 49; quod omni tempore aut plerumque utilius est, 200, 7; quod si omnes habent, altero non indigemus, 200, 9; quorum corruptiones magis fugiendæ, 200, 17; item quorum abjectiones, 200, 19; item quorum generationes et acceptiones optabiliores, 200, 21; quod propius ad bonum accedit, 200, 23; quod bono similius, 200, 24; quod se meliori similius, 200, 25; duorum meliori similius magis quam deteriori, 200, 34; insignius magis quam minus insigne, 200, 43; difficilius, 200, 44; magis proprium, 200, 45; quod magis a malis segregatum est, 200, 46; si alterum altero melius, optimum in illo genere magis quam in hoc et vice versa, 200, 49; quæcunque cum amicis communicare licet, 201, 3; quæ in amicum præstare cupimus magis, quam quæ in quemvis, 201, 4; quæritur an necessaria magis quam quæ supersunt, 201, 9; quod ab alio suppeditari nequit magis quam contrarium, 201, 20; quod sine alio optabile est magis quam contrarium, 201, 22; quod volumus inesse videri magis quam quod inesse negamus, ut alterum inesse videatur, 201, 25; cujus absentiam non ægre ferentes magis reprehendendi sunt, 201, 30; id quod propriam habet virtutem contrario magis, 201, 33; item quod magis habet, 201, 34; quod bonum facit id cui inest magis quam contrarium, 201, 36; item quod magis facit bonum, 201, 39; quænam de eo argumenta e casibus et usibus et actionibus et operibus petenda, 201, 41; bonum alia re majus magis quam alia re minus, 201, 48; duorum optabilium magis id quod magis, 201, 50; cujus exsuperantia optabilior est alterius exsuperantia magis quam contrarium, 202, 3; quod ipsum sibi quisque parare velit magis quam quod alterum, 202, 4; quænam de eo argumenta petantur ex adjectione, 202, 2; quænam e detractione, 202, 15; quænam e consideratione finis cujus gratia aliquid expetitur, 202, 27; quod quis similiter eligat et fugiat minus quam quod solummodo eligendum est, 202, 39; agnoscitur cognito eo quod optabilius est, si tollitur comparatio, 202, 44; quædam instituta comparatione, statim cognoscuntur, 202, 50; id quod magis impedit, magis fugiendum 202, 35; videndum ne in genere constituendo subjiciantur vel facultati, vel potenti vel efficaci, 215, 25; si persequendo proprium non est, ut quibusdam bonum videatur, ei quoque proprium non erit, 226, 8; id fimus transsumptione facultatum dum sentimus II, 235, 27; dum id fimus, naturæ definitæ participes fimus II, 235, 23 s.

Optabile propter se; nihil impedit quominus simul propter aliud optabile sit, 252, 5; melius est quam optabile propter aliud, 252, 9.

Optandum; ipsi bonum est II, 175, 33; differt ab optabili II, 175, 32 s.

Optans; ad eum pertinet dicendi munus, 615, 22.

Optica; visum spectat quatenus linea est II, 614, 24; ea accuratiores sunt arithmetica et geometria II, 614, 22 s.; subjecta est geometriæ, 129, 4; 130, 11; 132, 28; 134, 53; 135, 16; quemadmodum ipsa geometriæ subjecta est, sic ei scientia de iride, 135, 15; res de quibus tractat sensibiles erunt, si res mathematicæ præter ideas et res sensibiles exstent II, 492, 16; II, 612, 40 ss.; disciplina mathematica naturalior est II, 263, 2; contrario modo se habet ac geometria II, 263, 3; mathematicam lineam considerat, non tamen quatenus mathematica est, sed quatenus naturalis II, 263, 5; maxime adhibet syllogismos primæ figuræ, 135, 26.

Optica (libri); citari videntur IV, 198, 1 s.

Opticus; ei incumbit ut τὸ διότι sciat circa iridem, 135, 18.

Optima; ea audire et iis assuefieri multum proficit fr. 62, b.

Optimates (οἱ ἄριστοι, οἱ ἐν τέλει); eorum societas simul vivendo constat II, 236, 13; nempe epulando et festos publicos una celebrando II, 236, 15; quando eos et plebs et viri boni imperare volunt concors est civitas II, 109, 21.

Optime se habens; sine actione bonum possidet II, 401, 38; II, 402, 2, 8; ipsum cujus gratia est II, 402, 3.

Optimus; generosissimus est secundum Iphicratem, 376, 52; qui erga alium virtute utitur II, 53, 40; maximis dignus est II, 44, 37.

Optimi; iis solis competit amicitia vera II, 176, 40; II, 221, 26; iis mitterentur insomnia, si a deo mitterentur III, 513, 11; res est perquam necessaria curare ut sine dedecore otiari possint, 517, 43, cf. 511, 6; iis honores tribuere debent leges in optima democratia, 456, 7; in magistratibus eligendis non solum eorum, sed quoque divitiarum rationem habendam esse putant Carthaginienses, assentientibus plerisque, 517, 33; ex iis eliguntur senatores Carthaginienses, 517, 4.

Optimum; pessimo contrarium est II, 99, 16; quo propius ad id accesseris, eo melius est II, 402, 18; finis perfectus est II, 134, 51 s.; id appetit et eligit et facit semper prudens II, 157, 36; semper id eligit natura III, 304, 35 s.; III, 309, 23 s.; III, 313, 34 s.; in omni natura causa finalis est II, 469, 2; quæritur utrum principiis elementisque assimilandum, an iis posterius sit II, 634, 27, v. *Bonum*; perperam id non in principiis esse censent Pythagorei et Speusippus, idque quare II, 606, 3 ss.; non ejus causa unicam acetabulorum seriem habet genus quoddam polyporum III, 288, 12.

Opulentia; ejus magna differentia amicitiam contrahere vetat II, 96, 42; cur plerumque magis apud pravos quam apud bonos inveniatur IV, 261, 47 ss.

Opus; duplici modo dicitur II, 192, 23; finis est II, 570, 43; uniuscujusque rei finis est II, 192, 18; philosophiæ activæ finis est II, 486, 26; effectivæ scientiæ opus est II, 421, 14 s; id bene facit scientia ad medium admovens ipsumque respiciens II, 19, 33; bona ideo laudantur quod nihil iis nec addere, nec demere licet II, 19, 35; ea perdunt excessus et defectus, servat vero medium II, 19, 36; habitu et dispositione præstantius est II, 192, 19 ss.; actu manifestat id quod potentia aliquis est II, 110, 17; ejus non eadem virtus est ac operis II, 42, 50; ejus virtus quod ad magnitudinem magnificentia est II, 43, 2; magnum ac pulchrum maximi æstimatur, idque quare II, 42, 52; cuique obvio incumbere non e dignitate principis viri est III, 637, 11 ss.; ejus non eadem magnitudo est ac sumptus II, 43, 35; omni cui est, etiam peculiare est II, 6, 37; ei eadem ratio quam actioni II, 229, 40; difficultate definitur II, 229, 48; quod ad aliquod genus pertinenti proprium est, idem est ac ei proprium qui in hoc genere eminet II, 7, 1; ejus causa exstat omne cui opus est II, 392, 26; dei quidnam II, 392, 26 s.; unicuique præstat curam obtingere in uno negotio occupatam, non in multis, 561, 40; eo determinantur omnia, 484, 3; ejus causa exstat instrumentum II, II, 230, 49; ei cum instrumentis et artificibus nihil commune est, 609, 36; quisque erga suum benevolus est II, 180, 20; cuique animali proprium est II, 122, 15; nisi magnum peragendum sit, cunctabundus est vir magnanimus II, 46, 1; laudabile II, 193, 54; medicinale vocatur, idque quomodo II, 221, 1; II 541, 41.

Opera; ex artibus fiunt, idque quomodo III, 333, 32 s.; quatenus fines sunt, præstant actionibus II, 1, 6; ex iis judicatur qualis unusquisque sit II, 193, 14; ex iis præcipue laudamus vel vituperamus hominem, ubi latet consilium II, 207, 22, 27; honestiorum pulchriora sunt, 330, 48; quorum honestiora vel turpiora, et ipsa majora sunt, 326, 30; habitus signa sunt, 331, 50; ad ea pertinet encomium, 331, 47; aliorum causa quæ fiunt, honesta sunt, 330, 34; quænam illiberalia habenda sint, 625, 16; mercenaria intellectum humilem et impeditum reddunt, 625, 22; eorum merces opera secundum Euripidem II, 234, 6; cuique sua jucunda, 337, 36; quisque sua diligit parentum et poetarum in modum II, 40, 3; nequaquam aut vix fieri potest ut probe de iis judicent qui ea ipsi non obierint, 630, 45; in ea quæ diutissime durant, sumptus facere convenit viro magnifico, idque quare II, 43, 30; ex iis argumenta petenda de optabili, 201, 42; competunt omnibus rebus naturalibus II, 423, 24 s.; ab iis partim pendent præcipuæ corporum differentiæ II, 423, 23 s.

Opera necessaria; iis Plato vacuos esse voluit cives cum in *Republica* tum in *Legibus*, 503, 36.

Opera publica; ea exstruere convenit amplissimos magistratus in oligarchiis, 597, 40.

Opus; Eleorum rex fr. 280, a.

Opus; qualis ibi vigeat magistratus regiam auctoritatem simulans, 540, 32; ibi equus quadragenarius coibat III, 128, 5 s.

ὥρα· v. *Tempestas*.

Ora maritima; Atheniensium cum ejus incolis fœdus quomodo reprehenderit Iphicrates, 396, 46.

Oraculum; de Homero fr. 27, a; de Hesiodi ossibus fr

281, b: de caseo ex hircino lacte facto III, 53, 48 s.; id secutus Hercules cepit Elidem duce femina cujus patrem Augiam necaverat IV, 84, 10 ss.; sacra secundum mores patrios celebrare jubent, 416, 25; si nobis faveant, fiduciam facit, 355, 21; eorum interpretes tanquam testes adhibendi sunt de rebus futuris, 344, 11; quale Cephalo datum sit fr. 261, a; Ulyssis apud Eurytanes fr. 262, a.

Oratio; ejus definitio, 26, 1; 473, 31; species fr. 95, b; 96, a; quid de illa senserit Gorgias III, 681, 32; non omnis enuntians, 26, 11; enuntianti soli competit verum ac falsum, 26, 12; quæ enuntiantes non sunt ad rhetoricam vel poeticam pertinent, 26, 15; enuntians, quot modis una sit, 26, 17, 25; 473, 36; enuntians e verbo vel verbi casu pendet, 26, 19; enuntiantes multæ multa significant aut non conjunctæ sunt, 26, 26; pars elocutionis est, 473, 34; omnis partes habet II, 558, 18; nominibus et verbis constat, 387, 3; non omnis e verbis et nominibus composita est, 473, 32; semper habet partem significantem, 473, 35; unde constet IV, 167, 37 s.; non est græca τέ et καί conjunctionibus ex ea exemptis IV, 208, 18; aliæ vero exemptæ nullam molestiam afferunt IV, 208, 20 ss.; ejus usus homini magis proprius est quam corporis, 312, 29; perpetua concalfacti expeditius sermonem serunt IV, 185, 20; sive vera, sive falsa non hoc aliquid, sed tale est, 300, 6; ei inest prius ac posterius secundum ordinem, 21, 49; duobus modis simplex est, 160, 44; nisi rem declarat, finem suum non assequetur, 386, 28; nunquam, aut in paucis eadem est, prouti accentu caret, vel eo prædita est, 283, 47; per eam fit consideratio quæ cum aliis instituitur, quæ secum nihilo minus per res, 284, 8; constat e dicente, ex eo qui dicit et ex eo ad quem dicit, 317, 3; constat e rebus artis expertibus et e rebus ab arte pendentibus, 405, 21; de ea nihil aliud quærere æquum esset, nisi ne molestiam vel lætitiam afferat, 385, 37; quomodo instituenda ut adolescentibus, vel senibus placeat, 365, 33; quasnam ob causas displiceat in concione, 441, 21; quomodo excusanda sit ejus prolixitas, 441, 22; quomodo antiquitas, 441, 23; quomodo improbabilitas, 441, 24; ejus duæ tantum partes necessariæ esse probantur, 401, 35; ejus partes tres idque quænam fr. 125, b; ad plurimum quattuor partibus constat, 402, 2; eam ridicule dividebant Aristotelis æquales, 401, 41; quomodo eam divideret Theodorus, 402, 8; quomodo Licymnius, 402, 11; non omnis unius generis esse debet, idque efficit orator a proposito digrediens, 402, 25; simplicior erit, si narratio continua sit, 405, 27; varia vero, nec exilis, si in plures partes dispertiatur, 405, 28; quæcunque ea parari debent, ad sententiam pertinent, 472, 10; quatenus in ea eodem modo fiant probatio, amplificatio, vel metus aut misericordiæ excitatio ac in actione et quatenus non, 472, 14 ss.; si jucunda comparerent sine ea, dicente opus non esset, 472, 19; quænam morata sit, 373, 24; eam rhythmo præditam esse oportet, metro vero carere, et quare, 393, 15, 24, 30; fr. 126, a; non tamen exquisite rhythmum servare debet, sed quadantenus, 393, 25; eam non recipit animus, ubi adversarius egregie dixisse videtur, 408, 29; ei apud oratorem locus præparandus est, 408, 30; considerandum est an adversarii sibi ipsa repugnet, 428, 4; si laudanda sit, statim ab illustribus quæ ei insunt inchoandum est, 446, 25; enthymemate apparenti per homonymiam res honestissima dicitur quia viri boni æstimatione (λόγου) digna sunt, 381, 18; si ex alia in aliam fabulam transferatur, eodem redit ac si chorus exodia canat, 472, 5; qui quasdam valde recitare assuefacti sunt eas interdum vel inviti recitant III, 499, 16 ss.; igitur iis comparandi sunt irati ac metu perculsi nonnulli, idque quinam III, 499, 13 ss.; aptæ quæ leguntur, in contentionibus augustæ videntur, 400, 30; quæ maxima laude celebrantur (in contentionibus), si in manus sumantur, imperitorum esse videntur, 400, 31 s.; quidnam in iis politicæ et rhetoricæ officium sit, 462, 24; in iisdem eandem vim habet dictio ac in metricis, 462, 54; quinam moribus careant, 462, 28; judicialibus ac concionalibus conscribendis non æque operæ pretium fecerunt viri politici ac si artis suæ præcepta tradidissent II, 129, 38; infinitæ non sunt II, 561, 6.

Orationes civiles; earum tria (l. duo) sunt genera, concionale, *demonstrativum* (dele) et judiciale, 413, 13; earum septem species, 413, 15; earum speciebus cum sigillatim, tum communiter utendum est, 423, 47; earum species comparantur hominum speciebus, 423, 51; omnibus earum speciebus communes sunt justum, legitimum, utile, honestum et jucundum 424, 5; item amplificatio et extenuatio, 424, 9; item probationes, 424, 12; item præoccupationes, postulata, iterationes, prolixitas, longitudo mediocris, concinnitas et interpretatio 424, 16.

Oratio concionalis; genus orationum civilium, 413, 14; ei desunt narratio qualem distinguebant Aristotelis æquales et quæ adversarium spectant, 401, 44; ei proœmium et contentio (ἀντιπαραβολή) et repetitio (ἐπάνοδος) tunc tantummodo insunt, ubi adest contradictio, 401, 45; ei sæpe insunt accusatio et defensio, sed non quatenus deliberatio est, 401, 47; ei, quatenus deliberationi, inest peroratio, 401, 49; in eam parum quadrat narratio, 406, 41; narrationem si habeat, quænam in ea exponenda sint, 406, 42; ejus narrationem non quatenus consulens exponit orator, 406, 45; quomodo in iis utendum sit præoccupatione, 432, 17 s.; item proœmio, 439, 8 ss.; ejus argumentum quomodo summatim exponendum sit in proœmio, 439, 9; quomodo in ea facienda sit narratio, 441, 42 ss.

Oratio demonstrativa; ei inesse nequit narratio qualem distinguebant Aristotelis æquales, nec quæ adversarium spectant, 401, 43; ei inesse nequit peroratio, 401, 45; in ea amplificando probari debet res gestas pulchras et utiles esse, 407, 12; in iis rebus credendum est, 407, 13; in iis raro adhibenda est demonstratio, idque quando, 407, 14.

Oratio externa; adversus eam semper fieri possunt objectiones, 131, 12.

Oratio judicialis; v. *Judicialis oratio.*

Oratio scripta (τὸ γεγραμμένον); ejusmodi debet esse, ut facile legi ac proferri possit, 391, 25; id ne fiat impedit conjunctionum multitudo, 391, 26; item si difficilis est interpunctio, 391, 27.

Orationes scriptæ; magis elocutione quam argumento valent, 386, 4; in contentionibus humiles angustæque videntur, 400, 30; eas recitare defensorem, si insimulet adversarius, quidnam respondendum sit, 451, 54; multi fasciculi ab Isocrate conscriptarum a bibliopolis circumferebantur, fr. 128, b.

Oratio soluta; in ea longe pauciora sunt quæ admirationem movent, 386, 41; in ea nomina propria et metaphora sola utilia sunt, 387, 9; tanto majori studio in ea excolenda est metaphora, quanto pauciora habet adminicula, 387, 24; quæ ei conveniunt, etiam iambis idonea sunt, 476, 22.

Orator; quænam ejus officia fr. 125, a; earum rerum de quibus disserit peritum sese ostendere debet, 430, 23; item sibi conducere, si vera dicat, 430, 24; demonstrare debet adversarium eorum quibus contradixit imperitum esse, 430, 25; quod si fieri nequit ostendere debet peritos sæpe falli, 430, 27; demonstrare debet adversario noxium esse si vera dicat, 430, 29; ad probationem quam maxime interest ut audientibus certo aliquo modo dispositus esse videatur, 313, 18, 21; 329, 9; 346, 36, 38; interest tamen præcipue in rhetorica deliberativa, 346, 38, 42; tribus rebus fide dignus videtur audientibus, nempe prudentia, virtute et benevolentia, 347, 6. cf. 329, 11; rerum gestarum causa non est, 405, 22; sui ipsius probitatem adstruere debet in narratione, idque quomodo, 405, 42; 406, 36; quidnam efficiat a proposito digrediens, 402, 24; in peroratione ostendere debet se vel absolute vel auditori bonum fuisse, 410, 8; ubi in adversarii res inquirit quomodo curare debeat, ne auditoribus fiat odiosus, 454, 23; non deliberat an persuasurus sit II, 28, 13; eum tanquam insidiatorem suspectum habent, 386, 48; comparatur vinis mixtis, 386, 49; qui nimis crebro concionatur auditoribus infestus est, idque quare, 440, 38; item qui nunquam ante concionatus est, 440, 39; quidnam ad importunitatem excusandam dicere debeat qui nimis crebro concionatur, 441, 2; quidnam ad excusandam audaciam qui nunquam antea concionatus est, 441, 4; adversus calumnias sese defendere debet dicendo quodcunque pro sese dicere possit, 440, 7; cur ab eo philosophum differre putent IV, 204, 19 ss.; IV, 271, 6 ss.; ad uniuscujusque reipublicæ mores se accommodare debet, 329, 11; ei comparatur lex qua victores bello parta sibi vindicant, quando et quomodo se ipse laudare debeat in præfatione orationis judicialis, 448, 27; filius ne fieret, quare vetuerit sacerdos quædam, 378, 18; quinam ad causam dicendam inepti habeantur, 448, 48; quinam crimini subcontrarii, 448, 49; quinam crimini congruentes, 449, 3, 5; multi percellunt auditores, 392, 30; frequenter auditoribus metum incutiunt, ne soli ignorent quod omnes intelligunt, 392, 40; in omni nimietate se ipsos corrigere debent, 392, 45; quando adhibere possint nomina composita vel peregrina et epithetorum multitudinem, 393, 3; in contentionibus utuntur conjunctionum omissione et frequenti ejusdem vocabuli repetitione, 400, 37; non iidem omni genere eloquentiæ præstant, 401, 18; quasnam propositiones in promptu habere debeant omnes, 318, 5; eorum deficientia invocari debet ad præcavendam audientium morositatem, 432, 25; eorum penuriam invocare debet cum juvenis tum senex ad excusandam ætatem, 440, 44, 53; ad crimen augendum multa jura violata esse perhibent, 342, 43; æmulationem excitant, 363, 4; quinam præmia reportent, 386, 3; quibus, ut dicunt, aliquid exciderit, invita faciunt II, 25, 52; eos nutricibus comparavit Democrates, 390, 28; ex iis hodie prodire solent demagogi, 570, 50, cf. *Rhetor.*

Oratores anonymi; citatur ex *Alexandro*, 377, 2; e *Peparethia*, 377, 13; ex *incertis orationibus*, 376, 26, 34; 378, 47; 379, 39, 40, 43; 395, 27, 28, 40, 42, 43, 44, 46; 397, 26, 34, 42; 399, 53; 400, 39, 46; 401, 2; 403, 42, 41; 404, 35; 405, 44, 45; 406, 12, 15, 30.

Oratores Aristotelis æquales; perperam a cogitatione mores deducunt, 406, 14; ridicule distinguebant partes orationis, 401, 41.

Oratores Attici; inprimis hyperbolis uti solent, 400, 14; in orationibus concionalibus accusant etiam, 408, 2.

Orbiculare (περιφερές); a recto specie differt II, 312, 49.

Orbiculi; ex ære vel ferro fabricati quos in templis dedicant IV, 55, 19 ss.

Orbis; cur in eum res inæqualis projecta circumferatur in magnitudinibus quæ pondere sunt inæquali, si quis partem leviorem moverit IV, 198, 9 ss.; IV, 201, 37 ss.; qui in eum vertatur stat, etiamsi locum mutet, ut Heraclitus quoque dicit IV, 299, 36 s.; eos efficit proportio naturalis motus in sese revertens IV, 201, 21 ss.; coni sunt inæquales IV, 199, 9; cylindri æquales IV, 199, 17, cf. *Circulus.*

Orbis terrarum; v. *Terrarum orbis.*

Orbi; eorum bona quomodo sibi vindicarit Dionysius Syracusanus, 645, 9.

Orchestra; cur si in ea paleæ spargantur, chori minus resonent IV, 178, 43 ss.

Orchilus; noctuæ ova devorat, ideoque ei inimicus est III, 173, 10 ss.

Orchomenus; Bœotiæ civitas Lebadiæ vicina III, 168, 46 s.; ibi inveniuntur aspalaces, *ibid.*; vulpes ibi canem et venatores in subterraneum cœnaculum perduxit IV, 91, 14 ss.; ibi optimi pepones IV, 220, 23.

Orchomenii; oraculum iis datum de Hesiodi ossibus fr. 281, b.

Orcus; quæ in eo aguntur tragœdiæ ad quartum genus pertinent, 471, 25.

Orcynes; in alto pariunt III, 83, 7 s.

Ordo; lex est, 540, 44; ad formam pertinet II, 258, 4; omnibus rebus inest II, 465, 14; quinam ejus causam in natura æque ac in animalibus censuerint mentem II, 473, 37; non erit si nihil præter sensibilia exstet II, 610, 37 ss.; naturæ inest II, 474, 5; ejus causa omnibus est natura II, 344, 11; omnis ratio est II, 344, 12 s.; eo carent quæ de origine rerum enarrat Anaxagoras II, 344, 13 ss.; aliquatenus inest iis quæ de origine rerum exposuit Empedocles II, 344, 21 s.; eo partim constat universi bonum II, 609, 34; item exercitus II, 609, 35; propter ducem adest, non dux propter eum II, 609, 36 s.; sine æterno et separabili et manente esse nequit II, 586, 26 s.; maxima species pulchri est II, 614, 48; multarum rerum causa est II, 614, 50 s.; circa eum versantur scientiæ mathematicæ II, 614, 49 s.; ejus conservatio temperantiæ sequela est II, 244, 38; eum relinquere vetant leges II, 53, 18; atomorum differentia est II, 475, 3; eo differt AN ab NA II, 475, 6.

Ordines dicendi; quattuor, idque quinam, 436, 18.

Ordinis conservatio; ejus divisio fr. 108, a.

Ordinis perturbatio; ejus divisio fr. 108, b

Orestes; cum matricida, tum patris ultor vocari potest, 388, 26; in fabula Clytæmnestram occidisse traditur, 467, 51; ejus cum Pylade amicitia fr. 93. a; quomodo Iphigeniam agnoverit et quomodo ab ea agnitus sit, 465, 41; quum in eo esset ut immolaretur, agnitus est ac salvus evasit, 470, 45; quamobrem illuc venire eum jusserit oraculum extra universale est, 470, 43; quamobrem iter susceperit, extra fabulam est, 470, 44; ejus furor et salus per lustrationem exemplum suppeditat episodii idonei, 470, 50; in Euripidis *Iphigenia in Tauride* dicit quæ vult poeta, 469, 43, 45; syllogismo agnoscitur in Æschyli *Choephoris*, 470, 3; syllogismo colligit in Polyidæ *Iphigenia*, quum soror mactata esset, se quoque mactatum iri, 470, 6, 47; de eo Theodectis enthymema apparens per divisionem, 381, 34; aliquatenus etiam per defectum peccat hoc enthymema, 381, 37; de eo tragœdias facere solent poetæ recentiores, 467, 4; Ægistho inimicissimus erat, 467, 23.

Orestes Euripidis; citatur, 468, 50; 480, 38.

Orestes Theodectis; citatur, 381, 33.

Orestia tetralogia; quomodo composita fr. 304, b.

Oreus; quomodo ibi reipublicæ formam immutarit Heracleodorus, 567, 47: patria Antipherontis III, 496, 19; item Charidemi, 648, 10.

Orgia; iis convenit tibia et modus Phrygius, 631, 36; 633, 39; IV, 214, 1 ss. (*ubi male* subphrygius).

Orgiastæ; eorum communio pars communitatis civilis II, 230, 16.

Orichalci; ita appellatæ statuæ, ex ære urinatorum, Phenei exstant IV, 84, 8 s.; earum inscriptio IV, 84, 9 s.

Orichalcum; ejus nomen exstat, metallum vero non fr. 347, b.

Oriens; cæli dextrum II, 392, 1; ab eo oriuntur stellæ, *ibid.*; cur de eo hieme flatus mane spirent IV, 254, 3 ss., cf. IV, 247, 11 ss.; cur ad eum equæ subantes non currant IV, 322, 34 ss.; ad eum habitantibus Etesiæ fiunt ex Aparctiis ad Subsolanum usque III, 590, 44 s.; quæ in eum vergunt urbes salubriores sunt, 613, 13; partes quæ ad eum spectant eminentiores sunt quam quæ ad occasum IV, 243, 32 ss.; loca ad eum spectantia odoratiora sunt IV, 186, 33 ss.

Origanalis succus; IV, 24, 13.

Origanum; ejus humor IV, 24, 13; ejus succus calidus IV, 27, 1; cur oculos non mordeat IV, 218, 25 ss.; oculis nocet IV, 274, 36; cur si musto injectum fuerit, vinum dulce efficiatur IV, 221, 1 ss.; id comedit testudo devorata vipera III, 177, 48 s.; IV, 77, 1 s.; id vulneribus suis imponunt ciconiæ ceteræque aves III, 178, 5 ss.

Origo rerum; Empedoclis de ea sententia II, 342, 19; II, 344, 6 ss, 20 s., 31 s.; item Anaxagoræ II, 342, 16 ss.; II, 344, 13 ss.; opinionum de ea causa afferri debet II, 344, 23; opiniones de ea vel inductione vel demonstratione probari debent II, 344, 25, cf. *Ortus*.

Orion; oriens et occidens difficilis incertusque videtur, idque quare III, 586, 14 s.; IV, 246, 1 ss., 7 ss.; quando oriatur IV, 246, 3 s.; circa ejus ortum usque ad Etesias et Prodromos tranquillitas maxima aeris III, 586, 6 ss.; ejus ortus vim vel contrahendi, vel intendendi, vel tollendi, vel judicandi morbum habet IV, 108, 23; ad ejus usque zonam evectus est cometa qui Asteo archonte apparuit III, 559, 46 s.

Oripelargus; aquilæ genus III, 188, 6; vocatur etiam hypaetus vel gypaetus (?) III, 188, 8 s.; vulturi similis est III, 188, 8; grandissimus est III, 188, 7; quales alas habeat III, 188, 6 s.; quale caput III, 188, 6 s.; quale orrhopygium III, 188, 8; qualia loca incolat III, 188, 9; omnia ceterarum aquilarum vitia habet, nullam vero virtutem earum III, 188, 9 s.; quinam ejus mores III, 188, 11 s.; eum persequuntur et vincunt corvi et reliquæ aves III, 188, 10 s.; cadavera rapit III, 188, 12; semper esurit et clamat et lamentatur III, 188, 12 s.

ὁρίζων κύκλος· v. *Terminans circulus.*

ὁρισμός· 443, 49.

ὁρμή· v. *Impetus* et *Impulsus.*

Ormenius; ibi sepultus est Eurypylus fr. 314, a.

Ornamenta; ea e Leucotheæ fano abstulit Dionysius Syracusanus, 645, 30.

Ornatus; quæ ad eum pertinent, suppetentibus jam necessariis aucta esse putandum est, 612, 11; quænam circa eum observanda sint conjugibus, 637, 2; non in quibuslibet impensis, sed in necessariarum excessu consistit II, 216, 10; non idem prodest imbecillo et mutilo qui sano et integro II, 241, 35; species nominis, 473, 45; iambis convenit, 476, 24, v. *Nomina peregrina.*

Ornithiæ; Etesiæ imbecilli sunt III, 586, 47; post solstitium brumale perflant III, 586, 45 s.; septuagesimo die flare incipiunt, idque quare III, 586, 48 ss.; haud continue spirant, idque quare III, 586, 50 ss.; ex Aquilonum genere verno tempore invalescunt III, 632, 43 ss.

ὄροβοι· v. *Ervum.*

Oromasdes; idem atque Jupiter sive bonus dæmon secundum Magos fr. 31, a.

ὄροφος· fr. 165, a.

Oropus; olim Græa vocabatur fr. 295, b.

ὅρος· etiamsi non idem significet quod ὄρος, tamen duplicem significatum non habet, 297, 46.

ὅρος· v. *Finis*, *Definitio*, *Terminus.*

Orospizus; v. *Montifringilla.*

Orpheus; Œagri filius, ejus epitaphium fr. 316, a; nunquam poeta fuit, fr. 31, b; citantur carmina quæ ei tribuuntur III, 347, 49; fr. 154, b.

Orphica carmina; in iis animal eodem modo fieri perhibetur quo rete plectitur III, 347, 49 ss.; quænam in iis de anima exponantur III, 442, 50 ss.; haud perperam de Jove loquuntur III, 641, 49 ss.

ὄρφνιος· v. *Tenebricosus.*

Orphus (ὀρφώς); piscis littoralis est III, 158, 13; cito grandescit III, 83, 4 s.; latitat III, 160, 10; sola carne vescitur III, 148, 51 ss.; in eo genituræ via nulla reperitur fr. 181, b; dissectus diu vivit, *ibid.*

Orrhopygium; id caudæ loco habent aves III, 27, 30; e penna fissa fit III, 303, 32; igitur eo carent quæcunque hujusmodi penna carent III, 303, 31; ideoque et vespertilio III, 303, 28 ss.; quibusnam avibus longum, quibusnam breve sit III, 27, 31 s.; quibus longum est, eæ volantes pedes ventri applicant III, 27, 32 s.; quibus vero breve, eæ pedes porrectos tenent III, 27, 33; avibus ad dirigendum volatum inservit III, 311, 49 s.; igitur navis gubernaculo comparatur III, 311, 50 ss.; flecti debet in loco ubi agnatum est III, 311, 51 s.; quibusnam avibus ad dirigendum volatum ineptum est non recte volant III, 311, 52 ss.; item ejus loco cruribus extensis ad dirigendum volatum utuntur III, 312, 10 ss., cf. III, 299, 54 ss.; pavoni inutile est modo quia nimis magnum est, modo quia amittit III, 312, 20 s.; alimentum ei dicatum apud aves longicrures in crura impenditur III, 299, 53 s.; igitur ejus loco cruribus utuntur, idque quomodo III, 299, 54 ss., cf. III, 312, 10 ss.; eo conjunguntur aves coeuntes III, 208, 3 s.; eo uruntur galli quos castrant III, 208, 3 ss.; attollitur gallinis quæ gallum vicerunt III, 206, 30 s.; quale habeat oripelargus III, 188, 8; quale aquila marina III, 188, 15 s.; eo carent insecta alata III, 312, 3; III, 67, 45 s.; ei pro portione respondet piscium cauda III, 318, 7; quod avibus præstat, id molluscis pinna III, 288, 20 s.; sepiarum marium quomodo a femellarum differat III, 57, 47 s.; unicum crustatorum genus quod eo careat cancri sunt III, 58, 51; idque quare III, 317, 20 ss.; id habet locusta, eoque ad natandum utitur III, 317, 21 s.

ὀῤῥός· v. *Serum.*

Orsodacnæ; e quibusnam vermiculis fiant III, 95, 10 s.

Orthagoridæ; Sicyonis tyranni fuere, 588, 2; eorum tyrannis omnium diutissime perstitit, idque quare, 588, 2; plebi blandiebantur ejus rebus consulentes, 588, 7.

Orthosia; cognomen Dianæ IV, 107, 14.

Orthronotus; alii Eurum, alii Amneum vocant IV, 45, 34 s.

Ortus (γένεσις) (*aliorum de eo opiniones*); ejus parentes secundum theologos perantiquos Oceanus et Tethys II, 472, 33; eum omnibus rebus, sed non simul omnibus competere putat Anaxagoras II, 277, 26;

ejus principium mens est secundum Anaxagoram II, 277, 27; secundum Leucippum duobus modis fiunt, nempe vacuo et tactu II, 449, 19 ss.; secundum Platonem vero tactu tantummodo II, 449, 22; eum exponere conati Empedocles et Democritus revera apparentem tantum generationem faciunt II, 420, 14; eum nec ex materie, nec mutatione fieri putant Empedocles et Democritus, sed tanquam ex vase II, 420, 16 s.; ejus causas dicere conati sunt qui unicum tantum elementum esse statuunt II, 479, 32 s., cf. II, 480, 53 ss.; tollitur, si unicum tantummodo elementum esse statuas II, 458, 28; eum revera tollunt qui cuique elemento peculiarem figuram tribuunt II, 422, 12 ss.; eum tollunt Megarici II, 566, 7, cf. 14; quomodo refutetur eorum opinio qui eum esse negant II, 259, 15 ss.; eum mutua actione et passione fieri censent qui plura esse elementa asserunt II, 444, 32 ss.; cur perpetuus sit et quænam ejus causa sit, non dicunt qui contraria ponunt II, 610, 28 s.; eum qui spectant inprimis causam moventem investigant II, 269, 47; eum perperam cum actu confundunt II, 88, 8; eum obtinere putat vulgus, ubi aliquid in materiem sensui patentem transit II, 439, 5, cf. 17, 49 s.; eum interdum obtinere putat vulgus, ubi revera potius interitus locum habet, et vice versa II, 439, 13 ss.

Ortus (*quidnam et quomodo fiat*); resarciunt interitus in mundo III, 636, 23; unius ejusdemque rei per infinitum tempus protrahi nequit II, 327, 49 s.; dicitur mutatio in ens, etiamsi quoque fiat ex non ente II, 308, 14 s.; non rite definitur ad substantiam deductio, 236, 9; exponitur quomodo revera fiat II, 405, 43 ss.; est transitus a non ente ad ens III, 359, 31; ejus terminus est ens II, 332, 37; II, 357, 54; petit mutationis privationem in ente II, 316, 16; non entis interitus est II, 439, 53; proxime ad esse accedit II, 465, 37 s.; semper inter esse et non esse medius est II, 487, 19; fit e non ente quod potentia est II, 631, 25; probatur aliquatenus ex non ente fieri, aliquatenus vero semper ex ente II, 437, 14 ss.; proprie quærere non oportet cur non deficiat, dum semper res intereunt II, 439, 46 s.; idque quia semper ex non ente fit, dummodo tanquam non ens consideramus id quod sensibus non patet II, 439, 47 ss.; ad idem pertinet ad quod interitus II, 310, 24; II, 599, 15 ss.; interitui contrarius, 23, 32; 281, 20; II, 309, 26, II, 598, 20 s.; ei opponitur interitus cum simpliciter, tum in singulis II, 358, 7 s.; ridiculum foret si confestim post eum necessario incipere deberet interitus II, 358, 28 s.; quare et quomodo interitui contrarius sit II, 314, 39 s.; II, 315, 27; alterius, alterius interitus est II, 465, 27; II, 487, 31; eo sæpe celerius fit interitus, idque quare II, 465, 23 ss.; cujuslibet rei non fit e qualibet II, 118, 30; ex quo fit alicujus rei, in idem etiam dissolvitur II, 118, 31; ex oppositis fiunt, 37, 36; e contrariis fit II, 462, 52; II, 635; 20; semper e contrario et subjecto fit II, 370, 14, cf. II, 257, 1, 31; ad contrarium fit II, 446, 42, 44; e contrariis ad contraria fit II, 457, 8 s.; e rebus disjunctis quæ moventur fieri nequit II, 414, 18; mutatio est e non subjecto in subjectum secundum contradictionem II, 309, 3, cf. 29; II, 598, 3 ss.; obtinet ubi totum mutatur non manente subjecto eidem sensui patente II, 440, 20 ss., cf. 41; II, 442, 39 ss.; idque præcipue si mutatio fiat a re insensibili in rem vel tactui vel omnibus sensibus patentem II, 440, 24 ss.; differt ab alteratione, idque quomodo II, 440, 11 ss.; in eo permanere potest affectus aliquis et in re quæ generatur et in re quæ interit, dummodo id quod mutatur non sit affectus rei in quam fit mutatio II, 440, 28 ss.; est mutatio ab eo quod potentia substantia est ad substantiam actu II, 441, 6 ss.; differt ab accretione non solum re circa quam fit mutatio, sed etiam ratione II, 441, 20 s.; in singulis generationi obnoxiis præcedit reliquas mutationes II, 357, 12 ss., 21; quia res primo generari debet primus motuum esse videtur II, 357, 19 s.; eum præcedit res quæ latione movetur quæque ipsius causa est, quæque non gignitur atque hanc rursus alia latio II, 357, 16 ss., 22 ss.; si primus esset motus omnia quæ moverentur interitui obnoxia essent II, 357, 25 ss.; species motus, 23, 8; 190, 27; motus non est III, 309, 18, 28; II, 598, 13, 23; motus est, ideoque actio imperfecta II, 568, 40; imperfectum quid est II, 168, 11 s.; eum non necessario comitatur motus secundum locum II, 441, 11 s.; mutationum prima non est, idque quare II, 464, 37 s.; igitur eo prior est latio II, 414, 41 s.; multa sunt argumenta quibus fieri non posse videtur eum concretione fieri II, 434, 41; at multæ etiam sunt rationes solutu difficiles quæ probare videntur eum revera a concretione pendere II, 334, 42 s.; si concretio non sit, aut omnino non esse aut alteratio esse videtur II, 434, 43; revera obtineret, non accretio, si accretionis materies corpore careret II, 442, 9 s.; obtineret, si res qua aliquid augetur per se transiret in rem quæ augetur, non vero antea interiret II, 443, 46; item si res qua aliquid augetur transiret in eam quæ augetur, etiamsi simul non essent II, 443, 53; causa cur nunquam deficiat non pendet ab eo quod illud unde fit, infinitum est II, 438, 20 s.; sed ab eo quod alius rei generatio semper alius interitus est, et vice versa II, 438, 25 ss., cf. 32 s.; II, 439, 20 ss., 28 s.; causa igitur cur non deficiat residet in eo quod tanquam materies subjectum est, quia in contraria mutari potest II, 439, 42 ss.; ejus perpetuitatis causa lationis æternitas est, idque quare II, 464, 34, cf. II, 465, 4 s., 38 s.; II, 467, 29 ss.; tolleretur si unica tantummodo exstaret latio II, 464, 45, cf. 48; quare eum continuum reddiderit deus II, 465, 34 ss.; in iis quæ secundum eum mutantur, manifesto obtinet ut deinceps fiant nec sit interruptio II, 466, 21 s.; expenditur quatenus necessario ita deinceps fiat, quatenus non II, 466, 24 ss., cf. *Fiunt* (*quæ*); quorum simpliciter necessarius est, ea necessario reciprocant II, 466, 40 s.; non tamen de iis dicere licet ea necessario facta esse, sed solummodo ea generationis ergo necessario esse II, 467, 4 ss.; quorum necessarius est, eorum et semper erit, id est æternus erit, itemque vice versa II, 467, 8 s., 12 s.; secundum lineam rectam æternus esse nequit, idque quare II, 467, 17 ss.; igitur circulo æternus erit, id est reciprocabit II, 467, 14 s., 21 ss.; nihil refert utrum per duo, an per plura reciprocet II, 467, 24 s.; ejus perpetuitatis causa est latio circularis et cæli motus II, 467, 29 s.; sursum versus infinitus est II, 487, 33; si circulo fiat, necessario fiet, itemque vice versa II, 467, 27; ejus causa est proximitas et accessio circuli obliqui, ideoque solis II, 465, 8, 20; obtinet in loco qui circa medium universi est II, 463, 18 s.; de ejus principiis v. *Causæ*; quarumnam rerum numero reciprocet, quarumnam specie II, 467, 46 ss.; quare necessarius sit II, 393, 1, 13; obtinere non posset nisi præter universi motum una vel plures exstarent aliæ lationes II, 393, 7, 12; obtinere non posse probatur, nisi aliquid sit æternum II, 494, 42; non erit, si nihil præter sensibilia exstet II, 610, 37 s.; quando æque celer sit habendus II, 340, 49 s.; quando celerior II, 340, 51 s.; in eo non adsunt duo subjecta in quibus comparari possit alicujus generatio II, 340, 52 s.; generationis non exstat II, 309, 44 ss.; II, 598, 37; ejus causa magis materies est quam forma II, 464, 7; ante eum exstare debent et forma et materies II, 547, 31 s.; finis causa fit II, 570, 29; omnis finis bonum est II, 471, 50 s.; ejus finis forma est II, 517, 42 s.; nullus ad idem genus pertinet ac fines II, 87, 15; necessario semper ex aliquo et ab aliquo fit II, 510, 23 ss.; nec omnibus rebus competit, nec omnino nulli II, 415, 19; non dicitur de omnibus rebus, sed solummodo de dividuis et de iis quæ totum aliquid constituunt II, 120, 9; necessario e corpore fit II, 421, 23 s.; eo opus est ut mundus creetur II, 384, 4; rebus æternis competere nequit II, 634, 7 s.; ex insitis fit II, 636, 7; vel omnino non est, vel in solis elementis quæ sursum et deorsum feruntur II, 410, 36 s.; a principio fit in omnibus rebus, 620, 20; tempore substantia prior est, ratione vero posterior III, 229, 13 ss.; eo quæ posteriora sunt priora et vice versa III, 229, 41 ss.; ejus per accidens causa est tempus II, 305, 35 s.; non sine motu et actione fieri potest II, 305, 37; eo posteriores sunt accretio, alteratio, deminutio et interitus II, 357, 27, cf. 15; quod eo posterius, natura prius est II, 357, 31 s.; eorum quæ ad aliquid referuntur non exstat II, 337, 41; ubi aliquid πρός τι definiendum est, cavendum ne ad eum fiat relatio, 246, 50; quamobrem natura vocetur II, 517, 48 s.; perperam vulgo eo consistere putant rerum naturalium necessitatem II, 272, 12; fere omnes vel natura, vel disciplina, vel consuetudine, vel divino afflatu, vel casu fiunt II, 184, 30; qui intellectu fiunt recensendi sunt inter eos qui disciplina fiunt II, 184, 31; non omnis naturalis est II, 316, 25 s.; neque alter naturalis, alter præter naturam II, 316, 27 s.; quidam exstant violenti et non fatales qui naturalibus contrarii sunt II, 316, 30 ss.; in unaquaque serie ad categorias pertinente eum obtinere dicimus, ubi altera seriei particula fit, non vero, ubi altera II, 439, 37 ss.; quæritur an eo fiant res geometricæ II, 625, 42; eos inprimis tunc scire dicimur, ubi causam moventem cognoverimus II, 490, 47; circa eum versatur ars, 170, 30; ad mentem et rationem accommodandus est, 620, 22; in iis æque ac in syllogismis omnium principium est substantia II, 547, 16; partim intellectiones (νοήσεις), partim effectiones (ποιήσεις) sunt II, 544, 42 s.; idem quod de iis, dicendum est de causa cur res quæque ad suum locum ferantur II, 427, 8; particularia spectant II, 468, 38; æquabilis non est II, 307, 4; ignis obtinet, ubi ligna incenduntur II, 144, 1.

Ortus e contrariis; naturalis est III, 333, 44 s.

Ortus naturalis; quinam II, 544, 8 s.; semper vel plerumque eodem modo fit II, 460, 32 s.; igitur causam ei assignare non potuit Empedocles II, 460, 31; eum fortunæ et mixtioni tribuit II, 460, 37 s., 43, 49; ejus plures causas esse constat III, 219, 8 ss.

Ortus simplex; non fit discretione et concretione II, 436, 47 s., 50 s.; sed quando hoc in illud totum mutatur II, 436, 51 s.; est via ad ens simpliciter II, 438, 49; simul certus quidam alicujus rei interitus esse potest II, 438, 41 ss., cf. II, 439, 22; differt primo loco a certa quadam generatione, prouti res quæ generatur propius ad ens vel ad non ens accedit, *ibid.*, 49 ss.; secundo loco prouti res quæ generatur propius ad substantiam vel ad privationem accedit II, 438, 53 ss., cf. II, 439, 23; tertio loco vulgo differre videtur, prouti res quæ generatur magis vel minus sensibus patet II, 439, 3 ss., cf. 23 s.; de eo non fit deliberatio II, 27, 40; simplici, opposita est putredo III, 610, 21; simplici et naturali mutatio quarum facultatum opus sit III, 610, 11 s.

Ortus plantarum et animalium; quidnam III, 549, 17 s.; omnibus animalibus communis est III, 548, 23, v. *Generatio.*

Ortus simpliciter; quomodo differat a generatione in universum II, 309, 44, cf. II, 558, 44.

Ortus principium; v. *Principium generationis.*

Ortui obnoxia; apud singula latio ultimus, generatio omnium motuum primus est II, 357, 12 ss., 20 ss., 32, alteratio et accretio sequuntur generationem II, 357, 15; ea causa movens a potentia evehit ad actum II, 563, 16 ss.; quibusnam eorum competant omnes quattuor causæ III, 414, 43 ss.; quænam nonnisi causam materialem et moventem habeant, idque quare III, 414, 46 ss.; iis accensendæ sunt res arte factæ III, 219, 24 ss.; iis competit necessitas ex suppositione III, 219, 23 s.; III, 222, 33 ss.

(*Ortu et Interitu*) (*de*) *ll.*; insequuntur ll. *de Cælo* III, 552, 3 ss.; eos insequuntur ll. *Meteorologicorum* III, 552, 6 ss.; citari videntur nomine *de Elementis* (t. II, p. 454-455) III, 460, 20; (t. II, p. 456, 46 ss.) III, 483, 4; item nomine *de Actione et Passione* (t. II, p. 434) III, 228, 40 s.; III, 232, 18; (t. II, p. 445-447) III, 400, 3 ss.; (t. II, p. 445, 447) III, 450, 44 ss.

Ortus et interitus (*aliorum de iis opiniones*); de iis speculationem faciunt omnes qui de natura disseruerunt II, 342, 7; eos revera non exstare putabant antiqui philosophi II, 472, 13; eorum respectu omnes antiqui naturam immotam esse censent II, 473, 17; ab iis mixtionem distinguere voluisse videntur qui eam omnino esse negant II, 451, 43 s.; ab iis alterationem differre censent fere omnes II, 434, 36; eos delet qui omnia partim semper moveri, partim semper quiescere putat II, 347, 15 s.; eos nonnulli densitati et raritati tribuunt II, 364, 11 s.; eorum causam elementis tribuunt qui solam agnoscunt causam materialem II, 464, 23; eos cum generatione confundunt qui universum unum esse statuunt et omnia ex uno construunt II, 432, 9 ss.; II, 433, 1 ss.; eos vero ab hac distinguunt qui plura statuunt elementa esse II, 432, 12 ss.; II, 433, 4 s.; eos coitione et dissolutione fieri censent qui plura esse elementa statuunt II, 433, 6; Anaxagoras tamen, etiamsi infinita numero elementa agnoscat, eos cum alteratione confundit II, 432, 15 s.; de iis Anaxagoræ placita II, 472, 52 ss.; eos usque ad elementa provehit Empedocles II, 449, 8 s.; quatenus eos elementorum coacervatæ moli tribuerit Empedocles, non constat II, 449, 4 s., 10 s.; eos discretione et concretione fieri censent Leucippus et Democritus II, 434, 28, cf. II, 435, 4 ss.; II, 436, 27; item fere omnes II, 434, 37; eos non tollebat Leucippus II, 448, 28; quomodo eos fieri censeret idem II, 448, 36, 38 s.; eos omnino sustulerunt Parmenides et Melissus, idque quare II, 410, 42 ss., 48 ss.; de iis, excepto Democrito, nemo nisi superficie tenus verba fecit II, 434, 17 ss.; eorum causas ideas esse censet Socrates *Phædonis* II, 463, 47 s.; refutatur hæc opinio II, 463, 50 ss.; quatenus de iis locutus sit Plato II, 434, 11 ss.

Ortus et interitus (*definitio etc.*); quidnam II, 498, 41 ss.; sibi invicem contrarii sunt II, 315, 27, cf. II, 314, 39 s.; nominibus ab alteratione distinguuntur II, 432, 6; concretione et latione fieri dicuntur II, 356, 43; ut fieri possint exstare debet aliquid quod semper aliter atque aliter movetur II, 604, 44 s.; iis aliquatenus similis est motus II, 347, 16 ss.; de iis speculatio fieri nequit absente motu II, 342, 8 s., 12 s.; sine latione fieri non posse probantur II, 356, 38 ss.; non motus, sed mutationes sunt II, 315, 28; ab alio ad aliud mutationes sunt II, 598, 47, cf. II, 310, 4; tunc obtinere dicuntur, ubi in mutatione nihil remanet, cujus alterum affectus vel accidens dici possit II, 440, 41 ss., cf. 21; mutationes sunt quæ in subjecto fiunt II, 437, 1 s.; esse non possent quod motu moveretur II, 355, 49 ss.; motus non sunt II, 316, 12; quomodo differant a motu proprie sic dicto II, 433, 15 ss., 29 ss.; non constat quomodo sine motu et mutatione obtinere possint II, 481, 27 s.; sine causa movente rite intelligi nequeunt II, 473, 4 s.; eorum causa esse videtur quod se ipsum movet III, 520, 35 ss.; eorum nihil sibi ipsum causa esse potest, idque quare III, 520, 42 ss.; eorum causa investigari debet in disciplina naturali II, 264, 6; simplices mutationes secundum substantiam sunt II, 600, 37; simplices motus secundum substantiam sunt II, 630, 3; relationi non competunt II, 629, 54 s.; esse nequeunt sine motu continuo quem movet primum movens II, 357, 9 ss.; revera obtinerent, non accretio, si accretio eodem modo fieret quo aer ex aqua aucta mole II, 442, 28 ss.; vel concretione et discretione, vel alteratione vel alia quadam mutatione fiunt II, 453, 44, 48; quæ ad eos pertinent concretiones et accretiones, dispulsiones et compulsiones non sunt II, 335, 30; etiamsi semper simul obtineant, tamen modo potius ortum, modo potius interitum fieri dicimus, idque quare II, 439, 29 ss., cf. II, 438, 40 ss.; in iis semper sunt omnia III, 528, 43; inquirenda est causa cur nunquam deficiant II, 438, 10 ss.; eos semper præcedere debet id quod potentia est, actu vero non est II, 437, 30 s.; quæritur an id quod eos præcedere debet quodque potentia tantummodo est, ad aliquam aliam categoriam pertineat, an omni determinatione careat II, 437, 41 s.; quomodo se habeat eorum subjectum II, 558, 38 ss.; eos sequuntur reliquæ mutationes II, 558, 40 s.; reliquarum mutationum unam aut duas non comitantur II, 558, 41 s.; eorum subjectum proprie dicitur materies II, 440, 44; non sine corporibus sensibilibus rebus quæ natura constant competunt II, 453, 37 ss.; nec igitur sine elementis II, 453, 44 ss., 48 ss.; eorum subjectum nullo nomine appellare licet II, 454, 13 s.; accidentis non est II, 536, 1, cf. II, 536, 48 ss.; II, 537, 16; contrariis competunt II, 370, 22; vel contrariis vel intermediis competunt II, 446, 38; de earum quæ natura fiunt et intereunt rerum eodem modo dividendæ sunt causæ et demonstrationes II, 432, 1 ss.; solis rebus naturalibus, non arte factis competunt II, 601, 34 s.; eorum omnino expertia sunt entia quædam II, 509, 8; iis non obnoxium est universum III, 573, 9; sisti videntur sublato infinito II, 277, 52; non sistuntur, etiamsi non exstet corpus infinitum, sensui patens II, 284, 22; iis non obnoxiæ sunt res individuæ, quæ modo sunt, modo non sunt II, 354, 10; eorum continuitatisque eorum causa esse nequeunt res individuæ quæ modo sunt, modo non sunt II, 354, 20 ss.; nec quæ movent semper determinatas quasdam res sed non ortui et interitui obnoxias II, 354, 22 ss.; pertinent ad res quæ esse et non esse possunt II, 463, 35; probantur continui esse non posse quia semper inter oppositas mutationes intercedit tempus aliquod II, 358, 6; nec aliquid huc refert quod quies non intercedit, dummodo tempus intercedat et ambæ mutationes simul fieri nequeant II, 358, 14 ss.; nec an sibi revera oppositæ sint, necne II, 358, 11 ss; continui esse nequeunt quia sæpe per eadem transire debent II, 362. 44, 47; neque huc aliquid refert an plura media interponantur, necne II, 362, 44 ss.; perpetui sunt II, 464, 43; II, 465, 1 s., 28; eorum causa non prima latio est, sed quæ per obliquum fit circulum, idque quare II, 464, 50 ss., cf. II, 465, 5 ss.; erit mutatio quædam inter eos medium tenens, si inter omnia contradictoria exstet medium II, 513, 9 s.; quænam ex iis argumenta de accidente petenda sint cum refellenti, tum adstruenti, 195, 35; item de optabili 200, 18, 20; ex iis argumentari licet de problematibus particularibus, 203, 44; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 31; item de proprio, 232, 11; ex iis dijudicantur quæstiones an duæ res numero idem sint, necne, 255, 18; fieri vix potest ut de iis non loquaris, ubi de duobus elementis (nempe igne et terra) verba fiunt II, 410, 33 ss., v. *Mutatio secundum contradictionem.*

Ortus et interitus et motus; iis fere solis operam dederunt cum Empedocles et Anaxagoras, tum qui unicum elementum esse statuunt II, 480, 53 ss.

Ortus et interitus naturales; æquali tempore fiunt II, 465, 12, 21 s.

Ortus et interitus simpliciter; quomodo differant a certo quodam ortu (γενέσεώς τινος) et certo quodam interitu (φθορᾶς τινος) II, 438, 41 ss.; quomodo ab ortu et interitu alicujus rei II, 438, 34 ss., cf. II, 439, 25 ss., 31 ss.

Ortui et interitui obnoxia; ea sunt quæ et esse et non esse possunt II, 463, 32, cf. II, 467, 48, 51 s.; in iis principia, id est causæ tot numero sunt quot in æternis eædemque genere quæ in illis II, 463, 22; causæ duæ, id est materialis et formalis ad ea generanda non sufficiunt II, 463, 24 ss.; oportet igitur tertiam iis esse causam (nempe principium motus) II, 463, 25; 39 s.; in iis forma et species causæ finalis partes agit II, 463, 37; eorum causa materialis est quod esse et non esse possunt II, 463, 27 s., 35 s.; tertiam eorum causam omnes somniant, nemo vero dicit II, 463, 39 s.; nonnulli, ut Socrates *Phædonis* causam formalem (i. e. ideas) sufficere putant II, 463, 40 ss.; iis non sufficere probatur causa formalis II, 463, 50 ss.; alii iis sufficere putarunt causam materialem II, 463, 48 s.; qui causam materialem iis sufficere putant locuti sunt ratione naturali scientiæ magis congrua II, 464, 5 ss.; attamen potentias eorum nimis instrumentis assimilarunt II, 464, 18 ss.; in tempore sunt II, 304, 22; tempore dijudicantur eoque finem et initium accipiunt II, 307, 10; ideoque circulus esse videntur II, 307, 9; eodem redit an ea circulum esse dicas, an tempus ipsum II, 307, 15 ss.; sunt quorum contrarium non semper est II, 304, 34 ss.

Ortu interituque (quæ in) sunt; in motu sunt II, 156, 10 s.; ad ea pertinent sensibilia, *ibid.*; circa ea occupatur animæ pars deliberativa II, 156, 9 ss.

Ortygometra; avibus lacustribus similis est III, 157, 39 s.; una cum coturnicibus abit III, 157, 35 s.

Oryx (ὄρυξ); bisulcus et unicornis est III, 20, 26 s.; III, 254, 42 s.

ὀρυκτά· v. *Fossilia.*

Oryza (?); quomodo ejus vini ope ferramenta ex elephantum corpore ejicere ferantur, idque apud quosnam elephantes III, 168, 17 s.

ὡς δοκεῖ· 480, 17.

ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· colliguntur ex τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 315, 18; ex iis maximam partem colliguntur enthymemata 315, 23, cf. 373, 49; ea quæ spectant negotia quomodo pertractanda sint, 455, 17; invenitur in iis quæ non e necessitate, sed ὁπότερ' ἔτυχε fiunt, 30, 6, v. Πεφυκότα; problemata de iis, 73, 11; semper objectioni patent, 383, 40; si id vel ejus contrarium tanquam exemplum ponatur, semper argumenta suppeditat respondenti, 192, 6; de iis fit deliberatio, ubi eorum exitus ignoratur, vel ubi aliquid indefinitum inest II, 28, 7; non omnia ita fiunt II, 267, 2; eorum causa esse nequit fortuna II, 267, 4; ad ea pertinere nequit nec fortuna nec casus II, 268, 18, cf. II, 267, 31; ad ca res necessarias spectat ratio II, 267, 52.

ὡς ὁ λόγος (τὸ)· II, 197, 47; II, 209, 39; II, 216, 22.

ὡς τόδε· cf. *Ut hoc.*

Os (στόμα); quidnam III, 10, 35; initium est corporis necessarium III, 533, 6; ejus partes palatum et fauces III, 10, 36; ejus pars bipartita tonsillæ III, 10, 46; ejus pars multipartita gingivæ III, 10, 46 s; eo continentur dentes III, 10, 47; item columella III, 10, 48; labiis et lingua constat et circumdatur III, 252, 2 s.; eo continetur lingua III, 426, 11 s.; III, 250, 1; simul per id et per nares respiramus III, 541, 51; idque quomodo III, 542, 7 s.; in id e naribus tendit foramen angustius III, 14, 15 s.; III, 215, 16 s.; foraminibus quibus in nares perforatur, interpositam habet ligulam III, 14, 18 s.; foramine ex arteria ad id pervenitur, III, 14, 20; ei superne appensa est gula III, 14, 47 s., cf. III, 32, 5; III, 234, 36 s.; ei statim adnectitur ventriculus apud animalia gula carentia III, 270, 37, cf. III, 31, 44 s.; ab eo ad ventriculum, non ad uterum tendit meatus III, 381, 40 ss., cf. 382, 8 s., 14; igitur per id uterum subire nequeunt ova III, 381, 40 ss.; nec semen III, 382, 8 s.; nulla via id ex utero adire potest fœtus III, 382, 14; spiritu attrahit III, 214, 50 s.; et alimento assumendo et respirationi inservit apud animalia pulmone prædita III, 544, 37 ss.; pars est qua cibus arripitur III, 4, 49; III, 288, 46 s., cf. 50; III, 444, 42 s.; III, 533, 3 s.; III, 243, 19 s.; igitur perfectis omnino necessarium est III, 243, 15 s.; id pleraque animalia habent III, 4, 46 ss.; eo alimentum capiunt animalia, ideoque supra est III, 305, 49 s.; inde plantarum radicibus pro portione respondet, *ibid.*; III, 533, 2 s.; III, 290, 5; III, 444, 42; ei competit cibi elaboratio III, 5, 26 s.; primo circa alimentum munere fungitur III, 534, 15 s.; quæ circa alimentum operatur, eorum quæ cor facit gratia fiunt III, 534, 20 s.; cibum recipit ac elaborat, 547, 5; secundum id in genera distribuenda sunt animalia, *ibid.*; ejus plures differentias habere nequit idem animal, 547, 12; in eo lævigatur cibus III, 253, 17, cf. 12; III, 257, 13 s.; ab eo ad ventriculum tendit gula III, 256, 24 s., 42 s.; nihil vetuisset quominus statim id insequeretur ventriculus III, 256, 17 s.; id vero statim insequi nequit pulmo, idque quare III, 256, 19 ss.; inconfecti alimenti meatus est III, 234, 35 s.; in eo prima fit alimenti elaboratio animalibus, quorum cibo divisione opus est III, 234, 29 ss.; quæ in eo fit cibi elaboratio nullius coctionis causa est, sed coctionem faciliorem reddit III, 234, 31 s.; ejus elaboratio alimentum ventriculo tradit III, 234, 49 s.; imperfecte munere suo fungitur circa alimentum apud animalia non utrinque dentes habentia III, 271, 24 s.; item apud aves, idque quare III, 271, 35 ss., cf. 45 s.; apud nonnulla insuper pugnæ inservit, vel respirationi vel sermoni serendo III, 253, 17 ss., cf. 12 ss.; quæ alimenti vel respirationis vel sermonis gratia eo utuntur compressius habent III, 253, 22 s.; serratis vero dentibus hians, idque quare III, 253, 24 ss.; III, 302, 41 s.; quæcunque id habent saporibus delectantur vel affliguntur III, 71, 25 s.; id in capite sensibus supposuit natura, idque quare III, 288, 46 s.; quare infra cor situm esse nequeat III, 288, 49 ss.; semper sputi ejectione opus habet III, 212, 36; in eo sputa tingunt apud mulieres fœcundas medicamenta oculis illita III, 367, 39 ss.; idque quare III, 367, 41 ss.; ex eo interdum fit sine dolore sanguinis fluxus III, 262, 35 s.; hominum quum nihil ederint seu jejunarint cur gravius oleat IV, 189, 51 ss.; ei statim post exitum manus admovet infans III, 143, 40; ejus figurationes efficiunt vocis differentiam III, 655, 22 ss.; ejus habitu et locis differunt elementa, 472, 44; quomodo ejus ratione et inter se et ab homine differant quadrupedes viviparæ III, 23, 39 ss.; ante id narium meatus habent aves serpentesque et quadrupedes oviparæ III, 248, 50 ss.; eo sæpe catulos transfert mustela III, 382, 17 s.; peculiare habent aves III, 27, 16 s.; eorum loco aves rostrum habent III, 258, 31 s.; ejus defectum ventriculi potentia et calore apud aves compensat natura III, 271, 45 s.; idque quomodo III, 271, 38 ss., cf. III, 34, 6 ss.; quale habeat malacocraneus III, 185, 35; eo corvum et ibin coire, mustelam vero parere contendunt nonnulli, idque quinam III, 381, 46 ss.; pullorum quomodo aperiant columbæ III, 178, 50 ss.; apud animalia pulmonibus carentia soli cibo assumendo inservit III, 544, 41 s., cf. III, 545, 11 s., quale habeant pisces III, 29, 1; III, 302, 27 ss.; eo aquam recipiunt pisces III, 28, 14 s.; ei proximus est ventriculus apud pisces idque quare III, 149, 27 s; III, 31, 44 s., cf. III, 270, 37; id alii pisces e regione et ante situm habent, alii a supina parte III, 302, 28 s.; qui id a parte supina habent, nisi conversi resupinentur, cibum arripere nequeunt III, 302, 30 s.; omnes pisces qui tale habent, vivis animalibus vescuntur III, 302, 34; quare iis tale tribuerit natura III, 302, 31, 35 s.; nisi ita situm esset apud eos, cito voracitate sibi ipsi mortem conciliarent III, 302, 36 s.; piscium qui id supra habent, alii hians habent, alii in acutum mucronem desinens III, 302, 39 ss.; apud pisces non carnivoros in arctum se colligit, idque quare III, 253, 29 ss.; in eo residit piscium carnivororum robur III, 302, 42 s.; igitur hians habent carnivori III, 302, 41; in eo quinam pisces radiolos habeant III, 191, 4 ss.; in eo vim stupefacientem habet torpedo III, 190, 43; id inferne habent cetacea, idque quare III, 149, 47 ss.; eo mare recipiunt balæna, delphis et cete his similia III, 303, 4 s.; eo ex aqua emerso dormiunt cetacea III, 545, 26 s.; item squarrosa aquatilia et vituli marini III, 544, 18 s.; id linguæ loco carnosius habent omnia crustata III, 60, 10; item omnia in eo duos dentes habent III, 60, 8 ss., cf. 21 s.; III, 61, 19; id infra oculos habent cancri III, 61, 18; juxta id mare recipiunt omnia crustata III, 60, 3 s., cf. III, 61, 22 s.; recepta aqua, id operculis intercipiunt cancri III, 61, 26 s., cf. 24 s.; III, 60, 5 s.; superioribus ejus meatibus aquam emittunt cancri, iisque ubinam sitis III, 61, 23 ss; paulo infra id duos pedes (forfices) habet astacus III, 59, 30, 34; circa id partes branchiis similes habet astacus III, 59, 31; excepta locusta, apud omnia crustata id statim insequitur ventriculus III, 60, 10 s., cf. III, 61, 28 ss.; post id statim apud crustata insequitur gula III, 278, 43; apud cochleas vero ingluvies III, 279, 2 s.; post id gulam habent locustæ III, 60, 24 s.; in eo crustata et mollusca habent linguæ similem partem III, 251, 27 ss.; quæcunque animalia extra aquam eo utuntur, e. g. cancri tarde prehendere possunt III, 296, 33 ss.; hinc eo mordent et secant, non vero prehendunt III, 296, 36 s.; melius valet ad prehendendum et retinendum, si superne quam si inferne ictum infligat III, 296, 31 ss.; id sub oculis habet cancellus III, 64, 27; ab eo unicus meatus (vel unicum foramen) ad ventriculum tendit apud eundem III, 64, 32 s.; id circumdant capillamenta quædam sat multa III, 64, 28; id habent omnia testacea III, 279, 31 s.; circum id erinaceus habet corpuscula quædam nigra III, 279, 48 ss.; id habent testacea turbinata III, 63, 6; item univalvia et bivalvia III, 63, 42; id apud erinaceos marinos patellasque omnes et testacea turbinata cibo objectum est III, 65, 38; igitur id infra habent III, 65, 35 ss.; id statim insequitur ventriculus apud turbinata III, 63, 13 s.; item apud patellam feram III, 64, 14; id mollusca in capite habent III, 56, 53 s., cf. 33; in eo duos dentes habent III, 56, 54; III, 277, 25 s.; item carunculam qua linguæ loco utuntur III, 57, 2 ss.; III, 277, 26 s.; post id venit gula III, 57, 7 s.; III, 277, 45 s.; ei subjacet mytis III, 57, 17; eo mare in alveum admittunt III, 56, 27; sursum ad id revertitur intestinum III, 57, 17; eo coeunt mollusca idque quare III, 80, 7, cf. 18; III, 328, 1 ss., cf. 15 s.; circum id pedes habent mollusca III, 286, 34, cf. *Dentes*; apud mollusca et testacea turbinata ad id adductus est excrementi exitus III, 287, 11 ss., cf. III, 286, 50 ss.; III, 328, 3 ss.; igitur mollusca excrementi exitum infra id, turbinata vero ab ejus latere habent III, 287, 20 ss.; in medio habent urticæ III, 66, 40; III, 148, 1; quatenus id habent tethya III, 66, 25; fortissimum habent testudines marinæ III, 148, 11; eo non mordent scolopendræ marinæ III, 191, 21 s.; medio loco inter id et excrementi vel genituræ exitum quærendum est sessilium sensus principium III, 282, 29 ss.; ei apud serpentes adjacet arteriæ principium III, 33, 11 s.; reliquis serpentibus acutius habet marinus III, 191, 16 s.; in eo linguam habent serpentes et quadrupedes oviparæ omnes, excepto crocodilo fluviali III, 295, 13 s.; apud crocodilum fluvialem pedum quoque et manuum munere fungitur III, 296, 20 s., 24 s., 37 s.; partim intra id partem linguæ similem habent, partim ex eo prodeuntem (nempe proboscidem), idque quænam III, 277, 32 ss., cf. III, 282, 42 ss.; id omnia insecta, excepta cicada habent III, 68, 8, 14 s.; unicum animal quod eo careat cicada est III, 68, 14 s.; cicadarum cum lingua in unam partem coaluit III, 282, 53 s.; eo carent chrysallides III, 93, 39; id statim insequitur intestinum apud insecta III, 68, 8; in eo quædam insecta stimulum habent III, 282, 42 ss.; apud alia insecta id insequitur intestinum, apud alia ventriculus III, 282, 46 s., 49; ejus munere apud nonnulla insecta lingua fungitur III, 297, 38 s.; eo apes fœturam favos indere putant nonnulli, idque quinam III, 97, 4 s.; lacertæ filis primum obvolvunt araneæ III, 194, 42.

Os et anus; optime munere suo fungentur, ubi medium locum occupat utrumque principium, idque quare III, 534, 42 ss.

Os ad quod tanquam ad ultimum vas pervenit sonus; ipsi auri simile est III, 9, 39 s.; ad id e cerebro non pertendit meatus, sed vena III, 9, 40 ss.; ab eo tamen ad palatum pertinet meatus III, 9, 41 s.

Os (ὀστέον); elementum id habet Anaxagoras II, 416, 4; II, 432, 31 s.; secundum Anaxagoram olim cum omnibus aliis rebus erat II, 277, 22; purum non exstare putabant Anaxagoras et Empedocles II, 252, 48, cf. II, 277, 22; id ratione constare dixit Empedocles II, 485, 42; quadam proportione coeuntibus elementis fit. ex Empedoclis vero sententia, ut fors tulerit II, 460, 17 s.; ea ex elementis inordinate motis fieri posse censet Empedocles II, 413, 46; ejus essentiam rationem mixtionis elementorum esse dixit Empedocles III, 222, 49 ss.; secundum Empedoclem alba sunt III, 441, 48; quanam proportione ex elementis composita sint secundum eundem III, 441, 41 ss.; quomodo generentur non exposuit Plato II, 434, 14; pertinet ad scientia naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss.; corpus similare est II, 432, 21 s., 31 s.; III, 220, 38 s.; III, 623, 8; III, 330, 18 s.; III, 357, 46 s.; corpus similare, naturale vero III, 618, 50; pars similaris sicca est III, 223, 47; III, 229, 41; III, 231, 10; item dura III, 2, 16 s.; III, 231, 2; III, 340, 20; cf. III, 38, 6; item quod ei proportione respondet III, 38, 6; in similares partes dividi potest II, 416, 22; fieri non poterunt, si cuique elemento peculiarem tribuas figuram II, 422, 7 s.; ex elementis, e. g. ex igne constat III, 330, 36 s.; ex elementis constant, ubi hæc in intermedium aliquod transierint II, 462, 34 s., 38 s.; non ut fors tulerit ex elementis constat, sed proportione quadam et compositione III, 441, 37 ss.; igitur id nihilo magis cognoscet anima, si ex elementis composita sit III, 441, 36 ss., 41 ss.; quomodo ex elementis composita sint, vix intelligere possunt qui ea non in se invicem transire putant II, 461, 38 s.; simpliciter terra constant, ideoque sensu carent III, 442, 18 s.; ad ea se habet terra ut lignum ad lectum II, 261, 37; ad terram pertinet, idque quare III, 624, 22 ss.; quodsi unicum exstaret elementum, ei non necessario inesset II, 415, 49; fieri potest II, 444, 4; ex eadem materie atque eodem modo ac ea fiunt nervi III, 364, 26 ss.; non rite definitur compositio ex igne, terra et aqua 254, 14; duplex est, nempe materia et forma II, 443, 23; quatenus ejus forma numerus esse possit II, 636, 30 s.; eodem modo dicitur quo simus nasus, non quo curvum II, 262, 51; quod potentia est nondum habet naturam suam, antequam formam acceperit II, 262, 3; ejus formam facit motus a genitore semini inditus III, 348, 54 ss.; comburi possunt III, 621, 47; lignosum corpus communi nomine appellantur III, 622, 9 s.; igne non liquefiunt III, 361, 44 s.; III, 390. 23; eodem modo e terrena materie fiunt quo testa testaceorum III, 390, 22 s., cf. III, 361, 45 s.; iis pro portione respondent animalium aquatilium spinæ III, 2, 2, III, 237, 25 s.; quatenus eorum naturam referant squarræ III, 295, 46 ss.; ei pro portione respondet sepium et aculeus, 167, 50; quænam partes iis respondeant apud mollusca III, 240. 51 s.; proxime ad ea accedunt ungues, ungulæ (et solidæ et bisulcæ), cornua et avium rostra III, 242, 40 ss.; item dentes III, 242, 46 s.; unguium, ungularum (et solidarum et bisulcarum), cornuum, rostri avium et dentium principium sunt III, 243, 9; postea magis os est quam a principio III, 331, 47; magis in cadaveribus superesse videtur quam manus aut lacertus II, 443, 35; non intelligitur quomodo seminis pars esse possit III, 331, 48 ss.; omnia seorsum conglomerata essent, si partes ideo in concepto secernerentur quod simile ad simile fertur III, 357, 47 s.; e calido et frigido fit II, 602, 23; igitur rerum sensibilium causa materialis esse potest II, 602, 23 s.; ab eo necessario differt quod ex eo fit II, 602, 24; partim necessario, partim alicujus gratia sicca et fragilia sunt III, 362, 15 ss.; nec flecti, nec findi, sed frangi possunt III, 46, 17 s.; quænam partes eandem cum iis naturam habeant, nec longe ab iis distent III, 46, 12 ss.; nervorum naturam expetunt III, 428, 9 s.; eorum colorem dentes sequuntur III, 46, 10 s.; non eadem portione in eo mixta sunt elementa ac in carne III, 439, 14 ss.; caloris interioris ope fiunt, idque quomodo III, 361, 42 ss., cf. 46: cur iis noxam afferat frigidum IV, 297, 32 ss.; ea non e qualibet materia, vel quolibet loco aut tempore facit calor interior III, 361, 47 ss.; quare non per totam vitam incrementum capiant, postea exponetur III, 364, 38 s.; decrescunt una cum corpore et partibus III, 364, 46 s.; ejus finis naturalis putredo III, 610, 25, nunquam fœdum odorem emittunt, idque quare IV, 189, 8; resectum non augetur III, 242, 34; tantummodo secundum magis et minus a cartilagine differt III, 242, 32 s.; omnia membranis vestiuntur III, 49, 38 s.; membranis nudata siderantur III, 49, 46; partes ea circumdantes celerrime putrescunt III, 52, 9 s.; quia terrena sunt sensu carent III, 475, 22 ss.; intra ea propter teporem concoquitur sanguis III, 237, 30 s.; carnis gratia exstant III, 240, 17; III, 241, 41; id est ad servandas partes molles earumque rectitudinem III, 240, 19 s., cf. 50 ss.; reliquis partibus fulcimentum sunt III, 259, 46; nullum per se est, sed omne vel alius pars, vel alii alligatum aut continuum, idque quare III, 241, 8 ss.; si separatum aliquod esset, nec flexionis, nec rectitudinis causa esse posset III, 241, 15 s.; præterea noceret veluti spina aut telum carnibus infixum III, 241, 17; itaque munere suo fungi non posset III, 241, 14 s.; quænam sint eorum munera III, 668, 24 ss.; omnia ex uno principio ordiuntur III, 44, 39; III, 241, 7 s.; eorum principium spina dorsalis est a qua omnia reliqua continuantur III, 44, 41 s.; III, 241, 22 ss.; igitur eodem modo se habent ac venæ III, 241, 6 s.; circum ea agnatæ sunt carnes iisque ligamentis tenuibus et fibris similibus adhærent III, 241, 39 ss.; ante id deficit cutis III, 47, 35; excepto ventre omnibus partibus carnosis subdita sunt III, 241, 45 s.; mobilibus flexuræ gratia III, 241, 47; immobilibus vero custodiæ III, 241, 48; quare iis careat venter III, 45, 14 s.; III, 241, 51 ss.; circa eorum extrema sunt cartilagines III, 46, 11; iis tanquam continuo aliquo et tanquam duobus distinctis natura utitur III, 241, 10 s.; circa eorum flexuras dispersi sunt nervi III, 43, 47 s.; III, 44, 4; III, 667, 40; atque ibi desinunt tensionemque admittunt III, 43, 39 s.; circa eorum flexuras inveniuntur maximi quidam nervi nomine carentes III, 44, 2 s.; excepto capite quæcunque se invicem tangentia coaptantur, nervis colligantur III, 44, 3 s.; capitis suturis continentur III, 44, 6 s.; ab iis nervis accedere alimentum statuendum est III, 667, 43 s.; eorum alimentum quid sit III, 667, 47 s.; an e vena atque arteria ad ea ferantur meatus III. 667, 48 s.; non ea sunt motus causa, sed nervi III, 669, 6 s.; machinarum spontanearum lignis ac ferramentis similia sunt III, 522, 28 s.; motus efficientia maxime nervis stipantur III, 668, 49 ss.; quænam ad motum flectendi et ad motum secundum locum inserviant III, 668, 24 ss.; ex iis gignuntur dentes apud omnia animalia ossibus et dentibus prædita III, 364, 50, 54 s.; ea tangunt dentes, non vero cum iis continuantur III, 365, 20 s.; ex alimento quod in iis distribuitur, fiunt dentes III, 365, 21 s.; quatenus aliam naturam ac ea habeant dentes III, 365, 16 ss., cf. III, 364, 49 s.; III, 365, 22; quomodo et quare ei adaptata sint cornua III, 255, 24; eorum compagi imposita sunt cilia III, 247, 44.

Ossa (*de eorum differentiis apud singula animalia*); ea non omnia animalia habent III, 240, 20 s., 51 s.; III, 241, 23; iis apud pisces respondet partim cartilago, partim spina III, 240, 22, cf. 51 s.; iis carent insecta III, 68, 3; eo carnosius est insectorum corpus III, 241, 3 s.; ea habent vivipara III, 242, 15; animalium sanguine præditorum viviparorum ac pedestrium solummodo pro portione differunt, idque magnitudine, duritie ac mollitie III, 45, 24; alia medullam continent, alia ea carent, idque in eodem animali III, 45, 27 s., cf. III, 46, 6; III, 53, 4 ss.; III, 668, 29; quibus animalibus robusta ac densa sunt, parum medullæ aut nullam habent III, 237, 20 ss., 33 s.; idque quare III, 237, 34 s.; avium parum a pedestrium viviparorum differunt III, 45, 35 s.; quomodo se habeant apud quadrupedes viviparas III, 45, 44 s.; excepta spina dorsi, reliqua in aliis animalibus adsunt, in aliis non, idque quare III, 45, 47 ss.; vel quantitatis ratione vel pro portione differunt apud animalia iisdem quidem partibus, sed dissimilibus prædita III, 45, 51 ss.; pro corporum magnitudine multo majora et validiora habent quæ et intra se et foras animal vivum pariunt quam animalia non vivipara, idque quare III, 242, 3 ss.; parum a se differunt quod ad eorum vim attinet quæ et intra se et foras animal vivum pariunt III, 242, 1 ss.; majoribus, validioribus et durioribus opus est animalibus magnis, idque quare III, 242, 7 ss., cf. 20; inprimis si violentiora sint III, 242, 9; valida et magna fortis signum sunt IV, 4, 37; maribus duriora sunt quam feminis, idque quare III, 242, 10; duriora etiam habent carnivora, idque quare III, 242, 10 s.; leonis qualia III, 237, 21 s.; leonis percussa accenduntur III, 242, 12 s.; ea habet etiam delphis, idque quare III, 45, 34; III, 242, 14 s.; eorum ratione aliquantulum differunt animalia sanguine prædita non vivipara III, 242, 15 s.; debiliora habent aves III, 242, 17; apud pisces tantummodo pro portione eadem sunt III, 45, 37; eorum loco cartilaginem habent pisces cartilaginei III, 242, 59; apud serpentes eodem modo se habent quo apud pisces III, 45, 42 s.; nonnulla cartilaginea habent animalia vivipara, idque quænam III, 242, 27 ss.; equi quomodo a bovis differat III, 670, 12 s; id in corde habent equi et boum quoddam genus, idque quare III 259, 44 s.; III, 428, 8 s.; eo vero caret cor reliquorum animalium quæ vidimus III, 259, 43; hominis alius hominis ossi specie idem III. 1, 19; equi, leonis et hominis si eandem mixtionis rationem haberent, discrimine carere debuissent secundum Empedoclem III, 670, 19 ss.; differunt vero duritie, mollitie et densitate III, 670, 23 s.; hominis pro portione piscium spinæ respondet III, 226, 27 s.; excepto homine apud omnia animalia inde ab ortu perfecta sunt III, 144, 11 s.; in eorum nimiam molem apud hominem non impenduntur residua III, 339, 52; statim in prima partium constitutione e residuo seminali fiunt III, 364, 16 ss.; III, 365, 13; incrementum vero capiunt e reliquiis alimenti quo partes principales augentur III, 364, 19 ss.; hinc aliquo usque incrementum capiunt, idque quare III, 364, 32 ss.; magnitudinis animalium terminus sunt III, 364, 37 ss.; si semper incrementum caperent, animalia iis prædita crescerent donec vivunt III, 364, 35 ss.; quantamcunque magnitudinem habere nequit quia pars animalis est II, 253, 11, 12; singula deinceps describuntur III, 44, 41 ss.; etiamsi hominis partes sint, sat magnam abominationem movent III, 227, 32 ss.

Ossa, nervi et carnes; quomodo hominis partes sint et quare eorum notio hujus definitioni non contineatur II. 548, 28.

Ossa capitis; cerebrum tuentia contegendi et ambiendi gratia exstant III, 668, 27 s.; numero sex sunt, non quattuor III, 45, 3 s.; eorum minima circa aures inveniuntur III, 45, 4 s., v. *Calvaria* et *Suturæ*.

Os cordis; id habent equi et boum quoddam genus III. 30, 4 ss.

Ossa membrorum; v. *Membra*.

Ossa aut quæ iis respondent; animalibus necessaria sunt III, 237, 24 s.; iis continetur medulla, id est reliquiæ coctæ alimenti iis destinati III, 237, 45 ss., cf. 7, 27 s.

Ossibus quod respondet; id partim intus, partim extra ad eandem scientiam pertinent, 133, 44 ss.; quomodo habeant animalia III, 240, 23 s.; quænam sit ejus utilitas III, 240, 39 s., 28 s., 50 ; id foris habent exsanguia nonnulla, idque quænam III, 240, 24 s.; item quare III, 240, 29 ss.; ejus ratione et sibi invicem et reliquis animalibus opposito modo se habent mollusca et insecta III, 240, 34 s., 52 s.; nullum quod mentione dignum sit sejunctum habere videntur mollusca III, 240, 36 s., cf. tamen 44 s.; separato omnino carent insecta III, 241, 1 s.; eo prædita animalia per totam vitam crescerent, si semper incrementum caperent ossa III, 364, 35 ss.

ὡσαύτως ἔχον· unum cum pluribus comparatur, 232, 10; quænam ex eo petantur argumenta de proprio, 231, 9.

ὡσαύτως λεγόμενα· qui ea rite distinguere valet ab iis quæ alio modo dicuntur, prope abest ut veritatem perspiciat, maximeque scit annuere, 283, 51.

ὄσχεος· v. *Scrotum.*

Oscillorum festi dies; iis canuntur Theodori carmina fr. 264, b.

Oscitatio; de ea problemata IV, 298, 33 ss.; eam gignit pandiculatio IV, 300, 4; partum difficiliorem reddit, idque quare III, 325, 39 s.; cur fiat ubi strepitus in auribus oriatur IV, 182, 30.

Oscitantes; minus bene audiunt, idque quare III, 418, 47 s.; IV, 179, 50 s.; IV, 182, 27 ss.; IV, 279, 40; cur eorum nemo aurem scalpat IV, 279, 38 ss.; cur alios videntes vicissim oscitemur IV, 152, 33 ss., 38 ss.; IV, 153, 48 ss.; IV, 300, 25 ss.; quamobrem inhorrescamus IV, 297, 8 ss.

Osculari; cur ebrii eos soleant quibus nemo sobrius osculum dare velit IV, 266, 21 s.

Osmyle; molluscorum genus fr. 178, b.

Ossa mons; eum describentes III, 627, 23.

Ossea materies; quæ apud bisulca in pede deest, in suffragine mansit III, 294, 35 s.

Osseum; apud animalia terreno respondet III, 255, 36 s.

Ossifraga; uncunguis est III, 150, 36; quænam sit ejus magnitudo III, 150, 37; ea major aquila genuina III, 188, 23; quinam color III, 150, 37 s.; oculos albugine deturpatos habet III, 189, 31; quales sint ejus mores III, 189, 19; pullos cum suos educat tum quos aquila e nido ejecerit III, 109, 39 s.; III, 189, 20, 30; ex aquila marina nascitur IV, 84, 22; ex his perini et vultures IV, 84, 23.

Ostæ; ita vocantur terræ motus qui uno obnixu subvertunt III, 634, 19 s.

Ostenta; de conflagrantibus et motu agitatis sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 11 s.

Ostentator (σαλάκων); quisnam II, 148, 45; II, 196, 12; ei opponitur indecore parcus II, 149, 2; ita vocari possit qui excessu in sumptibus faciendis peccat, licet revera hoc vitium nomine careat II, 216, 14; ejus exempla citantur II, 148, 45 s.; II, 216, 20 ; ejus modi esse non potest qui omni fere dignitate caret II, 216, 30.

Ostium uteri; angustum est III, 355, 52; aperitur femina coitus voluptatem sentiente III, 355, 47 s.; eo aperto facilius iter suum absolvit virile semen III, 355, 50 s.; ut fiat conceptio, rectum esse debet et rite apertum, idque quare III, 210, 51 ss.; III, 211, 19 ss.; quomodo se habere debeat initio purgationis III, 211, 22 ss.; idque quare III, 211, 32 s.; quomodo ubi carnis colorem refert purgatio, id est ubi plura corpus projicit III, 211, 26 s., 37; idque quare III, 211, 37 s.; quomodo versus finem purgationis, idque quare III, 211, 39 ss.; si a statu solito parum declinaverit, nihil est quod impediat, quo minus matrix claudatur III, 211, 45 s.; igitur conceptioni favet III, 211, 44 s.; ejus tuberculum impedit conceptionem III, 213, 35; unde constet id tuberculo laborare III, 213, 36 ss.; coalescit interdum, vel inde ab ortu, vel propter morbum III, 213, 40 s.; si coaluit, fœcunditatis impedimentum est III, 213, 39 ss.; ejus coalescentia modo sanabilis est, modo insanabilis III, 213, 41 s.; ejus coalescentia facile dignoscitur, idque quomodo III, 213, 42 s.; unde constet id nequaquam coaluisse III, 213, 44 s.; apud nonnullas feminas occlusum manet III, 406, 37 ss.; superveniente menstrua purgatione ac doloribus obortis, aliis sponte disruptum est, aliis a medicis incisum III, 406, 38 ss.; aliis mortem conciliavit ejus occlusio, vel quia vi rumpebatur, vel quia rumpi non poterat III, 406, 40 ss.; si adsit mola, eodem modo se habet ac si mulier prægnans esset III, 217, 40; si alius exstet tumor, semper idem manet III, 217, 41 s.; apud nonnullas feminas post purgationem connivet, eæque tunc concipere nequeunt III, 338, 26 s.

Ostracismus; quare eum instituerint civitates populari regimine utentes, 535, 47; 567, 4; idem valet ac si viri præpotentes e republica amputentur ac in exsilium mittantur, 536, 16; fortasse non absolute justus est, 536, 47; si in viros omnium consensu præpotentes adhibeatur aliqua juris civilis specie defendi potest, 536, 38; præstat, si inde ab initio ejus necessitatem præcaverit legislator, 536, 39; 567, 5; quod si non fecerit, secundo impetu emendanda est respublica, 536, 41; quatenus recipi debeat ac receptus fuerit in rebus publicis quæ a recto tramite aberrarint, 535, 26, 45; quatenus in optime constitutis, 536, 35, 48; eo seditiose usæ sunt civitates, 536, 44; ubinam eo uterentur, 567, 5.

ὀστρακόδερμα· v. *Testacea.*

Ostrea; i. e. bivalvia III, 280, 28, 31, 44, cf. 5 s.; omnia ad testaceorum genus pertinent III, 61, 43 s.; eorum genera fr. 178, a; multa eorum genera sessilia sunt III, 3, 1; libera sunt, sed immobilia III, 3, 7; eorum descriptio fr. 178, a; ex aqua victum petunt nec extra eam vivere possunt, etiamsi nec aquam, nec aerem trahant III, 2, 36; ova ab altero circuli latere habent, nempe dextro III, 280, 44 ss., cf. 6; ex iis exstant umbilici qui vocantur (κρόκαι) in littore IV, 63, 34 s.; IV, 65, 35; v. *Bivalvia*, *Concha*, *Testacea.*

Ostreæ; earum genus testaceis accensendum est III, 55, 39 s.; III, 240, 26 s.; partes molles intus, duras vero extra habent III, 240, 24 s., 27 ss., cf. *Testacea*; in locis cœnosis nascuntur III, 88, 48; Ponti ac Hellesponti fuco aluntur III, 116, 14 s.; quas olim vivas e Pyrrha Lesbiensi attulerant Chii, incrementum ceperunt, sed prolem non generarunt III, 391, 52 ss.

Ostreæ lacustres; testacea sunt III, 391, 46 s.; testas scabras habent III, 62, 18 s.; earum testæ crassa sunt labra III, 62, 25 s.; primum generationis exordium capiunt in locis cœnosis III, 88, 39 s.; sæpe nascuntur ubi antea deerant, idque quomodo, quare et ubinam III, 391, 43; olim fictilibus agnatæ sunt quæ in mare projecerant nautæ classis Rhodum appellentis III, 391, 47 ss.; non semper habent ova ita dicta III, 392, 8 ss.; tempestate vero procedente earum ova diminuuntur ac tandem evanescunt III, 392, 9 s.; idque quia iis prodest ver III, 392, 11 s.; eas quoque intrat cancellus III, 89, 3 s.

ὠτακουσταί· v. *Emissarii.*

ὠθοῦν· v. *Impellens.*

Othrys mons Thessaliæ; serpentes profert sepas dictos IV, 106, 1 ss.

ὅτι· differt τοῦ τί ἔστι, 155, 42; 158, 30; ejus syllogismus quomodo differat a syllogismo τοῦ διότι, ubi ambo ubi non, 134, 48 ss.; id sæpe ignorant mathematici in scientiis quæ mathematicis subjiciuntur, 135, 8; pertinet ad physicum in quæstione de iride, 135, 17; id de nonnullis cognoscere oportet antedemonstrationem, 121, 13; e. g. quod vere de quolibet affirmatur aut negatur aliquid, 121, 15; de nonnullis simul hoc et τὸ τί ἐστι cognoscere oportet, 121, 15, 17, cf. Εἰ ἔστι; eo quærendo quærimus an sit medium, necne, 154, 4; quomodo id quæramus, 153, 31; eo invento quærimus τὸ διότι vel τὸ τί ἐστιν, 153, 36; 154, 5, 15, 30; 159, 31; 160, 40; id vel simpliciter vel singillatim quærimus, 154, 4, 8, 14, 40; verum e falsis colligere licet, 90, 9, cf. 133, 44 ss.; ejus scientia non præstat scientia τοῦ διότι, 149, 24; interdum simul cum τῷ διότι manifestum fit, sed nunquam post, 159, 32, cf. 160, 42; quando simul cum eo τὸ διότι sciamus, 160, 2; cuique scientiæ proprium est in scientiis quæ sibi invicem subjiciuntur, 129, 46; principium est (rei politicæ) II, 3, 21; II, 7, 32; id ubi tenemus τοῦ διότι non indigemus II, 3, 22; id si rite ostendatur, sufficit in nonnullis disputationibus, e. gr. si de principiis fiat sermo II, 7, 31; ad id pertinet demonstratio quæ non per causam fit, 168, 37; id solum opinatur opinio, ubi non per ἄμεσα opinatur, 153, 37.

Otiosi; eos castigare licet III, 387, 54 s.; eorum conventus prohibere debet tyrannus, 584, 30.

Otis; v. *Tarda.*

Otium; in eo consistit felicitas, 626, 3; II, 124, 30; necessario ei insunt et voluptas et honestas, 629, 2; ejus causa negotiis operam damus 618, 19; 619, 32; II, 124, 31; ejus peritia magis necessaria quam negotiorum, 618, 26; ludis transigi non debet, 625, 46; ejus gratia aliqua disci debent, 626, 12; ejus gratia antiqui docebant musicam, 626, 23; 632, 50, cf. 628, 6, 16, 39, 51 ss.; eo opus est ad virtutem generandam et ad munera civilia obeunda, 610, 41; eo ut fruamur, multæ res necessariæ subesse debent, 619, 34; servis non suppetit secundum proverbium, 619, 36; cum pace conjunctum contumeliosos reddit, 619, 44; in eo bonis frui non posse turpe est, 620, 1; in eo serviles esse dum in negotiis fortes sumus, etiam turpius, 620, 3; id tanquam finem sibi proponere debet legumlator, 619, 21; quænam virtutes ei necessariæ sint, 619, 33, 40, 41; virtutes ad id referendæ inesse debent civitati ut felix et honesta sit, 619, 30, 52; quibusnam opus sit, ut acquirantur virtutes ad id referendæ, 620, 11 ss.; adhibendum est ut honesta ac decentia faciamus II, 159, 4 s.; omnium rerum principium est, 625, 42; scientias parit II, 469, 40 ss.; non magis quam actio probari debet, 604, 26; pueris non competit, 628, 20; servis pro meritis tribuendum est, 637, 29; eo pinguescit cum sus, tum reliqua animalia quæ ventriculum calidum habent III, 154, 26 s.

Otus; noctuæ similis est III, 157, 41 s.; qualis fr. 176, a; pinnas circa aures habet III, 157, 42; blatero et imitator est III, 157, 43 s.; quomodo saltando capiatur III, 157, 44 s.; nonnulli eum vocant nocticorvum III, 157, 42 s.; una cum coturnicibus abit III, 157, 35 s.

οὗ· eo cum οὐ confuso colligitur paralogismus secundum accentum, 279, 16, cf. 298, 35; 479, 54 (Il. ψ, 328).

οὗ ἕνεκα· idem quod finis II, 264, 20; II, 287, 43; II, 515, 11, 43; II, 585, 4, 6; III, 319, 9; III, 360, 28, v. igitur *Finis*; ultimum finis vocatur II, 528, 9 s.; non est ubi finis non est II, 487, 37 s.; finis et terminus est II, 487, 35, 42 s.; in eo res esse dicuntur II, 287, 43; principium est in rebus agendis II, 85, 6; idem quod διὰ τί vel δι' ὅ II, 205, 13, 42; una ex causis est II, 205, 13, v. *Causa finalis*; ejus principium est propositio minor II, 73, 35; non omne quod ultimum eo pertinet II, 263, 30; id spectat eadem scientia ac quæ ejus gratia fiunt II, 263, 24, v. *Finis*; bonum agibile est II, 191, 28; actio vel munus est III, 228, 4; unicuique actioni inest II, 402, 4; quum finis sit, optimum est, et causa bonorum sibi subjectorum et omnium bonorum primum II, 191, 32; probatur id bonorum sibi subjectorum primum esse II, 191, 40; duplex II, 242, 33; II, 605, 22 (?); id duplex esse docetur in libris *de Philosophia* II, 263, 34; duplex est et cujus gratia et cur III, 448, 42; III, 449, 10 s.; immotis inest, saltem altera ejus species III, 605, 20 ss.

οὐδήεσσα· cur ita Inum vocaverit Homerus (Od. ε, 334) fr. 145, b.

οὐλόμενον· id τῷ οὐλομένην (Il. α, 2) substituere volebat Protagoras, 291, 18.

οὐλοφυές· Empedoclis necessario semen erat II, 271, 37.

οὐρανός· vocis etymologia III, 640, 5; Jovis cognomen III, 641, 47.

οὐρῆας· quæritur an apud Homerum (Il. α, 50) significet mulos vel custodes, 479, 40.

οὐσία· v. *Substantia.*

οὐτιδανός· 475, 46.

Ovarium testaceorum; v. *Ovum quod vocant*, *Ovis similes partes* et *Mammis similia corpuscula.*

Ovata figura; si circulo vertatur, nunquam idem occupat spatium II, 394, 15 s.

Oviductus cochlearum; v. *Meatus albus.*

Ovipara; simul cum fœtu edunt tantum alimentum quantum sufficit ei, donec ipse sibi parare possit, 489, 29; partim perfecta emittunt ova, partim imperfecta, idque quænam III, 324, 29 ss.; III, 345, 28 ss.; III, 384, 29 s.; alia intra se, alia foras ovum pariunt III, 5, 46 ss.; e concepti parte fiunt III, 391, 22 s., cf. 14 s.; eorum quæ perfectum ovum pariunt conceptum primum indistinctum et ovo simile est III, 384, 26 ss.; materiem e femina petunt, dein vero intra se habent III, 347, 21 ss.; manifesto ab utero abjuncta incrementum capiunt III, 366, 34 ss.; apud ea (dum adhuc intra ovum sunt) incrementum æque ac apud vermes et in universum animalia sponte nascentia superiora versus fit III, 391, 26 s.; idque quia apud ea superiorum partium alimentum inferioribus continetur III, 391, 25 s.; idque quare III, 391, 30 ss.; quatenus tamen quod ad incrementi rationem attinet a vermibus differant III, 391, 27 ss.; omnia, dum generantur, umbilicum habent III, 298, 48 s.; apud ea cum intestinis coalescit umbilicus III, 298, 51; eorum umbilicus ovo agnatus est III, 142, 9 ss.; eorum fœtus membranis, non secundis circumdatur III, 142, 12 s.; æque ac vivipara membranas fœtus ac secundas habet III, 356, 34 s.; apud ea constat fœtus interdum, antequam nati sint, vigilare III, 415, 32 s.; eorum partes intra ovum discernuntur et nihilominus matris partibus similes sunt III, 357, 28 ss.; apud ea aliquatenus in utero contineri videtur mater III, 387, 50 s.; si e coitu ovum pariant, sexus differentiam habent III, 75, 7 s.; exceptis crustatis omnia ova procul projiciunt III, 286, 12 s.; nec lac, nec mammas habent III, 53, 20 s.; III, 297, 6 ss.; eorum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; omnia sanguine prædita sunt III, 345, 35 s., cf. III, 374, 9 s.; iis minus sanguinis quam viviparis et intra se et foris III, 52, 2 s.; terrestria et sanguine prædita vel quattuor pedes habent, vel nullos III, 25, 11 s.; nec omnes iis accensendæ sunt bipedes III, 345, 45; nec omnes quadrupedes III, 345, 46 s.; partim pedes habent, partim iis carent III, 345, 50 ss.;

igitur ope instrumentorum a viviparis distingui nequeunt III, 346, 2 ss.; duos habere videntur pulmones, idque quare III, 264, 17 s.; spongiosum pulmonem habent III, 152, 31; III, 263, 32 ss.; III, 537, 13; ideoque parum bibunt III, 162, 51 s.; quomodo se habeat eorum pulmo III, 14, 28 ss.; III, 31, 34 s.; quomodo in eorum pulmonem inseratur arteria III, 14, 31; ligula carent III, 27, 39 s.; arteriam contrahunt et dilatant ita ut nihil gravius in pulmonem incidere possit III, 27, 39 ss.; partim collum habent, partim non III, 288, 36; pleraque admodum parvum lienem habent III, 30, 10 s.; omnia renibus et vesica carent, excepta testudine marina III, 31, 6 s.; excepta testudine omnia vesica carent III, 50, 9 s.; III, 79, 30 ss.; eorum uterus non eodem modo se habet quo apud vivipara III, 36, 32 ss.; III, 324, 21 ss.; III, 326, 27 ss.; eorum uterus lumbis et pronæ parti adjacet III, 327, 14; uterum partim supra, partim infra situm habent, idque quænam III, 371, 12 ss., cf. III, 324, 25 ss.; eorum utero similes sunt meatus seminales omnium animalium iis præditorum III, 327, 23 ss.; pudendo carent III, 326, 50 s.; apud ea excrementi exitus non distinctus est ab urinæ vel seminis meatu III, 326, 50 s.; idque ne apud ea quidem quæ vesicam habent III, 327, 2; idque quare III, 327, 3 ss.; coitum citius absolvunt quam vivipara III, 79, 6; fere omnia caudam habent III, 293, 29 s.; iis accensendæ sunt quadrupedes oviparæ et aves III, 263, 32 ss.; aves et pisces III, 370, 42 ss.; aves III, 14, 29; pisces et serpentes stellionesque et ranæ itemque phalangia III, 75, 40 ss.; pisces III, 360, 1; III, 378, 13; III, 380, 8 s.; serpentes III, 402, 19 s.; serpentes omnes excepta vipera III, 37, 36 ss.; testudo III, 327, 1 s.; inter ea et vivipara medium tenent pisces cartilaginei et viperæ III, 325, 25 s., 31 s.; III, 327, 15 ss.; III, 346, 20 s., cf. III, 326, 27 ss.

Ovipara foras; uterum infra lumbis applicitum habent III, 37, 38; non eodem modo apud omnia se habet uterus III, 36, 49; III, 324, 25 ss.; III, 325, 48 ss.

Ovipara pedestria; squamas habent III, 46, 47; eorum gracilissimus est chamæleo III, 297, 14 s.; idque quia omnium paucissimum habent sanguinem III, 297, 15 s., v. *Quadrupedes oviparæ*.

Ovipara quæ perfectum ovum pariunt; apud ea ovum postquam perfectum est ab utero absolvitur III, 353, 17 s.

Ovipara sanguine prædita; quod ad generationem attinet partim pedestribus eodem modo se habent, partim et ab iis et inter se differunt III, 370, 37 ss.; omnia coitu oriuntur III, 370, 41; quomodo inter se differant III, 370, 42 ss.; menstrua purgatione carent III, 339, 30; idque quare III, 339, 32 ss., cf. III, 137, 1 ss.; partim quadrupedes sunt partim pedibus carent III, 295, 6 s.; unicum tantummodo eorum genus pedibus caret, nempe serpentes III, 295, 7 s.; reliqua quadrupedibus oviparis similia sunt forma III, 295, 5 ss.

Ovis; quadrupedes sunt III, 266, 47 ss.; cornigerum bisulcum est, ideoque rotundum lienem habet III, 270, 24 s.; bisulca est III, 20, 16; cornigerum est, ideoque plures ventriculos habet III, 271, 22; non utrinque dentata est, ideoque ruminat III, 208, 47 s.; dentes abjiciunt IV, 318, 27; feminæ plures dentes habent quam mares III, 23, 18; cornibus a maribus differunt III, 252, 46; æquabiles habent renes III, 266, 47 ss.; sevum habet, ideoque ejus juscula concrescunt III, 50, 42; magnam sevi copiam habet III, 268, 14; ejus sevum densius est quam reliquorum animalium eo præditorum III, 268, 11 s.; iis quod sanguinis concretionem attinet, comparantur bubali III, 44, 36; pleræque fel habent III, 274, 50 s.; passim, e. g. Naxi, ingentem habent III, 274, 52 s., cf. III, 16, 25 ss.; in loco quodam Chalcidicæ Euboïcæ felle carent III, 16, 23 s.; III, 275, 1 s.; omnes aquosos habent oculos III, 416, 3 s.; earum oculi maxime distant, idque quare IV, 163, 27; interdum anum occlusum habent III, 406, 49; difficulter mingunt IV, 321, 20; moriuntur pinguedine renes circumdante obrutæ, idque quare III, 51, 30 ss.; III, 268, 2 ss., 15 ss.; quomodo in Leontino agro cavere conentur ne hoc iis accidat III, 51, 23 s.; testibus peritis fere iisdem morbis laborant quo homines III, 167, 24 ss.; ricinos habent, sed pediculis carent III, 101, 29; quot et ubinam sitas habeant mammas papillasque mammarum III, 21, 12 ss., cf. 37; anniculæ coire incipiunt, idque et mares et feminæ III, 85, 32 ss.; eodem tempore uterum gerere incipiunt feminæ III, 85, 32 s.; sæpius tamen quam eæ capræ III, 85, 33; mares meliorem prolem generant sequenti anno III, 85, 35 s.; igitur quod ad sobolem procreandam attinet, earum mares a reliquorum animalium differunt III, 85, 34 s.; ad octavum usque annum pariunt III, 86, 21 s; si bene tractentur usque ad undecimum III, 86, 22; per totam fere vitam coeunt et mares et feminæ III, 86, 22 s.; III, 124, 6 s.; coitus tempore peculiarem vocem edunt III, 72, 47; tertio aut quarto coitu implentur III, 123, 44; imbre superveniente repetendus earum coitus est III, 123, 45; quot catulos pariant III, 123, 46 s.; quinque menses uterum gerunt III, 123, 48; ideoque nonnullis in locis bis quotannis pariunt III, 123, 48 ss.; cur vel sæpius quam bis pariant IV, 320, 12; Magnesiæ et in Africa bis pariunt IV, 169, 39 s.; ad plurimum decem annos vivunt III, 123, 51 s.; Æthiopicæ vero duodecim vel tredecim III, 124, 4 s.; a quibusnam causis pendeat an gemellum partum edituræ sint, necne III, 124, 7 ss.; a quibusnam maremne an feminam III, 124, 9 ss., cf. III, 397, 19 ss., 14 ss.; prolis color III, 124, 16 s.; quæ feminas parere consueverant interdum postea mares III, 124, 13 s.; coeuntes Septentrionem spectare debent III, 124, 14, cf. III, 397, 22; quæ mane iniri consueverant sero marem non admittunt III, 124, 15 ss.; quæ aquas salsas bibunt prius ineuntur III, 124, 20 s.; si grandiores natu stato tempore ad coitum incitentur, annum gregi proficuum prænuntiant pastores III, 124, 24 ss.; earum gregi arietem quendam ducem præponunt pastores III, 124, 1 s.; III, 126, 20; fœcundiores sunt quam grandia animalia IV, 172, 39; feminæ nihil generant solæ per se, idque quare III, 216, 9 ss.; reperiuntur nonnullæ quæ steriles sunt III, 367, 11; prægnantes abortiunt, si multum edant III, 166, 18; iis et coitus tempore et post coitum apparet purgatio III, 122, 40 s.; item parituris III, 122, 42 s.; inde cognoscant pastores earum partum instare III, 122, 43 s.; tandem post partum copiosa III, 122, 44 s.; idque primum parum, deinde valde sanguinea III, 122, 45 s.; earum urina crassior quam arietum III, 123, 8 s.; uterum gerentes pinguescunt et plus comedunt III, 123, 15 s.; ei, quod ad partum attinet similis est vitulus marinus III, 114, 38 s.; apud eas frequentiores sunt partus monstrifici, quia satis fœcundæ sunt III, 402, 31 ss.; monstrosa interdum bovis caput habere videtur, etiamsi revera res ita se habere nequeat III, 401, 22 ss., 28 ss.; graviditatis tempore longe ab homine et cane et bove differt III, 401, 29 ss.; juniores minorem prolem pariunt quam seniores III, 86, 28 s.; cur post partum torvæ non sint IV, 166, 45 ss.; earum lac salsum est III, 140, 39 s.; item crassum et pingue IV, 329, 39; lac copiosius habent quam sobolis educatio requirit, idque ad caseum faciendum et ad conservandum utile III, 54, 2 ss., cf. III, 53, 35; III, 55, 1 s.; idque quare IV, 161, 37 ss.; idque vel magis quam boves III, 54, 4 s.; iis lactis copiam conciliant fabæ affatim datæ, idque quare III, 54, 47 s.; per octo menses mulgentur III, 54, 52; igitur iis magis adhuc ad id efficiendum prodest abstinentia a coitu et pabuli abundantia quam reliquis quadrupedibus III, 54, 50 s.; ubinam ejus lacti caprinum admisceant et quare III, 53, 53 s.; feminæ cur magis balent quam mares IV, 322, 17 ss.

Ovis (*de earum pilis*); pilum mollissimum habent, idque quare IV, 3, 26 s.; tenues habent pilos quia tenues in cute habent meatus III, 421, 14; earum lana enim pilorum multitudo est III, 421, 15; si cum iis comparentur, tenues pilos non habent lepores III, 421, 16; in frigidis regionibus, quod ad pilos attinet, contrario modo afficiuntur ac homines III, 421, 22 s.; pilos non abjiciunt, sed breve tempus vivunt IV, 173, 11; pilos hibernos non abjiciunt, idque quare IV, 164, 17; aliæ hirtæ, aliæ glabræ, aliæ crispæ III, 156, 4 s.; aliæ latam, aliæ longam habent caudam III, 156, 3 s.; juniores lanas molliores habent IV, 165, 1 s.; item macilentiores, idque quare IV, 321, 4 ss.; cur earum pili evulsi molliores renascantur IV, 164, 21 ss.; IV, 305, 32 ss.; cur eo duriores fiant quo prolixiores fuerint IV, 164, 41 ss.; tonderi solent III, 169, 17; in parte corpori propiori nigriores III, 652, 29 ss.; bibitis aquis quibusdam, nonnisi nigros pariunt agnos III, 49, 15 ss.; in Antandria alius fluvius omnes nigras facit, alius omnes albas III, 49, 20 s.; rufas facere videtur Scamandrus III, 49, 21 s.; ex Cerbe fluvio Eubœæ bibentes albæ fiunt IV, 106, 33; ex Crathide nigræ IV, 106, 33; albarum sanguis calidior IV, 329, 31; cur nigrarum lac dulcius IV, 329, 30; alba nulla invenitur apud Budinos Scariscum accolentes fr. 186, a; a lupo voratarum pelles vel lanæ vel vestes ex iis factæ facilius pediculis infestantur III, 156, 7 ss.

Ovis (*de earum victu et moribus*); herbivoræ sunt III, 155, 27; capris saniores, sed debiliores sunt III, 156, 5 s.; quomodo pascantur III, 155, 28 s.; eas maxime pinguefacit potus III, 155, 30 s.; iis æstate sal præbent, idque quantum, quomodo et quare III, 155, 31 ss.; autumno cucurbitas sale adspersas, idque quare III, 155, 36 s.; quibusnam pabulis saginentur III, 155, 39 s.; eas melius saginat quodvis pabulum si muria adspergatur III, 155, 41 s.; earum saginam tridua fame inchoare præstat III, 155, 42 s.; sub partum si sale pascantur, ubera majora demittunt III, 155, 38 s.; ex ambulatione meridiana vespere largius bibunt III, 155, 37 s.; quænam aqua iis maxime prosit III, 155, 43 s.; iis prosunt pascua occidenti obversa III, 155, 45 ss.; eas extenuant itinera et labores III, 155, 45 s.; debilibus pruina hieme adhæret, non vero robustis, idque quare III, 155, 47 ss.; quænam melius, quænam minus hiemem tolerent III, 156, 3 ss.; qua ratione eas jugulant lupi, eadem aves mustelæ III, 178, 10 s.; earum ingenium stultum atque amens est III, 175, 28 s.; omnium quadrupedum nequissimæ sunt III, 175, 30; nulla de causa solitudines adeunt III, 175, 30 s.; sæpe hieme foras prodeunt III, 175, 31 s.; a nive deprehensæ domum redire nolunt, nisi eas pepulerit aut arietes adduxerit pastor III, 175, 32 ss.; frigidioribus locis facilius cubant quam capræ III, 175, 38 s.; tonitru eas abortire facit III, 175, 41 s.; inde eas adsuescunt pastores ut sono audito concurrant III, 175, 41 s.; inde domi strepitu audito, concurrunt propter consuetudinem III, 175, 44 s.; confertim secundum cognationem decumbunt III, 175, 46 s.; apibus inimicæ sunt III, 200, 24 s.; insomnia habent III, 73, 44.

Ovis (*earum species*); et feræ exstant et mansuetæ III, 4, 8; III, 224, 48 s.; quodsi æquivoce tantummodo sint, seorsim in specie distribui non debent III, 224, 50; sin species eædem feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; Ægyptiæ majores quam Græcæ III, 169, 22 s.; omnium maximæ sunt Pyrrhicæ dictæ III, 54, 36 s.; Syriacæ quantas caudas habeant III, 169, 12 s.; Libycæ cornua habent III, 169, 20; Sauromaticæ duros pilos habent III, 421, 24.

Oves; ad eas referuntur qui molliter loquuntur IV, 14, 12 s.; earum peritus esse debet qui rei pecuniariæ studet, 492, 49; iis comparantur qui regis imperio parent II, 100, 7; eam venerantur Samii, idque quare fr. 286, a; si quis Condalo per ditionem iter facienti domo afferret, eam primum recusabat, sed postea cum fructuum accessione reposcebat, 643 2; an duæ sacrificandæ sint, an capra, pertinet ad jus legitimum II, 60, 34; earum numerus idem esse dicitur ac canum, si ambo decem sunt, non tamen idem denarius numerus, vel iidem decem II, 307, 20 ss.

Ovum; conceptum est e cujus altera parte incrementi materiam petit altera III, 343, 20; III, 391, 14 s., cf. 22; IV, 21, 23 s.; id pariunt animalia sanguine prædita quæ sobolem suam intus non perficiunt III, 345, 18 s.; in iis animalia consistunt ac propriam recipiunt formam III, 347, 16; ei inest sobolis alimentum III, 297, 8; ex eo nullum oriri videmus sponte pullulans III, 391, 18 s.; jam continet quod ex utroque sexu provenit III, 334, 1; igitur ei comparatur semen sensu strictiori III, 333, 54; ex eo procreatas esse contendit arbores Empedocles III, 343, 19; tanquam imperfecta animalia consideranda sunt III, 548, 32 s.; in iis discernuntur oviparorum partes III, 357, 29 s.; quamdiu crescit, alimentum capit III, 342, 7 s.; donec distinctum ac perfectum sit, alimentum capit III, 385, 19 ss.; donec imperfectum est, ex eo nihil fit III, 325, 13; postquam edita sunt non amplius crescunt III, 345, 31 s.; imperfecta post exitum crescunt III, 345, 34; quænam animalia perfecta pariant III, 345, 29 ss.; quænam imperfecta III, 345, 32 ss.; ei certo quodam tempore similis est viviparorum conceptum, idque quatenus, quando et quare III, 384, 31 ss., v. *Conceptum*; quidnam, et quomodo a vermibus differant III, 5, 42 ss.; III, 93, 10 s., cf. III, 99, 7 ss.; III, 345, 28 ss.; tanquam molle ac incrementum capiens considerari potest vermis III, 384, 52 s.; non figura a vermibus distingui debet III, 384, 42; nec duritie ac mollitie III, 384, 42 s.; sed eo quod ex eorum parte, non ex toto fit animal III, 384, 44 s.; igitur etiamsi iis præ rotunditate similior sit aranearum fœtura, nihilo minus vermibus accensenda est III, 384, 39 ss.; per se ipsa non augentur ut vermes III, 375, 23 s.; iis similia sunt insecta quæ vermis forma exuta, immobilia facta sunt III, 384, 47; III, 385, 6, 14 ss.; ei æquiparanda est chrysalis III, 347, 8 s.; igitur ei similis evadit insectorum vermis III, 346, 44 s.; III, 347, 8, cf. 6; et locustarum marinarum et molluscorum et piscium oviparorum crescunt quemadmodum vermes III, 90, 45 ss., cf. III, 92, 15; ex unico unicum fit animal III, 340, 15; donec perficiuntur molli cute tecta esse debent III, 324, 42 s., cf. III, 375, 28 ss.; eorum tutela adversus noxas foris imminentes testa est III, 378, 35 ss.; eorum testa humoribus solvitur III, 361, 42, v.

Testa ovi; alia testaceum putamen habent et bicolora sunt, alia mollem cutem et unius coloris, idque quorumnam animalium III, 6, 3 ss.; putamine carenti simile est semen, antequam dearticulatum sit ex utero exiens III, 142, 5 ss.; nihil ad eorum duplicem colorem confert genitura, sed ea consistit tantummodo III, 374, 44; eodem modo consistunt quo sorbitiones quæ coquuntur obducta crustula atque in universum liquidis corpulentis III, 352, 48 ss.; in iis inveniuntur grandines duo, idque ubinam III, 105, 47 ss.; in quibus distinctus jam est vitellus ab albumine, et maris et feminæ principium continent III, 383, 15 ss., 34 s.; ejus luteum post incubationem semper diminuitur et postremo evanescit apud aves III, 92, 22 ss.; in iis manifestum fit pulsum statim initio fieri III, 666, 15; tertio die in iis apparent interdum puncti magnitudine cor et jecur III, 258, 1 ss.; ejus principium mucro est atque ex hac parte excluditur pullus III, 106, 41; IV. 330, 24; æstate celerius quam hieme ex iis excluduntur pulli III, 105, 35 ss.; tonitru corrumpuntur III, 105, 20 s.; tempestate calida celerius corrumpuntur III, 376, 38 ss.; ubi nimis calefiunt, nisi ex humido recremento constiterint, in serum convertuntur et irrita evadunt III, 377, 11 s.; necessario in utero esse debent III, 324, 47 s.; ea in superiori uteri parte habent quadrupedes oviparæ itemque aves III, 37, 14; apud aves extra uterum esse videntur, idque quare III, 37, 4 ss.; apud pisces oviparos valde parvos unico similis videtur utraque uteri pars, idque quare, etiam si perperam III, 36, 53 ss., cf. III, 115, 10; III, 324, 35 ss.; cum eo cohærent oviparorum umbilicus III, 142, 9 ss.; multa habere nequeunt animalia quæ ea intus perficiunt III, 324, 38 ss.; eodem modo plerumque ex eo gignitur animal apud aves quo apud pisces cartilagineos et viperas III, 325, 20 s.; ex eo intra uterum exit fœtus apud animalia vivipara foras, non intra se III, III, 353, 18; apud animalia ovipara quæ perfectum ovum pariunt ab utero absolvitur ubi perfectum est III, 353, 16 ss.; item apud nonnulla vivipara foras, non intra se, *ibid.*; apud alia, postquam alimentum eo contentum consumptum fuerit, utero adnexum manet III, 353, 19 ss.; quæ animalia imperfecta pariunt, uterum infra situm habent, quæ vero perfecta supra III, 324, 48 ss.; perfecta pariunt aves et quadrupedes oviparæ III, 324, 40 s., cf. III, 376, 21 ss.; III, 378, 7 ss.; III, 380, 37 ss.; III, 381, 16; crescente fœtu semper minus fit cum apud pisces, tum apud aves III, 112, 4 ss., cf. 43; cum apud pisces, tum apud aves, communi cum fœtu membrana circumdatur III, 112, 11, cf. 49; perfectum, sed nihilo minus cute molli tectum intra se pariunt pisces cartilaginei et viperæ, idque quare III, 325, 11 ss., cf. 30; eorundem animalium in utero descendit III, 325, 21 s.; molluscorum et crustatorum membrana uterina conteguntur III, 322, 6 s.; apud polypum valde indiscreta sunt, ita ut unicum tantum habere videantur, idque quare III, 322, 7 s.; et locustarum et molluscorum et piscium foris perficiuntur III, 384, 10 s., cf. 30 s.; quia iis turgent gravidæ maribus majores sunt feminæ apud pleraque insecta coeuntia, apud plerosque pisces oviparos et quadrupedes oviparas III, 328, 45 ss.; apud pisces cartilagineos et omnia quæ foras vivum animal, intra se vero ovum edunt, in superiori et laterali uteri parte gignuntur III, 37, 21, 41; III, 325, 46 s.; III, 327, 17 ss.; in inferiori vero ac ampla uteri parte ex iis fit animal apud eadem III, 37, 23; III, 325, 47, cf. 22; III, 327, 20.

Ovum; e quattuor elementis constat IV, 293, 15 ss.; mundi imago esse videtur IV, 293, 20 ss.; cur alterum eorum extremum durius sit IV, 330 21 ss.; cur non rumpantur manibus secundum longitudinem pressa IV, 330, 27 ss.; in aqua dulci positum mergetur, in salsa vero natabit IV, 33, 41 ss.; supernatantia in aqua salsa probant rei molem admixtione crassiorem fieri III, 582, 17 ss.; cruda circumvolvi nequeunt, idque quare IV, 152, 1; confracta cur vibices arceant IV, 158, 18 ss.; si quis perforet, albumen effunditur, vitellus vero remanet IV, 331, 2; si molli igne elixentur, omnium album in ambitu, vitellus vero in medio colliguntur III, 105, 50 ss.; III, 374, 52 ss.; cur si in assando rumpantur prius vitellus exeat IV, 330, 40 ss.; cur vitellus facile concoquatur, albumen vero difficulter IV, 293, 13 ss.; ea comedunt serpentes IV, 293, 13 ss.

Ova (*eorum differentiæ apud varia animalium genera*) in serpentum utero per series disposita sunt III, 37, 35; III, 402, 21 s.; ea non singulatim sed cohærentia edunt serpentes III, 37, 35 s.; serpentum quomodo se habeant III, 103, 21 s.; iis incubant serpentes III, 103, 22 s.; æque ac serpentes oblonga habent congri III, 120, 34; exsiliunt atque sonitum edunt, igni exposita III, 120, 35 ss.; si digitis terantur, constat ea aspera esse III, 120, 37 s.; quot et quanta et qualia pariat crocodilus fluvialis III, 103, 5 ss., 9 s.; IV, 219 35; quot dies iis incubat idem III, 103, 7; e minimis maxima fiunt animalia eidem III, 103, 8 s.; qualia pariat testudo terrestris III, 102, 40 s.; qualia et quot testudo marina III, 102, 49 ss.; ea defodit testudo marina III, 102, 49; item terrestris, idque quomodo III, 102, 41 s.; item palustris, idque quali fossa III, 102, 44 s.; iis incubat terrestris III, 102, 42 s.; item marina idque noctu II, 102, 49 s.; non vero palustris III, 102, 45; pullos ex iis altero anno excludit terrestris III, 102, 43; palustris vero post dies pauciores quam triginta III, 102, 45 s.; quomodo se habeant apud polypos III, 57, 37, ss.; eorum copia quanta III, 57, 39 s.; III, 91, 51 ss.; iis editis quomodo debilitentur polypi cum feminæ tum mares III, 193, 5 ss.; duo habere videntur sepiæ ac loligines, idque quare III, 383, 47 ss.; polypi vero unicum, idque quare III, 383, 49 s.; sepiarum quomodo se habeant III, 57, 41 s., cf. III, 63, 16 s.; sepiæ genitura adspergit mas II, 115, 31 s.; quanam modo ei adhæreat sepiola, idque quare III, 384, 12 s.; ranarum marinarum rigidum ac solidum est III, 378, 27 s.

Ova abortiva; quando ea ejiciant gallinæ III, 375, 37 s.; in iis adhuc sanguineum apparet conceptum III, 375, 50 s.; in iis conceptum pertransit parvus truncus umbilico similis III, 375, 39 s.

Ova avium; contrario modo exeunt ac viviparorum fœtus, idque quare III, 375, 46 ss.; intus perficiuntur III, 382, 47 s.; III, 383, 1; idque a mare III, 382, 52; incubationis ope ex iis fit pullus III, 375, 50 ss.; III, 376, 12; nihilo minus et loci vel tempestatis calore maturescere possunt III, 376, 14 ss., 39 ss.; matris tamen ope indigent III, 376, 27 ss.; idque quia offensis magis obnoxia sunt III, 376, 27; ceteroquin omnino iis similia sunt quadrupedum oviparararum ova III, 376, 20 ss.; tempestate calida celerius maturescunt, idque quare III, 376, 38 s.; omnia putamine duro tecta sunt, si ad prolem procreandam apta sint et non corrupta III, 104, 19 ss.; III, 370, 44; bicolora sunt III, 104, 21 ss.; III, 370, 45; III, 374, 5; idque quare III, 374, 6 ss.; cuinam causæ eorum duplicem colorem tribuerit Democritus III, 401, 43 s.; aquatilium quomodo a reliquis differant III, 104, 18 ss.; quomodo colore putaminis inter se differant III, 104, 26 ss.; eorum latior pars prior exit III, 104, 33; egredientia nondum compacta sunt, simulac vero exierint durescunt III, 104, 51 s.; e quibusnam feminæ generentur, e quibusnam mares III, 104, 33 ss.; quomodo intra feminæ corpus oriantur ac perficiantur III, 104, 45 ss.; primum alba et parva sunt III, 374, 45 s.; dein tota lutea, idque quomodo III, 374, 47 ss.; in iis a vitello distinctum est albumen III, 378, 52 ss.; eorum in vitellum et albumen distinctio comparatur aquæ bullitioni III, 374, 49; post perfectionem ab utero absolvuntur III, 375, 44; III, 378, 42 s.; dein absumuntur III, 378, 45 s.; initio a parte acuta habent umbilico similem fistulam III, 375, 34 ss.; iis perfectis umbilicus extrema pars mucronis fit III, 375, 41 s., 45 s.; merito quæritur quomodo ex utero absumant id quo incrementum capiunt III, 375, 27 ss.; item quorsum abeat id quo utero adhærent III, 375, 24 s.; in iis secernitur maris principium qua parte utero adhærent III, 375, 4 s.; III, 378, 40 s., v. *Ova bicolora*; coitu generata, si postmodum ab alio mare ineatur femina, quando in hujus similitudinem abeant, quando non III, 105, 27 ss.; maris qui ultimo loco coit naturam sequuntur, si antequam vitellus ab albumine distinctum sit, ineatur femina III, 383, 4 ss.; si vero post hanc distinctionem, ejus qui primo loco III, 383, 32 ss.; dummodo adhuc tota lutea sint quæ intra gallinam contineantur, pulli qui ex iis generantur similes evadunt gallo qui ultimo loco gallinam inierit III, 341, 48 ss.; parva intra feminæ corpus non augentur, si coitum intermittat III, 105, 35 ss.; ea semper habere pergunt aves, etiam si valde parva quum primum semel initæ fuerint III, 108, 40 ss.; III, 373, 34 ss.; interdum inveniuntur in galli gallinacei corpore, idque qualia et ubinam III, 105, 1 ss.; quæ coitu orta sunt, celerius crescunt si coitum continuet avis, idque quare III, 373, 21 ss.; III, 383, 6 ss.; incrementum debent residuo seminali quod pedetentim in uterum confluit III, 373, 31 s.; qua ratione differat temporis spatium quo post coitum perficiuntur III, 106, 14 ss.; nonnulla sterilia etiam post coitum pariunt aves III, 108, 17 s.; idque inprimis columbæ III, 108, 19 s.; juniorum avium minora, idque quare III, 84, 39 s.; iis incubant pleræque aves III, 82, 5; quomodo ea sine feminarum ope maturent III, 104, 36 ss.; rationi consentaneum est ea apud aves fœcundas potissimum corrumpi, idque quare III, 376, 50 ss.; nihilo minus et apud uncungues aves irrita evadunt, idque quomodo, quare et quanam proportione III, 376, 53 ss.; eorum corruptio comparatur vino vapido III, 376, 45 ss.; quare et quomodo corrumpantur III, 376, 47 ss.; ea pessumdant multæ aves III, 108, 35 s.; apud corvo similes aves æque ac apud reliquas septo transverso adjacent III, 382, 11 s.; non multa, sed sæpe ea pariunt aves columbaceæ, idque quare III, 371, 34 ss.; plurima parere ferunt parum III 184, 8; alii vero atricipitem III, 184, 9 s.; idque tamen post struthionem libycum III, 184, 10; quot pariat atriceps III, 184, 11 s.; semper imparia parere fertur idem III, 184, 12; multa pariunt perdix et gallina et struthio libycus III, 371, 38; quot pariat alcedo III, 184, 3; quot caprimulgus III, 187, 24 s.; quot chloris III, 182, 18; quot corvus III, 187, 34; quot columbaceæ aves III, 372, 20 s.; quot cuculus III, 110, 32 s.; III, 186, 36, III, 372, 19 s., cf. 12; quot grues III, 182, 51 s.; quot hybris III, 182, 48; quot merops, idque quonam anni tempore et quibusnam locis III, 183, 14 s.; quot perdix III, 180, 3 s.; quot pica III, 183, 3; quot tinnunculus III, 372, 11 s.; quot vultur III, 182, 8 s.; interdum eodem die duo pariunt gallinæ III, 372, 31; quænam aves sua invicem devorent III, 173, 4 ss.; cornicis devorant presbys et mustela III, 173, 15 ss.; ardeolæ devorat pipo III, 173, 30 s.; ea ejicit ægithus audito asino rudiente III 173, 33 s.; aquilæ frangit sitta III, 173, 49; ardeolæ furatur alauda III, 174, 11; ea confringunt perdices mares idque quare III, 180, 7 ss.

Ova bicolora; parte acuta utero adhærent III, 375, 5, 11 s., 49 s.; non plane rotunda sunt, sed ab altera parte acuta, idque quare III, 375, 6 s.; a parte acuta duriora sunt quam infra, idque quare III, 375, 9 s., cf. 13; eorum acuta pars ultimo loco erit, idque quare III, 375, 11 ss., cf. 48 ss.; eodem modo se habent quo plantarum semina III, 375, 13 ss.; ea habent et quadrupedes oviparæ III, 376, 22.

Ova crustatorum; utero continentur III, 327, 52; eorum locum juxta intestinum habent III, 60, 17 s.; ea primum in plagulas supinæ corporis parti suppositas pariunt III, 58, 32 s., cf. III, 59, 4 s.; quomodo se habeant et ubinam sita sint apud locustam III, 61, 1 s.; duro putamine tecta sunt III, 384, 9; incisuras habent rubraque sunt III, 63, 33 s.; sub femina sunt eadem III, 384, 9, cf. 2 s.; eorum custodiæ gratia majores plagulas quam mas habet locusta femina III, 384, 3 ss.; eadem non adspergit mas, idque quare III, 384, 8 ss.; in quasnam partes ea pariant locustæ feminæ III, 286, 9 ss.; in quasnam cancri III, 286, 10 ss.; apud squillas eodem modo se habent quo apud locustas III, 60, 42; ea eodem loco quo excrementum emittunt locustæ et squillæ, idque quonam III, 60, 14 s.; quonam loco ea emittant cancri III, 60, 15 ss.; III, 80, 39.

Ova fœcunda; ex iis fit quod anima præditum est III, 358, 38; eoque ab ovis subventaneis differunt III, 358, 37.

Ova gemina; ea aves pariunt IV, 172, 44 s.; quodque eorum duo ova sunt III, 340, 15 s.; duos vitellos continent, modo albuminis dissepimento separatos, modo se invicem tangentes III, 108, 20 s.; nonnisi hujusmodi pariunt gallinæ quædam III, 108, 24; III, 402, 7; duodeviginti peperit gallina omniaque exclusit præter irrita III, 108, 26 ss.; quando ex iis fiant pulli monstrosi, quando non III, 402, 9 ss.

Ova imperfecta; quidnam III, 346, 12 s.; foris perficiuntur III, 324, 31 s.; III, 326, 49; III, 347, 2 s.; III, 346, 44; III, 380, 4 s., 40 s.; III, 381, 17 s.; III, 384, 30, cf. 10 s.; idque eadem causa ac ova perfecta III, 371, 4 s.; III, 373, 54; quæ id pariunt animalia quartum locum tenent quod ad generationem attinet III, 347, 1 ss.; item quartum quod ad frigus attinet III, 347, 1 s.; id pariunt pisces et mollusca et crustata III, 346, 32 ss.; III, 347, 3 s.; III, 371, 2 ss.; III, 373, 53 s.; III, 380, 41 s.; III, 384, 1; quænam dura testa tectum pariant, idque quare III, 346, 30; vermi simile est III, 346, 43; quæ id pariunt animalia cum insectis vices commutant III, 346, 40.

Ova insectorum; id ex sese non pariunt III, 347, 5; attelaborum imbribus autumnalibus intereunt III, 100, 5 s.; alba habent cicadæ feminæ post coitum III, 100, 43; locustarum per hiemem sub terra manent III, 100, 1 s., v. *Vermes*.

Ova locustarum marinarum; v. *Locustæ* et *Ova crustatorum*.

Ova molluscorum; primum indiscreta sunt, dein in plura dividuntur III, 328, 8 s.; imperfecta emittuntur III, 328, 9; ea per fistulam pariunt III, 80, 22 s.; cohærentia et glutinosa evadunt, feminam adspergente mare III, 384, 5 ss., v. *Mollusca, Loligines, Polypi, Polyporum pulli, Sepiæ, Sepiolæ*.

Ova perfecta; nonnisi ex eo fit animal III, 325, 12; non amplius incrementum capiunt III, 380, 39; III, 385, 15; conceptum perfectum est, sed nondum animal perfectum III, 353, 5; id parientia animalia imperfectiora sunt quam vivipara intra se III, 353, 4 s.; testa conteguntur, idque quare III, 324, 41 s., cf. III, 376, 21 ss.; quæ id pariunt calidiora et sicciora sunt III, 346, 14 s.; item tertium locum tenent quod ad generationem attinet III, 346, 54 s.; id pariunt aves et quadrupedes oviparæ, idque quare III, 346, 17 s.; id emittunt aves III, 370, 43, III, 373, 52 s.; id intra sese pariunt pisces cartilaginei excepta rana III, 378, 11 s.; III, 380, 38 s.; rana marina unicus piscis est qui hujusmodi ovum foras pariat III, 378, 12 s.; nullum animal ea pariens æque fœcundum est ac pisces ovipari III, 380. 32 ss.

Ova piscium; revera ova esse probantur III, 380, 6 ss.; imperfecta sunt, idque quare III, 324, 30 ss.; III, 326, 45 s.; III, 328, 9 s.; III, 378, 14; III, 379, 26; III, 380, 40 s.; III, 381, 17 s.; III, 383, 2; III, 384 30 s.; exceptis ranæ omnia imperfecta sunt III, 379, 26; quatenus avium ovis subventaneis similia sint III, 77, 81 ss.; e sponte genitis interdum animalia gignuntur, idque modo sine maris ope, modo eo aliquid conferente III, 77, 14 ss.; quomodo se habeant III, 108, 14 ss.; eodem modo quo eorum se habent viperæ III, 108, 14 ss.; omnium intus unicolora sunt III, 111, 40 s.; III, 371, 3; III, 374, 6, 31; III, 379, 2 s.; idque quare III, 374, 27 ss., tanquam lutea alba, et tanquam alba lutea sunt III, 374, 32; ea guttatim emittit femina III, 115, 20 s.; ea celeriter projiciunt pisces III, 374, 3; ea propter multitudinem projicit femina III, 382, 41; idque faciens conspicitur III, 382, 34; foris perficiuntur III, 382, 48; III, 383, 1; idque a mare III, 382, 52; idcirco ea quam primum potest semine conspergit mas, idque quare III, 383, 11 s.; iis tamen nullum præscriptum est tempus ultra quod non amplius perfici possunt III, 383, 10 s., 13 s.; idque quia unicolora sunt III, 383, 11 s.; magis eorum post partum perfectioni quam primariæ constitutioni impenditur maris semen III, 382, 43 ss.; iis adhuc imperfectiora sunt vermiparorum concepta III, 382, 49 s.; sine maris ope non perficiuntur III, 373, 3, 15 s.; III, 380, 9 ss.; ea genitura adspergit mas III, 115, 27 s., cf. III, 117, 21; III, 342, 10 s.; quæ adsperserit mas sola fœcunda sunt III, 115, 25 ss., cf. 28 s.; III, 116, 47 ss.; III, 342, 11 s.; III, 380, 9 ss., cf. III, 381, 13 ss., 25 s.; quomodo ex iis generentur pisciculi III, 115, 51 ss., cf. III, 116, 42 s., 52 ss.; III, 117, 10 s.; celeriter crescunt III, 379, 48 s.; eorum ultima pars durior est quam apud pisces cartilagineos III, 379, 31 s.; ceteroquin eodem modo ex iis generatur fœtus quo apud cartilagineos III, 379, 28 ss.; per se crescunt nulli rei adnexa III, 379, 34 s.; igitur eodem modo crescunt quo vermes III, 379, 32 s.; animæ inditi caloris ope crescunt III, 379, 39; intra se continent residuum fermento simile III, 379, 42; igitur eadem de causa crescunt ac fermentum II, 379, 35 ss.; quænam sit eorum incrementi causa finalis III, 379, 42 ss.; intra uterum augeri nequeunt propter copiam III, 379, 43 ss.; admodum parva excernuntur, idque quare III, 379, 31, 45 ss.; interdum tertio die e parvorum prodeunt pisciculi III, 117, 9 s.; ea eodem tempore habent feminæ quo mares semen III, 381, 1; eodem tempore augentur et emittuntur a feminis quo a maribus semen III, 381, 5 ss.; ea non confertim, sed paulatim emittunt III, 381, 7 s.; eodem tempore diminuuntur apud feminas quo apud mares semen III, 381, 21; iis adspergendis absumitur marum semen III, 381, 20, cf. 22 s.; iis plenus est uterus apud feminas III, 381, 43 s.; per os uterum subire nequeunt III, 381, 40 s.; eorum incrementum non impedit quominus uterus lumbis applicatus sit III, 326, 48 s.; ea et post coitum et sine coitu habent qui coitu utuntur III, 115, 17 s., cf. III, 373, 17 ss.; III, 372, 50 ss.; fere omnia intereunt, idque quare III, III, 164, 16 s., cf. III, 148, 48 s.; III, 379, 50; pleraque eorum devorant pisces mares III, 79, 40 s; III, 115, 21 ss., cf. 29 s., 38; ea devorantes conspecti sunt pisces III, 381, 35 s.; ex iis quæ non devorarunt nascuntur pisciculi III, 79, 41 s.; quænam serventur III, 115, 23 ss.; quibus fragile est, ii squamis induti sunt III, 46, 48 s., cf. III, 21, 1; non fragile est congro et murænæ III, 47, 1 s.; iis caret anguilla III, 47, 2; III, 75, 20 s.; III, 115, 8; III, 117, 28 s.; III, 118, 40 s.; item pisces epitragiæ III, 75, 29; ea habent omnes rubelliones et hiatulæ et passeres pisces III, 75, 35; III, 115, 15 s., cf. III, 359, 3 s.; III, 380, 28; magna habet acus III, 120, 6; ea quasi in sacculo pariunt thynni et scombri III, 120, 17, cf. III, 83, 16 s.; mustelæ stellatæ non omnia simul perficiuntur III, 82, 39 s.; ea post partum non amplius curat glanis femina III, 191, 24 s.; ea vero custodit glanis mas idque quomodo et quamdiu III, 191, 35 ss.; radices quibus adhærent e profunda aqua in brevia transferunt piscatores III, 191, 44 s.

Ova piscium cartilagineorum; molli putamine operiuntur, idque quare III, 346, 25; III, 370, 48 s.; III. 378, 24 ss.; igitur si foras emitterentur, perirent, idque quare III, 346, 28 s.; excepta rana molle et humidum est III, 378, 28 s.; idque quia intus matris corpore tegitur III, 378, 29 s., cf. 37; unicolor est, nec albumen a vitello distinctum habet III, 370, 48 s.; III, 379, 19 s., cf. 2 s.; testa caret, idque quare III, 378, 35 s.; apud quosnam testæ speciem habeant III, 112, 27 s.; in quanam ejus parte generetur pullus, idque quare III, 378, 39 ss.; ab alio uteri loco ad alium transferuntur III, 370, 47 s.; quo loco ea habeant varia genera III, 111, 42 s.; III, 112, 19 ss.; apud alios post perfectionem ab utero absolvitur. apud alios ei adhærens descendit III, 378, 43 ss.; III, 379, 7 ss.; non omnia simul edunt, sed sæpe ac diu iidem III, 113, 7 s.; quo tempore ea in superiori matricis parte habent, iidem in inferiori jam habent fœtus III, 113, 3 ss.; quæ in inferiori parte uteri continentur apud eosdem, omnia eodem tempore eduntur ac perficiuntur III, 113, 8 s.; apud omnes post perfectionem eodem modo absumitur III, 378, 48 s.; nempe eo nutriuntur ac ejus reliquiæ intra pulli corpus recipiuntur, iisque circumnascitur caro III, 379, 20 s.

Ova quadrupedum ovipararum; quo melius iis incubent atque custodiant, crura in latus flectunt quæ cavernas incolunt III, 316, 28 s., v. *Quadrupedes oviparæ.*

Ova quæ vocantur erinaceorum; numero plura sunt III, 279, 48; ventriculo subjacent membrana seorsum contenta III, 65, 45 s.; III, 279, 46 ss.; ea omnia habent genera, sed non omnia esculenta sunt III, 65, 32 ss.; III, 279, 51 s.; perexigua habent omnes erinacei exceptis vulgaribus III, 279, 53; ea continua non esse licebat III, 280, 36, 48 s.; nec sibi invicem e regione opposita III, 280, 40 ss.; idque quia nec in reliquis bivalvibus ita se habent III, 280, 37, 43 s.; quare igitur pari numero esse nequeant III, 280, 40 ss.; quare trina non sint III, 280, 47 ss.; quare non septena aut alio numero impari quinis majori III. 65, 46 ss.: III. 280, 23 ss., 43 s.; unumquodque eorum quasi corpus animalis est III, 280, 53; non revera ova sunt, sed bona animalis alimonia III, 280, 26 s.; ex iis fit incrementum III, 280, 54 s.; eodem modo se habent quo testaceorum ita dicta III, 280, 29 s.; si unicus esset erinaceorum ventriculus, nimis ab eo distarent III, 281, 1; ea simulac nati habent III, 280, 14 s.; per plenilunia tamen uberius, idque quare III, 280, 15 ss.; magna et esculenta habent erinacei marini esculenti III, 65, 15 s.; idque statim a principio, dum adhuc parva sunt III, 65, 17; alba sunt erinaceis marinis Toronæis III, 65, 26.

Ova quæ vocantur testaceorum; nullum foramen habent, sed ex ipsa carne prominent III, 64, 7 s.; non recte vocantur ova III, 280, 7; nihil ad generationem conferunt, sed bonæ alimoniæ documentum sunt III, 392, 2 s.; fiunt quo anni tempore maxime vigent III, 280, 10; igitur sanguine præditorum pinguedini comparanda sunt III, 280, 8 s.; III, 392, 4; inde ubi hæc habent, esui optimos succos continent testacea III, 392, 4 s.; hinc nonnulla ea semper habent, sed modo majora, modo minora, idque quænam III, 392, 6 ss.; alia ea non semper habent, sed vere, idque quænam et quare III, 392, 8 ss.; apud hæc procedente tempestate diminuuntur et tandem evanescunt III, 392, 9 s.; alia eorum manifestum documentum non habent, idque quænam III, 392, 12 s.; apud univalvia et bivalvia iis prædita, quo tempore habent, ab altero latere orbis testæ sita sunt III, 63, 50 s.; nempe in dextro, ideoque non ab eodem latere quo intestinum III, 64, 8 ss.; III, 280, 6, cf. 28, 37, 44 s.; eodem modo quo his, apud cochleam disposita sunt corpuscula alba mammis similia III, 63, 51 ss.; eodem modo quo ea se habent ova quæ vocantur erinaceorum III, 280, 29 s.; ea semper habent erinacei marini, sed non omni tempore eadem copia III, 84, 6 ss.; quando ea habeant reliqua testacea III, 84, 4 s.; manifesta sunt apud patellam feram III, 64, 15.

Ova subventanea; quænam III, 108, 27, 38 s.; concepta sunt sponte facta III, 371, 15 s., cf. III, 381, 11; vocantur etiam Zephyria, idque quare III, 105, 23 s.; III, 371, 16; vocantur etiam cynosura III, 105, 22 s.; imperfectum quid sunt, quod aves feminæ solæ per se generant III, 342, 22 ss.; III, 358, 34 s.; nec animalia sunt, nec anima carent, idque quare III, 216, 40 ss.; iis comparanda est mola III, 216, 38 s.; utriusque sexus genitalia (potentia) continent III, 352, 43 s; principio carent ideoque non animata fiunt III, 352, 45; iis principium affert maris semen III, 352, 46; hoc principium adepta concepta fiunt III, 352, 47 s.; quo usque licet perficiuntur III, 383, 18 s.; usque ad animalis procreationem (sine mare) perfici nequeunt, quia sensu carent III, 383, 19; tanquam plantæ conceptum perfectum sunt, tanquam animalia vero imperfecta III, 383, 22 s., 28 s.; igitur nihil aliud ex illis fit III, 383, 29 s.; nec simpliciter tanquam plantæ concepta generata sunt, nec tanquam animalis, idque quare III, 383, 31 s.; gigneretur aliquid ex illis si in avium genere sexus masculinus distinctus non esset, sicut apud pisces nonnullos III, 383, 23 ss.; cur non putrescant IV, 330, 16 ss.; mutilationes sunt, non cadavera IV, 330, 19; aliquatenus interitui obnoxia sunt, ideoque aliquatenus vivunt et animam quandam potentia habent III, 358, 39 ss.; nempe animam vegetalem III, 358, 42 s.; igitur lapidi aut ligno comparari nequeunt III, 358, 38 s.; quomodo ab ovis fœcundis differant III, 105, 10 s.; III, 353, 37 s.; ex iis non fit animal quia anima sensitiva carent III, 358, 41 s.; si avibus supponantur nullam mutationem subeunt III, 105, 12 s.; e residuo seminali fiunt III, 372, 42 ss.; magnitudine perficiuntur, idque quare III, 373, 1 s.; sterilia sunt, nisi iis alio modo quam coitu maris vis communicetur III, 77, 9 s.; quatenus iis comparanda sint piscium ova III, 77, 8 ss.; sine maris ope ad prolem generandum apta fieri nequeunt III, 373, 2 s., 15 ss., cf. III, 381, 23 ss.; minora sunt, sed numero plura quam fœcunda, idque quare III, 373, 9 ss., cf. III, 381, 12; minus suavia sunt quam fœcunda, idque quare III, 373, 13 ss.; bicolora sunt III, 374, 33 s.; albumen et vitellum habent, sed imperfecta III, 374, 34 s.; fœcunda evadunt, si certo quodam tempore a mare ineatur avis III, 358, 48 ss.; III, 374, 36 s.; III, 383, 3 ss.; quando intra feminæ corpus fœcunda evadere possunt, dummodo a mare ineatur, quando non amplius III, 105, 26 ss.; fertilia evadunt, si gallina, dum adhuc tota lutea sunt, ineatur III, 341, 45 ss.; intus semine conspergi debent, idque quare III, 381, 15 ss.; inprimis æstate pariuntur III, 105, 22 s.; quænam aves ea parere soleant, quænam non III, 105, 14 s.; III, 371, 16 ss., cf. III, 373, 5 ss.; 381, 10 ss.; ea interdum pariunt gallinæ vel anseres coitum nunquam expertæ III, 105, 8 s.; III, 373, 38 s.; igitur reliquiæ non sunt eorum quæ antea e coitu generata erant III, 105, 6 s.; III, 373, 36 s.; III, 383, 32; idque quare III, 373, 21 ss.; multa intra se pariunt aves III, 216, 43 s.; quare ea ejiciant, non vero retineant III, 216, 43 ss.; eorum conceptio plerisque avibus celeriter fit III, 106, 9 s.; quando ea pariant gallinæ III, 215, 37 s., cf. III, 216, 8, 15, 38 s.; multa post coitum simulatum pariunt columbæ III, 106, 31 ss.; ea celerius concipiunt perdices, coitum non expertæ, idque quare III, 373, 47 ss.; quatenus ea habeant pisces III, 372, 50 ss.; III, 373, 17 ss., cf. III, 381, 10 ss. et *Concepta spontanea*.

ὀξάλμη· v. *Muria acida*.

Oxus; fluvius apud Bactros auri glebulas multas defert IV, 81, 30 s.

Oxylus; ejus lex qualis, 593, 51.

ὄζειν νηστείας· IV, 189, 52, cf. *Jejunium clere*.

Ozolis; v. *Bolitæna*.

P

Pabulum (τροφή); ad id evellendum vel tondendum convenit rostrum latum III, 298, 12 s.; in quibusnam regionibus bonum sit III, 155, 6 s.; læto utentibus caro in pinguedinem mutatur III, 50, 30 s.; ejus lætitia causa est cur ovium renes pinguedine circumdante obruantur III, 51, 22; pro ejus lætitia differunt pili, idque quomodo III, 47, 10; ejus copia omni anni tempestate scatet Epirus III, 54, 35 s.; ejus abundantia lactis copiæ confert, si edere possint quadrupedes III, 54, 44 s., 50 ss.; item ad fœcunditatem III, 54, 44 s.; majori ejus copia opus est majoribus quadrupedibus III, 54, 34.

Paches; Mytilenæorum urbem cepit, 569, 11.

Pactum (ὁμολογία, συνάλλαγμα, συνθήκη); quocum ejus communio obtinere potest, ei cum homine intercedit quoddam jus II, 100, 37; item amicitia, dummodo homo sit II, 100, 38; ei originem debere videtur amicitia civium et tribulium nautarum II, 100, 46; item hospitalis II, 100, 47; id ineunt in amicitia civili legali II, 232, 8, 48; II, 233, 7; iis qui non inierunt, alicubi jus non datur, idque recte II, 232, 23; id nobiscum Athenis fecisse adversarium impossibile est, si probare possimus nos eo tempore peregre in alia urbe fuisse, 429, 29; ea servare justitiæ est opus II, 244, 47; ea transgredi injustitiæ II, 246, 17; vel ultro vel inviti faciunt omnes, 456, 26; privata qui servat justa facit, 456, 36; ea quæ spectant tractantes justi vel injusti fimus II, 15, 21; ubi de iis jus dicitur, necessario alter improbus est, nisi propter oblivionem egerit II, 62 15; circa ea de facto non de jure disceptatur II, 62, 14; in actionibus injustis ea spectantibus injustus est injuste agens, ubi ab æqualitate vel a proportione discessit II, 62, 20; iis implicita sunt justitiæ munera II, 125, 24; pertinent ad fori præfecti officium, 598 11; iis præfecti magistratus ad forum necessarium convictus celebrare debent, 615, 7; judicia quæ de parvis fiunt, non cadunt in judicum multitudinem, 564, 4; iis nonnulli jus litem intendendi vel suscipiendi participant, 520, 36; de iis Lacedæmone lites disceptant ephori, 521, 30; ea diis tribuere ridiculum foret II, 126, 10; ea spectat aviditas II, 246, 9; circa ea plerumque majore fide digni sunt divites, 534, 25; ea si serves, benevolentiam tibi conciliabis, 454, 47; quomodo facienda sint, ut iis negotia nostra firmemus, 455, 21; quærunt an servanda sint post magnam reipublicæ conversionem 522, 21; 523, 14; de iis deliberatur cum in senatu tum coram populo, 416, 13; secundum formulam et conventiones publicas facienda sunt, 418, 42; partim voluntaria, partim involuntaria II, 55, 8; involuntariorum alia clandestina, alia violenta II, 55, 13 ss.; quænam voluntaria II, 55, 10; quare ita vocentur II, 55, 11; quænam clandestina II, 55, 13; quænam violenta II, 55, 15; de voluntariis et in quibus lex licentiam dat proprie adhibentur voces lucrum et damnum II, 55, 28, 31; de voluntariis actiones nonnusquam non habentur II, 102, 34; II, 105, 12; pertinent ad probationes artis expertes, 313, 13; 343, 9; iis fides detrahenda vel concilianda est, prouti adversario vel nobis ipsis favent, 344, 46; ut firmentur, vel evertantur, iisdem argumentis utendum est quibus adversus testes, 344, 50; leges quædam privatæ sunt, 345, 1; legem ratam non faciunt, sed lex quæ cum iis consentit, 345, 2; iis qui fidem denegat, legem subvertit, 345, 4; si irrita fierent, tolleretur commercium inter homines, 345, 7; si adversario faveant, iisdem argumentis utendum est quibus adversus leges, 345, 10; ineuntur interdum deceptis vel coactis hominibus, 345, 19; videndum an legi vel alii pacto contraria sint, 345, 19; si quæritur utrum antiqua an recentia potius rata sint habenda, in rem suam argumentari debet orator, 345, 24; videndum an eorum observatio judici sit nocitura, 345, 26.

Pacta privata (ἴδια συναλλάγματα); de iis in democratia judicare debent omnes, 591, 38; apud tabelliones perscribuntur, 598, 34.

Pæan; in oratione adhibendus est, 393, 39; ab hoc rhythmo solo non fiunt metra, 393, 40; inde a Thrasymacho adhiberi cœperunt, 393, 33; medium tenet inter rhythmum heroicum ac trochæum, 393, 35; ejus proportio sesquialtera, 393, 38; ejus duæ species, 393, 43; quisnam initio orationis conveniat, 393, 42, 45; quisnam fini, 393, 48, 50; aptissimus est numerus orationi fr. 126, a.

Pædagogus; secundum ejus præcepta vivere debet puer II, 38, 31.

Pædotribæ; quibusnam iis opus sit, 543, 20; ubi ipsi se exercent, alios pædotribas arcessunt, idque quare, 541, 19; interdum unus fit eorum qui exercitantur, 527, 8, 13; subditorum utilitatem spectat, interdum vero ipse utilitatis particeps fit, 527, 11, 12.

Pædotribica; quomodo a gymnastica differat, 627, 2; ei tradendi sunt pueri, 627, 1.

Pæones; quomodo appellent bonasum III, 204, 28; vocant monæpon bolinthum feram IV, 75, 3.

Pæonia; eam a Macedonia separat Messapius mons III, 204, 27 s.; eam mons Hesænus a Mædica disterminat IV, 75, 1 s.; auri copia in ea IV, 81, 22 s.; circa eam dicunt assiduis imbribus terra liquescente aurum quod ignis expers vocant inveniri IV, 81, 21 ss.; ibi inveniuntur sues solipedes III, 20, 19; item bonasi III, 20, 42, cf. III, 202, 26 ss.; item boves feri maximi IV, 99, 1 ss.; item fera bolinthus IV, 75, 2 ss.

Pæoniæ rex; auri glebæ ad eum deferuntur IV, 81, 25 s.; primitiæ ubi illi offerantur, IV, 81, 27.

Pagi; ex iis vicissim creari possunt magistratus, 563, 3; quomodo eos vocarint cum Dorienses, tum Athenienses, 459, 1.

Pagreus; ita Boreas vocatur in Ciliciæ Mallo, idque quare IV, 45, 1.

Pagrici montes; inde Pagreus vocatur Boreas IV, 45, 3.

Pagrus; inter pisces littorales et pelagicos medium tenet III, 158, 17; lapidem in capite habet, ideoque hieme male afficitur III, 163, 25 ss.

Paguri; una cum Heracleoticis cancris post obstetrices omnium cancrorum maximi sunt III, 58, 22.

παιδεία· v. *Disciplina*, *Educatio*, *Eruditio*.

Palæstina; lacum in ea qualem quidam fabulentur III, 582, 22 ss.; in ea mare est mortuum IV, 331, 43; de hujus regionis fertilitate fr. 351, a.

Palæstræ; in iis genibus innisi per pulverem progrediuntur, idque quo modo III, 310, 42 ss.; cur si quis ex iis furatus sit morte mulctetur IV, 263, 48 ss.

πάλαι· id est nuper II, 366, 28.

Palamedes; cum Rhadamanthy verba fecit in Anaxandridis *Gerontonomia*, 400, 43.

Παλαμναῖος· Jovis cognomen III, 641, 45.

Palatum (ὑπερῴα, οὐρανός); pars oris III, 10, 36; ei subjecta est lingua III, 250, 1; qua parte terminatur, situs est gurgulio III, 542, 7 s.; ad id pertendit meatus ex osse ad quod tanquam ad ultimum vas pertingit sonus III, 9, 41 s.; durum habet camelus idque quare III, 271, 17 ss.; mollescit apud equos hordeagine affectos III, 167, 6; carneum atque linguæ simile habent nonnulli pisces III, 69, 15 ss.; III, 251, 11 ss; in eo multi pisces dentes habent III, 253, 2 s.; idque quare III, 253, 8 s.

Palea avium (τὸ κάλλαιον); ejus colores III, 654, 26; attollitur gallinis quæ gallum vicerunt III, 206, 30; pallescit apud gallos qui adulta ætate castrantur III, 208, 6; non comparet, pulli dum sunt III, 208, 7 s.

Paleæ (ἄχυρα); calidæ et attrahentes sunt IV, 228, 25; saniem putrescentem imbibunt IV, 228, 27; cur dura concoquant, concocta vero non putrefaciant IV, 228, 24 ss; iis constat boum alimentum IV, 315, 25 s.; eas auro præfert asinus, teste Heraclito II, 122, 18; quavis saginantur oves III, 155, 40 s.; multum salis ei addunt, antequam ovibus præbeatur III, 155, 34 s.; iis in orchestra sparsis cur chori minus resonent IV, 178, 43 ss.; earum acervo vel cumulo in quem aliquis facem vel ignis exiguum principium injecerit, similes sunt cum cometæ tum stellæ transcurrentes III, 560, 33 s.

παλεύτριαι· v. *Illices*.

Palici; in Sicilia, fons ibi IV, 83, 25 ss.

Παλλαδίῳ (ἐπὶ)· judicium apud Athenienses fr. 246, **b.**

Pallenensium demus; apud eum pugna inter Pisistratum et Athenienses fuit fr. 228, a.

Pallentes; cur pedibus intumescere soleant IV, 108, 30 ss.; aqua putrescens efficit IV, 192, 19; timidi sunt IV, 12, 14 s., 45 s.

Pallidum; inter album et nigrum intermedium est, 18, 24; II, 580, 10; non habet contrarium, 15, 50.

Pallor (ὠχρότης); a timore fit, 14, 26, 45; a morbo diuturno, 14, 37; quando qualitas patibilis et quando passio dicatur, 14, 35 ss., et qui fiunt a timore et qui a labore parvam ostendunt differentiam et eodem nomine appellantur IV, 7, 18 ss.; eo vel ejus contrario magnam efficit differentiam in toto corpore alteratio secundum calorem et frigus vel alium affectum etiam in cordis parte exilissima facta III, 522, 50 ss.; eo febrientem agnoscit medicus III, 174, 23 s.; eum vero fatetur neminem agnoscere posse qui harum rerum sensum non habeat II, 174, 24, ss.; ei comparatur recta ratio II, 174, 21 ss., 26 s.

Palma (φοίνιξ); ei nomen indidisse Phœnices Syriam littoralem incolentes falso asserit Callisthenes IV, 100, 3 s.; fructibus prosunt III, 641, 20; iis abundat Æoli insularum una, Phœnicussa inde appellata IV, 100, 1 ss.; grossum corticem habet IV, 42, 28; quomodo extendatur, *ibid.*; ejus ligni flexio admirabilis fr. 206, a; floribus caret IV, 42, 24; si folia vel pulvis foliorum vel cortex masculæ palmæ foliis femineæ apponantur, ejus fructus cito maturabuntur IV, 28, 18 ss.; quomodo mascula a feminea discernatur IV, 28, 23 ss.; earum semen quum debiles factæ fuerint deficit IV, 28, 11; omnium plantarum longissimam habet vitam III, 529, 10; quomodo eas prosternant et humi extendant elephantes III, 174, 44 ss.

Palma (ὁ φοίνιξ); eam qui injuste accipit, injuste non agit II, 155, 29 s.

Palmæ εὐνοῦχοι vocatæ; fr. 165, a.

Palma manus (ταρσός); quænam ad eam deveniat vena secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 47; ejus frictio carnem raram alimentique capacem reddit IV, 289, 6 s.

Palmatiæ; ita quinam terræ motus vocentur III, 634, 20 ss.

Palmipedes aves (στεγανόποδες); bipedes sunt quia respirant III, 317, 34 s.; palmipedes vero quia in aqua degunt III, 317, 35 s.; pinnarum loco pedibus utuntur ad natandum III, 317, 33 s., 36 s; crura brevia et crassa habent, pedes vero latos, idque quare III, 317, 38 ss.; crura magis retro sita habent quam reliquæ aves, idque quare III, 317, 37 ss.; æque ac fissipedes quattuor digitos habent III, 300, 27 ss., cf. III, 27, 3 s.; parvum orrhopygium habent III, 27, 31; earum digitis interposita est membrana eaque qualis III, 193, 27 s.; apud eas collum crura non sequitur III, 297, 45 s.; collum longum habent, idque quare III, 298, 3 s.; crura vero brevia, idque quare III, 298, 4 s.; ad idem genus ac illæ pertinent aves quarum pedes divisi sunt, sed in simam desinunt superficiem III, 298, 1 s.; omnes circa mare et fluvios et stagna vivunt III, 182, 20 s.; in ipsa aqua maximam vitæ partem transigunt III, 151, 41 s; partim circa fluvios et lacus, partim circa mare degunt III, 151, 40 s.; graviores circa fluvios et lacus degunt III, 152, 8; pleræque earum vel rostro vel alio modo animalcula aquatilia venantur III, 298, 15 ss.; palustribus accensendæ sunt III, 253, 43 s.; partim latum rostrum habent, eoque terram effodiunt, partim rostrum alio modo ad ipsarum usum accommodatum III, 253, 44 ss.; enumerantur quædam III, 152, 8 ss.; quatenus iis accensendæ sint omnes aves natandi peritæ III, 299, 34 ss.; iis non accensendæ sunt aves longicrures III, 299, 48 s., cf. *Natantes aves*; iis accensendi sunt olores III, 182, 28 s.; item genus quoddam monedularum III, 186, 6 ss.; ad eas (*legendum videtur* ὄρνιθας τοὺς στεγανόποδας *pro* ὄρτυγας τοὺς στενόποδας *monente Gesnero, De Avibus p.* 317, 22) referuntur quibus digiti pedum constricti sunt IV, 9, 14 s.

παλμός· v. *Palpitatio.*

Palmulæ (φοίνικες); quomodo colorentur III, 649, 34; cur minores nucleo potius careant IV, 219, 9 ss.

Palpebra (βλεφαρίς); superior et inferior oculi sunt partes III, 9, 2 s.; oculorum sepimentum et quasi vagina sunt III, 457, 32; nisi retrahantur non cernunt animalia iis prædita III, 457, 33; III, 487, 9 s.; iis comparatur operculum quod ante olfactus sensorium habere videntur animalia respirantia, quodque respiratione occluditur III, 457, 35 ss.; III, 487, 5 ss.; incisa non coalescit III, 11, 23; III, 47, 33; cute cingitur III, 245, 44 s.; munere suo fungi nequit nisi cute constet et celeriter moveatur III, 246, 30, cf. 12 s.; iis clausis tenebræ oboriuntur III, 477, 32 s.; quare apud dormientes concidant III, 505, 37 s.; visum exquisitiorem reddunt III, 231, 43 s.; necessario eodem tempore separantur quo moveri possunt, idque quare III, 363, 38 ss.; earum motus cum motus principio non connectitur III, 363, 37 s., 46 s.; hinc eas attollere nequeunt somnolenti ac ebrii III, 363, 47 ss.; eas attollere nequeunt nictantes et obdormiscentes, idque quare III, 504, 44 ss.; salutis gratia exstant III, 245, 29; cur iis contractis lusciosi cernant IV, 275, 22 ss.; post partum dehiscunt apud animalia quæ cæca nascuntur III, 360, 6 s.; iis prædita conniventia somnum capiunt III, 73, 41 s.; eas alii oculi habent, alii vero iis carent III, 231, 42 s.; iis carent animalia quorum oculi duri sunt III, 457, 33; III, 487, 10 s.; iis carent omnia aquatilia III, 73, 52; iis carent pisces III, 29, 5; iis carent insecta et pisces et crustata, idque quare III, 246, 27 ss., 42 ss.; quasi agnatas habent animalia quorum oculi duri sunt III, 246, 32 s.; duas habent animalia vivipara iisque nictant III, 245, 30 s.; duobus connivent columbæ avesque iis similes III, 246, 5 s.; inferiori connivent aves graves III, 27, 22; item squarrosa animalia III, 27, 25 ss.; superiori nictant aves noctuæ similes III, 27, 24; quænam animalia in iis cilia habeant, quænam non III, 246, 47 s.; quomodo quod ad earum pilos attinet a quadrupedibus viviparis differat homo III, 19, 10 ss.; III, 24, 25 ss.; in utraque cilia habent simiæ, sed admodum tenuia, inprimis in inferiori III, 24, 26 s.; hirsutas cur solidipedes non habeant IV, 316, 36 ss.; cur quibus pili earum defluunt salaces sint IV, 139, 43 ss.; cur cilia earum non canescant IV, 303, 30 ss.; sanguine suffusæ et crassæ impudentis signum IV, 5, 23.

Palpebra inferior; solus in ea pilos habet homo III, 247, 10 ss.; nonnullis tamen quadrupedibus sub ea rari quidam succrescunt pili III, 247, 11 s.; ea connivent cum aves tum serpentes et quadrupedes oviparæ III, 295, 51; ea connivent aves graves et quædam aliæ, itemque quadrupedes oviparæ III, 245, 31 ss.; idque quare III, 246, 2 ss., 6 ss.; quare ea non nictent aves graves III, 246, 12 s.

Palpebra superior; in ea cilia habet struthio Libycus III, 303, 39, 41; ea carent cum aves tum serpentes et quadrupedes oviparæ III, 295, 49 s.; quare ea careant quadrupedes oviparæ III, 246, 8 ss.

Palpitatio (παλμός); in morbo ita vocato evenit saltus cordis III, 549, 43 s.

Palumbarius accipiter (φασσοφόνος); magnitudine longe a fringillario differt III, 150, 33 s.

Palumbes (φάψ); ea minor est œnas III, 151, 34; ejus descriptio fr. 174, b; frugivora et herbivora est III, 151, 28 ss.; quando collum resupinet bibens III, 179,

8 ss.; humi nidulatur III, 186, 34 ss.; semper iisdem locis nidulatur III, 179, 22 ss.; unico marito contentæ sunt III, 179, 10; incubant tam mares quam feminæ III, 179, 12 s.; quomodo incubantes se invicem excipiant mas et femina III, 111, 2 s.; nonnisi partibus internis difficulter a maribus distinguuntur feminæ, III, 179, 13 s.; quot annos vivant III, 179, 14 ss; senescentibus crescunt ungues atque a nutritoribus resecantur III, 179, 17 s.; alioquin iis nullum incommodum afferre videtur senectus III, 179, 18 s.; illices domi nutriunt aucupes III, 179, 26 s.; feminæ maribus longæviores esse videntur III, 179, 25 s.; in ejus nidum ova deponit cuculus III, 110, 31; III, 186, 34.
Palumbes (φάττα); omnium avium columbini generis maxima est III, 84, 27 s.; ejus descriptio fr. 174, b; animal agreste est III, 4, 13 s.; ingluviem habent III, 34, 7; eos nonnulli hieme testibus carere putant, idque quare III, 35, 47 ss.; bis parit III, 103, 40 s.; cæcos et imperfectos fœtus edit, etiamsi paucipara sit, idque quare III, 409, 12; frugivora et herbivora est III, 151, 28 s.; semper conspicitur III, 151, 29 s.; non hibernantur, sed abeunt III, 157, 21 s; congregantur et quum adveniunt et quum abeundi tempus redierit III, 157, 25 ss.; alii latitant, alii non III, 161, 16 s.; idque una cum hirundinibus III, 161, 17; iis magis quam reliquis avibus nocent imbres III, 162, 41 s.; quando vociferari incipiat III, 207, 17; hieme admodum raro vocem emittit, idque quando III, 207, 14 ss.; annos quadraginta vivere fertur III, 109, 11 s.; in eorum nidos pariunt cuculi in Helice IV, 75, 30 ss.
Palumbes (φάττα) et turtur; plerumque duo, interdum tria ova pariunt III, 108, 30 ss., 36 ss.; vere pariunt, idque non sæpius quam bis III, 108, 33 s.; iterum pariunt, ubi priora ova perierunt III, 108, 34 s.; nunquam duobus plures pullos educant III, 108, 37 s.; tertium eorum ovum semper irritum est III, 108, 38 s.; eos nonnulli ferunt tertio ætatis mense coire et gignere III, 109, 5 ss.; idque propter eorum frequentiam III, 109, 7; quattuordecim dies uterum gerunt totidemque incubant III, 109, 8 s.; item quattuordecim diebus ita vestiuntur plumis ut non facile comprehendantur III, 109, 9 s
Palus (ἕλος); e quibus flumina oriuntur, fere omnes montibus aut locis sensim assurgentibus suppositæ sunt III, 570, 12 ss.; cur in iis quæ ad fluvios sitæ sunt sonitus fiant boum mugitus appellati IV, 239, 37 ss.; cur qui in iis degunt minus colorati sint quam qui in navibus IV, 192, 17 ss.; iis gaudet equus III, 167, 39 s.; circa eas vivunt multæ aves fissipedes III, 182, 22 s.; item olores III, 182, 29 s.; item anthus III, 174, 1; item ardeola alba III, 185, 1; eas hieme incolit elea III, 184, 21 s.; earum accolæ aves lavatione gaudent III, 207, 42 s.; in quanam accipitrum ope aviculas sectentur III, 190, 18 ss.
Palustria animalia (τελματιαῖα); quænam III, 2, 38 s.; ex aqua alimentum petunt III, 248, 13 ss.; item aqua eodem modo quo terra III, 248, 19 s.; iis accensendus est elephas III, 248, 13 s.
Palustria loca (ἑλώδη); cur eorum incolæ celerius senescant IV, 191, 26 ss.; cur iis somnolentiores efficiamur IV, 192, 13 ss.; cur in iis capitis ulcera celeriter sanentur, crurum vero ægre IV, 111, 32 ss.; IV, 191, 20 ss.; hieme frigida, æstate vero calida sunt, idque quare IV, 240, 38 ss.; in iis si pascantur quadrupedes, deterior fit earum caro III, 156, 1 ss.; quare in iis optimi pepones fiant IV, 220, 22 ss.
Pammenes; ejus cum Pythone altercationes citantur, II, 233, 24.
Pamphila; Plati filia III, 94, 14; prima in Co e bombylii filis telam texisse dicitur III, 94, 11 ss.
Pamphilus; quonam constaret ejus *ars*, 379, 24.
Pamphylia; IV, 45, 6; circa eam ignis exæstuat noctu tantum conspicuus IV, 80, 18 s.
Pamphylium mare; ubinam situm III, 630, 26.
πᾶν (τὸ)· v. *Universum*.
Pan; eum teste Pindaro magnæ deæ omnifarium vocabant Olympii, 331, 13; cur adsit Baccho IV, 294, 32 s.; eum mundi universitatem esse censent IV, 294, 40; cur duo cornua habeat IV, 294, 41 ss.; corpus geminum, superne humanum, inferne ovillum quare habeat IV, 294, 51 sq.; cur nunquam stando eum quiescere fingant IV, 294, 54 s.; cur Echum amaverit IV, 294, 56 s.
Panætius Leontinus; e demagogo tyrannus factus est 580, 14; ejus tyrannis ex oligarchia orta est, 589, 20.
Panathenæa; instituta propter Asteren gigantem a Minerva occisum fr. 311, b; post Bendidia celebrantur fr. 349, b; ea non adornant ἱεροποιοί fr. 243, a; victores in iis oleum ex oleis sacris accipiebant fr. 225, a; post ea fit navigatio, sed non tanquam e contrario III, 333, 37.
Pancratiastes; quisnam idoneus, 322, 23.
Pancratium; artem ad id primus attulit Leucarus Acarnan fr. 252, a.
Pancreas; unde ad id deveniat vena III, 42, 25 ss.; ab ejus vena multæ ad mesenterium tendunt III, 42, 27 s.
Pandarus; Lycaonis f. epitaphium fr. 317, a; cur ad perturbationem jurisjurandi electus sit fr. 135, a.
πανδεχές· v. *Omne suscipiens* et *Suceptivum omnium*.
Pandiculatio; quamobrem jucunda IV, 300, 1 ss.; oscitationem affert IV, 300, 4.
Pandionis; tetralogia Philoclis fr. 303, b.
Pandosia Iapygiæ; in ea vestigia Herculis monstrantur multa quæ nemini fas est pedibus calcare IV, 91 8 ss.
Panegyres; eas qui instituerant laudat Gorgias, 402, 29; in eas concurrere homines dixit Isocrates, 397, 16.
Panegyricus; Isocratis citatur, 408, 3.
Pangæum (Παγγαῖον); *ita legitur in duobus codd. teste Rose, Arist. Pseudep. p.* 248 *pro* Pegæum (Πηγαῖον) IV, 45, 44.
Panis; cur quo plenius teratur eo facilius ventrem permeet, maza vero contra IV, 222, 27 ss.; cur ubi torretur indurescat, ubi vero tepescat humidior reddatur IV, 226, 1 ss.; cur cum parum triti tum nimium triti rumpantur IV, 224, 46 ss.; rursus calefactus melior fit IV, 227, 24; non deliberatur an hoc sit, sed an rite coctus sit II, 28, 36; eo vesci jubenti medico obediendum non esset, si principium contradictionis verum non esset II, 591, 12 ss.
Panis bis coctus; humidissimus IV, 223, 29 s.; cur refrigerati non indurescant IV, 223, 8 ss.
Panes frigidi; cur madefacti non cohæreant si se invicem tangant, calidi vero conglutinentur IV, 222, 12 ss.; IV, 327, 4; cur albiores quam calidi IV, 221, 35 ss.
Panes non saliti; cur graviores quam saliti IV, 222, 1 ss.; IV, 327, 1.
Pannonii; eos transit Ister IV, 101, 24.
Pannus viridis; ei similes plantæ IV, 38, 25.
πανσπερμία· v. *Seminarium*.
Pantacles; poeta fr. 304 a.
πάνθειον· in se continet mundus fr. 37, b.
Panther (πάνθηρ); cæcos catulos parit III, 133, 22; idque quare III, 133, 23.
Papaver (μήκων); flos ejus puniceus, fructus vero modo

niger, modo albus, idque quare III, 650, 38 s.; ejus folia partem superiorem puniceam habent, imam nigram, idque quare III, 650, 20 s.; ejus fructus postremo niger fit III, 650, 24 s.; ejus lac plures in se colores habet III, 650, 16; circa alvearia seri debet III, 200, 37 ss.; somnificum est, ideoque capitis gravitatem affert III, 504, 42 ss.

Papaver (μήκων); id omnia testacea habent III, 63, 24 ss., 45; III, 64, 5 s.; ejus maxima pars excrementum est III, 63, 24 ss.; III, 64, 5 s., cf. III, 66, 16 s.: idque membrana continetur III, 64, 6; ejus situs et magnitudo differunt apud varia testaceorum genera III, 63, 46 s.; turbinatorum in fundo testæ est III, 63, 18 s., cf. III, 65, 39; III, 280, 3; item patellæ III, 64, 47; ubinam id univalvia habeant III, 280, 3 s.; bivalvia in cardine habent III, 63, 48; III, 280, 5; quo modo buccini, sic etiam involuti sunt superiores anfractus quos in pectore habet locusta mas III, 60, 46 s.; buccinorum nigrum est, neritarum vero rubrum III, 64, 46 s.; circa ejus anfractum incipit turbinatorum intestinum III, 63, 23 s.; inter id et collum situs est purpuræ flos III, 88, 6 s., 16 s.; aliis testaceis esculentum est, aliis non III, 280, 2 s.; testaceorum pars maxime esculenta esse videtur III, 279, 7; excrementum est quod omnia testacea habent III, 279, 6, cf. III, 280, 2; id in (super) ventriculo habent cochleæ III, 279, 4; ab eo simplex initium ducit intestinum apud cochleas III, 279, 5 s.

Papaver crustatorum; idem quod mytis III, 60, 19.

Papaverculum; v. *Meconium*.

Paphii; eorum rex Agapenor fr. 315, a.

Paphlagonia; in ea pisces alte e terra effodi dicuntur IV, 86, 16 ss.

Paphos; ibi serpens conspectus est bipes fr. 171, b.

Papiliones (ψυχαί); ita vocantur animalia alata quæ disrupto putamine evolant III, 93, 41 s.; ex erucis fiunt III, 93, 30 s.; eorum aliquod genus carthami semini simile quid parit, intus humorem continens III, 93, 9 s.; cornicula præ oculis habent III, 67, 47 s.

Papillæ mammarum (θηλαί); bifida III, 11, 6; per eas apud feminas percolatur lac III, 11, 6 s.; manifestas habent quadrupedes (viviparæ) III, 28, 8; quænam animalia duas habeant III, 21, 5 s., 13; quænam quattuor III, 21, 14, 20; quales et ubinam habeat simia III, 24, 28 s.; et camelo et bovi quattuor III, 19, 43 s.; item cervæ et vaccæ III, 131, 15; earum loco rivulos quosdam habet delphis, idque quales III, 28, 8 s.

Par (ἄρτιον); est id quod non impar est, 125, 40; quidnam significet sumit arithmetica, 130, 43; non rite definitur quod bifariam dividitur, 240, 39; ejus ad impar ratione misceri possunt res III, 491, 23; id idem esse statuunt quod infinitum Pythagorei, idque quare II, 277, 5, cf. II, 278, 52; ejus accidens si sit infinitum, principium non erit, sed par ipsum II, 278, 50 ss.; II, 596, 25 ss.; tanquam exemplum citatur, 109, 23; id non pari reddere vitio datur IV, 261, 5.

Paria; quomodo sophistice probentur per divisionem paria esse, 279, 6.

Par numerus; eum e magno et parvo æqualibus factis generant (Platonici) II, 634, 20 s.; manifesto ex eo generari censent imparem II, 634, 19 s.

Par impar ludere (ἀρτιασμοί), 391, 16; qui iis ludunt comparantur recta somnia habentibus III, 514, 41 ss.

Par et impar; de numero prædicantur, 18, 7; necessario alterum est quivis numerus III, 679, 11 s; numeri potius affectus et accidentia quam subjecta sunt II, 629, 42; inter ea non est medium, 18, 10; 19, 24; II, 579, 15; in numero sunt quia aliquid sunt quod ad eum pertinet II, 303, 23 ss.; numeri, quatenus numerus est, proprii affectus sunt II, 502, 5 s.; ea tanquam principia posuere nonnulli II, 502, 28; ad unum et multitudinem reducuntur II, 503, 30, series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 49; ea tanquam numeri elementa considerant Pythagorei II, 475, 42, cf. 45; eorum alterum finitum, alterum infinitum esse censent, 475, 43 s.; non constat quomodo ex iis deduci possit motus II, 481, 23 s.; ex eo deduxisse videntur magnitudinem Pythagorei II, 481, 28 ss.; ea nonnulli generationis causas esse putant II, 255, 7; a motu separari possunt II, 262, 48.

παρὰ μικρόν· 567, 50; II, 268, 11; deceptio ita dicta quænam, 79, 34; 80, 6; in quibusnam captionibus obtineat hæc deceptio, 284, 21, 25.

Parabola; altera species exemplorum quæ orator ipse invenit, 370, 10; fingendæ sunt, dummodo simile reperire valeat aliquis, 371, 4.

Paracataloge; cur in cantando tragica sit IV, 206, 16 ss.

παρακαταθήκη· v. *Depositum*.

παρακούειν· v. *Hallucinatio sensuum*.

Paradoxon; ad id tertio loco adversarium adducere conantur sophistæ, 277, 45; ad id adversarium adigebant sophistæ interrogatione ad nullam rem propositam accommodata, 289, 25; item multa interrogando, 289, 30; item eo quod a respondente postulant ut dicat quæ ei placeant, idque quomodo, 289, 31; item ope loci sophistici, 289, 33, v. *Sophisticus locus*; item eo quod dicunt se discendi studio interrogare, 289, 27; item rogando placita paradoxa eorum quorum sectæ addictus est respondens, 289, 44; item occultando oppositionem inter ea quæ revera iis placent et opiniones apparentes, 290, 1; item sæpissime eo quod legem naturæ contrarium esse statuunt, 290, 11; item repugnantia inter opinionem vulgi et sapientum, 290, 24; quomodo ad id a respondentibus adigantur sophistæ e repugnantia inter veras eorum, sed occultas opiniones et apparentes, 290, 7; eodem modo ad ea adducuntur sophistæ, ubi interrogant e repugnantia inter legem et naturam ac ubi e repugnantia inter opinionem vulgi et sapientum, 290, 33; ad ea adversarios adigere conabantur sophistæ antiqui æque ac hodierni, 290, 19, 22; exponitur argutia sophistica ad id defendendum utile, 292, 48; in id præter opinionem sæpe incidunt qui ambiguitatem discernere dedignantur, 295, 12; si quid dicere cogatur respondens, quomodo respondere debeat, 295, 45; quod necessario thesin consequitur si petat interrogans, quidnam faciendum respondenti, 295, 50; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 379, 43; ad ea probanda quinam inprimis utilis sit locus, 378, 30.

παράδοξα· v. *Opiniones a communi alienæ*.

παραλειπόμενος τόπος· 451, 21, cf. 445, 20.

παραλελειμμένος τρόπος· 445, 20, cf. 451, 21.

Parallelæ; qui eas describere conantur a principio petunt, 110, 5; quot modis falso concidere probentur, 111, 50; opinio qua concidere putantur, aliquatenus geometra est, aliquatenus ἀγεωμέτρητος, 132, 50.

Parallelogrammum; linea ejus lateri parallelos eadem proportione secat latus et aream, 266, 30.

Paralogismus; ejus causa idem est ac id secundum quod male ratiocinamur II, 528, 36 s.; fiunt inprimis in geometria et scientiis cognatis, 172, 36; quomodo a syllogismis differant, cum demonstrativis, tum dialecticis et sophisticis, 172, 38; quando iis ansam dare possint τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 185, 13; non ad dialecticam pertinent, 185, 14; in iis colligere licet hypotheseos contradictionem, 109, 22; dum eo decipiuntur spectatores (tragœdiæ), fieri potest composita quædam agnitio, 470, 12; quonam mendacia verisimilia reddere noverit Homerus, 478, 18, v. *Captiones.*

παραλογιστής· v. *Deceptor.*

Paralos; sacra triremis apud Athenienses fr. 242, a; quomodo eam appellaverit Pitholaus, 396, 48.

Paramese; an reliquerint veteres nec vero hypaten IV, 213, 34 s.; si canere oportet cum nuda mese tempus intermedium fit IV, 206, 46 s.

Paranete; nete prior est II, 523, 32; ejus acumen cum netæ acumine comparari potest, idque quare II, 339, 28 s.

Parasiti; quinam apud Athenienses fr. 251, b.

παράστασις; quidnam apud Athenienses fr. 235, a.

Parastata; ejus officium quomodo a præsulis officio discrepet, 524, 4; eo qui tertium occupat locum (τριτοστάτου) prior est II, 523, 31.

arcæ; fabula de iis et carum fuso non male excogitata est, idque quare III, 642, 15 ss., 23; in tria tempora distribuuntur III, 642, 16 s.; idemque deus III, 642, 24.

Parcus (φειδωλός); quis II, 214, 4; illiberalis species II, 214, 3; dando deficiunt, etiamsi aliena non appetant, nec capere velint II, 41, 34; alii ita sunt, ac si semper victuri essent fr. 342, a.

Pardalium; in Armenia nascitur venenum IV, 76, 10; ejus natura IV, 76, 11 ss.

Pardalus (πάρδαλος); avis gregalis est III, 185, 38 s.; quantus III, 185, 40 s.; bonis pedibus et sat bonis alis est III, 185, 41; qualem colorem habeat III, 185, 40; qualem vocem III, 185, 41 s.; semper conspicitur III, 185, 44 s.

Pardalianches (παρδαλιαγχές); adversus id pardis remedium est stercus humanum III, 177, 29 ss.; interficit etiam leones III, 177, 31 s.

Pardium (πάρδιον, *hipparidion in nonnullis codd. lat. vers. legitur*); fera ita vocata qualem jubam habeat III, 19, 21 s.

Pardus (πάρδαλις); dentes serratos habet III, 22, 27 s.; multos digitos habet, ideoque multifidum est III, 20, 13 ss.; III, 291, 22 ss.; in anterioribus membris quinque, in posterioribus vero quattuor digitos habent III, 291, 23 ss.; quot et ubinam sitas habeat mammas III, 21, 18; magnum cor habent, idque quare III, 260, 28 ss.; omnes varii sunt III, 26, 14; III, 425, 20; femineam magis formam habet IV, 8, 40; partium corporis ejus descriptio IV, 8, 41 ss.; ejus mores IV, 8, 51 ss.; semper ferus est III, 4, 5, IV, 168, 49; eorum feminæ maribus fortiores esse videntur III, 172, 12 s.; IV, 319, 41; suaviter olet, vel ipsis bestiis IV, 188, 40; iis adversus pardalianches remedium est stercus humanum III, 177, 30 s.; quomodo igitur hujus stercoris ope eos capiant venatores III, 177, 32 ss.; noverunt odorem suam feris gratam esse III, 177, 35 s.; quomodo igitur feras venentur III, 177, 37 s.; capiunt etiam cervos III, 177, 38; ubi venenum pardalium vocatum in Armenia nascens gustaverint, stercus humanum quærunt et ita domantur IV, 76, 11 ss.; in Asia inveniuntur, in Europa vero desunt III, 169, 44 s.; s.; quare Bacchum sequi dicantur IV, 294, 20 ss.

Pareas (παρείας); capitonis species est non littoralis III, 149, 12; suum ipse mucum vorat III, 149, 12 s.; ideoque semper jejunus est III, 149, 13.

Paredri; magistratus apud Athenienses fr. 237, b.

παρεμβαίνειν· v. *Digredi.*

Parentes (οἱ γεννήσαντες, οἱ τοκεῖς); cur eos statim sectentur alia animalia, alia contra sero ut homo, vel vix, vel nunquam IV, 166, 21 ss.; iis similis est proles, idque quare III, 396, 29 s.; idque quare III, 336, 43 ss.; et toto corpore et partibus singulis iis similes gignuntur liberi III, 329, 36 ss.; eos interdum partibus aliquibus referunt liberi III, 141, 42 s.; III, 398, 3 s.; III, 399, 34 ss.; idque quare III, 399, 36 s.; nec solum rebus congenitis, sed etiam adventitiis III, 329, 45 ss.; e. g. cicatricibus et puncturis III, 141, 29 s.; III, 329, 47 ss.; quatenus id probet sententiam eorum qui semen de una quaque corporis parte secedere putent III, 329, 38 ss.; III, 330, 3 ss.; iis magis dissimilaribus partibus similes sunt liberi quam similaribus III, 330, 21 s.; cur iis similes sint liberi duobus modis explicant naturæ scrutatores, idque quibusnam III, 400, 27 ss.; eorum cum liberis similitudo non facile ab eadem causa deduci potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; iis etiam voce et unguibus et pilis et motu similes sunt liberi, etiamsi nihil ab his secedat III, 330, 5 s.; item canorum generatione aut barba, etiamsi hæc nondum adessent quum generarent III, 330, 6 ss.; liberi iis dissimiles jam aliquatenus monstra sunt, idque quare III, 398, 8 ss.; iis dissimili proli accensenda sunt monstra III, 402, 39; hinc ubi iis dissimilis generatur proles, via jam strata est naturæ ad monstra generanda III, 402, 37 ss.; iis dissimilis proles apud multifida cum monstris alternat III, 402, 40 s.; interdum sibi dissimiles generant liberos III, 333, 2; quæstio cur iis modo similes, modo dissimiles sint liberi eadem est ac cur manci modo mancos, modo integros procreent III, 332, 53 ss.

Parentes; liberorum principium sunt II, 514, 33; ex iis gignuntur liberi II, 530, 40; causæ sunt cur simus II, 106, 9; iis non eadem præstanda sunt officia ac benefactoribus sodalibusque et fratribus II, 106, 2, cf. II, 105, 31, 52; iis inprimis victus suppeditari debet II, 106, 8; iis magis quam nobis ipsis victum suppeditare debemus II, 106, 9; iis perinde ac diis honor tribuendus est II, 106, 10; nec tamen idem qui sapienti aut imperatori II, 106, 12; eos honorare jubet lex communis, 413, 47; iis obedire justum est, 414, 31; iis pro meritis beneficia rependi nequeunt II, 103, 45; eodem modo quo eos remunerari oportet philosophiam docentes II, 105, 4; quamobrem iis tribuatur honos II, 100, 14; quinam honorabiliores fr. 62, b; pertinent ad res bonas II, 80, 50; laudantur qui iis operam dant II, 80, 50; eorum amore nihilominus modum excedere licet id quod malum et fugiendum est II, 80, 51; II, 81, 4; eorum amori tamen nulla improbitas vel incontinentia proprie sic dicta inesse potest II, 81, 1, 6; an amandi sint, necne problema est pœna dignum, 179, 36; an iis magis quam legibus parendum sit, 180, 45; natura liberos diligunt atque ab iis diliguntur II, 91, 7; eos colet qui amicorum curam gerit, 421, 34; eos qui colit etiam patriæ benefacere cupiet, 421, 35; iis debetur justitia vel pietas quæ aut pars aut sequela justitiæ est II, 244, 49; erga eos peccatum impietas est III, 246, 9; iis vicissim victum præbere ciconiam omnes fabulantur III, 183, 6 s,; alii idem meropes facere contendunt III, 183, 7 s.; idque non solum senescentibus iis, sed simulac valent III, 183, 9 ss.; etiamsi iis irascamur, tamen vindictam non quærere videmur, 262, 33; opera sua, i. e. liberos diligunt II, 40, 3; liberos suos magis quam suppositos partus diligere solent, 412, 47; amant liberos ut aliquid sui II, 100, 49; item ut se ipsos II, 101, 10; quare majori necessitudine cum liberis conjungantur quam liberi cum ipsis II, 101,

1; liberos statim ab ortu diligunt II, 101, 7; eorum amicitia erga liberos jucundior et utilior est quam peregrinorum propter vitæ communionem II, 101, 27; iis non eadem amicitia erga liberos ac imperanti erga subditos II, 96, 22; si liberis tribuant quæ iis debentur, itemque liberi vice versa, stabilis et æqua est eorum amicitia II, 96, 28; iis non idem jus in liberos est ac fratribus inter se II, 98, 19; ætatis intervallum quo a liberis distant, nec nimis magnum, nec nimis exiguum esse debet, 620, 47, 50; ætate provectioribus inutilia sunt beneficia quæ iis rependere conantur liberi, 620, 48; iis senibus gratiam rependunt liberi beneficiorum quæ, dum infirmi erant, ab iis acceperant, 636, 21; cum iis vitam transigimus II, 218, 35; iis similes liberi, 492, 40; iis præditi misericordes sunt, 358, 43; nostros despicientibus irascimur, 349, 41, v. *Pater*.
Parhelium; reflexione fit III, 600, 47; quando fiat III, 608, 26 s.; ejus causa III, 608, 4 ss.; candidum apparet idque quare III, 608, 27 ss.; aquæ magis signum est quam virgæ III, 608, 35 ss.; circa ortum et occasum fiunt neque supra solem neque infra, sed a latere III, 600, 38 s.; III, 608, 40 ss.; nec prope omnino nec procul, idque quare III, 600, 41; III, 608, 42 ss.; plerumque tamen ad occasum vergente III, 600, 42; raro accidunt sole meridiano III, 600, 42 s.; idque quare IV, 197, 7 ss.; factum tamen est aliquando in Bosporo, idque quomodo III, 600, 43 s.
Parhypate; cur ea vox maxime in cantando abrumpatur IV, 205, 41 ss; cur difficulter cantetur IV, 206, 1 ss.
Paries (τοῖχος); servandi ac celandi quædam gratia facta est II, 272, 18; si necessitate facta esset, quomodo in ea disposita essent lapides et fundamenta et terra et ligna II, 272, 14; eodem modo ac si illa necessario facta esset, vulgo in rebus naturalibus obtinere putant necessitatem II, 272, 11; idem erit quod homo, si de omni re idem affirmari ac negari liceat II, 506, 33 s.; non respirat quia animal non est, 134, 29 ss.; si quis juxta eam ambulat, linea quæ describitur curva fit, idque quare III, 310, 34 ss.; ut ex ea fiunt lapides et lateres, sic e carne fieri censent aquam et ignem qui elementa immutabilia esse statuunt II, 462, 7 s.; ut e lapidibus et lateribus composita est, sic necessario ex elementis compositam esse carnem et medullam putant Empedoclis sectatores II, 461, 48; non ab ea mota est pila repercussa II, 349, 50 s., cf. II, 428, 18 ss.; in iis animalia videre se putant febricitantes, parva similitudine decepti III, 510, 5 ss., v. *Febricitantes*; in iis pinguntur canabi III, 361, 26; suam nemo perfodit II, 65, 46.
Paritas; numerorum quomodo a felicitate differat, 503, 4.
Parii; Archilochum honorarunt, etiamsi maledicus esset, 377, 26.
Parii sophistæ; quoniam nihil pariunt, libros accepta pecunia divendunt, 412, 51.
Parius lapis; ei similis est sal quod prope Uticam invenitur IV, 101, 1.
Parma (ἀσπίς); apparens solœcismus de ea cujus conclusio: hæc ergo hæc parma, 306, 17; quomodo solvatur, 306, 19.
Parmenides; Xenophanis discipulus fuisse dicitur II, 476, 32 s.; solus inter Eleatas recte perspexisse videtur causam moventem, idque quatenus et quare II, 473, 20; etiamsi non de natura disserat, tamen dubitationes naturales profert II, 249, 26; Melisso et Xenophane melius res perspexit II, 476, 39; στασιώτης et ἀφύσικος fr. 33, a; ejus de ente et de uno placita II, 497, 26 s.; ejus de uno, de ente et de non ente placita II, 476, 29 ss., 39 s.; unum et ingenitum esse affirmat nec tamen infinitum III, 674, 23 ss.; res apparentes sequi coactus plura secundum sensum esse agnovit II, 476, 42 ss.; eo teste non ens cognosci nequit II, 630, 49; eum quatenus e non ente simpliciter aliquid fit, recte sensisse putant aliqui (Plato ἐν ἀγράφοις δόγμασιν) II, 259, 42; duo agnoscit elementa, ens et non ens, id est ignem et terram II, 438, 44 s.; ignem et terram elementa esse statuit II, 456, 21, cf. II, 453, 42; aerem et aquam mixturas esse censet II, 456, 22; calidum et frigidum vel ignem et terram tanquam principia agnovit II, 254, 42; II, 473, 24 s.; II, 476, 45 s.; alterum enti, alterum non enti assimilat II, 476, 46 s.; rerum principium unicum atque immotum esse statuit II, 248, 28; II, 254, 2; ens finitum esse statuit II, 250, 11, cf. II, 283, 2; ejus argumentatio contentiosa est, idque quare II, 249, 14-16; II, 250, 36; refutatur II, 249, 19; ejus argumentatio solvitur multiplici unius et entis significatu, 307, 10; ejus opinio præstat Melissi placito II, 272, 53; amorem antiquissimum deorum habuit II, 473, 48; igitur causam moventem respexisse videtur II, 473, 46, cf. II, 479, 1; recte universum finitum esse censet II, 283, 1 s.; mentem (φρόνησιν) cum sensu confudisse videtur II, 509, 33 s.; eo teste apud homines mens sequitur membrorum temperamentum II, 509, 34 s.; item plerisque membris mentem inesse censet II, 509, 37 s.; mulieres viris calidiores esse censet III, 231, 54 s., cf. III, 395, 16 s.; ejus de menstrua purgatione opinio III, 232, 1 s., cf. III, 395, 17; ejus de hac re opinio refutatur III, 395, 17 ss.
Citatur (v. 52 ap. Mullach.) III, 630, 49; (v. 103-105) III, 674, 26 ss.; (v. 104) II, 283, 3; (v. 132) II, 473, 48; (v. 146 ss.) II, 509, 34, 37; III, 678, 32 ss.
Parmenides et Melissus; nihil aliud præter corpora sensibilia exstare putabant II, 410, 49; primi senserunt sine substantiis ingenitis et motu carentibus cognitionem vel prudentiam esse non posse II, 411, 1 s.; igitur ortum et interitum sustulerunt II, 410, 42 s.; quodsi ceteroquin recte locuti sint, certe non ratione scientiæ naturali consentanea disseruerunt II, 410, 45 s., cf. II, 249, 26; eorum opinionibus opposita sunt placita Hesiodi, Heracliti et antiquissimorum naturæ scrutatorum II, 411, 3 ss.
Parmeno histrio; quomodo trepidationem imitetur IV, 256, 35 s.
Parnasse; ejus et Martis filia Sinope fr. 288, b.
Parnassus; in eo invenitur epipetrum III, 281, 32; in eo ictus fuit Ulysses, 463, 36; Apollini consecratus fr. 348, b; speluncæ in eo Baubicæ *ibid.*
Parnassus (Paropamisus); omnium montium versus ortum hibernum sitorum maximus est III, 569, 25 s.; eum transgresso jam apparet exterum mare III, 569, 26 s.; ex eo in Asia maxima oriuntur flumina III. 569, 22 ss.; idque quænam III, 569, 28 ss.
Parnethus; mons apud Lipsydrium fr. 228, b.
Paro; Pythagoreus II, 305, 31; tempus stultissimum esse dicit, idque quare II, 305, 31 s.
Parodiæ; eas primus fecit Hegemo Thasius, 458, 24.
Parodus; chorici pars, 466, 6; quidnam, 466, 12; eam præcedit prologus, 466, 9.
Paronyma; quænam sint, 1, 13.
παρωνυμία· v. *Derivatum nomen.*
Paropamisus; v. *Parnasus.*
παρορᾶν· v. *Hallucinatio sensuum.*
Parrho Ænius (*alibi Python vocatur*); cur una cum Heraclide Cotyn interfecerit, 581, 37.
Parricida; si puniatur, nemo ægre fert, 360, 16.
Pars (μέρος); quot modis dicatur II, 531, 1, cf. II, 548,

2 s.; semper ac per se alius rei est, 485, 21; sine ea esse nequit totus sermo II, 523, 40; toto potentia prius, actu vero posterius II, 523, 52 s.; cum in toto esse dicitur, tum in eo totum II, 287, 35 s.; rei dividuæ vel omnes vel aliquæ esse debent, ut esse possit hæc res ipsa II, 298, 52 ss.; cavendum ne ei totum tanquam genus subjiciatur, 215, 7; non ita comparata est, ut toto superior esse possit, 542, 39; totius non est, quod additum, vel non additum nihil efficit notabile, 463, 46; ex iis compositum esse debet totum II, 299, 4 s.; eas habere dicitur totum II, 530, 15 s.; quomodo ex toto esse dicantur II, 530, 32; totum natura antecedunt IV, 47, 11, 17; earum notio aliarum rerum definitioni inesse videtur, aliarum non II, 547, 44 s.; quando earum notio in totius definitione contineatur, quando non II, 548, 14 s., 28 ss.; non idem sunt quod totum, 252, 34; inprimis argumenta quibus eæ non idem quod totum esse probantur valent ad impugnandas definitiones quibus res definienda *hoc et illud* esse dicitur, 252, 26; in quibus insint, in illis etiam totum inesse necesse est, 252, 42; iis sublatis totum interire necesse est, non vero vice versa, 252, 48; toto posteriores sunt, si definitione ex eo esse dicantur, vel sine eo exstare nequeant II, 547,42 ss.; revera οὐσίαι sunt, 4, 38; alio modo in subjecto esse dicuntur quam differentiæ, 4, 37 ss.; haberi dicuntur, 24, 7; totius subjectum et causa ex qua sunt II, 264, 44, 46; II, 515, 36, 38; nonnisi potentia in toto continentur II, 341, 35; iis necessario prius totum, 484, 1; quænam toto priores sint II, 548, 46 ss.; II, 549, 1 ss.; quænam posteriores II, 548, 54 s.; nisi seorsum ponatur, non est in loco, sed in toto II, 294, 30, cf. II, 289, 23 ss.; ubi continuum est similare, potentia in loco sunt II, 291, 11; quando separatæ sunt ac se invicem tangunt, actu II, 291, 12; secundum interitum sine toto esse potest II, 524, 5 s.; ejus locus est qui totius II, 280, 2, 51; II, 597, 1 s.; quomodo a loco differat II, 289, 23 ss.; ei idem confert quod toti, 487, 43; metitur II, 299, 4; totius materies est II, 283, 15; nisi constet quænam tanquam materies considerandæ sint, non manifesta erit definitio II, 550, 5 s.; si fieri possint, fieri etiam poterit totum, ac plerumque etiam vice versa, 368, 38; distinguendæ sunt formæ et materiei et cuncti II, 549, 22 ss.; formæ solæ definitionis partes sunt II, 549, 25; formæ sedulo a cuncti partibus distinguendæ sunt, idque quare II, 550, 1 ss.; sine certo quodam modo se habentibus definiri nequit animal II, 550, 43; eas quum habeat res, quæritur quomodo una esse possit II, 551, 18; eodem natura fertur quo totum II, 370, 3; II, 406, 40; II, 407, 36; II, 408, 26; II, 409, 17; II, 427, 28 s.; earum motus diversi sunt secundum ipsas et secundum totius motum II, 331, 35; ut moveatur, semper ejus principium quiescere debet, tanquam punctum ad quod pertendit motus III, 517, 31 s.; igitur inter se habere debet quiescens, unde incipit motus, et cui innisa vel tota simul, vel per partes movetur III, 517, 35 ss., cf. III, 518, 25 ss.; duabus pondus non habentibus, nec ambæ simul pondus habebunt II, 411, 41; non de iis est controversia adversus eos qui terræ quietem explorant rebus quæ circa aquam vel aerem eveniunt II, 405, 28; necesse est secundum Zenonis argumentationem magnitudinem aliquam exstare iis carentem IV, 47, 20 ss.; num iis carens in omni quantitate sit, ut nonnulli statuerunt IV, 47, 2; earum virtus habitus quidam est II, 529, 17 s.; earum cura totius curam respicere debet, 624, 43; naturam numeri potius præ se ferunt IV, 200, 6.

Partes animalium; earum causæ exponuntur in libb. *de Part. animal.* III, 228, 34 ss.; quidnam sint et quænam sit earum causa exponitur in libb. *de Part. animal.* III, 395, 1; omnium causa movens in libb. *de Generatione animal.* enarratur III, 319, 14 s., cf. III, 430, 38; eæ exponendæ sunt antequam de causis disseramus III, 219, 5 ss.; de iis tractatio ab homine incipit III, 76, 29 s.; primum investigandæ sunt, idque quare III, 8, 9 ss.; quomodo inter se differant III, 8, 12 ss.; de iis disserentes non de earum materie loquimur, sed de earum forma III, 227, 35 ss.; animalium materies sunt III, 319, 10; omnes separatim exstant III, 334, 15; enumerantur nonnullæ III, 228, 26 s.; distinguuntur in simplices vel similares et compositas vel dissimilares aut organicas III, 1, 5, 14; III, 8, 21; quænam earum membra vocentur III, 1, 10 ss., cf. III, 8, 24 ss.; alia animalia omnes inter se similes habent, alia diversas III, 1, 16 s.; quænam specie eædem sint III, 1, 17 s.; quæ genere eædem sunt, excessu et defectu inter se differunt III, 1, 23 ss.; eædem a se ipsæ differunt contrariis affectibus, idque quibusnam III, 1, 27 ss.; III, 8, 14; quædam certis animalibus peculiares sunt III, 1, 35 ss.; aliæ omnibus animalibus communes sunt, aliæ generibus quibusdam III, 17, 22 s.; vel pro portione conveniunt, genere vero differunt, vel genere differunt, specie vero eædem sunt apud animalia genere differentia III, 17, 25 ss.; multas alia habent quibus alia carent III, 17, 29; multæ multis animalibus communes sunt, idque vel simpliciter, vel pro portione III, 227, 45 ss., cf. III, 225, 50 ss.; III, 228, 1 s.; pleræque et e quibus tota constat moles, eædem sunt aut secundum excessum et defectum differunt III, 1, 38 ss.; III, 8, 14 s.; quædam nec specie, nec secundum excessum et defectum, sed pro portione eædem sunt III, 1, 42 ss.; III, 8, 13 s., cf. III, 145, 10; quædam situ inter se differunt III, 2, 6 ss.; III, 8, 12; cum similares, tum dissimilares natura constant III, 220, 37; igitur non sufficit dicere e quanam materie factæ sint III, 220, 42; dicendum est quid et quale quid sint III, 221, 20 ss.; item quare et quanam potentia talia sint III, 220, 40 s.; probantur non figura et colore constare III, 220, 49 ss.; mortui non amplius partes sunt nisi æquivoca nominum communione III, 221, 7 ss.; demonstratur animæ pars id esse quo sunt quod sunt III, 221, 23 ss.; ubi anima abierit, iis similes sunt quas fabula in lapidem transiisse narrat III, 221, 24 ss.; nisi anima præditæ sint æquivoce tantummodo nomine appellari possunt III, 348, 43 ss.; III, 349, 11 s.; solis elementis fieri nequeunt, quemadmodum neque instrumenta, idque quare III, 348, 47 ss.; qualitates debent elementis III, 348, 51 ss.; formam vero motui quem semini indidit genitor III, 348, 54 ss.; iis quantitate et qualitate accommodatum motum habere debet calor semini inditus III, 361, 53 ss.; aut pejores aut mutilæ fiunt si hicce calor deficiat aut modum excedat III, 362, 2; idque eodem modo quo res quæ foris coquuntur III, 362, 4; pleræque earum potentiæ sunt II, 556, 2, cf. 10 s.; ubi ab animali separatæ sunt, nihil nisi materies sunt et terra et ignis et aer II, 556, 3; cumulo similes sunt, ubi nondum coctæ sunt et ex iis unum factum est II, 556, 5 s.; principium motus habent in flexuris II, 556, 9; igitur prope ad id accedunt ut sint et actu et potentia II, 556, 7 s.; ubi vi vel coalescentia unum sunt, mutilatio II, 556, 12; nulla sine materie est, nec ulla materies sola III, 224, 29 s.; iis accensendæ non sunt omnia quæ corpus habent III, 224, 30 ss.; non opus est ut iis insit anima III, 525, 23; vivunt eo quod agnatæ sunt.

natura munere suo funguntur III, 525, 24 s., cf. 21 s.; uniuscujusque essentia ratio mixtionis elementorum erit, si os ita se haberet III, 222, 53; eas muneribus accommodat natura, non vice versa III, 299, 46 ss.; earum figura determinantur genera animalium quæ similitudinem habent III, 226, 23 s.; eorundem generum affectibus corporalibus, i. e. secundum magis et minus a se invicem differunt III, 226, 26 ss.; calore augentur, frigore vero contrahuntur III, 522, 35 s.; alteratione aliæ majores, aliæ minores fiunt III, 522, 45 s.; igitur minores ac majores fieri ac figuram mutare possunt III, 522, 33 ss.; differunt densitate, raritate ceterisque III, 670, 25 ss.; omnes qualitates suas partim necessarias, partim alicujus gratia habent III, 362, 14 ss., 29 ss.; unaquæque proprium calorem habet III, 426, 4 s.; eorum frigidissima cerebrum est III, 238, 2 ss.; III, 506, 11 s.; eorum principio inesse debet vitæ principium et anima sentiens III, 277, 20 ss.; plantarum partibus æquiparandæ non sunt, nisi actu aut potentia habeant animam sensitivam III, 358, 27 ss.; omnes alicujus gratia sunt III, 222, 40; cuique suum est munus III, 348, 50; facultatum instrumenta sunt III, 321, 3; alicujus gratia exstant, nempe munerum quibus a natura destinatæ sunt III, 228, 3 s., 9; eodem modo se habent quo earum munera III, 228, 17 s.; de iis quoque poni potest quæstio, an semper eædem maneant, an semper aliæ fiant III, 525, 2 s.; omnes calorem naturalem insitum habent III, 535, 2 ss.; inde vivæ calidæ apparent, mortuæ vero frigidæ III, 535, 4 ss.; omnes etiam minimæ inopia caloris laborant apud convalescentes III, 423, 48 s.; item excrementis abundant III, 423, 51 ss.; naturali alteratione aliæ augentur, aliæ deminuuntur III, 525, 35 ss.; atque ita ad exsequendos naturales motus idoneæ fiunt III, 525, 37 s.; reliquas motus gratia capiti et trunco circumdedit natura III, 287, 3 s.; dum earum qualitates immutantur, actu id fiunt quod potentia erant III, 359, 19 ss.; atque eatenus dicere licet eas ideo fieri quod simile ad simile fertur III, 359, 16 ss.; earum affectus enumerantur III, 414, 12 ss.; contrahendo ac extendendo immutantur simulac sensu immutatum fuerit medium corporis, eoque fit animalium motus III, 524, 16 ss.; nonnullæ earum quibusdam motibus involuntariis agitantur III, 525, 27 s.; plerosque motus non voluntarios faciunt III, 525, 28 s.; sæpe quasdam secundum mores mutant animalia III, 206, 26 s.; reliquæ carnis gratia exstant III, 240, 15 ss.; spiritu a se invicem secernuntur, idque quonam III, 359, 46 ss.; nulla causa est generationis animæ III, 349, 16 s.; probatur aliqua semper prima generari III, 349, 18 ss.; idque ea quæ incrementi ac nutritionis principium continet III, 349, 20 ss.; id est quæ sibi simile generare valet III, 349, 23; altera post alteram fiunt III, 360, 16 s.; quænam earum prius, quænam posterius fierent determinare conati sunt antiqui naturæ scrutatores nonnulli, etiamsi satis imperite III, 360, 13 ss.; quomodo igitur determinandum sit quænam prius, quænam posterius fiant III, 360, 17 ss.; nonnulla earum principia sunt III, 396, 11; fieri non posse probatur ut omnes simul fiant III, 349, 18 ss.; earum distinctio concoctio est III, 409, 40; avium intra ovum discernuntur III, 359, 51; animalium respiratione præditorum intra uterum III, 360, 1 s.; quam primum natæ fuerint, e vitello alimentum et incrementum petunt III, 377, 17 s.; magnæ prius apparent quam parvæ, etiamsi non semper prius fiant III, 359, 34 ss.; primum earum lineamenta describuntur, deinde colore ac reliquis qualitatibus distinguuntur III, 362, 33 ss; igitur eodem modo fiunt quo pictores animalia pingunt III, 362, 36 ss.; omnes potentia continet residuum feminæ, actu vero nullam III, 357, 50 s., cf. III, 359, 14; omnes potentia, non actu menstrua purgatione continentur III, 352, 35 s.; exceptis oculis omnes primum potentia adsunt quo loco postea actu aderunt III, 363, 5 ss.; exceptis oculis ex alimento fiunt III, 363, 52 s.; omnes concepto potentia continentur III, 356, 42 s.; reliquæ omnes cordi motum et incrementum debent III, 356, 53 s.; quænam vera sit causa cur in concepto secernantur III, 357, 49 ss.; non secernuntur quia simile ad simile fertur III, 357, 42 ss., cf. tamen III, 359, 16 ss.; eodem redit utrum quæras utrum eæ animam habeant an semen III, 349, 9 ss.; manifesto animam habent ac potentia animata sunt III, 349, 13; earum motus partim actu, partim potentia semini insunt III, 399, 36 s.; hinc progenies iis partim patrem, partim matrem, partim majores aliquos refert III, 399, 34 ss., cf. III, 141, 42 s.; III, 398, 3; III, 400, 23 s.; iis quoque parentibus similes nascuntur liberi III, 329, 38; progeniei reliquæ parentibus non ideo similes fient quod a parentum partibus aliquid secedit ad semen efficiendum conferens, si uterus non eodem modo fiat III, 332, 11 ss.; uniuscujusque semen indistincte et potentia hæc ipsa est III, 336, 46 ss.; sine anima aut alia quadam facultate, æquivoce tantummodo eadem est III, 337, 1 s.; quarum secessu secundum nonnullos semen fit, nec continuæ evadere, nec in unum locum convenire queunt III, 331, 16 s.; aliqua si semini inesset, a genitore facta esset III, 348, 15 s.; ab omnibus semen decedere putant qui ab hujus majori minorive copia ab alterutro parente decedente liberorum cum parentibus similitudinem repetunt III, 400, 30 s.; quum vero non ab omnibus abeat, sic hujus similitudinis causa nequit esse semen III, 400, 32 ss.; non intelligitur quomodo incrementum capere possint, si vera sit sententia eorum qui semen ab omni parte secedere contendunt III, 331, 37 ss., cf. 35 s.; si immutare valeant quod ad eas accedit, nulla causa est cur semen tale esse nequeat ut ex eo fiant carnes et sanguis III, 331, 40 ss.; nec fieri possit ut mixtione accedente crescant III, 331, 44 ss.; idque quia postea magis propriam suam naturam referunt quam a principio III, 331, 47 s.; quod ab iis secedit, idem nomen ac ipsæ habere nequit III, 331, 25 s.; si distracta sunt in semine, non intelligitur quomodo vivant III, 330, 42 s.; si continua, parvum animal erit semen III, 330, 43; quæritur an earum defectus ab eadem causa pendeat ac partus singularis III, 403, 35 ss.; pendet ab eadem causa ac feminarum partus III, 406, 17 ss.; eadem nempe causa fit ac de qua totum conceptum abortu ejicitur III, 406, 20 s.; plures quam oportet habent monstra nonnulla III, 401, 33 s., cf. III, 402, 15; quæ earum defectu laborant, aut supervacaneas habent, monstris accensenda sunt III, 402, 43 s.; quæritur an earum redundantia ab eadem causa pendeat ac partus multiplex III, 403, 35 ss.; pendet ab eadem causa ac gemellorum partus III, 405, 46 s.; fit nempe, ubi copiosior concrevit materies quam partium natura fert III, 405, 47 ss.; idque non semper, sed si materiei e qua fiunt motus alicui obstaculo impegerit III, 405, 49 ss.; earum redundantia differt igitur a multiplici partu III, 406, 22 s.; partim a monstrorum generatione differt, partim eodem modo fit, idque quando III, 406, 23 s.; quando gignantur nimis magnæ III, 405, 47 ss.; gignuntur fœtus quibus mancæ sunt, item alii quibus supervacaneæ III, 403, 12 s.; a quanam causa pendeat earum transpositio

III, 406, 27 s.; circa aliquam peritum esse licet III, 218, 11 ss.

Partes animalium (*de earum alimento, accretione et muneribus*); earum nutriendarum causa exstat sanguis III, 235, 18 s.; quomodo e sanguine incrementum capiant, commodius exponetur ubi de generatione loquimur et alibi III, 235, 14 ss.; e sanguine consistunt III, 237, 5 s.; III, 261, 40, 43 s.; idque e concocto et digesto III, 336, 34 s., 40 s.; unaquæque earum ex ultimo alimento fit III, 334, 35; e sanguine tanquam ex ultimo alimento fiunt III, 534, 13 s.; III, 542, 24 ss.; in eas distribuitur alimentum ultimum III, 276, 36 s.; eas intrat ingesti alimenti pars quæ per venas digeritur, III, 276, 46 ss.; quomodo id fiat et quomodo nutriantur, exponetur in libb. de *Generatione et alimento animalium* III, 276, 45 ss.; omnes caloris naturalis ope alimentum concoquunt III, 535, 8 s.; si reliquæ refrigerentur perstat vita, si vero principalis amittitur III, 535, 10 ss.; nobilissimæ et potissimi principii participes e purissimo et primo et concocto alimento fiunt III, 363, 54 ss.; necessariæ vero e pejori et residuo III, 364, 2 s.; augescentibus atque maturescentibus animalibus colorem mutant III, 237, 8 s.; omnium sanguis, excepto corde, venis continetur III, 258, 44 s.; earum nutritionis causa est calor animæ vegetativæ conjunctus III, 550, 28 s.; earum sanguineum principium cor est III, 391, 2 s.; unaquæque ex eodem alimento fit e quo incrementum capit III, 395, 45 s.; item e materie vel residuo cujus receptaculum est III, 395, 46 s.; idem quadamtenus e contrario III, 395, 47; venas circumdant quia ex iis fiunt III, 361, 26 s., cf. III, 394, 2 s.; alimento elaborando dicatæ muneribus suis se invicem excipiunt III, 395, 29 s.; exsangues sensu carent III, 244, 34 s., cf. 41 s.; nonnullæ præcisæ levem sensum produnt, quia affectum quendam animæ participant III, 533, 40 s.; reliquis corporis, natura dissimilia sunt viscera III, 269, 41 s.; eas continent partim nervi, partim quod iis respondet III, 352, 52 ss.; unaquæque earum meatibus pertusa est III, 361, 33; pluribus demandata est cibi elaboratio III, 234, 28, cf., III, 237, 28; easdem pluribus officiis accommodare solet natura III, 248, 34 s.; III, 249, 36 ss.; III, 253, 14 ss.; sana munere suo bene et sine molestia fungitur et munere obito lassitudinem non sentit III, 209, 14 s.; si minima, sed principia dignitate prædita, mutetur, multum inter se differunt animalium naturæ III, 147, 23 ss.; igitur et ab hujusmodi mutatione pendere videtur discrimen inter animalia pedestria et aquatilia III, 147, 30 ss.

Partes animalium (*animalium secundum eas differentiæ*) eas solus naturaliter dispositas habet homo III, 243, 36 s.; sine certis quibusdam aut omnino aut bene esse nequit homo aut saltem sine proxime ad has accedentibus III, 220, 14 ss.; idque causa est cur aliæ prius, aliæ posterius fiant III, 220, 20; apud athletas alienæ evadunt atque interdum omnino a pristina forma desciscunt III, 400, 13 s.; idque quare III, 400, 12 ss; tres perfectis animalibus necessariæ sunt, idque quænam et quare III, 243, 15 ss., 22 ss.; plures necessario habent agilia quam sedentaria, idque quare III, 285, 3 ss.; earum excessu et defectu a se invicem differunt aves III, 297, 22 ss.; earum vero forma a reliquis animalibus differunt aves III, 297, 28 s.; paucis privatim inter se differunt aves III, 297, 27 s.; non multas habent testacea, idque quare III, 285, 1 s.; testaceorum excepta ea qua cibum recipiunt et poculentum percolant nomine carent III, 285, 20 s., 22.; multas non habent insecta III, 283, 16 s.; juniorum debiliores sunt III, 416, 19 s.

Partes animalium (*de earum motu*); ut locum mutare possint, semper alicui inniti debent III, 305, 13 s.; igitur si fulcro careant, vel si iis subtrahatur fulcrum moveri nequeunt III, 305, 14 ss.; sibi invicem innituntur in flexuris III, 305, 20 s.; igitur duabus ad minimum opus est ut motus fiat III, 305, 26 s.; omnino inutilis foret id quod intra eam quiescit, nisi iterum extrinsecus aliquid adsit immobile ac quiescens III, 518, 1 s., 6 ss., cf. 27 ss.; vicissim principio motus impertiunt eosque ab illo accipiunt III, 525, 52 ss., cf. *Motus animalium* et *Motui dicatæ partes.*

Partes anteriores; homini infirmiores sunt quam posteriores IV, 170, 44 s.

Partes continuæ; v. *Continuæ partes.*

Partes corporis; quæritur quidnam sit quod una cum iis moriatur III, 439, 26 ss.; quæque suam animam non habet III, 439, 28 s.; frequentissime et multis modis componuntur III, 439, 11; omnes ex elementis mixtæ sunt III, 439, 17 s.; non tamen eadem portione III, 439, 14 ss.; quæ simpliciter terra constant, sensu carent III, 442, 17 ss.; nulla ex parva distantia validam percussionem facere valet III, 655, 45 s.; cur extendendæ sint IV, 151, 30 ss.; cur quæ cavæ sunt, assidue sudent IV, 124, 8 s.; ex iis petuntur signa physiognomonica IV, 3, 13; signis quæ ex illis petuntur, validiora sunt quæ e moribus supervenientibus petuntur et quæ secundum motus et figuras determinantur IV, 3, 54 ss.

Partes dextræ; facile moventur IV, 276, 47, cf. *Dextrum.*

Partes dissimilares; v. *Dissimilares partes.*

Partes duræ; v. *Ossi quod respondet.*

Partes exsangues; v. *Exsangues partes.*

Partes externæ; hominis nobis maxime cognitæ sunt II, 243, 34 s.; earum situs sensibus patet III, 12, 39 ss., cf. III, 8 19; nihilominus exponendus est earum situs, idque quamobrem III, 12, 42 ss., cf. III, 8 19 ss.; maxime notæ atque nomina nactæ sunt propter consuetudinem III, 13, 24 s.; non omnibus animalibus iisdem opus est, sed pro vitæ ratione et motibus differunt III, 258, 4 ss.; exsanguium primum tradendæ sunt quo diutius immorari possimus animalibus sanguine præditis III, 283, 12 ss.; earum ratione pisces etiam magis manci sunt quam aves III, 300, 42 s.

Partes fœtus; eodem redit utrum eas a semine an a genitore fieri dicas III, 348, 24 s.; fieri non posse probatur, ut fiant ab aliquo, quod postquam factæ sunt, interit III, 347, 39 ss.; nec ut reliquæ ab una parte quæ ipsa ab hujusmodi re facta fuisset III, 347, 40 ss.; non intelligi posset cur non omnes interirent, si ipsa hæc res intereat III, 347, 42 ss.; vel ab exteriori aliquo fiunt, vel a re quæ semine continetur, ea res vel anima, vel animæ pars vel anima præditum aliquid erit III, 347, 29 s.; exponitur quomodo fieri non posse videatur ut a re exteriori fiant III, 347, 30 ss.; nec a re quæ semine continetur, sed ipsius fœtus pars non est III, 347, 35 ss.; videntur igitur a parte aliqua fieri III, 347, 45 s.; idque necessario a parte anima prædita III, 347, 44 ss.; probatur fieri non posse ut a parte aliqua semini indita fiant III, 348, 12 ss.; eo fiunt quia semini inest motus quo desinente omnes deinceps fiunt, idque anima præditæ III, 348, 41 ss.; igitur aliquatenus a re exteriori fiunt, aliquatenus non III, 348, 23; igitur eodem modo fiunt quo moventur simulacra spontanea III, 348, 27; aliquatenus fiunt a genitore qui non amplius tangit, sed olim tetigit III, 348, 32 ss., cf. III, 349, 7 s.; aliquatenus a motu semini indito III, 348, 34 s., cf. III, 349, 7 s.; idque eodem modo quo domus ab ædificatione fit III, 348, 35; fiunt igitur ab aliquo, sed id non tanquam perfectum quid iis inest III, 348, 35 ss.; motus semini inditus eas non solum facit, sed et anima præditas efficit III, 348, 41 ss.; sensui patet eas omnes simul non fieri III, 347, 51 ss.; nec fieri potest ut propter exiguitatem lateant III, 347, 53 ss.; si deinceps fierent, fierent quomodo in carminibus Orphicis exponitur, nempe quo modo rete plectitur III, 347, 49 ss.; si deinceps fiant, aut alia ab alia, aut alia post aliam fiet III, 348, 2 ss.; si alia post aliam fiat, eodem modo fiunt quo puer vir fit III, 348, 6 s.; probatur fieri non posse ut alia post aliam fiat III, 348, 7 ss.

Partes inferiores; struthionis Libyci pennis tectæ sunt III, 303, 42.

Partes instrumentariæ; a sensoriis distinguendæ sunt III, 230, 1 s.; omnes dissimilares sunt III, 230, 2 s., cf. III, 229, 41 s.; III, 331, 10 et *Dissimilares partes*; alius gratia exstant III, 260, 43 s.; partim ante, partim post finem exsistunt III, 360, 50 s.; earum prius fiunt quæ movendi vel generandi vim habent III, 360, 41 s.; reliquæ vero post finem III, 360, 43 s.; non semper facile moventes a reliquis distinguuntur III, 360, 48; earum motus principium penes ipsum agentem est in actionibus quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 24, 37; apud animalia quæ earum ope moventur, magis distinctum est dextrum quam apud ea quæ corpore ipso dimensiones disterminant III, 306, 14 ss.; eas præparant affectus III, 523, 24; iis accensendi sunt pedes et alæ III, 306, 15 s.

Partibus instrumentariis quæ progrediuntur animalia; v. *Animalia quæ partibus instrumentariis usa progrediuntur.*

Partes non instrumentariæ; cur apud animalia et apud plantas rotundæ sint IV, 201, 151 ss.

Partes internæ; earum experientia carebant Anaxagoras et Diogenes III, 538, 50; humanæ cum animalium comparari debent, idque quare III, 13, 25 ss.; ita se habent ut facile modo liquidæ, modo compactæ, modo molles, modo duræ fiant III, 523, 13 ss.; infirmissimæ sunt IV, 276, 19 s.; etiam mutilationibus et mutationibus obnoxiæ sunt quæ inde ab ortu generantur III, 403, 19 ss.; sic aut deficiunt, aut mancæ, aut transpositæ sunt III, 403, 21 s.; apud recens nata multo majorem perturbationem ostendere possunt quam apud adulta III, 403, 31 s.; aliæ sunt apud exsanguia atque apud sanguine prædita III, 258, 6; eas apud animalia sanguine prædita recto tramite circumdant caput et truncus III, 286, 49 ss.; eodem fere modo apud crustata et insecta III, 287, 5 ss.; apud mollusca vero et testacea replicatæ sunt, idque quomodo III, 286, 39 s.; III, 287, 9 ss.; molluscorum circumdat alveus III, 287, 13 s.; iis fere solis a feminis distingui possunt palumbes ac turtures mares III, 179, 13 s.

Partes materiales; eæ sunt in quas intereunt res II, 548, 31; formæ nec partes, nec principia sunt II, 548, 38, cf. II, 551, 24 s.; quarumnam rerum definitione contineatur earum notio, quarumnam non II, 548, 28 ss., cf. II, 551, 23 s.

Partes minimæ; v. *Minimæ partes.*

Partes molles; v. *Carni quod respondet.*

Partes motui dicatæ; v. *Motui dicatæ partes.*

Partes posteriores; anterioribus dissimiles sunt III, 12, 3; continuitatem et stabilitatem præbent III, 327, 27 s.; apud feminas validiores sunt II, 75, 50; ante eas canescunt anteriores III, 47, 49; hominis quadrupedum pronis pro portione respondent III, 18, 52 ss.; earum ratione ab homine differunt quadrupedes III, 293, 27 ss.; validiores sunt homini quam anteriores IV, 170, 44 s.; infirmiores sunt quadrupedibus IV, 170, 41; apud bisulca leviores sunt III, 294, 33 s.; dextris vicissim respondent ubi moventur quadrupedes et serpentes III, 308, 47 s.; unicum animal est cancer cui lateralibus similes sunt III, 317, 22 ss.; earum impotens est cinclus III, 182, 19; quomodo se habeant apud aves uncungues, idque quare III, 312, 32 ss.; eæ apud mollusca et testacea turbinata ad anteriores adductæ sunt III, 286, 39 ss.; eas validas habent insecta quattuor alis prædita III, 284, 36 s.

Partes principales; ex alimento naturali incrementum capiunt III, 364, 19 ss.; in eas per morbos et senectutem minor materiei copia impenditur III, 364, 43; si mutantur totius animalis constitutio multum forma discrepat III, 396, 6 s.; si eas occupent mutilationes inde ab ortu generatæ et multum a natura recedant, animalia vivere non sinunt III, 403, 33 ss.; apud quos fœtus redundant, ii monstris accensendi sunt III, 406, 24 ss.

Partes pugnæ inservientes; eas tribuit natura animalibus quæ iis uti poterant, idque vel solis, vel præ aliis II, 252, 35 ss.; quænam iis accensendæ sint III, 252, 37 s.

Partes quæ pro portione sunt; τοῦ diapason causa sunt II, 264, 15; II, 515, 5 s.

Partes terrenæ; sensu carent III, 475, 23 s.; iis accensenda sunt pili et ossa III, 475, 22 s.; igni molliuntur, sed non resolvuntur III, 361, 41; nonnullæ earum humoribus solvuntur III, 361, 41 s., v. *Ossi quod respondet.*

Partes similares; v. *Similares partes.*

Partes supervacaneæ; plerumque sibi invicem propiores agnascuntur, interdum tamen et remotæ, idque quare III, 406, 3 ss.

Partium affectus; v. *Affectus partium.*

Partium differentia; eo nomine citatur *Hist. Anim.* (t. III, p. 8-10) III, 79, 27.

Partibus carens; quidnam II, 331, 34; in eo nec motus nec quies fieri potest II, 329, 13, 21 s., 27 s.; probatur non nisi per accidens moveri posse II, 331, 29 ss.; nec mutari in ullo mutationum genere II, 331, 43 s.; tunc tantummodo per se moveri posset, si in momento motum fieri liceret II, 332, 3 s., 30 ss.; cum partibus carente cohærere nequit II, 326, 38, 50; extremum non habet II, 317, 41; eorum unicus solummodo contactus esse potest IV, 49, 45; nullam extensionem habent IV, 51, 24; sibi invicem adjecta, majora non fiunt IV, 49, 47 s., v. *Individuum.*

Partibus animalium (de); quidnam horum ll. argumentum III, 228, 34 ss.; III, 304, 43, cf. III, 319, 1 s.; III, 395, 1 ss.; eos insequuntur ll. *de Generatione animalium* III, 304, 50 s.; III, 319, 1 ss.; item liber *de Incessu animalium* III, 318, 21 s.; eos insequi videntur ll. *de Anima* III, 526, 13 s.

Citantur nomine πρώτων λόγων (cf. t. III, p. 219 s.) III, 414, 33; citantur (t. III, p. 235, 3; p. 244, 5 ss.; p. 258, 18 s.) III, 534, 11 ss., 34 ss.; (t. III, p. 247, 2 ss.) III, 420, 10; (t. III, p. 252) III, 429, 15; (t. III, p. 258) III, 506, 32 s.; (t. III, p. 258, 259) III, 503, 27 s.; (t. III, p. 286-287) III, 307, 11 s.; III, 328, 5 s.; innuuntur III, 395, 3 s.; (t. III, p. 238, 239) III, 506, 11.

Parsimonia (φειδωλία); species illiberalitatis II, 246, 21; consequentia illiberalitatis IV, 7, 33; ejus definitio II 246, 24.

Parthenia; ita olim Samos vocata fr. 284, b.

Partheniæ; Lacedæmone se ceteris civibus virtute haudquaquam inferiores putabant, idque quare, 573, 42; ubi reipublicæ insidiari comperti sunt eos Tarentum in coloniam miserunt, 573, 43.

Parthenope; ita vocatur una ex insulis Sirenusis IV, 92, 40.

Participandi vim habens (μεθεκτικόν); modo id materiem, modo magnum et parvum esse arbitrantur II, 287, 17 s., v. *Locus* et *Plato*.

Participantia (μετέχοντα); omnia bona erunt, si unum boni substantia sit ex eoque facti numeri (ideales) II, 635, 16; iis non insunt ideæ II, 483, 4, cf. II, 616, 38 s.

Participantia ideas; ex opinione Socratis *Phædonis* semper sunt II, 463, 52; in nonnullis eorum adesse probatur principium motus II, 464, 1 ss.; eadem esse videntur ac quæ secundum potentiam fiunt II, 464, 4.

Participare; quidnam, 206, 26; quidnam sit ignorant qui participatione rerum unitatem explicare conati sunt II, 563, 32 s.

Participatio (μέθεξις); illud nomen tantummodo Pythagoreorum imitationi substituit Plato II, 477, 42 ss.; quid vero sit dicere neglexit III, 477, 45 s.; frustra ejus ope quidam (sc. Platonici) rerum unitatem explicare conati sunt II, 563, 31 s., cf. 3; ejus tamen causam ignorant II, 563, 32; ea cum ideis cohærent res (sec. Platonicos) II, 620, 29 ss.; ejus principium ideis superius agnoscere debent qui ideas ponunt II, 610, 32; nihil est II, 484, 35 s.

Particeps; alicujus rei fit aliquid, quatenus non de subjecto dicitur II, 482, 36 s.; II, 616, 9 s.; non igitur per accidens II, 482, 35; II, 616, 8 s.; alicujus rei tolluntur, ubi tollitur id quod participant II, 190, 3.

Particulare (τὸ ἐπὶ μέρους); quid, 39, 10; indivisibile est, idque secundum tempus II, 624, 15 ss.; facilius definitur quam universale, 167, 23; eo ad universale adscendendum est in constituenda definitione, 167, 14; id generali sua scientia arripit potentia sciens II, 338, 24 s.; sensu cognoscuntur II, 255, 18; præcipuæ eorum cognitiones sunt sensus II, 469, 28; de iis non fit deliberatio, idque quare II, 28, 35, 37; ea spectat sensus II, 28, 36; III, 451, 50 s.; III, 452, 2 s.; eorum gratia quærimus universales rationes, iisque has rationes accommodamus III, 517, 14 ss.; ea etiam moveri nequeunt, nisi inter se habeant aliquid quiescens III, 517, 16 s.; ea semper fluere putabant idearum assertores II, 627, 3; præter ea tanquam separabiles non exstant res materie carentes II, 563, 30 s.; circa ea versantur actiones II, 25, 13; in iis multæ sunt differentiæ II, 25, 15; ea spectat experientia II, 468, 37, cf. II, 469, 6; item actiones et generationes II, 468, 38; item sanatio II, 469, 7; corruptibilia sunt, 146, 39; ex iis fit inductio, 139, 23; nonnulla ignorant sæpe qui universalia contemplantur ac quænam et quare, 135, 8; omnia concedenda sunt respondenti, si vera sint vel probabilia, 269, 17.

Parturiens; ei sollicitudinem atque commiserationem multam impendit columbus, idque quomodo III, 178, 46 ss.

Partus; necessario competit feminæ, idque quare III, 342, 32 s.; quænam ejus causa apud animalia vivipara III, 216, 48 ss.; III, 217, 10 ss.; ejus ratione inter se differunt animalium vitæ, idque quare III, 146, 1 ss.; per similitudinem tantum tribuitur nonnullis animalibus III, 75, 2 s.; omnibus animalibus secundum naturam in caput fit, idque quare III, 413, 1 ss.; ejus tempus bene determinatum est III, 412, 44 s; fit nempe ubi fœtus propter molem non amplius per umbilicum ali potest III, 412, 45 ss.; idque quia venæ umbilicales, non intrante per eas alimento concidunt III, 412, 48 ss.; ad ejus frequentiam multum confert et quadrupedibus et piscibus locorum ratio III, 83, 30 ss.; eo vere vel æstate ineunte funguntur aves III, 81, 31 ss.; eo etiam æstate et hieme funguntur nonnulla aquatilia et volucria III, 81, 21 ss.; quæ aves mansuetæ sæpius eo funguntur et omni anni tempore coeunt III, 81, 26 s.; eo fungitur alcedo circa brumam III, 81, 34 s.; perperam apud mustelas ore fieri creditur III, 381, 47 s.; cur post eum animalia quædam torva sint, ut canis et sus, alia vero non manifeste ut mulier et ovis IV, 166, 44 ss.; quomodo polypos feminas debilitet III, 192, 50 ss.; III, 193, 5 ss.; eum difficiliorem reddunt ervi III, 54, 42 s.; item oscitatio, idque quare III, 325, 39 s.; mulieribus multo laboriosior est quam reliquis animalibus III, 143, 10 ss.; quibusnam mulieribus inprimis valde laboriosus sit III, 143, 13 ss.; laboriosius est apud mulieres sedentarias III, 410, 8; eo magis laborant mulieres juniores III, 136, 3; frequens sedat mulierum salacitatem III, 136, 8 ss.; III, 407, 46 ss.; ejus facilitas aut difficultas pendet a spiritus retentione III, 410, 9.

Partus multiplex (πολυτοκία); quæritur an eadem causa fiat ac partium redundantia III, 403, 35 ss.; probatur fieri propter parvitatem III, 403, 43 ss.; III, 404 11 s.

Partus parcior (ὀλιγοτοκία); ejus causa est magnitudo III, 404, 11 s.

Partus singularis (μονοτοκία); quæritur an ab eadem causa pendeat ac partium defectus III, 403, 35 ss.; probatur a magnitudine pendere III, 403, 38 ss., cf. inprimis III, 403, 49; III, 404, 11 s.

Partus vernus; gravidis in abortum abit idque quare IV, 109, 38 ss.

Partus dolores (ὠδῖνες); quibusnam partibus plerumque innitantur III, 143, 1 ss.; quando celerem, quando difficilem partum prænuntient, prouti his vel illis partibus innituntur III, 143, 3 ss.; ligamentorum motus est III, 217, 11 s.; eum facit fœtus vivere cupiens III, 217, 12 s.

Parum; multitudini contrarium non est II, 581, 20; id multo contrarium esse censent II, 446, 1 s.; id propter unum dici perperam censent aliqui II, 580, 52 s.; dicitur etiam propter duo, *ibid*.; ejus ad multum ratione misceri possunt res III, 491, 23; multitudo est defectum habens II, 580, 38, 43; igitur duobus modis ei opponuntur multa, idque quibusnam II, 580, 36 s., cf. II, 581, 21; omni rei continuæ sed dividuæ inest II, 19, 14; vel ad rem refertur, vel ad nos II, 19, 16; cito movetur III, 426, 52 s.

Parum ac nimium; ad genus *malum* pertinent, etiamsi eorum intermedium *mediocre* genere *bonum* contineatur, 210, 50.

Parum quod est; facile a quovis calido vel frigido afficitur III, 236, 46 s.

Parus (αἰγιθαλός); avis est III, 198, 26 s.; vermibus vescitur III, 150, 48 ss.; apibus injuriam facit III, 198, 25 s.; omnium avium plurima ova parere fertur III 184, 8; eorum tria genera III, 150, 50.

Parus fringillaris; v. *Fringillaris parus*.

Parus minimus; reliquis paris similis est III, 151, 1 s.

Parus montanus (ὀρεινός); quare ita vocetur III, 150, 51 s.; quomodo se habeat III, 150, 52 s.

Parvificentia (μικροπρέπεια); quidnam, 330, 10; II, 21, 15; II, 42, 28; II, 196, 13; animæ affectus est II, 195, 37; vitium est, sed dedecus non affert II, 44, 2; alteri non nocet nec admodum indecora est II, 44, 3;

quomodo a vitiis liberalitati oppositis differat, postea dicetur II, 21, 16.

Parvificus (μικροπρεπής); quisnam II, 149, 3; ostentatori opponitur II, 149, 2; ejus exemplum citatur II, 149, 4 s.; II, 216, 19; ejusmodi esse non potest qui omni fere dignitate caret II, 216, 30; ei convenit accurate rationes subducere II, 42, 43; in omnibus deficit II, 43, 51; magnis sumptibus factis in parva re honestatem amittit II, 43, 52; quodcunque facit, cunctatur et spectat, quomodo minimum impendere possit II, 43, 53; lamentatur omniaque se majora facere quam oportet arbitratur II, 43, 54.

Parvitas; causa est cur aeri innatent ramenta et pulvis et terrena quædam II, 431, 21 ss.; affectus corporalis est III, 226, 29 s.; nihil confert hominum actionibus justis vel injustis, 334, 5.

Parvi; natura fimus II, 184, 18; qui siccis sunt carnibus et coloribus e calore ortis nihil absolvunt, idque quare IV, 14, 21 ss.; qui humidis carnibus sunt et coloribus a frigore ortis, strenui, idque quare IV, 14, 30 ss.; qui valde sunt, acuti IV, 14, 16 ss.

Parvum; magno continetur, non vero vice versa III, 250, 16; an magno contrarium sit, necne, 5, 27; 8, 13; disceptatur utrum ad quantum, an ad πρός τι pertineat, 8, 14 ss; finitas divisiones habet IV, 47, 6 s.; IV, 48, 17; magis a magno distat quam ab æquo II, 22, 43; quæritur an generatio semper fiat quo modo ex illo magnum et vice versa II, 437, 12 s.; eo admixto res de statu suo dimoveri censent Leucippus et Democritus II, 434, 33; multum valet in auri pondere, parum in ligni II, 225, 44; male de eo judicant amicitia secundum excellentiam conjuncti II, 225, 45; nulla causa est cur iis magis quam magnis competeret indivisibilitas II, 450, 4 ss.; ea simpliciter aliis parvis majora esse licet II, 411, 52; facile mutantur ac depravantur III, 425, 35; iis accensenda sunt omnia quæ fiunt III, 425, 35 s.; iis qui studet circa ea queribundus et supplex esse solet II, 46, 19; cur alia omnino sint, alia vero magna IV, 162, 29 ss.; parvis si apponantur facile miscentur, idque quare II, 453, 4 s.; quænam dicamus IV, 48, 3 s.

Parva animalia; v. *Animalia parva*.

Parvis partibus constans; repletivum est, idque quare II, 455, 17 s.; ad id pertinet tenue, *ibid*.

Parvum et magnum; eorum quædam species sunt longum et breve II, 484, 16.

Pasa lacus; ejus aqua potulenta quum sit cur lavet et detergat vestimenta IV, 236, 13 ss.; qualis sit ejus aqua IV, 236, 19 s.

Pascua (νομαί); quænam ovibus prosint III, 155, 44 s.; palustria cujusvis quadrupedis carnem deteriorem reddunt III, 156, 1 s.

Pascula; v. *Boscas*.

πασιφάεσσα θεά· IV, 100, 26.

Passer (στρουθός); individua avium species est III, 226, 12; eo non multo major est alcedo III, 183, 32; parva avis est III, 34, 25, 40 s.; igitur ingluvie carens longum habet ventriculum III, 34, 24 s.; item appendices intestinorum, sed valde parvas III, 34, 40 s.; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 54 s.; et pulveratione et lavacro utitur III, 207, 43 s.; vermibus vescitur III, 150, 48 s.; frigida tempestate albescit III, 49, 7 ss.; jam conspectus est albus III, 425, 32 s.; ferunt mares unum solummodo annum vivere, idque quare III, 179, 27 ss.; feminæ vero longæviores esse videntur, idque quare III, 179, 31 ss; III, 529, 49 s.; feminæ inter juvenculos capiuntur III, 179, 32 s.; quomodo a maribus distinguantur feminæ III, 179, 33 s.; multipari sunt et non magni, ideoque imperfectos ac cæcos fœtus edunt, III, 409, 10; ad octo pullos parit fr. 175, a; hieme nusquam comparent mares, idque quomodo probetur fr. 175, a; cito coitum absolvunt III, 77, 47 s.

Passer (ψῆττα); fusaneus piscis est III, 82, 19 ss.; (*inter cartilagineos pisces errore referri videtur* fr. 176, a); igitur semel quotannis parit III, 82, 18 ss.; omnes ova habent nec in eorum genere ullus est qui ineat III, 75, 35, cf. III, 77, 7; III, 385, 28 ss.; III, 386, 37 ss.; iis similes pisces eodem modo natant quo lusci ambulant, idque quare III, 317, 31 ss.; in arena vel limo se abscondunt atque radiolorum ope capit pisces III, 191, 3 ss.; (?) fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 ss.

Passio (πάθος); patienti, non agenti inest III, 463, 11 s., 20 s.; probatur subjecto idem actus esse qui effectio, non vero notione II, 275, 40, cf. II, 276, 26; pertinent ad tertium qualitatis genus, 14, 3; quomodo a qualitatibus patibilibus differant, 14, 32; 41, 53; 15, 2; earum exempla, 14, 44; 15, 4; propter eas multæ fiunt colorum mutationes, 14, 24; quæ in facie apparent IV, 3, 47; quæ nullo modo immutant signa corporea quibus utitur physiognomon, non poterunt illi indicia esse IV, 2, 42 ss.; de iis tractat physiognomonica IV, 3, 2 s., cf. *Affectus*.

Passivum (παθητικόν); ad id refertur activum II, 526, 36 s.; ejus actus definitio, cum in universum, tum in singulis speciebus facile deduci potest e motus definitione II, 276, 34; ei inest et actio et passio et motus III, 463, 11 s., 20; item activi et motoris actus III, 463, 14 s.; in universum non cum agente in unicum corpus coalescit III, 341, 13, 18 ss.; ubi tangitur ab activo, quo modo, quo loco et quo tempore alterum in alterum agere potest, statim afficitur III, 357, 52 ss.; ita se habet ut, si omnia ei insint quæ ad ejus notionem pertinent, statim afficiatur III, 523, 17 ss., cf. 27 s.; III, 528, 31 ss.

Passum (vinum); quomodo conficiant IV, 221, 8 ss.

Passus; maximus camelorum castratorum III, 208, 44; qui longis et tardis incedit lente res aggreditur, sed activus, idque quare IV, 13, 25 ss.; qui tardis cunctator IV, 13, 28; qui parvis ac tardis, lente res aggreditur, nec activus erit, idque quare IV, 13, 28 ss.; magnis ac celeribus aggrediendo non promptus, sed activus, idque quare IV, 13, 30 ss.; parvis ac celeribus, aggrediendo promptus, sed non activus IV, 13, 32 ss.

Pastinaca (τρυγών); piscis pelagicus est III, 158, 15; piscis cartilagineus est fr. 176, a; piscis cartilagineus latus est III, 6, 21; III, 78, 40 s.; III, 114, 2 s.; III, 300, 47 ss.; III, 301, 17; longa cauda instructa est III, 6, 21 s.; III, 78, 40; ideoque pinnis caret III, 6, 22; III, 301, 16 ss.; apud eas caudæ incrementum in latitudinem impenditur III, 300, 46 s.; quomodo natet III, 6, 22; quomodo coeat III, 78, 41; vivum animal parit, primum intra corpus edito ovo III, 114, 3 s.; catulos non intra se admittit propter caudæ asperitatem III, 113, 14 s.; aliquam penis speciem habet eamque qualem III, 78, 29 ss.; tardissima est III, 190, 50; in arena vel limo abscondita prædatur, sed non eodem modo quo torpedo III, 190, 47 ss.; inde in ejus ventriculo sæpe inveniuntur mugiles qui ipsi velocissimi sunt III, 190, 48 ss.

Pastinaca; (σταφυλῖνος); sphondylæ similis est III, 167, 17; qui eam inhiarit equus moritur III, 167, 16 s.

Pastores; pars reipublicæ Platonis, 547, 37; eorum vita agriculturæ satis similis est, 594, 9; ad munera militaria obeunda exercitati sunt , 594, 10 ; corpora utilia habent et sub dio cubare possunt , 594, 11 ; apud eos facile instituitur democratia , 593, 6 ; exceptis agricolis , plebs ex iis composita optima est , 594, 7 ; quomodo hieme debiliores oves a robustis distinguant III, 155, 46 ss.; nisi arietes adducant . aut ipsas propellant , domum redire nolunt oves nive deprehensæ III, 175, 32 ss.; oves docent sono audito concurrere , idque quare III, 175, 41 s.; ferunt simulac sol in occasum vergat , capras aversas cubare , quum antea adversis oculis cubarent III, 175, 48 s.; arietem , nomine imposito, præficiunt gregi III, 124, 1 ss.; III, 126, 20 ; non vero hircum caprarum gregi , idque quare III, 124, 22 ss.; quando prænuntient annum ovium gregi proficuum III, 124, 24 ss.; unde cognoscant ovium vel caprarum partum instare III, 122, 43 s.; contendunt pecora mares vel feminas parere prouti coeuntia Septentriones vel Austrum spectant III, 397, 19 ss., cf. III, 124, 14 ; quales esse dicant feminas ferarum IV, 8, 3 s.; quantum e caprino et bubulco lacte casei colligant III, 54, 7 ss.; interdum capiunt vivas aquilam et hybrin secum invicem pugnantes III, 182, 47 ; comparantur regibus II, 100, 7.

Patella genu imposita (μύλη) ; quidnam III, 12, 22 ; ejus usus III, 668, 48 s.

Patellæ (λεπάδες); pertinent ad testacea in summo fluitantia III, 88, 50 ; ideoque circa saxorum cava nascuntur III, 88, 49 ; earum descriptio fr. 178, a ; univalves sunt III, 279, 20 s.; III, 280, 4 s.; testaceum est univalve III, 62, 7 s.; absolvitur in pastum III, 62, 30 s., cf. III, 89, 37 s.; infra in fundo papaver habet III, 63, 47 ; omnes os infra habent , excrementum vero supra III, 65, 37 ; æque ac neritæ coorto vento saxis adhærent III, 64, 50 s.; absolutæ transmigrant et pascuntur III, 148, 6.

Patella fera ; eam nonnulli vocant aurem marinam III, 64, 11 s.; unicum testaceum est quod excrementum per inferiorem testæ partem emittat III, 64, 10 ss.; ejus testa perforata est III, 64, 13 ; in ea conspicua sunt post os ventriculus et partes ovis similes III, 64, 13 ss.

Patentia loca ; quomodo in iis currat leo fugere coactus III, 203, 35 s.

Pater ; quomodo ad filium referatur II, 527, 18 s.; ejus quasi pars filius est II, 152, 39 ; causa movens filii est II, 264, 17 ; II, 515, 8 s., cf. II, 514, 33 ; hominis causa movens vel externa est II, 603, 17 ; tui causa est II, 603, 25 ; necessario factus est, si tu es, non vero vice versa II, 467, 42 ; matri oppositus est III, 399, 22 ; quo modo in universum matri opponitur, sic quoque unusquisque peculiaris unicuique peculiari matri III, 398, 52 s.; et mas est et hujus modi mas III , 398, 29 s.; item homo et animal III, 398, 30, 37 ; his omnibus generat, sed unoquoque eorum eatenùs magis quatenus peculiari propius est III, 398, 32 s , 35 s.; non vero iis quæ ei per accidens insunt , v. g. eo quod grammaticus est aut alicujus vicinus III, 398, 33 ss.; quando ei similis nascatur mas III, 398, 25 s.; ejus motus actu semini insunt III, 399, 5 s.; si vincatur ejus motus quatenus mas est , nascetur femina III, 398, 50 ; si vero quatenus pater est , nascetur proles matri similis III, 398, 50 s.; si ejus motus solvatur, minima differentia transit in patris sui motum III, 399, 10 s.; secundo vero loco in avi sui III, 399, 12 ; plerumque simul vincit ejus motus quatenus pater et quatenus mas , idque quare III, 399, 16 ss.; si ejus motus vicerit quatenus mas est , non vero quatenus pater est , nascetur mas matri similis III, 399, 23 ss.; sin vero quatenus pater, non quatenus mas , nascetur femina patri similis III, 399, 24 ss.; si ejus motus quatenus vir est persliterit , solvatur vero quatenus pater est , nascetur mas avo vel alii majorum alicui similis III, 399, 26 ss.; si simul vincatur ejus motus quatenus vir et quatenus pater est , nascetur femina matri vel aviæ vel alicui majorum ejus similis III, 399, 30 ss.; ei plerumque similes sunt filii , idque quare III, 141, 40 ss.; III, 398, 5 ; III, 399, 16 ss., cf. III, 400, 21 ; ei interdum partibus quibusdam similis est proles III, 399, 34 s.; eum omnes mares referre deberent , si Democriti sententia de sexus discriminis origine vera esset III, 393, 51 s.; ei interdum similes sunt filiæ III, 400, 22 ; hujus rei rationem reddere nequeunt qui sexus discrimen et liberorum cum parentibus similitudinem a majori minorive seminis copia pendere putant quod a patre vel a matre abierit III, 400, 35 s., 39 ss.; nec facile hæc similitudo ab eadem causa repeti potest ac sexus discriminis origo III, 401, 7 ss.; Chalcedonio cuidam puncturam in brachio habenti , filius natus est aliquam hujus effigiem referens III, 329, 49 ss.

Pater ; exsistentiæ et alimenti et educationis causa est II, 100, 10 ; ejus amicitia erga filios quomodo differat a regis erga subditos II, 100, 9 ; natura filiis imperat II, 100, 13 ; ei competit jus pro dignitate II. 100, 15 ; II, 230, 30 ; erga eum filio competit jus et amicitia II, 179, 1 ; quæritur quatenus erga eum filio competat jus II, 152, 28 s., 35 s., 39 s.; ei similis et æqualis est filius vir factus II, 152, 40 s.; ejus cum filio necessitudo pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, II, 96, 19 ; II, 100, 14 ; II, 179, 43 ; II, 183, 19 ; II, 225, 8 ; ejus erga filium amicitia similis amicitiæ principis erga subditum II, 225, 11 ; ejus cum filio necessitudo est species amicitiæ inter cognatos II, 230, 34 ; eorum auctoritas determinatur jure pro portione II, 230, 25 ; ejus cum filio necessitudo eadem quæ dei cum homine, benefactoris cum beneficio affecto, natura principis cum natura subdito II, 180, 6 ; ei non eadem est amicitia erga filium ac filio erga eum II, 96, 23 ; ejus erga filium amicitiæ inprimis propria esse videtur amatio II, 180, 3 ; liberos magis amant quam hi eos, idque quare II, 180, 3 ss.; II, 229, 43 ; iis impensius etiam liberos amant matres II, 229, 44, 46 ; in ejus erga filium et pauciores et aliæ fiunt contentiones quam in amicitia secundum æqualitatem II, 183, 15 ss.; ejus in filios imperium regno simile est II, 99, 32, 35 ; II, 230, 20 ; apud Persas filiis tanquam servis utitur II, 99, 36 ; ei licet filium abdicare, idque quare II, 103, 48 ; nullus filium abdicabit. nisi admodum improbus sit, idque quare II, 103, 51 ; matre melior II, 234, 8 ; ei non eadem tribuenda quæ matri II, 234, 7 ; in eum quadrat definitio amicitiæ qua amico retribuenda sunt beneficia II, 234, 25 ; nihilominus cum eo vitam degere non oportet II, 234, 26 ; liberos suos vivere cupiunt, sed cum aliis vitam degunt II, 227, 47 ; quæritur an ei in omnibus rebus sit obtemperandum II, 105, 23 ; item utrum ei an medico obtemperare debeat ægrotus II, 105, 23 ; item ubi imperator creandus est, utrum ei an militiæ perito suffragia danda sint II, 105, 24 ; item utrum eum potius a latronibus redimere debeamus an eum qui antea nos ipsos redemit II, 105, 37 ; ei non omnia tribuenda sunt II, 105, 52 ; ei non idem honor tribuendus ac matri II, 106, 11 ; nec idem ac sapienti aut imperatori II, 106, 12 ; quomodo ei obedimus, sic rationi obedit anima concupiscens II, 14, 18, 24 ; quærunt sophistæ, utrum ei an sapientibus sit obediendum, 290, 25 ; quo usque ei in filias sit potestas, 382, 21; ad ejus judicium fit provocatio, 377, 41; turpe est, contra ejus judicium dicere, 377, 50; domus pars est, 484, 28; an cum filio coeat, nihil referre existimat Plato, 499, 16; quominus agnoscatur non semper impedire poterit uxorum liberorumque communitas, 498, 44; ejus præcepta in privatis domibus idem valent quod leges in civitatibus II, 128, 52; ei regium imperium in liberos est, 494, 17; 495, 19; cum amore, tum ætatis gravitate imperare debet, 494, 28; a liberis natura differre debet sed genere idem esse, 494, 34; eum respicit liberorum virtus, 495, 43; falsa est opinio qua eum liberorum nullam habere rationem jubent, si de imperio res agitur, 604, 34; in nonnullis oligarchiis magistratum una cum filio obtinere nequit, 571, 38, 45; eum verberare gravior injuria est ac quemvis alium II, 98, 25; eum si quis verberet, nesciens eum patrem ipsius esse, sponte non agit II, 61, 28; eum qui interfecit arbitrans se hostem occidere, non injustus, sed infelix est II, 153 36 ss.; eum qui cædunt ebrii injusti sunt, idque quare II, 153, 49 ss.; eum qui cædunt infantes injusti non sunt, idque quare II, 154, 2 s.; eum qui non cecidit, etiamsi cuperet nec id turpe esse putaret, continens non est II, 164, 40 ss.; eum qui verberat, et propinquos verberabit, 376, 15; eum verberans eo se excusabat quod ille suum verberasset et filius ipsum verberaturus esset II, 82, 33; eum si filius occidat, vel in eo sit ut occidat, miserationem movet idque consectandum est (in tragœdia), 467, 47; eum immolare alicubi aut potius aliquibus pulchrum est, non vero simpliciter, 197, 26, 35; eo occiso, interficiendi quoque sunt filii, 344, 16; 372, 43; de filia loquentem introducit Archilochus, 408, 42; quomodo in argumentatione contentiosa adstruendum sit, ei in omnibus vel sæpe in multis obediendum esse, 292, 36; eorum res gestas imitari debent filii, 414, 32

Pater vel mater; qui eos injuria facienda ulcisci possunt, eam infligere solent, 338, 42.

Paterne tuus canis est, vel filius, vel servus, 301, 11; solvi non potest hoc sophisma negata interrogatione, 301, 31; id nonnulli duplici significatu solvere conantur, sed immerito, 302, 7; quomodo revera solvendum sit, 302, 17.

Patera; ejus causa argentum est II, 264, 12; II, 515, 2 s.; si quam manu protenderet aliquod simulacrum deorum, adimere jubebat Dionysius, dicens se eam accipere, 651, 7, v. *Phiala*.

Paterfamilias; domo utitur, 532, 29; melius de domo judicat quam qui fecerit, *ibid.*; cum uxori, tum liberis, tum servis imperare debet, sed non eodem modo, 494, 15; 495, 18; majorem curam impendere debet hominibus quam rebus inanimatis, 494, 37; item liberis quam servis, 494, 39; ejus officium quadruplex, scilicet parare, conservare, ornare et usurpare rem familiarem, 638, 1; eum jubent Persæ omnia ipsum præcipere et inspicere, 638, 14; eum omnia per se curare jussit Dio cum Dionysio collocutus, 638, 17; inter eum et uxorem partiri debet rei familiaris administratio et inspectio, 638, 21; nisi bonum det exemplum, rite eum imitari nequit villicus, 638, 27, v. *Dominus*.

Paterna ars; v. *Liberos procreandi ars*.

Pati; ejus exempla citantur, 2, 30; contrarietatem ac magis et minus recipit, 17, 4; a se invicem nequeunt res, quibus nihil commune est III, 468, 8 s.; quæ possunt, vel per certum quoddam tempus vel per infinitum possunt II, 388, 10 s.

Pati (obscœno sensu); avent quibus humor sedem adit IV, 141, 36 s.

Patiens; id est cujus motus affectus est II, 445, 24; id causam materialem vocare solemus III, 553, 9 s.; ei contrarium est agens II, 445, 23; II, 446, 41; id sibi simile reddit agens II, 446, 40, 42 s.; ab eo quoque afficitur agens III, 399, 49 s.; idque interdum magis quam ipsum agit III, 399, 54 s.; quænam sint causæ cur non vincatur III, 400, 5 ss.; si partim vincatur et partim vincat, multiforme reddit id quod consistit III, 400, 8 ss.; eo semper præstabilius est agens III, 468, 35 s.; in eo inest actio agendi III, 446, 51 s.; afficitur quia principium quoddam continet II, 564, 35 s.; quidpiam fit, simulac agens adest II, 447, 31 s.; duabus affectionibus patitur caloris frigorisve aut absentia aut præsentia III, 615, 11 ss.; ejus facultas terminis continetur III, 405, 22; quando cum agenti congruit ac eodem modo se habet, oritur voluptas II, 120, 38.

Patina; quomodo ope carne plenæ vespas capiant apiarii III, 200, 26 ss.

Patria; ei debetur justitia vel pietas quæ aut pars aut sequela justitiæ est II, 244, 49; erga eam peccatum impietas est II, 246, 9; ejus potentia fiduciam facit, 355, 17; ei benefacere cupiet qui parentes colit, 421, 36; quæ pro ea fecerit quis, commodo suo neglecto, honesta sunt, 330, 29; si quis dicat se eam magnam esse velle, consentaneum dicit, 424, 36; pro ea mori non recusat vir bonus II, 111, 54; pro ea qui moritur mavult paulisper magna voluptate perfrui quam diu leni II, 112, 3, 6.

Patria potestas; caret sufficienti vi constringendi qua homines ad virtutem excitet II, 128, 29.

Patrii mores; v. *Mores patrii*.

Patrii sermones; quænam recte doceant de re quadam divina motu prædita II, 389, 23.

Patrimonium; id tueri jubet lex II, 154, 47; primordia olim vendere non licebat in multis civitatibus, 593, 50; Lacedæmone id vendere, vel ab aliis emere honestum non erat, 512, 26; id vero testamento relinquere licitum erat, 512, 28; Lacedæmone in paucorum possessionem rediguntur, 574, 40, cf. 512, 23; ea vendere vetant Locrorum leges, nisi quis calamitatem manifestam sibi accidisse ostendat, 506, 26; antiqua conservanda sunt, 506, 28; eorum numerum immutatum voluit Philolaus Corinthius, 519, 43; id ubi profligarunt proceres in oligarchiis fiunt commutationes, 572, 20; curandum ut æqualiora maneant in oligarchia idque quomodo, 577, 42.

πάτριος· Jovis cognomen III, 641, 43.

Patroclus; eum morientem præsagientem fecit Homerus fr. 35, b; ludi in ejus honorem ab Achille instituti fr. 311, b; ad ejus rogum primum pyrrhiche usus est Achilles fr 265, b; ejus et Achillis epitaphium fr. 312, a; fr. 318, a; ei opem tulit Achilles, 317, 49; eum si jure interfecit Hector, etiam Achillem jure Alexander, 376, 23.

Patrueles; eorum necessitudo ex fratrum amicitia pendet III, 101, 19.

παττάλιαι· v. *Subulones*.

Paucipara (ὀλιγοτόκα); iis plerumque accensenda sunt bisulca excepta sue, idque quare III, 403, 45 s.; III, 404, 7 ss., cf. III, 408, 40 s., 50 ss.; iis accensenda sunt magna animalia æque apud pedestria ac apud natatilia et volatilia III, 404, 16 s.; iis inter aves accensendi sunt turtur, palumbes et columba III, 409, 11 ss.; quatenus iis accensendus sit homo III, 405, 37.

Paucitas; ei opposita est multitudo II, 629, 15.

Pauci; apud eos in oligarchia summa auctoritas est, 526, 27; corruptioni facilius patent quam multitudo, 539, 26; virtute excellere possunt, 527, 48.

Paucum; an multo contrarium sit, necne, 5, 26; 8, 12; disceptatur, utrum ad quantum an ad πρός τι pertineat, 8, 12 ss.; ei oppositum est multum II, 629, 16; finitas habet divisiones IV, 47, 6 s.; iis non innitenda est speculatio III, 380, 50.

Pauciora; qui numerare non potest si plura numeraret iis similis est qui ideas commenti sunt II, 482, 5 ss.; II, 615, 30 ss.

Pauperes; indigent facultatibus IV, 259, 42; cur in iis maxime justitiam probemus IV, 259, 38 ss.; iis det dives et felix, 438, 4; nihil facere vel dicere audet secundum Theognidem II, 210, 37; propter egestatem opes cupiunt, 333, 44; non propter paupertatem agunt, sed propter cupiditatem, 333, 47; propter egestatem cum divite amicitiam contrahunt II, 97, 42; II, 177, 22; II, 178, 24; iis amici unicum perfugium sunt II, 90, 50; ab iis lucrum reportare pudorem incutit, 355, 40; difficulter symbola in convivia publica conferunt et ceteram rem familiarem administrant, 612, 31; eorum mores e divitum moribus manifesti sunt, 367, 25; irascuntur iis qui rem paupertatem spectantes negligunt, 348, 39, 42; iis bos servi locum tenet, 483, 8; uxoribus et liberis tanquam famulis utuntur, idque quare, 600, 27; eorum uxores prohiberi nequeunt quominus foras prodeant, 562, 38; adulterio perpetrato latere solent, 338, 22; si nihil habeant quod amittant, facile injuriam faciunt, 338, 36; si divitem ob rem pecuniariam in jus vocent, crimini subcontrarius est, 448, 51; quibusnam indigeant, 339, 9; corpora reipublicæ offerre debent, idque quando, 420, 60; 456, 4; suspecti habentur, ne lucri causa falsum testimonium dent, 431, 4; magnifici esse nequeunt, idque quare II, 43, 12; apud eos gratiam inimus, etiamsi parva tribuamus, 358, 4; eos dotes accipere, non vero dare voluit Phaleas Chalcedonius, 506, 9; iis constare non potest civitas, 534, 10; iis semper agendæ tradi debent res, 577, 1; partim graviter armati, partim inermes sunt, 545, 26; iis constare non potest civitas, 534, 10; iis et divitibus constat civitas, 587, 32; efficere debet tyrannus ut se ei salutem debere putent, 587, 34; curare debet ne iis injuriam inferant divites, 587, 35; plerumque multi sunt, 548, 22; iidem esse nequeunt qui divites, 548, 19; magis quam quilibet alii civitatis pars sunt, 548, 20, 22; eorum multitudo divitibus misceri debet, 577, 2; eorum cum divitibus mixtionem sectantur pleræque civitates, 552, 46; eorum cum divitibus mixtio politia appellari debet, 553, 1; in democratia imperium tenent, 546, 49; si pauci pluribus divitibus imperarent, oligarchia non esset, 546, 26; olim Colophone divitibus numero pauciores erant, 546, 45; eorum commodum respicit democratia, 528, 6; ubique numero multi sunt, 528, 37, 44; 565, 49, cf. 546, 30, 46; quanam de causa certent cum divitibus de republica administranda, 528, 45; si numero pauciores essent quam divites, rerumque summa potirentur, quæritur quonam nomine designanda esset hujusmodi respublica, 528, 21, 30, cf. 546, 26; quonam democratiæ genere non minus valent quam divites, 548, 47; 592, 5; in democratia plus valent quam divites, 591, 17; non penes eos solos summa auctoritas esse debet in democratia maxime hoc nomine digna, 592, 6; eos non impedit rerum privatarum cura, 550, 51; in ultimo democratiæ genere mercedem recipiunt quo rebus publicis vacare possint, 550, 49; in eodem democratiæ genere apud eos summa est potestas, 550, 54; in democratia mercedem accipiunt, ut judicum munere fungi possint, 553, 20; 558, 22; 560, 28; in ultimo democratiæ genere mercedem accipere debent ut judicis munere fungantur, 595, 47; iis distribuunt demagogi si quid de reditibus publicis supersit, 595, 51; divitibus superest, si iis diu præsto sint subsidia, 596, 6; iis semel tantum de pecunia quæ a reditibus publicis superest distribuendum est, ut agellum emere, vel mercaturam aut agriculturam inchoare possint, 596, 7; gratiosis et prudentibus proceribus convenit ut iis subsidia præbeant ad opus aggrediendum, 596, 17; cum iis Tarentini possessionum usum communicant, 596, 20; fieri potest ut numero divites superent, 557, 15; eorum numerus si proportione divitum superet, naturaliter oritur democratia, 557, 18; metuendum non est ne cum divitibus conspirent, 557, 35; semper divitibus diffidunt, 558, 40; vel in primo oligarchiæ genere eos a magistratibus arcet census magnitudo, 549, 48; quidnam in oligarchiis commenti sint, ut eos a magistratibus gerendis arcerent, 558, 3; quidnam ut a concionibus, 558, 1, 8; quidnam ut a judiciis, 558, 5, 8; quidnam ut ab armis possidendis et a gymnasiis, 558, 14; in politia merces iis danda est ut judicis munere fungantur, 558, 25; etiamsi honorum participes non sint, quieti manent, dummodo contumelia non afficiantur, nec res familiaris iis eripiatur, 558, 33; ubi bellum ortum est, tardiores esse solent, nisi alimentum accipiant, 558, 37; si quis victum suppeditet, militiam non detrectant, 558, 39; divitibus invident, 555, 35; alienas opes, divitum nempe, appetunt, 555, 44, 45; si sine mediis opibus civibus numero prævaleant, ægrotat democratia ac cito interit, 556, 18, v. *Plebs*; si augetur eorum numerus, ab oligarchia in democratiam fit transitus, 589, 36; sæpe latenter augetur eorum multitudo in democratiis et politiis, 567, 29; ubi augetur eorum numerus, in oligarchiam vel dynastiam abit democratia, 567, 40; si multi honorum expertes sint, hostibus plena est civitas, 531, 46; ubi injuria afficiuntur, rempublicam in oppositam partem trahunt, 574, 27; metuendum ne divitum bona partiantur, ubi tenent imperium, 530, 35, 39, cf. 592, 25; a magistratibus exclusi gaudent se suis negotiis vacare posse, dummodo sciant exinde lucrum referri non posse, 577, 8, 10; ægre vero ferunt, si bona publica compilari arbitrentur, 577, 11; ditescunt magistratibus non functi, utpote negotiis vacantes, 577, 11; si dives alicui contumeliam intulerit in oligarchia majori pœna mulctandus est ac si alii diviti, 577, 38; iis in oligarchia mandandi sunt magistratus e quibus quæstum facere licet, 577, 36; curandum in oligarchia, ut quam plurimi ditescant, idque quomodo, 577, 42; iis in oligarchiis vel æqualitas vel primæ partes tribuendæ sunt, 577, 46; eorum filii in oligarchiis exercitati et laboribus durati sunt, 579, 17; Lacedæmone iis difficile erat convictus participare, 514, 18, 23; multis Lacedæmone ansam dabat lex de liberis procreandis, 513, 2; Lacedæmone vix a divitibus distingui possunt, idque tam pueri quam viri, 553, 45 ss.; cum Carthaginienses tum plerique putant eos rite nec otiari, nec magistratu fungi posse, 517, 32, 35; qui frugi sunt, si quæstum facere conantur, absurdum est deteriorem qui sumptum fecerit lucrari nolle, 518, 2; Rhegio capto, a divitibus vel hospitibus pecuniam mutuam sumpserunt, ut libertatem redimerent, 645, 17.

Pauperem esse juste; melius esse quam divitem turpiter, sollerter jactabant sophistæ, 290, 5.

Paupertas; multis eget fr. 338, b; popularis est, 591, 51; eam metuimus II, 31, 36; fortasse tamen metui non debet, idque quare II, 31, 43; ea probe utetur vir probus, 616, 12; cur apud bonos homines magis quam apud pravos esse soleat IV, 261, 19 ss.; oritur ubi intra certos fines non continetur liberorum procreatio, 504, 33; 506, 17; seditionem et improbitatem parit, 504, 34, cf. 506, 20; quatenus ei conferunt, quærit illi bona probus cum pravo amicitia contracta II, 224, 43; excepta virtute et vitio inter eam et divitias maxima est dissensio, 568, 32; sanat prodigalitatem II, 40, 49; unicum ejus incommodum fr. 345, b; ejus causa sibi manus inferre potius ignavia quam fortitudo est II, 33, 11.

Paupertas apparens; aliquid ad mores immutandos facit, 334, 8.

Pausanias rex; in Medico bello exercitum ducebat, 574, 5; e republica tollere conatus est ephoros, 565, 26; ei objiciunt Lacones, cum imperio potiri voluisse, 619, 8; Lacedæmone rerum potiri conatus est, 574, 5.

Pausanias; cur Philippum adorsus sit, 581, 17.

Pauson; pejores imitabatur, 458, 16; ejus tabulas spectare non licet adolescentibus, 630, 13; nesciebant utrum ejus Mercurius intus an extra esset II, 570, 43; ejus Mercurio comparatur scientia nondum ad actum perducta II, 570, 41.

Pavidi; rigent idque quare IV, 151, 43 s., cf. *Metuentes*.

Pavimenta; stillicidiis subjecta ex herbaceo colore in puniceum primum transeunt, postremo nigrescunt III, 649, 53 ss.

Pavo (ταώς); ejus descriptio fr. 175, b; aves non volaces sunt, ideoque non recta volant III, 312, 2 s.; iis inutile est orrhopygium cum quia nimis magnum est, tum quia amittitur III, 312, 20 s.; omnes varii sunt III, 425, 20; initio atri sunt III, 654, 23; quot annos vivat III, 111, 9; trimus generat III, 111, 9 s.; eodem tempore versicolores fiunt eorum pennæ III, 111, 10 s.; quot diebus excludat III, 111, 11 s.; vere coit III, 111, 16; statim post coitum parit III, 111, 16 s.; semel quotannis parit III, 111, 12; quot ova pariat et quonam ordine III, 111, 13 ss.; parit et ova irrita III, 105, 14 s.; III, 111, 14 s.; duos tantum pullos educare valet III, 111, 25 s.; igitur iis duo tantum ova subdunt III, 111, 24 s.; cibo apposito curant ne incubitum intermittat III, 111, 26 s.; ejus ova gallinis subdunt ad incubandum, idque quare III, 111, 20; eodem tempore pennas amittit quo arbores frondibus privantur III, 111, 17 s.; replumescit, ubi eas recipiunt III, 111, 18 s.; invidus et pulchri studiosus est III, 4, 36.

Pax; ejus gratia geritur bellum 618, 19; 619, 31; II, 124, 31; ejus peritia magis quam belli indiget respublica, 618, 26; eam tanquam finem sibi proponere debet legumlator, 619, 21; ei magis quam bello necessariæ sunt justitia et temperantia, 619, 42; in ea serviles esse, dum in bello fortes sumus turpissimum est, 620, 3; eam faciunt prudentes, dum victores sunt, 419, 43; victos servat, 419, 45; victores iis quorum gratia bellum intulerunt, frui sinit, *ibid.*; de ea cum in senatu, tum coram populo deliberatur, 416, 14, v. *Bellum*; turpem qui consulit auditoribus infestus est, 441, 12.

Pax communis; ejus qui participes esse volunt, leges accipere debent, 378, 48.

Pace (de); v. *Socialis Oratio.*

Peccare; quidnam IV, 209, 11.

Peccatum; ejus divisio fr. 109, a; quomodo ab infortunio et injuste facto differat II, 61, 46 ss.; ab eo si fieri potest, omnino cavendum est, 479, 19; fieri nequit quin ab eo quod initio fuerint, postremo non oriatur malum aliquid, 565, 53; magis aut minus invite fiunt quæ ab ira quam quæ a ratiocinatione pendent II, 26, 25; nostra qui non reprobant amamus, 352, 10; item qui non exprobrant, 352, 20; qui ingenue fatetur prope innocens fr. 339, b, v. *Error*.

Pecten (κτείς); omnium testaceorum nobilissimum est III, 192, 4 s.; ejus descriptio fr. 178, a; testacea sunt III, 170, 43; ideoque prægnantes optimi sunt *ibid.*; bivalves sunt III, 279, 21; testacea sunt bivalvia apertilia III, 62, 8 s.; III, 285, 13 s.; testas habent virgatas III, 62, 20; se ipsi movent III, 62, 26; interdum ex instrumento exsiliunt quo capiuntur III, 62, 28; igitur nonnulli eos volare perhibent III, 62, 27; III, 192, 6; quanam re constet eorum volatus quem vocant III, 72, 23 s.; iis capillamenta (branchiæ) in orbem disposita sunt III, 63, 48 s.; strident dum mari innitentes feruntur III, 72, 23 ss.; ejus testæ similis est nautili concha III, 58, 3; ova ab altero circuli latere habent, nempe dextro III, 280, 44 ss., cf. 6; non semper habent ova ita dicta, sed vere III, 392, 8 ss.; tempestate vero procedente eorum ova diminuuntur ac tandem evanescunt III, 392, 9 s.; idque quia iis prodest ver III, 392, 11 s.; in locis arenosis nascuntur III, 88, 41 s.; anno primo perficiuntur III, 88, 53 s.; aliquamdiu latitant, idque quomodo III, 89, 6 s.; III, 159, 32 s.; idque quonam anni tempore III, 159, 37 s.; eos quoque intrant cancelli III, 89, 3 s.; admoto digito, hiscunt atque connivent, ideoque visum habere videntur III, 71, 31 s.; olim defecerunt et propter siccitatem et quia verriculis eos venabantur piscatores III, 165, 19 ss.; eos venatur urticarum aliquod genus, idque quomodo III, 66, 43 s.

Pectines majores; alteram valvam tanquam operculum latam habent III, 64, 2 s.; in iis maxime manifestæ sunt partes internæ III, 64, 1 s.

Pectines rufi; inprimis sicca tempestate frequentes sunt III, 165, 18.

Pectides; instrumenta musica antiqua, 632, 2; in pueris educandis adhibendæ non sunt, *ibid.*

πηκτόν· v. *Concretile.*

Pectus (θώραξ); inter membra recensetur III, 1, 12; pars corporis est II, 307, 42; quando sanatur totum corpus sanari dicitur II, 307, 41; ubinam situm III, 11, 5; III, 13, 2 s.; ita apud maxima animalia vocatur pars ori et ano interposita, apud reliqua iis interjacet quod ei pro portione respondet III, 533, 7 ss.; apud alia magis apud alia minus articulatum est III, 533, 9 ss.; ei apud animalia gressilia appensæ sunt partes quæ universum corpus promovent III, 533, 10 ss.; id sequitur venter III, 292, 41; id claudunt costæ, idque quare III, 241, 48 ss.; intra id spinæ dorsi duæ venæ imposita sunt III, 40, 22 s.; quænam venæ id trajiciant secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 43; quænam animalia in eo vel ad id mammas habeant III, 21, 4 ss.; in eo apud hominem sitæ sunt mammæ, idque quare III, 291, 39 ss.; in eo nulla quadrupes mammas habet, idque quare III, 291, 37 ss., 50 ss.; mammis duplex est III, 11, 6; ejus posterior pars dorsum III, 11, 41; apud omnia animalia minus carnosum est III, 259, 27; apud homines ad sinistram ejus partem aliquantum vergit cor III, 259, 31 ss.; apud reliqua animalia ejus medium occupat III, 259, 30 s.; ei adjacet cordis mucro, idque quare III, 259, 25 ss.; reliquorum animalium pro portione respondet humano III, 18, 1 s.; apud homines brachiis interpositum est, apud reliqua animalia cruribus anterioribus III, 291, 30 ss.; igitur apud homines latum est III, 291, 33; apud quadrupedes vero angustum III, 291, 35 ss.; apud homines carnosum est III, 291, 41; aliis latum, aliis angustum est III, 18, 3; quibus animalibus latum est, ea facile vomere solent III, 209, 4 ss.; id non omnia animalia habent III, 15, 20, 26; ei respondentem partem habent quadrupedes oviparæ III, 25, 14; item animalia squarrosa III, 297, 1; ei respondentem partem aves habent III, 26, 42 s.; robustius quam reliquæ aves habent uncungues III, 26, 51 s.; avium necessario angustum est, idque quare III, 249, 6 ss.; quare acutum habeant aves III, 298, 41 s.; quare carnosum III, 298, 43 s.; ei suppositus est venter III, 298, 44; alis et pedibus interpositum est III, 298, 46 ss.; avium uncunguium quale, idque quare III, 312, 28 ss.; earundem avium comparatur proræ navis lembo similis III, 312, 29 s.; id multo latius quam locusta habet astacus III, 59, 43 s.; asperum habet locusta, læve vero astacus III, 59, 52 s.; ab eo originem petit apud carabos mares meatus seminalis, apud feminas uterinus III, 60, 32 s., 41 s.; in ejus carne carabus mas duo corpuscula alba separata habet eaque qualia III, 60, 43 ss.; in eo habet idem carnem quandam rubram et sanguineam reliquæ carni dissimilem III, 60, 49 ss., cf. *Truncus*; ex eo fit respiratio III, 541, 5 s.; ad id pertendit et ex eo fit respiratio III, 10, 17, 19 s.; ei respirationis ope subvenit natura III, 486, 27 s.; id sæpe sursum ac deorsum movent animalia respirantia, dum respirant III, 548, 13 s.; comparatur follibus III, 541, 55; III, 550, 40; id inspirando attollimus III, 541, 54 ss.; id exspirando deprimimus et præfocamus III, 542, 1 s.; eatenus a follibus differt quatenus eodem meatu aerem recipit ac emittit III, 542, 3 s.; attollitur quia cor attollitur III, 550, 36 s.; ubi attollitur influit aer exterior III, 550, 40 s.; decrescente corde, subsidit III, 550, 44; eo subsidente, effluit aer III, 550, 44 s.; perpetuo movetur, donec vivunt animalia et a corde moventur III, 551, 1 s.; manifesto attollitur apud animalia respirantia III, 550, 37 s.; odores ab eo profecti respirationis ope percipiuntur III, 367, 53 s.; ad id pertingunt meatus a genitalibus profecti III, 367, 52 s.; idque quare III, 367, 50 s.; nudo non ambulandum est IV, 118, 37; idque præcipue in sole, idque quare IV, 149, 32 s.; cur rotundum sit IV, 201, 15 ss.; quæ circa id sunt quonam modo se habeant apud iratos IV, 12, 25 s.; locus qui circa id est secundus ad signa physiognomonica IV, 15, 8; carnosum et latum fortis signum IV, 4, 42; sursum tractum, impudentis IV, 5, 27; magnum et articulatum validi animi signum IV, 10, 5 s.; valde nudum habentes impudentes sunt, ad mulieres referuntur IV, 13, 1 s.; valde hirsutum habentes inconstantes, ad aves referuntur, idque quare IV, 12, 52 ss.

Pectus pedis (στῆθος); quidnam III, 12, 31.

Pectoris os; costis impositum est III, 45, 13.

Pecunia; idem quod argentum II, 152, 4; pertinet ad jucunda per se expetenda II, 80, 43; quamobrem instituta sit et cuinam rei inserviat II, 152, 4 ss.; societatem civilem continet II, 152, 7; ea carere nequit civitas, idque quare, 610, 7; ita vocantur omnia quorum æstimationem metitur nummus II, 38, 41; ejus usus datione et sumptu constare videtur II, 39, 12; ejus acquisitio et custodia potius possessionem spectant II, 39, 13; ejus dationem insequuntur bene facta et actiones honestæ II, 39, 18; ejus acquisitionem vero bona rerum conditio et abstinentia a turpibus agendis II, 39, 19; gratia et laus dantem, non acquirentem sequuntur II, 39, 20; facilius capitur quam datur II, 39, 22; eam dantes liberales vocantur II, 39, 24; eam qui non capiunt non propter liberalitatem, sed propter justitiam laudantur II, 39, 25; eam qui acquirunt non laudantur II, 39, 27; eam qui dat, quibus dari non debet, nec honesti gratia, liberalis non est II, 39, 35; nec qui eam cum ægritudine dat II, 39, 37; eam parvi æstimat liberalis, nec nisi dandi causa II, 39, 39; II, 40, 6, 31; eam habere non licet, nisi ejus possessioni operam des II, 40, 9; ejus bonam donationem sequitur bona acquisitio, mala vero ei contraria est II, 40, 24; ea si opus sit, quærere desinimus, ubi eam nobis comparare non possimus II, 28, 25; quando eam fortuito accipere dicamur, quando non II, 267, 27 ss., 48; circa ejus dationem et acquisitionem exstat habitus medius II, 47, 2; eam dare et impendere res facilis est et cujuslibet hominis II, 23, 26; cuinam vero impendenda sit et quantum et quando et cujus gratia et quomodo, non item II, 23, 26; ejus distributionem spectat altera pars justitiæ sensu strictiori sic dictæ II, 55, 4; circa eam versantur liberalitas, prodigalitas et omnes illiberalitatis species II, 148, 2, 17, ejus possessio et acquisitio non pertinet ad liberalitatem, sed ad rem quæstuariam II, 148, 18 ss.; omnium eorum quæ ad eam quærendam spectant contemplatio liberalis et peritia necessariæ sunt, 492, 45; eam manu dare difficile non est, sed certo aliquo modo se habentem idem facere II, 63, 53; eam quoque spectat injustitia quæ pars vitii est II, 54, 25; ei parandæ nocent salubria quædam II, 88, 10; callida ad eam comparandam commenta quæ majores invenerunt, scire utile est, 493, 30; 640, 19; eam amicorum in gratiam profundit vir bonus, idque quare II, 112, 1 ss., 9; ea qui propter illiberalitatem auxilium non fert, injustus est, sed nimium sibi non vindicat II, 54, 6; ejus parandæ respectu plerumque communem utilitatem sectantur nautæ II, 98, 36; item interdum milites II, 98, 37; eam qui surripiunt iis similes sunt qui urbem produnt, 428, 40; ei tanquam rei præstantissimæ operam dat vulgus II, 111, 12; eam maximi facit vir illiberalis II, 246, 29; etiamsi eam ament omnes, tamen vituperari debent qui eam nimio amore prosequuntur, 501, 5; ejus auxilium non præstare pudorem incutit, 355, 42; item si a minus opulento petas, 355, 43; ita si eam fœneri des, dum petitur, vel si repetas, ubi petitur, vel petas, ubi repetitur, vel si laudes ut petere videaris, vel si post frequentes repulsas petas, 355, 44; eam plerique magis diligunt quam ad largiendum promptiores sunt II, 41, 26; ejus jacturam ægre ferunt avari, 587, 17; ejus jacturam qui ægre ferunt, intemperantes non appellamus II, 36, 10; eam magis amant qui acquisiverunt quam qui hereditate acceperunt II, 110, 32; ea præstanti honor tribuendus est in amicitia secundum excellentiam II, 103, 41; æquum metitur in litibus dirimendis II, 232, 22; ea dissolvitur amicitia legalis II, 232, 21; quales in ejus retributione controversiæ oriri soleant II, 232, 45; eam accepit qui alicui injuste agrum adjudicaverit II, 63, 49; ea soluta qui promissa non solvunt criminationibus patent II, 104, 39, 44; eam nemo daret pro iis quæ sophistæ docent II, 104, 43; eam contra sapientiam expendere difficile est II, 233, 38, cf. 26; comportanda profectionis causa est si propter hoc profectus est aliquis II, 205, 15; eam ut accipias, necessarium est Æginam navigare II, 518, 6, s.; etiamnunc multas ad nos deferunt, 434, 34; multas quotannis ex agris accipiunt, 434, 40; cuinam danda in rebus publicis, 103, 38; eam simul cum honore a republica reportare non licet II, 103, 35; tyranno nunquam deerit, donec penes eum civitatis potestas est, 586, 17; domi congesta tyrannis absentibus periculum est, 586, 19; quam a civibus exegerat, semel iis restituit Dionysius Syracusanus, quo facilius in posterum conferrent, 644, 40; quam pro solo et ædificiis solvere debebant, sine fœnore uti civibus permiserunt Mendæi, donec pecuniæ inopia superveniret, 645, 43; ut privati haberent quam civitati mutuo darent, vetuerunt Mendæi ne quis plures quam duo servos possideret, 645, 47, v. *Nummi.*

Pecunia deposita; eam probis credimus IV, 261, 28 s.

Pecunia publica; coram omnibus civibus magistratibus tradenda est, 577, 26; eam quæ spectant male ordinata erant apud Lacedæmonios, 514, 41, cf. *Ærarium*, *Opes publicæ.*

Pecuniæ cupidus; quis II, 213, 44; pecunia utitur per accidens, II, 213, 46.

Pecuniæ parandæ peritus; ejus munus est prospicere unde pecunia et possessio suppetat, 488, 39.

Pecuniam accipere; exemplum citatur, 146, 53.

Pecuniarum effusiones; qui non admirantur ad deliniendam multitudinem factas vituperantur fr. 46, a.

Pecuniaria ars; de ea fieri potest deliberatio II, 28, 3; quæritur quænam inter eam et domesticam rem intercedat ratio, 484, 34; 488, 27; inter res agendas recensetur II, 189, 40; circa rem parandam versatur, ideoque non idem est quod ratio domestica, 488, 34, 36; quædam artis possidendi vel acquirendi pars jure inprimis ita vocatur, quam cum altera confundunt, 490, 5; parum ab altera differt hæcce, idque quomodo, 490, 6; ejus pars non est ea ars commutandi qua utilia utilibus commutantur, 490, 37; ex ea tamen nata est, 490, 40, 53; ejus species cauponaria post nummos excogitatos nata est, 490, 53; quare maxime circa nummos occupari videatur, 491, 4; ejus duæ species, altera secundum naturam et domestica, altera cauponaria quæ pecunia permutanda pecuniam quærit, 491, 20; cauponariæ finis sunt divitiæ præter naturam et pecuniæ possessio, 491, 31; cauponariæ finis terminus non est, 491, 32; utriusque usus alter alteri implicatur, idque quare, 491, 38; alterius finis cumulatio est, altera alium habet finem, 491, 40; necessaria differt a non necessaria, 492, 7; quæ secundum naturam domestica est, alimentum spectat, 492, 8; eaque terminum habet, 492, 9; quatenus viro domus vel reipublicæ administrandæ perito competat, 492, 11 ss.; quæ secundum naturam est e frugibus et animalibus derivatur, 492, 30; ejus duplex species, altera necessaria, domestica ac laude digna, altera cauponaria, permutatoria, naturæ non congruens et vituperio digna, 492, 32; ejus species maxime odiosa fœneraria est, 492, 36; quæritur an ejus pars sit agricultura et alimenti parandi cura et possessio, 488, 42; ejus prima species respicit res nobis maxime proprias, idque quasnam, 493, 4; 492, 47 ss.; ejus altera species permutatio est, 493, 5; ejus tertia species inter primam et secundam medium tenet, 493, 12; circa quasnam res versetur ejus tertia species, 493, 15; de singulis ejus partibus disputatio ad opificia utilis est, sed iis immorari odiosum est, 493, 19; de singulis ejus partibus singuli exstiterunt scriptores, 493, 28; ei operam dantes colligere debent inventa quibus usis nonnullis res bene successit, 493, 30; ejus studium utile rempublicam gerentibus, 494, 8; ei unice operam dant nonnulli magistratus, 494, 11.

Pecuniaria injuria; v. *Injuria pecuniaria.*

Pecuniaria res; ad eam utilis est grammatica, 626, 13; qui sacra antiquorum more celebranda esse suadet, considerare debet, an ei profectura sit hujus modi celebratio, 416, 30.

Pecuniaria societas; in ea qui plus contulit etiam plus aufert II, 103, 22.

Pecus; ei competit voluptas II, 168, 16; iis eatenus solum competit vita communis, quatenus eodem loco pascuntur II, 114, 2; eorum vitam servorum more plerique præferunt II, 3, 36; versicolorum lingua varia est IV, 284, 13; aliorum aliis in locis ubertas, 492, 51; eorum ubertatem secundum oraculum Lemniis prædixit caseus ex hircino lacte factus III, 53, 48 s.; eorum peritus esse debet qui quæstui studet, 492, 47; apud Umbros singulis annis ternos partus edere feruntur IV, 87, 14 ss.; eorum apud Illyrios mira fœcunditas IV, 98, 36 ss.; lactis facile congium præbent IV, 98, 39 s.; iis bis sal ab Illyriis datur, idque quare IV, 101, 42 ss.; in domo parum ad commune bonum conferunt multaque iis ut fors tulerit facere licet II, 609, 48 s.; de eorum possessione nihil præcepit Phaleas Chalcedonius, 507, 52; eorum proventum quonam impendant Cretenses, 515, 43; ab iis quinto loco reditus petere debet satrapa, 639, 40; reditus qui ex iis petitur, vocatur decima vel fructuum accessio, 639, 40; propter tributa ea alere desierant Syracusani, 644, 54; promittente Dionysio eorum possessores postmodum immunes fore, ea rursus sibi compararunt Syracusani, 645, 1; quum aliquanto post tamen iterum tributum ab iis exigeret Dionysius, ea mactarunt ac vendiderunt Syracusani, 645, 4; prohibente Dionysio, ne plura mactarent quam quibus quotidie opus esset Syracusis, diis ea sacrificarunt, 645, 6.

Pedalis linea; v. *Linea pedalis.*

Pedasus Cariæ; ibi sacrificium Jovi peragitur IV, 101, 22 ss.

Pedatim ambulare; quidnam III, 18, 50 s.; quænam animalia ita ambulent III, 18, 48 ss.; III, 203, 32.

Pedatum (ὑπόπουν); species habet, idque quasnam III. 223, 39 s., 44 ss.; utpote non ultima differentia inutile erit, si hominem spectet divisio III, 225, 28 s., cf. 32 ss.; non in alatum et alis carens dividi debet II. 552, 28; nec in nigrum et album II, 552, 44 s.; sed e. g. in fissos pedes habens et integros pedes habens II, 552, 30.

πήδησις· v. *Saltus cordis.*

Pedestre; differentia animalis, 2, 15, 22, 43; ejus genus non continet genus volatilis, 244, 4; ejus species bipes, 244, 6; id qui dicit quale quid animal dicit, non vero vice versa, 218, 18.

Pedestre et volucre; specificam differentiam faciunt II, 583, 25.

Pedestria; alia ita vocantur quia aerem intus recipiunt, alia quia in sicco degunt III, 146, 20 ss., cf. III, 147, 38 ss.; eorum quæ in aqua degunt natura distorta esse videtur III, 147, 20 s.; vel gressilia vel reptilia sunt, vel per lutum provolvuntur III, 3, 14 s.; multa eorum ex aqua victum petunt, etiamsi aerem trahant et in terra generent III, 2, 31, 46; quædam, etiamsi aerem recipiant, plurimam temporis partem in aqua degunt, idque quare III, 263, 14 s.; multa eorum extra aquam (diu) vivere nequeunt III, 146, 33 ss.; aeri tribui possunt III, 389, 18; præcipue igne constant III, 546, 21 s.; eorum ab aquatilibus discrimen pendere videtur a mutatione partis alicujus minimæ, sed principii dignitate præditæ III, 147, 30 ss.; iis nonnulla calidiora esse censent aquatilia, idque quare III, 231, 50 ss.; iis calidiora non esse videntur aquatilia III, 546, 34 s.; alia gregalia sunt, alia solitaria III, 3, 30; pulmonem habent III, 263, 1 s., cf. III, 274, 2; idque calidissimum III, 456, 6 s.; respirant omnia III, 263, 10 s.; si sola respirant, dicendum est quare III, 540, 4 s.; nullum eorum moritur quia nimium respirat III, 538, 43 s.; nonnulla eorum annua sunt III, 529, 7 s.; nihilo minus in universum diutius vivunt quam aquatilia, idque quare III, 529, 12; III, 530, 23 ss.; aerem facile transspiciunt III, 246, 40 s.; eorum cartilagines sursum medullam non continent III, 242, 34 s.; apud omnia fere eodem modo sita est lingua III, 250, 2; apud reliqua animalia alio modo ac apud ea III, 250, 2 ss.; apud ea non eodem modo situm esse videtur cor ac apud pisces, etiamsi revera sit III, 548, 1 ss.; idque quia eodem caput nutant utraque III, 548, 5 s.; pauco vel nullo sanguine prædita partim in frigidis locis desunt, partim in iis minora sunt quam alibi III, 530, 13 ss.; fere omnia manifesto dormiunt III, 501, 36 ss.; sexus differentiam habent III, 75, 6; III, 343, 11 s.; idque quatenus omnia III, 319, 30 ss.; uterum infra genitalibus appositum habent III, 324, 23 s., cf. III, 36, 51 s.; III, 371, 9 ss.; apud ea membranæ tenues uterum a fœtu sejungunt III, 366, 31 s.; quod ad generationem attinet, partim oviparis sanguine præditis similia sunt, partim ab iis differunt III, 370, 37 ss.; eodem modo nascuntur quo volatilia et natatilia III, 142, 8 s.; in eorum genere magna paucipara, parva multipara sunt, idque quare III, 404, 16 s.; omnia quattuor membra dependentia habent III, 298, 32 ss.; idque vel crura vel brachia III, 298, 35; apud ea quoque principio magni sunt oculi, dein considunt ac omnium partium ultimi perficiuntur III, 362, 47 ss.; pleraque vere coitum appetunt III, 81, 20; quatenus iis accensenda sint balæna, delphisque et cete his similia III, 303, 18; inter ea et aquatilia medium tenent balæna delphisque et cete his similia III, 303, 17 s.; item vitulus marinus III, 303, 20 ss.; inter ea et volucria medium tenent vespertiliones III, 303, 20 ss.; item struthio Libycus III, 303, 34; iis accensendæ sunt quadrupedes oviparæ III, 78, 26 s.; III, 263, 34 s.; iis partim accensenda sunt multipeda III, 223, 34; iis accensendus est leo III, 46, 44; item elephas III, 248, 14; s.; item scorpius III, 284, 19; item cancer III, 317, 6 s.

Pedestria ovipara; sanguine prædita sunt III, 250, 28 s.; qualem linguam habeant III, 250, 30 ss.; iis accensendi sunt lacertæ et serpentes III, 250, 32, cf. *Quadrupedes oviparæ.*

Pedestria respirantia; nonnisi inspirantia olfacere possunt III, 454, 13 s., cf. III, 457, 39 ss., 16 ss., 21 s.

Pedestria sanguine prædita; manifesto omnia somnum capiunt III, 73, 40.

Pedestria sanguine prædita et non ovipara; in eorum genere plerumque majores et longæviores sunt mares quam feminæ III, 75, 36 ss.

Pedestria vivipara; quomodo in eorum genere a feminis differant mares III, 75, 48 ss.; apud ea sæpe in eadem uteri parte continentur gemelli, etiamsi diversum habeant sexum III, 393, 20 s.; iis accensendus est homo III, 75, 51 s.

Pedicularis morbus; quibusnam signis se prodat III, 101, 9 s.; quibusnam maxime fiat III, 101, 12; quinam eo mortui sint III, 101, 13 ss.

Pediculi; insecta sunt quæ vivorum corporum succum depascuntur III, 101, 1 s.; igitur coitu procreant lendes e quibus rursus nihil aliud fit III, 101, 3 s.; III, 77, 22 s.; e quanam re generentur III, 101, 8 s., 31 ss.; IV, 216, 19; ubi in eo sunt, ut enascantur, vari fiunt parvi quibus punctis exeunt III, 101, 9 ss.; in morbis quibusdam magna copia fiunt III, 101, 15 s.; puerorum in capite nasci solent, minus vero in virorum III, 101, 13 ss.; IV, 111, 16 s.; cur in capite potissimum gignantur IV, 111, 13 s.; IV, 307, 16 ss.; cur plures habeant iis qui aquæ mutatione habent IV, 111, 7 ss.; iis magis obnoxiæ sunt mulieres quam viri III, 101, 20 s.; qui eos in capite habent, eo minus dolent III, 101, 21 s.; in diuturnis morbis inveniuntur in pulvinaribus fr. 184, b; nascuntur et in reliquorum animalium compluribus, idque in quibusnam III, 101, 23 ss.; inprimis infestant vellera lanasque ovis a lupo commorsæ aut vestes ex iis factas III, 156, 7 ss.; iis carent asini III, 101, 27 s.; item capræ et oves III, 101, 29; magnos et duros habent sues III, 101, 30; inprimis gignuntur ubi animalia quæ lavantur mutant aquas quibus lavantur III, 101, 33 ss.; in mari quoque piscibus sui sunt III, 101, 35 s.; idque quales III, 101, 36 s., 40 s.; piscium non ex ipsis nascuntur, sed e limo II, 101, 36 s.; marini omnes ad unum idemque genus pertinent III, 101, 38 s.; marini ubique fiunt, inprimis tamen apud mullos III, 101, 39 s.; sub branchiis nascuntur apud chalcidem, nec apud ullum alium piscem III, 164, 44 ss.

Pediculi feri; pediculorum peculiare genus sunt a reliquis differentium, idque qualium III, 101, 16 s.

Pediculi et pulices marini; pisces dormientes noctu devorant ingenti agmine aggressi III, 74, 2 ss.; escam in fundo maris relictam, si piscis est, devorant III, 74, 6 s.; eorum glomerem escam circumdantem sæpe trahunt piscatores III, 74, 8 s.

Pediculus piscis; in quonam mari inveniatur III, 101, 44 s.; delphinem comitatur III, 101, 45; omnium piscium pinguissimus evadit, idque quare III, 101, 45 ss.

Peditatus; gravis armaturæ inutilis est sine aciei ordinandæ arte, 558, 47; ex quo invalescere cœpit, plures reipublicæ administrandæ participes fiebant 558, 51.

Pedites; æstate facile cursu cervum assequuntur propter eorum obesitatem III, 131, 25 s.; quamobrem eo magis lacrimentur quo citius cucurrerint IV, 150, 1 ss.; ex eorum numero sumendi sunt classici milites, 608, 20.

Peditus; nonnullis avibus peculiaris, idque quibusnam III, 207, 46 s.

Pegæum (Παγγαῖον *Rose Aristot. Pseudepigr.* p. 248 *e codice emendavit*); e convalle quadam ad id sita Pharangites Iapyx vocatur IV, 45, 44 s.

πειραστική· v. *Tentativa ars.*

Pejerare et liquido jurare an eundem simul licet? 302, 43; quomodo solvatur hoc sophisma, 302, 47.

Pejor; inter eum et meliorem obtinet amicitia secundum excellentiam II, 179, 44; II, 183, 21, cf. II, 177, 23; nemo et ei et meliori æquale bonum tribuet II, 179, 48; minus bonum habens æqualis est meliori majus bonum habenti II, 179, 50.

Pejus; melioris causa exstat ut ei auxilio sit II, 174, 10, 15; eorum divisio fr. 106, a

Pelamydes; fusanei pisces sunt III, 82, 19 s.; igitur semel quotannis pariunt III, 82, 18 ss.; nonnisi in Ponto pariunt III, 83, 5 s.; vere Pontum intrant atque ibi æstatem transigunt III, 120, 22 s.; III, 158, 30 ss.; gregales sunt III, 3, 36; III, 175, 11; iis anno grandiores esse videntur thynni III, 120, 14.

Pelasgi; Argo ejecti in Electrides insulas appulerunt IV, 87, 41 s.

Pelatæ; quinam apud Athenienses fr. 227, a.

Pelecanes; v. *Plateæ.*

Peleus; pater Menesthei fr. 315, a; eum laudat Gorgias ubi Achilles laudandus est, 408, 8; Achillis causa est II, 603, 25.

Peleus; tragœdia est moralis, 471, 24.

πήληξ· masculinum est secundum Protagoram, 291, 18.

Pelias; ludi in ejus honorem instituti fr. 311, b.

Pelias; quomodo a columbo differat III 84, 24 ss.; eam nemo educat III, 84, 27; non hibernantur, sed abeunt III, 157, 21 s.

Peliades; patrem interfecerunt data cicuta quam pro vino et potu amatorio habebant II, 203, 6.

Pellenensos; magistratus apud eos μαστῆρες vocati fr. 283, a.

Pellens; semper quodammodo repellitur III, 399, 53 s.; pellit donec alii corpori pellendi facultatem impertierit III, 474, 46 s.

Pellit (quod) (τὸ φέρον); fieri non posse probatur ut necessario feratur II, 351, 28; nec ut necessario accrescat II, 351, 27; fieri non potest ut augeatur, quod id auget, alteretur et sic deinceps usque in infinitum II, 351; 34 ss.; nec ut augeatur, quod id auget alteretur, quod hoc alterat iterum feratur, idque omne necessario II, 351, 36 ss.

Pelli; omnia facile possunt eo quo vergunt IV, 61, 24 s.

Pelles; cur recenter detractæ maximeque arietum vibices arceant IV, 158, 18 ss.

Pellicula (γραῖαι); coctarum farinarum comparantur carnis superficiei IV, 165, 26, cf. *Crusta.*

Pellucidum; quidnam III, 452, 46 ss.; colore caret III, 453, 23; continuum est III, 453, 42; aeri comparatur III, 453, 41; actu pellucidum evadit præsentia ignis vel alicujus rei corpori supero ac æterno similis III, 453, 5 s., cf. 1 s., 10 s., 53; ejus actus quatenus pellucidi, lumen est III, 453, 2 s., 38 s.; ejus color lumen est, ubi actu pellucidum est III, 453, 4 s.; ubi actu pellucidum est, natura sua movetur a colore III, 452, 42 s.; ubi non actu, sed potentia pellucidum est, tenebricosum est III, 453, 24 ss.; absentia in eo habitus ejus cujus præsentia lumen est, tenebræ sunt III, 453, 13 s.; in eo fit visio III, 457, 34 s.; movetur a colore, movet vero oculum III, 458, 41 s.; nec aquæ, nec aeris, nec reliquorum corporum aliquid proprium est III, 480, 1 ss; est natura vel potentia quæ his inest, etiamsi non separabilis III, 480, 3; necessario ei aliquid ultimum esse debet III, 480, 6 s.; ejus ultimum probatur esse color III, 480, 10 ss.; si pupillæ additum esset, ut inde fieret visus instrumentum, eodem modo se haberet visus quo tactus III, 240, 10 ss.; omnibus corporibus plus minusve inest III, 480, 23 s.; causa est cur colorem participent corpora III, 480, 22 ss.; commune aquæ et aeris genus est III, 484, 35 s.; eorum facillime concludi potest aqua III, 244, 15 s.; ei quoque inesse videtur odorabile III, 487, 32, cf. 29; odoris causa non est quatenus pellucidum est, sed quatenus eluere aut abstergere valet sapidam siccitatem III, 484, 36 ss.; quod colori præstat, idem odori affectus quidam aeri et aquæ communis III, 454, 9 ss.

Pellucida; quænam III, 452, 48 ss.; iis Empedocles tribuit meatus propter parvitatem invisibiles, sed frequentes et ordine dispositos II, 447, 47 s.; eorum ope nos videre putabat Empedocles II, 447, 46; ea non transire poterunt visus radii nec in contactu, nec meatuum ope si hi pleni sint II, 450, 24 ss.; si colore imbuantur, eum in superficie habent III, 480, 27 ss.; quia in iis vivunt, visum habent animalia III, 475, 46 s.

Pellucidum indefinitum; in eo residet luminis natura III, 480, 7 s.

Pelluvium (ποδανιπτήρ); de eo Amasis dictum, 494, 26.

Peloponnesiaci reges; potentissimus eorum Pelops fr. 293, b.

Peloponnesii; non iidem sunt qui Lacedæmonii, etiamsi utrique sint Græcorum fortissimi, 255, 31; nonnulli sibi tragœdiam vindicant, 458, 48; cum omnibus fere ante prœlium Leuctris commissum Bœotiam occuparant Lacedæmonii, 426, 49.

Peloponnesus; parum ab eo remota Creta, 515, 18; ibi in Arcadia plurima flumina absorbentur III, 570, 31 ss.; ejus urbs Megalopolis IV, 98, 35; etiamsi unico muro circumdaretur, unica civitas non esset, 522, 39; ibi frequentissimus celeus III, 151, 24; ibi defecerunt corvi quum Pharsali Medii milites peregrini interirent III, 187, 35 s.

Pelops; magis liberorum quam pecuniæ copia pollebat, idque quomodo fr. 293, b; in ejus honorem Olympici ludi ab Hercule instituti fr. 311, b.

Pelorias; Siciliæ promontorium IV, 95, 9.

Pelta; ejus descriptio fr. 258, b.

Pelusium; unicus locus ubi inveniantur ibices nigræ III, 186, 21 s.; ibi vero desunt albæ III, 186, 20.

Peneleus; ejus epitaphium in Bœotia fr. 314 a.

Penelope; apud eam Alcinoi apologus in sexaginta versus contrahitur, 406, 3; quibusnam ex ejus procis comparentur quicunque philosophiæ studio neglecto ceteris disciplinis operam impendunt fr. 343, b; laudatur fr. 155, b.

Penelops; avis palmipes est III, 152, 16.

Penes nos (τὰ ἐφ’ αὑτοῖς); eadem quæ res agendæ II, 156, 23; in motu sunt itemque sensibilia II, 156, 14 s.; ea spectant consilium et deliberatio II, 156, 11 ss.; item prudentia II, 156, 22 s., 37; magnam partem constituunt eorum quæ contrario modo se habere possunt II, 198, 51; eorum causa homo est II, 199, 5; id est quod nostra natura ferre potest II, 205, 42; non vero quod ferre nequit II, 202, 43; id decernit quæstionem, utrum voluntarie an coactus agat qui ad majus malum vitandum facit quæ ei gravia aut mala videntur II, 202, 41.

Penestæ; olim sæpe Thessalis cum accolis bellum gerentibus insidias struxerunt, 511, 10, 18; iis superbiores erunt agricolæ in republica Platonis, 502, 31.

Penia; e qualibus erucis gignantur III, 94, 3; colorem erucarum suarum referunt III, 94, 5 s.

Penis; quare ejus tentigo et amplificatio exsistat IV, 140, 27 ss.; cito inflatione in magnam molem turget IV, 266, 41 s.; valde magnus minus turget, idque quare IV, 140, 32 ss.; sæpe animo non regitur IV, 146, 2; quare eum micturientes et concumbentes intendant IV, 140, 21 ss.; ejus tentiginem emarcescit varix IV, 140, 13; eum habent mulieres, sed intra corpus (nempe collum matricis) III, 215, 4 s.; per hunc efflant parvo foramine mulieres paulum supra locum unde mingunt III, 215, 5; ex eo prolabitur semen III, 215, 8 s.; intus habent foramen parvum ac valde angustum, quantum spiritus itineri sufficit III, 215, 13 ss.; quod vero in locum ante uterum situm tendit magnum ac facile pervium III, 215, 15 s.; inde naso similis est III, 215, 11 s.

Penna; avibus peculiaris est III, 2, 4; III, 28, 46; III, 249, 6; iis carent pisces III, 28, 46; III, 346, 23 s.; eas habent omnes aves III, 295, 44; III, 297, 29, 32; ideoque et cutem duram III, 295, 44; iis apud reliqua animalia respondent pili, squamæ et squarræ III, 297, 31 s.; iis pro portione respondent squamæ III, 2, 3; III, 27, 29; eas pilorum loco habent aves III, 245, 22 s.; III, 420, 5; siccæ et terrenæ naturæ signa sunt III, 346, 24 s.; partim iisdem affectibus obnoxiæ sunt quibus pili apud animalia iis prædita III, 420, 7 s.; senescentibus durescunt, idque quare III, 421, 51 ss.; earum discrimina partium affectibus accensendæ sunt III, 414, 15; aliis multæ, aliis paucæ sunt III, 1, 34 s.; multas habent aves carnivoræ et uncungues III, 299, 2; omnes caulem habent III, 27, 29; earum principium caro est III, 243, 9; earum partes eodem nomine designantur quo totæ III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8;

quatenus vero muneribus dignoscuntur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideoque de iis earumque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 2 ss.; e residuis fiunt III, 371, 23 s.; in eas impenditur residuum genitale apud aves uncungues et volaces III, 371, 19 s., 39; earum incrementum apud aves graves in cutis crassitudinem convertit natura III, 246, 3 s.; in eas impenditur excrementum apud aves III, 265, 18 s., 32 s.; III, 266, 12, 14 s.; III, 274, 7; in eas absumuntur e quibus apud mulieres fit menstrua purgatio III, 137, 4; eas partiario amittunt aves omnes III, 422, 11; earum partiaria amissio non vocatur defluxus, sed conferta III, 422, 12 ss.; defluunt avibus latitantibus III, 422, 7 s.; earum defluxus ab inopia humoris calidi pendet III, 422, 14 s.; earum defluxus hieme fit III, 422, 21; earum defluxus aliquatenus calvitiei similis est III, 422, 5 s.; quare eas post latitationem recuperent aves III, 422, 48; præcisæ nec superne, nec inferne repullulant, sed decidunt III, 49, 31; duras habent aves fortes IV, 3, 29 s.; molles ignavæ IV, 3, 31; cum coctione simul colorum mutationes recipiunt III, 648, 1 ss.; III, 646, 28; albæ et fuscæ et nigræ fiunt, idque quare III, 651, 37 ss.; nigrarum avium eo nigriores quo corpori propiores III, 652, 35 s.; earum color violaceus quomodo oriatur III, 644, 39 ss.; item tenebricosus III, 644, 42; extremæ meropum rubræ sunt III, 183, 13; iis tectæ sunt partes inferiores struthionis Libyci III, 303, 42; eas circa aures habent otus et noctua III, 157, 42; ea scalptis naribus sternutant IV, 280, 31 ss.; IV, 286, 35 s.

Pennæ fissæ (σχιζόπτερον); ex iis consistit orrhopygium III, 303, 32; igitur quæ eo carent etiam orrhopygio carent II, 303, 31.

Pennata; duram cutem et carnem habent III, 257, 16 ss.; igitur ligula carent III, 257, 2 ss.; iis accensendæ sunt aves III, 49, 3, v. *Aves*.

Pensio (ἐκφόριον); idem quod decima, 639, 35.

Pentacosiomedimni; quinam fr. 227, a; prima classis civium Atheniensium, 519, 13; ex iis quoque eligebantur magistratus, *ibid.*, v. *Talantiæi*.

Pentaphyllon; idem quod planta *fingckest* vocata IV, 25, 37.

Pentas; quæritur quomodo impar esse possit, si unum imparis principium sit II, 623, 52, s.; fieri non posse probatur nec ut aliæ exstent quam e quibus constat decas, nec ut non exstent II, 620, 19 ss.

Pentathli; longius saliunt halteras tenentes quam si iis careant III, 305, 22 s., v. *Quinquertium*.

Penthelidæ; Mitylenæ clavis quemque obvium cædentes circumibant, 581, 44; eos interfecit Megacles, 581, 44.

Penthesilea; ejus epitaphium fr. 318, a.

Pentheus; ejus mater Agave IV, 294, 25; quomodo ejus nomini alluserit Chæremo, 380, 33.

Penthilus; quare eum interfecerit Smerdis, 581, 46.

Penus; eum sibi invicem rure suppeditant Lacedæmonii, 500, 50.

Peparethia; oratoris anonymi citatur, 377, 13.

πεπερασμένον· v. *Finitum*.

πέπερι· neutrius est generis, 474, 49.

πεφυκότα· alter modus contingentium, 53, 35; quomodo a fortuitis differant, quod ad propositionum reciprocationem attinet, 53, 44; de iis fit syllogismus demonstrativus et scientia, 53, 48, cf. 150, 18 ss.; de iis præcipue fiunt disquisitiones et orationes, 53, 49, v. Ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

πεπλασμένον· v. *Figmentum*.

πεπνυμένος· ita Homerus vocat veracem II, 217, 11.

Pepones; humidiores IV, 220, 25 s.; hortenses pravi sunt IV, 220, 26; optimi quare in palustribus campis fiant ut apud Orchomenum et in Ægypto IV, 220, 22 ss.; de eorum cultura fr. 167, a.

Πεπρωμένη· nihil aliud quam Jupiter III, 642, 10.

πέψις· v. *Coctio* et *Concoctio*.

Per accidens; aliquid sectatur qui id alius rei causa sectatur II, 85, 27; si ita omnia dicantur, nihil erit primum de quo prædicatur II, 506, 9 s.

Per aliud; non idem est quod per se II, 286, 26.

Per se; non idem est quod per aliud II, 286, 26; semper eo prius II, 352, 9 s.; quot modis dicatur II, 528, 40 ss., cf. II, 540, 29 ss.; quænam sint, 125, 10 ss.; quæ dicuntur iis de quibus prædicantur per se et necessario insunt, 125, 35; 127, 5; non licet ea non inesse vel simpliciter vel opposita, 125, 37; 127, 5; 128, 22; idem quod ᾗ αὐτό, 125, 47; ex iis fit syllogismus demonstrativus, 127, 9; non sunt accidentia, 128, 50; natura prius est τοῦ πρός τι II, 4, 20; si quædam ita se habent, non quidquid alicui videtur verum erit II, 511, 47 s.; quare de eo quæstio institui debeat II, 558, 16 s.

Per se quæ sunt; priora accidentibus II, 269, 18 s.; II, 594, 29; igitur et priores causæ II, 269, 19 s.; II, 594, 30; probatur in iis idem esse quidditatem et unumquodque II, 543, 5 ss., cf. II, 542, 43 ss.; II, 551, 34 ss.; iis anteriora erant relativa, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 25; II, 615, 51.

Per se inesse; duplici modo dicitur, 144, 2.

πέρας· v. *Terminus*.

Percæ; piscis fr. 176, b; saxatiles pisces sunt III, 160, 11 s.; igitur per paria mares cum feminis et nidulantur et latitant, *ibid.*; multas appendices intestinorum habent III, 33, 49; quot et quales et ubinam sitas habeant branchias III, 28, 39; ubinam pariant III, 116, 29; quomodo se habeant eorum fœtus III, 116, 30 ss.; eorum fœtus ex arundinibus in glomerem colligunt piscatores III, 116, 32 ss.

Perceptiones (αἰσθήσεις); quæ præter necessarias poesin comitantur observari debent, 469, 25

Perceptores (ἀποδέκται); iidem qui quæstores, 598, 32.

Perci; peculiare accipitrum genus III, 190, 4.

Percni; ex ossifragis nascuntur IV, 84, 23.

Percussiones (τύμματα); adversus eas remedium est mitys III, 195, 45.

Percussor; qui II, 196, 33.

Percutere; quidquid percutit omne simul percutitur III, 595, 13.

Perdix; descriptio et mores fr. 174, b; aves graves sunt non vero volaces III, 179, 38 ss.; III, 371, 29; improbum ac vafrum avium genus sunt III, 180, 5; terrestres aves, nec admodum volaces, ideoque pulveratione gaudent III, 207, 39 ss.; ingluviem habent III, 34, 7; item appendices intestinorum III, 34, 38; olfactum acutum habent III, 106, 13; quot annos vivant III, 179, 21 s.; plures quam sedecim annos vivunt III, 109, 12; jam conspecta est alba III, 425, 32 s.; III, 653, 1; ubi invenitur, ibi desunt cochleæ III, 191, 11; idque quia omnes devorat III, 191, 12; iis commodum est porrum IV, 181, 48 ss; eorum ova alba sunt III, 104, 28; quomodo nidificent III, 104, 3 s.; salaces sunt III, 4, 16; III, 111, 30 s.; III, 366, 45; igitur testes semper conspicuos habent III, 111, 30 s.; eos nonnulli hieme testibus carere putant idque quare III, 35, 47 ss.; admodum in venerem proclives sunt III, 180, 46 s., cf. 8; ideoque in venatorum capitibus considunt III, 180, 47 s.; item ideo cum gallinis coeunt III, 366, 45 s., cf. III, 355, 5 s.; ex iis et gallo gallinaceo procreatur avis quæ inter ambos medium tenet III, 355, 5 s., cf. III, 366, 45; et mares et feminæ coitus tempore hiant et linguam exserunt III, 79, 53 s.; ad pugnam provocantes vocem edunt III, 73, 6 s.; alii caccabant, alii trissant III, 73, 27 s.; vere cantantes ac pugnantes per paria e grege secedunt III, 180, 5 ss.; eadem ratione incubant qua gallinæ, idque quanam III, 179, 46 ss.; non eodem loco incubant atque pariunt, idque quare III, 179, 48 ss.; non solum cantant, sed etiam strident, aliasque voces emittunt III, 180, 45 s.; quomodo conjunctim incubant mas et femina III, 111, 4 ss., cf. *Aves graves.*

Perdices cicures; feros ineunt et pulsant et contumelia afficiunt III, 180, 26 ss.

Perdix femina; salaces sunt et multum seminis habent III, 373, 47 s.; hinc coitum non expertæ celeriter ova subventanea concipiunt III, 373, 50 s.; quæ vero initæ fuerint, earum ova cito augentur et perficiuntur III, 373, 54 s.; concipiunt vento afflatæ a maribus veniente III, 79, 49 s.; III, 373, 40 ss.; item maris voce audita III, 79, 51 s.; III, 373, 40 ss.; item supervolantibus maribus III, 79, 52 s.; multa ova pariunt III, 371, 31 ss.; idque quot III, 180, 3 s.; eam incubare prohibent mares ova conterentes III, 180, 8 s.; ideoque aufugiens parit III, 180, 10 s.; sæpeque præsente mare quo fors tulerit parere cogitur III, 180, 11 s.; tunc ova non adit ut lateant III, 180, 12 s.; quomodo pullos vel ova servare conetur, ubi nidum detexerit venator III, 179, 50 ss.; III, 180, 13 ss.; ad capiendos mares secum ducunt aucupes III, 373, 41; si affletur vento a mare venienti, concipit atque inutilis fit aucupio III, 106, 10 ss.

Perdices feri; eos ineunt pulsantque ac contumelia afficiunt cicures III, 180, 26 ss.; eorum dux, si maris ope captentur, hunc cantu provocat, eique obviam it III, 180, 28 s.; eorum duce capto, alius idem facit III, 180, 30 ss.; si feminæ ope captentur, cuncti ducem ab ea abigunt simulac ei cantu responderit III, 180, 34 s.; hinc sæpe eorum dux silentio venatricem adit III, 180, 36 ss.; immo interdum ei silentium injungere fertur III, 180, 38 ss.; sæpe eorum femina incubans surgit, ut marem a venatrice abigat III, 180, 42 ss.

Perdix mas; pullos quum primum e nido educit, init III, 111, 7 s.; ova conterunt ut feminas incubare prohibeant III, 180, 8 s.; ubi aufugerit femina vociferantur ac pugnant inter se III, 180, 16 s.; atque tunc vocantur cælibes III, 180, 17 s.; victi a victoribus ineuntur III, 180, 18 ss.; idque non semper, sed certo quodam anni tempore faciunt III, 180, 21 s.

Peregrinari; cur non liceat Lacedæmoniis fr. 272, a.

Peregrinationis socii; plurimi dissidentes de rebus parvis et ante pedes positis inimicitias suscipiunt, 500,28.

Peregrinus; ei non idem jus est quod amico II, 101, 53; ei auxilium recusare levior injuria est quam fratri II, 98, 25; iis non æque gratificari oportet ac amicis II, 107, 9; II, 112, 31; quæritur an non magis ac iis gratificandum sit quorum olim amici fuimus II, 107, 9; quare eorum amicitia minus utilis sit ac liberorum erga patrem II, 101, 28; cum iis vita communis non æque jucunda est ac cum amicis et viris bonis II, 112, 41; eos tanquam sodales et convivas sibi adsciscit tyrannus, 585, 30; iis largiri non debet tyrannus quæ a plebe tenuiter victitante exegerit, 586, 13; ex iis compositum præsidium tyrannorum, 537,39; 580, 34; eorum forsitan multitudo magna cuique civitati necessario inest, 606, 1; facile ad rempublicam obrepere possunt, ubi civitas hominum multitudine scatet, 606, 47; ad eos non pertinent artifices, 525, 22; eos in multis rebuspublicis ad civitatem allicit lex, 525, 51; judicia circa eos duplicia sunt, prouti cum cive vel cum peregrino litigant, 564, 2; multos in tribus recepit Clisthenes, 522, 7; eos a Creta arcet insulæ longinquitas, 516, 35; multis civitatis jure donatis, Syracusis orta est seditio, idque quando, 568, 15.

Peregrini milites; Medi Pharsali interierunt III, 187, 35 s.

Perfecte; id quoque per translationem de malis dicimus II, 528, 5 s.

Perfectio (ἐντελέχεια); quænam inter eam et actum intercedat affinitas II, 566, 25; II, 570, 45, v. *Actus* et *Actus et Perfectio.*

Perfectio (τὸ εὖ); rara ac laudabilis pulchraque est II, 23, 28; qui parum ab ea aberrat, vituperio dignus non est, sed qui plus, idque quare II, 24, 6; quantum vero et quo usque discedendum sit alicui, ut vituperatione dignum sit, vix determinari potest II, 24, 8.

Perfectiones; (τελειώσεις) ad omnes aliquid confert luna III, 413, 38 s.

Perfectum; quidnam II, 578, 10 s.; nihilo indiget II, 578, 14 s.; primum est II, 606, 7 s.; quot modis dicatur II, 527, 42 s.; II, 528, 10 s.; quodnam per accidens II, 528, 14 ss.; nihil est quod finem non habet II, 282, 53; vel idem est quod totum, vel prope ad id accedit II, 282, 46; quatenus ab universo et ab omnibus differat, quatenus non II, 367, 22 ss.; quomodo ab infinito differat II, 282, 46; unius est II, 314, 8; id est extra quod nihil sumi potest III, 393, 26; suapte natura e perfectiore fit III, 346, 13 s.; tunc unumquodque dicimus quum suam assumpsit virtutem II, 327, 21 s.; defectu affici nequit II, 367, 37; et natura et definitione et tempore imperfecto prius est II, 363, 15 ss.; II, 368, 49; II, 393, 30; terminum et finem habet II, 368, 51; augeri nequit II, 369, 1; hanc vocem per translationem de malis adhibemus II, 527, 48; quidnam sit non spectat geometra, nisi ex suppositione II, 502, 43 s.

Perfecta; quænam II, 134, 43; (animalia ac plantæ) eorum interitus simili modo fit III, 548, 30 s., eorum interitus similis est imperfectorum, sed alio modo fit III, 548, 31 s.; qua re constet eorum interitus III, 548, 34 s.

Perfecta animalia; v. *Animalia perfecta.*

Perfectum corpus; v. *Corpus perfectum.*

Perfectum et imperfectum; in categoria τοῦ quantum sibi respondent quo modo privatio et forma (μορφή) in categoria substantiæ II, 273, 42; II, 594, 39 s.

Perfricare; quamobrem difficilius sit crus sinistrum quam dextrum IV, 149, 4 ss.

Pergamus; metalla circa eam IV, 83, 1 ss.

Pergula; tabulati superioris in publicas vias projectas vendidit Hippias Atheniensis, 641, 13.

περί· articulus est, 473, 13.

Periander; Corinthius sapiens dictus fr. 265, a; e Cypselidarum gente erat, 588, 13, 15; tyrannicus erat, sed rei militaris peritus, 588, 19; quot annos regnaverit, 588, 16; plerorumque institutionum quibus tyrannis servatur, auctor fuisse dicitur, 584, 21; primus satellites habuit, nec plebem in urbe habitare permisit fr. 265, a; quodnam et quomodo consilium dederit Thrasybulo, 536, 7; 580, 47; eum non omnino recte vituperasse existimandi sunt qui hoc consilium reprehenderunt, 536, 5; eo teste adversus Sigeenses usi sunt Tenedii, 344, 5.

Periander Ambraciota; eum una cum conspiratoribus interfecit plebs, 569, 39; cur in eum conspiraverint, 581, 15.

περικάρπιον· v. *Fructus involucrum.*

Pericles; eum Pythoclides musicam docuit fr. 231, a; ad publicorum bonorum divisionem animum adjecit consilio Demonidis usus fr. 231, b; Areopagi auctoritatem mutilavit, 519, 1; idque quomodo fr. 231, b; judicibus mercedem tribuit, 519, 2; victus est a Samio Melisso fr. 287, a; ejus progenies degeneravit, 366, 25; eum eique similes prudentes vocamus, idque quare II, 69, 15; Bœotios ilicibus comparavit, 390, 24; Samios infantibus comparavit, 390, 22; in *Epitaphio* juventutem cum vere comparavit, 328, 4; 396, 36; Æginam lippitudinem Piræei dixit, 396, 49; quomodo Lamponem interrogaverit de Deæ salutaris sacris, 409, 3.

Periclitantes; gratia egent, 358, 3.

Periculum; est rei metuendæ appropinquatio, 353, 39; de quibusnam terribilibus adhibeatur in primis hoc vocabulum II, 209, 44; id subeundi consilium capimus interdum felicitatis gratia II, 204, 5; ea subeunt homines coronarum gratia, 420, 51; ea quæ fortiter subire valent, invadentium servi sunt, 619, 38; ex iis vix servari jucundum est, 337, 23; ea qui semper effugerunt, confidentes sunt, 355, 6; dum iis terreri vel confidere assuescimus, fortes vel ignavi fimus II, 15, 7; quænam inprimis respiciat fortitudo II, 146, 51 ss.; in iis animosus est vir fortis II, 244, 27; quomodo circa ea se gerat vir magnanimus II, 45, 35 ss.; decimo post anno futurum qui non metuit non fortis est dicendus II, 147, 1; proximi timore moriuntur nonnulli qui longe distans cum fiducia sustinebant II, 147, 2 ss.; si quis alium drachmæ ope ab eo servarit, in rationibus repetundis non considerat pecuniæ pretium, sed periculi magnitudinem II, 232, 43; eorum magnitudo invocanda est ad præcavendam auditorum morositatem, 432, 26; eorum magnitudinem vel novitatem ad ætatem excusandam invocare debet senex concionari volens, 441, 1; item eorum magnitudinem ad audaciam excusandam qui nunquam antea concionatus est, 441, 5; periculis auxilium ferre dixit orator anonymus, 397, 26.

Pericula externa; eorum ratio habenda est cum in civitate ordinanda, tum in rei familiaris quantitate determinanda, 507, 16, 20.

Periisse; quando perfecte aliquid dicamus II, 528, 6 ss.

Perinei; iidem qui meatus seminales III, 321, 13 s., cf. *Meatus seminales.*

Perinthii; ab iis primum frustra pecuniam mutuam petierat Cotys, 647, 29; quomodo postea eos pecuniam mutuam dare coegerit Cotys, 647, 30 ss.

Perinthus; ibi vaccæ excrementum alvi per vesicam exibat III, 406, 49 s.

περίοδος· v. *Circuitus.*

περίοδος· ita vocatur vas in quo ferrum temperant fr. 161, b.

Periodus; altera membris constat, altera simplex, 394, 35, 39; in ea sententia absolvi debet, non vero abrumpi, 394, 30, nec mutilæ (μύουροι), nec longæ esse debent, 394, 40; longæ oratio fiunt, exordiisque dithyramborum similes, 394, 38; eadem simul contentio (ἀντίθεσις), comparatio (παρίσωσις) et assimilatio (παρομοίωσις) esse potest, 395, 47; earum principia tradita sunt in *Theodecteis*, 395, 49.

Periœci; occisis qui in Hebdoma erant nobilibus, nonnullos in civitatem recipere coacti sunt Argivi, 567, 36; Cretensium agros colunt, 515, 25; vectigal pendunt, 515, 44; quare nunquam a Cretensibus desciverint, 511, 13; 516, 26; etiamnum iisdem legibus utuntur quibus Minos res eorum ordinaverat, 515, 12.

περίωσις· v. *Circumpulsio.*

Peripetia; quidnam, 465, 17; fabulæ pars, 462, 12; 465, 44; ea caret actio simplex, 465, 10; eam interdum habet implicata, 465, 11, cf. 471, 22; ex ipsa fabulæ compositione provenire debet, 465, 13; ea maxime animum corripit tragœdia, 462, 11; in iis simplicibus factis mirifice quod volunt consequuntur, 471, 43; iis opus est epicæ poesi, 477, 10.

περιφερές· v. *Teres.*

περίπολος· quidnam apud Athenienses fr. 250, a.

Peritia (παιδεία, ἐμπειρία, δεινότης); docendi ratio est eaque qualis et quomodo a scientia differat III, 218, 2 ss., 8 s., 17 ss.; non pertinet ad mores II, 194, 6; in singula quaque re fortitudo esse videtur II, 33, 41; ea præditi sunt in rebus bellicis milites, in aliis alii II, 33, 43; necessaria est summos magistratus gesturo, 577, 51; quæritur an in magistratibus eligendis ejus major ratio habenda sit, an virtutis vel reipublicæ amoris, 578, 2; ea quibus opus est magistratus, vel in democratia suffragiis cooptandi sunt, 591, 31; ea quibus opus magistratus in majore splendore sunt, 599, 25; eam ad excusandam importunitatem invocare debet orator qui nimis crebro concionatur, 441, 3.

Peritus (πεπαιδευμένος, ἔμπειρος); quemnam ita vocemus III, 218, 5 ss., 9 s.; ita etiam se habere licet circa partem aut naturam determinatam III, 218, 11 ss.; excessum et defectum fugit, medium vero sectatur et præfert II, 19, 30; ei soli competit quemlibet recte instituere II, 129, 24; ei soli competit circuli centrum deprehendere II, 23, 24; iis quoque sol pedaneus esse videtur III, 507, 32 s.; scientibus ad agendum aptiores II, 70, 50; eorum affirmationibus et opinionibus, vel ubi demonstratione carent, animus attendendus est II, 73, 43; quomodo et quare interdum fallantur ab iis qui intellectu ædificatore et activo æque carent II, 189, 2; non minus ac iis eruditis in omnibus artibus competit judicium, 532, 13; iis competit facultas eligendi in arte sua, 532, 15; etiamsi nonnullarum artium participes sint privati, tamen iis non præstant, 532, 18; iis inferior unusquisque imperitus, præstant vero omnes simul sumpti, 532, 24; iis convenit sententias dicere, 372, 30; quando dicendum sit oratori, eos sæpe falli, 430, 27; eos non latet vocis immutatio et mammarum turgor quæ pubertate instante apud reliqua animalia, etiamsi minus manifeste quam apud hominem fit III, 412, 6 ss.; contendunt fere iisdem morbis quo homines laborare equum et ovem III, 167, 24 ss.; mirantur si palumbem hieme vociferari audiant III, 207, 16 s.; quænam de perdicum captura referant III, 180, 38 ss.

περιττοί (οἱ)· v. *Excellentes.*

περίττωμα· v. *Excrementum* et *Residuum.*

περιττόν· v. *Impar.*

περίξηρον (τό)· v. *Crustula.*

Perjurium; injustitiæ opera sunt III, 246, 17; se id docuisse, accusatus est Euripides, 404, 47; num Trojani fecerint fr. 133, b.

Perjurus; ei a diis pœna, ab hominibus infamia infligitur, 431, 46; quomodo eos vocaverit Gorgias, 388, 43; quomodo eos afficiat aqua Asmabœa vocata IV, 104, 22 s.

Permingere; sese cur potius juvenes quam senes soleant IV, 135, 26 ss.

Permingentes sese propter metum; iis comparantur mollusca III, 278, 35 ss.

Permutandi ars (μεταβλητική); domui ea nequaquam opus est, 490, 28; nonnisi in majori societate necessaria evadit, idque quare, 490, 29.

Permutandi ratio; altera species est rei pecuniariæ, 493, 5; ad eam pertinet mercatura, fœneratio et operæ locatio, 493, 6, 9; omnibus rebus fieri potest atque primum e rebus naturalibus, 490, 22; ea utuntur etiamnum multæ gentes barbaræ, 490, 33; qua utilia utilibus commutantur præter naturam non est, nec artis pecuniariæ pars, 490, 37; ex ea nata est ars pecuniaria, 490, 40, 53; ejus elementum et finis nummi sunt, 491, 24.

Permutatio (ἀλλαγή); omnia circa quæ versatur comparari ac æstimari posse debent II, 58, 20, 54; non fieret nisi proportio esset inter res permutandas II, 59, 3; id quod ea metitur revera est II, 58, 31; non fieret, nisi alteri altero opus esset II, 58, 31, 46; ita id quod ea metitur revera indigentia est II, 58, 31; fiebat antequam nummi exstarent II, 59, 13; ad amussim res circa quæ versatur exæquari nequeunt, possunt tamen quantum usui satis est II, 59, 5; eas exæquant instar mensuræ nummi II, 59, 2; nisi fieret, societas non esset II, 59, 1, 3; futuræ pignus sunt nummi II, 58, 50; post eam in figuram proportionis deducendi non sunt II, 58, 30; ejus gratia non fiunt civitates, 529, 23; 530, 9.

Perniones; cur iis aqua tam frigida quam calida prosit IV, 117, 42 ss.; cur eas faciat ac tollat frigus IV, 118, 47 ss.; cavillatio qua hæcce vox substituitur voci *calcei*, 398, 41.

περονίς· v. *Fibula.*

Peroratio (ἐπίλογος); pars orationis, sed non necessaria, 402, 2; ea carent orationes demonstrativæ, 401, 45; nihil probat, sed in memoriam revocat, 402, 6; 455, 25; orationi concionali propria quatenus deliberatio est, 401, 49; qualis esse debeat fr. 125, b; ejus quattuor partes, 410, 1 ss.; in ea quinam animi motus apud auditorem concitandi sint, 410, 18; dictione dissoluta (ἀσυνδέτῳ) concludenda est, 410, 36; quomodo ad præcepta de iis data tanquam ad normam vitæ negotia confirmanda sint, 455, 26; in ea crimen inferre debet accusator, 403, 17; quænam in ea dicenda sint defensori, 452, 46; 453, 41.

Perpendiculum; ponderis ratione corpora quæ feruntur in duas partes æquales dividit IV, 198, 44 ss.; plura se invicem secantia ad idem planum demitti non possunt IV, 198, 45 s.; ei comparandum est crus cui pondus innititur III, 310, 19; III, 311, 3.

Perpessio (πάθος); pars fabulæ est, 465, 45; quidnam, 465, 47; ea opus est epicæ poesi, 477, 11.

Perrhæbi; iis olim bellum intulerunt Thessali, 511, 20; eorum lingua φοινίξαι cruentare significat IV, 100, 9 s.

Persa; quidnam equum optime pinguefacere dixerit, 638, 18.

Persæ; quamobrem sæpius Medorum, Babyloniorum aliorumque vires fregerint, 536, 21; ex eorum regimine multa subsidia ad servandam tyrannidem desumi possunt, 584, 23, 36; apud eos maxime æstimatur bellica facultas, 603, 12; recte patrem familias omnia ipsum præcipere et inspicere jubent, 638, 10, 14; filiis tanquam servis utuntur, idque male II, 99, 35 s., 39; eorum reges ipsi musicæ operibus non fungebantur, sed alios fungentes audiebant, 628, 26, v. *Rex Persarum*; philosophiæ auctores apud eos Magi fr. 67, b; expressi erant in veste Alcimenis IV, 90, 41; apud eos est Darius II, 180, 30; apud eos æque ac apud nos urit ignis II, 60, 38.

Persæ Timothei; citantur, 458, 27.

πέρσαι· cavillatio ab hujus vocabuli ambiguitate pendens, 398, 48.

Perseæ; (περσέαι) fructibus prosunt III, 641, 20.

Persecutio et evitatio; eodem modo se habent ad appetitum quo affirmatio et negatio ad intellectum II, 67, 12.

Persecutio vel fuga; nisi vi fiat, semper cum alterutro eorum conjunctus est motus secundum locum III, 471, 44 s.; III, 472, 5 s.

Persephone (Περσέφασσα), ei lucum dedicavit Hercules IV, 100, 25.

Perseptolis; Telemachi et Nausicaæ filius fr. 261, b.

Persequendum; ei proprium non est ut quibusdam bonum videatur, 226, 8.

Persequenda vel fugienda; circa ea non versatur intellectus contemplativus III, 472, 4 s.; aut si quid ejusmodi cogitet, fugere aut persequi non jubet III, 472, 6 s

Περσικά Empedoclis; citantur (male pro Φυσικά) IV, 225, 35 s.; fr. 25, b.

Persicus sinus; ubinam situs III, 630, 33.

Persis; in ejus parte mures gravidæ in matrice continent fœtum et ipsum prægnantem III, 134, 14 s.; belenum perniciosum in ea IV, 28, 39; patria Didalis vel Datamis, 646, 35; ejus regio Psittacene IV, 80, 13.

Personæ; quisnam eas comœdiæ dederit, ignoratur 460, 39; senum comicorum qualia fr. 194, a.

Persona ridicula; quomodo se habeat, 460, 32.

Perspicuitas; quare concilianda sit narrationibus orationis concionalis, 442, 7; conciliatur iis vel e nominibus vel e rebus, 442, 11; quomodo iis e rebus concilietur, 442, 13; quomodo e nominibus, 442, 19.

Perspicuum; loco *exquisitum* adhibendum, 189, 39.

Persuadentes; ad unicum orationem suam dirigunt, 367, 29.

Persuasio; fidem sequitur III, 466, 11; eam sequitur ratio, *ibid.*; ei contraria esse videtur vis et necessitudo II, 200, 50; II, 201, 25; ea fiunt negotia, 456, 28.

Persuasum; cui non argumentis est contra numeros ideales allatis, ei pluribus non persuadebitur II, 626, 36 ss.

Perterrefacti; misericordes non sunt, 358, 49.

Pertinaces (ἐμμενετικοὶ τῇ δόξῃ, ἰσχυρογνώμονες; quinam II, 85, 31; quomodo a continentibus differant II, 85, 35 ss.; ad eos pertinent sententiæ suæ tenaces, indocti et rustici II, 85, 39; continentibus eodem modo similes esse videntur quo prodigi liberalibus et audaces confidentibus II, 85, 33.

Pertinacia (φιλονεικία); ejus insimulare debet adversarium qui odiosum crimen infert, 449, 36.

Perunctio; olei quæ sub vestem fit cur decolores reddat IV, 289, 24 ss.

Perversio; uniuscujusque rei in contrarium fit, vel in intermedium II, 206, 8.

Perversitas (κακοήθεια); injustitiæ sequela est II, 248, 20; quænam summa fr. 339. b.

πέρυσι· exemplum τοῦ quando, 2, 28.

Pes; nominis etymologia III, 307, 7 s.; quidnam III, 12, 28; III, 307, 6 s.; pars dissimilaris est III, 220, 39 s.; III, 623, 10; III, 626, 10; ejus posterior pars calx III, 12, 29; ejus anterior pars rursus in tres regiones dividitur, idque quasnam III, 12, 30 ss.; ejus superior et anterior pars nervosa est et nomine caret III, 12, 31; ultima pars corporis sunt III, 13, 5; ejus ossa cruris ossa insequuntur III, 45, 23 s.; quænam ad eos perveniant venæ III, 143, 14; quomodo se habeant eorum venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 4 ss.; quænam ad eos deveniant venæ secundum Polybum III, 39, 40, 47 s.; maxime carnis inopes et nervosi sunt IV, 152, 13 s.; circa eos plurimi sunt nervi III, 44, 15; iis præditi digitos habent III, 46, 39 s.

item ungues, excepto elephante III, 46 38 ss.; alia animalia duos, alia quattuor, alia plures, alia nullos habent III, 6, 9 ss.; III, 304, 10 s.; omnia pares habent numero III, 6, 13; III, 304, 12; III, 309, 35 s., 41 s.; III, 310, 15 s.; idque quare III, 309, 42 ss.; IV, 165, 13 ss.; IV, 166, 7 ss.; multis animalibus communes sunt, aliis quæ iis pro portione respondent, nempe pinnæ vel alæ III, 227, 45 ss.; eorum munere apud quadrupedes funguntur membra anteriora III, 291, 15; quatenus quæ iis carent aquatilibus accensenda sint III, 303, 18 ss.; eos habere videntur natatilia quædam, nempe mollia, iisque natant III, 6, 24 s.; iis etiam natat cordylus III, 6, 30; duos habent soli homo et avis III, 6, 10 s.; III, 304, 14; excepto cancro omnia animalia binos duces habent III, 7, 15 s.; quomodo eorum ratione in genera distribui possint animalia III, 223, 21 ss.; eorum ope in genera et species distribui non debent animalia III, 346, 1 s.; idque quare III, 345, 43 s.; iis prædita animalia omnia, excepto homine, crura ossea et nervosa et carne destituta habent III, 20, 4 s.; item natibus carent III, 20, 6 s.; quamobrem dati sint animalibus III, 669, 15 ss.; a toto separatus non amplius pes est quemadmodum nec lapideus, 484, 2; si quattuor cubitorum fuerit, corpus vero duorum palmorum perit corpus, 567, 24; nimis magnum, etiamsi pulchritudine excellentem, animali habere non sinit pictor, 536, 30; feminis elegantiores sunt III, 76, 6; quatenus pars exterior est, ei comparari potest lingua III, 426, 12; quando apud fœtum generetur major quam decet, quando supervacaneus III, 405, 51; plures quam oportet, habent monstra nonnulla III, 401, 34; iis magis quam partibus similaribus parentibus similes sunt liberi III, 330, 21 ss.; qui in eos exeunt fœtus, præter naturam nascuntur III, 142, 30 s.; eum solus facere nequit ignis, idque quare III, 343, 48 ss.; ei erga me nullum competit jus II, 152, 37; simul multis rerum sensibilium differentiis est II, 559, 24; multos sibi adsciscunt monarchæ, 541, 51; scientiam ne doleant qui docere vult, ei non sufficit cujusvis generis calceos monstrare 309, 10; apud dormientes calent III, 505, 40; cur maxime tunc rigeant ubi suspensi tenentur IV, 155, 18 ss.; locus qui circa eos est tertius ad signa physiognomonica IV, 15, 9; quibus parvi, etiam manus plerumque parvæ III, 12, 7 s.; quibus ejus interior pars non cava, sed crassa est, ita ut toti innitantur, versuti sunt III, 12, 35 ss.; quibus commodi, magni, articulati et nervosi sunt, valido sunt animo, ad masculinum genus referuntur IV, 9, 6 ss.; quibus parvi, angusti, male articulati sunt, molli sunt animo, ad mulieres referuntur IV, 9 8 ss.; extro versis ambulantes cruribus femininis sunt, ad mulieres referuntur IV, 13, 38 ss.; iis intumescere cur pallentes et fame laborantes soleant IV, 108, 30 ss.; iis minime sudare solent, idque quare IV, 123, 37; IV, 124, 37; eos in adversa valetudine potissimum operiendos præcipiunt medici, idque quare IV, 123, 39 ss.; eorum nuditas cur rei venereæ non prosit IV, 137, 1 ss.; si quem extendentem videmus cur non imitemur IV, 152, 38 ss

Pedes (*de eorum motu*); ei peculiare opus est II, 6, 42; partes instrumentariæ sunt III, 306, 15 s.; iis competit motus secundum locum III, 5, 28; eorum flexura et pars mobilissima antériora spectat III, 13, 7 s.; in contrarium flectuntur III, 314, 52; III, 315, 3; igitur contrario modo ac genu III, 314, 52; item contrario ac corpus III, 315, 3 s.; motui inserviunt qui in solo fit III, 301, 11 s.; igitur iis carent pisces III, 301, 10 s., cf. III, 300, 43; III, 302, 50 s.; eos vero habent cordyli III, 301, 14 s.; iis non indigent quæ tantummodo saliunt, nec alio motu utuntur secundum locum III, 309, 36 ss.; incedentibus semper alii loco manent, alii moventur III, 309, 44 s.; probatur hinc nec unico nec tribus fieri posse incessus III, 309, 47 ss.; sine iis alia animalia omnino ingredi non possent, alii male ingrederentur III, 309, 40 s.; eorum proprius motus ambulatio est III, 436, 19, cf. II, 340, 12; sine eos exstare nequit ambulatio III, 351, 47; eorum multitudo efficaciorem efficit motum III, 283, 19 s.; ad natandum inutiles sunt III, 318, 1; ejus officium est statio firma III, 294, 47 s.; igitur ejus pars indivisa pro vero pede habenda est III, 294, 48; stante homine pondus sustinet III, 313, 36 s., progrediente vero præcedens levis esse debet III, 313, 37 ss.; si continuetur progressio, rursus pondus recipit III, 313, 39 s.; a tibia anteriora versus movetur III, 313, 52 s.; si crus retrorsum flecteretur, simul anteriora versus moveretur a tibia, et retrorsum a femore III, 313, 47 ss.; eo pro manu utuntur saltatrices et vice versa II, 237, 36.

Pedes (*quatenus differant apud varia animalia genera*); apud animalia gressilia pectori appensi sunt III, 533, 12; animalium iis præditorum alia eos partim in anteriori, partim in posteriori parte habent III, 286, 35 s.; alia, nempe multipeda exsanguia, eos a latere habent III, 286, 36 s.; sola mollusca omnes in anteriori parte habent, idque quare III, 236, 37 ss., v. *Pedes molluscorum*; quibus plures quam quattuor sunt, sanguine carent III, 7, 25; III, 5, 33; quare, quatenus, quando et quomodo impari eorum numero ingredi possint multipeda III, 310, 1 ss.; quomodo differant apud quadrupedes III, 294, 14 ss.; eos a terra parum attollere possent quadrupedes viviparæ, si crura anteriora retrorsum flecterent, idque quare III, 314, 18 ss.; item si posteriora anteriora versus III, 314, 22 ss.; multifidorum quales III, 20, 13 s.; quales bisulcorum III, 20, 15 s., 20 s.; quales solipedum III, 20, 21; in bisulcorum quæ deest ossea materies in pede mansit III, 294, 35 ss.; iis taurorum cornua inserere non poterat natura III, 255, 14; tument boum podagra affectorum III, 166, 18; simiarum magnis manibus similes sunt præterquam quod a posteriori parte tenuem calcis imaginem exhibent III, 24, 35 ss., 47 ss.; iis et tanquam manibus et tanquam pedibus utuntur simiæ III, 24, 40 s.; eos eodem modo quo manus flectunt simiæ III, 24, 41; unicum animal quod sub iis pilos habeat, lepus est III, 49, 26 s.; III, 408, 30 s.; suum interdum angina afficitur III, 165, 31; iis humi extendunt palmas prostratas elephantes III, 174, 45 s.; quatenus eos habeat vespertilio III, 303, 27 s.; duos habent aves III, 249, 6; quare eos habeant volucres III, 317, 46 ss; vel duos vel nullos habent volatilia pennatis vel coriaceis alis prædita III, 6, 37; quænam aves eos ventri applicent dum volant, quænam eos porrectos teneant III, 27, 32 s.; eos inter volandum ventri applicant aves brevicrures, idque quare III, 300, 3 ss.; avibus uncunguibus inter volandum ventri applicatæ rapinæ inserviunt III, 300, 5 s.; iis ad natandum utuntur aves nandi peritæ III, 299, 41 s.; idque eodem modo quo nautæ remis et pisces pinnis III, 299, 42 ss.; palmipedum avium crassi et lati sunt, idque quare III, 317, 41 ss.; iis ad natandum utuntur aves palmipedes III, 317, 33, 36 s.; quarum avium divisi sunt, sed in simam desinunt superficiem ad idem genus pertinent ac palmipedes III, 298, 1 s.; eo claudicat ægithus III, 184, 17; quales habeat cyanus avis III, 185, 25; binos habet malacocraneus III, 185, 36; item pardalus avis III, 185, 41 ; in alterutro eorum vicissim stans dormit grus III, 181, 29 ; in eos exeunt avium fœtus, idque quare III, 375, 48 ss.; quales habeat crocodilus fluviatilis III, 296, 18 s., 27; vel iis vel manibus prehendunt quæcunque animalia extra aquam ore utuntur III, 296, 35 s.; chamæleontis quales III, 25, 43 ss.; eorum usum erinaceis marinis præstant spinæ III, 66, 5 s.; III, 281, 16 s.; quatenus eos habeat vitulus marinus III, 303, 23 s.; iis carent pleraque aquatilia III, 546, 31 s.; iis carent cetacea III, 545, 22; iis carent pisces III, 29, 19, cf. III, 28, 1 s.; III, 301, 28 ss.; III, 304, 14 s.; idque quare III, 317, 49 ss.; eos perperam habere dicitur remora, idque quare III, 29, 28 ss.; iis carent serpentes III, 7, 34 s.; III, 295, 8; III, 296, 52; III, 394, 45 ss.; iis carent serpentes ac murænæ III, 78, 32 s.; eadem de causa iis carent serpentes cur pinnis pisces iis similes III, 301, 28 ss.; iis carent testacea III, 192, 4 s.; eos quemadmodum insecta, in latus flectunt crustata III, 58, 44 s.; utrinque habent quinque locustæ, si iis ultimas forfices adnumeres III, 58, 33 s.; item cancri decem, si iis forfices adnumeres III, 58, 34 s., cf. III, 61, 8 ss.; præter magnos octo corpori suppositos habent astaci III, 59, 16 s.; horum octo quattuor bifidi sunt, quattuor vero non III, 59, 45 s.; quot et quales et ubinam sitos habeat squilla gibba III, 58, 36 ss.; quot et quales et ubinam sitos habeat crango III, 58, 41 ss.; post capillamenta (branchias) duos furcatos habent cancelli quibus cibum ori admovent III, 64, 28 ss.; horum sinister longe major est quam dexter apud neritarum cancellum III, 64, 39 s.; III, 65, 4 ss.; eoque præcipue ad gressum utitur hicce III, 64, 41; quot, quales et ubinam siti sunt reliquorum cancellorum pedes III, 64, 30; cancellorum duri sunt, sed minus quam cancrorum III, 64, 34 s., v. *Crura*.

Pes; magnitudinis mensura est II, 629, 18 s.; dividi conatur in partes ad sensum indivisibiles II, 575, 20, cf. II, 574, 45 s.; igitur non eodem modo indivisibilis est quo monas II, 576, 19.

Pedes anteriores; eos loco brachiorum et manuum habent quadrupedes, idque quare III, 289, 18 s., cf. 9 s.; III, 290, 11 ss.; iis carent aves III, 26, 45, s.; iis pro portione respondent alæ III, 26, 44 ss., cf. III, 18, 36 s.

Pedes apum; v. *Crura*.

Pes dexter; cur a sinistro differat IV, 277, 38 ss.

Pedes humani; omnium reliquorum animalium pedibus pro portione magnitudinis majores sunt, idque quare III, 294, 39 s.; multifidi et brevibus digitis sunt III, 294, 33 s.; quare digitos habeant III, 294, 49 ss.; quare breves III, 294, 52 s.; igitur quod ad digitorum magnitudinem attinet manibus contrario modo se habent, idque quare III, 294, 43 ss.

Pedes insectorum; v. *Crura*.

Pedes magni; quomodo eorum ratione a locustis differant astaci III, 59, 17 s.; apud astacum dexter a sinistro differt, idque quomodo III, 59, 17 s.; eorum extrema pars ut maxilla bifida est apud eosdem III, 59, 21; item dentes habet, infra et supra III, 59, 21 s.; quomodo horum dentium ratione a se invicem differant dexter et sinister III, 59, 22 ss.; astacorum ab exteriori parte spinis majoribus muniti sunt III, 59, 53 s.; quomodo eorum extremam partem moveant astaci III, 59, 26 s.; videntur et ad prehendendum et ad premendum facti esse III, 59, 28 s.; iis suppositi sunt duo pedes hirsuti ori subditi III, 59, 29 s.

Pedes molluscorum; pertinent ad partes externas III, 56, 4 s.; vocantur etiam brachia III, 56, 53, v. *Brachia*; ante caput siti sunt III, 56, 5 s., cf. 9 s., 51 ss.; III, 286, 32 ss.; iis peculiare est quod omnes in anteriori parte siti sunt, idque quare III, 286, 32 s., 37 ss.; III, 287, 23 ss.; omnia octo habent III, 56, 10 s.; III, 287 35 s.; eosque acetabulis instructos III, 56, 18 s.; quomodo iis utatur polypus III, 56, 19 ss.; quomodo a reliquis differat ultimus eorum apud polypum ubinamque situs et quem in finem eo utatur III, 56, 21 ss., cf. III, 80, 16 s.; III, 83, 50; III, 328, 19 ss.; super eos sita est fistula qua mare emittunt III, 56, 26; quomodo eos teneant polypi nantes III, 56, 30 s.; inter eos extenditur membrana apud polypum III, 56, 36; quomodo iis prehendat polypus III, 56, 35; polypo longi sunt, reliquis breves III, 56, 39 s.; igitur solus iis ad gradiendum utitur polypus III, 56, 41; polyporum interdum bicubitales sunt vel etiam majores III, 56, 46; quomodo iis a reliquis molluscis differat heledone III, 57, 52 ss., cf. III, 56, 11 s.; eos interdum extra testam emittit polypus cochleæ similis testaque contentus III, 58, 10; sepiis ac loliginibus breves sunt, polypis vero magni III, 287, 36 s., 43; igitur natura eorum impendio corpus auxit apud illas, apud hos vero contra III, 287, 39 ss.; sex superiores minores atque supra dentes sitos habent sepiæ et loligines III, 287, 27 s.; eorumque duos inferiores reliquis majores III, 287, 28 s.; idque quare III, 287, 33 s.; omnium vero maximos duos infra dentes sitos III, 287, 29 s.; idque quia corporis onus maxime sustinent ac movent III, 287, 32 s.; polypis quattuor medii maximi sunt III, 287, 34 s.; polypis et ad natandum et ad ingrediendum utiles sunt, sepiis vero et loliginibus nonnisi ad natandum III, 287, 41 ss.; iis etiam utuntur polypi ut res remotas arripiant et tempestate sæviente saxis sese applicent III, 287, 52 s.; non vero loligines et sepiæ III, 287, 45 ss.; iis etiam ad vim inferendam et repellendam utuntur mollusca quædam (nempe polypi) III, 288, 6 ss.; polypis sufficiunt ad corpus dirigendum III, 288, 23 s.; de eorum acetabulis et reticulo v. *Acetabula* et *Reticula*.

Pedes posteriores; omnibus gressilibus necessarii sunt III, 289, 20 s.; iis quiescere nequeunt sues grandine laborantes III, 166, 2 s.; quales habeat vitulus marinus III, 303, 25.

Pedes primi; quomodo eorum ratione a locusta femina differat mas III, 59, 2 s.

Pedes ultimi; in iis calcaria habent locustæ, cum mares tum feminæ, idque qualia III, 59, 11 s.; sub iis acetabula habet locusta mas III, 60, 48.

Pedes vermium; in extremo corpore sunt III, 102, 16 s.

Pedes et manus; iis carentia animalia sanguine prædita nervos tenues et inconspicuos habent III, 44, 18 s.

Pedum digiti; v. *Digiti pedum*.

Pedum dolor; apud vitulos diminuitur cornibus cera oleove vel pice oblitis III, 154, 43 s., cf. *Podagra*.

Pedis offensio (πρόσπταισμα); secundum artem semper levior est morbo laterali II, 66, 7; per accidens tamen gravior evadere potest, idque quomodo II, 66, 8.

Pedibus carentia (ἄποδα); in species dividi nequeunt III, 223, 38 s.; quæ hujusmodi sunt, ubi perfecta sunt, sanguinem habent III, 5, 30 s.; multa eorum ex aqua victum petunt, etiamsi aerem non aquam recipiant III, 2, 33; apud ea cauda iisque similia inferiorem partem corporis constituunt III, 22, 6; eodem obversum habent supra ac ante III, 307, 5 s.; supra suum medio obversum habent III, 307, 14, 17 s.; idque quia recta non sunt III, 307, 18; caloris attollentis defectui et materiæ terrenæ abundantiæ originem debent III, 289, 54; nonnulla eorum ipso corpore dimensiones determinant, idque quænam III, 306, 18 ss.; igitur dextrum habent hæc, sed minus distinctum quam animalia quæ partibus instrumentariis moventur III, 306, 22 s.; eorum viscera et venter eodem modo se habent quo apud quadrupedes oviparas III, 273, 43 ss., cf. III, 274, 1 ss.; partim undoso motu progrediuntur, partim tractu III, 311, 3 ss ; eorum qui undoso motu progrediuntur alia super terram flexuras faciunt, alia sursum versus, idque quænam III, 311, 4 ss.; ubi moventur semper eorum pars prægressa extensa est ac recte progreditur, secuta vero flexu contracta est III, 311, 16 ss.; alia eorum ovipara sunt, alia vivipara, idque quænam III, 345, 50 ss.; item nonnulla eorum intra se vivum animal pariunt, idque quænam III, 346, 1 ; quæ ovipara sunt, perfectum ovum pariunt, idque quænam III, 345, 28 ss.; quisnam sit eorum intra uterum (vel ovum) situs III, 142, 23; testibus carent III, 302, 49 ss.; III, 394, 45 s.; nullum eorum testes habet, nisi quæ intra se vivum animal pariunt III, 35, 6 ss., cf. III, 79, 15; pudendo masculino carent, idque quare III, 323, 6 s.; branchias habent III, 544, 20 ss.; iis accensendi sunt serpentes et erucæ, lumbrici et hirudines III, 311, 3 ss.; III, 306, 29 ss.; iis accensendi sunt pisces et serpentes III, 394, 45 ss.; iis accensendi sunt serpentes III, 273, 45 s.; III, 302, 50 s.; iis accensendi sunt pisces III, 142, 23; III, 304, 14 s.; iis accensendi sunt cum pisces cartilaginei tum reliqui III, 37, 14, 17 ; III, 544, 20 ss.; iis accensendus est delphis III, 35, 13.

Pedibus carentia et longa animalia ; iis accensendi sunt serpentes et murænæ III, 78, 32 s.; quomodo coeant. *ibid.*

Pedibus prædita ; omnia pares habent pedes III, 304, 12 ; III, 309, 35 s., 41 s.; III, 310, 15 s.; idque quare III, 309, 42 ss.; apud ea magis distinctum est dextrum quam apud animalia pedibus carentia III, 306, 15 ss.; apud ea crus posterius inferiorem corporis partem constituit III, 22, 4 s., cf. 15 s.; progredi nequeunt, nisi flectantur membra, idque vel in cruribus, vel in coxis et scapulis III, 313, 22 ss., cf. III, 310, 23 s., 37 ss., 51 s.; quorum crura amputata sunt, iis comparanda sunt testacea III, 318, 12; partim vivipara, partim ovipara sunt III, 345, 52 s.; nonnulla eorum intra se vivum animal pariunt III, 345, 53 s.; vicissim alterutro membrorum innituntur et pondus sustinent progredientia III, 310, 24 ss., cf. 13 s.; III, 313, 35 ss.; igitur progrediente altero, alterum flectere debent III, 310, 26 s., cf. 51 ss.; idque quare III, 310, 44 ss.

Pessi (τὰ πρόσθετα) ; etiamsi humidi apponantur, sicci eximuntur III, 356, 4 s.; eorum odor apud mulieres fœcundas halitum inficit III, 367, 37 ss.; idque quare III, 367, 50 ss.

Pessime habentes (κάκιστα διακείμενα); sive propter morbum, sive propter ætatem aut nullum aut sterile habent semen, sed plurimum inutilis alimenti residuum, idque quare III, 334, 29 ss.

Pessimum ; ei contrarium est optimum II, 99, 16 ; id cogitanti cogitatio est II, 609, 11 ; ejus cogitatio vitanda est II, 689, 12.

Pessimus ; is est qui erga amicos improbitate utitur II, 53, 59.

Pestilens annus ; cur fiat quum sol multum vaporem de terra excitat IV, 112, 30 ss.

Pestilens constitutio ; cur in ea multi uno affectu moriantur, idque plerumque ejusdem ætatis IV, 293, 52 ss.

Pestilens morbus (λοιμῶδες νόσημα) ; sæpe invadit homines III, 164, 26 ; item quadrupedes viviparas tam feras quam mansuetas III, 164, 27 s.; nunquam vero infestare videtur pisces III, 164, 24, 34 s.; spiritus est affectus IV, 296, 32 ; cur solus obruat eos qui ad ægrotos accesserint IV, 109, 5 ss.; IV, 154, 21 ss.; cur in iis lippitudines plerumque auspicentur IV, 296, 32 ; eo grassante natus est proverbium : Fuge ad corvos fr. 258, a.

Petitio contrariorum (τἀναντία λαμβάνειν) ; quinque modis fit, 273, 45 ; quomodo a petitione principii differat, 274, 5 ; spectat ejus peccatum propositiones, 274, 8 ; eam sæpe secum faciunt respondentes, 271, 21.

Petitio principii (τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι) ; quidnam, 109, 37, 46 ; 330, 27, 28 ; quando et quot modis fiat, 109, 39, 48 ; 110, 30 ; fit si universali caret syllogismus, 69, 4 ; quomodo fiat in prima figura, 110, 11 ss.; quomodo in secunda et tertia, 110, 32 ; quomodo negative, 110, 35 ; in scientia demonstrativa fit circa vera, in dialectica circa ea quæ opinionem spectant, 110, 39 ; 273, 23 ; eam faciunt qui definitionem invertendo demonstrare conantur, 156, 26 ; quinque modis fit, 273, 26 ss.; ejus primus modus latere nequit nisi in synonymis et in iis quorum definitio et nomen idem declarant, 273, 28 ; quomodo a petitione contrariorum differat, 274, 6 ; ejus peccatum inprimis spectat conclusionem, 274, 7 ; eam excludit refutatio, 280, 30 ; quot modis fit, tot etiam captio secundum eam, 280, 43 ; eam interdum subaudit respondens, 271, 23 ; quatenus fieri possit in demonstratione quæ redarguendo fit II, 504, 23 ss., cf. II, 507, 35 ; quasi eam fecisset respondens, negandum, non concedendum esse putant interrogantes, ubi in eo sunt ut confundantur, 295, 48 ; si falsum vel paradoxon quod necessario e thesi sequitur petat interrogans, eum hanc fecisse dicere debet respondens, 295, 50.

Petra ; e qua superfuso oleo ignis apparet circa Atintaniam IV, 30, 20 ss.; quædam ignem emittens æstate, hieme vero aquæ scatebram, juxta fontem olei prope montem Uranium IV, 96, 1 ss.

Petta ; filia Nani quæ postea Aristoxena nominata est fr. 276, a.

Petulantes (προπετεῖς) ; fortes ignavos vocant II, 139, 13 s.

Peucetii ; Dianæ templum apud eos IV, 95, 1 ss.

Peucetius Aulus ; veneno Cleonymo Spartiatæ insidiatus a Tarentinis in jus vocatus et supplicio affectus est IV, 86, 37.

πεζαὶ μόσχοι· meretrices Athenis fr. 244, a

πῆξις· v. *Concretio* et *Congelatio*.

Phæaces ; a Cyclopibus expulsi in Scheriam venerunt fr. 146, a ; ut ad eos gratus et miserandus veniret, precatus est Ulysses, 404, 2

Phædo (Platonis) ; citatur II, 463, 42 ; II, 483, 26 ; II, 617, 8 ; III, 577, 42 s.

Phædrus (Platonis) ; citatur, 393, 14.

Phænontis circulus ; idem et Saturni dictus III, 628, 46.

Phaethon ; sideris ejus ætate de cælo delapsi iter habent viam lacteam Pythagorei nonnulli III, 561, 48 ss.; fulmine ictum in lacum juxta Eridanum decidisse ferunt accolæ ejus lacus IV, 87, 32 ss.; ejus ætate pars terrarum orbis Orientem versus incendiis vastata est III, 640, 30 s.; ejus circulus idem ac Jovis III, 628, 47.

Phagilus ; agnus apud Ithacenses fr. 261, b.

Phagrus ; ejus descriptio fr. 183, a ; erythrino et hepato similis fr. 179, b.

φαιαὶ καλούμεναι φωναί· III, 658, 11 (addendus est hic locus in H. Stephani Thesauro).

φαινόμενα· v. *Apparentia*.

φαινόμενον· v. *Videtur (id quod)*.

φαιότης· v. *Venetalitas*.

Phalæna; v. *Balæna*.

Phalanges; eas in bello dirimit rivulorum etiam parvorum trajectio, 568, 30; homericæ ratio fr. 135, b.

Phalangium; quomodo id vocaverit Plato, 236, 34; insecta sunt III, 93, 13 s.; insecta sunt quæ coeunt atque ex ejusdem nominis animalibus generantur III, 93, 14; III, 328, 28 s.; eodem modo coeunt quo reliqua insecta coitu utentia III, 81, 6; ovipara sunt III, 75, 40 ss.; eorum feminæ majores sunt quam mares, *ibid.*; eorum pulli eodem modo quo polyporum ex ovis prorepunt III, 92, 3; quomodo pariant ac incubent III, 99, 19 ss.; eorum mas una cum femina incubat III, 99, 25; copiosissimam prolem pariunt III, 99, 22, 25 s.; circa ea congregatur proles ipsorum III, 120, 7 s.; ubi incrementum ceperint matrem et, si eum comprehendere possint, sæpe et patrem occidunt III, 99, 22 ss.; diu sine cibo vivere possunt III, 152, 45 s.; aluntur apud medicamentarios III, 152, 47; eorum multa genera sunt III, 193, 47 s.; mordacium tamen duo tantum genera exstant, eaque qualia III, 193, 48 ss., cf. *Pulex*; quæ exponunt medicamentarii omnia aut nullum aut debilem morsum infligunt III, 194, 3 ss; quidnam faciant cervi ab iis commorsi III, 177, 5 ss.; ea venatur ichneumo, ideoque iis inimicus est III, 173, 3 s.; necata ad futuram prolem alendam seponunt ichneumones III, 95, 41 ss.

Phalangiorum mordacium alterum genus; pulice (phalangio) majus est III, 194, 1; crura anteriora longa habet III, 194, 1 s.; tarde movetur ac ambulat, nec validum est nec saltat III, 194, 2 s.

Phalangia quæ telam texunt; quomodo coeant III, 81, 7 ss.; ventrem rotundum habent III, 81, 12 s.

Phalaris; antequam tyrannus fuisset, summos magistratus gesserat, 580, 13; quanam fabula Himeræos monuerit Stesichorus, ne ei corporis custodiam darent, 370, 24; plura mala facere valet quam leo II, 166, 26; quæ de eo narrantur ferinæ cupidini tribuenda sunt II, 81, 26; fieri potuisset ut infantem comedere vel immani circa rem veneream libidini indulgere volens has cupidines compescuisset II, 81, 52.

Phalarides; aves palmipedes sunt III, 152, 9; certis anni temporibus albescunt fr. 175, b, v. *Mergus*.

Phaleas Chalcedonius; primus civium bona æqualia esse jussit, 506, 3; 519, 47; civium bona facile æquari posse putabat, quo tempore primum civitates conduntur, 506, 6; quænam excogitaverit ut civitate jam condita æquarentur bona, 506, 8; duorum civibus æqualitatem esse oportere arbitrabatur, possessionis nempe et educationis, 506, 41; parvas tantummodo injurias præcavit, 507, 12; in ordinanda civium re familiari nec vicinos nec externa pericula respexit, 507, 15; agrorum tantummodo possessionem æquavit, 507, 51; de servorum pecorumque ac supellectilium nummorumque possessione præcepta non dedit, 507, 51; omnes artifices servos publicos esse voluit, 508, 2.

Phalerica aqua; ex ea gignuntur membrades III, 118, 40.

φαλιότης· v. *Glaucus color*.

Phallica; quomodo ex iis prodierit comœdia, 460, 6; eorum usus etiamnum in multis civitatibus viget, 460, 7.

Phantasia; debilis quidam sensus est, 335, 33; non in eadem parte animæ residet ac opinio II, 220, 20, ceterum cf. *Imaginatio*.

Phantasmata; proborum quatenus meliora quam pravorum II, 193, 30, cf. II, 13, 45, v. *Imagines quæ in animo sunt*.

Pharangites, ita a nonnullis Iapyx vocatur, idque quare IV, 45, 44 s.

φαρμακεῖαι· v. *Sagæ*.

Pharmacopolæ; v. *Medicamentarii*.

Pharnabazes; Pharnacis filius III, 133, 36 s.

Pharnaces; Pharnabazis pater III, 133, 36 s.; ejus ætate in Phrygiam venerunt novem muli Syriaci, *ibid.*

Pharsalus; ibi pauci multorum imperium tenent quia se bene gerunt, 572, 34; ibi interierunt Medi milites peregrini III, 187, 35 s.; ibi erat equa quæ Justa appellabatur, 498, 53; III, 141, 49 s.

Pharus; Cleomeni mandavit Alexander ut urbem ad eum exstrueret, 649, 9; circa eum scorpii non sunt molesti III, 170, 19 s.

Phaselis; Lyrnantes prope illam IV, 45, 9.

Phasianus; terrestris avis est, nec admodum volax, ideoque pulveratione delectatur III, 207, 39 s.; nisi pulverentur pediculis necantur III, 101, 24 s.; eorum ova punctis distincta sunt III, 104, 30; eorum mares multo meliores fr. 308, a.

Phasis; fr. 59, a; e Caucaso defluit III, 569, 32 ss.; virga in illo nascitur leucophyllum dicta IV, 105, 8 s.; circa eum inveniuntur boves parvæ multum lactis præbentes III, 54, 27 s.

Phayllus; quomodo cyclum exposuerit, 406, 4.

Phebol; insula ad Arabicum sinum III, 630, 46 s.

Phegeus; ejus soror Clymene fr. 281, a.

φημί· articulus est, 473, 13.

φέναξ· v. *Impostor*.

Pheneus; ibi statuæ ex ære urinatorum exstant orichalci appellatæ IV, 84, 8 ss.; earum inscriptio IV, 84, 9 s.

Pheræ Thessaliæ; ibi dominatus est Alexander fr. 48, a.

Pheræus; mugilum genus fr. 180, a; alimento utitur muco qui ex ipso exit, *ibid.*

Pherecydes Syrius; morbo pediculari mortuus est III, 101, 14 s.; pertinet ad mixtos theologos, idque quare II, 634, 44 s.; primum generans optimum esse censet II, 634, 45 s.

φερόμενα· v. *Lata*, *Corpora*, *Δι' οὗ*, *Jactæ res*.

φέρον· v. *Pelli (quod)*.

Phiala; arte fit III, 626, 12; si clypeus Bacchi dicitur, etiam clypeus phiala Martis dicetur, 390, 38, cf. 399, 31, 37; 474, 16; ei quoque simpliciter comparatur phiala, 399, 33, v. *Patera*.

Phiala; parva in insula Teno esse dicitur mixturam continens ex qua ignis admodum facile accenditur IV, 80, 6 ss.

Phidias statuarius; Minervæ quæ in arce est statuæ nomen in medio ejus scuto insculpsit, idque quomodo III, 639, 49 s.; IV, 104, 38 ss.; eum sapientem lapidum sculptorem vocamus II, 70, 2.

Phidippus; ejus epitaphium Ephyræ fr. 316, a.

Phiditia; sic Lacedæmonii vocant convivia publica, 514, 15; 515, 27.

Phiditia Attica; ita Diogenes Cynicus vocabat cauponas, 397, 9.

Phido Argivus; e rege tyrannus factus est, 580, 11.

Phido Corinthius; quænam præcepta dederit de civium numero et de re familiari, 504, 35.

Phidoniæ mensuræ; apud Argivis fr. 253, a.

Philægides; ejus carmina similitudinem affectant III, 515, 42 s.; hinc ea recitare ac memoria retinere solent furore perciti III, 515, 42 s.; idque a Venere inchoantes III, 515, 42 s.

Philammon; ei comparatur athleta coryco ludens, 399, 44; 400, 3.

φιλανθρωπία· v. *Humanitas*.

φιλαυτία· v. *Amor erga se ipsum* et *Studium sui*.

φιλεῖν· secundum intellectum homonymum est τὸ φιλεῖν secundum corporis actionem, 182. 7.

(Philemo) poeta comicus (?); citatur, 488, 11.

Philemo histrio; in quibusnam fabulis orationem variaret, 400, 42.

Philinus; solo lacte usus est fr. 308, b.

φιλητικός· v. *Amandum (ad) pronus.*

φίλιος· Jovis cognomen III, 641, 44.

Philippi in Macedonia; ibi metalla inveniri dicuntur quorum ramenta crescant ejecta et auri aliquantulum producant IV, 81, 12 ss.

Philippica Isocratis; citantur, 408, 41, v. *Isocrates.*

Philippus; ei ut iter in Atticam concederent, quomodo Thebanis suaserint, 376, 33; Satyro Apollophanis filias manumisit fr. 323, a; cur eum adorsus sit Pausanias, 581, 17; ad illum epistolæ fr. 329, a, b; 330, a.

Philippus comicus; quænam narret de Dædali Venere lignea III, 437, 13 ss.

Philocles; ejus tetralogia Pandionis fr. 303. b.

Philocrates; quid responderit ubi populum iratum vidit, 350, 46.

Philoctetes Pœantis filius; apud Sybaritas coli dicitur IV, 94, 6; e Troja redux iis partem agri Crotoniensis Macallam dedit IV, 94, 7 ss.; Herculis sagittas in templo Apollinis Alæi consecravit IV, 94, 10 s.; mortuus jacuisse dicitur ad Sybarim fluvium, quum auxilia tulisset Rhodiis IV, 94, 13 ss.; ejus epitaphium fr. 314, a; ei Niceratum a Pratye carmine heroico victum comparavit Thrasymachus, 399, 38; apud Theodectem vipera ictus vehementi dolori succumbit II, 84, 10.

Philoctetes; tragœdia e parva Iliade desumpta, 477, 4.

Philoctetes Sophoclis; citatur, 77, 45; 86, 45.

Philoctetes Euripidis et Æschyli; citantur, 475, 42.

Philoctetes Euripidis; citatur, 433, 49.

φιλόκυβοι· v. *Talorum amantes.*

Philolaus; citatur II, 202, 50.

Philolaus Corinthius; e Bacchiadarum genere erat, 519, 28; Dioclem Olympium amavit, 519, 29; Thebanis leges scripsit, 519, 27; quamobrem Thebas profectus sit, ibique ad mortem usque degerit, 519, 30, 39; ejus sepulcrum etiamnum monstratur, 519, 32; quomodo se habuerit ejus sepulcrum, 519, 33; de liberis adoptandis leges dedit, 519, 41; patrimoniorum numerum immutatum esse voluit, 519 43.

φιλολοίδοροι· v. *Contumeliarum amantes.*

φιλομάθεια· v. *Discendi studium.*

Philomele; quando hoc nomine hirundinem allocutus sit Gorgias, 389, 49.

Philon; servi nomen fr. 332, b.

Philonis, Philoni; casus nominis est, 25, 19.

Φιλοπάτωρ· Satyri cognomen II, 81, 1.

φιλοπονία· v. *Sedulitas.*

Philosophari; melius est quam quæstum facere, sed non optabilius, 201, 14; utrum deceat, necne philosophiæ ope quærendum est fr. 47, a; non necessarium est regi fr. 60, b.

Philosophari conantes (οἱ φιλοσοφεῖν ἐγχειροῦντες); ad desperationem adiguntur, si incertissimas de veritate habeant opiniones qui eam maxime pervident II, 509, 50.

Philosophema; idem quod syllogismus demonstrativus, 272, 14.

Philosophia; res divina et dæmonibus digna III, 627, 1 ss.; in quanam præcipue parte III, 627, 3 ss.; ea duce anima, viæ ducem intellectum nacta, in cælestem locum se contulit et res inter se longissime sejunctas cogitando complexa est III, 627, 12 ss.; recte vocatur veritatis scientia II, 486, 24; problemata circum quæ versatur, quonam modo dividenda sint fr. 108, b; quinam ejus auctores apud barbaros fr. 67, b; quomodo eam vocaverit Alcidamas, 389, 43; eam peperit admiratio II, 470, 45 ss., cf. II, 471, 30; ejus pretium pecunia æstimari nequit II, 105, 2; eam docentes remunerari non licet, nisi eodem modo ac deos et parentes II, 105, 4; ejus inutilitatem Thaleti pauperi exprobrabant, 493, 36; quomodo a dialectica differat, 181, 6; ejus a dialectica et a sophistica differentia II, 502, 12 ss.; II, 588, 23 ss.; ei omnium scientiarum mathematicorum maxime affinis est stellarum scientia, idque quare II, 607, 2 ss.; ei mathematicam substituerunt æquales II, 484, 39 s.; probabile est eam sæpius inventam et rursus deperditam fuisse II, 608, 40, cf. II, 604, 41 s.; teste Theodecte, de ea instituenda quæstio agebatur dum Socratis causam dijudicabant, 378, 46; propter ejus sitim in magnis dubitationibus etiam parvas dilucidationes conquirere debemus II, 401, 4; ejus ope facilius detegitur simile, 371, 5; in ea refert simile in rebus maxime distantibus videre, 399, 20; ei proprium putare debemus, posse, ubi certa quædam signa adsunt, aliud necessarium esse demonstrare IV, 4, 12 ss.; ad prudentiam in ea maxime confert perspexisse quæ utramque hypothesin consequantur, 274, 29; et in ea et in quacunque arte ac disciplina via est eadem, 76, 43; quatenus ei conferat argumentationum sophisticarum peritia, 293, 34; quia eam continent, refutandi sunt Parmenidis ac Melissi argumentationes II, 249, 28; in ea sermo fit de re morali, 533, 19; quatenus cum ea de jure consentiat vulgus, 533, 18; rerum humanarum disciplina morali et scientia civili constat II, 130, 22; ejus studio prudentiores fiunt homines, 420, 48; quidnam conferre possit ad injurias præcavendas, 507, 7; sola inter omnes voluptates hominum auxilio non indiget, 507, 8; cum sinceritate tum stabilitate maximas continet voluptates II, 124, 16; eam qui colit adolescens magnum inde capiet emolumentum senex factus, 447, 24; in ea multum industriæ collocabit qui juvenis strenue gymnasii labores perfert, 447, 26; ea una et communis bonaque reddenda est civitas, 501, 45; ea opus est in otio, 619, 40; ea opus erit beatarum insularum incolis, si qui sint, 619, 49; ei operam dant domini, villico relicta servorum cura, 488, 20; ei prodest, si noctu expergiscaris, 638, 45; ei studentes irascuntur eam contemnentibus, 349, 6; ejus nonnulli amicos participes facere cupiunt II, 235, 45; a Pythio domestico se ad eam incitatum esse dicebat Aristoteles fr. 40, b; eam brevi tempore absolutum iri sperat Aristoteles fr. 33, 6; non bis in eam peccari sivit Aristoteles fr. 327, a; quidnam ex ea lucratus sit Aristoteles fr. 342, b; qui eam negligunt ceteris disciplinis operam impendentes procis Penelopes comparantur fr. 343, b, v. *Philosophia prima* (II, 588, 20 s.) et *Sapientia.*

Philosophia (de); citantur II, 263, 34; III, 434, 32. v. *Metaphysica.*

Philosophia activa; ejus finis opus est II, 486, 26.

Philosophia antiqua; balbutire videtur, idque quare II, 485, 39 s.

Philosophia dicendi; studiose amplectenda est, 412, 33.

Philosophia prima; philosophi scientia est II, 503, 3 s.; entium, quatenus entia sunt, causas et principia investigat II, 534, 1 s.; II, 537, 42 s.; II, 592, 12, 41; II, 593, 6; speculatur ens quatenus ens est et ejus essentiam et quæ ei per se insunt II, 500, 1; II, 502, 38 s., 45; II, 503, 11; II, 535, 3 s.; II, 587, 20 s.; II, 588, 26 s., 44 s., cf. II, 534, 1 s.; II, 537, 42 s.; omnium generum entis essentiam spectat II, 501, 8; agit igitur et de eodem et de simili et de rebus ejusdem generis et de iis quæ his opposita sunt II, 501, 9 s., cf. 29; II, 502, 36, 48; item de contrarietate II, 501, 32, cf. II, 588, 20; revera exstat II, 500, 1, cf. 14; II, 592, 12 s.; 40 s.; scientiarum particularium nulli eadem est II, 500, 2; cum omnibus scientiis communicat, 132, 13; probare conatur principia communia, 132, 3, cf. II, 504, 5 ss.; speculatur substantiarum principia et causas II, 600, 7; quæritur ad quamnam substantiam pertineat, si non omnes substantiæ ad unicam II, 491, 28 s.; spectare videtur universalia II, 585, 36; id est genera prima II, 585, 39, cf. II, 494, 23; non spectat genera vel species II, 586, 3 ss.; spectabit singularia si nihil præter ea exstet II, 586, 2; agit et de substantiis rebusque quæ iis insunt II, 502, 46 s.; item de priori et posteriori, de genere et specie, de toto et parte II, 502, 48 s.; ad eam pertinere probatur axiomatum, id est principiorum syllogisticorum inquisitio II, 503, 1 ss.; si qua substantia exstet immota et separabalis eam spectat II, 535, 19 s., cf. II, 535, 4 s.; II, 534, 47 s.; II, 593, 11 ss.; probatur universalis esse II, 535, 13 ss.; II, 593, 6 ss.; naturali scientia prior est II, 593, 13, cf. II, 535, 20; II, 593, 13; differre probatur a mathematica et a naturali scientia II, 592, 40 ss., cf. II, 534, 43 ss.; II, 593, 9 ss.; ad eam pertinet disquisitio de principio formali II, 260, 29; ad eam pertinet speculatio de primo movente immobili II, 438, 5 s.; spectat rei mathematicæ materiem et principia II, 585, 31 s; II, 588, 36 s.; idque quatenus II, 588, 43, 49 ss.; ad eam non pertinent placita de mundi fabrica II, 634, 14 ss.; pertinent vero rerum immobilium principia II, 634, 17; itaque et numerorum idealium consideratio II, 634, 17 s.; argumentis ex ea petitis probari non potest plura esse cæla II, 380. 33, cf. II, 608, 20 ss.; ad eam maximam partem non pertinent opiniones eorum qui sensibilem substantiam solam exstare putant II, 626, 40 ss.; ad eam acquirendam percurrendæ sunt res de quibus dubitandum est II, 488, 30, v. *Scientia* et *Theologia*.

Philosophia prima (de); citatur II, 263, 50 (cf. Metaph. XII et XIII); III, 521, 1 s. (cf. Metaph. XI. t. II, p. 605 ss.).

Philosophia secunda; v. *Naturalis scientia*.

Philosophia speculativa; ejus finis veritas est II, 486, 25; tres sunt, nempe naturalis, mathematica et theologica II, 535, 7, cf. II, 592, 52 s.

Philosophiæ studium; cur qui in eo claruerunt melancholici fuisse videantur IV, 265, 13 ss.

Philosophicæ scientiæ; quomodo ad eas utilis sit dialectica, 173, 25.

Philosophici libri; in iis pertractatur quæstio ideas spectans II, 190, 15.

Philosophus; ejus scientia est philosophia prima II, 503, 3 s., v. *Philosophia prima* (587, 20); is est qui entia quatenus entia sunt cognoscit II, 502, 10 s.; II, 503, 11, 30 s., cf. II, 588, 19; omnium certissima principia habere debet, *ibid.*; ad eum pertinet principiorum demonstrationis consideratio II, 491, 25 s.; substantiarum causas et principia et elementa tenere debet II, 500, 37, cf. II, 558, 3; spectat omnia quæ ad primam philosophiam pertinent II, 501, 48, 52; spectat an Socrates idem sit ac Socrates sedens II, 501, 49 s.; item an unum uni contrarium sit II, 501, 50; item quidnam contrarium sit et quot modis dicatur II, 501, 51; ei propria est causæ (τοῦ διὰ τί) demonstratio II, 188, 48; ei proprium est nihil temere dicere, sed semper cum ratione II, 188, 51; is est qui universaliter et de prima substantia speculatur II, 503, 18 s.; is est qui de omni substantia speculatur qua ratione naturaliter se habeat II, 503, 26; naturæ scrutatore superior est, idque quare II, 503, 17 s.; quomodo á dialectico differat, 261, 6; operam dat ut propositiones (τὰ ἀξιώματα) sint maxime notæ et problemati propinquæ, 261, 13; eodem modo se habet ut mathematicus II, 501, 17; II, 588, 6 ss.; ejus forsan officium est de iis quoque tractare quæ ejus argumento continentur II, 157, 45; cur eum ab oratore differre putent IV, 204, 19 ss.; IV, 271, 6 ss.; quidam syllogismis demonstrant notiora et certiora iis unde syllogismos deducunt, 407, 31; ei proprium est ut nihil omittat, sed patefaciat id quod in quaque re verum est, 528, 10; inprimis veritatem amicis præferre debet II, 4, 15; quomodo a vulgo differant quod ad discendi cupidinem attinet, 459, 19; omnibus aliquid vulgi opinioni repugnans placet, 289, 46; improbi non sunt, quum nec ceteri artifices, 376, 24; eos facile ditescere posse, si velint, quomodo probaverit Thales Milesius, 493, 44; quidam reipublicæ administrandæ formas excogitaverunt minus a rebus publicis quibus nunc utuntur, differentes quam utraque Platonis respublica, 505, 48; cum Thebis præfuerunt, felix fuit respublica, 377, 34; omnes consentiunt de triplici bonorum partitione II, 7, 49; quomodo quidam distinxerint cantilenas, 632, 42; per spiritus motum calefieri censent alimentum III, 664, 5 s.; fatentur respirationem ad pulmonem usque pertinere III, 664, 9 ss.; quibusnam rebus Socratis ætate curam impenderint III, 223, 4 ss., cf. *Socrates*; exemplum citantur, 331, 28.

Philosophi antiqui; ab Aristotele accusantur, idque quare fr. 33, b; eorum ope probari potest sapientiam effectivam non esse II, 470, 44 s.; non utilitatis causa, sed ut ignorantiam fugerent scientiam persecuti sunt II, 471, 2 ss.; tenuiter et non clare causis usi sunt II, 474, 19 cf. 23 s.; II, 478, 41; II, 485, 38 ss.; comparantur inexercitatis II, 474, 19 ss.; iis similes sunt qui nesciunt quid dicant II, 474, 22 s.; eorum scientia circa entia et veritatem et principia et causas versabatur II, 472, 1 ss.; II, 478, 38 s.; ante omnes alias causæ materialis rationem habuerunt II, 472, 7 s.; II, 476, 53, cf. II, 478, 51; eorum opera probant non exstare plures quam quattuor causas II, 472, 5 ss.; II, 478, 38 ss.; II, 479, 20 ss.; II, 485, 35 ss.; principia corporalia posuerunt, idque alii unum, alii plura II, 476, 50 ss.; exceptis Italicis moderatius de causis locuti sunt II, 477, 3; inprimis causam materialem et moventem spectarunt III, 220, 22 ss.; iisque mundum construxerunt III, 220, 24 s., 29 s.; eodemque modo animalia et plantas III, 220, 30 s., cf. *Antiqui* et *Naturæ scrutatores*; ut causam moventem agnoscerent a rerum natura coacti sunt II, 473, 2 ss.; item ut causam finalem II, 473, 27 ss.; quatenus causæ finalis mentionem fecerint II, 479, 19 ss.; nonnulli eorum et causam moventem posuerunt II, 476, 54; II, 477, 6; eamque quidam in duas diremerunt II, 477, 2, 6; inprimis verebantur ne ex nihilo aliquid fieret II, 437, 45 s.; ortum et interitum revera non exstare putant II, 472, 13; generationis et interitus causam exponentes de fortuna verba non fecerunt idque perperam II, 266, 9, 18, 21; fortunam non ad idem genus pertinere putabant ac amorem, contentionem, mentem et ignem II, 266, 19; fortuna interdum usi sunt II, 266, 22; de motu verba facere neglexerunt II, 475, 7 ss.; plerique corpus infinitum exstare putabant II, 372, 6.

Philosophi antiquiores; et inter se et ab Aristotele dissentiunt quod ad generationem et interitum attinet II, 410, 39 s; eorum dubitationes III, 681, 48 s.

Philosophi musicæ periti; recte de cantilenis et concentibus et numeris disseruerunt, 630, 25; 632, 26; ad eos remittuntur qui accuratiorem de rebus musicis notitiam quærunt, 632, 38; accipiendus est, si quem concentum comprobarint, 633, 32.

Philosophus primus; versatur circa res non separabiles quatenus separatæ sunt III, 433, 11 s.

φιλότης· v. *Caritas.*

φιλότιμος· v. *Ambitiosus.*

Philoxenus; φιλόδειπνος erat fr. 59, a; Cyclopas imitatur, 458, 27; dithyrambum Dorico modo componere conatus in Phrygium recidit, 633, 45; citatur ejus *Cœna* fr. 59, a.

Philoxenus; Eryxidis filius II, 212, 24; gruis gulam sibi exoptabat II, 36, 44; II, 212, 24; IV, 260, 18.

Philoxenus Macedo; Cariæ satrapa fuit, 648, 29; dixit se Bacchanalia celebrare velle, 648, 30; a singulis Carum locupletissimis deinceps pecuniam exegit, ne choregi munere fungi cogerentur, 648, 31 ss.

Philtrum; eo dato quæ alicui mortem intulerat mulier in Areopago absoluta est, idque quare II, 143, 1 ss.

Phinidæ; anonymi tragici citantur, 470, 9.

Phlegma; quomodo ad cerebrum adscendat IV, 34, 34 ss.

Phlegmasia; v. *Inflammatio.*

Phlegræus qui vocatur campus; quali terræ motu eversus sit III, 596, 11.

Phleus; ex eo ceram faciunt apes III, 199, 46.

φλόγες· v. *Conflagrationes* et *Jacula.*

φλογιστά· v. *Flammatilia.*

Phobius; Nelides dux Milesiorum fr. 277, b; ei obses datus est Antheus, *ibid.*; regnum cessit Phrygio fr. 278, a.

Phoca; meatus manifestos habet quibus audit, sed auribus caret III, 9, 48; III, 10, 2; capta coagulum vomere dicitur medicamentosum et comitiali morbo utile IV, 86, 27 ss.

Phocæa; ejus principatum oblinebat Aristoteles Rhodius, 643, 20.

Phocæenses; quomodo eorum factiones inter se reconciliarit Aristoteles Rhodius simul pecuniam ab iis exigens, 643, 21 ss.; Massiliam condiderunt fr. 276, a; idque quando, *ibid.*

Phocæna; parvo delphino similis est III, 114, 13; multi eam delphini speciem esse contendunt III, 114, 16 s.; quibusnam rebus a delphino differat III, 114, 14 s.; in Ponto nascitur III, 114, 13 s.; cum delphino fere unica bellua est quæ in Ponto inveniatur III, 158, 37 s.; quot catulos pariat III, 114, 12 s.; lac habet et catulis mammas præbet III, 114, 20 s.; catulos intra se recipit III, 114, 21 s.

Phocenses; eorum tyrannus Execestus fr. 294, a; adversus eos Thebanis opem tulerat Philippus, 376, 31; quidnam apud eos ansam dederit bello sacro, 569, 16; exemplum citantur, 116, 45.

Phocica Abas; fr. 394, b.

Phocis; ibi sepultus est Pylades fr. 316, a.

Phocylides; citatur, (fr. 12 Bergk), 555, 48.

Phœnice; super eam sita est Syriæ pars III, 129, 27; Carbani in ea IV, 45, 32; ejus urbs Tripolis IV, 45, 13; in ejus littore inveniuntur cancri equites dicti III, 58, 24 s.; quomodo ibi mugiles mares ope feminarum et feminas ope marum capiant III, 79, 42 ss.

Phœnices; eos a Græcis aiunt quidam nomen accepisse idque unde IV, 100, 5 s.; literas invenerunt fr. 259, b; idem nomen dentibus et cornubus tribuunt IV, 320, 45 s.; verbasco et marinos venantur pisces III, 164, 48 s.; eos ferunt quum Tartessum navigarent maximam inde vim argenti reportasse IV, 101, 3 ss.; Syriam littoralem incolentes falso asserit Callisthenes palmæ nomen indidisse IV, 100, 3 s.; qui Gades inhabitant ultra columnas Herculis navigantes ad loca deserta quædam applicant alga fucoque plena ubi innumerabilem thynorum copiam capiunt IV, 101, 10 ss.

Phœniciæ historiæ; citantur IV, 100, 41.

Phœnicias; ventus ita ab accolis appellatus III, 589, 18, communis est ventus (Subsolani et Favonii) III, 589, 33; ita a nonnullis Eurus vocatur, idque quare IV, 45, 33.

Phœnicurus; æstiva avis est ac hieme in erithacum mutatur III, 207, 1 ss.; nullo alio fere nisi colore ab erithaco differt III, 207, 4 s.

Phœnicussa; Aeoli insularum una ita ob palmarum in ea abundantia vocata IV, 100, 1 ss.

Phœnissæ; in iis non adest concordia, sed seditio II, 109, 18.

Phœdes (φοῖδες); ita appellant colorem qui ab igne in superiore carne efficitur IV, 290, 13 (*scribendum videtur* φῷδες, *cf. H. Steph Thesaur.* t. VIII, p. 1185, A).

φοινίξαι· cruentare significat Perrhæborum lingua IV, 100, 9 s.

Pholis; muco quem emittit, cubile sibi facit III, 192, 2 ss.

Phorcides; pertinent ad quartum tragœdiæ genus, 471, 25.

Phormis; cum Epicharmo primus fabulas comœdiis accommodavit, 460, 41.

φορμός· v. *Storea.*

φορτικός· v. *Importunus* et *Ineptus.*

Phoxini (φοξῖνοι); fluviatiles pisces sunt III, 115, 19 s., cf. III, 373, 19 s.; simulac nati sunt, fœtum continent *ibid.*; ubinam pariant III, 116, 27 s.

Phoxus; Chalcidis tyrannum una cum nobilibus interfecit plebs, 569, 37.

Phoyx; omnium avium maxime oculos vorat III, 185, 6 s.; harpæ bellum infert, idque quare III, 185, 7 s.

Phreatto; cujusnam generis judicia Athenis in ea dijudicentur, 563, 51; qualia judicia in ea dijudicantur, vel in magnis civitatibus raro occurrunt, 563, 52.

Phrenetici; quamobrem parvum pulsum habeant IV, 297, 38 ss; cur per ipsum morbum validi sint, liberati vero debiles IV, 292, 23 ss.

φρόνησις· eam cum sensu confundunt Democritus et Empedocles II, 509, 22 s.; III, 464, 50 s.; item Parmenides II, 509, 33; eam quoque cum sensu confudisse Homerum arbitrantur nonnulli II, 509, 41 ss.; III, 465, 3, ceterum v. *Prudentia.*

φρυκτωρίαι· v. *Prænuntii ignes.*

Phryges; caseo admiscent lac equinum et asininum III, 54, 5 s.; pravo vino delectantur et odoribus malis, idque quare IV, 320, 16 ss.; butyrum πικέριον vocant fr. 309, a.

Phrygia; ab ejus locis spirat Subsolanus IV, 45, 26; Dorylaius in ea IV, 45, 43; fons in ea qui prorsus enecat accedentes homines III, 634, 4; ibi invenitur monedula palmipes III, 186, 7; ibi inveniuntur boves qui cornua movent III, 46, 37 s.; olim in eam deportati sunt novem muli Syriaci III, 133, 36.

Phrygius; ei regnum Milesiorum cessit Phobius fr., 278, a.

Phrygius cinis; eum medici oculis medendis adhibent IV, 84, 14 s.

Phrygius concentus; divino furore percellit, 630, 24.

Phrygius modus; iisdem sonis constare potest quibus Doricus, 523, 9; orgiis convenit et affectus commovet, 633, 39, cf. IV, 214, 1 s. (ubi male *subphrygius* legitur); choris quoque convenit, idque quare IV 214,

4 s.; omnis bacchicus vel ei similis motus ei inprimis inest, 633, 40; inter concentus idem valet quod tibia inter instrumenta, 633, 42; maxime quadrat in dithyrambum, 633, 43; in eum recidit Philoxenus Dorico concentu dithyrambum componere volens, 633, 48; eum perperam solum cum Dorico modo reliquit Socrates, 633, 35;
Phryna; v. *Rubeta.*
Phrynichus; Athenis viguit quia quadringentis viris assentabatur, 572, 6.
Phrynichus; cur is et ceteri ejusdem ætatis musici modulandi potius artem exercuerint IV, 209, 37 ss.
Phrynis; si non fuisset, Timotheus non exstitisset II, 486, 20.
φθαρτικά· v. *Corrumpentia.*
Phtiotides; tragœdia moralis est, 471, 24
φθίσις· v. *Tabes.*
φθόαι· v. *Tabes.*
φθορά· v. *Corruptio* et *Interitus.*
Phycides (φυκίδες); eorum genus fr. 176, b; unici pisces ovipari sunt qui bis quotannis pariant III, 115, 41 ss.; quomodo mares differant a feminis III, 115, 43 ss.
φῦκος· v. *Alga* et *Fucus.*
Phylarchi; magistratus apud Athenienses fr. 238, a; hipparchis subditi sunt, 599, 38; iis senatum substituerunt Epidamnii, 565, 28.
Phyle; quomodo eam occuparint exsules Athenienses, 426, 45.
Phyleus; Megetis pater fr. 314, a.
φυόμενον (τό)· v. *Pullulans.*
φύραμα· v. *Sorbitio.*
φύση· v. *Flatus* et *Follis.*
φύσει (τά)· v. *Naturales res.*
φυσιασμός· v. *Efflatio.*
Physica; v. *Naturalis scientia.*
Physica; Empedoclis citantur III, 614, 29 s.; IV, 225, 35 s. (ubi male Περσικά).
Physica; citantur II, 366, 38 (scilicet Natur auscult. l. III); II, 558, 45 (Nat. Ausc. l. V, cf. t. II, p. 309); II, 342, 33; II, 346, 25, cf. l. II, 352, 14 (Nat. Ausc. II et III).
Physicæ auscultationes; earum argumentum natura est II, 273, 10; citantur (l. IV) nomine περὶ κινήσεως, 163, 33.
Physicus; v. *Naturæ scrutator.*
Physiognomon; qui juxta mores solum indolem dignoscunt errant, idque quare IV, 1, 36 ss.; qui e feris indolem dignoscunt non recte signorum delectum faciunt, idque quare IV, 2, 3 s.; nullo modo communia signa extricare possunt IV, 2, 14 s.; propria signa si uniuscujusque ferarum legerit, tradere non poterit cujusnam hæc sint signa IV, 2, 16 s.; signorum quibus utitur nullum immutat disciplinam aliquam addiscens IV, 2, 47 ss.; aliquis omnium hominum formas ad duorum vel trium animalium redigebat III, 401, 26 s.
Physiognomones priores; tribus modis aggressi sunt hanc disciplinam, idque quibusnam IV, 1, 20 ss.
Physiognomonia; fieri potest si corpus et anima simul mutant naturales affectus, si unum unius signum est, et si deprehendere possumus cujusque generis affectum et signum, 119, 35; quomodo fieri possit, etiamsi duo propria habeat totum genus, 120, 8; per quamnam figuram in ea concludamus et quomodo, 120, 12; circa qualia versetur IV, 2, 50 ss.; sicut nomen indicat de naturalibus affectibus tractat IV, 3, 2 s.; item de signis ad dignoscendam indolem idoneis IV, 3, 4 s.
Physiognomonica signa; varia exponuntur fr. 193, a, b.
Physiologi; v. *Naturæ scrutatores.*
φύσις· in ea voce υ produci debuisset, ubi significat ipsum nascendi actum II, 517, 8.
φύσις· v. *Pullulatio.*
φυσώδη· v. *Flatulenta.*
Piaculum (ἄγος); unde ortum sit Sybaritis, 568, 7.
Pica (κίττα); multipara est et non magna ideoque imperfectos ac cæcos fœtus edit, idque quare III, 409, 10; eam magnitudine æquat turdus viscivorus III, 185, 18; quovis fere die aliam vocem edit III, 183, 1 ss.; quot ova pariat III, 183, 3; ubinam et e quanam materie nidum construat III, 183, 3 s., 20 ss.; ubi deficiunt glandes, eas abditas condit III, 183, 5; eas venantur ulula et capriceps III, 150, 45.
Pica (τὸ κισσᾶν); mulierum prægnantium quidnam III, 138, 50 ss.; cur ea laborent IV, 297, 14 ss.
Piceæ (πεῦκαι); in iis vermes gignuntur III, 95, 13 s.; ex erucis quæ in iis inveniuntur cantharides fiunt III, 95, 12 s.
πικέριον· ita Phryges butyrum vocant, teste Thoante Ithacesio fr. 309, a.
πικρολογία· v. *Acerbitas.*
Picta; quo modo præstent veris, sic viri boni multitudine, 531, 27.
Pictores; primum lineamenta describunt, dein colores illinunt III, 362, 37 s.; igitur iis comparatur natura partes animalis condens III, 362, 36; colores miscent III, 645, 16; interdum alium colorem alii, idque clariori superillinunt, idque quando III, 481, 4 ss.; colores nonnullos temperatura faciunt III, 600, 35 s.; colores iridos solos conficere nequeunt III, 600, 33 s.; quanam concha utantur III, 89, 20 s.; si iis aliqua purpurissi pars restet, hæc similis est ei quod absumpserunt III, 334, 49 s.; flumina pallida, mare vero cæruleum pingunt, idque quare IV, 230, 21 s.; ventos depingunt tanquam ex se ipsis flatus principium emittentes III, 568, 20 s.; item Boream III, 518, 21 s.; animali pedem nimis magnum, etiamsi pulchritudine excellentem habere non sinit, 536, 29; alii meliores, alii pejores, alii similes imitantur, 458, 16; quorumnam tabulas spectare liceat adolescentibus, 630, 14; etiamsi imitandi peritus esset, tamen non laudaretur, nisi pulcherrime quæque sibi proponeret imitanda II, 145, 19 ss.; simul artem suam docent ac exercent II, 129, 33; ei comparatur poeta, 478, 45; optimis comparantur poetæ tragici, 469, 18; propriam cujusque speciem imitantes, etiamsi similes exhibeant, tamen pulchriores pingunt, 469, 19.
Pictores veteres; eorum opera prava erant IV, 169, 9 ss.; suis picturis nomina adscribebant, ut intelligi posset quid unumquodque esset, 237, 1.
Pictum animal; v. *Animal pictum.*
Pictura; colorum mixtione effigies rerum efficit III, 635, 10 ss.; quatenus poeticæ similis sit, 462, 3, 18; in ea quando quis coloribus aliud simile fecerit longinquo illud recessisse videtur III, 657, 11 ss.; jucundum est, 337, 19; cui odiosa est, is non pingit II, 121, 42; aliis perficiuntur ac animalia et plantæ II, 121, 9; ea qui delectantur nec temperantes, nec intemperantes vocantur II, 36, 13; II, 147, 15; eam admiramur, si vel ignobilissimæ rei nobis afferat accuratam imaginem III, 227, 14 ss.; quomodo afficimur, si in ea videamus terribilia aut animum augentia, sic etiam ubi eadem imaginamus III, 465, 32 ss; ei comparandæ sunt imagines a sensu animæ impactæ III, 495, 24 s., 45; si judicare possint an recte factæ sint, contenti esse debent imperiti II, 130, 5; eam conspiciens in Dicæogenis *Cypriis* lacrimavit (Menelaus ?), 469, 50; obscœnas ne spectent pueri curandum est, 623, 39; obscœ-

nas e civitate removere debet magistratus, 623, 40; eam in Græcia Euchir condere instituit fr. 225, a.

Picturæ *Dissectionibus* additæ; citantur III, 57, 43 s.

Picturæ; textui subjunctæ memorantur III, 36, 20 ss.

Picus (δρυοκολάπτης); in terra non considit III, 181, 1 s.; nidulatur cum in oleis tum in reliquis arboribus III, 181, 13 s.; formicas, scnipas et vermes in arboribus venatur, idque quomodo III, 181, 2 s., 14 s.; quovis modo celeriter super arboribus ingreditur III, 181, 4 s.; ungues ei melius comparati sunt quam monedulis ut tuto arboribus inniti possit III, 181, 6 ss.; linguam habet latam et grandem eaque prædam excipit III, 181, 3 s.; adeo interdum arbores cavat ut dejiciat III, 181, 16 s.; mansuetus aliquando tertio ictu amygdalum pertudit atque nucleum comedit III, 181, 13 ss.; ita nonnulli vocant utramque pipo III, 151, 17 s.; eorum tria genera, eaque qualia III, 181, 9 ss.

Picus martius; arbores scandere fertur quemadmodum stellio IV, 77, 12 ss.; depascitur ex arboribus vermiculos IV, 77, 15; eas perfodit ut vel sternat IV, 77, 16 s.

Pieria Macedoniæ; in ea aurum non signatum defossum a priscis regibus pullulasse fertur IV, 82, 1 ss.

Piericus Olympus; ab eo vocatus est Olympias in Eubœa et Lesbo IV, 46, 3.

πιεστόν· v. *Pressatile.*

Pietas; vel pars vel sequela justitiæ est II, 244, 50; debetur primo diis, secundo loco geniis, tertio patriæ et defunctis, quarto defunctis II, 244, 48 ss.; optimum virtutum principium fr. 340, b.

Pigmenta (τὰ βαπτόμενα τῶν ἀνθῶν); ad tingendum inservientia III, 648, 52; III, 651, 8; pulcherrima qui fuse illevit minus delectat quam qui albam pingit imaginem, 462, 19.

Pii; eorum genus eximio honore affectum est eruptione quadam Ætnæ facta III, 640, 34 ss.

Pii (Εὐσεβεῖς); in hujus fabulæ prologo actione orationem variabat Philemo histrio, 400, 43; in ejus prologo sæpius repetitur vocabulum *ego*, *ibid.*

Pila (σφαῖρα); ei comparatur aer repercussus qui echo efficit III, 454, 41 s.; repercussa non a pariete mota est, sed a jaciente II, 349, 50 s., cf. II, 428, 18 ss.; ejus ludus jucundus, 336, 30; puero magnificum donum est II, 43, 36; ejus pretium parvum ac illiberale est II, 43, 38; lineæ similis est spinulæ nidus III, 183, 23 s.

Pilæ marinæ (σφαῖραι αἱ θαλάττιαι); iis similis est alcedinis nidus III, 183, 38.

Pilare (τριχιᾶν); quidnam III, 144, 25 s.

πιλητόν· v. *Densari quod potest.*

Pileus (πῖλος); eo tecti pili citius canescunt, idque quare III, 424, 38 ss.

Pilosi; cur salaces sint IV, 142, 28 ss.

Pilus (θρίξ); pars similaris dura et sicca est III, 2, 16; III, 38, 7; III, 623, 9; item partes ei respondentes III, 38, 8; ad terram pertinent, idque quare III, 624, 22 ss.; lignosum corpus communi nomine cum ossibus appellantur III, 622, 9 s.; quia terreni sunt sensu carent III, 442, 18 s.; III, 475, 22 ss.; undenam constent IV, 216, 19; e residuis fiunt III, 421, 38 s.; III, 428, 24 s.; IV, 303, 1, 16, 34; IV, 319, 3 s.; e residuis, ideoque ultimi fiunt III, 364, 13 s.; III, 365, 30; e quanam materie incrementum capiant III, 364, 29 ss.; in eos absumuntur e quibus apud mulieres fit menstrua purgatio III, 187, 5; III, 339, 51; eorum abundantia excrementi, ideoque seminis copiæ documentum est III, 408, 29, 32; iis pro portione respondent pennæ, squamæ et squarræ III, 297, 31 s.; iis durior est squarra III, 246, 7; iis carent aves et animalia squarrosa III, 246, 48 s.; iis carent quadrupedes oviparæ III, 25, 26; qui iis carent, etiam ciliis carent III, 246, 47 s.; eorum loco pennas habent aves III, 27, 28 s.; III, 245, 22 s.; III, 420, 5 ss.; squamas vero pisces III, 420, 5 ss.; iis prædita viscidum semen habent III, 55, 12; nunquam fœdum reddunt odorem, idque quare IV, 189, 8 ss.; tractiles sunt III, 621, 6; suapte natura fissiles sunt, sed alii magis, alii minus III, 47, 17 s.; nonnulli paulatim adeo duri fiunt ut spinis similes evadant III, 47, 18 ss.; duri ac terreni evadunt, ubi propter frigus exprimitur calor et secum aufert humidum III, 421, 27 s.; cur non tenuiores sint in locis osseis IV, 304, 25 ss.; eorum apici minimus ac tenuissimus calor inest III, 424, 47 s.; vectibus comparantur IV, 303, 26; iis comparantur apices linguæ serpentum III, 33, 19 s.; carnis gratia exstant III, 240, 17; eorum principium caro est III, 243, 9; eorum partes eodem nomine designantur quo toti III, 243, 7; atque catenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscuntur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideoque de iis eorumque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 2 ss.; eorum discrimina partium affectibus accensenda III, 414, 15; cum ipsi, tum quæ iis respondent non e carne, sed e cute nascuntur evaporato et exhalato humore III, 420, 20 ss.; III, 423, 12; crispi vel recti fiunt propter exhalationem III, 420, 44 s.; eorum multitudo lana est III, 421, 15; necessario plurimi pullulant, ubi plurimum calidi et humidi est III, 247, 27 ss.; eorum affectuum causæ sunt calor et frigus III, 426, 2 ss.; omnes circa radicem humiditatem lentam habent III, 48, 32 s.; quam primum evulsi sunt, attactu levia attrahunt III, 48, 33 s.; evulsi usque ad adultam ætatem repullulant, postea non amplius III, 48, 30 ss.; resecti non crescunt, sed ab imo renascentes majores fiunt III, 48, 47 s.; III, 49, 29 s.; in quibusnam corporis partibus maxime et celerime crescant, in quibusnam minus III, 48, 21 ss.; quibus tenues sunt, iis maxime crescunt III, 48, 24; in nonnullis morbis, itemque in senectute crescunt interdum III, 48, 40 ss.; item mortuis III, 48, 41; quamdiu adsunt, augentur III, 364, 39 s.; augentur magis in morbis et per senectutem quam alias, idque quare III, 364, 41 ss.; deficiunt, ubi propter ætatem desunt residua III, 364, 44 s.; mortuis etiam crescunt, sed non de integro subnascuntur III, 364, 47 s.; quadrupedibus senescentibus crassiores, sed pauciores fiunt III, 48, 51 ss.; quibus animalibus varii sunt, iis et linguæ cutis et corii varius erat color III, 48, 34 ss.; quænam eorum affectuum causæ necessariæ sint III, 420, 11 ss.; eorum affectus contrario modo se habent in variis animalium generibus III, 414, 20 s.; quibusnam affectibus inter se differant III, 419, 40 ss.; nonnulli eorum affectus pro ætatibus variant III, 419, 44 ss.; idque manifestissime apud hominem III, 419, 46 s.; nonnulli senescentibus densiores fiunt III, 419, 47 ss.; eorum affectuum qui pilosis animalibus circa eos eveniunt, nonnullis circa pennas et squamas eveniunt avibus et piscibus III, 420, 5 ss.; eorum tenuitas ac crassitudo et longitudo pendet a cute prouti crassa vel tenuis, densa vel rara est III, 47, 3 s.; III, 420, 13 s.; pendet præterea ab humore cute contento, prouti aquosus vel pinguis est III, 420, 15 s.; in universum crassi e crassa cute, tenues e tenui proveniunt III, 420, 22 ss.; igitur si cutis rarior et crassior sit, crassi proveniunt, propter terreni copiam et meatuum amplitudinem III, 420, 24 ss.; sin vero densior, tenues propter meatuum angustiam III, 420, 26 s.; III, 421, 10 ss.; eorum longitudo et brevitas pendet a cutis humore prouti facile resiccatur, necne III, 420, 37 ss.; breves igitur sunt si humor cutis aquosus est, longi vero si pinguis III, 420, 27 ss.; quæ animalia naturaliter molles habent, si læto pabulo utantur, plerumque duriores nanciscuntur III, 47, 10 s.; quæ vero duros, molliores et pauciores III, 47, 11 s.; differunt etiam pro regionum calore vel frigore III; 47, 12 ss.; recti molles sunt III, 47, 15 s.; intorti vero duri III, 47, 16; iisdem de causis quibus mollitie et crassitudine longitudineque inter se differunt, differunt quoque a se invicem animalia squamata et squarrosa III, 47, 9 s.; in senectute durescunt III, 421, 51 ss.; in universum crassiores sunt apud animalia quorum cutis crassior est III, 420, 30 s.; non tamen semper eo crassiores sunt quo crassior est cutis III, 420, 31 s.; sic sus crassiores habet quam bos aut elephas, etiamsi ejus cutis minus crassa sit III, 420, 32 ss.; feminis tenuiores sunt quam viris III, 76, 2.

Pili (*animalium secundum illos differentiæ*); quænam eos habeant animalia III, 46, 46 s.; eos non omnia habent animalia sanguine prædita III, 47, 36; iis alia animalia omnino carent, alia tantummodo in supinis non habent, alia in iis pauciores quam in pronis III, 85, 2 ss.; eos habent quadrupedes viviparæ III, 28, 45; iis carent pisces III, 28, 44 s.; iis non omnia prædita sunt vivipara animalia III, 7, 37; iis prædita omnia vivipara sunt III, 7, 38 s.; iis præditæ quadrupedes viviparæ III, 7, 32; eos habent fere omnia quæ vivum intra se animal pariunt III, 419, 36 s.; iis prædita vivum animal et intra se et foris pariunt III, 53, 16 s.; III, 325, 6 ss.; igitur mammas habent *ibid.*; iis accensendi sunt homo et equus III, 5, 36; III, 53, 17; iis prædita si pulmonem habeant, etiam ligulam habent III, 257, 3, 22 s.; eos operimenti gratia habent animalia iis prædita III, 247, 3 s.; eos solus homo in utraque parte habet III, 246, 51 s.; idque plures in supina quam in prona III, 247, 2 s.; idque quare III, 247, 7 ss.; IV, 170, 35 ss.; quadrupedes vero solummodo in prona parte III, 246, 52 ss.; idque quare III, 247, 5 s.; eos quadrupedes non habent nec in palpebra inferiori, nec in alis, nec in pube III, 247, 10 ss.; iis caudam ornavit natura apud animalia quæ longiorem habent III, 247, 18 s.; quænam animalia longos, quænam breves in cauda habeant III, 247, 19 ss.; nonnullis quadrupedibus rari quidam sub palpebra inferiori succrescunt III, 247, 11 s.; omnibus animalibus iis præditis partiario decidunt III, 422, 10 s.; IV, 173, 9 ss.; eorum partiaria amissio calvities non vocatur III, 422, 12 s.; eos hieme amittunt animalia latitantia, idque quare III, 422, 21 ss.; quare animalibus latitantibus post latitationem repullulent III, 422, 48 ss.; de eorum defluvio IV, 302, 12; alimentum non recipientes defluunt IV, 140, 3; iis accensendi sunt pili spinosi hystricum et erinaceorum terrestrium, idque quare III, 7, 39 s.; iis etiam accensendi sunt qui aculeos simulant III, 419, 37 s.; quænam animalia aculeis similes habeant III, 419, 39 s.; eos jaculantur hystrices III, 194, 39 s.; quos jaculantur hystrices, iis comparanda sunt fila araneorum, *ibid.*; bonasi quales III, 204, 33 ss.; canum deradit stercus bonasi III, 205, 5; quænam farrago jumentis læves vel densos conciliet III, 155, 8; quales habeat latax III, 153, 49 ss.; quales et ubinam habeant simiæ III, 24, 16 ss.; qua parte calvariæ equorum primi nascuntur, vulnera periculosissima sunt secundum Homerum III, 424, 24 s.; nonnulli animalia, e. g. lepus, molles, sed non valde tenues habent III, 421, 15 ss.; idque quia cutis superficiei inseruntur III, 21, 184 s.; hujusmodi longi non sunt, nec texi possunt III, 421, 19 ss.; ideoque linamentis carptis comparantur III, 421, 20; unicum animal quod eos sub pedibus et intra maxillas habeat, lepus est III, 49, 26 s.; III, 408, 30 s.; reliqua vero animalia eos nec intus; nec in artuum parte supina habent III, 49, 24 ss.; quomodo iis intra se differant duo leonum genera III, 204, 5 s.; cruenti evelluntur e comis caproneis suum grandine laborantium III, 166, 1 s.; suillis similes in ore habet mus bellua marina III, 49, 28 s.; molles habent Scythæ III, 421, 23; duros vero oves Sauromaticæ III, 421, 24; idque quare III, 421, 30; item feræ omnes III, 421, 25; idque quare III, 421, 26 ss.; quomodo eorum ratione a quadrupedibus viviparis differat homo III, 19, 4 ss.; apud hominem solum partim congeniti, partim postumi sunt III, 47, 58 ss.; postumi non oriuntur pueris qui impuberes castrantur III, 48, 12 s.; III, 208, 9 s.; III, 422, 44; excepta pube defluunt apud eos qui jam pubescentes castrantur III, 48, 13 s.; III, 208, 12 s.; III, 422, 44 s.; congeniti vero nunquam cadunt III, 208, 14; apud mulieres et infantes non pullulant, idque quare IV, 156, 50 s.; humani pro ætatibus differunt III, 419, 34 s.; humani a reliquorum animalium pilis differunt III, 419, 35 s.; ubi iis vestitur fœtus maxime fastidio laborant prægnantes III, 139, 3 s.; congeniti defluunt ac rarescunt prægnantibus III, 139, 4 s.; nascuntur iisdem in locis antea glabris III, 139, 6 s.; hominum cum dolore evelluntur IV, 164, 28 s.; sanguinem secum trahunt IV, 164, 30; cur apud oves molliores renascantur post evulsionem, apud homines vero duriores IV, 164, 21 ss.; IV, 305, 32 ss.; ovium cur eo duriores fiant quo longiores fuerint, hominum vero molliores IV, 164, 41 ss.; cur in cicatricibus non exoriantur IV, 136, 48 s.; IV, 160, 37 ss.; cur equis et asinis e cicatricibus oriantur, hominibus vero non IV, 165, 21 ss.; IV, 166, 1 ss.; IV, 322, 49 ss.

Pili (*de variis eorum affectibus*); cur in cute erigantur IV, 153, 30 ss.; IV, 156, 23 ss.; IV, 286, 17 ss.: quare inhorrescentibus erigantur IV, 157, 47 ss.; cur apud rigentes IV, 156, 42 ss.; eorum color, excepto homine, a cute pendet III, 424, 50, cf. III, 423, 6 s.; III, 426, 8 ss., 13; III, 425, 10 s.; apud hominem vero eorum color non pendet a cute, exceptis canis qui morbo fiunt III, 423, 8 s.; III, 425, 2 s., 8 s.; idque quare III, 425, 4 ss.; eorum colorem sequuntur ungues, ungulæ et cornua III, 46, 18 ss.; e cute gignuntur III, 364, 51 ss.; hinc una cum cute colorem mutant III, 364, 52 ss.; apud reliqua animalia, excepto homine, nigri e nigra cute pullulant, albi ex alba, varii e cute quæ partim nigra, partim alba est III, 424, 51 ss.; III, 426, 8 s., 13; apud hominem nigerrimi ex alba cute nascuntur III, 425, 3 s.; longi apud homines, oves, equos in parte corpori propiore nigriores sunt, flavi vero in apice III, 652, 29 ss.; nullus vel puniceus, vel violaceus, vel porraceus fit, idque quare III, 654, 13 ss.; albi et fusci et rufi et nigri fiunt, idque quare III, 651, 37 ss.; ruforum ex albido rufi fiunt III, 652, 1 s.; nigrorum vero nigri III, 625, 3; eorum debilitas quædam est rufus color III, 424, 29 s.; in corpore plurimo tempore rufi manent III, 652, 25 ss.; eorum color a nutrimento pendet IV, 306, 43; cum coctione simul colorum mutationes recipiunt III, 648, 1 ss.; animalibus toticoloribus albos conciliant aquæ calidæ, nigros vero frigidæ, idque quare III, 425, 39 ss.; nonnullis quadrupedibus una cum aquarum mutatione colorem mutant, idque quomodo III, 49, 13 s.; albescunt in partibus quibus jugum imponitur, idque quare III, 652, 44 s.; eorum morbus canities est III, 423, 14; senescentibus colorem mutant atque albescunt, idque maxime manifesto apud hominem et equum III, 47, 37 s.; III, 417, 35 s., cf. III, 420, 1; interdum extrema parte canescunt III, 47, 40; in vitiligine omnes cani nascuntur III, 47, 43 s.; III, 423, 9 s.; III, 652, 3 ss.; nonnullis ægrotis canuerunt quibus postea denuo nigri suborti sunt III, 47, 45 s.; magis cani fiunt in partibus opertis quam in vento apertis III, 47, 46 s.; ubi eorum alimentum non concoquitur a calore proprio, sed putrescit calore aeris ambientis, cani evadunt III, 423, 23 ss., 32 s.; eorum albedo semper aeri vaporoso incluso ac translucenti debetur III, 425, 41 s., 48 s.; qui morbo aut senectute albi sunt colorem suum debent calori alieno, qui vero naturaliter calori proprio III, 425, 44 ss.; alarum et pubis quamobrem et minus crescant et canescant IV, 306, 24 ss.; in pedibus quare minime aut sero canescant IV, 305, 5 ss; ex iis signa petuntur physiognomonica IV, 3, 11, 33 ss.; non valde duri, nec valde nigri ingeniosi signum IV, 5, 11 s.; iis quoque parentibus similes fiunt liberi III, 330, 5; in iis gignuntur insecta quædam III, 93, 21; eos quidam propter morbosam cupidinem vel propter consuetudinem evellunt II, 81, 30; ei a quo profectus est, cognatus est, non vero ille huic II, 101, 5; si potu haustus fuerit, laborant mammæ III, 144, 25 s.; idque donec sponte exeat expressus vel cum lacte exsugatur III, 144, 27 s., iis stipant vulnus quod castrando juvencis infligitur, idque quare III, 208, 30; eos longitudine æquant radioli ranæ marinæ III, 190, 37.

Pili albi; imbecillimi IV, 165, 42; non immutantur, idque quare III, 653, 21; excepto homine, apud reliqua animalia, naturæ non affectui debentur III, 424, 48 ss.; cur apud equos et asinos e cicatricibus oriantur, apud homines vero non IV, 325, 25 ss.

Pili barbæ; cito rufescunt idque quare III, 652, 20 ss.; cur magis rufi quam capilli nascantur IV, 302, 4; cur quum tardius adveniant, citius albescant IV, 302, 3 ss., 15.

Pili congeniti (αἱ συγγενεῖς); eorum tot loca sunt quot postumorum, nempe utrorumque tria III, 48, 3 ss.; idque quænam III, 47, 52 s.; inprimis defluunt in Venerem proclivibus III, 48, 43 s.; eos non abjiciunt eunuchi III, 208, 14.

Pili crassi; quamobrem longi non fiant IV, 304, 6 ss.; duri sunt IV, 304, 8 s; cur densiores sint quam tenues IV, 304, 15 ss.; e crassiori cute nascuntur IV, 304, 26.

Pili crispi; rectis duriores sunt III, 421, 3 s.; quatenus iis similes sint qui igne aduruntur III, 420, 54 s.; cur quanto magis in oppositam partem ierint, tanto magis naturam suam assequantur IV, 304, 21 ss.; eos habent Æthiopes et regionum calidarum incolæ III, 421, 9, v. *Crispitudo pilorum.*

Pili duri; eos habent qui sub Ursis incolunt IV, 3, 34 s.; fortis signum sunt IV, 4, 36.

Pili hiberni; cur eos abjiciant omnia animalia quæ non volant, præter sues IV, 164, 7 ss.

Pili hirsuti circa ventrem; ad signa corporea avibus propria pertinent IV, 3, 39 ss.

Pili igne adusti; quamobrem non renascantur IV, 304, 31 ss.

Pili infantium; primum imbecilles, rari atque breves, deinde nigrescunt, idque quare III, 652, 16 ss.

Pili longi; cur defluant IV, 303, 26 ss.

Pili menti; longissimi sunt IV, 306, 28 s.

Pili molles; eos habent qui sub meridiem incolunt IV, 3, 36 s.; ignavi signum IV, 3, 24, 36.

Pili nigri; antequam canescant rufescunt, idque quare III, 653, 22 s.

Pili palpebrarum; v. *Cilia.*

Pili postumi (αἱ ὑστερογενεῖς); quinam ita vocentur III, 47, 51; eorum tot loca sunt quot congenitorum III, 48, 31 ss.; nempe tria idque quænam III, 48, 31 ss.; quinam primi, quinam ultimi nascantur, *ibid.*; eunuchis non oriuntur si ante pubertatem castrati sunt III, 48, 12 s.; III, 208, 9 s.; III, 422, 44; si post pubertatem, defluunt, excepta pube III, 48, 13 s.; III, 208, 11; III, 422, 44 s.; excepto plerumque mento apud mulieres quoque nascuntur, sed pauciores III, 48, 14 ss., cf. III, 422, 46 s.; et viris et mulieribus nonnullis ab ortus principiis desunt III, 48, 19 s.; quibus si et pubes deest, steriles sunt III, 48, 20 s.; celerius nascuntur in Venerem proclivibus III, 48, 44 s.

Pili pubis; quamobrem tardiores sint et minus augeantur quam barbæ IV, 302, 28 ss.; cur citius rufescant III, 652, 20 ss.

Pili recti; eos habent quibus humor multus est, idque quare III, 421, 4 s.; e. g. Scythæ ac Thraces Ponti accolæ III, 421, 6 ss.

Pili rufi; ex imbecillitate nascuntur IV, 303, 18; ab alimento morbido IV, 304, 31; cur nigrescant igni expositi IV, 304, 28 ss.

Pili temporum; nec tam parcum humorem continent, ut concoqui possit, nec tam multum ut putrescere nequeat III, 424, 9 ss.

Pili tenues; cur minus densi sint quam crassi IV, 304, 15 ss.

Pilis prædita; eorum complura pediculos habent III, 101, 27.

Pilis similia; quædam in corpore habent mollusca III, 57, 21 s.; III, 65, 52, cf. *Corpuscula nigra.*

Pili et lana; iis nidum construit pica III, 183, 4, 20 s.; iis nidum sternit chloris III, 183, 19 s.; item merula III, 183, 20 ss.

Pili et ungues; reliquis frigidiores IV, 303, 44, cur apud senes et languescentes crescant IV, 304, 42 ss.; senum et mortuorum cur crescant IV, 303, 48 ss.

Pillulæ (καταπότια); medicamenta iis data quomodo agant IV, 314, 4.

Pindarus; dithyrambos invenit Corinthi fr. 28, a; citatur (*Ol.* I, 1, 1) 326, 24; (fr. 73 Bergk.) 381, 13 (fr. 198 Bergk) fr. 156, a.

Pindarus histrio; nimis motui indulgere putabatur 481, 3.

Pindus; ex eo oriuntur Achelous atque Inachus III, 570, 6 s.

Pinea nux; multos cortices habet IV, 26, 33; ejus succus unctuosus IV, 26, 50 s.

Pingendi ars; a nonnullis pars educationis habetur, idque propter utilitatem, 625, 35; quænam ejus sit utilitas, 626, 20, 46.

Pinguedo (τὸ πιμελῶδες, ἡ πιότης); humor calidus est III, 422, 20 s.; IV, 156, 8; calida est, nisi perquam humida sit IV, 155, 13; in ea semper aliquis restat calor III, 267, 33 s., cf. 48 s.; levis est atque in humoribus supernatat III, 267, 34 s.; res naturalis non est, sed adventitia IV, 145, 38; est residuum propter alimenti ubertatem salubre III, 335, 50 s.; in eam apud corpulentos convertitur residuum III, 335, 49 s.; æque ac semen residuum ac sanguis concoctus est, sed non eodem modo III, 337, 54 ss.; aliquam visciditatem habet III, 362, 28 s.; apud animalia sanguine prædita quæ non valde terrenam habent naturam sub cute congregatur III, 362, 25 ss.; fit sanguine præditis animalibus ubi vigent III, 280, 9; igitur ovis ita dictis testaceorum et erinaceorum respondet III, 280, 8 s.; III, 392, 4; apud animalia dulcedinis locum obtinet III, 530, 27 s.; ea carent exsanguia III, 338, 6; III, 530, 26 s.; ea carent insecta et omnia exsanguia III, 68, 10 s.; vel separatam habent animalia, vel per carnem pinguia sunt III, 51, 8 s.; quibus separata non est, eorum quoque ventriculus et omentum minus pinguia sunt III, 51, 9 ss., v. *Adeps* et *Sevum*; ea apud quædam animalia caret omentum III, 50, 2; plurimam omnium viscerum habent renes, idque quare III, 267, 26 ss.; eam tamen non intra se ipsi habent III, 267, 35 ss.; in eam mutatur caro, læto pabulo utentibus pecoribus III, 50, 30 s.; propter ejus nimiam copiam steriles evadunt mulieres, idque quare III, 367, 19 ss.; eam liquat motus atque ei contrarius est III, 267, 53; idque quare IV, 143, 23 ss.; piscium qualis III, 51, 24 s.; separatam circa ventriculum non habent pisces cartilaginei III, 51, 5 ss.

Pinguedo suilla; aquosa magis est IV, 330, 10.

Pingues; alsiosi sunt IV, 317, 16 ss.; parum fœcundi sunt, idque quare III, 335, 47 ss., cf. 40 ss.

Pingue; quidnam III, 622, 51; tenuissimum est III, 276, 16 s.; item calidum III, 276, 23; idque quia facile in actum ignis mutatur III, 233, 25 s.; cremabile est II, 564, 37; aereum est III, 529, 27; aeri et igni commune est III, 236, 19; dulci vicinum est III, 458, 34 s.; III, 483, 43, 49; igitur flavo pro portione respondet III, 483, 48 s.; exsangue est III, 52, 8; item non putrescit III, 52, 8 s.; III, 529, 26; idque quare III, 529, 27 s.; in eo prædominatur spiritus, non aqua vel terra III, 350, 19 s.; ejus aliquid in salso succo inest IV, 230, 50, cf. 35; valide nutriunt IV, 223, 42; ea deglutientes percipimus III, 295, 25 ss.; nunquam fœdum reddunt odorem IV, 189, 7 s.; forsan e dulcibus fiunt II, 561, 32; forsan pituitæ prima materies sunt II, 561, 28 s., cf. 32; purum sed paucum sanguinem habent, idque quo pinguiora eo pauciorem III, 52, 6 ss.

Pinguia animalia; apud ea venarum meatus confusi sunt III, 43, 30 s.; parumque sanguinis habent III, 43, 28 s.; minus seminis habent III, 337, 52, cf. III, 335, 44 s.; idque quare III, 338, 2 ss., v. *Animalia pinguia*.

Pinna; (πτερύγιον); ad natandum inserviunt III, 317, 50 s.; piscibus peculiares sunt III, 28, 13; vel quattuor, vel duas, vel nullas habent pisces idque quinam et ubinam III, 6, 14 ss.; eas habent iisque natant mollusca III, 6, 25; eas in cauda habent iisque natant crustata III, 6, 28 ss.; cum quattuor, tum duabus prædita quattuor cardinibus moventur, idque quomodo III, 7, 4 ss.; quattuor habent plerique pisces III, 28, 15; quattuor habent pisces aut saltem non plures, idque quare III, 301, 16 ss., cf. III, 311, 24 s.; qui duas habent pronas habent, exceptis quorum latitudo id impedit III, 301, 41 ss., cf. 51 s.; iis omnino carent pisces serpentibus similes III, 301, 24 ss.; iis partim omnino carent, partim duas tantummodo habent pisces serpentibus similiores, idque quinam III, 309, 11 ss.; quinam pisces duas habeant III, 28, 16 ss.; quinam iis omnino careant III, 28, 18 s.; vel duas habent, vel earum loco corporis latitudine natant pisces lati III, 311, 28 ss., cf. III, 301, 16 ss.; eas a latere adnexas habent pisces iis præditi III, 316, 17 s.; idque quare III, 316, 12 ss., 18 ss.; earum loco pedibus natant aves palmipedes III, 317, 36 s.; iis comparantur pedes ultimi cancellorum qui in pisciculis inveniuntur III, 286, 1; maxime circa eas nervos habent pisces III, 44, 19 s.; earum origo piscibus flexionis principium est III, 311, 46 s.; eas natantia flectunt et extendunt animalia natatilia III, 311, 22 ss.; iis eodem modo utuntur pisces quo nautæ remis et pedibus aves nandi peritæ III, 299, 41 ss.; igitur si peccavit, natare nequeunt pisces III, 299, 42 ss.; eorum loco flexuris utuntur pisces serpentibus similes III, 301, 26; eas leniter movent animalia fistula prædita ubi dormiunt III, 74, 33; quatenus eas habeat vitulus marinus III, 303, 24; remoræ quales III, 29, 29 s.; circa thynnorum et gladiorum latet asilus III, 101, 41 s.; III, 164, 6; circa ventrem habet thynna qua caret thynnus III, 82, 31 ss.; iis manifestissime colorem mutat smaris III, 171, 16; longas et latas habent hirundines marinæ III, 72, 27; quare impactis conspiciantur primades III, 160, 25; iis carent cordyli III, 301, 15; frequentes habent animalia marina clypeis similia III, 68, 27; duas testium loco habent animalia marina pudendo virili similia III, 68, 28 s.; quinque habet locusta III, 58, 47; quattuor vero squilla gibba III, 58, 48; eas utrinque in cauda habet crango III, 58, 48 s.; quomodo earum ratione a locusta femina differat mas III, 59, 41 ss.; magnam earum appendium habet cauda crustatorum III, 327, 48 s.; apud mollusca circulo ambiunt alvum III, 56, 8, cf. 18, 49 s.; earum ope natant III, 56, 17 s.; quomodo earum ratione a loligine differat lolius III, 56, 49 ss.; eam circa alveum habent mollusca omnia III, 288, 13 s.; iis ad natandum et ut sese dirigant utilis est III, 288, 19 s.; sepiæ ac polypi angusta est et totum alvei orbem sine intermissione circumdat III, 288, 16 ss.; omnium minimam et minime manifestam habent polypi, idque quare III, 283, 22 ss.; igitur molluscis idem officium præstat quod piscibus cauda et avibus orrhopygium III, 288, 20 s.

Pinnæ pronæ (πτερύγια τὰ ἐν τοῖς πρανέσιν); eas habent pisces duabus tantum pinnis præditi, exceptis quorum latitudo id impedit III, 301, 41 ss., cf. 51 s.; igitur eas habent pisces fere omnes III, 301, 20 s.; iis pro portione respondent avium alæ III, 318, 3 s.; quænam eas petat vena III, 41, 32 s.; qui pisces eas propter caput habent, ibi eas habent quia inferiori loco longitudine carent III, 301, 43 ss.; eas infra habent torpedines et ranæ marinæ idque quare III, 301, 47 ss.; ranæ marinæ supinis majores sunt III, 301, 50 s.

Pinnæ supinæ (τὰ ἐν τοῖς ὑπτίοις); plerisque piscibus prope pronam partem agnatæ sunt III, 318, 6; igitur avium cruribus pro portione respondent III, 318, 5 ss.; iis carent pisces nonnulli longi et crassi, idque quinam III, 301, 21 ss.; eas prope caput habent ranæ marinæ, idque quare III, 301, 49 s.; hinc apud ranam marinam minores sunt quam pronæ III, 301, 50 s.; quomodo earum defectum compensent pisces longi III, 311, 26 ss., cf. III, 301, 37 s.; III, 309, 20 s.; earum loco flexuris utuntur pisces longi et crassi iis carentes III, 301, 37 s.; utroque vero latitudinis semicirculo torpedines III, 301, 52 ss.

Pinnæ (πίνναι); earum descriptio fr. 178, a; testas scabras habent III, 62, 18 s.; sedi suæ affixæ, ideoque immobiles sunt III, 62, 29; III, 145, 35 s.; surrectæ e fundo maris in locis cænosis et arenosis nascuntur III, 88, 42 ss.; radicitus affixa sunt III, 89, 13; intra sese habent pinnophylacem vel pinnoteram III, 88, 44, cf. III, 89, 2 s.; eo privatæ citius moriuntur III, 88, 45 s.; semper habent ova ita dicta, sed modo majora, modo minora III, 392, 6 ss.

Pinnophylaces; eum intra sese habent pinnæ III, 88, 44, cf. III, 89, s.; vel cancellus vel squillula est III, 88, 44 s., cf. III, 89, 1; eo privatæ citius moriuntur pinnæ III, 88, 45 s.; spongiarum cubilibus innascuntur III, 89, 38 s.

Pinnoteras; v. *Pinnophylax*.

πῖνον· ita vinum hordaceum vocant fr. 65, a.
Pinus (πίτυς); ei colore similis est myrus III, 82, 49; grossum corticem habet IV, 42, 28, quomodo extendatur *ibid.*; earum semen quum debiles fuerint deficit IV, 28, 11; nullos fructus ferunt, sed aliam utilitatem præbent III, 641, 23, cf. fr. 165, a.
Piper; cur si large sumatur vesicam solvat, si vero parce alvum IV, 116, 35 ss.
Piphinx (πίφιγξ); milvæ et harpæ amicus III, 174, 32.
Pipo (πιπώ); cum major, tum minor scnipibus inprimis vescuntur III, 151, 16 s.; et specie et voce altera alteri similis, sola magnitudine differens III, 151, 18 s.; nonnulli utramque vocant picum III, 151, 17 s.; utraque vivit stipitibus advolando III, 151, 19 s.; brevia habet crura III, 185, 27; cum quibusnam avibus bellum gerat mutuum quia sua invicem ova devorant III, 173, 4 ss.; ejus ova devorat etiam ardeola, ideoque ei bellum infert III, 173, 30 s.
Pipra; v. *Pipo.*
Piræeus; ejus incolæ magis populares sunt quam urbis, 568, 27; eum primum in plateas distribuit Hippodamus Milesius, 508, 11; ejus arca frumentaria Sestus secundum Pitholaum, 396, 49; ejus lippitudo Ægina secundum Periclem, 396, 50, v. *Sicilia.*
Pira (ὄγχναι); dulcia sunt sed difficile condiuntur III, 641, 28.
Pira (ἄπιοι); in iis gignuntur vermes III, 95, 12 s.; ex erucis quæ in iis inveniuntur fiunt cantharides III, 95, 12 s.
Pira insititia (ἐπεμβολάδες); quænam fr. 165, a.
Pira silvestria (ἀχράδες); iis saginantur sues III, 154, 26.
Piratæ; v. *Latrones.*
Pirous; ejus epitaphium fr. 317, a.
Pirus (ἄπιος); sub quo genere plantarum fortasse contineatur IV, 25, 40; ejus folia coctione punicea fiunt III, 651, 32 ss.; quæcunque vero celeriter exsiccantur flava, idque quare III, 651, 33 ss.; optima insitio in eam meli IV, 27, 48 s.; melius in senectute fructificant IV, 29, 19.
Pirus silvestris (ἀχράς); circa alvearia seri debet III, 200, 37 s.; genus in Ceo, cujus spina qui vulnerantur intereunt IV, 102, 32 s.
Pisander; quidnam ei responderit Sophocles de quadringentis instituendis, 409, 30.
Piscatio; ei operam dant lacuum, paludum, fluviorum aut maris accolæ, 489, 11; ejus gratia in glacie tentoria construunt Ponti incolæ III, 567, 31 ss.
Piscatio ad ignem; ea dormientes capiuntur pisces III, 74, 16 s.
Piscator; ita etiam vocatur rana marina III, 190, 34.
Piscatores; cur rufi sint IV, 289, 14 ss.; Byzantii et Tarenti frequentes sunt, 548, 36; circa palum Mæotida cum lupis societatem inierunt III, 190, 27 ss.; si lupis ibi partem prædæ denegent, ab iis dilacerantur III, 190, 29 s.; escæ jacturam facile ferunt, idque quare IV, 261, 10; nullus eorum cognitionis gratia observat III, 381, 29 s.; multos eorum latuit piscium non cartilagineorum coitus, idque quare III, 381, 27 ss.; hinc horum piscium feminas ova concipere asserunt III, 381, 36 ss., cf. III, 380, 51 s.; III, 383, 40 ss.; strepitum ciere reverentur pisces venati, idque quare III, 69, 36 s.; item ubi explorare volunt ad quodnam genus pertineant pisces quos e longinquo in superficie maris fluitare vident III, 69, 51 ss.; eum vero de industria cient ubi jam circumdatos capere aggrediuntur III, 69, 44 ss.; item cottos venantes, idque quomodo III, 70, 3 ss.; quibusnam signis loca aspera a cœnosis distinguant III, 91, 30 ss.; interdum verriculo utuntur, idque quando III, 160, 47 s.; III, 165, 19 s.; radiolos vocant filamenta, quibus prædam capiunt nonnulli pisces III, 191, 5 s.; quare circa solis occasum vel ortum retia tollant III, 164, 21 ss.; quando conjiciant pisces ægrotare III, 164, 28 ss.; quomodo pisces speluncas incolentes ex iis proliciant III, 70, 22 ss.; Byzantii retia lustrant, si trichiam capiant e Ponto exeuntem, idque quare III, 158, 50 ss.; quomodo de delphini ætate certiores fiant III, 114, 30; quum cepisset ac vulnerasset delphinum aliquis eum dimittere coactus est ab aliis delphinis eum insecutis, idque ubinam III, 205, 43 ss.; sæpe e mare retrahunt glomerem pediculorum et pulicum marinorum escam circumdantem III, 74, 8 s.; de industria disponunt malleolos, ut in eos pariant sepiæ III, 92, 43, ss.; percarum fœturam ex arundinibus in glomum colligunt III, 116, 32 s.; unde colligant thynnos duos annos vivere III, 120, 11 ss.; narrant polypos mares coeuntes in feminæ fistulam brachium intromittere III, 328, 19 ss., cf. III, 56, 25; III, 80, 16 s.; III, 83, 50; quomodo capiant anguillas III, 150, 5 ss.; quomodo agnoscant locum ubi fœturam custodiat glanis mas III, 191, 41 ss.; radices quibus glanios ova adhærent a profunda aqua in brevia transferunt III, 191, 44 s.; narrant cancellos una cum testaccis nasci quorum testas incolunt III, 89, 5 s.; quænam narrent periti de peculiaribus ac raris quibusdam animalibus marinis III, 68, 23 ss.; nuper commenti sunt ut apuas salirent quo diutius durare ac deportari possent III, 118, 37 s., v. *Maris accolæ.*
Piscatoria navis; ne ejus strepitu terreantur pisces, metuunt piscatores III, 69, 41 s.
Piscatura; marinam elocarunt Byzantii ut pecuniam sibi pararent, 640, 46.
Pisciculi (ἰχθύδια); in summo ovo consistunt III, 112, 1; et communi cum ovo membrana circumdantur et privatim distincta III, 112, 11 ss., cf. 49 s.; quatenus eorum alimentum avicularum alimento simile vel dissimile sit III, 112, 14 s., cf. 47 s.; quomodo ex ovo generentur III, 115, 51 ss.; intra ovum membrana circumdantur III, 116, 1; absumpto ovo, ranarum pullis similes sunt III, 116, 6 s.; initio nullum cibum capiunt, sed ovi humore quem continent crescunt III, 116, 8 s.; postea aqua fluviali aluntur III, 116, 9 s.; qui Pontum et Hellespontum incolunt fuco aluntur III, 116, 14 s.; nascuntur ex ovis quæ devorare omiserunt pisces mares III, 79, 41 s.; interdum tertio die e parvorum piscium ovis prodeunt III, 117, 9 s.; algis aluntur III, 191, 7; quomodo eos radiolorum ope capiat rana marina III, 190, 38 ss.; quomodo reliqui pisces iis præditi III, 191, 5 ss.; pro algis habent horum piscium radiolos III, 191, 7; facile devorant polypos editis ovis debilitatos, non vero parvos polypos juniores III, 193, 7 s.; eos a fœtura arcet glanis mas III, 191, 37 s.; hamo affixos rapit glanis mas, idque quomodo III, 191, 46 ss.; eos comedunt urticæ marinæ, idque quomodo III, 66, 41 ss.; III, 148, 8; item locustæ, idque quomodo III, 148, 30 ss.; item purpuræ III, 148, 8; eos venantur spongiæ, idque quomodo III, 89, 39 ss.; eorum spinas e latibulo ejicit polypus III, 192, 39 ss.; in iis capiuntur cancelli perexigui, iique quales III, 285, 48 ss.; apud Indos in eo quod Cornu vocant nasci feruntur qui per sicca loca oberrent ac rursus in flumen se recipiant IV, 85, 25 ss.; apud Babylonem in cavernis remanere dicuntur ubi flumen desiccatur IV, 85, 28 ss; horum natura atque forma IV, 85, 30 ss

Pisciculi saxatiles; avulsis spongiis devorant earum radices et lumbricos quos intra se continent III, 90, 8 ss.

Piscinæ (δεξαμεναί); earum tectoria viridia fiunt III, 648, 21; (ἐγχελεῶνες); quomodo eas struant anguillarum nutritores III, 150, 1 ss.; quo anni tempore in eas transferendæ sint anguillæ III, 150, 14 ss.

Pisces (*eorum partes*); animalium similitudo vel classis sunt, cui nomen inditum est III, 223, 28 ss.; ita vocantur aquatilia III, 69, 12; III, 73, 48; magnum genus animalium sanguine præditorum III, 7, 19, cf. III, 29, 7, 38; vel aquatilium III, 27, 48 s.; eos recte pluribus differentiis simul ab avibus distinguit vulgus III, 224, 54 ss.; genere ab avibus differunt III, 1, 25 ss.; iis aliquatenus similes sunt aves III, 318, 2 ss.; ad eorum genus transmeat vitulus marinus III, 22, 34 s.; eorum genus revera genus est similitudinemque habet et naturam communem et species continet non multum a se invicem differentes III, 226, 17 ss., 24; igitur præstat forsan de iis in universum disserere III, 226, 16 ss.; partium et totius corporis figura determinatur eorum genus III, 226, 23 ss.; eorum partes affectibus corporalibus, id est secundum magis et minus a se invicem differunt III, 226, 26 ss.; pumiliones sunt omnes III, 289, 44 s.; in aqua degunt III, 252, 4; III, 252, 4; aquæ alumni secundum Empedoclem II, 496, 5; eodem teste discordiæ originem debent, *ibid.*; frigidi et adhuc magis humidi sunt III, 374, 27 s.; avibus frigidiores sunt III, 372, 51 s.; aquam recipiunt III, 537, 20 s.; III, 543, 45 s.; idque branchiis III, 545, 33 s.; multi aquam recipiunt et sine ea vivere nequeunt III, 2, 27 ss.; humorem non potus, sed cibi gratia adsumunt III, 266, 12; unde alimentum adsumant et respirent III, 667, 20 s.; plerique mortui fluitant ac emergunt III, 150, 9 s.; suffocantur si in pauca aqua quæ nunquam mutatur, alantur III, 150, 19 ss.; aquam uno cum cibo recipere coguntur III, 253, 4 s.; apud eos vita et mors ab aquæ receptione pendet III, 551, 11 s.; aqua refrigerantur III, 549, 32 s.; ideo in aere suffocantur III, 549, 32; quomodo eos respirare putent, exponunt Anaxagoras et Diogenes III, 537, 29 s.; nec aerem recipiunt, nec respirant III, 456, 22 s.; aquam non aerem recipiunt III, 317, 49 s.: ubi moriuntur, in aqua non oriuntur bullæ III, 538, 27 s.; non intelligitur, cur in aere degentes moriantur, si respirent III, 538, 35 ss.; eos in aere degentes mori contendit Diogenes quia nimium respirent III, 538, 40 ss.; minus diu in aqua degere possunt quam aquatilia exsanguia III, 543, 43 ss.; plerique eorum et in terra, sed immobiles vivere possunt III. 543, 50 s.; respiratione carent III, 359, 52; igitur eorum partes nec matris, nec sui ipsorum spiritu a se invicem discernuntur III, 359, 49; sanguine præditi sunt omnes III, 29, 7 s.; III, 250, 38 s.; III, 455, 46; eorum substantiæ inest ut sanguine præditi sint III, 301, 9, cf. III, 302, 2; item ut natandi periti sint III, 301, 6 s., 9 s.; quia natandi periti sunt pinnas habent III, 301, 9 s.; quia pedestres non sunt, pedibus carent III, 301, 10 s., cf. III, 302, 50 s.; III, 142, 23; III, 304, 14 s.; III, 317, 49 ss.; III, 345, 50 s.; III, 394, 45 s.; III, 544, 21 s.; qui eos habent, branchiis similes habent III, 544, 22 s.; membra dependentia non habent III, 300, 43 s.; III, 301, 6; idque quare III, 301, 12 ss.; hinc quod ad partes exteriores attinet, magis manci sunt quam aves III, 300, 42 s.; caput habent III, 27, 49 s.; item partes supinas et pronas III, 27, 50; caudam habent continuam atque indivisam, pro variis generibus diversam III, 27, 51 s; III, 300, 46 ss.; quod iis cauda præstat, id molluscis pinna III, 288, 20 s.; eorum caudæ similes sunt pedes posteriores vituli marini III, 18, 45; collo et membris testibusque et mammis carent III, 28, 1 ss., 12 ss.; III, 29, 19, cf. III, 302, 49 s.; nec pudendorum foramen extus manifestum habent III, 28, 12 s.; iis peculiares sunt branchiæ et pinnæ III, 28, 13 ss., cf. III, 302, 1 ss.; branchiis aquam recipiunt quam ore rursus rejiciunt III, 28, 14 s.; quomodo branchiarum ratione a se invicem differant III, 28, 20 ss.; III, 302, 4 ss.; quomodo pinnarum numero III, 28, 15 ss.; alii quattuor, alii duas, alii nullas habent pinnas, idque quinam et ubinam III, 6, 14 ss.; exceptis latis quattuor pinnas habent, aut saltem non plures III, 301, 16 ss., cf. III, 311, 24 s.; idque quare III, 301, 19 s.; pronas pinnas fere omnes habent III, 301, 20 s.; qui duas habent, pronas habent, exceptis quorum latitudo id impedit III, 301, 41 ss., cf. 51 s.; plerique pinnas supinas prope pronam partem agnatas habent III, 318, 6; qui instrumentorum ope per aquam moventur pinnas a latere adnexas habent III, 316, 17 s.; idque quare III, 316, 12 ss., 18 ss.; maxime circa pinnas nervos habent III, 44, 19 s.; quænam apud eos pinnas pronas petat vena III, 41, 32 s.; pilis et squarris et pennis carent III, 28, 44 ss.; plerique eorum squamati sunt, pauci quidam asperi et pauciores adhuc læves, idque quinam III, 28, 47 ss.; III, 302, 44 ss.; quinam eorum squamas habeant III, 46, 48 s.; iis peculiaris est squama III, 2, 4; III, 346, 32 s.; eorum squamæ pennis pro portione respondent III, 225, 51 s., cf. III, 227, 47 s.; pilorum loco squamas habent III, 420, 5 ss.; partim squamæ iisdem affectibus obnoxiæ sunt quibus pili apud animalia iis prædita III, 420, 7 s.; iis squamæ duriores et crassiores fiunt III, 48, 49 s.; senescentibus et macrescentibus durescunt, idque quare III, 48, 50 s.; III, 421, 51 ss.; æque ac reliqua animalia partim unicolores, partim multicolores, sed toticolores, partim varii sunt III, 425, 15; in nonnullis eorum generibus omnes varii sunt III, 425, 20; nonnulli pro anni tempore colorem mutant III, 204, 24 ss.; oculos habent palpebris carentes etiamsi non duros III, 29, 5 ss.; reliquorum sensuum nullum habent instrumentum vel meatum manifestum III, 29, 3 ss.; eorum oculi et capita et squamæ in tenebris cernuntur ac ignea apparent et splendent III, 453, 32; III, 477, 46 s.; quomodo se eorum dentes habeant III, 28, 52 s., cf. III, 22, 33 s.; dentes serratos habent III, 295, 38 s.; idque omnes excepto scaro III, 22, 35; III, 28, 51 s.; III, 252, 49 ss.; idque quare III, 253, 3 ss.; multi eorum in lingua et palato dentes habent III, 28, 53; III, 253, 2 s.; idque quare III, 253, 8 s.; utrinque dentati sunt et nihilominus ruminant III, 209, 1 s.; quare eorum dentes adunci III, 253, 10 s.; eorum robur præcipue in dentibus residet III, 252, 10 s.; maxillas tantummodo sursum deorsum movent III, 296, 9 s.; idque quia dentibus molaribus carent III, 296, 12 ss.; quomodo ore inter se differant III, 302, 27 ss., cf. III, 29, 1 s.; os eorum hiat III, 29, 2; carnivori et mordaces os hians habent III, 253, 28 s; non carnivori vero in arctum se colligens, idque quare III, 253, 29 ss.; qui os a supina parte habent, nisi conversi resupinentur, alimentum capere nequeunt III, 302, 29 ss.; iidem teretem et tenuem rostri naturam habent, ideoque non bene scissum III, 302, 37 ss.; quare iis tale os tribuerit natura III, 302, 31 ss., 35 s.; os spinosum habent, idque quare III, 250, 43, 51 ss.; ideo nonnulli plerisque lingua carere videntur, etiamsi revera tenui ratione eam habeant III, 250, 39 s.; linguæ solummodo mucronem habent idque quare III 251, 18 ss.; alimento lævigando diutius immorari nequeunt III, 272, 4, cf. 18; idque quare III, 250, 48 s.; III, 253, 4 ss; iis nec mandere, nec prægustare licet III, 295, 21 s.; cito ad ventriculum pervenit eorum cibus III, 250, 47 s.; hinc iis parum utilis est lingua III, 295, 20 s.; deglutientes tantummodo alimentorum suavitatem percipiunt III, 250, 44 s.; III, 295, 22 s.; alii lingua carere videntur, nisi valde reclinaveris III, 250, 49 ss.; III, 295, 18 s.; alii inarticulatam habent III, 295, 19 s.; spineam et duram et non liberam linguam habent III, 25, 20 s.; III, 28, 54; quidam lævem et indiscretum ejus locum habere videntur, nisi labium vehementer invertas III, 25, 21 s., cf. III, 29, 1; quibusdam eorum quod ad linguam attinet similis est crocodilus Ægyptius III, 25, 19 s.; III, 250, 41; quatenus iis, quod ad linguam attinet, similes sint ranæ III, 72, 40; nonnulli molle et carnosum palatum habent, idque quinam III, 69, 15 ss.; III, 251, 11 ss.; ventriculum prope os habent gulaque carent III, 31, 44 s.; III, 149, 27 s.; III, 270, 37; III, 538, 13 s.; plerique gula carent III, 31, 25 s., 43 s., cf. III, 272, 6 s.; qui habent parvam habent, idque quinam III, 31, 26; III, 272, 7; magnis nonnullis interdum ventriculus in os prolabitur, idque quando III, 31, 45 ss.; quomodo apud eos se habeant ventriculus et intestina III, 33, 39 ss., cf. III, 272, 8 ss., 20; æque ac pleræque aves appendices intestinorum habent, idque quare III, 33, 45 ss.; III, 272, 9 ss.; idque circa ventriculum omnes III, 33, 47 s.; III, 34, 2 ss.; III, 272, 10, 13 ss.; sunt tamen qui his appendicibus omnino carent, idque quinam III, 33, 54 s.; quomodo horum appendicum ratione a se invicem differant III, 33, 48 ss.; arteria carent III, 274, 25 s.; idque quia pulmone carent III, 538, 12 s.; pulmone carent quia branchias habent III, 30, 7 s.; III, 263, 7 s.; III, 274, 3, 25; pulmone, ideoque et collo carent III, 256, 12 s.; pulmone et arteria guttureque carent III, 72, 1 s.; III, 456, 21; idque quare III, 456, 22 ss.; igitur vocem non habent III, 72, 10, s.; III, 455, 45 s.; III, 456, 20 s.; perperam nonnulli eorum vocem emittere dicuntur III, 72, 12, cf. III, 455, 47 ss., cf. *Pisces vocales dicti*; cor habent, sed pulmone carent III, 547, 44 s.; idque aquatilia quia sunt III, 547, 46; ideo aqua branchiarum ope sese refrigerant III, 547, 46 s., cf. III, 263, 8 s.; non ventriculum, sed branchias movent, sive in aqua degunt sive in terram ejecti fuerunt III, 538, 20 ss.; III, 543, 15 s., v. *Branchiis prædita*; quomodo quod ad situm mucronis et apicis cordis a reliquis animalibus sanguine præditis differant III, 31, 17 ss.; III, 548, 1 s.; idque quia non eodem modo versus caput nutant III, 548, 5; quiam meatus apud eos a corde ad branchias tendant III, 31, 19 ss.; III, 548, 7 s.; omnes fel habent III, 30, 37; III, 274, 32 s.; quomodo fellis ratione a se invicem differant III, 30, 39 ss.; III, 33, 30 ss., cf. III, 274, 33 ss.; III, 275, 3 s.; iis fellis ratione similes sunt serpentes III, 33, 30 ss.; iis lien exiguus est III, 265, 27 s., cf. 16 s.; idque quia parum excrementi habent III, 265, 26 s.; eorum carnes raræ sunt III, 265, 19; igitur eorum excrementum in squamas impenditur III, 265, 18 s.; ideoque vesica carent III, 31, 7; III, 265, 18; III, 274, 3 s.; III, 302, 53 s.; item renibus III, 31, 7; item urina III, 302, 54; hinc excrementum per eundem meatum emittunt ac quæ ad generationem pertinent III, 302, 51 s.; eorum jecora multum et inter se et a reliquorum animalium jecore differunt III, 270, 8 s.; plerorumque jecur pallidum est III, 270, 19 s.: nonnulli duo jocinora habere videntur III, 264, 29 s., cf. III, 31, 29 ss.; quibusnam eorum pinguescat jecur III, 51, 52 ss.; apud eos maxime constat, medios eorum meatuum qui ab oculo ad cerebrum tendunt, in unum coire III, 14, 4 s.; quinam lapidem in capite habeant III, 163, 26 s.; qui lapidem in capite habent hieme male afficiuntur, idque quare III, 163, 25 ss.; eorum ossa pro portione viviparorum pedestrium ossibus respondent III, 45, 37; quomodo ossium ratione a se invicem differant ovipari et vivipari III, 45, 38 ss.; iis peculiare est quod nonnulli spinulas in carne habent III, 45, 40 s.; eodem modo quo illorum se habent serpentum ossa III, 45, 42 s.; eorum spinæ hominum ossibus pro portione similes sunt III, 226, 27 s.; apud eos partim spina, partim cartilago ossibus pro portione respondet III, 240, 22, cf. 51 s.; eorum spinis apud sepias respondet sepium, apud loligines gladius III, 240, 44 ss.; polypus nihil habet quod eorum spinis respondet, idque quare III, 240, 47 ss.; eodem modo se habent eorum costæ et spina dorsi quo chamæleontis, idque quomodo III, 25, 35 ss.; eodem modo a reliquis cartilaginei differunt quo viperæ a ceteris serpentibus III, 274, 12 ss.; eorum pinguedo adiposa est, nec concrescit III, 51, 7 s.

Pisces (*de eorum motu*); natatiles sunt III, 3, 8; nec alio motu quam natatu gaudent III, 3, 16; omnes quattuor cardinibus moventur, idque quomodo III, 7, 4 ss.; in caput moventur III, 259, 37 a.; igitur iis anterius est caput III, 259, 37; apud eos cordis mucro caput spectat III, 259, 36 s.; igitur eodem modo situm habent cor quo reliqua animalia III, 259, 34 s.; iis pinnarum origo flexionis principium est III, 311, 46 s.; eodem modo pinnis utuntur quo nautæ remis et pedibus aves nandi peritæ III, 299, 41 ss.; igitur si iis pinnæ peccent, natare nequeunt III, 299, 42 ss.

Pisces, (*de sexus apud eos differentia, de generatione et alimento*); alii eorum ovipari sunt, alii vivipari, idque quinam III, 29, 7 s.; III, 53, 19 ss.; III, 75, 19 s., cf. III, 7, 38; igitur nec lac nec mammas habent III, 53, 19 ss.; III, 297, 2, 6 ss.; exceptis cartilagineis omnes ovipari sunt III, 75, 40 s.; III, 111, 35 s.; III, 117, 32 s.; III, 360, 1; III, 378, 13; III, 379, 25; III, 380, 8 s., cf. *Pisces cartilaginei*; partim sexus differentiam habent, partim ea carent III, 75, 13 ss.; III, 115, 14 ss., cf. III, 77, 4 ss.; III, 358, 53 ss.; III, 380, 28; III, 383, 25 ss.; III, 385, 28 ss.: III, 386, 37 s., 54; omnes mares et feminæ sunt et coeunt præterquam si in aliquo genere sexus indistinctus sit III, 381, 23 ss.; nonnulli omnes feminas esse putant atque eo modo differre quo olea et oleaster, vel ficus et caprificus III, 380, 12 ss.; unde ortus sit eorum error III, 380, 30 ss., 47 ss.; si omnes feminæ essent, omnes uterum habere debuissent, sed diversum III, 380, 18 ss.; æque ac cartilaginei partim meatus seminales, partim uterum habent, exceptis hiatulis et rubellionibus III, 380, 19 s., 27 s., 29; eorum nonnulli nec feminæ, nec mares sunt III, 77, 4 s.; III, 359, 6 ss., cf. III, 75, 14 s.; eorumque alii specie, non genere a reliquis piscibus differunt III, 77, 6 s., cf. III, 75, 15 ss.; alii omnino peculiares sunt III, 77, 7, cf. III, 75, 27 ss.; in quibusdam eorum generibus omnes feminæ sunt, nulli mares III, 77, 7 s.; III, 359, 1 ss., cf. III, 75, 34 ss.; III, 380, 28; quorum genus solis feminis constat, eorum ova avium ovis subventaneis comparantur III, 77, 8 s.; eorum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; III, 328, 43 s., cf. III, 78, 48 ss.; idque quare III, 328, 45 ss.; constat eorum feminas quoque longæviores esse quam mares, idque quomodo III, 75, 45 ss.; mares (oviparorum) eadem ratione a piscium cartilagineorum maribus differunt qua feminæ a feminis III, 382, 38 s.; testibus carent III, 35, 5 s., 19 s.; III, 79, 15; III, 321. 31 ss.; III, 322, 21 s.; III, 323, 29; III, 394, 44 ss.; idque quare III, 323, 26 s.; nihilo minus sexus discrimen habent III, 394, 44 ss.; æque ac serpentes testibus carent III, 33, 4 s.; eorum loco duos meatus habent in unum coeuntes III, 33, 5 s.; III, 324, 4; eosque rectos ac simplices III, 323, 40; eorum meatus seminales alteri parti replicationis horum meatuum qualis apud quadrupedes exstat similes sunt III, 323, 40 ss.; quomodo apud eos se habeant et ubinam siti sint meatus seminales III, 35, 20 ss., 33 s., 38 ss.; III, 79, 16 ss., cf. III, 321, 36 ss.; eorum meatus seminales coitus tempore genitura pleni sunt atque valde manifesti III, 35, 24 ss., 41 ss.; III, 79, 7 s.; III, 322, 22 s.; ex eorum meatibus seminalibus subandi tempore exprimi potest genitura III, 380, 21 s.; post id tempus vero interdum latent III, 35, 43 s.; quomodo horum meatuum ratione a se invicem differant, e dissectionibus contemplari oportet III, 35, 26 s.; apud eos meatus seminales lacteum humorem emittunt III, 79, 18 s.; apud eos contrario modo situs est uterus atque apud aves et quadrupedes oviparas III, 326, 30 s.; qualem et ubinam matricem habeant III, 111, 40 s.; III, 115, 4 s.; uterum infra situm habent III, 36, 51; III, 321, 52 ss.; III, 324, 25 s.; III, 326, 47; III, 371, 13, cf. III, 324, 25 ss., 50; III, 378, 14; i. e. ad pudenda III, 374, 4; idque quare III, 326, 48 s.; quomodo se habeat eorum uterus III, 36, 52 s.; apud valde parvos utraque uteri pars unicum ovum esse videtur, idque quare III, 36, 53 ss.; III, 115, 10; III, 324, 35 ss.; quod tamen falsum esse probatur III, 37, 2; quomodo eorum uterus figura differat a piscium cartilagineorum, e dissectionibus conspici potest III, 37, 24 ss.; menstrua purgatione carent III, 372, 49; iis segregata est genitura, idque qualis III, 53, 14 s.; mares semper genituram, feminæ semper ova habent, idque modo majorem, modo minorem copiam III, 116, 23 s., cf. III, 115, 17 s.; excepta anguilla omnes mares genituram habent III, 117, 27 s.; nonnulli e limo et arena nascuntur et ex his ipsis generibus quæ alioquin coitu et ovis gignuntur III, 117, 34 ss.; qui nec ovum, nec vivum animal pariunt e limo vel arena vel fluitante quadam re putrefacta gignuntur III, 117, 51 s.; citantur exempla nonnulla sponte natorum III, 117, 37 ss.; nondum plane constat, an revera exstent qui sine maris ope generent III, 383, 25 ss.; III, 359, 1 ss., cf. III, 381, 24 s.; plerique eorum coitu gignuntur III, 385, 22 s.; conspecti sunt coeuntes III, 322, 22; III, 381, 30 s.; quomodo coeant III, 116, 39 ss.; III, 323, 30; cito coeunt et cito absolvuntur III, 323, 28, 30 s.; inde eorum coitus multos piscatores latet III, 381, 27 ss.; quamobrem celeriter coeant III, 381, 32 s.; quatenus eodem modo quo illi coeant delphines III, 381, 31 ss.; eorum ova sine maris ope non perficiuntur III, 373, 3 s., 15 ss.; III, 380, 9 ss.; eorum semen tempestatis calore coquitur III, 323, 37; eorum semen jam paratum emittitur simulac contrectati fuerint III, 323, 16 s., 37 ss.; celerius quam aves et quadrupedes oviparæ semen emittunt, idque quare III, 322, 46 ss.; celerius quam illi absolvuntur serpentes, idque quare III, 324, 16 s.; dum coeunt mare recipere nequeunt III, 323, 33 s.; attritu non coeunt IV, 139, 19; omnes ventribus in se invicem incidentes coeunt, exceptis cartilagineis latis III, 78, 38 s.; eorum mares ova a femina edita semine suo aspergunt III, 342, 10 ss.; plus seminis habent ac quo ad coitum indigent III, 382, 42 s.; hinc id propter multitudinem dispergunt III, 382, 40 s.; idque facientes conspiciuntur III, 382, 35; eodem modo eorum feminæ ova propter multitudinem projiciunt III, 382, 41; idque facientes conspiciuntur III, 382, 34; eorum ova imperfecta ejiciuntur III, 324, 30 ss.; III, 326, 45 s., 49; III, 328, 9 s.; III, 345, 33 s., 51; III, 346, 30 ss., 41 s.; III, 371, 2 ss.; III, 373, 53 s.; III, 374, 6, 31 s.; III, 378, 14; III, 379, 26, 41 s.; III, 380, 2 s., 40 s.; III, 381, 17 s.; III, 383, 2; III, 384, 10 s., 30 s.; idque quare III, 374, 1 ss.; vermi simile est eorum ovum III, 90, 45 ss.; III, 346, 43; foris perficiuntur eorum ova III, 371, 4 ss.; III, 373, 54; idque a mare III, 382, 52; idcirco ea quam primum fieri potest semine adspergunt mares, idque quare III, 383, 11 s.; eorum ovis tamen nullum præscriptum est tempus, ultra quod non amplius perfici possunt III, 383, 10 s.; 13 s.; idque quare III, 383, 11 s.; eorum semen magis incremento ovorum post partum impenditur quam primariæ eorum constitutioni III, 382, 43 ss; iis quod ad ovorum partum attinet similia sunt mollusca ac crustata III, 380, 41 s.; III, 383, 36; aliquatenus vermiparibus similes sunt III, 382, 48 s.; iis adhuc imperfectiora concepta emittunt vermipara III, 382, 49 s.; apud eos sine coitu consistunt concepta, etiamsi minus manifeste quam apud aves III, 372, 50 s.; III, 381, 10, 12 s.; unde constet revera hujusmodi concepta apud eos fieri III, 373, 17 ss.; ab avibus differunt quod eorum concepta spontanea servantur dummodo foris semine adspergantur III, 381, 16 ss.; quæcunque eorum ova non tetigerit genitura, inutilia et sterilia sunt III, 116, 47 ss.; III, 381, 13 s., cf. III, 115, 26 s., 29 s.; feminæ eorum coitus tempore maris ventrem ore tundunt ejusque genituram devorant III, 79, 36 ss.; idque sæpius visum est III, 79, 36, 45; partus tempore idem agunt mares atque ova devorant III, 79, 39 s.; inde multi putant feminas eorum devorato semine impleri III, 79, 34 s., 45 s.; eos cum piscatores tum Herodotus ore concipere contendunt III, 381, 36 ss., cf. III, 380, 51 s.; III, 383, 41 s.; unde ortus sit eorum error III, 381, 1 ss., 26 ss., 29 s.; 39 s.; eorum opinio refutatur III, 381, 9 ss., 30 ss.; 40 s.; III, 383, 40 s.; eodem fere tempore eorum mares semen habent quo feminæ ova III, 381, 1 ss.; eodem tempore eorum mares semen emittunt quo feminæ ova III, 381, 7; eodem tempore marum semen diminuitur quo feminarum ova III, 381, 21, s.; semper feminas insequuntur eorum mares ova simulac edita sunt, adspergentes III, 381, 22 s.; eorum ova putamine duro tecta III, 346, 33 s.; omnes ova intus unicolora habent III, 111, 45 ss.; III, 379, 2 s.; idque quare III, 374, 27 ss.; eorum ova tanquam lutea candida sunt et tanquam candida lutea III, 374, 32; eorum ova quomodo se habeant III, 103, 14 ss; eodem modo quo apud eos, apud viperas se habent ova, *ibid.*; ova arenacea habent III, 115, 4 s., cf. III, 37, 1 s.; eorum uterus ovis plenus est III, 115, 9 s.; eorum partus et generatio III, 115, 21 ss., 51 ss.; quomodo eorum generatio ab avium generatione differat III, 111, 47 ss.; III, 380, 36; quisnam sit eorum intra uterum (vel ovum) situs III, 142, 23; in aliquo eorum genere (nempe cartilagineis), umbilicus et cum ovo et cum matrice cohæret III, 142, 11 s.; eodem modo ex ovo generantur qui intra se et qui foras ova pariunt III, 115, 51 s.; eos perperam nonnulli eodem modo gigni putant ac animalia quæ e vermibus generantur III, 116, 3 ss.; ova procul projiciunt III, 286, 12 s.; item celeriter III, 374, 3; nonnulli partu disrumpuntur, idque quinam III, 379, 52 ss.; eorum præcipuum officium ovorum partus est III, 324, 33; igitur fœcundi sunt III, 324, 34 s.; III, 374, 1 s.; III, 379, 51 s., cf. 44 s.; eorum fœcunditatem æquat nullum animal vel ova perfecta, vel vivum animal pariens III, 380, 32 ss., 34; parvi fœcundissimi sunt III, 324, 36 ss.; quinam fœcundissimus III, 119, 52 s.; interdum valde magni cum minutis coeunt III, 116, 38 s.; præter squatinam et rajam extra suum gènus coire non solent III, 113, 48 s.; autumno coeunt, sed vere pariunt III, 192, 20 s.; exceptis minutis phycidibus semel quotannis pariunt III, 115, 41 ss., cf. III, 116, 25 s.; non omnes eodem modo vel eodem tempore pariunt, nec æquale temporis spatium uterum gerunt III, 119, 11 ss.; ante coitum gregatim conveniunt et mares et feminæ III, 119, 13 s.; circa coitus et partus tempus per paria comparent III, 119, 14 s.; quantum temporis spatium uterum gerant III, 119, 15 ss.; omnes per temporis spatium quod certo septimanarum numero dividi potest III, 119, 16 s; omnes uterum gerentes laborant III, 119, 22 s.; ideo hoc tempore potissimum in littus appelluntur III, 119, 23 s.; in motu esse pergunt donec pepererint III, 119, 24 s.; post partum quiescunt III, 119, 27; multis circa graviditatis finem in ventre nascuntur vermes qui fœturam expellunt III, 119, 27; quonam anni tempore pariant III, 119, 30 ss.; plerique semel quotannis pariunt III, 82, 18; idque in tribus mensibus Munychione, Thargelione et Scirophorione III, 83, 9 s.; ubinam pariant, idque quare III, 115, 34 ss.; III, 116, 27 ss.; fere omnes cito crescunt III, 83, 1 s.; III, 120, 23 s.; idque inprimis in Ponto III, 120, 25; eorum fœtus alit aqua dulcior ac potulenta III, 158, 41 s., cf. 36; multum iis confert ad bonum habitum et magnitudinem, itemque ad coitus et partus frequentiam locorum natura III, 83, 33 ss.; iis non quovis loco idem vel pariendi, vel uterum gerendi vel proficiendi tempus est III, 120, 26 ss.; eorum fœtus v. *Pisciculi*; initio graviditatis fere omnes boni sunt III, 170, 48 s.; progrediente vero gestatione, alii boni, alii non III, 170, 50; pauci æque boni sunt, sive prægnantes sunt, sive non III, 171, 20; senes omnes mali sunt III, 171, 21; senum magna pars carnis eliquescit III, 171, 23; quomodo a reliquis distinguantur senes III, 171, 23; eorum proles et ova fere universa intereunt, idque quare III, 164, 16 s., cf. III, 148, 48 s.; fœturæ tempore suis ipsorum fœtibus vescuntur omnes III, 148, 48 s.; III, 164, 17; ceteroquin longe diverso cibo utuntur III, 148, 49 s.; excepto mugile omnes se invicem comedunt, nempe robusti debiliores, majores minores III, 149, 5 s., 35 s.; III, 175, 23 ss., cf. III, 152, 21; igitur et aliis piscibus inescantur III, 149, 37 s.; exceptis cartilagineis et cetàceis minores pisces e regione oris venantur, idque quare III, 149, 45 s.; pinguium esca delectantur reliqui pisces III, 69, 20; pauci eorum carnivori non sunt, idque quinam III, 191, 54 ss., cf. III, 149, 6 s.; omnes voraces sunt, idque quare III, 272, 17 ss.

Pisces (*de eorum sensibus, somno et morbis*), multi mutilati et circumsecti non sentire dicuntur, nisi ubi igne percaluerint IV, 85, 1 ss.; auditu et olfactu præditi sunt, etiamsi manifesta horum sensuum instrumenta in capite non habeant III, 69, 21 ss., 25 s.; III, 244, 11, ss.; immo nonnulli asserunt eorum auditum acutissimum esse III, 70, 7 s., cf. III, 69, 29 s.; auditu acutissimo præditi fundum maris incolunt III, 70, 14 s.; olfactu præditi sunt etiamsi respiratione careant III, 70, 15 s.; III, 484, 39 ss.; III, 486, 45 s., cf. III, 457, 11; branchiis (?) odores percipiunt III, 249, 14 s., cf. *Respiratione carentia*; gustu proprie sic dicto carent III, 295, 32 s.; probantur gustum habere, etiamsi lingua eorum ossea et non soluta sit III, 69, 12 ss; e longinquo prospicere debent quia multum moventur III, 246, 39 s.; eorum visus acumen impedit aqua, nec tamen multa offensacula ei offert III, 246, 41 ss.; ideo humidos oculos habent III, 246, 38, 45; palpebris tamen carent III, 246, 27 ss., 43; nihilo minus ejusdem generis oculos non habent ac insecta et crustata III, 246, 27 s.; noctu quiescunt, augescente vero luce acutius vident III, 164, 23 s.; igitur circa solis occasum vel ortum maxime visu decipiuntur III, 164, 22 s.; indeque maxime his temporibus capiuntur III, 164, 18 s.; in omnibus eorum generibus somnus conspectus est, etiamsi brevem somnum habeant III, 501, 38 ss.; si diu dormirent a pediculis et pulicibus marinis devorarentur III, 74, 2 ss.; quibus signis constet eos revera dormire III, 74, 1 ss., 9 ss.; eos dormientes manu capere licet vel percutientem latere III, 74, 1 ss., 10 ss., cf. 21; dormientes valde immobiles sunt, præterquam quod leniter caudam movent III, 74, 12 ss.; iis dormientibus, si quid moveatur, tanquam expergefacti impetu feruntur III, 74, 14 ss.; dormientes quoque capiuntur piscatu qui ad ignem fit III, 74, 16 s.; sæpe dormientes cingunt retibus thynnorum speculatores III, 74, 17 s.; dormientes albuginem oculorum semiapertam habent atque ita capiuntur III, 74, 19; noctu potius dormiunt quam interdiu, ita ut ictu non moveantur III, 74, 20 s.; ubinam se subducant ad capiendum somnum III, 74, 21 ss.; nonnisi dormientes fuscina capiuntur III, 74, 28 s.; quinam inprimis interdiu dormiant III, 74, 26 ss.; eodem modo quo illi dormiunt mollusca et crustata III, 74, 35 s., cf. *Aquatilia*; morbis pestilentibus infestari non videntur III, 164, 25 s.; attamen interdum ægrotare videntur III, 164, 28 s., cf. 35 ss; unde eos ægrotare conjiciant piscatores III, 164, 29 ss.; iis quoque sui sunt pediculi, idque quales III, 101, 35 ss.; eorum pediculi non ex ipsis, sed e limo gignuntur III, 101, 36 s.; escæ inserviens si in fundo maris relinquatur, eum devorant pulices et pediculi marini III, 74, 8 s.; excepta chalcide, nullorum branchia infestant pediculi III, 164, 45 s.; verbasco moriuntur III, 164, 46.

Pisces (*eorum mores*); eorum more vivit crocodilus fluvialis, etiamsi pedestris sit III, 251, 9; plerique gregales sunt III, 158, 33; idque quinam III, 3, 35; II, 175, 8 ss.; qui non congregantur inimici sunt III, 175, 6; statis temporibus congregantur alii prægnantes, alii post partum III, 175, 7 s., 14 s.; quidam non solum gregales sunt, sed etiam per paria conjunguntur III, 174, 12 s.; reliqui omnes per paria conjunguntur III, 174, 13; congregantur sæpe et qui non ad idem genus pertinent, sed eodem aut simili alimento utuntur, idque quando III, 175, 17 ss.; multi latitant idque quinam III, 160, 6 ss.; qui manifestissime latitant, statutis quibusdam temporibus capiuntur III, 160, 8 s.; reliqui vero omni anni tempore III, 160, 9 s.; quidam latitantes capiuntur III, 160, 17 s.; idque quia obtinente præter consuetudinem sereno vel tepore e latibulis egrediuntur III, 160, 19 ss.; pleniluniis etiam e latibulis prodeunt latitantes III, 160, 21; plerique latitantes suavissimi sunt III, 160, 21 s.; alii in arena latitant, alii in cœno, excepto tamen ore III, 160, 32 s.; plerique hieme latitant, nonnulli tamen et æstate III, 160, 34 s.; eo constat eorum æstiva latitatio, quod secundum siderum apparitionem capiuntur III, 160, 42 s.; sideribus exorientibus turbato mari sursum feruntur III, 160, 44 ss.; secundo jactu plures capi dicuntur quam primo, dummodo maris fundus verratur III, 160, 47 ss.; alii in Pontum et e Ponto migrant III, 156, 47 ss.; alii hieme littora, æstate vero altum petunt III, 156, 49 ss.; III, 158, 1 ss.; vere intrant, hieme Pyrrhæum euripum relinquunt, exceptis gobiis III, 192, 7 ss., 23; III, 280, 22, s.; in euripo Pyrrhæo circa Lesbum pariunt, idque tam pelagici quam qui huic euripo proprii sunt III, 192, 18 ss.; quinam in euripo Pyrrhæo non compareant III, 192, 10 ss.; multi speluncas incolunt III, 70, 21; quomodo ex iis proliciantur a piscatoribus III, 70, 22 ss.; plerique in stagnis maritimis inveniuntur III, 158, 25; pleraque eorum genera inveniuntur in palude Bistonide III, 158, 27; quinam littorales III, 158, 13 ss.; quinam pelagici III, 158, 15 ss.; quinam in utramque partem vergant III, 158, 17 s.; quinam maritima stagna incolant III, 158, 23 ss.; multi fluvios incolunt, idque quinam III, 163, 14 ss.; iidem in fluviis et stagnis bene habent III, 163, 15 s.; optimi inveniuntur in locis ubi facile stagnat aqua III, 163, 18; secundum locum meliores vel pejores sunt III, 158, 19 s., cf. III, 88, 33 ss.; quique in locis, ubi degere solent, melius habent III, 163, 45 ss.; quibusdam tamen peculiaria quædam loca prosunt III, 163, 48; omnibus fere prosunt loca algis scatentia, idque quare III, 163, 49 ss.; defossi reperiuntur III, 543, 51; alte e terra effodi dicuntur in Paphlagonia IV, 86, 16 ss.; in lacu Asphaltide nulli reperiuntur III, 582, 26 s.; plerisque prosunt imbres, nocet vero siccitas, idque quare III, 162, 42 ss.; III, 162, 3, 29; iis magis reliquis prosunt imbres æstivæ III, 163, 19 s.; inprimis bene habent, ubi hiems serena, reliquæ vero anni tempestates pluviæ sunt III, 163, 20 ss.; plerique iisdem temporibus bene habent quo homines III, 163, 22 ss.; in locis frigidis non bene habent III, 163, 24 s.; tranquilla ac serena tempestate conferti in superficie maris fluitare solent III, 69, 52 s.; quinam eorum velocissimi III, 190, 49 s.; quinam sese in arena vel limo abscondant ad alios pisces capiendos III, 190, 39 s., 44 s., 47 s.; III, 191, 3 s.; quinam radiolis præditi sint III, 190, 36; III, 191, 4 ss.; minores quomodo cartilagineos pisces et cetacea effugiant III, 149, 47 ss.; sui ipsi sanguinis odorem fugiunt III, 70, 36 s.; eorum lotura effusa fugiunt rhyades pisces III, 70, 33; iis vescuntur nonnulla animalia III, 3, 49; iis non vescuntur apes III, 198, 3; iis vescitur alcedo III, 184, 2; eos singillatim advolant tenthredines III, 203, 15 s.; magnos superant locustæ III, 148, 20 s.; item loligines ac sepiæ III, 148, 41 s.; quosnam venetur sepia, idque quomodo III, 192, 33 s.; quomodo eos venetur polypus III, 192, 41; eorum carnes concoctu difficiliores sunt IV, 329, 42; alicubi ex iis gluten fit III, 47, 27 s.

Piscis; in aere degens male se haberet IV, 259, 6 s.; de ejus facie non loquimur III, 8, 41 s.; ferrei si essent, nihil videretur aqua II, 297, 7; sale egent, etiamsi in salso alantur, 379, 32; ejus differentia prima in quam omnis piscis cadit, 165, 53; felix esse nequit II, 189, 26; ei non idem salubre ac bonum est quod homini II, 70, 18.

Pisces albi; omnes ovipari sunt III, 115, 6 s.

Pisces cartilaginei (σελάχη); eorum definitio III, 37, 17 s.; aquatilia vivipara sunt III, 5, 37; III, 45, 38 s.; sed non intra se III, 544, 7, cf. III, 5, 47; III, 37, 14; III, 274, 14 s.; III, 345, 26 ss., 50; III, 370, 45 ss.; idque omnes excepta rana III, 29, 9 s.; III, 111, 36 s.; III, 113, 17 s; III, 378, 15 ss.; III, 379, 30; III, 380, 38 ss., cf. III, 114, 1 ss.; inter vivipara et ovipara medium tenent III, 346, 20 s.; intra se ovum pariunt quia frigidi sunt III, 346, 21 s.; vivipari sunt quia sicci III, 346, 22; vivipari sunt, sed non audiunt III, 9, 50 s.; vivipari sunt ideoque minus fœcundi quam reliqui III, 120, 2; eorum fœcundissimus est rana III, 119, 52; branchias habent, sed non opertas III, 5, 40 s.; III, 28, 22 s.; III, 302, 5 s.; III, 544, 20 s.; lati in supinis branchias habent, longi vero a lateribus sitas III, 28, 24 s.; ad latos pertinent torpedo et raja III, 28, 25; longis accensendi sunt omnes mustelacei pisces III, 28, 26 s.; apud eos tarde moventur branchiæ ipsæ idque quare III, 302, 8 s.; ideo apud eos contrahuntur branchiarum meatus, ut iis motus concilietur celeritas III, 302, 12 ss.; pro osse cartilaginem habent III, 242, 39; cartilagineas habent spinas III, 242, 21 s; III, 302, 6, 48; idque quia necessario motum molliorem habent III, 242, 22 ss.; eorum spina dorsalis cartilaginea est III, 45, 38 ss., ef. III, 46, 6 s.; sed nihilo minus medullam continet III, 242, 37 ss.; eorum materies terrena in cutem impenditur III, 302, 48 s., cf. III, 242, 25 s.; hinc asperam et squamis carentem habent III, 302, 47; alii læves, alii asperi sunt III, 28, 49 ss.; pedibus carent III, 37, 14; III, 345, 50; III, 544, 20 s.; quinam pinnas habeant et quinam non et quomodo natent utrique III, 6, 20 ss; duo jecinora habere videntur III, 264, 30, cf. III, 31, 29 ss.; minime pinguescunt vel per carnem vel separata per ventriculum pinguedine III, 51, 5 ss.; nihilo minus ex eorum jecore oleum fit, idque quomodo III, 51, 4 s.; plerique omnino appendicibus intestinorum carent III, 33, 54 s.; qui vero eas habent, vel paucas vel admodum multas habent III, 34, 1 s.; omnium consensu sexus discrimen habent III, 380, 18 s.; in parvis feminæ maribus majores sunt III, 75, 44, cf. III, 78, 48 s.; mares eadem ratione a reliquorum piscium maribus differunt quo feminæ a feminis III, 382, 38 s.; aliquam penis speciem habent eamque qualem III, 78, 29 s.; nonnullorum mares circa excrementi exitum habent appensa corpuscula duo quibus carent feminæ III, 79, 10 ss.; non minus quam ii meatus seminales habent reliqui pisces III, 380, 19 ss., cf. 27 ss.; mares coitus tempore meatus seminales genitura plenos habent III, 113, 21 s.; inde iis exprimi potest III, 380, 21 s.; de eorum meatibus seminalibus et matrice v. *Meatus seminalis* et *Matrix*; quomodo se habeat eorum uterus III, 37, 18 ss.; III, 324, 24 ss.; uterum prope septum transversum habent III, 356, 6 s.; III, 371, 8 ss.; III, 382, 37, cf. III, 324, 24 s.; quomodo uteri ratione et a se invicem et a reliquis piscibus differant, accuratius e dissectionibus conspici potest III, 37, 24 ss.; III, 325, 23 ss.; eodem modo quo apud illos apud viperam se habet uterus, idque quare III, 37, 29 ss., cf. *Vivipara foras sed intra se ovum edentia*; quatenus eorum matrix avium matrici similis vel dissimilis sit III, 111, 41 ss.; quomodo matricis ratione a se invicem differant singula eorum genera III, 112, 17 ss.; quonam loco in variis eorum generibus consistant ova III, 111, 42 ss.; III, 112, 19 ss.; in superiori et laterali eorum uteri parte gignuntur ova III, 37, 21; III, 325, 46 s., cf. III, 37, 41; in inferiori amplaque eorum uteri parte fiunt animalia idque quare III, 37, 23; III, 325, 21 ss.; 25, 34; apud eos sæpe in eadem uteri parte continentur gemelli, etiamsi diversum habeant sexum III, 393, 20 s.; apud alios eorum ovum postquam perfectum est ab utero absolvitur III, 353, 15 ss.; apud alios fœtus, postquam ex ovo exiit, ab utero perficitur III, 353, 19 ss., cf. 21 s.; omnes simul in superiori matricis parte ova et in inferiori fœtus habent III, 113, 3 ss ; hinc multi eos eodem mense coire et parere putant III, 113, 5 ss.; eorum generatio aliquatenus avium similis, aliquatenus dissimilis est III, 378, 32 ss.; III, 379, 14 ss.; carent altero umbilico qui ad secundarum membranam tendit III, 378, 33 s.; idque quia eorum ova testa carent III, 378, 35 s.; quare iis inutilis sit testa III, 378, 35 s.; avibus frigidiores sunt III, 346, 19 s., cf. 15 s.; III, 378, 26 ; item quadrupedibus oviparis III, 346, 19 ss.; hinc eorum ovum molli cute operitur III, 378, 24 s.; item humidum et molle est idque quare III, 378, 28 s.; nec pennas, nec squamas, nec squarras habent III, 346, 23 s.; igitur molle ovum pariunt idque quare III, 346, 25 s.; si foras emitteretur eorum ovum facile periret quia operimento caret III, 346 28 s.; excepta rana, eorum ova molli putamine tecta ac unicolora sunt III, 6, 5 ; III, 370, 48 s.; etiam ex ovi parte extrema generantur, sed non qua utero adhæret III, 378, 40 ss., cf. 46 ; idque quare III, 378, 43 ss., 52 ss.; unicum tantum umbilicum habent ei respondentem qui apud aves ad vitellum tendit III, 379, 17 ss.; vitellum ab albumine distinctum non habent, sed ovum unicolor III, 379, 19 s.; eorum fœtus ovo alitur cujus reliquiæ ejus corpus subeunt iisque circumnascitur caro III, 379, 20 ss.; apud plerosque ovum perfectum non ab utero absolvitur, sed ei adhærens descendit III, 379, 7 ss.; III, 378, 44 s., cf. III, 370, 47 s.; apud hos, perfectis fœtibus et absumpto ovo, umbilicus utero adhæret III, 378, 46 ss.; III, 379, 10 s.; unde constet ejus meatus uterum adiisse nondum absumpto ovo III, 379, 11 ss.; ovum eodem modo absumitur apud hos quibus post perfectionem ab utero absolvitur III, 378, 49 ss.; quatenus eodem modo ac reliqui pisces ex ovo generentur, quatenus diverso III, 379, 28 ss.; eorum coitus sæpe visus est a multis III, 79, 4 ss.; eodem modo quo illi coeunt cetacea III, 79, 8 ; nonnulli perhibent se eos canum more coeuntes vidisse III, 78, 46 ss.; quomodo coeant quibus cauda copiosa est III, 78, 44 s.; non multum semen profundunt III, 382, 35 s., 39 s.; hinc nec mares semen ejaculantes nec feminæ fœtus parientes conspiciuntur III, 382, 32 ss.; superfœtant ac ventrem quam diutissime sex menses gerunt 113, 36 s.; autumni, i. e. coitus tempore commixti inveniuntur mares et feminæ III, 192, 21 ss.; vere separatim euripum Pyrrhæum intrant donec pariant III, 192, 23 s.; coitus tempore multi conjugati capiuntur III, 192, 24 s.; autumno vigent III, 192, 16 s.; terram petunt parituri, idque quare III, 113, 45 s ; quonam anni tempore pariant, singula eorum genera III, 113, 41 ss.; sola carne vescuntur III, 148, 51 ; III, 149, 29 s.; resupinati minores pisces corripiunt, idque quare III, 149, 47 ss.; vivis animalibus vescuntur III, 302, 34 ; rostrum teres et tenue ideoque non bene scissum habent III, 302, 37 ss.; os a supina parte situm habent III, 302, 29 s.; igitur nisi conversi resupinentur alimentum capere nequeunt III, 302, 30 s.; igitur, dum se convertunt, eos effugiunt reliqui pisces III, 302, 33 s.; quare iis tale os tribuerit natura III, 302, 31 ss., 35 s.; nonnulli strepitum edunt quem perperam vocem vocant III, 72, 21 ss.; frigidissimis diebus latitant, ideoque per frigora non capiuntur III, 160, 36 s.; excepta squatina semel quotannis pariunt III, 82, 34 ; omnes pelagici sunt III, 158, 15 s.; quinam III, 5, 11 ; III, 6, 22 s.; III, 79, 2 ss.; fr. 176, a; iis accensendi sunt torpedines et pastinacæ III, 300, 49 s.; item mustela III, 37, 16 ; eodem modo a reliquis piscibus differunt quo viperæ a ceteris serpentibus III, 274, 12 ss.; servantur propter corporis magnitudinem III, 120, 3 s.

Pisces cartilaginei lati ; eorum spina dorsi continet humorem medullæ similem III, 46, 6 ss.; quinam eorum catulos intra se admittant, quinam non III, 113, 11 ss.; caudam longam habent III, 78, 40 ; enumerantur quædam eorum genera III, 114, 2 s.; iis accensendæ sunt batos et pastinaca III, 78, 41 ; quomodo coeant III, 78, 40 ss.; nonnullos eorum impedit caudæ crassities quominus eodem modo ac ceteri coeant III, 78 43 s.; quomodo coitus ratione ab iis differant reliqui pisces III, 78, 38 ss., v. *Pisces lati.*

Pisces carnivori ; eorum robur in ore residet III, 302, 42 s.; igitur hiat III, 302, 41 ; magis quam reliqui vagantur III, 191, 54.

Pisces confusanei (ῥυάδες) ; cf. *Pisces gregales.*

Pisces fluviatiles et lacustres ; quidam pertinent ad animalia sanguine prædita sponte nascentia III, 390, 53 s.; nonnulli admodum carnosum et molle habent palatum III, 251, 12 s., cf. III, 69, 15 s.; hieme loca profunda vitant III, 164, 50 s.; quonam ætatis tempore gravidi esse incipiant III, 116, 18 ss.; omnes vertente anno pariunt III, 116, 20 ; nonnulli simulac nati sunt, ova habent, idque quinam III, 115, 18 ss.; III, 373, 19 s.; eos nullus infestat morbus pestilens III, 164, 34 s.; nonnullos eorum invadunt morbi peculiares, idque quosnam et quinam III, 164, 35 s.; ubivis verbasco eos capiunt III, 164, 46 s.; duobus modis nassorum ope capiuntur, idque quibusnam III, 164, 49 ss.; quonam tempore optimi sint III, 171, 28 ss.; prægnantes alii boni sunt, alii non III, 171, 30 s.; iis accensendus est glanis III, 191, 33 ; excepto glanide eorum mares feminis præstant III, 171, 32 s.

Pisces fossiles ; fieri dicuntur Heracleæ in Ponto et Rhegii IV, 86, 6 ss.; eorum natura IV, 86, 7 ss.

Pisces fusanei ; v. *Fusanei pisces.*

Pisces gregales (ἀγελαῖοι, ῥυάδες) ; in plerisque eorum generibus feminæ maribus majores sunt III, 75, 44 s.; quonam anni tempore pariant varia eorum genera III, 119, 30 ss.; quinam eorum primi, quinam ultimi pariant III, 119, 34 ss.; unde colligatur eorum pariendi tempus III, 119, 36 s.; quinam eorum ultimi pariant III, 119, 42 s.; plerique vere Pontum intrant ibique æstatem transigunt III, 158, 31 ss.; III, 163, 11 ; idque quare III, 158, 35 ss.; III, 163, 12 ss.; omnes duces habent III, 158, 34 ; ubi pepererint et incrementum ceperit proles, rursus exeunt, idque quonam anni tempore III, 158, 42 s.; austrinus si sit hiems, tardius exeunt, si vero aquilonius citius, idque quare III, 158, 44 s.; igitur aquilonia tempestate parva eorum proles circa Byzantium capitur III, 158, 46 s.; exceptis trichiis et intrantes et exeuntes conspiciuntur III, 158, 48 ; interdiu commeant, noctu vero quiescunt et pascuntur III, 159, 8 s.; quodsi tamen luna luceat. et noctu commeant III, 159, 9 s ; quidam contendunt eos quo loco bruma deprehenduntur, ibi manere usque ad æquinoctium III, 159, 10 ss.; exceptis coliis, inprimis exeuntes capiuntur atque tunc optimi sunt III, 159, 15 ss.; intrantes circa Ægialum (vel Ægæum mare) pinguissimi capiuntur III, 159 17 s.; quo interius subeunt, semper suaviores inveniuntur III, 159, 18 s.

Pisces lacustres ; v. *Pisces fluviatiles.*

Pisces læves ; excepta anguilla omnes ovipari sunt III, 115, 6 ss.

Pisces lati ; apud eos caudæ incrementum in latitudinem impenditur III, 300, 48 ss.; quomodo caudæ ratione inter se differant III, 300, 47 ss.; alii duas pinnas habent, alii pinnarum loco corporis latitudine natant III. 311, 28 ss., cf III, 301, 16 ss.; arenam subeunt ad somnum capiendum III, 74, 24 ; arenæ figuratione deprehenduntur atque fuscina capiuntur III, 74, 24 s.; æstate pauciores eodem loco capiuntur quam longi aut quam tempestate aquilonia III, 163, 3 s.; iis accensendæ sunt rajæ et pastinacæ et torpedines III, 300, 49; III, 301, 17, cf. *Pisces cartilaginei lati.*

Pisces (perquam) lati (οἱ πάμπαν πλατεῖς); quomodo natent III, 311, 31 ss.; iis accensenda est raja (βάτος) III, 311, 30 s.

Pisces littorales; pelagicis meliores sunt, idque quare III, 158, 4 ss.; eorum carnes firmiores sunt III, 158, 11.

Pisces longi; plerique eorum duas, nonnulli vero nullas habent pinnas III, 28, 16 ss.; quomodo pinnarum supinarum defectum compensent III, 311, 26 ss., cf. III, 301, 37 s.; III, 309, 20 s.; quinam fel in jecore habeant III, 30, 39 ss.; quomodo se habeant quod ad ova attinet III, 47, 1 s.; iis inprimis prosunt aquilonia III, 164, 2; æstate eodem loco plures capiuntur quam lati aut quam tempestate aquilonia III, 164, 3 s.; enumerantur quidam III, 30, 41 s.; III, 47, 1 s.

Pisces longi et crassi; nonnulli eorum pinnis supinis carent, idque quinam III, 301, 21 s., cf. III, 311, 25 s.; item quare III, 301, 35 ss.; iis accensendi sunt anguillæ, congri et mugiles qui in lacu Siphis vicino inveniuntur III, 301, 21 ss.

Pisces marini; eos etiam verbasco venantur Phœnices III, 164, 48 s.; iis accensenda est fuca III, 171, 12.

Pisces mustelacei; v. *Mustelacei pisces.*

Pisces migratorii; v. *Pisces gregales.*

Pisces natantes in superficie (πλωτοί); iis accensendi sunt mugil et lupus III, 171, 18 s.; prægnantes fere omnes pravi sunt III, 171, 19.

Pisces non cartilaginei; v. *Pisces.*

Pisces ovipari; sanguine præditi sunt III, 242, 17; spinas habent III, 242, 17 s.; quomodo apud eas se habeat spina dorsi III, 45, 39 s.; vesicam non habent IV, 168, 18 ss.; quinam iis accensendi sint III, 115, 6 ss.; exceptis mugilibus, mullisque et his similibus vere vigent donec pariant III, 192, 15 ss., cf. *Pisces.*

Pisces parvi; ex eorum ovis interdum tertio die prodeunt pisciculi III, 117, 9 s.; eos majores persequuntur et vorant III, 149, 36; III, 164, 15; servantur tamen quia prætervidentur III, 164, 14 s.

Pisces pelagici; iis meliores sunt littorales, idque quare III, 158, 4 ss.; eorum caro humida ac fluida est III, 158, 12; plerique per æstatem non capiuntur III, 119, 50 s.; unde constet eos hoc tempore parere III, 119, 49 s.; in euripo Pyrrhæorum circa Lesbum pariunt III, 192, 18 ss.

Piscis sacer; quisnam III, 191, 8 ss.

Pisces saxatiles (πετραῖοι); omnes littorales sunt III, 158, 15; circa Cretam omnes pingues sunt III, 158, 19 s.; quamobrem facile concoquatur eorum caro IV, 292, 30 ss.; quibusnam rebus vescantur III, 149, 31 ss.; in omnibus feminæ maribus majores sunt III, 75, 45; per paria mares cum feminis latitant, quemadmodum etiam nidulantur III, 160, 11 s.; gelidissimis tantum diebus latitant III, 160, 35 s.; ideoque per frigora non capiuntur III, 160, 37; bis quotannis pariunt III, 82, 23; quinam iis accensendi sint III, 160, 12 s.

Pisces serpentibus similes (ὀφιώδεις); pinnis carent III, 301, 24 s.; idque quare III, 30 ss.; eodem modo aqua utuntur quo serpentes terra III, 6, 19; III, 301, 26 s., cf. III, 309, 12 s.; igitur eadem de causa pinnis carent cur serpentes pedibus III, 301, 28 ss.; loco pinnarum nempe flexuris utuntur III, 301, 26, cf. 37 s.; in sicco repunt atque diutius in eo vivere possunt, idque quare III, 301, 38 ss.; III, 302, 24 ss., cf. III, 309, 18 s.; alii eorum in siccum evecti non statim, alii minus palpitant III, 401, 39 s.; paucas et minus validas branchias habent ideoque non multa indigent refrigeratione III, 302, 28 ss; iis accensenda est muræna III, 301, 24 s.; item aliquatenus pisces longi et crassi pinnis supinis carentes III, 301, 37.

Pisces serpentibus similiores (ὀφιωδέστεροι); partim pinnis omnino carent, partim duas tantummodo habent, idque quinam III, 309, 11 ss.; eodem modo moventur quo serpentes III, 309, 8 ss.; qui in terra vivere solent minoribus in aqua flexuris utuntur quam in terra III, 309, 17 ss., cf. III, 301, 37 s.

Pisces spinosi (ἀκανθώδεις); tectas branchias habent III, 302, 4 ss.; apud eos branchiæ celeriter moventur III, 302, 10; quinam iis accensendi sint III, 192, 11 s.; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 192, 10 ss.

Pisces squamosi (λεπιδωτοί); omnes ovipari sunt III, 29, 9, III, 115, 6; parum humoris assumunt III, 266, 12 s.; vesica carent III, 265, 17 s.; III, 266, 12, 15; item renibus III, 266, 28 s.; multi perexiguum lienem habent III, 265, 17; quinam iis accensendi sint III, 115, 6 s.

Pisces vivipari; v. *Pisces cartilaginei.*

Pisces vocales dicti; quinam III, 72, 18 s., cf. III, 191, 42 s.; III, 455, 47 s.; non genuinam vocem emittunt, sed sonum, idque qualem et quomodo III, 72, 12 ss.; III, 455, 47 s.

Pisistratidæ; Athenis tyrannidem tenuerunt, 588, 21; cur Jovi Olympio ædes exstruxerint, 584, 51; eorum tyrannis exceptis Orthagoridis et Cypselidis omnium diutissime incolumis mansit, 588, 20; non continua fuit, 588, 21; quot annos duraverit, 588, 24, fr. 229, b; cur sublata fuerit, 581, 11; 583, 26; eorum tyrannidem evertere a Pythia jussi sunt Lacedæmonii fr. 229, a.

Pisistratus; e demagogo tyrannus factus est, 580, 15; quomodo tyrannidem sibi vindicaverit, 571, 10; affectabat tyrannidem, utpote custodiam postulans, 316, 8; dum tyrannidem obtinebat bis exsulavit, 588, 21; prælium cum Atheniensibus apud Pallenensium demum commisit fr. 228, a; ex annis tribus et triginta septemdecim regnavit, 588, 22; quum ei dies dicta fuisset, judicium ad Areopagum sustinuisse fertur, 588, 11; ejus filii duodeviginti annos regnaverunt, 588, 23.

Pissoceros (πισσόκηρος); eo secundo loco alvearii ostium oblinunt apes III, 195, 46; quomodo a mity differat III, 195, 47.

πίστις· v. *Convictio* et *Probatio.*

Pistor; quidnam responderit percontanti durumne an mollem subigeret panem, 405, 35.

Pithecusæ insulæ; igneum quoddam et calidum in iis invenitur IV, 80, 28 ss.

Pitholaus; paralon triremem vocabat populi clavum, 396, 48; Sestum vocabat Piræei arcam frumentariam. 396, 49; quidnam in eum et Lycophronem dixerit orator aliquis, 395, 26.

Pittacus; eum tyrannum, i. e. æsymnetam creasse Mytilenæos refert Alcæus in carmine scolio, 537, 51; ebrios, si deliquissent, graviori pœna mulctandos esse sanxit, idque quare, 383, 22; 520, 4, cf. II, 30, 5; ejus dictum de Amphiarao, 363, 42; exemplum citatur, 119, 4 ss.; II, 109, 17.

Pittheus avus Thesei; Trœzeniorum urbem incolis auxit fr. 293, b; nomen docti et sapientissimi viri meruit, *ibid.*; qualis ejus sapientia fuerit, *ibid.*; versus ex *Operibus et Diebus* Hesiodi (v. 370) illi tribuitur fr. 294, a.

Pituita (φλέγμα); excrementum est, ideoque pars similaris humida et mollis III, 2, 14; III, 38, 9; disceptatur an recte definiatur humidum primum ex cibo incoctum, 237, 28; quocunque corporis loco occurrat, excrementum habetur III, 275, 46 ss.; excrementum est, ita ut quo plus aliquis abstulerit, eo magis sublevet IV, 311, 31 ss.; ubi desiccatur, nihil restat nisi baqua et parum terreni III, 350, 31 ss.; tractilis est, sed non pressatilis III, 621, 9; ejus prima materies sunt dulcia aut pinguia II, 561, 28 s., cf. 31 s.; forsan ex eodem fit ex quo bilis II, 561, 30; etiam e bile fieri potest, idque quomodo II, 561, 33 s.; si puro admisceatur alimento apud eos qui sese exercitant, in corpus absumitur III, 334, 39 ss.; igitur primi, idque utilis alimenti residuum est III, 334, 36 ss.; ejus maturatio concoctio est humoris qui ei inest, naturali calore effecta III, 612, 22 ss.; ejus fluxiones principio de capite descendunt, idque quare et quomodo III, 238, 48 ss., cf. III, 486, 13 ss.; III, 507, 17 ss.; quamobrem etiamsi crassa sit sæpe a pedibus ad caput vel ad oculos adscendat IV, 293, 41 ss.; ea constringuntur fauces IV, 177, 21 s.; IV, 309, 23; ejus multa copia si purgetur cur purgatio modum non excedat IV, 311, 26 ss.; cur eam purgantia medicamenta ad ventrem agant IV, 314, 11 ss.; cur morbis nonnullis ab ea oriundis res venerea prosit IV, 117, 44 ss.; IV, 139, 36 ss.; cur sæpe salsa fiat iis quibus natura calida est, si modo pleni robustique sint, nisi concumbant IV, 142, 15 ss.; eam considerat medicus, quia ea quoque consistit sanitas II, 263, 19; pauxillula destillante se mel aut sapores dulces percipere putant dormientes III, 513, 38 ss.

Pituitosi; cur iis conferat æstas sicca et aquilonia itemque et autumnus IV, 110, 16 ss.; si sciamus quidnam iis prosit ad artem pertinet II, 468, 32.

Pius; e sententia Xenophanis non æqua est provocatio, si ei ab impio deferatur jusjurandum, 345, 54; id si fiat comparatur infirmo qui a robusto vapulat, 346, 1.

Pix (πίσσα); ad humidum magis pertinet III, 622, 52 s.; flammatilis est III, 622, 32; ei similis est humor in quibusdam arboribus IV, 24, 11; fumus ex ea nigerrimus est, idque quare III, 644, 9 ss.; ejus exhalatio fuligo est III, 622, 47 s.; tenacitas causa est cur nullum sedimentum habeat III, 615, 30; calida delibutis cornibus podagra boum levatur III, 116, 29 s.; item vitulorum III, 154, 43 s.; tanquam exemplum citatur, 58, 19, 48; 60, 9, 31; 93, 50.

Pix; instar aquæ e terra subsiliens nascitur Apolloniæ juxta regionem Taulantiorum (?) IV, 98, 22 ss.

Pix Macedonica; ab ea non differt quæ e terra subsilit Apolloniæ IV, 98, 27.

Placabiles (εὐκατάλλακτοι); eorum amicitiam appetimus, 352, 22.

Placendi studiosus (ἄρεσκος); ad eum non pertinet, etsi ita videtur, in hominum congressu sua cuique tribuere II, 159, 44; quinam II, 217, 5.

Placendi studium (ἀρέσκεια); animæ affectus est II, 195, 34; idque animæ moralis vituperandus II, 149, 36 s.; II, 217, 3; ejus definitio II, 196, 3; quidnam ei proprium sit II, 149, 35; II, 217, 4 ss.

Placere; omnibus res ardua fr. 343, b.

Placiditas; virtutis universalis sequela est II, 247, 7.

Placita philosophica vulgaria (τὰ ἐγκύκλια φιλοσοφήματα); quænam de rebus divinis doceant II, 383, 1.

Plagæ; cur livorem et tumores sumant IV, 160, 40 ss.

Plagulæ; frequentiores in parte supina habent crustata, in quas primum ova pariunt feminæ III, 58, 32 s.; hujusmodi quattuor ab interiori colli parte habent astaci easque hirsutas III, 59, 49 s.; iis in parte supina carent squillæ gibbæ III, 58, 38; quinque in ultima portione colli habent astaci III, 59, 48 s.; eas a latere ventris operculis impositas habent locustæ III, 90, 50 s.; in inferiores ova pariunt locustæ feminæ III, 90, 44; III, 91, 16; III, 286, 11 s.; igitur eas latiores habent quam mares III, 286, 9 s.; III, 384, 3 ss.; versus partum crescunt ad ova recipienda III, 91, 15 s.; unaquæque earum in plures partes divisa est III, 90, 52 s.; iis ope caudæ replicatæ ova admovere videtur locusta pariens III, 91, 12 s.; eas si diducas, conspiciuntur ova ventri subjecta III, 91, 1 s.; earum interior pars racemo similis videtur III, 90, 51.

Plana figura; v. *Figura plana.*

Planctæ dictæ petræ; eas Jason prætervehi non potuisset, nisi per Istrum e Ponto exiisset IV, 93, 19 s.

Planetæ; non micant, idque quare, 134, 2 ss.; II, 398, 36 s.; unaquæque earum pluribus fertur lationibus II, 402, 34; II, 607, 8 s.; nonnullæ pluribus motibus moventur quam sol et luna II, 401, 14; per accidens ab alio moventur II, 355, 43 ss.; eas æternis lationibus a simplici et prima latione differentibus ferri videmus II, 606, 40 s.; igitur unaquæque harum lationum a substantia æterna et immota moveri oportet II, 606, 43 s.; de earum lationibus celeberrimorum referuntur mathematicorum opiniones, idque quare II, 607, 9 ss.; earum lationes partim ipsi investigare debemus, partim ab iis qui investigarunt discere II, 607, 12 s.; si quid novi de iis proferatur præter jam cognita ab harum rerum peritis, utrosque amare, sed accuratioribus fidem præstare oportet II, 607, 14 ss.; earum motus III, 628, 35 ss.; earum orbes III, 628, 45 ss.; in secunda conversione sunt II, 392, 12; quæ infra ea sunt globum superiorem tangunt II, 394, 1 s.; unaquæque earum motu fertur contrario atque cælum sua in sphæra II, 400, 23 s.; igitur earum motus multiplex est et tardior quam ultima conversio II, 400, 22 s.; quo propiores sunt ultimæ conversioni, eo magis ab ea superantur II, 400, 29 s.; igitur eo celerius orbem suum percurrunt quo longius ab hac conversione distant II, 400, 25 s.; omnes in signifero orbe circumvolvuntur III, 562, 4 s.; III, 563, 19 s.; omnes intra signiferum orbem a sole relinquuntur III, 559, 6 s.; septem sunt numero III, 628, 40 ss.; præter quinque nulla alia unquam visa est III, 559, 13 s.; sæpe omnes simul supra horizontem evecta conspiciuntur III, 559, 14 s.; sive conspicuis omnibus, sive non omnibus, sed aliquibus prope solem latentibus, sæpe apparent cometæ III, 559, 15 ss.; earum ex numero aliquam esse censent cometas Pythagorei III, 558, 26 s.; item Hippocrates Chius ejusque discipulus Æschylus III, 558, 31 ss.; hanc cum Mercurio comparant Pythagorei III, 558, 27 ss.; eamque propter exiguam adscensionem sæpius emergere affirmant, ita ut magnis tantum intervallis cernatur III, 558, 29 ss; eam, quum tardissime relinquatur a sole, interjecto longiori temporis spatio quam reliqua sidera apparere affirmant Hippocrates et Æschylus III, 558, 37 ss.; eam et versus septentrionem et versus austrum relinqui contendunt iidem III, 558, 40 s.; refutantur hæ opiniones III, 559, 4 ss.; quando comam sibi adsciscant III, 560, 44 ss.; III, 563, 6 ss.; earum conjunctionem esse censent Democritus et Anaxagoras, ubi propter viciniam se invicem tangere videntur III, 558, 22 ss.; refutatur hæc opinio III, 559, 51 ss.; earum et inter se et cum stellis fixis, testibus Ægyptiis fiunt conjunctiones III, 559, 1 ss.; cuique earum una plures quam soli et lunæ sphæras, ideoque quattuor tribuit Eudoxus, idque quasnam II, 607, 22 ss.; revera numero novem sunt, secundum Pythagoreos, addita scilicet terra adversa II, 475, 34 ss.; de iis dubitationes fr. 198. a.

Plangus (πλάγγος); aquilæ genus est III, 187, 44 s.; vocatur etiam morphnus et anataria aquila III, 187, 46 s.; robore et magnitudine secundum locum occupat III, 187, 45; quænam loca incolat III, 187, 47 s.

Planities (πεδίον); iis prædita sunt corpora naturalia II, 262, 30; quatenus eas consideret mathematicus II, 262, 31, 39; in ea absque fluminibus admodum pauci inveniuntur fontes III, 569, 9 s.; democratiæ convenit, 613, 37.

Plantæ (*aliorum de iis opiniones*); antiquorum de iis sententiæ IV, 29, 30; intellectum et intelligentiam eas habere dicebant Anaxagoras, Democritus et Abrucalis (Empedocles) IV, 18, 18 s.; cur eas anima præditas esse nonnulli dixerint IV, 18, 4 s.; Anaxagoræ et Abrucalis de iis opiniones IV, 17, 41 ss.; Platonis IV, 17, 47 ss.; spiritum non habet licet Anaxagoras dixerit IV, 20, 17 ss.; quidam completam et integram esse putant propter duas vires quas habet et propter cibum et propter longitudinem vitæ IV, 21, 49 ss.; quærit Empedocles num inveniatur in iis sexus differentia IV, 20, 35 ss.; perperam eas Empedocles sursum et deorsum crescere putat quia terra deorsum, ignis vero sursum fertur III, 449, 18 s.; eas nonnulli non fortuito, sed mente naturave aut alia hujusmodi de causa factas esse putant II, 266, 33; quomodo earum generationem explicarint antiqui III, 220, 30 s.; earum principio perperam non inesse censent pulchrum et perfectum Pythagorei et Speusippus II, 606, 4 ss.; earum formas calculis supputationum assimilat Eurytus II, 636, 25 s.

Plantæ (*quidnam*); ejus species arbor, 3, 32; cum ipsas tum earum partes substantias esse dicimus II, 538, 42; II, 558, 7; cum ipsæ tum earum partes pertinent ad substantias naturales II, 410, 24; numero æternæ esse nequeunt, specie vero possunt III, 344, 34 ss.; igitur earum genus semper exstat III, 344, 37, cf. III, 448, 36 ss.; gignitur II, 544, 11; naturam habet II, 544, 16; earum vita et actio ejusdem generis est ac stellarum II, 401, 50 s.; natura constant II, 260, 36; aliis perficiuntur ac picturæ, statuæ, domus et vasa II, 121, 9; semper ex imperfectis et indeterminatis perfectiores fiunt II, 635, 38 s.; igitur earum principiis assimilanda non sunt universi principia II, 635, 36 s.; nihilo minus earum quoque principia perfecta sunt II, 635, 41; in iis etiam fiunt quæ ad finem conferunt, sed minus distincte quam in animalibus II, 271, 15, 37; quodsi in animalibus fuerint bovigena humana facie prædita, in iis necessaria fuere vitigena oleæ facie prædita II, 271, 39; omnes bona erunt, si unum boni substantia sit ex eoque facti numeri (ideales) II, 625, 15 s.; ei similis est qui nihil dicet, etiamsi dubitationes movere videatur II, 504, 21, cf. II, 507, 45 s.; inter eas et natatilia intercedit quædam ratio quum omnia ad unum coordinata sunt II, 609, 38 ss.; imperfectæ esse solent III, 281, 52 ss.; pertinent ad res naturales ortui et interitui obnoxias III, 226, 46, cf. II, 600, 22; earum corpora et partes incremento et decremento ideoque et alterationi obnoxia sunt II, 370, 33; iis proprius magnitudinis modus est, 606, 19; quantamcunque magnitudinem habere possunt nec ipsæ nec ejus partes II, 253, 8; pertinent ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 39 ss.: ad commentationem de earum natura pertinet saporum ampla consideratio III, 484, 29 ss.

Plantæ (*de earum vita*); eas vivere dicimus III, 243, 19; an sit animal IV, 18, 43; IV, 19, 6 s.; iis cum homine communis est vita II, 6, 45; earum vita non eadem quæ animalium, 249, 28; primo loco rebus inanimis succedunt III, 145, 26 s.; continuo tenore per eas a rebus anima carentibus ad animalia progreditur natura III, 281, 20 ss.; inter se differunt prouti magis vel minus vitæ participes sunt III, 145, 28 s.; si cum animalibus comparentur anima carere, si cum reliquis corporibus ea prædita esse videntur III, 145, 29 ss.; transitus ab iis ad animalia continuus est III, 145, 31 s.; iis nobiliora sunt animalia pulmone prædita III, 546, 8 s.; quod iis inest principium pro anima habendum est III, 444, 7 s.; iis hoc principium cum animalibus commune est III, 444, 8 s.; III, 448, 33 ss.; animam habent III, 461, 6 s.; animam vegetativam habent III, 358, 16 s., 43 s., cf. 7 s.; III, 471, 24, cf. 36 s.; III, 474, 5; quænam in iis efficiat hæc anima III, 358, 7 ss.; igitur et motum secundum accretionem et deminutionem habent III, 471, 35 s.; etiam secundum locum moverentur si anima vegetativa huic motui præesset III, 471, 45 s.; earum anima actu una est, sed potentia plures III, 446, 22 s.; vivere videntur, etiamsi sensu et latione careant III, 442, 43 s.; III, 474, 15 ss.; III, 532, 16 s.; IV, 19, 37; latione carent, idque quare II, 357, 34 s.; III, 307, 15; IV, 19, 22; sensu ope ab iis distinguuntur animalia III, 344, 4 s.; III, 358, 25 s.; IV, 19, 39; nec sensum habent nec desiderium idque quare IV, 18, 21 ss.; IV, 23, 26 s.; voluptati et molestiæ obnoxiæ non sunt, ideoque cupidine carent III, 501, 54 s.; partem animæ illis necessario inesse intelligimus IV, 21, 34 s.; IV, 22, 10; a tactilibus afficiuntur III, 461, 7 s.; nihilo minus non sentiunt III, 461, 6; idque quare III, 461, 8 ss.; III, 474, 9, cf. III, 475, 24 ss.; vivunt, sed animalia non sunt III, 281, 21; omnino earum naturam referunt spongiæ III, 281, 19, 25; liberis similia sunt holothuria et pulmones aliaque quædam animalia marina III, 281, 28 s.; parum ab iis differunt tethya III, 281, 17 s., cf. 42 ss.; item omnia quæ adhærentia vivunt, sed nihilominus aliquem sensum habere videntur III, 281, 34 s.; inter eas et animalia medium tenent urticæ marinæ III, 281, 48; item stellæ marinæ III, 282, 1 s.; item universum testaceorum genus III, 282, 5; III, 320, 15; inter eas et animalia medium tenent testacea III, 344, 9 s.; item urticæ marinæ III, 281, 51; quatenus iis comparari possint testacea III, 388, 34 s.; admodum paucæ in mari eique similibus humoribus inveniuntur III, 388, 43 ss.; in terra vero omnes III, 388, 45; eatenus igitur earum naturæ opposita est testaceorum III, 388, 38 s.; tanto magis iis pro portione respondent vel ab iis discrepant testacea, quanto ad vitam sustentandam humidum sicco, aqua terræ præstat III, 388, 46 ss.; eodem modo se habent ad terram quo testacea ad aquam III, 388, 49; tanquam testacea terrestria considerari possunt III, 388, 50 s.; quemadmodum e terra hauriunt, sic fœtus e matre, 622, 8; non minus quam eæ vivunt semina ac concepta animalium III, 351, 17; earum vita primum vivere videntur animalium concepta III, 351, 34 s.; respiratione carent III, 442, 52 s; igitur eas respiratione ingredi nequit anima, *ibid.*; dissectæ vivunt et nihilo minus eandem speciem animæ habere videntur III, 440, 30 s.; III, 443, 52 ss.; III, 446, 20 s.; III, 533, 24; igitur earum anima vegetativa actu una, potentia vero plures est III, 533, 22, 27 ss.; igitur eodem modo se habent ac insecta III, 283, 48 ss.; III, 533, 23, 27; quatenus tamen in hac re ab insectis differant, idque quare III, 283, 51 ss.; III, 533, 32 s.; quare aliæ divisæ vivere nequeant, aliæ avulsione serantur, alio loco dicetur III, 533, 25 ss.; oculis caret II, 529, 29; quæ iis inest animæ pars incremento præest III, 221, 48; constat apud eas animam vegetativam medium locum occupare, idque quomodo III, 533, 44 ss.; apud eas principium substantiæ medium locum inter radicem et germen occupat III, 548, 37 s.; quaquaversus nutriuntur et vivere pergunt donec alimentum capere possunt III, 445, 50 ss.; igitur intra se habere videntur principium ac facultatem quibus versus contraria loca incrementa ac decrementa capiunt III, 445, 47 s.; hinc omnes vivere videntur III, 445, 47; cur in longitudinem potius crescant IV, 202, 35 ss.; nullam aliam nisi vegetativam animam habent III, 446, 2 s., cf. 10 s.; III, 448, 9; iis unica actio est eaque parva II, 402, 5; iis pleraque præsto sunt quibus indigent ad optimum assequendum II, 402, 6; earum vitæ agenti etiam competeret felicitas, si habitus esset II, 122, 49; eorum corpora animæ instrumenta sunt III, 449, 8 s.; alimentum e terra petunt III, 307, 16; III, 532, 37 s.; itaque supra suum inferiori parti obversum tenent III, 307, 15; III, 533, 1 s.; ei inest motus qui est attractio e terra IV, 30, 36 ss.; tollentis defectui et materiæ terrenæ abundantiæ originem debent III, 289, 52 ss.; principium infra habent III, 290, 2; earum pars quæ capiti respondet motu et sensu caret III, 290, 2 ss.; ejus radices ori et capiti respondent III, 299, 5; ejus semen summis ramis consistit ideoque ramis oppositum est III, 290, 6 s.; eodem modo ac apud animalia quæ caput prægrave habent diutius vivunt III, 531, 9 s., 5; id est quæ magnam habent radicem, id est arbores III, 531, 11; minus aquosa sunt quam animalia atque ideo non facile congelascunt III, 530, 31 s.; pinguedinem ac lentorem habent III, 530, 32 s.; etiamsi sicca ac terrena sint, tamen earum humor non facile exsiccatur III, 530, 33 s.; insectis similes sunt quatenus dissectæ vivere pergunt, ac duæ vel multæ ex una fiunt III, 530, 24 ss.; quatenus tamen ab iis differant III, 530, 45 s.; ubique potentia radicem ac caulem habent III, 530, 48 s.; ideo earum principium ubique instrumenta facere potest ad vivendum necessaria III, 530, 48; parum abest quin earum vitæ longitudo eodem modo se habeat ac vita earum quæ avulsione seruntur III, 530, 50 ss.; quatenus tamen ab iis differant III, 531, 2 s.; iis ubique potentia inest principium III, 531, 4; eodem rediret ac si novella dirimeretur, si in utero separarentur fœtus multiplices quæ uno coitu procreantur III, 332, 26 s.; nonnullæ earum annuæ sunt III, 529, 4, 7; igitur non omnes habent longiorem vitam III, 529, 3 s.; in universum tamen ex earum numero sunt quæ omnium longissimam habent vitam, idque quare III, 529, 9 s.; III, 530, 30 ss.; intra eas idem efficit calor quod in exterioribus corporibus III, 483, 31 ss.; ad earum calorem naturalem incolumem servandum sufficit refrigerium quod efficit aer ambiens et alimentum intrans III, 536 3 ss.; valido gelu ingruente exarescunt atque siderantur, vel sphacelismum patiuntur III, 536, 10 ss.; item valido æstu III, 536, 12 ss.; earum interitus naturalis, ariditas vocatur III, 548, 29; III, 549, 25; nimiæ purgationi obnoxiæ sunt III, 372, 32 s., cf. 24 ss.; iis proprium est ut corporis aspritudine saluti prospiciant III, 281, 51 s.; nulla alia munera habent nisi accretionem et deminutionem III, 501, 1 ss.; hinc etiam somno ac vigilia carent III, 501, 2, 50 ss.; IV, 17, 52; IV, 22, 4 s.; idque quia anima sentienti carent III, 501, 3 s., 51 s.; non dormiunt sed somno simili modo afficiuntur III, 415, 23, 25; IV, 20, 21 ss., cf. II, 187, 21; idque quia expergefieri nequeunt III, 415, 26 s.; earum vitam agunt fœtus nondum sensu præditi III, 415, 24 s.

Plantæ (*de earum partibus*); supra et infra habent III, 305, 37 s.; III, 532 28; iis sola competunt supra et infra II, 390, 29; II, 391, 16 s.; dextro et sinistro carent II, 391, 17; inferne radicibus alimentum capiunt III, 285, 18 s.; igitur caput deorsum tenent III, 285, 17; quapropter eorum supra infra, inferiora vero supra sunt III, 285, 19 s.; III, 290, 4; quomodo apud eas distinguatur supra et infra III, 305, 38 ss.; iis magis proprium esse videri possit infra quam supra III, 305, 43 s.; quatenus eodem modo se habeant earum infra et supra ac apud animalia, quatenus diverso III, 305, 44 ss.; earum supra radices sunt, idque quare III, 305, 47 ss.; earum partes facultate quadam agendi et patiendi præditæ sunt, sed rationes earum nequaquam ad unguem perspectæ sunt III, 625, 43 ss.; earum natura stabilis est III, 243, 24 s.; igitur iis multiplicibus partibus dissimilaribus opus non est, idque quare III, 243, 25 s.; igitur seorsum spectandæ sunt III, 243, 26 s.; earum partes instrumenta sunt, sed admodum simplicia III, 444, 39 s.; earum partibus æquiparandæ non sunt partes animalium III, 358, 46; cum animalium membris comparantur IV, 22, 47 ss.; earum partes aliæ semper perstant, aliæ non IV, 23, 36 ss.; non sunt determinatæ IV, 23, 44 ss.; raræ sunt idque quare IV, 31, 6 ss.; quædam iis propriæ sunt et quædam communes IV, 22, 42 s.; IV, 24, 3 ss.; in novella nihil invenitur quod totius pars non sit III, 347, 37 s.; unicuique pars est quæ nutritioni præest III, 349, 21 s.; idque quia perfectæ munus ut sui simile faciat III, 349, 23 s.; earum caput et pars superior radix est III, 581, 11 s.; earum partes superiores prius fiunt quam inferiores III, 359, 43 ss.; earum flores semen præcedunt III, 134, 30; earum caudex et rami cur rotundi sint IV, 201, 15 ss.; quænam earum partes ad generandum aptæ IV, 25, 10 s.; earum humores IV, 24, 9 ss.; partim frondem amittunt, partim perpetuam habent III, 422, 6 s.; omnes partiario folia amittunt III, 422, 10 s; quæ perpetuam frondem non habent iis hieme defluunt folia, idque quare III, 422, 19 ss.; quare post hiemem folia recuperent III, 422, 48 ss.; cur folia amittant, v. *Foliorum defluvium*.

Plantæ (*de earum nutritione*); iis competit nutritio et accretio III, 449, 33; parva aliqua copia quotidie augentur III, 324, 41 s.; si perexiguum huic copiæ adderetur, multum earum moles incresceret III, 324, 42 ss.; e terra gignitur II, 530, 41; præcipue terra constant III, 389, 17 s.; III, 546, 19 s.; alimentum petunt e rei cui adhærent III, 89, 51 s.; eas durant ventus et hiems earumque incrementum inhibent III, 90, 15 ss.; iis prosunt Austri a mare flantes, idque quare IV, 112, 50 s.; IV, 246, 35 s.; eas putrefacit æstus III, 90, 20 s.; earum alimentum humidum esse debet III, 377, 33 s.; alimentum et incrementum capiunt quod aliqua sui parte adhærent III, 377, 36 s.; igitur earum vitam primum agunt et viviparorum et oviparorum fœtus III, 377, 34 ss.; quo modo terra utuntur, matre utitur fœtus III, 357, 15 s.; quo modo radicibus incrementum capiunt, eodem modo venis umbilicalibus fœtus III, 357, 37 ss.; duobus indigent, materia et loco naturæ suæ congruenti IV, 35, 5 ss.; in nive non invenitur IV, 35, 10; quattuor indiget IV, 37, 41; tres vires habet e terra, aqua, igne IV, 30, 4 ss.; earum alimentum sive terra vel aqua sive res ex iis factæ sunt III, 390, 41 s.; earum alimentum multiplex est etiamsi sola aqua ali videantur II, 463, 6; quare habere debeant caloris naturalis et vitæ principium III, 234, 26 s., cf. III, 243, 22 ss.; radicum ope e terra capiunt alimentum confectum III, 234, 41 ss.; III, 243, 20 s., III, 356, 40 s.; cf. III, 276, 40 s.; ideoque terra et ejus calore tanquam ventriculo utuntur III, 234, 43 s.; nec excrementum habent III, 66, 46; III, 234, 43; III, 281, 43 s., 53; III, 664, 24 s.; IV, 189, 9; nec ejus locum III, 243, 19 s.; foris excrementa gignunt III, 487, 40; excrementi inutilis loco fructus et semina fundunt III, 243, 21 s.; iis multum ad bonum habitum confert regionum natura III, 83, 29 ss.; iis largum suppeditat alimentum solum pingue III, 409, 7 s.; cito in dulci terra nascuntur IV, 35, 37; iis prosunt imbres III, 163, 6 s.; multotiens nascuntur in locis ubi aqua calida invenitur IV, 36, 47 s.; quæcunque calidis aquis rigantur validiores sunt IV, 172, 34 s.; in ea est prima digestio et maturatio secundum nutrimentum IV, 41, 4 s.

Plantæ (*de earum generatione*); omnium principia sunt mas et femina III, 392, 19 s.; vivunt quia masculini et feminini generis participes sunt III, 344, 48 s.; iis similia evadunt animalia coeuntia III, 344, 8; sexum non distinctum habent III, 320, 15 s.; III, 343, 14 s., cf. 26, 44 s.; III, 358, 19; III, 392, 20; IV, 17, 53 s.; IV, 20, 39 ss.; idque quare III, 343, 40 ss.; exiguam tamen sexus discrimini similem differentiam exhibent III, 320, 18; hinc pro similitudine et portione mares et feminæ vocantur III, 320, 17; æque ac apes operariæ utrumque sexum simul habent III, 386, 40; si quis eas, postquam semen protulere, in partem masculinam et femininam divisisset, animalibus similes essent III, 343, 36 ss.; semen habent quum sexus discrimine careant III, 333, 45 ss., 51 ss., cf. III, 340, 10 ss.; igitur non e contrariis fiunt, sed ex unico III, 333, 45 ss.; non ex se ipsæ generant III, 343, 16; non genituram projiciunt, sed conceptum, nempe semina III, 343, 16 s.; nullum aliud negotium habent, nisi ut sui simile procreent, 432, 31; III, 145, 46 ss., cf. III, 146, 4 s.; III, 448, 39 s.; nullum aliud officium habent quam seminis et fructuum elaboratiorem III, 322, 24 s., cf. III, 324, 33; III, 343, 40 ss.; IV, 21, 45; generant substantiam sibi similem, idque ex principiis II, 140, 22; plantas generant II, 198, 21; idque ex quonam III, 229, 12 s.; fructus proferunt III, 344, 13; earum principium semine potentia continetur III, 356, 37 ss.; quo modo e semine fiunt eo modo e concepto fiunt animalia III, 356, 35 ss.; fieri non posse probatur ut earum semine contineatur pars aliqua earum jam facta III, 348, 62 ss.; contendi nequit semina earum spiritus vi excerni III, 353, 39 ss.; excernunt ea quo loco fructus ferre solent III, 353, 40 s.; apud eas quoque semen ab omnibus partibus decedere debebit, si ita se habet res apud animalia III, 330, 12 ss.; multa tamen nondum habebant quum generarent, multa adimi possunt, multa postea subnascuntur III, 330, 14 s.; unde constet semen non a tota proficisci III, 332, 28 s.; earum semen natura differt ab animalium III, 340, 18 ss.; ubinam in eorum seminibus adhæreat principium III, 375, 14 ss.; quomodo e semine fiant, quæstio est multis dubiis obnoxia III, 347, 18 s.; quomodo e semine fiunt, sic substantia e subjecto quodam II, 257, 32; partim e semine aliarum plantarum, partim sponte gignuntur III, 76, 41 s.; III, 385, 25 s.; earum quæ sponte gignuntur aliæ e terra capiunt alimentum, aliæ aliis plantis innascuntur III, 76, 43 s.; III, 320, 22 ss.; de iis seorsum agendum est III, 320, 28 s.; præcipue in plantis occurrunt, idque quare III, 482, 51 ss.; partim semine, partim surculis avulsis, partim subole gignuntur III, 389, 33 s.; quatenus iis comparari debeant testacea favificantia vel quæ subole procreantur III, 389, 36 ss.; ab unico motu universum proferunt annuum fructum III, 332, 21 ss.; non omnes semen simile proferunt ei quo natæ sunt IV, 28, 4 s.; earum diversitas in proferendis fructibus IV, 24, 27 ss.; IV, 41, 30 ss.; quædam earum fertiles sunt, reliquæ vero steriles III, 75, 12; idque nullo sexus discrimine III, 380, 14 ss.; est in iis quod pariat et generet, non vero quod ineat III, 75, 32 ss.; multæ fœcunditate differunt inter se, etiam si ad idem genus ac eandem speciem pertineant III, 335, 33 ss.; maximæ plurimos fructus ferre non solent III, 404, 19 s.; parvæ interdum fœcundiores sunt III, 324, 37 s.; III, 371, 44 ss.; quædam sæpius eodem anno fructus proferunt, idque quare IV, 41, 34 s.; nonnullæ multos fructus fundunt, idque partim propter vigorem, partim propter debilitatem III, 336, 1 s.; quædam omni semine carent, idque quænam III, 335, 51 s.; terræ motibus non oriuntur IV, 31, 30 s., 49.

Plantæ (*earum colores, odores, usus*); simul cum coctione colores mutant III, 648, 1 ss.; III, 653, 51 s.; earum colores IV, 27, 29 ss.; IV, 42, 17 ss.; viriditas IV, 40, 3 ss.; in iis colorum principium herbaceum est III, 648, 9 s.; earum partes quæ supra terram sunt primum virides sunt, quæ sub terra albæ III, 648, 33 ss.; nonnullæ flores ejusdem coloris habent ac fructus III, 650, 29 ss.; in nonnullis multum differunt III, 650, 32 ss.; nonnullæ unicum tantummodo colorem habent III, 650, 25 ss.; earum fructus eandem semper coloris naturam servant ubi semel ex herbaceo in alium transierit III, 650, 27 ss.; quæ nigros fructus habent earum sarmenta, germina, folia nigra, idque quare III, 649, 47 s.; earum germina vetusta multo nigriora sunt novellis, idque quare III, 648, 28 ss.; novella flaviora, idque quare III, 648, 29 ss.; eas nigras reddunt aquæ frigidæ, albas vero calidæ, II, 425, 40; multæ graviter olent III, 487, 20 s.; cur multæ ubi aridæ fiunt suavius oleant IV, 188, 42 ss.; ubi oriatur quod ex iis comedi potest IV, 37, 11 ss.; animalium gratia exstant, 489, 43; IV, 22, 10 s.; earum succis aluntur nonnulla insecta lingua prædita III, 156, 14 s.; ubi florent, ceram conficiunt apes III, 199, 43, cf. III, 97, 7, 12; ideoque tunc castranda sunt alvearia III, 199, 43 ss.; iis vescuntur anguillæ fluviatiles III, 150, 25; earum in ligno gignuntur insecta quædam III, 93, 21; ex iis putrescentibus fiunt animalia III, 76, 48; III, 77, 20; pullulantes dirimunt lapides, non tamen pedetentim sed confertim II, 346, 34; IV, 179, 42.

Plantæ (*variæ earum species et diversitates*); iis multiformiorem speciem habent animalia, idque quare III, 243, 27 ss.; earum divisio IV, 25, 16 ss.; quædam domesticæ, quædam hortenses, quædam silvestres, ut et animalia IV, 25, 47 s.; quæcunque domesticæ exstant etiam silvestres, nec omnia mansuescere possunt IV, 169, 29 ss.; non cultæ omnes silvestres fiunt IV, 26, 1 s.; quædam fructus ferunt, quædam non IV, 26, 2 s.; quædam oleum IV, 26, 3; quædam folia habent, quædam non IV, 26, 5; quædam ramos habent, quædam non IV, 26, 6; cur aliæ semel semen proferant et tunc moriuntur, aliæ sæpius IV, 215, 10 ss.; variæ illarum diversitates IV, 26, 7 ss.; in plantatione IV, 27, 40 ss.; quædam fructus ante folia proferunt IV, 38, 47; quædam folia ante fructus idque quare IV, 38, 48; IV, 39, 8 ss.; quædam folia simul et fructus idque quare IV, 38, 47; IV, 39, 16 ss.; quædam folia et fructus cito proferunt, quædam tarde IV, 27, 25 s.; earum diversitates in foliis IV, 26, 32 ss.; IV, 29, 7 ss.; in maturandis fructibus IV, 29, 10 ss.; in masculis et feminis IV, 29, 20 s.; in cortice IV, 26, 34 ss.; in nodis IV, 26, 35; in spinis IV, 26, 36; in rami

IV, 26, 37 ss.; in surculis IV, 26, 39; in radicibus IV, 26, 40 ss.; quædam coalescunt, idque quænam IV, 279, 1; quænam flore careant IV, 42, 20 ss.; sine foliis ubi gignatur IV, 35, 26; panno viridi similis, sine foliis IV, 38, 25; sine radice et foliis IV, 38, 48 s.; sine ramis et foliis IV, 25, 2; quædam stipitem sine fructu et folio habet IV, 39, 1; quædam caulem semper inanem habent IV, 218, 1 s.; ex alia planta nascens IV, 38, 28; ut fila crescens IV, 36, 17 s.; IV, 38, 36 s.; multum spinosa IV, 38, 31, 38; diversitates secundum figuras IV, 40, 21 ss.; quædam sursum feruntur, quædam deorsum, quædam inter hæc, idque quare IV, 40, 40 s.; figuræ in quantitate seminum erunt IV, 40, 47 s.; earum pyramidalis forma IV, 40, 1 s.; earum differentiæ secundum terras ubi nascuntur IV, 26, 12 ss.; multæ in montibus sunt, idque quare IV, 35, 43 ss.; in montibus altis proveniens, si species fuerit promptior et aptior medicinæ erit IV, 37, 46, cf. 15 s.; non multæ erunt in locis a sole remotis idque quare IV, 37, 49 s.; nec in salsitis et siccis IV, 35, 37 ss.; unctuosa cito luto ingenuo gignitur IV, 37, 18 s.; earum decoctio in locis calidis IV, 35, 49 ss.; super solidos lapides nascens IV, 37, 21 s.; terreniores ac lapidosiores fiunt in regionibus aquiloniis et vento expositis, idque quare III, 421, 41 ss.; compactæ in terra compacta IV, 36, 21 s.; odoratæ in Syria et Arabia, idque quare IV, 189, 15 s.; quæ in mari Rubro nascuntur, ibi magnæ erunt, alibi vero parvæ IV, 26, 14 s.; in terra Æthiopum quæ dicitur Zara nascentes, ibi melius quam alibi procreantur IV, 26, 17 ss.; quædam plantatore indigent, quædam non IV, 28, 50 s.; earum plantationis tempus IV, 28, 51 s.; aliæ annuam, aliæ diuturnam habent vitam III, 527, 7 s.; quæ grossos cortices habent, quomodo extendantur IV, 42, 26 s.; in eremis IV, 35, 47 ss.; interficientes IV, 29, 35; vinales IV, 29, 34; medicinales IV, 29, 35; lac emittentes IV, 42, 29 ss.; super aquæ superficiem nascentes IV, 36, 4; nec radices, nec folia habentes IV, 36, 14 ss.; in aqua nascentes IV, 38, 3 ss.; in stagnis IV, 38, 12 s.; quæ in aliam speciem transmutantur IV, 28, 33 ss.

Plantæ acres; cur earum semina acriora quam radices et folia IV, 216, 1 ss.

Plantæ amaræ; in nive inveniuntur IV, 35, 13 s.

Plantæ annuæ; versus inferiora et fructum incrementum capiunt III, 531, 12 s.; iis accensenda sunt legumina et frumentum III, 372, 26 ss.; post seminis proventum arescunt, idque quare III, 372, 25 ss.

Plantæ generantes; quatenus eodem modo fiant ac animalia generantia III, 390, 38 ss.; maris principio non indigent III, 390, 38 s.; idque quare III, 390, 40.

Plantæ marinæ; quinam pisces iis vescantur III, 149, 33 s.; iis nutriuntur quædam testacea III, 148, 9 s.

Plantæ novellæ; incremento opus habent III, 356, 41; nutriuntur alimento quod semine continetur III, 357, 34 s.

Plantæ odoratæ; cur urinam movere possint IV, 117, 30 s.

Plantæ pingues; inprimis perpetuam frondem habere solent III, 422, 16 s.; idque partim propter ipsam pinguedinem, partim propter alias causas de quibus alio loco sermo fiat III, 422, 17 ss.

Plantæ silvestres; quænam IV, 216, 33; multæ clavis confixæ hortenses fiunt IV, 28, 47 s.; omnes frondem crebriorem habent IV, 221, 15 s.; omnes plantæ non cultæ fiunt IV, 25, 48; IV, 26, 1 s.

Plantæ sponte nascentes; earum conceptum partim principio, partim ejus primo alimento constat III, 390, 49 ss.; igitur eodem modo fiunt quo animalia sponte nascentia III, 390, 48 s., v. *Sponte pullulantia.*

Plantæ submersæ; iis vescuntur aves fissipedes quæ carnivoræ non sunt III, 151, 43 s.

Plantæ terrestres; nonnullæ earum in aliis plantis vivunt, nonnullæ aliæ absolutæ vivere possunt III, 281, 29 ss.

Plantæ et animalia; ex aere et aqua proveniunt vel in iis inveniuntur III, 413, 47 s.; necessario solis et lunæ motibus reguntur, idque quare III, 413, 47 s., cf. 39 ss.

Plantis (de); de iis tractatus citatur III, 76, 44 s.; III, 531, 13 s.; innui videtur III, 422, 17; III, 533, 27; IV, 29, 31.

Planta pedis (ὁ ταρσός); quænam ad eam deveniant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 5; cur in iis titillemur IV, 285, 42 ss.

Plantaria animalia; v. *Animalia plantaria.*

Plantationes (ἐμφυτεῖαι); quomodo fiant, idque quare III, 534, 4 ss.; ejus tempus IV, 28, 51 ss; earum diversitates IV, 27, 40 ss.; ex iis constat animam vegetativam apud plantas medium locum inter caulem et radicem occupare III, 533, 45; idque quomodo III, 534, 1 s.

Plantator; eo indigent quædam plantæ, quædam non IV, 28, 50 s.

Planum (ἐπίπεδον); corporis terminus est II, 633, 14 s.; ejus terminus est linea II, 633, 14; linea sublata tollitur II, 521, 42 s.; igitur quidam lineam ejus substantiam esse dicunt II, 521, 40 ss.; eo sublato tollitur corpus II, 521, 42 s.; igitur id nonnulli corporis substantiam esse dicunt II, 521, 40 ss.; linea erit, si utriusque principia a se invicem pendent II, 625, 9, 33; item, si utriusque principia eadem sint II, 625, 28; lineam non habebit, si utriusque principia non a se invicem pendent II, 625, 33, cf. 6; id lineæ motu fieri ferunt III, 440, 24 s.; eodem redit an ex iis solida, an ea e lineis componas II, 411, 21 s.; eorum speciei notio una est II, 519, 50; a materie inseparabile est, sed non eodem modo quo animæ affectus III, 433, 13 ss.; planarum figurarum genus est II, 532, 21; aut terminus aut divisio corporis est, idque in altitudine II, 498, 29 s.; II, 499, 5 s.; II, 587, 2 ss.; nullum pondus habet quia nec linea, nec punctum II, 411, 44 s.; cum alio plano duobus modis componi potest II, 412, 23; quodam modo auctum majus efficit, quodam modo non II, 497, 40; eorum copia corpora alia aliis graviora sunt II, 412, 28 s.; individuum esse non potest II, 321, 2 ss.; bifariam divisibile est II, 520, 27, cf. 25; secundum lineam dividitur II, 611, 45 s.; si punctum dividi nequeat, et ipsum dividi non poterit II, 611, 47 s.; ex iis nihil consistere posse videmus II, 613, 18 s.; igitur substantia materialis non sunt II, 613, 20; iis igitur substantia prius est corpus II, 613, 10 s.; at notione priora sunt II, 613, 21; nequaquam anima præditum esse potest II, 613, 13 s.; probantur triplicia esse debere, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 6 ss.; circa ea versatur mathematica II, 613, 51; III, 432, 7 ss.; si sciamus quidnam sit id multum confert ad perspiciendum quot angulis rectis æquales sint anguli trianguli III, 432, 7 ss.; eorum non eadem principia ac numerorum III, 431, 23 s.; ejus naturam imitantur numeri aliqui, idque quinam II, 526, 9 ss.; de eo et seorsum et conjunctim prædicantur latum et angustum II, 630, 13 s.; ex iis omne corpus componunt nonnulli (nempe Plato) II, 411, 14; eorum refutatio II, 411, 16 ss.; qui ex iis tanquam primis et insecabilibus elementis constare putant gravitate prædita, ridiculum est si dicant majus esse gravius II, 425, 9 ss.; usque ad ea dissolvit elementa

Plato II, 454, 16; materies prima et nutrix esse nequeunt II, 454, 17; eorum dissolutione nonnulli (sc. Plato) elementorum inter se invicem transitum fieri censent II, 420, 11; refutatur hæc opinio II, 420, 50 ss.; secundum Platonem se eodem modo habet ad corpus quo linea ad id II, 412, 39 s., cf. II, 411, 21 s., 45 s.; II, 412, 35; id ex lato et angusto composuit Plato II, 484, 17; item quidam Platonici II, 625, 1; II, 631, 47 s.; si Platonis placita vera sint, solido non inerit, nec ei linea II, 484, 18 s.; nec numerus II, 484, 21; ea primas magnitudines esse censet Plato II, 435, 52; rationi consentaneum non videtur ad ea usque dividere corpora II, 435, 1, cf. 8; ex iis nihil nisi solida fieri possunt II, 435, 9; affectum nullum ex iis gignere licet II, 435, 10; ejus numero (i. e. tribus) opinionem assimilat Plato III, 434, 17; ea e communi numerorum atque idearum natura pendere censent nonnulli (Platonici) II, 539, 14; ea forsan e triade faciunt idearum assertores II, 633, 32 s.; natura quædam est secundum eosdem II, 616, 30; qui in ea dividunt corpora, globum solum non dissecant II, 393, 35 ss.; iidem non dividunt quemadmodum totum in partes dividitur, sed in res genere diversas II, 393, 39 ss.; latet an ex eo constet unum secundum Pythagoreos II, 634, 11, v. *Superficies*.

Plana indivisibilia (ἀδιαίρετα); secundum Platonem figuris numeris definitis determinantur II, 449, 18; densitate et raritate inter se differre non poterunt quia iis vacuum non inest II, 449, 51 ss.; omni ex parte affici nequeunt II, 451, 7.

Planum spatium; universum tribus figuris expleri potest, nempe triangulo, quadrangulo et sexangulo II, 421, 40 ss.

πλάσμα· v. *Figmentum*.

πλασματῶδες· v. *Fictitium*.

πλαστόν· v. *Formatile*.

Platanus; nullos ferunt fructus, sed aliam utilitatem præbent III, 641, 22; ejus folia lata IV, 196, 42; exemplum citatur, 186, 43.

Plateæ (οἱ πελεκᾶνες); aves gregales sunt III, 157, 49 s.; in fluviis degunt III, 181, 31 ss.; conchas magnas lævesque comedunt idque quomodo III, 181, 32 ss.; IV, 77, 18 ss.; eas in loco ventriculo præmisso coquunt III, 181, 33 s., cf. III, 271, 40 s.; a Strymone fluvio ad Istrum migrant, ibique pariunt III, 156, 42 ss.; omnes simul abeunt atque posteriores a prioribus exspectantur, idque quare III, 156, 44 ss.

Plates; pater Pamphilæ III, 94, 14.

Plato; Pythagoreis aliisque philosophis antiquis posterior II, 477, 25; II, 575, 48; ante hunc sex millibus annorum vixit Zoroaster fr. 31, a; inde a puero Cratyli familiaris atque placitis Heracliti enutritus est II, 477, 27 ss.; quomodo placita sua partim Pythagoreis, partim Heraclito, partim Socrati debuerit II, 477, 26 s., 29 ss., cf. II, 615, 6 ss.; quot annos cum Socrate manserit fr. 323, b; ejus placiti de ideis origo II, 477, 35, cf. II, 627, 3 ss.; II, 478, 13 ss., cf. II, 499, 9 ss.; II, 615, 6 ss.; quatenus cum Pythagoreis consentiat, quatenus de iis differat II, 477, 26 s., 41 s.; II, 478, 47 ss.; ejus de ideis placita II, 477, 40, cf. II, 539, 7 s.; II, 626, 27 ss.; item de rebus mathematicis II, 477, 47 ss.; II, 484, 1; II, 489, 15; II, 491, 50 s.; II, 626, 28; item de magno et parvo et de uno II, 478, 1 ss., 44 ss.; quænam placita debuerit dialecticæ studio II, 478, 12 s.; quænam ejus placitis de dyade ansam dederint II, 478, 15; patet eum causa materiali et formali usum esse II, 478, 26, cf. 44; II, 479, 3; item causa finali II, 478, 32; ejus de causis sententia fr. 86, a; recte dubitabat, utrum a principiis an ad ea fieri debeat iter II, 3, 13; quanam prioris et posterioris distinctione usus sit II, 523, 45 ss.; perperam eundem falsum esse dixit quem verum II, 533, 16 s.; ejus de hac re ratiocinatio exponitur et defenditur II, 533, 17 s.; non male artem sophisticam non enti accenset II, 535, 43; II, 593, 30 s. II, 511, 1 s.; ejus admirator Aristoteles fr. 324, a; regibus comparantur qui genere cum eo conjuncti sunt, *ibid.*; epigramma in ejus honorem fr. 334, b; oratio in ejus laudem fr. 319, b; ejus orationis genus quale fr. 24, b; eo teste medici opinio de futura sanitate magis rata habetur quam ignorantis II, 511, 1 s.; in *Phædro* ironice adhibet verba composita ac peregrina, 393, 13; quomodo vocaverit oculum, phalangium et medullam, 236, 33; ejus *Gorgiæ* lectio agricolam quendam Corinthium ad studium philosophiæ impulit fr. 42, a; ejus *Rempublicam* πολιτείαν appellabat Aristoteles fr. 307, b; eam in compendium redegerat Aristoteles fr. 79, a; item ejus *Timæum* fr. 79, b; melancholia laborabat IV, 265, 33; quidnam dixerit Archibio, 344, 21; item Neocli IV, 270, 20; quidnam ei dixerit Aristippus, 377, 46.; citatur sub nomine *Socrates junior* II, 550, 38; innui videtur II, 294, 35.

Plato (*ad Platonem referenda videntur etsi non nominetur*); propter experientiæ defectum res de quibus omnes consentiunt, parum perspexit II, 435, 11; quum parum in rebus naturalibus versatus esset, principia posuit quæ longius inter se connecti nequeunt II, 435, 12 s.; propter ratiocinatum copiam paucis inspectis temere pronuntiavit II, 435, 13 ss.; λογικῶς non φυσικῶς speculatus est II, 435, 17; trigonum ideale (αὐτοτρίγωνον) multa esse putabat II, 435, 19 (cf. *Timæus*, p. 57, C, D).

Plato (*ejus placita*); e magno et parvo materiem facit, ex uno formam II, 252, 20; II, 256, 14; II, 259, 49 ss.: ejus magnum et parvum, quatenus excessus et defectus indeque contraria sunt, antiquorum physicorum condensationi et rarefactioni respondent II, 252, 18 ss.; vacuum esse negat II, 449, 23; III, 540, 12; ei igitur generationes et discretiones tactu solummodo fieri possunt II, 449, 22; ejus placita de gravi et levi expenduntur II, 424, 27 ss., cf. II, 430, 37 ss.; elementa ante mundi creationem inordinate moveri putabat II, 413, 34 s.; hujus opinionis refutatio II, 413, 35 s.; ignis et reliquorum hujus generis omnium elementorum esse censet II, 449, 13; ejus de primis rerum principiis placita quomodo a Leucippi differant II, 449, 14 ss.; plana indivisibilia figuris numero finitis determinari censet II, 449, 16, 18; ejus plana indivisibilia densitate et raritate inter se differre non poterunt, quia iis non inest vacuum II, 449, 51 ss.; ejus placita de omnium rerum susceptivo (πανδεχοῦς) expenduntur II, 454, 7 ss.; elementa in plana dissolvit quæ nutrices vocat II, 454, 16 s.; elementa partim in se invicem transire censet, partim non II, 458, 51, cf. II, 420, 51: II, 421, 16 ss.; innuitur ejus placitum quo omne corpus e planis compositum est II, 411, 14 s., cf. II, 412, 30; refutatur hæc opinio II, 411, 16 ss.; II, 420, 50 s.; in *Divisionibus* tria agnoscit elementa II, 456, 23; solummodo de elementorum ortu et interitu verba facit II, 434, 11 s.; de alteratione et accretione nihil dixit II, 435, 15 s.; solus determinare aggressus est quid sit locus II, 286, 49; idem esse putat quod recipiendi aut participandi vim habet et locum et spatium II, 286, 44, 47; II, 287, 17; in *Timæo* locum idem esse pronuntiat quod materiem II, 286, 43; II, 287, 18 s.; in *Opinionibus non scriptis* idem quod magnum et parvum II, 287, 17 ss., cf. II, 286, 45 ss.; eum rogare oportet quare numeri et ideæ non sint in loco II, 287, 15; unicus est qui tempus genitum esse putet II, 343, 33 s.; tempus una cum cælo genitum esse censet II, 343, 43 s.; definit lationem mutationem loci, 209, 14; infinitum substantiam quandam, non accidens esse putat II, 276, 50; nihil extra cælum, ne ideas quidem esse statuit II, 277, 2; infinitum cum rebus sensui patentibus tum ideis inesse statuit II, 277, 4; duo infinita recepit, nempe magnum atque parvum II, 277, 10; iis non utitur II, 282, 30, cf. II, 283, 18; numeros non ultra denarium provehit II, 282, 36; ens et unum considerat tanquam entium substantiam II, 489, 44; II, 497, 1 ss.; II, 575, 47 s.; potentia ens cum relatione confudit II, 631, 51 ss.; æque cum eo confundere potuisset quale II, 631, 53 s.; in *Timæo* asserit ingeneratum interire et factum æternum esse posse II, 384, 26 s.; cælum ait factum esse, sed reliquo tempore semper fore II, 384, 27 s.; interdum principium esse contendit id quod se ipsum movet II, 604, 33 s.; igitur motum, id est actum, semper fuisse censet II, 604, 27 s.; non vero dicit quinam fuerit hic motus, nec quamobrem II, 604, 28 s.; nec qualis primus II, 604, 32; nec quidnam fuerit se ipsum movens II, 604, 33 s.; posteriorem et una cum cælo fuisse animam ait II, 604, 34 s.; primus ideas esse posuit II, 626, 27; primus ideas numeris adsimilavit II, 626, 28; fr. 84, a; ejus placita de ideis refutantur II, 482, 2 ss.; II, 615, 28 ss., cf. II, 491, 54 ss.; haud male ideas esse dixit quæcunque natura sunt II, 601, 37; perperam ex unica materie (nempe dyade) plura (nempe numeros) generat II, 478, 19; II, 638, 53, s.; opinionem, tempus, injustitiam, judicium, mixtionem numeros esse dixit II, 481, 48 s.; quæ in cælo sunt et fiunt a numeris repetiit II, 481, 49; sed numeros sensibiles ab intelligibilibus distinxit II, 481, 50, cf. II, 483, 53 s.; unum numerorum principium esse censet II, 622, 20 s., cf. II, 618, 49 ss.; II, 619, 6 s., 43; II, 620, 4; II, 621, 50; fr. 83, a, b; primam aliquam dyadem et triadem esse censebat II, 622, 22; dyadem primam e monadibus inæqualibus, sed æqualibus factis construit II, 619, 9 s.; numeros non comparabiles habet II, 622, 22 s.; ejus de numeris et ideis placita refutantur II, 618, 24, cf. II, 483, 33 ss.; II, 622, 23 ss.; ejus de anima, de numeris idealibus et de rebus cognoscendis et dijudicandis opiniones III, 434, 29 ss., cf. III, 437, 22 ss.; ejus de numeris placita præferenda sunt eorum opinionibus qui ideas esse negant, numeros vero entium prima esse censent II, 622, 20 s.; ejus placita de re mathematica refutantur II, 492, 8 ss.; puncta oppugnabat, ea principia lineæ appellans, idque quare II, 484, 26 s.; sæpe lineas insecabiles ponebat II, 484, 28; primas magnitudines plana esse censet II, 434, 52; ejus de terræ motu vel quiete placita II, 404, 4 ss.; II, 407, 31; refutatur hæc opinio II, 407, 33 s.; secundum ejus expositionem in *Phædone* (p. 111, C) flumina non eodem semper fluerent, idque quare III, 578, 6 ss.; ejus de plantis opinio IV, 17, 47 s.; ejus definitio animalis non quadrat in ideam animalis, 249, 12; quomodo definiverit animam, 237, 23; animam in tres partes distinxit II, 243, 7; secundum eum anima eodem modo corpus movet quo secundum Democritum III, 437, 22 s.; idque quia ei connexum est corpus et quia ipsa movetur III, 437, 23 ss.; animam secundum numeros harmonicos partitam esse censet, idque quare III, 437, 26; animæ linea recta in circulum inflexa est, eodem teste, isque circulus in alios partitus est ut animæ motus cæli lationibus similes evaderent III, 437, 28 ss.; refutatur hæc opinio III, 437, 32 s.; III, 438, 25; eo teste præferendum erat animam nunquam cum corpore copulatam esse III, 438, 16 ss.; perperam intellectum magnitudini assimilat III, 437, 32 s.; manifesto animam mundi intellectui assimilat III, 437, 38 s.; ejus placitum de felle animam jecori insitam mordente vel placante refutatur III, 274, 36 ss.; animam idearum locum esse dixit III, 467, 28; ejus de respiratione opinio explicatur et refutatur III, 540, 1 ss.; ejus de visu opiniones refutantur III, 477, 51 ss.; recte distinxit animæ partem rationalem et irrationalem II, 131, 1, cf. II, 137, 14; II, 155, 47; cuique animæ parti virtutes congruas tribuit II, 132, 1; perperam virtutem confudit cum scientia de bono (τἀγαθοῦ) agente II, 132, 8; quomodo probarit voluptatem summum bonum non esse (v. *Philebum*) II, 117, 30 ss.; in *Rebuspublicis* quattuor reipublicæ species distinxit, 551, 36; quare Lycurgi propositum vituperarit (cf. *Leg.* I, p. 181), 514, 31; quænam ei in legibus ferendis propria sint, 519, 48; jure pro portione uti videtur II, 151, 40, v. *Socrates Phædonis*, *Aliqui*.

Plato; citatur ejus *Convivium* nomine *Sermonum amatoriorum* (p. 189, C), 499, 30; dictum ex eo fr. 330, b (?).

Divisiones; citantur II, 456, 23.

Gorgias citatur (p. 482, E); 290, 12; nominatur fr. 42, a.

Hippias (minor); (p. 365-369) citatur II, 533, 16.

(*Laches*); (p. 196, D) II, 33, 42.

Leges, laudantur, 503, 12; (l. I, p. 630, E) citantur, 514, 31; (l. II, p. 653, B), II, 16, 41; (l. IV, p. 715 fin.) III, 642, 25; (l. IV, p. 718, A) fr. 330, b; (l. VI, p. 777, E) innuitur, 496, 6; (l. II et VI) innuuntur, 519, 50.

Meno; (p. 80, D) citatur, 121, 33; (p. 81 ss.), 113, 51; (p. 73, A), innui videtur, 495, 32.

Opiniones non scriptæ; citantur II, 286, 46; II, 287, 17 ss.; fortasse innuuntur II, 259, 41 ss., cf. *Aliqui*.

Phædo; citatur (p. 100, B) II, 483, 26; II, 617, 8; II, 463, 42; (p. 111, C) III, 577, 42 s.

(*Politicus*); alludi videtur (p. 302 ss.), 482, 8; (264, D) II, 552, 27 s.; (p. 265 cf. 261, C) III, 223, 26; III, 225, 7; (p. 303, A), 544, 49.

Respublica; citatur (l. II, p. 369 D) II, 151, 40; (l. II, 369 ss.), 547, 31; (l. II, p. 375, E), 608, 51; (l. V, p. 469, E), 390, 15; (l. V, p. 462, C), 497, 1; (l. VI, p. 488, A), 390, 18; (l. VIII, p. 546, C), 588, 40; (l. X, p. 601, B), 390, 19.

Sophista; citari videtur II, 535, 43; II, 593, 30.

Theætetus; (p. 178, C, 171, E) citari videtur II, 511, 1 s.

Timæus, citatur II, 286, 44; II, 287, 17.

Platonici; v. *Hodierni* et *Numerorum idealium assertores*; definitionibus student II, 571, 43; ideas esse statuunt, *ibid.*; quæ de ideis protulerunt opiniones partim recte sese habent, partim non II, 626, 29 s., cf. II, 618, 32 s.; id quod ipsi agnoscunt non eadem, sed contraria dicentes II, 626, 30 s.; eorum suppositiones et principia falsa sunt II, 626, 31 s.

Plausus; eo delectari videntur apes III, 199, 54.

Plebiscitum; res agendas spectat, quippe quum ultimum sint II, 71, 9; pertinent ad jus legitimum II, 60, 35; quamobrem necessaria sint II, 65, 10; ita se adaptant ad res agendas, ut norma plumbea ad lapides II, 65, 14; universale esse nequit, 549, 45; ubi iis omnia administrantur, nec respublica, nec vera democratia est, 549, 43; in quonam democratiæ genere apud ea summa sit auctoritas, 549 11; cujus rei causa demagogi sunt, idque quomodo, 549, 12, 30; tyrannorum mandatis respondent, 549, 26; ægre ferunt sententiæ suæ tenaces, si horum ad instar non ratæ habentur ipsorum opiniones II, 85, 43.

Plebs; ejus species agricolæ, artifices, circumforanei, maritimi, portitores, piscatores, operarii, quorum ita tenuis est res familiaris, ut otiari nequeant, liberi qui non ex utroque cive nati sunt, 548, 31, cf. 590, 37; 597, 6; olim ruri vivens sedulo agriculturæ operam dabat, 571, 6; ei semper res agendæ tradi debent, 577, 1; ei apud Homerum renuntiant reges quod deliberaverint II, 28, 44; regibus auctoritatem detraxit, 538, 17; vix unquam contra se ipsam seditionem movet, 566, 6; optima est quæ agricolis constat, 593, 4; dein quæ pastoribus, 594, 7; quibusnam legibus ad agriculturam incitanda sit, 593, 45 ss.; in oligarchia ex agro in urbem congreganda non est, 418, 19; quæ non ex agricolis vel pastoribus constat, longe deterior est, idque quare, 594, 12; quo usque et quomodo augenda sit in ultimo democratiæ genere, 594, 36, 42; deterior semper segreganda est, 594, 30; penes eam summa auctoritas est in democratiis, 526, 26; penes eam in ultimo democratiæ genere vel in leges dominium est, 560, 24, cf. 549, 10; 550, 54; necessario vel omnes ejus partes in democratia reipublicæ administrandæ participes sunt, vel aliæ sunt, aliæ non, 550, 24; nec suffragiis dandis, nec sententiis ferendis privari debet in optima democratia, 456, 8; in patria democratia magistratus eligit, 571, 18; in optimo democratiæ genere viris bonis non invidet, 593, 32; potentior est, 574, 20; æquiore animo ubi æqualitatem habet, *ibid.*; monarcha esse conatur, 585, 16; comparatur monarchæ vel tyranno, 549, 16, 21, 24 ss.; ad eam omnes deferunt demagogi, 549, 31; eam dijudicare oportere dicunt demagogi magistratus criminantes, 549, 35; ejus cupiditates reipublicæ minus noxiæ sunt quam divitum, 557, 48; eam fallaciis circumveniunt qui aristocratias condere volunt, idque quot modis, 557, 45, 49 ss.; ubi divitibus superior facta est, vel victoriam ab iis reportavit, democratiam instituit, 556, 30, 35; ubi mercedis copia suppetit, omnium rerum arbitrium ad se rapit, 591, 43, cf. 550, 54; in democratia leges cavere debent, ne divitibus insidietur, 417, 46; 418, 23; 456, 9; ea si superiores evadant divites, e democratia in oligarchiam fit transitus, 589, 38; si divitibus exæquetur, paucique vel nulli adsint cives opibus mediocribus præditi, fieri solet rerum conversio, 569, 49; ubi constat viris qui sese reliquis nihilo inferiores esse putant seditio fieri solet in aristocratiis, 573, 40; adversus eam viris bonis præsidio est rex, 579, 44; ejus ductores olim omnes tyrannidem petebant, 571, 7; ex ea prodit tyrannus, 579, 48; propter divitum odium tyrannis fidem habet, 571, 7; ne a nobilibus injuriam accipiat creatur tyrannus, 579, 49; ne ullo modo contumelia afficiatur, cavere conatur rex, 580, 28; ei diffidunt eique arma adimunt et oligarchiæ et tyranni, 580, 38; eam vexant, ex urbe ejiciunt et per oppida dispergunt cum oligarchiæ tum tyranni, 538, 40; tenuiter victitans ægre fert si quæ ab ea exegerit profuse largiatur tyrannus, 586, 10; inter eam et proceres discordiam ac calumniam serere debet tyrannus, 584, 45; quando de imperio optimatibus conferendo cum viris bonis consentit, concors est civitas II, 109, 21; melius deliberat, ubi una cum nobilibus deliberat, 560, 31; sine ea persistere nequit nec democratia nec oligarchia, 578, 44; semper pro ea disserere videri debet in oligarchia, 578, 52; se ei semper malevolos futuros jurant in nonnullis oligarchiis, 579, 1; quatenus ei conferri possit in oligarchiis deliberandi facultas, 560, 41 ss.; quanta ejus pars in primo oligarchiæ genere, iis quæ rempublicam gerunt adsciscenda sit, 596, 38; semper e meliori in hac oligarchia sumendi sunt reipublicæ administrandæ socii, 596, 40; quando ei assententur demagogi in oligarchiis, 572, 7; in nonnullis oligarchiis magistratus eligunt e magno censu, vel e sodalitiis, 572, 13; ei omnis convenit dux ubi injuriam ab oligarchia sibi illatam ulcisci conatur, 571, 27; præferre tamen solet qui se ex ipsis paucis imperantibus ducem præbuerit, 571, 28; ejus auxilium sibi adsciscunt qui æqualitatem quærunt, ubi oligarchia e paucis ad pauciores redacta est, 572, 19; ei diffidentes in bello militibus mercede conductis utuntur proceres, 572, 45; interdum in bello eam reipublicæ administrandæ participem faciunt proceres, idque quare, 572, 50; ejus adulatores demagogi, 585, 18; apud eam in honore sunt demagogi, 585, 17; ejus gratiam ut ineant, multa bona publicant demagogi, 595, 24; iis statim quæ de reditibus supersunt distribuunt demagogi, 595, 51; ne admodum pauper sit, curare debet vir revera popularis, idque quomodo, 596, 3; quomodo ejus benevolentiam sibi concilient Carthaginienses, 596, 15; quomodo Tarentini, 595, 20; eam in divites incitant demagogi, 570, 21; ei salarium Rhodi tribuerunt demagogi, 570, 24; sæpe in seditionibus vincit divites, ubicunque magna est velitum multitudo, 597, 17, 21; quot modis ejus pars in oligarchiis ad rempublicam administrandam evehi possit, 597, 30 ss.; qua conditione Thebis ad eam evehatur, 525, 49; 597, 32; qua conditione Massiliæ, 597, 33; quomodo eam sibi conciliare debeant proceres in oligarchiis, 597, 35 ss.; in Cnido proceres inter se dissidentes, adsumpto ex ipsis proceribus duce vicit, 571, 47; quomodo Erythris oligarchiam everterit, 571, 52; quando Thurii proceres agris quos sibi præter legem vindicarent, cedere coegerit, 574, 35; quum Thurii bellicosis quibusdam adolescentibus suffragaret, ibi in dynastiam abiit respublica, 575, 3; ei Larissæ assentabantur politophylaces quia ab ea eligebantur, 572, 9; etiamsi in rempublicam Carthaginiensem admittatur tamen ibi nunquam orta est seditio, nec exstitit tyrannus, id quod probare videtur rempublicam bene constitutam esse, 516, 49; quænam penes eam apud Carthaginienses sit potestas, 517, 16 ss.; si post rem adversam a magistratibus defecerit, nulla in legibus Carthagine adversus seditionem est remedium, 518, 23; Syracusana quum in causa fuisset victoriæ ab Atheniensibus reportatæ, politiam in democratiam mutavit, 569, 35; Chalcidensis occiso Phoxo tyranno regimen sibi vindicavit, 569, 37; Ambraciæ occiso Periandro tyranno reipublicæ administrationem ad se rapuit, 569, 39; adversus eam Rhodi insurrexerunt nobiles, propter judicia sibi imminentia, 567, 11; 570, 27; Cyzicena in seditione superior fuit, 642, 29; quomodo eam deceperint Athenis tempore quadringentorum virorum, 570, 7; in eam primus Theseus propenso fuit animo fr. 225, b; ejus servitio finem imposuisse putant Solonem, 518, 40; post Solonem ei tanquam tyranno adulabantur, 518, 51; per bellum Medicum animos sumpsit, idque quare, 519, 7; nonnisi potestatem maxime necessariam ei tribuit Solo, 519, 9; nisi magistratuum eligendorum rationumque ab iis reposcendarum potestatem habeat, servus et hostis est, 519, 11; apud Lacedæmonios senatores creat, 554, 3; ephororum auctoritatis particeps est, 505, 11; 513, 5, 22; 554, 4; ob ephororum magistratum Lacedæmone a rerum novarum studio abstinet, 513, 15, 23;

516, 7, cf. 516, 49; Cretensem quiescere etiamsi magistratus particeps non sit, nequaquam probat rempublicam bene constitutam esse, 516, 14; ejus instar sunt reipublicæ administrandæ participes, ubi multi sunt, 575, 52.

Plectra (πλῆκτρα); fiunt e spinæ genere quod apud Erythiam invenitur fr. 164, b; si sponte sua citharam pulsarent, nec ministris, nec servis opus esset, 485, 10.

πληγή· v. *Ictus*.

Pleiades; septem esse feruntur II, 637, 13 s.; non tamen quia septem hujuscemodi numerus est II, 637, 15 ss.; sed quia nos ei tot stellas tribuimus II, 637, 18 s.

Plenilunium; lunæ circuitus est III, 413, 32 s.; eo solo iris lunæ fit III, 601, 4 s.; per ea noctes tepidiores sunt III, 280, 17; igitur per ea uberius habent ova erinacei III, 280, 15; pisces latitantes e latibulis procedere facit III, 160, 21; iis maxime augentur crabronum et vesparum vermes III, 98, 34; iis noctu operantur formicæ III, 193, 45 s.; per ea inprimis ægrotant infantes III, 144, 47 s.

Plenitudo; non solum fit dum in ventre sunt alimenta, sed digesta quoque alimonia in aliis partibus IV, 223, 47 s.; cur propter eam vertigine afficiamur IV, 299, 47 ss.

Plenum; inter id et inane nulla est ratio II, 295, 41; II, 296, 12; locus esse videtur qui recepit molem cujus capax est II, 292, 11 s.; idem esse videtur quod inane et locus, sed essentia differens II, 292, 13; per id æquali celeritate ferretur corpus ac per inane, si per inane ferri posset II, 296, 3 ss.; alterari potest II, 293, 48; nihil recipere potest, secundum inanis assertores II, 292, 38; id enti assimilant Leucippus et Democritus II, 474, 41 s.; II, 508, 50.

Plenum et vacuum; ea tanquam elementa considerant et entium causam materialem Leucippus et Democritus II, 474, 46, 51; ea similiter in quaque parte adesse putabat Democritus II, 508, 49.

πλέων· apud Homerum (Il. ϰ, 252) ambiguum est, 480, 4.

Plerique; quod eligunt melius quam quod pauci, 327, 22; ad eorum judicium provocant oratores, 377, 37.

Plerumque quæ fiunt; inprimis secundum naturam sunt III, 338, 34 s.; in eo quoque occurrit quod secundum naturam est III, 255, 36.

πλησίοι· v. *Finitimi*.

Pleuritis; v. *Lateralis morbus*.

Plexippus; quare Meleagro iratus sit, 349, 26.

Plicaturæ (locustarum marinarum); v. *Plagulæ*.

πλοῖα· ab iis νῆες quomodo differant fr. 300, a.

Plorare semper; cujus ingenii signum IV, 6, 16 ss.

Ploratus; puerorum cur non inhibendi sint, 623, 17.

Pluere; ut liceat, nubes esse debent, itemque vice versa II, 467, 38, cf. 50.

Plumæ; avium morbos produnt, idque quomodo III, 162, 52 ss.; iis spoliatur turtur latitans III, 161, 15; item hirundo III, 161, 7.

Plumbeus color; brevis vitæ signum fr. 192, b.

Plumbum; liquefieri potest calore III, 619, 25; in aqua non liquefit IV, 139, 17; ad aquam pertinet, idque quare III, 624, 18 ss.; calidius quam lana IV, 157, 30 s.; IV, 288, 40; ejus cotes præ gelu et hieme liquefiunt, sola aqua accedente, idque quare fr. 198, b; apud Indos liquefactum aquæ frigidæ infusum exsilire fertur IV, 84, 27 ss.; in eo dissentit grave a duro II, 298, 32; minam pendens in aqua gravius, in aere levius est quam talentum ligni II, 428, 48 ss; ejus major copia gravior minori II, 424, 31; quare id ligno gravius sit ex sententia Platonis II, 424, 34 s.; eo celerius deorsum fertur quo major sit ejus copia II, 426, 10; ejus lamina lata aquæ innatat II, 431, 18; cuinam causæ perperam hanc rem tribuerit Democritus II, 431, 25 s.; quænam sit vera hujus rei causa II, 431, 31 ss.; id sagittis adaptant incolæ ejus regionis unde cinnamomum affertur, idque quare III, 183, 29 s.; quod duabus drachmis emerant, suadente Pythocle, sex vendiderunt Athenienses, 650, 21.

πλύντρον ἰχθύων· v. *Lotura piscium*.

Plura; quot modis dicantur res II, 520, 7.

Pluralitas; ejus nullus usus exstat apud Thraces IV, 194, 8.

Plures; iis si nobiscum idem prosit, fiduciam facit, 355, 2.

Plus; medio contrarium est II, 206, 15; inter id et minus mediocritas est jus II, 151, 32; id facilius et longinquius projicitur III, 278, 24 s.

Plus et minus; id numero dijudicamus II, 301, 6 s.

Pluto; Proserpinam per antrum circa Ennam rapuit IV, 88, 5 ss.; idem atque Arimanius secundum Magos fr. 31, a.

Pluvia; quidnam III, 564, 44; res cælestis est III, 514, 47 s.; ejus origo III, 239, 1 ss.; III, 506, 13 ss.; III, 631, 41; ex humida exhalatione oritur III, 631, 29; e nubibus descendit frigori originem debens III, 565, 34 s., cf. 40 s.; ei pro portione respondet ac eadem de causa fit ros, nec nisi pluris ac minoris ratione ab ea differt III, 565, 36 ss., 40 ss.; III, 566, 2; quare majori copia gignatur quam ros III, 565, 41 s.; tot habet differentias quotuplex et nubium compressio est III. 631, 43; imber appellatur si vehementiora dispergit stillicidia III, 631, 45 s.; cito fit, ubi calidioribus diebus frigus undique a calore intercluditur ac stipatur III, 567, 1 ss.; hinc copiosiores sunt calidis diebus quam hieme III, 567, 5 s.; quo magis subito et quo propius facta fuerit concretio, eo majore impetu delabuntur III, 567, 19 s.; in Arabia ac Æthiopia æstate, non hieme decidunt vehementes sæpius eodem die III, 567, 38 ss.; idque quia harum regionum vehementi calore undique intercluditur frigus III, 567, 41 ss.; ejus magnam copiam recipiunt loca montosa III, 569, 13 s.; idque quare IV, 254, 48; magis tranquillo aere fit IV, 254, 50; earum ingentes redundantiæ tanquam magni alicujus temporis circuitus hiems considerandæ sunt III, 572, 39 s.; nec semper iisdem locis fiunt III, 572, 41; earum redundantias, si ejusmodi sint, censendum est in longum tempus sufficere III, 572, 48; si quis omnem quæ per integrum annum decidit, in receptaculum colligere vellet, hujus receptaculi moles forsan totam terræ molem excederet, vel ea non multo inferior esset III, 568, 36 ss; ejus signa interdum non eveniunt III, 514, 46 ss.; idque quando III, 514, 48 s.; eodem modo quo illa fiunt fluxiones de capite descendentes III, 238, 54 s.; III, 506, 13 ss.; ab ejus copia terram aquæ plenam moveri ait Democritus III, 591, 21 ss.; per earum frequentiam et per æstum terræ concussiones fieri ait Anaximenes III, 591, 30 ss.; ejus et venti eandem esse naturam non male nonnulli dicunt III, 583, 45 s.; eam amat tellus secundum Euripidem II, 91, 31; eam in tellurem cadere, eodem teste cælo gratum est II, 91, 32; terram humectat, 164, 16; 280, 52; fit humectata terra, nempe evecto vapore et factis nubibus, 164, 17; ejus causa necessaria II, 270, 20; non fit ut frumentum augeatur II, 270, 19; nec ut frumentum in area perdatur II, 270, 24; si per hiemem frequens est, non casui, nec fortunæ tribui debet, debet vero si sub caniculam II, 270, 41; de ea non fit deliberatio II, 27, 41.

Pluvia aqua; semper admiscetur, ubi fiunt plantæ ac animalia sponte pullulantia, idque quare III, 390, 1 ss.

Pluvia tempestas; per eam magis fœturæ quam melli student apes, idque quare III, 97, 1 s.; III, 387, 36 ss., cf. III, 200, 42 ss.; multa residua generat in regum apum corpore, idque quare III, 387, 37 ss.

πνιγεύς· v. *Suffocabulum.*

Poculum; ex eo quod in solemnibus apud Scythas circumferebatur, nemini bibere licebat nisi qui hostem interfecisset, 603, 19; magnis bibentes cur minus inebrientur IV, 130, 7 ss.; IV, 132, 48 ss.

Podagra; unicus morbus est quo laborent equi armentarii III, 166, 36 s.; quænam sint hujus morbi signa III, 166, 38 ss.; eo afficiuntur boves armentarii III, 166, 26 s.; quænam sint hujus morbi signa III, 126, 28 s.; III, 166, 28 s.; letalis non est III, 166, 28; quomodo ei opem ferant III, 166, 29 s.; ea affecti canes raro servantur III, 166, 22, cf. *Pedum dolor.*

Podalirius; ejus epitaphium Triccæ fr. 316, a.

Podarces; Actoris filius, Protesilai frater; ejus epitaphium fr. 315, a.

Podex (ἀρχός); ita vocatur cibi exitus III, 31, 50; III, 272, 46 ss.; pinguis est apud omnes IV, 136, 19 s.

Pœas; pater Philoctetis fr. 314, a.

Pœcilides; v. *Variolæ.*

Pœna; detrimentum est jure inflictum, 397, 43; earum metu a pravis actionibus abstinet vulgus II, 127, 35; II, 128, 13; eam qui se effugere posse vel eam qui lucro minorem fore putant, injurias inferre solent, 338, 5; quinam inprimis sperent fore ut eam effugiant, 338, 9; si emolumento impar est, fieri solet injuria, 338, 38; eam qui sæpius effugerunt, injuriam facere solent, 338, 46; cui par reperiri nequit, major injuria est, 342, 27; quorum majores sunt, et ipsa majora, 327, 31; quorum re ipsa major, ea facere solemus, 379, 19; injuria pro qua eam exigere non potest læsus, major est, 342, 29; medicina quædam est, 342, 30; propter quem inventa est, majorem injuriam fecit, 342, 37; si lateat, vel parva sit, bonum malo majus est, 324, 46; injusta honestior quam justa, 330, 24; quomodo eas distribuat legislator II, 140, 3; earum causa legislatori utilis est rerum sponte vel invite factarum cognitio II, 24, 20; minores statuunt quidam legislatores actis spontaneis quam consulto perpetratis II, 144, 2; gravissima in oligarchiis statuendæ sunt iis qui cives contumelia afficiunt, 418, 15; maxima in ultimo democratiæ genere statuenda est ei qui falso criminatur, 595, 32; eas a damnatis sumere debet exsecutor, 598, 42; maximas injuriis infligendas esse dicere debet defensor, 423, 5.

Pœna capitalis; cur sæpe furto statuta sit IV, 265, 7 ss.

Pœnæ justæ; mali cujusdam electio sunt, 616, 9; pertinent ad virtutis actiones conditione (ἐξ ὑποθέσεως) perfectæ, 616, 4; præferendum esset si civitati, nec viro iis opus esset, 616, 6.

Pœni; v. *Phœnices.*

Pœnitentia; sequela est incontinentiæ II, 246, 3; ei qui non obnoxius est sanari nequit II, 83, 37; nisi ea vel ægritudo insequatur, invite facta non sunt quæ propter inscientiam fiunt II, 25, 27; II, 26, 10; ea afflictus sibi ipse contradicit re acta II, 228, 31; in ea afflictos clementes sumus, 350, 13.

Poesis; congruit vel viro sollerti, vel furore percito, 470, 33; divino afflatu fit, 293, 12; ei convenit epithetorum copia, nominaque composita et peregrina, *ibid.*; eam Dionysius Chalcus Calliopes clamorem vocavit, 387, 53; historia gravior et magis philosophica est, idque quare, 464, 10; vix aliqua in eam manat vituperatio ex ignoratione figurarum elocutionis, 472, 26; ostendit tibiam et modum Phrygium orgiis convenire, 633, 40.

Poeta; imitator est, 478, 44; comparatur pictori vel alii imaginum opifici, 478, 45; imitatur vel quæ erant, vel quæ sunt, vel quæ dicunt et credunt, vel quæ esse oportet, 478, 47; enuntiat quæ imitatur vel elocutione, vel glossis, vel metaphoris, 478, 48; ei condonantur elocutionis affectiones, 479, 2; ejus officium quomodo ab historici munere differat, 464, 1; magis fabulas quam metra pangere debet, 464, 33; etiamsi res gestas canat, nihilominus poeta est, 464, 35; mali propter semetipsos episodicas pangunt fabulas, 464, 42; boni vero histrionum causa, idque quando, 464, 43; ipse paucissima loqui debet, 478, 3; malus si panxisset quæ Homerus in *Expositione* (Od. v, 70-125) narrat, toleranda non essent, 478, 36; ceteri præter Homerum ipsi ubique agunt, imitantur autem pauca et paucis in locis, 478, 5; ex uno multa faciunt, 391, 48; quæ ab eo finguntur agnitiones rudiores sunt, 469, 42; eorum est pericula inducere fr. 131, a; primi elocutionem colere cœperunt, 386, 6; inepta dicentes tamen hanc sibi gloriam acquisiverunt, 386, 10; utuntur nominibus e privatione ductis, 392, 10; eis utilia sunt synonyma, 387, 17; iis propriæ imagines, 396, 12; labuntur, vel excellunt prouti in imaginibus metaphoram rite exprimunt, 399, 42; ineruditos apud vulgus ad dicendum magis musicos esse dicunt, 373, 42; eorum metra juveni ætatis vigore florenti, sed pulchritudine carenti comparavit Plato, 390, 19; boni deveniunt sæpe ad mediam chordam IV, 208, 15 s.; opera sua liberorum instar amant II, 40, 4; II, 110, 9; de eorum operibus melius judicat multitudo, 531, 24; quorum laudes vel encomia celebrant, æmulationem excitant, 363, 8; hodie postulant, quemque in quo excellit, ab uno superari, 471, 29; quinam revera sint dicendi, 457, 37; plerique melancholia laborant IV, 265, 33; Homero antiquiores fuisse multos verisimile est, 459, 35; multa mentiuntur secundum proverbium II, 471, 19 s.; igitur non credendi sunt, ubi numen invidum esse perhibent II, 471, 15 ss.; qui ætatem hebdomadibus metiuntur, maximum intellectus vigorem tribuunt ætati circa annum quinquagesimum, 622, 23, cf. 366, 10; dicunt amico non opus esse ubi genius prospera dat II, 181, 43; par esse aiunt si Græci barbaris imperent, 483, 4; Atlantem cælum sustinere fingunt II, 530, 18 ss.; Stygem vocant aquam per quam jurant dii II, 472, 35; quænam de incolis insularum beatarum narrent, 619, 48; Jovis cognomen apud eos III, 641, 40; nunquam Jovem certantem aut cithara pulsantem inducunt, 628, 43; quænam de Chirone referant II, 210, 26; quænam clara vocent fulmina, quænam flammea III, 599, 32 s.; eorum citatio nonnullis placet II, 488, 16.

Poetæ antiqui; vel carmina heroica vel iambos pangebant, 459, 40; fere omnes magis dictione et moribus uti norant quam facta componere, 462, 15; e quibuscunque fabulis tragœdias componebant, 467, 1; eorum antistrophi similes elocutioni ambitu comprehensæ, 394, 10; quosnam deos antiquissimos habuerint II, 634, 41; non antiquissimos deos, sed Jovem regnare atque imperare censent II, 634, 40 s.; igitur bonum progrediente rerum natura apparuisse arbitrantur II, 634, 39; idque quare II, 634, 42 s.; tanquam testes citandi sunt, 344, 3.

Poetæ dithyrambici; iis conveniunt nomina composita et quare, 389, 32; 476, 17.

Poetæ comici; initio docent fabulam, 403, 7; quomodo se habeant eorum rustici II, 211, 36; tunc tantummodo innotuere, quum comœdia jam formas quasdam nacta esset, 460, 38; adhibent etiam metaphoras, 389, 38; recte canitiem pruinam vel nivem senectutis vocarunt III, 423, 40 ss.

Poetæ elegiaci; quinam a vulgo vocentur, 457, 31, quinam primi fuerint fr. 28, b; quinam nobilissimi *ibid.*

Poetæ epici; plerique fere præter Homerum circa unum hominem et circa unum tempus et circa unam actionem pluribus partibus constantem carmina pangunt, 476, 39, 48; iis conveniunt glossemata, et quare, 389, 33; 476, 18; 477. 38; quinam a vulgo vocentur, 457, 31.

Poetæ iambici; de singularibus carmina pangunt, 464, 18, v. *Iambi.*

Poetæ recentes; plerique quales tragœdias faciant, 462, 2.

Poetæ tragici; optimis pictoribus comparantur, 469, 18; initio fabulam docent, 403, 4; olim ipsi tragœdias agebant, 385, 20; non eodem elocutionis genere utuntur quo olim, 386, 16; tetrametris iambos substituerunt, 386, 17; nomina a communi loquendi consuetudine abhorrentia rejecerunt, 386, 20; iis hodie plus valent histriones, 385, 30; quosnam histriones exquirant, 400, 27; idonei qui legantur, tolerantur, 400, 28; sat multi omnibus tragœdiæ partibus utuntur, 461, 39; obsequuntur spectatoribus indulgentes, 467, 20; fabulas ante oculos ponere debent auditoribus, 470, 22; si ipse ejusdem naturæ affectu percellatur, facillime auditoribus persuadet, 470, 31; generaliter sibi exponere debet fabulæ argumenta cum quæ e fabulosa historia petiit, tum quæ ipse finxit, 470, 35; eos minus spectat spectaculum quam instrumentum opificem, 462, 39; multi moribus carent, 462, 3; quare eos reprehenderit Ariphrades, 476, 5.

Poetæ anonymi laudantur :

Comici: (ὥσπερ Φιλάμμων ζυγομαχεῖν τῷ κωρύκῳ, fr. inc. Bothe, p. 723), 399, 44; 400, 3; (ὥσπερ σέλινον οὖλα τὰ σκέλη φορεῖν, fr. inc. Bothe, p. 723), 399, 43; 400, 6; (ἔστειχε δ'ἔχων ὑπὸ ποσσὶ χίμετλα), 398, 41; (θνατὰ χρὴ τὸν θνατόν, οὐκ ἀθάνατα τὸν θνατὸν φρονεῖν, *Epicharmi?*), 372, 15, (κολοιὸς παρὰ κολοιόν, *Epicharmi?*) II, 218, 42 s., cf. II, 91, 28; (ἔγνω δὲ φώρ τε φῶρα καὶ λύκος λύκον) II, 218, 43; (εὐρωτογῆρας τὰς τρίχας βεβλαμμένας) IV, 306, 9; (εὐρῶτα, πάχνην, fr. inc. 14, p. 753 Bothe) III, 423, 42.

Dithyrambici : (δαλογενὲς εἴτε Λυκίαν), 393, 46; (χρυσεοκόμα Ἕκατε καὶ Διός), 393, 47; (μετὰ δὲ γᾶν ὕδατά τ' ὠκεανὸν ἠφάνισε νύξ), 393, 49; (διὰ σὲ καὶ τεὰ δῶρα εἴτε σκῦλα, Bergk. fr. adesp. 124, p. 1349, *Licymnii* esse conjecit), 402, 47.

Elegiaci : (πολλὰς δὴ φιλίας ἀπροσηγορία διέλυσεν cf. Bergk. Poet. lyr. p. 1324) II, 94, 43; (ἐσθλοὶ μὲν γὰρ ἁπλῶς, παντοδαπῶς δὲ κακοί, cf. Bergk. fr. adesp. 11, p. 1324) II, 20, 10; (ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον) II, 218, 42, cf. II, 174, 49.

Lyricus (δολοπλόκου γὰρ Κυπρογενοῦς, cf. Bergk. fr. adesp., 129, p. 1350).

Tragici : e *Phinidibus* (cf. Welcker. *gr. Trag.* t. III, p. 1205, Nauck. f. 654), 470, 9; ex *Ulysse mendace nuntio* (cf. Welcker *gr. Trag.* t. III, p. 1149 s), 470, 13; (ἀθάνατον ὀργὴν μὴ φύλασσε θνητὸς ὤν, fr. inc. 14 Wagn. p. 160), 372, 12; (εἴπερ γὰρ οὐδὲ τοῖς κακῶς δεδρακόσιν κτλ., fr. inc. 15, p. 161), 375, 30; (καὶ σὸς μὲν οἰκτρὸς παῖδας ἀπολέσας πατήρ κτλ., fr. inc. 16, p. 161; fortasse ex *Antiphontis Meleagro*), 376, 19 s.; (τὸ συγγενὲς γὰρ καὶ φθονεῖν ἐπίσταται, fr. inc. 13, p. 161), 362, 3; (πολλοῖς ὁ δαίμων οὐ κατ' εὔνοιαν φέρων κτλ., fr. inc. 17, p. 161), 379, 4; (οἵ τοι πέραν στέρξαντες, οἱ δὲ καὶ πέρα μισοῦσι, fr. inc. 12, p. 160; *Euripidi* tribuit Barnesius), 609, 19; (οὐ γάρ τι νόθος τῷδε ἀπεδείχθη κτλ., fr. inc. 11, p. 160; fortasse ex *Euripidis Antiope*) II, 231, 21; (ἅλις ἐγὼ δυστυχῶν, sec. interpr. gr. *Euripidis* ex *Oreste* v. 239) II, 115, 37; (λιμένας εἰς Ἀχαϊκούς), 391, 49; (λόγχην ἣν φοροῦσι Γηγενεῖς), 469, 33.

Incerti : (χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας), 474, 7; (ταμὼν ἀτειρέι χαλκῷ), 474, 8; (σπείρων θεοκτίσταν φλόγα), 474, 25; (ἔρνυγες), 474, 25; (οὐδεὶς ἑκὼν πονηρός, οὐδ' ἄκων μάκαρ) II, 29, 36; (οὔποτε νυκτερινὸς βορέας τρίτον ἵκετο φέγγος) IV, 245, 23; (Epigramma) IV, 100, 24.

Poetica; eam duo causæ genuere, nempe imitandi facultas et voluptas qua imitatio homines afficit, 459, 8; jucunda est, 337, 20; e subitis conaminibus nata est, 459, 29; secundum mores antiquitus distracta est in eam quæ honestas actiones et eam quæ pravas imitabatur, 459, 30; ei non eadem recti norma est ac politiæ vel alii arti, 479, 3; peccat vel per se, vel per accidens, 479, 5; quando peccet per se, 476, 6; quando per accidens, 479, 8; ejus finis est ut stuporem moveat, 479, 16; si quæ ipsius artis ratione fieri nequeunt admiserit, peccatum est, 479, 13; si tamen ita artis finem consequatur recte se habet, 479, 15; si vero sine iis artis finem consequi liceat, non recte peccatum est, 479, 18; ad eam pertinent orationes non enuntiantes, 26, 15; ejus pars artis maxime expers et minime propria spectaculum, 462, 37; quatenus picturæ similis sit, 462, 3, 18.

Poetica; laudantur, 337, 51; 386, 26, 34; 387, 5, 23; citari videntur, 632, 49.

Poeticum; est imitari id quod fieri solet fr. 131, a.

ποικιλταί· III, 605, 17.

ποίησις· v. *Effectio.*

ποίησις et πρᾶξις· quomodo differant II, 192, 23 ss.

ποιητικόν (τὸ)· v. *Effectiva facultas.*

πόλει· i. e. Athenis, 398, 52.

Polemarchi; ita vocantur magistratus qui universæ rei militari præsunt, 599, 33; Athenis quinam vocati sint et quodnam eorum munus fr. 237, a.

Polenta; ejus natura IV, 215, 32; de ea problemata IV, 221, 18 ss.; dulcis non est IV, 225, 15; cur refrigerando magis constipetur IV, 226, 7 ss.; quamobrem quotiescunque cum illa lac vinumve dulce bibitur dulcior videatur IV, 225, 10 ss.; cur vinum si cum ea bibatur minus meracius videatur IV, 225, 15 ss.; quamobrem aqua subacta melius cohæreat quam oleo IV, 224, 39 ss.; cur pro portione multo magis turgescat quam farina per trituram IV, 225, 27 ss.; cur farina splendidior sit quam ea IV, 222, 21 ss.; cur ejus pars ultima splendidior sit IV, 221, 31 ss.; cur si apii adjiciatur radicibus illæ pergrandes pullulent IV, 215, 29 ss.; ea vescitur elephas III, 155, 19; quomodo aucto ejus pretio pecuniam sibi compararint Lampsaceni, 641, 45.

πωληταί· v. *Venditores.*

Polieum (πλεῖον *ll. corr.* Πολίειον); ita Iones locum ubi postea Tarentum conditum fuit appellabant IV, 94, 2 s.

πολιεύς· Iovis cognomen unde derivatum III, 641, 41.

Πολιτεία· ita Platonis Rempublicam appellavit Aristoteles fr. 307, b.

Politia; quæ hodie sic vocatur olim democratia appellabatur, 558, 52; ita vocant rempublicam quæ inter oligarchiam et democratiam medium tenet, 504, 52; eamque magis in democratiam vergentem, 552, 19, 574, 18, cf. 12; eam democratiæ speciem habent, 546, 5; tanquam quinta reipublicæ species subjungenda est quattuor quas vulgo distinguunt, 551, 32; vulgo latet quia raro occurrit, 551, 34; differt ab aristocratia vulgo sic dicta, idque quomodo, 551, 45; 574, 16; ad eam accedit primum oligarchiæ genus, 596, 33, cf. 560, 7; ejus species quæ in oligarchiam vergunt, inter aristocratias vulgo sic dictas recensendæ sunt, 552, 3, cf. 574, 17, 38; ab ea longissime remota est tyrannis, 544, 46; ad eam exigi debent ceteræ respublicæ, 511, 3; eam nonnulli dicunt ex omnibus rerumpublicarum formis permixtam esse, 505, 5; eam e democratia et tyrannide compositam esse dicit Plato in *Legibus*, 505, 15; præstat eorum opinio qui eam e pluribus rerumpublicarum speciebus componunt, 505, 17; constat eam non e democratia et monarchia constare, 505, 38; ita vocari debet divitum cum pauperibus (in administranda republica) mixtio, 553, 1; eo nomine uti solent in plerisque civitatibus, 552, 44; est multitudinis regimen utilitatem communem respiciens, 527, 45, cf. II, 99, 25; in ea dominatur civium pars propugnans, 527, 51; in ea reipublicæ administrandæ participes sunt qui arma possident, 527, 52; quinam in ea cives sint, 535, 29; ejus aberratio democratia est, 528, 2; 544, 31; II, 99, 24; II, 230, 18, 21, 22, cf. 552, 10; ei similis est necessitudo quæ inter fratres exstat II, 99, 49; II, 100, 22, 24; II, 230, 21; in ea cives pares et æquabiles esse volunt II, 100, 23; in ea vicissim et ex æquo imperant II, 100, 23; est respublica quæ a censu pendet II, 99, 3; idoneum ejus nomen foret timocratia II, 99, 4; rerumpublicarum rite constitutarum pessima est II, 99, 7; tanquam aberratio considerari nequit, 552, 7; revera tamen a probatissima republica aberratio est, 552, 9; quare eam inter aberrationes pertractarit Aristoteles, 552, 8, 14; vel ejus vel aristocratiæ vulgo sic dictæ aberrationes sunt reipublicæ quæ vulgo enumerantur i. e. democratia et oligarchia, 552, 10; optime perspicitur postquam de democratia et oligarchia expositum est, 552, 16; parum ab aristocratia vulgo sic dicta differt, 553, 7; 555, 2; in ea æquales sunt qui censum habent II, 99, 26; parum ab ea differt democratia II, 99, 24, 27; in ea census talis instituendus est, ut ejus participes sint medii opibus cives, 573, 22; in ea interdum propter annonæ ubertatem vel aliam prosperitatem census qui antea sufficiebat, nimis exiguus fit, 573, 17; quomodo cavendum sit ne non fiat, 576, 20 ss.; ubi nimis amplus factus est census, in oligarchiam abit, 576, 34; ubi nimis exiguus in democratiam, 576, 35; in eam interdum abit oligarchia, ubi nimis exiguus factus est census, 576, 36; ad eam constituendam æque e democratia ac ex oligarchia, quasi symbolum sumendum est, 553, 14; ea exposita simul constabit e quibusnam elementis constent democratia et oligarchia, 553, 12; ut bene temperata sit, oportet eam æque democratiam et oligarchiam vocari posse, 553, 38, cf. 552, 18; item eam simul utramque et neutram videri, 554, 8; item eam per se, non externorum benevolentia salvam manere, 554, 9; item plerasque civitatis partes nullam aliam reipublicæ formam desiderare, 554, 12; partim eo modo temperari debet, ut simul recipiantur democratiæ et oligarchiæ instituta, 553, 16; partim ita ut medium teneant ejus instituta inter democratiæ et oligarchiæ, 553, 24; partim ut ejus instituta aliquatenus democratiæ sequantur, aliquatenus oligarchiæ, 553, 28; quænam partim ad eam, partim ad aristocratiam pertineant, 563, 20; ei peculiaris congruit multitudo, idque quænam, 542, 7, 24; item jus et utilitas, 542, 8; quomodo in ea constituenda sint judicia, 553, 17; 558, 24; 564, 27; quomodo concio, 553, 27; 558, 24; quomodo magistratuum creatio, 553, 34; 563, 13; quidnam in ea statuendum sit, ut cum divites tum pauperes concionibus ac judiciis intersint, 558, 24; quatenus in ea recipiendus sit ostracismus, 536, 25, 48; quomodo in ea tractari debeat vir virtute præpollens quæstio est difficillima, 536, 51, cf. 542, 27 ss.; quot modis institui possit pars deliberans reipublicæ, ita ut partim ad hanc, partim ad aristocratiam referenda sit respublica, 560, 17; in ea paucorum, si rejecerint, rata est auctoritas, sin adoptarint, non, sed ad plurimos fit provocatio, 560, 50; tutior est quam aristocratia vulgo sic dicta, 574, 16, 19; evertitur ubi non bene oligarchiæ mixta est democratia, 574, 9; mutatur vel in democratiam, vel in oligarchiam, 574, 25, 28; ab ea in democratiam vel oligarchiam vel aristocratiam fieri potest conversio, itemque vice versa, 565, 14; interdum in eam mutatur respublica ubi aliqua pars civitatis existimatione aut viribus prævalet, 569, 25; ex ea in democratiam mutata est Syracusanorum respublica, post victoriam ab Atheniensibus reportatam, idque quare, 569, 36; regiæ auctoritati succedere solet. idque quando, 539, 47; ei succedere solet oligarchia, idque quando, 539, 49; sæpe latenter in ea augetur pauperum multitudo, 567, 30; ex ea in democratiam abiit Tarentinorum respublica, re male gesta adversus Iapygas, 567, 34; quomodo Massiliæ ei similior facta sit oligarchia, 571, 34, 40; quomodo in eam Orei mutata sit oligarchia, 567, 49; cur raro, vel nunquam, vel apud paucos obtineat, 556, 42; eam unicus solummodo vir eorum qui Græciæ principatum tenuerunt instituere animum induxit, 556, 43; plerisque hominibus et plerisque civitatibus convenit, 554, 44, 49; non spectat virtutem, qualis capaces non sunt homines vulgares, 554, 45; nec educationem cui natura et fortuna subsidio opus est, 554, 46; partim propositum est reipublicæ Carthaginiensis, 517, 14.

Politia proprie sic dicta; de ea qui disputare vult, primum determinare debet quænam vita maxime expetenda sit, 600, 34; item quænam publice et privatim maxime sit expetenda, 600, 41; ea respublica est in qua civitas maxime felix est, 610, 34, 615, 49; possidet viros absolute, non vero ex conditione justos, 610, 37; in ea artificum vel circumforaneorum hominum vitam agere non debent cives, 525, 30; 610, 38; 611, 10; in ea civitate non donandi sunt agricolæ, 610, 41; 611, 17; exsistere nequit sine modicis subsidiis, 605, 26; multa ei voto tribui debent, quorum tamen nihil ejusmodi esse debet, ut fieri non possit, 605, 27; vix consistere potest in civitate admodum populosa, 606, 30; ejus commutationem seorsum non tradidit Plato, 588, 37; quæritur cur ex ea ad Laconicam rempublicam fiat commutatio secundum Platonem, 588, 52; quæritur cur eam magis quam ceteras omnes respiciat circuitus a Platone expositus, 588, 46; ut fieret circuitus, in eam mutari debuisset tyrannis, 589, 11.

Politica; ita merito vocatur disciplina morum, 313, 45; ejus propago rhetorica, 313, 44, cf. 318, 48; principalis scientia est, 533, 15; II, 1, 30; eam scientiarum præstantissimam habere absurdum est, nisi omnium rerum quæ in mundo sunt optima sit II, 70, 15; non eadem habenda est ac sapientia, idque quare II, 70, 24; ejus finis bonum humanum est II, 1, 29, II, 2, 3; ei subjecta sunt ars imperatoria, scientia domestica et rhetorica II, 1, 34; determinat quibusnam scientiis in civitate opus sit et quatenus II, 1, 31; præcipit quænam fieri deceat et a quibusnam abstineri II, 2, 1; ejus finis continet reliquarum scientiarum finem II, 2, 2; ejus finis actio, non cognitio est II, 2, 34; ejus finis optimus est II, 9, 32; ejus argumentum vitæ actiones II, 2, 32; dubitant an honesta et justa quæ considerat lege tantummodo vel natura exstent II, 2, 12; ideo nonnisi rudi et crassa Minerva pertractari potest II, 2, 18; ejus bonus auditor esse nequit qui vel ætate vel moribus juvenis est II, 2, 30, 35; nec intemperans II, 2, 38; utilis vero est iis qui appetitus et actus ratione regunt II, 2, 39; qui de ea bonus auditor esse vult, moribus recte institutus esse debet II, 3, 20; operam maximam dat ut cives bonos et ad res honestas agendas idoneos reddat II, 9, 33; medicinæ præstat II, 13, 19; ad eam pertinet morum disciplina II, 2, 6; II, 13, 9; universa circa voluptates et molestias versatur II, 17, 26; ejus officium est ut enumeret et in species dispescat ea de quibus fieri solent negotia, 318, 43; 319, 4; 320, 14; ejus est officium ut dicere possit quænam rei insint, quæque apta sint, 462, 24; ad eam non pertinet disputatio de eo quod unicuique expetendum est, 602, 29; quæritur an ad eam pertineat educatio privata II, 54, 52; ei non eadem norma est ac poeticæ, 479, 3; si ceteris scientiis ac artibus assimilanda est, patriæ leges immutatas servare non decet, 510, 11; in ea omnia accurate perscribi non possunt, 510, 28; triplicem rempublicam considerare debet, nempe perfectam, communiorem facilioremque, i. e. quæ omnibus civitatibus competit, possibilem, i. e. præsenti rerum conditioni accommodatam, 543, 24 ss.

Politica philosophia; in ea difficilis quæstio est cujusnam æqualitatis et cujusnam inæqualitatis in jure ratio sit habenda, 533, 22.

Politica; quidnam sit eorum argumentum, 496, 28; 552, 13; quare ea conscribere aggressus sit Aristoteles II, 130, 21; quænam primo loco in ea exponantur, quænam secundo, et sic deinceps II, 130, 23 ss.; quisnam sit eorum scopus II, 130, 28.

Politica; citantur, 329, 22; alluduntur, 636, 7; (482, 32).

Politicus; universum ejus munus civitatem spectat, 520, 20; magis laborat circa res corpus spectantes quam sapiens II, 125, 40; ei circa felicitatem adlaborandum est II, 13, 4; cives bonos ac legibus obedientes efficere vult II, 13, 5; ea quæ animam spectant nosse debet, idque quatenus II, 13, 17, 22; eum nonnisi multitudine et paucitate a domino et œconomo differre putant, 482, 10, cf. 484, 11; quomodo eum a basilico differre putent, 482, 15; ei naturaliter competit quædam acquirendi vel possidendi ars, 490, 3; 494, 9, cf. 640, 21; quatenus ei competat ars pecuniaria, 492, 11 s.; eum ignorare non licet quænam sit civitatis justa magnitudo, 522, 45; nec utrum præstet eam una, an pluribus gentibus constare, *ibid.*; non deliberat an civitatem bonis legibus donaturus sit II, 28, 13; in legibus condendis omnium animæ partium rationem habere debet, sed maxime earum quæ nobiliores ac fines sunt, 618, 21; quidam reipublicæ administrandæ formas excogitarunt minus a rebuspublicis quibus nunc utuntur differentes quam utraque Platonis respublica, 505, 48; ei competit mala inde a principio agnoscere, 576, 19; cognoscere debet triplicem reipublicæ speciem, 543, 31 ss., cf. *Politica*; rerumpublicarum differentias cognoscere debet et quot modis componantur, 544, 9; item quænam leges unicuique reipublicæ maxime conveniant, 544, 12; respublicas quæ jam exstant, corrigere posse debet, 544, 4; scire debet quænam democratias oligarchiasque evertant et conservent, 578, 41, cf. 590, 49, 595, 21; supervacuam non habere debent contemplationem, qua non solum rei natura (τὸ τί), sed etiam ejus causa (τὸ διὰ τί) demonstratur II, 188, 46; eos inter prudentes recensemus II, 69, 18; necessario prudens esse debet, 524, 8; potius curiosi quam prudentes esse videntur II, 71, 18; subditorum munera discere non debet, quatenus res necessarias spectant, nisi sua ipsius causa, 524, 39; revera sic dicti actiones honestas sui ipsarum causa præferunt II, 187, 42; plerique qui sic vocantur avaritiæ ac pecuniæ causa vitam activam capessunt II, 187, 40, 43; præcepta artis suæ nec verbis, nec scriptis commentariis dederant II, 129, 37; nec filios, nec amicos artem suam docuerunt II, 129, 39; magis operæ pretium fecissent si artis suæ præceptis operam dedissent quam orationibus conscribendis II, 129, 38; quare artis suæ præcepta non dederint II, 129, 41 ss.

πολιτικὸς συλλογισμός· 373, 51.

Politiores homines (οἱ χαρίεντες); propter honorum inæqualitatem seditiones movent, 506, 50; sibi majorem competere rem familiarem putant quam vulgo, 507, 38, cf. *Elegantiores*.

Politophylaces; Larissæ plebi assentabantur, quia ab ea eligebantur, 592, 9.

πολλαχῶς λεγόμενον· discernendum ad quærendos syllogismos vel inductiones, 180, 5; ex eo fieri possunt propositiones, 180, 9, 14; investiganda ratio qua alio modo dicantur, 181, 17; sive specie, sive nomine differunt, discernuntur modo e contrario, modo per se, modo sensu, 181, 26 ss.; nonnulla difficulter discernuntur, 284, 43, v. *Respondens*; modo ope intermediorum discernuntur, 182, 10; modo ope oppositi per contradictionem, 182, 20; tum ope oppositi secundum privationem et habitum, 182, 29; tum ope casuum, 182, 38; tum ope categoriarum, 182, 51; tum ope generum eidem nomini subjectorum, 183, 13; tum ope definitionis vocabuli ex opposito ortæ, 183, 33; tum ipsarum definitionum homonymia, 183, 44; tum consideratione comparationis secundum majus aut secundum similitudinem, 183, 51; tum considerando an eidem nomini subjecta differentiæ sint diversorum generum, 184, 5; tum considerando an eidem nomini subjecta diversa sint differentiæ, 184, 11; tum considerando an eorum quæ eidem nomini subjiciuntur alterum species sit, alterum differentia, 184, 17; ad quænam utilis sit eorum distinctio, 184, 42; quando paralogismis ansam dare possint, 185, 13; eorum quæ non homonymice dicuntur utilis est contemplatio ἐν τοῖς πρός τι, 189, 37; ad ea distinguenda juvat argumentationum sophisticarum peritia, 293, 36, v. *Significatus duplex*; si non lateant, objectio facienda est non esse disputatum de eo de quo dubitabas, 188, 26; si lateant, alterum eorum ostendendum est, idque cum ad refellendum, tum ad probandum, sed non eodem modo, 188, 25, 28; si non lateat, distinguendum est quot modis dicatur omnesque vel refellendi vel probandi, 188, 48; quodsi fieri non possit, alius refellendus, alius probandus, 189, 2; eorum quæ non per homonymiam dicuntur dividendum quot utilia sint, 189, 5, 18; si refellere velis proponenda ea quæ non licet, 189, 22; si probare, ea quæ licet, 189, 10; si lateat quot modis dicantur, idem faciendum est, 189, 23; quomodo ex iis petantur argumenta enthymematum, 377, 9; quomodo impugnandus sit qui, negata homonymia, alicujus eorum definitionem tradiderit, 250, 2; causa sunt cur difficilius impugnentur definitiones et problemata, 266, 8, 16; non necesse est ut vel concedantur, vel negentur, 268, 44; in iis facile exsistit ambiguitas, 269, 19; quomodo iis respondere debeat respondens, 268, 48 ss.; ab iis pendet deceptio in captionibus secundum homonymiam et amphiboliam, 283, 41; quomodo eorum ope solvi possint problemata poetica, 480, 11; contraria ratione considerari debent ac Glauco

dicit, i. e. non e temere præconcepta opinione, 480, 14.
Pollex; brevis ac crassus est atque a latere situs III, 290, 50 s.; nisi a latere situs esset, prehensio fieri non posset III, 290, 52 s.; quasnam igitur partes agat in prehendendo III, 290, 53 ss.; quare brevis sit III, 291, 2 s.; quare magnus vocetur etiamsi parvus sit III, 291, 7 s.; quænam ad eum deveniat vena secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 46; ejus munere fungitur quintus digitus in cruribus anterioribus nonnullorum multifidorum III, 291, 26.
Pollis (?) Antissæus; quomodo sibi pecuniam pararit differendis in proximum annum Bacchanalibus 641, 36.
Pollis rex Syracusanorum; ab eo vinum Pollieum nomen habet fr. 289, b.
Polus; eo teste experientia artem, inexperientia fortunam parit II, 468, 24; quomodo ejus nomini alluserit Herodicus, 380, 29.
Poli; numero duo esse dicuntur III, 518, 48 s.; puncta sunt ac termini, nec ullam magnitudinem vel substantiam habent III, 518, 45 ss.; hinc falluntur quum iis aliquam potentiam tribuunt ad sphæram movendam III, 518, 44 ss., 47 s.; circa eos cælum torquere Atlantem voluisse videtur fabula III, 519, 6; eorum distantia longitudo cæli est II, 391, 44, 49; immobiles sunt II, 391, 47, v. *Cardines*.
Polus australis; superior est idque quare II, 391, 52 ss.; adversus est boreali III, 632, 34; ad eum necesse est exstare locum qui eandem ad illum rationem habeat quam is quem incolimus ad borealem III, 587, 39 ss.
Polus borealis; inferior est, idque quare III, 391, 51 ss.
Polybus; 403, 7 (Soph. Oed. R. 774).
Polybus; venarum juga quattuor esse censet, idque qualia III, 39, 36 ss.
πολυχρονιώτερα· v. *Diuturniora*.
Polycletus; eum sapientem statuarium vocamus II, 70, 3; per accidens causa movens statuæ est II, 265, 11, 26; II, 516, 1, 9, 18.
Polycrates; cur operibus publicis operam dederit, 584, 52; talentum auri Anacreonti dedit fr. 336, a.
Polycrates; ejus enthymema apparens de triginta tyrannis in Thrasybulum, 381, 31; enthymemate apparenti per accidens mures utiles esse dixit, quia arcuum nervos corroserant, 381, 51.
Polycrita; virgo Naxia quomodo patriam a Milesiorum et Erythræorum copiis liberaverit fr. 279, b.
Polycritus; de rebus Siciliæ heroicum carmen conscripsit IV, 95, 16; ex illo narratio refertur IV, 95, 17 ss., 30; IV, 96, 1.
Polydamas; ejus reprehensionem apud Homerum veretur Hector II, 33, 23.
Polyeuctes; ejus dictum de Speusippo quodam, 397, 6.
Polygnotus; bonus morum pictor erat, 462, 5; meliores imitabatur, 458, 16; ejus tabulas spectare licet adolescentibus, 630, 14.
Polyidus sophista; citatur ex *Iphigenia*, 470, 4, 46.
Polymathia; multa facit principia fr. 64, b; fr. 209, a.
Polynices; eum sepeliendum esse affirmabat Antigone apud Sophoclem, 340, 27; 343, 20.
πολυπραγμοσύνης· 189, 40.
Polypi; pertinent ad exsanguia aquatilia III, 543, 47 s.; v. igitur *Exsanguia aquatilia*; molluscis accensendi sunt III, 80, 5; III, 148, 41 s.; fr, 178, b; eorum descriptio fr. 183, a; eorum forma rotunda et conglobata est III, 383, 50 s.; quanam parte aquam emittant III, 545, 46 ss.; eodem modo quo apud sepias apud eos se habent partes ad ventriculum pertinentes III, 277, 49 s.; iis molliores carnes habent loligines III, 278, 1 s.; colorem mutant IV, 79, 26; fr. 178, b; idque ad propellendas injurias III, 278, 20; ubinam sita sint eorum os et oculi III, 56, 32 ss., cf. 53 ss.; caput dum vivunt, durum et inflatum habent III, 56, 33 s.; nullam partem duram qualem reliqua mollusca habent III, 57, 29; circa caput tamen habent partem cartilagineam quæ senescentibus in os convertitur III, 57, 30 s.; exsangue est animal, nihilo minus habet aliquid quod cerebro respondet III, 238, 38 s.; mollusca sunt ideoque in ore habent linguæ similem partem III, 251, 28 s.; molle est ideoque pedes habere videtur iisque et pinnis natat, idque celerius versus corpus III, 6, 26; etiam graditur III, 6, 27; unicum molluscum est quod in terram exeat III, 193, 13 s.; per aspera incedit, vitat lævia III, 193, 14 s.; parum atque prave ambulat III, 669, 12; non natant solummodo, sed etiam gradiuntur III, 287, 26 s.; igitur pedum ratione a sepiis et loliginibus differunt III, 287, 25 s.; eorum pedes longi sunt, alveus vero parvus III, 287, 37 s.; III, 288, 23; eorum pedes et ad natandum et ad ingrediendum utiles sunt III, 287, 41 ss.; item ut res remotas accipiant et tempestate sæviente saxis sese applicent III, 287, 44 ss., 52 s.; igitur proboscidibus carent III, 287, 51 s.; igitur pedes quattuor medios maximos habent III, 287, 34 s.; pedibus (brachiis III, 278, 14 s.) etiam utuntur ad vim inferendam vel repellendam III, 288, 6 ss.; brachiis et tanquam pedibus utuntur et tanquam manibus III, 56, 19 s.; inter eorum brachia integra extenditur membrana III, 56, 36; quomodo iis prehendant III, 56, 35; brachiis corripiunt manum sibi admotam III, 66, 39; si in arenam inciderint, non amplius retinere possunt III, 56, 37; eorum pedes longi sunt, alveus vero parvus III, 56, 39 s.; igitur solis pedibus ad gradiendum utuntur III, 56, 41; quibusnam brachiis utantur ad cibum arripiendum III, 56, 20 s.; eorum ultimum brachium quomodo a reliquis differat, ubinamque situm sit III, 56, 21 s.; hoc brachio ad coitum utuntur III, 56, 25; III, 80, 16 s.; III, 83, 50; III, 328, 19 ss.; quomodo natent, idque quare III, 56, 30 ss.; pinnam angustam ac totum corporis alveum circumdantem habent III, 288, 18 s.; immo omnium molluscorum minimam ac minime manifestam habent pinnam III, 288, 22; idque quia pedes iis sufficiunt ad corpus dirigendum III, 288, 23 s.; quomodo coeant III, 80, 8 ss., cf. 6 ss.; piscatores asserunt eos partem pudendo similem habere, idque qualem et ubinam III, 56, 25; III, 80, 12 s.; III, 83, 50 s.; III, 328, 19 ss.; eamque intrudere in feminæ narem III, 80, 16 s., cf. *Mollusca*; hieme coeunt atque vere pariunt III, 83, 43 s.; vere per duos menses latent III, 83, 44 s.; quomodo se habeant eorum ova III, 57, 37 ss.; III, 83, 45 ss.; III, 91, 48 s.; fœcundi sunt III, 83, 46 ss.; quanta sit ovorum copia III, 57, 39; III, 91, 51 ss.; valde indiscreta habent ova vel matrices, idque quare III, 322, 9 s.; unicum ovum habere videntur, idque quare III, 383, 49; idque quia eorum uterus mancus est III, 383, 51; quomodo mares a feminis differant III, 83, 48 ss., cf. III, 80, 12 ss.; quænam in loca pariant III, 91, 46 s.; post partum ova e cubili dependent III, 91, 49 s.; post partum incubant III, 84, 1; III, 92, 35 s.; femina interdum ovis, interdum cubilis ostio insidet, injecto brachio, III, 92, 38 ss.; mollusca sunt, ideoque prægnantes optimi III, 170, 47 s.; incubationis tempore pessimi sunt, idque quare III, 84, 1 s.; prope littora degunt III, 278, 18 ss.; atramentum super mytide habent III, 278, 14 s.; nonnisi pavoris causa atramentum emittit III, 192, 27 s.; rei familiaris studiosus, sed alioquin stultus est

III, 192, 35 ss.; ad demissam hominis manum accedit III, 192, 35 s.; omnia in cubile congerit III, 192, 37; concharum vero testas, crustatorum putamen et pisciculorum spinas ex eo ejicit III, 192, 39 ss.; pisces venatur colorem suum lapidibus ad quos accedit assimilans III, 192, 41 s., cf. 47; idem facit perterrefactus III, 192, 42 s., cf. III, 278, 20; conchis vescitur, idque quomodo III, 148, 42 ss.; harum igitur testarum ope eorum latibula detegunt piscatores III, 148, 44 s.; locustas superant III, 148, 22; a congris devorantur, idque quare III, 148, 26 ss.; eorum brachia quoque corrodunt congri III, 148, 46 s.; igitur nonnulli putant eos semetipsos devorare III, 148, 45 s.; plerique eorum biennium non attingunt III, 92, 50 s.; III, 192, 47 s.; III, 193, 2; natura sua facile contabescunt III, 192, 48 s.; ubi comprimuntur semper aliquid emittunt ac tandem evanescunt III, 192, 49; collo imbecilli sunt, si comprimatur, ceteroquin validum est animal III, 193, 15 s.; eorum feminæ post partum insipidæ fiunt, nec se a fluctibus agitari sentiunt III, 192, 50 ss.; mucosæque evadunt nec amplius venantur assidentes III, 192, 53 s.; facileque ab urinatoribus manu capiuntur III, 192, 52 s.; eorum mares oleosi (vel coriacei) fiunt et viscidi III, 192, 54 ss.; quonam anni tempore maxime occurrant III, 193, 4 s.; quonam magnos non amplius conspicere liceat III, 193, 3 s.; post partum mas et femina adeo debilitantur, ut a pisciculis devorentur et facile e latibulis abstrahantur III, 193, 5 ss.; esca capiuntur ideoque olfactum habent III, 71, 8 ss.; escam adeo tenaciter comprehendunt ut prætruncari quam avelli malint III, 71, 10 s.; conyza admota eam amittunt III, 71, 11 s.; assati escæ inserviunt, idque quare III, 70, 30 ss.; in euripo Pyrrhæo non comparent III, 191, 10 ss.; eorum genera multa sunt III, 57, 48; nonnulla eorum enumerantur et partim describuntur III, 57, 48 ss.; frequentissimum eorum genus et maximum est III, 57, 49; littorales multo majores sunt quam qui in alto degunt III, 57, 49 s.; exstat parvum et variegatum eorum genus esui non idoneum III, 57, 50 s.; duo eorum genera testis continentur, idque qualia III, 58, 1 ss.; eorum quoddam genus unicam in pedibus acetabulorum seriem habet III, 288, 9 ss.; idque qui oblongi et tenues sunt III, 288, 10 ss.; igitur non optimi causa, sed quia propria substantiæ ratione necesse est III, 288, 12 s.

Polypus cochleæ similis; concha continetur III, 58, 1, 8; e concha non exit III, 58, 9; interdum brachia e concha exserit III, 58, 9, cf. III, 193, 17 ss. (?).

Polypi parvi; iis natis haud facile conspiciuntur magni III, 193, 2 ss.; majoribus robustiores sunt III, 193, 11 s.; ideoque nec a pisciculis devorantur, nec facile a cubili abstrahuntur III, 193, 9.

Polyporum genus; quinquaginta dies post partum ex ovis diruptis serpendo exeunt III, 92, 1 s.; idque magno numero III, 92, 3 s.; eorum membra nondum admodum conspicua sunt, sed universa eorum species manifesta est III, 92, 4 s.; plerique eorum pereunt, idque quare III, 92, 5 s.; visi jam sunt adeo exigui, ut eorum membra distingui non possent, etiamsi ad tactum moverentur III, 92, 7 s.

Polyporum genus; ejus alveus vocatur caput III, 240, 49; alveum parvum habet III, 240, 48; ideoque nihil habet quod vel ossibus vel piscium spinis respondeat III, 240, 47 ss.; III, 278, 31.

Polypi ovum; ita quidam vocant nautilum III, 58, 2 s.

Polyxenus; ejus epitaphium fr. 315, a.

Poma; in Ægypto non diu durant III, 169, 80; iis vescuntur lepores et alia animalia non carnivora III, 169, 29 s.; ceteris esculentis graviora IV, 226, 18; prout post vel ante cibum sumantur, cur repletio non eadem fiat IV, 226, 16 ss.

Pomaria; eorum custodes quomodo feras fugent IV, 240, 7 ss.

Pompæ; quomodo incedant equi qui in iis ducuntur III, 315, 16 s.

Pompilius; v. *Pontilus.*

Pondus; necessario non competit omnibus corporibus II, 378, 27 s., cf. II, 369, 34; exstaret corpus eo carens, si sensibilia in infinitum dividi non possent III, 488, 9 ss.; majus alio pondere, eo pondere majus est II, 412, 13; quibus æquale est, non sufficit si dicas ea ex æqualibus elementis constare II, 425, 7 ss.; ex rebus eo carentibus conflari nequit II, 412, 10; minoris minus, majoris majus est II, 374, 38, 43, 46; ea proportione magnitudinibus respondent II, 374, 42; temporibus pro portione, sed inversa ratione respondent II, 375, 22; quorsum pertineat inter id et potentiam II, 341, 18 ss.; eo incumbente corpora in terram vergunt III, 289, 16 s.; aucto comparatur societas bellica, 497, 24; magna sustinere posse aerem interceptum multa probant experimenta II, 405, 17; magna quare exiguis viribus vectis ope moveantur IV, 58, 31 ss.; id omnibus corporibus tribuere videntur cum qui Atlantis fabulam commenti sunt, tum recentiores II, 389, 44; ejus causam explicare nequeunt inanis assertores, si rarum id est quod inane continet etsi non seorsum II, 297, 30 s., cf, *Gravitas.*

Pondera projecta; cur non eodem modo quo illa se vox habeat IV, 175, 10 s.

Pondus determinatum; gravitatis mensura est II, 629, 20.

Pondus finitum; in finito tempore finitam lineam pertransit II, 375, 25.

Pondus infinitum; non exstare probatur II, 374, 28 ss.; II, 376, 14, 33, cf. II, 380, 9; si exstaret, aliquatenus moveri poterit, aliquatenus non II, 375, 26 ss.

Pondus et levitas; alterutrum omne tangibile habet II. 293, 17 s., 25 s.; alterutrum non exstaret, si universum atomis constaret figura tantummodo differentibus II, 378, 15 ss.; obtinere non possunt in infinito II, 378, 17 s.; æquali prædita corpora æquali feruntur celeritate, si eandem habent figuram II, 296, 15 ss.; eorum momento plenum dirimunt corpora quæ feruntur II, 296, 22; e rebus iis carentibus faciunt res iis præditas Pythagorei II, 633, 2 ss.

Pondere prædita; eorum aliud gravius, aliud levius II, 423, 42; eorum quidnam gravius sit, quidnam levius dixere antiqui II, 423, 47, cf. II, 424, 21 ss., 36 s.

Ponere; licet quæcunque voluerimus, si non subjectum quæramus, sed rationem qua aliquid fit II, 438, 46 s.

πονηρία· v. *Improbitas.*

Ponticitas; in arboribus recens plantatis dominatur idque quare IV, 43, 46 ss.

Pontici mures, ponticum mel, v. *Mures pontici; Mel ponticum*, etc.

Pontilus; ita quidam vocant nautilum III, 58, 2.

Pontus fluvius; in Sintorum Mædorumque regione in Thracia IV, 96, 10 s.; in eo lapides deferuntur qui comburi possunt IV, 96, 12.

Pontus mare; finis Europæ III, 631, 1 s; item Asiæ III, 631, 5 s.; Scythiæ vicinus III, 169, 20 s.; ex adversa parte obviam venit Myrtoo et Ægæo mari III, 630, 28 s.; permultis partibus constat, cujus intima Mæotis III, 630, 29; externa ad Hellespontum vergens commune ostium obtinet cum Propontide III, 630, 30 s.; cum tot subeunt fluvii ut spatium occupare possent ejus amplitudinem sæpius excedens III, 575, 17 ss., cf. III, 163, 12; parum profundus est III, 575, 19; profundior tamen est palude Mæotide III, 575, 21; eo profundius est Ægæum mare, *ibid.*; hinc in eum effluit palus Mæotis III, 575, 14; ipse vero in mare Ægæum effluit, *ibid.*; in lacus speciem transit, idque quare IV, 230, 19 s.; in illum partim Ister influere dicitur IV, 93, 9 s.; ex illo per Istrum exiisse Jasonem fama est est IV, 93, 14; cur in eo frigora maxime et æstus fiant IV, 240, 34 ss.; cur in eo mare candidius quam in Ægæo IV, 230, 12 ss.; aer circa eum crassus et albidus IV, 230, 13 ss.; propter aquam potulentam meliora pascua piscibus suppeditat III, 158, 35 s., 41 s.; III, 163, 13 s.; in eoque loca sunt piscium partui idonea III, 115, 39 ss.; III, 158, 40 s.; in eo belluæ marinæ minores et pauciores sunt III, 158, 36 ss.; eum autumno relinquunt animalia migrantia III, 156, 31 s.; III, 158, 42 s.; idque quando citius, quando tardius III, 158, 44 s.; ex eo et in eum migrant pisces quidam III, 156, 48; eum vere intrant plerique pisces gregales, ibique æstatem transigunt III, 158, 31 ss.; III, 163, 11; eum non intrant plerique coliæ III, 158, 28 s.; in eo desunt testacea idque quare III, 165, 23; exceptis paucis quibusdam locis, desunt in eo testacea et mollusca III, 169, 9 ss.; in eo nascitur phocæna III, 114, 13 s.; in eo pariunt pelamydes et thynni III, 83, 5 s.; III, 120, 18; in eo inprimis cito crescunt pisces III, 120, 25; ex eo ad Hellespontum defertur fucus, idque quando III, 116, 11 ss.; circa eum nascuntur ephemera III, 283 7; circa eum reperiuntur gentes feræ quæ crudis carnibus gaudent, vel infantes inter sese mutuos dant ad epulas struendas II, 81, 24; circa eam habitant Achivi et Heniochi qui humana carne vescuntur, 627, 17; II, 81, 24; ejus accolæ Scythæ et Thraces III, 421, 7; ex eo navigia deduxerunt Byzantii annonæ caritate simul et pecuniæ inopia laborantes, 641, 6; in eum contendentes naves quomodo prætentata probabili aliqua causa compilarint Chalcedonii, 642, 22, cf. *Euxinus pontus.*

Ponti profunda; circa Coraxos sita sunt III, 570, 41 s.; nullus unquam immissus funis eorum fundum attingere potuit III, 570, 43 s.; in iis desub terra effluxum habet lacus Caucaso subditus III, 570, 41; ibi trecentorum fere stadiorum a littore spatio dulcis aqua prorumpit tribus in locis III, 570, 44 ss.; ab iis conspici potest Caucasus mons III, 569, 37.

Pontus regio; in eo aquiloniis temporibus gignitur ros, non vero austrinis III, 565, 20 ss.; idque quare III, 565, 25 ss.; cur in eo frumentum frigore repositum per multos annos corruptionis expers maneat IV, 191, 1 ss.; ejus incolæ piscatus gratia in glacie tentoria exstruunt III, 567, 31 ss.; in eo non inveniuntur asini, idque quare III, 168, 13 s.; in quanam ejus parte cornibus careant arietes III, 169, 20 s.; aves in eo hieme latitantes IV, 84, 36 ss.; quale in eo exstet apum genus peculiare III, 97, 54 ss.; in eo passim invenitur mel crassum et album quod sine favis ad arbores faciunt apes quædam III, 98, 8 ss.

Poples (καμπή); femori et cruri communis est III, 12, 36 s.; ei saltus demandatus est III, 43, 51 s.; circa eam maximus invenitur nervus III, 43, 50 ss.; quænam ejus interiorem partem percurrant venæ secundum Polybum III, 39, 46; quibusnam partibus dolentibus ejus venas incidant secundum Polybum III, 39, 40 ss., 48 ss.; circa eam cum venis quæ femora trajecerunt junguntur quæ ad pedes usque pertingunt III, 43, 18 s.

Populares cives (δημοτικοί); pro multitudine quærunt æqualitatem, 575, 47; quando eorum numerus politicorum virorum longe superior est, quomodo curandum sit, ne omnes simul deliberandi facultate utantur, 560, 34.

Populares (ὁμοεθνεῖς); naturaliter se invicem diligunt II, 91, 10; aliquatenus communem utilitatem sectantur II, 98, 38; bona eorum non participare pudorem incutit, 356, 12.

Populonia; eam incolentes Tyrrheni ferro ex insula Æthalia utuntur IV, 90, 10 ss.

Populus; distinguitur in agricolas, circumforaneos et opifices, 545, 27; eo carent nonnullæ reipublicæ, 521, 28; de quibusnam rebus coram eo fiat deliberatio, 416, 11; magistratus est, non vero quicunque concionis particeps, 532, 45; olim in longius temporis spatium conferre solebat munera publica ad theorias, 580, 5; ita vocat Hippodamus Milesius omnes trium classium cives, 503, 44; eum furno inclusisse Charetem dixit Cephisodotus, 396, 42; ejus clava paralos triremis secundum Pitholaum, 396, 48; eum gubernatori valido quidem, sed surdastro comparavit Plato, 390, 18; eum Demosthenes comparavit nauseantibus in navi, 390, 26; quatenus penes eum major sit potestas apud Carthaginienses quam in reliquis rebus publicis, 517, 21; ejus partem ditant Carthaginienses in oppida mittentes, 518, 20; 596, 16, cf. *Gens, Natio, Plebs.*

Populi; etiamnum regis imperio parent, idque quare, 483; 17, v. *Plebs.*

Populi; fluvio proximas noctu exscindit latax III, 153, 46.

Populus alba; semine caret III, 335, 51; ejus fructui similia sunt polypi ova III, 83, 46; III, 91, 48.

Populus nigra; nullos fructus fert, sed aliam utilitatem præbet III, 641, 25; in Creta fructus ferre dicuntur IV, 85, 22; haud procul a fluvio Eridano juxta lacum inveniuntur e quibus electrum defluit IV, 87, 34 s.

Porcelli; unusquisque simulac natus est primam mammam petit IV, 319, 20 ss.

Porcia; v. *Apria.*

Porcinum stercus; eo mala granata juvantur IV, 28, 44.

Porculi cordi; quidnam III, 123, 29 s.; ita vocantur porci intra uterum mutilati III, 370, 30; in eos transire possunt porci quilibet III, 370, 31; iis comparandi sunt ginni III, 129, 30 s.; III, 370, 29; item pygmæi III, 370, 32 ss.; in quavis matricis parte gigni possunt III, 123, 31; inprimis fiunt apud animalia multifida III, 402, 41 s.; aliquatenus monstris accensendi sunt III, 402, 42 s.; non tamen pro monstris haberi solent III, 402 53; idque quare III, 402, 48 ss.

Porcus; si quis Condalo per ditionem iter facienti dono afferebat, primum recusabat, sed postea cum fructuum accessione reposcebat, 643, 3,

Porcus fluviatilis (χοῖρος ποτάμιος); sonum edit fr. 177, a.

Pordoselene; quatenus ibi inveniantur mustelæ III, 168, 44 s.

Porphyrio; ejus descriptio fr. 175, a; longicollis avis est III, 34, 27 s.; igitur ingluvie carens collum admodum longum habet III, 34, 25 s.; quomodo bibat III, 154, 6 s.; avibus non volacibus accensendus est, ideoque orrhopygium habet ad dirigendum volatum ineptum III, 312, 8 s., cf. *Aves non volantes.*

Porphyrussa; ita vocabatur olim Cythera, idque quare fr. 266, a.

πῶροι· v. *Tofi.*

Porraceum; inter album et nigrum medium tenet III, 483, 50 s.; III, 648, 28, 33.

Porricidæ; v. *Prasocurides.*

Porrum (τὰ πράσα); ex eo fiunt prasocurides III, 94, 19 (?); cur aquam salsam non recipiat IV, 214, 26 ss.; ejus radices imbecillæ IV, 214, 27; lentorem quendam obtinet IV, 181, 50 s.; cur prosit ad vocem emendandam IV, 181, 48 ss.; perdicibus prodest IV, 181, 49.

Portæ; cum in pace tum in bello oportet esse magistratus eorum custodiæ præpositus, 599, 29.

Portæ jecoris (αἱ καλούμεναι πύλαι τοῦ ἥπατος); ubinam sitæ III, 16, 30 s.

Portæ Syriæ; Taurus et Rhosii montes eas dirimunt IV, 45, 19.

Portentum (τέρας); cur putetur si infantes ante ætatem vociferentur et expresse loquantur IV, 179, 6.

Portentorum scriptores (οἱ τερατολογοῦντες); terram nonnunquam mugire aiunt III, 595, 20 s.

Portentosum; id terribilis loco spectationis ope efficere, nihil cum tragœdia commune habet, 467, 35.

Portitores; Tenedi frequentes sunt, 548, 38.

Portitor iratus; in eum fabula Æsopi III, 578, 47 s.

Portorium; ex eo civitatem administrabant Mendæi, 645, 28; quomodo effecerit Callistratus, ut ex eo bis tantum quantum antea perciperetur, 645, 50.

Portulaca (ἀνδράχνη); ejus folia coctione punicea fiunt III, 651, 32 ss.; celeriter vero exsiccata flava, idque quare III, 651, 33 ss.; cur dentium stuporem tollat IV, 115, 11 s.; IV, 154, 36 ss.

Portus; cur in eo navigia onustiora videantur quam in alto IV, 229, 7 ss.; multæ civitates habent spatio opportuno dissitum, nec tamen longe remotum, 607, 52; hujusmodi omnia commoda affert maris viciniæ propria, incommoda vero præcavere non vetat, 608, 3; hujusmodi mœnibus et aliis tutaminibus firmari debet, 608, 2; in civitatibus eo instructis lege cavendum est, inter quosnam commercium intercedere liceat, inter quosnam non, 608, 5; iis tuendis in magnis civitatibus peculiares magistratus præpositi sunt, 598, 25; prope eum sodalitiis agros publicos tradiderunt Byzantii loco eorum quos vendiderant, 640, 44; qui in eo furatus est, non solum privatim offendit, verum etiam reipublicæ dedecus attulit IV, 264, 52 ss.

ποσαχῶς λεγόμενα (i. e. Metaphys. l. IV) citantur II, 537, 43 s.; II, 538, 2.

Posidonia; urbs in Italia IV, 92, 37.

Posidonium; id infestat ventus Subsolanus IV, 45, 17 s.

Posita (ὑποθέσεις); rei mathematicæ principia sunt II, 85, 7.

Positio (θέσις); ei inest prius et posterius II, 300, 34; non e limine est, sed potius hoc ex ea II, 560, 29 s.; ea res unum fieri possunt II, 620, 33; ea quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 11 s.; ad eam pertinent rarum, densum, asperum, læve, 15, 16; ab ea paronymice dicitur τὸ situm esse, 17, 13; quæritur an ea fiant res geometricæ II, 625, 42; eas spectat mathematicus II, 588, 14; eas qui in disputationibus defendunt quidcunque evenerit sustinent, perinde ac si vera haberent principia II, 421, 10 ss.; aliqua fieri debet, ut obtineat ratiocinatio et demonstratio II, 591, 32; si nulla fiat, tollitur sermo et ratiocinatio II, 591, 33; nihilo minus nullam faciunt principii contradictionis obtrectatores qui e ratiocinatione argumenta sua petunt II, 591, 30 s.

Posse; multis modis dicitur II, 564, 16.

Possessa res (κτῆμα); instrumentum vitæ inserviens est, 485, 3; est instrumentum ad agendum accommodatum et separabile, 485, 13, 29; dicitur ut pars, i. e. semper et per se alius est, 485, 20; cujusque duplex usus est, uterque per se, sed alter rei proprius, alter non proprius, 490, 13.

Possessio (κτῆσις); de ea adhibetur verbum habere, 24, 12; instrumentorum multitudo est, 485, 3; pars domus est, 484, 46; domino et servo constat, 523, 52; utile sunt acquisitum, 414, 9; earum optima et maxime necessaria est homo, 637, 6; singillatim distinguendæ sunt, 638, 7; plures fructuosæ esse debent quam infructuosæ, 638, 8; qualisnam copia ad bene vivendum sufficiens termino non careat, 489, 47, 50; plures partes comprehendit, 488, 41; ab ea pendere videntur corporis voluptates, 491, 49; ejus non eadem virtus est ac operis II, 42, 50; pretiosissima est quæ maximi æstimatur II, 42, 51; etiamsi civitatis pars non sit, tamen omni civitati subesse debet, 609, 38; earum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 43, 45; si laudanda sit, statim ab insignibus quæ ei insunt, inchoandum est, 446, 26.

Possessiones publicæ; videndum an quædam reditum non afferant, etiamsi diis dedicatæ non sint, 420, 13.

Possessiones sine fructu (κτήματα ἄκαρπα); honestiores sunt, et quare, 331, 6.

Possessionum communitas (ἡ κοινὴ κτῆσις); quæritur an esse debeat necne, 500, 7; item utrum ipsa an usus fructus communis, vel vice versa, vel ambo communes, vel neuter, 500, 12 s.; quodsi seorsim sint agricolæ minora ex ea redundant incommoda, 500, 19; si vero quisque sibi colat, quænam criminationes e communicatione oriri soleant, 500, 22; in universum propriæ, aliquatenus tamen communes esse debent possessiones inprimis in civitate moribus bonisque legibus ornata, 500, 38; propriæ esse debent, sed usu communes reddi, 500, 51; 612, 25; quænam ex hujusmodi conditione redundent bona, 500, 36, 46; talis conditio adumbratur in nonnullis civitatibus atque partim jam adest, partim introduci potest, 500, 43; quænam mala inde oriantur, 501, 7 ss., 32; quænam perperam privæ ejus conditioni tribuantur, 501, 19; speciosa est et humana videri possit, 501, 17; inter quos non est, eos minus inter se dissidere videmus, 501, 26; si bona fuisset per longam annorum seriem non latuisset 501, 49; nisi quis eam instituat, in convictus curiasque ac tribus civitatem distribuere non poterit, 501, 54; vel omnes æquandæ sunt possessiones, vel omnium æquus modus instituendus est, vel nihil de iis præcipiendum, 507, 54; eam esse jubet Socrates in Platonis *Republica,* 497, 3; de ea præcepta dedit in eodem opere, 503, 17; eam in *Legibus* non instituit Plato, 503, 34.

Possibile (δυνατόν); et esse et non esse potest II, 566, 15; II, 571, 17; quidnam, 414, 19; II, 566, 18 ss.; quot modis dicatur II, 385, 25 ss.; II, 525, 11 ss.; III, 395, 36; duplex, 324, 41; maxime proprio sensu de excessu et termino dicitur II, 385, 38; quidnam impossibili opponatur II, 525, 8 ss.; fieri non potest ut nunquam futurum sit II, 566, 34 s., cf. 38 s.; imperfectum est II, 275, 10; II, 595, 37; ita vocatur quod aliquo modo se habet II, 564, 19 s.; omnia simul contraria spectant II, 572, 2 ss.; partim simpliciter, partim ex suppositione possibile est II, 386, 6 ss.; aliquid erit si erit possibile alterum, posito illud necessario esse, si alterum sit, itemque vice versa II, 566, 11 s., 46 ss.; quomodo se habeant enuntiationes de eo quod ad oppositionem spectat, 34, 12 ss.; fieri potest ut idem sit ac non sit, 34, 14; quomodo enuntiationes de eo consequantur enuntiationes de impossibili, de contingente, de necessario, et vice versa, 35, 6; an sequatur necessarium, necne, 36, 17; non omnia simul contraria valent, 36, 25; nonnulla eorum quæ non secundum rationem sunt, contraria non valent, 36, 27; sunt tamen et quæ contraria valent, etiam si non secundum rationem sint, 36, 32; æquivocum est, quatenus vel actu jam est id quod dicitur, vel non, 36, 36; universale est, si cum necessario conferatur, 36, 47; sumi debet non tantum de generatione, sed et de asserendo vero et circa τὸ esse, 56, 19; locum de eo pertractavit Callippus, 378, 14; considerandum an ei repugnent adversarii actiones, 428, 6; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 29, 51; partim ab eo deducuntur propositiones quibus de rebus agendis concludimus III, 522, 5; ubi ad id devenit deliberatio agere aggredimur II, 28, 26; meliora quam quæ fieri nequeunt, 328, 8; ea facere solemus, 379, 17; id in educatione tanquam scopum nobis proponere debemus, 634, 1, 19; ætatibus determinatur, 634, 4; credibilia sunt, 464, 21; ad ea pertinere non putamus quæ nondum facta sunt, 464, 22; ea ratione habita consentanei vel possibilis tradit poeta, 464, 3, 8.

Possibile ac impossibile; de iis quæstiones pertinent ad omnes rhetoricæ species, 318, 10; 338, 7; 368, 1; de iis loci, 368, 16 ss.

Possidendi ars; v. *Acquirendi ac possidendi ars.*

Posteri; iis natura imperant majores II, 100, 13; quatenus eorum res adversæ vel secundæ felicem vel miserum reddere possint mortuum II, 10, 13 ss., v. *Amici et posteri.*

Posterius; quot modis dicatur fr. 111, b; generatione natura prius est II, 480, 8 s.; item substantia II, 613, 10 s.; item forma et substantia II, 570, 25 s.; si fieri possit, poterit etiam prius, 368, 28; quod fieri solet, si factum est, factum etiam erit quod prius, 369, 8, 21; quod altero est etiam posterius est re ex hoc et illo composita II, 619, 12 ss.; in præterito tempore dicitur id quod præsenti momento propius est II, 306, 8 ss.; in futuro vero quod a præsenti remotius II, 306, 10 s.

Posterius et prius; quonam modo accipi debeant IV, 202, 41 ss.

Posteriora; ita vocamus quæ anterioribus opposita sunt III, 532, 25, v. *Partes posteriores.*

Postulatum (αἴτημα); quidnam, 131, 19; 434, 1; quomodo ab hypothesi differat, 131, 14 ss.; quomodo a definitione, 131, 34; vel justum, vel injustum est, 434, 2; quodnam justum sit, 434, 3; quodnam injustum, 434, 7; quare hæc distinctio fiat, 434, 10; in omnes orationum species quadrat, 424, 16.

Potabile (ποτόν); gustum secundum naturam afficit III, 458, 20 s.; e salso fieri, si percoletur, nonnulli aiunt III, 576, 4, cf. *Potulentum.*

Potabile et impotabile; saporum principia esse videntur III, 458, 18 s.

ποταγωγίδες; v. *Delatrices.*

Potameus; ita Apeliotes vocatur in Tripoli Phœniciæ IV, 45, 13.

Potatio; cur vocem graviorem reddat IV, 177, 20 ss.

Potator syracusanus; sine intermissione bibere solebat, donec ova sub terra defossa excluderentur III, 104, 33 ss.

Potatores; quamobrem etiamsi corpulenti sint, alvos potius humidas habeant et ventris profluvio moriantur IV, 312, 27 ss.

Potens (δυνατόν); ita vocatur et quod affici ab alio et quod aliud afficere potest II, 564, 32 s.; aliquid potens et aliquando et aliquo modo est et sic deinceps quæ in determinatione addere oportet II, 567, 17 s.; quot modis dicatur II, 524, 28 ss., cf. II, 525, 16 ss.; II, 567, 46 ss.; videtur non semper agere II, 571, 16; II, 604, 18 s.; quidnam primarie ita appelletur II, 569, 47.

Potens esse; fieri licet ut non sit II, 604, 20.

Potens pati; ita interdum vocamus rem, si quidvis pati possit, interdum vero eam solummodo quæ aliquid potest pati quo ad melius progreditur II, 524, 13 ss.

Potentius; quidnam II, 323, 26 ss.; prius dicitur II, 523, 26.

Potens; si æquus et placabilis est, honestum habetur, 331, 34; cavendum ne in genere constituendo ei subjiciantur vituperanda aut fugienda, 215, 11; item ne ei subjiciantur honorata aut optabilia, 215, 25; ejus amicitiam inutilem dicunt egeni, nisi ex eo emolumentum capiant II, 103, 26; parum de jure et æquo solliciti sunt, 592, 47; eorum ira vel odium metuenda, 353, 40; si nos metuant metuendi sunt, 353, 45; partim eosdem mores habent ac divites, partim meliores, 367, 5; honoris studiosiores sunt et animo viriliori, 367, 6; item studiosiores agendi, 367, 9; item sine arrogantia graves, 367, 11; injuriam si faciant, potius magnam quam parvam faciunt, 367, 14; multi eodem quo Sardanapalus modo affecti sunt II, 3, 37; si quo abstulerint aliquem pertinet ad res invite factas II, 24, 24; eos inprimis quæ spectant parvæ causæ seditioni ansam dare solent, 568, 36; eorum discordiæ initio componendæ sunt, 568, 45; in Creta ubi pœnas dare nolunt, cosmorum magistratum penitus abolent, 516, 25; consueverunt, populo in partes distracto et amicis assumptis, monarchiam introducere, seditiones movere et inter se decertare, 516, 28; quare ab iis honore affici optent plerique II, 97, 15; cum urbanis jucundi gratia amicitiam contrahunt II, 95, 49, 51; cum sollertibus vero utilitatis II, 95, 49, 52; cum iis amicitiam non contrahit vir bonus, nisi ipsi boni sint II, 96, 3; raro virtute excellere solent II, 96, 5.

Potentes (οἱ ἐν δυναστείαις); quia ludis otium traducunt, hi aliquid ad felicitatem conferre videntur II, 123, 16; ab eorum exemplo discere non licet quid revera sit felicitas II, 123, 17; si ad voluptates corporales confugiant, non ideo hæ maxime optabiles videri debent II, 123, 20.

Potentem esse in civitate; an simul bonum ac non bonum sit, 303, 9; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 11.

Potentiores; in eos irasci non solent, 336, 5; quos timent, etiam nobis metuendi sunt, 354, 10; eos qui interemerunt, metuendi sunt, 354, 11; iis si nobiscum idem prosit, fiduciam facit, 355, 2; iis relinqui debet necessarium dicendum II, 608, 4.

Potentia (δύναμις); quid II, 415, 4 s.; quot modis dicatur II, 524, 8 ss.; II, 564, 15 ss.; II, 569, 39 ss.; fr. 100, a, b; quatenus ad eam referri possit natura II, 569, 41 ss.; quomodo differat a natura II, 415, 3; ei opponitur natura III, 357, 49; sola efficit motum præter naturam, celeritatem vero auget motus naturalis II, 415, 7; vocis significatio latius se extendit quam potentia secundum motum II, 564, 11 s.; ei inest impotentia II, 238, 23; ei quovis significatu opponitur impotentia II, 524, 51 ss., cf. II, 564, 42 ss.; semper secundum terminum et excessum determinatur II, 385, 29 s., 33, 38; refutatur objectio quæ his contraria probare videtur II, 385, 37 s.; ea carens fieri nequit II, 566, 4, cf. 10 s.; quatenus materies est, universalis est atque indefinita atque ad universale et indefinitum pertinet II, 628, 10 s.; quomodo se habeat ad actum notum est III, 222, 28; major minori magnitudini inesse potest II, 365, 8 s.; sed adhuc magis major majori II, 365, 9 s.; infiniti infinita est II, 377, 51; corporis finiti ad finitum se extendit II, 402, 44 s.; extra est, idque duplici modo II, 222, 53; differt ab actu II, 450, 45 ; II, 452, 8 ; idque etsi contrarium perhibeant Megarici II, 566, 12 s.; ea prior actus II, 604, 42 ; si actu prior sit, entium nullum erit II, 604, 19 s.; II, 610, 46 ss.; aliquatenus recte dicitur actu prior esse, aliquatenus non II, 604, 35 s.; quamobrem prior esse videatur II, 604, 17 ss.; ea quod præstat prius est II, 523, 25; ad actum evehitur II, 113, 24 ; actus causa sumitur II, 570, 30 ; actu prior est II, 388, 25 ; nulla pertinet ad fuisse, sed omnes ad esse aut ad fore II, 388, 54 s.; cui inest, ei etiam inest actus III, 500, 32 s.; unius eodem temporis momento motus et unicus est III, 490, 48 s.; igitur unico in tempore indivisibili unicus respondet actus III, 490, 46 ss.; bona melior esse probatur actus II, 572, 1 ; in malis rebus ea pejor esse probatur actus II, 572, 13 ; ea natura posterior malum II, 572, 16 s.; aut simul malum et bonum aut neutrum erit II, 572, 11 s.; ea prædito agere non licet II, 604, 6 s.; alia agenti, alia patienti inest II, 564, 34, 38; agendi et patiendi aliquatenus eadem, aliquatenus diversa II, 564, 31 s.; aliæ tantummodo rem agendam aut patiendam, aliæ rem bene agendam aut patiendam respiciunt II, 564, 28 s.; dum in actum mutatur, ex aqua fit aer et ex aere aqua II, 298, 3 ; item aeris moles augetur vel minuitur II, 298, 7 ss.; item ex calido fit frigidum, ex rigido calidum II, 298, 10 ; item ex calido magis calidum II, 298, 11 ; item ex corporis mole magna moles parva et ex parva magna II, 298, 2, 6 s., 20 ss.; item densatio et rarefactio II, 298, 22 s., 28; major semper æquale in minori tempore facit II, 364, 45 s.; æqualis æquale pondus in æquali tempore promovet II, 341, 18 s.; in dimidio tempore idem pondus per dimidium spatium promovet II, 341, 14; dimidia dimidium pondus per æquale spatium in æquali tempore promovet II, 341, 15; æqualis dimidium pondus in æquali tempore per duplex spatium promovet II, 341, 10 s., cf. II, 414, 43; æqualis dimidium pondus in dimidio tempore per æquale spatium promovet II, 341, 12 ; non vero necessario æqualis æquali tempore per dimidium spatium promovebit dimidium pondus II, 341, 20 s.; nec dimidia æquale pondus in ullo tempore per ullum spatium II, 341, 22 ss.; duæ in æquali tempore per æquale spatium movebunt duplex pondus ejus quod utraque sola movebat II, 341, 36 ss.; quæ secundum eas mutantur circularem imitantur lationem II, 465, 40 ss.; competunt omnibus corporibus naturalibus II, 423, 24 s.; ab iis partim pendent præcipuæ corporum differentiæ II, 423, 23 s.; earum causa cuique elemento peculiarem figuram tribuerunt nonnulli II, 422, 16 s.; nihilominus iis non accommodantur hæ figuræ II, 422, 15 s.; ea quæ constant non semper simul cum rebus quarum causæ sunt, adsunt vel desunt II, 265, 35 ; II, 516, 28; reliquæ etiam rebus sensibilibus inesse possent, si iis inessent res mathematicæ II, 611, 41 s.; quædam æquivoce ita vocantur II, 564, 17; quæ non æquivoce ita vocantur, omnes unam speciem, nempe potentiam proprie sic dictam respiciunt et principia sunt II, 564, 20 ss.; quæ sunt cum ratione plurium sunt et contrariorum, 36, 29; irrationales partim opposita recipere valent, partim non, 36, 30, 32; qualesnam mobilibus solis insunt, qualesnam immobilibus, 36, 41; ea prior actus, 36, 53; sunt actus sine ea, 36, 54; cum actu, 37, 1 ; quæ nunquam actus sunt, 37, 2; an omnium contrariorum una, 84, 6; aliæ irrationales, aliæ cum ratione conjunctæ, idque quænam et quare II, 565, 1 ss.; II, 567, 19 s., cf. II, 524, 44 ss.; omnes simul contradictionem respiciunt II, 571, 14 s., 39; cum ratione conjunctæ simpliciter II, 571, 40 s.; irrationales eo quod adsunt vel non adsunt II, 571, 41 s.; interdum scientiæ effectivæ principium est II, 534, 22 ; II, 592, 23; ad eas pertinent artes et scientiæ effectivæ II, 565, 5, cf. 20; aliæ natura insitæ sunt, aliæ consuetudine, aliæ disciplina parantur II, 567, 12 ; quæ consuetudine et disciplina parantur eas habere non licet, nisi qui antea operati sunt II, 567, 14 s.; reliquas, uti et passivas licet II, 567, 15 s.; duplex est, vel sicut ejus qui scientiæ capax est, sed non eruditus, vel ut ejus qui scientiam habet, sed non contemplatur III, 451, 16 ss.; III, 452, 5 ss., v. *Facultates.*

Potentiæ (δυναστεῖαι); inter principia (ἀρχάς) recensentur II, 514, 36 s.

Potentiâ (δυνάμει); quænam et quando res esse dicantur II, 568, 46 ss.; multis modis dicitur, cum in rebus naturalibus tum in reliquis II, 349, 15, 25 s; idque causa est, cur manifestum non sit a quonam moveantur res quæ naturaliter ab alio moventur II, 349, 15 ss.; quocunque tamen modo dicatur, semper actu id fit quod potentia erat, quotiescunque simul sunt id quod agenti et id quod patiendi vim habet II, 349, 19 s.

Potentiæ animæ; quænam II, 195, 1; iis competit qualitas II, 194, 52; ad affectus pertinent II, 197, 4, cf. *Facultates animæ.*

Potentia aut impotentia; secundum naturalem dicitur secundum qualitatum genus, 13, 39.

Potentia bene faciendi vel patiendi; eam comitatur potentia faciendi vel patiendi II, 565, 28, s.

Potentia civilis (πολιτικὴ δύναμις); quatenus ea indigeat felicitas II, 8, 53 ; nec omnino, nec semper præferendum est bonum II, 134, 35; pertinet ad bona de quibus maxima contentio fit II, 241, 28 s.; eam in infinitum usque sectantur, 601, 11 ; naturaliter bona est II, 241, 30 ; nonnullis noxia, idque quibusnam II, 241, 31 s.; viro ingenuo convenit et prodest II, 241, 52 s.; non ita vulgo II, 242, 1 ; contumeliosos et audaces reddit, 354, 33 ; ea omnes se uti posse arbitrantur II, 160, 42 ; ab ea abstinendus est anima mala præditus II, 160, 54 ss.; ea digni sunt boni et qui bona a natura provecta possident, 360, 37 ; invidiam movet, imprimis recens parta, 360, 36, 44 ; ea ut inferiores magni nos faciant postulamus, 348, 22 ; eam sibi comparare student qui rei civili operam dant II, 124, 40; si cui adimenda est, id pedetentim non subito facere debet tyrannus, 587, 11 ; ea præpollentes ostracismo multabantur in civitatibus populari imperio parentibus, 535, 51 ; ea præpollentes quomodo tractandi sint in optima republica, 536, 50.

Potentiæ cum ratione conjunctæ (αἱ μετὰ λόγου δυνάμεις); contraria efficiunt II, 565, 7 ; II, 567, 25 ; contraria efficiunt potentiis irrationalibus, idque quare II, 565, 26 ss.; anima præditis solis insunt II, 567, 21 ; non necessario secundum eas agunt et afficiuntur activa et passiva, simulac, quantum fieri possit, ad se invicem accesserint II, 567, 24 ; idque quare II, 567, 25 s.; earum dominus est appetitus vel arbitrium II, 567, 27 s.; utrum contrariorum appetiverit, id faciet, quando activum et passivum, quantum fieri potest, prope ad se invicem accesserint II, 567, 28 ss.; agere valet, ubi patiens adest et certo quodam modo se habet II, 567, 32 s.; nec addendum ubi externa impedimento non sunt quia hæc jam definitione continentur II, 567, 34 ss.; non poterit, etiamsi velit aut cupiat, simul duo vel contraria facere, idque quare II, 567, 39 ss.

Potentia et actus; differentia inter eos pertinet ad omnes categorias II, 273, 25; II, 594, 32 ss., cf. II, 273, 46; II, 594, 43; eorum unitas solvit quæstionem cur res unum sint II, 563, 9 ss., 43, 45; eorum quidditas est ut altera ad alteram evehatur II, 563, 19.

Potentia divina; v. *Divina potentia.*

Potentia finita (πεπερασμένη); eam habere nequit infinitum II, 365, 8 ss., 24 ss.; II, 377, 54; ei competere probatur tempus finitum II, 365, 18 ss.; fieri nequit ut æquali tempore moveat quo infinita II, 365, 5 s.

Potentia humana; v. *Humana potentia.*

Potentia infinita (ἄπειρος); omni alia major II, 364, 50; II, 365, 17, 22; probatur in magnitudine finita inesse non posse II, 364, 43 ss.; II, 365, 24 ss.; II, 377, 53; eam habere nequit finitum ullum II, 365, 6 s.; II, 366, 38 s.; II, 377, 53.

Potentiæ irrationales (ἄλογοι); ad unam rem pertinent II, 565, 8; II, 567, 24 s.; et animæ præditis et ea carentibus competunt II, 567, 21 s.; quando, quoad fieri possit prope sunt activum et passivum, necessario alterum agit secundum eas, alterum afficitur II, 567, 22, v. *Potentiæ cum ratione conjunctæ.*

Potentia geometrica; metaphorice ita vocatur II, 525, 14; II, 564, 18 s.

Potentia passiva; duplex, idque quomodo II, 564, 23 ss.

Potentia prima; ejus genuina definitio II, 525, 21 s., cf. II, 524, 8 s.; II, 525, 17 s.; II, 564, 10 ss., 22; II, 565, 6; II, 569, 39 s., 42 s.

Potentia proprie sic dicta (ἣ λέγεται μάλιστα κυρίως); non utilis est speculationi de actu et potentia II, 564, 10 s.

Potentiâ quod est; non quidvis potentia est, sed aliud alius rei II, 601, 10; remotius vel propinquius esse potest ei quod potentia est III, 349, 13 s.; ei non esse licet II, 604, 13; non necessario omne illo modo se habebit II, 499, 32 s.; semper opponitur ei quod actu est III, 479, 44 s.; differt ab eo quod actu est III, 488, 31 s.; semper ab eo quod actu est ad actum evehitur II, 352, 22; II, 570, 7 s.; non fiet a movente quod actu caret III, 361, 49 s.; afficitur ab eo quod actu est III, 230, 7; ideoque genere idem est utrumque III, 230, 8; in rebus naturalibus vel arte factis fit ab eo quod actu est III, 348, 7 s.; ejus notio ac forma inest ei quod actu est III, 348, 9 s.; indefinitum est II, 506, 42; ejus multum rebus sensibilibus inest II, 510, 5 s.; ex eo omnia fiunt II, 630, 25; ei agere et non agere licet II, 630, 26 s.; genuina causa est cur multa sint entia II, 631, 51; id cum relatione confudit idearum auctor II, 631, 51 ss.; eodem jure id cum quali confundere potuisset II, 631, 53 s.

Potentia quod tale est; ex eo id quod actu est facit res naturales vel arte quæ fiunt III, 348, 39 s.

Potentiam (secundum) quæ fiunt; eadem esse videntur ac participantia ideas Platonis II, 463, 52 ss.; demonstratur in nonnullis eorum adesse principium motus, *ibid.*

Potestas (ἐξουσία); eam simpliciter bonum esse novit injustus, non vero an sibi bona sit II, 160, 24; eam non admiratur vir magnanimus II, 245, 16.

Potestas civilis; v. *Civilis potestas.*

Potidæa; eam incolebant Athenienses, 641, 29.

Potidæatæ; eos in servitutem redegerunt Athenienses, etiamsi iis adversus barbarum opem tulissent, 374, 16.

Potio (πόμα); gratia bonorum simpliciter bibitur II, 224, 45; ejus suavitas quomodo dijudicetur II, 224, 24; quomodo ejus suavitas dijudicatur, eodem modo ex vulgi sententia definiri debet jucundum II, 224, 22; eas indicat vel sensus, vel imaginatio, vel intellectus III, 522, 14; perperam iis hodie admiscent odores per se jucundos III, 485, 54 ss.

Potius (κυριώτερον); ei minus addit natura III, 290, 20 s.

Potulentum (πότιμον); e cinere exsuctum est III, 484, 1 s.; id eadem parte percolant testacea qua cibum assumunt III, 285, 21; quæ eorum regionem circa pudenda flatu implent, libidinem movent IV, 266, 49 ss., cf. *Potabile.*

Potus (πότος); gustui et tactui communis est III, 458, 21 s.; eorum perceptio tactu fit II, 36, 43; iis gaudent intemperantes II, 36. 42; in eo quoque percipitur sapor, idque quare et quomodo III, 457, 47 ss.; eorum odores per accidens grati, idque quare II, 212, 16; alio loco transit quam quo spiramus IV, 284, 47; si qua ejus pars in arteriam labatur, oriuntur dolores, tusses et suffocatio III, 256, 34 ss.; II, 544, 50 s.; igitur graviter lapsi sunt qui eum animalia per arteriam recipere putant III, 256, 37 ss.; si sursum retrahatur inter bibendum per nares exit, idque quare III, 14, 15 ss.; antequam ad vesicam perveniat, ventriculum intrare debet III, 256, 45 s.; pauco contenti sunt animalia qui pulmonem spongiosum habent III, 266, 9 s., cf. III, 274, 5 s.; item quadrupedes oviparæ III, 263, 40 ss.; III, 265, 31; III, 274, 5 s.; ejus copia avibus nocet III, 162, 44; eo pinguescunt equi asinique et muli III, 155, 4; item oves III, 155, 30 s.; cum nimii tum nimis pauci sanitatem et robur perdunt, modicum vero servat II, 137, 31; qualis dandus sit nutricibus III, 505, 15; sæpe et paulatim subministrandus est febrientibus, idque quare IV, 119, 1 ss.; multus æque ac parcus cur interdum ventris profluvium sistat IV, 312, 18 ss.; idem cur si cum polenta bibatur minus meracior videatur IV, 225, 15 ss.; eum majore voluptate cernimus ubi sitimus IV, 170, 26 s., 33 s.; inter eum nonnulli dejiciunt animum IV, 268, 31; item post eum IV, 268, 32; non iidem circa eos incontinentes sunt qui circa esculenta et obsonia III, 295, 30 s.

ποῦ· v. *Alicubi* et *Ubi.*

πῶυ· in υ desinit, 474, 50.

Præcepta civilia; v. *Civilia præcepta.*

Præcentor chori (κορυφαῖος); ei auspicanti accinit chorus III, 638, 44; ei comparatur deus III. 638, 47 ss.; III, 640, 41 s., cf. *Præsul.*

Præceptor (διδάσκαλος); ejus amicus esse non possumus, idque quare II, 235, 40; ei in laudem vertitur ubi puer modestus vel temperans est, 447, 6; eorum cum discipulis lites difficulter dirimuntur II, 233, 25, cf. 38 s.

Præcipitium (φάραγξ); quæritur cur non in id se dejiciant qui de omni re simul negari ac affirmari posse perhibent II, 507, 50; circa ea capiuntur vespæ, idque omnes aculeatæ III, 202, 23 ss.

Præclara facta; *Facta præclara.*

Præco (κῆρυξ); vix rite ejus munere fungi licet in civitate permagna, 606, 31; non sunt magistratus civiles, 561, 19; quidnam clament de manumissis, 393, 19; eos prævertunt pueri, 393, 18; a Thrasybulo misso quomodo sententiam suam significarit Periander, 536, 8.

Præconsultatores (πρόβουλοι); summus magistratus est oligarchiis proprius, 599, 47, 51; 600, 29, 31, cf. 560, 39; 562, 25, 29 quidnam sit eorum munus, 560, 40; 599, 47; iis respondent in democratia senatus, in aristocratia legum custodes, 600, 30; pertinent ad magistratus necessarios quibus peritia et fide opus est, 599, 25; unde nomen petierint, 599, 50; numero pauci sunt, 562, 26; ubi una cum senatu adsunt, senatus gratia instituti sunt, 562, 27.

Præcordia (φρένες); ita vocatur septum transversum III, 30, 1 s.; III, 268, 23 ss.; idque quare III, 268, 42 ss.; cum iis connexum est septum transversum III, 16, 9; eorum morbos medici atræ bili tribuunt, idque quare IV, 266, 30 s.

πρακτικόν (τό)· v. *Activa facultas*.

Præcursores venti (πρόδρομοι); quando flent IV, 249, 41 s.; IV, 253, 32 s.; ad eos inde ab Orionis ortu maxima tranquillitas III, 586, 6 ss.; per noctem minus spirant IV, 242, 31 s.

Præda; mercatoribus dixit Timotheus Athenienses ipsos eam nummo æneo recenter a se cuso emere posse, 646, 9.

Prædicamenta; v. *Categoriæ*.

Prædicantur (quæ) de multis; eorum quoque ideæ sunt II, 482, 10, 17; II, 615, 42.

Prædicari simpliciter; quomodo differat a prædicari per accidens, 142, 20.

Prædicatum (κατηγορούμενον); ejus cum λόγος, tum nomen de subjecto prædicatur, 2, 48; eorum primam οὐσίαν declarant genera et species, 3, 50; quæ de eo dicuntur dicentur et de subjecto, 4, 51; quotquot ejus sunt differentiæ, tot etiam subjecti, 2, 19; se habet ad privationem, ut affirmatio ad negationem, 87, 28; omne hoc aliquid et unum esse arbitramur, 284, 3; plura si simul de eodem enuntiantur, quando enuntiationem simplicem faciant, quando multiplicem, 33, 39; secundum οὐσίαν non infinita esse probantur, 142, 2 ss., 49 ss.; item quæ ad alias categorias pertinent, 143, 9 ss.; alio modo probatur ea infinita non esse, 143, 34 ss.; idem probatur ἀναλυτικῶς, 143, 50 ss.

Prædicatum commune (τὸ κοινῇ κατηγορούμενον); non est hoc aliquid, sed quale, aut πρός τι, aut quantum, aut simile quid, 300, 18, 29.

Prædicentes (προλέγοντες); non penes se esse creduntur, etiamsi cogitando agant et loquantur II, 202, 45.

Prædivites (ὑπερπλούσιοι); difficulter rationi parent, 555, 18; contumeliosi et facinorosi fiunt, 555, 20; tribubus vel senatui præesse non solent, 555, 24; obedire nec volunt, nec sciunt, 555, 27.

Prædo (ἀποστερητής); quis II. 214, 6; illiberalis species *ibid.*

Prædones (λῃσταί); quomodo se ipsi vocent, 387, 44.

Præfectus (ἐπιστάται); multis indiget societas civilis, 561, 15; non omnes inter magistratus recensendi sunt, sive suffragiis, sive sorte creentur, 561, 16.

Præfectus agrorum; v. *Agrorum præfectus*.

Præfectus annonæ (ἀγορανόμος); eo opus erit civibus suis secundum Platonem, 502, 26.

Præfectus domus; ex ejus dignitate non esset fasciculum sarcinarium componere III, 637, 13 s.

Præfectus puerorum (παιδονόμος); ubi de eo sermo est, quærendum est quinam parentum corporis habitus liberis procreandis maxime prosit, 621, 46; iis curæ esse debent fabulæ et sermones quos audiunt pueri, 623, 13; animadvertere debent cum quibusnam versentur pueri et inprimis ne cum servis, 623, 22.

Præfectus urbis; ex ejus dignitate non esset fasciculum sarcinarium componere III, 637, 13.

Præfica; mulieres ad luctum conductæ fr. 297, a.

Prægnantes; menstrua purgatione carent III, 410, 7; plerumque earum uterus usque ad concepta occlusus est III, 407, 20 ss.; apud nonnullas tamen apertus manet, idque quare III, 408, 20 ss.; inde apud easdem quoque perstat menstrua purgatio, etiamsi præter naturam sit III, 408, 22 ss., cf. III, 136, 40 s.; nonnullæ seminis partem humidiorem efflant, idque quænam III, 136, 48 ss.; aliæ uterum gerendi principio magis affliguntur, aliæ procedente tempore III, 138, 40 ss.; inprimis quarto ac octavo mense laborare solent III, 139, 35 s.; igitur, si his mensibus abortum patiantur, plerumque moriuntur III, 139, 36 s.; multis urinæ stillicidium oboritur III, 138, 43 s.; paucæ quædam melius se habent quam ante conceptionem III, 139, 2 s.; inprimis fastidio laborant ubi fœtus pilis vestiri cœpit III, 139, 3 s.; iis congeniti pili rarescunt ac defluunt III, 139, 4 s.; pilis vero vestiuntur apud eas loca quæ antea glabra erant III, 139, 6 s.; instante partu si cum viris coeant celerius pariunt III, 139, 12 s.; si post octavum mensem coeant, plerumque mucoso lentore plenus editur fœtus III, 140, 31 ss.; si largius sale vescantur, sine unguibus nascitur fœtus III, 140, 35 s.; interdum se parturire putant, ubi fœtus caput convertit III, 139, 13 ss.; eadem quæ illa patiuntur quæ vento gravidæ fieri dicuntur, nisi cito matrix abjecerit conceptum III, 213, 17 s.; iis non conferunt ervi, idque quare III, 54, 42 s.; quomodo iis noceat vinum III, 140, 40 s.; quænam earum cura habenda sit, 622, 1; quotidie iter conficere debent ad templum aliquod earum dearum quæ generationi præsunt, 622, 3; earum ventrem aperiebat quædam mulier III, 81, 2.

Prægnantia animalia; in universum apud ea sola gignitur lac III, 53, 31 s.; minus avida sunt Veneris, idque quare IV, 169, 42 s.

Prælium; v. *Pugna*.

Præludia; eo quomodo faciant tibicines, 402, 18; tibicinis respondet prooemium orationis, inprimis demonstrativæ, 402, 15, 17.

Præmium (ἆθλον); quorum honore constant, honesta sunt, 330, 26; item quibus honor magis quam opes, 330, 27; ea reportant qui elocutione vel actione præstant, 385, 29; 386, 2; ipso certamine præstantius in certaminibus gymnicis IV, 271, 33 s.; nullum est præstantius sapientia IV, 271, 34; si non proponantur virtuti et vitio pejores fieri solent homines, 637, 25; servis quoque proponi debent, 637, 27.

Prænuntii ignes (φρυκτωρίαι); quomodo eorum ope rescisceret rex Persarum quidquid novi in Asia accideret III, 637, 40 ss.

Præoccupans (τὸ προέχον); id nunquam a persequente assequi posse asserebat Zeno II, 330, 15, 25; refutatur hæc opinio II, 330, 18 ss., 26 s.

Præoccupatio (προκατάληψις); quidnam, 444, 11; eo constat ut vel auditorum reprehensiones vel quæ adversarius dicturus est præcaveamus et obvias difficultates removeamus, 432, 13; in omnes orationum species quadrat, 424, 16; quomodo adhibenda sit in orationibus concionalibus, 432, 17 ss.; quomodo in orationibus judicialibus, 432, 38 s.; eam adhibere debent qui vel crimini subcontrarii sunt, vel ei congruunt, 449, 29; adhibenda est ut calumnia ab oratori depellatur, idque quomodo, 440, 4; 441 31; item ubi propter orationis futuræ argumentum auditoribus infestus est orator, 441, 14; insequitur confirmationem orationis concionalis, 444, 10; item in accusatione, 450, 5; quomodo facienda sit, 444, 13 ss.; 450, 6 ss , quænam eam insequi debeant, 451, 6; quomodo refutanda sit a defensore, 451, 51; solvendæ sunt in dissuasione, 445, 28.

Præpositiones; propter earum transpositionem tragicos vituperavit Ariphrades, 476, 7, 8; earum transpositio prohibet, ne vulgaris sit elocutio, 476, 10.

Præpotentes (ὑπερέχοντες); eos e medio tollere debent tyranni, 584, 25, cf 536, 12; 580, 49; rationi difficulter parent, 555, 17; obedire nec volunt, nec sciunt, 555, 28; nulli imperio obedire, imperium vero nonnisi herile exercere noverunt, 555, 33.

Præputium (ἀκροποσθία); glandi et cuti ei circumdata commune est III, 11, 23; incisum non coalescit III, 47, 32; III, 245, 46.

Prærupta (ἀπότομα); in iis nidulantur accipitres III, 181, 44 s.

Præsens; eum laudare pudorem incutit, 355, 48; eum immodice dolere alieno dolore, pudori est, 355, 50.

Præsens; sensus, non memoriæ subjectum est III, 494, 11, 27, cf. 335, 40; ab eo interdum reminiscentes eximus III, 497, 12; ad ea ope imaginum ac intellectionum futura expendit anima III, 470, 21 s.; eorum peractio jucunda est II, 110, 22; id spectant viri activi II, 486, 27.

Præsepe (φάτνη); in ea dormit stellio, idque quare III, 174, 3; ei comparatur ventriculus et intestina III, 234, 40.

Præsidiarii milites (φρουραί); ubi eorum exstant ordines, iis committendum est executoris vel carceris præfecti munus, 599, 21; tyrannis absentibus magis pertimescendi sunt quam cives, 586, 22; iis Thurii superior facta est plebs, 574, 35; apud eos multum valentes adolescentes quidam bellicosi, quomodo Thurii rempublicam in dynastiam mutarint, 574, 54.

Præsidium (φυλακή); quam ob causam habere debeamus, 455, 53; quæritur an eo circumdandus sit rex, 540, 10; quantum tribuendum sit regi, 540, 18; quomodo regis a tyranni differet, 537, 36; 580, 34; quantum antiqui tribuerint æsymnetis, 540, 21; quantum Dionysio dare suaserit Syracusanus quidam, 540, 23; tyranni alitur pauperibus reddendis civibus, 580, 47; iis sine divitiis carere deberent cum tyrannis tum oligarchia, 580, 37; eo non utebatur Cypselus, 588, 19.

Præsidia a natura nobis data (βοηθεῖαι); iis statim sine cogitatione utimur detrimento aliquo affecti IV, 258, 13 ss.

Præstantissimi; cum iis amicitiam contrahere nequeunt nihili faciundi II, 96, 47.

Præstantissimum (τιμιώτατον); ei competere præstantissium locum putant qui igni medium locum tribuunt II, 403, 18, 24.

Præstigia (θαύματα); quæ per se ipsa moventur, mirantur homines, donec causam motus non perspiciunt II, 471, 31 s.

Præstigiatores (θαυματοποιοί); cur id esse malint quam astrologi aut rhetores IV, 204, 22 s.; eos tertiam partem quæstus solvere jusserunt Byzantii, 640, 47; v. Νευροσπάσται.

Præstitutum tempus; v. *Tempus præstitutum*.

Præsul (κορυφαῖος χορευτής); ejus officium differt a parastatæ officio 524, 4; eum trahunt pravi tibicines Scyllam imitantes, 480, 49, cf. *Præcentor*.

Præsupposita (ὑποκείμενα); ex iis dicendum est II, 606, 32.

Præteritum; id a futuro distinguit præsens II, 299, 6 s.; II, 321, 22 ss.; ejus terminus idem qui futuri II, 321, 26, cf. II, 322, 10, 15; ejus pars in futuro esset, et futuri pars in eo, si præsens dividi posset II, 321, 35 ss.; nec semper idem esset II, 321, 41 s.; ubi id intelligit intellectus tempus cum notionibus componit III, 469, 1 s.; jam in aliquo est II, 537, 10; id recordamur, 335, 40; 363, 49, 365, 14; eorum memoria jucunda est II, 110, 28; circa id non versantur consilium et deliberatio II, 67, 34, 36; eorum medium i. e. causa etiam præteritum est, 162, 42; eorum demonstratio incipere debet ab eo quod posterius factum est, 163, 8; ex iis futura demonstrari nequeunt, 163, 17; inter se cohærere nequeunt, utpote punctis similia et individua, 163, 26; nec cum iis quæ fiunt, 163, 26; eodem modo se habent ad ea quæ fiunt ut puncta ad lineas, 163, 31; quæ de iis enuntiantur quomodo differant ab enuntiationibus quæ de futuris fiunt, 28, 30 ss.; quando facta sunt, revera sunt, 56, 19; ea infecta fieri non licet II, 67, 34, 36; quod nuper est majorem misericordiam movet, 359, 38; ea spectat eloquentia judicialis, 317, 20; 368, 12, 407, 44; iis inest necessitas, 407, 24; ex iis petuntur exempla in eloquentia concionali, 407, 22; vatibus nota sunt, 407, 44.

Prætextus (πρόφασις); eo fiunt negotia, 456, 28.

πραγματεία· v. *Doctrina*.

Prandium (δεῖπνον); tempore esse dicitur II, 559, 13; nonnulli largum præcipiunt, idque quare IV, 130, 2 s.; post id non sese exercent chori et histriones, idque quare IV, 308, 47.

πράσιον· v. *Marrubium*.

Prasocurides; alatæ sunt III, 94, 19 s.; e porro (?) fiunt III, 94, 19; iis similia animalia in superiori ventre habent equi, muli et jumenta IV, 324, 14 s.

Prata; iis gaudet equus III, 167, 39 s.; ea incolit ardeola alba III, 185, 2.

Pratys; ab eo carmine heroico victus Niceratus, 399, 40.

Prava; ea propter voluptatem facimus II, 137, 48; II, 144, 31; probantur spontanea esse II, 140, 2 ss.; ea fieri vetat legislator II, 140, 2 ss.

Pravus (φαῦλος); se habet ad honestum ut fera vel infans ad hominem adultum II, 220, 36; fimus tribus de causis animæ innatis nempe vitio, incontinentia et feritate II, 162, 3 ss.; quovis modo fimus II, 20, 3, 10; non sponte fimus secundum Socratem II, 139, 47, 51; sumus voluptatum aut dolorum fuga vel persecutione II, 197, 10; inter eos recensendi non sunt qui propter voluptatem non turpem aliquid faciunt II, 85, 50; fimus eo quod nescimus quidnam faciendum et a quibusnam abstinendum sit II, 25, 39; vult quod fors obtulerit II, 29, 12; male utitur potentia bonis II, 134, 22; ejus usu non æstimantur potentia bona II, 134, 25; quæ sibi bona esse putat, ei revera bona non sunt II, 160, 35; in iis forsitan aliquod bonum naturale inest II, 117, 43, cf. II, 89, 13; iis alia jucunda ac magni æstimanda videntur quam bonis II, 123, 24; gaudent rebus quæ naturalem habitum excedunt II, 227, 13; iis competentes voluptates propter consuetudinem pravæ naturæ actiones sunt II, 90, 1; ei competit voluptas II, 168, 15; ei cum bono nulla est societas II, 168, 17; apud eum optima sui pars interiit II, 83, 16; ejus improbitas magis noxia est quam feræ II, 83, 18; sexcenties plura mala faciet quam fera II, 83, 21; cum eo si feram compares eodem redit, ac si inanimatam rem cum animata II, 83, 17; vel injustitiam cum homine injusto II, 83, 20; eos nonnulli jumentis comparant, utpote voluptatibus deditos II, 128, 21; ei soli competit amor erga se ipsum proprie sic dictus II, 181, 6, 23, 37 ss.; iis quoque competit sollertia II, 157, 33; eorum curam gerere deum haud probabile est II, 172, 29 s.; quod sibi proposuerat inspiciendum, ratiocinatione assequitur, attamen magnum sibi malum comparabit II, 72, 18; ubi eadem appetunt vel præferunt, sibi invicem nocent II, 229, 19 s.; iis non competere videtur concordia vera, sed peculiaris quædam concordiæ species II, 229, 22 ss.; sibi dispares mane et vesperi II, 226, 37; II, 228, 23; quia inter se similes, amicitiam contrahere possunt II, 226, 44; quatenus sibi ipsi dissimiles, non possunt, nisi pactum ineant II, 226, 38; sibi invicem grati non sunt secundum Euripidem II, 177, 5 s.; inter se voluptate coalescunt secundum Euripidem II, 224, 31; II, 226, 46; alter, altero delectari non solent, nisi emolumentum ex se invicem capiant II, 94, 10; nonnisi propter voluptatem aut utilitatem amici sunt II, 94, 30; II, 221, 37, cf. II, 176, 29 ss.; per accidens amici sunt et eo quo bonis similes sunt II, 94, 33; quot modis inter eos contrahi possit amicitia II, 224, 32 s., cf. II, 175, 17 ss.; II, 176, 29 ss.; quot modis inter eos et probos II, 224, 38 ss., cf. II, 175, 15 ss., 44 s.; II, 176, 28; omnes aliquod bonum habent II, 224, 34, 49, 51; nonnulli consuetudine idonei sunt II, 224, 49; amabiles non sunt II, 175, 49; quomodo a proborum amicitia differat amicitia quam cum iis contrahunt probi II, 175, 41 ss.; iis non competit amicitia vera II, 221, 38, 41; II, 223, 33; perperam arbitrantur eos nequaquam amicitiam contrahere II, 221, 38 ss.; propter virtutis defectum cum probo amicitiam contrahit II, 177, 24; eorum amicitia non durat II, 97, 41; nec felices esse optant amicos nec mala fortuna uti, idque quare II, 237, 20; interdum interficiunt amasios, idque quare II, 237, 24; omnibus diffident II, 223, 34; ex se ipsis alios metiuntur II, 223, 35; bona naturalia amico præferunt II, 223, 37, cf. II, 224, 12; facultates homini præferunt II, 223, 38; amicum facultatibus accensent II, 223, 40; nunquam apud eos confirmatur proverbium amicorum res communes esse II, 223, 39; quæritur an ei injuria infligere possit, necne II, 160, 33 ss.; sibi invicem injurias inferunt II, 221, 39; voluptatis gratia se invicem tolerant, quantumvis incontinentes II, 221, 42; eodem modo se gerere debet, quod ad animam attinet, ac homo malo corpore præditus II, 161, 8 ss.; præter naturam se habet II, 228, 27; non unus est sed multi II, 228, 23; secum ipse pugnat II, 179, 33, 37; attonitus est II, 228, 24; in eum erga se ipsum non quadrant affectus qui vulgo tribuuntur amico erga amicum suum II, 223, 19; quando aliquid iis objicitur, sibi ipsi manus inferunt II, 228, 34; cur apud eos plerumque opulentia inveniatur IV, 261, 47 ss.; tales efficiendi sunt, ut fraudare non possint, 507, 48; tales erunt, ubi potestate inferiores sunt, nec injuria afficiuntur, 507, 49, v. *Malus* et *Improbus*

Pravus impense; v. *Homo*.

Pravitas (πονηρία); ejus signum III, 9, 9 s.; ei inesse nequit bonum II, 168, 14; omni caret divinum primum ac summum II, 383, 6; ejus odium justitiæ sequela II, 245, 3.

Precans; de eo adhiberi potest verbum mendicare, 387, 37; in eos clementes sumus, 350, 28; omnes manus sursum tollunt III, 640, 15.

Precari; quomodo debeamus fr. 339, a.

Precatio; oratio cui non competunt verum ac falsum, 26, 13; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 24; quod eam cum imperio confudisset, a Protagora reprehensus est Homerus, 472, 28.

Prehensio; sine manu fieri nequit III, 290, 52; nec si pollex non a latere situs esset III, 290, 52 s.; ad eam optime accommodatæ sunt digitorum flexuræ III, 290, 49 s.; quomodo fiat III, 290, 53 ss.; III, 294, 46 s.

Premadiæ; v. *Primades*.

Premens; semper innititur ei quod deprimitur III, 305, 21 s., 21 s.; semper quoddammodo reprimitur III, 399, 54.

Presbys; idem qui trochilus III, 182, 14; cornicis ova et pullos devorat, ideoque ei inimicus est III, 173, 15 ss.

Pressatile (πιεστόν); quomodo dicatur III, 619, 6; quænam sint III, 620, 39 ss.; quædam simul et tractilia sunt, quædam non III, 621, 8 s.; quædam et ductilia III, 621, 17 ss.

Prester; ejus definitio III, 633, 11 s.; IV, 99, 38; de iis sermo fit in *Meteorologicis* III, 553, 19; e sicca exhalatione fit III, 631, 31; ejus principium idem quod tonitrus, turbinis et fulminum, idque quale III, 596, 26 ss.; quando ita vocetur typhon III, 599, 23 s.; terrestris quidnam sit III, 632, 50 s.

Pretium; majus rebus eximiis iisque quæ nemo alius habet, 324, 47.

Priamus; ejus filius Alexander, 402, 35; Teucri avunculus, 405, 4; ejus hostis Telamon, 405, 5; quænam de Hectore dicat apud Homerum (Il. ω, 258), quomodo se eum timere dicat Helene apud Homerum fr. 155, a; II, 76, 13; ejus calamitatibus æqualibus infortuniis qui affligitur felix, non miser, nec tamen felix erit II, 11, 23; eum fabulantur senem maximis calamitatibus afflictum esse II, 9, 46.

Priami exitus; Homeri citatur III, 187, 48.

Prienenses; magnus eorum numerus a Milesiis occisus, fr. 286, b; mulieres quomodo jurent, *ibid*.

Primades; sese in cænum abdunt III, 160, 22 s.; ideoque tunc non capiuntur et dorsum limosum et pinnas impactas habentes conspiciuntur III, 160, 23 ss.

Primitiæ (πρόφορος); ita mulieres vocant humorem inter fœtum et secundas interpositum III, 142, 16 s.; ante fœtum ruptis membranis exeunt III, 143, 16 ss.; maris fœtus suppallidæ sunt III, 143, 6 s.; feminæ vero sanguinolentæ, etiamsi tenues III, 143, 7; interdum omnino desunt III, 143, 8.

Primum; multis modis dicitur II, 538, 25 s.; id est sine quo nihil exstat, dum ipsum sine reliquis rebus esse potest II, 285, 43 ss.; id est cujus notio omnibus inest II, 221, 2; id solum proprie dicitur, *ibid.*; universale est II, 221, 5; perperam tamen universaliter accipiunt II, 221, 6; id est quod non est tale eo quod aliud quidpiam ipsius primum sit II, 324, 23, cf. II, 325, 39 s.; erit aliquid eo prius si id quod mutatum est in dividuo mutatum sit II, 324, 31 s.; ita se habet ad posterius, ut illo sublato tollatur et hoc II, 190, 5; cujus id non est, etiam insequens non est II, 487, 46 s.; non mirum est si ei competat sufficientia et incolumitas II, 635, 1 s.; nulla alia de causa interitus expers et sufficiens est, nisi quia bene se habet II, 635, 3 s.; omnibus rebus mensura est II, 363, 41; semper optimum est aut ei pro portione respondet II, 605, 20; si sit, erit et secundum, si secundum, et tertium, et sic deinceps II, 619, 27 ss; principii genus esse nequit et vice versa, 207, 12; ei nihil contrarium est II, 610, 34, 37; primum movere valet II, 396, 4.

Prima; eorum ope cetera cognoscimus, non ipsa subjectorum ope II, 470, 35 s.; igitur maxime scitu digna sunt II, 470, 34; eorum scientia accuratissima est et sapientiæ nomine digna II, 470, 24 s.; II, 490, 37; eadem quæ æterna II, 463, 24; quæque magis delectant, 624, 6; de iis primum dicendum est III, 76, 24; III, 228, 31; III, 243, 14 s.; III, 353, 23; III, 476, 6 s.

Primum agens; movet II, 428, 17; affectu caret II, 447, 11, 28.

Primum corpus; v. *Corpus primum*.

Primum et secundum; in quavis re fit III, 364, 21 s.

Primum movens; ad id usque progreditur actuum series II, 571, 11; simpliciter quoddam principium est II, 523, 24; ei propius prius dicitur II, 523, 23; probatur substantia esse cujus essentia actus est II, 604, 5 s.; magis proprie dicitur movere quam ultimum movens II, 350, 16; II, 351, 42, cf. II, 352, 32 ss.; necessario aliquid esse debet, sive unum, sive plura II, 354, 2, cf. 350, 20 ss.; si plura sint, etiam plura æterna erunt II, 354, 35; si nonnulla res individuæ essent quæ modo sunt, modo non sunt, aliud exstare præterea deberet quod iis causa esset, cur modo essent, modo non II, 354, 13 ss., 26 ss.; si non ut finis, sed ut motus principium movet (secundum locum) simul esse debet cum re quæ movetur II, 335, 6; probatur materie carere II, 604, 15 s.; item necessario exstare debere II, 333, 40 s.; in eo res esse dicuntur II, 287, 42; immobilibus non competit II, 585, 7; movet motum æternum et continuum II, 356, 20; movet, dum ipsum non movetur III, 399, 52 s.; III, 521, 31; in mundo se ipsum movet II, 413, 38; in animalibus per accidens movetur II, 355, 29; partim immobile est, partim semper movetur II, 438, 3 s.; necessario immobile est, idque quare II, 353, 40 s.; II, 354, 3; III, 517, 10, cf. II, 514, 41; probatur, id si moveatur ab aliquo, a se ipsum moveri II, 350, 20 ss.; II, 352, 6 ss.; probatur se ipso moveri, non alio II, 350, 29 ss.; probatur verisimile esse id esse immobile II, 351, 8 ss.; probatur id vel se ipsum movere vel immobile esse II, 350, 47—352, 6; nihil impedit quominus immobile sit, immo interdum necessario ita se habet II, 447, 8 ss., cf. 27; pellit, sed non pellitur III, 474, 48.

Primum movens immobile; notione et numero unicum est II, 608, 26 s.; id quod movet tangit, non vero ab eo tangitur II, 445, 39 s.; movet id quod semper eodem modo movetur II, 605, 6 s.; igitur æternum est et substantia et actus II, 605, 8, 28, 50; II, 606, 11; eodem modo movet quo appetibile et cogitabile II, 605, 9 s.; item eodem modo quo amatum II, 605, 23; igitur optimum est II, 605, 20; a rebus sensibilibus separatum est II, 606, 12; nullam magnitudinem habet, sed indivisibile et partium expers est II, 606, 13 s.; item affectus et alterationis expers II, 606, 19 s.; non latere debet utrum unum sit an plura et quot II, 606, 28; probatur verisimiliter unum esse II, 354, 35 ss.; probatur necessario unum esse II, 354, 42 ss.; de ejus pluralitate dixerunt quod mentione dignum sit, reliqui II, 606, 24, v. *Substantiæ æternæ immobiles, per se, magnitudine carentes*; entium principium et primum est II, 606, 33 s.; per se et per accidens immobile est II, 606, 33 s., 37; movet primum æternum et unicum universi motum II, 606, 35, 39 s.; nullo modo aliter se habere potest II, 605, 29; lationem circularem ciet II, 605, 29; idque per tempus infinitum II, 606, 15; necessario est II, 354, 5 ss., 49, cf. II, 364, 24 s.; II, 366, 7 ss.; II, 514, 21; II, 605, 31; eadem necessitate qua est etiam pulchre se habet et principium est II, 605, 32; idem est quod deus II, 606, 1 s., cf. *Deus*; si non esset, ens in se ipso et in eodem manere non posset II, 355, 39 s.; probatur necessario æternum esse II, 354, 34; semper uno eodemque movebit nec non eodem modo, idque quare II, 355, 51; II, 356, 12 ss.; sufficiens omnibus rebus quæ moventur motus causa est II, 354, 40, cf. II, 355, 11; unicum est quod motum continuum impertiat II, 366, 31 s.; probatur individuum esse et partibus magnitudineque carere II, 366, 34 ss., cf. II, 364, 26; corpore caret II, 396, 8; probatur in circumferentia, non in medio esse II, 366, 21 ss.; unicum est quod revera continuum motum producere possit II, 366, 31; semper eodem modo se habet ad id quod movetur II, 366, 32 s.; æterna movet motu per infinitum tempus II, 366, 41 s.; ab eo pendet cælum et natura II, 605, 35; id spectat philosophia prima II, 433, 5 s.

Primum movens universale; a primo movente cuique rei peculiari distinguendum est II, 602, 45, cf. 36 s., II, 603, 40.

Primum omnium; movet, etiamsi non moveatur II, 270, 1.

Princeps; unus esto II, 611, 4 s.; ei non idem jus competit quod subdito II, 230, 29; ad ejus habitum vita dirigi debet II, 242, 24; ei obedientiam denegare opus est injustitiæ II, 246, 17; inter eum et subditum aliud intercedit jus ac inter amicos æqualitate conjunctos, idque quale II, 225, 7; ut ipse se habet ad subditum, sic in amicitia secundum excellentiam superior socius ad inferiorem II, 231, 34; inter eum et subditum necessitudo pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 179, 43; II, 225, 6; ab eo non requiri potest mutui erga subditum amoris æqualitas II, 225, 15; amicitiæ ejus erga subditum similis est patris erga filium II, 225, 11; ejus constitutionem spectat concordia proprie sic dicta II, 181, 1; ejus dignitatis non esset cuilibet operi incumbere III, 637, 11 ss.; eorum filii in oligarchiis luxuriæ dediti, 579, 16.

Princeps natura; ei a subdito tribuitur honor idque quare II, 231, 45; ejus necessitudo cum natura subdito qualis II, 231, 18.

Principale; apud id cujus gratia res fiunt, residere debet III, 534, 21 s.; iis maxime tutela opus est III, 269, 50.

Principaliora; congruit eorum circuitus sequi circuitus rerum minus principalium III, 413, 49 s.

Principalis pars; ejus locus medium est III, 534, 48; si refrigeretur amittitur vita III, 535, 11.

Principatus (δυναστεία, ἡγεμονία); propter honorem optabilis est II, 45, 11; eo instructi honorem petunt eoque etiam dignantur II, 45, 13, 17; nihil cum eo commune habent virtus ac mens II, 123, 18; eum quæ sectatur civitas, huic copiæ navales sufficientes præsto esse debent, 608, 13; ejus quoque gratia fiunt bellicæ exercitationes, 619, 16.

Principatus Græciæ; ejus causa Atheniensibus fuit nautarum turba, 569, 30.

Principium; omnium rerum id est e quo fit II, 472, 26 s.; iis quorum est, prius est II, 627, 47 s.; prioris prius est II, 391, 20; prima causarum est II, 447, 5; causa est eorum quæ propter id sunt vel fiunt II, 198, 35; ortus et interitus expers est II, 277, 39; eo referendum quod simul interimit II, 585, 52 s.; item quod simplicius II, 585, 47; semper præstabilius est materie III, 468, 36; nobile est III, 307, 22; omne finis est, sed non vice versa II, 528, 26 s.; tot modis dicitur quot finis, immo pluribus III, 528, 25 s.; dignitate majus est quam magnitudine II, 372, 16; quod in eo parvum est in fine permagnum fit II, 372, 17; non erit, si nihil præter sensibilia exstet II, 610, 37 ss.; eorum quæ contrario modo habere possunt, etiam ipsum contrario modo habere potest II, 198, 48; eorum quæ fiunt in parvo consistit III, 425, 36 s.; aliquod est extra quod nullum exstat II, 240, 33; quomodo ab elemento differat II, 602, 33 s., cf. 39 s.; eo mutato, multa eorum quæ id insequuntur, etiam immutantur III, 321, 18 ss., cf. 26 ss.; III, 396, 11 ss.; potius quam id substantia sunt ens et unum II, 556, 18 s.; absurdum videtur ex eodem gigni posse et æterna et interitui obnoxia II, 586, 27 ss., cf. II, 495, 31 ss., 47 ss., II, 496, 40 ss.; quæritur cur non omnia quæ ex æterno fiunt etiam æterna sint II, 586, 34 ss., cf. II, 495, 33 s.; II, 496, 30 ss.; id quærimus, ut ad notius referamus II, 556, 17; certissimum id est circum quod fieri non potest ut fallamur II, 503, 32 s.; quod igitur certissimum est, notissimum esse debet et nulla suppositione niti, idque quare II, 503, 33 ss.

Principium (*de eo aliorum opiniones*); quidnam tanquam id considerarint antiqui philosophi II, 472, 8 ss., cf. II, 478, 44 ss.; unicum statuunt cum Anaxagoras, tum quidam alii II, 344, 9; rei, non temporis omne habere putabat Melissus II, 250, 44; ejus indolem habere nec igitur probari posse vel debere ea quæ de rerum natura enarrat putare videtur Empedocles II, 344, 8 ss.; nec minus fortasse qui unum faciunt principium ut Anaxagoras II, 344, 28; ei animam assimilat Heraclitus III, 435, 19 s.; ei non inesse perperam censent optimum et pulcherrimum Pythagorei et Speusippus II, 606, 3 ss.

Principium; quidnam sit, 462, 48; ejus definitio, 122, 45; 130, 21; idem quod primum, 122, 44; quot modis dicatur, II, 514, 22 ss.; tot modis dicitur quot causa II, 514, 41; quidnam omnibus commune sit II, 514, 42 s.; alia rebus insunt, alia extrinsecus sunt II, 514, 44, cf. 27 s.; primi genus esse nequit, nec vice versa, 107, 12; in omnibus rebus simplex, 145, 24; si fieri possit, etiam finis poterit, itemque vice versa, 368, 23, 27; ex eo omnia fiunt, 368, 28; cujusque operis maximum est, quippe quod dimidium est IV, 163, 4; totius dimidium est, 568, 47; peccatum quod in eo fit proportione respondet iis quæ in ceteris partibus fiunt, 568, 48; plus quam dimidia pars totius esse videtur II, 7, 37; multa in quæstione posita eo declarantur II, 7, 38; omnis rei forsan maximum et difficillimum est, 408, 38; eo invento, reliquum augere et cumulare facilius est, 308, 41; eo manente, etiam universum manebit quod ei continuum est II, 355, 40 ss.; optimum est II, 85, 14; salvum est apud incontinentem II, 85, 14; id servat virtus, perdit vero vitium II, 69, 28; II, 85, 5; bonum honorabile est II, 134, 15; partim majus bonum quam id quod principium non est, partim contra, 326, 5, 13; bonum quod a majori provenit majus quam quod a minori, 326, 7; majoris boni majus bonum quam minoris, 326, 10; quorum id in nostra potestate est, ea quoque ipsa in nostra potestate sunt II, 29, 44; quorum penes nos est, ea fieri possunt, 368, 35; ubi ab eo eximus facillime et optime fit reminiscentia III, 497, 26 s., 40; quorum actio penes ipsum agentem est, in iis ab ipso pendet an agat, necne II, 24, 39; nec malum, nec aliud ullum inest feræ II, 166, 24, 28 s.; malum inest homini fero II, 166, 24; item intemperanti II, 166, 29 s.; malum maxima refert II, 166, 28; id qui non habet, ejus improbitas innocentior est II, 83, 18; non dici oportet de aliquo subjecto II, 255, 44; priori ac posteriori tantummodo non genere inter se different, si plures eorum contrarietates esse statues II, 256, 26.

Principia (*aliorum de iis opiniones*); de iis philosophati sunt antiqui II, 478, 37 s.; ea omnes contraria faciunt et in rebus naturalibus et in rebus immotis II, 628, 21 s.; ea omnes e contrariis faciunt, vel ii qui universum unum esse statuunt, nec moveri II, 254, 1; II, 255, 1, 21; ea omnes contraria dicunt II, 502, 27; quæ nempe reliqui citant philosophi, ad unum et multitudinem referuntur II, 502, 32; duo qui agnoscunt, necessario tertium superius agnoscere debent II, 610, 30; alii priora sumunt, alii posteriora II, 255, 4; alii rationi notiora, alii sensui II, 255, 5, 15; alii pejus, alii melius II, 255, 15; ea a non-principiis distinguere nequeunt qui earum rerum rationem reddere conantur de quibus meliora testimonia habemus quam rationem II, 347, 9 ss.; qui plura sumunt principia melius de causa movente disserere possunt quam qui unum II, 473, 23 ss.; innumera esse censet Anaxagoras II, 472, 50; ea alterum ex altero fieri negabat Democritus II, 277, 31; ex iis fiunt res secundum Platonem III, 434, 31; ea numeris (idealibus) assimilat Plato III, 434, 38; ea perperam elementis assimilant idearum assertores II, 635, 30 s.; ea perperam contraria habent iidem II, 635, 31; ex iisdem faciunt res interitui obnoxias et interitui expertes qui contraria ponunt (i. e. Pythagorei et Platonici) II, 610, 25 s.; multa faciunt qui numero mathematico primo deinceps omnes alias substantias subjungunt idque quare II, 610, 52 ss.; constat ea non recte tradidisse idearum assertores II, 635, 35 s.; probabiliter ea movendi vim habere censent qui de anima disseruere III, 434, 50 s.; perperam nonnulli testes multorum copulam esse censent III, 428, 36 ss.

Principia; ita vocare decet res quibus primis ortus et interitus debentur II, 453, 46 ss.; ita vocamus ea unde primum incipiunt motus iis præditis II, 390, 39 ss.; quæ non sunt, ex iis prodeunt II, 277, 38; se habent ut eventus, et item vice versa, 326, 52; præter res esse debent quarum principia sunt II, 494, 17 s.; oportetque ea ab iis separari posse II, 494, 18 s.; multis modis dicuntur II, 603, 35; quænam proprie sic dicta II, 198, 35; quorum aliter se habere possunt, ea quoque ipsa aliter se habere possunt II, 69, 7; quorum aliter se habere possunt, eorum non est demonstratio II, 69, 5; non apparent ei qui propter voluptatem aut molestiam corruptus est II, 69, 25; ea delet vitium II, 69, 28; causæ sunt rebus insitæ II, 602, 31; iis opponitur causa movens, tanquam causa externa II, 602, 32; eo ipso principia sunt, quia multarum rerum causæ sunt, dum ipsis vero nihil superius est III, 428, 41 ss.; etiamsi magnitudine parva sint, magnam habent potentiam III, 428, 40 s.; si ipsa quoque mutentur, parvæ mutationes magnarum rerum causæ fiunt III, 428, 38 ss.; omnium rerum parva sunt III, 514, 5 s.; non aliquando vera II, 486, 34; reliquis causæ sunt cur sint, non iis aliud quid II, 486, 34 s.; igitur verissima sunt II, 486, 33; quorum actio corporalis est, sine corpore exstare nequeunt III, 351, 45 s.; quæritur utrum iis assimilanda, an posteriora sint bonum, honestum et optimum II, 634, 27 ss.; forsan ejusdem generis esse debent cujus subjecta II, 421, 9; quæritur an tanquam ea consideranda sint genera II, 489, 26 ss.; nonnulla ex evenientibus, præcipue e fine dijudicanda sunt II, 421, 13 s.; semper manere debent II, 255, 32; æterna sunt II, 344, 41; eorum alia causa non exstat, *ibid.*; omnium prima sunt quod primum actu hocce est et quod primum potentia II, 603, 21; ex iis generant substantiam sibi similem animalia et plantæ II, 140, 22 s.; item homo II, 140, 36; iis similia sunt quæ ex iis fiunt II, 140, 25; idque inprimis in geometria patet II, 140, 27, 46; probantur proprie e contrariis desumi non posse II, 628, 23 ss.; quæ rerum præter naturam causæ sunt vetant generationes ac interitus solis et lunæ ad numeros amussim sequi III, 414, 4 ss.; cur fiant quædam intra se habent non tamen per se, sed per accidens II, 261, 10, cf. 2; iisdem non subjici possunt τὰ ὄντα, 288, 38; nemo nisi sophista demonstrat ea bona esse II, 191, 48.

Principia (*de eorum numero et de eorum variis differentiis*); nec infinita esse possunt, nec unicum, idque quare II, 255, 44 ss; quænam rationes dissuadeant duo tantum assumere II, 255, 35; quænam tribus plura statuere II, 256, 19; duone an tria statuere oporteat, quæstio est difficillima, II, 256, 30; rerum naturalium tria sunt, nempe natura vel materies, forma et privatio II, 258, 26 ss., cf. II, 601, 14 ss.; II, 602, 27 s.; quæritur an numero vel specie finita sint II, 489, 38 s.; plura habent res quæ fiunt III, 361, 20 s.; aut unum esse debet, aut plura II, 248, 27; fr. 35, a; si unum est, aut immobile esse debet, aut motu agitatum II, 248, 18; si plura sunt, aut finita esse debent aut infinita II, 248, 31; si infinita sunt, aut genere una, sed forma vel figura discrepantia, aut etiam contraria esse debent II, 248, 34; non omnium rerum eadem sunt, e. g. planorum et numerorum III, 431, 23 s.; aliquatenus tria sunt, aliquatenus duo II, 258, 6, 12 ss.; aliquatenus contraria sunt, aliquatenus non II, 258, 7, 9; non contraria sunt II, 584, 37; aliquatenus aliarum rerum alia sunt, aliquatenus, id est proportione, eadem II, 602, 1 ss; 25 ss.; II, 605, 35 ss.; tria, nempe forma, privatio et materies, in unoquoque genere diversa sunt II, 602, 28 ss.; quatenus diversa sint, quatenus eadem II, 255, 11; sumuntur ex eadem classe (συστοιχίᾳ), quippe quum alia continent, alia continentur II, 255, 13; diversa sunt eorum quæ non ad idem genus pertinent II, 603, 27 s.; item eorum quæ ad eandem speciem pertinent, sed non specie II, 603, 30 s.; quæritur an rerum interitui obnoxiarum et interitus expertium eadem sint II, 489, 40; II, 495, 30 ss.; item an omnia interitui non obnoxia II, 489, 41; II, 496, 33 ss.; alia universalia sunt, alia non II, 603, 20; quæritur an universalia sint, an se habeant ut singularia II, 489, 48 s.; II, 499, 38 ss.; item an potentia sint vel actu II, 489, 49; II, 499, 29 ss.; quæstio difficillima est an secundum motum sint an aliter II, 489, 50 s.; argumenta quæ probare videntur ea universalia non esse III, 499, 39 ss., cf. II, 587, 9; II, 627, 44 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 499, 45 s., cf. II, 587, 9 s., 11 s.; II, 627, 21 ss.; argumenta quæ probare videntur ea potentia esse II, 499, 30 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 499, 33 ss.; ante ea aliud erit si potentia non sint II, 499, 30 s.; si universalia sint, universalia etiam erunt quæ ex iis deducuntur II, 628, 15 s.; item nihil separabile erit, nec substantia II, 628, 17 s.

Principia (*quomodo ad scientiam se habeant*); demonstratione non indigent II, 511, 38; id quod facile intelligitur II, 511, 43; eorum demonstratio non est, sed alia cognitio III, 361, 18 s.; per se cognosci debent, 109, 45; quæ sub iis sunt per alia, *ibid.*; demonstrari nequeunt II, 156, 45; circa ea versatur mens II, 156, 43, 46, 50; item sapientia, sed non circa ea sola II, 156, 48, cf. 54; non vera scientia II, 156, 46, cf. 49, 51; ea non spectat nec scientia, nec ars, nec prudentia II, 69, 43; nec sapientia II. 69, 46; sed mens, 171, 22; II, 69, 52; quænam de iis scire debeat sapiens II, 70, 11; quærendum, an eorum consideratio ad unam vel ad plures scientias pertineat II, 488, 28 s.; II, 490, 5, v. *Causæ*; si eorum scientia exstet, necessario substantiæ esse debent II, 587, 11 s.; argumenta quæ probare videntur, non omnia ad eandem scientiam pertinere II, 490, 6-24; II, 490, 32-51; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 490, 24-31; dubia quæ adversus ea moventur, non spectant scientias quarum principia sunt II, 346, 18; sufficit si de iis τὸ ὅτι rite ostendatur II, 7, 31; alia inductione spectantur, alia sensu, alia consuetudine, alia alio modo II, 7, 33; singula persequi oportet ut eorum natura fert dandaque opera ut bene definiantur II, 7, 35; magnum habent momentum ad ea quæ sequuntur II, 7, 36; omnia quocunque tandem modo investiganda esse, certum est II, 479, 23 s.; in omnibus methodis quibus sunt scientia obtinet II, 248, 2; nonnisi post res confusas nobis innotescunt II, 248, 16; iis notis unaquæque res nobis nota esse videtur II, 248, 5; certissima de unoquoque genere habere debet qui id maxime novit II, 503, 28 ss.; omnium igitur certissima habebit philosophus II, 503. 30 ss.; corporum et magnitudinum pertinent ad argumenta scientiæ naturalis II, 367, 4; quæritur an et substantiæ et demonstrationis considerandа sint scientiæ II. 489, 4 s.; necessario plura ignorabunt quam cognoscent, si similia similibus cognoscantur III, 442, 21 s.; quæ plurimum inter se connectantur facilius ponunt qui circa res naturales magis versati sunt II, 435, 13; ea nec in re mathematica, nec in rebus agendis docet ratio II, 85, 8; ea docet virtus vel moralis vel naturalis qua recte de iis sentimus II, 85, 9; semper specie vel quantitate definita sumunt mathematici II, 416, 36 ss.

Principia (*in demonstratione*); nisi ab iis incipias, nihil demonstrari potest, 265, 44; definitione innotescunt, 266, 2; iis probantur reliqua, 265, 50; quæ iis propiora sunt problemata difficile impugnantur et quare, 266, 3, 17; ea memoria tenere debet dialecticus, 274, 50; eorum copiam habere mediocriter difficile est, 275, 4; nonnisi quæ ex iis demonstrantur falsa refutanda sunt II, 249, 22; non omnium syllogismorum eadem, 151, 3; genera diversa eorum quæ genere differunt, 152, 3; nec in se invicem quadrant, 151, 18; alia necessaria, alia contingentia, 151, 31; fieri non potest. ut omnium sint congenera, 151, 49 ss.; duplicis sunt naturæ, alia communia, i. e. quibus, alia circum quæ fit demonstratio, 152, 2; propria adhibere oportet in demonstrationibus II, 133, 45, 53; non recte ponuntur, si solum probabilis aut vera est propositio, 127, 22; propria cujusque rei demonstrari nequeunt, idque quare, 130, 4; 132, 31; simulac in ea incidit aliquis, non amplius circa dialecticam vel rhetoricam versatur, 316, 39; vel communia vel propria sunt, 130, 29; ea sola sumere tantummodo oportet non monstrare, 130, 24; interdum non sumuntur quidnam significent, quia nota sunt, 131, 66; non est syllogismus eorum e quibus construitur, sed inductio II, 68, 12; nisi magis nota sunt quam conclusio, per accidens scientiam habet aliquis II, 68, 16; syllogismorum quænam sint 139, 33 ss.; e propriis ejus quod demonstratur fieri debet demonstratio et quomodo se habeant hæc principia, 122, 22; 129, 28; 132, 30; distinguuntur in thesin et axioma, 123, 2; ea non solum antea, sed magis cognoscere iisque majorem fidem habere debemus, 123, 16, 19, 25, 28; nihil eorum quæ iis opposita sunt et e quibus fit syllogismus contrariæ deceptionis notius esse debet, 123, 30; e necessariis fit scientia demonstrativa, 127, 3; e propriis cujusque disciplinæ petuntur argumentationes demonstrativæ, 277, 24; itemque refutationes, 285, 32, 37; differunt disputationes, prouti ab iis proficiscuntur, vel ad ea adscendunt II, 3, 12; recte dubitabat Plato, utrum ab iis an ad ea fieri debeat iter II, 3, 13.

Principium (*apud animalia*); id plantæ infra habent III, 290, 2; ab eo remota esse debet odiosa pars III, 282, 22 s.; quam maxime quiescere debet III, 260, 12 s.; quali igitur sanguine ei opus sit III, 260, 13 s.; purius habent vivipara III, 346, 3 s.; insectorum essentiæ proprium est ut plura habeant III, 283, 22 s., 48 s.; item plantarum III, 283, 50; præstat unicum esse quam multiplex III, 258, 17 s., 54; multiplex faciunt qui venas e capite deducunt III, 258. 32 s.; eo pereunte nihil est quod partibus ab eo pendentibus opem ferre queat III, 260, 44 ss.; ejus ope dijudicandum est utrum unicum an plura animalia sint partus monstrifici III, 406, 29 s.

Principium divinissimum; id unico motu assequitur cæ lum primum II, 402, 22; id aliquatenus tantum paucis motibus attingunt stellæ medio propiores II, 402, 20 ss.; id revera pluribus motibus attingunt stellæ in medio positæ II, 402, 23 ss.

Principia communia; in unoquoque genere idem faciunt, 130, 34; secundum ea inter se communicant scientiæ omnes, 132, 9; fieri non potest ut ex nonnullis omnia demonstrentur, 151, 23; eorum exemplum principium contradictionis, 151, 24.

Principium contradictionis; v. *Contradictionis principium.*

Principium definitum; in re agenda non exstat II, 144, 12; ab eo pendet causa in geometria II, 144, 7, 10.

Principium generationis; id est a quo res fiunt II, 545, 36, v. *Causæ.*

Principium esse; substantia non est II, 556, 10.

Principium materiale; animalium ac plantarum sponte nascentium quæri debet, si recte quærere oportet III, 390, 28 s.; quomodo igitur fiat III, 390, 44 s.; id in conceptum mutat animæ principium quod intra bullam suscipitur III, 390, 46 ss.

Principium exclusi medii; quidnam II, 512, 39 ss.; ejus probatio II, 512, 41 ss.; quænam causæ fuerint cur a quibusdam negaretur II, 513, 20 ss.; unde inchoanda sit adversariorum ejus refutatio II, 513, 24 ss.; ejus adversariis accensetur Anaxagoras II, 513, 29 s.

Principium formale, v. *Formale principium.*

Principium motus; unum principium rerum quæ fiunt est III, 361, 21 s.; id omnes somniant, nemo vero de eo locutus est II, 463, 39; cum in rebus naturalibus, tum in arte factis manifesto differt a materie II, 464, 12 s.; eo carere nequeunt nec res æternæ, nec ortui et interitui obnoxiæ II, 463, 20; ei nonnulli assimilant materiem II, 463, 49; II, 464, 5; demonstratur in nonnullis eorum quæ potentia fiunt adesse II, 464, 1 ss.

Principium motus (*apud animalia*); finis gratia exstat III, 360, 21; finis pars, idque pars maximi momenti est III, 360, 34 s.; omnium primum exsistere debet, ideoque ante cujus gratia fit III, 360, 32 s., 37 ss., 51 s.; nempe quatenus movet, prius, quatenus vero totius pars est, una cum eo III, 360, 39 ss.; eo præditis competunt dextrum et sinistrum, supra et infra, ante et retro II, 390, 46; II, 391, 29; necessario inesse debet cuique continuo cujus utraque pars contrario tractu moveri potest, vel altera moveri, altera quiescere, si certe uterque motus naturalis sit III, 307, 28 ss.; idque in amborum tractuum conjunctione III, 307, 36 s.; non exstat igitur inter anterius et posterius, quia nullus motus naturalis retrorsum fit III, 307, 39 ss.; exstat vero inter superius et inferius, ac inter dextrum et sinistrum III, 307, 43 ss.; quod inter superius et inferius intervenit, iis tantum competit quia quattuor tractibus moventur III, 307, 50; quod vero inter dextrum et sinistrum etiam iis quæ duobus tantummodo III, 307, 49 s.; igitur prius est quod inter dextrum et sinistrum intervenit III, 307, 48 ss.; idem esse debet quo dextrum et sinistrum, ac quo anterius et posterius inter se copulantur III, 308, 1 s.; modo partibus impertit motum, modo ab iis recipit motum III, 525, 52 ss.; sero partibus superioribus dominatur III, 363, 35 s.; omnium ultimas regere valent infantes partes quarum motus cum eo non connectitur III, 363, 36 s.; e. g. membra III, 363, 37; cum eo quoque non connectitur palpebrarum motus III, 363, 37 s.

Principium motus (*in generatione animalium*); id necessario habent animalia III, 360, 37 ss.; statim post id fiunt partes superiores III, 360, 52, cf. *Cor*; mari debetur III, 340, 26; III, 341, 16 s.; III, 342, 18; III, 358, 2; quando non vicit, nec concoquere valuit, nec in suam speciem mutare, sed victum fuerit, in contrarium abit, id est in feminam III, 395, 53 ss., cf. III, 396, 36 s.; III, 398, 13 ss., 50; III, 399, 30, v. *Mas*, *Genitura*, *Conditor.*

Principium motus commune, vel princeps causa; id est quod æque superius et inferius ac dextrum et sinistrum copulat III, 308, 1 ss.; ab eo apud animalia incipit tam qui deorsum et sursum quam qui in dextra vel sinistra fit motus III, 308, 8 ss.; similiter se habere debet et ad supra et infra et ad dextrum et sinistrum III, 308, 11 s.; præcipue competit animalibus sanguine præditis III, 308, 16.

Principium movens; causis necessariis accensendum est III, 430, 24 s.; semper necessario prius et qualitate sua generationis causa esse debet III, 394, 6 ss.

Principium movens animæ; probatur necessario medium occupare III, 524, 6 ss.

Principium omnium; eo nihil prius esse licet II, 628, 23.

Principium primum; ad speculationem circa id confert, si veritatem de motu pernoscamus II, 342, 32; ea spectat sapientia II, 470, 42, cf. II, 469, 47, 52; II, 584, 32; ea non recte sumunt qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri censent (i. e. Plato) II, 421, 5 s.; inprimis separabilia et æterna ac quæ per se sint requiruntur II, 586, 41; sine eorum cognitione per demonstrationem scire non possumus, 170, 18; dubitatur an horum cognitio differat a scientia necne, 170, 21; clariora quam demonstratio, 171, 18; ea respicit mens, 171, 22.

Principia propria; quænam sint, 130, 37; eorum affectiones per se quidnam significent sumunt scientiæ, 130, 41; quæ ex iis non deducuntur demonstrationes inanes sunt III, 369, 11 s., cf. *Demonstratio rationalis.*

Principia scientiæ; per se convincere debent, 172, 22; in iis non quærere oportet de τὸ διὰ τί, 172, 16; quomodo ad ea cognoscenda utilis esse possit dialectica, 173, 28.

Principium sensus; v. *Sensus principium.*

Principium substantiæ; apud animalia et plantas medium locum inter superius et inferius occupat III, 548, 35 ss., cf. III, 533, 13 ss.; III, 534, 38 ss., 43 s.; III, 542, 21 ss.

Principia entium; tot numero non erunt, sed specie, nisi ideæ sint, inquiunt earum assertores II, 499, 20 s.; universalia erunt, et non substantiæ separabiles, si omnis scientia universalis sit II, 628, 3 ss.; quæritur an numero vel specie unum sint II, 495, 13; II, 587, 18; argumenta quæ probare videntur ea specie unum esse non posse II, 495, 14 ss.; argumenta quæ probare videntur, ea numero unum esse non posse II, 495, 17 ss.; II, 587, 19, cf. II, 499, 26 ss.

Principiis (de) libri; nempe *Nat. Auscult.* l. III; citantur II, 375, 46.

Principia demonstrationis; v. *Demonstrationis principia.*

πρῖνος· v. *Ilex.*

Priores; nobis ii sunt qui Trojano tempore vixerunt et his ipsis qui ante illos et sic semper superiores priores sunt IV, 202, 42 s.

πρίσις· v. *Sectio quæ serra fit.*

Pristis; pertinet ad vivipara intus III, 114, 7.

Prius; multis modis dicitur II, 391, 22; III, 360, 17; quot modis dicatur fr. 111, b; quinque modis dicitur, 21, 37 ss; ejus principium prius II, 391, 20; momento non inest II, 322, 17; ita primo appellatur subjectum

II, 523, 48 s.; in tempore est quia aliquid est quod ad id pertinet II, 303, 22 ss.; simpliciter quod cognitione prius II, 523, 34; se ipso nihil esse potest III, 520, 45; quod altero est etiam prius erit re ex hoc et illo composita II, 619, 12 ss.; omni motui proprium II, 306, 12 ss.; in præterito tempore id dicitur quod a præsenti momento remotius est II, 306, 9; in futuro vero quod præsenti momento propius II, 306, 10 s.

Priora; duobus modis dicuntur, 122, 36; quænam substantia II, 613, 23; quænam notione II, 613, 24; quæ notione sunt, non omnia substantia priora sunt II, 613, 21 s., cf. 24 s.; non eadem potentia quæ actu II, 523, 50 s.

Priora essentia; non vicissim tolluntur II, 555, 33.

Prius et posterius; quanam eorum distinctione usus sit Plato II, 523, 45 ss.; quot modis dicantur II, 523, 11 ss.; II, 569, 37; quonam modo accipi debeant IV, 202, 41 ss.; in tempore sunt II, 306, 5, 12; sine tempore esse nequit II, 343, 26; II, 603, 50 s.; dicuntur respectu habito ad distantiam a præsenti momento II, 306, 2 s.; substantiæ non competit II, 552, 51 s.; primarie loco competit II, 300, 33; post hunc positioni II, 300, 34; competit tamen magnitudini *ibid.*; ideoque et motui II, 300, 35; II, 306, 29; ac tempori II, 300, 37; ubi tempori aut motui inest residet in motu, in eo quod eo ipso momento motus est, dum ejus essentia motus non est II, 300, 39 ss.; quomodo illud determinemus II, 300, 45 ss.; id determinantes ubi determinamus motum tempus cognoscimus II, 300, 41 s.; id ubi sentimus tempus esse dicimus II, 301, 2 s.; id in motu cognoscimus eo quod fertur II, 301, 29, *cf.* 49; quatenus numerari potest, momentum est II, 301, 30 s., 38 s.; II, 306, 29 s.; quibus generibus inest, in iis non exstant genera præter species II, 494, 5; quibus inest, eorum maxime genera esse videntur II, 494, 10 s.; in ultimis generibus, id est speciebus numerorum vel figurarum non inest II, 494, 11 s.; quærendum de iis quæ his per se accidunt II, 489, 25; quærendumque non solum quidnam sit quodque, sed etiam an alterum alteri contrarium II, 489, 26; ea spectat eadem scientia quæ ens, id est philosophia prima II, 502, 48; ea investigare conantur dialectici ex opinione argumentis petitis II, 489, 21; quæritur ad quemnam pertineat eorum speculatio II, 489, 24.

Priora et posteriora; omnia quadantenus eodem modo se habent ac quæ potentia actuque priora et posteriora sunt II, 524, 2 ss.

Priora natura quæ sunt; si fiant, fient etiam posteriora, 369, 33; si facta sunt, facta fuerint etiam posteriora, 369, 19.

Privata administratio; minima, sed admodum varia est, idque quare, 639, 1, 48; inæquabilis est, idque quare, 639, 47; in ea inprimis curandum est, ne reditus excendant impensæ, 640, 6; ejus præcipuus reditus e terra petitur, 640, 2; secundum locum tenet reditus e rebus quotidianis, 640, 2; tertium pecuniæ usura, 640, 3.

Privata vita; propter eam quoque res novas moliuntur, 576, 47; instituendus est magistratus qui eam scrutetur, ne reipublicæ rationi repugnet, *ibid.*

Privatæ res; in eas quæ semel tantummodo occurrunt, magnos sumptus facere licet viro magnifico II, 43, 21; in eas inquirens orator quomodo sese excusare debeat, 454, 7.

Privati agri; qui intra eos siti erant agri publici, vendiderunt Byzantii, idque quare 640, 41.

Privatio (στέρησις); quidnam II, 512, 35; quot modis dicatur II, 529, 27 ss.; II, 564, 44 ss.; II, 578, 44 ss.; II, 579, 4 s., 11 s.; tot modis dicitur quot et privans II, 529, 38 ss.; ea prior affirmatio II, 392, 45; ejus exemplum cæcitas, 17, 28; 18, 40, 42; omnis rem naturalem spectat, 238, 21; quomodo differat τοῦ privatum esse, 18, 38 ss.; actu est II, 603, 11; accidens est II, 258, 3; in earum definitione necessario adhibenda est negatio, 242, 45; eam prætervideruunt aliqui (i. e. Plato ἐν ἀγράφοις δόγμασι) II, 260, 3; ea pars materiæ est quæ interit II, 260, 19; oppositionis species est II, 578, 39 s.; contradictio quædam est, idque qualis II, 578, 43 s., 48 s.; alii medium est, alii non II, 578, 49 s.; II, 579, 13 s.; quomodo et quare a contrarietate differat II, 579, 3 ss.; tanquam contrarium considerari potest et affirmatione enunciatur II, 309, 32; II, 315, 41; II, 598, 26; alterum contrariorum est II, 601, 15 s.; inter causas vel principia vel elementa recensetur II, 601, 16; II, 602, 28; II, 603, 38, cf. II, 260 3; qualenus ad eam definitio pertineat II, 565, 16 s.; quænam cautiones adhibendæ sint in iis quæ per eam dicuntur, 248, 41; ea definienda sunt quæ ea carent, 248, 54; ejus differentia non est III, 223, 37; nihilo minus ea dividere coguntur qui bipartito dividunt III, 223, 36 s.; probatur differentia specifica esse non posse III, 223, 36 ss.; differentiam faciunt, si pluribus differentiis dividas, non vero si bipartita divisione III, 225, 15 ss.; se habet ad prædicatum ut negatio ad affirmationem, 87, 28; quomodo a negatione differat II, 501, 23 ss.; ad eandem scientiam pertinet ac res cujus privatio est II, 501, 21 ss.; aliquatenus forma est II, 262, 24; formæ opponitur II, 273, 40; II, 594, 38; per se non ens est et tamen aliquid ex ea fieri potest II, 259, 18, 47; nequaquam substantia est II, 259, 48; ejus substantia opposita substantia est II, 544, 29 s.; ea non definiendus est habitus, 248, 18; ab ea ad habitum non fit transitus, 20, 16; si aliquatenus tanquam habitus considerari possit, omnes res eo potentes sunt quod habitum aut principium quoddam habent II, 524, 37 ss., v. *Habitus et privatio*; cui majus est, id ipsum quoque majus est, 326, 28; quomodo dicantur fr. 121, b; quomodo eas cogitet intellectus III, 469, 26.

Privatio et habitus; v. *Habitus et privatio.*

Privatio prima; alterius demptio ideoque contrarium est II, 565, 16 s.

Privatus; non minus, immo magis quam potentes facit actiones probas II, 126, 44; aliqui nonnullarum artium participes sunt, sed peritis non magis, 532, 18; omnes utuntur quadantenus arte dialectica et arte tentativa, 289, 1; sine arte eorum sunt participes circa quæ dialectica artificiose versatur, 289, 6 s.; raro se exercent IV, 290, 3; in eos inprimis cadere videtur prodigalitas II, 40, 46, cf. 16; iis cito deest res familiaris semper dantibus, nec acquirentibus II, 40, 45; II, 41, 9; sæpe de gravissimis rebus quæstioni fidem habuerunt, 431, 22; quænam iis utilia sint, 414, 6; eorum bona non publicat civis bonus, 456, 21; per quos civitati parta est potentia, seditiones fieri solent, idque duplici modo, 569, 43, 45; qui sacrorum celebrationem suadere vult, considerare debet, an ii exinde habituri sint emolumentum pecuniarium, 416, 30; populo si suadendum sit ut iis auxilium ferat, ad amicitiam vel gratiam vel misericordiam confugiendum est, 444, 24; eum, si vestram (Atheniensium?) opinionem curare oportet, vos quoque Græcorum, 376, 27; quidam reipublicæ administrandæ formas excogitarunt minus a rebuspublicis, quibus nunc utuntur differentes quam utraque Platonis respublica, 505, 47; quicunque contra aliquem jus prehendendi haberet, id profiteri jusserunt Chalcedonii, idque quare, 642, 20.

προαίρεσις· v. *Arbitrium.*

προαιρετόν· v. *Consulto quæ fiunt.*

προαιρούμενος· v. *Consulto qui agit.*

Probabilia (ὅμοια τῷ ἀληθεῖ, πιθανά, ἔνδοξα, δοκοῦντα); multa sibi invicem contraria sunt, 383, 5; argumentum sunt dialecticæ et *Topicorum*, 172, 4, 14, cf. 181, 7; 110, 41; 273, 25; quænam sint, 172, 18; quomodo a sophisticis (ἐριστικοῖς) differant, 171, 25; ex iis petuntur argumentationes dialecticæ, 277, 27; ea pertractat rhetorica, 311, 53; 312, 2, 46; eadem facultate perspiciuntur qua vera, 311, 53; 312, 2; vel per se probabilia sunt, vel ita se habere ostenditur ex aliis, 314, 33; idque vel ex syllogismo conclusis, vel e non conclusis, sed syllogismo indigentibus, 314, 51.

Probabilia argumenta (εἰκότα); pecunia corrumpi non possunt, 344, 31; falsi testimonii convinci nequeunt, 344, 32; si ex iis causæ dijudicandæ essent, testimoniis opus non esset, 344, 34, v. *Consentaneum.*

Probabiliora; ex iis demonstrare debet qui ratiocinatur, 267, 38.

Probabilitas; quare concilianda sit narrationibus orationis concionalis, 442, 9; quomodo iis concilietur, 442, 27.

Probata; iis tanquam argumentis quæ præsto sunt, utendum est II, 405, 32 s.

Probatio (πίστις); est rhetoricæ summa, 310, 14; 311, 23; est species quædam demonstrationis, 311, 43; ejus corpus enthymema est, 310, 16; eam negligebant rhetores Aristotelis æquales, 311, 23; pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 11; ex iisdem speciebus petitur in actione ac in oratione, 472, 15; pars necessaria orationis, 401, 40; 402, 1; demonstrationi respondet, 401, 41; ad ea pertinet quæ adversarium respiciunt, 402, 3; demonstrandi vim habere debent, 407, 1; ea spectare debent de quibus cum adversario controversia est, 407, 3; inprimis insistere debent quæstioni an res sit, necne, 407, 11; in ea sententiis utendum est, 407, 39, v. *Confirmatio*; nec nimis concisæ, nec prolixæ esse debent, 405, 37; solvuntur vel objectione, vel contrario syllogismo, 383, 2; 408, 18; distinguuntur in artis expertes et artificiosas, 313, 11, cf. 424, 25; partim ex ipsis rebus vel verbis vel hominibus petuntur, (cf. 429, 34), partim adscititiæ sunt, 424, 25; in omnes orationum species quadrant, sed inprimis in accusationem et defensionem, 424, 12; cum in orationibus concionalibus, tum in judicialibus refutationem vulgo præcedit, 408, 19; eam tamen præcedit refutatio, ubi hæcce admodum copiosa est, 408, 22; item si secundo loco dicat quis, 408, 25; quænam aptissimæ orationibus concionalibus, 443, 10; adhibendæ tamen sunt et reliquæ si inciderint, 443, 12; omittendæ sunt, si rebus narratis per se sit fides, 443, 25 s.; eodem modo adhibendæ sunt in dissuasione quæ ultro fit ac in suasione, 445, 1; suas amplificare, adversarii vero extenuare et vili pendere debet accusator, ubi ille crimen confessus facinus scriptis legibus non repugnare perhibet, 450, 7; quando ex iis facienda sit confirmatio in oratione judiciali et quando relinquendæ sint, 449, 46; 450, 2; quænam primo loco ponendæ in eadem oratione, quænam post eas, 449, 49 ss.; quomodo impugnandæ sint a defensore, 451, 18 ss.; quomodo ad præcepta de iis data tanquam ad normam vitæ negotia exigenda sint, 455, 15.

Probationes adscititiæ (ἐπίθετοι); quænam, 424, 31, v. *Probationes artis expertes.*

Probationes non adscititiæ; quænam, 424, 27, v. *Probationes artificiosæ.*

Probationes artificiosæ vel quæ oratione comparantur (ἔντεχνοι καὶ διὰ τοῦ λόγου ποριζόμεναι); triplices, 313, 17, cf. 329, 8, 27; 346, 38 ss.; 385, 6, v. *Probationes non adscititiæ.*

Probationes artis expertes (ἄτεχνοι); quænam, 312, 12; 343, 8; judiciis propriæ sunt, 343, 7, v. *Probationes adscititiæ.*

Probatio circularis; v. *Circularis probatio.*

Probationes communes (κοιναί); vel enthymemate vel exemplo constant, 370, 3.

Probatorii sermones (ἐπιχειρηματικοὶ λόγοι); quorum veritas in iis probata est, ea tanquam data recipi debent III, 496, 30 s., ceterum cf. t. IV, 2, p. 194, a.

Problemata; fiunt vel circa genus, vel circa proprium vel circa accidens, 174, 1; omnia aliquatenus ad definitionem pertinent, 175, 46; attamen non promiscue pertractanda eorum methodus et quare, 176, 1; methodorum ad ea divisio fr. 107, b; omnia probantur syllogismis primæ figuræ, 43, 26; distinguuntur in universalia et particularia, 186, 6; utrisque communia sunt quæ universaliter probant vel refellunt, 186, 10; duplex in iis error committitur, et quinam, 186, 39; ex iis faciendæ propositiones ad oppugnandam thesin, 188, 9; nonnulla in iis ad sensus defectum reducuntur, 150, 44; quænam faciliora, quænam difficiliora, 71, 13; universale affirmativum destructu facillimum, adstructu difficillimum, 71, 25; universalia particularibus destructu faciliora, 71, 27; particularia adstructu faciliora, 71, 34; universalia particularibus destrui possunt et vice versa, 70, 36; particularia universalibus adstrui possunt, sed non vice versa, 70, 38; facilius destruuntur quam adstruuntur, 70, 40; τῶν ἐπὶ τὸ πολὺ syllogismus etiam fit per propositionem ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, 73, 11; ad syllogismi figuram cuique peculiarem respiciendum est, 79, 29; tollitur si quid de aliquo dicitur ut ad genus, 81, 43; non omnia in quavis figura, sed in unaquaque certa quadam, 83, 46; e conclusione patet, in quanam figura quærenda sint, 83, 47; circa ea fiunt syllogismi, 173, 46; quomodo a propositionibus differant, 174, 16; omnia per impossibile probari possunt in omnibus figuris excepta in prima figura propositione universali affirmativa, 103, 30, 48; 105, 3; omnia cum per impossibile, tum demonstrative probari possunt, 106, 21; 107, 30, 38; quidnam agendum, ut ea teneamus, 167, 28 ss.; in iis non tantum investiganda sunt quibus nomen commune est, sed etiam genera nomine carentia, 167, 40; in iis etiam τὸ ἀνάλογον spectandum est, 167, 48; quædam eadem sunt quoniam idem habent medium, 168, 1; quænam genere eadem, etiamsi specie differant, 168, 3; quædam eo differunt quod alterius medium alterius subjectum est, 168, 7; si sint universalia, causa et effectus reciprocant, 168, 54; quodsi demonstratio fiat per accidens aut per signum, revera non esse videntur, 169, 13; postulandum non est ut omnium syllogismi æque sint probabiles et ad convincendum apti, 271, 45; adversus ea quæ sæpissime ventilantur, argumentationes scire oportet, 274, 28; adversus ea, in quibus paucissima suppetunt argumenta, argumentationes paratas habere oportet, et quasnam, 275, 47; quænam difficulter impugnentur et quare, 266, 15; mathematica nonnulla propter definitionis defectum difficulter probantur, 266, 29; ei qui exercitationis gratia disputat, ea difficiliora reddere licet, 266, 45, 52, v. *Theses.*

Problemata circa quæ philosophia versatur; eorum divisio fr. 108 b.

Problemata definita; duobus vel tribus, vel quattuor modis refelli possunt, prouti magis vel minus sunt definita, 205, 1.

Problemata dialectica; quænam, 178, 40; sunt nonnulla quibus syllogismi contrarii sunt et quibusnam ac cur, 179, 4; quomodo differant a thesibus, 179, 23; Aristotelis ætate fere omnia theses vocabantur, 179, 28; quænam non consideranda sint, 179, 33; distinguuntur in ethica, logica et physica, 180, 43.

Problemata indefinita (ἀδιόριστα); uno tantum modo refelli possunt, 204, 38; duobus vero modis adstrui, 204, 48.

Problemata logica (λογικά); quænam ita appellentur, 220, 2.

Problemata particularia (ἐπὶ μέρους); iisdem locis cum refelluntur tum adstruuntur quam universalia, 203, 27; quinam loci maxime ad ea valeant maximeque communes sint, 203, 32; iis adhiberi etiam possunt loci de corrumpentibus, de generationibus et de corruptionibus, 203, 44; item loci de iis quæ magis et minus insunt, 204, 6; refelli vel adstrui possunt locis de iis quæ similiter insunt, 204, 6, 11, 13, 14; adstrui tantum locis de iis quæ minus, 204, 11, 13, 17, 20; possunt etiam refelli sumendo quod in eodem genere maxime tale est, 204, 23; in iis etiam ex hypothesi argumentari licet, 204, 26; quomodo ea qui hypothetice argumentatur postulando mutet in problemata universalia, 204, 29 ss.; in iis respiciendum est ad singularia in quibus aliquid inesse, vel non inesse dictum est, 205, 14; in iis ad genera respiciendum est dividendo in species usque ad individua, 205, 16; si in iis specie vel numero definiri potest accidens, considerandum est, an nullum horum insit, 205, 21.

Problemata physica; ab iis differunt mechanica IV, 54, 16 s.; non pertinent ad rem moralem II, 91, 38; II, 98, 7.

Problemata poetica; v. *Reprehensiones poeticæ.*

Problemata; in iis quæritur cur in omaso consistat coagulum III, 273, 41 s.; item cur expergefacti insomnia recordentur, non vero vigilantium munera quibus interdum dormientes funguntur III, 504, 2 ss.; item, cur ignis occultatus diutius perstet, suffocatus vero exstinguatur III, 535, 48 ss.; item de mixtione stanni et æris III, 368, 13 ss.; item cur fœtus octimestres rarius vivant III, 405, 44; item de molæ causis III, 410, 47.

Problemata; citantur III, 273, 42 (fr. p. 194, b); III, 368, 20 (fr. p. 194, b); III, 405, 44 s. (fr. 195, a); III, 410, 47 (fr. 195, a); III, 535, 52 (fr. 194, b); citari videntur IV, 139, 50; IV, 194, 45 s; IV, 257, 9 s.; IV, 300, 14.

Problemata particularia (τὰ κατὰ μέρος); in iis quæritur de iis quæ ventis accidant III, 588, 17 s.

προβολή· v. *Propugnaculum.*

Proboscis; ex ore prodeuntem habent partim insecta, e. gr. apes et muscæ III, 277, 33 s.; insectorum et testaceorum ea præditorum spongiosa et cava est III, 251, 33; ea et gustant et cibum attrahunt III, 251, 33 s.; cochlearum inter linguam et stimulum medium tenet III, 279, 1 s.; linguæ similem qualem muscæ habent turbinata III, 63, 7 s., cf. III, 67, 26 s.; III, 251, 35; ea purpuræ et buccina et concharum testam et suam perforant III, 63, 12 s.; III, 88, 34, cf. III, 251, 36 ss.; igitur firmam et robustissimam habent quemadmodum asili et tabani III, 63, 9 ss.; III, 67, 28 ss., cf. III, 251, 39 ss.; duas longas habent sepiæ, lolii et loligines III, 56, 12 s., cf. III, 287, 47 s.; earum extrema pars asperitudinem habet duplici acetabulorum ordine constantem III, 56, 14; iis res remotas arripiunt et tempestate vigente saxis sese applicant III, 56 14 ss.: III, 287, 48 ss., cf. 45 ss.; iis etiam ad vim inferendam vel repellendam utuntur III, 288, 6 ss.; sepiæ similes sunt anfractus superiores quos in pectore habet locusta mas III, 60, 45; ea carent polypi, idque quare III, 287, 51 ss., cf. *Linguæ similis pars* et *Lingua.*

Proboscis molluscorum; v. *Nasus.*

Proboscis elephantum; nasus est 248, 10, 27 ss.; 284, 5 s.; respirationis gratia exstat III, 248, 43 s.; ea alimentum et siccum et humidum ori admovetur III, 248, 10 ss.; III, 284, 5 ss.; ea etiam ad injurias depellendas utitur elephas III, 251, 44; III, 284, 5 ss.; ea arbores evellit elephas, idque quomodo III, 248, 12; igitur manus munere fungitur III, 248, 11, 13, 27; vel pedum anteriorum, idque quare III, 248, 35 ss., 47 ss.; ea ex aqua emersa respirat elephas ubi per aquam iter facit III, 248, 25 s.; igitur necessario mollis longaque et flexilis est III, 248, 28 ss., 45 ss.; comparatur instrumento quo utuntur urinatores ut diu in fundo maris manere queant III, 248, 20 s.; ei comparatur aculeus insectorum eum in posteriori parte habentium III, 284, 7 s.; ea non sugit elephantis pullus III, 130, 9 s., v. *Nasus.*

Probra; vitio nimio reservantur, 341, 33.

Probum; ea fieri jubet legislator iisque non factis pœnam minitatur II, 140, 3 s.

Probus; quisnam, 616, 15; honestum sectatur, 406, 18; ei magis congruit ut bonus appareat, quam ut oratio exquisita sit, 408, 12; quomodo probus fiat, considerare debet, 617, 49; an simus necne, a nobis pendet II, 29, 35; nunquam sponte sua improba faciet II, 52, 3; ei non congruit pudor, idque quare II, 51, 46, 52; II, 52, 2, 7; obnoxius est incontinentiæ repentinæ II, 166, 40; non vero incontinentiæ morbosæ vel proprie sic dictæ II, 166, 49; eos e probis nasci verisimile est, 331, 49; sibi invicem gratissimi sunt II, 177, 4; iis magis et celerius credimus, inprimis de rebus dubiis, 313, 22, cf. 454, 40; erga eos præcipue benevoli sumus II, 180, 37 s.; exponitur quatenus se ipse amet, quatenus non II, 181, 7 ss.; item quatenus se ipse magis amet quam amicum et quatenus non II, 181, 24 ss.; amabiles quia boni II, 175, 43; eorum amicitia mutua quomodo differat ab amicitia quam cum pravis contrahunt II, 175, 41 ss.; quatenus et quot modis cum pravo amicitiam contrahere possint II, 224, 38 ss., cf. II, 176, 28; eorum amicitia et bonum et utile et jucundum respicit II, 176, 15 s., 26 s.; II, 178, 32 ss., 48 ss.; qui eos amicitiam inter se contrahere negat respicit amicitiam quæ utilitatis causa contrahitur II, 176, 19 s.; honore quem ei tribuunt modice delectatur vir magnanimus II, 44, 51; quare ab iis honore affici optent plerique II, 97, 18; fortuna adversa recte utetur, 616, 11; probus fit natura, consuetudine et ratione, 616, 35; 620, 12; quidnam ad ejus probitatem conferat natura, 616, 35; ejus consuetudines et ratio educatione ad probitatem accommodandæ sunt, 616, 48; fortius quam lupus vel ulla alia fera pericula sustinet, 627, 27; sunt quæ eum joco dicere licet II, 51, 4; qui ei conveniunt joci, conveniunt etiam urbano II, 51, 3; nihil refert an improbum spoliaverit, an eum improbus II, 56, 30; nec utrum ille an improbus adulterium fecerit II, 56, 32; in tragœdia non e rebus secundis in adversas incidere debent, idque quare, 466, 25; per ironiam qui dicuntur, multis malis socios affecerunt, 435, 12; eorum moribus repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 17; eos honorandos esse dictum est prooemio orationis demonstrativæ conveniens, 402, 32; v. *Honestus* et *Bonus.*

Procella (ἐκνεφίαι); auctumno maxime oritur deinde vere

III, 590, 35; idque potissimum Septentrione, Thrascia et Argeste flantibus III, 590, 36 s.; ob quam causam maxime fiant III, 590, 37 ss.; quare deorsum ferantur III, 596, 36 ss.; III, 599, 11 s.; idque quamvis omne calidum sursum ferri natura aptum sit III, 596, 37; idque fit eodem modo quo nuclei digitis elisi, licet pondus habeant, sursum sæpius feruntur III, 596, 3 ss.; quomodo gignantur III, 598, 30 ss.; III, 599, 5 s.; quare violentæ sint III, 598, 31 s.; ea orta semper nubes excernitur et continuus fit ventus III, 599, 5 s.; quasi concoctus est typho III, 599, 11 ss.; quando exorta e nube excerni nequit typho oritur III, 599, 11 ss.; cur post imbrem ocius cesset IV, 244, 41, s.; quondam circa Corinthum orta est archonte Athenis Nicomacho, quo tempore apparuit cometa III, 561, 38.

Procella nivem afferens; cum illa non fit turbo, idque quare III, 599, 13.

Proceres (ἐντιμότεροι, γνώριμοι); eorum contentiones et seditiones lege præcavendæ sunt, 576, 16 ss.; si magistratibus fungantur, evenit ut vulgarium hominum imperio non sint subjecti, 577, 24; ideo, etiamsi e magistratibus lucrum peti non possit, habent quod volunt, 577, 15; si ab iis in aristocratiis indigne tractentur viri iis virtute non inferiores, seditiones fieri solent, 573, 46; in aristocratiis vulgo sic dictis nimium vindicare sibi solent, 574, 39; in iisdem iis facere licet quidquid libuerit affinitatesque contrahere cum quo velint, 574, 40; idem vero facere iis non licet nec in democratia, nec in aristocratia bene temperata, 574, 43; adversus eos creatur tyrannus, 579, 48; quomodo eos persequantur cum democratiæ, tum tyrannus, 580, 42; cur tyrannis insidias parare soleant, 580, 46; inter eos et plebem discordiam et calumniam serere debet tyrannus, 584, 45; si in oligarchia bona dissiparint, novis rebus student, 589, 44; si honorum participes non sint, vel si injuria aut contumelia afficiantur, seditionem movent et rempublicam mutant, 589, 46; iis et mediis opibus civibus superior esse debet plebs in ultimo democratiæ genere, 594, 33; in optimo democratiæ genere contenti sunt quia deterioribus civibus parere non coguntur, 593, 33; difficulter democratiam ferunt, si nimis augeatur plebs, 594, 43, 46; eos in ultimo democratiæ genere accusant quo bona eorum publicent, 595, 34; si reditus non suppetant, iis perniciosæ sunt conciones frequentes in ultimo democratiæ genere, 595, 40; gratiosis et prudentibus convenit pauperes inter se distribuere iisque subsidia præbere quo opus aggredi possint, 596, 17; in oligarchiis suos filios docere debent velitum militiam, 597, 27; quomodo in oligarchiis plebem sibi conciliare debeant, 597, 35 ss.; iis sumptus monumenta sunt ædificia et donaria quibus urbem ornarunt, 597, 44; hodie in oligarchiis magis quæstui quam honori student, 597, 46; eorum indignatio Cyrenis seditionem excitavit, 594, 48; Cnidi inter se ipsos discordes erant, 571, 43; ibidem ex iis ducem sibi adscivit plebs atque oligarchiam evertit, 571, 48; Thurii majorem partem agrorum possidebant, 574, 33.

Proceres admodum homines (*quod ad staturam attinet*, οἱ μακροί); humero in priorem partem vergente, coxam ad posteriorem magis inclinant III, 308, 50 s.; eorumque media pars concava et incurva fit III, 308, 51 s.; igitur incurvi ingrediuntur eodem modo ac serpentes III, 308, 48 s., 52 s.

Proci; opes consumebant filiumque insidiis petebant, 471, 6; ab Ulysse interfecti sunt, 471, 9, v. *Penelope.*

Proconnesus; ibi Subsolanus Hellespontias vocatur IV, 45, 22.

Procurator (ἐπίτροπος); ei similis videri debet tyrannus, 586, 50; 587, 44; misso qui monarchis displiceret, quomodo multam pecuniam sibi compararit Ophelas Olynthius, 650, 9 ss.

Prodicus (sophista); quomodo dividat voluptates, 192, 27; quidnam fecerit ut auditorum dormitantium mentem in sese converteret, 403, 43.

Prodicus medicus; commemoratur ejus lis cum ægroto qui ei parvam mercedem dederat II, 233, 27, *fortasse Herodicus scribendum est.*

Prodigalitas (ἀσωτία); animæ affectus II, 195, 31; ejus definitio II, 21, 5; II, 38, 43; II, 40, 15, 38; II, 196, 10; pecuniam spectat II, 148, 2; ei contraria est illiberalitas II, 148, 4; liberalitati propior quam illiberalitas II, 22, 46; II, 139, 21; 218, 6; vituperio digna II, 148, 6; excessu peccat II, 148, 7; minus nostræ naturæ insita est quam illiberalitas II, 41, 26; ea minus peccare solent quam illiberalitate II, 42, 11; dando et non acquirendo modum excedit, acquirendo vero deficit II, 40, 40; raro simul occurrunt ambo elementa quæ eam constituunt, idque quare II, 40, 43; præcipue in privatos cadere videtur II, 40, 46, cf. 16.

Prodigium (τέρας, τερατῶδες); est si erga pulchritudinem vel consonantiam sensibiles sunt feræ II, 212, 10; item si juvencæ anniculis minores marem admittant III, 126, 33 ss.; habitum est equam duos mulos peperisse III, 127, 6; pro eo habetur si in gallo gallinaceo dissecto inveniuntur ova III, 105, 5; item si capitur trichias e Ponto exiens III, 158, 50 ss.

Prodigus (ἄσωτος); quisnam II, 21, 6; II, 148, 3 s.: II, 213; 31; illiberali oppositus est II, 21, 5; ita proprie vocari debet qui rem familiarem perdit II, 39, 3; attamen ita appellari solent incontinentes atque in intemperantiam sumptuosi II, 38, 47; hinc improbissimus esse videtur II, 39, 1; interdum eadem sectatur ac liberalis, idque quare II, 214, 16; interdum simul illiberales sunt II, 217, 50; eodem modo liberalibus similes esse videntur quo pertinaces continentibus II, 85, 34; liberales illiberales vocant II, 139, 11; nisi simul illiberales sint, illiberalibus longe præstant II, 40, 47; II, 41, 2; II, 42, 10; quænam iis cum liberali communia sint, quibusnam vero ab iis differant II, 40, 50; facile vel consuetudine vel cura adhibita liberales evadunt II, 40, 51; II, 41, 22; disciplina carentes simul illiberales evadunt eo quod capiunt unde non decet, idque quare II, 41, 5 ss., 21; honesti rationem non habent II, 41, 10, 20; in necessariis circa opum acquisitionem deficiunt II, 213, 50; multos juvant II, 41, 4; eorum largitiones nec liberales nec honestæ sunt II, 41, 13; interdum ditant quos pauperes esse præstaret II, 41, 15; nec dant iis qui temperatis sunt moribus, sed adulatoribus, quique iis voluptates administrant II, 41, 16; plerique intemperantes sunt et in voluptates delabuntur II, 41, 18 ss.; non delectantur nec molestia afficiuntur quibus et quando decet II, 40, 35; facile sanantur ætate vel paupertate II, 40, 48; malis moribus non sunt II, 40, 54; potius stulti quam improbi vel ignobiles esse videntur II, 40, 54; eorum species enumerantur II, 214, 7 ss.; II, 148, 11; alii ita sunt ac si continuo morituri essent fr. 342, a; in laudatione liberales vocari debent, 331, 20.

Proditio; ea partæ divitiæ exoptandæ non sunt II, 119, 3; eam interdum negant, etiamsi se cum hostibus locutos esse agnoscant, 341, 15.

Proditores; iis comparantur fures, 428, 40.

πρόδρομοι· v. *Præcursores venti.*

Proedri; magistratus apud Athenienses fr. 240, a.

Profectio (τὸ βαδίζειν); pecuniæ comportandæ causa fit, si propter hoc profectus est aliquis II, 205, 15.

Profectum est primum (quod); etiam primum ad finem pervenire debet, si eadem est celeritas et æquale spatium percurritur II, 359, 43 s.

Profluvium (muliebre); ita vocantur menstrua vitiata II, 52, 37 s.

Profluvium ventris; v. *Alvi fluxus.*

Profunda Ponti; v. *Ponti profunda.*

Profunditas prima (τὸ πρῶτον βάθος); secundum Platonem ideæ animalis et reliquarum idearum elementum est III, 434, 33 ss.

Profusio sumptuosa (δαπανηρία); animæ affectus II, 195, 37; ejus definitio II, 196, 12.

Progredientia (τὰ προϊόντα); crura necessario vicissim flectere et extendere debent III, 310, 51 s., cf. III, 313, 22 ss.; item declinare et divaricare et in perpendiculo manere III, 310, 52 ss.; idque quare III, 311, 1 ss.; iis figura dissimillimus globus II, 399, 7.

προγυμνάσματα· ad quidnam utilia sint, 438, 38.

Projectiones (αἱ προβολαί); probant dextrum motus principium esse III, 306, 32 s.

Projectum (τὸ ῥιπτούμενον); cur ferri desinat IV, 73, 8 ss.; necessario contra nititur ea versus unde projectum est IV, 73, 21 s.; per tantum spatium fertur quantum aeris in profundum motum est IV, 73, 26 ss.; inter id et projiciens proportio quædam esse debet IV, 73, 20 s.

Proles (ἔκγονα); quemadmodum eam præcedit generans, sic generationem præcedere debet latio quædam II, 357, 9; et quale et determinatum aliquid fit III, 398, 40 s.; quantitate perfectam nullum animal edit III, 346, 49 s.; qualitate vero perfectam perfectissima et calidissima, i. e. vivipara et intra se III, 346, 47 ss.; parentibus similis est, idque quare III, 396, 29 s.; ad ejus cum parentibus similitudinem nihil refert utrum ab unaquaque parte decedat semen an ad unamquamque accedat III, 396, 30 ss.; ceterorum animalium cur similior sit quam hominum IV, 162, 16 ss.; animalia exstant quæ dissimilem sibi generant IV, 19, 16; cur nostra sit e nostro semine procreatum animal, non vero quod ex aliquo alio nostro sive excremento sive residuo, sive parte procreatur IV, 138, 30 ss.; omnes curæ quæ ei impenduntur, propriæ proli tribuuntur III, 386, 5 ss.; ejus curam gerere non solent mares III, 386, 13 s.; ejus educationem feminæ magis curant quam mares III, 172, 15 s.; ei alendæ et mas et femina hirundo operam dant III, 178, 38 ss.; curam gerunt quadrupedes oviparæ ut tempestas eorum coeundi tempus insequens ei educandæ apta sit III, 102, 38; pumilam atque imperfectam generant juniores cum mares tum feminæ, idque et apud homines et apud reliqua animalia III, 84, 39 ss.; III, 135, 54 ss.; vitiosam plerumque pariunt mulieres quibus prægnantibus perstat menstrua purgatio III, 136, 41 s.; deteriorem enutriunt matrices quarum densitas et torpor admodum leviter modum excedunt III, 212, 20 s.; eam manifesto generant tauri castrati III, 208, 32 s.

Prolis amor; eum omnibus animalibus inserere voluisse videtur natura III, 376, 28 s.; idque quatenus diversis eorum generibus III, 376, 30 ss.

Prolis educatio; ejus ratione inter se differunt animalia, idque quare et quomodo III, 146, 1 ss.

Prolixitas (μῆκος τοῦ λόγου); quomodo concilietur orationi, 435, 26 ss.; in omnes partes orationum quadrat, 424, 17; utilis in interrogatione contentiosa, 292, 9; quomodo excusanda, 441, 22.

Prologus; ei respondet prooemium orationum, 402, 15; pars communis tragœdiæ secundum quantitatem, 466, 5; quidnam, 466, 8; quisnam eos comœdiæ addiderit ignoratur, 460, 39, v. *Fabulæ.*

Promathus Samius; ejus de Nilo sententia fr. 214, a.

Prometheus; pertinet ad quartum tragœdiarum genus, 471, 25.

Prominentia (τὰ ἐξέχοντα); splendore maxime discernuntur IV, 277, 12.

Promontoria; cur in mari revulsa appareant III, 602, 45.

Pronum esse; contumeliarum amantis signum est IV, 6, 13.

Prona (τὰ πρανῆ); apud omnia animalia carnosiora sunt III, 259, 27 s.; apud quadrupedes inprimis operimento opus habent III, 247, 4 s.; apud quadrupedes viviparas hirsutiora sunt supinis III, 19, 8; III, 24, 18 ss.; III, 246, 52 ss., cf. III, 247, 1 s.; apud hominem vero minus hirsuta sunt quam supina III, 247, 2 s.; idque quare III, 247, 7 ss.; quadrupedum hominis posterioribus pro portione respondent III, 18, 52 s.; quatenus ea habeant aves III, 298, 20 ss.; iis adjacet oviparorum uterus III, 327, 14; item meatus seminales apud omnia animalia iis prædita III, 327, 26; item superior pars uteri apud animalia intra se vivipara, foras vero ovipara III, 327, 19; in iis testam habent univalvia III, 279, 19; iis potius applicatur mytis apud mollusca III, 282, 12 s.; si iis et gulæ interposita esset mytis, cibo ingrediente dilatari non potuisset, idque quare III, 282, 18 ss.; iis copulantur mollusca III, 328, 23 ss.

Prona et supina; ea habent quadrupedes oviparæ III, 25, 13.

Pronarratio (προδιήγησις); si Theodori methodum sequaris, distinguenda esset a narratione, 402, 9.

Prooemium; pars orationis, sed non necessaria, 402, 2; ejus rationem tradebant rhetores Aristotelis æquales, 311, 20; in orationibus concionalibus tunc tantummodo inest, ubi adest contradictio, 401, 45; non omnibus orationibus judicialibus propria, sed parvis deest, 401, 49; nihil probat, 402, 6; principium est orationis, 402, 14; respondet fabularum prologo vel tibicinum præludio, 402, 15; in orationibus et in carminibus heroicis specimen est orationis futuræ, ut prævideant auditores de quibus rebus sermo futurus sit, nec animus suspensus maneat, 402, 48; ejus munus maxime necessarium est, ut finem institutæ orationis aperiat, 403, 8; quæ non ita se habent, remedia quædam sunt vel communia, 403, 11; eo constat ut orationis argumentum summatim exponatur, ut auditorum animos in nos convertamus, et ut eorum benevolentiam captemus, 439, 1; quod auditorem spectat, eum non spectat quatenus auditor est, 403, 45; in eo omnes criminantur, vel metus disjiciunt, 403, 46; inprimis qui malam causam habent vel habere videntur, 403, 50; eo utuntur etiam servi, 403, 52; eo non utendum est si causa perspicua est vel parva, 403, 10; si pravus non esset auditor, eo non utendum esset nisi ut causa summatim exponeretur, 403, 33; eam rarissime naturaliter habent orationes concionales, 404, 9; in iis operam dare oportet ut benevolentiam auditoris tibi concilies, ejusque misericordiam moveas, 404, 3; nec concisum, nec prolixum esse debet, 405, 37; perperam nonnulli in eo sæpius eadem repetenda esse præcipiunt, 410, 22; eodem modo faciendum in dissuasione quæ ultro fit ac in suasione, 444, 48 ss.; quænam in eo exponenda sint in dissuasione qua impugnatur adversarii suasio, 445, 8; quænam id insequi debeant in hujusmodi suasione, 445, 11; septem speciebus orationis commune est, et omnibus rebus convenienter adhiberi potest, 438, 44; quomodo ad præcepta de eo data tanquam ad normam vitæ negotia exigenda sint, 454, 45 ss.

Proœmium orationis concionalis; non necessarium est, nisi propter oratorem ipsum, vel propter adversarios, vel si res non tanti æstimetur, quanti ipse vult, 404, 10; in eo vel criminari, vel crimina dissolvere, vel amplificare, vel minuere oportet, 404, 12; fit etiam ornamenti causa, ne oratio temere effutita videatur, 404, 14; quomodo in eo summatim exponendum sit orationis argumentum, 439, 9 ss.; quomodo in eo auditorum animos in nos convertamus, 439, 14 ss.; quomodo in eo captanda sit auditorum benevolentia, 439, 26 ss.; quomodo in eo calumnias depellamus, 439, 50 ss.; quomodo ordine disponendæ sint ejus partes, 441, 27; id insequuntur narrationes, 441, 37, cf. 442, 42, 51.

Proœmium orationis demonstrativæ; respondet inprimis tibicinum præludio, 402, 17; item dithyramborum proœmio, 402, 47; eo constat ut orator, postquam dixerit quod voluerit, statim progrediatur et annectat, 402, 20; ducitur a laude, a vituperatione, a suasione vel a dissuasione, 402, 26, 32, 42; nisi ex his ducatur, ducitur ex iisdem ac proœmium orationum judicialium, i. e. ex iis quæ auditorem spectant, 402, 37; quando ducatur ex iisdem ac proœmium orationum judicialium, 402, 38; in eo effici debet ut auditor una laudari putet se vel genus, vel studia sua etc., 404, 3; quibus ab eo ad orationem fit transitus aut peregrina, aut propria rei esse debent, 402, 43.

Proœmium orationis inquisitoriæ; quale esse debeat, 454, 1; quænam id insequi debeant, 454, 13.

Proœmium orationis judicialis; idem valet quod prologus fabulæ vel proœmium carminis heroici, 402, 45; nisi ita se habeat, ducitur vel ex oratore ipso, vel ex auditore, vel ex adversario, vel ex causa, 402, 12; si oratorem vel adversarium spectat, constat crimine vel inferendo, vel dissolvendo, 402, 14; quæ vero auditorem, eo ut ejus benevolentiam tibi concilies, vel ejus iram concites, vel eum attentum reddas, vel contra hoc, 402, 22; quænam in eo exponenda sint, 448, 12 ss.; eodem loco collocandum est ac in suasionibus et dissuasionibus, 449, 40; id insequi debent renuntiationes, 449, 42; ejus ratio eadem in accusatione et in defensione, 451, 15.

Proœmium laudationis vel vituperationis; in eo primum eodem modo ac in suasionibus argumentum exponimus et calumnias solvimus, 446, 3; in eo partim iisdem auxiliis ac in orationibus concionalibus, partim aliis auditorum animos in nos convertimus, 446, 5 ss.; ab eo inchoanda est oratio, sicut in suasionibus ac in dissuasionibus, 446, 11; quænam id insequi debeant, 446, 12, 21, 25.

Proœmium (i. e. *Metaphysic. I*); citatur II, 489, 2.

Propagines (τὰ ἀποφυτευόμενα); quæ avulsione seruntur semen proferunt III, 332, 28; inde constat id quoque ante avulsionem earum non a tota planta proficisci III, 332, 29 ss.

προπηλακισμός· v. *Convicium*.

Propinqua; eodem modo quo illa, etiam remota meminimus III, 497, 21 ss.

Propinqui; iis qui vel tempore, vel loco, vel ætate, vel gloria sunt, invidere solent, 362, 2, 16; si quis dicat se velle eos rebus secundis uti, consentaneum dicit, 424, 37; eos verberavit, qui et patrem, 376, 15; quibus honorati sunt, in æmulationem proclives, 362, 45; quatenus a te diversi II, 577, 26.

Propontis; externa pars Ponti quæ idem os cum illo habet III, 630, 30; ibi pariunt atque ætatem transigunt plerique coliæ III, 158, 29; in ea optimi sunt coliæ antequam pariant III, 159, 14 s.

Proportio (ἀναλογία, τὸ ἀνάλογον); rationum æqualitas est II, 55, 41; non solum numerum unitatibus constantem spectat, sed etiam quemvis numerum II, 55, 40; quattuor ad minimum constat II, 55, 42; II, 157, 32; continua etiam quattuor constat, quia medius numerus bis adhibetur II, 55, 43; ea quod constat medium est II, 56, 4; substantiam significare non videtur, idque quare II, 498, 8 s.; æqui omnibus inesse censebat Archytas IV, 201, 21 ss.; unicuique generi entium inest II, 637, 52; aliqua fit unumquodque III, 358, 10 s.; jus esse videtur II, 151, 52; respublicas continet II, 151, 51; exæquat et conservat amicitias inæquales II, 104, 6; II, 233, 33, 37; ea metiri oportet societatem civilem II, 233, 35; circa eam versantur scientiæ mathematicæ II, 614, 49 ss., cf. II, 582, 16; eam ex numero intra decadem deducunt (Platonici) II, 623, 49; invertitur cum numerorum, tum linearum et solidorum et temporum, 126, 25; non eadem causa est cur ejus membra invertantur in numeris et in lineis, 169, 16, v. Ἀνάλογον.

Proportio (συμμετρία); maxima species pulchri II, 614, 48 s.; unum quam maxime efficit IV, 202, 22; qui ea carent, cur, si sibi invicem oppositi considerentur, majores videantur, quam si soli per se IV, 202, 20 ss.; ea carentes, improbi, ad feminium genus referuntur IV, 14, 47 ss.; qui eam habent justi et fortes IV, 14, 49 ss.

Proportio arithmetica; quidnam II, 57, 8.

Proportio continua; quænam II, 55, 44; II, 56, 9.

Proportio geometrica; quænam II, 56, 6.

Proportio recta; quæritur an ea constet bonitas quam rebus impertit numerus II, 636, 41.

Pro portione; quæ ita inter se differunt genera seorsim ponenda sunt III, 225, 48; sic a piscibus differunt aves III, 225, 51; item animalia pleraque eorumque partes et affectus III, 226, 1, cf. III, 227, 48 ss.

Propositio (πρότασις, πρόθεσις); pars necessaria orationis, 401, 40; 402, 1; problemati respondet, 401, 41; inter eam et conclusionem intercedit ratio causæ finalis II 270, 6; simulac duas cogitaverit intellectus, etiam conclusionem cogitat et componit III, 521, 41 ss.; quid, 39, 7; 122, 46; unum de uno sunt, 283, 26, 43; altera pars contradictionis, 32, 39; quomodo ab ea differat objectio, 117, 39; ἄμεσοι demonstrationis elementa, 145, 6, 12; ἄμεσος principium et unitas syllogismi, 145, 27; 151, 28, 43, cf. 147, 25; 148, 32; ex iis fiunt argumentationes, 173, 47; quomodo a problematis differant, 174, 14, cf. 173, 45; 174, 20; quomodo inter se differant demonstrativa, syllogistica et dialectica, 39, 14, 21; 122, 47; omnis vel categorica, vel contingens, vel necessaria, vel affirmativa, vel negativa, vel universalis, vel particularis, vel indefinita, 40, 9 ss.; nisi ambæ sint categoricæ, categoricus nequit esse syllogismus, 52, 39; quænam vocentur similes, 52, 45; altera semper conclusioni similis esse debet, 52, 44; ex iis omnis syllogismus fit, 68, 11; 283, 31; item refutationes, 283, 32; nunquam duabus pauciores, 90, 20; 112, 2; 124, 33; nunquam duabus plures, nisi quid assumatur, 70, 23; semper pares, si syllogismi per principales sumuntur propositiones, 70, 34; semper intervallis æquales, 70, 42; earum numerus semper uno minor numero terminorum, sed non semper impar, ubi proceditur per plura media aut per prosyllogismos, 70, 39, 43; unde desumendæ sint in singulis quæstionibus, 72, 27 ss.; ab iis omne superfluum resecandum et si quid deest necessarium, supplendum, 78, 43; vel veræ esse possunt, vel falsæ, vel altera vera, altera falsa, 90, 4; e veris falsum colligere non licet, 90, 8, 12, 27; 112, 5; quatenus e falsis verum colligere liceat, 90, 9; in syllogismis universalibus primæ figuræ ex utraque falsa verum colligere licet, 90, 28, 32; item in syllogismis particularibus primæ figuræ, 92, 3; 93, 1 ss.; quocunque modo se habeant in syllogismis secundæ figuræ, e veris falsa colligere licet, 93, 15 ss.; item in syllogismis tertiæ figuræ, 95, 1 ss.; in particularibus syllogismis universalis non probari potest per reliquas, 98, 11; 99, 2; fiunt vel circa genus, vel circa proprium, vel circa accidens, 174, 1; quænam dialecticæ habendæ sint, quænam non, 178, 2 ss.; iis sumendis quærendi sunt syllogismi et inductiones, 180, 4; aliquatenus fiunt cum de ποσαχῶς λεγομένων, tum de differentiis, tum de similitudine, 180, 7; quænam eligendæ, 180, 17 ss.; proponendæ contradictorie iis contrariæ quæ probabiles videntur, 180, 22, cf. 178, 13; efficiendæ sunt non solum probabiles, sed etiam probabilibus similes, 180, 25 ss.; tanquam principia sumendæ quæ in omnibus aut plurimis rebus ita se habent, et quare, 180, 31; e libris scriptis seligendæ, 180, 34; quomodo de unoquoque genere earum descriptiones faciendæ 180, 35; distinguuntur in ethicas, logicas et physicas, 180, 43; definitione haud facile discernitur ad quamnam partem pertineant, 181, 1; inductionis adhibendæ consuetudine tentandæ sunt, 181, 3; quomodo ea pertractet philosophia, quomodo dialectica, 181, 6; omnes universales sumendæ, 181, 8; ex una plures faciendæ, 181, 9; dividendæ sunt, 181, 12; ita ponendæ sunt dialectico, ut lateat utrum sui an alius causa sumantur, 262, 40; item ita ut dubium sit utrum ipsam an oppositum sumere velit, 262, 43; non ipsæ ponendæ sunt, sed ea quæ necessario sequuntur ipsas, 263, 12; in iis quæ partim veræ, partim falsæ sunt, repellitur objectio, detracto eo adversus quod fit eoque quod restat tanquam universali posito, 264, 49, 20; eodem modo agendum est, si sine objectione negentur ejusmodi, 264, 43; ejusmodi sumendæ sunt quæ in multis ita se habent et adversus quos vel nullæ sunt objectiones, vel difficile perspiciuntur, 265, 10; vel syllogisticæ sunt, vel ejusmodi ut ex iis colligatur syllogismus, vel ejusmodi, ut harum causa sumantur, 269, 13; unde cognoscantur quæ alterius causa sumuntur, 269, 15; quomodo se habebit conclusio e duabus, prouti alterutra magis vel minus probabilis fuerit, aut neutro modo se habuerit, 272, 19; eas spectet petitio contrariorum, 274, 8; evertitur necessario una sublata conclusione, 274, 16; eas memoria tenere debet dialecticus, 274, 50; communes memoria tenere magis interest quam argumentationes, 275, 3; eas a viris syllogismorum peritis petere oportet, 275, 25; qui eas sumit ex pluribus unum facit, 275, 35; eas spectat exercitatio dialectica, 275, 33; quia ejus notio non rite expenditur, fit captio per plurium quæstionum conjunctionem, 283, 25; 284, 26; ad earum methodum pertinet sophisticarum refutationum contemplatio, 289, 20; ut sumatur in argumentatione contentiosa, per collationem contrarii percontari oportet, 292, 34; deceptio propter similitudinem collocationis earum, 79, 35 ss.; sumendæ sunt secundum uniuscujusque casus, 81, 42, 52; e quibusnam petantur enthymemata, 346, 29; ordine quodam disponendæ sunt (διαγράφεσθαι), 347, 28; quænam cuique rhetoricæ generi competant, 317, 1-54; quænam omnibus oratoribus communes, 318, 5; in iis sumi debent singulorum philosophorum theses, 289, 47; earum duo sunt genera II, 79, 48; etiamsi utramque teneas, præter scientiam agere licet, dummodo particulari vel minori non utaris II, 78, 49; quæ res agendas spectant vel e bono vel e possibili deducuntur III, 521, 4 s.; earundem species suppeditant imaginatio et cogitatio III, 525, 44 s.; earum alteri non insistunt nec interrogantes quidam, nec qui de rebus agendis deliberant III, 522, 5 ss.

Propositiones affirmativæ; plures fiunt aucta demonstratione, 148, 13.

Propositiones categoricæ; quænam reciprocent, 40, 14 ss.

Propositiones contingentes; quænam reciprocent, 41, 4 ss.; affirmativæ sunt, ubi particula negativa non cum verbo copulatur, 41, 27.

Propositiones contradictoriæ; quænam, 107, 50; quando ex iis per oppositas propositiones in tertia figura fiat syllogismus, 108, 47.

Propositiones contrariæ; quænam, 107, 48; quando ex iis per oppositas propositiones in tertia figura fiat syllogismus, 108, 46; quatenus colligi possint ex uno, vel e duobus syllogismis, 109, 27 ss.

Propositio dialectica; quænam, 178, 7 ss.; distinguuntur in necessarias et non necessarias, 261, 19; est adversus quam, quum in multis ita se habeat, non est objectio, 264, 52; est ad quam respondere licet, *ita* vel *non*, 265, 23, cf. 32, 37; 269, 11, v. *Interrogatio*.

Propositiones intermediæ; iis monstrantur ultima, 266, 22, 6; quia paucæ sunt, difficulter impugnantur rei mathematicæ elementa, 266, 38.

Propositio major; universalis est III, 473, 45; si tota falsa est in syllogismis universalibus primæ figuræ, nihil veri concludi potest, 90, 30; 91, 10; si ex parte vera est, non impedit in iisdem syllogismis, 90, 31; in syllogismis particularibus primæ figuræ si tota falsa est, sed altera vera, vera esse potest conclusio, 91, 54; item si ex parte falsa, altera autem tota vera, 92, 1; in syllogismis universalibus primæ figuræ everti non potest per inversionem, et quare, 100, 30; in prima figura facta inversione semper per tertiam evertitur, 103, 4; item in secunda figura, 103, 7; in tertia vero figura per primam, 103, 9; eam habentes habemus potentia et minorem, 147, 33; in syllogismo affirmativo affirmativa est, in negativo, negativa, 148, 33; vel res respicit, vel homines agentes II, 78, 51; quomodo se habeat ubi res agendas spectat III, 473, 46 s.; movet etiam ratione prædita, sed minus quam altera, idque quare III, 473, 48 s.; quomodo vincatur a cupidine apud incontinentes II, 79, 29 ss.

Propositio major affirmativa; demonstrari nequit per impossibile in prima figura, 103, 30, 48; 105, 3.

Propositio minor; particularis est III, 473, 45; invertenda est ut syllogismus resolvatur ex alia figura in aliam, 85, 51; in syllogismis universalibus primæ figuræ ejus falsitas non impedit quominus aliquid veri concludatur, 90, 30; in syllogismis particularibus primæ figuræ si falsa est, sed altera vera, vera esse potest conclusio, 92, 3; in prima figura facta inversione semper evertitur per mediam figuram, 103, 3; item in tertia, 103, 10; in secunda vero per primam, 103, 6; ejus cujus gratia res fiunt principium est II, 73, 35; circa ejus demonstrationes ad agendum pertinentes versatur altera mentis pars II, 73, 34; rei sensibilis opinio ac rerum agendarum domina est II, 79, 43; eam vel non habent incontinentes, vel eodem modo habent quo ebrii Empedoclis carmina recitant II, 79, 44; quomodo se habeat ubi res agendas spectat III, 473, 47; inprimis movet ratione prædita, idque non quiescens III, 473, 48 s.

Propositiones necessariæ; quænam, 261, 19, 29; quænam reciprocent, 40, 39; non statim proponendæ sunt, sed recedendum est quam longissime, 261, 30, cf. 275, 7; vel inductione, vel syllogismo sumendæ sunt, 261, 36; earum gratia sumuntur non necessariæ, 261, 42; occultandi gratia præter eas etiam probandæ sunt quæ ad eas utiles sunt, 262, 2.

Propositiones non necessariæ; quadruplices, 261, 20; quomodo sumendæ quæ inductionis gratia sumuntur ut detur universale, 261, 44; earum quæ celandi gratia sumuntur, necessitas et utilitas, 261, 26; quæ ad celandum sumuntur, quomodo sumendæ sint, 261, 46 ss.; quomodo quæ ad ornandum, vel amplificandum, 263, 32; quomodo quæ perspicuitatis gratia, 263, 40.

Propositio negativa; et esse et non esse aliquid sumit, 148, 7; e duabus fieri nequit syllogismus, 148, 10; plures non fiunt, ubi augetur demonstratio, 148, 15; demonstratur per affirmativam, nec vice versa, 148, 29; solæ non reciprocant, 89, 11.

Propositiones oppositæ; quænam, 107, 43, cf. 109, 5; quomodo distinguantur in contrarias et contradictorias, 107, 48; ex iis nunquam fit syllogismus in prima figura et quare, 108, 1; quatenus ex iis aliquid concludi liceat in secunda figura, 108, 10, 29; ex iis in tertia figura negativus fieri potest syllogismus, non vero affirmativus, idque quare, 108, 35 ss.; alterutra per alias interrogationes concludi potest, aut ita sumi, ut in Topicis, 109, 8; ex iis, si falsæ sint, nunquam verum colligere licet, et quare, 109, 15 ss.; ex iis contrariis fit syllogismus, 109, 24.

Propositiones primæ immediatæ; fieri nequit ut sint principia e quibus omnia demonstrantur, 151, 46.

Propositiones rhetoricæ; quænam, 318, 2.

Propositiones, si duæ sint, in altera; sin plures, in una superiorum latet falsum, 112, 3.

Propositio universalis; v. *Propositio major.*

Propositum (προχείμενον); spectandum cujusnam consequens sit, ubi probare volumus, 190, 38, 40; spectandum eo posito quidnam consequatur, ubi refellere volumus, 190, 39, 42; tollitur sublato quovis consequente, 191, 30; interdum facilius evertitur quam consequens, interdum contra, 191, 33; ejus λόγον quod magis recipit, magis hujusmodi est, 203, 32.

Proprietas (τὸ ἴδιον); causa est cur diligant aliquid homines, 499, 43.

Propria accidentia; v. *Accidentia propria.*

Propria signa; v. *Signa propria.*

Propria auditoribus quæ sunt; de iis nos disserturos dicendum est, ut eorum animum in nos convertamus, 439, 17.

Proprium (ἴδιον); ejus definitio, 177, 12; omnes plerumque ita vocant quod semper consequens est, 223, 26; duplex, 174, 3; etiamsi de eo fiant problemata et propositiones, per se nec problema, nec propositio est, 174, 1, 10; quæ ad id pertinent, elementa sunt eorum quæ ad definitionem pertinent, 205, 33; fr. 119, a; raro de eo quæritur inter disputantes, 205, 34; explicatur aut per se et semper, aut ad aliud, aut aliquando, 218, 45; discendi gratia exponitur, 220, 15; 221, 1; 222, 28; τὸ τί ἦν εἶναι declarare non debet, 224, 6; in eo exponendo tradi debet primum genus, deinde reliqua adjicienda atque distinguendum est, 224, 16; iidem loci qui id recte constitutum esse adstruunt, etiam probant id revera inesse, 224, 32; id est quod necessario inest, etiamsi nec definitio sit, nec differentia, 225, 54; unum pluribus esse nequit, 232, 8; 233, 43; item cavendum, ne proprii loco sumatur id quod prius vel posterius est eo de quo prædicatur, 225, 47; item videndum, ne eorundem, quatenus eadem, sint, idem non sint proprium, 226, 6; item cavendum, ne eorundem specie non semper proprium sit specie idem, 226, 19; quando hic locus falsus sit, 226, 33; pleraque evertuntur, si id cui accidit aliquid, non idem esse statuatur quam id cui accidit aliquid cum accidente conjunctum, 226, 38, 44; quomodo refutandi sint qui ita statuant, 227, 1; item si habitus aliud quid esse statuatur ac id quod secundum habitum dicitur, 226, 47; quomodo refutandi sint qui ita statuant, 227, 6; cavendum est ne si id quod natura inest tradere volueris, ejusmodi dictionibus utaris ut id quod semper inest significent, 227, 12; videndum num id cujus proprietas constituitur, de alio primo prædicatur, vel aliud de ipso primo, 227, 26; curandum est, ut semper definias, quomodo et quorum ponas proprium, 227, 35; quot modis dici possit, 227, 37; peccant circa id qui non addunt *natura*, 227, 51; item qui non definiunt se tantummodo tradere id quod inest, 228, 3; item qui non definiunt, an proprium ponant ut primum, vel ut in alio, 228, 6; item qui non prædicit se id tradere quod proprium est quia habet aut habetur, 228, 10; item qui non una significat se id tradere quod proprium est quia participat, vel participatur, 228, 15; item cavendum ne ipsum sui ipsius proprium ponatur, 228, 44; item ne in iis quæ similibus partibus constent quod partis est dicatur de toto, aut quod totius de parte, 229, 2; si contrarii non est contrarium, etiam alterius contrarium non erit alterum contrarium, ac vice versa, 229, 29; si relatum relati non est, etiam alterius relati, alterum relatum non erit, ac vice versa, 229, 41; si habitus non est, id quod secundum habitum dicitur, etiam privationis non erit quod secundum privationem dicitur, ac vice versa, 229, 51; si affirmatio, aut quod secundum affirmationem dicitur proprium est, non erit proprium negatio aut quod secundum eam dicitur, itemque vice versa, 230, 18; si affirmatio affirmationis non est proprium, nec negatio negationis erit, itemque vice versa, 230, 27; si propositum affirmationis proprium est, negationis non erit, si negationis, affirmationis non erit, 230, 44; hujus loci contrarium falsum est, 230, 49; si ex iis quæ eodem ordine continentur nullum alius ex reliquis proprium est, nec propositum ejus cujus proprium esse dicitur erit, itemque vice versa, 231, 1; quinam de eo argumentorum loci e casibus peti liceat, non solum in eo quod dictum est, sed etiam in oppositis, 231, 15 ss.; quinam ex iis quæ similiter se habent, 231, 35; quinam ex iis quæ eodem modo se habent, 231, 49; quinam ἐκ τοῦ εἶναι; e generatione et interitu, 232, 11; item ex ideis, 232, 33; quinam ex eo quod magis ac minus est, 232, 46 ss.; quinam ex iis quæ similiter insunt, 234, 1; cavendum est, ne secundum exsuperantiam proponatur, 235, 8; e locis de eo consideranda est quæstio an definitio rei definiendæ propria tradita sit, 235, 41; ei si addatur quodcunque verum, totum proprium manet, 237, 40; plerumque verborum conjunctione (ἐν συμπλοκῇ) enuntiatur, 259, 40; 260, 38 (?); facilius refellitur quam adstruitur, 259, 37, 39; quæ argumenta adversus definitionem afferuntur, eadem fere omnia adversus id afferri possunt, 259, 42; excepta definitione omnium facillime evertuntur, difficillime vero adstruuntur problemata de eo, 260, 42; de eo e locis de accidente argumentari licet, 260, 24; loci de eo adhiberi possunt ad problemata de definitione, non vero ad problemata de genere et de accidente, 260, 19, 22; eorum consideratio communium consideratione posterior est II, 273, 23; idque natura II, 256 34.

Proprium ad aliud; quidnam sit, 219, 20; de eo vel duo, vel quattuor quæstiones moveri possunt secundum modum quo proponitur problema, 219, 4, 43; est vel in omnibus et semper, vel plerumque et in plurimis, 219, 30; quæstiones de eo ad disserendum perquam aptæ, 219, 42; ex locis de accidente considerandum est, 220, 4.

Proprium aliquando; quidnam sit, 219, 36; quare problemata de eo ad disserendum non sint admodum apta, 219, 54.

Proprium per se; quidnam sit, 219, 18.

Proprium per se semper; problemata de eo, ad disserendum perquam apta et quare, 219, 42, 47; videndum primo an recte explicatum sit, secundo an omnino proprium sit id quod dicitur, 220, 8; 224, 31; videndum an per notiora explicatum sit, 220, 9; item an notius sit id quod tanquam proprium prædicatur, revera rei inesse, 220, 21; item ne adhibeatur nomen quod pluribus modis dicitur, aut oratio quæ plura significat, 220, 41; cavendum ne pluribus modis dicatur id de quo proprium exponitur, 221, 12; item ne sæpius idem dicatur, 221, 28; idque vel repetendis nominibus, 221, 35; vel definitione loco nominis posita, 221, 39; cavendum ne in eo ponatur quod omnibus insit, 221, 51; item ne plura propria tradat aliquis, non definiens se plura ponere, 222, 10; cavendum, ne id adhibeatur cujus proprium traditur, vel aliquid eorum quæ ei subjecta sunt, idque vel oppositum, vel quod natura simul est, vel posterius, 222, 26, 42; item ne ejus loco tradatur quod non semper est consequens, sed quod interdum fit non proprium, 223, 5; item ne ejus loco proponatur quod nunc tantummodo proprium est, etiamsi non definiatur id ita se habere, 223, 22 ss.; cavendum ne pro eo sumatur quod nonnisi sensu cognoscatur, nisi manifestum sit, id necessario inesse, 223, 38, 52; cavendum ne ejus loco proponatur definitio, 224, 4; exponi debet ratio τοῦ τί ἐστι, 224, 16; quærenti an dictum revera proprium sit necne, videndum est an id quod proponitur, quadret in singula ejus cui attribuitur, 224, 35; item, nonne de iis de quibus nomen prædicatur, etiam oratio prædicetur, et vice versa, 225, 3; item ne subjectum ut proprium ejus quod in subjecto esse dicitur, tradatur, 225, 15; item ne secundum participationem tradatur proprium, 225, 33.

Proprium potestate; quando recte tradatur, quando non, 234, 38.

Proprium semper; quidnam sit, 219, 24.

Proprium (sensu strictiori); quidnam sit, 174, 45; 177, 12; distinguendum a proprio aliquando, et proprio πρός τι, 175, 1; in eo fit inversio, 186, 23, 28.

Proprium specie; distinguendum est id uni soli eorum inesse quæ sub eo sunt cujus proprium ponit, 228, 20; interdum etiam dici de genere cujus plures sunt species, si de specie, cui maxime insit, etiam maxime prædicetur generis notio, 228, 33.

Proprium (οἰκεῖον); ad res jucundas pertinet II, 113, 3; si quid sit, ineffabilem præbet voluptatem, 501, 1; iis quivis majorem curam impendit quam alienis, 638, 16.

Propter se ipsos (quæ faciunt); fiunt vel propter consuetudinem, vel propter appetitum, 333, 32; sponte fiunt, 334, 36.

Propter se quæ fiunt; sive bona vel vera, vel apparentia, sive jucunda vel vera, vel apparentia sunt, 334, 35.

Propugnacula (φυλακτήρια); iis intercipi debent mœnia urbis, 614, 29; locum præbent commodum ad convictus celebrandos, 614, 31; in agro quoque exstrui debent in usum magistratuum quos silvarum inspectores vocant, 615, 16

Propugnaculum (προβολή); id ante oculos habens melius cernit res remotas, idque quare, III, 417, 54 ss.; III, 418, 19 ss.

Propugnacula (ἀμυντῆρες); ita vocant cornuum cervorum partes prorsum nutantes, quibus injurias defendunt III, 176, 38 s.; iis earent cervi seniores III, 176, 37, 40.

Propugnatores; v. *Milites*.

Prora; ejus magna fit transpositio, gubernaculo pauxillulum translato III, 522, 48 ss.; navis lembo similis comparatur uncunguium avium pectus III, 312, 29 s.

Proræ præfectus; gubernatoris instrumentum animatum est, 485, 1; etiamsi a gubernatore et a remige differat, tamen iis est commune officium, 523, 24.

πρὸς ὃ πέφυκεν· ejus definitio, 244, 47.

πρός τι· ejus exempla, 2, 26; 9, 25 ss.; ejus definitio, 9, 23, 34; 12, 22 ss.; contrarium recipit, 9, 42; non omnia contrarium recipiunt, 9, 44; magis ac minus recipiunt, 9, 51; omnia reciprocant, 10, 3 ss.; 19, 14; nonnulla non reciprocare videntur et quare, 10, 12; in hac categoria interdum nomina fingere oportet, 10, 21; 11, 17; pleraque naturaliter simul sunt, 11, 19; non omnia naturaliter simul sunt, 11, 27; probatur nullam οὐσίαν eo pertinere, 12, 5 ss.; si quis aliud scit definite, scit etiam ad quod refertur, 12, 32; ejus investigatio difficilis, 13, 3; eorum genera etiam πρός τι esse debent, 206, 17; eorum eadem scientia, 181, 11; si fieri potest alterum, potest quoque alterum, 368, 46; quæ per se ita sunt, nonnisi per opposita definiri possunt, 240, 18; partim secundum excessum et defectum dicitur, partim quatenus agere aut affici, atque in universum movere vel moveri potest II, 273, 28; substantiam significare non videntur, idque quare II, 498, 5 ss.; species oppositionis sunt II, 578, 39 s., cf. *Opposita*; omnia reciprocant, nec per accidens de se invicem prædicantur, 251, 27; si per accidens de se invicem prædicarentur, non ad unum, sed ad plura referrentur, 251, 31; si alicujus eorum definitio nimis late pateat, ejusmodi definitio propria esse nequit, 251, 38; neque ipsæ alterationes sunt, neque eorum exstat alteratio vel generatio, vel mutatio II, 337, 40; nonnisi subjecto aliquo fieri potest II, 257, 25; videtur appendix et accidens entis esse II, 4, 21; natura posterior est substantia et τοῦ per se II, 4, 20; in eo dicitur bonum II, 4, 20, 26; in eo non fit motus nisi per accidens II, 309, 40 ss.; II, 310, 43; II, 598, 32 ss.; II, 599, 24; in eo, quum mutatur alterum, alterum verum manere potest II, 309, 41; II, 598, 33; ad ea pertinet necessario mutatio qua res mobiles quæ antea non movebantur, nunc moveri incipiunt præsentibus et tunc et antea rebus movendi capacibus II, 343, 22; eo referenda erunt omnia, si quidquid alicui videtur, verum sit II, 511, 49 ss.; omnia ad unum aut ad definitum aliquid referuntur II, 512, 22; partim ita dicuntur quia eorum notione continetur quod ad aliud referuntur, partim quia ad ea aliud refertur II, 527, 21 ss.; II, 581, 4 ss.; eorum tres species, idque quænam II, 526, 32 ss., cf. 213, 25 ss.; hæque tres species omnes per se ad aliquid referuntur II, 527, 33 s.; eodem modo se habent quæ ideo huc pertinent quia eorum genus ad aliquid refertur II, 527, 34 ss., cf. 16, 42 ss.; 212, 22; 305, 29; item quæ quoniam res quæ ea habent II, 527, 36 ss.; præter hæc omnia sunt quæ per accidens ad aliquid referri dicuntur II, 527, 38 ss.; eorum per se non est genus II, 482, 20 s.; II, 615, 46; nihilominus eorum ideæ erunt, si vera sunt argumenta quibus utuntur idearum assertores II, 482, 20 s.; II, 615, 45 s.; item ea rebus quæ per se sunt anteriora erunt II, 482, 25; II, 615, 51; ab iisdem causis et principiis pendere nequeunt ac substantiæ II, 602, 3; substantiæ elementa non sunt, nec vice versa II, 602, 10 s.; omnium categoriarum minime natura, vel substantia vel ens est II, 629, 46 s., 53 s.; nec potentia nec actu substantia est II, 630; 7 s.; quanto et quali posterius est II, 629, 47; quantitatis affectus est non materies II, 629, 48 s.; igitur et communi et partibus ejus et speciebus semper aliquid subjectum est II, 629, 49 s.; ei nec ortus et interitus, nec motus est II, 629, 54 ss.; absque eo quod moveatur modo majus, modo minus, vel æquale esse potest II, 630, 4 s.; una entium natura est eodem jure quo substantia et quale II, 631, 41 ss.; II, 632, 1, 5; nec potentia vel unum est, nec entis vel unius contrarium vel negatio II, 631, 40 s., 54 s.; nihilo minus id enti et uni opposuerunt idearum assertores, idque quare II, 631, 35 ss.; id cum potentia ente confundit idearum auctor II, 631, 51 ss.; quærere debuissent idearum assertores, cur multa sint non unum II, 631, 42 s., cf. II, 632, 4 s.; ejus multas species adhibuerunt idearum assertores ad entia generanda idque quasnam II, 631, 45 ss.

πρός τι· (*quænam ad id pertineant, de ejus usu*); ad id pertinet habituum ac dispositionum genus, 16, 41; item scientiarum, 16, 42; item magnitudo II, 42, 21; fere ad ea pertinent τὰ πολλαχῶς λεγόμενα quæ non per homonymiam dicuntur, 189, 37; ad ea magis pertinent universalia quam particularia, 147, 17; potius ad id quam ad quantum pertinent magnum ac parvum, multum ac paucum, 8, 14 ss.; ad id pertinet utile II, ˙4, 26; quænam cautiones adhibendæ, ubi eorum aliquid definiendum est, 244, 34 ss.; 246, 34 ss.; 251, 22; eorum differentiæ etiam sunt πρός τι, 244, 35; alia ad id solummodo adhiberi possunt, ad quod naturaliter referuntur, alia etiam ad aliud, 244, 41; eorum omnium essentia consistit in relatione ad aliud, 246, 38; quinam loci ex eo peti possint ad argumentandum de proprio, 229, 40; ad ea celandi gratia traduci debet argumentatio dialectica, 275, 11; ad quænam eorum spectent argumentationes quibus adversarios ad nugationem adducere conantur sophistæ, 290, 49; ad nugationem evitandam, non concedendum ea idem significare seorsim posita, vel cum eo conjuncta de quo prædicantur, 305, 20; eo omisso fit deceptio in disputatione litigiosa, 382, 35; quænam ex iis petantur argumenta enthymematum, 375, 41; id spectant viri activi II, 486, 27.

πρός τι secundum numerum; ad aliquid referri dicuntur quia eorum notione continetur quod ad aliud referuntur II, 527, 22 s.; quatenus iis tribui possint actiones II, 527, 13 ss.; eorum species enumerantur, II, 526, 39 ss.

πρός τι secundum potentiam; ad aliquid referri dicuntur quia eorum notione continetur quod ad aliquid referuntur II, 527, 22 s.; vel secundum potentiam vel secundum potentiæ actionem ad aliquid referuntur II, 527, 8 ss.; nonnulla eorum secundum tempora ad aliquid referuntur II, 527, 15 ss.; alia vero secundum potentiæ privationem II, 527, 20 s.

ός τι quæ non contraria sunt; non ad idem genus pertinent II, 581, 47 s.; igitur intermedio carent II, 581, 46 s.

πρός τί πως ἔχειν· II, 337, 32, 37, 52; II, 338, 21.

πρός τί πως ἔχειν· genuina πρός τι definitio, 12, 26 ss., cf. 240, 19; 246, 39.

Proseleni; unde vocati sint Arcades fr. 291, a.

Proserpina; a Plutone per antrum circa Ennam rapta est IV, 88, 5 ss.

προσιόν (τὸ)· v. *Accedens.*

προσλαμβανόμενα· 272, 6.

πρόσωπον· vocabuli etymologia III, 253, 54 ss.

προσφερόμενον· 274, 36.

Prosperi successus (εὐτυχήματα); ad ea pertinent quæ sine judicantis ratione recte eveniunt II, 159, 40.

Prosperitas (εὐτυχία, εὐετηρία, εὐημερία); eam aliqui felicitatis definitione comprehendunt II, 8, 7; idque quatenus recte II, 8, 50; II, 9, 6; quænam inter eam et felicitatem intercedat necessitudo II, 172, 3 s.; II, 173, 19 ss.; felicitatem parere dicitur II, 238, 30; respicit res quæ non penes nos sunt et quorum domini non sumus II, 172, 32; a mente, a scientia vel a recta ratione pendere non potest II, 172, 25 ss., cf. 13 ss.; II, 238, 42 ss.; nec a deorum favore II, 172, 17 ss., 27 ss.; non a dei vel genii favore pendere videtur II, 239, 2 ss.; nihil igitur aliud esse potest quam natura II, 172, 30 s., 50; expenditur quatenus a natura pendeat II, 238, 36; II, 239, 49, cf. *Fortunati*; ejus duæ species II, 241, 2; II, 172, 41; II, 173, 9 s., cf. II, 240, 10, 22 s.; II, 239, 50, utraque ratione caret II, 241, 5; ars non est, idque quare II, 238, 44 s.; revera causa non est etsi sæpius ita vocetur II, 173, 6 ss.; consistit cum in acquirendo bonum aliquod præter rationem, tum in non subeundo malo probabili II, 172, 44, cf. II, 173, 11; magis proprie tamen dicitur de bono acquirendo II, 172, 46; pertinet ad bona de quibus maxima fit contentio II, 241, 28 s.; naturaliter bona est II, 241, 30; nonnullis noxia idque quibusnam II, 241, 31 s.; eam ferre non cuivis homini convenit, 576, 40; magna qui fruuntur, vel frui videntur, contumeliosi et audaces sunt, 354, 31; 358, 36; nec misericordes sunt, 358, 36; sine beneficentia inutilis est II, 90, 46; quo major, eo magis lubrica est II, 90, 49; sine amicis conservari nequit II, 90, 48; de ejus mensura ope rectæ rationis decernit vir honestus II, 242, 19; ad eam referuntur magnanimitas et pusillanimitas II, 243, 30; II, 244, 8; II, 245, 14; II, 246, 35; in ea clementes sumus, 350, 41; interdum propter aliquam, census qui antea sufficiebat nimis exiguus evadit, 573, 22.

Prosperitas a bona indole oriunda; plus ad felicitatem confert quam altera II, 173, 16 ss.; prospero successu utitur impetu impulsa II, 241, 4; probatur non esse prosperitas proprie sic dicta II, 239, 13 ss., cf. II, 172, 39; II, 240, 13 ss.; potius continua est II 241, 5.

Prosperitas a divino instinctu orta (θεία); succedit contra impetum II, 241, 4, v. *Prosperitas sine impetu.*

Prosperitas sine impetu; a translapsu (μεταπτώσεως) rerum pendet II, 173, 14; per accidens prosperitas est II, 173, 15; non magis quam altera causa esse videtur II, 173, 10.

πρόσπταισμα. v. *Pedis offensio.*

προσθέσεως (ἐκ)· quidnam significet, 149, 28.

προσθέσεως (ἐκ) scientia; i. e. geometria 149, 27; II, 470, 26.

πρόσθετα· v. *Pessi.*

Prosyllogismi; ex iis nonnunquam perficitur syllogismus, 70, 37, 40; si ex iis concludantur quæ sumuntur, sumunturque ea e quibus effici necesse est quæ concluduntur, perspicua est argumentatio, 272, 39.

Protagoras; culcitam invenit et ita Democrito innotuit fr. 61, a; ab Euathlo accusatus est fr. 43, a; discipulis institutionis suæ pretium æstimandum relinquebat II, 104, 35; jactabat se semper causam inferiorem superiorem facere posse, 382, 48; primus nomina distinxit in masculina, feminina et vasa, 391, 20; quare reprehenderit Homerum 472, 28; οὐλόμενον (Il. α, 2) substituere volebat τῷ οὐλομένην et quare, 291, 18; quomodo geometras redarguerit II, 492, 36 ss.; hominem omnium mensuram esse dixit II, 575, 34 s.; II, 590, 6 s.; probatur hoc effato nihil eximii dixisse II, 575, 35 ss.; ei qui assentiuntur, dicere coguntur de omni re aliquid affirmari aut negari posse II, 506, 35; igitur etiam Anaxagoræ assentiri coguntur dicenti omnes res esse simul II, 506, 38 ss.; idem est ac si omnia quæ alicui videntur et apparent firmiter vera esse affirmasset II. 590, 7 s., cf. II, 508, 27; ejus effatum eodem redire probatur ac principii contradictionis negatio II, 508, 25 s., 29 ss.; II, 590, 5, 9 ss.; ei consentire videntur Megarici II, 565, 49.

Protarchus; lapides e quibus aræ exstruuntur fortunatos esse dixit, idque quare II, 268, 32.

πρώτη πόλις · 547, 38.

Protesilaus; frater Podarci fr. 315, a; ejus epitaphium fr. 316, a

πρόθεσις· v. *Expositio summaria.*

Prothous; Tenthredonis filius, ejus epitaphium fr. 315, a.

πρῶτοι λόγοι · in iis sermo fit de loco quem apud insecta occupat sensus principium III, 282, 34 s. (III, 249, 15 s. ?).

πρώτως · fr. 347, a.

Proverbia; veteris sapientiæ reliquiæ fr. 31, b; sunt metaphoræ a specie ad speciem, 399, 47; quædam inter sententias referenda sunt, 372, 45; quomodo iis utendum sit in causis agendis, 344, 13.

Proverbia citantur; ά πολυχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν, fr. 272, b (cf. Schneidewin. et Leutsch, Parœmiographi gr. t. I, 39, 201, II, 150); ἀεὶ Λιβύη φέρει τι καινόν III, 169, 49; III, 366, 52 (Parœm. t. I, 271, II, 78, 506); αἰεὶ κολοιὸς παρὰ κολοιόν, 337, 29 (cf. κολοιός κτλ., Parœm. t. I, 44, II, 54); αἰεὶ τὸν ὁμοῖον, 337, 28 (cf. ὡς, Parœm. t. I, 350, II, 54, 559, 746); Αἰσωπεῖον αἷμα, fr. 255, a (Parœm. t. I, 18, 187, II, 4, 258); ἄλλος Ἡρακλῆς II, 182, 25; II, 235, 54 (Parœm. t. I, 140, 190, II, 59); ἀμουσότερος Λειβηθρίων. fr. 276, b (Parœm. t. II, 377); ἂν πολλὰ βάλλῃς, ἄλλοτε ἀλλοῖον βαλεῖς III, 514, 44 (Parœm. t. II, 284, 747); ἄνω ποταμῶν III, 578, 12 (Parœm. t. I, 47, 185, 219 n., II, 96, 747); ἀρχὴ τὸν ἄνδρα δείκνυσι II, 53, 34 (Parœm. t. I, 212, II, 101, 301); ἀρχομένου νότου καὶ λήγοντος βορέαό (τε) IV, 247, 10; IV, 248, 26 s.; IV, 251, 34; IV, 252, 10 s. (Parœm. t. II, 305); Ἀττικὸς πάροικος, 372, 45 (Parœm. t. II, 40, 330, II, 149).

Βάττου σίλφιον fr. 267. b, (Parœm. t. I, 386, 451, II, 150); Βοῦθος περιφοιτᾷ fr. 301, b (Parœm. t. I, 60, II, 81).

Γλαῦκ' ἐπίκουρος ἀνὴρ τὸν σὸν φίλον (τόσσον φίλος conj. Fritzsche) ἔσκε μάχηται II, 221, 20; γνῶθι σαυτόν, 372, 48 (Parœm. t. I, 391, II, 19, 756); γόνυ κνήμης ἔγγιον II, 111, 3 (Parœm. t. I, 57, 229, II, 106).

δεδιέναι τὰς παραπετομένας μυίας, 601, 2; δεύτερος πλοῦς, 536, 41; II, 23, 36 (Parœm. t. I, 359, II, 24); δευτέρων ἀμεινόνων (cf. *Alexandrum Aphrod. in Metaphys.* p. 17, 18 *Bonitz*) II, 471, 35; δοῦλος πρὸ δούλου, δεσπότης πρὸ δεσπότου, 488, 41.

ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα fr. 32, a (Parœm. t. 394, II, 70); ἔγνω θὴρ θῆρα, 337, 29 (Parœm. t. I, 350 n.); ἔγνω δὲ φώρ τε φῶρα καὶ λύκος λύκον II, 218, 43 (Parœm. t. I, 350 n.); εἰ δ' ὁ νότος βορέαν προκαλέσσεται, αὐτίκα χειμών, εἰ βορρᾶς πηλὸν καταλήψεται, αὐτίκα χειμών IV, 252, 21, 26; εἴ κε πάθοι τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο II, 57, 43 (Parœm. t. I, 396); ἐκ τοῦ αὐτοῦ θερμὸν καὶ ψυχρὸν πνεῖν IV, 252, 40; ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα II, 192, 31; II, 231, 52, εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, 372, 40 (Il. μ, 327); (δεῖ) εἰς τοὐναντίον καὶ τὸ ἄμεινον ἀποτελευτῆσαι II, 471, 35 (cf. δευτέρων ἀμεινόνων, Parœm. t. I, 62, II, 243); ἕλκων ἐφ' αὑτὸν ὥσπερ καικίας νέφος III, 590, 10; IV, 248, 30 s. (Parœm. t. I. 242, II, 67); ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετὴ ἔνι II, 53, 27; ἐν ὀφθαλμοῖς αἰδώς, 356, 39; IV, 273, 3 (Parœm. t. I, 381, II, 11); ἐν πλησμονῇ Κύπρις IV, 169, 37; ἐπὶ θύραις τὴν ὑδρίαν, 324, 24 (Parœm. t. II, 413, 750); ἐρήμην καταδικάζεσθαι II, 383, 17 (Parœm. t. II, 21, 420); (φεῦγ') ἐς κόρακας, fr. 258, a. (Parœm. t. I, 77, 246 n., 486 n. 1).

ἡ ἀρχὴ ἥμισυ παντός (μέγιστον ἴσως ἀρχὴ παντός, ὥσπερ λέγεται), 308, 38; (ἡ δ' ἀρχὴ λέγεται ἥμισυ εἶναι παντός), 569, 47; (δοκεῖ γὰρ πλεῖον ἢ ἥμισυ παντὸς εἶναι ἡ ἀρχή) II, 7, 37; (ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ παντὸς ἔργου μέγιστον· ἥμισυ γάρ) IV, 163, 4 (Parœm. t. I, 213, 385); ἠθμῷ ἀντλεῖν, 638, 3; ἧλιξ ἥλικα τέρπει, 337, 28; II, 101, 17; II, 224, 30 (Parœm. t. I, 253, 350 n., II, 33); ἥλῳ ὁ ἧλος, 585, 24. (Parœm. t. I, 253, II. 116, 604); Ἡσιόδειον γῆρας fr. 281, a ss. (Parœm. t. I, 456).

ἵνα μὴ βασκάνῃς με IV, 220, 44; ἵππον πιαίνει μάλιστα ὁ τοῦ δεσπότου ὀφθαλμός, κόπρος ἀρίστη τὰ τοῦ δεσπότου ἴχνη, 638, 19 ss.; ἰσότης φιλότης II, 95, 17; II, 111, 2; II, 228, 7 (Parœm. t. I, 365, II, 35).

κακὸς κακῷ συντέτηκεν ἡδονῇ II, 224, 31; II, 226, 46, cf. II, 177, 6 et Euripidis fr. inc. CXXXIV Wagner; κἂν ἀπὸ νεκροῦ φέρειν, 355, 41; (Parœm. t. I, 267, 281, II, 73, 119, 242 n., 471); κατὰ θύρας ἀπαντᾶν II, 292, 34; κενὴν κατηγορεῖν (quod Bonitz. c. ἐρήμην καταδικάζεσθαι confert) III, 537, 7; κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, 352, 35; 362, 13; II, 219, 13, cf. 532, 53; κεραμεῖς πάντες τοιοῦτοι ἀλλήλοις II, 91, 29 (Hesiod. O. et D. 25, Parœm. I, 423); κοινὰ τὰ τῶν φίλων, 500, 42; II, 98, 14; II, 111, 2; II, 223, 39; II, 224, 10 (Parœm. t. I, 106, 266, II, 76, 481); κοινὸς Ἑρμῆς, 381, 16 s. (Parœm. t. I, 259, II, 483); κολοιὸν ποτὶ κολοιόν II. 91. 28; II, 218, 42 (v. ἀεὶ κτλ.) (Parœm. I, 44, II, 54); Κερκυραία μάστιξ fr. 264, a (Parœm. I, 98, 261, II. 476); κόρος μὲν ὕβριν τίκτει, ἀπαιδευσία δὲ μετ' ἐξουσίας ἄνοιαν fr. 61, b (Parœm. t. II, 774); Κυθνώλεις συμφοραί fr. 266, b (Parœm. t. I, 107, 538); κύκλος τὰ ἀνθρώπινα πράγματα II, 307, 8; IV, 203, b (Parœm. t. II, 492).

λίνον λίνῳ συνάπτειν II, 283, 4 (Parœm. I, 113, 272, II, 121, 506).

μετὰ Λέσβιον ᾠδόν fr. 273, a (Parœm. I, 118, II, 522); μεταβολὴ πάντων γλυκύ II, 219, 10, cf. 337, 1; II, 90, 32 (Parœm. t. II, 523); μηδὲν ἄγαν, 364, 18; 372, 48 (Parœm. t. II, 80, 614); Μηλιακὸν πλοῖον fr. 277, a (Parœm. t. II, 310); μήποτ' ἀπ' ἠπείρου δείσῃς νέφος ἀλλ' ἀπὸ πόντου χειμῶνος, θέρεος δ' ἀπ' ἠπείροιο μελαίνης IV, 255, 7, cf. IV, 240, 47; μήποτ' εὖ ἔρδειν γέροντα, 344, 15 (Parœm. t. I, 231, 279); μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ, οὐδὲ μία ἡμέρα II, 7, 12 (Parœm. t. I, 120, II, 79, 531); μία ψυχή II, 111, 8; II, 179, 25 ss.; II, 228. 8, 15; μίνθην ἐν πολέμῳ μήτ' ἔσθιε, μήτε φύτευε IV, 214, 30 (Parœm. t. II, 530); μισθὸς ἀνδρὶ φίλῳ II, 232, 7; μυρίοι ἐν Μεγάλῃ πόλει fr. 253, b; Μυσῶν λεία, 339, 23 (Parœm. t. I, 122, II, 38, 538, 762).

νάνος ὢν ὕπειξε fr. 296, b; νήπιος ὃς πατέρα κτείνας παῖδας καταλείπει, 344, 16 s.; 372, 43 s. (Stasini versus. Parœm. t. II, 543).

ξυνὸς Ἐνυάλιος, 372, 42.

ὁ Καρπάθιος τὸν λαγώ, 399, 49 (Parœm. t. I, 98, 472 n., II, 171, 758); ὁ μέδιμνος τῶν ἁλῶν II, 228, 50; II, 93, 32 (Parœm. t. II, 57 n.); ὁ τετρημένος πίθος, 596, 1; 638. 4 (Parœm. t. I, 343); ὁ φίλος ἕτερος (ἄλλος) αὐτός II, 107, 45; II, 113, 48, cf. II, 182, 25; III, 235, 54 (Parœm. t. I, 140, 190,); ὁ τὴν δοκὸν φέρων, 400, 45 (Parœm.

t. I, 168); οἵ τοι πέρα στέρξαντες, οἱ δὲ καὶ πέρα μισοῦσιν, 609, 19; ὅταν τὸ ὕδωρ πνίγῃ, τί δεῖ ἐπιπίνειν II, 78, 9 (Parœm. t. I, 441, II, 195); ὅταν φακῆν ἕψητε, μὴ ἐπιχεῖν μύρον III, 485, 53 (Parœm. t. II, 573); οὐ αἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλουσι IV, 176, 23; οὐ σχολὴ δούλοις, 619, 37 (Parœm. t. II, 765); οὔ ποτε νυκτερινὸς βορέας τρίτον ἵκετο φέγγος IV, 245, 23; οὐδεὶς ἑκὼν πονηρὸς οὐδ' ἄκων μάκαρ II, 29, 37; οὐδεὶς εὐεργέτῃ βοῦν ἔθυσεν ἀλλ' ἢ Πυρρίας fr. 262, a; οὐδεὶς κακὸς μέγας ἰχθύς fr. 273, a; οὐδεὶς φίλος ᾧ πολλοὶ φίλοι II, 236, 32; fr. 343, a; οὐκ ἔστιν εἰδῆσαι ἀλλήλους πρὶν τοὺς λεγομένους ἅλας συναναλῶσαι II, 93, 31; (ὁ μέδιμνος ἁλῶν) II, 223, 49; οὐκέτι γιγνώσκουσιν Ἀθηναῖον Μεγαρῆας II, 221, 22; II, 231, 50.

πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι fr. 278, a (Parœm. t. I, 152, II, 201. 598); πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου II, 33, 44; πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου fr. 235, a Parœm. t. I, 148, 294, II, 84, 617); πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί II, 471, 19 (Parœm. t. I, 371, II, 128, 615); πολλὰς δὴ φιλίας ἀπροσηγορία διέλυσεν II, 94, 43 (Parœm. t. II, 619); προφάσεως μόνον δεῖται ἡ πονηρία, 339, 32 (Parœm. t. I, 302, II. 128, 625); πῦρ ἐπὶ πῦρ III, 539, 48; IV, 110, 26 s.; IV, 111, 30; IV, 142, 13 (Parœm. t. I, 148, 281, II, 206).

τὰ πετόμενα διώκειν II, 510, 1 (Parœm. t. II, 677; Τενέδιος πέλεκυς fr. 291, b (Parœm. t. I. 317, II, 214. 664); τί οὐκ ἀπήγξω ἵνα Θήβησιν ἥρως γένῃ fr. 260, a (Parœm. t. I, 166, 328, 374, II, 680); τίς ἂν θύρας ἁμάρτοι II, 486, 7 (Parœm. t. II, 678); τὸ ἕλος πρίασθαι καὶ τοὺς ἅλας, 378, 23 (Parœm. t. I, 409); τὸ περὶ Δρῦν σκότος fr. 286, b; τὸν μέλλοντα καλῶς ἄρχειν ἀρχθῆναί φασι δεῖν πρῶτον, 617, 35 (Parœm. t. II, 306, 309); τὸν ὅμοιον ὡς τὸν ὅμοιον II, 91, 27; τῶν φιλτάτων τὰ φίλτατα fr. 277, a.

ὑπὲρ τὰ Καλλικράτους fr. 248, b (Parœm. t. I, 170, 318, II, 224, 701).

χαλεποὶ γὰρ πόλεμοι ἀδελφῶν, 609, 18; χρόνος δείκνυται τὸν φιλούμενον II, 224, 8.

ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον II, 218, 41 (cf. αἰεὶ κτλ. et τὸν ὅμοιον κτλ.).

Provocationes (προκλήσεις); ex iis peti possunt signa, 429, 16.

Prox; v. Dama.

Proxenus; ejus imago fr. 332, b.

Proximi (οἱ πέλας); eos eorumque actiones melius contemplari possumus quam nosmetipsos II, 113, 4.

Proximi genere (οἱ ἐγγυτάτω γένους); eos legumlator heredes esse voluit eorum qui sine liberis vita defunguntur, 414, 53.

Prudens (φρόνιμος, εὖ φρονοῦντες); in universum is est qui deliberare valet II, 69, 2; II, 70, 40; eum vocamus qui singulis in rebus quod sibi bonum est perspicere valet, istasque res ei committimus II, 70, 20; ita vocant nonnullas feras, idque quare II, 70, 22; ita non vocant Thaletem vel Anaxagoram iisque similes, idque quare II, 70, 35; eos solos ita vocare solent qui spectant quod sibi utile est, idque unde II, 71, 17, 25; ita eosdem vocamus quos intelligentes, quibusque mentem et sententiam et prudentiam et intelligentiam tribuimus II, 73, 22; eorum affirmationibus et opinionibus, vel ubi demonstratione carent, animus attendendus est II, 73, 44; ei competit bona consultatio II, 72, 38; consultandi periti sunt II, 69, 2; iis congruit ut recte deliberare valeant de rebus sibi bonis et utilibus quæ ad recte vivendum congruunt II, 68, 45; in peculiari aliqua re dicuntur qui bene ad finem aliquem ratiocinantur, in rebus quæ non ad artem pertinent II, 68, 49; ad eos pertinent Pericles eique similes, idque quare II, 69, 15; inter eos recensentur viri rei domesticæ vel civilis periti II, 69, 18; eos et sollertes et versutos esse dicimus II, 74, 50; sollertes sunt, non vero sollertes semper prudentes II, 157, 30 ss.; ab iis separari nequeunt intelligentes (συνετοί) II, 157, 28; errores vitant majorum exemplum secuti, 428, 31; utile sectantur, 406, 17; non jucundum, sed molestiæ expers sectantur II, 87, 17; quarumnam voluptatum indolentiam sectetur II, 88, 25 s.; cur nonnulli rem perpetuo acquirant, nunquam impendant IV, 271, 42 ss.; dum victores sunt pacem faciunt, 408, 49; 419, 43; optima facit II, 167, 39; rectam rationem habet et secundum eam agit et considerat singula II, 167, 33, 37 s.; incontinens esse nequit II, 167, 36, 40, 45 s.; non solum eo quod scit prudens est, sed etiam eo quod agere valet II, 86, 20; se habet ad insipientem ut homo adultus ad infantem vel feram II, 220, 37; ei jucunda sunt bona et honesta II, 220, 38; quod omnes vel plerique vel plurimi vel optimi bonum vel melius, ita quoque se habet, 326, 4; ejus officium est bona a malis distinguere II, 160, 6; item simpliciter bona a sibi bonis II, 160, 12, 26; ejus præcepta indicant quid in rebus unamquamque virtutem spectantibus majus vel minus sit habendum II, 214, 30 s.; eorum divinatio celer, idque quare II, 240, 46 s.; esse non possumus, nisi boni simus et vice versa II, 75, 8, 25, 30, 41; II, 86, 19; II, 125, 29; nemo naturaliter, 197, 19; fieri dicimur eo quod mens stat et quiescit II, 333, 30; id est eo quod animæ naturalis turbatio sedatur II, 338, 37; iisdem rationibus se ipse reddit aliquis quibus alios, 347, 16; ei comparatur natura III, 290, 17; laude dignus II, 156, 40; ab iis inprimis honorari cupiunt II, 3, 45; eorum opinionem magis curant quam imprudentium, 336, 41; eorum nos pudet, 356, 36; iis nullum præmium statutum esse reprehendit Isocrates, 402, 31; eum alii simul incontinentem esse posse putant, alii contra II, 77, 2, cf. II, 77, 30; simul incontinens esse nequit, etiamsi videri possit II, 86, 19, 22; eum nemo perhiberet sponte facere res pravissimas II, 77, 30.

Prudens primum; proprium est τῷ λογιστικῷ, 234, 13.

Prudens quod nollet, an simul bonum ac malum sit; 303, 13; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 15.

Prudentia (μῆτις); hominibus ad præsens augetur secundum Empedoclem II, 509, 29; III, 464, 51.

Prudentia (φρόνησις) (*aliorum de ea opiniones*); eam cum sensu confuderunt Democritus et Empedocles II, 509, 22 ss.; III, 464, 50 ss.; item Parmenides II, 509, 33; eam quoque cum sensu confudisse Homerum nonnulli arbitrantur II, 509, 41 ss.; III, 465, 3; eam sine substantiis ingenitis et immobilibus obtinere non posse primi senserunt Parmenides et Melissus II, 411, 1 s.; eam perperam scientiam esse affirmavit Socrates II, 238, 26; est autem virtus, non scientia, sed aliud cognitionis genus *ibid.*; ea recte Socrates nihil valentius esse dixit II, 238, 35; probatur scientiam non esse II, 237, 45 ss.; vitæ jucundæ addita eam optabiliorem reddit secundum Platonem (Phileb. p. 20 ss.) II, 117, 31; eam nonnulli summum bonum esse putant II, 184, 35; II, 186, 24; eam quidam majus bonum quam virtutem putant, alii contra II, 185, 2.

Prudentia (*quidnam*); quidnam sit, 330, 11; II, 156, 36 ss.; II, 248, 16; ad physicam vel ethicam pertinet ut ejus differentiam exponat a mente, ab intellectu, a scientia, ab arte, a sapientia, 153, 14; quænam inter eam et memoriam, experientiam sagacitatemque intercedat ratio II, 244, 15 ss.; pertinet ad animæ partem rationalem II, 244, 10 ss.; virtus animæ partis ratione præditæ II, 69, 33 s.; II, 137, 17; II, 157, 16, cf. II, 155, 49 s.; menti opposita est II, 71, 44; ejus pars esse probatur intelligentia (σύνεσις) II, 157, 2 ss.; si cum ea conferatur cognitio omnibus animalibus communis (i. e. gustus et tactus), hæc nihili facienda videtur III, 343, 51 ss.; ei proprium est ut per se naturaliter sit animæ rationalis virtus, 231, 9; non hominis, vel animæ, sed τοῦ λογιστικοῦ virtus est dicenda, 244, 51; animæ opinanti inest II, 75, 23; alius animæ partis virtus est ac sapientia II, 73, 48; animæ affectus est inter versutiam et stultitiam medius II, 195, 38; nec scientia nec ars est, idque quare II, 69, 9; scientia non est II, 71, 42; probatur virtus esse non scientia II, 157, 39; ei non proprium, ut sit scientia turpis, sive ei proprium sit ut sit scientia pulchri, necne, 232, 2; quot modis refellatur propositio, hanc virtutem solam scientiam esse, 205, 9; cum ad genus virtus, tum ad genus scientia pertinere adstruitur, 207, 37; pars virtutis, 329, 42; virtus cogitabunda est II, 14, 27; virtute utitur II, 237, 52; ejus virtus non exstat II, 157, 42; eam scientiarum optimam habere absurdum est, nisi homo omnium rerum quæ in mundo sunt, præstantissima sit II, 70, 15; eam omnes a sapientia diversam esse dicent II, 70, 19; sapientia inferior est II, 157, 17; etiamsi sapientia inferior sit, tamen potior esse videtur quia imperat II, 74, 18, cf. tamen II, 158, 51 s.; nec sapientia nec meliori animæ parte potior est quia non sapientia utitur, sed prospicit ut adsit II, 76, 1; sapientiæ non imperat, sed ejus gratia imperat II, 76, 4; quodsi diceres eam sapientiæ imperare eodem rediret ac si scientiam civilem diis II, 76, 5; sapientiæ quasi dispensatrix est II, 159, 1 6; ei otium parat II, 159, 7; eadem quæ ea, spectat consilii promptitudo II, 159, 30; sine ea esse nequit consilii promptitudo II, 159, 32; nec idem est quod sollertia, nec sine ea consistere potest II, 74, 51; notione ad eam accedere videtur sollertia, sed consilio ab ea differt II, 86, 25; quænam inter eam et sollertiam intercedat necessitudo II, 157, 30 ss.; II, 167, 43, 45; ut ad eam se habet sollertia, sic, vel potius simili modo ad virtutem proprie sic dictam se habet virtus naturalis II, 75, 10; eodem modo se habet ad virtutes consuetudine et consilio partas, ut sollertia ad virtutes naturales II, 157, 50 ss.; sine ea consistere nequit virtus moralis vel proprie sic dicta, nec ipsa sine hac II, 75, 8, 25, 30, 41; II, 86, 19; II, 125, 29; simul cum ea statim adsunt omnes virtutes morales II, 75, 48; II, 77, 33; etiamsi ad agendum non conduceret, tamen utilis foret, idque quatenus II, 75, 49; sine ea rectum esse nequit consilium II, 75, 51; eodem modo se habent ejus principia quo virtutes morales II, 125, 30, unamquamque virtutem (moralem) comitari potest II, 217, 41; sine ea esse nequeunt reliquæ virtutes II, 161, 17; sine reliquis virtutibus perfecta non est II, 161, 18; comitatur virtutes perfectas II, 161, 12; probatur eam nec a virtute, nec a scientia, nec a mente, nec a cupidine ad perversum usum deduci posse II, 237, 51 ss.; idem habitus esse videtur ac politica, sed notione non eadem II, 71, 4; civitatis eadem est ac uniuscujusque hominis, 601, 52; quod ad civitatem attinet, ædificatrix respondet legum ferendarum arti II, 71, 6; maxime sibi et uni prospicere videtur II, 71, 11; atque ea quæ ita se habet proprie prudentia vocatur II, 71, 12; ad singularia pertinet II, 71, 31; II, 73, 23; vulgo ab ea distinguuntur legum ferendarum scientia, civilis scientia ac domestica scientia II, 71, 14 ss.; cognitionis quædam species esse videtur II, 71, 15; eam forsitan rite colere non liceret sine scientia civili ac domestica II, 71, 26; quomodo colenda sit, manifestum non est II, 71, 28; ultimum spectat II, 71, 43, 46; II, 73, 23; II, 77, 33; est habitus verus et activus cum ratione conjunctus circa bona ac mala humana II, 69, 12, 29, 34; spectat ea quæ alio modo se haberi possunt II, 69, 45; principium non est II, 69, 44, 51; circa res fluentes esse non potest II, 615, 10 s.; res humanas spectat, easque de quibus deliberare licet II, 70, 39, cf. II, 69, 2; non solum universalia spectat, sed etiam singularia nosse debet II, 70, 46; in agendo posita est II, 70, 47; II, 71, 1, 46; II, 73, 28; II, 77, 33; actus, ideoque perfecta est II, 568, 31; utramque tenere oportet, sed inprimis eam quæ universalia spectat II, 71, 1; quæ universalia spectat, aliquatenus ædificandi facultate pollet II, 71, 2; spectat ea quæ homini justa ac bona honestaque sunt II, 74, 5; nihilominus nequaquam ad ea ipsa exsequenda aptiores reddere videtur II, 74, 7, 12, 34; per se necessario expetenda est, quippe animæ partis virtus est II, 74, 22; II, 75, 50; efficit ut ea quæ ad finem perducunt, recte se habeant II, 74, 30; II, 75, 52; circa quasnam res versetur II, 156, 23, 33, 37 s.; II, 157, 5 s., 11 s., 19 s., 23 s.; II, 159, 31; ejus officium est optima appetere II, 157, 35 s.; laude digna est II, 157, 40; probatur virtus esse et res laudabilis II, 158, 26 ss.; probatur activa esse II, 158, 34 ss.; II, 167, 43; idque quomodo architectus, non quomodo ejus minister ædificator II, 158, 36 ss.; architectus igitur virtutum est II, 158, 46; ut ille jusserit, sic virtutes et qui iis præditi sunt agunt II, 158, 47 ss., cf. 29 ss.; omnibus quæ sunt in anima imperare dicitur II, 158, 50; nec tamen omnino recte, quippe nec sapientiæ nec melioribus partibus animæ imperat II, 158, 51 s.; omnium curam gerit II, 158, 53; affectus cohibet et temperat II, 159, 8; ea secundum veritatem affirmat vel negat anima II, 67, 41; II, 69, 50; eam servat temperantia II, 69, 12; oblivioni non obnoxia est II, 69, 39; ea maxime in utramque partem uti licet, 484, 16; præcipiendi quandam vim habet II, 73, 1; res potentissima est II, 77, 29; quidnam sit ejus officium II, 157, 35 s.; II, 244, 10 ss.; causam habet propter quam ita agit II, 238, 44; ideoque ab ea non pendet prosperitas II, 238, 43; ut dixerit, ita se habet et quid et quantum et quale, 326, 53; cujus gratia imperat, ejusdem quoque deus II, 242, 32; circa eam versatur vita philosophica II, 186, 28; ejus ope audientibus fide dignus videtur orator, 347, 5; nulli nocet voluptas ei propria, sed alienæ II, 88, 13; laudari non solet II, 137, 22 s.; de ea problemata IV, 265, 13 ss.

Prudentia (*quatenus bonum sit*); animæ bonum est II, 135, 30; II, 192, 4; maximum bonum est II, 160, 8 ss.; optimum omnium bonorum dici possit, si singula inter se comparantur II, 135, 19; attamen imperfectum quid est, si sola est II, 135, 22; animo utilis est, 456, 38; vi præstat, et cur, 201, 23; si bonum non est, nulla scientia bonum est, 204, 25; pertinet ad bona per se, etsi eam aliorum quoque causa sectemur II, 5, 3; ejus ratio alia est quam voluptatis ac honoris quatenus bona sunt II, 5, 40; felicitatis pars est, 320, 40; felicitatem facit II, 238, 28; ea qui omnino caret felix esse nequit, 601, 2; quantum in unumquemque cadit, tantum etiam felicitatis, 601, 40; sine ea, nulla bona actio neque civitatis neque hominis esse potest, 601, 52; quæritur an vel ipsa vel actiones ab ea profectæ vitæ bonæ partes sint II, 188, 4; eam, si non omnes, attamen ratione digni viri felicitati subjungunt, II, 188, 6.

Prudentia (*ad quosnam pertineat*); divinissimi, id est hominis officium est III, 289, 12 s.; eam impedit pondus incumbens III, 289, 13 ss.; qualis sanguis ei conferat III, 231 s., cf. 27 s., 32 ss.; ejus participibus multa de rebus intelligibilibus ac agendis nuntiant sensus qui intermedii ope percipiunt III, 477, 5 ss.; multum ad eam confert auditus, etiamsi per accidens III, 477, 15 ss, cf. 9 s.; eam iisdem tribuimus quibus sententiam et intelligentiam et mentem quosque prudentes et intelligentes vocamus II, 73, 20; de rebus ad eam pertinentibus bene judicant viri cordati intelligentesque et ad ignoscendum proni II, 73, 24; quatenus eam participent animalia III, 171, 38 ss., cf. III, 175, 28; qui eam habent, memoriam etiam habent, sed non soli III, 495, 9 s.; injusto inesse non potest II, 160, 10 ss.; ea viris bonis præstat multitudo gregatim sumpta, 531, 19; in ea deterior est qui sponte sua offenderit II, 69, 22; unica virtus est quæ imperanti propria sit, 525, 7; subditi virtus non est, sed opinio vera, 525, 10; senioribus propria est, 611, 5; seni optabilior quam juveni, 200, 1; adolescentibus competere non videtur, idque quare, II, 71, 31; ea opus est consultatoribus, 610, 50; eam sibi non propter ætatem, sed propter naturam et diligentiam inesse, dicendum est juveni concionari volenti, 440, 49.

Prudentia civilis; v. *Civilis prudentia.*

Prudentiores; philosophiæ studio fiunt homines, 420, 48; quasnam injurias infligere soleant, 339, 3.

Prudentissimi; in rebus civilibus multitudini præesse debent, 415, 27.

Pruina (πάχνη); quidnam III, 564, 48 s.; III, 565, 46 s.; ad aquam pertinet III, 623, 38; in aere fit III, 659, 17; quando fiat IV, 244, 16 s.; ros est concretus III, 631, 39; nivi pro portione respondet ac eadem de causa fit, nec nisi pluris aut minoris ratione ab ea differt III, 565, 36 ss., 45; III, 566, 1 s.; in eam mutatur vapor terrenus, ubi adscendens concrescit III, 423, 38 s.; igitur superficiem occupat III, 423, 39 s.; ejusdem generis ac illa sunt cani, quia ambo vapores sunt III, 423, 43 s.; igitur recte poetæ comici ei compararunt canitiem III, 423, 40 s.; ejus contrarium situs est III, 423, 37 s.; fit inprimis hieme et in frigidioribus regionibus III, 564, 49 s.; III, 565, 6; gignitur sereno cælo et malacia, idque quare III, 565, 8 ss.; IV, 243, 10, 14; nunquam in montibus fit, idque quare III, 565, 12 s.; cadit instante die IV, 157, 7; IV, 240, 31; cur post eam Auster flet IV, 244, 15 ss.; ea magis quam nive affliguntur bovum greges III, 154, 44 ss.; quomodo ejus ope debiliores oves a robustioribus distinguant III, 155, 46 ss.

Pruna (ἄνθραξ); species ignis, 228, 27; ea subtilior lux, 228, 31; ei proprium erit ut urat, si flammæ idem proprium sit, sin non est, non erit, 234, 30.

Pruna (fructus); unde composita IV, 27, 3.

Prurigo (κνησμός); jucunda est, idque quare IV, 139, 25 ss.; ab ea pendet voluptas quam coeuntes percipiunt III, 332, 49; quomodo propter eam se ipsi castrent apri juniores III, 130, 30 ss.

Prylis; ita Cyprii (immo Cretenses) vocabant pyrrhichen fr. 265, b.

Prytanes; ita vocantur magistratus quibus demandata est cura sacrificiorum quæ sacerdoti non tribuit lex, 600, 11; eorum munera apud Athenienses fr. 238, b; 239, a.

Prytaneum; in id lege itur ad capiendum cibum III, 641, 1

Prytania; quidnam apud Athenienses fr. 238, a.

Prytanis; magistratus Milesius nimia potestate præditus, 571, 4; ab ea in tyrannidem factus est transitus, 571, 3.

ψ· e σ fit, 474, 43, 47; quæ in id exeunt nomina masculina sunt, 474, 34.

Psalteria triquetria; in iis nervi quorum alter longitudine dupla est, alter vero dimidia æque intenti diapason consonantiam efficiunt IV, 208, 49 ss.

Psammetichus; Gordiæ filius, 588, 15; Corinthi tyrannus tres annos regnavit, 588, 16.

Psarus; v. *Sturnus.*

ψαθυρόν· v. *Friabile.*

ψῆγμα συμφυσώμενον· v. *Ramentum conflatum.*

Psenes; dum vermes sunt continentur caprifici grossis III, 102, 27 ss.; putamine in iis relicto ad ficuum grossa evolant III, 102, 29 ss.; eaque impediunt quominus decidant III, 102, 31 s.

ψῆφοι· τὰ ἐπὶ τῶν ψήφων· monumentum Argonautarum in Æthalia insula IV, 93, 23 ss.

Psettæ; v. *Passeres pisces.*

ψεύδη· ita nonnulli vocant notas albas in manuum unguibus IV, 302, 38.

ψευδογραφήματα · v. *Descriptiones falsæ.*

Pseudographus; se habet quodammodo ad geometram ut contentiosus ad dialecticum, 288, 18; quomodo tamen ab eo differat contentiosus, 288, 34; 289, 14.

Psittacene; regio in Perside in qua ignis æstuat circum quem coquinas exstruxit rex Persarum IV, 80, 13 ss.

Psittacus; avis est Indica imitatrix III, 157, 47 s.; eam vocant linguam humanam III, 157, 48; eam intemperantiorem reddit vinum III, 157, 49.

ψόγοι· v. *Convicialia carmina.*

ψολόεντα· ita vocantur fuliginosa fulmina III, 633, 14 s.

ψοφητικόν· v. *Sonorum.*

ψόφος· v. *Sonus* et *Strepitus.*

ψώρα· v. *Scabies.*

Psychrus fluvius; ubinam III, 49, 19; si ejus aqua ab ovibus bibatur, agnos nigros pariunt III, 49, 16 s.

Pternis; peculiare genus accipitrum III, 190, 3.

Ptisana; eam medicus febrienti dari jubet II, 174, 22; cur oleo infuso candidior reddatur IV, 221, 18 ss.; facile subigitur, sed minus bene nutrit IV, 292, 9.

Ptisana hordacea; utrum levior et ad morbos accommodatior an triticea IV, 114, 46 s.

πτύελον· v. *Saliva.*

Ptynx; eam nonnulli eandem avem esse censent ac hybrin III, 182, 43 s.

Publicæ opes; v. *Opes publicæ.*

Pubertas (ἥβη); quænam ejus signa cum apud mares, tum apud feminas III, 339, 54 ss.; quibusnam signis manifestetur apud hominem III, 84, 46 ss.; quibusnam apud reliqua animalia III, 85, 1 ss.; eam prodit vocis mutatio et apud viros et apud mulieres, idque quare III, 411, 45 ss.; item mammarum tumor, sed minus apud viros quam apud mulieres, idque quare III, 412, 1 ss.; eam celerius attingunt mulieres quam viri, idque quare III, 409, 34 ss.; apud reliqua animalia iisdem signis proditur, etiamsi minus manifeste III, 412, 6 ss.; idque quare III, 412, 9 ss.; nihilo minus in unoquoque animalium genere non latent homines eorum peritos III, 412, 7 s.; secundum eam, non secundum hebdomades, in duas partes distinguenda est educatio, 624, 13.

Pubes; apud homines maxime pubertatem manifestat III, 84, 49 s.; cum apud mares tum apud feminas sub pubertatem intumescit et pilis vestitur III, 340, 4 s.; solus in ea pilos habet homo III, 19, 11 s.; III, 247, 10 ss.; idque quare III, 85, 1 ss.; IV, 136, 40 ss.; apud mulieres quoque pilis vestitur III, 422, 46 ss.; semper glabra manet apud quosdam cum viros tum mulieres III, 135, 24 s.; deficit mulieribus quarum genitalia inde ab ortu manca sunt III, 367, 16; quando pilis vestiri incipiat apud mares III, 134, 28 ss.; ejus pili ante omnes alios postumos nascuntur III, 48, 1 s.; ejus pili pauciores evadunt apud pueros qui pubescentes castrantur III, 208, 13, cf. III, 48, 13; III, 422, 45; non glabra fit apud eunuchos qui post pubertatem castrati sunt III, 48, 14; III, 422, 45, cf. III, 208, 13; quibus ex ortus principiis glabra est sive viris, sive mulieribus, steriles sunt III, 48, 19 ss.; ejus pili quamobrem tardiores sint et minus cum crescant tum canescant reliquis IV, 302, 28 ss.; IV, 306, 24 ss.; ultimo loco canescit III, 47, 50; si ea inprimis doleant mulieres parientes, celeriter parient III, 143, 6.

Pubes (ἐπίσειον); quidnam III, 11, 13.

Pubescentes; si apud eos pullularent dentes, ut Democriti fert sententia natura neglexisset aliquid eorum quæ facere potuisset III, 429, 36 s., cf. 23.

Pubescentes cito propter luxuriam; eorum accretio violenta et præter naturam est II, 316, 33.

Publica bona; v. *Bona publica.*

Publica loca; IV, 265, 1 s.; videndum an negligantur e quibus civitati aliquod emolumentum redundare possit, 420, 15.

Publica probata (δεδημοσιευμένα); quando sententiis impugnanda sint, 372, 48; ea si impugnet orator quo meliores appareant mores, dicere debet, quidnam præferat, vel quamobrem ea oppugnet, 373, 3 ss.

Publica munera; v. *Munera publica.*

Publicæ res; in eas inquirens orator quomodo se excusare debeat, 454, 10.

Pudendum (αἰδοῖον); iis a se invicem differunt mas et femina III, 392, 46 s.; III, 393, 17; III, 394, 8 ss., 23; eadem de causa gignuntur ac mas et femina III, 406, 15 ss.; ubinam situm III, 13, 4; nullum eorum meatum extus manifestum habent pisces III, 28, 12 s.; eo carent ovipara III, 25, 25; III, 326, 50 ss.; ei similem habere partem polypos asserunt piscatores, idque qualem et ubinam III, 56, 25; III, 80, 12 ss.; III, 83, 50 s.; III, 328, 19 ss.; eamque in feminæ nasum intrudere III, 80, 16 s., cf. III, 56, 25; III, 83, 50; III, 328, 19 ss.; cum masculinum tum femininum habent vivipara et intra se et foras III, 326, 41 s.; idque ante et supra anum situm III, 326, 44; animalia iis carentia per eundem meatum urinam et siccum excrementum emittunt, idque quare III, 326, 50 ss.; in ea confluunt seminalia residua III, 335, 8 ss.; ad locum ubi situm est ab utroque latere in unum conveniunt meatus seminales III, 327, 31 s.; quænam ad id deveniant venæ secundum Syennesin Cyprium III, 38, 33; quænam secundum Polybum III, 40, 11 s.; iis appositum habent uterum vivipara intra se III, 371, 9 ss., cf. III, 324, 23 s.; item pisces ovipari III, 374, 4; progeniei non fient, quia a parentum pudendis aliquid secedat ad semen efficiendum conferens, si ab eodem semine fieri possit et femina et mas III, 332, 7 ss.; si liberorum cum parentibus similitudo pendet ab eo quod ab unaquaque parte utriusque eorum aliquid abeat, non intelligitur quomodo circa ea sese habitura sit progenies III, 330, 44 ss.; qui sexus discriminis originem a calore et frigore pendere censent demonstrare debuissent, alteriusutrius sexus fieri, prouti fœtus sexus frigescit vel incalescit III, 393, 15 ss.; gignuntur fœtus quibus duo sunt, alterum feminæ, alterum maris III, 403, 15 s.; idque tam apud homines quam apud capras III, 403, 16 s.; quomodo vocentur capræ duo habentes III, 403, 17 s.; si conditor perfecte vincat, gignuntur duo sibi invicem similia (i. e. ambo aut masculina aut feminina) III, 406, 13 s.; si vero partim vicit, partim victus fuit, alterum masculum est, alterum femininum III, 406, 14 s.; si alterum masculum, alterum femininum sit, semper alterum ratum, alterum irritum est, idque quare III, 406, 7 ss.; eorum quod irritum est tuberculo comparari potest quippe quod præter naturam est III, 406, 10 s.; apud quosdam pueros ejus extremam partem non perforat urinæ iter III, 406, 42; duo longe distantia habere videntur hypospadiæi, alterum maris, alterum feminæ, idque quare III, 406, 45 ss., v. *Hypospadiæi*; sæpe movetur, apparente aliquo, etiamsi non jusserit intellectus III, 525, 30 ss.; igitur æque ac cor magis quam reliquæ partes motibus involuntariis obnoxium est III, 525, 29 s., 45 s.; idque quia quasi animal separatum est III, 525, 46 s.; animal separatum videtur quia humorem vitalem continet III, 525, 47 s.; probatur hujusmodi humorem continere quia tanquam animal ex eo exit semen III, 525, 49 ss., cf. *Motus involuntarii*; eorum specie et magnitudine apud homines manifestatur pubertas II, 84, 48; turgescunt adolescentibus pubescentibus, idque quomodo III, 134, 43 s.; eorum fricatione impuberibus voluptas quædam oritur IV, 266, 43 ss.; idque quare IV, 266, 45 s.; loca circa ea spiritus plena sunt IV, 189, 45 ss.; virorum respondet mulierum penis (i. e. collum uteri) III, 215, 4 ss.

Pudendum masculinum; matrici respondet III, 11, 19; ubinam situm III, 11, 19 s.; duabus partibus constat, i. e. glande et reliqua III, 11, 20; de glande v. *Glans*; ejus reliqua pars cartilaginosa est et facile incrementum capit III, 11, 24 s.; contrario egreditur atque intrat (apud hominem) ac apud jumenta III, 11, 26 s.; ei subjecti sunt testes duo III, 11, 27 s.; contrario modo se habet ac pudendum muliebre III, 11, 31 s.; ante pubem exstat III, 11, 32; ad id pertingit extrema vena quæ e medio renum ad coxam tendit III, 43, 7 s.; cum vesicæ collo connexum est III, 17, 6 s.; ejus extrema pars communi foramine pertusa est III, 17, 7 s., cf. III, 79, 24 s.; paulo inferius duo exhibet foramina, alterum ad testes, alterum ad vesicam tendens III, 17, 8 ss., cf. III, 79, 24 s.; partim nervosa, partim cartilaginosa substantia constat III, 293, 22; III, 323, 10; spiritus capax est III, 293, 22; inde vicissim intumescere et contrahi potest III, 293, 19, 21 s.; quorum alterum coitui, alterum reliquo vitæ usui necessarium est III, 293, 16 ss.; igitur unica pars est quæ sine morbida mutatione ita affici queat III, 293, 14 ss.; non apud omnia animalia æque nervosum est III, 293, 12 ss.; naturaliter inter crura suspensum est III, 323, 8 s.; igitur id habent quadrupedes III, 323, 4 s.; eo carent pedibus carentia quia crura non habent III, 323, 6 s., cf. III, 324, 2 s.; item aves quia earum crura ventri supposita sunt III, 323, 5 ss.; semper eundem situm servat ac testes III, 323, 13 s.; igitur quæ eo carent, vel testibus carent, vel eos alio loco habent III, 323, 11, ss.; eo incalescente apud animalia foris testibus prædita excernitur semen III, 323, 14 ss.; aliis animalibus foribus exstat, aliis intus conditum est, idque quibusnam III, 21, 23 ss.; quomodo quod ad testes et pudendum masculinum inter se differant animalia quibus id foris exstat III, 21, 25 ss.; aliis sanguine præditis animalibus ventri annexum est, aliis liberum III, 35, 2 s.; alio modo appensum est apud retro mingentia atque antrorsum mingentia III, 35, 4 s.; aliis cartilaginosum est et carnosum, aliis nervosum, aliis osseum, idque quibusnam III, 21, 47 ss.; ejus pars cartilaginosa inflatur, non vero carnosa III, 21, 49 s.; apud quadrupedes viviparas circum urinæ iter putamen est III, 36, 19; ad id apud easdem tendunt a testibus meatus idque quales III, 36, 5 ss.; per id et urinam et semen emittunt vivipara et foras et intra se III, 326, 42 s.; quale habeat elephas III, 21, 30; quale cameli III, 19, 44 s.; III, 78, 16 s.; quale vituli marini III, 78, 24 s.; inde a testibus foras tendens habent æque bos ac delphis III, 321, 45 s.; taurorum valde rigidum est III, 78, 3; ictidis osseum est III, 21, 51 ss.; III, 178, 25 s.; ictidis rasum adversus urinæ stillicidium remedium esse videtur III, 178, 26 s.; lupino vel canino simile habet hyæna III, 132, 23 s.; simiarum quale III, 25, 3 s.; quatenus tribui possit avibus et quadrupedibus oviparis III, 35, 35 ss., cf. III, 79, 22 s.; pendulo carent quæ foris vivipara sunt, intra se vero ovum pariunt III, 327, 22 s.; ejus aliquam speciem habent cum quadrupedes oviparæ tum pisces cartilaginei, idque quale III, 78, 29 ss.; magnum habent cum nani, tum ginni III, 129, 32; qui magnum habent steriliores esse solent quam qui mediocre, idque quare III, 324, 6 ss.; distingui potest apud fœtum masculum quadraginta dierum III, 138, 12; cur id metuentes contrahant IV, 258, 34 ss.

Pudendo virili similia animalia marina; III, 68, 27 ss.; instrumento piscatorum multis hamis constans prehendunt hæc animalia III, 68, 29 s.

Pudendum muliebre; sub pube cavum est III, 11, 32; igitur contrario modo se habet ac virile III, 11, 31 s.; per id et urinam et conceptum emittunt vivipara et foras et intra se III, 326, 43 s.; facta conceptione siccum fit III, 137, 21 s.; quadrupedibus in coitum incitatis tumescunt et humectantur III, 122, 34 s., cf. 6 ss.; canum per menstruam purgationem turget III, 124, 46 s.; olfacere solent solidunguli mares, exceptis mulis III, 370, 17 ss.; simiarum quale III, 25, 2 s.; quale et ubinam situm apud elephantem III, 21, 37, 40; sub ano situm est apud hyænam III, 132, 31 s.; ei similem partem, etiamsi meatu carentem inter caudam et anum habent hyænæ, idque tam mares quam feminæ III, 132, 24 ss.; III, 382, 25 ss.

Pudibundi; erubescunt IV, 183, 47; apud eos sanguis calidus sursum ferri videtur IV, 278, 4 s.; IV, 279, 37 s.; IV, 308, 22; cur apud eos aures maxime erubescant IV, 273, 1 ss., 3 s.; IV, 277, 43 ss.; IV, 279, 5 ss.

Pudor (αἰδώς, αἰσχύνη); quidnam, 355, 29; IV, 279, 6 s.; metus quidam est IV, 183, 46; ejus genus non est metus, 214, 36; τῷ λογιστικῷ inest, 214, 38; eum definiunt infamiæ metus II, 51, 34; affectui similior est quam habitui II, 51, 34, 38; eodem modo exsistit ac terribilium rerum metus II, 51, 35; corpori potius inest II, 51, 37; eo affecti erubescunt, 14, 25, 44; II, 51, 36; in oculis est IV, 273, 3; idque quare fr. 209, a; quænam eum incutiant, 355, 33 ss.; spectat ea quæ sponte fiunt III, 52, 1; malorum occasione oritur II, 51, 46; majorem incutiunt quæ a nobis ipsis pendent, 356, 15; contraria eorum quæ eum movent honesta sunt, 330, 37; eum inprimis incutiunt quæ ante oculos sunt, 356, 37; eum non solum incutiunt res ipsæ, sed etiam earum signa, 357, 5; nec solum ubi fiunt, sed etiam ubi enuntiantur, 357, 7; quæ maximum incutiunt injuriæ, majores sunt, 342, 48; apud quosnam eum sentiamus, 356, 28 ss.; quinam eum sentiant, 357, 15 ss.; juvenibus inprimis competit, idque quare II, 51, 40; viro probo non competit, idque quare II, 51, 46, 52; II, 52, 2, 7; nonnisi e conditione probus est II, 52, 3; qui ab eo orientem molestiam providet metu non percellitur II, 209, 31; ei non obtemperat vulgus II, 127, 33; eo non affici quum malus sis, summa est perversitas fr. 339, b; v. *Verecundia*.

Puellæ; acutiorem vocem habent quam pueri III, 135, 10; item acutiorem sibilum III, 135, 11; iis contumeliam inferre non debet nec tyrannus ipse nec suorum ullus, 586, 35; in quibus civitatibus juniores nubere solent, ibi imperfecta et exigua sunt hominum corpora, 621, 14; quodnam de nimis maturis earum nuptiis oraculum datum sit Trœzeniis 721, 18; juniores si re venerea utantur, intemperantiores esse solent, 621, 22.

Puellæ orbæ; post matrimonium maritis imperare solent II, 99, 46; de iis legem dedit Androdamas Rheginus, 520, 10; Lacedæmone frequentes erant, 512, 31; eas collocare cui vellet, licebat patrifamilias Laconico, 512, 34; item ejus heredi, patre sine testamento mortuo, 512, 35; quomodo duæ causa fuerint Atheniensibus belli adversus Mytilenæos, 569, 10; quomodo Phocensibus belli sacri causa fuerint, 569, 16.

Puellulæ; interdum fluore albo afficiuntur idque quænam et quare III, 135, 2 s.; III, 354, 10 ss.; earum incrementum inhibet hoc profluvium si nimium sit III, 135, 3 s.; III, 354, 18 s.

Pueri (*eorum corpus*); ei forma similis est mulier III, 339, 8 s.; citius in utero perficiuntur quam puellæ III, 127, 46 s.; calidi et humidi sunt IV, 128, 46; eorum capita pediculis scatent III, 101, 18 s.; nunquam calvi fiunt III, 48, 11 s.; III, 419, 49, cf. III, 422, 24 s.; idque quare IV, 172, 13 s.; acutiorem habent vocem quam viri III, 135, 8; idque quare IV, 176, 21 ss., 45 ss.; IV, 181, 7 ss.; iis acutiorem vocem habent puellæ III, 135, 10; item acutiorem sibilum III, 135, 11; quamobrem ventris profluvio inprimis capiantur IV, 311, 49 ss.; cur minus vitiligena alba laborent quam viri IV, 161, 20 ss.; impuberes etiam insomnia venerea habent III, 355, 38 s.; voluptas quædam iis oritur semen projicere nondum valentibus pudendorum perfricatione IV, 266, 43 ss.; idque quare IV, 266, 45 s.; quænam iis eveniant si impuberes castrentur III, 203, 9 ss.; III, 48, 12; III, 422, 44; quænam si jam pubescentes III, 208, 11 ss.; III, 48, 13; III, 422, 44 ss.; apud quosdam urinæ iter non perforat pudendi partem extremam III, 406, 42 ss., cf. *Hypospadiæi*; ejus caput interdum habere videtur vitulus monstrosus, etiam revera ita se habere nequeat, idque quare III, 401, 20 ss., 28 ss.

Pueri (*cum viris comparati*); forma caret II, 570, 27; igitur viro generatione prior, forma vero posterior II, 570, 27; postea vir fit III, 348, 6 s.; idque quia ei inest viri notio ac forma III, 348, 9 s.; quare viro prius dicatur II, 523, 23 s.; ex eo fit vir, idque quomodo II, 487, 15 s., 17 s.; III, 333, 20; non vero fit ex viro II, 487, 25; si fieri possit, fieri etiam poterit vir, ac vice versa, 368, 30; si ex eo fit vir et ex viro rursus puer, res eodem modo se habere videtur ac mundus eorum qui eum vicissim fieri et interire putant II, 384, 9 ss.; proceres si viri habentur, viri pusilli pueri sunt habendi secundum Iphicratem, 378, 34; æque de eo ac de adulto dici potest eum exercitum ducere posse, sed non eodem modo III, 452, 6 ss.

Pueri (*de eorum moribus*); iis futurorum habituum vestigia insunt III, 145, 19 s.; eorum anima nihil fere a brutorum anima differt III, 145, 20 s.; iis insunt habitus vel virtutes naturales II, 75, 16; felix esse nequit, nisi spei causa II, 9, 39; felix non est, idque quare II, 136, 22 s.; ei intellectu similis felix esse nequit, 601, 7; etiamsi vehementissime delectentur, nemo tamen per totam vitam eorum intellectum habere vellet II, 119, 13; voluptates sectantur II, 87, 22; idque quasnam II, 88, 24; sponte agunt, sed non consilio II, 26, 35; II, 268, 30; secundum cupiditatem vivunt iisque maxime inest jucundorum appetitus II, 38, 22; secundum pædagogi præcepta vivere debent II, 38, 30; quænam inter eos et cupiditatem intercedat similitudo II, 38, 21, 31; non male ad eorum peccata transferunt intemperantiæ (græcum) nomen II, 38, 15, 19; iis alia magni æstimanda ac jucunda videntur quam viris II, 123, 23; quæ apud eos magni æstimantur præstantissima habent II, 123, 22; ei magnificum donum est pila vel ampulla pulcherrima II, 43, 37; quatenus dicantur intemperantes II, 211, 22; cur vini amantes non sint IV, 128, 43 ss.; multa dulcia et omnigena ingerunt IV, 312, 12 s.; fortuna nihil facere possunt, possunt vero pati, idque quare II, 268, 29 ss.; iis non competit fortuna secunda vel adversa, nisi similitudine quadam II, 268, 30; iis non competit otium, 628, 20; quæ iis seria sunt, a viris ludi gratia pertractabuntur, 623, 23; optime pugnant, idque quare II, 209, 20; nihil sponte facerent, si omnia quæ ira aut cupidine fiunt invite fiant II, 26, 17; dissentiunt a cupidine, simulac consilio præditi sunt II, 228, 41; ab iis aliena esse debent mala omnia, inprimis quæ pravitatem aut odium habent, 624, 7; iis etiam competunt amicitiæ non genuinæ II, 224, 28; eorum opiniones negligendæ sunt II, 185, 32; ætate iis opus est qua immutentur II, 185, 34; virorum præpotentum ne in ludis quidem magistris obedire consueverunt, 555, 29; qui inde a tenera ætate stuprum pati solent, propter consuetudinem in masculorum amorem proni sunt II, 81, 34; erga eos amoris multa de delphine narrantur exempla, idque ubinam III, 205, 41 s.; bovem a mugiendo, canem a latrando appellant IV, 308, 8; initio omnes viros patres, omnesque mulieres matres appellant II, 248, 23; prævertunt præcones, 393, 19; arundinibus levi membrana obductis sonum edunt III, 543, 22 s.; qui funes retro in contrarias partes retrahunt exemplo citantur IV, 156, 4 s.

Pueri (*de eorum educatione*); eos aliquo modo afficit educatio, 637, 10; eorum educationem voluptate et molestia gubernamus II, 116, 28, cf. II, 16, 41; ludi gratia educari non debent, 628, 18; liberi sunt, 494, 16; quatenus cives sint dicendi, 520, 40; 525, 26; ex iis fiunt reipublicæ participes, 496, 22; probantur virtutibus præditi esse, 494, 48 ss.; iis insunt animæ partes, sed alio modo quam natu grandioribus, 495, 20; consultandi facultatem habent, sed imperfectam, 495 23; eatenus virtutibus moralibus præditi sunt, quatenus ad eorum munus obeundum conducit, 495, 25; minus hortatu indigent quam servi, 496, 27; in eorum educatione reipublicæ ratio habenda est, 496, 17; usque ad quintum annum ad discendum ac ad laborandum apti non sunt, idque quare, 623, 5; quantus modus iis sit præcipiendus, 623, 7; quales debeant esse eorum ludi, 623, 10; eorum ploratus et contentiones prohibendæ non sunt, 623, 17; caveant præfecti puerorum ne cum servis versentur, 623, 22; usque ad annum septimum necessario domi aluntur, 623, 25; iis usque ad certam aliquam ætatem nec accumbere, nec conviviis publicis interesse licebat, 623, 34, 48; curandum ne quid illiberale videant vel audiant, 623, 26; quodsi liber aliquid turpe dixerit vel fecerit, quonam modo puniendus sit, 623, 33; cavendum est ne fabulas et picturas turpes spectent, 623, 39; juniores comœdias et iambos spectare non debent, 623, 46; inde ab anno quinto ad septimum aliorum institutionis spectatores esse debent, 624, 9; hodie in plerisque civitatibus privatim educantur, 624, 21, 37; (post annum septimum ætatis) publice educari debent, 624, 35, 47; eorum educationi maximam operam dare debet legumlator, 624, 33; iis perperam athleticum habitum conciliant aliquæ civitates quæ maximam eorum curam gerere videntur, 627, 5; eos Lacones nimiis laboribus feris, vel etiam artificibus (βαναύσοις) similes reddunt, 627, 7, 29; ad pubertatem usque levioribus exercitiis uti debent, 627, 33; ubi post pubertatem tres annos aliis disciplinis dederunt, laboribus et cibo e lege sumendo exerceri debent, 627, 48; quiescere nequeunt, 630, 51; aliquid habere debent quod eos occupet, 630, 47; iis educatio idem præstat quod infantibus Archytæ crepitaculum, 630, 52; ita musica erudiri debent, ut ipsi canant et manus admoveant, 631, 1; eorum natura convenit musicæ disciplina, 630, 35; propter ætatem nihil quod inconditum sit, amant, 630, 36; quo usque provehere debeant musicæ studium, 631, 19 ss., 34, cf. 632, 16; quænam instrumenta musica in eorum educatione adhibenda sint, 631, 31 ss.; iis convenit Lydius modus, 634, 10; rerum mathematicarum periti evadere possunt, sed non rerum naturalium, nec sapientes idque quare II, 71, 35; in iis educandis omnium animæ partium ratio habenda est, sed præcipue earum quæ nobiliores et fines sunt, 618, 28; ubi modestus vel temperans est, non tam ei ipsi quam præceptori in laudem vertitur, 447, 6; ubi ejus animi dotes laude celebrantur concinnitas commendanda est, 447, 7; eorum licentia, cum tyrannidi, tum ultimo democratiæ generi convenit, 595, 7; iis contumeliam inferre non debet nec tyrannus ipse, nec suorum ullus, 586, 25; pauperum ac divitum educatio Lacedæmone eadem est, 553, 45; in Creta æque ac viri de publico aluntur, 515, 47.

Pueri pubertate proximi; voluptatem percipiunt fricatis genitalibus II, 339, 2 ss.

Puerorum amor; eum comprobarunt Celtæ, 511, 42; eum instituit Minos, ne nimis augeretur liberorum numerus, 515, 50; an recte, necne alio loco disceptabitur, 515, 51.

Puerorum præfectus; est curator singularem civium partem respiciens, 561, 22; quæritur an idem esse debeat ac mulierum præfectus, 562, 9; est magistratus aristocraticus, non democraticus, idque quare, 562, 35; 600, 25; ejus magistratus decus respicit, 600, 21.

Puerilia; eorum in legibus vis II, 488, 12.

Puerilis ætas; cur in illa magis lingua hæsitemus IV, 180, 4 ss.

Puerilis vita; ad eam nemo qui sanæ mentis est, redire vellet II, 187, 1; si ejus tantummodo ratio habeatur, melius esset non vivere quam vivere II, 186, 50.

Pueritia; permultum interest, ut inde ab ea hoc vel illo modo assuescamus II, 15, 32; secundum Platonem inde ab ea institui debent ut gaudeant et molestentur quibus decet II, 10, 41, cf. II, 116, 28.

Puerulus; eorum voces tenues III, 661, 1; distincte loqui non possunt, idque quare III, 657, 26; eum tantum argenti surripere quantum nec gestare nec auferre potest per se impossibile est, 429, 27 s.

Pugil; quisnam idoneus, 322; eorum artis periti non omnibus discipulis eandem præscribunt pugnam II, 129, 4; iis jucunda sunt corona et honores II, 35, 25; iis molestæ sunt plagæ et labor, utpote carne constantibus II, 35, 26.

Pugilatus peritus; ad secundum qualitatis genus pertinet, 13, 38; non paronymice denominatur, et quare, 15, 32.

Pugna; e contumelia oritur secundum Epicharmum II, 514, 34; II, 530, 30; III, 333, 28; eam ineunt Lacedæmonii ad tibiæ modulos fr. 209, b

Pugna navalis; insomnia eam spectantia res fortuitæ sunt III, 514, 22; tanquam exemplum citatur, 29, 22; 30, 16.

Pugnaces; eorum amicitiam non petimus, 352, 12, 28,

Pugnacia animalia; v. *Animalia pugnacia.*

Pulcher; ubi aliquis fit, gigni simpliciter non dicitur II, 472, 14 s.; quamobrem qui cum eo versatus fuerit non fiat pulcher IV, 262, 4 ss.; ejus erga turpem amicitia ad amicitiam utile spectantem referri potest II, 97, 50; numero pauci sunt, 546, 36; alii revera sunt, alii per fucum esse videntur, 276, 10; quo modo præstant non pulchris, sic viri boni multitudini, 531, 26; divitiis et potentia digni sunt, 360, 39; non laudantur, sed beati esse prædicantur, 446, 19; viri quoque nobis videntur etiamsi concubitum non respiciamus IV, 170, 30 s.

Pulcherrimum; perperam id non in principio esse censent Pythagorei et Speusippus, idque quare II, 606, 3 ss.; sibi proponere debet pictor imitanda II, 145, 20.

Pulchre; quod aliquis fecerit, pulchre passus est alter, itemque vice versa, 375, 42, 46.

Pulchritudo; ejus divisio fr. 97, a; bonum est a natura proveniens, 322, 42; 323, 41; 360, 39; potentia bonum est II, 134, 21; item corporis bonum II, 135, 27; pertinet ad bona extra virtutem sita, 446, 15; corporis virtus est, 320, 38; 323, 41; II, 337, 36; eo constat ut certo aliquo modo se habeat corpus II, 337, 36 s.; membrorum proportio est, 199, 1; de corporum ut rectius judicare possimus, discenda est pingendi ars, 626, 48; etiam magnitudine et multitudine constat, 606, 15; nonnisi in magno corpore consistere potest II, 44, 13; differt pro ætatibus, 322, 2; juvenis quænam, 323, 3; vigentis quænam, 322, 7; senis quænam, 322, 8; felicitatis pars, 320 38; quatenus ea indigeat felicitas II, 9, 2; corpori utilis est, 414, 8; 456, 37; ea præstat sanitas, 298, 51; 202, 20; magis æmulanda quam sanitas, 362, 51; magis commendat quam epistola fr. 342, a; non est bono iis quorum animus male affectus est fr. 62, a; nimia nocet II, 161, 26; ea admodum præstans rationi parere recusat, 555, 17; majus bonum est quam tibiarum ars, 533, 40; optimæ tibiæ non dandæ sunt ea præstanti, 533, 39; si pro ea distribuerentur magistratus, oligarchia non esset, 546, 35; non dicimus tempus eam inducere II, 303, 44; circa eam fere insensibiles sunt feræ II, 212, 8 s.

Pulchritudo et turpitudo; eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 22.

Pulchrius; ut definite sciatur, sciri debet, quonam sit pulchrius, 12, 42; majus bonum quam quod minus pulchrum est, 327, 10; eorum divisio fr. 106, a.

Pulchrum; naturæ inest II, 474, 5; magis competit rebus naturalibus quam arte factis III, 219, 18 s.; ejus rationem obtinet causa finalis III, 227, 29 s.; omnibus animalibus inest III, 227, 26 s.; semper eorum quæ fieri licet suapte natura melioris causa est III, 344, 25 ss.; magnitudine et ordine consistit, 463, 7; etiam immotis rebus inesse potest II, 614, 43; differt igitur a bono II, 614, 42; ejus maxime species sunt ordo et proportio et definitum II, 614, 48 s.; circa id versari probantur scientiæ mathematicæ II, 614, 45 ss.; non definiendum id quod visui vel auditui jucundum est, 246, 19; non omne jucundum est IV, 170, 18; nec omnibus gratum est IV, 170, 19 s.; id esse putamus cujus dum cupimus adspectu delectamur IV, 170, 24 s.; vel jucunda sunt, vel per se eligenda, 323, 35; bona sunt, 323, 33; perperam a jucundis et a bonis listinguuntur in Deliaca inscriptione II, 8, 43; II, 184, 4; ei contrarium in animali turpe, in domo vitiosum, 181. 36; ejus causa expetuntur res, 202, 28; an eligendum 180, 9; an id quod decet, 188, 50; est quod decet, 174, 32; ei perperam proprium esse dicitur ut sit decorum, 228, 47; an utili præstet, 175, 3 s.; quomodo ab utili differat, 365, 6; id spectat virtus, 364, 14; ea laudant palam, 378, 28; cur scientiæ genus esse nequeat, 206, 15; unicuique habitui propria sunt II, 29, 19; etiamsi inutilia sint ea sibi comparat vir liberalis II, 245, 8; si fieri possit, fieri etiam poterit simplex, 368, 21; ejus causa esse nequeunt nec elementa, nec fortuna vel casus II, 473, 31 ss.; albi genus esse nequit, nec vice versa, etiamsi ambo magis ac minus recipiant, 217, 46; eo modo se habere rem accedentem in somniis dicimus III, 507, 12 s.; id quod opinio affirmare nequit III, 507, 13 s., v. *Honestum.*

Pulchri amor; sequela est liberalitatis II, 245, 13; item virtutis universalis II, 247, 12.

Pulegium (γλήχων); cur sub solstitii tempus suspensum floreat IV, 218, 16 ss.

Pulicaria; v. *Conyza.*

Pulices (ψύλλαι); insecta salientia sunt III, 284, 43 ss.; insecta sunt vivorum corporum succum depascentia III, 101, 1 s.; igitur coitu generant lendes sive vermes ovis similes nec sibi similia e quibus rursus nihil aliud fit III, 77, 24 ss.; III, 101, 3 s.; III, 328, 32 s.; III, 332, 13 ss.; non ex animalibus procreantur, sed e rebus putrescentibus III, 101, 5 ss.; III, 328, 32; eorum genera memorantur III, 332, 15.

Pulex (phalangium) (ψύλλα); lupis (araneis) simile est III, 193, 49; parvum et mobile, vividum et saltax III, 193, 49 s.

Pulices marini; v. *Pediculi et pulices marini.*

Pullium (πωλίον); id ante pullos emittunt equæ III, 167, 36 s.

Pullulans; id simpliciter fieri dicimus, idque quare II, 439, 33 ss.

Pullulantia (φύσις); eam esse negabat Empedocles solam mixtionem agnoscens II, 433, 8 s.; II, 517, 31.

Pullulantia sponte; v. *Sponte pullulantia.*

Pullus apium; v. *Vermes.*

Pullus oviparorum (νεοττός); eum undique circumdat secundarum membrana III, 377, 29 s.; alimentum et incrementum capit quia aliqua parte adhæret III, 377, 36 s.; igitur plantæ vitam vivit III, 377, 34 ss.; hinc ejus alimentum humidum esse debet III, 377, 33 ss.; ideo alterius umbilici ope vitello liquefacto alitur III, 377, 31 ss.; se habet ad vitellum ut viviparorum fœtus ad matrem III, 377, 38 ss.; ad secundarum membranam vero ut viviparorum fœtus ad uterum III, 377, 43 s.; quia in matre non perficitur, ejus partem secum educit III, 377, 41 ss., cf. 53; scilicet vitellum III, 377, 52; per umbilicum qui ad secundarum membranam tendit exire debet III, 378, 1; tandem ejus corpus subit vitelli reliqua pars una cum altero umbilico III, 378, 6; idque quia simulac natus alimento indiget III, 378, 3 s.; nihilo minus nec a matre nutricatur, nec sibi ipse cibum comparare potest III, 378, 4 s., cf. *Fœtus.*

Pullus avium; ex ovo fit incubante ave III, 375, 50 ss.; III, 376, 12 ss.; quomodo situs sit intra ovum III, 107, 45 ss.; in ovi parte acuta gignitur IV, 330, 24; contrarium semel observatum est IV, 330, 25; quando ejus corpus primum intra ovum discernatur et quomodo tunc se habeat III, 106, 48 ss.; III, 107, 1 s.; gallinæ post tres dies totidemque noctes primum intra ovum apparet III, 106, 36 s.; post decimum diem totus manifestus est omnesque ejus partes III, 107, 6 s.; intra ovum circumdatur membrana quæ eum ab utroque humore (vesiculæ umbilicalis et chorii) separat III, 107, 32 s., 37 s., 41 s.; ejus principium ex albumine petitur III, 107, 4 s.; ejus alimentum vero e luteo III, 107, 5 s., cf. III, 108, 1 ss., 7 ss., III, 375, 52 ss., cf. 7 s., **v.** *Albumen*, *Vitellus*, *Ova avium*; qua ratione differat apud aves temporis spatium quo perficitur III, 106, 15 ss.; circa decimum diem dormit III, 108, 13 s.; quando excrementum emittere incipiat III, 108, 4 ss.; circa vicesimum diem expergescit et respicit III, 108, 14; circa vicesimum diem aperto ovo vocem emittit seseque movet et plumis vestitus est III, 107, 42 ss., cf. III, 108, 15; eodem tempore totius secundina membrana exteriori continetur III, 107, 49 s.; aquilæ ad edendum prompti III, 189, 27; eorum in gratiam pastus reliquias reponit aquila, idque quare III, 188, 31 ss.; eos non solum e nido, sed etiam e tota regione abigit aquila, idque quando et quare III, 188, 38 ss.; III, 189, 21 ss.; ab aquila ejectos excipit et educat ossifraga III, 189, 20 s., 30, cf. *Aquila*; unica aquila quæ eos alat et educet leporaria est III, 188, 3; eos solem intueri cogit aquila marina III, 188, 33; iis volando victum parare nequeunt aves graves III, 179, 45 s.; ideoque eos simulac excluserint, ejiciunt eædem III, 179, 44 s.; quomodo eos edere doceant columbæ III, 178, 50 ss.; eos antequam e nido ejiciat, init columbus III, 179, 1 s.; iis eandem operam impendunt ac gallinæ, his mortuis, galli nonnulli III, 206, 33 ss.; semper eidem primo cibum dant hirundines, idque quare III, 178, 39 s.; eos stercus e nido ejicere docent hirundines idque quare III, 178, 39 s.; quomodo eos servare conetur perdix, ubi ejus nidum detexerit venator III, 179, 50 ss., cf. III, 180, 13 ss.; cornicis devorant presbys et mustela III, 173, 15 ss.; eos ejicit ægithus, audito asino rudiente III, 173, 33 s.; merulæ et ululæ et chlorionis infesta est crex III, 173, 47; vulturis nemo vidisse dicitur, idque quare III, 182, 1, 7 s.

Pulli piscium; eos custodit glanis mas, idque quomodo et quamdiu III, 191, 33 ss.

Pulli (quadrupedum); intra ventrem facilius perficiuntur masculini quam feminini III, 127, 46, v. *Fœtus*; primis temporibus postquam nati sunt, fere semper dormire solent III, 415, 17 ss.; inprimis tamen animalium imperfectorum III, 415, 8; idque quia et intra uterum dormientes perstabant III, 415, 9 s., 34 s.; item quia apud eos pondus partibus superioribus incumbit III, 415, 28 s.; immo reliquis adhuc magis dormiunt infantes recens nati, idque quare III, 415, 49 ss.; eos sub ventre portare vix potuissent quadrupedes feminæ mammas præbituræ, si crura contrario modo flecterent ac nunc III, 314, 32 s.; quæ unicum pariunt, e. g. elephas, duas tantum mammas habent III, 292, 10; unicum pariunt equus, asinus et camelus III, 292, 28 s.; interdum duobus plures parit leæna III, 292, 5, v. *Catuli*.

Pulli equini; altitudine equis parum aut nequaquam minores sunt III, 289, 36 s., cf. III, 22, 15 s.; eorum fronti innascitur quod hippomanes vocant III, 121, 45, 53; III, 128, 26 s.; III, 167, 32 s.; ante eos equæ pullium emittunt III, 167; 36 s.; cur frequentius decumbant quam equi seniores IV, 325, 4 ss.; facile os posteriori pede scalpunt IV, 317, 4 s.; suos invicem educant equæ quæ simul pascuntur III, 176, 4 s.; sæpe subductos a matre lactis inopia necant equæ steriles III, 174, 7 ss.

Pulmenta (ἑψήματα); quare dura et terrena evadant III, 239, 23 s.

Pulmo (πλεύμων); supra eum situm est cor III, 15, 15; apud pleraque animalia longe ab eo distat cor et supra eum situm est III, 263, 26 ss.; ei suppositum est septum transversum III, 16, 17 s.; quænam et quomodo a magna vena ad eum tendant venæ III, 41, 2 ss.; quænam ad eum perveniat vena secundum Syennesin Cyprium III, 38, 28; quænam secundum Polybum III, 39, 51; quænam ab eo proficiscantur secundum eundem III, 40, 2 s.; corde major est III, 347, 54; nihilo minus post in fœtu apparet III, 348, 1; constat eum non simul fieri cum oculo et corde et jecore III, 347, 46 ss.; ejus figura non longe a folle distat III, 550, 32 s.; eodem loco quo cor situs est, idque ambit III, 257, 33; bipartitus esse solet apud omnia eo prædita III, 14, 23 s.; simplex esse videtur III, 264, 5 s.; apud vivipara non æque manifesta est ejus distinctio, minime apud hominem III, 14, 25 s.; in nonnullis viviparis multipartitus est III, 14, 27; quomodo se habeat apud hominem III, 14, 26 ss.; quomodo apud ovipara III, 14, 28; III, 31, 34 s.; quomodo contextæ sint ejus partes cavæ III, 14, 36 ss.; quæ eum habent, etiam arteriam habent III, 14, 11 s.; in eum tendit arteria apud omnia animalia III, 31, 40 s.; quomodo ei inseratur arteria III, 14, 21 ss.; quomodo apud ovipara III, 14, 31 ss.; connexus est cum vena magna et aorta III, 14, 33 s.; inflata ejus arteria, in cavas ejus partes penetrat spiritus III, 14, 34 ss.; omnium viscerum maximam sanguinis copiam continet apud animalia quæ vivum animal edunt et intra se et foras III, 15, 48 ss., cf. III, 41, 13 ss.; III, 547, 25 s.; exsanguis (?) est III, 263, 52; igitur totus spongiosus est III, 15, 51; fungosus et fistulis plenus est III, 547, 24 s.; singulis ejus fistulis adjacent venæ III, 550, 50; igitur totus sanguine repletus esse videtur III, 550, 50 s.; in ejus fistulas quasi in convalles introrumpit aer III, 550, 48 s.; perperam a nonnullis vacuus esse creditur III, 16, 1; idque quia ex animalibus exemptum inspiciebant III, 16, 1 ss.; ejus sanguis venis continetur III, 16, 5; ei intus similis est aphysias III, 90, 32 ss.; in eum perforantur omnes cordis sinus, etiamsi non in omnibus manifestum sit III, 15, 35 ss.; III, 40, 43 s.; in eum tendunt meatus a corde profecti III, 15, 39 s.; quomodo in eum distribuantur hi meatus III, 15, 40 ss.; quomodo meatus a magna vena profecti III, 15, 51 s., cf. III, 41, 7 ss.; quomodo ope meatuum a corde profectorum ab eo in cor penetret aer III, 15, 43 ss.; ejus causa fit respiratio III, 257, 34; respirationis instrumentum est III, 263, 19, 51 s.; ejus nomen a græco spiritus nomine derivandum esse videtur III, 544, 27 ss.; refrigerationis gratia exstat quæ spiritu fit III, 544, 26 s.; quæ eum habent animalia branchiis carent omnia III, 544, 25 s., 33 s.; ad eum tendunt guttur et arteria III, 257, 39 s.; ejus gratia exstat guttur III, 456, 6; ab eo ad ventriculum non tendit meatus III, 256, 41 s.; fieri nequit ut statim os insequatur, idque quare III, 256, 19 ss.; eo prædita animalia omnia collum habent III, 288, 36 s.; juxta eum descendit gula apud quadrupedes ruminantes III, 32, 5 s.; quæ eo carent animalia etiam collo carent III, 256, 11 s.; animalia eo prædita, si simul cutem pilosam habent, et ligulam habent III, 257, 2 s.; in hunc dilabitur cibus, ubi eum adsumentes respiramus III, 544, 49 ss.; quomodo ejus ope fiat refrigeratio, postea dicetur III, 544, 44 ss.; III, 546, 1 ss.; quæ eo carent, aut exsanguem habent, rarius refrigerio indigent III, 543, 51 ss.; exponitur causa cur animalia eo prædita aerem recipiant III, 547, 22 s.;

idque maxime quæ sanguineum habent III, 547, 23, 33 ss.; articulatur antequam respirent animalia III, 360, 3 s.; eum movent animalia respirantia III, 543, 14 s.; attollitur si quis compresso ore suffocet ea III, 543, 19 s.; exponitur causa cur moveatur, eoque assurgente et residente fiat inspiratio ac exspiratio III, 549, 34 ss.; cordi debet motus principium III, 263, 19; quia amplus ac fungosus est, spiritui aditum patefacit III, 263, 19 ss.; quum attollitur, influit spiritus, quum subsidit, effluit rursus III, 263, 21 ss.; eodem modo quo ille moventur branchiæ III, 551, 3 s.; sine motu ab eo profecto loqui non licet III, 269, 27; probatur non cordis saltui inservire III, 263, 22 ss.; calidus est IV, 283, 27; ejus calore bibendi cupiditas oritur IV, 257, 8 s.; cum eo commune aliquid habent loca circa cerebrum IV, 280, 5; IV, 300, 9 s.; eidem foramini impositus est cum auditu et arteria aspera IV, 278, 42 s.; locus circa eum nonnunquam resolvitur III, 662, 28; cur sugillationes tollat IV, 159, 28 ss.

Pulmo (*ejus affectiones*) : ejus ulcera cur curari nequeant IV, 292, 12 ss.; ejus fistula corrosa rursus generari nequit, nisi a natura e semine IV, 292, 20 ss.; ubi ad eum pervenit angina, moriuntur sues III, 165, 32 s.; putridus est boum quos struma necavit III, 166, 35; ubi ad eum pervenerit malleus, moriuntur asini III, 167, 51; sæpe apud victimas variis affectibus afflictus invenitur III, 260, 49 ss.; maxime ejus pars arteriæ vicina III, 260, 53 s.; idque quare III, 261, 1 s.; in febribus caloris morbidi excessu induratur III, 549, 12 ss.; in quibus morbis tuberculis, vel residuis vel caloris morbidi excessu induratur, frequens fit respiratio III, 549, 11 ss.; ubi eum propter morbum vel senectutem non amplius movere possunt, moriuntur animalia respirantia III, 548, 19 ss., 48 ss.; III, 549, 1, 15 s.; si felle redundante adspergatur, teste Anaxagora, oritur morbus acutus III, 275, 7; in ejus affectus auris morbi transferuntur IV, 300, 11 s.; parvus et densus et durus, neque recipere aerem multum intra se neque emittere rursus potest, neque percussionem validam spiritus facere, idque quare III, 655, 33 ss.; si magnus, mollis et validus est multum aerem recipit et emittit III, 656, 8 ss.; quando humiditate plenus fuerit distrahitur spiritus et humidus crassusque fit III, 656, 44 ss.

Pulmo (*quænam eum habeant et animalium circa eum differentiæ*) ; eum habent animalia nobiliora, idque quare III, 546, 4 ss.; multum ad substantiam confert cum hominis, tum reliquorum animalium eo præditorum III, 546, 1 ss.; eum habent quædam animalia, alia quod ei pro portione respondet III, 227, 48 ss.; quænam sit causa necessaria ac movens, cur alia animalia eum habeant, alia vero eo careant III, 546, 17 ss.; eo prædita animalia peculiare genus constituunt, etiamsi communi nomine careant III, 263, 52 ss.; eo prædita terrestria animalia respirant omnia III, 2, 41; eo prædita animalia respirant III, 537, 8 ss.; III, 546, 3 s.; III, 547, 42 ss.; quæ fungosum habent minus respiratione indigent III, 537, 10 ss.; quæ vero sanguineum magis III, 537, 21 s.; quæ fungosum habent diu sub aqua manere possunt III, 537, 11 s.; eum habent omnia animalia respirantia, sed humano dissimilem, nec eodem loco situm III, 29, 46 ss.; eum non omnia sanguine prædita habent III, 30, 6 s.; eum exceptis piscibus habent omnia animalia sanguine prædita III, 274, 25 s.; eo prædita animalia etiam nares habent, idque quare III, 248, 43 ss.; eo prædita animalia nonnisi inspirantia olfacere possunt III, 486, 38 ss.; eo prædita animalia calidiora sunt quam quæ eo carent III, 346, 9, 14; eorum quæ eum habent calidiora sunt quibus sanguineus et mollis, non exsanguis et spongiosus vel rigidus est III, 346, 10 ss.; igitur (apud animalia) caloris naturalis terminus est III, 346, 7 s.; quænam animalia eo prædita sint III, 544, 5 ss., quænam sanguineum habeant, quænam fungosum III, 544, 10 s.; quibus animalibus sanguineus est, ea omnes renes habent III, 266, 37 ss.; item humidum lienem habent, idque quare III, 265, 33 ss.; item vesica carent III, 266, 8 s., cf. III. 265, 50 ss.; item siticulosa sunt omnium animalium maxime, idque quare III, 265, 52 ss.; item non solum solido alimento, sed etiam sat magna copia humidi opus habent III, 266, 2 s.; inde plus excrementi (humidi) gignunt quam ventriculus concoquere aut cum excremento ejicere possit III, 266, 3 ss.; quæ sanguineum non habent, eorum alia, quia spongiosus est parum bibunt III, 266, 9 s., cf. III, 162, 51; III, 274, 5 s.; alia humorem non potus, sed cibi gratia adsumunt, idque quænam III, 266, 10 ss.; alia pennata aut squamosa aut squarrosa sunt III, 266, 12; calidissimum habent pedestria animalia III, 456, 6 s.; ejus regio apud hominem calidissima est atque sanguine refertissima III, 239, 29 s.; quæ maxime sanguineum et calidum habent animalia, magnitudine majora sunt III, 546, 9 ss.; præcipue apud animalia quæ sanguineum habent, frigidus est inspiratus, calidus vero exspiratus III, 550, 46 ss.; eum habent animalia pedestria III, 263, 1 s., cf. III, 274, 2; immo omnia quæ respirant III, 263, 10; III, 265, 10; viviparorum magnus et sanguine plenus est, idque quare III, 263, 31 s.; eum habent aves et quadrupedes oviparæ III, 72, 35; III, 321, 38 s.; III, 346, 13 ss.; oviparorum qualis III, 263, 32 ss., cf. III, 265, 30; apud ovipara adeo diremptus est, ut duos habere videantur pulmones III, 264, 17 s.; fungosum habent quadrupedes oviparæ III, 537, 13; spongiosus est oviparis et qui parum sanguinis habent III, 152, 31; apud quadrupedes oviparas parum sanguinis et humoris continet III, 543, 29; ideoque multum attolli potest III, 543, 28 s., cf. *Quadrupedes oviparæ*; carnosum et sanguineum bubuloque similem habent testudines marinæ III, 266, 17 s.; terrestres vero majorem quam pro corporis magnitudine III, 266, 19; chamæleontis qualis III, 26, 31 ss.; eum habent animalia squarrosa, ideoque et collum III, 296, 39 s.; eum habent serpentes III, 274, 2; serpentum qualis III, 33, 26 s.; apud serpentes cor insequitur ac procul ab eo appensus est *ibid.*; eum habent cete fistula prædita III, 114, 18; III, 147, 49 s.; III, 545, 22 s., 26; item delphis III, 30, 35 s.; III, 72, 32; apud balænam delphinemque calore sanguineo plenus est III, 303, 16 s.; quare eum habeant hæc animalia III, 303, 13 ss.; quia eum habent etiam fistulam habent III, 303, 4.

Pulmo (*quænam eo careant*); eo carent pisces et omnia animalia branchiis prædita III, 30, 7 s.; eo carent pisces et testacea III, 538, 13; eo carent pisces III, 256, 12 s.; III, 72, 32 s.; III, 263, 6 s.; III, 274, 2, 25 s.; eo carent pisces, idque quare III, 547, 45 s.; eo caret cordylus III, 147, 19; quæ eo carent vocem non emittunt III, 71, 44; quæ eo carent, eorum nullum respirat III, 537, 23 s.; eo carentia si cor habeant, branchiarum ope sese refrigerant III, 547, 44 ss.

Pulmonis fistula ; v. *Fistula pulmonis.*

Pulmones marini (οἱ καλούμενοι πλεύμονες); sponte nascuntur III, 89, 19 s.; liberi vivunt III, 281, 26 ss.; sensu omnino carent III, 281, 28; igitur tanquam plantæ liberæ vivunt III, 281, 28 s.; item parum a spongiis differunt III, 281, 25 ss.

Pulsio (ὦσις); quidnam II, 335, 51; III, 620, 45 s.; species lationis II, 335, 16; ejus species impulsio et depulsio et jactus II, 335, 18 ss.; item exspiratio et spuitio II, 335, 34; alterum motuum munus est III, 525, 4 s.; alterum motuum secundum locum principium est III, 05, 3 s.; III, 473, 19 s.; fieri nequit, nisi aliquid sit immobile extra pellentem III, 518, 25 ss.; finitam producere non potest potentia infinita II, 364, 52.

Pulsum (ὠθούμενον); vires qua pellitur æquales sunt viribus qua pellens pellit III, 519, 18 s.

Pulsus (cordis) (σφύξις); quidnam III, 550, 25; eandem naturam habere videtur ac saltus et respiratio, etiamsi non habeat III, 549, 39 ss.; eum perpetuo ac sine intermissione facit cor III, 550, 1 ss.; similis est pulsui qui in tuberculis fit III, 550, 3 s.; pendet a tumefactione quam in humore ex alimento accedente efficit calor III, 550, 11 ss.; hinc etiam semper fit III, 550, 14; vehementior est apud juniores quam apud senes, idque quare III, 550, 18 ss.; ejus causa est spiritus nativus III, 418, 41 s.; III, 665, 41 ss.; eorum in corpore causa spiritus intercepti vis III, 593, 6 ss.; cordi maxime et primitus inest III, 665, 45 ss.; nihil cum respiratione commune habet, idque quare III, 665, 48 ss.; inæqualis quando fiat III, 666, 2 ss.

Pulsus (arteriarum); motus spiritus vel sensui manifestus III, 665, 29 s.; ejus et respirationis motus prius adsunt III, 666, 11 s.; an numero idem et æqualis sit III, 666, 4 ss.; cur parvum habeant phrenitici, magnum vero lethargici IV, 297, 38 ss.

Pulsus tuberculorum; v. *Tubercula.*

Pulvera; iis conspergitur scrotum inflammatum juvencorum castratorum III, 208, 31 s.

Pulveratio; quænam ea aves gaudeant III, 207, 39 ss.

Pulvis; aeri innatat propter parvitatem II, 431, 22; eo opus est nonnullis ut bonum habitum assequantur II, 401, 42; per eum genibus innisi in palæstris progrediuntur, idque quomodo III, 310, 42 ss.; eum excitant et taurus et bonasus III, 204, 50 s.

Pulydamas; ne ei probro verteret ignaviam, cum Achille pugnam iniit Hector II, 210, 48; II, 146, 26.

Pumex (κίσσηρις); ubi secatur nonnulli inhorrescunt IV, 153, 15; IV, 286, 6; cur oculus eum non transpiciat IV, 241, 43; ei similis lapis in Tmolo monte nascitur IV, 107, 10 ss.; ejus loco qui per inscitiam lapide ferit, invite agit II, 26, 3.

Pumiliones (νανώδη); quinam III, 289, 23 ss.; quare fiant homines IV, 162, 29 ss.; somnolenti sunt, idque quare III, 505, 21 ss.; nec memoria valent nec reminiscentes recto tramite meare valent, idque quare III, 499, 19 ss.; reliquis adultis intellectu inferiores sunt III, 289, 47 ss.; idque quia eorum animæ principum corpulentum est et difficulter movetur III, 289, 50 s; iis accensenda sunt omnia animalia, si cum homini comparentur III, 289, 22 s.; eorum speciem referunt quadrupedes III, 293, 54; item multifida et cornibus carentia, etiamsi minus quam solidungula et bisulca III, 289, 40 s.; item aves piscesque et in universum omnia sanguine prædita III, 289, 43 ss.; III 300, 18 s.; iis accensendi sunt infantes omnes usque ad ætatem satis provectam III, 289, 32; III, 312, 44; III, 499, 26 s.; iis similiores sunt mares quam feminæ III, 531, 7 s.

Punctum (στιγμή) (*aliorum de eo opiniones*); id quidam tanquam elementum considerant II, 516, 49 s.; id magis quam corpus substantiam esse asserunt nonnulli II, 539, 3 s.; ex iis necessario composita esse corpora perhibent atomorum assertores, si corpora ex omni parte divisibilia sint II, 435, 35. cf. 48; si se invicem tangant et simul sint, inquiunt atomorum assertores, totum majus non efficiunt II, 435, 39; simul in omni dividi non posse corpus, inquiunt atomorum assertores II, 436, 24; nonnullis numerorum idealium assertoribus non unum, sed quale unum esse videtur II, 625, 25; secundum Platonem eodem modo se habet ad lineam quo hæc ad planum II, 412, 39, cf. II, 411, 22, 44 s.; II, 412, 35; ea oppugnabat Plato, ea lineæ principia appellans, idque quare II, 484, 26 s.; id motu suo lineam facere ferunt III, 440, 25 s.; eorum naturam non habent stellæ, inquit Protagoras II, 492, 39 s.

Punctum (*definitio etc.*); ejus definitio, 185, 54; magnitudinum termini sunt II, 636, 22; iis prædita sunt corpora naturalia II, 262, 31; lineæ terminus, 239, 23; II, 633, 14; idque unius IV, 53, 10 s.; linearum terminus communis, 7, 11; per se competit lineæ, 125, 11, 48; simpliciter notius linea, 239, 7; ejus definitio per posteriora fit, 239, 21; idem in linea quod monas in numero, 185, 50; est monas positionem habens III, 440, 27; non idem est quod monas, etiamsi res separata esset uti dicunt II, 312, 20; II, 600, 44; præter quælibet erunt aliæ monades, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 32 ss.; probantur quintuplicia esse debere, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 6 ss; per se a linea avelli nequit, per accidens vero potest IV, 52, 20 s; eorum quæ in linea insunt minimum non est IV, 52, 40, 42, 54 s.; fieri potest ut per se exstet IV, 53, 7 s.; non est articulus individuus IV, 53, 9 s.; unumquodque lineæ rectæ potentia medium, non vero actu, nisi divisio fiat II, 359, 17 ss., cf. II, 360, 7 s.; iis terminatur corpus, nec sine iis esse potest, ea vero sine hoc II, 498, 15 ss.; igitur magis quam corpora et lineæ substantiæ esse videntur II, 498, 14 s., 25 s.; at sensibilibus inesse nequeunt II, 498, 27 s.; igitur non perspicitur quorumnam corporum substantiæ esse possint II, 498, 26 s.; aut terminus aut divisio corporis est, idque in longitudinem II, 498, 29 s.; II, 499, 5 s.; corpori tanquam determinatum quid inest II, 498, 36; modo unum est, ubi corpora se invicem tangunt, modo duo ubi dividimus II, 498, 46 ss.; nihilo minus non interit aut gignitur II, 498, 44 s.; II, 499, 1 s.; substantia non videtur esse II, 499, 3 ss; II, 587, 1 s.; non perspicitur e quibusnam gigneretur II, 498, 52; ei non similis est substantia II, 561, 18; linearum divisionum et termini sunt II, 587, 3, 7 s.; generari nequeunt II, 587, 7; si sit, sine ortu et interitu est et non est II, 562, 17; in aliis sunt, nec separabilia esse possunt II, 587, 4 s.; eadem ratione exstant qua lineæ, utpote earum termini II, 484, 28 ss.; quæritur an substantiæ sint necne II, 489, 52; II, 498, 2; item utrum a sensibilibus separata sint, an iis insint II, 489, 54, cf. II, 492, 40 ss.; ex iis nihil consistere posse videmus II, 613, 19; igitur substantia materialis esse nequeunt II, 613, 20; fieri posset ut nil præter ea esset, si corpus e planis compositum sit II, 412, 41 s; ultima materiei sunt II, 441, 47; igitur ex iis constare nequit corporis materies II, 441, 45, cf. 31; corpore notione priora sunt II, 613, 21; unumquodque e distantia et puncti idea compositum esse nequit II, 626, 8 s.; probatur non e parte distantiæ deduci posse II, 626, 10 s.; nec ea est e qua res geometricæ deducuntur II, 626, 7; continet et terminat longitudinem II, 301, 51; ex iis non consistit longitudo IV, 52, 44 s.; aliud longitudinis initium, aliud finis est II, 301, 52, 54; II, 302, 3; ubi sic tanquam duo sumitur, necessario consistere debet II, 301, 53; II, 302, 5 s.; non idem et unum cogitatione est II, 304, 43 s.; ubi dividimus, aliud est, quatenus unum vero, idem quaquaversus II, 304, 44; id quo modo et reliquas privationes contrario quodam modo cogitat intellectus III, 469, 23 ss.; indivisibile est, 163, 28, 29; II, 317, 38; II, 412, 1, 5; II, 498, 50; II, 620, 38; igitur in duo dividi nequit II, 498, 51; quaquaversum indivisibile est, sed positione præditum II, 520, 23 s., 28 ss.; situm habet, 148, 29; 151, 20; nec finitum, nec infinitum est II, 276, 41; nec cohærent nec deinceps sunt II, 436, 30, 38, 40, 45; igitur uno plura sunt II, 436, 37; deinceps esse non possunt II, 318, 2; se invicem tangunt II, 312, 22; II, 600, 5; inter ea aliquid intermedium esse potest II, 312, 23; II, 600, 6; iis semper interposita est linea II, 318, 5; iis quod interjectum linea est, quæ in infinitas partes dividi potest II, 326, 39; inter duo sive nullum intermedium sive linea erit IV, 50, 25 s.; non tanquam partes consideranda sunt III, 437, 42 s.; infinita sunt III, 437, 43 s.; III, 440, 50 s.; lineæ partes non sunt II, 302, 8, cf. II, 332, 8, 10, 18; eodem redit an ex iis lineas, an plana ex lineis componas? II, 411, 22; eorum extrema neque unum, neque simul esse possunt II, 317, 38, 40; ex iis fieri nequit linea II, 317, 37; II, 318, 4; II, 497, 46 s.; IV, 51, 49; IV, 52, 13 s.; inter id et lineam nulla est ratio, nisi si e punctis constet linea II, 295, 40; in ea dividi nequeunt lineæ III, 440, 53 s.; nullo modo auctum majus efficit II, 497, 41; etiamsi omnia componantur, nullam efficient magnitudinem II, 435, 42 s; IV, 51, 15; igitur ex iis compositum esse nequit corpus II, 435, 48, cf. 35; II, 436, 6, 19, 35; si ex iis compositum sit corpus, non erit quantitas II, 435, 38 s.; si ex iis compositum sit corpus, sive moveantur, sive immobilia sint, nusquam erunt II, 435, 49 s.; eorum dyas nihil aliud est quam duo puncta II, 630, 38; uno tanquam duobus utitur qui continuum in duo dimidia dividit II, 360, 34 s.; si dividi nequeat, nec planum, nec corpus dividi poterunt II, 611, 47 ss.; quatenus modo unum, modo duo est, divisibile est III, 464, 36 s.; ei comparatur sensus communis III, 464, 36 ss.; ejus locus non exstat II, 291, 34; inter id et puncti locum nullum est discrimen II, 286, 3; nec duo nec infinita in eodem loco esse possunt III, 440, 46 s.; quæ se invicem tangunt eundem occupabunt locum IV, 51, 30 s.; duo in eodem loco erunt, si anima numerus sit punctorum idque aliorum quam ipsius corporis puncta III, 441, 6 ss., cf. III, 440, 43 ss.; ejus nec generatio exstat, nec motus II, 120, 10; moveri non posse probatur II, 332, 12 ss.; potest esse id quod eo ipso momento fertur II, 301, 24; id eodem modo sequitur latum quo motus magnitudinem II 301, 21, cf. 50; id sequitur latum, quomodo magnitudinem motus et motum tempus II, 301, 21; unum si ex eodem ad idem iterum atque iterum movetur, motus non necessario specie unus est II, 312, 45 s.; in immobilibus etiam invenitur IV, 53, 16; in tempore nullo nisi quo totus motus peragitur id quod continenter fertur ab ullo recessisse dici potest nisi ab initio II, 359, 21 ss., 25 s., 35, cf. 45 ss.; nec in ullo esse vel ad ullum pervenisse nisi ad finem II, 359, 21 ss., 25 s., 36; potest vero dici in momento in eo esse II, 359, 24 s., cf. 49 s.; eodem modo quo illud se habet momentum temporis II, 412, 44; quatenus a momento differat II, 302, 1; II, 304, 40 s.; cum præterito comparatur, 163, 28 s.; inane non est II, 293, 21; si grave et leve est, etiam densum et rarum erit II, 412, 4; grave esse non posse probatur II, 411, 44, 46 s.; II, 412, 9, 30 s.; circa ea versatur mathematica II, 613, 52; quidnam iis proprium sit considerat geometria, 130, 39; quatenus ea consideret mathematicus II, 262, 31, 39; id qui videre potest et majorum rerum sensum habebit II, 385, 41 s.

Punctum a quo recurrere incipit id quod fertur; actu finis et principium est II, 360, 8.

Punctum divisionis motus; semper rei quæ movetur ultimæ parti tribuendum est, etiamsi tempore simul prius et posterius sit II, 360, 53 ss.

Punctum monadicum; nullam aliam differentiam habere potest quam positionem III, 440, 42 s.

Punctum temporis; nulla causa est cur alio potius quam alio fieret aut interiret quod antea per infinitum tempus aut non erat aut erat II, 388, 15 ss

Punctum ultimum; ei nihil cohærens vel deinceps est II, 361, 28.

Punctura (στίγμα); res adventitia est III, 329, 47; alicujus id in brachio habentis nepos id eodem loco aliquatenus retulit III, 141, 31 ss.; olim Chalcedone ejus quam in brachio habebat pater aliquam effigiem retulit filius III, 329, 49 ss.

Punica malus (ῥόα); cur fructu careat quum florem habeat IV, 214, 34 ss.; ejus fructus eundem colorem atque flores habent III, 650, 31; III, 653, 53 ss.; ejus fructus primum albi sunt, deinde violacei vel punicei fiunt III, 650, 10 ss., cf. 18; ejus folia et fructus primum punicea deinde herbacea et postea rursus punicea fiunt III, 653, 54 s.; III, 654, 2 s; ejus fructus acidi stercore suillo dulces fiunt IV, 28, 43; IV, 326, 27 ss.; per culturam meliores redduntur IV, 28, 43; sæpe e semine meliores fiunt IV, 28, 10; in ollis impositæ, amplæ redduntur, sed fungosæ IV, 215, 46; mala punica vinosa appellata IV, 212, 49; earum succus potabilis IV, 26, 47; ex humore et grano compositæ sunt IV, 27.

Puniceum (φοινικοῦν); color est inter album et nigrum intermedius II, 581, 34; III, 483, 50 s.; III, 644, 21; temperatione fit III, 600, 35; fit nigro et umbroso colore lumine mixto III, 644, 23, 43 s.; maxime elucere videtur ex igneo et albo obtentu commixtis III, 558, 2 s.; hinc inprimis hunc colorem gignunt lux debilior per densius aliquid translucens aut aer reflexionem passus III, 557, 51 ss.; solus eorum colorum quos in nigro facit album noctu apparet III, 558, 15 s.; in iride cernitur III, 600, 31, 37; apparet per nigrum aut in nigro quod splendidum est III, 603, 23 s.; nigrum generatione præcedit III, 649, 52; longius a nigro remotum est quam purpureum III, 508, 4 s.; eum omnia nigra incensa faciunt III, 644, 26; cernitur in flamma et in incensis carbonibus III, 644, 27 s.; multas differentias præbet III, 645, 41 s.; quum floridum est et coruscans in flammeum colorem mutatur III, 644, 44 s.; ad suavissimos pertinet colores III, 480, 50 s.

Punitio; medicationi comparatur II, 194, 31; per contraria fit II, 194, 32; item per jucunda et tristia II, 194, 33, cf. *Pœna*.

Pupilla (κόρη); quidnam III, 9, 4 s; intra nigrum oculi continetur III, 68, 46; eam habent aspalacis oculi, sed minorem quam animalia quorum oculi conspicui sunt III, 68, 45 ss.; sevo circumdatur apud omnia animalia eam habentia, dummodo non duris sint oculis III, 51, 25 ss.; cutis eam circumdans tenuis est, idque bene visendi gratia III, 245, 38 s.; visus instrumentum est III, 240, 10; si ei pellucidum adjunctum esset tanquam visus instrumentum, eodem modo se haberet hoc instrumentum ac tactus III, 240, 10 ss.; membrana ei obducta aliquid ad visus acumen vel hebetudinem confert III, 417, 20 ss.; debet enim translucida esse hæc membrana III, 417, 21; ideoque tenuis et æqualis et alba III, 417, 21 s.; quare tenuis esse debeat membrana ei obducta III, 417, 22 s.; quare æqualis III, 417, 23 ss.; quare alba III, 417, 27 s.; membrana ei obducta apud senes corrugatur ac crassescit III, 417, 26 s.; a membrana eam obtegente tenuitate et puritate partim pendet visus acumen quo rerum visibilium discrimen bene distinguimus III, 418, 3 s., 5 s., cf. 36 s.; III, 419, 3 s.; ubi ei incumbens membrana ægrotat, cessat visus III, 455, 14 s.; aquæ sensorium est III, 461, 46 s.; argumenta quæ probare videntur eam aqueam esse III, 478, 38 ss.; III, 479, 4 ss., cf. 19 s.; ab aere afficitur, ipsa vero afficit sensum communem III, 470, 1 s.; resecatur, ubi vulnere temporibus inflicto occæcantur saucii III, 479, 15 s.; igitur laternæ comparatur III, 479, 14 s.; quamobrem nigra videatur quum alba sit tunica cornea (*in Cassii Probl.* XXVII) IV, 332, 45 ss.

Pupilli (ὀρφανικοί); eorum res curare magistratus jubet Hippodamus Milesius, 508, 46.

Puppis (πρύμνα); quamobrem in ea collocetur gubernaculum IV, 60, 1 s.; mirari non licet quod sonum non excitat II, 399, 52; justo majorem, etiamsi pulchritudine excellat tolerare nequit navium fabricator, 536, 32.

Purgati; qui rite sunt interdum interimuntur, idque quare IV, 313, 28 s.

Purgatio (κάθαρσις); ejus genera fr. 110, a; sanitatis causa est II, 264, 24; II, 515, 15; per inferiora quamobrem sanis et senibus non conferat IV, 313, 31 ss.; cur sumpto medicamento, si habes numerare valeant signum sit eam factam esse IV, 310, 46 ss.; fit per veratrum IV, 311, 15; cur validiorem faciant medicamentorum jura IV, 314, 34 ss.; ejus species sunt nix, grando et imber IV, 244, 19 ss.

Purgatio menstrua; v. *Menstrua purgatio.*

Purgatio nimia; nimia excrementi secessio est III, 372, 33 s.; ei obnoxiæ sunt et plantæ et aves III, 372, 32 s., cf. 24 ss.; causa est cur provecta ætate sterilis sit leæna III, 372, 34 ss.; cur non fiat, si atra bilis aut magna copia pituitæ excernatur, fiat vero ubi multo minor copia flavæ bilis ablata fuerit IV, 311, 26 ss.; cur ab ea æque singultent ac ab immodica repletione IV, 311, 42 ss.; cur nigri et glabri ei magis obnoxii sint quam albi et hirsuti IV, 311, 17 ss.; cur potius fiat si deorsum quam si sursum purgetur IV, 311, 4 ss.; IV, 313, 12 ss.

Purgatio post partum; quot dies plerumque duret, prouti marem vel feminam pepererit mulier III, 137, 37 ss.; post eam abundanter fluere incipit lac III, 144, 19 s.; si anteverterit, difficilius a partus molestiis liberantur mulieres III, 143, 49 s.; quibus parca est nec diu perstat, validiores sunt et celerius concipiunt III, 144, 1 ss.; qualis eveniat canibus III, 124, 51 ss.; quando eveniat capris et ovibus III, 122, 39 s.; copiosior evenit equæ et asinæ et vaccæ quam capræ et ovi, sed non pro corporis magnitudine III, 122, 46 ss.; minima evenit equæ III, 122, 52.

Purgationes seminales (αἱ σπερματικαὶ καθάρσεις); a septo transverso proficiscuntur, idque quare III, 367, 50 s.

Purgatio; ejus causa adhibetur musica, 632, 47; ubi requiritur in spectaculis, tibiam adhibent, 631, 38; quidnam sit, in iis quæ *de Poetica* tractant apertius declarabitur, 632, 48; eam sortiuntur divini furore perculsi ubi in sacris carminibus ad cantilenas animum demulcentes perventum, 633, 10; iis etiam evenit, qui misericordia metuve aut alio quodam affectu perculsi sunt, 633, 14; carmina quibus ejus vis inest, homines sine nocumento delectant, 633, 15; quarumnam perturbationum in tragœdia fiat, 461, 16 s.; ejus species fr. 110, a.

Purpuræ; marina animalia sunt III, 486, 49 s.; earum descriptio fr. 178, a; e limo et putredine nascuntur III, 87, 30 s.; nihilo minus vere in unum conveniunt ad favificandum III, 87, 27 s.; III, 88, 4; sed e favigine non gignuntur III, 87, 29 s.; capiuntur interdum purpurillas in se gerentes III, 87, 40 ss.; si ante partum capiantur, in unum conveniunt storeæ locum ibique propter angustiam faciunt favaginem racemo similem III, 87, 42 ss.; vere capiuntur III, 88, 3 s.; sub caniculam aliquandiu latent III, 88, 4 ss.; III, 89, 7; quo tempore favificant, pessimum habent florem III, 88, 11 ss.; vere nascuntur III, 84, 3; eodem modo et eodem anni tempore quo illæ gignuntur buccina III, 88, 27 ss.; valde parum progrediuntur III, 192, 6 s.; os eodem modo situm habent quo hæmorrhoïdes et cetera turbinata, id est in interiori carne III, 65, 2 ss.; earum lingua digito major est III, 88, 33; sex annos vivunt III, 88, 36; earum ætas a vorticis intervallis computari potest III, 88, 36 ss.; anno primo perficiuntur III, 88, 53 s.; enumerantur earum genera III, 87, 46 ss.; quænam earum magnæ, quænam parvæ, *ibid.*; magnæ interdum minam pendent III, 87, 51; quænam earum nigrum, quænam rubrum florem habeant III, 87, 49 ss.; nutriuntur pisciculis III, 148, 8; iisdemque inescantur III, 148, 9; turbinibus inescantur III, 251, 39; putridis inescantur, ideoque olfactum habent III, 71, 20; eminus accurate olfactu sentiunt alimenta quibus uti solent, etiamsi non respirant III, 486, 50 ss., cf. *Respiratione carentia*; unica testacea sunt quibus non prosit pluvia tempestas III, 165, 9; si ponantur loco quo in mare devehitur fluvius, eodem die intereunt III, 165, 10 s.; quot dies vivunt postquam captæ sunt III, 165, 11 s.; earum testæ innascuntur alga et muscus III, 165, 13 s.; eoque modo a se invicem aluntur III, 165, 13; quæ iis vescendi gratia adjiciunt, solummodo ponderi augendo inserviunt III, 165, 14 ss.; in quanam corporis earum parte inveniatur flos et quomodo se habeat III, 88, 6 ss., 16 s., v. *Flos*; eas nonnulli fuco florem debere censent III, 116, 6 s.; parvas una cum testa tundunt, idque quare III, 88, 13 s.; majoribus vero testa sublata, florem exsecant III, 88, 14 s.; mortuæ florem evomunt III, 88, 19; igitur vivas tundere conantur III, 88, 18 s.; ideoque eas in nassis asservant, donec magnam copiam earum congregarint et otium nacti fuerint III, 88, 20 s.; antiqui iis capiendis nassam non adhibebant III, 88, 20 ss.; hodierni vero adhibent, idque quare III, 88, 22 ss.; escam inprimis emittunt gravidæ III, 88, 25; non gravidis difficulter avellitur esca III, 88, 25 s.; ex iis fit violaceus color III, 647, 24; earum venæ sanguineæ (in cortinam) demissæ primum caliginosæ fiunt et nigræ III, 651, 10 s.; pigmento vero satis decocto, colorem violaceum, floridum et splendidum assumunt III, 651, 11 s.

Purpuræ et buccina; testacea marina sunt III, 159, 30 s.; cum testa cohærent III, 64, 35 s.; turbinatis accensenda sunt III, 62, 3 ss.; III, 279, 7, 14; III, 306, 44; ideoque eodem modo se habent (quod ad partes internas attinet) quo cochleæ III, 279, 6 ss.; pars carnosa eorum omnis intra testam latet excepto capite III, 62, 1 ss., cf. III, 65, 1; eodem modo quo reliqua turbinata disposita habent operculum inde ab ortu III, 88, 29 ss.; pascuntur lingua sub operculo exserta III, 88, 31 ss.; quemadmodum asili et tabani firmissimam et robustissimam habent proboscidem III, 63, 9 ss.; III, 67, 28 s.; ea enim et concharum testas et suas perforant III, 63, 12 s.; III, 88, 34, cf. III, 251, 36 ss.; apud ea manifestum est in vortice testæ contineri ventriculum et gulam et particulas albas mammis similes (ovaria) III, 63, 19 s.; testaceis favificantibus accensenda sunt III, 389, 38 s.; semper habent ova ita dicta, sed modo majora, modo minora III, 392, 6 ss.; latitant III, 159, 30 s.; idque sub caniculam per triginta dies III, 159, 36 s.

Purpura; ejus tinctura quomodo fiat III, 649, 19 ss.; in albis nigrisve lanis alia apparet III, 605, 15 s.; juveni convenit, 387, 31; eam choregi munere apud comœdos fungens more Megarensium ad chori introitum confert sordide insolens II, 43, 47.

Purpuræ flos; v. *Flos purpuræ.*

Purpuræ venditores; quomodo in libra fraudem faciant IV, 57, 47 ss.

Purpurarii; quomodo purpuræ florem præparent III, 651, 9; cur rufi sint IV, 289, 14 ss.

Purpureum (ἁλουργόν); inter album et nigrum medium tenet III, 483, 50 s.; propius est nigro quam puniceum III, 508, 46 s.; maxime elucere videtur ex igneo et albo obtentu commixtis III, 558, 2 s.; hinc inprimis hunc colorem gignunt lux debilior per densius aliquid translucens aut aer reflexionem passus III, 557, 51 ss.; temperatione non fit III, 600, 35; cur hunc colorem aerem circa ortum et occasum solis interdum assumere videamus III, 644, 32 s.; item mare quum fluctus sublati in ipso inflexu inumbrantur III, 644, 35 ss.; ad suavissimos pertinet colores III, 480, 50.

Purpurillæ (πορφύρια); quomodo gignantur III, 87, 36 s.; eas in sese habentes capiuntur purpuræ III, 87, 40 ss.

Purpurissum (ἀνδρείκελον); si qua ejus pars restat pictoribus, hæc ei similis quod absumpserunt III, 334, 49 s.

Purum; quidquid receperit, celerrime monstrat, et præcipue parvos motus III, 509, 25 s.; in eo facile conspicua fit macula quantulacunque III, 509, 29 s.; id ad fundum usque penetrant maculæ III, 509, 33; iis infusum est secundum Empedoclem III, 331, 52.

Pus (πῦον); fit putrescente intra corpus sanguine III, 52, 29 s.; III, 412, 30, 33; igitur perperam ei comparavit lac Empedocles III, 412, 30 ss.; ex eo fit tophus III, 52, 30 s.; quomodo nullum intra remanebit cicatrice inducta IV, 114, 20.

Pusillanimis (μικρόψυχος); quis II, 148, 36 s.; II, 215, 40; magnanimo opponitur II, 215, 35; si parvo honore dignus esset, adhuc minori sese dignum haberet II, 215, 53 ss.; vituperandus est II, 215, 25; nemini insidias parabit, 585, 37; invidi esse solent, 361, 44; necesse est eum invidum esse, etiamsi non sint invidi signa IV, 4, 8 ss.; ejus signa physiognomonica IV, 6, 9 ss.; et ejus exempla citantur Leucadius et Corinthius IV, 6, 11.

Pusillanimitas; quidnam, 330, 8, 10; II, 196, 9; II, 244; 7; animæ affectus est II, 195, 36; pertinet ad totam animam II, 246, 34 ss.; quænam ejus sequela II, 246, 43 s.; sequela illiberalitatis est II, 246, 33; quænam ejus signa pudorem incutiant, 356, 5.

Pustulæ (ἐξανθήματα); iis similia evadunt acetabula idque quare III, 366, 9 ss.; excitantur morsu muris aranei III, 167, 19; rumpuntur si prægnans momorderit III, 167, 20.

Putamen (κέλυφος); nonnullarum plantarum seminis principium ei adhæret III, 375, 14 ss.

Putei; cur eorum aquæ æstate inde a meridie calidæ fiant IV, 236, 33 ss.; majorem vaporis copiam Aquiloniis quam Austrinis temporibus emittunt III, 565, 30 s.; in eorum luto fiunt ascarides II, 94, 27 s.; hieme exsiccantur, æstate vero aqua replentur Pythopoli IV, 83, 14 ss.; cur domus in quibus sunt magis sonent IV, 175, 24 ss.; tollenones eorum quomodo fabricentur IV, 71, 37 ss.; qui in eos descenderunt, interdiu stellas conspiciunt III, 417, 53 s.; quæritur cur non in eum se dejiciant qui de omni re omnia simul negari ac affirmari posse perhibent II, 507, 50.

Putidi odores (τὰ σαπρά); difficulter respirantur III, 485, 31; iis proportione respondent amari sapores III, 485, 29 s.

Putredo; situs fere unica species est quæ alba sit, idque quare III, 423, 34 ss.; ad ejus genus æque pertinent canities ac situs III, 423, 44 s., cf. 34 s.; III, 424, 35 ss.

Putredo vini; sapor acidus est IV, 328, 7.

Putrefactio; quidnam III, 610, 35 ss.; communis affectus est cum proprii frigoris, tum alieni caloris III, 610, 40 ss.; omnis calore fit, sed non calore nativo III, 423, 27 s.; concoctioni contraria est III, 412, 33; colliquamentum est III, 624, 5 ss.; ea res primum humidæ deinde siccæ fiunt III, 610, 27 s.; opposita est ortui simplici III, 610, 21; finis est omnium quæ natura constant, exceptis iis quæ vi interierunt III, 610, 24 ss.; eam prohibent venti III, 424, 39; quæ ab ea proveniant in nostro corpore, nostra non sunt IV, 138, 42; de quibusnam rebus dicatur III, 610, 32; cur ab ea res in utribus inclusæ vehementer inflatis immunes maneant IV, 227, 7 ss.; quamobrem ejus expers sit acetum IV, 328, 29 s.; in rebus quæ ejus maxime expertes esse videntur, ut in nive, gignuntur animalia III, 95, 17 ss.; ei obnoxia sunt aqua et terra et omnia corpulenta III, 423, 28 ss.; ideoque et vapor terrenus III, 423, 30; ei omnia obnoxia sunt igne excepto III, 610, 33; ei obnoxia sunt quibus deficit anima, non quibus haudquaquam ingenita est IV, 330, 19 s.; ea minus celeriter afficitur quod movetur et fluit, idque quare III, 610, 54 s.; item quod multum est quam quod exiguum, idque quare III, 611, 3 ss.; item minus fit celeriter frigidis temporibus quam calidis III, 610, 46 s.; item quod congelatum est, idque quare III, 610, 49 s.; item quod fervet aut calet III, 610, 51 s.; celeriter ea afficitur mare per partes divisum, universum vero non, eodemque modo reliquæ aquæ III, 611, 7 ss.; ea non fiunt plantæ ac animalia sponte nascentia, fiunt vero cum ea III, 389, 54 s.; III, 390, 5.

Putrefactum; concocti residuum est III, 390, 5.

Putrefactivum medicamentum; ex aspide fit III, 170, 27.

Putrescentia; sicciora fiunt, idque quare III, 610, 42; ad extremum terra et fimus fiunt III, 610, 43.

Putrida; ea refugit apis III, 71, 14 s.; III, 156, 15 s.; iis inescatur purpura III, 71, 20; ex iis multa gignuntur IV, 138, 33; in iis quare animalcula nascantur III, 611, 8 ss.; III, 624, 48 ss.

πύκνωσις· v. *Densatio.*

πυκνότης· v. *Densitas.*

πυκτικὴ ἐπιστήμη· 15, 37.

Pygargus; v. *Albicula.*

Pygargus; aquilæ species III, 110, 2; III, 187, 39 s.; vocatur etiam hinnicida III, 187, 41; quænam loca incolat III, 187, 40 s.; montes quoque et silvas adit, idque quare III, 187, 42 s.; in pullos iracundus est III, 110, 2.

Pygmæi; revera exstant III, 156, 40; parva gens sunt cum ipsi, tum eorum equi III, 156, 40 s.; cavernas incolunt III, 156, 42; paludes supra Ægyptum incolunt III, 156, 39; ibique eos aggredi feruntur grues *ibid.*; quare ita fiant IV, 162, 36, 42; eorum membra et magnitudo in utero mutilantur III, 370, 32 s.; igitur comparandi sunt ginnis et porculis cordis III, 370, 34.

Pylades Strophii filius; ejus epitaphium in Phocide fr. 316, a; Orestis amicus fr. 93, a.

Pylæmenes; ejus epitaphium Trojæ fr. 317, a.

Pylos; ibi sepultus est Nestor fr. 318, a; ejus epitaphium ibi exstat fr. 313, a.

Pyræchmes; ejus epitaphium Trojæ fr. 316, a.

Pyramidalis forma; spinarum IV, 39, 47; plantarum et arborum IV, 40, 1 s.

Pyramis; ex iis compositæ sunt omnes figuræ II, 417, 23; II, 418, 21; ex iis ignem constare putant plerique eorum qui eum unicum elementum esse statuunt II, 418, 16, 24; II, 422, 19, 47; omnium figurarum maxime ad secandum apta est secundum nonnullos eorum qui ignem unicum elementum esse statuunt III, 418, 17 s.; omnium figurarum ex minimis partibus constat et prima est secundum nonnullos eorum qui ignem unicum elementum esse statuunt II, 418, 22 s.; si certo aliquo modo dividatur, id quod restat non erit pyramis II, 421, 32 s.; iis expleri potest universum spatium solidum II, 421, 43; acutissimis angulis prædita est II, 422, 22; igitur eam ad calefaciendum et urendum aptissimam esse putant II, 422, 21; facillime movetur quia minime tangit et minime nititur II, 422, 20, 25; at non facile movetur quod ad ignis motum attinet II, 422, 26; sed quod ad motum circularem qui vocatur volutatio II, 422, 27 s.; ex pyramidibus non constat II, 418, 44, cf. II, 420, 49; eam semper pyramidas facere æque absurdum est ac si putes gladium semper in gladios, serram semper in serras dividi II, 422, 50 ss.; eam non ceram, sed ceream vocamus II, 337, 1 ss.

Pyramides Ægyptiacæ; quem in finem exstructæ sint, 584, 49.

Pyrallis; turturi mutuum infert bellum, idque quare III, 173, 17 s.

Pyrausta; v. *Clerus.*

Pyrenæi montes; Celticæ mons est versus occasum æquinoctialem situs III, 569, 44 s.; ex eo defluunt Ister et Tartessus III, 569, 45 s.

πυρίαι μεγάλαι· IV, 133, 5.

Pyrimachus lapis; ubinam inveniatur IV, 82, 11; liquefit adeo ut stillet et fluat III, 616, 41 ss.

Pyriphlegethon; locus ita vocatus circa Cumas Italiæ IV, 92, 30.

Pyrois; duobus annis circulum perficit III, 638, 38; ejus circulus Herculis et Martis vocatus III, 628, 48.

Pyrrha; quidam ab ea genus deducunt II, 532, 21.

Pyrrha; Lesbi oppidum III, 391, 52; inde olim Chii ostreas vivas attulerunt III, 391, 52 s.

Pyrrhæus; servi nomen fr. 332, a.

Pyrrhæi; eos infestat Thracias IV, 46, 4.

Pyrrhæorum euripus; frigidior est III, 192, 9; eum hieme relinquunt pisces III, 280, 22 ss.; pisces vere eum intrant, hieme vero ex eo exeunt, excepto tamen gobio III, 192, 7 ss., cf. 23; quænam animalia marina in eo desint III, 192, 10 ss.; in eo nascitur gobius albus qui in alto non comparet III, 192, 14 s.; in eo pariunt cum pisces qui ei peculiares sunt, tum pelagici, idque in quanam ejus parte III, 192, 18 ss.; quales sint et quando optimi in eo erinacei marini III, 84, 10 s; ejus erinacei non minus hieme quam æstate vigent, idque quare III, 280, 22; in eo quondam defecere pectines, idque quare III, 165, 18 ss.; eum inprimis stellis marinis infestari asserunt III, 89, 17 s.

Pyrrhias; portitor Ithacensis quare bovem benefactori immolarit fr. 262, a.

Pyrrhicæ oves; unde nomen petierint (πυρριχά) III, 54, 36 ss.; in Epiro exstant III, 154, 47; quot numero sint III, 154, 50; regi peculiares sunt III, 154, 50 s.; alibi vivere nequeunt III, 155, 1 s.; eas per novem annos a coitu abstinent ut crescant III, 154, 48 s.; ideo vocantur et apotauri *ibid.*

Pyrrhiche; ea primum usus est Achilles ad Patroclis rogum fr. 265, b; unde nomen acceperit *ibid.*; Cyprii (*immo Cretenses*) eam prylin vocant *ibid.*

Pyrrhulas (πυρρούλας); si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 3.

Pyrrhus rex; ab eo nomen petierunt boves et oves quædam omnium maximæ III, 54, 36 ss.

Pythagoras; Tyrrhenus fuit fr. 68, b; ei seni ætate par Alcmæo II, 476, 3 s.; eum honorarunt Italiotæ, 377, 30; primus de virtutibus dicere aggressus est II, 131, 24; perperam virtutes numeros habuit II, 131, 25; justitiam habuit numerum æqualem æqualibus vicibus per se ipsum multiplicatum II, 131, 27; in Caulonia serpentem mordens interfecit fr. 69, a; seditione oriente discipulis denuntiata Metapontum a nemine visus transiit *ibid.*; quum flumen Cosam transiret vox humana amplior eum filium salutavit *ibid.*; aliquando eodem die eademque hora conspectus est Metaponti et Crotone *ibid.*; femur ejus aureum *ibid.*; a Crotoniatis Apollo Hyperboreus cognominatur *ibid*; Mylliam, Gordii filium Phrygem admonuit eum esse Midæ filium *ibid.*, aquilam albam contrectabat *ibid.*, b; Deli solam Apollinis Genetoris aram adorabat fr. 255, a; ejus varia præcepta fr. 70, b; 71, a; ejus ænigmata fr. 71, a, 72, a.

Pythagorei; Italici vocantur III, 558, 25 s.; in Italia habitant II, 403, 7; eorum ætas II, 475, 12; iis posterior Plato II, 477, 25; quatenus cum iis consentiat Plato, quatenus ab iis discrepet II, 477, 26 ss., 41 ss.; II, 478, 4 ss.; quænam placita iis debuerit Plato II, 478, 12 ss.; antiquis Homeri interpretibus similes sunt, idque quare II, 637, 27 ss.; summo studio omnia ad opiniones suas accommodare conati sunt II, 475, 27 ss.; elementis alienioribus utuntur quam naturæ scrutatores II, 481, 9, cf. II, 477, 2 s.; duobus causis usi sunt II, 477, 7; iis proprium est quod finitum, infinitum et unum tanquam substantias considerant II, 477, 8 ss.; infinitum substantiam quandam, non accidens esse putant II, 276, 49; infinitum ad res sensibiles referunt II, 276, 52; id quod extra cælum est, infinitum esse asserunt II, 277, 1; infinitum idem esse statuunt quod par II, 277, 5; eorum placita de infinito inepta sunt II, 279, 1; de causa formali et definitionibus disserere cœperunt, etiamsi valde simpliciter, idque quomodo II, 477, 14 ss., cf. II, 615, 16 ss.; infinitum tanquam causam materialem considerant II, 478, 44 s.; elementa sua non e sensibilibus rebus sumpsere II, 481, 11; omnia de natura tractant et disputant II, 481, 13 s.; cælum generant et observant quæ circa ejus partes et affectus et opera eveniunt II, 481, 14 ss.; in cælum et naturas principia et causas suas consumunt II, 481, 16 s.; igitur una cum reliquis naturæ scrutatoribus agnovisse videntur ens nihil aliud esse nisi sensibile et quod cælo comprehenditur II, 481, 18 s.; eorum tamen principia sufficiunt ut ad entia adscendant superiora quam sermonibus de natura conveniunt II, 481, 20, cf. 3; non dicunt quomodo e fine et infinito aut pari et impari motus deduci possit II, 481, 23 ss.; nec quomodo sine motu aut mutatione ortus et interitus obtinere possint vel opera eorum quæ per cælum feruntur II, 481, 25 ss.; nec ex eorum principiis explicari possunt gravitas et levitas II, 481, 29 ss.; nihilo magis de mathematicis corporibus quam de sensibilibus locuti esse videntur II, 481, 31 ss.; materiam aliud vocant fr. 77, a; superficiem colorem appellabant III, 480, 12; iis etiam evenit ut multarum rerum eandem formam esse arbitrarentur quarum tamen forma diversa est II, 550, 31; nihil peculiare de rebus sensibilibus dixerunt II, 481, 34; de igne et terra ac similibus plane nihil dixerunt II, 481, 33; nullos alios numeros agnoscunt nisi e quibus cælum constat II, 481, 38 s.; opinioni et tempori et injustitiæ et judicio et mixtioni certos quosdam numeros et certa quædam cæli loca assignarunt II, 481, 40 ss.; ens et unum considerabant tanquam entium substantiam II, 489, 14; II, 497, 1; II, 575, 47 s.; manifesto rerum æternarum generationem recipiunt II, 634, 9 s.; eorum de inani placita II, 293, 4 ss., cf. II, 634, 13; perperam ex unica materie (scilicet numeris) plura (scilicet omnia) generant II, 478, 19; entia numerorum imitationem esse statuunt II, 477, 43 s.; quid vero fuerit imitatio, dicere neglexerunt II, 477, 45 s.; unum rerum elementum et principium esse censent II, 618, 28 s.; nullum nisi mathematicum agnoscunt numerum eumque non monadicum nec separabilem II, 618, 11 s., 14 s., 26 ss.; monadibus magnitudinem tribuunt II, 618, 15 s., 29 s.; quomodo constiterit primum unum magnitudine præditum dubitare videntur II, 618, 16 s.; iis placet universum e quadrantibus numeris constare IV, 194, 1 ss.; entia numeris assimilarunt, idque quare II, 622, 44 s.; II, 632, 41 ss., 44 ss.; numeros non separabiles habent II, 276, 52; II, 622, 36 s.; II, 632, 43; entia e numeris construxerunt II, 618, 12 s.; II, 632, 44; corporibus speculationes adaptant perinde ac si e numeris arithmeticis composita essent II, 622, 45 s.; refutantur eorum de numeris placita II, 622. 38 ss.; eorum de normis (γνώμοσιν i. e. de numeris imparibus) doctrina II, 277, 8; eorum de numeris opinio fr. 73, b; secundum eos unum paris et imparis participat fr. 38, b; numerum decem perfectum esse putant fr. 74, b; 75, b; de ordine numerorum cælestium eorum sententia fr. 74, b; quænam eos permoverint ut numeros tanquam rerum principia considerarent II, 475, 13 ss.; numerum et tanquam materiem et tanquam affectus et habitus considerasse videntur II, 475, 40 ss.; nonnulla eorum de numeris placita exponuntur II, 475, 19 ss., 42 ss.; aliquatenus paucioribus difficultatibus implicantur quam qui numeros separabiles esse censent, aliquatenus sibi propriis II, 622, 34 ss; II, 632, 52 ss.; e rebus pondere et levitate carentibus faciunt res iis præditas II, 633, 2 ss.; videntur de alio cælo et de corporibus non sensibilibus verba facere II, 633, 4 s.; recte arbitrantur universum et omnia tribus finiri II, 367, 12; eorum de mundi fabrica opiniones II, 634, 11 ss., cf. II, 293, 5; cælo non tribuisse videntur supra et infra ac ante et retro II, 391, 11 s., cf. II, 390, 23; cum propter hoc vituperandi sunt, tum quia dextrum et sinistrum eodem modo omnibus competere putant II, 391, 26 ss.; perperam nos a superiori et dextro latere collocant, antipodas vero a sinistro et inferiori II, 392, 9 ss.; cælo dextrum et sinistrum latus tribuunt II, 390, 16 ss.; fr. 76, b; cælum quidnam esse putent fr. 74, b; in medio ignem esse putant, idque quare II, 403, 8, 23 s.; terram stellam esse circumque medium circulo ferri, diemque et noctem facere censent II, 403, 9 s., 43; II, 407, 30; terram adversam exstare putant II, 403, 11; eamque circulo circum medium ferri II, 403, 43 s.; medium totius universi præcipuam partem esse putant II, 403, 25; ignem in medio collocatum Jovis custodiam vocant II, 403, 25 s.; fr. 75, b; eorum opiniones de cælo ac stellis expenduntur II, 403, 12 ss., 27 ss., cf. II, 407, 33 ss.; eorum de concentu stellarum opiniones refutantur II, 399, 12 ss., 46; eorum de cometis sententia III, 558, 26 ss.; eorum de via lactea opiniones III, 561, 48 ss.; refutantur eorum de hac re opiniones III, 562, 1 ss.; unde lunæ defectum fieri putent fr. 73, b; lunam antichthona et ætheriam vocabant, idque quare fr. 75, b; 76, a; eorum opinio de causa tonitrus, 162, 24; fabulantur quamlibet animam quodlibet corpus subire posse III, 438, 36 ss.; alii animam esse censent ramenta quæ per aerem ferri cernuntur in radiis quæ per fenestram ingrediuntur, alii id quod hæc movet III, 433, 48; igitur eadem de anima sentire videntur qnæ Leucippus et Democritus III, 433, 46 ss.; eadem quæ illi sentire videntur quicunque animam id esse dicunt quod se ipsum movet III, 433, 51 s.; arbitrari videntur motum rem animæ maxime proprium esse III, 433, 52 s.; item omnia alia anima moveri, animam vero ipsam per se III, 434, 2 s.; infinito adnumerant malum, finito vero bonum II, 20, 4; perperam putant optimum et pulcherrimum non in principio esse, idque quare II, 606, 3 ss.; dextrum et sursum et anterius bonum existimant, sinistrum vero et posterius et deorsum malum fr. 74, a; unum in bonorum ordine reponunt II, 4, 43; cum iis in hac re consentire videtur Speusippus II, 4, 44; quomodo definiverint jus II, 57, 38; jus talionis secundum æqualitatem retribuendum esse putabant, idque perperam II, 152, 12 ss.; saltem si omnibus tribuatur II, 152, 14; aiunt omnem injuriæ opinionem abesse debere ab uxore quæ supplicis instar sit et tanquam a foco deducta, 636, 41; quomodo animalia diviserint fr. 70, b; de eorum abstinentia circa cibos fr. 70 b.

Pythagorei; v. *Posteriores.*

Pythagorei nonnulli; ab iis discere licet contrarietates rerum principia esse II, 476, 10; cælum vel naturam numeris construunt II, 412, 47; eodem modo refutandi sunt ac qui corpus e planis componunt II, 412, 45; decem series coordinatas tanquam principia considerant II, 475, 47 ss.; manifesto non exposuerunt quomodo ex his causis deduci possint reliqua II, 476, 13 ss.; perperam contendunt quædam animalia odoribus ali III, 487, 35 ss.

Pythagoreus; Paro II, 305, 31.

Pythia; domesticam apud se habere Aristoteles affirmabat fr. 40, b; fr. 323, b; ejus est dictum γνῶθι σαυτόν fr. 32, a; Lacones ὀφιοδείρους vocavit, idque quare IV, 78, 34 ss.; Lacedæmonios jussit Pisistratidarum tyrannidem evertere fr. 229, a.

Pythia; quare iis priora dicantur Nemea II, 523, 21; ea in *Electra* renuntiari absurdum est, 478, 30.

Pythias; de ejus nuptiis ad Antipatrum scripsit Aristoteles fr. 326, a.

Pytho; ejus cum Pammene altercationes commemorantur II, 233, 24.

Pythocles Atheniensis; quodnam consilium Atheniensibus dederit de plumbo vendendo, 650, 20.

Pythoclides; Periclem musicam docuit fr. 231, a.

Pythopolis; vicus circa lacum Ascanium a Cio circiter CXX stadia distans IV, 83, 14 s.; ibi putei hieme exsiccantur, æstate vere implentur IV, 83, 16 ss.

Q.

Quadantenus (πῇ); decipimur quia id universaliter concedimus in captionibus παρὰ τὸ πῇ καὶ ἁπλῶς, 284, 22, cf. 382, 37.

Quadrangulare (τετράγωνον); quale sit, 15, 11; magis ac minus non recipit, 16, 22.

Quadrangulus; ei non insunt duo anguli recti, 126, 2; infinitus non exstat II, 373, 43, 45; eo potentia continetur triangulus III, 448, 3; major parvo similis esse potest II, 577, 13 s.; in eum numerum disponere solent II, 636, 24 s.; ejus anguli quattuor rectis æquant, idque quare II, 198, 38; II, 140, 30; II, 144, 7 s.; ejus anguli sex vel octo rectis æquarent, si trianguli anguli tres vel quattuor æquassent II, 198, 41, cf. II, 140, 32; speciem multanguli repræsentat, si vero amplius removeatur circuli, idque quare IV, 195, 14 ss.; iis expleri potest universum spatium planum II, 421, 42; cur sol per eos penetrans non figuras rectis lineis terminatas, sed circulos efficiat IV, 194, 49 ss.; æquales æqualibusque angulis præditi, quomodo eadem esse dicantur, etsi plures sint II, 577, 9 s.

Quadrans (τεταρτημόριον); qui propter eum amicos perdit, felix esse nequit, 601, 5.

Quadrantales numeri (κυβικοὶ ἀριθμοί); ex iis universum constare Pythagoreis placet IV, 194, 1 ss.

Quadratio (τετραγωνισμός); si definiatur confectio rectanguli laterum æqualium æqualis altera ex parte longiori, hæc definitio conclusionis expositio est III, 445, 37 ss.; qui eam medii inventionem esse dicit, rei causam exponit III, 445, 39 ss.

Quadratum; undenam constet IV, 49, 36; quidnam significet sumit arithmetica, 130, 43; dividuum est, idque quare IV, 47, 13; eo anguli externi quattuor rectis æquales, 169, 29; augetur circumposito gnomone, non tamen alteratur, 23, 27; altero latere longius, series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 51 s.

Quadratus; ita vocatur bonus vir, 397, 49.

Quadratura (τὸ τετραγωνίζειν); eam tunc præcipue novisse dicimur, ubi novimus eam medii inventionem esse II, 490, 46; circuli, si scibilis est, ejus scientia nondum est, 11, 37, cf. 287, 49; per lunulas memoratur, 117, 33; Brysonis secundum commune deducitur, 129, 32, v. *Bryson*; quæ per segmenta fit, non vero Antiphontis debet refutare geometra II, 249, 23, v. *Antiphon*, *Hippocrates*.

Quadricubitum (τετράπηχυ); si eminus conspiciatur, non tantum apparet quantum est, sed indivisibile videtur III, 492, 3 s.; haberi dicitur, 24, 5; quia e tricubito fieri potest, se ipso majus est : pertinet ad captiones per refutationis ignorantiam, 304, 3; quia idem modo est, modo non est, contradictoria de eadem re vera esse posse censent II, 591, 9.

Quadringenti viri; quattuor menses civitati Atheniensium præfuerunt fr. 233, a; de iis instituendis quidnam inter se collocuti sint Sophocles et Pisander, 409, 32; quomodo eorum tempore plebem deceperint, 570, 7; iis Athenis assentabatur Phrynichus, 572, 6.

Quadriremes; primi eas fecerunt Carthaginienses fr. 294, b.

Quadrupes (τετράπουν); qualitas est II, 526, 3; iis aliquatenus natura similes sunt aves III, 315. 43 s.; inter eas et aves medium tenet struthio libycus III, 303, 35 ss.; inter eas et bipedes medium tenet simia III, 294, 7 s.; quibus in rebus iis similes sint simiæ III, 24, 16 s., 45 s., 52 s.; eas nonnulli olim e terra natas esse contendunt III, 391, 5 ss.; quodsi verum sit, aut e verme natæ aut ex ovo, idque quare III, 391, 8 ss.; si revera principium generationis habuerunt, verisimilius est eas e verme ortas esse, idque quare III, 391, 16 ss., v. *Terrigenæ*; sanguine præditæ sunt III, 486, 21 s.; quæ hujusmodi sunt, ubi perfectæ sunt, sanguinem habent III, 5, 30 s.; quænam quattuor alis instructæ III, 7, 12; sexus differentiam habent III, 75, 7, 10; partim viviparæ partim oviparæ sunt III, 345, 45 ss., 52 ss.; III, 76, 38; aliæ solidungulæ, aliæ bisulcæ, aliæ multifidæ sunt III, 294, 15 s.; igitur pedes earum differunt III, 294, 5; quænam sonos optime percipiant III, 419, 16 ss.; nonnisi inspirantes olfacere possunt III, 486, 20 ss.; non sternutant IV, 171, 6; cur longævæ sint, 170, 1, cf. 116, 9; multæ domo carent III, 3, 53; multæ sibi prudenter opem ferunt III, 177, 23 s.; nonnullæ earum cum prole adulta amicitiam colunt, idque quare III, 376, 31 ss.; iis multum cum ad bonum habitum, tum ad partus et coitus frequentiam confert locorum ratio III, 83, 30 ss.; pumilionum speciem præ se ferunt III, 293, 54; igitur apud eas pondus et corpulentum superioribus incumbit III, 294, 1 s.; hinc natibus carent et crura dura habent III, 294, 2 s.; III, 293, 33, cf. 36 s.; III, 300, 25 ss.; crura ossea et nervosa et carne destituta habent III, 20, 4 s.; item natibus carent III, 20, 6 s.; iis ad anum tuendum caudam dedit natura III, 294, 3 ss.; pleræque caudam habent III, 18, 54 s.; apud eas in caudam impenditur crurum alimentum III, 294, 7 s.; itaque ratione partium posteriorum et crurum longe ab hominibus differunt III, 293, 27 ss., cf. 53 s.; earum partes supinæ et pronæ pro portione respondent hominis anterioribus et posterioribus III, 18, 52 ss.; supra suum medio obversum habent III, 307, 17 s.; idque quia rectæ non sunt III, 307, 18; eidem obversum habent supra ac ante III, 307, 5 s.; partes superiores majores habent quam inferiores III, 24, 45 ss., cf. III, 22, 1 s.; pedes anteriores loco brachiorum et manuum habent III, 289, 18 s., cf. 9 s., III, 290, 11 ss.; quadrupedes sunt quia earum anima pondus ferre non poterat III, 289, 21 s.; iis inter crura anteriora interpositum est pectus III, 291, 31 s.; igitur earum pectus angustum est III, 291, 35 ss.; nulla earum in pectore mammas habet, idque quare III, 291, 37 ss., 50 ss.; apud eas ad anum et crurum flexuram usque extenditur venter III, 298, 44 ss.; apud eas recto tramite tractum intestinalem inde ab ore usque ad anum ambiunt caput et truncus III, 286, 49 ss.; earum membra posteriora anterioribus robustiora sunt, idque quare III, 287, 30 ss.; quomodo apud eas se habeat coxa III, 300, 14 ss.; III, 313, 7; coxam statim sequuntur crura III, 300, 16; III, 313, 7 s.; iis ad pondus sustinendum subdita sunt crura anteriora III, 300, 17 ss.; quænam vena apud eas crura anteriora petat III, 41, 30 s.; apud nonnullas aures supra oculos jacent III, 10, 5 s.; nonnullæ aures movent III, 246, 36 s., cf. III, 245, 19 s.; per diametrum omnes moventur III, 7, 13 s.; III, 18, 46 s.; III, 304, 26 s.; III, 315, 7 s.; idque quare III, 315, 10 ss.; per diametrum stant III, 18, 46 s.; quattuor pedibus, ideoque quattuor cardinibus moventur III, 7, 3 s.; stantes cubare videntur quattuor fulcris innisæ III, 293, 46 s., cf. III, 300, 17 s.; igitur iis statio laboriosa non est III, 293, 43 s.; earum membra anteriora pedum munere funguntur III, 291, 15 s., cf. 36 s.; igitur necessario ea contrario modo flectunt hominibus III, 291, 12 ss.; i e. anteriora versus III, 291, 35 s; earum crura posteriora retro flectuntur III, 67, 50 s.; posteriora crura in convexum flectunt III, 298, 27; anteriora vero ex teriora versus III, 298, 28 s.; nulla omnia crura in convexum, vel in concavum flectit III, 314, 42 s., cf. 35 ss.; si duo crura anteriora simul promoverent, attractis cruribus posterioribus fieret progressus III, 315, 11 s.; item saltus esset, non incessus III, 315, 13 s.; si duo crura dextra prima moverent, fulcro carerent III, 315, 19 s.; quæ per diametrum moventur, etiam per diametrum pedem projiciunt stantes III, 315, 25 ss.; eodem modo quo illæ, multipeda per diametrum incedunt, idque quomodo III, 315, 28 ss.; eodem modo quo illæ moventur serpentes III, 308, 47 s.; III, 309, 2; celeriores sunt bipedibus III, 669, 28; pudendum masculinum habent, idque quare III, 323, 4 s.; quomodo coeant III, 323, 21 s.; pleræque honesto coitu utuntur III, 77, 39 s.; coitus tempore ex earum genitalibus et apud mares et apud feminas destillat aliquid III, 79, 47 s.; eodem tempore vicissim alteræ alterarum genitalia odorantur III, 79, 48 s.; habent locum extra matricem situm in quem semen projiciunt et mas et femina III, 2 6, 12 s.; si earum corpora in venerem turgent, levis attactus, immo visus sufficit ad seminis ejectionem provocandam III, 373, 45 ss.; eodem modo quo apud illas, absumptis ovis, se habet mustelarum lævium et canum marinorum fœtus III, 112, 43 s.; item quod ad membranas fœtum et ovum circumdantes attinet III, 112, 49 s.; item quod ad viscerum molem et naturam III, 113, 1 s.; iis similes sunt locustæ marinæ quatenus intestinum convexæ corporis parti, uterinum vero vel genituræ destinatum concavæ applicatum habent III, 60, 38; quatenus iis accensendi sint vituli marini et vespertiliones III, 318, 13 s.; manca est vitulus marinus III, 245, 27; iis accensendi sunt canis et equus et leo et ursa III, 247, 15 ss.; 20, 24 ss.; item ursa et erinaceus III, 77, 48, 51; item mustela III, 381, 47 s.; III, 382, 12 s.; item sus III, 165, 27; III, 253, 47; item oves III, 266, 47 s.; earum nequissimæ oves III, 175, 30; apud nonnullas visum est jecur et lienem secundum invicem situm permutasse III, 16, 16 s.; in Naxo fere omnes ingens habent fel III, 16, 25, cf. III, 274, 52 s.; exceptis bubus æquabiles habent renes III, 266, 47 s.; earum urina crassior quám hominis III, 123, 6 s.; omnium urina post partum crassior evadit III, 123, 10 ss.; idque inprimis quarum paucior est purgatio III, 123, 12 s.; iis ubi coire cœperunt lac puri simile est III, 123, 13 s.; ubi pepererint, postmodum utile evadit lac III, 123, 14 s.; uterum gerentes pinguescunt et plus comedunt III, 123, 17; omnium earum paucissimam menstruam purgationem habet equa III, 369, 25 s.; feminæ omnes retro mingunt, idque quare III, 293, 23 s.; excepta equa omnes jacentes pariunt III, 127, 29; ideo in latus eduntur earum fœtus III, 127, 30; quisnam sit earum intra uterum situs III, 142, 22 s.; quænam alvum humidam habeant, quænam facile vomant III, 209, 4 ss.; pleræque alvum exonerant incedentes, sistuntur vero ut mingant IV, 315, 41 s.; cur pleræque facilius excrementum siccum quam humidum emittant IV, 315, 39 ss.; quare apud eas transeat difficilius triticum quam hordeum IV, 316, 24 ss.; cur nulla ab utero stranguletur IV, 315, 10 ss.; excepto verre iis letalis est castratio, si adultæ exsecentur III, 208, 16 s.; si prima ætate castrentur, majores et nitidiores et oblongiores fiunt III, 208, 19 s., 44 s.; si vero stata jam ætate non amplius incrementum capiunt III, 208, 20 s.; quomodo juniores a senioribus distinguant qui iis curandis operam dant III, 129, 43 ss.; si edere possint, iis et ad lactis copiam augendam et ad fœcunditatem confert pabuli ubertas III, 54, 44 s.; in Epiro, excepto asino, omnes magnæ gignuntur III, 54, 32 s.; magnis majori pabuli copia opus est III, 54, 34; diutius lac habere pergunt, si a coitu abstineant et bene tractentur III, 54, 50 ss.; quæ in locis palustribus pascuntur deteriorem carnem habent III, 156, 1 ss.; quemadmodum illæ, ruminant scari III, 149, 43 s.; prona tantum parte pilos habent III, 246, 52 ss.; idque quare III, 247, 4 ss.; nulla earum pilos in palpebra inferiori vel in alis aut in pube habet III, 247, 10 ss.; pilis in maxilla et in pube carent III, 19, 12; quatenus in palpebris vel circa eas cilia habeant III, 19, 12 ss.; III, 24, 25 ss.; nonnullis sub palpebra succrescunt rari quidam pili III, 247, 11 s.; aliæ totum corpus hirsutum habent, idque quænam III, 247, 14 s.; aliis comæ caproneæ sunt, idque quibusnam III, 247, 16 s.; aliis juba, idque quibusnam III, 247, 17; quibus longa cauda est, iis etiam pilis ornata est III, 247, 18 s.; idque apud quænam longis, apud quænam brevibus III, 247, 19 ss.; quibus totum corpus hirsutum est, iis diminuitur cauda III, 247, 23 ss.; cur earum pars anterior pilosior sit posteriori IV, 170, 35 s.; excepto lepore pilos nec intus, nec in artuum parte supina habent III, 49, 24 ss.; senescentibus pili vel lana crassiores duriores vero fiunt III, 48, 51 s.; item ungulæ, tam solidæ quam fissæ majores fiunt III, 48, 54 s.; quibus varii sunt pili, iis etiam linguæ cutis et corii varius erit color III, 48, 34 ss.; nonnullæ pro anni tempore colorem mutant III, 204, 22 ss.; nonnullæ una cum aquarum mutatione colorem mutant, idque quomodo III, 49, 13 ss.; earum cutem proboscide perforant asili et tabani III, 63, 10 s., cf. III, 251, 39 ss.

Quadrupedes alis carentes; omnes sanguine præditæ sunt III, 7, 30 s.; aliæ viviparæ, aliæ oviparæ sunt III, 7, 31; viviparæ omnes pilos habent III, 7, 32; oviparæ squarras habent III, 7, 33.

Quadrupedes feræ; nonnullæ circa lacus et fluvios victum quærunt III, 153, 39 ss.; nulla vero, nisi vitulus marinus, circa mare III, 153, 41 s.; iis accensendus est cervus III, 176, 10.

Quadrupedes fissipedes; v. *Fissipedes quadrupedes.*

Quadrupedes oviparæ; sanguinem habent III, 25, 10; III, 23, 36 ss.; 102, 35; III, 248, 50 ss.; caput et collum et dorsum habent III, 25, 12 s.; item pronas et supinas corporis partes III, 25, 13; item crura anteriora et posteriora III, 25, 14; item partem pectori respondentem III, 25, 14 s.; qualem caudam habeant III, 25, 15 s.; multifidæ sunt et multos digitos habent III, 25, 17; sensus instrumenta habent III, 25, 18; narium meatus ante os habent III, 248, 52; omnes linguam habent, excepto crocodilo Ægyptio III, 25, 18 s.; auribus carent, sed aurium meatus habent III, 25, 23 s.; idque quare III, 245, 24 ss.; mammis et pudendo carent III, 25, 25; testes non foris conspicuos, sed intus habent III, 25, 25 s.; nonnullæ squaras habent III, 28, 45 s.; pilis carent, sed squarris indutæ sunt III, 25, 26; III, 152, 26 s.; III, 326, 17 ss.; III, 246, 6 s.; ideoque duram habent cutem, inprimis circa caput III, 246, 7 s., cf. III, 245, 24 s., 48 s.; idcirco inferiorem habent palpebram, superiori vero carent III, 246, 9 ss.; inferiori igitur palpebra connivent III, 245, 32 s., 46 s.; non vero nictitant, idque quare III, 246, 18 ss.; omnes serratos dentes habent III, 25, 27; III, 295, 38 s.; utrinque dentibus præditæ sunt III, 274, 16 s.; pulmonem habent et aerem recipiunt III, 321, 38 s.; III, 346, 14 s., v. *Ovipara*; idque qualem III, 263, 33 ss., 44; III, 265, 30; earum pulmo fungosus est ac parum sanguinis continet et parum calidus est III, 537, 14, 16 s.; ideo diu in aquis manere possunt III, 537. 11 s., 15; si quis tamen eas vi perquam diu in aqua delineat suffocantur III, 537, 18 ss.; III, 543, 31; nulla earum aquam recipit III, 537, 20 s., cf. *Squarrosa*; ubi in aqua suffocantur, in ea oriuntur bullæ III, 538, 25 ss.; nonnullæ diu sine respiratione vivere possunt, quia earum pulmo multum attolli potest III, 543, 27 ss.; pulmonem et linguam habent III, 72, 35; igitur vocem emittunt, etiamsi debilem, eamque qualem III, 72, 36 ss.; ligula carent III, 545 s.; arteriam contrahendo idem efficiunt quod quadrupedes sanguine præditæ (viviparæ) ligulæ ope, idque quomodo III, 545, 6 ss.; arteriam et gulam habent omnes, easque eodem modo sitas ac apud hominem, sed specie differentes III, 29, 44 s.; omnes fel habent III, 30, 38 s.; admodum parvum lienem habent III, 30, 14 ss.; perexiguum et rigidum et reni similem lienem habent, idque quare III, 265, 16 s., 29; eorum excrementum in squarras et corpus convertitur III, 265, 31 s., cf. III, 274, 5; quomodo se habeant earum ventriculus et intestina III, 32, 48 ss.; earum jecora multum et inter se et a reliquorum animalium jecore differunt III, 270, 8 ss.; plerarumque jecur pallidum est III, 270, 19 s.; nonnullarum etiam omnino pravum, idque quarumnam et quare III, 270, 20 ss.; excepta testudine marina renibus et vesica carent III, 31, 7 s.; vesica carent III, 302, 53 s.; item urina III, 302, 54; hinc excrementum per eandem meatum emittunt ac qui ad generationem pertinet III, 302, 51 s.; iis natura cognati sunt serpentes III, 273, 6 s.; eodem modo quo apud illas, apud serpentes et in universum apud animalibus pedibus carentia se habent viscera et ventriculus III, 274, 43 ss.; pulmonem habent quia gressilia sunt III, 274, 2; præter pulmonem earum viscera piscium similia sunt III, 274, 1 ss.; earum excrementum album est III, 274, 7 s.; unicum ventriculum habent III, 274, 16; viscera admodum exigua habent III, 274, 17; apud majores manifestiora sunt quæ ova et pulli generationem spectant III, 378, 10 ss.; ubinam testes habeant III, 207, 52 s.; testes habent eosque intus lumbis applicitos III, 35, 9 ss., 29 ss.; III, 79, 21 s.; III, 321, 34 ss.; III, 326, 12 ss.; idque quare III, 326, 12 ss.; earum testes semen recipiunt III, 322, 46 s.; ideoque iis celerius semen emittunt pisces III, 322, 47 s.; quomodo et ubinam meatus seminales habeant III, 35, 33 s., 38 ss.; III, 321, 35 ss.; apud eas a vena magna ad utrumque testem tendit meatus III, 35, 40 s.; quatenus iis tribui possit pudendum masculinum III, 35, 35 s.; aliquam penis speciem habent, quemadmodum et pisces cartilaginei III, 78, 29 ss.; perfectum pariunt ovum III, 345, 28 ss.; idque propter caliditatem III, 346, 17 s.; ovum pariunt propter siccitatem III, 346, 18 s.; perfecta ova ideoque testa contecta pariunt III, 324, 40 ss.; III, 376, 21 s.; III, 378, 7 ss.; III, 380, 38 s.; hinc uterum prope septum transversum situm habent III, 324, 43 ss., cf. III, 376, 21; eodem modo quo apud aves se habet eorum uterus, idque quomodo III, 37, 9 ss., cf. 3 ss.; III 324, 27 s.; piscibus contrario modo situm habent uterum III, 326, 30 s.; earum ova tempestatis et loci calore maturescunt III, 376, 14 ss., cf. 26 s., 39 s.; quæ incubant solummodo custodiæ gratia id faciunt III, 376, 18 ss.; in terram pariunt et earum ova terræ calore maturescunt III, 376, 17 s.; earum ova bicolora et duro putamine tecta sunt III, 376, 22; III, 378, 9 s.; atque in universum eodem modo se habent quo avium III, 376, 20 s., 23 ss.; præterquam quod robustiora sunt III, 376, 26; quomodo coeant III, 78, 26 s.; vere generant III, 102, 36; non omnes eodem anni tempore coeunt III, 102, 36 ss.; a qua re pendeat earum coeundi tempus III, 102, 38 s.; earum feminæ maribus majores sunt III, 328, 44 s.; idque quare III, 328, 44 s.; pedestribus accensendæ sunt III, 78, 26; III, 263, 34 s., cf. III, 274, 2; vara habent crura III, 317, 17; quomodo crura flectant III, 18, 18 ss.; crura peculiari modo, nempe in latus flectunt III, 304, 24 ss.; III, 316, 27; idque quare III, 316, 27 ss.; eodem modo quo illæ crura flectunt multipeda III, 18, 22 s.; maxillas tantummodo sursum deorsum movent III, 296, 9 s.; idque quia dentibus molaribus carent III, 296, 12 ss.; terrestres sunt III, 246, 20; ideo humido et acuto visu iis non opus est III, 246, 19 s.; calidiores et sicciores sunt III, 346, 14 s.; iis frigidiores et humidiores sunt pisces cartilaginei III, 346, 19 s.; parum caloris habent III, 263, 42; parum sitiunt et parum bibunt III, 263, 40 s.; III, 265, 31; III, 274, 5 s.; diu in aqua manere possunt, idque quare III, 263, 41 ss.; in universum satis parvæ sunt III, 263, 44 ss.; minus erectæ sunt quam quadrupedes vivipara III, 263, 49; magis cavernas incolunt quam animalia viviparæ III, 263, 50 s.; manifesto somnum capiunt III, 73, 74; an vero insomnia habeant, non constat III, 73, 46 s.; earum speciem referunt ovipara sanguine prædita, exceptis serpentibus III, 295, 9 ss.; quænam iis accensendæ sint III, 345, 30, 47 s.; enumerantur quædam III, 30, 16 s.; III, 32, 50 s.; III, 35, 10, 29 ss.; III, 37, 11 s.; iis accensendæ sunt lacertæ III, 152, 26 s.; III, 295, 33 s.; III, 273, 45 ss.; item lacertæ et crocodilus III, 18, 18 s.; item lacertæ et testudines III, 263, 34 ss.; III, 321, 38 ss.; item rubetæ et testudines III, 270, 59 ss.; item ranæ et lutariæ et testudines III, 587, 14 s.; item testudines III, 72, 35 ss.; III, 78, 28 s., cf. *Pedestria ovipara*.

Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes; quænam III, 316, 23 ss; III, 317, 9 ss.; ut corpus attollant, femora attrahere et corpori suo subdere debent III, 316, 30 ss.; igitur necessario crura extrorsum flectunt III, 316, 32 s.; crura habent a latere agnata et humi depressa III, 316, 25 ss.; cavernas incolunt, aliæ partus gratia, aliæ per totam vitam III, 317, 11.

Quadrupedes parvæ; cur inprimis monstra pariant IV, 172, 36 ss.

Quadrupedes sanguine præditæ (viviparæ); earum arteriæ tanquam operculum imposita est ligula III, 345, 4 s.; quomodo ligulæ ope caveant ne cibus in pulmonem delabatur III, 545, 7 ss.

Quadrupedes viviparæ; sanguine præditæ sunt III, 29, 36 s.; III, 20, 12; III, 22, 20 s.; III, 250, 19 s.; caput et collum omnesque capitis partes habent III, 17, 30 s.; differunt inter se partium figuris III, 17, 32; brachiorum loco habent crura anteriora III, 17, 35 s.; excepto elephanto sinistra minus libera habent quam homo III, 17, 38; apud eas partes inferiores principio maxima sunt III, 289, 33 s., cf. III, 22, 13 s.; progressu temporis vero versus superiora crescunt III, 289, 34 s., cf. III, 22, 14 s.; non erecto sed prono sunt corpore III, 245, 17; ideoque aures iis supra oculos sitæ esse videntur, etsi revera non sint III, 245, 14 ss.; quare hoc modo apud eas sitæ sint aures III, 245, 17 ss., cf. III, 246, 36 s.; oviparis rectiores sunt III, 263, 49; duas palpebras habent, iisque nictitant III, 245, 28 ss.; exceptis rostro præditis et elephante nasi ratione non longe a se invicem differunt III, 248, 1 ss.; quomodo oris ratione et a se invicem et ab homine differant III, 23, 39 ss., cf. III, 29, 2; maxillas et sursum deorsum et in latera movent III, 296, 7 ss.; idque quia dentes molares habent III, 296, 12 ss.; quomodo dentium ratione et inter se et ab homine differant III, 22, 18 ss.; aliæ utrinque dentes habent, aliæ non III, 22, 25 s.; aliæ dentes serratos habent, aliis dentes non alternant III, 22, 27 s.; nulla earum utrinque plures dentium series habet, nisi forsan excipias martichoram III, 22, 36 ss.; quænam earum dentes abjiciant, quænam non, idque quosnam III, 22, 48 ss.; linguam non liberam habent, sed crassam et duram III, 250, 21 s.; ideo vocem parum articulatam habent III, 250, 20 s.; aliæ aliam vocem edunt III, 73, 12 s.; loquela carent III, 73, 13; quomodo se habeant earum ossa III, 45, 44 ss.; magis apud eas quam apud homines occurrunt partes quarum solida et terrena est natura III, 242, 52 ss.; omnes arteriam et gulam habent, easque eodem loco sitas ac apud hominem III, 29, 41 ss.; vel multifidæ sunt vel bisulcæ, vel solipedes III, 20, 13 ss.; vel cornuta sunt, vel cornibus carent III, 20, 22 ss., cf. 45 s.; quænam talum habeant III, 20, 27 ss.; quomodo membra flectant III, 18, 10 ss.; quare crura anteriora versus et in convexum flectant III, 314, 10 ss., cf. III, 313, 35 ss.; quare crura posteriora retrorsum et in concavum III, 314, 22 ss.; crura secundum naturam movent III, 313, 35 s.; crura posteriora exteriora versus flectunt, III, 339, 38; excepto elephante crura anteriora in convexum flectunt, posteriora in concavum III, 304, 22 ss.; III, 313, 30 ss.; III, 314, 10 ss.; III, 314, 43 s. cf. 39 s.; contrario modo flectunt igitur et sibi ipsa et hominibus III, 304, 21 s.; III, 313, 27 s.; eodem modo quo illæ aves membra flectunt III, 18, 33 s.; III, 26, 44 s.; III, 313, 32; III, 315, 45 s.; III, 316, 6 s.; renes et vesicam habent III, 31, 5 s.; ova non habent, sed statim fœtum III, 114, 7 ss.; quomodo apud eas se habeant testes III, 36, 1 ss.; apud eas ab aorta ad testes tendunt meatus, idque quales III, 36, 3 ss., 15; item aliæ a renibus idque quales III, 36, 4 s.; apud easdem alii meatus a testibus profecti pudendum petunt, idque quales III, 36, 6 ss.; altera earum meatus seminalis replicationis pars sanguinea est III, 323, 41 s.; altera sanguine caret, sed semine percurritur III, 323, 43 s.; igitur simulac illuc devenerit semen, cito absolvuntur III, 323, 44 s.; exceptis erinaceis et elephante testes foris habent, idque quare II, 35, 14. cf. III, 321, 43 ss.; III, 323, 17 ss.; III, 326, 24 ss.; aliis earum testes pone ad ventrem appensi sunt, aliis liberi III, 35, 14 ss., cf. 3; III, 321, 47 s.; de earum utero v. *Vivipara et foras* et *intra se*; menstruam purgationem habent III, 339, 36 ss.; exceptis quæ in generatione mutilatæ fuerint, e g. mula III, 339, 40 s.; parciorem habent ejusmodi purgationem quam mulieres, idque quare, III, 339, 41 ss., cf. III, 137, 5 ss.; quomodo mammarum ratione et inter se et ab homine differant III, 21, 1 ss.; papillas mammarum manifestas habent III, 28, 8; catulis mammas præbent, III, 114, 41; lac habent donec iterum concipiant III, 144, 30 s.; eodem modo quo illæ coeunt testudines III, 78, 28 s.; mares manifesto moribus a feminis differunt III, 172, 1; juniorum proles minor et debilior, idque quare III, 84, 39 ss.; pilos habent III, 28, 45; excepto capite longe hirsutiores sunt quam homo III, 19, 4 ss.; aliæ totum corpus hirsutum habent, aliæ jubam vel caproneas comas habent III, 19, 14 ss.; iis prona hirsutiora quam supina III, 19, 7 s.; III, 24, 18 ss.; hac in re contrario modo se habent ac homo III, 19, 9; III, 24, 18 ss.; quænam latitent III, 161, 20 ss.; etiam insomnia habent III, 73, 45; tam feras quam mansuetas sæpe invadit morbus pestilens III, 164, 27 s.; earum species multæ sunt, sed nomine carent III, 7, 43 s.; nisi excipere velis jumentorum genus III, 7, 46; igitur sigillatim de iis tractandum est III, 7, 44, 51 s.; quænam iis accensendæ sint III, 345, 46 s.; iis accensenda sunt cornuta non utrinque dentes habentia III, 32, 2 s.; item elephas III, 35, 13 s.; item boves et equi III, 164, 27; item vitulus marinus III, 419, 27.

Quærentes; iis jucundiorem vitam agunt scientes II, 124, 17.

Quæsita (ζητούμενα); tot sunt numero quot ea quæ scimus, 153, 29; 154, 3.

Quæsitores (ἐξετασταί); iidem qui correctores, 599, 45.

Quæstio (ζήτησις); quælibet non cuivis scientiæ perito proponenda, 132, 33; unicuique disciplinæ propriæ sunt II, 185, 41; si non recte instituatur, medium quid fit inter nihil quærere et aliquid quærere II, 557, 21 s.; obscura est in iis quæ non dicuntur alterum de altero 557, 18 s.; enarrata est, ubi, expositis quæ vulgo hominibus placent, difficultates solutæ sunt solaque opinione comprobata restant II, 76, 35 ss.; eas instituere solemus non rem, sed contradicentem respicientes II, 405, 2 s.; sic et secum eas instituens eo usque quærit donec nihil habeat quod sibi objiciat, II, 405, 4 s.; eas qui recte instituere vult acutus esse debet in inveniendis propriis objectionibus II, 405 5 ss.

Quæstio superior; citatur IV, 126, 1 s.

Quæstio (βάσανοι); pertinet ad probationes artis expertes sive adscititias, 313, 13; 343, 9; 424, 31; quidnam sit, 431, 20; aliquatenus testimoniis similis est, 345, 28; ad eam confirmandam quænam dicenda sint, 345, 28; 431, 21 ss.; quænam ad eam impugnandam, 431, 28 ss.; 451, 19; ubi adversario favet, vera dicenda sunt, 345, 34; iis qui ea subeunt, utile est si vera dicant, 431, 26; qui eam subeunt inimici sunt eorum a quibus cruciatibus traditi sunt, 431, 29; eam qui subeunt sæpe non vera confitentur quo citius a cruciatibus liberentur, 431, 31; exemplis judici notis utendum est ut evertatur testimonium quod ex ea petitur. 345, 38; confessiones ex ea petitæ cum testimoniis ante reliquas probationes collocandæ sunt accusatori, 449, 50; ei subjecti si fidem fecerint, quonam orationem convertere debeat defensor, 451, 22.

Quæstio (ἐξεταστικόν); quidnam sit, 423, 28; est species orationum civilium, 413, 17; quomodo instituenda sit. 423, 32; eadem methodo qua in ea utimur, investiganda sunt enthymemata ad adversarium refutandum 428, 3; quomodo ordinanda sit in oratione judiciali, exponendum est, 448, 10; raro per se occurrit, sed plerumque ceteris orationis speciebus admiscetur, 453, 45; maxime controversiis inservit, 453, 47; in quasnam res in ea inquiratur, 453, 49; in ea prooemium faciendum est quale adhibent calumniis obnoxii, 453, 51; quænam in ea post prooemium exponenda sint, 454, 13; in ea non acerbis, sed mansuetis moribus uti debet orator, idque quare, 454, 23; iteratione concludenda est, 454, 27.

Quæstor (ταμίας); pertinet ad magistratus necessarios, 598. 10, 30; apud Athenienses quales fr. 241, b; quidnam sit ejus munus, 598, 31; vocantur etiam perceptores (ἀποδέκται), 598, 32; in eo eligendo major ratio habenda est virtutis quam peritiæ, 578, 10; ei similis videri debet tyrannus, 586, 27; singulos singulis navibus onerariis præfecerunt Heracleotæ, 642, 6.

Quæstor sacrarum pecuniarum (ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων); pertinet ad magistratus a sacerdotio distinctis quibus rerum sacrarum cura demandata est, 600, 6.

Quæstores vectigalium (προσόδων ταμίαι); regis Persarum III, 637, 31.

Quæstuaria communio (χρηματιστικαὶ πολιτεῖαι); pars est communionis civilis II, 230, 16.

Quæstuaria res (χρηματιστική); ejus officium est pecuniam possidere et acquirere II, 148, 24; duplex est vel per se vel per accidens II, 213, 39; per se quænam II, 213, 40; per accidens est velut emptio et conductio II, 213, 43.

Quæstus (τὸ χρηματίζεσθαι); si venemur jacturam minus ægre ferimus IV, 261, 10; faciendi consilium interdum capimus felicitatis gratia II, 204, 4; eum facere optabilius quam philosophari, sed non melius, 201, 14; ejus studium violentum est, nec vitæ finis esse potest II, 4, 4.

Quale (τὸ ποιόν); dicere possumus quidnam sit II, 541, 26; igitur ei competit etiam essentia, sed non simpliciter II, 541, 26 s.; statim ens et unum est quia materie caret II, 563, 25; nonnisi ex additione definiri potest II, 542, 28; id tunc novimus, ubi scimus quid sit quale II, 538, 33 s.; unum entium genus est II, 631, 41 s.; II, 632, 1, 5; nec potentia unum vel ens est, nec entis aut unius contrarium vel negatio II, 631, 54 s.; id æque ac relationem cum potentia ente confundere potuisset idearum auctor II, 631, 53 s.; substantia posterius est II, 600, 10; substantia prius esse nequit II, 553, 28 s.; ejus definitione continetur notio substantiæ II, 564, 4 ss.; secundum id substantia est II, 591, 10; igitur ad determinatam naturam pertinet II, 591, 10 s.; secundum id manebunt igitur forsan res sensibiles, dum secundum quantum semper fluere et moveri videantur II, 591, 4 ss.; nonnisi subjecto aliquo fieri potest II, 257, 25; non gignitur, sed quale lignum II, 547, 34; prius potentia quam actu adest III, 360, 8 ss.; ad id generandum, sufficit ut potentia tantum adsit quale II, 547, 38 s.; nonnisi per accidens dividitur II, 323, 17 ss., cf. 37; II, 325, 17; duplex, vel secundum substantiam, vel patibile quo aliquid pati vel impatibile esse dicitur II, 310, 48 ss.; II, 599, 26 ss.; motus secundum id communi nomine vocatur alteratio II, 310, 46; II, 440, 41; id mutat alteratio II, 357, 41; ejus habitus et transmissiones non fiunt sine mutatione in affectibus II, 370, 28; eo posterius est ad aliquid II, 629, 47; simul quantum esse potest, sed ita ut alterum alteri accidat II, 349, 10 s.; ubi eodem modo enuntiatur ac quantum, vel vice versa, fit captio secundum figuram dictionis, 279, 25; in eo dicitur bonum II, 4, 20, 25; II, 190, 21, 24; ad id pertinent virtutes II, 4, 20; item jus II, 190, 24; aliud album est, aliud nigrum II, 273, 41; II, 594, 39; ad id pertinet triangulare et quadrangulare, 15, 11; ita unumquodque dicitur secundum formam, 14, 12; ad id falso pertinere videntur rarum, densum, asperum et læve, 15, 14 ss.; a qualitatibus denominantur vel paronymice, vel alio modo, 15, 24 ss.; ejus quattuor species enumerantur II, 526, 1 ss.; quæ tamen ad duas reducuntur II, 526, 18 ss.; quidnam primarie et maxime proprio modo ita vocetur II, 526, 19; ejus exempla, 2, 26; 81, 22.

Quale potentia (τὸ δυνάμει ποιόν); mobile naturaliter est, ubi hanc potentiam per se, non per accidens habet, II, 349, 7 ss.; ubi nihil eum impedit, statim mutatur in id ut actu sit II, 349, 44 s.

Qualia (τὰ ποιά); eorum principia quatenus eadem sint ac substantiarum, quatenus alia II, 603, 34; pleraque contrarium recipiunt, sed non omnia, 15, 45 ss.; eorum contraria item qualia sunt, 15, 52 s.; recipiunt magis ac minus, sed non omnia, 16, 6 ss.; iis proprium quod similia vel dissimilia dicuntur, 16, 33; ad ea pertinent habitus ac dispositiones particulares, non genera, 16, 41; cur multa sint, non inquisiverunt idearum assertores II, 631, 31 s.; II, 632, 3 s.; cur multa sint eadem est ac causa cur multæ sint substantiæ, vel ei pro portione respondet, II, 631, 36 s.; iis altera causa est cur multa sint præter causam omnibus entibus communem II, 632, 5 ss.

Qualitas (ποιότης); quidnam sit, 13, 7; ejus prima species habitus ac dispositio, 13, 9; multis modis dicitur, 13, 8; quodnam secundum ejus genus, 13, 36; hujus generis exempla, 13, 38, 49; earum tertium genus comprehendit qualitates patibiles et passiones, 14, 2; hujus generis exempla, 14, 4; quartum earum genus, 15, 7 ss.; forsan plura earum genera quam quattuor sunt, 15, 21; quarti generis exempla, 15, 9, 11; ab iis denominantur qualia vel paronymice vel alio modo, 15, 24; haberi dicitur, 24, 3; non competit ei cui substantia non competit II, 437, 23; in ejus categoria fieri non potest quod factum esse non licet II, 376, 21; in ejus categoria movetur alterabile II, 427, 45; res quæ ad hanc categoriam pertinent simpliciter fieri non dicimus, sed aliquid fieri II, 439, 35 ss.; in ejus categoria exstat discrimen inter materiem et formam II, 429, 48; eam secundo loco spectat mensura II, 575, 40, cf. II, 574, 48; in ea quale aliquid mensura est II, 629, 22; nonnisi per accidens, infinita esse nequit II, 249, 45; quæritur an ejus exstet generatio II, 437, 36; in unaquaque serie ad eam pertinenti si alterum fiat, generationem obtinere dicimus, si vero alterum non II, 439, 39 s.; alicujus rei qui novit, eum hanc rem vix scire dicimus II, 490, 42.

Qualitas civitatis; quidnam sit, 557, 10; cum quantitate comparari debet, 557, 18.

Qualitates; quatenus revera sint II, 600, 11; an iis solis competat bonitas II, 113, 2; eas elementis debent partes animalis III, 348, 51 ss.; item instrumenta III, 349, 3 s.; partium fœtus immutantur III, 359, 19 ss.

Qualitates elementares; elementis anteriores sunt III, 228, 39 ss., cf. *Calidum*, *Frigidum*, *Humidum* et *Siccum*.

Qualitates patibiles (παθητικαὶ ποιότητες); ad tertium qualitatis genus pertinent, 14, 3; ejus exempla, 14, 4; nonnullæ ita dicuntur quod circa sensus passionem faciunt, 14, 11, 17; hujus speciei exempla dulcedo, calor et frigus, 14, 13, 14, 19; aliæ ita dicuntur quod ipsæ a passione oriuntur 14, 21 ss.; hujus speciei exempla, 14, 20 ss.; circa animam quænam, 14, 49 ss.; quæ circa animam sunt, duplices vel naturales, vel non naturales, 14, 49, 53; quomodo a passionibus differant, 14, 32, 41, 53; 15, 2.

Qualus (γύργαθος); ejus speciem texunt phalangia in quem pariunt III, 99, 20 s.

Quando (ποτέ); nonnisi subjecto aliquo fieri potest II, 257, 25; manifestum est, 17, 14; in eo dicitur bonum II, 4, 27; II, 190, 21, 25; ad id pertinet opportunitas II, 4, 26; II, 190, 25; ejus exempla, 2, 27, 28.

Quantitas (ποσότης); suum quæque terminum habet, 407, 27; finitum est IV, 148, 3; substantia non est, sed potius cui inest primo II, 539, 43 s.; non competit ei cui substantia non competit II, 437, 23; ex ejus elementis substantia fieri nequit III, 442, 7 s.; ejus principia et elementa non eadem ac colorum, sonorum et substantiarum II, 603, 29; in ea quantum aliquid mensura est II, 629, 22; probatur semper uno cognosci, II, 574, 32 ss.; eam maxime proprio sensu spectat mensura II, 574, 30; II, 575, 2 s., 40, cf. II, 574, 48; quo primo cognoscitur id unum est II, 574, 34 s.; non erit, si corpora e punctis composita sint II, 435, 38; ea differunt elementa, 472, 46; ea si tantummodo differant elementa, efficietur ut omnia ad aliquid dicantur II, 418, 8; ejus affectus per se æquale est II, 542, 9 s.; in ea idem est æquale quod in alteratione simile II, 340, 30 s.; exsuperans majus vocatur II, 341, 3; non movetur II, 308, 10; in ejus categoria movetur accrescibile II, 427, 45 s.; in ejus categoria exstat discrimen inter materiem et formam II, 429, 48 s.; in ejus categoria fieri non potest quod factum esse non licet II, 376, 21; res quæ ad hanc categoriam pertinent simpliciter fieri non dicimus, sed aliquid fieri II, 439, 35 ss.; alicujus rei qui novit, hanc rem vix scire dicimus II, 490, 42; quæritur an ejus exstet generatio II, 437, 36.

Quantitas civitatis; quidnam, 557, 11; cum qualitate comparari debet, 557, 18.

Quantum (ποσόν); ejus definitio II, 525, 23 s.; id tunc novimus, ubi scimus, quidnam sit quantum II, 538, 33 s.; ei nihil contrarium, 5, 24; 8, 8; aliquatenus ad id pertinere videntur magnum et parvum, multum et paucum, 8, 29; non recipit magis et minus, 9, 4, 11; ei maxime proprium æquale et inæquale, 9, 12, 21; semper definitum aliquid significat II, 281, 17; æque ac quale prius potentia quam actu adest III, 360, 8 ss.; nonnisi subjecto aliquo fieri potest II, 257, 25; ejus definitione continetur notio substantiæ II, 564, 4 ss.; substantia posterius est II, 600, 10; eo posterius est ad aliquid II, 629, 47; ejus affectus, non vero materies est ad aliquid II, 629, 48 s.; per se dividitur II, 323, 16 s.; et principium et medium et ultimum habet II, 531, 30; ad naturam indeterminatam pertinet II, 591, 11; aliud perfectum est, aliud imperfectum II, 273, 42; II, 594, 39 s.; statim ens et unum est quia materie caret II, 563, 25; generale non fit II, 444, 2; non gignitur, sed quantum lignum vel animal II, 547, 35; ad id generandum, sufficit ut potentia tantum adsit quantum II, 547, 38 s.; id mutant accretio et deminutio II, 357, 41 s.; præcipue secundum id res sensibiles semper fluere et moveri videntur, etsi verum non sit II, 591, 4 s.; igitur maxime causa fuit, cur contradictoria de eodem affirmari posse putarent II, 591, 6 ss.; simul quale esse potest, sed ita ut alterum alteri accidat II, 349, 10 ss.; quænam ejus substantiæ affectus vel habitus sint II, 525, 37 s.; nec quod potentia est, nec quod actu, necessario movetur II, 275, 8; II, 595, 35 s.; motus secundum id communi nomine caret, sed species utrinque vocantur accretio et deminutio II, 310, 50 s.; II, 440, 39 s., cf. II, 335, 8; in eo dicitur bonum II, 4, 26; II, 190, 21, 25; in eo dicitur mediocre II, 4, 26; II, 190, 25; ejus exempla, 2, 25; de eo adhibetur verbum habere, 24, 4; quænam circa id spectet mathematica II, 588, 11 ss.; vel continuum vel discretum est, 6, 42; II, 525, 25 ss.; constat vel ex partibus positionem inter se habentibus, vel ex partibus ea carentibus, 6, 43; 7, 25, 47, cf. II, 525, 25, ss.; præter lineam, superficiem, corpus, locum, tempus, numerum et orationem omnia per accidens dicuntur 7, 50 ss., cf. II, 525, 44 ss.

Quantum divisibile; ejus species exponuntur II, 520, 27 ss.

Quantum indivisibile; ejus species exponuntur, II, 520, 22 ss.

Quantum per accidens; in duas distinguitur species, idque quasnam II, 525, 44 ss.

Quantum potentia; mobile naturaliter est ubi hanc potentiam per se, non per accidens habet II, 349, 7 ss.; ubi nihil id impedit statim extenditur II, 349, 46.

Quanta; cur multa sint, non inquisiverunt idearum assertores II, 631, 31 s.; non eadem sunt ac substantiæ II, 632, 14 s., 18 s.; igitur cur ea multa sint tradiderunt idearum assertores, non cur substantiæ aut entia II, 632, 15 s., 19; causa cur multa sint eadem ac causa cur substantiæ multæ sint vel ei proportione respondet II, 631, 36 s.; iis altera causa est cur multa sint præter causam omnibus communem, idque quænam II, 632, 5 ss.; de omnibus valet principium, æqualibus si æqualia demantur æqualia restant II, 588, 37 ss.; quomodo ea spectet mathematicus II, 588, 42; quomodo philosophus II, 588, 43 ss.

Quanta definita; iis manifesto nihil est contrarium, 5, 27; 8, 9 s.

Quanta per se; vel secundum substantiam quanta sunt, vel secundum hujus substantiæ affectus et habitus II 525, 34 ss.

Quapropter (διὰ τί); de eo semper ita quæstio instituitur ut quæramus cur aliud alii insit II, 556, 44 s.; II, 557, 7, 10; antequam de eo quæstio instituatur oportet constare rem revera esse II, 556, 49; II, 557, 8, 23; id qui quærit causam quærit II, 557, 12; quærit nempe materiei causam II, 557, 26 s., cf. 25 s.; ei respondetur interdum ope quidditatis vel formæ vel substantiæ idque quando II, 527, 13, 17, 27 s.; interdum ope causæ finalis II, 5 7, 14; interdum ope causæ moventis, idque quando II, 557, 15 s.; id ubi scimus primam causam scimus II, 264, 5; primo loco causa et principium est II, 471, 47; ultimum ad definitionem deducitur II, 471, 46.

Quare; v. *Quapropter.*

Quartanæ febres; v. *Febres quartanæ.*

Quattuor; tria uno superant II, 295, 34 s.; pluribus duo vel unum II, 295, 35 s.; inter ea et nihil nulla est ratio II, 295, 36 s., 39; tantum pro portione superant duos, quantum duo unum, 565, 39; eorum sex sunt copulationes II, 456, 1; II, 459, 9 s.; non æque fallitur qui ea quinque esse putat quam qui mille, II, 508, 17; v. *Solidum*; ad hunc usque numerum Thracum quædam gens numerat, idque quare IV, 194, 6 ss.

Quercinus cortex; remedium contra venenum toxicum appellatum apud Celtas IV, 88, 43 s.

Quercus (δρῦς); in iis pariunt vespæ feræ III, 200, 47; si hieme cædantur, ex iis provolant III, 201, 1; in earum enim truncis latitant III, 201, 2.

Quercus; per tenebras apud quercum jurant Prienenses mulieres fr. 286, b.

Querimonia (μεμψιμοιρία); sequela pusillanimitatis est II, 246, 43.

Quid est (τί ἐστι)? non est interrogatio dialectica, 32, 43. cf. 265, 21; 269, 11, v. *Essentia*.

Quidditas; v. Τὸ τί ἦν εἶναι.

Quid; v. Τί.

Quies (ἠρεμία, μονή); nonnullis causa est cur terræ tympani figuram tribuant II, 404, 18; eam magis quam motum omnibus rebus tribuere videntur qui res simul esse et non esse posse censent II, 510, 40; motum excipit et vice versa secundum Empedoclem II, 342, 19; tunc adest, teste Empedocle, ubi nec amicitia, nec dissidium prævalet II, 342, 21; II, 344, 8; eam e numerorum idealium principiis deducunt (Platonici) II, 623, 50 s.; definitio II, 332, 6, cf. II, 275, 19; II, 304, 3; II, 311, 16; II, 329, 24 s.; alia definitio II, 322, 16 s.; II, 329, 26 s., 38 s.; II, 332, 1; in momento obtinere non posse probatur II, 322, 6 ss.; II. 329, 50; immobilitas rei potentia mobilis est II, 275, 19 s., cf. II, 304, 3; motui contraria, 23, 31; II, 311, 19; II, 599, 33; omnis motui cuidam est contraria II, 316, 12; motus est privatio II, 361, 54; dicitur privatione motus II, 392, 46 ss.; privatio est II, 315, 41; nihilo minus motui opponitur II, 315, 38; expenditur quænam cuinam motui et cuinam quieti opponenda sit II, 315, 42 s.; motus absentia percipitur III, 462, 13 s.; in eodem fit in quo motus II, 329, 23; II, 347, 11, cf. II, 354, 50 s.; II, 355, 7; idque quare II, 356, 4, 8; ad idem pertinet ad quod motus oppositus II, 310, 23; II, 599, 14 s.; ei forsan aliquatenus tantummodo oppositus est motus II, 317, 31 s.; ejus eadem potentia est ac motus II, 572, 6; inter eam et motum debet esse aliqua proportio III, 519, 12 s.; ridiculum foret, si oppositæ non exstarent, dum motus contraria sunt II, 315, 48 s.; eodem modo se habet ac motus prouti naturalis vel violentus est II, 405, 38 s.; violenta sola non exstabit, si exstet aliquis motus naturalis II, 405, 39 s.; necessario vel violenta vel naturalis est II, 413, 9; cui naturalis est, ei quoque erit motus naturalis II, 413, 22; necessario intercedit, ubi motus interrumpitur II, 313, 51 s.; ubi intercedit periit motus II, 363, 21; ergo ea qui intercipitur æternus esse nequit motus II, 363, 20; ei magis quam motui inest voluptas II, 90, 32; cuinam immobili competat II, 275, 19; II, 304, 3; II, 311, 18; II, 599, 30 ss.; privatio ejus est quod motus capax est II, 311, 19; II, 599, 33 s.; unicuique quod suapte natura movetur, nec semper aut perpetuo moveri potest, et jucunda et utilis et necessaria est III, 503, 7 ss., cf. III, 506, 50 s.; jucunda est, 335, 19; ei per translationem assimilant somnum III, 503, 10 s.; quomodo a mutationis privatione differat II, 316, 7 ss., 13 s.; non competit rebus quibus contrarium non est II, 316, 7; non enti non competit II, 309, 22; II, 358, 16; II, 598, 16 s.; mutationi non contraria est II, 358, 15; in partibus carente fieri nequit II, 329, 21 s., 27 s.; omnis in tempore est II, 303, 53; II, 322, 19; II, 329, 28, 31 ss.; ejus per accidens mensura est tempus II, 303, 52; ad eam per finitum spatium in infinito tempore perveniri nequit II, 327, 48 s.; ejus non est generatio II, 338, 31; quæritur an omnis quæ modo non semper sit, generatio sit II, 317, 23 ss.; argumenta quæ probare videntur omnem quietem revera generari II, 317, 3; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 317, 5 ss.; ejus semper causa esse debet, II, 343, 5 s.; sensibile commune est III, 462, 10; eam qui erga superiores vel ei nullam injuriam intulerunt commendat, auditoribus infestus est, 441, 10; quare vertiginem afferat IV, 299, 40; suffocat calorem cænatorum fr. 206, b.

Quies in aliquo loco; probatur ei vix contrarius esse motus ex hoc loco II, 317, 10 ss.; alia naturalis, alia præter naturam II, 316, 18 s.

Quies naturalis; quomodo a quiete violenta differat II, 378, 36 ss.

Quies præter naturam; motui naturali contraria est II, 316, 52.

Quietis procreatio (ἠρέμησις); motus privatio est II, 343, 6; ita potius quam motus dicendus est motus qui in rem ipsam fit II, 315, 54 s.

Quiescere (ἠρεμεῖν); omnia affirmare intellectus debilitas est II, 346, 13 s.; non posse omnia probatur II, 347, 30 ss., cf. II, 346, 13 ss.; II, 355, 1; II, 356, 6 ss.; II, 514, 12 ss.; tunc dicitur aliquid, quum in alio atque alio momento vere dicere licet tum id ejus partes in eodem esse II, 329, 40 ss.

Quiescit; omne quod natura aptum est, quando et ubi et quomodo natura aptum est II, 328, 44; universum absente calore IV, 240, 44 s.

Quiescens; dicitur et cui quies inest et qui quiescere potest II, 521, 28 s.; ad quietem perduci nequit II, 328, 47; primum movet III, 519, 19 s.; sine eo fieri nequit motus, ne in particularibus quidem III, 517, 13 ss., cf. 35 ss.; III, 518, 1 s., 25 ss.; III, 523, 33 s.; III, 524, 24 s.; quia in eo movetur id quod fertur difficile perspectu est quidnam sit locus II, 290, 28; necessario exstare debet extra id quod movetur, ita ut ejus pars non sit III, 519, 49 s.; doctrina qua sine eo nihil moveri potest, pertinet etiam ad universi lationem III, 518, 3 ss.; aliqua virium portione manet III, 519, 10; igitur ut stet aliqua res, ejus vires æquales esse debent moventis viribus III, 519, 8 s.; ut ei innitens aliqua res movere possit, ejus vires vel æquales vel majores esse debent moventis viribus III, 519, 20 s.; id si desit, nec flexio, nec extensio fieri potest III, 310, 17 s.; III, 313, 25; non exstare probatur in quo primo quiescit II, 329, 20 ss.; ad minimum duobus dijudicatur II, 329, 26 s.

Quiescens motum; series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 50.

Quiescentia; vel semper quiescunt, vel a natura sunt ut modo quiescant, modo moveantur II, 346, 6 s.

Quinarius; numerus est impar, 164, 46, 47.

Quinquertiones (πένταθλοι); omnibus exercitiis valent, 322, 23; pulcherrimi quia simul ad vim et ad velocitatem comparati, 322, 6.

Quinquertium (πένταθλον); eo halteribus nititur IV, 144, 27.

Quinquagesimi exactores; Hippocrati Chio magnam pecuniæ jacturam inflixerunt II, 238, 50.

Quinquaginta centum virorum liquit divus Achilles; exemplum captionis secundum divisionem, 279, 10.

Quinqueviri Carthaginienses; multarum magnarumque rei arbitri, 517, 22; se ipsos legunt, 517, 23; centumviros eligunt, 517, 24; diutius munere funguntur quam reliqui magistratus, 517, 25; mercede carent, nec sorte eliguntur, 517, 27.

Quisque (ἕκαστος); petit ea quibus dignus est II, 46, 35.

Quod fors tulerit; idem quod accidens II, 536, 35, cf. II, 593, 38, v. igitur *Accidens*.

Quodammodo; decipimur quia id universaliter concedimus in captionibus παρὰ τὸ πῇ καὶ ἁπλῶς, 284, 22.

Quodque; quando pro omne adhiberi posset et quando non, 87, 31 ss.; cur sit et quid sit quando sciamus III, 626, 16 ss.

Quodvis (ὁτιοῦν); nonnisi per accidens in quodvis non agit, nec ab eo patitur II, 254, 16; non fit ex quovis, nisi per accidens, nec in id interit II, 254, 18, 25.

Quotidianæ res (ἐγκύκλια, ἐγκυκλήματα); ex iis tertio loco petere debet civitas, 639, 45; item secundo loco privatus, 640, 3.

Quotidiana negotia; ad ea inutilis est mulierum audacia, 511, 51.

R

Ρ; exemplum semivocalis, 472, 41; quæ in id exeunt nomina, masculina sunt, 474, 42.

Rabies (λύττα); insaniam infligit canibus et animalibus quæ a cane rabido morsa fuerint, excepto homine III, 166, 17 ss.; eaque interficit æque ac ipsos canes III, 166, 19 ss.; ea laborant et cameli III, 166, 23.

Racemus (βότρυς); ei similia sunt sepiæ ova III, 92, 10 s., 29 s.; ei ab interiori parte similes sunt plagulæ in quas ova immatura pariunt locustæ marinæ III, 90, 51 s.

Radicula (ῥαφανίς); non ad plantas pertinet quæ e latere germina mittunt IV, 216, 47 ss.; cur si quis ejus folia hieme absciderit terramque adaggeraverit et conculcaverit, per æstatem mira crassitudine proveniat IV, 216, 37 ss.; flatus facit, sed urinam non citat IV, 189, 42; tenues cur acriores sint IV, 216, 9 s.; cur sugillationes tollat IV, 159, 28 ss.

Radioli (ῥαβδία); ita piscatores vocant filamenta quibus prædam capiunt nonnulli pisces III, 191, 6; ranæ ante oculos dependent III, 190, 36; reliquis piscibus iis præditis in ore inveniuntur III, 191, 5 s.; quomodo se apud ranam habeant III, 190, 7; quomodo eorum ope pisciculos venetur rana III, 190, 38 ss.; quomodo reliqui pisces iis præditi III, 191, 5 ss.; pisciculi eos pro algis habent III, 191, 7; si apud ranam carent globulo quibus terminantur, ipse piscis macilentior invenitur III, 191, 1 s.

Radius (κερκίς); ejus voce agnitio fit in Sophoclis *Tereo*, 469, 48; si sponte texerent nec servis, nec ministris opus esset, 485, 10; instrumenta sunt ad efficiendum accommodata, 485, 14; eorum conficiendorum ars arti textoriæ subservit suppeditandis instrumentis, 488, 29, 31.

Radix (ῥίζα); dissimilare corpus III, 623, 11; pertinet ad scientiæ naturalis subjecta, idque quare II, 534, 38 ss.; plantarum caput et pars superior est III, 531, 11 s.; plantarum ori et capiti respondet III, 290, 5; III, 449, 24; IV, 23, 2; ei opponitur semen III, 290, 6; iis alimentum arripiunt plantæ III, 234, 41 ss.; III, 276, 40 s.; III, 285, 18 s.; III, 356, 40; III, 533, 3 s.; ideoque ori pro portione respondet III, 305, 49 s.; III, 444, 42 s.; III, 533, 2 s.; ab iis apud plantas incipit alimenti per corpus distributio III, 305, 48 s.; inde plantarum supra sunt III, 305, 47; iis comparantur venæ meseraicæ III, 234, 47; III, 276, 39, 46; item venæ umbilicales III, 357, 24, 36; item umbilicus III, 365, 41; mediatrix inter plantam et cibum IV, 24, 39; quæ ea carent tanquam plantæ imperfectæ considerandæ sunt III, 548, 32 s.; prima e semine alimentum petit III, 343, 22 s.; quando eam emittant semina, idque quare III, 356, 38 ss.; eas ante ramos emittunt semina III, 359, 45 s.; e quanam seminis parte erumpat III, 533, 50; non eodem tempore novas producunt arbores quo ramos et caulem III, 530, 39 ss.; cur deorsum, non sursum crescat II, 271, 20; pars ligni quæ eam continet gravior est IV, 57, 52 s.; albæ sunt idque quare III, 648, 39; in partibus duris terræ sunt nec in aquis IV, 36, 8; medium locum inter eam et germen apud plantas occupat substantiæ principium III, 548, 37 s.; ei comparatur cicadarum pars quæ ex ore et lingua coaluit III, 282, 54; ad tingendum inserviunt II, 647, 20; iis maxime vescitur sus, idque quare III, 154, 12 s.; III, 253, 48; aves iis vescentes extremum rostrum serratum habent III, 253, 48 ss.; iis vescuntur anguillæ fluviatiles III, 150, 25; ad eas interdum pariunt pisces III, 116, 36 s.; III, 117, 1; quibus adhærent glanios ova a profunda aqua ad brevia transferunt piscatores III, 191, 44 s.

Radix aquarum; omnium dulcis est IV, 33, 29.

Radix arenæ; quidnam IV, 33, 23.

Raja (βάτος); piscis cartilagineus latus est III, 6, 21; III, 28, 25; III, 114, 2 s.; III, 301, 17; fr. 176, a; immo perquam latus III, 311, 30; ideoque aquatile est viviparum et branchias non opertas habet III, 5, 41; branchias infra in supinis sitas habet III, 28, 25; lata est et cauda instructa ideoque pinnis caret III, 6, 21 s.; III, 301, 17; quomodo igitur natet III, 6, 22; pinnarum loco extrema latitudine natant III, 301, 46 s., cf. III, 311, 31 ss; vivum animal parit, primum intra se edito ovo III, 114, 3 s.; eorum ova partem testæ similem habent, idque qualem III, 112, 28 ss.; quomodo pariant III, 112, 38 s.; ei quod ad pudendum muliebre similis est vitulus marinus III, 115, 51 s.; propter caudæ asperitatem catulos non intra se admittunt III, 113, 14 s.; cutem asperam habet III, 302, 46; ei anterioribus partibus similis est rhinobatus III, 113, 51 s.; igitur extra suum genus coire videtur III, 113, 48 ss.; ex ejus cum squatina coitu gigni dicuntur rhinobatæ III, 366, 50 s.; gelidissimis diebus latitant, ideoque per frigora non capiuntur III, 160, 35 ss.; in arena vel limo se abscondit atque radiolorum ope capit pisciculos III, 191, 3 ss.

Raja lævis; v. *Læviraja.*

Ramenta (ξύσματα); aeri innatant propter levitatem II, 431, 21; per aerem feruntur quæ apparent in radiis quæ per fenestram ingrediuntur III, 433, 31 ss.; IV, 197, 32 s.; hæc manifesto moveri cernuntur, etiamsi omnino desit ventus III, 433, 50 s.; IV, 197, 33 s.; ea Pythagorei nonnulli animam esse affirmarunt, alii id quod hæc movet III, 433, 48 s.; his quoque animam assimilat Democritus III, 433, 31 ss.; eorum universam sobolem naturæ elementa esse censet idem III, 433, 33 s.

Ramentum conflatum (συμφυσώμενον ψῆγμα); ei ignem assimilant nonnulli eorum qui eum unicum elementum esse statuunt II, 418, 37.

Ramentum serra sectum (ἔκπρισμα); si in aliquid ei simile convertatur corpus id fieri nequit quia affectus aut forma quædam ab eo separatur II, 435, 43 ss.

Rami (οἱ κλάδοι, οἱ πτόρθοι); quid sint IV, 24, 45; eorum diversitates IV, 26, 37 s.; eos post radices emittunt semina III, 359, 45 s.; non eodem tempore novos producunt arbores quo radices III, 530, 39 ss.; cur rotundi sint IV, 201, 15 ss.; quidam sunt annui IV, 24, 47 s.; eos quædam plantæ non habent IV, 25, 2; in arboribus tantum nascuntur IV, 25, 3; in summis consistit plantarum semen III, 290, 6 s.; in nonnullis plantis iis adhæret seminis principium III, 375, 14 s.; sylvæ dixit Alcidamas, non simpliciter, 389, 21; partes orationis secundum Licymnium, 402, 13.

Rana (βάτραχος); animal palustre est III, 2, 28; earum genus animalibus squarrosis aquatilibus accensendum est III, 544, 13 s., cf. igitur *Squarrosa aquatilia*; quadrupes ovipara est III, 30, 16 ss.; III, 37, 11; III, 75, 40 ss.; III, 537, 14, cf. igitur *Quadrupedes oviparæ*; igitur admodum parvum lienem habent III, 30, 15 s.; igitur earum uterus eodem modo se habet ac apud aves III, 37, 9 ss.; earum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; minoribus animalibus accensendæ sunt III, 146, 37 s.; pedestres sunt atque aerem recipiunt III, 146, 33 ss.; suffocantur si aliquandiu non respirent III, 146, 38 s.; ubi in aqua suffocantur, in ea oriuntur bullæ III, 538, 26; nihilo minus si ab aqua separantur, vivere nequeunt III, 146, 34 s.; ubinam pariant atque prolem educent III, 146, 39 s.; pleruinque nocte coeunt III, 72, 51; continuam pariunt fœturam III, 116, 31; earum pullis similes sunt pisciculi, quam primum ex ovo prodeunt III, 116, 7; corpuscula nigra habent ejusdem generis ac erinacei marini III, 65, 50 ss.; peculiarem habent linguæ structuram eamque qualem III, 72, 39 s.; quatenus quod ad linguam piscibus similes sint III, 72, 40; de earum ululatu, v. *Ululatus*; olim Cyrenis deerant III, 169, 4 s.; Cyrenis voce carent IV, 85, 18 s.; item in Seripho, alio vero translatæ canunt IV, 85, 53 s.; ad eas referuntur quicunque tumidi sunt ex lateribus IV, 9, 46 ss.

Ranæ confictæ (οἱ πεπλασμένοι βάτραχοι); pedetentim ex aqua emergunt, prouti major copia salis ea liquatur III, 511, 23 ss.; iis comparantur motus qui insomniis ansam dant, *ibid.*

Ranæ lacunales (οἱ τελματιαῖοι βάτραχοι); captant apes ad aquam accedentes III, 198, 27 ss.; ideo eas e stagnis unde aquantur apes piscantur apiarii III, 198, 29 s.

Rana marina; cartilagineus piscis est III, 6, 23; III, 29, 10; III, 79, 4; fr. 176, a; nihilo minus viviparus est III, 29, 9; sola inter pisces cartilagineos vivum animal edit III, 111, 39; III, 113, 17 s.; unicus piscis cartilagineus est qui non intra se ova pariat III, 370, 49; catulos intra se non recipit propter spinas et capitis magnitudinem III, 113, 15 ss.; III, 378, 21 ss.; branchias a lateribus sitas habet, easque operculo coriaceo tectas III, 28, 27 ss.; earum anterior latitudo carnosa non est III, 301, 3 s.; hinc earum cauda ac partes posteriores carnosæ sunt III, 301, 4 ss.; itaque contrario modo se habent ac reliqui pisces cartilaginei lati III, 301, 2 s.; propter superiorum partium latitudinem infra habent pinnas pronas III, 301, 48 s.; supinas vero prope caput III, 301, 49; idque quia ejus latitudo motum non impedit III, 301, 49 s.; ejus pinnæ supinæ pronis majores III, 301, 50 s.; caput habet aculeatum et asperum et reliquo corpore longe grandius III, 378, 19 ss.; hinc unicus piscis est qui foras pariat ovum perfectum III, 378, 18; III, 379, 26; item unicus piscis est cujus ovum solidum ac rigidum sit, idque quare III, 378, 22 s.; eodem modo ex ovo fit ejus generatio quo apud reliquos pisces cartilagineos III, 378, 30 s.; fœcundissima piscium cartilagineorum est III, 119, 52; confertam parit prolem, idque ad terram III, 120, 1 s.; rara est quia ejus proles facile interit III, 119, 52 s.; ei ante oculos dependent radioli III, 190, 36; eorum ope pisculos capit in arena vel limo abscondita, idque quomodo III, 190, 38 ss.; ideo ei nomen indidere piscatores III, 190, 34; quæ de ea narrari solent vera sunt III, 190, 33 ss.; si ejus radioli careant globulo quibus terminantur, ipsa macilentior reperitur III, 191, 1 s.; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 s.; aliquam penis speciem habet eamque qualem III, 78, 29 ss.; caput ejus simile habent pisciculi quidam apud Babylonem in cavernis remanentes IV, 86, 3 s.

Ranæ pusillæ quæ faciem rubetarum repræsentant; cur quum earum copia invenitur anni morbidi fiant IV, 112, 37 ss.

ῥανίδες· v. *Adspergo.*

ῥάνισις; IV, 324, 2.

Rapina; pactum invite factum ac violentum est II, 55, 15; eam præcavere potest bonorum æqualitas, 506, 53.

Raptus (σοῦς); ita Democritus vocat motum corporum calidorum quæ in aqua et aere sursum ferri putat II, 431, 40 s.; eum in aere non in unum locum tendere putat ideoque non sustinere corpora lata II, 431, 29 s.

Rarefit (quod); majorem locum occupat II, 407, 22.

Raritas (μανότης); vix intelligitur quomodo densitatem facere possit, vel vice versa II, 255, 36; vel idem ac mollitudo, vel res sibi proximæ IV, 185, 4 s.

Rarum (μανόν); id non enti assimilant Leucippus et Democritus II, 474, 49; non ad quale, sed potius ad positionem pertinet, 15, 14, 16; ejus definitio, 15, 19; III, 675, 113; quomodo a denso differat II, 412, 4; leve est II, 295, 25; II, 298, 24; id esse nequit quod plura vacua seorsum continet, etsi ita putent II, 297, 18 ss.; III, 675, 10; si id est quod inane continet etsi non seorsum, motus superiora versus causa erit inane, idque quomodo II, 297, 22 ss.; ei adjacent utrinque duæ qualitates nempe leve et molle II, 298, 29, 31; partim copioso magis bonum est, partim contra, 326, 20, 22.

Rarum ac densum; sensu cognoscuntur II, 255, 20; ea nonnulli rerum principia esse statuunt II, 254, 4, cf. II, 252, 17; idque quinam II, 474, 53.

ῥᾴθυμοι· v. *Inertes.*

Ratio (λόγος); pars animæ est, 523, 51, cf. 486, 5; in cogitativa parte animæ residet II, 131, 31; principium est II, 166, 25; cum intemperanti, tum incontinenti principium est II, 166, 18; cupidine honorabilior II, 166, 15; ejus principium non ratio, sed melius quid II, 240, 38; ea præditi carere solent divino principio II, 240, 44; nec ad primos terminos, nec ad ultimos pertinet II, 73, 32; universalia spectat II, 255, 18; nisi vera sit, bonum esse nequit consilium II, 67, 15; ut bonum sit consilium, eadem affirmare debet quæ sectatur appetitus II, 67, 16; pulchrum eligere jubet II, 208, 44; non jubet res valde molestas vel exitiosas sustinere II, 208, 51; spectat res quæ vel semper vel plerumque ita fiunt II, 267, 52; recte ab ea aliena dicitur esse fortuna II, 265, 51; naturæ finis est, 620, 21; et ab optimo proposito aberrare et consuetudine ab eo abduci potest, 620, 17; consuetudine prius quam ea fieri debet educatio, 626, 51, cf. 620, 15; ad eam dirigi debet consuetudinis exercitatio, 620, 22; eam de sede deturbant cupiditates magnæ ac violentæ II, 38, 27; ei nequaquam adversari debent cupiditates II, 38, 28; ei parere debet concupiscens pars animæ ut puer pædagogo II, 38, 31; cum ea apud temperantem consentire debet animæ pars concupiscens, idque quare II, 38, 33; ejus plane expers anima plantis competens II, 14, 10; ejus aliquatenus particeps est anima concupiscens, idque quousque II, 13, 48; II, 14, 17, 24; ei apud continentem obedit anima concupiscens, II, 14, 12; cum ea prorsus consentit eadem apud temperantem et fortem II, 14, 14; consilium comitatur II, 27, 29; utile spectat, 364, 13; 365, 24; ei non obtemperant plerique II, 128, 13; persuasionem sequitur III, 466, 11 s.; naturaliter nobis imperat II, 202, 3; ei imperium tribuendum est, non homini II, 60, 9; non rationi imperat, sed affectionibus et cupiditati II, 193, 47; eam rectam reddit continentia II, 206, 33; nonnulli perperam putant virtutem eam rectam reddere, idque quare II, 206, 33, 36; si male se habet, adesse nequit virtus II, 171, 39; qui sine ea vivunt, iis est impulsus naturalis ad virtutem II, 171, 47 s.; nostram naturalem transgreditur quod natura nostra ferre nequit II, 202, 44; nec in re mathematica, nec in rebus agendis principia docet II, 85, 8; ei majorem fidem habendam esse censebant quam sensui antiquorum nonnulli (nempe Eleatæ) II, 448, 17; eam paucissima habent animalia III, 442, 44 s.; III, 448, 14 s.; ea prædita mortalia semper reliquas omnes animæ partes habent non vero vice versa III, 448, 15 ss.; ea carent omnia animalia excepto homine III, 466, 12; III, 472, 22; ea solus homo præditus est, 616, 42; secundum eam quoque vivit homo, 616, 42; ea quoque probi fiunt viri, 616, 35; 620, 12; cum natura et consuetudine consentire debet, 616, 43; 620, 16; ejus causa multa contra naturam et consuetudinem faciunt homines, 616, 44; educatione ad probitatem accommodanda est, 616 48;

quæ jubet, si in potestate sint, fient, 369, 29; ea prædita quomodo triplici impetu agitari possint III, 473, 40 ss.; ea præditis solis competit imaginatio deliberativa III, 473, 34, cf. 38; ea carentibus vero nulla alia nisi sensitiva III, 473, 24 s., 32 s.; ea carentia opinione carere videntur, idque quare III, 473, 37 ss.; quæ ea carent, iis non competit cogitatio III, 465, 22; non excidit ebriis II, 164, 26; quibusnam affectibus ab ea deflectamur, 426, 12; ea jubente aliquid fugere aut persequi non obtemperat intemperans III, 472, 10 ss.; ideo motum ciet quia ipsa ab appetibili movetur III, 472, 30; sine ea nihil statuere oportet cui vel cum ratione fidem habere difficile est II, 191, 11; ab affectibus dissentit in continentia et incontinentia, in reliquis virtutibus et vitiis consentiunt II, 162, 1; II, 163, 13 ss., 23 s.; II, 164, 29 s.; II, 165, 39; II, 166, 6 s., 12, 47 s.; II, 167, 15; II, 171, 20 ss.; eam reddere qui non ea, sed affectu egent, absurdum est II, 185, 39; ei facillime parent medii opibus, 555, 16; difficulter vero qui in alterutram partem a mediocritate remotissimi sunt, 555, 19; ad eam omnia referunt qui monarchiæ imperio obediunt, 411, 17; ea qui utuntur et cum ea omnia faciunt tanquam bonos et honestos laudamus, 411, 25; sine ea qui aliquid faciunt tanquam feros et rudes odimus, 411, 27; quænam sit ejus utilitas, 411, 28 ss.; ea omnibus aliis animalibus præstamus, 412, 25; disciplinæ conjuncta vitæ dux est, 412, 42; ut jubet, se habet qui parvo honore dignus nec majore se dignum putat II, 215, 49; apud nonnulla animalia e memoria provenit, 170, 42; cum ea est scientia omnis, 171, 19; eam non petunt principii contradictionis obtrectatores qui a ratiocinatione argumenta sua petunt II, 591, 31; ita ut nec ratiocinatio, nec demonstratio fieri possit II, 591, 32; architectus est, 495, 28; distinguitur in eam quæ actiones et eam quæ contemplationem spectat, 618, 8.

Ratio (λογισμός); ea quanam fiant, 334, 22.

Rationes; exstant quædam nobis potentiores, secundum Philolaum II, 202, 51; eæque inprimis voluntarium interpellant II, 202, 53; eas qui suppeditant, si non recte suppeditent, facile contraria dicere coguntur II, 512, 2 s.; cuique suas exponendas esse dicere debet orator, ubi adversarius quæ dicturus erat, præoccupaverit, 433, 43.

Ratio herilis; v. *Herilis ratio.*

Rationes; expensorum et acceptorum reddere debet tyrannus, 586, 13; earum repetendarum potestatem habere debent omnes in optimo democratiæ genere, 593, 18, 26, 35; de iis reddendis in democratia omnes judicare debent, 591, 37.

Rationes referendæ (εὔθυναι); earum potestas res est maximi momenti, 532, 35; eam multitudini, i. e. concioni tribuit Solon aliique legumlatores quidam, 519, 11; 531, 50; 532, 36; quæritur an recte necne, 532, 2 ss.

Rationes publicæ; earum exemplaria deponendæ sunt, 577, 27.

Rationis expers pars animæ; v. *Anima ratione carens.*

Ratione carentia; iis competunt cupido et animi impetus, sed non consilium II, 26, 39.

Ratione prædita; utraque syllogismi propositione moventur, sed magis tamen altera, idque quatenus III, 473, 44 ss.

Ratione prædita pars animæ; v. *Anima ratione prædita*; ejus actionum rationem habentium duæ sunt species quarum potior altera quæ actu constat II, 6, 52; quænam ejus virtus II, 137, 16; II, 243, 7, 16; quodnam vitium II, 243, 11, 31; sedes virtutum perfectarum II, 161, 10; quia sciens est, dicitur homo sciens II, 287, 51.

Ratio recta (ὁ ὀρθὸς λόγος); gignitur in parte animæ deliberativa II, 155, 45 ss.; quidnam sit et quomodo a ceteris virtutibus differat, postea docebitur II, 15, 41; secundum eam omnium consensu fieri debent actiones omnes II, 15, 40; II, 66, 29; quod ei consentaneum est, ut decet se habet II, 213, 33; perperam a nonnullis habetur principium et dux virtutis II, 171, 42, 54; ubi consentit impulsui naturali impetus ad virtutem oritur II, 171, 50; ubi ab ea incipiat aliquis honesta appetere, non semper consentiunt affectus II, 171, 51 s.; ei obediunt affectus ubi bene se habeant II, 171, 38; est scopus quem respiciens vir ratione præditus intendit ac remittit, estque medietatum terminus II, 66, 24, exstat etiam in reliquis exercitationibus circa quas versatur scientia II, 66, 29; ratio prudentiæ consentanea est II, 75, 33, cf. II, 125, 31; circa virtutes moralis ipsa prudentia est II, 75, 38; nunc omnes virtutem et habitum ei consentaneum esse agnoscunt II, 75, 32; non solum habitus ei consentaneus, sed cum eo conjuncta dicenda est virtus II, 75, 36; ea præditæ virtutes perfectæ II, 158, 1, cf. II, 5, 18, 22; II, 161, 10; non plane in virtutem converti potest sine impulsu naturali II, 158, 8 s.; secundum eam justa facere licet sine omni consilio solius impulsus naturalis ope II, 158, 16 ss.; ut ea præscripserit exerceri debet virtus II, 31, 22; ei competit delectus II, 161, 10; melius eligit II, 161, 16; ei cedere solet impulsus naturalis ad virtutem II, 161, 14; ejus ope de rebus sensibilibus consulit pars animæ deliberativa II, 156, 16; quod secundum eam fit optimum et præstantissimum est II, 197, 18; secundum eam optimum facimus II, 155, 38; semper optimum præcipit II, 171, 37; si dicas ea optimum nos facere eodem redit ac si dicas, sanitatem fieri si salubribus vescamur, quænam vero sint, ignores II, 155, 39, s.; actionum principium est II, 140, 47; ei præcipue proprium quod ordinatum et semper eodem modo fit II, 172, 14; igitur ad eam haudquaquam pertinent fortuna vel prosperitas II, 172, 13, 26 s.; ubi plurimum ejus ibi minimum fortunæ et vice versa II, 172, 15; qui secundum eam agit secundum virtutes agit II, 174, 1 s.; secundum eam agimus ubi irrationalis animæ pars non impedit ratione præditam, quominus opere suo fungatur II, 174, 6 ss.; id est quando affectus mentem non vetant quominus opus suum faciat II, 174, 16 ss.; ad eam cognoscendam ipse aliquid ad sensum conferre debes II, 174, 29 s.; ejus perfecta cognitio non sufficit ad felicitatem efficiendam II, 174, 30 ss.; ejus cognitio habitum nobis conciliare potest, non vero usum et actum nos docere II, 174, 34 s.; ejus usus et actus non pertinet ad hanc disciplinam (i. e. civilem vel moralem) II, 174, 38 s.; est norma cujus ope de actionibus et rebus naturaliter bonis eligendis, item de habitu opumque et prosperitatis excessu et defectu decernit vir honestus II, 242, 15; animæ inest II, 242, 39; comparatur normæ qua medicus corpus sanum a non sano distinguit II, 242, 12 ss.; item normæ quibus de cibis decernit medicina II, 242, 21; eo constat ut ad contemplationis partem imperantem vitam nostram dirigamus II, 242, 23, 28, 31; id est ad dei contemplationem II, 242, 30; id est ita ut alteram animæ partem quam minime sentiamus II, 242, 40, cf. Ὡς ὁ λόγος; eam habet tum continens cum incontinens II, 164, 37; eam habet incontinens II, 166, 12, 16, 19, 51; II, 167, 26; item temperans II, 167, 6; ei in voluptatibus perfruendis paret temperans II, 37, 50; item continens II, 167, 7; non solum eam habet, sed etiam quæ ei videntur facit prudens II, 167, 37; secundum eam singula considerat prudens II, 167, 32 s.; contra eam agit qui mortem sibi consciscit II, 65, 29; non competit animalibus excepto homine II, 147, 27.

Ratiocinandi facultas (τὸ λογιστικόν); rationes quæ probare videntur non ab ea pendere motum secundum locum III, 472 2 ss., cf. *Intellectus.*

Ratiocinari (τὸ λογίζεσθαι); non proprium est τῷ λογιστικῷ 234, 7.

Ratiocinatio; intellectus habitus est falsi capax 171, 16; opponitur inductioni III, 229, 7 s.; ea carent feræ II, 83, 13; ea explicantur res scibiles II, 156, 22; natu grandioribus innascitur, 620, 31; omnis ita fit ut aliquid ponatur et rationes petantur II, 591, 32; tollitur igitur si nihil ponatur II, 591, 33; ejus vi sola qui se convinci sinunt, impossibilia quærunt II, 511, 44, cf. II, 513, 24; ejus munus est decernere, an hoc vel illud sit faciendum III, 473, 34 s.; ab ea pendet fortitudo in periculis prævisis II, 35, 6; quæ sine ea agimus celeriter agimus III, 522, 9 s.; tunc actus ipse interrogationis aut cogitationis aut appetitionis locum tenet III, 522, 12 s.; non pertinet ad finem II, 206, 44; non rectum reddit consilii finem II, 207, 3; rectitudinis causa est (sc. in scientiis speculativis) II, 207, 2; ei minus quam sensui credendum est III, 388, 12 s.; idque nonnisi si cum sensu consentiat III, 388, 18 s.; ea patet, nihil primario sensu in se ipso esse posse II, 288, 14; in rebus quæ ea disputantur, eadem accuratio postulari nequit ac in rebus sensui patentibus, 609, 23; cui odiosa est, is non ratiocinatur II, 121, 42.

Ratiocinationes; vel demonstrationes, vel definitiones sunt III, 438, 3; qui propter multas non considerant quænam revera prostent, paucis inspectis facilius pronuntiant II, 485, 14 s.; explicari nequeunt, si animam numerum esse statuas III, 441, 19; iis quoque vivunt homines III, 441, 19.

Ratiocinationi quod præest (τὸ διανοητικόν); probatur pars animæ non peculiaris anima esse, nec a reliquis animæ partibus separari posse, etiamsi notione differat III, 446, 15 ss., cf. III, 447, 21; id habet homo, et siquid eo nobilius exstet III, 447, 41 s.

Ratiocinatores (λογισταί); iidem qui correctores sunt, 599, 45.

Raucitates (βράγχοι); quinam iis capiantur IV, 109, 52; cur hieme oriantur si æstas sicca et Aquilonia, autumnus vero humidus et Austrinus fuerit IV, 110, 6 ss.

Rauci (οἱ βραγχιῶντες); eorum voces crassæ fiunt III, 661, 43; cur vocem corrumpant IV, 178, 15 s.

Recalescere; cur amplius soleamus ubi in sole stemus quam ubi moveamur IV, 149, 40 ss.

Recens (τὸ νέον); omne facile præ imbecillitate frangitur III, 409, 28 s.

Recens natus; quidnam pro unoquoque sacerdoti Minervæ solvere jusserit Hippias Atheniensis, 641, 27.

Recens nata; apud ea multo major partium interiorum perturbatio occurrere potest quam apud animalia viva et perfecta III, 403, 31 s.; eorum viscera magis sanguinolenta et pro portione maxima sunt idque quare III, 258, 9 ss.

Recentiora; iis magis elaborata sunt pleraque antiqua, 515, 5.

Receptaculum (δεκτικόν); non quodvis cujusvis, sed unum unius primum II, 339, 47 s.; nisi in eodem primo sint res inter se comparari nequeunt II, 339, 41; una cum excrementis fiunt III, 395, 41 s.

Recipiendi vim habens; id alio modo intelligit Plato in *Timæo* quam in *Opinionibus non scriptis* II, 286, 44 ss., v. *Locus* et *Plato.*

Reciprocatio (ἄμπωτις); si superne deorsum inciderit, repercussionem sursum faciunt IV, 308, 35 s.; fluctuum cum luna statis temporibus fieri aiunt IV, 634, 38 ss.

Reclinatio (ἀνάκλισις); situs ideoque πρός τι, 9, 38: vertigines creat, idque quare IV, 299, 43 ss.

Reclinatum esse; exemplum τοῦ situm esse, 2, 28: non est situs, ideoque non πρός τι, 9, 40.

Recordatio (ἀνάμνησις); quarta pars perorationis, 410, 5, 20; quæ in procemio fit quomodo differat a perorationis recordatione, 410, 24; ab ea inchoanda est ut orator ostendat se promissis stetisse, 410, 26; in ea capitulatim resumi debent cum quæ ipse orator, tum quæ adversarius dixerit, 410, 35; quot modis fieri possit, 410, 27 ss., 34; ea quoque fieri potest agnitio, 469, 49, v. *Reminiscentia.*

Rectangulum; eo non magis circulus est triangulus. 16, 27.

Recte; de ejus multiplici significatione dictum est in *Topicis* (188, 50?), 377, 9.

Recte dicta; accipienda sunt, quæ vero non recte ab iis cavendum est III, 433, 19 s.

Rectis lineis terminatæ figuræ, v. *Figuræ rectilineæ.*

Rectitudo (ὀρθότης); multis modis dicitur II, 72, 23; lineæ per se affectus est II, 523, 43 s.; lævitate prius est II, 523, 43.

Rectitudo (εὐθύτης); curvitati opposita, ideoque earum ope in species dividi possunt genera III, 224, 39; quarti generis qualitatum exemplum, 15, 9; ejus causa est vel virtus vel ratiocinatio II, 207, 2.

Rectum (εὐθύ); quidnam sit monstratur, 130, 25; e quibus fiat, docere nequeunt ideæ II, 485, 10; res mathematica est III, 467, 52 s.; a continuitate separari nequit III, 468, 1; igitur eodem modo se habet ut simum, *ibid.*; id nonnulli dyadi assimilant III, 468 3; si ejus notio aliud esset ac ipsum ejus quidditatem alia re quam sensu (nempe intellectu) dijudicaret anima III, 468, 1 s.; nunc vere id alia re (quam intellectu) aut (potius intellectu) alio modo se habenti dijudicat III, 468, 3, cf. III, 468, 22 ss.; inseparabile est nec unquam sine corpore III, 432, 31 s.; nihilo minus ei multa accidunt, quatenus rectum est III, 432, 28 s.; e. g. ut globum æneum puncto tangat III, 432, 29 s.; non tamen separatum eum tangit III, 432, 30 s.; quæritur an ei comparari possit anima III, 432, 26 ss.; medium inter concavum et convexum IV, 54, 38 s.; ab orbiculari specie differt II, 312, 49; eo et ipsum et curvum discernimus III, 443, 3 s.; æque ejus ac curvi arbiter regula est III, 443, 4; si curvo contrarium esse dicas, sententiam non profers, 371, 24; ei forsan respondet æquale et impar et album II, 637, 53 s.; nonnisi per accidens album est II, 193, 41; omni rei inesse potest, sed non omnia ex eo constare possunt III, 528, 28 ss.; flectitur, ubi evaporatur III, 420, 53 s.; ejus definitione sistitur causæ investigatio in re mathematica II, 269, 29; non erit, si trianguli anguli duobus rectis æquales non sint II, 272, 32, cf. 45; a motu separari potest II, 262, 49; semper idem est II, 70, 18; semper eodem modo se habet ideoque pertinet ad sapientiam II, 157, 6; ad bonorum seriem pertinet II, 637, 46.

Recta; tute et continue progredi nequeunt, idque quare III, 310, 42 ss, cf. III, 313, 22 ss.

Rectum curvum; series coordinata nonnullorum Pythagoreorum II, 475, 51.

Rectum et curvum; longitudinis affectus sunt II, 625, 13; igitur ex iis composita non est longitudo, *ibid.*;

res mathematicæ sunt III, 432, 7 s.; si sciamus quidnam sint, hæc scientia multum confert ad perspiciendum quot angulis rectis æquales sint trianguli anguli III, 432, 7 ss.; magnitudinis potius affectus et accidentia quam subjecta sunt II, 629, 43; est genus differentiarum formæ rerum sensibilium II, 559, 29 s.

Rectum intestinum; v. *Intestinum rectum.*

Reditus ad naturam (ἀποκατάστασις εἰς φύσιν); restauratio est ejus quod naturæ deerat II, 169, 4.

Reditus (πόροι, πρόσοδοι); de iis fit deliberatio, 319, 8; quænam scire debeat qui de iis disserere vult, 319, 11 ss.; de iis deliberatur cum in senatu tum coram populo, 416, 14; quænam de iis dicenda sint, 420, 13; ubi non suppetunt, frequentius cogi non debent conciones, judiciaque per paucos dies, sed de multis rebus fieri debent, 595, 39, 43; si quid ex iis supersit, id statim plebi distribuunt, 595, 51; quæ de iis supersunt accumulanda sunt, ut dein plebi tantum distribui possit quantum ad agellum emendum, vel mercaturam aut agriculturam inchoandam sufficiat, 597, 7; curandum ne eos excedant impensæ, 640, 6; considerandum an omnis generis suppeditare possit satrapia vel civitas, necne, 640, 10; considerandum est administratori quinam desint, etiamsi possint provenire, 640, 12; item quinam augeri possint, 640, 14; exigui sunt in administratione privata, 639, 48; earum abundantia civitati utilis est, 414, 12; plurimos reipublicæ comparat civis bonus, 456, 20; unde primo loco arcessendi sint, unde secundo loco et sic deinceps, 456, 2 ss., cf. 420, 13 ss; muneribus publicis destinatos plebi distribuunt demagogi, 570, 42, cf. 570, 26; Attica eorum dispensandorum ratio convenit parvæ rei familiari, 638, 36; in magna seorsum disponi debent annui et menstrui, 638, 37; eorum potestas pertinet ad auctoritatem magistratuum, 563, 31; ad quæstores referuntur et ab iis ad singulos reipublicæ usus depromuntur, 593, 31; quonam eos impendant Cretenses, 515, 43.

Refert (nil) hoc (μὴ παρὰ τοῦτο); pessimum in vita dictum fr. 22, b.

Refractio (ἀνάκλασις); melius quam ea explicatur visio motu aeris, qui unus factus est III, 475, 2 s; ab ea pendet simulacrum quod in oculo conspicitur III, 478, 30; varios gignit colores ubi speculum ejusmodi est, ut non formas sed solummodo colores recipiat III, 558, 5 ss.; Democriti ætate de ea nihil adhuc compertum erat III, 478, 30 ss.; ea fulgur fieri existimarunt Clidemus et alii III, 597, 54 s.; in opinionibus quæ de ea exstant nondum versati erant III, 598, 5 s.; unum propter visus de mari in aerem factam, mare in Ponto candidius sit IV, 230, 12; nulla fit in limo IV, 175, 19 s., cf. *Repercussio.*

Refellentia universaliter (τὰ καθόλου ἀνασκευαστικά); de iis primo dicendum est, idque quare, 186, 15.

Refrigerans (τὸ ψῦχον); interdum ita calefit, ut vel nihil efficiat, vel minus quam ipsum afficitur III, 400, 2 s.

Refrigerare; τῷ calefacere contrarium, 17, 6.

Refrigerari; id cum de homine tum de calido dicitur II, 446, 47 s.; cur citius soleant res calidæ in sole quam in umbra IV, 238, 23 ss.

Refrigeratur (quod); tardius calidius esse dicitur III, 232, 30 s.

Refrigerati; supra modum calefacti ad medium calorem revertuntur II, 227, 9; cur ab eodem calore vehementius uramur atque doleamus IV, 157, 29 ss.

Refrigeratio (κατάψυξις); dispositio est, nisi temporis ratione in habitum abierit, 13, 20; non rite definitur privatio caloris naturalis, 238, 20; ea opus est igni III, 535, 27; igitur et calori naturali principio insito III, 535, 38 s.; ea indigent animalia, ut vita conservetur III, 544, 36; quare ea indigeant animalia III, 547, 41 s.; eam respiratione faciunt quæ et cor et pulmonem habent III, 547, 42 ss.; quæ vero cor habent, sed pulmone carent eam aqua faciunt branchiarum ope III, 547, 44 ss.; unus ejus modus sufficit omnibus animalibus III, 544, 30 s.: ejus principium cor est III, 503, 34; non multa indigent pisces qui paucas et minus validas habent branchias III, 302, 26 s.; quæ aquæ ope fit, cordis calore conservando inservit III, 503, 35 s.; ei assimilant respirationem qui animam frigidam esse censent ut ab ejus nomine ipsius nomen derivare possint III, 436, 5 s.; marcori ignis auxilio est, idque quare III, 542, 46 s.; ejus causa fit respiratio III, 539, 47 s.; eam alia animalia aere, alia aqua sibi parant III, 536, 20 s.; ab ea provenit singultus IV, 301, 46.

Refrigerativum (τὸ ψυκτικόν); nihil nisi frigus facit II, 565, 22.

Refutatio (ἔλεγχος); contradictionis est syllogismus, 112, 41; 294, 19; 286, 44; 285, 46; 283, 39; 282, 21: 280, 27; 276, 23; quomodo fiant, 109, 34; quando fieri possit, 112, 33; quando non, 112, 39; 113, 1: si fiat, necessario fit syllogismus, sin vero est syllogismus, non necessario fit, 112, 42; alia est, alia esse videtur, sed revera paralogismus est, 276, 2, 16, 38: fit paralogismus, ubi ignoratur, quidnam sit, 280, 26; apparens esse probatur quæ fit captione per refutationis ignorantiam, 280, 33; apparenti primo loco student sophistæ, 277, 44; fit vel circa dictionem, vel extra dictionem, 278, 1; ejus definitione resolvi possunt omnes paralogismi, 282, 4; ut fiat eadem esse debet oratio, nec nomen diversum, 282, 14; ejus definitio quomodo a definitione syllogismi differat, 282, 20, 30; 286, 41; accidentis non est, 282, 31; fit e propositionibus, 283, 32; eam effugere nequit qui refutationem per homonymiam pro vera habet, idque quando, 294, 40; sæpe inde provenit quod universale exemplo sumitur, 296, 2; quando dicere debeat respondens ejus definitionem male servatam esse, 296, 3; provenit ex iis quæ ponendo subintelligimus, 296, 8; non omnis pendet a duplici significatu, 298, 3; non interrogantem, sed argumentationem spectare debet, 298, 31; 299, 50; sive vera fuerit, sive falsa, de ea disseri non potest antequam de syllogismo, 286, 40, 43; non omnes, ne apparentes quidem ad nomen spectant, 287, 15; in iis etiamsi sciamus nectere id ad quod argumentatio consequitur, eam nihilominus dissolvere nequimus, 294, 11; veram tollit homonymia vel ambiguitas, 294, 26; ei maxime confert, si quis in utramque partem argumentari valeat, 274, 25; e quot locis petatur, sciri non potest sine omnium rerum scientia, 285, 23, 31; probatur veras esse, 285, 27; quæque scientia habet proprias e suis principiis conclusionibusque sumptas, idque cum veras, tum falsas, 285, 31, 35; vel unum, vel duo syllogismi erunt, 285, 47; si earum locos tenemus, tenemus etiam solutiones, 285, 49; contrariorum collectio est, 395, 32; pertinet ad probationes non adscititias, 424, 29; undenam petatur, 429, 20 ss.; quomodo a signo differat, 430, 13; eam vulgo præcedit probatio, 408, 19; ubi valde copiosa est, probationem præcedere debet, 408, 22; item si secundo loco dicat aliquis, 408, 25; quænam in ea impugnanda sint argumenta, 408, 31; in ea primum impugnandum est tenuissimum argumentum, 408, 36; ejus usus in confirmatione accusationis, 449, 54; eodem modo ac eæ quæ in disputationibus fiunt considerati debent problemata poetica contradictionem spectantia, 480, 32; si Theodori methodum sequaris, distinguenda esset a superrefutatione, 402, 9.

Refutationes dialecticæ; eas tantummodo investigare debet dialecticus, 285, 39, 43; earum loci omni arti et omni facultati communes sunt, 285, 40, 44; eas tenemus, ubi tenemus e quibus locis probabiles fiunt syllogismi de qualibet re, 285, 45; apparentes non cuilibet refutationes videri debent, sed certis quibusdam, 286, 1; sunt vel dialecticæ, vel apparentes dialecticæ, vel tentativæ, 286, 6.

Refutationes sophisticæ; etiamsi contradictionem colligant, non patefaciunt an ignoret, 284, 38; eadem methodo reperiuntur ac syllogismi sophistici, 284, 41; qui apparenti consistunt paralogismi e totidem locis petuntur ac falsi syllogismi, 284, 49; iidem tot modis fieri possunt, quot sunt partes refutationis veræ quæ negligi possunt, 285, 1; iidem nec pluribus, nec paucioribus fieri posse probantur quam tredecim speciebus captionum secundum dictionem vel extra dictionem, 285, 3 ss.; non sunt simpliciter refutationes, sed ad aliquem, 285, 14; ea quæritur an aliquis scientia carens facere possit quæ scientiæ sunt II, 570, 17 s., cf. 121, 33 ss.; earum contemplatio pertinet ad dialecticum et ad methodum propositionum, 289, 18; quæ de identitate quidditatis et cujuslibet rei moveri solent eodem modo solvuntur quo hæc quæstio ipsa II, 543, 52 ss.

Regia administratio (ἡ βασιλικὴ οἰκονομία); simplicissima et maxima est, 639, 15; generalis vi atque potestate est, 639, 21; in ea quattuor res considerandæ sunt idque quænam, 639, 21.

Regia potestas; eam nonnulli perperam eandem esse putant ac domesticam, herilem et civilem, 484; 42, cf. 482, 10; 538, 33; apud Lacedæmonios ad monarchiam referenda est, 505, 8; olim exstabat apud Cretenses, sed postea illam sustulerunt, 515, 33.

Regimen (πολίτευμα); quidnam, 527, 33; idem quod respublica, 526, 25; 527, 33.

Regio; ejus spatium civitati condendæ destinatum pertinet ad subsidia politica, 605, 39; quanta opus esset ut viverent otiosi tot cives quot in *Legibus* instituit Plato, 503, 43; e rebus cuique propriis secundo loco reditus petere debet satrapa, 639, 36; item primo loco civitas, 639, 44; hostilibus quoque incursionibus patens præferri posset, si urbes mœnibus circumdandæ non essent, 614, 12; qui eam ignorat, de ejus custodia disserere nequit, 319, 37; de earum habitu problemata IV, 190, 41 ss.; earum natura multum ad bonum habitum confert et plantis et quadrupedibus et piscibus III, 83, 29 ss.; item ad coitus ac partus frequentiam et quadrupedibus et piscibus III, 83, 30 ss.; in quibusnam pabulum bonum sit III, 155, 6 s.; differunt inter se quod ad incolarum sterilitatem aut fœcunditatem attinet, item quod ad sexum liberorum quos generant III, 397, 41; in iis alterna quædam obtinet vicissitudo, 366, 19; pro earum calore vel frigore differunt pili, idque quomodo III, 47, 12 ss.

Regiones calidæ; v. *Calidæ regiones.*

Regio infima; v. *Infima regio.*

Regio nostra; v. *Nostra regio.*

Regiones remotæ; v. *Remotæ regiones.*

Regium imperium; v. *Imperium regium.*

Regium olus; herba et olus est, ideoque ad duas extremitates declinat IV, 25, 34.

Regula (ὁ κανών); communis recti et curvi arbiter est III, 443, 4; eam circulus non tangit nisi secundum punctum II, 492, 35 s.; distortæ comparatur judex qui sese animi affectibus perturbari sinit, 310, 28.

Regulus; si non semper saltem plerumque vermibus vescitur, III, 151, 9.

Regnum; quidnam, 527, 42; II, 99, 7, 9; est monarchia ordine quodam disposita, 328, 51, civitatis gentisve unius aut plurium domestica administratio est, 538, 35; frequentioribus factis viris virtute æqualibus ab eo ad politiam transierunt, 539, 47; ejus aberratio tyrannis est, 528, 1; 544, 30; II, 99, 7; II, 230, 18, 20, 22; unius viri boni imperium est, 539, 39; ei præferenda est aristocratia, ubi plures viros æque bonos deprehendere licet, 539, 40; quando ab eo ad politiam factus sit transitus, 539, 48; pertinet ad respublicas rectas, 537, 6; ejus quattuor sunt genera, 537, 12 ss.; 538, 21; ejus primum genus est imperium bellicum totam vitam durans, 537, 26; 538, 29; primum genus vel hereditarium est vel optimum, 537, 27; alterum genus est imperium hereditarium, herile et legitimum 538, 25, cf. 537, 28; tertium est tyrannis optiva, 537, 44; 538, 27; quartum genus in sponte parentes exercebatur, sed circa præfinitas quasdam res, 538, 23; accedit quintum genus, regnum perfectum (παμϐασιλεία) dictum, in quo unus omnium rerum arbiter est, 538, 31; inter primum et quintum genus reliqua pleraque medium tenent, 538, 38; primi generis pertractatio pertinet magis ad legum disciplinam quam ad reipublicæ, 538, 44; 540, 27; quintum genus revera reipublicæ forma est, 538, 48; refutantur argumenta eorum qui id utile esse putabant, 539, 1 ss.; 540, 35 ss.; quæritur an hereditarium esse debeat necne, 540, 4; apud nonnullos recipiendum esse videtur, 540, 5; qualecunque tandem sit reprobandum penitus est, ubi æquales sunt homines, nisi aliquo modo, idque quando, 542, 11, cf. 536, 51 ss.; aristocratiæ respondet, 579, 37; 580, 17; cf. 539, 38; quomodo a tyrannide differat, 579, 44; 580, 26; 583, 52; plurimum ab eo differt tyrannis II, 99, 8; tyrannidi oppositum est propter contrariam reipublica naturam, 582, 53; ei similis necessitudo quæ inter patrem et filium exstat II, 99, 32, 35; II, 230, 20; in eo valet jus pro portione II, 230, 27 s.; prima ac divinissima respublica est, 544, 42; omnium rerumpublicarum optima est II, 99, 6; aut nomen tantum habet, aut propter magnam ejus qui regnat, excellentiam constat, 544, 43; virtute constare conatur, 544, 34; ei peculiaris congruit multitudo eaque qualis 542, 7, 19; item jus et utilitas, 542, 8; perpetuum iniquum est inter æquales, 565, 33; ei fere similia eveniunt ac rebus publicis, 579, 36; servatur, si ad mediocritatem magis adducatur, 584, 2; ab amicis servatur, 585, 6; propter eosdem fines evertitur ac respublicæ, 581, 3; raro propter causas externas evertitur, 583, 34; evertitur vel quia regiæ auctoritatis socii seditionem movent, vel quia ipse rex sibi tyrannicam potentiam vindicare conatur, 583, 36; cur hodie non amplius nova condantur, 583, 40 ss.; quænam ei objici possint, 531, 4 ss.; de eo scripsit Aristoteles ab Alexandro rogatus fr. 61, a.

Regna; inter principia recensentur II, 514, 37.

Regnum hereditarium; quænam perniciei causæ ei peculiares sint, 583, 48, cf. 540, 6.

Regnum perfectum (παμϐασιλεία); id est in quo rex omnia suo arbitratu moderatur, 538, 31; 540, 25, 34; nonnullis præter naturam esse videtur, ubi æquales sunt cives, 540, 35; domesticæ scientiæ ordinem imitatur, 538, 33; ei proportione respondet tyrannis proprie sic dicta, 554, 35.

Relatio; v. Πρός τι.

Relatum; v. Πρός τι.

Remedium; cujus non est, major injuria est, 342, 28.

Remex; etiamsi a gubernatore et a proræ præfecto differat, tamen iis commune est officium, 523, 24; quare qui in media sunt nave navem maxime moveant IV, 59, 5 ss.

Remigatio triremium; ea declaratur visum auditui antevertere III, 597, 13 ss.

Reminiscentia; soli homini competit III, 4, 38 s.; non solum temporis ratione a memoria differt, sed etiam quod inter omnia animalia nobis nota soli homini competit, idque quare III, 498, 45 ss.; syllogismi species esse probatur III, 498, 50 ss.; iis solis competit qui deliberativam habent facultatem, idque quare III, 498, 52 ss.; est motus ab anima procedens ad motus vel status qui in sensuum instrumentis sunt III, 440, 1 s.; ignorantiæ interitus est III, 528, 5; probatur memoriæ resumptio non esse III, 496, 31 ss.; est vero resumptio scientiæ vel sensus cujus habitus memoria est III. 496, 46 ss.; eam semper sequitur memoria III, 496, 49; non idem quod bis idem discere aut invenire III, 496, 51 ss.; quomodo igitur ab eo differat III, 497, 2, 31 ss.; fit quia alius motus suapte natura alium sequitur III, 497, 3 s.; quomodo fiat III, 497, 9 ss., 25 s.; ut fiat, vel a re præsenti, vel ab alio quodam initium deducimus, idque vel a simili, vel a contrario, vel a finitimo, idque quare III, 497, 12 ss.; ea consequentiam venamur III, 497, 12, cf. 22; interdum fit, etiamsi non quæramus III, 497, 17; sæpe etiam fieri nequit, nisi quæramus et inveniamus, idque quomodo III, 497, 34 ss.; celerrime fit ubi a principio eximus III, 497, 26, cf. 40; interdum fit a locis communibus, idque quare III, 497, 40 ss.; quonam modo et quare interdum medii ope fiat III, 497, 46 ss.; nisi per vetera simulacra discurrat, semper ad id rapitur quod ei familiarius est III, 498, 2 s.; quomodo et quare interdum a scopo aberret III, 498, 6 ss.; est disquisitio imaginis in re corporali III, 499, 1 s., cf. III, 498, 52; igitur corporalis est affectus III, 499, 1, cf. 9 s.; ægre ferunt qui ea finem non attingunt III, 499, 2 s.; item si succurrat, etiamsi mentem inhibeamus, nec reminisci velimus III, 499, 3 ss.; inprimis atrabiliariis evenit ut utroque hoc modo ægro sint animo, idque quare III, 499, 5 s.; item quorum sensorium humore redundat III, 499, 10 s.; vix ab ea desistimus, antequam scopum attigerimus et recto tramite meemus III, 499, 12 s.; quare non semper penes nos sit III, 499, 6 ss.; ea utentes comparantur jaculantibus III, 499, 8; ea non facile recto tramite meant quorum sensorium pondere opprimitur III, 499, 22 s.; facilis est eorum quæ sæpe cogitamus, idque quare III, 498, 4 ss.; ea eminet qui celeri ac docili est ingenio III, 494, 5 s.; nec igitur idem qui memoria III, 498, 43 ss.

Remissio; ab imbecillitate pendet II, 396, 16; semper continuari nequit II, 396, 32, 41; ejus gratia adhibetur musica, 632, 50.

Remora; pisciculus saxatilis est III, 29, 26 s.; esui ineptus est III, 29, 28; eam nonnulli ad lites et amatoria pocula adhibent III, 29, 27 s.; ejus pinnæ pedibus sunt similes III, 29, 29 s.; ideo nonnulli eam pedes habere perhibent III, 29, 28 s.

Remota; ea melius quam homo sensu percipiunt reliqua animalia III, 419, 20 ss.; ea melius videbit qui manu oculum obumbrat III, 417, 50 ss., cf. III, 419, 15 s.; item qui per fistulam spectat III, 417, 51 s., cf. III, 419, 9 ss.; omnium optime si fistula continua inde ab oculo ad res quæ cernuntur extenderetur, idque quare III, 418, 23 ss.; sin minus, quo longius porrigatur fistula, eo melius cernuntur III, 418, 26 s.; causa cur cernantur, aut cur eorum motus ad oculos perveniat hujus partis salus est III, 418, 12 ss.; igitur ea non bene cernunt oculi prominentes, idque quare III, 418, 14 s.; recte vero ea cernunt oculi intus siti, idque quare III, 418, 15 ss.; ea melius videt animal quod propugnaculum ante oculos habet, etiamsi ejus pupilla purum humorem non contineat, nec tenui membrana obtegatur quam quod purum humorem et tenuem membranam habet, sed propugnaculo caret III, 417. 54 ss., cf. III, 418, 19 ss.; melius percipiuntur, si longe ante sensoria porrigatur canalium quædam species III, 419, 8 ss.; igitur ea melius olfactu percipiunt qui longas habent nares, e. gr. catelli Laconici III, 419, 12 ss.; auditu vero quorum aures longæ aut suggrundii in modum concameratæ aut intus longo anfractu intortæ sunt III, 419, 16 ss.; ea eodem modo quo propinqua meminimus III, 497, 21 ss.; ea non cogitamus quia intellectus ad ea usque extenditur III, 498, 16 s.; sed quia in anima motum habemus qui externo pro portione respondet III, 498, 18; honorificentiora et gloriosiora habentur quam propinqua, 366, 13.

Remotæ regiones; eas quæ spectant insomnia res fortuitæ sunt III, 514, 23.

Remuneratio; gratiæ propria est II, 58, 4; eam quæ pro portione fit, efficit conjugatio per diametrum II, 58, 6; ut fieri possit primum adesse debet æqualitas secundum proportionem, deinde adhiberi jus talionis II, 52, 12; in eas sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 25.

Remus; medius longissimus esse debet III, 291, 4 s.; igitur ei comparatur digitus medius, *ibid.*; ei similis membrana agnascitur unicuique digito nonnullarum avium nandi peritarum III, 299, 36 s.; iis comparantur pedes avium earundem III, 299, 41 s.; ei comparatur cauda locustarum III, 285, 40; item pedes ultimi cancellorum qui in pisciculis inveniuntur III, 286, 1; iis quibus moventur naves onerariæ comparatur insectum alatum III, 312, 16 ss.; iris quæ ab iis exsistit III, 603, 52 ss.; iis strepitum ciere reverentur piscatores, idque quando et quare III, 69, 38, 41, cf. 27; ne iis quidem uti potest ille, ego vero gubernandi sum peritus, 487, 2; de iis perperam Euripides adhibuit verbum *imperare*, 387, 48.

Ren; ei similis est lien animalium oviparorum III, 265, 30; ei simile est serpentum cor III, 33, 25; fuerunt animalia quæ unicum haberent III, 403, 24; idque apud animalia viva et perfecta occurrit III, 403, 25 s.; eos non habent omnia animalia III, 16, 35; iis prædita sunt omnia animalia quæ pulmonem sanguineum habent III, 266, 37 ss.; eos habent omnes quadrupedes viviparæ III, 31, 5 s.; iis carent animalia pennata et squamosa et squarrosa, exceptis testudine marina et terrestri III, 266, 28 ss.; iis carent omnia ovipara, excepta testudine marina III, 31, 6 s.; item lutaria, idque quare III, 266, 34 ss.; testudinis marinæ quales et quanti III, 31, 8 ss.; quatenus iis careant aves III, 266, 34 ss.; ubinam siti III, 16, 38; humani bubulis similes III, 16, 34; et bovis et vituli marini solidissimi sunt III, 16, 41 s.; excepto vitulo marino in omnibus animalibus iis præditis cavum habent, idque vel majus vel minus III, 16, 40 s., 45 s.; III, 266, 42 s.; idque pleraque in eorum medio III, 267, 10 s.; a magna vena et ab aorta in eos penetrant meatus III, 16, 38 s.; III, 42, 48 s.; III, 264, 49 ss.; III, 266, 41 s.; III, 267, 5 s.; III, 268, 17 ss.; non in eorum cavum penetrant sed in eorum corpus absumuntur hi meatus III, 16, 39; III, 42, 50 s.; eorum cavum sanguinem non continet, nec in eo congulatur hocce III, 16, 44 s.; III, 267, 2 s.; venam magnam posterioribus corporis partibus religant III, 264, 48 s., cf. III, 266, 40; quænam ad eos deveniant venæ secundum Syennesin Cyprium III, 38, 31; quænam secundum Diogenem Appolloniatem III, 38, 51; III, 39, 26; quænam secundum Polybum III, 40, 1, 3; circa eos finditur vena magna et aorta III, 42, 32 ss., cf. III, 41, 24; ad eorum cavum non penetrat meatus a vena magna profectus III, 266, 51 s.; idque quare III, 267, 8 ss.; ex ejus cavo feruntur duo meatus validi et exsangues ad vesicam III, 16, 46; III, 17, 1 s.; III, 43, 1 s.; III, 266, 3 ss., 15 ss.; ex utroque eorum ad coxam tendit vena cava et robusta III, 16, 49 ss.; III, 43, 2 ss.; meatibus ab iis profectis appensa est vesica III, 16, 54 s.; III, 267, 14; ab iis ad testes tendunt apud quadrupedes viviparas, idque quales III, 36, 4 s.; adjuvant urinæ secretionem III, 265, 2 s., 41 ss.; igitur eos habent quibus magnæ est urinæ copia III, 265, 43 s.; efficiunt ut bene munere suo fungatur vesica III, 265, 44; eadem de causa eos habent animalia, de qua vesicam III, 265, 45 s.; nec necessarii sunt, sed tantummodo bene et pulchre vivendi causa adsunt III, 265, 40 ss.; omnium viscerum pessimum exhalant odorem III, 267, 11 s.; omnium viscerum maxime pinguedine stipantur III, 51, 16 s.; III, 267, 26 s.; idque adipe in animalibus adiposis, sevo vero in sebosis III, 51, 19 s.; III, 267, 36 ss.; atque omnium maxime apud oves III, 51, 20; III, 268, 13 s.; intra se ipsi vero pinguedine carent, idque quare III, 267, 35 s.; quænam sit causa necessaria cur pinguedine stipentur III, 267, 27 ss.; salutis causa et ut calidi sint, ita se habent III, 267, 41 s.; viscerum ultima quum sint, iis tepore opus est majori III, 267, 42 s.; humorem melius secernunt et concoquunt ubi pingues sunt III, 267, 47 ss.; exceptis ovibus omnibus animalibus prodest, si pinguedine circumdentur III, 267, 54., cf. III, 268, 9 s.; nunquam complete pinguedine circumdantur III, 268, 2 ss.; quare siderentur si nimio pinguedine obruantur III, 268, 6 ss., 15 s.; eorum sideratio facile ad cor adscendit, idque quare III, 268, 16 ss.; manifesto bipartiti sunt III, 264, 6 s., 18 s.; apud omnia iis prædita eundem locum occupant III, 31, 36 s.; fuerunt monstra quæ plures quam decet haberent III, 406, 26; sæpe lapidibus vel aliis morbis afflicti inveniuntur apud victimas III, 260, 49 s.; per illos seminis transitus fit IV, 136, 25 s.; bovis e multis minoribus compositi esse videntur III, 31, 10 s.; III, 266, 45 s.; eodem modo se habent vitulorum marinorum III, 266, 43 s.; item hominis III, 266, 45; vituli marini omnium sunt solidissimi III, 266, 44; reliquorum quadrupedum, e. gr. ovium æquabiles sunt III, 266, 47; eorum morbi apud hominem difficulter curantur, idque quare III, 266, 48 ss.; circa eos testes habet elephas III, 21, 35; quattuor habere videntur fœtus equarum quæ graviditatem ad finem perducere nequeunt III, 128, 22 ss.; ubi siti sunt (apud animalia vivipara), ibi aves et quadrupedes oviparæ testes habent III, 321, 35.

Ren dexter; supra sinistrum situs est, idque quare III, 267, 17 s., 24 s.; igitur a jecore tangitur III, 267, 25 s.; minus pinguedine operitur quam sinister, idque quare III, 267, 50 ss.; nunquam complete pinguedine cingitur III, 268, 4; in omnibus renibus præditis situ et siccitate et copia a sinistro differt, idque quomodo III, 16, 34 s.

Repente; quidnam significet II, 305, 28.

Repentina; sponte facta esse possunt sed non consilio II, 26, 36.

Repercussio (ἀνάκλασις); ad eam pertinent problemata de sono, de rebus quæ visu percipiuntur et de iride, 168, 4, cf. *Refractio*.

Repetitio; in orationibus concionalibus tunc tantummodo inest, ubi adest contradictio, 401, 45; non omnibus orationibus judicialibus propria, sed parvis deest, 401, 49.

Repetitio ejusdem vocabuli; actionem respicit, 400, 37; in ea necessario variari debet oratio, 400, 38; in quanam eloquentiæ genere recipiatur, in quanam rejiciatur, 400, 36; ad amplificationem facere probatur, 401, 6 ss.

Repletio; corporis affectus est II, 118, 34; cur ocius a dulcibus quam ab acribus fiat IV, 226, 25 ss., 36 ss.; immodica singultum efficit IV, 311, 42; cur non eadem ejus moles fiat, prouti poma post vel ante cibum ederint IV, 226, 16 ss.

Repletivum; ad humidum pertinet, idque quare II, 455, 14 ss.; ad id pertinent subtile et quod parvis partibus constat II, 455, 17; igitur et tenue II, 455, 16.

Reprehendere propinquos; jucundum est, 337, 43.

Reprehensio; docet animæ partem rationis expertem rationi obedire II, 14, 21.

Reprehensiones poeticæ; feruntur e quinque formis, 480, 39; solvuntur duodecim modis, 480, 42; si adversus artem ipsam peccatum est, solvuntur primo loco eo quod artis finem consequuntur, 479, 15; solvuntur etiam rogando utrum adversus ipsam artem peccatum sit, an per accidens, 479, 21; si objiciunt dicta vera non esse, solvuntur respondendo : sed qualia esse oportet, 479, 25; si nec vera sunt, nec qualia esse oportet, solvuntur respondendo : ita dici solent, 479, 27; solvi etiam possunt respondendo : olim sic se habebant, 479, 31; quæ inquirunt, utrum bene dictum an factum sit ab aliquo, eo solvuntur ut consideres non solum quæ dicta vel facta sunt, sed etiam quisnam dixerit vel fecerit, vel ad quem, vel quando, vel cui, vel cujus causa, 479, 33, cf. 480, 33; quæ dictionis ope solvi debent, solvuntur vel glossa, 479, 40; vel metaphora, 479, 46; vel accentu, 479, 53; vel divisione, 480, 1; vel ambiguitate, 480, 3; vel consuetudine dicendi, 480, 4; quæ contradictionem objiciunt etiam solvi possunt multiplici verbi significatu, 480, 10; quibus objiciunt dicta fieri non posse, solvuntur si exigantur vel ad poesin, vel ad melius, vel ad opinionem, 480, 24; quomodo ad poesin, 480, 26; quomodo ad melius, 480, 28; quomodo ad opinionem, 480, 30; quæ contradictionem dictis objiciunt, eodem modo considerandæ sunt ac refutationes quæ in disputationibus (λόγοις) fiunt, 480, 32; quænam veræ sint, 480, 35.

Reptio; incessus species III, 218, 36.

Reptilia (ἑρπετόν); omne, Heraclito teste, terram depascitur III, 641, 31 ss.; eorum colores varii III, 654, 29.

Requies; finis non est, sed actus gratia fit II, 123, 38; ea indigemus quia perpetuo laborare non possumus II, 123, 37; ei similis videtur ludus II, 127, 36; ea opus est laboranti, 625, 49; necessario jucunda est, idque quare, 628, 52; ejus causa fiunt ludi, 625, 49; 628, 51; in vita necessaria esse videtur II, 51, 26, cf. II, 50, 34; in ea ludo et joco vacamus II, 50, 35; ad remissionem pertinet II, 84, 19; ei conveniunt jucunda quæ absque nocumento sunt, 629, 11; sæpe sui ipsius causa ab hominibus adhibetur, 629, 13; ejus gratia adhibetur musica, 632, 51; cum voluptate conjunctam sibi parant qui symbolas conferunt II, 98, 48; in universum febricitantibus convenit, sed forsan non omnibus II, 129, 3, cf. *Quies.*

Res; omnes simul olim erant teste Anaxagora II, 277, 21, 29 s.; II, 506, 39; II, 601, 1 s.; item teste Democrito II, 601, 3 s.; omnes simul fuisse contendunt naturæ scrutatores II, 604, 22 s., cf. II, 605, 2; omnes terno numero finiuntur IV, 245, 27 s.; eas esse vel non esse putat vulgus, prouti sensui patent vel non II, 439, 11; unaquæque loco suæ naturæ idoneo vigere solita est IV, 112, 38 s.; quidnam ex ea unum faciat cum corpore nemo dicere valet II, 610, 50; facit autem causa movens II, 610, 51; nimis parvæ neque magnæ nimis cur projectæ non longe ferantur IV, 73, 19 ss.; cur nec nimium veterum nec admodum novarum narratio nos delectet IV, 205, 23 ss.; cur non iisdem omnes inhorrescant IV, 286, 1 ss.; iis si tempore interjecto incidimus, jucundum est, 337, 5; iis fides habenda est in eloquentia demonstrativa, 407, 13; eas, non sese consilii causam esse dicendum est oratori in concione consilium parum acceptum danti, 441, 18; mentiri nesciunt fr. 345, a.

Res agendæ; de iis nisi exempli gratia, nec exquisite disseri potest II, 15, 44; earum natura ita se habet ut non semper universaliter de iis præcipere liceat II, 64, 52; in iis finis non eo constat ut singula contempleris et cognoscas, sed ut ea agas II, 127, 22; quomodo a rebus efficiendis differant II, 67, 30 s.; eas spectat consilium II, 67, 32; in iis principium id est cujus gratia res agitur II, 35, 6; earum principia non docet ratio, sed virtus vel naturalis, vel moralis II, 85, 8; in iis valet consilium et deliberatio II, 144, 3 s., 10, 16; in iis non est principium definitum II, 144, 12; qualis in iis sit causa II, 144, 13 ss.; in iis duplex committitur error idque quare et quomodo II, 144 20, ss., earum domina est propositio minor II, 79, 43; circa eas versantur intelligentia et sententia II, 73, 23 s.; eas spectat prudentia II, 70, 47; II, 71, 46; II, 73, 28; II, 77, 33; item plebiscitum II, 71, 9; eas spectat concordia, idque quatenus II, 109, 13; II, 229, 14; II, 180, 46, 52; II, 181, 1; quæ eas spectant diis indigna sunt II, 126, 16; iis inest bonum II, 585, 8; earum finis pertinet ad res cogitabiles III, 521, 18 s.; item ad bona III, 521, 19 s.; idque quatenus et quomodo III, 521, 20 ss.; eodem modo de iis ac de rebus immobilibus cogitat intellectus III, 521, 38 ss.; ubi de iis cogitatur conclusio actio est III, 521, 43 s., 52 s.; III, 522, 3; propositiones quas de iis deliberantes adhibemus pertinent vel ad bonum, vel ad possibile III, 522, 41 s.; harum propositionum species suppeditant imaginatio vel cogitatio III, 525, 44 s.; persequendum aut fugiendum quod ad eas pertinet principium motus animalium est III, 523, 1 s.; earum cogitationem aut imaginationem semper sequitur calor aut frigus etsi sæpe lateant III, 523, 1 ss.; qui de iis deliberant alteri propositioni non insistunt III, 522, 6 s.; penes nos sunt II, 156, 23; iis inest delectus et evitatio II, 156, 23; II, 159, 31; eas spectat prudentia II, 156, 22, 33; II, 159, 31; item intelligentia II, 157, 23 s.; item consilii promptitudo II, 159, 31; in iis optima et utilissima assequitur consilii promptitudo II, 159, 34; pertinent ad res quæ alio modo se habere possunt II, 68, 19; II, 69, 10; earum principia ea sunt quorum gratia agi debent II, 69, 24; de iis fit sermo in sermonibus exotericis II, 68, 21; earum principia continent syllogismi II, 75, 2; earum optimus finis soli viro bono patet II, 75, 5; earum principia pervertit ac circa ea fallitur improbitas II, 75, 6; ultima et singularia sunt II, 71, 44; II, 73, 27, 29; II, 78, 50; earum optima est ipsum bonum, i. e. summum bonum II, 191, 49; earum veritas ex operibus et vita dijudicanda est II. 127, 3; in iis semper aliud emolumentum quærimus præter actionem ipsam II, 124, 28; multa de iis nuntiant prudentiæ participibus sensus qui intermedii ope percipiunt III, 477, 6 s.; e quibusnam unaquæque earum proveniat quærit solertia eaque sibi comparat II, 157, 37 ss.; eas quæ spectant existimationes delent iucundum et molestum II, 69, 24; de quibus optime initum consilium fuerit, sæpe, supervenientibus aliis initiis gravioribus, in irritum decidere III, 514, 50 ss.

Res bene gesta; in ea clementes sumus, 350, 41.

Res continuæ; v. *Continuæ res.*

Res familiaris; pars domus est, 635, 20; eam curandi rationum ordine prima agricultura est, 635, 29; secunda res metallica, 635, 30; eam parare, servare, ornare et usurpare debet paterfamilias, 638, 2; nisi servetur inutilis est ejus acquisitio, 638, 3; ornatus et usus gratia comparatur et servatur, 638, 6; ad eam servandam conferunt præcepta Persica, Laconica et Attica itemque quod Dio dedit Dionysio, 638, 10, 11, 15; in parva non opus est dispensatore, 638, 13; exilis raro, cui vero præest villicus, sæpius inspicienda est. 638, 41; parvæ convenit Attica redituum dispensandorum ratio, 638, 36; quomodo in magna dispensandi sint reditus, 638, 37; circa eam sive magna sit. sive parva, strictum esse opus est temperantiæ II, 244, 36 ss.; ejus administrationem pro temporis et rerum conditione moderari solemus, 417, 1; ejus peritos inter prudentes recensere solemus II, 69, 18; latere non debet, ejus copiam esse utilem, 507, 26; majorem quam vulgo sibi competere putant homines politiores, 507, 39; parva præcavere potest ne propter necessaria injuriæ inferantur, 507, 5; eam non negligit vir liberalis II, 39, 44; ei pro portione respondere debet liberalitas II, 39, 49; mediocris ac sufficiens civibus summa felicitas est, 556, 1; ad eam profligandam minus proclives esse solent quam ad aliena capienda II, 39, 23; cito deficit privatos, si semper dent nec acquirant II, 40, 45; II, 41, 9; etiamsi modica sit, virtutis muneribus fungi licet II, 126, 42, 50; ejus administrationi confert grammatica, 626, 18; ejus administrationem litigiosam reddit nimis exiguum inter parentes et liberos ætatis intervallum, 621, 1; eam qui perdit se ipse perdere videtur II, 39, 5; eam perdunt sumptus parvi sæpius repetiti, 575. 57 ei potius noxii quam utiles sunt ludi II, 123, 10; ei confert si dominus post servos obdormiscat et ante eos expergiscatur, 638, 30; item si dominus noctu expergiscatur, 638, 34; ubi alii permagnam, alii nullam possident, oritur acerrima vel democratia, vel oligarchia, vel tyrannis, 556, 2; eam æquando præstat civium numerum augere quam civitatis jure aliis impertiendo, 512, 47; ejus æquationi apud Lacedæmonios adversabatur lex de liberis procreandis, 512, 49; alii permagnam, alii angustissimam Lacedæmone possidebant, 512, 23, cf. 573, 50; 574, 23; quod majori placuerit, id justum esse dicunt oligarchiæ fautores, 592, 19; quantam possideant in primo oligarchiæ genere, 551, 4, 9; semper augetur in reliquis oligarchiæ generibus, dum pauciores fiant possidentes, 551, 12, 18, 22; ubi augetur democratiæ in oligarchias vel dynastias abire solent, 567, 41; quomodo ab ea tributa exegerint Athenienses Potidæam incolentes, 641, 30; totam intra quinque annos vectigalibus exhausit Dionysius, 585, 3; eam se in publicum commodum profligasse affirmare debet orator, 439, 35, qui de ea disseruerunt partim in nimiam parcimoniam, partim in luxuriam vergerunt, 607, 13; plurimum interesse putant nonnulli ut quæ eam spectant bene ordinentur, idque quare, 506, 1; ejus æqualitas res facillima videbatur Phaleæ Chalcedonio, quo tempore primum civitas conditur, 506, 6; quomodo eam æquare conatus sit Phaleas civitate jam condita, 506, 8; ejus inæqualitas unica causa non est cur seditiones oriantur, 506, 47; tanta esse debet secundum Platonem in *Legibus* ut frugaliter vivi possit, 504, 8; dicere præstaret eam tantam esse debere ut frugaliter et liberaliter vivi possit, 504, 11; eam usque ad quintuplum augere sinit Plato, 504, 45; 506, 10; absurdum est eam intra certos fines continere, liberorum vero procreationem liberam relinquere, 504, 18; 506, 15, v. *Possessio* et *Bona*.

Res gestæ; eas narrat historicus, 464, 1, 9; manifesto possibiles sunt, 464, 22; nonnullæ tales sunt quales fieri vel consentaneum vel possibile est, 464, 36; de iis si carmina pangat poeta, nihilominus poeta est, 464, 35; earum causa non est orator, 405, 22; si ignotæ sint narrari, si cognitæ in memoriam revocari debent, 405, 29; nisi probatæ sint, amplificatio vel extenuatio fieri nequeunt, 407, 13; 410, 13; in quarto ordine vel nominantur vel prætereuntur, 436, 22; iis se interfuisse dicere debet juvenis pro alio crimen inferens, 449, 25.

Res naturales; v. *Naturales res.*

Res publicæ; v. *Publicæ res.*

Res quæ vel esse vel non esse possunt (δυνατὰ εἶναι ἢ μή); duplices sunt II, 204, 19.

Res secundæ; qui iis utuntur invidiam adversariam habent fr. 340, a.

Rerum finis; ejus divisio fr. 99, b, 100, a.

Res venerea; v. *Venerea res.*

Residuum; v. *Excrementum.*

Residuum feminæ (τὸ περίττωμα τὸ τοῦ θήλεος); concepti materies est III, 358, 23 s.; conceptum fit, suum principium conferente semine maris III, 352, 47 s.; id condit ac cogit semen maris III, 404, 28 ss.; id condit motus semini inditus apud animalia semen habentia III, 354, 37 s., quomodo id condant mares semine carentes III, 354, 39 s., v. *Residuum genitale*; quoties bene concoctum est, id sibi assimilat maris motus III, 398, 19 ss.; sine eo, seu intus manente, sive foras projecto fieri nequit conceptio III, 355, 41 ss.; potentia tale est quale natura animal III, 357, 49 s.; potentia continet omnes partes, actu vero nullam III, 357, 50 s.; si in sanguinem mutetur, fit menstrua purgatio III, 354, 8 ss.; si vero crudum maneat, fluor albus III, 354, 9 s.; omnibus feminis necessario competit, sed sanguine præditis magis III, 354, 29 s., cf. 31 s; idque quare III, 354, 32 ss., cf. III, 339, 47.

Residuum genitale; a septi transversi regione provenit III, 411, 43; sanguineam habet naturam III, 411, 45 ss.; inde ejus mutationis (i. e. pubertatis) primum signa e septi transversi regione exire debent III, 411, 48; ejus receptacula sunt uterus et pudenda et mammæ III, 335, 8 s.; partim ex eo fiunt ossa et nervi III, 364, 18, 28; id purum excernere valet mas, non vero femina III, 395, 32 ss.; ejus ejectio impetui venereo finem imponit III, 407, 48 ss.; ejus pars aliqua post conceptionem restat apud mulieres, idque quanta III, 407, 29 ss.; ejus pars post conceptionem restans causa est cur apertus maneat uterus cum apud quasdam mulieres tum apud multipara parva quæ multum seminis habent III, 408, 20 ss.; eorum receptacula sunt uterus, pudenda et mammæ III, 335, 8 s.; feminæ principium materiale fœtus ac concepti est III, 390, 30 s., 37 s.; potentia tale est quale id a quo venit III, 390, 31 s.; id in animalibus quæ generant e subeunt alimento condit calor III, 390, 35 ss., cf. 43 s.; ex eo maris principium motu suo condit animal III, 390, 31 s.; apud pleraque animalia generantia principio maris indiget III, 390, 40 s; apud pauca quædam æque ac apud plantas, eo opus non habet III, 390, 38 ss.; idque quia illud principium intra sese admixtum continent III, 390, 40; ex quantacunque ejus copia fieri nequit unicum conceptum, sed exstant ejus quantitatis termini, ultra aut citra quos id fieri nequit III, 404, 47 ss., cf. III, 405, 20 s., 22 s., 25 s.; si qua igitur animalia majorem ejus copiam emittant quam ad unicum condendum conceptum sufficit, tot ex eo fiunt quot huic copiæ congruit III, 404, 50 ss.; tantam ejus copiam suppeditant multiparorum feminæ quanta ad plures condendos fœtus sufficit III, 405, 14; nec tamen tunc ex eo fit unicum concrementum continuum III, 405, 19 s., cf. III, 404, 31 s.; apud unipara tantam ejus suppeditat femina quanta sufficit ad unicum conceptum condendum III, 405, 28 s.; quod si quando ejus majorem copiam suppeditet fiunt gemelli III, 405, 29 s.; non igitur apud multipara e multo fiunt multa concepta III, 405, 24 s.; inter ejus copiam et seminis masculi quantitatem proportio quædam adesse debet apud animalia quæ semen emittunt III, 405, 9 ss.; hinc ex eo nihil fit, sed exsiccatur si mas nimiam emittat seminis copiam aut nimias facultates III, 404, 53 ss.; si nimis magnam ejus copiam coegerit semen virile, fiunt vel gemelli, vel partes supervacaneæ, vel fœtus nimis magnus, vel partes nimis magnæ III, 405, 45 ss.; idque prouti motus ejus obstaculo impegerit vel non III, 405, 52 ss.; apud unipara omne in fœtum jam præsentem impenditur, idque quare III, 407, 6, 25 s.; item apud hominem, sed tunc tantummodo ubi granduit fœtus III, 407, 26 s.; initio propter exiguitatem vix ullam ejus partem consumit conceptum humanum III, 410, 19 s.; postea eorum partem sibi vindicat III, 410, 21; apud reliqua vero animalia concepti incremento pro portione respondet III, 410, 22 s.; hinc quum antea eorum nutritionem impediret, bene sese habent per graviditatem hæc animalia III, 410, 23 s.; interdum si non sufficiat ad fœtum augendum, minus bene habent hæc animalia III, 409, 26 ss.; quæ mulieres paucum habent, ita ut omne fœtui alendo impendatur, per graviditatem melius habent III, 410, 30 ss.; initio graviditatis fœtus generationi inservit III, 411, 24 s.; postea vero tantummodo ejus incremento III, 411, 31 ss.; hinc ponere licet tunc majorem et dulciorem ejus partem restare, unde lac fit III, 411, 28, cf. III, 412, 20 s.; ponere etiam licet fœtum quo major sit eo majorem ejus copiam consumere III, 412, 21 s.; inde minorem ejus partem restare, eamque propter paucitatem melius et facilius concoqui III, 412, 23 s.; ubi id non amplius consumit fœtus, sed ejus exitum impedit, sursum versus, id est in mammas colligitur III, 412, 12 ss.; in corpus impenditur apud mulieres nimis obesas virosque quorum habitus nimis bonus est III, 367, 19 ss.; ejus meatus confusi vel obcæcati sunt apud mulieres quibus pessorum odor halitum non inficit, vel medicamenta oculis illita sputa non tingunt III, 367, 41 ss.; id diminuta magnitudine apud parva animalia auxit natura III, 403, 51 ss.; tantum habent quæ menstrua purgatione carent, quantum restat eam habentibus facta emissione III, 355, 28 ss.; apud leænas una cum vigore consumpto exstinctum est III, 372, 38 ss.; paulatim in uterum confluit, si ineatur avis III, 373, 28 ss.; quare apud aves foras non ejiciatur III, 373, 29 ss., eo augentur ova III, 373, 32; ex eo fiunt ova subventanea III, 372, 43 ss.; apud aves debito tempore consistit æque ac viviparis fit menstrua purgatio III, 372, 52 ss.; in alas et pennas impenditur apud aves uncungues ac volaces III, 371, 19 s., 39; multum habent aves graves III, 371, 29 ss.; ei impenditur incrementum apud aves et plantas parvas III, 371, 45 s.; item crurum alimentum apud gallinas hominesque cruribus gracilibus præditos III, 372, 2 s.; ei apud sues impenditur alimentum corporis incremento destinatum, idque quare III, 409, 1 ss.; quomodo id condat vis maris apud insecta III, 355, 31 ss.; III, 354, 39 ss., v. *Residuum feminæ*.

Residuum inutilis alimenti; multum est propter morbum vel ætatem male habentibus III, 334, 29 ss.

Residuum nutritivum; partim ex eo fiunt ossa et nervi III, 364, 28, cf. 19 ss.

Residuum terrenum; paucissimum habet homo III, 365, 33 s.

Residuum ultimum; idem est quod primum colliquamentum III, 337, 9 s.; utilissimum est III, 334, 34; e plurimo alimento paucissimum relinquitur III, 334, 40.

Residuum ultimi alimenti; simile est alimento quod ultimo loco ad partes accedit III, 334, 48 s.; III, 336, 44 s., cf. III, 337, 7 ss.

Resiluit (a quo aliquid); quatenus moveat II, 428, 18 s., cf. II, 349, 50 ss.

Resina; eam habeat arbores nonnullæ IV, 32, 23; ea vescitur turdus viscivorus III, 185 17 s.

Resistere; non idem est quod vincere II, 83, 51.

Resolutio; v. *Analysis*.

Respirantia; omnia pulmonem habent III, 263, 11 s.; ubi respirare nequeunt, pereunt III, 540, 25 ss., cf. III, 541, 9 s.; omnia aliquo modo movent partem quo aerem trahunt III, 538, 18 ss.; pulmonem movent III 548, 14 s.; non respirant antequam pulmo perfectus sit III, 360, 2 s.; eorum partes intra uterum discernuntur III, 360, 1 s.; apud ea, dum respirant, sæpe sursum ac deorsum movetur pectus III, 548, 13 s.; idque quare III, 550, 37 ss.; in pauco vel in eodem aere suffocantur, idque quare III, 150, 22 s.; III, 548, 16 ss.; moriuntur ubi pulmonem propter morbum vel senectutem non amplius movere possunt III, 548, 19 ss.; si quis ea compresso ore suffocet, attollitur pulmo III, 543, 16 ss.; iis sufficientem refrigerationem non præbet hic motus III, 543, 19 ss.; refrigerii causa respirant III, 147, 6 s.; aere refrigerantur III, 263, 9; III, 549, 33; ideo in aquæ suffocantur III, 549, 30 s.; ubi in aqua suffocantur oriuntur bullæ III, 538, 28 ss.; foris refrigerantur III, 253, 13 s.; respirationis causa os habent III, 253, 13 s., cf. 18 s., 22; omnia arteriam et gulam et pulmonem habent III, 29, 46 ss.; eorum arteria et gula humanæ dissimiles sunt, sed eodem loco sitæ III, 29, 48 s.; eorum pulmo humano nec similis est, nec eodem loco situs III, 29, 49 s.; necessario branchiis carent III, 303, 10; diu extra aquam vivere possunt III, 146, 52 s.; nonnulli eorum cito ex aqua in terram egrediuntur III, 248, 17 s.: multa etiamsi in sicco pariant, maximam ætatis partem in aqua degunt atque victum ex ea quærunt III, 146, 26 ss., 39 ss.; multa eorum si ab aqua separentur vivere nequeunt III, 146, 33 ss.; parvam molem projiciunt III, 520, 29 ss.; exteriori rei innisa respirant III, 520, 28; eorum robur pendet a spiritus foris adsciti retentione III, 503, 44; sola vocem habent III, 455, 51 s.; nonnisi inspirantia olfacere possunt III, 457, 40 s.; III, 486, 53 ss.; III, 487, 7, cf. III, 454, 12 ss.; III, 457, 16 ss., 21 ss.; III, 486, 20 ss., 38 ss.; igitur in aqua olfacere nequeunt III, 457, 39; eorum olfactus sensorium eodem modo a non respirantium animalium differre videtur quo ab oculis animalium quibus duri sunt palpebras habentium oculi III, 457, 29 ss.; III, 487, 8 ss.; videntur nempe ante olfactus sensorium operculum habere quod inspiratione recluditur III, 457, 35 ss.; III, 487, 5 ss.

Respirare, quidnam III, 2, 39 s.

Respiratio; de ea pauci antiqui naturæ interpretes verba fecerunt, idque quomodo III, 537, 1 ss.; eam perperam omnibus animalibus tribuerunt iidem III, 537, 5 s., cf. 25 ss.; de ea alii non dicunt cujus gratia fiat, sed tantummodo qua ratione eveniat, alii vero ne rationem quidem dicunt III, 665, ss.; ea anima ingreditur secundum Orphica carmina III, 442, 50 s., cf. III, 443, 19 s.; de ea Democriti opiniones exponuntur ac refutantur III, 539, 3 s.; quænam sit ejus utilitas secundum Democritum III, 433, 39 ss.; eam vitæ terminum esse censet idem III, 433, 39, cf. 46; de ea Empedoclis opiniones exponuntur ac refutantur III, 541, 1 ss.; de ejus causa finali tacuit Empedocles III, 541, 1 s.; item Plato III, 540, 21 ss.; de ea Platonis opinio exponitur ac refutatur III, 541, 1 ss.; eam pro refrigeratione habentes ab hujus nomine græco animæ nomen deducunt qui eam frigido assimilant III, 436, 5 s.; pertinet ad munera corpori et animæ communia quæ partim omnibus vivis communia, partim quibusdam animalibus propria sunt III, 476, 16; quare his muneribus accensenda sit III, 476, 24 ss.; a quanam animæ parte pendeat, valde dubium est III, 471, 38 ss.; ejus causa spiritus nativus est III, 418, 41 s.; motibus non voluntariis accensetur III, 525, 31 s.; exponitur quatenus in ea obtineat necessitas per se et necessitas ex suppositione III, 223, 7 ss.; eandem naturam habere videtur ac saltus et pulsus cordis, etiamsi non habeat III, 549, 39 ss.; ea dici ali spiritum compluribus controversiis ansam dat III, 663, 30 ss.; alicujus causa fit III, 666, 8; idque quam ob causam IV, 255, 17 ss.; refrigerii causa fit III, 539, 47 s.; fit ad calorem internum temperandum III, 456, 3; probatur alendi gratia non fieri III, 540, 38 s.; ea magis indigemus æstu obtinente III, 539, 38 ss., cf. 46 s.; item ubi non exspirantibus magna caloris copia collecta est III, 539, 44 s.; fit, ubi augetur calor animæ vegetativæ conjunctus III, 550, 26 s.; inspiratione et exspiratione constat III, 537, 39 s.; III, 539, 48; necessaria est III, 456, 3; idque quare II, 518, 2 ss.; ab ea pendent vita et mors III, 540, 25; III, 551, 1 s., 10 s.; perpetuo fit, donec vivunt animalia ac movetur cor III, 551, 1 s.; ejus principium cor est III, 503, 38; fit ad cordis calorem conservandum III, 503, 34 ss.; ea opus habet primum cordis regio III, 456, 8 s.; ejus instrumentum guttur est III, 456, 5; fit propter pulmonem et principium quod corde continetur III, 257, 34 s.; ad pulmonem usque pertinet III, 664, 9 ss.; fit vero per arteriam III, 10, 52; III, 257, 35 s.; idque e pectore III, 541, 5 s.; ejus quoque causa exstant guttur et arteria III, 256, 30 s.; simul per os et per nares fit III, 541, 51; idque quomodo III, 542, 7 s.; ei inservit os apud animalia pulmone prædita III, 544, 41; ejus gratia exstant nares III, 248, 43 s.; non fit per aures III, 9, 34 ss.; nunquam simul cum ea fit cibi adsumptio III, 544, 48 s.; alioquin suffocatio obtineret III, 544, 49 s.; per nasum fit III, 10, 14; e pectore per columellam pertendit III, 10, 17, 19 s.; non vero pro parte e capite III, 10, 20 s.; igitur solis naribus fieri nequit III, 10, 18; quomodo ejus munere fungamur IV, 255, 30 s.; ejus motus intrinsecus, non extrinsecus ortum habet III, 539, 27 ss.; manifesto a partibus internis initium ducit III, 665, 33 ss.; a rebus ambientibus pendet II, 355, 20; ea moventur animalia, dum quiescunt, nec se ipsa movent, *ibid.*; ejus partim gratia exstant viscera III, 277, 16 ss.; sine ea nec sanitas, nec omnino bonum vel malum ullum nobis contingere potest II, 185, 21; ubi ejus iter comprimit ac intercipit spiritus de capite descendens ac venas tumefaciens, oritur morbus comitialis III, 505, 10 ss.; quinam morbi eam frequentem reddant, idque quare III, 549, 11 ss.; frequens febris signum, 315, 48; etiam sine febre fieri potest, 315, 49; crebriori opus habent quibus vires sunt exiguæ III, 543, 39 s.; ejus numerus IV, 146, 13, 16, 20; quare numerose non concitate currentes eam faciant IV, 146, 7 ss.; quare eam magis impediant ingressus per adclivia quam per declivia IV, 126, 3 ss; quamobrem ubi longam facimus venter concidat, exspirantibus vero repleatur IV, 285, 12 ss.; in aqua fieri nequit III, 457, 41 s.; eam urinatoribus lebete demisso conciliant IV, 278, 36 ss.; ea ad duos fines abutitur natura, nempe ut pectori subveniat et ad odores percipiendos III, 486, 27 ss.; ejus ope fit olfactus III, 245, 8; ejus ope percipiuntur odores a pectore profecti III, 367, 54; ad ejus instrumenta commearent odores, si intus colligerentur, idque quare III, 487, 46 ss.

Respiratio (*quibusnam propria sit aut quænam ea careant*); quænam animalia ea utantur III, 544, 3 ss.; multis animalibus communis est III, 218, 19 ss., 28 s.; ea utuntur quæ et cor et pulmonem habent III, 537, 42; ea utuntur quæcunque pulmonem habent III, 537, 8 s.; idque quare III, 546, 5 s.; ea minus indigent quæ fungosum habent pulmonem III, 537, 10 s.; ea vero magis indigent quæ sanguineum habent III, 537, 21, s.; ea carent quæcunque pulmone vacant III, 537, 23 s.; competit omnibus quæ intra se vivum animal pariunt III, 346, 5 s.; competit avibus et quadrupedibus oviparis III, 321, 38 s.; competit avibus palmipedibus III, 317, 34; ea utuntur cetacea III, 545, 25, cf. 28 s.; quare ea prædita sint balæna, delphis et animalia his similia III, 303, 13 ss.; ea rarius utuntur animalia squarrosa III, 544, 11, s.; utuntur tamen omnia tam aquatilia quam reliqua III, 544, 12 ss.; item vituli marini III, 544, 16; elephantis per nasum fit III, 205, 24 s.; calida et frequens est bobus struma affectis III, 166, 31; quibus foris non fit, ea collo carent III, 288, 37 s.; apud nonnulla animalia ab ea pendet vita III, 532, 3; non omnibus animalibus competit III, 539, 34; ea carent plantæ omnes et animalia nonnulla III, 442, 52 s.; ea carent exsanguia III, 277, 18; ea carent pisces III, 359, 52; III, 456, 23; III, 484, 41 s.; III, 486, 45 ss.; item testacea III, 484, 41 s.; III, 486, 45 ss.; item insecta III, 71, 52; III, 359, 52; III, 538, 45 ss.; III, 543, 35; quæ ea carent iis branchiæ utiles sunt III, 303, 8.

Respiratio quæ per nares fit; de ea loquens de respiratione proprie sic dicta se loqui putat Empedocles III, 541, 3 s.; sine respiratione quæ per arteriam fit, fieri nequit III, 541, 7 s.; ea privata nullum damnum sentiunt animalia III, 541, 8 s.; ea obiter abutitur natura ad olfactum apud nonnulla animalia III, 541, 10 ss.

Respiratione carentia; quidnam sit in illis spiritus insiti alimentum et incrementum IV, 664, 31 ss.; æque ac animalia quæ in aere vivunt odores percipere videntur III, 457, 11 ss., cf. III, 454, 11 s.; III, 486, 45 ss.; III, 487, 2; idque quia nonnulla eorum eminus ad alimentum accedunt odore allecta III, 457, 13 ss.; non constat quonam olfaciant III, 486, 52; probatur eorum olfactus non alius sensus esse ac humanus, etiamsi non respirantia olfaciant III, 457, 15 ss.; III, 487, 2 ss.; æque ac homines a vehementibus odoribus, e. gr. bitumine aut sulfure necantur III, 457, 26 ss.; III, 487, 15 ss.; videtur eorum olfactus sensorium eodem modo se habere ac oculi animalium quibus duri sunt, i. e. operculo carere videtur III, 457, 29 ss., cf. III, 487, 8 ss.; nares omnino non habent, idque quare III, 249, 12 ss.; quibusnam igitur partibus odores percipiant III, 249, 14 ss.; eorum robur a spiritus insiti retentione pendet III, 503, 44 s.

Respiratione (*de*); citatur III, 263, 8; III, 302, 3 s.; III, 303, 9; III, 456, 4, 23 s.; innuitur III, 471, 38; III, 503, 37; innui videtur III, 524, 45.

Respondentes; non concedere solent propositiones problemati ab initio proposito nimis propinquas, 261, 11; veretur quæ ad thesin probandam utilia sunt, 262, 41; ubi obscurum est quid ad thesin impugnandam sit, magis quod sibi ipsis videtur ponunt, 262, 44; suspectos non habent qui juste argumentari videntur, 263, 2; admodum studiosis magis obsistunt, 263, 8; quinam primis adversarii argumentis maxime respondere soleant, quinam ultimis, 263, 15 ss.; definire dedignantur, nec interrogantis definitionibus mentem attendunt, 265, 46; qualenam ejus munus sit, 167, 8; 268, 34; qualenam, ubi certandi gratia disputatur, 267, 19; nondum expositum est quo eum collimare oporteat in disputationibus quæ contemplandi gratia fiunt, 267, 20; ei semper idem est modus bene respondendi quocunque modo se habuerit ejus thesis, 267, 31; quænam facere debeat interrogans, si non quod simpliciter probabile vel improbabile est posuerit, 268, 6; si alius defendat opinionem, ad hujus placita respiciens singula negare vel concedere debet, 268, 8; quomodo respondere debeat iis quæ proposuerit interrogans prouti probabilia, improbabilia vel neutra sint, prouti ad rem faciant, necne, 268, 23 ss.; quomodo respondere debeat obscuris, 268, 41, 45; ei dicere licet: non capio, 268, 43; quomodo respondere debeat ambiguis, prouti vera sunt, ac prouti ambiguitatem perspexerit, necne, 268, 48 ss.; ubi perspicua, vel simplicia proponit interrogans *ita* aut *non* respondere debet, 269, 11; particularia concedere debet, si vera aut probabilia sunt, 269, 17; ei conandum est ut adversus universale objectionem proferat, 269, 19; si quæstione in multis patente, non concedat, etiamsi objectione careat, morosus est, 269, 21; multo magis, si contrarium argumentum proferre nequeat, 269, 23, 29; si sententiæ opinioni contraria difficulter refutentur, id eum impedire non debet, quominus iis opposita concedat, 269, 28; quando causa sit cur non rite procedat disputatio, 270, 34, 37; 271, 10, 22, 25; interdum secum contraria reputant eorum quæ dicunt et petitionem principii subaudiunt, 271, 21; sæpe circa problemata maxime usu trita et primas theses difficilis est, 274, 40; ex ejus opinionibus deducuntur argumentationes tentativæ, 277, 28; non vero demonstrativæ, 277, 25; ut barbara lingua uti cogatur, student sophistæ, 277, 47; ei placebunt quæ videntur in interrogatione conclusa esse, 284, 43; ejus habitu ad propositiones ab interrogante concessas consistit distinctio inter argumentationes ad nomen et ad sententiam, 286, 12, 37; si nec ipse, nec interrogans intelligat duplicem significatum, argumentatio simul ad nomen et ad sententiam erit, 286, 16; item si ipse non intelligat, interrogans vero sentiat, 287, 7; non potest dividere, quando non esse putat multiplicem significatum 287, 22; si ab eo petat interrogans, ut ipse dividat, ignorat hicce disputare non idem esse quod docere, 287, 19, 30; quomodo sophistis respondere debeat citantibus placitum paradoxum philosophorum quorum sectæ ipse addictus est, 289, 48; quomodo refutare debeat sophistas e repugnantia inter veram et apparentem opinionem eorum, 290, 7; quomodo ubi legem naturæ vel vulgi opinionem sapientum placitis contrariam esse adstruunt, 290, 28, 32; aut a multis, aut a contrariis sibi cavere debet, si interrogans alternatim profert interrogationes, 292, 17; si abnuant omnia quæ ad argumentationem facere putant, quænam agere debeat interrogans, 292, 23; minus morosi sunt, ubi ignorant quid sumere velit interrogans, 292, 25; et sibi et audientibus interdum concessisse videtur, ubi interrogans concessis singulis, universali tanquam concesso utitur, 292, 29; sæpe duplicem proponunt interpretationem, ubi in eo sunt ut redarguantur, 293, 10; ubi animadvertit, interrogantem a cœpta argumentatione desistere, ei antea occurendum est, 293, 16; si petant ut contra certum aliquid argumentemur, quidnam faciendum sit, 293, 21; ubi rite distinguit interrogans, *ita* vel *non* respondere debet, 294, 38; quia vero hodie male interrogant, antea corrigere debet propositionem 294, 35; si facta captione per homonymiam dicat *ita* vel *non*, non respondet, sed locutus est, 295, 35; iis quæ sibi vera videntur, respondere debet *esto*, et quare, 295, 43; si aliquid paradoxum dicere cogatur, respondere debet *videtur* et quare, 295, 45; quando perhibere debeat interrogantem petere a principio, 295, 50; quidnam respondere debeat, ubi universale non nomine, sed exemplo sumitur, 295, 54; si omnibus supradictis uti nequeat, dicere debet, definitionem ab interrogante non rite servatam esse, 296, 3; nominibus proprie dictis respondere debet, idque vel simpliciter, vel per divisionem, 296, 6; ubi obscurum est quod proponitur, ei non simpliciter concedendum est, 296, 15; ubi duo proponuntur quorum alterum si sit, alterum necessario esse videtur, concedere debet quod minus late patet, 296, 17; si quis inde argumentetur quod alteri est contrarium, alteri vero non, sitque hoc argumentum verum, quidnam facere debeat respondens, 296, 19; in quæstionibus de quibus ambigua est opinio, respondere debet: *ut sententiæ ferunt*, 296, 26; in quæstionibus de quarum veritate ambigua est opinio, nomina transferre debet, 296, 31; quascunque interrogationes præsenserit, iis debet antea objectiones facere et prædicere, 296, 36; morosus esse non debet, sed concedere quæ non ad thesin faciunt, 171, 20; facilius concedit non prævidens quid eventurum sit, 249, 15; eum ut lateamus, eadem facere debemus quæ respondentes evitare jussimus, 112, 20.

Responsio; simplex non esse potest, nisi simplex sit enuntiatio, 32, 40; pertinet ad figuras elocutionis, 472, 24; in iis sedulo versari debet defensor, 452, 32; in iis confessiones distinguendæ sunt a negationibus, 452, 33; adhibendæ sunt ubi altera lex jubet, altera vetat, 452, 43.

Respublica; communitas quædam est, 496, 42; idem significat quod regimen, 526, 25; 527, 33; civitatis quadantenus vita est, 555, 11; ejus bonitas et vitium iisdem elementis definitur ac vita beata, 555, 10; quidnam, 520, 21; 523, 1, 30; 526, 23; 544, 15; qui de ea investigare vult quærere debet quidnam civitas sit, 520, 15; quomodo a legibus differat, 544, 15; ei accommodari debent leges, non vice versa, 544, 13; quare de ea commentarios scribere aggressus sit Aristoteles II, 130, 21; quænam optima sit, in *Politicis* docere conatur II, 130, 29; ejus optima forma argumentum *Politicorum*, 496, 28; ideo considerandæ sunt eæ quibus utuntur civitates propter legum bonitatem laudari solitæ, 496, 31; item si quæ aliæ sint quæ bene se habere videntur, idque quare, 496, 32; ejus fons et principium familia est II, 231, 35; quænam et quot rectæ, 527, 24, 36; 542, 46; 544, 28; II, 99, 1; quænam a recta forma aberrarunt ac declinarunt, 527, 26, 37: 544, 30; II, 99, 1; quævis vel ad optimam reipublicæ formam, vel ad suæ ipsius propositum exigi potest, 511, 2; in qua non bene se habent mulierum res pro dimidia parte male ordinata est, 511, 32; periculo proxima est quæ ita se habet ut qui eam aggredi volunt id quoque facere possunt, 516, 33; pertinet ad res quæ specie differunt ideoque aliæ priores, aliæ posteriores sunt, 521, 20; nonnullæ populo et concione carent, sed conventum civium convocatorum habent, 521, 28; in nonnullis alii alias lites disceptant, 521, 29; in unaquaque alius civis est, 520, 29, 521, 24; 526, 17; quænam sit causa cur earum genera et discrimina sint multa, 609, 46; 610, 30; plures sunt specie differentes, quoniam et partes civitatis ita se habent, 545, 21, 43; tot sunt quot modis ordinari possunt civitatis partes, 545, 50; ejus administrationem distribuunt omnes vel secundum facultates eorum qui participes sunt, vel secundum æqualitatem quandam communem, 545, 46; ejus administrationis participes sunt vel omnes civitatis partes vel pauciores vel plures, 545, 42; eas ad duo genera vulgo redigunt, idque quare, 545, 52; 546, 2, 11; 548, 24; ejus plures species quum sint, non semper eadem esse potest boni civis virtus, 523, 33; bona quatenus a mala differat II, 15, 12; quæritur quænam optima sit plerisque hominibus et plerisque civitatibus, 554, 43; omnes tres habent partes quas recte institutas esse multum interest, nempe partem deliberantem, magistratus et judicia, 559, 12; ejus administrationem pro temporis et rerum conditione moderari solent, 417, 1; ei administrandæ operam dant domini, servorum cura villico relicta, 488, 50; necessario optima est in qua quilibet optime rem agit et feliciter vivit, 602, 32; quæritur an præstet omnes ejus administrationis participes esse, an quosdam etiamsi non plerosque ab ea immunes, 602, 25; apud nonnullos ejus scopus est ut finitimis imperent, 603, 3; eam soli administrare dicuntur qui singula curant, non vero legumlatores II, 71, 18; eam qui administrant operariis comparantur II, 71, 19; sine ea forsan res suas administrare non licet II, 71, 27; semper æquales vel majores honores tribuendi sunt iis qui ejus administrationem minus participant, 577, 45; penes quos ejus regimen est, iis reservandi sunt summi magistratus, 577, 46; eam amare debent quibus summi magistratus obeundi sunt, 577, 50; cuique peculiare jus est et justitia, 577, 53; ejus non participes quomodo tractare debeant magistratus, 575, 42; quomodo qui eam participant, 575, 45; in omni utilissimum est citra peccatum viros bonos imperare, sine multitudinis detrimento, 593, 40; in omni cavendum est, ne ultra modum augeatur civis ullus, 576, 37; in omni maximum interest, ut e magistratibus lucrum referre non liceat, 577, 5; optima est quæ ab optimis viris administratur, 542, 47; quomodo se habere debeat optima, 542, 48; ei administrandæ unicum hominem præficiunt multi, 540, 30; cur qui in ea administranda claruerunt melancholicos plerumque fuisse videamus IV, 265, 13 ss.; ejus administrationem qui participent, in politia proprie sic dicta, 612, 20; inter rectas recensendum est regnum, 537, 6; ejus species est regnum perfectum, 538, 48; in omnibus institui potest imperator perpetuus, 538, 46; 540, 29; bene ordinatæ signum est, si plebe in eam admissa, nec seditiones fiant, nec tyranni exsistant, 516, 49; in quibus una solummodo re æqualibus æqualia, eodemque modo inæqualia inæqualibus tribuuntur, a recto tramite aberrarunt, 534, 21, cf. 535, 12; secundum summam auctoritatem differunt, 534, 42; in unoquoque genere controversiæ obnoxia non est quæstio cuinam tribuendi sint honores, 534, 40; in multis agnoscunt jus et æqualitatem quæ proportione constat, verum circa hanc peccant, 564, 36; omnes aliquod jus habent, sed absolute peccant, 564, 47, cf. 528, 49; nulla stabilis esse potest quæ secundum alteramutram æqualitatem constituta est, 565, 51; earum conditores jus præ se ferunt, 542, 33; eam continere dicitur jus II, 151, 53; ideoque proportio II, 151, 50; omnes juris quodam modo species sunt II, 230, 3; omnes earum species cum rectæ tum quæ a recto tramite aberrarunt etiam in re domestica reperiuntur II, 230, 17; concinentiis comparantur II, 230, 19; difficulter persistere potest, si præter jus constituta est, 617, 18; difficulter fieri potest ut qui per totam vitam eam administrant simul et civibus subditis novis rebus studentibus et rusticis superiores maneant, 617, 21; ejus rationi respondere debent leges, 533, 9; eam servant quæcunque in legibus conferre dicimus, 578, 18; maxime errant qui putant omnia tribuenda esse ejus parti apud quem summa potestas est, 578, 26, 46, cf. 590, 49, 595, 21; in bene temperatis cavendum est ne quid præter legem fiat, 575, 24; inprimis cavendæ sunt parvæ aberrationes, 575, 25; quare a nonnullis non optima habeatur quæ legibus, vel scriptis præceptis paret, 539, 7; ei beneficium confert qui malas leges tollit, 450, 29; quominus in eam beneficium conferas, nulla lex vetat, 450, 28; ei qui injuriam faciunt, in jus vocat civis bonus, 456, 22; ejus mores qui servat justa facit, 456, 45; non in unaquaque omnibus commune est judicandi ac deliberandi munus, 610, 27; singularia dijudicare debet, 549, 41; ubi leges non imperant, non exstant, 549, 39; ad eam non pertinet ultimum democratiæ genus, 549, 38; in eam benevoli esse debent cives omnes, 595, 35; civitatis pars quæ ejus formam manere vult plus valere debet parte quæ non vult, 557, 7; 578, 20; in ea semper adsumendi sunt cives opibus medii, 557, 29; ubi civium mediorum multitudo superat utrosque extremos aut alterutros tantum, stabilis esse potest, 557, 34; quo melius temperata fuerit, eo stabilior est, 557, 40; ei magis nocent divitum quam plebis cupiditates, 557, 48; constare debet ex iis qui arma gerunt, 558, 27; apud nonnullos constat non solum ex iis qui arma gerunt, sed etiam ex iis qui gesserunt, 558, 40; in intermedia rarius oritur tyrannis, 556, 6; intermedia optima, quia parum seditionibus obnoxia, 556, 8; exponitur cur pleræque democraticæ vel oligarchicæ sint, 548, 24; 556, 25 ss.; 565, 46; ejus administrationem ad sese rapiunt vel divites vel plebs, ubi superiores facti sunt, 556, 29; ejus summam auctoritatem victoriæ præmium habent divites vel plebs, in seditione vel pugna reportatæ, 556, 34; ea jam constituta sæpe civitatibus magis confert forma ceteroquin non æque bona, 557, 2; earum commutationes fieri solent, ubi non rite dijudicantur judicia civilia, 564, 9; omnes, excepta optima, pereunt, si nimis intendantur vel remittantur, 319, 54; in iis quæ a recto tramite aberrarunt, pauca est amicitia et parum juris II, 100, 25; dissolvuntur vel ex sese, vel extrinsecus, 575, 11; quando dissolvantur extrinsecus, 575, 12; ejus commutationes fiunt vel quia ejus administrandæ formæ oppugnant, 565, 11; vel quia regimen ad sese rapere volunt, 565, 17; vel ut ejus formam intendant aut remittant, 565, 22; vel ut ejus partem aliquam immutent, 565, 23; ejus rectæ institutioni nocere putant nonnulli viciniam maris, 607, 35; pravæ evenire potest, ut eam salvam esse cupiant vicini, 554, 11; si sciamus quibus intereat, scimus etiam quibus servetur, 575, 21; quælibet facile per duos tresve dies servari potest, 595, 14; iis fere similia eveniunt ac regno et tyrannidi, 579, 35; 580, 51; post ejus mutationem sæpe perstant leges antiquæ, idque quare, 550, 17; dominantur vero qui eam immutarunt, 550, 20; considerandum, quomodo data quæque ab initio fiat et quomodo diutissime servetur, 543, 32, cf. 545, 18; qualis suadenda sit, 543, 47; eas quæ jam exstant corrigere posse debet vir politicus, 544, 4; item earum differentias cognoscere debet et quot modis componantur, 544, 9; earum differentias et numerum etiam cognoscere debet legumlator, 544, 21; servantur non solum quia causæ qui eas perdunt longe absunt. sed etiam quia propiores, 576, 9; pessimæ plurimam cautionem desiderant, 596, 52; in iis quæ a recto tramite aberrarunt, quatenus receptus sit ac recipi debeat ostracismus, 536, 26, 46; quæ a recto tramite aberrarunt, præter naturam sunt, 542, 10; iisdem nec peculiaris congruit multitudo, nec jus nec utilitas, 542, 9; ut salva sit, omnes civitatis partes optare debent, 513, 18; non omnibus eadem conveniunt munimenta, 613, 35; eam ut recte se habeat, a cura necessariorum liberam esse debere inter omnes constat, 511, 6, cf. 517, 43; ejus virtuti confert, si boni sint cum pueri tum mulieres, 496, 19; unicuique educationis ope accommodandi sunt cives, 579, 6; vita ei congrua non servitus, sed salus habenda est, 579, 29; quæque mores sibi proprios ab initio instituit et postmodum servat, 624, 27; optimam pariunt optimi mores, 624, 30; ei nocet educationis neglectus, 624, 35; ei dedecus ea potissimum delicta afferunt quæ in conventibus collegiisque maxime publicis committuntur IV, 264, 32 ss.; earum copulationes quænam, 590, 4; qui in ea vivunt scientiam civilem exercent, sed nemo eorum hanc scientiam docet II, 129, 35; cuinam in ea danda sit pecunia, cuinam honor tribuendus II, 103, 33 ss.; eodem modo quo in ea, in amicitia secundum excellentiam distribuenda sunt honor et lucrum II, 103, 32; eam prodet qui unum prodiderit IV, 261, 36; de ejus commodo, non de suo sollicitus videri debet tyrannus, 586, 9; eam quod servat utile est, 328, 37; quot earum species, tot magistratus, 328, 39; numero quattuor sunt, 328, 40; ex uniuscujusque scopo derivantur earum mores et instituta et commoda, 329, 6, 14; de ejus forma in democratia judicare debent omnes, 591, 37; si qua contraria potentior sit, evertuntur tyrannides, 582, 48; in unaquaque amicitia apparet quatenus et jus II. 100, 3; cur maximo honore prosequantur in iis fortitudinem IV, 257, 21 ss.; quicunque in eam honestæ laudis studio conferantur sumptus, conveniunt viro magnifico II, 43, 6; bonæ exemplar videtur animæ dispositio honesta II, 247, 4; turbulentior fit, ubi nimis augetur civitate donatorum multitudo, 594, 45; in antiquis quas imitatur Homerus, reges quæ deliberarint plebi renuntiant II, 28, 43; ab ea instituenda alieni sunt Europæi et regionum frigidarum incolæ, 608, 37; optima ejus ratione utuntur Græci, 608, 43; si in unam coirent Græci, cunctis hominibus imperarent, 608, 44; apud Græcos bellum gerentibus constabat, idque initio equitibus, 558, 43; postea plures ejus participes facti sunt, 558, 51; priscæ oligarchicæ aut regiæ erant, idque quare, 558, 53; eam bene temperasse Solonem putant nonnulli, 518, 42; eam stabiliunt Carthaginienses partem populi in oppida mittentes, 518, 21; eas quæ spectant sæpe, vel potius innumeris vicibus inventa fuisse putandum est, 612, 9, 13; earum collectiones quatenus peritis utiles sint II, 180, 14; quatenus imperitis II, 180, 16; eorum qui de ea sententiam protulerunt alii perpetuo vitam privatam traduxerunt, alii legumlatores fuerunt, 518, 29; eas qui constituunt, errant dum cuncta quæ proposito suo congruunt, colligere conantur, 590, 49; eorum qui de ea disseruerunt plerique ab utilibus aberrarunt, 543, 42; Hippodami Milesii qualis, 508, 19; de earum commutationibus non recte disputavit Socrates (Platonicus), 588, 36; omnes sæpius in contrariam mutant quam in proximam, 589, 1; in omnes quadrant quæ de oligarchiæ commutatione retulit Plato, nisi omnes cives æquales possideant aut æque probi sint, 589, 33; earum vulgo quattuor formas distinguunt, nempe monarchiam, oligarchiam, democratiam et aristocratiam, 551, 30; earum quattuor quoque distinxit Plato in *Rebus publicis*, 551, 36; iis subjungenda est tanquam quinta politia vulgo sic dicta, 551, 32; ejus ordinem determinavit Plato in *Republica*, 503, 17; pauca de ea dixit in *Legibus*, 503, 30; qualis esse debeat agricolarum, non determinavit Plato, 502, 34; qui circa eas administrandas versantur, inprimis utuntur enthymematibus apparentibus quibus id quod causa non est tanquam causa profertur, 382, 15; de ea qui deliberant, omnes audire debent et utile tantummodo spectare, 440, 27; ejus in administrationem inquirimus in oratione inquisitoria, 453, 49; ejus utilitate se excusare debet qui orationem facit inquisitoriam, 454, 11; ejus utilitati repugnare res adversarii ostendi debet in oratione inquisitoria, 454, 15; ejus studiosum se esse perhibere debet orator in proœmio orationis judicialis, 448, 30; item ejus osorem esse adversarium, 448, 32; ejus utilitate se excusare debet juvenis pro alio crimen inferens, 449, 26; qui sacrorum celebrationem suadere vult, considerare debet an ex iis habitura sit emolumentum pecuniarium, 416, 30; item an inde ei redundare debeat utilitas quædam, vel voluptas, vel splendor, 417, 3; ejus causa bellum geremus, 419, 17; 455, 52.

Respublica Platonis; citatur, 390, 15; 497, 1; 547, 31; 633, 35; II, 151, 40.

Respublica in Platonis *Legibus* delineata; eam magis civitatibus adaptare voluit Plato ac alteram quam in *Republica* delineavit, 503, 31; eam tamen paulatim rursus ad alteram deflexit, 503, 32; quatenus alteri similis sit, et quatenus ab ea differat, 503, 33 ss.; inter democratiam et oligarchiam medium tenere conatur, 504, 51; militibus graviter armatis constat, 504, 53; si eam optime omnibus civitatibus adaptari posse arbitratus sit Plato, forsan recte dixit, 504, 54; sin vero eam post optimam rempublicam secundam esse putat, non recte, 505, 1; e democratia et tyrannide composita esse dicitur, 505, 15; nihil habet monarchicum, sed solummodo instituta democratia et oligarchica, 505, 19; magis tamen vergere conatur ad oligarchiam, 505, 20.

Respublica optima; de ea se jam dicturum esse profitetur Aristoteles, 543, 7; multi eam fortasse consequi non possunt, 543, 28, cf. 35, 44; eam solam investigarunt nonnulli eorum qui de republica disseruerunt, 543, 44; una vel duæ recipiendæ sunt, 546, 13; ejus aberrationes contentiores et herili imperio similiores oligarchiæ sunt habendæ, 546, 15; remissæ vero et molles populares, 546, 17; revera aberrationes ab ea sunt cum politia vulgo sic dicta, tum aristocratia vulgo sic dicta, 552, 9; ea est in qua civitas optime administratur, 615, 48; ei idem finis est et idem terminus ac viro optimo, 619, 27; utrum de ea disseras, an de aristocratia et de regno eodem redit, 544, 334.

Reipublicæ quæ a recto tramite aberrarunt; in iis omnino modus servandus est, 578, 23, cf. 590, 49; 595, 21; naso comparantur, 578, 27, cf. 320, 4.

Reipublicæ commutationes; earum causæ aliquatenus numero septem sunt, aliquatenus plures, 566, 33; quomodo fiant propter lucrum et contumeliam, 566, 42; quomodo propter honorem, 566, 48; quomodo propter excellentiam, 567, 1; quomodo propter metum, 567, 7; quomodo propter contemptum, 567, 11; quomodo propter incrementum proportionem excedens, 567, 21; quomodo propter ambitionem, 567, 43; quomodo propter negligentiam, 567, 46; quomodo propter parvi discriminis neglectum, 567, 50; 574, 45; 575, 25, cf. *Seditio*; fieri solent ubi aliqua civitatis pars existimatione aut viribus prævalet, 569, 24; fiunt etiam ubi partes civitatis quæ inter se oppositæ esse videntur, exæquantur, 569, 47; fiunt vel vi vel dolo, 570, 3; vi fiunt vel inde ab initio, vel dum posterius vim adhibere coguntur, 570, 4; dolo etiam duobus modis fieri possunt, idque quibusnam, 570, 4, 10.

Resultus cordis; quidnam III, 550, 23 s.

Rete; eodem modo quo id plectitur fiunt animalia secundum carmina Orphica III, 347, 49 ss.

Retia; quando opportune jacta esse dicantur III, 164, 18 ss.; quando et ubinam ea demittant piscatores III, 69, 40 s., 47; iis strepitum ciere timent piscatores, idque quando et quare III, 69, 38; ea lustrant piscatores, si capiatur trichias e Ponto exiens, idque quare III, 158, 50 ss.; ea dum humi siccantur, dilacerant lupi circa paludem Mæotidem, idque quando III, 190, 29 s.

Retentio spiritus; cur ea singultus finiatur IV, 280, 35 ss.

Reticulum; ita appellamus ventrem ruminantium IV, 168, 40; unde nomen desumpserit III, 32, 9 s.; quomodo se habeat III, 32, 10 s.; multo minus est quam ventriculus magnus III, 32, 11 s.; adnectitur ventriculo magno, idque ubinam III, 32, 8 s.; id insequitur omasum III, 32, 12 s.; id magnitudine æquat omasum III, 32, 14; alimentum recipit semiconfectum III, 271, 27, 30; in eo non invenitur coagulum III, 273, 32.

Reticula, quæ in pedibus habent mollusca; iis eadem facultas et idem contextus ac texturæ quibus digitos indebant medici antiqui III, 287, 52 ss.; e fibris implexa sunt III, 288, 2 s.; quomodo iis carunculas et res cedentes comprehendant III, 288, 3 ss.

Retro; sæpe idem quod ante II, 285, 23; eo nobilius est ante III, 307, 22 s.; id eodem obversum habent ac ante mollusca et turbinata III, 307, 9 ss.; rerum anima carentium nostro ante respondet II, 391, 5.

Retro mingentia; enumerantur quædam III, 77, 36; quænam III, 21, 42 s.; ab antrorsum mingentibus differunt ratione qua ventri appensum est pudendum masculinum III, 35, 4 s.; iis accensendæ omnes feminæ III, 21, 45; III, 293, 23 ss.; præterea quinam mares III, 293, 25 s.; nullum vero solidungulum III, 292, 26 s.; iis accensendus est leo III, 132, 1 s.; item lepus III, 132, 37; item camelus III, 87, 6; quomodo coeant III, 77, 35 s.; eodem modo quo ea coitum peragunt vituli marini III, 78, 22; item crustata III, 327, 45 s.; item locustæ, astaci et squillæ III, 80, 25 ss.

Reus; qualis semper, vel plerumque fuerit considerare æquum est, 342, 11; paribus sententiis absolvitur, idque quare, 432, 50; 433, 2; IV, 262, 22 ss.; IV, 265, 30 ss.; cur dexter ei locus apud judicem detur IV, 262, 16 ss.; suam inopiam deflere solet, 433, 29; ejus facinora magnorum malorum causas fuisse ostendere debet accusator, 422, 43.

Reverentia; non irascimur iis erga quos habemus, 350, 33.

Rex; ejus auctoritas a beneficiis in multitudinem collatis originem petiit, 538, 7; 539, 45; olim sub iis vivebant propter præstantium virorum infrequentiam, 539, 42; olim et in urbe et in agro et extra fines perpetuum imperium gerebant, 538, 14; quomodo diminuta sit eorum auctoritas, 538, 16; in nonnullis civitatibus nullo alio amplius munere funguntur nisi sacrificiis, 538, 18; ubicunque auctoritate mentione digna præditi sunt, in bellis peregrinis exercitus ducunt, 538, 19; cum nonnulli perhibent res singulas melius dijudicaturum esse quam leges, 539, 12; necessario legislator esse debet, 539, 14; eatenus tantum legum arbiter esse debet quatenus peccant, ceteroquin iis parere debet, 539, 15; iræ magis obnoxius est quam multitudo, 539, 26; apud eum nasci non potest seditio, 539, 35; quam ob causam creati fuerint, 580, 18; quomodo a tyrannis differant, 579, 44; 580, 26; 583, 22; quomodo interdum tyranni evadant, 580, 3, 11; apud Homerum quod deliberaverint, plebi renuntiant II, 24, 44; quonam constet ejus erga subditos amicitia II, 100, 4; pastori comparatur II, 100, 7; ejus amicitia quatenus paternæ similis sit, et quatenus ab ea differat II, 100, 9; natura subditis imperat II, 100, 13; Persarum regis servi sunt III, 637, 27; ejus amicitia erga subditos secundum excellentiam est II, 100, 14; ejus jus vero secundum dignitatem II, 100, 16; cum iis amicitiam contrahere nequeunt longe inferiores II, 96, 46; sibi sufficere atque omnium bonorum copia antecellere debet II, 99, 10; qui hujusmodi non est sorte ductus rex erit II, 99, 13; malus tyrannus efficitur II, 99, 18; perpetui habendi sunt qui longe ceteris virtute antecellunt, 537, 2; 542, 42; inter eos recensendus non est quicunque invitis imperat, 583, 52; eo dignius est animum habere bene instructum quam habitum corporis pulchris vestibus ornatum, 411, 11; vel ipse, vel ei similis solus inter homines sufficientem auctoritatem habet qua alios ad virtutem exercendam constringat II, 128, 30; ei non necessarium est philosophari, sed philosophantibus parere debet fr. 60, b; iis comparantur qui genere cum Platone conjuncti sunt fr. 324, a; fieri possit ut omnium hominum esse velimus II, 203, 39; natura excellere, sed genere idem esse debet, 494, 32; necessario multos instituet magistratus sibi subditos, 541, 27; amicos sibi adsciscit imperii socios, 541, 52; eum non felicem esse vulgi opinioni repugnat, 290, 32; eorum filii artem militarem ac equestrem discunt, 524, 11; ejus imperio olim parebant omnes civitates, 483, 16; ei etiamnum parent populi, 483, 18; ei deos quoque parere omnes dicunt homines, 483, 22; ex antiquorum sepulcro sumitur lapis quo curari dicitur morsus serpentis minuti in lasere nascentis III, 170, 29 ss.; ei peculiares boves Pyrrhichæ III, 154, 50 s.; quomodo deceperit citharœdum voluptatem pro voluptate rependere præ se ferens II, 233, 28; II, 104, 26.

Reges ætatis heroicæ; unde originem petierint, 538, 7; 539, 45; eorum imperium patrium ac legitimum erat certasque res præfinitas spectabat, 538, 6, 23; iis sponte parebant, 538, 5, 23; exercitus ducebant, 538, 10, 23; res sacras, quatenus sacerdotibus demandatæ non erant, administrabant, 538, 11, 24; lites dijudicabant, 538, 12; quatenus penes eos esset vitæ necisque potestas, 537, 20; alii jusjurandum jurabant, alii non, idque quomodo, 538, 13.

Reges barbarorum; eorum imperium partim ad regnum, partim ad tyrannidem referendum est, 554, 25; potestatem habent tyrannicæ similem, sed nihilo minus legitimam ac patriam ideoque stabilem, 537, 30, 35, 39; 554, 26, 32; eos armis custodiunt cives, 537, 38; sponte iis parent, 537, 39; 554, 33; hereditarii sunt ac herile imperium exercent, 538, 26; quomodo ab æsymnetis differant, 537, 45; 554, 31.

Reges Carthaginiensium; Lacedæmoniis pro portione respondent, 517, 4; quatenus alio modo eligantur apud Carthaginienses ac apud Lacedæmonios, 517, 6; si una cum senatoribus omnes inter se consentiunt, decernunt quænam ad populum sint deferenda, quænam non, 517, 16; eliguntur ex iis qui cum ad optimates, tum ad divites pertinent, 517, 40; malum est eorum magistratum venalem esse, 517, 47.

Reges Lacedæmoniorum; non omnium rerum arbitri sunt, 537, 15; eorum auctoritas maxime legitima esse videtur, 537, 14; iis mandata est rerum divinarum cura, 537, 17; quatenus iis competat necis potestas, 537, 19; eorum regimen est instar summi et perpetui imperii militaris, 537, 18, 26; 538, 29; exercitum ducebant, 514, 29; semper ex eodem genere eliguntur, 517, 6; melius foret, si non uti nunc, sed quisque pro suis rebus gestis et vita eligeretur, 514, 8; constat legislatorem putasse se eos omni virtute præstantes efficere non posse, 514, 9; eorum inimicos tanquam legatos una cum iis mittere solebant, 514, 12; salutare civitati esse existimabant, si alter alteri infestus esset, 514, 13; a rerum novarum studio abstinebant propter honorem quo afficiebantur, 513, 20; iis quasi alter rex opponitur classis præfectus, 514, 29; eos abrogare conatus est Lysander, 565, 25; Lysandrum ignominiose tractarunt, 573, 47.

Rex lege adstrictus; non est reipublicæ forma, 540, 27.

Rex (Persarum); ejus ætate ne quodvis quidem mancipium omnia opera vilia obiisset III, 637, 15 s.; quanto ejus fastigium dei inferius esse statuendum sit III, 637, 44 ss.; Susis vel Ecbatanis domicilium habebat III, 637, 19 ss.; ejus regiæ descriptio III, 637, 21 ss.; ejus satellites, custodes, janitores III, 637, 25 ss; ipse dominus deusque vocabatur III, 637, 29; omnia videbat et audiebat, idque quomodo III, 637, 30; ejus vectigalium quæstores, duces bellici, venationis præfecti, coactores munerarii III, 637, 36 ss.; ejus servi sunt imperatores, satrapæ, reguli III, 637, 37 ss.; quonam modo eodem die rescisceret eodem die quæ inde a finibus imperii res novæ accidissent III, 637, 42; ejus cursores, speculatores, nuntii, exploratores III, 637, 37 s.; specularum curatores III, 637, 39 ss.; eum adorare docetur elephas, III, 205, 15; quoties in Mediam Susis iter facit, ingentis multitudinis scorpionum, qui in hac regione inveniuntur, venationem fieri jubet IV, 79, 7 ss.; penes eum sunt res Græcorum II, 287, 41; eo jubente tributa pendere, quomodo a subditis pecuniam exegerit Mausolus, 642, 40; quare adversus eum expeditionem se parare dixerit Mausolus, 642, 49; ab eo allatas esse epistolas dixit Condalus quibus capillos ad comam subdititiam mittere juberet, 643, 14; coquinas ad ignem in Psittacene exæstuantem exstruxit IV, 80, 13 ss.; eum pecuniam adversus Lacedæmonios suppeditaturum esse perhibebant tempore quadringentorum virorum, 570, 8; vel sine eo quæ thesauris regiis continebantur vendebat Antimenes, 650, 34; adversus eum bellum gerebat Taos rex Ægyptiorum, 647, 10; propter illum Aristoteles Athenis Stagiris venit fr. 328, a; quonam exemplo suadendum sit, ut adversus eum copiæ parentur, antequam Ægyptum invadat, 370, 13.

Rex Scytharum; olim habebat equum generosum qui præcipitem se dedit quum eum inscium matrem inire coegissent III, 205, 32 ss.

Reges; ita vocantur magistratus quidam quibus demandata est cura sacrificiorum quæ sacerdoti non tribuit lex, 600, 10.

Rex; idem qui trochilus III, 182, 14.

Reges apum; insecta favificantia, gregalia sunt III, 194, 50 s.; eos nonnulli matres vocant, idque quare III, 96, 24 s.; eos quidam apum (operariarum) fœturam parere censent III, 96, 18 ss.; plures in unoquoque alveario sunt III, 96, 44 s.; III, 202, 48 s.; si sufficienti numero non adsint, interit examen III, 96, 45 s.; idque quia, ut aiunt, aliquid ad generationem conferunt, III, 96, 47 s.; si nimii adsint, æque interit examen, idque quare III, 96, 48 s.; III, 197, 16, 20; III, 198, 49 ss.; III, 202, 50; in alveariis quibus desunt ferunt fucorum fœturam innasci, non vero apum III, 96, 25 ss.; III, 386, 34 s., cf. III, 196, 27 ss.; pars corporis quæ iis infra septum transversum est dimidio fere longior est quam reliquum corpus III, 96, 23 s.; aculeum habent, sed eo non tundunt III, 96, 33 s.; III, 198, 43; III, 201, 47 s.; III, 387, 8, 17; unde nonnulli eos aculeo carere putant III, 96 34 s.; III, 203, 5 s.; eorum fœtura qualis et quanta III, 97, 38 s.; in qua parte favi gignantur et quonam numero III, 96, 30 ss.; III, 195, 30; III, 201, 26 ss.; III, 387, 21 s.; non fiunt e verme, sed continuo e fœtura III, 97, 41 ss.; ubi peperit in favo, continuo e regione illius loci mel situm est III, 97, 43 s.; iis totum constaret apum genus, si apes tantummodo sibi simile procrearent III, 387, 11 s.; necessario et se ipsi et apes operarias procreant idque quare III, 386, 46 ss., cf. III, 387, 5 s., 18 ss., 23 ss., 48, 49 s., 52 s.; III, 388, 1; ad prolem generandam instituti sunt III, 387, 40 ss.; igitur recte domi manent, a negotiis immunes atque magni sunt III, 387, 40 ss., cf. 52 s.; rationi etiam consentaneum est apes operarias eos sequi, idque quare III, 387, 28 ss.; primum apes operarias, dein sibi similes pariunt III, 388, 5 s.; pauci sunt, ideoque eorum fœtura parcior est III, 388, 1 s., 6; circa generationem idem iis evenire videtur quod leænis III, 388, 2 ss.; ubi desunt non fieri fertur apum operariarum fœtura III, 96, 26 s.; III, 386, 16 s., 26 ss., 46 ss.; nec eos coitu procreare, nec eorum fœturam aliunde afferre possunt apes operariæ III, 386, 35 s.; si apes coitu procreentur, necessario ab iis procreabuntur III, 386, 32 ss.; fucos tamen procreare nequeunt, idque quare III, 386, 34 ss.; quum fuci sine coitu procreentur, rationi consentaneum est eos eodem modo procreari III, 386, 42 s.; fieri potest ut coeuntes tantummodo se ipsi procreent III, 385, 40; item ut et se ipsos et fucos et operarias generent III, 385, 40 ss.; item ut fucorum cum operariis coitu generentur III, 385, 42; superfluos necant apes operariæ, idque quare III, 197, 14 ss.; idque inprimis, ubi sobolis non larga suppetit copia III, 197, 17 s.; tunc quoque eorum cellulas jam factas destruunt III, 197, 19 s.; eorum favi parvi sunt III, 195, post apum operariarum favos exstruuntur III, 195, 26 ss.; exstruunturque ubi larga sobolis copia adest III, 195, 28; non evolant, nisi cum universo examine III, 196, 2 s., cf. III, 201, 47; III, 197, 40 s.; ubi ab iis aberrarint apes, discurrunt donec eos odore repererint III, 196, 4 ss. etiam gestari dicuntur ab examine, ubi volare nequeunt III, 196, 6 s.; iis mortuis perit examen, idque quomodo III, 196, 7 ss.; iis viventibus seorsum nasci feruntur fuci III, 196, 26 s.; non constat an ante examina emittenda cum apibus operariis alvearium circumvolitent, idque quare III, 197, 45 ss.; ubi emittitur examen circa eos conglomerantur reliquæ apes III, 197, 41 s.; III, 200, 34 s.; post emissionem cum suo quoque congregantur apes III, 197, 47 s.; quem paucæ comitantur apes; ab his interficitur III, 197, 48 ss.; superioris anni interficiuntur ab apibus junioribus III, 201, 35 s.; eorum numerum imminuit, eorum magnitudinem vero auxit natura III, 388, 7 s.; quatenus fucis, quatenus apibus operariis similes sint III, 387, 7 ss., 13 s., 16 ss.; non tantum excedunt apum magnitudinem, quantum crabronum duces crabronum III, 202, 35 ss.; eorum duo genera sunt eaque qualia III, 96, 20 ss., 43; III, 196, 36 ss.; quodnam eorum genus optimum III, 96, 21; III, 196, 36; deterioris generis magnitudo altero tanto major est quam apes operariæ frugi III, 96, 22; III, 196, 37 s.

Reges apum deterioris generis; ab apibus operariis oblongis procreantur III, 196, 53 s.; eos vel magis quam reliquos interficiunt apes operariæ frugi III, 197, 15 s.

Rex avium; v. *Presbys*.

Rhadamanthys; eum jure talionis usum esse perhibent II, 57, 42; ab eo educatus est Hercules fr. 265, a; cum Palamede verba facit in Anaxandridis *Gerontomania*, 400, 43.

Rhagdæi appellati imbres; eorum sonus III, 659, 49 s.

Rhamnus (i. e. *ala*); spinas habet IV, 26, 36.

Rhaphis; piscis fr. 176, b.

Rhapsodica ars; qua occasione inventa sit, 386, 9; sero ad eam accessit actionis cura, 385, 19.

Rhectæ; ita terræ motus vocantur qui hiatus patefaciunt III, 634, 15 s.

Rhegini; iis, capto Rhegio, pollicitus est Dionysius Syracusanus, se eos in servitutem redacturum non esse, si pro singulis capitibus tres minas penderent, 645. 12: pecunia soluta nihilominus eos sub hasta vendidit. 645, 20; quid in eorum moneta insculpserit Anaxilas Rheginorum tyrannus fr. 283, b.

Rhegium; ita vocant Italiæ promontorium IV, 99, 10; ibi pisces fossiles fieri dicuntur IV, 86, 6 ss.; ibi Anaxilai tyrannis ex oligarchia orta est, 589, 22; Androdamantis patria, 520, 9; id cepit Dionysius Syracusanus. 645, 11.

Rhene; ejus filius Saos fr. 288, a.

Rhenea; ejus regio mustelis inimica fr. 186, a.

Rhenus; sub Septentriones fluit IV, 106, 23; Germanos transit IV, 106, 24; æstate navigabilis est, hieme frigore concretus, equitibus calcatur IV, 106, 25 ss.

Rhesus; ejus epitaphium fr. 317, a.

Rhetor; non rite definitur qui quod in quaque re ad faciendam fidem valet potest perspicere, nec quicquam eorum prætermittere, 251, 46; cur callidum appellemus IV, 204, 12 ss.; quisnan optimus, 311, 49; quomodo a dialectico et a sophista differat, 312, 44 ss.; cur minus aut tibicen aut præstigiator quod est esse mavelit quam rhetor IV, 204, 25; animadvertunt quæ repugnant iis quæ ipsi dixerint, vel iis quos ipsi fatentur recte agere aut loqui, 293, 5, cf. *Orator*.

Rhetores Aristotelis æquales; quomodo suam artem docerent, 310, 13; 311, 19, 28; 312, 4; 313, 33.

Rhetorica; ejus definitio, 313, 1; est quasi ramus agnatus dialecticæ et doctrinæ morum quæ politica vocatur, 313, 46; 318, 46; politicæ subjecta est II, 1, 35; partim dialecticæ, partim argumentationibus sophisticis similis est, 318, 40; est pars quædam et simulacrum dialectices, 313, 49; est facultas quædam rationes parandi, 314, 5; ut probet, vel probare videatur, utitur enthymemate 314, 4, 7; ei non convenit inductio, 317, 12; spectat res quæ in consultationem venire soleant, nec ad artes pertineant, 314, 43, 45; quid ei cum dialectica commune sit, 310, 1; 312, 6; eam omnes aliquatenus tractant, 310, 4; quomodo tamen ad normam et institutionem quandam redigi possit, 310, 9; eam invenit Empedocles fr. 42, b; quomodo eam docerent rhetores Aristotelis æquales, 310, 13; 311, 19, 28; 312, 4; ejus summa probatio est, 310, 15; circa communia versatur, 310, 2; 312, 14, 36; 313, 10, 51; quænam sit ejus utilitas, 312, 6, 37; quidnam ejus munus, 310, 12; 312, 38; ejus finis fr. 124, b; ejus species fr. 98, b; probabilia vel verisimilia spectat, idque tam quæ revera probabilia sunt quam quæ videntur, 311, 53; 312, 2, 46; 313, 9; non spectat quod singulis probabile est, sed quod certis quibusdam, 314, 41; cujusmodi auditores respiciat, 314, 46; 315, 1; qui recte eam tractant excedunt ex enthymematibus singulas artes spectantibus, 316, 21; eam relinquit qui in principia incidit, 316, 39; ejus munus non est, ut enumeret vel in species dispescat ea de quibus negotia fieri solent, 318, 42; ejus naturam clam demolitur qui eam tanquam scientiam vel facultatem instruere conatur, 318, 50; ejus officium est ut dicere possit quænam rei insint quæque apta sint, 462, 24; necesse est eam in utramque partem probare posse, 312, 16; uti nequit argumentis e scientia desumptis, 312, 10; ea qui abutitur multum nocet, 312, 30; omnis scopus bonum est, 369, 42; omnis ad judicium refertur, 367, 26; omnis judicio quodam continetur, 346, 32; universa ab opinione pendet, 385, 35; ad eam potius pertinent quæ sententiam spectant, 472, 8; perfecta est ubi ex iis, e quibus licet, efficimus quæ volumus, 173, 36, 37; tribus partibus constat, quarum prima agit de iis quæ mentis sententiam spectant, vel de probationibus, altera de elocutione, tertia de orationis dispositione, 384, 55 ss.; 385, 1; item tribus partibus quarum una agit de rebus ipsis, altera de elocutione, tertia de actione, easque eodem ordine pertractare cœperunt, 385, 14; omnia ejus genera respicit quæstio de possibilibus et impossibilibus, 338, 8; in ea fieri potest, ut causa inferior superior efficiatur, 382, 50; quomodo in ea enthymemata commemorare oporteat, 275, 16; utraque, i. e. quæ enthymematis utitur et quæ exemplis boni quid habet, 314, 23; in ea demonstrationes postulare non oportet II, 2, 26; ad eam pertinent orationes non enuntiantes, 26, 15; ejus utilitas in confabulationibus, 454, 35; ejus ad præcepta conformanda est vita, 454, 39, 43; eam discere ac exercere defensorem si insimulet accusator, quidnam respondendum sit, 452, 10; appellatur primaria bene consulendi civitas, 412, 7; item utilitatis consideratio quæ sermone fit, 412, 17; arx salutis est, 412, 16; triplex vel deliberativa, vel judicialis, vel demonstrativa, 317, 1, 10; quænam omnibus generibus communia sint, 368, 1 ss., cf. 318, 6 ss.; de ea multa et antiqua exstabant dicta, 309, 15, cf. 308, 45; quinam eam Aristotelis tempore inprimis auxerint, 308, 48; haud mirum, si tunc quandam haberet amplitudinem, 308, 50; eam modo eandem artem ac scientiam civilem esse perhibent sophistæ, modo præstantiorem, II, 129, 50; quum incrementa cepisset, oratores passim demagogi facti sunt, 570, 50.

Rhetorica deliberativa; constat suasione ac dissuasione, 317, 12; spectat futura et possibilia, 317, 18; 368, 13; 408, 22, 44; ejus scopus utile et noxium, 317, 27; 369, 42; ejus auditor qui concionem celebrat, 317, 8; suadet ea quæ ad felicitatem pertinent, dissuadet contraria, 322, 54; quamobrem ei de bono et de utili sit disserendum, 323, 3; cur ei de majori bono et de majori utili disserendum sit, 325, 10; ei quam maxime interest, ut uniuscujusque civitatis mores et commoda et instituta distinguat, 328, 33; eadem argumenta pertractat ac demonstrativa, positione tantum differens, 332, 1 ss.; ei inprimis convenit exemplum, 332, 34; 408, 20; in ea inprimis interest, ut orator certo aliquo modo dispositus esse videatur, 346, 37, 42.

Rhetorica demonstrativa; constat laude et vituperio, 317, 17; spectat inprimis tempus præsens; utitur tamen et futuris ac præteritis, 317, 22; ejus scopus honestum ac turpe, virtus ac vitium, 317, 33; 329, 24; 369, 42; ejus auditor auscultator, 317, 10; in ea propositiones nonnisi exempli gratia citantur, quia res quæ laudantur, interdum longe diverso sunt, 329, 33; in ea sumere oportet vicina iis quæ cuique insunt, tanquam eadem, 331, 12; in ea qui modum transeunt tanquam si virtutem colerent, laudare oportet, 331, 18; in ea spectandum est apud quos laudamus, 331, 25; in ea ejus quod convenit ratio habenda est, 331, 30; item ejus quod consulto fit, 331, 40; iisdem fere argumentis utitur ac deliberativa, positione tantummodo differens, 332, 1 ss.; ei inprimis convenit amplificatio et extenuatio, 332, 16, 32; 368, 11; in ea si argumentis destitueris, comparatio instituenda est, inprimis cum viris illustribus, 332, 23, 29.

Rhetorica judicialis; quomodo differat a deliberativa, 311, 26; eam inprimis docebant Aristotelis æquales, 311, 28; 312, 5; constat accusatione et defensione, 317, 15; spectat præterita, 317, 20; 368, 12; 407, 44; ejus scopus justum et injustum, 317, 31; 369, 42; ejus auditor judex; 317, 9; ei inprimis convenit enthymema, 332, 36; 408, 21; in ea considerandum est quinam, quibusnam, et cur injuriam faciant, 332, 46; in ea inprimis interest, ut audiens certo quodam modo affectus sit, 346, 43, cf. 310, 20, v. *Judicialis eloquentia.*

Rhetoricæ argumentationes; v. *Argumentationes rhetoricæ.*

Rhetoricæ demonstrationes; v. *Demonstrationes rhetoricæ.*

Rhetorica exercitia; cur in iis homines exemplis et fabulis poeticis potius gaudeant quam argumentationibus IV, 204, 1 ss.

Rhetorica; respiciuntur, 118, 36.

Rhetorici; signi ope e consequentibus demonstrant, 280, 54; eorum præcepta et artes fr. 122, b.

ῥητορικός· v. *Disertus.*

Rhinobatus; capite et anterioribus partibus rajæ similis est III, 113, 50; posterioribus vero squatinæ III, 113, 52; igitur ex utroque natus esse videtur, *ibid.* III, 366, 50 s. (*ubi tamen* rhinobatæ).

Rhipæi montes; ultra extremam Scythiam sub ipsis Septentrionibus siti sunt III, 569, 29 ss.; de eorum magnitudine multæ fabulosæ circumferuntur narrationes III, 569, 52 s.; ex iis, ut ferunt, præter Istrum, maxima oriuntur flumina, III, 569, 53 ss.

Rhodanus; navigabilis est III, 570, 49 s.; in Liguria flumen eo non minus absorbetur et alio loco rursus emergit III, 570, 47 ss.

Rhodiacæ ollulæ; earum præparatio et virtus fr. 66, a.

Rhodii; iis auxilium tulit Philoctetes quum apud Sybarin fluvium Tlepolemo duce contra barbaros hujus regionis pugnarent IV, 94, 15 ss.; eorum portus Acanias Borea infestatur IV, 45, 5.

Rhodope; ex eo multi fluvii oriuntur III, 570, 9.

Rhodus; non multum ab ea remota est Creta, 515, 9; ibi Boreas Caunias vocatur, idque quare IV, 45, 4; illuc appellente classe, fictilibus in mare projectis agnatæ sunt ostreæ lacustres, III, 391, 47 ss.; quare ibi adversus plebem insurrexerint nobiles, 567, 10; 570, 27; ibi ante rebellionem deleta est democratia, idque quomodo, 567, 20; 570, 24; patria Antimenis, 649, 46; item Memnonis, 647, 44; item Aristotelis qui Phocensibus præerat, 643, 20; ibi sepultus est Nireus fr. 314, a; altitudo colossi qui ibi est fr. 351, a.

Rhombus; cur si in eo duo extrema puncta duobus impetibus ferantur, æqualem lineam rectam non percurrant ambo IV, 67, 9 ss.

Rhosii montes; dirimunt Syrias portas, IV, 45, 20.

Rhosiorum scopulus; inde Scopelus vocatur Eurus apud Ægas Syrias IV, 45, 30 s.

Rhossus ('Ρωσός, cf. Rose, *Aristot. Pseudep.* p. 247); circa eam Subsolanus Syriandus vocatur IV, 45, 18 s.

Rhyades pisces; æstate pariunt III, 83, 17 s.; effusa sentina vel piscium lotura fugiunt III, 70, 32 ss.

Rhythmus; est numerus qui in orationis forma spectatur, 393, 23; quatenus eo opus sit orationi, 393, 24; ejus segmenta metra sunt, 393, 24; 459, 27, v. *Numerus*; deterior fit, si in basin unicam degeneret, 501, 40; eorum mensura gradus aut syllaba II, 629, 19 s.; cur eo delectemur IV, 211, 5 s.

Rhythmus heroicus; v. *Heroicus rhythmus.*

Ricini; iis carent asini III, 101, 27 s.; eos vero habent boves, oves et capræ III, 101, 28 s.; ne eos a corpore avelleret, erinaceum monuit vulpes, ut fert Æsopi fabula, 370, 43.

Ridentes; spiritum calidum emittunt IV, 176, 13 s.; quare vocem gravem emittant IV, 176, 7 ss., 37 ss.; IV, 183, 22 ss.

Ridere; cur rideant qui septo transverso vulnerantur IV, 286, 24 s.

Ridiculum; quidnam sit, 460, 31; pars turpitudinis est, 460, 30; id dramatice exhibuit Homerus, 459, 44; jucunda sunt, 347, 49; iis præstant seria II, 123, 41; hodie admodum frequentantur, II, 50, 49; in iis alius dicta in aliud detorquent argumentum, 398, 38; aliquam utilitatem habent in causis forensibus, 409, 43; quot eorum sint genera, expositum est in *Poeticis*, 409, 46, cf. 337, 50; alia virum ingenuum decent, alia non, 409, 46.

Rigatio; oleribus prodest III, 163, 7.

Rigentes; cur voce tremant IV, 185, 37 ss.; cur eorum lingua impingat IV, 156, 32 ss.; cur dormire nequeant IV, 155, 3 s.; IV, 158, 14 ss.; quare si ad ignem ferantur indolescant, paulatim vero tepefacti non IV, 157, 17 ss.; cur lividi efficiantur IV, 154, 44 ss.; cur apud eos corporis pili erigantur IV, 156, 42 ss.; singultiunt IV, 301, 46.

Rigere; cur metuentes rigeant IV, 257, 46 ss.; cur non irascentes IV, 157, 34 ss.; cur maxime a vomitu IV, 157, 16; cur maxime extremitatibus corporis IV, 155, 15 ss.; cur magis currentes hieme quam stantes IV, 156, 47 ss.

Rigidus (αὐθέκαστος); ita vocatur verax II, 217, 7.

Rigor; siti adversus est IV, 257, 46; cur æstatem infestent IV, 113, 45 ss.

Rimæ; in iis latet luporum (araneorum) genus majus III, 194, 8 s.

Rimæ terræ; circa eas capiuntur vespæ, idque omnes aculeatæ III, 202, 23 ss.

Ripæ præruptæ; in iis pariunt easque subeunt meropes III, 183, 14 s.

ῥῖψις· v. *Jactus.*

Risus; jucundus est, 337, 48; eum amat intemperans II, 245, 45; fraus quædam et deceptio IV, 286, 23; eum excitat titillatio, idque quare III, 269, 2 ss.; modo fit a titillatione, modo non fit IV, 286, 26 s.; in eum cur effundamur, si quis alarum regionem scalpat IV, 286, 34 ss.; benevolentia eum potius excitare valet IV, 260, 34; in eo clementes sumus, 350, 41; eum cur minus retineant præsentibus amicis IV, 260, 33 ss.; eum qui tenere conantur in vehementem cachinnum prorumpunt II, 84, 12; soli homini proprius est III, 269, 7 s., 31 s.; evenire fertur septo transverso vulneratis III, 269, 10 ss.; IV, 286, 24 ss.; idque verisimiliter III, 269, 30 s.; eo vigilantes carent infantes usque ad quadragesimum post partum diem III, 144, 4 ss.; eo utuntur dormientes infantes III, 415, 3 s.; teste Gorgia eo refellenda sunt seria ac vice versa, 409, 44; exemplum citatur, 81, 40.

Rivuli; vel parvorum trajectio in bello phalanges dirimit, 568, 29.

Rixæ; iis ansam dabit uxorum liberorumque communitas, 499, 3; quæ huic communitati debentur, expiari nequibunt, 499, 8.

ῥίζα· ejus etymologia IV, 24, 40.

Robur; a spiritus retentione oritur III, 503, 43 s.; idque apud animalia respirantia a foris adsciti III, 503, 44; apud respiratione carentia vero ab insiti III, 503, 44 s.; sine eo nihil movere aut facere licet III, 503, 42 s.; nervis et ossibus nititur, 198, 54; id præstat sanitas, 198, 51; item fortitudo, 327, 4; ex iisdem et ab iisdem gignitur ac crescit quibus interit et per eadem absolvuntur ejus functiones II, 16, 23; gignitur e multo cibo copioso adsumpto et a multis laboribus II, 16, 24; id perdunt exercitia immodica vel deficientia II, 16, 7; II, 137, 30; ei confert gymnastica, 626, 22; id faciunt, augent et servant exercitia moderata II, 16, 10; cum nimiis, tum nimis paucis cibis potibusque amittitur, moderatis vero servatur II, 137, 31 ss.; illi et sanitati non idem habitus refert IV, 156, 13 s.; ei confert pinguedo modica III, 236, 34; ei confert sanguis calidus et crassus III, 231, 25 s.; omnium consensu res bona est II, 191, 3; pertinet ad bona extra virtutem sita, 446, 15; potentia bonum est II, 134, 21; nec omnino, nec semper præferendum est II, 134, 35; non est bonum quibus animus male affectus est fr. 62, a; bonum est, sed non laude dignum II, 241, 25; corporis virtus est, 320 39; II, 337, 36; corpori utile est, 414, 8; 456, 37; eo constat ut certo modo ad aliquid se habeat corpus II, 337, 36; pars est felicitatis, 320, 39; quonam constet, 322, 11; quare salubri præstet, 325, 46; eo necessario indiget movens III, 524, 41 s.; fortitudo foret, si omnis causa quacum fiducia certamus ad eam pertineret II, 210, 36; eo abuti licet, etiamsi res sit optima et utilissima, 312, 33; contumeliosos et audaces reddit, 354, 33; item confidentes, 355, 16; qui de rebus ad id pertinentibus bene deliberat, eam ob rem prudens non habetur II, 68, 48.

Robur et debilitas; eidem insunt, ac ejusdem affectus sunt III, 500, 22.

Robur (ad id) conferentes partes; quænam iis accensendæ sint III, 76, 11 s.; quomodo earum ratione a maribus differant feminæ III, 76, 12 ss.

Robustus; inprimis multos cibos adsumere ac multos labores perferre potest II, 16, 25; ita vocatur qui laboribus non, vel vix frangitur quibus plerique II, 208, 35 ss.; ei comparatur fortis II, 208, 34; laudatur II, 208, 33; quare cum laudemus II, 12, 19; non laudatur, sed beatus esse prædicatur, 446, 19; quamobrem qui cum eo versatus fuerit nihilo robustior reddatur IV, 262, 4 ss.; verberum accusatus quomodo defendendus sit secundum Coracem, 382, 42, cf. 449, 3; si debilem verberum accuset, crimini subcontrarius est, 448, 49; si verberum accusetur a debili, causæ congruit, 449, 2.

Rogus; ex eo natum esse fabulantur chlorionem III, 173, 46 s.; quod in parvis fieri videmus multo validius factum est in incendio templi Ephesiaci III, 599, 48 s.

Roma; a Celtis capta fr. 299, b; a Lucio recuperata *ibid.*

Romanæ mulieres; quare osculo cognatos salutent fr. 298, b.

Ῥώμη; *ita pro* Coruma *versio græca* l. de Plantis IV, 29, 4.

Ronchus; delphinis jam deprehensus est III, 74, 34.

ῥοπή· v. *Impetus.*

ῥοφήματα· IV, 237, 51.

Ros; quidnam III, 564, 45 ss.; III, 565, 1; III, 631, 37; quando inprimis gignatur III, 565, 2 ss.; cadit instante die IV, 240, 31; fit præcipue calidioribus temporibus et locis III, 565, 4 s., 22 s.; nec nisi sereno cælo et malacia obtinente III, 565, 8 s.; IV, 243, 10, 14; excepto Ponto, austrina tempestate, non aquilonia gignitur III, 565, 19 s.; in Ponto vero aquilonia non austrina, idque quare III, 565, 21 s.; pluviæ pro portione respondet ac eadem de causa fit nec nisi pluris ac minoris ratione ab ea differt III, 565, 36 40 ss.; III, 566, 2; quare minori copia gignatur quam pluvia III, 565, 43 ss.; humor est qui e spiritu restat III, 283, 6; concretus pruina est III, 631, 39; semiconcretus drosopachne, *ibid.*; ex humida exhalatione oritur III, 621, 28; cadit instante die IV, 157, 7; naturaliter vere in folia decidit III, 93, 17 s.; sæpe tamen et hieme, obtinente diuturniore serenitate austrina III, 93, 18 s.; in eo adspiciuntur colores IV, 118, 15; ex eo gignuntur quædam insecta III, 93, 16; eo aluntur cicada et ephemera III, 283, 5 ss.; III, 68, 17; quare eo ali cicadas asserant agricolæ III, 100, 48 ss.

Rosa; spinosa est natura IV, 187, 33; ejus folia primum alba deinde in violaceum vel puniceum mutantur III, 650, 10 ss.; cur eæ quibus umbilicus asper est suavius oleant, quam quibus lævis est IV, 187, 31 ss.; ejus odor semper nobis suavis est IV, 260, 32; earum odore qui delectantur, intemperantes non vocantur II, 36, 20; earum odore scarabæos perire aiunt IV, 103, 18; contritæ vel desiccatæ eundem odorem habent IV, 190, 32; earum cultura majus lucrum capparidis præbet IV, 216, 12 s.

Rosaceum unguentum minime commutatur IV, 190, 33 s.

Rostrum; avibus proprium est III, 46, 15; III, 297, 35 s.; III, 242, 42; proxime ad ossium naturam accedit III, 242, 40 ss.; ejus principium os est III, 243, 9; osseum est III, 297, 39 s.; III, 249, 10; armi munere fungitur III, 242, 51, cf. 45 s.; ejus partes eodem nomine designantur quo totum III, 242, 43 s.; III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similius est III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscitur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideo de eo ejusque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 4 s.; e quanam materie incrementum capiat III, 364, 29 ss.; e terrena materie fiunt, idque quomodo III, 361, 38 s.; igne molliuntur, sed non resolvuntur III, 361, 41; ejus duritiem aut molem auget terrena materies superiora petens III, 299, 27 s.; flecti ac findi potest III, 46, 16 s.; igitur nec eandem naturam habet ac ossa et cartilagines, nec longe ab iis distat III, 46, 12 ss.; id in capite habent aves III, 297, 35 s.; id oris loco habent aves III, 253, 31 s.; ita vocatur avium os III, 27, 18; dentium et manuum munere fungitur III, 297, 39; quasi e dentibus et labiis coagmentatum est III, 249, 23 ss., cf. III, 253, 32; id aves et alimenti et fortitudinis gratia habent III, 249, 10 s.; in eo olfactus meatus inveniuntur III, 27, 19; III, 249, 11 s., cf. III, 248, 52; maxillarum vice fungitur III, 249, 4; aliis longum, aliis breve est III, 1, 33 s.; ejus habitus ad vitæ rationem accommodatur III, 253, 32, 39 s.; aduncum habent uncungues, idque quare III, 253, 34 ss.; robustum et durum est apud aves quæ arbores tundunt, item apud corvos avesque iis similes III, 253, 40 s.; quale habeant aves parvæ, idque quare III, 253, 41 ss.; quale habeant aves herbivoræ et palustres, nantes et palmipedes III, 253, 43 ss.; quænam latum habeant III, 253, 45 ss.; quænam extremam ejus partem serratam habeant III, 253, 48 ss.; pro vitæ ratione differt III, 298, 5 ss.; rectum habent quæ id cibi gratia habent III, 298, 7; uncum vero aves carnivoræ, idque quare III, 298, 7; latum ad fodiendum et pabulum evellendum vel tundendum aptum est III, 253, 46 s.; III, 298, 11 ss.; hinc tale habent aves palustres et herbivoræ III, 298, 10; longum quoque habent quædam aves palustres III, 298, 13 s.; idque quia e profundo victum quærunt III, 298, 14 s.; ejus ope palmipedes et palustres nonnullæ animalcula in aqua venantur III, 298, 15 ss.; apud eas igitur lineæ piscatoriæ et hamo comparandum est III, 298, 19 s.; maxime ad radices effodiendas aptum est III, 154, 12; latum et longum habet albardeola III, 151, 47; alcedinis quale III, 183, 36 s.; quale habeat monedula coracias III, 186, 5; quale ascalops III, 186, 14; quale cyanus III, 185, 26 s.; eo sæpe conjungi conspiciuntur corvi III, 381, 52 s.; eo conjunguntur omnes aves corvo similes III, 382, 1 s.; item columbæ III, 382, 3 s.; ejus colores III, 652, 9; puniceum habet merula, non vero laius III, 185, 16; avibus senescentibus majus fit III, 49, 1; senescentibus aquilis semper magis magisque augetur ac incurvatur III, 188, 27 s.; quænam quadrupedes eo præditæ sint III, 248, 3 ss.; eo continetur nasus III, 248, 5 s.; quale habeat sus, idque quare III, 253, 46 ss.; quale habeant delphines et pisces cartilaginei III, 302, 37 ss.; eo arenam perforat serpens marinus III, 191, 15 s.

Rota; cur facilius sine pondere moveatur quam quum pondus habet IV, 62, 11; ferreæ pondus magis eam deprimit atque idcirco difficilius movetur IV, 62, 25 ss.; curriculus cujus interiores minores sunt in orbem moveri potest III, 522, 31 ss., cf. 24 s.; minor tunc veluti centrum fit III, 522, 25 s.; ejus volutatio exemplo ponitur IV, 61, 8; si qui in ea cruciatur felicem prædicant, vel ultro, vel inviti nugantur II, 88, 50.

Rota figuli; ejus volutatio exemplo ponitur IV, 61, 11.

Rotatio; species lationis II, 335, 16 s.; e pulsione et tractione composita est II 335, 45 ss., cf. 39.

Rotunda figura; v. *Figura rotunda.*

Rotundum; id non facit, qui æs rotundum efficit II, 545, 44 s.; id non fit, ubi æs rotundum fit II, 601, 21 s.

Rotunda; efficit proportio motus naturalis in se revertens IV, 201, 21 ss.; cur semper fiant in extremis IV, 201, 24 ss.; in aqua subsidunt, etiamsi sint lamina ferrea vel plumbea minora aut leviora II, 431, 19.

ῥύαξ· IV, 81, 4.

Rubecola; v. *Erithacus.*

Rubecula; v. *Pyrrhulas.*

Rubellio (ἐρυθρῖνος); piscis pelagicus est III, 158, 16; 46.

phagro et hepato similis est fr. 179, b; locum non mutat fr. 178, a; rubelliones procreat III, 387, 2; omnes ova habent, nec in eorum genere ullus est qui ineat III, 75, 35, cf. III, 77, 7; III, 115, 15 s; III, 359, 3 s.; III, 380, 28; III, 385, 28 ss.; III, 386, 37 s., 54 s.; si omnes revera ova habeant, sexum masculinum distinctum non habent III, 358, 51 s., cf. III, 381, 24 s.; III, 383, 25 ss.; ideoque soli ex se generare possunt III, 358, 52 s.

Rubeta; quadrupes ovipara est III, 30, 16; III, 270, 19 ss.; ideoque admodum parvum lienem habet III, 30, 15 s.; malum corporis temperamentum habet III, 270, 21; igitur et jecur omnino pravum III, 270, 20; corpuscula nigra habet ejusdem generis ac erinacei marini III, 65, 50 ss.; apes interimunt, idque quomodo III, 198, 51 ss.; iis vicissim nullam injuriam facere possunt apes III, 198, 54; eas interficit apiarius III, 199, 1; eas devorat buteo, ideoque iis inimicus est III, 173, 23 s.; ranæ pusillæ quæ eorum faciem repræsentant IV, 112, 38.

Rubetra; v. *Rubicola*.

Rubicilla; v. *Phœnicurus*.

Rubicola; vermibus vescitur III, 150, 48.

Rubigo (αἱ ἐρυσίβαι); ab humore et calore alieno gignitur IV, 113, 37 s.; IV, 246. 37 s.; ejus expers ferrum chalybicum fertur IV, 82, 14; ea obtinente paucior fit apum fœtura III, 96, 50; III, 200, 42 s.; apibus noxia est, idque quomodo III, 168, 32 s.; III, 199, 26.

Rubor; a pudore, 14, 25, 44; a pudore non qualitas, sed passio est, 14, 44, 46; eo vel ejus contrario magnam efficit differentiam in toto corpore alteratio secundum calorem et frigus vel alium affectum etiam in exilissima corporis parte III, 522, 50 ss.

Rubrica (μίλτος); in terra fit sicca exhalatione III, 609, 20.

Rubrum mare; III, 630, 34; an cum externo mari conjunctum sit fr. 213, b; aliquantulum cum mari extra columnas Herculeas sito communicare videtur III, 575, 15 s.; a Nilo ad id canalem effodere aggressus est primo loco, ut ferunt, Sesostris, secundo loco Darius, idque quare III, 573, 17 ss.; id vero terra altius invenerunt III, 573, 20 ss.; hinc ab opere destiterunt, idque quare III, 573, 21 ss., id probat totam Ægyptum fluminis opus esse ac olim mare continuum fuisse III, 573, 14 ss., 24 ss.; in eo magnitudine excellunt testacea III, 169, 11 s.; III, 530, 10 s.; quæ ibi nascuntur plantæ magnæ, in aliis locis parvæ erunt IV, 26, 14 s.

Rubus; multos ramos in radicibus habet IV, 25, 25.

Rubus caninus; ex erucis quæ in eo inveniuntur fiunt cantharides III, 95, 12 ss.

Ructus; unde fiat IV, 168, 35 s; a ventre proficiscitur IV, 283, 17; affectio est ventriculi IV, 280, 3; IV, 300, 7; crudorum male olet IV, 189, 2; cur sternutamento non cessetur IV, 280, 1 ss.; cur sacer non sit IV, 281, 23 ss.; cur non fiat apud jumenta et apud cornigera IV, 168, 32 ss.

Ruditas (ἀμαθία); sequela est imprudentiæ II, 245, 27.

Rufus color; in nigrum mutatur et vice versa III, 653, 48 s.; pilorum debilitas est III, 424, 29 s.

Rufi; eorum pili ex albido rufescunt III, 652, 1 s.; citius canescunt quam nigri, idque quare III, 424, 28 ss.; capilli lixivia et auripigmento redduntur IV, 289, 18; fiunt capilli maritimorum hominum III, 647, 26 s.; cur sint piscatores, purpurarii et qui rem marinam exercent IV, 289, 14 ss.; improbi sunt, ad vulpes referuntur IV, 12, 13 s.; acuti sunt IV, 12, 19 s.

Rufum; non habet contrarium, 15, 50; quare fiant pili, pennæ et coria III, 651, 48; ita fiunt infantium capita, idque quare III, 652, 14 s.

Ruinæ; domus pannus detritus vocari possunt, 399, 37.

Rugosa (ῥυσά); quare fiant quæ multum temporis in aqua maduerunt IV, 238, 6 ss.

Ruminantia; ruminatione proficiunt et delectantur III, 208, 46 s.; plerumque jacentia ruminant III, 208, 51; inprimis hieme ruminant III, 208, 52; domestica per septem fere menses III, 208, 52 s.; armentalia unius et per minus tempus, idque quare III, 208, 53 ss.; propter dentium defectum male apud ea munere suo fungitur os III, 271, 24 s.; qua conditione recipiat alimentum quisque eorum ventriculus III, 271, 26 ss.; coagulum habent III, 54, 20 s., cf. III, 273, 27, cf. etiam *Ventriculis multis prædita* et *Cornigera*; copiosum atque caseo faciendo aptum lac habent III, 55, 1 s., cf. III, 54, 2 ss.; iis inprimis lac resiccat medica herba III, 54, 40, cf. *Dentes utrinque habentia* et *Bisulca*; non ructant, idque quare IV, 168, 39 s.; quænam iis accensenda sint III, 208, 47 ss.; III, 209, 1 s.

Ruminatio; quid sit IV, 315, 27 ss.; competit non utrinque dentes habentibus III, 271, 20; III, 272, 2; idque quare III, 271, 23 ss.; item camelo, idque quare III, 271, 20 s.; inter pisces uni competit scaro, idque quare III, 271, 54 s.

Ruminax; ruminat etsi utrinque dentatus sit, indeque et nomen inditum est a nonnullis III, 209, 1 ss.

Rumpi quod nequit (ἀκάτακτον); dicitur secundum potentiæ privationem III, 619, 5.

Rupex; v. *Charadrius*.

Rupilia; v. *Œnas*.

Ruptile (κατακτόν); dicitur juxta potentiam III, 619, 4; ruptilia quædam et fragilia simul sunt quædam, vero non III, 620, 18 ss.

Ruptio; ejus definitio, et quomodo a fractione differat III, 620, 22; eam in infinitum procedere non posse inquiunt atomorum assertores II, 436, 23.

Rus; ab eo facilis aditus patere debet ad forum necessarium, 615, 3.

ῥυσμός; v. *Figura*.

ῥυσμός, διαθιγή καὶ τροπή Democriti; quidnam II, 559, 6 s.

Rusticitas; quidnam II, 22, 3; affectus animæ moralis vituperandus II, 216, 34; II, 217, 13; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; eam indicat, si quis incedens vociferetur, 406, 13.

Rusticus; quisnam II, 22, 3; II, 150, 6; II, 217, 18; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; idem qui frigidus II, 217, 31; comparatur fastidioso II, 217, 15 ss.; pertinaces sunt II, 85, 40; stupidi fiunt, utpote omnes voluptates fugientes II, 16, 16; una cum subditis rebus novis student, ubi respublica præter jus constituta est, 617, 20; inprimis sententias cudere solent, 372, 33; non eodem modo loquuntur quo viri eruditi, 392, 38; nec ipsi jocosa dicunt, iisque qui dicunt infensi sunt II, 50, 44; ad jocosos congressus inepti sunt; idque quare II, 51, 24; quales se habeant quos comici inducunt II, 211, 36; iis comparantur insensibiles, *ibid.*

Ruta; multos stipites et multos ramos ex una radice habet IV, 25, 27; cur sudores fœtidos efficiat IV, 121, 26 ss.; IV, 220, 35 ss.; præcalefacere valet natura sua IV, 220, 48 s.; ejus virtus quænam sit IV, 220, 49 s.; cur eam fascinationis remedium dicant IV, 220, 39 ss.; IV, 326, 37 ss.; ejus odor serpentibus infestus est III, 178, 2 s.; igitur eam post pugnam cum serpente initam comedit mustela III, 178, 1 s.; in ficum insita cur pulcherrima proveniat IV, 217, 41 ss.; ejus radices cur cinere circumjecto juventur IV, 217, 43 s.

ῥύπτειν· v. *Detersio.*

ῥυτίς· IV, 237, 26.

S.

Σ· exemplum semivocalis, 472, 41; quum jungitur cuique loco cujus appulsu fiunt consonantes simplices, tres factæ sunt consonantes duplices II, 627, 24 s.; quæ in id exeunt nomina, masculina vel neutra sunt, 474, 42, 51.

S *romanum;* v. *Convolutio.*

Saccharum (σάκχαρ); ab Indis ita dictum IV, 291, 27; mellis est coagulum IV, 291, 27; ei simile quid gignitur in Libano monte IV, 291, 29; simile est salis glebulæ IV, 291, 30.

Sacer morbus; v. *Comitialis morbus.*

Sacerdos; precator vocari potest, 474, 32; quædam quare filium vetuerit, ne orator fieret, 378, 18; iis carere nequit civitas, 610, 20; convictus circa sacras ædes celebrare debent, 615, 5; divinarum rerum curam cum regibus partiebantur, 538, 11, cf. 600, 10; non pertinent ad magistratus civiles, 561, 17; rerum divinarum curam gerunt, 599, 54; nonnusquam multis magistratibus ab iis distinctis tribuitur rerum divinarum cura, 600, 5; ad eorum munus proxime accedit officium magistratuum quibus demandata est cura sacrificiorum quæ sacerdoti non tribuit lex, 600, 7; eorum munere fungi non debet artifex vel agricola, 611, 19; eorum munus obire debent senes, 611, 25; quomodo suadente Chabria ab iis pecuniam exegerit Taos, 647, 2; eos jussit Taos, ut decimam tantum partem sumptuum quos antea et in sacra et in se faciebant, nunc impenderent, reliqua vero sibi mutuo darent, 647, 7; quomodo ab iis pecuniam exegerit Cleomenes dicens sacrorum ac sacerdotum numerum diminuendum esse, 649, 40; quomodo a cœnobitis pecuniam exegerit Cleomenes, 649, 12.

Sacerdotes Ægyptii; artem mathematicam constituerunt, idque quare II, 469, 41 ss.; nonnullis in locis crocodilis cibum subministrant III, 172, 52, s.; quomodo ab iis pecuniam exegerit Cleomenes, minatus se crocodilos venando persecuturum esse, 649, 4.

Sacerdotes mulieres; iis in Caria barba orta est III, 48, 17.

Sacerdotium (ἱερατεία); quidnam, 610, 9.

Sacios; v. *Rubicola.*

Sacrificantes; v. *Divinam rem facientes.*

Sacrificium; lege fit III, 641, 4; quodnam optimum sit, 417, 17; 455, 35; ea patria more celebrare jubent oracula, 416, 25; cur ea facientes coronis utantur fr. 44, b; jucundum est si varium præbeat spectaculum, 416, 36; eorum magnificentiam pro tempore et rerum suarum conditione moderabantur majores, 416, 49; quodnam erga deos pium, 417, 21; 455, 38; cujusnam sumptus mediocres, 417, 22; 455, 39; quodnam spectaculum præbeat splendidum, 417, 24; 455, 41; quodnam bello vel civibus utile, 417, 26; 455, 42; ea pro facultatibus deo tribuere sufficit II, 233, 13; in ea sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 5; quamobrem fiant in civitatibus, 530, 16; olim post messem celebrari solebant II, 98, 36; eorum gratia contrahitur thiasotarum societas II, 98, 40, 43; magis servorum quam liberorum hominum causa celebranda sunt, 637, 41; magnifica in oligarchiis celebrare solent qui amplissimos magistratus ineunt, 597, 39; iis qui parum impendere suadet, auditoribus infestus est, 441, 12; in monte Atho facta IV, 251, 2 s.

Sacrilegium; id sequitur furtum, non vero vice versa, 325, 39; interdum denegant, etiamsi furtum agnoscant, 341, 13; id perpetrat qui rem deo sacram surripit, 341, 14; ejus reum fore pronuntiavit Dionysius Syracusanus quicunque mundum muliebrem Cereri non consecrasset, 644, 28.

Sacrum; cur sternutamentum sit non vero ceteri spiritus exitus IV, 281, 23 ss.

Sacra; de iis fit deliberatio vel in senatu vel coram populo, 416, 11; de iis tria suaderi possunt, 416, 19; quænam dicenda sint, si suadere velimus antiquos mores servandos esse, 416, 22 ss.; quænam si magnificentius fieri debere, 416, 44 ss.; quænam, si parcius, 417, 5 ss.; eorum numerum diminuendum esse suadente Chabria sacerdotibus dixit Taos, 647, 2; item Cleomenes, idque quare, 649, 40; privata in pauca publica contrahenda sunt in ultimo democratiæ genere, 595, 1.

Sæpe; τῷ semper vicinum est, 335, 11.

Sævus (χαλεπός); qui II, 196, 32.

Sagæ (αἱ περὶ τὰς φαρμακείας); quodnam hippomanes inprimis sectentur III, 121, 47; quærunt et colligunt etiam hippomanes quod equorum fronti innascitur III, 128, 30 s.

Sagacitas (ἀγχίνοια); quidnam, 153, 17; II, 72, 11; bonum est, 324, 3; virtus animæ partis ratione præditæ II, 137, 17; quænam inter eam et prudentiam intercedat affinitas II, 244, 16.

Saginatores (οἱ πιαίνοντες τὰς ὗς); suum, ovium, ceterorumque animalium saginam tridua fame inchoant III, 154, 18 ss.; III, 155, 42 s.; quomodo suum incrementum æstiment III, 154, 16 ss.

Sagitta; quæ fertur stare asserebat Zeno. idque quare II, 330, 3 s, 29; ejus argumentatio refutatur II, 330, 4 ss., 30 ss.; ei comparatur delphis navigia transiliens III, 206, 14; emissæ ita incandescunt, ut liquescant massulæ plumbeæ, idque quomodo II, 397, 15 ss.; iis plumbum adaptant incolæ regionis unde cinnamomum affertur, idque quare III, 183, 29 ss.; veneno inficiunt Scythæ IV, 102, 17 ss.

Sagittarii (τοξόται); melius id quod decet attingunt, ubi scopum habent, II, 1, 26.

Sal; terræ species est III, 482, 47 s.; ad terram pertinet, idque quare III, 617, 3; III, 623, 39; III, 624, 23 s.; quare e mari emergat fulmine tacto fr. 201, a; gravior est aqua IV, 327, 2; desiccat, *ibid.*, induratur igne IV, 130, 48; liquabilis est humore III, 619, 23; humectari non potest III, 619, 43; solius humoris privatione concrescit III, 623, 42; humores unde fit plus terræ continent III, 617, 38 s.; in eo omnis humor exsuctus est III, 619, 35; cur liqueat ocius aqua salsa quam potulenta IV, 233, 6 ss.; cur igni injectus crepet IV, 178, 49 ss.; cur ejus grana parva ocius crepent et exsiliant, majora autem vehementius IV, 182, 19 ss.; cur si ejus granum æque magnum multo igni injeceris vel nihil vel minus crepet IV, 182, 23 ss.; cur oleo congruat, acetum vero melli IV, 328, 24 ss.; cum eo mel permixtum minus dulce redditur IV, 190, 36; humore solvi potest, sed frigido III, 616, 50; oleo non liquitur III, 616, 51; ex eo oleum depromitur IV, 231, 43; valentiorem odorem habet quam nitrum, idque quare III, 484, 50 ss.; ejus odor manifestatur oleo quod ex eo elicitur III, 484, 50 s.; cur dentium stuporem tollat IV, 115, 11 ss.; IV, 154, 36 ss.; si quid ex eo confecisset natura, id non in aqua deposuisset III, 546, 48 s.; eo oblitis lateribus simile est ædificium quod fœturæ construunt bombyces III, 98, 39 (*pro* ὥσπερ οἱ ἅλες *quod in codd. legitur probabili conjectura* ὥσπερ σιάλῳ *emendarunt nuperrimi editores Aubert et Wimmer*); in lacunis quoque generatur, idque quare IV, 34, 10 s.; ex aqua efficitur apud Illyrios Ardæos vocatos IV, 101, 33 ss.; quomodo paretur e fonte in Chaonia III, 582, 36 s.; non grumosus est, sed rarus ac subtilis III, 582, 38 s.; ceteris imbecillius est et majori est copia et non æque candidus III, 582, 39 ss.; ejus saporem aquæ confluentes habent IV, 317, 10; bis quotannis ab Illyriis pecoribus datur, idque quare IV, 101, 42 ss.; admiscetur boum pabulo IV, 317, 10; eum ovibus præbent, idque quando, quare, quantum et quomodo III, 155, 31 ss.; eo delincto gravidas fieri asserunt mures III, 134, 15 ss.; si largius vescantur prægnantes, sine unguibus nascuntur fœtus III, 140, 35 s.; eo opus est piscibus, 379, 32.

Sales; unius modi semper sunt IV, 30, 34 s.

Salis modius; antequam eum cum amico comederis, amicitia vera contrahi nequit II, 93, 32; II, 223, 50, II, 93, 32.

Salis lanugo (ἁλοσάχνη); ferro acuto non facile dividitur, nisi eam simul manibus contundas III, 183, 45 ss.; igitur ei similis est alcedinis nidus III, 183, 39, 47.

Sal fossilis (ἅλες ὀρυκτοί); nasci dicitur apud Uticam trium passuum profunditate IV, 100, 41 s.; viscosissimo strigmento similis est IV, 100, 43 s.; in solem prolatus adeo consolidatur, ut nihil a Pario lapide differat IV, 101, 1; ex eo imagines aliaque utensilia sculpi tradunt IV, 101, 2.

Salaces (λάγνοι); homines claudi sunt IV, 142, 39 ss.; item calvi IV, 139, 44; cur sint aves et pilosi homines IV, 132, 28 ss.; cur sint quibus palpebrarum pili defluant IV, 139, 43 ss.

Salacia animalia (ὀχευτικά); cito senescunt, idque quare III, 529, 45 ss.

σαλάκων· v. Ostentator.

Salamandra (σαλαμάνδρα); per ignem ambulans eum exstinguere dicitur III, 95, 29 s.; probat igitur ignem quorundam animalium constitutionem non dissolvere III, 95, 27 s.

Salamis; epitaphium ibi Teucri fr. 303, a; de ea Homero teste usi sunt Athenienses, 344, 5; ante pugnam ibi commissam Areopagus pecuniam erogavit ut naves militibus implerentur fr. 230, a; ad eam facta est navalis pugna iisdem temporibus quo in Sicilia Carthaginiensium prælium, 476, 35; victoriæ ibi reportatæ causa fuit nautarum turba, 569, 30; propter ibi mortuos Græciam tonderi debere dixit Lysias, 397, 17; apud eam pugna navalis nota esse debet ei qui Athenienses laudare vult, 374, 8; apud eam pugna navali nos vicisse delectamur IV, 280, 28 s.; in eam natando pervenit ex Athenis Xanthippi canis fr. 230, b; circa eam invenitur aqua spuma dicta III, 118, 16.

Salarium (μισθοφορά); id Rhodi plebi tribuerant demagogi, 570, 24.

Salientia (τὰ ἁλλόμενα); universo corpore simul locum mutant III, 305, 10 s.; partim suæ ipsius parti superiori, partim ei quod pedibus subjacet innituntur, III, 305, 18 s.; si nullo alio modo moveantur secundum locum, pedibus non indigent III, 309, 36 ss.; quæ vero etiam incessu utuntur, partim melius incedunt si pedes habeant, partim omnino sine iis incedere non poterunt, idque quare III, 309, 38 ss.; facta flexione in parte corpori supposita saliunt III, 311, 20 s.; motum continuum facere difficile est III, 315, 14 s.

Salinæ (ἁλιεία); sal ex iis vendendi jus elocarunt Byzantii ut pecuniam sibi pararent, 640, 46.

Salita loca; in iis planta non apparet IV, 35, 37, ss.

Saliva (σίαλος); eam sæpe ore emittimus, ubi inferuntur cibi, ubi loquimur, vel ubi gravius laboramus III, 212, 27 s.; huic comparandus est humor quem coeuntes subinde emittunt mulieres III, 212, 25 ss.; ei similis est humor (*leg.* ὥσπερ σιάλῳ *pro* ὥσπερ οἱ ἅλες) quo bombyces oblinunt ædificium fœturæ destinatum III, 98, 39; humana (πτύελον) plerisque animalibus venenatis adversa est III, 170, 35 s., cf. *Sputum.*

Salix (ἰτέα); in loco humido et arido vivit IV, 26, 23; semine caret III, 335, 51 s.; ex ejus lacrymis melliginem colligunt apes III, 195, 21; ad ejus radices pariunt glanies III, 116, 36 s.

Salpa (σάλπη); ejus descriptio fr. 182, a; stagna maritima incolit III, 158, 23 s.; carnivora non est III, 192, 1 s.; quibusnam rebus vescatur III, 149, 3 s.; unicus piscis est qui cucurbita inescetur III, 149, 4 s.; fr. 182, a; acutissime audit, ideoque fundum maris incolit III, 70, 11 ss.; stercore eam venantur III, 70. 20; semel quotannis parit, idque quando III, 82, 27: III, 83, 10 s.

Salsamentarii odores (ταριχηραὶ ὀσμαί); quomodo iis capiantur pisces speluncas incolentes III, 70, 23.

Salsamentarium fictile; quomodo ejus ope capiantur anguillæ III, 70, 25 s.

Salsamentum; quid in eo parando faciant III, 582, 21 s.; ejus odor nobis non suavis est, ubi repleti sumus IV, 260, 30 s.

Salsedo (ἁλμυρίς, ἁλμυρότης); terrena subsidit in vasis in quibus urina colligitur III, 274, 9 s.; ejus summæ proprium est ut detergat, IV, 332, 3; in eremis vincit IV, 35, 47.

Salsedo maris; IV, 33, 27 ss.; mixtionem quandam esse cerei vasis ope perspicitur III, 582, 3 ss.; ex admixtione alicujus rei exsistit III; 580, 41 ss.; a sicca exhalatione gignitur quæ pluviis deorsum fertur III, 581, 5 ss.; quæ de ea causæ afferuntur, sese ad rationem expendi non sinunt III, 580, 23 ss.

Salsugo (ἅλμη); per ejus excessum nonnulli medici sanant IV, 108, 4.

Salsi cibi; iis usi nonnulli absque siti durarunt fr. 64, a.

Salsi succi; quamobrem maxime alvum cieant IV, 312, 43 ss.; ægre concoquuntur IV, 312, 45.

Salsum (ἁλμυρόν); fere idem quod amarum est III, 458, 34 s.; III, 483, 43 s.; est igitur dulcedinis in humore nutritivo defectus III, 483, 53 s.; propter pondus alere nequit III, 483, 30 s.; alimento additur ad retrahendam dulcedinis facultatem nimiam III, 483, 35 ss.; facile liquescere potest et linguam colliquefacere valet III, 458, 5 s.; igitur potentia humorem continet III, 458, 4 s.; ubi non amplius sincerum est, sed mixtione ad proportionem reducitur, jucundum evadit III, 468, 49; suo pondere ad fundum defertur IV, 234, 41 s., cf. 24; calidius est quam potulentum IV, 234, 31 s.; si colatur potabile fieri nonnulli aiunt III, 576, 4.

Saltare; non possunt multa quæ a sese moveri possunt II, 546, 49.

Saltatio (ὄρχησις); numero sine concentu incitatur, 457, 21; quænam imitetur, 457, 23; modo honestos, modo improbos, modo similes imitatur, 458, 20; non omnis, sed pravorum rejicienda est, 481, 12; eam vulgo ad idem genus pertinere putant ac somnum, 628, 10; eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 7; II, 594, 49.

Saltator; eum esse signum est talorum amantis IV, 6, 12;

cur eos mane jejunoque ore sese exercitare videamus IV, 178, 9 ss.

Saltatrices; manu pro pede utuntur et vice versa II, 237, 37.

Saltus (ἅλσις); species transitus est II, 119, 47; toto corpore simul fit III, 309, 43 s.; ex iis non ex motibus compositus erit motus, si magnitudo ex individuis composita est II, 318, 40 s., cf. II, 332, 8; ejus peculiare instrumentum poples est III, 43, 51 s.

Saltus cordis (πήδησις); quidnam III, 549, 41 ss.; eandem naturam habere videtur ac pulsus et respiratio, etiamsi non habeat III, 549, 39 ss.; evenit cum in morbo palpitatione dicto, tum in aliis III, 549, 48 s.; item in metu III, 549, 44 s.; quomodo fiat in metu III, 549, 45 ss.

Saltus (βῆσσαι); eos incolit aquila anataria III, 187, 45 s.; quarum apum parentes eos incoluerunt, eæ reliquis præstant, idque quomodo III, 196, 44 s.

Salubris (ὑγιεινός); ad secundum qualitatis genus pertinet, 13, 38; definitio, 13, 45; magis ac minus recipit, 16, 21.

Salubre; significat cum quod ad sanitatem facit, tum quod conservat, tum quod indicat, 182, 44; 183, 45; necessario id est quod sanitati confert II, 191, 43; tanquam causa movens, causa est cur adsit sanitas, idque quamdiu movet II, 191, 44; causa non est cur sanitas bonum sit II, 191, 45; si sanitatis effectivum est, εὐεκτικόν boni habitus effectivum erit et utile boni, 258, 31; se habet ad sanitatem, ut bonum habitum faciens ad bonum habitum, 180, 12; alio modo dicitur ac εὐεκτικόν, 181, 20; si habitus separari posset, exstaret aliquid quod aliud non esset quam uniuscujusque sanitas et tamen subjecto non inesset II, 253, 40; nil nisi sanitatem facit II, 562, 21; multis modis dicitur, attamen ita ut semper sanitatem spectet II, 500, 16 ss; II, 587, 26 ss., 33 ss.; per se id est quod corpore bene affectis competit, 239, 53; eo quare præstet robur, 325, 46; jus non est, sed aliquid quod ei pro portione respondet II, 231, 14 s.; si jucundo præstet, sanitas voluptate præstabit, 325, 44; circa id versatur medicina II, 614, 7; nonnisi per accidens id facere potest coquus II, 536, 20; num sit cibum imminuere, laborem vero augere IV, 117, 9 ss.; exemplum citatur, 82, 21; 84, 7; 118, 12; 188, 19.

Salubria; nil nisi ea efficit sanitas II, 52, 54; iis melius quid est sanitas II, 134, 40; II, 135, 5 ss.; quænam sint si ignoremus, parum prodest scire sanitatem optime iis fieri II, 155, 40 ss.; ea quod novimus, non aptiores fimus ad ea ipsa peragenda II, 74, 9; nihil stabile habent II, 15, 48; præter salubria sensibilia et ideam salubris erunt alia intermedia si geometria a geodæsia differat, ut dicunt (Platonici) II, 492, 28; quæ revera sunt, bene dispositis corporibus salubria sunt, morbidis alia II, 29, 14; inter res agendas recensentur II, 189, 40; ægrotis quæ videntur revera salubria non sunt II, 118, 51; difficilius quam ea cognoscuntur justa II, 64, 6; qui circa ea bonam habet cogitationem fortis non est, etiamsi simul audaciam habeat ad spoliandum, 253, 48; injuriæ acceptæ comparari possunt II, 65, 51; nonnulla pecuniæ parandæ nocent II, 88, 10; omnia ad eandem scientiam pertinent II, 500, 29; eorum scientia particularis medicina est II, 72, 46.

Salubria et morbosa; an eorum scientia sit medicina, 273, 40; an eorum eadem scientia, 273, 51; in iis imprimis constat, bona, nisi per se sint bona, sua mixtione malum vel neutrum gignere posse, itemque vice versa, 253, 13.

Salubria simpliciter; ea novimus omnes II, 160, 4 s.; cui hæc, salubria sunt, is sanus est II, 173, 49 s.

Salubriter; quot modis dicatur, 182, 46.

Salus; v. *Ægithus.*

Salus (σωτηρία); etiam sponte fit, 162, 34; ei contrarius est interitus, 575, 23; qualemcunque morti honestæ præfert ignavus II, 245, 39; qui nescit an ejus causa agat, invite agit II, 25, 48; eam quoque spectat injustitia quæ pars vitii est II, 54, 25; alienam qui male custodierunt, iis ad suam tuendam nemo uti debet, 377, 23.

Samagoreum vinum; fr. 66, a.

Sambucæ (σαμβῦκαι); iis in educandis pueris utendum non est, 632, 4.

Samii; eorum rex Ancæus fr. 285, b; ovem venerantur, idque quare fr. 286, a; eos contra pacta humiles reddiderunt Athenienses, 586, 19; Zanclæos qui eos receperant, e civitate ejecerunt, 568, 12; a se obsessis agri fructus vendidit Timotheus Atheniensis, ut haberet quo stipendia militibus solveret, 646, 24; eos infantibus comparavit Pericles, 390, 22; ob civium penuriam jus civitatis quinque stateribus venale in frontem servorum inscripserunt fr. 287, b; quomodo eorum exsulibus subsidia ad recuperandam patriam suppeditarint Lacedæmonii, 642, 11.

Samius ager; quidnam de eo dividendo concionatus sit Cydias, 357, 21.

Samos; Parthenia primum vocata, deinde Dryussa, postea Anthemusa fr. 284, b; in ea nascuntur hirundines albæ fr. 285, b; ibi fabulæ ope demagogum defendit Socrates, 370, 39; ibi operibus publicis operam dedit Polycrates, 584, 52; eam obsedit Timotheus Atheniensis, 646, 22.

Samos; ita appellata est Samothrace a Sao fr. 288, a.

Samothrace; primum Leucosia appellata est, deinde Samos a Sao Mercurii et Rhenes filio fr. 288, a.

Sanabile (ὑγιαστόν); idem quod morbidum, sed essentia non idem II, 429, 54; alterabilis ideoque mobilis species II, 307, 47; ad sanitatem it, si qua sanabile est movetur II, 427, 40 s., 52; II, 428, 1 s.; quatenus in se ipso habeat principium motus, quatenus non II, 427, 49 ss.; idem est quod morbi receptivum II, 428, 1; ad morbum it, si moveatur quatenus morbi receptivum II, 428, 2.

Sanare (ὑγιάζειν); id et de medico et de vino dicitur II, 447, 7 s.

Sanans; fieri non posse probatur ut necessario sanetur II, 351, 28; II, 351, 48; item ut necessario feratur II, 351, 28 s.; certus quidam semper simul adest cum certo quodam homine qui sanatur II, 265, 33; II, 516, 24 s.

Sanandi vim habens (ὑγιαστικόν); fieri non potest ut omne necessario sanetur II, 351, 48; absurdum et figmento simile foret, si omne necessario disceret II, 351, 53.

Sanari (ὑγιάζεσθαι); melius est quam secari, 198, 41; id dicimus et de homine et de ægroto II, 446, 46 s.; cur facilius soleat ære quam ferro incisus IV, 114, 36, cf. 43.

Sanatur (qui); ab eo non afficitur medicina II, 447, 13 s.; si currat aut discat, per accidens mutationis fit mutatio II, 310, 40 s.

Sanatur (quod); ex morbo ad sanitatem transit II, 379, 47 s.; non mutatur in quodvis, nec in id in quod vult movens II, 379, 51.

Sanatio (ὑγίανσις); ita dicitur transitus in sanitatem non transitus ex ea II, 315, 5; morbificationi contraria II, 310, 10 s.; II, 315, 16; II, 599, 1; motus est, ideoque actio imperfecta II, 568, 32; alteratio est II, 340, 26 s., 36; celeriter et tarde fieri potest itemque pluribus simul inesse, ideoque æque celer esse potest II, 340, 27 ss.; comparabilis est quia sanitas semper una eademque est II, 340, 34; cum dealbatione nihil æquale vel simile habet, quatenus his in species distinguitur alteratio II, 340, 36; particularia spectat II, 469, 7 s.; igitur in ea sæpe non succedunt qui rationem habent, experientia vero carent II, 469, 4 ss.; quænam sint ejus causa formalis, privativa, movens et materialis II, 602, 37 s.; non magis naturalis vel præter naturam est quam morbificatio II, 316, 21; medico naturaliter competit, ædificatori vero nonnisi per accidens II, 536, 16 ss.; non constat secando aut non secando medicamentisve dandis aut non dandis, sed certo aliquo modo hoc faciendo II, 64, 18; tempus requirit, sed nihilominus fit in sanitatem II, 346, 45 ss.

Sanctitas (ὁσιότης); justitiæ sequela est II, 245, 2.

Sandaraca; in terra fit sicca exhalatione III, 609, 19; jumenta omnia necat sumpta III, 167, 26 ss.; quomodo paretur ad bibendum III, 167, 28, v. *Cerinthus* et *Erithace*.

Sanguineus (ὕφαιμος); significatur coloribus acutis IV, 3, 21.

Sanguinei colores (αἱματώδη χρώματα); interdum serenis noctibus in cælo apparent III, 557, 43 ss.: quænam sit eorum causa III, 557, 45 ss., cf. *Aurora borealis*.

Sanguineum alimentum; quod per densam percolatur membranam, necessario pingue est, idque quare III, 276, 15 ss.

Sanguis; ei animam assimilarunt Critias et nonnulli alii III, 435, 34; idque quia sensum ab eo pendere putabant III, 435, 35 s.; ei non assimilandam esse genituram censet Hippo III, 435, 33; atque eo modo redarguit qui ei animam assimilant III, 435, 32; secundum Diogenem Apolloniatem sub carnibus crassissimus invenitur III, 39, 31 s.; ubinam secundum eum tenuis et calidus et spumosus evadat III, 39, 32 ss.; pars similaris est III, 220, 38 s.; est pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 230, 49; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; humoribus congenitis accensendus est III, 53, 11; III, 239, 47; animalibus eo præditis maxime et communis et necessarius est, nec adventitius III, 51, 33 ss.; ejus notio inest definitionibus quæ animalia sanguine prædita et exsanguia determinant III, 277, 14 ss.; igitur exsanguium substantiæ affectus est, quod eo carent III, 277, 13 s.; respondet vino IV, 294, 57 ss.; quadripartitus est IV, 295, 1 ss.; aquæ et terræ communis est, sed magna ex parte plus terræ continet III, 617, 36 s.; pars corporis non est III, 244, 37; igitur sensu caret III, 235, 9; III, 236, 38 s.; III, 238, 17; III, 244, 37; III, 259, 3; ejus natura principio similis est III, 38, 11; aqua et terra constat III, 262, 28; igitur crassescit maturescens III, 262, 27; eum coquere nequit calor venarum, si nimis parcus sit III, 262, 25 s., cf. 28 ss.; ei proprium esse videtur ut plus minusve oppositorum particeps esse possit III, 234, 18 ss.; non ita appellandum est omne quod liquidum est et sanguineum colorem habet III, 395, 20 s.; animalibus eo præditis omnium partium similarium maxime communis est III, 38, 1 s.; ei pro portione respondet sanies III, 38, 3 s; in eo præcipue residet sanitas ac bonum temperamentum III, 270, 16 s.; quæritur an sanitatis et morbi subjectum sit II, 274, 28; II, 595, 10; multum ad mores et sensum confert III, 236, 5 ss., cf. 9 ss.; III, 235, 40 ss.; purissimum continere debet sensuum exquisitiorum sedes III, 244, 16 ss.; qualis sensui conferat III, 231, 26 s.; III, 235, 29 s.; puri et salubris secessus debilitat III, 336, 42 s.; dulcis salubris est III, 275, 29 s.; rubicundior est quibus caro multa III, 50, 31 ss.; quibus nigrior est, iis caro parcior III, 50, 34 ss.; ejus transmutatio in quibus appareat III, 667, 38 s.; apud pleraque animalia fibras continet III, 44, 24 s., 27 s., cf. III, 235, 20 s.; fibrosus facile concrescit III, 236, 23 s.; iis exemptis non concrescit III, 44, 26; III, 51, 50; III, 235, 49 s.; III, 617, 51; non exemptis vero concrescit, idque quomodo III, 44, 27; III, 51, 49; III, 235, 52 ss.; cujusnam animalis celerrime coaguletur III, 51, 50 s.; III, 235, 48 s.; quorundam animalium fibris caret III, 44, 28 ss.; III, 235, 21; quatenus apud animalia concrescat apud quæ fibris caret III, 44, 30 ss., cf. III, 51, 48; qui fibras habet ad terram pertinet, idque quare III, 624, 29 s.; qui nullas habet aqueus est et concrescere nequit III, 624, 31 s.; cervi cogi nequit III, 617, 48; ad aquam magis pertinet et frigidissimus est III, 617, 48 s.; fibras nullas habet, idque quare III, 617, 50; siccescens nigrior fit IV, 290, 31; corpora naturaliter inficit IV, 290, 32 s.; ejus discrimina melius spectant III, 231, 17 s.; quibusnam modis a se ipso differre possit III, 231, 18 ss.; differt pro variis animalibus et pro diversis eorum partibus III, 231, 21 ss., cf. 35 ss.; quatenus præstet calidus et crassus III, 231, 25 s.; quatenus tenuis et frigidus III, 231, 26 ss., 31 s.; omnium optimus est calidus, tenuis et purus, idque quare III, 231, 32 ss., cf. III, 235, 27 s.; quinam et sani et pejoris sapor et color III, 51, 42 ss., optimus nec nimis crassus, nec nimis tenuis est III, 51, 45 s.; liquidus est III, 258, 14 s., cf. III, 261, 10 s.; dum intra corpus vivum est, calidus et humidus est, ab eo vero separatus concrescit et frigidus videtur III, 51, 47; III, 234, 12 ss.; ideo siccatur potius III, 51, 47 s.; III, 234, 17; dum intra corpus est, propter calorem liquidus est III, 236, 4 s.; frigore, non calore concrescit III, 236, 3 s.; calidus est, quum autem corrumpitur haud amplius III, 625, 1 s.; eum alii calidum, alii frigidum esse censent III, 232, 3 ss.; III, 635, 4 s.; calidus est III, 395, 17 s.; igitur quæ plus habent, necessario calidiora esse videntur III, 395, 18 s.; nihilo minus paucior, sed purior est bene habentibus III, 395, 22 s.; ab ejus paucitate pendet metus III, 297, 18 s.; ejus magna copia caloris signum est III, 263, 46 s.; ejus caloris motus sensum impedit III, 244, 18 s.; calidi partes in respiratione agere videtur III, 541, 56 s.; humiditatem et calorem debet calori cordis III, 261, 20 s.; quare ab uno principio proficiscatur III, 261, 21 ss.; ejus unitas causa est cur ab unico principio pendeant venæ III, 261, 24 s.; eodem modo calidus dicitur quo aqua fervens III, 233, 12 s.; III, 234, 5 s.; id est quia ejus subjectum calidum non est, sed affectu calefit III, 233, 10 s., 15 s.; III, 234, 7, 10; igitur aliquatenus per se calidus est, aliquatenus non, idque quatenus III, 234, 8 ss., cf. 5; quomodo calefiat III, 667, 5 ss.; intra venam calorem continet quasi eum intercludens III, 667, 33 s.; tactu calidior est quam aqua et oleum, sed citius concrescit III, 232, 44 s.; impedit quominus coaguletur calor quem origini debet III, 241, 20; separatum putrescere videmus III, 241, 20 s.; durus calidus est IV, 283, 33 s.; albarum ovium calidior IV, 329, 31; quia frigore siccescit cogitur III, 617, 47 s.; cordis metu refrigeratur III, 260, 25 ss.; item in magno corde III, 260, 28; gelascens nigrescit, idque quare IV, 154, 45 ss.; per se patet omnia sanguine prædita eum necessario habere III, 258, 13 s.

Sanguis (*in quasnam partes distributus sit et de ejus usu*); ei conceptaculo opus est III, 258, 15; in corde et venis tanquam in vase continetur III, 235, 2, 13 s.;

nec carni contiguus est, nec cum ea coaluit III, 235, 12 s.; ejus conceptaculum venæ sunt III, 258, 15 s.; III, 261, 10 ss., 33; III, 353, 45; III, 357, 11; III, 504, 11 s.; secundum naturam venis continetur III, 5, 20; III, 38, 2 s.; III, 51, 36; quibus competit animalibus, sine eo vivere nequeunt III, 5, 18 s.; ejus receptacula sunt cum venæ tum uterus III, 394, 5 s.; per venas fluit III, 230, 40; sine vena non exstat III, 262, 14; ejus vas et receptaculum venæ sunt, ejusque causa exstant III, 542, 27 s.; igitur ejus principium necessario idem esse debet ac venarum III, 542, 26 s.; eum continere nequeunt venæ minimæ propter angustiam III, 262, 13 s.; eum continere non posset vena a reliquis separata III, 241, 18 s.; carne dissecta in quantulacunque ejus parte fluit, etiamsi non appareat venula III, 262, 13 ss.; idque nisi corruptus sit III, 51, 42 ss.; e venis post mortem confertus effunditur III, 38, 16 ss.; e corde ad venas derivatur, non aliunde ad id III, 258, 45 ss.; unicum viscus vel unica corporis pars est quæ eum sine venis contineat cor est III, 16, 4 ss.; III, 33, 18 s.; III, 51, 37; III, 258, 42 ss.; III, 259, 4, 16 ss.; reliquæ partes vel viscera eum semper in venis continent, idque quare III, 16, 4 ss.; III, 38, 19; III, 51, 36, 52; III, 258, 42 ss.; etiam jecur III, 259, 16 ss.; igitur ejus principium, fons vel primum conceptaculum cor est III, 258, 47 s.; III, 259, 11, 21 s., 49 s.; non vero jecur III, 259, 12 s.; primum in corde gignitur III, 259, 50 s., cf. III, 258, 49 s.; III, 259, 23 s.; ejus principium cor est III, 411, 47; III, 506, 32 s; primum in corde gignitur III, 550, 16; humor e quo fit semper ad cor affluit III, 550, 14 s.; ejus medius ventriculus aortæ et magnæ venæ communis est III, 506, 33 s.; reliquorum altera e vena magna, altera ex aorta sanguinem accipiunt III, 506, 34 ss.; in medio discernitur sanguis III, 506, 36 s.; eum primæ e corde accipiunt venæ principales III, 206, 8 s.; eum creandi vim habet cor III, 230, 42 s.; ex eo constitisse videtur cor III, 230, 43 s.; ejus naturam et formam referunt viscera III, 230, 37, 45, cf. 40 s.; manifesto corde continetur, antequam venæ distinctæ sint III, 550, 17 s.; plurimum et calidissimum continet cordis ventriculus dexter III, 260, 8 s.; paucissimum et frigidiorem sinister III, 260, 10 s.; medii purissimus est, sed copia et calore medium tenet idque quare III, 260, 11 ss.; eo apud homines refertissima est cordis et pulmonis regio III, 239, 29 s.; eo consistunt viscera III, 258, 8; III, 277, 12 s.; omnium viscerum maximam ejus copiam continet pulmo apud omnia eo prædita quæ animal vivum edunt et foras et intra se III, 15, 48 ss., cf. III, 41, 13 s.; eo redundant partes inferiores, idque quare III, 292, 33 ss.; renum cavo non continetur, nec post mortem in eo coagulatur III, 16, 44 s.; III, 267, 2 s.; qui post urinæ in renibus secretionem restat, purus et concoctu facilis est III, 267, 29; a jecore attrahitur ubi non amplius adest biliosum sedimentum IV, 297, 2 s.; a frigore pendere probatur ejus abundantia in certis quibusdam mulierum partibus III, 395, 15 ss.; intra ossa propter teporem concoquitur III, 237, 30 s.; ejus partem purissimam ac tenuissimam continet caput III, 506, 30, 41 cf. III, 238, 47 s.; III, 486, 13 s.; turbidissimam vero et crassissimam partes inferiores III, 506, 31, 41 s.; capite contentus temperamentum maxime cerebri tepori et sensuum tranquillitati et accurationi convenit III, 283, 48 s.; nullum continet cerebrum III, 238, 11 s.; quomodo ad cerebrum adscendat IV, 34, 34 s.; qualem contineant venæ cerebrum circumdantes III, 238 47, s, cf. III, 244, 16 ss.; III, 486, 11 s.; III, 506, 30, 41; qui se cerebri excrementis miscuit quasi sanies est IV, 161, 10 s.; ad cerebrum affluens propter frigus deorsum fugit apud somnolentos III, 239, 11 ss.; quia alimento assumpto, indiscretus est, fit somnus III, 506, 38 ss.; apud dormientes ad principium confluit, atque una cum eo motus qui ei actu vel potentia insunt III, 511, 18 ss.; ubi ejus pars corpulenta et crassa et turbida a pura et tenui separata fuerit, expergiscuntur animalia III, 506, 28 ss., 40 ss.; ubi eo obruitur intellectus, imagines rerum quæ sensoriis insunt a rebus ipsis distinguere non valet III, 511, 36 s.; eo sedato ac discreto robusta apparent insomnia III, 510, 51 ss.; alimentum est III, 357, 31 s.; eo præditorum animalium ultimum alimentum est III, 235, 3; III, 236, 8 s.; III, 276, 38; III, 357, 10; III, 395, 31 s.; III, 396, 16 s.; III, 504, 10 s.; III, 336, 31; III, 339, 12, III, 663, 12; ultimum alimentum est e quo fiunt partes III, 261, 40, 43 s.; III, 237, 5 s.; III, 534, 13 s.; III, 542, 24 ss.; ubi coquitur et distribuitur, ex eo fiunt partes III, 336, 34 s., cf. 40 s.; qua ratione eo alantur partes exponetur ubi de generatione sermo fiet III, 235, 14 ss.; eum alimenti et nutriendarum partium causa habent animalia III, 235, 7, 18 s., cf. III, 237, 28; igitur deficit, si alimentum non capiant III, 235, 4 s.; si capiant augetur III, 235, 5; si bonum capiant, sanus est, sin malum, vitiosus III, 235, 5 s.; totius corporis materies est III, 236, 7 s.; III, 261, 34 s., 52; III, 374, 10; potentia caro et corpus est III, 262, 5 s.; per totum corpus derivatur III, 261, 51, cf. 40 ss.; eum per omnia fundi omnibusque adesse oportet III, 261, 42 s.; ejus distributio hortorum irrigationi comparatur III, 261, 44 s.; item lapidum in domo exstruenda distributioni III, 261, 47 ss.; non semper sanguis est, quocunque modo se habeat III, 331, 24; fieri nequit, ut ab eo fiat sanguis III, 331, 26; ideoque sufficit ab unico aliquo omnia gigni III, 331, 31; igitur si ex alia re fiat, liberorum cum parentibus similitudo pendebit ab eo quod semen ab omni parte secedit III, 331, 27 ss.; non intelligitur quomodo ex alio fieri nequeat si postmodum alimentum in suam substantiam mutet III, 331, 40 ss.; eo aluntur et ex eo generantur animalia eo prædita III, 412, 28 s.; eo nutriuntur fœtus III, 237, 6 s.; ab eo pendet ovi in albumen et vitellum discretio III, 374, 8 s.; ejus calida pars propior est formæ rerum quæ gignuntur III, 374, 11 s.; ejus pars terrena longius ab ea distat et efficit ut corpus consistat III, 374, 12 ss.; si solus per se coquatur, in adipem vel sevum transit III, 237, 32, cf. 12 s.; ejus probæ conceptionis terminus sunt adeps et sevum III, 267, 29 s; III, 276, 17 ss.; ejus naturam sequitur pinguedo III, 236, 14 s.; ejus pars quæ in carnem non impenditur, in pinguedinem convertitur III, 236, 16 s., cf. 43 s.; apud pinguia animalia in pinguedinem convertitur, qui in semen mutari debebat III, 236, 48 ss.; quæ corpulentum habent animalia, sevum habent III, 236, 21 s.; ejus parvam copiam habent animalia pinguia, idque quare III, 43, 28; III, 236, 43 s.; quæ parvam ejus copiam habent in perniciem prona sunt, idque quare III, 236, 44 ss.; abundantior apud vivipara et intra se et foras quam apud ovipara III, 52, 2 s.; nec admodum copiosus, nec admodum parcus est in iis qui vel natura vel propter sanitatem bene se habent III, 52, 4 s.; perquam multus invenitur in hostiis statim postquam biberunt mactatis III, 52, 5; pinguia purum, sed paucum habent III, 52, 6 s.; celerrime putrescit III, 52, 8; purissimum et tenuissimum habet homo III, 54, 10 s.; quænam animalia pinguissimum et nigerrimum III.

52, 11 s.; in inferioribus partibus crassior et nigrior est quam in superioribus III, 52, 13 s.; ubique simul in venis pulsat apud omnia animalia III, 52, 14 s.; unicus humor est qui per totam animalis vitam perstet in universo corpore III, 52, 15 s.; primum fit in corde, idque antequam corpus membris distinctum sit III, 52, 17 ss.; si auferatur multus, anima deficiunt, si admodum multus moriuntur III, 52, 19 ss.; si nimis eliquescat, ægrotant III, 52, 21; eum nonnulli sudore emiserunt, idque quare III, 52, 22 s.; nonnullis exiens non recte coagulatur III, 52, 23 s.; dormientibus, si pungantur, non æque effluit, idque quare III, 52, 25 s.; fit concocta sanie III, 52, 27, cf. 47 s.; ex eo fit adeps III, 52, 27 s.; eo vitiato quinam morbi fiant III, 52 28 s.; si intra corpus putrescat, pus fit III, 52, 29 s.; quomodo ejus ratione a se invicem differant mares et feminæ III, 52, 31 s.; omnium feminarum copiosissimum habet mulier III, 52, 35 s.; quomodo pro ætatibus differat III, 52, 42 ss.; cur homini soli e naribus defluat IV, 161, 4 ss.; e naribus fluere desinit senibus IV, 305, 15; ubi e naribus effluit cur nonnullis aquam frigidam infundamus IV, 281, 7 ss.; cur punctus in vitiligine alba aut alpho non fluat IV, 297, 11 ss.; cur eum non agant ad ventrem medicamenta purgantia IV, 314, 11 ss.; ubi e toto semine fit, generatio obtinet II, 440, 20; eum interdum seminis loco emittunt qui frequentissime coeunt III, 336, 37 ss.; idque quare IV, 297, 48 ss.; propter ejus turbationem et inflammationem fit menstrua purgatio III, 509, 17 s.; etiamsi hominis pars sit, sat magnam nobis abominationem movet III, 227, 32 ss.; duplex est in animalibus quorum cor duos ventriculos habet III, 260, 1 s.; quæ animalia paucum habent, iis spongiosus est pulmo III, 152, 31; parum habent animalia quibus spina pro osse est III, 237, 36 s.; quatenus animalia quorum jecur purus subit fel in eo habeant III, 275, 19 ss.; quæ ex impuriori consistunt jecora pro excremento fel habent III, 275, 26 s.; ejus parcam copiam habent animalia sanguine prædita, quæ sponte fiunt III, 391, 1; pauco vel nullo prædita animalia, tam pedestria quam aquatilia, in frigidis locis desunt, partim in iis minora suntquam alibi III, 530, 13 ss.; omnium oviparorum pedestrium paucissimum habet chamæleo III, 297, 15; idque ubinam III, 26, 24 ss.; sui ipsius odorem fugiunt pisces III, 70, 36 s.; anthi et spinulæ non commiscetur, ut ferunt III, 174, 26 s.; eum hauriunt asilus et tabanus III, 156, 14; eum habent quædam animalia, alia quod ei respondet III, 227, 50 s.; III, 339, 31 s.

Sanguis aquosus; sanies est III, 236, 11; frigidus, ideoque non concrescit III, 235, 22 s.; nonnulla animalia quæ habent subtiliori sunt ingenio, idque quare III, 235, 25 ss.

Sanguis humanus; eo utuntur Scythæ ad venenum parandum IV, 102, 21 s.

Sanguis morbidus (νοσῶδες); puro tenuior redditur IV, 161, 9; concrescere non solet, idque quare III, 618, 1 s.; nihil est nisi pituita et aqua III, 618, 2 s.

Sanguis terrenus (γεῶδες); concrescit, idque quomodo III, 235, 24; nec tenuis, nec purus est III, 235, 28 s.

Sanguis aut quod ei respondet; necessarium est III, 231, 44 s.

Sanguinis fluxus; v. *Fluxus sanguinis.*

Sanguini quod respondet (τὸ αἵματι ἀνάλογον); animalium exsanguium ultimum alimentum est III, 235, 4; III, 336, 31 s; III, 339, 12; III, 357, 10 s.; III, 395, 32; 396, 17; exsanguium corporis materies est III, 261, 35 s.; potentia caro et corpus est III, 262, 5 s.; ejus vas sunt venæ III, 357, 11; continetur iis quæ venis respondent III, 261, 36; easdem differentias præ se fert quas sanguis ipse III, 231, 28 s., v. *Humor.*

Sanguine carentia; v. *Exsanguia.*

Sanguine prædita (ἔναιμα); ultima essentia esse nequit quia sanguis diversus est, nisi ponas sanguinem nihil ad essentiam referre III, 224, 7 s.; eorum definitioni inest sanguinis notio III, 277, 14 ss.; iis propria sunt viscera III, 277, 16 s.; longe ab iis differunt mollusca et crustata III, 277, 7 s.; quo diutius iis immanere possimus, primum tradendæ sunt exsanguium partes externæ III, 283, 12 ss.; iis cum exsanguibus communia sunt gula, ventriculus et intestinum III, 61, 7 s.; eorum tractum intestinalem vel partes internas recto tramite ambiunt caput et truncus III, 286, 49 ss.; iis hac in re fere similia sunt crustata et insecta III, 287, 5 ss.; externorum vero motuum officiis ab his differunt III, 287, 7 ss.; iis propria sunt viscera III, 257, 47; III, 258, 7; alia eorum viscera habent, alia non III, 257, 47 s.; omnia intus viscera habent III, 61, 6; eorumque partes internæ nomina habent III, 61, 5; quænam partes similares omnibus communes sint, quænam secundum locum occupant et sic deinceps III, 38, 1 ss.; quomodo ratione partium dissimilarium inter se differant III, 17-37; quomodo similarium III, 38-55; partes duras intus habent, III, 55, 31 s.; iis opposito modo se habent, quod ad mollium et durarum partium dispositionem attinet, insecta III, 240, 52 s.; per se patet ea necessario sanguinem habere III, 258, 13 s.; sanguinem alimenti causa habent III, 235, 7, 18 s.; eorum ultimum alimentum sanguis est III, 276, 38; III, 235, 3; III, 336, 31; III, 339, 12; III, 504, 10; III, 395, 31 s.; III, 396, 16 s.; iis maxime et communis et necessarius est sanguis nec adventitius III, 51, 33 ss.; e sanguine generantur et aluntur III, 412, 28 s.; quænam copiosum habeant, quænam pauciorem III, 52, 1 s.; quum bene habent, apud ea fit pinguedo III, 280, 9; eorum pinguedini respondent ova ita dicta testaceorum et erinaceorum III, 280, 8 s.; III, 392, 4; eorum viscidum pingue est III, 362, 24 s.; apud ea quæ non valde terrenam habent naturam pinguedo sub cute aggregatur III, 362, 25 ss.; quænam eorum potius sevum quam adipem habeant III, 236, 21 s.; oculi album pingue habent, idque quare III, 478, 42 ss.; omnia cor habent, idque quare III, 258, 12 ss.; III, 259, 9 ss.; III, 268, 26; III, 503, 30 s.; apud ea cor commune motus et sensus, i. e. sensus communis principium est III, 503, 29 s., 31 s.; eorum principium motus cor est III, 359, 23; III, 361, 22 s.; et caloris principio et coctione iis opus est III, 265, 8 s.; igitur iis necessaria sunt cor et jecur III, 265, 3 s., 8 s.; quæ non admodum vitalia sunt, exempto corde diu vivere possunt III, 548, 41 ss.; omnia necessario jecur habent III, 30, 8 s.; III, 259, 12 s; III, 268, 26 s.; III, 275, 45; omnia cor et septum transversum habent III, 29, 50; omnia septum transversum habent, idque quare III, 268, 50 ss.; eorum septum transversum a nonnullis præcordia (φρένες) vocatur III, 268, 23 ss.; non omnia pulmonem habent III, 30, 6 s.; quæ pulmonem habent aerem recipiunt atque respiratione refrigerantur III, 544, 3 ss.; iis opus est ut extrinsecus refrigerentur III, 263, 3 s.; idque quia calidiora sunt III, 263, 4; fistulam habent omnia quæ aquam cibi gratia recipiunt III, 147, 11 s.; lienem pleraque habent III, 30, 9; alia fel in jecore habent, alia eo carent idque quænam III, 30, 17 ss.; pleraque eorum fel habent, idque alia super jecore, alia super intestinis III, 274, 29 ss., cf. 39 ss.; III, 275, 33 ss; iis proprium est mesenterium III, 276, 33; omnia habent omentum, mesenterium, intestina, septum transversum et cor III, 274, 23 ss.; item exceptis piscibus arteriam et pulmonem III, 274, 25 s.; omnia omentum habent III, 50, 1 s.; III, 276, 9 s.; non vero omnia vesicam III, 50, 8; omnia manifesto ventriculum habent eumque eodem loco situm III, 31, 47 s.; sed dissimilem III, 32, 1; omnia manifesto venam magnam habent III, 261, 32; quædam eorum nonnisi obscure vel parum manifestam habent aortam III, 261, 32 s.; apud omnia eodem modo se habent venæ maximæ earumque principia III, 43, 21 ss.; non vero reliquæ, idque quare III, 43, 23 ss.; omnia nervos habent III, 44, 17; quænam eorum tenuia et inconspicua habeant III, 44, 17 ss.; omnia membranas habent III, 49, 35 s.; omnia carnem vel pulpam carniformem habent, idque ubinam III, 50, 22 ss.; omnia cutem habent, sed non omnia pilos III, 47, 35; alia ossa, alia spinas habent III, 240, 51 s., cf. 22; omnia spinam dorsi habent III, 45, 46 s.; reliqua ossa alia habent, alia non, idque quare III, 45, 47 ss.; quibus eadem membra sunt, sed dissimilia, eorum ossa aut quantitatis ratione aut pro portione differunt III, 45, 51 ss.; nonnulli medullam habent III, 52, 49 s.; omnia caput habent III, 288, 33; omnia cerebrum habent III, 13, 31; III, 238, 37 s.; idque ubinam et quare III, 288, 39 ss.; excepto homine, nulli eorum evenit ut sero concrescant capitis ossa III, 239, 36 s.; quibus dentes sunt, iis etiam labia III, 249, 20 s.; omnia gustus instrumentum habent, etiamsi nonnulla non habere videantur III, 250, 38 ss.; ad alimenta dijudicanda linguam habent III, 277, 31 s.; apud ea tactus inest parti sanguine præditæ III, 5, 29; primum etiam sensus iis sensus instrumentum est III, 259, 22 s.; III, 282, 8; in iis et potentia unica est pars primo animam sentientem continens III, 261, 17 s.; quænam eorum voce careant III, 455, 45 s.; ponendum apud ea ab eadem causa pendere somnum et vigiliam ac apud hominem III, 503, 24; quando iis robusta appareant insomnia III, 510, 51 ss.; omnia semen emittunt III, 55, 9; in universum exsanguibus majores sunt III, 345, 10 s.; idque quare III, 345, 6 ss.; igitur in universum semen emittunt III, 345, 45 s.; omnia semen habent, non vero urinam III, 327, 7 s.; quænam eorum sponte nascantur III, 390, 53 s.; paucis exceptis, omnia perfectum sexus discrimen habent III, 319, 22 ss., cf. 30 ss.; genitalium ratione ab exsanguibus differunt III, 327, 37 ss., cf. *Animalia*; paucis exceptis, apud omnia coitui inservit pars urinæ emittendæ dicata III, 292, 50 s.; coeunt atque ex ejusdem nominis animalibus procreantur III, 328, 26 ss.; coitu conjuncta manent, donec partem sui adventitiam (nempe genituram) emiserint, quæ conceptum condat III, 343, 32 ss.; genitura emissa absolvuntur III, 343, 35 s.; quæ sobolem suam intus non perficiunt, ovipara sunt III, 345, 18 s.; quæ coitu procreantur omnia e semine fiunt III, 347, 12 s.; in quonam eorum genere mares coitui inservientia instrumenta habeant III, 77, 32 s.; quomodo ratione genitalium masculinorum a se invicem differant III, 34, 46 ss., cf. III, 321, 30 ss; omnia coitu nascuntur III, 370, 41; apud omnia mas in feminam genituram emittit III, 370, 42; eorum partes liberis procreandis destinatæ apud feminas matrices sunt III, 321, 11 s.; apud mares partim testes, partim meatus seminales III, 321, 12 ss.; apud ea genitalia masculina a feminis habitu differunt III, 321, 16 ss.; quomodo uteri situ inter se differant, idque quare, III, 321, 29 s.; III, 324, 20 ss.; III, 371, 6 ss.; eorum feminæ reliquis plura habent residua III, 354, 30; idque quare III, 354, 32 ss., cf. III, 339, 47; quænam eorum menstruam purgationem habeant, quænam ea careant III, 339, 27 ss.; idque quare III, 339, 32 ss., cf. III, 137, 1 ss.; apud ea superior moles primum distinguitur III, 362, 31 ss., cf. III, 359, 36 ss.; in omnibus distincta sunt anterius et posterius, superius et inferius, dextrum ac sinistrum II. 261, 26 ss.; igitur eorum corpus bipartitum est III, 261, 25 s.; præcipue iis competit commune motus principium III, 307, 16; nullum eorum pluribus quam quattuor cardinibus moveri potest III, 298, 31 s., cf. 39 s.; III, 301, 14. 19 s., 35; III, 304, 8 s., cf. III, 311, 36 s.; III, 309, 26 s., 31 s.; III, 311, 37; III, 313, 18 s.; III, 318, 1 s.; iis accensenda sunt quæcunque quattuor tantummodo cardinibus moventur III, 307, 18 ss.; nullum eorum dissectum vivere potest ne aliquantulum quidem temporis spatium III, 308, 21 s.; nec eodem motu utitur ac quo tempore continuum erat III, 308, 23 s.; progredi nequeunt, nisi flectantur membra, idque vel in omnibus, vel in coxis et scapulis III, 313, 22 ss., cf. III, 310, 23 s., 37 ss., 51 s.; omnia pumiliones sunt III, 289, 44 s.; excepto homine omnia ubi adulta sunt, partes superiores inferioribus majores habent III, 22, 1 s.; III, 24, 45 s.; nonnullis eorum longiorem vitam habet apis III, 529, 5; igitur non omnia longiorem habent vitam III, 529, 4; in universum tamen diutius vivunt quam exsanguia, idque quare III, 529, 11; III, 530, 25 ss.; in universum iis ignaviora sunt quædam exsanguia III, 235, 37 s.; multis prudentiora sunt quædam exsanguia, idque quare III, 231, 29 s.; III, 235, 31 s.; quænam eorum prudentiora sint III, 231, 31 s.; eorum multa latitant, idque quænam III, 160, 1 ss.; eorum tantum tria magna genera sunt nempe aves, pisces et cetacea III, 7, 18 s., cf. III, 29, 36 ss.; reliqua in magna genera non distribuuntur III, 7, 26 s., cf. III, 29, 38 ss.; quædam eorum species simplices sunt ut homo III, 7, 28, s., cf. III, 29, 36; aliæ in alias species dividuntur, sed nomine carentes III, 7, 29 s.; classis animalium sunt, communi nomine carens III, 223, 29 s.; quænam III, 5, 29 s.; iis accensendi sunt quadrupedes III, 486, 21 s.; ad ea pertinent quadrupedes viviparæ III, 20, 12; III, 22, 20 s.; III, 250, 19 s.; item oviparæ III, 25, 10; III, 102, 35; III, 250, 28 s.; iis accensenda sunt vivipara pedestria III, 77, 32 s.; comprehendunt præter hominem quadrupedes viviparas et oviparas, aves, pisces, cetacea, et forsan alia quædam quæ genus non constituunt III, 29, 11, 36 ss., cf. 30 ss.; iis accensendæ sunt aves, serpentes et quadrupedes oviparæ III, 248, 50 s.; exceptis quæ non generant, omnia vel vivipara, vel ovipara sunt III, 345, 36 s.; ad ea pertinent volatilia alis pennatis vel coriaceis prædita III, 6, 34 s.; item quadrupedes alis carentes III, 7, 30 s.; iis accensendæ sunt aves III, 298, 30; item pisces III, 250, 38 ss.; III, 301, 9; III, 302, 2; III, 455, 46; iis accensendæ sunt anguillæ, etiamsi nec viviparæ sunt III, 118, 42 s.; iis accensendæ sunt testudines III, 548, 41, ss.; iis accensendus est elephas III, 248 16.

Sanguine præditæ partes; celerrime putrescunt III, 52, 9.

Sanguine prædita non vivipara; quod ad ossa attinet, eorum natura aliquantum a viviparorum recedit III, 242, 15 s.; iis accensendi sunt aves et pisces et serpentes III, 242, 17 ss.

Sanguine prædita pedestria; necessario respirant III, 248, 16 s.; inter ea solum serpentum genus pedibus caret III, 7, 34, s.; iis accensendus est elephas III, 248, 16 s.

Sanguine prædita pedibus carentia; quattuor cardinibus moventur III, 308, 37 ss; duobus flexuris usa progrediuntur III, 308, 39; dextrum et sinistrum, anterius et posterius in latitudinem habent in flexuris III, 308, 40 s.; prope caput habent anteriores cardines dextrum et sinistrum III, 308, 41 ss.; prope caudam vero cardines posteriores III, 308, 43 s.; propter angustiam duobus tantum cardinibus moveri videntur, nempe anteriori et posteriori contactu III, 308, 44 ss.; apud ea quoque incipit dextrum et sinistrum et respondet posterius III, 308, 46 ss.; eodem igitur modo moventur quo quadrupedes III, 308, 47 s.; III, 309, 2; vicissim commutant concavum et convexum, idque quomodo III, 309, 2 ss.; eorum inflexuræ a longitudine pendent III, 308, 48; igitur eodem modo ingrediuntur quo homines admodum proceres qui incurvi incedunt III, 308, 48 ss.

Sanguine prædita sponte nascentia; cor habent etiamsi parca sit eorum sanguinis copia III, 391, 1 s.; e verme fiunt omnia III, 390, 51 ss.; III, 391, 19 s.; non vero ex ovo III, 391, 18 s.

Sanguine prædita vivipara; nonnulla eorum cito ex aqua in terram egrediuntur III, 248, 17 s.

Sanies (ἰχώρ); aquosus sanguis est III, 236, 11; id est partim sanguis nondum concoctus, partim corruptus III, 236, 12 s., incoctus sanguis est, idque duobus modis III, 52, 47 s.; cf. 27; in eam mutatur interdum sanguis ubi nimis eliquescit III, 52, 22; imperfectus sanguis est III, 5, 21 s.; pro portione respondet sanguini III, 38, 3 s.; post sanguinem et venas animalibus sanguine præditis omnium similarium partium maxime communis est, *ibid.*; est pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 230, 49; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; ad aquam pertinet, idque quare III, 624, 20 s.; nonnullis fibris inest III, 44, 20 s; ejus fluxiones principio de capite descendunt, idque quare et quando III, 238, 48 ss., cf. III, 486, 13 s.; qualis effluat e vulneribus a leone inflictis III, 204, 12 ss.; quo effluat, pilis stipatur vulnus scroti apud juvenes castratos III, 203, 30; putrescentem paleæ imbibunt IV, 228, 27; fluere in mari circa Iapygium promontorium dicitur IV, 91, 3 ss.

Sanitas (ὑγιεία); morbo contrarium est, 21, 9; II, 562, 28; non rite definitur symmetria calidorum et frigidorum, 236, 10; 245, 14; calidorum et frigidorum temperamento et proportione constat, 134, 4; II, 337, 34; è calido, frigido, humido et sicco fit, 198, 52; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; habitus quidam est II, 529, 15 s.; in calidis ut habitus est II, 288, 31; optima corporis dispositio est II, 194, 13; corpus conservat, 412, 34; corpori utilis est, 414, 8; 456, 37; optimum est secundum Deliacum epigramma II, 8, 45; II, 184, 5; item secundum Simonidem, 372, 2; bonum est, 323, 41; eam bonum esse omnes consentiunt II, 144, 41; quare maximum habeatur bonum, 328, 18, 21; II, 191, 3; dissentiunt vero si quæratur an ejus causa edendum sit, necne II, 144, 42; corporis bonum est II, 135, 27; corporis virtus est, 320, 38; 321, 51; 323, 41; II, 337, 33; pars felicitatis, 320, 38; ei, etiamsi minus sit bonum quam bonus habitus, tamen majus malum oppositum est, 264, 37; quonam constet, 321, 51; tali fruuntur multi, ut eos vix felices æstimes, 321, 53; fit et arte et fortuna, 322, 42; eam appetit corpus II, 191, 15; bona est, sed non laudabilis, idque quare II, 241, 24; exoptabilis est, sed non quovis cibo parta II, 119, 3; eam cupere debemus, II, 26, 22; voluptatem et vitam facit, 323, 42, 44; eam vita sequitur nec vice versa, 323, 18; 325, 37; quare voluptate præstet, 325, 45; eam summum habent bonum, dum ægroti sunt II, 3, 5; ea frui malimus quam scire quidnam sit II, 188, 31; ea magis æmulandæ divitiæ et pulchritudo, 362, 51; præstat robore et pulchritudine, 198, 51; 202, 20; salubre non tanto superat quanto beatitudo id quod beatum reddit, 199, 10; felicitatis causa quæritur II, 486, 46; eam voluntate appetimus vel necessariam esse arbitramur II, 204, 10; II, 143, 20; ea opus est viro beato II, 125, 36; ea abuti licet, etiamsi res sit optima et utilissima, 312, 33; an simul bonum et non bonum sit, 303, 6; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 11; dubitatur an magis ac minus recipiat, 16, 15; dispositio est nisi temporis ratione in naturam abierit 13, 20 ss.; etiamsi definita sit, nihilominus magis ac minus recipit, idque quomodo II, 118, 23 ss.; secundum idearum sectatores ordo et numerus est II, 190, 54; ejus bonitatem numerorum bonitate demonstrant iidem, *ibid*; magis in eam quam in animam quadrat harmoniæ notio III, 438, 52 s.; si imperio parari posset, id vix magis strenue sectarentur ac hodie, 527, 22; ea magis opus est ægroto quam sano II, 508, 11; eam volumus, consilium vero capimus eorum quæ ad eam perducunt II, 27, 4; II, 143, 18; qui de rebus ad eam pertinentibus bene deliberat, eam ob rem prudens non habetur II, 68, 48; ejus causa exstat II, 534, 2; differt a rebus sine quibus consistere nequit II, 185, 16; res sine quibus exsistere nequit partim omnibus habitibus et actionibus communes sunt, partim singulis naturis propriæ II, 185, 19; sine respiratione et vigilia motuque consistere nequit II, 185, 21; interire potest, non intereunte eo cui inest III, 528, 3 ss.; per accidens interit, intereunte animali cui inest III, 528, 8 s.; eam faciunt cum τὸ sanum esse, tum cibi, tum exercitia, sed non eodem modo, 323, 19; ea non præstat sanitas τῷ sanari addita, 199, 42; ei conjugatum salubris, 195, 8; ejus casus salubriter, 195, 11; exercitatione præstat et quare, 198, 22; motus qui ex ea fit, non contrarius ei qui in eam fit, idque quare II, 314, 39; II, 315, 26 ss.; qui ex ea fit motus non contrarius ei qui e morbo fit, idque quare II, 314, 40 s., 51 s.; qui in eam fit motus non contrarius ei qui in morbum fit, idque quare II, 314, 41 s.; II, 315, 24; qui ex ea fit motus non contrarius ei qui fit in morbum nec vice versa, idque quare II, 314, 42 s., 48 s.; II, 315, 7 ss.; qui ex ea in morbum fit motus contrarius ei qui e morbo fit in eam II, 314, 44 s.; II, 315, 13 s., 36 s.; ad eam it sanabile, si qua sanabile est moveatur II, 427, 40 s., 52; II, 428, 1 s.; eadem simul sanaret et sanaretur unum et individuum specie, si id quod se ipsum movet se ipsum per totum moveret II, 352, 19 s.; quatenus ejus causa sit salubre II, 191, 44; salubre causa non est cur bonum sit II, 191, 45; quia tale quid est, necessario hoc vel illud, utpote ad eam conferens salubre est II, 191, 42; eam nemo demonstrat bonum esse qui saltem medicus sit, non vero sophista, quia principium II, 191, 46; inter res agendas recensetur II, 189, 38; activa esse non dicitur, nisi per translationem II, 447, 30 s.; simplex est II, 148, 5; quia semper eadem est, inter se comparari possunt sanationes II, 340, 34; quia hujusmodi quid est hæc vel illa necessario fieri vel suppetere debent II, 273, 2; adest ubi homo sanus est II, 601, 42 s.; cur ab ea nemo sanus fiat IV, 153, 7 ss.; ei solummodo competit necessitas ex suppositione III, 219, 35 ss.; forma et actus et notio ejus est qui eam recipere valet, id est qui sanari potest III, 446, 48 ss.; qua ratiocinatione producatur II, 544, 32 ss., 46 ss.; non ad eam movetur accrescibile, si moveatur quatenus accrescibile est II, 427, 44; contraria non efficit, sed salubria tantummodo II, 52, 23; ad eam ex morbo transit id quod sanatur II, 379, 48; finis est II, 134, 38; eam conservant et faciunt exercitia II, 134, 30; quæ ejus causa fiunt fines non sunt II, 134, 38; melius est quam res salubres II, 134, 40; II, 135, 5 ss.; quieti quæ in ea est opponitur quies in morbo, vel motus ex ea in morbum II, 315, 50 s.; ei contraria esse nequit quies in albedine II, 316, 3; ea prædita corpora moveri et fluere videntur II, 313, 23; quæritur an in corpore essentia una sit II, 313, 21 s.; si quis eam, intermisso tempore recuperaverit, quæritur an hæc una sit cum præcedenti II, 313, 24 ss.; pertinet ad res quæ potentia fiunt, i. e. ad res idearum participes Platonis II, 464, 2 ss.; eam facit medicus II, 464, 1; causa formalis sanationis est II, 602, 37, cf. 43; et arte et casu fieri potest, idque quare II, 546, 43 ss., cf. II, 568, 50; si arte fiat, ejus principium motus est forma quæ animæ inest II, 544, 50 s.; quidnam ejus principium si casu fiat II, 544, 51 ss.; est res arte facta II, 601, 36; alia ratione quam res naturales sine materie est vel non est II, 601, 35 s.; et arte et sponte fieri potest III, 220, 9; etiam sponte fit, 162, 34; bonum habitum sequitur, 194, 23; quæ eam universaliter efficiunt novimus omnes II, 160, 14 s.; medicinæ finis est, 492, 3 · II, 1, 9; II, 5, 44; II, 188, 24; ejus causa exstat medicina II, 242, 50; principium est, sed non eodem modo quo medicina II, 242, 29; eam facit medicina II, 447, 14; corporibus non miscetur II, 452, 46; eam ubi facit medicina corporibus non miscetur, *ibid.*; ut insit, operam dat medicina II, 191, 25; eam in infinitum persequitur medicina, 491, 26; aliquatenus œconomi vel magistratus munus est ut ejus curam gerat, aliquatenus medici, 492, 24; cum ipsam, tum quibus inest spectat medicus II, 263, 19; quomodo eam consideret medicus II, 5, 35; ejus eadem scientia est quæ morbi, sed non eodem modo II, 206, 2; non ei, sed ejus gratia imperat medicina II, 76, 3; ejus causa cum medicus, tum artifex est II, 262, 6; II, 515, 49 s.; non eodem modo quo medicus causa est cur valeat quispiam II, 120, 25; ea definita medicus rationem reddit eorum quæ facit III, 219, 15 s.; non dicit medicus eam bonam esse, sed se eam facere II, 132, 41 ss.; cur ad eam usque tantummodo medici operam suam præstent IV, 270, 38 ss.; etiamsi eam sectemur, tamen medicinam non discimus II, 74, 16; quo modo sanos reddit, eodem sapientia felices II, 74, 25; de futura, teste Platone, magis rata habetur medici opinio quam ignorantis II, 511, 1 ss.; quodammodo semper ex sanitate fit II, 544, 38; ejus forma medicina est II, 544, 40 s.; ea potiri nemo consilium capit, sed ejus causa ambulandi vel currendi vel sedendi II, 143, 17 ss.; II, 204, 3; ambulationis causa finalis est II, 264, 20; II, 486, 46; II, 515, 11 s.; ejus causæ sunt extenuatio, aut purgatio, aut medicamenta, aut instrumenta II, 264, 24; II, 515, 15 s.; ad eam maxime conferunt res quibus largissime et sæpissime ad corporis curam utimur, 613, 28; ei confert gymnastica, 626, 22; cibis laboribusque et ætate paratur II, 194, 23; optime fit si salubribus vescamur II, 155, 40; ei magis quam contraria favet in laboribus alacritas, in cibis continentia II, 197, 43; cum nimiis tum nimis paucis cibis potibusque perditur, moderatis vero servatur II, 16, 8; II, 137, 33; eam faciunt et servant cibi et potus moderati II, 16, 10; eam non facit qui carnes leves concoctuque faciles salubres esse novit, ignorat vero quænam leves sint II, 70, 50; faciet vero qui gallinarum carnes leves ac salubres esse novit II, 70, 52; ejus signum concoctio III, 611, 40; ei confert pinguedo modica III, 236, 34; interdum dubium est, an ejus causa sit tonsura capitis, vel insolatio ventusve II, 268, 4; eodem modo ad eam se habere videntur odores, quo sapores ad nutritionem III, 487, 51 ss.; ejus adminiculum sunt odores per se jucundi III, 486, 15; III, 487, 50 s.; ei prodest si noctu expergiscaris, 638, 34; ejus ratio habenda est in exstruendis ædibus, idque quomodo, 638, 44, 50; ejus ratio habenda est in situ urbis determinando, 613, 13, 24; ei interdum nocet contemplatio II, 88, 12; non fit sine mutatione in affectibus II, 370, 30; propter eam in hydrope emittitur aqua III, 430, 31 s.; ejus causa secat cultellus III, 430, 32 s.; inprimis a sanguine pendet III, 270, 16 s.; ad eam multum confert jecur III, 270, 15 s.; ea nonnulla corpora semper gaudent II, 402, 11 s.; eam ut assequantur alia gracilescere debent II, 402, 12; alia etiam currere, vel præter cursum adhuc aliud facere II, 402, 12 s.; alia eam nequaquam assequi valent, quidcunque fecerint II, 402, 14 s.; per accidens a recordatione in eam abiri potest II, 310, 12; II, 599, 2 ss.; idem illi habitus confert ac robori IV, 156, 13 s.; tanquam exemplum citatur, 6, 36; 62, 51; 80, 11.

Sanitas et morbus; eadem potentia sunt II, 572, 5; inter ea non est medium, 18, 10; 19, 23; intermedio carent, etiamsi adsit intermedium inter malum et bonum, 210, 39; etiamsi sibi invicem contraria sint, morbis singulis tamen nihil est contrarium, 211, 7; non necessario alterutrum eorum verum est, 20, 26; 21, 17; in se invicem transeunt, 20, 2; alterutrum necessario homini inest, 191, 36; eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 21 s.; in animalis corpore naturaliter fiunt, 18, 4; 21, 24.

Sanus; ita vocatur qui excessibus non, vel vix frangitur quibus plerique II, 208, 35 ss.; ei comparatur fortis II, 208, 34; laudatur II, 208, 33; esse non possumus toto corpore, nisi partes sanæ sint II, 241, 13; sumus partim sanitate, partim corpore vel aliqua ejus parte III, 446, 47 s.; nondum sunt qui sani esse volunt II, 223, 27; quæ ei bona et jucunda sunt, simpliciter bona et jucunda sunt II, 220, 25, 28; ei jucundum in luce cernere II, 220, 29; qui ut is ambulat, valenter ambulare dicitur II, 52, 24; ejus cibus ægroto non prodest II, 241, 34; ejus ornatus non prodest imbecillo II, 241, 35; ei alia dulcia sunt ac febricitanti II, 122, 25; ei quoque sol pedalis esse videtur III, 507, 32 s.; ei confert cavere ne ægrotet, 415, 29; ex eo fit ægrotus, idque quomodo III, 333, 25 s.; quomodo e medicina fit, sic e semine virili fœtus III, 341, 25; eum qui ab ægroto distincturus sit quærendum ab iis qui omnia quæ alicui videntur vera esse censent II, 511, 33; quamobrem qui cum eo versatus fuerit nihilo sanior reddatur IV, 262, 4 ss.; quamobrem ei purgationes per inferiora non conferant IV, 313, 31 ss.

Sanus homo; a materie non denominatur, quia a privatione et subjecto fit II, 545, 17 ss.

Sanum; ex ægroto fit III, 449, 46 s.; quæritur an generatio semper fiat quomodo ex eo ægrotum et vice versa II, 437, 11 s.; magis substantia est quam sanum esse, idque quare II, 538, 13 ss.

Sanum esse; non idem est quod ægrotum esse idque quare II, 430, 1; quod potest et ægrotare potest II, 572, 4; commercium vel ligamentum vel compositio corporis et sanitatis erit, si vita animæ et corporis ligamentum vel compositio sit II, 563, 37 s.

Sanum potentia; id est quod a medicina aut a fortuna sanari potest II, 568, 50 s.; nihil igitur in se continere oportet quod sanitatem impediat II, 569, 2 s.

Saos; Mercurii et Rhenes filius fr. 288, a; ab eo cognominata est Samothrace, *ibid.*

Saperdis (σαπερδίς); piscis fluviatilis III, 171, 31; idem quem coracinum vocant IV, 330, 15; prægnans bonus est III, 171, 30; cur pravi caput præstans sit, præstantis vero pravum IV, 330, 13.

Sapere (φρονεῖν); alia evenit hominibus, teste Empedocle, ubi ipsi alii fiunt II, 509, 31 s.; III, 465, 1 s.

Sapida (γευστά); nullam morum imitationem continent, 630, 6.

Sapiens; eum habitus ergo laudamus II, 14, 30; diis carissimus est idque quare II, 127, 9, 16; et propterea felicissimus II, 127, 18; ei non idem honor tribuendus est qui parentibus II, 106, 12; eum quantum fieri licet, omnia scire putamus II, 470, 6; item difficilia cognoscere II, 470, 7 s.; item accuratiorem esse et melius causas docere posse II, 470, 10; item imperare debere et non jussa exsequi II, 470, 15 s.; nec aliis parere, sed necesse est ut ei pareat minus sapiens II, 470, 16 s.; e quibus omnibus colligitur eum necessario rerum universalium scientiam habere II, 470, 19 ss.; indiget rebus ad vitam necessariis II, 124, 20; II, 125, 39; etiam solus contemplari potest, licet forsan melius si adjutores habeat II, 124, 24 ss.; eos honorant omnes secundum Alcidamantem, 377, 25; secundum Simonidem ad divitum fores præstolantur, 366, 40; æmulationem excitant, 363, 3; ad eorum judicium provocant oratores, 377, 37; justi esse dicuntur, quia Socrates sapiens et justus est; 315, 40; laudantur II, 193, 53; eorum divinatio celer, idque quare II, 240, 47; de summo bono a vulgo dissentiunt II, 3, 1; secundum naturam ac veritatem loquuntur, 290, 36; quærunt sophistæ, an iis vel patri sit parendum, 290, 25; opinionis quam de felicitate habent, solius ratio habenda est II, 185, 38; quidam rem difficillimam simul et jucundissimam se ipsum cognoscere affirmant II, 182, 26; non solum debent quæ ex principiis colliguntur scire, sed et de iis vera pronuntiare II, 70, 11; iis convenit de nonnullis rebus demonstrationem habere II, 69, 47; exstare putamus quosdam qui universaliter, non particulatim sapientes sunt II, 70, 5; ita vocamus Thaletem et Anaxagoram II, 70, 33 s.; nonnulli qui habiti sunt, putarunt ea quæ sunt e non entibus facta esse III, 672, 36 s.; multi partim animam concentum esse dicunt, partim eam concentum continere, 630, 29; aliqui defendunt jus quo victor sibi vindicat omnia bello parta, alii secus, 487, 1; tanquam exemplum citatur, 31, 50; 119, 5.

Sapientes videri; jucundum est, 337, 40.

Sapiens, sed improbus; si decipiatur tragicum est et humanum, 417, 46.

Sapientes antiqui; quidam felicitatem unice ab animæ conditione pendere putabant II, 186, 12, cf. *Philosophi antiqui.*

Sapientes recentiores; ad eos pertinent Empedocles et Anaxagoras II, 634, 46 s.

Sapientes septem; sophistæ vocantur fr. 33, a.

Sapientiores; habemur non prouti activi sumus, sed prouti rationem habemus et causas cognoscimus II, 469, 21 ss.; cur homines sint locis calidis quam frigidis IV, 192, 46 ss.

Sapientissimi; cum iis amicitiam contrahere nequeunt nihili faciundi II, 96, 47; iis mitterentur insomnia, si a deo mitterentur III, 513, 12; III, 515, 36 ss.

Sapientia; pars virtutis, 329, 43; virtus cogitabunda est II, 14, 26; non rite definitur felicitatis effectrix, 252, 3; an recte definiatur scientia res definiendi et contemplandi, 238, 16; scientia exquisitissima est II, 70, 10; ejus definitio II, 70, 13, 32; ea anima secundum veritatem affirmat ac negat II, 67, 47; II, 69, 50; principiorum non est II, 69, 46; interdum ea tantummodo artis præstantiam significamus II, 70, 4; non eadem est ac politica idque quare II, 70, 24 ss.; eam omnes eandem, a prudentia vero diversam esse dicunt II, 70, 19; quodsi eo nomine appellent scientiam res sibi utiles spectantes plures erunt sapientiæ II, 70, 25; quæritur an unica sit scientia, an plures II, 584, 34 ss.; venerabilissima scientia est II, 610, 33; ei aliquam ignorantiam necessario opponere debent reliqui II, 610, 32 ss.; nos vero non, idque quare II, 610, 34 ss.; e mente et scientia composita est II, 156, 47, 53; quatenus mentis particeps, quatenus scientiæ II, 156, 50 ss.; circa quasnam res versetur II, 156, 48, 54; II, 157, 4, 18 s.; duplex esse videtur, altera demonstrativa quæ accidentia spectat, altera de substantiis, quæ prima spectat II, 585, 1; quæritur an omnes substantias spectet II, 584, 41 ss.; si non omnes spectet, quæritur quasnam spectet II, 491, 28 s.; II, 584, 42; ejus partes sunt naturalis et mathematica scientia II, 588, 51 s.; quænam scientiæ magis, quænam minus ad eam pertineant II, 470, 12 ss., cf. II, 490, 32 ss.; si causæ diversæ ad diversas scientias pertineant, omnes hæ scientiæ hoc nomine dignæ sunt II, 490, 32 s.; rerum manifestarum causam quærit II, 484, 31; inprimis a scientia pendere videtur II, 469, 11, v. *Philosophia prima*; non spectat causas quæ in *Naturalibus* dictæ sunt II, 585, 1 ss.; nec causam finalem II, 585, 4; non agit de rebus sensibilibus, idque quare II, 585, 24 s., cf. 8 ss.; II, 586, 8 s.; nec de rebus mathematicis, idque quare II, 585, 22 s.; spectat vero rerum mathematicarum materiem II, 585, 31 s.; quæritur an etiam de elementis agat II, 585, 33 ss.; scientia est quæ circa principia prima et causas speculatur II, 470, 42, cf. II 469, 47, 52; II, 584, 32; rerum multarum admirabilium scientia est, 337, 41; veteris reliquiæ sunt proverbia fr. 31, b; eam effectivam non esse vel antiquorum philosophorum ope probari potest II, 470, 44 s.; ejus consideratio non aliena a scientia civili et a morum consideratione II, 157, 41 ss.; ad physicam vel ethicam pertinet ut ejus differentiam exponat a mente, ab intellectu, a scientia, ab arte, a prudentia, 153, 14; quomodo a scientia et opinione differat, alio loco exponetur III, 465, 36; quæritur an ita appellandæ sint omnes scientiæ quæ substantiam spectant II, 489, 10 s.; etiamsi prudentia superior fit, nihilominus ei subdita esse videtur II, 74, 18; ea non utitur prudentia, sed prospicit ut adsit II, 76, 3; non ei, sed ejus gratia imperat prudentia II, 76, 4; prudentiæ præstantior est, idque quare II, 157, 17 s.; demonstratur non eadem esse quæ prudentia II, 157, 3 ss.; ei non imperat prudentia II, 158, 52; ejus dispensatrix est prudentia II, 159, 6; ei otium parat prudentia II, 158, 7; demonstratur virtus esse II, 157, 13 ss., cf. 44; virtus animæ partis ratione præditæ II, 137, 17; laudari non solet II, 137, 22 s.; alius animæ partis virtus est ac prudentia II 73, 48; eam nemo debet naturæ II, 73, 38; sensus aliquis esse videtur III, 464, 46 s.; igitur eam cum sensu confundunt antiqui III, 464, 49, cf. II, 509, 22 ss., v. *Prudentia*; animæ inest II, 157, 48; non agit II, 194, 1; non pertinet ad mores II, 194, 6; pars virtutis est II, 74, 26; nihil eorum spectat quæ felicem reddunt hominem II, 74, 2; non considerat ea quæ gignuntur II, 74, 3; per se necessario expetenda est, quippe animæ partis virtus est II, 74, 22; eo quod possidetur atque agit felices reddit, quo modo sanitas sanos II, 74, 27; sui causa quæritur II, 471, 7, 10 s., igitur sola scientiarum libera est II, 471, 9; recte videri possit humanum bonum non esse II, 471, 11 ss.; secundum Simonidem soli deo competit II, 471, 14 s.; omnium scientiarum honorabilissima est II, 471, 20; item divinissima, idque duplici modo II, 471, 21 s.; ea reliquæ scientiæ magis necessariæ sunt, sed nulla melior est II, 471, 27; ea potiti ad contrariam dispositionem deducimur ei quam a principio habebamus II, 471, 28 s.; animo utilis est, 414, 9; 456, 38; contra eam pecuniam expendere difficile est II, 233, 38, cf. 26; nullum ea præmium præstantius esse potest IV, 271, 35; inest animalibus potentia naturalis huic similis III, 145, 15 ss.; paucis animalibus competit III, 465, 16; igitur non eadem est ac sensus III, 465, 14 s.; recta intelligentia est III, 465, 17 s.; item existimationis species III, 465, 34 s.; omnibus quibus competit finis est, idque quare III, 503, 13 ss.; educationem consequitur, 378, 10; ejus principia ab experientia petuntur II, 71, 37; pueris non competit II, 71, 36; rebus ad eam pertinentibus non credunt adolescentes, sed eas tantummodo affirmant II, 71, 38; ei congrua actio omnium actionum virtuti congruarum jucundissima est II, 124, 14; cur ejus certaminibus præmium nullum posuerint antiqui IV, 271, 17 ss.; pertinet ad bona quæ virtute consistunt, 446, 16; secundo loco laudibus celebranda est, ubi ad virilem ætatem pervenimus ejus quem laudamus, si certe adfuerit, 447, 36; seorsum laudanda in narratione orationis demonstrativæ, 405, 27; propter eam qui eximie honorantur, invidi sunt, 361, 40; item qui eam affectant, 361, 42; tanquam exemplum citatur, 81, 12.

Sapientiæ humanæ peritiores; v. *Humanæ sapientiæ peritiores.*

Sapirion; v. *Salyrion.*

Sapor (γεῦσις); eum sine gustu non exstare putabant naturæ scrutatores antiqui III, 463, 31 ss.; idque quatenus recte III, 463, 34 ss.; eos omnes aqua contineri censet Empedocles, sed propter parvitatem percipi non posse III, 482, 14 ss.; Empedoclis de iis opinio refutatur III, 482, 20 ss.; poni etiam possit eorum seminarium esse aquam, atque omnes ex ea fieri, sed alios ex alia parte III, 482, 16 ss.; probatur eorum seminarium non esse aqua III, 482, 29 ss.; poni possit aquam patiendo aliquid iis imbui ab ipsa saporum causa, e. g. calido aut sole III, 482, 18 ss.; aliquid tamen ad eorum causam confert calidum III, 482, 42 s.; probantur affectus esse quos in humido gignit siccum quique gustum potentia qui est ad actum perducere possunt III, 482, 43-483, 15; probantur non cujusvis sicci, sed sicci nutritivi affectus esse III, 483, 17 ss.; excepto dulci ceteri omnes, æque ac acidus et salsus alimento admiscentur, sed condimenti loco III, 483, 33 ss.; omnes mixtione dulcis et amari fiunt III, 483, 38 s.; igitur proportione quadam secundum magis et minus constant, sive secundum numeros sive indeterminate fiat eorum mixtio III, 483, 39 ss.; suavissimi soli secundum numeros mixti sunt III, 483, 41 s.; septem numero sunt, ideoque coloribus numero æquales III, 483, 45 ss.; Democritus eos figuris assimilat III, 483, 16; Democriti de iis opinio refutatur III, 484, 17 ss.; eorum affectus maxime proprio loco in commentatione de plantarum natura pertractatur III, 484, 29 ss.; partis altricis affectus est III, 476, 41; ejus actus nomine caret III, 463, 26; qui actu est una interit cum gustu qui actu est III, 463, 30; differt a colore, a sono et ab odore II, 156, 1; eum gustu cognoscimus II, 156, 3; cur moribus similes non sint IV, 209, 29 ss., cf. 13 s.; de eo judicat gustus, non visus II, 36, 39; II, 511, 6; semper una cum gustu est II, 336, 34; quinam eos dijudicent II, 36, 40; sensibile gustui proprium est, ideoque circa eum non fallitur gustus III, 452, 20 ss., cf. III, 479, 39; III, 507, 8; numeri aut monades non sunt II, 631, 34 s.; igitur dyas indeterminata vel magnum et parvum causa esse nequit cur multi sint II, 631, 32 ss.; tactile aliquid est III, 447, 33 s.; quasi potus et alimenti condimentum est III, 447, 36; quomodo a corpore id habenti afficiatur sensus III, 460, 46 ss.; fere idem affectus sunt ac odores, sed non in iisdem III, 482, 7 s., manifestiores nobis sunt quam odores idque quare III, 482, 8 ss.; eos movet et condit calor III, 485, 35; igitur eos hebetant et abolent frigus et gelu III, 485, 33 ss.; instrumentum iis percipiendum destinatum lingua est III, 69, 11, 12 s.; III, 295, 24; idque inprimis ejus apex III, 10, 37, 40; eorum gratia exstat lingua III, 249, 38; III, 250, 7; alii percipiuntur in extrema lingua, alii in gula III, 212, 21; nisi instrumentum iis destinatum læsum sit, nunquam alii amarum videbitur quod alii dulce II, 590, 32 ss.; quinam igitur tanquam eorum mensura considerandi sint II, 590, 36 s.; vel ipse vel corpus quo continetur gustabile est III, 457, 47 s.; III, 458, 2 s.; quod ejus sensum excitat nunquam sine humore est, sed eum vel actu vel potentia continet III, 458, 3 s.; intermedio corpore alieno percipi nequit, idque quare III, 457, 45 ss.; nihilo minus in aqua percipitur, non tamen intermedii partes agente aqua, sed materiei cui admiscetur gustabile III, 457, 49 ss.; hinc etiam in potu percipitur III, 457, 51 s.; tunc tantummodo fiunt, ubi adsunt particulæ sensibiles sat magnæ ut actu gustari possint III, 488, 51 ss.; quia sensibilis est, in infinitum dividi potest III, 488, 3 ss.; si ejus pauxillulum in mare injiciatur, dissolvitur in eo III, 488, 41 ss.; necessario ab iis afficiuntur res inanimes III, 461, 20 ss.; a sapore afficitur II, 446, 28; in aqua percipiuntur III, 485, 32, cf. 32; eos quoque eminus et ante contactum perciperemus, si in aqua degeremus III, 489, 54 ss.; quum lateat aqua inter eos et linguam intercedens, eodem modo habemus ac si lingua nobis insciis membrana obducta esset III, 459, 51 ss.; iis similem reddunt aquam qui illos in ea abluunt III, 483, 8 s.; iis pro portione respondere videntur odores III, 456, 35 ss., cf. III, 484, 32; III, 485, 26 s., 32 s.; non tamen uniuscujusque rei semper ejusdem rei odoribus pro portione respondent III, 456, 48 ss.; quum manifestiores sunt, nomina sua odoribus indiderunt III, 456, 52 ss., cf. III, 485, 28 s.; ad humidum pertinent III, 457, 43, cf. III, 458, 22; eodem modo se habere videntur ad nutritionem quo odores ad sanitatem III, 487, 51 ss.; quod circa eos efficit siccum, idem circa odores efficit humor sapidus III, 484, 32 ss.; eo carent elementa tam sicca quam humida, nisi iis aliquid admisceatur III, 484, 47 s.; eo præditum est mare III, 484, 49; item ligna III, 485, 1; eo carent lapides III, 484, 52; omnes crassiusculi sunt III, 482, 42; qui in fructibus sunt, iidem omnes in terra inveniuntur III, 482, 43 s.; quinam simplices III, 458, 33 s., cf. 49; contrariorum quodammodo inter se oppositi sunt IV, 223, 9 s.; eorum contrarietas dulce et amarum sunt III, 484, 24; III, 488, 26; non numero infiniti, sed finiti sunt III, 482, 2, cf. III, 484, 26 ss.; III, 488, 21 ss.; si quis multos in uno humore misceat, inde ita sumere potest, ut modo hujus, modo illius plus sibi capiat III, 400, 50 ss.; intermedii partim dulci, par tim amaro accenseri possunt III, 491, 17 s.; aqua temperati obscuriores fiunt, idque quare III, 658, 25; enumerantur III,456, 47, 50 s.; III, 458, 34 ss.; præcipue in plantis occurrunt, idque quare III, 482, 51 s.; eos mutant fructus ex arbore decerpti, si soli aut calori exponantur III, 482, 22 ss.; item ubi diu repositi ac exsucti jacent III, 482, 26 ss.; item ubi coquuntur III, 482, 28 s.; ex eodem, e. g. ex alimento, diversi fiunt III, 482, 30 ss.; ex seminibus plantarum suppeditari dicunt IV, 216, 4 s.; quatenus necare possit III, 475, 36 s.; nimis vehementes gustum perdunt III, 463, 44; ubi non amplius sinceri sunt, sed mixtione ad proportionem reducuntur jucundi evadunt III, 463, 47 ss.; eos percipere nequit qui saporem admodum vehementem prægustaverit III, 458, 29.; non iidem circa eos incontinentes sunt qui circa esculenta et obsonia III, 295, 30 s.; nonnullos debiliter et quasi e longinquo percipiunt dormientes quidam III, 512, 8 ss.; dulces se percipere putant dormientes pauxillula pituita destillata III, 514, 1 s.; iis delectantur vel affliguntur quæcunque os habent III, 71, 25 s.; eorum sensum habent omnia vivipara sanguine prædita III, 69, 1 ss.; raptim tantummodo eos percipiunt aquatilia idque quare III, 250, 44 ss., cf. III, 253, 4 ss.; III, 272, 21 s.; peculiaribus delectantur multi pisces III, 69, 18 s.; quomodo ad eos percipiendos se habeat lingua apud lacertas et serpentes III, 250, 31 ss.; non iisdem delectantur omnia insecta III, 71, 14; quarum rerum cominus delectantur animalia, earum odores eminus sectantur III, 71, 23 ss.; omnes degustant muscæ III, 156, 13.

Sapores amari; v. *Amari sapores.*

Sappho; eam honorarunt Mytilenæi, etiamsi mulier esset, 377, 28; cur mortem malum esse judicarit, 377, 44; quidnam responderit Alcæo, 330, 40.

Sarcinarum fasciculus; eum colligere non e dignitate ducis aut præfecti esset III, 667, 13.

Sardanapalus; quomodo propter contemptum interfectus sit, 582, 5; non constat an quæ de eo fabulantur vera sint, 582, 6; eum qui beatum prædicant, voluptatem gaudio constare putant II, 187, 32; eodem modo quo ille affecti sunt multi eorum penes quos potestas est II, 3, 38; obscurior redditur adscripto patris Anacyndaraxæ nomine fr. 59, a.

Sardes; eas cum Eretriensibus invaserunt Athenienses, 161, 39.

Sardini; eritimi vocantur fr. 182, v. *Sargini.*

Sardinia (Σαρδώ); ubinam sita III, 630, 7; ibi, ut fabula fert, apud heroas dormiunt, experrectique nesciunt tempus elapsum esse II, 300, 6; ædificia ibi vetusto Græcorum more disposita esse feruntur IV, 91, 23 ss.; testudines præcipue eximia proportione exsculptæ, *ibid.*; exstructa a Iolao Iphiclis filis esse dicuntur IV, 91, 26 ss.; insula olim Ichnussa vocabatur, idque quare IV, 91, 31 s.; felix et fertilis omnibus rebus olim fuisse dicitur IV, 91, 34 s.; Aristæum ei imperasse ferunt, quum antea a multis et magnis avibus occuparetur IV, 91, 35 ss.; hodie nihil eorum quæ antea profert, ex quo enim Carthaginensibus subdita est fructus exstirpati sunt et capitis pœna impendit si quis rursus ejus modi quid plantaverit IV, 91, 38 ss.

Sardoum mare; ubinam situm III, 630, 23; profundissimum est III, 575, 22 s.

Sargini (σαργῖνοι); gregales sunt III, 175,, 10 s.

Sargus (σάργος); mugilis species est III, 83, 19; fr. 177, a; igitur mense Posideone parere incipit atque triginta dies uterum gerit III, 83, 18 ss., cf. III, 119, 19 s.; hac in re ei similes sunt labeo et myxo III, 119, 20 ss.; bis quotannis parit, idque quonam anni tempore III, 82, 26 s.; III, 83, 10 ss.; reliquiis ciborum mulli vescitur III, 149, 40 ss.

Sarmenta; nigra sunt in plantis quæ nigros fructus habent, idque quare III, 649, 47 s.; quare si quis iis medullam exemerit, uvæ vinaceis carentes nascantur IV, 326, 31 ss.

Sarpedon; ejus epitaphium fr. 317, a.

Sartago (τήγανον); quod in ea frigitur assatur III, 612, 45 s.

Satellites (ὠτακουσταί); Persarum regis III, 637, 26.

Satherion; quadrupes est circa fluvios ac lacus victum quærens III, 153, 43.

Sathrion; v. *Satherion.*

Satietas (κόρος); ferocitatem parit secundum proverbium fr. 61, b.

Satirion; v. *Satherion.*

Sativi fructus; v. *Fructus sativi.*

Satrapa; Persarum regis III, 637, 17; considerare debet an satrapia, cui præest, omnis generis reditus suppeditare possit, 640, 9; quasnam merces vectigalium lege regi suppeditare debeat, quæstio est ad administrationem regiam pertinens, 639, 26; in cujus ditione sita erant castra, mancipia quæ aufugissent, vel iterum comprehendere, vel eorum pretium domino persolvere jussit Antimenes, 650, 6; quo tempore omnium adventus exspectabatur, decimam de mercibus quæ importarentur exigendam in usum restituit Antimenes, 649, 50; eos jussit Antimenes thesauros propter vias regias inveniundos complere, 650, 33.

Satrapica administratio; ei sex reditus genera sunt, idque quænam, 639, 30.

Saturni circulus; idem ac Phænontis III, 628, 46.

Saturni stella; tempore sesquiplo majore orbem suum perficit quam quæ infra est posita, i. e. quindecim annis III, 638, 39 s., v. Κρόνος.

Satyria; morbus est a fluxione aut a flatibus crudis III, 400, 15 ss.; in ea facies satyro vel animali similis fit III, 400, 18; ea affecti fere idem patiuntur quod athletæ III, 400, 14 ss.

Satyrica poesis; ex ea prodiit tragœdia, 460, 15, 18.

Satyrus; ei similis videtur facies in morbo satyria dicto III, 400, 18; ii Bacchum propter agilitatem sequi dicuntur IV, 294, 19 s.

Satyrus a patris amore cognominatus (ὁ φιλοπάτωρ); parentum amore insaniebat II, 81, 1.

Satyrus (histrio) Clazomenius; aures ei reo facto obstruxerunt amici ne audiens in contumelias sese efferret IV, 134, 12 ss.; illi manumisit Philippus filias Apollophanis fr. 323, a.

Sauromaticæ oves; duros habent pilos III, 421, 24; idque propter loci frigiditatem III, 421, 30; ideoque propter eandem causam ac feræ omnes III, 421, 26 ss.

Saxa (πέτραι); in fluviis ictu comminuuntur IV, 235, 3 s; pura non æque inveniuntur in lacubus, neque eodem modo comminuuntur IV, 235, 1 s.; in iis non consident aves uncungues, idque quare III, 299, 22 ss., cf. III, 189, 1 s.; ea incolit upupa III, 207, 30; sub iis nidum exstruit apus III, 187, 20; ea incolit laius avis III, 185, 14; ea incolit atque scandit cyanus III, 185, 22 ss., 25 s.; ea incolit laedus III, 174, 31; inaccessa incolit vultur III, 182, 7; ea incolit ægolius III, 184, 34; in præruptis nidum exstruere solent aquilæ III, 188, 37 s.; iis nidulatur hybris III, 182, 48 s.; circa ea domicilia exstruit charadrius III, 181, 41 s.; sub iis pariunt bombylii III, 203, 10; iis tempestate vigente sese applicant mollusca, idque quomodo III, 287, 45 ss.;

iis celeriter adhærent urticæ marinæ III, 281, 52 s., cf. *Petra.*
Saxatiles pisces; v. *Pisces saxatiles.*
Scabies (ψώρα); cur ab ea capiantur qui appropinquant IV, 154, 17 ss.
Scalæ (ἀναβαθμοί); in publicas vias projectas vendidit Hippias Atheniensis, 641, 14.
Scalidris; avis aquatica, caudam movet, cinerea est et variegata III, 151, 51 s.
Scamander; in eo plantam nasci ferunt sistrum nomine IV, 105, 15 ss.; ejus usus, *ibid.*; quare eum Xanthum vocaverit Homerus III. 49, 21 ss.
Scammonea (σκαμμωνία); ventrem inferiorem movet IV, 115, 40 s.; cur si large sumatur alvum moveat, si vero parce itemque si vetus est, vesicam IV, 116, 36 ss.; noctu data octava parte purgat IV, 314, 2 s.
Scandris; v. *Scalidris.*
Scapha (σκάφη); ea fit agnitio in Sophoclis *Tyro*, 469, 36.
Scapulæ (ὠμοπλάται); ita vocantur humeri ossa III, 45, 16; a spina dorsi pendent III, 45, 10 ss.; numero duæ III, 11, 42; pars dorsi sunt, *ibid.*; quænam eas subeant secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 17 s.; venæ quænam secundum Polybum III, 39, 51; circa eas plurimi sunt nervi III, 44, 15 s.; earum loco apud aves dorso imposita sunt alarum extrema III, 298, 25 s.; eas flectunt infantes repentes III, 310, 41; eas semper movet homo ambulans III, 311, 40; locus circa eas secundus ad signa physiognomonica IV, 15, 8; sursum retracta stolidi signum IV, 5, 15; sursum elevata impudentis IV, 5, 24; lata et distantia fortis IV, 4, 39; distantia, magna et lata iracundi IV, 5, 54 s.; qui quæ circum ea sunt macriora habent, ingeniosi sunt IV, 5, 6 s.; quibus summæ item et humeri bene ex articulis prodeunt, valido sunt animo IV, 10, 17 ss., v. *Humerus.*
Scarabæus (κάνθαρος); insectum est cujus alæ vagina tectæ sunt, ideoque senectam exuit III, 162, 13, cf. III, 6, 42 s.; membranaceas alas habet III, 6, 33; vile animal est II, 169, 37 s.; ideoque ejus natura mala est II, 169, 36 s.; rosarum odore perire dicuntur IV, 103, 18; exanimantur fame quum intrant locum quendam Cantharolethron vocatum, in Chalcidice Thraciæ juxta Olynthum IV, 97. 20 ss., v. *Canthari* et *Melolonthæ.*
Scarabæi aurei; v. *Melolonthæ.*
Scarabæi pilularii; v. *Canthari.*
Scarificatio; venarum linguæ suum anginæ opem fert III, 165, 45 s.
Scariscus; eum Budiani accolunt fr. 186, a.
Scarus (σκάρος); spinosus piscis est III, 192, 11 s.; fr. 182, a; unicus piscis est cujus dentes serrati non sint III, 28, 51 s.; III, 253, 1 s.; III, 271, 53 s.; quot et quales et ubinam sitas habeat branchias III, 28, 35 s.; unicus piscis esse videtur qui ruminare videtur III, 33, 42 s.; III, 149, 43 s.; III, 278, 54 s.; qualem igitur ventriculum habeat III, 33, 41 s.; algis vescitur III, 149, 2 s.; in euripo Pyrrhæo non comparet III, 192, 10 s.; multos appendices intestinorum habet (?) III, 33 ; sonum edit fr. 177, a.
Scenæ; quales tragicissimæ, 467, 12; in ea antistrophi nullus est usus IV, 207, 29 s.; cantica chorica in ea reciprocant IV, 207, 30; præter partem quæ in ea agitur, nulla alia simul in tragœdia tractari potest, 477, 26; croco instructæ IV, 95, 15.
Scena (ex ea cantica); pars propria tragœdiarum secundum quantitatem, 466, 7, 15.
Scenæ pictura; eam introduxit Sophocles, 460, 14.
Scenici ludi; pertinent ad magistratus qui decoris curam gerunt, 600, 23.
Scepti (σκηπτοί); quidnam III, 633, 12 s.; ita vocantur fulmina quæ in aliquid illiduntur III, 633, 16 s.
Sceptrum; eo attollendo jurabant reges ætatis heroicæ, 538, 8.
σχέδιον· hastæ nomen apud Thessalos fr. 258, b.
σχήματα· v. *Figuræ.*
Scheria; ita olim Corcyra vocabatur, idque quare fr. 263, b.
Schœnilus (σχοινίλος); est avis fissipes minutior, quæ circa fluvios ac lacus degit III, 151, 49 s.; caudam movet III, 151, 51.
Schœnio (σχοινίων); alaudæ amicus est III, 174, 29.
σχοινίον· neutrum est, 291, 43.
Scibile (ἐπιστητόν); omne ad scientiam refertur, 251, 29; idque quomodo II, 526, 38; II, 527, 25 s.; II, 581, 5 s., 14 ss., 24; quomodo scientiæ opponatur 17, 34; inter id et scientiam nihil est intermedium II, 581, 48 s.; ad id refertur scientia, 10, 9; prior esse videtur scientia, 11, 28; si tollatur, simul tollit scientiam, sed non vice versa, 11, 33; multa esse possunt, vel sublato animali, 11, 40; circa id occupatur scientia II, 156, 21; cum demonstratione et ratione explicatur II, 156, 22, cf. 44 s., 51 s.; est id quod secundum scientiam demonstrativam est, 124, 46; quod maxime est, ejus scientia sapientiæ nomine dignissima II, 490, 37, cf. II, 470, 34; demonstrari potest II, 69, 44; ὑπόληπτον est, 194, 45; opinabilis genus esse nequit et cur, 296, 37; id enti assimilat vulgus II, 439, 8; necessaria sunt ideoque æterna, nec oriri possunt, nec interire II, 68, 4; omnia disci possunt II, 68, 7.
Sciens (ἐπιστήμων); tribus modis dicitur, primo qui scientia capax est, secundo qui scientiam habet, sed ea nunc non utitur, tertio qui jam contemplatur III, 451, 16 s.; qua ratione et quatenus opponatur ignoranti II, 203, 4; eo quam maxime consistit, ut anima ad aliquid certo modo sese habeat II, 338, 20; aliquis dicitur quia anima ratione prædita sciens est II, 287, 51; ejus signum est quod docere potest II, 469, 23 s., cf. II, 68, 7; paralogistice discere dicitur, 278, 10; quomodo ex discente fieri dicatur II, 487, 21 s.; si quis fiat, generationem obtinere dicimus II, 439, 40; fieri dicimur eo quod mens stat et quiescit II, 338, 30; id est eo quod animæ naturalis turbatio sedatur II, 338, 36 ss.; denuo fieri non dicimur ubi ex ebrietate vel morbo vel somno ad contrarium statum transimus II, 338, 33 s.; nec ubi a principio scientiam assumimus II, 238, 36; scientiam facit II, 464, 2; ambo contraria facit II, 565, 23; quidnam ejus officium sit, 277, 6; si scientia abutatur sponte errat II, 343, 13; ei perperam proprium esse dicitur ut non fallatur ratione, 224, 42; ei proprium est ut ejus convictio ratione non evertatur quia habet, 227, 44; 228, 13; eum innuit Protagoras, hominum omnium mensuram esse dicens II, 575, 25; vitam jucundiorem agunt quam quærentes II, 124, 17; iis ad agendum aptiores sunt inscii quidam II, 70, 48; item in reliquis rebus periti II, 70, 49; ei similis esse videtur vir magnificus II, 42, 32.
Sciens actu; aliquatenus actu est, sed non eodem modo ac antequam didicisset vel invenisset III, 467, 39 ss.; per se agere potest III, 467, 40 s.; ei comparatur intellectus III, 467, 39 ss.
Sciens potentia; nullum motum passus, sed eo quod aliquid adest actu sciens fit II, 338, 22 ss.; particulare scilicet generali sua scientia arripit II, 338, 24 s.; et qui discit et qui scientiam habet, sed non speculatur, attamen non eodem modo II, 349, 18 ss.; est qui non speculatur, si speculari potest II, 568, 2 s.
Scientem (i. e. memoria tenentem) simul non scire (i. e.

intelligere) ; hujus sophismatis una interrogatio ambigua est, 297, 14 ; ei respondendum est : *utique, sed non qui ita sciunt*, 297, 31.

Scientia (ἐπιστήμη) (*de ea quæ ab aliis dicta sint*) : rerum sensibilium esse nequit secundum Heraclitum II, 477, 31 ; II, 615, 11 ; omnes prosperitates esse affirmabat Socrates II, 239, 35 ; rebus dijudicandis inservit secundum Platonem III, 434, 39 ss.; unica via ad unitatem procedit III, 434, 36 ; igitur eam duobus assimilat Plato III, 434, 36 s.; quorum est, eorum quoque sunt ideæ, inquiunt idearum assertores II, 482, 15 s., 31 ; II, 615, 41 ss.; rerum sensibilium non fore censent qui solum mathematicum numerum agnoscunt, nisi ipsorum placitis assentiaris II, 632, 48 s.; opinio eorum qui eam esse negant, 123, 34, 37 ss.; secundum Lycophronem commercium sciendi cum anima est II, 564, 34 s.

Scientia (*ejus definitiones*); notio est II, 565, 10; forma et actus et notio est ejus qui eam recipere valet, id est scientis III, 446, 48 ss.; ejus definitio, 122, 22; II, 68, 14 ; vera eo constat ut causas sciamus, 122, 10, cf. 127, 28; an præterea alia exstet postea considerandum est, 122, 16, cf. 124, 11, 45; e quibusnam fiat, 122, 21, cf. 238, 40; 239, 17 ; potentia est cum ratione conjuncta II, 565, 19 s.; uniuscujusque rei habemus, ubi ejus quidditatem cognovimus II, 543, 16 s., 32 s.; disceptatur an eadem sit ac principiorum immediatorum cognitio, 170, 21 ; quomodo ab arte differat, 170, 50 ; II, 68, 13 ss., cf. II, 469, 44 ; ejus initium provenit ab experientia et primo universali in anima quiescente, 170, 47 ; habitus est intellectus, 171, 14-17 ; semper vera est, 152, 14 ; 171, 16 ; ea secundum veritatem affirmat vel negat animus II, 67, 46 ; II, 69, 49 ; ut dixerit, sic se habet et quid et quale et quantum, 326, 53; ea nihil exquisitius nec verius præter mentem, 171, 17, 21 ; omnis cum ratione est, 171, 19 ; II, 131, 31 ; quod præter eam est præter rationem est II, 240, 18 s.; non versatur circa principia, 171, 20 ; II, 69, 43, 51 ; ejus principium non est scientia, 171, 23 ; ejus principium mens, 171, 25 ; singulæ se habent ad singulas res ut mens ad principia, 171, 26 ; ad aliquid est, etiamsi ejus species grammatica non sit ad aliquid, 212, 22 ; ad aliquid esse videtur, 9, 30, 32, 44 ; II, 527, 35 s.; ejus genus ad aliquid, particulares qualia, 16, 42 ; ad scibile esse dicitur, etiamsi habitus et dispositio quæ ejus genera sunt, non scibilis, sed animæ esse dicantur, 212, 38 ; alicujus esse dicitur eodem modo ac ejus genera habitus et dispositio, 212, 44 ; eodem modo reciprocat ac existimatio (ὑπόληψις) quæ ejus genus est, 212, 56 ; quæritur an idem sit quod sensus, 174, 33 ; quomodo a sensu differat, 180, 10 ; non est sensus, 194, 48 ; 195, 1 ; non multum differt a sensu, 184, 28 ; ita se habet ad scibile ut sensus ad sensibile, 184, 33 ; quæritur an sensibilium sit, 194, 48 ; ejus vim apud vulgus obtinet sensus II, 439, 9 ; homini minus propria quam animali sensus, 233, 27 ; demonstrabilium sensu acquiri nequit, 150, 18, 41 ; in eo ad quod refertur, i. e. scibili, contineri nequit, nisi scibile sit homo aut anima, 213, 36 ; adstruitur ejus mansionem non esse memoriam, 213, 39 ; quomodo scibili opponatur, 17, 34 ; non est scibile, 216, 4 ; nihil inter eam et scibile intermedium est II, 581, 48 s.; ad scibile refertur, 10, 9 ; ea prior esse videtur scibile, 11, 28 ; in genere scibilis est, 305, 30 ; ad eam refertur omne scibile, idque quomodo, 251, 29 ; II, 526, 38 ; II, 527, 25 ; II, 581, 5 s., 14 ss., 24 ; quodammodo idem est quod scibilia III, 470, 38 s.; dividitur igitur in res ipsas, idque quæ potentia est, in eas quæ potentia sunt, quæ actu, in eas quæ actu III, 470, 40 ss.; una cum scibili tollitur, 11, 33 ; exemplo ostenditur quomodo ab opinione differat, 12, 45; opinio est, 194, 44 ; existimationis species est, genus vero scientiarum II, 312, 42 ; existimatio est de rebus universalibus et quæ necessario sunt II, 69, 40 ; ei perperam proprium esse dicitur quod sit existimatio argumentis non expellenda quæ unum sit, 222, 2 ; ei recte proprium esse dicitur esse opinionem maxime fidem facientem, 223, 1 ; quomodo ab opinione differat, 152, 5 ss.; universalis est et per necessaria, 152, 6 ; eam ita se habere vulgi probatur opinione, 152, 20 ; demonstrationi obnoxia est, 152, 13 ; II, 69, 5 ; quid sint res sumunt, eas vero esse demonstrant, 158, 35 ; nulla demonstrat hoc nomen illud significare, 159, 6 ; quomodo aliquo usque eadem esse videatur ac opinio, 152, 25 ss.; aliquatenus ejusdem esse potest cujus et opinio, 152, 38 ; simul ejusdem esse nequit cujus est opinio, 153, 4 ss.; ad ethicam vel physicam pertinet, ut ejus differentiam exponant a mente, ab intellectu, ab arte, a sapientia, a prudentia, 153, 14 ; definienda non est existimatio stabilis, non addito cujusnam, 246, 37 ; ab ea nullo modo differt vehemens opinio, quod ad stabilitatem et inconcessam fidem attinet II, 163, 40 ; non eo ab opinione differt, quod illi majorem fidem habent quam huic II, 78, 40 ; rectæ intellectionis species est III, 465, 17 s.; item existimationis III, 465, 34 s.; quum semper vera sit, idem quod ea esse nequit imaginatio III, 466, 4 ss.; est habitus vel facultas cujus ope aliquid discernimus III, 465, 42 ss.; quomodo a sapientia et ab opinione differat, alio loco exponitur III, 465, 36 ; ad genera habitus et dispositio pertinet, 190, 1 s.; 207, 44 ; habitus est et quare, 13, 12 ; docendi ratio est eaque qualis et quomodo a peritia (παιδεία) differat ; III, 218, 2 ss., cf. 20 ; ei fere similis videtur experientia II, 468, 21 ; ab experientia pendet II, 468, 22 ; arrepta e consuetudine experientia scientia evadit II, 146, 8 ; propius ad eam accedit ars quam experientia II, 69, 24 ; eam sine actu habet qui memoria utitur III, 494, 17 s.; quæritur an ita appellari liceat affectum vel habitum, qui accedente tempore memoria fit III, 496, 39 ; ut definiatur non dicenda est ἀμετάπτωτος, 236, 24 ; numero idem esse nequit ac virtus, 256, 14 ; convictio est, si sciens quatenus scit, convincitur, 218, 27 ; ei proprium est, ut ejus convictio ratione non evertatur, quia habetur, 227, 47 ; 228, 13 ; quomodo refutandi sint qui id negant, 226, 51 ; 227, 6 ; ejus definitione simul definiuntur ignorantia, doctum, indoctum, scire et ignorare, 247, 42 ; ei contraria ignorantia, 9, 44 ; non licet eam modo scientiam, modo ignorantiam esse II, 555, 8 s.; in specie non idem significat quod in genere, 305, 29 ; pertinet ad res quæ potentia fiunt, id est ad res idearum participes Platonis II, 464, 2 ss., eam facit sciens II, 464, 2 ; quare eam rerum mensuram dicamus, etsi non omnino recte II, 575, 29 ss.; 36 s., cf. II, 581, 14 ss.; eam non eadem re metiri licet qua pecuniam II, 233, 26, cf. 38 ss.; dici non potest motus per corpus, 214, 2 ; non movetur, sed in eam fit motus II, 308, 18 ; II, 597, 43 ; nonnisi per accidens moveri potest, idque quare II, 289, 15 ; in duas partes contrarias movere videtur II, 343, 16 ; ea abutens sponte errat II, 343, 13 s.; de ea agit analytica scientia II, 585, 29 s.: circa ejus principium versantur inductivi sermones et definitiones universales II, 615, 25 ; et ipsam et ejus modum simul investigare non decet II, 488, 21 s.; et ipsa et ejus modus difficile parantur II, 488, 12 s.; in ea recentes speculationes et disciplinæ optime sentiuntur II, 222, 41 ; in ea patria instituta mutare confert, 510, 8 ;

ad eam maxime accommodata est figura prima, 135, 23, 39; ejus rectitudo exsistere nequit, quippe ne peccatum quidem II, 72, 15, v. *Contemplatio.*

Scientia (*an bonum sit*); omnium rerum quæ in nobis sunt optima et stabilissima et firmissima et violentissima est II, 169, 39, 41; absurdum est eam abjici, vel mutari, vel vinci ab alio II, 162, 40; II, 163, 37; II, 164, 5 s.; genere bonum est, non malum, etiamsi exstent quædam malæ II, 169, 39 ss.; ex bonis dijudicanda est II, 169, 44 s.; quædam malum erit, si quid corrumpens scientiam bonum, 203, 45; quædam malum erit, si quis scientiæ interitus bonum aut aliqua ejus generatio malum, 203, 47; si qua magis bonum quam voluptas, nullaque bonum est, neque voluptas bonum, 204, 9; quædam bonum erit, si scientia quædam ac potentia similiter bonum sunt estque quædam potentia bonum, 204, 14; nulla bonum erit, si nulla potentia, 204, 15; quædam bonum erit, si potentia quædam minus bonum est quam scientia, estque aliqua potentia bonum, 204, 17; non necesse est nullam bonum esse, si nulla potentia bonum est, 204, 19; nulla bonum erit, si prudentia bonum non est, 203, 25; cur ejus genus esse nequeat bonum vel pulchrum, 206, 15; cuique propria est virtus II, 156, 41; ejus particeps est sapientia, idque quatenus II, 156, 51, cf 47, 53; non laudabilis (?) II, 157, 39 s.; ea nihil melius præter deum II, 240, 39; omnes bonum sunt, 324, 3; quædam malæ, idque quænam II, 169, 39 s.

Scientia (*ejus utilitas et usus*); eam omnes homines cupiunt II, 468, 1; ea et recte et perverse licet uti II, 237, 33; si perverse ea utamur, id est si erremus, eadem efficimus ac si ignorantes essemus II, 237, 35, 40, 43; ex ea tamen ignorare non possumus II, 237, 42; in ea superior scientia causa est transitus a recto usu ad perversum II, 237, 49; omnis optimi est, 241, 31; prudentiam a recto usu abducere nequit II, 237, 51; felicitatem facit II, 238, 31; obstaculum non est agendi, quia altera secundum alteram agere vetat II, 170, 39 ss.; omnis cum voluptate conjuncta est II, 178, 13, cf. 8; nec ideo obstaculum est agendi, sed potius ad agendum incitat, II, 170, 41 ss.; ea qui non utitur, etiamsi habeat interdum juste ignorans, interdum non juste dicitur II, 203, 15; qui ea propter non utitur non juste ignorans II, 203, 17; quam facile acquirere possit aut sibi necessariam acquirere qui omittit propter negligentiam aut voluptatem aut dolorem vituperandus est II, 203, 18; ab ea possunt fieri etiam ea quorum finis non est II, 206, 1; ab ea inprimis pendere videtur sapientia II, 469, 11; eam sectaremur, etiamsi nullam voluptatem pareret II, 119, 18; ab ea pendet civitatis probitas, 616, 26; ad eam haudquaquam pertinet prosperitas II, 172, 26; præter eam aliud quid arbiter esse videtur an secundum eam acturi simus necne III, 472, 14 s.; argumentatione ex ea petita uti nequit rhetorica, 312, 13; ad institutionem pertinet hæc argumentatio, 312, 12; non ea edocti pulchras plagas infligunt inexercitati II, 474, 22; vel iis stabiliores sunt actiones virtuti congruæ II, 10, 44; ex iis probari potest prudentiam esse activam II, 158, 35; refutare videntur opinionem qua idea boni tanquam exemplum in re morali utilis esse possit II, 5, 27.

Scientia (*ubinam sit et quomodo paretur*); eam Minervæ tribuere solemus, 632, 12; ejus capax homo, 11, 2; 176, 36; in anima est, 1, 33; II, 288, 5; ejus subjecta sunt quæ cogitamus aut contemplamur, eo ipso tempore quo ea contemplamur aut cogitamus III, 494, 15 ss.; tantummodo animæ parti rationali et facultati rationali præditis inest, 219, 23; deficeret aliqua, si deficeret sensus aliquis, 139, 20; ejus principium et unitas mens. 145, 28; 152, 11; ejus non capax ἐπιθυμητικόν, 193, 40; ejus primitiva assumptio non est generatio II, 338, 28 s.; non constat utrum intus an extra sit quæ nondum ad actum perducta est II, 570, 42; comparatur igitur Mercurio Pausonis II, 570, 41; alii rei admisceri nequit, idque quare II, 452, 3; eam acquirimus, ubi species apprehendimus quibus entia denominantur II, 493, 22; earum peritus fit aliquis simulac scit quid unaquæque sit II, 134, 3; eam vel nobis ipsis vel aliis debemus II, 315, 18; discentem sequitur, 299, 35; disciplinam sequitur, nec vice versa 323, 17; 325, 38; particularium consequimur inductione, 114, 4; quomodo ejusdem rei habeamus, cujus habemus ignorantiam, 113, 12; 114, 8, 25; secundum syllogismum contraria non est neque deceptio secundum medium, neque ὑπόληψις secundum alterum medium, 114, 10; quænam abductio ei propior sit, 117, 23, 34; quando in eam transeat abductio, 117, 37; aliquam qui discere vult, nihil scire debet eorum quæ docendus est II, 485, 18; ad eam per accidens pervenire potest qui sanatur II, 310, 13; II, 599, 4; haberi dicitur, 24, 3; eam tunc habere putamus, ubi causas cognoverimus II, 488, 4 s.; difficile dijudicatu est an veram habeamus, necne, 130, 15; quando perperam nos veram habere arbitremur, 130, 18; circa ejus habitum magnam mutationem facit morbus, 13, 14; qui eas non possident, eos habitu præditos non dicunt, 13, 29; eam simul habebit et non habebit aliquis, si simul idem docere et discere liceat II, 351, 43 s.; eam adsumenti quatenus tribui possit affectus ac alteratio III, 451, 30; quatenus alteratio tribui possit eam habenti, si contemplans fiat III, 451, 32 ss., cf. 42 ss.; eam habenti, sed non contemplanti similis est anima sensitiva simulac natum est sentiens III, 451, 45 ss.; eam habere dicitur cum qui ea utitur, tum qui non II, 78, 43; eam habere dicitur cum qui ea utitur tum qui uti potest II, 521, 26 s.; eam præterea tertio modo habere licet, ut ebrii, dormientes furiosique II, 79, 6, cf. II, 164, 1; ei tempore opus est ut nobiscum coalescat II, 79, 19; proprie sic dicta loco non deturbatur apud incontinentes II, 79, 51; eam habere licet, etiamsi ea non agamus II, 163, 46 ss.; universalem habere licet et tamen particulari carere II, 164, 13, cf. 18 ss.; eam qui habet, sed non speculatur, potentia sciens est, sed non eodem modo ac antequam non disceret II, 349, 17 ss.; eam qui habet, ubi nihil eum impedit, statim agit et speculatur, vel in contradictione et ignorantia erit II, 349, 24 s., 45; eodem modo disponunt omnes habentes II, 169, 24; hac in re iis dissimiles sunt voluptates *ibid.*; an ea carens facere possit quæ ejus sunt, quærunt sophistæ II, 570, 17 s.; quatenus eam habeat discens II, 570, 18 s., 21 s., cf. 121, 33 ss.; eam magis artificibus quam expertis tribuere solemus II, 469, 8 ss.; omnis doceri potest II, 68, 7, cf. II, 469, 23; discipulo habitum conciliat, sed usum vel actum docere nequit II, 174, 32, 40; eam tunc habet aliquis, ubi certo aliquo modo credit et nota ei sunt principia II, 68, 15; nisi ei principia magis cognita sint quam conclusio, eam nonnisi per accidens habebit II, 68, 16; quando non sit per accidens, 129, 38; una cum animali tollitur, 11, 39; ejus abjectio oblivium et error, 258, 20; idque quatenus, 264, 30; ejus interitus sunt oblivio et error III, 258, 6; interire potest non intereunte eo cui inest III, 258, 3 ss.; non eodem modo quo animæ inest, corpori inesse videtur anima III, 528, 10 ss.; per accidens interit intereunte animali cui inest III 528, 8 s.; ejus interitus variæ species fr. 110, 6, 47.

Scientia (*quidnam spectet*); circa quasnam res versetur II, 156, 21, 44, 46, 49 s.; ei maxime confert contemplatio τοῦ διότι, 135, 30; ei nihil conferunt ideæ II, 483, 1 s.; II, 616, 36; non spectat singulare, 314, 38; universalia respicit II, 627, 39; III, 451, 51 s.; universalia spectat, spectareque dicitur II, 129, 10, 19; omnis spectat universalia, non ultima II, 585, 37; circa ultimum non versatur II, 71, 46; unaquæque spectat quod sibi per se proprium est II, 593, 22 s.; id est proprium finem II, 593, 24; iis causa est finis II, 484, 36; pleræque referuntur ad id quod est, 251, 40; omnis spectat quod semper aut plerumque fit II, 536, 39; II, 593, 44 s.; alias nec disci nec doceri posset II, 536, 40; eam acquirere non licet, si nihil exstet præter singularia II, 494, 28, 39; non fit de fortuitio, sed fit περὶ πεφυκότων, 53, 47; 150, 9; spectant res quæ fieri possunt, 368, 34; spectat ea quæ alio modo se habere non possunt II, 68, 2; versantur circa rem ad quam pertinent, non circa accidens II, 614, 5 s.; nulla excepta sophistica circa accidens occupatur II, 535, 31 s.; II, 536, 4, 38 ss.; 46; II, 593, 18 s., 46 ss.; infinitorum non est, 147, 14; II, 494, 27 s.; omnis medium respicit II, 19, 33; obtinet in omnibus methodis quibus principia vel causæ vel elementa sunt II, 248, 1; quatenus demonstrare possit quæ ad aliam scientiam pertinent, 129, 2; simpliciter sic dicta, quatenus corruptibilium sit, 129, 14; eorum quæ sæpe fiunt, quatenus semper sint, 129, 23; non sufficit eam e veris et indemonstrabilibus monstrari, si secundum commune fiat, 129, 30; non erit, nisi principia entium numero unum sint II, 495, 15 s.; id quod deest requirunt, sed illius cognitionem prætermittunt II, 5. 28; cum præsentia, tum futura ac præterita spectat, 190, 51; semper circa priora versatur II, 612, 30 s.; obtinere nequit nisi ad insecabilia pervenias II, 487, 48 s.; igitur eam tollunt qui infinitum esse statuunt II, 487, 47 s.; unaquæque finem habet eumque bonum, 533, 13; II, 132, 10; nulla mali gratia exstat II, 132, 11; nulla probat finem suum bonum esse II, 132, 39, 46; II, 133, 40; nulla de bono communi disserit secundum singulas categorias II, 133, 23; in iis cum finis rectus subesse debet, tum actiones quæ ad hunc finem tendunt, 615, 39; II, 144, 49 s.; singularium acquirere non licet, 139, 29; eam absque universalibus acquirere non licet II, 627, 9; ex universalibus acquirere non licet nisi per inductionem, 139, 30; omnium rerum universales sunt II, 499, 46 s., cf. II, 587, 8 s.; igitur non erunt si non universalia erunt principia II, 499, 45 s., cf. 47 ss.; si omnis universalis sit, entium principia erunt universalia, et non substantiæ separabiles II, 628, 3 ss.; igitur aliquatenus universalis est, aliquatenus non II, 628, 7 s., 18 s.; universalis quatenus potentia, non universalis quatenus actu II, 628, 9; non solum ad substantias, sed et ad multas alias res pertinet II, 482, 31; II, 616, 5, cf. II, 482, 16, II, 615, 41; si est quæ circa principia versetur, ea necessario substantiæ esse debet II, 587, 11 s.; quæritur utrum solummodo substantiæ, an etiam demonstrationis principia considerare debeat II, 489, 4 s.; II, 491, 5 s., cf. II, 491, ss.; quærendum utrum ad unam an ad plures pertineat, ut de principiis et de causis spectet II, 488, 28 s.; II, 489, 3; II, 490, 5; proprie spectat primum a quo cetera pendent et a quo nomen petunt II, 500, 34 s.; non unica omnium animalium bonum spectat, sed cujusque propria II, 70, 27; quæritur circa quænam plana lineasque et puncta versetur, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 28 ss.

Scientia (*ejus species et variæ differentiæ*); tribus modis dicitur, 114, 23; quomodo differat universalis a particulari, 114, 18; universali non propria consideramus particularia, 114, 6; distinguuntur in speculativas, effectivas et activas, 244, 36; 263, 35, II, 592, 29 s., 52 s., cf. II, 534, 26; omnes πρός τι sunt æque ac ipsa scientia, 244, 36; 263, 35; aliæ nullum alium finem habent nisi actum ipsum, aliæ e contra II, 180, 9 ss.; forsan infinitæ sunt, 285, 26; quæque habet proprias quæstiones et quales, 132, 20 ss.; quænam una, quænam diversa, 149, 30; 155, 22; τοῦ ὅτι quomodo differat a scientia τοῦ διότι, quando ad eandem scientiam pertinent ambo, 133, 44; non omnis demonstrari potest, 123. 50; immediatorum demonstrari nequit, 123, 50; vera non est, nisi medium sit necessarium, 127, 33 ss.; quæque proprias habet refutationes cum veras, tum apparentes, 285, 31, 35; uniuscujusque refutationes investigare debet hujus scientiæ peritus, 285, 40; unam plurium rerum non esse, universalis est propositio, 275, 10; in omnibus idem est qui opus et qui bonum opus facit II, 135, 44; in omnibus, excepta civili, iidem artem docent qui muneribus funguntur II, 129, 30; diversæ esse nequeunt idem respicientes III, 492, 22; eadem materiem spectat et aliquatenus formam II, 263, 18; eadem finem spectat et ea quæ hujus gratia fiunt II, 263, 23; omnes secum invicem communicant secundum principia communia, 132, 9; quæ sibi invicem non subjiciuntur, tamen interdum argumenta ex aliis scientiis petunt, 135, 19; omnes e definitionibus constituuntur, 169, 33; non ad diversam pertinent quæ multis modis dicuntur, sed quorum definitiones non secundum unum dicuntur aut ad unum referantur II, 501, 36 s., cf. II, 587, 21 ss.; ad unicam pertinent negatio et privatio et res quas negatio et privatio respiciunt II, 501, 21 ss.; contrariorum eadem est, 39, 13; 81, 9, cf. 84, 5; 118, 3; 178, 15; 180, 27; 181, 10; 189, 9; 261, 31; 262, 48; 293, 26; II, 52, 21; II, 490, 6 s.; II, 584, 36 s.; II, 501, 20; II, 587, 47; III, 465, 13 s.; idque quatenus et quare, 287, 28; II, 565, 9 ss., 23 ss.; nonnullis contrariorum eadem esse videtur, 240, 14, cf. 261, 33, 273, 33; an contrariorum eadem sit, logicum est problema, 180, 47; quomodo quæratur an omnium oppositorum eadem, 187, 25; an eadem sit contrariorum, sine essentiæ ope quærunt dialectici, II, 615, 21 ss., an oppositorum una, 118, 4; non una ejus quod cognosci et ejus quod non cognosci potest, 118, 6; maxime e medio petitur, 119, 31; eadem duarum rerum esse potest, alterius ut finis, alterius ut ad finem tendentis, 189, 6; æquivocorum unica non est II, 587, 23; quatenus ad unam pertineant quæ genere differunt et multa sunt II 588, 33 s.; cujusvis generis unica est II, 500, 38; II, 578, 32 s., cf. II, 587, 23 s.; ad eandem pertinent non solum quæ ad unum idemque dicuntur, sed et quæ ad unicam aliquam naturam II, 500, 30 ss; II, 588, 31; earum species ad genera vel species entis et unius pertinent II, 500, 41; II, 501, 16; si plurium una est, etiam opinio plurium una, 195, 45; in omnibus quæ non partem pertractant, sed circa unam rem absolvuntur, ad eandem pertinet investigare quid unicuique generi conveniat, 543, 11; singulari propria pleraque principia, 77, 6; in unaquaque observatis sufficienter phænomenis, inventæ sunt demonstrationes, 77, 10; videntur semper aliud respicere, nec nisi obiter se ipsæ, II, 609, 15 s.; nonnullarum rerum tamen idem sunt quod res scibilis, idque quarumnam II. 609, 19 ss.; quæcunque cogitativæ aut cogitationis participes sunt, circa causas vel principia versantur

II, 534, 4 ss., cf. II, 592. 7 ss.; ad quamnam pertineat geometriæ principia investigare II, 249, 8; ad unicam non pertinet de omni bono disserere II, 133, 9; quæritur an unica omnes substantias spectet, et si plures, an cognatæ II, 489, 9 s.; II, 491, 27; quæritur an omnes quæ substantiam spectant, sapientiæ sint vocandæ II, 489, 10 s.; quæ ad causam finalem pertinet ejus reliquæ ancillæ sunt II, 490, 35, cf. II 470, 36 ss.; rerum universalium inprimis sapienti competit II, 470, 20 s.; quæ de prioribus est et de omnium principiis, maxime scientia est, 130, 5; quænam exquisitior et prior, 149, 23; earum principalis politica est, 533, 15; quæ prima spectant accuratissimæ sunt II, 470, 24 s.; quæ causas speculatur ad docendum aptissima est II, 470, 27; ei quæ res maxime scibiles spectat imprimis evenit ut sui causa appetatur II, 470, 29 ss.; i. e. ei quæ causas et prima spectat II, 470, 34; quænam maxime divinæ sint habendæ II, 471, 22 s: quæ sui causa et sciendi gratia optabilis est, magis ad sapientiam pertinet quam quæ propter eventa II, 470, 12 ss.; item principalior magis quam ei subministrans II, 470, 14; speculativæ sapientiores habentur quam effectivæ II, 469, 51; exquisitas et sibi sufficientes non spectat deliberatio II, 27, 50; II, 144, 17; magis quam eas, artes spectat deliberatio II, 28, 5; alia alia melior est vel quia exquisitior, vel quia meliorum est, 263, 34; quorum pulchriores vel honestiores sunt, ipsa quoque præstant, itemque vice versa, 326, 43, 46; ut ipsa se habet, sic quoque verum, 326, 45; quædam optimum est, etiamsi exstent quædam pravæ II, 88, 38; honorabilissima et optima esse debet quæ circa honorabilissimum genus versatur II, 535, 10 s.; II, 593, 4 ss.; quibusnam in civitate opus sit et quatenus, determinat politica II, 1, 31; quomodo medica dicatur II, 176, 8; ejus species est medicina II, 527, 35; item grammatica et musica, 190, 16 s.; item παλαιστρική et πυκτική, 15, 37; rerum sensibilium non penes nos est, idque quare III, 452, 1; exstare videtur quæ circa spem versatur III, 494, 9 s.; nonnullæ voluptatem efficiunt tanquam finem suum, idque quænam II, 171, 9 ss.; reliquæ cum voluptate aut non sine voluptate sunt II, 171, 12; omnes motu utuntur II, 346, 18; igitur omnes oppugnat placitum quo omnia quiescere censentur II, 346, 17; cur erga alias habitudinem nos habere dicamus, erga alias vero non IV, 269, 16 ss.; liberalium cultus, quomodo interdum illiberalis evadere possit, 625, 24; eas otium parit II, 469, 40 ss.; tum demum ortæ sunt quum omnes artes ad res necessarias et ad oblectationem pertinentes inventæ essent II, 469,, 38 ss., cf. II, 471, 5 ss.; eas non indicat physiognomonica IV, 2, 46; nulla nec contemplativa, nec activa determinat an per accidens sint res quas pertractat II, 196, 23; in iis non facile est scire quomodo et e quibus futuræ sint, nisi sciamus etiam quid sint II, 131, 22; in exercitationibus circa quas versantur nec nimium nec parum laborare aut remittere oportet II, 66, 29, v. *Philosophiæ.*

Scientia (εἴδησις); omnis tanquam res pulchra et honorabilis consideranda est III, 431, 1 s.; aliæ tamen aliis pulchriores, idque quænam III, 431, 2 s.; maxime faciendis animæ investigatio accensenda est III, 431, 3 s.

Scientia activa (πρακτική); numero idem esse nequit quod scientia speculativa, 256, 17; in iis apud agentem est motus vel arbitrium II, 534, 24; II, 592. 24 s.

Scientia actu (πράγματι); idem est quod res III, 468, 37, cf. 20 s.; III, 469, 35 s.

Scientia analytica; v. *Analytica scientia.*

Scientia civilis; v. *Civilis scientia.*

Scientia demonstrativa (ἀποδεικτική); argumentum *Analyticorum priorum,* 39, 2; idem quod demonstratio, 170, 10; est quam ideo habemus quia demonstrationem habemus, 124, 47; 155, 9, 23; est ex principiis necessariis, 127, 3; in ea quænam petantur a principio, 110, 39; non est circa accidentia per se, 128, 10; omnes axiomatis utuntur II, 491, 21, cf. 22; iis insunt prius ac posterius secundum ordinem, 22, 1; omnes circa tria versantur, idque quænam, 130, 47; quædam horum trium prætermittunt nonnulla, 131, 1; fortuitorum non est, 150, 9, cf. 53, 47.

Scientiæ effectivæ (ποιητική); omnes potentiæ sunt II, 565, 4 s., cf. 20; contrariorum sunt, idque quomodo II, 565, 13 s.; alium finem habent quam scientiam et cognitionem II, 188, 23; earum initium et fundamentum est finis II, 206, 50; quæ res materie carentes spectant, idem sunt quod res scibilis, i. e. notio et cogitatio II, 609, 21 s.

Scientia fabri; movet manus vel aliam corporis partem III, 345, 45.

Scientia herilis; v. *Herilis scientia.*

Scientia omnium; eam aliqui exstare putant II, 485, 19; eam discere non licet, si exstet, nisi antea plane nihil scias II, 485, 20; si nobis naturaliter insita sit, mirum est eam nos latere, etiamsi omnium præstantissima sit II, 485, 24 ss.

Scientia omnium rectrix (κυρία πασῶν); ea est quæ civilem, moralem et domesticam comprehendit II, 191, 36; ad eam pertinet summum bonum, i. e. rerum homini agendarum finis II, 191, 35.

Scientia potentia (δυνάμει); in individuo tempore prior est in universum ne tempore quidem III, 468, 38 s.; III, 469, 36 s.

Scientia hominis; v. *Hominis scientia.*

Scientiæ particulares; (ἐν μέρει); quomodo a philosophia prima differant II, 500, 2; quidnam sit earum subjectum II, 500, 4 s.; ens quoddam et genus circumscribunt et circa id versantur II, 534, 6 ss.; II, 592, 10 ss.; quæ per se huic generi insunt demonstrant, idque quomodo II, 534, 11 ss., cf. II, 592, 15 s.; essentiæ hujus generis nullam rationem habent II, 534, 9; quærunt an hoc genus sit vel non sit, idque quare II, 534, 16 ss.; essentiam tamen nosse debent et eo tanquam principio utuntur II, 592, 30 s.; partim sensu genus suum manifestant, partim solummodo ponunt quid sit II, 534, 9 ss.; II, 592, 16 s.

Scientiæ philosophicæ; v. *Philosophicæ scientiæ.*

Scientiæ quæ altera alteri subjiciuntur; in iis subjectum differt, τὸ διότι vero in superiori est, 129, 46; 134, 52 ss.; his interdum denuo tertia scientia subjicitur, 135, 15; nonnullæ eodem nomine designantur, 135, 2.

Scientiæ sedentariæ; v. *Sedentariæ scientiæ.*

Scientia servilis; v. *Servilis scientia.*

Scientia speculativa (θεωρητική); non rite definitur existimatio contemplativa, 250, 37, 45; idem est quod scibile ei respondens III, 468, 20 s., cf. 36 s.; III, 469, 35 s.; numero idem esse nequit quod scientia activa, 256, 16; ejus principium hypotheses II, 205, 36, II, 206, 49; quæ res materie carentes spectant idem sunt quod res scibilis, id est notio et cogitatio II, 609, 21 s.; simulac eas didicimus, earum periti sumus II, 188, 14; eam habemus ut speculemur, non vero vice versa, nisi excipias qui exercitii causa speculantur II, 570, 34 s.; reliquis præferendæ sunt II, 535, 11 s.; II, 593, 1 s.; earum nobilissima philosophia prima II, 535, 12; II, 593, 3; in iis alia est demonstrationis atque

necessitatis ratio quam in naturalibus III, 219, 31 s.; ad eam pertinent immota, æterna et separabilia, si exstent II, 534, 47 s., cf. II, 592, 46 s.; nullum aliud officium habent nisi rerum sibi subjectarum cognitionem ac contemplationem, II, 188, 19; attamen nihil vetat, eas per accidens nobis ad multas res utiles esse II, 188, 21.
Scientiæ idea; si exstet, aliquid erit quod magis sciens est quam ea II, 571, 44.
Scientiæ dicata pars animæ; v. *Anima scientiæ dicata.*
Scientia τῶν πρός τι· eadem, 181, 11; ejus differentiæ aliæ quam animalium, 184, 4.
Scilla; cur recondita germinet IV, 219, 31, 47; in ejus caules interdum pariunt cicadæ III, 100, 32; unam radicem habet, idque quare IV, 26, 413.
Scintilla; quando eas emittat fomes quæ incenditur III, 556, 51.; ejus locus idem est qui totius ignis II, 280, 3, 53; eodem fertur quo universus ignis II, 378, 14 s.
Scire (ἐπίστασθαι); duobus modis dicitur, idque quibusnam II, 78, 43; II, 203; 14; II, 521, 26 s.; duplex est partim potentia, partim actu II, 163, 46 ss.; II, 628, 8 s.; plura significat, nempe modo scientiam habere, modo scientia uti, modo scientiam habere alicujus, modo scientia uti alicujus, 221, 17; aliquatenus ab anima pendet, aliquatenus a scientia, III, 446, 44 ss.; ejus definitio simul patet cum definitione scientiæ, 247, 45; probatur non idem esse ac cogitare, 196, 5 ss.; unamquamque rem tunc dicimur ubi primam causam cognoverimus II, 471, 43 s.; II, 490, 39 ss.; idque inprimis in scientiis quibus competit demonstratio II, 490, 44; si causæ diversæ ad diversas scientias pertineant, quæritur de cujusnam scientiæ perito hoc affirmari possit II, 490, 24 ss.
Scimus (quæ); ea sæpe transposita ignoramus, 294, 4; eorum interdum nonnulla per accidens meminisse licet III, 496, 39 ss.
Scire literas; locutio æquivoca, etiamsi utrumque vocabulum per se simplex significet, 278, 40.
Scisne quod rogaturus sum; 301, 9; quomodo solvendum hoc sophisma, 301, 15.
Scit (quæ quis) partim discendo, partim inveniendo, ea nec discendo scit nec inveniendo; 300, 14; quomodo solvendum hoc sophisma, 300, 16, 45.
Sciron; Vulturno contrarius III, 389, 1; hunc alii Argesten, alii Olympiam vocant III, 589, 2 ss.; ita in Megarico Thracias vocatur a Scironiis saxis IV, 45, 47 s.; quomodo eum vocaverit Lycophron, 388, 51.
Scironia saxa; ab iis in Megarico Sciron vocatur Thracias IV, 46, 1.
σχοίνου ἄνθος· fr. 66, a.
σκληφρός· fr. 347, b.
Scnipes; quænam aves iis præcipue vescantur III, 151, 16 ss.; eas ex arboribus colligit idque quomodo picus III, 181, 2 s., v. *Cnipes.*
Scobs (ἔκϐρωμα); quando ei similes fiant favi III, 197 5, cf. III, 168, 28; eam (χοῦν) egerunt crabrones III, 202, 43.
Scolopax (σκολόπαξ); gravis avis est III, 180, 53 s.; non in arboribus, sed humi considit, *ibid.*
Scolopendræ; insecta sunt III, 538, 46 ss. idque prælonga et multipeda III, 308, 28, s.; III, 309, 52, cf. *Insecta prælonga* et *Multipeda*; alis carent III, 55, 46 s.; in plures partes dissectæ vivunt, ideoque non respirant III, 538, 47 ss.; quomodo dissectæ moveantur III, 67, 23 s.; plures quam quattuor pedes habent III, 6, 12; cum terrestres tum marinæ res nidorosas sectantur III, 191, 20 s.
Scolopendræ marinæ; quatenus terrestribus similes, quatenus ab iis differant III, 29, 20 s., 23 s.; gignuntur in locis saxosis III, 29, 22; non vero in valde profundis III, 29, 24 s.; ore non mordent, sed totius corporis attactu III, 191, 21 s.; quidnam faciant devorato hamo III, 191, 17 ss.
Scolymus; quid de eo dicat poeta (*Hesiod. O. et D. v.* 586) IV, 140, 42 s.
Scombrides (?); in alto pariunt III, 83, 8.
Scombri (σκόμϐροι); gregales sunt III, 175, 11; thynnis debiliores sunt, ideoque et vere et autumno ante eos migrationem inchoant III, 157, 5 ss.; quonam igitur mense abeant III, 157, 8 s.; sæpe si austrino flatu retineantur exeuntes, magis in inferioribus locis quam circa Byzantium capiuntur III, 159, 19 ss.; quonam anni tempore coeant III, 120, 15 s.; quonam pariant III, 120, 16 s.; ova quasi in sacco pariunt III, 120, 17.
Scombrus; ex eo oriuntur Strymon, Nestus et Hebrus III, 570, 7 ss.
Scopæ (κάλλυντρον); ab earum floribus apes vel sui ipsarum vel fucorum fœturam afferre asserunt quidam III, 96, 14 ss., cf. III, 385, 52.
Scopeleus; ita apud Ægas Syrias Vulturnus vocatur a Rhosiorum scopulo IV, 45, 30 s.
Scops; v. *Asio.*
Scopus; id attingere difficile est, ab eo vero aberrare facile II, 20, 6; si non attingant, inde argumenta enthymematum petantur, 379, 2.
Scorpides (?); in alto pariunt III, 83, 8.
Scorpio (σκορπίος); unicum insectum est quod longam caudam habeat III, 67, 37 s.; aculeum foris habet III, 67, 37; pedestres sunt, igitur eorum stimulus a corpore abstat III, 284, 18 ss.; forfices habet III, 67, 38; pariunt vermes multos ovis similes iisque incumbunt III, 99, 1 s.; a liberis adultis expelluntur et interficiuntur III, 99, 2 ss.; eorum pulli sæpe numero undecim sunt III, 99, 4 s.; ei similis est asilus thynnorum et gladiorum III, 101, 42 s.; III, 164, 7; ei cauda similis est martichoras secundum Ctesiam III, 22, 43 s.; ex sisymbriis putrefactis nascuntur fr. 186, b; pungendo lædit fr. 182, b; contra eorum ictus locustarum genus quod Argis nascitur comestum inservit IV, 102, 11 ss.; eo devorato gravissimos morsus infligit vipera III, 170, 34; eorum ictus circa Pharum et passim alibi non admodum graves sunt III, 170, 19 s.; in Caria aliisque in locis gravissimos ictus infligunt idque quales III, 170, 20; fr. 297, b; immensa multitudo invenitur altera statione Susis in Mediam proficiscentibus IV, 79, 7 ss.; eorum venatio fit quoties rex Persarum isthac iter facit IV, 79, 9 ss.
Scorpioni simile insectum (σκορπιῶδες); in libris invenitur III, 67, 39; III, 102, 9 ss.; forfices habet III, 67, 38 s.; valde parvum est III, 102, 11; cauda scorpioni simile non est III, 102, 11.
Scorpiomachum; locustæ genus quod Argis nasci dicitur comestum contra scorpionum ictus inservit III, 102, 3 ss.
Scorpius marinus; inter pisces littorales et marinos medium tenet III, 158, 17; multas appendices intestinorum habet III, 33, 49; bis quotannis parit III, 82, 25 s.
σκοτοδίνησις· v. *Offuscatio.*
Scotussæ; in Thessalia, ibi fonticulus miræ naturæ IV, 96, 28 ss.
Scribæ (μνήμονες); tabellionum species, 598, 39.
Scribæ sacri (ἱερομνήμονες); tabellionum species, 598, 38.
Scribere; id qui nesciunt tacere coguntur, si quid aliis impertire cupiant, 400, 21.

Scribere non posse scribentem; exemplum captionis per compositionem, 278, 46.
Scrinia (κιβώτια); quando aperiuntur violenter durum sonum edunt III, 659, 42 s.
Scripta; eorum quæ voce emittuntur signa sunt, 24, 23.
Scriptæ orationes; v. *Orationes scriptæ.*
Scriptor anonymus; 397, 34, 41; citatur IV, 292, 12, cf. *Hippocrates.*
Scriptores anonymi; IV, 96, 10, 20, 34; IV, 97, 7, 17, 37.
Scriptores anonymi de Siculo freto complures; IV, 99, 6.
Scriptores portentorum (οἱ τερατολογοῦντες); terram interdum mugire aiunt III, 595, 20.
Scriptores de rebus ad visionem pertinentibus; laudantur IV, 276, 14 s.
Scriptores; pusilli animi sunt qui nobis unius loci naturam aut urbis unius formam, aut magnitudinem fluminum aut denique amœni montis adspectum descripsere III, 627, 20 ss.
Scriptores qui recte descripserunt orbem terrarum; v. *Geographici.*
Scrobes; v. *Foveæ.*
Scrofæ; dentibus exsertis carent III, 76, 16 s.; III, 252, 32; ideoque mordent III, 252, 31 s.; in coitum incitatæ subare dicuntur III, 122, 31; quod apud eas subare, apud equas vento gravidas fieri dicitur III, 121, 40 s.; item apud caves catulire III, 122, 33 s.; subantes in homines infestæ sunt III, 132, 32 s.; cur si quis subantibus acetum pudendis infuderit subare desinant IV, 318, 18 s.; concipiunt maxime, ubi subantes aures demiserunt III, 86, 52 s.; III, 123, 33.; sin vero minus, quando iterum subant III, 86, 53; octavo mense coire incipiunt, anniculæ vero parere III, 84, 37 s.; nonnullis tamen in locis quarto mense incipiunt coire III, 84, 42 s.; sed sexto decimo demum ita ut prolem generare et educare possint III, 84, 43; paucissimos catulos primo partu edunt III, 86, 34 s.; secundus earum partus omnibus aliis præstat III, 86, 35 s.; aliæ statim prima ætate bonos porcellos pariunt, aliæ tantummodo ætate provectiores III, 123, 27 ss.; et unicum fœtum parit et duos, sed plerumque multos III, 409, 5 s.; igitur in varia genera inclinat, idque sola inter reliqua animalia III, 408, 50; multos fœtus edit quia, quatenus solidungula, magna non est III, 409, 3, cf. III, 292, 2 s.; IV, 163, 13; IV, 172, 39; indeque ejus alimentum incremento destinatum in residuum seminale impenditur III, 409, 1 ss.; multipara est, etiamsi bisulca III, 403, 45 s., cf. III, 408, 50 ss.; quatenus multipara est multifidis comparari potest III, 408, 51; unicum animal multiparum est quod fœtus perficiat III, 408, 50; idque propter bonam corporis alimoniam III, 409, 6 s.; comparatur igitur solo pingui III, 409, 7 s.; quattuor menses uterum gerunt III, 123, 21 s., cf. III, 81, 25 s.; plerumque viginti porcos pariunt III, 123, 22 s.; plerumque tredecim IV, 318, 39; si multos pariunt, omnes enutrire nequeunt III, 123, 22 s.; senescentes æque pariunt, sed segnius coeunt III, 86, 36 s.; III, 123, 24 s.; quintodecimo anno non amplius pariunt, sed vetulæ fiunt III, 86, 37 s.; bono habitu si sint, citius ad coitum properant cum juniores, tum senescentes III, 86, 39 s.; uno coitu implentur III, 123, 25, 34 s.; ubi ineuntur spumam emittunt IV, 318, 32 ss.; post coitum emittunt quod apria vocatur omnes III, 123, 26 s.; nonnullæ una cum ea semen projiciunt III, 123, 28 s.; quod apud eas apria vocatur, apud equas dicitur hippomanes III, 121, 46; prægnantes si admodum pinguescant, post partum minus lactis habent III, 86, 40 s.; quot et quantas et ubinam sitas habeant mammas III, 21, 16 s.; III, 292, 2 s.; iis lac haud facile excernitur idque quare IV, 319, 15 s.; mammæ pectori proximæ ad lactandum optimæ IV, 319, 18 ss.; cur lactantes nisi vociferentur lac non emittant IV, 319, 11 s.; quem primum pepererint porcum, ei primam mammam præbent III, 123, 31 s.; III, 292, 15 s.; id est axillis suppositam III, 292, 18 s.; cur post partum torvæ sint IV, 166, 44 ss.; post partum iis hordeum decoctum dari debet III, 123, 36 s.; nonnulli asserunt quibus oculus alter evulsus est, eas cito plerumque mori III, 123, 39 s.; quot annos vivant III, 123, 41 ss.; earum lac crassissimum est III, 125, 8 ss., cf. III, 132, 43; mammas præbens gracilescit III, 154, 32 s.; prægnantes abortiunt, si multos glandes edant III, 166, 17 ss.; quomodo castrentur et quare III, 208, 33 ss.; quo loco apud verres inveniuntur testes, eo apud eas exstat apria matrici adnata III, 208, 37 s.
Scrofæ silvestres; ineunte hieme coeunt III, 130, 17; vere pariunt, idque ubinam III, 130 18 ss.; iis uterum gerendi tempus et catulorum numerus eadem sunt ac villaticorum III, 130, 22 ss.; villaticis similem vocem edunt, idque frequentius quam mares III, 130, 28 ss.
Scrotum (ὄσχεος); quidnam III, 11, 27; eo continentur testes apud animalia quibus foris conspicui sunt, idque quare III, 35, 54 ss.; III, 326, 8 ss.; aduritur et pulveribus conspergitur juvencis castratis, si inflammetur vulnus iis inflictum III, 208, 31 s.; cur sursum retrahatur apud metuentes IV, 258, 42.
Scurra (βωμολόχος); quisnam II, 22, 2; II, 50, 40; II, 150, 5; II, 217, 19; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; idem qui importunus et inscitus II, 217, 14, 17, 30; ridiculum quovis modo sectatur II, 50, 41; magis risum movere conatur quam decora dicere et cavere, ne eum cui irrident, lædant II, 50, 42; nec sibi, nec aliis parcit dummodo risum moveat II, 51, 22; talia dicit qualia vir elegans nec dicere nec audire vellet II, 51, 23; hodie cum urbano confunditur, etsi longe ab eo differat, idque quare II, 50, 51; eos amat intemperans II, 245, 46.
Scurrilitas (βωμολοχία); quidnam II, 22, 2; affectus moralis animæ vituperandus II, 216, 34; II, 217, 14; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; quomodo ab ironia differat, 409, 48.
Scutula (σκυτάλη); pusillas rotas habent IV, 62, 3; majores cum minoribus collatæ IV, 62, 3; onus ei impositum duobus movetur IV, 62, 36 ss.; cur super his onera facilius vehantur quam super curribus IV, 62, 31 ss.
Scutum; v. *Clypeus.*
Scylacinus; ita Iapyx appellatur circa Dorylaium (?) Phrygiæ IV, 45, 43.
Scylantinus; locus apud Tarentum unde Iapyx Scyletinus vocatur IV, 45, 43 (cf. *Rose, Aristot. Pseudep.* p. 248 qui emendat Σκυλλητῖνος).
Scylax; quid de Indorum regibus narret. 617, 14.
Scylia; v. *Catuli marini.*
Scylla; quomodo eam imitentur pravi tibicines, 480, 50.
Scylla; Euripidis fabula citatur, 468, 51.
Scylleticus sinus; dimidiati diei itinere a sinu Lametico distat, 611, 47; ora maritima inde ab eo ad Lameticum sinum usque, olim sola Italiæ nomine designabatur, 611, 48, cf. *Scylantinus.*
Scyrus (?); ibi inprimis occurrit cyanus avis III, 185, 23.
Scytale; ea usi sunt alii præter Lacedæmonios fr. 262, b.
Scythæ, super eos Oceanus III, 630, 39; Ponti accolæ humidi sunt III, 421, 8; rectos habent capillos idque quare III, 421, 7 s.; IV, 304, 33 ss.; molles habent

pilos III, 421, 23; in loco frigido degunt IV, 304, 34; cum ore tum moribus a ceteris differunt IV, 1, 29; apud eos maxime æstimatur bellica facultas, 603, 11; apud eos e poculo quodam bibere non licebat ei qui nullum hostem interfecerat, 603, 18; cur vini amantes sint IV, 128, 43 ss.; apud eos non erant tibicines, idque quare, 134, 46; equis gravidis inequitant, idque quando et quare III, 127, 26 s.; eorum rex habebat equum generosum qui se præcipitem dedit, quum eum inscium matrem inire coegissent III, 205, 32 ss.; venenum ad inficiendas sagittas e vipera parare dicuntur IV, 102, 17 ss.; eorum reges propter generis naturam molles sunt II, 84, 16; de optimo modo eorum reipublicæ administrandæ nullus deliberat Lacedæmonius II, 27, 43.

Scythæ qui Geloni vocantur; apud eos tarando reperitur IV, 79, 19 ss

Scythes Lydus; æs conflare et temperare docuit fr. 275, a, b.

Scythia; distantia ad eam inde ab Æthiopia comparatur cum distantia ab Herculis columnis ad Indiam III, 587, 28 ss.; ei vicinus Pontus III, 169, 20 s.; ultra extremam siti sunt montes Rhipæi III, 569, 51 s.; nec in ea, nec in regionibus vicinis asini reperiuntur propter nimium frigus III, 168, 1 s.; III, 169, 32 s; III, 369, 28 ss.; IV, 323, 13 s.; ibi (?) gravissimos ictus infligunt scorpiones, idque quales III, 170, 19 s.; ibi invenitur avis quæ in pelle leporina aut vulpina parit III, 189, 7 ss.; ibi frumentum diu in terra remanet, idque quare IV, 218, 22 s.; ibi fons amarus cujus aqua totus fluvius in quem influit amarus redditur III, 583, 7 ss.

Scythica avis; quanta III, 189, 7 s.; duo ova parit in pelle vulpina vel leporina, nec incubat III, 189, 8 s.; in arbore vero summa observat III, 189, 9 s.; quisquis hanc arborem adscenderit, eum alis verberat III, 189, 10.

Scythici campi; autumno eos grues relinquunt III, 156, 37 ss.

Scythicum venenum; e vipera parari dicitur IV, 102, 17; ejus præparatio IV, 102, 19 ss.

σκυθρωπός· ita curam vocavit Alcidamas, 389, 18.

Se ipsum (ἐν ἑαυτῷ); quatenus res in eo esse dici possint II, 287, 45 ss.

Se (per); v. *Per se.*

Se ipsum movens; v. *Movet (quod) se ipsum.*

Secandi vis (τμητικὴ δύναμις); unica igni competit III, 609, 32.

Secans (τὸ τέμνον); quomodo referatur ad id quod secatur II, 527, 12; hebetatur ab eo quod secatur III, 399, 50 s.

Secari; ubi quempiam videmus cur mente ejus doloris participemus IV, 154, 9 ss.

Secat; idem est quod secans est II, 521, 16 s.; exemplum τοῦ agere, 2, 30.

Secatur; exemplum τοῦ pati, 2, 31.

Secatur (quod); quomodo ad id referatur secans II, 527, 12.

Secretio (διάκρισις); excepta quæ ad ortum et interitum pertinet, dispulsio est II, 335, 29 s.

Sectile (τμητόν); quomodo dicatur III, 619, 7; ad id refertur sectivum II, 526, 36; quænam sint III, 621, 31 ss.; nonnulla et fissilia III, 621, 34 s.

Sectio; eodem modo quo ea, actus et perfectio est vigilia III, 445, 19 s.; lævigatione prior est apud animalia III, 429, 43 s.; quod multas sustinet, non est paucum, sed multum IV, 47, 4 ss.

Sectio (*in re medica*); eas sanitatem facere omnes novimus, quando vero adhibendæ sint, ignoramus II, 160, 16; eam nosse facile est, sed scire quomodo adhibenda sit ad sanitatem faciendam, soli medico competit II, 64, 8; non ea facienda vel non facienda, sed certo aliquo modo instituenda constat medicatio ac sanatio II, 64, 15.

Sectio librorum; de ea problema IV, 199, 33 ss.

Sectio quæ serra fit (πρῖσις); usio quædam est III, 228, 7 s.; ejus gratia facta est serra, non vice versa III, 228, 6 s.

Sectivum (τμητικόν); ad secabile refertur II, 526, 36.

Sectores; circuli majoris quia majores sunt, circulum majorem eodem tempore percurrunt sphæræ quo minorem II, 398, 17 ss.

Sectum esse quod nequit (τὸ ἀδύνατον τμηθῆναι), non secari potest in id quod sectum esse nequit II, 332, 45 ss.

Secundæ (χόριον); iis circumdantur viviparorum fœtus III, 142, 12 s.; idque duabus III, 142, 13 ss.; secundum magis et minus a fœtus membranis differunt III, 356, 33 s., cf. *Membranæ fœtum circumdantes*; uterum a fœtu separant III, 366, 3 s.; cuique fœtui suæ sunt III, 366, 24 s.; exeuntes interiorem superficiem extrorsum vertunt III, 143, 19; eodem modo eas exuunt fœtus quo serpentes et insecta senectam III, 162, 10, 14 s.; sive una cum fœtu exierint, sive intus remanserint, secandus est umbilicus III, 143, 24 ss., 28 ss.; eas æque habent vivipara et ovipara III, 356, 34, de piscium v. *Ovum* et *Pisciculi*; eas habet vitulus marinus III, 114, 38; eas illico post partum devorant equæ III, 128, 24 s.; item cervæ III, 176, 13; III, 177, 8 ss.; idque antequam in terram cadant III, 177, 10; cervarum medicamentum esse videntur III, 177, 11.

Secundarum membrana (χοριοειδής), ad utramque tendit umbilicus vel vena a corde et vena magna pulli profecta III, 107, 48 ss., cf. III, 106, 44 s.; III, 107, 2 s., 34 s.; exterior testæ membranæ supposita est III, 107, 30 ss., 48; exteriori continetur humor, idque qualis III, 107, 32, 36; extima est eaque sanguinolenta III, 377, 43; totum pullum circumdat III, 377, 29 s.; ad eam tendit alter umbilicus a vena magna profectus III, 377, 28 s., 37 s., cf. III, 378, 33 s.; ei pro portione respondet viviparorum uterus III, 377, 43 ss.; eam una cum vitello continet testa III, 377, 44 ss., cf. III, 378, 34 s.; exteriori versus vicesimum diem totus continetur pullus III, 107, 47 s.; in exteriorem excrementum emittit pullus III, 108, 3 s.; altera continetur vitellus III, 107, 50 s.

Secundum quod (καθό); quot modis dicatur II, 528, 28 ss.; tot modis dicitur quot causa II, 528, 34 ss.

Securis; instrumentum est III, 445, 2 s.; si naturale corpus esset, ejus substantia atque anima esset securis notio III, 445, 2 ss.; hac enim dempta, non amplius securis esset, nisi nomine III, 445, 4 s.; demonstratur propter necessitatem ex suppositione ferrea vel ænea esse debere III, 222, 37 ss.; ea forsan facta esse diceret manum ligneam faber, idque quomodo III, 221, 13 ss.; eam solus facere nequit ignis III, 348, 48 s.; ea dividi nequit mola propter duritiem III, 217, 15, cf. III, 410, 46.

Securis Tenedia; v. *Tenedia securis.*

Securitas (ἄδεια); licitam suspectam habere opus est temperantiæ II, 244, 36.

Sedativum (στατικόν); potens quid est II, 524, 29 s.

Sedens; semper sedebit, si vera dicunt Megarici II, 566, 9; quomodo sophistice stare probetur, 278, 18; non omnis scribit, 270, 7; magis substantia est quam sedere, idque quare II, 538, 13 ss.; non sine subjecto dicitur II, 538, 22; eos non mordent canes, 350, 25;

quomodo crura et caput teneant IV, 72, 10 s ; cur magis sole urantur quam sese exercentes IV, 290, 5 ss.; cur iis minus vertigo fiat quam assurgentibus IV, 301, 1 ss.

Sedentem posse ambulare ; exemplum captionis per compositionem, 278, 46.

Sedentaria (ἑδραῖα, μόνιμα) ; necessario pauciores partes habent quam agilia, idque quare III, 285, 3 ss.; interitui magis obnoxia sunt quam agilia III, 283, 35 s., cf. *Animalia sessilia.*

Sedentariæ scientiæ (αἱ βάναυσοι ἐπιστῆμαι) ; malæ sunt II, 169, 40, cf. *Sordida ars.*

Sedentaria vita ; causa est cur mulieres moleste ferant graviditatem III, 410, 1 ; residua accumulare solet, inprimis apud mulieres gravidas, idque quare III, 410, 1 s., 6 s.

Sedere ; exemplum τοῦ situm esse, 2, 29 ; non est situs, ideoque non πρός τι, 9, 40 ; exemplum accidentis separabilis II, 251, 39 ; τῷ non sedere quomodo opponatur, 19, 6 ; quisnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 20 s.; hominem possibile est quia non necessario falsum est eum non sedere II, 525, 9 ss.; te interdum falsum est II, 538, 42 s.

Sedet ; τῷ non sedet quomodo opponatur, 17, 29 ; 19, 5.

Sedes (ἕδρα) ; ab ea apud homines et quadrupedes incipit coxa III, 300, 15, cf. III, 313, 4 ; prope eam siti sunt suum testes III, 321, 48 ; ex ea sine dolore fit sanguinis fluxus III, 262, 35 s.; una cum vehementi ejus motu vocem emittunt aves quæ pedere solent III, 207, 47 s.

Seditio (στάσις) ; apud unicum oriri nequit, inter plures potest, 539, 35 ; non de parvis rebus, sed a parvis rebus fieri solent, 568, 34 ; eam parit paupertas, 504, 34, cf. 506, 20 ; oriri solent, ubi non recte dijudicantur judicia civilia, 564, 9 ; eas movent homines politiores, quia sibi majorem rem familiarem competere putant quam vulgo, 507, 39 ; oriri solet ubi magistratus semper ab iisdem tenentur, 502, 46 ; ubique fit propter inæqualitatem, 565, 32, cf. 566, 22 ; idque non solum propter bonorum, sed etiam honorum, 506, 47 ; eam movent æqualitatem quærentes, 565, 34 ; 566, 20, 22 ; item qui non pro sua opinione reipublicæ administrandæ participes sunt, 565, 1 ; eam maximo jure moverent virtute præstantes, etiamsi vix unquam moveant, 565, 3 ; una tantummodo de causa fieri potest in democratia, 566, 6 ; duabus vero de causis in oligarchia, 566, 4 ; de ea tria consideranda sunt, nempe quomodo se habeant qui eas movent, quænam sint ejus causæ et quænam principia, 566, 14 ; fr. 337, b ; quænam sint ejus causæ, 566, 31 s.; fieri etiam potest propter generis diversitatem, 568, 1 ; interdum fiunt propter loci naturam, 568, 23 ; omnes rei familiari male ordinatæ originem debere putant nonnulli, 506, 3 ; eam vitare civitatibus confert, 415, 30 ; procerum lege præcavendæ sunt, 576, 16 ; eam exterminare conantur legumlatores II, 91, 17 ; ei in democratia cavetur si parvi plurimique magistratus sorte eligantur, 417, 36 ; ei parum obnoxia intermedia reipublicæ forma, 556, 9 ; in parvis civitatibus frequentiores sunt quam in magnis, 556, 11 ; mentione digna nunquam fuit Carthagine, etiamsi ibi plebs in rempublicam admittatur, id quod probare videtur rempublicam bene ordinatam esse, 516, 50 ; quomodo eam præcaveant Carthaginienses, 518, 19 ; attamen a legislatoribus præcaveri debuisset, 518, 22 ; ei ansam dat apud Lacedæmonios classis præfecti magistratus, 514, 28 ; Cyrenis orta est ob nimiam civitate donatorum multitudinem, 594, 47 ; propter eam incultus erat ager Abydenorum, 644, 11 ; ea inter nos orta, bello finem imponimus, 420, 8 ; quasnam ob causas sine ea mutentur respublicæ, 567, 43 ss., v. *Rerumpublicarum commutationes.*

Sedulitas (φιλοπονία) ; fortitudinis sequela est II, 244, 32.

Seges ; a muribus arvensibus devoratam viderunt agricolæ quam pridie messoribus resecandam destinaverant III, 134, 1 ss.; ea flavescente quomodo se habeat upupa III, 207, 34 s.; quomodo eam æquarit Periander, ut Thrasybulo sententiam suam significaret, 536, 9 ; 580, 49.

Segmenta ; circuli partes sunt tanquam materies in qua fit II, 548, 17 s.; propius ad circuli formam accedunt quam æs ex quo factus est circulus II, 548, 18 s.

Segregata (τὰ διακρινόμενα) ; undique ab ultimis ad medium ferebantur secundum Anaxagoram II, 408, 45 ss.

Segregatum a materie (τὸ ἀποκεκριμένον ἐκ τῆς ὕλης) ; se habet ad materiem ut actus ad potentiam II, 568, 8 s.

Seila ; in illam triticum et linum mutantur IV, 28, 38 s.

σεῖος ἀνήρ· ita Lacones appellare solent quem magnopere admirantur III, 76, 24.

σέλα· v. *Fulgores.*

Selli ; quamnam regionem incolebant III, 572, 46 s.

Selymbriani ; apud eos lex in annonæ caritate frumentum exportare vetat, 644, 5 ; qua conditione tamen pecuniæ inopia laborantes vetus frumentum quod apud eos exstabat, exportare permiserunt, 644, 4, 6 ss.; epistolæ eorum fr. 4, b.

Semel venientes (οἱ ἅπαξ ἐλθόντες) ; si perierunt, aliquis vero solus non venit qui alias venire solebat, fortunæ bonum est, 322, 49.

Semen (σπέρμα) (*aliorum de eo sententiæ*) ; eo necessario referri debet Empedoclis οὐλοφυές II, 271, 37 ; qui ex eo quod fors tulerit fieri asserunt, naturam et res natura constantes tollunt II, 271, 42 ; id nonnulli de toto corpore secedere putant III, 329, 26 s.; III, 334, 19 s.; IV, 139, 23 s.; refutatur opinio eorum qui ita censent III, 330, 1—333, 10 ; III, 340, 30 ss.; III, 341 39 ss.; id ab omni parte secedere putant qui liberorum cum parentibus similitudinem repetunt a majori minorive ejus copia quæ ab alterutro eorum abierit III, 400, 30 ; si æquali copia ab utroque abierit, prolem neutri similem fore censent III, 400, 31 s.; id mixtis maris et feminæ genituris fieri censent nonnulli III, 338, 10, cf. 39 s.; id nonnulli censent feminæ semini misceri et sic partem concepti evadere III, 404, 25 ss.; id nonnulli naturæ scrutatores multifariam seminum mixtionem esse censent indeque liberorum cum parentibus similitudinem repetunt III, 400, 47 ss.; eatenus tantum falluntur hi quatenus id non actu, sed tantummodo potentia ejusmodi mixtio esse potest III, 401, 3 ss.; id a mare provenire censet Anaxagoras et nonnulli alii naturæ scrutatores III, 394, 28 s.; item ei jam inesse sexus differentiam III, 392, 27 s.; distractum esse censet Empedocles atque partim in mare, partim in femina inveniri III, 393, 26 ss.; hæc de eo opinio figmento similis videtur III, 393, 32 s.; prouti vicerit quod a maris vel feminæ genitalibus provenit marem vel feminam concipi censet Democritus III, 392, 42 ss.; eo quod duo coalescant monstra fieri censet Democritus III, 401, 38 ss.; equinini et asinini, quæ ambo mollia sunt, mixtione effici aliquid durum censet Empedocles, idque quare III, 368, 13 ss., cf. 34 ss.; refutatur hæc opinio III, 368, 28 ss., 36 ss.; latet, àn ex eo constiterit unum secundum Pythagoreos II, 634, 12.

Semen (*ejus definitio, etc.*) ; ejus definitio III, 333, 9 ss., 50 s., 53 s ; quidnam et quomodo generationi conferat III, 55, 10 s.; generationis principium est III, 240, 1 s.; III, 243, 12 s.; igitur de eo disserendum est ubi de generatione sermo fit III, 239, 54 s.; III, 243, 11 s.; ubi prospexerimus quidnam sit, etiam facilis erit consideratio munerum ejus et reliquorum quæ id respiciunt III, 338, 12 ss.; quomodo a genitura differat III, 333, 48 ss.; re idem est quod fructus, sed notione ab eo differt, idque quomodo III, 334, 1 ss.; id habent plantæ et animalia quæ sexus discrimine carent III, 333, 51 ss.; comparatur concepto vel ovo, idque quare III, 333, 54 s., cf. III, 340, 12; primum non est II, 655, 43 s.; prius non est, sed e prioribus perfectis provenit II, 606, 7; igitur eo prior est homo II, 606, 8 s.; nisi prius fuerit, fieri nequeunt animalia II, 271, 36; quæritur quatenus eo prior vel posterior homo vel frumentum II, 570, 2 ss., 26 s.; formam non habet II, 570, 27; eo prius est quod ex eo fit III, 222, 21; ambobus vero prius id quod ex quo fit III, 222, 22 s.; præterea potentia est III, 222, 27; ex eo fieri videntur omnia, ipsum vero e generantibus III, 329, 20 s.; III, 393, 36; generatio est III, 222, 22; abit a re cujus semen est II, 636, 8; non ex unaquaque re quod fors tulerit fit, nec quodlibet e qualibet re III, 222, 17 ss.; igitur principium et causa movens rei est quæ ex eo fit III, 222, 19 s.; duplici modo alicujus esse dicitur, nempe ejus e quo fit et ejus quod ex eo fit III, 222, 24; sic idem simul et equi et muli semen est, sed non eodem modo III, 222, 24 s.; non ex eo fiunt res, veluti hocce post hoc III, 333, 36; nec tanquam e contrario, idque quare III, 333, 37 ss.; igitur fiunt vel tanquam e materie et patiente, vel tanquam causa movente et forma, vel tanquam ex ambobus simul III, 333, 34 ss., 40 ss.; ubi constabit quomodo ex eo fiant res, forsan simul patebit, quomodo e contrariis fiant eædem res III, 333, 42 ss.; quæ ex eo fiunt res partim e contrariis fiunt, partim ex unico aliquo III, 333, 45 ss.; idque e contrario sexus discrimen habentia, ex unico hoc discrimine carentia III, 333, 46 s.; sine eo fiunt nonnulla eorum quæ et ex eo fiunt II, 344, 24 s.; ex eo fiunt cum plantæ tum animalia II, 257, 32; multis dubiis obnoxia est quæstio quonam modo ex eo fiant animal et planta III, 347, 18 s.; principium est II, 140, 24; ex eo generat arbor substantiam sibi similem II, 140, 23; e terra fit II, 568, 48; potentia corpus est certa qualitate præditum III, 445, 18 s.; non e quolibet fit quidvis II, 266, 36; ex uno unicum fit corpus III, 340, 14; igitur tritici grano comparandum est III, 340, 14 s.; causa movens est II, 264, 48; II, 515, 40; II, 561, 47; ei inest facultas quæ animal condere valet III, 338, 18 s.; potentia formam habet II, 547, 18 s.; quodammodo eodem nomine designatur ac illud unde provenit II, 547, 19; igitur eodem modo generat quo fiunt res arte factæ II, 547, 18; quænam ex eo tantummodo fieri possint, quænam modo ex eo, modo casu II, 547, 22 ss.; probatur nullam materiem ad generationem conferre, sed solummodo facultatem et motum III, 341, 1 — III, 342, 14; confertur fabro III, 341, 20; item instrumentis fabri III, 342, 49 s.; item globi formæ III, 341, 21; item medicinæ III, 341, 25; a motu ei indito fiunt fœtus partes quo modo domus ab ædificatione III, 348, 34 s.; causam moventem et formam ad fœtum formandum confert III, 341, 24 s.; ei insunt et patris et maris et hominis et animalis et majorum motus III, 398, 41 ss., cf. 28 ss.; magis ei insunt motus eorum quæ singulari propiora sunt III, 398, 44; ei insunt alii motus actu, alii potentia III, 399, 4 s., 39 s.; idque quinam actu, quinam potentia III, 398, 43; III 399, 7 s.; ei etiam partium insunt motus, itemque alii actu, alii potentia III, 399, 36 s.; si vincantur motus qui ei insunt, transeunt in oppositum III, 399, 40 s., cf. III, 398, 46 ss.; III, 399, 8 s., 22; si solvantur vero, in sequentes III, 399, 41 s., cf. 9 s.; idque si minus solvantur in proximos, si magis in remotiores III, 399, 42; tandem ita confunduntur ut nulli amplius cognato similis sit proles, idque quare III, 399, 43 ss.; quænam sit causa cur solvantur motus qui ei insunt III, 399, 49 ss.; nondum potentia homo est, nisi ubi principio ei insito fieri possit II, 569, 10 ss.; indistincte et potentia et unaquæque pars est et totum animal III, 336, 46 s.; inquirendum est utrum quatenus materies, an quatenus causa movens ad generationem conferat III, 336, 49 s.; probatur fieri non posse ut ei insit pars animalis vel plantæ jam facta III, 348, 12 ss.; ei inest principium vel motus, quo cessante, unaquæque pars fœtus fit et anima prædita fit III, 348, 41 ss.; eodem redit utrum quæras an id habeat animam an partes III, 349, 9 s.; quæritur an ei anima sensitiva insit, necne III, 351, 14; non minus quam plantæ vivunt atque aliquo usque fœcunda sunt III, 351, 16 ss.; manifesto habent animam vegetativam, sed potentia non actu III, 351, 29 ss., cf. 18 s.; animam continet III, 355, 24; genitoris opus est III, 348, 17 s.; ei genitor indit motum suum III, 348, 25 s.; III, 349, 1; eodem redit utrum ab eo pendere dicas fœtus generationem an a genitore III, 348, 24 s.; sola potentia ei indita agit III, 351, 9 s.; quæritur quorsum abeat ejus pars corporea III, 351, 8 s.; item an pars fiat concepti III, 351, 6 ss., 10 ss., cf. III, 352, 24 s.; speciei formam continet III, 395, 6 s.; id compingere et excernere valet mas III, 395, 5 ss.; ejus emissio viris prolificandi principium finisque est III, 140, 42 ss.; id recipit femina III, 384, 10; continet principium quod movere et concoquere valet ultimum alimentum III, 396, 33 s.; ubi vicerit ad se ducit III, 396, 36; omnium inest calor qui id fœcundum reddit III, 352, 5 s.; ejus calor non ignis est, sed spiritus astrorum elemento pro portione respondens III, 352, 7 s.; ejus calor tantum et talem motum habere debet quantus et qualis unicuique parti convenit III, 361, 53 s.; ejus calorem moderat genitor III, 362, 8; facultate quæ inest qualitate aliqua afficit alimentum et materiem quæ femina continentur III, 342, 4 ss., cf. III, 341, 43; vis ei insita condit menstruæ purgationis partem purissimam III, 355, 19, 29 ss., cf. III, 356, 21 s., 25 s.; vel ipsum vel vis ei insita majorem residui seminalis feminæ copiam condere nequit, quam ei naturaliter competit III, 404, 53 ss.; igitur inter ejus copiam et residui seminalis feminæ quantitatem intercedere debet proportio quædam apud animalia quæ semen habent III, 405, 9 ss., cf. 22, 25 s.; si nimia ejus emittatur copia vel nimia in eo facultas, exsiccat residuum seminale III, 405, 2 ss.; apud multipara tantam ejus emittit copiam mas quanta ad multos condendos fœtus sufficit III, 405, 12 s.; nec tamen ex eo unicum efficit concrementum continuum III, 405, 19 s., cf. III, 404, 31 s.; idque quia ejus calor non solum quantum quid, sed et quale quid condit III, 405, 16 ss., cf. III, 404, 32; eatenus igitur non eodem modo agit quo coagulum vel ficus succus in lac III, 404, 31; III, 405, 15 ss.; nec quia ab uteri locis attrahitur, apud multipara multa consistunt concepta III, 405, 35 ss.; coagulo vel ficus succo comparatur III, 340, 27 ss.; III, 352, 25 ss.; III, 356, 23 ss.; quocunque modo consistat, sexus discrimen habebit fœtus III, 394, 8 ss.; eodem movetur motu quo corpus distributo ultimo alimento augetur III, 352, 30 ss.; ubi in uterum venerit, menstruam purgationem consistit eique eundem impertit motum quo ipsum movetur III, 352, 32 ss.; feminæ residuo principium affert III, 352, 46; nonnisi animæ principii absentia ab eo differt menstrua purgatio III, 352, 42 s.; condit ac cogit residuum seminale feminæ, nequaquam vero pars fit concepti III, 342, 39 s.; III, 354, 37 s.; III, 404, 26 ss.; ubi ex toto fit sanguis, generatio obtinet II, 440, 22; omnium rerum natura humida sunt II, 472, 28 s.; si omnes motus quæ ei insunt solvantur, nascitur proles nulli homini, sed animali tantummodo similis, id est monstrum III, 401, 13 s., 16 ss.; eo corrupto hodie fiunt monstra II, 271, 35; ejus perfectio omnibus est terminus IV, 215, 22; ejus elaboratio unicum fere omnium plantarum et plerorumque animalium officium est III, 322, 24 ss., cf. III, 324, 33; III, 343, 40 s.; in id impenditur incrementum apud parva animalia plantasque III, 324, 39 s.; a vi ei insita pendet animalium generationis ratio III, 220, 2 s.; e mare ac femina fit III, 320, 38 s.; III, 343, 42 s.; generationis principia sunt mas et femina quia ex iis secernitur III, 320, 40; ut fœcundum sit ab ambobus (i. e. e mare et femina) provenire debet III, 216, 4 ss.; ex eo fiunt quæ natura constant III, 320, 37 s.; non omnia animalia ex eo fiunt III, 347, 11 s.; ex eo fiunt omnia sanguine prædita quæ coitu procreantur, idque quomodo III, 347, 12 s.; ex eo aliquid passo procreantur mas et femina II, 583, 52 s.; tanquam animal e pudendo exit III, 525, 51.

Semen (*ejus variæ facultates et differentiæ*); humidum et calidum est III, 405, 36 s.; ei favet humiditas et calor III, 372, 9 ss., cf. 14 s.; humoribus postumis accensendum est III, 239, 48 ss.; item partibus similaribus humidis III, 243, 10 ss.; separatum non exstat III, 334, 14 s.; similare est et nihilo minus ex eo nihil constat III, 334, 13 s.; igitur pars non est III, 334, 12; in omnibus invenitur et ex eo fit evolutio III, 334, 16 s.; igitur res præter naturam aut mutilatio non est III, 334, 16; probatur alimentum non esse III, 334, 17 s.; antiqui id pro colliquamento habuisse videntur, idque quare III, 334, 19 ss.; probatur inutilis alimenti residuum non esse III, 334, 25 s.; igitur utilis alimenti residuum est III, 334, 33 s.; III, 336, 18 s.; argumenta quæ probant id residuum, non colliquamentum esse III, 334, 52 ss.; III, 336, 17 s.; ultimi alimenti residuum esse probatur III, 334, 36 ss.; III, 335, 10 ss., cf. III, 336, 19, 32 s.; III, 396, 28, cf. 41; residuum alimenti quod immutatur est III, 351, 50, cf. III, 352, 30 s.; IV, 129, 52; æque ac pinguedo residuum est et sanguis concoctus, sed non eodem modo III, 337, 54 ss.; ejusdem naturæ ac id est menstrua purgatio III, 509, 19 s.; probatur sanguinei alimenti residuum esse III, 336, 33 ss; sanguineam naturam habet III, 411, 45 s.; ubi concoctum est, sanguini dissimilius est, ubi crudum vero, interdum sanguineum emittitur III, 336, 36 ss.; ejus liquidissima pars inutile excrementum est III, 355, 21 s.; an excrementi quædam detractio sit IV, 117, 45 s.; unde vim procreandi habeat IV, 127, 30 s.; quod prima emissione exit minorem animæ proprium calorem habet, idque quare III, 355, 23 s.; concoctum crassum ac corpulentum est III, 355, 24 s.; hinc ejus prima emissio plerumque sterilis est III, 355, 22 s.; concoctum compactum est III, 394, 52; item calidius III, 394, 51; igitur compactum fœcundius est III, 394, 52 s.; liquidum est, idque quare III, 350, 35, cf. III, 352, 22 s.; igitur fallitur Ctesias elephantum exsiccatum succini duritiem exæquare referens III, 55, 28 s.; III, 350, 36 ss.; omnium album est III, 350, 43 s.; igitur fallitur Herodotus Æthiopum nigrum esse contendens III, 350, 44 ss., cf. III, 55, 14 s.; serpentum et piscium album est III, 35, 26, cf. III, 79, 18 s.; e corpore animalis crassum et album emittitur III, 55, 13, 15; III, 349, 37 s., 39, III, 350, 28 s.; idque quare III, 359, 29 s.; calore cogitur et concrescit III, 55, 19 s.; foras progressum nigrum et tenue evadit III, 55, 16; ubi refrigeratur liquescit III, 349, 38, 41, 47, 52; III, 350, 31; idque quare III, 350, 30; item aquæ colorem refert III, 349, 38 s.; id est nigrum III, 350, 31; idque quare III, 351, 31 ss.; gelu non concrescit, sed liquescit III, 55, 17 ss.; III, 349, 42 s.; idque quia contrario, nempe corporis calore crassescit III, 349, 43 s.; quum aliquanto post coitum ex utero exit, crassum vel siccum est et convolutum III, 55, 20 s.; apud animalia pilis prædita viscidum est, apud reliqua lentore caret III, 55, 12; fœcundum in aqua subsidit, sterile diffluit III, 55, 22 s.; argumenta quæ probant id aquam non esse III, 349, 49 ss.; argumenta quæ probant id nec terrenum nec e terra et aqua mixtum esse III, 349, 51 ss.; probatur ex aqua et spiritu compositum esse III, 350, 2 ss.; exiens multum continet spiritum calidum propter interiorem calorem III, 350, 28 ss.; post exitum vero ejus spiritus refrigeratur ejusque calor evaporat III, 350, 30 s.; ubi desiccatur nihil restat nisi aqua et terreni parum III, 350, 31 ss.; crassum et album est quia spiritum continet III, 350, 42 s.; album est quia genitura spuma est III, 350, 48 s.; non concrescit quia aerem continet III, 351, 4 s.; quomodo probarunt antiqui se ejus spumosam naturam non ignorasse III, 350, 54 ss.; aliud alio magis terrenum est III, 350, 39 s.; inprimis terrenum est iis animalibus quorum corporis moles valde terrena est III, 350, 41 s.; interdum admixto inutili et morbido residuo sterile fit III, 334, 31 ss.; III, 335, 22 s., cf. III, 336, 2 s.; maxima copia vere fit IV, 142, 36 s.; Austro flante humidius est III, 397, 10; in id convertitur semen apud fœcunda III, 372, 23, cf. 28 s.; ebriosorum cur plerumque infœcundum sit IV, 127, 28 ss.; e putrescente multa gignuntur IV, 138, 33, 50 s.; e nostro procreatum animal cur nostra proles sit, non vero quod ex aliquo alio nostro, sive excrementum sive pars illud fuerit IV, 138, 30 ss.; item si eo corrupto vermis nascitur, vel in utero monstrum IV, 138, 50 ss.

Semen (*de ejus secretione*); eodem modo secernitur quo reliqua residua III, 353, 26; unde fiat IV, 142, 8; non ab omnibus partibus decedit III, 214, 42 ss. III, 393, 35; an ex omni corpore secernatur III, 329, 28-52; IV, 140, 15 s; si apud animalia ab omnibus partibus secedat, idem obtinere debebit apud plantas III, 330, 12 ss.; id quod fieri non posse probatur III, 330, 14 s.; potius id est quod ad omnia accedit, quam quod ab omnibus secedit III, 334, 45 s.; III, 396, 29, 32; idque quare III, 334, 47 ss.; a regione circa septum transversum proficiscitur apud animalia eo prædita, idque quare III, 354, 39 ss.; e cerebro venit per spinam delapsum IV, 172, 10; ejus transitus per renes fit IV, 136, 25 s.; utrum per arteriam feratur III, 667, 37 ss.; ejus copia apud animalia sanguine prædita contractior est III, 396, 41 s.; hinc ejus conceptacula meatus speciem referunt III, 396, 42 s.; percurrit partem exsanguem replicationis meatuum seminalium apud quadrupedes (viviparas) III, 323, 43 s.; ubi huc devenerit, cito absolvuntur quadrupedes III, 323, 44 s.; id concoquere debent testes III, 326, 10.

Semen; ei dicatæ partes; v. *Genitalia interiora.*

Semen (*de ejus emissione*); partes quibus emittitur multa habent animalia III, 5, 6 s.; partes quibus emittitur maxime necessariæ sunt animalibus III, 5, 13 s.; id mas in aliud, femina in sese emittit III, 5, 8 ss.; humidi alimenti excrementum est III, 336, 11; igitur apud animalia quæ urinam emittunt, per eundem meatum emittitur ac hæc III, 11, 32; III, 336, 7 s., cf. III, 326, 39 s.; III, 327, 4; quibus vero non per eundem ac siccum excrementum III, 336, 12 s., cf. III, 326, 50 ss.; III, 327, 20 ss.; apud vivipara foras et intra se per pudendum masculinum emittitur III, 326, 42 s.; id excrementi loco fundunt animalia III, 243, 21 s.; spiritus vi ejicitur III, 142, 2; III, 339, 1 s.; IV, 266, 47 ss.; igitur non solum eo projecto coitus voluptas percipitur III, 338, 52 s.; exiens prægreditur spiritus III, 142, 1; apud animalia testes foris habentia incalescente pudendo emittitur collectum III, 323, 14 ss., cf. 35 s.; apud pisces paratum emittitur, simulac contrectati fuerunt III, 323, 16 s., cf. 37 s.; id emittentes spiritum retinere coguntur homines et animalia iis similia III, 323, 31 s.; item pisces aquam non recipere III, 323, 33 s.; piscium tempestatis calore concoquitur III, 323, 37; an ejus decessio flatus sit IV, 142, 25; an sub emissione tantum comprimatur III, 667, 38 s.; ejici non potest nisi partes vicinæ sedi contrahantur oculique demittantur IV, 136, 11 s.; ejus motum stabiliorem reddunt testes apud animalia vivipara, idque quomodo III, 322, 34 ss.; id recipiunt testes apud aves et quadrupedes oviparas III, 322, 46 s.; hinc iis celerius id emittunt pisces III, 322, 48; apud animalia quæ foris habent testes emitti nequit, nisi antea hos retraxerint III, 323, 2 ss.; avium marum in terram effunditur si non coeant III, 216, 11 s.; id projicere nequeunt testes frigentes ac torpentes III, 326, 10 s.; apud homines vel quadrupedes, si in venerem turgeant eorum corpora, ad ejus exitum provocandum sufficit levis attactus immo visus III, 373, 44 s.; cum imaginatione profunditur IV, 163, sine labore dormientibus profluit, vigilantibus cum labore IV, 137, 4 s.; ejus profusio cur ceteris animalibus excepto homine vel nunquam vel raro per somnum fiat IV, 163, 29 ss.; cur nonnullis timore vel morte profluat IV, 137, 20 ss.

Semen (*de ejus emissione quatenus utilis noxiave sit*); ejus emissio partim utilis, partim noxia est quia ei admixta est inutilis alimenti residuum III, 336, 15 ss.; eo vacuantur superflua maribus excrementis scatentibus III, 135, 32 ss.; si vero ab ipsa natura et ab iis quæ bene se habent excernatur, exiliores et morbidiores fiunt III, 135, 36 ss.; ubi multum collectum est in loco unde projicitur, ejus emissio non debilitat III, 214, 17; nec ubi sat multum restat, vel quod emissum est inutile erat III, 214, 20 s.; immo post ejus emissionem facilius agitant, quia a plenitudine liberati III, 214, 21 s.; debilitat vero ejus emissio, ubi provenit ab iis quæ corpori necessaria sunt III, 214, 23 s.; debilitas ejus emissione facta cito cessat, si alioquin bene valeat aliquis ac ea ætate sit quæ cito semen generat III, 214, 24 ss.; idque quia semen pertinet ad res quæ facile augentur et augeri possunt III, 214, 26 s.; interdum plus emittunt et vir et mulier quam necessarium sit aut matrix evanidum facere possit III, 214, 33 ss.; uno coitu plus excernunt multipara, e. g. homo, quam ad unicum conceptum condendum III, 407, 16 s.; vel paucissimo abeunte sequitur debilitas, idque quare III, 335, 13 ss., 23 ss.; IV, 138, 21 s.; pauci quidam tamen in ætatis vigore eo abeunte levantur III, 335, 15 s.; idque interdum quia cum eo alia secedunt residua morbida III, 335, 19 s., cf. III, 336, 2 s., 16 s.; excrementum est et abiens exsiccat III, 529, 46 s.; igitur quæ animalia multum excernunt, cito senescunt III, 529, 45 s.; sine ejus projectione fieri nequit conceptio III, 355, 40 ss.; ubi projicitur voluptatem sentiunt mares III, 355, 48 s.

Semen (*de loco in quem projiciatur*); id in feminam projicit mas III, 342, 26 s.; quamnam viam percurrat (intra mulieris corpus) III, 215, 3 s.; ab ore ad uterum pervenire nequit III, 382, 8 ss.; quodcunque in locum ante ostium uteri conjicitur, iisdem affectibus ansam dat eædemque causæ locum inveniunt III, 215, 19 ss.; id perperam intra uterum projici censent nonnulli III, 211, 5 s.; III, 355, 51 ss.; in quamnam corporis feminini locum projiciatur III, 355, 52 ss.; interdum hoc loco manet, interdum ab utero attrahitur introrsum, idque quando III, 356, 1 s.; quæritur cur suum non attrahant capræ III, 216, 23 s.; si per septem dies intus maneat, conceptio facta est III, 137, 32 s.; tantum interdum per coitum humorem emittit uterus, ut virile purum attrahere nequeat III, 212, 32 s.; facilius iter suum absolvit, ubi uteri ostium apertum est III, 355, 50 s.; ejus partem humidiorem efflant nonnullæ mulieres prægnantes, idque quænam III, 136, 48 s.; quomodo probetur id non omne in fœcundationem impendi III, 214, 37 ss.; id antequam dearticuletur, ovo simile apparet putamine carenti III, 142, 5 ss.; intra uterum membrana ei circumdatur, idque qualis III, 142, 4, 7 s.; ab unico plura fieri possunt animalia apud ea quibus sexus discrimen est III, 340, 16 s.; III, 401, 44 s., cf. *Coitus*; quando materies ei suppetit nec nimis parca, nec nimis copiosa ex unico plures fiunt fœtus, idque quare et quomodo III, 340, 33 ss.; quare modo in plures, modo in pauciores distribuatur fœtus, modo in unicum postea exponetur III, 340, 31 s.; prouti majori minorive copia ab alterutro parentum abierit, his similes vel dissimiles esse putant nonnulli naturæ scrutatores III, 400, 27 ss.; idque tam a partibus quam a toto III, 400, 29 ss.; eorum opinio refutatur III, 400, 30 ss.; ad prolis cum parentibus similitudinem nihil refert, utrum ab unaquaque parte decedat, an ad unamquamque accedat III, 396, 40 ss.; quum non ab omni parte abeat, ejus major minorve copia ab iis abiens causa liberorum cum parentibus similitudinis vel dissimilitudinis esse nequit III, 400, 32 ss.; quibus id non adspergitur, ea ova non perficiuntur apud pisces non cartilagineos quibus sexus discrimen est III, 380, 9 ss.; eo intus adspergi debent avium ova subventanea, idque quare III, 381, 15 ss., cf. III, 352, 47 s.; sufficit si eo foris adspergantur piscium concepta spontanea III, 381, 17 ss.

Semen (*quænam id habeant*); id emittunt omnia animalia sanguine prædita III, 55, 9; III, 327, 7, cf. III, 329, 9; id alia animalia gressilia emittunt coeuntia, alia non III, 345, 4 ss.; in universum id emittunt animalia sanguine prædita ac gressilia, idque quare III, 345, 11 ss.; plurimum corporis ratione emittit homo III, 55, 11; III, 137, 9 ss.; III, 339, 45 s.; III, 412, 10 ss.; quinam viri copiosissimum emittant III, 137, 11 ss.; id nec mulieres nec infantes excernunt III, 422, 41 s.; vel eo carent, vel sterile est eorum qui propter ætatem aut morbum pessime habent III, 334, 29 ss.; eo carent et senes et ægroti et juniores, idque quare III, 335, 26 ss., cf. III, 334, 29 s.; eo abundantes magis quam reliqui calvescunt III, 422, 25; idque quare III, 422, 28 ss.; apud pleraque animalia, quod primum excerni cœpit sterile est, III, 84, 36 ss.; ubi primum fœcundum factum est, debilior et minor ex eo procreatur proles III, 84, 39 s.; idque inprimis apud hominem et quadrupedes viviparas et aves manifestum est III, 84, 40 s.; quando id habere incipiat homo III, 84, 50 s.; III, 134, 27 s.; excerni incipit versus pubertatem III, 428, 21; eadem ætate id emittere incipiunt mares qua feminæ menstruam purgationem III, 337, 82 s.; III, 339, 53 ss.; quando fœcundum fiat III, 84, 51; quænam signa ejus vel secretionem vel fœcunditatem manifestent apud hominem III, 84, 46 ss.; quænam apud reliqua animalia III, 85, 1 ss.; ubi id ferre incipiunt, vox immutatur III, 411, 50 ss.; cur eo carentes vocem acutam habeant IV, 176, 45 ss.; si id vi prolicere conentur adolescentuli quo tempore primum pubescere incipiunt, et voluptate et dolore afficiuntur III, 134, 44 ss.; usque ad annum vicesimum primum sterile est III, 135, 82 s.; quodnam sterile III, 136, 13 s.; frigidum sterile est III, 324, 8 s.; quomodo explorare soleant an fœcundum sit, necne III, 367, 32 ss.; e quonam mares procreentur III, 136, 14; e quonam feminæ III, 136, 15; maribus quibus collectum, sed nondum ejectum est, comparantur equæ et feminæ solidungulorum, idque quare III, 407, 36 ss.; alia multum, alia parum, alia nullum habent III, 335, 37, cf. 51; III, 336, 1; idque modo propter debilitatem, modo propter vigorem III, 335, 38, cf. 28, 53 s.; III, 336, 2; propter vigorem quia in corpus absumitur III, 335, 39, cf. 30, 54 s.; propter debilitatem interdum quia non satis concoquitur III, 335, 53 s., cf. 29; nonnulli homines eo minus emittunt quo carnosiores et obesiores et pinguiores sunt III, 335, 40 ss.; nonnulli morbum contrahunt ubi non bene ejus purgatio cessit III, 336, 3 ss; in id quoque corpus contabescit III, 336, 6; idque quando III, 337, 4 ss.; eo carent viri propter habitum nimis bonum steriles idque quare III. 367, 19 ss.; tenue ac frigidum habent viri habitu muliebri præditi III, 367, 31 s.; item qui propter morbum steriles sunt III, 367, 22 s.; minus habent animalia pinguia III, 337, 53; idque quare III, 236, 47 ss.; III, 338, 2 ss.; ejus copiæ documentum est hirsutia III, 408, 29; igitur eo abundat lepus, *ibid.*; multum proferre videntur magna animalia III, 403, 47 s.; ejus major copia opus est ad magnum animal generandum quam ad parvum III, 403, 53 ss.; quæ multum habent aves semper coitu indigent III, 408 2 s.; ejus exiguitas causa est animalibus quæ non ex se invicem procreantur cur, ut olim exstiterunt, nunc etiam nascantur IV, 163, 5 ss.; quibus animalium generibus multum est, copiosam habent menstruam purgationem III, 408, 15 s.; hinc si simul multipara et non magna sint, vel tunc superfœtare ac fœtum superfœtatione conceptum perficere valent, ubi longo intervallo distant coitus III, 408, 10, 18 ss.; itemque eorum uterus post conceptionem apertus manet, idque quare III, 408, 20 s.; item perstat apud ea secundum naturam menstrua purgatio III, 408, 24 s.; id non omnes mares projiciunt III, 329, 9 s.; III, 342, 38; III, 354, 36, cf. III, 327, 7; idque quare III, 354, 44 s., cf. *Insecta*; non constat an id emittant mollusca et insecta III, 329, 10 s., cf. III, 328, 17 s.; quærendum igitur an id emittant omnes mares III, 329, 12; item, si non omnes, cur alii emittant, alii non III, 329, 13; item an feminæ emittant III, 329, 14; item quidnam ad generationem conferat III, 329, 16 s.; item quænam sit ejus natura III, 329, 18; quod efficit apud animalia id emittentia, id apud insectorum mares efficit calor et facultas maris III, 341, 30 ss.; quanam parte id (?) emittant mollusca III, 328, 12 s.; quatenus ex eo consistant testacea III, 388, 35 s.; non tribuendum est testaceis favificantibus vel quæ sobole procreantur III 389, 40; non multum habent pisces cartilaginei III, 382, 35 s.; hinc id ejaculantes non conspiciuntur III, 382, 33 s.; id, subandi tempore manifesto exprimi potest cum e piscibus cartilagineis tum e reliquis III, 380, 21 s.; id eodem tempore habent pisces mares quo feminæ ova III, 381, 1 ss.; quo propiores partui sunt feminæ, eo copiosius et humidius habent pisces mares III, 381, 3 ss.; eodem tempore augetur atque emittitur apud pisces mares quo apud feminas ova III, 381, 5 ss.; id non confertim sed paulatim emittunt pisces mares III, 381, 8 s.; eodem tempore diminuitur apud pisces mares quo apud feminas ova III, 381, 21 s.; id adspergendis ovis absumunt pisces mares III, 381, 20, cf. 22 s.; id devorantes conspecti sunt pisces III, 331, 35 s.; igitur eo devorato feminas concipere asserunt et Herodotus fabularum auctor et piscatores III, 381, 36 ss., cf. III, 380, 51 s.; plus quam quo ad coitum indigent habent pisces ovipari III, 382, 42 s.; hinc id propter multitudinem dispergunt III, 382, 40 ss.; idque facientes conspiciuntur III, 382, 35; eo quam primum fieri possit, ova a feminis edita adspergunt mares, idque quare III, 383, 11 s.; hinc magis ovorum post partum incremento quam eorum primariæ constitutioni impenditur III, 382, 43 ss.; serpentum nimis refrigeraretur, si testes haberent III, 324, 4 ss.; item nimis refrigeratur apud eos qui magnum habent pudendum III, 324, 7.

Semen (*num id feminæ habeant*); quæstio an id emittat femina pendet a quæstione, an id ab omni parte secedat III, 329, 22 s., III, 333, 4 s.; si non ab omni parte secedat, absurdum non videtur feminam aliud quid, non id, ad generationem conferre III, 333, 5 ss.; eo carent feminæ quia menstruam purgationem habent III, 337, 47 ss., cf. 19; quibusnam aliis argumentis idem probetur III, 338, 8 s.; III, 339 24 ss.; argumentum quod probat feminas id non emittere III, 356, 16 ss.; unde probetur id menstruæ purgationi contineri III, 339, 53 ss.; ad id aliquid confert mulier III, 214, 6 s.; materiem tantummodo continet III, 396, 35; ei nonnulli misceri putant semen maris, ut ex iis fiat conceptum III, 404, 25 ss.; ubi sciremus, cujusnam alimenti residuum sit, etiam constabit an feminæ id emittant et ex utroque mixtura fiat III, 336, 22 ss.; etiamsi nullum secerneret nec mas nec femina, tamen genitalibus a se invicem differrent III, 394, 8 ss.; id etiam emittit mulier III, 211, 15, 10 s.; idque fœcundum III, 215, 21; id antrorsum et in eundem locum ac vir, non vero in matricem emittit III, 211, 1, 5, 9; III, 213, 1 s.; III, 214, 48 s.; III, 216, 6 s., cf. 12 s.; nempe in locum ante ostium uteri situm III, 214, 48; id attrahit matrix idque quomodo III, 210, 52 s.; III, 211, 7 s.; 15 s.; III, 214, 50 ss; si id sæpe per somnum projiciat mulier, conceptioni favet III, 211, 50 ss.; ad id emittendum semper pronum est corpus, si post insomnium venereum surgens mulier debilis sit III, 212, 45 s.; id apud aves arripit matrix, atque ex eo fingit ovum irritum, non vero animal III, 216, 16 s.; apud reliqua vero animalia reliquis humoribus admiscetur quia non concrescit, nec matricem intrat III, 216, 14 s., cf. 20 s.; in id omnia confert femina saltem in uno genere (nempe locustarum) III, 215, 43 ss.; ut ad id excernendum incitentur, mare indigent aves uncungues III, 373, 8 s.

Semen (*plantarum*): aliam naturam habet ac animalium III, 340, 18 ss.; conceptum est, non genitura III, 343, 17, cf. 21 ss.; plantæ principium potentia continent III, 356, 37 ss.; ex ejus parte fit planta III, 343.

21 s.; reliqua ejus pars germini et radici primo alimento est III, 343, 22 s.; iis continetur alimentum III, 357, 34 s.; quando germen et radicem emittant III, 356, 38 ss.; prius radices quam ramos emittunt III, 359, 45 s.; quo modo ex iis fiunt plantæ, e conceptis fiunt animalia III, 356, 35 s.; in iis plantæ consistunt ac propriam recipiunt formam III, 347, 16; motum cient, non terra II, 604, 26; iis materiem suppeditat tellus III, 355, 8 ss.; tanquam plantæ imperfectæ considerandæ sunt III, 548, 32 s.; eo non omnes procreantur plantæ III, 320, 23 s.; III, 389, 33 ss.; multum proferunt plantæ annuæ III, 372, 29 s.; in summis ramis consistit III, 290, 6 s.; igitur radicibus opponitur III, 290, 6; eorum principium modo ramis, modo putamini, modo fructus involucro inest III, 375, 14 ss.; cuinam parti adhæreat in leguminibus, e. g. in fabis III, 375, 14 ss.; eodem modo igitur situm est ejus principium quo ovorum bicolorum III, 375, 13 s.; id proferunt propagines quæ avulsione seruntur III, 332, 28; unde constat id ante avulsionem non a tota planta proficisci III, 332, 29 ss.; contendi nequit ea spiritus vi a plantis excerni III, 353, 39 ss.; excernuntur quo loco fructus ferre solent plantæ III, 353, 40 s.; omnia bivalvia sunt III, 533, 48; ejus valvæ, qua parte coaluere, cohærent ejusque medium ad utramque pertinet III, 533, 48 ss.; ejus media pars caulis et radicis principium est, unde pullulant III, 533, 20 s.; igitur generatio quæ ex eo fit e medio procedit III, 533, 47 s.; inde constat animam vegetativam apud plantas medium locum occupare III, 533, 45 s.; omnia e duobus corticibus sunt IV, 23, 19; eorum forma unde proveniat IV, 34, 25 s.; non omnes plantæ simile producunt ei e quo natæ sunt IV, 28, 4 s.; mala sæpe bonas arbores producunt IV, 28, 9; non vero sæpe IV, 28, 13; cur ad id proferendum usque vivant aliæ plantæ, aliæ vero sæpe ferant IV, 215, 10 ss.; cur quæ e vetustiori prodierint olera ocius caules gignant quam quæ e novo IV, 217, 32 ss.; quæ admodum vetusta sunt eorum vires exhaustæ sunt IV, 217, 36; recentiora imbecilliora sunt IV, 217, 36 s.; acrium plantarum cur acriora sint quam radices et folia IV, 216, 1 ss.; cur magis pluviis aquis quam fluentibus nutriantur fr. 199, b; peregrina telluris naturam sequuntur III, 355, 8; quo modo terra præparatur ad id recipiendum, sic anima ad disciplinam II, 127, 50; in minima dividi, ideoque nonnisi appositione misceri possunt III, 481, 35 ss.

Semina odorata; calida sunt IV, 217, 27 s.; cur urinam moveant IV, 117, 30 ss.

Semicirculus; circulo definitur II, 548, 32; igitur circulo posterior etsi ejus pars sit II, 548, 51 s.; ejus notio circuli definitioni non inesse videtur quia sensui non obnoxia sunt II, 550, 47 s.; qui per eum fit motus continuus esse nequit II, 362, 35; non conjungit principium cum fine II, 362, 38; expenditur quatenus sibi invicem opponi possint quæ per eum fiunt lationes II, 371, 31 ss.; ejus anguli æquales, 69, 12, cf. 161, 27; in eo positi anguli omnes recti esse probantur II, 572, 25 ss.; memoratur triangulus in eo, 112, 23; eo male ducto fiunt paralogismi geometrici, 173, 3.

Semiebrii; v. *Vinolenti.*

Seminales meatus; v. *Meatus seminales.*

Seminale animal; calidum et frigidum esse debet III, 372, 14 s.; cf. 91.

Seminalia residua; *Residua seminalia.*

Seminarium (πανσπερμία); rerum similarium esse statuebat Anaxagoras terram, aquam, aerem et ignem II, 432, 34.

Seminarium figurarum; ex eo infinitum construit Democritus II, 277, 16 s.

Seminilegus (σπερμολόγος); si non semper, saltem plerumque vermibus vescitur III, 151, 9.

Semiobelia (ἡμιωβέλια); sacra tria qui surripit, quamvis injuriam facturus esse videtur, 342, 25.

Semivocale (ἡμίφωνον); quidnam sit, 472, 40; est species elementi, 472, 38.

σεμναί (αἱ)· v. *Deæ venerandæ.*

Semnothei; philosophiæ auctores apud Celtas sive Gallos fr. 67, b.

Semper; infinitum est III, 361, 7; ejus principium non est III, 361, 6; eo nihil prius est II, 634, 24 s.; ei vicinum τὸ sæpe, 335, 11; comitari debet necessarium II, 467, 9.

Semper eodem modo se habens (αὐτὸ καὶ ὡσαύτως ἔχον); naturaliter semper idem facit II, 464, 46 s.; circa ea versatur sapientia II, 157, 14 s.; eorum exempla II, 157, 6 s.

Semper esse; nequit quod non esse licet II, 467, 7.

Semper fieri; proxime adesse accedit II, 465, 37 s.

Semper (quod) est; simpliciter incorruptibile est II, 386, 29; item ingenitum II, 386, 30; fieri nequit ut corruptibile aut genitum sit II, 386, 39 ss., 43 s., 54; II, 387, 9 s.; fieri nequit ut non sit, nec per infinitum tempus nec per finitum II, 386, 34 ss.; nec ut non semper sit II, 386, 38 s.; inter id et id quod semper non est medium est quod et esse et non esse potest, id est quod et genitum et interitui obnoxium est II, 386, 49 s.; II, 387, 33 s.; non est in tempore, idque quare II, 303, 47, ss., 50, cf. II, 304, 32; nec a tempore afficitur II, 303, 50.

Semper (quod) non est; nec genitum, nec interitui obnoxium esse potest II, 387, 10.

Semper (quæ) sunt vel fiunt; eorum causam quærendam non esse putat Democritus, idque quatenus recte II, 344, 34 ss.

Semper (quod) esse potest; ejus negatio est quod non semper esse potest II, 386, 45 s.; ejus contrarium est quod semper non esse potest II, 386, 46.

Semper (quod) non esse potest; contrarium est ejus quod semper esse potest II, 386, 46; ejus negatio est quod non semper non esse potest II, 386, 47.

Semper (quod) evenit; in eo quoque occurrit quod secundum naturam est III, 255, 35 s.

Semper (quod) movetur; v. *Movetur (quod) semper.*

Semper simile; proverbium, 337, 28, cf. II, 106, 42.

Semperasiones (ἀείσκωπες); ita appellantur asiones qui per totum annum conspiciuntur III, 186, 23 s.; quo modo a reliquis asionibus differant III, 186, 27 ss.; vocales sunt III, 186, 29 s.; cibo inservire nequeunt III, 186, 24.

Senator; unusquisque magistratus non est, sed universus senatus, 532, 44; legi obsecuti ad proprios consessus procedunt III, 640, 54.

Senator; v. *Presbys.*

Senatores Carthaginienses; Lacedæmoniis pro portione respondent, 517, 4; quatenus alio modo eligantur ac apud Lacedæmonios, 517, 7; ex optimatibus eliguntur, 517, 4; si una cum regibus omnes inter se consentiant decernunt quænam res ad populum deferendæ sint, quænam non 517, 16.

Senatores Cretenses; eliguntur ex iis qui cosmorum munere functi sunt, 516, 9; eorum decreta suffragio comprobat concio, 515, 37; senatoribus Lacedæmoniis respondent, 515, 3, cf. 516, 12 ss.

Senatores Elienses; numero nonaginta erant, 572, 41; pauci ad eorum dignitatem evehebantur quia perpetui erant, 572, 41; eorum electio fiebat ad morem dynastiæ simili modo ac Lacedæmone, 572, 42.

Senatores Lacedæmonii; eorum auctoritas apud Lacedæmonios ad oligarchiam referenda est, 505, 9; a plebe creantur 554, 3; simili modo ac ii eligebantur senatores Elienses, 572, 43; magnarum rerum arbitri sunt, 517, 8; lites de cæde disceptant, 521, 31; an utile sit eos per totam vitam maximorum judiciorum arbitros esse; dubitari potest, 513, 38, cf. 516, 12; 517, 7; eorum eligendorum ratio nimis puerilis est 513, 49; ætatis ratione eliguntur, 517, 8; si æqui essent, et quantum sat est ad honestatem educati, eorum magistratus forsitan utilis reipublicæ esset, 513, 36; iis diffisus est legislator tanquam viris non bonis, 513, 41; viles si sint multum nocent, multumque jam nocuerunt reipublicæ, 517, 9; multa eorum quæ ad rempublicam pertinent pretii vel gratiæ causa prodiderunt, 513, 43; a rationibus reddendis immunes sunt, etiamsi melius foret, si non essent, 513, 45, cf. 516, 12; eorum magistratus virtutis præmium est, 513, 22; propter eorum magistratum a rerum novarum studio abstinent viri notabiles, 513, 21.

Senatus; magistratus, non vero uniusquisque senator, 532, 45; ita vocatur magistratus, si multis constet, eos convocans penes quos summa auctoritas est, 599, 49, 51; quodnam sit ejus munus, 599, 47; ei respondent in oligarchia præconsultatores, in aristocratia legum custodes, 600, 30; summus in democratia magistratus est, 599, 47; 600, 29, 31, cf. 562, 22, 29; 591, 41; ubi simul cum præconsultatoribus adest, ejus gratia instituti hi, 562, 27; frangitur ejus potestas in ultimo democratiæ genere, 562, 30; 591, 42; ei præesse solent nec prædivites, nec admodum egeni, 555, 24; in eo de quibusnam rebus fiat deliberatio, 416, 11; ejus electio apud Platonem in *Legibus* ad oligarchiam pertinet, idque quare, 505, 28 ss.; eum phylarchis substituerunt Epidamnii, 565, 28; eum Cretenses non γερουσίαν, sed βουλήν vocant, 515, 33.

Senecta (γῆρας); quidnam III, 161, 42 ss; eam exeunt animalia latitantia nonnulla III, 161, 41 s.; quænam squarrosa eam exuant III, 161, 46 ss.; item quænam insecta III, 162, 12 ss.; quænam crustata III, 162, 21 ss.; quomodo eam exuant serpentes III, 162, 4 ss.; eodem modo quo serpentes eam exuunt insecta III, 162, 11 s.; serpentes et insecta eam eodem modo exuunt quo viviparorum fœtus secundas III, 162, 10, 14 s.; alio modo eam exuunt crustata III, 162, 26 s.; eam vere exuunt serpentes III, 91, 40 s.

Senectus; quidnam III, 549, 20; imbecillitas præter naturam est II, 396, 19; quatenus natura fiat II, 202, 9; putredo quædam IV, 290, 30; ita vocatur mors naturalis II, 316, 26 s.; III, 424, 4 s.; III, 548, 30; multi morbi faciunt eadem quæ illa III, 424, 5 s.; ea secundum naturam evenit mors III, 539, 28; ea moriuntur majora animalia III, 96, 8; suapte natura frigida et sicca est III, 423, 18; III, 529, 21 s.; III, 530, 2; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; in ea deficit calor III, 424, 27 s.; III, 549, 3 ss.; ei comparatur ignis marcor III, 535, 20; igitur parvis in ea supervenientibus morbis cito moriuntur III, 549, 2 ss.; in ea doloris expers est mors III, 549, 8; idque quia sine ullo affectu violento fit III, 549, 8 s.; ut nomen ejus (græcum) indicat, terrena est III, 422, 2 s.; idque quia in ea calor una cum humore abit III, 422, 3 s.; hinc ea siccatur ac durescit et crassescit cutis III, 421, 54 s.; idcirco et per eam duriores evadunt pili et pennæ et squamæ apud animalia his partibus prædita III, 421, 51 ss., cf. III, 419, 47; ea crescunt atque durescunt pili unguesque III, 48, 40 ss.; idque quare IV, 302, 44; IV, 304, 42 ss.; interdum ea hirsuta fiunt supercilia idque quare III, 48, 24 ss.; III. 247, 45 s.; ea apud quadrupedes crassiores, sed pauciores fiunt pili lanæque III, 48, 51 ss.; item majores fiunt ungulæ, tam solidæ quam fissæ III, 48, 54 s.; item avibus rostrum III, 49, 1; item piscibus duriores fiunt squamæ III, 48, 50 s.; per eam nonnullis demum pullulant dentes omnium novissimi, idque quare III, 430, 14 s.; in ea penitus conteruntur iis quæ edacia sunt, nec valde magnos habent III, 365, 6 ss.; in ea nervorum vigor jam laxatur III, 428, 3 s.; hinc debilia sunt et invalida in ea III, 428, 4 s.; cur in ea nigrescant IV, 290, 28 ss.; per eam major restat residuorum copia III, 364, 42 ss.; hinc per eam magis quam alias crescunt pili III, 364, 21 s.; præter unguium incrementum palumbibus nullum incommodum infligere videtur III, 179, 18 s.; in ea animalia e residuo orta augentur IV, 216, 24 s.; ea, excepto homine, apud equum solum manifesto albescunt pili III, 417, 35 s.; et canibus et reliquis animalibus generandi et pariendi facultatem eripit III, 87, 4 ss.; non ab eo pendet quod anima afficitur, sed quod id cui inest III, 440, 7 s., cf. IV, 269, 38 ss.; igitur in ea offuscatur intellectus, non vero perit idque quare III, 440, 4 ss.; in eo offuscantur etiam sensoria III, 440, 5; animalium pinguium præcox, idque quare III, 236, 42 ss.; eam celerius attingunt mulieres quam viri, idque quare III, 409, 34 s., 41 s.; ei æque ac plantæ et animalia obnoxia sunt terræ interiora III, 571, 9 s.

Senectus; non semper corpus, sed etiam intellectum spectat, 513, 39; aliquid ad mores immutandos facit, 334, 6; illiberalitatem parit II, 41, 24; item desperationem IV, 268, 30; quæ in ea utilia sunt, majus bonum sunt, 328, 6; in ea vita molestiæ expers magis expetenda est quam in juventute, 199,50; quodnam optimum sit ejus viaticum fr. 62, a; futuræ causa tractantur concentus remissi, 634, 12; eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 7; II, 594, 49; nobis nec invitis, nec sponte evenit, etiamsi eam scientes patiamur II, 61, 36; dicere solemus tempus eam inducere II, 303, 43; misericordiam movet, 359, 10; vitæ vespera dici placet, 474, 19; eam Empedocles vocavit vitæ occasum, 474, 20; ejus comparatio cum stipula quare placeat, 396, 10; recte ejus pruinam vel situm vocarunt canitiem poetæ comici III, 423, 40 ss.

Senectus bona; felicitatis pars, 320, 37; pertinet partim ad corporis virtutes, partim ad fortunæ bona, 322, 26; quonam constet, 322, 24, 27.

Senescentes Thraces; quamobrem solœcismos faciant IV, 331, 22 ss.

Senes; eorum ætati opposita est juventus III, 427, 37; nihilo minus acutiorem recipiunt vocem III, 427, 36; idque propter eandem causam propter quam et juniorum animalium vox ab adultorum differt III, 427, 31 s.; crassum et nigrum et paucum sanguinem habent III, 52, 44 s.; eorum sanguis cito coit, vel in corporis superficie III, 52, 45 s.; sanguinis fluxum per nares non habent IV, 305, 15; eorum crura exsiccantur IV, 305, 16; iis hæmorrhoides oriuntur IV, 305, 16; semine carent III, 322, 26 s., cf. III, 334, 19 ss.; idque quare III, 335, 28 s.; qui (?) non amplius semen fœcundum emittunt, nihilo minus insomnia venerea habent III, 355, 40; eorum fœtus debiles sunt, 622, 21; cur laboriose sternutent IV, 282, 13 ss.; IV, 301, 40 ss.; facillime jejunium ferunt IV, 332, 16; cur vocem acutam habeant IV, 185, 28 ss.; difficulter canunt concentus intensos, 634, 5; iis natura impertit concentus remissos, 534, 6; blæsi balbique fiunt IV, 180, 19; idque quare III, 657, 27; cur voce tremant IV, 185, 34 ss.; iis sanguis e naribus fluere desinit IV, 305, 15; quamobrem ventris profluvio inprimis capiantur IV, 311, 49 ss.; quamobrem iis purgationes per inferiora non conferant IV, 313, 31 ss.; cito inebriantur fr. 65, a, b; quamobrem vinosi sint IV, 298, 23 ss.; et oculi eorum et reliquum corpus resiccatur III, 417, 12 s.; hinc glaucomati obnoxii sunt III, 417, 11 s.; apud eos et reliqua cutis et membrana pupillam obducens crassescit ac corrugatur III, 417, 25 ss.; ideoque non acute cernunt III, 417, 24 s.; si oculos aliquo modo dispositos haberent, æque bene cernerent ac juvenes III, 440, 6 s.; quamobrem res quas cernere volunt ab oculis removeant IV, 277, 3 ss.; eorum pili et ungues quamobrem post mortem augeantur IV, 301, 48 ss.; ex iis juvenes fieri videntur convalescentes III, 424, 2; cur tardius fiant qui loca flatibus pervia habitant, citius qui paludosa IV, 191, 26 ss.

Senes; sapientiores sunt quam juvenes, idque quare IV, 192, 47 ss.; nihil asseverant et omnia minus probant quam par est, 364, 33; omnia opinantur, nihil sciunt, 364, 34; semper addunt *fortasse* vel *forsan*, 364, 35; malitiosi sunt, 364, 37; item suspiciosi ac increduli, 364, 38; nec valde amant, nec valde oderunt, 364, 39; pusillanimes sunt, 364, 42; 365, 2; cupiunt tantummodo ea quæ ad vitam necessaria sunt, 364, 44; illiberales sunt, 364, 45; item ignavi, 364, 47; vitam amant, 364, 51; sui ipsius studiosi sunt, 365, 3; ad utile non ad honestum vitam dirigunt, 365, 4; inverecundi sunt, 365, 7; opinionem parum curant, 365, 9; non facile sperant, 365, 9; memoria vivunt potius quam spe, 365, 12; loquaces sunt, 365, 15; quomodo se habeant circa iram et cupiditates, 365, 17; lucro student, 365, 20, 22; temperantes esse videntur, 365, 21; temperantes ac ignavi sunt, 365, 48; magis vitam dirigunt ad rationem quam ad mores, 365, 23; injurias faciunt cum studio nocendi, non ad contumeliam, 365, 25; misericordes sunt et quare, 365, 26; queruli sunt, non faceti, nec jocorum amantes, 365, 29; quomodo instituenda sit oratio ut iis placeat, 365, 33; iis convenit sententias ac fabulas dicere, 372, 29, 31; contrario modo affecti sunt quam juvenes, 364, 48; refrigerati sunt, 364, 49; parum memores sunt, idque quare III, 495, 33 s.; III, 499, 24 s.; iis competere arbitramur mentem et sententiam II, 73, 39; eorum affirmationibus et opinionibus etiamsi demonstratione careant animus attendendus est, idque quare II, 73, 43; ad amicitiam idonei non esse videntur, idque quare II, 94, 44; II, 95, 19, 23; non admodum vitæ societate inter se conjunguntur, II, 92, 47; interdum haudquaquam jucundi sunt II, 92, 48; II, 94, 45; eo usque jucundi sunt quo usque se aliquid commodum consecuturos esse sperant II, 92, 49; utile sectantur, non jucundum II, 92, 45; iis inprimis competere videtur amicitia quæ utilitatem spectat II, 92, 44; quatenus iis utiles sint amici II, 91, 2; inter se potius benevoli quam amici esse solent II, 95, 25; eum cum juvene conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 19; quonam consistat eorum pulchritudo, 322, 8; quinam iis honor tribuendus sit II, 106, 14; ei nunquam benefaciendum est, 344, 14; ei non eadem vestis convenit quæ juveni, 387, 32; apud magistratus versari debent, 614, 50; sacerdotum munere fungi debent, 611, 25; qui vacationem a muneribus civilibus consecuti sunt, quatenus cives sint dicendi, 520, 41; e delectis supremum judicum consessum eligere jubebat Hippodamus Milesius, 508, 31; si pro aliis crimen inferat, judicibus displicet, 448, 48; si concionari velit, auditoribus infensus est, idque quare, 440, 36; quomodo apud auditores excusare debeat ætatem, 440, 52 ss.; in eos non quadrant hyperbolæ, 400, 15.

Senes comici; eorum personæ quales fr. 194, a.

Senes Trojani; erga voluptatem affecti esse debemus quomodo ii erga Helenam II, 23, 46.

Seniora; eorum calor deficit III, 397, 4, cf. 6 s.; igitur sæpius feminas pariunt III, 397, 2; apud ea medulla pinguedinis naturam sequitur III, 53, 2 s.; magis pinguescunt quam juniora III, 51, 29 s.; in plerisque animalium generibus graviorem vocem emittunt quam juniora III, 85, 7 s., cf. 27.

Seniores; eorum cutis nigrescit idque quare IV, 159, 23 ss.; eorum liberi et corpore et intellectu imperfecti sunt, 622, 19; iis propria est prudentia, 611, 5; deliberandi munere fungi debent, 611, 5; penes eos imperium esse debet, 617, 28, 47; misericordes sunt et quare, 358, 41; labores ferre non posse quos ii ferunt, pudori est, 356, 1; apud eos nos pudet, 356, 37; junioribus invident et quare, 362, 20; eos nemo propter pudorem laudabit, idque quare II, 51, 43; a musicæ opere abstinere debent, laudare contenti, 631, 8; ei se cessisse gloriantur interdum qui minus acceperunt quam iis debitum erat II, 154, 25.

Sensibile (*aliorum de eo opiniones*); ea a non sensibilibus distinguunt qui de omnibus entibus verba fecerunt II, 481, 2 s.; ea sola entia esse putarunt nonnulli II, 510, 3 ss.; indeque ad opinionem deducti sunt contradictoria simul esse posse II, 508, 43; II, 509, 9; II, 510, 2 ss.; præter ea nullas alias substantias agnoscunt quidam II, 539, 5, cf. II, 540, 12; alii vero plures, idque magis æternas II, 539, 6; omnia fluere et imminui perhibent qui de natura disseruerunt II, 362, 48 s.; secundum Heraclitum semper fluunt nec de iis scientia esse potest II, 477, 30; II, 615, 8 s., 11; præter eorum substantiam nihil exstare censebant Parmenides et Melissus II, 410, 49; non erunt sublatis sentientibus, si vera dicunt Megarici II, 565, 48; omnia tactilibus assimilant naturæ scrutatores qui de sensibilibus verba fecerunt, e. g. Democritus III, 484, 2 ss.; non ex iis elementa sua sumpserunt Pythagorei II, 481, 11; de iis nihil peculiare dixerunt Pythagorei II, 481, 34 s., cf. 31 s.; iis multa numerorum affectus competere viderunt Pythagorei II, 632, 41 s., cf. 44; ea ex numeris iis insitis facta esse putant nonnulli (Platonici) II, 617, 48 s.; item Pythagorei II, 618, 12 s.; in ea non quadrare definitiones putabat Plato II, 477, 37 s.; ea ab ideis sejuncta esse statuit Plato II, 477, 40 s.; II, 539, 7 s., cf. II, 498, 8; II, 558, 23; II, 585, 15 ss.; II, 618, 8, item dyadis participatione de iis dici ideas II, 678, 30 s.; qua re ab iis differant species mathematicæ secundum Platonem II, 477, 49, cf. II, 499, 10; II, 539, 7 s.; concedere nolunt omne divisibile esse qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri censent (i. e. Plato) II, 421, 28 ss.; ab iis sejuncti sunt numeri secundum eundem II, 478, 9; II, 618, 8; ea a communi numerorum et idearum natura pendere censent nonnulli (Platonici) II, 539, 15; ea semper fluere putabant idearum assertores II, 627, 3; multa circa ea absurdissima evenient, si ideas esse statuas II, 554, 41 s.; nec æternis, nec ortui et interitui obnoxiis vel motum vel mutationem vel aliud quid impertiunt ideæ II, 482, 51 ss.; II, 616, 32 ss., cf. II, 479, 6 s.

Sensibile (*quidnam*); ad sensum refertur II, 526, 38 s.; ad id refertur sensus, 10, 11; ita vocatur quia sensum movere potest III, 488, 5 s.; idem quod tangibile

II, 454, 37; sensu prior esse videtur, 11, 42; 12, 1, 4; si tollitur, una tollit sensum. sed non vice versa, 11, 43, 51; ejus exempla, II, 47, 51; animali prius est, 12, 1; sublato animali non tollitur, 11, 50; cuique locus proprius est II, 280, 1; II, 281, 9; eo sublato, tollitur corpus, 11, 47; ejus elementa corpora sunt II, 286, 10; omne in materie est II, 381, 10; eorum ordo proprius natura est II, 414, 7 s.; omnia contrarietatem habent II, 454, 3 s.; III, 484, 22 s.; III, 488, 24 s.; infiniti subjectum est II, 284, 14; de nullo alio prædicatur nisi per accidens, 72, 8, 15; notiora sive simpliciter, sive plerisque, 261, 45; iis multum indefiniti inest, ejusque quod potentia tantum est II, 510, 4 ss.; ea quoque moveri nequeunt, nisi intra se habeant aliquid quod quiescat III, 517, 16 s.; res exteriores ac particulares sunt III, 451, 48 ss.; III, 452, 2 s.; ad particularia pertinent et sensu dijudicantur II, 24, 10; II, 48, 26; ea dijudicat sensorium III, 460, 28 s.; idque quia contrariorum quæ iis insunt medium quoddam est III, 460, 27 ss.; III, 461, 8; iis alteratur animæ pars sensu prædita II, 338, 4; iis afficitur intermedium sensuum e longinquo percipientium III, 474, 44; si moveatur anima, iis præcipue movebitur III, 451, 4 s.; quæritur utrum ipsa an motus ab iis profecti prius ad intermedium quam ad sensoria perveniant necne III, 489, 3 ss.; sensoriis impertiunt sensionem III, 508, 20 s.; affectus quem impertiunt, etiam perstat postquam abierunt III, 508, 21 ss.; III, 509, 47 s.; III, 511, 30 s.; sensus actum cient III, 479, 22 s.; sensitivum quod potentia erat actu efficiunt III, 469, 38 s.; eorum actus sensitivo inest III, 463, 21 s.; eorum actus idem atque unus est ac rei sensibilis, sed substantia diversus III, 463, 3 s., 27 s.; duplicia sunt, nempe potentia vel actu III, 463, 18 s.; igitur quæ actu sunt una intereunt cum sensu qui actu est, non vero quæ potentia III, 463, 28 ss., cf. 35 ss.; eorum quasi actus forma est II, 559, 2 s., v. *Forma*; quænam sint eorum causæ, tanquam forma, privatio et materies II, 602, 19 ss., cf. II, 603, 42 ss.; eorum formas sine materie recipit sensus III, 460, 41; III, 461, 9; quomodo igitur ab iis afficiatur sensus III, 460, 46 ss.; idem quod ea est sensorium, sed substantia diversum III, 460, 50; nisi sciamus quidnam sint, sciri nequit quidnam sit sentire et quidnam sensus III, 448, 25 ss.; eorum principia quoque sensibilia esse debent II, 421, 7; probantur omnia magnitudines esse, nec ullum eorum indivisibile III, 488, 1 ss.; III, 492, 44 ss.; dividi non possent, si iis inessent res mathematicæ II, 612, 3 s.; an eorum præter materiem, altera sit quærenda substantia, e. g. numeros considerandum est II, 551, 8 ss.; quærere solemus aliquid quod præter ea exstet II, 489, 12 ss.; II, 491, 47; II, 586, 9 s.; II, 611, 8 s.; si præter ea nihil exstat, nec ordo erit, nec principium, nec generatio, nec cælestia II, 610, 37 ss.; præter quælibet erunt aliæ substantiæ separatæ, si res mathematicæ a rebus sensibilibus separatæ exstent II, 612, 33 s., 42 s.; causa non est, cur potius præter hæc quam præter illa exstaret principium æternum II, 586, 14 s.; præter omnia exstare tale quid res est verisimillima II, 586, 16 ss., cf. II, 495, 6 s.; probantur nec rebus insensibilibus, nec mathematicis constare posse III, 488, 12 ss.; quæritur utrum ab iis separata sint an iis insint numeri et lineæ et figuræ et puncta II, 489, 54, cf. II, 492, 40 ss.; iis inesse nequeunt lineæ et puncta II, 498, 27 s.; eorum nullum geometrice nec rectum nec rotundum est II, 492, 33 s.; exstabunt etiam si non sint magnitudines II, 633, 28; igitur ad ea nihil conferunt hæ II, 633, 25; iis insunt numerorum affectus, non vero ipsi numeri II, 633, 11 ss.; eorum termini sunt res mathematicæ II, 633, 21; in ea quadrant omnia arithmeticorum theoremata II, 632, 33 s., cf. 42, 51; II, 633, 6, 11 s.; in iis non exstare probatur infinitum II, 279, 9; II, 596, 28 ss.; in iis quærendum est, cur unumquodque sit II, 559, 32 s.; non erunt, si non sint anima prædita, erunt tamen sensus subjecta II, 511, 20 ss.; eorum minima pars sunt quæ nos circumdant II, 510, 30 ss.; eorum habitus et affectus pertinent ad res intelligibiles III, 470, 51 s.; differunt ab intelligibilibus II, 156, 7; ideoque alia animæ parte cognoscuntur quam intelligibilia II, 156, 8; pertinent ad res quæ in motu sunt atque in ortu interituque II, 156, 10, 14 s.; II, 494, 41; ad ea pertinent quæ penes nos sunt II, 156, 12; ea spectant consilium et deliberatio II, 156, 13 ss.; circa ea occupatur pars animæ deliberativa II, 156, 9 s.; ab iis non affici posse videntur res quæ non sentiunt III, 461, 12 s., 16; exceptis tamen saporibus et tactilibus III, 461, 20 ss.; quatenus ab iis afficiantur res quæ sentire possunt III, 461, 16 s.; videntur tamen et ab iis res affici posse quæ limite carent et non perstant, e. g. aer, sed alio modo, idque quonam III, 461, 22 ss.; quomodo unumquodque sensum afficiat, in l. *de Sensu* enarratur III, 479, 48 ss.; si quid exstaret quod indivisibile esset, poni posset in limite distantiæ a quo percipi et a quo non percipi posset atque tunc simul visibile et invisibile esset III, 492, 53 ss.; quæritur quomodo duo simul percipi possint III, 490, 7 ss.; argumenta quæ probare videntur, duo simul percipi non posse III, 490, 10 s.; probatur fieri non posse ut duo simul diversis animæ partibus percipiantur III, 492, 10 ss.; poterunt igitur duo simul percipi, idque animæ parte a singulis sensibus diversa, nempe sensorio communi III, 492, 29 ss.; si duo inæquales cieant motus, videretur validior percipi debere, debilior vero aboleri III, 490, 28 s.; nihilo minus cujus motus validior est, etiam minus bene perciperetur quam si solus esset, idque quare III, 490, 18 ss.; si duo æquales motus cierent, videretur aut nullus sensus fieri debere, aut aliud quid ex iis fieri III, 490, 21 ss., 31 ss.; ea tantummodo se invicem evanida facere possunt, e quibus unicum quid fieri potest III, 490, 16 s.; omnia percipi possunt, sed non omnia semper apparent quanta sunt III, 492, 1 s.; interdum indivisibilia esse videntur III, 492, 4; ea a sensu absentes non scimus, nec si ea antea senserimus, 114, 19; in iis validiora et densiora et puriora magis distinctos efficiunt sensus III, 657, 51 ss.; si quid diu percepimus, affectus quem attulit, perstat, etiam ubi sensum ad aliud transferimus III, 508, 37 s.; non solum iis motis imagines nobis apparent, sed etiam si sensus ipsi moveantur eodem modo quo ab illis III, 510, 16 ss.; eorum excessus pessumdant sensorium aut dolorem cient idque quare III, 461, 1 ss.; III, 463, 52, cf. 42 ss.; III, 467, 32 ss.; III, 475, 30 ss., 39 ss.; præcipue secundum quantum semper fluere et moveri videntur, etsi verum non sit II, 591, 4 ss.; quodsi verum esset, tamen fieri posset ut secundum quale manerent II, 591, 6; si nulla in iis natura maneret, non obediendum esset medicorum præceptis II, 591, 17 s.; ab iis pendere probantur omnes voluptates et molestiæ corporales II, 338, 6 ss.; determinatu difficile est, quatenus et quo usque vituperanda sint II, 24, 9; non eodem modo quo id, actum perficit voluptas II, 120, 24; quando una cum judicante (animæ parte) recte se habet oritur voluptas II, 120, 35.

Sensibilia (*quænam sit eorum scientia*); quæritur an eorum sit scientia, 194, 50; interitui obnoxia sunt II, 585, 24 s.; igitur ea non spectat philosophia prima II, 585, 24, cf. II, 586, 8 s.; nec mathematica scientia II, 585 20; omnia negligit mathematicus II, 588, 7 s.; secundæ philosophiæ, id est scientiæ naturalis argumentum sunt II, 279, 6; II, 551, 12 s.; ad eandem scientiam pertinent ac mens, idque quare III, 221, 46; eorum scientia non penes nos est, idque quare III, 452, 1 ss.; de iis valent axiomata (mathematica) II, 633, 6; clariora intelligibilibus II, 133, 30; igitur ab iis ad intelligibilia procedere debemus in demonstrationibus II, 133, 29; de iis sermones et demonstrationes fieri possunt, non quatenus sensibilia sunt, sed quatenus hujuscemodi II, 613, 42 ss.; e. g. quatenus moventur II, 613, 45; de iis scientiæ et sermones sunt, quatenus corpora sunt et plana et lineæ et numeri et puncta et monades II, 613, 49 ss.; ab initio notiora sunt, postmodum contra, 239, 44; quæritur utrum ante sensitivum investiganda sint an post III, 432, 3 s.; ex iis non dijudicanda est veritas II, 590, 44 s.

Sensibilia (*eorum differentiæ*); eorum species probantur numero finitæ esse II, 416, 41, cf. II, 454, 37 ss.; III, 488, 21 ss., cf. III, 482, 1 s.; aliorum alia sunt principia II, 495, 18; quæ sibi invicem respondent diversi sensus eodem modo dijudicare videntur III, 491, 8 ss.; quæ ad diversos sensus pertinent inter se comparamus III, 464 4 s.; probatur necessario unicum esse id, quo eorum diversitatem dijudicamus III, 464, 8 ss.; item hoc unicum, i. e. sensum communem, quæ inter se comparantur semper uno eodemque tempore dijudicare III, 464, 16 ss., cf. *Sensus communis*; argumenta quæ probant ea quæ ad unicum pertinent sensum simul percipi non posse III, 491, 11 ss.; idque primo loco quæ contraria sunt III, 491, 11 ss.; secundo loco quæ non contraria III, 491, 15 ss.; tertio mixta, nisi ut unicum quid percipiuntur III, 491, 18 ss.; quodsi ea quæ ad unum eundemque sensum pertinent, simul percipi non possunt, multo minus poterunt quæ sibi invicem respondent ad diversos sensus pertinentia III, 491, 23 ss.; quænam sibi invicem respondere dicantur, etiamsi ad diversos sensus pertineant III, 491, 8 ss., 26 ss.; quæ sibi invicem respondent longius distant quam quæ ad eosdem sensus pertinent III, 491, 24 s.; facilius viderentur percipi posse duo simul, si ad unum eundemque sensum pertineant quam si ad diversos III, 490, 34 ss., 50 ss.; III, 492, 25 ss.; enumerantur præcipua eorum genera III, 488, 2 ss., cf. 12; eorum tria genera sunt, duo per se et unum per accidens III, 452, 16 ss., cf. III, 466, 39 ss.; eorum quæ per se sunt alterum proprium est, alterum commune III, 452, 18 ss.; quænam propria III, 455, 19 s.; propria maxime proprio sensu ita vocantur III, 452, 34; propria suapte natura respicit uniuscujusque sensus substantia III, 452, 35; circa propria falluntur singuli sensus III, 452, 20 s.; III, 484, 12; III, 469, 32 s.; III, 465, 20, 51; III, 466, 39 s., cf. III, 462, 30 s.; quænam communia dicantur III, 452, 26; III, 462, 10 ss., 34; III, 484, 8 ss.; III, 507, 6 s.; quænam per accidens III, 452, 29 ss.; ab iis quæ per accidens sunt, quatenus tale est, nullo modo afficitur sensitivum III, 452, 32 s.; quæ contactu sentiuntur, omnia tactu percipimus III, 461, 34 ss.; quæ vero intermedii ope, aut aquæ aut aeris ope omnia III, 461, 36 ss.; si plura eorum genera diversa eodem intermedio percipiantur, omnia hæc percipiet qui hujus intermedii habet sensorium III, 461, 38 ss.; si idem pluribus intermediis percipiatur, hujus sensum habebat qui sensorium uni horum intermediorum respondentem habet III, 461, 42 ss.; alia materiæ compositione dicuntur II, 559, 8 s.; alia ligamento II, 559, 9s.; alia conglutinatione II, 559, 9; alia clavo II, 559,9 s.; alia pluribus harum differentiarum II, 559, 11; alia positione II, 559 11 s.; alia tempore II, 559, 13; alia loco II, 559, 13 s.; alia affectibus quorum multi ad excessum et defectum reduci possunt II, 559, 14, 17 s., cf. 27 s; aliorum essentia mixtio est II, 559, 30; nonnullorum essentia omnibus his definitur II, 559, 21 ss.; de iis sæpe contraria nobis apparent quam reliquorum animalium nonnullis II, 509, 15 ss.; item nobis ipsis diverso tempore II, 509, 17 s.; II, 512, 9 ss.; ægrotis alias sensiones impertiunt ac quum sani essent II, 591, 25; igitur iis non eadem videntur II, 591, 22; nec tamen ideo ipsa mutantur II, 591, 23 s.; forsan et eadem de causa de qua ægrotis, et nobis non semper eadem videntur II, 591, 19 ss.; 26 s.; exceptis audibilibus et visibilibus, morum imitationem non continent, 629, 5, cf. IV, 209, 12 ss.; exceptis tactilibus eorum excessus nonnisi per accidens necant animal, idque quando III, 475, 31 ss.

Sensibilia admodum parva; latent quia potentia sensibilia sunt non vero actu, ubi separata sunt III, 488, 37 s., cf. III, 492, 21 ss.; si separentur probabile est ea dissolvi in res ambientes III, 488, 40 ss.; nec omnino ubi separata sunt, actu sentiri possunt III, 488, 45 s.; actu tantummodo sensibilia erunt, ubi iis aliquid accesserit III, 488, 48.

Sensibilia æterna; reliquis priora sunt et pars universi II, 555, 29; definiri nequeunt, etsi id lateat II, 555, 28, 40; eorum quoque ideæ esse debent II, 555, 30; latione moventur II. 601, 7; materiem localem habent, non generabilem II, 601, 7 s.

Sensibilia communia; ea percipit sensus communis III, 470, 20, cf. III, 495, 2 ss.; singulis sensibus nonnisi per accidens percipi possunt III, 452, 17 s.; III, 462, 9 s., 25 s.; sensu vero communi non per accidens III, 462, 23 s.; igitur eorum sensus vel sensorium proprium esse nequit III, 462, 8, 16 s., 24 s.; omnia motu percipimus III, 462, 11 s.; ut melius ea distinguamus, quinque sensus habere videmur, non unum III, 462, 33 ss.; competunt iis rebus quibus sensibilia communia insunt III, 466, 44; circa ea omnium maxime fallimur III, 466, 46 s., cf. III, 484, 11 ss.; igitur eorum imaginationes falsæ esse possunt, sive adsit sensus, sive absit III, 466, 50 s.; iis tanquam propriis utuntur naturæ scrutatores qui de sensu verba fecerunt III, 484, 7 s.; ad ea redigit propria Democritus III, 484, 14; eorum perceptio aut nullius sensus, aut præcipue visus munus est III, 484, 17 s., cf. III, 477, 12 s.; si eorum perceptio inprimis gustui competeret, et figuras et reliqua communia accuratissime percipere ac dijudicare deberet III, 484, 18 ss.

Sensibilia intermedia; semper alterutro extremorum accenseri possunt III, 491, 16 ss.

Sensibilia per accidens; quænam III, 452, 29 ss.; circa ea falli possumus III, 466, 41 s., cf. III, 452, 24 s.; III, 469. 33 s.; igitur et falsæ esse possunt eorum imaginationes, sive sensus adsit, sive absit III, 466, 50 ss.

Sensibilia propria; ea ad communia redigit Democritus III, 484, 14; sua invicem percipiunt singuli sensus, idque quomodo III, 462, 26 ss.; eorum imaginationes etiam veræ sunt, dummodo simul adsit sensus III, 466, 49 s.; unum numero multi simul percipere nequeunt, unum vero specie possunt III, 489, 40; auditus et olfactus corpora non sunt, sed affectus et motus, non tamen sine corpore III, 489, 42 s.

Sensibilia corpora, formæ, magnitudines; v. *Corpora sensibilia*, etc.

Sensibile et insensibile; iis vulgus a se invicem distinguit et non ens II, 439, 6 s., cf. 4, 11.

Sensio (τὸ αἰσθάνεσθαι); sensus usus est III, 507, 5 s.

Sensiones (αἰσθήματα); sentientis affectus sunt II, 511, 23 s.; igitur non exstarent, si non essent anima prædita II, 511, 23; motus quæ ab iis proveniunt non solum vigilantibus manifesti sunt, sed etiam dormientibus, immo his magis III, 510, 21 ss.; generatione carent, ita ut qui sentit simul et senserit III, 489, 18 s. (*ubi fortasse pro* αὐτῶν *scrib.* αἰσθημάτων).

Sensitivum (τὸ αἰσθητικόν); potentia tale est quale sensibile actu III, 452, 11 s.; ejus notio proportio quædam ac possibilitas ejus est quod sentitur III, 460, 51 ss.; ei inest et sui ipsius et rei sensibilis actus III, 463, 17 s.; quatenus tale est, non afficitur a sensibili per accidens III, 452, 32 ss.; instrumentum habet III, 467, 27; nec sine corpore est III, 467, 38; igitur calidum et frigidum fieri potest III, 467, 26; hinc alio modo passionis expers est ac intellectus III, 467, 30 ss.; quod potentia erat actu efficiunt sensibilia III, 469, 38 s.; igitur nec patitur nec alteratur III, 469, 40; nec ei competit motus proprie sic dictus, sed alia ejus species III, 469, 40 s.; quasnam res ejus ope dijudicet anima III, 467, 49 s.; ab eo non diversa sunt appetitivum et fugitivum, substantia tamen alia sunt III, 469, 48 ss.; patri debetur mutatio qua simile fit erudito qui non contemplatur, quum antea simile esset scientiæ capaci qui nondum didicit III, 452, 44 s.; v. *Anima sentiens.*

Sensorium (αἰσθητήριον); id est quod actu sentire valet III, 501, 33 s.; iis sensiones impertiunt sensibilia III, 508, 20 s.; id ea res quæ actu sibi simile reddere potest, tale efficit actu, quum antea potentia tale esset III, 460, 23 s.; neutrum contrariorum actu, utrumque vero potentia esse debet III, 460, 32 s.; affectus eorum postquam abierunt sensibilia III, 508, 21 ss.; III, 509, 47 s.; III, 511, 30 ss.; idque et in fundo et in superficie III, 508, 36; in iis imaginationes fieri motus constabit, si animum attendamus ad ea quæ nobis expergiscentibus aut obdormiscentibus eveniunt III, 511, 50 ss.; absentibus sensibilibus, iis insunt eorum sensiones et imagines III, 463, 1 ss.; quo modo se habet ad sensibilia, sic intellectus se habet ad intelligibilia III, 467, 16 s., cf. 12; ei quatenus sensorium est, inest sensus ad quem pertinet III, 463, 53 s.; deerit nobis aliquod, si sensus aliquis nobis desit III, 461, 33 s.; sensibilium excessu pessumdantur III, 461, 1 ss.; III, 463, 42 ss., 52; III, 467, 32 ss.; III, 475, 30 ss., 39 s.; corpora quibus insunt singulis elementis tribuere conati sunt nonnulli III, 477, 25 ss.; idque recte III, 479, 17 s.; etiamsi de quinto hæsitent III, 477, 28; si ei imponatur corpus sensibile non sentitur III, 460, 10 ss., 14 s., cf. III, 453, 39 s.; III, 454, 1 ss.; III, 458, 19 ss.; sensuum e longinquo percipientium intermedii ope afficitur III, 474, 45; omnia excepto tactu intermedii ope percipiunt III, 475, 12; sensibilium communium proprium esse nequit III, 462, 8 s., cf. 16 s., 24 s.; nullum sine calore percipere potest III, 461, 48 ss.; nullum terræ tribuendum est, excepto aliquatenus tactu III, 461, 49 s.; quæ intermedii ope percipiunt vel aquæ vel aeris ope percipiunt III, 461, 36 ss., 45 ss.; qui alteriusutrius horum elementum habebat, percipiet omnia sensibilia quæ hujus ope sentiuntur III, 461, 38 ss.; item percipiet quæ utroque percipi possunt III, 461, 42 ss.; quibus humore redundat, interdum et reminiscendo scopum attingere et reminisci nolentes inviti reminiscuntur III, 499, 10 ss.; quibus pondere opprimitur nec memoria præstant, nec facile reminiscentes recto tramite meare valent III, 499, 20 ss.; pondere opprimitur apud pumiliones et eos quorum partes superiores majores sunt III, 499, 19 ss.; ubi motus ab unoquoque exeuntes ad sensorium commune deferuntur robusta fiunt insomnia III, 511, 1 ss.; eo quod motus ab unoquoque exeuntes ad sensorium commune deferuntur, etiam vigilantes audire ac videre videntur III, 511, 5 ss.; argumenta quæ probant ea etiam a parvis mutationibus celeriter affici III, 509, 1 ss., cf. 36 s.; nisi læsum et perversum sit nunquam aliis amarum videbitur quod aliis dulce II, 590, 32 ss.; ea e purissima materie condit natura III, 364, 11 s.; omnia duplicia sunt, idque quare III, 244, 49 ss; III, 264, 14 s.; omnia meatibus imposita sunt III, 362, 51 s.; tactus et gustus corpus aut corporis animalis pars sunt III, 362, 52 ss.; olfactus et auditus meatus sunt spiritu nativo pleni III, 362, 54 ss.; visus peculiare corpus est, idque quare III, 363, 3 s.; non in extremo oculo est III, 479, 7 s.; omnium meatus ad cor vel ad partem ei respondentem tendunt III, 418, 37 ss.; si pura sint cum ipsa tum membranæ ea obtegentes, melius percipiuntur rerum percipiendarum discrimina, idque quare III, 418, 34 ss.; III, 419, 3 ss., cf. III, 418, 1, 9 ss.; si longe ante ea porrigatur canalium quædam species, res remota melius percipietur III, 419, 8 ss., cf. III, 417, 50 s.; III, 418, 23 ss.; apud hominem purissima et minime terrena ac corpulenta sunt III, 419, 23 s.; in senectute offuscantur III, 440, 5; eadem habent serpentes et quadrupedes oviparæ quæ reliqua animalia III, 295, 39 ss.

Sensorium commune (κοινὸν αἰσθητήριον); principium est quo animal sensitivum est III, 464, 42 s.; in eo facta sensione vel intestina vel foris petita moventur animalia III, 503, 48 s.; idque extendendo ac contrahendo III, 524, 16 ss.; ad id, sedata turbatione apud dormientes, deferuntur motus qui a sensionibus proveniunt III, 510, 32 s.; ad id e singulis sensoriis concurrunt sensiones quæ actu sunt III, 532, 21 s.; medium locum occupat inter anteriora et posteriora III, 524, 15; III, 532, 23 ss; necessario in corde residet III, 534, 23 ss.

Sensorium primum; id est quod sensibilium formas sine materie recipere valet III, 460, 49 s.; III, 462, 52 s.; igitur idem est ac sensibile, sed substantia diversum III, 460, 50.

Sensorium ultimum; id necessario sensibili contactu dijudicare debuisset, si caro ultimum sensorium esset III, 464, 7 s.

Sensorium visus; v. *Oculus.*

Sensoriæ partes; quamque earum alicui elemento assignarunt naturæ scrutatores III, 230, 11 s.; ab instrumentariis distinguendæ sunt III, 230, 1 s.; omnes similares sunt, idque quare III, 230, 4 s.; earum maxime corpulenta et minime simplex caro est III, 230, 15 s., 20 s.; cum iis non continuatur cerebrum, idque quare III, 238, 14, ss.

Sensus (*antiquorum philosophorum de eo opiniones*); eum corporeum esse censent antiqui III, 465, 4 s.; item cum simile fieri III, 450, 42 s.; III, 465, 5 s.; eo multi antiqui animam determinarunt III, 433, 24 s.; III, 435, 39 ss., cf. III, 441, 23; III, 442, 37 s.; III, 464, 45 s.; III, 471, 9 ss.; eum affectui et motui assimilant qui simile simili cognosci contendunt III, 442, 12 s.; nonnulli perperam ejus causam vel instrumentum cerebrum esse censent III, 243, 43 s., 49; III, 534, 36 s.; eique non idoneas esse censent partes admodum carnosas III, 243, 44 s.; præcipue qui ad eum animum advertunt animam ex elementis compositam esse censent III, 442, 36 s.; eum a sanguine pendere censet Critias ceterique qui animam sanguini assimilant III, 435, 35 s.; igitur eum rem animæ maxime propriam esse censent III, 435, 34 s.; explicari nequit si animam numerum esse statuas III, 441, 20; eum transgressi sunt et despiciebant antiquorum nonnulli (scilicet Eleatæ) II, 448, 16; non erit, ubi non sentimus, si vera dicant Megarici II, 565, 50; de eo Empedoclis sententia III, 434, 26 ss., cf. III, 442, 15 ss.; eos meatuum ope fieri censebat Empedocles II, 447, 45; eum alterationem esse putant Democritus et Empedocles II, 509, 22 ss.; ei non repugnant Leucippi placita II 448, 27; rebus dijudicandis inservit secundum Platonem III, 434, 39 ss.; eum solidi numero (i. e. quattuor) assimilat Plato III, 434, 37 s.; perperam nonnulli (i. e. Plato) fel alicujus causa esse censent III, 274, 36 s.; ad eum referunt omnia qui quidquid alicui videtur verum esse censent II, 512, 19.

Sensus (*quidnam*); alteratio quædam est III, 449, 14 s.; III, 450, 41 s.; alterationi obnoxii sunt II, 336, 18; ubi alterantur, nunquam latet passio quæ alterationem comitatur II, 336, 26; aliqua in eo facta alteratione moventur animalia III, 521, 35 ss.; fit simul cum sensibili et animali, 11, 53; exemplo probatur sensus secundum animam et sensus secundum corpus ut privationem et habitum oppositos esse, 182, 34; affectus quidam est III, 460, 23; fit eo quod movetur et patitur aliquid III, 450, 40 s.; πρός τι, 9, 29; ad sensibile refertur, 10, 11; ad eum refertur sensibile II, 527, 38 s.; eo prius esse videtur sensibile, 11, 42; 12, 1, 4; si tollitur, non tollit sensibile, 11, 44; ita se habet ad sensibile ut scientia ad scibile, 184, 33; quia eum movere possunt, sensibiles dicuntur res III, 488, 5 s.; ejus usus sensio est III, 507, 5 s.; partim potentia, partim actu est III, 451, 1 ss., cf. III, 450, 50; III, 463, 18 s.; III, 465, 45 s.; primo potentia esse debet antequam actu sit, idque quare III, 479, 22 ss.; simulac natum est sentiens, eum jam potentia habet, eodem modo quo scientiam habet eruditus qui non contemplatur III, 451, 50 ss.; semper est III, 465, 48; eum qui habet, sed nunc non sentit, potentia sentiens est III, 451, 27 s.; ejus actus idem atque unus ac rei sensibilis, sed substantia diversus III, 463, 3 ss.; 27 s.; uniuscujusque substantia propria sensibile sibi proprium III, 452, 35; unusquisque ad sensibile sibi subjectum pertinet ejusque dijudicat differentias III, 463, 52 ss.; sensorio, quatenus sensorium est, insitus est III, 463, 53 s.; quodammodo idem est quod sensibilia III, 470, 39; dividitur igitur in res ipsas, idque qui potentia est in eas quæ potentia sunt, qui actu in eas quæ actu III, 470, 40 ss.; sensibilium forma est III, 470, 48 ss.; medium quoddam esse videtur contrariorum quæ rebus sensibilibus insunt III, 460, 27 ss.; III, 461, 8; ideoque dijudicat sensibilia III, 460, 28 s.; præter eos erunt aliæ substantiæ separabiles, si res mathematicæ a sensibilibus separatæ exstent II, 612, 42 s.; unusquisque eorum sensibilia reliquis propria per accidens percipere potest, idque quomodo III, 462, 26 ss.; id est quod rerum sensibilium formas sine materie recipere valet III, 460, 41 ss.; III, 461, 9; III, 462, 52 s., cf. III, 464, 35; III, 474, 9; igitur comparatur ceræ quæ annuli signum sine auro aut ferro recipit III, 460, 43 s.; afficitur a re colorem vel saporem vel sonum habenti, non tamem quatenus hæc sunt, sed quatenus ejusmodi quid. et secundum notionem III, 460, 46 ss.; non est magnitudo, sed proportio quædam et possibilitas ejus quod sentitur III, 460, 52 s.; III, 461, 4; III, 463, 47, 51, cf. 41, 48; motus est, non tamen animæ motus, sed motus quem anima impertit III, 439, 39 ss.; est nempe motus a certis quibusdam rebus ad animam III, 440, 1; alterationes facere possunt quia ipsi alterationes sunt III, 522, 37 ss.; in corpore et circa corpus sunt, 11, 45; tollitur sublato corpore, 11, 47; circa eos passiones faciunt nonnullæ qualitates patibiles, 14, 17; sine corporis affectu locum habere nequit III, 432, 21 ss.; ejus affectus est calidum III, 555, 48 s.; totus se habet ad corpus sensitivum totum qua tale, ut pars ad partem III, 445, 14 ss.; eum animæ et corporis intermedio competere et ratiocinatione et sine ratiocinatione constat III. 476, 29 ss., cf. III, 500, 33 s.; igitur munus est corpori et animæ commune III, 476, 9; III, 500, 31 ss.; aut non sine eo, aut per eum fiunt reliqua munera animæ et corpori communia, aut ejus affectus vel habitus vel conservationes vel interitus aut privationes sunt III, 476, 26 ss.; vitam a morte discernit IV, 19, 29; ei soli quidam vivunt vel propter naturam vel propter morbos II, 81, 48; eo se vivere et esse putat vulgus II, 439, 10; sunt potentiæ natura insitæ II, 567, 12 s.; sine potentia exstare nequit III, 492, 23 s.; aliquis si potentia non est, insensibilitas aliquis non est impotentia, 203, 37; ubi eum nec actu nec potentia habemus, nihilominus interdum nobis apparent imagines, e. g. in somno III, 465, 47, cf. III, 466, 3 s.; qui actu est, una cum sensibilibus actu interit, non vero qui potentia III, 463, 28 ss., cf. 35 ss.; omnis contactu fit III, 481, 13 s.; igitur ponere præstat eum intermedii motu fieri quam effluviis III, 481, 15 ss.; eodem redit utrum effluviis, an exhalationi tribuatur III, 485, 19 ss.; contrario modo afficitur a dulci quam ab amaro, alio vero modo ab albo III, 464, 25 ss.; actu unico necessario percipit mixta III, 490, 40 ss; simul a contrariorum formis affici non poterit, si omnino indivisibilis sit III, 464, 35 s.; quo propria percipimus, eo non percipimus ultimum, e. g. mathematicorum triangulum II, 71, 47; ad aliud genus pertinet ac sensus communis II, 71, 49; præter ea quod eo percipimus sæpe aliquid aliud cogitamus III, 507, 18 ss.; ejus excessus potentia continetur in accuratiori III, 488, 44 s.; igitur ejus excessus nec per se sensibilis est, nec separatus III, 488, 43 ss.; eo carens cognoscere nequit quorum est II, 485, 31 s.; sensus defectui oppositus est ut privatio et habitus, 194, 34; eos non sæpe videndo aut sæpe audiendo acquirimus II, 14, 49; iis non æque ac seniores dijudicare valent infantes II, 338, 39, v. *Anima sentiens.*

Sensus (*quænam eum scientia spectet*); quidnam sit, determinari nequit, nisi prius sciamus quidnam sit sentire et adhuc prius quænam sint sensibilia III, 448, 25 ss.; ad eandem scientiam pertinet ac sensibilia, idque quare III, 221, 46; quæritur utrum ipse primum investigandus sit an sensitivum III, 431, 42 s.; uniuscujusque eorum naturam in l. *de Anima* solummodo delineatur III, 460, 39 s., cf. III, 479, 37 s.

Sensus (*quidnam inter eum et scientiam et intellectum intercedat*); probatur ab intellectu et a scientia differre III, 465, 14 ss., cf. 37; cognitio aliqua est III, 344, 50; quæritur an idem sit quod scientia, 174, 33; non est scientia, 194, 48; 195, 1; scientiæ genus non esse probatur, 213, 20; non multum differt a scientia, 184, 28; quomodo a scientia differat, 180, 10; nisi eum scientiæ assimilare velis, scientia non erit, si nihil exstet præter singularia II, 494, 39 s.; eo scientia rerum demonstrabilium acquiri nequit, 150, 18, 41; eo percipimus certam rem certo loco ac certo tempore, 150, 20; eo universale percipi nequit, 150, 21, 24, 33, cf. 154, 35, 38; ad ejus defectum reducuntur quædam e problematis, 150, 44; non disciplinæ, sed contemplationi æquiparandus est III, 483, 16 s; apud vulgus scientiæ vim obtinet II, 439, 9; sine eo nihil disci nec intelligi potest III, 471, 1 s.; eo aliquid cognoscimus III, 507, 3 s.; eo etiam fit definitio III, 219, 15; ejus munus est ut discernat III, 471, 10; quomodo eo utatur discens, 83, 38; sine eo fieri nequit inductio, 139, 27, 31; si quis deficeret, deficeret etiam scientia aliqua, 139, 20; in eum desinit demonstratio particularis, 147, 39; eo discernitur utrum nomine an specie differant τὰ πολλαχῶς λεγόμενα, 181, 46; ei magis quam ratiocinationi credendum est III, 388, 12 s.; in rebus iis patentibus major accuratio postulari potest ac in iis de quibus ratiocinando disputatur, 609, 24; ab eo differt opinio, idque quare III, 446, 35 s.; eo aliquid dijudicat ac cognoscit anima III, 464, 47 s., cf. III, 465, 42 ss.; igitur ejus species esse videntur sapientia et intellectus III, 464, 46 s.; igitur cum eo has confundunt antiqui III, 464, 49 s., cf. II, 509, 22 ss.; quo modo se habet unusquisque ad sensibilia sibi propria, ita intellectus se habet ad res materie carentes III, 469, 32 s.; ubi ab intellectu sejunctus est, laborem quem sustinet quasi non percipit IV, 180, 50 s.; quomodo ab intellectu differat II, 144, 33; fr. 21, a; ei non competit deliberatio II, 144, 35; quatenus judicandi facultate pollet, eundem locum tenet ac intellectus III, 521, 13 s.; se habet ad intellectum, ut linea infracta ad rectam III, 467, 50 s.; sine eo res externas cogitare nequit intellectus III, 488, 16; intellectioni et dictioni similis est III, 469, 43; ubi jucundus aut molestus est, anima affirmans vel negans persequitur aut fugit III, 469, 43 ss.

Sensus (*quidnam inter eum et memoriam et imaginationem intercedat*); ei assimilanda non est memoria, sed ejus habitus quidam est III, 494, 23 s.; ei originem debet memoria, 170, 36 ss.; II, 468, 9 s.; ejus gratia fit memoria et spes III, 605, 39 s.; eum sine actu habet qui memoria utitur III, 494, 16 s.; ab eo proveniunt animæ habitus, idque quomodo, 171, 1; quæritur an idem sit quod imaginatio III, 507, 33 s.; ei similis est imaginatio, idque quare III, 466, 34 ss.; idem est quod imaginatio, sed substantia aliud III, 508, 11 s.; sine eo non fit imaginatio III, 465, 22 ss., 44 ss.; III, 466, 16, 31 ss., 35 s.; III, 507, 35; partim ab eo pendet imaginatio III, 523, 25 s.; etiam tunc ubi eodem modo moventur quo a rebus sensibilibus imagines nobis apparent III, 510, 16 s.

Sensus (*quatenus vigilantes dormientesve afficiat*); sine eo exstare nequeunt somnus et vigilia III, 501, 51 ss.; ejus ope dormientem a vigilanti distinguimus III, 500, 24 ss.; igitur eidem quo is, inesse debent etiam somnus et vigilia III, 500, 29 ss.; III, 501, 8 s., cf. 23, 28 s.; eo fruuntur dormientes nonnulli, etiam sine insomniis, idque quinam III, 415, 36 s.; eo propter vigilandi imperitiam, dormientes uti videntur infantes III, 415, 44 ss.; eo proprie ac simpliciter fungi nequeunt dormientia III, 501, 34 s.; ejus libertate definitur vigilia III, 501, 20 s., 49 s.; in somno æque ac apud vigilantes affici potest, sed non eodem modo III, 502, 13 s.; III, 507, 40 ss.; non sine eo multis vigilantium muneribus funguntur dormientes nonnulli III, 503, 53 s.; quæ iis liberis apparent imagines insomniis accensendæ non sunt III, 512, 6 ss.; non solum in somno, sed etiam in animæ deliquio impotentes sunt III, 502, 44 ss.; III, 504, 22 s.; item in deliriis quibusdam III, 502, 46; III, 504, 22 s.; item apud eos quibus venæ colli intercipiuntur III, 502, 47 s., cf. III, 504, 22 s.; ejus simpliciter affectus esse nequit insomnium, idque quare III, 508, 4 s.; ejus affectus necessario esse videtur insomnium quia et somnus ejus affectus est III, 508, 6 ss.; probatur ejus affectus esse insomnium, quatenus imaginativus est III, 508, 9 ss.; si a particularium affectione penderet somnus, mirandum esset, omnes simul otiosos ac immobiles esse III, 502, 32 ss.; III, 503, 1; quum vero a sensus communis affectu pendeat, rationi consentaneum est, omnes simul otiosos esse III, 503, 37 ss., 51 s.

Sensus (*quænam spectet*); particularia spectat, 139, 28; II, 28, 16; II, 255, 19; singularium dominus est II, 79, 23; eo partim cognoscuntur singularia II, 549, 32; non penes nos est III, 451, 53 s.; idque quia particularia respicit III, 451, 50 ss.; universalia spectat, etiamsi singularia sentiamus, 171, 8; inductione nobis universale indit, 171, 13; omnia circa rem sensibilem agit II, 120, 12; perfecte agit qui bene se habet in optimum eorum qui sub eum cadunt II, 120, 13, 21; rerum particularium præcipue sunt cognitiones II, 469, 28; nullius rei causam docent II, 469, 29; igitur nequaquam tanquam sapientia considerantur II, 469, 26 s; II, 470, 9; unicus unicam rem respicit III, 490, 39; qui actu unicus est numero unum, qui potentia specie III, 490, 42 s.; ubi actu unicus est, id quod percipit unicum esse affirmabit III, 490, 43 s.; uno eodemque simul duas res perspicere non licet, nisi misceantur III, 490, 37, 49 s.; non sui ipsius sensus est II, 511, 26; eo priora sunt ejus subjecta II, 511, 27 s.; videtur semper aliud respicere, nec nisi obiter se ipse II, 609, 15 s.; eo nec futura, nec præterita, sed præsentia cognoscimus III, 494, 11 ss.; quare eos ipsos non sentiamus III, 450, 45 ss.; quare sine rebus exterioribus non fiat III, 450, 46 s.; per se respicit elementa vel quæ iis accidunt III, 450, 48 s.; nullius actionis, sed veritatis principium est II, 67, 8 ss.; eo percipi non potest quantæ et quales figura tenebræ sint III, 643, 33 ss.; ei propiora nobis priora sunt, natura vero posteriora, 122, 39; quare eum rerum mensuram esse dicamus, etsi non omnino recte II, 575, 30 s., 36 s.; quisque propriam habet actionem ac præterea communem, nempe sensum communem III, 502, 16 s.; accuratissimo convenit uniuscujusque generis minima discernere III, 484, 18 ss.; omnes excepto tactu unum contrariorum par spectare videntur III, 458, 47 s.; spectant tamen et alia contrariorum paria III, 458, 52 s.; interdum potus indicat III, 522, 14.

Sensus (*quatenus voluptatem efficiant*); iis omnes delectamur II, 468, 2; voluptatis gratia fit II, 605, 38 s.; eo prædita etiam voluptati et molestiæ obnoxia sunt III, 501, 53 s.; ideoque et cupidinem habent III, 501, 54; quæ eum habent, necessario etiam appetitum et cupidinem habent III, 446, 27 ss.; III, 447, 22, 38; item imaginationem III, 446, 27, cf. III, 447, 38 s.; partim ab eo pendet appetitus III, 522, 17 s.; quinam voluptatem pariant molestiæ expertem II, 118, 44; omni propria est voluptas II, 120, 19, 26; perfectissimus jucundissimus est II, 120, 21, 28; nihil refert utrum ipsum agere dicas, an id in quo est II, 120, 16; non eodem modo perficit actum quo voluptas II, 120, 24; ei proprie actus ac voluptates specie ac præstantia differunt ab intellectui propriis II, 121, 12; II, 122, 11; cur duorum tantummodo homines incontinentes vocentur, i. e. tactus et gustus IV, 259, 24 ss.; sublata voluptate quam præbent vix aliquis cibi vel rei venereæ gratia vivere vellet II, 187, 12; duobus tantum animalia præter hominem voluptatem percipiunt IV, 260, 25 s.; eo incitante ad finem persequendum statim agimus quæ appetimus III, 522, 10 ss.; omnibus eo præditis finis est, idque quare III, 503, 13 s.

Sensus (*de eorum numero*); quare uno plures habeamus III, 462, 31 ss.; numero impares sunt III, 487, 23 s.; probatur præter quinque quos habemus nullum exstare III, 461, 28 ss., cf. III, 457, 23 s.; III, 487, 2 ss.; saltem si nullum aliud corpus sit, nec affectus qui nulli corpori competat III, 462, 6 ss.; fieri nequit ut duo sint qui ad idem referantur, idque quare III, 492, 21 ss.; cujusvis generis unicus est II, 500, 38; unusquisque unicum quid percipit III, 462, 15; igitur sensibilium communium, e. g. motus, proprius esse nequit III, 462, 16 s., 24 s., cf. 8; contrariorum idem, 180, 26; 262, 48, cf. 178, 16; III, 491, 13 s.; idem fortasse spectat album et nigrum III, 491, 5 s.; idem quoque forsan dulce et amarum, sed non idem qui album et nigrum III, 491, 6 s.; idem diverso modo contraria dijudicare videtur III, 491, 7; diversi eodem modo dijudicare videntur sensibilia sibi invicem respondentia III, 491, 8 ss.; peculiarem unicuique generi sensibilium natura tribuit II, 156, 2; eorum primus est tactus III, 240, 8; III, 446, 7 s., cf. 12; a reliquis separari potest tactus III, 446, 9 s.; III, 448, 9 ss.; omnes ad tactum redigentur, si omnia sensibilia tactilia sint III, 484, 5 ss.; ad plurimum quinque sunt III, 68, 35 s.; præter visum, auditum, gustum, olfactum et tactum nullus exstare videtur III, 68, 35 ss.

Sensus (*quomodo circa eum fallamur*); ei inesse integritas et peccatum monstrantur, 189, 46; quænam causa sit cur circa eos fallamur III, 510, 15 ss.; circa proprium subjectum non fallitur III, 452, 20 s., 24, cf. III, 462, 30 s.; III, 465, 20, 51; III, 466, 39 s.; III, 469, 32 ss.; III, 484, 12; III, 510, 44, cf. III, 511, 3 ss.; facile circa eos fallimur affectibus abrepti III, 509, 49 s.; III, 511, 15; idque eo facilius quo vehementiores sunt affectus III, 509, 53 s.; III, 510, 2 s.; non circa affectum fallitur, sed circa rem cui accidit III, 511, 9 s.; quidnam eorum hallucinatio III, 507, 36 s.; deceptiones quas parit circa opinionem unde fiant, 280, 49; ubi accurate eo operamur, non dicimus res nobis ita videri III, 465, 53 ss.; tunc tantummodo eo falli possumus, ubi non clare eo operamur III, 466, 1 s.; v. *Hallucinatio*.

Sensus (*de ejus principio et instrumentis*); ejus principium ante II, 390, 42; anteriora versus fit III, 257, 30 s.; IV, 163, 19 s.; præter auditum, omnes eorumque instrumenta omnia ad anteriora conversa habet homo III, 13, 13 s.; eo definitur anterius III, 257, 31 s.; III, 306, 2 s.; III, 532, 24 s.; ejus principium continet cor III, 257, 29 s.; III, 258, 51 ss.; III, 259, 18 ss.; III, 362, 39; III, 503, 29 s.; III, 525, 49; duo eorum manifesto ad cor tendunt, idque quare III, 534, 26 s., cf. 34 ss.; igitur necessario et reliqui, idque quare III, 534, 27 ss.; ejus principium apud animalia idem est ac motus III, 503, 25 ss.; ejus principium medium tenet inter caput et ventrem inferiorem III, 503, 29 s.; eorum principium cordis regio est III, 244, 3; cur qui in dextro latere sunt non præstantiores sunt iis qui in sinistro IV, 274, 45 ss.; IV, 275, 3 ss.; semper parti simplici et similari inest, idque quare III, 230, 4 ss., 13 s.; exquisitiores sedem habere debent in parte cui purissimus sanguis est III, 244, 16 ss.; nonnulli eorum in capite sunt III, 534, 35 s.; idque quare III, 243, 51 ss.; III, 288, 42 ss.; e sinceris elementis compositi sunt IV, 277, 42; eo prædita est caro et quod ei respondet III, 236, 38, cf. III, 240, 8 s.; apud exsanguia carnosæ parti proprius esse videtur III, 281, 36 s.; ejus instrumentum caro III, 145, 39 ss.; multum ad eum confert sanguinis natura III, 236, 5 ss.; qualis ei conferat sanguis III, 231, 26 s; III, 235, 29 s.; eum impedit sanguinis caloris motus III, 244, 18 s.; ejus instrumentum primum est quod primum sanguinem continet III, 259, 22 s.; turbatur si per septum transversum adscendit calor vel vapor III, 268, 42 ss., 50 ss., cf. III, 268, 29 ss.; III, 269, 12; eum non impedit pinguedo modica III, 236, 33 s.; eo carent cum omnes partes exsangues tum ipse sanguis III, 244, 34 ss.; III, 259, 3; eo caret sanguis III, 235, 9; III, 236, 38 s.; III, 238, 17; ideoque et sevum et adeps III, 236, 39 ss.; item excrementum III, 235, 9 s.; III, 238, 18; III, 243, 50 s.; item cerebrum III, 238, 16 s.; item partes quæ simpliciter terra constant III, 442, 17 ss.; secundum ejus instrumenta in genera distribuenda sunt animalia III, 547, 4, 9; ejus instrumenta habent quadrupedes oviparæ III, 25, 18; ejus instrumentum nullum habent insecta præter oculos et nonnulla eorum partem linguæ similem III, 67, 25 s.; eorum nullum instrumentum habent vel meatum manifestum pisces III, 29, 3 ss.; ejus nullum instrumentum habere videntur tethya III, 66, 30; reliquis non quemadmodum tactui duplex instrumentum tribuit vel tribuere potuit natura III, 240, 12 ss.; quo mollior sit, eo meliorem habet lingua III, 250, 8 s.; cui parti demandatus est, si nimis diu suo munere fungatur necessario lacessere debet III, 501, 17 ss.; cur ex iis auditus maxime inde ab ortu mutiletur IV, 173, 43 ss.

Sensus (*de animalium circa eum differentiis*); eo naturaliter prædita sunt animalia omnia, 170, 34; II, 67, 10; II, 468, 8 s.; III, 306, 2; III, 343, 50; vivo proprium est, 233, 6; cui inest, id vivere dicimus III, 445, 43 ss.; tollitur sublato animali, 11, 50; animali magis proprius quam homini scientia, 233, 27; animali minus proprius quam vita, 233, 52; eo distinguitur abortus licitus ab illicito, 622, 14; eo definitur animal III, 240, 7, cf. III, 236, 37; III, 243, 28; III, 259, 22; III, 501, 47; eo carent quæ anima carent III, 449, 16; III, 500, 35 s.; animal a planta distinguit III, 344, 4 s.; III, 358, 25 s.; item a reliquis rebus III, 446, 5; III, 534, 33 s.; sine eo exstare nequit animal III, 230, 21 s., cf. III, 281, 50, v. etiam 25 ss.; III, 415, 20 ss.; III, 474, 8, 10; III, 476, 34 ss.; idque quare III, 474, 12 ss., 26 s.; eo ab animalibus distinguuntur quæ animalia non sunt III, 532, 17 s.; eum habere nequeunt animalia, nisi alimentum sumant et accretionem habeant III, 504, 8 s.; non omnibus vivis necessarius est III, 474, 6 s.; quænam viva eo necessario careant III, 474, 7 ss.; eo carent plantæ III, 442, 43 s.; III, 532, 16 s.; quare eo careant plantæ, etiamsi animam habeant et a tactilibus afficiantur III, 461, 6 ss.; III, 474, 9, cf. III, 475, 24 ss.; omnibus animalibus competit III, 465, 15 s.; homini cum animalibus omnibus communis est II, 6, 48; ideoque hominis peculiare opus esse nequit *ibid.*; eo carere nequeunt corpora non sessilia ac generata si animam ac intellectum habeant III, 474, 16 ss., 21 s.; possunt vero generationis expertia, idque quare III, 474, 18 ss.; nulli competit quod anima vegetativa careat III, 444, 10; III, 446, 8 s., cf. III, 448, 4, 7 s.; quare necessarius sit omnibus animalibus gressilibus III, 474, 12 ss., cf. 40 ss.; alia animalia omnes, alia non omnes habent III, 68, 34; III, 502, 8 s.; idque quænam III, 70, 48 ss.; omnes habent homo et pedestria vivipara III, 68, 37; item vivipara sanguine prædita præterquam si quod genus mutilatum est III, 68, 38 ss.; omnes habent animalia quæ nec imperfecta nec manca sunt III, 462, 3 s.; animalium eo præditorum multa sessilia sunt ac immobilia III, 471, 47 ss.; alia testacea nulla, alia obscura ejus vestigia præ se ferunt III, 145, 39 s.; eo omnino caren. holothuria et pulmones marini III, 281, 28; aliquo prædita esse videntur tethya et reliqua animalia marina quæ adhærentia vivunt, sed partem aliquam carnosam habent III, 281, 34 ss.; quatenus eo præditæ sint urticæ marinæ III, 281, 50 s.; quomodo probare conentur eo præditas esse spongias III, 90, 2 s.; an revera eum habeant dubitant Toronenses aliique quidam III, 90, 6 s.; eum aphysiis tribuunt omnes III, 90, 34 s.; omnium animalium exquisitissimum habet homo III, 250, 7 s.; quatenus exquisitissimos habeat homo, quatenus non III, 419, 20 ss.; excepto tactu, reliquis longe animalibus inferior est homo III, 456, 10; eo eminet elephas III, 205, 16 s.; eo quæ præstant animalia durum et compactum cor habent III, 260, 22 s.; quibus vero hebetior est, mollius III, 260, 23; item exquisitiores in corde articulationes III, 260, 18; efficit ut ratione coitus partusque et prolis educationis multum inter se differant animalia III, 146, 1 ss.; eum conceptis impertit mas III, 383, 19 s.; eum intra uterum recipiunt fœtus III, 415, 9 s.; absque eo non accidit ut alimentum capiant animalia et satietate delectentur IV, 18, 14 s.; sine eo definiri nequeunt partes animalis, idque quare II, 547, 7.

Sensus actu; motus est per corpus, sensu aliquid patiente II, 336, 20 s.

Sensus communis; in universum affirmat quæ ab unoquoque sensu ad eum deferuntur, nisi alius potior contradicat III, 511, 10 s.; eo non per accidens percipimus sensibilia communia e. g. motum, magnitudinem, tempus III, 462, 23 s.; III, 470, 20; III, 495, 2 ss.; ultimum et terminus atque unica medietas est III, 470, 3, 6; afficitur a singulis sensibus e. g. visu vel auditu III, 470, 2, cf. III, 502, 19; dijudicat atque comparat sensibilia ad diversos sensus pertinentia III, 464, 3 ss.; III, 492, 31 ss.; III, 502, 21 s.; dijudicat quomodo dulce a calido vel albo differat III, 464, 9 ss.; III, 470, 4 s.; III, 502, 21 s.; item quomodo nigrum ab albo III, 470, 8 s.; necessario sensus est III, 464, 5 s.; probatur necessario unicum quid esse III, 464, 8 ss.; III, 492, 29 ss.; III, 502, 24 s., cf. III, 470, 3, 6; quomodo dijudicat sic etiam sentit ac cogitat III, 464, 14 s.; probatur semper uno individuo temporis momento dijudicare sensibilia quæ inter se comparantur III, 464, 16 ss.; non solum nunc affirmat res sensibiles diversas esse, sed simul etiam eas nunc diversas esse III, 464, 20 ss.; fieri non posse probatur ut loco et numero indivisibilis, substantia vero divisibilis sit III, 464, 27 ss.; III, 492, 33 ss.; se habet igitur ut punctum atque eatenus simul divisibilis ac indivisibilis, unum atque duo est III, 464, 36 ss.; unum idemque numero est, substantia vero diversum, idque vel genere vel specie III, 492, 40 ss.; eo percipimus nos videre et audire III, 502, 20, cf. tamen III, 462, 40 ss.; substantia differt a singulis sensibus III, 502, 25 s.; maxime tamen cum tactu conjunctus esse solet, idque quare III, 502, 26 s.; ultima percipit, e. g. mathematicorum triangulum, ibique sistitur II, 71, 48; revera potius esse sensus videtur quam prudentia II, 71, 49; ejus affectus imaginatio est III, 495, 4, 18; ejus affectus per se est memoria III, 495, 8; III, 496, 27, cf. 5; III, 494, 30; ejus affectus sunt somnus et vigilia III, 501, 10; III, 502, 6 ss., cf. III, 508, 7 ss.; quæritur utrum toti animæ tribuendus sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 28 ss., cf. 33; ejus principium cor est apud animalia sanguine prædita III, 503, 32; ejus motum impedit pondus incumbens III, 289, 14 s.

Sensus qui intermedii ope percipiunt (αἱ διὰ τῶν ἔξωθεν αἰσθήσεις); et salutis et bene habendi gratia exstant III, 474, 39; III, 475, 44 ss.; III, 477, 1 ss.; eminus percipiunt III, 474, 42; gressilibus animalibus necessarii sunt, idque quare III, 474, 40 ss.; III, 477, 1 s.; eorum intermedium a sensibilibus corporibus afficitur, ipsum vero sensorium afficit III, 474, 44 s., cf. III, 475, 5 ss.; hinc comparatur ceræ cui sigillum immergitur III, 474, 51 s.; III, 475, 6 s.; igitur eorum intermedium potest esse aqua vel aer, non vero lapis III, 474, 52 ss.; omnes tactu percipiunt, etiamsi intermedii ope III, 475, 15 s.; igitur sine tactu exstare nequeunt III, 475, 9 s., 25 s.; eorum ope animalia alimentum e longinquo quærunt et exitialia vitant III, 477, 3 ss.; prudentia participibus multa nuntiant quæ ad intelligibilia, aut res agendas pertinent III, 477, 5 ss.

Sensus instrumenta (αἰσθητήρια); ea alia animalia manifestissima habent, alia non omnia manifesta III, 69, 4 ss.; duplicia IV, 286, 49 s.; quænam in ea desinant venulæ III, 41, 53.

Sensus principium (τὸ κύριον τῶν αἰσθήσεων); id habent sanguine prædita III, 282, 8; id omnia animalia habere debent III, 282, 10; apud testacea eodem modo se habet ac apud mollusca, sed minus manifestum est III, 282. 26 ss.; semper medio loco id quærere oportet III, 282, 28; apud sessilia medio loco inter dextra et sinistra III, 282, 32 s.; insectorum inter caput et ventris alveum situm est III, 282, 33 ss.; aliis insectis unum, aliis plura est III, 282, 37 s.; natura id semper unum facere vult III, 282, 38 s.; ubi vero id unum efficere nequit, id unum facit actu, potentia vero plura III, 282, 39 s.; non apud omnia insecta æque manifestum est III, 282, 40 s.

Sensui non obnoxia (μὴ αἰσθητά); quæritur an tanquam eorum materies consideranda sint omnia quæ non sunt quidditas, nec forma per se, sed hoc aliquid II, 550, 49 ss.

Sensui patentia (τὸ φαινόμενον κατὰ τὴν αἴσθησιν); eorum multa evertunt Leucippus et Democritus II, 417, 12 s.; finis scientiæ naturalis sunt II, 421, 15 s.

Sensui quod præest (τὸ αἰσθητικόν); id nonnulli ex elementis componunt III, 442, 42 ss.; non omnis animæ pars est III, 442, 46 s.; probatur pars animæ, non peculiaris anima esse, nec a reliquis animæ partibus separari posse, etiamsi notione differat III, 446, 15 ss., cf. III, 447, 20.

Sensu (de); quidnam ejus argumentum III, 479, 46 ss.; III, 493, 3 ss.; in eo accuratius dicendum est de calore quem præbet sol III, 555, 46 ss.; *de Anima* insequi videtur III, 526, 14, cf. III, 476, 1 ss.; eum insequitur *de Memoria et Reminiscentia* III, 493, 5 s., cf. III, 526, 14.

Citatur: (III, 486, 10 ss.?) III, 239, 19; (III, 479, 32 s.?) III, 244, 4.

De Sensu et Sensili; citatur (III, 488, 489?) III, 426, 47; III, 429, 10; (III, 478, 479) III, 416, 31 s.; citari videtur III, 230, 27; III, 418, 38.

Sensu quæ percipi nequeunt (τὰ ἀφανῆ τῇ αἰσθήσει); satis probabiliter eorum rationes redditas esse censemus, si ea ad id quod fieri potest, redegerimus III, 560, 11 ss.

Sensuum hallucinatio; v. *Hallucinatio sensuum.*

Sententia (γνώμη); æqui recta dijudicatio est II, 73, 14; ea cordati esse et sententiam habere dicimur II, 73, 13; eam iisdem tribuimus quibus mentem et intelligentiam et prudentiam quosque prudentes et intelligentes appellamus II, 73, 20; versatur circa ultima et singularia et res agendas II, 73, 23, 29; eam naturæ debemus II, 73, 38; eam senibus competere arbitramur II, 73, 40.

Sententiæ (γνῶμαι); quidnam, 371, 22; 428, 18; sunt enthymematum vel conclusiones vel principia, 371, 28, cf. 370, 5; 372, 7; ita vocant et opiniones veras et negationes absolutas, 296, 29; quomodo a signis differant, 430, 8; earum quattuor species, 371, 43; quænam probatissimæ sint, 372, 10; conveniunt senibus idque de rebus quarum periti sunt, et cur, 372, 29; eas omnium maxime cudere solent rustici, 372, 33; conveniunt inprimis indignationi et lamentationi, idque in quanam orationis parte, 372, 34; inprimis utiles sunt propter stultam audientium vanitatem, 373, 10; moratas faciunt orationes, 373, 23; utendum etiam pervulgatis communibusque, et quare, 372, 37; eo pertinent etiam apophthegmata Laconica et ænigmatica, 372, 26; item quædam proverbia, 372, 45; iis etiam utendum est adversus ea quæ publice probata sunt, idque quando et quomodo, 372, 46; bonæ probitatis opinionem dicenti conciliant, 373, 27; quamnam utilitatem præstent ad urbanitatem orationi conciliandam, 435, 22; pertinent ad probationes non adscititias, 424, 28; distinguuntur in probabiles et paradoxas, 428, 20; rebus consentaneæ esse debent et quare, 428, 25; petuntur vel e re ipsa, vel ex superlatione vel ex assimilatione, 428, 27; quomodo ab enthymematis differant, 430, 4; eam testimonio subjungere licet etiamsi fide dignus sit testis ac testificatum verisimile, 430, 39; quando ad eas confugiendum sit respondenti, 296, 25; earum usus in dissuasione, 445, 27; item in laudatione, 447, 9, 31, 42; item in confirmatione orationis judicialis, 449, 51; 450, 1; quomodo impugnandæ sint defensori, 451, 34; earum utilitas in præoccupatione, 432, 29; 433, 20; iis cum in narratione tum in probatione utendum est, 407, 38; in eas interdum commutanda sunt enthymemata, 408, 47; in confirmatione orationis concionalis insequi debent exempla, 442, 22; iis similes terminationes imponendæ sunt singulis partibus probabilium vel exemplorum, 443, 24; confirmationis non connexæ singulis partibus subjungendæ sunt, 443, 39, cf. 47, 51; postquam omnia persecutus est orator, per quæ confirmare licet suasionem, adjungendæ sunt quibus probet injustum et inutile et turpe et injucundum esse si hæc non fiant, 444, 3.

Sententia (oratoris); eam non dicere turpe est qui antea semper dixerat, ad excusandam importunitatem perhibere debet qui nimis crebro concionatur, 442, 3; eam nunc dicere necessarium esse cujuscunque respublica interest ad excusandam audaciam dicendum est ei qui concionari non solebat, 441, 5.

Sententia (judicis); si adversariæ pares fiant, cur reus vincat IV, 265, 3 ss.

Sententiæ epilogo præditæ; aliæ pars enthymematis sunt, aliæ enthymematicæ, 372, 7.

Sententiæ paradoxæ; iis breviter addenda est causa, 428, 23.

Sententiæ paradoxæ aut controversæ; demonstratione indigent, 371, 45; duobus modis proferri possunt, 372, 18 ss.

Sententiæ non paradoxæ; epilogo carent, 371, 47; aliæ antea cognitæ sunt, aliæ simulatque proferuntur, auditoribus perspicuæ sunt, 372, 1; si obscuræ sint, inprimis concinne proferuntur, addita causa cur ita, 372, 23.

Sententiæ probabiles; iis causæ addendæ non sunt, 428, 21.

Sententia (διάνοια); quæ eam spectant potius ad rhetoricam pertinent, 472, 8; ad eam pertinent quæcunque oratione parari debent, 472, 10; singula enumerantur quæ ad eam pertinent, 472, 11; eam obscurat oratio nimis splendida, 478, 40; recte se habere debet in epica poesi, 477, 11; ea omnes superavit Homerus, 477, 16; pars tragœdiæ, 461, 35; eam habet quodcunque, 461, 40; tertium locum occupat, 462, 22; quidnam sit, 461, 32; 462, 23; actionum causa est, 461, 27; ea qualitatem quandam induunt cum agentes tum actiones, 461, 25; ea vel succedunt vel spe decidunt omnes, 461, 28.

Sententiæ (λόγοι); multæ sunt opinioni contrariæ quæ tamen difficulter refutantur, 269, 25; hujusmodi sententiarum difficultas respondentem impedire non debet, quominus iis opposita concedat, 269, 28.

Sentiendi vis; residet in corde vel quod ei pro portione respondet III, 230, 25 ss.

Sentiens; eum innuit Protagoras hominem omnium mensuram esse dicens II, 575, 36; sentit se sentire II, 113, 39.

Sentiens actu; eodem modo se habet ut contemplans actu III, 451, 47 ss.; eatenus tamen ab eo differt quatenus non penes nos est sensus idque quare III, 451, 48 ss.

Sentiens; respondet cum sonitui, tum colori, 391, 35.

Sentina (πλύμα); ea effusa fugiunt rhyades pisces, idque quare III, 70, 33.

Sentire; plura significat, nempe sensum habere et sensu uti, 220, 45, cf. 182, 31; partim ab anima, partim a sensu pendet III, 446, 43 ss; amicum idem fere est quod se ipsum sentire II, 236, 6, cf. 9; se ipsum unicuique res est quam maxime optanda II, 235, 10, 18; se ipsum velle idem est quod ejusmodi quempiam esse velle II, 235, 25; eo sensibiles fimus II, 235, 28.

Sentiunt (quæ); non omnia movendi vim habent III, 442, 38 s.

Sentitur (quod); magnitudo esse potest III, 460, 50 s.; ejus proportio quædam ac possibilitas sunt sensus et sensitivi notio III, 460, 51 ss.

Seorsum (χωρίς); quidnam significet II, 311, 28; II, 599, 36

Separabile; aliquid quærere solemus II, 586, 11; absurdum foret si nullum exstaret II, 586, 24 s.; nihil erit si principia universalia sint II, 628, 17 s.; sine eo ordo esse nequit II, 586, 26 s.

Separabilia; substantiæ sunt II, 603, 1 s.

Separabile immotum et æternum; v. *Immotum, æternum et separabile.*

Separabilia et immota; v. *Immobilia et separabilia.*

Separatum; per se esse dicitur II, 529, 3.

Sepes (φραγμός); ei comparatur septum transversum III, 268, 33.

Sepia (σηπία); molluscorum genus III, 7, 23; III, 55, 32; III, 80, 5; III, 148, 41; III, 383, 36 s.; fr. 178, b; sanguine caret III, 5, 32; ejus descriptio fr. 183, b.; mollusca sunt ideoque in ore habent linguæ similem partem III, 251, 28 s.; habent præter pedes proboscides duas III, 56, 12 s.; ejus proboscidi similes sunt anfractus superiores quos in pectore habet locusta mas III, 60, 45 s., v. *Proboscis*; quanam parte aquam emittant III, 545, 46 ss.; alveum magnum, sed pedes parvos habent III, 56, 40 s.; igitur pedibus non utuntur ad gradiendum III, 6, 26 s.; III, 56, 41; pedibus et pinnis natat, idque celerius versus corpus III, 6, 26; eorum corpus potius in latitudinem extenditur III, 56, 48; nonnullæ earum bicubitales evadunt III, 56, 45 s.; plus quam reliqua mollusca atramenti habent III, 57, 15; III, 278, 11 s., 22 s., 29; idque quare III, 278, 16 s., 29 s.; atramentum infra ventriculo appositum habent III, 278, 15; idque quare III, 278, 23 ss.; præter atramentum nullum aliud adminiculum habet quo injurias propellat III, 278, 18 ss., cf. III, 238, 6 ss., v. *Atramentum*; in parte prona habent durum aliquid quod sepium vocatur III, 57, 22 s.; ejus sepium plus terreni continet quam reliquorum molluscorum III, 278, 29 s., cf. *Sepium*; magis quam apud reliqua mollusca earum mares a feminis differunt, idque quomodo III, 57, 45 ss.; III, 83, 42 s.; III, 93, 1 ss.; duo ova habere videntur III, 383, 47 s.; idque quia earum uterus figuratus ac bifidus III, 383, 48 s.; pinnam angustam habent, ac totum alvei orbem sine intermissione circumdantem III, 288, 10 s.; eodem modo quo apud polypos apud eas se habent partes ad ventriculum pertinentes III, 277, 49 s.; iis molliores carnes habent loligines III, 278, 1 s.; intus habent corpuscula mammis similia, firmiora adhuc quam ejusdem generis corpuscula (ovaria) turbinatorum III, 63, 16 s.; quomodo coeant III, 80, 17 ss., cf. 6 ss., cf. *Mollusca*; vere uterum gerit III, 92, 27; prægnantes optimæ sunt III, 170, 47 s.; cum primis marinorum animalium pariunt III, 83, 38; pariunt tamen et omni tempore idque per quindecim dies III, 83, 38 s.; III, 92, 27 s.; pedetentim parit, perinde ac si laboriosus esset ejus partus III, 92, 45 s.; parit continuum aliquid et longum ex ovis compositum idque cirrho simile III, 92, 44 s., 48; quasnam in res pariant III, 91, 17 s.; III, 92, 41 ss.; ut in eas pariant, de industria malleolos disponunt piscatores III, 92, 43 ss.; ejus ova statim post partum alba sunt et grandini cirrhoque similia III, 92, 14, 18, 45, cf. III, 91, 44; ejus ova viscoso humore adspergit mas III, 83, 40 s.; III, 92, 12 ss.; III, 115, 31 ss.; postquam earum ovis atramentum adspersit mas, majora et nigra racemoque similia fiunt III, 92, 9 s., 13 s., 29 s., cf. 10 s.; idque quindecim diebus III, 92, 29; ovis incubant, idque vel magis quam reliqua mollusca III, 92, 35 s.; sæpe earum alveus super terram exstans conspicitur III, 92, 36 s.; incedunt per paria III, 83, 41 s.; paucæ earum alterum annum implent III, 92, 49 s.; III, 193, 12; molluscorum astutissima est III, 192, 25 s.; sola atramentum non tantum pavoris causa emittit, sed etiam ad latitandum III, 192, 26 s., 30 ss.; fertur etiam colorem suum assimilare locis in quibus degit III, 192, 43 ss.; prope littora degit III, 278, 18; superant et magnos pisces III, 148, 41 s.; mas vulneratæ feminæ opem fert, non vero femina mari III, 172, 32 s.; esca capiuntur, ideoque olfactum habent III, 71, 8 ss.; quomodo earum carnem instruant, ut escæ inserviat III, 70, 28 ss.

Sepiæ et loligines; natant solummodo, non ingrediuntur III, 287, 26 s.; igitur pedum ratione a polypis differunt III, 287, 25 s.; eorum pedes parvi sunt, alveus vero magnus III, 287, 36, 38, 43 s.; item solummodo ad natandum utiles sunt, non vero ad ingrediendum III, 287, 41 ss.; nec ut res remotas arripiant atque saxis sese applicent III, 287, 45 s.; igitur proboscides duas longas habent, quibus res remotas arripiunt, et tempestate sæviente, saxis se applicant III, 287, 47 s.; sex pedes minores supra dentes sitos habent III, 287, 27 s.; eorumque duos inferiores reliquis majores III, 287, 28 s.; idque quare III, 287, 33 s.; omnium vero maximos duos infra dentes sitos III, 287, 29 s.; idque quia corporis onus maxime sustinent ac movent III, 287, 32 s.; proboscidibus utuntur ad vim inferendam ac repellendam III, 288, 6 ss.

Sepiolæ (σηπίδιον); integræ fiunt ex ovi albumine III, 92, 16; ideo eo crescente semper minus fit albumen atque tandem omnino evanescit III, 92, 22 s.; dum adhuc ovo continentur, earum oculi primum maximi apparent III, 92, 24 ss.; intrinsecus disruptis ovis exeunt III, 92, 17, 30; in caput versæ nascuntur ventri annexæ III, 92, 19 s.; qualis sit earum ab umbilico annexio, nondum visum est III, 92, 20 s.; quodsi quis ova matura rumpere occupet, stercus emittunt et album colorem in rubiusculum mutant præ pavore III, 92, 31 s.; unaquæque ex uno ovo gignitur III, 92, 5; anteriori sui parte ovo adhærent, idque quare III, 384, 12 s.

Sepium (σήπιον); ita vocatur sepiarum pars dura III, 57, 24; ubinam situm sit III, 57, 23 s.; quomodo se habeat et quomodo a lolii et loliginis gladio differat III, 57, 25 ss.; ossibus vel piscium spinis pro portione respondet, 167. 50; III, 57, 25 s.; III, 240, 45 s., 51 s.; quænam sit ejus utilitas III, 240, 50; figura ipsius animalis alveum refert III, 57, 28; parte ei simili carent insecta III, 68, 3 s.; probat sepiam majorem terrenæ substantiæ copiam continere quam reliqua mollusca III, 278, 29 s.

Seps (σήψ); serpentes ita dicti in Othry Thessaliæ monte IV, 106, 1 s.; eorum color IV, 106, 2 s; morsus IV, 106, 7 ss.

Septangula (musica) (ἑπτάγωνα); iis in educandis pueris utendum non est, 632, 4.

Septem; quænam de hoc numero collegerint (Pythagorei) II, 637, 13 ss.

Septentrionales loci; v. *Frigidæ regiones.*

Septentrionarius (ἀπαρκτίας); Favonius est III. 590. 42 s.; Aquilonum is vocatur qui a polo per meridianam flat III, 632, 31 s., cf. II, 588, 44; nives et grandines affert III, 590, 20 s.; eo flante procellæ fiunt III, 590, 36 s.; ex iis in Thrascias, Argestas et Favonios (siquidem Aparctias Favonius est) Etesiæ ad occasum habitantibus fiunt III, 590, 40 ss.

Septentriones (ἄρκτοι); iis nos duodecim, alii plures stellas tribuunt II, 637, 19; si parvam ad eos migrationem facimus, manifesto alius fit terminans circulus II, 409, 45 s.; item stellæ quæ super caput apparent magnam ostendunt mutationem II, 409, 47 s.; migratione ad eos facta non eædem apparent stellæ ac si ad meridiem migremus II, 409, 409, 48 s.; in regionibus iis vicinis non conspiciuntur quædam stellæ quas in Ægypto et in Cypro videre licet II, 409, 49 ss.; quæ in regionibus iis vicinis semper apparent stellæ in Ægypto et in Cypro occidunt II, 409, 51 ss.; regiones circa eos sitæ altissimæ totius terræ sunt III, 575, 26 s.; hinc ex iis plurimum descendit fluentum III, 575. 27 s.; ab iis potissimum venti oriuntur idque quare III, 585, 1 ss.; III, 589, 20 ss.; iis vicinæ regiones per hiemem tranquillæ sunt et a flatibus liberæ III, 585, 40 ss.; quæ sub iis sunt inhabitari nequeunt III, 587, 16 s.; versus eos raro portenta conspiciuntur III, 633, 41 s.; versus eos siti sunt Hercynii montes III, 569, 50; eos petunt flumina ex his montibus orta III, 569, 40 ss.; sub iis siti sunt Rhipæi montes III, 569, 50 ss.; eos si spectant pecora coeuntia, ea mares parere contendunt pastores III, 397, 19 ss., cf. III, 124, 14; cur versus eos equæ subantes currant IV, 322, 34 ss.; qui sub iis habitant fortes sunt et duros pilos habent IV, 3, 35, v. *Ursa altera.*

Septimanæ; v. *Hebdomades.*

Septimestres; v. *Fœtus septimestres.*

Septum transversum (τὸ διάζωμα, αἱ φρένες); e numero partium est quæ ad viscera pertinent III, 265, 48 ss.; de visceribus ei suppositis v. *Viscera*; pectoris cinctura est III, 16, 8, cf. III, 42, 13 s.; pulmoni subjacet III, 16, 7; cor et pulmones a jecore, liene et renibus separat III, 268, 20 ss.; item cordis regionem a ventriculi III, 268, 27 s.; idque quare III, 268, 29 ss.

cf. 41 ss.; id trajicit gula III, 14, 50; III, 31, 42; cum lateribus et præcordiis et spina dorsi connexum est III, 16, 9 s.; in medio habet partes tenues et membranaceas III, 16, 10; per eum tendunt venæ III, 16, 11; id permeat vena magna III, 42, 7; quænam in id desinat vena III, 42, 13 s.; ei subjacent a dextro latere jecur, a sinistro lien si secundum naturam non portentose se habent hæc viscera III, 16, 23, ss.; statim sub eo situm est ventriculus III, 31, 48; III, 270, 35; cum ventriculo omenti ope connectitur III, 16, 17 s.; id habent omnia animalia sanguine prædita III, 30, 1 s.; III, 268, 26; III, 274, 24 s.; apud animalia sanguine prædita nonnulli id vocant præcordia (φρένες) III, 30, 1; III, 268, 23 s.; idque quare III, 268, 42 s.; versus costas carnosius et robustius, media vero parte membranæ similius III, 268, 38 s., 48; idque quare III, 268, 39 s., 49 ss.; ei similes sunt membranæ quibus vesica quaquaversum alligatur III, 17, 4 s.; in homine crassum est pro portione corporis III, 16, 12; in minutis animalibus latet præterquam in corde (?) III, 30, 12; cogitationis particeps non est, sed parum abest, quin ea participet III, 268, 46 ss; vitalis locus est III, 325, 36; ejus regio necessario calida est idque quare III, 324, 46; III, 373, 1 s.; ubi calefit, facile præter voluntatem movet sensum et intellectum III, 260, 41 ss., 52 ss., cf. III, 268, 29 ss.; III, 269, 12; partes ei superpositæ prius fiunt apud omnia animalia exceptis insectis quam suppositæ III, 359, 36 ss.; sub eo apud animalia adulta invenitur alimentum III, 391, 30 ss.; prope id gigni nequeunt fœtus, idque quare III, 325, 34 ss.; circa id naturæ principium est III, 367, 51; III, 411, 39 s.; hinc ab eo proficiscuntur purgationes seminales III, 354, 39 ss.; III, 367, 50; III, 411, 43; ab ejus regione quoque provenit vox III, 411, 52; hinc ex ejus regione primum exire debent pubertatis signa III, 411, 48 ss.; causa est cur titillatio risum excitet, idque quomodo III, 269, 1 ss.; ejus vulnera quoque risum excitant idque quare III, 269, 10 ss.; cf. 30 s.; IV, 286, 24 s.

Septum transversum (*quomodo se habeat in variis animalium generibus*); sub eo situs est uterus apud bipedes et quadrupedes oviparas III, 36 43 ss.; item apud pisces oviparos III, 36, 51 s.; ei suppositi sunt testes apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 29 ss.; ei applicata sunt uterus et ova apud aves III, 36, 50; III, 104, 44; III, 105, 3 s.; III, 322, 3 s., cf. III, 324, 40 ss.; III, 356, 6 s.; III, 382, 11 s.; III, 407, 51 s.; idque quare III, 324, 40, cf. III, 373, 30 s.; ei proximæ uteri partes apud aves valde tenues et membranaceæ sunt III, 37, 4 s.; III, 325, 44; quibus animalibus ei adjacet uterus, menstrua purgatione carent III, 339, 29 s.; idque quare III, 339, 32 ss., cf. III, 137, 1 ss.; apud animalia quibus ei appositus est uterus contrario modo se habet iis quibus infra situs est III, 326, 29 s.; ei prope adjacent ova et uteri fissio apud quadrupedes oviparas III, 37, 13 s.; ad eum sicut apud aves, tendit uterus piscium cartilagineorum III, 37, 21; III, 322, 3 s.; III, 356, 6 s.; III, 371, 8 ss.; III, 382, 37, cf. III, 324, 24 s.; III, 325, 26; III, 327, 18; prope ejus principium gignuntur ova apud pisces cartilagineos III, 37, 21, cf. III, 327, 18; ad id usque extenditur uterus serpentum III, 37 34; ei utrinque appensi sunt meatus seminales apud pisces et serpentes III, 35, 21; tribultur apum regi III, 96, 23; ad id attrito spiritu insito fit bombus insectorum alatorum, III 503, 45 ss.; III, 543, 12 ss., 20 ss.; sub eo fissæ sunt cicadæ canentes, non canentes vero hac parte fissæ non sunt III, 543, 24 ss.; sub eo divisæ sunt achetæ III, 68, 20, cf. III, 72, 3 s.; III, 100, 14 ss.; eo carent tettigonia III, 68, 21, cf. III, 100, 14 ss.; membranæ ei subditæ ope canunt achetæ, idque quomodo III, 72, 3 s.; eo odores percipiunt insecta III, 249, 16 s.; si per id animalibus quæ non respirant spiritus insiti incrementum et alimentum fit, per id manifesto etiam aer intrat III, 664, 40 ss.; ubi ejus calor exstinguitur apud insecta in aqua fluitantia, suffocari dicuntur III, 543, 40 ss.; sub eo fissa sunt insecta quæ reliquis diutius vivunt, idque quare III, 543, 4 ss.; tenue in medio habent tethya III, 281, 44, cf. 38; in eo tethyorum vitæ principium residere videtur III, 281, 45.

Sepulcrum (τάφος); ei non idem convenit quod fano II, 43, 32; ea eruit hyæna III, 153, 13 s.; cur in ea inprimis juglandes serant IV, 326, 19 ss.; in iis præcipue crescit capparis IV, 216, 14; in insula Lipara exstat circa quod multa prodigiosa eveniunt IV, 92, 1 ss.; e regum antiquorum sumitur lapis quo curari dicuntur morsus serpentis minuti in lasere nascentis III, 170, 29 ss.

Sepultura (ταφή); publica in democratia iis assignanda est qui in bello perierunt, 418, 6.

Serenitas (εὐδία, αἰθρία, ἀλέαι, εὐετηρία); in aere est quod tranquillitas in mari, 184, 36; 185, 49; secundum Æschylum est quies in multitudine aeris II, 560, 3; aer ejus materies est II, 560, 3; actus vero et substantia quies II, 560, 4; nihil aliud est quam aer nubibus nebulaque vacuus III, 631, 35 ss.; ejus causa III, 601, 44 ss.; cur nocte potius quam interdiu obtineat IV, 240, 41 ss.; cur maxime nocte media et meridie obtineat IV, 240, 19 ss.; per eam oleum quoddam secernitur IV, 230, 51; ejus signa III, 601, 43 ss.; cur eam indicet occasus purus IV, 245, 1 ss.; post eam venit tempestas II, 530, 43; si hieme vehementem tempestatem excipiat, interdum rursus vocem emittunt palumbes III, 207, 14 s.; ea obtinente multi fiunt fuci, idque quare III, 387, 34 ss.; multa residua generat in apum operariarum corpore, idque quare III, 387, 38 s.

Seria (σπουδαῖα); risu refellenda sunt ac vice versa, teste Gorgia, 409, 44; ridiculis et cum ludo conjunctis præstant II, 123, 41; ea ut agas, ludere jubet Anacharsis II, 123, 35.

Seria agentes; in eos clementes sumus, ubi ipsi seria agimus, 350, 25; nobis qui non adversantur amamus, 352, 27.

Series (ἡ συστοιχία); altera per se cogitabilis est II, 605, 14 s.; ad hanc pertinet substantia prima et omnium prima quæ simplex et actu est II, 605, 15 s.; item quod per se et expetibile est et honestum II, 605, 19.

Seriphus; in ea ranas canere negant, alio vero translatas canere IV, 85, 23 ss.

Sermo (λόγος); voce emittitur III, 249, 40; ejus materies vox est III, 426, 43 s.; omnis partibus constat II, 547, 40; literis constat III, 249, 41; nominibus constat III, 477, 19; ei serendo inserviunt labia et lingua III, 249, 34 s., 38 s., 41 ss., 46 ss.; III, 250, 10 s.; ejus gratia nonnulla animalia os habent III, 253, 18, 23; unicum animal quod eo utatur homo est, 483, 38; III, 426, 43; IV, 184, 12; non eundem omnes homines emittunt III, 73, 34 s.; idque quare IV, 308, 6 ss.; pro locorum discrimine differt III, 73, 22, v. *Loquela*; quando per nares emittatur IV, 282, 28 s.; expeditius eum serunt vino aut perpetua oratione concalefacti IV, 185, 20 s.; audibilis est et igitur per accidens disciplinæ causa est III, 477, 17 ss.; iis qui eum secum serere volunt aliquid esse debet quo se invicem intelligant II, 589, 16 ss.; iis igitur nomen notum esse et unum, non multa significare debet II, 589, 18 ss.; sin vero plura significet, iis determinare oportet quonam spectet II, 589, 20 s.; conjunctionis ope unus efficitur III, 225, 8; omnino tollitur si nihil significat vox II, 504, 30; item si infinita significet II, 504, 48 s.; tollitur si nihil ponatur II, 591, 33; omnino tollitur a principii contradictionis obtrectatoribus II, 590, 3 s., cf. II, 507, 42 ss.; II, 589, 16 ss.; eo destinatus est ut utile ac noxium, ideoque justum ac injustum declaret, 483, 48; ejus utilitas in artibus imitationem colentibus, 457, 16; eo utitur epica poesis, 457, 24; qualis viro magnanimo conveniat II, 46, 22; quomodo medicinalis dicatur II, 587, 30 ss.

Sermo (λόγος); nescio quis laudatur II, 191, 19; II, 235, 15

Sermo antiquus; tollebat fortunam II, 266, 15; est inter omnes homines a majoribus traditus universa e deo et per eum esse III, 636, 32 ss.; item nullam naturam per se sibi sufficere salute destituta a deo petenda III, 636, 34 ss.

Sermones exoterici; v. *Exoterici sermones.*

Sermo falsus; v. *Falsus sermo.*

Sermo totus; sine parte esse nequit II, 523, 40.

Sermones; suos non rebus apparentibus, sed has res sermonibus suis accommodant Pythagorei II, 403, 12; cuique sui jucundi, 337, 36; iis minor fides habetur ac rebus ipsis, quod ad actiones et affectus attinet II, 116, 43; eos interdum nectunt qui didicerunt, etiamsi nondum intelligant II, 79, 13; nisi serantur, res inepta videtur simul edere et simul bibere velle II, 235, 35 ss.; cujuslibet obvii perfrui æque ineptum videtur II, 235, 37 s.; iis animum attendere nequeunt qui tibiis delectantur, simulac eas canere audiunt II, 121, 25; si sufficerent ad homines bonos reddendos, multis ac magnis mercedibus digni essent III, 127, 26; quatenus facultatem habeant ad virtutem excitandi, quatenus non II, 127, 29 s., 39, 47; quosnam audiant pueri, curare debent puerorum præfecti, 623, 12; eos comœdiæ accommodavit Crates, 460, 44; stultos admodum scrutari forsitan stultum est III, 256, 50 s.; e dissidentibus quomodo petantur enthymematum argumenta, 379, 37; in hominum inquirimus in oratione inquisitoria, 453, 29; 454, 13.

Sermonem qui sustinet; v. *Sustinens sermonem*

Sermones in initio (i. e. *Natur. Auscult. l.* VIII); citantur II, 466, 11.

Sermones inductivi; v. *Inductivi sermones.*

Sermones obscœni (αἰσχρολογία); omnino a civitate abesse debent, 623, 28; iis ad turpia facienda inducuntur homines, 623, 30; inprimis curandum est ne eos audiant pueri, 623, 31.

Sermones præclari (ἔνδοξοι); quo pluribus repugnant res adversarii, eo magis male audiet apud auditores, 454, 20.

Sermones scripti; ex iis desumuntur propositiones, 180, 34.

Sermones Socratici; v. *Socratici sermones.*

Sermones vulgares (οἱ εἰωθότες λέγεσθαι λόγοι); II, 320, 14 s.

Sermones vulgo triti (οἱ ἐν κοινῷ γινόμενοι λόγοι); iis rationem reddidit atque ab iis condemnata est opinio qua anima harmoniæ assimilatur III, 438, 45 s.

Sermonis causa (λογικῶς) speculantes; quomodo differant ab iis qui naturaliter speculantur, II, 435, 17.

Sermonis consuetudo; v. *Consuetudo sermonis.*

Sermonis libertas (παρρησία); inter fratres et sodales obtinere debet II, 106, 16.

Serpentes (ὄφεις); sanguine præditi sunt III, 248, 50; sed genus non constituunt III, 29, 38 ss.; sanguine præditi sunt, sed non vivipari III, 242, 18; spinosa habent ossa, exceptis valde magnis, idque quare III, 242, 58 ss.; quod ad ossa attinet, piscibus similes sunt III, 45, 42 s.; eorum vertebræ spineæ sunt III, 45, 43; squarris induti sunt III, 7, 35; III, 33, 3; III, 152, 26 s.; ideoque rarius respirant III, 544, 9 s.; squarrosa atque ideo sanguine prædita animalia sunt III, 160, 1 s.; pedibus carent III, 29, 19; III, 273, 45; III, 311, 3 s.; III, 345, 30 s., 50 ss.; eorum genus unicum est quod inter pedestria sanguine prædita pedibus careat III, 7, 34 s.; pedibus carent ideoque dextrum habent, sed minus distinctum quam animalia pedibus aut alis prædita III, 306, 22 s.; eorum partes supinæ et pronæ eodem modo se habent quo apud lacertas III, 33, 3 s.; igitur similes sunt lacertis longioribus quibus pedes dempti sunt III, 33, 1 ss.; III, 273, 47 s.; igitur natura quadrupedibus oviparis cognati sunt III, 273, 46 s.; interiorum etiam partium ratione lacertis similes sunt præterquam quod angustiora et longiora habent viscera III, 33, 7 ss, cf. 29 ss.; eo tamen a lacertis differunt quod testibus carent III, 33, 4 s.; testium loco, sicut pisces habent duos meatus in unum coeuntes III, 33, 5 ss.; qualem arteriam habeant III, 33, 10; qualem gulam III, 33, 11; longam et angustam gulam habent III, 152, 44 s.; eorum lingua qualis III, 33, 15 ss.; III, 250, 31 ss.; linguam contrahere atque ex ore emittere valent III, 33, 14 ss., cf. III, 27, 11 s.; ideo ante linguam prominere videtur eorum arteria III, 33, 13 s.; linguam sicut lacertæ bifidam habent, sed adhuc magis fissam III, 33, 17 ss.; linguam duplicem habent ejusque apicem plane pilo similem III, 295, 34 ss.; hinc graciles sunt III, 295, 37 s.; eorum linguæ similem habet illecebra, idque qualem, eamque eodem quo illi modo movet, idque quomodo III, 27, 10 ss.; collum eodem modo quo illi movent illecebræ, idque quomodo III, 27, 13 s.; eorum similem sibilum emittunt nonnullæ quadrupedes III, 72, 37; narium meatus ante os habent III, 248, 52; quatenus collum habeant III, 296, 41 s.; humeris carent III, 296, 44 s.; serratos dentes habent III, 33, 32; utrinque dentes habent III, 274, 16 s.; eorum oculi expuncti repullulare dicuntur III, 33, 36 s.; eorum caudæ resectæ renascuntur III, 33, 38 s.; raras carnes habent III, 266, 21 s.; igitur per eorum carnes difflatur humor III, 266, 20 s.; quot costas habeant III, 33, 32 s.; eorum ventriculus qualis III, 33, 21 ss.; unicus est eorum ventriculus III, 274, 16; eorum viscera et venter eodem modo se habent quo apud quadrupedes oviparas III, 273, 43 s.; qualia intestina habeant III, 33, 17 ss.; qualem pulmonem habeant III, 33, 26 s.; pulmonem habent quia animalia gressilia sunt III, 274, 2; parum bibunt quia eorum pulmo exsanguis est III, 274, 5 s.; eorum pulmo longe a corde appensus est III, 33, 27 s.; præter pulmonem omnes eorum partes (interiores) piscium similes sunt III, 274, 1 ss.; quale cor habeant et ubinam situm III, 33, 24 s.; eorum cordis mucro pectus non spectare videtur III, 33, 25 s.; quale jecur habeant III, 33, 28 s.; item qualem lienem III, 33, 29 s.; fellis ratione piscibus similes sunt III, 33, 30; plerique fel eodem modo dispositum habent quo amia III, 274, 35; exceptis hydris fel plerumque ad intestina porrectum habent III, 33, 32 s.; III, 274, 35; eorum viscera perquam exigua sunt III, 274, 17; item admodum longa et angusta ceterorumque animalium visceribus dissimilia ob corporis longitudinem III, 274, 18 ss.; vesica carent III, 274, 3 s., 17 s., idque quia humor apud eos in squarras convertitur III, 274, 5; eorum excrementum album est III, 274, 7 s.

Serpentes (*de eorum partibus genitalibus et partu*); animalia pedestria ovipara sunt III, 75, 40 ss.; III, 250, 28 ss.; unicum genus oviparorum est quod pedibus careat III, 295, 8, cf. III, 296, 52; plerique eorum ovipari sunt ac perfectum ovum pariunt III, 345, 28 ss., 51 s.; præter viperam omnes ovipari sunt III, 7, 35 s.; III, 37, 28 ss.; III, 103, 20; eodem modo a reliquis differunt viperæ quo pisces cartilaginei a reliquis piscibus III, 274, 12 ss.; pedibus carent ideoque et testibus III, 35, 5 ss., 19 s., cf. III, 79, 15; III, 302, 49 ss.; III, 321, 31 ss.; III, 322, 21; III, 323, 26 ss.; III, 324, 1 s.; III, 394, 45 ss.; nihilo minus sexus differentiam habent III, 394, 44 ss.; eorum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; meatus seminales habent III, 324, 3; eosque longos III, 324, 18; quomodo apud eos se habeant et ubinam siti sint meatus seminales III, 35, 20 ss.; III, 79, 16 ss., cf. III, 321, 41; quomodo a se invicem differant meatuum seminalium ratione e dissectionibus contemplari oportet III, 35, 26 s.; apud eos meatus seminales lacteum humorem emittunt III, 35, 24 s.; III, 79, 18 s.; III, 322, 22 ss.; et testibus et pudendo masculino carent III, 324, 1 s.; quare pudendo careant III, 324, 3, cf. III, 323, 7; conspecti sunt coeuntes III, 322, 22; quomodo coeant III, 78, 33 ss.; III, 324, 1; idque quare III, 324, 11 ss.; eodem modo quo illi coeunt lacertæ III, 78, 36 s.; eorum coitus rapidus est III, 323, 29; instrumentis carent quibus se invicem complectantur III, 324, 14 s.; igitur eorum loco corporis humiditate utuntur III, 324, 15 s.; tardius absolvuntur quam pisces, idque quare III, 324, 16 s.; qualem matricem habeant III, 33, 6; III, 37, 31 ss,; quod ad uterum et ova attinet cum inter se, tum a reliquis animalibus differunt III, 37, 26 ss.; eorum uterus oblongus est III, 402, 21 s.; hinc eorum ova seriatim disposita sunt III, 37, 35; III, 103, 21 s.; III, 402, 21 s.; ova oblonga habent III, 120, 34; ova non singulatim, sed inter se cohærentia edunt III, 37, 35 s.; ovis in terram editis incubant III, 103, 22 s.; altero anno excluduntur pulli III, 103, 23; ovipari et multipari sunt III, 402, 19 s.; nihilominus apud eos minus frequentes sunt partus monstrosi III, 402, 20; idque quare III, 402, 21 s.; attamen conspecti jam sunt bicipites III, 402, 18 s.

Serpentes (*de eorum senecta*); vere senectam exuunt III, 91, 40 s.; omnium animalium maxime senectam exuunt III, 161, 49 s.; idque et vere ubi e latibulis prodeunt et autumno III, 161, 50 s.; quomodo eam exuant III, 162, 4 ss., 9 s.; intra noctem et diem totam exuunt III, 162, 8 s.; ea exuta cæci esse videntur, idque quare III, 162, 5 s.; item eorum caput album apparet III, 162, 7; eodem modo quo illi, senectam exuunt insecta III, 162, 11 s.; eodem modo senectam exuunt quo viviparorum fœtus secundas III, 162, 10 ss., cf. 14 ss.; alio modo quam illi senectam exuunt crustata III, 162, 26 s.

Serpentes (*de eorum motu*); longi sunt III, 78, 32; III, 296, 52; III, 324, 13; igitur difficulter sese convertunt et res a tergo spectant III, 296, 52 ss.; hinc iis præ reliquis animalibus ejusdem generis proprium est ut caput quiescente reliquo corpore convertant III, 296, 45 ss.; idque ut noxas a tergo impendentes vitent III, 296, 51 s.; corpus eorum volubile est III, 296, 48 ss.; igitur vertebras cartilaginosas et flexiles habent III, 296, 48 s.; iis corporis curvaturæ flexionis principia sunt III, 311, 47 ss.; undoso motu procedunt super terram sese inflectentes III, 311, 4 s.; eorum longitudo proportione caret ad reliquum corporis habitum relata III, 309, 28 s.; igitur pedibus carent III, 309, 22 ss.; si duos aut quattuor pedes haberent, fere penitus immobiles essent III, 309, 32 ss., cf. III, 301, 32 ss.; pinnis carent sed nihilo minus quattuor cardinibus moventur III, 7, 6; iis quod ad motum attinet, comparantur pisces pinnis carentes III, 6, 19 s.; eadem de causa pedibus carent cur pinnis pisces iis similes III, 301, 28 ss.; quo modo terra utuntur, eodem modo aqua pisces iis similes III, 6, 19; III, 301, 26 s., cf. III, 309, 12 ss.; terrestribus animalibus accensendi sunt III, 309, 8; quomodo moveantur, *ibid.*, cf. *Sanguine prædita pedibus carentia*; eodem modo natant quo in terra moventur III, 309, 14 s.; quænam aquatilia eodem modo quo illi moveantur III, 309, 9 ss.

Serpentes (*eorum mores*); cavernas incolunt III, 3, 54; III, 174, 33; quattuor gelidissimis mensibus latitant, atque tunc nihil esitant III, 160, 3 s.; exceptis viperis in terra latitant III, 160, 4 s.; frigidi sunt, ideoque in calidis regionibus magnitudine excellunt III, 530, 9; omnium animalium maxime liguritores sunt III, 152, 28 s., cf. III, 250, 35; etiam circa vinum intemperantes sunt III, 152, 32; et aves et feras et ova devorant III, 152, 40; quomodo prædam suam corripiant ac devorent III, 152, 35 s., 41 s.; quomodo eorum edendi ratio ab araneorum differat III, 152, 37 s.; diu sine cibo vivere possunt III, 152, 45 s.; aluntur apud medicamentarios III, 152, 47; illiberales et insidiosi sunt III, 4, 27 s.; eorum morsus longe diversi sunt III, 170, 26; iis infestus est odor rutæ III, 178, 2 s.; igitur post pugnam cum iis rutam comedit mustela III, 178, 1 s.; eos collo corripit locusta cum iis pugnans III, 178 8 s.; præcipue cum iis qui muscis vescuntur pugnat mustela idque quare III, 178, 11 ss.; mustelæ inimicus est quia ambo humi versantur III, 174, 11 ss.; sui vero quia ab eo devoratur III, 174, 12 ss.; eos devorat buteo, ideoque iis inimicus est III, 173, 23 s.; iis vescitur aquila III, 173, 2; serpentibus amici sunt III, 174, 32 s.; iis quondam alimentorum vice usi sunt Lacones IV, 78, 34 ss.; eos manibus tractant infantes propter ignorantiam II, 209, 8.

Serpentes (*variæ eorum species*); eorum copiam quondam ingentem Lacedæmone natam fuisse tradunt IV, 78, 32 ss.; item in Thessalia IV, 78, 26 ss.; iis adversa est terra circa Astypalæam fr. 186, a; quidam exigui in Mesopotamia Syriæ et Istrunte nasci dicuntur qui indigenas non mordeant, advenas vero infestent IV, 103, 25 ss.; id maxime circa Euphratem accidere dicitur IV, 103, 28 ss.; Syros dormientes non mordent, Græcos vero IV, 103, 32 s.; genus eorum est Curii Cypri oppido vim habens non absimilem aspidi Ægyptiæ IV, 102, 26 ss.; eminentiam cornu similem habentes circa Thebas esse dicuntur III, 20, 45 s.; ingentes in Libya inveniuntur III, 169, 37 s.; iique boves devorare feruntur III, 169, 39 ss.; item triremes evertisse III, 169, 41 ss.; plerique eorum terrestres sunt, pauci aquam fluvialem incolunt, sed exstant etiam marini III, 29, 12 ss.; bipes visus est in insula Papho fr. 171, b.

Serpentes alati; circa Æthiopiam exstare dicuntur III, 6, 38 s.

Serpentes magni; IV, 99, 37; eorum squarræ ossibus duriores fiunt III, 295, 47 ss.

Serpentes marini; terrestribus figura similes sunt III, 29, 15; reliquis os acutius habent III, 191, 16 s.; congro colore et habitu similes sunt III, 191, 13 s.; congro capite magis similes sunt quam terrestres III, 29, 16; quomodo tamen ab eo differant III, 191, 14 s.; captus rostro arenam perforat atque in ea se abscondit III, 191, 15 s.; eorum multa sunt genera III, 29, 16 s.; colore variant III, 29. 17; in locis valde profundis non gignuntur III, 29, 18, 25.

Serpens sacer; parvus est idque quantus III, 170, 36 ss.; IV, 104. 2; qualis adspectu III, 170, 38; eum fugiunt serpentes magni III, 170, 37; IV, 103, 35 ss.; quidquid momorderit, in orbem putrescit III, 170, 38 s.; in Thessalia nascuntur IV, 103, 34 s.; fabula de ejus morte IV, 104, 2 ss.

Serpentes sepes dicti; v. *Seps.*

Serpentibus similes pisces; v. *Pisces serpentibus similes.*

Serpentillus (ὀφείδιον); in India invenitur cujus morsus incurabiles sunt III, 170, 39 s.

Serpyllum (ἕρπυλλον); circa alvearia seri debet III, 200, 37 s.

Serra (πρίων); arte fit III, 626, 12; sectionis gratia fit, non vice versa III, 228, 6 s.; ea ubi quis secat, necessario sectio fieri debet II, 464, 27; eodem redit an ei tribuas causam secandi, an materiei causam ortus et interitus II, 464, 25 s.; nisi ferrea sit, serra non erit nec munere suo fungetur II, 272, 22, 25; lignea non est serra, sed quasi ejus imago III, 625, 39; e ligno vel lana fieri nequit II, 561, 40; non erit, nisi adsit ferrum II, 272, 44; idque quia, nisi ferrea sit, dentes habere non poterit II, 273, 6; absurdum est si putes eam semper in serras dividi II, 422, 53; nisi fabro præsto sit, non bene procedit opus III, 238, 28; nihilo minus ei non assimilandus est faber vel fabrilis ars, non magis quam igni anima II, 238, 26 ss.; quatenus falce præstet, 202, 11; limata et scalpta qualem sonum edat III, 659, 47; ubi acuitur vel trahitur alii inhorrescunt IV, 153, 14 s.; IV, 286, 5.

Serrati dentes; v. *Dentes serrati.*

Sertula campana (μελίλωτον); ex ea ceram ferunt apes III, 199, 46.

Serum (ὀρρός); sanies aquosa est quæ omni lacte continetur III, 53, 21 s.; III, 613, 19; aquæ est species, idque quare III, 615, 27; III, 617, 34; III, 624, 20 ss.; frigoris vi in id convertitur lac III, 53, 29 s.; ubi separatum non est igne exuritur quum decoquitur III, 617, 40 s.; terrena ejus pars, si quis certo modo coxerit, uti medici ingesto coagulo faciunt, vi coaguli densatur III, 617, 41 ss.; quomodo a caseo separetur III, 617, 43; separatum non amplius crassescit, sed aquæ modo exuritur III, 617, 44; eodem modo purgat quo ipsum lac IV, 313, 3 ss.; IV, 314, 41 s.; in id interdum mutatur sanguis, ubi nimis eliquescit III, 52, 22.

Servilis (ἀνδραποδώδης); ejus jocus differt a viri liberalis II, 51, 6; is est qui defectu peccat circa dolorem ab ira profectum II, 213, 6 ss., 17; idem qui ἀνόητος II, 213, 6; in indignationem non proclivis, 361, 21.

Serviles mores (ἀνδραποδωδία); eos produnt obscœna dicta vel facta, 623, 37.

Servilis scientia (δουλική); esse potest aliqua, 488, 4; eam mercede accepta docebat Syracusanus aliquis, 488, 5; latius extendi potest ejus institutio, 488, 8; ad eam pertinet obsoniorum ars et similia, 488, 8; nihil grave habet, 488, 16, cf. 604, 19.

Servitus; ea indignos ut in servitutem redigamus, non fiunt bellicæ exercitationes, 619, 14; fiunt vero ne ipsi in eam redigamur, 619, 15; item ut in ea dignos herile imperium exerceamus, 619, 23; esse putatur injuriam referre non posse II, 57, 51.

Servus; natura servus est, 496, 1; quidam putant eos natura nequaquam a liberis hominibus differre, 484, 45; eorum argumenta, 484, 51 s.; probantur exstare qui natura servi sunt, 485, 34 ss.; quisnam natura sit, 485, 26; 486, 16 ss.; alii bello partos jure servos esse putant, alii non, 487, 1; revera alii natura servi sunt, alii lege, 486, 48; 487, 37 ss., cf. 603, 40; res possessa animata est, 485, 4; possessionis pars est, 488, 26; 523, 52; optima, principalissima et maxime necessaria possessio est, 637, 6; ad dominum refertur, 10, 5; si rite ad dominum refertur, semper reciprocat, 10, 53; si ad hominem vel bipedem, non reciprocat, 10, 46; non referri potest ad hominem qui dominus non esset, 11, 9; simul cum domino est ac tollitur, 11, 22; est domini pars, idque qualis, 487, 44; II, 60, 24; II, 230, 13; domini propria res est II, 230, 9 s.; non solum domini servus est, sed absolute illius, 485, 26; si sponte munere suo fungerentur instrumenta iis opus non esset, 485, 12; eorum utilitas fere eadem ac animalium mansuetorum, 486, 26; se habet ad dominum ut corpus ad animam et instrumentum ad artem vel artificem II, 230, 7; II, 231, 12; ei comparatur terebrum II, 231, 1; interficere dicitur, etiamsi domini jussu agat II, 63, 40; instrumentum animatum est II, 100, 34; eorum corpora ut differant ab hominum liberorum corporibus efficere vult natura, sed non semper potest, 486, 29; 487, 35; iis congruunt capilli adnati ad frontem juxta nasum IV, 13, 32, ss.; natura qui sunt, eos utilitas quædam cum domino conjungit, 487, 46; qui vero lege et vi, contra, 487, 48; ei domini opus est et vice versa II, 226, 49; est quiddam quod ad dominum pertinet II, 152, 45; eo melior dominus II, 152, 19; quæritur quatenus inter eum et dominum exstet jus II, 152, 28 ss., 43 ss.; minus inter eum et dominum quam inter maritum et uxorem intercedit jus II, 60 26; inter illum et liberum non eadem ratio intercedit atque inter liberum et servum fr. 146, b; ei utilis est dominus, sed amicitiam cum eo non colit II, 100, 31; ad eum se habet dominus ut tyrannus ad subditum, II, 100, 31; ei, quatenus servo non competit jus vel amicitia, competunt vero quatenus homo est II, 100, 33, 35, cf. II, 178, 54; II, 230, 8; ejus erga dominum amicitia pertinet ad amicitiam secundum excellentiam II, 183, 20; domus pars est, 484, 28; 496, 15; necessario domino jungitur, 482, 33; ei idem expedit quod domino, 482, 34; 487, 40 ss.; 526, 50; dolenti domino condolent quia propter dolorem moroso facto mulctantur II, 227, 52; ejus utilitatem per accidens spectat imperium herile, 526, 52; faciunt quæ domino utilia sunt II, 99, 38; recte imperio herili parent II, 99, 39; ejus bonum a domini bono separari nequit II, 230, 10; domini causa exstat, *ibid.*; vitæ socius est, 495, 52; natura a femina differt, 482, 37; bonus esse potest etiamsi omnino vile sit genus, 468, 40; iis proprium est ut non vivant uti volunt, 591, 21; iis convenit ab alius nutu pendere II, 46, 9; ad domini habitum vitam instituere debent II, 242, 25; iis secundum proverbium non suppetit otium, 619, 37; iis convenit contumeliam tolerare et suos contumelia affectos negligere II, 47, 42; iis minorem curam impendere debet paterfamilias quam liberis hominibus, 494, 39; probatur iis aliis virtutibus opus esse quam instrumentariis, 494, 40 ss.; alio modo iis imperandum est quam uxori aut liberis, 495, 18; omnino consultandi facultate carent, 495, 21; eatenus virtutibus moralibus prædití quatenus ad munus obeundum conducit, 495, 29; ejus virtus dominum respicit, 495, 45; ei exigua virtute opus est, 495, 47; ei dominus virtutis causa est, non alius quisquam qui scientiam quandam habet herilem, 496, 3; quomodo erga eos se gerere debeat dominus, 637, 13, 18; ante eos expergisci et post eos obdormiscere debet dominus, 638, 31; falluntur qui dicunt jussis non sermone regi debere, 496, 5; magis quam pueri hortatu indigent, 496, 7; iis arridere non licet fr. 63, b; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 48; qualis iis destinetur cibus in domo bene dispensata III, 364, 7 s.; iis parum vel nullum vinum dandum est, 637, 18; iis opera et cibus sufficiens præberi debet, 637, 23; iis cibus pro mercede est, 637, 24; probi parandi sunt, 637, 8; distinguuntur in villicum et operarios, 637, 9; educatione præparandi sunt a quibus exigimus liberalia opera, 637, 11; Syracusis mercede accepta docentur ministeria vulgaria, 488, 7; alius alio præstat secundum proverbium, 488, 11; eos regendos villico relinquunt domini quibus hac molestia solutis esse licet, 488, 18; non appellatur eo quod scientiam aliquam habet, sed quod talis est, 488, 4; iis quoque virtutis et vitii præmia proponi debent, 637, 28; omnibus tanquam præmium proponi debet libertas, 613, 6; 637, 37; liberorum procreatione tanquam pignoribus obstringendi sunt, 637, 39; multi ex eadem gente parari non debent, 637, 40; ad eorum ministerium maxime idoneæ sunt nationes nec nimis ignavæ, nec nimis fortes, 637, 33; sacrificia et oblectamenta eorum causa magis quam liberorum celebranda sunt, 637, 41; ejus nuptiis celebrandis alia decent quam amasii II, 216, 21; iis similes sunt intemperantes II, 36, 36; iis admodum similes gulosi fiunt II, 37, 15; si viro libero alapas impegerit, ei non totidem, sed plures impingendæ sunt II, 152, 16; eorum quorum nos pudet, pudorem nobis incutiunt, 357, 10; negantes et contradicentes severius punimus, 350, 15; si merito se castigari fateantur, cessat ira, 350, 17; minus ægre ferunt, ubi eos antea verbis castigamus, 351, 8; ubi eos aliquid deliquisse suspicamur, non statim eos punimus IV, 263, 26 ss.; quæstioni traditi sæpe in heros mentiuntur, 431, 30; verisimile est eos in heros mentitos cruciatus effugere malle, quam non mentitos cruciari, 431, 36; pecorum vitam præferunt II, 3, 35; ei nemo felicitatem tribuit, quia ne vitam quidem II, 123, 46; ei æque licet voluptatibus corporalibus frui ac viro præstantissimo II, 123, 45; nec felicitatis participes sunt, nec facultatis vivendi ut lubet, 529, 21; si vivendi gratia fierent civitates, illorum quoque societas esset, 529, 20; communi musicæ sensu frui valent, 631, 30; non ad interrogata respondent, sed longis ambagibus utuntur, 403, 52; nihil dicentium sermoni similis est Simonidis longus sermo II, 634, 3 s.; item argumentatio assertorum idearum II, 634, 2 s.; si nimis ornate loquatur, vel in poesi indecorum est, 386, 43; fabulantur eos olim in ardeolas stellares mutatos esse III, 185, 3 s.; Cleomenis a crocodilo devoratus quomodo ei occasionem suppeditarit pecuniam a sacerdotibus exigendi, 649, 3.

Servi (*quatenus rempublicam spectent*); de eorum possessione nihil determinavit Phaleas Chalcedonius, 507, 51; iis constare non potest civitas, 534, 10; nec cives, nec inquilini, nec peregrini sunt, 525, 23; habitationis participes sunt, etiamsi cives non sint, 520, 33; cum iis versari non debent pueri, 623, 24; quomodo ab artificibus mercenariis differant, 525, 35, cf. 495, 52; si copia suppetat, præficiuntur curationibus quæ ministerio constant, 561, 25; eorum inopes pauperes, 600, 25; plures quam duos possidere vetuerunt Mendæi, idque quare et quando, 645, 46; eorum licentia cum tyrannidi tum ultimo democratiæ generi convenit, 585, 12; 595, 5; in tyrannidem et democratiam benevolo animo esse solent, 585, 13; eorum licentia aliquatenus utilis esse potest, 595, 6; quomodo efficere debeat tyrannus ut eorum liberatione opus non habeat, 587, 38; eorum forsitan magna multitudo cuique civitati necessaria est, 605, 52; alter alterius utuntur Lacedæmonii, 500, 48; apud Cretenses exercitiis et armorum possessionibus interdicuntur, 502, 16; quomodo eos, Samiorum gratia unum diem jejunare coegerint Lacedæmonii, 642, 14; multos in tribus recepit Clisthenes, 522, 7, manumissos sibi præficiunt incolæ Œnareæ urbis in Etruria, idque quare IV, 90, 16 ss.

Servus servo, dominus domino præstat; proverbium, 488, 11.

Servi publici; de iis Epidamni exstabat lex, 508, 5; de iis Athenis legem tulit Diophantus, 508, 6.

Servi ad subministrandum promptiores (πρὸς τὸ διακονεῖν προθύμως ἔχοντες); sæpe domino aliam rem dant quam petierat II, 165, 28; iis comparatur iræ incontinens II, 165, 26.

Servi alieni corruptio (δουλαπατία); pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 14.

Sesama (σήσαμα); quare si cruda devorentur rursus cruda excernantur IV, 295, 15 ss.

Sesebra (*sisymbrium?*); abscissa et plantata crescit IV 28, 36.

Seselis; eam post partum edunt cervæ, III, 176; 13 ss.

Seserinus (σεσερῖνος); picis fr. 176, b.

Sesostris; Minoe longe antiquior, 612, 7; eum agricolas a militibus distinxisse ferunt, 611, 37; ut ferunt primus aggressus est canalem a Nilo ad Rubrum mare effodere, idque quare III, 573, 17 s.; quare ab opere destiterit III, 573, 20 ss.

Sesquialterum; tres numeros se invicem insequentes constituit IV, 212, 2 ss.; quomodo ad subsesquialterum referatur II, 526, 43 s.

Sessilia; v. *Animalia sessilia* et *Sedentaria*.

Sessio; situs, ideoque πρός τι, 9, 38; sæpe sponte fit non cogitando II, 143, 47; ejus consilium capimus sanitatis gratia II, 204, 3; cur alios homines impleat, alios vero emaciet IV, 151, 21 ss.; IV, 152, 27 ss.; ventrem pinguefacit, cetera vero emaciat IV, 145, 42 s.

Sestus; Piræei arca frumentaria secundum Pitholaum, 396, 49.

σέθεν· propter hujus vocis usum tragicos vituperavit Ariphrades, 476, 8; ejus usus impedit, ne vulgaris fiat elocutio, 476, 10.

Seuthes Thrax; imperator erat, 582, 19; Amabœum propter contemptum aggressus est, 582, 14, 19.

Sevum (στέαρ); pars similaris humida et mollis III, 2, 12; III, 38, 9; III, 230, 50; item quod ei respondet III, 2, 13; III, 230, 51; natura terrenum est atque parum aquæ continet III, 236, 23 s.; quomodo ab adipe differat III, 50, 38 ss.; III, 236, 14, 30 s.; nonnisi ad extrema carnium gignitur III, 50, 44, s.; quæ id habent, eorum cerebrum aridum est III, 51, 15 s.; item eorum renes maxime pinguedine obruuntur III, 51, 19 s.; III, 267, 37 s.; eo prædita animalia sebosam medullam habent III, 237, 12 ss.; idque seniora III, 53, 2 ss.; cur coaguletur IV, 330, 8 ss.; quibusnam animalibus proprium sit III, 51, 2; III, 236, 21 s., 25 s., cf. III, 50, 42 s.; caprarum maxime nidorosum est IV, 330, 4; ovium densius est quam reliquorum animalium eo præditorum III, 268 11 s.; ovibus perquam copiosum est III, 268, 14.

Sex; eorum essentia est id quod semel sunt II, 526, 12; medium erunt rei ratione habita et secundum proportionem arithmeticam si decem nimium sit et duo parum, 19, 22.

Sexangula; iis expleri potest universum spatium planum II, 421, 42.

Sexus; in perfectissimis animalibus distinctus est III, 392, 17 s.; omnium animalium et plantarum principium est III, 392, 19 s.; alia distinctum habent, alia indistinctum III, 392, 20 s.; distinguitur ubi animalia adhuc in suo genere imperfecta sunt III, 392, 22 s.; quod ab utroque provenit jam habent ovum et conceptum III, 333, 54 s.; id quoque habere debet semen III, 333, 50 s.; indistinctum habent plantæ generantes et animalia quædam III, 390, 40; in plantis indistinctus est III, 343, 14 ss., 26, 44 s.; IV, 20, 39 ss., cf. III, 344, 11 s.; idque quare III, 343, 40 ss.; de plantarum Empedoclis opinio IV, 20, 35 ss.

Sexus discrimen; de ejus origine sententia Empedoclis III, 331, 50 ss.; modo quo ejus rationem reddunt Democritus et Empedocles in impossibilia incidunt III, 400, 36 ss.; qui ejus originem habent calorem et frigus demonstrare debuissent uterum fieri si animal frigescat, non vero si incalescat III, 393, 7 ss.; id quod non facile est III, 393, 11 s.; idem quoque de utriusque sexus pudendis demonstrare debuissent III, 393, 15 ss.; statim ab initio semini inesse censent Anaxagoras et alii naturæ scrutatores III, 392, 27 ss.; Empedocles ejus discrimen ab uteri calore pendere censet III, 392, 34 ss.; Democriti de eo opinio III, 392, 38 ss.; Empedoclis opinio refutatur III, 392, 44—393, 44; item Democriti III, 393, 33—394, 13; item Anaxagoræ III, 394, 13, ss.; vera de eo sententia III, 395, 36; ejus causa finalis altius repetenda est III, 344, 22 s.; quænam sit III, 344, 32 ss., cf. 636, 23 ss.; III, 448, 36 ss.; a mutatione pendere videtur partis alicujus minimæ, sed principii dignitate præditæ III, 147, 27; a proportione vel proportionis defectu pendere videtur ejus quod a viro et muliere abit, si Empedoclis sententia de eo vera sit III, 332, 4 s.; ejus causa et principium apud animalia sanguine prædita cor est III, 396, 19 ss., 22 ss.; (actu) non adest, antequam genitalia habeant animalia III, 396, 24 s.; non facile ab eadem causa repeti potest ac liberorum cum parentibus vel majoribus similitudo aut dissimilitudo III, 401, 7 s.; causa non est cur ova bicolora sint III, 374, 38.

Sexus discrimen (*quænam id habeant*); id non omnia habent animalia III, 5, 10; III, 75, ss.; III, 319, 21 s.; quæ id habent, e coitu nascuntur III, 77, 2 ss., 30 s.; III, 319, 19 ss.; id paucis exceptis habent omnia sanguine prædita III, 75, 5 ss., 10 s.; III, 319, 22; idem pedestria III, 343, 11 s.; item vivipara III, 380, 46 s.; item aves III, 383, 27 s.; item mollusca et crustata III, 380, 44; in quibusnam manifestissimum sit III, 171, 49 s., cf. III, 172, 18 ss.; quatenus id habeant exsanguia III, 319, 24 s.; habent omnia animalia quæ locum mutant exceptis partim insectis III, 319, 28 ss.; eo carent animalia non gressilia e. g. testacea et quæ adhærendo vivunt III, 75, 3 ss., cf. 11 ss., 32 s.; III, 320, 13 s.; III, 344, 11 s.; insectorum vero et piscium alia habent, alia non III, 75, 13 ss., cf. III, 115, 14 ss.; id omnium consensu habent pisces cartilaginei III, 380, 18 s.; eo nonnulli carere putant reliquos pisces, etsi id paucis exceptis habeant omnes III, 380, 46 s.; absurdum esset si non universo piscium generi competeret III, 380, 45 s.; eo carent plantæ III, 333, 45 ss., 51 ss.; III, 340, 10 ss.; III, 320, 15; exiguam tamen ejus speciem præ se ferunt plantæ III, 320, 18; id recte plantis denegavit natura, animalibus vero (plerisque) tribuit III, 343, 39 ss.; quæ eo carent semen habent III, 333, 51 ss.; eorum semen concepto simile est III, 340, 10 ss., cf. 333, 51 ss.; partim id habent res quæ e semine fiunt, partim eo carent III, 333, 45 ss.; apud eo prædita ex uno semine plura fieri possunt animalia III, 340, 16 ss.; eo carentia semen habent III, 333, 51 s.

σίαλον· v. *Salivæ.*

Sibi sufficiens; v. *Sufficiens sibi.*

Sibilus; eo signum dant grues III, 181, 26 s.; quomodo ejus ope capiantur cervi III, 177, 11 ss.

Sibylla; ejus subterraneus thalamus circa Cumas ostenditur IV, 90, 21 ss.; virginitatem ad quamvis provectam ætam servasse fertur IV, 90, 23 ss.; a nonnullis Cumana vocatur, ab aliis Melancræra IV, 90, 25 ss.

Sibyllæ; earum affectus ab atra bili gignuntur IV, 267, 33.

Sicania in Sicilia; ibi acida muria gignitur eaque velut aceto ad nonnulla edulia utuntur III, 583, 2 ss.

Sicarius (μιαιφόνος); si puniatur nemo ægre fert, 360, 16.

Siccatio; alteratio est quia affectus est qualitatis subjecti II, 336, 14 s.; refrigeratio est IV, 329, 9.

Siccitas (αὐχμός, τὰ αὐχμώδη); quidnam III, 592, 52 ss.; interdum per magnum continentemque regionis tractum exsistunt III, 584, 16 ss.; plerumque simul cum ea obtinet calor III, 168, 44 s.; de iis non fit deliberatio II, 27, 41; in universum avibus prodest, nocet vero piscibus III, 162, 40 s.; coracinis prodest, idque quare III, 163, 42 ss.; excepta purpura omnibus testaceis nocet III, 165, 16 ss.; apibus nocet III, 168, 32 s.; ea obtinente magis melli quam fœturæ student apes III, 96, 50 s.; III, 200, 42 s., cf. III, 387, 34 ss.; per eas potissimum gignuntur vespæ III, 202, 1 s., v. *Serenum, Æstus.*

Siccitas (ξηρότης); passiva est III, 609, 47 ss.; III, 610, 6 s.; eam continet mare III, 484, 49 s.; ab ea fragilitas oritur IV, 223, 6; causa est cur multa animalium genera menstrua purgatione careant III, 339, 32 ss.

Siccitas sapida; ab ea emolumentum capere et affici potest cum qui aqua tum qui in aere continetur III, 485, 21 ss.

Siccitas et humiditas; affectus sunt rerum sensibilium II, 559 15 s.; reduci possunt ad excessum et defectum II, 559, 17 s.; ea sensibilia quædam esse dicuntur II, 559, 15; iis exempli gratia inter se differre ponuntur aer et aqua II, 459, 25.

Siccissimum; difficilius afficitur III, 247, 33 s.

Siccius; quod est calidius est IV, 230, 37 ss.

Siccum; multis modis dicitur II, 455, 28 s.; idque partim potentia partim actu III, 233, 44 s.; ei opponitur et humidum et madidum et humectum II, 455, 29, 34 s.; III, 488, 1 s.; quod est simul humidum esse nequit II, 456, 3 s.; ita dicitur etiam quod humiditate aliena privatum est II, 455, 34 s.; aliquid dici potest quia ejus subjectum affectu siccum est III, 234, 11 s.; difficile definitur III, 614, 24 s.; ei humidum causa est definitionis III, 614, 27; ei peculiarissime in elementis terra tribuitur III, 614, 32; III, 615, 16 s.; materia est III, 624, 40; passivum est III, 609, 47 ss.; III, 610, 6 s.; III, 618, 49 s.; non idem est quod calidum et frigidum II, 455, 45; nec ulli aliarum primarum differentiarum subjectum est II, 455, 46; quidnam proprie et simpliciter ita vocetur III, 233, 52 s.; humidum appetit II, 219, 6; II, 227, 3; quæ eo constitere, perdit aqua III, 546, 49 s.; in eo degunt quæ sicco constant III, 547, 3; eo pertinent odores III, 457, 42; id ad sapores efficiendos in humido abluit natura perque id caloris ope humidum percolat III, 483, 10 s.; eodem modo agit, sive in humidis, sive in aere eluatur ad sapores ac odores efficiendos III, 485, 25 s.; quod circa sapores efficit, idem circa odores facit humor sapidus III, 484, 32 ss.; ad vitam sustentandam minus idoneum est quam humidum III, 388, 46 s.; sine humido nec alit, nec sapores efficit III, 483, 19 ss.; si ad id accedit humidum et in id mutetur, huic simile est alimentum II, 443, 40; nihil est quum primum oritur III, 47, 43; ab animato remotissimum est III, 346, 23; in iis si humescant, gignuntur animalcula III, 102, 12; eorum mixtio non est temperatio, 209, 20; dura sunt IV, 228, 3; quidnam tanquam eorum mensuram adhibeant II, 574, 54 ss.; omnia fiunt quæ aqua sunt aut eam continent III, 615, 24 ss.; omnia fiunt dum aut calefiunt aut refrigerantur III, 615, 30 ss.; quæ frigore fiunt quare fiant III, 615, 33 ss.; omne homini noxium esse propositio universalis est, agentem respiciens II, 79, 1; esse omne quidquid tale est propositio universalis est res respiciens II, 79, 2.

Siccum primarium vel proprie sic dictum; quidnam II, 455, 11; ad id pertinet crassum II, 455, 19 s.; item fragile II, 455, 22; item durum II, 455, 27; item concretum II, 455, 28, 40; item siccum quod humecto et madido opponitur II, 455, 36.

Siccum et humidum; contrariorum par est ad tactum, pertinens III, 230, 18; II, 454, 50; III, 458, 50; III, 460, 19; elementorum differentiæ vel affectus sunt II, 433, 21; passiva sunt II, 455, 4 s.; eorum forsan alteratione opus est ut fiant vel intereant corporis habitus II, 337, 46 s.; mediocritate carnem et ossa faciunt æque ac calidum et frigidum II, 462, 37 ss.

Sicca corpora; in iis potius consistit animus generosus III, 371, 51 s.

Sicca loca; in iis plantæ non gignuntur IV, 35, 37 ss.

Sicilia; III, 630, 7; IV, 107, 4; in ea est Sicania III, 583, 2; ejus pars Leontinus ager III, 51, 22 s.; ejus promontorium IV, 99, 7; ejus promontorium Pelorias IV, 95, 9; in ea urbs Enna IV, 87, 44; in ea Palici IV, 83, 25 ss.; in ea sitæ sunt civitates Chalcidicæ, 519, 19; quonam tempore in eam deductæ sint hæ coloniæ fr. 294, b; ibi terræ motus vehementissimi fiunt idque quare III, 592, 36 ss.; in ea Subsolanus Cataporthmias vocatur IV, 45, 27 s.; item Thracias Circas IV, 46, 1 s.; admiratione dignum est quod in ea circa fontem evenit IV, 81, 4 ss.; in ea desunt formicæ equites dictæ III, 169, 3 s.; in ea stellionum morsus letalis esse dicitur IV, 103, 20 s.; in eam induxit lepores Anaxilas Rheginus fr. 280, b; ibi ovillo lacti caprinum admiscent, idque quare III, 53, 53 s.; ibi filia alicujus cum Æthiope mœchata, Æthiopes peperit III, 141, 38 s., cf. III, 330, 10 ss.; ex ea fugit Dædalus IV, 87, 24; ei bello illato mortuus est Minos, 515, 22; in ea iisdem temporibus factum est Carthaginiensium prœlium quibus pugna navalis ad Salaminem, 476, 36; in eam bellum effudisse Athenienses dixit Æsio, 397, 10; ibi pleræque antiquæ tyrannides ex oligarchia ortæ sunt, 589, 19; ibi quidam omne ferrum coemit ut lucrum sibi pararet, 493, 52; ex ea venit mos quo fabulæ comœdiis accommodantur, 460, 42; de illius rebus heroicum carmen Polycritus conscripsit IV, 95, 16, cf. 30; IV, 96, 1.

Sicilia (in) tu quum sis, triremes in Piræeo esse scis; Euthydemi sophisma, 298, 7; 381, 24.

Siculum fretum; juxta illud ignis emitti dicitur IV, 93, 37 ss.; ignis apud id in mare efflationes fr. 308, b; una cum luna intumescit IV, 83, 19 s.; de eo plura portentosa narrat scriptor anonymus IV, 99, 5 ss.

Siculum mare; illi contiguum Creticum III, 630, 25; Ægæo profundius est III, 575, 22; in eo fere semper fiunt dies alcedonii III, 81, 49.

Siculus; qui omne ferrum quæstus faciendi gratia coemerat, exsilio multatus est a Dionysio, idque quare, 494, 3; quantum lucri fecerit, 494, 2; ejus inventum idem est quod Thaletis Milesii, 494, 6; eorum rex Agathocles IV, 95, 6 ss.

σικύα· v. *Cucurbitulæ.*

Sicyon; ejus tyrannus Orthagoras ejusque filii, 588, 2; ibi tyrannis a Myrone ad Clisthenem transiit, 589, 14; ibi sepultus est Podarces, fr. 315, a; ibi in vetusto templo Apollinis exstat statua ex urinatorum ære IV, 84, 7 s.

Sicyonii; eorum loco in Lacedæmonios incidentes terga dederunt Argivi II, 35, 12.

Sideratio (σφακελισμός); a frigore sicco orta abortus gignit IV, 109, 40; quando eas afferat hiems IV, 110, 13.

Sideratio arborum; v. *Sphacelismus arborum.*

Sideratio renum; quænam ejus causa III, 268, 6 ss.; facile ad cor adscendit III, 268, 17 ss.

Sidero; ejus nomini quomodo alluserit Sophocles, 380, 25.

Sidus (ἀστήρ); si unici motus exhalationem siccam incendere valeat, omnium conjunctum motum ejusmodi quid efficere ac ignem ejaculari verisimile est III, 563, 15 s.; Phaethontis ætate de cælo delapsi iter esse viam lacteam Pythagorei nonnulli censent III, 561, 48 ss.; corpora sunt divina quibus plenum est cælum III, 628, 9 s.; intelligentia præstans in illis est fr. 38, a; eorum substantia æther vocatur III, 628, 25 ss.; eorum multitudo et magnitudo III, 576, 45 s.; eorum motus cum chori concentu comparatur III. 638, 47 ss.; multo longius ab iis quam a sole distat terra III, 562, 25 s.; cum toto cælo circumferuntur III, 628, 30 ss.; medius eorum signifer circulus est III, 628, 32 ss.; eorum numerus definiri nequit III, 628, 39 s.; eorum motus celer est, sed remotus, ideoque calorem ciere non potest III, 556, 2; eorum occasu vel ortu signum datur IV, 245, 45 ss.; eorum ortus vim vel remittendi, vel intendendi, vel tollendi, vel judicandi morbum habet IV, 108, 23 s.; fatum ab iis profectum a pestilenti constitutione quasi subvertitur IV, 293, 54 ss.; eorum exortu turbatur mare III, 160, 43 ss.; ideoque et piscium captura eorum exortu regitur III, 160, 43; eorum rationem habet cyprinus pariens III, 116, 25 s.; eorum ortu potissimum cadit mel III, 97, 10, v. *Stella.*

Sigeenses; adversus eos Periandro teste usi sunt Corinthii, 344, 5.

Sigeum promontorium; ita a Trojanis Tarentum vocatum est IV, 94, 4 s.; quales circa id capiantur purpuræ III, 87, 46 s.; circa id inveniuntur locustæ marinæ III, 91, 29.

Sigillum (σφραγίς); non distinctam efficit effigiem nisi exacte imprimatur III, 657, 24 s.; si ceræ immergatur, movetur hæc quo usque immersum est III, 474, 51 s., cf. III, 475, 5 s.; effigiebus quas efficit comparantur imagines a sensu animæ impactæ III, 495, 26 s.; iis januæ obsignantur IV, 98, 1 s.; ad ea conficienda idonea lyncis urina IV, 86, 24 s.

Signifer orbis (ὁ ζῳοφόρος καλούμενος κύκλος, ὁ τῶν ζῳδίων κύκλος); cælum cingit trajectis duobus circulis qui tropici vocantur III, 628, 32 ss.; in duodecim regiones totidem signorum divisus III, 628, 34 s.; ejus dimidia pars semper noctu conspicua est III, 562, 6; igitur totus nobis cognitus est III, 562, 5; in eo circumvolvuntur sol et planetæ III, 562, 4 s.; III, 563, 19 s.; semper intra eum (a sole) relinquuntur planetæ III, 559, 6 s.; multi extra eum conspecti sunt cometæ III, 559, 7 s.; non consistere sinit concretiones e quibus cometæ consistunt, idque quare III, 563, 19 ss.

Signifer orbis (qui per medium fertur circulus); in eo sunt poli tertiæ sphæræ omnium planetarum II, 607, 28 s.

Signifer orbis (quæ per eum fertur sphæra); stellarum fixarum sphæræ supposita est II, 607, 26; teste Eudoxo secunda sphæra est solis et lunæ II, 607, 19; item reliquorum planetarum II, 607, 24, 27.

Significare unum (τὸ ἓν σημαίνειν); quomodo differat a significare de uno II, 505, 6 ss.

Significatus duplex (τὸ διττὸν σημαῖνον); modo est, modo non est, sed significat partim quod est, partim quod non est, 297, 15; captionibus quarum in fine inest, quomodo respondendum, 297, 18; quomodo captionibus quarum in interrogationibus, 297, 21, 30; quomodo, si id statim animadvertimus, 297, 23; quomodo si lateat, 297, 28; eo non pertinent sophismata per divisionem, 297, 44; non omnes refutationes fiunt ex eo, 298, 3; eo nonnulli solvunt captiones secundum accidens, 302, 6; in refutationibus quæ ab eo pendent opus est ut nomen, vel oratio proprie multorum dicatur, 302. 8; in eo impugnando interdum solutiones apparentes veris præferendæ sunt, 295, 42.

Signum (σημεῖον) (*in arte dialectica et rhetorica*); quidnam, 118, 45; 318, 2; 429, 1; quomodo a consentaneo differat, 118, 40; item est quod consentaneum, 315, 24; quatenus a syllogismo differat, 119, 13; ex eo syllogismus vocatur enthymema, 118, 48; 315, 23; sumitur tribus modis quot modis medium in tribus figuris, 118, 49; quodnam insolubile, quodnam solubile, 119, 18 ss.; 315, 46, 49; 384, 1, 10; e secunda figura non est, 118, 34; quomodo ab indicio differat, 119, 29; in omnibus verum inest, 119, 27; e prima figura maxime probabile et verum est, 119, 33; conclusio syllogismorum per ea non scit per se quod per se est, nec cur sit, 128, 28; ubi per id fit demonstratio, plures ejusdem rei causæ esse possunt, sed ita non gignitur problema, 169, 10, 13; ejus ope e consequentibus demonstrant rhetorici, 281, 1; ex iis ducta demonstratio morata est, 392, 32; ejus duo genera, 315, 29, cf. 119; de ejus solutione v. *Enthymemata e signis*; utilia esse possunt ad crimen vel dissolvendum vel inferendum, 405, 3; pertinent ad probationes non adscititias, 424, 29; factum non solum est facti, sed etiam non facti, itemque vice versa, 429, 4; alia opinionem efficiunt, alia scientiam, 429, 7; quidnam pulcherrimum, quidnam secundum locum occupet, 429, 8; undenam petantur, 429, 10 ss.; quomodo a probabili, ab exemplis, ab indiciis, ab enthymematis et a sententiis differat, 430, 8; quomodo a refutatione, 430, 13; eorum usus in confirmatione accusationis, 449, 54; quomodo impugnanda sint defensori, 451, 35; si nobis faveant, fiduciam facit, 355, 21; eorum quæ nocere, vel interimere valent, metuenda, 353, 37; eorum qui magna mala perpessi sunt, misericordiam movent, 359, 40.

Signum (*in agnitione*); iis fit agnitio artis expertissima, etiamsi plurimi ea utantur, 469, 30; eorum alia innata sunt, alia acquisita, 469, 32; acquisitorum alia in corpore sunt, alia extra, 469, 35; iis licet vel melius, vel pejus uti, 469, 37; quæ ad fidem faciendam exhibentur, rudiorem efficiunt agnitionem, 469, 39; si inopinato casu ex iis fiat agnitio, melior est, 469, 41; fictis non opus est, ubi ex ipsis factis petitur agnitio, 470, 20.

Signa; quænam tempestates præsagiant fr. 158, b; quonam constet IV, 249, 46 s.; datur sideribus omnibus vel orientibus vel occidentibus, præcipue vero Cane IV, 245, 54 ss.

Signa; quæ non eveniunt, tanquam principia consideranda sunt a quibus res non ad finem perducta est III, 515, 2; eorum differentiam quæ auditu percipiunt animalia, aliqua discendi et docendi facultate prædita sunt III, 171, 45 s.

Signa (*quatenus ea spectat physiognomonica*); e quibus generibus petantur IV, 3, 7 ss.; quænam e motibus IV, 3, 8; e figuris IV, 3, 9; e coloribus IV, 3, 10; e moribus in facie apparentibus IV, 3, 10; e pilis IV, 3, 11; e lævitate IV, 3. 11; e voce IV, 3, 12; e carne et partibus corporis IV, 3, 13; e totius corporis figura IV, 3, 13; quænam circa intellectum sint IV, 3, 40 s.; quænam validiora IV, 3, 54 ss.; IV, 15, 11 ss.; unico credere stultum est IV, 4, 3; ubi plura consentiunt veriora videbuntur IV, 4, 5 ss.; alia aliis magis declarant IV, 15, 3 ss.; unde præcipue petenda IV, 15, 6 ss.; stabilia, stabile aliquid significant IV, 2, 36; eorum nullum mutat disciplinam aliquam addiscens IV, 2, 47 ss.; communia nullo modo inveniri possunt IV, 2, 14 s.; communia commune aliquid significant IV, 2, 13 s.; adscita ad dignoscendam indolem idonea IV, 3, 4, 17 ss.

Silentium; inaudibile est, sed nihilominus ab auditu percipitur III, 458, 10 s.; id comparatione tantum a voce distinguimus secundum Pythagoreos II, 399, 28; multas amicitias dissolvit secundum poetam anonymum II, 94, 42; mulieribus decus affert secundum poetam, 495, 41; non tamen viro, *ibid.*

Silenus; a Mida captus quid narraverit fr. 50, a, b; Arcadis filius Apollo fr. 348, b.

Silpha (σίλφη); insectum est quod senectam exuit III, 162, 12.

Silphium (σίλφιον); qualis in eo nascatur serpentillus, III, 170, 28; in nummo insculptum est in Batti honorem excuso fr. 267, b.

Silvæ; in iis celeriter fugit leo III, 203, 33 s.; eas incolunt upupa et brenthus III, 182, 9 s.; eas adit pygargus, idque quare III, 187, 42 s.; eas incolit melanaetos III, 188, 1 s.

Silvarum inspector (ὑλωρός); idem qui agrorum præfectus, 598, 29.

Silvestres fructus; v. *Fructus silvestres.*

Silvestria animalia; v. *Feræ.*

Silvia; v. *Erithacus.*

Simia (πίθηκος); inter quadrupedes et bipedes medium tenet III, 294, 7 s.; igitur ut bipes cauda caret, ut quadrupes natibus III, 294, 8 s., cf. III, 24, 52 s.; inter quadrupedes et hominem medium tenet III, 24, 9 ss.; describuntur III, 24, 16 ss.; quibus in rebus hominibus similes sint III, 24, 17 s., 22 s., 29 ss., 33; III, 25, 3; quibus in rebus quadrupedibus III, 24, 16 s., 45 s., 52 s.; qua in re bipedi III, 25, 1; qua in re cani III, 25, 3 s.; et prona et supina hirsuta habent III, 24, 16 ss.; cilia in utraque palpebra habent, sed admodum tenuia, idque inprimis in inferiori III, 24, 25 ss.; brachia et crura flectunt quemadmodum homo III, 24, 30 ss.; ejus pedes partim manibus, partim pedibus similes sunt, idque quomodo III, 24, 30 ss., 47 ss.; pedibus et tanquam manibus et tanquam pedibus utuntur III, 24, 40 s.; ejus partes superiores ad inferiores se habent, ut quinque ad tres III, 24, 45 ss.; maximam temporis partem potius quadrupedis statu quam erectæ degunt, idque quare III, 24, 47 ss.; caudam nonnisi admodum pusillam et notæ gratia habent III, 25, 1 s.; quomodo se habeant eorum pudenda III, 25, 2 ss.; quatenus iis similes sint, quatenus dissimiles canicipites III, 24, 12 ss.; inebriantur et ita capiuntur fr. 65, a; iis similes sunt qui aures parvas habent IV, 12, 6; ad eos referuntur qui faciem parvam habent IV, 11, 17 ss.; item qui parvos oculos IV, 11, 28 s.; item qui concavos IV, 11, 37; item qui nates modice carnosas IV, 9, 33 ss.; item quibus labia crassa et quibus superius ante inferius eminet IV, 10, 46 ss.; ei comparatur tibicen, 399, 34; ei Callippidem comparabat Myniscus, 481, 1; cur equo non melior, etiamsi homini similior, 200. 31, 40.

Simia porcina; ei facie similis est chamæleo III, 25, 38.

Simiæ similia animalia; de eorum cauda quæstio remittitur ad alium locum III, 19, 2 s., cf. pp. 24 et 25.

Similares partes (ὁμοιομερῆ); aliquid secundum naturam est quod in corpore invenitur III, 334, 6 s.; dissimilarium materies sunt III, 319, 11; earum materies sunt elementa III, 319, 11 s.; e primis id est ex elementis, vel elementaribus qualitatibus constant III, 228, 46, cf. III, 330, 36 s.; ex iis secundo loco constant animalia III, 228, 46 s.; una cum dissimilaribus fiunt III, 348, 46 s.; iis generationis ergo priora sunt elementa III, 229, 19 s.; ipsæ vero dissimilaribus III, 229, 20; III, 330, 27; igitur earum causa exstat elementorum materies III, 229, 21; ipsæ vero dissimilarium causa III, 229, 26 s.; affectibus determinantur III, 331, 20 s., 22 ss.; aliæ frigore, aliæ calore consistunt III, 361, 29 s., cf. III, 362. 9, 11; ex iis constant partes dissimilares, non vero vice versa III, 1, 14; III, 229, 41 ss., cf. III, 231, 8 ss.; III, 330, 27, 31; III, 334, 13 s.; quæque peculiarem sibi habet qualitatem III, 229, 35; aliæ duræ vel molles, aliæ humidæ vel siccæ, aliæ viscidæ vel fragiles sunt III, 2, 10 s.; III, 229, 36 s.; III, 230, 46 ss., cf. III, 331, 22 s.; aliis mollitie, aliis duritie, aliis flexione, aliis tensione opus est III, 229, 33 3.; aliarum partes eodem nomine designantur quo totæ, aliarum non III, 231, 4; earum discrimen melius vel pejus spectant III, 231, 16 s.; quænam sint in plantis IV, 23, 4 ss.; eodem modo a se ipsis differre possunt reliquæ quo sanguis III, 231, 37 ss.; quomodo earum ratione a se invicem differant animalia sanguine prædita III, 38, 55; enumerantur III, 1, 6; III, 2, 12 ss.; III, 38 1 ss.; III, 228, 47 s.; iis accensenda sunt carnès et nervi et ossa III, 330, 18 s.; III, 357, 46 s.; iis accensenda est caro et quod ei respondet III, 240, 3 ss.; earum principium est cor III, 357, 6 s.; quatenus iis similes sint partes quarum principium est os vel caro III, 243, 7 s., cf. 242, 43 s.; quævis earum a reliquis seorsum conglomerata esset, si partes in concepto ideo secernerentur quod simile ad simile fertur III, 357, 45; quænam maxime communes sint animalibus sanguine præditis, quænam secundum locum occupent et sic deinceps, *ibid.*; iis etiam accensenda sunt excrementa III, 38, 9 s.; earum alicui semper competit tactus III, 522 s., 25; magis quam iis, dissimilaribus partibus parentibus similes sunt liberi III, 330, 21, cf. 28; igitur hæc similitudo pendere nequit ab eo quod ab his solis aliquid secedit III, 330, 20 s.; earum similitudo non pendet ab hujusmodi secessu, si nec dissimilarium similitudo ab hac causa pendeat III, 330, 23 ss.; magis necessarium est ab iis aliquid secedere quam a dissimilaribus, idque quare III. 330, 26 ss.; probatur fieri ut simul ab iis et a dissimilaribus aliquid abeat III, 330, 30 ss.; si ab iis aliquid secedat, necessario etiam aliquid ab elementis secedere debet III, 330, 36 ss.

Similares partes humidæ; partim semper humidæ manent, partim donec in corpore vivo sunt III, 2, 11; III, 230, 48 s.; partim dissimilarium alimentum, partim earum excrementum sunt III, 231, 12 ss.; iis accensenda sunt lac et semen III, 243, 10 s.; non omnes omnia animalia habent III, 230, 51 ss.

Similares partes siccæ; aliæ ad dissimilarium substantiam, aliæ ad munus conferunt III, 231, 11 s.

Similaria; de iis Anaxagoræ placita II, 472, 50 ss.; II, 478, 47; ea elementa esse putat Anaxagoras II, 416, 4; II, 432, 21; innumeris, sed visum latentibus composita esse censet ignem et aerem II, 416, 7; nullum eorum gigni censet Anaxagoras III, 331, 33; idem censent qui semen ab omni parte secedere contendunt III, 331, 32; eorum generationem non recte sumpsit Anaxagoras II, 253, 46; eorum seminaria esse statuit idem terram, aquam, aerem et ignem II, 432, 33; ex iis infinitum construit Anaxagoras II, 277, 16 s.; eodem nomine designantur quo eorum partes II, 432, 22; generationis ope tenemus ex quibusnam eorum natura constet III, 625, 17 s.; ex elementis constant III, 625, 19; ex iis tanquam e materia integra naturæ opera III, 625, 20; ex iis componi nequeunt res naturaliter figuratæ II, 416, 33; in iis minus manifestum quam in dissimilaribus discrimen inter formam et materiem II, 443, 32 s.; igitur etiam in iis minus manifestum est ea pro portione augeri II, 443, 31; quomodo fiant II, 444, 5 s.; III, 626, 7 s.; quomodo differant III, 626, 4 ss.; eorum magnitudo pro portione respondet elementorum magnitudini II, 418, 33 s.; ubi continua sunt, partes potentia in loco sunt II, 291, 11; ubi divisum, actu II, 291, 12; quænam cf. II, 516, 33 ss.; III, 623, 4; metallica III, 623, 5 s.; per secretionem ex his fiunt III, 623, 6 s.; plantis et animalibus, terræ et aquæ insunt III, 618, 37 ss.; III, 623, 7, 17 s.; ex iis componuntur dissimilaria II, 443, 19.

Simile; id a simili affici censent nonnulli atque huic affectui sensum tribuunt III, 450, 42; quatenus recte a simili affici dicatur, quatenus non III, 451, 11 ss.; III, 452, 13 s.; eo simile sentiri ac intelligi censent antiqui III, 465, 5 s.; simile petere putat Empedocles II, 91, 36; secundum Empedoclem simili cognoscitur II, 496, 10 ss.; III, 434, 26 ss.; III, 442, 17; item secundum Heraclitum III, 435, 22 s.; item secundum Platonem III, 434, 30 s.; item secundum omnes antiquos qui animam ex elementis deducunt et cognitione definiunt, excepto Anaxagora III, 435, 42 ss.; III, 441, 30 s.; refutantur qui id simili cognosci censent III, 441, 32; id a simili effici non posse asserunt qui simile simili cognosci dicunt III, 442, 10 ss.; eo nonnulli nutritionem et incrementum fieri censent III, 449, 51 ss., cf. II, 434, 22; alii ab eo simile non affici putant III, 449, 54 s.; secundum antiquos fertur ad simile II, 427, 22 s., cf. II, 219, 1; nonnulli perperam partes in concepto a se invicem secerni putant quia id ad simile feratur III, 357, 42; quomodo tamen censeri possit eos aliquatenus vera dicere III, 359, 18 ss.; ei in simile actionem mutuam et passionem abnegant plerique II, 445, 46 s.; Democritus vero ei soli tribuit II, 446, 2 s.; idque quatenus recte II, 446, 8 ss., 44, 53; secundum nonnullos (Platonem?) causa est cur terra quiescat II, 294, 35; simili nonnullis amicum videtur II, 218, 40; II, 219, 16; II, 226, 31; id teste Homero semper ad simile adducit deus II, 174, 50; II, 218, 41; ejus cum simili affinitate totam naturam constituunt naturæ periti II, 218, 44 ss.; alii id simili inimicum esse putant II, 219, 11; ab eo longe distat inutile II, 219, 41; πρός τι, 9, 36; ad unum refertur II, 527, 4; II, 577, 2 s.; igitur numeri affectus est et ad numerum refertur, sed non eodem modo quo duplex et similia II, 527, 2, 7 s; quot modis dicatur II, 522, 26 ss.; II, 577, 11 ss.; magis ac minus recipit, 9, 48; qualibus proprium est, 16, 33; sibi ipsi debet esse unumquodque III, 675, 9; entis species est II, 501, 9; igitur de eo agit prima philosophia II, 501, 9 s.; in alteratione idem est quod in quantitate æquale II, 340, 30 s.; propinquum est III, 232, 33 s.; aliquid alii rei esse vel fieri potest, etiamsi non ad ejus exemplar sit factum II, 483, 14 ss.; II, 616, 49 s.; ad id fertur quod ad locum suum fertur II, 427, 33; aliquatenus simili accrescit, aliquatenus dissimili II, 443, 42; iis opposita dicuntur dissimilia II, 522, 30 s.; iis dissimile præter naturam est, 604, 46; similibus gaudent, 337, 28; II, 91, 27; II, 101, 17; II, 106, 42; II, 222, 45; II, 224, 30; probatur boni et jucunda causa amicum esse II, 226, 23 ss.; sibi ipsi inutile est II, 226, 48, cf. II, 175, 10; e similibus oriri solent, 319, 34; si fieri possit, alterum quoque simile fieri poterit, 368, 19; iis ab eodem motu idem evenire debet II, 427, 26 s.; ab eo quod omni omnino differentia caret affici nequit II, 446, 12; si ab omnino simili affici posset, etiam quæque res a se ipsa afficeretur II, 446, 12 s.; si simili cognoscatur, error dissimilis contactus esse debet III, 465, 11 s.; jucunda sunt, 337, 26, 31; quædam sunt II, 527, 5; æquivocum est ubi modo de figuris, modo de coloribus fit sermo, 169, 21; ab eo interdum reminiscentes eximus, idque quare III, 497, 13 ss.; id in philosophia in rebus longissime distantibus perspicere debet sollers, 398, 20; ex iis argumenta petimus de justo, de legitimo, de utili, de honesto, de jucundo, de facili, de probabili, de possibili, de necessario, 414, 26.

Simile et dissimile; ad id reducuntur fere omnes contrarietates II, 501, 11, cf. II, 587, 42; unius quatenus unum est et entis quatenus ens est, affectus sunt II, 501, 53 s.; multis modis dicuntur, idque quo modo II, 501, 34 s., 44 s.; omnia tamen ad suæ categoriæ prima referuntur II, 501, 41 s.; eorum essentia et eorum accidentia eadem scientia considerantur idque eadem quibus substantia, nempe philosophia prima II, 501, 31 s., 45 s., 51 s.; II, 502, 1 s., 47 s.; qui de iis speculati sunt, non ideo errarunt, sed quia substantiam neglexerunt II, 502, 2 s.; ea investigare conantur dialectici ex opinione argumentis petitis II, 489, 20 ss.; quæritur ad quemnam pertineat eorum speculatio II, 489, 24; quærendum idem de iis quæ his per se accidunt II, 489, 25; nec solum quidnam sit quodque, sed etiam an alterum alteri contrarium II, 489, 26 s.

Similes; iis æquum est quod idem est, 617, 17; sui quisque amat, 352, 33; nobis si non terreantur, confidentes sumus, 355, 11; iis qui vel genere, vel cognatione, vel ætate, vel habitu, vel gloria, vel facultatibus sunt, invidere solent, 361, 34; 362, 16; item eos miserari, 359, 27; eos spectat metus, 466, 35; rei nullum unquam tale delictum fecisse dicere debet defensor qualis ipse reus accusatur, 425, 41; si constet rei simile facinus patravisse, quidnam dicendum sit defensori, 425, 53; eos sibi invicem figulos (cf. Hesiod. O. et D. 25) putant II, 91, 29.

Similis nostri; eorum nos pudet et quare, 356, 35.

Similiter inesse; quænam ex eo petantur argumenta de proprio, 234, 1; quomodo argumenta ex eo petita differant ab argumentis petitis ex iis quæ similiter se habent, 234, 34; quatenus ex eo confirmari queat definitio, 258, 37.

Similiter inesse vel inesse videri; ex eo tres argumentorum loci petuntur de accidente et quænam, 196, 29 ss.

Similitudo; quatenus ad aliquid referatur II, 527, 37 s.; ejus contrarium dissimilitudo II, 579, 9 s.; longe a contrarietate distare videtur II, 219, 42; propter eam, teste Anaximandro, in medio manet terra II, 406, 28 s.; ab ea pendet quod non omnis ignis ad unicum fertur punctum, sed quælibet ejus pars pro portione ad ultimum loci partem II, 407, 17; facit ut res eo usque progrediantur, donec plane lateant II, 214, 13; ejus non eadem causa in coloribus ac figuris, 169, 19; qui eas rite perspicere valet, optimus erit somniorum interpres III, 515, 46 s., v. *Classes.*

Similitudo (*in verbis*); ea dicuntur multa II, 86, 8; iis utendum non est, ubi accurate loqui volumus II, 68, 1; consideranda est ad inveniendos syllogismos vel inductiones, 180, 6; ex ea fieri possunt propositiones, 180, 12, 15; quomodo adhibeatur ad quærendos syllogismos vel inductiones, 184, 31; quænam sit ejus utilitas, 185, 28; quænam ex ea petenda argumenta de accidente cum refellenti tum adstruenti, 195, 45 ss.; circa eam considerandum utrum in uno, an in pluribus obtineat, 196, 3; adhiberi potest ad refellenda vel adstruenda problemata particularia, 204, 13; ex ea dijudicantur quæstiones, an duæ res numero unæ sint, necne, 255, 19; quomodo ex ea argumentari liceat de genere, 211, 26; quomodo de proprio, 231, 35; ex ea confirmari potest definitio, 258, 30.

Simitas (σιμότης); e cavitate et naso composita est II, 551, 30 s.; igitur ei bis inest nasus II, 551, 31 s.; ejus et pars et materies caro est II, 548, 10.

σιμόν· v. *Acclive.*

Simonides Ceus; secundum eum deo soli competit sapientia II, 471, 13 s.; ejus ratio non placet viro liberali II, 40, 33; ejus de diebus alcedoniis testimonium III, 81, 39 ss.; quidnam responderit Hieronis uxori, 366, 37; quidnam egerit cum eo qui mulabus victoriam reportaverat, 388, 28 ss.; ejus longo sermoni similis est argumentatio idearum assertorum II, 634, 2 s.; item sermo servorum nihil sani dicentium II, 634, 3 s.

Citatur versus, quo Corinthios carpsit, 324, 34; ejus (?) *Epigramma de Olympionica* (fr. 163 Bergk), 327, 50; 331, 27; citatur ejus (*Epitaphium Archidicæ*), (fr. 111, v. 3) 331, 38; citatur (fr. 7), 388, 31; (cf. *Scolior.* fr. 8 Bergk p. 1289), 372, 3; (fr. 27?) 393, 46; 397, 49; II, 10, 52; fr. 56, a; citatur aut citari videtur (fr. 193), 501, 47.

Simplex (ὁ ἁπλοῦς); idem qui verax II, 217, 7; veritatem amat II, 217, 11.

Simplex (τὸ ἁπλοῦν); notione prius est II, 614, 18 s.; in unoquoque genere composito natura prius est II, 393, 23 s.; quomodo ab uno differat II, 605, 16 ss.; ejus latio simplex est, non vero contraria II, 408, 22 s.; simplex movere valet II, 396, 5; unumquodque quomodo differat III, 670, 14 ss.

Simplicia; melius percipiuntur quam commixta III, 490, 13 s., 20 s.; non pertinent ad cogitationem II, 537, 31 s.; eorum non est quæstio vel disciplina, sed alius inquirendi modus II, 557, 28 s.; totius partes minimæ sunt 482, 21; esse debent elementa quæstionis, alioquir recte solvi nequit III, 348, 21 ss.

Simplex corpus; v. *Corpus simplex.*

Simplex quod fit (τὸ γιγνόμενον, ὃ γίγνεται); quidnam II, 256, 40 s.; partim permanent dum fiunt, partim non II, 256, 48.

Simplicitas; sequela magnanimitatis II, 245, 19, 21.

Simpliciter; quidnam significet, 197, 33, 38; idem significat quod per se II, 85, 29; significat aut quod in unaquaque categoria primum est, aut universale et quod omnia continet II, 437, 18 s.; ita fieri licet quod aliquatenus, vel aliquando, vel alicubi inest, 197, 14; quod ita fieri nequit, nec aliquatenus, nec aliquando, nec alicubi potest, 197, 16.

Simplicius; magis principium esse videtur quam quod non ita se habet II, 585, 47 s.

Simul; quot modis dicatur, 22, 28 ss.; fr. 112, a; id est in uno eodemque tempore indivisibili III, 492, 9 s.

Simul esse; secundum locum quidnam significet II, 311, 26; II, 335, 3; II, 599, 35.

Simul et separatim (quod est) (in affirmatione et negatione); id est quod non deinceps est, sed unum quidpiam fit II, 537, 27 s.; quomodo cogitari possit II, 537, 26 s., cf. II, 551, 44 ss.

Simulacra (εἴδωλα); distorta ac disjecta qui facillime agnoscere potest, optimus erit somniorum interpres III, 515, 52 ss.

Simulacra (ἀγάλματα), deorum quomodo compilarit Dionysius, 651, 7; in tabernis picta IV, 162, 40 s.

Simulacra spontanca (αὐτόματα); moventur aliquatenus a re quæ ea non amplius tangit sed tetigit III, 348, 30 ss., cf. III, 359, 15 s.; eorum partes quiescentes potentiam habent, ut si primam earum moveat res aliqua exterior, quod insequitur actu fiat III, 348, 28 ss.; iis comparatur modus quo generantur fœtus partes III, 348, 27, 30 s., cf. III, 359, 15 s.

Simum; est nasi concavitas, 291, 6; II, 542, 20 s.; est nasi affectus per se II, 542, 6 s.; non est nasus cavus, sed nasi hocce, id est affectus, 305, 39; ei inest nasi notio II, 251, 40; pertinet ad ea quorum essentia in definitione explicatur una cum iis quorum habitus aut affectus aut simile quid sunt, quippe quæ de illis prædicentur, 291, 2; II, 542, 19 s., cf. 5; non ei competit quidditas vel definitio, nisi ex additione II, 542, 1 ss.; quidnam II, 534, 35; II, 592, 37 s.; cum materie implicatum est II, 534, 34; II, 592, 34 ss.; quomodo a cavo differat II, 534, 35 ss.; II, 542, 18; II, 592, 34 ss.; eodem modo quo id se habent res naturales II, 534, 36 s.; II, 592, 33 ss., hoc in illo est III, 467, 48; igitur ejus notio idem est quod ipsum III, 467, 46; igitur id anima alia re (quam intellectu), aut (potius intellectu) alio modo se habenti dijudicat III, 467, 47, cf. III, 468, 3, 22 ss.; eodem modo quo illud se habet rectum III, 468, 1; quatenus simum est a materie separari nequit, quatenus vero cavum, potest III, 470, 28 ss.; ubi igitur sic cogitatur, eodem modo cogitatur ac res mathematicæ III, 470, 27 ss.; in partes materiales interit II, 548, 33; igitur ejus pars materies est *ibid.*

Simus nasus; v. *Nasus simus.*

Simus; eo principatum tenente Larissæ eversum fuit Aleuadarum imperium, 573, 1.

Sinapi; ejus succus acer IV, 27, 1.

Sinciput (τῆς κεφαλῆς τὸ ἔμπροσθεν); quamobrem eo calvescant IV, 306, 16 ss., v. *Bregma.*

Singulare (τὸ καθ'ἕκαστον); substantia est III, 398, 39 s.; igitur plus ad generationem confert quam genus III, 398, 35 s., 38 s.; III, 399, 46 s.; infinitum est, nec sub artem nec sub scientiam cadit, 314, 38; interdum accidit ut præter id nihil sumere aut cogitare possimus II, 381, 5; ei propior est homo quam animal II, 398, 37 s.

Singularia; eorum principium singulare est II, 603, 23; eorum non est definitio II, 549, 31; probatur eorum nec demonstrationem esse nec definitionem II, 555, 3 s.; eorum definitio, 27, 7; eorum ope investigatur genuina πρός τι definitio, 12, 37; de nullo alio prædicantur, 72, 8, 22; ea non prægnoscimus, sed scientiam eorum inductione consequimur, 114, 1; sensibus proxima, 122, 42; cum intellectione aut sensu cognoscuntur II, 549, 31 s.; ubi actu esse desierint non constat an unquam fuerint, necne II, 549, 32 s.; semper denominantur et cognoscuntur universalis definitione II, 549, 34; an præter ea aliquid exstet quæstio difficillima cujus tamen solutio maxime necessaria est II, 494, 24 ss., cf. II, 586, 1 ss.; vix præter ea aliquid erit, si ens et unum substantiæ non sint II, 497, 14 ss.; si præter ea nihil exstet, nihil cogitari poterit, sed omnia sensibilia erunt II, 494, 38; nec scientia erit, nisi sensum scientiam vocare lubeat II, 494, 39 s., cf. 28; nec æternum quid aut immotum II, 494, 40 s.; nec igitur generatio II, 494, 43; in substantiæ categoria apparent II, 538, 21; in iis residet entium substantia III, 344, 35; e pluribus universale, 150, 36; infinita sunt II, 494, 27; II, 586, 2 s.; æterna esse nequeunt III, 344, 36; materiem habent II, 555, 4; igitur interitui obnoxia sunt II, 555, 5 s.; quæ præter ea exstant, genera vel species sunt II, 586, 3; ea spectabit philosophia prima, si nihil præter ea exstet II, 586, 2; circa ea versantur sententia et mens et intelligentia II, 73, 23; ex iis prodeunt universalia II, 73, 35; eorum sensus altera pàrs mentis II, 73, 36; experientia cognoscuntur II, 71, 32; ea facilius contemplamur ubi primum de universalibus sumpsimus II, 463, 21 s.; quatenus ea magis sciamus quam universalia, 145, 54; ea respicit sensus, 139, 28; II, 79, 23; sensu priora sunt II, 523, 37 s.; eorum scientiam acquirere non licet, 139, 29; 147, 14; contemplamur ea scientia universali, 114, 6; quomodo circa ea decipiamur, 113, 38; 114, 7; ea spectat actio, ideoque et prudentia II, 70, 48; II, 73, 23; eorum imaginationem ac memoriam habent feræ II, 79, 38; ea plerumque aut plura sunt aut plura esset licet in rebus quarum forma in materie est II, 381, 14 ss.; idque sive ideæ exstent, sive non II, 381, 16; semper simul adsunt vel desunt cum rebus quarum causæ sunt II, 265, 32; II, 516, 25; singularium investiganda sunt, ubi causam quæris II, 265, 41; cuique eorum proprius est locus II, 635, 44 s.; igitur loco separabilia sunt II, 635, 45; eorum materies et forma et causa movens diversa sunt, sed universalia notione eadem II, 603, 31 s.; et alba et nigra esse possunt, sed non eodem tempore II, 584, 12 s.; quæritur an statim de iis disserendum sit, an primum secundum genus III, 218, 37; respicienda sunt ad confirmandam definitionem, 258, 51; ea investigarunt antiqui II, 600, 19; quidam ea bipartita semper divisione petunt III. 223, 18 s.; ea judicare oportet magistratus vel rempublicam, 549, 41; de iis carmina pangunt poetæ iambici, 464, 18; ea potius narrat historicus, idque qualia, 464, 11, 14, v. *Particularia.*

Singularia sensibilia; iis plures videntur esse ideæ II, 615, 32 s.

Singultus (λύγξ); quidnam IV, 281, 2, 6; IV, 300, 8 s.; IV, 311, 46 s.; refrigeratio est loci circa pulmonem IV, 280, 3 s.; IV, 283, 17; IV, 301, 46; cur eveniat metuentibus et rigentibus IV, 281, 3 s.; IV, 301, 46; cur æque ab immodica purgatione et ab immodica repletione proveniat IV, 311, 42 ss.; quomodo cesset IV, 283, 24 ss.; cur cesset retentione spiritus IV, 282, 17 ss.; item flatu ventris emisso IV, 301, 44 ss.; cur sternutamento cesset IV, 280, 1 ss.; IV, 283, 17 ss.; IV, 300, 6 ss.; cur ei finem imponant acetum, spiritus retentio et sternutatio IV, 280, 35 ss.; IV, 300, 17 s.; de eo problemata IV, 298, 32.

Sinistrum; id est quod natura dextrum insequitur III, 306, 13 s.; ejus naturæ competit ut moveatur III, 306, 28; dextris fere similia, nisi quod imbecilliora sunt III, 12, 1 s.; nobis non semper idem est II, 285, 20; sæpe idem est quod dextrum II, 285, 22; eo nobilius est dextrum II, 153, 9; III, 307, 23; cæli quid II, 392, 2; in universum frigidiora et humidiora sunt III, 260, 8 s.; III, 265, 35 s.; IV, 279, 3 s.; ea omnium animalium frigidissima habet homo III, 259, 33 s.; igitur apud eum in hanc partem vergit cor III, 259, 31 ss.; excepto elephante, ea minus libera habent quam homo quadrupedes viviparæ III, 17, 38 ss.; III, 306, 46, 51 s.; cur invalidiora exceptis oculis IV, 275, 41 ss.; quomodo eorum sanguis a dextrorum differat III, 231, 36 s.; ab iis feminas provenire censent Anaxagoras et alii quidam naturæ scrutatores III, 392, 28 ss.; III, 394, 14 s., 22 ss.; id quod satis probabile videtur III, 394, 48 ss.; cur in ea libenter accumbamus IV, 152, 19 ss.; in iis onera portant omnes, idque quare III, 306, 24 ss.; IV, 298, 27 ss.; in iis facilius subsultim incedimus III, 306, 27; ea projiciunt omnes nisi fortuitum aliquid accidat III, 306, 33 ss.; si ea sæpius jaculari consuescimus, ambidextri fieri possumus II, 153, 6 s.; nihilominus iis naturaliter melior movent dextra idque quare II, 153, 8 ss.

Sinistrum crus; quamobrem diutius perfricare cuique difficilius sit quam dextrum IV, 149, 4 ss.

Sino; tragœdia ex Iliade parva desumpta, 477, 5.

σινόδων· v. *Dentex*.

Sinope; Martis et Parnasses filia fr. 288, b.

Sinope; ibi Apeliotes Berecyntias vocatur, idque quare IV, 45, 26 s.

Sintorum regio; pars Thraciæ IV, 96, 10, 20.

Sinus (κοιλίαι); iis partim continentur humores naturales III, 53, 1.

Sinus (κόλποι); cur ubi adsunt tropæi fiant IV, 251, 30 ss.

Siphæ; in earum stagno mugiles quidam inveniuntur III, 28, 17; in lacu iis vicino invenitur peculiare mugilum genus, idque quale III, 301, 23 s.; III, 309, 17.

Sipylus; quali terræ motu eversa sit eum circumjacens regio III, 596, 10; circa eum lapides cylindri forma nasci dicuntur IV, 105, 24 ss.; eorum usus IV, 105, 25 ss.

Sirenes; earum cantu deliniti non dicuntur intemperantes II, 212, 2; earum templum exstructum est in promontorio circa fretum inter Cumas et Posidoniam IV, 92, 38 ss.

Sirenes; eorum duo genera, eaque qualia III, 194, 52 ss.; utrumque eorum ad insecta favificantia pertinet *ibid.*

Sirenusæ insulæ; in Italia, quas studiose venerantur sacrificiis accolæ IV, 92, 33, 38 ss.; earum nomina IV, 92, 40 s.

Siris; versus Iapygiam et Ionium mare sita, 612, 2; eam incolunt Chones, 612, 3; eam primum tenuerunt qui e Troja venerunt, deinde Colophonii fr. 289, a.

Sirrhas; propter bellum cum eo et Arrhabæo, Elimeæo regi filiam natu majorem in matrimonium dedit, 581.

Sistere (στῆσαι); quisnam ejus potentiam habere dicatur II, 506, 23.

Sistitur (quod) (τὸ ἱστάμενον); quando sistitur moveri probatur II, 328, 45; probatur igitur in tempore sisti II, 328, 48; igitur vel citius vel tardius sisti potest II, 328, 52 s.; sistitur in quacunque parte ejus temporis in quo primum sistitur II, 329, 1 s., 17; non exstat igitur tempus in quo primo sistatur II, 329, 9.

Sistrum (σίστρον); planta ciceri similis quæ in Scamandro invenitur IV, 105, 15 s.; nominis etymologia IV, 105, 17; ejus usus IV, 105, 17 s.

Sisymbria; e putrefactis scorpiones nascuntur fr. 186, b, v. *Sesebra*.

Sisyphus; ludos Isthmiacos Melicertæ dedicavit fr. 311, b; deceptus est, etiamsi sapiens simul ac improbus esset, 471, 47; ad eum (Od. λ, 598) eodem modo se habet lapis quo impudens ad hominem cujus eum non pudet, 398, 13.

Sithonia (*ita legend. videtur pro* Βιθυνία) Thraciæ; ibi in fodinis nasci dicitur spinum quod vocatur IV, 80, 8 s.

Sitiens; irascitur si quis obstet, quominus bibat, 348, 35, 39; quum æque ab omnibus partibus a potulentis distat, quiescet secundum Anaximandrum II, 406, 52 s.; igitur ei comparat terram quæ in medio manet *ibid.*

Sitis; cupido rationis expers est, 335, 25; humidi et frigidi cupido est III, 447, 34 s.; dolor ex ea contrarius voluptati quam parit potus, 182, 4; duarum rerum cupido est IV, 260, 5 ss., 10 ss.; ea et rigor adversa inter se sunt IV, 257, 46; ea si affligatur quis, exibit II, 537, 4; ea affligetur, si acria edat II, 537, 6 s.; ubi ea detinemur, potum cum majore voluptate cernimus IV, 170, 26 s., 33 s.; ei omnium animalium maxime obnoxia sunt quæ pulmonem sanguineum habent III, 266, 1; ea parum laborant quadrupedes oviparæ III, 263, 40; eam movet jejunium III, 536, 7; IV, 190, 4 s.; IV, 332, 6 ss.; cur eam minus quam famem perferre valeamus IV, 260, 1 s., 8 ss.; cur sitientium intendatur ubi edunt IV, 332, 18 ss.; nihilo minor est eorum quorum venter repletus est IV, 226, 30 s.; cur ea maxime laborent qui ventris fluxione affliguntur IV, 296, 1; cur ea laborent metuentes IV, 256, 6 ss., 29 ss.; IV, 257, 46 ss.; item trepidantes IV, 256, 34; item quibus castigatio instat IV, 256, 39, cf. 6 s.; cur eam melius sedet vinum quam aqua IV, 327, 41; sponte sibi parant qui nullis nisi corporalibus voluptatibus delectari possunt II, 90, 5; quando reprehendendi sint, quando non II, 90, 6; ægrotorum comparatur adolescentium voluntas, 363, 34.

σιτοφύλακες· magistratus apud Athenienses fr. 244, b.

σῖτος· quid apud Athenienses fr. 236, b.

Sitta (σίττη); fœcunda est et pulchram sobolem habet III, 184, 31 s.; ejus mores III, 184, 30 s.; venefica esse dicitur idque quare III, 184, 30 s.; ligna tundit III, 184, 32; aquilæ ova frangit, ideoque ei inimica est aquila III, 173, 48 ss.

Situla (κάδος); in puteis sive plena sive vacua pondus habet IV, 71, 39 ss.

Situm esse (κεῖσθαι); ejus exempla citantur 2, 28; paronymice a positionibus dicitur, 17, 12, cf. 9, 38.

Situs (τροπή); (atomorum) differentia est II, 475, 3; ea differt N a Z II, 475, 6 s.; competit rebus quibus locus competit II, 415, 4, 10; quibus competit, iis competit et contactus II, 445, 4, 9, 29; πρός τι, 9, 30, 33, 39; contrariorum genus est II, 254, 7; in ea distinguit infra et supra, retro et ante Democritus II, 254, 7.

Situs (εὐρώς); terreni vaporis putredo est III, 423, 30 ss., 39 ss.; igitur summa occupat III, 423, 39 s.; fere unica putredinis species est quæ alba sit III, 423, 34 s.; alba est quia multum aeris continet III, 423, 35 s.; ejus contrarium est pruina III, 423, 37 ss.; ejusdem speciei est ac canities quia ambo putredines sunt III, 423, 44, cf. 34 s.; igitur recte ei comparant canitiem poetæ comici III, 423, 40 ss.

σίξις· v. *Stridor*.

σμαρίλη· IV, 290, 19.

Smaris; secundum anni tempestatem colorem mutat, idque quomodo III, 171, 14 ss.; manifestissime tamen branchiis et pennis III, 171, 16 s.

σμῆγμα· IV, 332, 2.

Smerdis; vapulans Penthilum interfecit, 581, 46; eum verreret Penthili uxor, 581, 47.

Smindyrides; Sybarita; eum qui beatum prædicant, voluptatem gaudio constare putant II, 187, 33.

Smyrna; a Lydis subjecta fr. 26, b.

Soboles; eam generare et generatam conservare student animalia, idque quare II, 229, 41; aliæ aves agrestes ei majorem curam impendunt, aliæ minorem III, 181, 37 s., cf. *Pulli*.

Soboles apum; ejus ubi copia suppetit, favos regios exstruunt apes III, 195, 28; nihil impedit quominus in eodem favo contineatur ac mel et fuci III, 196, 24 ss.; solummodo per quadraginta dies circà brumam deficit in alvearibus bene valentibus III, 198, 10 ss.; ei operam dant, ubi multum strepitum edunt exeuntes et intrantes III, 200, 16; quæ ei student apes, nulli alii labori operam dant III, 200, 7 s.; eam ubi alunt, aquam foris afferunt III, 198, 2; ubi non multa suppetit, inprimis reges superfluos necant apes operariæ, et eorum cellulas jam factas destruunt III, 197, 17 ss.; quæ ei favos vel cellulas ædificant apes operariæ frugi eodem tempore nullos alios faciunt III, 196, 47 ss.; contrarium faciunt oblongæ III, 196, 52 s.; unde eam petant crabrones, ignoratur III, 203, 4 s., v. *Vermes* et de sobolis educatione *Educatio*.

Soboles vesparum; non partu procreari videtur, idque quare III, 202, 10 ss.

Sobrii; cur vocem graviorem emittant IV, 184, 15 ss.; cur iis vox minus quam ebriis abrumpatur IV, 183, 1 ss.; eorum corpora et hieme magis constant quam vinolentorum æstate IV, 184, 18 ss.; IV, 307, 37; cur minus sentiant aquas salsas et vitiosas IV, 128, 50 ss.; IV, 131, 46 ss.; acres salsosque continent humores IV, 129, 4; iis fortiores sunt vinolenti IV, 257, 19 s.; eo facilius insidiis petitur ebrius, 586, 46; ei respectu vana loquentium comparatur qui primus mentem in natura ordinis causam esse censuerit II, 473, 38 s.; eos conviviorum magistros esse voluit Plato *Legg.* II, 519, 50.

Socialis oratio (i. e. *de Pace*); Isocratis citatur, 408, 4.

Societas; omnis aliquid bonum sibi proponit, 482, 2, 4; exstaret, etiamsi civitas non fuisset II, 231, 10; ab amicitia pendet, 555, 37; quare in eam convenerint homines II, 230, 39 ss.; in omni aliquod jus, itemque aliqua amicitia inesse videtur II, 98, 10; quanta in unaquaque est communio, tam late in ea patent jus et amicitia II, 98, 13 s.; omnes societatis civilis partes esse videntur II, 98, 28, 41, 49; excepta civili omnes particulatim utile sectantur II, 98, 34; quales fuerint, tales etiam erunt amicitiæ II, 98, 50; nonnullæ voluptatis gratia fieri videntur II, 98, 39; in iis obtinet modo jus secundum æqualitatem, modo jus pro portione, idque quando II, 231, 36; e duobus medicis non fit II, 58, 19; fit vero e medico et agricola II, 58, 19; atque in universum e diversis non ex æqualibus II, 58, 20; sine permutatione exstare nequit II, 59, 1, 3; eam primi solverunt nosque adorti sunt, 434, 26; ea cum his inita, nihil mali ab hostibus passi sumus, 434, 31, v. *Communio*.

Societas bellica (συμμαχία); ejus natura fert ut subsidii causa fiat, 497, 23; quomodo a civitate differat, 497, 22; comparatur ponderi acuto, 497, 24; ejus gratia non fiunt civitates, 529, 22; eas civitates utilitatis gratia contrahunt II, 94, 19.

Societas civilis; v. *Civilis societas*.

Socius; eos spectat jus II, 231, 4; pravus est qui commune opus impedit, 271, 3; eorum virtus et multitudo civitati utiles sunt, 414, 12; quinam nobis adsciscendi sint, 418, 52; 455, 48; eorum causa præsidia habere oportet, 455, 54; 456, 1; quando eos adscribere oporteat, 456, 12; quando negligendi sint, 456, 15; quando derelinquendi, 456, 32; quonam exemplo suaderi possit, ut multos adsciscamus, 426, 36; iis si fraudulenter utamur, dissolvitur fœdus, 427, 25; iis si æquo et communi animo utamur, durabit amicitia, 427, 27; de iis deliberatur cum in senatu, tum coram populo, 416, 13; quibus temporibus comparandi sint, 418, 44; quænam dicenda sint suadenti ut adsciscantur, 418, 50; quænam dissuadenti ne adsciscantur, 419, 2; injuria affectis ut opem feramus, bellum gerimus, 419, 16; 455, 32; eorum virtute bello superiores evadimus, 419, 26; 456, 31; ubi adversus eos orta fuerit contentio, bello finem imponimus, 420, 6; eos multis malis affecerunt qui per ironiam probi dicuntur, 435, 12.

Socii sceleris; quibus ita se habent, ut facile pœnam effugiant, hi sibi ipsis idem eventurum esse sperant, 338, 14.

Socrates; duas uxores duxit fr. 58, a.; Delphos venit fr. 33, b; ei magus mortem violentam prædixit fr. 33, b; ejus æmuli Antilochus Lemnius et Antiphon prodigiorum interpres fr. 26. b; cur ad Archelaum ire noluerit, 377, 4; melancholia laborabat IV, 265, 33; eum nomine sodalis designavit Aristippus, 377, 48; magnanimus et quare, 167, 6; quia justus et sapiens est, sapientes justi esse dicuntur, 315, 40; quidnam dixerit sputa abjiciens, unguesque vel capillos rescindens II, 219, 35; ejus progenies degeneravit, 366, 25; ejus doctrinam amplexus est Plato II, 477, 35; ejus ætate definitionibus majorem operam impenderunt philosophi III, 223, 4; sed naturam investigare desierunt III, 223, 4; atque ad virtutem utilem civilemque se converterunt III, 223, 4 s.; ejus ætate nondum inventa erat dialectica II, 615, 20 s.; interrogabat, sed non respondebat, 308, 22; nihil se scire profitebatur, 308, 23; ejus sermones quales, 503, 40; inprimis splendida negabat, utpote dissimulator II, 50, 25; secundum eum (*in Platonis Epitaphio vel Menexeno*) Atheniensibus audientibus Athenienses laudare difficile non est, 331, 25; 404, 6; quidnam responderit Melito (cf. Plato *Apol. Socrat.* init.) accusanti quod deos esse negasset, 409, 10, v. *Nosce te ipsum*.

Socrates (*de ejus doctrina*): de moribus disseruit II, 477, 32; II, 615, 12; de natura nihil dixit II, 477, 33; universali et definitionibus operam dedit II, 477, 34; II, 615, 13, 24 s.; essentiæ operam dabat II, 615, 19; syllogismos strure conabatur *ibid.*; ei recte tribuuntur inductivi sermones et definitiones universales II, 615, 23 s.; nec universalia nec definitiones separabilia faciebat II, 615, 26 s.; doctrinam de perpetuo rerum fluxu definitionum ope impugnavit II, 627, 5 s; recte universalia non a particularibus separavit II, 627, 7; melius et copiosius quam Pythagoras de virtutibus disseruit II, 131, 28; eas tamen perperam scientias habuisse probatur II, 131, 29 ss.; II, 133, 53 ss.; omnes virtutes scientias ideoque rationes esse putabat II, 75, 38, cf. II, 188, 11; quatenus recte II, 75, 27 ss.; II, 158, 11; fortitudinem scientiam esse arbitratur II, 33, 42; II, 146, 7 ss.; II, 210, 30; fortitudinem militarem a rerum terribilium scientia pendere putabat II, 209, 5; perperam putabat virtutes non spontaneas esse II, 139, 46 ss.; perperam mulieris virtutes morales easdem ac vir, esse putabat, 495, 32; e rerum ordine sustulit incontinentiam, idque perperam II, 162, 28; eo teste nemo mala præfert sciens ea mala esse II, 162, 30; neminem putabat ultro ab eo desciscere quod sibi optimum videretur II, 77, 11; ejus ratio evidentiæ repugnare videtur II, 77, 14; quatenus vera sit ejus opinio II, 79, 48 ss.; perperam dixit prudentiam esse scientiam II, 238, 26; recte vero nihil ea valentius esse II, 238, 25; omnes scientias prosperitates esse affirmabat II, 239, 35; admodum pauca in *Republica* determinavit, idque quænam, 503, 15: respublica quam in

Legibus delineavit, quomodo differat ab altera quam in *Republica*, 503, 31 ss.; male in partes distribuit civitates, idque quomodo, 547, 33; non recte disserit de rerumpublicarum commutationibus, 588, 36; loquitur ac si unica tantummodo esset democratia ac oligarchia, 589, 53; quosnam nobiles dixerit fr. 56, a; uxores, liberos et possessiones civibus communes esse vult, 497, 2; sic præcipit ut maxime una fiat civitas, 497, 12; refutantur ejus argumenta, 497, 7, 13 ss.; signum esse putat unitatis reipublicæ, si omnes cives simul dicent *meum et non meum*, 498, 4; amicitiæ esse munus dicit, ut rempublicam unam efficiat, etiamsi in ejus republica amicitia necessario aquosa fieri debeat, 499, 29; ejus erroris causa fuit quod falsa sumpsit, 501, 34; revera nihil aliud lege instituit, nisi ut custodes agrum non colant, 502, 2; dixit suis civibus paucis legibus opus futurum, 502, 25; absurdum est eum e bestiis comparationem sumpsisse, etiamsi res domestica eas nullo modo attineat, 502, 41; periculosus modus est quo magistratus creavit, 502, 44; quibusnam parabolis usus sit ut ostenderet magistratus sorte eligendos non esse, 370, 18; perperam cum Dorico modo solum Phrygium reliquit (*Plato Republ.* III, p. 399, A), 633, 35; tibias rejecit (*ibid.*), 633, 36; jure a quibusdam musicis vituperatur quod concentus remissos, utpote temulentiæ congruos rejecerit (p. 399, D), 634, 7.

Socrates junior; comparatio quam circa animal facere solebat, non recte se habet II, 550, 37 s.

Socrates *Phædonis;* entia distinguit in ideas et res idearum participes II, 463, 43 s.; quamque rem propter ideas esse asserit II, 463, 45; res idearum assumptione fieri, earum vero objectione interire censet II, 463, 45 ss.; igitur ideas causam ortus et interitus esse arbitratur II, 463, 74 s.; reliquos reprehendit tanquam qui nihil dixerint II, 463, 42 s.; refutatur ejus opinio II, 463, 50 ss.; II, 464, 5 ss.

Socrates senex; virtutis cognitionem vitæ finem esse ponebat II, 188, 8; quærebat quidnam esset virtus, non undenam peteretur II, 188, 15, cf. 9; justum esse putabat quicunque sciret quidnam esset justitia II, 188, 12.

Socrates; res singularis est II, 555, 49; si quis eum definire conatur, constaret res singulares definiri non posse II, 555, 50 s.; singularis vir est III, 398, 45; III, 399, 18 s., 47 s.; pater esse potest III, 398, 30; si ejus motus in generatione victus fuerit, nascetur proles matri similis III, 398, 50 s.; III, 399, 24 ss.; si vero solutus fuerit, nascetur proles avo vel alicui majorum remotiorum similis III, 399, 27 ss.; unicus est II, 608, 24; multa animalia erit, si communia hoc aliquid significent II, 499, 42 ss.; singulare est ultima materie constans II, 549, 20; forma materiei juncta est II, 601, 32; simul duorum substantia esset, si universale esset substantia II, 553, 32 s.; substantia est, ideoque specie non differt III, 226, 2 s.; de multis non dicitur II, 522, 13; omnis non dicitur II, 522, 14; duo significat, vel animam, vel cunctum ex ea et corpore compositum II, 551, 4 ss.; sive est sive non est, ei similis esse potest aliquis, idque vel si æternus esset II, 483, 16 ss.; II, 616, 50 s.; se habet ut hicce globus æneus II, 546, 21; hujusmodi forma est in hisce carnibus et hisce ossibus II, 546, 39; materie alius est quam Callias, forma vero idem II, 546, 40; si certus quidam numerus sit, non ideo ejus causa erit idea II, 483, 35 s.; si sæpius eadem alteratione alteratur, motus inde ortus vel unus, vel si non unus, certe idem est II, 313, 16 s.; hocce morbo laboranti si arbitremur hocce remedium prodesse, ad experientiam pertinet II, 468, 29; eum curat medicus, non vero hominem nisi per accidens II, 469, 2; eum non gigni dicimus, ubi pulcher aut musicus evadit II, 472, 14 s.; ubi musicus esse dicitur, significat id verum esse II, 521, 20 s.; ubi non albus esse dicitur, significat id falsum esse II, 521, 21 s.; idem esse videtur quod Socrates musicus II, 522, 12 s.; aliquatenus idem est qui Socrates musicus II, 533, 4; per accidens idem est quod musicus II, 551, 39 s.; an idem sit quod Socrates sedens quærere solet philosophus II, 501, 49 s.; item sophistæ II, 543, 54 s.; v. *Sophistæ*; quando quærimus, utrum ille venerit an Cleo II, 579, 26 s.; exemplum citatur, 20, 26 ss., 27, 39; 28, 3; 31, 50; 33, 9; 72, 17; 176, 39; 269, 47; 314, 36, 39; 353, 10.

Socrates albus; ei rursus aliud accidere nequit, idque quare, II, 506, 22.

Socrates; Theodectis citatur, 378, 4, 45 (?).

Socratici sermones (σωκρατικοὶ λόγοι); morati sunt, 406, 11; quidnam cum mimis commune habeant, 457, 28.

Sodales (ἑταῖροι); cum iis vitam transigimus II, 218, 34; sunt qui consuetudine mutua delectantur II, 101, 18; iis eadem amicitia est ac fratribus et in timocratia II, 100, 19, 22; II, 101, 18; eorum amicitia quomodo a reliquis distinguenda esse videatur II, 100, 43; eorum amicitiæ eadem insunt ac in fratrum II, 101, 29; iis non idem jus est quod amicis II, 101, 53; nec quod civibus II, 98, 20; eorum necessitudini præest jus secundum numerum II, 230, 26, cf. 36; II, 231, 20; eorum amicitia æqualitate constat II, 179, 38; iis omnia communia sunt II, 98, 16; iis pecuniam eripere gravior injuria est ac civi II, 98, 24; iis gratificari et opem ferre, vetat bonorum communitas, 501, 8; præstat plerumque benefactori gratiam rependere quam iis morem gerere II, 105, 27, 33; præstat plerumque æs alienum solvere quam iis dona dare II, 105, 34; iis non eadem tribuenda sunt ac parentibus patribusque ac benefactoribus II, 106, 2; iis congruit sermonis libertas et omnium rerum communitas II, 106, 16, cf. II, 105, 31, 52; eorum amor est virtutis universalis sequela II, 247, 11; peregrinis utitur tyrannus, 585, 30.

Sodalitium; species amicitiæ, 353, 1; ei maxime proprium est, amicos alterum alteri gratum esse et iisdem delectari II, 95, 4; plurium amicorum esse non solent II, 114, 40; quæ maxime celebrantur, duorum erant II, 114, 41; in nonnullis oligarchiis ex iis eliguntur magistratus, 572, 12; eorum tempore Abydi eversa est oligarchia, idque quomodo, 573, 1; ferenda non sunt tyranno, 584, 26; Carthaginiensium convictus respondent Lacedæmoniorum phiditiis, 517, 1.

Sol; ejus fons apud Ammonem fr. 268, b; omnia videt, sed non omnia simul fr. 134, a.; quidnam sint ejus boves fr. 147, b.

Sol (*aliorum de eo opiniones*); de eo jam antiquitus dubitationes proposuerunt II, 470, 50; quomodo errarunt qui eum definire conati sunt II, 555, 42 ss.; eum multi antiqui rebus sublimibus studentes non sub terram, sed circum eam ferri arbitrabantur III, 575, 31 ss.; noctemque facere quia regiones circa Septentrionem altiores sunt III, 575, 33 s.; retrocessionem ejus quamobrem nonnulli antiqui fieri existimaverint III, 576, 23; eum motu suo sonum excitare debere putant nonnulli II, 399, 18; ejus conversiones ortas esse censent nonnulli evaporata aqua quæ quondam totam terram circumdabat III, 574, 18 s.; ejus defectibus frequentiores esse perhibent lunæ defectus nonnulli, idque quinam et quare II, 403, 48 ss.; eum rebus divinis ac immortalibus accenset Alcmæo quia semper movetur III, 435, 26 ss.; quotidie novum esse dicit Heraclitus III, 576, 38; eum e mari exhalari nonnullis Heracliti sectatoribus placet IV, 234, 32 ss.; qui eum humore ali existimarunt absurdi sunt III, 576, 21; secundum Empedoclem albus et calidus est II, 433, 23, 44; ab eo lumen ad terram et ad oculos pervenire censet Empedocles III, 489, 10, cf. III, 453, 15 ss.; ejus radiorum calorem in nubibus collectum fulguris causam arbitrabatur Empedocles III, 597, 15 s., cf. 29 s.; ejus antiquum iter habent viam lacteam nonnulli Pythagorei III, 561, 50 s.; secundum Hippocratem Chium Æschylumque ad eum reflectendo perferri non potest hominum visus, sive australi regioni accedat, sive æstivo solstitio accedat III, 558, 46 ss.; potest vero facile ubi septentrioni propior est III, 559, 1 s.

Sol; est res sensibilis æterna II, 555, 40 s.; est res singularis II, 555, 48; igitur definiri nequit II, 555, 40 s.; sed latet quia solitarius est *ibid.*; substantiam aliquam significat II, 538, 47; II, 555, 45 s.; præter sensibilem erit alius, si res mathematicæ ab ideis et a sensibilibus distinctæ sint II, 492, 13; qualenus eum consideret astrologus, quatenus physicus II, 262, 34, 37, 40; ejus contemplatio deorum notitiam gignit fr. 35, b; absurdum esset ejus solius sollicitum esse numen divinum, reliquorum vero siderum conservationem negligere III, 576, 45 ss.; dici potest eum flammam serere, 474, 24; non rite definitur astrum interdiu conspicuum et quare, 240, 26; ei perperam proprium esse dicitur astrorum quæ supra terram feruntur splendidissimum esse, 223, 45; eum in cælo collocatum esse dicimus II, 382, 2 s.; terra major est III, 562, 28 s.; multo longius ab eo distat terra quam a luna III, 562, 26; luna superior est IV, 196, 35; multo longius quam ab eo a sideribus distat terra III, 562, 24 s.; ejus imaginem habemus pedalem, etiamsi recte existimemus eum terra habitata majorem esse III, 466, 22 s., cf. III, 510, 10 ss.; et sanis et peritis pedaneus esse videtur III, 507, 32 s.; si eminus conspiciatur, non apparet quantus est, sed interdum indivisibilis videtur III, 492, 2 ss.; cur oriens et occidens major videatur III, 602, 47; cur planus appareat quum tamen globosus sit IV, 196, 15 ss.; nunquam comam sibi adsciscit, idque quare III, 563, 22 ss.; eum comitantur halones quemadmodum coma stellas quæ eam sibi adsciverint III, 560, 48 ss.; III, 563, 10; natura flavus est III, 643, 3; qui omnium calidissimus est, albus et non igneus apparet III, 556, 17 s.; per se apparet albus, per caliginem vero et per fumum puniceus III, 481, 7 s.; III, 603, 27 s.; caliginosus et obscurior terræ motum indicat, idque quare III, 593, 48 ss.; quum albus sit, parhelium quoque candidum apparet III, 608, 34 s.; cur eo in medio cælo stante nunquam fiat parhelium, nec supra solem, nec infra, sed e latere IV, 197, 7 ss., v. *Parhelia*; per quadrangula penetrans cur non figuras rectis lineis terminatas, sed circulos efficiat IV, 194, 49 ss.; ejus defectuum figura lunulæ similis ostendit lunam globosam esse II, 400, 45; IV, 196, 41 ss.; cur sæpius quam is luna deficiat fr. 198, a; de umbra quam efficit problema IV, 194, 20 ss.; oriens et occidens cur umbras longas efficiat, meridie vero minimas IV, 196, 22 ss.; ejus umbræ cur minores sint quam lunæ ubi eandem in cælo altitudinem habet IV, 196, 33 ss.; cur ejus umbræ extremum tremere videatur IV, 197, 27 ss.; ei splendorem debet luna, 153, 20; seminis loco lunæ lumen præbet IV, 294, 44 s.; ejus defectus causa est luna III, 513, 19 s.; ejus signum est quod luna subire incipit III, 513, 21 s.; res fortuita est quod eo deficiente ambulabat aliquis III, 513, 23 ss.; ejus defectus exemplum citatur, 153, 33; quærimus an sit, 154, 19; quia non defecit, si quis se frustra lavisse dicat, ridiculus est II, 269, 1.

Sol (*de ejus motu*); æquabili motu fertur IV, 194, 20; ei pauciores sunt motus quam nonnullis planetis, etiam si longius a prima conversione distet II, 401, 13; ejus lationis certus numerus est II, 637, 3; si ejus numerus idem esset qui lunæ, si lunæ idea esset II, 637, 11 s.; semper movetur, neque fatigatur idque quare II, 571, 30 s.; ejus motus pendet a latione superiori II, 467, 34; a discordia movetur II, 486, 44; ab eo movetur aer II, 486, 43; movetur numinis divini vi III, 637, 52 ss.; eum celeritate longe superare videntur quæ a nobis jaciuntur, idque quare III, 557, 40 ss.; ejus transitio inconspicua est IV, 197, 30 s.; omnium stellarum solus versari videtur, idque sub ortum vel occasum II, 398, 31; quare ita moveri videatur, etsi revera non ita se res habet II, 398, 32 s.; oriens vel occidens per rectam lineam, non per curvam ferri videtur II, 404, 10 s.; in signifero orbe circumvolvitur III, 562, 4 s.; III, 563, 19; ejus motus dissipat concretiones unde cometæ fieri solent III, 561, 40; ei tribuendæ sunt quattuor sphæræ revolventes II, 607, 50; ejus orbis III, 628, 52; circulus in quo movetur potissimum et primum principium est loci terræ proximi III, 564, 14; ejus circulum imitatur ille circulus quo humor terræ in vaporem conversus sursum fertur, isque rursus in aquam deorsum III, 564, 30 ss.; ab ejus motu pendet tempestatum anni generatio et circuitus II, 467, 35; anno suum orbem peragit III, 638, 36; itemque qui eum æquant cursu, i. e. Lucifer et Mercurius III, 638, 36 s.; geminis itineribus ingressus cum diem et noctem tum quattuor tempestates anni determinat, idque quomodo III, 638, 51 ss.; per totum annum facit hiemem et æstatem III, 397, 16 s.; hieme procul abit, per æstatem prope accedit IV, 240, 39 s.; per hiemem austrum versus fertur IV, 246, 25 s.; æstate Septentriones petit IV, 246, 28 s.; in æquali tempore accedit et recedit II, 465, 21; media nocte maxime recedit, meridie vero proxime accedit IV, 240, 23 s.; noctu australi regioni propinquus est IV, 245, 35; cum eo consortium habet luna ejusque lucis particeps est III, 413, 36 s.; secundum circuitus suos cum eo convenit luna III, 413.

Sol (*quomodo visum afficiat*); qui de eo in tenebras se contulerint non acute cernunt, idque quare III, 417, 3 s.; cur melius cernamus manu præ eo objecta IV, 277, 30 ss.; ubi e nube illuxit (splendidior) videtur, idque quare IV, 192, 28; eum diu intuiti, nihil videre possumus propter luminis sensionem in oculis remanentem III, 508, 38 ss.; eum intuiti si oculos claudamus e regione eorum conspicimus spatium fulgens, dein puniceum, dein purpureum, dein nigrum atque ita evanescit III, 508, 43 ss.; ejus radios nisi e regione cernere non possumus IV, 184, 29 s.; interdiu videre vetat colores quos in nigro facit album III, 558, 14 s.; cur eum adspicientes potius sternutemus IV, 280, 30 ss.; IV, 300, 36 s.; cur ad eum faciem convertamus quum sternutare volumus IV, 282, 35 s.; cur lacrimas moveat IV, 145, 23.

Sol (*de ejus calore*); ejus motus solus calorem et æstum excitare valet, idque quare III, 555, 53 ss.; rationi consentaneum est calorem maxime simul fieri cum eo, idque quare III, 556, 4 ss.; in l. *de Sensu* accuratius exponetur de calore quem præbet III, 554, 46 ss.; ab ejus calore evaporatur terræ humor III, 506, 14, cf. III, 239, 3; III, 564, 18 ss; quum propius accedit, sursum fertur vaporis flumen III, 564, 34 s.; ubi vero recedit, inferiora petit aquæ flumen III, 564, 36; attrahit non solum humorem qui in terræ superficie est, sed terram ipsam calefaciendo exsiccat III, 583, 32 ss.; ejus motui si quis finem imposuisset, nihil esset quod exsiccaret III, 579, 8 ss.; oleum non exsiccat III, 617, 18; qua parte alligatus est, ibi maxime fit calor II, 397, 23; eo oriente ad nos accedente positoque super nos calor fit II, 397, 24 s.; eo hominis cutis propter debilitatem nigrescit III, 425, 6 ss.; IV, 290, 15 ss.; non vero reliquorum animalium III, 425, 11 s.; idque quare III, 425, 9 s.; cur eo cera et oleum alba fiant, cutis vero nigra IV, 289, 10 ss.; IV, 290, 38 ss.; in eo nudo corpore ambulandum non est, idque quare IV, 149, 27; nudos magis calefacit quam vestibus indutos IV, 120, 44; cur adurat, ignis vero non IV, 290, 10 ss.; cur eo magis sedentes urantur quam sese exercentes IV, 290, 5 ss.; cur eo stantes magis calefiamus quam ubi movemur IV, 149, 40 ss.; cur eo ebrii calefieri ament IV, 134, 23 ss.; cur iidem et maritimi homines eo delectentur IV, 135, 3 ss.; ejus æstus cur aliis somnum adducat, aliis vero non IV, 332, 40 ss.; ab eo calefactæ aquæ cur minus salubres sint ad lavandum IV, 238, 42 ss.; IV, 239, 3 s.; cur res calidæ in eo amplius refrigerentur IV, 238, 33 ss.; ubi non amplius vincit aer libere profluit IV, 247, 12; an flatuum et perturbationum causa sit IV, 240, 42 ss.; ventos simul sedat et ciet idque quare III, 585, 49 s.; ventos sedat et quominus exoriantur prohibet III, 586, 3 ss.; cur eo se attollente venti et augeantur et sternantur IV, 250, 24 ss.; ei hieme patere debent ædes, 638, 51.

Sol (*quatenus animalium plantarumque causa sit*); movet IV, 174, 30; ab eo ejusque conversione pendent vigor et senectus cum animalium et plantarum, tum interiorum terræ III, 571, 14 ss.; ejus motus prouti propior aut remotior est, secretione et concretione ortus et interitus causa evadit III, 564, 15 ss.; eo accedente generatio fit II, 465, 20; eo recedente interitus II, 465, 20 ejus calor vitale continet principium III, 352, 13 ss.; ei patris genitorisque dignitatem tribuimus, idque quare III, 320, 46 s.; etiam hominem generat II, 263, 49; hominis causa movens est, non vero forma, nec materies, nec privatio, nec ejusdem generis II, 603, 18 s.; ejus solis radiis nutritus est homo quidam fr. 38, b; quidnam conferat ad generationem vermium atque animalium quæ iis disruptis fiunt III, 94, 39 ss., cf. III, 95, 8 s.; boves pinguefacit III, 154, 41; alimentum detrahit IV, 171, 52; quæ loca collustrat, in iis plura et molliora proveniunt III, 158, 6 s.; ab eo remota loca nec multa animalia nec multas plantas proferent IV, 37, 49 s.; surculos elicit IV, 26, 44; poni possit eum saporum causam esse III, 482, 20; si ei exponantur fructus ex arbore decerpti, saporem immutant III, 482, 22 s.; causa est cur amygdalæ amaræ sint fr. 165, b; ejus caloris vestigia remanent in acinis reliquisque fructibus fr. 204, b; circa ejus ortum vel occasum maxime capiuntur pisces, idque quare III, 164, 18 ss.; simulac in occasum vergit, aversæ cubant capræ, quum antea adversis oculis cubarent III, 175, 48 ss.

Solis defectus; eum luna oppositione efficit fr. 198 a; cf III, 513, 19; minus sæpe fieri dicuntur quam lunæ, idque quare II, 403, 45 ss.; cur in iis sol qua parte deficit concavus videatur II, 400, 43 ss.

Sol et luna; cuique eorum tres sphæras tribuit Eudoxus, idque quasnam II, 607, 15 ss.; cuique eorum duabus plures sphæras quam Eudoxus tribuit Callippus II, 607, 36 s.; si iis non tribuantur sphæræ revolventes, sphæræ universæ numero erunt XLVII II, 607, 52 ss.; eorum motus caloris et frigoris initium et finem regunt III, 413, 41 ss.; aer et venti secundum eorum circuitum subsistunt ac mutantur III, 413, 46 s.; igitur necessario etiam eorum circuitus sequuntur plantæ ac animalia III, 413, 47; eorum numeros sequi generationes ac interitus vult natura III, 414, 3 s.; nec tamen ad amussim cum iis consentiunt, idque quare III, 414, 4 ss.; eorum conversio forsan ab alio principio pendet III, 414, 1 s.; eorum communis circuitus mensis est III, 413, 35 s.; cum eorum motu nihil æquiparari potest III, 635, 45 ss.; quidnam efficiat III, 635, 47 ss.

Solenes (σωλήν); testacea sunt bivalvia clausa III, 62, 11 ss.; III, 285, 15 s.; eorum descriptio fr. 178, a; in locis arenosis nascuntur III, 88, 41 s.; sine radice loco hærent III, 89, 13 s.; avulsi vivere nequeunt III, 89, 14 s.; III, 145, 36 s.; eorum exigua pars exstat, reliquum corpus quasi in latibulo conditur III, 71, 29 ss.; si sonus cieatur, se subducere atque ideo auditum habere videntur III, 71, 27 s.; admoto ferramento, aufugere atque ideo visum habere videntur III, 71, 28 s.

Soliditates (στερεά); iis prædita sunt corpora naturalia II, 262, 30; eas considerat mathematicus II, 262, 31.

Solidum (στερεόν); id tanquam ens considerat Democritus II, 254, 5; II, 474, 48; item Leucippus II, 474, 48; ejus numero (i. e. quattuor) sensum assimilat Plato III, 434, 37 s.; id ex alto et humili composuit Plato II, 484, 17 s; si Platonis placita vera sunt ei nec linea, nec planum inerunt II, 484, 18 s.; nec numerus II, 484, 21; species quædam plani esset, si latum alti genus esset II, 484, 24 s.; ei quædam propria sunt II, 502, 8; figurarum solidarum genus est II, 532, 22; id est quod augeri nequit IV, 30, 32; ei non inest quæcunque figura II, 498, 31; duo in eodem loco essent, si res mathematicæ rebus sensibilibus inessent II, 492, 48; II, 611, 40; si substantia sit, quæritur an ad eandem scientiam pertineat ac ejus accidentia per se II, 491, 39 ss.; ejus accidentia per se demonstrant scientiæ mathematicæ II, 491, 42; eodem redit an id ex planis componas, an plana e lineis II, 411, 21; absurdum est si simul cum iis crees locum II, 635, 43, s.; item si ea alicubi esse perhibens, quidnam vero locus sit non dicas II, 635, 46 s.; ejus naturam imitantur numeri aliqui, idque quinam II, 526, 9 ss.; ejus minorem copiam etiam causam statuere licet, cur leviora sint corpora II, 425, 25; et se invicem et aerem percutere debent, ut fiat sonus III, 454, 33 s.; multa pellucida sunt III, 452, 49; aliquid continere debet corpus anima præditum III, 459, 21 s.; in liquidum convertitur in massa cui fermentum additum est III, 379, 37 s.; calefacta magis calefaciunt quam humida III, 235, 43 s.; v. *Corpus.*

Solidum spatium; universum duobus figuris expleri potest, scilicet pyramide et cubo II, 421, 42 s., v. *Figura solida.*

Solipedes; v. *Solidungula.*

Solidungula (μώνυχα); pedes non fissos habent III, 223, 46; quales III, 20, 21; magna sunt ac multam terrenam materiem habent III, 294, 16 s.; eorum materies terrena dentium loco et cornuum in ungulam impenditur III, 294, 17 s.; eorum ungula quasi unguis unico loco plurium est, idque quare III, 294, 19 s.; enumerantur III, 20, 18, 27; iis non accensendus est elephas III, 248, 39 s.; iis accensendi sunt equus, mulus et asinus III, 270, 29; III, 271, 6; III, 292, 28 s.; item asinus indicus III, 258, 38, 43 s.; quatenus iis accensenda sit sus III, 408, 52; III, 409, 4; quædam eorum cornigera sunt, idque vel ad injurias infligendas vel ad propellendas III, 254, 17 s., cf. 37 s.; magis naturæ consentaneum esse videtur, ea unicum cornu habere quam bisulca, idque quare III, 254, 47 ss.; eorum nullum duo cornua habet, pauca vero unum III, 20, 24 ss.; talo plerumque carent, idque quare III, 294, 20 ss.; solus eorum talum habet asinus Indicus III, 20, 27 s.; vivipara ac sanguine prædita sunt III, 271, 3 ss.; unicum ventriculum habent III, 271, 4; qualem lienem habeant III, 270, 28 s.; liene inter multifida et cornigera bisulca medium tenent III, 270, 28; simul felle carent et longæva sunt III, 275, 34 s., cf. III, 30, 20; III, 274, 40; plerumque unipara sunt III, 403, 41; III, 404, 7 s.; III, 407, 5 s.; III, 408, 40; idque non propter ungularum integritatem, sed quia plerumque magna sunt III, 404, 9 ss., cf. III, 407, 7 s.; alsiosa sunt IV, 316, 16; duas mammas habent, easque in femoribus III, 291, 54 s.; earum mares mammis carent exceptis quæ matri similes sunt III, 21, 20 s.; nulla earum neque barbam neque palpebram hirsutam habent IV, 316, 35 ss.; senescentes cur majores dentes habeant IV, 316, 30 ss.; alternatim maxillas movent IV, 316, 33; difficilius mingunt, idque quare IV, 316, 3 s.; vescuntur fœno et seminibus non subactis IV, 316, 4 s.; dentibus cibum non lævigant IV, 316, 6 s.; eorum venter inflatur IV, 316, 6; urinæ stillicidio et tormentis vexantur IV, 316, 9 s.; quamobrem quando nata sunt, perstent nec ulla eorum pars inde ab ungula ad genu usque crescat IV, 316, 42 ss.; quomodo variis ætatibus se habeant quod ad rationem inter partes superiores et inferiores attinet III, 289, 33 ss., cf. III, 22, 13; III, 292, 31 s.; minus quam ea pumilionis speciem referunt multifida III, 289, 40 ss.; eorum membra anteriora brachiis et manibus dissimilia sunt III, 291, 21 s.; igitur posterioribus injurias depellunt III, 291, 20 s.; III, 294, 31 s.; cur defluentes aquas bibant IV, 317, 7 ss.; perfectos fœtus pariunt, idque quare III, 408, 38 ss.; eorum residuum seminale in fœtum impenditur III, 407, 6 s.; ideoque non superfœtant III, 407, 5; nullum eorum retro mingit III, 293, 26 s; exceptis mulis eorum mares feminarum pudenda olfaciunt III, 370, 17 ss.; earum feminæ menstrua purgatione carent III, 407, 38; hinc eodem modo se habent ac mares quorum semen collectum, sed nondum ejectum est III, 407, 42 s.; indeque in Venerem proclives sunt III, 407, 40 s.; eodem modo ac illæ se habent equæ III, 407, 34, 37.

Solitaria animalia (μοναδικά); alia pedestria, alia volatilia, alia natatilia sunt III, 3, 30; alia civilia sunt, alia dispersa III, 3, 31 s.; alia domi manent, alia migrant III, 3, 43 s.

Solitum; jucundum est, 334, 32; 336, 54; jucundius quam insolitum IV, 206, 14 s.

Sollers (δεινός, εὔστοχος, εὐφυής); non semper prudens est, sed prudens semper sollers II, 157, 30 s.; non activus circa res circa quas sollers est II, 167, 43, 45; eos nihil impedit quominus simul incontinentes sint II, 86, 22; eos quidam simul incontinentes esse posse arbitrantur II, 77, 4; cum iis utilitatis gratia amicitiam contrahunt potentes II, 95, 52; ei proprium est ut in philosophia simile in rebus longissime distantibus perspiciat, 398, 20; ei congruit poesis 470, 33; ei proprium est ut promptus sit ad metaphoras inveniendas, 476, 15.

Sollertia; quidnam II, 74, 48; pertinet ad animam moralem vel concupiscentem II, 75, 23; non idem est quod prudentia, sed ad prudentiam confert II, 157, 30 ss., cf. II, 167, 41 ss.; prudentia non est, etiamsi sine ea consistere nequeat prudentia II, 74, 51; notione ad prudentiam accedere videtur, sed consilio ab ea differt II, 86, 25; simili, etsi non eodem modo se habet ad prudentiam ac habitus vel virtutes naturales ad virtutem proprie sic dictam II, 75, 10; II, 157, 50; si ejus finis honestus est, laudanda est, sin pravus, versutia evadit II, 74, 49; quidnam ejus officium II, 157, 37 ss.; etiam pravis competit II, 157, 33, item incontinentibus II, 167, 40 ss.

Sollicitus (ἐπιμελής); injurias persequi solet, 339, 20.

Solœcismus; quidnam sit, 277, 46; eum interdum committimus, ubi nomen recordari oportet III, 498, 10 s.; fieri videtur, ubi nominis casus dissimilis similis apparet, 306, 16; oritur, si utrique vocabulo non reddas quod convenit, 391, 33; quamobrem eos faciant Thraces senescentes IV, 331, 22 ss.; fieri potest ut aliquis eum committat etsi non committere videatur, et vice versa, 291, 16; id idem arte effici posse manifestum est, 291, 21; apparens quibusnam occasionibus fieri soleat, 291, 25; quomodo ad eos adversarium adducere conarentur, 291, 33; aliquatenus similis est captioni propter similem dictionis figuram, 291, 47; quomodo solvendi, 305, 44 ss.; ad eum quarto loco adversarium adducere conantur sophistæ, 277, 46.

Solon; ejus auctoritate moti Amphictyones bellum Cirrhæis declararunt, idque quare fr. 301, a; ejus cineres sparsi apud Salamina fr. 228, a; ejus leges in cyrbes inscriptæ et in Stoa regia erectæ fr. 227, b; ejus legibus usi beate vixerunt Athenienses, 377, 32; non solum leges condidit, sed etiam rempublicam instituit, 518, 36; eum laudant nonnulli, idque quare, 518, 39 ss.; alii eum vituperant, idque quare, 518, 48, Areopagum et magistratuum electionem se antiquiores servasse, democratiam vero constituisse videtur, dum judicia ex omnibus eligeret, 518, 45; non ex ejus consilio invaluit democratia, qualis hodie viget, 519, 5; populo maxime necessariam potestatem tribuisse videtur, 519, 9; magistratus omnes ex illustribus et locupletibus civibus creavit, 519, 12; quamnam potestatem tribuerit populo, 531, 49; quomodo populum Atheniensem diviserit fr. 226, b.; 227, a; ejus lex de civibus qui seditione orta non alterutri parti se adjunxerint fr. 228, a; lege vetuit ne tantum agri possideretur quantum cuique libuerit, 506, 23; elegiarum carmina scripsit fr. 28, 6; ex ejus carminibus elucet, eum mediocrem rem familiarem possedisse, 556, 22; eo teste adversus Critiam usus est Cleophon, 344, 7; quosnam beatos prædicaverit II, 126, 48; secundum ejus dictum nemo felix est prædicandus, donec vivit II, 10, 1, cf. II, 193, 9; quomodo hoc effatum intelligendum sit II, 10, 7; etiamsi id recte interpretemur, controversiæ ansam dat II, 10, 10.

Citatur; (fr. 22 Bergk.), 344, 8; (fr. 13, v. 71), 489, 51.

Solstitium (ἡλίου τροπαί); initium quoddam est IV, 249, 50; ea primum admiramur, deinde miraremur, si non ita se haberent II, 471, 33 ss.; necessario facta sunt, nec licet ea non esse II, 466, 36; de iis non fit deliberatio II, 27, 40; post id flant Etesiæ III, 586, 19; quamobrem post utrumque centum dierum spatium homines inprimis moriantur IV, 113, 34 ss.

Solstitium æstivum; cur post id Aquilones quos Etesias appellamus spirent, nonnulli dubitant, Austri vero post brumalem non exoriantur III, 586, 33 ss.; circa id Favonius spirat III, 589, 53; id denuntiare videntur apes suo ad labores egressu IV, 85, 4 ss.; post id cicadæ canunt IV, 85, 4 s.

Solstitium brumale; post id Leuconoti flant III, 586, 36 ss.; item Ornithiæ III, 586, 45 s.; circa id flat Vulturnus III, 589, 54; dies quintus decimus post illud austrinus est IV, 249, 48 s.;

Solum (χώρα); id si tueri nequeant cives socii adsciscendi sunt, 456, 13; ex eo tunc tantummodo omnia quæ debebantur exigebant Mendæi quum pecuniæ inopia laborarent, 645, 40.

Solum molle; quamobrem citius in id mingant equi IV, 323, 47 ss.

Solum palustre; profundum alimentum continet, idque quare IV, 220, 31 ss.

Solum pingue; largum plantis suppeditat alimentum III, 409, 7 s.; hinc ei comparatur sus III, 409, 7.

Solum; non *hoc*, nec *quantum*, nec *quale*, sed πρός τι significat, 299, 31.

Solutio; modo interrogationem spectat, modo interrogationem et interrogantem, modo neutrum, 307, 49, cf. 270, 14; pertinet ad ea quæ sententiam spectant, 472, 11; refutationum objectiones sunt, adversus locos e quibus petuntur, 285, 50; apparentes interdum veris præferendæ in argumentationibus contentiosis, 295, 40.

Solutio vera; est detectio falsi syllogismi docens ex qua interrogatione falsum efficiatur, 296, 40; 301, 41; quonam igitur constet, 296, 44; non omnis peccati est detectio, 301, 35.

Solutio; eam omnis habet tragœdia, 471, 11; quidnam sit, 471, 13, 15; ex ipsa tragœdia peti debet, 469, 8; ubinam incipiat in Theodectis Lynceo, 471, 18; si eadem sit, eadem quoque est tragœdia, 471, 32; si bene facta sit, plausu excipi debet, 471, 33.

σωματοειδεῖς· 419, 44; σωματοειδῆ· 442, 51.

Somniantes; interdum præter imaginem aliud quid in locum ante oculos ponunt III, 507, 25 ss.

Somnifica; tam potulenta quam esculenta capitibus gravitatem afferunt III, 504, 42 s.; nonnulla eorum calida sunt III, 505, 42 s.; enumerantur quædam III, 504, 43.

Somnium; ei comparatur voluptas quæ iram comitatur, 347, 44; sine iis dormientes quidam surgunt ac ambulant III, 415, 39 ss.; igitur sine iis dormienti sentire licet III, 415, 36 ss., 42 ss.; veracia habent melancholici II, 240, 52; hominum honestorum meliora quam vulgarium II, 13, 44, cf. *Insomnium*.

Somnia autumnalia; cur iis fidem minimam adhibeamus fr. 208, b.

Somnia recta; ea inprimis de amicis suis habent amici, idque quare III, 515, 33 ss.; item atrabiliarii, idque quare III, 515, 39 ss., cf. II, 240, 52; ea quivis interpretari potest III, 515, 47 s.; ea turbat motus III, 516, 3.

Somnia recta habentes (οἱ εὐθυόνειροι); sæpe reperiuntur inter homines vulgares, idque quare III, 514, 36 s., cf. III, 513, 12; III, 515, 25 s.; eorum natura loquax et atrabiliaria est, ideoque multifarias visiones habent III, 514, 38 s.; comparantur iis qui par impar ludunt III, 514, 41 s.

Somniorum interpretes; quinam optimi III, 515, 46 ss., 53 ss.

Somnolentus; palpebras attollere nequit, idque quare III, 363, 47 ss.; ejus signa IV, 6, 25 ss.; quare magis hiberno tempore simus IV, 177, 12 s.; cur palustribus locis efficiamur IV, 192, 13 ss.

Somnolenta animalia (ὑπνωτικά); eorum caput gravatur, idque quare III, 239, 10 ss; III, 504, 44 ss; iis adimitur statio recta, si hæc iis competat III, 239, 16 s., cf. III, 506, 5 ss.; quibus non competit hæc, iis adimitur capitis rectitudo III, 239, 17 s.

Somnus; quidnam III, 506, 47 ss.; cf. III, 504, 30 ss.; III, 505, 35 ss., inter esse et non esse, inter vivere et non vivere medium tenere videtur III, 415, 16 s.; ei similis esse videtur plantarum infantiumque vita II, 187, 21; animalium munus vel affectus est III, 228, 23 s.; eo planta non indiget, idque quare IV, 22, 4 ss.; non recte definitur sensus debilitas. 245, 7, 9, 21; vigiliæ privatio est eique oppositus III, 500, 17 ss.; III, 501, 22 ss.; igitur necessario eandem sedem habere debet ac vigilia III, 500, 16 s.; III, 508, 8 s.; forsan primarie ab eo afficitur cor II, 562, 14, cf. 12; forsan certa quadam motus privatione in eo afficitur primum patiens II, 562, 14; non constat in eo a quonam affectu primo producatur hic affectus II, 562, 14, 16; ex iis quæ circa eum eveniunt, colligi debet, quidnam sit insomnium et quomodo fiat III, 508, 18 s.; ex eo expergiscimur, ubi motus inest, etiamsi nullus sensitivus motus insit II, 345, 45; eo depulso non denuo scientes fieri dicimur II, 338, 33; ex eo expergefactis alterantur quædam in corpore II, 338, 43 s.; argumenta quæ probare videntur nos in eo nihil sentire III, 507, 4 ss., 37 ss.; sensus impotentia est a vigiliæ excessu pendens III, 501, 25; sensorii est vinculum et immobilitas III, 501, 30 ss., 48 s.; per eum proprie ac simpliciter nullo sensu fungi licet III, 501, 34 s.; quatenus morbo comitiali similis sit III, 505, 6 ss.; modo morbosus est, modo sine morbo fit III, 501, 27 s.; in eo sensum nec actu nec potentia habemus III, 465, 47; nihilo minus in eo imagines nobis apparent, *ibid.*, cf. III, 466, 3 s.; eo necessario omnes sensus eodem modo affici debent III, 502, 13 s.; non eo consistit quod sensus otiosi sunt, nec quod sentire non possumus III, 502, 42 ss.; non est sensuum impotentia, in quovis sensorio obvia, nec a quacunque causa pendens III, 502, 48 ss; III, 504, 20 s., 30 s.; si a singulorum sensuum affectione penderet, mirandum esset omnes simul otiosos ac immobiles esse III, 502, 32 ss.; III, 503, 1; in eo præcipue vim suam exserit animæ pars nutritiva II, 193, 27; in eo imperfectæ animæ partes sensitivæ et concupiscens II, 193, 28; eo obscuratur intellectus III, 467, 7; cessatio est animæ quatenus bona vel improba dicitur II, 13, 42; in ea tamen aliqui hujus animæ motus penetrant II, 13, 43; in eo præcipue agere videtur animæ pars plantis competens II, 13, 38; in eo vix a bonis distingui possunt improbi II, 13, 39; eum sensus ope a vigilia distinguimus, idque vel rerum externarum sensu, vel motuum intestinorum III, 500, 24 s.; hinc ei idem præerit quod sensui III, 500, 29 s.; argumenta quæ probare videntur eum vigilia priorem esse III, 415, 12 ss.; revera vigilia posterior est quia affectus fœtuum nondum sensu præditorum non genuinus somnus, sed somno similis affectus est III, 415, 20 ss.; nullus inexpergiscibilis est III, 415, 26; III, 501, 24 ss.; igitur ei non accensendus affectus plantarum III, 415, 25 s.; nec fœtuum nondum sensu præditorum III, 415, 20 ss.; eum per translationem quieti assimilant III, 503, 10; igitur salutis gratia animalibus datus est III, 503, 11 s.; III, 506, 50; ejus finis vigilia est, idque quare III, 503, 12 ss.; igitur omnibus animalibus necessarius est III, 501, 17 ss.; III, 503, 15 ss.; idque ex suppositione necessarius III, 503, 16 ss.; per eum melius fit nutritio et incrementum III, 502, 3 s.; maxime saginat, idque quare IV, 315, 21 s.; concoquit medicamentum ita ut celerius id sentiat corpus IV, 314, 9 s.; corpora torpidiora reddit membra refocillans IV, 179, 22; corporis relaxatio quæ in eo fit animæ, quietem suppeditat II, 390, 7; desidia est et quies II, 192, 35; II, 193, 24; jucundus est, 335, 20; per se bonus non est, sed jucundus, 628, 8; sollicitudinem excutit secundum Euripidem, 628, 9; eum vulgo ad idem genus pertinere putant ac compotationem, musicam et saltationem, 628, 10, 11; quanta ejus efficacia sit ad decipiendos eos qui eo detinentur III, 511, 37 ss.; per totam vitam oppressus non felix dicendus est II, 136, 30; vix aliquis ejus solius causa vivere vellet II, 187, 18.

Somnus (*quomodo fiat*); ejus causa II, 355, 24; IV, 20, 26; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; exponuntur causæ probabiles, cur ejus causæ calidæ sint, quum ipse refrigeratio sit III, 505, 41 ss.; exponitur vera et præcipua hujus rei causa III, 505, 10 ss.; ab eo pendet quod pondus superioribus partibus incumbit III, 415, 30; ejus causa est cerebrum vel quod ei pro portione respondet, idque quomodo III, 239, 8 ss., cf. III, 506, 10 ss.; evenit ubi alimenti exhalatio reciprocans inferiora petit ac calorem deorsum pellit III, 504, 39 ss., cf. III, 506, 1 ss.; fit quia cibo sumpto indiscretus est sanguis III, 506. 38 ss.; ubi ejus causæ desunt, animal esse non licet III, 506, 48 ss., cf. III, 503, 16 ss.; inprimis alimento adsumpto supervenit, idque qualis et quare III, 504, 37 ss., 17 s.; III, 505, 41 s.; III, 506, 38 s.; item fatigatis, idque quare III, 504, 48 ss.; item iis qui morbis ab excremento humido et calido ortis, e. g. febre aut lethargo laborant III, 504, 51 ss.; item infantibus, idque quare III, 505, 1 ss.; quare eum fructus quidam provocent IV, 30, 1; cur magis accedat dextræ parti incumbentibus IV, 152, 6 ss.; cur nonnullis ab æstu solis proveniat IV, 332, 40 ss.; cur vinolentis non superveniat IV, 132, 51 ss.; cur alios obrepat quum legere cœperint, etiam nolentes IV, 203, 20 ss.; IV, 204, 36 ss.; in tenebris ocius supervenit IV, 152, 21.

Somnus (*quosnam afficiat*); eo afficitur animal II, 562, 13; III, 239, 8 s.; III, 501, 36 ss.; III, 502, 31; multis animalibus communis est III, 210, 19 s., 28 ss.; quibusnam animalibus brevis sit III, 501, 41; in eum vir magis proclivis est quam mulier III, 172, 28; in eum proclives sunt qui venas parum manifestas habent, item pumiliones et quorum caput magnum est, idque quare III, 505, 21 ss.; non vero qui venas conspicuas habent, idque quare III, 505, 26 s.; nec atrabiliarii idque quare III, 505, 27 s.; ejus defectu orta lassitudo quomodo sanetur apud elephantes III, 168, 11 s.; constat eo uti omnia pedestria sanguine prædita III, 73, 40 ss.; eum conniventia capiunt quæcunque palpebras habent III, 73, 41 s.; constat eo quoque uti quadrupedes oviparas III, 73, 46 s.; item aquatilia etiamsi brevi III, 73, 47 ss.; aquatilium non oculis, sed immobilitate deprehenditur III, 73, 51 s.; piscibus cur brevis sit III, 74, 1 s.; piscium quibusnam signis deprehendatur III, 74, 1 ss., 9 ss.; eum magis noctu quam interdiu capiunt pisces III, 74, 20 s.; ubinam se subducant pisces ad eum capiendum III, 74, 21 ss.; eo devincti pisces fuscina capiuntur III, 74, 25 s., cf. 28 s.; quidam pisces interdiu ei indulgent, ideoque fuscina capiuntur III, 74, 26 ss.; piscium cartilagineorum qualis III, 74, 30; quanam positura eum capiant animalia marina fistula prædita (cetacea) III, 74, 31 s.; mollusca et crustata eodem modo eum capiunt quo pisces III, 74, 34 ss.; constat etiam insecta eum capere, idque quomodo III, 74, 37 ss; inprimis tamen id de apibus constat, idque quomodo III, 74, 39 ss.

Somnus et vigilia; simpliciter simul adesse nequeunt, aliquatenus vero possunt III, 512, 15 ss.; habitus inter ea intermedii insomniis accensendi non sunt III, 512, 17 s.; sine somno exstare nequeunt III, 501, 51 ss.; a quanam animæ parte pendeant valde dubium est III, 471, 38 ss.; cordis vel partis ei respondentis affectus sunt III, 503, 49; sensus communis affectus sunt III, 501, 10, cf. III, 502, 6 ss.; III, 508, 7 ss.; neutro eorum carere possunt, quæcunque sensum habent III, 501, 5 ss., 11 ss., cf. 23, 28 s.; non voluntariis motibus accensentur III, 525, 31 s.; pertinent ad munera corporis et animæ communia, quæ partim omnibus vivis communia, partim quibusdam animalibus propria sunt III, 476, 15; quare his muneribus accensenda sint III, 476, 24 ss.; quænam sit eorum causa necessaria III, 503, 19 ss.; III, 506, 44 ss.; ponendum ea apud animalia sanguine prædita ab eadem causa pendere ac apud homines III, 503, 24; apud exsanguia vero vel ab eadem causa pendere vel a causa quæ huic pro portione respondet III, 503, 22 s.; non competunt iis quæ nulla alia munera habent, nisi accretionem et deminutionem, e. gr. plantis, idque quare III, 501, 1 s.

Somno (*de*); an insequatur *de Memoria* III, 526, 14, cf. III, 499 et 500.

Citatur : (t. III, p. 506) III, 239, 19.

Somno et Vigilia (*de*): quidnam ejus argumentum III, 500, 1 ss., cf. III, 516, 3 ss.; præcedit l. *de Longitudine et Brevitate vitæ* III, 527, 13 s.

Citatur : (t. III, p. 504, 505) III, 415, 30 s.; innuitur III, 471, 38.

σομφόν· intermedium inter album ac nigrum in voce, 182, 12, 19.

Sonare (ψοφῆσαι); quidnam III, 454, 20 s.; III, 455, 2 s.

Sonatio (ψόφησις); idem quod sonus actu III, 463, 10 s., 23.

Sonorum (ψοφητικόν); eo constat quod sensum aliquo modo afficere potest III, 618, 44 ss.; interdum non sonat III, 463, 7; ejus actus vel sonus vel sonatio est III, 463, 16 s.; simulac sonat, fit sonus actu et auditus actu III, 463, 7 ss.; eorum perceptio eatenus a tactilium differt quatenus horum intermedium una cum nobis afficitur, illorum vero aliquid in nos agit III, 460, 1 ss.

Sonus; audibilis est eumque percipit auditus II, 156, 1; III, 458, 10; problema de eo ad quod pertineat, 168, 4; eum non cogitare licet, sed audire III, 681, 33; sensibile auditui proprium est III, 452, 22; III, 479, 38; III, 502, 26; III, 507, 8; igitur circa eum non fallitur auditus III, 452, 20, 24; III, 484, 13; unicum auditus subjectum est III, 459, 5 s.; ejus natura nobis manifestior est quam odoris, idque quare III, 456, 26 ss.; eorum unum, id est principium, elementum est II, 576, 23 s.; differt a colore, a sapore et ab odore II, 156, 1; omnino videri nequit II, 311, 14; illum non videt visus secundum Gorgiam III, 681, 26; tunc tantummodo fiunt, ubi adsunt particulæ sensibiles sat magnæ ut actu audiri possint III, 488, 51 ss.; eum recipit insonorum III, 453, 22 s.; quomodo a corpore id habenti afficiatur sensus III, 460, 46 ss.; si auditus sensorium tangat, sensum non movet III, 453, 54 ss.; III, 454, 4 s., cf. III, 455, 19 s.; ab eo movetur intermedium quod iterum sensorium movet III, 454, 2 s.; fit in aere III, 454, 51; ejus intermedium aer est III, 454, 7 s.; III, 461, 42; prius ad intermedium pervenire probatur quam ad aurem III, 489, 29 ss., cf. 4 ss., III, 490, 2 ss.; de osse ad quod tanquam ad ultimum vas pervenit, v. *Os*; rei quæ fertur motus esse videtur III, 489, 47 s.; argumentum quod probare videtur eum latione fieri III, 489, 21 ss.; aeris quidam motus est III, 455, 46 s.; est motus aeris cujus disruptio impeditur III, 455, 8; item motus eorum quæ eodem modo moveri possunt ac ea quæ a rebus lævibus percussis resiliunt III, 455, 22 ss.; alienus est et non proprius aeri impactus III, 455, 18; efficitur cum a verberante tum a verberato, sed non eodem modo III, 455, 20 ss.; non tamen ab omni verberante, vel ab omni verberato efficitur III, 455, 24 s., cf. III, 454, 18 ss., 27 ss.; idque quare III, 455, 22 ss., 26 s., cf. III, 454, 29 s.; vel aer vel aeris affectus est IV, 180, 1 ss.; unde constet recto tramite pergere III, 658, 41 ss.; quia spiritus est fertur etiam non recta IV, 183, 19 ss.; eum eadem parte ac colorem et odorem nos percipere arbitraremur, si aer nobiscum undique circulo coaluisset III, 459, 15 ss.; partim actu, partim potentia est III, 454, 17 s.; III, 463, 18; qui actu est idem atque unus est ac auditus actu, etiamsi substantia diversus III, 463, 5 ss., cf. 40 s.; III, 479, 46 ss., cf. III, 460, 49 ss.; qui actu est eo continetur qui potentia est III, 463, 12 s.; qui actu est semper alicujus ad aliquid et in aliquo est III, 454, 22 s., cf. 25; III 455, 50 s.; ictu efficitur III, 454, 23; III, 455, 50; igitur fieri nequit ubi unum tantummodo corpus sonans adest III, 454, 23 s.; auditur et in aere et in aqua, verum minus in hac III, 454, 31 s.; non tamen ejus præcipua causa aer vel aqua est III, 454, 32 s.; sed solidorum ad se invicem et ad aerem ictus III, 454, 33 s.; III, 655, 1 ss.; fit igitur ubi aer ictus persistit et non diffunditur III, 454, 34 s., cf. 50 s.; id est ubi cito et vehementer percutitur III, 454, 36 s.; item ubi læve est id quod percutitur, idque quare III, 454, 52 s., cf. 455, 26 s.; quod eum emissurum est necessario læve et solidum esse debet III, 256, 31 s.; non ipse in corpora agit, sed id cui inest III, 461, 18 s.; videntur ab eo affici res quæ limite carent ac non perstant, e. g. aer, etiamsi alio modo quam res quæ audire possunt III, 461, 22 ss.; quænam eum habere dicantur, quænam eo carere III, 454, 18 ss., 27 ss.; idque quare III, 454, 29 ss.; quare corpora permeat IV, 183, 15 ss.; si eum contineret intervallum corpore carens, quæritur an inane esset II, 293, 27; ad quodcunque impegerit, ibi moram trahit III, 658, 37 s.; semper repercuti videtur, sed non semper manifesto III, 454, 43 s.; qui in rem mollem incidunt non violenter resiliunt III, 660, 35 ss.; quia sensibilis est, in infinitum dividi potest III, 488, 3 ss.; non numero infiniti, sed finiti sunt III, 482, 2; III, 488, 21 ss.; cur magis extrinsecus introrsum penetret intra domos quam intrinsecus foras IV, 181, 33 s.; cur major fiat in domibus si quis dolium et fictilia inania obruat et operculo contegat vel si puteus vel cisterna in iis sint IV, 175, 24 ss.; cur major fiat in domo recens illita IV, 175, 16 ss.; eorum principia et elementa non eodem ac colorum et substantiarum et quantitatis II, 603, 29; quæri potest cur in nubibus fiat quia constat eum esse II, 557, 9 s.; nihil confert nec ad alimentum, nec ad incrementum et decrementum III, 447, 32 s.; III, 474, 34 s., cf. *Strepitus*.

Sonus (*ejus differentiæ*); in eo qui actu est manifesta fiunt cum ipsius soni, tum corporum sonantium discrimina III, 455, 27 ss.; ejus acumen et gravitas per translationem dici videntur a tactilium qualitatibus III, 455, 30 s.; scilicet ab acumine et hebetudine III, 455, 35 ss.; a quanam causa pendeat ejus acumen et gravitas III, 455, 31 ss.; eorum differentias bene percipimus, si cum auditus sensorium ipsum tum membrana id obtegens pura sint, idque quare III, 419, 3 ss., cf. III, 418, 34 ss.; ejus solius differentias apud pleraque animalia percipit auditus III, 477, 14 ss.; ejus differentiæ quare fiant III, 655, 25 s.; III, 659, 29 ss.; valde magnus ac violentus æque ac exilis quodammodo inaudibilis est III, 458, 12 s.; nihilo minus percipitur ab auditu III, 458, 11; postquam ingentes percepimus, surdastri fimus III, 508, 50 s.; post magnos alii percipi nequeunt III, 467, 34, cf. II, 463, 43 s.; nimii corporum moles disjiciunt III, 399, 36; violenti omnes duri fiunt III, 659, 42; nonnisi per accidens necat III, 475, 32 ss.; idque ubi cum pulsu et ictu conjunctus est III, 475, 34 s., cf. *Tonitru*; nonnullos debiliter et quasi e longinquo percipiunt dormientes III, 512, 8 ss.; parvo in auribus facto fulminare ac tonare arbitrantur dormientes III, 513, 37 s.; qui in flamma fit, quomodo appelletur III, 596, 48; ei comparatur tonitru III, 596, 47, cf. III, 597, 1 s.; quando fiat III, 596, 50 ss.; tonitru post ictum ad aures pervenit III, 489, 8 s., 20 s.; liquidorum fluentium quales III, 660, 51 ss.; item olei III, 660, 52 s.; qui sub terra fiunt ante terræ motus spiritu efficiuntur III, 595, 8 ss.; jam facti sunt sine terræ motu III, 595, 10 s.; ab aquis proveniens tonorum accurationem cohibet III, 662, 1 ss.; lyræ quales IV, 213, 3 s.; item cornuum III, 658, 40 s.; quinam consoni IV, 212, 10 s.

Sonus (*quosnam afficiat*) : parvum qui audire potest, etiam majorum sensum habebit II, 385, 42; eorum sensum habent omnia vivipara sanguine prædita III, 69, 1 s.; quænam quadrupedes remotos optime percipiant III, 419, 16 ss.; eo audito oves concurrere docent pastores, idque quare III, 175, 41 ss.; igitur eo audito etiam domi concurrunt III, 175, 44 s.; qui extra aquam exiguus est, in ea degentibus magnus et gravis et difficilis esse videtur III, 69, 29 s., cf. III, 70, 10 s.; piscibus capitis gravitatem ciet vel delirium III, 70, 6 s.; item delphinibus III, 69, 34 s.; III, 70, 43 s.; igitur eum fugiunt pisces III, 69, 26 s., 46 s., 50 ss.; III, 70, 2 s.; quomodo ejus ope delphines venentur III, 69, 32 ss., cf. 45; III, 76, 43 s.; eum quam maxime ciere reverentur piscatores pisces venantes III, 69, 36 ss.; item ubi explorare volunt, ad quodnam genus pertineant quos in maris superficie e longinquo fluitare vident III, 69, 51 ss; eum vero cient, ubi pisces jam circumventos in unum locum congregare volunt III, 69, 52 ss.; si cieatur subducunt se solenes III, 71, 28; eum ciere vetant qui neritas venantur III, 71, 30 s.

Sonus (*quænam animalia eum emittant*); et a voce et a loquela differt, idque quomodo III, 71, 41 ss.; eum non loquimur, sed orationem III, 681, 32; eum ciere licet etiam sine pulmone et gutture et lingua III, 71, 49 s.; eum edunt insecta interiori aere non exteriori III, 71, 51 s.; III, 72, 6 s.; quomodo eum emittant cicadæ III, 72, 2 s.; quomodo muscæ et apes III, 72, 5 s.; quomodo locustæ III, 72, 6 s.; nullum molluscum vel crustatum naturalem emittit III, 72, 8 s.; pisces quoque nonnulli eum edunt, idque quare et quinam et qualem et quomodo III, 72, 10 ss.; cartilaginei quoque pisces quidam eum edunt, idque qualem III, 72, 21 ss.; eum alii cient aves dum volant III, 72, 28 s.; item pectines ubi mari innitentes feruntur III, 72, 23 s.; item hirundines marinæ ubi sublimes feruntur III, 72, 25 s.

Sonus acutus; sensui per breve tempus impertit vehementem motum III, 455, 31 s.; ejusque motus per celeritatem ita fit III, 455, 34 s.; IV, 210, 21; ideoque nonnisi per accidens celer est III, 455, 34, 38 s.; cur eum magis efficiat aqua frigida ex eodem vase profluens quam calida IV, 175, 41 ss.

Sonus gravis; sensui per longum tempus pusillum impertit motum III, 455, 33; IV, 208; 28 s.; ejus motus propter tarditatem ita fit III, 455, 35; igitur nonnisi per accidens tardus est III, 455, 33 s., 38 s.; cur mollior sit IV, 214, 9 ss.

Sonus medius; solus principium alterius tetrachordi est IV, 213, 16 s.

Soni repercussio; v. *Echo.*

Sophisma; idem quod syllogismus sophisticus (ἐριστικός), 272, 16; eo pertinet argumentatio nihil ad conclusionem faciens, quæ tamen aliquid de ea colligere videtur, 272, 11, 44.

Sophismata; v. *Fallaciæ.*

Sophista; non est qui artem sophisticam exercere potest, 215, 12; ita olim septem sapientes vocabantur fr. 33, a; quomodo a rhetoribus et dialecticis differant, 287, 38; 312, 44 ss.; quomodo a contentiosis differant, 288, 8, 14; apparentem demonstrationem quærunt, 288, 12; hodie minus quam olim cavillari possunt, eo quod multa interrogant, idque quare, 289, 34; scientiam argumentationibus impediunt, 284, 39; circa aliena argumenta cavillantur II, 191, 47; nemo præter eos sanitatem vel aliud quoddam principium bonum esse demonstrat II, 191, 46, 48; qualisnam esset eorum institutio, 309, 3, 7; pro iis quæ sciunt nemo forsan pecuniam daret II, 104, 43; ideo pecuniam ante officium præstitutum postulare coguntur II, 104, 43; lucrum captant a sapientia non vera, sed apparenti, 277, 3, cf. 369, 2; potius sapientes videri cupiunt quam esse, 277, 1, 4; necessario syllogismorum et refutationum falsorum studiosi sunt, 277, 10; inprimis quinque res in disputationibus sectantur, 277, 39; idque quasnam, 277, 44; scientiæ civilis præcepta dant, etiamsi ejus muneribus non fungantur, idque quomodo II, 129, 33, 48; scientiam civilem cum rhetorica confundunt II, 129, 50; perperam legem ferendarum artem facilem esse putant, idque quare II, 129, 51; ab iis scientiam civilem discere non licet II, 130, 6; sententias honestissimas proferunt, sed quærunt ea quæ videntur prodesse, 290, 2, v. *Contentiosi*; eorum importunitates, 27, 3; importuni non erunt, si sæpe vincuntur, quum nec imperatores, 376, 25; nonnulli rem mathematicam spernebant, idque quare II, 490, 20; eorum sermones maxime circa accidens versantur II, 535, 44 s., cf. II, 593, 30 s.; citantur eorum sermones nonnulli II, 535, 44 ss., cf. 179, 17 ss.; II, 593, 24 ss.; iis utilia sunt homonyma, 387, 16; stolide pro principio ponunt scire esse scientiam habere, 127, 22; disputationem deducere solent ad id de quo iis argumentorum copia suppetit, idque tripliciter, 191, 1; omne ens vel factum vel æternum esse negabant, 179, 17, cf. II, 535, 47; Coriscum qui in Lyceo est alium esse dicunt quam qui in foro est II, 301, 25; distinguunt inter Coriscum et Coriscum honestum II, 228, 31; quærere solent an idem sit Socrates et Socrates sedens II, 543, 54 ss.; quomodo redarguendi sint, idque quare II, 543, 53; II, 544, 1 s.; quomodo adversarium adigant ad falsum vel paradoxum, 289, 23 ss.; quomodo iis respondendum sit, ubi placitum citant paradoxum philosophorum quorum sectæ addictus est respondens, 289, 18; quomodo e repugnantia inter veram et apparentem opinionem eorum, 290, 7; quomodo si interrogent e repugnantia inter legem et naturam vel inter sapientem et vulgi opinionem, 290, 28, 33; quomodo adversarios ad nugationem adducere conarentur, 290, 39; quomodo eorum de nugatione argumentationes refutandæ sint, 291, 9; quomodo adversarios ad solœcismum adducere studerent, 291, 33; memorantur duæ fallaces argumentandi rationes quas ab iis sumere potest interrogans in disputatione contentiosa, 292, 43; iis nihil cum Helena commune est, 402, 23.

Sophistæ antiqui; legem et naturam contrarias esse putabant, 290, 13; quomodo hac repugnantia adversarios ad paradoxum adducere conarentur, 290, 17; iisdem studebant ac hodierni, 290, 21.

Sophista; Platonis citari videtur II, 535, 43; II, 593, 30.

Sophistica; est sapientia apparens quæ revera non est, 277, 2; 288, 17; est ars lucrum captandi e sapientia apparenti, 288, 11; ejus a philosophia et dialectica differentia II, 502, 12 ss.; II, 588, 23 ss.; ejus vicinia novum munus addidit dialecticæ, 308, 16; de ea qualem librum conscripserit Gorgias, 309, 4; sola scientiarum spectat accidentia, 122, 9, cf. 126, 37; II, 593, 29, cf. II, 535, 44 s.; spectat quæ entibus accidunt, non quatenus entia sunt II, 588, 23 s.; non vero ens, quatenus ens est II, 588, 25, cf. II, 502, 15; eam non male non enti accenset Plato II, 535, 43; II, 593, 30 s.

Sophisticæ argumentationes; v. *Argumentationes sophisticæ.*

Sophisticæ refutationes; v. *Refutationes sophisticæ.*

Sophisticus locus; eo constat ut adversarius adducatur ad ea adversus quæ argumentorum copia suppetit, 191, 1; 289, 41; eo adducuntur adversarii vel ad necessarium, vel ad necessarium apparens, vel ad id quod nec necessarium est, nec videtur, 191, 2; ultimus modus valde alienus a dialectica est, 191, 19; utilis est ubi disputatur de accidente, 191, 1; item ut adversarius cogatur falsum quid vel paradoxum dicere, 289, 33, 40; eo pulchre et non pulchre uti licet, 289, 42.

Sophisticis elenchis (*de*); quidnam eorum argumentum, 308, 12, 20; in iis sermo fit de argumentationibus contentiosis vel litigiosis, 277, 35.

Sophocles (orator); Euctemonis causam egit, 342, 33; quidnam responderit Pisandro roganti an ei placuisset quadringentos instituere, 409, 30.

Sophocles (poeta); in defensione dixit non ideo se tremere, ut senex videretur, sed quia senex esset, 404, 30; quatenus immutaverit tragœdiæ formam, 460, 14; tragœdiam perfecit fr. 28, b; dicebat se homines depingere quales esse debent, Euripidem vero quales sunt, 479, 25; aliquatenus cum Homero, aliquatenus cum Aristophane concordat, 458, 39; honestos imitatur, 458, 39; agentes imitatur, 458, 40; ejus fabulæ vocantur dramata, 458, 41; nisi initio statim, saltem in prologo docet fabulam, 403, 6; rite confecit chori cantica, 472, 1; ejus iambi reprehunduntur quia sententiam abrumpunt, 394, 31; Hæmonem inducit cum patre loquentem de Antigone, tanquam ea dicerent alii, 408, 45; reprehenditur quod in *Electra* et in *Mysis* absurda recepit, 478, 30; in *Œdipode* agnitionem e factis ipsis petit, 470, 18; in *Œdipode* recte extra tragœdiam relegavit quod rationi repugnat, 469, 16; 478, 28; ejus *Œdipodem* si quis tot hexametris exponeret quod Ilias habet, minus jucundum foret, 481, 26.

Citatur ex *Ajace* fr. 305, a; (v. 293), 495, 41; ex *Antigone* (v. 223); 403, 39; (v. 455), 340, 29; 343, 22; 330, 25; (1231 ss.); 468, 19; (v. 635), 406, 50; (v. 911), 406, 23; ex *Œdipo tyranno* (v. 475) III, 641, 7 ss.; tota tragœdia fr. 305, b; 467, 32; 468, 9; 469, 16; 470. 18

(?) (924 ss.), 465, 20; (v. 774), 403, 49; e *Philoctete* (v. 908 ss.), 77, 44; 85, 46; *Phtiotides*, 471, 24; e *Tereo* (fr. 322 Dind.), 469, 48; e *Teucer*, 376, 37; 405, 3; e *Tyro* (fr. 573), 469, 36; (*inc.*) II, 518, 14.
σώφρων· v. *Temperans.*
Sophron; ejus mimi quid cum Socraticis sermonibus commune habeant, 457, 27; fr.
Sophron; ita vocatur e contrario lapis qui in Mæandro reperitur IV, 106, 19 s.; ejus vis IV, 106, 20 s.
Sophroniscus; Socratis et Myrtus filius fr. 58, a.
(*Soranus*); citatur in *Oculo* in *Cassii* Probl. XXVII, t. IV, 333, 27.
Sorbitiones (ἑψήματα); liquida corpulenta sunt III, 352, 48 ss.; iis dum refrigerantur obducitur crustula *ibid.*; earum crustula a Græcis vocatur vetula III, 362, 19; earum crustulæ comparantur ova consistentia III, 352, 48 ss.; item cutis III, 362, 18; universa cur levior fiat subacta quam separata cum humor tum polenta IV, 225, 5 ss.
Sordes aurium (ῥύπος); cur amaræ sint IV, 278, 23 s.; num putridus sudor sint IV, 278, 24 s.
Sordida ars (βάναυσος); nullam exercere honestum est, 331, 11.
Sordide insolens (βάναυσος); in parvas res multos sumptus impendit et inconcinne splendidus est II, 43, 44; non honesti causa sumptus facit, sed ut divitias ostendat, arbitratus se admirationi fore II, 43, 48; ubi multa impendi debent, parum impendit et vice versa II, 43, 50.
Sordidus (κίμβιξ); quis II, 214, 5; illiberalis species II, 148, 12; II, 214, 3; dando deficiunt, etiamsi aliena non appetant, nec capere velint II, 41, 34.
Sorites (?); 70, 37, 39; 79, 3.
Soror; in *Iphigenia* quum in eo esset ut fratrem interficeret, agnovit nec interfecit, 468, 26; cur quattuor Bacchi uxores esse ferant IV, 294, 38 s.
σωρός· v. *Cumulus.*
Sors; uterque socius sua contentus esse debet, ubi dirimitur lis in amicitia inæquali orta II, 233, 12; civium inæquales esse sivit Phido Corinthius, 504, 38.
Sosistratus rhapsodus; nimis motui indulgebat, 481, 10.
σωστικόν· v. *Conservativum.*
Sostratus; ejus dentes, quum nihil nisi lac biberet, magni erant IV, 320, 29 s.
Σωτήρ· Jovis cognomen III, 641, 46.
σοῦς· v. *Raptus.*
Spadones (οἱ σπάδοντες); cur barba iis non oriatur IV, 296, 11; cur vocem acutam emittant IV, 296, 11; qua re ab eunuchis differant IV, 296, 8 ss., cf. *Eunuchi.*
Sparta; eam perdet avaritia secundum proverbium fr. 272, b; eam diruere quum possent, Lacedæmonios superesse maluerunt Athenienses, 415, 44; ex ea Cleonymus IV, 86, 37.
Spartiatæ; quando et quare adversus eos conspiraverit Cinado, 573, 49; quam plurimos esse voluit legislator, 512, 50; olim decies mille fuisse dicuntur, 512, 45; postremo ne mille quidem erant, 512, 38; male se habent apud eos quæ publicam pecuniam spectant, 514, 41; maximam partem agrorum possident 514, 45; pecuniæ avidi sunt, 514, 48; eorum urbi amicus quum sit, maxime poterit efficere quæ vultis, 436, 39.
Spartum; ex eo ceram ferunt apes III, 199, 47.
Sparus (?); multas appendices intestinorum habet III, 33, 49.
σπασμοί· v. *Convulsio.*
Spatangæ; erinaceorum marinorum genus infrequens et altum mare incolens III, 65, 18 ss.
σπάθησις· v. *Telæ densatio.*
Spatium; idem quod locus secundum Platonem II, 286, 47; v. *Linea, Locus, Longitudo, Magnitudo.*
Spatium finitum; v. *Finitum spatium.*
Spatium planum; v. *Planum spatium.*
Species (εἶδος); generum partes sunt, itemque vice versa II, 531, 8, 14 ss.; cum in genere esse dicitur. tum in eo genus II, 287, 38; in ejus definitione continetur speciei pars II, 287, 39; pertinent ad substantias secundarias, 2, 43; 3, 50; primæ οὐσίᾳ propior quam genus, 3, 26; ita se habent ad genus, ut primæ essentiæ ad cetera omnia, 3, 37; magis essentia est quam genus, 3, 42; eorum quotquot genera non sunt, nullum magis essentia quam alia, 3, 47; eas non spectat philosophia prima II, 586, 3 ss.; de individuo prædicatur, 4, 46; de eo prædicatur genus, 4, 42; generis λόγον recipiunt, 4, 50; 187, 14; item differentiarum, 4, 53; quale de essentia denotat, 5, 14; ea prius genus, 22, 49; ei quædam propria sunt præter genus, 73, 4; ejusdem generis non altera sub altera. 91, 27; 93, 33, ea quæ differunt, vel parum, vel omnino nihil habent quod commune sit, 521, 16; nulla specie diversa aut eadem est ac genus ad quod pertinet II, 583, 9 ss.; nec diversa ab iis aut eadem ac quæ non ad idem genus pertinet II, 583, 14; ab his genere differt II, 583, 14; specie vero ab iis quæ in eodem genere sunt II, 583, 15; genere et differentia ignotius et posterius, 239, 29; ea latius patet differentia, 209, 29; 243, 40; eam e genere et differentiis componunt idearum assertores II, 554, 14; e genere et differentiis (specificis) compositæ sunt, 242, 18; II, 582, 3 s., 9 s., 11 s.; igitur iis priores sunt differentiæ specificæ II, 582, 2 s.; generis de propriis differentiis prædicari nequeunt II, 493, 41 s.; quænam ea differre dicantur II, 577, 40, 46; aut ultima differentia erit, aut tota complexio III, 225, 32 s; igitur si hominem spectes, fissipes vel multifidum, aut pedatum multipedum fissipes III, 225, 33 s., cf. 28; suis individuis nomen dant IV, 19, 8 s.; quod ejus differentia caret, etiam generis differentia caret II, 340, 15 s.; ea quæ non differunt, eorum elementa et principia diversa sunt, sed non specie II, 603, 30 s.; ea quæ differunt e contrariis tanquam ultimis generantur II, 578, 6 s.; ea differre debent res quæ in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur II, 446, 27, 35; quænam simplex, quænam complicata III, 225, 22 ss., cf. 6 ss.; simplex esse potest etiamsi differentiam habeat III, 225, 22 s.; individuæ sunt II, 585, 49; igitur magis principia esse videntur quam genera II, 585, 50 s.; earum principia genera II, 493, 23 s.; eas ubi apprehendimus, eatenus scientiam acquirimus II, 493, 22 s.; circa eas versatur mathematica, 135, 11; iis quæ nituntur, dum essentia aliud quid sunt, ignorantur sæpe ab iis qui causas contemplantur, 135, 10; in finitas dividitur species III, 488, 29; iis accensendi sunt affectus III, 488, 30; earum munera universali ratione nullam differentiam recipiunt III, 228, 14 ss.; circa eas oritur difficultas, si universalia separabilia esse ponantur II, 625, 16; si fieri possit, fieri etiam poterit genus, itemque vice versa, 368, 43; quorumnam generatio ea reciprocet II, 467, 40 ss.; ea quænam animalia eadem III, 1, 21 ss.; ejus formam continet semen III, 395, 6 s.; diversæ animalia quænam interdum coitu utantur III, 356, 38 ss., cf. III, 169, 51 ss.; III, 355, 1 ss.; exceptis mulis quæ animalia e diversæ animalium coitu procreantur coeunt ac prolem generant III, 367, 3 ss.; III, 368, 10 ss.; III, 369, 15 ss.
Species (*quidnam in dialectica*); ejus definitio e differentia et genere fit, 242, 30; cavendum ne in definitione

differentiæ loco ponatur, 243, 1; cavendum ne in definitione de genere prædicetur, 243, 24; item ne de differentia, 243, 38; ea prior differentia, 243, 35; ad confirmandam definitionem videndum est, an in eas quadret, 259, 1; in definitione constituenda, totum id quod ex divisione redundat, ea non differre debet, 166, 37; quodsi differret, alia adhuc superesset differentia, 166, 43; ad eandem categoriam pertinere debet ac genus, 206, 20; generis particeps est, sed non vice versa, 206, 28; generis λόγον recipit, sed non vice versa, 206, 29; 208, 47; de quibus prædicatur, de iisdem etiam genus prædicari debet, 206, 42; alicujus necessario participia sunt quæ generis participia, nisi sint species ad primam divisionem pertinentes, 206, 45, 52; quæ ad primam divisionem pertinent, generis solius sunt participes, 206, 47; ejus participia individua, 207, 1; ea latius patet genus, 207, 6, 16; 209, 24; 214, 32; 216, 49; si duobus generibus subjecta est, debent vel alterum sub altero vel ambo sub eodem esse, 207, 35, 39; si de ea unum genus prædicatur ἐν τῷ τί ἐστι, omnia superiora et inferiora eodem modo prædicabuntur, 208, 10; quomodo a differentia distinguatur, 209, 7; vox ambigua non est, 210, 11; 259, 2; contrarium habebit, si genus contrarium habet, 211, 3; nulla prædicatur de iis de quibus genus non prædicatur, 212, 14; cavendum ne ejus loco sumatur differentia, 209, 5; item ne ei subjiciatur differentia, 209, 27; si nulla generis differentia de ea prædicatur, nec genus prædicabitur, 209, 41; si natura prior quam genus est, tollitur genus, 209, 45; si relinquere possit genus, vel differentiam, non erunt revera nec genus, nec differentia, 209, 46; cavendum ne contineat aliquid quod iis quæ sub genere sunt, plane inesse nequit, 210, 5; item ne generi homonymum sit, 210, 9; si quod ei contrarium est, nullo genere continetur, ipsa genus erit, 210, 10; videndum an ad idem referatur tam per se quam ratione generis, 212, 27; videndum an ad idem referatur ratione generis et ratione omnium generis generum, 212, 32; cavendum, ne ex parte tantummodo generis particeps sit, 214, 49; ubi id quod ei opponitur, privatio est, privatio in nullo genere eodem erit, aut non in extremo, 211, 49; si πρός τι est, genus etiam erit πρός τι, 212, 19; eidem inesse debet ac genus, 214, 34; quod eam plane reliquerit, idem manere nequit, 214, 26; diversas continet quodque genus, 216, 38; cavendum ne ea contineatur genus, 217, 4; item ne generi synonymum sit, 217, 8; si cum ea tum genus contrarium habet, cavendum ne melior in pejori genere ponatur, 217, 11; si eadem eodem modo se habet ad utrumque genus, ad melius referenda est, 217, 17; si magis ac minus recipiat genus, id quoque recipere debet cum ipsa tum quod secundum eam dicitur, 217, 23; si quæ magis aut æque videtur esse in genere proposito, non est in genere, proposita quoque in genere non erit, 217, 38; si hoc et illud æque ad propositum genus pertinent, alterumque species est, alterum quoque erit, 217, 54; item si quod minus videtur species esse, species est, erit quoque alterum, 218, 2; ex ea de genere demonstrari potest, ubi probandum est, 180, 51; 190, 5; aliquam habere aut denominative ab aliqua dici debent quæ genus habent aut denominative ab eo dicuntur, 190, 15; videndum an de aliqua dici possit, si quid a genere quomodocunque dictum fuerit, cum ad refellendum tum ad probandum, 190, 23.

Species (*i. e. plantæ medicinales*); per compositionem fient IV, 34, 18 s.; in locis frigidis et altis cur pullulent IV, 37, 15 s., cf. 46.

Species (*rhetoricæ*) (εἴδη); quomodo a locis differant, 316, 45.

Species generis; nec participatione, nec affectu dici videntur, nec per accidens II, 541, 14 ss.; igitur iis solis competit quidditas II, 541, 13.

Species individua; fieri nequit ut in eandem cadant animalia specie diversa III, 224, 4 s.; differentiis ultimis numero æquales esse debent, idque quare III, 224, 10 ss., 23 s., 27 s.; bipartita divisione eas assequi non licet III, 224, 20 s.; III, 225, 17 ss., 39 s., cf. III, 225, 3; bipartita divisione usis semper quattuor erunt, aut alio numero qui duplicanda unitate obtinetur III, 224, 24 ss.

Species inferiores; e contrariis compositæ sunt II, 582, 30.

Species ultimæ; substantiæ sunt III, 226, 2; præstaret igitur, si eas singulatim contemplaremur, nisi sic sæpius idem dicere cogeremur III, 226, 8 ss., cf. 3 ss.; III, 227, 52 ss.

Specie diversa; v. *Diversa specie.*

Speciei ejusdem res; ab ea aliud ejusdem speciei gigni potest II, 441, 51.

Spectaculum; eo caret epica poesis, 477, 10; pars tragœdiæ est, 461, 29, 36; 481, 20; eo imitationem faciunt, 461, 20; id habet quodcunque, 461, 41; animum corripit, 462, 36; poeticæ pars artis maxime expers et minime propria, 462, 37; magis instrumentorum opificem quam poetas spectat, 462, 39; quando in iis adhibeatur tibia, 631, 38.

Spectacula; quædam jucunda esse dicimus II, 120, 80; ei grata sunt qui ea amat II, 8, 26; etiam importunorum spectatorum ad remissionem instituenda sunt, 633, 22.

Spectatores; iis indulgentes obsequuntur poetæ, 467, 20; æquos respicit epica poesis, 480, 45; 481, 5; pravos tragica, 481, 6; eorum duo genera, scilicet liberales eruditique et importuni, 633, 19; importuni artificibus mercenariis et aliis hujuscemodi constant 633, 20; importunorum animæ a naturali habitu depravatæ sunt, 633, 23; eorum importunam voluptatem respicere debet qui certaminum gratia musicam exercent, 632, 18; importuni musicam immutant et musicos qui ad ipsos se componunt, eorumque corpora aliquo modo afficiunt, 632, 22; importunorum ad remissionem etiam quædam certamina et spectacula exhibenda sunt, 633, 22; eorum in gratiam permittendum est certantibus, ut modis depravatis et cantilenis intensis ac discoloribus utantur, 633, 27.

Spectrum; nullum timent qui sistrum plantam secum portant IV, 105, 15 ss.

Specularum curatores regis Persarum; ignes tollere prænuntios e speculis solebant III, 637, 40.

Speculatio; in speculante est II, 571, 5; optimum et jucundissimum est quod mens habet II, 605, 46 s., cf. II, 182, 12; igitur inprimis ad deum pertinet II, 605, 45 s., cf. 36 s.; ei nos non semper vacare possumus II, 605, 37; ab ea profecta voluptas optima est II, 170, 22; ab ea orta voluptas est generatio II, 168, 24; ab ea ortam voluptatem non præcedit molestia II, 168, 34 s.; recentes maxime decore suo delectat II, 222, 41; eam paucis inniti non oportet III, 380, 50; inchoanda est ita ut exponamus quidnam utrinque de re senserint antiquiores, quemadmodum et vulgi opiniones II, 292, 15 ss.; quæritur an solas substantias spectet, vel etiam quæ iis accidunt per se II, 489, 17 ss.; II, 491, 38 ss.

Speculationes de loco superiori; hoc nomine citatur l. II *de Cælo* (t. II, p. 397, 1 s.) III, 554, 5 s.

Speculativæ scientiæ; v. *Scientiæ speculativæ.*
Speculatores; eos non denuntiavit Teucer, 405, 6.
Speculatores regis Persarum; eorum officia III, 637, 39.
Speculum (κάτοπτρον); in eodem ejus puncto semper eadem imaginis pars conspicitur, si nec ipsum, nec videns nec res conspecta moveantur III, 562, 34 ss.; si vero et ipsum et res conspecta moveantur ita ut semper eodem intervallo distent a vidente, non tamen pari celeritate, nec ita ut semper eodem intervallo a se invicem distent, in eadem ejus parte eadem imago apparere nequit III, 562, 37 ss.; in aliis figuræ apparent, in aliis colores tantummodo, idque quare III, 601, 11 ss.; III, 603, 1 ss.; ubi ejusmodi est ut non formam, sed tantummodo colorem recipiat, reflexio multos gignit colores III, 558, 5 ss.; res quæ in iis spectantur colores speculorum coloribus similes habere videntur III, 646, 51 ss.; in illis extremum lineæ rectæ illic cernitur, ubi visio cum rei imagine concidit IV, 202, 13 ss.; nebula sanguinea fœdatur, ubi id inspectant mulieres fluente menstrua purgatione III, 509, 6 ss.; quodsi novum sit, haud facile ejus modi macula abstergitur III, 509, 9 s.; idque quare III, 509, 30 ss.; si vetus sit, facilius deletur macula III, 509, 10; idque quare III, 509, 34 s.; tanquam in eo, in amicis se ipsum cognoscere debet vir sibi sufficiens II, 182, 34.
σπείραμα· IV, 99, 38.
Speluncæ; eas incolit ægolius III, 184, 34; sub iis nidum exstruit apus III, 187, 21; circa eas nidulatur hybris III, 182, 48 s.; in iis hieme capiuntur vespæ cum aculeatæ tum aculeo carentes III, 202, 16 s.; circa Ennam exstat per quam Pluto Proserpinam rapuisse fertur IV, 87, 44 ss.; miraculosa apud Orchomeniorum urbem IV, 91, 14 ss.; venusta vocata in insula Demoneso IV, 84, 16; in ea columnæ e stillicidiis ortæ IV, 84, 17 s.
Spercheus; circa eum habitant Dryopes fr. 253, a, b.
Spermologus; v. *Seminilegus.*
Spes; futura spectat, 335, 41; 363, 49; 365, 14; III, 494, 8 s., 27; valet ad confidentiam faciendam, 364, 5; futurorum jucunda est II, 110, 23; voluptatem parit molestiæ expertem, 118, 45; quarumnam rerum grata sit II, 605, 39 s.; vigilantis est somnium fr. 341, b; quasi jucundis aut molestis imaginibus utuntur III, 523, 11 s.; hinc modo plus, modo minus cum calore et refrigeratione conjunctæ sunt III, 523, 12 s.; salire facit cor III, 263, 25; in ea fit pulsus inæqualitas et tensio III, 666, 2 s.
Spes bona; virtutis universalis sequela est II, 247, 9; in ea clementes sumus, 350, 43.
Spe bona freti; cum fortibus confunduntur II, 34, 44; quatenus fortibus similes sint, quatenus vero ab iis differant II, 34, 46; quare in periculis confidant II, 34, 44, 47; ubi iis non eveniunt quæ exspectaverant, aufugiunt II, 34, 50; eadem faciunt quæ ebrii II, 34, 49; iis similes, licet inferiores, sunt qui propter ignorantiam dimicant II, 35, 8.
Speusippus; ejus de substantiarum ordine et generibus placita II, 539, 8 s., cf. II, 610, 52 ss.; II, 633, 23 s.; perperam censet optimum et pulcherrimum non in principio esse, idque quare II, 606, 3 ss.; consentire videtur cum Pythagoreis unum, in bonorum ordine reponentibus II, 4, 44; ejus sententia de voluptate II, 88, 34 s.
Speusippus quidam; quomodo eum apoplexia afflictum esse dixerit Polyeuctes, 397, 6.
σφακελισμοί· v. *Siderationes.*
Sphacelismus arborum; quidnam et quando eveniat III, 536, 10 ss.; quænam ad eum prævertendum fieri soleant III, 536, 16 ss.
Sphæra; unaquæque corpus est II, 402, 41; unicuique natura motus proprius est II, 402, 43; alia aliam movet III, 473, 41; igitur ei comparatur motus quo agitatur intemperans III, 473, 41 s.; semper tamen superior magis princeps est ac movet III, 473, 42 s.; recte dicunt, quum circulo movetur nullam ejus partem stare III, 518, 41 ss.; si non tota simul staret, distraheretur ejus continuitas III, 518, 43, falluntur tamen eo quod polis aliquam potentiam tribuunt ad eam movendam III, 518, 44 ss.; eodem tempore quo ipsæ stellæ ad eundem locum redeunt II, 397, 37 s.; rationi consentaneum est earum celeritatem magnitudini pro portione respondere II, 397, 43; II, 398, 14 ss.; major eodem tempore percurritur quo minor, idque quare II, 398, 17 ss.; universus earum numerus cum revolventium tum ferentium est LV II, 607, 50 ss.; quodsi soli et lunæ non tribuantur sphæræ revolventes, restant XLVII II, 607, 52 ss.
Sphæra cælestis; motum modulatum cupit IV, 294, 56 s.
Sphæra prima; unico movetur motu II, 407, 42.
Sphæra ultima; reliquis quasi adjacet II, 402, 43; multis aliis sphæris illigata fertur II, 402, 40; ejus opus commune est II, 402, 42.
Sphæræ revolventes; quare necessario tribuendæ sint omnibus planetis, excepta luna II, 607, 39 ss.
Sphærus; v. *Deus Empedoclis* et *Discordia.*
σφαγή· v. *Jugulum.*
Sphinx; nullibi est II, 234, 44.
Sphondyla; ei similis est pastinaca III, 167, 17; eodem modo coeunt quo reliqua insecta coitu utentia III, 81, 6; eas venantur aves nocturnæ III, 189, 17.
σφραγίς· v. *Gemma* et *Sigillum.*
Sphyrænæ; gregales sunt III, 175, 10.
Spicæ; determinatam habent magnitudinem IV, 306, 30; eminentes resecavit Periander, ut Thrasybulo sententiam suam significaret, 536, 9; 580, 49.
σπίνοι αἱ καλούμεναι· III, 629, 40.
Spina (ἄκανθαι); pars similaris sicca et dura est III, 38, 6; III, 231, 2; eas ossium loco habent pisces nonnulli III, 240, 22, cf. 51 s.; piscium hominum ossibus pro portione similes sunt III, 2, 2; III, 38, 6; III, 226, 27 s.; III, 237, 25 s.; se habet ad os ut pulpa carniformis ad carnem III, 50, 25 ss.; iis pro portione respondent apud sepias sepia, apud loligines gladius III, 240, 45 ss.; polypus nihil habet quod iis respondet, idque quare III, 240, 47 ss., III, 278, 31, cf. *Ossi quod respondet*; ea carent insecta III, 68, 3; quæ animalia eas ossium loco habent, parum sanguinis habent III, 237, 36; iisdem nulla alia nisi medulla spinalis est, idque quare III, 237, 35 ss.; pars dorsi est III, 11, 42; parvas in carne habent nonnulli pisces III, 45, 41 s.; pisciculorum e latibulo ejicit polypus III, 192, 39 ss.; ex acus piscis præcipue factus esse videtur nidus alcedinis III, 184, 1.
Spina (ἀκάνθη, *pars plantæ*); de genere plantarum non sunt IV, 39, 41 s.; earum forma cur pyramidalis sit IV, 39, 47 s.; ea volutabrum consepiunt aves graves, idque quare III, 179, 42 s.; carnibus infixæ similis esset os separatum III, 241, 17.
Spinæ; teneris vescitur asinus III, 174, 25 s.; ad eas præteriens ulcera scabit asinus III, 173, 32 s.; quæ iis vescuntur aves, etiam in iis degunt III, 151, 11 s.; quæ iis vescuntur aves in eodem loco dormiunt atque pascuntur III, 151, 14 s.; quæ iis vescuntur aves, nullum vermem nec ullum animal vivum vorant III, 151,

13 s.; quænam ab iis victum petant III, 151, 11 s.; ab iis victum petit spinula III, 174, 24 s.

Spinæ genus peculiare; invenitur apud Erythiam variatum colore e quo plectra fiunt fr. 164, b.

Spinæ; iis similes pilos habent nonnulla animalia e. g. erinaceus terrestris III, 419, 39 s.; cf. III, 323, 23; iis similes pili nihilo minus genuini sunt III, 419, 37 s.; erinaceorum e residuis fiunt III, 421, 38; iis circumvallata est erinaceorum (marinorum) testa III, 279, 25; in eas apud erinaceos marinos impenditur corporis incrementum III, 421, 36; iis innitentes moventur et locum mutant erinacei marini III, 66, 6 s.; igitur iis pro pedibus utuntur III, 66, 5 s.; III, 281, 16 s.; semper aliquid in iis habent erinacei esculenti III, 65, 32; III, 281, 15 s.; magnas et duras habent qui contra urinæ stillicidium adhibentur III 65, 22; quales habeant erinacei Toronenses III, 65, 25 ss.; brevem et rectam habent astaci in unaquaque colli sectione extrinsecus III, 59, 50 s.; in magnis pedibus extrinsecus majores habent iidem III, 59, 53 s.

Spina dorsi; dorsi principium et stabilimentum est III, 44, 41 s.; III, 668, 30 s.; est pars quæ longitudinem et rectitudinem animalium custodit III, 241, 24 s.; apud animalia ossibus prædita eorum principium est III, 241, 22 s.; continuitate una est, vertebrarum vero divisione multipartita, idque quare III, 241, 25 s.; ab ea continuantur reliqua ossa III, 241, 23 s.; quot, quibusnam modis et quare cum iis continuentur membrorum ossa apud animalia iis prædita III, 241, 28 ss.; e regione vertebrarum dirempta est III, 237, 18 s.; ideoque sola copula opus habet III, 237, 39 s.; per totam ejus longitudinem porrecta est medulla spinalis III, 237, 17 s.; apud animalia quæ ossium loco spinas habent sola cava et capax est III, 237, 37 ss.; a capite usque ad coxam extenditur III, 44, 43 s.; vertebris constat III, 44, 42 s.; superne cùm calvaria continuatur III, 44, 45 s.; post eam sequuntur fibula, clavicula et costæ III, 44, 11 s.; item scapulæ et brachiorum ossa III, 45, 15 ss.; inferne, ubi desinit, post coxam acetabulum est crurumque ossa III, 45, 19; v. *Vertebrarum columna*; de ejus figuræ origine Empedoclis opinio III, 219, 54 s.; cum ea connectitur septum transversum III, 16, 9; ei adjacent renes III, 16, 28; item venæ quæ ex utroque rene per angusta ad costam tendunt III, 16, 50; III, 43, 4; cum ea connexa est gula, idque qualibus ligamentis III, 14, 49; ei in pectore duæ venæ impositæ sunt, nempe vena magna et aorta III, 40, 22 s.; eam petit atque dein juxta eam porrigitur ramus venæ magnæ jam Homero notus III, 41, 6 s., 16 s.; meatibus laxis et membranaceis cum aorta et vena magna circa septum transversum connectitur III, 42, 8 s.; maxime circa cor ei adhæret aorta, idque venulis parvis et nervosis III, 42, 36 ss.; circa renes, ubi finduntur magis ei adhærent vena magna et aorta III, 42, 32 ss.; quænam ei adjaceant venæ secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 36; quænam secundum Polybum III, 39, 38, 44; quænam circa eam inveniantur secundum Diogenem III, 38, 42; in illa conspicui sunt meatus venarum et arteriarum III, 667, 49 s.; cartilagine caret III, 668, 1; flexu opus habet III, 669, 1; ejus ossa sanie atque mucoso humore inter se connectuntur III, 669, 1 ss.; apud animalia ea prædita eodem modo se habet medium corporis ad motus ab eo profectos ac ad motus a capite III, 524, 13 s.; apud pisces cartilagineos cartilaginea est, sed nihilo minus medullam continet III, 242, 37 ss.; apud pisces cartilagineos latos continet humorem medullæ similem III, 46, 6 ss.; ab ea cerebrum separasset fistula balænæ delphinisque et cetum iis similium, si ante id non sita esset III, 303, 12 s.; et piscibus et chamæleonti foras exstat III, 25, 37; ad ejus latera appensi sunt meatus seminales apud pisces et serpentes III, 35, 21 ss.; immo apud omnia animalia iis prædita, idque quare III, 327, 25 ss.; ab utraque ejus parte adscendit serpentum uterus III, 37, 33; quidnam apud polypos III, 56, 24; ei incumbit ultimum brachium polyporum III, 56, 23 s.; in anteriori ejus parte sita sunt hujus brachii acetabula III, 56, 24.

Spinula (ἀκανθίς); a spinis victum petit III, 174, 24 s.; igitur asino inimica est et ei asinus III, 174, 24 s.; ægitho quoque et antho inimica est III, 174, 26 s.; ejus sanguinem cum anthi commiscere non posse ferunt III, 174, 27 s.; male victitat et pravum colorem habet III, 184, 39; sed vocem argutam III, 184, 39 s.; multa cum arte nidum construit, idque qualem III, 183, 22 s.; v. *Acanthis* et *Acanthyllis*.

Spinus; v. *Acanthis*.

Spinus; lapis ita vocatus in Thracia IV, 81, 7 ss.; ejus mira proprietas *ibid.*; IV, 80, 8 s.

Spiritalis pars; ei impositum est principium auditus instrumenti III, 418, 49 s., cf. III, 419, 2 s.; hinc una cum ea quatitur auditus sensorium oscitantibus vel exspirantibus III, 418, 47 ss.

Spirites parus; v. *Fringillaris parus*.

Spiritus; in rebus naturalibus ad multos usus adhibetur III, 430, 29; eo tanquam instrumento utitur natura III, 430, 26; hinc idem efficit quod in arte æraria incus et malleus III, 430, 28; ubique necessario fit ubi simul adsunt calidum et humidum, idque quomodo III, 360, 11 s.; nascitur dum humor disjungitur et attenuatur IV, 147, 10 s.; quando humidus est multo minus impingitur et distrahitur III, 659, 26 s.; siccus percussionem duriorem facit, idque quare III, 659, 28 s.; maximam movendi vim habet, idque quare III, 592, 8 s.; motus terræ causa III, 592, 11 ss.; ejus fontes in terra III, 633, 45 ss.; alii latentes, alii spiracula et emissaria habentes III, 633, 46 ss.; eum esse fulmen probatur III, 599, 41 ss.; eum semper anteire et consequi fulmina credendum est, etiamsi non cernatur, idque quare III, 599, 54 ss.; eum esse fumum manifestum est, idque quare III, 599, 46 ss.; eo differunt elementa, 472, 45; viribus præ aqua valet IV, 201, 14; aqua continetur III, 390, 10 s.; eum continet mare III, 389, 15; in eum convertitur humor in massa cui fermentum additur III, 379, 38; qui humores ex eo et aqua constant calore crassescunt III, 350, 3 s.; in pingui prædominatur III, 350, 19 s.; oleum cui admiscetur crassescit III, 350, 7 s.; in eum convertitur aquosum quod oleo continetur ubi hoc dealbatur III, 350, 9 ss.; qui spumæ et nivi et galenæ madefactæ admixtus est molem auget et albedinem translucere facit III, 350, 13 ss.; includitur aquæ quæ oleo miscetur III, 350, 17 ss., cf. 52 ss.; multus oleo continetur III, 350, 18 s.; ejus vis non solum ex iis quæ in aere, verum etiam in corporibus animalium accidunt perspici debet III, 593, 14 ss.; cum recipiunt quæcunque intra se vivum animal pariunt III, 346, 5 s.; eum arteriæ ope trahunt animalia squarrosa III, 296, 40 s.; ejus in arteria motus tres sunt III, 665, 25 ss.; apud animalia quæ eum non recipiunt manifesto in parte cordi respondenti attollitur et subsidet spiritus insitus III, 503, 38; ejus causa exstat guttur III, 256, 10; varium emittimus, idque quare III, 655, 18 s.; quomodo ab exhalatione differat III, 622, 4 ss.; ex ore excidentes quando non similiter figurati sunt in sermone serendo multam obscuritatem efficiunt III, 657, 31 ss.; ejus transitus sacer IV, 301, 11; cur ceteri ejus transitus sacri non sint, sternutatio vero sacra IV, 281, 23 ss.; eum retinentes cur melius audiamus quam exspirantes IV, 182, 5 ss.; IV, 183, 11 ss.; IV, 309, 30; calidus propter spissitudinem gravem facit vocem III, 428, 46 s.; frigidus vero propter tenuitatem acutam III, 428, 47 s.; eo intento violentius vox statim durior fit III, 660, 13; eodem modo in tuba quoque fit III, 660, 15 s.; cur eum magis emittere quam retinere soleant dormientes IV, 282, 45 s.; cur sudor neque intento neque retento, sed potius relaxato fiat IV, 119, 40 ss.; calidus est apud equos hordeagine affectos III, 167, 6; ejus retentio singultui finem imponit, idque quare IV, 282, 17 ss.; IV, 283, 24 s.; IV, 300, 17 ss.; a respiratione proveniens quomodo ad ventrem transmittatur III, 666, 19 ss.; ejus retentio juvat laborantes, 623, 20; eum retinendo magnos saltus faciunt delphines III, 206, 12 ss.; item urinatores III, 206, 17 ss.; eum exercet labor, ita ut retineri possit III, 410, 8 s.; ab ejus retentione pendet partus facilitas aut difficultas III, 410, 9; ab ejus retentione pendet robur III, 503, 43 s.; idque apud animalia respirantia a foris adsciti III, 503, 44; apud respiratione vero carentia ab insiti III, 503, 44 s.; quæ eo fiunt omnia vigore fiunt III, 213, 2 s.; eo retento omnis motus adjuvatur III, 353, 35; item vires augentur III, 353, 36; ejus vi trahunt cucurbitæ III, 353, 31; eo coacto urinæ et excrementorum exitum adjuvamus III, 353, 33 ss.; nihilo minus et sine ejus ope excernuntur interdum, idque quando et quale III, 353, 37 ss.; item sine ejus ope quodque residuum suum locum petere nequit III, 353, 27 s.; nec ejus ope plantæ semina excernunt III, 353, 39 s.; sine ejus vi nihil procul jacitur III, 142, 3; eum retinere coguntur homines semen emittentes III, 323, 31 ss; ejus vi ejicitur semen III, 142, 2; III, 339, 1 s.; IV, 266, 47 ss.; igitur eo quoque projecto coitus voluptas sentitur III, 333, 52 s.; semen exiens prægreditur III, 142, 1; aer humidus est III, 350, 35; ex eo et aqua mixtum esse probatur semen III, 350, 2 ss.; exiens multum continet semen propter interiorem calorem III, 350, 29 s.; post exitum vero quum refrigeratum fuerit, liquidum fit semen III, 350, 30 s.; quia eum continet album est semen III, 350, 42 s.; eo distinguuntur partes fœtus idque quonam III, 359, 46 s.; ejus intercepti vis in corpore nostro tremorem et pulsuum causa est III, 593, 1 ss.; ejus secessio cur juvet sese exercentes IV, 147, 8 s.; magni et læves sedem ipsam sentiendi commovent IV, 153, 22 s.; asperi concutiunt IV, 153, 25 s.; ejus percussio valida unde fiat III, 655, 42 ss.; ejus affectus pestis est IV, 296, 32; ejus facilis accessus quare bonum conciliet colorem IV, 289, 38 ss.; qui ex eo restat humore, id est rore, aluntur cicadæ et ephemera III, 283, 5 s., cf. 1.

Spiritus insitus (τὸ σύμφυτον πνεῦμα); ita appellatur substantia animata et genitalis in plantis et animalibus obvia III, 632, 10 s.; eum omnia animalia habere ac eo valere videntur III, 249, 18; III, 524, 42 ss.; foris adventitius non est III, 249, 18 s.; quænam sit ejus conservatio, alio loco (an *de Respiratione?*) dicetur III, 524, 44 ss.; animæ proprium calorem continet III, 390, 11; eo tanquam motus instrumento utitur anima III, 525, 14 s.; ad animam moventem se habere videtur ut movens immobile ad id quod in flexuris simul movet et movetur III, 524, 45 ss.; igitur apud animalia corde prædita in eo residet, apud reliqua in parte ei respondente III, 524, 48 ss.; majori copia atque validior in amplis venis cordisque ventriculis continetur III, 260, 38 s.; ejus regioni calorem tribuere absurdum est III, 667, 27 ss.; quomodo ex eo fieri possit calor, vix perspicitur III, 540, 45 ss.; eum movet cor III, 427, 42 s.; III, 428, 6, cf. III, 427, 49 s.; utrum semper idem sit, an semper aliud fiat, alio loco dicetur III, 524, 50 ss.; quænam ejus permansio et quodnam incrementum sit III, 663, 1 ss.; III, 664, 50 s.; eum cum copia, tum viribus pro ætatis vicibus et corporis conditione augeri videmus III, 663, 2 ss.; assumitur ab animatis ut alimentum III, 663, 4 s.; duobus modis oriri potest III, 663, 6 s.; corpus est III, 663, 10; alitur attractione quadam e vena et coctione III, 663, 11; an ex alimento fiat III 664, 48 s.; eum respiratione ali censet Aristogenes III, 663, 30 ss.; eum respiratione ali dicere pluribus controversiis ansam dat III, 663, 30 ss.; si non differret ab aere externo eum calor coqueret III, 663, 36 s.; crassiorem esse verisimile est, idque quare III, 663, 37 ss.; si ex alio quopiam quasi attrahat, aut eo movente accipiat primum movens, non erit III, 664, 6 s.; totum penetrat corpus III, 664, 10 s.; quodnam sit ejus alimentum et incrementum in animalibus quæ non respirant III, 664, 31 ss.; item apud aquatilia III, 664, 45 ss.; eo pleni sunt auditus et olfactus meatus III, 363, 1 s.; eo repleri videntur aures in temperamentis et tempestatibus humidis, idque quare III, 418, 52 ss.; eo odores percipiunt et motum peragunt animalia III, 249, 16 s.; per ejus motum alimentum calefieri censent III, 664, 5 s.; apud alia animalia pulsus, apud alia respirationis causa est III, 41 s.; apud animalia exsanguia in parte cordi respondenti manifesto attollitur et subsidet III, 503, 38 s.; ab eo pendet robur animalium respiratione carentium III, 503, 44 s.; eo ad septum transversum attrito fit bombus insectorum alatorum III, 503, 45 ss.; III, 543, 12 ss.; cf. III, 71, 51 s.; III, 72, 4, 6 s.; eum habent omnes pisces qui vocales dicuntur ejusque attritu et motu sonum effingunt III, 72, 20 s.; eo refrigerari possunt exsanguia III, 263, 4 s.; compressus inexpugnabilis est atque ob eam causam vim inferre ac pellere valet III, 525, 7 ss.; gravis est si cum igneis, levis, si cum reliquis comparetur III, 525, 8 ss.; unde patet eum commodissimum motus instrumentum esse III, 525, 3 ss.; ejus motus sunt tetani convulsiones III, 593, 17 ss.; eo compresso et refrigerato convulsio fit IV, 296, 47 s.; quomodo morbum comitialem afferat III, 505, 10 ss.; eo sub pubertatem intumescunt mammæ et testes III, 340, 6; eo attrahunt et nares et os et matrix III, 211, 7 s.; III, 212, 53 s.; III, 214, 50 s.; eo attrahunt quæ instrumentis non attrahunt III, 214, 51 ss.; idque quia superne cava sunt atque insufflationem habent III, 214, 52 s.; ejus naturam habet calor seminis III, 352, 7 ss.; ejus capax est pudendum masculinum III, 293, 22.

Spiza; v. *Fringilla.*

σπλήν; nominis etymologia IV, 292, 53.

Splendidum (λαμπρόν); ea quoque respicit visus III, 509, 14; non solum ab iis afficitur, sed etiam in ea agit visus III, 509, 13; ea nec validus visus nec debilis adspicere valet idque quare III, 417, 5 s.; id intuiti lacrimas fundimus III, 212, 29 s.; id intuiti, si oculos claudamus e regione eorum conspicimus spatium fulgidum, dein puniceum, dein purpureum, dein nigrum, atque ita evanescit imago III, 508, 43 ss.

Splendidum admodum; visum perdit III, 463, 45; invisibilia sunt, sed non eodem modo ac tenebræ III, 458, 8 s.; nihilo minus ea dijudicat visus III, 458, 8, 11 s.

Spongia; comprimi potest III, 620, 40, 53; III, 621, 10; madefacta comprimi potest III, 620; sono caret III, 50.

454, 18 s.; cur si super sorbitionem teneatur acetum ex iis eximatur IV, 330, 36 ss.; trahit ut cucurbitula IV, 330, 37; cur eas auribus alligent urinatores IV, 278, 19 ss.; ex iis elui nequit sanies vulnerum a leone inflictorum II, 204. 12 ss.

Spongiæ; omnino plåntæ similis est III, 145, 42 s.; III, 281, 19, 25; adhærendo vivit, libera vero vivere nequit III, 3, 1 s.; III, 281, 23 ss.; in saxorum cavis gignuntur, idque eodem modo quo testacea III, 89, 32 s.; testa carent III, 89, 33; earum cubilibus innascuntur pinnophylaces III, 89, 38 s.; earum cubilia obducit velut aranearum tela III, 89, 39 ss.; qua contracta vel diducta pisciculos capiunt III, 89, 40 ss.; aut saxis aut littoribus adnascuntur omnes III, 89, 48 s.; ubi capiuntur limo plenæ sunt III, 89, 50 s.; igitur eo nutriuntur III, 89, 49 s.; ubi se avulsum iri animadverterint, sese contrahunt III, 90, 3 s.; idem faciunt, ubi venti et fluctus magni sunt, idque quare III, 90, 4 ss.; igitur sensum habere videntur III, 90, 2, cf. III, 3, 2 s.; Toronenses tamen de earum sensu dubia movent III, 90, 6 s.; intra sese alunt lumbricos, aliaque quædam animalia III, 90, 7 s.; iis avulsis, earum radices devorant pisciculi saxatiles III, 90, 8 ss.; abruptæ ex eo quod relictum est renascuntur III, 90, 10 s.; eas durat ventus et hiems earumque incrementum inhibet III, 90, 15 ss.; igitur quæ in locis profundis et serenis inveniuntur mollissimæ sunt III, 90, 14 s.; quæ vero in Hellesponto densæ III, 90, 17 ss.; quæ ultra citrave Maleam inveniuntur mollitie et duritie differunt III, 90, 18 s.; æstus iis nocet putrefaciens III, 90, 19 s.; pulcherrimæ sunt quæ ad altum littus inveniuntur, idque quare III, 90, 21 s.; illotæ atque vivæ nigræ sunt III, 90, 23 s.; non uno loco, sed pluribus hærent, non tamen tota superficie III, 90, 24 ss.; locis quibus hærent adjecta sunt foramina inania III, 90, 25; earum foramina quattuor vel quinque tantum conspicua atque aperta sunt III, 90, 27 s.; iisque eos cibum capere asserunt nonnulli III, 90, 29 s.; earum cavis similia sunt cava nidi alcedinis III, 183, 49 s.; maxima semper major est nidus alcedinis III, 183, 42 s.; earum genera tria, idque quænam III, 89, 43 ss.; aliud earum genus aphysias est III, 90, 30; quomodo ab aphysia differant III, 90, 32 ss., 36 ss.; parum ab iis differunt holothuria et pulmones marini III, 281, 25 ss.; iis magis viva sunt tethya III, 281, 18.

Spongiæ achilleæ; ita vocant genus earum tenuissimum, densissimum et validissimum III, 89, 44 s.; rarissime inveniuntur III, 89, 57; galeis et ocreis subduntur, idque quare III, 89, 45 s.; compactiores sunt quam densæ III, 90, 13 s.

Spongiæ densæ; raris debiliores sunt III, 89, 52 ss.; mollissimæ sunt II, 90, 12 ss.; iis compactiores sunt achilleæ III, 90, 13 s.; ex earum genere quæ valde duræ sunt hirci vocantur III, 89, 47 s.

Spongiæ raræ; iis debiliores sunt densæ, idque quare III, 89, 52 ss.; maximæ fiunt III, 90, 10 s.; ubinam inprimis inveniantur III, 90, 11.

Spongiatores (σπογγεῖς); cur aures et nares dissecent IV, 278, 26 ss.; anthiam piscem sacrum vocant, idque quare III, 191, 8 ss.

Sponsa; ea propter malum omen repudiata, quomodo Delphis ortæ sint diuturnæ seditiones, 569, 8.

Spontaneum (ἑκούσιον); definitio II, 203, 11; II, 205, 17; id est quod facimus non coacti II, 141, 19, 25, 34; ea spectant virtutes et vitia II, 199, 18; id est quod maxime virtutem refert II, 141, 17; in id cadere potest laus II, 141, 44; invito contrarium esse videtur II, 203, 4, 10; item violentum et necessarium II, 200, 50; non cadit in res inanimes II, 201, 2; probatur non idem esse quod voluntarium II, 200, 21 — 30; II, 142, 3, ss.; probatur non id esse quod consilio fit II, 200, 33 — 38; II, 203, 1, 25 ss.; II, 143, 44; quomodo differat ab eo quod consilio fit II, 332, 2; 341, 3, 26, 33; II, 27, 27; competunt pueris et animalibus II, 26, 35; repente fieri possunt II, 26, 36; probatur non id esse quod ex contemplatione fit II, 199, 22 — II, 200, 42; II, 203, 5 ss.; II, 142, 41 ss.; probatur non id esse quod appetitu fit II, 199, 25 — II, 200, 21, cf. II. 203, 1; II, 141, 23 ss.; probatur non esse quod cupidine fit II, 199, 28 — II, 200, 9; II, 141, 23 ss.; probatur non esse quod animi fervore fit II, 200, 9 — 16; II, 141, 50 ss.; non omne consulto fit, sed quod consulto fit omne spontaneum est II, 205. 23; II, 143, 49 s.; ea partim consulto facimus, partim non II, 61, 43; eorum a consulto factis discrimen agnoscunt quidam legislatores II, 144, s.; eo ipso tempore quo fiunt dijudicari debent II, 24, 36; iis similiora videntur quæ sponte quidem fiunt, sed per se invita II, 24, 33; II, 25, 13; eorum cognitio legumlatori utilis est, idque quare II, 24, 20; quænam II, 26, 13; II, 61, 22 ss.; II, 93, 3, 10; II, 65, 37; multa sine ira et cupidine facimus II, 200, 20; quædam etiam non volentes facimus II, 200, 36; sive bona vel vera, vel apparentia, sive jucunda vel vera, vel apparentia sunt, 334, 38; eorum causa et principium homo est II, 199, 16; quæ non sunt, ea nemo suadet II, 29, 50; id maxime interpellant rationes nobis superiores quas memorat Philolaus II, 202, 53.

Spontanea, sed per se invite facta; eorum exempla II, 24, 24 ss.; mixta sunt, sed sponte factis similiora, idque quare II, 24, 32; II 25, 13; ea nemo per se præferret II, 24, 4; ea interdum sequitur laus, interdum vituperatio, idque quando II, 24, 43; interdum etiam venia, idque quando II, 24, 47; in nonnullis potius inter sævissimos cruciatus moriendum est quam ut sibi aliquis vim inferri sinat II, 24, 49; in iis interdum vix discerni potest quidnam præferendum sit III, 25, 3. 14; difficiliusque in eo quod decretum est, perseverare II, 25, 4; in iis plerumque quæ exspectantur molesta sunt, ad quæ vero impelluntur turpia II, 25, 5.

Spontanee (ἑκουσίως); eandem rem facere non possumus simul quam involuntarie facimus II, 200, 17; quæritur an ita agat qui ad malum vitandum facit quæ mala aut ingrata putat II, 202, 22 ss.

Sponte pullulantia (τὰ αὐτομάτως γινόμενα); eorum principium materiale quæri debet, si recte quærere oporteat III, 390, 28 s; eorum principium materiale e terra et aqua condit tempestatis ac aeris ambientis motus III, 390, 44 s.; in iis calor a tempestatis motu pendet III, 362, 9 s.; eorum principium materiale in conceptum convertitur ab animæ principio quod intra bullam suscipitur III, 390, 13 ss.; III, 390, 46 ss.; igitur cito fiunt simulac hic calor intus susceptus fuerit III, 390, 13; eorum generis nobilitas vel ignobilitas pendet ab animæ principio quod intus suscipitur II, 390, 15 ss.; ideoque a locis et a corpore quod intra suscipitur III, 390, 18 s.; manifesto in aqua et in terra nascuntur una cum putredine III, 389, 53 ss.; III, 390, 9 s.; non tamen putrefactione fiunt, sed concoctione III, 390, 4; admixta aqua pluviæ non fiunt III, 390, 1; quidnam ad eorum generationem conferat dulce III, 390, 2 s.; nullum eorum ex tota materia fit III, 390, 6; idque quia natura utilia a reliquis secernit III, 390, 8 s.; quare in aqua et in terra fiant III, 390, 10 ss.; omnia e verme non vero ex ove nascuntur III, 390, 51 ss.; III, 391, 18 ss.; eodem modo quo vermes crescunt, i. e.

superiora versus III, 391, 23 ss.; si sexus differentiam habeant, coitu procreant animal imperfectum, non sibi simile, e quo rursus nihil aliud fit III, 77, 19 ss.; III, 328, 29 ss.; III, 332, 13 ss.

Sporades ; insulæ ubinam sitæ III, 630, 9.

Spuentes; parvam molem projiciunt et nihilo minus rei exteriori innituntur III, 520, 29 s.

Spuitio; pulsionis species est II, 335, 34.

Spuma; quidnam IV, 318, 11 s.; alba est III, 350, 49; idque propter aerem translucentem III,425, 41 s.; calore crassescit et dealbatur III, 350, 4 s.; idque eo magis quo bullæ minores et obscuriores sunt III, 350, 5 s., cf. III, 350, 50 ss.; continet nempe spiritum qui molem auget et albedinem translucere facit III, 350, 13 s.; ejus species nix est III, 350, 15; item genitura III, 350, 49; recte ab ea antiqui derivarunt nomen deæ quæ coitui præest III, 350, 54 ss.; in unum congregata ex amplo tumore in exiguum residet III, 263, 38 s.; ei similis est pulmo animalium oviparorum III, 263, 38.

Spuma; genus quoddam apuæ est III, 118, 2; e terra arenosa procreatur III, 118, 2 s.; unde probetur eam e terra pullulare III, 118, 8 ss.; passim procreatur e spuma quam suscitat aqua pluvialis III, 118, 19 ss.; indeque nomen desumpsit III, 118, 21; interdum mari innatans conspicitur materia in qua concrescit III, 118, 21 ss.; nascitur ex ea materia quemadmodum vermiculi e stercore III, 118, 23 s.; quonam anni tempore nascatur III, 118, 5 ss.; ejus captura et præstantia maxima est quando annus humidus et serenus est 118, 26 s., cf. 9 s., 18, 22 ; in umbrosis et paludosis locis gignitur III, 118, 13 s.; in quibusnam agri Atheniensis partibus inprimis inveniatur III, 118, 15 ss.; multis in locis ex alto appellitur III, 118, 25; sterilis est ac non grandescit III, 118, 3, 34; cito perit succrescente alia turba III, 118, 4 s., 35; reliquis apuarum speciebus præstat, idque quare III, 118, 12 s.; postremo ex iis nihil restat nisi caput et oculi III, 118, 36; nostra ætate commenti sunt piscatores ut eam sale adspergerent quo diutius durare ac deportari posset III, 118, 37 s.; ejus ope capiuntur cepphi III, 189, 45 ss.; ad tingendum inservit III, 647, 22.

Sputum; ejus ejectione semper opus est ori III, 212, 36; ea abjiciens quidnam dixerit Socrates II, 219, 36; ea in ore tingunt apud mulieres fœcundas medicamenta oculis illita III, 367, 39 ss.; idque quare III, 367, 41 ss.

Squali; v. *Musteli.*

Squalor; v. *Siccitates* et *Serenum.*

Squama; ei pro portione respondent squarræ III, 7, 33 s.; quatenus a squarris differant III, 295, 45 s.; iis pro portione respondent pili, pennæ et squarræ III, 297, 30 s., cf. III, 2, 3; III, 225, 51 s.; III, 227, 45 ss.; eas pilorum loco habent pisces III, 420, 5 ss.; partim iisdem affectibus obnoxiæ sunt quibus pili apud animalia iis prædita III, 420, 7 s.; iisdem de causis mollitie et crassitie longitudineque inter se differunt ac pili III, 47, 9 s.; siccæ et terrenæ naturæ signa sunt III, 346, 24 s.; iis carent pisces cartilaginei III, 302, 47; III, 346, 23 s.; eas habent reliqui pisces III, 346, 32 s.; piscibus peculiaris est III, 2, 4; in eas convertitur excrementum apud pisces III, 265, 18; III, 266, 12, 14 s; in eas absumuntur e quibus mulieribus fit menstrua purgatio III, 137, 4; præ splendore et tenuitate a corpore solvitur III, 302, 44 s.; in tenebris cernuntur et igneæ apparent ac splendent III, 453, 32; duriores et crassiores fiunt III, 48, 49 s.; senescentibus et macrescentibus piscibus durescunt III, 48, 50 s.; III, 421, 51 s.; earum magnitudine et duritie distinguuntur pisces senes III, 171, 24 s.

Squamosi pisces; v. *Pisces squamosi.*

Squarra; iis pro portione respondent pili, pennæ et squamæ III, 297, 31 s.; pro portione squamis respondent III, 7, 33 ss.; quatenus a squamis differant III, 295, 45 s.; pilo durior est III, 246, 7; earum loco pennas habent aves III, 27, 28 s.; in eas absumuntur e quibus mulieribus fit menstrua purgatio III, 137, 3; in eas convertitur excrementum apud quadrupedes oviparas et serpentes III, 265, 31; III, 274, 5; item omnium animalium squarrosorum, exceptis testudinibus III, 266, 12, 14 ss.; III, 274, 5; siccæ et terrenæ naturæ signa sunt III, 346, 24 s.; iis carent pisces cartilaginei III, 346, 23 s.; item pisces III, 28, 45 s.; quænam animalia eas habeant III, 46, 47; iis præditæ sunt quadrupedes oviparæ III, 7, 33; III, 25, 36; III, 28, 45; III, 295, 45; item serpentes III, 7, 35; III, 33, 3; III, 295, 45; item lacertæ III, 33, 3; ideo et duram cutem habent III, 295, 44; apud testudines serpentesque magnos et crocodilos fluviatiles ossibus firmiores evadunt III, 295, 46 s.; iisdem de causis mollitie et crassitie longitudineque inter se differunt ac pili III, 47, 9 s.

Squarrosa; sanguine prædita sunt III, 160 1 s.; aerem recipiunt et pulmonem habent III, 321, 39 ss.; III, 544, 5 ss.; pulmonem spongiosum habent III, 152, 30; III, 544, 10; respiratione utuntur III, 544, 12 ss.; in sicco pariunt III, 544, 17; dormiunt in aqua vel in terra, ore emerso, respirationis causa III, 544, 17 s.; eorum cutis et caro dura sunt III, 257, 16 ss.; igitur ligula carent III, 257, 2 ss.; pilis carent III, 246, 48 s.; ideoque et ciliis III, 246, 47 ss.; aurium loco auditus meatus habent, idque quare III; 9, 46 ss.; III, 245, 24 ss.; inferiori palpebra connivent, non vero nictitant III, 27, 25 ss.; testes lumbis applicitos habent, duosque meatus seminales inde foras tendentes III, 321, 34 ss.; parum humoris adsumunt III, 152, 27.; III, 266, 12 s.; apud ea in squarras consumitur excrementum III, 266, 14 s.; III, 274, 5; igitur excepta testudine vesica carent III, 266, 15 s.; III, 274, 4 s.; item renibus III, 266, 29 s.; carnes raras habent III, 266, 21 s.; igitur exceptis testudinibus per eorum carnes difflatur humor III, 266, 20, s.; et herba et carne vescuntur ideoque omnivora III, 152, 27 s.; frigida sunt, ideoque in calidis regionibus magnitudine excellunt III, 530, 9; quattuor gelidissimis mensibus latitant pleraque atque tunc nihil esitant III, 160, 3 s.; III 161, 45 s.; quænam iis accensenda sint III, 160, 2 s.; III, 161, 48 ss.; III, 544. 9, 12 ss.; iis accensendæ sunt quadrupedes oviparæ et serpentes III, 152, 26 s.; iis accensendæ sunt lacertæ III, 27, 25; III, 321, 41; item testudines III, 266, 15 s.; III, 321, 41; quænam senectam exuant, quænam non III, 161, 46 ss.

Squatina (ῥίνη); cutem asperam habet III, 302, 46; unicus piscis est qui colorem mutet quemadmodum polypus III, 192, 46; copiosam caudam habet III, 78, 44 s.; quomodo igitur coeat III, 78, 45 s.; fel in jecore habet III, 30, 40; catulos intra se admittit III, 113, 11; unicus piscis cartilagineus est qui bis quotannis pariat III, 82, 34 s.; idque vere et autumno III, 82, 35 s.; III, 83, 10 ss.; III, 113, 42 s.; autumno magis viget III, 82, 36; III, 113, 44; unusquisque ejus partus septem vel octo pisciculis constat III, 82, 38; ei posterioribus partibus similis est rhinobatus III, 113, 52; igitur extra genus suum coire videtur III, 113, 48 s.; ex ejus cum raja coitu gigni dicuntur rhinobati III, 366, 50 s.; in arena vel limo se abscondit et radiolorum ope pisciculos venatur III, 191, 3 ss.

Squatinoraja; v. *Rhinobatus.*

Squillæ (καρίδες); crustatorum genus sunt III, 58, 12, 16; III, 80, 25 s.; III, 285, 25 ss.; earum plura sunt genera III, 58, 17; idque non solum forma, sed et magnitudine longe differentes III, 285, 27 ss.; enumerantur earum genera III, 58, 18 s.; earum corpus oblongum est III, 58, 58 s.; earum intestinum eodem loco terminatur quo apud locustas, idque quonam III, 60, 13 ss.; quod ad ova et anfractus attinet, locustis similes sunt III, 60, 42 s.; eodem loco ova et excrementum emittunt, idque quonam emittant, III, 60, 14; eodem modo coeunt quo locustæ III, 80, 31 s.; ad natandum aptiores sunt quam ad gradiendum III, 286, 6 s.; hinc permultos habent pedes III, 286, 5 s.; ideoque a locustis differunt eo quod forficibus carent III, 286, 3 s.; a cancris vero eo quod caudam porrectam habent III, 286, 3 s.; secundum tempestates colorem mutant III, 171, 7 s.; idque quomodo III, 171, 9; iis vescuntur phycides III, 149, 34 s.; exstat earum parvum genus quod non grandescit III, 58, 19.

Squillæ gibberes (κυφαί); quot, quales et ubinam sitos habeant pedes III, 58, 36 ss.; plagulis in parte supina carent III, 58, 39; partibus pronis locustis similes sunt III, 58, 39 s.; caudam et pinnas quattuor habent III, 58, 47 s.; pars caudæ earum pinnis interjecta spinosa et acuta est III, 58, 49 s.; per quattuor menses prægnantes sunt III, 91, 25.

Squillula (καρίδιον) interdum pinnophylacis partes agit III, 88, 45.

Squilla; v. *Scilla.*

Stabelbius Mysus; quomodo duces spe lucri permoverit, ut milites suos sine stipendio dimitterent, 650, 45 ss.

Stadium; quare id tanquam mensuram adhibeant II, 574, 52 s.; id percurri posse negabat Zeno, 269, 27; quomodo molibus æqualibus certo quodam modo in eo motis probare conatus sit Zeno dimidium duplici æquale esse II, 330, 32 s.; centum qui pergredi aliquem posse dicimus, etiamsi et minora spatia pergredi possit II, 385, 27 s.; qui centum pergredi potest, etiam duo potest II, 385, 32 s.; qui mille pergredi nequit, mille etiam et unum non poterit II, 385, 35 s.; id qui videt non necessario minores res videbit II, 385, 40; in eo non eadem est ambulatio ac in ejus partibus, nec in alia atque alia ejus parte II, 119, 47; dubitatur, utrum in eo a meta ad certaminis judicem fiat iter, an vice versa II, 3, 15.

Stagira; ibi paterna domus Aristotelis fr. 332, a; eorum urbem adjuvit Aristoteles eumque beneficii pœnituit fr. 324, a; fr. 325, a; inde Athenas venit Aristoteles (?) propter regem magnum fr. 328, a.

Stagnum; pleraque fluminum opera sunt III, 573, 35; eorum plantæ IV, 38, 12 s.; in iis crescunt arundines III, 163, 9; in iis bene habent multi piscis, idque quinam III, 163, 15 s.; circa ea vivunt olores 182, 29 s.; ea incolit aquila anatoria III, 187, 48; item ardeola alba III, 185, 2; semper parva ab Asiæ latere a Bosporo separat adaggeratio quæ deinde rursus exsiccatur III, 573, 39 ss.; miræ naturæ in Sicilia, teste Polycrito IV, 95, 16 ss.

Stagna maritima; quinam pisces ea incolant III, 158, 23 ss.; ea incolere solent mollusca, crustata et testacea, idque quare III, 389, 8 ss.

Stagna emere et sales; proverbium, 378, 23.

Stamen; ut id deorsum tendant, lapillos ab eo suspendunt textrices III, 428, 15 ss., cf. III, 322, 40; demptis lapillis relaxatur III, 428, 29 s.; iis subditos comparavit Plato in *Legibus*, 504, 43.

Stannum (κασσίτερον); similare corpus III, 623, 5; pertinet ad res quæ effodiuntur III, 485, 2 ss.; ad aquam pertinet idque quare III, 485, 6; III, 624, 17 ss.; quatenus igitur odore præditum III, 485, 5 s.; argento vel auro simile II, 577, 21; ei simile est argentum II, 560, 50; ex eo tincta vasa argentum simulant, 276, 14; apud Homerum (Il. φ, 592) per consuetudinem sermonis dicitur recens factum, 480, 6; si cum ære misceatur ex iis prodit aliquid utroque durius III, 368, 17 s.; non recte hujus causam exposuit Empedocles III, 368, 18 s.; de hac re sermo fit in *Problematis* III, 368, 20; ubi æri additur, ei colorem tantummodo impertit II, 453, 20; igitur æris tantummodo affectus sine materie esse videtur ac propemodum evanescit II, 453, 19; ubi cum ære miscetur interstitia meatuum non conspiciuntur III, 647, 47; non admiscetur æri Mossynæco IV, 84, 31 s.; statua ex eo facta dedicata a Dædalo IV, 87, 26.

Stannum celticum; id multo citius quam plumbum liquefieri aiunt IV, 82, 22 ss.; in aquis quoque liquescere videtur IV, 82, 24.

Stans; semper stabit, si vera dicunt Megarici II, 566, 8; omnes sinistra projiciunt, nisi quid fortuitum accidat, idque quare III, 306, 34 ss.; in sole, citius calefimus quam moventes IV, 149, 40 ss.

Stare; non est situs ideoque non πρός τι, 9, 40; positionem et locum significat II, 528, 39; igitur de loco quo refertur dicimus *secundum quod* II, 528, 38; quisnam ejus potentiam habere dicatur II, 566, 23; si quem dicas qui non stat, falsum est, sed non impossibile II, 386, 12 s.; II, 566, 44 s.; aliquem simul et sedere, non solum falsum, sed et impossibile est II, 386, 15 s.; ejus qui facultatem habet, et sedendi habet, non tamen simul, sed alio tempore II, 386, 18 ss.

Stasimum; chorici pars, 466, 6; quidnam, 466, 13.

(Stasinus); citatur, 344, 17; 372, 43, cf. Clemens Alex. Stromat VI, p. 451 Sylb., Polyb. XXIV, 8, 8.

στασιῶται· ita vocantur Parmenides et Melissus fr. 33, a.

στάσις· ejus divisio fr. 105, b.

στάσις· v. *Seditio* et *Statio.*

Stater; duos a quoque cive petiit Dionysius Syracusanus triremes exstructurus, 644, 37; nummus apud Cyrenæos fr. 286, b.

στάτευσις (sic pro στάθευσις)· v. *Torrere lente, Assatio imperfecta.*

Statera; eodem modo quo ei pondera, fœtus umbilico appensi sunt III, 413, 3.

στατικόν· v. *Sedativum*

Statio (ἡ στάσις, τὸ ἵστασθαι); situs ideoque πρός τι, 9, 38; quietis generatio esse videtur II, 317, 3; vel omnino idem esse quod ad locum suum ferri vel simul cum eo fieri II, 317, 1-7; ad unum pertinet II, 502, 24; diuturna hominibus laboriosa est III, 293, 47 s.; non vero quadrupedibus, idque quare III, 293, 44 ss.; recta soli homini competit, idque quare III, 239, 30 ss.; III, 506, 7; adimitur animalibus somnolentis quibus competit III, 339, 17 s.; III, 506, 5 ss.

Statua; materie et forma constat II, 539, 31 s.; habere dicitur æs II, 530, 10 s.; transformatione fit ex ære II, 257, 33; ei oppositum est figuræ privatio II, 257, 43; ejus materies æs vel aurum est II, 257, 48; eam non facit æs II, 473, 9; quomodo ex ære esse dicatur II, 530, 28, 36 s.; III, 333, 21 s.; ejus natura esse videtur æs II, 261, 29 s.; II, 517, 20 s.; quale in ea est æs vel lapis, tale quid etiam in circulo et triangulo esse statuunt nonnulli II, 550, 23; quatenus ejus pars sit æs, quatenus non II, 548, 11; non ligna, nec lapides nec æs dicitur, sed lignea vel lapidea, vel ænea II, 545, 17, 28 s., cf. II, 337, 1, 3; si accuratissime rem inspicias, non ex his fit quia permanent II, 545, 31 ss.; igitur potius e figuræ privatione in ære fit II, 545, 25 s., cf. 254, 43; ejus causa materialis æs est, idque per se II, 264, 11, 31 s.; II, 515, 2, 22 ss.; ejus causa movens statuaria ars est, idque per se II, 264, 30 ss.; II, 515, 21 ss.; per accidens ejus causa est Polycletus II, 265, 10; II, 516, 1; item, sed remotius homo et animal et musicus et albus II, 265, 12 ss; II, 516, 4 ss.; cum ejus causa in universum, tum hujus vel illius eadem dici possunt II, 265, 21; II, 516, 14 s.; conjunctim ejus causa dici potest Polycletus statuarius II, 265, 26; II, 516, 18 s.; hujus vel illius propior causa est hic vel ille statuarius, quam statuarius in universum statuæ in universum II, 265, 42; non eodem modo potentia est quo infinitum II, 281, 35; potentia nondum est terra, etiamsi ex ea fiat æs II, 569, 12 s.; aliis perficiuntur ac animalia et plantæ II, 121, 9; nunquam necessario vel sponte fit, sed alicujus gratia, 162, 32; III, 220, 11; quomodo apud eas intelligenda sint dextrum et sinistrum II, 391, 2 s.; pulchra visa qui nec edere nec bibere nec concumbere vult non dicitur intemperans II, 211, 50 ss., cf. II, 147, 15.

Statua an tuum opus est, 301, 10; quomodo solvendum hoc sophisma, 301, 20.

Statua lutea; interit in lutum, idque quare II, 548, 39 ss.

Statuæ; earum rugæ et alæ in officinis ærariis limantur III, 658, 49 ss.; exceptis deorum imaginibus, obscœnas e civitate removere debet magistratus, 623, 40; quomodo de ea disseruerit Iphicrates in *oratione adversus Harmodium*, 376, 30; ænea Chabriæ quomodo cum ramo et infula supplicum comparaverit Lycoleo, 397, 28; Sicyone in foro sedens eum referre habebatur, qui Clistheni victoriam abjudicaverat, 588, 9; duæ antiquæ, altera stannea Dædali opus in Electridibus insulis dedicatæ IV, 87, 19 ss.; ex ære urinatorum Sicyone in vetusto templo Apollinis exstabat IV, 84, 7 ss.; aurichalci appellatæ ex ære urinatorum Phenei exstant IV, 84, 8 s.; earum inscriptio IV, 84, 9 s.

Statuaria ars; statuæ causa movens est, idque per se II, 264, 30 ss.; II, 515, 21 ss.; in ea faciens simile est et præcedit factum III, 220, 10 s.; ei subservit ærifodinarum ars materie suppeditanda, 488, 30, 32; jucunda est, 337, 19; eam admiramur, si vel ignobilissimæ rei nobis offerat accuratam imaginem III, 227, 14 ss.

Statuarius; ei peculiare opus est III, 6, 36; ei æs materies est, 488, 33; alio modo statuæ causa est ac Polycletus II, 265, 10; II, 516, 1 s.; hic vel ille propior causa hujus illiusve statuæ quam statuarius in universum statuæ in universum II, 265, 42; non dijudicandus est ex malis ejus operibus, sed ex bonis II, 169, 42; quorumnam opera spectare liceat adolescentibus, 630, 15.

Statuarii prisci; eorum opera prava erant IV, 169, 10 ss.

Status et decrementum; iis carere videntur animalia manca et imperfecta, non vero sessilia III, 472, 1.

στέαρ· v. *Sevum*.

Stellæ (*aliorum de iis sententiæ*); de iis jam antiquitus dubitationes proposuerunt II, 470, 50; eas deos esse fabulæ forma tradiderunt antiquissimi II, 608, 30; eas frigidas esse veteres dicebant IV, 543, 8; omnium consensu globosæ sunt II, 398, 22, 54; II, 399, 10; II, 400, 14; multa de illis fide digna ab Ægyptiis et Babyloniis accepimus III, 401, 23; earum occultationes enarrarunt iidem II, 401, 20 ss.; eas rebus divinis ac immortalibus accenset Alcmæo quia semper moventur III, 435, 26 ss.; earum celeritates propter distantiam eandem inter se rationem habere putant Pythagorei ac soni concinentes II, 399, 22; earum igitur motu sonum ingentem, sed concentu præditum oriri putant II, 399, 19 ss., 23 ss.; quare secundum Pythagoreos earum concentum non audiamus II, 399, 26 ss.; si in aere vel igne ferrentur, ut omnes aiunt, revera sonum excitarent II, 400, 5 ss.; id ipsum quod sonum non excitant probat, eos sphæris suis alligatas esse II, 399, 42 ss.; quasdam conspici contendit Democritus, dilutis cometis III, 559, 48 s.; earum quæ propter terræ interceptionem non a sole illustrantur propriam lucem esse contendunt viam lacteam Anaxagoras et Democritus III, 562, 9 ss.; earum ad quas perveniunt solis radii, propriam lucem cerni non posse, contendunt iidem III, 562, 11 ss.; punctorum naturam non habent, inquit Protagoras II, 492, 39 s.

Stellæ; divina sunt corpora II, 402, 33; idque quæ per cælum feruntur II, 608, 19; ingenitæ sunt et interitui non obnoxiæ II, 410, 18; eas tanquam corpora et unitates anima carentes consideramus II, 401, 33 ss.; attamen vitam habent et actionem ejusdem generis ac animalia et plantæ II, 401, 36, 50; animalibus præstantiores sunt II, 398, 50; quare sensu careant etiamsi animam et intellectum habeant III, 474, 18 ss.; eas substantias esse dicimus II, 538, 46; eas si non videremus, nihilominus substantiæ æternæ essent præter eas quas novimus II, 556, 33 ss.; quantumvis a nobis remotæ sint, res tamen pulchra est, si majorem de iis quærimus cognitionem II, 401, 29 ss.; earum contemplatio deorum notitiam efficit fr. 35, b; nonnullas in cælo collocatas esse dicimus II, 382, 2 s.; natura sua calidæ non sunt III, 555, 50, cf. III, 554, 36 s.; calidæ sunt IV, 242, 38; valde ineptum est, ea parva esse putare quia nobis ita se habere videantur III, 554, 2 ss.; sive majores sive minores appareant, singulæ individuæ esse videntur III, 560, 2 ss.; igitur si cum iis congrediantur aliæ stellæ quæ et ipsæ individuæ videntur, majorem non efficient magnitudinem III, 560, 4 ss.; cum iis comparata, non magna videtur terra II, 410, 14; omnes eandem figuram habere debent II, 400, 40, 46; probantur globosæ esse II, 400, 33 s.; comam sibi adsciscunt, quando sub iis motu constiterit exhalatio sicca III, 560, 44 ss.; III, 563. 6 ss.; iis non adhæret coma quam sibi adsciscunt III, 560, 47; eas comitatur coma sua, quomodo solem vel lunam halones III, 560, 48 ss.; III, 561, 2 ss.; III 563, 9 ss; unde pendeat earum micatio II, 398, 34; occidentes vel orientes, æstu regnante, aut per fumum visæ puniceæ videntur, idque quare III, 558, 2 ss.; usque ad eas extendi perhibent lumen quod ex oculis exit III, 478, 49; eas interdiu conspiciunt qui in foveas aut puteos descenderunt III, 417, 53; ubinam oriantur et ubinam occidant II, 392, 1 s.; de earum distantia et ordine remittitur ad libros (?) *de Astrologia* II, 400, 15 ss.; in iis quæ super caput apparent magna fit mutatio, simul ac parvam migrationem ad meridiem vel ad septentriones facimus II, 409, 45 ss.; non eædem apparent ubi ad meridiem et ubi ad septentriones migramus II, 409, 48 ss.; in Ægypto et in Cypro quædam conspiciuntur quas in regionibus septentrionibus vicinis spectare non licet II, 409, 49 ss.; quæ in regionibus septentrionibus vicinis semper apparent in his locis occidunt II, 409, 51 ss.; id quod probat terram globosam, nec valde magnam esse II, 409, 43 ss.; mutatis figuris quibus earum ordo determinetur, apparentia locum habent II, 408, 32; iis fit agnitio in *Thyeste* Carcini, 469, 60.

Stellæ (*de earum motu*); semper moventur, neque fatigantur, idque quare II, 571, 30 s.; in globo feruntur II, 397, 20; probabile est omnes eodem motu moveri II, 398, 29 s.; probantur motu proprio carere II, 398, 24 ss., cf. II, 399, 9, 11; II, 400, 14, 35; item motu violento vel ab anima pendente II, 400, 10; earum motuum celeritas pro portione respondet intervallo quo ab ultima conversione distant II, 400, 19 s.; iis de industria nullum motus instrumentum tribuit natura II, 398, 48, 51; probantur non versari II, 398, 27 ss.; nec circumvolvi II, 398, 41 ss.; quæ ad eas pertinent, motu non carent II, 481, 13; manifesto locum mutant II, 397, 28; fieri nequit ut locum mutent quiescentibus et ipsis et cælo, quum loco manet terra II, 397, 31 ss.; probatur hæc mutatio non ab eo pendere quod et ipsæ et cælum moventur II, 397, 35 ss.; nec ab eo quod ipsæ moventur, sphæræ vero earum loco manent II, 398, 6 ss.; itaque ab eo pendet quod sphæræ moventur, ipsæ vero sphæris alligatæ loco manent II, 398, 11, cf. II, 397, 48; manifesto eodem tempore quo sphæræ suæ ad eundem locum redeunt II, 397, 37; igitur earum celeritas eadem esset ac sphærarum II, 397, 36 s.; igitur earum celeritas manifesto responderet magnitudini sphærarum II, 397, 41 s.; II, 398, 9; celeriusque moverentur exteriores II, 398, 8, cf. II, 397, 45; itaque si transponerentur ab alia sphæra ad aliam etiam celeritatem mutarent II, 397, 47; unde constaret eas proprio motu carere II, 397, 49; figmento simile esset si quis poneret earum celeritatem casu pro proportione respondere celeritati sphærarum II, 397, 50 ss.; earum distantia mutata esset in tempore infinito, si altera celerius, altera tardius ferretur II, 396, 12 ss., cf. II, 370, 50; exquiritur cur quæ medium locum occupant pluribus motibus moveantur cum ultimæ conversione propioribus tum ab ea remotioribus II, 401, 7 ss.; causa quæritur cur primæ conversioni innumeræ insint, reliquis vero singulæ tantum II, 401, 24 ss.; II, 402, 25 ss.; medio propiores aliquatenus tantum divinissimum paucis motibus attingunt principium II, 402, 20 ss.; in medio positæ pluribus motibus id revera attingunt II, 402, 23 ss.; eas celeritate longe superare videntur quæ a nobis jaciuntur, idque quare III, 557, 40 ss.; earum motus dissipat concretiones, unde fieri solent cometæ III, 561, 40 s.

Stellæ fixæ; semper eodem loco oriuntur et occidunt II, 407, 47; attamen transitiones et mutationes earum obtinere deberent, si terra moveretur II, 407, 45 ss.; inter eas et planetas conjunctiones fieri contendunt Ægyptii III, 559, 51 ss.; interdum sibi comam adsciscunt III, 559, 29 s.; idque non solum Ægyptii affirmant, sed et nos ipsi vidimus III, 559, 30 ss.; quando comam sibi adsciscant III, 560, 44, ss.; III, 563, 6 ss.

Stellarum fixarum sphæra; solis et lunæ prima sphæra est III, 607, 18; item reliquarum planetarum II, 607, 24 ss.

Stellæ micantes; substantiæ innituntur καθ' ὑπόστασιν III, 633, 20.

Stellæ pictæ; iis figura similes sunt stellæ marinæ III, 89, 19.

Stellæ quæ vocantur; probabilissimum est eas constare corpore quo continentur, id est corpore quod circulo fertur II, 387, 3 ss.; II, 398, 24; eos igne constare putant qui hoc corpus igni assimilant II, 397, 7 s.; quomodo ab iis cieatur calor et lux II, 397, 10 s calorem cientes ipsæ non incandescunt, idque quare II, 397, 20 ss.

Stellæ sparsæ; nequaquam semper manifestum occupant locum III, 563, 43 s.; in unica via lactea omnia siderum intervalla iis repleta sunt III, 563, 45 ss., cf. 28 ss.

Stellæ transcurrentes; idem sunt quod flammæ ardentes et faces et capræ sic dictæ et tantummodo pluris et minoris ratione ab iis differunt III, 556, 20 ss.; peculiariter, ubi fomes majorem longitudinem quam latitudinem habet et ubi ejus longitudo multis in locis in plura pustula divisa est III, 556, 48 s.; III, 557, 1 ss.; generantur partim eo quod exhalatio fumida circularis lationis motu incenditur III, 557, 4 ss., cf. III, 556, 42 s.; III, 557, 45 ss.; partim eo quod aere a frigore consistente, extruditur et expellitur calor, III, 557, 6 s.; idque eodem modo quo fructuum nuclei e digitis extruduntur III, 557, 16 s.; hinc earum motus jaculationi quam exustioni similior est III, 557, 7 s.; modo earum transcursus ejusdem corporis jactiones sunt, eodem modo quo superioris lucernæ exhalatio inferiorem incendit III, 557, 9 ss.; in terram ac mare cadunt, idque tam noctu quam interdiu per serenum III, 557, 17 ss.; deorsum jaculantur quia condensatio, quæ eas propellit deorsum tendit III, 557, 19 s.; quæ in supremo loco potius consistunt (fumidæ) exhalationis incensione nascuntur, quæ vero magis infra condensatione et refrigeratione exhalationis vaporosæ III, 557, 24 ss.; a situ exhalationis pendet, an sursum vel deorsum vel in latus ferantur, III, 557, 29 s.; pleræque in latus feruntur, quia duobus motibus impelluntur III, 557, 31 s.; hinc earum motus plerumque obliquus est III, 557, 34 s.; earum causa materialis exhalatio est III, 557, 35 s.; earum causa movens est modo superior conversio, modo congelatio coacti aeris III, 557, 36 ss.; omnes infra lunam fiunt III, 557, 38; hinc earum celeritas apparens similis est corporum quæ a nobis jaciuntur III, 557, 39 s.; non supra, sed infra fiunt III, 556, 14; sparsæ fiunt, ubi exhalatio sicca, quo loco sincera est, incenditur III, 560, 21 ss.; æque ac cometa palearum acervo vel cumulo similis est, in quem injecerit quis facem aut exiguum ignis principium III, 560, 33; celeriter in longitudinem extenditur propter aptam quæ incendatur fomitis naturam III, 560, 36 s.; quodsi igitur perstaret et non in transitu macresceret, quo loco densissima est fomes, ejus transcursus finis initium lationis cometæ fieret III, 560, 37 ss.; indicium venti sunt IV, 247, 25 ss.

Stellarum virtus; per eam forma seminum proveniet IV, 34, 25 s.

Stellas quod circumdat; probatur vapore repletum non esse III, 554, 44 ss.; probatur igne non constare III, 553, 50 s.; III, 554, 48 s.; item aere repletum non esse III, 553, 52 s.; III, 554, 9 ss.; item duobus elementis repletum esse non posse III, 554, 11 ss.; idque nec si elementa ex se invicem non fiant III, 554, 20 ss.; totum primo elemento plenum III, 553, 37 s., cf. III, 554, 53 ss.

Stella marina; stellis pictis figura similis est III, 89, 18 s.; adeo calida est, ut quidquid comprehenderit, statim percoquatur III, 89, 15 s.; eo præcipue infestari aiunt Pyrrhæorum euripum III, 89, 17 s.; multa bivalvia invadunt atque exsugunt III, 282, 2 s.; item alia animalia exsanguia quæ libere vagantur, e. g. mollusca et crustata III, 282, 3 ss.; inter animalia et plantas medium tenent III, 282, 1 s.

στέλλεσθε ὅπου· ad antennam; argumentatio ridicula per homonymiam, 306, 51.

Stellio (ἀσκαλαβώτης); quadrupedes oviparæ sunt, atque cavernas incolunt III, 316, 23 ss., cf. *Quadrupedes oviparæ* et *Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes*; ovipari sunt eorumque feminæ majores sunt maribus III, 75, 40 ss.; squarrosa atque ideo sanguine prædita animalia sunt III, 160, 1 s.; idque molli cuti prædita III, 161, 46 ss.; quattuor gelidissimis mensibus latitant atque tunc nihil esitant III, 160, 3 s.; senectam exuunt III, 161, 46 ss.; senectam devorare dicuntur IV, 85, 10; observantur a medicis ob usum quem in morbis comitialibus præstat eorum senecta IV, 86, 12 s.; quovis modo super arboribus ingredi possunt III, 181, 6; IV, 77, 13; araneos devorat, ideoque iis bellum infert III, 173, 28 ss.; in præsepi dormit atque in asini nares se inducit III, 174, 3; ideoque ei inimicus est asinus III, 174, 2; ubinam mortales morsus infligat III, 170, 31 s.; IV, 103, 20 s.

Stelliones vestiarii (λωποδύται); illiberales sunt II, 42, 1, 8, v. porro *Vafri*.

Stentor; ejus voce opus esset præconi civitatis permagnæ, 606, 32.

Stercus; excrementum, ideoque pars similaris est III, 2. 15; III, 38, 9 s.; varium maxime fœtidum IV, 315, 26; item recentissimum IV, 315, 31 s.; cur eo minus fœtidum fiat quo diutius in corpore manserit IV, 188, 25 ss.; id vomunt ileo affecti IV, 323, 33; eo vescuntur crustata III, 148, 19; item dascillus III, 149, 1 s.; item salpa III, 149, 3; eo venantur salpas III, 70, 20; multum, idque facile et sæpe emittit bonasus III, 205, 3 s., 11 s.; eo adorientes repellit bonasus III, 205, 2; per quantum spatium id ejaculari possit III, 205, 3; perterriti adurit, pacati vero non III, 205, 5 ss.; eo circumvallat locum ubi parit III, 205, 9 s.; id primum e nido ejiciunt hirundines adultæ III, 178, 40 s.; postea pullos idem facere docent III, 178 41 s.; ubicunque siccum prostat, ibi gignuntur pulices III, 101, 6 s.; in eo gignuntur vermiculi III, 118, 23; e putrescente fiunt insecta quædam III, 93, 20; e quonam fiant vermes e quibus melolonthæ gignuntur III, 94, 48 s.; quare id volvant canthari III, 94, 49 s.; quonam fiant vermes e quibus muscæ gignuntur III, 94, 83 s.; quodnam confectum vocent III, 95, 1 ss.

Stercus apum; fœtidum est III, 198, 47; ideo id sæpe emittunt volantes III, 198 45; III, 199, 48 s.; id tunc tantum intus emittunt, quando foras non prodeunt III, 97, 47 s.; intus emittentes, omnes in unicum locum emittunt III, 199, 49 s.; dum vermes sunt, etiam emittunt III, 97, 46 s., cf. III, 93, 49 s., III 98, 28 s.

Stercus boum; cur minime fœteat IV, 315, 23 ss.

Stercus colicorum; quamobrem fimum bubulum referat IV, 293, 23 ss.

Stercus humanum; fœtidissimum est, idque quare IV, 315, 26 ss.; ex eo maxime nidum exstruit upupa III, 184, 5; pardis remedium est adversus pardalianches III, 177, 29 ss.; quomodo igitur ejus ope pardos capiant venatores III, 177, 35 ss.

Stercus suillum; v. *Suillum stercus*.

Stercora qui colligunt (κοπρολόγοι); eorum olfactus deletus est IV, 319, 37; promiscuum quomodo in partes secernant III, 95, 1 s.

Stereometria; ei subjecta mechanica, 134, 54.

στέργειν· i. e. contentum esse III, 102, 35.

στηριγμός· v. *Fulgor fixus*.

Sterilis arbor; quomodo rursus fructifera fiat IV, 28, 17 ss.

Steriles mulieres, linimentorum ope a fœcundis discernuntur IV, 136, 17 s.

Steriles viri; voluptatem percipiunt fricatis genitalibus III, 339, 4. s.

Sterilitas; apud homines et reliqua animalia, exceptis mulis, particularis affectus est III, 367, 54 ss., cf. 9 ss.; de ejus causis universalis proponi debet quæstio III, 367, 8 s.; quænam sint ejus causæ apud reliqua animalia, exceptis mulis III, 367, 12 s.; interdum curabilis est, interdum incurabilis III, 367, 27 s.; inprimis incurabilis est apud eos qui inde ab ortu steriles constiterunt III, 367, 28 s.; modo viro, modo mulieri, modo utrisque imputanda est III, 209, 7 ss.; si nullum fœcunditatis impedimentum exstet apud mulierem, vel a viro, vel ab utrisque pendet III, 213, 45 ss.; unde constet eam non a viro pendere III, 214, 1 ss.; si neque a muliere neque a viro pendeat, apud ambos simul quærenda est causa III, 214, 3 ss.; ab ambobus pendet, si non concurrant, sed longe dissentiant quod ad seminis emissionem attinet III, 213, 48 ss., cf. III, 214, 8 s.; leænarum seniorum quænam causa III, 372, 38 ss.; ea intereunt integræ gentes, idque modo confertim, modo pedetentim III, 571, 35 s.

Sterilitas mulorum; de ejus causa non recte disseruerunt nec Democritus nec Empedocles III, 368, 3 ss.; Democritus tamen planius quam Empedocles III, 368, 5; Democriti de ea opinio refutatur III, 368, 8 ss.; item Empedoclis III, 368, 13 ss.; ejus causæ a Democrito et Empedocle allatæ in omnia quadrant quæ e diversæ speciei animalium coitu procreantur III, 368, 6 ss.; proponitur ejus demonstratio rationalis (λογική) ac probabilis quæ tamen nec vera nec fide digna est III, 368, 45 ss.; ejus demonstratio ex iis petenda est quæ generi equorum ac asinorum propria sunt III, 369, 19 s.; quænam igitur veræ ejus causæ sint III, 369, 21 ss.

Sternutatio (πταρμός); quidnam IV, 300, 41; confecti spiritus exitus est III, 10, 15; quomodo fiat IV, 300, 16; item quando IV, 301, 26; fit per nares III 10, 14 s.; sæpissime evenit quibus nares breves sunt IV, 281, 50; bonæ valetudinis partis optimæ atque sacerrimæ signum est IV, 281, 38; cur maxime eveniat hominibus IV, 163, 37 ss.; IV, 170, 46 ss.; IV, 281, 41 ss.; IV, 301, 28 ss.; cur difficulter fiat senibus IV, 282, 13 ss.; IV, 301, 40 ss.; cur desistat perfricato naso IV, 272, 42; IV, 281, 11; IV, 299, 29; item oculo IV, 272, 37 ss; IV, 280. 21 ss.; IV, 281, 16 ss.; IV, 299, 23 ss.; cur singultui finem imponat IV, 280, 35 ss.; IV, 283, 17 ss.; IV, 300, 6 ss.; cur singultui finem imponat, ructui vero non IV, 280, 1 ss.; cur frequentius eveniat solem adspicientibus IV, 280, 30 ss.; IV, 300, 36 ss.; item festuca narem moventibus IV 280, 31; IV, 286, 35 s., 42; IV, 300, 36 ss.; cur ante eam faciem soli objiciamus IV, 282, 35 s.; cur post eam horreamus IV, 155, 26 ss.; IV, 283, 12 ss.; cur sola plerumque dormientibus non fiat IV, 282, 32 s.; IV, 299, 11 ss.; cur plerumque bis fiat IV, 280, 27 ss.; cur ea non opus est nisi turgeas IV, 137, 33 ss.; quibus instat pars aliqua nigredinis oculi occulitur IV, 274, 2.; sola inter flatus signum auspicale et sacrum est III, 10, 15 s.; idque quare IV, 281, 11, 23 ss.; IV, 301, 10 ss., 26; de media nocte ad meridiem usque facta cur infausta sit, cetera vero fausta IV, 287, 3 ss.

Sternutatorium medicamentum (πταρμικόν); eo levant eos qui animo linquuntur IV, 281, 36; eo discernunt quibus nulla spes salutis est in animi deliquio IV, 301, 22 ss.

Stesichorus; filius Hesiodi et Clymenes fr. 281, a; quodnam Locrensibus consilium dederit, 372, 27; 398, 32; quanam fabule Himeræos monuerit, ne Phalaridi cus-

todiam corporis darent, 370, 23; quomodo depinxerit alcedonem, III, 82, 8 ss. (cf. fragm. 56 Bergk).
Sthenelus Capaneïus; ejus epitaphium fr. 315, a.
Sthenelus poeta tragicus; fr. 304, b; ejus dictio vulgaris, idque quare, 475, 4.
Stilbo; cum Ismenia contendebat, quisnam Thessalisci pater esset, 377, 17.
στίλβον· v. *Coruscans color.*
Stilbonis circus; sacer esse Mercurio a nonnullis dicitur, Apollini ab aliis III, 628, 49 ss.
Stillæ pluviales; sublimes sustentantur propter exiguitatem III, 566, 16 ss.; coeuntibus multis exiguis magnæ delabuntur III, 566, 10 s.; calidis diebus multo majores sunt quam hieme III, 567, 4 s.; idque quare III, 567, 1 s.; eo majores sunt quo magis subito ac quo propius facta fuerit concretio III, 567, 19 s.; magnæ non confertim decidunt, idque quare III, 567, 21 ss.
Stillicidium (ψακάς); eo nomine designatur aqua quæ minutatim deorsum fertur III, 564, 43 s.; quare aureum appareat III, 645, 49 ss.; columnæ inde factæ in spelunca in insula Demoneso IV, 84, 16 ss.; cf. IV, 179, 42.
Stillicidium urinæ; v. *Urinæ stillicidium.*
Stilus; ejus acumen cum vini vel netæ acumine comparari nequit, idque quare II, 339, 26 s.; sæpe librum petenti domino, eum dant servi ad subministrandum promptiores II, 165, 31.
Stimulus; v. *Aculeus.*
Stipendium (μισθός); id quotannis per sex dies militibus non distribuebat Memno Rhodius, 648, 2; unius mensis semper militibus subtrahebat Cleomenes, idque quomodo, 650, 37 ss; quomodo ea solverint militibus Heracleotæ adversus Bospori tyrannos bellum gerentes, 642, 8; iis non solutis quomodo aliquamdiu exercitu usus sit Didales Persa; 646, 23; quum non solveretur Timotheo Atheniensi minitati sunt milites, se ad hostes transituros esse, 646, 13; quomodo ea militibus solvere potuerit Timotheus Atheniensis, nec simul commeatus penuria laborare, 646, 23.
Stipes plantæ; quidnam IV, 24, 42.
Stoa regia; in ea Athenis Solonis leges asservabantur fr. 227, b.
στοιβή· v. *Culcita.*
Stoliditas (ἀσυνεσία); habitus est quo stolidi dicimur II, 72, 42.
Stolidus (ἀναίσθητος); ejus signa IV, 5, 12 ss., 20 ss.
Stomachus; v. *Gula.*
στομώματα· v. *Ferrum acie chalybia duratum.*
Storea (φορμός); eam qui in Lyceo dedit, gratiam iniit, 358, 6.
Strabax; mercenarius qui erat, civitate donatus est, 378, 37.
Strabelus; ejus descriptio fr. 178, a.
στραγγαλίδες; v. *Grumi.*
Strangulari; ubi hominem vident nonnulli animo deficiunt IV, 153, 17.
Strangulatio; ei ansam dat uterus si adscendat III, 325, 41 s.
στρατηγική· v. *Imperatoria ars.*
στρατηγοί· decem Athenis erant fr. 237, b.
Στράτιος· Jovis cognomen III, 641, 44.
Strato; medicus fr. 217, b.
Stratonicus; scite distinguebat inter odores gratos et jucundos II, 212, 18.
Strattis; Euripidem irridens recte vetat unguentum lentibus, ubi coquuntur admiscere III, 485, 51 ss.
Strepitus (ψόφος); eo in alvearium congregantur apes III, 200, 1 s.; si multum edant apes exeuntes et intrantes, bene valet alvearium, idque quare III, 200, 14 ss., v. *Sonus.*
Stridor (σίξις); exiguus quidam fervor est III, 597, 51; eum cessare faciunt fasciæ circumligatæ iis quæ limantur III, 658, 49 ss.; eum quoque emittunt perdices III, 180, 41 s.
Strigil (στλεγγίς); cur ejus ope detergentibus sudor magis profluat IV, 121, 22 ss.; etiam ad hauriendum adhiberi possit, 244, 44.
στρόβιλος· fr. 165, a.
στρόβιλος· v. *Turbo.*
Strophias; ejus filius Pylades fr. 316, a.
Structura superaddita (παροικοδομήμα); ea comparatur septum transversum III, 268, 32 ss.
Struma (χραῦρος); ea laborant boves armentarii III, 166, 26 s.; quænam sint hujus morbi signa III, 166, 31, 33 ss.; pro portione respondet hominum febri III, 166, 31 ss.; celeriter necat III, 166, 34 s.
Struthio libycus (ὁ στρουθὸς ὁ Λιβυκός); inter aves et quadrupedes medium tenet III, 303, 35 ss.; magnitudinem quadrupedis habet, non avis III, 303, 44; alas habet, sed non volat sublimis III, 303, 36 s.; ejus alæ pilosæ nec ad volandum commodæ III, 303, 37 s.; cilia in superiori palpebra habet, idque quare III, 246, 49 s.; III, 303, 39, 41; caput et superiorem colli partem glabram habet III, 303, 40; ejus partes inferiores pennis tectæ sunt III, 303, 42; digitos non habet, sed ungulas III, 303, 43 s.; bisulcus est III, 300, 29 s.; III. 303, 43; quatenus igitur bipedibus accensendus sit, III, 303, 42 s.; multa ova parit III, 371, 33 s.; omnium avium plurima ova parere fertur III, 184, 10.
Strymo; e Scombro oritur III, 570, 7 ss.; ab eo Strymonias Thracias in Thracia vocatur IV, 45, 46 s.; ab eo ad Istrum migrant plateæ III, 156, 44 s.; circa eum sub Vergiliarum exortum contrarii flant venti III, 150, 6 ss.; igitur tunc ibi capiuntur anguillæ III, 150, 6.
Strymonias; ita Thracias in Thracia vocatur a Strymone IV, 45, 46 s.
Studentes nobis (σπουδαίως ἔχοντες); eos amamus, 352, 28.
Studia (σπουδαί); molesta sunt, 335, 16; ab honestis refugit animus humilis II, 46, 37; quibus excellimus, jucunda sunt, 337, 44; sua cuique accepta esse putant omnes, 366, 34; quibus eadem, eos amamus, nisi nobis obstent, 352, 33; si in iisdem semper perstes, benevolentiam tibi conciliabis, 454, 49; cur in iis quæ sibi delegerint, quanquam pravis, nonnulli libentius quam in honestissimis versentur IV, 204, 22 ss.
Studia præclara; quo pluribus repugnant res adversarii, eo magis male audiet apud auditores, 454, 20.
Studia (ἐπιτηδεύματα) juvenum; lege determinari debent II, 128, 7, 40.
Studia (ἐπιτηδεύματα) insignia; pertinent ad bona quæ virtute consistunt, 446, 17; laudantur, ubi adolescentia ejus quem laudamus, extollitur, 447, 12.
Studia (βουλήσεις) hominum; iis qui adversantur improbabiles sunt hypotheses, 269, 39.
Studium sui (φίλαυτος); id exprobrare solent tanquam rem turpem II, 110, 10; id qui vituperant se ipsos amare dicunt qui pecunia vel honore vel voluptatibus corporalibus nimium sibi sumunt II, 111, 10; id vulgus tribuit iis qui hoc modo se habent II, 111, 20; ei potius tribuendum est qui omnes actiones suas ad virtutis normam exigit II, 111, 25, cf. II, 112, 17; quale bonorum est, probandum est, quale vulgi non II, 112, 17, cf. *Amicitia erga se ipsum.*
Stultiloquentia (μωρολογία); ejus signum III, 10, 10 s.

Stultitia (εὐήθεια, ἄνοια, ἀδελτερία); animæ affectus est II, 195, 38; definitio II, 196, 14; quænam maxima ex deorum hominumque sententia, 417, 10; quatenus eam participent animalia III, 171, 38 ss., cf. III, 175, 28; magnæ fortasse argumentum est, si de nonnullis rebus aliquid dicere velimus, et si de omnibus, et si nihil prætermittere II, 395, 10; de ea ubi criminandum est, quidnam dicere debeat accusator, 422, 13.

Stultus (ἀνόητος, ἠλίθιος); est qui impossibilium capit consilium II, 26, 50; de quibus deliberat, revera sub deliberatione cadere non censenda sunt II, 27, 34; est quia fallitur circa justum et injustum, 333, 15; est qui præter meritum magnis se dignum esse putat II, 44, 8; virtute præditus esse nequit II, 44, 9; apud eum inexplebilis est atque undique contrahitur jucundorum cupido II, 38, 25; est qui magnificus esse conatur, etiamsi pauper sit II, 43, 14; ei proprium videtur largiendo modum excedere, non vero acquirendo II, 41, 1; videtur qui non irascitur quibus de rebus decet, nec quando decet, nec in quos decet II, 47, 39.

Stupidus (ἀναίσθητος); quinam II, 21, 3, cf. II, 83, 38; eorum habitus raro occurrit II, 21, 1; quomodo fiamus II, 16, 16; admodum est qui nescit habitus ex iis oriri quæ singula quaque occasione peraguntur II, 30, 20; significatur nitida et dura carne IV, 3, 41 s.; (ἀνάλγητος); quisnam II, 147, 42 ss.; animæ potentia dicitur II, 195, 2; vituperio dignus est II, 147, 44 s., v. *Insensatus*; (καταπλὴξ vel καταπεπληγμένος); quisnam II, 22, 11; opponitur impudenti II, 149, 43; agere nequit II, 149, 45; (τετυφωμένος); cur vino fiant IV, 130, 41 ss.

Stupor (ἀναισθησία); est defectus circa voluptates II, 139, 6 s.; temperantiæ non contrarius esse videtur II, 139, 7; (ἀναλγησία); animæ affectus est II, 195, 25; ejus definitio II, 195, 43; (ἔκπληξις); non est admirationis exsuperantia, 215, 37; (κατάπληξις); animæ affectus est II, 195, 27; animæ affectus moralis est vituperandus II, 216, 34, 46; quidnam ei proprium sit II, 216, 46; II, 149, 44 s.; (νάρκη); non afficit partes nervis carentes III, 44, 13 s.

Stupor dentium; cur eum portulaca et sal tollant IV, 154, 36 ss.

Stuprum; sæpe causa fuit cur contra tyrannos conspirarent, 581, 23; ab eo omnino abstinere debet tyrannus, 587, 15.

Sturnus (ψάρος); quantus III, 186, 17; variegatus est III, 186, 16; latitat III, 161, 18.

Styrax (στύραξ); ejus suffitus maxime fugat formicas III, 71, 7 s.

Styx; a poetis mater deorum vocatur fr. 347, b; ita poetæ vocant aquam per quam dii jurare solebant II, 472, 35 s.

Sua; ea si quisque habeat, stabilis esse solet respublica, 574, 29.

Suasio (προτρεπτικόν, προτροπαί); prima species oratorum civilium, 413, 15; quidnam sit, 413, 28; in eam inprimis quadrant justum, legitimum, utile, jucundum et honestum, 424, 8; in ea adhibemus consentaneum a rebus petitum, idque quomodo, 425, 15, 21; quando in ea ad amicitiam vel gratiam colendam excitandi sint auditores, vel ad misericordiam commovendi, 444, 24; 445, 30; quomodo in ea utendum sit procemio, 439, 8 ss.

Suasio et dissuasio; earum usus frequentissimus cum in privatis negotiis tum in concionibus publicis, 413, 25, 39; excepto genere judiciali iis maxime convenit iteratio, 452, 50.

Suasor (προτρέπων); quidnam sit ejus officium, 413, 31.

Suavia; v. *Dulcia. Jucunda.*

Subaquila; v. *Hypaetus.*

Subare (καπρᾶν); quando dicantur scrofæ III, 122, 31 s.; quod apud scrofas ita vocatur apud equas dicitur vento gravidas fieri III, 121, 40 s.; item apud canes catulire III, 122, 33 s.

Subbuteones; ita vocantur accipitres qui latis alis sunt III, 190, 3 s.

Subditus (ἀρχόμενος); servus non est, 524, 41; ei non idem competit jus quod principi II, 230, 29; iis natura imperant reges II, 100, 13; quo modo ad eum se habet imperans, sic anima ratione prædita ad rationis expertem II, 66, 17; ad eum se habet tyrannus, ut artifex ad instrumentum, anima ad corpus et dominus ad servum II, 100, 29; ejus virtus differt ab imperantis virtute, 495, 1, 11, 16; natura plerumque subditus est, 495, 17; si intemperans et ignavus sit, nihil eorum faciet quæ facere convenit, 495, 9; quatenus eadem discere debeat ac imperans, quatenus non, 524, 25; ejus munera quatenus res necessarias spectant discere debent nec vir bonus, nec politicus, nec civis bonus, nisi sua ipsorum gratia, 524, 38; ei qui liber est, propriæ sunt virtutes, 524, 53; ei præter prudentiam omnes virtutes cum magistratu communes sunt, 525, 8; ejus prudentia non virtus est, sed recta opinio, 525, 10; tibiarum artifici comparatur, 525, 11; eos cum imperantibus conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 20; iis non eadem est amicitia erga imperantes ac liberis erga parentes II, 96, 22; semper manere nequeunt qui vim inferre ac prohibere possunt, 610, 51; iis contumeliam inferre non debet tyrannus, 586, 34; moleste non ferunt se propter ætatem obedire, 617, 29; quomodo iis præstituti sint magistratus, non determinavit Plato in *Legibus*, 504, 42; eos stamini comparavit, utpote ex alia lana facto quam subtemen, 504, 43.

Subdorius modus (ὑποδωριστί); de scena canitur idque quare IV, 209, 36; cur in tragœdiæ choris non adhibeatur IV, 209, 34 ss.; IV, 213, 40 ss.; eo aguntur quæ choro non propria sunt IV, 214, 5 s.; optime citharæ convenit, idque quare IV, 213, 46; magnificus et statarius est IV, 213, 45 s.

Subdorius et subphrygius modus; histrionibus familiares sunt, idque quare IV, 213, 47 ss.

Subgrundium (ἀπογείσωμα); ei comparantur supercilia III, 247, 41; quibus quadrupedibus ejus ratione concameratæ sunt aures, melius sonos remotos percipiunt, idque quare III, 419, 16 ss.

Subjectum (ὑποκείμενον); quidnam II, 539, 25 s.; principium aliquod est et prædicati prius II, 255, 46; id est quod affirmatione significatur II, 308, 50; II, 597, 51; quomodo secundum id differant τὰ ὄντα, 1, 21; quidnam in eo esse dicatur, 1, 25; tot ejus sunt differentiæ quot prædicati, 2, 19; de eo prædicatur cum nomen tum λόγος prædicati, 2, 48; 4, 23; de eo interdum prædicatur nomen, sed nunquam λόγος eorum quæ in subjecto sunt, 3, 6; 4, 21; de eo dicentur quæ et de prædicato, 4, 51; maxime omnium substantia esse videtur II, 539, 27, cf. 24; II, 553, 2; ratiocinatione constat id substantiam esse II, 558, 11, s.; substantia non esset, si ideæ tales exstarent quales esse dicunt II, 543, 27 s.; an substantia sit, nondum constat II, 258, 35; primo prius appellatur II, 523, 48 s.; ita vocatur et materies et forma et quod ex utraque constat II, 539, 28 s.; II, 558, 27 ss., cf. II, 560, 7 ss.; ejus ab universali differentia II, 569, 24 s.; duplex est II, 553, 5; vel enim hoc aliquid est, vel ut materies actui subjacet II, 553, 6 s.; id unicum esse censent Eleatæ II, 473, 13 s.; in omni fere re forma et specie carere debet II, 422, 1; in eo aliud secundum definitionem, aliud secundum materiem inest II, 436, 54; unum atque idem manere debet, ubi moventur res secundum alterationem, vel secundum accretionem et deminutionem, vel secundum locum II, 433, 15 ss., 29 ss., cf. 3; ubi in eo fit mutatio, generatio vel interitus est II, 437, 1; se ipsum non mutat II, 473, 6; ad ea non pertinet mutatio II, 309, 51; II, 598, 42 s.; cum id affici dicimus, tum contrarium II, 446, 45 ss.; subesse debet, ut e contrario fiant res III, 333, 39 s.; ita vocare solemus causam materialem III, 553, 9 s.; aliud est iis quorum genus differt II, 580, 19 s.; quorum contrariorum definitum est, medio carent, quorum non, id habent II, 579, 15 s.; quibus commune est, semper alterum alteri potentia inest III, 553, 19 s.; cuique eorum generi peculiarem sensum tribuit II, 156, 2; ubi differunt, etiam animæ partes quibus cognoscuntur II, 156, 5; ad id pertinent quæ se invicem tangunt, nec coaluerunt II, 601, 29 s.; quibus calidum non est, sed tantummodo affectu calefit, tantummodo per copulationem calida dici possunt III, 233, 8 ss.; si id non quæramus, sed rationem qua aliquid fit, nihil interest quænam ponamus II, 438, 46 s.

Subjecta motus; aut contraria aut intermedia sunt II, 309, 31 s.; II, 598, 25 s.

Subjectum commune; esse debet rebus quibus competit actio et passio mutua II, 444, 40; idque recte pervidit Diogenes II, 444, 35; non tamen ea propter omnibus rebus tale subjectum esse putandum esse II, 444, 41 ss.

Subjectum generationis; numero unum, sed forma duo II, 257, 4, 34, cf. 41; partim permanet, partim non II, 257, 6; quod non oppositum est permanet, quod vero oppositum non II, 257, 7; de eo quod non permanet, inprimis dicimus ex illo aliquid fieri, non hoc tale quid fieri II, 257, 10; de eo quod permanet interdum eadem locutio adhibetur II, 257, 13; de eo quod non permanet utraque locutio adhibetur II, 257, 15; in contraria mutari potest II, 439, 43 s.; igitur causa est cur nunquam deficiat generatio II, 439, 42 s.; sive aliquid sit, sive non sit, generatio semper fit e non ente, dummodo id quod sensibus non patet tanquam non ens consideremus II, 439, 50 s.; quæritur an alterum contrariorum sit, an materies communis utrique subjecta II, 440, 1 s.; aliquatenus idem, aliquatenus non idem est II, 440, 7 s.; quatenus id est quod eo ipso momento subjacet, idem est, essentia vero non idem II, 440, 8 s.

Sublevatio (τὸ ἆραι); præter naturam est IV, 151, 16.

Sublimibus rebus studentes (οἱ μετεωρολόγοι); antiqui multi putabant solem non infra terram, sed circum eam ferri III, 575, 41 ss.

Submultiplum (πολλοστημόριον); genus dimidii, 213, 18.

Subnatalis (ὑπογλουτίς); quidnam III, 11, 39.

Suboles (παραϐλαστάνειν); ea generantur plantæ nonnullæ, e. g. cæparum genus III, 389, 35 s.; item testacea quædam e. g. musculi III, 389, 36 s.

Subornati viri (κατασκευαστοὶ ἄνδρες); quomodo eorum opera divitibus pecuniam exegerit Mausolus, 642, 43.

Subphrygius modus (ὑποφρυγιστί); cur in tragœdiæ choris non adhibeatur IV, 209, 34 ss.; IV, 213, 40 ss.; de scena canitur, idque quare IV, 209, 36; eo aguntur quæ choro propria non sunt IV, 214, 5 s.; mores activos obtinet IV, 213, 43 ss.; convenit numinis afflatui et orgiis IV, 214, 1 s.; choris quoque convenit, idque quare IV, 214, 4 s. (*ibi fort. corrig. est phrygius*).

Subrufum esse (ἐπίπυρρος), iracundi signum est IV, 5, 53 s.; item contumeliosi IV, 6, 13.

Subsesquialterum (ὑφημιόλιον); quomodo ad id referatur sesquialterum II, 526, 42 s.

Subsidens (ὑφιστάμενον); ad medium fertur II, 429, 25, 36; semper supernatanti contrarium est II, 429, 39 s.

Sudsidens elementum; probatur extra cælum esse non posse II, 382, 16 s.

Subsidia (χορηγία); iis opus est ad bonam vitam assequendam, 615, 44.

Subsolanus (ἀπηλιώτης); austrinis ventis accensetur III, 589, 36 s.; ad eum pertinet cum is qui ab ortu æquinoctiali flat, tum Vulturnus III, 589, 32 s.; ita Vulturnum quidam vocant III, 590, 18; IV, 45, 34; is Vulturnorum vocatur, qui flat e regione æquinoctiali vicina III, 632, 25 s.; Favonio contrarius est III, 588, 42; illi et Aquiloni communis est Cæcias III, 580, 30 s.; III, 590, 25 s.; nonnulli eum Cæciam esse putant ac Thebanam appellant IV, 45, 28 s.; in Tripoli Phœniciæ Potameus vocatur, idque quare IV, 45, 13 s.; Syriandus vero in Issico sinu et circa Rhossum IV, 45, 18 s.; Marseus in Tripolitico sinu IV, 45, 21; Hellespontias in Proconneso, Teo, Creta, Eubœa et Cyrene IV, 45, 22 s.; Berecyntias apud Sinopenses IV, 45, 26 s.; Catarporthmias in Sicilia IV, 45, 27 s.; humidus non est IV, 243, 45; quamvis in frigidorum et calidorum ventorum medio positus minorem communionem cum iis init IV, 249, 26 ss.; ad eum usque Etesiæ fiunt in iis regionibus quæ ortum spectant III, 590, 43 ss.; mane spirare incipit, idque quare IV, 250, 18 ss.; cur eo spirante omnia majora appareant III, 602, 46 s.; infestat Posidonium IV, 45, 17 s.; flat a Syriis portis IV, 45, 20; maxime infestat Eubœæ Caphareum et Cyrenæum portum Apolloniam IV, 45, 23 ss.

Substantia (οὐσία) (*aliorum de ea placita*); eam neglexerunt qui de eodem et diverso, de simili et dissimili philosophati sunt II, 502, 4; eam e contrariis compositam esse fere omnes agnoscunt II, 502, 25 s.; omnium consensu ad eam vel solam vel maxime pertinet definitio II, 554, 7 s.; earum principia et causas et elementa investigarunt antiqui II, 600, 15 s.; eam tollunt principio contradictionis qui adversantur II, 505, 49 s.; II, 511, 16 s.; aliæ omnium consensu substantiæ sunt, de aliis privatim nonnulli disseruerunt II, 558, 4; eam perperam a generatione pendere putabant naturæ scrutatores III, 414, 38 s.; eam persistere putabat Antiphon II, 261, 34; eas ad principia quædam reducere conatur Plato, idque quomodo II, 484, 15 ss.; de earum ordine et generibus Speusippi placita II, 539, 9 ss.; item aliorum quorundam (Platonicorum) II, 539, 12 ss.; ejus novum genus ponunt qui ideas esse statuunt II, 484, 33 s.; numero et specie una non erit, nisi ideæ sint, inquiunt idearum assertores II, 499, 19 s.; eas solum respicere videtur inquisitio causæ cur multa sint entia ab idearum assertoribus instituta II, 631, 28 ss.; II, 632, 3, 19; omnia qua ei insunt ideæ sunt, secundum idearum assertores II, 616, 27 s.; eam tolli perhibent, nisi quis ponat substantias immotas, II, 627, 21 ss.

Substantia (*ejus definitio et quomodo ad ceteras categorias se habeat*); quidnam III, 625, 31 s.; ita vocatur ultimum de quo prædicantur affectus II, 569, 30 s.; ea nec definitione, nec tempore, nec generatione priores esse possunt affectus II, 553, 30 s.; ab ea separari nequeunt affectus II, 437, 24, 48; incomposita esse videri possit ita ut eam definire non liceat II, 554, 5 s.; idem est quod ejus notio II, 278, 42; quærere quidnam sit, idem est quod quærere quidnam ens sit II, 538, 36; ejus λόγος non idem in homonymis, 1, 2; idem in synonymis, 1, 8; ejus exempla, 2, 24; nulla in subjecto est, 4, 12; sub iis omnia æquivoce, 4, 41; omnis videtur τόδε τι significare, 5, 4; nullam πρός τι esse probatur, 12, 5 ss.; de ea demonstrare nequit divisio, 77, 28; circa eam quale denotant species et genus, 5, 14; ei nihil contrarium est, 5, 18; II, 628, 32; quid ei maxime proprium sit, 5, 45; magis ac minus non recipit, 5, 28; idem et unum numero secundum suam mutationem contraria recipere valet, 6, 39; 8, 40; quomodo ea re ab opinione et ab oratione differat, 6, 4 ss.; quæ eam significant id de quo prædicantur vel ὅπερ ἐκεῖνο, vel ὅπερ ἐκεῖνό τι significare indicant, 142, 30; de ea prædicantur reliquæ categoriæ, 143, 12, 27; II, 539, 82 s.; de ea prædicatur materies II, 540, 1; genus esse nequit II, 576, 8; quattuor modis dicitur, nempe quidditas, universale, genus et subjectum II, 539, 21 s.; entium genus est III, 444, 14 s.; partim materies, partim forma, partim quod e duobus hisce constat III, 444, 15 s.; III, 447, 1 ss.; ad eam pertinent genus et differentia, 155, 15, 33; omnium quæ in definitione ponuntur, eam maxima declarat genus, 235, 28; 241, 40; nullius rei differentia esse potest, 242 4; ad eam potius pertinent res quarum differentiæ potius determinatum quid (τόδε τι) significant II, 438, 53 s.; ea posteriores sunt reliquæ categoriæ II, 630, 10; ad eam reliquæ categoriæ referuntur II, 564, 1 ss.; igitur primarie ens est II, 564, 1; in ejus categoria eodem modo ac in reliquis habere se debent unum et numerus II, 576, 32 s.; igitur in ejus categoria quærenda est substantia quæ ipsum unum est II, 576, 35 s.; cui hæc non competit, ei nullum aliud prædicamentum conveniet II, 437, 21 ss.; ei primarie competunt essentia et quidditas et definitio II, 541, 20, 24 s., 32 ss., 44 s.; II, 542, 26, 37, 39; non eodem modo quo ejus definitio se habet definitio albi hominis II, 541, 52 s.; e rebus quæ ei insunt petendæ sunt differentiæ III, 224, 32 s.; nunquam ab alia οὐσίᾳ distinguitur eo quod alicubi est, 424, 15; ab ea deflectit omnis affectio major facta, 424, 25; item omnia per quæ immutatur id quod ea habet, 244, 29; ei maxime consequens est ut hoc aliquid et ens sit, 284, 4; eam spectant omnes propositiones dialecticæ, ubi ipsum de se dicitur, vel genus de eo, 177, 39; ejus dissolutio interitus est, 258, 24, 27; partim forma, partim privatio est II, 273, 40; II, 594, 37 s.; ei maxime competit quod in unaquaque re optimum est, 252, 8; prior natura est τοῦ πρός τι II, 4, 51; in ea dicitur bonum II, 4, 19, 24; II, 190, 20, 24; ad eam pertinet deus et mens II, 4, 25; II, 190, 24; prodest speculationi de ea solutio quæstionis an idem sit quidditas quod unumquodque II, 542, 42 s.; ejus explanatio definitio est II, 552, 7 s.; quomodo delineando definiatur II, 539, 35 s.; hujusmodi ejus definitio non sufficit, idque quare II, 539, 36 ss.; primarie ens dicitur II, 538, 6, 24 s.; idque tam definitione quam cognitione et tempore II, 538, 26 s.; sola inter categorias separabilis est II, 538, 28; II, 600, 14; ei maxime competere videtur, ut separabile et hoc aliquid sit II, 540, 6 s.; II, 541, 5 s., 20 s.; universale non est, sed potius hoc aliquid et separabile II, 587, 9 ss.; singulare et determinatum quid esse videtur III, 398, 39 41; sola separabilis est, cetera de ea prædicantur II, 249, 42; nonnisi per accidens infinita est potest II, 249, 44; omnia quæ ei insunt definitionem non admittunt II. 553, 22; unum quoddam est et hoc aliquid significat II, 552, 9; ejus definitio unica esse debet II, 493, 28; alio tamen modo definitur elementorum quam generum ope II, 493, 28 s.; secundum quale est II, 591, 10; nulli rei inest quam sibi ipsa et ei cujus substantia est II, 556, 21 s.; a re cujus substantia est separari nequit II, 556, 21 s.; II, 483, 24 s.; II, 617, 5 s., cf. II, 483, 2 s.; II, 616. 37; quorum una est, ea omnia numero unum sunt II, 495, 9 s.; quorum numero una est, ea numero unum sunt II, 556, 14; primum est a quo cetera pendent et a quo nomen petunt II, 500, 36; iis solis quæ secundum eam differentia carent et unum sunt, omnia eadem insunt, 301, 14; omnis per translationem natura vocatur II, 517, 43 ss.; eam ubi novimus, quid unumquodque sit novisse arbitramur II, 538, 30 s.; uniuscujusque rei enarrare conatur definitio II, 132, 33; ejus pars item substantia est, 79, 1; principium est II, 514, 46; principium et causa quædam est II, 556, 43; uniuscujusque rei est id cujus causa est atque exstitit, 635, 14; omnibus rebus causa est cur sint III, 449, 1 s.; est causa prima cur res sint II, 557, 49, cf. II, 559, 32; II, 560, 33, s.; videtur natura esse quæ nec elementum, nec principium est II, 557, 51 s.; unum entium genus est II, 631, 41; II, 632, 4 s.; in ea apparet singulare II, 538, 21; entium in singularibus inest III, 344, 35; eam maxime significare videntur elementa II, 498, 9 s. non vero affectus, relationes, dispositiones, motus et proportiones II, 498, 5 s.; prima pars universi II, 600, 9; ea posteriores sunt quale et quantum II, 600, 10; quomodo ab accidente differat II, 506, 7 ss.; ejus notionem non attingunt partium corporis affectus apud nonnulla animalia III, 414, 31 s.; e quanti elementis fieri nequit III, 442, 7 s.; in ejus definitione quod de materie prædicatur actus est II, 559, 35 s.; non de subjecto prædicatur II, 553, 17; de nullo alio subjecto prædicatur II, 257, 26; de ea prædicantur omnia reliqua II, 257, 37; sola simpliciter fit II, 257, 22; attamen si accurate rem perspicies, etiam e subjecto fit II, 257, 28 ss.; ea potentia prius, actu vero posterius est materies II, 523, 52 s.; ejus materies potentia substantia est II, 630, 7; igitur ejus elementum est, vel eo prius esse nequit non-substantia II, 630, 8 ss.; nec omnium una videtur esse posse, nec multa et diversa II, 495, 8 ss.; non quo modo punctum aut monas unum est, sed quo modo actus et natura II, 561, 17 ss.; composita esse nequit ex substantiis quæ ei actu insunt II, 553, 42 s., 47; II, 554, 4 s.; unum aliquod genus est II, 255, 26; II, 256, 24; contrarietate nunquam constat II, 255, 43; substantiæ contraria esse nequit II, 255, 47; e non-substantia provenire nequit II, 255, 48; substantia prior esse nequit II, 255, 49; ea prior erit non substantia, si principia et substantiæ quæ ex iis fiunt universalia sint II, 627, 44 s.; fieri nequit ut e rebus quæ substantiæ non sunt composita sit II, 553, 27 s.; ea prius esse nequit quale II, 553, 28 ss.; ei nec ordo competit, nec prius ac posterius II, 552, 51; quare prius appelletur II, 523, 49; nulla e substantiis constat II, 556, 38; quæritur an quædam perstet II, 601, 44 s; uniuscujusque rei unum est non per accidens et idem quod ens aliquod II, 501, s.; vel continuitate, vel specie, vel notione unum est II, 520, 6; relativorum elementum non est, nec vice versa II, 602, 10 s.; cognoscimus e quibus constet, ubi eam vel secundum quantitatem, vel secundum speciem dividimus II, 575, 16 s.; nulla esse videbitur, si substantiæ non sint res mathematicæ II, 498, 23, cf. 3; item si substantiæ sint II, 498, 28, cf. 39 ante quum non esset,

si nunc sit, aut antea quum esset unum non sit, hoc ei cum ortu et interitu accidere videtur II, 498, 41 ss; nulla erit si principia universalia sint, II, 628, 17 s.; idem significat et hic et inter res æternas II, 482, 41; II, 616, 13 s.; eam continet medium ac mediocre, non vero extrema III, 238, 32 s.; quia propriæ eorum rationi necessarium est, unicam acetabulorum seriem habet polyporum quoddam genus III, 288, 12 s.

Substantiæ; ita maxime appellamus res naturales II, 544, 11 s., cf. II, 538, 41 ss.; II, 546, 36 s.; hoc aliquid significant II, 498, 7 ss.; II, 499, 40; omnium rerum maxime unum esse dicuntur II, 519, 53 s.; earum naturam aliquatenus docere possunt ideæ II, 485, 11; non solum ideæ sunt, nec in rebus sensibilibus, nec in rebus æternis II, 482, 10 s.; II, 615, 35 ss.; manifestissime ad eas pertinent corpora II, 538, 41 ss.; iis inprimis accensenda sunt corpora III, 444, 20; idque præcipue naturalia III, 444, 20 s.; ad eas pertinent res quarum principia sunt calidum et frigidum et quæ ex his rebus generantur II, 602, 22; ad eas pertinent res separabiles, non vero inseparabiles II, 603, 1 s.; sine iis esse nequeunt affectus et motus II, 603, 3; igitur omnium causæ sunt II, 603, 2; iis sublatis tolluntur reliqua II, 603, 39 s.; igitur earum causæ omnium rerum causæ sunt II, 603, 38 s.; non sufficit ex earum elementis compositam esse animam, si simile nonnisi simili cognoscit possit III, 442, 3 s.; omnes naturaliter principia sunt II, 198, 19; possunt generare multa sibi similia II, 198, 20; entium prima sunt II, 603, 47 s.; igitur si omnes interitui obnoxiæ, omnia eodem modo se habebunt II, 603, 48; earum principia et elementa non eadem ac colorum et sonorum et quantitatis II, 603, 29; non erunt, si principia universalia sunt II, 499, 39, cf. II, 587, 9 s.; non eadem sunt ac quanta II, 632, 14 s., 18 s.; igitur nec unde originem petant, nec cur multæ sint tradiderunt idearum assertores II, 632, 19; de subjecto non prædicantur II, 498, 7; III, 528, 22; igitur contraria quæ iis insunt per accidens interire nequeunt III, 528, 21; earum causæ et principia quatenus alia sint ac rerum quæ ad reliquas categorias pertinent II, 602, 3 ss.; quatenus eadem II, 603, 2 ss.; multarum rerum investigare necessarium est III, 431, 12; quæritur an omnium rerum eodem modo investigari debeant III, 431, 14; si hicce modus non semper idem sit, res etiam difficilior fit, idque quare III, 431, 17 ss.; nondum constat utrum divisione, an demonstratione, an alia via investigandæ sint III, 431, 20 ss.; præterea ignoratur e quibusnam principiis inchoanda sit earum investigatio III, 431, 22 ss.

Substantiæ (*earum differentiæ*); quot modis dicatur II, 521, 33 ss.; et quæ potentia et quæ actu sunt, esse dicuntur II, 521, 29; numero tres, scilicet forma, materies et cunctum II, 601, 28 ss.; pleræque earum potentiæ sunt II, 556, 1; quædam natura et secundum naturam constant II, 557, 50; prima ad alteram seriem pertinet II, 605, 15; omniumque prima quæ simplex et actu est II, 605, 16; causa cur multæ sint, eadem est ac causa cur multa sint quanta et qualia vel pro portione ei respondet II, 631, 36 s.; rationi consentaneum videtur, eas multas esse, etiamsi iis non subjecta natura quædam II 632, 10 ss.; quæstio cur actu multæ sunt, unde profecta sit II, 632, 12 ss.; specie individuæ sunt et differentia carent III, 226, 2 s., 8; quæritur an præter sensibiles aliæ exstent, idque vel unum vel plura genera II, 489, 12 ss.; II, 491, 49; earum tria genera, nempe sensibilis interitui obnoxia, sensibilis æterna, immobilis II, 600, 20 ss.; II, 603, 45 s.; similes eatenus infinitæ esse poterunt quatenus nihil vetat quin singula earum elementa multa sint atque horum non exstant ideæ II, 627, 51 ss.

Substantia (*quatenus eam scientia spectat*): ejus receptaculum mens est II, 605, 44 s.; quæritur an omnes unica scientia spectet, an plures, et si plures an cognatæ II, 489, 9 ss.; II, 491, 27; argumenta quæ probare videntur omnes non ad unicam pertinere scientiam II, 491, 29 ss., cf. II, 584, 42 s.; quæritur utrum eas solas spectet speculatio, an etiam quæ iis accidunt per se II, 489, 17 ss.; II, 491, 38 ss.; ejus non videtur esse demonstratio, 158, 53; II, 491, 44 s.; II, 584, 46, v. τί ἐστι et τί ἦν εἶναι· omnis demonstrationis principium est III, 432, 14 s.; ab eadem scientia pertractari nequeunt ac accidentia II, 584, 47 ss.; eas spectat sapientia quæ prima pertractat II, 585, 1 s.; eas et quæ iis insunt spectat eadem scientia quæ ens, scilicet philosophia prima II, 502, 46 s.; II, 600, 7; quæritur an ab eadem scientia pertractetur ac principia demonstrationis necne II, 491, 5 s., cf. II, 489, 4 s.; si non ad eandem scientiam pertineat ac accidentia per se, dictu difficillimum est ad quamnam pertineant ejus accidentia II, 491, 45 ss.; de prima speculatur philosophus II, 503, 24; eam demonstrare nequeunt scientiæ particulares II, 534, 14, cf. II, 592, 18 s.; quæritur an ejus principia sola ad scientiam pertineant II, 489, 4; si omnes non ad eandem scientiam pertineant, quæritur ad quamnam vel quasnam pertineat philosophia prima II, 491, 28 s.; II, 584, 41 s.; de omni speculatur philosophus qua ratione naturaliter se habeat II, 503, 26; ejus cognitio non solum multum refert ad causas accidentium per se, sed etiam vice versa III, 432, 5 ss.; earum causas et principia et elementa tenere debet philosophus II, 500, 37; II, 558, 3; quæritur utrum de singulis seorsum sit disserendum, an de accidentibus multis communibus III, 218, 17 ss.; de unaquaque seorsim disserentes sæpe eadem dicere cogimur III, 218, 26 s.; de ejus partibus quæstio instituì debet, idque quare II, 558, 18 s.; si recte constet quidnam sit, forsan de ea quæ a sensibilibus separata foret, aliquid constabit II, 556, 40 s.; ejus ope respondetur quæstioni *quapropter* II, 557, 28; ad ea quæ de hac dicenda sunt, prodest quæstio de definitionis unitate proposita II, 551, 42 s.; et in syllogismis et in generationibus omnium principium est II, 547, 14 ss.

Substantia (*quatenus eam spectat generatio et motus*): omnis generationi obnoxia est II, 587, 6 s.; ejus causa generatio exstat, non vice versa III, 219, 51 s., cf. III, 222, 21; in unaquaque serie ad eam pertinente alterum si fiat, generationem obtinere dicimus, si vero alterum, non III, 439, 39; in ejus categoria ut fiat generatio, necessario ante adesse debet substantia actu exstans quæ faciat II, 547, 36 ss.; quiescit, dum fit accretio vel deminutio aut alteratio II, 433, 15 ss., cf. 3, 29 ss.; uniuscujusque rei causa est cur semper vel plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 42; tempore generatione posterior est, ratione vero prior III, 229, 13 ss.; in ea non fit motus, idque quare II, 309, 39 s.; II, 310, 42 ss.; II, 593, 32; II, 599, 23; æterna non sufficit ad motum efficiendum, nisi contineat principium motus II, 604, 7 ss.; nec si tale principium contineat, sufficit ad motum æternum efficiendum, nisi ejus essentia actus sit II, 604, 11 ss.; res quæ ad hanc categoriam pertinent, simpliciter fieri dicuntur II 439, 36.

Substantiæ æternæ (οὐσίαι ἀίδιοι); etiamsi nunc nesciamus quænam sint, forsan tamen necessarium est quasdam esse II, 556, 35 s.; omnes actu sunt II, 630, 34 s.

Substantia æterna immobilis (οὐσια ἀίδιος καὶ ἀκίνητος); quæritur an exstet II, 611, 9; probatur necessario exstare II, 603, 46 ss.

Substantiæ æternæ immobiles per se magnitudine carentes (οὐσίαι ἀίδιοι καὶ ἀκίνητοι καθ' αὑτὰς καὶ ἄνευ μεγέθους); lationibus cælestibus numero æquales esse debent II, 606, 48 ss.; II, 608, 2 ss.; earum alia prima, alia secunda, et sic deinceps secundum ipsum lationum ordinem ac dignitatem II, 606, 51 s.

Substantia affectus expers (οὐσία ἀπαθής); arbitrari oportet omnem per se optimum assecutam esse finem II, 608, 6 ss.

Substantia composita (ἡ συνθετὴ οὐσία); materie sensibili constat II, 530, 57, v. *Cunctum*; vel sensibilis vel intelligibilis est II, 560, 51; ejus definitio fieri potest II, 560, 50 ss; e quibus vero primis composita est, eorum fieri nequit, idque quare II, 560, 52 ss.

Substantia immobilis (οὐσία ἀκίνητος); eam nonnulli separabilem esse censent II, 600, 24; ejus alii duo, alii unum genus esse statuunt II, 600, 24 ss.; expenditur utrum ad naturalem scientiam an ad aliam pertineat II, 600, 26.

Substantias immotas qui ponunt; eorum nonnulli ideam boni unius ideæ assimilant II, 634, 49 s.; unum boni substantiam esse censent iidem II, 634, 50 s.

Substantia immobilis et separabilis (οὐσία χωριστὴ καὶ ἀκίνητος); si qua exstet primum et princeps principium est II, 535, 19 s.; II, 592. 49 ss., cf. II, 593, 11.

Substantiæ naturales (αἱ φυσικαὶ οὐσίαι); ex cognomini re fiunt II, 601, 23 s.; ad ea pertinent elementa et quæ ex iis fiunt, cælum ejusque partes, plantæ et animalia eorumque partes II, 410, 20 ss.; quænam sint earum opera et affectus II, 410, 24 ss.; omnes vel corpora sunt vel cum corporibus et magnitudinibus fiunt II, 410, 29 s., cf. II, 367, 5.

Substantia particularum tenuitate prædita et flammea (λεπτομερὴς καὶ φλογώδης); eam ætherea natura magnitudine sua et motus celeritate incendit III, 629, 6 ss.

Substantiæ primæ; quænam, 2, 39; II, 551, 36 s.; de iis dicuntur omnia prædicata iisque omnia insunt quæ subjecto insunt, 3, 14; nisi essent, nihil aliud esse posset, 3, 24; iis proprior species quam genus, 3, 26; quare maxime οὐσίαι dicantur, 3, 34; 4, 4; ita se habent ad omnia cetera ut species ad genus, 3, 37; quare nulla magis substantia sit quam altera, 3, 46; sic se habent ad cetera omnia, ut genera earum ad alia genera, 4, 6; de iis omnia alia prædicantur, 4, 8; nec in subjecto sunt, nec de subjecto dicuntur, 4, 13, 44; ab iis nihil prædicatur, 4, 44; speciei et generis λόγον recipiunt, 4, 50; revera τόδε τι significant, 5, 5; cum ipsæ, tum partes earum manifesto non sunt πρός τι, 12, 8; actus sine potentia, 36, 54; uniuscujusque rei ea dicitur quæ alii non inest II, 553, 11; in iis idem est quidditas quod unumquodque II, 551, 34 ss., cf. II, 542, 43 ss.; II, 543, 5 ss.; constat eas non recte tradidisse idearum assertores II, 635, 35 s.

Substantiæ secundariæ (δεύτεραι οὐσίαι); quænam, 2, 423, 50; primam prædicatorum οὐσίαν declarant, 3, 50; quibusnam argumentis probetur eas non in subjecto esse, 4, 14; earum cum nomen, tum λόγος prædicatur de subjecto, 4, 23; non revera τόδε τι significant, sed aliqualem οὐσίαν, 5, 7 ss.; nullas πρός τι esse probatur, 12, 14 ss.

Substantia sensibilis (οὐσία αἰσθητή); triplex est, nempe materies, forma et actus, et cunctum II, 559, 7 ss; mutabilis est II, 600, 29; ad quæstionem de ea nihil refert utrum nomina formam an formam materiei junctam significent II, 560, 19 s.; omnium consensu substantiæ sunt II, 558, 24 s.; omnes materiem habent II, 558, 26 s.; qui hanc solam esse statuunt, eorum opiniones maximam partem non ad philosophiam primam pertinent II, 626, 40 ss.; sunt qui præter eam alias substantias exstare putent II, 626, 42 s.

Substantia sensibilis æterna (οὐσία αἰσθητὴ ἀίδιος); quæritur utrum ejus elementa unum an multa sint II, 600, 22 s., pertinet ad scientiam naturalem, idque quare II, 600, 27.

Substantia sensibilis interitui obnoxia (οὐσία αἰσθητὴ φθαρτή); eam omnes agnoscunt II, 600, 21 s.; pertinet ad scientiam naturalem, idque quare II, 600, 27.

Substantiæ separabiles (οὐσίαι χωρισταί); si ponantur, vix discernetur utrum universalia an particularia ponenda sint principia II, 627, 24 s.

Substantia (de) et de Ente sermones; v. *Metaphysicorum* l. VI.

Substantiam significare (τὸ οὐσίαν σημαίνειν); idem est quod essentiam rei non aliud esse II, 506, 2.

Subtemen (στημόνιον); ei magistratus comparat Plato, 504, 44 ss.

Subtendens (κάθετον); ei comparandum est crus progrediens III, 310, 29 ss., cf. 50 s.

Subterranea loca; gelu obtinente calida, æstu vero frigida sunt III, 566, 51 s.; si quis in iis vixisset et subito ad supera adscendisset deos esse fateretur fr. 36, b

Subtile (λεπτομερές) repletivum est 455, 17; ad id pertinet tenue II, 455, 17 s.

Subtilius (λεπτομερέστερον); semper majorem occupat locum II, 420, 25.

Subtraxit (quod) (τὸ ὑποσπάσαν); quatenus moveat II, 428, 17 ss., cf. II, 349, 48 ss.

Subtriplum; submultiplex est, 194, 11.

Subventaneum animal v. *Animal subventaneum*.

Subventaneum ovum; v. *Ovum subventaneum*.

Subulci; quomodo suum anginam sanent III, 165, 35 s.; ab iis cicatricis ope agnitus est Ulysses, 469, 39.

Subulones (πατταλίαι); quando ita vocentur cervi III, 176, 30 s.

Succedere (τὸ κατορθοῦν); sæpe vel in multis difficile est II, 401, 44 s.; in uno vero vel duobus facilius II, 401, 48 s.; difficile etiam ubi aliquid alius causa facere oportet et hujus rursus aliud, et sic deinceps II, 401, 47 s.

Successus prosperus (εὐτύχημα); obtinere nequit, nisi et rectus actionum sit scopus et actiones quibus iste scopus attingitur inveniantur, 615, 28; per se, quomodo differat a prospero successu per accidens II, 172, 17.

Succinum (ἤλεκτρον); decidit e populis nigris frequentibus in lacu juxta Eridanum IV, 87, 34 s.; gummi simile est et lapidis instar durescit IV, 87. 35 s.; ab accolis in Græciam deportatur IV, 87, 37; refrigeratione constat III. 623, 46 ss.; terrenum est III, 623, 46; III, 624, 23 ss.; neque molliri neque liquefieri potest III, 624, 1; id duritie æquat semen elephantum exsiccatum, secundum Ctesiam III, 350, 36 ss.; in eo animalia conspiciuntur III, 623, 48 s.; eo probat Thales inanimatis quoque inesse animam fr. 215 a.

Succi (χυμοί); excepto oleo facile dissipantur et putrescunt IV, 312, 48;

Succi fructuum; eorum diversitates, IV, 26, 46 ss.; quidam potabiles IV, 26, 47 ss.; quidam unctuosi IV, 26, 49 s.; quidam dulces mellares IV, 26, 51 s.; quidam calidi et acuti IV, 27, 1; quidam amari sunt *ibid.*

Succi medicamentorum (οἱ τῶν φαρμάκων ὀποί); validius purgant quam radices aut fructus IV, 314, 39 s.

Succi salsi; v. *Salsi succi.*

Succi (χυλοί); animalium ad tingendum inserviunt III, 647, 23; dulces et salsi quamobrem maxime alvum cieant IV, 312, 43 s., cf. *Humores.*

Suctus (τὸ θηλάζειν); eum causam esse putat Democritus cur ante tempus oriantur dentes, id est cur nascantur et denuo excidant III, 429, 24; nihil tamen ad dentium ortum confert III, 429, 51 s.

Suculæ (ὄνοι); eædem cur si tenuiores sint eadem vi facilius circa eandem ergatam facilius moveantur quam crassiores IV, 63, 18 ss.; IV, 65, 14 ss.

Sudantes; quare si vel flatu vel aqua refrigescant nauseent IV, 122, 14 ss.

Sudationes (ἀφιδρώσεις); iis qui utuntur apertos meatus habent IV, 120, 42 s.

Sudor; est excrementum vaporis humidi III, 262, 20; excrementi cujusdam secretio est IV, 125, 38; eum tantummodo continere et transmittere possunt venæ minimæ III, 262, 18 s.; idque tantummodo corpore calefacto et venulis patentibus III, 262, 21 s.; ei comparandus est humor quem coeuntes subinde emittunt mulieres III, 212, 26; pars carnis male conditæ IV, 120, 3; incoctus humor IV, 120, 18; eo refrigerantur corpora IV, 286, 10 s.; in carne idem atque urina IV, 120, 12, cur salsus sit IV, 120, 6 ss.; cur amarus reddatur III, 550, 4 s.; in eo quod saporem parit una excernitur III, 580, 48 s.; puerorum salsior et fœtidior est, idque quare IV, 138, 25 s.; cur ubi una cum eo unguentorum magna copia expellatur male oleat IV, 190, 26 ss.; in capite cur nullum malum odorem habeat IV, 120, 28 ss.; unde oriatur IV, 287, 13 ss.; in eum proclivia sunt humida et rara IV, 287, 7 s.; cur magis eveniat dormientibus quam vigilantibus IV, 122, 1 ss.; IV, 124, 3 ss.; e capite oritur, idque quare IV, 122, 11 s.; cur maxime e capite pedibusque proveniat IV, 122, 20 s.; cur maxime in facie oriatur IV, 121, 1 ss.; IV, 122, 4 ss.; IV, 287, 6 ss.; cur primum et maxime in fronte IV, 122, 1 s.; cur magis in tergo quam in anteriori parte IV, 121, 30 ss.; cur minus in ventre quam in pectore IV, 121, 34 ss.; cur non ea parte qua incumbamus IV, 121, 43 ss.; cur magis superiori quam inferiori corporis parte IV, 120, 15 ss.; cur minus inter laborandum ipsum quam a labore cessantibus IV, 122, 25 ss.; IV, 123, 12 ss., 19; cur parcior sit sese exercentibus, si interposita quiete luctentur IV, 120, 33 ss.; cur proveniat neque intento neque retento, sed potius relaxato corpore IV, 119, 40 ss.; quamobrem maxime oriatur manus exercentibus IV, 120, 20 ss.; cur copiosior, si non longo intervallo interposito rursus provocetur IV, 120, 38 ss.; cur magis oriatur apud vestibus inductos IV, 120, 44 ss.; IV, 125, 48 ss.; IV, 126, 16 ss.; quare eum magis moveant ingressus per acclivia quam per declivia IV, 126, 3 ss.; cur minus oriatur ad ignem adstantibus IV, 125, 43 ss.; cur oriatur in æstuariis neque ubi affatim ignis adsit, neque ubi semper minor copia, sed ubi major superingeratur IV, 121, 6 ss.; IV, 125, 1 ss.; cur magis profluat strigilis ope se detergentibus IV, 121, 22 ss.; cur copiosior profluat in æstuariis frigida tempestate IV, 124, 10 ss.; cur non oriatur membris calidæ aquæ immersis IV, 120, 1 ss.; cur desinat sive calida sive frigida lavantibus fr. 207, b; quare ei magis per æstatem obnoxii simus IV, 126, 0 ss.; utrum per æstatem potius an hieme movendus sit IV, 122, 37 s.; IV, 125, 14 ss.; per æstatem potius movendum esse omnes antiqui medici contendebant IV, 122, 44 s.; cur hieme minus oriatur, nec nos tunc parandum esse censeamus IV, 126, 42 ss.; cur qui nudo corpore currenti fit, utilior sit, etiamsi parcior quam vestibus tecto IV, 124, 15 ss.; quare eo solum corpus levetur IV, 122, 46 ss.; cur magis quam vomitus levet IV, 287, 30; cur qui bene valente corpore sponte proveniunt deteriores videantur quam qui labore oriuntur IV, 126, 29 ss.; cur graves sint qui febris accessionem antecedunt IV, 298, 8 ss.; cur nonnulli horrorem cieant IV, 125, 27 ss.; trepidantibus cur oriatur in pedibus IV, 123, 36 ss.; IV, 124, 35 ss.; cur minor fiat si quis postquam bibit superedat IV, 123, 31 ss.; eum ab editis locis emittere videtur terra III, 569, 4 s.; eum humidum vocavit Alcidamas, 389, 14; ridicule terræ sudorem mare vocavit Empedocles III, 579, 42 ss.

Sudores calidi; cur frigidis meliores habeantur IV, 125, 37 ss.

Sudores fœtidi; cruditate fiunt IV, 188, 45 s.; cur eos moveant ruta et nonnulla unguenta IV, 121, 26 ss.; IV, 220, 35 ss.; cur apud eos qui habeant gravius redoleant unguenta IV, 190, 34 ss.

Sudores frigidi; eos medici gravis morbi signum existimant, idque quare IV, 276, 40 ss., cf. IV, 127, 37 ss.

Sudores sanguinolenti; interdum oriuntur idque quare III, 52, 22 s.; est sanguis propter cruditatem humescens III, 262, 24 s.; nonnullis eveniunt propter malum habitum, idque quando III, 262, 22 ss.

Sudores spontanei; quinam IV, 126, 35.

Sudores suborti; exercentes juvant IV, 147, 8.

Sufficiens sibi (αὐτάρκης); is est qui una cum virtute beatus est II, 234, 38; id perfecte esse non possumus II, 234, 45; bona sterilia, sed pulchra fructuosis præfert II, 46, 21; amicis opus habet ut beneficia in eos conferat II, 182, 1, 41; item ut habeat quibuscum vivat II, 182, 1, 42 s.; item ut amicis spectandis se ipsum tanquam in speculo cognoscat II, 182, 25 ss.; exponuntur argumenta cur amicis opus non habere videatur II, 181, 42 ss.; II, 234, 37 ss.; II, 235, 233 ss.; refutantur hæc argumenta partim ratiocinatione, partim experientia II, 235, 7 ss.; II, 235, 42 ss., 53 ss.; II, 236, 24 ss.; omnia bona habet II, 181, 45; deo comparatur II, 234, 42 ss., cf. II, 182, 5; exponitur quænam inter eum et deum intercedat differentia II, 236, 25 ss., cf. II, 182, 6; ei vita idem est quod bonum II, 235, 19 ss.; semper vivere vult quia semper cognoscere II, 235, 31; idque quia ipse cognoscibile esse vult II, 235, 32; nec amicos docere potest, nec ab iis discere, idque quare II, 235, 38; si deo omnino similis esset, cogitare non posset II, 236, 27.

Sufficiens alicui (αὔταρκες); id est quod absque aliis rebus vitam efficit expetendam nulliusque rei indigentem II, 6, 24; non ei solum sufficere debet qui solitariam degit vitam, sed et parentibus et liberis et uxori et amicis et civibus suis II, 6, 17; suos tamen fines habere debet II, 6, 18; si extendatur ad majores et posteros et amicorum amicos, in infinitum abiret II, 6, 19.

Sufficiens opibus; melius judicat quam e genus II, 235, 2; amicos requirit dignos qui secum vitam degant II, 235, 3.

Sufficientissimum (αὐταρκέστατον); non mirum est si ei competat sufficientia et incolumitas II, 635, 1 s.; nulla alia de causa interitus expers et sufficiens est, nisi quia bene se habet II, 635, 9 s.

Suffimenta (θυμιάματα); eorum odore qui delectantur intemperantes non vocantur II, 36, 20; cui suavius e longinquo oleant IV, 187, 7 ss., cf. 36 ss.; IV, 301, 24; cur ea minus e propinquo sentiamus IV, 186, 1 ss., 8 ss.

Suffitus; iis mures arvenses persequuntur III, 134, 8.

Suffocabulum (πνιγεύς); ei comparatur testa crustatorum et testaceorum III, 240, 31.

Suffocari; quando insecta dicantur III, 543, 40 ss.

Suffocatio; quidnam III, 543, 33 s.; fit si potus vel cibi aliqua pars in arteriam delabatur III, 256, 34 ss.; cf. III, 257, 9 ss.; IV, 284, 47; fit, ubi cibum adsumentes respiramus, idque quare III, 544, 49 ss.; exstat ejus species quæ sensuum impotentiam affert III, 504, 22, cf. III, 502, 47 s.

Suffragia; quare si paria sint numero reus vincat IV, 262, 22 ss.

Suffrago (κάμψις); in ea mansit ossea materies quæ in bisulcorum pede deest III, 294, 35 s.

συγγένεια· 129, 43.

Sugillatus (τὰ ὑπώπια); de iis problemata IV, 158, 18 ss.; IV, 159, 28 ss.; cur tollantur æramentis quibusdam admotis ut cyathis IV, 160, 16 ss.; cur eos tollant thapsia et cyathus IV, 160, 1 ss., 32 ss.; item pulmo IV, 159, 28 ss.; oculis per hyperbolen fiscinæ mororum comparari potest, 399, 53.

Sui; eos qui in jus vocat odiosus est, 449, 10;

Suilla caro; assa sanat humerorum dolorem apud elephantes III, 168, 13 s.

Suilla pinguedo; aquosa est IV, 330, 10.

Suillum stercus; ceteris plantis præter malum punicum nocet IV, 326, 27, 30; amygdalas amaras dulces reddit fr. 165, b.

Sulci (τάφροι); irrigationi dicati maximi permanent, minimi vero et cito et primi luto exolescunt, eo vero deficiente rursus apparent III, 262, 7 ss.

Sulphur (θεῖον); in terra fit sicca exhalatione III, 609, 20; res sanctissima IV, 239, 28; eum redolet omnis cinis IV, 239, 24; ejus fumus III, 646, 24 s.; ejus vehementi odore necantur cum homines tum reliqua animalia ideoque eum fugiunt III, 457, 26 ss.; III, 487, 18; ejus odor multa insecta necat III, 71, 3 s.; formicas fugat pulvis ejus earum cubilibus adspersus III, 71, 4 ss.; ubinam locus id redoleat IV, 98, 31; coloris mutationes efficit III, 645, 28 ss.

Sulphurea loca; herbæ minutæ in illis nascentes IV, 37, 1 ss.

Summa auctoritas; v. *Auctoritas summa.*

Summum (ἀκρότατον); quod quis attingere valet, id cuique semper maxime optabile est, 618, 13.

Summum bonum; v. *Bonum summum.*

Sumptus (ἀναλώματα, δαπάναι); curandum ne reditus superent, 640, 6; considerandum est administratori, quinam sine detrimento omitti possint, 640, 15; parvi sunt in administratione privata, 640, 1; eos considerare debet administratio regia, idque quomodo, 639, 23, 28; parvi sæpe repetiti rem familiarem perdunt, 575, 27; multos qui fecerunt, invident iis qui idem parvo adepti sunt, 362, 20; inter dationes recensendus est II, 40, 39; ejus non eadem magnitudo est ac operis II, 43, 36; honorati conveniunt magnifico II, 43, 4, 21.

Sumptus publici; in iis non solum ad hominum arbitrium, sed etiam ad secundas adversasve res respiciendum est, 417, 12.

Sunt (quæ); eorum divisio fr. 101, b; 102, a; 103, b; 104, a, b; 106, a; quot causis perficiantur fr. 109, b. cf. *Est (quod).*

Supellectilia (κατασκευή); de eorum possessione nihil præcepit Phaleas Chalcedonius, 507, 53; ne in iis emendis ac vendendis fallamur, discenda est pingendi ars, 626, 47; seorsim disponi et villico tradi debent quæ quotidie et quæ rarius adhibentur, 638, 39; aliquoties inspicienda sunt, idque quare, 638, 41; recte quodque suo loco reponere jubent Lacones, 639, 5; pretiosa, quæ antea celabant, Rhegio capto, protulerunt Rhegini, ut libertatem redimerent, 645, 16; ea abstulit Dionysius Syracusanus, nihilominus, Rheginorum corpora sub corona vendens, 645, 19; sua vendidit Dionysius Syracusanus, quum cives dicerent se ei pecuniam conferre non posse, 644, 49; vendita rursus ad se referri jussit, non restituto emptoribus pretio, 644, 52; pretiosa quomodo nolentibus eripuerit Æolidos cujusdam oppidi incolis Charidemus Orita, 648, 14.

Supellectilia templorum; in ea sumptus facere debet vir magnificus II, 43, 5.

Superans; dividitur in exsuperantiam et id quod superatur II, 295, 32 s.

Supercilia (ὀφρύες); gemina sunt III, 8, 46; fronti subjacent III, 8, 46; iis subjicent oculi III, 9, 2; piiis congenitis accensenda sunt III, 47, 52 s.; quænam id (?) percurrat vena secundum Syennesin Cyprium III, 38, 28; quomodo appelletur eorum glabrities III, 48, 9 s.; ossium commissuræ imposita sunt III, 48, 26; III, 247, 44 s.; tutaminis gratia exstant III, 247, 39 s.; scilicet ad arcendos humores de capite defluentes III, 247, 40 s.; igitur suggrundio comparantur III, 247, 41; senescentibus interdum adeo hirsuta fiunt ut tonderi debeant, idque quare III, 48, 24 ss.; III, 247, 46 ss.; IV, 139, 49; dextrum magis attollimus quam sinistrum atque magis inflexum est III, 267, 22 ss.; quænam de moribus signa ex iis colligere liceat III, 8, 46 ss.; inflexa versutos indicant fr. 194, a; conjuncta morosos IV, 13, 10 s.; quibus a naso deorsum versus, ad tempora vero sursus inflectuntur, fatui sunt et ad sues referuntur IV, 13, 11 s.

Superficies (ἐπίπεδον); est quantum continuum, 6, 46; ejus terminus communis linea, 7, 12; corporum terminus communis, 7, 15; constat partibus positionem ad se invicem habentibus, 7, 31; simpliciter notius solido, 239, 8; definitur solidi terminus, 239, 24; ejus definitio per posteriora fit, 239, 22; quidnam II, 367, 9; II, 525, 30 s.; iis terminatur corpus nec sine iis esse potest, eæ vero sine hoc II, 498, 15 ss.; igitur magis quam corpus minus vero quam linea substantia esse videtur II, 498, 13 ss.; eam magis quam corpus substantiam esse censent quidam II, 539, 3 s.; substantia non videtur esse II, 499, 3 s.; II, 587, 1 s.; si substantia sit, quæritur an ad eandem scientiam pertineat ac ejus accidentia per se II, 491, 40 s.; ejus accidentia per se demonstrant scientiæ mathematicæ II, 491, 42; probatur corpori tanquam determinatum quid non inesse II, 498, 31 ss.; in corpore est II, 288, 4; in aliis sunt, nec separari possunt II, 587, 4 s.; modo una est, ubi se invicem tangunt corpora, modo duæ, ubi divisum est corpus II, 498, 46 ss.; nihilo minus non interit aut gignitur II, 498, 44 s.; II, 499, 1 ss.; non perspicitur e quibusnam gigneretur II, 498, 52; qua parte terminum habet, infinita esse nequit II, 373, 42; si (quaquaversum) terminata est, omnino infinita esse nequit II, 373, 43; dividua est, idque quare IV, 47, 14; earum quoque loca exstarent, si corporis locus exstaret II, 285, 52 s.; ei nihil est contrarium, 8, 10; quænam trahi dicatur III, 621, 4 s.; rerum lævium unica est III, 455, 1; ejus per se affectus est lævitas II, 223, 44; eam colorem vocabant Pythagorei III, 480, 12; in ea naturaliter primo fit color II, 528, 30 8; ei recte proprium esse dicitur quod primum colore inficiatur, 523, 54; 227, 31; 228, 8; ei magis quam corpori proprium est ut colorata sit, 233, 38; causa materialis coloris est II, 602, 30; in ea primario sensu dicitur esse album, idque quare II, 288, 10 s; albedinis receptaculum est II, 339, 43; propter eam quantum dicitur album, 7, 52; per se alba est II, 528, 46 s.; per se album est, nec tamen ejus quidditas est, ut alba sit, idque quare II, 540, 32 s.; nec ut superficies alba sit, idque quare II, 540, 33 ss.; quia alba est dicitur aliquis alba II, 287, 50 s., cf. II, 288, 9 s., v. *Planum*.

Superficies convexa; v. *Convexa superficies*.

Superficiem albam esse; non est quidditas superficiei, idque quare II, 540, 33 ss.

Superflua (περιττά); etiamsi inutilia sint, sibi comparat vir liberalis II, 245, 8; suppetentibus jam necessariis aucta esse verisimile est, 612, 11; ad ea maxime dirigendam esse educationem putant nonnulli, 625, 6; (τὰ ἐκ περιουσίας); interdum necessariis optabiliora sunt, 201, 9.

Superfœtantia animalia (ἐπικυΐσκόμενα); alia fœtum semper perficere valent, alia interdum possunt, interdum non III, 407, 2 ss.; III, 408, 7 ss.; nonnulla eorum vel tunc fœtus enutrire possunt, ubi longo intervallo a se invicem distant coitus, idque quænam et quare III, 408, 10 ss.

Superfœtatio (τὸ ἐπικυΐσκεσθαι); ei obnoxia post conceptionem marem admittunt III, 140, 10 ss.; aliis animalibus propria est, apud alios nunquam evenit III, 407, 1 s.; III, 408, 6 s.; fr. 191, a; nunquam evenit uniparis, e. g. solidungulis iisque majoribus, idque quare III, 407, 4 ss.; nunquam evenit equæ III, 140, 12; evenit vero multiparis, idque quare III, 407, 10 ss.; ei obnoxius lepus III, 140, 11; III, 407, 26 ss.; raro evenit mulieri III, 140, 13 s.; III, 407, 13 ss.; III, 408, 21 ss.; narrantur ejus exempla quæ mulieribus evenerunt III, 140, 17, 22 ss.; quomodo se habeant quæ ex illa nata sunt fr. 191, a.

Superior locus; definitum est quia medius definitus II, 374, 17 s.; quæ maxime eximia sunt inter res sensibiles eum obtinent III, 640, 19 s.; ab humido alienum est IV, 244, 9.

Superiora (τὰ ἄνω); apud plantas et testacea infra sunt III, 285, 19 s.; III, 290, 4; ita appellantur quæ a capite ad anum usque exstant III, 22, 2 s.; III, 289, 25 s., 35 s.; ea inferioribus minora habet homo adultus III, 21, 54 s; III, 289, 28 ss., cf. III, 312, 37 s.; juvenis vero majora III, 22, 8 s.; III, 289, 29, cf. III, 312, 45; III, 505, 3 ss.; item animalia sanguine prædita, ubi adulta sunt III, 22, 1 s; III, 24, 45 ss.; apud fœtum inferioribus majora sunt III, 413, 2 ss.; permagna sunt apud piscium fœtus III, 112, 3; versus ea fit infantium incrementum III, 505, 5; ab iis ad inferiora pondus et corpulentiam transtulit natura apud homines, idque quare III, 293, 39 ss.; III, 312, 37 s.; apud homines pro portione inferioribus respondent III 289, 27 s.; iis apud quadrupedes incumbunt pondus ac corpulentia, idque quare III, 293, 54 ss.; versus ea crescunt quadrupedes (i.e. solidungula et bisulca) adolescentes III, 289, 34 s., cf. III, 22, 14 s.; III, 292, 31 s.; apud multifida crescentia semper eandem proportionem servant ratione inferiorum III, 289, 42 s., cf. III, 22, 12 s.; eadem portione quo inferiora augentur apud canes adolescentes III, 22, 12 s.; ea inferioribus minora habent jumenta prima ætate III, 22, ss.; III, 289, 33 ss., cf. III, 292, 31 s.; majora sunt atque prius fiunt quam inferiora apud omnia animalia, quibus distincta sunt, exceptis insectis III, 359, 36 ss., cf. III, 362, 31 ss.; item apud plantas III, 359, 43 ss.; apud insecta vermipara primum minora sunt III, 359, 41; versus ea crescunt cum vermes et in universum animalia sponte nascentia, tum quæ ex ovo generantur III, 391, 23 ss.; idque quia eorum alimentum in superioribus continetur III, 391, 25 s.; idque quare III, 391, 30 ss.; hinc initio apud vermes apium similiumque animalium minora sunt inferioribus III, 391, 24 s.; argumenta quæ probant testacea versus ea incrementum capere III, 391, 35 ss.; apud gallinas prius ex albumine fiunt III, 402, 14 s.; eodem alimento apud eas nutriuntur ac inferiora, i. e. vitello III, 402, 15 ss.; ea petit calidum III, 420, 48 s.; III, 531, 8 s.; apud mares majora sunt quam inferiora III, 531, 7; apud mares validiora sunt III, 75, 48; principalis corporis locus sunt III, 411, 39 s.; in iis situm est cor III, 411, 47 s.; iis sero dominatur principium motus III, 363, 35 s.; eorum causa exstant inferiora III, 361, 1; statim post principium motus fiunt III, 360, 52; quomodo eorum sanguis ab inferiorum differat III, 231, 18 ss., 35 s.; ea petit sanguis tenuissimus et purissimus III, 52, 13 s.; III, 506, 41, s., cf. III, 238, 47 486, 13 s.; III, 506, 30; apud dormientes frigent III, 505, 39; item apud metuentes III, 549, 45 s.; iis incumbente pondere fit somnus III, 415, 30; iis apud animalia recens nata incumbit pondus et incrementum III, 415, 28 s.; sed apud infantes adhuc magis quam apud reliqua III, 415, 51 s.; quibus majora sunt nec memoria præstant nec reminiscentes facile recto tramite meare valent, idque quare III, 499, 19 ss.; minora habere et carnosa signum memoris IV, 6, 28; majora signum somnum amantis IV, 6, 25 s.

Superiora et inferiora; ea habet homo III, 11, 47 s.; idque ad universi superiora et inferiora conversa III, 12, 48 s.; non intelligitur quomodo distingui possint, si semen ab omnibus parentum partibus secedat III, 331, 18 s.

Superiores (κρείττους); quibus sumus, eorum principium penes nos est, 368, 37; iis partem opum suarum cedere præstat quam bello devictos una cum opibus perire, 420, 1; esse omnes aliquatenus cupiunt, 336, 26; 337, 13; qui multo sunt, iis non invident, 362, 9; cavendum ne propter opulentiam bellum nobis inferre cupiant, 507, 22, 27; qui erga eos quietem commendat auditoribus infestus est, 441, 11.

Superius; inferiori præstat III, 257, 42; cujus causa et melius est III, 268, 35 s.; igitur id, ubi fieri potest ab inferiori separat natura III, 268, 34 s.; id occupat cor III, 258, 22; apud quænam animalia ab inferiori distinctum sit III, 261, 26 ss.

Superius et inferius; corpori animalium competunt III, 264, 12 s.

Superlatio; v. *Hyperbole*.

Superliminare (τὸ ὑπέρθυρον); positione esse dicitur II, 559, 12.

Supernarratio (ἐπιδιήγησις); si Theodori methodum sequaris, distinguenda esset a narratione, 402, 8.

Supernatans (τὸ ἐπιπολάζον); ei semper contrarium subsidens II, 429, 39; igitur necessario ad ultimum fertur II, 429, 37; probatur naturaliter extra mundum esse non posse II, 380, 33 s.; nec vi II, 380, 36 s.; igitur in intermedio loco est II, 380, 33, 37.

Superpartiens (ἐπιμόριον); quomodo ad suppartiens referatur II, 526, 44 ss.

Superrefutatio (ἐπεξέλεγχος); si Theodori methodum sequaris, distinguenda est a refutatione, 240, 9.

Superstitio (ἀβελτηρία); ab ea cavere debet tyrannus, 587, 1.

Superum et æternum corpus; a præsentia rei ei similis pendere videtur pelluciditas III, 453, 1, 6 cf. 10.

Superum et inferum; loci differentiæ sunt II, 281, 10, 19; II, 597, 27; non solum ad nos referuntur, sed etiam in universo definita sunt II, 281, 11; termini sunt II, 281, 21; II, 597, 28; infinita inesse nequeunt II, 281, 13.

Supervacanea (αἱ ὑπερβολαί); eorum causa maximæ fiunt injuriæ, 507, 9.

Supina (ὕπτια); a pronis differunt, cum apud insecta, tum apud reliqua animalia III, 67, 51 s.; quadrupedum hominis anterioribus pro portione respondent III, 18, 52 ss.; in iis alia animalia pilis carent, alia in iis pauciora habent quam in pronis III, 85, 2 s.; apud quadrupedes glabra esse debent propter flexionem III, 247, 6, cf. 1; apud hominem vero plures pilos habent quam prona III, 247, 2 s.; idque quare III, 247, 7 ss., v. *Anteriora*; in iis posita sunt viscera et venter III, 27, 50 s.; ea habent aves III, 26, 42; idque quatenus III, 298, 20 ss.; iis agnata sunt avium crura III, 318, 5; in iis branchiis similes partes habent crustata III, 286, 7 ss.; in iis fistulam habent mollusca III, 278, 10; in iis dehiscit molluscorum integumentum III, 328, 13 s.

Supina et prona; ea habent pisces III, 27, 50; eodem modo se habent apud serpentes quo apud lacertas III, 33, 3 s.

Suppartiens (ὑπεπιμόριον); quomodo ad id referatur superpartiens II, 526, 44 ss.

Supplicium; ad id qui ducuntur, non amplius metuunt, 354, 35; grave ubi de se ipse exegerit læsus, major injuria est II, 342, 31; ea intervenientibus magistratibus vel judicibus irrogare debet tyrannus, 587, 5; ea paterno animo infligere videri oportet tyrannum, 587, 20; ad id subeundum se paratum esse dicere debet orator, si injuriam in rempublicam fecisse probetur, 440, 19,

Suppositio; v. *Hypothesis*.

Supra; ad definitum, id est ad formam pertinet II, 429, 50; ei contrarium esse videtur infra, 8, 52; 23, 35; et positione et natura primum et ultima pars universi II, 424, 7 s.; id naturaliter petit quod simpliciter leve est II, 285, 25; II, 424, 16; II, 428, 35, 53; II, 427, 46; cf. II, 294, 16; II, 296, 36; nobis non semper idem est II, 285, 20; sæpe idem est quod infra II, 285, 22; longitudinis principium est II, 390, 37; II, 391, 37; ideoque dextro generatione prius est II, 391, 21; est id unde motus provenit II, 391, 23; igitur principii vim habet, si cum reliquis distantiis comparetur II, 391, 25; apud animalia incrementi principium est II, 390, 41; apud animalia et plantas locus est a quo incipit incrementum et alimenti per corpus distributio III, 305, 40 s.; III, 307, 16; III, 532, 29 s.; igitur principium est III, 305, 42 s.; III, 306, 53 s.; apud hominem magis distinctum est quam apud reliqua animalia III, 306, 53 s.; apud hominem ad universi supra obversum est III, 243, 37 s.; III, 307, 13 ss.; III, 532, 33 ss.; apud reliqua animalia medium locum occupat inter universi supra et infra III, 532, 35 s.; apud plantas necessario semper deorsum versum est, idque quare II, 532, 37 ss., cf. III, 307, 15; quibus id ab ante distinctum est, bipedes sunt III, 307, 1 ss.; quibus eodem obversum est, quadrupedes aut multipedes aut pedibus carentes sunt III, 307, 4 ss.; medio vero multipedes et pedibus carentes III, 307, 14; nobilius est quam infra III, 307, 22; inde ab eo principium ducitur III, 307,20 s.; vel vice versa nobilius est quia ei inest principium III, 307, 24 ss.

Supra proprie sic dictum; circularis conversionis extremum nobis obversum est, idque quare II, 290, 41 ss.; est finis continens extremo obversus et ipsum extremum II, 290, 47 s.

Supra et infra; loci differentiæ primæ sunt II, 358, 41 ss., 49 s.; II, 371, 24, 27; II, 445, 11; loco inter se opposita sunt II, 379, 54; igitur lationis termini sunt II, 379, 54 s.; loci species et partes sunt II, 285, 17, cf. II, 287, 21 s.; II, 316, 44 s.; non solum nostri respectu exstant II, 285, 18 s.; in natura seorsum distincta sunt II, 285, 23 s.; naturali corporum lationi originem debent II, 288, 47 s.; non omnibus rebus eadem sunt ac universo III, 449, 22 ss.; in infinito non exstant II, 406, 25 s.; dimensionum magnitudinis par III, 305, 1; iis determinantur gravia et levia II, 378, 20; II, 406, 26; apud res anima et principio motus prædita quærenda sunt II, 390, 45 s.; ea æque habent plantæ et animalia II, 390, 27, 29; II, 391, 16 s.; III, 305, 37 s.; animalium naturæ maxime congruunt II, 390, 26; munere non situ erga cælum et terram apud ea a se invicem differunt III, 305, 38 s., cf. III, 306, 9 s.; distinguuntur nempe incremento et alimento per corpus distributione III, 305, 40 s., cf. 48 s.; quatenus alio modo se habeant apud plantas et apud animalia III, 305, 44 ss.; apud animalia non minus differunt inter se quam dextrum et sinistrum II, 391, 12 ss.; differunt et potentia et figura II, 391, 15 s.; probabile est ea corporibus perfectis inesse II, 390, 36; quomodo eorum notionem ad res inanimes transferamus II, 390, 50; cælo etiam insunt II, 391, 31 s.; ea tamen cælo non tribuerunt Pythagorei II, 391, 11; necessario medium inter ea locum occupat anima vegetativa III, 532, 28 ss.; inter ea exstat motus principium III, 307, 43 s.; secundum ea determinantur animalia quæ partibus instrumentariis usa progrediuntur III, 307, 47; principium motus quod inter ea intervenit rebus tantummodo convenit quæ quattuor tractibus moventur III, 307, 50; hinc eo prius est quod inter dextrum et sinistrum intervenit III, 307, 48 s.; eodem motus principio inter se copulari debent quo dextrum et sinistrum III, 308, 1 s.; apud mollusca, etiamsi gressilia sint, indistincta sunt III, 359, 42 s.

Supremum; id inprimis cælum vocare solemus II. 381, 53.

Supremum corpus; si exstare vis posset major ac qua movetur, dissolvi posset cælum III, 519, 41.

Supremus locus; divinior est II, 395, 60; deorum domicilium III, 629, 50.

Suppuratio (ἐμπυήματα); adversus eam remedium est mitys III, 195, 45 s.; morbus est equorum domesticorum III, 167, 3 s.

Suppurulentum lac; v. *Lac suppurulentum*.

Sura (γαστροκνημία); quidnam III, 12, 24; III, 20, 10; caro nervosa vel venosa est III, 12, 24 s.; quibusnam ad poplitem retracta, quibusnam vero demissa sit III, 12, 25 ss.; ejus ultima pars malleolus III, 12, 27 s.; carnosas habet homo III, 293, 42 s.; inferne attractæ fortis signum IV, 4, 43 s.; sursum attractæ ignavi IV, 4, 49.

Surculi; quidnam IV, 24, 44; eos sol elicit IV, 26, 44; ex aliis avulsis plantæ prodeunt ex aliis non IV, 26, 39, cf. III, 389, 34 s.

Surdastri (δύσκωφοι); fimus, ingentibus perceptis sonis III, 508, 50 s.

Surdi (κωφοί); prope absunt ut muti sint IV, 174, 13, 51.

24 s.; cur magnam partem naribus loquantur IV, 282, 21 ss.; IV, 174, 12 ss., 23 ss.; violentius spirant, idque quare IV, 174, 24 ss.; sæpius eodem die erunt iidem, si vera dicunt Megarici III, 566, 2 s.

Surdi inde ab ortu; omnes muti evadunt III, 73, 16 s.; IV, 280, 7; IV, 300, 11; vocem emittunt, non vero sermonem III, 73, 17 s.

Surditas; repletio regionis circa pulmonem est IV, 282, 22 s.; ei non proprium est ut sit sensus privatio, 230, 5.

Surgentes; cur omnes femori tibiam et trunco femur ad acutum constituant angulum IV, 72, 25 ss.; cur iis potius vertigo fiat quam sedentibus IV, 151, 43 ss.; IV, 301, 1 ss.

συρμοί· IV, 99, 16.

Surrectio; sæpe sponte fit non cogitando II, 143, 47.

Sursum; id est a medio recedens II, 368, 18; II, 424, 2; eo aliqua ferri videmus II, 430, 43 s; ita qui fit motus ei qui deorsum fit contrarius est II, 368, 43; II, 369, 13; II, 374, 12; quidnam significet ubi de terminorum progressione fit sermo, 140, 44.

Sursum quod fertur; in infinitum ferri nequit II, 376, 19.

Sursum et deorsum; in latione sibi respondent quomodo in substantia privatio et forma (μορφή) II, 273, 43; II, 594, 40 s.

Sursum flumina; quod dicitur fieri nequit III, 578, 12.

Sus; quadrupes est III, 165, 27; III, 253, 48; idque vivipara III, 30, 18 ss.; III, 36, 43 ss.; igitur uterum infra septum transversum habet *ibid.*; solidungulis accensendus est quatenus passim inveniuntur sues solidunguli III, 408, 52; bisulcus est utrinque dentes habens III, 32, 22 s.; igitur unum ventriculum habet *ibid.*; III, 271, 4 ss.; ejus ventriculus qualis, idque quare III, 32, 26 s.; III, 272, 26 s.; ei partim quod ad ventriculum attinet similia sunt minora animalia utrinque dentata III, 32, 30 s.; III, 272, 26; item quadrupedes oviparæ III, 32, 5 s.; torpidiores sunt, ideoque in corde articulationes obscuriores habent III, 260, 18 s.; nonnulli eorum felle carent III, 30, 18 ss.; multifidus est ideoque oblongum habet lienem III, 270, 26 s.; ejus lieni similis est humanus, idque qualis III, 16, 18 s.; ejus ventri inferiori similis est humanus III, 15, 2; ei quod ad viscera attinet, similis est elephas III, 32, 45 s.; adipem habet III, 50, 41; III, 51, 15; igitur ejus juscula non concrescunt III, 50, 40 s.; ejus cerebrum pingue est III, 51, 14 s.; quatenus ejus ossa medullam contineant III, 53, 9 s.; dentes exsertos habent III, 22, 26; III, 252, 23; III, 254, 24 s.; idque quare IV, 320, 25 ss.; feminæ plures dentes habent quam mares III, 23, 18; cur dentes non abjiciant III, 22, 51; III, 429, 25; IV, 318, 25 ss.; cutis crassitie a bove et elephante superatur, sed crassiores habet pilos III, 420, 32 ss.; totum corpus hirsutum habent III, 19, 16; cur hibernos pilos non abjiciant IV, 164, 7 ss.; pinguescentes cur pilos amittant IV, 318, 49 ss.; macilentiores cur crassiores pilos habeant IV, 321, 4 ss.; eorum similes pilos in ore habet mus bellua marina III, 49, 28 s.; os mediæ magnitudinis habent III, 24, 1; radicibus vescitur ideoque latum habet rostrum III, 253, 47 s.; ei quod ad oculos attinet, similis est crocodilus fluvialis III, 25, 28; angustam gulam habent IV, 318, 7 ss., 33 s.; eorum vox strangulatæ similis est IV, 318, 33 s.; exilis est IV, 320, 4; nonnulli voce carent IV, 320, 5; coitus tempore peculiarem emittunt vocem III, 72, 47; cur potius sileant ubi supinæ gestantur IV, 320, 1 ss.; quamobrem ubi verberantur magis vociferentur quam boves IV, 321, 13 ss.; mares aversam caudam habeat IV, 322, 3; ei quod ad caudam similis est equus fluvialis III, 24, 5; apud eos cauda significandi vim habet IV, 321, 48 ss.; testes pone ventri appositos habent III, 35, 17 s., cf. III, 321, 47 s.; testes non liberos habent, etiamsi eorum pudendum virile foris et anteriora versus exstet III, 21, 25 ss.; ei non æque ac equo liberum est pudendum virile III, 21, 32; mansueti omni anni tempore coeunt III, 81, 24 ss.; IV, 169, 35 s.; inprimis apud eos ex uno coitu plures procreantur fœtus III, 214, 42 s.; in venerem proclives sunt IV, 7, 6 s.; eorum proles optima nascitur, ubi parentes vegeti sunt III, 86, 42; quod ad anni tempora attinet, optimi hieme ineunte nascuntur III, 86, 43; pessimi vero æstate, idque quales III, 86, 44 s.; difficulter mingunt IV, 321, 20; quamobrem alvum exonerent priusquam mingant IV, 320, 6 ss.; quanam ætate coire incipiant cum mares tum feminæ III, 85, 36; secundum ætates pasci debent III, 154, 28 s., 42 ss.; unicum animal serratis dentibus carens est quod raro frugibus et herbis vescatur III, 154, 10 s.; omnium animalium facillime quodvis pabulum admittit III, 154, 14; omnium animalium maxime radicibus vescitur, idque quare III, 154, 12 s.; item citissime pinguescit, idque quanto temporis spatio III, 154, 15 s.; IV, 317, 42 s.; quibusnam cibis optime saginentur III, 166, 6 s.; eos optime saginat varium alimentum, idque quare III, 166, 7 ss.; quatenus iis prosint vel obsint glandes III, 166, 11 ss.; quomodo ejus incrementum metiantur saginatores III, 154, 16 ss.; ejus saginam trium dierum fame inchoant III, 154, 18 ss.; quomodo eum saginent Thraces III, 154, 22 ss.; quonam pabulo saginentur III, 154, 24 ss.; ventriculum calidum habet ideoque otio pinguescit III, 154, 26 s.; item lavatione cœnosa III, 154, 28; mortui ponderis sexta pars abit in setas, sanguinem et ejusmodi III, 154, 30.; cur male olentibus gaudeant IV, 319, 3 ss.; IV, 320, 14 ss.; murum lustra eruunt III, 134, 9 s.; igitur eos in agrum immittunt quem mures arvenses invaserunt III, 134, 9; serpentes devorat III, 174, 13 s.; igitur ei inimicus est serpens III, 174, 11 ss.; ubi invenitur, ibi desunt cochleæ III, 191, 11; idque quia omnes devorat III, 191, 12; cum lupo dimicat III, 154, 29; evenit, ut aliquando leonem perterreret et fugaret, idque quomodo III, 204, 8 s.; fortes non sunt dicendi, etiamsi injurias repellant II, 146, 19; cur omnium animalium maxime spumam emittant et pugnantes et coeuntes et incedentes IV, 318, 5 ss.; tribus laborat morbis III, 165, 27 s.; idque primo loco angina III, 165, 28 ss., v. *Angina*; præterea duobus aliis morhis quæ græce κραυρᾶν dicuntur III, 165, 37 ss., v. Κραυρᾶν· præter eos nullum aliud animal grandine laborat III, 166, 15, v. *Grando*; idque quare IV, 317, 21 ss; grandine afflicti cur non pinguescant IV, 319, 46 ss.; cur eorum qui grandine laborant dulcior sit caro IV, 317, 46 s.; pinguescentes quare magis alsiosi fiant IV, 317, 15 ss.; quales pediculos habeant III, 101, 30; in universum venenatorum animalium morsus parum sentiunt III, 170, 22 s.; nihilo minus in nonnullis regionibus a scorpiis necantur III, 170, 22; idque citius nigri III, 170, 23 ss.; vel si aquam descenderint III, 170, 24 s; inebriantur fr. 65, a; et feri et mansueti sunt III, 4, 8; III, 224, 48 s.; quantum ab iis differunt apri, tantum a bubus mansuetis feri III, 19, 29 s.; quodsi æquivoce tantummodo sint in species seorsum dividi non debent III, 224, 50; sin specie iidem, feritas et mansuetudo differentiæ specificæ esse nequeunt III, 224, 50 s.; in In-

dia desunt, teste Ctesia III, 169, 7 s.; exstat bisulcum eorum genus III, 254, 25; in Illyria et Pæonia alibique inveniuntur solidipedes III, 20, 19 s.; item in Macedonia in Emathiotarum regione IV, 85, 19 s.; igitur in utramque partem vergunt III, 20, 18 s., 28 s.; nec pulchrum habent talum III, 20, 29 s.; excrementa hominum gustare non audent qui hordeo vescuntur quod in regione Sintorum Mardorumque in Thracia gignitur IV, 96, 25 ss.; montis Athus fortiores et adpectu ferociores sunt III, 170, 15 s.
Sus; ad eos referuntur qui parvam frontem habent IV, 11, 40; item quibus labia tenuia et dura IV, 10, 44 ss.; item nasus ab apice crassus IV, 10, 52 s.; item quibus supercilia a naso deorsum versus, ad tempora vero sursum trahuntur IV, 13, 11 ss.
Sus femina; v. *Scrofa.*
Sues cicures; quovis anni tempore coeunt III, 121, 29 ss.; igitur minus iracundi sunt coitus tempore eorum mares, partu vero edito feminæ III, 121, 31 s.; cur non plerumque nigri sint sues, feri vero nigri IV, 319, 5 ss.; cur bis quotannis pariant IV, 320, 9 ss.
Sues feri; cur plerumque nigri sint IV, 319, 5 ss.; cur inhorrescant ubi a venatoribus petuntur IV, 320, 48 ss.; semel quotannis coeunt et pariunt IV, 169, 35 s.; IV, 320, 9 ss.; quare pauciores edant quam cicures fœtus IV, 318, 38 ss.; plerumque septem pariunt IV, 318, 39; cur mares plures exstent, apri vero pauci IV, 318, 43 ss.
Susa; ex ea in Mediam proficiscentibus ingens multitudo scorpionum invenitur, in quos Persarum regis jussu venatio institui solet IV, 79, 7 ss.; ibi rex Persarum domicilium habebat III, 637, 19; quonam modo ibi quotidie rescisceret quid in extremis finibus regni accidisset III, 637, 42.
Susceptivum omnium (τὸ πανδεχές); de eo Platonis placita expenduntur II, 454, 7 ss.
Susii; in veste Alcimenis expressi erant IV, 90, 40 (*ex Heynii conj. fortasse leg.* Σουσίοις).
Suspendia; maxime apud juvenes melancholicos, interdum tamen apud ætate provectiores occurrunt IV, 268, 21 s., 34.
Suspicio; ex ea sententia ferenda non est judici, 449, 31, v. ὑπόληψις.
Sustinens sermonem (ὁ λόγον ὑπομένων); ipse probationem suppeditat, ubi redarguendo fit demonstratio II, 504, 33.
Sutor; nullus natura sutor est, 496, 1; ei peculiare opus est II, 6, 40; calceum facit II, 151, 43; boni opus est bonus calceus II, 192, 32; e corio cujus ei copia est semper pulcherrimos conficiet calceos II, 11, 19; pars reipublicæ Platonis, 547, 35; minus necessarii sunt quam agricolæ, 547, 40; quænam secundum Platonem inter eum et agricolam ædificatoremque et textorem intercedat de operibus commutandis proportio II, 151, 42 ss.; ejus opere suum majoris æstimat ædificator II, 152, 1; nullum cum agricola societatem inire possit, nisi proportione æquentur opera II, 233, 36; ei in re civili pro calceis rependuntur nummi II, 104, 8; quidam si cum fabris et agricolis eundem locum incolerent eorumque numerus esse decies mille, atque pactum fecissent quo in mercibus commutandis ab injuria abstinerent, inde non fieret civitas, 529, 52; si cum fabris vices alternarent, eodem rediret ac si non iidem semper magistratu fungerentur, 497, 33; eum ut simul tibicen sit, jubere non debet legumlator, 518, 11; bonus erit malus, 298, 11, cf. 33.
Sutoria ars; ejus opus calceus II, 192, 31; in ea boni habetur ratio II, 490, 22 s.; non spectat accidentia II, 593, 22; eam non docet qui tantummodo cujusvis generis calceos ostendit, 309, 11.
Sutura; ea curatur vulnus quo castrantur scrofæ III, 208, 39.
Sutura ventriculi; ei annectitur omentum III, 50, 4 s.; III, 276, 7 s.
Suturæ (ῥαφαί); ita vocantur calvariæ partes serratæ III, 44, 47; capitis ossa continent III, 44, 6 s.; causa necessaria sunt capillitii III, 247, 27; plurimas habet homo, idque quare III, 239, 38 ss.; circularem habet mulier III, 44, 50; quales habeat vir III, 45, 1; quotnam habeant cum viri tum mulieres III, 8, 33 s.; plures quam mulieres habent viri III, 239, 38 s.; conspectus est jam vir iis carens III, 8, 35 s.; III, 45, 2 s.; iis similem articulationem habet cor III, 260, 14 s.
Sybaris fluvius; circa Thuriorum oppidum IV, 106, 28; ad eum mortuus jacuisse dicitur Philoctetes IV, 94, 16 s.; ejus aquam bibentes attoniti fiunt IV, 106, 29 ss.
Sybaris; eam una cum Trœzeniis condiderunt Achivi, 568, 5; ejus imago expressa erat in veste Alcimenis IV, 91, 2; patria Alcimenis IV, 90, 32; item Smindyridæ II, 187, 33.
Sybaritæ; apud eos Philoctetem coli aiunt IV, 94, 6; unde iis ortum sit piaculum, 568, 7; a Thuriis e civitate ejecti sunt, idque quare, 568, 7; eo usque luxuriæ progressi sunt ut equos saltare ad tibias docuerint fr. 286, a; quomodo eos Crotoniatæ vicerint *ibid.*
Sycalis; v. *Ficedula.*
Sycinus ager; in eo invenitur Bolbe lacus III, 31, 32 s.
Sycophanta; eum omnes oderunt, 353, 11.
συκοφαντία· v. *Deceptiones* et *Delationes.*
Syennesis; medicus Cyprius III, 38. 25 s.; ejus venarum descriptio III, 38, 27 ss.
Syllaba; elementis constat II, 530, 35 s.; earum causa ex qua sunt elementa II, 264, 42; II, 515, 34; in elementa dividitur II, 547, 48 s.; ejusque definitio continet elementorum notionem II, 547, 47; idque quare II, 548, 13; quædam tamen elementa ejus notione non continentur, nempe cerea vel quæ æri insunt, idque quare II, 548, 20 ss.; ejus elementa a et b sunt II, 557, 53 s.; non elementis et compositione constat II, 560, 24 s.; non est solum elementa vocalis et consonans, sed aliud præter illa idque quare II, 557, 32 s., 36 s.; hoc aliud probatur nec elementum, nec ex elementis compositum esse II, 557, 39 ss.; est substantia et causa cur non syllaba sit II, 557, 46 ss.; compositione fit II, 636, 1; non ita composita est ut cumulus II, 557, 31; de nonnullis dubitant e quibusnam compositæ sint II, 485, 28 s.; ejus partes syllabæ non sunt II, 516, 35; ea priora elementa, 22, 4; nulli elementorum e quibus composita est synonyma est. 253, 25; specie ejusdem principia eadem sunt, sed numero diversa II, 495, 18 ss., cf. II, 499, 14 s.; hujusce principia numero finita sunt II, 499, 14 ss.; similes eatenus infinitæ esse poterunt quatenus nihil vetat quin singulæ literæ multæ sint; nec earum exstat idea II, 627, 51 ss.; si substantiæ sint, unaquæque earum aliquod erit II, 627, 27 ss.; si unaquæque earum unum est, ita etiam se habebunt elementa e quibus constant II, 627, 33; ab unaquaque earum aliquid secedit, si a toto nomine scripto III, 330, 34; si ab iis aliquid secedat, etiam a literis et a compositione III, 330, 35 s.; ejus definitio, 473, 1; est elocutionis pars, 472, 33; ejus differentiæ considerantur in metricis, 473, 4; rhythmorum mensura est II, 629, 19 s.; brevis ac

longa λόγου mensura, 7, 5; non habent terminum communem ad quem pertingant, 7, 9; in iis quoque error fieri potest circa metaphoras, 387, 51.

Syllaba brevis; mutilatam facit orationem, 393, 50.

Syllaba longa; ea sententia terminari debet et quare, 393, 51.

Syllogismus; quid, 39, 34; 172, 8; 276, 19; 314, 20; aliquid de aliquo demonstrat per medium, 156, 3; quisnam perfectus, 39, 39; quisnam imperfectus, 40, 1; ante demonstrationem pertractandus est, 41, 36; non omnis demonstratio est, 41, 39; quomodo a demonstratione differat, 122, 25; quinam demonstrationum elementa esse possint II, 516, 44; eo terminantur plures demonstrationes III, 438, 4 s.; eo uti licet ad demonstrandum male positam esse definitionem, ubi multis modis dicitur nomen definiendum, 236, 18; non demonstrat hujusce trianguli angulos duobus rectis æquales esse, sed cujusvis II, 627, 41 s.; nec huncce hominem animal esse, sed quemvis II, 627, 42 s.; ubi non fit, nihil fit necessarium, 47, 31; ei aliquatenus assimilari potest reminiscentia III, 498, 49 s.; item deliberatio III, 498, 7; eorum principium est essentia II, 615, 19 s.; in iis omnium principium est substantia II, 547, 14 s.; non est principiorum e quibus construitur II, 68, 12; rerum agendarum principia continent II, 75, 2, cf. III, 521, 38 ss.; non pertinet ad finem II, 206, 44; ejus causa idem est ac id secundum quod concludimus II, 528, 36 s.; eas struere conabatur Socrates II, 615, 19; magis quieti et statui similis esse videtur quam motui III, 438, 12; accidentis non est, 282, 23; res evidens est IV, 205, 14; nec idem, nec ejusdem est ac definitio, 159, 9; omnis fit per tres terminos, 139, 32; 148, 6; e duobus terminis constat II, 164, 8; de ejus terminis, v. *Termini*; si alter terminus affirmativus sit, alter negativus, et minor universaliter sumatur, semper fit et qualis, 47, 34; idem efficitur, si indefinitum pro affirmativo particulari ponatur, 47, 41; omnes reduci possunt ad universales primæ figuræ, 48, 5; e propositionibus necessariis fere nihil differunt a syllogismis e propositionibus categoricis, 48, 44; quatenus tamen differant, 49, 3; categoricus esse nequit, nisi ambæ propositiones sint categoricæ, 52, 39; fiunt de fortuitis, sed non quæruntur, 53, 50, cf. 150, 12; omnis vel categoricus est, vel necessarius vel contingens, 55, 23; fieri nequit, ubi τὸ omni inesse sumitur de certo tempore, ut nunc, 57, 9; omnis fit per unam trium figurarum, 67, 37; omnis vel aliquid esse, vel non esse demonstrat, 67, 40; 139, 33; omnis vel universalis, vel particularis, 67, 41; omnis vel ostensivus vel hypotheticus, 67, 42; propositionibus constat, 68, 11; 283, 31; 318, 3; in eo semper unus terminus affirmativus esse debet, 69, 1; 148, 11; semper universale continere debet, 69, 2, 17; nullus medio caret, 68, 9; 79, 26; 112, 14; omnis duabus propositionibus constat, nisi quid assumatur, 70, 23, cf. 74, 26; 112, 2; 124, 33; 148, 6; si per principales sumatur propositiones, ex propositionibus paribus, ex terminis imparibus constat, 70, 32; fit per propositiones universales, 72, 41; 133, 15; II, 68, 11; problematum τῶν ἐπὶ τὸ πολύ fiunt per propositiones ἐπὶ τὸ πολύ, 73, 11; non fiunt ex iis quæ ad omnes res consequuntur, 73, 15; 74, 37; omnes constituuntur per consequentia et per ea quæ quodque sequitur, 76, 38; quomodo in propositiones et terminos resolvendi sint, 78, 34 ss.; omnis necessarium, sed non omne necessarium syllogismus, 79, 9; non fit, nisi in eadem oratione idem dicatur sæpius, 79, 24; ἀμέσων non est, 80, 43; sine partibus quibus constat demonstrari nequit, 83, 40; non fit ex iis quæ non sunt, ut pars ad totum, 83, 35; universales semper plura colligunt, 89, 8; particulares affirmativi plura quam negativi, 89, 9; particulares negativi nil nisi conclusionem, 89, 9; in universalibus colliguntur omnia quæ sub medio aut sub conclusione sunt, 89, 21; in particularibus necessario colliguntur quæ sub medio sunt, sed non per syllogismum, 89, 39; in particularibus per reliquas probari nequit propositio universalis, 98, 11; 99, 2; quomodo per impossibile demonstrentur, 103, 13 ss.; si ad impossibile deducantur iidem fiunt syllogismi ac per inversionem, 107, 35; in affirmativis quomodo fiat petitio principii, 110, 31; quomodo in negativis, 110, 35; si fit refutatio, necessario est, sed non vice versa, 112, 42; contrarii ex oppositis propositionibus, 109, 24; quatenus ex uno, vel ex duobus contraria colligere liceat, 109, 27, 35; in negativis non reciprocant termini, 110, 38; e veris propositionibus verus fieri nequit, 112, 4; quomodo caveamus, ne iis percellamur, 112, 11; quomodo ab inductione differat, 116, 32; 179, 48; natura prior est quam inductio, 116, 37; oppositi tantummodo fiunt per primam ac secundam figuram 118, 27; quomodo a signo differat, 119, 13; in eo per ante cognita fit probatio, 121, 6; sumunt antea cognita quasi ab iis qui jam intelligunt, 121, 8; non spectant ad λόγον externum, sed ad λόγον internum qui in anima est, 131, 12; τοῦ διότι quomodo differant a syllogismis τοῦ ὅτι, 133, 44 ss.; non fit si sumuntur quæ ad utrumque (subjectum et prædicatum futuræ conclusionis) sequantur, 133, 19, 23, cf. 73, 14; interdum fieri non potest e sumptis, interdum potest, sed non perspicitur, 133, 25; ejus resolutio facilis esset, si e falso vera concludi non possent, 133, 27; quomodo incrementa capiat, 133, 35 ss.; eorum principium et unitas propositio ἄμεσος, 145, 27; 147, 25; 148, 32; omnium non eadem sunt principia, 151, 3; vel veri, vel falsi sunt, 151, 5; in eo non sumitur syllogismi definitio, 157, 41; ejus propositiones se habent ut pars ad totum, 157, 42; ejus definitione investigatur an syllogismo collectum sit, necne, 157, 45; quibus instrumentis eorum nobis copia suppetat, 180, 2; ut fiant de re, non de nomine, utilis est distinctio eorum quæ multis modis dicuntur, 184, 44; ad quosnam inveniendos utilis sit differentiarum consideratio et quomodo, 185, 20, 22; eos non faciunt homonymia vel ambiguitas, 294, 21; eo uti licet ad impugnandam differentiæ definitionem quæ alii communis est, 251, 16; de definitione et de τί ἦν εἶναι fieri posse demonstratur, 251, 15; de definitione fieri nequit, nisi concedatur, eam nihil nisi genus ac differentias continere, eaque ratione τοῦ τί ἐστι prædicari, 259, 13; e pluribus citius fit, 260, 17; eo adversus dialecticos magis quam adversus vulgus utendum est, 263, 44; circa eos adversus peritum fieri debet exercitatio, 275, 24; ab eorum peritis petendæ sunt propositiones, 275, 25; per accidens adversus doctos et artifices faciunt imperiti, 282, 34; non videtur factus esse, ubi conclusio tanquam interrogatio posita fuerit, eamque abnuerit respondens, 265, 15, 20; e paucis fit, 265, 37; quando eum consequatur interrogans, 268, 36; aliquid circa eos peccatum est, ubi per plura ostenditur id quod per pauciora ostendi poterat, 272, 25; e definitionibus fiunt, 274, 43; alius est, alius esse videtur, 276, 5, 16, 38; ne eos ad universale deducat, cavere debet disputans, 275, 17; eo probari potest sextuplices, nec plures esse captiones secundum dictionem, 278, 6; quia non definitur quid sit, fit captio per refutationis ignorantiam, 280, 25; ut fiat, oratio eadem, nomenque non diversum esse debet, 282, 14, quatenus a refutatione differat, 282, 20, 30; 286, 40; ejus definitione patent paralogismi per accidens, 282, 19; item omnes alii paralogismi extra dictionem, 283, 40; nisi de eo sermo factus sit, de refutatione disseri non potest, 286, 40; probabiles interdum veris præferendi sunt, 294, 13; itemque interdum magis ex opinione quam e veritate solvendi sunt, 294, 15; ejus species enthymema, 311, 46; 373, 36; 380, 46, cf. 121, 12; apparentem pertractat dialecticus, 311, 47; 312, 45; e quibusnam et unde fiat scire debet rhetor, 311, 49; circa problemata fiunt, 173, 37; quonam placita defendant inanis assertores II, 293, 19, 21; eo quoque fit agnitio, 470, 2; quæ eo fit agnitio post eam quæ e factis ipsis petitur, optima est, 470, 21.

Syllogismi primæ figuræ; quinam, 41, 40; 43, 28; quinam eorum modi, 41, 46 ss.; omnes perfecti sunt, 43, 23; iis probantur omnia problemata, 43, 26; iis perficiuntur omnes syllogismi imperfecti, 47, 44; 135, 38; ad universales omnes reduci possunt, 48, 5; eorum modi, si altera propositio est necessaria, 49, 13 ss.; eorum modi, ubi ambæ propositiones sunt contingentes, 54, 17 ss.; quinam eorum modi ubi altera propositio est categorica, altera contingens, 55, 40 ss.; quinam eorum modi, ubi altera propositio est necessaria, altera contingens, 59, 8 ss.; omnes hi imperfecti sunt, 60, 46; iis perficiuntur reliqui, 67, 21, 31, 34; 68, 52; 135, 38; omnes resolvi possunt in tertiam figuram, 85, 20; negativi resolvi possunt in secundam figuram, 84, 34, 37; quatenus in universalibus propositionum falsitas vetet quominus aliquid veri concludatur, 90, 28 ss.; quatenus in particularibus, 91, 53 ss.; in particularibus semper e falsis vera colligere licet, 96, 24; quatenus in iis fieri possit circularis probatio, 97, 7 ss.; 100, 1; quidnam in eos efficiat inversio, 100, 24 ss.; 103, 1; quomodo monstrentur per impossibile, 103, 34 ss.; in iis per impossibile demonstrari nequit propositio universalis affirmativa, 103, 33; 105, 3; in iis ex oppositis propositionibus nil colligi potest, 108, 1; quomodo in iis fiat petitio principio, 110, 11 ss.; in iis affirmative fit petitio principii, 110, 34; ad scientiam maxime accommodati sunt, 135, 23, 39; iis inprimis utuntur scientiæ mathematicæ, 135, 24; iis solis venari possumus scientiam τοῦ τί ἐστιν, 135, 31; quot modis in iis fiat deceptio secundum syllogismum circa propositionem immediatam per syllogismum affirmativum, 136, 34 ss.; quot modis per negativum, 137, 9 ss.; in iis solis fieri potest hæc deceptio per syllogismum affirmativum, 137, 3; quot modis in iis fiat eadem deceptio circa propositionem non immediatam per syllogismum negativum, 138, 10 ss.; quot modis per syllogismum affirmativum, 138, 48 ss.; in negativis non esse infinita probantur media, si non sint in affirmativis, 141, 16; in affirmativis si adsumatur novus terminus, non cadere potest extra eos qui jam adsunt, 145, 18; item in negativis, 145, 30; omnium quæ in affirmativis sunt, non est definitio, 155, 7; ex iis solis colligi potest conclusio universalis affirmativa, 159, 22.

Syllogismi secundæ figuræ; quinam, 43, 29; quinam eorum modi, 43, 42 ss.; semper imperfecti et quare, 43, 36; 45, 28; fieri possunt, sive universalia sint extrema, sive non, 43, 37; omnes negativi. 45, 33; 118, 28; 135, 33; 155, 5; eorum quinam modi, si altera propositio est necessaria, 50, 1 ss.; nullus fit ubi ambæ propositiones sunt contingentes, 61, 1; 62, 1, 28; eorum modi, ubi altera propositio est contingens, altera categorica, 61, 4; 62, 31 ss.; eorum modi si altera propositio est contingens, altera necessaria, 63, 17 ss.; hi eodem modo se habent ac quorum altera contingens, altera categorica, 61, 7; 64, 41; hi omnes imperfecti sunt, 64, 43; resolvuntur in primam figuram, sed non omnes, 64, 35, 45; eorum alter resolvitur in tertiam figuram, alter non, 85, 54; qui non resolvuntur in primam figuram, non magis resolvi possunt in tertiam, 86, 15; qui non resolvi possunt in alias figuras, ostenduntur per impossibile, 86, 18; in iis quæ sub conclusione sunt, omnia colligere licet, 89, 29; in iis vera esse potest conclusio, quomodocunque se habeant propositiones, 93, 15; quatenus in iis fieri possit probatio circularis et quomodo, 98, 36; 100, 6; qui non per illam ipsam figuram fiunt, aut non colligunt aliquid, circulo, aut imperfecte, 100, 10; quidnam in eos efficiat inversio, 101, 19 ss.; 103, 5; quomodo monstrentur per impossibile, 105, 7 ss.; in iis per impossibile demonstrari potest propositio affirmativa, 106, 8; in iis quatenus e propositionibus oppositis aliquid colligi liceat, 108, 10, 29; in iis sex modis sumi possunt opposita, 109, 6; quomodo in iis fiat petitio principii, 110, 32; quot modis in iis fiat acceptio secundum syllogismum circa propositionem immediatam, 137, 5, 26 ss.; quot modis circa propositionem non immediatam, 138, 35 ss.; probatur in iis media non esse infinita, si non infinita sint in syllogismis affirmativis, 141, 25; in iis si adsumatur novus terminus, cadere non potest extra eos qui jam adsunt, 145, 35.

Syllogismus tertiæ figuræ; quinam, 45, 35; quinam eorum modi, 45, 45 ss.; semper imperfecti et quare. 45. 41; 47, 26; 67, 3; fiunt et universaliter terminis ad medium affectis, et non, 45, 43; iis (universaliter) concludere non licet, 47, 28; 100, 29; 101, 22; 135, 35; 155, 6; eorum modi, si altera propositio est necessaria, 51, 9 ss.; eorum modi, si ambæ propositiones sunt contingentes, 64, 46 ss.; quinam eorum modi, ubi altera propositio est contingens, altera categorica, 65, 39 s.; quinam eorum modi, ubi altera propositio contingens, altera necessaria, 66, 26 ss.; omnes perficiuntur per primam figuram, 67, 31; 135, 38; omnes uno excepto reduci possunt ad figuram primam, 85, 27; quorum universalis negativa reducuntur ad secundam figuram, 86, 9; qui non resolvuntur in primam figuram, nec magis resolvi possunt in secundam, 86, 15; qui non resolvi possunt in alias figuras, ostenduntur per impossibile, 86, 18; in iis e falsis vera colligere licet, quocunque se modo habeant propositiones, 95, 1 ss.; quatenus in iis fiat probatio circularis et quomodo, 99, 14 ss.; 100, 9; qui non per illam ipsam figuram fiunt, aut non colligunt aliquid circulo, aut imperfecte, 100, 10; quidnam in eos efficiat inversio, 102, 4 ss.; 103, 8; quomodo monstrentur per impossibile, 105, 32 ss.; in iis aliquatenus per impossibile demonstratur propositio universalis, 106, 9; in iis quatenus ex oppositis propositionibus aliquid colligere liceat, 108, 35 s.; in iis sex modis sumi possunt opposita, 109, 11; quomodo in iis fiat petitio principii, 110, 32; in iis affirmative fit petitio principii, 110, 34; in negativis infinita non esse media probantur, si non sint in affirmativis, 141, 34; si adsumatur novus terminus, cadere non potest extra eos qui jam adsunt, 145, 38, cf. Συλλογίζεσθαι.

Syllogismus contentiosus vel litigiosus (ἐριστικός); quinam, ejusque duplex natura, 172, 21; alter revera non est syllogismus, 172, 31; iis ansam dat duplex vocis *omnes* significatio, 498, 16, v. *Syllogismus sophisticus*.

Syllogismus demonstrativus (ἀποδεικτικός); idem quod philosophema, 272, 14; non fit de fortuitis, sed fit περὶ πεφυκότων, 53, 46; per easdem fit figuras ac syllogismus dialecticus et rhetoricus, 116, 10; fit ex necessariis, 127, 9 ss.; non sufficit eum e veris fieri, 127, 15, 22; e veris considerari debet, 139, 46, cf. 143, 53.

Syllogismus dialecticus; colligitur ex propositionibus secundum opinionem, 76, 49; 172, 13; per easdem fit figuras ac syllogismus demonstrativus ac rhetoricus, 116, 10; tantummodo considerandum est, ut, quantum licet, e maxime probabilibus fiat, 139, 41; quidnam sit eorum argumentum, 316, 25; eos respiciunt loci, *ibid.*; idem quod epicherema, 272, 15; contradictionis idem quod aporema, 272, 17; ei respondet enthymema ostensivum, 375, 6.

Syllogismus falsus (ψευδής); duplex est, quum aut falsum concluditur, aut syllogismus non est, sed esse videtur, 296, 42; qui falsum concludunt negando solvuntur, apparentes vero distinguendo, 296, 47; aliorum conclusio falsa, aliorum vera est, 296, 49; quorum conclusio falsa est, vel tollenda aliqua interrogatione, vel ostendendo conclusionem non ita se habere solvuntur, 296, 50; quorum propositiones falsæ sunt, nonnisi negando solvi possunt, 297, 1; plurimum interest, utrum quis interrogatus solvat, an non interrogatus, 291, 7; eo in deliberando quod oportet assequi licet, si medius terminus falsus est II, 72, 29.

Syllogismus hypotheticus (ἐξ ὑποθέσεως); omnis ad aliquam trium figurarum pertinere probatur, 68, 46 ss.; ejus species syllogismus per impossibile, 67, 42; quomodo a syllogismis per impossibile differant, 84, 20; omnis fit per tres terminos, 60, 21; plures sunt, ubi plures conclusiones, 69, 41; in iis eadem consideratio ac in demonstrativis quod ad propositionum inventionem attinet, 76, 16; citantur duæ species eorum, 76, 14; considerandum est et distinguendum quot sint eorum modi, 76, 17; 84, 26; postea dicendum quot sint eorum species, 84, 28; ad aliquam trium figurarum reduci non possunt, idque quare, 84, 1; ad eos inveniendos utilis est similitudinis consideratio et quomodo, 185, 29, 34.

Syllogismi ostensivi (δεικτικοί); omnis ad unam trium figurarum pertinere probatur, 67, 46 ss.; 68, 24; quomodo differant a syllogismis per impossibile, 106, 10 ss.; omnia quæ iis probari possunt, etiam probari possunt per impossibile, 106, 21; 107, 30, 38; in iis non fit falsum dictum *non propter hoc*, 111, 2.

Syllogismus per impossibile (εἰς τὸ ἀδύνατον, διὰ τοῦ ἀδυνάτου); est syllogismus hypotheticus, 67, 42; probatur omnis ad aliquam trium figurarum pertinere, 68, 30, 44; falsum colligunt, 68, 31; impossibile quid demonstrat per primam suppositionem, 68, 32, 39, 42; eodem modo se habent ut syllogismi ostensivi quod ad propositionum inventionem attinet, 75, 28; in iis semper sumi debet terminus communis a subjectis diversus ad quem fiat syllogismus falsum concludens, 76, 1; quatenus a syllogismo ostensivo differat, 76, 5, cf. 148, 47 ss.; reduci non possunt ad aliquam trium figurarum, 84, 15; quomodo a syllogismis hypotheticis differant, 84, 20; fiunt in omnibus figuris, 103, 15; iis omnia problemata demonstrari possunt in omnibus figuris excepta in prima figura propositione universali affirmativa, 103, 30, 48; 105, 3, 30, 32; in iis semper ponendum est contradictorium, non contrarium, 104, 47; 106, 6; 107, 34; quænam demonstrent in prima figura, 103, 34 ss.; quænam in secunda, 105, 7 ss.; quænam in tertia, 105, 33 ss.; quomodo a syllogismis ostensivis differant, 106, 10 ss.; omnia quæ iis probari possunt, etiam ostensive probari possunt, idque iisdem terminis, sed non in eadem figura, 106, 21; 107, 30, 38; in iis solis fit falsum non propter hoc, et quando et quot modis, 110, 44; 111, 4 ss; quæ iis probantur in prima figura, ostensive probantur in secunda aut tertia, 106, 24, 32 s.; quæ in secunda, in prima, 106, 27; 107, 1 ss.; quæ in tertia in prima aut secunda, 106, 29; 107, 16 ss.; in iis impossibile connecti debet cum terminis ab initio positis, 111, 29, 38; adhibent principium contradictionis et quatenus, 132, 4.

Syllogismus per inductionem; v. *Inductio.*

Syllogismus per qualitatem; species hypothetici, 76, 14.

Syllogismus per signa; v. *Signum.*

Syllogismus per transsumptionem (μετάληψιν); species hypothetici, 76, 14.

Syllogismi qui scientiam pariunt (ἐπιστημονικοί); e quibus propositionibus deducantur, 261, 15.

Syllogismi rhetorici; per easdem fiunt figuras ac demonstrativi et dialectici, 116, 12; quidnam sit eorum argumentum, 316, 25; eos respiciunt loci, *ibid.*, v. *Enthymemata.*

Syllogismus sophisticus; idem quod sophisma, 272, 16; ejus duo genera, 284, 31; 287, 40, 51; primum genus, etiamsi verum colligat, fallit circa causam, 287, 42; non sunt simpliciter syllogismi, sed ad aliquem, 285, 15; v. *Syllogismi contentiosi* et *Syllogismi et refutationes sophisticæ.*

Syllogismus (deceptio secundum eum); v. *Deceptio.*

Syllogismi et refutationes sophisticæ; tenemus e quibus fieri possunt, si teneamus e quibus fiant syllogismi apparentes, 284, 28; non solum ita dicuntur qui esse videntur quum non sunt, sed etiam qui rei proprii esse videntur etiamsi non proprii sint, 284, 30; 287, 40, 51; quomodo a syllogismis tentativis differant, 284, 34 ss.

Syllogismorum figuræ; considerandum quot in secunda et tertia ejusdem rei fieri possint syllogismi, 150, 7.

Syllogismorum principia; v. *Axiomata.*

συλλογίζεσθαι· de eo nihil tradere potuisset Aristoteles, nisi diu per experientiam quærendo laborasset, 309, 16.

συμβεβηκός· v. *Accidens.*

Symbola conferentes (ἐρανισταί); requiem cum voluptate conjunctam sibi parant II, 98, 45; eorum societas voluptatis gratia contrahi videtur II, 98, 40; eos qui excipit eodem modo ac si nuptias celebraret ostentator est II, 43, 45; II, 148, 45 ss.

συμβολαί· 319, 44.

συμβόλαια· v. *Contractus.*

συμβόλων (ἀπὸ) δίκη· genus judicii apud Athenienses, fr. 235, a.

Syme; Nirei patria, 401, 5.

Symmetria; necessario inest ei ad quod refertur, 213, 27, v. *Commensurabilitas.*

συμπάθεια· v. *Consensus.*

συμπαρόντες· v. *Fautores.*

συμπεφυκότα (τὰ)· v. *Coaluerunt (quæ).*

συμφωνία· v. *Consonantia.*

σύμφωνον· v. *Unisonum.*

σύμφυσις· v. *Concretio.*

σύμφυτα· v. *Congenita.*

σύμφυτον· v. *Consolida.*

Symplegades; per eas Argonautis a Ponto exitus non fuit, idque quare IV, 93, 30 ss.

συμπλοκή· v. *Conjunctio.*

Symposium; v. *Convivium.*

συμπτώματα· v. *Accidentia communia.*

Synagris; fel ad intestina porrectum habet III, 30, 48 s.; quot et quales branchias habeat III, 28, 37.

σύνεγγυς· v. *Finitimum.*

συνήγοροι· magistratus apud Athenienses fr. 243, b.
συνεδρεία· v. *Considia.*
σύνεσις· v. *Intelligentia.*
σύνηθες· v. *Consuetudo* et *Consuetum.*
συνετός· v. *Intelligens.*
Synonymum; i. e, μὴ ὁμώνυμον, 183, 41; 184, 8; 210, 11; 249, 30; 259, 2; quænam sint, 1, 6; 4, 54; 249, 21; in iis latere potest primus modus petendi a principio, 273, 29; in quibus motibus id habere debet movens, in iis id simul hujusmodi et non hujusmodi erit, si id quod se ipsum movet, per totum se ipsum movet II, 352, 26 ss.; poetæ utilia sunt, 387, 17.
συντάσεις· v. *Tentigines.*
συνθῆκαι· 319, 44.
συνθέσεις· ita vocantur γωνίαι IV, 193, 22 s.
Syracusæ; fons miræ naturæ prope eas IV, 83, 21 ss.; ibi fons Arethusa IV, 107, 4; quomodo ibi sine avium feminarum ope ova maturent III, 104, 38 ss.; quomodo ibi olim propter causam amatoriam seditionem excitarint duo adolescentes, 568, 37; ibi plebs post victoriam de Atheniensibus reportatam politiam in democratiam mutavit, 569, 35; quomodo ibi ante Gelonis tyrannidem sublata sit democratia, 567, 19; quomodo ibi post exactos tyrannos orta sit seditio, 568, 15; ibi Gelonis tyrannis transiit in democratiam, 589, 16; ejus tyranni Hiero et Gelo, 588, 26; ibi Dionysio tyrannidem comparavit Hipparinus, 572, 24; earum tyrannus Dionysius, 580, 16; 644, 22; quanta ibi vectigalia solverentur regnante Dionysio, 585, 2; inde ejecit Dionysius qui ferro coemendo magnum quæstum fecerat, 494, 5; eo cum tribus millibus gravis armaturæ militum trajecit Dio, 427, 1; ibi erant potagogides sic dictæ, 584, 40; Maraci patria IV, 267, 15.
Syracusani; eorum rex Pollis fr. 289, b; Callicyrii apud eos fr. 290, a; donec bono reipublicæ regimine utebantur, plurimas tyrannidas sustulerunt, 583, 2; quomodo iis adversus Carthaginienses auxilium tulerint, 427, 3; iis bene respondit Euripides, 357, 3; iis bellum inferendum esse ut vobis suadeam, surrexi, 489, 10; iis ne auxilium ferretis, ut vobis dissuaderem, surrexi, 439, 12; exemplo citantur, 443, 44.
Syracusanus quidam; servos docebat ministeria vulgaria, 488, 5; quantam alius custodiam Dionysio tribuere suaserit, 540, 23.
Syri; eos non mordent serpentum genus circa Euphratem nascens IV, 103, 32.
Syria; super Phœnicen sita III, 129, 27; suaviter olet IV, 189, 15; plantæ ibi inveniuntur odoratæ *ibid.*; locus circa eam magis terrenus est IV, 186, 35 s.; ejus pars Ægæ dictæ IV, 45, 30; ejus pars Mesopotamia IV, 103, 25; in ea leonicida animal dictum IV, 103, 9 ss.; item asini silvestres IV, 76, 31 ss.; quales ibi inveniantur oves III, 169, 12 s.; item quales capræ III, 169, 13 ss.; item quales boves III, 169, 15 s.; in quanam ejus parte inveniantur muli qui ex se invicem procreantur III, 129, 27, cf. III, 133, 30; quoties et quot catulos ibi pariant leænæ III, 132, 13 ss., cf. III, 372, 36 ss.; III, 388, 3 ss.; patria Euæsi Ægypti satrapæ, 648, 40.
Syria littoralis; eam Phœnices incolunt IV, 100, 31.
Syria herba; circa alvearia seri debet III, 200, 37 ss.
Syriæ portæ; dirimuntur Tauro et Rhosio (*ita corr. videtur pro* τὰ Ταυρόσια), montibus IV, 45, 19 s.; ab iis Subsolanus flat IV, 45, 20 s.
Syriandus; ita vocatur Subsolanus in Issico sinu et circa Rhossum IV, 45, 18 s.
σύριγξ· v. *Fistula.*
Syrium mare; ubinam situm III, 630, 27.
Syrus; patria Pherecydis III, 101, 14 s.
Syrtis; utraque Atlantico pelago efficiuntur in mare internum influente dextrorsum ab Herculis columnis III, 630, 19 ss.; altera magna, altera vero parva appellantur III, 630, 21 ss.
Syssitia; v. *Convictus.*
Systades vites; earum in modum disponendæ sunt urbis domus privatæ, 613, 47.
σύστασις· v. *Concrementum.*
συστοιχία· v. *Classis* et *Series.*
σύστοιχα· v. *Conjugata.*
συστρεμμάτιον ὕδατος· v. *Vorticulus aquæ.*

T

Tabanus (μύωψ); duobus alis præditus ideoque oculum in anteriori parte habet III, 6, 48; e lignis oriuntur III, 95, 9; sanguinem hauriunt III, 156, 14; proboscide cutem quadrupedum perforant III, 63, 10 ss., cf. III, 251, 39 ss.; firmissimam igitur habent quemadmodum purpuræ et buccina III, 63, 9 ss.; III, 67, 28 ss., cf. III, 251, 36 ss., cf. *Proboscis* et *Linguæ similis pars*; moriuntur oculis aqua suffusa turbatis III, 96, 9 s.
Tabelliones (ἐπιστάται); pertinent ad magistratus necessarios, 598, 20, 33; quidnam sit eorum munus, 598, 34; nonnusquam eorum munus inter plures viros partitur, quorum tamen unus reliquis præficitur, 598, 37; quibus nominibus designentur, 598, 39.
Tabernæ; simulacra in iis picta IV, 162, 40 s.
Tabes (φθίσις, φθόαι); unde fiat IV, 110, 15; cur qui ea consumantur iis in somnis genitura profluere soleat IV, 148, 43 ss.; cur ab ea capiantur qui appropinquant IV, 154, 17 ss.; in ea crescunt vel durescunt pili et ungues III, 48, 40 ss.; ei similis est intemperantia II, 84, 38; ea corripiuntur perjuri qui ex aqua Asmabœa biberint IV, 104, 22.
Tabidi (ἐκτικοί); vocem acutam proferunt IV, 210, 49.
Tabula; sicut in ea se habet id cui nihil inscriptum est sic et intellectus III, 468, 15 ss.; iis ferre sententiam judices jubebat Hippodamus Milesius, 508, 33.
Tacentem dicere; exemplum amphiboliæ, 278, 33; captionis causa in contradictione est, 286, 47; vix aliter in ea interrogari potest nisi facta divisione, 287, 9; in ea conclusio duplicem habet significatum, 297, 13; ei respondendum est: partim est, partim non est, 297, 25; si initio lateat ambiguitas respondendum est: non, sed hunc tacentem, 297, 29.
Tacere; qui nescit, loqui nescit, fr. 339, a.
Taciturni (σιωπηλοί); natura ita sunt IV, 266, 26; alii vino redduntur et maxime melancholici IV, 266, 19 s.
Tactile (ἁπτόν); id est quod tactu percipitur III, 474, 27; plura comprehendit contrariorum paria, idque quænam III, 458, 49 ss.; si carni imponatur percipitur III, 460, 15 s., cf. III, 459, 8 s.; ei quoque inesse videtur odorabile III, 487, 31, cf. 28; ejus perceptio eatenus a sonorum et visibilium differt quatenus horum intermedium aliquid in nos agit, hujus vero una nobis cum afficitur III, 460, 1 ss; igitur ejus perceptio comparari potest ictui qui per clypeum infligitur III, 460, 4 ss.; omnes ejus affectus, quatenus tactile est percipimus III, 461, 31 ss.
Tactilia; ea sunt corporis differentia, quatenus corpus est III, 460, 17 s.; id est calidum et frigidum, humidum et siccum III, 460, 18; iis determinantur elementa III, 460, 18 s.; plura erunt, si tactus plures

sensus sint III, 458, 40 ss.; primo loco tactum pessumdant eorum excessus III, 475, 40; non tantum vero sensorium pessumdant, sed etiam animal necant III, 475, 37 ss., 42 ss.; iis accensendus est sapor III, 447, 33; item alibilia III, 487, 28; si ea per membranam, insciis nobis carni obductam perciperemus, putaremus, intermedium non esse III, 459, 51 ss.; igitur eodem modo haberemus ac nunc quum nos latet aer qui inter ea et sensorium intercedit III, 459, 53 s.; ab iis afficiuntur plantæ, etiamsi non sentiant III, 461, 6 s.; necessario ab iis afficiuntur res inanimes III, 461, 20 ss.; translatione ab eorum qualitatibus acutus et gravis dicitur sonus III, 455, 30 s.; idque ab eorum acumine et hebetudine III, 455, 35 s.; nonnulla debiliter et quasi e longinquo percipiunt dormientes quidam III, 512, 8 ss.; iis omnia sensibilia assimilant naturæ scrutatores qui de sensibus verba fecerunt, e. gr. Democritus III, 484, 2 ss.

Tactus (ἁφή); unus e quinque sensibus est III, 68, 36; III, 461, 30; sensuum primus est III, 240, 8; III, 446, 7 s.; item maxime necessarius III, 446, 43; quatenus ejus instrumentum caro sit vel quod ei respondet III, 240, 9 ss.; III, 244, 52 s.; ei soli sensuum duplex aliquatenus instrumentum tribuit atque tribuere potuit natura, idque quare III, 240, 12 ss.; ab anima vegetativa separari nequit III, 446, 8 s.; a reliquis sensibus separari potest, non vero reliqui sensus ab ipso III, 446, 9 s.; III, 448, 9 ss.; III, 502, 27 s.; igitur cum eo inprimis conjunctus est sensus communis III, 502, 26 s.; omnibus animalibus communis est III, 5, 15 s.; III, 446, 12, cf. 42 s.; III, 447, 24 s.; III, 69, 3 s.; III, 71, 17 s.; pars ei dicata nomine caret, idque quare III, 5, 16 s.; in omnibus animalibus parti similari inest III, 5, 22 s., 25; in animalibus sanguine præditis parti sanguine præditæ, in reliquis in parte huic respondenti III, 5, 24; e. gr. carni vel parti huic simili III, 5, 23; eum habent animalia ut sint III, 475, 45; eo privata moriuntur animalia III, 475, 27 ss., 41 s.; idque quia eorum vita eo definitur III, 475, 40 s.; probatur solus omnibus animalibus necessarius esse III, 474, 25 ss., cf. 38; III, 475, 27 ss., 43 s.; III, 476, 38 s.; III, 502, 9, 32; probatur corpori simplici inesse non posse III, 475, 8 ss., cf. III, 474, 24 s.; quæ animalia præter eum nullum alium sensum habent, imperfecta sunt III, 473, 26 s., cf. III, 502, 10 s.; omnium animalium exquisitissimum habet homo III, 249, 50 s.; III, 456, 38 ss., 41 s.; III, 482, 12; igitur apud hominem solum ab ejus accuratione pendet ingenii tarditas aut acumen III, 456, 43 ss.; hominis acutissimus sensus est III, 13, 19; eum habere nequit quodcunque corpus animal non est III, 475, 29 s.; ejus instrumentum caro est III, 249, 49 ss.; ejus sensorium corporis animalis pars est III, 362, 52 ss.; eodem modo ad eum se habere videtur caro, quo aer et aqua ad visum, auditum et olfactum III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s.; ejus sensorio si imponatur corpus tactile, sensum non movet, etiamsi res contrario modo sese habere videatur III, 454, 5 s., cf. III, 457, 19; III, 459, 46; ejus sensorium non esse probatur caro, sed verum sensorium intus esse III, 459, 7 ss., 43 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 s.; III, 454, 5 ss.; III, 464, 6 ss.; si non unicus sensus sit, sed plures, tactilia etiam plura erunt III, 458, 40 ss.; argumenta quæ probare videntur eum plures sensus esse III, 458, 47 ss.; argumenta quæ contraria probare videntur III, 458, 51 ss.; probatur revera plures sensus esse III, 459, 14 ss.; ejus subjectum ad plura quam alii sensus genera refertur, pluresque contrarietates habere videtur easque quales III, 230, 16 ss.; igitur ejus instrumentum omnium partium sensoriarum maxime corpulentum et minime simplex est III, 230, 15, 20 s., cf. III, 240, 14 s.; est nempe caro vel quod ei pro portione respondet III, 230, 19; III, 240, 18 s., cf. III, 236, 38; ejus sensorium omnium tactilium differentiarum quasi medietas est III, 475, 18 ss.; igitur nec terræ, nec ullius alius elementi solius sensus est III, 475, 26 s.; hinc eo carent pili et ossa omnesque partes terrenæ III, 475, 22 ss.; eadem de causa plantæ III, 475, 24 ss.; contactu percipit III, 487, 25 s.; eo percipimus omnia quæ contactu percipiuntur III, 461, 34 ss.; inde ei nomen inditum est quod contactu percipit III, 475, 14 s.; igitur solus sensuum per se percipere videtur III, 475, 16 s.; reliqui vero sensus eo interveniente percipiunt etiamsi intermedii ope III, 475, 12 s., 15 s.; igitur sine eo nullus alius sensus exstare potest III, 475, 9 s., 25 s.; eo dijudicantur tangibilia II, 297, 8; æque tactilis et intactilis sensus est III, 460, 36; quæ eum pessumdant tactilium excessibus accensendæ sunt ideoque tanquam intactilia consideranda sunt III, 460, 38 s.; non intermedii ope percipit III, 457, 47, cf. III, 454, 5 s.; solus sensuum plura contrariorum paria respicere videtur III, 458, 47 ss., cf. III, 475, 22 ss.; non constat quidnam ejus unicum subjectum sit, sicut auditus sonus est III, 459, 5 s.; numeris non inest II, 312, 12 s.; II, 624, 44; eo res unum fieri possunt II, 620, 33; eo quæ unum sunt, minus unum sunt quam quæ natura II, 573, 40; eo corpora ad propinqua finiuntur II, 368, 3; circa eum passionem efficit calor, 14, 20; magis cum eo concordat calefactum et refrigeratum quam calidum et frigidum III, 463, 50 s.; eo quod magis calefacit, calidius dicitur III, 232, 22 s.; III, 233, 37; item quod calefaciens ei majorem sensum invehit, idque præcipue si simul dolorem infligat III, 232, 24 s.; alimenti sensus est III, 447, 29; idque quia per se siccorum et humidorum, calidorum et frigidorum, reliquorum vero per accidens III, 447, 31 s.; ad aliquid est II, 284, 26; non cuivis rei, sed solis finitis competit II, 284, 27 s.; eo quodque divisibile est II, 449, 21 s.; quomodo a concretione differat II, 517, 13 ss.; ejus non est generatio II, 338, 27; plures differentias spectat, idque quales III, 452, 22 s.; eo discernitur obtusum in molibus, 181, 50; ejus species gustus est, idque quare III, 245, 1; III, 250, 9; III, 474, 36 s.; III, 479, 31; III, 482, 13; nobis idem sensus ac gustus esse videretur, si omnis caro æque ac lingua eadem sui parte et sapores et tactilia perciperet III, 459, 28 ss.; ei cum gustu communis est potus III, 458, 21 s.; quo mollior sit, eo meliorem habet lingua III, 250, 9; quæcunque eum habent, etiam appetitum habent III, 447, 38; ei peculiariter admixta videur esse terra III, 462, 1; ei superior est visus III, 510, 14; si eo solo præditi essemus, perplexis digitis, unum revera duo esse arbitraremur III, 510, 14 s., cf. III, 511, 9 s.; II, 512, 11 s.; ab eo puritate differt visus II, 122, 11; ei saltem cum visu communia sensibilia sunt magnitudo et figura, asperitas et lævitas, acumen et hebetudo III, 484, 8 ss.; eo ejusque subjecto priora sunt visus visusque subjectum II, 454, 41 ss.; ejus contrarietates enumerantur II, 454, 50 s.; eo æque ac visu percipitur motus III, 452, 28 s.; eo opus est ut res aliqua aliam movere possit III, 347, 32 s.; manifesto ad cor tendit III, 534, 27; manifesto cordi aptus est III, 244, 5 s.; non admodum patet eum, sicut et reliquos sensus duplicem esse III, 244, 51 s.; idque quia ejus primarium instrumentum intus est III, 244, 52 s., cf. III, 240, 10 s.; bonum corporis est II, 165, 5; eum respicit intemperantia II, 36, 37; II, 80, 26; II, 83, 23; eo fit perceptio ciborum et potulentorum reique venereæ II, 36, 42; liberaliores ejus voluptates non respicit intemperantia II 36, 50; intemperantiam non totum corpus, sed nonnullas ejus partes tantum respicit II, 36, 52; eum respicit incontinentia proprie sic dicta II, 165, 6; cur homines ejus incontinentes vocemus IV, 259, 24 ss.; cur qui quod ad ejus voluptatem attinet modum prætergressi fuerint, incontinentes vocentur IV, 260, 13 ss.; quæ eum spectant cupidines, rationes expertes sunt, 335, 28; an melius rem alienam quam propriam sentiat IV, 285, 35 s.; cur alienus magis nos inhorrescere faciat quam proprius IV, 285, 12 s., 34 ss.; corruptibilis vocatur, etiamsi nunc sit, quia aliquando veraciter dicere non licebit eum esse II, 385,

Tactus; interitui non obnoxii dicuntur quia sine interitu modo sunt, modo non sunt II, 385, 9.

Tactus sensorium; terrenum est III, 479, 31; igitur cordi vicinum est III. 479, 32 s.; ei primo inest tactus III, 460, 20 ss.; potentia calidum et frigidum, humidum et siccum est III, 460, 22; actu nec calidum, nec siccum esse debet III, 460, 33 ss,; probatur inter id et tactile necessario intercedere corpus quod nobiscum coaluit III, 459, 20 ss.

Tæda (πεύκη, δᾶδες); calida est., quia facile in actum ignis mutatur III, 233, 24 ss.: refrigerari potest III, 233 20; fumus ex ea nigerrimus, idque quare III, 644, 9, ss.; eæ ardentes ictum imbecilliorem infligunt, idque quare IV, 175, 45 s.

Tænia; duas pinnas habet III, 28, 18.

Talantiæi; iis solis olim in Macedonia portorii fidejussores esse licebat, 645, 52.

Talentum; qualis mensura fr. 131, b; quare id tanquam mensuram adhibeant II, 574, 52 s.; ligni quando gravius, quando levius sit mina plumbi II, 428, 48 ss.; centum attollere posse aliquem dicimus, etiamsi et minora pondera attollere possit II, 385, 27 s.; qui centum attollere potest, etiam duo potest II, 385, 32.

Talentum Siculum; vetus nummos XXIV valuit, posterius XII fr. 290, b.

Talio (ἀντιπεπονθός); tunc fit ubi res permutandæ inter se exæquatæ sunt II, 58, 36; eam nonnulli, e. c. Pythagorei absolutum jus esse putant II, 57, 37; id quoque Rhadamanthyos jus fuisse perhibent II, 57, 42; sæpe non quadrat II, 57, 44; in pactorum communione continetur, si secundum proportionem, non secundum æqualitatem dispensetur II, 57, 48; nec juri distributivo, nec correctorio convenit II, 57, 40; ad jus referenda est II, 152, 11; non interpretanda est quomodo Pythagorei id faciunt, id est secundum æqualitatem, sed proportione II, 152, 12 s., 18; saltem non erga omnes II, 152, 14; quidnam conferat ad remunerationem faciendam II, 58, 12.

Talionis jus (τὸ ἴσον, τὸ ἀντιπεπονθός); Æquum servat civitates, 497, 28; II, 57, 50; ne inter liberos quidem secundum æqualitatem dari debet II, 152, 20 s.

Talpa; v. *Aspalax.*

Talthybius; ejus epitaphium fr. 315, a.

Talus (ἀστράγαλος); semper in posteriori crure invenitur III, 20, 34 s.; quomodo ibi dispositus sit apud animalia eo prædita III, 20, 35 s.; eum habent multa bisulca III, 20, 30 s., cf. III, 24, 4; inter solipedes solus eum habet asinus Indicus III, 20, 26 s.; multifidum nullum, nec homo ejusmodi habet qualem bisulca III, 20, 31, s.; lynx quasi dimidiatum habet III, 20, 32 s.; leo anfractuosum III, 20, 33 s.; sus non pulchrum, idque quare III, 20, 29 s.; qualem habeant et camelus et bos III, 19, 48 s.; interdum inter duo membrorum ossa quæ secum invicem articulantur interseritur III, 241, 33; tanquam alienus articulus duobus aliis articulis incumbit II, 294, 24 s.; igitur cuneo comparandus est III, 294, 24; pondus addit, sed gradum efficit tutiorem III, 294, 25 s.; igitur minus mobilem reddit flexuram cruris posterioris III, 294, 21 s.; item ad pugnandum ictum reddit ponderosiorem III, 294, 30 s.; hinc eo carent plerumque solidungula III, 294, 20 s.; eumque in cruribus anterioribus non habent animalia eo prædita, idque quare III, 294, 27 s.; apud animalia eo prædita tanto spatio finditur pes quantum ipse occupat III, 294, 37 s.; igitur pleraque animalia eo prædita bisulca sunt III, 294, 38 s.; eum habent bisulca, idque quare III, 294, 33 ss.; cur eum in posterioribus habeant fr. 206, a; eo carent multifida, idque quare III, 294, 36 ss.; eos habent animalia cornuta utrinque dentes non habentia, idque quare III, 236, 26 ss.

Talus lusorius; eorum ludus jucundus, 336, 30; Chios mille projicere impossibile est II, 401, 46; impari comparatur civitatis expers, 483, 40; unum amittere non potest qui decem habet, 299, 21; quomodo solvendum hoc sophisma, 299, 23; quomodo corrigendum, 299, 27; unum solum dare nequit, si decem habet, 299, 27, cf. 286, 49; quomodo solvatur hoc sophisma, 299, 18; 300, 43; quomodo alii id solverunt, sed perperam et quare, 299, 44 ss.; qui eos amant, quænam signa habeant IV, 6, 11 ss.

Tali plumbo gravati; in orbem circumferuntur quoties quis parte leviori ad se conversa projicit IV, 198, 9 ss.; IV, 201, 39 s.

ταμεῖν· 474, 9.

Tanagra; Aristodicus inde oriundus fr. 232, a.

Tanais; eum nonnulli finem Europæ esse voluerunt III, 631, 4 s.; item Asiæ III, 631, 9 s.; Araxis ramus qui in Mæotidem paludem defluit III, 569, 30 s.; non semper fluxit III, 573, 46 s.; olim siccus erat locus unde fluebat III, 573, 47 s.; idque quia ejus opus finem habet III, 573, 48.

Tangens; omne quod tangit vel totum, vel pars partem, vel pars totum tangit II, 317, 46; toto totum, continuum non est II, 317, 48.

Tangentia; quænam II, 445, 8 s., 15 s., 29 ss.; necessario gravitatem aut levitatem habent aut ambas II, 445, 13 s.; necessario in se invicem agunt et a se invicem afficiuntur II, 445, 14, 31; necessario se invicem movent et a se invicem moventur II, 445, 16 s., 30; plerumque se invicem tangunt, sed non semper II, 445, 32 ss.; necessario deinceps sunt II, 312, 10; II, 600, 2 s.; non necessario continua sunt II, 312, 14; II, 600, 2 s.; nec concreverunt II, 312, 18; eorum extrema in eodem sunt II, 289, 28.

Tangere; quidnam II, 311, 28; II, 317, 35; II, 445, 8; II, 599, 36; non idem significat quod finitum esse II, 284, 25; id ingeneratum esse dicitur, quia fieri non potest ut fiat II, 384, 39; se invicem in aqua non posse probantur duo corpora III, 459, 31 ss.; nec in aere III, 459, 39 ss.

Tangibile; id est cujus sensus tactus est II, 454, 38; tactu dijudicatur II, 297, 8; pondus vel levitatem habet II, 293, 17 s.; 25 s.; ubi in id aliquid transit, generationem obtinere putat vulgus II, 293, 17 s., 25 s.

Taos; Ægyptiorum rex, 646, 54; quidnam ei suaserit Chabrias Atheniensis adversus regem bellum gesturo, 646, 54; a quaque domo et a quoque capite tributum exegit, 647, 10; a quibusnam rebus decimam exegerit, 647, 14; pro unaquaque frumenti artaba obolum venditorem et emptorem solvere jussit, 647, 12; qua conditione aurum et argentum signatum ad se deferri jusserit, 647, 18; quum ei sexaginta snavibus opus esset, Chabrias coegerat quantum hominum satis esset ad centum et viginti implendas, 650, 26.

ταπεινοί· v. *Humiles.*

Taprobane; minor Britannicis insulis III, 630, 45; super Indos, situ ad terrarum orbem obliquo, *ibid.*

Tapynus; v. *Typanus.*

Tarandus (τάρανδος); fera infrequens apud Scythas qui Geloni vocantur reperitur IV, 79, 19 s.; pilorum colorem mutat ut chamæleon et polypus IV, 79, 25; ejus magnitudo eadem quæ bovis IV, 79, 27; facies qualis cervi IV, 79, 28.

Taras; Neptuni filius in nummis Tarentinorum excusus est fr. 290, b.

Tarda (ὠτίς); magna avis est III, 109, 41 s.; fr. 175, b; igitur triginta dies incubat III, 109, 40 ss.; ingluvie carens totam gulam amplam habet III, 34, 20; appendices intestinorum habet III, 34, 39; quomodo coeant III, 77, 43 ss.; ea non minor avis Scythica quæ in pelle vulpina aut leporina parit III, 189, 7 s.; quomodo capiatur fr. 175, b.

Tardatio (ὑστερίζον); vel ea vel expressione tantummodo res sursum moveri poterunt, si sequaris opinionem eorum qui unicam materiam esse statuunt, vel qui unicam naturam tribuunt elementis magnitudine differentibus II, 426, 43.

Tarditas (τὸ βραδύ); in voce gravitas est IV, 180, 36; IV, 308, 26.

Tardi; iis interdum delectantur tardi, idque quare II, 227, 17; qui admodum sunt, parum memores esse solent propter duritatem III, 495, 36 ss.; ceteroquin plerumque memoria pollent III, 494, 5; eorum signum III, 8, 43 s.

Tardissimus; eum currentem nunquam celerrimum assequi posse asserebat Zeno II, 330, 12.

Tardum; quidnam II, 299, 51 s.; aliquam celeritatem habet II, 574, 43.

Tardius; ad tempus refertur II, 328, 52; id est quod longitudinem dividit II, 320, 9; id est quod majori tempore movetur II, 319, 33.

Tarentini; possessionum usum cum pauperibus communicant, 596, 20; magistratus alios suffragiis, alios sorte cooptant, idque quare, 596, 22; Alexandrum Molossum ad bellum contra barbaros arcessiverunt fr. 300, a; in jus vocaverunt et supplicio affecerunt Aulum Peucetium et Gaium Cleonymo Spartiatæ insidiatos IV, 86, 36 s.; locum quem nunc incolunt Heracleam primum vocasse dicuntur IV, 94, 1 s.; superioribus quum a Ionibus occuparetur Polieum (*libri* Πλειόν *corr.* Πολίειον) vocabatur IV, 94, 2 s.; ante hos a Trojanis Sigeum vocabatur IV, 94, 4 s.; quidnam νοῦμμος apud eos fr. 290, b.

Tarentum; eo in coloniam missi sunt Partheniæ sic dicti, 573, 44; ibi re male adversus Iapygas gesta, in democratiam mutata est politia, 567, 31; certis ibi temporibus parentare dicuntur Atridis, Æacidis, Tydidis et Laertiadis IV, 93, 43 s; Agamemnoniadis seorsum fiunt sacrificia IV, 93, 45 s.; ibi exstat Achillis templum IV, 93, 48; ibi frequentes sunt piscatores, 548, 36; ibi de delphinum erga pueros amore multa narrantur exempla III, 205, 42 s.; ibi Iapyx Scyletinus dicitur IV, 45, 42; ibi cauponem quendam noctu insaniisse dicunt, idque quomodo IV, 80, 1 ss.

ταριχηροί· v. *Salsamentarii.*

Tartarus; fons aquarum omnium in *Phædone* III, 577, 46; III, 578, 10.

Tartessus; e Pyrenæo monte oritur III, 569, 45 s.; extra columnas Herculis effunditur III, 569, 46; inde argenti maximam vim reportasse feruntur Phœnices IV, 101, 3 ss.

Taulantini; apud Illyrios sic dictos vinum ex melle confici fertur IV, 78, 16 ss.

Taulantiorum (?) regio; juxta eam sita est Apollonia (*e conject. pro* Ἀτλαντίνων) IV, 98, 23.

Ταυρόσια· *male pro* τὰ Ῥώσια *legi videtur* IV, 45, 20.

Taurus mons; dirimit Syrias portas IV, 45, 20.

Taurus; manibus caret III, 255, 13; probantur ejus cornua recte capiti inserta esse III, 255, 8 ss.; igitur perperam eum repræsentat Æsopi Momus III, 255, 4 ss.; eorum cornua a vaccarum differunt III, 252, 45 s.; cornua contrario modo habet ac cetera animalia IV, 167, 7 s.; eum magnitudine æquat bonasus III, 204, 29; pulverem excitat et fodit III, 204, 50 s.; admodum nervosi sunt III, 428, 5; inde valde intentam atque fidiculæ nerveæ tensæ similem habent partem quo spiritum movent (i. e. cor) III, 428, 6 s.; crassissimum et nigerrimum sanguinem habet III, 52, 11 s.; ejus sanguis maximam continet fibrorum copiam III, 235, 47 s.; ideoque omnium celerrime concrescit III, 51, 52 s.; III, 235, 48 s.; ipseque in iram et furorem proclivis est III, 235, 46 s.; earum urina crassior est vaccina III, 123, 10; acutiorem quam vaccæ et vituli emittunt vocem III, 426, 37 s., 44 s.; III, 427, 53 s., cf. 33 s.; gravem vocem habet IV, 4, 23; si neglecto armento vagentur, a feris devorantur III, 175, 45 s.; quomodo cum iis dimicet ursus III, 153, 21 ss.; ei bellum infert corvus, idque quomodo III, 173, 40 s.; eorum pudendum valde rigidum est III, 78, 3; omnium marum minime libidinosi sunt III, 126, 2 s.; violenter coeunt, idque quomodo III, 125, 47 s., cf. III, 126, 52; quatenus seniores eodem die bis eandem vaccam inire recusent III, 125, 50 ss.; juniores eodem die plures vaccas et sæpius eandem incunt III, 125, 52 ss.; coitus tempore una cum vaccis degunt atque cum reliquis tauris pugnant III, 122, 23 ss.; III, 121, 9 ss.; vincens coitum exercet III, 126, 3; ubi victor coitu defessus est a victo impugnatur ac sæpe superatur III, 126, 4 s.; quando dicantur exarmentari (ἀτιμαγελᾶν) III, 122, 25 s.; in Epiro sæpe per tres menses latent III, 122, 26 s.; castrati manifesto prolem generant III, 208, 32 s.; evenit ut castratus, illico coitu peracto impleverit III, 36, 29 ss.; III, 322, 44 ss.; ad eum referuntur qui nubilam frontem habent IV, 11, 47 s.; v. *Boves.*

Taurus æneus; stat in Orthosiæ Dianæ ara, qui venatoribus ingressis vocem emittit IV, 107, 14 ss

Tauri iracundi; ad eos referuntur qui collum crassum et plenum habent IV, 10, 34 ss.

Tauri sacri; fabulantur ab iis sonitus fieri qui βούμυκοι appellantur IV, 239, 37 ss.

ταυτότης· v. *Identitas.*

Taygeta mons; in eo nascitur Charisia herba IV, 105, 29 ss.

Taxiarchi; interdum velitibus vel sagittariis præponuntur, 599, 36; iis subditi sunt lochagi, 599, 38; ad stationem excurrit classici signo audito III, 639, 20.

τὲ et καί· ex oratione exemptis oratio non est græca IV, 208, 18 ss.

Te; siquis definiret animal gracile, aut album, aut simile quid, hæc necessario pluribus competent II, 555, 23 s.

Te esse; non idem est quod musicum esse, idque quare II, 540, 29 s.

τεκμήριον· v. *Indicium.*

τηκτόν· passivum est III, 618, 47 s., v. *Liquabile.*

Tectorii artifices (οἱ κονιαταί); parietem aqua primum rigant ac tum demum calcem illinunt IV, 292, 46 s.; IV, 295, 36 s.

Tectorium opus (τὰ κονιάματα); eo muniunt piscinas anguillarum nutritores, idque quare III, 150, 2 ss.; statim decidenti comparatur colliquatio in semen III, 337, 6 s.; magis sonat, idque quare IV, 175, 20 s.

Tectoria parietum; cur nigra fiant III, 644, 14.

Tegea; inde in Mysiam venisse tacentem Telephum absurdum est, 478, 31; ejus rex Agapenor fr. 315, a.

Tegeatæ; quidnam de iis scriptum sit in fœdere Arcadum et Lacedæmoniorum fr. 291, a.

Teges (ὄροφος); cum calamo thryallide. nucleo pineo, nominatur fr. 165, a.

Teges; v. *Storea.*

τεγκτόν· v. *Humectari quod potest.*

Tegula; eam perfectionem non appellamus, etsi ea perficiatur domus II, 357, 26 ss.; eas incolit laius avis III, 185, 15.

Telæ; iis lapillos appendunt textrices III, 322, 40; III, 428, 15.

Telæ densatio (σπάθησις); compulsio est II, 335, 27 s.

Teleboæ; filii Teleboæ fr. 274, a; partem Acarnaniæ tenebant fr. 551, b; fr. 252, a.

Teleboas; Lelegis ex filia nepos fr. 274, a; XXII filios habuit quorum nonnulli Leucadiam incolebant, *ibid.*

Telamon; Teucri pater, Priami hostis, 405, 5.

Telecles Milesius; in ejus republica vicissim deliberandi munere funguntur cives, 559, 31.

Telegonus; in *Ulysse vulnerato* in ipsa tragœdia horrendum facinus perpetrat, ac post facinus cognationem agnoscit, 468, 11.

τέλει (οἱ ἐν)· v. *Optimates.*

τέλειος· vocis etymologia II, 528, 3 s.; II, 530, 34; II, 578, 12; v. *Perfectus.*

τελειωθείς· v. *Adultus.*

Telemachus; insidiis petebatur a procis, 471, 6; quæritur cur Lacedæmonem veniens non apud Icarium deverterit 480, 20; uxorem duxit Nausicaam et ex ea genuit Perseptolin fr. 261, b.

Telephus; de eo tragœdias facere solent poetæ recentiores, 467, 5; eum tacentem Tegea in Mysiam venisse absurdum est, 478, 31; apud Euripidem se remis imperare dicit, 387, 48.

Telestagoras; vir dives apud Naxios fr. 278, a; de eo narratio, *ibid.*

Tellus (χθών); concinna secundum Empedoclem III, 441, 41; quomodo in amplis suis fornacibus ossa fuderit secundum eundem III, 441, 41 ss.; eam tanquam magnam ac dignissimam universi partem considerabant antiqui rebus divinis studentes III, 574, 12 s., 14 s.; ejus gratia totum cælum constitisse censebant III, 574, 13 s.; seminibus materiem suppeditat III, 355, 8 ss.; secundum Euripidem pluviam amat II, 91, 31, cf. *Terra* et *Terminus.*

Τέλος· v. *Finis.*

Telum; si quem non sauciavit, prope adstantem vero vulneravit, fortunæ bonum est, 322, 48; carnibus infixo similis esset os separatum III, 241, 17; e corpore ejicere videtur dictamnum III, 177, 26 s.; ad fortitudinem exercendam nulli feminæ tribuit natura III, 386, 9 s.; memorantur ad oppugnandas urbes nuper inventa, 614, 9; cur longius e funda quam e manu projiciantur IV, 63, 1 ss.; IV, 65, 1 ss.; prægrandia vehementissimo feruntur impetu III, 659, 36 s.

Temeritas (θρασύτης); eam indicat, si quis incedens vociferetur, 406, 13; ei non tribuendum est si quis in magnis dubitationibus etiam tenues dilucidationes recipiat II, 401, 3 s.

Temperamentum (κρᾶσις); sæpe causa est cur eadem animalia in aliis locis desunt, in aliis minora sunt quam vulgo III, 169, 30 ss.; quibus humidum est, minus bene audiunt, idque quare III, 418, 52 ss.; bonum, inprimis a sanguine pendet III, 270, 16 s.; ad id multum confert jecur III, 270, 15 s. cf. *Temperatio.*

Temperans (σώφρων); quisnam II, 83, 38 ss.; II, 85, 10; eum alii eundem esse putant ac continentem et tolerantem, alii contra II, 76, 48, cf. II, 77, 35; ita vocatur quia non ægre fert absentiam et abstinentiam jucundi II, 37, 27; apud eum prorsus rationi consentit anima concupiscens II, 14, 13; idque quare II, 38, 32; despicit voluptates præter rationem magnas vel multas II, 214, 36; is est qui a corporis voluptatibus abstinet atque eo ipso delectatur II, 16, 34; voluptates fugere putatur II, 87, 17; medio circa voluptates habitu est II, 37, 40; quomodo iis utatur II, 37, 41 ss.; appetit modice et ut decet voluptates quæ ad sanitatem et bonum habitum conferunt II, 37, 45; in voluptatibus perfruendis nec pulchri, nec rei familiaris modum excedit II, 37, 48; rectæ rationi paret II, 37, 50; versatur circa voluptates, ideoque circa cupidines II, 211, 38; vulgo putant eum tantummodo circa res sapidas et tangibiles versari II, 211, 42, cf. II, 147, 13, 30; II, 212, 5; revera tamen unice circa res tangibiles versatur II, 211, 43, cf. II, 212, 25; ad eum non pertinent voluptates olfactu audituve vel visu perceptæ, nisi simul adsit rei venereæ cupido II, 211, 43; II, 147, 13 ss.; a voluptatibus afficitur, sed non ita ut ab iis abripiatur ut omnia præ iis negligat II, 147, 20; honesti causa, non alius rei agit II, 147, 23; appetitui et cupidini non obedit, sed intellectui et rationi III, 472, 16 ss.; quasnam voluptates revera sectetur II, 88, 28; ei suæ sunt voluptates II, 88, 29; ei non competit nimium, nec malos habere affectus II, 77, 36; quomodo a continente differat II, 80, 34; II, 86, 10 ss.; ei per similitudinem continentiam tribuunt II, 86, 9; probatur continens esse II, 167, 1 ss., cf. II, 163, 3 ss.; malas cupidines non habet, sed rectam rationem II, 167, 5 s.; vehementes tamen cupidines habet II, 163, 5, 7; non est is qui non cupit nec ullo modo afficitur II, 163, 8, cf. II, 167, 9; ei opus est facultate, ut munere suo fungatur II, 125, 47; non est qui propter metum aut aliam hujusmodi causam a nimiis voluptatibus abstinet II, 147, 24 ss.; non est is qui temperata facit, sed qui ita facit, ut temperantes facere solent II, 18, 4; præter res ad vitam necessarias, ei opus est hominibus in quos temperantes faciat actiones II, 124, 23; ejus actiones facere jubent leges II, 53, 19; eum, eo ipso quod temperans est, forsitan consequuntur bonæ de voluptatibus opiniones et cupiditates, 333, 54; eum ingenuum vocamus II, 173, 30; cum stupido comparatus intemperans, cum intemperanti vero stupidus videtur II, 22, 34.

Temperantes; naturaliter honesti, 197, 18; statim inde ex ortu sumus II, 75, 13; quomodo fiamus II, 16, 27; ubi facti sumus, a voluptatibus maxime abstinere valemus II, 16, 28; fimus temperata facientes II, 15, 7; II, 18, 8; nobiscum esse possumus II, 151, 5; eorum actiones multarum rerum honestarum finem sibi propositum habent, 604, 28; eorum amicitiam petimus, 352; 5; quamobrem qui cum iis versatus fuerit proficiat IV, 262, 4 ss.

Temperans primum; proprium τῷ ἐπιθυμητικῷ, 234, 14.

Temperantia (σωφροσύνη); quidnam, 330, 4; II, 20, 51; II, 35, 48; eius definitio II, 212, 45; II, 243, 21 ss.; virtutis pars, 329, 41; exemplum virtutis, 13, 16; optimus habitus est II, 147, 7; felicitatis pars, 350, 41; bonum est, 323, 39; bonum est, quum intemperantia sit nocivum, 375, 26; omnium consensu res bona est II, 191, 3; laude digna est II, 241, 23; ejus Græcum nomen inde petitur quod prudentiam servat II, 69, 19; ejus genus est virtus et multo magis facultas, 217, 51; virtus moralis est II, 14, 28; virtus moralis est, ideoque parti animæ irrationali inest II, 137, 19; excessu et defectu interit II, 137, 35; eam perdunt excessus vel defectus, facit vero ac auget et servat usus moderatus II, 16, 11, 17; excessum et defectum non recipit II, 20, 34; magis ac minus recipit II, 118, 10; ad animæ partes rationis expertes pertinere videtur II, 35, 47; pertinet ad animæ partem concupiscentem II, 243, 9, 22; quænam ejus opera II, 244, 33 ss.; quænam ejus sequelæ II, 244, 38 s.; minus neque eodem modo spectat molestias quo voluptates II, 35, 49; spectat voluptates et molestias, non tamen omnes, nec quæ ex omni re capiuntur II, 147, 13, 30; circa eadem versatur ac intemperantia idque quænam II, 35, 50; II, 36, 35; animæ affectus inter intemperantiam et insensibilitatem medius II, 195, 28; II, 139, 5; II, 147, 5; II, 212, 44, 47; item utrique contraria II, 212, 44; ei opponitur intemperantia, idque quare II, 23, 1, 13, 15; ei opposita esse videtur intemperantia, licet huic revera alius habitus opponi debeat II, 86, 6, cf. II, 21, 1; ei magis opponitur et contraria esse videtur intemperantia quam stupor II, 139, 5, 30; ei proprium est ut per se naturaliter sit animæ cupidinibus obnoxiæ virtus, 231, 11; ut definiatur non dicenda est concentus, 236, 25; ejus genus esse nequit concentus et cur, 210, 17; cupidines ac voluptates spectat naturales humanasque II, 83, 8; feris non tribuitur, nisi metaphorice II, 83, 9; animalibus excepto homine non competit II, 147, 26; diis non competit, idque quare II, 126, 14; fortitudine præstat et cur, 200, 8; ea præstabit fortitudo, si fortiter præstet τῷ temperanter, 327, 19; ad eam aliquid confert verecundia II, 217, 44; passim affectibus naturalibus accensetur II, 217, 45; quidnam conferre possit ad injurias præcavendas, 507, 6; eam præscribit lex II, 150, 40; II, 154, 47; animo utilis est, 456, 36; ea qui omnino caret, felix esse nequit II, 128, 6; ea magis opus est in pace ac otio quam in negotiis, 619, 40; multa opus est iis qui maxime felices esse videntur, 619, 45; mulieris differt a viri, 495, 32; 525, 2; erga mulieres eam tollit bonorum communitas, 501, 11; ei conferunt seriores puellarum nuptiæ, 621, 21; juveni optabilior quam seni, 200, 5; juvenibus non placet II, 128, 9; cur eam maxime in juvenibus et divitibus probemus IV, 259, 38 ss.; rem familiarem spectat, 504, 16; nisi eam comitetur liberalitas, ærumnosam vitam parit, 504, 13; alia imperantis, alia hominis liberi, sed subditi, 524, 52; ejus fidelissimam imitationem continent numeri et cantilenæ, 629, 49; exemplum citatur, 184, 26.

Temperantur (quæ) (κεραννύμενα); ex iis unum quid fieri videtur III, 490, 25 s.

Temperatio; quæ ea dicuntur compositione dicuntur II, 559, 9; quomodo a mixtione differat, 209, 19, 34; quæritur an ea fiant res geometricæ II, 625, 42; non idem est quod compositio II, 452, 30; ea fiunt nonnulli colores III, 600, 35 s., v. *Temperamentum*.

Temperatio optima (κρᾶσις); intelligentiæ etiam prodest IV, 190, 43; ejus excessus mentis et corporis temperamentum distorquent, IV, 190, 43 ss.

Temperatæ terræ; arbores in iis maturationem accelerant ante dies vernales, idque quare IV, 43, 40 ss.

Temperata (σώφρονα πράγματα); ea dicuntur quæ talia sunt, qualia temperans faceret II, 18, 2.

Tempestas (χειμών); post serenum venit II, 530, 43; sub canicula infrequens II, 536, 11 ss.; ea pulsus qui Æginam venit, per accidens illuc venit II, 533, 37 ss.; ejus experientia qui carent, confidentes sunt, 355, 9; ejus signa ex avibus petita fr. 159, a, b; item e terrestribus fr. 160, a; eas quomodo prænuntient apes III, 200, 32 s.; iis visis quiescunt nec avolant grues III, 181, 24 s.; hiemales cur indicet occasus turbulentus IV, 245, 1 ss.; eas prænuntiant vaccæ, si multæ marem admittant et concipiant III, 126, 38 ss.; ea sæviente, saxis sese applicant mollusca, idque quomodo III, 287, 45 ss.; jacturæ quæ ei debentur pertinent ad res quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 24, 30; nisi spe salutis suæ et celerorum ejus periculo sese exponit nemo qui sanæ mentis est II, 24, 31; ejus causa se pecuniam non accipere militibus dixit Timotheus Atheniensis, 646, 15.

Tempestas (ὥρα); ab ejus motu pendet calor rerum quæ sponte fiunt III, 362, 9 s.; ejus calor e terra et aqua condit materiale principium plantarum ac animalium sponte nascentium III, 390, 44 s.; ejus calor avium et quadrupedum ovipararum ova maturat III, 376, 14; ss., 26 s., 38 s.; ejus calore celerius irrita fiunt ova III, 376, 43 ss.; item acescit vinum III, 376, 45 ss.; non iisdem sana vel ægrota sunt diversa animalia, nec eodem modo III, 162, 36 ss.; contrariis servantur quæ habituum exsuperantias experta sunt animalia III, 546, 40 ss.; aliquid ad iram conferunt, 348, 49; in humidis, minus bene auditur, idque quare III, 418, 52 ss.; propter eas nonnulli sibi manus inferunt II, 186, 47; si eas tantum modo spectes, melius esset non vivere quam vivere, *ibid.*

Tempestates anni (μεταβολαὶ τῶν ὡρῶν); adversus earum mutationes præsidia quærunt animalia, idque quomodo III, 156, 23 ss.; quum variant diligenter ratio valetudinis habenda est IV, 108, 17 s.; quum mutantur cur vomitus adhiberi non debeat IV, 108, 26 ss.; cur earum mutationes atque flatus morbos intendant tollantve, ac cum judicent tum afferant IV, 108, 8 ss.; earum generatio ac circuitus pendet a motu solis II, 467, 35; quia circulo fiunt et revertuntur, quæ ab iis pendent etiam sic fieri debent II, 467, 36; earum mutatio majus momentum habet quam ætatum III, 422, 20 s.; III, 426, 18 s.; earum mutatio reciprocat III, 422, 52; secundum eas magis quam secundum ætates mutantur cum plantæ tum animalia latitantia III, 422, 51; secundum eas colorem mutant aves et quadrupedes feræ quædam III, 426, 14 ss.; simulac adsunt, hujuscemodi numerus est II, 637, 47 s.

Templum; ejus constructio perfectum aliquid est II, 119, 38; differt a lapidum compositione et a columnæ striatione II, 119, 37; Athenis quum ædificaretur, mulus octogenarius reliqua jumenta ad laborandum exhortabatur III, 129, 33 ss.; in iis aluntur galli gallinacei sine gallinis III, 180, 24 s.; orbiculi ex ære vel ferro fabricati in iis dedicantur IV, 55, 19 ss.; ea expilant tyranni II, 41, 54; ea obibat Dionysius ut ea compilaret, 651, 4; quæ vel Pythii Apollinis oraculum alibi non jubet, ad forum liberum collocanda sunt, 614, 36; per agrum distribui debent cum diis tum heroibus dicata, 615, 18.

Templorum ædificatores (ἱεροποιοί); pertinent ad magistratus a sacerdotibus distinctos, quibus rerum divinarum cura demandata est, 600, 6.

Templorum curatores; pertinent ad magistratus quibus rerum divinarum cura demandata est, 599, 54; quidnam sit eorum munus, 600, 1.

Tempora (κρόταφοι); quidnam III, 10, 11 s.; quod ad copiam humoris attinet quem continent, medium tenent inter sinciput et occiput III, 424, 11; cur in iis primum nascantur cani III, 424, 6 s.; III, 47, 48; III, 652, 44 s.; ea primo loco invadit canities III, 420, 3; nunquam vero calvities III, 420, 4; idque quare IV, 305, 41 ss.; quænam venæ ab iis originem petant secundum Polybum III, 39, 50; quamobrem gravi eorum vulnere icti pereant IV, 292, 54 ss.; eorum vulneribus interdum obcæcantur, idque quare III, 479, 11 ss.; quibus circa ea venæ distensæ sunt, difficili excandescunt ira IV, 12, 26 s.; hirsuta capillis nigris, signum libidinosi IV, 6, 24.

Tempus; ei certum quendam numerum tribuerunt Pythagorei II, 475, 20; II, 481, 41 s.; item certum quendam locum cæli II, 481, 39 s.; eodem modo Plato II, 481, 49; id omnes, excepto Platone, ingenitum esse pronuntiant II, 348, 30, 33 s.; quia ingenitum est, teste Democrito, fieri non potest ut omnia facta sint II, 343, 32; probatur æternum esse II, 343, 35 ss., cf. II, 344, 42; id alii universi motum, alii globum ipsum esse aiunt II, 299, 34; quare id universi globum esse putarint II, 299, 40; id alii sapientissimum, Paro vero stultissimum dixit II, 305, 31 s.; ejus natura obscura est II, 299, 31 ss.; scientiæ naturalis argumentum est II, 276, 39; vel finitum, vel infinitum est II, 276, 40; ejus definitio II, 301, 4; II, 302, 14 s., cf. II, 343, 28; II, 382, 38; ejus species fr. 105, b; ejus excessus tempus est IV, 51, 4; ejus principium et finis *nunc* est IV, 51, 6; e temporibus non consistit IV, 51, 25; est quantum continuum, 6, 47; 7, 16; idque quare, 7, 17; constat partibus positionem non ad se invicem habentibus, 7, 37; ordinem quendam habere dixeris, 7, 39; ubique est et apud omnia II, 299, 47 s.; eo definitur celer et tardum II, 299, 50; tempore non definitur II, 299, 52; potest esse per accidens, vel in alio vel per se II, 308, 22 s., cf. 4; exponuntur causæ cur aut non esse aut vix aut obscure videatur II, 298, 47 ss.; eæque ex exotericis rationibus petitæ II, 298, 45; quatenus idem sit, quatenus non II, 302, 27 s.; idem iterum atque iterum reverti potest II, 302, 37; in eo omnia sunt II, 299, 41; quod in eo est, necessario sequitur aliquod esse tempus dum est II, 303, 34 s.; quæ ab eo non circumdantur, non erant, nec sunt, nec erunt II, 304, 29 s.; ab eo necessario affici debent res quæ in eo sunt II, 303, 41; vel tolleretur, vel tolli posset, si corpus e planis componi posset II, 412, 43; primum non exstat, idque quare II, 329, 33; probatur nullum insensibile esse vel latere posse III, 491, 35 ss.; si quis in continuo se ipse aut alium percipiat, eum latere non licet quod est III, 491, 37 ss.; quodsi exstat insensibile, aliquem qui perciperet latere posset se esse ac videre III, 491, 39 ss.; item in nullo tempore percipere liceret, nisi eo modo ut affirmaremus nos in hujusce temporis aliqua parte videre III, 491, 42 ss.; quodnam perfectum dicatur III, 527, 43; semper majus sumi potest eo in quo res aliqua est II, 303, 37, cf. II, 304, 25 s.; majus non est in quo factum aliquid est quam in quo fiebat II, 361, 30 s.; maximum determinandum est per quod res esse et non esse possit, si ea res et esse et non esse possit II, 385, 48; id cum notionibus componit intellectus, ubi præterita vel futura intelligit III, 469, 1 s.; exponitur cur omnibus inesse videatur et terræ et mari et cælo II, 306, 16 ss.; extra cælum non exstat II, 382, 35; igitur senescere non facit quæ extra id sunt II, 382, 42; eo opus est ut mundus fiat II, 384, 4; eo nihil disjungitur in figuris geometricis II, 384, 4 s.; in eo non sunt nec ab eo afficiuntur res quæ semper sunt, idque quare II, 303, 47 ss, cf. II, 304 32; in eo omnia gignuntur ac intereunt II, 305, 30; generationis et cur quidque sit per accidens causa est II, 305, 35, s.; ejus inprimis interitus causa esse dicitur qui sine ullo motu fit II, 305, 38 s.; in eo tamen fit hicce interitus, non ejus causa est II, 305, 40 s.; spectandum an aliquatenus discrepet, 190, 46; in eo proprie esse dicuntur res, quarum essentiam metitur II, 303, 15 s., cf. 49; II, 304, 7, 14 s.; id est quæ temporis pars aut affectus sunt aut quarum tempus est II, 303, 18 ss.; eæque eodem modo in eo sunt quo in numero sunt res II, 303, 18; alio modo, etsi parum recte, in eo esse dicuntur quæ tunc sunt quum ipsum est II, 303, 17 s., 33 s.; in eo revera sunt res ut in numero II, 303, 25, 37; ergo omnia quæ in eo sunt eo circumdantur II, 303, 26, 38 s., cf. 48; in eo sunt momentum et prius quia aliquid sunt quod ad id pertinet II, 303, 22 ss.; sine eo esse nequeunt prius et posterius II, 343, 26; in eo sunt quæ neque moventur neque quiescunt II, 304, 13 s.; non omne non ens in eo est II, 304, 16; non entia quæ in eo sunt vel futura vel præterita, vel simul præterita et futura sunt II, 304, 26 ss.; quæ vero non in eo sunt aliter habere non possunt quia eorum opposita semper sunt II, 304, 17, 30; in eo omnia sunt quæ ortui et interitui obnoxia, et in universum quæ modo sunt, modo non sunt II, 304, 22 ss.; in priori et posteriori ejus parte aliud atque aliud spatium percurritur II, 327, 31; in majori major magnitudo percurritur II, 327, 15; probatur fieri non posse ut in infinito finitum spatium percurratur II, 327, 15 ss.; nec in finito infinitum II, 327, 51 ss.; in quo mutatio fit, in eo nunquam tanquam primo fit II, 327, 10, s.; II, 329, 8; non est in quo primo mutabatur aliquid II, 324, 44; II, 329, 10; II, 325, 3, 13 s.; nec in quo primo sistitur II, 329, 10; nec in quo primo quiescit II, 329, 20 s., 31; in eo mutatur omne quod mutatur II, 325, 34; in quo primo fit mutatio, in omni ejus parte mutatur res mutans II, 325, 37 ss.; probatur non sine motu et mutatione esse II, 300, 3 ss.; in eo duplici modo dicuntur res mutari et ut in primo et ut secundum aliud II, 325, 35; in eo et fit et interit et alteratur et fertur II, 306, 31 ss.; in eo probatur esse omnis motus et omnis mutatio II, 305, 46 ss.; in eo necesse est omnem motum fieri II, 296, 11; III, 489, 14 s.; in omni motus fieri potest, idque et celerius et tardius II, 319, 38 s., 41, cf. II, 321, 5; II, 328, 52; forsan motus aliquis est II, 343, 28; motus affectus est II, 343, 45; si sit etiam motus, esse debet II, 343, 44; igitur si æternum est, motus quoque æternus esse debet II, 343, 28 s.; II, 332, 21, 35; probatur motus et mutatio non esse, 205, 23; II, 299, 43 s.; omnis motus quatenus motus est, numerus est II, 306, 33 s.; simpliciter motus continui numerus est II, 306, 34 s.; sine motu esse nequit II, 343, 27; II, 466, 9; sine eo consistere non posse videtur motus II, 273, 19; simul motum metitur et movendi passionem II, 303, 6 s.; item simul motum et motus essentiam II, 303, 22 s.; longum esse dicitur ubi motus longus est, et vice versa II, 303, 5 s.; eo majorem et minorem motum dijudicamus II, 301, 7; unum et idem erit, si motus unus et idem est II, 305, 10; in minori minor fit motus II, 323, 10; quare globi motus esse videatur II. 307, 5 s.; id metitur globi motus, id est circularis conversio, atque eundem motum rursus metitur ipsum II, 307, 1, 6, 14 s., 17; eo motum metimur, itemque motu ipsum, idque quare II, 302, 39 ss., 48 ss.; II, 306, 52, cf. II, 303, 51; quomodo eo motum metiamur II, 303, 7 s ; II, 306, 53, s.; aut idem quod motus est, aut aliquis ejus affectus II, 604, 2 s.; igitur interiisse vel factum esse nequit II, 603, 50 ; sine eo esse nequit prius et posterius II, 603, 50; per accidens etiam quietem metitur, idque quomodo II, 303, 52 ; II, 304, 8 ss., 15 s., cf. 19 s.; quorum essentiam metitur, eorum essentia motu et quiete consistit II, 304, 20 ss.; non necessario omne quod in eo est etiam movetur II, 303, 53 s.; eo dijudicantur, et initium et finem accipiunt cum res humanæ tum omnia quæ motum naturalem habent ortuique et interitui obnoxia sunt II, 307, 10 s.; si continuum est, non necessario continuus est motus II, 362, 14 s.; continuum est II, 466, 8 ; id continuum reddit motus II, 466, 20 ; II, 604, 1 s.; continuum est quia est motus II, 300, 31 ; quantum et continuum et dividuum II, 302, 51 s.; tantum fuisse videtur, quantus fuit motus II, 300, 31 ; semper motum sequitur, idque quare II, 300, 38 ; II, 301, 20 s., 28 ; II, 302, 51 ; II, 305, 9 ; II, 343, 27 ; propter id quantum dicuntur actio et motus, 7, 53 ; 8, 2 ; in iis proportio invertitur, 126, 26 ; quantum et continuum est quia motus ita se habet II, 525, 47 ; igitur per accidens quantum est II, 525, 44 ss.; nihil in eo arripere possumus nisi momenta II, 343, 41 ; lationis numerus est II, 301, 43 ; si id non esset, etiam momentum non esset, atque item vice versa II, 301, 40 ; II, 343, 36 ; id esse videtur quod momento determinatur, 300, 49 ; eo simul esse, idem est ac quod in momento esse II, 299, 24 ss.; ejus terminus momentum est II, 304, 39, 47 ; item ejus copula et potentia ejus divisio II, 304, 16 s., cf. 41 ; motus non est, nisi quatenus numerum habet motus II, 301, 5 ; est numerus qui numeratur et non quo numeramus II, 301, 10 s.; II, 302, 31 ; quomodo numerus sit II, 302, 2 ss.; ut motus semper aliud atque aliud est, sed totum, simul sumptum idem II, 301, 13 s.; id metitur momentum, quatenus prius et posterius est II, 301, 15 s.; circularis lationis numerus est II, 466, 11 ; idem est duorum motuum qui simul fiunt, etiam si alter celer sit, alter non, vel alter latio, alter alteratio II, 306, 306, 38 s., 41 ss.; immo specie idem est duorum motuum qui non simul fiunt II, 306, 39 ; itaque ubique idem est II, 46 ; inter unum et alterum semper ratio II, 343, 44 ; plura essent, si plura essent cæla, posito tempus esse universi motum II, 299, 37 ; probatur sine animo esse non posse excepto eo quod eo ipso momento tempus est II, 306, 21 ss., cf. 14 s.; si continuum est, etiam magnitudo continua esse probatur, idque cum ratiocinatione, tum vulgaribus sermonibus II, 320, 5, 12 ss.; si infinitum est magnitudo quoque infinita est, idque eodem modo II, 320, 19 ss., 36 s.; quatenus continuum est, longum ac breve dicitur II, 302, 24 ; quatenus numerus est multum et paucum II, 302, 25, cf. 42 s.; celer vero et tardum non dicitur, idque quare II, 299, 50 ; II, 302, 23, 26 s.; omne probatur continuum esse, id est ex semper dividuis compositum esse II, 319, 42 ; continuum est III, 469, 22 ; igitur ei inest indivisibile aliquid, licet forsan non separabile quod unum ex eo faciat III, 469, 19 ss.; eodem modo indivisibile est quo longitudo III, 469, 10 s.; momento continuum est et dividitur II, 301, 45, cf. II, 304, 37 ; in omni probatur momentum esse individuum II, 321, 22 ss.; momentis individuis non constat II, 330, 5, 30 ; II, 332, 4, 7, 10 ; II, 361, 19 ss.; in tempore dividitur II, 332, 30 ; semper specie individuum est II, 340, 9 s.; omne partibile est III, 489, 15 s.; in partes semper dividuas dividi posse probatur II, 318, 17 ss.; eodem modo dividitur quo motus et id quod movetur et motus passio et cui inest motus II, 323, 13 ss., cf. 35 ; eodem modo etiam se habet quod ad finitum et infinitum attinet, ideoque infinitum est (secundum divisionem) II, 323, 39 ss.; II, 360, 22, 31 ; II, 320, 31, cf. II, 321, 34 ; II, 323, 9 ; II, 325, 19, 42 s.; II, 326, 13, 31 ; II, 327, 11 ; II, 329, 19, 33, 44 ; II, 332, 22, 25 s.; diversas partes non habet nisi quæ simul continent et continentur II, 299, 9 ss.; duplici modo dicitur infinitum, et divisione et extremis II, 320, 26 ss.; fallitur igitur Zeno affirmans in finito infinita infinita percurrere vel tangere non posse II, 320, 24 ss.; infinita percurrere vel tangere licet divisione infinito, non vero quantitate infinita II, 320, 29 ss.; nec in infinito finita magnitudo, nec in finito infinita percurri posse probatur II, 320, 34 ss.; in finito finitum quid infinitum spatium pertransire non posse probatur II, 328, 13 ss., 17 s., 36 ; nec infinitum finitum spatium II, 328, 19 s., 31, 37 ; nec infinitum infinitum spatium II, 328, 32 ss , 38 ; itaque infinito infinitus motus fieri nequit II, 328, 39 s.; si quis perhibeat in nullo ullum spatium percurri posse quia omne infinitum est (secundum divisionem) quidnam respondendum sit II, 360, 30 ss.; infinitum est II, 277, 50 ; eoque probare videtur exstare aliquid infinitum II, 277, 49 ; eodem modo ei inest infinitum quo longitudini II, 360, 24, cf. II, 320, 26, 31 ; finem non habet, nec unquam desinit III, 573, 45 s., 49 ; totum comprehendens terminus dicitur duratio vel æternitas (αἰών) II, 382, 51 ; ejus principium ac finis erit, si infinitum esse negetur II, 281, 24 ; in eo maxime apparet infinitum II, 281, 41 ; ejus infinitum quomodo differat ab infinito magnitudinis II, 282, 1 ; II, 284, 35 ; ejus infinitum non manet, sed gignitur II, 283, 40 ; ejus infinitum derivatur a motus infinito II, 233, 51 ; II, 597, 32 ; semper in principio et in fine est, atque ideo semper aliud esse videtur II, 305, 15 s., cf. 19 ; comparatur ergo circulo qui in eodem habet concavum et convexum II 305, 14 s.; circulus quidam esse videtur II, 307, 13 ; eodem redit an eum circulum voces, an omnium quæ fiunt circulum esse dicas II, 307, 15 ss.; omne circuitu mensuratur et numerum habet II, 465, 13, 15 ; alii major, alii minor circuitus est II, 465, 16 ss.; magis ac minus non recipit, 9, 8 ; æquale vel inæquale dicitur, 9, 15 ; ei inest prius et posterius idque quale II, 300, 37, 39 ss.; id cognoscimus ubi prius et posterius determinantes motum determinamus II, 300, 41 ss.; id tunc fuisse dicimus, ubi prius et posterius in motu sentimus II, 300, 43 ss.; II, 301, 2 s.; quando extrema a medio diversa cogitamus et anima affirmat duo momenta esse nempe prius et posterius, tunc atque hoc dicimus tempus esse II, 300, 47 ss.; quando momento tanquam unum sentimus, aut tanquam idem, sed ad prius et posterius aliquid pertinens, nullum fuisse videtur II, 300, 50 ss.; individuum erit et ex individuis constabit momentis, si magnitudo vel motus ex individuis constant II, 318, 51 ; partim fuit, partim nondum est II, 298, 48 ; II, 299, 2 ; dividuum est II, 299, 3 ; ejus pars non est momentum II, 299, 3, cf. 5 ; numero minimum unum vel duo est, magnitudine non exstat minimum II, 302, 21, cf. II, 375, 33 ; minus semper majori continetur II, 299, 11 ; numeratur tempore quodam finito II, 306, 51 ; quavis ejus sectione exsurgit tempus momentis finitum II, 326, 12 ; finitum sumere licet II, 299, 18 s.; omne finitum est, idque quare II, 305, 6 s.; probatur fieri non posse ut deficiat II, 305, 6 ss.; ubi semper aliquid demitur, ad nunc pervenitur II, 537, 2 s.; vel ad cras II, 594, 7 ss.; vel ad præteritum, si transgrediamur præsens II, 536,

10; v. *Quando*; id eodem modo cognoscimus ac magnitudines III, 498, 14 s.; nempe eo quod in animo habemus motum qui externo pro portione respondet III, 498, 18; id et mensura definitum et indefinitum agnoscere licet III, 498, 14, 38 ss.; maxime ad memoriam refert, nos id agnoscere III, 498, 13 s.; interdum mensura definito rem indefinitam meminimus III, 498, 39; quænam dicere soleamus, ubi recordantes indefinitum id agnoscimus III, 498, 41 ss.; semper cum eo conjuncta est memoria III, 494, 25, 28, cf. III, 496, 41 ss.; III, 498, 30 ss.; igitur quæ animalia id percipere valent sola memoriam habent III, 494, 29 s., cf. III, 495, 18; eadem animæ parte meminimus qua id percipimus III, 494, 30; III, 496, 28; id eadem animæ parte percipimus ac magnitudinem et motum, id est sensu communi III, 495, 2 ss.; sine eo nullum cogitare possumus eorum quæ in eo sunt III, 495, 1 s.; ejus ratione etiam a memoria differt reminiscentia III, 498, 46; tantummodo apud animalia quæ id percipere valent, rationi appetitus contrarius esse potest III, 472, 51; eo quædam sensibilia esse dicuntur II, 559, 31; dicere solemus id contabefacere et oblivionem inducere et senectutem II, 303, 42 ss.; non vero juventutem aut pulchritudinem, aut nos ab eo discere II, 303, 41; magis interitus causa per se est quam generationis, idque quare II, 303, 45; II, 305, 33 s.; rerum jam adumbratarum ulterius elaborandarum auctor esse videtur II, 7, 18; objectio adversus id, 270, 23; item interrogatio, 307, 53; breve felicem ac beatum non facit II, 7, 13; amicos probat II, 223, 22, 49; II, 224, 8, 15; quænam ex eo petantur enthymematum argumenta, 376, 28.
Tempora; aliquid ad iram conferunt, 348, 50; ex iis peti possunt signa, 429, 16; eo conferunt ut res majores videantur, 327, 45; 332, 16; ea invocare debent qui in concione consilium dant parum acceptum, 441, 16; e dissidentibus quomodo petantur argumenta enthymematum, 379, 37.
Tempore (de) (Physicorum l. IV); citatur II, 417, 14.
Tempus finitum; competere probatur potentiæ finitæ II, 365, 18 ss.; si ab eo finitum demas tempus, quod restat etiam finitum est II, 372, 46 ss.
Tempus infinitum; aliquatenus definitum est, illud nempe quo non est majus II, 388, 12 s.; per id quod est, sive simpliciter, sive ab aliquo inde, aut semper aut plerumque est II, 388, 41; fieri nequit ut per id aliquid sit, et postea per id non sit II, 386, 2 ss.; in eo motus fieri nequit II, 377, 17; id in se continet cælum II, 389, 15; partibus constat quæ vel nondum, vel non amplius sunt II, 298, 49 s.
Tempus futurum; v. *Futurum tempus.*
Tempus intermedium; v. *Intermedium tempus.*
Tempus opportunum (χρόνος δέων); quomodo ab occasione differat, 81, 45.
Tempus præstitutum (ὁριζόμενοι χρόνοι); eo facienda sunt pacta, 455, 24; eo se excusare debet juvenis crimen inferens, 449, 23.
Tempus quod semper sumitur; partibus constat quæ vel nondum, vel non amplius sunt II, 298, 49 s.
Tenacitas (κιμβεία); species illiberalitatis est II, 246, 21; ejus definitio II, 246, 25.
Tenax (κίμβιξ); circa pecuniam versatur II, 148, 17; vituperio dignus est II, 148, 18.
Tenaces (γλίσχροι); dando deficiunt, etiamsi aliena non appetant, nec capere volunt II, 41, 34.
Tenaces suæ sententiæ (ἰσχυρογνώμονές); pertinaces sunt, idque quare II, 85, 39, 41; incontinentibus similiores sunt quam continentibus II, 85, 43.
Tenax (γλίσχρον); dicitur juxta potentiam III, 619, 8; quænam sint III, 621, 39 ss.
Teneatæ; cognatio inter eos et Tenedios unde probetur fr. 292, b.
Tenebræ; quidnam III, 453, 13 s.; III, 480, 1, cf. 30; iis oppositum est lumen III, 458, 12; potentia ei insunt cui lumen inest III, 453, 3 s., 26 s.; lucis privatio sunt II, 576, 17; privatio est II, 603, 12; fiunt deficiente lumine III, 643, 13; non sunt color, sed luminis privatio idque quare III, 643, 31 ss.; causa privativa noctis et diei sunt II, 602, 30; idem quod in pellucido sunt, in corporum superficie est nigrum III, 486, 32 ss.; eas a lumine distinguimus, etiam ubi non cernimus III, 462, 50 s.; vix visibiles sunt, ideoque colore carent III, 453, 23 s.; earum naturam habet pellucidum, ubi non actu sed natura est III, 453, 24 ss.; invisibiles, sed non eodem modo ac res admodum splendidæ III, 458, 7 s.; nihilo minus eos dijudicat visus III, 458, 7 s.; quantæ qualesque figura sint, sensu percipi nequit III, 643, 33 s.; ubivis obtinerent extra apricum, si lumen non semper et ubique repercuteretur III, 454, 45 s.; eæ si sint, tempus elapsum esse arbitramur, dummodo in anima motus sit II, 300, 21 s.; oboriuntur palpebris clausis III, 477, 32 s.; in iis cernere lippienti, non vero sano jucundum est II, 220, 29; qui e sole eas adierunt, non acute cernunt, idque quare III, 417, 3 s.; regnante gelu magis obtinere debent, si lumen exstingui posset III, 478, 9 ss.; varios colores efficiunt III, 646, 31.
Tenebræ apud quercum; quidnam fr. 286, b.
Tenebricosum; visum perdit III, 463, 45.
Tenebricosus color (ὄρφνιος); colorem caliginosum ita vocant III, 644, 42 s.; floridior fit in lanis nigris quam in albis, idque quare III, 647, 42 ss.
Tenedia securis; proverbium unde dictum fr. 291, b.
Tenedii; nuper Periandro teste usi sunt adversus Sigeenses, 344, 5; Teneatarum cum illis cognatio quo modo probetur fr. 292, b.
Tenedos; ibi Achillem non in cœnam vocarunt, 382, 1; ibi frequentes sunt portitores, 548, 38.
Tendo (proprie sic dicta); nervus est maximus duplicatus III, 43, 52.
Tennes; Cycni filius fr. 292, b.
Tenos; Hydrussa olim appellabatur, idque quare fr. 292, b,
Tentare; quæ aliquis tentavit, etiam fecit, itemque vice versa, 369, 20, 24.
Tentativa ars (πειραστική); quodnam sit ejus argumentum, 308, 12; circa omnia versatur, 288, 53; ea quadantenus utuntur omnes privati, 289, 2; pars est dialectices, 284, 35; falsum colligere potest propter ignorantiam concedentis, 284, 36, cf. 287, 35; ad ejus artis peritum pertinet postulare, ut affirmetur vel negetur, 287, 34; non spectat scientem, sed ignorantem et qui se scire fingit, 287, 36; circa communia versatur æque ac dialectica, 287, 38, 41; geometriæ non similis est, sed talis qualem etiam habere possit indoctus, 288, 46; nullius rei definitæ scientia est, 288, 52.
Tenthredines; insecta favificantia gregalia sunt III, 194, 50 ss.; quanta sit earum magnitudo et qualis habitus III, 203, 13 s.; liguritrices sunt III, 203, 14 ss.; ubinam pariant III, 203, 16 s.; fœcundæ sunt III, 203, 17; earum nidus multo major et longior est quam vesparum III, 203, 17 ss.
Tenthredon; Protholi pater fr. 315, a.
Tentigines (συντάσεις); interdum cessant pueris et adultis nullo humore secreto IV, 141, 21 s.
Tenue (λεπτόν); id est quod in magnum spatium exten-

ditur II, 417, 52 s.; igitur id est quod parvis partibus constat II, 417, 51; II, 418, 1; item quod subtile est II, 455, 17 s.; igitur repletivum est II, 455, 16; atque ad humidum pertinet II, 455, 19; rarum est ex opinione eorum qui unicum tantum elementum esse statuunt II, 417, 49.
Tenuitas; in quantitate consistere potest III, 670, 27 ss.; nimia eandem facultatem habet ac crassitudo nimia (quod ad concoctionem attinet) III, 417, 38 ss.
Tenuitas ac crassities; eodem redit an his omnia construas, an densatione et rarefactione II, 417, 47 s.; item utrum his an magnitudine et parvitate II, 407, 50 s.
Tenus (insula); in ea parva phiala esse dicitur mixturam continens, ex qua ignis admodum facile accenditur IV, 80, 6 ss.
Tenus urbs Thessaliæ; de serpente sacro in ea fabula IV, 104, 2 ss.
Teos; ibi Subsolanus Hellespontias appellatur IV, 45, 22.; ex ea erat Alexamenus fr. 24, a.
Tepor (ἀλέαι); cum quærere solent mollusca, crustata et testacea III, 389, 12; adversus eos præsidia quærunt animalia, idque quomodo III, 156, 22 ss.
Ter; quaquaversum est II, 367, 11.
Terebinthus; ex ea olei permagna copia in Gymnesiis insulis gignitur IV, 89, 14 s.
Terebra (τρύπανον); nisi fabro præsto sit, non bene procedit opus III, 238, 28; nihilo minus ei non assimilandus est faber nec fabrilis ars, non magis quam igni anima III, 238, 26 ss.; non propter commune aliquod, sed utentis gratia cum arte convenit II, 230, 45; ea esse dupliciter dicitur, sed magis proprie de actu, id est de terebratione II, 230, 49; se habet ad artem ut instrumentum ad animam II, 230, 46; ad idem genus pertinet ac servus et corpus II, 231, 1; ea forsan factam esse diceret manum ligneam faber, idque quomodo III, 221, 13 ss.
Terebratio (τρύπησις); actus est terebræ II, 230, 49.
Teredines (τερηδόνες); erucæ sunt apibus nocivæ quæ in alvearibus nascuntur III, 168, 30 s.; eas non persequuntur apes III, 163, 31 s.
Teres (περιφερές); ei nullum multangulum contrarium est III, 484, 25 s.
Tereus; quænam de ejus in upupam mutatione cecinerit Æschylus III, 207, 23 ss.
Tereus; Sophoclis citatur, 469, 48.
Terga; dare et fortis possit II, 64, 14; non constat ignavia, nisi per accidens, ut ea des, sed ut certo aliquo modo te habens, ea des II, 64, 15.
Tergum; v. *Dorsum*.
Terminans circulus (ὁ ὁρίζων κύκλος); manifesto alius fit ubi parvam migrationem ad meridiem vel ad septentriones facimus II, 409, 45 s.
Terminatum (τὸ πεπερασμένον); simul cum eo termini sunt II, 290, 50 s., cf. II, 291, 38.
Terminus (ὅρος, πέρας); quid, 39, 31; II, 286, 33 ss.; quinam oppositi dicantur, 44, 19; quot modis dicatur II, 528, 17 ss.; non omnis principium est II, 528, 26; omnibus est seminis perfectio IV, 215, 22; omnibus inest rebus II, 263, 47; pertinet ad res continentes II, 389, 26 s.; si ad eum devenire non tendit, nemo agere cœpit II, 487, 40; unum perfecit secundum Pythagoreos II, 634, 13 s., inest triangulo tanquam speciei, 126, 50; individuus est, non determinatum II, 250, 12; simul cum terminato sunt II, 290, 50 s., cf. II, 291, 38; aliud est atque id cujus est terminus IV, 50, 18; IV, 32, 26 s.; id est quod determinat II, 403, 37; constitutionis substantia est II, 403, 39; eum locis intermediis præstantiorem esse putant nonnulli qui igni medium locum tribuunt II, 403, 20; semper eodem modo iidem fieri debent II, 543, 2; per inductionem probatur fieri non posse, ut per accidens iidem fiant II, 543, 3 ss.; ad eam rem tantummodo pertinent cujus termini sunt II, 302, 11; omnium loci exstarent, si corporis locus esset II, 285, 53; si omnes substantiæ sunt, ambulationes et motus termini etiam substantiæ erunt II, 633, 18 ss.; primorum ac ultimorum mens est, non vero ratio II, 72, 31; circa primorum et immobilium demonstrationes versatur prima mentis pars II, 73, 32.
Terminus et infinitum (πέρας καὶ ἄπειρον); non constat quomodo ex eo deduci possit motus II, 481, 23 s.; ex eo deduxisse videntur magnitudinem Pythagorei II, 481, 28 s.
Termini (*demonstrationis*); universalis syllogismi omnes universales esse debent, 69, 18; particularis syllogismi utroque modo se habere possunt, 69, 19; universales esse debent ut conclusio sit universalis, 69, 20; etiamsi universales sint, conclusio non universalis esse potest, 69, 21; vel ambo, vel alter conclusioni similes esse debent, 69, 23; eorundem plura esse possunt media, 69, 35; eorum nonnulli ad aliud assumi debent, 69, 46; tribus nunquam plures, nisi aliquid assumatur, 70, 23; ubi syllogismi per principales sumuntur propositiones, eorum numerus semper impar, 70, 34; ubi per prosyllogismos, aut plura media procedit syllogismus, eorum numerus uno excedit numerum propositionum, sed non semper impar est, 70, 39, 43; incidens aut extra, aut intra medium ponitur, 70, 39; ab eorum mala expositione proveniens deceptio, 80, 9; sæpe sunt λόγοι quibus non posita sunt nomina, 80, 40; semper collocandi secundum appellationes nominum, 81, 49; eorum non eadem collocatio, prouti simpliciter inesse colligitur vel hoc aliquid, vel quadantenus, vel aliquo modo, 82, 26; ita semper sumendi et mutandi sunt, ut sint quam maxime simplices, 82, 43 ss.; iis adjiciendus vel non adjiciendus articulus, prouti conclusio postulat, 83, 3; iis adjiciendus vel non adjiciendus *omni* prouti conclusio postulat, 83, 9 ss.; ex eo quod certis utimur, quare non redundet absurdum, 83, 30 ss.; ubi ita se habent, ut utrumque simul esse eidem non contingat, alterum vero omni ex necessitate insit, quidnam consequatur, 88, 1; nunquam tribus pauciores, 90, 21; si utrumque non contingat simul eidem inesse necesse autem sit, cui alter non insit, ei alterum inesse, quomodo error evitetur, 88, 18 ss.; in iis solis qui inverti possunt, circulo demonstrari potest, 97, 22, 41; in iis qui inverti nequeunt, fit syllogismus ex altera propositione non demonstrata, 97, 18; non permutantur in syllogismis negativis, 110, 38; si invertuntur, medium quoque inverti necesse est, 114, 49 s.; quando et quomodo alius alii ἀτόμως inesse possint, 135, 41 ss.; proponitur quæstio an in infinitum progrediantur in demonstrativo syllogismo tam sursum quam deorsum, ac primo in syllogismis affirmativis, 140, 7 ss.; item in negativis, 140, 28; eandem quæstionem quatenus in iis quæ invertuntur, proponere liceat, 140, 35; qui per se insunt, in eodem genere et ex iisdem individuis esse debent ut habeant aliquid commune, 144, 49; ubi novus assumitur, probatur eum extra eos qui jam adsunt in syllogismo affirmativo primæ figuræ, 145, 18; item in negativo, 145, 30; item in syllogismo secundæ figura, 145, 35; item in tertiæ figuræ, 445, 38; quot modis assumantur ut novæ fiant propositiones, 151, 21, 29.

Terminus primus ; universalis est II, 164, 9; ei subest secundus II, 164, 10.
Terminus secundus (sive medius); primo subest et particularis est II, 164, 10; si in deliberando falsus est, falso syllogismo id quod oportet assequi licet II, 72, 31.
Terminus ultimus; quia eum minus universalem ac scientiæ congruentem esse putant incontinentes ac propositionem universalis, propositionem minorem non habent II, 79, 48.
Ternarius; ejus exemplo monstratur quænam prædicata ad definitionem constituendam sint eligenda, 164, 42 ss.; ejus definitio, 165, 1; numeri species individua, 165, 24.
Ternarius numerus ; eo omnes res finiuntur IV, 245, 27 s.; eo maxima pars rerum absolvitur III, 608, 40 s.
Terni vel quaterni dies; iis mensurantur plerorumque insectorum mutationes III, 96, 3 s.; iis fiunt morborum judicationes III, 96, 4 s.
Terpander; Lesbius cantor, fr. 273, a; tertia exempla neten adjunxit IV, 209, 42 s.; ejus ætate diapason vocata est IV, 209, 44 s.
Terra; nomen proprium est, 473, 40.
Terra (*ejus definitio et aliorum de ea sententiæ*); res inanimis est III, 520, 19; elementum est III, 450, 47 s.; eam quæsiverunt antiqui II, 600, 19; elementum est secundum Empedoclem II, 416, 1; elementum est, ideoque odore caret III, 484, 46 s., v. *Elementa*; eam posteriorum nemo unicum elementum esse statuit, idque quare II, 479, 49 s., cf. 37 ss.; at vulgus omnia eam esse asserit II, 480, 2; eam Hesiodus omnium corporum primam genitam esse censet II, 480, 3; lato pectore prædita secundum Hesiodum II, 285, 39; II, 473; 51; post Chaos facta est secundum Hesiodum II, 285, 38 s.; II, 473, 51 s.; maxime elementum est quia interitu non obnoxia iis qui planorum dissolutione elementorum in se invicem transitum fieri putant (i. e. Platonici) II, 421, 16 ss., cf. II, 458, 50 s.; ita vocat frigidum Parmenides II, 254, 4; eam non enti assimilat Parmenides II, 438, 45; secundum Empedoclem gravis et dura est II, 433, 44 s.; eam æternam esse statuebat Empedocles III, 673, 22 s.; ea terram videmus teste Empedocle II, 496, 14; III, 434, 26, cf. III, 435, 38 s.; proprium genus auget secundum Empedoclem II, 460, 29; nemo ei animam assimilavit, excepto forsan aliquatenus Empedocle III, 435, 37 ss.; cf. III, 434, 23 s.; necessario gravis et frigida est III, 220, 28 s.; indeque ad mundi constitutionem aliquid contulit secundum antiquos III, 220, 26 ss.; corpus simplex est cum ipsa tum ejus species et quæ ei cognatæ sunt II, 368, 26 s.; corpus simplex est ideoque natura constat II, 260, 37, cf. II, 517, 26; nonnulli rerum naturam esse putant II, 261, 39, cf. II, 517, 26; se habet ad ossa et lignum ut lignum ad lectum II, 261, 37; eam substantiam esse dicimus II, 538, 44; II, 558, 6; ei perperam proprium esse dicitur quod sit substantia quæ secundum naturam suam maxime inter corpora deorsum feratur, 223, 40; recte ei proprium esse dicitur quod sit corpus specie gravissimum, 225, 32; eam nullus naturæ scrutator infinitum esse statuit, idque quare II, 280, 19; cur necessario exstet II, 392, 30 ss.; II, 393, 14 s.; natura prius, quia generatione posterius II, 480, 11; quæritur utrum semper tanquam non ens, id est subjectum generationis considerari debeat, an etiam tanquam ens considerari possit II, 440, 2 s.; ex quorumnam opinione semper ad aliquid dicatur II, 418, 11, 53; contrariis implicita est II, 256, 3; quærimus an sit, 154, 19; responderi non debet, ubi quæritur an mare sit, vel cælum, 281, 37; ei nullus naturæ scrutator manum vel faciem assimilavit III, 230, 9 ss.; ut definiatur, non dicenda est nutrix, 236, 24; ejus numerus ponitur esse duo, idque quomodo II, 636, 32 s.; quomodo eam vocaverit Lycophron, 388, 41; boni et pulchri causa esse nequit II, 473, 32; totam videmus quia ejus partem aliquam videmus III, 491, 49 s.; in ea videtur esse tempus, quia in loco ideoque mobilis est II, 306, 16 ss.; pertinet ad substantias naturales II, 410, 21; sicci corpus est III, 615, 16 s.; sicca et frigida est II, 456, 11; II, 457, 30, 32; quæ ad eam pertinent magna ex parte calida sunt, idque quare III, 624, 37 ss.; magis ad siccum quam ad frigidum pertinet II, 456, 47; III, 483, 3 s.; in ea inveniuntur naturæ siccæ III, 547, 10; ea quæ replere possunt et actu et potentia sicca sunt III, 233, 52; aut nulli sensorio tribuenda est, aut tactui maxime peculiariter admixta est III, 461, 49 s.; unius modi semper est IV, 39, 34 s.; ejus partes necessario et terræ esse debent II, 420, 48; non semper idem corpus manet II, 480, 17 s.; III, 581, 53 ss.; liquefieri potest calore III, 616, 45 s.; humectari potest III, 619, 40; sine humiditate consistere nequit II, 462, 45, s.; natura alba est, sed propter tincturam multicolor apparet III, 643, 3 s.
Terra (*de ejus pondere, loco quem occupat et motu*); omni levitate caret II, 429, 24; II, 430, 32; omnibus subsidit II, 429, 25; III, 552, 35; nulla ejus pars fluitare potest II, 408, 38; nunquam sursum trahitur in aquæ locum, idque quare II, 430, 28 s.; ejus respectu levis est aqua II, 369, 45; II, 426, 3; ea excepta omnia levitatem habent II, 428, 50 s.; ei supernatat quælibet aquæ vel aeris pars II, 428, 34 s.; in ea gravitate carent aer et aqua II, 429, 1 s.; gravitatem habet II, 411, 43; II, 412, 33; si paries necessitate factus esset, superiora petiisset II, 272, 15; gravissimum elementum est et medium locum occupat III, 555, 13 ss.; cum ipsa tum quæ plurimam continent, necessario ubique gravitatem habent II, 428, 52, cf. II, 429, 15 s.; II, 430, 19 s.; deorsum fertur II, 368, 47, cf. II, 369, 5, 44, 19; naturaliter deorsum movetur, 229, 24; III, 436, 41; III, 449, 20 s.; ei destinatus est inferior locus II, 412, 18; quærimus an in medio mundi sit, 154, 20; quærimus cur moveatur, 153, 37; item cur moveatur, scientes eam moveri, 153, 38; ut ipsa se habet ad animalia et res quæ se ipsæ movent, aliquid se necessario habebit ad cælum III, 518, 49 ss.; semper deorsum et versus medium fertur II, 424, 38 s.; naturaliter medium petit II, 378, 52; II, 390, 50; II, 406, 44; in medio quiescit II, 392, 39 s.; II, 393, 14; idque quare II, 407, 48 ss.; non solum in medio quiescit, sed etiam ad id fertur II, 406, 38 s.; probatur medium locum occupare II, 408, 12 s., 17, 29 ss.; ei nonnulli medium locum denegare videntur quia præstantissimus est II, 403, 15 ss.; eam nonnulli deorsum ferri putant quia pleno constat II, 431, 1; eam vi deorsum ferri putant naturæ scrutatores II, 408, 42; ejus motus ad se ipsam gravitas est II, 314, 28; quævis ejus pars gravis est, usque ad medium II, 408, 36 s., cf. II, 409, 14 ss., 20 ss.; eodem fertur quo parva gleba II, 370, 4; II, 378, 13 s.; II, 409, 17; ejus partem si quis sublatam dimittat deorsum fertur, idque eo celerius quo major sit, tota vero massa si dimittatur, non feretur II, 404, 23 ss.; II, 428, 29 s, cf. II, 380, 17 s; si quis eam subtrahat, partibus ejus quæ feruntur, ulterius ferentur quia non fulciuntur II, 404, 27 ss.; in eam vergunt cor-

pora pondere incumbente III, 289, 16 s.; si deorsum moveatur, id amori contrarium et discretioni simile habet Empedocles II, 461, 10 s.; si quæras cur deorsum feratur eodem redit ac si quæras cur sanabile ad sanitatem eat II, 427, 39 ss.; eo celerius fertur quo propior est centro II, 380, 6 ss.; non in infinitum fertur II, 379, 53; II, 380, 6 ss.; est igitur locus ad quem fertur II, 379, 43 s.; isque ignis loco oppositus II, 379, 53; si in infinitum ferretur, infinita esset ejus celeritas et pondus II, 380, 8 s.; probatur expressione non moveri II, 380, 14 s.; ei necessario quædam latio naturalis est II, 406, 4, 6; ejus latio probat locum exstare et quandam facultatem habere II, 285, 12; ejus latio ignis lationi contraria est II, 316, 46, cf. II, 317, 27; ei præter naturam est quies in supero loco II, 316, 49, 51; naturalis vero motus qui superne deorsum fit II, 316, 50 ss.; ab aliqua movetur vi, ubi præter naturam movetur II, 349, 12 s.; natura vero ubi a potentia transit ad actum II, 349, 13 s.; quamobrem manifestum non sit a quonam deorsum moveatur II, 349, 15 ss.; quorsum secundum naturam fertur, ibi et manet secundum naturam II, 406, 41 s.; non quolibet loco manet, sed suo, ab alieno vero recedit, si non impediatur III, 422, 29 ss.; cf. II, 347, 1; II, 428, 13 ss.; omnes ejus partes linea recta medium petunt II, 407, 37; secundum æquales angulos deorsum fertur II, 429, 32; igitur ad medium fertur II, 429, 33; necessario ad aliquem locum feretur, si idem igni eveniet II, 406, 19 s., 47; naturaliter ad medium fertur et fieri igitur nequit ut ulla ejus pars medium relinquat nisi vi coacta II, 408, 19, 21, 24; exponitur causa cur loco maneat II, 408, 18 ss.; sive in medio sive circum medium moveretur, necessario motu violento moveretur II, 407, 33 s.; item necessario duobus lationibus ferretur II, 407, 42 ss.; item necessario stellarum fixarum transitiones et mutationes fierent II, 407, 45; quia loco manet, fieri nequit ut et universum et stellæ maneant, quum eas manifesto moveri videmus II, 397, 32; non necessarium videtur eam intra se habere et movens et quiescens III, 520, 19; mutationi obnoxia est II, 571, 36 s.; per se et intra se habet motum II, 571, 37 s.; igitur semper agit II, 571, 37; imitaturque res interitus expertes II, 571, 36; de ejus motu vel quiete complures sunt sententiæ II, 404, 19 ss.; socordis mentis signum fuisset, si cui nulla de ejus motu dubitatio obrepuisset II, 404, 22 ss.; igitur ejus quies omnibus meditationis philosophicæ argumentum fuit II, 404, 21, 29; solutiones tamen quas de hac quæstione protulerunt, ipsis dubitationibus absurdiores esse videntur II, 404, 30 s., cf. 53 s.; ei insistens secundum fabulam universum movet Atlas III, 519, 2 ss.; idque non sine mente quia immobilis est III, 519, 5 s.; ejus naturam omnibus corporibus tribuere videntur cum qui Atlantis fabulam commenti sunt, tum recentiores II, 389, 40; nulla pars universi esse debet ut Atlas id sic movere possit III, 519, 7 s.; quodcunque universum movet, sive Atlas sit, sive aliud quid, dummodo intra universum sit, ejus quieti inniti debet III, 519, 14 ss.; alioquin ipsa e medio et loco suo movebitur III, 519, 17 s.; ut universum a re ei innitenti moveri possit, vis qua quiescit tanta esse debet quanta vis totius cæli et rei eum moventis III, 519, 22 ss.; nec ipsa infinita est, nec ejus pondus III, 519, 32 s.; nec igitur vis qua quiescit III, 519, 31 s.; siquis vim habeat vim qua quiescit superantem de medio deturbabitur III, 519, 29 ss.; quodsi igitur vis major exstet quam qua quiescit, interitus expers erit cælum III, 519, 39; quodsi non exstet, sed exstare possit, dissolvi poterit cælum III, 519, 43 ss.; si nunc vi loco maneat, olim ad medium se contulit propter conversionem II, 405, 41 s.; immobilis est III, 564, 17 s.; probatur fieri non posse ut moveatur II, 407, 32 ss.; nisi stet, incessus fieri nequit III, 518, 11; omnino non movetur, quia principium divinissimum assequi nequit II, 402, 19; immola est quia gravis II, 280, 45; nec si infinita esset, ferretur nisi e centro expulsa esset II, 280, 40; si infinita esset, in centro persisteret, non quia alius locus non esset quo ferri posset, sed quia ita fert ejus natura II, 280, 41; quatenus dici possit, eam se ipsam fulcire II, 280, 43; loco manet quia gravis est II, 280, 44 s.; si transponatur in locum ubi nunc est luna, non ad terram ferrentur ejus partes, sed ad eundem locum ad quem nunc II, 427, 24 ss.; si plures essent mundi, fieri non posset, ut in uniuscujusque centro naturaliter maneret vel naturaliter ad eum ferretur II, 378, 40 ss.; II, 379, 7; itaque in altero mundo sursum et a centro ferretur II, 379, 10 ss.; ejus medium idem est quod medium universi, sed per accidens tantummodo II, 407, 51 s.; II, 408, 5 s., 8; ejus medium per accidens tantummodo petunt gravia, attamen revera petunt II, 408, 7, 9; II, 429, 34 s.; non accurate in medio posita est, sed toto hemisphærio ab eo distat II, 403, 51; nihil tamen (in re astrologica) docet eam dimidiæ diametri intervallo a medio distare II, 404, 2 ss.; igitur qui plures censent terras adversas putant res apparentes revera ita fieri posse ac si medium non teneremus II, 403, 52 s.; eam plerique eorum qui cælum finitum esse putant in medio collocant II, 403, 5; eam infinitas radices egisse putabat Xenophanes II, 404, 34, 37; III, 674, 53; antiquissimam de ea sententiam protulit Thales II, 404, 40 s.; eam nempe aquæ innatare putabat II, 404, 40, 42; hujus opinionis refutatio II, 404, 44 ss.; eam omnes qui cælum factum esse putant ad medium convenisse putant propter conversionem II, 405, 46 s.; hujus opinionis refutatio II, 405, 27 ss.; II, 406, 1; eam propter latitudinem manere putant Democritus, Anaximenes et Anaxagoras II, 405, 8 ss.; ejus opinionis refutatio II, 405, 19 ss., cf. 49; eam propter cæli lationem celerrimam qua circumdatur loco manere putat Empedocles II, 405, 50; II, 413, 17 ss.; hujus opinionis refutatio II, 406, 10 ss.; II, 513, 18 ss.; eam propter æqualitatem loco manere putabat Anaximander II, 406, 28 ss.; hujus opinionis refutatio II, 406, 34 ss.; eam stellam esse putant Pythagorei II, 403, 9; II, 407, 30; eam circulo circum medium ferri putant iidem II, 403, 9, 43; eam diem et noctem facere putant iidem II, 403, 10; eam circum universi axem conglobatam esse censet Plato II, 404, 4 s.; II, 407, 31; hæc opinio refutatur II, 407, 33 ss.; eam propter simile quiescere putant nonnulli (Plato?) II, 294, 35.

Terra (*quomodo ad cetera elementa se habeat*): aeri contraria est quatenus substantia substantiæ contraria esse potest II, 456, 45; II, 462, 50; revera magis quam ea forma et determinatum quod est aer II, 439, 18; ex aere fit II, 486, 40 s.; ex aere fieri potest, sed difficilius idque quare II, 457, 37 s., 42 s.; ex ea fieri poterit aer, sed difficilius idque quare II, 457, 37 ss., 41 ss.; aere continetur II, 286, 30; ei similis est aqua II, 427, 36; ea facilius dividitur aqua II, 431, 36; ea facilius quamvis formam induit aqua et non multo minus corpulenta est III, 389, 2 s.; in aqua est II, 291, 29; omnis aquam continet III, 390, 10; ex aqua fieri potest, idque quomodo II, 457, 28 s.; II, 487, 12 s.;

si ex aqua fieri nequeat, etiam e molli durum fieri non poterit II, 433, 26 ss.; ea levior aqua II, 404, 48; quælibet ejus pars in aquam injecta fundum petit, idque eo celerius quo major est II, 404, 51 ss.; eam aquæ innatare putabat Thales II, 472, 23 s.; sæpe propter exiguitatem aquæ supernatat III, 566, 18 s.; eam circumdat aqua II, 394, 28; quemadmodum ad eam se habet aqua, sic aqua ad elementa longius a medio remota II, 394, 53 s.; celerius ac per eam, per aquam vel per aerem feruntur corpora II, 295, 15; semper ejus copia adeo parva inveniri poterit ut minus contineat solidi quam ingens copia ignis II, 425, 49 ss., cf. 45; etiam ex igne et aqua fieri potest, sed hæc mutatio, etsi facilior non reciproca est II, 457, 45 ss.; quomodo id fiat II, 457, 50 s.; si exstet etiam ignis exstare debet II, 392, 41; II, 393, 13 s.

Terra (*de ejus forma*) : ei forsan manus formam tribuissent antiqui naturæ scrutatores III, 221, 14; ei cubi figuram tribuerunt, idque quare II, 422, 29; lato pectore prædita secundum Hesiodum II, 285, 39; II, 473, 52; ei alii globi formam, alii tympani tribuunt II, 404, 7 ss.; argumenta quibus probare conantur ejus figuram tympano similem esse II, 404, 9 ss., 18 s.; eorum refutatio II, 404, 13 ss.; probatur globosa esse II, 408, 35 ss.; III, 591, 14 s.; IV, 194, 13; an globosa sit, dicunt qui de natura disserunt II, 262, 37; exponitur ratio qua ejus partes circum medium conglobantur II, 408, 36 ss.; cf. II, 409, 1 ss.; eodem modo conglobantur ejus partes quo naturæ scrutatores hanc rem enarrant, præter quam quod non vi, sed natura conglobantur II, 408, 40 ss.; nihil refert an disjuncta mixtura undique ad medium ferantur ejus partes, an alio modo II, 408, 47 s.; nec an undique æquali vel inæquali copia ad medium ferantur II, 408, 53 ss.; si genita est, modo descripto necessario facta est II, 409, 24 s.; sin vero ingenita sit et semper maneat, eodem modo se habebit quo facta fuisset, si facta esset II, 409, 26 ss.

Terra (*de ejus magnitudine*) : ejus circumferentiam quadringentis millibus stadiorum æquant mathematici II, 410, 9 ss.; argumenta quæ probant eam non magnam esse, si cum stellis comparatur II, 409, 44, 54 ss.; II, 410, 14; astronomicis speculationibus constat eam nonnullis stellis multo minorem esse III, 553, 26 s.; cf. III, 554, 13 s.; III, 572, 36 s.; ea major est sol III, 562, 23 s.; multo longius a sole distat quam a luna III, 562, 26; item multo longius a sideribus quam a sole III, 562, 24 s.; causa movens defectus lunæ est II, 562, 7 s., 11; eam non omnium lunæ defectuum causam esse putant qui plures terras adversas exstare censent II, 403, 5, cf. *Terra habitata.*

Terra (*quatenus habitatur et plantas et animantia procreat*) : fœcunditate vitæ prædita medium mundi tenet III, 628, 4 ss; animantium sedes et parens III, 628, 6 s.; situm fixum habet III, 629, 22, 42 ss.; stirpibus et animantibus repleta est III, 629, 23; item fontibus et fluminibus, III, 629, 23 ss.; item plantarum varietate III, 629, 25; montibus excelsis, nemoribus et urbibus III, 629, 26; item insulis et continentibus III, 629, 27; longissime a dei administratione quum absit infirma et inconcinna esse videtur III, 636, 51 ss.; spiritus et ignis fontes multos in se continet III, 633, 45 ss.; multi eorum spiracula habent, ut Lipara III, 633, 46 ss.; sole calefacta duplicem exhalationem emittit, idque qualem III, 556, 25 ss.; æstate serena est, idque quare IV, 241, 1; universam olim aqua circumdatam fuisse nonnulli censent III, 574, 16 s.; circa eam obtenditur aqua III, 576, 11; non semper eadem ejus loca sicca vel humida sunt III, 571, 1; III, 572, 12 ss., 23 s.; III, 573, 11, 51 s.; idque quia ejus interiora vigori ac senectuti obnoxia sunt III, 571, 8 ss.; non tamen tota simul, sed per partes his affectibus obnoxia est idque propter calorem et frigus III, 571, 12 s.; hinc ejus partes propter solem ejusque conversionem differentem accipiunt vim III, 571, 15 s.; aliæque exsiccantur ac senescunt dum aliæ reviviscunt et humidæ redduntur III, 571, 16 s.; omnis ejus naturalis generatio pedetentim et longissimis temporibus fit III, 571, 29 s., cf. 39 s., 46 s.; hinc latet quia integræ gentes pereunt, antequam ad finem perducta sit III, 571, 30 ss.; mutationes quæ ab ejus interiorum senectute vel vigore pendent, fato constitutis temporibus fiunt III, 572, 37 s., cf. III, 571, 7 s.; ubi nunc est, olim mare fuit, iterumque vice versa III, 571, 6 s.; III, 573, 11; III, 574, 1, 3; idque quia flumina oriuntur ac deficiunt III, 571, 2 ss., 20 ss.; ejus locus non sufficeret, si omnia flumina ex aqua quæ jam prostaret, provenirent III, 570, 16 ss.; eam jam multis in locis terræ motus disruperunt III, 640, 24 s.; imbres diluvium in eam intulerunt III, 640, 25 s.; fluctuum incursiones in ea continentes sæpe oppresserunt III, 640, 26; item recedens sæpe mare alveos continenti adjecit III, 640, 27; venti et turbines sæpe urbes in ea exstructas dejecerunt III, 640, 27; incendiis atque ignibus e cælo delapsis vastata est ejus pars Phaëthontis tempore III, 640, 30 ss.; item eruptione ignis ex Ætna facta III, 640, 31 ss.; humectatur quia pluit, 164, 16; ea humectata pluet, nempe evecto vapore et factis nubibus 164, 17; ubi madida est, pluisse existimamus, 280, 52; quum exsiccatur non sudat III, 580, 13 s.; amat imbrem secundum Euripidem II, 219, 8; II, 175, 6 s.; II, 177, 28; de ea exhalat vapor III, 239, 2, cf. III, 506, 14; de ejus generibus partibusque et affectibus sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 14 s.; quid in illa generationes duæ efficiant III, 609, 11 ss.; causa esse nequit, cur semper vel plerumque eodem modo fiat generatio II, 460, 4 s.; in ea fiunt fossilia et metalla III, 609, 16 s.; omnis dulcis est gustu IV, 32, 48 s.; exusta omnis generis saporum colores speciesque assumit III, 582, 53 s.; e cœno orta humore liquefit III, 619, 23; putrefactioni obnoxia est III, 423, 28 s.; III, 610, 34; in eam mutantur quæcunque putrefiunt III, 610, 43; cur ipsa putreat IV, 143, 1 ss.; ejus generatio non simplex generatio est, sed certa quædam generatio est, vero simplex interitus, nempe ignis interitus II, 438, 42 ss.; ubi in eam aliquid transit, generationem obtinere putat vulgus II, 439, 17; si fiat, generationem obtinere non dicimus II, 439, 39; e fumida exhalatione aliqua ejus species fit III, 485, 15; ab igne sursum pulsa quocunque se applicaverit, nigricat IV, 306, 47; eam quidam propter morbosam cupidinem vel propter consuetudinem vorant II, 81, 31; quædam ad tingendum inservit III, 647, 22; in ea inveniuntur omnes sapores qui fructibus insunt III, 482, 43 s.; per quam meat ei similis evadit aqua III, 482, 45 s.; ejus species est sal III, 482, 47 s.; in insula Lipara invenitur, ut aiunt nonnulli, qua si ollam obruas, quidquid injectum fuerit, coquitur IV, 80, 10 ss.; quare omnibus corporibus compositis insit II, 462, 41 ss.; qui humores ex ea et aqua constant calore crassescunt III, 350, 2 s.; quæ plurimam continent, consistunt ac crassescunt ubi coquuntur III, 349, 45 s.; ea quæ constant calida, ab igne ita concrescunt ut rursus solvi nequeant III, 233, 29 s.; quatenus terra est, nequaquam agit, sed quatenus contrarietatem habet III, 483, 5 ss.; eam continet mare III, 389, 15; nulla ines in mari IV, 230, 44; plurimam continet lac III, 349, 45 s.; in pingui non prædominatur III, 350, 19 s.; ex ea fit caro II, 486, 40; ea simpliciter constant ossa nervique et pili III, 442, 18 s.; unde probetur ejus particeps esse cerebrum III, 239, 20 ss., cf. III, 238, 31 s.; unde ea maximam partem constare legumina et fruges III. 239, 23 ss.; dicere non sufficit ex ea factum esse animal aut partem III, 220, 42; probatur ex ea sola constare non posse animalis corpus III, 475, 18 ss.; corporum causa est ex qua II, 515, 35; in ea animalia sunt quod corporum materies est III, 614, 35 ss.; potentia lignum est II, 569, 15 s.; prima materies non erit, si aerea sit II, 569, 22; carni et ligno inest, quia ex iis excernitur, non vero vice versa II, 415, 44 ss.; pars navigii non est III, 518, 33 s.; nondum potentia homo est, etiamsi ex ea fiat semen II, 568, 47 s.; nec potentia statua, etiamsi ex ea fiat æs II, 569, 12 s.; motum non ciet, sed semina II, 604, 26; ei matris dignitatem tribuimus, idque quare III, 320, 45; ex ea gignitur planta II, 530, 41; ex ea alimentum capiunt plantæ III, 234, 41 s.; III, 243, 20 s.; III, 276, 41; III, 307, 16; III, 533, 1, 4; igitur ea ejusque calore tanquam ventriculo utuntur III, 234, 44, cf. 46; III, 276, 41 s.; ea præcipue constant plantæ III, 389, 17 s.; III, 546, 19 s.; quo modo ea utuntur plantæ, matre utitur fœtus, 622, 8; III, 357, 15 s.; quo modo præparatur ad semen recipiendum, sic anima præparari debet ad disciplinam II, 127, 49; in ea fiunt plantæ ac animalia sponte pullulantia, idque quomodo et quare III, 389, 53 ss.; III, 390, 9 ss.; IV, 86, 19 ss.; ex ea quomodo fiat materiale principium animalium ac plantarum sponte pullulantium III, 390, 44 s.; ex ea putrescente fiunt animalia III, 76, 48; III, 77, 19; IV, 19, 17 s.; ex ea nonnulli olim natos esse contendunt et homines et quadrupedes III, 391, 5 ss.; ex ea tanquam e matre alimentum petere non potuissent animalia quæ olim ex ea pullulasse contendunt III, 391, 12 s.; minus idonea est ad vitam sustentandam quam aqua III, 388, 46 s.; eam fere nullum incolit testaceum III, 388, 39 ss.; plantæ contra fere omnes III, 388, 45; ad eam se habent plantæ quo modo testacea ad aquam III, 388, 49 s.; cum ipsa tum res ex ea factæ plantis ac animalibus alendis inserviunt III, 390, 41 s.; ea talpæ vescuntur, exceptis iis qui in Ætolia reperiuntur IV, 107, 18; eam si edant elephantes, quidnam iis eveniat III, 168, 5 ss.; unicum molluscum quod in eam egrediatur polypus est III, 193, 13 s.; per eam repunt atque diutius in ea vivere possunt pisces serpentibus similes, idque quare III, 301, 38 s.; III, 302, 24 ss., cf. III, 309, 18 s.; item anguillæ III, 302, 26, cf. III, 309, 19; ea eodem modo utuntur serpentes quo aqua pisces iis similes III, 6, 19; III, 301, 26 s., cf. III, 309, 12 s.; ejus calore maturescunt quadrupedum ovipararum ova III, 376, 17 s., 41; quænam aves in ea nidum exstruant III, 180, 51 s.; ex ea nidos faciunt vespæ III, 202, 4; sub ea gignuntur vespæ III, 202, 2 s.; super ea pariunt vespæ mitiores III, 200, 46 s.; III, 203, 16 s.; sub ea hieme latitant matrices vesparum mitiorum III, 201, 13 s.; super ea pariunt bombylii III, 203, 10 s.; item tenthredines III, 203, 16 s.; ad eam nonnullæ apes favos faciunt, idque quales III, 98, 2; 12; sub ea favificant crabrones et vespæ, ubi ducem nacti sunt III, 98, 18 s.; contra eam nidum ædificant crabrones, idque quomodo III, 202, 38 s.; eam egerunt formicæ III, 202, 40; non situ erga eam apud plantas et animalia distinguuntur supra et infra III, 305, 38 s.; cf. III, 306, 9 s., in ea es quia in isto loco qui nihil præter te continet II, 286, 31; sub ea si habitantes, subito egrederentur necessario deos esse fateri cogerentur fr. 35, b.

Terra (*quatenus victum hominum spectat*): ejus ope naturaliter alimentum petunt homines 489, 14; 492, 15; 635, 36; cur eorum quæ gignit alia cocta, alia cruda cibo idonea sint IV, 214, 38 ss.; ex ea quæstum facit res metallica, 635, 30; ita sita esse debet urbs, ut facilis ad eam aditus pateat, 607, 22, 40; 608, 11; 613, 8; qui multam possident homines, hiemem in calidis regionibus, æstatem vero in frigidis transigunt III, 156, 27; ex ea primo loco reditum petere debet satrapa, 639, 31; item privatus, 640, 2; reditus qui ea petitur, vocatur pensio vel decima, 639, 35.

Terra adversa (ἀντίχθων); hujusmodi stellam exstare fingunt Pythagorei, idque quibusnam argumentis permoti II, 403, 11; II, 475, 32 ss.; eamque circum medium circulo ferri II, 403, 43; plures exstare nonnulli putant II, 403, 45; easque nos latere propter terræ objectionem II, 403, 47; eas interdum ansam dare lunæ defectibus iidem putant II, 403, 46; ita Pythagorei lunam vocabant fr. 75, b.

Terra, aqua, aer, ignis; corpora simplicia sunt, ideoque substantiæ dicuntur II, 521, 33 ss.; a nonnullis elementa vocantur III, 228, 38 s., v. igitur *Elementa*; secundum Empedoclem elementa sunt II, 432, 29 s., cf. 18; secundum Anaxagoram vero seminarium rerum similarium II, 432, 33; non constat an secundum Empedoclem hæc vel unum magis principium et magis elementaria sint II, 434, 1 ss.

Terra, aqua et aer; iis tanquam unica natura utitur Empedocles II, 474, 42 s.

Terra et aqua; eas circumdat aer et ignis III, 555, 15 s.; eas dare servire est, 378, 47; mixta juxta utriusque copiam nuncupanda sunt III, 617, 22 s.

Terra et ignis; si exstent, etiam reliqua duo elementa exstare debent II, 392, 48 s., cf. II, 393, 13.

Terra habitata; ea recte majorem arbitramur solem III, 466, 23; ejus segmenta duo sunt III, 587, 3; eorum situs III, 587, 4 s.; tympani speciem habent III, 587, 6; eam male in orbem pingunt III, 587, 20 ss.; latitudine terminatam esse ratione ostenditur, II, 587, 22 ss.; tota pervia est nisi maris amplum spatium alicubi prohibeat III, 587, 26 s.; ejus longitudo multo latitudinem excedit III, 587, 28 ss.; quamnam ejus partem norimus III, 587, 34 ss.; universa continua esse non videtur III, 587, 38 s.; eam male hominum sermo in insulas et continentes dividit, quum tota insula sit, Atlantico mari circumdata III, 629, 28 ss.; III, 630, 49 s.; multas et alias longe summotas huic obversas esse probabile est III, 629, 31 ss.; ejus amplissima latitudo paulo minus quadraginta millia stadiorum est III, 630, 50; longitudo vero septuaginta millia, III, 630, 52; dividitur in Europam, Asiam et Africam III, 630, 53 s., cf. *Terrarum orbis.*

Terra inhabitata; propter frigus III, 587, 36; propter æstum *ibid.*

Terra opposita; v. *Terra adversa.*

Terra humida; frigore concrescit III, 236, 1.

Terra humori mixta; actu et per accidens humida, per se vero et potentia sicca III, 239, 48 ss.

Terra putrefacta; ex ea nascuntur animalia quædam exsanguia III, 319, 27; item plantæ III, 320, 25; cur fiat IV, 243, 1 s.

Terra salsuginosa; eam pullorum ori, simulac nati sunt, inspuunt columbæ, idque quare III, 178, 50 ss.

Terræ temperatæ; v *Temperatæ terræ.*

Terræ et cælo intermedius locus; v. *Stellas quod circumdat.*

Terræ circuitus; ridicule nunc conscribuntur III, 587, 19 ss.; idque quomodo III, 569, 20 ss.; cuivis eos inspicienti patebit maxima et plurima flumina ex maximis montibus defluere III, 569, 19 s.

Terræ motus; de iis sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 15 ss.; eorum causa ventorum motibus affinis est III, 590, 48 s.; de iis tres sententiæ prolatæ sunt III, 590, 50 s.; idque ab Anaxagora et ante eum ab Anaximene et post utrumque a Democrito III, 590, 51 s.; Anaxagoras eos æthere in terræ partes inferas concavasque delato fieri putat III, 591, 37 ss.; refutatur hæc opinio III, 591, 10 ss.; deinde idem affirmat eos inde nasci quod terræ superficies non plana, sed globosa est III, 591, 14 ss.; nihil de his quæ in terræ motibus accidunt tradit III, 591, 19 ss.; Democritus terram aquæ plenam pluviæ copia moveri ait, idque quomodo III, 591, 21 ss.; Anaximenes terram humectatam quum siccatur rumpi putat III, 591, 27 ss.; ideoque concussiones cum per æstum tum per multum imbrem fieri III, 591, 30 ss.; refutatur hæc opinio III, 591, 34 ss.; quia ita eos fieri censent necesse est eosdem affirmari ad extremum cessaturos, idque quare III, 591, 38 ss.; eos sicca et humida exhalatione fieri necesse est III, 591, 44 ss.; non igitur aqua aut terra erit motus causa, sed spiritus intus inclusus idque quando III, 592, 11 ss.; quocirca maximi fiunt et plurimi cælo a ventis sereno, idque quare III, 592, 13 ss.; nonnullos vero vento etiam flante minime absurdum idque quare III, 592, 16 s.; minus autem vehementes fiunt, idque quare III, 592, 19 s.; maximi et plurimi noctu fiunt III, 592, 21 s.; interdiu circa meridiem præcipue excitantur, idque quare III, 592, 22 s.; ubinam vehementissime fiant III, 592, 33 ss.; cur in Hellesponto et Achaia et Sicilia et Eubœa III, 592, 36 ss.; vere et autumno maximi fiunt, idque quare III, 592, 46 ss.; alii veluti tremores, alii veluti pulsus sunt III, 593, 9 ss.; alii tremoribus similes fiunt qui urinæ missionem consequuntur III, 593, 10 s.; quibusdam in locis non prius desistunt quam ventus qui commovisset eruptione facta exierit III, 593, 22 ss.; hoc nuper circa Heracleam Ponticam accidit III, 593, 27; antea vero in Hiera, una ex Æoli insulis III, 593, 28; indicatur sole caliginoso et obscuriore absque nube facto III, 593, 48 ss.; item matutina aeris tranquillitate III, 593, 50 s.; item frigore vehementi III, 593, 50 ss.; item tenui nubecula aut interdiu aut paulo post occasum solis cælo sereno apparente III, 594, 17 ss.; fiunt interdum circa lunæ defectus, idque quare III, 594, 31; vehemens sæpe ad quadraginta dies extenditur III, 594, 45 ss.; ad annum duosve iisdem in locis signum sui dat III, 594, 48 s.; vehementiæ ejus quænam sint causæ III, 594, 49 ss.; soni qui ante eum sub terræ fiunt unde proveniant III, 595, 8 s.; quare sonus motum antecedat III, 595, 14 s.; iis nonnunquam aquæ eruperunt III, 595, 21 ss.; neque tamen causa sunt III, 595, 22; inundatio ubi simul facta est pugna contrariorum ventorum facta est III, 595, 30; quando hoc fiat III, 595, 32; sæpe exiguo fiunt spatio III, 595, 45 ss.; interdum fit in latitudinem III, 596, 1 s.; in quibusdam locis, sed raro, quasi pulsu ex inferiore in superius III, 596, 3 s.; tali concussione facta lapidum multitudo emergit III, 596, 7 s.; ita eversa sunt Sipylus et qui Phlegræus vocatur campus et regio Ligustica III, 596, 9 ss.: in insulis minus fiunt quæ in alto sitæ sunt III, 596, 12 ss.; eorum causa eadem est atque tonitrus et venti III, 598, 16 ss.; eaque sicca exhalatio III, 598, 19 s.; in locis arenosis non fiunt IV, 31, 32 s.; eorum ortus III, 634, 4 ss.; IV, 31, 35 s.; ubinam fiant IV, 31, 47 ss.; qui ad angulos acutos latera versus fiunt epiclintæ vocantur III, 634, 11 ss.;, sursum vero deorsumque ad angulos rectos brastæ III, 643, 13; qui labes terræ faciunt chasmatiæ III, 634, 14; qui hiatum terræ patefaciunt rhectæ III, 634, 15 s.; ostæ qui unico obnixu subvertunt III, 634, 19 s.; palmatiæ qui quassabundi erigunt quod moverint III, 634, 20 ss.; mycetiæ qui tellurem cum mugitu quatiunt III, 634, 23 s.; alii flatum secum ejiciunt, alii saxa, alii cænum, alii fontes aperiunt III, 634, 16 ss.; violenti terram jam multis locis disruperunt III, 640, 24; sæpe flumina et fontes antea non apparentia aperiunt, sæpe submergunt IV, 31, 26 ss.; post quendam magna copia argenti in Iberia collecta est IV, 98, 8 ss.; quo tempore in Achaia factus est, apparuit cometa III, 559, 21 s.; eos non metuere dicuntur Celtæ II, 32, 40; non rite definitur terræ motio, omisso quantæ, 247, 15.

Terræ mugitus; sæpe fit sine motu III, 634, 24 s.; eum fieri nonnunquam portentorum scriptores asserunt III, 595, 20 s.

Terræ proximus locus; aeri et aquæ communis est III, 564, 10 s.; ejus principium movens potissimum et primum circulus est in quo sol volvitur III, 564, 14 ss.

Terrarum orbis; quomodo inter gentes partitus sit, considerandum est, ut cognoscamus quomodo se habere debeant cives, 608, 33; ejus habitata pars III, 631, 17; ejus habitatæ parti vicinus est Aquilo III, 245, 31 ss.; ejus pars quæ calido loco sita est, suaviter olet IV, 189, 31. cf. *Terra habitata.*

Terrena (τὰ ἐπὶ τῆς γῆς); multis affectionibus et variationibus obnoxia sunt II, 640, 23.

Terrenum; multum continet terra III, 390, 19; naturaliter deorsum et ad medium fertur II, 285, 27; II, 294, 17; II, 296, 36; II, 316, 46; II, 317, 27; II, 369, 5; II, 424, 38 s.; II, 429, 15 s., cf. II, 428, 52; inferiora petit III, 420, 48; præter naturam sursum movetur II, 348, 17; quædam aeri innatant propter parvitatem II, 431, 21; frigidum est IV, 297, 33; id ad sapores efficiendos in humido abluit natura perque id caloris ope humidum percolat III, 433, 10 ss.

Terrena materies; ex ea calor exsugit humorem III, 324, 44 s.; parum humoris ac caloris continet III, 361, 37 s.; omnium quæ corpore continentur crudissimum est III, 365, 35 s.; ex ea fiunt ungues, ungulæ, cornua, rostra, idque quomodo III, 361, 38 ss.; ei apud animalia respondet osseum III, 255, 36 s.; maxima copia plerumque exstat apud magna animalia III, 255, 31 s., 37 ss.; ejus partem supervacaneam ad commoditatem et ad injurias propellendas adhibuit natura III, 255, 39 ss.; igitur e parte quæ necessario superiora petit, partim cornua, partim dentes exsertos, partim alios dentes fabricata est III, 255, 42 s.; quæ multum habent in corporis mole, etiam magis terrenum habent semen III, 550, 41 s.; abundat apud solidungula III, 294, 17; apud eadem dentium et cornuum loco in ungues impenditur III, 294, 17 s.; ex ea fit testa testaceorum, idque quomodo III, 390, 21 ss.; item cornua et ossa III, 390, 22; eam foris habent crustata et testacea III, 279, 29 s.; III, 286, 43; sola restat in testa ovorum post exitum III, 375, 33 s.; unde constet majorem ejus copiam habere sepiam quam reliqua mollusca III, 278, 28 ss.; apud pisces cartilagineos in cutem impenditur III, 302, 47 s.; nec apud pisces cartilagineos ipsos, nec in eorum ovo superficiem petit III, 346, 60; in avium corpore portum relinquere conatur III, 299, 25 s.; ex ea fiunt partes ad injurias depellendas idoneæ III, 299, 26 s.; si sursum promatur, rostrum indurat aut ejus molem auget III, 299, 27 s.; si vero deorsum, calcaria ex ea fiunt vel unguium robur et moles augentur III, 299, 28 s.; nonnullis avibus crura suppeditat longa III, 299, 32; apud alias digitorum intervalla complet, idque quasnam III, 299, 32 s.; omnia vero hæc simul facere nequit, idque quare III, 299, 29 ss.; ejus abundantiæ originem debent primo loco animalia multipeda, secundo pedibus carentia, tertio plantæ III, 289, 52 ss.

Terrestres venti; v. *Venti terrestres.*

Terrestria animalia; cur iis majora et vegetiora sint marina IV, 171, 51 ss.; alia respirant, alia non III, 2, 39 ss.; multa eorum ex humido victum petunt III, 2, 46 s.; cf. 29 ss.; nullum eorum sessile est III, 2, 53 s.; alia volatilia sunt, alia pedestria III, 3, 12 ss.; iis multiformiora sunt aquatilia, idque quare III, 388, 52 s.; apud ea eodem modo se habet omentum quo apud aquatilia III, 276, 10; non omnia longiorem vitam habent III, 529, 7; pulmonibus prædita omnia respirant III, 2, 41; admodum parvis ad marcorem caloris naturalis prævertendum sufficit refrigerium quod aeri ambienti debent, idque quare III, 542, 50 ss.; eorundem fere omnium brevis vita est III, 543, 2 s.; hieme latitare incipiunt, calidiori vero tempestate rursus in lucem prodeunt III, 159, 24 ss.; iis accensendi sunt serpentes III, 309, 8.

Terribile; ubi aliquid ejusmodi cogitat intellectus contemplativus movetur cor III, 472, 7 ss.; ejus forma si cogitetur, aliquatenus eodem modo se habet ac id ipsum III, 465, 30 s.; III, 522, 40 ss.; igitur id cogitantes timemus III, 522, 43; eorum imaginatione eodem modo afficimur ac pictis III, 465, 32 ss.; ea metuimus II, 31, 33; II, 208, 13; II, 209, 25; mala sunt II, 31, 34; non omnibus eadem sunt II, 32, 18; nonnulla supra hominem sunt II 32, 19; quæ supra hominem, metuit quicunque sanæ mentis est II, 32, 19; licet tamen ea magis vel minus metuere II, 32, 25; quæ hominis modum non superant, magnitudine differunt II, 32, 20; II, 208, 14; in vita rarius occurrunt, iisque difficilius assuescimus II, 38, 8; magis sunt quæ clam et subito fiunt IV, 255, 37; partim simpliciter terribilia, partim alicui II, 208, 20 ss.; simpliciter plerisque vel humano generi terribilia II, 208, 27, 32; ea qui non rationis causa sustinet, vel mentis compos non est, vel audax II, 208, 45; proprie quæ dolorem exitiosum, id est mortis timorem incutiunt II, 209, 26 ss.; nonnulla cuivis terribilia sunt, quia hominis naturam excedunt II, 209, 51 ss.; fortitudini falsæ revera non videntur II, 211, 2; ea propter furorem tolerare turpe est II, 211, 9; de iis non disserturos dicendum est, ut auditores ad animum attendendum exhortemur, 439, 17.

Terribilia simpliciter; ea quæ homo timet fortis, qua fortis non timet II, 208, 30.

Terribile et terroris expers; eorum ope tantum colores percipere videntur animalia quorum oculi duri sunt III, 456, 33 ss.

Terrigenæ; stulti fuisse dicuntur, 510, 24; hastam ferunt, 469, 32.

Terrigenæ; si e verme nati non sint, incrementi materiem aut e matre petere debent aut e concepti parte III, 391, 9 ss.; e matre i. e. e terra petere nequeunt III, 391, 12 s.

Terror; duobus modis ejus expertes fiunt homines, 355, 7; interdum eo excitandi sunt, ne remittatur respublicæ administrandæ sollicitudo, 576, 13.

Tessera (*militaris*); traditur classici signo audito III, 639, 19.

Tertium adjacens; 30, 50 s.

Tertius homo; ad eum delabimur nonnullis argumentis quibus placita sua adstruunt idearum assertores II, 482, 21; II, 553, 41; II, 615, 46 s.; de eo sophisma, 300, 17; quonam peccet hoc sophisma, 300, 23; non solvitur si hominis notionem (ὅπερ ἄνθρωπος) qualitatis notionem (ὅπερ τοιόνδε) esse dicimus, 300, 26; quomodo solvendum sit, 300, 10, 29.

Tertio abhinc die; interdum meminimus nos tunc quodcunque tandem fecisse III, 498, 39 s.

Terugena; abscissa et plantata secus mare viride fortasse fiet sesebram (*sisymbrium?*) IV, 28, 36.

Tesseræ; eorum ludus jucundus, 336, 31; e vase projecta motu cum sua forma congruente movebitur III, 638, 21.

Testa; ea apud nonnulla exsanguia constat extrema superficies III, 362, 23; eodem modo quo eæ in fornace cocta esse videntur ossa III, 361, 45 s.; ea carent insecta III, 68, 4; duram salutis causa habent testacea III, 286, 7 s.; mollem et facile perspicabilem habet lutaria III, 266, 34 s.; erinaceorum qualis III, 279, 24 s.; eam in prona parte habent univalvia III, 279, 19; in ejus fundo papaver habent univalvia III, 280, 4 s.; ejus duritie testacea æquant cancri obstetrices et Heracleotici II, 285, 46; ejus duritie sola nititur horum cancrorum salus, *ibid.*; eam deorsum vertit nautilus superficiem petens III, 193, 23 s.; eam vero invertit, ubi in superficiem pervenerit III, 193, 25 s.; perterrefactus eam aqua implet ut mergatur III, 193, 31 s.; quomodo generetur ac incrementum capiat, nondum constat III, 193, 32 s.; nec an sine ea vivere possit nautilus III, 193, 35 s.; concharum e latibulo ejicit polypus III, 192, 39 s.; quatenus ejus densitas causa sit cur vesicam habeant testudines III, 266, 19 s.; earum ope in alvearia congregantur apes III, 200, 1 s.; cur in mari rotundæ fiant IV, 235, 22 ss.

Testæ crudæ; per eas transsudat aqua III, 361, 44; igitur iis comparantur venæ III, 361, 33 ss.

Testa crustatorum et testaceorum; e materie terrena fit, idque quomodo III, 590, 21 ss.; igne non liquefit æque ac cornua et ossa III, 390, 22 s.; suffocabulo comparatur III, 240, 31; quænam sit ejus utilitas III, 240, 28 s.

Testa ostreorum; eam interdum duritie æquant calculi vesicæ III, 50, 15 s.

Testa ovi; tutela est contra noxas foris imminentes III, 378, 37 s.; igitur ea carent, nec ea indigent ova piscium cartilagineorum III, 378, 35 ss.; initio mollis membrana est III, 375, 28 s.; ubi exit ovum adhuc mollis est III, 375, 31; alioquin dolorem movisset III, 375, 31 s.; post exitum illico dura et fragilis evadit, idque quare et quomodo III, 375, 32 ss., cf. 29 s.; ubinam inveniatur membrana quæ eam ab albumine et vitello separat III, 375, 42; una cum vitello secundarum membranam circumdat III, 377, 44 ss., cf. III, 378, 34 s.; igitur eodem redit ac si viviparorum fœtui una cum matre circumdata esset III, 377, 46 s.; ejus membranam circumdat umbilicus qui a vena magna ad secundarum membranam tendit III, 377, 30, cf. III, 375, 40 s.; nonnisi calido loco gigni potest, idque quare III, 324, 43 ss.; humoribus solvitur III, 361, 42.

Testacea (ὀστρακόδερμα); eadem quæ ostrea III, 7, 20; magnum genus sunt animalium exsanguium III, 7, 19 s., 24 s.; III, 55, 28, 37 s.; III, 70, 48 s.; III, 240, 24 ss.; III, 277, 10 s.; III, 327, 42; inter animalia et plantas medium tenent III, 282, 5; III, 544, 9 s.;

plantis similia sunt, si cum gressilibus animalibus comparentur III, 145, 37 s.; alia nulla, alia obscura sensus vestigia ostendunt III, 145, 39 ss.; semper pedetentim magis magisque vita ac motu prædita sunt eorum genera III, 145, 43 s.; oculis carent III, 9, 11; olfactum habere probantur, etiamsi respiratione careant III, 71, 18 ss., cf. 35; III. 484, 39 ss., cf. III, 486, 50 ss.; item gustum III, 71, 22 ss.; an visum et auditum habeant, non valde manifestum est III, 71, 26 ss.; quænam eorum maxime auditu prædita esse videantur III, 71, 27 ss., 33 ss.; quænam maxime visu III, 71, 29 ss.; quænam minime olfactu prædita videantur, idque tam sessilia quam gressilia III, 71, 37 ss.; apud ea eodem modo se habet sensus principium, quo apud mollusca, sed minus manifestum est III, 282, 26 ss.; natura sua sessilia sunt et loco manent III, 318, 16; III, 320, 13; nihilo minus manifesto moventur III, 318, 10; igitur præter naturam moventur III, 318, 14 s.; non habent dextrum ac sinistrum III, 318 9; hinc tanquam mancum genus considerari possunt III, 318, 10 s.; conferrique possunt animalibus pedibus prædita quibus crura amputata sunt III, 318, 12; item vespertilioni vel vitulo marino III, 318, 13; alia omnino immobilia sunt, alia parum motus nacta sunt III, 285, 6 s.; pede carent III, 192, 4 s.; eorum mobilissimum est pecten III, 192, 5; quænam parum moveantur III, 192, 6 s.; immobilia aluntur parte potulenta aquæ marinæ III, 147, 44 ss.; etiamsi eorum somnum nondum sensu deprehendere licuerit, tamen ratiocinatione constat, ea necessario dormire debere III, 501, 43 ss.; quomodo ea respirare putent Anaxagoras et Diogenes III, 537, 29 s.; arteria carent quia pulmone carent III, 538, 12 s.; eorum ventriculum statim os insequitur III, 538, 13 s.; partem terrenam foris, carnosam vero intus habent III, 240, 24 s., 27 ss.; III, 286, 43 s.; idque quare III, 240, 28 ss.; eorum testa suffocabulo comparatur III, 240, 31; iis salutis causa testam duram circumdedit natura III, 285, 7 s.; eorum testa duritie æquat cancrorum obstetricum et Heracleoticorum III, 285, 46; eodem modo quo illa se habere videntur, etsi genere diversa, testudines et lutariæ III, 240, 32 ss.; non multas habent partes III, 285, 1; idque quia sedentaria sunt III, 285, 2; omnia caput habent III, 285, 21 s.; inferne cibum capiunt III, 285, 18; igitur plantarum modo caput deorsum tenent III, 285, 16 s.; quapropter eorum partes superiores infra, inferiores vero supra sunt III, 285, 19 s.; membrana continetur eorum pars qua potulentum percolatur et cibum adsumunt III, 285, 20 s.; eorum partes præter eam qua alimentum recipiunt nomine carent III, 285, 22 s.; easdem partes habent ac crustata (vel potius mollusca) III, 278, 49 s.; III, 286, 41 s., 44; sed alia explanatius, alia obscurius III, 278, 50 s.; in majoribus magis manifestæ sunt hæ partes III, 278, 51 s.; crustatis se contrario modo habent III, 279, 27; ratione qua universa corporis forma constant molluscis similia sunt III, 286, 42 s., 44 s.; idque omnium maxime turbinata anfractu prædita III, 286, 46 s.; eorum partes duræ et frangi et rumpi et tundi possunt III, 55, 38 s.; omnibus quibus testa dura est, intus lævis est III, 62, 31 s.; inter ea solus erinaceus undique testa includitur III, 279, 25 s.; inter ea peculiari modo se habent erinacei et tethya III, 279, 32 ss.; nonnulla carnosum corpus habent III, 145, 40 s.; carnosas partes, si eas habent, intus habent, testam vero foris, intusque durum nihil III, 61, 45 ss., cf. III, 55, 37 s.; III, 279, 29 s.; multis modis inter se diversa sunt et testarum ratione et interioris carnis III, 61, 48 s.; III, 279, 9 s.; alia omni carne carent, alia omnem carnem intus inclusam habent, excepto capite III, 61, 50 ss.; alia nullam partem carnosam foris nudam habent III, 62, 13 ss.; eorum quæ restant, alia bivalvia sunt, alia univalvia III, 62, 5 ss.; III, 279, 10; III, 285, 8 ss.; alia læves testas habent, alia scabras III, 62, 16 s.; alia globosa sunt, alia vorticem habent, idque quænam III, 285, 10 ss.; alia carnes esculentas habent, alia non III, 280, 1; item alia papaver esculentum, alia non III, 280, 2 s.; igitur hac in re eodem modo se habent quo erinacei III, 279, 54; etiam testarum crassitie et tenuitate inter se differunt, idque vel universæ testæ, vel partis III, 62, 22 ss.; alia igitur labra testarum crassa habent, alia tenuia III, 62, 24 ss.; alia se ipsa movent, alia immobilia sunt III, 62, 26 ss., cf. III, 66, 35; III, 89, 11 s.; partium internarum natura apud omnia aliquo usque eadem est III, 62, 42 s.; omnia papaver habent III, 63, 24 ss., 45; III, 64, 5 s.; ejus maxima pars excrementum est III, 63, 24 ss.; III, 64, 5 s.; III, 66, 16 s.; idque membrana continetur III, 64, 6; quale habeant excrementum III, 66, 16 s.; III, 668, 13 s.; exceptis tethyis omnia manifestum excrementum habent III, 281, 40 s.; omnia linguæ similem partem habent III, 67, 26 s.; idque cujusnam gratia III, 277, 30 ss.; nonnullis eorum hæc pars valde robusta est III, 277, 42 ss., v. *Proboscis*; linguæ similem partem alia intus, alia foris habent III, 251, 31 s.; quæ foris habent ea pro stimulo utuntur III, 251, 32, cf. 36 ss.; omnia habent os et linguæ similem partem et ventriculum et anum, sed harum partium dispositione a se invicem differunt III, 279, 30 ss.; quomodo se habeant hæ partes e dissectionibus et *historia de animalibus* discere oportet III, 279, 34 ss.; earum partes partim adspectu, partim oratione explicandæ III, 279, 36 s.; sexus discrimine carent III, 75, 3 ss.; III, 320, 16; idque quia plantis similia sunt III, 75, 11 s.; III, 320, 15; si cum animalibus comparantur plantis similia sunt, si cum plantis animalibus III, 388, 34 s.; ut plantæ, sexus discrimine carent et in aliud non generant III, 344, 11 s.; ut animalia, fructum non ferunt III, 344, 12 s.; consistunt e terrena et humida quadam concretione III, 344, 13 ss.; aliquatenus sponte consistunt, aliquatenus per se ipsa, aut alia hoc modo, alia illo III, 388, 37 ss.; fere nullum eorum terram incolit III, 388, 39 ss.; multa vero mare eique similes humores, eaque habitum valde diversum habent III, 388, 41 ss.; eatenus igitur eorum natura plantarum contraria est III, 388, 38 s.; tanto magis plantis pro portione respondent ac ab iis discrepant quanto ad vitam sustentandam humidum sicco, aqua terra præstat III, 388, 46 ss.; eodem modo se habent ad aquam quo plantæ ad terram III, 388, 49 s.; igitur tanquam plantæ aquatiles considerari possunt III, 388, 51 s.; quædam eorum fertilia, reliqua vero sterilia III, 75, 12; exstat apud ea quod pariat et generet, non est vero quod ineat III, 75, 32 ss.; unicum genus animalium est quod totum fere coitu careat III, 87, 23 s.; III, 327, 42 ss.; sponte et limo et putredine gignuntur III, 87, 30 s.; III, 88, 46 s.; idque tam favificantia quam reliqua III, 87, 33 ss.; facilius tamen gignuntur, ubi antea præsto sunt animalia ejusdem generis, idque quare III, 87, 35 ss., v. *Favago*; pro varia limi specie diversa eorum genera nascuntur III, 88, 47 ss.; nemo unquam ullum eorum coire vel parere vidit III, 170, 47; nihilominus de eorum graviditate loquuntur III, 170, 45; prægnantia meliora sunt III, 170, 42 ss.; unicum eorum genus cujus coitus conspectus sit, cochlea est III, 390, 25 s.; partim eodem modo generantur ac reliqua animalia, partim diverso III, 388, 31 ss.: aliquatenus e semine fiunt, aliquatenus non III, 388, 35 s.; partim sponte nascuntur, partim facultatem quandam de sese emittunt III, 389, 29 s.; nempe vel subolem, vel favum III, 389, 36; quæ favificant vel subole pullulant, omnia etiam sponte nascuntur III, 389, 31 s., 43 s.; quæ nec favificant, nec subolem emittunt, omnia (semper) sponte fiunt III, 389, 51 ss.; quare in mari omnia fiant III, 390, 19 s.; fiunt corpore vita prædito, id est animæ principio ubivis obvio, intra bullam spumosam suscepto III, 390, 24 ss., cf. 10 ss.; dum fiunt circumquaque concrescit et duratur terrena materies, idque quomodo III, 390, 21 ss.; sponte fiunt, ideoque e verme, non ex ovo nascuntur III, 391, 21 ss.; argumenta quæ probant ea æque ac vermes et reliqua animalia sponte nascentia sursum versus et in caput crescere III, 391, 35 ss.; argumenta quæ probant omnia sponte nasci III, 391, 41; argumenta quæ probant ea nihil generandi vim habens a sese projicere III, 391, 50 s.; eorum ova ita dicta nihil ad generationem conferunt, sed bonæ alimoniæ documentum sunt III, 392, 2 s.; hinc optimis ad edendum succis prædita sunt, ubi hæc habent III, 392, 4 s.; eorum pars maxime esculenta esse videtur papaver III, 279, 8; omnia habent excrementum papaver dictum III, 279, 7; omnia cito crescunt III, 88, 51 s.; in nonnullis eorum gignuntur cancelli III, 88, 54 ss.; exsuperantias frigoris et æstus ferre nequeunt III, 280, 11 ss.; igitur vere et autumno bene habent III, 280, 11; iisdem temporibus apud ea ova ita dicta fiunt III, 84, 4 ss.; III, 280, 10; exsanguia, ideoque frigida sunt III, 389, 6 ss.; et alimentum et teporem quærunt III, 389, 12; in quibusnam igitur locis inprimis inveniantur III, 389, 6 ss., 10 s.; excepta purpura imbribus gaudent, idque quare III, 165, 8 s., 21 s.; siccitate minora et deteriora evadunt III, 165, 16 s.; in Ponto desunt, idque quare III, 165, 23; III, 169, 9 s.; item in fluminibus, exceptis paucis quibusdam bivalvibus III, 165, 24; in Rubro mari ingentia sunt III, 169, 11 s.; III, 530, 10 s.; latitant omnia III, 159, 29 s.: sed non eodem tempore III, 159, 35 ss.; pleraque vehementibus frigoribus et æstibus latitant III, 159, 38 s.; liberorum manifestior est latitatio III, 159, 31 s.; hærentium parum liquet III, 159, 34 s.; nonnulla eorum, dum latent, operculum in superficie habent III, 159, 33; quæ locum mutant partim carnivora sunt, partim plantis marinis vescuntur III, 148, 7 ss.; brevem habent vitam, etiamsi mare incolant III, 529, 8 s.; iis vescitur mullus III, 148, 54; quænam iis accensenda sint III, 55, 37 ss.; III, 170, 43; enumerantur quædam III, 61, 43 ss.; iis accensenda sunt ostrearum et cochlearum genus III, 55, 39 s.; III, 210, 26 s.; item ostreæ lacustres III, 391, 46 s.; iis non accensendæ sunt urticæ marinæ III, 291, 45 ss.; eodem modo quo ea gignuntur urticæ et spongiæ III, 89, 32 ss.; inter ea et crustata medium tenet cancellus III, 64, 16 ss., 21; qua in re iis similis sit III, 64, 20 s.

Testacea (τὰ κογχύλια); coitu carent III, 193, 34 s.

Testacea favificantia; emittunt humorem mucosum quasi seminali natura III, 389, 38 ss.; semine vero carent III, 389, 40; larga eorum copia provenit ubi primum constiterit aliquid III, 389, 42 s.; ibi magis nascuntur ubi antea quædam adfuerint III, 389, 44 s.; idque quia verisimiliter superest residuum principii unde olim constiterunt III, 389, 45 s.; hinc probabile est ea etiam e favo gigni III, 389, 50 s.; omnia etiam sponte fiunt III, 389, 31 s., 43 s.; quatenus igitur eorum generatio plantarum similis sit III, 389, 41 s., cf. 33 ss.

Testacea in summo fluitantia; circa saxorum cava nascuntur III, 88, 49 s.; quænam iis accensenda III, 88, 50.

Testacea sessilia; alia radicitus affixa sunt, alia radice carent idque quænam III, 89, 12 ss.

Testacea quæ subole pullulant; semine carent III, 389, 40; larga eorum copia provenit ubi primum constiterit aliquid III, 389, 42 s.; ibi magis nascuntur, ubi antea quædam adfuerint III, 389, 44 s.; idque quia verisimiliter superest residuum principii unde olim constiterint, e quo residuo fiunt soboles III, 389, 45 ss.; omnia etiam sponte fiunt III, 389, 31 s., 43 s.; quatenus igitur eorum generatio plantarum similis sit III, 389, 33 ss., 41 s.

Testacea quorum testa glabra est; partim virgata sunt partim non, idque quænam III, 62, 20 ss.

Testacea bivalvia; v. *Bivalvia.*

Testacea univalvia; v. *Univalvia.*

Testamentum; quamobrem in foris nonnullis non ejus sed potius gentis ratione sententia feratur IV, 261, 15 ss.; multa jam falsa esse redarguerunt IV, 261, 18; qui id scribunt ægroti quibusnam similes sint fr. 339, b.

Testificatum; vel verisimile, vel non verisimile, vel dubiæ fidei est, 430, 34; si verisimile sit, nihil addendum est, nisi urbanitatis gratia enthymema vel sententiam subjungere velimus, 430, 37; in ejus probabilitatem inquirendum est, ubi testimonium impugnamus, 430, 49.

Testimonium; quidnam, 430, 33; quænam facienda sint ut id confirmemus, 430, 37; quænam ut oppugnemus, 430, 48 ss.; 451, 18; quomodo id subducere possimus, 430, 10; quænam facienda sint, ubi id subducit adversarius, 431, 17; eorum varia genera, 344, 36; nunquam deerunt, 344, 38; iis non opus esset, si ex argumentis probabilibus causæ dijudicarentur, 344, 34; ex iis peti possunt signa, 429, 14; cum confessionibus e quæstione petitis ante reliquas probationes collocandæ sunt accusatori, 449, 49; si fidem nacta fuerint, quonam orationem convertere debeat defensor, 451, 22; de rebus obscuris manifesta afferri debent II, 137, 28.

Testimonium falsum; pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 14; de iis judicia unde pendeant, 501, 23; eorum actionem primus instituit Charondas, 519, 45.

Testes; pertinent ad probationes arte carentes, 313, 13; 443, 9; partim antiqui sunt, partim recentes, 343, 50; iis si careas, quidnam dicendum, 344, 29; adversarius si iis careat, dum ipse habes, quidnam dicendum, 344, 33; vel fide digni, vel fide indigni, vel ambigui sunt, 430, 35; si fide digni, nihil addendum est, nisi urbanitatis gratia enthymema vel sententiam subjungere velimus, 430, 37; si suspecti, probare debemus eum nec ut gratiam ineat, nec ulciscendi aut lucri causa testificatum esse, 430, 40; item ei non prodesse, si falsum det testimonium, 430, 43; ejus mores detrectandi sunt, si improbus fuerit, 430, 48; investigandum est an rei sit amicus vel inimicus, vel pauper, vel si rei de qua agitur aliunde sit particeps, 431, 1; iis præstare quæstionem dicendum est, ubi quæstionem confirmare velimus, 431, 24; ex iis peti possunt signa, 429, 14; optimis confirmanda sunt pacta, 455, 23; ubique fidem faciunt, 371, 14; fide dignus, etiamsi unus sit, utilis est, 371, 16; iis quodammodo similes sunt, qui pacta subscripserunt vel servant, 344, 52.

Testes antiqui; quinam sint et quonam modo iis utendum, 344, 3 ss.; iis maxima fides haberi potest de quæstione utrum res justa an utilis sit, necne, 344, 28.

Testes extra periculum versantes; tantummodo testantur de quæstione utrum res justa an utilis sit, necne, 344, 26, 27; iis utendum, ubi testes periculi participes mentiri videntur, 344, 23.

Testes falsi; quare majorem injuriam faciant, 342, 46; quum de iis legem tulerit legumlator, absurdum esset, si ils crederet judex, 431, 5; non solum pecunia, sed et bonæ famæ et fidei jactura puniuntur, 430, 45; si testimonium negando subducunt, falsi testimonii pœnæ obnoxii non sunt, 431, 13.

Testes periculi participes; tantummodo testantur de quæstione an res sit, necne, an fuerit, necne, 344, 24; si mentiri videantur, testibus extra periculum versantibus utendum est, 344, 23.

Testes recentes; partim periculi participes sunt, partim extra periculum, 344, 1; quinam sint et quomodo iis utendum, 344, 18.

Testes; fulcimentum vectis IV, 140, 29 s.

Testes (ὄρχεις); in maribus suspensi sunt a meatu a pudendo ad vesicam tendente III, 17, 10 s.; in eos a pudendo tendit aliud foramen III, 17, 8 s.; a meatibus seminalibus suspensi sunt, ut pondus a fidicula vel lapilli a stamine III, 322, 40 s.; III, 428, 14 ss., 29 s.; igitur perperam nonnulli arbitrantur eos multorum principiorum copulam esse III, 428, 36 ss.; quare iis resectis in femininam speciem mutentur habitus et vox III, 428, 28 ss.; omnes mares iis præditi duos habent III, 11, 27; III, 321, 51; neque idem quod caro sunt, nec longe ab eo distant III, 11, 28 s.; pudendo virili subjacent III, 11, 26 s.; quænam ad eos deveniant venæ secundum Syennesin Cyprium III, 38, 31 s.; quænam secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 24, 26; quænam secundum Polybum III, 39, 45; meatuum seminalium pars non sunt III, 322, 39 s.; apud animalia vivipara horum meatuum replicationem servant III, 322, 35 ss.; igitur stabiliorem reddunt genituræ motum libidinemque veneream temperant III, 322, 33 s; iis demptis retrahuntur meatus seminales III, 322, 41 s.; eundem situm servant ac pudendum III, 323, 13 s.; igitur eo deficiente, et ipsi vel deficiunt vel alio loco siti sunt III, 323, 11 ss.; eorum qui eos in anteriori parte habent, aliis ventri appliciti sunt, aliis foris conspicui III, 35, 49 s.; quibus manifesti sunt iis scroto continentur, idque quare III, 35, 52 ss.; III, 326, 8 ss.; eos non omnia sanguine prædita eodem modo dispositos habent III, 321, 29 ss.; apud animalia eos foris habentia incalescente pudendo emittitur semen III, 323, 14 ss., cf. 38 s.; sub pubertatem intumescunt III, 340, 7; meatus qui ad illos tendit adultis dilatatur IV, 181, 15 s.; si dexter ligatur coeunti, teste Leophane procreabitur femina, sin vero sinister, mas II, 394, 33; cui resectus est dexter semper feminas procreaturum esse censent alii, cui vero sinister, semper mares III, 394, 36 ss.; nihil ad fœtus procreandi sexum conferunt, idque quare III, 394, 41 s.; eorum retractio coitum faciliorem reddit III, 408, 31 ss.; eos contrahunt metuentes IV, 257, 42; IV, 258, 43; frigentes et torpentes nec retrahi, nec semen emittere possent III, 326, 10 s.; igitur operimento et velamine indigent ut serventur et semen concoquant III, 326, 8 ss.; hinc scroto conteguntur apud animalia quorum cutis mollis et flexilis est III, 326, 12 s.; intus vero sunt apud ea quorum cutis dura ac rigida est III, 326, 44 ss.; delentur, vel pressione apud juvenes, vel resectione apud adultiores III, 36, 28 s.; quasnam iis dolentibus venas incidere soleant secundum Polybum III, 39, 48 ss.; necessarii non sunt, quia non omnia quæ generant iis prædita sunt III, 322, 19 ss.; igitur melioris gratia exstant III, 322, 24 s.; eos alia animalia sanguine prædita habent, alia iis carent III, 34, 47; III, 321, 13 s., 31 s.; apud animalia iis prædita partes proli procreandæ destinatæ sunt III, 321, 11 ss.; quæ eos habent castrari possunt III, 207, 51 s.; eorum quæ habent alia intus, alia foris habent, idque quare III, 34, 48; III, 35, 1; III, 326, 3 ss., 8 ss.; eos alia animalia quibus pudendum foris exstat, liberos habent, alia non, idque quænam III, 21, 25 ss.; ubinam habeant animalia vivipara pedestria III, 207, 53 ss.; eorum quæ intus habent, aliis lumbis appliciti sunt circa renum locum, aliis ventri III, 34, 48 ss.; quænam animalia sanguine prædita iis careant III, 35, 5 s.; III, 79, 15 s.; III, 321, 31 ss.; III, 322, 21 s.; III, 323, 29; III, 324, 2; idque quare III, 323, 26 ss.; III, 424, 3 ss.; quænam lumbis applicitos habeant III, 35, 8 ss.; III, 79, 20 ss.; III, 321, 34 ss.; idque quare III, 323, 20 s.; eos foris habent quadrupedes viviparæ exceptis elephanto et erinaceis, idque quare III, 21, 35; III, 35, 14, cf. III, 321, 43 ss.; III, 323, 17 ss.; III, 326, 24 ss.; aliis quadrupedibus viviparis pone ad ventrem appensi sunt, aliis liberi III, 21, 30 ss.; III, 35, 14 ss., cf. 3, III, 321, 47 s.; quomodo se habeant apud quadrupedes viviparas III, 36, 1 ss.; apud eas ab aorta ad testes tendunt meatus, idque quales III, 36, 4 s.; item a testibus ad pudendum alii, idque quales III, 36, 6 ss.; item a vesica ad pudendum alius, isque ubinam situs III, 36, 17 s.; iis resectis aut ablatis retrahuntur meatus seminales III, 36, 26 s.; sive eos intus habent, sive iis carent animalia, eorum meatus seminales oviparorum utero similes sunt III, 327, 23 ss.; animalium eos habentium sive intus sive foris statim stabiliti sunt meatus seminales III, 327, 29 ss.; eos omnia vivipara in adverso habent III, 321, 43, cf. III, 35, 14; III, 323, 17 ss.; apud hypospadiæos sursum retracti sunt III, 406, 45 s.; quo loco apud verres prostant, eo apud scrofas invenitur apria III, 208, 37; dexter salit apud equos podagra affectos III, 166, 41 s.; eos intus extremo ventri applicitos habet delphis III, 35, 12 s., 51; III, 321, 44 s.; III, 327, 33 s.; idque quare III, 326, 12 ss.; non foris conspicuos sed intus conspicuos, habent quadrupedes oviparæ III, 25, 25 s.; quæ eos intus habent animalia celerius coeunt III, 323, 1 s; idque quare III, 323, 2 s.; quæ iis carent animalia, vel eos intus habent salaciores sunt III, 322, 28 ss.; quomodo se habeant et ubinam siti sint apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 29 ss.; III, 207, 52 s.; III, 321, 34 ss.; ad utrumque apud eas a vena magna tendit meatus III, 35, 40 s.; item semen recipiunt ejusque exitum retardant III, 322, 46 ss.; intus retractos habent aves III, 300, 38 s.; III, 408, 1; apud aves coitus tempore valde magni sunt III, 35, 46 s.; III, 111, 28 s.; III, 113, 29 s.; III, 322, 49 s., 52 s.; post hoc tempus vero aliis avibus latent, aliis parvi sunt III, 35, 44 s., cf. III, 322, 50 ss.; igitur nonnulli hieme iis carere putant palumbes et perdices III, 35, 47 ss.; semper conspicuos habent aves salaciores III, 111, 29 s.; gallis gallinaceis lacte saginatis cur amplissimi et concoctu faciles fiant IV, 291, 1; iis carent serpentes III, 33, 4 s; item pisces III, 28, 2; III, 33, 4 s.; III, 302, 49 s.; eorum loco meatus duos habent in unum coeuntes III, 33, 5 s.

Testudo; squarrosis animalibus accensenda est III, 266, 15 s.; III, 321, 42; III, 544, 13 ss.; idque testaceis cute præditis III, 161, 47 s.; earum squarræ ossibus firmiores evadunt III, 295, 46 ss; squarrosa est ideoque pulmonem habet et respirat III, 321, 39 ss.; ore emerso dormiunt III, 544, 17 s.; ubi in aqua suffocantur, in ea oriuntur bullæ III, 538, 26; id vero rarius III, 544, 9 ss.; quadrupedes oviparæ sunt ac cavernas incolunt III, 316, 23 s., cf. *Quadrupedes oviparæ* et *Quadrupedes oviparæ cavernas incolentes*; quadrupedibus oviparis accensendæ sunt III, 30, 16; III, 32, 50 s.; III, 35, 11; III, 37, 11; III, 72, 35 ss.; III, 78, 26 ss.; III, 263, 34; III, 270, 19 ss.; III, 274, 4 s.; III, 321, 38, 42; III, 345, 28 ss.; III, 537, 15; igitur admodum parvum lienem habet III, 30, 15 s.; item ejus uterus eodem modo se habet quo apud aves III, 37, 9 ss.; item testes intus sitos lumbisque applicitos habent II, 35, 9 ss.; III, 321, 40 ss.; item eodem modo se habent earum ventriculus et intestina quo apud quadrupedes utrinque dentatas III, 32, 48 ss.; simplicem et unicum habent ventriculum III, 32, 52 s.; unicum animal oviparum est quod vesicam habeat III, 50, 9 s.; III, 79, 30 ss.; III, 274, 3 ss.; III, 327, 1 s.; nihilo minus femina communem meatum habet urinæ et sicci excrementi III, 79, 31 s.; III, 326, 50 ss.; idque quare III, 327, 3 ss.; eodem modo coeunt quo quadrupedes oviparæ III, 78, 28 s.; in sicco pariunt III, 544, 17; tarde moventur III, 26, 18; qualem vocem emittant III, 72, 38 s.; malum corporis temperamentum habent III, 270, 21; igitur et jecur omnino pravum III, 270, 20; devorata vipera origanum comedit III, 177, 48 s.; IV, 77, 1 s.; corpuscula quædam nigra (intus) habent qualia etiam cochleæ, sed minus nigra III, 63, 38 s., cf. III, 65, 51; etsi genere a crustatis et testaceis diversa, tamen quod ad partium mollium et durarum dispositionem attinet, eodem modo se habere videntur III, 240, 32 ss.; unica sunt animalia quorum natura manca est, idque quare III, 266, 16 s.; animalibus sanguine præditis, sed non admodum vitalibus accensendæ sunt III, 548, 41 ss.; igitur exempto corde satis diu vivere possunt, ac crusta tectæ pedes movent III, 533, 42 s.; III, 548, 42 ss.; idque quia earum natura male composita est, perinde ac insectorum III, 548, 44 s.; earum varia genera IV, 323, 26.

Testudo marina; pedestres sunt atque aerem recipiunt III, 146, 33 ss.; si aliquamdiu non respirent, suffocantur III, 146, 38 s.; nihilo minus si ab aqua separentur vivere non possunt III, 146, 34 s.; qualem pulmonem habeant III, 266, 17 s.; unicum animal oviparum est quod vesicam et renes habeat III, 31, 6 ss.; III, 266, 19 s., 30; vesicam vero magnam III, 266, 26; ejus renes quanti et quales III, 31, 8 ss.; in terra parit III, 102, 48; III, 146, 39 s.; idque quot et qualia ova III, 102, 49 ss.; ova defodit, iisque noctu incubat III, 102, 49 s.; testam habent densam III, 266, 19 s.; os firmissimum habent III, 148, 11; igitur quidquid corripuerint corrodunt atque confringunt III, 148, 12 s.; conchis vescuntur III, 148, 10 s.; egressæ vero in terram herba III, 148, 13 s.; sæpe pereunt sole exsiccatæ, idque quomodo III, 148, 14 ss.

Testudo palustris; v. *Lutaria.*

Testudo terrestris; pulmonem pro portione majorem habet III, 266, 19; testam habet densam III, 266, 19 s.; vesicam vero perexiguam III, 266, 26 s.; renes etiam habet III, 266, 31; qualia ova pariat III, 102, 39 ss.; post partum ova defodit atque terram superimpositam pavit III, 102, 41 s.; frequenter ova adit ut iis incubat III, 102, 42 s.; altero anno pullos ex ovis excludit III, 102, 43.

Testudines (θόλοι); eximia proportione exsculptæ in Sardinia insula esse feruntur IV, 91, 23 ss.

Tetanus; spiritus est motus III, 593, 17 ss.; eorum vis III, 593, 19 s.; eo affliguntur equi domestici III, 167, 1; quænam sint ejus signa III, 167, 2 s.

Tethos (τῆθος); ejus descriptio fr. 178, a.

Tethya; testacea sunt, quorum integrum corpus testa ambitur, quæque foris nullam partem carnosam exhibent III, 62, 13 ss.; III, 66, 9 s.; testacea sessilia sunt III, 71, 39; naturam maxime a reliquis animalibus diversam habent III, 66, 8 s.; eorum testa qualis III, 66, 10 s.; eorum testa saxis adhæret III, 66, 12; circa saxorum cava nascuntur III, 88, 49 s.; duo habent foramina admodum parva quibus humorem et alimentum emittunt et recipiunt III, 66, 13 ss., 23 ss.; horum alterum tanquam os, alterum tanquam excrementi exitus considerari potest III, 66, 25 s.; nullum tamen excrementum manifestum habent III, 66, 15; eorum testa intus nervosa membrana obducitur III, 66, 17 s.; eorum caro ubique sibi similis, reliquorum vero animalium dissimilis III, 66, 19 s.; quomodo se habeant eorum partes internæ III, 66, 21 s., 27 ss.; nullam partem instrumentalem, vel sensui aut excremento destinatam habere videntur III, 66, 29 ss.; quisnam sit eorum color III, 66, 32 s.; longe a reliquis testaceis differunt III, 279, 37 ss.; parum a plantis differunt III, 281, 17 s.; nihilominus magis viva sunt quam spongiæ III, 281, 18 s.; eo quod nonnisi adhærentia vivere possunt plantis similia sunt III, 281, 35 s.; eo quod carnosam aliquam partem habent, sensu aliquo prædita esse videntur III, 145, 40 s.; III, 281, 36 s.; minime olfactum habere videntur III, 71, 37 ss.; duos meatus et unam distinctionem habent III, 281, 37 s.; altero humorem quo aluntur recipiunt III, 281, 38 s.; altero vaporem reliquum emittunt III, 281, 39 s.; sicut plantæ omni manifesto excremento carent III, 281, 40 s., 43 s.; in medio habent septum transversum quo vitæ principium contineri videtur III, 281, 44 s.; optimo jure animalia plantaria vocabuntur, III, 281, 42 s.; manifestum ovorum ita dictorum documentum non habent III, 392, 12 s.

Tethys; secundum theologos perantiquos generationis parens est II, 472, 33.

Tetrachordum; superius et inferius IV, 213, 37 s.; alterius solus sonus medius nominatus principium est IV, 213, 16 s.

Tetrametri; iis olim utebantur poetæ tragici, 386, 17; 460, 18; motorii sunt et saltatorii, 477, 40; rhythmus incitatus sunt, 393, 32.

Tetras; post dyadem primam fit (secundum Platonicos) II, 619, 8; fit tribus addito uno II, 619, 41; igitur ejus pars est trias II, 619, 44 s.; eam e dyade prima et dyade indefinita construunt (Platonici) II, 619, 46 s., cf. II, 620, 24 s.; id quod fieri non posse probatur II, 619, 47 ss.; non e quibuslibet dyadibus constat secundum Platonicos II, 620, 23 s.; ex ea forsan solida faciunt idearum assertores II, 633, 33.

Tetrastater; nummus apud Cyrenæos fr. 268, b.

Tetrix; ab Atheniensibus vocatur urax III, 104, 16; quomodo nidificet III, 104, 5, 16 ss.

Tettigometra; e cicadarum verme fit III, 100, 34 s.; suavissimus cibus est III, 100, 35; quando et quomodo ex ea fiat cicada proprie sic dicta III, 100, 36 ss.

Tettigonia; cicadarum genus III, 68, 18 ss.; quomodo ab achetis differant III, 68, 20 s.; ita vocant parvas cicadas III, 100, 16 s.; primæ cicadarum apparent et ultimæ moriuntur III, 100, 11; earum quæ dirempta sunt, etiam aliquantulum cantillant III, 100, 17 s.

Teucer, Telamonis filius; ejus epitaphium Salamine fr. 313, a; cum Priamo sanguine conjunctus erat, 405, 4; ejus pater Priami hostis, 405, 5; speculatores non denuntiavit, 405, 6.

Teucer; tragœdia anonymi poetæ citatur, 376, 37.

Teucer; Sophoclis citatur, 405, 3.

Teumessus; de eo Antimachi versus, 392, 7.

Textio; in eo est quod texitur, II, 571, 1.

Textor; vestem facit II, 151, 43; pars reipublicæ Platonis, 547, 37; quænam secundum Platonem inter eum et agricolam ædificatoremque et textorem de operibus commutandis intercedat proportio II, 151, 42 ss.; ei in re civili pro præstitis officiis rependuntur nummi II, 104, 9; ei lanæ materia sunt, 488, 23; eo pulchrius faciet artis opus, quo melior fuerit materies quam adhibet, 605, 31; ei non prodest ad artem exercendam idea boni III, 5, 32.

Textoria ars; non spectat accidentia II, 593, 21; ei subservit radiorum conficiendorum ars, idque quomodo, 488, 29, 31; ejus officium non est ut lanas faciat, 492, 17.

Textrices; telis appendunt lapillos III, 322, 40 s.; III, 428, 15.

Textura; etiam animæ motus erit, si via hujusmodi motus sit III, 439, 49 ss.; iis digitos indebant medici antiqui III, 288, 1 s.; his comparantur reticula acetabulaque quæ in pedibus habent mollusca III, 287, 53 ss.

Thale; nomen proprium fr. 332, b.

Thales; Milesius II, 404, 41 s.; ei propter paupertatem sapientiæ studium tanquam inutile exprobrabant, 493, 36; quænam excogitaverit ut pecuniam sibi compararet, 493, 37 ss.; ejus inventum etiamsi illi propter sapientiam attribuatur, habet tamen aliquid universale, 493, 34, 48; ejus inventum idem est ac illius Siculi, qui omne ferrum e fodinis coemit, 494, 6; demonstravit philosophis facile esse, si velint, ditescere, sed huic rei eos operam non dare, 493, 36; eum perperam Onomacriti familiarem ac Lycurgi Zaleucique præceptorem fuisse asserunt, 519, 23; eum sapientem, sed non prudentem vocant, idque quare II, 70, 34; eum exquisita et admirabilia et difficilia et divina, sed inutilia scire dicunt, idque quare II, 70, 36; philosophiæ de elementis initiator est II, 472, 22; fertur aquam omnium rerum principium habuisse II, 472, 39, cf. 23; II, 478; II, 479, 39, 52; quænam argumenta eum adduxisse videantur, ut ita arbitraretur II, 472, 24 s.; antiquissimam de quietis terræ causa protulit opinionem II, 404, 40; eam scilicet aquæ innatare II, 404, 40, 42; II, 472, 23 s.; hujus opinionis refutatio II, 404, 46 ss.; ex iis quæ tradita sunt, animæ vim movendi tribuere videtur III, 435, 12 ss.; lapidi animum tribuit quia ferrum attrahit III, 435, 14 s.; quomodo probaverit inanimatis quoque animam esse fr. 215, a; omnia diis plena esse putabat III, 443, 7; ejus de Nili incremento opinio fr. 213, a.

Thalpius; ejus epitaphium fr. 315, a.

Thapsia; cur sugillationes tollat IV, 160, 1 ss., 21 ss.; ejus succus ventrem movet IV, 1[illegible]5, 41 s.

Thargelia; post Dionysia fiunt II, 530, 47.

Thasus; circa eam inveniuntur astaci, idque quare III, 91, 28 s.

θᾶττον· v. *Celerius, Citius.*

θαρραλέα· v. *Confidentiam facientia.*

θάρσος· v. *Fiducia.*

Theagenes; Megarorum tyrannus, 316, 9; quomodo tyrannidem sibi vindicaverit, 571, 11.

θέατρον· idem quod spectatores 467, 19; 470, 12, v. *Spectatores.*

Theatrum; quomodo paucos homines continere dicatur, 8, 23.

Thebæ; earum mentionem facit Homerus III, 572, 6 s.; ita olim vocabatur universa Ægyptus III, 572, 4 s.; circa eas serpentes eminentiam cornu similem habentes esse dicuntur III, 20, 45.

Thebæ; ad eas navigavit Homerus fr. 27, a; contra eas septem profecti sunt duces II, 637, 15; non tamen quia septem hujusmodi numerus est II, 637, 15 ss.; sed propter portas aut aliam ejusmodi causam II, 637, 18 s.; ibi septem duces ludos Archemoro consecrarunt fr. 311, b; quando ibi sublati fuerit democratia, 567, 16; quomodo ibi propter sententiam de adulterio latam orta sit seditio, 573, 9; ibi nemo magistratum gerere potest, nisi per decem annos a macello abstinuerit, 525, 49; 597, 32; felices fuerunt, dum iis præfuerunt philosophi, 377, 23; quare illuc profecti sint ibique ad mortem usque degerint Philolaus et Diocles, 519, 30, 39; ibi inter se contendebant Ismenias et Stilbo, quisnam Thessalici pater esset, 377, 17; ibi mortuus est Euphron, 376, 9; in iis Ismenium quod vocatur IV, 110, 17; ibi sepulcrum est Hectoris fr. 316, a; item Zethi fr. 316, a; ibi apud Iolai tumulum amasii et amatores se mutua fide obligant fr. 260, b; fieri non potest, ut illuc simul aliquis proficiscatur et profectus sit II, 318, 30; via hinc Athenas ducens eodem modo se habet ad viam Athenis ad eas quo actus rei mobilis ad actum rei movere valentis II, 276, 18.

Thebanas; ita Cæcias vocatur Lesbi, idque quare IV, 45, 9 s.; ita nonnulli Apeliotem vocant, Cæciam putantes esse IV, 45, 28 s.

Thebani; iis leges dedit Philolaus Corinthius, 519, 27, 40; in agrum Laconicum invasionem fecerunt, 512, 2; quomodo Leuctris a Lacedæmoniis victoriam reportaverint, 426, 48; quomodo iis suaserint, ut Philippo iter in Lacedæmoniam concederent, 376, 33; eorum gens Ægidæ fr. 269, a; ὅπλον quid sit apud illos fr. 269, a; apud illos nullo in honore sunt qui sibi manus intulerunt fr. 260, a; proverbium inde natum fr. 260, a; vitem a Naxiis redemerunt et Bacchi Lysii templum condiderunt fr. 348, a; iis una cum Lacedæmoniis bellum inferre utile est, solis vero non confert, 415, 37; exemplum citantur, 116, 45.

Thebes campus; supra Mysiæ sinum Elaïticum unde Thebanas vocatur Cæcias Lesbi IV, 45, 9 ss.

θηλυδρίαι· IV, 141, 25, v. *Effeminati natura.*

Themis; ejus imago in veste Alcimenis expressa erat IV, 91, 1.

Themiso; Cypriorum rex ad quem *Protrepticum* conscripsit Aristoteles fr. 46, b.

Themistocles; quomodo Atheniensibus persuaserit, ut pugna navali dimicarent, 344, 11; immerito Cimonem in pompa Olympiam deducenda æmulatus est II, 216, 27; exemplum citatur, 295, 18.

Themistocleum; circa id invenitur apua spuma dicta III, 118, 16.

Theodamas; Archidamum Euxeno geometriam ignoranti comparavit ratione proportionis, 390 13.

Theodectea; citantur, 395, 49.

Theodectes; ex *artibus* ei dedicatis se alteram sui operis partem desumpsisse refert auctor, 413, 8; apud eum Philoctetes vipera ictus vehementi dolori succumbit II, 84, 10.

Citatur: ex *Ajace*, 379, 17, 49; ex *Alcmæone*, 376, 2; e *Lege*, 377, 20; 378, 36, e *Lynceo*, 471, 16, cf. 465, 22; e *Socrate*, 378, 4, 45 (?); e *Tydeo*, 470, 7; citatur, 487, 29.

Theodorus; in hoc nomine δῶρον nihil significat, 473, 20.

Theodorus (Byzantius orator); post Thrasymachum rhetoricam auxit, 308, 49; nova dicenda esse præcipit

398, 35; quomodo diviserit orationem, 402, 8; quonam constaret ejus *Ars prior* tota, 380, 23; (?) in rebus civilibus clarus fr. 123, a.

Theodorus; Colophonius fr. 264, b; morte violenta periit, *ibid.*; ejus carmina Oscillorum festis diebus canuntur, *ibid.*

Theodorus (histrio); nulli actori ante sese in scenam prodire sinebat, 624, 1; ejus vox ipsius dicentis esse videbatur, 386, 50; (?) ejus jocus in Niconem citharœdum, 398, 44.

Theodorus; (*male pro Thermodon scriptum videtur* IV, 81, 31 ss.; v. *Thermodon.*

Theognis; vitam cum bonis communem virtutes exercitationem esse putat II, 113, 19

Citatur : (v. 14 Bergk) II, 232, 32; (v. 35) II, 113, 19; II, 116, 23; (v. 125) II, 223, 20; (v. 147) II, 53, 28; (v. 177) II, 210, 37; (v. 255) II, 8, 45; II, 184, 5; (v. 434) II, 127, 28; (v. 509 s.) IV, 294, 14 ss. *Innuitur :* (cf. v. 183 ss.) fr. 56, a.

Theologia; scientia speculativa est II, 535, 8; II, 593, 1; idque reliquis duabus præferenda II, 535, 12; II, 593, 3; v. *Philosophia prima.*

Theologi; omnes principii principium faciunt II, 610, 39 s.; fontes mari tribuunt III, 574, 9 s.; idque ut haberent terræ marisque radices III, 574, 10 s.; tellurem tanquam magnam, immo dignissimam universi partem ejusque principium considerabant III, 574, 12 s., 14 s.; totum cælum telluris gratia constitisse censebant III, 574, 13 s.; quidam e nocte generant, idque perperam II, 604, 21 s.; cf. 41, II, 605, 1 s.; tantummodo de eo quod eorum æqualibus probabile erat cogitarunt II, 495, 35 s.; bonum et honestum progrediente rerum natura apparuisse censent II, 634, 31 s.; eoque cum hodiernis nonnullis consentiunt, II, 634 31 s.

Theologi antiqui; Oceanum et Tethyn generationis patres esse asserunt II, 472, 33 s.; item deos per aquam jurare II. 472, 34; igitur nonnulli eos aquam omnium rerum principium habuisse censent II, 472, 30.

Theologi mixti; non omnia fabulose enarrant II, 634, 44 s.; ad eos pertinet Pherecydes II, 634, 45; primum generans optimum esse censent II, 634, 45 s.

Theophrastus; tutor Nicanoris Aristotelis filii fr. 331, b; epistola ad illum fr. 331, a.

Citatur ejus dictum fr. 330, a.

Theopompus; ephororum magistratum instituit, 584, 10; quidnam responderit uxori exprobranti regiæ auctoritatis deminutionem, 584, 17.

Theorema; nullum in numeros quadrat ideales, nisi turbare velis mathematicam II, 633, 38; arithmeticorum omnia sensibilibus rebus conveniunt II, 632, 33 s.; cf. 42, 51 s.; II, 633 6, 11 s.; v. *Considerationes.*

Theoriæ; eas olim in longius temporis spatium conferebant populi, 580, 6.

Thera; quale ibi fuerit regimen reipublicæ, 546, 41.

Theramenes, Agnonis filius; optimus civis et in populum benevolentia insignis fr. 232, b.

θῆρες· v. *Feræ.*

θηριότης· v. *Feritas.*

Thermæ; prope Ædepsum unde ortæ III, 592, 39.

Thermiscyræ; circa Thermodontem sita est III, 98, 2; quales ibi favos faciant apes III, 98, 2 ss.

Thermodon; circa eum sita est Thermiscyra III, 98, 2; regio eum circumdans qualis III, 115, 40 s.; ibi pariunt plerique pisces III, 115, 39 s.

Thermodon (Theodoros?); fluvius in Iberia auri glebulas multas ejicit et defert IV, 81, 31 ss.

Thersites; licet maxime deformis sit, tamen animum habet fr. 51, b.

Thesaurus; eum si quis videat, aliis non videntibus, fortunæ bonum est, 322, 47; eum qui invenit plantæ fossam fodiens, per accidens invenit II, 533, 26 ss.; de ejus inventione non fit deliberatio II, 27, 42; propter vias regias inveniundos satrapas implere jussit Antimenes, 650, 31; quæ iis continebantur vendebat, Antimenes quoties exercitus aut alia multitudo inopia laborabat, 650, 33.

Theseïs; eam qui fecere poetæ errasse videntur eam unam esse arbitrati, 463, 34.

Theseus; paterno genere ad Erechtheum, materno ad Pelopem pertinet fr. 293, b; ejus avus Pittheus, *ibid.*; primus propenso in plebem animo fuit fr. 225, b; Helenam prætulit, 324, 37; 377, 52; si injuriam non fecit, nec Alexander, 376, 21.

θέσις· v. *Situs.*

Thesis; quidnam, et quomodo ab axiomate differat, 123, 2; distinguitur in hypothesim et propositionem, 123, 6; affirmando magis quam negando afferri solent, 186, 18; de multis difficile est disserere vel argumentari, non rite tradita definitione, 266, 23; quando concedendum sit, et quando non, si ejusmodi proponantur ut difficilius impugnetur ipsa thesis quam propositio, 266, 44, v. *Problemata*; pravæ ubi ponuntur, alius est error quam ubi male defenduntur, 267, 10; vel probabiles, vel improbabiles, vel neutræ, idque vel simpliciter, vel aliter, vel respondenti ipsi, vel alii, 267, 28; ei semper opposita conclusio (interrogantis), 267, 35; si improbabilis sit, quænam concedere vel non debeat interrogans, 267, 39; quænam ubi probabilis, 267, 46; quænam ubi neutra, 267, 51; qui alienas defendunt, conjiciunt quomodo ipse thesis auctor respondisset, 267, 15; eas ita defendere oportet ut ante adversus te ipsum argumenta proponas, 269, 33; interdum non adversus eam, sed adversus disputantem argumentandum est, 270 41, 36; 271, 13, 26, 50; si nulla rogatur in principio, inprimis ad falsum vel paradoxum adducitur respondens, 289, 37; adversus omnem in utramque partem exercitii gratia argumenta conquirere debet dialecticus, 274, 18; circa primas argumentationes scire oportet, 274, 40; ejus partes esse videntur quæ necessario consequuntur, 295, 52; si falsum vel paradoxum quod ei necessario sequitur petat interrogans, quidnam faciendum respondenti, 295, 50; quæ ad eam non faciunt concedenda sunt et quare, 191, 21; singulorum philosophorum in propositionibus sumunt sophistæ, 290, 47; ad disputandum proposita quomodo impugnatur, sic etiam impugnandum est placitum quo ens unum atque immotum esse statuunt II, 249, 12; nisi ut eam defendat, nemo felicem prædicabit qui maximis affligitur calamitatibus, dummodo virtute præditus sit II, 3, 52, cf. II, 9, 46.

Thesis dialectica; quidnam, 189, 11, 27; quomodo a problemate differat, 179, 22; quænam considerandæ non sint, 179, 15, 33.

Thesmothetæ; magistratus apud Athenienses fr. 233, a; 234, a; 235, a; ad propria tribunalia procedunt III, 940, 52 s.; eorum discussio fr. 233, a; 234, a.

Thespiades, Herculis filii; eos Iolaus secum in Sardiniam duxit, idque quare IV, 91, 26 ss.

Thespis; prologi et sermocinationis in tragœdia inventor fr, 28, b.

Thesproticus populus; Amyntæ fr. 257, b.

Thessali; ex iis sunt Amynæi fr. 257, b; iis olim cum accolis bellum gerentibus sæpe insidias struxerunt penestæ, 511, 10, 18; a Cleomene devicti sunt fr. 229, a; eorum forum liberum quale, 614, 42; σχέδιον, hasta apud illos fr. 258, b; clypeorum genus apud eos πέλτη *ibid.*; ἡ λάγυνος dicunt fr. 259, a; quidnam apud illos χλαῖνα, χλαμύς, *ibid.*

Thessalia; in ea Scotussæ IV, 96, 28; ejus urbs Crannon IV, 98, 17; item Tenus IV, 104, 2; ejus mons Othrys IV, 106, 1 ss.; serpentum copia in ea IV, 78, 26 ss.; serpens sacer vocatus IV, 103, 34 s.; in ea ciconias venerantur IV, 78, 28 s.; ab Aleua in quattuor partes divisa est fr. 258, a, b; quot milites singulis ejus civitati imperaverit Aleuas fr. 258, b.

Thestii filii; eos male lævo pedes nudos fuisse dixit Euripides fr. 26, a.

Thetes; quinam apud Athenienses fr. 226, b.

Thetis; quare Jovi non commemoret beneficia quæ ab eo acceperit II, 45, 45.

Thiasotæ; sacrificia et circa ea conventus faciunt II, 98, 40, 43; eorum societas voluptatis gratia contrahi videtur II, 98, 39; eorum agros vendiderunt Byzantii, ut pecuniam sibi pararent, 640, 40; iis alios agros tradiderunt iidem, idque quo loco, 640, 43.

Thibro; admirari videtur Lacedæmoniorum legumlatorem, 618, 44.

θλαστόν· v. *Contundi quod potest.*

Thlypis; v. *Thraupis.*

Thoas; filius Andræmonis et Gorges, ejus epitaphium fr. 314, a.

Thoas Ithacesius; apud Phryges butyrum πικέριον vocari testatur fr. 309, a.

Thorax; quidnam III, 8, 25 s.; pertinet ad maxima membra III, 8, 24.

Thori; id est piscium segregata genitura III, 53, 14 s.

Thornax; mons apud Hermionem qui nunc vocatur Coccyx fr. 256, a.

Thos; interiorum partium ratione lupo similis est III, 32, 24; eodem modo uterum gerit quo canes III, 133, 24; multifidus est ideoque cæcus nascitur III, 133, 24 s.; III, 360, 4 ss.; III, 408, 49; quot catulos edat III, 133, 25; quinam sit eorum habitus III, 133, 26 s.; celeritate præstat, etiamsi sit brevibus cruribus, idque quare III, 133, 27 s.; longe prosilit III, 133, 29; leoni inimicus est, idque quare III, 174, 34 s.; ideo non eodem loco invenitur III, 204, 17 s.; homines diligit III, 204, 16 s.; parvi præstantissimi sunt III, 204, 19; colorem pro anni tempore mutat III, 204, 22, s.; item æstate glabrescunt, hieme vero pilosi fiunt III, 204, 24 s.; ideo nonnulli perperam putant eorum duo vel tria genera exstare III, 204, 19 ss.

Thraces; Samothracem incoluerunt fr. 288, a; Pontum accolentes humidi sunt III, 421, 8; rectos habent capillos, idque quare III, 421, 7 s.; cum ore tum moribus a ceteris differunt IV, 1, 29; apud eos maxime æstimatur bellica facultas, 603, 12; eorum gens quædam ad quattuor usque numerat, idque quare IV, 194, 6 ss.; quamobrem solœcismos faciant senescentes IV, 331, 22 ss.; temulenti IV, 331, 28; quomodo sues saginent III, 154, 22 ss.; eorum gens Ædones fr. 253, a.

Thraces Cyclopes; apud eos fons est cujus aqua animalia necat IV, 97, 23 ss.

Thracia; in ea Thracias Strymonias vocatur IV, 45, 46; ejus partem quæ Bottiæorum dicitur incolunt Athenienses fr. 254, a, b; ejus pars Sintonum Mædorumque regio vocatur IV, 96, 10 s.; in ea fluvius Pontus, IV, 96, 11 ss.; eam habitant Ligyrei fr. 348, a; item Chalcidenses, 520, 10; in ea invenitur Chalcidicus ager III, 49, 18; IV, 97, 17; in ejus parte quæ super Amphipolin sita est cum venatoribus societatem inierunt accipitres III, 190, 18 ss.; IV, 96, 34 ss.; lapis in ea mirabilis IV, 81, 7 ss.; in ea mel fit quasi arenosum IV, 78, 6 s.; ibi parvi sunt asini III, 169, 31; patria Cotyis. 647, 29; item Seuthis, 582, 19.

Thraciæ Sithonia (*ita leg. vid. pro* Βιθυνία); IV, 80, 8.

Thracias; in Thracia Strymonias vocatur IV, 45, 46 s.; in Megarico Sciron IV, 46, 1; in Italia et Sicilia Circas IV, 46, 1 s.; in Eubœa et Lesbo Olympias IV, 46, 2 s.; Pyrrhæos infestat IV, 46, 4.

Thraupis; spinis vescitur III, 151, 11 s.

Thrascias; ad Aquilones pertinet III, 589, 29; ita appellatur Aquilo qui deinceps a Coro spirat III, 632, 32 s.; ab aliis Cæcias vocatur III, 632, 32 s.; inter Argesten et Septentrionem intermedius III, 589, 8; huic nullus contrarius III, 589, 12 ss.; in eos transeunt Etesiæ (ex Aparctiis) ad occasum habitantibus III, 590, 40 ss.; grandines affert III, 590, 21 s.; item fulgura III, 590, 30 s.; item procellas III, 590, 36 s.

Thrasciæ, Aquilones, Argestæ; maxime alios ventos sedant, idque quare III, 590, 1 ss.; maxime sereni sunt, idque quare III, 590, 3 ss., 19 s.; nisi tamen frigidi III, 590, 7 s.

Thrasippus; Ecphantidis choro sumptus impendit, 631, 52; tabulam pictam consecravit e qua constat tunc temporis plerosque liberos Athenis cecinisse, 631, 52.

Thrassæ; piscium genus in quo omnes varii sunt III, 425, 20 s.

Thrasybulus; in eum Polycratis enthymema apparens de triginta tyrannis, 381, 31; quomodo contra eum se defenderit Leodamas, 380, 2; quomodo ejus nomini adluserit Conon, 380, 27; inde ab eo pæane uti cœperunt, 393, 33; quodnam et quomodo ei consilium dederit Periander, 536, 5; 580, 48.

Thrasybulus; Hieronis frater, 583, 5; Gelonis filium ad voluptates incitabat, quo ipse imperio potiretur, 583, 6; adversus eum non adversus tyrannidem conspirabant Gelonis amici, 583, 8; undecimo regni mense ejectus est, 588, 29.

Thrasymachus; Cumis democratiam sustulit, 570, 38.

Thrasymachus; post Tisiam rhetoricam auxit, 308, 48; in *Miserationibus*, nonnulla de elocutione docere conatus est, 385, 49; Philoctetis comparavit Niceratum a Pratye heroico carmine victum, 399, 30; quomodo ejus nomini alluserit Herodicus, 380, 28.

θρασύς· vocis etymologia II, 280, 28.

θραυστόν· v. *Fragile.*

Thriasius campus Atticæ; ei Auster fertilitatis causa est IV, 246, 36 ss.

θριγκός· v. *Fastigium.*

Thrissa (θρίσσαι); spinosus piscis est III, 192, 11 s.; in Euripo Pyrrhæo non comparet III, 192, 10 s.; locum non mutat fr. 178, a.

θρυαλλίς· fr. 165, a.

Thucydides Melesii filius; optimus civis et in plebem benevolentia insignis fr. 232, b.

Thurii; quare Sybaritas e civitate ejecerint, 568, 7.

Thurium; circa id Sybaris et Crathis fluvius IV, 106, 28; quomodo ibi ex agris quos præter legem sibi vindicarunt a plebe cedere coacti sint proceres, 574, 30 ss.; quomodo ibi in dynastiam paulatim abierit respublica, 574, 52.

Thus; IV, 22, 34; ad terram pertinet III, 623, 47; III, 624, 24 ss.; refrigeratione constat III, 623, 47; ejus exhalatio quidnam III, 622, 47; evaporat ut lignum III, 624, 7 s.; quomodo ejus usu conceptionem prævertant mulieres III, 137, 30 s.; idem simul multi olfacere possunt III, 489, 38 ss.; ei Cephisodotum comparavit Antisthenes, 390, 30.

θύελλα· ita vocatur flatus vehemens repente prosiliens III, 632, 46 s.

Thyestes; de eo tragœdias facere solent poetæ recentiores, 467, 4; argumentum suppeditat aptissimum, 466.

Thyestes; Carcini citatur, 469, 33.

θυμιατόν· v. *Exhalabile.*

θυμώδης· v. *Iracundus* et *Immanis.*

θυμοειδές· v. *Fervida pars animæ.*

θυμός· v. *Animæ ardor* et *Ira.*

Thymum; saporis et odoris acris exemplar est III, 457, 3; cur in Attica acerrimum fiat IV, 218, 3 ss.; apum pastus III, 199, 23 s.; album rubro præstat III, 199, 24; ubi floret mel non concrescit III, 199, 37 s.; non e puro mel album fit III, 199, 39 s.; ubi id elaborant apes aquam melli addunt III, 199, 47 s.; id redolens mel adversus frigus ventris facit IV, 291, 40.

Thynnis (θυννίς); gregales sunt III, 175, 8; fr. 178, a; vere Pontum intrant atque ibi æstatem transigunt III, 158, 30 s.; una cum cordylis autumno Pontum relinquunt III, 120, 21 s.; iis deficientibus sequenti anno deficiunt thynni III; 120, 12 s.; plerumque carne vescuntur, tangunt tamen etiam algas III, 149, 38 s.

Thynnus (θύννος); pisces gregales sunt III, 3, 36; lævis est III, 28, 51; sola carne vescuntur III, 148, 50 s.; fusaneus piscis est III, 82, 19 s.; igitur semel quotannis parit III, 82, 18 ss.; 27 s.; videtur tamen bis parere, idque quia non omnia ova simul parit III, 82, 28 s.; quonam anni tempore pariat III, 82, 15 s.; III, 120, 16 s., 19 s.; quonam incipiat et quonam desinat III, 82, 29 ss.; nonnisi quam in Ponto parit III, 83, 5 s.; quomodo se habeant ejus ova III, 83, 16 s.; ex eorum ovis gignuntur cordylæ III, 120, 19 s.; ova quasi in sacco pariunt II, 120, 17; quomodo ejus femina a mare differat III, 82, 31 s.; quonam anni tempore coeat III, 120, 15 s.; cf. III, 160, 26; pelamydibus anno grandiores esse videntur III, 120, 14; duos annos vivunt III, 120, 11; unde id colligant piscatores III, 120, 11 ss.; pinguedine dehiscunt III, 120, 10 s.; omnium piscium maxime tepore gaudent III, 164, 11; ideoque ad littoris arenam appellunt III, 164, 12 ss.; obtusam habent oculorum aciem III, 159, 7; dextro tamen oculo acutius videre dicuntur III, 159, 6 s.; igitur Pontum intrantes dextrorsum vergunt, exeuntes vero sinistrorsum III, 159, 4 ss.; sub pinnis habent vermiculum quem asilum vocant III, 101, 41 s.; idque quonam anni tempore III, 160, 31 s.; III, 164, 5; æstate asilo infestantur, ideoque tunc pravi sunt III, 158, 23; circa Arcturum eo infestari desinunt, ideoque tunc rursus boni fiunt III, 158, 21 s.; scombris robustiores, ideoque et vere et autumno post eos migrationem inchoant III, 157, 5 ss.; quonam igitur mense abeant III, 157, 8 s.; hieme latitant in profundo maris III, 160, 13 s.; idque inde ab Arcturi occasu usque ad Vergiliarum ortum III, 160, 16 s.; post latitationem pinguissimi evadunt III, 160, 14; tunc ad littus commeant coeundi et pariendi gratia III, 160, 26 s.; capiuntur inde a Vergiliarum ortu usque ad Arcturi occasum idque ad extremum III, 160, 15 s.; gravidæ si capiantur, maxime cibo idonei habentur III, 160, 27 s.; eodem tempore capiuntur mares genitura pleni III, 160, 29 s.; autumnales et hiemales pravi sunt III, 169, 28 s.; dum parvam prolem habent, difficulter capiuntur III, 160, 30 s.; dum vero majorem, multi idque quare III, 160, 31 s.; nonnulli capiuntur latitandi tempore III, 160, 17 s.; idque quia obtinente præter consuetudinem sereno vel tepore e latibulis prodeunt III, 160, 19 ss.; etiam pleniluniis capiuntur III, 160, 21; innumeros capiunt Phœnices Gadibus habitantes in loco extra columnas Herculeas sito eosque salsos Carthaginem deportant IV, 101, 10 ss.

Thynni senes; ad salsamenta inutiles sunt, idque quare III, 171, 21 ss.; quantus olim captus sit III, 171, 25 ss.

Thynnorum speculatores; sæpe dormientes pisces retibus cingunt III, 74, 17.

θυρίδες· v. *Fenestræ.*

τί ἐστι· v. *Essentia* et *Quid est.*

τί ἦν εἶναι (τό)· id definire neglexerunt antiqui III, 223, 1; id parum attigerunt Empedocles et Democritus II, 263, 16; id necessario tollunt qui principio contradictionis adversantur II, 505, 49 s.; quidnam II, 540, 28 s.; unum significat, idque alicujus substantiam II, 506, 1; id spectat definitio, 174, 6, 25; 177, 11; 235, 32; 238, 36; 257, 16; 250, 16; 260, 35; id declarare non debet proprium, 224, 6, cf. 225, 41; id non manifestat definitio quæ priora posterioribus explicat, 239, 25; nec quæ genera transilit, 241, 39; ejus definitio ejusque genera causæ formales sunt II, 264, 13; II, 515, 4 s.; id non declarat qui differentiam aliquam omittit, 247, 18; ejus syllogismum fieri posse demonstratur, 257, 15; in medio termino primo est, 156, 16, cf. *Quid est*; rei quærere non idem est ac quærere quibusnam id competat II, 574, 11 s.; substantia esse dicitur II, 539, 22; II, 540, 15; II, 543, 12, 44; II, 553, 3, 16; quænam sit ejus explanatio (λόγος) II, 540, 35 s.; est notio hujus alicujus (ὅπερ τόδε τι) II, 541, 3; competit omnibus rebus quarum explanatio definitio est II, 541, 6 s.; solis generis speciebus competit II, 541, 12 s.; primarie competit substantiis II, 541, 12, cf. 44; II, 542, 36 s., 39; aliquatenus vero etiam iis quæ ad reliquas categorias pertinent, idque quatenus II, 541, 33 ss., cf. 15 ss., 45 s.; II, 542, 27, 36, 39; non competere probatur iis quæ e subjecto et prædicato composita sunt II, 540, 39 ss.; probatur in iis quæ per se sunt, idem esse quod unumquodque II, 543, 5 ss., cf. II, 542, 43 ss.; II, 551, 4 ss.; in iis quæ per accidens aliquatenus idem est, aliquatenus non, idque quare II, 543, 34 ss., cf. II, 542, 45 ss.; II, 551, 38 ss.; nec solum ipsum idem est quod unumquodque, sed et utriusque definitio eadem erit II, 543, 45 ss.; substantia sine materie est II, 544, 41 s.; substantia uniuscujusque rei dicitur II, 521, 46; II, 542, 44 s.; ratiocinatione constat eam substantiam esse II, 558, 16; ejus notio definitio est II, 521, 46; II, 558, 16; uniuscujusque rei conservat quidditatem III, 309, 24 s.; statim ens et unum est II, 563, 26 s.; id est quod vel arte vel natura vel facultate in alio fit II, 546, 2 s.; non fit, nec ejus generatio est II, 546, 2; rerum immobilium principium est III, 361, 19 s.; cum scibile, tum scientia effectiva est earum rerum quæ materie carent II, 609, 19 s.; id ubi cognovimus scientiam rei habemus II, 543, 16 s., 32 s.; cognitionis terminus est II, 528, 23; idem quod forma II, 549, 23; causa formalis est II, 561, 47; formæ et actui inest II, 560, 20 s.; v. *Forma* et *Causa formalis*; primum actus est II, 608, 25; igitur materiem non habet, *ibid.*; si ei aliquid addatur vel dematur, non amplius est II, 561, 10 s.; quorum unum est, ea et ipsa una sunt II, 553, 16; id alia re quam sensu (nempe intellectu) dijudicat anima III, 468, 1 s.; circa id non fallitur intellectus III, 469, 31 s.; nisi id investiges, nihil facere licet II, 534, 31 s.; igitur latere non oportet quomodo se habeat II, 534, 30; ejus ope interdum respondetur quæstioni quapropter II, 557, 13; idque in rebus quæ sunt II, 557, 17; non convenit ut cuique statim nomen tribuatur, idque quare II, 543, 40 ss.; quando in eo determinando materiei mentio facienda sit, quando non II, 381, 1 ss.; quæstio an idem sit quod unumquodque, si solvatur proderit speculationi de substantia II, 542, 42 s.; non idem est quod unumquodque in rebus quæ se habent ut materies vel quæ cum materie implicatæ sunt II, 551, 38; refutationes sophisticæ ejus cum qualibet re identitatem spectantes iisdem argumentis redarguuntur quibus quæstio ipsa dirimitur II, 543, 52 ss.

τί ἦν εἶναι (τά); vel omnia exstabunt vel nullum II, 543, 20; si igitur ens esse non idem est quod ens, nullum erit II, 543, 21.

τί ὄν· peculiaris substantiæ signum, 82, 30.

Tibia; crurum ossa sunt III, 45, 20 s.; artus vocantur III, 45, 21 s.; apud quadrupedes viviparas flexuram insequitur III, 314, 20 s.; magis unum dicitur esse quam crus II, 519, 22; ea mota quiescit genu III, 517, 34; ingrediente homine, pedem projicit III, 313, 52 s.; qui hirsutas habent lascivi sunt et ad hircos referuntur IV, 12, 51 s.

Tibia; extensionem, cantilenam et locutionem habet III, 455, 42 ss.; igitur per similitudinem vocem emittere dicitur, etiamsi inanimis sit III, 455, 41 s.; quænam inter ejus foramina et literas intercedere videatur affinitas II, 637, 33 s.; suavior quam lyra IV, 212, 42; ejus ligulas densas et læves et æquales esse oportet III, 659, 19 ss.; quæ secundarum ligulas obliquas habent molliorem vocem reddunt III, 658, 1 ss.; earum ligulæ similis est ovi pars testæ similis apud pisces cartilagineos hujusmodi ova habentes III, 112, 30; quando in iis voces claræ fiant III, 658, 17 ss.; omnes difficulter bombyces implent, idque quare III, 656, 18 s.; qui eas forant duplo intervallo consonantiam diapason capiunt IV, 208, 42; etsi duræ sunt, tamen alii molliter, alii vero duriter per eas sonant III, 660, 11 ss.; multo gravius iis canunt qui calido canunt spiritu IV, 176, 19 s.; si quis apposita alteri ad auditum per eam loquatur voces prope auditum esse videntur, idque quare III, 657, 6 ss.; gravius sonant, ubi quis iis spiritum immittat eodem modo qualem lamentantes emittere solent III, 428, 48 ss.; multos cantoris errores occultant, idque quare IV, 213, 2 s.; citharæ adhibita illius sonum obscurat, idque quare III, 657, 39 s.; cur lubentius ejus cantilenam solitariam audiamus IV, 206, 30 ss.; IV, 212, 40 ss.; orgiasticum, non morale instrumentum est, 631, 36; quando in spectaculis adhibenda sit, 631, 37; ejus cantus ratione uti prohibet, 631, 40; nec virtuti confert, 631, 54; nec intellectui, 632, 11; idem præstat inter instrumenta quod modus Phrygius inter concentus, 633, 38; inter instrumenta maxime bacchicæ concitationi congruit, 633, 41; in pueris educandis adhibenda non est, 631, 32, 39; ejus usum recte apud adolescentes et ingenuos rejecerunt majores, etiamsi antiquitus in usu fuisset, 631, 41; post Medicum bellum vel prius etiam ejus usum rursus in puerorum disciplinam induxerunt, 631, 45, 48; ejus usus Athenis adeo invaluit, ut plerique liberi homines ea canerent, 631, 50; postea tamen experientia duce rejecta est, 631, 53; eam quoque rejecit Socrates (Plato, Republ, III, p. 399, D), 633, 37; cur Minervam eam rejecisse narrent, 632, 7 ss.; ad ejus modulos prælium ineunt Lacedæmonii fr. 209, b; cur ea tam in laborando quam in furendo canant IV, 205, 28 s.; ea si quis canat, furore percientur et frontem demittunt equi lymphati III, 167, 8 ss.; iis qui delectantur, sermonibus mentem attendere nequeunt, simulac iis canere audiunt II, 121, 25; aliorum causa expetuntur II, 5, 52; eas non fabricat atque adhibet eadem ars, 635, 7; æque absurdum esset eas subire fabrilem artem ac quamlibet animam quodlibet corpus III, 438, 39 s.; lapideæ æquivoce ita vocantur III, 625, 26; lapideæ opus suum exsequi nequeunt III, 221, 6; et potentia et modo differunt a manu quæ iis utitur III, 534, 49 s.; inutiles sunt iis canere nescientibus III, 360, 26 s.; igitur posteriores sunt iis canere discentibus III, 360, 25 s.; tibicini dandæ sunt potius quam eas habenti iis canendi peritia III, 290, 18 ss.; præstantissimæ non dandæ sunt ei qui nobilitate aut pulchritudine eminet, 533, 33, 41; ubi augetur, major fit II, 442, 49 s.

Tibiæ perfectæ; earum voces crassiores sunt idque quando III, 661, 35 s.; earum armamentorum paria si quis compresserit vox acutior et tenuis fit III, 661, 38 s.

Tibia punica (φοινίκιον); in ea diapason consonantia latet et unicum esse videtur IV, 207, 8.

Tibiarum ars; ejus maxima pars imitatio est, 457, 8; quibusnam a reliquis artibus imitationem colentibus distinguatur, 457, 10, 15; concentu et numero utitur, 457, 18; modo honestos, modo improbos, modo similes imitatur, 458, 20; disceptatur utrum unica sit an multiplex, 178, 17; ea majora bona sunt nobilitas et pulchritudo, 533, 40; ad eam nihil conferunt nec nobilitas, nec divitiæ, 533, 44; consuetudine paratur II, 567, 13.

Tibiarum opifex; ei comparatur subditus, 525, 11.

Tibicen; non erant apud Scythas, 134, 46; sine choro inutilis est, 651, 1; quomodo præludia faciat, 402, 18; pravi discum imitantes sese volutant, 480, 48; Scyllam imitantes præsulem trahunt, 480, 49; simiæ comparatur, 399, 34; ei comparatur magistratus, 525, 12; ei peculiare opus est II, 6, 36; ei nullus alius finis est nisi ipse tibiæ cantus II, 180, 12; quisnam perfectus vocetur II, 527, 46 ss.; cur eum callidum non appellemus IV, 204, 12 ss.; cur is esse malit quam astronomus aut rhetor IV, 204, 22 ss.; eum ut simul sutor sit jubere non debet legumlator, 518, 11; ei dandæ sunt tibiæ III, 290, 18; per accidens domus causa esse potest II, 267, 47.

Tigris; in eo lapis inveniri dicitur Modon nominatus IV, 105, 12 ss.

Tigris; ex ejus cum cane coitu procreari feruntur canes Indici, idque quomodo III, 170, 7 ss., cf. III, 366, 43 s.

Tilo; piscis gregalis III, 117, 16 s.; fluvios et lacus incolit III, 164, 40; ubinam pariat III, 117, 15 s.; quonam morbo afficiatur III, 164, 40 ss.

Timæus Locrensis; ejus auditor Demaratus IV, 107, 21.

Timæus (Platonis) citatur: (p. 30, A) II, 413, 34; (p. 32 s.) II, 384, 27; (p. 35, A) III, 434, 29; (p. 36 s.) III, 437, 22 s.; (p. 40, B) II, 404, 6; (p. 49, A) II, 454, 6; (p. 49 ss.) II, 454, 6; (p. 50, A) II, 454, 10, 15; (p. 51, A) II, 422, 3; II, 454, 8; (p. 52, A) II, 286, 44; II, 287, 17; (p. 52, D) II, 454, 17; (p. 53 ss.) II, 434, 52; (p. 54, D) II, 449, 13; (p. 56, D) II, 458, 51; (p. 58, D) III, 477, 52 s.; (p. 63, C) II, 412, 30; II, 424, 28; (p. 79, C) III, 540, 1.

Timarchus; Nicanoris Aristotelis filii tutor fr. 331, b.

Timarchus; pater Nicoclis Cyprii, duplicem ordinem maxillarum habuit fr. 267, b.

τιμή · ejus divisio fr. 107, a.

Timens; nec laudatur, nec vituperatur II, 18, 31.

Timidus (ψυχρός); in laudatione cautus appellari debet, 331, 14.

Timocratia; v. *Politia vulgo sic dicta.*

Timomachus; dux Ægidarum magno apud Lacedæmonios honore affectus est fr. 269, a; in Hyacinthiis ejus thorax exponitur, *ibid.*

Timon citharœdus; a magistro Artocle plectrum accepit fr. 164, b.

Timon; ejus avia in Cilicia per duos continuos menses in fovea se continuit, respiratione solum indicans se vivere fr. 217, b.

Timophanes; quemodo Corinthi tyrannidem sibi vindicaverit, 572, 48.

Timor; animæ affectus II, 18, 20; affectus vel alteratio III, 522, 44; eo afficimur ubi terribile quid cogitamus III, 522, 43; ei inest excessus et defectus II, 19, 43; ab eo pallor, 14, 26, 45; sine corpore fieri nequit III, 432, 33 ss.; interdum non excitatur, etiamsi vehementes manifestique occurrant affectus III, 432, 36 s.; interdum e contra, etiamsi nihil terribile adsit III, 432, 40; a materie inseparabilis est, sed non eodem modo quo res mathematicæ III, 433, 1 ss.; ab atra bili oritur, idque quando IV, 267, 19; in eo manifestum fit corpora affici animæ affectibus IV, 1, 6; in eo fit pulsus inæqualitas et tensio III, 666, 2 s.; cur in eo nonnullis semen profluat IV, 137, 20 ss.; eum respicit fortitudo II, 137, 42; modici igitur fortitudinem augent II, 137, 43; quinam vero perdant II, 137, 41; de quibus sine eo decertant, honesta sunt, 330, 46.

τιμωρία· v. *Ultio.*

Timotheus Atheniensis; quidnam fecerit, quum durante bello adversus Olynthios pecuniæ inopia laboraret, 646, 4; quidnam ad Corcyram bellum gerens, 646, 12; Samum obsidens, quomodo militibus commeatus copiam conciliarit, etiamsi Samiis ipsis agrorum fructus vendidisset, 646, 22 (?); eum in vos exercitum ducturum impedivi, nec tantum harum rerum vobis auctor fui, 436, 35.

Timotheus; non exstitisset, si Phrynis non fuisset II, 486, 20; si non fuisset, multa carmina lyrica non habuissemus II, 486, 18 s.; Persas imitatur, 458, 27.

Tincta; colores a tingentibus sumunt III, 647, 18 s.; alia floribus, alia radicibus, alia corticibus vel lignis vel foliis, vel fructibus, vel terra, vèl spuma, vel melantheria tinguntur III, 647, 19 ss.; quædam etiam animalium succis III, 647, 23; alia vino, alia fumo, alia lixivio, alia mari atque omnibus quæ colorem proprium habent III, 647, 24 ss.

Tinctoria res (τὰ ἄνθη); III, 605, 12 ss.

Tinctura; quomodo fiat et quomodo eluatur III, 647, 27 ss.; ejus varii modi colorum differentias et mixtiones efficiunt III, 647, 32 ss.; consimilis mixtio IV, 223, 23; purpuræ, quomodo fiat III, 649, 19 ss.

Tinea; in lanis nascitur et in rebus inde factis, idque quando magis III, 102, 2 ss.; vermis est tunica amictus III, 102, 5 s.

Tinnunculus (κεγχρίς); sæpius bibit quam reliquæ aves uncungues III, 152, 24; unica fere uncunguis avis est quæ bibat III, 372, 8 s.; hinc avium uncunguium fœcundissima est III, 103, 47 ss.; III, 372, s.; quot ova pariat III, 372, 11 s.; ejus ova rubra sunt III, 104, 31, v. *Cenchreis.*

Tintinnabulum; idem simul a multis audiri potest III, 489, 38 ss.

Tipha; alimento inservit III, 166, 5 s.; IV, 317, 50; eo curantur suum grandines III, 166, 43; IV, 317, 50.

Tipulæ (ἐμπίδες); fluviatiles vocantur III, 2, 50 s.; itaque primum in aqua, dein in sicco degunt III, 2, 49; insecta quæ senectam exuunt III, 162, 13; insecta sunt quæ nec ex animalibus procreantur, nec coeunt III, 328, 34; fiunt ex ascaridibus III, 94, 27, cf. III, 2, 50 s.; putamine disrupto ei primum insidere pergunt III, 94, 37 s.; nec avolant priusquam sol vel ventus eorum motum cieat III, 94, 38 s.; duobus alis præditæ, ideoque aculeum in anteriori parte habent III, 6, 49.

Tisias; post primos auctores rhetoricam auxit, 308, 48.

Titanes; eos metere docuit Ceres fr. 263, b.

Titillatio; quidnam III, 269, 8 ss.; cur ei solus homo obnoxius sit III, 269, 6 ss.; quare et quomodo risum excitet III, 269, 2 ss.; ab ea risus modo fit, modo non IV, 286, 26 s.; eam non sentiunt infantes usque ad quadragesimum post partum diem III, 144, 7; eam non sentiunt qui sese antea titillarunt II, 84, 25; cur in alis et in planta pedum et in aure fiat IV, 285, 42 ss.; cur maxime labris fiat IV, 286, 28 ss.; cur eam nemo sibi ipsi faciat IV, 286, 20 s.

Titio; adjacens aerem proximum tepefacit IV, 149, 46 s.

Tityus; ne ipse quidem navem movere posset, si ipse in eo esset III, 518, 19 s.; idque quare III, 518, 29 s.

Tlepolemus; ejus epitaphium Rhodi fr. 314, a; Troiæ fr. 317, a.

Tlepolemus; dux Rhodiorum ad Sybarim delatorum IV, 94, 15.

τμητόν· v. *Sectile.*

Tmolus; mons IV, 107, 10.

τοκιστής· v. *Fœnerator.*

τόκος· nominis græci etymologia, 492, 39.

τόδε τι· v. *Determinatum aliquid.*

Tofi (πῶροι); in speluncis gignuntur III, 624, 1; nec molliri nec liquefieri possunt III, 624, 1; terrenam materiem habent III, 624, 24.

Tofus (πῶρος); e pure fit III, 52, 30 s.

Tolerabilis; non intolerabilis est, 399, 5.

Tolerans (καρτερικός); quisnam II, 83, 29, 51; II, 165, 48 s.; resistendo spectatur II, 83, 51; eo præstat continens II, 84, 1; ei oppositus est mollis II, 83, 49; eum alii eundem putant ac temperantem, alii contra II, 76, 48, cf. II, 83, 29, 51; eum circa voluptates et molestias versari manifestum est II, 80, 4; quidam ignavi sunt II, 209, 35.

Tolerantia (καρτερία); animæ affectus inter mollitiem et afflictionem medius II, 195, 35; fortitudinis sequela II, 244, 33; nec prorsus idem quod virtus, nec omnino ad aliud genus pertinet II, 76, 31; ad res honestas et laudabiles pertinere videtur II, 76, 40; circa molestias versatur II, 165, 48; differre probatur a continentia II, 165, 46 s.; ea opus est in negotiis, 619, 39; juvenibus non placet II, 128, 6.

Tollenones; in puteis, quomodo fabricentur IV, 71, 37 ss.

τονιαῖον διάστημα· IV, 213, 35.

Tonitru; ita vocatur fulminis sonus III, 596, 46 s.; III, 632, 51 ss.; est sonus propter exstinctionem ignis in nube, 159, 38; 160, 14 ss.; 161, 1; quid sit secundum Empedoclem et Anaxagoram III, 597, 20 ss.; secundum Pythagoreos fit ut terreantur qui in Tartaro sunt, 162, 24; in aere fit III, 659, 19; eadem ratione hic fit sonus qua qui in flamma fiunt et quos alii Vulcani, alii Vestæ risum, alii horum minas vocant III, 596, 47 ss., cf. III, 597, 1 s.; cur varii ejus soni fiant III, 597, 2 ss.; ejus principium idem quod turbinis, presteris, fulminum, idque quale III, 596, 26 ss.; eadem est ejus causa ac venti et terræ motus III, 598, 16 ss.; e sicca exhalatione oritur III, 598, 19 s.; III, 631, 30; eo posterius est fulgur, sed prius apparet, idque quare III, 597, 10 s., cf. 21 s.; ejus sonus post ictum ad aures pervenit III, 489, 8 s., 20 s.; violentissima, durissima fiunt III, 659, 48; lapides et corpora robustissima diffringit II, 399, 37; sono non findit III, 600, 5; non ipsum findit lignum, sed aer qui id comitatur III.

461, 19 s., cf. III, 475, 34 s.; si ctum sit, factum erit etiam fulgur ac vice versa 369, 20, 24; se id audire putant dormientes parvo strepitu in auribus facto III, 513, 37 s.; eo consopiuntur glanis et cyprinus III, 164, 37 s.; ovibus abortum infligit III, 175, 42 ss.; ova corrumpit III, 105, 20 s.; cur eo perculsi pereant aut voce aut mente priventur IV, 293, 6 ss., v. *Attoniti*; id qui non timet fortis non est dicendus, sed furens II, 145, 43; humanam potentiam excedit II, 145, 44; scimus id sonitum quendam nubium esse, 159, 38; non eodem redit utrum quæras cur sit an quidnam sit, 160, 51 ss., cf. 14 ss.; quæri potest cur fiat quia constat id esse II, 557, 9.

Tonsillæ; carneæ sunt III, 10, 46; est bipartita pars oris III, 10, 45 s.

Tonsura capitis; interdum dubium est utrum ea an insolatio ventusve sanitatis causa sit II, 268, 5.

Tonus; solvitur si nimis vehementer pulsentur fides III, 461, 5; eum maxime præbent voces duræ III, 659, 31; eorum accurationem cohibet sonus ab aquis proveniens III, 661, 1 ss.

Topica; quisnam sit eorum scopus, 172, 1; 173, 9; quænam eorum utilitas, 173, 16; in iis pertractantur argumentationes tentativæ et dialecticæ, 277, 34; quomodo in iis investigantur loci sic etiam enthymematum loci seligendi sunt, 374, 36.

Citantur: nomine τῶν ἄλλων vel ἑτέρων, 277, 31, 35; item nomine tractationis de dialectica. 77, 20; citantur, 32, 42; 39, 27; 109, 4; 111, 11; 312, 15 (cf. 173, 16, 21); 314, 16 (cf. 179, 44?); 316, 43; 377, 9 (cf. 188, 50); 378, 2 (190, 25); 383, 7; 384, 33; 409, 27 (297, 10?).

Tormenta (στρόφος); iis laborant solidungula, idque quare IV, 316, 9 s.

Tormenta (στρέβλαι); iis laxatis ac se invicem impellentibus fit motus machinarum spontanearum III, 522, 21 s.; iis similes sunt animalium nervi III, 522, 29; si eorum nervi duri sint non longe jaculari possunt III, 656, 5 ss.

Tormina; v. *Ileus*.

Torone; quales ad eam inveniantur erinacei marini III, 65, 24 s.; ibi semper lac habent boves exceptis paucis diebus ante partum III, 55, 2 ss.

Toronenses; dubitant an revera sensum habeant spongiæ III, 90, 61.

Torpedo (νάρκη); piscis cartilagineus latus III, 28, 25; III, 79, 3; III, 114, 2 s.; III, 300, 47 ss.; fr. 176, a; igitur branchias infra in supinis sitas habet III, 28, 25; igitur vivum animal parit, primum intra corpus edito ovo III, 113, 11; III, 114, 3 s.; fr, 181, a; quonam anni tempore pariat III, 83, 10 ss.; III, 113, 45; quot catulos III, 113, 11 s.; fel in jecore habet III, 30, 40 s.; apud eos caudæ incrementum in latitudinem impenditur III, 300, 48 s.; caudam carnosam et brevem habent III, 300, 51 ss.; duas pinnas prope caudam III, 301, 51 s.; habet nempe pinnas pronas infra propter partium superiorum latitudinem III, 301, 47 ss., cf. tamen 41 ss.; loco duarum reliquarum pinnarum utroque latitudinis suæ semicirculo utitur III, 301, 52 ss.; vim stupefacientem in ore habet III, 190, 42; tardissimus est III, 190, 50; in arena vel limo absconditus pisces adnatantes capit stupefaciens III, 190, 42, 44 s.; inde interdum in ejus ventriculo inveniuntur mugiles qui piscium velocissimi sunt III, 190, 49 s.; igitur quæ de eo narrantur vera sunt III, 190, 34 s., cf. 46 s.; obstupefacit etiam homines III, 191, 2 s.

Torpidiora (νωθρότερα); in corde obscuriores articulationes habent III, 260, 18 s.

Torpor (νάρκη); refrigeratio IV, 121, 42; ab atra bili fit IV, 267, 27; idque quibusnam IV, 267, 27; celerrime post compotationes fit IV, 134, 25; cur præcipue manibus et pedibus eveniat IV, 152, 13 ss.

Torqueri; cur ubi quempiam vidimus doloris ejus participes fiamus IV, 154, 9 ss.

Torques; ænea a Diomede Dianæ consecrata IV, 95, 1 s.; collo cervino circumdata cum illo coaluit IV, 95, 5; ab Agathocle inventa Jovi consecrata est IV, 95, 6 ss.

Tostio; multum confert ut cornuum sonus bonus efficiatur III, 659, 1 ss.

Torrere lente (στάτευσις); genus coctionis III, 611, 16; III, 614, 11.

Totalitas; unitas quædam esse videtur II, 531, 29.

Toticolora; quænam animalia ita vocentur III, 425, 17 ss.; multo magis colorem mutant quam unicolora, idque quomodo et quare III, 425, 24 ss.; præcipue eorum colorem mutant aquæ III, 425, 37 ss.; apud ea lingua cutis colorem sequitur III, 425, 5 ss.

Totipennia (ὁλόπτεροι); apud ea manifestó in parte cordi respondenti attollitur et subsidet spiritus insitus III, 503, 40 s.; unde oriatur bombus quem volantia edunt III, 503, 45 ss.; iis accensendæ sunt apes et vespæ III, 503, 40 s.

Totum; quidnam, 462, 46; quot modis dicatur II, 531, 7 ss.; id est extra cui nihil deest II, 282, 47 s.; vel idem est quod perfectum, vel prope ad id accedit II, 282, 51; quomodo ab infinito differat II, 282, 46; causa formalis est II, 264, 47; II, 515, 39; ejus causa ex qua et subjectum sunt partes II, 264, 44, 46; II, 515, 36, 38; id est quod aliquam formam et speciem habet II, 573, 43; unum est, idque magis quam continuum II, 573, 42, cf. II, 574, 1; idque inprimis si natura, non vi totum est ac in sese continet principium continuitatis II, 573, 43 ss.; quomodo ab *omni* differat II, 531, 31 s.; de quibusnam solis dici possit II, 531, 32; de quibusnam æque ac omne II, 531, 32 ss.; non necessario magnitudinem habet, 462, 46; magnitudinis naturam habet IV, 200, 5; non parvum est, sed parvis constat, 576, 32; cur eo minor videatur omnis magnitudo divisa IV, 199, 50 s.; ex eo nihil fit, idque quare III, 390, 6 ss.; eo potentia prius dimidium, actu vero posterius II, 523, 52 s.; ei potentia inest dimidium, idque quare II, 568, 1 s.; unius est II, 314, 8; partes habere dicitur II, 530, 15 s; ex partibus compositum esse debet II, 299, 4 s.; ejus materies est pars II, 283, 16; quomodo ex eo dicantur esse partes II, 530, 32; necessario partibus prius est, 484, 1; post principium motus fieri debet, sed ante partes instrumentarias quas ad usus quosdam adhibet III, 360, 32 ss.; secundum generationem sine partibus esse potest II, 524, 4 s.; in eo nonnisi potentia continentur partes II, 341, 35; eo potentia prius, actu vero posterius pars II, 523, 52 s; eodem natura fertur quo pars II, 370, 3; II, 406, 40; II, 407, 36; II, 408, 26; II, 409, 17; II, 427, 28 s; si a se ipso moveatur, vel toto totum movebit, vel ab aliqua ejus parte movebitur II, 352, 46 ss.; sensibus notius est quam partes vel principia II, 248, 18; cum in parte esse dicitur, tum in eo pars II, 287, 35; non est extra partes II, 287, 36; si fieri possit, plerumque etiam fieri poterunt partes, itemque vice versa, 368, 38 s.; ei idem confert quod parti 487, 43; ejus curam respicere debet partium cura, 624, 43; id magis quam partem respicere æquum est, 342, 10; eo ratione prius est accidens II, 523, 38 s.; de eo controversia est adversus eos qui terræ quietem explanant rebus

quæ circa aerem vel aquam eveniunt II, 405, 29.
Totum et pars; quæritur utrum unum an plura sint, et quomodo unum vel plura II, 250, 3 ss.; ea spectat eadem scientia quæ ens, id est philosophia prima II, 502, 49.
τούτου ἕνεκα· duobus modis dicitur II, 264, 21 ss.; II, 515, 12 ss.
Toxicum; venenum ita vocatum apud Celtas reperitur IV, 88, 36 ss.; ejus vis et celeritas IV, 88, 37 ss.; remedium contra illud IV, 88, 43.
Trabeculæ (δοκίδες); unde nomen acceperint III, 633, 38 s.; ubinam fiant III, 629, 11 s.; iis similia exstant animalia marina eaque qualia III, 68, 25 s.
Trabem gerens; exemplo citatur, 400, 45.
Trabes; cur purgante medicamento sumpto, si eas numerare valeant, signum sit purgationem factam esse IV, 310, 46 ss.
Tractile (ἑλκτόν); quomodo dicatur III, 619, 6; quænam sint III, 621, 3 ss.; quædam simul pressatilia sunt, alia vero non III, 621, 8 ss.
Tractio (ἕλξις); lationis species II, 335, 16; alterum motuum secundum locum principium III, 305, 3 s.; III, 473, 19 s.; alterum motus munus III, 525, 4 s.; est motus ab alio, vel ad se ipsum vel ad aliud II, 335, 26, 52; quando fiat ad rem ipsam, quando ad aliud II, 336, 1 s.; ejus species compulsio II, 335, 25; item inspiratio II, 335, 33; item omnes assumptivi corporis motus II, 335, 36; tanquam peculiaris ejus species non consideranda est in qua res trahens ipsa non movetur II, 336, 3 ss.
Tragelaphus; per se nec verum, nec falsum est, 24, 37; quid significet nomen sciri potest, quid vero sit non 158, 26; nullibi est II, 284, 44.
τραγήματα· ita ab antiquis τρωγάλια vocabantur, idque quare fr. 64, b.
Tragica ars; sero ad eam accessit actionis cura, 385, 19.
Tragica; cur sit in cantando paracatalogè IV, 206, 16 ss.
Tragici poetæ; v. *Poetæ tragici*.
τραγίζειν· v. *Hirquitallire*.
Tragœdi; eorum in apparatu mutuæ consuetudini similis est conjugum vita nimis ornata, 637, 4.
Tragœdia; ejus definitio, 461, 10; imitatio est, 457, 7; meliores imitatur, 458, 29; quibusnam ab aliis artibus imitationem colentibus distinguatur, 457, 10, 15 ss.; 458, 8; et numero et modulamine et metro utitur, 458, 6; ejus partes, 461, 19, 35; nonnullæ ejus partes solis metris absolvuntur, aliæ cantu, 461, 16; non hominum, sed actionis et vitæ et felicitatis imitatio est, 461, 43; ejus finis, 461, 45, 50; fr. 128, a; quidnam ad mores sanandos conferat fr. 29, a; sine actione fieri nequit, potest sine moribus, 462, 1; ejus officio fungetur si quis deinceps ponat sermones moratos et dictiones et sententias bene factas, 462, 6; sed multo magis quæ his parcius usa fabulam habet, 462, 9; quibusnam maxime animos corripiat, 462, 11; ejus principium et anima fabula est, 462, 16; ejus potentia etiam sine certamine et histrionibus est, 462, 38, cf. 481, 15; nomina tradita sectatur, 464, 20; circa fabulas traditas versatur, 464, 29; in ea unum vel duo tantummodo cognita sunt, 464, 25; in nonnullis omnia nomina ficta sunt, 464, 26; quænam sint ejus partes communes secundum quantitatem, 466, 5; quænam propriæ, 466, 7; quænam optima et pulcherrima ejus compositio secundum artem, 466, 22 ss.; 467, 7; quænam secunda, etiamsi nonnullis prima dicatur et esse videatur, 467, 15; ei non propria est voluptas inde orta quod melioribus et deterioribus contraria eveniunt, 467, 21; omnis nodo et solutione constat, 471, 11; earum quattuor genera, scilicet implicata, pathetica, moralis et quartum genus, 471, 20 ss., cf. 477, 8; implicata quænam, 471, 21; conandum ut omnia habent, sin vero minus, maxima et plurima, 471, 26; non propter fabulam eadem dici debet, sed propter nodum et solutionem, 471, 30; cavendum ne in epicum transeat carmen, 471, 34; in ea dramatica esse debet fabula, 476, 27; ad numerum earum quæ in unam auditionem committuntur accedere debet epici carminis longitudo, 477, 22; ex *Iliade* et *Odyssea*, ex unaquaque una vel duo conficiuntur, 477, 1; e *Cypriis* multæ, 477, 2; e *parva Iliade* plus quam octo, 477, 3; ex unoquoque epico carmine plures, 481, 28; operam dat, ut intra unum solis circuitum contineatur, 460, 48; in iis similitudo, quum satietatem moveat, efficit ut cadant, 477, 32; in ea non licet multas partes quæ simul aguntur imitari, 477, 25; in iis effingendum est quod mirabile, 478, 8; earum argumenta non componi debent e partibus absurdis, 478, 26; quatenus tamen in ea admitti possit absurdum, 478, 33; extra eam relegandum est quod rationi repugnat, 469, 15; 478, 29; nihil cum ea commune habent qui terribilis loco nil nisi portentosum spectatione efficiunt, 467, 36; ab ea non quæcunque voluptas, sed quæ ei propria est, quæri debet, 467, 37; 481, 38; non tantum interest an facinora atrocia et terrenda quæ in ea referuntur in scena agantur an narrentur, quantum an amicorum vel portentorum res adversæ aut secundæ iis vel vivis vel mortuis contigerint II, 11, 51; quibusnam a comœdia differat, 458, 28 ss.; quatenus epico carmini similis sit, quatenus dissimilis, 460, 45 ss.; 477, 7 ss.; quæ ei insunt non omnia epicæ poesi insunt, 461, 5; utrum epicæ poesi præstet an non, 480, 43; cur ei præferatur epicum carmen, 480, 44; omnia imitatur, 480, 46; refutantur argumenta ad eam detrectandam allata, 481, 7 ss.; exponuntur argumenta cur epicæ poesi præferenda sit, 481, 18 ss.; omnia habet quæ epica poesis, 481, 18; in ea quoque metro uti licet, 481, 19; evidentiam habet in agnitione et in factis, 481, 22; in ea magis una est imitatio quam in epica poesi, 481, 27; artis officio quoque præstat epica poesi, 481, 38; ad eam se habent *Ilias* et *Odyssea*, ut *Margites* ad comœdias, 459, 46; ad eam ab epica poesi transierunt qui natura sua ad poesin ferebantur, idque quare, 459, 50; olim extemporalis erat, 460, 4; ab iis qui dithyrambum coluerunt prodiit, 460, 6; paulatim aucta est, 460, 8; a satyrico genere ad graviorem transiit dictionem, 460, 15, 18; quasnam alias mutationes subierit, 460, 11 ss.; multas mutationes passa substitit, utpote suam naturam assecuta, 460, 9; an jam sufficiat poeticæ formis, quæri potest, 460, 2; eam sibi vindicant Peloponnesii nonnulli, 458, 48; a quibus perfecta sit fr. 28, b; Phrynichi ætate modulaminum usus metris longe frequentior erat IV, 209, 38 s.; eam olim agebant poetæ ipsi, 385, 30; olim e quibuscunque fabulis fiebant, 467, 1; hodie pulcherrimæ circa paucas gentes componuntur, 467, 2; 468, 28; plerorumque recentiorum moribus carent, 462, 2; si centum certamine committere oporteat, ad clepsydram certarent, 463, 17; ex iisdem fit literis e quibus comœdia, inquiunt Leucippus et Democritus II, 434, 35.
Tragœdia prava; ei similem faciunt universi substantiam qui numero mathematico tanquam primo omnes alias substantias et principia adnectunt II, 610, 52 s., cf. II, 539, 8 ss.; ei similis non est natura II, 633, 29 s.; nec ei similem faciunt naturam idearum assertores II, 633, 30 s.

Tragœdiarum chori; v. *Chori tragœdiarum.*

Tranquillitas (νηνεμία); secundum Archytam æqualitas maris est II, 560, 4 s.; ejus subjectum et materies mare est II, 560, 5; ejus vero forma et actus æqualitas II, 560, 5 s.; ejus genus esse videtur quies et quare, 218, 33; in mari id est quod serenitas in aere, 184, 34; 185, 48; cur fiat ubi aliquid in mare æstuans jactum fuerit, veluti ancora IV, 229, 18 ss.

Transfiguratio (μετασχημάτισις); ea non fieri probatur elementorum in se invicem transitus II, 420, 46 ss.

Transformans (μετασχηματίζον); id magis generationis forma esse videtur quam forma II, 464, 7.

Translatio; v. *Metaphora.*

Transpiratio (ἡ ἴδισις); refrigerat corpora IV, 286, 10 s.

τραπέζια· cur interdum eorum figuram cernamus, IV, 194, 11.

Trapezus Pontica; ibi mel e buxo fieri aiunt IV, 77, 33 ss.

Tremebundi; quamobrem delirent bibentes, IV, 296, 37.

Tremores; iis vel eorum contrariis magnam efficit differentiam in toto corpore alteratio secundum calorem et frigus, vel alium affectum etiam in exilissima parte cordis facta III, 522, 50 ss.; spiritus interceptione fiunt III, 593, 6 ss.; post urinæ missionem qui fiunt terræ motibus comparantur III, 593, 10 s.; cur hi fiant III, 593, 11 s.; cur vehementes fiant ebriosis IV, 27, 32 ss.; IV, 133, 12 ss.; aliquoties fiunt fortibus viris acie instructa IV, 256, 40 ss.

Tremores sine rigore; hoc morbo ebriosi et senes afficiuntur; idque quare IV, 134, 3 ss.

Trepidatio (ἀγωνία); metus est de re inchoanda IV, 124, 38 s.; fit propter futurorum eventum IV, 123, 48; refrigerat IV, 181, 30; cur ea affecti voce tremant IV, 180, 21 ss.; IV, 185, 37 ss.; cur vocem graviorem emittant IV, 180, 27 ss.; cur lingua hæsitent IV, 181, 26 ss.; cur qui ejus sibi conscii sunt sollertes primum submissa voce loquuntur IV, 185, 44 s.; facie pallent IV, 124, 39; pedibus agitantur IV, 124, 40; manus fricant IV, 124, 43; agere properant idque quare IV, 124, 44 ss.; cur facie non sudent, sed perquam erubescant IV, 123, 49 ss.; cur pedibus sudent nec vero facie IV, 123, 36 ss.; IV, 124, 35 ss.; admodum sitiunt IV, 256, 34; quomodo eos imitatus sit Parmenio histrio IV, 256, 35 s.

Tres; nomen derivatum II, 283, 33; tantum numero superant duo, quantum duo unum, 565, 38; quatenus ignis numerus esse possit II, 636, 32 s.; v. *Planum.*

Tria; inter unum et multa medium tenent III, 372, 21 s.; ea uno superant quattuor II, 295, 34 s.; eorum causa est primum II, 487, 4; ultimum nullius causa est II, 487, 5; medium unius tantum II, 487, 6; eorum aliquatenus pars sunt duo, aliquatenus vero non II, 531, 3 ss.; omnia sunt II, 367, 10, 26; de iis locuti utimur dictione *omnia* II, 367, 19 s.; iis universum et omnia finiuntur II, 367, 12; iis utimur deos colentes II, 367, 16; iis absolvitur cum corpus ipsum, tum ejus motus II, 368, 23, cf. II, 367, 9.

Triangulare; quale, 15, 11; magis ac minus non recipit 16, 22; rectangulo non magis circulus est, 16, 27.

Triangulus; figurarum rectilinearum principium II, 576, 25 s.; æque ad figuræ genus pertinet ac circulus II, 307, 28 s.; ei tanquam speciei insunt figura et terminus, 126, 50; de eo scire oportet quidnam sit, 121, 16; quærimus an sit, 154, 19; quid significet nomen sumit geometra, quod vero sit, ostendit, 158, 25; quidnam sit, monstratur, 130, 25; si ex tribus datis rectis lineis constabit, e tribus individuis quoque constare poterit IV, 49, 33 s.; potentia quadrangulo continetur III, 448, 3; iis expleri potest universum spatium planum II, 421, 41; dividi potest, idque quare IV, 47, 12; per se habet duas rectas, 80, 46; ei per se inest linea, 125, 11; ei per se insunt duo anguli recti, 125, 49, 52 ss.; 160, 1; 188, 47; 189, 12; III, 224, 35 ss.; II, 533, 44; omni insunt duo anguli recti, 146 31; 155, 8; non æquivoce dicitur de æquicrure, 146, 31; ejus anguli semper duobus rectis æquales sunt II, 198, 37; II, 344, 39; II, 393, 45; III, 361, 12 s.; idque demonstrari potest, etiamsi æternum sit III, 361, 14 s.; quomodo id probetur II, 572, 23 ss.; item id meminisse licet III, 494, 18 s.; ejus anguli duobus rectis æquales quia figura rectilinea est, 147, 9; item quia rectum ejusmodi quid est II, 272, 31; quodsi ejus anguli duobus rectis æquales non sint, tollitur rectum II, 272, 32, 45; si fieri nequeat ut ejus anguli duobus rectis æquent, posito hocce esse, id ex suppositione impossibile est II, 386, 8; eum duos angulos rectos habere sciunt, etiamsi nunquam vidissent, 121, 23; si videre possimus, ejus angulos duobus rectis æquales esse, id non sciremus, 150, 26; simulac demonstratur ejus angulos duobus rectis æquales esse, idem de æquicrure demonstratum est, 155, 45; nisi eum mutari quis putet, fieri nequit ut credat ejus angulos modo duobus rectis æquales esse, modo non, idque quare II, 573, 29 s.; fieri vero potest, ut alius his æquales esse putet, alius vero non II, 573, 31; existimationem qua ejus anguli duobus rectis æquales habentur, non delent jucundum ac molestum II, 69, 23; ejus rei (quod angulos semper duobus rectis æquales habet) quantumvis æternæ, nihilominus alia causa exstat II, 344, 40; si duobus plures haberet angulos rectos, parallelæ conciderent, III, 53; hujusce angulos duobus rectis æquales esse non demonstrat syllogismus, sed cujusvis II, 627, 41 s., cf. 126, 33; an diversus sit a triangulo cujus anguli duobus rectis æquant, non quærit geometra II, 535, 40 s.; si eum plura significare putet quis, nec de omnibus demonstratum esse, eorum angulos duobus rectis æquales esse, quæritur an adversus sententiam fiat argumentatio, 287, 3; si angulos duobus rectis æquales habet, non ideo figura vel primum vel principium angulos duobus rectis æquales habebunt, etiamsi triangulus sit figura, vel primum, vel principium, 282, 26; ejus angulos duobus rectis æquare probari non potest ope immortalitatis animæ II, 133, 46 ss.; multum confert ad perspiciendum quot angulos rectos habeat, si sciamus quidnam sit rectum et curvum, quidnam linea et planum III, 432, 7 ss.; inde quod ejus anguli duobus rectis æquales sunt, multa alia deducuntur II, 206, 52; causa est cur anguli quadranguli quattuor rectis æquent, 140, 30; II, 198, 38; si ejus anguli tribus vel quattuor rectis æquassent, quadranguli sex vel octo æquarent II, 198, 41, cf. 140, 32 ss.; si non mutetur, quadrangulum quoque non mutatur II, 198, 42; si nihil aliud esset cur ejus anguli duobus rectis æquent, principium et causa foret II, 198, 45 ss.; in eo anguli externi quattuor rectis æquales, 169, 28; mathematicorum ultimum est II, 71, 48; mathematicorum sensu percipitur, sed non eodem quo propria II, 71, 47; quantitate determinatum describunt geometræ, eo vero utuntur perinde ac si quantitate determinatus non esset III, 494, 33 s.; ejus contemplatione cur delectemur IV, 270, 24 ss.; æquilaterus et scalenus non idem triangulus, sed eadem figura II, 307, 22; cur neque totum neque pars ulla stirpium vel animalium ejus figuram referat IV, 201, 18 ss.; ejus figuram sæpe refert quod aliam habet IV, 194, 11; ad eum pertinere potest falsus circuli sermo II, 533, 1; ei qui dualitatem tribuunt, ratione maxime probabili agunt II, 393, 43 ss.; si ei unitas tribuitur circulus non amplius figura erit II, 393, 46 s.; redundant iis qui elementorum in se invicem transitum planorum dissolutione fieri censent (i. e. Platonicis) II, 421, 20; ex iis omnia corpora constare putabat Plato II, 424, 40, 42, 48, cf. II, 430, 39; qui ex iis corpora componunt, iis exstare non possunt grave et leve simpliciter II, 426, 32 s.; cum nonnulli non lineis et continuo definiri debere, sed necessario materiem habere statuunt II, 550, 21 s.; in eum numerum disponere solent II, 636, 24 s.

Triangulus æquicruris (ἰσοσκελές); eum referunt crura III, 311, 1 s.; ejus anguli ad basim æquales, 69, 10; ei non universaliter insunt duo anguli recti, idque quare, 126, 3 ss.; duobus angulis rectis habent angulos æquales quatenus figura est, 144, 40; 147, 9, 35; item quatenus triangulus, 146, 33; 147, 9; ejus angulos duobus rectis æquales esse demonstratum est, simulac idem de triangulo demonstratur, 155, 45.

Triangulus æquilaterus (τρ. ἰσόπλευρον); eadem figura esse dicitur ac æquicruris, non vero idem triangulus II, 519, 44 s.; non seorsum probari debet, cum duos capere angulos rectos, 126, 35, ejus anguli non per se duobus rectis æquales sunt, 189, 13.

Triangulus scalenus (τρ. σκαληνές); non seorsum probari debet, eum duos capere angulos rectos, 126, 35; duobus angulis rectis habet angulos æquales quatenus figura est, 144, 40.

Triangulus idealis (αὐτοτρίγωνον); cum multa perhibent (scil. Plato) II, 485, 19.

Triangulus æneus; quare a ligneo circulo specie differat II, 583, 41 ss.

Triangula (musica); iis in educandis pueris utendum non est, 632, 4.

Trias; comprehendit finem medium et principium II, 367, 13 s.; idea hominis esse nequit, si numerus mathematicus sit II, 618, 47; fit uno addito duobus II, 619, 40 s.; igitur ejus pars est dyas II, 619, 44; post dyadem primam fit (secundum Platonicos), II, 619, 8; fieri nequit e monadibus omnino incomparabilibus II, 619, 36; in ea erunt quarta et quinta monas, antequam tetras et pentas exsistant, si omnino incomparabiles sint monades II, 619, 20 s.; natura aliqua esse nequit præter monades quibus constat II, 620, nec eo quod monas alia alius differentia est II, 620, 29 ss., 28; nec participatione II, 620, 31 s.; nec tactu vel mixtione vel positione II, 620, 33 ss.; mirum esset, si dyade major non esset II, 621, 18 s.; ejus monades cum dyadis monadibus comparari non posse censent nonnulli II, 617, 34 ss., cf. 41 ss.; II, 618, 37 s.; primam aliquam esse censet Plato II, 622, 22; aliqua prima erit, si unum exstet unorum primum II, 622, 14; in ea uno monas impar est II, 623, 3; igitur non intelligitur quomodo in ea se habeant monades, si aliæ e magno, aliæ e parvo fiant II, 623, 2 s.; aliquatenus monade prior erit, aliquatenus posterior, si numerus separabilis sit, idque quomodo II, 624, 2 ss.; quæritur an ejus monades uni consequentes sint II, 624, 46 s.; forsan ex ea plana faciunt idearum assertores II, 633, 32 s.

Triades; præter triadem idealem e monadibus prioribus et posterioribus fieri nequeunt II, 619, 53 ss.; discrimine carebunt, si eo carent monades II, 621, 26 s.

Trias idealis; post primam dyadem esse nequit II, 620, 2 s

Triballi; apud eos patrem immolare pulchrum est, 197, 26.

Tribules (φυλέται); aliquatenus communem utilitatem sectantur II, 98, 38; eorum amicitiæ manifestius communionem præ se ferunt quippe quæ pacto originem debere videantur II, 100, 44; conandum ut iis congrua præstemus officia II, 106, 17.

Tribunal; v. *Judicium* (δικαστήριον).

Tribus (φυλή); in eas distribui non poterit civitas, ubi bona communia sunt, 502, 1; iis præesse solent nec prædivites, nec admodum egeni, 555, 24: eorum numerus augendus est in ultimo democratiæ genere, 594, 54; in nonnullis civitatibus ex iis vicissim petuntur cives, quibus deliberandi competit facultas, 559, 34; ex iis vicissim creari poterunt magistratus, 563, 3; ad iis eligendi non a plebe universa magistratus, ut præcaveatur patriæ democratiæ in novissimam transitus, 571, 21; in iis deponendum est rationum publicarum exemplar, 577, 28; quando et quomodo secundum eas distribuendum sit, quod e reditibus superest, 596, 11; per quam civitati potentia parta est, seditionis causa fieri solet, idque duplici modo, 569, 43, 45; qui in ejus præfecturam magnos sumptus impensuri erant, soluta mediocri pecuniæ summa inter munere perfunctos perscribi jussit Hippias Atheniensis, 641, 21.

Tributum (εἰσφορά); multum pendere qui multa possidet, paucum qui pauca, justum est II, 151, 33 ss.; quando pro singulorum censu imponenda sint 420, 19; 456, 3; ex iis si reditus non suppetant, petenda est merces quæ solvitur plebi ut concioni intersit, 595, 40; jam multas democratias perdiderunt, 595, 42; ea cur non solvant, quærit orator, 434, 38; id male pendunt Lacedæmonii, idque quare, 514, 44; propter ea pecudes alere desierant Syracusani; 644, 54; quomodo ea a re familiari exegerint Athenienses Potidæam incolentes, 641, 32; ea pendere jubente rege, quomodo pecuniam a subditis exegerit Mausolus, 642, 40: ex iis debita solvere jussit Taos iis qui aurum vel argentum non signatum mutuo dederant, 647, 21; e reliquorum civium quæ ei mutuo dederant divites, se restituturum esse dixerat Memno Rhodius, 647, 46, id quum pependissent ceteri cives, pecuniam mutuam retinuit, 647, 47.

Triccæ; ibi epithaphia Podalirii et Machaonis fr. 314, a.

Trichiæ (τριχίαι); pisces fr. 178, a; e trichidibus fiunt III, 118, 41; bis quotannis pariunt III, 82, 23; in Pontum intrantes capiuntur, exeuntes vero non conspiciuntur III, 158, 49 s.; idque quia per Istrum in Hadriam exeunt III, 158, 52 ss.; inde in Hadriam intrantes capiuntur, exeuntes vero non III, 159, 3 s.; si nihilominus e Ponto exeuntes capiantur quædam, res pro prodigio habetur III, 158, 50 ss.

Trichides (τριχίδες), locum non mutant fr. 178, a; e membradibus fiunt III, 118, 40 s; ex iis fiunt trichiæ III, 118, 41.

Tricubitum; exemplum quanti, 2, 25; 8, 25; II, 281, 18; ei nihil contrarium, 5, 24; 8, 18; si quid modo tantum est, modo non est, maximum tempus determinandum est per quod tantum esse et non esse possit II, 385, 52; haberi dicitur, 24, 5; nec substantia, nec qualitas est II, 538, 8 s.; per accidens movetur III, 436, 30 s.; idque quia corpus cui inest movetur III, 436, 31 s.; igitur locum non habet III, 436, 32 s.

Tridens; eo venantur sepias III, 172, 32

Trierarchi; nauarchis subditi sunt, 599, 37; ei non idem faciendus est sumptus ac architheoro II, 42, 21; ejus munere fungi debet vir magnificus II, 43, 8; Rhodi democratiam sustulerunt, quia iis debita solvi vetabant demagogi, 570, 25

Triginta tyranni ; de eorum dominatione decretum conscripsit Dracontides fr, 233 , a; iis assentabatur Charicles, 572, 5; cum iis licet conjurasset se populi studiosum esse dicit aliquis, 379, 39 ; an sub iis eversa fuerit columna cui Thrasybuli nomen inscriptum erat, 380, 3; de iis enthymema apparens per compositionem Polycratis adversus Thrasybulum, 381, 32.

Triglyphus; ejus elaboratio imperfectum aliquid est II, 119, 40.

Trimetri ; iis si conscriberentur mimi , tamen aliquid cum Socraticis sermonibus commune haberent, 457, 29.

Triopium ; non longe ab eo remota est Creta, 515, 19.

Triorches ; v. *Buteo.*

Triphylia; ejus regio est Messenia fr. 257, b.

Triplex ; multiplex est, 194, 41 ; dicitur respectu ad subtriplum, 194, 42 ; II, 526, 33; ei nihil est contrarium, 9, 46.

Tripolis Phœniciæ; Subsolanus ibi Potameus vocatur, idque quare IV, 45, 13 s.

Tripoliticus sinus; ibi Subsolanus Marseus vocatur, idque quare IV, 45, 21.

Triptolemus ; ejus matrem quidam Deiopen fuisse narrant IV, 99, 44.

Tripudii auctor (ὁ κορυφαῖος) ; principium est II, 523, 32.

Tripus ; ejus materies lignum est, idque quare III, 221, 37 s.; eum casu cecidisse dicimus, quia non cecidit, ut sederet II, 268, 39; Vulcani sponte munere suo fungebantur, 485, 8.

Triremis ; si fieri possit, fieri etiam poterit navigium, itemque vice versa, 368, 44 ; idem erit quod homo, si de omni re idem affirmari ac negari licet II, 506, 33 s., 46 ss.; quum jam rursus remos tollunt, primus remigationis sonus auditur III, 597, 13 s.; strepitum quem earum remigium facit, fugiunt pisces III, 69, 26 ss.; eas ab ingentibus quibusdam serpentibus Libycis everti contendunt III, 169, 41 ss.; eas pistrina varia vocabat Cephisodotus, 397, 8; quæ earum cura occupatur multitudo, Athenis frequens est, 548, 37; qui in earum præfecturam magnos sumptus impensuri erant, soluta mediocri pecuniæ summa inter munere perfunctos perscribi jussit Hippias Atheniensis, 641, 21; eas exstruere volens, quomodo sibi pecuniam compararit Dionysius Syracusanus, 644, 34; multas complent Heracleotæ, 608, 24 ; quum earum adventus exspectaretur, mercium pretium auxerunt Lampsaceni, ut pecuniam sibi pararent, 641, 44, v. *Sicilia.*

Triremes sacræ ; quænam apud Athenienses fr. 242, a ; earum quæstores fr. 241, b.

Tristes (λυπούμενοι); gratia egent, 358, 3 ; eorum signa IV, 5, 39 ss.; iis interdum contigit diem jucunde peragere et mores assumere hilares, IV, 1, 42 ss.

Tristitia; ad animum pertinet IV, 6, 34 ; ex ea iracundia passio est, non qualitas, 15, 4; ea majus malum iracundia fr. 337, b.

Triticum ; cur ex eo semper vel plerumque fiat triticum, exponere nequit Empedocles II, 460, 36 s.; ex unico ejus grano unicus fit fundus III, 340, 14 s.; igitur ei comparandum est semen (sensu strictiori), *ibid.*; ejus grana hordei granis mixta esse dicuntur, ubi sibi invicem apponuntur, attamen non recte II, 452, 23 s.; id habere dicitur medimnus, 24, 9 ; planta est annua IV, 25, 30 ; in coopertura est et tela IV, 27, 18 ; in se continet dulcem lentumque quendam succum qui ejus quasi anima est IV, 223, 9; ejus segetem depascuntur canes lumbricis affecti III, 178, 4 s.; id et linum mutantur in *seilam* IV, 28, 33 s.; concoctu facilius est quam hordeum IV, 290, 36 s.; cur apud quadrupedes difficilius transeat quam hordeum IV, 290, 36 ss.; cur qui id tractant bonum adipiscantur habitum IV, 225, 47 ss.; IV, 29 s., 36 ss.; singulari proprietate præditum circa Ennam reperitur IV, 88, 8 ss.; inde probant Cererem ibi natam esse IV, 88, 12 s.

Triticeus cibus ; cur maxime competat nostris corporibus IV, 221, 24 ss.

Triticea farina ; cur tritura albescat IV, 224, 34 ss.; item cur minor fiat IV, 222, 39 ss.; cur igne magis turgescat quam maza IV, 222, 46 ss.; IV, 225, 39 ss.; cur qui eam tractant coloratiores sunt quam qui polentam IV, 115, 1 ss.

Triticea ptisana ; utrum levior hordacea IV, 114, 46 ss.

Tritopator ; quinam fr. 234, b.

Tritura ; colligat IV, 224, 48.

Troades; tragœdia ex parva Iliade desumpta, 477, 8.

Trœzenii ; eorum urbem auxit Pittheus fr. 293, b ; cum Achivis Sybarim condiderunt, sed postea ab iis ejecti sunt, 568, 5 ; oraculum iis datum est de nimis maturis puellarum nuptiis, 621, 18; vites apud eos Anthedonias et Hyperias unde cognominatæ fr. 293, a.

Trochæus; cordaci convenit, 393, 31, cf. 460, 18; ejus proportio ut duo ad unum, 393, 37; eo caret stasimum, 466, 14.

Trochilus (τροχίλος); vocatur et presbys et rex III, 182, 14; avis fissipes est, ideoque circa aquam degit III, 152, 8 ; quænam loca incolat, 182, 11 s.; difficulter capitur III, 182, 12 ; ei bellum infert aquila, idque quare III, 173, 48 ss.; III, 182, 14 s.; quomodo crocodili dentes expurget III, 177, 44 ss.; IV, 76, 18 ss.; ubi ex ejus ore exit, crocodilus collum movet, ne eum mordeat III, 177, 47; ejus cum crocodilo amicitiam narrat Herodotus III, 221, 35.

Trochleæ (τροχιλέαι); earum volutatio IV, 61, 9; majores cum minoribus comparantur IV, 62, 2 s.; cur duabus certo modo dispositis magna pondera etiam parva vi adduci possint IV, 64, 38 ss.

Trochus (τρόχος); eum Herodorus duo pudenda habere ac ipsum se inire censet III, 382, 20 ss.

τρωγάλια· ita antiqui τραγήματα vocabant fr. 64, b.

Trogodus ; mons Cypri fr. 162, a.

Troica; quare Medicis priora dicantur II, 528, 18 s.; qui eorum tempore vixerunt priores sunt nobis et his ipsis qui ante illos IV, 202, 42 ss.

Troja; adversus eam profecti sunt Achilles, Diomedes aliique, 374, 46, 48 ; eam aliquando captam esse dicimus II, 305, 3 ; ibi sepultus est Automedon fr. 315, a ; item Nireus fr. 314, a; item Antilochus fr. 313, a ; item Pyræchmes fr. 316, a; ex ea venientes Sirim incoluerunt fr. 289, a; ex ea redux Philoctetes Sybaritis donasse agri Crotoniensis partem Macallam vocatam dicitur IV, 94, 7 ss.

Trojani; num perjurium fecerint fr. 133, b ; eorum fortissimus Hector, 375, 50; Tarentum Sigeum vocabant IV, 94, 4 s.

Trojanæ mulieres ; ad Dauniam captivæ devenientes quonam facinore servitutem effugere conatæ sint IV, 94, 36 ss.; quonam facinore Achæos ad Tyrrhenicum mare sedes locare coegerint fr. 294, b.

Trojanum bellum ; ejus ætate Argivorum regio præferebatur Mycenæorum, idque quare III, 572, 17.

Tropæi (τροπαῖοι); cur de mari veniant IV, 244, 30 ss.: quasi inversiones terrestrium IV, 244, 31 s.; IV, 251, 36 ; quamobrem flent IV, 244, 24 s.; cur fiant ubi sinus adsunt, ubi vero aperta maria non fiant IV, 251, 30 ss.

τροπαὶ ἡλίου. v. *Solstitium.*

τροπαιοῦχος· Jovis cognomen III, 641, 44.
τροπή· v. *Conversio* et *Situs*.
Tropici; quidnam III, 628, 33; quæ ultra eos sunt habitari non possunt, idque quare III, 587, 12 ss.
Trunculi (ἀκροκώλια); detergunt, idque quare IV, 236, 17.
Truncus; a capite usque ad anum pertendit III, 289, 25 s., 35 s., cf. III, 22, 2; III, 292, 46 ss.; caput et collum insequitur III, 289, 7 ss.; ad eum non pertinet cervix III, 11, 2 s.; partibus superioribus adnumerandus est III, 289, 26, 35, cf. III, 22, 2 s.; partes anteriores et posteriores habet III, 11, 4; idque quasnam III, 11, 4 ss., 41 ss.; avium, indiscreta moles est III, 298, 21; piscium, inde a capite usque ad caudam continuus est III, 300, 45 s.; cancellorum durus est, sed minus quam cancrorum III, 64, 34 s.; ejus inferior tota pars mollis est apud eosdem III, 64, 31; inferiorem ejus partem majorem quam araneæ habent iidem III, 64, 23 s.; ab eo duorum ovorum intervallo distant ova locustæ marinæ ventri subjecta operculisque imposita III, 91, 7 ss., v. *Thorax*.
Tryngas; v. *Albicula*.
τρυφῶν· v. *Delicatus*.
τρύξ· v. *Fæx vini*.
Tu; tibi ipsi et forma et materie idem es II, 577, 7 s.; quatenus diversus a propinquo II, 577, 26; etiamsi nunc sis, corruptibilis es, quia aliquando vere dicere non licebit te esse II, 385, 12 ss., cf. *Te*.
Tuba ((σάλπιγξ); dicitur carmen lyræ expers, 392, 14; in ea spiritus intensionem remittunt comissatum euntes, ut quam mollissimum sonum efficiant III, 660, 16 ss.; si quis apposita alteri ad auditum per eam loquatur voces prope auditum esse videntur, idque quare III, 657, 6 ss.; ejus cantum imitatur martichoræ vox secundum Ctesiam III, 22, 45 ss.; exasperatæ similis est vox elephantum III, 73, 38 s.
Tuberculum (φῦμα); res est præter naturam quæ in corpore invenitur III, 334, 6 ss.; ea tollimus et ejicimus IV, 138, 45; aluntur, etiamsi præter naturam et postuma sint III, 406, 11 s.; iis comparatur alterum pudendum eorum fœtuum qui duo pudenda habent III, 406, 9 ss.; in iis pulsus fit una cum dolore idque quare III, 550, 3 ss.; continuat eorum pulsus donec concocta et in pus conversa sint III, 550, 5; nisi perspirent cessat eorum pulsus, humore a putrefactione crassiore reddito III, 550, 8 ss.; eorum pulsus bullitioni comparatur III, 550, 6; eorum pulsui similis est pulsus cordis III, 550, 2 s.; eorum maturatio concoctio naturali calore effecta humoris qui iis inest III, 612, 12 ss.; quando ea concocta dicamus III, 611, 34 ss.; lata urenda sunt IV, 114, 32 ss.; parentum interdum repræsentant liberi III, 141, 29 s.; fieri potest ut oculus eo affectus nihilominus bene videat III, 209, 24 s; iis sæpe afflicta inveniuntur viscera apud victimas, excepto tamen corde III, 260, 50; ostii uteri impedit conceptionem III, 213, 35 s.; unde constet hoc ostium eo non laborare III, 213, 36 ss.
Tuberes; plantæ sunt nec ramos nec folia habentes IV, 25, 2; unde nascantur IV, 36, 28 s.
Tumor (οἴδημα); ejus remedium fr. 218, b; cur plagam sequatur IV, 160, 40 ss.; cur iis fiat quæ in calida aqua maduerunt IV, 238, 6 ss.
Tunica (χιτών); integumentum est III, 521, 50; quibusnam syllogismis concludat aliquis eam sibi faciendam esse III, 521, 49 ss.; simulac concluserit aliquis, eam sibi faciendam esse statim eam facit III, 521, 51; idque ita ut deinceps omnia peragat quæ ad eam faciendam necessaria sunt III, 522, 1 ss.; unum est cum veste, si utriusque notio una est II, 505, 18; haberi dicitur, 24, 6.
Tunica cornea (κερατοειδὴς χιτών); quamobrem quum alba sit, tamen nigra videatur pupilla IV, 332, 45 ss. (*in Cassii Problemate*).
Tunica membranacea (ὑμενώδης χιτών); agnata continetur molluscorum atramentum III, 278, 7 s.
Turbinata (στρομβώδη); conchis (κογχυλίοις) accensenda sunt III, 251, 38 s.; omnem carnem intra testam occultam habent, excepto capite III, 62, 1 ss., cf. III, 65, 1 s.; caput et os infra habent, excrementum vero supra III, 65, 36 s., cf. III, 63, 18 s.; omnia moventur et repunt III, 62, 30; eorum caro minus cum testa cohæret quam univalvium et bivalvium III, 62, 35; iis testa novissima inde a capite in verticem contorta est III, 62, 35 ss.; omnia cum operculo nascuntur III, 62, 38; III, 279, 12 ss.; iis eundem usum præstat operculum quam bivalvibus valvæ ambæ III, 64, 54 s.; reclinato operculo saxis adhærent III, 64, 52 ss.; operculum eodem modo dispositum habent quo purpuræ et buccina, idque inde ab ortu III, 88, 29 ss.; pascuntur lingua sub operculo exserta III, 88, 31 s.; unde constet eorum operculum, injuriis depellendis inservire III, 279, 15 ss., cf. 12; operculi beneficio bivalvia evadunt, quum antea univalvia essent III, 297, 22 s., cf. 12; omnia dextra sunt III, 62, 38 s.; III, 306, 42, 46; eodem moventur, unde moveri incipiunt III, 306, 45 s.; omnia non in verticem, sed in contrariam partem moventur III, 62, 39 s.; III, 306, 42 s.; omnibus internarum partium natura aliquatenus similis est III, 62, 42 s., 48 s; aliquatenus iis, quod ad internas partes attinet, similia sunt univalvia et bivalvia, aliquatenus ab iis differunt III, 63, 41; earum partes inprimis affectibus ab excessu et defectu pendentibus inter se differunt III, 62, 44 s., 49 s.; e. g. magnitudine et duritie et mollitie III, 62, 44, 52; majora magis manifestas habent partes internas, minora vero obscuriores III, 62, 50 ss., cf. III, 63, 58 ss.; apud omnia caro quæ in testæ ostio maxime exteriora spectat firma est, sed aliis magis, aliis minus III, 62, 53 ss.; omnibus e media hac carne prominent caput et cornicula duo III, 63, 1 s.; eaque in majoribus magna, in minoribus perquam parva III, 63, 2 s.; omnia eodem modo caput exserunt III, 63, 4; perterrefacta id rursus retrahunt III, 63, 5; os habent III, 63, 6; III, 65, 2; nonnulla eorum quoque dentes III, 63, 6 s.; proboscidem habent, idque qualem III, 63, 7 ss., cf. III, 67, 46 s.; III, 251, 32 ss.; cum eorum ore continuatur statim ventriculus III, 63, 13; infra habent duas particulas firmas mammis similes, quales habent etiam sepiæ III, 63, 15 ss.; corpuscula nigra habent ejusdem generis ac erinacei marini III, 65, 51, cf. III, 63, 37 ss.; a ventriculo eorum ad papaver extenditur gula, eaque qualis III, 63, 17 s.; eorum papaver in vortice est III, 63, 18 s., cf. III, 65, 39; III, 280, 3 s.; eorum gula cum intestino continuatur III, 63, 21 s.; eorum intestinum quomodo se habeat, undenam incipiat, quisnam sit ejus decursus et ubinam terminetur III, 63, 22 ss.; quod ad internarum partium dispositionem attinet maxime molluscis similia sunt III, 286, 43 ss.; III, 287, 9 s.; idque omnium maxime anfractu prædita III, 286, 46 s.; eorum partes posteriores ad anteriores adductæ sunt III, 286, 39 s.; item incrementi exitus ad os III, 287, 11, cf. III, 286, 50 ss.; igitur excrementi exitum prope os, nempe ad ejus latera habent III, 287, 20 ss.; eorum turbo molluscorum alveo respondet nec nisi duritie ab eo differt III, 237, 16 ss.; eorum parti carneæ

propter tarditatem salutis gratia, tegmen durum circumdedit natura III, 287, 18 ss.; ante eodem obversum habent ac retro III, 307, 9 ss.; eorum anfractus semper versus caput et partes anteriores numero augentur III, 391, 38 s.; id quod probat testacea æque ac vermes et animalia sponte nascentia superiora versus et in caput incrementum capere III, 391, 35 ss.; tranquillis diebus (a saxis ?) soluta pascuntur, coorto vero vento saxis se applicant III, 64, 51 s.; enumerantur quædam, idque et terrestria et marina III, 62, 2 ss., cf. III, 63, 29 s.; III, 64, 51 s.; iis accensenda est cochlea III. 279, 7; item buccina et purpuræ III, 279, 7 s., 14; III, 306, 44; item neritæ et quæ his similia sunt III, 279, 15; eodem modo se habent (quod ad partes internas attinet) quo cochleæ III, 279, 6 s.

Turbines (στρόμβοι); iis inescantur purpuræ III, 251, 39; eorumque testam perforant III, 251, 36 ss., cf. III, 63, 12 s.; describitur cancellus qui in iis invenitur III, 64, 14 ss., cf. III, 89, 1, 27; quomodo eorum cancellus a neritarum differat III, 64, 37 s.; III, 65, 4 ss.; iis comparatur interna auris natura III, 9, 38; turbinatorum respondet molluscorum alveus, nec nisi mollitie ab eo differt III, 287, 16 ss.; ad salutem conservandam eum dedit natura idque quare III, 287, 18 ss.

Turbo (βέμβιξ); de ejus motu fr. 105, a; e vase projectus motu ad suam formam accommodato movebitur III, 638, 21.

Turbo (τυφών); de iis fit sermo in *Meteorologicis* III, 552, 19; quidnam III, 599, 11; III, 633, 12; in aere fit III, 659, 19; exsistit quum flatus intra nubem ab altero repercutitur III, 598, 41 ss.; III, 599, 19 ss.; item quum ventus e patenti loco in angustum adigitur, idque quare III, 598, 42 ss.; III, 599, 3 s.; ejus principium idem quod tonitrus, presteris et fulminum, idque quale III, 596, 26 ss.; non fit Aquilonia tempestate III, 599, 12; neque cum procella nivem afferente, idque quare III, 599, 13; ejus vis III, 599, 22; sæpe jam urbes dejecit III, 640, 27; quando vocetur prester III, 597, 26 s.; ita lælaps quoque vocatur III, 632, 47.

Turdus (κίχλη); latitat III, 161, 18; quomodo colorem mutet secundum anni tempestatem III, 206, 43 s.; non mutat vocem III, 206, 45 s.; quomodo nidificet III, 104, 8 ss.; eum magnitudine æquat albicula III, 151, 50; eo paulo minor est malacocraneus III, 185, 34; observarunt accipitrem ejus cor non devorasse III, 181, 47; eorum tria genera III, 185, 17.

Turdus ilias (vel illas) (ἰλιάς); reliquis turdis minor est et minus variegatus III, 185, 20 s.

Turdus viscivorus (ἰξοβόρος); quantus III, 185, 18; quibusnam rebus vescatur III, 185, 17 s.

Turdus trichas (τριχάς); quantus III, 185, 20; quanam voce præditus III, 185, 19.

Turdus (κόσσυφος); piscis littoralis est III, 158, 14; piscis saxatilis III, 160, 11 s.; igitur per paria mares cum feminis nidulantur et latitant III, 160, 11 s.; descriptio fr. 177, a; quot et quales et ubinam sitas habeant branchias III, 28, 39; colorem mutant secundum anni tempestates III, 171, 7 s.; idque quomodo III, 171, 9.

Turpilucrium; species est illiberalitatis II, 246, 21; ejus definitio II, 246, 22.

Turpilucrii cupidus; quisnam II, 214, 4; illiberalis species II, 148, 12; II, 214, 3; circa pecuniam versatur II, 148, 17; vituperio dignus est II, 148, 18.

Turpis; qui natura est, eum nemo reprehendit, II, 30, 35; qui propter negligentiam aut exercitia omissa jure reprehenditur II, 30, 36; quando vituperio digni, quando non II, 140, 14 s.; ejus erga pulchrum amicitia ad amicitiam utile spectantem referri possit II, 97, 51; adulterio perpetrato latere solet, 338, 22.

Turpe; æque ac pulchrum naturæ inesse videtur II, 474, 6; plura naturæ insunt quam pulchra II, 474, 7; alia revera turpia sunt, alia opinione II, 51, 48; neutra fieri debent II, 51, 49; eorum pudet nos, 335, 34; 356, 9; ad ea pertinent vitia II, 243, 2; aliam voluptatem pariunt ac honesta II, 119, 5; vituperio digna sunt II, 243, 1; eorum appetitus vituperandi sunt II, 122, 2; invita non vituperamus II, 207. 21; ea facere vel non facere penes nos est II, 29, 34; ea æque appetunt pueri et cupiditas II, 38, 20; nulla causa est cur ea faceret vir magnanimus II, 44, 41; si quid fecerit non cupiens vel leviter cupiens pejor videtur ac si vehementi cupiditate abreptus II, 83, 43; si quid facere imperet tyrannus, in cujus potestate liberi vel parentes sunt, pertinet ad res sponte quidem, sed invite factas II, 24, 26; laudatur qui ea magnorum vel honestorum causa sustineat II, 24, 43; ea vero nullius magni vel honesti causa sustinere improbi est II, 24 44; ejusmodi plerumque sunt ad quæ impelluntur in actionibus quæ sponte quidem, sed per se invite fiunt II, 25, 6; eorum jucunda, honestorum vero se ipsum accusare ridiculum est II, 25, 22; quæ quis fecerit, oblivisci ei bonum est, scire ea malum est, 204, 3; qui propter ea crimen infert, male audit, 449, 10; quomodo de iis dicendum sit, 392, 23; turpibus nominibus non sunt designanda in vituperatione, idque quare 447, 52.

Turpissima; ea patrando nemo totam vitam transigere vellet, etiamsi voluptatem molestiæ expertem parerent II, 119, 15.

Turpitudo; misericordiam movet, 359, 12; ea magis fugiendus morbus, 202, 36; ejus causa non a pravis actionibus abstinet vulgus II, 127, 34.

Turgere; quum non turgemus terræ stipitibus similes sumus IV, 137, 35; cur nisi turgeamus neque concumbere, neque evomere, nec sternuere, neque flatum emittere oporteat IV, 137, 33 ss.

Turtur (τρυγών); omnium avium columbini generis minima est III, 84, 29 s.; fr. 174, b; eum magnitudine æquat celeus III, 151, 21; item chlorio III, 185, 31; frugivora et herbivora avis est III, 151, 28 s.; æstate conspicitur III, 151, 30; hieme non comparet quia latet III, 151, 31; III, 161, 13 s.; omnium consensu latitat III, 161, 11 s.; latitationem inchoat pinguissimus III, 161, 14; latitans plumis spoliatur, sed pinguis manet III, 161, 15 s.; non hibernatur, sed abit III, 157, 21 s.; congregantur, et quum adveniunt et quum tempus abeundi redierit III, 157, 25 ss.; videntur tamen nonnulli remanere in locis apricis III, 157, 24 s.; æstate in frigidis, hieme vero in calidis degunt regionibus III, 179, 34 s.; semper in iisdem regionibus nidulantur III, 179, 22 ss.; bis parit III, 103, 40 s.; unico marito contenti sunt III, 179, 10 ss.; incubant tam mares quam feminæ III, 179, 12 s.; nonnisi partibus internis difficulter a feminis distinguuntur mares III, 179, 13 s.; cæcos ac imperfectos fœtus edit, etiamsi pauciparus sit, idque quare III, 409, 12; quot annos vivant III, 179, 19 s.; illices occæcatos domi alunt aucupes III, 179, 20 s., 26 s.; feminæ maribus longæviores esse videntur III, 179, 25 s.; ei peculiaris est peditus III, 207, 46 s.; vehementer sedem movet ubi vocem emittit III, 207, 47 s.; quando collum resupinent bibentes III, 179, 8 ss.; in eorum nidis parere dicuntur cuculi in Helice IV, 75, 30 ss.; pyrallidi mutuum infert bellum, idque quare III, 173, 17 ss.; merulæ amicus est III, 174, 33 s.; eum necat chloreus, ideoque ei bellum ingerit III, 173, 25 s.

Turtur marinus; v. *Pastinaca.*

Turres, iis intercipi debent mœnia urbis, 614, 30; convictibus celebrandis commodum præbent locum, 614, 31.

Turrilia; v. *Pelias.*

Tusci; v. *Tyrrheni.*

Tussientes; parvam molem projiciunt et nihilominus rei exteriori innituntur III, 520, 29 s.

Tussicula; siccam habent quibus jecinoris superficies concava obstricta est, idque quare IV, 295, 29 ss.

Tussis; ea sonum excitare possumus, sed hicce sonus non tanquam vox est considerandus III, 456, 12 ss.; cum ipsa tum sonus quem excitat fit aere qui respiratur III, 456, 16 s.; excitatur ubi in arteriam penetrat humidum vel siccum aliquid III, 14, 45 ss.; III, 256, 34 ss., cf. III, 257, 9 ss.; cur nonnullis eveniat, nonnullis vero non IV, 160, 45 ss.; cur nonnullis eveniat ubi aurem scalpunt IV, 278, 41 ss.; IV, 280, 8 ss.; IV, 300, 13 ss.; cur eam non pro numine habeamus IV, 281, 11 ss.; cur hieme oriantur, si æstas sicca et aquilonia, autumnus vero humidus et austrinus fuerit IV, 110, 6 ss.

Tutela (φυλακή); ea maxime indigent principalia III, 269, 50 s.

Tutela (ἐπιτροπία); si necesse est ea fortunam secundam contingere, natura fierent prosperi II, 239, 19.

Tutores orphanorum; eos Athenis instituit archon fr. 235, b.

Tyana; prope eam aqua Jovi jurisjurandi vindici sacra Asbamæa vocata IV, 104, 17 ss.

Tycho; servæ nomen fr. 332, b.

Tydeus; Theodectis citatur, 470, 17.

Tydidæ; certis temporibus illis parentari dicuntur Tarentini IV, 93, 43 ss.

τύλη· v. *Culcita.*

Tympanum; ejus figuram terræ tribuunt nonnulli, idque quare II, 404, 8 ss.; ejus figuram terræ habitabilis segmenta habent, idque quare III, 587, 5 ss.

Tympanus; v. *Typanus.*

Tyndaridæ; si injuriam non fecerunt, nec Alexander, 376, 22.

Typanus; eum necat cornix, ideoque ei bellum infert III, 173, 26.

Typhlinæ; v. *Cæcilia.*

τύπῳ διελέσθαι· II, 137, 14, cf. II, 155, 46.

Tyrannica vita; eam qui maxime æstimant, civitatem qua plurimis imperat, felicissimam esse putant, 602, 18.

Tyrannis; quidnam, 528, 2, 13, cf. 580, 29; II, 99, 7, 14; vel omnino respublica non est vel pessima, 505, 16; ultimo loco pertractatur quia minime respublica est, 552, 12; omnium rerumpublicarum quæ a recto tramite aberrarunt pessima, 544, 42 ss.; II, 99, 15; II, 100, 26; longe a regno differt II, 99, 8; regni aberratio est, 528, 1; 544, 30; II, 99, 7; II, 230, 18, 20, 22; est monarchia non definita, 329, 1; ejus scopus custodia, 329, 5; ei similis est domini in servos imperium II, 99, 37; ei simile est quartum oligarchiæ genus, 550, 6; 596, 44; de ea haud multa dicenda sunt, 554, 17; ejus tres species, nempe barbarorum regum, æsymnetarum imperium et tyrannis proprie sic dicta, 554, 24, 34; frequentius hodie novæ conduntur quam regna, idque quare, 582, 41; ei naturaliter non congruit peculiaris multitudo nec jus nec utilitas, 542, 8; ei convenit licentia vivendi ut cuique libuerit, 595, 17; ei conveniunt omnia quæ ultimo democratiæ generi, 585, 10; 595, 4; benevolo erga eam animo sunt mulieres ac servi, 585, 13; improbos amat, 585, 20; eam vel sibi vel alii vindicare conantur qui in oligarchia patrimonium profligarint. 572, 22; eam sæpe ad se rapit militum mercenariorum dux in oligarchiis, 572, 47; quomodo eam sibi vindicarit Lygdamis Naxius, 571, 29; quomodo Timophanes Corinthius, 572, 48; duobus inprimis modis in eam abeunt oligarchia et democratia, 576, 6; ex ultima oligarchia et ultima democratia composita est, 579, 38; quænam ei mala cum oligarchia communia sint, 580, 36 ss.; quænam cum democratia, 580, 42; quomodo a regno differat, 579, 43; 580, 26; 583, 52; subditis perniciosissima est, 579, 39; ei fere similia eveniunt ac rebus publicis, 579, 37; in eam e democratia fit commutatio, 589, 5; an ejus fiat commutatio, necne, nec cur non commutetur, nec in quam mutetur dixit Plato, 589, 8; si fieret circuitus, mutari debuisset in politiam proprie sic dictam, 589, 11; mera facile oritur, ubi alii permagnam, alii nullam rem familiarem possident, 556, 2; ex acerrima democratia, ve oligarchia oriri solet, 556, 5; multo minus e reipublicæ formis intermediis, 556, 6; oriretur, si id quod paucis placuisset, ratum esse deberet, 592, 22; oligarchiæ succedere solet, 539, 52; ei vero democratia succedere solet, idque quare, 539, 53; mutatur quandoque in aliam tyrannidem, 589, 13; quandoque in oligarchiam, 589, 15; quandoque in democratiam, 589, 16; quandoque in aristocratiam, 589, 17; quandoque in eam mutatur oligarchia, 589, 18; ob eundem finem evertitur ac respublica, 581, 3; quænam respublicæ ei contrariæ sint, 582, 51; quando extrinsecus intereat, 582, 48; quomodo ex se ipsa, 583, 3; propter duas inprimis causas adversus eam conspirant, 583, 12; e contemptu multæ dissolvuntur, idque quare, 583, 15; ira sæpe efficacius eam aggreditur quam odium, 583, 23; sæpius tamen eam evertit odium quam ira, idque quare, 583, 28; propter easdem causas evertitur ac summa democratia, vel summa oligarchia, 583, 30; non evertitur nisi ab iis qui fidem inter se habeant, 585, 38; servatur duobus modis quam maxime inter se contrariis, 584, 18; primus is est, quo plerique tyranni imperium administrant, 584, 20; pleraque quibus secundum primum modum servatur, instituisse fertur Periander Corinthius, 584, 21; multa subsidia quo secundum primum modum servatur, e Persarum imperio desumere licet, 584, 22, 36; primus modus quo servatur, ad tria principia reduci potest, 585, 34, 38; alter modus quo servatur contrarium est alterius methodi qua regnum perditur, 586, 1; alter modus quo servatur eo constat, ut imperium regiæ auctoritate similius reddatur, idque quomodo, 586, 3; 587, 43; cum ea tum oligarchia reliquis rebuspublicis minus durant, 587, 54; pleræque admodum parum durant, 588, 30; quænam diutissime perstiterint 583, 2 ss.; antiquas cur et quo usque tulerint, 593, 14; quare olim frequentior fuerit quam hodie, 571, 1; in eam olim transire solebant democratiæ, idque quare, 570, 45; hodie eam raro sibi vindicant demagogi, idque quare, 570, 51; unde Mileti orta sit, 571, 3; quomodo eam sibi vindicarit Pisistratus, 571, 10; quomodo Theagenes, 571, 11; quomodo Dionysius, 571, 13; eas inprimis sustulerunt Lacedæmonii, 583, 1; item Syracusani, donec bono reipublicæ regimine utebantur, 583, 2; post eam quam ob causam Syracusis orta sit seditio, 568, 15; ejus pœna emolumento impar est, 338, 39; eam nemo appetit quia friget, 507, 10; eam simpliciter bonum esse novit injustus, non vero an sibi bona sit II, 160, 23; in ea pauca vel nulla est amicitia II, 100, 27, 40; nec jus II, 100, 29, 40; inter principia (ἀρχάς) recensetur II, 514, 37.

Tyrannis proprie sic dicta; tertia tyrannidis species, 554, 34; ejus definitio, 554, 37; regno perfecto pro portione respondet, 554, 35; invitis imperat, 554, 40.

Tyrannus; se habet ad subditum, ut artifex ad instrumentum, anima ad corpus et dominus ad servum II, 100, 29; civitatem habere dicitur II, 530, 8 s.; inter eos recensendus est quicunque dolo aut vi regnat, 583, 46; item quicunque invitis imperat, 583, 53; quænam ejus imperio objicienda sint, 530, 43; quattuor fere modis exsistere solent, 579, 51 ss.; quomodo a rege differat, 579, 44; 580, 26; 583, 52; plerique e demagogis prodierunt, 570, 46, cf. 579, 51; iis propter divitum odium fidem habet plebs, 571, 9; 579, 52, cf. 15; quinam antea reges fuere, 580, 11; quinam demagogi, 580, 14; quinam antea summos magistratus gesserint, 580, 13; proveniunt ex hominibus quibus summum tribuitur imperium II, 60, 9; item e magistratibus quibus honor et decus sufficiens merces non videtur II, 60, 16; necessario odium excitat, 583, 15; plerique eorum qui imperium occuparunt, id retinuerunt, 583, 17; qui vero id ab aliis acceperunt, fere omnes statim interierunt, idque quare, 583, 18; e peregrinis componunt custodiam, 537, 39; 580, 34; contra cives custodiam adhibent, 527, 41; urbes evertunt et templa expilant II, 41, 54; eos potius improbos et impios et injustos vocamus quam illiberales II, 41, 54 ss.; eos prodigos non appellamus, idque quare II, 40, 16; magna quæ non debent et unde non debent auferunt II, 41, 53; nisi potentiam retineat vel nolentibus imperandi, imperium amittit, 586, 4; dispensatori vel custodi vel quæstori vel procuratori similis videri debet, 586, 16, 27, 49; 587, 43 s.; ei nunquam deerit pecunia, dum apud eum civitatis sit potestas, 586, 17; absenti magis pertimescendi sunt præsidiarii milites quam cives, 586, 21; talis esse debet, ut obvii eum magis venerentur quam timeant, 586, 29; religiosus, sed non superstitiosus videri debet, 586, 50; quinam adversarii ei maxime sint pertimescendi, 587, 25; quomodo ei nec armorum ademptione, nec servorum liberatione opus erit, 587, 38; si mansuetudine auctoritatem suam firmarit, pulchrius et æmulatione dignius erit ejus imperium, 587, 48; moribus vel probus vel semiprobus, nec malus, sed semimalus esse debet, 587, 51; inprimis apud eos valent adulatores, 549, 28; iis comparatur plebs in ultimo democratiæ genere, 549, 24 ss.; 559, 52; in meliores exercent herile imperium, 549, 25; apud eos magni æstimantur qui circa ludos urbani sunt II, 123, 12; bellum amare debet, 585, 4; apud eum in honore est assentator, 585, 16; convivis et sodalibus utitur peregrinis, 585, 30; meretricibus, peregrinis et artificibus largiri solent quæ a plebe tenuiter victitanti exegerint, 586 11; aliqui inde a diluculo voluptatibus sese dedunt, idque ceteris notum esse volunt, quo felices prædicentur, 586, 40; nonnulli expensorum et acceptorum rationes referunt, 586, 14; multos perdiderunt uxorum contumeliæ, 586, 37; non solum iis confert viros præpotentes e medio tollere, 536, 13; ejus occisori major honor tribuitur quam furis, 507, 11; ubi e tyrannide facta est democratia, quærunt utrum ille hoc vel illud fecerit, an civitas, 520, 19; 522, 20; in cujus potestate liberi ac parentes sunt, si quid turpe facere imperet, pertinet ad actiones sponte quidem, sed per se invite factas II, 24, 26; iis comparantur adversarii, 428, 43; quas aliis injurias faciunt, earum pœnas dare indignum putant, 428, 44; quorum alios accusant, ea vehementissime ulciscuntur, 428, 45; iis ejectis quidnam fecerit Clisthenes, 522, 6; adversus Bospori quomodo expeditionem susceperint Heracleotæ, 641, 52; nunquam Carthagine exstitit, etiamsi plebs ibi in rempublicam admittatur, id quod probare videtur rempublicam ibi bene ordinatam esse, 516, 51; eum occidit Metapontinus quidam, amore permotus II, 209, 14.

Tyrannus; si non semper, saltem plerumque vermibus pascitur III, 151, 4; ejus magnitudo III, 151, 4; ejus species III, 151, 5 s.

Tyria (?); quomodo ope plumbi ex iis deprompti multum lucrati sint Athenienses, 650, 21.

Tyro; Sophoclis citatur, 469, 36.

Tyrrheni; cœnant sub eadem veste cum mulieribus decumbentes fr. 298, a; omnia ad tibiæ cantum faciunt fr. 298, a; Populoniam dictam incolentes, utuntur etiam nunc ferro ex Æthalia insula IV, 90, 10 s.; qualenam fœdus cum Carthaginiensibus fecerint, 529, 25.

Tyrrheni prædones; eorum crudelitas fr. 50, a; mortuos cum vivis colligant *ibid.*; non aliter animæ cum corporibus conjunctæ sunt *ibid.*

Tyrrhenia; Æthalia insula prope eam IV, 90, 6; urbs Œnarea vocata IV, 90, 13; quare eo vectus sit navibus Dionysius Syracusanus, 645, 28; Ulyssis in ea epitaphium fr. 313, a.

Tyrrhenum mare; æstus ab eo delatus freti Siculi causa est IV, 99, 7; profundissimum est III, 575, 22 s.; versus id habitant Opici, 611, 53; ad id situm est Latium fr. 298, b.

Tyrrhia (*Curia?*); circa eam in Cypro æs miræ naturæ nasci dicitur IV, 81, 15 ss.

Tyrtæus; ex ejus carminibus constat sub Messeniacum bellum aliquos Lacedæmone agrorum æquationem postulasse, 574, 1; ejus *Eunomia* citatur, 574, 1. (cf. *Bergk. poetæ lyrici* p. 393).

U

υ· in id exeunt quinque nomina, 474, 50; eaque neutra sunt, 474, 51.

Ubera; v. *Mammæ.*

Ubi (ποῦ); nonnisi subjecto aliquo fieri potest II, 257, 25; ejus categoria non competit cui non competit substantia II, 437, 23; in ejus categoria fieri non potest quod factum esse non licet II, 376, 21; quæritur an in ejus categoria exstet generatio II, 437, 36; in eo dicitur bonum II, 4, 27; ad id pertinet domicilium, *ibid.*; motus secundum id omni nomine caret, cum communi, tum utriusque speciei II, 310, 50 s.; manifestum est. 17, 14; ejus exempla citantur 2, 27; 17, 17; v. *Latio.*

Ubique (πανταχοῦ); quæ fiunt, a fortuna non pendent II, 398, 5 s.

ὑέτιος· Jovis cognomen unde derivatum III, 641, 39.

Ulciscendi cupidus (νεμεσητικός); quisnam II, 22, 16.

Ulciscendi studium; medium tenet inter invidiam et gaudium propter aliena mala II, 22, 13.

Ulcus (ἕλκος); cur ubi sæpius in eodem loco fuerit, ibi cicatrix alba fiat IV, 160, 24 ss.; quamobrem nonnullis e labore progignantur IV, 148, 23 ss.; eorum eruptiones ab atra bili fiunt, idque quando IV, 267, 20, s.; cur impuris tetrisque sicca, acria acerbaque medicamenta adhibenda sint IV, 117, 36 ss.; cur puris et sanescentibus medicamenta humida et ea sola adhibenda sint IV, 117, 36 ss.; iis prodest mel album III, 199, 40 s.; cur iis mel acre sit IV, 297, 51 ss.

Ulcera capitis; cur in locis palustribus cito sanentur, crurum vero ægre IV, 111, 32 ss.; IV, 191, 20 ss.

Ulcera juniorum; magis coalescunt quam seniorum IV, 279, 2.

Ulcera rotunda; cur difficilis sit eorum curatio fr. 208, a.

Ulcera pulmonis; cur curari nequeant IV, 292, 12 ss.

Ulcera asini; vellicat ægithus, idque quare III, 173, 32 ss.

Ulcera equorum; cur ubi hordeo combusto et comminuto adsperguntur non albæ cicatrices renascantur IV, 325, 46 ss.

Ulmus (πτελέα); ex ejus lacrimis melliginem colligunt apes III, 195, 21; ejus foliis saginantur boves III, 154, 40; inprimis circa eas capiuntur matrices vesparum, idque quare III, 202, 20 s.

Ulna (πῆχυς); pars brachii est III, 12, 10; quænam eas trajiciant venæ secundum Polybum III, 40, 7 s.

Ultimum (τὸ ἔσχατον); non semper finis est II, 263, 30; finis est secundum nonnullos qui igni medium tribuunt locum II, 403, 21; eo ulterius esse nequit II, 578, 20; ei propius prius, ab eo remotius vocatur II, 523, 15 s.; actionis principium est III, 472, 27; ignis locus naturalis est II, 406, 47; in eo igitur manet ignis atque id petit II, 406, 46; II, 407, 13; II, 408, 4 s., 20; id non spectat scientia, sed sensus communis II, 71, 46; id inprimis cælum vocare solemus II, 381, 52 s.; ei contrarium medium II, 429, 38 s.; ad id necessario fertur supernatans II, 429, 37 s.; moritur quod primum fit, et vice versa III, 359, 27 ss.

Ultima; quibus sunt, eorum intermedia necessario numero finita sunt III, 488, 23 s.; eorum distantia maxima est II, 578, 7 s.; duobus plura uni distantiæ esse nequeunt II, 578, 21; ea non spectat nec scientia, nec definitio II, 585, 37 s.; ea spectat prudentia II, 71, 43, 46; II, 73, 23; II, 77, 33; circa ea versantur sententia et intelligentia II, 73, 23; ad ea in utramque partem pertinet mens II, 73, 30; circa ejus demonstrationes ad agendum pertinentes versatur altera mentis pars II, 73, 33; non substantiæ sunt, sed termini II, 633, 17 s.

Ultimum agens; et ipsum afficitur II, 447, 11 s.

Ultimum movens; sine primo movente non movebit II, 350, 17; semper movetur II, 447, 10.

Ultimum universi; necessario unum esse debet II, 379, 40 s.; id cum medio unum faciunt qui plures esse mundos statuunt II, 379, 16

Ultio (τὸ τιμωρεῖσθαι, ἡ τιμωρία); quomodo a castigatione differat, 334, 27; jucunda est, 336, 22; res humanior est III, 48, 16; ea cessat ira II, 48; 6; cavendum ne ejus gratia detur testimonium, 430, 41; 430, 4.

Ulula (ἐλεός); avis uncunguis nocturna est III, 150, 43; quanta sit ejus magnitudo III, 150, 44; picas venatur III, 150, 45; carne vescitur capricipique et asioni similis est III, 150, 46 s.; ei bellum ingerit atque cum ipsi, tum ejus pullis noxia est crex III, 173, 45 ss., v. *Ægolius.*

Ulula (Gazæ); v. *Capriceps.*

Ululatus ranarum (ἡ ὀλολογών); eum noctu super aqua cient mares feminas ad coitum provocantes III, 72, 43 ss., 51; quomodo eum cieant III, 72, 47 ss.; dum eum emittunt, ranarum oculi ut lucernæ splendere videntur, idque quare III, 72, 49 ss.; imitatus III, 655, 27.

Ulva; IV, 42, 4; v. *Muscus.*

Ulysses; eum prætulit Minerva, 324, 36; an eo melior Ajax, necne, 200, 26, 38; hunc apud se uxorem duxisse perhibent Cephalenenses, 480, 22; ejus oraculum apud Eurytanes fr. 262, a; ejus epitaphium in Tyrrhenia fr. 313, a; aliud fr. 313, a; quare Polyphemo excæcato nomen dixerit, 351, 11; quomodo hominum vitam optime traduci putet, 626, 31; audito citharœdo lacrimavit atque sic agnitus est, 450, 1; alio modo a nutrice agnoscitur quam a subulcis, 469, 38; secundum Homerum omnis is esset quicunque cicatrices haberet fr. 149, b; quatenus recte ejus canem vicesimo ætatis anno mortuum esse retulerit Homerus III, 125, 32 ss., cf. fr. 149, b; quare eum in Parnasso ictum esse non narrarit Homerus, 463, 36; quare nec in ducum congregatione insaniam simulasse, 463, 37; cur sola tunica indutus per castra cucurrerit fr. 131, b; cur immortalitatem accipere noluerit fr. 150, a; quidnam Teucro objecerit apud Sophoclem, 405, 4; quid ei responderit Teucer, 405, 5; quasnam ob causas eum socium elegerit Diomedes, 405, 15; ejus oratio ad Nausicaam fr. 155, a, b; quomodo se erga Penelopem gesserit fr. 155, b; adversitas ei immortalem gloriam peperit fr. 154, a; ei apud Sophoclem non obtemperat Neoptolemus suadenti ut mentiretur II, 77, 46; II, 85, 46; quare eum comitem elegerit Diomedes secundum Theodectem, 379, 11; apud Theodectem se Ajace fortiorem esse dicebat, etiamsi non videretur, 379, 50; ejus lamentatio in *Scylla* morum incongruorum exemplum est, 468, 51.

Ulysses mendax nuntius; anonymi tragici citatur, 470, 13.

Ulysses vulneratus; citatur, 468, 11.

Umbilicales venæ; quot apud varia animalia III, 142, 39 ss., cf. III, 357, 20 s.; III, 365, 43 ss.; unde proficiscatur utrumque earum par III, 142, 42 ss.; alterutrum eorum par sejuncta membrana circumdatur eæque membranæ communi ipsius umbilici putamine III, 142, 45 ss.; augescentibus semper magis magisque concidunt III, 142, 47 s.; quomodo in uterum distribuantur apud animalia acetabulis prædita III, 365, 51 ss.

Umbilicus (ὀμφαλός); quidnam III, 11, 11; putamen est venas circumdans III, 142, 36 s., cf. 45 ss.; III, 357, 21; III, 365, 42 s.; venas circumdans tunica est III, 412, 49 s.; ita vocatur vena vel unica vel plures a venis principalibus ad uterum pertingentes III, 357, 20 s.; item putamen has venas circumdans III, 357, 21 s., cf. *Venæ umbilicales*; origo venarum (?) secundum Syennesin Cyprium III, 38, 27; ei agnata sunt animalia III, 366, 22; ipse venæ agnatus est III, 366, 22 s.; eum dum generantur, habent omnia et vivipara et ovipara III, 298, 48 s.; apud aves adultas delitescit III, 298, 49 s.; idque quia apud eas cum intestino coalescit III, 298, 51; apud vivipara venarum pars est III, 298, 52; viviparorum cum matrice, oviparorum cum ovo cohæret III, 142, 50; utroque vero modo in aliquo piscium genere nempe apud cartilagineos III, 142, 11 s.; ei superpositæ partes apud fœtum majores sunt quam suppositæ III, 413, 2 s.; ei subditæ partes initio parvæ sunt apud fœtum, idque quare III, 360, 54 ss.; ei quasi stateræ appensus est fœtus III, 413, 3; eum in uterum tanquam radicem demisit anima vegetalis III, 365, 41 s.; ejus annexu crescunt viviparorum fœtus III, 365, 38 ss.; ejus ope sanguineum alimentum hauriant fœtus III, 365, 45; ejus ope attrahunt fœtus viviparorum quod per uterum affluit III, 373, 32 s.; III, 375, 21 s.; ubi granduerit fœtus, non amplius per eum ali potest, ideoque paritur III, 412, 45 ss.; apud animalia vivipara una cum fœtu exit III, 375, 25 s.; non vero apud aves, idque quare III, 375, 25 ss., 45, v. *Umbilico similis fistula*; eum ligare et secare obstetricis officium est III, 143, 20 s., 21 s.; idque sive una cum secundis exierit infans, sive intus manserint secundæ III, 143, 24 ss, 38 ss.; lana ligari solet III, 143, 25; qua parte ligatus est coalescit, reliqua vero pars decidit III, 143, 26 s.; si ejus nodus dissolvatur, moritur infans exeunte sanguine III, 143, 27 s.; si in eum vicinasque partes confluxerit sanguis infansque debilis sit, mortuus videtur infans in lucem editus III, 143, 31 ss.; igitur tunc sanguinem ex eo exprimunt obstetrices peritæ III, 143, 34 s.; cur hominibus ampli fiant, ceteris vero animalibus non conspicui IV, 169, 24 ss.; nonnullis deformes sunt, idque quare IV, 169, 28 ss.; quibus id quod est ab eo ad pectus, majus est, quam quod inde usque ad collum, voraces sunt IV, 6, 20 s.; IV, 9, 48 ss.; item et stolidi IV, 9, 48 ss.; cur qui partem ei subjectam majorem habent quam ad pectus pertinentem, vita brevi et imbecillis viribus sint IV, 173, 15 ss.; qualem habeant simiæ III, 24, 43 ss.; duo apud aves a vena magna tendunt, alter ad secundarum membranam, alter ad vitelli III, 377, 27 ss., cf. III, 378, 33 s.; III, 379, 17 s.; qui ad secundarum membranam tendit testæ membranam circumdat III, 377, 30; ante alterum umbilicum considit is III, 377, 54; cf. III, 378, 2; qui ad exteriorem secundinam tendit, versus vicesimum diem concidit et a pullo absolvitur III, 107, 53 ss.; idque quia per eum egredi debet pullus III, 378, 1; ope ejus qui ad vitelli membranam tendit alimentum petit pullus III, 377, 31; is tandem una cum vitello intro subit III, 378, 6; idque quare III, 378, 3 ss.; meatus est qui a pulli corde ad luteum tendit III, 107, 4; qui ad luteum tendit cum pulli intestino tenui connexus est III, 108, 1 s.; sub eo apud aves invenitur membrana quæ albumen et vitellum a testa separat III, 375, 42 ss.; ei circa decimum diem applicantur venæ a corde pulli profectæ III, 107, 17 s.; ab eo altera vena tendit ad luteum, altera vero ad membranam quæ circumdat membranam pullum ambientem et lutei membranam III, 107, 18 ss., cf. 34 s., 48 ss.; ita vocant nonnulli meatus e quibus pisces mares genituram, feminæ vero ova emittunt III, 116, 40; unicum habet piscium fœtus, duos vero avium, idque quorsum tendentes III, 111, 47 ss.; cum apud aves, tum apud pisces, crescente fœtu, semper minor fit ac tandem intra eum recipitur III, 112, 8 ss.; cum apud pisces tum apud aves agnascitur paulo infra corpus ventriculi III, 112, 7 s.; apud mustelos læves et canes marinos eodem loco et fœtui et matrici adhæret quo apud quadrupedes idque quonam III, 112, 44 ss.; unicum habent pisces cartilaginei, eumque ei respondentem qui apud aves ad vitellum tendit III, 379, 17 ss., cf. III, 378, 33 s.; quare altero careant III, 378, 35 s; ejus ope ab utero dependet fœtus apud pisces cartilagineos nonnullos, idque apud quosnam III, 379, 7 ss., cf. III, 378, 47 s.; ejus adnexio apud sepias nondum conspecta est III, 92, 21; ad acetabula provenit iisque adhæret apud animalia iis prædita III, 365, 50 s.; in animalibus acetabulis præditis cum his cohæret, in reliquis (viviparis) cum matrice super venam III, 142, 19 ss., cf. 38 s.; apud animalia vero iis carentia in unicam venam tendit III, 366, 16, cf. III, 365, 48; ejus ope crescunt animalia eo prædita omnia III, 142, 18; v. *Venæ*.

Umbilico similis fistula (αὐλὸς ὀμφαλώδης); initio a parte acuta ovorum bicolorum dependet III, 375, 34 ss.; adhæret adhuc hisce ovis si per abortum ejiciantur III, 375, 36 ss.; ovo increscenti obtenditur atque sic evanescit III, 375, 40 s.; perfecto ovo ejus mucro fit III, 375, 41 s., 45 s.

Umbilicus rosarum; cur quibus crassus est suavius oleant IV, 187, 31.

Umbilici qui vocantur (κρόκαι); circum littora inveniuntur IV, 63, 34; IV, 65, 34 ss.; cur rotundi sint quum tamen a principio e lapidibus et ostreis exsistant IV, 63, 35 s.; IV, 65, 35 ss.; lapidibus ita vocatis in fornicatis operibus mundus comparatur III, 639, 45 ss.

Umbilicales venæ; v. *Venæ umbilicales.*

Umbra; luminis limes est III, 454, 45; meridie minima, idque quare IV, 194, 41 ss.; cur nigra appareat III, 643, 21; quare ejus non pari tempore idem incrementum et decrementum sit IV, 194, 20 ss.; cur longas efficiat sol oriens et occidens, efferens vero se minores, minimas vero meridianus IV, 196, 22 ss.; cur ejus extremum tremere videatur IV, 197, 27 ss.; cur in ea citius res calidæ refrigerentur quam in sole IV, 238, 33 ss.; ejus transitio inconspicua est, quomodo solis ipsius IV, 197, 30 s.; pluris minorisque proportione multum inter se differunt III, 645, 36 s.; cur lunæ majores sint quam solis ubi ab eodem perpendiculo proveniunt IV, 196, 33 ss.

Umbra (σκίαινα); lapidem in capite habet, ideoque hieme male afficitur III, 163, 25 ss.

Umbri (Ὄμβροι); apud illos in loco quodam arundinibus et juncis combustis salem gignunt III, 582, 42 ss.; apud illos aiunt pecora singulis annis ternos partus edere IV, 87, 14 s.; item terram multiplicem frugem edere IV, 87, 15; item mulieres raro unum, sed pleræque geminos aut ternos eniti IV, 87, 17 s.

Unctio (ἄλειμμα); cur ea lassitudinibus hibernis mederi oporteat IV, 150, 17 ss.

Uncungues aves (γαμψώνυχα); volaces sunt III, 27, 43; III, 312, 24; III, 371, 36 s., cf. III, 373, 5 s.; idque quare III, 298, 54 s.; igitur multas pennas et magnas alas habent III, 299, 2 s.; earum corpora parva sunt demptis alis, idque quare III, 299, 8 ss.; earum corpus parvum, siccum et calidum est III, 371, 20 s.; nulla earum breve collum habet III, 297, 52; robustius pectus habent quam reliquæ aves III, 26, 51 s.; item femora majora III, 26, 50 s.; crura crassa habent, idque quare III, 372, 4 ss.; calcari carent III, 27, 42; III, 299, 14 ss.; pravo utuntur incessu nec in saxis considunt, idque quare III, 299, 21 ss.; rarissime in saxis considunt, idque quare III, 189, 1 s.; earum vitæ rationi congruit volatus celeritas III, 312, 24 s.; hinc reliquæ iis partes ad peculiarem earum motum accommodatæ sunt III, 312, 25 s.; igitur caput parvum et collum non crassum habent III, 312, 27 s.; quale pectus habeant, idque quare III, 312, 28 ss.; earum pectus comparatur proræ navis lembo similis III, 312, 29 s.; quomodo se habeant earum partes posteriores, idque quare III, 312, 32 ss.; iis pedes inter volandum ventri applicati ad rapiendum utiles sunt III, 300, 5 s.; omnium avium altissime volant III, 246, 23 s.; idque quia cibum e sublimi prospicere debent III, 246, 22 s.; hinc acutum habent visum III, 246, 22; collum breve, linguam vero latam habent atque imitatrices sunt III, 157, 46; latiorem habent linguam III, 250, 23; pleræque nec lavantur, nec pulverantur III, 207, 44 s.; natura calidæ sunt III, 377, 2; gregales non sunt III, 3, 34; omnes carnivoræ sunt III, 150, 30 s.; III, 253, 34 s.; earum robur in rostro et in unguibus residet III, 253, 37 s.; igitur aduncum rostrum habent, idque quare III, 253, 35 ss.; habent etiam ungues adunciores III, 253, 38; fruges deglutire nequeunt III, 253, 34 s.; id ne tunc quidem ubi frustulatim ori indideris III, 150, 31 s.; exceptis paucis quibusdam generibus omnino a potu abstinent III, 152, 23 ss.; III, 162, 45 ss.; et avibus et aliis animalibus vescuntur quibuscunque potiri possunt III, 152, 18 ss.; a proprio tamen genere abstinent III, 152, 20; omnes calarin devorant III, 173, 27 s.; pauca residua habent III, 373, 7 s.; earum residuum seminale in pennas et alas impenditur III, 371, 19 s.; igitur ova subventanea non habent III, 371, 16 s., cf. III, 373, 5 s.; nec in venerem proclives nec fœcundæ sunt, idque quare III, 371, 25 s.; III, 372, 6 s., cf. III, 373, 6 s.; III, 376, 33 s.; mares opus habent ut ad semen excernendum incitentur III, 373, 8 s.; præter tinnunculum omnes parum fœcundæ sunt III, 103, 46 s.; earum fœcundissimus est tinnunculus III, 372, 7 s.; idque quia solus fere earum bibit III, 372, 8 s.; sæpe irritum evadit alterum earum ovum, tertium vero fere semper III, 376, 54 ss.; idque quare III, 377, 2 s.; pullos simulac volare queunt, e nido ejiciunt fere omnes III, 110, 4 ss.; enumerantur plurimæ III, 150, 32 ss.; nonnullæ earum nocturnæ sunt, idque quænam III, 150, 40 ss.; inter eas et graves medium tenent columbaceæ III, 371, 35 s.; iis accensendi sunt accipitres III, 366, 46 s.; quænam earum inter se invicem coire dicantur etiamsi ad diversam speciem pertineant III, 366, 46 ss.; iis accensendus est ægolius III, 173, 27; item circus III, 173, 39 s.; item aquila III, 173, 34 s.; item æsalo III, 174, 15 s., 19; item vultur III, 174, 19; item milvus et noctua III, 161, 19; iis non accensendus est cuculus III, 372, 12 s.; qua in re iis similis sit chamæleo III, 26, 2 s.; ad eas referuntur qui caput acutum habent IV, 12, 5 s.; item qui digitos pedum et ungues curvos habent IV, 9, 11 ss.

Unda; non ea quæ prima impulsa est in terram pervenit, sed impulsus semper sequentem facit IV, 234, 4 s.

Undecimestres partus; edi videntur fr. 190, b.

Undecimviri Athenienses; quidnam sit eorum munus, 599, 12.

Undenarius numerus (ἑνδεκάς); absurdum est si idea non sit, quum denarius sit II, 623, 40 s.

Undosus motus (κύμανσις); flexio est III, 311, 7; eo utentia animalia non progrederentur, nisi duo flexuræ latera majora essent latere subdito, idque quare III, 311, 11 ss.

Unguentaria ars (μυρεψικὴ τέχνη); voluptatis esse videtur II, 88, 19,

Unguentarii (μυρεψοί); eorum scientia voluptatem tanquam finem sectatur II, 171, 10.

Unguentum; calefacere valet IV, 309, 42; non minus ad sanitatem quam ad voluptatem faciunt, idque quare fr. 205, b; sudores provocat, idque quare IV, 190, 18 s.; eo uncti cur fœtidiores sint hircum redolentes IV, 309, 39; eo consopiri aiunt apes IV, 78, 13 s.; eo delibutos apes inprimis feriunt III, 198, 48 s.; IV, 78, 14 s.; id lentibus, ubi coquuntur, admisceri vetat Strattis III, 485, 52 s.; cur nonnulla sudores fœtidiores moveant IV, 121, 26 ss.; IV, 220, 35 ss.; cur magna eorum pars ubi cum sudore una expelluntur male oleat, aliqua tamen suaviora reddantur aut non deteriora IV, 190, 26 ss.; cur qui eo caput inungunt magis canescant fr. 207, a; non solum in se recipiunt odores rerum quæ iis admiscentur aut injiciuntur, sed etiam earum quæ prope adstant aut nascuntur III, 509, 40 ss.; quare eorum odore delectentur intemperantes II, 36, 22; eorum odore exanimari feruntur vultures IV, 103, 16 ss.; e floribus confecta IV, 190, 32 s.

Unguentum rosaceum (ῥόδινον); minime commutatur IV, 190, 33 s.

Unguis (ὄνυξ); pars similaris dura et sicca est III, 2, 17; III, 38, 7 s.; item partes ei respondentes III, 38, 8; eum Empedocles e concretione nervi provenire censet III, 668, 11 s.; e cute gignuntur III, 364, 50 ss.; IV, 303, 5; hinc una cum cute colorem mutant III, 364, 52 ss.; super eos deficit cutis III, 47, 35; carnis gratia exstant III, 240, 18; ad terram pertinent, idque quare III, 624, 22 ss.; proxime ad ossium naturam accedunt III, 242, 40 s.; eorum principium os est III, 243, 9; apud nonnulla animalia duritie ab ossibus non differunt III, 47, 21 ss.; flecti et findi possunt III, 46, 16 s.; igitur nec eandem naturam habent ac ossa et cartilagines, nec longe ab iis distant III, 46, 12 ss.; cutis et pilorum colorem sequuntur III, 46, 18 ss.; e residuis, ideoque ultimi fiunt III, 364, 13 ss., cf. III, 365, 30 ss.; quanam materie augeantur III, 364, 28 ss.; armorum munere funguntur III, 242, 51, 45 s.; ideoque solidam et terrenam habent naturam III, 242, 50, 53 s.; e terrena materie fiunt, idque quomodo III, 361, 38 s.; igne molliuntur, sed non resolvuntur III, 361, 41; in eos apud solidungula impenditur terrena materies III, 294, 17 s.; eorum loco solidungula unicum unguem habent, nempe ungulam III, 294, 49; ungulis pro portione respondent III, 3, 2 s.; eorum loco ungulas habent bisulca III, 20, 15 s.; eodem modo quo illi crescunt ungulæ fissæ III, 49, 1 s.; in quibusdam morbis vel in senectute, itemque mortuis crescunt vel durescunt III, 48, 42 s.; cur apud senes et languentes crescant IV, 304, 42 ss.; quamobrem senum duriores quam juvenum crescantque celerius IV, 302, 44; mortuorum quamobrem crescant itemque senum IV, 301, 48 ss.; quibus duriores iis et utiliores IV, 393, 6; eorum munere fungi potest manus III, 290, 41 s.; quænam animalia eos habeant III, 46, 38 ss.; aliis recti sunt, aliis curvi, idque quibusnam III, 46, 42 ss.; quapropter apud quadrupedes viviparas magis occurrant quam apud homines III, 242, 52 ss.; eorum partes eodem nomine designantur quo toti III, 242, 43 s.; III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscuntur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideo de iis eorumque causis sermo fit, ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 4 s.; ii et pili reliquis frigidiores sunt IV, 303, 44; bene structi sunt III, 291, 8 s.; homini tantum extremorum digitorum operimenta sunt III, 291, 10 s.; reliqua vero animalia eos habent ut iis utantur III, 290, 9 s.; quare eos in manibus habeat homo III, 295, 1 s.; minimos pro magnitudine habet homo III, 365, 32 s.; iis carent fœtus, si largius sale usæ sint matres III, 140, 35 s.; iis quoque parentibus similes fiunt liberi III, 330, 5, 29; hominum quamobrem mollissimi IV, 303, 4 ss.; eos aliqui propter morbosam cupidinem vel propter consuetudinem corrodunt II, 81, 30; eos rescindens quidnam dixerit Socrates II, 219, 37; multos habentes, vesicæ meatus amplos obtinent IV, 168, 17; Æthiopum cum candidi non sint IV, 173, 27 ss.; iis quædam animalia multifida sese defendunt III, 254, 15; IV, 258, 15;

iis quoque vulnera infligit leo III, 203, 45; III, 204, 12; quales habeat simia III, 24, 33 s.; iis valent aves uncungues III, 253, 37 s.; igitur adunciores habent III, 253, 38; eorum robur et moles augentur apud aves materie terrena inferiora petente III, 299, 28 s.; multos habent aves III, 26, 52 s.; iis utuntur multifida minora, ut serpentia facilius ad res supra caput sitas abrepant III, 291, 27 ss.; iis pungunt et lacerant aquilæ III, 188, 37; III, 189, 27; quales habeat picus III, 181, 6 ss.; milvo robustiores quam corvo III, 173, 20 s.; eodem modo se habent apud illecebram atque apud colias, idque quomodo III, 27, 14 ss.; crescunt palumbibus senescentibus ita ut a nutritoribus resecentur III, 179, 17 s.; quales habeat crocodilus fluvialis III, 25, 29; quales chamæleon III, 26, 2 s.

Ungues manuum; notæ albæ in illis IV, 302, 36 s.; cur celerius crescant quam pedum IV, 303, 37 ss.

Ungues pedum; pars digiti pedis, ejusque apici impositi III, 12, 33 s.; cur in iis non crescant notæ albæ IV, 302, 36 ss.; cur minus celeriter crescant quam manuum IV, 303, 37 ss.; quibus curvi, impudentes sunt et ad aves uncungues referuntur IV, 9, 11 ss.

Ungues recti; iis præditæ aves nonnullæ latitant III 161, 9 s.; nonnullæ lavacro gaudent III, 207, 41 ss.

Ungues unci; incessui nocent avesque iis præditas in saxis considere vetant III, 189, 1 s.; III, 299, 23 ss.; igitur avibus gravibus inutiles, immo noxii forent, idque quare III, 299, 19 ss.

Ungula (ὁπλή); ei pro portione respondet unguis III, 2, 2 s.; solidungulorum unicus unguis est plurium locum tenens III, 294, 19; eas unguium loco habent bisulca III, 20, 15 s.; ejusdem naturæ est ac cornu III, 254, 48 ss.; igitur simul cum eo fissa est apud pleraque bisulca III, 254, 49 ss.; proxime ad ossium naturam accedunt III, 242, 40 s.; earum principium os est III, 243, 9; cum continuæ, tum fissæ flecti et findi possunt III, 46, 16 s.; igitur nec eandem naturam habent ac ossa et cartilagines, nec longe ab iis distant III, 46, 12 ss.; earum colores III, 652, 8 s.; cutis et pilorum colorem sequuntur III, 46, 18 ss.; armorum munere funguntur III, 242, 51, 45 s.; ideoque solidam et terrenam habent naturam III, 242, 50 s.; earum partes eodem nomine designantur quo totæ III, 242, 43 ss.; III, 243, 7; atque eatenus partibus similaribus similiores sunt III, 243, 8; quatenus vero muneribus dignoscuntur, dissimilaribus III, 243, 5 s.; ideo de iis eorumque causis sermo fit ubi de dissimilaribus disseritur III, 243, 4 s.; ejus munere fungi potest manus III, 290, 41 s.; eodem modo quo ungues crescunt III, 49, 1 s.; e residuis, ideoque ultimæ fiunt III, 364, 13 ss.; e quanam materie incrementum capiant III, 364, 28 ss.; e terrena materie fiunt, idque quomodo III, 361, 38 ss.; igne molliuntur, sed non resolvuntur III, 361, 41; tam solidæ quam fissæ animalibus senescentibus majores fiunt III, 48, 54 s.; interdum eas abjiciunt equi podagra affecti, sed cito renascuntur III, 166, 38 ss.; eas non abjiciunt boves podagra affecti III, 126, 28; III, 166, 29; earum attractio probat equi vesicam locum mutasse III, 167, 16; molles et imperfectas habent vituli vel paullo ante legitimum tempus nati III, 126, 13 s.; eas habet struthio Libycus III, 303, 44.

Unicolora (non) animalia; v. *Animalia (non) unicolora.*

Unipara (μονοτόκα); tantam residui seminalis copiam suppeditant eorum feminæ, quanta sufficit ad unicum fœtum condendum III, 405, 28 s.; si quando majorem copiam suppeditent, conduntur gemelli III, 405, 29 s.; pro prodigio habetur si gemellos pariant, idque quare III, 405, 30 ss.; igitur apud ea quoque determinata seminis quantitas, determinatam quantitatem residui seminalis condit III, 405, 25 s.; nec apud ea e multo residuo multa fiunt concepta III, 405, 24 s.; eorum residuum seminale in fœtum jam præsentem impenditur III, 407, 6 s., 25 s.; ideoque non superfœtant III, 407, 4; apud ea admodum raro occurrunt monstra quæ coalescendis conceptis fiunt III, 401, 52 s.; iis accensenda sunt maxima animalia, e. g. elephas, camelus, equus III, 403, 40 s., cf. III, 405, 24; III, 407, 4 ss.; iis plerumque accensenda sunt solidungula, idque quare III, 403, 41; III, 404, 7 ss., cf. III, 407, 5 s.; III, 408, 40; quatenus iis accensendus sit homo III, 405, 34 s., 37 s., cf. III, 407, 28.

Unisonum (σύμφωνον); quare eo gratius antiphonum sit IV, 207, 33 ss.; cur eo suavius consonans sit IV, 211, 18 ss., v. *Consonans.*

Unitas (τὸ ἕν); in eam relabitur numerus marcescens IV, 177, 50; probabiliori ratione circulo tribuitur quam triangulo II, 393, 44 ss.; ei intellectum assimilat Plato III, 434, 35 s.; unica via secundum Platonem ad eam procedit scientia III, 434, 36, v. *Monas.*

Univalvia testacea (μονόθυρα); quænam et quomodo se habeant III, 62, 7 s.; ad ea pertinet patella III, 62, 8; III, 279, 20 s.; III, 280, 4 s.; non multum, quod ad partes interiores attinet, a bivalvibus clausis differunt III, 62, 45; differunt vero magis a bivalvibus immobilibus III, 62, 47; etiam magis quam reliqua bivalvia a frigore male afficiuntur III, 165, 25; in prona parte habent testam III, 279, 19; papaver in fundo testæ habent III, 280, 4 s.; inde salutem debent eo quod (saxis) adhærent III, 279, 18; inde alieno sepimento bivalvia invadunt III, 279, 20; quatenus iis assimilari possint turbinata III, 279, 23.

Univalvia et bivalvia testacea (μονόθυρα καὶ δίθυρα); eorum caro adeo testæ adhæret ut nonnisi vi ab ea separari possit III, 62, 33 s.; aliquatenus turbinatis, quod ad partes interiores similia sunt, aliquatenus ab iis differunt III, 63, 41 s.; caput et cornicula et os et partem linguæ similem omnia habent III, 63, 42, cf. III, 67, 26 s.; in minoribus propter exiguitatem obscura sunt III, 63, 43 s., cf. 53 ss; harum partium nonnullæ in mortuis animalibus vel in vivis ubi non moventur latent III, 63, 44 s.; omnia papaver habent, sed non omnibus æquale est, nec æque manifestum, nec eodem loco situm III, 63, 45 ss.; omnia quoque capillamenta (branchias) habent, eaque in orbem disposita III, 63, 48 s.; ovum quod appellatur, iis quæ habent, quo tempore id habent in opposita circumferentiæ parte in orbem dispositum est III, 63, 50 ss.; hoc ovum a dextra, intestinum vero a sinistra parte habent III, 64, 9 s.; hoc ovum apud nullum eorum foramine pertusum est, sed e carne protuberat III, 64, 6 ss.; huic ovo eorum proportione respondent cochlearum carunculæ albæ mammis similes III, 63, 51 ss., cf. 32 s. 15, s.; meatum habent quo excrementum emittunt, idque a latere, excepta patella fera III, 64, 3 ss., 10 s.

Universales rationes (οἱ καθόλου λόγοι); eas particularium gratia quærimus ac particularibus accommodamus III, 517, 14 ss.

Universale (καθόλου); quid, 39, 9; demonstratur ex universalibus, 98, 19; quale sit II, 553, 40; II, 554, 3; definitio, 125, 44, cf. 164, 14, 30; tum inest ubi de quocunque et primo (τυχόντος) demonstratur, 125, 51; id spectat definitio II, 549, 26, cf. 31; ejus definitione appellantur et cognoscuntur singularia II, 549, 34; id dicitur quod natura sua pluribus inesse potest II, 553, 12 s.; igitur commune est II, 553, 12; II, 576, 3; semper de aliquo subjecto prædicatur II, 553, 17 s., II, 576, 3 s.; ejus a subjecto differentia II, 569, 24 s., id est quod singularibus inest II, 495, 25; particulari prius est II, 624, 5; nihil est præter singularia, 146, 9; II, 556, 24 s.; nihilominus unum significat, 146, 41; quomodo totum esse dicatur II, 531, 20 ss.; substantia esse videtur II, 539, 23; II, 553, 3; magis quam singularia substantia esse videtur II, 558, 13; ei affines sunt ideæ II, 558, 14; nullum exstare potest si ens et unum substantiæ non sint II, 497, 12 ss.; nullum substantia est II, 556, 37; II, 558, 21; II, 627, 46; probatur fieri non posse ut substantia sit II, 553, 9 ss., cf. II, 575, 52 ss.; ne ita quidem, ut unum eorum quæ definitioni insunt II, 553, 19 ss.; ita vocatur id quod semper et ubique est, 150, 22; sensu percipi nequit, 150, 21, 24, 33, cf. 154, 35, 38; ratione cognoscitur II, 255, 17; id investigamus repetita contemplatione ejus quod accidit, 150. 35; e singularibus est, 150, 36; magni faciendum quia causam manifestat, 150, 37; in eo facilius latent homonymiæ quam in iis quæ discrimine carent, 167, 15; indivisibile est, idque secundum notionem II, 624, 15 ss.; quod præter id est, præter rationem est II, 240, 18 s.; id spectat placitum, quo omnia quiescere affirmantur II, 346, 15; in quibusdam genus esse nequit II, 484, 54; attamen nisi id concedas, nec unum, nec ideale aliquod unum e Platonis placitis erunt omnia II, 484, 53; nonnullis quam maxime causa et principium esse videtur II, 553, 7 s.; ad id pertinent sensus, etiamsi singula sentiamus, 171, 8; quomodo in animo gignatur, 171, 6 ss.; ex omni in anima quiescente provenit artis et scientiæ principium, 170, 47; id, si communi nomine caret, difficile est inducenti interrogando sumere, 263, 49; ubi nomine caret, quidnam faciendum sit inducenti, 292, 29; id vel inductione, vel exemplo sumere solent (dialectici), 269, 16; conandum est respondenti, ut adversus id objectionem ferat et quare, 269, 19; sine eo nihil concludere licet, 275, 21; si exemplo sumatur, quidnam facere debeat respondens, 295, 5.

Universale primum; quomodo sæpe circa id contingat error, 126, 10 ss.; quando et quot modis fiat hicce error, 126, 13; quomodo distinguatur, an revera de eo fiat demonstratio, 126, 42.

Universalia (τὰ καθόλου); ea non separabilia faciebat Socrates II, 615, 26; fecerunt vero idearum assertores eaque ideas vocarunt II, 615, 27 s.; omnium ideas esse sequitur e placitis idearum assertorum II, 615, 28 ss.; ea præter particularia exstare atque aliud quid esse putabant idearum assertores II, 627, 4 s.; ea hodierni (i. e. Platonici) substantias esse statuunt II, 600, 16 s.; eorum definitio, 27, 6; eorum definitiones quales fr. 97, b; quænam III, 226, 6; communia sunt III, 226, 5 s.; expenditur ea præstet contemplari ac de iis disserere, an de singulis speciebus III, 226, 3 ss., cf. III, 227, 52 ss.; per se rebus insunt II, 522, 10; e singularibus prodeunt II, 73, 36; magis sunt quam singularia, quia in iis sunt incorruptibilia, 146, 37; magis causa sunt quam particularia, 146, 48; magis sunt πρός τι quam particularia, 147, 1; qui ea contemplantur sæpe ignorant quædam particularia ac quænam et quare, 135, 8; ubi primum de iis sumpsimus, facilius singularia contemplabimur II, 463, 21 s.; totum quiddam sunt atque multas partes comprehendunt II, 248, 19; ex iis (in re naturali) ad singularia procedendum est, II, 248, 17; esse nequeunt, nisi unum veraciter de multis prædicari possit, 131, 37; si non sunt, tollitur medium ideoque demonstratio, 131, 39; ex iis fit demonstratio, 139, 23; ea affirmare non oportet antequam scrutatus fueris quænam omnibus eveniant III, 429, 28 ss., cf. 20 s.; ea contemplari non licet, nisi per inductionem, 139, 24, 30; ratione priora sunt II, 523, 36 s.; a sensibus remotissima sunt, 122, 41; II, 470, 23 s.; igitur hominibus cognitu difficillima sunt II, 470, 22; eorum cognitio sapienti competit II, 470, 20; ea qui scit, novit omnia subjecta II, 470, 21; aliquatenus in anima sunt III, 451, 52; ea respicit scientia III, 451, 51 s.; II, 587, 8 s., cf. II, 499, 46 s.; II, 627, 39; sine iis scientiam acquirere non licet II, 627, 9; ea spectat spectareque dicitur scientia II, 129, 10, 19; ea adire debet qui artis alicujus vel contemplandi peritus fieri vult II, 129, 17; ea spectat omnis scientia et omnis ratiocinatio, II, 585, 37 s.; igitur ad ea pertinere videtur philosophia prima II, 585, 36 s.; sola cognosci possunt II, 494, 29 s.; ea spectat ars II, 468, 37 s.; ea potius tractat poesis, idque qualia, 464, 10 12; eorum existimatione carent feræ II, 79, 28; prima principia non sunt II, 603, 22 s.; si semper magis genere sint, suprema genera maxime principia erunt II, 493, 33 ss.; quæ maxime sunt tanquam elementa considerantur, idque quare II, 516, 47 ss.; si separabilia esse ponantur, circa species oritur difficultas, sin vero non, nulla II, 625, 16 ss.; necessaria sunt, 165, 8; iis simul inesse potest album et nigrum II, 584, 10 ss.; quando tanquam ea proferenda sint non universalia, idque in qua orationis parte, 372, 34.

Universum (τὸ ὅλον, τὸ πᾶν) (*de eo aliorum sententiæ*); de ejus origine jam antiquitus dubitationes proposuerunt II, 470, 51; quomodo id construxerint philosophi antiqui III, 230, 25; id unum esse statuunt nonnulli antiqui II, 442, 9; id ex unico elemento tanquam materie construunt nonnulli naturæ scrutatores II, 476, 19 ss.; nonnulli putant id partibus suis specie similem esse debere III, 443, 17; per id magnam aeris vel ignis copiam effusam esse multi putant II, 400, 5 s.; tanquam ejus partem dignissimam ac principium tellurem considerabant antiqui rebus divinis studentes III, 574, 14 s., cf. 12 s.; nonnulli ei admixtum esse censent animam III, 443, s.; refutatur eorum opinio III, 443, 7 ss.; ex eo provenit anima secundum Orphica carmina III, 442, 50, cf. III, 443, 19 s.; ejus mutationi nonnulli (Heraclitus?) tribuunt vicissitudines quibus eadem terræ loca modo sicca, modo humida sunt III, 572, 28 s., v. *Mundus* et *Cælum*; id unum et immotum et infinitum esse censent antiquorum nonnulli (nempe Eleatæ) II, 448, 16 s.; eodem redire putant iidem utrum non continuum esse dicas, an multa esse et non unum sed vacuum II, 448, 6 ss.; si ex omni parte divisibile sit, nihil unum esse censent iidem, neque multa, sed vacuum totum II, 448, 9 s.; figmento simile esse censent iidem si id alia ex parte divisibile esse censeas, alia non II, 448, 11; nullam causam esse censent iidem, cur alia ex parte plenum, alia divisum sit II, 448, 12 s.; id tanquam unicam naturam considerant Eleatæ atque immotum esse censent II, 476, 20, 27; infinitum secundum Melissum, 281, 6; id perperam infinito assimilat Melissus II, 283, 1, cf. III, 250, 10; id melius finitum esse asserit Parmenides II, 283, 2, cf. II, 250, 11; id continuum esse negant Leucippus, Democritus aliique inanis assertores II, 292, 31 s.; extra id nihil esse probandum est iis qui vacuum esse negant II, 292, 33; vel nihil, vel apparens erit, inquiunt atomorum assertores, si corpora omni ex parte divisibilia erunt II, 435, 37; id immobile esse ostendit Melissus II, 292, 45 s.; III, 674, 20 ss.; cuinam simile esse dixerit Melissus III, 675, 29 ss.; vicissim moveri et quiescere statuunt cum Empedocles tum alii quidam II, 344, 20, cf. II, 342, 19; id infinitum esse censebat Empedocles II, 406, 25; discordia disjungitur secundum Empedoclem II, 474, 32; id fluitare putabat Xuthus II, 297, 13 s.; fluitabit, idque quomodo si inane non est, aut motus non erit, aut semper tantum aquæ in aerem mutabitur quantum aeris in aquam, aiunt inanis assertores II, 297, 13, 38 ss.; id quod verum est, si circulo non fit motus II, 297, 45; e numeris quadrantalibus constare placet Pythagoreis IV, 194, 1 ss.; ejus substantiam malæ tragœdiæ similem faciunt qui numero mathematico tanquam primo deinceps omnes alias substantias adnectunt II, 610, 52 ss., cf. II, 633, 29 ss.

Universum (*quidnam, de ejus partibus, motu etc*); id cælum vocare solemus II, 382, 5; forsan idem quod cælum est II, 291, 26; v. *Cælum*; in ejus globo omnia sunt II, 299, 41; ejus pars minima est locus nobis circumdatus II, 510, 34, cf. 31; si cum eo comparetur, terræ moles plane nihil est III, 572, 36 s., cf. III, 554, 13 s.; ejus partes sunt sensibilia æterna II, 555, 29; quatenus ab ejus supra et infra differant vivorum supra et infra III, 532, 20 ss.; apud solum hominem partes superiores ejus supra obversæ sunt III, 243, 37 s.; III, 532, 33 ss.; ejus supremæ parti obversam habent suam bipedes III, 307, 13; in eo etiam definita sunt superum et inferum, anterius et posterius, dextrum et sinistrum II, 281, 12; ejus ultimum et positione et natura primum supra est II, 424, 7 s.; ejus supra et infra non semper eadem ac ceterarum rerum III, 449, 22 s.; eodem modo definitur quo omnino totum II, 282, 49; quod extra id deest, non omne est quod abesse possit II, 232, 50; vel si finitum est unum ex elementis esse vel fieri non potest II, 279, 46; II, 596, 48 s.; si e partibus dissimilibus constet, unicum corpus non erit, nisi tactu II, 280, 11; II, 597, 10 s.; infinitum non est II, 375, 49, cf. II, 368, 7; II, 378, 29; eo quod finitum est, non tollitur generatio II, 284, 24; finitum est, quia loca finita sunt II, 280, 24; II, 597, 16 s.; necessario ex individuis constabit, si ens tantummodo significet II, 252, 1; dubitatur utrum tanquam totum sit, an eo quod deinceps est II, 600, 8 s.; ejus prima pars substantia II, 600, 9; non replebitur, si cuique elemento certam aliquam figuram tribuas II, 421, 39 s.; ejus partes sunt corpora II, 368, 5; partim rarum, partim densum est III, 675, 12 s; ejus numerus comprehendit finem, medium et principium II, 367, 13 s.; tribus finitur II, 367, 12; necessario perfectum et quaquaversum est II, 368, 5 s.; quatenus ab omnibus et a perfecto differat, quatenus non II, 367, 22 ss.; si continuum sit, æque facile affici potest ac si meatibus plenis pertusum sit II, 450, 21 s.; si continuum non esset, sed vacuo interceptum, omnium rerum unus esset motus II, 378, 7 ss.; si infinitum esset, motus obtinere non posset, quia loca deessent ad quæ corpora ferrentur II, 378, 19 ss.; manebit, manente ejus principio II, 355, 40 ss.; in eo motus principium deus est II, 240, 37; æternum est III, 573, 10, 46; igitur necessario quædam in eo fiunt mutationes, sed ortui et interitui non obnoxium est III, 573, 8 ss.; in eo eorum quæ se ipsa movent motus omnium primus est III, 520, 37 s.; ejus motus celerrimus est III, 366, 2 ss.; qui non ab ejus motu pendent motus, vel mutua rerum illisione fiunt vel ab anima præditis pendent III, 521, 4 ss.; ad ejus quoque motum pertinet doctrina de quiescente sine quo motus fieri nequit III, 518, 3 ss.; in eo quoque, ut moveri possit, aliquid immobile esse debet III, 518, 6; ejus latio causa est perpetuitatis generationis II, 465, 4 s.; si solus exstaret ejus motus, generatio obtinere non posset II, 393, 8; videtur dudum consumptum esse debuisse, quia propter generationis continuitatem semper aliquid ab eo decedit II, 438, 18; ridiculum videtur id moveri a re quæ intra id continetur III, 519, 52 s.; igitur extra id immobile aliquid et quiescens, quod ejus pars non sit, exstare debere videtur III, 519, 49 s.; ridiculum id propter parvas et flocci faciendas mutationes movere III, 572, 35 s.; quiescit absente calore IV, 240, 44 s.; aliquid necessario ad id se habebit ut terra ad animalia et res quæ se ipsæ movent III, 518, 19 s.; ei debemus cum calidum et frigidum, tum naturam III, 222, 3 s.; ejus principia animalium et plantarum principiis assimilanda non erunt II, 635, 36 ss.; ejus bonum partim tanquam separatum quid et per se est, partim ordine constat II, 609, 32 ss.; in eo omnia quodam modo ad unum coordinata sunt II, 609, 37 s.; in eo omnia ad discretionem venire debent, multaque alia ad commune bonum conferunt II, 609, 48 ss.; comparatur igitur exercitui II, 609, 34 s.; III, 639, 22 s.; item domui II, 609, 4 s.; id melius κόσμος quam ἀκοσμία vocabitur, idque quare III, 638, 41 ss.; cuicunque ejus parti inseri non poterit anima, nisi quæ specie sibi similis est III, 443, 22 ss.; masculum est ac femininum IV, 294, 43 s., v. *Cælum*, *Mundus* *Subjectum* et *Unum*.

Universa (πάντα); sophistica ratione parva esse existimantur, quia unumquodque parvum est, 575, 31; non parva sunt, sed e parvis composita, 575, 32.

Universa; v. *Synonyma*.

Unoculus; cæcus esse non dicitur II, 530, 3.

Unicolora; quænam animalia ita vocentur III, 425, 13 ss.; minus colorem mutant quam toticolora III, 425, 24 ss., 31; idque nonnisi raro affectu quodam III, 425, 32; nempe ubi in generatione depravantur III, 425, 34 s.; apud ea albedo et nigror ab iisdem causis pendent ac apud reliqua animalia III, 426, 1 ss.

Unus; fieri potest ut alicubi solus sit, simpliciter vero fieri nequit, 197, 24.

Unum (ἕν); (*de eo quidnam alii statuerunt*) id nonnulli tanquam elementum considerant II, 516, 49 s.; nonnulli eorum qui id elementum esse statuunt, eo tanquam genere uti videntur II, 493, 24 s.; principium atque substantia erit, si universalia semper magis genera sint II, 493, 37; II, 385, 39 s.; de omnibus entibus dicitur II, 493, 38; II, 585, 43; probatur nec genus, nec ideo principium esse II, 493, 39 ss.; II, 585, 44 ss.; ex eo omnia construunt antiqui nonnulli II, 432, 10; II, 433, 1; qui id tanquam principium posuere, iis magis causa formalis quam causa finalis est II, 479, 16 ss.; ei notiorem aliquam naturam subjiciunt naturæ scrutatores II, 497, 3 ss.; II, 575, 49 ss.; ei elementa tanquam substantiam subjiciunt qui plura elementa esse statuunt II, 497, 9 ss.; id tanquam principium agnovisse videtur Anaxagoras II, 480, 48; eo excepto omnia generare videtur discordia apud Empedoclem II, 495, 54 s.; II, 496, 7 s.; non constat an secundum Empedoclem hoc vel terra aqua aer et ignis magis principium et magis elementaria sint II, 434, 1 ss.; id amori assimilat Empedocles II, 489, 46 s., cf. II, 497, 5 ss.; alii vero igni vel aquæ vel aeri II, 489, 47; II, 497, 7 ss.; id alii plura significare putant, alii non, 307, 8; ejus multiplici significatu solvitur Parmenidis et Zenonis argumentatio, 307, 10; omnia esse putabat Zeno, 286, 20; si indivisibile est, perperam nihil omnino esse arbitratur Zeno II, 497, 34; quale Zeno commemorat haudquaquam quispiam multum diceret III, 679, 20 s.; omnia faciunt nonnulli (i. e. Eleatæ), idque quare II, 610, 27 s; id nonnulli Eleatæ immotum esse censent, idque quatenus et qua re permoti II, 473, 14 ss.; id immotum esse censent Eleatæ II, 476, 32; id primum posuit Xenophanes II, 476, 32; sed nihil de eo determinavit II, 476, 33 s.; id solummodo deo assimilavit II, 476, 35; de eo Melissi placita II, 476, 30 s.; item Parmenidis II, 476, 29 ss.; cf. 43; id enti assimilat Parmenides II, 497, 27; id ex duobus fieri non posse censet Democritus II, 553, 48 s.; ex multis fieri nequit secundum Leucippum et Democritum, nec ex eo multa II, 416, 47; ex proprie sic dicto multa fieri non posse censet Leucippus II, 448, 39; perperam ne id simul multa esse dicerent, verebantur antiquorum recentiores II, 250, 20; simul multa esse potest, sed non opposita II, 250, 28, 31; et potentia et actu est II, 250, 32; id alii multitudini opponunt, alii inæquali II, 636, 11 s.; id æquali assimilant qui ei inæquale opponunt II, 636, 12; id omnes contrariis figurant, sed non omnes eodem modo II, 256, 7, 13; id excessui et defectui junctum rerum principia constituere, antiquum placitum est II, 256, 12; quomodo constiterit primum magnitudine præditum, dubitare videntur Pythagorei II, 618, 16 s.; e quanam re constiterit dicere nequeunt Pythagorei II, 634, 11 s.; postquam constitit, proximam infiniti partem attraxit II, 634, 13, cf. II, 293, 5; dein a termino perfectum est II, 634, 13 s.; secundum Pythagoreos utriusque paris et imparis naturæ participat fr. 73, b; Pythagoreis evenit ut id plura esset II, 477, 22; id in bonorum ordine ponunt Pythagorei II, 4, 43; id bono assimilavit Plato II, 478, 31 s.; id ipsum bonum esse affirmant idearum assertores, quia id appetant numeri II, 191, 2, 7; ejus causa numeris et unitatibus bonum competere perhibent idearum assertores II, 191, 1; id bono assimilant nonnulli eorum qui immotas substantias ponunt II, 634, 49 ss.; id boni substantiam esse censent iidem II, 634, 50 s.; id qui principium elementare habent atque ex eo generant numeros (ideales) difficultatibus implicantur, si ei assimilent bonum, idque quibusnam II, 634, 35 ss.; II, 635, 5 ss.; igitur nonnulli id numeri mathematici principium atque elementum habent II, 635, 8 ss.; aliquis (Speusippus?) ei tanquam necessario connectere bonum veritus est II, 635, 19; id tanquam substantiam considerant Pythagorei II, 477, 9; II, 478, 4 s.; eosque secutus Plato II, 478, 4 s.; id tanquam entium substantiam considerant Plato et Pythagorei II, 489, 44; II, 497, 1; II, 575, 47 s.; quæstio omnium difficillima est, an iis assentiendum sit, an aliud quid ei subjectum sit II, 489, 42 s., cf. 496, 47; par et impar est II, 475, 45; ideoque et finiti et infiniti particeps secundum Pythagoreos II, 475, 44 s.; id et dualitatem infinitam numerorum et omnium rerum principia statuebat Plato fr. 83, a, b; ex eo est numerus secundum eosdem II, 475, 45 s.; alterum numerorum principium secundum Platonem II, 633, 53; id omnia fieri, e suis placitis facile probari posse putat Plato II, 484, 50 s.; attamen non id, sed ideale aliquod unum his placitis fiunt II, 484, 52; nec hoc etiam, nisi concedas universale semper genus II, 484, 53 s.; apud Platonem forma est, apud plerosque antiquos physicos subjectum vel materies II, 252, 21, cf. II, 256, 13; secundum Platonem idearum principium est et causa formalis II, 478, 2, 29; II, 479, 9; impar est (secundum Platonicos) II, 623, 52; in impari medium est (secundum Platonicos) II, 623, 4; ejus contrarium non est inæquale vel ad aliquid II, 631, 40 s.; nihilo minus ei hæc opponunt idearum assertores II, 631, 35 ss.; secundum nonnullos (Platonicos) idem est quod æquale II, 628, 25; alii ejus materiam habent inæquale, alii multitudinem II, 628, 35 s.; ejus principium alii Platonici aliter ponunt II, 625, 3; primum agnoscunt (Platonici), non vero secundum et tertium II, 619, 32 s.; omnia erunt, si idearum assertores et Pythagorei vera dicant II, 550, 32 s.; id perperam principium habent idearum assertores II, 635, 31 s.; id principium et substantiam et rerum elementum esse statuunt omnes qui numeros substantias et rerum causas esse censent II, 617, 52 s.; II, 618, 28 s.; ex eo et alia quadam re numeros construunt iidem omnes II, 618, 1 s., cf. 50; illud principium esse dicunt (Platonici), quia indivisibile est II, 624, 14 s.; illud simul principium materiale et formale faciunt iidem II, 624, 20 ss.; id separabile esse censent numerorum idealium assertores II, 625, 20; id separabile habent idearum assertores II, 636, 1; separabile esse nequit, si numeri mixtione fiant ex elementis II, 635, 52; alterum numerorum elementum (secundum Platonicos) II, 618, 49 ss.; II, 619, 6 s., 43; II, 620, 4; II, 621, 50, cf. II, 622, 20 s.; ab eo inchoat substantiarum seriem Speusippus II, 539, 9; aliquid unorum primum esse aiunt qui ideas omnino esse negant, numeros vero entium prima esse censent II, 622, 12 s.; id quod fieri non posse probatur II, 622, 12 ss.

Unum (*quidnam, quomodo se ad multum, ad ens se habeat etc.*); multis modis dicitur, 286, 18; II, 312, 30 s.; II, 522, 48; III, 444, 47 s.; igitur et quæ secundum illud dicuntur, nempe diversum, idem et contrarium II, 522, 49 s.; quot modis dicitur per se, tot modis et idem dicitur per se II, 522, 15 s.; quot modis dicatur II, 249, 53; II, 518, 37 ss.; II, 574, 7 s.; II, 577, 35 ss.; cf. II, 541, 49; multis modis dicitur cum alioqui, tum quod ad motum attinet II, 356, 48 ss.; etsi multis modis dicatur, tamen ad unicam pertinet scientiam II, 501, 34 s.; II, 502, 38; omne enim ad primum unum refertur II, 501, 38 s.; II, 502, 38; quænam sit ejus propria significatio III, 444, 48; quænam sit ejus essentia II, 557, 3; quænam sit ejus notio II, 574, 15 s., 26 ss., cf. II, 520, 15 s.; ubique aut quantitate aut specie aut motu aut intellectu, aut definitione indivisibile est II. 520, 21 s.; II, 574, 9 s.; eo nihil minus est II, 580, 25 s.; sensibile commune est III, 462, 11, cf. 30; est quod indivisibile est, idque vel quantitate vel specie II, 493, 52 s.; specie prius est quam quantitate unum II, 494, 2; ita indivisibile aut non divisum II, 576, 46; dicitur et indicatur ex opposito, id est e divisibili, idque quare II, 576, 49 ss.; vel simpliciter, vel quatenus unum est, indivisibile est II, 575, 43; quidquid est, individuum est II, 283, 30; IV, 202, 23; a se ipso separari nequit III, 489, 37; universale non est nec idem in omnibus II, 502, 40 ss.; nec forsan separabile est II, 502, 41; id non spectat geometra, nisi ex suppositione II, 502, 42 ss.; aliquatenus numero opponitur, idque quomodo II, 581, 10 s.; non tamen omne numerus est, sed solum divisibile II, 581, 13; omnium mensura est, idque quomodo II, 575, 15 s., 39 ss.; ideo indivisibile est, quia uniuscujusque rei primum indivisibile est II, 575, 17 ss.; ejus, quatenus unum est, affectus sunt idem et diversum, simile et dissimile ac reliqua hujusmodi II, 501, 53 s.; ad id pertinent idem et simile et æquale II, 577, 2 s., cf. II, 522, 49 s ; II, 527, 4 ; manifesto mensuram significat II, 6 9, 16 s.; idque multitudinis alicujus mensura II, 629, 25 s.; mensura non est, sed principium II, 629, 29 s.; nec numerus est II, 629, 28 ; ei in omni re aliud quid subjectum est II, 629, 17 ; nec substantia per se est II, 629, 24 s.; paucum est II, 629, 15 ; igitur ei vel nihil, vel multitudo opposita est II, 629, 11 s.; attamen alii ei multitudinem, alii alterum vel aliud opponunt II, 629, 8 s.; maxime aliquam opinionem profiteri videntur qui ei multitudinem opponunt II, 629, 13 s.; ei opposita est multitudo II, 501, 21, 28 ; II, 587, 41 ; multitudo erit, si unum et multa eodem modo sibi opponantur quo longum et breve II, 580, 29 ss.; quatenus multitudini contrarium sit II, 581, 21 ss.; ei opposita sunt multa, idque multis modis II, 520, 39 ; II, 576 43 ; primo loco ut divisibile indivisibile II, 576, 44 s.; idque per contrarietatem II, 576, 48 ; quomodo ei opponantur multa II, 580, 39 ss., 43 s.; II, 581, 1 ss.; facilius mutatur quam multa II, 457, 21 ; qui id multis opponunt materiem alteri contrariorum assimilant II, 610, 3 ss.; multis natura prius est II, 393, 23 s.; contrariorum definitione posita, facile est colligere, utrum ei unum plurave sint contraria, 266, 25 ; parum aut pauca erit, si multa ei simpliciter opponantur II, 580, 23 ss., cf. 33 s.; eo unumquemque numerum metimur II, 580, 44 ; numeri principium et mensura est II, 527, 6 ; numero unum non erit, si principia specie unum sint II, 495, 14 s.; an uni contrarium sit, spectat philosophus II, 501, 50 ; ejus substantia una est II, 556, 14 ; ejus substantia secundum alios ex inæqualitatis dyade, secundum aliquem vero e multitudine construit numeros II, 628, 37 ss.; igitur numerorum principium formale habetur II, 628, 46 ; probatur numerorum principium formale esse II, 629, 16 ss.; commune numeri mathematici et idealis principium est II, 633, 51 s.; igitur quærendum quomodo ex his multum fiat II, 633, 52 s.; paucum esset, si dyas multum II, 630, 15 s.; quod in dyade vel quocunque numero cogitatur, quæritur utrum tanquam unius idea an tanquam aliud cogitetur II, 625, 22 ; quomodo duobus prius dicatur, 21, 41 ; uni additum duo efficit, sive æqualia sint, sive inæqualia II, 621, 15 s.; non deinceps sequitur duo, sed vice versa II, 311, 47 ; II, 599, 45 s.; id tantum numero superant duo, quantum duos tres, 565, 39 ; id tantum proportione superant duo, quantum duos quattuor, 565, 40 ; duo videtur, si digiti perplectantur III. 510, 13 ; III, 511, 9 s.; nihilo minus visu agnoscimus, id revera duo non esse III, 510, 14 ; si solo tactu præditi essemus, id revera duo esse arbitraremur III, 510, 14 s.; duo non solum videbitur, sed et habebitur, ubi digitus oculo subjectus latet III, 511, 41 s.; duo vero videbitur, sed non habebitur, si non lateat III, 511, 43 ; quattuor id pluribus quam duo vel tria superant II, 295, 35 s.; simul in pluribus esse nequit II, 556, 22 s.; substantia esse nequit II, 556, 15 ; magis principium est quam elementum et principium et causa II, 556, 18 s.; argumenta quæ probare videntur id revera substantiam esse II, 497, 12 ss.; II, 586, 37 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur II, 497, 22 ss.; II, 575, 52 ss.; II, 586, 42 ss.; II, 587, 5 ss.; sive substantia sit, sive non sit, numerus substantia esse nequit, idque quare II, 497, 28 ss., cf. 17 ss.; II, 586, 48 ss.; omnium maxime universaliter prædicatur II, 576, 4 s.; igitur substantia esse nequit II, 576, 4 ; nec genus II, 576, 7 ; ejus genus esse nequit et cur, 206, 32 ; τοῦ ὄντος genus esse nequit et cur, 207, 10 ; omnibus consequens est, ideoque genus esse nequit, 216, 42 ; ad cogitabilia pertinet II, 602, 15 ; omnibus rebus compositis inest II, 602, 15 s.; igitur nec substantia, nec relativum esse potest II, 602, 16 s.; nec elementum II, 602, 14 ; quale non est II, 621, 51 ; igitur monadibus qualitatem impertire nequit II, 621, 49 s.; non in omnibus generibus idem est II, 520, 19 ; quænam primarie esse dicantur II, 520, 5 ; II, 574, 6, cf. II, 519, 53 s.; omnes categorias sequitur, sed nulli inest II, 576, 37 s.; nil addit rei, si de ea prædicetur II, 576, 40 s.; de nonnullis prædicatur II, 586, 46 ; de omnibus rebus quæ sunt prædicatur, 206, 34 ; 207, 10 ; de subjecto nullo dicitur, 2, 1 ; definitionibus non inest, idque quare II, 563, 25 s.; principium est ejus quod de una quaque re cognosci potest II, 520, 18 ; esse dicuntur res quarum notio una est II, 505, 18 s.; utrum ejus causam quæras an causam cur res unum sint, eodem redit II, 563, 44 s.; probatur fieri non posse ut non sit idem quod unum esse II, 543, 19, 45 ss.; qui id sunt, in iis idem opponitur diverso, idque quare II, 577, 28 s.; quomodo a simplici differat II, 605, 16 ss.; homonymum est II, 339, 38 ; si homonymum est, etiam duo homonyma erunt II, 339, 39 ; ejus homonymia difficulter discernitur, 283, 43 ; pro eo habemus omne prædicatum, 284, 3 ; ei maxime consequens est ut hoc aliquid atque ens sit, 284, 4 ; quia id a multis discernere non possumus, decipimur captionibus ex accidente, 284, 14 ; quatenus idem et eadem natura sit ac ens II, 500, 42 ss.; II, 587, 45 ss.; tot modis dicitur quot ens II, 541, 50 ; II, 556, 13 ; II, 576, 9 ; fortasse idem significat quod ens II, 576, 36 s.; ab ente non separatur nec in generatione, nec in interitu II, 501, 2 ; in genera dividitur, idque in tot quot ens II, 501, 7, 15 ; omnium ejus generum essentiam unica scientia spectat, nempe prima philosophia II, 501, 8 ; non generatur II, 623, 46 ; igitur magis ens quam decas ejusque forma est II, 623, 45 s.; ens non erit, si universi principia eodem modo se haberent ut animalium et plantarum II, 635, 40 ; album esset, si entia colores essent II, 576, 18 ss.; dicens esset, si entia modulationes essent II, 576, 20 ss.; elementum vocale esset, si entia soni essent II, 576, 23 ss.; si entia figuræ rectilineæ essent, triangulus esset II, 576, 25 s.; igitur in omnibus categoriis excepta substantia aliquid unum et aliqua natura est II, 576, 10 s., 27 ss., 32 ss.; igitur et in substantiæ categoria eodem modo se habebit II, 576, 31 s.; sed hoc non sufficit ad statuendum quænam sit ejus natura II, 576, 12 s., 30 s., 33 s.; omnia essent, si unum significare idem esset quod de uno prædicari II. 505, 7 ss.; eo non tanquam genere continentur res materie carentes II, 563, 30 ; ejus notio eadem est quæ uniuscujusque II, 576, 42 ; non eodem redit utrum ejus notionem quæras, an quibus competat II, 574, 11 ss.; non necessario immobile esse probatur II, 250, 47 ; ejus latio una est, non vero contraria II, 408, 22 s.; eo excepto omnia malum participabunt, si materies alteri contrariorum assimiletur II, 610, 6 s.

Unum analogia (κατ' ἀναλογίαν); quidnam II, 520, 34 ; non semper genere unum est II, 520, 38 s.

Uuum genere ; quidnam II, 520, 33 ; non semper specie, sed semper analogia unum est II, 520, 37 s.

Unum ipsum (αὐτὸ τὸ ἕν); id numerorum principium esse censent cum Plato tum qui numeros entium prima esse censent, ideas vero omnino esse negant

II, 622, 11, 20; id quod fieri nequit si solus exstat mathematicus numerus II, 622, 15 ss.

Unum numero; quidnam II, 520, 32; semper simul specie unum est II, 520, 35 s.; quot modis idem dicatur, 176, 33; idem est quod singulare II, 495, 23; quæritur an id rursus fieri possit quod semel periit II, 313, 18; quomodo id discernatur anima III, 491, 2 ss.

Unum primum; præter id multæ sunt monades II, 631, 43 s.

Unum specie; quidnam II, 520, 32 s.; non semper numero, sed semper genere unum est II, 520, 36 s.; quomodo id discernat anima III, 491, 4 s.

Unum et ens; v. *Ens et Unum.*

Unum et idem; fieri non potest ut semper fiat vel intereat II, 327, 49 s.; sæpius esse et interire potuisset, si sanitas quam aliquis intermisso tempore recuperasset, numero una esset cum præcedenti II, 313, 32 ss.

Unum et individuum specie; simul alteraret et alteraretur, si id quod se ipsum movet se ipsum per totum moveret II, 352, 18; item simul doceret et disceret II, 352, 19.

Unum et multa; prima genera contrariorum sunt II, 579, 18 s.; ad ea igitur reliqua referuntur II, 579, 19; ad ea refertur oppositio inter ambos et alterum II, 579, 32; inter ea media tenent duo et tria III, 372, 21 s.; quæritur quomodo sibi invicem opponantur II, 579, 22; II, 580, 21 ss.; eodem modo sibi invicem opponi debere videntur quo longum et breve II, 580, 29 s.

Unum multitudo; series coordinata quorundam Pythagoreorum II, 475, 49.

Unum et multitudo; ad ea reduci possunt omnia principia quæ reliqui posuere philosophi II, 502, 30.

Unius assertores; quibusnam in rebus cum iis consentiat Leucippus II, 448, 30 ss.

Unius idea; secundum Platonem ideæ animalis et reliquarum idearum elementum est III, 434, 33 ss.; si exstat, necessario ejus substantia esse debet unum idque quare II, 497, 20 s.; sola positione caret II, 624, 36; nullo alio ab uno differt, nisi quod principium est II, 624, 36 s.

Unumquodque (ἕκαστον); de eo non solum ipsius sed etiam alius sermone dicere licet, idque omnino false, attamen interdum etiam vere II, 533, 8 ss.; expenditur quatenus idem sit ac quidditas et in iis quæ per se sunt et in accidentibus II, 542, 41 ss., v. Τὸ τί ἦν εἶναι.

Unumquodque qui scit vel ignorat unumquodque esse, an rem novit; pertinet hoc sophisma ad captiones per refutationis ignorantiam, 303, 50.

Unus homo; nihil amplius significat quam homo II, 576, 40 s.

Unusquisque; qualis est, talia dicit et facit atque ita vivit, nisi alicujus gratia agat II, 40, 40.

ὑπάρχειν· v. *Exsistere, Inesse.*

ὑπαρχῆς (ἐξ)· 308, 36.

ὕπατος· qui ita appellatur est deus, summam sedem in mundo occupans III, 636, 46.

ὑπεπιμόριον· v. *Suppartiens.*

ὑπεραποτεθνήκασιν· 412, 50.

ὑπερβολή· v. *Excessus, Exsuperantia, Hyperbole.*

ὑπερβολῇ ἴδιον· 235, 8.

ὑπερεχόμενον· 229, 43, 45.

ὑπερέχον· v. *Excedens.*

ὑπέρπτωχος· v. *Egeni admodum.*

ὑφηγημένη μέθοδος· 482, 19; III, 384, 20.

ὑποκορισμός· v. *Deminutio.*

ὑπόκρισις· v. *Actio.*

ὑποληπτόν· quomodo ab opinabili differat, 82, 47.

ὑπόληψις· exemplum citatur, 108, 21; 109, 32 v. *Existimatio.*

ὑπόληψις· v. *Conceptio.*

ὑπόνομοι· v. *Cuniculi.*

Upupa (ἔποψ); colorem et habitum mutat III, 207, 25 s.; idque æstate et hieme III, 184, 6 s.; quinam vere sint ejus habitus et mores secundum Æschylum III, 207, 29 ss.; quinam ejus habitus æstivus III, 207, 34 s.; alio habitu est juvencula quam adulta III, 207, 32 s.; quænam loca incolat III, 182, 9 s.; III, 207, 30, 37; animal montanum est III, 4, 14; quomodo nidificet III, 104, 12 ss.; nidum maxime e stercore humano conficit III, 184, 5 s.; eam suorum malorum spectatorem vocat Æschylus III, 207, 28.

Uranius mons; in Carthaginiensium ditione in Sicilia et juxta hunc fons olei IV, 95, 30 ss.

Urax; v. *Tetrix.*

Urbanitas (εὐτραπελία); quidnam II, 22, 1; et sermones et actiones spectat II, 22, 1; II, 51, 18; circa jocos versatur II, 21, 45, 54; II, 51; 31; II, 150, 4; affectus moralis animæ laudandus II, 217, 12, 34; mediocritas est et præstantissimus habitus II, 217, 13, 23, 28; genuina distinguitur ab ea quam per translationem ita vocant II, 217, 22; genuina duplex II, 217, 19 ss.; II, 150, 9 ss.; genuina a falsa distinguitur eo quod joci bene judicanti placent II, 217, 29 s.; non tam recte distinguuntur prouti joci molesti sunt ei qui irridetur II, 217, 34 ss.; quomodo concilietur orationi, 435, 20 ss.; eam ut concilies orationi, ejus mores hominibus similes reddendi sunt 436, 7; ejus gratia testimonio subjungi potest enthymema vel sententia, etiamsi testis fide dignus et testificatum verisimile sit, 430, 39.

Urbanus (εὐτράπελος); vocis græcæ etymologia II, 50, 46 s.; quisnam II, 21, 54; II, 50, 45; II, 217, 20; II, 150, 8 s.; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; ei dexteritas propria est II, 51, 2; vocatur etiam dexter II, 51, 20; ei convenit talia dicere ac audire qualia viro probo ac liberali congruunt II, 51, 3; quibusnam signis distinguendi sint ei convenientes II, 51, 11 ss.; eadem quæ dicit, etiam audiet, idque quare II, 51, 14; ipse sibi lex est II, 51, 19; confunditur hodie cum scurra, etsi longe ab eo differat, idque quare II, 50, 51; medius est inter rusticum vel frigidum et inscitum vel scurram vel importunum II, 150, 3, 8; II, 217, 13, 30; diliguntur tantummodo quia jucundi sunt II, 92, 31; cum iis jucundi gratia amicitiam contrahunt potentes II, 95, 51; qui circa ludos sunt apud tyrannos magni æstimantur II, 123, 13; eorum amicitia diu durat, idque quare II, 93 47; iis interdum delectantur austeri, idque quare II, 227, 17.

Urbs; in ejus situ eligendo sanitatis ratio habenda est, idque quomodo, 613, 13, 24; ejus situs ad actiones bellicas et civiles opportunus esse debet, 613, 17; flatibus pervia salubris est IV, 118, 21; IV, 149, 17; IV, 288, 15; tota ad directum concidi non debet, sed per partes et loca, 613, 47; eam in oligarchiis ædificiis et donariis ornare debent amplissimi magistratus, 597, 41; si procul ab ea distant agri facile instituitur bona democratia, 594, 22; inde ab ea ad certam distantiam olim plus quam definitam agri mensuram possidere non licebat, 593, 48; ejus custodiæ qui præsunt magistratus, in majori splendore sunt, 599, 27; eam habere dicuntur tyranni II, 530, 8 s.; homines habere dicitur II, 530, 14; eas evertunt tyranni II, 41, 53; eam qui produnt iis similes sunt qui pecuniam surripiunt, 428, 40; interdum ut ea potiantur, communem utilitatem sectantur II, 98, 37; olim parvæ erant, 539, 44; quisque cogitare potest se tam magnum esse ut ea contineri nequeat, nec tamen propterea se ita habet II, 284, 31; memorantur tela et machinamenta ad eas oppugnandas nuper inventa, 614, 10; quare eas adeant leones seniores III, 203, 46 ss.; inprimis in iis vivunt corvus et cornix III, 186, 1 s.; aliquam sibi prodi finxit Dionysius Syracusanus, quo cives ad hanc rem pecuniam conferrent, 644, 36; nostram cum exercitu aggressi sunt, nec quidquam eorum quæ spoponderant fecerunt, 434, 22; nostram in servitutem redigere quam maxime conati sunt, 434, 28; in ejus administrationem parum impenderunt, 434, 41; nostram multis malis affecerunt qui multa se bona fecisse prædicabant, 435, 6.

Urceum in foribus; proverbium, 324, 25.

Urere; æque flammæ ac pruinæ proprium est, 234, 29; interdum frigus dicitur, sed non perinde ut calor III, 615, 22 s.

Urenda; quænam IV, 114, 18 ss., 29 ss.

Uri; ubi quempiam vidimus, cur mente ejus dolores participemus IV, 154, 9 ss.

Urit; exemplum τοῦ agere, 2, 30.

Uritur; exemplum τοῦ pati, 2, 31.

Uritur (quod); in ignem vertitur II, 422, 46 s.; igitur in pyramidem vel in globum mutabitur, si ignis pyramis vel globus est II, 422, 47 s.

Ureteres; memorantur III, 16, 46 ss.; III, 17, 1 s.; III, 43, 2 ss.

Urina; vesicæ excrementum est III, 370, 16; vesicæ excrementum appellatur III, 239, 49 s.; humoribus postumis accensenda est III, 239, 48 ss.; de ea sermo fiet ubi de alimento disseritur III, 239, 52 ss.; humidi alimenti excrementum est III, 231, 15 s.; eam habent quæ et vesicam habent III, 231, 16; vesicæ sedimentum vocatur III, 2, 15; excrementum est, ideoque pars similaris humida et mollis III, 2, 15; III, 231, 15 s.; v. *Excrementum humidi alimenti*; ejus receptaculum est vesica III, 265, 42; III, 335, 7; una cum vesica fit III, 395, 43 s.; aquæ species III, 615, 27; ad aquam potius pertinet, idque quare III, 617, 34; III, 624, 20 s.; idem atque in carne sudor IV, 120, 12 s.; alienum calorem habet III, 624, 37; cur amara reddatur III, 580, 1 s.; mari comparatur quod salsa et amara redditur etsi potus et ciborum humores dulces sint III, 579, 51 ss.; in quibus vasis colligitur, subsidit salsedo terrena III, 274, 9 s.; ejus pars dulcis et potulenta in carnes consumitur, idque quare III, 274, 11 s.; per accidens necessaria est III, 265, 12 s.; ejus secretionem adjuvant renes III, 265, 2 s., 41 s.; III, 266, 40 s.; quæ multam emittunt, alvum duram habent, idque quare III, 265, 23 ss.; quibus copiosa est animalibus, ea renes habent III, 265, 43; per renum substantiam percolata in eorum cavum colligitur III, 267, 8 ss., 28; inde ad vesicam transit jam excremento similior per meatus ad eam tendentes III, 267, 12 ss.; recte eadem parte emittitur qua genitura et menstrua purgatio, idque quare III, 293, 5 s.; eadem parte qua illam etiam (maris) genituram emittunt feminæ III, 292, 54 s.; quomodo effluat apud qua- rupedes IV, 315, 45 ss.; eam non omnia animalia ha- nt III, 327, 7 s.; ei cum semine communis meatus idque quare III, 327, 4 ss.; III, 336, 7 ss.; non causa exstat hicce meatus III, 327, 3 s.; ejus us distinctus est a sicci excrementi apud vivi- s et foras et intra se III, 326, 39 s.; III, 336, 7 ap n vero apud animalia pudendo carentia i. e. ipara III, 326, 50 s.; nec apud vivipara foras intus vero ovipara III, 327, 20 ss.; ei emittendæ dicata pars, paucis exceptis, apud omnia animalia sanguine prædita coitui inservit III, 292, 48 ss.; quæ animalia ea carent, apud ea semen eodem meatu emittitur quo siccum excrementum III, 336, 12 s.; ea carent pisces et quadrupedes oviparæ III, 302, 54; ejus meatus foris apud vivipara pedestria idem est qui geniture, intus vero non idem III, 79, 24 s., cf. III, 17, 7 ss.; apud animalia vesica carentia foris etiam idem est ac sicci excrementi, intus vero ambo meatus sibi invicem adjacent III, 79, 27 ss.; idque æque apud mares et apud feminas III, 79, 29 s.; apud testudinem feminam, etiamsi vesicam habeat, ejus meatus idem est ac sicci excrementi III, 79, 31 s.; multam atque crassam emittunt pleraque vivipara pedestria III, 137, 6 ss.; igitur in eam absumuntur e quibus apud mulieres fit menstrua purgatio III, 137, 6; humana tenuior est quam quadrupedum III, 123, 6 s.; omnibus quadrupedibus post partum crassior evadit III, 123, 10 ss.; idque inprimis iis quibus parcior est purgatio III, 123, 12 s.; mulæ crassior est III, 123, 5 s., cf. III, 129, 39; cum ea partem inutilem menstruæ purgationis ejiciunt mulæ III, 370, 15 ss.; hinc eam olfaciunt muli III, 370, 17 ss.; capris et ovibus crassior est quam hircis et arietibus III, 123, 8 s.; asinæ tenuior quam asini III, 123, 9 s.; cum ea conceptum ejicere solet asina III, 369, 27; vaccæ acrior quam tauri III, 123, 10; qualem emittat leo III, 153, 35; lyncis cum aliis rebus, tum sigillis conficiendis idonea IV, 86, 24 ss.; eam difficulter emittunt elephantes, idque quare III, 168, 4 s.; quare eam habere cicadas asserant agricolæ III, 100, 43 ss.; eam emittunt quidam metu perculsi III, 278, 35 s., cf. 58; evenit jam ut in eam contabesceret nonnullorum corpus III, 336, 6 s.; ejus concoctio sanitatis signum III, 611, 41; cruda dicitur, idque quare IV, 118, 7 ss.; signa ejus cur intuenda sint, ut sciamus an concoctio jam facta sit necne IV, 118, 7 ss.; rufa concoctionis signum exhibet IV, 118, 9 s.; quamobrem multa emissa inhorrescamus IV, 297, 8 ss.; item per extremam ejus missionem IV, 156, 26 ss., cf. *Urinæ missio*; cur eo fœtidior fiat quo diutius in corpore manserit IV, 188, 25 ss.; eam movent allia IV, 117, 33; IV, 188, 11 s.; cur allium redoleat, si quis allium ederit IV, 189, 29 s.; eam movent absinthium, anethum, allium IV, 288, 27 s.; cur eam odorata, idque tam semina quam plantæ moveant IV, 117, 30 ss.; IV, 188, 8 ss.; IV, 217, 22 ss.

Urinæ difficultas; cur eam multi passi sint, urinam mittere veriti, post immodicam cœnæ repletionem IV, 295, 41 ss.; probat vesicam equi locum mutasse III, 167, 15.

Urinæ iter; quidnam ei in utroque sexu commune, quidnam in alterutro peculiare sit III, 11, 33 ss.; in id vergit vesicæ collum III, 17, 2; circa ejus principium coalescit vesica præcisa III, 50, 11; ejus putamen apud quadrupedes viviparas pudendum masculinum est III, 36, 19; apud quosdam non perforat pudendi partem extremam III, 406, 42 ss., cf. *Hypospadiæi*.

Urinæ missio; cur post eam horreamus IV, 155, 26 ss.; IV, 283, 12 ss.; horrori qui post illam fit terræ motus comparatur III, 593, 10 s.; cur post eam flatum emittamus IV, 297, 4 ss.; ad eam proclives fiunt qui excrementa et humores in se continent IV, 130, 32 s.; copiosa alvum desiccat IV, 312, 24; cur apud feminas intento corpore fiat IV, 164, 1 ss.; cur facere cupiamus ubi quemdam facientem videmus IV, 153, 48 ss.; quibus facienda est, cur concumbere nequeant IV, 140, 4 ss.; quamobrem fiat apud metuentes IV, 258, 20 ss.; item apud igni adstantes IV, 153, 1 ss.; cur per eam penis intendatur IV, 140, 21 ss.; cur inprimis jumentis accidat, si aliud urinam mittens videant IV, 300, 25 ss.; animalia apud quæ antrorsum fit, a retro mingentibus differunt ratione qua ventri appensum est pudendum masculinum III, 35, 41, cf. *Retro mingentia.*

Urinæ stillicidium (στραγγουρία); quomodo fiat IV, 295, 48 ss.; ea laborant solidipedes, idque quare IV, 316, 9 s.; adversus id remedium esse videtur pudendum ictidis rasum III, 178, 26 s.; IV, 77, 10 s.; multis sæpe mulieribus evenit prægnantibus III, 138, 43 s.; quosnam erinaceos marinos adversus id adhibeant III, 65, 21 s.; III, 421, 31 s.

Urinatores (κολυμβηταί); facile manu capiunt polyporum feminas partu debilitatas III, 192, 52 s.; spiritu retinendo magnos faciunt saltus æque ac delphines III 206, 17 ss.; cur iis aures dum intra mare sunt rumpantur IV, 278, 11 ss.; cur spongias auribus alligent IV, 288, 19 ss.; cur eorum aures minus rumpantur si oleum antea infuderint IV, 279, 24 s.; nonnulli instrumentum habent cujus ope respirant in fundo maris degentes III, 248, 20 ss.; iis lebete commisso respirationem conciliant IV, 278, 36 ss.

Urinatorum æs; v. *Æs urinatorum.*

Urinatrix (κολυμβίς); avis palmipes est III, 152, 9; etiamsi volatile sit, ex aqua victum petit III, 2, 33.

Ursa; v. *Septentriones.*

Ursa altera (ἡ ἑτέρα ἄρκτος); non ab ea flat Auster III, 587, 2 s.; ventus ab ea exsistens Aquiloni nostro respondet III, 587, 43 ss.

Ursæ regio; flatus qui ab illa venit Aquilo est IV, 246, 20.

Ursus (ἄρκτος); quadrupes III, 77, 48; III, 247, 24 s.; idque vivipara pedestris est III, 161, 20 s., 43 s.; multifida est fœtusque cæcos ac pene inarticulatos edit III, 408, 47 ss.; ejus cauda deminuta est, idque quare III, 247, 23 s.; ejus pedes manibus similes sunt III, 18, 39 s.; item pedibus vituli marini, *ibid.*; ei inferior pars pedis mollis est quemadmodum camelo III, 20, 2; totum corpus hirsutum habet III, 19, 16; utrinque dentes habet III, 32, 22 s.; igitur unicum ventriculum habet, *ibid.*; item majorem III, 32, 27; quot mammas habeat III, 21, 12; feræ sunt III, 121, 15; omnivorus est III, 153, 14 ss.; in arbores escendere valet III, 153, 15; quænam animalia aggrediatur, idque quare et quomodo II, 153, 18 ss.; quomodo cum tauro dimicet III, 153, 21 ss.; ei tribuuntur brachia III, 153, 23; aliquantisper bipes erectus incedere potest III, 153, 25 s.; quascunque carnes comedit, antea putrescere sinit III, 153, 26 s.; latitat III, 161, 20 s.; idque inprimis silvestris III, 161, 26 s.; ignoratur tamen causa cur latitet III, 161, 22 s., 44; latitans pinguissimus evadit, idque tam mas quam femina III, 131, 46 s.; III, 161, 23 ss.; ad plurimum per quadraginta dies latitat III, 161, 28 s.; totidem dies quot illi latitant hystrices et reliqua eodem modo agunt III, 131, 49 s.; horum septem omnino immobilis est, reliquis movetur et expergiscitur, ut ferunt III, 161, 29 ss.; si latitandi tempore capiatur ejus intestina et venter inania reperiuntur III, 161, 34 s.; igitur constat eum tunc nihil edere III, 161, 23; parum abesse constat quin latitantis coalescant intestina III, 161, 35 s.; igitur prodeuntem statim arum gustare narrant III, 161, 36 s.; idque quare III, 161, 36 s.; ligna mandunt quasi dentientes III, 177, 22 ss.; ejus adipem hieme congelatum augeri ferunt IV, 85, 14 ss.; quomodo bibat III, 154, 4; quomodo coeant III, 77, 48 ss.; III, 131, 37 ss.; quonam anni tempore coeant III, 131, 44 s.; coitus tempore accedentibus infensi sunt III, 121, 16 s.; vix tamen hoc tempore inter se pugnant quia gregales non sunt III, 121, 17 s.; albus jam conspectus est III, 425, 32 ss.; III, 652, 54; nulli in Creta nasci dicuntur, idque quare IV, 88, 15 ss.

Ursæ; quot dies uterum gerant III, 131, 29; prægnantes difficulter capiuntur III, 131, 50 s.; quot, quantos et quales catulos pariant III, 131, 40 ss.; III, 133, 2; circa latendi tempus pariunt III, 131, 45; editis catulis iracundæ sunt III, 121, 19; tertio (post brumam) mense catulos educatos in lucem proferunt III, 131, 48; III, 161, 27 s.; latitans parit III, 161, 25 s.; latitat usque ad catulorum educendorum tempus III, 161, 26 s.; prægnans raro vel nunquam capitur III, 161, 31 s.; fugientes urgent catulos et susceptos portant III, 177, 18 s.; ubi eas assecutus est venator, in arbores insiliunt III, 177, 19 s.; urso fortio esse videtur III, 172, 12 s.; non ignavior est urso IV, 319, 41.

Ursæ quæ vocantur; iisdem temporibus pariunt ac locustæ III, 91, 36 s.; quonam anni tempore igitur optimæ sint III, 91, 38 s.; quonam pessimæ III, 91, 39.

Ursus albus; eorum genus in Mysia nascitur IV, 102, 34; eorum halitus canum et reliquarum ferarum carnes putrefacit IV, 102, 35; pituitæ copiam ex ore emittunt, ita ut suffocent et excæcent accedentes IV, 103, 1 ss.

Urtica (κνίδη); ejus ope capris non prægnantibus lac conciliant Œtæ accolæ III, 53, 37 ss.

Urticæ marinæ (κνίδαι, ἀκαλῆφαι); peculiare genus animalium III, 66, 34; eas alii vocant acalephas III, 281, 46; testaceis accensendæ non sunt, sed peculiare constituunt genus III, 281, 46 s.; nonnullæ earum libere vagantur et escam sibi quærunt III, 281, 49 s.; sentiunt res occurentes III, 291, 50 s.; eatenus igitur animalibus similes sunt III, 281, 50; corporis aspritudine injurias depellunt III, 281, 51 s.; attactu mordent III, 191, 22; imperfectæ sunt et saxis cito adhærent III, 281, 52 s.; omni excremento manifesto carent III, 281, 54; eatenus igitur plantis similes sunt III, 281, 53 s.; igitur inter plantas et animalia medium tenent III, 281, 48; victum ex aqua petunt, nec extra eam vivere possunt, etiamsi nec aquam, nec aerem trahant III, 2, 36; quoddam earum genus noctu vagatur III, 3, 6; igitur hoc genus pertinet simul ad animalia adhærentia et ad libera III, 3, 5; testa carent ac totæ carnosæ sunt III, 66, 36 s., cf. III, 89, 33; carnosæ sunt, ideoque obscuro certe sensu præditæ III, 145, 40 ss.; saxis adhærent, attamen interdum absolvuntur III, 66, 35 ss.; saxo tanquam testa utuntur III, 66, 40 s.; in saxorum cavis gignuntur, idque eodem modo quo testacea III, 89, 32 ss.; os in medio habent III, 66, 40; III, 148, 1 s.; anum vero in parte superiori III, 148, 2 s.; bivalvium carni similes sunt, saxo vero tanquam testa utuntur III, 148, 4 s.; pisciculis vescuntur idque quomodo III, 147, 54; sicut plantæ nullum excrementum manifestum habent III, 66, 45 ss.; percipiunt atque retinent manum admotam tanta vi ut in tumorem tollatur caro III, 66, 37 ss.; eodem modo quo manum, pisciculos aliasve escas sibi oblatas corripiunt III, 66, 41 ss.; hieme carnem firmam haben III, 66, 49 s.; æstate vero pereunt, idque quomod III, 66, 51 ss.; æstu laborantes penitius scopulos su eunt III, 67, 1 s.; earum duo genera sunt III, 89, s.; alterum durarum et magnarum, alterum mino et magis esculentarum III, 66, 47 ss.; ubinam i mis inveniantur magnæ III, 66, 49; esculentas maxime venantur atque comedunt, idque qua 66, 49 ss.; quæ cava loca incolunt, a saxis nor

vuntur III, 89, 35 s.; quæ vero lævia et plana absolvuntur et locum mutant III, 19, 36 s.; earum aliquod genus absolvitur et erinaceos et pectines occurrentes comedit III, 66, 43 ss.; iis abstinebant Pythagorei fr. 70, b.
ὑστερίζον· v. *Tardatio.*
Ustio; eam nosse facile est, sed scire quomodo adhibenda sit ad sanitatem faciendam, id soli medico competit II, 64, 8; eam sanitatem facere novimus omnes, quando vero adhibenda sit ignoramus II, 160, 16.
Ustum; omne nigrescit, idque quare III, 644, 4.
Usuræ decimæ (τὸ ἐπιδέκατον); eas ultra frumenti pretium emptores solvere coegerunt Byzantii, idque quare, 641, 8.
Usus (χρῆσις); eum docere nequit scientia II, 174, 33, 38; ejus non est generatio II, 338, 26; nonnullarum actionum unicus finis est II, 570, 46; in quibusnam rebus habitu præstet, idque quare II, 192, 28; II, 135, 34, 40; II, 136, 12; uniuscujusque vel per se vel per accidens est II, 237, 27; eo æstimari debent officia unicuique præstanda II, 106, 20; ex iis argumenta petenda de optabili, 201, 41; quomodo ex iis argumentari liceat de genere, 211, 43.
Usus (νόμος); ab eo pendentes conditiones per accidens esse putabat Antiphon II, 261, 33.
Usus frequens; an desiderium et quasi causam impleat IV, 224, 14 s.
Usus jucundus (εὐημερία); ejus ratio habenda est in exstruendis ædibus, idque quomodo, 638, 45, 50.
Usus fructus; pactum voluntarium est II, 55, 10; quæritur utrum communis esse debeat dum bona privata sunt, an contra, an utraque communia, an neutra, 500, 12.
Ut hoc (ὡς τόδε); in qualitate similitudinem, in quantitate æqualitatem significat II, 460, 21.
Utens; differre debet a re qua utitur III, 534, 48 s.
Utensilia; e sale sculpta qui prope Uticam invenitur IV, 101, 2.
Uter (ἀσκός); inflatus plus pendet quam vacuus II, 429, 4; quomodo eorum ope probarunt aerem valentem esse Anaxagoras et qui eodem modo quo ille refutabant inanis assertores II, 292, 22 s.; eo quod feruntur, sursum ferunt quod iis continuum est II, 297, 27; eodem modo quo illi, motus causa erit inane, si rarum id est quod inane continet, etsi non separatum, *ibid.*; inquirendum est, an tanquam ex iis profluant venti III, 568, 19; qui lapidem ab ea removet in aquas aliquatenus non movet, aliquatenus vero movet, nimirum per accidens II, 349, 49; cur ubi in eos diffundatur humor non solum humorem una cum utribus capiat dolium, sed insuper et aliud recipiat IV, 241, 3 ss.; eos una cum iis vinum recipiunt dolia, aiunt inanis assertores II, 292, 50; duplus per consonantiam diapason cum dimidiato consonat IV, 214, 24 s.; cur quæ in inflatis contineantur incorrupta durent IV, 227, 7 ss.; IV, 242, 33 ss.; cur membra in inflatis inclusa doleant IV, 239, 29 ss.
Uterinus meatus; eo carent anguillæ III, 118, 41 s.; apud locustas feminas a pectore usque ad exitum excrementi extenditur III, 60, 32 ss., 41 s.; quemadmodum apud quadrupedes concavæ corporis parti applicatus sit, idque quomodo III, 60, 35 ss.; quomodo se habeat et qualem humorem contineat III, 60, 40 s.; ei omnino similis est marum meatus genituræ destinatus III, 60, 34 s., 39.
Uterus (ὑστέρα); (*quidnam et ubinam situs sit apud animalia*); ejus varia nomina III, 36, 40 s.; eo a se invicem differunt mares et feminæ III, 392, 46 s.; III, 393, 10 s.; III, 394, 8 ss., 23; peculiare feminæ instrumentum est III, 395, 38; III, 396, 47 s.; qui sexus discriminis originem a calore et frigore pendere censent demonstrare debebant eum fieri si animal frigescat, non vero si incalescat III, 393, 7 s.; id quod non facile erat III, 393, 11 s.; si Empedoclis sententia de sexus discrimine vera esset, fierent mares quæ eum haberent ac feminæ quæ eo carerent III, 392, 48 ss.; item si Anaxagoræ III, 394, 26 ss.; eum fornaci assimilare videtur Empedocles III, 393, 1; ab ejus calore vel frigore pendere censet sexus discrimen Empedocles III, 392, 33 s.; III, 394, 20 s.; id quod satis probabile videtur III, 394, 47 ss.; quod nempe calidum subierit marem esse contendit, quod vero frigidum feminam III, 392, 34 s.; item uteri calorem vel frigus pendere a menstrua purgatione, idque quomodo III, 392, 36 ss.; in alterutra ejus parte gigni possunt gemelli diversum habentes sexum III, 393, 18 s.; III, 394, 30; id quod refutat cum Empedoclis tum Anaxagoræ de sexus discriminis origine opinionem, *ibid.*; in sinistra ejus parte sæpe gignuntur mares, in dextra vero feminæ III, 394, 28 s.; immo sic sæpius fiunt quam contrario modo III, 394, 31; eum alia animalia habent, alia partem ei respondentem III, 5, 12; quænam animalia eum genitalibus appositum habeant III, 321, 51 ss.; apud omnia animalia intus est, idque quare III, 326, 3 ss.; quomodo se habeat apud ea, ex dissectionibus discere oportet III, 325, 27 ss., cf. III, 37, 24 ss.; nervosa est substantia IV, 296, 27; non eodem modo se habet apud vivipara quo apud ovipara III, 36, 32 ss.; III, 321, 29 s.; III, 324, 21 s.; III, 325, 48 ss.; III, 326, 27 ss.; quomodo ejus situ inter se differant animalia sanguine prædita, idque quare III, 324, 20 ss.; III, 371, 6 ss, cf. III, 378, 14; III, 382, 37; bifidus est apud omnia animalia quibus pudendis adjacet III, 36, 35 ss.; apud omnia animalia bifidus est III, 321, 50; III, 328, 48 s.; ejus principium et os unica sunt III, 36, 38 s.; quomodo se habeant hæ partes apud pleraque et magna animalia III, 36, 39 s.; ejus os et cervix vocatur matrix III, 36, 42; ubinam situs sit apud bipedes et quadrupedes viviparas III, 36, 43 ss., 51; III, 37, 36 ss.; III, 326, 34 s.; III, 327, 12 s., cf. III, 321, 52 ss.; III, 324, 23 s., 26 s.; III, 325, 32; ubinam apud aves III, 36, 50; III, 37, 19; III, 322, 3; III, 324, 27; ubinam apud pisces III, 36, 51; III, 322, 2 s.; III, 324, 25 s.; quomodo se habeat apud pisces qui ova foras edunt III, 36, 52 ss., cf. III, 324, 35 s.; pudendis appositum habent pisces ovipari III, 374, 4 s.; quomodo apud aves III, 37, 3 ss.; apud quadrupedes oviparas eodem modo se habet quo apud aves, idque quomodo III, 37, 9 s., cf. III, 324, 27 s.; quomodo apud pisces cartilagineos III, 37, 18 ss.; III, 325, 23 ss., cf. III, 322, 3 s.; III, 327, 17 ss.; apud viperam eodem modo se habet quo apud pisces cartilagineos, idque quare III, 37, 29 ss., cf. III, 324, 24 s.; quomodo se habeat apud serpentes III, 37, 31 ss.; serpentum oblongus est III, 402, 21 s.; apud animalia foras ovipara infra lumbris applicitus est III, 37, 38; apud animalia quæ foras animal vivum pariunt, intra se vero ovum, ejus pars lumbis applicita est, inferior vero intestinis superposita III, 37, 39 s., cf. III, 326, 27 ss.; III, 327, 17 ss.; apud plerasque bipedes et quadrupedes in summa parte habet cornua convoluta III, 36, 47 s.; apud quænam animalia acetabula contineat, ubi prægnans est, apud quænam lævis sit, iisque careat III, 37, 44 ss.; naturaliter potius in inferiorem partem vergit, nisi ejus officia obstaculo sint, idque quare III, 325, 1 ss.; apud feminas ante vesicam situs

est IV, 315, 42; sursum retrahitur oscitantibus III, 325, 39 s.; adscendens vel ubi vacuus est strangulat III, 325, 41 s.; cur ab eo nulla quadrupes stranguletur IV, 315, 10 ss.; viviparorum carnosi et validiores sunt III, 325, 42 s.; septo transverso appliciti membranosi III, 325, 44; amplum habent multipara III, 408, 14 s.; quare amplus sit et meatibus seminalibus dissimilis III, 396, 45 ss.; quamobrem amplus sit III, 355, 10 s.; receptaculum est, *ibid.*; contrario modo situs est apud animalia quibus infra et quibus ad septum transversum jacet III, 326, 29 s ; item quibus ad septum transversum jacet III, 326, 29 s.; item apud pisces et apud aves quadrupedesque oviparas III, 326, 30 ss.; stabilis esse debet, non vero oberrans III, 327, 9 s.; idque vel in prona vel in supina parte III, 327, 11 s.; ubinam situs sit apud animalia foras tantummodo vivipara et quomodo et ab oviparorum et a reliquorum viviparorum differat III, 325, 23 ss., cf. III, 326, 27 ss.; III, 371, 9 ss.; eum prope septum transversum habent aves et pisces multipari III, 356, 6 s.; III, 407, 51 s.; eum æque ac reliquæ septo transverso appositum habent corvo similes aves III, 382, 11 s.; quare eum ad septum transversum situm habeant aves et quadrupedes oviparæ, infra vero pisces III, 324, 47 ss., cf. III, 373, 30 s.; III, 376, 22 ss.; quæ animalia septo transverso appositum habent, menstrua purgatione carent III, 339, 29 s.; idque quare III, 339, 32 ss., cf. III, 137, 1 ss.; oviparorum lumbis et pronæ parti applicitus est III, 327, 14; oviparorum similes sunt meatus seminales omnium animalium iis præditorum III, 327, 23 ss.; piscium ubinam situs sit III, 326, 47; idque quare III, 326, 48 s.; eum habent piscium non cartilagineorum feminæ III, 380, 22 cf. 27 ss.; eum habere debuissent omnes hi pisces, etiamsi diversum, si omnes feminæ essent ac solummodo sterilitate ac fœcunditate differrent III, 380, 23; a reliquorum veterinorum diversus est mularum III, 380, 25; eum habent mollusca et crustata III, 380, 45; duplicem habent crustata et mollusca III, 322, 5 ss.; III, 327, 50 s.; III, 328, 6 s.; indiscretus est apud polypum, idque quare III, 322, 7 ss.; sepiarum ac loliginum figuratus et duplex est III, 383, 48 s.; polyporum vero mancus III, 383, 51 ; locustarum bifidus III, 383, 51 s.; ejus meatus apud crustata et mollusca idem est qui excrementi exitus III, 328, 10 ss.; quanam parte corporis inveniatur apud mollusca III, 328, 12 ss.; ejus meatu coeunt mollusca, idque quare III, 328, 15 ss.; qualem et ubinam habeant crustata III, 327, 50 ss.; in eorundem utero gignitur ovum III, 327, 52; duplicem habent magna insecta III, 322, 10 s.; apud exigua propter corporis exiguitatem indistinctus est III, 322, 11 s.; ei respondentem partem in maris corpus immittunt insectorum feminæ III, 355, 31 ss., cf. *Coitus* et *Insecta*; eodem modo situs est apud mustelam quo apud reliquas quadrupedes III, 382, 12 ss.; multarum venarum terminus est III, 365, 46; quomodo in eum distribuantur venæ III, 353, 46 ss.; in eum secernitur purgatio, idque quando et quomodo III, 353, 49 ss.; ad eum a vena magna nulla tendit propago III, 43, 9 s.; ab aorta vero multæ spinæque III, 43, 10 s.; in eum desinit extrema pars venæ quæ e medio renum ad coxam tendit III, 43, 8 s.; ad eum pertingunt venæ umbilicales III, 357, 18 ss., 24; in eo multas confertas habent venas animalia acetabulis prædita III, 365, 49 s.; unicam vero magnam ab umbilico ortam atque per eum pertendentem habent animalia acetabulis carentia III, 365, 48 ; III, 366, 16 s.; quomodo in eum distribuantur venæ umbilicales apud animalia acetabulis prædita III, 365, 51 s.; ei obversa est convexa acetabulorum pars III, 366, 2 s.; sanguinis receptaculum est III, 394, 5 s.; eo anteriores sunt venæ III, 394, 6; igitur ab ejus forma vel qualitate, dum fœtus generatur, pendere nequeunt venæ III, 394, 3 ss.; in eo fœtus adhærentes habent animalia vivipara III, 75, 21.

Uterus (*de ejus usu in generando fœtu*); in eum venit semen III, 352, 32 s.; in eo crassum, vel siccum et convolutum fit semen III, 55, 20 s.; coitu calefactus humorem attrahit ejusque meatus aperiuntur III, 373, 26 s.; perperam nonnulli censent intra eum projici semen virile III, 355, 51 s.; in eum confluunt seminalia residua III, 385, 8 ss.; si ab eo nihil secedat ad semen efficiendum conferens, etiam a reliquis partibus nihil secedet III, 332, 11 ss.; si semen ab unaquaque parte secessisset, in eo separari non possent ejus portiones quæ in unumquemque fœtum distribuuntur, apud animalia quæ ex unico coitu plures fœtus pariunt III, 340, 24 ss.; in ejus locum necessario omnibus feminis congregatur aliquid menstruæ purgationi respondens III, 354, 31 s.; continet quod gignitur III, 326, 5 s.; ut fiat conceptio descendere debet III, 355, 46; ejus descensus coitum faciliorem reddit III, 408, 3 ss.; plura habet loca III, 404, 36 s.; nihilo minus causa multiplicis partus non est quod ejus loca semen attrahunt III, 404, 35 ss.; sæpe in unico ejus loco duo inveniuntur fœtus III, 404, 38; quomodo intra eum apud multipara dispositi sint fœtus III, 404, 39 s.; facilius continet multa parva quam multa magna animalia III, 404, 1 s.; interdum semen a mare projectum intus attrahit, interdum non III, 356, 1 ss.; quando id attrahat III, 356, 2 s., 9 s.; in eo menstrua purgatio fomitem caloris parat III, 356, 10 s.; igitur comparatur vasi non picato quod ore inverso aquam attrahit III, 356, 12 s.; in eo esse debet fœtus III, 377, 48; quare in eo maneat fœtus III, 357, 25 s.; ei pro portione respondet apud ovipara secundarum membrana III, 377, 43 ss.; apud vivipara intra matrem continetur, apud ovipara vero aliquatenus intra eum contineri videtur mater III, 377, 49 ss.; eum a fœtu separant membranæ ac secundæ III, 366, 3 ss.; idque tam apud pedestria quam apud volatilia et natatilia III, 366, 29 ss.; fieri nequit ut a se invicem separentur fœtus multiplices qui unico coitu procreantur, idque quare III, 332, 25 ss.; ejus dextram partem occupant mares, sinistram vero feminæ, secundum Anaxagoram et alios quosdam naturæ scrutatores III, 392, 28 ss.; non intelligitur cur fieret fœtibus a sinistra parte sitis, non vero a dextra III, 394, 24 ss.; post conceptionem aliquod ejus spatium restat apud mulieres, idque quantum III, 407, 29 ss.; item apud equas, idque quantum III, 407, 33 ss.; apud gravidas mulieres plerumque usque ad concepta occlusus est III, 407, 20 ss.; apud nonnullas tamen apertus manet, idque quare III, 408, 21 s.; item apud multipara parva quæ multum seminis habent, e. c. apud leporem, sed iis semper ac secundum naturam III, 408, 20, 26; in eum tanquam radicem umbilicum demisit anima vegetalis III, 365, 40 ss.; quod per eum affluit umbilici ope attrahunt viviparorum fœtus III, 373, 32 ss., cf. III, 375, 21 s.; eum gerendi tempora plura sunt homini, unicum vero reliquis animalibus III, 139, 16 ss.; III, 405, 38 ss.; III, 411, 16 ss.; eo laborantes mulieres cur delirent IV, 296, 26; ei pondus incumbere non licet, idque quare III, 326, 36 ss.; ab eo ad os ire nequit fœtus III, 382, 14; in eo necessario esse debent ova III, 324, 47 s.; ei principio adhæret avium ovum III, 375, 5; idque quanam ejus parte III, 375, 17 s.; III, 378, 41; ei parte acuta adhærent avium ova III, 375 5, 11 s., 49 s.; apud ovipara (quæ perfectum ovum pariunt) ab eo absolvitur ovum postquam perfectum est III, 353, 8, 16 ss.; item apud nonnulla vivipara foras, non intra se, *ibid.*; apud hæc intra eum ex ovo exit fœtus III, 353, 18; apud alia ovum, postquam alimentum quod continet consumptum est, ab eo non absolvitur, sed ipse fœtum perficit III, 353, 19 ss.; ab eo disjuncta incrementum capiunt ovipara III, 366, 34 ss.; quanam ejus parte ei adhæreat ovum piscium cartilagineorum, idque quare III, 378, 39 ss.; ab eo apud alios pisces cartilagineos absolvitur ovum perfectum, apud alios ei adhærens descendit III, 378, 43 ss.; III, 379, 7 ss.; absumpto ovo ab eo umbilici ope dependet fœtus perfectus apud eos quorum ovum non absolvitur III, 379, 9 ss., cf. III, 378, 47 s.; in ejus superiori parte apud pisces cartilagineos et viperas continentur ova, in inferiori vero animalia viva III, 325, 46 ss., cf. 21 ss.; III, 37, 21 ss.; ab alio ejus loco ad alium transferuntur piscium cartilagineorum ova III, 370, 47 s.; in eo totum incrementum capere nequeunt piscium non cartilagineorum ova, idque quare III, 379, 43 ss., 47 s.; apud pisces non cartilagineos ovis plenus est III, 381, 43 s.; ad eum ab ore non tendit meatus III, 381, 40 ss., cf. III, 382, 8 s., 14; igitur eum per os subire nequeunt ova III, 381, 40; nec semen III, 382, 8 s.; nec ab eo ad os pervenire potest fœtus III, 382, 14.

Uteri ostium; v. *Ostium uteri.*

Uteri strangulatio (ὑστερικόν); solis mulieribus propria est III, 411, 6 s.

Utero quod respondet; quomodo se habeat et ubinam sit apud insectorum feminas III, 328, 47 ss.; in eo generantur concepta III, 328, 49; id quod apud locustas et alia insecta grandia III, 328, 50 s.

Uterum gerendi tempus; v. *Graviditatis tempus.*

Utica; Libyæ urbs in sinu inter Mercurii et Hippi promontoria sita IV, 100, 35 ss.; CC stadiis ultra Carthaginem IV, 100, 37 s.; annis CCLXXXVII ipsa Carthagine antiquior IV, 100, 38; a Phœnicibus condita est ut Phœniciæ historiæ tradunt IV, 100, 39 s.; ibi salem fossilem nasci tradunt IV, 100, 41 ss.

Utile; boni effectivum, 258, 32; ejus definitio, 601, 24; quæritur an de animæ bonis dici possit, 601, 28; sequitur simpliciter bonum II, 175, 40, 45; si est boni effectivum, nocivum erit mali effectivum vel boni corruptivum, 248, 17; an id quod decet, 188, 50; ejus causa expetuntur res, 202, 28; amabile est II, 91, 49; jucundum esse videtur II, 17, 15; an pulchro præstet, 174, 34; an eligendum, 180, 10; id omnes vel plerique honestis præferunt II, 102, 41; quærunt sophistæ eane potius an justa sint facienda, 290, 26; id maximo honore prosecuti, plerique homines reliquos etiam hujus gratia omnia facere putant, 425, 26; id omnes sectantur II, 219, 34; id sectatur prudens, 406, 17; credere nolunt aliquem aliud quam id sponte facere, 406, 26; id non ubivis sectari debent magnanimi ac ingenui, 626, 49; ea interdum cedit vir probus II, 181, 20, 27; si optabile est, etiam utilius optabilius, 202, 47; iis jucundiora sunt et amabiliora honesta II, 110, 21; eorum exspectatio jucunda est, non vero admodum eorum memoria II, 110, 27; omnium experientiam habet vir prudens II, 244, 15; iis bene vel male uti licet II, 39, 6; ea volunt ac in communem rem cupiunt viri boni II, 109, 29; id expetunt indigentes II, 94, 51; laudabilia sunt, 420, 36; ea quæ spectant, nihil stabile habent II, 15, 47; nunquam idem est II. 176, 37; res mutabilis est II, 157, 8 ss.; id spectat prudentia II, 156, 38; II, 157, 11, 19; non persistit, sed alias aliud efficitur II, 92, 40; id sectantur senes itemque adolescentes ac adulti nonnulli II, 92, 45 s.; id spectat ratio, 364, 13; 365, 24; eo res metiri non solent adolescentes, 364, 16; sed senes, 365, 4; cuique bonum est, 365, 6; ejus causa multis placere licet II, 95, 34; id non sequitur virtus II, 177, 2; id non spectat benevolentia II, 108, 48 s.; tantummodo inest beneficio accepto II, 110, 20; non eo solo explicari debet cur benefactores magis ament beneficium passos quam hi eos II, 229, 36, 38, cf. II, 110, 18; II, 180, 6; ejus inscientia non efficit ut invite aliquid fiat II, 25, 40; bona sunt eorum causa persequenda quæ per se bona sunt II, 4, 52; pertinent ad τὰ πρός τι II, 4, 26; ea facere solemus, 379, 18; ea spectat concordia II, 109, 11, 24; aliis quæ sunt, æmulanda sunt, 362, 48; ea præferunt privatim, 378, 29; aliquatenus competit animalibus II, 221, 33; quænam sint, 414, 3; distinguuntur in ea quæ privatis et quæ civitati utilia sunt, 414, 6, 10; quæ privatis sunt distinguuntur in ea quæ corpori, quæ animo utilia sunt et utilia acquisito, 414, 6; unde de iis argumenta petenda sint, 415, 20 ss.; qui de iis indicent, iis carere nequit civitas, 610, 11, 20; non semper dictu utile est, 303, 37; ea se dicturum esse affirmare debet orator, ut auditores animum in eum convertant, 439, 19; ejus usus ad captandam judicum benevolentiam, 448, 39; ea se sæpe consuluisse, affirmare debet orator, 439, 33; ejus usus in confirmatione orationis concionalis, 443, 28, 47; 444, 6; id invocare debet qui in concione consilium dat parum acceptum, 441, 16; in omnes orationum species quadrat, sed inprimis in suasiones, 424, 6; ea tantummodo spectare debent qui de republica deliberant, 440, 28; ea se dicturum polliceri debet orator auditoribus infensus, 440, 31; ex eo quando accusatori facienda sit confirmatio, 449, 48; considerandum an ei repugnent adversarii actiones, 428, 5; cum publico tum privato repugnare res adversarii ostendendum est in oratione inquisitoria, 454, 15.

Utile majus; de eo loci rhetorici, 325, 12 ss.

Utile simpliciter; differt ab utile ipsi II, 222, 29.

Utile et novum; scopus est rhetoricæ deliberativæ, 317,

Utilitas; ejus gratia congregantur homines II, 98, 29; eam sectantur legumlatores II, 98, 32; ejus gratia, idque qualis et contrahi et conservari videtur societas civilis II, 98, 30, 42; eam particulatim sectantur omnes societates præter civilem II, 98, 34; ejus gratia partim inventæ sunt fabulæ quæ de diis narrantur II, 608, 33; omnem in rempublicam redundaturam esse, si bene consuluerit, dicere debet juvenis concionari volens, 440, 51; peculiaris congruit cum herili imperio, tum regno et politiæ, 542, 8; non vero tyrannidi nec aliis rebuspublicis quæ a recto tramite aberrarunt, *ibid.*; nostræ, ratio varia et mutabilis IV, 54, 6.

Utilitas communis; inter civitatis causas est recensenda, etiamsi non primaria ejus causa sit, 526, 37; eam spectant reipublicæ rectæ, 527, 24, 36.

Utilitas publica; quæ ei conferant se afferre posse putare dicendum est oratori, ut auditorum captet benevolentiam, 439, 47; ei repugnare tumultuantes ostendendum est oratori, 433, 22; invocanda est ad præcavendam auditorum morositatem, 432, 26.

Utrique; sic vocamus duos II, 367, 18.

Utrum; probatur hoc vocabulum semper in oppositione adhiberi II, 579, 23 ss.; interdum de tribus notionibus adhibetur, e. gr. de æquali, magno et parvo, vel majori et minori II, 579, 35, 50 s.

Utrumlibet; v. Ὁπότερον ἔτυχεν.

Uvæ; maturascentes multas in se continent pro coctionis discrimine varietates colorum III, 650, 51 s.; quomodo colorentur III, 649, 34; vitis capnei vel helvolæ inter album et nigrum colorem medium tenent III, 403, 4; hinc pro prodigio non habetur, si nigræ proveniant III, 403, 1 s.; idque quare III, 403, 3, 5 s.; earum succus potabilis IV, 26, 47; vinaceis carentes quare e sarmento cui medulla exempta fuerit nascantur IV, 326, 31 ss.; cur earum acini, ubi exigua sunt, vel nulla, vel pauca vinacea contineant IV, 219, 9 ss.; folliculo majori iis pleno simile est id e quo gignuntur animalia ephemera dicta III, 95, 32.

Uvæ passæ; plus terræ continent IV, 232, 42; dulces sunt III. 154, 39 ss.; iis saginantur boves, *ibid.*

Uva; ita vocatur columella inflammata III, 10, 48.

Uvigera; idem quod columella III, 10, 47.

Uxor; domus pars est, 484, 28; 496, 15; 511, 30; 523, 51; ejus cum marito conjugatio nomine caret, 484, 31; in eam exercetur potestas domestica, 527, 3, cf. 635, 25; in eum civile exercet imperium maritus, 494, 17, cf. 495, 18; inter eam et maritum magis intercedit jus quam inter patrem et liberos aut dominum et servos II, 60, 26; cum ea vitam transigimus II, 218, 35; marito inferior, sed ei familiarior quam servus II, 152, 51; ejus cum marito societas et vita propius accedunt ad societatem et jus civile II, 152, 50 ss.; aliquatenus marito potius æqualis est II, 152, 52; ei erga maritum competit et jus et amicitia II, 179, 1; eam cum marito conjungit amicitia secundum excellentiam II, 96, 20; II, 100, 16; ei non eadem amicitia erga maritum ac marito erga eam II, 96, 24; inter eam et maritum intercedit jus pro dignitate II, 100, 17, 19; quomodo inter eam et maritum distribui debeat auctoritas II, 99, 42; II, 100, 18; interdum marito imperant, idque quando II, 99, 46; ejus in maritum imperium oligarchiæ similis est II, 99, 47 s.; inter eam et patremfamilias partienda est rei familiaris administratio et inspectio, 638, 18; ejus alia est domestica scientia ac mariti, 525, 5; ei conservandum est, 525, 7; 636, 33; ejus cura prima est curarum domesticarum ad homines pertinentium, 636, 5; efficere debet domestica potestas ut talis sit qualis esse debet, 635, 27; vetant leges, id quod ipsa lex communis suadet, ne ei injuria fiat, 636, 39; ei injuriam infert maritus, si foris cum aliis congrediatur, 636, 43; virginem ducere jubet Hesiodus, idque quare, 636, 48; quomodo se gerere debet maritus in congrediendo cum ea, 636, 44, v. *Conjuges*; in suas quare injuriam facere soleant, 340, 12; pro iis diis litare debent ætate provectiores, 623, 45; iis tanquam famulis utuntur pauperes, idque quare, 600, 27; pauperum prohiberi nequeunt quominus foras prodeant, 562, 38; eorum qui reipublicæ præsunt in oligarchiis luxuriose vivunt, 562, 39; nostram despicientibus irascimur, 349, 41; in suam nemo adulterium facit II, 65, 45; ea præditi misericordes sunt, 358, 44; amici, si quis voluptate coactum se occidisse diceret, ridiculus foret II, 142, 33; cum aliena rem habere res difficilis non est, sed certo aliquo modo se habentem idem facere II, 63, 51; cum aliena vel justus rem habere possit, sed ideo injuriam non facit, nisi per accidens II, 64, 13; eas maritorum facta denuntiare, cum tyrannidi tum ultimo democratiæ generi prodest, 585, 11; eas alius ab alio emebant prisci, 510, 15; communes esse narrantur quibusdam Libyæ superioris gentibus, 498, 49; eas communes esse jubet Socrates in Platonis *Republica*, 497, 1; in eodem opere de earum communitate præcepta dedit, 503, 16; refutantur argumenta ejus, 497, 5 ss.; eas nemo præter Platonem communes esse jussit, 505, 51; 519, 48; an communes esse debeant agricolis, non determinavit Plato, 502, 10, 38, 41; earum communitatem in *Legibus* non præcepit Plato, 503, 33.

Uxor bona; quænam eam deceant fr. 153, b ss.

V

Vaccæ; post equas omnium animalium feminarum maxime in coitum incitantur III, 121, 32 s.; in coitum incitatarum tument genitalia III, 121, 7 s.; item sæpius mingunt III, 122, 8; in tauros inscendunt eosque comitantur III, 122, 9 s.; juniores prius in coitum incitantur III, 122, 11 s.; serenis temporibus et ubi bona sunt habitudine impensius incitantur III, 122, 12 s.; in coitum incitatæ heminam dimidiam aut paulo plus purgationis emittunt III, 122, 48 s.; post partum vero copiosiorem quam oves ac capræ, sed non pro corporis magnitudine III, 122, 46 s.; purgationis earum tempus maxime ad coitum opportunum est III, 122, 50 s.; iis bimestri vel quadrimestri vel semestri spatio apparet menstrua purgatio III, 122, 54 ss.; iis tamen nonnulli hujusmodi purgationem denegant, idque quare III, 123, 2 ss.; earum urina acrior quam taurina III, 123, 10; prægnantes pinguescunt atque plus comedunt III, 123, 16; si diu a coitu abstineant, grandescunt III, 154, 46 s., cf. *Pyrrhicæ vaccæ*; non semper mares admittunt, idque quare III, 78, 2 s.; sese subducentes genituram recipiunt III, 78, 3 s.; unico coitu implentur III, 125, 47; quodsi irritus fuerit coitus, vicesimo die iterum marem admittunt III, 125, 48 ss.; quot menses uterum gerant III, 126, 9 ss.; quot vitulos pariant III, 126, 14; quoad vivunt, coeunt ac pariunt III, 126, 15; ante partum lac non habent III, 126, 30; idque post partum statim utile est III, 126, 29 s.; earum primum lac ubi concrevit, lapidem duritie æquat III, 126, 31 s.; ubi multæ marem admittunt et concipiunt, imbres et tempestates prænuntiant III, 126, 38 ss.; earum menstrua purgatio haud copiosa est III, 126, 40 s.; quot papillas mammarum habeant III, 131, 15; earum cornua a taurorum differunt III, 252, 45 s.; quarundam partus parentibus simillimi, 498, 51; graviorem vocem habent quam tauri III, 426, 44 s.; III, 427, 53 s., cf. III, 427, 33 s.; earum pars movens (i. e. cor) propter sexum debilis est et nihilo minus multum aerem movent III, 427, 41 s.; idque quia apud eas vas per quod primum fertur spiritus, amplum spatium continet III, 427, 45 ss.; sonitibus quos βούμυκοι appellant non secus afficiuntur quam si taurum audiissent IV, 239, 40 s.; Perinthi cuidam per vesicam exibat tenue alvi excrementum III, 406, 49 s.; quum ejus anum incidissent, postea rursus coalescente eo sæpius incidendo contra occlusionem prævalere non potuerunt III, 406, 50 s.; v. *Boves*.

Vacuationes; cur non propter eas prædicemur IV, 314, 24 ss.; in nostra potestate non sunt, IV, 314, 29.

Vacuum (κενόν); in raro non inest III, 675, 10; id esse quasi vas quoddam requirimus III, 675, 26 ss.; etiamsi non exstaret, tamen res moverentur III, 675, 28 s.; ita vocatur pars posterior capitis, etiamsi aerem contineat III, 244, 30; id præcipue audiendi causa esse dicitur III, 454, 48 s.; idque quia ei assimilatur aer III, 454, 49 s.; quatenus igitur recte ei tribuatur auditus III, 454, 50 ss.; III, 455, 18 ss.; v. *Inane*.

Vafri (κυβευταί); illiberales sunt II, 42, 1, 8; unde non decet quæstum sectantur II, 42, 7; turpis quæstus gratia dedecora tolerant II, 42, 4; ab amicis quæstum faciunt quibus potius dare oportet II, 42, 6.

Vaginipenna insecta; senectam exuunt III, 162, 13; iis accensendus est scarabæus, *ibid.*; quænam iis accensenda sint III, 6, 41 ss.; III, 67, 10 s.; III, 283, 31 ss.; III, 312, 6 s.; æque ac reliqua insecta non recta volant, idque quare III, 311, 52 ss.; eorum parva quædam genera nomine carentia nidos e luto exstruunt, idque ubinam III, 95, 44 ss.

Valere; eadem dictionis figura enuntiatur ac secare vel ædificare, etiamsi alterum quale et dispositum quodammodo significet, reliqua vero actum, 279, 28.

Valet; verbi exemplum, 25, 28;31, 26.

Valuit, valebit; non verba, sed verbi casus, 25, 36.

Valetudo; nominis exemplum, 25, 28; ejus ratio diligenter habenda est quum tempestates variant IV, 108, 27 s.; bonæ partis optimæ atque sacerrimæ indicium sternutamentum IV, 281, 38; quamobrem adversa magis per æstatem laboretur et cur ea laborantes hieme magis moriantur IV, 113, 11 ss.; cur ad secundam efficiendam caro non densa, sed rara reddenda sit IV, 149, 15 ss.

Validissimum; quidnam fr. 345, a.

Validum; propter vigorem multum movens facit motum, interdum quia vincit celer III, 427, 26 ss.

Valla; ea nonnulli ante opera erigunt III, 247, 43 s.; iis comparantur cilia III, 247, 43.

Vanitas (χαυνότης); quidnam II, 21, 19; II, 44, 22; II, 46, 27; animæ affectus II, 195, 36; definitio II, 196, 8; minus magnanimitati contraria est quam demissus animus II, 46, 44; frequentior, sed pejor est quam animus demissus II, 46, 45.

Vannus; eorum instar quæ in iis ventilantur, lapidum multitudo in quodam terræ motus genere emergit III, 576, 7 ss.

Vanus; quis II, 148, 33 ss.; II, 215, 37; magnanimo opponitur II, 215, 35; vituperandus est II, 215, 23; ii sunt qui magnis se dignos esse censent, etsi non sunt II, 44, 14; ad eos non omnes pertinent qui majoribus se dignos esse putant II, 44, 15; sui ipsorum ratione habita modum excedunt, non vero modum viri magnanimi II, 44, 34; non pravi esse videntur, sed peccant II, 46, 28; stulti sunt et se ipsos ignorant II, 46, 38; res honoratas petunt quasi digni essent, deinde coarguuntur II, 46, 40; vestibus et corporis gestu aliisque hujuscemodi ornatum affectant II, 46, 40; fortunam secundam notam esse volunt II, 46, 42; de se ipsis loquuntur, quasi inde honor in eos redundaret II, 46, 42.

Vapor; ejus definitio III, 621, 54 s.; humor quidam est III, 485, 12 s.; aquosus est III, 485, 16 s.; ex eo fit aqua III, 485, 14 s.; igitur ei perperam multi adsimilant odorem III, 485, 10 s., cf. 16; aquæ dissipatio est III, 554, 50; III, 564, 26 s.; ejus natura humida et calida est III, 555, 21 s.; potentia quasi aqua est III, 555, 22; ei adsimilandus est aer qui terram circumdat III, 554, 43, cf. III, 555, 18 s.; probatur fieri non posse ut eo repletus sit locus terræ et cælo intermedius III, 554, 44 ss.; summa petit III, 423, 40; ei æque accensendæ sunt canities ac pruina III, 423, 43 s.; ubi congelatur, in pruinam convertitur III, 564, 48 s.; III, 565, 46 s.; ubi in aquam concreverit, in rorem III, 565, 1; adscendentem refrigerant et in aquam cogunt montes III, 569, 16 s.; aqua calidior est, idque quare III, 565, 7 s.; hinc majori indiget frigore ut cogatur III, 565, 8; de terra exhalat III, 239, 2 cf. III, 506, 14; aeris terræ superdati frigore, rursus in aquam concrescit III, 239, 8 ss.; III 506, 15 ss.; dulcis in omnibus balneis erit, idque quare IV, 35, 1; multum attrahunt partes carnosæ III, 268, 51; cur quum multum sol de terra excitat, annus pestilens evadat IV, 112, 30 ss.

Vapor terrenus; multum aeris continet III, 423, 35 s.; putredini obnoxius est III, 423, 30; ubi adscendens congelatur pruina fit III, 423, 38 s.; ubi vero putrescit, situs III, 423, 39, cf. 30 ss.; aeris crassi facultatem habet III, 423, 36 s.

Vargaration; arbores Ægyptiæ ita dictæ, fructus a radice proferunt IV, 24, 30 s.

Varia animalia; v. *Animalia varia*.

Variolæ (ποικιλίδες); cum quibusdam avibus mutuum gerunt bellum quia sua invicem ova devorant III, 173, 4 ss.

Varix; quomodo fiat IV, 140, 9; fit e vitiato sanguine III, 52, 28 s.; raro apud mulieres occurrit IV, 167, 29; ea mulieres paucæ affliguntur, nisi menstrua deteriora fiant III, 52, 39 ss., cf. III, 337, 29 ss.; interdum si eas habeant mulieres deterius fit purgatio III, 144, 35 s.; idque si sanguis earum a lumbis excretus fuerit antequam matricem subeat III, 144, 36 s.; iis afflicti non calvescunt III, 48, 45 s.; si calvi iis affligantur, interdum rursus hirsuti fiunt III, 48, 46 s.; cur iis omnino spadones vacent, vel minus habeant IV, 167, 26 ss.; cur eos qui iis tenentur quominus generent impediant IV, 140, 6 ss.; salubres sunt, idque quare IV, 151, 38; vitiis ab atra bile profectis prosunt idque quare IV, 140, 9.

Varus (ἴονθος), quid sit IV, 286, 19; idem sunt hominibus quod grando suibus IV, 317, 24 s.; exigui sunt furunculi IV, 317, 25 s.; fiunt bene nutritis, idque quare IV, 317, 29 ss.; neque apud infantes vel senes oriuntur, neque apud macilentos IV, 317, 31 s., cf. 52; eveniunt naturalibus quibusdam ætatibus IV, 317, 38 s.; cur maxime in facie oriantur IV, 287, 16 ss.; puris expertes in morbo pediculari fiunt e quibus punctis exeunt pediculi III, 101, 9 ss.

Varus crudus; veluti is est grando in partibus interioribus IV, 284, 18.

Vas; loco simile est II 287, 9 s.; est locus qui transferri potest II, 287, 10; II, 290, 33; nullo modo ad rem quæ eo continetur pertinet II, 287, 11; II, 288, 34; non solum ejus fines, sed etiam, etsi non recte, ejus intervallum utpote vacuum, locus esse videtur II, 290, 31; de eo disserentes non de ejus materie loquimur, sed de forma III, 227, 35 ss.; ejus forma separabilis esse nequit, idque quare II, 560, 42; iis assimilant inane qui id exstare putant II, 292, 10; de rebus quæ in eo sunt maxime proprio sensu adhibetur præpositio *in* II, 287, 44; in eo modo aqua, modo aer esse potest II, 285, 6; liquorem habere dicitur II, 530, 14; eo indiget omne liquidum III, 261, 11 s.; medicinale dicitur, idque quomodo II, 541, 41; manet exeunte ex eo aqua II, 289, 48 s.; ubi exierit aqua, intrare potest quodvis corpus quod transferri et tangi potest II, 289, 50 s.; ubi in eo movetur aqua, hujus partes in eodem loco manent quo ante II, 290, 4; nonnulla femininam vel masculinam habent appellationem, 291, 41, 44; eorum appellationem (i. e. genus neutrum) habent nomina quæ in ον exeunt, 291, 42; v. *Neutrum genus*; idem cineris et aquæ tantumdem capit, quantum alteriusutrius seorsum infundi potest IV, 241, 14 ss.; eo corrumpitur vinum III, 199, 36 s.; aliis perficiuntur ac animalia et plantæ II, 121, 10; æneorum æs, ligneorum lignum natura esse dicitur II, 517, 21 s.; cur corum fundus non urat, etiamsi aqua fervens insit IV, 237, 7 ss., 28 ss.; IV, 331, 6 s.; aquam continentia rumpuntur, ubi evaporat et in spiritum convertitur ea II, 420, 26 ss.; si ex eodem simul globus, tessera, turbo et columella projiciantur, unumquodque ad propriam suam formam accommodato motu movebitur III, 638, 19 ss., cf. *Conceptaculum*.

Vas cereum; ejus ope quomodo perspiciatur maris salsedinem mixtionem quandam esse III, 147, 50 ss; III, 582, 3 ss.

Vas figlinum; si quis eo alteri ad auditum apposito per hoc loquatur, voces prope auditum esse videntur, idque quare III, 687, 6 ss.

Vasa non picata; si calida aqua laventur, ore inverso aquam attrahunt III, 356, 12 s.; igitur iis comparatur uterus III, 356, 11.

Vasa operculo clausa; cur quæ iis continentur incorrupta durent IV, 242, 33 ss.

Vas pravum; ei comparatur matrix nimis densa vel torpida III, 212, 21.

Vates; iis præterita nota sunt, 407, 44; peritos se esse simulant qui lucri causa arrogantes sunt II, 50, 19; ubi ambigua dicunt, iis assentitur vulgus, 391, 12; generaliter de rebus loquuntur, 391, 15; tempus non determinant, 391, 18; iis tertiam quæstus partem solvere jusserunt Byzantii, 640, 47.

Vectigal; id pendunt agricolæ in republica Platonis, 502, 29; id pendunt perioeci, 515, 44; id quonam impendant Cretenses, 515, 44; ubi abundant, oriri solet ultimum democratiæ genus, 550, 46; e rusticis et forensibus quarto loco reditus petere debet satrapa, 639, 39; ea providendi gratia imponere videri oportet tyrannum, 586, 24; ea tanquam publica, non tanquam rem privatam considerare debet tyrannus, 586, 27; qualia exegerit Dionysius, 585, 3; ex eo se restituturum esse promiserat Memno Rhodius quæ ei mutuo dederant divites, 647, 51; iis perceptis se postea una cum fœnore restituturum esse dixit, 647, 53; eorum ope civitatem administrabant Mendæi, 645, 38; ex iis Chalcedonii navibus satisfecerunt quas injuria comprehenderant, 642, 27, cf. *Tributum*.

Vectio; species lationis II, 335, 16; ejus tres species quæ tamen omnes ad tractionem et pulsionem reducuntur II, 335, 39 s.

Vectis; de ejus efficientia in *Mechanicis quæstionibus* agitur IV, 54, 21 ss.; præter naturam vim habet pondera movendi II, 339, 4; quare ejus ope magna pondera moveantur exiguis viribus IV, 58, 31 ss.; quæ circa eam fiunt ad libram referuntur IV, 55, 6 s.; ad vectem fere omnia referenda sunt, quæ ad mechanicas motiones pertinent IV, 55, 7 s.; cur circa eandem ergatam facilius majores moveantur quam minores IV, 63, 14 ss.; IV, 65, 14 ss.; motus, quo hujus modo moventur animalia quæ se ipsa movent, causa fit per accidens II, 355, 32; quatenus arte facta est et suo nomine vocatur, insitum motus principium intra sese non habet II, 260, 43; quatenus vero ei accidit ut materie constet, habet II, 260, 47.

Vegetativa anima; v. *Anima altrici facultate prædita* et *Nutritioni quod præest*.

Vehementer; ei opponitur *leviter* II, 213, 11.

Vehementia; non est genus, sed differentia, 215, 39.

Vel a mortuo ferre; proverbium, 355, 41.

Velites; eos cum equitibus et gravis armaturæ militibus conjungunt imperatores, 597, 20; ubi adsunt iis interdum præponuntur taxiarchi, 599, 34; omnino democratiæ congruunt, 597, 15; facile adversus gravis armaturæ pedites vel adversus equites dimicant, 597, 22; ubi eorum est magna multitudo, ibi plebs in seditionibus superior evadit, 597, 17; eorum militiam in oligarchiis filios suos discere debent proceres, 597, 27; cur in celebrandis sacris pompam ducere debeant, 416, 33; ad stationem quisque suam decurrit classici signo audito III, 639, 21 ss.

Velle capere me hostes; amphiboliæ exemplum, 278, 26.

Vellera; ovis a lupo commorsæ pediculis maxime obnoxia sunt III, 156, 7 s.; nigra ubi tinguntur colore splendido non fiunt, sed caliginoso et umbroso III, 647, 35 ss.; alba vero contra III, 647, 39 ss.

Velox; in motu, acutum est in voce IV, 178, 7 s.

Velum; cur partem gubernaculo propiorem constringant, quæ vero versus proram est, verso pede, relaxent, si vento prospero navigare velint, etiamsi secundus non sit IV, 60, 42 ss.

Vena; nonnulli antiquiores de iis non recte locuti sunt III, 38, 13; nonnulli naturæ scrutatores accurate de iis disserere non conati sunt III, 40, 13 ss.; omnes tamen a capite et cerebro earum originem repetunt, idque perperam III, 40, 16 s.; earum descriptio secundum Syennesin Cyprium III, 38, 25 ss.; item secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 33 ss.; item secundum Polybum III, 39, 36 ss.; item secundum ipsum Aristotelem III, 40, 21 ss.; quomodo se habeant e *Dissectionibus* et *Historiis de animalibus* accurate discere oportet III, 262, 47 s.; quidam antiqui eas animalium mortuorum dissectione perscrutati sunt III, 38, 21 ss.; alii ex iis quæ apud homines vehementi macie attenuatis extrinsecus apparent, earum principia determinarunt III, 38, 23 s.; tantummodo apud animalia suffocata ac de industria macie attenuata sufficienti ratione conspici possunt III, 40, 18 ss.; idque quare III, 43, 44 ss.; quænam commemoraverit Homerus III, 41, 18 s.; pars similaris dura et sicca est III, 2, 16; III, 231, 2; III, 623, 9; eodem nomine quo tota designatur ejus pars III, 231, 5; etiamsi hominis partes sint sat magnam nobis abominationem movent III, 227, 32 ss.; forma nervo similis est III, 352, 54 s.; nec nisi excessu et defectu ab eo differt III, 353, 2 s.; facile rumpitur III, 666, 52 s.; nonnisi secundum longitudinem secari possunt III, 50, 28; in eas mutatur caro macrescentibus animalibus III, 50, 29 s.; minores sunt quibus caro multa III, 50, 30 s.; quibus magnæ, iis caro parcior III, 50, 34 ss.; carnis gratia exstant III, 240, 17; solæ restant in animalibus admodum emaciatis III, 262, 1 s.; item in foliis exsiccatis III, 262, 3 s.; maximæ permanent, minimæ vero actu carnes fiunt, sed potentia nihilo minus venæ sunt III, 262, 10 ss.; earum natura principio similis est III, 38, 11; e sicca exhalatione oriuntur III, 631, 30; obscuriores habent feminæ quam mares, idque quare III, 337, 34 ss.; omnium tamen maxime mulieres III, 337, 42 s.; quare per totum corpus distribuantur III, 261, 33 ss., 40 ss; earum distributio comparatur hortorum irrigationi III, 261, 44 ss.; inspiratione dilatantur III, 457, 38 s.; præcipue in mortuis animalibus illico concidunt exitque ex iis sanguis III, 38, 14 ss.; in vivis animalibus maximæ conspici nequeunt quia intus latent III, 38, 20 s.; tantummodo in maximis atque multo sanguine præditis animalibus conspicuæ sunt III, 43, 26 s.; non vero in parvis parumve sanguinis habentibus, sive naturaliter, sive propter pinguedinem III, 43, 28 s.; igitur earum perscrutatio difficilis est III, 38, 14; III, 40, 16 s.; vasa sunt III, 260, 36: III, 261, 12; eas fabricata est natura ut sanguinis conceptacula essent III, 258, 15 s., cf. III, 261, 10 ss., 36; sanguinis receptacula sunt III, 5, 20; III, 51, 36, 52, cf. III, 16, 4 ss.;

III, 235, 2, 13 s.; III, 353, 45; III, 394, 5 s.; III, 504 11 s.; in iis ubique pulsat sanguis III, 52, 14 s.; sanguinis vel ejus quod sanguini respondet, vas sunt III, 357, 11; iis carent exsanguia III, 277, 18; una cum sanguine animalibus eo præditis omnium partium similarium maxime communes sunt III, 38, 2; iis pro portione respondent fibræ III, 38, 3 s., cf. III, 43, 31; III, 44, 21; a reliquis separata sanguinem continere non posset III, 241, 18 s.; sine ea sanguis non exstat III, 262, 14; eas perfluit sanguis III, 230, 40; excepto corde, in iis continetur universus sanguis III, 38, 19, cf. III, 16, 4 ss.; ex iis post mortem confertus effunditur sanguis III, 38, 16 ss.; sanguinis vas ac receptaculum sunt ejusque causa exstant III, 542, 27 s.; igitur earum principium necessario idem esse debet ac sanguinis III, 542, 26 s.; earum principium necessario unicum est III, 258, 16 s., cf. 30 ss.; earum principium cor est III, 230, 42; III, 241, 13; III, 258, 18 s., 37, 40; III, 259, 18 s.; III, 357, 11 s.; III, 411, 47; III, 504, 12; III, 535, 11 s.; III, 542, 28 s.; non vero jecur III, 259, 20 s.; quare ab unico principio proficiscantur III, 44, 11; III, 261, 24 s.; omnes unius partes sunt III, 241, 13; eodem se habent modo ac ossa III, 241, 6 s.; e corde prodeunt nec per id transeunt III, 258, 19, 35 s.; III, 259, 16 ss.; III, 361, 25; III, 542, 29 s.; cetera vero viscera transeunt III, 258, 35 s.; etiam jecur III, 259, 18; earum partim gratia exstant viscera III, 277, 16 ss.; ad eas e corde derivatur sanguis III, 258, 45 s.; a corde pendent III, 550, 21 s.; hinc semper pulsant, idque omnes simul, quo tempore eas movet cor III, 550, 20 ss.; earum naturam refert cor III, 258, 20 s.; probantur e capite originem non petere, id quod nonnulli censent III, 258, 30 ss.; eorum principia sunt ambæ venæ principales III, 259, 53; III, 261, 9 s.; cum arteriis committuntur III, 667, 22 s.; magnæ frigidæ sunt III, 260, 32 s.; majores minus calefacit idem calor quam minores III, 260, 35; in amplioribus majori copia et validior continetur spiritus III, 260, 38 s.; nullum eorum quibus magnæ sunt obesum est III, 260, 39 s.; omnia vel pleraque obesa obscuras habent III, 260, 40 s.; semper, quo magis a corde recedunt, minores evadunt III, 262, 16 s.; postremo adeo arctæ fiunt ut non amplius sanguinem, sed tantummodo sudorem continere queant III, 262, 17 ss.; ab iis ad nervos pertinent fibræ, itemque vice versa III, 44, 21 s.; earum meatibus et intercapedinibus interposita sunt viscera III, 230, 38 s.; earum interioribus terminis interposita sunt viscera, idque quare III, 269, 37 ss.; earum terminis imposita sunt acetabula III, 366, 1 s.; eas circumdant partes quia ex iis fiunt III, 361, 26 s. cf. III, 394, 2 s.; igitur comparantur canabis quos in parietibus pingunt III, 43, 42 ss.; III, 361, 25 s.; per eas transsudat alimentum ut inde carnes fiant III, 361, 32 ss.; idque eodem modo quo aqua per testas crudas III, 361, 34; sine iis esse nequit caro III, 270, 34, cf. III, 262, 13 ss.; in carnem abeunt pinguescentibus animalibus III, 43, 46; ope viscerum septo transverso subditorum corpori alligantur III, 264, 39 ss., cf. III, 270, 33; ad eas per mesenterium e ventre progreditur alimentum III, 276, 38 s.; pars ingesti alimenti in eas digeritur atque earum ope in partes distribuitur III, 276, 46 ss.; quomodo id fiat in libris de *Generatione et Alimento animalium* exponetur, *ibid.*; earum ope e ventriculo et intestinis cibum capere debet totum corpus III, 234, 39 s.; radicibus comparantur III, 234, 47; mesenterium percurrunt inferiusque exorsæ ad ventriculum pergunt III, 234, 51 s.; III, 667, 11 ss.; mesenterii quomodo se habeant e *Dissectionibus* et *Historia naturali* disci debet III, 234, 53 s.; per eas sursum exhalat alimentum III, 238, 51 s.; eas subit alimenti exhalatio atque in iis in sanguinem convertitur III, 504, 13 ss., cf. III, 506, 2 s.; per eas ad caput evehitur eadem exhalatio III, 506, 2 s.; in iis quoque gignuntur residua concoctione deficiente III, 354, 23; singulis pulmonis fistulis adjacent III, 550, 50; duæ (nempe vena magna et aorta) spinæ dorsi intra pectus impositæ sunt III, 40, 22 s.; a magna vena et ab aorta ad cerebri membranam tendunt, idque quare III, 238, 42 ss.; nulla in cerebrum penetrat III, 41, 46 ss.; a corde ad cerebrum tendunt III, 363, 2 s.; atque ibi terminantur III, 362, 41 s.; in eas desinunt auditus ac olfactus meatus III, 363, 2; ad cerebrum circumdantes ex oculis tendunt meatus III, 244, 31 ss.; idque quare III, 244, 16 ss., cf. III, 238, 47 s.; iis caret posterior capitis pars III, 244, 42 s.; meatus ab illis ad ossa pertinent III, 667, 48 ss.; utero anteriores sunt III, 394, 6; igitur earum forma vel qualitas, dum fœtus generatur, ab utero pendere nequit III, 394, 3 ss.; multarum terminus est uterus III, 365, 46; unicam per uterum pertendentem atque ab umbilicali ortam habent animalia acetabulis carentia III, 365, 48; III, 366, 16 s.; ejus loco multas confertas in utero habent animalia acetabulis prædita III, 365, 49 s.; earum pars umbilicus est apud vivipara III, III, 298, 52; calorem continent III, 667, 26; consentaneum est eas meatus habere iisque calidum contineri, idque tanquam in lebete æneo sanguinem calefacere III, 667, 5 ss.; ignem patiuntur III, 44, 11; si felle redundante adspergantur, teste Anaxagora, oritur morbus acutus III, 275, 7; ubi eas tumefacit spiritus de capite descendens ac sic comprimunt respirationis iter, oritur morbus comitialis III, 505, 10 ss.; quibus colli intercipiuntur, eorum sensus æque impotentes sunt ac dormientium III, 502, 47 s., cf. III, 504, 22 s.; quibus parum manifestæ sunt, somnolenti sunt, idque quare III, 505, 21 ss.; quibus conspicuæ sunt, somnolenti non sunt, nisi aliam habuerint affectionem contrariam, idque quare III, 505, 26 s.; quibus distensæ sunt circa collum et tempora, difficili excandescunt ira IV, 12, 26 ss.; tenduntur equis tetano affectis III, 167, 2; maximæ earumque principia apud omnia animalia eodem modo se habent III, 43, 21 ss.; reliquæ vero non item idque quare III, 43, 23 ss.; quæ a pulli corde proficiscuntur, circa decimum diem umbilico applicantur III, 107, 17 s.; duæ a corde et vena magna pulli tendunt altera ad vitellum, altera ad membranam secundinam exteriorem III, 107, 34 s., cf. III, 106, 44 s.; III, 107, 2 s., 49 ss.; eodem modo a corde tendunt apud piscium quo apud avium fœtus III, 112, 2 s.

Venæ; continuæ rei affectui obnoxiæ metalla percurrunt II, 450, 49 s.

Vena cava; ab ea proficiscitur alterum venarum umbilicalium par III, 142, 42 ss.

Vena caudicalis; ad jugulum adscendit idque unde orta IV, 295, 24 s.

Venæ cerebri; frequentes ac tenues sunt, idque quare III, 238, 45 ss.; qualem sanguinem contineant III, 238, 47 s., cf. III, 244, 16 ss.; III, 486, 11 s.; III, 506, 30, 41; earum tenuitas et angustia confert ad refrigerandam cibi exhalationem et ad impediendum ne in caput recipiatur III, 506, 22 ss.

Venæ cervicis; earum compressio somnum adfert IV, 286, 39 s.

Vena jecoraria; ejus decursus secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 45; quando eam incidere soleant secundum eundem III, 39, 21 s.; quando vero venam ei adjacentem III, 39, 19 ss., cf. III, 42, 17 s.

Venæ jugulares; quænam sit earum decursus secundum Polybum III, 39, 42 ss.; quænam III, 41, 33 s.; undenam originem petant III, 41, 26 ss.; juxta arteriam porriguntur atque aures petunt III, 41, 35 s., 39 s.; quomodo in ramos dividantur III, 41, 41 ss.; ubi intercipiuntur sine suffocatione, oculisque clausis, concidunt homines III, 41, 36 ss.

Vena lienaris; ejus decursus secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 45; quando eam incidere soleant secundum eundem III, 39, 21 s.; quando vero venam ei adjacentem III, 39, 19 ss.

Vena magna; altera vena principalis est atque ab aorta differt III, 259, 52 ss.; III, 261, 8; III, 262, 38; membrana et cute compacta est III, 40, 52; ea angustior est aorta III, 40, 53; spinæ dorsi intra pectus imposita est, idque ante aortam et magis a dextra parte III, 40, 22 ss.; ante aortam sita est III, 261, 31; eam manifesto habent omnia animalia sanguine prædita III, 261, 32; igitur aorta nobilior est III, 261, 29 s.; a corde originem petit III, 40, 27 s.; idque multo latiori meatu quam aorta III, 40, 49 s.; a corde exit prope partem quæ vocem movet III, 428, 19 s.; ex ea venulæ exiles derivantur III, 667, 15 s.; circa renes magis spinæ dorsi adhærescit, ibique pone aortam sita est et in duos ramos scinditur III, 42, 32 s., cf. III, 41, 28 s.; quosnam ramos emittat supra cor III, 41, 2 ss.; infra cor septum transversum permeat III, 42, 6 s.; ibique meatibus membranaceis et laxis cum aorta et cum spina dorsi connectitur III, 42, 8 s.; quosnam ramos infra cor emittat III, 42, 10 ss.; eodem modo quo ipsa in ramos dividitur aorta III, 42, 1 ss.; ejus ramos comitantur aortæ propagines, sed longe minores III, 42, 2 ss.; supra ejus ramos siti sunt propagines venæ quæ a corde pertenditur III, 41, 26; ejus rami mesenterium petentes multo majores sunt quam aortæ propagines eodem vadentes III, 42, 41 ss.; ei ope membranæ adiposæ et crassæ connectitur cor III, 15, 16 s.; ei appensus est maximus cordis sinus III, 15, 37 s.; cf. III, 40, 45; cum pulmone connexa est III, 14, 33 s.; meatus ab ea profecti comitantur omnes pulmonis fistulas III, 15, 51 s.; III, 41, 7 ss.; ei cum aorta communis est medius cordis ventriculus III, 506, 32 s.; reliquorum altera ex eo sanguinem recepit III, 506, 24 ss.; infra ex anteriori parte ad posteriorem transit III, 262, 40 s.; ab ea ad membranam cerebri tendunt venæ, idque quare III, 238, 42 ss.; ea cordi adnectitur jecur III, 260, 54 ss.; cum ea ope alius venæ connectitur lien III, 16, 31 s.; III, 42, 18 ss.; III, 264, 47 s.; item jecur, idque quomodo III, 16, 28 ss.; III, 42, 10 ss.; III, 264, 47 s.; eam lateribus corporis alligant jecur et lien III, 264, 45 ss.; posterioribus vero partibus renes III, 264, 48 s.; III, 266, 40; ab ea ad utrumque renem tendunt venæ III, 264, 49 ss.; III, 266, 41 s.; III, 268, 17 ss.; ab ea in renes feruntur meatus, non ad cavum pertendentes III, 16, 38 s.; III, 42, 48 ss.; III, 266, 51 ss.; idque ut humoris excrementum ab ea ad renes perveniat III, 267, 7 s.; ei appensum est mesenterium III, 15, 8 s., 38; ad uterum nullum mittit ramum III, 43, 9 s.; nullum cum ea commercium habent meatus qui ab aorta ad vesicam tendunt, nec qui a renum cavo ad eandem III, 42, 51 ss.; ab ea suspensi sunt meatus seminales III, 428, 19; in omnibus animalibus conspicua est, vel in parvis III, 43, 32 s.; inter utramque siti sunt meatus seminales cum apud pisces, tum apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 38 ss.; ab ea ad testiculos tendunt meatus apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 40 s.; orto corde apud aves ab eo separatur III, 377, 26 s.; ab ea tendunt apud aves duo umbilici, alter ad secundinarum membranam, alter ad vitelli III, 377, 27 ss., cf. 37 s.

Venæ mesenterii; multæ et confertæ sunt III, 15, 10; III, 276, 30; ab intestinis tendunt ad venas principales III, 276, 29 ss., cf. III, 15, 9 s.; radicibus comparantur III, 276, 39, 46, cf. III, 234, 47.

Venæ principales; reliquarum venarum principia sunt, atque inter se differunt III, 259, 53 s.; III, 261, 9 s., cf. III, 262, 38; numero duæ sunt, idque quænam III, 259, 51 s.; III, 261, 8; igitur præstat et cor duos ventriculos habere III, 259, 54 ss.; primæ a corde accipiunt sanguinem III, 261, 8 s.; a communi origine (nempe corde) oriuntur et ad id convergunt III, 261, 13 ss.; idque quare III, 261, 15 ss.; quare duæ sint III, 261, 25 ss.; quare eas a corde deduxerit natura III, 357, 17 s.; in superiori parte distantes, in inferiori alternant, atque ita corpus continent III, 262, 37 ss.; progressæ finduntur secundum membrorum bifidam partitionem III, 262, 39 s.; alternando anteriora cum posterioribus copulant III, 262, 44 s.; ab intestinorum tractu ad eas tendit mesenterium III, 276, 28 s., cf. III, 15, 6 s.; ab intestinorum tractu ad eas tendunt venæ mesenterii III, 276, 29 ss., cf. III, 15, 9 s.; ab iis proficiscuntur venæ multæ et tenues quæ uterum petunt III, 353, 48 s.; ab iis ad uterum pertingunt venæ umbilicales III, 357, 18 ss., 24.

Vena quæ a corde pertenditur; quomodo se habeat in ipso corde III, 40, 46 s., 50 s.; quomodo in ramos dividatur III, 41, 27 ss.; ejus rami siti sunt supra ramos a vena magna profectos III, 41, 26.

Venæ seminales; quænam secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 28 ss., cf. III, 38, 35 ss.

Venæ temporum; deuruntur iis qui oculorum fluxione urgentur IV, 273, 19 s.

Venæ tenuissimæ; redundantiam continere nequeunt III, 353, 51 s., cf. III, 354, 24.

Venæ umbilicales; a venis principalibus ad uterum pertingunt III, 357, 18 ss., 24; quare putamine circumdentur III, 357, 22 s.; iis alimentum capit fœtus III, 357, 25; item incrementum III, 357, 38; idque eodem modo quo plantæ radicibus aut animalia in lucem edita alimentum quod eorum corpore continetur III, 357, 38 ss., cf. 24; iis agnatus est fœtus III, 366, 22 s.; iis adjacet fœtus III, 366, 23 s.; comparatur aquæ ductui III, 366, 23 s.; ubi grandiverit fœtus, non amplius per eas intrat alimentum III, 412, 48 s.; indeque concidunt et partui ansam dant III, 412, 49 ss.

Venæ uterinæ; unde originem petant et quomodo in uterum distribuantur III, 353, 46 ss.; quomodo et quando menstruam purgationem secernant III, 353, 49 ss., cf. III, 354, 21 ss.

Venis quæ respondent; iis apud exsanguia continetur quod sanguini respondet III, 261, 36.

Venæ sectio; quando fieri soleat e vena jecoraria vel lienari secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 21 s.; quando e venis his adjacentibus secundum eundem III, 39, 19 ss.; secundum Polybum fit e poplitibus vel malleolis dolente dorso vel coxa III, 39, 40 ss.; item dolentibus lumbis interioribus vel testibus III, 39, 48 ss.; quænam jecoris dolores juvare soleat III, 42, 17 s.; juvat equos qui ex inedia furore agitantur III, 166, 47 s.

Venatio; distinguitur in rapinam, piscatum et aucupium ferarumque captionem, 489, 10 ss.; jucunda est, 336, 33; in ea sibi præcipiunt ne anhelent, idque quare IV, 182, 6 s., cf. IV, 309, 31 ss.; ei operam dare nequit leo senex, idque quare III, 203, 48 ss.

Venatores; quales esse dicant feminas ferarum IV, 8, 3 s.; quomodo ope stercoris humani pardos capiant III, 177, 35 ss.; quonam modo pardos venentur in Armenia IV, 76, 11; quomodo leones in Syria occidant IV, 103, 12 ss.; quomodo recedat leo, qui eos fugere cogitur III, 203, 30 ss.; accidit ut aliquis inter undecim hyænas, unam tantummodo ceperit feminam III, 132, 55; quomodo et ubinam ope accipitrum aves venentur III, 190, 18; accipitribus partem prædæ impertiunt III, 190, 25 ss.; quomodo perdices feras ope cicurum et caveæ vimineæ venentur III, 180, 28 ss.; quomodo eos decipere conetur perdix, si ejus nidum detexerint III, 179, 50 ss., cf. III, 180, 13 ss.; sæpe in eorum capite considunt perdices vel coturnices, idque quare III, 180, 46 s.

Venatoria ars; ad artem acquirendi justam pertinet, 488, 22; pars est artis bellicæ, 489, 41; ea utendum est vel contra feras, vel contra homines ad serviendum natos, si parere nolint, 489, 42.

Venditio; pertinet ad pacta voluntaria II, 55, 10; quibus facilis est, iis injuriam facere solent, 338, 32; de iis proprie adhibentur voces lucrum et damnum II, 57, 30.

Venditores (πωληταί); magistratus apud Athenienses fr. 241, a.

Veneficæ; iis accensenda esse videtur avis sitta dicta, idque quare III, 184, 30; v. *Sagæ.*

Veneficium; pactum invite factum et clandestinum est II, 55, 13.

Venenata animalia; eorum morsus aliis locis graviores, aliis leviores III, 170, 17 ss.; eorum morsus gravissimi sunt ubi se invicem devorarint III, 170, 33 s.; eorum morsum in universum parum sentiunt sues III, 170, 22 s.; plerisque adversa est saliva humana III, 170, 35 s.

Venenum; letale in Circæo monte in Italia nasci fertur IV, 86, 30; ejus vis IV, 86, 31 s.; eo insidiatos esse narrant Aulum Peucetium et Gaium, Cleonymo Spartiatæ IV, 86, 36 ss.; contra quænam lac valeat fr. 217, b; toxicum appellatum apud Celtas IV, 88, 36 ss., pardalium vocatum in Armenia nascitur IV, 76, 10; ejus natura IV, 76, 11 ss.; scythicum quo sagittæ inficiuntur IV, 102, 17 ss.; ejus præparatio IV, 102, 19 ss.

Venerea consuetudo; eam amoris causa, non propter potentiam appetere videri oportet tyrannum, 587, 21.

Venerea cupido; corpus immutat, immo interdum furorem concitat II, 79, 11.

Venerea res; ea omnes delectantur, sed non omnes ut decet II, 89, 35; ejus solius gratia nemo vivere vellet, nisi admodum servile haberet ingenium II, 187, 10; fieri potuisset ut Phalaris immani circa eam libidini indulgere volens cupidinem compescuisset II, 82, 1; voluptas ab ea profecta non eadem quæ ex ebrietate II, 169, 31; quæ eam spectant jucunda ad jucunda corporalia pertinent II, 80, 8; ejus perceptio tactu fit II, 36, 43; ea gaudent intemperantes II, 36, 42; non solum pudorem incutit ubi fit, sed etiam ubi enuntiatur, 357, 6; quæ eam spectant cupidines, rationis expertes, 335, 28; ea utens ne cogitare quidem potest II, 87, 20; eam pati se cupere confiteri cur viros maxime pudeat IV, 141, 50 ss.; cur nonnulli eam cum voluptate patiantur et alii quidem simul agentes, alii vero non IV, 141, 1 ss.; cur ejus, viri per hiemem, mulieres vero per æstatem appetentiores sint IV, 142, 3 ss.; in eam proclives reddit vinum IV, 266, 38 s.; eam cohibent Rhodiacæ ollulæ fr. 66, b; repletionem comitatur IV, 169, 37; in eam proclives sunt cibo repleti IV, 130, 1 s.; IV, 135, 16 s.; proclivitas in eam affectus communis suum et asinorum IV, 7, 6 s.; ejus minus avida sunt gravida animalia, idque quare IV, 169, 42 s.; circa eam continentiora sunt animalia quorum meatus seminales replicationem habent III, 322, 30 ss.; cur ventrem refrigeret et siccet IV, 139, 38 ss.; quare qui eam agunt male oleant IV, 140, 35 ss.; cur iis qui ei impensius indulgent clunes et oculi manifestissime concidant IV, 136, 1 ss.; cur ei pedum nuditas non prosit IV, 137, 1 ss.; cur prosit morbis a pituita contractis IV, 117, 44 ss.; ante ejus usum nemini vel caput vel supercilia depilantur III, 48, 10 s.; ubi ea uti ceperint, cilia defluunt III, 48, 27 s.; idque eo magis quo in eam procliviores sunt III, 48, 29 s.; in eam proclivibus defluunt pili congeniti, citius vero oriuntur postumi III, 48, 43 ss.; in eam proclives magis quam reliqui calvescunt III, 422, 25; idque quare III, 422, 28 ss.; v. *Coitus.*

Venetalitas (φαιότης); in terris vehementer calidis erit IV, 41, 43 ss.

Veneti; mirandum quid apud illos de monedulis narratur IV, 97, 7 ss.

Venia; sententia est quæ recte de æquo judicat II, 73, 17; potius habetur appetitibus naturalibus II, 82, 28; eo major habetur cupidinibus quo magis communes sunt 11, 82, 29; cuinam sit habenda, non curat Aristoteles, 512, 16; tribuitur actionibus invite factis II, 24, 17; II, 25, 44; interdum tribuitur actionibus, quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite, idque quando II, 24, 47; quænam invite facta ea digna sint, quænam non II, 62, 25; eam dare, parati sunt virtute universali præditi II, 247, 8; eam impetrat orator, ubi se ipse increpat ac errare confitetur, 433, 16; quomodo ei viam præcludere debeat accusator, ubi reus crimen confiteri cogitur, 422, 29; quomodo et quando eam precari debeat defensor, 423, 2, 13; eam petere debet defensor, ubi crimen fateri cogitur, nec similitudine cum vulgi moribus excusare potest, 426, 10; an ea sibi opus futurum sit, nemo scit, 451, 48; erroribus ut detur justum ac æquum et utile esse dicere debet defensor, 451, 47; eam quoque petiisse adversarium ostendere debet defensor, 451, 49; quando eam petere debeat defensor, 451, 44; quomodo eam præsecare debeat accusator, 450, 44 ss.

Venisse; nuper quemnam dicamus II, 305, 26.

Venter; ubinam situs III, 11, 10; III, 13, 3 s.; pectus sequitur III, 292, 41; costis non cingitur, idque quare III, 292, 42 ss.; circum eum nullum animal os habet III, 45, 14 s.; idque quare III, 241, 50 ss.; in supinis situs est III, 27, 50 s.; flexus non habet, ideoque minime laborat IV, 143, 28 s.; quænam venæ eum trajiciant secundum Diogenem Apolloniatem III, 38, 35 s.; quo primum ex eo abeunt venæ, latiores sunt secundum eundem III, 39, 28 s.; quænam in eum diffindantur secundum eundem III, 39, 7 s.; quænam super eo decurrant venæ secundum Polybum III, 40, 11; ex eo per mesenterium ad venas progreditur alimentum III, 276, 38 ss.; in eo concoquitur alimentum III, 75, 22 s.; sine morbo in eo gignuntur flatus atque emittuntur ipseque modo minor, modo major fit III, 212, 10 ss.; quamobrem longam respirationem facientibus concidat, exspirantibus vero repleatur IV, 285, 12 ss.; calidus celerius concoquit IV, 151, 34; cur eum res venerea refrigeret et siccet IV, 139, 38 ss.; eo minus quam pectore sudamus IV, 121, 34; eorum qui in mari natant, qua de causa subducatur IV, 236, 6 ss.; currentium non relaxatur IV, 236, 7 s.; cur superiorem alia medicamenta moveant, alia inferiorem, alia vero utrumque IV, 115, 39 ss.; cur perfricatus emacietur IV, 145, 28 ss.; cur partes circa eum pinguissimæ IV, 143, 26 ss.; celerrime pinguefit, idque quare IV, 145, 36; pinguefit sessione IV, 145, 42; si quis eum non potabilis alimenti censuisset receptaculum propterea quod cito evanescit, sed excrementi quia illud remanet, male censuisset III, 577, 19 ss.; cur siccior fiat si raptim bibatur IV, 132, 19 ss.; cur tantummodo iis extenuetur qui se exercitationi dedunt VI, 143, 21 ss.; cur non liquefaciat IV, 237, 1 ss.; parvus est quibus caro multa III, 50, 31 ss.; quibus magnus est. iis caro parcior III, 50, 35 s.; quibus parvi sunt, iis caro pinguior III, 50, 36; eo pinguescunt pleraque animalia III, 51, 12 s.; maximeque quæ motu non utuntur III, 51, 13 s.; quasnam in ejus morbis venas secare soleant, secundum Diogenem Apolloniatem III, 39, 21 s.; si attollatur sine hydrope deficienteque menstrua purgatione, multi medici molam adesse dicunt, dummodo morbus diu duret III, 217, 18 ss.; idque fit, ubi excrementa humida et frigida in eum confluxerunt III, 217, 23 ss.; interdum in spatium ei et matrici interpositum aliquid e carne confluit et pro mola habetur III, 217, 33 ss.; attollitur, si mola adsit, nec postmodo diminuatur III, 216, 27 s., 29 s.; III, 410, 38 s., 40 s.; si eo inprimis doleant mulieres parientes, celerrime parient III, 143, 3 ss.; locus qui circa eum est, pessimus est ad signa physiognomonica IV, 15, 10; qui quæ circa eum sunt mollia habent, robusti sunt IV, 9, 37; qui vero non mollia, molles IV, 9, 39; circa eum hirsutum esse signum est somnum amantis IV, 6, 27 s.; item loquacitatis IV, 3, 37; item inconstantis: ad aves referuntur IV, 12, 52 ss.; latus et strictus fortis signum IV, 4, 38; apud quadrupedes cruribus anterioribus et posterioribus interpositus est III, 292, 25 s.; spatium suppeditat in quo multæ collocari possint mammæ III, 292, 23 ss.; hinc in eo mammas habent animalia fœcunda, idque a lateribus III, 292, 2 s., 21; III, 21, 16 ss.; item multifida, idque modo multas modo duas III, 292, 2 ss.; apud omnia animalia non unicolora magis albet quam reliquæ corporis partes III, 425, 49 ss.; extremo appensi sunt testes apud nonnulla animalia quæ eos in anteriori parte habent III, 35, 51 s.; in ejus infima parte testes habent animalia vivipara pedestria III, 208, 2; cameli qualis III, 19, 47 s.; pectori suppositus est apud aves III, 298, 44; item alis et pedibus interpositus III, 298, 46 ss.; cum apud aves, tum apud homines et quadrupedes ad anum et crurum flexuram extenditur III, 298, 44 s.; eo adnexæ nascuntur cum aviculæ tum sepiolæ III, 92, 19 s.; eum omnia insecta habent III, 67, 11 ss.; cum capite vivere potest III, 67, 19 s.; insectorum in aqua fluitantium, si aqua repleatur, suffocari dicuntur III, 543, 40 ss.; medium locum inter ejus alveum et caput apud insecta occupat sensus principium III, 282, 33 ss.; rotundum habent phalangia telam texentia III, 81, 12 s.; latum habent fures apes III, 96, 39, III, 196, 40; quot et quales in eo pedes habeat squilla gibba III, 58, 37 s.; ab ejus latere habet opercula, iisque impositas plagulas in quas ova immatura parit locusta marina III, 90, 49 s.

Venter inferior; latus est III, 15, 2; quod ab eo ad sedem tendit crassum ac breve est III, 15, 3; igitur eodem modo se habet apud hominem et apud suem III, 15, 2; unde constet ad eum non minus quam ad superiorem pertinere fel III, 274, 30 ss.; sicci alimenti residui receptaculum est III, 335, 6 s.; quæ in eo obtinet coctio, cum naturali calore fit III, 234, 34 s.; medium inter eum et caput locum apud animalia occupat commune sensus ac motus principium III, 503, 28 s.; v. *Colum*.

Venter faliscus; v. *Faliscus venter*.

Venter molluscorum; III, 56, 10; v. *Alveus*.

Venter superior; utilis alimenti receptaculum est III, 335, 8; quæ in eo obtinet coctio, cum naturali calore fit III, 234, 34 s.; v. *Ventriculus*.

Ventris flatus; v. *Flatus ventris*.

Ventris frigus; adversus id mel thymum redolens et Ponticum faciunt IV, 291, 40.

Ventris fluxus; v. *Alvi fluxus*.

Ventris murmur; concitatur vehementer metuentibus IV, 258, 39.

Ventriculus; quidnam III, 4, 49 s.; omnibus animalibus communis est III, 4, 42; idque cum exsanguibus, tum sanguine præditis III, 61, 7 s.; eum omnia fere animalia, sed manifesto gressilia habent III, 234, 45 s.; eum habent omnia animalia sanguine prædita, idque eodem loco situm III, 31, 47 s.; sed dissimilem III, 32, 1; secundum eum in genera distribuenda sunt animalia, 547, 5; eum aquæ transitu factum esse censent antiqui III, 220, 31 s.; septo transverso statim subjacet III, 31, 48; III, 270, 35; infra cor situs est III, 288, 49 s.; nec supra id collocari poterat III, 288. 48 s.; omenti ope cum septo transverso connectitur III, 16, 17 s.; ejus regionem a cordis separat septum transversum III, 268, 27 ss.; juxta eum porrigitur vena a mesenterio profecta III, 42, 30; III, 234, 51 ss.; quamnam ejus partem obtegat omentum III, 276, 8 s.; ejus partem quæ non ab omento calefit, fovet omentum III, 276, 8 s.; ideoque a medio dependet omentum III, 15, 4; III, 276, 24 s., cf. III, 50, 3 ss.; III, 276, 6 ss.; ab eo vapores superfluos retrahit lien III, 265, 20 s.; eum excipit intestinum tenue III, 15, 1; III, 31, 49; III, 32, 25; III, 270, 37; III, 272, 30 s.; III, 273, 20, cf. III, 272, 37; III, 273, 1 s., v. etiam III, 272, 34 s.; apud hominem intestino non multo major est III, 14, 53 s.; III, 32, 29; igitur humanus canino similis est III, 14, 52 s.; III, 32, 28 s.; in eum desinit gula III, 14, 50 s.; III, 31, 42; ad eum ab ore tendit meatus III, 381, 40 s.; ad eum usque extenditur gula III, 234, 38; apud animalia gula prædita hujus fini adnectitur III, 270, 36; in gula carentibus ori III, 270, 37, cf. III, 31, 44 s.; in eum per gulam descendit alimentum III, 256, 13 s.; III, 545, 2 s.; nihil vetasset quominus statim gulam insequeretur II, 256, 17 s.; ad eum e pulmone non tendit meatus III, 256, 41 s.; ei alimentum tradit elaboratio quæ in ore fit III, 234, 49 s.; cibi intrantis et nondum concocti conceptaculum est, itemque locus ubi mutatur, 547, 5; III, 270, 40, 42, 43 s.; cf. III, 271, 34 s.; III, 273, 14, s.; 21; de ejus munere melius est loqui ubi de generatione et alimento sermo fiet III, 270, 46 s.; sicco et humido alimento plenus est III, 276, 14; ad eum pervenire debet potus antequam ad vesicam pergat III, 256, 45 s.; id quod eo vulnerato sæpe manifestum factum est III, 256, 48 s.; alimentum concoquit III, 382, 9 s., cf. III, 381, 42 s.; hinc per eum ad uterum ire nequit semen III, 382, 8 s.; altero post os circa alimentum munere fungitur III, 534, 16; quæ circa alimentum operatur, eorum quæ cor facit gratia fiunt III, 534, 20 s.; ubi inanis est, calidus est III, 505, 46; repletione refrigeratur propter motum III, 505, 46 s.; incalescente cibo intumescere non potuisset, si venter costis cinctus esset III, 292, 41 ss.;

movetur III, 669, 9; ab eo non concoqui potest omne excrementum eorum animalium quæ pulmonem sanguineum habent III, 266, 5; in lactentium fit coagulum, idque quomodo III, 54, 17 ss.; ex eo tanquam e præsepi alimentum ope venarum sumere debet universum corpus III, 234, 39 s.; ejus loco plantæ terra atque hujus calore utuntur III, 234, 44, cf. 46; III, 276, 40 s.; quomodo ex eo hauriatur alimentum, exponetur ubi de generatione sermo fiet III, 261, 38 s.; ad eum pertinet ructus IV, 300, 7; inflammato cura adhibenda est III, 210, 2; de ejus sutura, v. *Sutura*; ei superpositus est uterus animalium quæ et foras et intra se vivum animal pariunt, idque quare III, 37, 36 ss.; III, 326, 34 ss.; quænam animalia vivipara sanguine prædita, unicum habeant III, 271, 3 ss.; unicum habent utrinque dentata, sed alia majorem, alia minorem, idque quænam III, 32, 22 ss.; item animalia minora III, 32, 31; ejus magnitudine et figura et crassitie et tenuitate inter se differunt utrinque dentata III, 32, 32 ss.; ei appensum est omentum apud animalia utrinque dentes habentia, idque quomodo III, 60, 3 ss., cf. 27, 6 ss.; suillus qualis, idque quare III, 32, 27; III, 272, 26 ss.; calidum habent sues III, 154, 26 s.; quibus animalibus calidus est, otio pinguescunt, *ibid.*; minus pinguescit animalibus quibus separata pinguedo non est III, 51, 10 s.; ejus molem majorem habent cornigera, idque quare III, 272, 39 s.; plures habent cornigera III, 271, 9 s.; item camelus, idque quare III, 271, 7 ss., 20 s.; quattuor habent quadrupedes ruminantes, idque quales III, 32, 3 ss., cf. III, 271, 29 ss.; eorum figura et magnitudine et modo quo iis inseritur gula differunt inter se hæ quadrupedes III, 32, 19 s.; quattuor habere videtur elephas, etsi separato cibi receptaculo careat, idque quare III, 32, 42 ss.; caprarum sevo repleti suavissimi IV, 330, 1 s.; qualem pleræque aves habeant, idque quare III, 34, 11 ss., cf. III, 271, 42 ss.; longum habent aves parvæ III, 34, 24 s.; ante eum ingluviem habent nonnullæ III, 34, 6; III, 271, 38; ei proximam gulæ partem amplam habent multæ aves ingluvie carentes III, 34, 15 ss.; quædam aves ejus partem ingluviei similem habent III, 34, 21 s.; III, 271, 41 s; ad eum porrectum habent fel aves nonnullæ, idque quænam III, 30, 53 s.; III, 31, 2 s.; quibusnam avibus calidus sit III, 265, 14 s.; calidum ac ad concoquendum aptissimum habent columbaceæ aves III, 371, 40 s.; ejus calore et potentia oris defectum apud aves compensat natura III, 271, 45 s.; idque quomodo III, 271, 38 ss., cf., III, 34, 6 ss.; pulli circa decimum diem apparet III, 107, 16; quadrupedum ovipararum qualis III, 32, 48 ss., 52 ss.; serpentum qualis III, 33, 21 ss.; unicum habent serpentes et quadrupedes oviparæ atque in universum utrinque dentibus prædita III, 274, 16 ss.; eodem modo se habet apud animalia pedibus carentia, e. g. serpentes, quo apud quadrupedes oviparas III, 273, 43 ss., cf. III, 274, 1 ss.; eum apud serpentes insequuntur intestina III, 33, 23; piscium qualis III, 33, 39 ss., cf. III, 272, 9 ss.; apud pisces et testacea statim os insequitur III, 538, 13 s.; piscium ori proximus est, idque quare III, 31, 44, s.; III, 149, 27 s., cf. III, 270, 37; igitur eum sæpe ejiciunt hiatula et dentex minores pisces persequentes III, 149, 25 s.; interdum apud magnos pisces in os prolabitur, idque quando III, 31, 45 s.; cito ad eum pervenit alimentum apud pisces, idque quare III, 250, 47 ss., cf. III, 253, 4 ss.; circa eum fere omnes pisces appendices intestinorum habent III, 33, 47 ss.; III, 34, 1 ss.; III, 272, 10, 13 s; eum subiret aqua, si aquam recipientia simul cibum assumerent animalia branchiis prædita III, 545, 14; partibus interioribus eum circumdantibus nonnulli pisces vocem emittunt, idque quomodo III, 72, 19 ss., cf. III, 455, 48 s.; separatam in eo pinguedinem minime habent pisces cartilaginei III, 51, 5 ss.; ei subjacent meatus seminales cum apud pisces, tum apud aves et quadrupedes oviparas III, 35, 39; mugilis qualis III, 272, 8 s.; in mugilum et capitonum captorum nunquam invenitur caro III, 149, 8 s.; parvum habent anguillæ III, 150, 10 s.; scari longe a reliquorum piscium ventriculo differt III, 33, 41 s.; in torpedinis vel pastinacæ sæpe inveniuntur mugiles III, 190, 49 s.; gulæ et intestino interponitur apud crustata III, 60, 10 s.; III, 278, 45, 47 s., cf. III, 61, 29 s.; apud locustas gulam insequitur III, 60, 25 ss.; item apud cancros III, 61, 31; quomodo se habeat apud locustas III, 60, 26; quomodo apud cancros III, 61, 31; quomodo cum intestino continuetur apud locustas III, 60, 28; quomodo apud cancros III, 61, 31; in eo omnes locustæ et cancri nonnulli habent dentes duos (tres), idque quare III, 60, 26 s.; III, 278, 45 ss.; ei utrinque apud locustam feminam adjacent ova III, 64, 2; apud cancellum ab ore ad eum tendit unicus meatus (vel unicum foramen) III, 64, 32 s.; apud cochleas gulam insequitur III, 279, 3 s.; in (super) eum papaver habent eædem III, 279, 4; cum eo apud easdem continuatur intestinum III, 279, 4 s.; eum habent omnia testacea III, 279, 31 s.; apud erinaceos maximos gulam insequitur III, 65, 42; III, 279, 41 s.; in quinque partes divisus est apud eosdem III, 65, 42 s.; III, 279, 42 s.; quinque habent omnes erinacei, idque quare III, 280, 25 s., 50 ss.; ejus singulæ sectiones apud eundem excremento plenæ sunt et ab unica dependent gula et in unicum convergunt anum III, 65, 43 s.; III, 279, 44 ss.; erinacei non carne, sed ovis ita dictis circumdatur III, 279, 46 s., cf. III, 65, 45 s.; si partitus non esset apud eum, aut nimium ab ovis distaret aut totum alveum occuparet III, 281, 1 s.; si totum alveum occuparet, agile non esset hoc animal III, 281, 2 s.; si agile non esset animal ipse alimento non repleretur III, 281, 3, cf. 13 s.; igitur quinquies partitus est ut ad animalis vitæ rationem se accommodet III, 280, 50 s.; 53 s.; III, 281, 3 ss.; apud turbinata sub eo sita sunt corpuscula duo alba mammis similia (ovaria) III, 63, 15 s.; inde ab eo apud cochleas magnas juxta gulam extenditur meatus albus et longus (oviductus) III, 63, 30 ss.; apud turbinata statim os insequitur III, 63, 13 s.; item apud patellam feram III, 64, 9; cochleæ ingluviei avium similis est III, 64, 14; ab eo apud turbinata ad papaver tendit gula III, 63, 17 s.; apud purpuras et buccina manifesto testa vortice continetur III, 63, 19 s.; ei apud purpuras impositus est flos III, 88, 17; molluscorum omaso similis III, 57, 10; figura vero buccinorum anfractui III, 57, 10 s.; apud mollusca ingluviei et intestino interpositus est III, 57, 9 ss.; III, 277, 47 s.; partes ad eum pertinentes et figura et duritie eodem modo se habent apud polypos et sepias III, 277, 49 s.; ei infra apud sepias appositum est atramentum III, 278, 16 s.; quomodo se habeat apud loligines III, 277, 50 ss.; eum habent nonnulla insecta III, 68, 12; apud nonnulla insecta inter os et intestinum intercidit III, 282, 49 s., cf. III, 68, 12 s.; cicadæ nullum excrementum continet III, 68, 17 s.

Ventriculus magnus (quadrupedum ruminantium); quomodo se habeat III, 32, 7 s.; ad eum devenit gula III, 32, 6 s.; ei adnectitur reticulum, idque ubinam III, 32, 8 s.; ei appensum est omentum apud animalia non utrinque dentes habentia, idque quomodo III, 50, 5 s.; cf. III, 276, 6 ss.; alimentum recipit inconfectum III, 271, 26 s.; 29; in eo non invenitur coagulum III, 273, 30 ss.

Ventriculus et intestina; animalibus terra sunt III, 276, 41 s., cf., III, 234, 44, 46; igitur ex iis capere debent alimentum III, 276, 42 s.

Ventriculus ruminantium viviparorum; v. *Ventriculus magnus.*

Ventriculo præmissus locus; in eo conchas coquunt plateolæ III, 181, 33.

Ventriculis multis prædita; omnia coagulum habent III, 273, 29, cf. III, 54, 20 s.; idque quare III, 273, 34 ss.; in quonam ventriculo id habeant III, 273, 30 ss.; in *Problematis* exponitur quare id in omaso habeant III, 273, 41, s., cf. *Cornigera ;* a quanam parte apud ea suspensum sit omentum III, 276, 6 s., cf. III, 50, 5 s.

Ventriculo unico prædita; a quanam parte apud ea suspensum sit omentum III, 276, 6 ss., cf. III, 50, 3 ss.; excepto lepore coagulo carent III, 273, 30, 36, cf. III, 54, 21; idque quare III, 273, 36 s., cf. *Cornibus carentia.*

Ventriculi cordis; præstat duos habere cor, idque quare III, 259, 51 ss.; adhuc melius est si tres habeat cor quam si duos, idque quare III, 260, 5 ss.; duos tantummodo magna animalia habere possunt, idque quare III, 260, 3 s., cf. III, 259, 46 ss.; medius amborum reliquorum principium est III, 260, 5 s.; quinam eorum plurimum et calidissimum sanguinem contineant III, 260, 8 s.; quinam minimum et frigidiorem III, 260, 10 s.; medii sanguis purissimus est, sed copia et calore medium tenet, idque quare III, 260, 11 ss.; vasa sunt III, 260, 36; magni frigidi sunt III, 260, 32 s.; majores minus calefacit idem calor quam minores III, 260, 35; in amplioribus majori copia et validior continetur spiritus III, 260, 38 s.; nullum eorum quibus magni sunt, obesum est III, 260, 39 s.; omnia vel pleraque obesa parva habent III, 260, 40 ss.; eorum beneficio bipartitum est cor III, 264, 15 s.

Ventus; de iis sermo fit in *Meteorologicis* III, 552, 15; de eorum affectionibus expositum erat in *Problematis particularibus* III, 588, 17 s.; ejus definitio III, 632, 8 s.; ita appellantur flatus qui in aere spirant III, 632, 12 s.; disceptatur, an aer motus dici possit, 216, 15; 247, 6; eum nonnulli aeris motum esse dicunt III, 568, 2 s., cf. III, 567, 51 s.; hinc ejus naturam eandem esse censent ac aquæ III, 568, 1 s.; eos ortos esse censent nonnulli a sole evaporata aqua quæ quondam totam terram circumdabat III, 574, 18; eos arcet laterna secundum Empedoclem III, 478, 17 s.; de iis nihil accepimus, quod non vulgarissimus quisque dicere possit III, 567, 46 ss.; eos omnes unicum efficere ventum contendunt nonnulli eorum qui scite loqui volunt III, 568, 3 ss.; si omnes ab unico principio profluerent, forsan aliquid dixissent hi III, 568, 10 ss.; nunc eodem modo loquuntur ac si dixissent omnia flumina unicum esse flumen III, 568, 8 s.; meliora quam hæc sine disquisitione profert vulgus III, 568, 9 ss.; ejus et pluviæ eandem esse naturam perperam nonnulli contendunt III, 583, 45 ss.; eum fieri aerem unicuique rei circumfusum quum movetur, absurdum est contendere III, 584, 2 ss.; investigandum est an ex se ipsi flatus principium emittant, quo modo eos depingunt pictores III, 568, 20 s.; investigandum est quidnam sint, et quomodo fiant et quænam sit eorum causa movens et unde initium petant III, 568, 15 ss.; item an quasi e vase fiant, tanquam ex utribus emissi III, 568, 17 ss.; an e fonte quodam emergant quemadmodum aqua IV, 250, 43 ss.; uno ex puncto an ex loco ampliori profluant IV, 250, 45 ss.; loco esse dicuntur III, 559, 14; eorum principium et natura sicca exhalatio est, idque quare III, 583, 36 s.; ejus corpus habitus est e terra ortus a calore partim interno partim superne resiccatus post delapsam pluviam III, 584, 44 s.; copia est exhalationis siccæ e terra adscendentis quæ circum terram movetur III, 585, 28 ss.; ejus eadem est causa quæ tonitrus et terræ motus III, 598, 16 ss.; id est sicca exhalatio III, 598, 19 s.; eorum differentiæ e sicca exhalatione oriuntur III, 631, 30; exsistunt multis exhalationibus paulatim congregatis, non aliter atque omnium primordia terra humore scaturiente fiunt III, 585, 35 ss., cf. III, 584, 5 s.; minimi igitur ibi sunt unde quisque spiret III, 585, 38 s.; eos sol simul sedat et ciet, idque quare III, 585, 49 s.; excitari solent quum sol aerem terræ proximum dissipat IV, 194, 4; inter eos Aquilones et Austri sæpissime fiunt, idque quare III, 586, 2 ss.; IV, 322, 40; cur plures exoriantur e locis circa Septentrionem positis III, 589, 20 ss.; quam maxime constans a Septentrionali parte terræ spirare solet III, 586, 54 s.; quinam alii alios maxime sedent III, 590, 1 ss.; eorum mutationes quomodo fiant III, 590, 12 ss.; principium eorum ut sol movetur III, 590, 15 s.; contrarii aut idem, aut contrarium efficiunt III, 590, 16 ss.; eorum flatu tempestates in aere excitantur III, 659, 18; fluctus excitant III, 595, 25; ab iis tranquillo cælo maximi et plurimi terræ motus fiunt, idque quare III, 592, 13 ss.; nonnulli tamen et illis flantibus fiunt, sed minus vehementiores III, 592, 16 ss.; in paludosis terræ locis oriuntur III, 555, 31 s.; altissimos montes non excedunt III, 555, 33 s.; IV, 250, 52 s.; quomodo id in monte Atho probetur IV, 250, 54 s.; sistuntur ac mutantur secundum solis et lunæ circuitum III, 413, 46 s.; secundum eos sistuntur ac mutantur mare et aquæ omnes III, 413, 43 ss.; habent quoque propriam vitam et generationem et interitum III, 413, 50 s.; eorum nonnulli rectos flatus habent, alii reflexos III, 632, 38 ss.; obliquo tramite feruntur IV, 242, 23; alii hieme pollent, alii æstate III, 632, 40 ss.; cur se sole attollente et augeantur et sternantur IV, 250, 24 ss.; cur initio leviter spirent, progredientes vero et ad aliam regionem delati, vehementius IV, 331, 49, cf. IV, 247, 33 ss.; eorum vis sæpe jam urbes dejecit III, 640, 27; ægre contra acclivia fluunt IV, 244, 47 s.; cur frigidi sint, etiamsi caloris commotione oriantur IV, 252, 33 ss.; qui per eum cucurrerit ei aer obstans semper frigidior videtur IV, 238, 30 s.; cur siccent etiamsi frigidi sint IV, 248, 31 ss.; cur si quis mane flare inceperit amplius duret IV, 255, 27 ss.; noctu minus flant quam interdiu III, 515, 19 s.; cur hieme ab ortu, æstate vero ab occasu oriantur IV, 247, 11 ss.; cur hieme minus flent IV, 300, 42 ss.; omnes in ventos vel adversos vel a dextra sitos mutantur IV, 249, 45 s.; plurimus post imbrem exsistit, idemque superveniente aqua desinit, idque quare III, 584, 39 ss.; magna ex parte post imbres nasci solent IV, 255, 45; post imbres cadunt IV, 244, 22; cur alii aliis imbrem afferant IV, 244, 45 ss.; IV, 254, 43 ss.; cur solus Cæcias nubes ad se ducat IV, 243, 31 ss.; excepto Cæcia circa terram flant IV, 248, 41 s.; cur plerumque ante lunæ defectum oriantur IV, 246, 39 ss.; quare vehementissime spirent circa Orionis occasum IV, 246, 1 ss.; ejus indicium est aeris et vaporis dissipatio III, 601, 32, 40; ejus indicium cur detur ubi stellæ prosiliunt

IV, 247, 25 ss.; ejus indicium cur sit ubi multa aranea feruntur IV, 255, 36 ss.; cur ante eos fluctus prorumpat IV, 231, 19 s.; quomodo ope erinaceorum eos prædicebat Byzantius quidam, idque quomodo III, 178, 13 ss.; concrescere vetat rorem vel pruinam III, 565, 10 s.; etiam si omnino desit, per aerem moveri cernuntur ramenta quæ in radiis per fenestram ingredientibus apparent III, 433, 50 s.; iis portatur anima secundum Orphica carmina III, 442, 51; salubria sunt quæ iis sunt pervia IV, 149, 17 s.; IV, 288, 15 ss.; cur qui iis pervia loca habitant tardius senescant IV, 191, 26 ss.; ei æstate patere debent ædes, 638, 50; incertum est, utrum is an tonsura capitis sanitatis causa sit II, 268, 4; putredinem prohibet III, 424, 39; eos arcet operimentum III, 424, 39 s.; iis hominis cutis propter debilitatem nigrescit III, 425, 6 ss.; non vero reliquorum animalium III, 425, 11 s.; idque quare III, 425, 9 s., quidnam conferat ad generationem vermium et animalium qui iis disruptis gignuntur III, 94, 39 s., cf. III, 94, 38 s.; III, 95, 8 s.; iis vere concipere videntur gallinæ III, 105, 24 s.; iis difficulter moventur corpora lata, idque quare II, 405, 13; magno flante lapidem ferunt apes III, 199, 27 s.; vel ipse movet, vel lapidis ope II, 350, 32 s.; si quo abstulerit aliquem, pertinet ad res invite factas II, 24, 23; si quis sufflando vehementem excitare posset, ne sic quidem navem movere posset, si ipse in eo esset III, 518, 22 ss.

Venti (*eorum genera*) omnes olim ad duo genera, australes et septentrionales redigebant, 546, 1; eorum situs rationes ex descriptione contemplari oportet III, 588, 49 ss.; qui per diametrum positi sunt, inter sese contrarii sunt III, 588, 39 ss.; alii sunt quibus nulli sunt contrarii III, 589, 7 ss.; qui ex terra humida prodeunt apogæi vocantur III, 632, 14 s.; qui e sinibus prosiliunt excolpiæ III, 632, 15; iis similes sunt qui e fluminibus et stagnis oriuntur III, 632, 16 s., cf. III, 655, 13; qui disrupta nube gignuntur ecnephiæ III, 632, 17 ss.; qui cum pluvia grassantur exhydriæ III, 632, 19 s.; ab oriente flantes Euri III, 632, 20 s.; ab Ursa, Boreæ III, 632, 21 s.; ab occasu, Zephyri III, 632, 22; a meridie Noti III, 632, 23, cf. *singula ventorum nomina* et præterea *Typho*.

Ventus adversus; oculos turbat IV, 145, 25; eo volant grues III, 157, 17 s.; eo neritas venari jubent, idque quare III, 71, 33 s.

Ventus ab altera Ursa exsistens; Aquiloni nostro contrarius III, 587, 40 ss.

Venti ab ortu flantes; calidiores sunt iis qui ab occasu flant III, 589, 46 s.

Venti contrarii; simul spirare non possunt III, 589, 44 s.; sub Vergiliarum exortum circa Strymonem flant III, 150, 6 ss.

Ventus properus; cur si eo navigare velint etiamsi secundus non sit, veli partem gubernatori propiorem constringant, proræ vero propiorem verso pede relaxent IV, 60, 42 ss.

Venti secundi; interdum duo spirant non ex eodem loco, nec eodem spiritu III, 589, 48.

Venti terrestres; iis oppositi sunt tropæi IV, 244, 31; flatus est ex terra mare versus IV, 244, 33.

Venti violentiores; eorum species III, 632, 45 ss.

Ventorum principium; utrum e superiore an ex inferiore loco sit III, 585, 22 ss.; principium motus e superiori loco est, generationis vero ex inferiori III, 585, 30 ss.

Vento exposita loca; in iis terreniores ac lapidosiores fiunt plantæ III, 421, 43 s.; idque quia frigida sunt ac humor in iis evaporatur III, 421, 44 s.

Vento gravidæ fieri; quando equæ dicantur III, 121, 37 ss.; idem est apud equas quod apud scrofas subare III, 121, 40 s.; quando mulieres dicantur III, 213, 7 ss.; fœcunditatis impedimentum est III, 213, 6; pendet a matricis siccitate III, 213, 9 ss.; si vehementer hoc affectu affligantur mulieres, cito abjicit quod conceperat uterus citoque manifestum evadit mulierem gravidam non esse III, 213, 13 ss.; si vero levius, eadem iis eveniunt quæ revera gravidis, donec conceptum abjiciant III, 213, 15 ss.; hunc affectum numini divino tribuere solent III, 213, 21 s.; nihilo minus sanabilis est, nisi natura sua graviter ita affecta sit mulier III, 213, 22 s.; si mulieres cum viro congressæ semen non projiciant, nec concipiant manifestum est eas hoc affectu non laborare III, 213, 24 ss.

Venulæ; terminantur, ubi terminatur cutis III, 247, 47 s.; ibique mittunt humorem corpulentum, nisi aliorsum eum declinaverit natura III, 247, 49.; eorum termino imposita sunt cilia III, 247, 46 s.

Venus; coitui præest III, 351, 1 s.; ejus nomen (græcum) a spuma derivarunt antiqui, idque quare III, 350, 54 ss.; quomodo ejus nomini alluserit Euripides, 380, 32; eam haud inepte cum Marte copulavit qui primus fabulam invenit, 511, 45; quare eam Bacchus cupierit IV, 294, 28 s.; fraudes nectit secundum lyricum anonymum II, 82, 42; quid de ejus zona dixerit Homerus II, 82, 44; ab ea incipientes Philægidæ carmina recitare ac mente volvere solent furore perciti III, 515, 42 s.; ejus imago expressa erat in veste Alcimenis IV, 91, 1.

Venus lignea; ei teste Philippo comico, infuso argento vivo motum impertiit Dædalus III, 437, 13 s.

Venus et Bacchus; se invicem comitari recte dicuntur, idque quare IV, 266, 38 s.

Veneris orbis; ita nonnulli Luciferi orbem appellant III, 628; 50 s.

Venus et Mercurius; poli tertiæ sphæræ eorum iidem sunt II, 607, 32.

Venus; v. *Coa.*

Ver; sæpius reverti potest II, 302, 38; id non facit nec unica hirundo, nec unicus dies II, 7, 13; homini per ætates venit III, 423, 1; quomodo ei juventutem comparaverit Pericles, 328, 5; 396, 37; per id aer minus stabilis est IV, 244, 7 s.; quando morbidum sit IV, 109, 32 ss.; IV, 111, 18 s.; cur morbidum sit IV, 113, 29 ss.; eo morbidior autumnus, idque quare IV, 113, 30 ss.; eo satis frequens est grando III, 566, 8 s.; III, 567, 23; idque quia tum aer adhuc humidus est III, 567, 25; eo frigidum recalescit IV, 113, 32 s.; quæ eo tempore fit animalium conceptio, quomodo differat ab iis quæ reliquis anni temporibus fiunt III, 83, 23 s.; ejus frigus immodicum infantes qui tunc in utero geruntur imbecilles mutilosque reddit IV, 109, 42; plerisque animalibus coitus tempus est III, 81, 19; quibusnam testaceis prosit ac ova ita dicta conciliet III, 392, 8 ss.; ubi sero appetit, paucior fit apum fœtura III, 96, 46 s.; III, 200, 41 ss.

Veracitas; quidnam II, 21, 51; est affectus moralis animæ laudandus II, 216, 34; II, 217, 7; animæ affectus inter jactantiam et dissimulationem medius II, 138, 32; II, 150, 32; II, 195, 32; justitiæ sequela est II, 245, 2; item magnanimitatis II, 245, 22; et sermonis et actiones et simulationem spectat II, 21, 41; II, 49 32; II, 51, 30; spectat sermones, sed non omnes II, 150, 23; circa vitæ consuetudinem versatur II, 51, 28; spectat veritatem colentes et mentientes II, 49, 31; II, 51, 30; de qua nunc est sermo differt a veracitate quæ ad pacta et justitiam injustitiamve pertinet, II, 49, 47; in ea de qua nunc loquimur cum in oratione tum in vita veritatem colit quia tali animi habitu præditus est II, 49, 50; ea vel alicujus vel nullius gratia uti licet II, 49, 50.

Veratrum (ἐλλέβορος); sursum purgat IV, 115, 41; IV, 311, 15; album et nigrum cur opposito modo purgent IV, 314,49 ss.; nigrum grave est et densum IV, 315, 4; album rarum et leve IV, 315, 4 s.; id homines edere non possunt, coturnices vero IV, 27, 13 (*in vers. tantum græca*); id sanitatem facere novimus omnes, quando vero adhibendum sit ignoramus II, 160, 15; id nosse facile est, sed scire quomodo adhibendum sit ad sanitatem faciendam, id soli medico competit II, 64, 7.

Verax; quisnam II 21, 51; II, 150, 28 ss.; II, 217, 10; idem qui simplex II, 217, 7; eum vocant rigidum II, 217, 4; quomodo eum appellet Homerus II, 217, 11; inter dissimulatorem et jactabundum medius II, 217, 8; opponitur mendaci II, 217, 45; sæpius est II, 217, 46; et sermones et actiones spectat II, 21, 41; et vita et oratione quæ sibi insunt agnoscit nec auget, nec extenuat II, 49, 37; laudabilis est quia medium tenet II, 49, 44; II, 50, 3; probus esse videtur II, 49, 52; si a veritate declinet, potius attenuando declinabit, idque quare II, 50, 4; ei oppositus esse videtur arrogans, idque quare II, 50, 32.

Verbascum (πλόμος); eo moriuntur pisces III, 164, 46; eo in Phœnicia venantur et pisces marinos, ubivis vero alibi solos fluviatiles et lacustres III, 164, 47 ss., cf. *Vibex*.

Verbera; pactum invite factum ac violentum sunt II, 55, 15; referuntur ad iram II, 54, 19; ea vetant leges II, 53, 20; iis inflictis, in partes inæquales divisa sunt actio et passio III, 56, 36; si quis infligat sciens cui et quare et cujus gratia, sponte agit II, 61, 25; si quis patri infligat, nesciens eum patrem esse, sponte non agit II, 61, 28; alii dare difficile non est, sed certo aliquo modo se habentem idem facere II, 63, 52; ea alii vel justus dare possit, sed ideo injuriam non facit nisi per accidens II, 64, 13; qui confidit, ubi se iis cæsum iri videt, fortis non est II, 31, 50; ferula lata vel manibus infliguntur metuentibus IV, 256, 43 s.; qui ad ea vitanda facit quæ mala vel ingrata putat, quæritur utrum vi et coactus an voluntarie agat II, 202, 20; iis inflictis latere solet debilis, 338, 21; in ea proclives sunt divites, 367, 2; misericordiam movent, 359, 9; iis cæsos omnia confiteri quæcunque cædentes voluerint, ut nos dicimus, necessarium est, 429, 25; iis puniendi sunt pueri juniores, si obscœnum aliquid dicant vel faciant, 623, 36; iis ansam dabit uxorum liberorumque communitas, 499, 2; quibus ansam dedit hæc communitas expiari non poterunt, 499, 8; iis in Platonis republica ansam dabit recens natorum ab opificibus et agricolis ad custodes itemque vice versa translatio, 499, 51; ab iis omnino abstinere debet tyrannus, 517, 14; sæpe causa fuerunt, cur tyrannos interficerent vel aggrederentur, 581, 41; item cur magistratus vel dynastias regia potestate præditas occiderint vel adorti sint, 581, 48.

Verberans; unum aliquem, non commune lædit, 340, 42; æque sonum efficit ac quod verberatur, sed alio modo III, 455, 20 ss.; non omne tamen sonum efficere potest III, 455, 24 s., cf. III, 454, 18 ss., 27 ss.; idque quare III, 455, 22 ss., 26 s., cf. III, 454, 29 ss; tanquam exemplum citatur, 81, 54.

Verberatur (quod), non omne sonum efficit III, 455, 24 s., cf. III, 454, 18 ss., 27 ss.; idque quare III, 455, 22 ss., 26 s., cf. III, 454, 29 ss.

Verbum; definitio, 25, 25; elocutionis pars est, 472, 33; eorum quæ de aliquo dicuntur signum est, 25, 30; quomodo a casu verbi differat, 25, 32; per se dicta nomina sunt et significant aliquid, 25, 39; ab eo vel ab ejus casu pendet oratio enuntians, 26, 19; dictio tantummodo est. 26, 27; sine eo esse nequit affirmatio vel negatio, 30, 40; 32, 5; eo transposito eadem fit affirmatio vel negatio, 32, 25.

Verba; absque conjunctione et disjunctione dicta nec vera, nec falsa sunt, 24, 34; dicta ac auditu percepta voce repercutiunt discentes III, 418, 43 s.; eorum merces verba secundum Euripidem II, 234, 5; iis rem decernere malle quam factis æquum est, 342, 14; morientium misericordiam movent, 359, 41.

Verbum infinitum; quidnam, 25, 34; 30, 38.

Verecundia (αἰδώς); animæ affectus est, II, 194, 49; idque inter impudentiam et stuporem medius II, 149, 40, 46; II, 195, 27; II, 216, 44; medietas est, sed non virtus II, 22, 9; II, 51, 33; II, 52, 4; laudabilis est II, 216, 34, 44; quidnam ei proprium sit II, 150, 1 s.; II, 216, 47; spectat actiones et sermones II, 149, 41; temperantiæ sequela est II, 244, 38; ad temperantiam confert II, 217, 44; eam tollit nimis exiguum inter parentes et liberos ætatis intervallum, 620, 56; ab ea pendet fortitudo civilis, idque a quanam II, 146, 22 s.; II, 209, 3; II, 210, 49, v. *Pudor*.

Verecundus; quisnam II, 22, 13; laudatur, idque quare II, 22, 10; animæ potentia ita dicitur II, 195, 2; iis injuriam facere solent, 339, 20.

Vergiliæ; earum ortus vim vel contrahendi, vel intendendi, vel tollendi, vel judicandi morbum habet IV, 108, 23 s.; earum occasum aquilonium ubi bruma austrina excipit, fiunt dies alcedonii III, 81, 43 ss.; cur ab earum occasu ad Favonii usque ortum hi potissimum pereant qui morbo longo laborant et juvenes potius quam senes IV, 111, 18 ss.; circa earum ortum circa Strymonem venti contrarii flant III, 150, 6 s.

Verisimile (εἰκός); aliqua ex parte quomodo a verisimili simpliciter differat, 382, 30, 45; quæ non sunt, multa hominibus evenire verisimile est, secundum Agathonem, 382, 32; 471, 49; 480, 30; v. *Probabilia*.

Veritas; de ea philosophati sunt antiqui II, 471, 2 s.; II, 478, 38; qui de ea philosophati sunt memorantur II, 410, 40; eam rebus apparentibus inesse censent Leucippus et Democritus II, 434, 29; intellectum non tanquam potentiam circa eam versantem consideravit Democritus III, 434, 10 s.; eam vel non exstare, vel nobis ignotam esse affirmabat Democritus II, 509, 20 s.; ea adductus interdum in causam incidit Empedocles III, 222, 46 s.; per se honesta et laudabilis est II, 49, 43; non solum ad scientiam acquirendam, sed etiam ad vitam rite confirmandam utilissima est II, 117, 3; de ea sermo est II, 156, 18; eam aliquatenus persequitur vulgus, etiamsi quæ dicit, vera non sint II, 439, 12; amicis præferenda est, inprimis philosopho II, 4, 15; eam opinioni præfert vir magnanimus, idque quare II, 46, 4; opinionis rectitudo est II, 72, 16; utriusque animæ rationalis opus est II, 67, 41; activa eo constat quod intellectus eadem affirmat quæ sectatur appetitus II, 67, 18; recto appetitu consentiens intellectus activi opus est II, 67, 21; cum ejus speculatione nihil commune habet consideratio virtutis II, 132, 5; ea magis opus est opinanti quam scienti II, 508, 10; ideoque et principii contradictionis obtrectatori, si solummodo opinetur, *ibid.*; circa contemplationem eam spectantem versatur vita philosophica II, 186, 29; philosophiæ speculativæ finis est II, 486, 25; ejus speculatio partim facilis, partim difficilis II, 486, 1; hujus difficultatis causa non in rebus, sed in nobis sita est II, 486, 10 ss.; eam nescimus absque causa II, 486, 28: eodem modo ad eam se habet unumquodque quo ad *esse* II, 486, 35 s.; eam difficulter assequimur (in quæstionibus ad primam philosophiam pertinentibus) II, 490, 1; eam multitudine aut paucitate dijudicari non debere censent qui contraria simul esse posse arbitrantur II, 509, 10 s.; eam, quantum fieri licet, maxime pervident qui eam maxime quærunt et amant II, 509, 48 s.; eam maxime pervidentes si incertissimas de ea habeant opiniones ad desperationem adiguntur qui philosophari conantur II, 509, 50; eam quærentes solantia persequi videbuntur, si contraria simul vera esse possint II, 510, 1; non e sensibilibus et mutationi obnoxiis dijudicanda est II, 590, 44 ss.; sed e rebus immotis et quæ semper eodem modo se habent II, 590, 47 s.; id est e rebus cælestibus II, 590, 48 ss.; eam, quantum fieri potest, perspicimus, ubi dubitationes et rationes apparentibus contrarias examinamus II, 162, 25 ss.; qui de ea judicium ferre volunt, arbitri, non adversarii partes agere debent II, 383, 18 ss.; ejus ratione non habita monstrandi rationem expendere possumus III, 218, 15 s.; si quantuluncunque ab ea recesseris, hoc ultra progressis decies millies augetur II, 372, 12 s.; maxime ad ejus speculationem refert quidnam de infinito statueris II, 372, 7 ss.; eam fortasse etiam literarum similitudine venari licet II, 138, 3; ad omnem multum confert animæ cognitio III, 431, 5 s.

Veritatis amicus; mendacium tanquam rem turpem fugit II, 50, 2; si in rebus in quibus nihil refert, vera dicat, multo magis ita agit, ubi plurimum refert II, 49, 52.

Vermiculi; in stercore gignuntur III, 118, 23; eos in nidis pariunt insecta quædam parva nomine carentia quarum alæ vaginis tectæ sunt III, 95, 44 s.; in nonnullis anguillis inveniuntur, atque ex iis eas gigni putant nonnulli III, 118, 50 ss., cf. III, 75, 16 s.

Vermipara; æque ac ea imperfecta edunt concepta III, 408, 45 s.; concepta adhuc imperfectiora emittunt quam pisces ovipari III, 382, 49 s.; primo valde exiguum quid pariunt III, 379, 33 s.; materiem e femina petunt, dein vero intra se habent III, 347, 21 ss.; simul cum fœtu edunt tantum alimentum quantum sufficit ei donec ipse sibi parare possit, 489,, 29; si e coitu vermem pariant, sexus differentiam habent III, 75, 7 s.; eodem modo folliculum exeunt quo viviparorum fœtus secundas III, 162, 14 ss.; eorum feminæ majores sunt quam mares III, 75, 40 ss.; iis accensenda sunt insecta III, 75, 40 s.;, III, 359, 52; idqne quænam III, 345, 37 ss, cf. III, 346, 37 s.

Vermis; vile est animal II, 169, 37 s.; ideoque ejus natura mala est II, 169, 36 s.

Vermes (quos pariunt insecta); imperfectum quid est III, 346, 12 s.; quidnam et quomodo ab ovo differat III, 5, 44 s.; III, 93, 10 s., cf. III, 99, 7 ss.; III, 345, 20 ss.; ei similia sunt ova imperfecta III, 346, 43; considerari potest tanquam ovum molle adhuc incrementum capiens III, 384, 52 s.; non figura ab ovis distingui debent III, 384, 42; nec duritie ac mollitie III, 384, 42 s.; sed eo quod toti in animal transmutantur, nec ex eorum parte fit animal III, 384, 44 s.; igitur iis accensendæ sunt cum erucæ tum aranearum fœtura III, 384, 39 s.; alii statim moventur, alii immobiles sunt III, 6, 6; crescunt III, 90, 45; eodem modo quo illi crescunt locustarum marinarum, molluscorum et piscium oviparorum ova III, 90, 45 s.; III, 379, 32 s.; eadem de causa crescunt ac fermentum, idque de quanam III, 379, 35 ss.; est conceptum quod incrementi materiem intra se continet III, 391, 9 s.; per se ipsi crescunt III, 375, 23 s.; III, 379, 34 s.; imperfectissimum conceptum est III, 384, 25, 28 s.; eum procreant insecta quæ generare valent III, 384, 36 s., cf. 23; ex compage ei simili primum consistunt quæ sponte fiunt III, 384, 37 s., cf. III, 385, 1 ss.; ex eo quadantenus omnia gignuntur III, 384, 24 s.; verisimillimum est ex eo ortos esse et homines et quadrupedes et omnia animalia, si revera terrigenæ sint III, 391, 16 ss.; versus superiora et principium crescunt III, 391, 24 s.; in eorum partibus inferioribus partium superiorum alimentum continetur III, 391, 25 s.; idque quare III, 391, 30 ss.; eatenus eodem modo quo ii crescunt animalia quæ ex ovis generantur III, 391, 26 s.; quum e concremento partibus inferioribus contento creverint eorum partes superiores, ex ejus reliquiis crescunt inferiores III, 391, 27 ss.; eos sic crescere probant vermes apum atque similium animalium III, 391, 32; eodem modo crescunt omnia animalia sponte nascentia III, 391, 23 s.; alii foris petunt id ex quo residuum fit cujus ope in rem ovo similem mutantur, alii id intra se continent III, 385, 17 s.; quæ ex iis gignuntur omnia eodem modo quo chrysallides aliquandiu nec edunt, nec excrementum emittunt III, 93, 45 s.; et qui e coitu nascuntur et qui sine eo, sicut erucæ, aluntur et manifesto stercus habent III, 93, 46 ss.; imaginatione carere videntur III, 465, 51; eos foris pariunt exsanguia III, 345, 19; non tamen simpliciter omnia III, 346, 39 s.; eos pariunt insecta III, 341, 38; III, 346, 39; eos pariunt omnia insecta quæ coitu utuntur, excepto papilionum aliquo genere III, 93, 8 s.; eos generant insecta quæ coeunt, etiamsi ipsa e rebus putrescentibus procreentur III, 77, 24; III, 328, 31; III, 332, 16 s.; satis magnos pariunt insecta quæ coitu generantur III, 388, 17 s.; cum eorum tum iis similium insectorum plerisque generatio absolvitur tribus septimanis III, 95, 50 s.; cum iis, tum animalibus quæ iis disruptis gignuntur generationis principium tribuunt sol aut ventus III, 94, 39 s., cf. III, 94, 38 s.; III, 95, 8 s.; ex eo fiunt animalia sponte nascentia cum sanguine prædita tum exsanguia III, 390, 51; ejus naturam habent lumbrici terrestres III, 391, 3 s.; e semine nostro ubi putrescit si nascitur, proles nostra non est IV, 138, 50 ss.; eorum pedes in extremo corpore sunt III, 102, 16 s.; pleraque animalia quæ ex his gignuntur araneis retinentur III, 95, 37 s.

Vermes (*variæ eorum species*); quidam balirum et tilonem infestat atque interficit, idque quomodo III, 164, 40 ss.; e quibusnam fiant melolonthæ III, 94, 48 s.; e quibusnam muscæ, idque quomodo III, 94, 53 s.; III, 95, 3 ss.; qualia animalia fiant ex iis quæ in leguminibus gignuntur III, 94, 51 ss.; parvi e quibus erucæ fiunt, gignuntur e re aliqua grano milii minore III, 93, 33 s.; post tres dies, ubi creverint, in pusillas erucas mutantur III, 93, 34 s.; e quibus canthari fiunt, hieme in stercore latent III, 94, 50; formicarum nulli rei adhærent III, 98, 45 s.; earundem e rotundis et parvis longæ fiunt atque in membra distinguuntur III, 98, 47 s.; bombycum quales III, 98, 42; aranearum quales III, 99, 2, 4; tribus diebus in membra distinguuntur III, 99, 10; si comprimantur, eundem succum continere probantur quam araneolæ, idque qualem III, 99, 15 s.; locustarum quales III, 99, 35 ss., v. *Ova* et *Fœtus*; post partum locustarum feminarum collo innascuntur easque necant III, 99, 44 s., cf. III, 100, 4 s; e quali fiat bombylius et dein necydalus III, 94, 7 s.; intra sex menses ex hoc fit necydalus III, 94, 10 s.; e quibusnam fiant orsodacnæ III, 95, 10 ss.; fiunt in fucubus, in piceis et in piris, ex iis fiunt erucæ e quibus cantharides procreantur III, 95, 12 ss.; e quibusnam fiant culices III, 95, 16 s.; quales in nive generentur III, 95, 20 s.; qui in nive generantur, moriuntur ab hac separati III, 95, 25 ss.; cicadarum in terra in tettigometram transeunt III, 100, 34 s.; ex iis qui in ligno sicco inveniuntur, fiunt carabi, idque quomodo III, 94, 14 ss.; scorpionum ovis similes III, 99, 1 s.; vivos in capite habent cervi, idque quot, quantos, quales et ubinam III, 30, 24 ss.; in prægnantium piscium ventre gignuntur atque fœturam expellunt III, 119, 28 ss.; vesparum et crabronum autumno nascuntur III, 98, 32 ss.; eorundem pleniluniis maxime manifestum incrementum capiunt III, 98, 34 s.; eorundem cellulæ parietibus adhærent, idque quanam earum parte III, 98, 35 ss.; dum in aliis eorundem cellulis insunt, aliæ nymphas continent, aliæ animal alatum III, 98, 26 ss.; ex eo gignitur matrix vesparum III, 201, 27; ex apum (operariarum) et fucorum fœtura fiunt III, 97, 37; non vero e regum, ut ferunt III, 97, 41 ss.; optimos faciunt apes, ubi melli operam dant III, 97, 29 s.; primum transversi jacent in favo III, 97, 33; postea se ipsi erigunt et aluntur III, 97, 34 s., cf. III, 93, 49; favo non adhærent III, 97, 35; ubi incrementum ceperint, eos apposito cibo oblinunt apes III, 198, 13 s.; ubi obliti sunt, pedes et alas capiunt III, 97, 44 s.; ubi perfecti sunt, disrupta membrana, evolant III, 97, 45 ss., III, 198, 14 s., cf. III, 94, 2; stercus emittunt III, 97, 46, cf. III, 93, 49 s.; III, 98, 58 s.; si quis iis antequam pedes et alas habeant, caput amputet, eos devorant apes III, 97, 48 ss.; v. etiam *Soboles*; eos non continent favi triplices quorum aliquos faciunt nonnullæ earum apum quæ ad terram eos struunt III, 98, 11 s.; perfectam magnitudinem nacti, apum et vesparum, indurato putamine, immobiles et ovo similes evadunt III, 384, 46 ss.; atque tunc vocantur nymphæ III, 385, 12 s.; intra sese continent id ex quo residuum fit cujus ope in nymphas mutantur III, 385, 17 ss.; eorum (apud apes) partes inferiores initio maiores sunt quam superiores III, 391, 34 s.; id quod probat vermes superiora versus et in caput crescere III, 391, 32 ss.

Vermes; quænam iis vescantur aves, etiamsi non semper tamen plerumque III, 150, 47 ss.; ab iis omnino abstinent aves quæ e spinis victitant III, 151, 13; eos ex arboribus colligit picus, idque quomodo III, 181, 2 s., 14 ss.; iis vescitur atriceps III, 184, 13 s.

Vermes e quibus generantur animalia nonnulla; in iis inferiora primo majora sunt III, 116, 5, cf. III, 391, 32 ss.; oculi vero et caput postmodum III, 116, 6.

Vermes qui in putribus carnibus nascuntur (εὐλαί); maximis eorum non minores sunt vermes qui in cervorum capite nascuntur III, 30, 27 s.

Verres; dentes exsertos habent III, 252, 23, 31 s.; idque cur majores quam majales IV, 320, 21 ss.; octavo mense generare incipit III, 85, 39; antequam tamen anniculus fuerit, malam procreat sobolem III, 85, 40; nonnullis in locis quarto mense coire incipit, sed decimo demum mense ita ut fœtus generari et enutriri possint III, 85, 42 ss.; usque ad tertium annum ad generandum aptus est III, 85, 44 s.; III, 86, 30; grandiorum ætate soboles pejor est, idque quare III, 86, 31 s.; inire solet satur et ubi prius aliam feminam non inscenderit III, 86, 32 s.; sin vero minus, pauciores et minores porci nascuntur III, 86, 33 s.; si bono sit habitu, quovis anni tempore inire potest, idque tam noctu quam interdiu III, 86, 45 s.; maxime tamen mane III, 86, 47; senescenti semper infrequentior fit coitus, *ibid.*; si propter senectutem aut debilitatem cito inire nequit, sæpe cubans cum femina cubante congreditur III, 86, 48 ss.; sæpius eandem scrofam inire debent, idque quare III, 123, 26 ss.; coituris hordeum præberi debet III, 123, 35 ss.; campestres scrofas montis Athus sustinere nequeunt III, 170, 16 s.; quavis ætate castrari possunt III, 208, 18.

Verriculum; eo interdum pectines venantur piscatores III, 165, 19 s.; vel etiam pisces III, 160, 47 s.

Versatio; alter motus globo proprius II, 398, 25; ea quæ moventur corpore, eodem loco manent II, 398, 28.

Versicolora; unde fiant IV, 284, 15 s.

Versus; cur eorum rectitudinem melius uno oculo perspiciamus IV, 276, 11 ss.; quomodo ex Iliade esse dicatur II, 530, 32; in iis multa sunt quæ admirationem moveant, 386, 39; in iis quod convenit modo magis contrahitur, modo latius patet, 386, 44; ex oratione pedestri abesse debent fr. 126, a.

Versus hexameter; cf. *Heroicum metrum* et *Hexameter versus.*

Versutia (πανουργία); definitio II, 74, 50; II, 196, 14; animæ affectus est II, 195, 38; injustitiæ sequela est II, 246, 20; ejus signum pes non cavus, sed crassus est III, 12, 35 s.; homini et reliquis animalibus communis est III, 145, 8.

Versuti (βαυκοπανοῦργοι); quinam II, 50, 26; contemnendi sunt *ibid.*; ii sunt qui inflexa habent supercilia fr. 194, a.

Vertebræ (σφόνδυοι); undenam venulæ unamquamque earum adeant III, 41, 23; circa renibus superpositam in duos ramos finditur vena magna III, 41, 23 s., cf. III, 42, 32 ss.; ultimam colli petit ramus venæ cavæ jam Homero cognitus III, 41, 6 s., 16 ss.; earum e regione dirempta est spina dorsalis III, 237, 18 s.; ei committitur caput III, 30, 26 s.; omnes perforatæ sunt III, 44, 44 s.; iis constat spina dorsalis III, 44, 42 s.; cum ultimis continuatur superne calvaria III, 44, 45 s.; exceptis leone et lupo eas continet collum apud omnia animalia eo prædita III, 289, 4 s.; iis caret leo III, 17, 33 s.; quales habeant serpentes III, 296, 48 s.

Vertebra cui caput committitur; circa eam in cavitate vivos vermes habent cervi, idque quot, quantos et quales III, 30, 26 ss.

Vertebrarum columna; eam omnia animalia sanguine prædita habent, idque vel osseam vel spineam III, 45, 46 s.; qualem habeant pisces cum vivipari, tum ovipari III, 45, 38 ss., cf. 42 s.; qualem serpentes III, 45, 42 s., cf. *Spina dorsi.*

Vertex; quidnam III, 8, 30, 36 s.; quatenus nonnullis duplex esse possit III, 8, 37 ss.; infantibus mollis est et sero duratur III, 144, 12 s.

Vertigo (ἴλιγγος); de iis problemata IV, 298, 32; quidnam sit IV, 299, 50 s.; quare eo afficiamur ab alto deorsum spectantes, sursum vero non IV, 298, 48 ss.; quando fiat IV, 298, 49 s.; eo afficimur multis prætereuntibus dummodo unumquemque intueamur IV, 299, 2 s.; cur eo afficiamur rem intuentes eandem ubi circulo movetur IV, 299, 31 ss.; cur surgentibus potius quam sedentibus fiat IV, 151, 43 ss.; IV, 301, 1 ss; eum affert reclinatio, idque quare IV, 299, 43 ss.; cur eo afficiantur cum propter defectum, tum propter plenitudinem IV, 299, 47 ss.

Verum; ejus definitio II, 512, 43 s., cf. II, 513, 4 s., 49; ejus divisio fr. 106, b; 107, a; non hoc aliquid, sed tale est, 300, 7; omne sibi undequaque consentire debet, 78, 32; quot significata habet, tot etiam τὸ ὑπάρχειν, 81, 7; tot modis sumendum est quot modis categoriæ divisæ sunt, 82, 3; quænam sint, 172, 14; ea interdum evertere cogitur disputans, 270, 44; semper eadem erunt, si omnia semper quiescant II, 514, 33 s.; quidnam sit in rebus compositis II, 572, 36 ss., cf. II, 573, 4 ss., 21; quidnam in rebus incompositis II, 573, 10, 23 s.; videtur quod semper ita se habere videtur, 360, 50; II, 117, 39; affirmationem in composito, negationem vero in diviso habet II, 537, 19 s.; quærendum ab iis qui omnia quæ alicui videntur vera esse putant, an talia sint quæ dormientibus aut quæ vigilantibus hujusmodi esse videntur II, 510, 50; cum eo omnia congruunt II, 7, 42; ab eo facile dissentit falsum II, 7, 43; ex iis colliguntur vera, 151, 11; a falsis diversa, *ibid.*; sunt quædam quæ sunt, licet etiam aliter se habere possint, 152, 8; e non veris colligi possunt, 127, 45; 132, 27; 151, 6, cf. p. 90-96; sed semel tantummodo, 151, 6; falso demonstrari potest II, 189, 16; se habet ut unaquæque scientia, 326, 45; ex iis falsa colligere non licet, 90, 8, 11 ss.; ea interdum e falsis colligere licet, 90, 9; 272, 9; 273, 5; idque tantummodo de ὅ τι, non de διότι, 272, 9, cf. 133, 44 ss.; in quibusnam syllogismis e falsis ea colligere liceat, 90, 28 ss.; partim simpliciter, partim ex suppositione verum est II, 386, 6 ss.; omnia esse quidam affirmant II, 513, 37; iis accensendus esse videtur Heraclitus II, 513, 29; hujus opinionis refutatio II, 513, 42 ss., cf. II, 592, 5 s.; qui hæc perhibent se ipsi evertunt II, 514, 2 ss., cf. II, 592, 5 s.; vel tunc innumeras affirmationes falsas agnoscere coguntur, si unicam adversarii ratiocinationem a ceteris excipientes, falsam esse dicant II, 514, 7 ss.; ad ea distinguenda naturaliter bene dispositi sunt homines, 311, 54; eadem facultate perspiciuntur qua verisimilia vel probabilia, 311, 53; 312, 2; facilius probantur et ad persuadendum aptiora sunt, 312, 25; natura meliora sunt quam contraria, 312, 7; vincuntur, ubi judicia non feruntur ut decet, 312, 9; id ponere præstat II, 408, 43; quamobrem non sufficiat id exponere, sed addenda sit erroris causa II, 89, 39; semper aliquod probatur argumentatione quæ a valde probabilibus aliud verum evertit, 273, 10; id eligit dialecticus bona indole præditus, 274, 34; sua interesse ut ea dicat, demonstrare debet orator, 430, 24; item adversario non conducere, si ea dicat, 430, 29; ea se dicturum esse affirmare debet orator, ut auditores animum in eum convertant, 439, 20.

Verius; dummodo quid sit, sufficit ad refutandos principii contradictionis obtrectatores II, 508, 21 ss.

Verissimum; id est quod posterioribus rebus causa est cur veræ sint II, 486, 32.

Verum ac falsum; quatenus animæ insint, 24, 30; quatenus voci, 24, 32; ea non capiunt nomina vel verba simpliciter dicta, 24, 34; non omni competunt orationi, 26, 12; solis oppositis secundum affirmationem et negationem necessario insunt, 20, 22, 52; 21, 4; maxime iis insunt quæ secundum conjunctionem dicuntur, 20, 35; 24, 33; quatenus insint oppositis secundum privationem et habitum, 20, 43 ss.; nec genus nec differentia sunt opinionis, 209, 48; non idem est in rebus compositis et incompositis II, 573, 8, 20 s.; extra res agendas sunt III, 470, 25; eatenus tantum a bono et malo differunt quatenus id quod simpliciter ab eo quod alicui est III, 470, 25 ss.; quatenus cadat in numerum numero unum II, 573, 23 ss.; iis consistit intellectus contemplantis bona vel mala conditio II, 67, 19; cujusvis intellectus opus sunt II, 67, 20; simul omnes dicent, si de omni re æque valeat ejusdem negatio ac affirmatio II, 507, 25; si simul omnes dicant, cum iis colloqui non licet II, 507, 42 ss., cf. II, 589, 16 ss.; II, 590, 3 s.; versatur circa contradictionis partitionem II, 537, 21 ss.; rebus non inest, sed cogitationi II, 537, 29 ss., 34 ss., 39; II, 594, 11 ss.; differt ab ente proprie sic dicto II, 537, 35; de ente proprie sic dicto testimonium affert, nec aliam quandam ostendit entis naturam exstare II, 537, 39 ss.; ejus causæ non quæruntur II, 594, 14.

Vera vel non vera; fieri potest ut neutra eorum dicat aliquis, si inter contradictoria exstet medium II, 513, 7 s.

Verum vel falsum; intelligibilium complexio est III, 471, 5 s.; quædam semper sunt II, 573, 2; idque quænam II, 572, 44 s.

Vere et false dicere, an eidem simul liceat, 302, 50; quomodo solvatur hoc sophisma, 303, 3; difficile est et quare, 302, 51.

Vere, sed non perspicue dicta; ex iis progredi debemus ad ea quæ et vere et perspicue dicuntur, II, 194, 10.

Verveces; cornua contrario modo habent ac reliqua animalia IV, 167, 7 ss.

Vesica; vas et conceptaculum est III, 335, 7; humidi excrementi receptaculum est III, 5, 3 s.; III, 265, 42; III, 335, 7; quæ eam habent, omnia etiam alvum habent III, 4, 51 s.; III, 5, 1 s.; ea prædita etiam urinam habent III, 231, 16; locus est crudi humoris IV, 132, 23; ultima jacet III, 16, 54; appensa est meatibus a renibus in ejus collum tendentibus III, 15, 54 ss.; (apud feminas) matrici imposita est III, 17, 6 s.; membranulis septo transverso similibus fere quaquaversum alligata est III, 17, 2 ss.; humana decentem magnitudinem habet III, 17, 5 s.; in ejus collum e cavis renum meatus tendunt duo firmissimi III, 16, 46 s.; III, 17, 1 s.; III, 43, 1 s.; III, 267, 3 ss., 15; hinc a renibus pendet III, 267, 14; per hos meatus ad eam transit urina jam excremento similior III, 267, 12 ss.; in eam meatus penetrant duo firmi et continui ab aorta profecti III, 16, 47; III, 42, 51 ss.; item ramuli venarum e renibus ad coxam tendentium III, 16, 53, cf. III, 43, 7; ejus collo connexum est pudendum (virile) III, 17, 6 s.; ab ea ad pudendum virile tendit meatus apud quadrupedes viviparas III, 36, 17 s.; ejus meatus apud quosdam non perforat pudendi partem extremam III, 406, 42 ss., cf. *Hypospadiæi*; ejus collum in urinæ iter vergit III, 17, 2; meatus nervosus et cartilaginosus a pudendo ad eam it III, 17, 9 s.; membranacea est, sed non ad idem membranæ genus pertinet ac omentum, idque quare III, 50, 7 s.; ejus partim gratia viscera exstant III, 277, 16 ss.; ut bene munere suo fungatur adsunt renes III, 265, 44; igitur eadem de causa de qua ipsa, etiam exstant renes III, 265, 45 s.; animalibus ea præditis humidus est lien, idque quare III, 265, 33 ss.; quænam animalia eam habeant, quænam ea careant III, 31, 5 ss.; III, 50, 8 ss.; eam habent quæcunque animalia sanguineum pulmonem habent, idque quare III, 265, 50 ss.; III, 266, 8 s.; præcisa non coalescit, nisi admodum raro, vel circa initium meatus urinæ III, 50, 10 ss.; apud mortuos nullum humorem transmittit III, 50, 13; apud vivos vero vel siccas concretiones III, 50, 13 s.; de ejus calculis, v. *Calculi vesicæ;* una cum ea fit urina III, 395, 43 s.; ejus recrementum urina est III, 239, 49 s.; III, 370, 16; v. *Urina*; antequam ad eam perveniat potus, ventriculum intrare debet III, 256, 45 s.; cur eam alia medicamenta solvant IV, 115, 29 ss.; cur eam solvat piper si large sumatur, scammonea vero si parce itemque si vetus sit IV, 116, 35 ss.; inflammatæ cura adhibenda est III, 210, 2; cur ea plena concumbi non possit IV, 137, 45; si suo loco mota sit, moriuntur equi III, 167, 14; quænam signa probent eam locum mutasse III, 167, 15 s.; cuidam vaccæ per eam tenue exibat alvi excrementum III, 406, 49 s.; eam habet testudo III, 327, 2; magnam habet testudo marina III, 266, 26; perexiguam vero terrestris III, 266, 26 s.; quare hæ testudines eam habeant III, 266, 17 ss.; apud ovipara quoque ea prædita, anus ab urinæ exitu non est distinctus III, 326, 50 ss.; idque quare III, 327, 3 s.; ea carent pennata et squamosa et squarrosa, exceptis testudinibus III, 266, 12 ss., cf. III, 274, 3 ss., 18; III, 79, 30 ss.; ea carent aves ac pisces, idque quare III, 265, 18 s.; III, 274, 3 s.; ea carent pisces et quadrupedes oviparæ III, 302, 53 s.; ea carent exsanguia III, 277, 18; ea carent et mollusca et aves III, 278, 27 s.; ea caret lutaria, idque quare III, 266, 34 ss.; ea carent quæ non statim intra se pariunt, ut pisces nonnulli IV, 168, 18 ss.; quæ ea carent perexigua viscera habent III, 274, 17 s.; quomodo apud animalia ea carentia se habeat genituræ, urinæ, siccique excrementi exitus III, 79, 27 ss.

Vesicula umbilicalis; v. *Luteum ovi* et *Secundina membrana*.

Vespa; sanguine caret III, 5, 32; pertinent ad insecta, immo ad animalia operosissima III, 193, 37 ss.; insecta sunt, ideoque præciso capite et ano vivere possunt III, 533, 19 s., cf. III, 67, 18 s.; pertinet ad insecta quæ bombum edunt III, 543, 10, cf. *Insecta quæ bombum edunt* et *Insecta quæ reliquis diutius vivunt*; insecta sunt ideoque aerem non recipiunt, sed victum e terra petunt atque in ea degunt III, 2, 43; animal civile est III, 3, 40; examina non emittunt III, 202, 40 s.; insecta sunt quæ coeunt atque ex ejusdem nominis animalibus generantur III, 328, 29; totipennibus accensendæ sunt III, 503, 40 s.; apud eas manifesto in parte cordi respondenti attollitur et subsidet spiritus insitus, *ibid.*; in posteriori parte aculeum habent III, 284, 14 s.; igitur eum armorum loco habent, *ibid.*; eorum stimulus tenuis est quia volucres sunt III, 284, 17 s.; igitur eum intus habent III, 284, 15 ss., cf. III, 67, 36 s.; earum alæ nudæ sunt III, 312, 7 s.; uti et reliqua insecta, non recta volant, idque quare III, 311, 52 ss.; etsi cum ape et crabrone cognata sit, iis tamen nullum nomen commune inditum est III, 67, 7 ss.; magis varium colorem habent quam apes III, 426, 21 s.; idque quia voraciores sunt III, 426, 19 s.; apibus cognatæ sunt III, 388, 19 s.; nihil tamen divini habent III, 388, 21 s.; quatenus igitur earum generatio apum similis sit III, 388, 18 ss.; coitu mutuo generant III, 388, 24 s.; earum coitus sæpe conspectus est III, 388, 25 s.; earum vermes aluntur et manifesto stercus habent III, 93, 49 s.; III, 98, 28 s.; earum nymphæ nec cibum sumunt, nec amplius stercus habent III, 93, 51 s.; v. *Vermes* et *Nymphæ*; in cellulis separatim generantur III, 402, 24; hinc nunquam apud eas occurrit partus monstrificus III, 402, 22 s.; apibus injuriam inferunt III, 198, 25 s.; III, 200, 24 s.; ideo apiarii earum nidos alveariis vicinos tollunt III, 298, 31 s.; ipsasque ope patinæ carne plenæ capiunt, idque quomodo III, 200, 26 ss.; cum iis pugnant apes, idque ubinam III, 198, 33 ss.; gignuntur potissimum locis asperis et squalore obtinente, idque ubinam III, 202, 1 s., cf. 23; e quanam materie et quonam modo favos faciant III, 202, 3 s.; quibusnam rebus alantur III, 202, 4 ss.; earum soboles major statim videtur quam quæ partu procreari possit III, 202, 10 ss.; aliæ pauca et minuta faciunt vespeta, aliæ multa et magna III, 202, 17 ss.; si frequentes fuerint, sequenti anno frequentes esse solent earum matrices III, 202, 21 ss.; partim aculeum habent, partim eo carent III, 201, 48 s.; III, 263, 6 s.; hieme capiuntur in speluncis, idque cum aculeo præditæ tum eo carentes III, 202, 16 s.; partim operariæ, partim matrices sunt III, 201, 3 ss., cf. III, 202, 33 s.; qualis earum sit generatio III, 201, 16 ss.; earum magnitudinem non tantum excedunt matrices quantum crabronum duces crabronum suorum III, 202, 35 ss.; earum duo genera, quorum alterum ferum III, 200, 45 s.; earum genus reliquis minorum ichneumones sunt III, 95, 40 s.; feruntur in Naxo si vipera gustata aculeum infixerint alicui, molestiora vulnera infligere viperarum ictibus IV, 102, 13 ss.

Vespæ aculeatæ; quomodo ab aculeo carentibus differant III, 201, 49 ss.; eas nonnulli mares esse censent, idque quare III, 201, 51 s.; alii vero feminas, idque quare III, 202, 12 ss.; sub hiemem multæ aculeum abjicere videntur, etsi res non certa sit III, 201, 53 ss.; non constat quatenus coitus participes sint III, 202, 6 ss.; hieme capiuntur in speluncis III, 202, 16 s.; ad eas pertinent omnes quæ (æstate) in locis præruptis capiuntur III, 202, 23 ss.

Vespæ aculeo carentes; quomodo ab aculeatis differant III, 201, 49 ss.; eas nonnulli feminas esse censent, idque quare III, 201, 51 ss.; si quis vespam pedibus arripiat ac alis fremere sinat advolant III, 202, 12 s.; unde alii eas mares esse arbitrantur III, 202, 14 s.; non constat quatenus coitus participes sint III, 202, 6 ss.; hieme capiuntur in speluncis III, 202, 16 s.

Vespa annua; insectum favificans gregale est III, 194, 51.

Vespæ feræ; raræ sunt III, 200, 46; quonam loco gignantur *ibid.*, cf. III, 202, 2 s.; quonam pariant III, 200, 46 s.; quomodo se habeant et quomodo a cicuribus differant III, 200, 47 s.; omnes aculeum habent eumque pro portione majorem quam cicures III, 200, 49, 51; inde earum ictus etiam majorem dolorem infligunt III, 200, 50; annum durant atque hieme conspiciuntur, idque quando III, 200, 52 s.; hieme vivunt in truncis latentes III, 201, 1 s.; partim operariæ, partim matrices sunt III, 201, 3; nunquam senio confectæ aut ægrotæ conspectæ sunt III, 201, 37 ss.; earum coitum jam observarunt III, 202, 9; non constat utrum ambæ quæ coibant aculeum habuerint, an tantummodo altera III, 202, 9 s.

Vespæ juniores; non constat an anniculas interficiant matrices III, 201, 34 ss.

Vespæ mitiores; partim operariæ sunt, partim matrices III, 201, 6 s.; sub terra pariunt atque gignuntur III, 200, 46 s.; III, 202, 2 s.

Vespæ mitiores operariæ; quomodo ab iis differant matrices III, 201, 7 s.; inchoante hieme stupidæ evadunt et circa brumam nusquam conspiciuntur III, 201, 11 s., cf. 16; igitur ingravescente hieme moriuntur neque annum vivunt III, 201, 9 s.

Vespæ operariæ; quomodo a matricibus differant III, 201, 40 ss., cf. 7 s.; solæ sine matricibus gignuntur in vespetis parvis III, 201, 20 s.; postquam natæ sunt, matricibus alimentum ferunt III, 201, 29 ss.

Vespæ et crabrones; pullis suis favos construunt III, 98, 15 s.; idque sub terra si ducem nacti sunt III, 98, 18 s.; ubinam vero ubi eum palantes quærunt, nec invenerunt III, 98, 16 ss.; eorum favi sexanguli sunt III, 98, 19 s.; e quanam materie conflati sint eorum favi III, 98, 20 ss.; cellulis immittunt fœturam, idque quomodo III, 98, 23 ss.; eorum cellulæ non omnes simul fœturam continent III, 98, 25 s.; eorum fœtura et vermes cellulæ parietibus adhærent non inferne, sed a lateribus III, 98, 25, 35 ss.; eorum vermes quo anni tempore nascantur III, 98, 32 ss.; pleniluniis apertissime crescunt iidem III, 98, 34 ss.

Vesparum matrices; v. *Matrices vesparum*.

Vespera; cur quam ea frigidior sit aurora IV, 242, 25 ss.; senectus diei vocari potest, 474, 19.

Vespertilio; quadrupes imperfecta est III, 318, 13; igitur ei comparari possunt testacea III, 318, 13 s.; inter pedestria et volucria medium tenet III, 303, 20 ss.; quatenus volucria sunt pedes habent, quatenus pedestria vero iis carent III, 303, 26 ss.; pedes habet III, 3, 17; sed non ad ingrediendum III, 669, 21; et cauda et orrhopygio caret, idque quare III, 303, 28 ss.; eorum alæ cute constant III, 303, 30 s.; coriaceis alis præditus est III, 6, 34; acetabula habet in utero prægnanti, etiamsi utrinque dentes habeat III, 37, 46; noctu vivit III, 4, 2; ut eorum oculi se habent ad lucem diurnam, sic mens nostra ad res natura manifestissimas II, 486, 12 ss.

Vespeta; parva facit matrix vesparum ineunte vere, eaque qualia III, 201, 17 ss.; in parvis nonnisi operariæ gignuntur vespæ III, 201, 20 s.; quo magis vergit annus, eo majora facit matrix III, 201, 21 ss.; sub finem autumni maxima et plurima facit eadem III, 201, 23 s.; in maximis matrices, non operarias gignit matrix III, 201, 24 ss.; in plerisque inveniuntur matrices III, 201, 44 s.; iis semper insident matrices III, 201, 43; aliæ vespæ pauca et parva faciunt, aliæ multa et magna III, 202, 17 ss.; alveariis vicina tollit apiarius, idque quare III, 198, 31 s.; iis multo majores et longiores sunt tenthredinum nidi III, 203, 17 ss.

Vesta; alii ejus risum, alii minas appellant sonitum qui in flamma fit III, 596, 48 s; ei comparatur tonitru III, 596, 47.

Vestibula præmunita; in publicas vias projecta vendidit Hippias Atheniensis, 641, 15,

Vestigia; leporis mortui quamobrem non odorentur canes IV, 310, 12 ss.

Vestis; ejus virtus et opus et usus II, 192, 11; ejus usus exemplum rei quæstuariæ per se II, 213, 41; unum est cum tunica, si utriusque notio una est II, 505, 18; instrumentum ad agendum accommodatum est, idque quare, 485, 15; hominum quoque gratia exstant feræ, 489, 37; haberi dicitur, 24, 6; II, 530, 9; eam facit textor, secundum Platonem II, 151, 43; et tota et omnis dici potest, idque quare II, 531, 35; si album hominem significet, idque definiat quis ut album, non secundum se explanat II, 540, 51 s.; si definiri deberet æs rotundum, hoc nomen hujus definitionis signum esset II, 563, 11 ss.; item eodem rediret an quæreret cur unum sint æs et rotundum, an cur unum bipes et animal II, 563, 13 s.; ponitur idem significare quod homo albus II, 540, 44 s.; notione idem est quod indumentum, 176, 16, 35; II, 276, 18; de ea concludi non licet, ubi indumentum memorant propositiones, 282, 12; non definitur si nomini substituatur indumentum, 250, 30; inter eam quæ habetur et qui habet habitus quidam intermedius est II, 529, 10 s.; in pura etiam parvæ maculæ conspicuæ fiunt III, 418, 9 s.; mundissimæ celerrime maculas contrahunt III, 509, 23 s.; circa eas mundus est vir liberalis II, 245, 7; iis ornatum affectant vani II, 46, 40; eam trahit delicatus, idque quare II, 84, 4; non eadem seni convenit quæ juveni, 387, 32; non eodem modo quo illa eligi debet amicus II, 223, 43; æqualem tribuere iis qui corpore dissimiles sunt, noxium est, 540, 40; servis pro meritis tribuendæ sunt, 637, 29; Lacedæmone pauperibus ac divitibus eadem est, 553, 52; eorum qui magnā mala perpessi sunt, misericordiam movent, 359, 40; prava quænam IV, 169, 7; earum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 46; aureas simulacrorum deorum albis permutabat Dionysius, 651, 8; in balneis promiscue jacent IV, 264, 15 s.; cur eas lavet et detergat aqua lacus Hyrcanii, etiamsi potui idonea sit IV, 331, 29 ss.: exterguntur si quis madefactas aqua Asphaltidis lacus excusserit III, 582, 28; difficilius in illis temperatum elui potest quam merum, idque quare IV, 132, 27 s.; frigore desiccantur III, 615, 33 s.; ex iis difficillime vinum dilutum eluitur idque quare fr. 210, b; cur melius eluantur in aqua potulenta quam in marina fr. 200, b; quomodo a fulmine affectæ sint III, 599, 40 ss.; animalibus quæ in iis inveniuntur similia gignuntur insecta in libris III, 102, 10; quæ e velleribus lanisve ovis a lupo commorsæ fiunt, pediculis valde obnoxiæ sunt III, 156, 7 ss.; cur rubra uterentur Lacedæmonii fr. 272, a,

Vestis Alcimenis Sybaritæ; opulentissima erat IV, 90, 32; ejus descriptio IV, 90, 38 ss.; Lacinii per Junonis solemnia exponebatur IV, 90, 33 s.; a Dionysio Carthaginiensibus vendita IV, 90, 36 ss.

Vestium fabrica; ejus triplex munus uti et politicæ, 543, 23.

Vestitus; quali uteretur cum æstate tum hieme Hippodamus Milesius, 508, 14; Lacedæmoniorum arrogantiam præ se ferre videtur II, 50, 28.

Veterina; v. *Jumenta*.

Veterinarii; quomodo jumenta stillicidio urinæ laborantia sanent IV, 316, 10.

Vetulæ; ita Græci vocant (γραῖαι) sorbitionum crustulam III, 362, 19, v. *Crusta*.

Vetulæ; crustata sunt quorum crusta testacea est III, 162, 29; nihilo minus senectam exuere feruntur, *ibid.*

Via; quidnam ejus principium II, 514, 23; longa esse dicitur, ubi iter longum est, et vice versa II, 303, 3; earum conservatio et emendatio ædili demandata est, 598, 19; in Pordoselene disjungit loca, ubi inveniuntur mustelæ et ubi non II, 168, 44 s.

Via; ita vocabant cometam qui Asteo archonte apparuit III, 559, 46.

Via brevior; non omittenda est ut circuitus faciamus III, 401, 46.

Via Herculea; v. *Herculea via*.

Via lactea; de ea fit sermo in *Meteorologicis* III, 552, 11 s.: III, 553, 14; ejus definitio III, 563, 52 s.; maximus circulus est III, 562, 17 s.; III, 563, 24 s.; semper eodem est ac semper super iisdem sideribus apparet III, 562, 16 s., 46; Pythagoreorum de ea opinio III, 561, 48 ss.; refutatur hæc opinio III, 562, 1 ss.; Anaxagoræ et Democriti de ea opinio III, 562, 9 ss.; refutatur hæc opinio III, 562, 15 ss.; eam nonnulli reflexionem visus nostri ad solem esse dicunt III, 562, 32 s.; refutatur hæc opinio III, 562, 34 ss.; in eam colliguntur plurimæ concretiones unde fieri solent cometæ III, 561, 43 s.; III, 563, 54 ss.; quomodo a sicca exhalatione consistat III, 561, 12 ss., cf. 30 s.; densissima et plurima et maxima continet sidera III, 563, 17 s., 27 s., 37 s.; ita sita est ut tropicos longe excedat III, 563, 26 s.; continet etiam multas stellas sparsas III, 563, 28 s.; idque plures quam ullus alius circulus III, 563, 45 s.; maximum ejus jubar in altero ejus dimidio quo bifurcatio continetur III, 563, 32 s.; idque quia in ea plura et densiora sunt sidera quam in altero III, 563, 33 ss.; unde patet ejus splendorem pendere a siderum motu III, 563, 34 ss.; ejus causa quam exposuimus non inepta videbitur si probanda videantur quæ de cometis exposita sunt III, 563, 47 ss.; noctu in aqua aliisque ejusmodi speculis inspicientibus apparet III, 562, 48.

Vibex (*versio græca* φλόμος) ; in nive invenitur IV, 35, 13, v. *Verbascum*.

Vibices (μώλωπες); cur eas pelles recenter detractas maximeque arietum tollant, itemque ova super confracta IV, 158, 18 ss.

Vibratio (σάλευσις); ligni quod portatur qualis et quare fiat IV, 71, 8, 26.

Vicia (ἀφάκη); oves et capras pinguefacit III, 155, 40.

Vicinitas; facit ut res eo usque progrediantur donec plane lateant II, 214, 13.

Vicinus; non quatenus talis est, generat pater, idque quare III, 398, 33 ss.; eorum ratio habenda est, cum in civitate ordinanda, tum in rei familiaris quantitate determinanda, 507, 15, 18 ; iis injuriam facere solent, 339, 15; qui malos habet, facile assentietur dicenti vicinia nihil odiosius esse, 373, 17; eorum opinionem magis curant quam longinquorum, 336, 39.

Vicina regio ; ei quoque mentem advertere debet legumlator, 503, 50.

Victi; nonnulli denuo repugnant, 438, 48.

Victimæ ; sæpe in iis morbosis affectibus afflicta reperiuntur viscera II, 260, 40 ss.; nunquam vero cor III, 260, 47 s.; idque quare III, 260, 42 ss.; feminas quare mactare vetuerit Dionysius Syracusanus, 645, 7 ; pretiosas quotannis in Bacchanalia reservabant Antissæi, 641, 39.

Victores; coronantur III, 193, 13.

Victoria ; jucunda est omnibus, 336, 25, 38; pertinet ad jucunda non necessaria II, 80, 11, 44 ; res honesta est, 331, 1 ; artis imperatoriæ est, 492, 2 ; II, 6, 10; II, 5 ; 44 ; victoriæ cupidis bonum videtur, 325, 6; ejus causam esse viri fortis opus est II, 244, 29 ; propter eam injustus est victoriæ cupidus, 333, 14; interdum ut eam reportent, communem utilitatem sectantur milites II, 98, 37; proveniunt e studiosa corporis exercitatione, 420, 46.

Victoria navalis; sine nautis fieri nequit, 421, 3.

Victus ratio ; quotidiana quo constet IV, 119, 35 ; cur mutata aliqui ægrotent IV, 259, 1 ss.; aliqua alicubi prodest, e. g. in locis insalubribus, simpliciter vero non, 197, 22; ad ejus parsimoniam multa sapienter excogitavit Minos, 515, 47; causa est cur amicitiam vel inimicitiam inter se colant animalia III, 175, 2 ss., cf. III, 173, 17 s.

Vicus; quomodo multos homines continere dicatur, 8, 21 ; quidnam sit, 483, 12 ; maxime naturaliter videtur domus colonia esse ex iis quos collectaneos vocant, 483, 13 ; eorum communio civitas est, 483, 26; 530, 19.

Videns ; appellatur et potentia et actu II, 521, 25 s.; alio modo actu et potentia esse dicitur quam vacuum et infinitum II, 586, 16 ss.; se habet ad connivens ut actus ad potentiam III, 568, 8 ; non quaque sui parte videns est III; 396, 27 ; non æque respondet colori et sonitui, 391, 35 ; probatur ejus operationem etiam visu cognoscere III, 462, 40 ss., cf. tamen III, 502, 19 ss.; quatenus colorem habeat III, 462, 51 ss.; sentit se videre II, 113, 37; quatenus prius vel posterius visivo II, 570, 3 ss.; necessario omnia percipere debet quæ videt III, 477, 34 s.; in eo est affectus non in oculo, ubi in hoc apparet simulacrum III, 478, 30; eum quoque videre dicimus, etiamsi dormiat III, 451, 3 s.

Videre ; eodem modo dicitur quo currere et dicere, 299 4; non concedendum est id facere esse, sed pati, 299, 9, cf. 279, 27, 28 ; si est visum habere, audire est auditum habere, 195, 46 ; significat cum visum habere, tum visu uti, 182, 27; idem est quod visu percipere III, 462, 46 s.; nonnullas res, pejus est quam non videre II, 609, 12 s.

Videre simul passio est et actio; 299, 6; quando hoc sophismate audientibus confundi videtur respondens, etiamsi non confundatur, 299, 6; interrogatione indiget, 299, 9.

Videre et vidisse ; idem simul licet, non vero facere et fecisse, 298, 48.

Videri ; a multis simul idem non posse contendunt nonnulli, idque quare III, 489, 34 ss.; fieri tamen potest quod ad rem attinet quæ prima visum movit, non vero quod ad instrumentum III, 489, 37 ss.

Videtur ; quando ita respondendum sit, 295, 46.

Videtur (quod); partim ita vocatur quia conspicitur, partim quia conspici potest II, 568, 20 ; igitur alio modo actu et potentia esse dicitur quam vacuum aut infinitum II, 568, 16 ss.; aut color est aut colorem habet III, 462, 47 ; semper in appetituum definitione addendum est, 247, 23.

Vigentes; quonam consistet eorum pulchritudo, 322, 7.

Vigilans ; se habet ad dormiens ut actus ad potentiam II, 568, 7 ; facilius quam is insidiis petitur dormiens , 586, 46.

Vigilantes ; sæpe præter id quod sensu percipimus aliquid cogitamus III, 507, 18 ss.; eodem decipiuntur ac a quo insomnia pendent, nempe imaginatione III, 507, 30 ss.; interdum quæ iis apparent falsa esse dicunt, interdum iis assentiuntur III, 507, 44 s.; apud eos, operantibus sensibus et intellectu, eliduntur motus qui a sensionibus proveniunt III, 510, 25 ss.; eo videre ac audire et sentire videntur quod motus ab unoquoque sensorio exeuntes ad sensorium commune deferuntur III, 511, 5 ss.; apud eos latent motus (qui in sensoriis fiunt) nisi admodum magni et validi sint, idque quare III, 513, 32 ss.

Vigilare; cur alios faciat liber susceptus IV, 203, 20 ss.

Vigilatio; voluptatis gratia fit II, 605, 38 s.; ejus quoque gratia fit memoria et spes II, 605, 39 s.

Vigilemus an dormiamus; nunc rogare videntur qui quærunt quisnam sanum ab ægroto distincturus sit II, 511, 35.

Vigilia ; eodem modo actus atque perfectio est quo visio et sectio III, 445, 19 s.; animalium munus vel affectus est III, 228, 23 s.; sensus libertate definitur III, 501, 20 s., 49 s.; somni finis est, idque quare III, 503, 12 ss.; probatur somno prior esse III, 415, 10 ss.; ea interdum utuntur fœtus intra uterum III, 415, 31 ss.; ejus imperiti sunt infantes III, 415, 44 s.; eam sensus ope a somno distinguimus, idque vel rerum externarum sensu, vel motuum intestinorum III, 500, 24 ss.; hinc ei idem præerit quod sensui III, 500, 29 ss.; procedente ætate manifesto frequentior fit quam somnus III, 415, 12 s.; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; IV, 20, 30 ; potius quam somnus causa est cur vivamus III, 415, 19 s.; IV, 203, 38 s.; vitæ usus est II, 192, 35 ; sine ea nec sanitas, nec omnino bonum vel malum ullum nobis contingere potest II, 185, 21 ; contemplationi pro portione respondet III, 444, 35; cur iis voces asperiores fiant IV, 175, 47 ss.; tanquam exemplum citatur, 51, 42; 52, 16, 32, 33; 63, 48; 67, 12.

Vigor (ἀκμή); quidnam III, 549, 20 ; ejus causa sunt calidum frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; apud omnia animalia nervis consistit III, 427, 54; eum celerius attingunt mulieres quam viri, idque quare III, 409, 34 s., 41; modo causa est cur multum, modo cur parum seminis emittatur, idque quomodo III, 335, 54; III, 336, 1 s., cf. 335, 30, 39; æque ac plantæ ac animalia suum habent interiora terræ III, 571, 9 s.

Vilia; ea quæ tribuit sciens, gratiam non init, 358, 23; de iis graviter dicendum non est, 392, 18.

Villicus (ἐπίτροπος, ἐφεστώς); servus est, 637, 9; ei servorum curam committunt quibus ab hac molestia solutis esse licet, 488, 19; res familiaris cui præest sæpius inspicienda est, 638, 25; nisi bonum exemplum dederit paterfamilias, rite imitari nequit, 638, 27; quomodo iis tradenda sint supellectilia, 638, 40.

Vinacea; v. *Acini.*

Vinago; v. *Œnas.*

Vincens; semper aliquo bono antecellit, 487, 5; lege aliqua omnia bello parta sibi vindicat, 486, 49.

Vincere; non idem est quod resistere II, 83, 52; nec quod non vinci, *ibid.*

Vincere seipsum; difficillimum fr. 338, a.

Vinculum; eo fascis unum est II, 519, 11; eo quæ unum sunt minus una sunt quam quæ natura II, 573, 40, 45; ejus pernicies rerum colligatarum solutionem efficit IV, 293, 4 s.

Vincula; pactum invite factum ac violentum sunt II, 55, 15; qui ad ea vitanda facit quæ mala vel ingrata putat, quæritur utrum vi et coactus an voluntarie agat II, 202, 20.

Vindiciæ cupidus (νεμεσητικός); quæritur an sit invidus, 187, 48.

Vinolenti (μεθύοντες); qui II, 196, 34; quidam tales fiunt quales alii suapte natura sunt IV, 266, 13 s.; iis robusta non apparent insomnia III, 510, 48 s.; idque quia eorum affectus flatulentus est ac multam turbam et motum ciet III, 510, 50 s.; cur illis somnus non superveniat IV, 132, 51 ss.; fortiores sunt quam sobrii IV, 257, 19 s.; non judicant, idque quare IV, 134, 8 ss.; earum caro comparatur vestibus frigido humore madefactis IV, 127, 9 s.; cur ad lacrimandum propensiores sint IV, 132, 45 ss.; cur alsiosi sint et citissime morbo laterali talibusque vitiis affligantur IV, 127, 5 ss.; IV, 128, 32 ss.; cur eorum lingua impingat IV, 134, 38 ss.; IV, 156, 19; cur blæsi balbique fiant IV, 180, 19; cur et æstivo tempore graviorem vocem emittant IV, 184, 15 ss.; cur iis vox potius quam sobriis abrumpatur IV, 183, 1 ss.; cur aquas salsas et vitiosas melius sentiant IV, 131, 46 ss.; cur concumbere nequeant IV, 129, 46 ss.; IV, 138, 9 ss.; cur iis interdum multa appareant ubi unam rem vident IV, 134, 27 ss.; cur qui admodum sint, iis omnia circulo ferri videantur IV, 132, 1 ss., cf. *Ebrius.*

Vinolentia (οἰνοφλυγία); spectat res sensibiles quibus in partes distinguitur intemperantia II, 212, 27; ei deditus ne sentit quidem si acetum vino affundatur II, 220, 31; ea qui cæcus factus est, jure reprehenditur II, 30, 39.

Vinosi (φίλοινοι); cur ex magna parte fortes sint IV, 257, 1 ss.; quamobrem sint senes IV, 298, 23 ss.; iis infunditur merum, 479, 45.

Vinosus color; quando gignatur III, 645, 5 ss.; apparet in acinis racemorum, idque quare III, 645, 7 ss.

Vinum; modo actu, modo potentia est II, 603, 9; de eo ambigi posset ad quodnam elementum pertineat, idque quare III, 623, 25 s.; evaporare potest et spissatur ut recens III, 623, 26 s.; ejus nomen non unicæ liquoris speciei tribuitur III, 623, 27 s.; ad aquam potius pertinet III, 615, 27; III, 617, 33; ejus genera nonnulla ad aquam pertinent, idque quare III, 624, 19 ss.; recens magis quam vetustum terrenum est III, 623, 28 s.; perperam ab Empedocle vocatur aqua putrefacta, quia aqua non est, 216, 31; ei sanguis respondet IV, 294, 57 ss.; ejus pars terrena nigra IV, 290, 40; ubi in vaporem abit aqua fit III, 581, 41; aquæ est affectio III, 581, 43; in eo plus aeris inest quam in aqua IV, 241, 13; omne fæcem quum habeat, pro ejus copia aut terra aut aqua est III, 623, 33 s.; coctione crassescit IV, 328, 42; ejus aliquod genus est quod concrescit et coquitur ceu mustum III, 617, 23 s.; tingit III, 647, 24; alienum calorem habet III, 624, 37; sole coctum est IV, 327, 36; cur si calidum sit non tabefaciat nec tabefiat IV, 327, 32 s.; adstringit et coquit IV, 327, 28; perpetuo mutat colorem et odorem IV, 330, 46; quattuor mutationes subit IV, 294, 39; ex acido et dulci sapore mixtum est IV, 212, 47 s.; ejus acumen cum stili vel netæ acumine comparari nequit, idque quare III, 339, 26 s.; id qui explorant sapores dijudicant III, 36, 40; meraceum melius perspicitur quam temperatum III, 490, 14 s.; quodnam dulcius videatur III, 220, 30; veterascens cur suavius fiat IV, 328, 40; aceto mulso suavius est IV, 212, 45 s.; ex eo fit acetum II, 562, 38; nihilo minus aceti materies non est II, 562, 32, 34; ejus secundum habitum et formam materies est aqua II, 562, 29 s.; ex aceto fieri nequit, nisi hoc prius in aquam mutetur II, 562, 39 s.; idem, si mutetur ipsum, aut si mutetur corpus, modo dulce, modo non dulce videtur II, 511, 11 s.; ejus et mellis temperamentum propter materiem subjectam differunt III, 670, 17 s.; vini vero ipsius si diversum, propter rationem III, 670, 18 s.; similia atque illi in corpore nostro accidunt fr. 202, a; calida tempestate acescit III, 376, 45; idque quomodo et quare III, 376, 46 ss.; vapido comparantur ova irrita III, 376, 45 ss.; dulce qui accepit, acidum habere potest, si inter accipiendum corruptum est, 299, 48; cum promptum, tum vapidum cur florem adsumat IV, 327, 43; cur musto si injectum fuerit origanum, dulce efficiatur IV, 221, 1 ss.; somnificum est, etiamsi calidum sit, ideoque capitis gravitatem affert III, 504, 42 ss.; III, 505, 42 s.; sitim melius quam aqua sedat IV, 257, 10 s.; idque quare, etiamsi calidum sit IV, 327, 41; an facultate frigidum sit fr. 210, a; refrigerationem solvit IV, 181, 30; calidum quum sit ac cito concoquatur per urinam transit IV, 313, 6 ss.; cur magna copia bibitum alvum non solvat IV, 313, s.; an difficilius quam aqua concoquatur IV, 327, 25 ss.; cur ad acerba dulcius videatur e. g. ad glandes aut myrta IV, 228, 5 ss.; cur post putria fructuum involucria epotum amarum videatur IV, 227, 13 ss.; cur id vino solvi vulgus de crapulis dicat IV, 294, 4 ss.; ad id conservandum cur hieme locus tepidus, æstate frigidus conferat IV, 328, 3; vase corrumpitur III, 199, 36 s.; non solum in se recipit odores rerum quæ ei admiscentur aut injiciuntur, sed eorum etiam quæ prope adstant aut nascuntur III, 509, 40 ss.; quamobrem ab ære æruginem contrahat, aqua vero non IV, 328, 9 ss.; cur deterius fiat austrina quam aquilonia tempestate transfusum IV, 327, 12; si ei plurimum aquæ addatur, aquosum fit et postremo in aquam convertitur II, 444, 18 s.; ubi ei admiscetur aqua, ipsum e mixtura vinum facere potest II, 443, 48 s.; temperatione augetur affusa aqua III, 331, 45 s.; quatenus unum dicatur cum aqua II, 519, 33; quatenus cum oleo II, 519, 34 s.; ubi ei admiscetur aqua, ambo augentur II, 442, 51 s.; attamen ipsum inprimis augeri dicitur quia prædominatur in mixtione II, 442, 54 s.; idque quoniam ejus ope fit mixtura, non aquæ II, 443, 1; ejus gutta si misceatur decem millibus mensuris aquæ non fit mixtio, quia ejus forma dissolvitur II, 452, 5 ss.; ejus cava et solida longe ultra sensum sunt III, 368, 24 s.; igitur ejus cum aqua mixtionem efficere nequeunt III, 368, 21 ss.; cur ubi in utrem transfusum sit tamen vacuum supersit IV, 327, 16; id una cum utribus recipiunt dolia, aiunt inanis assertores II, 292, 50; in dolio continetur ut contentum divisum II, 289, 35; id habere dicitur lagena, 24, 9; dici nequit in se ipso esse II, 287, 52; prægnantibus nocivum est, idque quomodo III, 140, 40 s.; flatulentum est, idque inprimis nigrum III, 505, 15 s.; igitur nec infantibus convenit, nec nutricibus III, 505, 13, cf. 622, 40; forsan eodem redit utrum infantibus detur an nutricibus III, 505, 14; quodnam infantum convulsionibus faveat III, 144, 43 s.; id nosse facile est, sed scire quomodo adhibendum sit ad sanitatem faciendam, id soli medico competit II, 64, 7; cum id, tum medicum sanare dicimus II, 447, 7 s.; per ejus excessum nonnulli medici sanant IV, 108, 4; cur id appetant qui pulmonis inflammatione aut insania laborant IV, 257, 12 ss.; eo pinguescunt boves III, 154, 40; eo utitur elephas III, 155, 20; id naribus suum capitis dolore laborantium injiciunt III, 155, 40 ss.; psittacos intemperantiores reddit III, 157, 49; circa id intemperantes sunt serpentes III, 152, 32; quomodo ejus ope viperas capiant III, 152, 32 ss.; ita vocatur per consuetudinem sermonis id quod temperatum est, 480, 5; id non bibunt dii, 480, 8; eo nihil dulcius habent nonnulli atque ideo id perperam arbitrantur deos, non nectar bibere II, 170, 8; id olim frumento commutabant, 490, 35; quare id coemerint expeditionem in Bospori tyrannos suscepturi Heracleotæ, 642, 1; quomodo aucto ejus pretio pecuniam sibi compararint Lampsaceni, 641, 48; ex melle confici fertur apud Illyrios qui Gaulantini dicuntur IV, 78, 16 ss.; item apud Græciæ incolas IV, 78, 22 ss.; cur ejus amantes pueri non sint, Scythæ vero et viri fortes qui etiam calidi sint IV, 128, 43 ss.; sine eo non fit ebrietas, 421, 4; quemadmodum paulatim bibentes immutet IV, 266, 2 s.; ad breve quoddam tempus homines insignes reddit IV, 266, 22 ss.; flatuosum est et similem atræ bili naturam habet IV, 266, 32 s.; id e spuma constat IV, 266, 34 s.; nigrum vero amplius quam album, idque quare IV, 266, 36 s.; ob hanc causam in Venerem proclives reddit IV, 266, 37 s.; alios ad amorem proclives reddit IV, 266, 20; alios ad osculandum eos adducit quibus nemo sobrius osculum dare velit IV, 266, 21 s.; homines tardiores intendit, celeriores enervat IV, 130, 49 ss.; nonnullos in lacrimas proclives facit IV, 266, 15; quod jam ab Homero observatum est IV, 266, 16 s.; bonam spem inculcat II, 209, 11; cur alios stupidos, alios insanos faciat IV, 130, 41 ss.; quosdam loquaces facit IV, 266, 14, cf. IV, 185, 20; alios commotos IV, 266, 14; alios misericordes IV, 266, 18; alios feros *ibid.*; alios taciturnos et maxime melancholicos IV, 266, 19; eo leviter tincti quare potissimum delirent IV, 127, 11 ss.; item cur alios facile contemnant, ab aliis vero se ipsos contemni putent IV, 127, 18 s.; immodicum tales videtur efficere homines quales melancholicos esse affirmamus IV, 265, 41 s.; liberos homines contumeliosos reddit, 637, 16; eo abstinent multæ gentes liberæ, 637, 16; eo in castris abstinent Carthaginienses, 637, 17; servis vel paucum vel nullum dandum est, 637, 18; eo omnes delectantur, sed non omnes ut decet II, 99, 35; id per accidens cupit qui dulcedine delectatur, 189, 32; id nemo amat, nisi eo gaudeat, 336, 47; ridiculum foret dicere nos in id benevolos esse II, 92, 10; II, 180, 36; quatenus tamen quodam modo dici possit, nos in id benevolos esse II, 92, 11; erga id exstat amicitia II, 175, 25; ejus causa qui alicujus amicitiam sectantur, criminandi non sunt, si postea constet eos non veros amicos esse II, 234, 29; ei comparantur homines, idque quatenus II, 224, 18; tanquam exemplum citatur II, 58, 48.

Vinum album; quamobrem non fiat acetum IV, 328, 32.

Vinum arcadicum; utribus inditum fumo adeo exsiccatur ut radi debeat III, 623, 31 s.

Vinum aquosum: cur magis vomiturire faciat quam aqua aut merum IV, 131 31 ss.

Vinum austerum; exasperat IV, 130, 15; odorum est IV, 130, 15; cur eo multum temporis uti possimus IV, 223, 32 ss.

Vinum dilutum; difficulter e vestibus eluitur, idque quare IV, 132, 27 ss., cf. IV 127, 21; fr. 210, b.

Vinum dulce; exhalat, idque quare III, 622, 18 s.; ad duo elementa pertinet III, 623, 36; frigore non cogitur verum uritur III, 622, 19 s.; nomine tantum vinum est III, 622, 20 s.; non inebriat III, 622, 21 s.; idque quare IV, 34, 19 ss.; inodorum est IV, 130, 18; quare non fiat anthosmias, sed austerum IV, 327, 21; quare dulcius videatur quoties cum polenta bibitur IV, 225, 10 ss.; cur ei aqua salsa magis quam austero supernatet IV, 232, 40 ss.; superiora petere solet IV, 130, 11; an lævigare valeat IV, 130, 13 s.; cur si quis media compotatione hauserit mentis compos fiat IV, 130, 5 s., 11 ss.; eo alvearium adflant apiarii ubi apes migraturas esse præsentiunt III, 200, 36.

Vinum hordaceum (οἶνος κρίθινος); eo ebrii quomodo cadant fr. 65, a, cf. *Zythum*.

Vina mixta; iis comparatur orator, 386, 49.

Vinum modice coctum; minus inebriat, idque quare fr. 65, a.

Vinum nigrum; ejus fæx manifesto tingit alvi excrementa III, 256, 47 s.; præcipue tales reddit quales sunt melancholici IV, 266, 52 s.

Vinum Pollium; ita vocatur a Pollide Syracusarum rege fr. 289, b.

Vinum pravum; eo delectantur Phryges IV, 320, 16 s.

Vinum Samagoreum; ejus tres cotylæ aqua temperatæ amplius XL inebriant viros fr. 66, a.

Vinum temperatum; cur citius oleat IV, 188, 17 ss.; cur ab eo magis capite doleamus IV, 130, 21 ss.; magis penetrat quam merum IV, 127, 21 s., cf. *Vinum dilutum.*

Vinum merum; cur minus loca plura et angustiora subeat quam mixtum IV, 127, 21 s.; id minus bibunt IV, 127, 24; magis vomitu rejicitur IV, 127, 25; magis concoquit cum cetera tum se ipsum IV, 127, 25 ss.; IV, 132, 31 s.; cur ab eo minus capite mane doleamus quam a vino mixto meraciori tamen IV, 130, 21 ss.; cur si quis media compotatione hauserit mentis compos fiat IV, 130, 5 ss.; eo cibi gratia usi vehementibus tremoribus correpti sunt IV, 127, 35 ss.; facilius e vestibus elui potest quam temperatum, idque quare IV, 132, 27 s.

Vinum vulgare; exiguam exhalationem habet III, 622, 22 s.; flammam emittit III, 622, 23.

Vini amor; humoris cujusdam cupido est IV, 128, 47.

Vini fæx; non afficitur IV, 330, 45, v. *Fæx vini.*

Vini flos; v. *Flos vini.*

Vini putredo; sapor acidus est IV, 328, 7.

Violæ; si ab iis ceram colligere cœperint apes ab iis pergunt donec ad alvearium redeant III, 196, 16; earum copia tanta crescit circa antrum Ennæ, quæ loca vicina adeo odore replent ut canes eo victi leporum vestigia sequi nequeant IV, 88, 1 ss.

Violæ albæ; contritæ vel concalfactæ vel desiccatæ pravum odorem habent IV, 190, 32.

Violaceus color (ἀλουργές); multas ac varias præbet species III, 644, 21; multas habet differentias III, 645, 41; maris III, 644, 39; pennarum III, 644, 39 s.; quando oriatur circa solis ortum et occasum III, 644, 29 ss., 32 s.

Violentia; contra naturam est IV, 108, 38; eam pariunt castigationes et labores sine cibo, 637, 22, cf. *Vis*.

Violentum; omne præter naturam est II, 316, 28; III, 412, 41 s.; III, 429, 39; idem quod præter naturam II, 413, 4; ejus definitio II, 142, 28, cf. 22 ss.; justum non est, 484, 43; omne acerbum est II, 199, 29, 33; II, 201, 16, cf. 335, 13; II, 518, 10; involuntarium est II, 200, 12, 46; cur necessarium dicatur II, 518, 9 s.; 20 ss.; semper tardius ferri videtur II, 317, 6; etiam rebus inanimibus competit II, 142, 16; II, 200, 51.

Violenta; quæstio ea pertractans cohæret cum quæstione de rebus voluntariis II, 200, 45; II, 202, 52; voluntariis contraria esse videntur II, 200, 49.

Viperæ; serpentes sunt III, 160, 4 s.; III, 162, 3; pedibus carent ac vivum animal pariunt III, 345, 50; unicus serpens est qui viviparus sit, idque foras intra se edito ovo III, 7, 36; III, 37, 29 s.; III, 103, 13, 20 s., III, 274, 14 s.; III, 325, 10; igitur ejus uterus eodem modo se habet quo apud pisces cartilagineos III, 37, 30 s.; III, 274, 12 ss., cf. *Vivipara foras sed ovum intra se edentia*; quomodo se habeant earum ova III, 103, 14; ejus ovo superne innascitur pullus III, 103, 15 s.; quomodo pariat III, 103, 17 ss.; per unum diem parit III, 103, 19; quot ova pariat III, 103, 20; interdum ejus interioribus partibus corrosis exeunt catuli III, 103, 18 s.; sub saxis latitant III, 160, 5 s.; et vere et autumno senectam exeunt III, 162, 1 s.; perperam tamen contendunt nonnulli eas senectam non exuere III, 162, 2 ss.; ea devorata origanum comedit testudo III, 177, 48 s.; IV, 77, 1 s.; si scorpium devorarit, ejus morsus gravissimi sunt III, 170, 33 s.; quomodo eas ope vini capiant III, 152, 32 ss.; domesticæ non exstant IV, 168, 49; in Creta nullæ nasci dicuntur, idque quare IV, 88, 15 s.; si ea gustata vespæ in Naxo aculeum alicui infixerint, molestiora vulnera ictibus viperarum videntur IV, 102, 13 ss.; ejus saniei humanum sanguinem miscentes venenum Scythæ parant IV, 102, 24 s.; ea ictus est Philoctetes II, 84, 10; in eam mutatur lacerta exsiccata fr. 186, b.

Vipera nigra; ejus coitus IV, 106, 10 s.; partus IV, 106, 13.

Viperillæ (μικρὰ ἐχίδια); pariuntur in membranis quæ tertio die circumrumpuntur III, 103, 17 s.; interdum corrosis matris partibus interioribus exeunt III, 103, 18 s.

Vir; a muliere specie non differt III, 343, 13; idque quare II, 583, 28 ss.; calidi et sicci sunt IV, 128, 45; quot et quales suturas in calvaria habeant III, 8, 34 ss.; III, 45, 1 s.; jam conspectus est qui omnino suturis careret III, 45, 2 s.; majus cerebrum habent quam mulieres III, 239, 28; item plures in capite suturas III, 239, 38 s.; soli procedente ætate calvescunt III, 419, 50 s., cf. III, 422, 24 s.; iis plures dentes habent mulieres III, 23, 17 s.; plures dentes habent quam mulieres IV, 283, 40; manifestissime graviorem vocem habent quam mulieres III, 135, 8; III, 426, 40 s.; item quam pueri III, 135, 8; idque quare IV, 176, 45 ss.; IV, 181, 7 ss.; eorum voces crassiores sunt, idque quare III, 661, 35 s.; eorum caput minus quam puerorum pediculos habere solet III, 101, 19 s.; minus pediculis obnoxii sunt quam mulieres III, 101, 20 s.; cur sæpius vitiligine alba laborent quam pueri et mulieres IV, 161, 20 ss.; mammas habent idque quare III, 291, 40 ss.; III, 292, 37 s.; quomodo apud eos se habeat mammarum caro III, 11, 8 s.; ejus mammæ quoque pubertate instante turgescunt, etiamsi minus manifeste quam apud mulieres III, 412, 1 ss.; iis in universum non gignitur lac III, 53, 41 ss.; attamen nonnullis post pubertatem exprimitur aliquantulum III, 53, 50, cf. III, 11, 8 s.; quin nonnullis, quum sugerentur multum prodiit III, 53, 50 s.; nonnulli ab ortus principiis pili postumi non oriuntur III, 48, 19 s.; quibus si et pubes deficit, steriles sunt III, 48, 20 s.; omnium animalium plurimum emittunt semen idque quare III, 137, 9 ss.; III, 339, 45, ss.; III, 412, 10 ss.; quinam copiosissimum semen emittant III, 137, 11 ss.; inprimis hieme concubitum appetunt III, 81, 29 ss.; IV, 142, 3 ss.; cur minus per æstatem concubitum appetant IV, 140, 40 ss.; iis prolificandi principium finisque est seminis emissio III, 140, 42 ss.; non intra matricem projiciunt semen III, 211, 5 s., cf. III, 213, 1; quando generare desinat, 621, 6; III, 86, 16 s., 19 s.; III, 141, 1 ss.; pingues manifesto infœcundiores sunt, idque quare III, 335, 47 ss., cf. 40 ss.; interdum evenit ut post concubitum validiores sint, idque non viribus, sed sanitate, idque quare III, 214, 15 ss.; unde constet sterilitatem ab eo pendere III, 214, 1 ss.; multi cum alia muliere liberos procreare nequeunt, cum alia procreant III, 141, 4 ss.; III, 397, 36 s.; item cum aliis mares generant, cum aliis feminas III, 141, 6 ss.; III, 397, 40; item cum eadem femina juniores dum sunt feminas, seniores vero mares procreant vel ratione inversa III, 141, 10 s.; III, 397, 38, cf. III. 332, 1 s.; item cum eadem juniores generare possunt, seniores vero nequeunt vel ratione inversa III, 141, 13 ss.; III, 397, 38; sunt qui fere semper vel mares vel feminas procreent III, 141, 18 s.; multi juvenes dum sunt, liberos procreare possunt, postea aliquamdiu nequeunt, dein iterum in antiquam conditionem restituuntur III, 141, 24 ss.; quidam inde ab ortu steriles sunt, quidam ætate procedente steriles evadunt III, 367, 14 ss.; inde ab ortu steriles vel propter habitum muliebrem, vel propter primariam genitalium mutilationem ita se habent III, 367, 14, ss., 29 s.; qui procedente ætate vel propter habitus boni excessum, vel propter morbum, vel propter genitalium mutilationem steriles fiunt III, 367, 16 ss.; quorum genitalia inde ab ortu mutilata sunt per totam vitam barba carent et eunuchis similes manent III, 367, 16 s.; quorum habitus inde ab ortu muliebris est, tenue ac frigidum semen habent III, 367, 31 s.; item qui propter morbum steriles facti sunt III, 367, 22 s.; semine carent qui propter habitum nimis bonum steriles sunt III, 367, 22; quomodo exploretur an fœcundi sint, necne III, 367, 32 ss.; qui antea steriles erant, interdum fœcundi fiunt III, 332, 1 s.; qui inde ab ortu muliebri sunt habitu eorum sterilitas plerumque incurabilis est III, 367, 28 s.; cum eo concubuerat mulier, cui mola facta est III, 216, 26 s.; III, 410, 37; cur eos rem veneream pati cupientes confiteri se cupere maxime pudeat, bibendi vero aut edendi, aut aliud ejusmodi faciendi non pudeat IV, 141, 50 ss.; ei muliere opus est et vice versa II, 226, 49; quænam eorum ætas ad uxorem ducendam aptissima sit, 621, 29; corporum eorum incremento nocet coitus, si inter augescendum fiet, 621, 24; ejus naturam ad conjugationem cum muliere præparavit divinum numen, 636, 25; mulierem habere et ab ea haberi dicitur, 24, 13; quomodo a muliere differat, 636, 27; ad propugnandum magis aptus est propter fortitudinem, 636, 31; foris parta affert, 636, 32, cf. 525, 6; quieti minus aptus, sed validus ad motus est, 636, 35; ei peculiaris est liberorum generatio, 636, 36; ei cum muliere communis est liberorum utilitas, 636, 37; liberos instituit, 636, 38; in ejus erga mulierem amore fit transitus a bono simpliciter ad bonum alicui II, 222, 20; quomodo morum ratione a mulieribus differant III, 172, 22 ss.; ejus virtus differt a virtute mulieris, 495, 31; 525, 2; ignavus esse videretur qui ita fortis esset ut mulier fortis, 525, 3; ejus virtutes pulchriores quam mulieris, 330, 49; quomodo ejus animi dotes laudandæ sint, 447, 34 ss.; quibus auxiliis bonus fit, iisdem civitas secundum aristocraticum regimen vel regiam auctoritatem constituitur, 543, 2; eum eadem educatio eædemque consuetudines bonum reddunt quæ politicum et ad regnandum aptum, 543, 4; unius auctoritas, si regem excipias, homines ad virtutem exercendam constringere nequit II, 128, 30; alio modo civis est ac puer, 525, 26; infantis amicus esse nequit II, 225, 34; e puero fit, idque quomodo II, 487, 15 s., 17 s.; III, 333, 20; ex eo non fit puer II, 487, 25; eum non facit puer III, 348, 6 s.; ejus tamen notio ac forma puero inest III, 348, 9 s.; quare eo prius dicatur puer II, 523, 23 s.; formam habet II, 570, 27; igitur puero generatione posterior, forma vero prior II 570, 26; si fieri poterit, poterit etiam puer ac vice versa, 368, 30; iis alia magni æstimanda videntur quam pueris II, 123, 24; ei soli competit felicitas II, 136, 23; iis forsan ludi sunt quæ pueri tanquam seria tractant, 628, 23; pusilli pueri sunt habendi, si proceres pueri viri habeantur, secundum Iphicratem, 378, 34; non omnis pilos circa mentum alit, 164, 24; si mulieribus majores sunt, vir maximus muliere maxima major erit, et vice versa, 325, 28; eum non eodem modo liberos procreare non posse dicimus quo eunuchum II, 524, 50 s.; pulchri nobis esse videntur etsi concubitum non respiciamus IV 170, 30, s.; eorum ratio habenda est in exstruendis ædibus, 638, 49; agros colunt in Platonis republica, 502, 40; eum declarabit magistratus secundum Biantem II, 53, 34; ejus mentem æque ac jumentum experiri oportet secundum Theognidem II, 223. 20; secundum Empedoclem discordiæ originem debet III, 496, 4.

Vir beatus; v. *Beatus vir.*

Vir bonus; ejus actio per se bona et jucunda est II, 113, 2; honestis actionibus delectatur II, 8,, 34; ei bonum naturale per se bonum et jucundum est II, 113, 22; II, 241, 27; II, 242, 2; nemo evadit, nisi qui fungitur actionibus virtuti congruis II, 18, 9; ei competit bonum moliri II, 107, 28; vult id quod revera bonum est II, 29, 12; ei maxime exoptanda videtur actio virtuti congrua II, 123, 28; ei alia jucunda et magni æstimanda videntur quam pravo II, 123, 25; qua bonus est actionibus virtuti congruis delectatur II, 113, 15; eum decet facere quæ leges præcipiunt II, 74, 39; hæc eadem consulto facere debet et propter actiones ipsas II, 74, 40; ei soli patet optimus rerum agendarum finis II, 75, 5; omnia circa quæ versatur spectat injustitia quæ lege violanda constat II, 54, 27; ei congruit justa ac bona honestaque facere II, 74, 6; quæ ei facere congruit, spectat prudentia II, 74, 5; quodsi nossemus quæ ei congruunt, ideo non aptiores fieremus ad hæc ipsa peragenda II, 74, 7; quomodo differat ab ingenuo II, 241, 15 ss.; II, 242, 2 s.; eum interdum vocamus virum æquum (ἐπιεικῆ) II, 64, 30; omnia recte dijudicat et in unaquaque re videt quod rectum est II, 29, 17, 20; menti quæ præstantissima pars sui est obtemperat II, 111, 27, 35, 51; omnium rerum quasi norma et mensura est II, 29, 20; II, 107, 25; II, 122, 30; facit quæ facere oportet II, 111, 50; talis evadit aliquis educatione privata II, 54, 52; quæritur an idem sit qui civis bonus II, 55, 1; circa omnia expetenda et fugienda recte agit, sed præcipue circa voluptatem II, 17, 12; is est qui voluptatibus et molestiis recte utitur II, 17, 27; ejus voluptates veræ voluptates sunt II, 122, 31; quæ ei jucunda et magni æstimanda videntur, revera ita se habent II, 123, 26; quæ ei odiosa sunt revera jucunda non sunt, etiamsi alicui ita se habere videantur II, 122, 32; ejus somnia meliora sunt quam vulgarium hominum II, 13, 45; II, 193, 30; omnes fortunæ casus decenter feret II, 11, 16; ex iis quæ ei suppetunt actiones pulcherrimas eliciet II, 11, 17; vita quæ ejus votis satisfacit, beata dicenda est II, 185, 49; ejus vita jucundior non erit, nisi et actus jucundiores sint II, 89, 22; ante omnes vitæ cupidine tenentur, idque quare II, 113, 35, 45; se ipse vivere atque servari cupit II, 107, 30; ei vita res bona et jucunda est II, 107, 32; II, 113, 45, 51; ejus virtus duplex, 524, 52; ejus modestia differt a mulieris modestia, 525, 5; merita sua diminuere solet II, 63, 29; vita communis cum eo virtutis exercitatio est II, 113, 18; eo modo erga se ipsum affectus est, ut ei omnia insint quibus amicitia definitur II, 107, 23; II, 110, 50; II, 113, 47; secum ipse consentit atque eadem cupit tota anima II, 107, 26; sibi ipse cupit ac facit bona cum vera tum apparentia, idque sui causa II, 407, 27; secum ipse vivere vult II, 107, 36; ei rerum actarum memoria jucunda est II, 107, 38; item opes futurorum bona II, 107, 39; intellectui abundanter suppeditat meditationes II, 107, 40; secum ipse dolet ac delectatur maxime II, 107, 40; ei semper idem molestum ac jucundum est II, 107, 41; pœnitentia fere omnino caret II, 107, 42; ejus amicitiam inutilem esse dicunt egeni, nisi ex eo emolumentum capiant II, 103, 26; iis propria sunt beneficia, 539, 46; si ei beneficium præstitit improbus, huic par pari reddere non obligatur II, 105, 43; si ei mutuum dedit improbus, huic vicissim mutuum dare non obligatur II, 105, 45; indiget in quos beneficia conferat, idque quare II, 112, 30; honesti atque amicorum causa omnia facere videtur II, 110, 43; commodum suum negligere videtur II, 110, 44; necessario se ipse amat, idque quomodo II, 111, 36, 45; II, 112, 17; cum potentioribus amicitiam non contrahit, nisi ipsi virtute excellant II, 96, 3; ei amicus bonus per se exoptabilis est II, 113, 20; vel amant, vel certe non adulantur, 585, 22; eos tanquam hostes insectatur tyrannus, 585, 40; amicorum gratia pecuniam honoresque ac magistratus negligit II, 112, 1, 9 ss.; iis convenit nec ipsos peccare, nec amicis permittere ut peccent II, 97, 40; eorum amicitia bona est II, 116, 19; eorum amicitiam sectantur felices II, 115, 7; cum iis vita communis jucundior est ac cum peregrinis et vulgaribus hominibus II, 112, 39; eorum actionibus delectatur beatus, si amici sint II, 113, 6; iis inest concordia, idque quare II, 109, 25; II, 229, 18; quæritur utrum ei an amico magis mos gerendus sit II, 105, 25; eum laudamus propter opera et actiones II, 12, 18; eos amare virtutis universalis officium est II, 247, 6; æstimatione non opibus digni dicuntur, 381, 19; ignominiam ægre ferunt, 587, 18; iis tribuitur honos II, 44, 45; soli honore digni sunt II, 45, 21; attamen majore dignantur honore si bonis externis instructi sint *ibid.*; iis majorum rerum pravos arbitros esse ridiculum videtur, 532, 34; eorum nusquam centum sunt, 565, 48, cf. 569, 53; iis longe superiores sunt dii II, 96, 45; quisnam secundum Hesiodum primo loco, quisnam secundo II, 3, 25 s.; in somno vix ab improbo distingui potest II, 13, 9; quomodo objectione e contrario solvatur enthymema, quo amicis bene facere adstruitur, 383, 14.

Vir bonus (*quatenus rempublicam spectat*): ejus virtus eadem est ac civis reipublicæ optimæ, 542, 22, cf. 524, 5; 551, 41; 617, 45; ejus virtus differre probatur a boni civis virtute, 523, 32 ss.; 526, 15; quæritur an ejus virtus eadem sit ac magistratus, 524, 6 ss.; si ejus virtus imperio constat, non eadem erit ac civis, 524, 22; subditorum virtutes discere non debet, quatenus res necessarias spectat, nisi sua ipsius causa, 524, 38; quatenus iis præstet multitudo gregatim sumpta, 531, 15; 532, 50; quatenus multitudini præstent, 531, 25; iis semper magistratus tradendi sunt, 577, 1; quænam eorum imperio objici possint, 530, 51; iis adversus plebem præsidio est rex, 579, 44; ex iis creatur rex, 579, 45; si regno dignus est, utpote melior, duo boni digniores erunt, quippe meliores, 541, 31; in optimo democratiæ genere citra peccatum magistratus gerunt sine multitudinis detrimento, idque quare, 593, 31, 35, 41; in eadem democratia iis non invidet plebs, 593, 32; in eadem democratia contenti sunt quia deterioribus viris parere non coguntur, 593, 33; executoris, vel carceris præfecti munere fungi nolunt, 599, 15; in aristocratia proprie sic dicta iidem qui cives boni, 551, 41, cf. 542, 52; pro iis habentur quidam in rebuspublicis quæ publicam virtutis curam non gerunt, 551, 49; quando de imperio optimatibus conferendo cum plebe consentiunt, concors est civitas II, 109, 21; quæritur an magis corruptioni pateant quam vir unicus, necne, 539, 33; facilius inter eos, etiamsi numero pauciores oritur seditio quam apud unicum, 539, 35; pro patria mori non recusat II, 111, 54.

Vir bonus vel prudens; quæ prætulit bona habentur, 324, 35.

Vir bonus, sed quæstus faciendi male peritus; fr. 45, b.

Vir divinus; v. *Divinus vir.*

Viri divinissimi; laude superiores sunt II, 12, 29.

Vir fortis; v. *Fortis.*

Vir ingeniosus; v. *Ingeniosus.*

Vir inutilis; quisnam secundum Hesiodum II, 3, 27.

Vir justus; injusto non contrarium est fr. 120, b; v. *Justus*

Vir magnus; inprimis se honore dignum putat II, 44, 31.

Vir malus; eorum innumerabilis et multitudo fr. 340, 6, cf. *Malus, Improbus.*

Vir optimus; ei idem finis est ac idem terminus ac optimæ reipublicæ, 619, 27.

Vir præstantissimus; haud minus quam ei servo vel cuilibet homini voluptatibus corporalibus frui licet II, 123, 46; quæritur utrum ei parere præstet, an optimis legibus, 538, 51; 540, 45; 541 41; propter eorum penuriam olim sub regibus vivebant, 539, 42; eos pervertit animositas (θυμός), 541, 7.

Vir probus; v. *Probus vir.*

Vir sterilis; ei aliquatenus similis est mulier III, 339, 9 s., cf. *Vir.*

Viragines; steriles sunt ac menstrua purgatione carent III, 367, 30 s.; earum sterilitas plerumque incurabilis est III, 367, 28 ss.

Vireo; v. *Chlorio.*

Vireola; vermibus vescitur III, 150, 48 s.; v. *Chloris.*

Virgæ; ad latus semper gignuntur III, 600, 38 s.; item semper circa solem III, 600, 41; idque sive ascendente sive descendente H, 6011, 41; plerumque tamen ad occasum vergente III, 60, 42; coronæ ita appellatæ III, 603, 37 ss.; earum causæ III, 608, 4 ss.; iis plenæ sunt nubes in aqua spectatæ III, 608, 11 s.; non figura, sed colore efficiuntur, idque quare III 608, 24 ss.; fiunt circa ortum et occasum solis, neque supra neque infra solem III, 608, 40 ss.; nec prope omnino, nec procul, idque quare III, 608, 42 ss.

Virgo; ita se ad mulierem habet ut femina ad marem IV, 167, 16 ss.; ætate prudentiæ nondum particeps est IV, 107, 11; ei turpe est excrementum in alium demittere, 389, 50.

Virgulta; iis quovis anni tempore piscatores fluvium circumvallant ad capiendos pisces III, 165, 5.

Virgula; arcus cælestis conformatio est in directum confirmata III, 633, 24 ss.; speciem tantum exhibet III, 633, 19.

Viride; medium inter album et nigrum tenet IV, 275, 49; postquam id diu intuiti fuerimus, omnia videntur viridia in quæ oculos convertimus III, 508, 41 s.; ubi id intuemur cur melius disponamur visu IV, 275, 45 ss.; mediocriter solidum est IV, 276, 7.

Viridis color (πράσινον); non fit temperatione III, 600, 35.

Viriditas plantarum; IV, 40, 3 ss.

Virido; v. *Chlorio.*

Viriles (ἀνδρώδεις); ita interdum vocamus qui graviter irascuntur eosque laudamus tanquam ad imperium idoneos II, 24, 5; II, 48, 24.

Virtus (*aliorum de ea sententiæ*); ejus exercitationem suppeditat vita cum viris bonis communis teste Theognide II, 113, 18; primus de iis dicere aggressus est Pythagoras II, 131, 24; sed perperam eas numeros habuit II, 131, 25; probatur Socrates eas quoque perperam scientias habuisse II, 131, 29 ss.; II, 133, 53 ss.; melius tamen et copiosius de iis quam Pythagoras disseruit II, 131, 28; omnes scientias ideoque rationes esse putabat Socrates II, 75, 38; II, 188, 11; probantur scientiæ non esse II, 237, 37 ss.; contra Socratem probatur eam rem spontaneam esse II, 139, 45 ss.; non tamen ad summum gradum II, 141, 3 ss.; eam perperam rationem dixit Socrates II, 158, 10; eam melius, etsi non omnino recte, eo constare dixerunt æquales ut secundum rectam rationem agamus honesta II, 158, 14 s.; eo enim constat ut agamus quomodo præceperit recta ratio II, 158, 29; recte igitur definitur impulsus ad honesta cum oratione conjuncta II, 158, 21 s.; ejus cognitionem vitæ finem esse putabat Socrates senex II, 188, 8; quidnam sit, non quomodo et e quibusnam fiat quærebat idem II, 188, 15; ejus cognitio non maximo honore digna est, sed scientia eorum e quibus fit II, 188, 17; ad utilem atque civilem Socratis ætate se converterunt philosophi III, 223, 5 s.; cuique animæ parti congruas tribuit Plato II, 132, 1; eam perperam cum speculatione de bono confudit Plato II, 132, 4; ejus consideratio nihil commune habet cum speculatione de entibus et de veritate II, 132, 5; eam nonnulli cum felicitate confundunt II, 8, 5; II, 9, 8; eam si non omnes, attamen ratione digni viri felicitati subjungunt II, 188, 6; eam nonnulli summum bonum habent II, 184, 36; II, 186, 24; eam quidam majus bonum habent quam prudentiam, alii contra II, 185, 2; eam nonnulli definiunt impatibilitates et quietes quasdam, idque quatenus male II, 17, 2; eam definit vulgus imperturbatum circa voluptates et dolores animum II, 197, 12; eam omnes nunc definiunt habitum rectæ rationi consentaneum II, 75, 31; eo augurari videntur ipsam habitum prudentiæ consentaneum esse II, 75, 34; eam alii virtute, alii consuetudine, alii disciplina comparari putant, II, 127, 43.

Virtus (*ejus definitio*); quidnam sit, 329, 38; II, 192, 8; πρός τι, 9, 43; 212, 25; idque etiamsi ejus genera *bonum* et *pulchrum* qualia sint, 212, 25; pertinet ad quale II, 4, 25; ad genera *habitus* et *dispositio* pertinet, 207, 44; haberi dicitur, 24, 3; an doceri possit, 117, 26; iis præditi non sumus simulac scimus quidnam unaquæque sit II, 134, 9; non ut sciamus quidnam sit, de re morali disseritur II, 15, 36; ei, si cum scientia comparatur, proprium est, ut pluribus (animæ partibus) insit, 219, 22; quidnam sit scire non possumus, nisi sciamus quænam animæ innascantur II, 138, 13; numero idem esse nequit quod scientia, 256, 14; omnes frustra essent si revera scientiæ essent II, 134, 1; scientiæ competit II, 156, 41; habitus est, 13, 12; non rite definitur habitus bonus, vel honestus, 243, 6; nec affectus, nec facultates, sed habitus esse probantur II, 18, 27 ss.; II, 31, 20; II, 74, 8; falluntur qui eam bonum animi habitum, aut rectam agendi rationem esse dicunt, II, 495 36; ita vocamus habitus laudandos II, 14, 31; naturæ est II, 224, 7; optimus habitus est II, 147, 7, 37; hominis naturalis habitus est II, 222, 31; naturaliter honesti simpliciter bonum est II, 222, 33; non honesti illi bonum est II, 222, 34; habitus, non alteratio est II, 337, 19 s., 29, 31; nec ejus possessio vel assumptio II, 337, 29; eo consistit ut ad aliquid certo modo se habeat res II, 337, 32; ad ea refertur quibus natura sua alteratur quod eam habet II, 337, 48; vel impatibile reddit, vel patibile ut decet II, 357, 49 s.; perfectio quædam est II, 337, 21, cf. 30; II, 527, 51; quod eam assumpsit maxime secundum naturam se habet II, 337, 22; tunc adest cum et ratio et affectus bene se habent bonaque inter eos est proportio II, 171, 33 ss., cf. 41; non vero ubi affectus bene se habent, ratio vero male II, 171, 39 ss.; secundum rectam rationem sunt II, 66, 12, 27; ejus principium et dux multo magis affectus est quam recta ratio II, 171, 43 ss.; ut recta ratio præscripserit, exerceri debet II, 31, 22; mentis instrumentum est II, 240, 40; secundum eas agit qui secundum rectam rationem agit II, 174, 1 s.; ejus scientia non sufficit, sed conandum est eam possidere ac adhibere II, 127, 24; forsan inutile foret scire quidnam esset, nisi etiam sciamus quomodo futura sit et e quibusnam fiat II, 131, 14; habitus est quo optimorum affectivi fimus II, 197, 15; item quo optime erga præstantissimum dispositi sumus II, 197, 16; affectu consistit II, 170, 54; probatur semper cum voluptate conjuncta esse II, 170, 52 ss., cf. II, 170, 44 s., 47; eas sectaremur, etiamsi nullam voluptatem parerent II, 119, 18; non omnium munera jucunda sunt, nisi finem spectes II, 35, 38; animæ innascitur II, 137, 12; cum animæ tum corporis bona sunt, 323, 29, 40, 41; animæ bonum est II, 135, 26; II, 192, 5; non per accidens ad animam pertinet II, 193, 32; ejus operatio optimum est quod anima habet II, 192, 44; bonum sunt semper et omnino præferendum II, 134, 34; eam præcedere debet mos ei respondens II, 128, 2; ei contrarium vitium, 9, 43; II, 76, 10; II, 579, 10; inter eam et vitium maxima omnium est dissensio, 568, 31; extremis vitiis quibus interjacet, opposita est II, 22, 25; cum defectu comparata modum excedit, cum excessu vero eum superat II, 22, 30; minor est oppositio inter eam et vitia, quam inter vitia invicem, idque quare II, 22, 40; inter eam et nonnulla vitia quædam similitudo est II, 22, 45; ei modo similior videtur excessus modo defectus II, 22, 50; ubi alterum vitium ei similius est, non hoc, sed alterum ei opponimus II, 23, 5; ei magis contrarium esse dicimus vitium, in quod procliviores sumus II, 23, 11, 15; virtuti adversari nequit II, 161, 14; in iis interdum extremi inter se oppositi esse videntur, quia medium nomine caret II, 47, 21; mediocritates sunt, 555, 7; II, 147, 35; II, 161, 42; idque inter affectuum excessum et defectum II, 161, 45; quo magis aliquid virtus est, eo magis mediocritas est II, 161, 42 s.; eas perdunt excessus vel defectus, facit vero, auget et servat moderatus usus II, 16, 11; eas medietates esse melius constabit, si singillatim eas persecuti fuerimus II, 49, 28; magis ac minus recipiunt II, 118, 7; in nostro arbitrio esse probatur II, 29, 28; II, 31, 14, 21; refutantur objectiones eorum qui eam voluntariam esse negant II, 29, 40 ss.; si voluntariæ sunt, vitia quoque erunt II, 31, 4, 11, 14; consilia quædam sunt, vel non sine consilio II, 18, 35; ei conjunctissimum esse videtur consilium II, 26, 32; spontanea est II, 207, 18; eam maxime refert quod spontaneum est II, 141, 17; spectat res quæ penes hominem sunt II, 199, 12; id est res spontaneas II, 199, 18, 20; II, 207, 33; ejus cardo in consilio positus est II, 103, 14, cf. II, 104, 49; perfecta esse nequit nisi simul adsint consilium et actiones II, 125, 50; probatur eam rectam reddere finem consilii II, 206, 30; II, 207, 11; eam perperam nonnulli rationem rectam reddere putant, idque quare II, 206, 32 ss.; differt a continentia II, 206, 34; eam rectam reddere rationem confirmatur e rebus apparentibus II, 207, 12-31.

Virtus (*ejus actio et finis*); ei præferenda actio II, 145, 23; II, 207, 24; ejus usus et actio animæ finis est II, 136, 14 s; ei congruæ actiones honestæ sunt et honesti causa fiunt II, 39, 30; II, 42, 42; ea idonei fimus ad res honestas agendas II, 12, 47; pulchrum spectat, 364, 14; mores spectat, 363, 24; ad eam pertinere verisimile quod melius est II, 157, 20 s.; iis alii actu, alii habitu boni evadunt II, 94, 34; quod ei congruit, vel jucundum est vel molestiæ expers minimeque molestum II, 39, 33; ei congruit delectari et molestia affici quibus et quando oportet II, 40, 28; II, 116, 32; eo spectatur, si quis recte gaudeat et amet et oderit, 629, 44; ea præditus semper optime utitur iis circa quæ versatur ipsius virtus II, 39, 9; ad præcipua ejus officia pertinet ut bonis externis et bonis corporis bene utatur II, 161, 35 ss.; an vita secundum eam præstet, 175, 35; quæritur utrum ipsa, an actiones ab ea profectæ vitæ bonæ partes sint II, 188, 4; ei magis congruit bene agere quam bene affectum esse, honestasque facere actiones quam a turpibus abstinere II, 39, 16; uniuscujusque rei optima circa eam agit II, 194, 18; quænam requirantur ut actiones revera circa eam fiant et quomodo hoc respectu a ceteris artibus differat II, 17, 42, 45, 50; eam plerique non agendo, sed philosophando et ratiocinando comparare sibi student II, 18, 10; ab optimis animæ motibus fit II, 194, 25; ab ea optimæ animæ actiones et affectiones proveniunt II, 194, 26; ab iisdem fit quibus perditur II, 194, 27; ejus usus eadem spectat quibus augetur et perditur II, 192, 28; jucunda et tristia spectat II, 194, 30; in iis eodem modo errari potest quo in rebus agendis II, 144, 26; eas collimantes deflectimur in vias nobis naturales idque quorsum et quare II, 144, 27; prudentiam a recto usu abducere nequit II, 237, 52; ea utitur prudentia II, 237, 52; partis animæ imperantis, utitur virtute partis animæ subditæ II, 238, 1; omnis id cujus virtus bene affectum reddit, ejusque opus exhibet actum II, 19, 2; actiones ei congruæ omnium actionum humanarum stabilissimæ sunt II, 10, 42; in actiones ei congruas non cadit oblivio II, 10, 48; in actionibus ei congruis versatur cardo felicitatis II, 10, 39; II, 11, 13; ejus operatio et usus quidam perfectus felicitas est, 609, 43; felicitatem facit II, 238, 28; felicitatis pars, 320, 40, 331, 54; secundum eas si vivimus felices sumus II, 136, 9, 16, 18, 22; II, 168, 6, cf. II, 137, 8; ea qui manci non sunt, in ipsos cadere potest felicitas, II, 9, 20; omnem et felicitatis gratia et ejus causa sectamur II, 6, 10; actibus ei congruis constat felicitas II, 123, 39, 48; in eam qui investigarit, melius perspiciet quidnam sit felicitas II, 13, 2; quantum in unumquemque cadit, tantum et felicitatis, 601, 39; sine ea consistere nequit felicitas, 610, 35; 611, 13; quidnam intersit inter ejus actiones absolute perfectas et cum conditione (ἐξ ὑποθέσεως) perfectas, 616, 2; ejus causa quod expetitur præstat eo quod voluptatis causa, 202, 34; ejus finis honestum est II, 32, 24; earum possessione honesti sumus II, 131, 6; ei congrua qui moleste ferens, utpote necessario, agit, honestus non est II, 170, 49, 50 s.; II, 171, 3; ei maxime proprium, omnes certatim summopere honestum sectari II, 111, 45; eam qui amat, ipsi gratæ sunt res virtuti congruæ II, 8, 27; ei congruæ actiones per se ac naturaliter jucundæ sunt II, 8, 30, 38; ab ea proveniunt actiones honestæ II, 123, 19; nihil cum principatu (δυναστείᾳ); commune habent II, 123, 18; vita ei congrua viro probo maxime exoptanda est II, 123, 28; ei congruæ actiones per se expetendæ sunt II, 123, 6; vita ei congrua seria est, nec ludis transigitur II, 123, 40; ejus signa et opera honesta sunt, 380, 18; ei nihil congruit quod recte non fit II, 43, 15; cum ipsæ tum earum actiones honestæ sunt II, 186, 30; II, 241, 38, cf. II, 243, 3 ss.; II, 247, 12; ab ea denominatur honestus, 15, 41; eas naturaliter bonorum gratia sectandas esse putat habitu civili instructus II, 241, 42; qui eas externorum bonorum gratia sectantur per accidens honesta faciunt II, 242, 5; bonum honorabile est quando ejus ope honesti fimus II, 134, 17; laudari solet II, 140, 10; laudabilis est II, 158, 26 s.; II, 193, 54; idque cum ipsa tum ejus opera II, 12, 18; II, 199, 7; II, 207, 20; æmulandæ sunt, 362, 48; bona laudabilia sunt idque quare II, 134, 19, cf. II, 137, 20 ss.; ejus præmium honor II, 103, 30; II, 44, 44; II, 161, 29, 32; majus quam quod virtus non est, 326, 29; quorum majores et opera majora sunt, 326, 31; ea nihil melius exstat II, 145, 8; optima causa est II, 145, 13; probabile est eam id sibi proponere, in quo principium optimum quodque et facit et sibi proponit II, 145, 6 ss.; probatur magis sibi proponere finem quam res quæ ad finem tendunt II, 144, 46 ss.; finem nempe sibi proponit et simul res quæ ad eum tendunt sibi comparat II, 145, 3 ss.; ejus finis honestum est II, 145, 16; magis igitur honestum collimat quam res quæ ad id tendunt II, 145, 16 s., cf. II, 147, 28; ejus actus qualitates sunt, nec tamen negari potest eam bonum esse II, 118, 3; cum ipsæ, tum actiones ab eis profectæ honestæ sunt II, 173, 33 s., cf. II, 158, 26 s.; agunt cum ipsæ tum iis præditi ut prudentia jusserit II, 158, 47 s.; earum architectus est prudentia II, 158, 47; ejus præmium et finis res optima et divina et beata esse videtur II, 9, 16; perfectæ dignus honor tribui nequit II, 45, 1; perfecta carere nequit vir magnanimus II, 44, 39, 47; II, 45, 24; eam majorem reddit magnanimitas II, 44, 47; nec deo nec feræ competit II, 76, 20; II, 162, 14; ea melior deus II 162, 14.

Virtus (*ejus variæ species et differentiæ*); exstant tres mediam quæ vitæ consuetudinem spectant II, 21, 39; II, 51, 58; hæ tres omnes circa sermonum et actionum communitatem versantur II, 21, 41; II, 51, 28; earum duæ jucunditatem spectant (sc. amœnitas et urbanitas), una veritatem (sc. veracitas) II, 21, 42; II 51, 30; earum quæ jucunditatem spectant altera ad jocos pertinet (sc. urbanitas), altera ad reliquam vitæ communionem II, 21, 44; II, 51, 31; earum optima esse videtur justitia II, 53, 25; genus est justitiæ, 21, 34; earum optimum principium est pietas fr. 340, b; omnes proverbio justitia dicitur continere II, 53, 28; sola inter eas alienum bonum esse videtur justitia II, 53, 37; ejus perfectus usus justitia est II, 53, 29; justiores reddit II, 200, 3; ea non solum secum, sed etiam erga alium uti valet justus II, 53, 30; efficit ut bona simpliciter bona fiant alicui II, 222, 17; maximæ sunt quæ aliis utilissimæ sunt, 329, 43; ejus exsuperantiam ostendunt victoria et honos, 331, 2; ejus exsuperantia est, si omnibus benefacias, 331, 24; ea multi in suis rebus uti valent, erga alium vero non II, 53, 32; optimus est qui ea non solum erga se, sed et erga alium utitur II, 53, 41; quomodo differat ab ea justitia quæ legitimo constat II, 53, 45; æqualitate eam spectanti inprimis consistit amicitia II, 97, 37; ei proprium est amicos de beneficiis sibi invicem præstandis certare II, 102, 11; in amicitia secundum excellentiam ab ea pendente locum habere potest mutuus amor II, 225, 38; ejus magna differentia amicitiam contrahere vetat II, 96, 42; amico ea præstanti tribuendus est honor in amicitia secundum excellentiam II, 103, 41; idcirco tantum utilis esse dicitur quia amicitias conciliat II, 218, 21; ea similium amicitia perfecta est II, 93, 11; distinguuntur in cogitabundas et morales II, 14, 26, 22; II, 66, 40; II, 193, 51; II, 196, 48; quænam partem animæ rationalem spectet II, 243, 7, 16; quænam fervidam spectent II, 243, 8, 18, 20; quænam concupiscentem II, 243, 9, 22, 14; quænam totam animam II, 243, 10, 26, 27, 29; viro et mulieri cuique sua, 495, 31; 494, 50; 525, 2; item puero 494, 51; item servo, 494, 42; imperantis a subditi differt, 495, 1; unaquæque vel naturalis vel prudentia stipata II, 217, 40; principium servat II, 85, 5; vel moralis vel naturalis, qua recte de principiis sentimus, ea ipsa docere valet II, 85, 9; facilius ad eam movetur qui quantulamcunque ab initio ejus accessionem recepit, 20, 9; uniuscujusque comes esse videtur magnanimitas II, 214, 24, 31; II, 215, 8; quævis recte judicat majus et minus in rebus circa quas versatur II, 214, 29; quævis contemnit præter rationem magna II, 214, 33; unicuique generi propria fit id quod in hoc genere bene fit II, 7, 8; in unaquaque re, id bene facit cujus virtus est II, 136, 4; nulla sibi comparat res circa quas versatur, sed iis recte utitur II, 148, 20; non semper ad omnes suapte natura æque aptum esse dicunt eundem II, 75, 44; naturales seorsum abesse possunt II, 75, 46; proprie sic dictæ una cum prudentia simul aderunt II, 75, 48; II, 77, 33; et perfecta et imperfecta est II, 192, 47; maximæ sunt quæ aliis utilissimæ sunt, 329, 43; honestiorum pulchriores sunt, 330, 48; item quarum fructus alios potius spectant, 330, 49.

Virtus (*quinam eam habeant et quomodo paretur, de* *ejus cum republica conjunctione*) ea excellere possunt pauci, 527, 48 ; ubique paucorum est, 565, 47 ; quatenus ea excellere possit multitudo, 527, 49 ; ea viris bonis præstat multitudo gregatim sumpta, 531, 19; ejus quantulumcunque sibi sufficere putant, 601, 10; ea bona externa acquirimus ac conservamus, 601, 16 ; ad eam generandam otio opus est, 610, 42 ; ei contraria est artificum et circumforaneorum hominum vita, 610, 40, cf. 594, 14 ; ejus muneribus fungi licet, etiamsi modica sit res familiaris II, 126, 42, 50; qui ejus muneribus fungitur, huic vita beata est II, 126, 46 ; quo facilius eam discant, animo et intellectu præstare debent cives, 608, 50 ; civis esse non debet qui ejus opifex non est, 611, 11; ejus exercitio parum idoneum reddunt artes et opera illiberalia, 625, 18 ; ejus causa scientias colere illiberale non est, 625, 28 ; ei assuefaciendi sunt pueri educationis ope, 624, 34 ; non omnes eadem ejus gratia disci debere putant, 625, 2 ; non omnes eandem in pueris educandis spectandam esse putant, 625, 10; non eodem modo ut Lacedæmoniis colenda est, 620, 4 ; ejus partem tantum spectabant leges Laconicæ, 514, 32; recte ea potius quam vitio res exoptatas parari putabant Lacedæmonii, 514, 39; perperam ei præferebant res bello partas Lacedæmonii, 514, 40; otio utiles sunt cum quibus in negotiis opus est, tum quibus in otio, 619, 32 ; ei operam dare debet civitas quæ revera hoc nomine digna est, 529, 36 ; omnibus congruas actiones facere jubent leges II, 53, 21 ; II, 54, 47; ad omnium normam vitam dirigere jubet lex II, 150, 43; universa peraguntur pleraque legitima II, 54, 46 ; universam efficiunt leges quæ de publica educatione feruntur II, 54, 49; ea si adeo excellat aliquis vel uno plures, ut cum ceteris civibus comparari nequeant, iis parendum est, 535, 32 ; 604, 48 ; non tantum ea, sed et facultate excellere debet hujusmodi vir, 604, 51 ; propter eam creatur rex, 579, 46; 580, 19 ; ea quum multi æquales exsisterent, regiæ auctoritati politiam substituerunt, 539, 47 ; in eam cujus capaces non sunt homines vulgares, non quadrat politia vulgo sic dicta, 554, 45 ; propter eam qui singularem hominem maxime probant, civitatem etiam, quo honestior est, eo feliciorem esse putant, 602, 20; sine ea nulla bona actio exsistere potest, nec hominis, nec civitatis, 601, 51 ; ad eam qui bene nati sunt nobiles existimandi sunt, 446, 46 ; partim ab eximia pendet justum non scriptum, 341, 32; quum ad bonam vitam conferat merito honores civiles ambit, 534, 17; cum ea contendere nequit magnitudo, 533, 49; secundum eam aliquatenus jure de honoribus civilibus certare licet, 534, 31 ; ea præstantes si admodum pauci sint, quæritur an sufficere debeant ad rempublicam administrandam vel ad civitatem constituendam, 534, 46; si secundum eam distribuendi sint magistratus, solus regnare debebit qui omnes virtute antecellit, 535, 5; quidnam respondere posset multitudo iis qui ea præditos regiminis arbitros esse volunt, 535, 15 ; ea præpollentem virum e patria exterminare vel interficere non licet in optima republica 536, 52 ; 542, 37; nec postulari potest ut legibus pareat, 536, 53 ; 542, 39; nihil restat ergo nisi eum regnare, 537, 1 ; 542, 41 ; ex ea creari possunt magistratus, 562, 39; necessaria summos magistratus gesturo, 577, 52 ; quæritur utrum in magistratibus eligendis ejus major ratio habenda sit, an reipublicæ amoris, 578, 2 ; quæritur an necessarior sit magistratus gesturo nec sufficiant peritia et amor reipublicæ 578, 12 ; eadem viri boni est ac civis et magistratus reipublicæ optimæ, 542, 52 ; 551, 41 ; 617, 45, cf. 524, 51 ; ea præstantes maximo jure seditionem moverent, etiamsi vix unquam faciant, 565, 3 ; 569, 52 ; contumelia affecta, si potens sit, metuenda est, 353, 43; commeatu instructa quadantenus maxime vim inferre potest, 487, 3 ; ubi in maximo honore non est, exsistere non potest stabilis aristocratia, 517, 53; aristocratiam determinat, 552, 39 ; cum virtute et divitiis ac aliquatenus cum generis præstantia de æqualitate in republica administranda contendit, 552, 50 ; ejus cum libertate et divitiis mixtio aristocratia appellari debet, 553, 2 ; secundum eam jus distribuendum esse putant aristocratiæ fautores II, 55, 39 ; eam in aristocratia cum oligarchia et democratia miscere conantur, 551, 46, 51, 54 ; 574, 11 ; si in aristocratiis plebs se ea non inferiorem esse putat, seditio oriri solet, 573, 40 ; item si viri ea nihilo inferiores a proceribus cum dedecore tractentur, 573, 45 ; cujusque actiones non magis privatos quam rempublicam administrantes spectant, 605, 52 ; eo constat ut quisque rite suo munere fungatur, 523, 42 ; ubi ejus publicam curam non habent, sunt tamen qui pro viris bonis habentur, 551, 49; inter actiones ei congruas eminent bellicæ ac civiles II, 124, 43; ejus multas partes continet vita militaris, 512, 11 ; quæritur quatenus vitæ civilis finis sit II, 3, 47, cf. II, 4, 7 ; honore præstat II, 3, 47.

Virtus (*quomodo se ad fortunam habeat etc.*); ea vel dormientes aut maximis malis et calamitatibus afflicti præditi esse possumus II, 3, 49 ; res pervicax est II, 93, 16; sine ea vix rite ferre licet fortunæ bona II, 45, 27; incommutabilis est II, 176, 35 s.; res difficilis est II, 23, 22 ; semper circa difficilius versatur, idque quare II, 17, 24 ; ejus acquisitio penes nos est, nec igitur a fortuna pendet II, 172, 35 ; fortuna præstat et quare, 198, 34 ; si est, non est fortuna fr. 328, b ; ei non confert tibia, 631, 54 ; concentum suo genere non continet, 236, 37 ; quæritur an ad eam aliquid conferat musica, 628, 12 ; ejus gratia non agit qui propter certamina musicam exercet, 632, 17 ; nunquam id cui inest, perdit, 530, 40; ea sola abuti non licet, 312, 32 ; II, 171, 19 ss., cf. II, 237, 27 ss.; fieri non posse probatur ut nimiæ noceant II, 161, 21 ss.; ea maxime in utramque partem uti licet, 484, 16; in iis qui sponte peccaverit deterior est II, 69, 33 ; unicuique rei mensura esse videtur II, 107, 25; II, 122, 30; eam sequuntur voluptas et utile, non vero vice versa II, 177, 2 s., 7 s.; simplex est II, 148, 2; criminationibus obnoxia non est II, 232, 17 ; ea qui excellunt amamus, 355, 6 ; eam si quis consequatur, nemo indignabitur, nec miserabitur si abjiciat, 360, 34 ; ut ea inferiores nos magni faciant, postulamus, 348, 22 ; ea æstimari debent officia unicuique præstanda II, 106, 20 ; ei congruit beneficia præstare II, 112, 30 ; ea insignis stultus esse nequit II, 44, 9 ; universa pars sapientiæ est II, 74, 26 ; de iis in universum adhibetur vox ingenuitas II, 173, 30 ; ei confert mane expergisci, 638, 29; contenti esse debemus si ejus participes fiamus, ubi omnia habemus, quorum ope probi fieri videmur II, 127, 41 ; si magis ac minus recipiat, id etiam recipere debent justitia ac justus, 217, 25 ; si temperantiæ genus est, multo magis ejus genus erit facultas, 217, 51 ; singulas ostendimus bona esse, si per inductionem probare velimus magnanimitatem bonum esse II, 133, 1 ; ejus pertractatio pertinet ad locum de laude, 322, 51 ; eam spectat laudatio, 331, 46 ; II, 12, 37 ; bona quæ ea consistunt in laudatione post prooemium distinguenda sunt a bonis extra eam sitis, 446, 13 ; enumerantur hæcce bona, 446, 14 ss.; jure laudantur hæcce bona, 446, 18 ; post generis enarrationem secundum ætates laudanda sunt hæcce bona, idque quomodo, 447; 4; ejus ope audientibus fide dignus videtur orator, 347, 5, cf. 329, 11.

Virtutes activæ; earum actus præcipue circa res bellicas ac civiles versantur II, 124, 32; vita iis congrua humana ac vitæ menti congruæ inferior est II, 125, 21, 34.

Virtus animæ; perfectio est II, 337, 53; bene disponit animam ad affectus proprios II, 337, 54; usum suum et actionem habet II, 136, 14; quatenus finis, e singulis conflatur II, 193, 50.

Virtutes animæ partis ratione carentis; non natura nobis innascuntur II, 138, 6.

Virtutes animæ partis ratione præditæ; laudari non solent II, 137, 21.

Virtus bellica; ad rerum potiundum utilis est, 514, 34, cf. *Fortitudo.*

Virtus civilis; ea semper aliqui præditi esse debent, 548, 12; eam omnes sectantur, 548. 17; eam considerare debent qui bonis legibus student, 529, 34; ea qui eminent maxime civitatem participant, 530, 26; non omnibus civibus competeret, si artifices inter cives numerarentur, 525, 19, 32; quatenus musicæ opera tractare debeant qui ad eam instituuntur, 631, 13; ei operam dare debet tyrannus, 586, 32.

Virtutes cogitabundæ; quænam II, 14, 26; II, 193, 52; maximam partem disciplina generantur et augentur II, 14, 33; ad quamnam animæ partem pertineant II, 194, 2; II, 196, 49; cum ratione sunt, *ibid.*; quodnam earum opus II, 196, 50.

Virtutes corporis; eo constant ut ad aliquid certo modo se habeat corpus II, 337, 37; bene disponunt quod eas habet circa affectiones proprias II, 337, 38 s.; calidorum ac frigidorum temperamento ac proportione constant II, 337, 34; in eas magis quam in animam quadrat harmoniæ ratio III, 438, 52 ss., v. *Habitus corporis* et *Corpus.*

Virtus divina (vel heroica); feritati opponitur II, 76, 12; ita vocatur etiamsi revera nomine careat II, 162, 11, 13; qualisnam sit II, 76, 18; inter homines raro occurrit II, 76, 22; supra hominem est II, 162, 12, 18, 20.

Virtus humana; argumentum est disciplinæ morum II, 13, 11; ita vocamus non corporis, sed animæ virtutem II, 13, 14; non pertinet ad animæ partem plantis competentem II, 13, 37, 47; ea est qua homo bonus fit et bene suo munere fungitur II, 19, 10; ei inesse debet ratio et imperium et actio II, 193, 46; ea superior esse potest hostium invadentium numerus, 614, 5.

Virtus moralis; ejus definitio II, 20, 11; II, 206, 26; quænam II, 14, 27; medietas est inter duo vitia, idque quomodo II, 20, 1, 8, 13 ss.; II, 22, 25; II, 23, 18; II, 31, 19; II, 207, 23, 32; notionis ratione habita medietas est, præstantiæ vero summitas II, 20, 18; omni arte præstat II, 19, 39; medium collimat II, 19, 40; II, 20, 2; II, 23, 21; ad eam pertinet si quæ fiant quando et qua conditione et ad quos et cujus gratia et quomodo decet II, 19, 48; ei competit laus et res bene gesta II, 19, 52 s.; unde nomen petierit II, 138, 5; versantur circa voluptates et molestias II, 16, 38, 45; II, 17, 6, 28; II, 87, 6; II, 338, 5, 14; circa easdem optima agere valent II, 17, 6; definitur etiam voluptate et molestia, easque respicit II, 137, 48; II, 138, 1, 42; II, 168, 6 s.; II, 197, 7, 20; II, 198, 13 s.; est aliquid cum voluptate et molestia connexum II, 138, 16; mediocritas est affectuum animæ II, 138, 40; II, 139, 33; spectat res quæ consulto fiunt II, 206, 20; II, 211, 3; versantur circa actiones et affectus II, 16, 43; II, 19, 42, 50; II, 24, 15; arcte cum affectibus conjunctæ sunt II, 125, 28, 32; humanæ sunt quippe quæ compositum spectent II, 125, 33; item vita et felicitas quæ ab iis pendent II, 125, 34; efficiunt ut bene se habeat finis II, 74, 29; II, 75, 52; consilium rectum efficiunt II, 74, 42; sine iis animæ oculo innasci nequit habitus (bonus) II, 75, 1; consuetudine comparantur II, 14, 35; nec natura, nec præter naturam nobis innascuntur II, 14, 43; II, 18, 42; natura ad eas recipiendas apti sumus, sed consuetudine perficimur II, 14, 44; eas agendo aquirimus II, 15, 2; ex iisdem et per eadem nascitur augeturque et interit unaquæque et per eadem absolvuntur ejus functiones II, 15, 13; II, 16, 26; II, 17, 29; iisdem augetur quibus interit II, 137, 40; excessu et defectu pereunt II, 137, 26 s.; ad quamnam animæ partem pertineant II, 194, 4; II, 196, 51; animæ parti irrationali insunt II, 137, 18 ss.; innascuntur, ubi voluptas vel molestia in corpore gignitur II, 338, 13; ubi assumuntur vel amittuntur necessario alteratur aliquid II, 338, 16 s.; alterationes non sunt, sed earum generationem comitatur alteratio II, 338, 17 s.: jucunda et tristia spectant II, 194, 34; II, 206, 19; media spectant ipsæque media sunt II, 195, 20; media sunt aut circa media versantur II, 197, 20; II, 198, 16; aliæ magis voluptates, aliæ potius dolores spectant, aliæ et dolores et voluptates II, 197, 22; solæ laudabiles sunt II, 137, 20, cf. II, 134, 19.

Virtus moralis proprie sic dicta; simili, sed non eodem modo se habet ad virtutes vel habitus naturales ut prudentia ad sollertiam II, 75, 9; nonnisi adjuncta mente in eam abit habitus naturalis II, 75, 22; sine prudentia consistere nequit, nec prudentia sine ea II, 75, 8, 25, 41; II, 86, 19; II, 125, 29; non solum habitus rectæ rationi consentaneus est, sed et cum recta ratione conjunctus II, 75, 36, 40.

Virtutes naturales; quænam II, 157, 53 ss.; ubi omni ratione carent exiguæ sunt et omni laude indignæ II, 158, 3 ss., 20 s.; ubi iis additur recta ratio et consilium perfectæ evadunt virtutes II, 158, 5 s.; quatenus sibi invicem contradicere possint II, 161, 8.

Virtutes particulares; eas e rerum ordine tollit, qui res ideo bonas esse non putat quia non optimum sunt II, 171, 14 s.

Virtutes perfectæ; earum species fr. 97, b; consuetudine et consilio acquiruntur II, 158, 1, cf. 5; laudabiles sunt II, 158, 1, 23; iis competit delectus II, 161, 10; sibi invicem adversari nequeunt II, 161, 10 ss., 14; earum sedes animæ pars ratione prædita II, 161, 10 s.; earum comes prudentia II, 161, 12.

Virtus universalis; quænam ejus opera II, 247, 1 ss.; quænam ejus sequelæ II, 247, 9 ss.

Virtutes sive habitus naturales; simili etsi non eodem modo se habent ad virtutem proprié sic dictam, ut sollertia ad prudentiam II, 75, 11; pueris etiam et feris insunt II, 75, 16; sine mente manifesto noxiæ sunt II, 75, 17; adjuncta mente in virtutem proprie sic dictam abeunt II, 75, 22; animæ morali (vel concupiscenti) insunt II, 75, 24; separatim exstare possunt II, 75, 46.

Virtus et vitium; referri possunt ad affectus substantiarum quæ moventur II 526, 24 ss.; cum ipsa, tum eorum species intermedium habent, idque ejusdem naturæ, 210, 37, 43, cf. 40; sibi invicem contraria ac proinde et justitia et injustitia, 211, 4; eorum intermedium κατ' ἀπόφασιν, 210, 44; cum animæ, tum corporis differentiæ sunt, 258, 1; iis differunt omnium mores, 458, 13; scopus sunt rhetoricæ demonstrativæ, 329, 23.

Vis; necessitas quædam est, vel teste Sophocle II, 518, 13 s.; inferri potest animalibus II, 142, 20; nulla infinita esse potest, idque quare III, 519, 44; quænam ea fiant, 334, 20; contra naturam est, 335, 13; ea fiunt negotia, 456, 27; ea impelli dicitur quod contra insitum impetum impellitur II, 201, 33; ea nemo agit gaudens II, 201, 16, cf. *Violentia*.

Vires; aliqua earum portione manet quiescens et movet movens III, 519, 9 ss.; æquales a se invicem non afficiuntur, superantur vero ab excessu III, 519, 13 s.; igitur ut quiescat res, moventis æquales esse debent quiescentis viribus III, 519, 8 s.; quiescentis vel æquales vel majores esse debent, ut ei innitens aliquid movere possit III, 519, 20; item rei quæ movetur, sed ipsa non movet III, 519, 21 s.; in calore positæ sunt IV, 180, 30 s.; IV, 308, 20; nostræ in articulis positæ sunt IV, 113, 6; spiritu retento augentur III, 353, 36; adolescentibus propriæ sunt, 611, 4; iis opus est militibus, 610, 50; quibus exiguæ sunt, crebriorem requirunt respirationem III, 543, 29 s.

Vi facta; quænam II, 24, 22; II, 25, 8, 24; ægre fiunt II, 25, 19; ad ea non referenda sunt quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 25, 10.

Vi quod fertur; v. *Fertur (quod) vi*.

Viscera; similare corpus III, 623, 8; sanguine præditis propria sunt III, 61, 6; III, 257, 47; III, 258, 7; III, 277, 16 s.; ideo sanguinea materie constant III, 258, 8; ea propter in recens natis pro portione maxima sunt et magis sanguinolenta, idque quare III, 258, 9 ss.; in fœtibus apparent simulac consistunt III, 257, 51 ss.; igitur perperam arbitratus est Democritus ea propter exiguitatem in exsanguibus latere III, 257, 49 ss.; non omnia sanguine prædita omnia habent III, 257, 47 ss.; III, 270, 1 s.; corporis mole a carnibus differunt III, 270, 30 s.; intus posita sunt, idque quare III, 270, 31 ss.; in supinis sita sunt III, 27, 50 s.; sanguinea sunt III, 269, 40; sanguine consistunt III, 277, 12 s.; e sanguineo vapore consistente ac concrescente fiunt III, 269, 38 ss.; venarum, vel vesicæ, vel respirationis gratia exstant III, 277, 16 ss.; meatibus intercapedinibus venarum imposita sunt III, 230, 38 s.; III, 269, 37 s.; igitur earum natura vel forma sanguinea est III, 230, 37, 45; ex eadem materie ac ea consistit cor III, 230, 36 s.; sanguinis per venas fluentis quasi aggeres projecti sunt III, 230, 40 s.; assimilantur aquæ fluentis fæci III, 230, 35 s.; ex unica parte similari constant atque in partes similares dissecantur III, 229, 50 s.; III, 230, 33 s.; propter multiformem vero figuram dissimilaria sunt III, 229, 49 s.; III, 230, 33 ss.; igitur partim similaria, partim dissimilaria sunt III, 230, 46; sibi invicem corporis natura similia sunt, reliquis vero partibus dissimiles III, 269, 43 s.; omnia membrana includuntur, idque quare III, 49, 38 s.; III, 269, 43 s.; partim simplicia, partim bipartita esse videntur, partim in utramque partem vergere, idque quænam III, 264, 5 ss.; revera tamen omnia bipartita sunt, sed ab unico principio dependent, idque quare III, 264, 10 ss., 33 ss.; excepto corde, omnia transeunt venæ, non vero ex iis originem petunt III, 258, 35 ss.; omnium sanguis, excepto corde, venis continetur III, 258, 42 s.; e numero partium ad ea pertinentium septum transversum est III, 265, 48 s.; in animalibus junioribus admodum sanguinolenta sunt III, 237, 10 s.; augescentibus et maturescentibus animalibus colorem mutant III, 237, 8 s.; exceptis corde et jecore, nullum animalibus necessarium est III, 275, 44 ss.; inde rationi non repugnat nullum eorum, excepto jecore, tale excrementum habere quale fel est III, 275, 40 ss.; excepto corde, sæpe morbosis affectionibus afflicta reperiuntur in victimis III, 260, 49 ss.; idque quare III, 260, 42 ss.; alia animalia omnia habent, alia non omnia III, 270, 1 s.; differunt a se ipsa apud diversa animalium genera III, 270, 3 ss.; iis detractis moventur multa animalia III, 533, 41 s.; iis carent insecta et omnia exsanguia III, 68, 10 s.; iis carent mollusca et crustata III, 57, 13 s.; III, 277, 8 s.; item omnia exsanguia III, 61, 7; III, 277, 9 s.; ea quæ habent magna et sanguinea sunt cum apud mustelos læves, tum apud quadrupedes III, 113, 1 s.; eodem modo se habent apud animalia pedibus carentia e. g. serpentes quo apud quadrupedes oviparas III, 273, 43 ss.; excepto pulmone eodem modo se habent apud pisces quo apud serpentes et quadrupedes oviparas III, 274, 1 ss.; perexigua habent serpentes et quadrupedes oviparæ, atque in universum quæcunque vesica carent III, 274, 16 s.; admodum longa et angusta ceterorumque animalium visceribus dissimilia habent serpentes, idque quare III, 274, 17 ss.; parva sunt quibus caro multa est III, 50, 31 ss.; quibus magna sunt, iis caro parcior III, 50, 35 s.; probatur fieri non posse ut in fœtu a re foris sita fiant III, 347, 31; pulli circa decimum diem apparent III, 107, 15 s.

Viscera infra septum transversum sita; omnia communi ratione venarum causa exstant III, 264, 39, cf. III, 270, 33; igitur ancorarum munere funguntur III, 264, 41 ss.; item clavorum III, 264, 44 ss.

Viscera arboris; ita nonnulli medullam vocant IV, 25, 8.

Viscidum; humidum est aliquid passum II, 455, 21; igitur ad humidum pertinet II, 455, 20; evaporari nequit III, 362, 21; igitur superiora petit III, 362, 21; apud animalia exsanguia siccum est III, 362, 22; apud sanguine prædita vero pingue III, 362, 24 s.; ex eo fit cutis III, 362, 27 s., cf. 20; corpora omnia continet III, 352, 80s.; ex eo procedente tempore et grandescentibus fœtibus fiunt nervi III, 352, 51 s.; ea solummodo molem augent, non vero miscentur II, 453, 11; ea colligunt matrices vesparum III, 202, 21.

Viscidum et fragile; tactus contrarietates sunt II, 454, 51.

Viscositas; ea nonnulla corpora unum sunt II, 562, 46.

Viscum (ἰξός); nonnisi in aliis arboribus nascitur III, 320, 27 s.; tractile III, 621, 7; inconcretile III, 619, 31; eo vescitur turdus viscivorus III, 185, 17 s.

Visendi gratia; aliquem ad forum ire licet II. 267, 49.

Visibile; quidnam II, 569, 49; sensibile est, 194, 46; id est ad quod visus refertur III, 452, 36; partim color est, partim quæ in tenebris apparent ignea ac splendent III, 452, 36 ss.; III, 453, 29 ss., cf. III, 458, 2; æque ac illud intermedii ope percipiunt molle et durum III, 459, 46 ss., 49, cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; quatenus tamen differant III, 459, 48 s.; III, 460, 1 ss., cf. *Gustus* et *Tactus*; ejus quoque affectus esse videtur odorabile III, 487, 29, cf. 32; idem (notione) non est quod color II, 274, 30; II, 595, 11; tanquam exemplum citatur, 34, 19.

Visibilia; res exteriores sunt III, 451, 48 ss.; iis movetur humor oculorum III, 416, 48; acute etiam cernere dicuntur qui omnes eorum differentias rite distinguunt III, 417, 18 s.; eorum differentias bene distinguit cui cum oculus purus, tum membrana pupillam obtegens pura ac tenuis est III, 418, 1 ss., 5 s., 9 ss., cf. 36 s.; III, 419, 3 ss.; ab oculorum situ pendet ceu a remotis ad eos perveniat motus III, 418, 12 ss.; eorum motus non dissipatur, sed recto tramite meat, si oculi intus siti sint III, 418, 15 ss.; eorum motus non dissolveretur, si ab oculis ad ea extenderetur fistula III, 418, 25 s.; nonnulli motu ab iis exeunte visionem fieri censent III, 418, 21 s.; si vero visionem visu ab oculis fieri censeas, ad ea nonnisi dissipatus ac paucior perveniet, si nihil ante oculos habeamus III, 418, 19 ss.; eorum perceptio eatenus a tactilium differt quatenus horum intermedium una cum nobis afficitur, illorum vero aliquid in nos agit III, 460, 1 ss.; nonnulla simul movent quæ tactum pessumdant, indeque necant III, 475, 35 s.; figuræ sunt, 630, 7; exiguam quandam morum imitationem continent, 630, 7; revera non genuinas morum imitationes, sed signa tantummodo exhibent, 630, 9; problema de iis quo pertineat, 168, 4; in iis si homonymia est, negare nomen quod affirmavit, vel affirmare quod negavit interrogans necesse est, 294, 42.

Visibile per se; non ita vocatur quia notione visibile est, sed quia intra se causam continet cur visibile sit III, 452, 40 ss.

Visibile (vix); colore caret III, 453, 23 s.; ad id pertinent tenebræ III, 453, 24.

Visio; ita vocatur visus actus III, 463, 24 s.; III, 502, 17; actus est atque eo a visu differt III, 465, 45 s.; actus ideoque perfecta est III, 568, 30, 41 s.; visus usus est III, 507, 4 s.; in vidente est II, 571, 5; eam perperam effluviis fieri censent antiqui III, 481, 11 ss.; eam nonnulli eo fieri censent quod visus ex oculis exit III, 418, 18 s.; eodem redit utrum eam sic fieri statuas an motu a rebus visibilibus exeunte III, 418, 17 ss.; utroque modo motu fit III, 418, 22 s; rationi repugnat eam fieri exeunte aliqua re ex oculo ut nonnulli perhibent III, 478, 48 s.; item id quod exiit, ubi aliquo usque progressum fuerit, cum aliquo alio coalescere III, 478, 49 ss.; eam perperam simulacri in oculo apparitionem esse dixit Democritus III, 478, 27 s.; ejus causa est motus qui fit per id quod inter oculum et rem quæ cernitur intermedium est III, 479, 3 s.; dubitatur an ejus intermedium sit aer vel lumen III, 479, 2; in pellucido fit III, 457, 34 s.; melius explicatur motu aeris qui unus factus est quam refractione visus ex oculo exeuntis III, 475, 2 ss.; sine lumine fieri nequit III, 467, 2 s.; in somno obtinere nequit III, 507, 38; III, 508, 4, cf. III, 507, 10; eodem modo quo ea, actus atque perfectio est vigilia III, 445, 19 s.; molesta est, etiamsi propter consuetudinem non sentiamus II, 90, 10; voluptatem parit molestiæ expertem II, 118, 45; eam sectaremur etiamsi nullam pareret voluptatem II, 119, 17; auctores de rebus ad illam pertinentibus citantur IV, 276, 14 s.

Visivum; quidnam II, 569, 49; quatenus eo prius vel posterius videns II, 570, 3 ss.

Visus (*antiquorum de eo philosophorum sententiæ*); eum omnes igni tribuunt, idque quare III, 477, 28 ss. cf. 51 ss.; recte eum aquæ tribuit Democritus III, 478, 26 s., 35; sine eo album et nigrum non exstare putabant naturæ scrutatores antiqui III, 463, 31 ss.; idque quatenus recte III, 463, 34 ss.; de eo Empedoclis placita II, 447, 44 ss.; refutantur II, 450, 23 ss.; Empedoclis et Platonis de eo opiniones refutantur III, 477, 51 ss.; duplicem de eo habere videtur Empedocles opinionem III, 477, 13 s., 25 s.; secundum nonnullos ex oculis exiens colore et figura reflectitur III, 475, 3 ss.; cum nonnulli ad res externas se extendere contendunt III, 498, 17; sonos non percipit secundum Gorgiam III, 681, 26.

Visus (*ejus definitio*); unus e quinque sensibus est III 68, 36; III, 461, 29; omnium maxime sensus est III, 467, 1; potentia est atque eo a visione differt III, 466, 45 ss.; ejus actus vocatur visio II, 292, 26; III, 463, 24 s.; III, 502, 17; ejus usus est visio III, 507, 4 s.; ejus ope nihil aliud facere licet quam videre, 230, 12; 244, 44; II, 144, 34; II, 205, 53; II, 570, 46 ss.; sine oculis non fit, et vice versa III, 395, 42; eum habent animalia ut videant, non vero vice versa II, 570, 31 s.; eum appetit oculus II, 191, 14 aquæ sensus est, idque quare III, 244, 14 ss.; non igni vel aeri, sed aquæ tribuendus est III, 416, 28 s., 33 s.; ex igne compositus est IV, 277, 42; in eo actio et usus finis sunt II, 135, 35 s.; eum nemo habere vellet si non videre, sed connivere debuisset II, 135, 38; æque visibilis atque invisibilis sensus est III, 457, 6 s.; III, 458, 6 s.; III, 460, 34 s.; dijudicat quoque tenebras et res admodum splendidas, etiamsi invisibiles sint III, 458, 7 ss., 11 ss.; eo sentire probamur quod videmus III, 462, 40 ss., cf. tamen III, 502, 19 s.; ubi non videmus distinguimus tenebras et lumen III, 462, 50 ss.; igitur perceptio quæ eo fit non simplex res est III, 462, 49; non versatur circa res absentes III, 495, 49; utrum intus recipiendo aliquid, an emittendo fiat, 180, 27; habitus est, 18, 40; eum sequitur sensus, 194, 35; si in sensu, tanquam ultimo (i. e. primo) genere continetur, cæcitas non erit sensus, 211, 50; quomodo cæcitati opponatur, 17, 28; 19, 10 ss.; se habet ad oculum ut mens ad animam, 184, 35; eodem modo quo is, actus et perfectio est anima III, 445, 20 s.; quo modo se habet ad sensibilia sibi propria, ita intellectus se habet ad res materie carentes III, 469, 32 ss.; de oculo dicitur, 18, 29; oculi substantia secundum notionem est III, 445, 10 s.; ejus materies oculus est III, 445, 11 s.; si animal esset oculus, ipse ejus anima esset III, 445, 9 s.; eo ablato oculus nonnisi nomine oculus est III, 445, 11 s.; eo naturaliter carent nonnulla, 18, 36; propria illi figura conus est IV, 129, 28; quovis tempore perfectus esse videtur II, 119, 26; ejus nec generatio exstat, nec motus II, 120, 10; eo definitur quod ad visibile refertur, etiamsi id verum sit II, 527, 29 ss.; refertur ad colorem vel simile quid II, 527, 30 s.; non eo fit quod videns et id quod videtur certo quodam modo sese habent III, 489, 25 s.; nec igitur eodem modo quo res inter se æquales sunt III, 489, 26; præter res sensibiles et singulares erit alius, si res mathematicæ a rebus sensibilibus separatæ exstent II, 612, 41; eo uniuscujusque formam cognoscimus, 193, 29; ejus ope præcipue percipimus sensibilia communia III, 477, 12 s.; III, 484, 17 s.; si ab eo deveniunt motus ad sensorium commune, cernere nobis videmur III, 511, 3 s.; quando interdum moveri videtur, etiamsi non moveatur, cernere nobis videmur III, 511, 8 s.; eum, an rem conspectam moveas nihil interest IV, 132, 17; fit patiente aliquo sensorio III, 453, 46; aboleretur ergo, si inter eum et colorem vacuum interponeretur III, 453, 49 s.; intermedii ope percipit III, 474, 29 s.; III, 477, 2; III, 487, 26 s.; argumenta quæ probare videntur non omnes ejus intermedii partes simul moveri III, 489, 13 ss.; argumenta quæ contrarium probare videntur III 489, 44 ss.; ejus causa lumen est III, 490, 5 s.; igitur fieri nequit ut omnes ejus intermedii partes simul moveantur III, 490, 4 s.; cum eo continua est lux, II, 336, 31; non solum ab aere afficitur, sed etiam in eum agit, eumque movet III, 509, 12 s., cf. 5 s., 37 s; idque quomodo III, 509, 20 ss.; eodem modo se habet erga res splendidas quo erga aerem III, 509, 13; ab omnibus lævibus reflectitur III, 601, 7 ss.; III, 602, 34 s.; ab aere reflectitur quando concrescere eum contigit III, 601, 27 ss.; III, 602, 36 s.; ab aqua vero maxime quum fieri incipit III, 602, 49 ss.; si superne deorsum inciderit, sursum versus reflectitur et vice versa IV, 182, 43 s.; per aquam potulentam cito permeat, neque ad aerem reflectitur, idque quare IV, 230, 23 s.; a mari deorsum progrediens fatiscit IV, 230, 24 s.; sensibile ei proprium color est II, 156, 4; III, 452, 21; III, 479, 38; III, 502, 26; III, 507, 8; ideoque circa eum non fallitur III, 452, 20 s., 24; III, 469, 32 s.; fallitur vero circa naturam ac locum rei coloratæ III, 452, 24 s.; nonnisi per accidens universalem colorem videt II, 628, 13; de colore, non de sapore judicat II, 511, 5 s.; res splendidas et colore tinctas respicit III, 509, 14; fallitur circa bilem quatenus omne flavum ei assimilat III, 462, 30 s.; album et nigrum respicit III, 458, 48; III, 464, 1 s.; respicit tamen et alia contrariorum paria voci, magnitudini et parvitati, vel asperitati et lævitati respondentia III, 459, 4 s.

Visus (*quomodo ad ceteros sensus se habeat*), ei æque ac tactui sensibilis est motus III, 452, 28 s.; ei saltem cum tactu communia sunt sensibilia magnitudo et figura, asperitas et lævitas, acumen et hebetudo III, 484, 8 s.; tactu superior est III, 510, 14; puritate differt a tactu II, 122, 11; eo perplexis digitis agnoscimus unum revera duo non esse, *ibid.*; II, 512, 11 s.; cum ipse, tum ejus subjectum tactu et tactus subjecto priora sunt II, 454, 44 s., 47; nihilominus elementum non facit, idque quare II, 454, 45 s.; quo modo ad eum se habent aer et aqua, eodem ad tactum se habere videtur caro, ad gustum lingua III, 460, 6 ss., cf. III, 240, 8 ss.; III, 244, 52 ss.; III, 454, 5 ss.; III, 459, 46 ss., 49 s., v. etiam III, 458, 1 s.; eodem modo dijudicare videtur album quo gustus dulce III, 491, 9 s.; item eodem modo nigrum quo gustus amarum III, 491, 10 s.; quatenus eo dulce percipere possimus III, 462, 17 ss.; ejus accuratio præstat olfactus accuratione, 326, 35; auditui antevertit III, 597, 12; id unde probetur III, 597, 12 s.; fieri possit non ideo eum simul cum auditu fieri posse quia tempus intermedium latet III, 491, 34 s.; quatenus auditu præstet, quatenus e contra III, 477, 8 ss.; ejus motus magis ab auditus motu differt quam a se invicem duo motus ad eundem sensum pertinentes III, 490, 37; obtusior est quam auditus IV, 153, 38 ss.; eum ab auditu et olfactu non distinguere possemus, si undique circulo nobiscum coaluisset aer III, 459, 15 ss.; distinguuntur tantummodo eorum sensoria quia eorum intermedia diversa sunt III, 459, 18 s.; si præter eum nullum alium sensum haberemus, semper colorem magnitudo insequi videretur III, 462, 34 ss.

Visus (*de ejus instrumento et variis differentiis*); in oculo ut pars in toto contineri dicitur II, 289, 33; ejus instrumentum pupilla est III, 240, 10; si pupillæ additum esset pellucidum, ut inde fieret hujus instrumentum, eodem modo se haberet visus quo tactus III, 240, 10 ss.; ejus acumen duplex est III, 417, 45; alterum quo res remotæ bene cernuntur III, 417, 47 s.; alterum quo rerum quæ cernuntur discrimina optime distinguuntur III, 417, 48 s.; illud ab oculi situ pendet III, 418, 12 ss.; hoc vero ab ipso oculo III, 418, 7 ss.; nempe ab humoris oculi puritate et modica copia et a membranæ pupillam obtegentis tenuitate III, 418, 1 ss., 9 ss., cf. 36 s.; III, 419, 3 ss.; utrumque ejus acumen utrisque simul non contingit III, 417, 49 s.; ad ejus acumen vel hebetudinem aliquid confert membrana pupillæ obducta III, 417, 20 ss.; cessat ubi membrana pupillæ incumbens ægrotat III, 455, 14 s.; pessumdatur et a tenebricoso et a valde splendido III, 463, 45; ei nocent album et nigrum IV, 275, 48 s.; quibusnam optimus III, 9, 24 s., 30; optimus est cujus humor inter nimium et nimis parum medium tenet, idque quare III, 417, 15 ss.; cur melius uno oculo quam duobus fiat IV, 272, 46 ss.; quomodo eo hallucinemur III, 507, 36 s.; ubi longissime extenditur, micat atque tremit II, 398, 33, 38, 39; inde causa est cur sol oriens et occidens versari videantur II, 398, 32; item cur stellæ fixæ micent II, 398, 34; ad planetas valens pervenit quia propiores II, 398, 36 s.; nec validus, nec debilis res splendidas adspicere valet, idque quare III, 417, 5 s.; aliquo modo in somno affici potest, sed non eodem III, 507, 40 ss.; cur eo pejus disponamur ubi ceteras res intente intuemur, melius vere ubi res virides et herbidas, ut olera IV, 275, 45 ss.; cur nonnullis acutior post lippitudinem IV, 274, 33 ss.; eo laboramus ubi oculos in res solidas intendimus IV, 276, 5 s.; ejus affectio singularis quæ cuidam accidit remisse, non acriter cernenti III, 602, 38 ss.; eo longe penetrare non possumus propter debilitatem II, 182, 52; eo inprimis agimus primo adspectu, postea remissius II, 120, 44; cur corpora solida non penetret IV, 184, 27 ss.; acutissimo redduntur qui æs urinatorum effodiunt IV, 84, 12 s.; quia ab alia re movetur, littus moveri putant navigantes III, 510, 19 s.; eum quatenus linea est, spectat optica II, 614, 24; ejus affectus proprius linea est II, 614, 25; solus recto tramite meat IV, 184, 28; minoris rei excellit II, 385, 45 s.; apud omnia animalia eo prædita in capite sedem habet, idque quare III, 244, 7, 9, 13 s.; recto tramite atque anteriora versus fit, idque quare III, 244, 46 ss.; ejus cum corde nexus manifestus non est III, 244, 6 ss.; quare eum habeant animalia III, 475, 46 s.; homini proprium non est, 234, 18; eo multa animalia carent III, 448, 11 s.; III, 502, 8 s.; eo carent talpæ III, 68, 40 s.; eum habent reliqua vivipara sanguine prædita III, 69, 1 s.; ejus instrumenta oculi sunt cum apud serpentes et quadrupedes oviparas tum apud reliqua animalia III, 295, 40; debilis est animalibus quorum oculi duri sunt III, 284, 37; humido et acuto non opus est quadrupedibus oviparis, idque quare III, 246, 19 s.; avibus vero opus est, idque quare III, 246, 21 s.; inprimis tamen uncunguibus, idque quare III, 246, 22 s.; nihilo minus acutum non habent aves terrestres, idque quare III, 246, 24 ss.; acuto opus est piscibus, idque quare III, 246, 39 s.; ejus acumen impedit aqua III, 246, 41 s.; eum habent mollusca et crustata et insecta III, 70, 53; an vero eum habeant testacea, non valde manifestum est III, 71, 26 s.; quænam testacea eum maxime habere videantur III, 71, 29 ss.; quonam argumento probent cicadæ se hebetem habere III, 100, 46 ss.

Visus (*quatenus mores spectat*); quæ eum spectant cupidines rationis expertes sunt, 335, 29; pertinet ad bona per se, etsi eum etiam aliorum causa sectemur II, 5, 3; in corpore idem est quod mens in anima II, 5, 16; eo vel magis quam reliquis sensibus delectamur, idque quare II, 468, 3 ss.; ejus voluptatibus qui delectantur intemperantes non vocantur II, 36, 12; ejus voluptatibus et immodice, et ut decet et intra modum delectari licet II, 36, 15; ejus voluptatibus nonnisi per accidens delectantur animalia II, 36, 28; ab eo profecta voluptas fit reverso ad naturam qui objectatur, ideoque optima est II, 170, 17, 21; ab eo profectam voluptatem non præcedit molestia II, 168, 31; sublata voluptate quam præbet, vix aliquis cibi vel rei venereæ causa vivere vellet II, 187, 11; propter voluptates vel dolores ab eo oriundos nemo dicitur temperans vel intemperans nisi simul adsit rei venereæ cupido II, 211, 43, 48; II, 212, 30; errores has voluptates spectantes sine ignominia vituperantur II, 212, 32.

Visus, auditus et olfactus; e longinquo fieri videntur, eoque a gustu et tactu differre qui attactu fiunt III, 459, 44 ss., cf. III, 458, 1; revera tamen æque illi ac hi intermedii ope fiunt III, 459, 46 ss., 49 s., cf. III, 454, 5 ss.; III, 460, 6 ss.; quomodo igitur a gustu et tactu differant III, 459, 48 s.; III, 460, 1 ss., cf. *Gustus et tactus*; iis multis animalibus inferior est homo III, 13, 20 s.

Visus ac cæcitas; eidem insunt ac ejusdem affectus sunt III, 500, 23; non necessario alterutrum eorum verum est, 20, 30.

Vita; quidnam III, 444, 23; III, 549, 18; eam aliqui definiunt compositionem vel ligamentum animæ cum corpore II, 563, 35; quomodo eam definiverit Dionysius, 249, 24; non eadem est animalium ac plantarum, 249, 28; vivis substantia est III, 449, 2; morti contraria, 281, 23; omnibus ab æternitate (αἰῶνος) pendet II, 382, 53 s.; in animalibus manifeste apparet, in plantis minus IV, 17, 35 s.; usus est et operatio II, 193, 5; ejus nomen græcum a fervendo deducunt qui animam calido assimilant III, 435, 4 s.; suapte natura humida et calida est III, 529, 21; cum quodam calore conjuncta est III, 542, 14 s.; ejus causa est humor calidus III, 530, 11 ss.; perstat, donec incolumis servatur calor naturalis III, 535, 15 s., 37 s.; amittitur refrigerato corde, non vero reliquis partibus III, 535, 11 s.; ejus causa apud omnia animalia alicui principio corporis et partium inesse debet III, 277, 20 ss.; quidnam hoc sit principium IV, 19, 19 s.; ejus principium continet cor III, 257, 29 s.; ejus principium apud tethya septo transverso inesse videtur III, 281, 44 s.; ejus causæ sunt calidum, frigidum, humidum et siccum, non vero reliquæ qualitates III, 232, 12 ss.; apud nonnulla animalia a respiratione pendet III, 532, 3 s.; III, 540, 25; III, 551, 2 s., 10 s.; apud pisces vero ab aquæ receptione III, 551, 11 s.; ejus terminum respirationem esse censet Democritus III, 433, 39, cf. 46; ejus principium deficit, ubi calor ei conjunctus non refrigeratur III, 548, 45 ss.; ea inanima ab anima prædito distinguimus III, 445, 42 s.; animali magis propria quam sensus, 233, 54; eam animæ vegetativæ debent omnia II, 446, 4; III, 448, 35; in anima est II, 571, 6; ejus particeps anima, 210, 7; quæritur utrum toti animæ tribuenda sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 34; homini cum plantis communis est II, 6, 45; quæ alendo et augendo constat hominis peculiare opus esse nequit II, 6, 46; ea gaudent stellæ æque ac animalia et plantæ II, 401, 36, 50; quæ ea carent etiam nutritione carent III, 449, 17 s.; III, 450, 13 s.; non idem est quod animal esse III, 532, 20, cf. 14 s; pars cui debetur et qua simul animalia animalia sunt, numero una, substantia plura ac diversa esse debet III, 532, 18 s.; omnis circuitu mensuratur et numerum habet II, 465, 13, 15; alii tamen major, alii minor est circuitus II, 465, 16 ss.; genus non est immortalitatis, 216, 13; inter illam et ejus privationem difficile est aliquid intelligere IV, 18, 40 s., cf., IV, 19, 3 s., 35 s.; inter eam et vitæ absentiam interliminium esse videtur somnus III, 415, 16 ss.; maxime vigilia constare videtur, idque quare III, 415, 19 s.; ea privatis non competunt morbus et sanitas III, 476, 20 s.; sanitatem sequitur nec vice versa, 323, 18, 43; 325, 37; bonum est 324, 4; eam sentire per se jucundum est II, 113, 42; cur causæ quæ ad eam faciunt necessariæ esse dicantur II, 518, 23 ss.; animali magis propria est quam homini mansuetudo, 232, 32; ejus vespera vel occasus senectus, 474, 19; quænam de ejus brevitate vel longitudine signa suppeditet vola manus III, 12, 17 s.; quibus longissima est, majora sunt III, 529, 16 ss.; ea distinguitur abortus licitus ab illicito, 622, 14; actio non effectio est (ποίησις), 485, 18; mentis actus est II, 605, 49 s.; actus est, ideoque perfecta II, 568, 35; et perfecta est et imperfecta II, 192, 47; multis instrumentis indiget, 610, 3; actus est II, 120, 48; eam cupiunt omnes II, 120, 47, 53; eam perficit voluptas II, 120, 53 s.; tam arcte cum voluptate conjuncta est, ut quæri non debeat, utrum ejus causa voluptatem an eam voluptatis causa appetamus II, 121, 1 ss.; voluptate imbuta est II, 17, 17; per se bona et jucunda est, quum res definita sit II, 113, 27; 33, 43; apud animalia definitur sensu, apud homines sensu et mente II, 113, 23, 26; quidnam in ea maxime exoptandum sit, difficilis est quæstio, etiamsi vulgo facilis habeatur II, 186, 43; II, 187, 25; ab ejus variis generibus recte pendere videtur felicitas II, 3, 30; celebrantur inprimis tres ejus rationes tanquam ad vitam beatam ducentes, nempe voluptaria, civilis et contemplativa II, 3, 33; II, 186, 22; II, 187, 45; quæritur utrum activa et rerum civilium particeps, an contemplativa et a rebus civilibus aliena præferenda sit, 602, 23, 36; quæritur quænam beatissima sit plerisque hominibus et plerisque civitatibus, 554, 43; reipublicæ consentanea non servitus, sed salus habenda est, 579, 29; ad eam instituendam multum interest quid bonum sit novisse II, 1, 25; eam malam reddit imprudentia II, 243, 31 s.; quænam maxime expetenda sit determinare debet qui de optima republica disputare vult, 600, 34; item an eadem publice et privatim maxime expetenda sit, 600, 41; 605, 20; liberi viri præstat vita ejus qui herile imperium exercet, 604, 18; omnino obtinere nequit cum bonorum communitate, 501, 33; media necessario optima, 555, 8, 48; molestiæ expers eligenda est, 411, 35; ejus mediocritatem non nimietatem sectari debet tyrannus, 587, 45; ejus actus politicæ argumentum sunt II, 2, 32; ejus in fine quæ utilia sunt, majus bonum sunt, 328, 9; prava et corrupta molestiisque stipata indefinita est II, 113, 30; ei prosperitas quædam et naturalis dulcedo inesse videtur, 526, 40, 45; inter civitatis causas et fines recensenda est, etiamsi non præcipua sit causa vel finis, 483, 27; 526, 40; 529, 19; quænam causa sit cur ejus exstent multa genera, 609, 48; eorum qui recte agunt per se jucunda est II, 8, 23; eorum qui res honestas amant, voluptate tanquam appendice non indiget II, 8, 32; ejus scopum aliquem sibi proponere debent quicunque suæ spontis sunt II, 185, 7; ei finem non proponere summa stultitia est II, 185, 11; inordinata plerisque magis placet quam temperata, 595, 8; eam parvo quæstu commutant quibus præter fortitudinem nullum aliud bonum est II, 35, 43; ei qui tantummodo student, nummorum copiam per totam vitam servare vel augere student, idque quare, 492, 45; ejus dimidiam partem fere eandem esse dicunt apud felices ac apud miseros II, 13, 40; non magnum ad eam momentum afferunt parvi fortunæ casus II, 11, 4; ad eam rite conformandam utilissima est veritas, idque quomodo II, 117, 4; ad rhetoricæ normam exigenda est, 454, 39; quonam conferat ejus institutio, 454, 40; in ea dirigenda omnium animæ partium ratio habenda est, sed maxime earum quæ nobiliores ac fines sunt, 618, 24; distinguitur in bellum ac pacem, in otium ac negotium, 618, 14; rerum ei utilium inprimis in educandis pueris rationem habendam esse putant nonnulli, 625, 6, 8; res ei utiles disci debent, quatenus illiberales non sunt, 625, 12; ejus insitam habemus cupidinem, idque quare II, 235, 11; est res optanda II, 235, 20; tanquam cognitio quædam consideranda est II, 235, 12; viro sibi sufficienti idem est quod bonum II, 235, 19 ss.; eam semper optat vir sibi sufficiens, idque quare II, 235, 31; ejus cupiditatem omnes habent, sed præcipue viri boni ac felices II, 113, 34, 44; eam magni faciunt homines II, 214, 45; eam contemnit vir magnanimus II, 214, 46; II, 245, 18; ei non parcit vir magnanimus, utpote spernens II 45, 37; quomodo ex ea exeundum fr. 339, b; ea carere præstaret, si quis omnia congereret quæ inviti facimus eaque in infinitum tempus produceret II, 187, 5 ss.; ejus imitatio tragœdia est, 461, 44; ejus quem carpis, percurrenda est in vituperatione, 447, 48; in hominum inquirimus in oratione inquisitoria, 453, 49.

Vita et morte (de); insequitur librum *de Longitudine et brevitate vitæ* III, 527, 14 s.

Vita activa; usibus comparata est II, 193, 6; eam nonnulli solam viro dignam esse putant, 602, 50; quatenus et urbi et unicuique homini præferenda sit, 605, 2.

Vita beata; ea est quæ viri boni votis satisfacit II, 185, 49; est virtuti congruens non impedita, 555, 6; ei competit qui virtuti congruentia facit II, 116, 46; qui ad eam evasurus est, is inde ab initio justitiæ particeps esse debet III, 642, 31 ss.; a Xenocrate perperam eadem habebatur quæ vita honesta, 255, 24; eam omnes jucundum esse ducunt II, 88, 45; ad eam nihil confert idea boni II, 190, 18; multum ad eam confert si rite gaudere ac ægre ferre noverimus II, 116, 32.

Vita bona; actus est, ideoque perfecta II, 568, 32 s.; eam idem esse putant quod felicitatem II, 2, 48, v. *Felicitas*; eam cupiunt omnes, 615, 41; subsidiis quibusdam indiget paucioribus apud melius dispositos, pluribus apud deterius, 615, 44; ad eam conferunt virtus et disciplina, 534, 17.

Vita brevis; quæritur quatenus eadem sit ac valetudinaria III, 527, 10 ss.; ejus indicium sunt aquatilia (?) IV, 285, 9; ejus signa quædam fr. 192, b; cur ea magna ex parte sint qui articulis carent IV, 285, 6; item qui raros dentes habent IV, 169, 44 ss.; item qui partem umbilico subjectam majorem habent quam ad pectus pertinentem IV, 173, 15 ss.

Vita civilis; versatur circa actiones honestas II, 186, 29; quæritur an ejus finis sit honor II, 3, 39 ss.; item an virtus II, 3, 47 ss.; de ejus fine sufficienter in encycliis dictum est II, 4, 1.

Vita communis; non eo constat ut pecorum instar eodem loco pascamur II, 114, 2; eo consistit ut gaudeamus amicum esse II, 113, 54; jucundior est cum amicis et viris bonis quam cum peregrinis et vulgaribus hominibus II, 112, 40; quammaxime convenit amicitiæ II, 114, 26; II, 116, 8; cum viris bonis virtutis exercitatio est II, 113, 18; eam cum multis transigere non licet II, 114, 27; in omnibus rebus humanis difficilis est, 500, 26.

Vita contemplativa; melior est ac homini congruit II, 125, 2; divina est, si cum humana vita comparetur II, 125, 3, 7; eam nonnulli solam philosopho dignam esse putant, 602, 38.

Vita dissoluta; qui propter eam negligentes facti sunt, pœna immunes esse debent si deliquerint II, 30, 13.

Vita divina; vita contemplativa est cum humana collata II, 125, 3, 7.

Vita humana; indiget fortunæ casibus II, 10, 39.

Vita integra; quare ea opus sit ad felicitatem efficiendam II, 9, 42.

Vita jucunda; ei qui student, voluptatibus corporis operam dant, 491, 47; iis ergo tota ætas in pecunia quærenda consumitur, idque quare, 491, 49; cum prudentia conjuncta magis appetenda est quam sola, teste Platone (Philebo, p. 20 ss.) II, 117, 31.

Vita liberalis (διαγωγή); quænam virtutes ei necessariæ sint, 619, 33.

Vita maxime expetenda; eam alii divitiis, alii dominatione, alii virtute consistere putant, 602, 16; eorum qui eam virtute consistere putant, alii vitam activam maxime probant, alii contemplativam, 602, 35; 604, 12.

Vita optima; quænam sit cum civitati tum unicuique homini, 602, 6; quisnam sit ejus finis, considerare debet legumlator, 617; 50; non omnes eadem ejus gratia disci debere putant, 625, 3.

Vita philosophica; circa prudentiam ac contemplationem veritatem spectantem versatur II, 186, 28.

Vita quotidiana; Lacedæmoniorum secundum nonnullos ad democratiam referenda est, 505, 13.

Vita solitaria; eam qui degit, non omnino felix esse potest II, 9, 3; non convenit beato, idque quare II, 112, 36; II, 113, 10.

Vita voluptaria; quænam et qualis sit manifesta est II, 187, 48; voluptates corporales sectatur II, 186, 31; ei deditos qui beatos prædicant, felicitatem gaudio constare putant II, 187, 34; pecoribus digna II, 3, 36; eam servorum more præfert vulgus II, 3, 35.

Vitæ amor; sequela ignaviæ est II, 245, 41.

Vitæ conditio; vitam beatam sectantem omnes sibi eligunt qui suæ spontis sunt II, 186, 25; nonnullæ ne spem quidem vitam beatam attingendi fovent, idque quænam II, 186, 15.

Vitæ consuetudo; quomodo in genera distinguantur virtutes ac vitia eam spectantia II, 21, 39 ss.; II, 51, 28 ss.

Vitæ longitudo; ejus causa est primo loco temperamentum aeris ambientis temperamento simile III, 413, 15 ss.; præterea pendet ab aliis quibusdam causis III, 413, 17 s. (cf. III, 529-531); ea a se invicem differunt animalia pro locorum natura III, 527, 24 ss.; item inter se homines eadem loca incolentes III, 527, 27 ss.; quæritur quatenus eadem sit ac sanitas III, 527, 8 s.; ejus signa quædam enumerantur fr. 192, b.

Vitæ longitudo ac brevitas; non constat an ejus causa apud omnia animalia ac plantas eadem sit III, 527, 4 ss.; iis et tota genera a se invicem differunt, et in eadem specie alia animalia ab aliis III, 527, 19 s.

Vitæ ratio; animalium differt pro locis quæ incolunt, idque triplici ratione III, 147, 41.

Vitæ spatium; ejus mensura sunt naturales circuitus III, 413, 28 ss.

Vitellus; in avium ovo ab albumine distinctus est III, 378, 52 s.; non vero apud pisces III, 379, 2 s., 19 s.; idque quare III, 374, 29 s., cf. 42 ss.; ubi ab albumine distinctus est, maris principium habent ova III, 383, 15 ss., 34 s.; lacti rite comparari potest III, 376, 10; aliquatenus apud ovipara matri respondet III, 377, 39 s.; frigidus et terrenus est III, 374, 21, 30 s.;

41, 52; III, 376, 47 s.; III, 377, 10; ex eo alimentum petit fœtus III, 374, 16 s., 19, 35; III, 377, 17, cf. III, 376, 1, 11; in avibus calidioribus ejus copia minor est quam albuminis III, 374, 17 ss.; in avibus vero minus calidis et humidioribus copiosior et humidior est III, 374, 21 s.; in avibus lacustribus ejus copia major, ejus color vero candidior est, idque quare III, 374, 25 ss.; in ovis subventaneis, etiamsi imperfectus sit, ab albumine distinctus est III, 374, 29 s. a femina provenit, sed æque ac ille albumen III, 374, 39 s.; ubi ab albumine distinguitur medium occupat III, 374, 47 ss.; gelu concrescit, calore vero liquescit III, 105, 40 ss.; III, 377, 5 s.; ubi terræ calore vel incubatione maturatur, liquescit III, 377, 6 s.; hinc contrariam naturam habet albumini III, 377, 4 s., 29; liquefactus alimentum fit animalibus nascentibus III, 377, 8; ubi igne subigitur atque assatur, non indurescit, idque quare III, 105, 40 ss.; III, 377, 9 s.; elixando magis quam assando concrescit ac duratur III, 105, 44 s.; omnes in medio colliguntur, si multa ova simul molli igne elixentur III, 105, 50 ss.; III, 374, 52 ss.; ceræ comparatur III, 377, 10; ex eo incrementum capiunt partes subinde nascentes III, 377, 17 s.; membranis ab albumine separatur III, 105, 46; III, 377, 19; ad membranam eum circumdantem tendit alter umbilicus a vena magna profectus III, 377, 27 s., cf. III, 479, 17 s.; per hunc umbilicum ex eo petit alimentum animal nascens III, 377, 31; ejus copia augetur, quippe quum calore liquescat III, 377, 32 s.; eum una cum secundis circumdat testa III, 377, 44 ss.; alimentum est quod mater suppeditavit III, 377, 52; serius quam secundarum umbilicus ipse cum umbilico suo concidit, idque quare III, 378, 2 s.; tandem intro subit cum umbilico suo atque ei circumdatur caro III, 378, 6 s., cf. III, 379, 20 ss.; ex eo æque aluntur partes superiores et inferiores III, 402, 15 s.; causa est cur corrumpantur ova, idque quare et quomodo III, 376, 47 ss.; igitur vini fæci comparatur, *ibid.*; ubi membrana separentur (in ovis gemellis), nascuntur pulli reliquis similes III, 402, 9 ss.; sin vero minus, generantur pulli monstrosi, iique quales ac quare III, 402, 11 ss.; ovorum in assando ruptorum cur prius exeat albumine IV, 330, 40 ss.; perforato ovo remanet, albumen vero effunditur IV, 331, 2; quamobrem facilius concoquatur, albumen vero difficilius IV, 293, 13 ss., v. *Luteum ovi.*

Vitex (ἄγνος, λύγος); flexilis est III, 620, 3; ex eo ceram faciunt apes III, 199, 46.

Vitigena, oleæ facie prædita (ἀμπελογενῆ ἐλαιόπρωρα); ea in plantis exstitisse oporteret, si olim in animalibus exstiterint bovigena humana facie prædita II, 271, 40.

Vitiligo; quidnam IV, 161, 22 ss.; IV, 166, 30 ss.; efflorescentia est III, 47, 43 s.; in ea omnes pili cani oriuntur, *ibid.*; III, 423, 9 s.; III, 652, 3 ss.; IV, 161, 35 s.; cur in ea cani exsistant, ubi vero cani non semper vitiligo IV, 166, 38 ss.; ubinam primum exsistat IV, 161, 32 s.; cur in ea sanguis punctus non obediat IV, 297, 11 ss.; cur ea pueri mulieresque minus afficiantur quam viri et inter feminas magis provectæ ætate IV, 161, 20 ss.; cur eam homo tantum habeat IV, 161, 30 ss.; IV, 166, 29 ss.

Vitiligo alba; v. *Alphus.*

Vitis; fructibus prosunt III, 641, 19; ejus folia scissa sunt IV, 26, 32; ejus humor aquosus est IV, 24, 12; ejus optima insitio in vitem IV, 28, 1; determinatam habet magnitudinem IV, 306, 30; fœcunditate inter se differunt III, 335, 36 s.; steriles hircire dicuntur, idque quare III, 86, 24 s.; in earum pedamenta interdum pariunt cicadæ III, 100, 30 ss.; non erant apud Scythas, 134, 47.

Vitis Althephias; v. *Althephias.*

Vitis Aminæa; v. *Aminæa.*

Vitis Anthedonias; v. *Anthedonias.*

Vitis folia; exsiccatis comparantur animalia admodum emaciata III, 262, 2.

Vitis helvela vel capneos; ejus uvæ plerumque inter nigrum et album colorem medium tenent III, 403, 4; hinc pro prodigio non habetur si uvas nigras ferat III, 403, 1 s.; idque quare III, 403, 3, 5 s.

Vites hirculantes; quænam ita appellentur III, 335, 44; unde nomen desumpserint III, 335, 46 s.; iis comparandi sunt homines qui eo minus seminis emittunt quo corpulentiores sunt III, 335, 43.

Vitis insana; a quibusdam ita vocata in Libya invenitur IV, 105, 20 ss.

Vitium; quomodo id definiat vulgus II, 197, 13; in nostro arbitrio esse probantur II, 29, 28; II, 30, 33; II, 31, 17; refutantur argumenta eorum qui ea voluntaria esse negant II, 29, 40; probatur contra Socratem id rem spontaneam esse II, 189, 45 s.; II, 199, 12, 18, 20; II, 207, 18, 33; nec affectus, nec facultas, sed habitus esse probantur II, 18, 28 ss.; ea aliqui voluntaria esse negant quia imaginatio voluntaria non est, nec a nobis pendet quem finem appetamus II, 30, 43 ss.; quodsi virtutes voluntariæ sunt, ipsa quoque voluntaria erunt, idque si non quod ad finem, certe tamen in rebus agendis II, 31, 10 ss.; revera tamen æque ac virtutes voluntaria sunt, quia et habitus, ideoque et finis appetitio et imaginatio aliquatenus a nobis pendent II, 30, 46; II, 31, 14; genus est injustitiæ, 21, 34; a nimio pendet injustum non scriptum, 341, 32; πρός τι, 9, 43; ei contraria virtus, *ibid.*; II, 76, 11; II, 579, 10; inter id et virtutem omnium maxima est dissensio, 568, 32; multiplex est II, 148, 6; et inter se et virtuti iis interpositæ opposita sunt II, 22, 27; major est mutua inter ea oppositio quam quæ inter virtutem et alterutrum eorum intercedit, idque quare II, 22, 40; nonnulla cum virtute interposita quandam similitudinem habent II, 22, 44; inter sese vero maximam dissimilitudinem II, 22, 47; si alterum virtuti similis est, non hoc, sed alterum ei opponimus II, 23, 4; in quæ ipsi procliviores sumus, ea virtuti magis opposita esse videntur II, 23, 11, 15; eorum alterum semper magis peccat II, 23, 34; semper ab eo quod virtuti maxime contrarium est, primum discedere oportet II, 23, 30; minus secundo impetu eligendum est II, 23, 36; considerandum est in quodnam maxime proclives simus, idque quomodo II, 23, 38; alii in aliud magis proclives sunt II, 23, 39; excessu et defectu constant earundem rerum quarum virtus moralis medium est II, 206, 24; spectat res quæ consulto fiunt II, 206, 20; itaque spectat voluptatem et dolorem II, 206, 19; circa jucunda et tristia versantur II, 194, 31; II, 198, 12; ejus genera fr. 104, b; quænam partem animæ fervidam spectent II, 243, 12, 32, 34; quænam concupiscentem II, 243, 16, 36; II, 244, 2; quænam totam animam II, 243, 14; II, 244, 4, 6, 8; pertinet ad causas animæ innatas cur pravi fiamus II, 162, 4; habitus est, non alteratio II, 337, 19 s., 29, 31; nec ejus possessio vel assumptio II, 337, 29; ad ea refertur quibus natura sua alteratur quod id habet II, 337, 48; vel impatibile reddit vel ut non oportet patibile II, 337, 50 s.; perfectionis interitus vel amissio est II, 337, 24 s., cf. 31; principium delere valet II, 69, 28; II, 85, 5; propter id melius interdum opinamur, sed eorum quæ oportet consilium non capimus II, 27, 23; latere solet II, 84, 40; ad aliud genus quam illud pertinet incontinentia II, 84, 39; vel propter id, vel propter intemperantiam lædendi et male faciendi adversus legem consilium capiunt, 333, 7; contrariorum (id est pravorum) causa consilium capit II, 207, 14; pertinet ad res circa mores fugiendas II, 76, 8; quæ ab eo proveniunt, eorum nos pudet, 355, 35; 356, 8; turpia habentur II, 140, 9; II, 243; 2; cum ipsa tum eorum causæ et sequelæ et facta et opera vituperio digna sunt II, 199, 7; II, 207, 20; II, 243, 5; fortuna magis fugiendum est, et quare, 198, 38; sua qui detegat, eum amamus, 352, 50; eo qui modum excedunt ferinos propter infamiam vocant II, 76, 27; ejus modum excedunt feritas et voluptates præter naturam II, 81, 38; eo minus malum seu terribilius est feritas II, 83, 15; majus quam quod vitium non est, 326, 29; quorum majora et opera majora sunt, 326, 31; nec deo, nec feræ competit II, 76, 20.

Vitium animæ; amissio est II, 337, 53; male disponit animam ad affectus proprios II, 338, 1.

Vitia corporis; eo constant ut ad aliquid certo modo se habeat corpus II, 337, 37; male disponunt corpus circa affectus proprios II, 337, 38 s., v. *Habitus corporis.*

Vitia moralia; circa voluptates et molestias versantur II, 87, 6; II, 338, 14; sine iis exstare nequeunt II, 137, 50; circa eas pessimum agere valent II, 17, 7; earum excessum vel defectum spectant II, 198, 12; quædam sunt quæ non excessu vel defectu consistere videntur II, 138, 44; innascuntur ubi voluptas vel molestia in anima gignitur II, 338, 13; ubi adsumuntur vel amittuntur, necessario alteratur aliquid II, 338, 16 s.; alterationes non sunt, sed eorum generationem comitatur alteratio II, 338, 17 s.

Vitium universale; quænam ejus opera et sequelæ II, 247, 13.

Vitrum; ad aquam pertinet, idque quare III, 624, 18 ss.; in eo terræ motus erit IV, 31, 51; in ejus superiori apparet parte quædam nebula III, 647, 6; cur per id transpiciant oculi IV, 184, 39 ss.; IV, 241, 45; ejus meatus non contrahuntur IV, 184, 51 ss.; si perforatum esset et lumen transiens videremus, sciremus cur urat, 150, 47 (cf. *Cassii Probl.* XXVII, t. IV, p. 334, 1).

Vitulus; bimestris vel trimestris magnitudinem æquat elephantis pullus editus III, 87, 18 s.; eum magnitudine æquat elephantis fœtus III, 407, 9 s.; qui vel parum ante legitimum tempus editi sunt vivere nequeunt, idque quare III, 126, 10 ss.; anniculi exsecantur, idque quare III, 208, 25 s.; eorum cornua cera tepefacta quorsum velis ducere potes III, 154, 41 ss.; minus pedibus dolent, si eorum cornua cera, oleove vel pice oblinantur III, 154, 43 s.; bubus graviorem vocem emittunt III, 85, 28; III, 426, 37 s.; III, 427, 53, cf III, 427, 32 ss.; idque quare IV, 178, 36 s.; eorum pars movens (i. e. cor) magnum vigorem non habet propter ætatem et nihilo minus multum aeris movent III, 427, 40 ss.; idque quia apud eos vas per quod primum fertur spiritus, amplum continet spatium III, 427, 45 ss.; postea acutiorem recipiunt vocem, idque quare III, 427, 49 ss.; monstrosus interdum pueri caput habere videtur, etiamsi revera res ita se habere nequit, idque quare III, 401, 20 ss., 28 ss.; si quis Condalo per ditionem iter facienti dono afferret, primum recusabat, sed postea cum fructuum accessione reposcebat, 643, 3.

Vitulus marinus; quadrupes imperfecta est III, 18, 38; III, 318, 13; igitur ei comparari possunt testacea III, 318, 13 s.; quadrupes vivipara est III, 30, 18 ss.; ad cete pertinet III, 53, 18; igitur vivum animal et intra se et foras parit III, 53, 16 ss.; mammasque et lac habet III, 53, 16, 19; inter pedestria et aquatilia medium tenet III, 303, 20 ss.; animal est in utramque partem vergens, idque quare III, 114, 32 ss.; nihilo minus aquatilibus accensendus esse videtur III, 114, 37, cf. III, 15, 1; pedestres sunt atque aerem recipiunt III, 146, 33 ss.; suffocantur si aliquamdiu non respirent III, 146, 38 s.; nihilominus si ab aqua separentur vivere nequeunt III, 146, 34 s.; ore emerso dormiunt III, 544, 17 ss.; mutilos pedes habet III, 3, 17; pedes posteriores plane pisculentos habet III, 303, 25; quinque digitos habet in unoquoque pede III, 18, 40 s.; quomodo se habeant ejus crura et pedes anteriores III, 18, 39 s.; quomodo posteriores III, 18, 42 ss.; quomodo digiti III, 18, 41 s.; parvos ungues in digitis habet III, 18, 42 s.; quomodo se habeat ejus cauda III, 19, 1 s.; ad piscium genus transmeat III, 22 34; igitur omnes dentes serratos habet III, 22, 33 s.; item acutos III, 303, 26; quatenus aquatilis est pedes habet, quatenus vero pedestre alas III, 303, 23 s.; quadrupes vivipara ac aquatilis est III, 419, 27 ss.; igitur auribus caret meatus auditus tantummodo habens III, 419, 27 s.; unicum animal viviparum est quod auribus careat III, 245, 24; idque quia manca quadrupes est III, 245, 27; aures ei non solum inutiles, sed etiam noxiæ forent, idque quomodo III, 419, 30 ss.; linguam duplicem habet III, 33, 20 s.; III, 295, 36 s.; hinc gracilis est III, 295, 37 s.; quatenus ei pilis similis sit latax III, 153, 49 s.; felle caret III, 30, 18; III, 274, 42 s.; ejus renes omnium solidissimi sunt III, 263, 44; unicum animal est cujus renes cavitate careant III, 266, 43, cf. III, 16, 41; ejus renes bubulis similes sunt III, 16, 41; III, 266, 44; vivum animal parit intra se III, 114, 37 s.; quod ad partum attinet, ovi similis est III, 114, 42 s.; ubinam pariat atque prolem educat III, 146, 39 s.; in sicco parit III, 544, 16 s.; quot catulos pariat III, 114, 39 s.; quonam anni tempore III, 114, 42 s.; lac habet et catulis mammas præbet III, 114, 40 s.; catulos duodecimo die in mare deducit ut ei assuescant III, 114, 43 ss.; quomodo coeat III, 78, 22 s.; diu hæret coiens III, 78, 23 s.; ejus pudendum virile quale III, 78, 24 s.; quod ad genitalia muliebria attinet rajæ similis est III, 114, 51 s.; ceteroquin vero mulieri III, 114, 52; quomodo incedant ejus catuli, idque quare III, 114, 45 ss.; carnosus et mollis est, ejusque ossa cartilaginea III, 114, 48; igitur colligit et contrahit se ipse III, 114, 47; quomodo occidatur, idque quare III, 114, 49 s.; qualem vocem habeat III, 114, 51; unica quadrupes fere est quæ circa mare victum quærat III, 153, 41 s.; qui eadem loca incolunt, inter se bella gerere dicuntur, idque quare et quomodo III, 172, 37 ss.

Vituperanda; quænam II, 243, 5; venia indigna sunt II, 77, 27; eorum subjecta etiam vituperanda esse debent II, 165, 18; cavendum ne in genere constituendo subjiciantur facultati vel potentiæ, 215, 21.

Vituperans; quænam ei dicenda sint, 420, 44.

Vituperari; non minus existimandum est quam laudari fr. 339, a.

Vituperatio; est species orationum civilium, 413, 16; quonam constet, 420, 33; e contrariis argumentis petenda quam laudatio, 332, 22, 42; in eam inprimis quadrant amplificatio et extenuatio, 424, 11; cujusmodi in ea utendum sit proœmio, 446, 2 ss.; in ea generis enarratio eodem modo ex improbis majoribus facienda est ac in laudationibus e præclaris majoribus, 446, 51 ss.; in ea accusatio eodem modo facienda quo in laudatione præclaras res exponimus, 447, 45; in ea cavillationibus utendum non est et quare, 447, 47; in ea quomodo turpes res enarrandæ sint et quare, 447, 52; si coram paucis fiat, ironia adhibenda est, 448, 2; apud vulgus ad communes accusationes confugiendum est, 448, 5.

Vituperium; non cadit in res naturales vel fortuitas, vel necessarias II, 199, 9; cadit in ea quorum nos causa sumus II, 199, 10; semper spectat eum qui alicujus rei causa est II, 199, 11; tribui solet rebus spontaneis II, 140, 9; ideoque vitio II, 140, 9; quando tribuatur ægrotis et turpibus, quando non II, 140, 14 ss.; eo dignus qui honesta non facit, ubi facere oportet II, 163, 27 s.; quando tribuatur actionibus quæ sponte quidem fiunt, sed per se invite II, 24, 44; competit inscientiæ universali II, 25, 42; id non curat vir magnanimus II, 46, 15.

Vitta (piscis); v. *Tænia.*

Vivaces; probabile est eorum quoque generationem diuturnam esse III, 413, 8; cur non sint qui raras dentes habent IV, 283, 38 ss.; cur magis sint qui calida incolunt loca IV, 192, 1 ss., 10 ss.

Viventia; multa latione carent propter instrumenti defectum II, 357, 34.

Vivere; multis modis dicitur III, 445, 43; partim ab anima, partim a vita pendet III, 446, 43 ss.; sensu se putat vulgus II, 439, 10; eodem redit utrum id nobis ipsis contingat an alii nostri loco II, 235, 17; id nobis ipsis optamus II, 178, 41, 49; II, 179, 12; melius est quam non vivere III, 344, 31; eo præstat bene vivere, 201, 10; multum temporis multi possunt, nil nisi aquam assumentes IV, 332, 30.

Vivere actu; id est vivere ut finis II, 235, 7; sentiendo et cognoscendo constat II, 235, 8.

Vivere bene; id nobis ipsis optamus II. 178, 41, 50; II, 179, 12.

Vivere simul; res est optabilis II, 237, 1; item amicitiæ consentanea II, 182, 1; II, 236, 39; id optat unusquisque in fine quem assequi potest II, 236, 17; eo maximam partem constat optimatum societas II, 236, 13; res necessaria est quam optant omnes et omnium maxime qui felicissimus et optimus est II, 236, 20; res est jucunda et necessaria II, 182, 43; ejus gratia amicis opus est viro sibi sufficienti II, 182, 1 s., 42 s.; cum nobis ipsis cupimus, immo forsan necessarium est II, 178, 39, 49, cf. II, 179, 13; II, 228, 14; id velle res inepta foret, si tantummodo de edendo et bibendo cogitaremus II, 235, 33 ss.; item si ad sermones cujuslibet obvii referatur II, 235, 37; nihilominus id quam maxime optant amici iisque necessarium est II, 235, 37, 46 ss.; item amantes, sed non recta ratione II, 235, 49., cf. *Vita communis.*

Vivere simul; v. *Convivere.*

Viverræ; v. *Mustelæ agrestes.*

Vivipara; alia intra se et foras vivum animal pariunt, alia modo foras III, 5, 46 ss.; III, 325, 5 ss.; idque quænam III, 5, 35 ss.; III, 325, 5 ss., cf. III, 5, 47 s.; non omnes iis accensendæ sunt bipedes III, 345, 43 ss.; nec omnes quadrupedes III, 345, 45 s., 52 s.; partim pedes habent partim iis carent III, 345, 50 ss.; igitur ope instrumentorum gressui dicatorum ab oviparis distingui nequeunt III, 346, 2 s.; perficiunt ac foras emittunt sibi simile III, 345, 15 s.; eorum alia statim intra se vivum animal pariunt, alia ovum, idque quænam III, 345, 23 ss.; partim perfectos, partim imperfectos fœtus edunt, idque quænam et quare III, 408, 37 ss.; intra parentes consistunt et propriam recipiunt formam III, 347, 16; omnia sanguine prædita sunt III, 345, 35 s.; quænam crassissimum et nigerrimum sanguinem habeant III, 52, 11 s.; perfectiora sunt et purius habent principium III, 346, 3 s.; majora ac perfectiora diutissime vivunt III, 413, 10 s.; non tamen omnia quo majora sunt, ac diutius vivunt III, 413, 11 s.; magna multa in Libya locisque calidis et siccis inveniuntur III, 242, 5 ss., cf. *Vivipara intra se et foras*; ossa habent III, 242, 15; iis quoque multa cartilaginea sunt ossa, idque quænam III, 242, 27, 27 ss.; omnia oculis prædita excepto aspalace III, 9, 12 s.; quæ audiunt, omnia aures habent, exceptis cetaceis III, 9, 48 s.; propter naturæ calorem magnum et sanguine plenum habent pulmonem III, 263, 31 s.; in iis non æque manifesta est pulmonis bipartitio ac in oviparis III, 14, 25; apud nonnulla multipartitus est pulmo III, 14, 27; præter ea nullum aliud animal mammas habet III, 28, 3 s.; non omnia tamen mammas habent III, 28, 4; nonnulla eorum intestinorum appendices habent, idque ubinam et quare III, 272, 15 ss.; apud nonnulla manifesto bipartitum est jecur III, 264, 27; non omnia ligulam habent III, 257, 2; omnia vesicam habent III, 50, 9; omnia fere caudam habent III, 293, 29 s.; item crura carne vacua III, 298, 35 s.; iis solis revera sunt cornua III, 254, 5 ss., plerorumque esculentorum suavitatem deglutientia gulæ tensione percipiunt III, 295, 27; hinc aliquatenus duplicem habent gustum III, 295, 32 s.; si ex coitu animal pariant, sexus differentiam habent III, 75, 7 s.; omnia sexus discrimen habent III, 380, 46; nullum eorum æque fœcundum est ac pisces ovipari III, 380, 34; omnia testes in adverso vel foris habent excepto erinaceo III, 321, 43; III, 323, 17 ss, cf. III, 35, 14; quamnam utilitatem iis præstent testes III, 322, 36 s.; apud ea uterus non eodem modo se habet quo apud ovipara III, 36, 32 ss., cf. III, 321, 29 s.; III, 324, 21 s.; III, 325, 48 ss.; III, 326, 27 s.; uterum partim supra, partim infra situm habent, idque quænam III, 371, 8 ss., cf. III, 324, 22 ss.; eorum uterus carnosus et validior est III, 325, 42 s.; in utero non in ventre fœtus habent, eosque adhærentes III, 75, 21 s.; membranas fœtus ac secundas habent III, 356, 34 s.; coitu gignuntur III, 385, 22; apud omnia coitui inservit pars qua urinam emittunt III, 292, 51; eorum coitus diutius durat quam oviparorum III, 79, 6 s.; nonnulla eorum menstruam purgationem habent III, 336, 23 s.; solis iis foras profluit menstrua purgatio III, 337, 39 s.; hinc eorum feminæ maribus mole minores sunt III, 337, 36 ss.; eorum primum conceptum indistinctum est ac vermi simile III, 384, 26 ss.; dein incrementum capit III, 384, 28; aliquo tempore interjecto eorum conceptum ovo simile fit III, 384, 31 ss.; simile nempe fit ovo cui testa dempta est, idque quare III, 384, 33 ss.; apud omnia cor primum distinctum conspicitur III, 357, 5 s.; e matre alimentum petunt III, 391, 13 s.; omnia dum generantur umbilicum habent III, 298, 48 s.; apud ea venarum pars est umbilicus III, 298, 52; eorum fœtus umbilici adnexu crescunt III, 365, 38 ss.; III, 373, 32 s., cf. III, 375, 21 s.; v. *Fœtus viviparorum*; eorum umbilicus matrici agnatus III, 142, 9 ss.; eorum fœtu secundis, non membranis circumdatur III, 142, 12 s.; quænam apud ea partus causa III, 216, 48 ss.; III, 217, 10 ss.; aliquamdiu intra sese habent alimentum recens natis destinatum, 489, 30; eorum proli in mammis paratur alimentum III, 376, 6; apud ea lactis speciem refert (sobolis) alimentum III, 297, 8 s.; lac habent donec iterum concipiant III, 144, 30; non æque cavernas incolunt ac quadrupedes oviparæ, nec pedestria, nec pedibus carentia III, 263, 49 s.; iis accensendus est homo III, 242, 53 s.; iis accensendi sunt homines et equi III, 322, 36 s.; item erinaceus III, 35, 11; item delphis III, 28, 6; III, 242, 15; item vitulus marinus III, 245, 26; solusque eorum auribus caret, idque quare, *ibid.*; iis accensendum non est serpentum genus excepta vipera III, 7, 36; III, 325, 10; iis accensendi sunt pisces quidam III, 7, 38; id est cartilaginei III, 9, 50 s.; III, 37, 17 s.; III, 324, 24; III, 325, 10; inter ea et ovipara medium tenent pisces cartilaginei et viperæ III, 325, 25 s., 31 s.; III, 327, 15 ss.; III, 346, 20 s., cf. III, 326, 27 ss.; iis accensenda sunt quæcunque animalia pilos habent III, 7, 38 s.; igitur non omnia pilos habent III, 7, 37.

Vivipara intra se; perfecta animalia sunt III, 353, 12 s., 24 s.; eorum perfectissimum homo est III, 353, 25; donec foras emittant prolem, eam intra se sibi adnexam gerunt III, 353, 13 ss., cf. IV, 168, 18 ss.; partim pedibus prædita sunt, partim iis carent, idque quænam III, 345, 53 ss.; omnia collum habent III, 288, 35; omnia respirant et spiritum recipiunt III, 346, 5 s.; pulmonem habent III, 544, 5 s.; idque sanguineum III, 544, 10; frigidiora et humidiora sunt III, 346, 15 ss.; fere omnia pilos habent III, 419, 36 s.; uterum infra genitalibus appositum habent, idque quare III, 325, 32 s.; III, 371, 8 ss., cf. III, 324, 23 s.; menstruam purgationem habent III, 339, 35 ss.; eorum feminis proprium est lac III, 411, 11; quænam iis accensenda sint III, 114, 5 ss., 37; III, 339, 35 ss.; iis accensendi sunt pisces cartilaginei III, 346, 19 ss.

Vivipara et intra se et foras; animalium perfectissima et calidissima sunt III, 346, 47 s.; prolem edunt qualitate perfectam III, 346, 48 s.; plus sanguinis habent quam ovipara III, 52, 2 s.; sibi invicem similia sunt quod ad ossium robur attinet III, 242, 1 ss.; multo majora ossa habent pro magnitudine corporis quam animalia non vivipara III, 242, 3 ss., cf. 20; apud ea distinctus est meatus per quem siccum excrementum et per quem urina emittitur III, 326, 39; pudendum habent cum masculinum et femininum III, 326, 41 s.; idque supra et ante anum situm III, 326, 44 s.; per pudendum mares semen et urinam emittunt III, 326, 42 s.; feminæ vero urinam et conceptum (κύημα) III, 326, 43 s.; eorum uterus ventriculo superpositus, idque quare III, 37, 36 s.; III, 326, 34 ss., cf. III, 327, 12 s.; item infra septum transversum situs III, 36, 43 ss., 51 s.; III, 324, 23 s.; bifidus est III, 36, 35 ss.; eorum principium vero et os unica III, 36, 38 s.; quomodo se habeant hæ partes apud pleraque et magna eorum III, 36, 39 s.; pleraque in summo utero habent cornua convoluta III, 36, 47 s.; eorum fœtus prope genitalia gignitur III, 325, 22 s.; apud ea umbilicus una cum fœtu exit III, 375, 25 s.; mammas habent III, 53, 16 s.; materiem diu e femina petunt, quippe quæ lactent III, 347, 24 s.; quænam iis accensenda sint III, 325, 5 ss.; III, 371, 10 s.; iis accensenda sunt quæcunque pilos habent III, 53, 17; item cete III, 53, 18.

Vivipara foras, sed intra se ovum parientia; secundum locum tenent animalium quod ad generationem attinet III, 346, 51 s.; pudendo pendulo carent III, 327, 22 s.; nec lac nec mammas habent III, 53, 19 ss.; apud ea idem meatus coitui et excremento emittendo inservit III, 327, 20 ss.; eorum uteri pars quæ ova continet infra lumbis applicita est III, 37, 39 ss.; inferior vero pars intestinis superposita III, 37, 41 s.; intra se ovum perfectum pariunt III, 325, 11 ss.; sed nihilo minus molli cute tectum III, 325, 16; idque quia frigida sunt III, 325, 14, 16 ss.; igitur perperam quidam ea calida esse contendunt III, 325, 14 s.; hinc ova foras non pariunt III, 325, 13, 19; inter ovipara et vivipara medium tenent III, 325, 25 s., 31 s.; III, 327, 15 ss.; igitur eorum uterus et a viviparorum et ab oviparorum differt, idque quomodo III, 325, 24 ss., cf. III, 326, 17 ss.; ubinam situs sit eorum uterus, idque quare III, 325, 25 s., 30 s., cf. III, 371, 8 s.; ex eorum ovo apud pleraque eodem modo fit animal quo apud aves III, 325, 20 s.; eorum ova descendunt atque infra ex iis fit animal III, 327, 20; III, 325, 21 s., 47 s., cf. III, 37, 23; idque quare III, 325, 34 s.; ova in superiore et laterali parte uteri habent III, 325, 46 s.; III, 327, 17 s., cf. III, 37, 21; apud alia eorum ovum postquam perfectum est ab utero absolvitur III, 353, 15 ss.; apud alia proles postquam ex ovo exierit, ab utero perficitur III, 353, 19 ss.; nonnulli ex iis nullam vesicam habent IV, 168, 18 ss.; quænam iis accensenda sint III, 325, 10 s., cf. III, 37, 14 ss., 29 s.; iis accensendi sunt pisces cartilaginei excepta rana III, 370, 45 ss.; iis accensendi sunt pisces cartilaginei et viperæ III, 274, 14 s.

Vivipara magna; quænam iis accensenda sint III, 77, 52 ss.; quænam eorum sese subducendo coeant, *ibid.*

Vivipara pedestria; sanguine prædita sunt III, 77, 32 s.; eorum mares omnes instrumenta habent coitui inservientia III, 77, 33 s.; quomodo differant inter se ratione qua coitum peragunt III, 77, 34 ss., 48 ss.; apud ea extrinsecus idem est meatus seminis et urinæ, intus vero distinctus est III, 79, 24 ss., cf. III, 17, 7 ss.; manifesto omnes sensus habent III, 68, 37 ss.; quatenus a se invicem differant eorum ossa III, 45, 24 ss.; nonnulla eorum medulla carere videntur III, 45, 28 ss.; paululum ab eorum ossibus differunt avium ossa III, 45, 36; pro portione eadem quæ illorum piscium sunt ossa III, 45, 37; pleraque crassam atque copiosam urinam emittunt III, 137, 6 ss.; quorsum absumant ea unde mulieribus fit menstrua purgatio III, 137, 5 ss.; III, 339, 49 ss.; pilos habent III, 46, 46 s.; per coitum semen concoquunt III, 323, 35 s., cf. 14 ss.; castrari possunt, idque quare III, 207, 51 s.; ubinam testes habeant III, 207, 53 s.; iis accensendus est ursus III, 161, 43 s.

Vivipara (non); omnino menstrua purgatione carent, idque quare III, 136, 52 ss.; III, 339, 27 ss.; apud nonnulla eorum feminæ maribus grandiores sunt III, 137, 2 s.

Vivipara proprie sic dicta, i. e. intus; ovum non habent, sed statim fœtum e quo fit animal III, 114, 6 ss.

Vivipara sanguine prædita; omnes sensus habent, præterquam si quod genus mutilatum est III, 68, 38 ss.; aliis jecur integrius est, aliis multifidum III, 270, 6 ss.; eorum jecur purum et sanguineum colorem habet III, 270, 11 s.; idque quia eorum corpora facile perflantur et parum excrementi vitiosi habent III, 270, 12 ss.; iis jecore satis similes sunt aves III, 270, 10 s.; quædam eorum felle carent, idque quare III, 270, 14 s.; quænam eorum unicum ventriculum habeant, quænam plures III, 271, 3 ss.; omnia menstruam purgationem habent III, 372, 46 ss.

Vivipara terrestria; eorum cartilagines non pertusæ sunt et medulla carent II, 46, 4 s.; in quibusnam eorum partibus inveniantur cartilagines III, 46, 10 s.

Vivus; eum cibo indigere natura necessarium est, 429, 23; felices prædicari possunt, sed quatenus homines sunt II, 11, 36.

Vivum; potentia cadaver non est II, 562, 33 s., ei proprium est sensus, quum magis vivo proprium sit ut magis sentiat, minus vivo ut minus, maxime ut maxime, et minime ut minime, 233, 6; non omnibus necessarius est sensus III, 474, 6 s.; quænam eo necessario careant III, 474, 7 ss.; ab iis sensu distinguuntur animalia III, 344, 4 s.; omnia animam vegetativam habent III, 383, 20 s.; propter animam vegetativam habent vitam III, 446, 4; non necessario animalia sunt III, 532, 15 s.; apud ea anima vegetativa a reliquis animæ partibus separatur III, 500, 37 ss.; non omnia motum secundum locum habent III, 449, 12 s.; omnia supra et infra habent III, 305, 36; III, 532, 27; idque quænam III, 532, 30 ss.; omnibus competunt quædam munera corpori et animæ communia III, 476, 12 s.; omnium quæ perfecta sunt, non mutilata, nec sponte generata, eorum munus maxime naturæ consentaneum est, ut sibi simile procreent III, 448, 36 ss., cf. III, 343, 47; idque quare III, 448, 39 s.; igitur id facere cupiunt et omnia quæ secundum naturam faciunt ejus causa faciunt III, 448, 40 ss.; ubi eorum munere fungi debent animalia, conjunguntur ac quasi plantæ fiunt III, 344, 6 ss.; omnia masculinum et femininum genus participant III, 344, 48 ss.; quæ sexus discrimine carent, eorum semen concepto simile est III, 340, 10 ss., cf. III, 333, 51 ss.

Vix; ei opponitur celeriter II, 213, 10.

Vocabula; sæpe nobis subeunt non ex voluntate IV, 179, 29.

Vocabulorum etymologiæ:

ἀδελφός (δελφύς) III, 36, 41; Ἀδράστεια (ἀναπόδραστος αἰτία οὖσα) III, 642, 14; αἰθήρ (ἀεὶ θεῖν) II, 371, 6 s.; III, 553, 45; III, 628, 26; αἶσα (ἀεὶ οὖσα) III, 642, 14; αἰών (ἀεὶ ὤν) II, 382, 52; ἀμίαι (οὐ κατὰ μίαν φέρονται) fr. 182, b; (παρὰ τὸ ἅμα ἰέναι) fr. 178, b; Ἄμφισσα (διὰ τὸ περιέχεσθαι τὸν τόπον ὄρεσι) fr. 280, b; ἀορτή (καλοῦσί τινες ἀορτὴν ἐκ τοῦ τεθεᾶσθαι καὶ ἐν τοῖς τεθνεῶσι τὸ νευρῶδες αὐτῆς μόριον) III, 40, 36; ἀπλυσίαι (διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πλύνεσθαι) III, 90, 30; ἄποδες (διὰ τὸ κακόποδες εἶναι) III, 3, 18; Ἀσιάς (ἀπὸ Ἀσίας) fr. 273, a; Ἄτροπος (τὰ παρελθόντα ἄτρεπτα) III, 642, 19; αὐξίδες (διὰ τὸ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις αὐξάνεσθαι) III, 120, 20; αὐτόματον (ὅταν αὐτὸ μάτην γένηται II, 268, 46; II, 269, 2 s.; Ἀφροδίτη (ὅτι ἀφρώδης ἡ τοῦ σπέρματος φύσις) III, 350, 54 ss.; ἀφύαι (ἀφυεῖς οὖσαι, τουτέστι δυσφυεῖς) fr. 178, b.

Βουζύγης (βοῦς ζεύξας) fr. 225, b.

γῆρας (γεηρόν) III, 422, 2.

Δῆλος (πρὶν ἄδηλον Ζεὺς δήλην ἐποίησεν) fr. 255, b; Δία καὶ Ζῆνα (δι' ὃν ζῶμεν) III, 641, 36; δίκαιον (ὅτι δίχα ἐστίν, ὥσπερ δίχαιον) II, 57, 10; δικαστής (διχαστής) II, 57, 11; δράματα (ὅτι μιμοῦνται δρῶντας) 458, 42, cf. 459, 5.

εἱμαρμένη (εἴρειν καὶ χωρεῖν ἀκωλύτως) III, 642, 10; ἐνέργεια (κατὰ τὸ ἔργον) II, 570, 44 s.; ἐπιθυμία (*quod se cupiat*) fr. 73, b; ἐπιστήμη (ὅτι τὴν ψυχὴν ἵστησιν) IV, 271, 48, cf. IV, 272, 4; (στῆναι τὴν διάνοιαν) II, 338, 30; εὐτράπελος (εὔτροπος) II, 50, 43.

Ζέφυρος (διὰ τὸ ἀφ' ἑσπέρας πνεῖν) IV, 45, 40; ζῆν et ζωή (ἀπὸ τοῦ ζεῖν) III, 435, 4; Ζῆνα v. Δία.

ἠθική (sc. ἀρετή) (διὰ τὸ ἐθίζεσθαι) II, 138, 5; ἦθος (τοὔνομα ἔσχηκε μικρὸν παρεκκλῖνον ἀπὸ τοῦ ἔθους) II, 14, 35 s.; ἥρως (ἀήρ) fr. 315, a (*epigr.* 28 *nota*).

θύννος (θύω) fr. 182, b.

ἰαμβεῖον (ἰαμβίζειν), 459, 38.

Καλλικύριοι (ἀπὸ τοῦ εἰς ταὐτὸ συνελθεῖν παντοδαποὶ ὄντες) fr. 290, a; Καταπορθμίας (ἀπὸ πορθμοῦ) IV, 45, 28; Κλωθώ κλώθουσα ἑκάστῳ τὰ οἰκεῖα) III, 642, 22; κωμῳδοί (οὐκ ἀπὸ τοῦ κωμάζειν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κατὰ κώμας πλάνης), 459, 2 s.; κόσμος (κεκοσμῆσθαι) III, 635, 43; κρόμμυον (κόρην ποιοῦν συμμύειν) IV, 218, 25 s.; Κρόνος (χρόνος) III, 641, 37.

Λάχεσις (εἰς πάντα ἡ κατὰ φύσιν μένει λῆξις) III, 642, 21; Λευκόνοτος (ὅτι λευκαίνεται) IV, 45, 39; Λητώ (ἀπὸ τοῦ λῶ, θέλω) fr. 150, b; Λίψ (ἀπὸ Λιβύης) IV, 45, 40; λυκόποδες (λύκων δέρμασι τοὺς πόδας περικεκαλυμμένοι) fr. 228, b s.; μακάριος (ἀπὸ τοῦ χαίρειν) II, 87, 8; μεθύειν (ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸ θύειν αὐτῷ χρῆσθαι) fr. 64, a; μεταβολή (μετ' ἄλλο) II, 308, 44; μοῖρα (ἀπὸ τοῦ μεμερίσθαι) III, 642, 10;

Μοῦσα (οἱονεὶ ὁμοῦ οὖσαι ἢ ὁμοῦ σοοῦσαι) fr. 151, a.

Νέμεσις (ἀπὸ τῆς ἑκάστου διανεμήσεως) III, 642, 13; Νότος (διὰ τὸ νοσώδη εἶναι) IV, 45, 37.

ὀβελός (ὀφέλλειν) fr. 288, a ; οἰσοφάγος (ἀπὸ τοῦ μήκους καὶ στενότητος) III, 15, 8, cf. στόμαχος; Ὄλυμπος (ὁλολαμπής) III, 640, 6; ὀσφύς (ἰσοφυές) III, 11, 15; οὐρανός (ὅρος τῶν ἄνω) III, 640, 5.

πελάται (πέλας, οἷον ἔγγιστα διὰ πενίας προσιόντες) fr. 227, a; πεπρωμένη (διὰ τὸ πεπερατῶσθαι πάντα) III, 642, 10; πνεύμων (διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ὑποδοχήν) III, 544, 28; πόδες (ἀπὸ τοῦ πέδου) III, 307, 7; προσέληνοι (πρὸ τοῦ ἐπιτεῖλαι τὴν σελήνην) fr. 291, a; πρόσωπον (πρόσωθεν ὄπωπε) III, 253, 54; πυρρίχη (παρὰ τῆς πυρᾶς) fr. 265, b.

σκάρος (χάρις, ἀπὸ τοῦ σκαίρειν) fr. 182, b; σπλήν (ἀπὸ τοῦ ἐπισπᾶν) IV, 292, 54; στέφανος (στέφειν) fr. 44, a; στόμαχος (deesse videtur ubi de οἰσοφάγῳ dicitur ἀπὸ τοῦ μήκους καὶ στενότητος) III, 15, 8; συνεχές (συνέχεσθαι) II, 312, 3; σωφροσύνη (σώζουσα τὴν φρόνησιν) II, 69, 20.

τραγᾶν (de vitibus, ἀπὸ τοῦ πάθους τῶν τράγων) III, 86, 24; τρίγλη (τρὶς τίκτειν) fr. 182, b.

φαντασία (ἀπὸ τοῦ φάος) III, 467, 2; φείδων (ἀπὸ τῶν φειδωνίων μέτρων) fr. 253, a; φρένες (μετέχουσαί τι τοῦ φρονεῖν) III, 268, 45; φυσιογνωμονία (περὶ τὰ φυσικὰ παθήματα τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ) IV, 3, 3;

ψυχή (ἀπὸ τοῦ ψύχεσθαι) III, 536, 5 s.

Vocalis; quidnam, 472, 39; species est elementi, 472, 37; alicubi unum est II, 520, 20; partim loquelam constituunt III, 71, 46 ss.; eas emittunt guttur et vox III, 71, 46 s.; septem sunt, sed non quia hujuscemodi numerus septem est II, 637, 13 ss.; ab ea inchoant, atque in eam desinunt nomina quæ primo modo componuntur, 436, 15; mutis permiscentur in nominibus iis quæ tertio modo componuntur, 436, 17; cavendum ne deinceps ponantur, nisi aliter dilucide omnino loqui non possis, aut replicatio quædam aliave segregatio fiat, 437, 10, 35; in brevem nullum nomen exit, 474, 48.

Vola (θέναρ); interior pars manus III, 12, 10 s., 15 s.; carnosa et articulis distincta III, 12, 16 s.; quænam de vitæ brevitate vel longitudine signa suppeditet III, 12, 17 s.; eam quoque in pedibus habent simiæ III, 24, 38, 51.

Volaces aves; v. *Aves volaces.*

Volantia; ea persequi videntur qui veritatem quærunt, si contraria simul vera esse possint II, 510, 1.

Volatile (πτηνόν); differentia animalis, 2, 15; 22, 43; ejus genus non continet genus pedestre, 244, 5; ejus species bipes, 244, 6; ea tanquam genus anima præditorum agnoscunt bipartita divisione utentes III, 224, 43; inter ea et natatilia plantasque intercedit quædam ratio quum omnia ad unum coordinata sunt II, 609, 38 ss.; iis affectus nonnulli cum aquatilibus communes sunt III, 225, 44 s.; mirari igitur possimus cur non communi genere comprehendantur, nec commune iis inditum sit nomen III, 225, 41 ss.; præcipue aere constant III, 546, 21 s.; appellantur aves III, 263, 36 s.; omnia alis vel fissis vel integris prædita, 165, 49; alia pennatas alas, alia membranaceas, alia coriaceas habent, idque quænam III, 6, 31 ss.; quænam sanguine prædita, quænam exsanguia III, 6, 34 s.; pennatis alis, vel coriaceis alis prædita duos vel nullos pedes habent II, 6, 37; de membranaceis alis præditis, v. *Insecta alata*; alas flectentia et extendentia volant III, 311, 22 s.; pedes habent quia perpetuo volare nequeunt III, 317, 46 ss.; nullum eorum solis alis movetur III, 3, 15; multa ex aqua victum petunt III, 2, 33; alia gregalia sunt, alia solitaria III, 3, 30; inter ea et pedestria medium tenent vespertiliones III, 303, 20 ss.; item struthio Libycus III, 303, 34; quatenus omnia sexus discrimen habeant III, 319, 30 ss.; in eorum quoque genere magna animalia paucipara, parva vero multipara sunt III, 404, 17 ss.; apud ea quoque membranæ tenues uterum a fœtu separant III, 366, 30 ss.; eodem modo nascuntur quo pedestria et natatilia III, 142, 8 s.; pleraque vere vel æstatis initio coitum appetunt ac pariunt III, 81, 20, cf. 32 s.; nonnulla tamen etiam autumno et hieme III, 81, 21 ss.; eorum quæ cum homine degunt multa quovis anni tempore coeunt, idque quænam et quare III, 81, 26 s.; apud ea quoque principio magni sunt oculi, dein considunt ac omnium partium ultimæ perficiuntur III, 362, 47 ss.; fere omnia manifesto dormiunt III, 501, 36 s.; cur longæva sint, 170, 2 ; iis accensenda est aquila III, 46, 44, v. *Aves*.

Volatus ; transitus species II, 119, 47 ; item incessus III, 218, 36 ; latio est quæ alis fit II, 340, 13 ; sine flexione fieri nequit, idque quare III, 310, 23 ss., cf. III, 311, 41 s.; fieri nequit nisi aer stet III, 518, 11 s.; eo moventur animalia quædam II, 517, 6.

Voluntaria (ἑκούσια); ea volentes facimus II, 199, 46 ; ab iis differunt non voluntaria IV, 153, 10 s.; multum valent in jure dicendo II, 57, 47.

Voluntas ; res obscura est II, 125, 44 ; appetitus species est III, 447, 23 s.; III, 521, 16 ; quæritur utrum toti animæ tribuenda sit, an parti a reliquis diversæ III, 443, 29 ss.; τῷ λογιστικῷ inest, 214, 44 ; animæ rationalis appetitus est III, 471, 32 ; III, 472, 35 ; animæ innascitur III, 143, 34 ; ea moventur animalia III, 521, 10 ss.; III, 522, 20 ; definienda non est appetitus doloris expers, non addito cujusnam sit appetitus, 246, 37 ; non definienda est appetitus boni, sed ejus quod bonum videtur, 247, 27, cf. 33 ; est boni cupiditas cum ratione conjuncta, 333, 34 ; quatenus quod sub eam cadit, verum bonum vel bonum apparens sit II, 29, 2 ss.; infantibus recens natis inest, 620, 29 ; quomodo a consilio differat II, 26, 47 ss.; II, 143, 14 ss ; II, 203, 38 ss.; II, 204, 1 ss.; respicere potest impossibilia II, 26, 50 ; II, 143, 15 ; II, 203, 39 ; item quæ nullo modo ipsi efficere possumus II, 26, 51 ; finem magis respicit ac quæ ad eum perducunt II, 27, 3 ; II, 29, 1, 24 ; II, 143, 49 ; II, 204, 9 ; actionum principium est, II, 140, 47 ; ideoque mutatur, idque sponte II, 140, 50 ss.; actiones circa quas versatur spontaneæ sunt II, 29, 25 ; ex ea quæ fiunt, omnia voluntaria sunt II, 200, 34 ; ex ea multa derepente facimus II, 200, 37 ; II, 204, 41 ; sæpe non ex ea carmina et vocabula subeunt IV, 179, 19 ss.; ei obnoxia sunt omnia de quibus consilium capimus II, 205 ; 3 ; non de omnibus rebus ei obnoxiis consilium capere licet, *ibid.*; quæ jubet, si in potestate sint, fient, 369, 28 ; si jus sit, facta fuerint, 369, 11 ; amicitiæ genus esse nequit, 214, 43 ; interdum appetitum vincit, interdum ab eo vincitur III, 473, 40 ; nostræ finis ad sensus convertitur IV, 18, 13 ; eam eventibus accommodare decet fr. 343, a.

Voluntate quæsitum (τὸ βουλητόν); vel bonum vel apparens bonum est II, 220, 16 ; genuinum bonum est II, 605, 11 s.

Voluptas ; quidnam sit, 335, 1 ; eo constat ut aliquis affectus sentiatur, 335, 32 ; ea afficimur, dum recordamur, vel speramus, 335, 36 ; plerosque comitantur cupidines, 336, 6 ; τῷ ἐπιθυμητικῷ inest, 214, 40 ; est res ad animam pertinens II, 8, 24 ; explicari nequit, si animam numerum esse statuas III, 441, 20 ; est finis rei agendæ, ideoque deliberatione anterior II, 205, 43 ; comitatur actiones a cupiditate profectas II, 141, 27, 37 ; actiones ab ea profectæ non sunt necessariæ II, 141, 37 ; revera est actus et operatio partis animæ qua oblectamur II, 168, 46 s., cf. II, 170, 19 ss.; probatur obstaculum agendi non esse II, 170, 34 ss., cf. II, 168, 19 ; animalibus communis est, 323, 32 ; II, 17, 13 ; omnia comitatur quæ a voluptate pendent II, 17, 14 ; nobis inde ab infantia innata est II, 17, 16 ; eam detergere difficile est, quippe quum ea imbuta sit vita II, 17, 17 ; propter eam improba facimus II, 16, 39 ; II, 137, 48 ; II, 144, 31 ; difficilius impugnatur quam ira secundum Heraclitum II, 17, 22 ; circa eam inprimis recte agit vir bonus, prave vero improbus II, 17, 13 ; ea inter se coalescunt pravi secundum Euripidem II, 224, 31 ; II, 226, 46, cf. II, 177, 6 ; probatur omnino generatio non esse II, 168, 39 ss.; actione consistit II, 242, 10 ; non necessarium est ea aliquid melius exstare II, 87, 48 ; non generatio habitus naturalis, sed actus dicenda est II, 88, 4, cf. II, 87, 14 ; sine actu fieri nequit II, 121, 4 ; magis quieti quam motui inesse solet II, 90, 32 ; nec generatio sensu percipienda, sed actus non impeditus II, 88, 6, cf. II, 87, 15 ; quamobrem generatio esse videatur II, 88, 7 ; nec prudentiæ, nec habitui ulli nocet unicuique proprio, sed alieno II, 88, 13, cf. II, 87, 18 ; rationi consentaneum est eam nullius artis opus esse II, 88, 16, cf. II, 87, 21 ; eas res spectat quibus anima melior vel deterior evadit II, 197, 8 ; cujus rei generatio est, ejus interitus est molestia II, 118, 32 ; non longe ab ea distat molestiæ absentia II, 168, 1 ; ad eam celeriter transire licet, non vero cito eam persentire II, 118, 24, 27 ; totum aliquid est, nec progrediente tempore perficitur II, 119, 29 ; II, 120, 3 ss., 12 ; fieri potest ut non in tempore, sed in momento præsenti ac individuo percipiatur II, 120, 6 ; actum perficit, idque quomodo II, 120, 24 ss., 32, 52 ; II, 121, 5 ; II, 124, 48 ; fit quando agens ac patiens consentanea sunt ac eodem modo se habent inter se II, 120, 37 ; perpetuo non fit quia res humanæ perpetuo agere nequeunt II, 120, 39 ; eam appetunt omnes quia vitam perficit II 120, 47, 54 ; tam arcte cum vita conjuncta est, ut quæri non debeat utrum eam vitæ gratia, an vitam ejus gratia quæramus II, 121, 1 ss.; multa quæ comitatur inhonesta ita se habent ut eorum ratione habita melius esset non vivere quam vivere II, 137, 3 ; item multa eorum quæ nec ea nec molestia comitatur II, 187, 2 ; an vita secundum eam præstet, 175, 35 ; quare ei præstet sanitas, 325, 45 ; eam facit sanitas, 323, 42, 44 ; maxime nostræ naturæ propria esse videtur II, 116, 27 ; eam omnes appetunt II, 170, 31 ; eam præferimus II, 144, 45 ; in eam plerique vergunt eique serviunt II, 116, 39 ; indeque eos in contrariam partem trahendos esse putant II, 116, 40 ; eam qui reprehendit, si semel eam appetere cernitur, nulla amplius fide dignus videtur II, 116, 46; eam amplectitur vulgus III, 3, 32; naturalem omnia sectantur III, 146, 16 s.; circa eam minime incorrupti sumus judices II, 23, 45; maxime nobis ab ea cavere debemus ut virtutem assequamur II, 8, 23, 45; erga eam affecti esse debemus, quomodo senes Trojani erga Helenam II, 23, 46; qui cum ea agunt melius judicant omnia ac absolvunt II, 121, 17, 37; unicuique actui sua est, bona bono, prava pravo II, 121, 51 s.; nec cogitatio nec sensus est II, 122, 8; unicuique animali sua est II, 122,14; unicuique sua II, 169, 53; mala malo jucundissima, bona bono II, 169, 54; II, 170, 5; ea plerique falli videntur, idque quomodo II, 29, 21; eam cuique præbet quod ipsius naturæ congruit, 633, 26; ejus causa quod expetitur inferius eo quod virtutis, 202, 34; probatur non omnem reditum ad naturam esse II, 169, 2 s., cf. II, 169, 52; II, 170, 3; comitatur quæ honesti vel jucundi causa fiunt II, 25, 20; virtutem sequitur non vero vice versa II, 177, 2, 8; probatur semper virtutem comitari II, 170, 52 ss.; item omnem actionem II, 171, 6 s.; quædam cujusvis boni actionem comitatur II, 169, 17; item omnes scientias II, 171, 12; eam tanquam finem sectantur scientiæ nonnullæ, idque quænam II, 171, 9 ss.; ideo magis ac minus recipit, quod aliæ puræ, aliæ mixtæ II, 118, 12; quænam nimia evadere possit, quænam non II, 89, 30; II, 90, 19; cum ea conjuncta est incontinentia II, 165, 43; circa eam versatur continentia II, 165, 47; qui propter honestam a consilio desciscit, incontinens non est II, 85, 44; non omnis qui propter eam aliquid facit, pravus vel incontinens vel intemperans est, sed qui propter turpem II, 85, 49; cum contraria, tum quævis alia, dummodo valida sit, molestiam pellit II, 90, 17; nimiam sectantur propter molestiæ excessum II, 89, 45; item quia contrario opposita manifestior apparet II, 89, 48; semper eadem eaque simplici delectatur deus II, 90, 30; dei actus est II, 605, 38; ejus gratia fiunt vigilatio, sensus et cogitatio II, 605, 38 s.; ejus gratia obsequiosi sumus, 456, 25; ea indigent juvenis et dives IV, 259, 42; eam sentiunt juvenes II, 221, 23; magnæ in posterum causa parvam offensionem præfert vir amœnus II, 49, 17; audientium dispensatorem memoravit Alcidamas, 389, 20; non solum quia reliqui de ea loquendum esse putant, de ea loquendum est II, 168, 1 s.

Voluptas (*an bonum sit*); eam aliqui felicitatis definitione comprehendunt II, 8, 6; plerique cum ea conjunctam esse dicunt felicitatem II, 87, 7; omnes eam vel felicitatem esse vel ea felicitatem non carere putant II, 88, 46; II, 167, 49; eam nonnulli inter bona recipere nolunt II, 167, 51; II, 168, 9 ss.; sine ea non est felicitas II, 168, 8; eam Eudoxus summum bonum esse putabat II, 116, 36; II, 117, 8; quomodo probaverit Plato eam summum bonum non esse II, 117, 30 ss.; ejus (tanquam summi boni) causam bene agit Eudoxus, eam laude superiorem esse prædicans II, 12, 33; eam nonnulli summum bonum habent II, 3, 3; II, 184, 36; II, 186, 24; eam quidam majus bonum habent quam prudentiam aut virtutem II, 185, 8; eam qui non bonum esse arbitrantur comparantur iis qui deos vinum bibere putant II, 170, 6 ss.; eam tanquam bonum appetunt omnia, tam prudentia quam insipientia II, 117, 41, 52; pravis et honestis, feris et pecudibus communis est, nec tamen ideo bonum non est II, 168, 15 s.; II, 170, 24 ss.; optimum non est, nec tamen ideo bonum non est II, 168, 18; II, 171, 14 ss.; quidam nullam bonum esse dicunt, nec per se, nec per accidens, idque quare II, 87, 9, 14 ss.; II, 116, 36, cf. II, 117, 36; alii putant nonnullas bonas esse, sed plerasque malas, idque quare II, 87, 11, 23; II, 89, 25; alii ipsam summum bonum esse non posse, etsi omnes bonæ sint, idque quare II, 87, 12, 25; nonnullæ turpes sunt ac vitio vertuntur, immo aliquæ noxiæ II, 87, 23; quot modis refelli vel adstrui possit propositio indefinita eam bonam vel non bonam esse, 205, 39 ss.; quot modis refellatur aliquam bonum esse, 204, 2; quot modis refellatur propositio unam solam bonam esse, 205, 5; an bonum sit, problema est de re eligenda vel fugienda, 178, 46; bonum est, 323, 31; animæ bonum est II, 135, 30 s.; II, 192, 5; non est bonam, 39, 13; eam bonum esse improbabilis est hypothesis, 269, 40; non bona esse videtur duabus de causis, idque quibusnam II, 89, 49 ss.; pertinet ad bona per se, etsi eam quoque aliorum causa sectemur II, 5, 4; II, 6, 10; ejus ratio alia est quam prudentiæ et honoris quatenus bona sunt II, 5, 11; probatur semper bonum esse II, 169, 13; II, 170, 29 ss.; genere bonum est, etiamsi revera exstent quædam voluptates pravæ II, 169, 33 ss.; 46 ss.; bonum esse probatur quia molestia malum II, 88, 33; II, 89, 21; quare ratio qua Speusippus hanc sententiam impugnare conatus est probari nequeat II, 88, 34; fieri possit eam summum bonum esse, etiamsi pleræque voluptates pravæ sint II, 88, 37 ss.; aliquatenus probare videtur eam summum bonum esse quod omnes feræ et homines eam sectantur II, 89, 4; si pro fine ponitur, tollitur justitia fr. 21, b; non omnes eandem sectantur, idque quare II, 89, 10; attamen fortasse omnes eandem sectantur II, 89, 11; nisi bonum sit, felici jucunde vivere non licebit II, 89, 18; nec jucundior erit viri boni vita II, 89, 22; si id est quod bonum, jucundum est utile, 211, 29; quod cum ea conjunctum est, majus bonum habetur, 328, 22; si bonum est, etiam major voluptas majus bonum est, 196, 12; nec summum bonum est, nec quævis exoptabilis II, 119, 9, 21; nonnullæ per se exoptabiles sunt II, 119, 22; vel ipsæ specie differunt, vel ea quibus parantur II, 119, 2, 5, 10; II, 121, 6; negari non debet eam bonum esse quia qualitas non est II, 118, 1; nec quia magis ac minus recipit, ideoque indefinita esse videtur II, 118, 4; probatur eam repletionem non esse II, 118, 34 ss.; ejus genus esse nequit bonum, si aliqua voluptas bonum non est, 205, 38; ejus genus motum esse non posse probatur, 206, 49; omnis si bonum est, omnis dolor malum, 203, 35; si quæ bonum est, dolor aliquis malum, 203, 36; quædam fugienda, si jucundum aliquid fugiendum, 203, 42; quædam utile, si jucundum aliquid utile, 203, 43; quædam malum est, si quid eam corrumpens bonum, 203, 45; nulla bonum erit, si aliqua scientia ea magis bonum, nullaque scientia bonum, 204, 9; quædam fini inest, sed non vulgaris, 629, 17; ejus causa sæpe requiem ac ludos sectantur homines, 629, 15; cur eam quæ requiem ac ludos comitatur, cum vitæ fine confundant homines, 629, 19; ea tanquam appendice non indiget vita hominum res honestas amantium II, 8, 32; tanquam exemplum citatur, 40, 16, 18; 69, 5; 81, 39; 83, 5; 149, 42; 186, 7.

Voluptates; sive motus sint, sive generationes, si pravæ sint, aliæ simpliciter pravæ sunt, aliæ ne tunc quidem, sed interdum et non diu II, 87, 31 ss.; quædam non revera voluptates sunt, sed videntur tantum, idque quænam II, 87, 34, cf. II, 118, 48; quæ ad habitum naturalem reducunt, per accidens jucundæ sunt II, 87, 87, cf. 14; in iis quæ pristinum habitum restituunt, actus in cupidinibus est habitus ac naturæ residuæ II, 87, 38; aliquas non comitantur molestiæ ac cupidines, idque quasnam II, 87, 40; II, 118, 43; generationes non sunt nec motus, nec cum generatione conjunctæ, sed actus et finis II, 87, 50 s.; II, 118, 19 s.; II, 119, 29 ss.; probantur non omnes generationes esse II, 168, 23 ss., cf. III, 170, 10 ss.; qui eas generationes habent similes iis qui hominem e solo corpore constare putant quia animam non vident II, 168, 51 s.; eas qui generationes esse putant, nullas alias novisse videntur quam corporis II, 170, 10; eveniunt non eo quod aliqua gignuntur, sed eo quod aliquibus utimur II, 88, 1; non omnibus est finis ab illis diversus, sed nonnullis, idque quibusnam II, 88, 2; si omnes pravas esse dicas, eodem redit ac si salubria nonnulla ad pecuniam parandam damnosa esse perhibeas II, 88, 9; quasnam sectentur pueri ac feræ II, 88, 24, cf. II, 87, 22; quarumnam indolentiam sectetur prudens II, 88, 25, cf. II, 87, 17; quasnam fugiat temperans II, 88, 28, cf. II, 87, 17; temperanti suæ sunt II, 88, 29; semper proportione respondere debent jucundis quæ eas gignunt II, 87, 47; specie differentes actus etiam specie differentes perficiunt II, 121, 11; quæ ab intellectu pendent specie et præstantia differunt a voluptatibus a sensu pendentibus II, 121, 13; II, 122, 11 ss.; quæ actibus specie differentibus propriæ sunt, ipsæ quoque specie differunt II, 121, 22; II, 122, 16; actus impediunt quæ aliis actibus propriæ sunt II, 121 24; alienæ actus pervertunt æque ac propriæ molestiæ, sed alio modo II, 121, 38 ss.; propriæ sunt quæ unumquemque actum per se comitantur II, 121, 45; æque ac actus bonitate ac pravitate inter se differunt II, 121, 51; tam arcte cum actibus conjunctæ sunt ut dubites an idem sit actus ac voluptas II, 122, 6; multum differunt apud homines II, 122, 21; genuinæ sunt eæ tantummodo quæ viro probo voluptates esse videntur II, 122, 31; proprie humanæ sunt quæ viri perfecti ac beati actus perficiunt II, 122, 41; quæritur an honestæ quædam vitæ adjungi debeant II, 187, 51; item an exstent quædam a corporalibus diversæ propter quas beatus non solum molestiæ expertem, sed et jucundam vitam transigit II, 187, 53; aliæ fiunt revertente ad naturam qui oblectatur, aliæ reverso II, 170, 14 ss.; quæ fiunt reverso meliores sunt II, 170, 18, 22; exstant sine dolore et pro dolore II, 169, 7; vix inveniuntur qui iis minus delectentur quam decet II, 37, 34; si quis vehementibus ac modum excedentibus vincatur, non mirandum est, sed venia dignum II, 84, 8; si quis vincatur iis quibus plerique resistere valent, idque non propter generis sexusve naturam aut morbum mirandum est II, 84, 14; iis atque inprimis doloris expertibus ut fruantur, injurias faciunt homines, 506, 54; 507, 4; omnes excepta philosophia, hominum auxilio indigent, 507, 7; quia in eas procliviores sumus, delabimur facilius ad intemperantiam quam ad modestiam, II, 23, 13; in eas magis proclives sumus quam in labores II, 197, 49; circa proprias multi multis modis peccant II, 37, 15; quot modis circa proprias peccare liceat II, 37, 17; iis manifestum fit corpus affici animæ affectibus IV, 1, 6; non omnes spectant temperantia et intemperantia II, 20, 50; circa eas deficere non solent, ideoque iis deficientes nomine carent, nisi eos stupidos voces II, 21, 1; II, 37, 34, cf. II, 83, 33; quædam pravæ actiones sunt, idque partim inde ab origine, partim propter consuetudinem II, 89, 50; distinguuntur in voluptates animæ et corporis II, 36, 2; specie diversæ idque quare II, 169, 22; II, 170, 3; non quemadmodum scientiæ, omnes habentes eodem modo disponunt II, 169, 24; exstant revera quædam pravæ, non ideo tamen voluptas bonum non est II, 169, 33, 46 ss.; quædam pulchræ ac honestæ sunt II, 80, 40; distinguuntur in naturales vel humanas, ferinas et eas quæ a morbis vel mutilationibus pendent II, 83, 6, cf. II, 81, 17 ss.; naturales ac humanas spectant temperantia et intemperantia II, 83, 8; dici possit omnes exoptabiles esse, non vero omnia quibus parantur II, 119, 1; earum divisio fr. 108, a; aliæ necessariæ sunt, aliæ non, nisi aliquo usque II, 83, 31; earum excessus vel defectus nunquam necessarii sunt II, 83, 32: exiguæ accessu magnarum evanescunt III, 510, 27 s.; molestiæ expertes nimiæ evadere non possunt II, 90, 18; nimiæ evadere nequeunt quæ res spectant naturaliter nec per accidens jucundas II, 90, 20; vel vulgaribus una cum amico perfrui jucundum est II, 236, 8; multo magis itaque divinioribus II, 236, 10; affectibus suis congruas sectantur plerique II, 127, 36; quæ tactu gustuve nobis eveniunt vilissimæ sunt, idque quare IV, 259, 26 ss.; a potu proveniens æquivoce similis dicitur ei quam parit diametri cum lateribus incommensurabilitas et quare, 182, 4; quomodo eas in species distribuerit Prodicus, 192, 28.

Voluptates corporales; ad eas hereditate devectum est nomen, idque quare II, 89, 14; quia solæ cognitæ erant, has solas exstare putant II, 89, 16; earum pertractatio cur necessaria sit II, 89, 25, 39 ss.; magis expetendæ videntur quia molestiam pellunt, tanquam medicinæ II, 89, 44; tum etiam propter vehementiam idque ab iis qui aliis delectari nequeunt II, 90, 4; qui iis solis delectari possunt sponte sibi sites parant, idque partim recte, partim non II, 90, 5; iis tanquam rei præstantissimæ operam dat vulgus II, 111, 12; per accidens bonæ sunt, idque quare II, 90, 3; quæritur qua ratione necessariæ bonæ sint II, 89, 28; eas sectatur vita voluptaria II, 186, 31; vituperandæ sunt II, 165, 21; circa eas versatur contumelia II, 165, 47; nimiæ evadere possunt II, 89, 32; improbus est qui nimias, non vero necessarias sectatur II, 89, 33; quæritur an aliquid ad felicitatem conferant ac quomodo II, 187, 50; item an vitæ adjungendæ sint, an alio modo eas participare oporteat II, 187, 52 s.; iis non minus frui licet cuilibet homini vel mancipio quam viro præstantissimo II, 123, 45; iis non constat felicitas II, 123, 47; si ad eas confugiant viri potentes, non ideo maxime exoptabiles videri debent II, 123, 20; ejus nonnulli amicos participes facere optant II, 235, 44; quomodo circa eas sese gerere debeat tyrannus, 586, 38; generationes eæque non bonæ esse videntur II, 170, 12, cf. II, 168, 39 ss.; eas solum novisse videntur qui omnes voluptates generationes esse putant II, 170, 10; ab excessu vel defectu pendent II, 170, 22 s., cf. II, 168, 30; eas prægreditur molestia II, 168, 30; II, 169, 7; reversiones sunt ad naturam II, 169, 4 s., 52; II, 170, 3, 16.

Voluptas non insolens; ea clementes sumus, 350, 42.

Voluptas quam coeuntes percipiunt; concalfactio quædam est IV, 286, 40; vehemens est III, 332, 47 s.; facit ut animalia ad coitum ardentius excitentur IV, 139, 32 s.; non omnibus grata est IV, 170, 19 s.; a prurigine pendet III, 332, 49; IV, 139, 25 s.; diminuitur si sæpius repetatur coitus III, 332, 49 ss.; versus finem percipitur III, 332, 51; quando eam percipiant mares coeuntes III, 355, 48 s.; non solum projecto semine, sed etiam spiritu percipitur III, 338, 52 ss.; ei similem voluptatem percipiunt pueri pubertati proximi et viri steriles fricatis genitalibus III, 339, 2 ss.; IV, 266, 43 ss.; idque quare IV, 266, 45 s.; quatenus confirmare videatur opinionem eorum qui semen de omni parte secedere putant III, 329, 30 ss.; III, 332, 47 ss.; eam eodem loco percipiunt feminæ quo mares, etiamsi hoc loco menstruam purgationem non emittant III, 339, 25 ss.; ea ad summum evecta quendam humorem excernunt mulieres nonnullæ III, 338, 40 s.; eique seminis naturam tribuerunt nonnulli III, 338, 39; ab utero tamen excernitur, non vero seminalis est III, 338, 42 s.; aliæ feminæ hujusmodi humorem emittunt, aliæ non, idque quænam III, 338, 43 ss.; hujus humoris copia seminis copiæ interdum pro portione non respondet, sed longe major est III, 338, 46 ss.; eum augent vel diminuunt nonnulla alimenta, idque quænam III, 338, 48 ss.; nihil ad conceptionem confert III, 355, 33 ss.; hanc voluptatem non sentientibus feminis fieri potest conceptio III, 355, 43 ss.; plerumque tamen contrarium obtinet idque quare III, 355, 47 ss.; nihil confert ad concipiendum III, 338, 11 ss.; ne tunc quidem quum mas et femina eam simul percipiunt III, 338, 13.

Voluptates vituperandæ; quatenus perhiberi possit eas revera voluptates non esse II, 118, 48; II, 122, 35.

Voluptates et molestiæ; fere omnibus animalibus communia sunt III, 476, 10 ss.; iis obnoxia sunt quæcunque sensum habent III, 446, 27 s.; III, 447, 25 s.; III, 501, 53 s.; ea habere cernuntur imperfecta animalia III, 473, 29; munera corpori et animæ communia sunt III, 476, 10 s.; idque quare III, 476, 26 ss.; quæ hæc habent, iis etiam competunt jucundum et molestum III, 447, 26 s.; quæ hæc habent etiam necessario cupidinem habent III, 446, 28 s.; III, 447, 26 s.; III, 501, 54; iis carent plantæ III, 501, 54 s.; iis consistit affectus II, 170, 54; inter eas medium non exstat II, 170, 53; iis competunt excessus et defectus II, 19, 45; iis omnes actiones dirigimus, alii plus, alii minus III, 17, 18; circa eas versatur universa doctrina moralis ac politica II, 17, 20, 26; qui iis recte utitur bonus erit, qui vero male, improbus II, 17, 27; quæ proximis accidunt spectat ulciscendi studium II, 22, 14; de iis contemplationem instituere debet qui civilem scientiam profitetur, idque quare II, 87, 1; earum consideratio pertinet ad res necessarias II, 87, 4; quæ in hominum consuetudine occurrunt spectant amœnus, blandus et morosus II, 49, 5, 30; ab iis pendent vitia moralia II, 338, 14; signa sunt habituum animæ II, 16, 33; omnem actionem ac affectionem comitantur II, 16, 44; circa eas versatur virtus moralis II, 16, 38, 45; II, 17, 6, 28; II, 87, 6; II, 338, 6, 14; et optima agere valet II, 17, 16; iis pravi fiunt animæ habitus, idque quomodo II, 16, 51; alterationes partis animæ sensu præditæ sunt II, 338, 15; vel ab actione vel a memoria vel a spe pendent II, 338, 6 s.; probantur omnes sensibilibus originem debere II, 338, 7 ss.; ubi in anima gignuntur, innascuntur virtutes et vitia moralia II, 338, 13; iis cognoscimus in quodnam vitium maxime proclives simus II, 23, 40; vel ad eas pertinent, vel sine iis esse nequeunt animæ affectus II, 138, 41; iis definitur virtus moralis easque respicit II, 137, 48; II, 138, 1, 42; II, 168, 6; sine iis exstare nequeunt virtutes et vitia moralia II, 137, 50; quænam inter eas et animæ affectus intercedat necessitudo II, 138, 18; ab iis pendet error qui in electione bonorum fit II, 144, 30, 44; corrumpunt et pervertunt existimationes quæ res agendas spectant II, 69, 21, 24; non vero eam qua anguli trianguli duobus rectis æquales habentur II, 69, 23; qui propter eas corruptus est, huic non apparet principium II, 69, 25; circa eas versari continentes et incontinentes, tolerantes ac molles manifestum est II, 80, 3, cf. II, 83, 3; circa eas quas spectant intemperantia et temperantia plerique medio sunt habitu, etsi in pejus vergant II, 83, 29; iis puerorum educationem dirigimus II, 116, 28, cf. II, 10, 41.

Voluptates et molestiæ corporales; circa eas versatur incontinentia proprie sic dicta II, 165, 16, 22, cf. 53.

Volutabrum; id in pulvere sibi faciunt aves graves III, 179, 41; atque in eo pariunt ac incubant III, 179, 41 s., 44; quare id spina, vel alia quadam re consepiant III, 179, 42 s.

Volutatio; eodem modo se habet quo ædificatio II, 274, 7; II, 594, 48; idem motus esset ac ambulatio, si motus necessario specie unus esset quando idem ex eodem ad idem transit II, 312, 47 s.; ei maxime idonea sunt globus et pyramis II, 422, 27 s.

Vomitus; quænam eum maxime moveant IV, 131, 32 ss.; in iis incertum est undenam proveniat humor III, 256, 43 ss.; magis levant quam sudores IV, 123, 5 s.; IV, 287, 30; cur eo abstinendum sit, nisi turgeas IV, 137, 33 ss.; cur lassis præcipiatur IV, 143, 39 ss.; cur adhiberi non debeat quum tempestates mutantur IV, 108, 26 ss.; ab eo maxime rigemus IV, 157, 16; cur ex eo graviorem vocem emittamus III, 661, 44 ss.; IV, 307, 22 ss.; eo affliguntur nonnullæ mulieres post conceptionem, idque quænam III, 138, 38 ss.; quibusnam animalibus facilis esse soleat III, 209, 4 ss.; eum sibi cient canes ægroti ope herbæ alicujus III, 177, 27 ss.

Vomitus cruentus; non nocet mulieribus si cesset purgatio III, 144, 37 ss.

Voracitas; causa est cur athletarum alimentum domare nequeat natura et membra eorum informia evadant III, 400, 10 ss.

Vorax; quisnam II, 217, 16; fastidioso opponitur II, 217, 15; comparatur scurræ, *ibid.*; stolidi sunt IV, 9, 48 ss.; eorum signa IV, 6, 20 ss.

Voracia animalia; in universum reliquis magis varium habent colorem, idque quare III, 426, 19 ss.

Voraciores; cur simus circa autumnum fr. 206, b.

Vortex; eam in testa habent turbinata omnia III, 62, 34 s.; inde a capite incipit III, 62, 37; quænam partes in eo continentur apud purpuras et buccina III, 63, 19 s.; in ejus fundo invenitur papaver III, 63, 18 s.; III, 280, 3 s.; IV, 177, 20 ss.; ex ejus intervallis computare licet purpuræ ætatem III, 88, 36 s.; in eum non moventur turbinata omnia III, 306, 42 s.; apud quædam insecta ea habet intestinum idque apud quænam III, 282, 48, 50 s.; v. *Anfractus.*

Vortex; qui universum discrevit atque hodiernam conditionem perduxit, casu fieri putant II, 266, 30; cum ex rerum liquidarum, tum ex continuarum patet motum localem fieri eo quod corpora sibi invicem locum cedunt II, 293, 51.

Vortex; quidnam sit IV, 229, 45; quomodo oriatur IV, 230, 3; æstu fit IV, 229, 47; locus quem occupat fluctibus caret IV, 229, 30 s.; cur omnia quæ eo feruntur postremo ad medium ferantur IV, 73, 33 ss.; qui in fluminibus fiunt, interdum simili modo fiunt, interdum propter illisiones in alios subinde formas solvuntur III, 510, 34 ss.; iis comparantur motus a sensionibus profecti qui somniis ansam dant III, 510, 33 ss.; fluvii comparantur motus quibus gignuntur gemelli vel partes supervacaneæ III, 405, 52 ss.

Vorticulus aquæ; circa Ciliciam est in quem animalia suffocata mersa ad vitam redeunt IV, 79, 16 ss.

Vovet; plantæ genus IV, 25, 37.

Vox; aliquatenus idem est quod auditus, aliquatenus non idem est III, 463, 40 s., cf. 3 ss.; aeris aut alicujus rei transitus est IV, 210, 23 ss.; fluxus quidam est IV, 182, 35; IV, 308, 27; aer quidam est humori junctus IV, 182, 37 s.; IV, 308, 33 s.; aer quidam figuratus est IV, 183, 27 ss.; IV, 309, 12; idque quum sit, cur sæpius ejus figura dissolvatur IV, 178, 27 ss.; IV, 309, 13; ejus differentiam plurimam efficiunt aeris percussiones et oris figurationes III, 655, 22 ss.; omnes obmutescunt ubi aer diffunditur III, 657, 54 s.; quænam ejus sint elementa II, 516, 32 ss.; omnes fiunt corporibus vel aere ad corpora incidente idque quare III, 655, 1 ss.; eam testibus Pythagoreis comparando tantum a silentio distinguimus II, 399, 28; ejus elementa et principia sunt ea e quibus voces omnes compositæ sunt II, 493, 4 ss.; præter res sensibiles et singulares erit alia, si res mathematicæ a rebus sensibilibus separatæ exstent II, 612, 41; cerni nequit II, 278, 35; II, 596, 15; quomodo cerni nequit, eo modo adhiberi potest vox ἄπειρον II, 278, 21, 30; II, 596, 2, 9; non eodem modo invisibilis est ac lunæ incolæ III, 519, 34 s.; non album est II, 600, 31; cum aqua comparari nequit quod ad albedinem attinet II, 339, 44; anima præditi sonus certus quidam est III, 455, 40 s., 49; III, 456, 12 s., cf. 14 s.; nec qualibet efficitur parte III, 455, 49 s.; est nempe ictus aeris respirati quem arteriæ illidit anima ei dicatis partibus insita III, 456, 10 ss.; 17 s., cf. 2 ss.; per arteriam emittitur III, 10, 52; ejus quoque causa exstant guttur et arteria III, 256, 31; principium eam movens cor est III, 428, 31 s., cf. 19 s.; e septi transversi regione provenit III, 411, 52; multiplice tramite meat IV, 184, 30; difficulter foras emittitur, si arteria longa et arcta fuerit, idque quomodo III, 656, 12 ss.; non necessaria est, sed bene habendi gratia exstat III, 456, 2 ss.; semper eam comitatur imaginatio quædam III, 456, 15; ideoque significativa est III, 456, 15 s.; jucundi molestique signum est, 483, 44; ceteris animalibus cum homine communis est, 483, 45; eam nec inspirantes, nec exspirantes emittimus, sed aerem retinentes, idque quare III, 456, 18 ss.; eam non habent omnia animalia, sed solummodo quæ aerem recipiunt ac respirant III, 455, 44 ss., 51 s., cf. III, 456, 23 s.; per translationem tribuimus rebus quibusdam inanimatis, idque quibusnam et quare III, 455, 41 ss.; revera ea carent quæcunque anima carent III, 455, 41; ei non accensendus est sonus quem linguæ ope aut tussientes ciemus III, 456, 13 s.; a sono et loquela differt, idque quomodo III, 71, 41 ss.; eam habent quæcunque loquelam habent, non vero vice versa III, 71, 14 ss.; nulla alia parte quam gutture efficitur III, 71, 42 s.; vocales effingit III, 71, 46; eam habent alia animalia, alia ea carent III, 4, 9; ejus affectus contrario modo se habent in variis animalium generibus III, 414, 20; ejus differentias apud pauca quædam animalia percipit auditus III, 477, 15; animalium animalibus ejusdem generis gratissima II, 226, 42; peculiarem emittunt omnia animalia coitus tempore III, 72, 45 s.; ea carent quæcunque pulmone carent III, 71, 44; item quæ lingua carent aut non solutam habent III, 71, 48 s.; eam non emittunt insecta, idque quare III, 71, 50 ss.; nec mollusca vel crustata III, 72, 8 ss.; peculiaris quædam in alveario auditur, ubi migraturæ sunt apes III, 197, 13 s.; serpentis sacri in Thessalia IV, 104, 8; ea carent pisces, idque quare III, 72, 10 ss.; III, 455, 45 ss.; III, 456, 20 ss.; perperam igitur ei accensetur sonus quem cient pisces nonnulli III, 72, 12 ss., cf. III, 191, 42 ss.; III, 455, 47 ss.; item quem cient pisces cartilaginei quidam III, 72, 21 ss.; nec ei accensendus est sonus quem alis cient aves volantes III, 72, 28 s.; nec igitur quem cient pectines ubi mari innitentes feruntur III, 72, 23 ss.; nec quem cient hirundines maximæ ubi sublimes super mari volant III, 72, 25 ss.; ad genuinam vero, sed non articulatam pertinet stridor quem delphis emittit, idque quare III, 72, 30 ss.; habent quidem, sed debilem quadrupedes oviparæ, idque qualem III, 72, 35 ss.; quomodo eam emittat rana III, 72, 39 ss.; eam emittunt aves III, 72, 52; multam emittunt aves, idque inprimis minores III, 78, 2; III, 250, 22 ss.; idque maxime coitus tempore III, 73, 4; III, 207, 18 s.; apud alias aves mares et feminæ eandem edunt, apud alias diversam III, 73, 1; eam aliæ aves pugnantes, aliæ ad pugnam provocantes, aliæ post victoriam emittunt III, 73, 5 ss.; aliam ac parentes edunt aviculæ, ubi ab alius generis ave educatæ sunt III, 73, 28 ss.; eam secundum anni tempestates mutant multæ aves III, 206, 39 s.; quomodo eam mutet merula III, 206, 45 s.; eam nullo modo mutat turdus III, 206, 45 s.; quomodo eam mutet luscinia III, 206, 46 ss.; pro locorum discrimine differt III, 73, 21 s.; maxime tamen acumine et gravitate constat hoc discrimen apud idem avium genus III, 73, 28 s.; tanquam loquela considerari potest ejus articulatio III, 73, 25; hæc igitur maxime secundum loca et in eodem genere diversa est et ab aliorum generum differt III, 73, 26; quantum a loquela differat ostendit luscinia pullos canere docens III, 73, 31 ss.; eam habent semperasiones, ea vera carent asiones, esculenti III, 186, 29; ea ab atricipe differt ficedula, etsi eadem avis sit III, 207, 9 s.; quonam anni tempore eam emittant palumbes III, 207, 14 ss.; parum claram habet cuculus, ubi in eo est ut evanescat III, 207, 20 s.; eam emittentes vehementer sedem movent aves quæ pedere solent III, 207, 47 s.; bonam habet elea III, 184, 22 s.; item gnaphalus III, 184, 23 s.; claram habet certhius III, 184, 38; argutam spinula III, 184, 39 s.; eandem merulæ nigræ et candidæ III, 185, 11 s.; acutam habet turdus trichas III, 185, 19; magnam et non gravem pardalus avis III, 185, 41 s.; diversam edunt quadrupedes viviparæ III, 73, 11 s.; parum articulatam habent idque quare III, 250, 20 ss.; ad ejus officium inutilis est plerorumque animalium pedestrium viviparorum lingua III, 250, 28 ss.; qualem habeat bonasus III, 204, 40; elephantes duplicem emittunt, eamque qualem et quomodo III, 73, 35 ss.; apud boves vas per quod fertur, amplum continet spatium III, 427, 46 s.; eam movens instrumentum adjacet loco quo a corde prodit vena magna III, 428, 19 s.; una cum meatibus seminalibus mutatur versus pubertatem atque una cum ea vox III, 428, 20 ss.; post castrationem principium eam movens laxatur III, 428, 31 s.; ejus instrumentum, si molle est, facile spiritum dispensat atque facile ipsum modo magnum modo parvum evadit III, 429, 7 ss., cf. 4 s.; igitur tunc et magnam et parvam, et gravem et acutam vocem emittere potest III, 429, 6 s., cf. 4 s.; si durum est, administrari nequit III, 429, 5, 9; omnes homines eandem emittunt III, 73, 34; unica apud hominem est, sed multiplex loquela IV, 167, 31 s.; sermonis materies III, 426, 43 s.; hinc eam potissimum homini dedit natura III, 426, 41 s.; ea emittitur sermo III, 249, 40; si ejus elementa numero finita sunt, tot numero erunt literæ quot hujus elementa II, 495, 26 ss., cf. II, 499, 14 s.; hujusce principia numero finita sunt II, 499, 15 s.; si infinita significat, omnino tollitur sermo II, 504, 48 s.; genus et materies est II, 552, 22; differentiæ ex ea species, id est literas faciunt II, 552, 22 s.; varias emittimus, idque quare III, 655, 18 s.; IV, 167, 33 ss.; equorum et ranarum et lusciniarum et gruum aliorumque animalium fere omnium eosdem imitari videmus III, 655, 26 ss.; inventæ sunt primum per animalium imitationem IV, 308, 7; eam homo solus prorsus emitit, idque quare III, 254, 2 s.; ea quoque parentibus similes fiunt liberi III, 330, 5; extensionem et cantilenam et locutionem habet III, 455, 43 s.; immutatur apud juvenes pubescentes, idque quomodo III, 134, 31 ss.; III, 411, 58 ss.; item apud puellas III, 135, 6 s.; III, 411, 50 ss.; alteratur nempe quia ejus origo alteratur III, 411, 52 s.; apud reliqua animalia minus immutatur quam apud hominem, etiamsi ejus mutatio peritis manifesta sit III, 412, 6 ss.; manifestior tamen hæc mutatio apud mares, idque quare III, 428, 20 ss.; quomodo ejus inæqualitatem vocent quæ sub pubertatem obtinet III, 428, 26 s.; postquam aliquamdiu inæqualis fuit transit in sonum acutum vel gravem qui perstare debet III, 428, 27 s.; ejus mutatio apud hominem pubertatem manifestat III, 83, 46 s.; item apud nonnulla animalia III, 85, 3 s.; mutatur erumpente menstrua purgatione III, 327, 24 s.; plerorumque animalium quibus cum productione emittitur, maribus gravior est quam feminis III, 85, 6 ss., 22 ss.; item senioribus quam junioribus III, 85, 7 ss.; apud nonnulla tamen animalia, e. g. apud boves contrarium obtinet III, 85, 26 ss.; quomodo in cervorum genere maris differat a feminæ, et quando eam emittant III, 85, 8 ss.; canum senescentium gravior evadit III, 85, 12 s.; qualem emittant equi et mares et feminæ diversis vitæ ætatibus III, 85, 13 ss.; eam coitus tempore emittit cervus III, 85, 9 s.; qualem coitus tempore emittant equi cum mares tum feminæ III, 85, 17 ss.; eorum quæ castrantur in femininam speciem abit III, 85, 30; igitur contrario modo mutatur apud boves iisque similia animalia ac apud reliqua III, 85, 29; ea quomodo a feminis differant mares III, 76, 7 ss.; acutior mulieribus quam viris III, 135, 8; item junioribus quam senioribus III, 135, 8 s.; item puellarum quam puerorum III, 135, 10; in femininam mutatur apud animalia castrata III, 208, 15 s.; III, 428, 10 ss., 33 ss.; idque quare III, 428, 11 s.; 35 s.; acuta manet apud pueros qui impuberes castrantur III, 208, 10 s.; apud animalia castrata mutatur una cum instrumento ei dicato III, 428, 23 s., cur homini tardissime perficiatur IV, 184, 22 ss.; IV, 308, 1 ss.; eam statim post exitum emittit infans III, 143, 39 s.; nunquam vero ante exitum III, 143, 46 s.; ne tunc quidem quum caput foris, reliquæ vero partes intus sint III, 143, 47 s.

Voces (*earum differentiæ*); ejus acumen aut gravitas affectibus accensenda sunt III, 414, 14; alii gravem, alii acutam, alii inter utramque mediam habent III, 426, 28 ss.; item alii magnam, alii parvam, alii asperam, alii lævem, alii flexibilem, alii rigidam III, 426, 30 ss.; non solum secundum acumen et gravitatem, sed et secundum magnitudinem ac parvitatem lævitatemque et asperitatem, aliaque hujusmodi distinguuntur III, 459, 2 ss.; ejus secundum gravitatem et acumen differentia ab eadem causa ac mutatio pendet quam secundum ætates subit vox III, 426, 34 ss.; III, 427, 31 ss.; ejus gravitas pendet a motus tarditate, acumen vero a celeritate III, 426, 48 s.; III, 427, 40, 43 s.; IV, 308, 26; quæritur igitur utrum ejus acumen ac gravitas pendeat a movente an ab eo quod movetur III, 426, 50 s.; nonnulli ea a copia vel paucitate ejus quod movetur, pendere censent, idque partim recte, sed non omnino III, 426, 52 ss. qui si omnino vera dixissent, acuta vox eadem esset quæ parva, gravis autem quæ magna III, 427, 15 ss., cf. 4 ss., 9 ss.; gravis igitur fit ubi id quod movetur superat moventis vires, acuta vero ubi superatur III, 427, 22 ss.; pendent itaque ejus gravitas et acumen a quantitate aeris qui movetur III 427, 3 s.; non tamen simpliciter ab ejus quantitate, sed a ratione, quæ inter moventis et aeris qui movetur quantitatem intercedit III, 427, 22 s.; aliquid etiam ad ejus gravitatem vel acumen confert calor vel frigus loci ei dicati III, 428, 43 ss.; ejus lævitas pendet ab instrumenti ei dicati asperitate et lævitate aut æqualitate et inæqualitate III, 428, 51 ss.; inde inæqualis fit, ubi arteria humiditate aut asperitate laborat III, 428, 54 ss.; ejus flexibilitas vel rigiditas pendet ab instrumenti ei dicati duritie aut mollitie III, 429, 3 s.; ejus acumen a paucitate pendet IV, 210, 37; gravitas a copia IV, 210, 37; quomodo acuta dicatur, 181, 28; 183, 10, 54; 184, 7; alba et nigra dicitur, 181, 41, 47; σομφός inter albam et nigram intermedia, 182, 13; quænam alba dicatur, 183, 8, 39, 53; 184, 13, 20; non facile est simul parvam et gravem edere vocem, nec simul magnam et acutam III, 427, 5 s.; magnam cur omnes emittant qui natura calida sunt IV, 174, 17 ss.; IV, 309, 25; magna, acuta, gravis unde gignantur IV, 309, 28 s.; cur asperior fiat hominibus qui vigilaverint IV, 175, 47 ss.; quomodo continua reddatur IV, 174, 47 ss., 51 s.; desinens cur acutior sit IV, 206, 43 s.; cur hominis suavissima IV, 206, 37; cur hominis non suavior præludentis, sed tibia lyrave canentis IV, 206, 37 ss.; asperior et disrupta fit si spiritus siccus fuerit III, 656, 48 ss.; asperiores et paulum confusæ affectibus et grandioribus ætatibus magis conveniunt III, 658, 12 ss.; argutæ, et tenues et densæ sunt III, 661, 48 s.; tales sunt cicadarum, locustarum, lusciniarum et omnino quascunque tenues quum sint, nullus alienus sonus consequitur III, 661, 49 ss.; quonam ejus argutia constet III, 661, 51 ss.; quamobrem obscuræ fiant III, 657, 43 s.; fit durior et clarior, si quis magis eam labiis comprimat III, 658, 6 ss.; distinctæ magis fiunt quia exacti sunt soni III, 657, 21 s.; distinctæ non fiunt nisi perfecte articulentur III, 657, 22 s.; cæcæ sunt et nubilæ quæ illico suffocantur III, 655, 14 s.; lucidæ procul pertendunt et omnem continentem locum implent III, 655, 16 s.; in illo loco esse videtur ubi et nascitur III, 656, 54; audimus vero eam quando ad auditum nostrum incidit III, 657, 1; ad eos qui longius distant semper minor pervenit propter paucitatem aeris qui movetur IV, 309, 9; asperatur quando non unicus totius aeris ictus fit III, 660, 37 ss.; crassa fit quando spiritus excidens copiosus et confertus est III, 661, 34 s.; ideo crassior est virorum et perfectarum tibiarum III, 661, 35 s.; crassæ sunt hirquittalientium et raucorum III, 661, 43 s.; item post vomitum idque quare III, 661, 44 ss.; quamobrem minor videatur animo deficientibus et iis qui præ nimio exercitandi labore dissolvuntur IV, 143, 16 ss.; hæsitat sæpe apud iratos, idque quare III, 662, 52 s.; cur qui lingua hæsitant, submissa loqui nequeant IV, 181, 17 ss.; quibus hæsitat iis vitium nec circa venas, nec circa arterias, sed circa linguæ motum est III, 662, 39 ss.; cur priventur tonitru perculsi IV, 293, 6 ss.; cur corrumpatur iis qui cibo ingesto clamitant IV, 176, 3 ss.; IV, 178, 9 ss.; eam abrumpi quomodo accidat III, 662, 23 s.; cur vinolentis potius quam sobriis abrumpatur IV, 183, 1 ss.;

IV, 308, 45 ss.; in cantu cur maxime parhypate abrumpatur IV, 205, 41 ss.; cur ad eam emendandam porrus prosit IV, 181, 48 ss.; cur superne deorsum melius audiatur quam inferne sursum IV, 182, 35 ss.; non minus in ima se defert IV, 175, 35; cur non eodem se modo habeat quo pondere projecta IV, 175, 10 s.; cur quamvis minor fiat eximendo speciem, tamen eandem servet IV, 185, 7 ss.; cur si eadem utens idem cum aliis cantet aut clamet longius resonet quam si solus IV, 205, 31 ss.; surdorum qualis IV, 282, 23; ejus cantui instrumentorum cantum jungunt IV, 211, 37 s.; multas variabilesque efficiunt cavernarum figuræ IV, 240, 5 s.; eam quatenus numerus est spectat harmonica II, 614, 24; ejus affectus proprius numerus est II, 614, 25; voce mensuratur III, 575, 24; item elemento II, 575, 9; proprie pluribus vocibus II, 575, 13 s.; affectionibus omnibus immutatur III, 656, 41 ss.; quæ ea emittuntur passionum animæ signa, 24, 22; eorum quæ ea emittuntur scripta signa sunt, 24, 23; non omnibus eadem, 24, 25; quatenus verum ac falsum recipiat, 24, 31; significat aliquid esse aut non esse II, 504, 37, cf. II, 505, 3; ubi ea opus est, actione quoque opus est, 401, 20; apud discentes verba dicta et auditu percepta repercutit III, 418, 46 s.; omnium partium quæ nobis insunt, ad imitandum aptissima est, 386, 7; circa eam versatur actio, 385, 24; ea imitantur nonnulli, 457, 14; qualis viro magnanimo II, 46, 22; acuta quibusnam conveniat II, 46, 24; ejus genera fr. 103, b; ex ea signa petuntur physiognomonica IV, 3, 12; plena spiritus et mitis, modesti signum IV, 5, 29; qui magna graviter vociferantur injuriosi, ad asinos referuntur IV, 14, 4 s.; a gravi incipientes, sed in acutam desinentes mæsti et lamentatores, ad boves referuntur IV, 14, 5 ss.; acuta, fracta et molli colloquentes cinædi, ad mulieres referuntur IV, 14, 8 ss.; magna graviter non vero plena loquentes, ad canes robustos referuntur IV, 14, 10 ss.; molliter sine contentione mansueti; ad oves referuntur IV, 14, 12 s.; acuta et clamosa, lascivi, ad capras referuntur IV, 14, 14 s.; acuta et remissa ignavum significat IV, 3, 47; IV, 4, 22; gravis et intensa fortem IV, 3, 46 s.; IV, 4, 21 s..

Vox acuta; eam facit celeritas III, 659, 80 s.; procul auditur idque quare IV, 177, 33 s.; IV, 183, 7 ss.; eam naturaliter habere non idem est quod acutum cantare IV, 210, 44 s.; cur videatur procul distantibus IV, 174, 31 s.; IV, 177, 43 ss.; IV, 309, 5; eam emittunt qui imitantur homines procul distantes IV, 174, 32 s.; cum fistula conjuncta cur simpliciter quasi solitudinem apparere faciat IV, 309, 1; cur potius hieme emittant IV, 307, 34 ss.; eam potius emittunt animalia novella et recens edita quam adulta IV, 176, 21 ss.; IV, 178, 36 ss.; exceptis vitulis eam omnia animalia juniora habent III, 426, 36 ss.; III, 427, 32 s.; idque quare III, 427, 37 ss.; item feminæ, exceptis vaccis III, 426, 39 s.; manifestissime tamen mulieres potius habent quam viri III, 426, 41; idque eadem de causa propter quam et juniora animalia, exceptis vitulis III, 427, 31 ss., 37 ss.; eam æque habent ægroti et bene valentes III, 427, 34 ss.; magis tamen senes III, 427, 35 s.; eaque omnia eadem de causa propter quam, exceptis bubus, animalia juniora et feminina acutiorem habent quam adulta et masculina III, 427, 31 ss.; cur magis habeant cetera animalia quum validiora sunt, homo autem quum ægrotat IV, 182, 1 ss.; cur eam emittant qui seminis expertes sunt, ut pueri, mulieres, decrepiti, spadones IV, 176, 45 ss.; IV, 181, 7 ss.; IV, 185, 28 ss.; cur necessario emittant qui exili debilique utantur IV, 174, 41 s.; a corporibus intentis an prodeat IV, 183, 23; cur eam exercitati et debiles emittant IV, 178, 3 ss.; quare eam flentes emittant IV, 176, 7 ss.; IV, 183, 22 ss.; item metuentes IV, 180, 27 ss.; IV, 308, 12 ss.; duplicem ob causam iracundis tribui potest IV, 4, 18 ss.

Voces albæ; iis non pejores pullæ quæ vocantur III, 658, 11.

Voces asperæ; iis similes fere sunt flaccidæ etsi differant III, 662, 15 ss.

Voces claræ; quomodo fiant III, 657, 44 s.; III, 658, 9 s.; quænam clarissimæ sint III, 657, 47 ss.; quando in tibiis reliquisque instrumentis fiant III, 658, 17 ss.

Voces compositæ; e propriis elementis fiunt II, 485, 34.

Voces duræ; quænam sint III, 659, 30 s.; tonum maxime præbent III, 659, 31.

Voces flaccidæ (σαθραί) et diffluentes; quænam III, 662, 3 ss.; in fictilibus præcipue fiunt, idque quare III, 662, 5 s.; in cornibus fractis et in chordis quarum nervi male coagmentati sunt III, 662, 9 s.; similes fere sunt asperis III, 662, 15 ss.

Voces hirsutæ; quænam III, 662, 20 s.

Vox magna; vix ab alia re pendere potest quam a copia aeris qui movetur, parva vero ab ejus paucitate III, 427, 13 ss.; magna simul et acuta, vel parva ac gravis esse potest III, 427, 11; item ei cui medius ost tonus æque competere potest magnitudo ac parvitas III, 427, 12.

Voces nudæ; quænam III, 662, 21 s.

Voces pullæ; quæ vocantur, albis non pejores esse videntur III, 658, 11.

Voces violentæ; omnes duræ fiunt III, 659, 42.

Vocis corruptio; quidnam IV, 178, 13 s.

Vocis gravitas; v. *Gravitas vocis.*

Vox gravis; eam facit violentia III, 659, 50 s.; cur eam cominus magis audiamus IV, 177, 28 ss.; IV, 307, 27 ss.; eam efficit guttur humore occupatum IV, 175, 50; generosiorem habere videtur habere naturam III, 427, 6 s.; idque quia excessus est III, 427, 9; cur potius hiberno tempore emittatur IV, 177, 9 ss.; IV, 185, 22 ss.; IV, 307, 34 ss.; IV, 309, 19; cur eam viri emittant IV, 176, 45 ss.; IV, 181, 7 ss.; cur eam trepidantes emittant IV, 180, 27 ss.; IV, 183, 45 s.; IV, 308, 12 ss.; item ridentes IV, 176, 7 ss.; IV, 183, 22 s.; cur post compotationes, vomitus itemque frigore emittatur IV, 177, 20 ss.; IV, 307, 22 ss.

Vox tenuis; fit quando excidens spiritus paucus est III, 660, 54 s.; quorumnam fiat III, 661, 1 ss.; an unam dimensionem habeat IV, 176, 48 s.; acuta est IV, 178, 3.

Vox tremula; cur sit trepidantibus, metuentibus et rigentibus IV, 180, 21 ss.; IV, 185, 38 ss.; IV, 257, 26 ss., 38 ss.

Vox et auditus; an ab eodem initio proficisci videri possint IV, 173, 44.

Vulcanus; id est ignis secundum Empedoclem III, 441, 43; ejus tripodes sponte opere suo fungebantur, 485, 8; ab ea falcem petiit Ceres fr. 263, b.

Vulcani risus; ita alii, alii minas appellant sonum qui in flamma excitatur III, 596, 48 s.; ei comparatur tonitru III, 596, 47.

Vulgares homines; honorem quem iis tribuunt, aspernatur vir magnanimus II, 45, 3; ut fors tulerit aspernantur III, 45, 34; iis irridet vir magnanimus II, 46, 7; eos non eodem modo tractat ac viros dignitate præditos amœnus II, 49, 11; eorum mens curis sollicita non est, sed quia vacua ac deserta, et quum movetur, id quod eam movet, sequi solet III, 515, 28 ss.; iis non mitterentur insomnia, si a deo mitterentur III, 513, 12; III, 515, 26 ss.; sæpe futura prævident et recta somnia habent, idque quare III, 514, 36 ss., cf. III, 513, 12; III, 515, 25 ss.

Vulgus; ejus opiniones expendendæ II, 292, 17; ejus opinio lex, 290, 35; ejus opinio negligenda est, idque quare II, 185, 37; ei credendum est de verborum significatione, non de rebus ipsis, 188, 16; nonnulla tamen non eodem modo ac illud dicenda sunt, 250, 8; distinguere nescit II, 117, 2; ens et substantiam corpus esse putat II, 498, 18 s.; igitur corporum principia entium principia esse putat II, 498, 20; ei non constat an anima immortalis sit, necne, 296, 27; nonnullis in quæstionibus respondentem mentiri putant, si non concedat, 296, 24; quomodo a philosophis differat, quod ad discendi cupidinem attinet, 459, 19; a sapientibus de summo bono dissentit II, 3, 1; voluptatem ac vitam voluptariam more servorum ac pecorum sectatur II, 3, 31, 35; quatenus ejus opinio rationis particeps sit II, 3, 37; improbum est II, 111, 18; pecuniæ, honoribus et voluptatibus corporalibus tanquam rebus optimis operam dat II, 111, 14; quosnam appellet priores, 22, 8; inprimis propter bonorum inæqualitatem seditiones movet, 506, 49; apud eum communibus accusationibus utendum est in vituperatione, 440, 5; recte animalium genera pluribus differentiis simul sumit III, 224, 53 ss.; perperam lacti comparat albumen ovorum III, 376, 9 s.; idque quare III, 376, 12; dicit de terra frigus incipere IV, 235, 9 s., 14; cur de crapulis dicat vinum vino solvi IV, 294, 4 ss.

Vulpanser; avis palmipes est III, 152, 15; subventanea ova parere solet III, 105, 14 s.

Vulnus; rotunda difficulter sanantur, 135 21; gravi temporum icti quamobrem pereant IV, 292, 54 ss.; hominum et jumentorum sanantur fonticuli aqua qui Scotussis in Thessalia est IV, 96, 28 ss.; equorum ubinam periculosissima secundum Homerum III, 424, 21 ss.; qualis sanies effluat ex iis quæ inflixit leo III, 204, 12 ss.; quæ inflixit leo, eodem modo curantur ac canum morsus III, 204, 15; si quis infligat nolens, vel nesciens cui aut quo aut cujus gratia peccatum est II, 61, 49; eo qui cæcus factus est, non reprehensione, sed misericordia dignus est II, 30, 38.

Vulpes; multifida est fœtusque cæcos ac pæne inarticulatos edit III, 360, 4 ss.; III, 408, 47 ss.; pudendum virile osseum habet III, 21, 51; quomodo coeat III, 133, 1; paritura abdita loca petit III, 133, 3; igitur raro capitur prægnans III, 133, 4; quot catulos pariat III, 133, 6; item quales III, 133, 2 s.; post partum catulos lambendo perficit ac maturat III, 133, 4 s.; ex ejus cum cane coitu procreantur canes Laconici III, 170, 6 s.; ex ea et cane procreatur animal quod inter utrumque medium tenet III, 365, 5, cf. III, 366, 42; cavernas incolit III, 174, 33; serpenti amica III, 174, 32 s.; ei inimicus est atque insidias struit lupus, idque quare III, 173, 36 ss.; item circus, idque quomodo et quare III, 173, 38 ss.; noctu ardeolam fuscam necat III, 174, 10; ideoque cum ea pugnat hæc ardeola, *ibid.*; mures arvenses venatur, etiamsi eorum fœcunditatem et generandi celeritatem superare nequeat III, 134, 10 s.; eam vellicat, ejusque catulos interficit atque ei bellum infert æsalo II, 174, 14 s.; ei amicus est corvus eique dum vulneratur, opem fert III, 174, 16 s.; eam venatur aquila III, 189, 3; in ejus pelle parit avis quædam Scythica III, 189, 9; Ægyptiæ minores quam Græcæ III, 169, 24; versuta ac malefica est III, 174, 32 s.; ad eas rufi referuntur IV, 12, 13 s.; quædam in Orchomeniorum urbe canes ac venatores in subterraneum cuniculum perduxit IV, 91, 14 ss.; quare erinaceum vetuerit, ne ricinos a corpore avelleret, ut fert Æsopi fabula, 370, 41.

Vulpes; coriaceis alis præditus III, 6, 34.

Vulpes (ἀλώπηξ) (piscis cartilagineus); mustelaceus piscis est III, 114, 1 s.; igitur vivum animal parit primum intra corpus edito ovo, *ibid.*; eodem modo parit quo mustelus spinus III, 112, 37 s.; quomodo sibi opem ferat devorato hamo III, 191, 23 ss.; in nonnullis regionibus hamo multiplici capiuntur, idque in quibusnam maris partibus III, 191, 27 s., cf. *Alopecias.*

Vulturnus; v. *Eurus.*

Vultures (γῦπες); uncungues aves sunt III, 150, 36; eorum duo genera III, 150, 38; quomodo colore et magnitudine inter se differant eorum genera III, 150, 38 s.; eorum partus III, 109, 15 ss.; de iis Herodori opinio III, 109, 17 ss.; III, 182, 3 ss.; magno numero repente apparent sequentes exercitus III, 109, 20 s.; in saxis inaccessis pariunt III, 182, 7; multarum regionum incolæ non sunt III, 183, 7 s.; ideo sæpe multi simul apparent nemine sciente unde veniant III, 182, 5 s.; nemo eorum pullum vel nidum vidisse dicitur III, 182, 1 ss.; IV, 84, 25 s.; quot ova pariant III, 182, 8; ex ossifragis nascuntur IV, 84, 23; ex his grandes vultures qui steriles sunt IV, 84, 24 s.; iis similes sunt aquilæ quarum alæ nigris maculis distinguuntur III, 188, 8; unguentorum odore exanimari feruntur IV, 103, 16 ss.; ei similem esse, signum est somnum amantis IV, 6, 26.

Vultur (αἰγυπιός); ei inimicus est æsalo, idque quare III, 173, 45; III, 174, 18 ss.; cum aquila pugnat III, 174, 20.

Vultur aquila; v. *Gypaetus.*

Vulva; ea abstinebant Pythagorei fr. 70, b.

X

ξ· e σ fit, 474, 43, 47; id et ζ et ψ symphonias aiunt esse II, 637, 20; quæ in id exeunt nomina masculina sunt, 473, 43.

Xanthippe; Socratis uxor fr. 58, a; ex ea genuit Lamproclem *ibid.*

Xanthippus; Ariphronis filius, de ejus cane narratio fr. 230, a, b.

Xanthus; quare ita Homerus vocaverit Scamandrum III, 49, 23; in ejus ripa sepultus est Sarpedon fr. 317, a.

ξενίας γραφή· quidnam apud Athenienses fr. 235, a.

ξενικά· v. *Extraneæ res.*

Ξένιος· Jovis cognomen III, 641, 44; ejus honorem canunt Musæ fr. 334, a.

Xenarchus; ejus mimi quid cum Socraticis sermonibus commune habeant, 457, 27.

Xenocles Aphidneus; choragus fuit fr. 304, b.

Xenocrates; quemnam felicem esse proclamaverit, 192, 1; ejus sententia de vita beata, 255, 24; quomodo sapientiam (φρόνησιν) definierit, 238, 16; ejus (?) de anima opinio III, 434, 42 ss.; ejus opinio refutatur III, 440, 21 s., cf. 156, 28 ss.

Xenocrates; quarta et vicesima Pythiade equis vicit fr. 301, b.

Xenophanes; Colophonius II, 404, 36; ejus discipulus habetur Parmenides II, 476, 32 s.; aliquantum rusticus erat II, 476, 38, cf. 33 s.; cælum suspiciens unum dicit esse deum II, 476, 35; eum acriter exagitavit Epicharmus II, 510, 8; æque impios esse dixit qui deos esse perhiberent ac qui eos mori perhiberent, 378, 41; quidnam responderit Eleatibus rogantibus an Leucotheæ sacra facerent, 380, 13; ejus opinio de diis forsitan vera esse possit, attamen in re poetica non est recipienda, 479, 29; ejus de jurejurando effatum, 345, 53; quando hocce effatum invocandum sit in causis agendis, *ibid.*; quando idem hocce effatum invertendum sit in causis agendis, 346, 3.

Ejus placita; affirmat si quid est, factum id esse non posse III, 676, 10 s.; ut Melissus, affirmat id quod fit ex eo quod est gigni III, 677, 12; hoc de deo asseruit III, 676, 11 s.; idque quare III, 676, 11 ss.; refutatur hæc ejus opinio III, 677, 14 ss.; deum æternum esse affirmat, idque quia præstantissimus III, 676, 20 s.; refutatur hæc opinio III, 677, 18 ss.; item unum, idque quare III, 676, 21; refutatur hæc opinio III, 677, 31; item sibi undequaque similem III, 676, 35 s.; visuque et auditu ceterisque sensibus præditum III, 676, 36 s.; refutatur hæc opinio III, 677, 36 s.; igitur globosum esse dicit, idque quare III, 676, 39 s.; refutatur hæc opinio III, 677, 40 s.; III, 679, 22; neque infinitum neque finitum, itaque eum esse putat idque quare III, 676, 41; refutatur hæc opinio III, 677, 50 ss.; neque eum moveri neque immobilem esse, idque quare III, 676, 48 s.; refutatur hæc opinio III, 678, 42 ss.; terræ et aeris infinitam esse profunditatem censet III, 674, 53; terram infinitas radices egisse et propterea loco manere putabat II, 404, 34; increpatur ob hanc rem ab Empedocle II, 404, 36; secundum Empedoclem etiam ætherem infinitum habuisse videtur II, 404, 37.

Xenophanes; narrat ignem Liparæ quondam exstitisse, sed eum annis defecisse, decimo vero septimo rediisse IV, 80, 31 s.

Xenophantus; risum tenere conatus in vehementem cachinnum prorupit II, 84, 13.

Xenophon; ei gratificantes complures epitaphia et encomia Grylli scripserunt, fr. 41, b; qui ex illo orti sunt nobiles sunt fr. 96, b.

Xerxes; nihil molitus est, antequam Ægyptum cepisset, 370, 15; quomodo eum propter metum interfecerit Artapanes, 582, 1; ejus injussu Darium suspenderat Artapanes, 582, 3; quænam de ejus dignitate narrentur III, 637, 17 ss.; de ejus in Græciam transitu poema conscripsit Empedocles fr. 25, b; ex ejus dignitate nequaquam fuisset omnia ipsum administrare III, 637, 48; quomodo eum vocaverit Lycophron, 388, 51.

ξύσματα· v. *Ramenta.*

Xuthus; fluitare putabat universum II, 297, 14.

Xylophthorus; vermiculus est nullo alio animali minus insolens III, 102, 14 s.; quomodo se habeat III, 102, 15 ss.; ejus corpus excepto capite et pedibus tunica araneo simili continetur III, 102, 17 s.; circa corpus festucas habet, quæ ei tantum adhærere videntur ambulanti, etsi naturaliter cum ejus tunica continuentur III, 102, 18 s.; avulsa tunica moritur III, 102, 22 s.; procedente tempore a motu cessat et in chrysallidem mutatur III, 102, 24 ss.; quale animal alatum ex eo fiat, nondum perspectum est III, 102, 26 s.

Z

ζ· a N situ differt II, 475, 6 s.; id et ξ et ψ symphonias aiunt esse II, 637, 20.

ζα· de hac syllaba variæ opiniones II, 485, 29 ss.

Zaleucus; pastor erat libertate donatus fr. 275, a; Locris Epizephyriis leges scripsit, 519, 16; fr. 275, a; a Minerva leges accepit fr. 275, a; eum perperam Thaletis discipulum et Charondæ magistrum fuisse perhibent, 519, 24.

Zamolxis; Thrax fr. 67, b.

Zanclæi; a Samiis, quos receperant, ejecti fuerunt, 568, 12.

Zara; Æthiopum terræ locus; quænam ibi proveniant plantæ IV, 26, 17 ss.

ζεῖν· ab hoc verbo nonnulli vitæ (ζωῆς) nomen derivarunt, idque quinam III, 435, 4.

Zelea; Pandari patria fr. 317, a.

Zelotypi mariti; leucophyllum decerpunt et circa genialem lectum conjiciunt ut nuptias inviolatas servent IV, 105, 8 ss.

ζημία· v. *Damna* et *Damnositas.*

ζῆν· vocis etymologia III, 435, 4.

Ζῆνα· cur ita Jupiter appelletur III, 641, 35.

Zeno; dialecticæ inventor est fr. 42, b; ejus de ente opinio III, 674, 45; unum omnia esse putabat, 286, 19, 20; ejusmodi unum quale commemorat haudquaquam multa esse diceret quispiam III, 679, 20; ejus argumentatio solvitur multiplici unius et entis significatu, 307, 10; nihil omnino arbitratur esse, si unum indivisibile sit II, 497, 34 s.; hac in re tamen importune (φορτικῶς) argumentatus est II, 497, 42; refutatur hoc ejus placitum II, 497, 37 ss.; partim ut ille, Gorgias demonstrare aggreditur ens neque unum, neque multa, neque ingenitum, neque genitum esse III, 679, 37 s.; incorporeum nihil esse affirmabat III, 680, 44 s.; ejus de hac re opinionem secutus est Gorgias III, 680, 45; perhibebat etiam loci locum exstare debere II, 286, 17 s.; ejus opinio de loco refutatur II, 288, 28 ss.; secundum illius de loco ratiocinatione infinitum quum nusquam sit, ne esse quidem potest III, 680, 33; ejus sententia qua motum esse negabat, 111, 13; 269, 26; 288, 32; ejus quattuor argumenta quibus probare conatus est motum non exstare eorumque refutatio II, 330, 1 ss., cf. II, 320, 9 ss.; II, 360, 12 ss.; fallitur affirmans infinita in finito tempore finita tangere vel percurrere non posse II, 320, 24 ss.; II, 360, 13 ss.; qui ejus argumentationem, motum non esse, ad impossibile deducere conantur, peccant, 301, 38; asserebat granum milii sonare, si sonet milii modius, ubi effunditur II, 341, 30 ss.; secundum ejus argumentationem necesse est magnitudinem aliquam exstare quæ partibus careat, idque quare IV, 47, 20 ss.; IV, 49, 6 s.; infinita finito tempore tangi posse negat IV, 48, 35 s.; insecabiles esse lineas quomodo asseruerit IV, 49, 6 s.

Zeno; patrem vel matrem injuria facienda ultus est, 338, 43.

(Zenon Stoicus); ejus dictum fr. 337, a.

Zephyria; ita olim vocabatur insula Melos fr. 277, b.

Zephyrus; unde nomen acceperit IV, 45, 40 s.; ita peculiariter appellatur ventus qui ab æquinoctiali regione flat III, 632, 28 s.; venti ab occasu flantes III, 632, 22; eorum species III, 632, 27 ss.

Zethus; Antiopes filius, ejus epitaphium Thebis fr. 316, a.

Zeugitæ; secunda classis civium Atheniensium, 519, 14, tertia fr. 226, 6; ex iis quoque eligebantur magistratus, 519, 13.

Zeuxis; ejus pictura moribus carebat, 462, 5; quales depinxerit, 480, 28.

Zignis; ita nonnulli vocant chalcidem III, 167, 22 s.

Zodiacus; v. *Signifer orbis.*

ζωή· vocis etymologia III, 435, 4.

ζωμοί· v. *Juscula.*

Zonysus; ita nonnulli pronuntiant pro Dionysum IV, 308, 10.

Zoroaster; de eo in *Magico* sermo fit fr. 67 a; sex millibus annorum ante Platonem vixit fr. 31, a.

ζωρότερον· quæritur an apud Homerum (Il. ι, 203) significet meracius vel velocius, 479, 44.

Zygæna; longus piscis est III, 30, 41 s.; fel in jecore habet III, 30, 39 ss.

ζύμη· v. *Fermentum.*

Zythum; πῖνον vocatur fr. 65, a; qui id bibentes inebriantur resupini cadunt fr. 65, a, cf *Vinum hordaceum.*

INDEX NATURALIS HISTORIÆ.

I. MAMMALIA.

αἴλουρος (felis). Felis domestica *et* Felis Catus, *Linn.*

Le chat domestique. (Famille des chats.)

αἴξ cf. τράγος, χίμαιρα, ἔριφος (capra, hircus, capella). Capra hircus, *Linn.* *Distinguuntur :* 1) αἶγες ἐν χώρῳ τινὶ Λιβύων cf. t. IV, 2, p. 186, a ἐν Λυκίᾳ capra angorensis, *Linn.* 2) ἐν Συρίᾳ Capra mambrica, Ovis aurita, *Linn.* 3) ἄγριαι ἐν Κρήτῃ Capra fera cretensis, *fortasse* Ægoceros pictus. 4) Le bouquetin?

1) Espèce croisée des *Capra Ibex*, L. et *C. Ægagrus*, L. du Caucase. La chèvre domestique (ruminants). — 2) Le mouflon de la haute Égypte? — 3) Chèvre d'Angora. — 4. Chèvre mambrine ou de Juidda.

ἀλώπηξ (vulpes), Canis Vulpes *Linn.* *Distinguitur :* ἀλώπηξ ἐν Αἰγύπτῳ, Canis Niloticus? *Geoffroy.*

Le renard commun était à l'état domestique en Laconie. Le chien du Nil? (Carnassiers digitigrades.)

ἀλώπηξ δερμόπτερος (vulpes) vulpecula *Gaza.* Sciurus Petaurista, *Hermann.* Sciurus volans *sive* Vespertilio caninus? *Strack.* Pteromys volans? *Sundevall.*

Le *Sciurus Petaurista*, *Desm.* est un animal des Moluques et des Philippines, rongeur inconnu à Aristote.

ἄρκτος (ursus *et* ursa). Ursus arctos. *Distinguitur :* γένος λευκὸν ἐν Μυσίᾳ cf. de Gener. anim. V, 6.

L'ours brun d'Europe (Plantigrades). L'ours blanc dont parle Aristote, *loc. cit.*, avait cette couleur accidentellement, peut-être était-ce un albinos?

ἀσπάλαξ (aspalax). 1) Talpa vulgaris *Strack.* Talpa cæca *Sundevall.* 2) Spalax Typhlus *Aubert.*

1) La taupe vulgaire ou taupe d'Europe (carnassiers insectivores). — 2) Aspalax Zemni (rongeurs), a été connu des Grecs.

βόλινθος (bolinthus) *synon.* μόναιπος *fortasse idem qui* βόνασος.

βόνασος (bonasus) *fortasse idem qui* μόναιπος, *Bos ferus*, *Linn.*

L'aurochs. (Ruminants.)

βουβαλίς *synon.* βούβαλος? (bubalus). Antilope Bubalis *Pallas*, *synon.* Bubalis Mauretanica *Sundevall?* Capra rupicapra *vel* Βοῦς ἄγριος *Aubert.*

L'*Antilope Bubale* ou vache de Barbarie. (Ruminants.)

βούβαλος *fortasse synon.* βουβαλίς.

βοῦς cf. ταῦρος, μόσχος, *semel* t. III, p. 208, 16 *legitur* δαμάλαι, *loco quem corruptum arbitratur Aubert*, *cf. Piccolos.* (bos, taurus, vacca, vitulus, *cf.* Boves epirotici *et* Pyrrhichæ vaccæ). Bos Taurus, *Linn.* 1) *Distinguuntur :* βόες ἐν Συρίᾳ (boves syriaci). Bos taurus Zebra *Aubert.* 2) βόες ἄγριοι (boves feri). 3) Bos Bubalus, *Linn.*

1) Le bœuf domestique. (Ruminants.) — 2) Le zèbre ou bœuf indien, simple forme du précédent. — 3) L'aurochs. (Ruminants.)

γαλῆ (mustela) cattus *et* mustela *Gaza.* Mustela Erminea *et* M. vulgaris *Aubert.* *Distinguuntur :* γαλαῖ αἱ ἄγριαι (mustelæ agrestes). Mustela Furo, *Linn.* *cf.* ἰκτίς *e* μῦς.

La belette et le furet. (Carnassiers digitigrades.)

γίννος (ginnus) rippa *vet. interpr.* cf. ἡμίονος.

γλάνος (hyæna) *synon.* ὕαινα.

δασύπους (lepus). 1) Lepus timidus, *Linn.* *Sundevall.* *et* 2) Lepus cuniculus *Aubert.* *cf.* λαγώς. *Distinguuntur :* 3) δασύποδες ἐν Αἰγύπτῳ Lepus Ægyptiacus, *Geoffroy*, *Aubert et* 4) δασυπόδων τι γένος καὶ ἄλλοθι καὶ περὶ τὴν λίμνην τὴν Βόλβην, *quod definiri posse negat Aubert.*

1) Le lièvre. — 2) Le lapin? — 3) Le lièvre d'Égypte. (Rongeurs.) — 4) Le *Dasypodion d'Aristote.*

δελφίς (delphinus et delphinilli). Delphinus Delphis, *Linn.*

Le dauphin vulgaire. (Mammifères cétacés.)

δορκάς (dorcas) capra *Gaza.* Cervus Capreolus *Sundevall.*

Le chevreuil. (Ruminants.)

ἔλαφος cf. νεβρός (cervus *et* cerva, hinnulus). Cervus Elaphus, *Linn.* *Sundevall.* Cervus Elaphus. *Distinguuntur :* ἔλαφος Ἀχαΐνης Cervus Elaphus *Aubert.* ἔλαφος τὸ οὖς ἐσχισμένη ἐν τῷ Ἐλαφώεντι.

Le cerf ordinaire. (Ruminants.)

ἐλειός (glis). Myoxus Glis. *Linn.* cf. Oribas., t. I, p. 607 et μῦς n. 3).

Le loir. (Rongeurs.)

ἐλέφας (elephas). Elephas Indicus, *Linn.*

L'éléphant indien. (Pachydermes.)

ἐνυδρίς (lutra). Lutra vulgaris, *Linn.*

La loutre vulgaire. (Carnassiers.)

ἐχῖνες cf. μῦς.

ἐχῖνος ὁ χερσαῖος (erinaceus). Erinaceus europæus, *Linn.*

Le hérisson d'Europe. (Carnassiers insectivores.)

ἡμίονοι *synon.* γίννος, ἴννος, ὀρεύς (mulus, ginnus). Mulus *vel* Hinnus. *Distinguuntur :* αἱ ἐν Συρίᾳ καλούμεναι ἡμίονοι (muli syriaci). Equus Hemionus *vel* Equus Onager *Aubert.*

L'hémione. (Pachydermes.)

θώς (thos) lupus cervarius *Gaza.*

Le loup cervier de Gaza. (Carnassiers digitigrades.)

ἰκτίς (ictis) ictis *quam* viverram *interpretor Gaza.* Mustela boccamela, *Cetti*, *Sundevall.* Mustela Foina, *Aubert.*

La fouine ordinaire?

ἴννος (hinnus) v. ἡμίονος.

ἱππάρδιον v. πάρδιον.

ἱππέλαφος (equicervus), cerf des Ardennes, *Buffon.* Cervus Aristotelis, *Cuvier*, *Sundevall*

L'hippelate d'Aristote. (Ruminants.)

ἵππος (equus, equa, caballus). Equus Caballus, *Linn. Distinguuntur :* οἱ Νισαῖοι ἵπποι, οἱ τῶν πυγμαίων ἵπποι.

Le cheval et quelques-unes de ses variétés, quant à la couleur de la robe. (Pachydermes.)

ἵππος ὁ ποτάμιος (equus fluvialis). Hippopotamus amphibius, *Linn. Locum Herodoti* II, 71, *Aristoteli suppositum esse contendit Aubert*, t. I, p. 70 *et* 265, *cf. Sundevall*, p. 80, 63.

L'hippopotame. (Pachydermes.)

ἰχνεύμων (ichneumon). Viverra ichneumon, *Linn.*

L'ichneumon (viverra) de Pharaon. (Carnassiers digitigrades.)

κάμηλος (camelus) *species duo distinguuntur* t. III, p. 18, 49 *et* p. 19, 39 : Camelus Bactrianus *et* Camelus Dromedarius, *Linn.*

Le chameau ordinaire et le dromadaire. (Ruminants sans cornes.)

κάπρος (aper) *cf.* ὗς.

κάστωρ (fiber) *synon.* λάταξ, σαθέριον *sive* σατύριον Castor Fiber, *Linn.*

Le castor. (Rongeurs.)

κῆβος (cebus) Cercopithecus viridis *Sundevall.* Simia sylvanus, *Linn. sive* Innuus ecaudatus, *Geoffroy*, *Aubert*, cf. πίθηκος.

La mone. (Quadrumanes.)

κριός (aries) v. πρόβατον.

κυνοκέφαλος (canicipites) Cynocephalus Hamadryas, *Linn.*

Le tartarin ou l'hamadryas. (Quadrumanes.)

κύων (canis) Canis familiaris, *Linn. Distinguuntur species variæ :* 1) αἱ Λάκαιναι κύνες, τὰ Λακωνικὰ κυνίδια (canes laconici). Canis Graius, *Linn.* 2) τὸ ἐν τῇ Μολοττίᾳ γένος, τὸ μὲν θηρευτικόν, τὸ δὲ ἀκόλουθον τοῖς προβάτοις (canes molottici). 3) Canis molossus, *Linn.*? 4) οἱ ἐν Ἠπείρῳ (canes Epirotici) τὰ γιγνόμενα ἐξ ἀλώπεκος καὶ κυνός· ἐν Κυρήνῃ οἱ λύκοι μίσγονται ταῖς κυσί, οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἐλάττονες.

1) Le chien. (Carnassiers.) — 2) Le chien de Laconie, métis supposé du chien et du renard? — 3) Le chien molosse ou chien mâtin; peut-être le chien de berger? (Carnassiers.) — 4) Le chien d'Épire, voy. chien de Laconie.

κύων ἰνδικός (canis indicus).

κυνίδια Μελιταῖα (melitenses catelli). Canis Melitensis *vel* Zerda, *Linn.*

Le Zerda-mégalotin ou Fennec. (Carnassiers.)

λαγώς *synon.* δασύπους.

λάταξ (latax) *synon.* κάστωρ.

λεοντοφόνος (leonticida) cf. Beckmann ad Aristot. Auscult. Mirab., p. 326, s.

λέων (leo *et* leæna). Felis Leo *Linn. Species duo distinguuntur* t. III, p. 204, 4 *ss.* : *fortasse* Leo Persicus *vel* barbarus *et* Leo googartensis.

Le lion. (Carnassiers digitigrades), espèce unique.

λύγξ (lynx). Felis Lynx, *Linn.*

Le lynx. (Carnassiers digitigrades.)

λύκος (lupus) Canis Lupus *Linn.* οἱ λύκοι ἐν Αἰγύπτῳ ἐλάττους *cf. Herodot.* II, c. 67 *fortasse* Canis aureus, *Linn.*

Le loup et le chacal. (Carnassiers.)

μαρτιχόρας (martichoras), mantichora *Gaza. Animal ignotum Ctesiæ.*

μόναιπος *s.* μόναπος (monapus) *synon.* βόνασος *et fortasse* βόλινθος.

μυγαλῆ (mus araneus) Sorex vulgaris *vel* Etruscus? *Sundevall, Aubert.*

La musaraigne vulgaire. (Rongeurs.)

μῦς (mus) Mus musculus, *Linn. Ejus species distinguuntur* (*cf.* t. III, p. 134, 21, IV, p. 39, 12) : 1) οἱ ἀρουραῖοι, sorex *Gaza.* Hypudæus amphibius *et* Cricetus *Sundevall.* 2) οἱ κατοικίδιοι (mures domestici) Mus domesticus. 3) οἱ ποντικοί (mures pontici) muscardin? *Camus* Mus musculus *et* domesticus *Strack* Myoxus Glis *et* spermophilus *vel* Arctomys *Sundevall. Fortasse idem qui* ἐλειός Myoxus Glis *Aubert. Subspecies fortasse* est ὁ μῦς ὁ ποντικὸς ὁ λευκός. 4) οἱ ἐν Αἰγύπτῳ (mures ægyptii) *cf.* n. 12. Mus Cahirinus *vel* Mus dimidiatus *Aubert* 5) οἱ ἐν Λιβύῃ (mures libyci) *verba :* καὶ οἵ γε μύες, ὅταν πίωσιν, ἀποθνήσκουσιν *ejicienda esse putat Aubert.* 6) οἱ ἐν Ἀραβίᾳ Dipus Ægyptiacus *vel* Scirtetes Jaculus *et* aulacotis *Aubert, qui eos non diversos putat ab iis qui duobus pedibus incedere dicuntur.* 7) οἱ ἐπὶ τοῖς δυσὶ ποσὶ βαδίζοντες Mus jaculus *Linn. Camus* Mus cahirinus *Cuvier* Dipus Ægyptiacus *vel* Scirtetes jaculus et aulacotis *Sundevall, Aubert.* 8) οἱ ἔν τινι τόπῳ τῆς Περσικῆς, t. III, p. 134, 14 *res fabulosa narrari videtur.* 9) οἱ ἐν Λουσοῖς τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἐν Λαμψάκῳ, t. IV, p. 98, 15, Sorex aquaticus *Beckmann.* 10) οἱ ἐν Κύπρῳ, t. IV, p. 79, 10, 11. 10) οἱ ἐν Κυρήνῃ πλατυπρόσωποι, t. IV, p. 79, 12. Mus Capensis *Pallas.* 12 12, οἱ ἐν Κυρήνῃ ἐχινώδεις οὓς καλοῦσιν ἐχίνους (mures erinaceis similes), *iidem fortasse sunt atque* οἱ ἐν Αἰγύπτῳ. 13) οἱ ἐν Σικελίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ (mures volantes) *fortasse* μυγαλῆ *Beckmann.* 14) οἱ τὸ χρυσίον συμφοροῦντες, t. IV, p. 79, 3 s.

1) La souris et plusieurs espèces de rongeurs sur la détermination desquels il n'est pas possible de conclure, faute d'un texte descriptif suffisant; voici ce qu'on peut dire de mieux : les nº 5, 8, 10, 11, 13 et 14 sont indéterminables. — 2) Le rat d'eau. — 3) La souris domestique. — 4) Le muscardin. — 5) Le rat d'Alexandrie. — 6) et 7) La gerboise. — 9) une espèce de musaraigne. — 12) Le rat du Caire.

μῦς (τὸ κῆτος) (mus bellica marina). Musculus piscis *Gaza*, Balænopterus Musculus *Schneider*, Chætodon *vel* Balænæ species *Aubert.*

Le rorqual. (Mammifères cétacés.)

νεβρός (hinnulus) v. ἔλαφος.

νυκτερίς (vespertilio) Vespertilio *et* Rhinolophus *Sundevall*, Vespertilio *Linn. Aubert.*

La chauve-souris ordinaire. (Carnassiers insectivores.)

οἶς (ovis) v. πρόβατον.

ὄνος (asinus) Equus Asinus *Linn.*

L'âne domestique. (Pachydermes.)

ὄνος ὁ ἄγριος (asini silvestres). Equus Onager *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

L'âne à l'état sauvage, l'onagre, *id est :* âne des champs. (Pachydermes.)

ὄνος ὁ Ἰνδικός (asinus Indicus) *animal fabulosum esse putat Sundevall.* Rhinoceros Indicus *vel* Javanicus *Aubert.*

Le rhinocéros unicorne. (Pachydermes.)

ὀρεύς (mulus) v. ἡμίονος.

ὄρυξ (oryx) Antilope Oryx *Sundevall. Animal fabulosum esse putat Aubert.*

L'*Oryx d'Aristote.*

πάνθηρ (panther) lupus canarius *Gaza, synon.* πάρδαλις *Sundevall, dubitat Aubert.*

Le *Panther d'Aristote.*

πάρδαλις (pardus) panthera *Gaza.* Felis Pardus *Linn.*

La panthère. (Carnassiers digitigrades.)

πάρδιον (pardium) hippardium *Gaza.* Le Renne *Camus* Camelopardalis *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le *Pardion d'Aristote.*

πίθηκος (simia) Simia sylvanus *Linn. Sundevall.* Simia Sylvanus *vel* Innuus ecaudatus *Geoffroy Aubert* cf. κῆβος.

Le magot. (Quadrumanes.)

πρόβατον cf. οἶς, κριός, ἀμνός, φάγιλος (aries, ovis, agni, phagilus, vervex) Ovis Aries *Linn. Ejus species distinguuntur:* 1) τὰ πρόβατα τὰ ἐν Συρίᾳ Ovis platyura. 2) τὰ ἐν Αἰγύπτῳ. 3) τὰ ἐν Λιβύῃ. 4) τὰ Σαυροματικά (sauromaticæ oves). 5) τὰ πυρρικά. 6) τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἥμερα.

Le mouton. (Ruminants.) — 1) Le mouton à large queue (variété). — 3, 4, 5, 6, simples races du mouton domestique.

πρόξ (dama) Cervus Dama *L.*

Le daim. (Ruminants.)

σαθέριον (satherium) *synon.* λάταξ, κάστωρ.

σῦς *v.* ὗς.

τάρανδος (tarandus) Cervus Alces *Linn.*

L'élan. (Ruminants.)

ταῦρος (taurus) *v.* βοῦς.

τίγρις (tigris) Felis Tigris *Linn.*

Le tigre. (Carnassiers digitigrades.)

τράγος (hircus) *v.* αἴξ.

τρόχος (trochus) *animal fabulosum.*

Le *trochus d'Aristote.*

ὕαινα (hyæna) *synon.* γλάνος. Hyæna striata *Linn.*

L'hyène rayée. (Carnassiers digitigrades.)

ὗς cf. σῦς, κάπρος, χοῖρος (sus, aper, porcus, scrofa) Sus Scrofa *Linn.*

Le cochon. (Pachydermes.)

ὗς ὁ ἄγριος (sus ferus) Sus scrofa ferus *Linn.*

Le sanglier. (Pachydermes.)

ὕστριξ (hystrix) Hystrix cristata *Linn.*

Le porc-épic. (Rongeurs.)

φάγιλος (phagilus) *v.* πρόβατον.

φάλαινα (balæna) Delphinus hyperoodon *vel* Delphinus tursio *vel* Delphinus globiceps *vel* Delphinus orca *Sundevall.* Delphinus tursio *Aubert.*

Le dauphin d'Aristote. (Mammifères cétacés.)

φώκαινα (phocæna) Delphinus phocæna. *L.*

Le marsouin. (Id.)

φώκη (phoca *et* vitulus marinus) Phoca monachus.

Le phoque de Linné. (Id.)

χίμαιρα (capella) *an varietas capræ?*

χοιροπίθηκος (simia porcina) *definiri posse negant Sundevall et Aubert.*

Le *singe-cochon d'Aristote.*

II. AVES.

ἀεισκῶπες (semperasiones) Ephialtes Scops? *Aubert, cf.* σκώψ.

La chevèche-petite chouette?

ἀετός (aquila) Aquilæ spec. *Distinguuntur:* 1) οἱ γνήσιοι ἀετοί (aquilæ genuinæ) Aquila chrysaetus *Cuvier.* 2) ἁλιάετος (aquila marina) Pandion haliaetus, Aquila nævia, Haliaetus albicilla *et* Falco communis *Sundevall.* Pand. haliaetus *et* Haliaetus *sive* Falco albicilla *Aubert.* 3) πύγαργος *synon.* νεβροφόνος (pygargus, hinnicida) Aquila fulva? *Sundevall, definiri posse negat Aubert.* 4) πλάγγος *synon.* νηττοφόνος, μορφνός (aquila anataria, morphnus) Aquila nævia? *Sundevall* Pandion haliaetus? *Aubert.* 5) μελανάετος *synon.* λαγωφόνος (aquila) leporaria, aquila nigra, melanaetus). Falco peregrinus? Aquilæ spec. minor.? *Sundevall.* Aquila minuta *Brehm? Aubert.* 6) περκνόπτερος *synon.* ὀρειπέλαργος, ὑπάετος (hypaetus, gypaetus oripelargi) Gypaetus barbatus *et* Vultur fulvus? *Sundevall.* Aquila nævia *Linn. et* Cathartes percnopterus *Temmink. Aubert.*

1) L'aigle royal. (Rapaces.) — 2) Le grand aigle de mer. (Rapaces.) — 3) Le grand pygargue. (Rapaces.) — 4) Le balbuzard? (Rapaces.) — 5) L'aigle criard? (Rapaces.) — 6) Le grand aigle à tête blanche. (Rapaces.)

ἀηδών (luscinia) Motacilla luscinia *Linn. Sundevall.* Luscinia lusciola *Aubert.*

Le rossignol. (Insectivores.)

αἰγιθαλός (parus) Pari species. *Memorantur:* 1) ὁ σπιζίτης (fringillaris parus) Parus major *Linn.* 2) ὁ ὀρεινὸς (parus montanus), Parus caudatus. 3) ὁ ἐλάχιστος (parus minimus) Parus palustris.

1) Mésange charbonnière. (Granivores.) — 2) Mésange petite charbonnière. (Granivores.) — 3) Mésange nonnette cendrée. (Id.)

αἴγιθος (ægithus) salus *Gaza* Fringilla cannabina? *L.* Sylvia cinerea *vel* Curruca? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le gros-bec, linotte? (Granivores.)

αἰγοθήλας (caprimulgus) Caprimulgus Europæus *Linn.*

αἰγοκέφαλος (capriceps) *nomen male pro* αἰγοθήλας *positum esse putat Sundevall, definiri posse negat Aubert.*

Engoulevent d'Europe? (Chélidons.)

αἰγυπιός (vultur) *synon.* γύψ *Sundevall, avis rapax Aubert. cf.* γύψ.

αἰγωλιός (ægolius *et* capriceps) Ulula *Gaza* Strix Aluco? Strix Passerina *Linn.? Sundevall*, Ulula Aluco *Keyserl. Aubert.*

L'effraie. (Rapaces.)

αἴθυια (mergus) Larus marinus *Sundevall;* Larus argentatus *Aubert.*

Une mouette. (Palmipèdes.)

αἴξ (capella) Scolopax Gallinago *Gesner;* vanneau (*synon.* Vanellus cristatus) *Camus.* Anser Leucopsis? *Sundevall. Avis e genere* Anatidum *vel* Lamellirostrium *Aubert.*

Le vanneau huppé (famille des gralles).

αἰσάλων (æsalo) *v.* ἱέραξ.

ἀκανθίς (acanthis *et* spinula). Spinus *sive* Ligurinus *Gaza.* Fringilla cannabina. *L.*

Le gros-bec, linotte. (Granivores.)

ἀκανθυλλίς (acanthyllis) Ægithalus pendulinus *vel* Parus biarmicus. *L.*:

Une mésange. (Granivores.)

ἀλεκτορίς *cf.* ἀλεκτρυών *synon.* ὄρνιθες (gallus, gallina) Phasianus Gallus *Linn. Ejus varietas* ἀλεκτορίδες Ἀδριανικαί *fortasse* Gallus pumilio. *Præterea distinguuntur :* αἱ ἀγεννεῖς (gallinæ vulgares) *et* αἱ γενναῖαι.

Le coq domestique. (Gallinacés.)

ἁλιάετος (aquila marina) *v.* ἀετός.

ἀλκυών (alcedo) Alcedo hispida *et* Alcedo rudis *vel* Alcedo Smyrnensis. *Distinguuntur duo species :* Alcedo muta *et* Alcedo vocalis.

Le martin pêcheur. (Ordre des alcyons.)

ἄνθος (anthus *et* florus) Motacilla Boarula *et* M. flava *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

ἄπους (apus) Cypselus apus et Hirundo riparia *Sundevall. Eandem esse putat ac* κύψελος, χελιδών, δρεπανίς *Aubert.*

Hirondelle de rivage. (Chélidons.)

ἅρπη (harpe) Lari species? Milvus ater *vel* parasiticus? *Sundevall.* Tringæ *vel* Lari species? *Aubert.*

Le lämmergeyer? (Cuvier.)

ἀσκάλαφος (ascalaphus) *Definiri non potest.*

ἀσκαλώπας (ascalopas) Gallinago *Gaza*, Scolopax rusticola *L. Sundevall*, *hæc vel potius* Numenius arquata *Aubert. Fortasse synon.* σκολόπαξ?

ἀστερίας *cf.* ἐρωδιός, ἱέραξ.

ἀτταγήν (attagen) Perdix cinerea *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

βασιλεύς (regulus) *synon.* πρέσβυς. τροχίλος. Troglodytes Europæus.

La sylvie troglodyte. (Insectivores.)

βατίς (rubicola) rubetra *Gaza*, Praticola rubetra, *gall.* traquet, *synon.* τέτριξ *Bélon. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.*

βοσκάς (boscas) pascula, *i. e.* sarcella *Scaliger.* Anas crecca *vel* Anas querquedula, *fortasse* Anas Penelope fem. *Sundevall*, Anas crecca *vel* A. querquedula *Aubert.*

La sarcelle. (Palmipèdes.)

βρένθος (brenthus) anas *Gaza*, petite bernache *Camus*, Lari spec.? *Sundevall, Aubert.*

La petite bernache. (Palmipèdes.)

βρένθος (brenthus) brenthus *Gaza*, Brinthus *Scaliger. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.*

Le brenthos d'Aristote.

βρύας (bubo) Grand-duc *Camus*, Strix bubo *Sundevall*, Bubo maximus *Aubert.*

Le grand-duc. (Rapaces.)

βωμολόχος (monedula parva) *cf.* κολοιός.

γέρανος (grus) Grus cinerea *Bechstein.*

Grue cendrée. (Ordre des gralles.)

γλαύξ (noctua) Chat-huant *Camus*, Strix *et* Strix noctua *Sundevall*, Surnia noctua *sive* Strix noctua *Aubert.*

La chevèche, ou duc à oreilles courtes. (Rapaces.)

γλωττίς (ligula) Iynx torquilla *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le glottis d'Aristote.

γνάφαλος (gnaphalus) Ampelis garrulus *Gessner.* Garrulus Bohemicus *Buffon*, Jaseur *Camus*, Emberiza nivalis *Sundevall. De toto loco* t. III, p. 184, 23-26, *dubitat Aubert.*

Le petit jaseur, var. (Omnivores.)

γύψ (vultur) *Distinguuntur duo species :* 1) ὁ μικρὸς καὶ ἐκλευκότερος Neophron Percnopterus 2) ὁ μείζων καὶ σποδοειδέστερος Vultur fulvus *Sundevall*, *cf.* φήνη.

1) Le catharte-percnoptère. (Rapaces.) — 2) Le vautour vulgaire. (Rapaces.)

δρεπανίς (falcula) *v.* χελιδών.

δρυοκολάπτης (picus *et* picus Martius) Picus Martius *Gaza*, perce-arbre et pic *Camus. Sundevall et Aubert e tribus speciebus quæ distinguuntur primam.* Picum minorem *esse censent, alteram* Picum majorem, *quæ ambo etiam* πιπὼ μείζων *et* ἐλάττων *nominantur, tertiam* Picum Martium.

Le pic vert et ses variétés. (Zygodactyles.)

δρυοκόπος *synon.* δρυοκολάπτης.

ἐλέα (elea) Velia *Gaza. Sunderall* ἔλεια *scribendum esse conjicit atque* Calamodytæ speciem *designari putat. Definiri posse negat Aubert.*

L'éléa d'Aristote.

ἐλεός (ulula) Aluco *Gaza*, Strix Aluco *Buffon.* Effraye *Camus.* Ægolius brachyotus *Sundevall.* Strix flammea *Aubert.*

La hulotte ou le chat-huant. (Rapaces.)

ἐπιλαΐς (epilaïs) Curuca *Gaza*, Fauvette *Camus*, Sylvia Curruca? Saxicola, Œnanthe? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

L'épilaïs d'Aristote.

ἔποψ (upupa) hupe *Camus.* Upupa Epops. *L.*

La huppe commune. (Anisodactyles.)

ἐρίθακος (erithacus) Sylvia *et* rubecula *Gaza* Rouge-gorge *synon.* φοινίκουρος *Camus*, Luscinia phœnicurus *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

La luscinie-rouge-gorge. (Insectivores.)

ἐρωδιός (ardeola), héron *Camus.* Ardeæ species variæ. *Distinguuntur :* 1) ὁ ἀστερίας *synon.* ὄκνος (ardeola stellaris *et* ocnus) Ardea stellaris. 2) ὁ λευκός *synon.* λευκερωδίος (ardeola alba) Ardea alba *et* Ardea Garzetta. 3) ὁ πέλλος (ardeola fusca) Ardea cinerea?

Le héron étoilé. (Gralles.) — 1) La grande aigrette. (Gralles.) — 2) Héron blanc ou aigrette *Camus.* — 3) Le héron cendré. (Gralles.)

θραυπίς (thraupis) Carduelis *Gaza. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.*

Le thraupis d'Aristote.

ἴβις (ibis) 1) αἱ λευκαί Ibis religiosa, 2) αἱ μέλαιναι Falcinellus igneus.

1) L'ibis sacré. (Gralles.) — 2) L'ibis falcinelle.

ἱέραξ (accipiter) épervier *Camus.* Asturum, Circorum *et* Falconum species variæ. *Distinguuntur :* 1) ὁ τριόρχης (buteo) Buse *Camus*, Falco Buteo *Schneider.* Falco communis *et* Buteo vulgaris *Sundevall.* Buteo communis *Aubert.* 2) αἰσάλων (æsalo) émerillon *Camus.* Circorum *vel* Falconum species *Sundevall.* 3) κίρκος (circus) faux-perdrieux *synon.* Falco æruginosus *Linn. Belon*, buzard *Camus*, Circus Pygargus mas *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.* 4) Ἀστερίας (asterias) Astur palumbarius pullus *Sundevall.*

Definiri posse negat Aubert. 5) φαβοτύπος (accipiter palumbarius) Astur palumbarius? Falco communis? Falco lanarius? *Sundevall.* Astur palumbarius *Aubert* 6) πτερνίς (pternis) Pernix *Gaza. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.* 7) ὑποτριόρχης (subbuteones) *synon.* σπιζίας *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.* 8) σπιζίας (accipiter fringillarius *et* fringillarius accipiter) Astur Nisus. 9) ἐλειοί (elei) *cf. præfatio* t. III, p. V, *codd.* λεῖοι *et* ἐλεοί *Sundevall* ἔλειοι *conjicit*, Circus æruginosus, Circus Pygargus *idem. Definiri posse negat Aubert.* 10) πέρκος Astur Nisus *Aubert. Peculiare genus hoc nomine designari negat Sundevall.* 11) φρυνολόγος (accipiter rubetarius) Circus æruginosus? Circus Pygargus? Circus cyaneus? *Sundevall et Aubert. Memorantur præterea :* 12) οἱ ἐν Αἰγύπτῳ (accipitres Ægyptii).

1) La buse. (Rapaces.) — 2) L'émerillon ? — 3) Le buzard. (Rapaces.) — 4) L'asterias d'Aristote. — 5) Le faucon commun. — 6) Le pternis d'Aristote. — 7) L'hypotriorches d'Aristote. — 8) Le faucon fringillaire. — 9) Le faucon-pygargue, ou l'aigle commun. — 10) L'autour. — 11) Le faucon pygargue. — 12) Le milan noir. (Rapaces.)

ἰκτῖνος (milvus) milan *Camus*, Milvus niger? Milvus regalis? *Sundevall, Aubert.*

Le milan noir. (Rapaces.)

ἰλλάς *v.* κίχλη.

ἰξοβόρος *v.* κίχλη.

ἴυγξ (illecebra) Iynx *Gaza*, torcol *Camus*, Iynx Torquilla.

Le torcol d'Europe. (Zygodactyles.)

κάλαρις (calaris) colaris *Gaza. Definiri non potest.*

Le calaris d'Aristote.

καλίδρις (calidris) *v.* σκαλίδρις.

καταρράκτης (catarrhactes) mergula *Scaliger.* Pelecanus Bassanus *Linn. Schneider.* Graculus pygmæus *Sundevall.* Podiceps auritus *vel* Fulica atra *Aubert.*

Le catarrhactes d'Aristote.

κεγχρίς (cenchreis *et* tinnunculus), tinnunculus *Gaza*, cresserelle *Camus*, Falco Tinnunculus *L.*

Le faucon-Cresserelle. (Rapaces.)

κελεός (celeus) galgulus *Gaza*, coureur *Camus*, Picus viridis. *L.*

Le pic-vert. (Zygodactyles.)

κέπφος (cepphus) fulica *Gaza*, foulque *Camus*, Procellaria pelagica *Linn. Schneider et Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le cepphus d'Aristote.

κέρθιος (certhius) *Definiri posse negant Schneider et Aubert.* Lanius rufipes *vel* Collurio? Certhia familiaris *Sundevall.*

Le grimpereau commun ? (Anisodactyles.)

κηρύλος (cerulus) cœrulus *Gaza*, Alcedo rudis? *Sundevall. Definiri posse negant Schneider et Aubert.*

Le cerulus d'Aristote.

κίγκλος (cinclus) Tringa Cinclus? *Schneider.* Tringa subarquata *et* alpina *vel* Actitis hypoleucus *Sundevall.* Motacillæ species *synon.* πύγαργος et σχοίνιλος *Aubert.*

L'alouette de mer. (Gralles.)

κιννάμωμον ὄρνεον (cinnamomus avis) *Avis fabulosa.*

κίττα (pica) pic *Camus.* Garrulus glandarius *Sundevall.* Corvus glandarius *Aubert.*

Le corbeau-geai d'Europe. (Omnivores.)

κίχλη (turdus) grive *Camus.* Turdorum species variæ. *Distinguuntur :* 1) ἡ ἰξοβόρος (turdus viscivorus). Turdus viscivorus. 2) ἡ τριχάς (turdus trichas) Turdus pilaris. 3) ἡ ἰλλάς (turdus Illas) Turdus musicus.

1) Le merle viscivore. (Insectivores.) — 2) Le merle-Litorne. (Insectivores.) — 3) La grive. (Insectivores.)

κνιπολόγος (cnipologus) culicilega *Gaza.* Gobe-mouche *synon.* Picus viridis *Camus.* Certhia familiaris *Sundevall, Aubert.*

Un grimpereau. (Anisodactyles.)

κόκκυξ (Cuculus canorus *Linn. et fortasse* Cuculus glandarius).

Le coucou d'Europe. (Zygodactyles.)

κολιός *v.* κελεός.

κολλυρίων (collyrio) pie-grièche, Lanius excubitor *et* Lanius Collurio *Belon. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.*

Le collyrio d'Aristote.

κολοιός (monedula *cf.* graculus) choucas *Camus*, Corvus Monedula *Linn. Distinguuntur :* 1) ὁ κορακίας (monedula coracias) graculus *Gaza.* Pyrrhocorax alpinuset Fregillus graculus), 2) ὁ λύκος (λύκιος *Piccolos* licios *vet. interpr.*) καλούμενος (lupus) Corvus monedula? 3) ὁ βωμολόχος (monedula parva). *Definiri non potest. Præterea nominatur* ὁ στεγανόπους (monedula palmipes) Corvus marinus *Sundevall.* Phalacrocorax pygmæus *Aubert.*

1-3) Le corbeau-choucas et espèces voisines. (Omnivores.)

κολυμβίς (urinatrix). Podiceps major *Sundevall.* Podiceps minor *Aubert.*

Le grêbe castagneux. (Pinnatipèdes.)

κορακίας *v.* κολοιός.

κόραξ (corvus) corax.

Le corbeau noir. (Omnivores.)

κόραξ ὁ καλούμενος (corvus) corbeau *Camus*, Graculus Carbo *Sundevall*, Phalacrocorax Carbo *et* Phalacrocorax Graculus (cormoran) *Aubert.*

Le grand cormoran. (Palmipèdes.)

κορυδαλός *synon.* κόρυδος, κορυδών (alauda) Alauda. *Distinguuntur :* 1) ἡ ἐπίγειος καὶ λόφον ἔχουσα (alauda cristata) Alauda cristata *Gmel.* 2) ἡ ἀγελαία (alauda gregalis) Alauda arvensis *L.*

1) L'alouette-cochevis. (Granivores.) — 2) L'alouette des champs. (Granivores.)

κορώνη (cornix) corneille *Camus.* Corvus corone.

Le corbeau corbine. (Omnivores.)

κόττυφος (merula) merle *Camus.* Turdus Merula *L. Distinguitur* ὁ ἔκλευκος (merula alba).

Le merle. (Insectivores.)

κρέξ (crex) Rallus Crex *Linn. Sundevall.* Himantopus rufipes *Aubert.*

Le râle d'eau. (Gralles.)

κύανος (cyanus) cæruleus *Gaza.* Certha muraria, *Gmel.* Tichodroma muraria *Sundevall.* Petrocichla cyanea *Belon Aubert.*

Le grimpereau de muraille. (Anisodactyles.)

Cycluminus (nomen in duobus codd. vers. latinæ exstat).

κύκνος (olor) Cygnus Olor *Sundevall* Cygnus musicus *Aubert.*

Le cygne. (Palmipèdes.)

κύμινδις *synon.* χαλκίς (cymindis) Ibis Falcinellus? *Sundevall.* Tetrao urogallus? *Aubert.*

Le cymindis d'Aristote.

κύχραμος (cychramus) Ortygometra Crex *synon.* ὀρτυγομήτρα *et* κρέξ *Sundevall.* Crex pratensis *Aubert.*

La gallinule de genêt. (Gralles.)

κύψελος (cypselus) *v.* χελιδών.
λαγωφόνος *v.* ἀετός.
λαεδός (λάϊος *Schneider et Piccolos*) (laedus) Saxicola Œnanthe? Petrocossyphus? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le laédos d'Aristote.

λαιός (laius) Turdus cyaneus *Sundevall.* Petrocichla saxatilis *Aubert.*

Le merle bleu. (Insectivores.)

λάρος (larus) gavia *Gaza*, goëland *Camus*, Larus *et* Sterna *Linn. Sundevall.* Sterna nigra *sive* Sterna fissipes *Aubert. Distinguuntur duo species :* ὁ λευκός (larus albus), ὁ σποδοειδής.

La mouette blanche. (Palmipèdes.)

λεῖος *cf.* ἐρωδιός.
λευκερωδιός (ardeola alba) *cf.* ἐρωδιός
λιϐυός (libyus) *Avis ignota.*

Le libyus d'Aristote.

λόκαλος (localus *Sylburg. conjicit* κώκαλος) *Avis ignota.*

Le localus d'Aristote.

λύκος *v.* κολοιός.
μαλακοκρανεύς (malacocraneus) molliceps *Gaza*, Garrulus glandarius *Belon.* Lanius minor *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le rollier d'Europe. (Omnivores.)

μελαγκόουφος (atriceps) Parus palustris *et* Muscicapa atricapilla *Sundevall.* Parus palustris *Aubert. cf.* συκαλίς.

La mésange-Remiz. (Granivores.)

μελανάετος *cf.* ἀετός.

Le petit aigle ou aigle criard. (Rapaces.)

μελεαγρίς (meleagrides) pintade *Camus*, Numida Meleagris *Linn.*

La pintade vulgaire. (Gallinacés.)

μέροψ (merops) merops qui apiaster *Gaza.* Merops Apiaster *L.*

Le guêpier commun. (Alcions.)

μορφνός (morphnus) *v.* ἀετός.
νεϐροφόνος (hinnicida) *v.* ἀετός.
νῆττα (anas) canard *Camus*, Anas Boscas domestica *L.*

Le canard domestique. (Palmipèdes.)

νηττοφόνος (aquila anataria) *v.* ἀετός.
νυκτικόραξ (nocticorvus), cicunia *Gaza synon.* ὠτός *vel* φῶυξ *ubi v.* Strix otus *L.*

Le moyen-duc.

οἰνάνθη (œnanthe) œnanthe *quasi* vitiflora *Gaza.* Parra Plinii? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

L'œnanthe d'Aristote.

οἰνάς (œnas) vinago *Gaza*, rupilia *Scaliger*, pigeon vineux *Camus*, *v.* περιστερά.
οἶστρος (asilus) Motacilla sibilatrix? *Schneider*, Sylvia Trochilus? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

La sylvie-siffleur. (Insectivores.)

ὄκνος (ocnus) *v.* ἐρωδιός.
ὀρεινὸς *v.* αἰγιθαλός.
ὀρειπέλαργος (oripelargus) *v.* ἀετός.
ὄρνιθες *v.* ἀλεκτορίς.
ὀρόσπιζος (montifringilla) pinson de montagne. *synon.* Fringilla Montifringilla *Linn.* Lusciola suecica? *Sundevall, Aubert.*

Le gros-bec de montagne (Granivores.)

ὀρτυγομήτρα (ortygometra) matrix *Gaza.* Caillemère *Camus.* Rallus Crex *Sundevall.* Crex pratensis *synon.* κύχραμος *Aubert.*

L'ortygometra d'Aristote.

ὄρτυξ (coturnix) caille *Camus*, Tetrao Coturnix *Linn.*

La caille. (Gallinacés.)

ὀρχίλος (orchilus) Troglodytes Europæus *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

La sylvie troglodyte ordinaire. (Insectivores.)

οὔραξ *v.* τέτριξ.
πάρδαλος (pardalus) Charadrius pluvialis *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le pluvier (Gralles.)

πελαργός (ciconia) Ciconia alba *Belon.*

La cigogne blanche. (Gralles).

πελειάς (pelias) livia *Gaza*, turrilia *Scaliger*, biset *Camus*; *v.* περιστερά.
πελεκάν (plateæ) pélican *Camus. Distinguuntur :* 1) ὁ ἀγελαῖος Pelecanuscris pus *vel* onocrotalus. 2) οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς γινόμενοι Platalea leucerodia *L.*

1) Le pélican blanc. (Palmipèdes.) — 2) La spatule blanche. (Gralles.)

πέλλος *v.* ἐρωδιός.
πέρδιξ (perdix) Perdix Græca *et* Perdix cinerea. *Lath.*

La bartavelle et la perdrix grise (Gallinacés.)

περιστερά (columba). *Distinguuntur :* 1) περιστερά Columba livia domestica *L.* 2) πελειάς (pelias) columba œnas *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.* 3) οἰνάς (œnas) Columba livia *L. Sundevall* Columba œnas *Aubert.* 4) τρυγών (turtur) Columba turtur *L.* 5) φάττα *synon.* φάψ Columba Palumbus *L. Cf. Oribas. t.* I, *p.* 612.

1) Le biset. (Pigeons.) — 2) Pigeon colombier. — 3) La tourterelle. — 4) Le ramier.

πέρκης *v.* πτερνίς.
περκνόπτερος *v.* ἀετός.
περκνός *v.* ἱέραξ.
πηνέλοψ (penelops) *Anatis species.*
πίπρα *v.* πιπώ.
πιπώ *synon.* δρυοκολάπτης.
πίφιγξ (piphinx) pifex *Gaza. Definiri posse negant Sundevall et Aubert.*
πλάγγος (plangus) planga *et* clanga *Gaza*, *v.* ἀετός.
ποικιλίς (variola) varia *Gaza. Definiri non potest.*
πορφυρίων (porphyrio) Porphyrio hyacinthinus *Sundevall.* Phœnicopterus roseus? *Aubert.*

La poule sultane.

πρέσϐυς (presbys) senator *Gaza*, *v.* βασιλεύς.

πτερνίς (pternis) *v.* ἱέραξ.

πτύγξ (ptynx) *v.* ὑϐρίς.

πύγαργος (pygargus) *v.* ἀετός.

πύγαργος (albicula) Totanus ochropus *Sundevall*, *synon.* κίγκλος. Motacilla alba? *Aubert.*

Le bécasseau. (Gralles.)

πυραλλίς (pyrallis) ignaria *Gaza. Avis ignota.*

Pyrallis d'Aristote.

πυρρούλας (pyrrhulas) rubecula *Gaza*, byrricola *Scaliger.* bouvreuil *synon.* Loxia Pyrrhula *Camus.* Luscinia rubecula *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le bouvreuil. (Granivores.)

πῶυξ *v.* φῶυξ.

σίττη (sitta) Sitta Europæa *Sundevall.* Certhia familiaris? *Aubert.*

La sittelle d'Europe. (Anisodactyles.)

σκαλίδρις (scalidris) calidris *Gaza*, Totanus Calidris *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le chevalier-Gambette. (Gralles.)

σκολόπαξ (scolopax) gallinago *Gaza*, bécasse *Camus*, *synon.* ἀσκαλώπας?

La bécasse? (Gralles.)

σκώψ (asio) petit-duc *synon.* Strix Scops *L. Camus*, *v.* ὠτός.

Le petit-duc. (Rapaces nocturnes.)

σπερμολόγος (seminilegus) *Avis incognita.*

Le spermologos d'Aristote.

σπίζα (fringilla) pinson *Camus.* Fringilla Cælebs *Sundevall.* Fringillæ species *Aubert.*

Le pinson. (Granivores.)

σπιζίας *v.* ἱέραξ.

σπιζίτης *v.* αἰγιθαλός.

στρουθίον *v.* στρουθός.

στρουθός (passer) Passer domesticus *L.*

Le moineau. (Granivores.)

στρουθὸς λιϐυκός (struthio Libycus) Struthio Camelus *L.*

L'autruche. (Ordre des coureurs.)

συκαλίς (ficedula) bec-figue *Camus.* Motacilla atricapilla *Sundevall.* Parus species? *Aubert.*

La bergeronnette à tête noire. (Insectivores.)

σχοινίλος (schœnilus) junco *Gaza.* Motacilla alba *Sundevall.* Motacilla melanocephala *synon.* κίγκλος *Aubert.*

La bergeronnette à collier? (Insectivores.)

σχοινίων (schœnio) junco *Gaza. Definiri non potest.*

Le schœnion d'Aristote.

ταώς (pavo) Pavo cristatus *L.*

Le paon. (Gallinacés.)

τέτριξ *synon.* οὖραξ (tetrix) Praticola rubetra *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le tetrix d'Aristote.

τριόρχης (buteo) *v.* ἱέραξ.

τριχάς *v.* κίχλη.

ροχίλος (trochilus) *synon.* βασιλεὺς *et* πρέσϐυς.

τροχίλος (trochilus) Pluvianus Ægyptiacus seu Africanus *Lath.*

Le pluvier à tête verte. (Gralles.)

τρύγγας *v.* πύγαργος.

τρυγών (turtur) *v.* περιστερά.

τύπανος (typanus) tympanus *Gaza*, tapynus *Scaliger. Avis ignota.*

Le typanos d'Aristote.

τύραννος (tyrannus) roitelet huppé *Camus*, Motacilla Regulus *Schneider*, Regulus cristatus *Sundevall*, R. crist. *et* Regulus ignicapillus *Aubert.*

Le roitelet ordinaire. (Insectivores.)

ὑϐρίς (hybris) *synon.* πτύγξ. Strix Bubo *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

ὑπάετος *v.* ἀετός.

ὑπολαΐς *v.* ἐπιλαΐς.

ὑποτριόρχης (subbuteo) *v.* ἱέραξ.

φαϐοτύπος (palumbarius accipiter) *v.* ἱέραξ.

φαλαρίς (phalarides *et* mergus) Mergus albellus? *Sundevall.* Mergi species? *Aubert.*

Le harle-Piette (Palmipèdes.)

φασιανός (phasianus) Phasianus Colchicus *L.*

Le faisan ordinaire. (Gallinacés.)

φάττα (palumbus) grand ramier *Camus*, *v.* περιστερά.

φάψ (palumbus) petit ramier *Camus*, *v.* περιστερά.

φήνη (ossifraga) orfraie *synon.* Falco ossifraga *Linn. Camus.* Vultur cinereus *Gmelin synon.* Gyps cinereus *Keyserling et Blasius*, *Sundevall et Aubert.*

Le faucon ossifrage. (Rapaces.)

φοινίκουρος (phœnicurus) ruticilla *Gaza*, rouget *Camus*, *synon.* ἐρίθακος.

φρυνολόχος *v.* ἱέραξ.

φῶυξ (phoyx) Ardea purpurea *vel synon.* νυκτικόραξ *Sundevall.* Ardeæ species *Aubert.*

Une cigogne. (Gralles.)

χαλκίς (chalcis) *synon.* κύμινδις.

χαραδριός (charadrius) kalandra *i. e.* rupex *Gaza*, Charadrius œdicnemus *Gmel.*

Le pluvier Œdicneme. (Gralles.)

χελιδών (hirundo) Hirundo urbica *et* rustica *Sundevall.* Hirundo rustica *Aubert. Distinguuntur:* ἄπους (apus) *synon.* κύψελος (cypselus) Hirundo urbica, δρεπανίς (falcula) Hirundo riparia *Aubert.*

L'hirondelle de fenêtre. (Insectivores.) — L'hirondelle de rivage.

χήν (anser) Anser domesticus. *Distinguitur :* χὴν μικρός (Anser parvus) Anser ferus.

L'oie domestique. (Palmipèdes.)

χηναλώπηξ (vulpanser) Chenalopex (Anser) Ægyptiaca *L.*

L'oie d'Égypte. (Palmipèdes.)

χλωρεύς (chloreus) luteus *et* lutea *Gaza synon.* χλωρίων? *Gessner. Avis ignota.*

Le chloreus d'Aristote.

χλωρίς (chloris *et* vireola) luteola *Gaza*, vireola *Scaliger*, verdier *Camus*, Loxia Chloris *Sundevall et Aubert.*

Le bec-croisé. (Granivores.)

χλωρίων (chlorio) vireo *Gaza.* Oriolus Galbula *L.*

χρυσομῆτρις (chrysometris) aurivittis *Gaza.* Fringilla carduelis? *Sundevall. Definiri posse negat Aubert.*

Le loriot d'Europe? (Omnivores.)

ψάρος (sturnus) étourneau *Camus*. Sturnus vulgaris *L.*

L'étourneau. (Omnivores.)

ψιττάκη (pittacus) Psittacus Alexandri *L.*

La perruche sagittifère d'Alexandrie. (Zygodactyles.)

ὠτίς (tarda) otis *i. e.* avis tarda *Gaza*, outarde *Camus*. Otis Tarda *L.*

L'outarde. (Coureurs.)

ὠτός (otus) nocturnus *Scaliger,* hibou *Camus,* Strix brachyotus *Sundevall*. Strix Otus *synon.* νυκτικόραξ *Aubert.*

Le strix passerin ou strix vocalis. (Rapaces nocturnes.)

III. REPTILIA.

ἀσκαλαβώτης (stellio) Ascalabotes Mauritanicus *Sundevall*. Ascalabotarum *seu* Gekkorum species *Aubert.*

Le stellion du Levant. (Iguaniens.)

ἀσπίς (aspis) Naia Haye.

La vipère haye. (Ophidiens.)

βάτραχος (rana) Rana in genere *inprimis* Rana esculenta *L. Distinguuntur :* οἱ τελματιαῖοι (ranæ lacustres), οἱ μικροὶ οἱ φρυνοειδεῖς (ranæ pusillæ).

La grenouille verte. (Batraciens). — Une variété de la précédente.

δράκων (draco) *synon.* ὄφις.

ἐμύς (lutaria) Emys Europæa *Brong.*

L'emyde d'Europe. (Cheloniens.)

ἔχιδνα *synon.* ἔχις (vipera *et* viperilla). Vipera Ammodytes *et* Vipera Berus *L.*

La vipère à museau cornu et la vipère ordinaire (ophidiens).

ζιγνίς *synon.* χαλκίς (zignis) Lacerta chaleides, *Sundevall, hæc vel* Ablepharus Pannonicus *vel* Ableph. Kitaibelii *Aubert.*

Le zignis d'Aristote. (Sauriens.)

ἱερός *v.* ὀφείδιον.

κορδύλος (cordylus) Proteus anguineus? *Schneider*. Triton palustris *Sundevall,* ejus larva *Aubert.*

Le protée anguillard. (Batraciens.)

κροκόδειλος ποτάμιος (crocodilus fluviatilis), Crocodilus vulgaris *L.*

Le crocodile vulgaire. (Sauriens.)

κροκόδειλος χερσαῖος (crocodilus) Monitoris species *Sundevall.* Stellio vulgaris *Aubert.*

Le stellion du Levant. (Sauriens.)

κωλωτής (stellio t. III, p. 174, 3) colota *Gaza, synon.* ἀσκαλαβώτης? *Sundevall.*

Le colotès d'Aristote. (Sauriens.)

ὀφείδιον (serpentillus *et* serpens). *Enumerantur :* 1) ἐν τῇ Ἰνδικῇ Trigonocephalus rhodostoma? *Aubert*. 2) ἐν τῷ σιλφίῳ Erucæ species *Sundevall*. Cœcilia *cf. Raji Synops*. p. 289. *Definiri posse negat Aubert*. 3) τὸ ἱερόν Coluber Ammodytes *vel* Coluber Æsculapii *Strack. Definiri non potest Sundevall et Aubert*. 4) ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας καὶ ἐν Ἰστροῦντι. *Definiri non potest.*

1) Une espèce indéterminée de vipère. — 2) L'orvet? Ophidiens.) — 3) La couleuvre d'Esculape. (Ophidiens.)

ὄφις (serpens) cf. *Duméril et Bibron Erpétologie* t. VI p. 14 *ss. Plerique sunt* χερσαῖοι. *Eorum qui* ἔνυδροι *sunt pauci in aqua dulci degunt.* Τῶν θαλαττίων *plura exstant genera. Ad* ὄφεων *genus pertinent* ἀσπίς, δράκων, ἔχις, ὕδρος *ubi v. Præterea distinguuntur :* 1) τυφλῖνοι ὄφεις Anguis fragilis *Linn. Sundevall.* Typhlops flavescens *Aubert.* 2) ὄφεις πτερωτοί Draco volans? *Strack., Brugsch ad Herodot.* II, 75, 76 *locustarum genus designari putat*. 3) κερατοφόροι περὶ Θήβας *cf. Herodot*. II, 74 Cerastes Ægyptiacus? Vipera Ammodytes? *Aubert.* 4) ἐν Λιβύῃ Boa constrictor *Strack.* Animal fabulosum *Aubert.* 5) ἐν Κουρίῳ τῆς Κύπρου Coluber Ammodytes *Linn.?* cf. *Beckmann. ad mirab. Auscult.* p. 319 *s. Qui præterea memorantur :* 6) οἱ μυοθῆραι, 7) οἱ παρὰ τοῖς φαρμακοπώλαις τρεφόμενοι, 8) ἐν Λακεδαίμονι, 9) περὶ Θετταλίαν ζῳογονηθέντες, 10) περὶ τὸν Εὐφράτην, 11) ἐν Πάφῳ πόδας ἔχων, 12) πρῆστηρες ἢ ἄλλοι μεγάλοι ὄφεις *definiri non possunt.*

1-12) Divers ophidiens indéterminables parmi lesquels est indiquée la vipère cornue et peut-être aussi l'orvet.

σαλαμάνδρα (salamandra) Salamandra maculosa *Laur. Locum suspectum censet Aubert.*

La salamandre ordinaire. (Batraciens.)

σαύρα *et* σαῦρος (lacerta) Lacerta. *Distinguuntur :* οἱ ἐν Ἀραβίᾳ σαῦροι (lacerta Arabica) Monitoris species *præsertim* Varranus Scincus *Merri. Aubert.*

Le lezard des sables? (Sauriens.)

ὕδρος (hydrus) Coluber Natrix *Linn.? Sundevall* Coluber viperinus *Latr.? Aubert.*

La couleuvre à collier. (Ophidiens.)

φρύνη *et* φρῦνος (rubeta) Bufonis species.

Le crapaud. (Batraciens.)

χαλκίς *synon.* ζιγνίς.

χαμαιλέων (chamæleon) Chamæleon Africanus *Laur.*

Le caméléon. (Sauriens.)

χελώνη (testudo) *Distinguuntur* : 1) ἡ θαλαττια (testudo marina) Chelonia Caretta *Sundevall*. Chelonia cephalo *Aubert*. 2) ἡ χερσαία (testudo terrestris) Testudo Græca *et* marginata *L.*

1) La tortue caret. (Chéloniens.) — 2) La tortue grecque. (Chéloniens.)

IV. PISCES.

ἀθερίνη (atherine) antherina quam aristam appello *Gaza*. Atherinæ species *fortasse* Atherina Hepsetus *Linn. cf.* ἀθερῖνος.

ἀθερῖνος (atherini) *fortasse synon.* ἀθερίνη.

Le joël. (Acanthoptérigiens.)

ἀλφηστικός (alphesticus) idem qui alibi ἀλφηστής. Labri species *Belon et Rondelet.*

Une espèce du genre labre. (Thoraciques.)

ἀμία (amia) boniton *Camus*. Pelamys Sarda *Bloch.*

Le thon sarde. (Acanthoptérigiens.)

ἀνθίας (anthias) *synon.* αὐλωπιάς, sacer *et* anthias *Gaza. Definiri non potest, cf.* κάλλιχθυς.

Le mérou? (Acanthoptérigiens.)

αὐλωπίας (aulopias) *synon.* ἀνθίας.

αὐξίς (auxides) *v.* θύννος.

ἀχάρνας (acharnas) archanas *Gaza. Definiri non potest.*

L'Acharnas d'Aristote.

βάλαγρος (balagrus) Barbus fluviatilis seu vulgaris?
Le pleuronecte-carrelet. (Malacoptérigiens.)

βάλερος (balerus) *synon.* βαλλιρός? *Definiri non potest.*
Le baleiros d'Aristote.

βαλλιρός (ballirus) *v.* βάλερος.
βελόνη (acus) Syngnathi *et* Hippocampi *Linn.* species v. ῥάφις.
L'hippocampe marin. (Lophobranches.)

βῶξ (boces) vocæ *Gaza.* Sparus Cantharus *Linn.?*
Une espèce de spare. (Acanthoptérigiens.)

γλάνις (glanis) silurus *Gaza.* Silurus Glanis *Linn.*
Le silure-glanis de Linné. (Malacoptérigiens.)

γλαῦκος (glaucus) Sciæna Aquila? *Cuvier.*
La sciène aigle. (Acanthoptérigiens.)

γόγγρος (congrus) muræna Conger *Linn.*
Le congre. (Malacoptérigiens.)

δάσκιλλος (dascillus) *Definiri non potest.*
δράκων (draco) *vive Camus.* Trachinus Draco *Linn.*
La trachine vive. (Acanthoptérigiens.)

ἐγκρασίχολος (encrasicholi) encrauli *Gaza.* Engraulis encrasicholus Linn.
L'anchois. (Malacoptérigiens.)

ἔγχελυς (anguilla) Anguilla fluviatilis *et ejus species* latirostris *et* acutirostris.
L'anguille ordinaire. (Malacoptérigiens.)

ἐλεγῖνος (eleginus) Sciæna nigra *vel* Cervina nigra? *Camus. Definiri posse negat Aubert.*
La sciène noire de Cuvier. (Acanthoptérigiens.)

ἔλλοψ (ellops) accipenser *Gaza. Definiri non potest.*
L'esturgeon de Marsigli. (Chondroptérigiens.)

ἐρυθρῖνος (rubellio) rouget *Camus.* Serranus Anthias *Cuv.*
Le serranus anthias de Cuvier. (Acanthoptérigiens.)

ἐτελίς (etelis) *definiri non potest.*
ἐχενηΐς (remora) *definiri non potest.*
Le remora? (Subtrachiens.)

ζύγαινα (zygæna) libella *Gaza. Definiri non potest.*
ἥπατος (jecorinus) *definiri non potest.*
L'hépatos d'Aristote.

θρᾶτται αἱ καλούμεναι (thrassæ) *cf. Athen.* VII, p. 329^{b} *et Eustath. ad Homer.* p. 1279, 22.
θρίττα (thrissa) alosa *Gaza.*
L'alose? (Malacoptérigiens.)

θυννίς (thynnis) *v.* θύννος.
θύννος (thynnus) Thynnus vulgaris. *Ad eundem piscem pertinent nomina :* αὐξίς, θυννίς, πηλαμύς, σκορδύλη, πριμάδες, *cf. Oribas.* t. I, p. 598.
Le thon vulgaire. (Acanthoptérigiens.)

ἰουλίς (iulides) julia *Gaza.* Iulis species variæ? *Aubert.*
Un labre. (Labroïdes.)

ἵππουρος (hippurus) Murænoides species? *Aubert.* ἰχθῦς ἔχοντες κεφαλὴν ὁμοίαν βατράχῳ θαλαττίῳ τὸ δ'ἄλλο σῶμα κωβιῷ t. IV, p. 85, 38 ss.
L'hippure. (Acanthoptérigiens.)

κάλλιχθυς (callichthys) *fortasse, idem qui* καλλιώνυμος *et* ἀνθίας.

καλλιώνυμος (callionymus) pulcher *Gaza.* Uranoscopus *Cuvier. cf.* κάλλιχθυς.
L'uranoscope-rascasse blanche. (Acanthopterigiens.)

κάνθαρος (cantharus) scarabæus *Gaza.* Sparus Cantharus *Linn.*
Le spare-canthère. (Acanthoptérigiens.)

κάπρος (aper) sanglier de mer *Camus.* Capros Aper *Lacep.*
Le poisson-sanglier de la Méditerranée. (Acanthoptérigiens.)

κεστρεύς (mugil) muge *Camus.* Mugilum species variæ. *Ad* κεστρεῖς *pertinent :* οἱ χελῶνες, ὁ σάργος, ὁ σμύξων καλούμενος, ὁ κέφαλος, οἳ φύονται ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τῆς ἄμμου *cf* t. III, p. 83, 19. *Præterea nominantur fr* p. 180, a : ὁ κέφαλος, ὁ χελλὼν, ὁ φεραῖος.
Le mulet de mer. (Acanthoptérigiens.)

κεστρεύς, ὁ ἐν τῇ λίμνῃ τῇ ἐν Σιφαῖς (mugiles qui in Sipharum stagno degunt) *piscis ignotus cf. Schneider in Aristot. Hist. anim.* t. III, p. 100.
κέφαλος *synon.* χελών (capito, cephalus) Mugil Cephalus *Cuvier et Valenciennes; cf.* κεστρεύς.
κίθαρος (citharus) fidicula *Gaza.* Hydrocion Forskalii *Cuvier. Definiri posse negat Aubert.*
L'hydrocion de Cuvier.

κίχλη (turdus). Labri species variæ, *cf.* κόττυφος.
κόκκυξ (cuculus) *fortasse :* Trigla Gurnandus *Cuvier.*
Le trigle grondin. (Acanthoptérigiens.)

κολίαι (coliæ) monedula *Gaza,* graculus *Scaliger.* Scomber Scombrus *Cuvier et Valenciennes.* Scombri species *Aubert,* les cogniols *Oribas.* t. I, p. 597.
Le maquereau. (Acanthoptérigiens.)

κορακῖνος (coracinus), corvulus *seu* graculus *Gaza,* Chromis castanea *synon.* Sparus Chromis *Linn. Cuvier. Definiri posse negat Aubert.*
Le spare marron. (Acanthoptérigiens.)

κόττος (cottus) boetus *Scaliger,* chabot *Camus.* Cottus Gobio *Cuvier. Definiri posse negat Aubert.*
Le chabot. (Percoïdes.)

κόττυφος, (merula). Labrus Merula *cf.* κίχλη.
κρέμυς (*var. l.* χρέμυς cremys) *an idem qui* χρέμψ, χρομίς?
κυπρῖνος (cyprinus) carpe *Camus.* Cyprinus Carpio *L.*
La carpe. (Malacoptérigiens.)

κωβιός (gobius) goujon *Camus,* Cottus *Cuvier.* Gobiorum species? *Aubert. Ejus species memorantur :* 1) ἡ καλουμένη κωβῖτις (cobitis). 2) ὁ λευκὸς κωβιός (gobii albi). 3) οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς.
1-3). Le goujon? (cyprinus). (Malacoptérigiens.)

λάβραξ (lupus piscis). Labrax Lupus *Klein.*
Le loup de mer. (Acanthoptérigiens.)

Lepus marinus. *Definiri non potest.*

λύρα (lyra) *definiri non potest.*
La lyre d'Aristote.

μαινίς (mænula) alec *Gaza. Fortasse* Mænula vulgaris *Cuvier, Aubert.*
Le mænula de Cuvier.

μαρῖνος (marinus) marinus *Gaza,* myxinus *Scaliger. Definiri non potest.*
L'holocentre marin? (Percoïdes.)

μελάνουρος (melanurus) oculata *Gaza*. Oblata melanura *Cuvier, Aubert*.

L'oblade melanure. (Thoraciques.)

μεμβράδες (membrades) *ex iis fiunt* τριχίδες. *Definiri non possunt, cf. tamen Oribas*. t. I, p. 603.

Un pagre ? (Acanthoptérigiens.)

μῆρυξ (ruminax) ruminalis *Gaza. An idem qui* σκάρος (scarus Cretensis)? *Aubert*. Scarus Kakatoe *Lacep*.

Le scare-perroquet. (Acanthoptérigiens.)

μόρμυρος (murmur) Pagellus mormyrus *Cuvier, Aubert*.

Le pagel. (Acanthoptérigiens.)

μύξων (myxo) muco *Gaza*. Mugil auratus *Cuvier*, Mugilis species *Aubert, cf.* κεστρεύς.

Le mugil doré. (Acanthoptérigiens.)

μύραινα (muræna) Muræna helena *Linn*.

La murène commune. (Malacoptérigiens.)

ξιφίας (gladius) espadon *Camus*. Xiphias Gladius *Linn*.

L'espadron. (Scombéroïdes.)

ὄνος (asellus) Gadoides ? *Aubert*.

Le merlus. (Malacoptérigiens.)

ὄρκυνες (orcynes) *definiri non possunt*.

L'orcynes d'Aristote.

ὀρφνός (orphnus) cernua *Gaza*. Polyprion cernuus ? *Aubert*.

Un pagre ? (Acanthoptérigiens.)

παρείας (pareas) *v.* κεστρεύς.

πέρκη (perca) Perca fluviatilis *Linn*.

La perche. (Acanthoptérigiens.)

πηλαμύς (pelamydes), limaria *Gaza, v.* θύννος.

πριμάδες (primades), primadæ *Gaza, v.* θύννος.

ῥαφίς (rhaphis) *an idem qui* βελόνη?

L'hippocampe ? (Lophobranches.)

σάλπη (salpe) Sparus Salpa *Linn*.

Le bogue. (Acanthoptérigiens.)

σαπερδίς (saperdis) *definiri non potest*.

Le Saperdis d'Aristote.

σαργῖνος (sarginus), sargiacus *Gaza. Definiri non potest*.

Le sarginos d'Aristote.

σάργος (sargus). *Hoc nomine duo genera piscium designari videntur. Alterum quod ad* κεστρεῖς *pertinet definiri non potest, alterum fortasse est* Sargus Rondeletii.

La sargue de Rondelet ? (Acanthoptérigiens.)

σαρδῖνος (sardini) *synon*. ἐρίτιμος.

Une sardine. (Malacoptérigiens.)

σαῦρος (lacerti) *definiri non potest*.

σεσερῖνος (seserinus) ?

σινόδων (*de orthographia nominis cf. Oribas*. t. I, p. 591 (dentex) *definiri non potest*.

σκάρος (scarus). Scarus Cretensis. *auct.* ?

Un scare. (Acanthoptérigiens.)

σκίαινα (umbra) Umbrina vulgaris *Cuvier*, Sciænoides *Aubert*.

L'ombrine vulgaire. (Acanthoptérigiens.)

σκόμβρος (scombri), maquereau *Camus*. Scomber Scombrus *Linn*.

Le maquereau. (Var.) (Acanthoptérigiens.)

σκορδύλαι (scordylæ) *synon* αὐξίδες *cf.* θύννος.

σκορπίος (scorpius) *fortasse* Scorpæna Scrofa *Aubert*.

Le scorpène-Truie. (Acanthoptérigiens.)

σκορπίς (scorpides) *fortasse* Scorpæna Porcus *Aubert*.

Le scorpène-porc ? (Id.)

σμαρίς (smaris), cerrus *Gaza*. Smaris *Cuv*.

Le picarel commun. (Id.)

σμῦρος (myrus), murus *Gaza*, mure *Camus, fortasse* Ophisurus Serpens *Aubert*.

Le serpent de mer. (Malacoptérigiens.)

σπάρος (sparus) *definiri non potest*.

Un poisson du genre spare. (Acanthoptérigiens.)

συναγρίς (synagris) dentex *Gaza. Definiri non potest*.

Le synagris d'Aristote.

σύραινα (sphyræna) malleolus *Gaza*. Sphyræna Esox *L*.

Le brochet de mer. (Acanthoptérigiens.)

ταινία (tænia) vitta *Gaza*, Cobitis Tænia, *Aubert*.

La loche de rivière. (Malacoptérigiens.)

τίλων (tilo) *definiri non potest*.

Le Tilon d'Aristote.

τρίγλη (mullus) surmulet *Camus*. Mullus barbatus *Linn*.

Le rouget. (Acanthoptérigiens.)

τριχίας (trichiæ) sarda *Gaza*. Clupea Sardina *Cuvier. Definiri posse negat Aubert*.

La sardine. (Malacoptérigiens.)

τριχίδες (trichides) sardine *Gaza. Fortasse synon*. τριχίας *cf.* μεμβράδες.

φάγρος (pagrus *et* phagrus) Pagrus vulgaris *Cuvier. Fortasse* Dentex macrophthalmus *Aubert*.

Le pagre. (Acanthoptérigiens.)

φεραῖος (pheræus) *v.* κεστρεύς.

φοξῖνοι (phoxini) *definiri non possunt*.

φυκίς (fuca *et* phycides) phuca pusilla *Gaza*. Gobius niger *Cuvier, is vel* Gasterosteus Spinachia *Aubert*.

Le boulereau noir. (Acanthoptérigiens.

φωλίς (pholis) *definiri non potest*.

Le pholis d'Aristote.

χάννη (hiatula) Serranus Scriba *Cuvier, Aubert*.

Le serran-scriba (*Cuv.*). (Acanthoptérigiens.)

χελιδών (hirundo) Dactylopterus volitans *Cuvier, Aubert*.

Le trigle-poisson volant. (Acanthoptérigiens.)

χελών (chelo *et* labeo) *synon*. κέφαλος, *v.* κεστρεύς.

χοῖρος ὁ ποτάμιος (porcus fluviatilis)?

Le baliste-capriste. (Cartilagineux.)

χρέμυς, *v.* χρέμυς.

χρέμψ (chremps) *definiri non potest*.

Le chremps d'Aristote.

χρομίς (chromis) Sciæna Aquila *Aubert*.

La sciène-aigle ? (Acanthoptérigiens.)

χρύσοφρυς (aurata) Chrysophrys aurata *Linn*.

La dorade. (Acanthoptérigiens.)

ψῆττα (passer), plie *Camus*, barbue *Cuvier et Valenciennes.*

Le pleuronecte-Barbue. (Malacoptérigiens).

V. PISCES CARTILAGINEI.

αἰετός (aquila). *Definiri non potest.*
ἀκανθίας (acanthias *et* mustela spinus) spinax *Gaza*, Acanthias vulgaris, *cf.* γαλεός.

Le squale-acanthias. (Cartilagineux.)

ἀλώπηξ (alopecias *et* vulpes), Squalus Vulpes *J. Müller.* Squali species indefinita *Aubert.*

Le carcharias-renard. (Cartilagineux.)

ἀστερίας (mustela stellaris) stellaris *Gaza,* chien-étoilé *Camus, synon.* Squalus stellaris. *Dubitat Aubert.*

L'émissole étoilé. (Cartilagineux.)

βατίς (raia) Rajæ species.

Une raie. (Cartilagineux.)

βάτος (batos, raia) *synon.* βατίς *Camus.* Trygon Pastinaca *Linn.? Definiri posse negat Aubert.*

La pastenade , famille des raies ? (Cartilagineux.)

βάτραχος ὁ ἁλιεὺς καλούμενος (rana marina) Lophius piscatorius *Linn.*

La baudroie. (Cartilagineux ?)

βούγλωττος (buglottus) Solea vulgaris? *Cuvier.*

La sole vulgaire. (Malacoptérigiens.)

βοῦς (bos piscis). Raiæ species?

Une raie ? (Cartilagineux.)

γαλεός, γαλεώδη (mustelus *et* mustelacei pisces) Squalorum species. *Enumerantur :* 1) γαλεὸς ὁ λεῖος (mustelus lævis), 2) γαλεὸς ὁ νεβρίας (mustelus nebrias) *synon.* κύων, 3) γαλεὸς ὁ ἀκανθίας (mustelus spinus), 4) γαλεὸς ὁ ἀστερίας (mustellus stellaris), 5) γαλεὸς ὁ ποικίλος (mustelæ variæ). *Præterea nominantur :* ὁ σκύμνος, κεντρίνης ὁ νωτιδανός.

1) Le mustelle lisse de Risso (Cartilagineux.) — 2) Le mustelle-nebrias. — 3) Le mustelle-spinax ou anguillat. — 4) Le mustelle étoilé de Risso. — 5) Une espèce de mustelle.

κεντρίνης (centrine) *v.* γαλεός.
λαμία (lamia) Squalus centrine *vel* carcharias?

Le squale centrine de Cuvier. (Cartilagineux.

λειόβατος (læviraja) Myliobatis, Ætobatis.

Une espèce de raie. (Cartilagineux.)

νάρκη (torpedo) torpille *Camus.* Torpedo Galvanii *Risso.*

La torpille. (Cartilagineux.)

νωτιδανὸς (notidanus) *v.* γαλεός.
πρίστις (pristis) Squalus Pristis *Linn.*

La scie commune. (Cartilagineux.)

ῥίνη (squatina) Squatina.

Le poisson-ange. (Id.)

ῥινόβατος (rhinobatus) squatinaria *Gaza,* Squatina Raja.

La raie-rhinobate. (Id.)

σκύλιον (canis marinus) canicula *Gaza.* Scyllia Canicula *et* Catulus *sive* Scyllia stellaria *Riss.*

Le chien de mer. (Id.)

τρυγών (pastinaca), turtur *Gaza.* Trygon Pastinaca.

La pastenade. (Id.)

VI. CEPHALOPODES.

βολίταινα (bolitæna) Tremoctopus violaceus ? *Aubert.*
ἐλεδώνη (eledone) Eledone moschate *vel* Aldrovandi *Aubert.*

Le poulpe-Eledon de Cuvier. (Céphalopodes.)

ναυτίλος (nautilus) nauta *Gaza.* Argonauta Argo *Linn.*

L'argonaute. (Céphalopodes.)

πολύπους (polypus) Octopus vulgaris *vel* Octopoda. *Distinguuntur :* 1) ὁ μέγιστος Octopus vulgaris *Lmrk.* 2) ὁ μικρός, ὁ ποικίλος (polypi parvi) Tremoctopus violaceus, *synon.* βολίταινα? *Aubert.* 3) ὁ ἐν ὀστράκῳ (polypi cochleæ similes) Nautilus Pompilius *Linn.?*

1) Le poulpe. (Céphalopodes.) — 2) Le poulpe violet ? (Id.) — 3) Le nautile flambé. (Argonautes.)

σηπία (sepia, sepiolæ *et* sepiæ et loligines) sèche *Camus.* Sepia officinalis *Linn.*

La sèche officinale. (Céphalopodes.)

τευθίς (loligines, sepiæ et loligines) Loligo vulgaris *Lmrk. Aubert.*

Le calmar ordinaire. (Id.)

τεῦθος (lolius) Sepiotheutis *Blainville.*

Un calmar. (Id.)

VII. CRUSTACEA.

ἄρκτος (ursæ) ourse *Camus. Definiri posse negant Cuvier et Aubert.*

L'arctos d'Aristote.

ἀστακός (astacus) gammarus *Gaza.* Homarus *seu* Astacus marinus *Fabric.*

Le homard. (Décapodes.)

ἀστακός ὁ ποτάμιος (astacus fluviatilis) Astacus fluviatilis *Linn.*

L'écrevisse. (Id.)

ἱππεύς (equites cancri) ippea *h. est* eques *Gaza,* cancre-chevalier *Camus,* Cancer Cursor *Linn. seu* Ocypode ippeus.

L'araignée de mer. (Id.)

κάραβος (locusta marina) langouste *Camus.* Palinurus vulgaris *Latr.*

La langouste. (Décapodes.)

καρίδες (squillæ). *Distinguuntur :* 1) αἱ κυφαί (squillæ gibberes) Palæmon Squilla *Leach.* 2) αἱ κραγγόνες (crangones) Squilla Mantis *L.* 3) τὸ μικρὸν γένος *fortasse synon.* καρίδιον.

1) Le palémon squille. (Décapodes.) — 2) Le crangon vulgaire. (Décapodes.) — 3) Id.

καρίδιον (squillula) Pontonia Tyrrhena *Latr.*

Une espèce du genre portumne. (Id.)

καρκίνιον (cancellus) petit-cancre *Camus.*

Le crabe commun ou espèce voisine.

καρκίνος (cancer) Decapoda Brachyura. *Distinguuntur :* 1) οἱ πετραῖοι (cancri saxatiles). 2) οἱ Ἡρακλεωτικοί (Heracleotici cancri). 3) οἱ πάγουροι (paguri). 4) οἱ μαῖαι (majæ *et* obstetrices cancri), 5) οἱ ποτάμιοι (cancri fluviatiles) Telphusa fluviatilis *Edw.* 6) ἄλλοι ἐλάττους καὶ ἀνωνυμώτεροι. 7) οἱ λευκοὶ, ἐν τοῖς μυσί Pinnotheres mytilorum, 8) οἱ πάμπαν μικροὶ οἱ ἐν τοῖς μικροῖς ἰχθυδίοις Portunus depurator.

1) Crustacés des rochers. — 2) Le crabe commun. (Décapodes). — 3) Le pagure anguleux (Id.) — 4) L'homole barbue (Id.) — La Thelphuse fluviatile (Id.) — 6)? — 7) Le pinnothère des anciens. (Id.) — 8) Petits crabes. Le portumne velouté. (Décapodes.)

κραγγών (crangones) *v.* καρίδες.
κύλλαρος (cyllarus) parva squilla *Gaza.*

La penée Caramote. (Décapodes.)

μαῖα *v.* καρκίνος.
πάγουρος *v.* καρκίνος.

Le crabe commun ou espèce voisine.

πιννοτήρας (pinnotera) *synon.* πιννοφύλαξ (pinnophylaces) Pinnotheres.

Le bernard l'ermite. (Décapodes.)

VIII. INSECTA ARTICULATA, ENTOZOARIA.

ἄκαρι (acari) Phalæna cereana *Linn. et* Termes fatale *Linn. Schneider.* Dermestes fatidicus *sive* Bostrichi species *Strack.* Acarus *Sundevall.* Acarus Siro *Aubert qui pro* ἐν κηρῷ *apud Aristotelem* ἐν τυρῷ *legendum esset censet.*

Les acarides d'Aristote.

ἀκρίς (locusta) criquet *Camus.* Locustinarum genus *Sundevall,* Acridium *Aubert.*

Le criquet stridule. (Orthoptères.)

ἀνθρήνη.
ἀράχνη (aranea) *synon.* ἀράχνη, ἀράχνιον. *Distinguuntur :* αἱ γλαφυραί (araneæ elegantissimæ) *quarum sunt* δύο γένη : 1) τὸ μεῖζον μακροσκελέστερον (araneæ elegantissimæ genus majus : aranea labyrinthica *Sundevall,* Tegenaria *vel* Agelena *Aubert* 2) τὸ ἔλαττον συμμετρότερον (araneæ elegantissimæ genus mediocre) Aranea domestica *Sundevall.* 3) αἱ λειμώνιαι (araneæ pratenses) Lycosarum species *Sundevall et Aubert. cf præterea* λύκος, φαλάγγια, φάλαγξ, ψύλλα.

1) L'araignée labyrinthique. (Arachnides.) — 2) L'araignée domestique. (Id.) — 3) La lycose à ventre noir. (Id.)

ἀσκαρίς (ascarides) tipula *Gaza. Distinguuntur :* 1) αἱ ἀσκαρίδες *e quibus fiunt* αἱ ἐμπίδες Larva Culicis pipientis *Linn. Camus.* Larva Culicis et Chironomi *Sundevall et Aubert.* 2) ἑλμίνθων γένος τι Oxyuris vermicularis *Aubert.*

1) Le cousin. (Diptères.) — 2) L'ascaride vermiculaire. (Intestinaux.)

ἀττέλαβος (attelabus) bruchus *Gaza.* Locustarum larva *Camus,* Locustarum genus, *Schneider et Aubert.* Acridium migratorium, *Sundevall.*

La sauterelle. (Orthoptères.)

ἀχέται (achetæ) canora *Gaza.* Cicadarum species *Camus.* Cicadarum species majores (plebeia, orni, fraxini) *Sundevall.* Cicada plebeia? *Aubert.*

La cigale plébéienne. (Hémiptères.)

βδέλλα (hirudo) Hirudinis species.

La sang-sue (Annélides.)

βομβύκιον (bombyces) 1) Megachile muraria *synon.* Chalicodroma muraria *Brullé vel* Megachile nestorea *et* affinis. 2) Follicula bombycis *Linn.*

1) Le mégachile muraire de Réaumur. (Hyménoptères.) — 2) Un bourdon. (Hyménoptères.)

βομβύλιος (bombylius) Necydali larva? *cf.* νεκύδαλος.
βομβύλιος (bombylii) Bombi species.

Un bombyce. (Lépidoptères.)

βόστρυχος (cirrhus) Lampyris noctiluca *Linn.* mas *cf.* πυγολαμπίς.

Le lampyre, ver-luisant. (Coléoptères.)

ἑλμίνθιον (vermiculi) *in anguillis cf.* t. III. p. 118, 50 ss.
ἕλμις (lumbrici) Entozoorum species. *Distinguuntur :* 1) ἡ ὀνομαζομένη πλατεῖα (lumbricus latus) Tæniæ spec. *Aubert.* 3) αἱ στρογγύλαι Ascaris lumbricoides? *Aubert.* 2) αἱ ἀσκαρίδες Oxyuris vermicularis *Aubert. Memorantur præterea :* 4) *lumbrici canum, fortasse* Tænia serrata, 5) *lumbrici qui in nive gignuntur.* 6) *qui in spongiis aluntur.*

1) Ver-de-terre var. (Annélides.) — 2) L'ascaride lombricoïde? (Intestinaux.) — 3) L'oxyure vermiculaire. (Id.) — 4) Un tænia. (Id.) — 5 et 6) Quid?

ἐμπίς (tipulæ) culex, mulio *Gaza,* Culex pipiens *Aubert.*

Le cousin. (Diptères.)

ἔντερα γῆς (lumbrici terrestres) Lumbricus.

Le lombric terrestre. (Annélides.)

εὐλαί (vermes qui in putribus carnibus nascuntur). *Definiri non possunt.*

Larves de diptères.

ἐφήμερον (ephemerum) Ephemera longicauda *Oliv.?*

L'éphémère. (Névroptères.)

ἠπίολος (hepiolus) Galleria cereana *synon.* Tinea mellonella *Linn.*

Une teigne. (Lepidoptères nocturnes.)

ἴουλος (iulus) Iuli et Scolopendræ species.

L'iule terrestre. (Myriapodes.)

ἱππομύρμηξ (equites formicæ) Formica herculanea *Linn.*?

La fourmi ronge-bois. (Hyménoptères.)

ἰχνεύμων (Ichneumon) guêpe ichneumon *Camus.* Sphex.

L'ichneumon. (Hyménoptères.)

κάμπη (erucæ). *Designantur hoc nomine variæ erucarum species, cf.* σκώληξ *et* τερηδών.
κανθαρίς (cantharides) mouche-cantharide *Camus.* Cantharis *vel* Mylabris.

La cantharide vésicante. (Coléoptères.)

κάνθαρος (canthari *et* scarabæus) Scarabæi species.

Divers coléoptères.

κάραβος (carabus) Cerambycis species?

Un capricorne. (Coléoptères.)

κηφήν (fucus) *cf.* μέλιττα.
κλῆρος (clerus) *synon.* πυραύστης, Galleria cereana *Schneider et Sundevall.* Clerus apiarius *Aubert.*

La gallerie de la cire. (Lépidoptères.)

κνῖπες *synon.* σκνῖπες (cnipes, scnipes), mulio *Gaza,* larvæ *Aubert.*
κονίδες *cf.* φθεῖρες.
κόρις (cimices) Acanthia lectularia *Fabr.*

La punaise des lits. (Hémiptères.)

κρότων (crotones *et* ricini) Ixodes reticulatus? Mellophagus ovinus? Hippobosciæ species? *Aubert.*

L'ixode réticulé. (Arachnides.)

κυνοραίστης (cynoræstæ) Ixodes Ricinus *Latr.*

L'Ixode ricin. (Arachnides.)

κώνωψ (culex) Conops calcitrans *et* Mosillus cellarius *Sundevall.* Mosillus cellarius *et fortasse* simulia maculata *Aubert.*

Le conops à pieds fauves de Fabricius. (Diptères.)

λύκος *cf.* φαλάγγιον.

μέλιττα (apis) *cf.* κηφήν, βασιλεύς, ἡγεμών Apis mellifica *Linn.*

L'abeille domestique. (Hyménoptères.)

μηλολόνθη (melolontha) scarabæus viridis *Gaza*, Cetonia *et* Melolonthæ species *Sundevall.* Geotrupes stercorarius? *Aubert.*

Un hanneton. (Coléoptères.)

μυῖα (musca) Muscæ species variæ. *Distinguuntur* α. μεγάλαι.

Une moucheet peut-être la mouche domestique. (Diptères.)

μύρμηξ (formica) Formicæ species *cf.* ἱππομύρμηξ.

μύωψ (tabanus) Hæmotopotæ *vel* Chrysopis species *Sundevall cf.* οἶστρος.

νεκύδαλος (necydalus). *Definiri non potest.*

ξυλοφθόρος (xylophthorus), ligniperda *Gaza*, Psyche sp. larva *Sundevall.* Psyche *vel* Solenobia *vel* Fumea sp. larva *Aubert.*

Le bostriche capucin. (Coléoptères.)

οἶστρος (asilus) Pennatula filosa *Gmel. Cuvier.* Cecrops Latreillii *vel* Elythrophera brachyptera *Aubert.*

L'œstros d'Aristote.

ὄνος ὁ πολύπους (aselli multipedes) cloporte *Camus.* Oniscus.

L'armadille officinal. (Isopodes.)

ορσοδάκνη (orsodacnæ) Curculionis spec.

Un charançon. (Coléoptères.)

πηνίον (penia) acia *Gaza.* Phalænidarum spec. *Sundevall.* Geometridæ spec. *Aubert*, *cf.* ὕπερα.

Le pênion d'Aristote.

πρασοκουρίς (prasocurides), porricida *Gaza. Definiri non possunt.*

πυγολαμπίς (cicindela) Lampyridis species, *cf.* βόστρυχος.

πυραύστης *synon.* κλῆρος.

σειρήν (sirenes) Vespæ solitariæ species *Aubert.*

Un hyménoptère porte-aiguillon.

σής (tinea) Tinea pellionella, tapetzella, sarcitella.

Une teigne. (Lépidoptères.)

σίλφη (silphe) Blattæ species.

La blatte. (Orthoptères.)

σκνίψ *v.* κνίψ.

σκολόπενδρα ἡ χερσαία (scolopendra) Scolopendræ species *cf.* ἴουλος.

L'iule terrestre. (Myriapodes.)

σκολόπενδρα ἡ θαλαττία (scolopendra marina) Nereides.

Une néreïde. (Annélides.)

σκορπίος (scorpio) Scorpio Europæus *Linn.*

Le scorpion d'Europe. (Arachnides.)

σκορπιῶδες (scorpioni simile insectum) Chelifer cancroides *Linn.*

La pince cancroïde. (Arachnides.)

σκώληξ (vermis) Insectorum larvæ.

σπονδύλη *s.* σφονδύλη (spondylæ). *Definiri non potest.*

Le sphondyle d'Aristote.

σταφυλῖνος (pastinaca). *Definiri non potest.*

σφήξ (vespa) Vespa. *Distinguuntur :* 1) οἱ ἥμεροι Vespa vulgaris. 2) οἱ ἄγριοι Vespa Crabro, *cf.* τενθρηδών.

1) La guêpe. (Hyménoptères.) — 2) La guêpe-frelon. (Id.)

τενθρηδών (tenthredines) teredo *Gaza*, le grugeur *Camus.* Vespæ species.

Une guêpe. (Hyménoptères.)

τερηδών (teredo) *ita vocantur* κάμπαι *quæ in alveariis nascuntur.*

Le taret? (Mollusques.)

τεττιγομήτρα (tettigometra) larva Cicadarum, *cf.* τέττιξ.

τεττιγόνιον (tettigonia) cicadaster *Gaza.* Cicadarum species minores? *Sundevall, Aubert.*

La cigale de l'orme? (Hémiptères).

τέττιξ (cicada), Cicada, *cf.* ἀχέται, τεττιγομήτρα, τεττιγόνιον.

ὕπερα (hypera), supera *Gaza.* Geometræ species, *cf.* πηνία.

φαλάγγιον (phalangium). *Distinguuntur :* 1) τῶν δηκτικῶν τὸ ἕτερον γένος ὃ καλεῖται ψύλλα (pulices). Attus scenicus? 2) τὸ δ' ἕτερον (phalangiorum mordacium alterum genus) Argyroneta aquatica *Sundevall.* Galeodes arenoides? *Aubert.* 3) ὅσα γε ὑφαίνει ἀράχνια (phalangia quæ telam texunt) Epeiræ species *Aubert.* 4) τὸ τῶν καλουμένων λύκων γένος (lupi aranei) *quorum tres sunt species :* 5) τὸ μικρόν (lupus araneus minor) Phalangium crista? 6) τὸ μεῖζον (lupus araneus major) Agelenæ species? 7) τὸ ποικίλον (lupus araneus varius) Theridii *vel* Linyphiæ species? *cf.* ἀράχνης.

1) Le phalangium d'Aristote. — 2) Un faucheur. (Arachnides); peut-être un galéode? — 3) Un épeïre. (Arachnides.) — 4) L'araignée civile. — 5) L'araignée labyrinthique? (Arachnides.) — 6) Le théridion couronné. (Arachnides.) 7)

φθεῖρες (pediculi) Pediculus capitis *et* vestimenti. *Distinguuntur :* 1) οἱ ἄγριοι (pediculi feri) morpion *Camus*, Pediculus pubis *Linn. Sundevall.* Ixodes Ricinus *Aubert.* 2) φθεῖρες ζῴων (pediculi animalium) Mellophagæ species. 3) φθεῖρες θαλάττιοι (pediculi marini) ichthyophthiræ species.

1) Le pou du pubis. (Parasites.) — 2) Le pou dans un sens vague. (Parasites.) — 3) Le cymothoe asyle. (Isopodes.)

φώρ (fures apes). *Definiri non potest.*

Leptine voleur. (Coléoptères.)

ψήν (psenes) ficarius culex *Gaza*, Cynips Psenes *Linn. synon.* Bastophago grossorum *Gravenhorst.*

Un cynips. (Hyménoptères.)

ψύλλα *cf.* φαλάγγιον.

ψύλλαι (pulex) Pulex irritans hominis.

La puce. (Syphonaptères,

ψύλλοι (pulices marini) Ichthyophthiræ species.

Quelques parasites des poissons.

ψυχαί (papiliones) Papilionum species.

IX. TESTACEA.

αἱμορροΐς (hæmorrhoïs) Testaceorum genus *Schneider.* Aphysia depilans? *Aubert.*

L'hæmorrhoïs d'Aristote. (Mollusques.)

ἀκαλήφη *synon.* κνίδη? (acalephæ et urtica marina) ortie de mer *Camus.* Urtica marina *Schneider.* Actinia *Aubert.*

L'acalèphe ortie de mer. (Zoophytes.)

ἀπλυσίας (aplysias) *v.* σπόγγος.
ἀστήρ (stella marina) Asteria *Linn.*

L'astérie-étoile de mer. (Échinodermes.)

βάλανος (glandes) Lepadinæ *vel* Balanidæ.

Une espèce de balane. (Mollusques.)

βρύσσος (bryssi) Echinidea.
γάλακες *v. l.* γαλάδες (galaces) *definiri non possunt.*
ἐχινομήτρα (echinometræ) Echinus Melo *Lam.*

L'oursin cilié. (Échinodermes.)

ἐχῖνος (erinaceus marinus) Echinidea. *Distinguuntur :* 1) ὁ ἐσθιόμενος (erinacei marini esculenti). Echinus esculentus *Linn., ad eos pertinent :* οἱ ἐν τῷ Πυρραίῳ εὐρίπῳ (erinacei Pyrrhæi Euripi). 2) ὁ λευκὸς περὶ Τορώνην Echinus decadactylus; Schizaster canaliferus. 3) ᾧ χρῶνται πρὸς τὰς στραγγουρίας (echini pelagici) Cidaris hystrix *Lam.* 4) οἱ ἐπιπολάζοντες (erinacei vulgares) *cf.* ἐχινομήτρα, βρύσσοι, σπάταγγοι.

1) L'oursin comestible. (Échinodermes.) — 2) L'oursin. — 3) La cidarite-porc-épic. (Id.) — 4) L'oursin ventru. (Id.)

ἡδυπορφύρα (hedyporphyra).

L'hédiporphyra d'Aristote.

κήρυξ (buccinum) Buccinoidea *vel* Trochoidea species.

Le triton des anciens. (Mollusques.)

κνῖδαι (urtica marina) *cf.* ἀκαλήφη.
κόγχη (conchæ) Testaceorum variæ species.

Une coquille dans le sens vague. (Mollusques.)

κογχύλια (conchæ) Testaceorum variæ species.
Id.

κοκκάλια (coccalia) Testaceorum genus terrestre.

Une coquille terrestre. (Une hélice.)

κοχλίας (cochleæ) Helix. *Distinguuntur* οἱ χερσαῖοι (cochleæ terrestres).

L'hélice vigneronne? (Mollusques.)

κόχλος (cochleæ) Testaceorum genus. *Distinguuntur :* 1) οἱ τῆς γῆς (cochleæ terrestres), limas *Camus, definiri posse negat Aubert.* 2) οἱ μεγάλοι, οἱ θαλάττιοι (cochleæ marinæ).

1) Une hélice. (Mollusques.) — 2) Une coquille marine. (Id.)

κτείς (pecten) pétoncle *Camus.* Pecten Jacobæus *Aubert.*

Le peigne de saint Jacques. (Mollusques.)

λεπάς (patella) Patellæ species variæ. Distinguitur ἡ ἀγρία *synon:* οὖς θαλάττιον (patella fera) oreille de mer *Camus.* Fissurella græca *Aubert.*

L'haliotide oreille de mer. (Mollusques.)

λιμνόστρεα (ostreæ lacustres) Ostrea edulis? Pectunculus pilosus *vel* Spondylus gadæropus *Aubert.*

Le spondyle pied-d'âne. (Mollusques.)

μῦς (musculus) Mytilus edulis *Linn.*

La moule comestible. (Mollusques.)

νηρίτης (neritæ) Buccionoidea *vel* Trochoidea species.

Un buccin. (Mollusques.)

ὁλοθούρια (holothuria) *definiri non possunt.*

Une holothurie. (Échinodermes.)

ὄστρεα (ostreæ) Ostrea edulis? *cf. Oribas.* t. I, p. 590.

L'huître comestible? (Mollusques.)

οὖς θαλάττιον *cf.* λεπάς.
πίννα (pinnæ) Pinna.

La pinne-marine. (Mollusques.)

πνεύμων (pulmones marini) *definiri non potest.*

Une méduse. (Acalèphes.)

πορφύρα (purpura *et* purpura et buccina) Muricis *et* Buccinii species.

Un murex épineux. (Mollusques.)

σπάταγγος (spatangæ) Echinidea.

Le spatange d'Aristote. (Échinodermes ?)

σπόγγος (spongia) Spongia *auctorum. Distinguuntur :* 1) ὁ μανός (spongiæ raræ) Spongia equina *Osc. Schmidt.* 2) ὁ πυκνός (spongiæ densæ) Spongia mollissima *Osc. Schmidt.* 3) ὁ Ἀχίλλειος (spongiæ Achilleæ) Spongia Zimocca *Osc. Schmidt.* 4) ἀπλυσίαι (aplysias) Sarcotragus *Osc. Schmidt.*

1) L'éponge cavalline. (Polypiers.) — 2) L'éponge très-molle — 3) Une éponge. — 4) Une éponge.

στρόμβος *et* στρομβώδη (turbines *et* turbinata) Testaceorum species.

Un turbot. (Mollusques.)

σωλήν (solenes) Solenes.

Le solen sabre. (Conchyliologie.)

τῆθος (tethos) *synon.* τήθυον?
τήθυον (tethya) Ascidia.

Une espèce d'ascidie. (Mollusques.)

χῆμαι (chamæ) *definiri non possunt.*

X. PLANTÆ.

Abies; *apud solum interpr. lat. de* ***Plantis*** I, 60, p. 24, 11 *legitur.*
ἄγνος (agnus) Vitex Agnus-castus *Linn. Sprengel. Quæ leguntur in vers. lat. l. de Plant.* I, 12, p. 25, 25 : id quod dicitur magnus cannæ et rubus, *interpres græcus ita reddidit :* τὰ καλούμενα ἄγνοι καὶ βάτοι.

Le gatilier. (Verbénacées.)

ἀγριέλαιος (*vers. lat.* bota.) Olea Oleaster; Oleæ Europææ var. silvestris. *synon.* κότινος *ubi v.*

L'olivier sauvage. (Oléinées.)

ἄγρωστις (gramen) Triticum repens *Linn.? Sprengel.*

Le chiendent? (Graminées.)

Adul silvestris *interpr. gr.* ἀρτεμισία ἄγρια.
αἴγειρος (populus nigra) Populus nigra *Linn. Sprengel et Fraas. Male apud interpr. gr. l. de Plantis,* I, 18, p. 29, 19 *legitur* αἴγειρος, *ubi vers. latina ilex quod firmat locus Theophrasti de Plantis* II, 25, 10, *cf. Meier ad Nicol. Damasc.* p. 104. *Distinguuntur :* 1) ἡ ἄκαρπος, 2) ἡ καρποφόρος ἐν Κρήτῃ.

Le peuplier noir. (Salicinées.)

αἶρα (lolium) Lolium temulentum *Linn.*, *Sprengel et Fraas.*

L'ivraie. (Graminées.)

ἄκανθος (spinæ genus) Acacia vera *Willd. eadem quæ Theophrasto* ἄκανθα ἡ μέλαινα.

L'acacia vrai. (Légumineuses, mimosées.)

Acelga? *nomen apud solum interpr. lat. invenitur. Meier* l. l. p. 79, *ex arabico* selg *ortum esse putat, Theophrasto* τεῦτλον, *beta.*

ἄκυλος Glans Quercus Ilicis.

Le gland du chêne-vert. (Cupulifères.)

Alaz *interpr. gr.* ῥάμνοι.

Aletafur *interpr. gr.* σμηρίον.

Ἀλθηφιὰς ἄμπελος *v.* ἄμπελος.

Ambrachion *interpr. gr.* τὰ λεγόμενα θάμνοι. *Nomen e* φρύγανον *corruptum esse conjicit Meier.* l. l. p. 77.

Ἀμιναῖος *v.* ἄμπελος.

ἄμπελος (vitis) Vitis vinifera *Linn. Ejus species:* 1) ἣν καλοῦσι κάπνιον. 2) Ἀλθηφιάς. 3) Ἀνθηδονιάς. 4) Ὑπερείας. 5) ἡ μαινομένη. 6) ἀμπέλων αἱ συστάδες *et præterea* οἶνος Ἀμιναῖος (*cf. Oribas.* t. I, p. 639), Πόλλιος, Σαμαγόρειος.

1 à 7) La vigne et ses variétés. (Sarmentacées.)

ἀμυγδαλῆ (amygdalus) Amygdalus communis *Linn. Ejus fructus*, ἀμύγδαλον, *species* amygdali amari.

L'amandier à fruit doux et à fruit amer. (Amygdalées.)

ἄμωμον (amomum), Cisssus vitiginea *Rox.*, *Sprenrel et Fraas.*

L'amome en grappe. (Amomées.)

ἀνάρρινον (antirrhium), nasturtium *Gaza.* Antirrhinum Orontium *Linn.*, *Sprengel* Antirrhinum majus *Linn.? Fraas.*

Le muflier-azarine. (Scrophularinées.)

ἀνδράχνη (portulaca) Portulaca oleracea *Linn.*, *Sprengel et Fraas.*

Le pourpier? (Portulacées.)

ἄνηθον (anethum) Anethum graveolens *Linn.*, *Sprengel et Fraas.*

Le fenouil. (Ombellifères.)

Ἀνθηδονιάς *v.* ἄμπελος.

ἄπιος (pirus) Pirus communis cultus *Linn.* ἄπιοι ἐπεμβολάδες *synon.* ἐγκεκεντρισμέναι, *cf.* ἄχερδος, ἀχράς, ὄχνη.

Le poirier et ses variétés. (Pomacées.)

ἄρον (arum) Arum Dioscoridis *Sibth.*, *Fraas.*

Le gouet de Dioscoride. (Aroïdées.)

Artemisia *int. gr.* ἀρτεμισία. Artemisia arborescens *Linn.?* Laurus? *cf. Meier l. l.* p. 93.

L'armoise arborescente. (Corymbifères.)

ἀρτεμισία ἀγρία *v. lat.* adul silvestris.

L'armoise des champs. (Corymbifères.)

ἀσπάλαθος (aspalathus *cf.* t. IV, p. 186) Genista acanthoclada *DC.*

Le genêt à rameaux épineux. (Légumineuses.)

ἀσφόδελος (asphodelus) Asphodelus ramosus *Linn.*

L'asphodèle rameux. (Liliacées.)

Altharafa *apud solum interpr. lat.* Tamarix *cf Meier.* l. l. p. 82.

ἀτρακτυλίς (atractylis) Carthamus lanatus *Linn.*, *Sprengel*, *Fraas.*

Le carthame laineux. (Cynarocéphales.)

ἀφάκη (aphaca) Lathyrus Aphaca *Linn.*, *Sprengel*, Vicia Cracca *Linn.*, *Fraas.*

La vesce cultivée. (Légumineuses.

ἄχερδος (pirus silvestris) Pirus salicifolia *Linn.*, *cf.* ἀχράς.

ἀχερωΐς *v.* λεύκη.

ἀχράς (pirus silvestris) Pirus salicifolia *Linn. Fraas*, *dubitat Fée*, *v.* ἄχερδος.

Le poirier sauvage. (Pomacées.)

ἀψίνθιον (absinthium) Artemisia Absinthium *Linn.*, *Fraas.*

La grande absinthe. (Corymbifères.)

Bacca caprarum *interpr. gr.* ἡλιοσκόπον (*v. l.* ἡλιοσκόπιον).

βάλανος (glans) Glans quercus *species variæ.*

Le fruit de divers chênes d'Europe. (Cupulifères.)

Balaustium *interpr. gr.* βαλαύστιον Flos Mali punicæ *seu* Granatæ silvestris. *De errore interpr. cf. Meier* l. l. p. 97.

La fleur en bouton du grenadier. (Granatées.)

βάλσαμον (balsamum) Amyris Gileadensis *Linn.* Balsamodendron Gileadense *Kunth.*

Le baumier de Gilead ou le baumier opobalsamum. (Térébinthacées.)

Barba Jovis *interpr. gr.* χρυσοκόμη ἢ χρυσῖτις.

βασιλικόν *vers. lat.* olus regium. Ocimum Basilicum *Linn.* ὤκιμον *Theophrasti.*

Une labiée à odeur suave. — L'ocimum Basilicum *L.* est une plante d'Asie et d'Amérique.

βάτος *vers. lat.* rubus. Rubus tomentosus *Willd.*

La ronce fruticuleuse. (Rosacées.)

Belenum *interpr. gr.* βελένιον. *Fortasse* Balanites Ægyptiaca *Del.*, *cf. Meier.* l. l. p. 101.

La balanite d'Égypte? (Térébinthacées.)

Belotæ *interpr. gr.* βάλανοι.

Le fruit du chêne à gland doux. (Cupulifères.)

βέντελος *vers. lat.* vovet. *Scaliger in libr. de Pl.* p. 64^{b} Amomum. *Meier. l. l.* p. 80 Nux avellana Indica.

Le bentelos d'Aristote.

Beta (*an* τεῦτλον?) Beta vulgaris *Linn.*

La bette cultivée? (Chénopodiacées.)

βολβοί (bulbi) Muscari comosum *Linn.*

Divers bulbes.

Bota *interpr. gr.* ἀγριέλαιος.

βρύον (muscus) Ulva Lactuca *Linn.*, *Sprengel*, *Fraas.*

Les mousses dans le sens large.

Buprestis *cf.* βούπρηστις *apud Theophr. Hist. plant.* VII, c. 7, 3. *Hesychius* βούπρηστις· λαχάνου εἶδος. *Latreille vix recte* Meloes spec. *esse putat.*

Le buprestis de Théophraste.

γλήχων (pulegium) Mentha Pulegium *Linn.*, *Sprengel*, *Fraas.*

Une labiée à odeur suave.

δάφνη (laurus) Laurus nobilis *Linn.*

Le laurier (Laurinées.)

δίκταμνον(dictamnum) Origanum Dictamnus *Linn.*, *Sprengel, Fraas.*

Le dictame de Crète. (Labiées.)

δόναξ (arundo) Arundo Donax *Linn. Fraas, cf.* κάλαμος.

Le roseau à balais. (Graminées.)

Dorycnium, Solanum insanum *Linn. Sprengel,* Physalis Alkekengi *Linn.*, *Fée.*

Le coqueret-alkekenge. (Solanées.)

δρῦς (quercus) Quercus spec. var.

Le chêne-Rouvre. (Cupulifères.)

ἔβενος (ebenus) Diospyros Ebenum *Retz.*, *Sprengel*, *Fraas.*

Un diospyros.

ἐλαία (olea) Olea Europæa *Linn. cf.* καλλιέλαιος.

ἐλλέβορος (veratrum) Helleborus orientalis *Linn. Sprengel, Fraas. Ejus species* ὁ λευκός Veratrum album, ὁ μέλας, Helleborus orientalis, *cf. Oribas.* t. II, p. 796 s. 800 s.

L'ellébore d'Orient. (Renonculacées) et l'ellébore blanc. (Colchicacées.)

ἐπίπετρον (epipetrum) Sedum Anacampseros *Linn.*? *Sprengel.*

L'épipetron d'Aristote.

ἐρέβινθοι (cicer) Cicer arietinum *Linn. Sprengel, Fraas.*

Le pois chiche. (Légumineuses.)

ἐρινεὸς (caprificus) Ficus Carica silvestris *Linn. Eodem nomine fructus designantur, cf. Oribas.* t. II, p. 902.

Le figuier sauvage. (Urticées.)

ἕρπυλλον (serpyllum) Thymus Serpyllum *Linn. cf.* sesebra.

Le thym Serpolet. (Labiées.)

ἐρυσίβη (robigo), *cf. Oribas*, t. I, p. 558.

L'erysiphe des feuilles vivantes. (Champignons.)

Fingekest *interpr. gr.* πεντάφυλλον.

Fungi *interpr. gr.* μύκητες.

ἡδύοσμος *vers. lat.* menta. Mentha piperita *Linn. vel* Mentha tomentosa *d'Urv.*

La menthe poivrée ou espèce voisine. (Labiées.)

ἡλιοσκόπον (*var. lat.* ἡλιοσκόπιον) *vers. lat.* bacca caprarum. Euphorbia Helioscopia *Linn.* Hederæ speciem *esse suspicatur Meier* l. l. p. 80.

L'hélioscopion d'Aristote.

θαψία (thapsia) Thapsia Garganica *Linn. Sprengel, Fraas.*

Le faux turbith. (Ombellifères.)

θρυαλλίς (thryallis) Plantago albicans *Linn. Sprengel.* Verbascum limnense *Fraas.*

Le thryallis d'Aristote.

θρύον (alga) Junci species.

Les carex. (Cypéracées.)

θύμον (thymum) Satureja capitata *Linn. Sprengel*, *Fraas.*

La sarriette en tête. (Labiées.)

ἰξός (viscum). Viscum album *vel* Loranthus Europæus *Linn.*

Le gui à fruits blancs. (Loranthacées.)

ἴον (viola) Matthiola incana *R. Br.* Cheiranthus incanus hortensis *Lam.* Leucoium incanum *Mœnch. cf.* λευκόια.

Les crucifères odorantes.

ἱπποσέλινον (hipposelinum) Smyrnium Olus atrum *Sprengel, Fraas.*

Le maceron commun. (Ombellifères.)

ἶρις (iris) Iridis species *Linn.*

L'iris de Florence et espèces voisines. (Iridées.)

ἰσχάδες (ficus) *v.* σῦκον.

ἰτέα (salix) Salicis species *Linn* calamentum *interpr. gr.* καλαμίνθη.

Les saules grecs. (Salicinées.)

καλαμίνθη *vers. lat.* calamentum. Melissa altissima *Sibth.*

La mélisse officinale. (Labiées.)

κάλαμος (calamus, calami, *cf.* arundo) Arundinis species.

La canne de Provence.

καλλιέλαιος (olea) Olea Europæa *Linn. v.* ἐλαία.

κάλλυντρον (scopæ) *planta ignota.*

Le callyntron d'Aristote.

κάππαρις (capparis) Capparis ovata *Sprengel*, Capparis spinosa *Linn. Fraas.*

Le caprier épineux (Capparidées).

κάπνιος *v.* ἄμπελος.

καρύα *v. lat.* nux t. IV, p. 26, 35. *Meier.* l. l. p. 97 *et altero loco* t. IV, p. 38, 50, nux pinea *ubi interpr. gr.* τῆς πεύκης καὶ τῆς καρύας.

Divers fruits à enveloppe osseuse.

κάρυον (nux) *fortasse* Juglans regia *Linn. cf. Meier* l. l. p. 89, *Oribas* t. I, p. 531.

κάρυον (castaneæ) Fagus Castanea *Linn.*?

Le châtaignier? (Cupulifères.)

καυλίον τὸ καλούμενον (Brassica marina) *planta ignota*

Le crambe maritime? (Crucifères.)

Caulis *interpr. gr.* αἱ κράμβαι.

κέγχρος (milium) Panicum italicum *Linn. vel* Panicum Miliacum *Linn.*

Le millet (Graminées.)

κέδρος (cedrus) κέδρινον ἔλαιον *et* t. IV, p. 95. 36 τῆς κέδρου τοῖς ἀποπτίσμασιν ὁμοία ὀσμή *cf. Oribas.* t. I, p. 630, t. II, p. 814 s. Juniperus Lycia *Linn. Sprengel.*

Le cèdre du Liban. (Conifères.)

κενταυρεία (centaurea) *fortasse* Erythræa Centaurium *Pers. Fraas.*

La petite centaurée ou espèce voisine. (Gentianées.)

κέρασος (cerasa) Prunus Cerasus *vel* avium *Linn.*

Le cerisier. (Amygdalées.)

κερκίς (populus) Populus tremula *Linn? Sprengel, Fraas.*

Le tremble. (Salicinées.)

κήρινθος (cerinthus), *cf. Schneider ad Arist. Hist. Anim.* t. IV, p. 195.

κιννάμωμον (cinnamomum) Laurus Cinnamomum *Linn.*

Le cinnamome (la cannelle). Laurinées.

κιττός (hedera) Hedera Helix *Linn.* Hedera poetica *Hort.*

Le lierre. (Caprifoliacées.)

κλήθρη (alnus) Alnus.

κνῆκος (carthamus *et* cnicus) Carthami species *fortasse* C. tinctorius *Linn.* C. leucocaulis *Sibth.*

Un carthame. (Légumineuses.)

κνίδη (urtica) Urtica pilulifera *Linn. Fraas.*

L'ortie dioïque et l'ortie brûlante. (Urticées.)

κολοκύνθη *v. l.* κολοκύντη (cucurbita) Cucumis sativa *Linn. Sprengel.*

Le potiron. (Cucurbitacées.)

κόμμι (gummi) ἀραβικόν.

La gomme arabique produite par un *acacia.* (Légumineuses.)

κόνυζα (conyza) Inula viscosa *Desf.*, *syn.* Erigeron viscosum *Linn.* Inula graveolens *Desf. syn.* Erigeron graveolens *Linn.* Inula Pulicaria. *L.*

Une espèce d'Inule. (Corymbifères.)

κοράκιον (coracium) *cf. Beckmann ad Ausc. mir.* p. 180.

κότινος (oleaster) Olea Europæa silvestris *Linn. cf.* ἀγριέλαιος.

κράμβη *cf.* caulis (brassica *et* crambe) Brassica oleracea *Linn.*

Le chou cultivé. (Crucifères.)

κριθή (hordeum) Hordeum vulgare *et* H. hexastichon *Linn.*

L'orge, espèces cultivées. (Graminées.)

κρόκος (crocus) Croci species variæ.

Le safran cultivé. (Iridées.)

κρόμμυον (cæpæ) Allii species variæ.

L'ognon et quelques espèces voisines. (Liliacées.)

κύαμος (fabæ) Vicia Faba *Linn.*

La fève cultivée. (Légumineuses).

(κύμινον) κυμινοπρίστης (cumini sector). Cuminum Cyminum *Linn.*

Le cumin. (Ombellifères.)

κυνακάνθη (rubus caninus). Rubus caninus *Linn.*

La ronce dans le sens vulgaire. (Rosceées.)

κυνόσβατος (fr. p. 208, a) Rosæ species *Fraas.*

La rose canine. (Rosacées.)

κυπάρισσος εὐώδης (*apud Homerum*) Cupressus sempervirens. *Linn.*

Le cyprès pyramidal. (Conifères.)

Cuscute *interpr. gr.* λινόζωστις.

κύτισος (cytisus) Medicago arborea *Linn.*

La luzerne en arbre? (Légumineuses.)

κώνειον (cicuta) Conium maculatum *Linn.*

La grande ciguë. (Ombellifères.)

λάχανα (herbæ) *cf. Oribas*, t. I, p. 582.

λείριον (lilia) Lilium Chalcedonicum *Linn. et* bulbiferum *Linn.*

Le lys blanc. (Liliacées.)

λεύκη (populus alba) Populus alba *Linn.*

Le peuplier blanc. (Salicinées.)

λευκόιον (viola alba) Matthiola incana *R.Brown.Sprengel.*

La giroflée annuelle. (Crucifères.)

λευκόφυλλον (leucophyllum).

Le leucophyllon d'Aristote.

λινόζωστις *vers. lat.* cuscute. Mercurialis annua *Linn.*

Le linozostis d'Aristote.

λίνον (linum) Linum usitatissimum *Linn.*

Le lin usuel. (Linacées.)

Magnus cannæ *interpr. gr.* ἄγνοι καὶ βάτοι.

μανδραγόρας (mandragoras) Atropa Belladonna *Linn. Sprengel, Fraas.*

La belladonne. (Solanées.)

μαργαρίτης *vers. lat.* vargaration, *cf. Meier l. l.* p. 72.

Mediannus *interpr gr.* μεσιτεύων *Meier l. l.* p. 83 *nomen plantæ esse suspicatur* Euphoubia Lathyris *Linn.*

L'épurge. (Euphorbiacées.)

μελίλωτος (sertula campana) Melilotus officinalis *Linn. Sprengel.* Melilotus Cretensis *Linn. Fraas.*

Le mélilot. (Légumineuses.)

μηδικὴ πόα (Medica herba) Medicago sativa *Linn. Fraas.*

La luzerne. (Id.)

μήκων (papaver) Papaveris Glaucii, Rœmeriæ species variæ.

Le pavot somnifère, le glaucion. (Papavéracées.)

μηλέα (malus) Pirus malus silvestris *et* urbana *Linn. Ejus fructus* μῆλον (malum).

Le pommier. (Pomacées.)

Mala Cydonia.

Le cognassier. (Id.)

μίνθη (mentha) Mentha sativa *Linn. Sprengel.* Mentha piperita *Linn. Fraas.*

Une menthe. (Labiées.)

μορέα ἡ ἀγρία *vers. lat.* morus. Morus alba *et* nigra *Linn. cf.* συκάμινα. *Ejus fructus* morum *vers. lat.*

Le mûrier noir et le mûrier blanc. (Urticées.)

μύκης (fungus) Agaricus campestris *Linn.*

Un champignon hyménomycète.

μυροβάλανος (myrobalani) myrobalanorum arbor *vers. lat. cf. Meier l. l.* p. 129.

Un myrobalan. (Famille incertaine.)

μυρρίνη (myrtus) Myrtus communis *Linn.* Ejus species ἡ λευκή *et* ἡ μέλαινα.

Le myrte et ses variétés. (Myrtacées.)

νᾶπυ (sinapi) Sinapis alba *et* nigra *Linn.*

La moutarde blanche et la moutarde des champs. (Crucifères.)

νάρθηξ (ferula) Ferula communis *Linn.*

La férule commune. (Ombellifères.)

Nenufar *interpr. gr.* νοῦφαρ.

νοῦφαρ *vers. lat.* nenufar, Nymphæa *seu* Nuphar *of. Meier l. l.* p. 117.

Le nénuphar à fleurs jaunes et à fleurs blanches. (Nymphéacées.)

οἰνάνθη (labrusca) Paronychia serpylliflora *Dec. Fraas.*

La fleur de la vigne. (Sarmentacées.)

οἰνοῦττα (œnussa) *planta ignota.*

opigaidum *v. l.* opigaldum, epigader, epigadrium *interpr. gr.* ὀπιγαΐς, *cf. Meier l. l.* p. 69.

ὀρίγανος (origanum) Origanum Heracleoticum *et* Creticum *Linn.*

L'origan. (Labiées.)

ὄροβος (ervum) Ervum Ervilia *Linn.* Vicia Ervilia *Willd.*

La lentille. (Légumineuses.)

ὄροφος Saccharum Ravennæ *Bieberst.* v. φλέως.
ὄρυζα (oryza) Oryza sativa *Linn.*
Le riz cultivé. (Graminées.)

ὄχνη (pirus) Pirus communis s. silvestris.
Le poirier. (Pomacées.)

παρδάλειον (pardalium) *synon.* παρδαλιαγχές.
παρδαλιαγχές (pardalianches) *definiri non potest.*
Une espèce d'aconit. (Renonculacées.)

pentaphyllon *synon.* fingekest *Theophrasto* ἄγνος Vitex *cf. Meier l. l.* p. 80.
πέπερι (piper) Piper species, *cf. Oribas.* t. II, p. 904.
Le poivre noir. (Pipérinées.)

περσέαι (perseæ) Persica vulgaris *Mill.*, *cf. Oribas.* t. I, p. 581.
Le pêcher. (Amygdalées.)

πεύκη (piceæ *et* pinus) Pinus Pinaster *Ait.* Pinus Halepensis *Mill. Ait. Ceterum cf. Oribas.* t. II, p. 898.
Une espèce de pin. (Conifères.)

πήγανον (ruta) Ruta graveolens *Linn.*
La rue à odeur forte. (Rutacées.)

πικρίς (intybum agreste) Helminthia echioides *Gært. Sprengel.* Apium petroselinum *Linn. Langkavel.*
La picride asplénioïde F. (Chicoracées.)

πίτυς (pinus) Pinus silvestris *Linn.*, *cf.* πεύκη.
πλάτανος (platanus) Platanus orientalis *Linn*
Le platane d'Orient. (Amentacées.)

πλόμος (verbascum) *synon.* φλόμος?
πόα (herba) Medicago sativa *Linn. Distinguuntur :* 1) πόα Μηδική *v.* Μηδικὴ πόα, 2) πόα Χαλκιδική (Chalcidica herba, 3) πόα Συρία.
1, 2, 3) Herbe dans un sens vague.

πράσιον (marrubium) Marrubium Creticum *Mill.*
Le marrube de Crète. (Labiées.)

πράσον (porrum) Allium Porrum *Linn.*
Le poireau. (Liliacées.)

πρῖνος (ilex) Quercus Ilex *vel* coccifera *Linn. quod legitur de Pl.* I, 18, t. IV, p. 29, 19 ilex *interpr. gr.* αἴγειρος.
Un chêne section des Ilex. (Cupulifères.)

πτελέα (ulmus) Ulmus campestris *Linn. cf.* Ulva.
L'orme des champs. (Ulmacées.)

πύξοι (buxum) Buxus sempervirens *Linn.*
Le buis toujours vert. (Euphorbiacées.)

πυρός (triticum) Tritici species.
Une variété du froment. (Graminées.)

ῥαφανίς (radicula) Raphanus sativus *Linn.*, *cf. Oribas.* t. I, p. 615.
Le raifort. (Crucifères.)

ῥάφανος (brassica) Brassica oleracea culta *Linn. cf.* κράμβη.
ῥοά *v.* ῥοιά.
ῥόδον (rosa) Rosæ species variæ. *Ejus species* ὧν ὁ ὀμφαλὸς τραχύς ἐστιν ἢ ὧν λεῖος Rosa muscosa *vel* moschata germine hispido *Sprengel.*
Plusieurs variétés de roses. (Rosacées.)

ῥοιά (punica malus) Punica Granatum *Linn. Eodem nomine fructus designantur.* Ejus flores κυτινοι (cytini) *cf.* balaustium. Ejus species αἱ οἰνώδεις ῥοιαὶ καλούμεναι.
Le grenadier et ses diverses parties.

salix *interpr. gr.* ἰτέα.
seila *omittit interpr. gr.* Lolium, *cf. Meier l. l.* p. 101.
σέλινον (apium) Apium Petroselinum *Linn. Sprengel.* Apium graveolens cultum *Linn. Fraas.*
Le persil et le céleri. (Ombellifères.)

sesebra *interpr. gr.* σισύμβριον. *Meier l. l.* p. 100 ἕρπυλλον *designari putat.*
σέσελις (seselis) *Theophr. Hist. plant.* IX, 5, 5, τὸ σέσελι Melospermum peloponnesiacum *Koch? Sprengel.* Tordylium officinale *Linn. Fraas.*
Le séseli de Marseille. (Ombellifères.)

σήσαμα (sesama) fructus τοῦ σησάμου, Sesamum orientale *Linn.*
Le fruit de sésame d'Orient. (Sésamées.)

σικύα (pepones) Cucumis prophetarum *Linn.* Cucurbita Pepo *Linn. Sprengel.* Cucurmis Melo *Linn. Fraas.*
La citrouille. (Cucurbitacées.)

σίκυος (cucumis) Cucumis Melo *Linn. Sprengel* Cucumis sativa *Linn. Fraas.*
Le concombre ou le melon. (Cucurbitacées.)

σίλφιον (silphium) Ferula Tingitana *Linn.* Thapsia gummifera *Spreng. Sprengel.* Thapsia villosa *Linn. Fraas.*
La thapsie villeuse. (Ombellifères.)

σίνηπι (sinapi) Sinapis alba *et* nigra *Linn. cf.* νᾶπυ.
σίστρος (sistrum) *Planta siliquosa quam Pseudoplutarchus de fluviis c.* 13 σεῖστρον *nominat.*
Le sistros d'Aristote.

σισύμβριον (sisymbria) Mentha silvestris *Linn. Sprengel.* Mentha aquatica *Linn.*?
Le sisymbrion d'Aristote.

σκαμμωνία (scammonea) Convolvulus Scammonia *Linn.*
Le liseron-scammonée. (Convolvulus.)

σκίλλα (scilla, *vers. lat.* squilla) Scilla maritima *Linn.*
La scille maritime. (Liliacées.)

σκόλυμος (scolymus) Scolymus Hispanicus *Linn. Sprengel.* Scolymus maculatus *Linn. Fraas.*
Le cardon. (Cynarocéphales.)

σκόροδα (allium) Allium sativum *Linn. Fraas.*
L'ail. (Liliacées.)

σμύρνα (myrrha) Amyris Kafal *Forsk. Distinguitur* ἡ σμύρνα τῶν ἰατρῶν (myrrha medicorum).
La myrrhe officinale. (Térébinthacées.)

σπάρτον (spartum) Spartium Scoparium *Linn. Sprengel* Spartium junceum *Linn. Fraas.*
Le genêt d'Espagne. (Légumineuses.)

στύραξ (styrax) Styrax officinalis *Linn. Sprengel. Fraas. cf. Oribas.* t. I, p. 578.
Le styrax officinal. (Guaiacanées.)

συκάμινα (morum) *fructus* Mori nigræ *Linn. cf.* μορέα.
συκῆ (ficus *et* carica) Ficus Carica *Linn.*
Le figuier. (Urticées.)

σύμφυτον (consolida) alus *Gaza.* Symphytum brochum *Bory? Fraas.*
La consoude de Crète. (Borraginées.)

σχοῖνος (juncus odoratus) juncus maritimus *Lam* ? *Fraas.*
Le roseau aromatique ? (Acorées.)

τέρμινθος (terebinthus) Pistacia Terebinthus *Linn. Fraas.*
Le pistachier Térébinthe. (Térébinthacées.)

Terugena *interpr. gr.* τράγιον.
τίφη (tipha) Triticum monococcum *Linn. Sprengel. Fraas.*
La festuque penchée F. (Graminées.)

τράγιον *vers. lat.* terugena *cf. Meier l. l.* p. 98, *Oribas.* t. I, p. 556, Origanum Marum *Linn* (Majorana crassifolia *Benth.*)? *Sprengel, Fraas.*
L'origan-Marum. (Labiées.)

Tuberes *interpr. gr.* ὕδνα
ὕδνον *vers. lat.* tuberes, Tuber *Fraas.*
Un champignon gasteromycète.

Ulva *legitur de Pl.* II. c. 14, p. 42, 4 *c. v. l.* ulva *Albertus m.* ulmum *legit quod expressit interpr. gr.* πτελέα *cf. Meier l. l.* p. 127.
ὑοσκύαμος (hyoscyamus) Hyoscyamus niger *Linn.*
La jusquiane noire. (Solanées.)

Vargaration *interpr. gr.* μαργαρῖται.
Vibex *interpr. gr.* φλόμος.
Vovet *interpr. gr.* βέντελος.
φακῆ (lentes) *cf. Oribas.* t. I, p. 569. *Fructus* τοῦ φακοῦ Ervum Lens *Linn. Fraas.*
La lentille. (Légumineuses.)

φηγός (*in epigr. Mirab. ausc.* c. 133, t. IV, p. 100, 29) Quercus Esculus *Linn.*
Le chêne Esculus. (Cupulifères.)

φλέως (phleus) Poterium spinosum *Linn. Sprengel.* Saccharum cylindricum *Lmrk. Fraas.*
Le phléos d'Aristote.

φλόμος *vers. lat.* vibex, *cf.* πλόμος.
φοῖνιξ (palma) Phœnix dactylifera. *Linn. Ejus fructus eodem nomine designantur. Distinguuntur :* ἄνορχοι *synon.* εὐνοῦχοι *et* ἀπύρηνοι.
Le dattier. (Palmiers.)

φύκιον *synon.* φῦκος, *cf. Oribas.* t.I, p. 593,43.
χαλβάνη (galbanum) Bubon Galbanum *Linn. Sprengel.*
La gomme-résine du bubon galbanifère. (Ombellifères.)

χαρισία (charisia).
χέδροπα (legumina) *cf. Oribas.* t. I, p. 574.
χρυσῖτις *synon.* χρυσοκόμη *vers. lat.* Barba Jovis. Chrysocoma Linosyris *Linn.* ?
Le chrysocome Linosyris ? (Corymbifères.)

ὦχρος (ervilia) Pisum Ochrus *Linn. Sprengel.* Lathyrus Cicera *Linn. Fraas.*, *cf. Oribas.* t. I, p. 572.
Le pois jaunâtre. (Légumineuses.)

XII. LAPIDES ET METALLA.

ἅλες Sal. *Distinguuntur :* 1) ἅλες ὀρυκτοί Sal fossile. 2) ἅλες ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξανθοῦντες Sal marinum.
1, 2) Le sel fossile et le sel marin. (Hydrochlorate de soude.)

ἄνθραξ ὁ καλούμενος Carbunculus, *cf. Pinder, de Adamante*, Berol. 1829, p. 32 ss.
ἄργιλος, Argilla.
L'argile.

ἄργυρος, Argentum.
L'argent.

ἄργυρος χυτός, Argentum vivum.
Le mercure.

ἀρσενικόν, Auripigmentum, Arsenici minera sulphurata citrea, *cf. Sprengel ad Dioscorid.* t. II, p. 649. *Apud interp. gr. de Plantis* t. II, 6. p. 37, 5, 7 *legitur* ἀρσενίκιον, *ubi vers. lat.* auripigmentum *habet.*
L'Orpiment. (Sulfure jaune d'arsenic.)

ἄσφαλτος, Bitumen.
Le Bitume.

βάσανος, Lapis Lydius.
Aphanite noir. (La pierre de toucne.)

ἤλεκτρον, Succinum. *In l. de Mundo* c. 6, t. III, p. 637, 21, *hoc nomine designatur metallum, sive potius mixtio ex auro et argento.*
Le succin.

θεῖον, Sulphur.
Le soufre.

κασσίτερος (stannum) *Plumbum candidum teste Plinio Hist. natur.* XXXIV, 16 *hodie* Stannum, *cf. Beckmann ad Arist. Ausc. mirab.* c. 51, p. 101 s. κασσίτερος Κελτικός, stannum Celticum.
L'étain.

κιννάβαρι λίθος Cinnabari, Hydrargyri minera, Minium, *cf. Ideler ad Arist. Meteorol.* t. II, p. 148.
Le cinnabre. (Sulfure rouge de mercure.)

κίσσηρις, Pumex, *cf.* λίθος.
κλείτορις λίθος, Clitoris lapis, *cf. Hercher ad Pseudoplutarchum de Fluviis*, p. 23, n. 18.
κρόκαι αἱ καλούμεναι, Umbilici.
κυάνου μέταλλον Cyanus, Ochra cupri cærulea, *cf. Beckmann ad Arist. Mir. Ausc.* c. 59, p. 123.
Vitriol bleu ; sulfate de cuivre.

λιθαργύρινος (lithargyrina vasa) Argenti spuma.
Litharge.

λίθος ὁ *et* ἡ (lapis Heracleensis) Magnes, *cf. Oribas.* t. II, p. 798 s.
λίθος *nominantur* λίθος ὃ ἔπεσεν ἐκ τοῦ ἀέρος, λίθος Πάριος, λίθος παρόμοιος κισσήρει (t. IV, p. 107, 10 n.), λίθος παρόμοιος κυλίνδρῳ, λίθοι οἳ τοῦ ὕδατος ὑπερνήχονται.
μαριεύς, Marieus.
μάχαιρα, Machæra.
μελαντηρία, Atramentum metallicum.
Résidus de la fonte des métaux ?

μίλτος, Rubrica, Minium.
Le minium.

μόλιβδος, Plumbum. *Distinguitur :* μόλυβδος ἐν Ἰνδοῖς, ὁ ἐκ τῶν Τυρίων ubi fortasse legendum ἐκ τῶν Λαυρίων *cf. Bœckh, über die laurischen Silberbergwerke in Attika*, p. 95.
Le plomb.

μολύβδαινα, Galena vel Plumbago.
Le sulfure de plomb.

μωδῶν, Modon.
νίτρον, Nitrum vel Natrum, ὕδωρ νιτρῶδες.
Soude carbonatée native.

ὀξάλμη, Muria acida (*aqua ejus gustum referens*).
ὀρείχαλκος (Orichalcum), mixtio æris, auri, argenti.

Un minerai de cuivre ?

Πάριος λίθος, Marmor Parium.

Le marbre de Paros.

πυριμάχος ὁ λίθος (pyrimachus), Spatus fluviatilis, *cf. Beckmann, Beiträge zur Gesch. der Erfindungen* t. III, p. 552, *Ideler ad Aristot. Meteorol.* t. II, p. 472.
πῶρος (tofi) Stalagmi, *cf. Ideler ad Aristot. Meteorol.* t. II, p. 524, *Oribas.* t. I, p. 622 s.
σανδαράκη (sandaraca) Arsenicum sulphuratum rubrum; Realgar, *cf. Ideler ad Aristot. Meteorol.* t. II, p. 328.

Le sulfure rouge d'arsenic.

σίδηρος, Ferrum; *Distinguuntur :* 1) ὁ Ἀμισηνός (ferrum Amisenum). 2) ὁ χαλυβικός (ferrum Chalybicum). *Memoratur præterea* γῆ σιδηρῖτις.

1, 2) Plusieurs minerais de fer.

σπίνος ὁ καλούμενος, Spinus, *cf. Theophr. de Lapid.* c. 13.
σταλαγμοί (stillicidium) Stalagmi *seu* Stalactitæ.

Stalactite, mélange impur de carbonate de chaux et d'oxydes métalliques.

στυπτηρία Alumen, *cf. Beckmann, Beiträge fur Gesch. der Erfindung.* t. II, p. 99. *Memoratur* στυπτηριώδης γῆ (aluminosa terra).

L'alun, alumine sulfatée.

σώφρων λίθος, Sophron.
τέφρα ἡ φρυγία (Phrygius cinis) *cf. Beckmann ad Arist. Ausc. Mirab.* p. 125.
τίτανος, Calx.

La chaux.

χαλκῖτις λίθος (chalcitis).

Quelque minerai de cuivre.

χαλκός, Æs. *Distinguuntur :* 1) ὁ ἐν Ἰνδοῖς (æs indicum). 2) ὁ Μοσσύνοικος (æs Mossynæcum). 3) κολυμβητής (æs urinatorum), *cf. Beckmann ad Arist. Ausc. Mirab.* p. 120 *ss.*

1, 2, 3) L'airain.

χρυσοκόλλης μέταλλον (chrysocolla) Malachites, *Sprengel ad Dioscorid.* t. II, p. 645.

Le mica, or de chat.

χρυσός, Aurum.

L'or.

ψιμμύθιον, Cerussa.

La céruse. (Sous-carbonate de plomb.)

ὤχρα, Ochra.

L'ocre. (Mélange d'argile et de fer à divers degrés d'oxydation.)

GTU Library
3 2400 00423 5275

DATE DUE

SEP 2 2 1999
[illegible] 2 [illegible] [illegible]

GAYLORD
PRINTED IN U.S.A.

25766 185
A63

vol. 5
AUTHOR
Aristotle
TITLE
Opera Omnia

25

vo

GRADUATE THEOLOGICAL UNION LIBRARY
BERKELEY, CA 94709